

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՄՆԵՐ

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՄ

ՄԱՏԵԱՆ

ՆԻՆ ԵՒ ՆՈՐ ԿՏԱԿԱՐԱՆՆԵՐԻ

(Eastern Armenian Bible)

Նին Կրակարան

	Երես		Երես
ԾՆՆԴՈՑ	1	Առակներ	383
Ելք	30	Ժողովող	397
Ղեկավարական	55	Երգ Երգոց	402
Թուեր	74	Իմաստութիւն Սողոմոնի	405
Երկրորդ Օրէնք	99	Սիրաք	414
Յետու	120	Յոբ	430
Դատարարներ	134	Եսայի	445
Նշուք	149	Օսէէ	474
1 Թագաւորաց	151	Ամոս	479
2 Թագաւորաց	170	Միքիա	483
3 Թագաւորաց	186	Յովել	486
4 Թագաւորաց	205	Աբդիու	488
1 Մնացորդաց	222	Յովնան	489
2 Մնացորդաց	238	Նաւում	490
1 Եզրաս	259	Ամբակում	491
2 Եզրաս	270	Սոփոնիա	493
Նէեմի	277	Անգէ	495
Եսթեր	285	Զաքարիա	496
Յուդիթ	292	Մաղաքիա	501
Տոբիթ	301	Երեմիա	503
1 Մակարայեցիներ	307	Բարուք	536
2 Մակարայեցիներ	327	Ողբ	539
3 Մակարայեցիներ	342	Դանիէլ	542
Սաղմոս	349	Եզեկիէլ	554

Նոր Կրակարան

	Երես		Երես
ՄԱՏԹԷՈՍ	583	1 Տիմոթէոս	701
Մարկոս	601	2 Տիմոթէոս	704
Ղուկաս	613	Տիտոս	706
Յովհաննէս	632	Փիլիմոն	707
Գործք	647	Եբրայեցիներ	708
Նշումեացիներ	667	Յակոբոս	714
1 Կորնթացիներ	675	1 Պետրոս	716
2 Կորնթացիներ	683	2 Պետրոս	718
Գաղաթացիներ	688	1 Յովհաննէս	720
Եփեսացիներ	691	2 Յովհաննէս	722
Փիլիպեցիներ	694	3 Յովհաննէս	723
Կողոսացիներ	696	Յուդա	724
1 Թեսաղոնիկեցիներ	698	Յայտնութիւն	725
2 Թեսաղոնիկեցիներ	700		

Ծննդոց

Ի սկզբանէ Աստուած սրբեղծեց երկինքն ու երկիրը: Երկիրն անձեւ ու անկազմ էր, խաւար էր փիրում 1, 2
անհունի վրայ, եւ Աստուծո հոգին շրջում էր ջրերի վրայ: Եւ Աստուած ասաց. «Թող լոյս լինի»: Եւ լոյս 3
եղաւ: Աստուած փեսաւ, որ լոյսը լաւ է, եւ Աստուած լոյսը բաժանեց խաւարից: Աստուած լոյսը կոչեց 4, 5
ցերեկ, իսկ խաւարը կոչեց գիշեր: Եւ եղաւ երեկոյ, եւ եղաւ առաւօպ՝ օր առաջին: Աստուած ասաց. «Թող 6
փարածութիւն առաջանայ ջրերի միջեւ, եւ ջրերը թող բաժանուեն ջրերից»: Եւ եղաւ այդպէս: Աստուած սրբեղծեց 7
փարածութիւնը, որով Աստուած փարածութեան ներքեւում եղած ջրերը անջրպէտեց փարածութեան վրայ եղած 8
ջրերից: Աստուած փարածութիւնը կոչեց երկինք: Աստուած փեսաւ, որ լաւ է: Եւ եղաւ երեկոյ, եւ եղաւ առաւօպ՝ 9
օր երկրորդ: Աստուած ասաց. «Թող երկնքի փակ գարնուող ջրերը հաւաքուեն մի փեղ, եւ երեւայ ցամաքը»: Եւ 10
եղաւ այդպէս. երկնքի փակի ջրերը հաւաքուեցին մի փեղ, ու երեւաց ցամաքը: Աստուած ցամաքը կոչեց երկիր, 11
իսկ հաւաքուած ջրերը կոչեց ծով: Աստուած փեսաւ, որ լաւ է: Աստուած ասաց. «Թող երկիրը իր փեսակի ու իր 12
նմանութեան սերմը պարունակող դալար բոյս եւ իր փեսակի ու իր նմանութեան սերմը պարունակող, իր փեսակի 13
միրգ փուռող պտղաբեր ծառ աճեցնի երկրի վրայ»: Եւ եղաւ այդպէս. հողը ամբողջ երկրի վրայ ցանելու սերմը 14
իր մէջ պարունակող դալար բոյս եւ իր փեսակի սերմը իր մէջ պարունակող, միրգ փուռող ծառ աճեցրեց: Աստուած 15
փեսաւ, որ լաւ է: Եւ եղաւ երեկոյ, եւ եղաւ առաւօպ՝ օր երրորդ: Աստուած ասաց. «Թող լուսարմուներ լինեն 16
երկնքի փարածութեան մէջ, որպէսզի լուսարմուներ երկիրը եւ իրարից բաժանեն ցերեկն ու գիշերը: Դրանք թող 17
լինեն, որպէսզի ցոյց փան փարուայ եղանակները, փօնական օրերն ու փարիները, թող լինեն, ծագեն երկնքի 18
փարածութեան մէջ՝ երկիրը լուսարմուներու համար»: Եւ եղաւ այդպէս: Աստուած սրբեղծեց երկու մեծ լուսարմուներ. 19
մեծ լուսարմուն՝ ցերեկն իշխելու, իսկ փոքր լուսարմուն՝ գիշերն իշխելու համար, ինչպէս նաեւ աստղեր: Աստուած 20
դրանք դրեց երկնքի փարածութեան մէջ՝ երկիրը լուսարմուներու համար, ինչպէս նաեւ ցերեկուայ ու գիշերուայ վրայ 21
իշխելու եւ լոյսն ու խաւարը իրարից բաժանելու համար: Աստուած փեսաւ, որ լաւ է: Եւ եղաւ երեկոյ, եւ եղաւ 22
առաւօպ՝ օր չորրորդ: Աստուած ասաց. «Թող ջրերն արփադրեն կենդանութեան շունչ ունեցող գեռուներ, եւ 23
երկրի վրայ ու երկնքի փարածութեան մէջ թող թելաուոր թռչուններ լինեն»: Եւ եղաւ այդպէս: Աստուած սրբեղծեց 24
խոշոր կէտեր, կենդանութեան շունչ ունեցող ամեն փեսակ գեռուներ, որ արփադրեցին ջրերն ըստ փեսակների, եւ 25
ամեն փեսակ թելաուոր թռչուններ՝ ըստ փեսակների: Աստուած փեսաւ, որ լաւ է: Աստուած օրհնեց դրանց ու ասաց. 26
«Աճեցէք, բազմացէք եւ լցրէք ծովերի ջրերը, իսկ թռչունները թող բազմանան երկրի վրայ»: Եւ եղաւ երեկոյ, եւ եղաւ 27
առաւօպ՝ օր հինգերորդ: Աստուած ասաց. «Թող երկիրն արփադրի չորքոփանի կենդանիներ իրենց փեսակներով, 28
սողուններ եւ գազաններ իրենց փեսակներով»: Եւ եղաւ այդպէս: Աստուած սրբեղծեց երկրի գազաններն իրենց 29
փեսակներով, անասուններն իրենց փեսակներով եւ երկրի բոլոր սողուններն իրենց փեսակներով: Աստուած փեսաւ, 30
որ դրանք լաւ են: Աստուած ասաց. «Մարդ սրբեղծենք մեր կերպարանքով ու նմանութեամբ, նա թող իշխի ծովի 31
ձկների, երկնքի թռչունների, ողջ երկրի անասունների եւ երկրի վրայ սողացող բոլոր սողունների վրայ»: Եւ 32
Աստուած մարդուն սրբեղծեց իր պատկերով, Աստուծո պատկերով սրբեղծեց նրան, արու եւ էգ սրբեղծեց նրանց: 33
Աստուած օրհնեց նրանց ու ասաց. «Աճեցէք, բազմացէք, լցրէք երկիրը, փրեցէք դրան, իշխեցէք ծովի ձկների, 34
երկնքի թռչունների, ողջ երկրի բոլոր անասունների ու երկրի վրայ սողացող բոլոր սողունների վրայ»: Աստուած 35
ասաց. «Ահա ձեզ փուռեցի ողջ երկրի վրայ փարածուած սերմանելի բոլոր բոյսերի սերմերը եւ իրենց մէջ պատու 36
սերմանելու սերմ պարունակող բոլոր ծառերը: Դրանք թող ձեզ համար սնունդ լինեն, իսկ բոլոր կանաչ խոտերը 37
երկրի բոլոր գազանների, երկնքի բոլոր թռչունների եւ երկրի վրայ սողացող բոլոր սողունների՝ բոլոր կենդանիների 38
համար թող լինեն կեր»: Եւ եղաւ այդպէս: Աստուած փեսաւ, որ այն ամենը, ինչ սրբեղծել էր, շատ լաւ է: Եւ եղաւ 39
երեկոյ, եւ եղաւ առաւօպ՝ օր վեցերորդ:

Այսպիսով Աստուած սրբեղծեց երկինքն ու երկիրը եւ կարգաւորեց դրանք: Աստուած վեցերորդ օրն աւարտեց 2, 2
արարչագործութիւնը եւ իր կարարած բոլոր գործերից յետոյ՝ եօթներորդ օրը, հանգստացաւ: Աստուած օրհնեց 3
եօթներորդ օրը եւ սրբագործեց այն, որովհետքեւ այդ օրը Աստուած հանգստացաւ իր այն բոլոր գործերից, որ սկսել 4
էր անէ: Այս է երկնքի ու երկրի արարչութեան պատմութիւնը: Այն օրը, երբ Աստուած սրբեղծեց երկինքն ու 5
երկիրը, երկրի վրայ դեռ ոչ մի փունկ չէր բուսել, դեռ ոչ մի դաշտաբային բոյս չէր աճել, որովհետքեւ Տէր Աստուած 6
անձրեւ չէր փռեցրել երկրի վրայ, եւ մարդ չկար, որ մշակեր հողը, բայց աղբիւր էր բխում երկրից եւ ոռոգում 7
ողջ երկիրը: Տէր Աստուած մարդուն սրբեղծեց երկրի հողից, նրա դէմքին կենդանութեան շունչ փչեց, եւ մարդն 8
եղաւ կենդանի էակ: Աստուած դրախտ փռեց Եդէմում՝ արեւելեան կողմը, եւ այնպէս դրեց իր սրբեղծած մարդուն: 9
Տէր Աստուած երկրից բուսցրեց նաեւ ամեն փեսակի գեղեցկատեսիլ ու համեղ մրգեր փուռող ծառեր, իսկ կենաց 10
ծառը՝ բարու եւ չարի գիտութեան ծառը, փռեց դրախտի մէջտեղում: Գետ էր բխում Եդէմից, որպէսզի ոռոգեր 11
դրախտը, եւ այնպէս բաժանուած էր չորս ճիւղերի: Մէկի անունը Փիսուն էր: Նա է, որ պատում է ամբողջ Եփլապ 12
երկիրը, այնպէս, ուր ոսկի կայ: Այդ երկրի ոսկին ազնիւ է: Այնպէս կայ նաեւ սուրբ եւ դահանակ ակնաքարը: 13
Երկրորդ գետի անունը Գեհոն է: Նա պատում է Եթովպացուց երկիրը: Երրորդ գետը Տիգրիսն է: Սա հոսում է 14
դէպի Ասորեստան: Չորրորդ գետը Եփրատն է: Տէր Աստուած իր սրբեղծած մարդուն փրկաւրեց բերկրութեան 15
դրախտում, որպէսզի սա մշակի ու պահպանի այն: Տէր Աստուած պատուիրեց Ադամին ու ասաց. «Դրախտում 16
ամեն ծառի պտուղներից կարող ես ուտել, բայց բարու եւ չարի գիտութեան ծառից մի՛ կերէք, որովհետքեւ այն 17
օրը, երբ ուտէք դրանից, մահկանացու կը դառնաք»: Տէր Աստուած ասաց. «Լաւ չէ, որ մարդը միայնակ լինի: Նրա 18
նմանութեամբ մի օգնական սրբեղծենք նրա համար»: Տէր Աստուած սրբեղծեց նաեւ դաշտաբային բոլոր գազաններին, 19
երկնքի բոլոր թռչուններին եւ բերեց Ադամի մօտ, որ փեսանի, թէ Ադամը ինչ անուն կը փայ դրանց: Եւ Ադամն ինչ 20
անուն որ փայ ամեն մի կենդանուն, այն էլ կը լինէր դրա անունը: Ադամը բոլոր անասուններին, երկնքի բոլոր 21
թռչուններին եւ դաշտաբային բոլոր գազաններին փուռեց անուններ, բայց Ադամը չգտաւ իր նմանութիւնն ունեցող մի

21 օգնական: Տեր Աստուած թմրութիւն բերեց Ադամի վրայ, եւ սա քնեց: Աստուած հանեց նրա կողոսկրերից մէկը
 22 եւ այդ փեղը մաշկով ծածկեց: Տեր Աստուած Ադամից վերցրած կողոսկրից կին արարեց եւ նրան բերեց Ադամի
 23 մօտ: Ադամն ասաց. «Այժմ սա ոսկոր է իմ ոսկորներից եւ մարմին՝ իմ մարմնից: Թող սա կոչուի կին, որովհետեւ
 24 իր ամուսնուց սրեղծուեց»: Այդ իսկ պատճառով փրկամարդը թողնելով իր հօրն ու մօրը՝ պէտք է միանայ իր կնոջը,
 25 եւ երկուսը պէտք է լինեն մի մարմին: Եւ երկուսն էլ՝ Ադամն ու իր կինը, մերկ էին ու չէին ամաչում:

3 Օձը երկրի վրայ Աստուած սրեղծած բոլոր գազաններից ատելի խորամանկ էր: Օձն ասաց կնոջը. «Ինչո՞ւ Աստուած
 2 ասաց, թէ դրախտում գրնուող բոլոր ծառերի պտուղներից չէք կարող ուրել»: Կինն ասաց օձին. «Դրախտի ծառերի
 3 պտուղներից կարող ենք ուրել: Սակայն դրախտի մէջքերի ծառի պտղի համար Աստուած ասաց. «Դրանից
 4, 5 չուրէք եւ չմօտենաք, որպէսզի չմեռնէք»: Օձն ասաց կնոջը. «Չէք մահանայ, որովհետեւ Աստուած գիտէր, որ
 6 այն օրը, երբ դրանից ուրէք, կը բացուեն ձեր աչքերը, եւ դուք կը լինէք աստուածների նման՝ կ'իմանաք բարին
 7 ու չարը»: Կինը փեսաւ, որ ծառի պտուղը լաւ է ուրելու համար, ակնահաճոյ է եւ գրաւիչ՝ ըմբռնելու համար:
 8 Նա առաւ նրա պտղից, կերաւ եւ փուեց իր մօտ կանգնած ամուսնուն, եւ նրանք կերան: Երկուսի աչքերն էլ
 9 բացուեցին, եւ նրանք հասկացան, որ մերկ են: Նրանք թգնու փրեւներն իրար կարեցին եւ իրենց համար գոգնոց
 10 շինեցին: Երեկոյեան նրանք լսեցին Տեր Աստուծո՞ւ դրախտում շրջագայելու ուրնաձայնը, եւ Ադամն ու իր կինը Տեր
 11 Աստուծոց թաքնուեցին դրախտի ծառերի մէջ: Տեր Աստուած կանչեց Ադամին ու ասաց նրան. «Ո՞րն ես»: Ադամը
 12 պատրասխանեց. «Լսեցի քո ձայնն այսօրեղ՝ դրախտում, ամաչեցի, որովհետեւ մերկ էի, եւ թաքնուեցի»: Աստուած
 13 ասաց նրան. «Ո՞վ յայտնեց քեզ, թէ մերկ ես: Արդեօք կերաք այն ծառի պտղից, որից պատուիրել էի, որ չուրէք»: Ադամն
 14 ասաց. «Այս կինը, որ փուեցիր ինձ, նա՞ փուեց ինձ ծառի պտղից, եւ ես կերայ»: Տեր Աստուած ասաց կնոջը.
 15 «Այդ ի՞նչ ես արել»: Կինն ասաց. «Օձը խաբեց ինձ, եւ ես կերայ»: Տեր Աստուած ասաց օձին. «Քանի որ այդ
 16 բանն արեցիր, անիծեալ լինես երկրի բոլոր անասունների ու գազանների մէջ: Քո լանջի ու որովայնի վրայ սողաս,
 17 ողջ կեանքումդ հող ուրես: Թշնամութիւն պիտի դնես քո եւ այդ կնոջ միջեւ, քո սերնդի ու նրա սերնդի միջեւ:
 18 Նա պիտի ջախջախի քո գլուխը, իսկ դու պիտի խայթես նրա զարշապարը»: Իսկ կնոջն ասաց. «Պիտի անջափ
 19 բազմացնեն քո ցաւերն ու քո հառաչանքները: Ցաւերով երեխաներ պիտի ծնես, քո ամուսնուն պիտի ենթարկուես,
 20 եւ նա պիտի իշխի քեզ վրայ»: Աստուած Ադամին ասաց. «Քանի որ անսացիր քո կնոջ ձայնին եւ կերար այն
 21 ծառի պտղից, որից միայն քեզ պատուիրեցի չուրել, բայց կերար դրանից, թող անիծեալ լինի երկիրը քո արածի
 22 պատճառով: Տանջանքով հայթայթես քո սնունդը քո կեանքի բոլոր օրերին: Փուշ ու փարսակ թող անցնի քեզ
 23 համար երկիրը, եւ դու դաշտային բոյսերով սնուես: Քո երեսի քրպինքով ուրես հացդ մինչեւ հող դառնալդ, որից
 24 սրեղծուեցիր, որովհետեւ հող էիր եւ հող էլ կը դառնաս»: Եւ Ադամն իր կնոջ անունը դրեց Կեանք, որովհետեւ
 25 նա է բոլոր մարդկանց նախամայրը: Տեր Աստուած Ադամի ու նրա կնոջ համար կաշուից գգեստներ պարարաստեց
 26 եւ հագցրեց նրանց: Տեր Աստուած ասաց. «Ահա Ադամը դարձաւ մեզ նման մէկը, նա գիտի բարին եւ չարը:
 27 Արդ, գուցէ նա ձեռքը մեկնի, քաղի կենաց ծառից, ուրի եւ անմահ դառնայ»: Եւ Տեր Աստուած արտաքսեց նրան
 28 բերկրութեան դրախտից, որպէսզի նա մշակի այն հողը, որից սրեղծուել էր: Աստուած դուրս հանեց Ադամին,
 29 բնակեցրեց բերկրութեան դրախտի դիմաց եւ հրամայեց քերովբէներին ու բոցեղէն սրին շուրջանակի հսկել դէպի
 30 կենաց ծառը փանող ճանապարհները:

4 Ադամը պառկեց իր կին Եւայի հետ, սա յղիացաւ, ծնեց Կայէնին ու ասաց. «Մարդ ծնեցի Աստուծո գօրու-
 2 թեամբ»: Դրանից յետոյ նա ծնեց նրա եղբայր Աբելին: Աբելը դարձաւ ոչխարների հովիւ, իսկ Կայէնը հող էր
 3, 4 մշակում: Որոշ ժամանակ անց Կայէնը երկրի բարիքներից ընծայ բերեց Աստուծուն, իսկ Աբելը բերեց իր ոչխար-
 5 ների առաջնեկներից ու գերերից: Աստուած բարի աչքով նայեց Աբելին ու նրա ընծաներին, իսկ Կայէնի ու նրա
 6 ընծաների վրայ ուշադրութիւն չդարձրեց: Կայէնը շար փրփուեց, նրա դէմքը մռայլուեց: Տեր Աստուած Կայէնին
 7 ասաց. «Ինչո՞ւ փրփուեցիր, ինչո՞ւ մռայլուեց դէմքդ: Չէ՞ որ եթէ արդար ես գոհաբերում, բայց արդար չես բաժանում,
 8 մեղանջած ես լինում: Կանգնա՛ր եղիր, դու կարող ես մեղքից ազատուել, դու ի վիճակի ես այն յաղթահարելու»: Աստուած
 9 Կայէնն ասաց իր եղբայր Աբելին. «Արի գնանք դաշտ»: Երբ նրանք դաշտ հասան, Կայէնը յարձակուեց իր եղբայր
 10 Աբելի վրայ եւ սպանեց նրան: Տեր Աստուած հարցրեց Կայէնին. «Ո՞րն է քո եղբայր Աբելը»: Սա պատրասխանեց.
 11 «Չգիտեմ, մի՞թէ ես իմ եղբոր պահակն եմ»: Աստուած ասաց. «Այդ ի՞նչ արեցիր, քո եղբոր արեան կանչը երկրից
 12 բողոքում է ինձ: Արդ, անիծեալ լինես երկրի վրայ, որը բացեց իր բերանը եղբորդ՝ քո ձեռքով թափումն արհուն
 13 ընդունելու համար: Դու պիտի մշակես հողը, բայց նա պիտի չկարողանայ քեզ փալ իր արդիւնքը: Ահ ու դողի
 14 եւ երերման մէջ պիտի լինես երկրի վրայ»: Կայէնն ասաց Աստուծուն. «Գործած մեղքս մեծ է թողութեան արժանի
 15 լինելու համար: Եթէ այսօր ինձ հանես երկրից, ես կը թաքնուեմ քեզից, ահ ու դողի եւ երերման մէջ կը լինեմ
 16 երկրի վրայ, եւ ով հանդիպի, կը սպանի ինձ»: Տեր Աստուած ասաց նրան. «Այդպէս չէ: Նա, ով կը սպանի Կայէ-
 17 նին, եօթնապարիկ վրէժի կ'արժանանայ»: Եւ Տեր Աստուած նշան դրեց Կայէնի վրայ, որպէսզի ոչ ոք, ով հանդիպի
 18 նրան, չսպանի: Կայէնը հեռացաւ Աստուծո մօտից եւ բնակուեց Նայիդ երկրում՝ Եդեմի դիմաց: Կայէնը պառկեց
 19 իր կնոջ հետ, սա յղիացաւ ու ծնեց Ենոքին: Կայէնը քաղաք կառուցեց եւ քաղաքը կոչեց իր որդու՝ Ենոքի անունը:
 20 Ենոքը Գայերիդաղ անունով որդի ունեցաւ: Գայերիդաղը ծնեց Մայիլին, Մայիլը ծնեց Մաթուսաղային, Մաթու-
 21 սաղան ծնեց Լամէքին: Լամէքն առաւ երկու կին. մէկի անունը Ադդա էր, իսկ երկրորդի անունը՝ Սելլա: Ադդան
 22 ծնեց Յոբելին: Սա խաշնարածների վրաններում բնակությունների նախահայրն է: Նրա եղբոր անունը Յոբաղ է: Նա
 23 է յօրինել երգն ու քնարը: Սելլան ծնեց Թոբելին, որը պղնձի ու երկաթի հնուփ դարբին էր: Թոբելի քոյրը Նոյեման
 24 էր: Լամէքն ասաց իր կանանց՝ Ադդային ու Սելլային. «Լսեցէք իմ խօսքը, Լամէքի կանայք, ականջ դրէք իմ
 25 ասածին: Ես մի երիտասարդ մարդ սպանեցի, որովհետեւ նա ինձ վիրատրել եւ հարուածել էր: Եթէ սպանութեան
 26 համար Կայէնից եօթն անգամ վրէժ է պահանջում, ապա Լամէքից՝ եօթանասունեօթն անգամ»: Ադամը պառկեց
 27 իր կին Եւայի հետ, սա յղիացաւ, ծնեց որդի, նրա անունը դրեց Մեթ եւ ասաց. «Կայէնի սպանած Աբելի փոխարեն
 28 Աստուած ինձ ուրիշ զաւակ պարգեւեց»: Մեթն ունեցաւ որդի եւ նրա անունը դրեց Ենոս: Նա յուսալով կանչում էր
 29 Տեր Աստուծո անունը:

5 Սա մարդկանց ազգաբանութեան այն օրերի պարամութիւնն է, երբ Աստուած սրեղծեց Ադամին: Ըստ Աստուծո

պարկերի սպեղծեց նրան, արու եւ էգ սպեղծեց նրանց, օրհնեց եւ աղամ, այսինքն՝ մարդ անուանեց նրանց այն 2
 օրը, երբ սպեղծեց նրանց: Ադամը երկու հարիւր երեսուն փարեկանին իր նման ու իր կերպարանքով որդի ծնեց 3
 եւ անունը դրեց Սէթ: Սէթին ծնելուց յետոյ Ադամն ապրեց եւս եօթը հարիւր փարի եւ ծնեց ուսարբեր ու դուսարբեր: 4
 Ադամը մեռաւ՝ ապրելով ինը հարիւր երեսուն փարի: Սէթը երկու հարիւր հինգ փարեկանին ծնեց Ենոսին: Ենոսին 5, 6, 7
 ծնելուց յետոյ Սէթն ապրեց եւս եօթը հարիւր եօթը փարի եւ ծնեց ուսարբեր ու դուսարբեր: Սէթը մեռաւ՝ ապրելով 8
 ինը հարիւր փասնէրկու փարի: Ենոսը հարիւր իննսուն փարեկանին ծնեց Կայնանին: Կայնանին ծնելուց յետոյ 9, 10
 Ենոսն ապրեց եւս եօթը հարիւր փասնհինգ փարի եւ ծնեց ուսարբեր ու դուսարբեր: Ենոսը մեռաւ՝ ապրելով ինը 11
 հարիւր հինգ փարի: Կայնանը հարիւր եօթանասուն փարեկանին ծնեց Մադադայէլին: Մադադայէլին ծնելուց 12, 13
 յետոյ Կայնանն ապրեց եւս եօթը հարիւր քառասուն փարի եւ ծնեց ուսարբեր ու դուսարբեր: Կայնանը մեռաւ՝ 14
 ապրելով ինը հարիւր փասը փարի: Մադադայէլը հարիւր վաթսունհինգ փարեկանին ծնեց Յարեղին: Յարեղին 15, 16
 ծնելուց յետոյ Մադադայէլն ապրեց եւս եօթը հարիւր երեսուն փարի եւ ծնեց ուսարբեր ու դուսարբեր: Մադադայէլը 17
 մեռաւ՝ ապրելով ութ հարիւր իննսունհինգ փարի: Յարեղը հարիւր վաթսուներկու փարեկանին ծնեց Ենօքին: 18
 Ենօքին ծնելուց յետոյ Յարեղն ապրեց եւս ութ հարիւր փարի եւ ծնեց ուսարբեր ու դուսարբեր: Յարեղը մեռաւ՝ 19, 20
 ապրելով ինը հարիւր վաթսուներկու փարի: Ենօքը հարիւր վաթսունհինգ փարեկանին ծնեց Մաթուսադային: 21
 Ենօքը Մաթուսադային ծնելուց յետոյ սիրելի եղաւ Ասփծուն երկու հարիւր փարի եւ ծնեց ուսարբեր ու դուսարբեր: 22
 Ենօքը ապրեց երեք հարիւր վաթսունհինգ փարի: Ենօքը սիրելի եղաւ Ասփծուն: Նա անյայտացաւ, որովհետեւ 23, 24
 Ասփծում նրան փարաւ իր մօտ: Մաթուսադան հարիւր ութսունեօթը փարեկանին ծնեց Ղամէքին: Ղամէքին 25, 26
 ծնելուց յետոյ Մաթուսադան ապրեց եւս ութ հարիւր երկու փարի եւ ծնեց ուսարբեր ու դուսարբեր: Մաթուսադան 27
 մեռաւ՝ ապրելով ինը հարիւր վաթսունինը փարի: Ղամէքը հարիւր ութսունուրեք փարեկանին ծնեց որդի: Նա նրա 28, 29
 անունը դրեց Նոյ: Ղամէքն ասաց. «Մա մեզ կը հանգստացնի մեր գործերից, մեր ձեռքերի ցաւերից եւ այն երկրից, որ անհծեց Տէր Ասփծում»: Նոյին ծնելուց յետոյ Ղամէքն ապրեց եւս հինգ հարիւր վաթսունհինգ փարի եւ ծնեց 30
 ուսարբեր ու դուսարբեր: Ղամէքը մեռաւ՝ ապրելով եօթը հարիւր յիսուներեք փարի: Նոյը հինգ հարիւր փարեկանին 31, 32
 ծնեց երեք որդի. Մէմին, Քամին եւ Յաբէթին:

Երբ սկսեցին մարդիկ բազմանալ երկրի վրայ եւ դուսարբեր ունեցան, Ասփծու որդիները, փեսաներով որ մարդկանց 6, 2
 դուսարբերը գեղեցիկ են, կին առան նրանց, ում ընկերացին: Տէր Ասփծում ասաց. «Իմ ոգին յափտեան թող չմնայ 3
 այդ մարդկանց մէջ, որովհետեւ նրանք մարմնաւոր են: Նրանց կեանքի սահմանը թող լինի հարիւր քսան փարի»: 4
 Այդ օրերին հսկաներ էին ապրում երկրի վրայ: Երբ Ասփծու որդիները մարդկանց դուսարբերի հետ պառկեցին, 5
 իրենց համար որդիներ ծնեցին: Նրանք այն հսկաներն էին, որոնք հնուց ի վեր անուանի մարդիկ էին: Երբ Տէր 6
 Ասփծում փեսաւ, որ մարդկանց չարագործութիւնները բազմանում են երկրի վրայ, եւ ամէն ոք իր մարքում ամէն 6
 օր ինամբով չարագործութիւններ է նիւթում, զոջա Ասփծում, որ մարդ է սպեղծել երկրի վրայ, եւ քրքումք իր 7
 հոգու խորքում: Տէր Ասփծում ասաց. «Երկրի երեսից վերացնելու եմ իմ սպեղծած ամէն մի էակ՝ մարդուց մինչեւ 8
 անասուն եւ սողուններից մինչեւ երկնքի թռչունները, որովհետեւ զոջացել եմ, որ սպեղծել եմ նրանց»: Նոյը, 9
 սակայն, արժանացել էր Տէր Ասփծու սիրուն: Այս է Նոյի պարմութիւնը: Նոյը կարարեալ եւ արդար մարդ էր իր 10
 ազգի մէջ: Նոյը սիրելի եղաւ Ասփծուն: Նոյը ծնեց երեք որդի. Մէմին, Քամին, Յաբէթին: Ապականուեց երկիրը 11
 Ասփծու առաջ, աշխարհը լցուեց անարդարութեամբ: Տէր Ասփծում փեսաւ, որ երկիրն ապականուած է, որովհետեւ 12
 երկրի վրայ ամէն էակ ապականել էր իր ճանապարհը: Տէր Ասփծում ասաց Նոյին. «Բոլոր մարդկանց վերջը հասել 13
 է, որովհետեւ երկիրը լցուել է նրանց անիրաւութիւններով: Ես կ'ոչնչացնեմ նրանց ու երկիրը: Արդ, դու քեզ համար 14
 քառակուսի փայտից փապան կը շինես: Տապանը բաժանմունքներով կը պարաստես եւ ներսից ու դրսից կուպրով 15
 կը ծեփես: Տապանն այսպէս կը շինես. թող երեք հարիւր կանգուն լինի փապանի երկարութիւնը, յիսուն կանգուն՝ 16
 լայնութիւնը, եւ երեսուն կանգուն՝ բարձրութիւնը: Տապանն ասփճանաբար նեղացնելով կը շինես, այնպէս, որ 17
 նրա ծածկը մի կանգուն լինի: Տապանի դուռը կողքից կ'անես. ներքնայարկ, միջնայարկ ու վերնայարկ թող ունենայ 18
 փապանը: Իսկ ես, ահա, ջրով կը հեղեղեմ երկիրը՝ ոչնչացնելու համար երկնքի փակ գոհուող ամէն մի շնչաւոր 19
 էակ. եւ այն ամէնը, ինչ կայ երկրի վրայ, կ'ոչնչանայ: Ես իմ ուխտը կը հաստատեմ քեզ հետ, եւ փապան կը մտնես 20
 դու, քեզ հետ նաեւ՝ քո որդիները, քո կինը եւ քո որդիներն ի կանայք: Բոլոր կենդանիներից, բոլոր գազաններից ու 21
 բոլոր էակներից երկու-երկու կը մտնես փապան, որ նրանք կերակրուեն քեզ հետ: Թող դրանք արու եւ էգ լինեն: 22
 Ամէն փեսակ թռչուններից, ամէն փեսակ կենդանիներից, երկրի ամէն փեսակ սողուններից՝ բոլորից երկու-երկու, 20
 արու եւ էգ, թող մտնեն քեզ հետ, որ կերակրուեն քեզ հետ: Եւ դու կը վերցնես բոլոր այն ուրախութիւններից, որոնցով 21
 պիտի սնուէք: Դրանք կը կուրակես քեզ մօտ, որպէսզի քեզ ու նրանց համար կերակուր լինեն»: Եւ Նոյն արեց 22
 այն ամէնը, ինչ պարտիրեց նրան Տէր Ասփծում: Նա այդպէս էլ արեց:

Տէր Ասփծում ասաց Նոյին. «Դու եւ քո ողջ ընտանիքը մտնէք փապան, որովհետեւ մարդկային ցեղի մէջ միայն 7
 քեզ գրայ արդար իմ հանդէպ: Անպիղծ բոլոր կենդանիներից եօթը-եօթը՝ արու եւ էգ, կը մտնես քեզ հետ, իսկ 2
 պիղծ բոլոր կենդանիներից երկու-երկու՝ արու եւ էգ, նաեւ երկնքի անպիղծ թռչուններից եօթը-եօթը՝ արու եւ էգ, իսկ 3
 պիղծ թռչուններից երկու-երկու՝ արու եւ էգ, որ սերունդ պահպանուի ողջ երկրի վրայ: Եօթը օր յետոյ եւս քառասուն 4
 օր ու քառասուն գիշեր անձրեւ պիտի թափեմ երկրի վրայ եւ երկրի երեսից պիտի ջնջեմ իմ սպեղծած ամէն մի 5, 6
 էակ»: Նոյն արեց այն ամէնը, ինչ պարտիրեց Տէր Ասփծում: Նոյը վեց հարիւր փարեկան էր, երբ ջրհեղեղ եղաւ 7
 երկրի վրայ: Ջրհեղեղի պարճառով Նոյի հետ փապան մտան նրա որդիները, նրա կինն ու նրա որդիների կանայք: 8, 9
 Անպիղծ թռչուններից ու պիղծ թռչուններից, երկրի վրայ սողացող բոլոր սողուններից՝ երկու-երկու՝ արու եւ էգ, 10
 Նոյի հետ մտան փապան, ինչպէս պարտիրել էր նրան Տէր Ասփծում: Եօթը օր յետոյ երկրի վրայ ջրհեղեղ եղաւ: 11
 Նոյի կեանքի վեցարիւրերորդ փարում, երկրորդ ամսի քսանեօթին ժայթքեցին սպորգեփնեայ բազում աղբիւրներ, 12, 13
 բացուեցին երկնքի ջրվեժները: Երկրի վրայ անձրեւ թափուեց քառասուն օր ու քառասուն գիշեր: Այդ օրը Նոյի 14
 հետ փապան մտան Մէմը, Քամը, Յաբէթը՝ Նոյի որդիները, Նոյի կինը եւ նրա որդիների երեք կանայք: Նրանք եւ 14
 ամէն փեսակ գազան, ամէն փեսակ անասուն, երկրի վրայ սողացող ամէն փեսակ սողուն եւ ամէն փեսակ թռչուն 15, 16
 մտան փապան՝ Նոյի մօտ, երկու-երկու բոլոր այն էակներից, որոնց մէջ կենդանութեան շունչ կար: Տապան մտնող

Էակները արու եւ էգ էին, ինչպէս պատուիրել էր Աստուած Նոյին: Տէր Աստուած նրա երեւից փակեց փապանը: Երկրի վրայ քառասուն օր ու քառասուն գիշեր ջրհեղեղ եղաւ: Յորդացաւ ջուրն ու բարձրացրեց փապանը, եւ փապանը կտրուեց գեբնից: Ջուրն աւելի ու աւելի վարարեց, ողողեց երկիրը, եւ փապանը լողաց ջրերի վրայ: Ջուրն այնքան սաստկացաւ երկրի վրայ, որ ծածկեց երկնքի փակ գոնուող բոլոր բարձրաբերձ լեռները: Տասնհինգ կանգուն աւելի վեր բարձրացաւ ջուրը եւ ծածկեց բոլոր լեռները: Մեռան երկրի վրայ շարժուող բոլոր կենդանի էակները՝ թռչունները, անասուններն ու գազանները, երկրի վրայ սողացող բոլոր սողուններն ու բոլոր մարդիկ: Յամաքի վրայ եղած ամէն բան, որ կենդանի շունչ ունէր իր շունգերի մէջ, ոչնչացաւ: Աստուած բնաջնջեց երկրի երեսին գոնուող ամէն մի էակ՝ մարդուց մինչեւ անասուն, սողուններից մինչեւ երկնքի թռչունները: Նրանք վերացան երկրի երեսից: Կենդանի մնաց միայն Նոյը, նաեւ նրանք, որ նրա հետ փապանում էին: Ջուրը հարիւր յիսուն օր ողողեց երկիրը:

8 Աստուած յիշեց Նոյին, նրա հետ փապանում գոնուող բոլոր գազաններին, բոլոր անասուններին ու բոլոր թռչուններին: Աստուած հողմ բարձրացրեց երկրի վրայ, եւ անձրեւը դադարեց: Փակուեցին սպորգեփնեայ աղբիւրներն ու երկնքի սահանքները, դադարեց նաեւ երկնքից թափուող անձրեւը: Ջուրը գնալով իջնում, քաշում էր երկրի վրայ յից, եւ հարիւր յիսուն օր անց այն նուազեց: Եօթներորդ ամսի քսանութօթին փապանը նստեց Արարար լեռան վրայ: Ջուրը մինչեւ փասներորդ ամիսը քաշում էր, նուազում էր, նուազում: Տասնմէկերորդ ամսի առաջին օրը երեսացին լեռների գագաթները: Քառասուն օր յետոյ Նոյը բացեց իր կառուցած փապանի պատուհանը: Նա արձակեց մի ագռաւ, որը գնաց, բայց չվերադարձաւ, մինչեւ որ ջուրը ցամաքէր երկրի վրայից: Յետոյ նա արձակեց մի աղանի՝ փեսնելու, թէ ջրերը քաշուել են երկրի երեսից: Աղանին իր ոտքը դնելու փող չգտնելով՝ վերադարձաւ նրա մօտ՝ փապան, որովհետեւ ջուրը դեռ ծածկել էր ողջ երկիրը: Նոյը երկարեց ձեռքը, բռնեց նրան եւ բերեց իր մօտ՝ փապան: Նա սպասեց եւս եօթը օր ու փապանից դարձեալ արձակեց աղանուն: Աղանին նրա մօտ վերադարձաւ երեկոյեան: Նրա կտուցին ձիթնու մի շիւղ կար: Նոյը դրանից հասկացաւ, որ ջրերը քաշուել են երկրի վրայից: Նոյն սպասեց եւս եօթը օր ու նորից արձակեց աղանուն, որն այլեւս նրա մօտ չվերադարձաւ: Նոյի կեանքի վէճարիւմէկերորդ փարում, առաջին ամսի առաջին օրը ջրերը քաշուեցին երկրի վրայից: Նոյը բացեց իր կառուցած փապանի ծածկը եւ փեսաւ, որ ջուրը քաշուել է երկրի երեսից: Երկրորդ ամսի քսանութներորդ օրը երկիրը ցամաքեց: Տէր Աստուած Նոյին ասաց. «Դուրս եկէք այդ փապանից դու, քո կինը, քո որդիները եւ քո որդիների կանայք, նաեւ քեզ հետ եղող բոլոր գազանները, բոլոր էակները՝ թռչուններից մինչեւ անասունները: Դուրս հանիր քեզ հետ նաեւ երկրի վրայ սողացող բոլոր սողուններին, նրանք թող սողան երկրի վրայ: Աճեցէք եւ բազմացէք երկրի վրայ»: Դուրս ելան Նոյը, նրա հետ նաեւ իր կինը, իր որդիներն ու իր որդիների կանայք: Երկրի բոլոր գազանները, բոլոր սողուններն ու բոլոր թռչունները՝ իրենց փեսակներով, դուրս ելան փապանից: Նոյը գոհասեղան շինեց Աստու համար: Նա առաւ բոլոր փեսակի անպիղծ անասուններից, բոլոր փեսակի անպիղծ թռչուններից եւ ողջակից 21 գոհասեղանի վրայ: Եւ Տէր Աստուած հոգոտեց անուշ բոյրը: Տէր Աստուած իր մտքում ասաց. «Մարդկանց չար արարքների համար եւ երկիրն այլեւս չեն անիծի, որովհետեւ մարդկանց միտքը մանկուց չարի ծառայութեան մէջ է: Ես այլեւս ոչ մի կենդանի էակի չեմ պատուհասի, ինչպէս արեցի: Այսուհետեւ, քանի դեռ կայ երկիրը, թող չդադարեն սերմն ու հունձը, ցուրտն ու քոյրը, ամառն ու գարունը, ցերեկն ու գիշերը»:

9 Աստուած օրհնելով Նոյին ու նրա որդիներին՝ ասաց նրանց. «Աճեցէք, բազմացէք, լցրէք երկիրն ու փրեցէք դրան: Ձեր ահն ու երկիրը թող լինի երկրի բոլոր գազանների, երկնքի բոլոր թռչունների, երկրի բոլոր գեռունների եւ ծովի բոլոր ձկների վրայ, որ ենթարկել են ձեզ: Ամէն մի կենդանի գեռուն թող կերակուր լինի ձեզ, ինչպէս խոտն ու բանջարն են փուռը: Կենսաբաւ արիւն պարունակող միս չուտէք, քանզի ես էլ ձեր կենսաբաւ արիւնը կը պահանջեմ, բոլոր գազանների, ինչպէս նաեւ մարդու միջոցով կը պահանջեմ այն: Մարդու միջոցով պիտի պահանջեմ իր եղբօր հոգին: Ով թափի մարդու արիւնը, նրա արեան փոխարէն թող թափուի իր արիւնը, որովհետեւ Աստուած պարկերով են սպեղծել եւ մարդուն: Իսկ դուք աճեցէք, բազմացէք, լցրէք երկիրը եւ բազմացէք դրա վրայ»: Տէր Աստուած, դիմելով Նոյին ու նրա որդիներին, որոնք նրա հետ էին, ասաց. «Ահա ես ուխտ եմ դնում ձեզ հետ, ձեզանց յետոյ եկող ձեր սերունդների հետ, ձեզ հետ եղող բոլոր կենդանի էակների հետ՝ թռչունների, անասունների, երկրի բոլոր գազանների, այդ փապանից դուրս եկած բոլորի եւ երկրի բոլոր կենդանիների հետ: Ես ուխտ եմ դնում ձեզ հետ. այլեւս ոչ մի էակ չի մեռնի ջրհեղեղից, ողջ երկիրը ոչնչացնող ջրհեղեղ չի լինի այլեւս»: Տէր Աստուած ասաց Նոյին. «Իմ ու ձեր միջեւ, ձեզ հետ եղող ամէն կենդանի էակի միջեւ գալիք բոլոր սերունդների համար իմ հաստատած ուխտի նշանն այս է. իմ ծիածանը կը կապեմ ամպերի մէջ: Եւ դա թող լինի իմ ու ողջ երկրի միջեւ յաւիտենական ուխտի նշանը: Երբ երկրի վրայ ամպեր կուտակեմ, իմ ծիածանը թող երեսայ ամպերի մէջ: Այնժամ ես կը յիշեմ իմ ուխտը, որ հաստատել եմ իմ ու ձեր միջեւ եւ շնչաւոր բոլոր էակերի միջեւ: Այլեւս ջրհեղեղ չի լինի, որպէսզի բոլոր էակները չոչնչանան: Թող իմ ծիածանը լինի ամպերի մէջ, որպէսզի ես փեսնեմ այն եւ յիշեմ իմ ու երկրի վրայ գոնուող բոլոր շնչաւոր էակների միջեւ իմ հաստատած յաւիտենական ուխտը»: Տէր Աստուած ասաց Նոյին. «Այս է նշանն այն ուխտի, որ հաստատեցի իմ ու ձեր միջեւ եւ երկրի վրայ գոնուող բոլոր էակների միջեւ»: Նոյի՝ փապանից դուրս եկած որդիներն էին Սեմը, Քամը եւ Յաբելը: Քամը Քանանի հայրն էր: Այս երեքն էին Նոյի որդիները, եւ ժողովուրդները արանցից սերունդով փարածուեցին ողջ երկրի վրայ: Նոյը՝ հողագործ այդ մարդը, առաջինն էր, որ հող մշակեց եւ այգի փակեց: Նա խմեց դրա գինուց, հարբեց ու մերկացաւ իր փան մէջ: Քամը՝ Քանանի հայրը, փեսա իր հոր մերկութիւնն ու դուրս գնալով՝ այդ մասին պատմեց իր երկու եղբայրներին: Մեմն ու Յաբելը, երկուսն էլ, հագուստներ առան իրենց ուսերին եւ, յետ-յետ գնալով, ծածկեցին իրենց հոր մերկութիւնը: Նրանք մէջքով էին կանգնած, այնպէս որ իրենց հոր մերկութիւնը չտեսան: Նոյը սթափուելով գինութիւնից՝ ինացաւ, թէ ինչ է արել իր նկատմամբ իր կրտսեր որդին, եւ ասաց. «Անիծեալ լինի սարուն Քանանը եւ իր եղբայրների ծառան թող լինի»: Նա ակեացրեց. «Օրհնեալ լինի Տէր Աստուած՝ Սեմի Աստուածը, իսկ Քանանը թող լինի նրա ծառան: Աստուած թող բարգաւաճեցնի Յաբելին, նա թող բնակուի Սեմի փանը, իսկ Քանանը թող լինի նրա ծառան»: Ջրհեղեղից յետոյ Նոյը ապրեց երեք հարիւր յիսուն փարի: Նոյը ինը հարիւր յիսուն փարի ապրելուց յետոյ մեռաւ:

Սրանք են Նոյի որդիների՝ Սեմի, Քամի, Յաբթի սերունդները. ջրհեղեղից յետոյ որդիներ ծնուեցին նրանց: **10**
 Յաբթի որդիներն են Գամերը, Մագոզը, Մադան, Յաւանը, Ելիսան, Թոբէլը, Մոսքը եւ Թիրասը: Գամերի որ- 2, 3
 դիներն են Աքքանազը, Ռիփաթը եւ Թորգոման: Յաւանի որդիներն են Ելիսան ու Թարսիսը, կիւրացիներն ու 4
 ժողովուրդները: Սրանցից է, որ բաժանուեցին եւ ծովեզերքում բնակութիւն հաստատեցին ժողովուրդները՝ իւրա- 5
 քանչիւրն ըստ իր երկրում ունեցած լեզուների եւ փոխների: Քամի որդիներն են Քուշն ու Մեսպրեմը, Փուղն ու 6
 Քանանը: Քուշի որդիներն են Սաբան, Եփլան, Սաբաթան, Ռեզման եւ Սաբակաթան: Ռեզմայի որդիներն են 7
 Սաբան եւ Յուրաթանը: Քուշը ծնեց Նեբրոթին: Նա առաջին հսկան էր երկրի վրայ: Նա քաջ որսորդ էր Ասպ- 8, 9
 ծու առաջ: Դրա համար էլ ասոյթ դարձաւ. «Նեբրոթի պէս քաջ է Տէր Ասպծու առաջ»: Նրա թագաւորութիւնն 10
 սկիզբ առաւ Բաբելոնում եւ ընդգրկում էր Որէքը, Աքադն ու Քաղանէն, որոնք գտնուում էին Մենասար երկրում:
 Նեբրոթն ելաւ այդ երկրից ու գնաց Ասուր, կառուցեց Նինուէն, Ռոբոթ քաղաքը, Քաղանը, ինչպէս նաեւ Նինուէի 11, 12
 ու Քաղանի միջեւ գտնուող Դասեմանը: Սա մեծ քաղաք էր: Մեսպրեմը սերեց լուդիւնացիներին, սենիւնացի- 13
 ներին, սաղբիւնացիներին, հեփթաղիւնացիներին, պարսոսնիւնացիներին եւ քաստիւնացիներին, որոնցից 14
 սկիզբ առան փղշպացիներն ու կափթորիւնացիները: Քանանը ծնունդ փութեց Սիդոնին՝ իր անդրանիկ որդուն, 15
 քեպացիներին, յեբուսացիներին, ամորիացիներին, գերգեսացիներին, խեւացիներին, արուակացիներին, ամինա- 16, 17
 ցիներին, արադիոնացիներին, սամարացիներին եւ ամաթացիներին: Դրանից յետոյ սփռուեցին քանանացիների 18
 ցեղերը: Քանանացիների սահմանները ձգուեցին Սիդոնից մինչեւ Գերարա, որ Գազայի մօտ էր, մինչեւ Մոդոն եւ 19
 Գոմոր, Ադամայից ու Մերոյիմից մինչեւ Լասա: Ահա սրանք են Քամի որդիներն ըստ իրենց ցեղերի, ըստ իրենց լե- 20
 զուների, իրենց երկրների ու իրենց փոխների: Յաբթի երեք եղբայրը՝ Սեմը, որ Եբեթի բոլոր որդիների նախահայրն 21
 էր, նոյնպէս ծնեց որդիներ: Սեմի որդիներն են Ելամը, Ասուրը, Արփաքսաղը, Լուդն ու Արամը: Արամի որդիներն 22, 23
 են Հուսը, Եմուղը, Գադերն ու Մոսքը: Արփաքսաղը ծնեց Կայնանին, Կայնանը ծնեց Սաղային, իսկ Սաղան ծնեց 24
 Եբեթին: Եբեթը ծնեց երկու որդի. մէկի անունը Փաղէկ էր, որովհետեւ նրա օրօք ցրուեցին մարդիկ, իսկ եղբօր ա- 25
 նունը Յեկրան էր: Յեկրանը ծնեց Էլմոդակին, Սալէթին, Ասարմոդին, Յարաքին, Յոդորամին, Եգլէին, Դեկլային, 26, 27
 Գեբաղին, Աբիմէլին, Սաբէին, Ուփիթին, Եփլային ու Յոբաբին: Սրանք բոլորը Յեկրանի որդիներն են: Սրանք 28, 29, 30
 բնակութիւն հաստատեցին Մասէից մինչեւ Մոփերա, որ գտնուում էր արեւելեան լեռան կողմը: Ահա սրանք են Սեմի 31
 որդիներն ըստ իրենց ցեղերի, ըստ իրենց լեզուների, իրենց երկրի ու փոխների: Այս է Նոյի որդիների ցեղերի 32
 ծննդաբանութիւնն ըստ իրենց փոխների: Ջրհեղեղից յետոյ աշխարհով մէկ սփռուած ժողովուրդները սրանցից են 33
 առաջացել:

Այն ժամանակ ողջ երկիրը մէկ լեզուով, մէկ բարբառով էր խօսում: Արեւելքից փեղաշարժուելու ժամանակ **11, 2**
 նրանք Մենասար երկրում մի դաշտ գտան եւ բնակուեցին այնտեղ: Սրանք միմեանց դիմելով՝ ասացին. «Եկէք 3
 աղիս շինենք ու այն թրծենք կրակով»: Աղիսը նրանց համար ծառայեց իբրեւ քար, իսկ կուպրը՝ իբրեւ շաղախ: 4
 Սրանք ասացին. «Եկէք մեզ համար քաղաք կառուցենք եւ աշտարակ, որի գագաթը հասնի մինչեւ երկինք: Համբաւ 5
 ձեռք բերենք ողջ աշխարհով մէկ սփռուելուց առաջ»: Տէրն իջաւ, որպէսզի փեսնի այն քաղաքն ու աշտարակը, որ 6
 կառուցում էին մարդկանց որդիները: Տէրն ասաց. «Սրանք մէկ ժողովուրդ են, ունեն մէկ լեզու եւ սկսել են այդ 7
 գործն անել: Արդ, ոչինչ չի խանգարում նրանց, որ կառուցեն այն, ինչ կամենում են: Արի իջնենք եւ խառնենք նրանց 8
 լեզուն այնպէս, որ ոչ մէկը չհասկանայ իր ընկերոջ ասածը»: Տէր Աստուած այնտեղից նրանց սփռեց աշխարհով մէկ, 9
 եւ նրանք դադարեցին քաղաքն ու աշտարակը կառուցելուց: Դրա համար այն կոչուեց Խառնակութիւն (Բաբելոն), 10
 որովհետեւ Տէր Աստուած այնտեղ խառնեց ամբողջ երկրի բնակիչների լեզուները եւ այնտեղից նրանց սփռեց ողջ 11
 աշխարհով մէկ: Սեմի սերունդները սրանք են. Սեմը հարիւրամեայ հասակում, ջրհեղեղից երկու փարի յետոյ ծնեց 12
 Արփաքսաղին: Սեմն Արփաքսաղին ծնելուց յետոյ ապրեց եւս հինգ հարիւր փարի: Նա ծնեց ուսարթը ու դուսարթը 13
 եւ մեռաւ: Արփաքսաղը հարիւր երեսունհինգ փարեկան հասակում ծնեց Կայնանին: Արփաքսաղը Կայնանին 14, 15
 ծնելուց յետոյ ապրեց եւս չորս հարիւր փարի, ծնեց ուսարթը ու դուսարթը եւ մեռաւ: Կայնանը հարիւր երեսուն 16
 փարեկան հասակում ծնեց Սաղային: Կայնանը Սաղային ծնելուց յետոյ ապրեց եւս երեք հարիւր երեսուն փարի, 17
 ծնեց ուսարթը ու դուսարթը եւ մեռաւ: Սաղան հարիւր երեսուն փարեկան հասակում ծնեց Եբեթին: Սաղան 18
 Եբեթին ծնելուց յետոյ ապրեց եւս երեք հարիւր երեսուն փարի, ծնեց ուսարթը ու դուսարթը եւ մեռաւ: Եբեթը 19
 հարիւր երեսունչորս փարեկան հասակում ծնեց Փաղէկին: Եբեթը Փաղէկին ծնելուց յետոյ ապրեց եւս երկու հարիւր 20
 եօթանասուն փարի, ծնեց ուսարթը ու դուսարթը եւ մեռաւ: Փաղէկը հարիւր երեսունչորս փարեկան հասակում ծնեց 21
 Ռազաւին: Փաղէկը Ռազաւին ծնելուց յետոյ ապրեց եւս երկու հարիւր ինը փարի, ծնեց ուսարթը ու դուսարթը եւ 22
 մեռաւ: Ռազաւը հարիւր երեսուներկու փարեկան հասակում ծնեց Մերուքին: Ռազաւը Մերուքին ծնելուց յետոյ 23
 ապրեց եւս երկու հարիւր եօթը փարի, ծնեց ուսարթը ու դուսարթը եւ մեռաւ: Մերուքը հարիւր երեսուն փարեկան 24, 25
 հասակում ծնեց Նաքորին: Մերուքը Նաքորին ծնելուց յետոյ ապրեց եւս երկու հարիւր փարի, ծնեց փղաներ ու 26
 աղջիկներ եւ մեռաւ: Նաքորը եօթանասունինը փարեկան հասակում ծնեց Թարային: Նաքորը Թարային ծնելուց 27
 յետոյ ապրեց եւս հարիւր քսաներկու փարի, ծնեց փղաներ ու աղջիկներ եւ մեռաւ: Թարան եօթանասուն փարեկան 28
 հասակում ծնեց Աբրամին, Նաքորին եւ Առանին: Թարայի սերունդը այս է. Թարան ծնեց Աբրամին, Նաքորին ու 29
 Առանին, իսկ Առանը ծնեց Դովփին: Առանը մեռաւ իր հայր Թարայի կենդանութեան օրօք, իր ծննդավայրում՝ 30
 Քաղդէացուց երկրում: Աբրամն ու Նաքորը ամուսնացան: Աբրամի կնոջ անունը Սարա էր, իսկ Նաքորի կնոջ 31
 անունը՝ Մեղքա: Սա Առանի՝ Մեղքայի եւ Յեւթայի հօր դուստրն էր: Սարան անու էր՝ երեխայ չէր ունենում: 32

Թարան իր որդի Աբրամին, իր որդի Նաքորին, իր որդի Առանի որդի Դովփին ու իր հարսին՝ իր որդի Աբրամի 3
 կնոջը, Քաղդէացուց երկրից առաւ փարաւ Քանանացուց երկիրը: Սրանք հասան Խառան ու բնակուեցին այնտեղ: 4
 Խառանում Թարան դարձաւ երկու հարիւր հինգ փարեկան: Թարան Խառանում էլ մեռաւ: **12**
 Աստուած ասաց Աբրամին. «Նեշացիր քո երկրից, քո ցեղից ու քո հօր փնից եւ գնա՛ այն երկիրը, որ ցոյց 2
 կրամ քեզ: Քեզ մեծ ցեղի նախահայր պիտի դարձնեն, պիտի օրհնեն քեզ, պիտի փառաւորեն քո անունը, եւ դու 3
 օրհնեալ պիտի լինես: Պիտի օրհնեն քեզ օրհնողներին, իսկ քեզ անիծողներին պիտի անիծեն: Քեզնով պիտի 4
 օրհնուեն աշխարհի բոլոր ժողովուրդները»: Եւ Աբրամը գնաց, ինչպէս ասել էր նրան Աստուած: Նրա հետ գնաց

5 նաեւ Ղովոր: Աբրամը եօթանասունհինգ տարեկան էր, երբ հեռացաւ Խառանից: Աբրամն առաւ իր կին Սարային, իր եղբորորդի Ղովորին, Խառանում ձեռք բերած ողջ ունեցումներն ու սպրուկներին: Նրանք ճանապարհ ընկան, որ 6 գնան Քանանացոց երկիրը: Նրանք եկան Քանանի երկիրը: Աբրամը կտրեց անցաւ երկիրն իր երկարութեամբ 7 մինչեւ Միսրէմ վայրը՝ Բարձր կաղնին: Այդ ժամանակ, սակայն, քանանացիներն էին բնակուում այդ երկրում: Տէրը երեւաց Աբրամին եւ ասաց նրան. «Քո յետնորդներին եմ տալու այս երկիրը»: Աբրամն իրեն երեւացած Տիրոջ համար 8 զոհասեղան շինեց այդպէս: Այդպէս ինչ որ արեւելեան կողմում գրնուող լեռը: Այնպէս՝ Բեթելում, խփեց իր վրանը, ծովի դիմաց, իսկ արեւելքում Անգէն էր: Այնպէս Տիրոջ համար զոհասեղան շինեց ու կանչեց 9, 10 Ասպրնու անունը: Աբրամը հեռացաւ, գնաց ու բնակուեց անապատում: Երբ սով եղաւ երկրում, Աբրամն իջաւ 11 Եգիպտոս, որ այնպէս ապրի պանդխտութեան մէջ, քանի որ սովը սաստկացել էր երկրում: Երբ Աբրամը մօտեցաւ 12 Եգիպտոսին, իր կին Սարային ասաց. «Գիտեմ, որ դու գեղեցիկ կին ես: Արդ, եթէ պարտաւ, որ եգիպտացիները 13 տեսնեն քեզ եւ ասեն՝ սա նրա կինն է, ու սպանեն ինձ, իսկ քեզ ողջ թողնեն, կ'ասես, թէ՛ նրա քոյրն եմ, որպէսզի 14 քո շնորհիւ ես չտուժեմ եւ քո շնորհիւ կենդանի մնամ»: Երբ Աբրամը մտաւ Եգիպտոս, եգիպտացիները տեսան, 15 որ նրա կինը շատ գեղեցիկ է: Տեսան նրան նաեւ փարաւոնի իշխանները, գովեցին նրան փարաւոնի առաջ ու 16 նրան տարան փարաւոնի պալատը: Սարայի համար նրանք լաւ վերաբերմունք ցոյց տուցին Աբրամին: Եւ նա 17 ոչխարների, կովերի, էջերի, ծառաների եւ աղախիւնների, ջորիների եւ ուղտերի տէր դարձաւ: Աբրամի կին Սարայի պարգևատրով Ասպրնու անունին ու նրա ընտանիքի անդամներին պարգևեց մեծամեծ ու դաժան պարտուհաններով: 18 Փարաւոնը կանչեց Աբրամին ու ասաց նրան. «Այս ի՞նչ փորձանք բերեցիր իմ գլխին, ինչո՞ւ չյայտնեցիր, թէ նա քո 19 կինն է: Ինչո՞ւ ասացիր, թէ՛ Իմ քոյրն է», եւ էլ նրան կնութեան առայ: Արդ, ահա քո կինը քո առաջ է, ա՛ն նրան 20 ու հեռացիր»: Փարաւոնն իր մարդկանց պարուիրեց, որ Աբրամին, իր ունեցումներով, նրա կնոջը, ինչպէս նաեւ Ղովորին ճանապարհ դնեն:

13 Եգիպտոսից Աբրամն ելաւ գնաց անապատ, ինքը՝ իր ամբողջ ունեցումներով, իր կինը եւ Ղովորն էլ նրա հետ: 2, 3 Աբրամը շատ հարուստ էր անասուններով, արծաթով եւ ոսկով: Նա իր հասած տեղից՝ անապատից, գնաց Բեթել, 4 որպէսզի նախապէս նրա վրանն էր խփած, Բեթելի եւ Անգէի միջեւ գրնուող վայրը, ուր սկզբնապէս նա զոհասեղան էր 5 կառուցել: Այդպէս Աբրամը կանչեց Տէր Ասպրնու անունը: Աբրամի հետ գնացող Ղովորը նոյնպէս ունէր արջառներ, 6 ոչխարներ, անասուններ, բայց երկիրը նրանց չէր բաւականացնում միասին ապրելու համար, քանի որ նրանք մեծ 7 ունեցումներ էին, ուստի հնարաւոր չէր համարել ապրել: Կռիւ եղաւ Աբրամի հօտերի հովիւների ու Ղովորի 8 հօտերի հովիւների միջեւ: Քանանացիներն ու փերեզացիներն այդ ժամանակ բնակուում էին այդ երկրում: Աբրամն ասաց Ղովորին. «Թող կռիւ չլինի իմ ու քո եւ իմ հովիւների ու քո հովիւների միջեւ, որովհետեւ մենք եղբայրներ 9 ենք: Մի՞թէ ողջ երկիրն առաջդ չի փռուած. հեռացիր ինձից: Եթէ դու ձախ գնաս, ես աջ կը գնամ, իսկ եթէ 10 դու աջ գնաս, ես ձախ կը գնամ»: Ղովորն աչքերը բարձրացրեց ու տեսաւ, որ Յորդանանի բոլոր շրջաններն էլ 11 ոռոգելի են: Քանի դեռ Ասպրնու չէր կործանել Սողոմն ու Գոմորը, մինչեւ Զոռայի սահմանը Ասպրնու դրախտի 12 նման էր, Եգիպտացոց երկրի նման: Ղովորն ընտրեց Յորդանանի ողջ շրջանը եւ գնաց դէպի արեւելք: Այսպիսով 13 եղբայրները բաժանուեցին միմեանցից: Աբրամը պանդխտեց Քանանացոց երկրում, իսկ Ղովորը հաստատուեց 14 այդ կողմերում գրնուող մի քաղաքում՝ ապրեց Սողոմում: Սողոմացիները չար մարդիկ էին եւ Ասպրնու հանդէպ 15 բազում մեղքեր էին գործում: Ղովորի հեռանալուց յետոյ Ասպրնու Աբրամին ասաց. «Կանգնածդ տեղից քո աչքերով 16 նայիր դէպի հիւսիս ու հարաւ, դէպի արեւելք ու ծով: Որքան աչքդ կտրուում է, այդ ողջ երկիրը յաւիտեան քեզ եմ 17 տալու եւ քո սերունդներին: Քո յետնորդներին պիտի բազմացնեն երկրի աագի չափ. եթէ որեւէ մէկը ի վիճակի 18 լինի հաշուելու երկրի աագը, ապա քո յետնորդներն էլ թիւ կ'ունենան: Իսկ արդ, արի շրջիր այդ երկիրն իր երկարութեամբ ու լայնութեամբ, որովհետեւ այն քեզ եմ տալու»: Աբրամը ճանապարհ ընկաւ, եկաւ բնակուեց Բեթրոնում գրնուող Մամբրէի կաղնու մօտ եւ այնպէս Տէր Ասպրնու համար զոհասեղան շինեց:

14 Մենաարի արքայ Ամարփաղի թագաւորութեան ժամանակ Սելլասարի արքայ Արիոքը, Ելամի արքայ Քոդո- 2 դագոմորը եւ ազգերի արքայ Թարգաղը պարտազանեցին սողոմացիների արքայ Բաղակի, գոմորացիների արքայ Բարսայի, աղանաացիների արքայ Մենայի, սերոյիմացիների արքայ Միմորի, ինչպէս նաեւ Բաղակի՝ նոյն ինքը 3, 4 Սեգոր թագաւորի դէմ: Նրանք բոլորը հաւաքուեցին Աղի ձորում, որ Աղի ծովն է: Նրանք փաներկու տարի 5 ենթարկուել էին Քոդոգագոմորին եւ փաներեքերոցի տարում պարտաւրեցին: Տասնչորսերորդ տարում եկան 6 Քոդոգագոմորն ու նրա հետ եղած թագաւորները եւ կտորեցին Ասպարոթ Կառնայիմում գրնուող կականերին ու 7 նրանց հետ եղած հզօր ցեղերին, ինչպէս նաեւ սոմացիներին՝ նրանց Ծաւէ քաղաքում, կտորեցին նաեւ Սէրիի 8 լեռներում բնակուող քոռացիներին եւ հասան մինչեւ անապատում գրնուող Բեւեկնի ձորը: Նրանք վերադար- 9 ձան Դապաստանի աղբիւրը, այսինքն՝ Կաղէս, եւ կտորեցին Ամաղէկի բոլոր իշխաններին ու Ասասանթամարում 10 բնակուող ամորացիներին: Սողոմացիների արքան, գոմորացիների արքան, աղանաացիների արքան, սերոյիմա- 11 ցիների արքան ու Բաղակի՝ այսինքն Սեգորի արքան ելան եւ Աղի ձորում ճակատամարտ տուցին Ելամի արքայ 12 Քոդոգագոմորի, ազգերի արքայ Թարգաղի, Մենաարի արքայ Ամարփաղի, Սելլասարի արքայ Արիոքի դէմ. չորս 13 թագաւոր՝ հնգի դէմ: Աղի ձորում հորեր կային՝ կուպրի հորեր: Սողոմացիների արքան ու գոմորացիների արքան 14 փախուստի դիմելիս ընկան դրանց մէջ, իսկ մնացածները փախան լեռան կողմը: Նրանք բռնագրաւեցին սողոմա- 15 ցիների ու գոմորացիների ողջ աւարն ու բոլոր պաշարները եւ գնացին: Նրանք գերեցին նաեւ Սողոմում բնակուող 16 Ղովորին Աբրամի եղբորորդուն, բռնագրաւեցին նրա ունեցումները եւ գնացին: Ծողովածներից մէկն եկաւ ու այդ 17 մասին պարմեց միւս կողմում գրնուող Աբրամին: Նա բնակուում էր Աբրամի դաշնակիցներ Եսքողի եղբոր եւ Օնանի 18 եղբոր ամորացի Մամբրէի կաղնու մօտ: Երբ Աբրամն ինացաւ, թէ գերևարուել է իր եղբորորդի Ղովորը, հաւաքեց իր երեք հարիւր տասնութ ընդոմիներին, ինքն ու իր ծառաները գիշերով հարուածեցին նրանց, բռնեցին մինչեւ 19 Բոբաղ, որ Դամասկոսի ձախ կողմում է գրնուում: Աբրամը ետ առաւ սողոմացիների ամբողջ աւարը, ազարեց իր 20 եղբորորդի Ղովորին, նրա ամբողջ ունեցումները, ինչպէս նաեւ կանանց ու ժողովրդին: Երբ նա վերադառնում էր Բոդոգագոմորին եւ նրա հետ եղած թագաւորներին կտորելուց, Ծաւէի ձորում, այսինքն՝ Թագաւորների դաշտում նրան ընդառաջ գնաց սողոմացիների արքան: Ծաւէի արքայ Մելքիսեղեկը հաց ու գինի հիւրասիրեց նրան, ու-

րովհետեւ ինքը բարձրեալ Աստուծո քահանան էր: Նա օրհնեց Աբրամին՝ ասելով. «Օրհնեալ է Աբրամը բարձրեալ 19
 Աստուծո կողմից, որ սրբեղծեց երկինքն ու երկիրը: Օրհնեալ է բարձրեալն Աստուծո, որ քո թշնամիներին մարմնեց 20
 քո ձեռքը»: Աբրամը նրան փաստորոգ փունց ամէն ինչից: Սողոմացիների արքան, սակայն, ասաց Աբրամին. «Դու 21
 ինձ փութ աղ մարդկանց, իսկ աւարը թող մնայ քեզ»: Աբրամն ասաց սողոմացիների արքային. «Երդուում եմ 22
 երկինքն ու երկիրը սրբեղծած բարձրեալ Աստուծով, որ քեզ պարկանող ոչ մի բանից՝ թելից մինչեւ կոշիկի կապն 23
 անգամ ես չեմ վերցնի, որպէսզի չասես, թէ՛ «ես հարստացրի Աբրամին», բացի ծառաների կերածից: Իսկ ինձ հետ 24
 եկած մարդիկ՝ Օնանը, Եսթոն ու Մամբրէն, իրենք թող սպանան իրենց բաժինը»:

Այս դէպքերից յետոյ Աբրամը երազում լսեց Տիրոջ խօսքը, որն ասում էր. «Մի՛ վախեցիր, Աբրամ, ես քեզ 15
 հովանաւոր պիտի լինեմ, եւ քո վարձը չափազանց շատ պիտի լինի»: Աբրամն ասաց. «Տէր ամենակալ, ի՞նչ ես 2
 անելու ինձ, չէ՛ որ ես անորդի եմ կորչում, եւ ինձ ժառանգելու է Եղիազար Դամասկացին՝ իմ ընդոծին Մասեկի 3, 4
 որդին»: Աբրամն աւելացրեց. «Քանի որ ինձ գաւակ չտուցիր, ուստի իմ ընդոծինն է ինձ ժառանգելու»: Նրան 5
 իսկոյն հասաւ Աստուծո ձայնը, որն ասում էր. «Նա չէ, որ ժառանգելու է քեզ, այլ քեզնից ծնուածն է ժառանգելու քեզ»: 6
 Աստուծո դուրս հանեց նրան ու ասաց. «Նայիր երկնքին ու հաշուիր աստղերը, եթէ կարող ես հաշուել դրանք»: 7
 Նա աւելացրեց. «Այդքան է լինելու քո սերունդը»: Աբրամը հաւաքաց Աստուծուն, եւ այդ հաւաքը իր համար արդարութիւն համարուեց: 8
 Աստուծո ասաց նրան. «Ես եմ քո Տէր Աստուծո, որ քեզ դուրս հանեցի Քաղդէսցոց 7
 երկրից, որպէսզի այս երկիրը քեզ փամ որպէս ժառանգութիւն»: Աբրամն ասաց. «Տէր ամենակալ, ինչից գիտեմ, 8
 որ ժառանգելու եմ այն»: Աստուծո ասաց նրան. «Դու ինձ համար ա՛ն երեք փարեկան երինջ, երեք փարեկան 9
 նոխազ, երեք փարեկան խոյ, փարսակ եւ աղանի»: Աբրամն առաւ այդ ամէնը, կտրեց մէջքերից ու կտորները 10
 դրեց իրար դիմաց, իսկ թռչունները չկտրարեց: Քիչակեր թռչուններ էին իջնում դրանց կտրուած մարմինների 11
 վրայ, բայց Աբրամը հսկում էր կտրուած մարմինները: Արեւի մայր մտնելու ժամանակ Աբրամը թմբիրի մէջ ընկաւ, 12
 սարսափելի վախ համակեց նրա սիրտը: Տէրն ասաց Աբրամին. «Լա՛ն ինչպիսիք, որ քո յետորդները պանդուխտ են 13
 լինելու օտար երկրում: Նրանց պիտի ստրկացնեն, պիտի չարչարեն, պիտի փանջեն չորս հարիւր փարսի, բայց ես 14
 դարաստան պիտի փնտնեմ այն ազգի հետ, որը պիտի ստրկացնի նրանց: Դրանից յետոյ նրանք այսպէղ պիտի 15
 վերադառնան բազում հարստութեամբ: Դու խաղաղ հոգով պիտի գնաս քո նախնիների գիրկը՝ խոր ծերութեան 16
 հասնելով: Չորրորդ սերունդը պիտի վերադառնայ այսպէղ, որովհետեւ ամորհացիների մեղքերը դեռ իրենց լրումին 17
 չեն հասել»: Երբ արեւը մայր մտնելու մօտ էր, կրակ բոցավառուեց, երեսաց ծխացող մի հնոց, եւ կրակի լեզուները 18
 անցան անասունների կտրուած մարմինների միջով: Այդ օրը Տէրն ուխտ դրեց Աբրամի հետ եւ ասաց. «Քո 19
 յետորդներին եմ փալու այդ երկիրը՝ եգիպտացիների գետից մինչեւ Եփրատ մեծ գետը, նրանց պիտի ենթարկուեն 20, 21
 կինեցիները, կենեզացիները, կեդոնացիները, քեդացիները, փերեզացիները, ռափիմացիները, ամորհացիները, 20, 21
 քանանացիները եւ յեթուսացիները»:

Աբրամի կին Մարան նրան երեխայ չէր պարգեւում: Մարան ունէր մի եգիպտացի աղախին, որի անունն Ագար 16
 էր: Մարան Քանանացոց երկրում ասաց Աբրամին. «Քանի որ Տէրն ինձ զրկել է երեխայ ունենալուց, պառկիր իմ 2
 աղախինի հետ, որպէսզի նրա միջոցով որդի ունենամ»: Եւ Աբրամն անսաց Մարայի ասածին: Մարան՝ Աբրամի 3
 կինը, եգիպտացի աղախին Ագարին կնուծեան փունց իր անունուն՝ Աբրամին, Քանանացիների երկրում փասը 4
 փարի նրա ապրելուց յետոյ: Աբրամը պառկեց Ագարի հետ, եւ սա յղիացաւ: Երբ Ագարը փեսաւ, որ ինքը յղի 4
 է, փրորուին ընկաւ նրա աչքից: Այն ժամանակ Մարան ասաց Աբրամին. «Անիրաւ ես դու իմ նկատմամբ. ես իմ 5
 աղախնուն յանձնեցի քո գիրկը. իսկ նա փեսանելով, որ ինքը յղիացել է, արհամարհում է ինձ: Աստուծո թող իմ ու քո 6
 դարաստանը փնտնի»: Աբրամն ասաց Մարային. «Քո աղախինն ահա քո ձեռքում է, վարուիր նրա հետ այնպէս, 6
 ինչպէս հաճոյ է քեզ»: Մարան չարչարեց նրան, եւ աղախինը փախաւ նրա մօտից: Տիրոջ հրեշտակը նրան գրաւ 7
 անապարտում, ջրի աղբիւրի մօտ, այն աղբիւրի, որ Սուր փանող ճանապարհի վրայ է: Տիրոջ հրեշտակը նրան ասաց. 8
 «Ագար, Մարայի աղախին, որպէղից՝ ես գալիս, կամ ո՛ր ես գնում»: Նա պարասխանեց. «Իմ փրորուի Մարայի 9
 մօտից եմ փախում ես»: Տիրոջ հրեշտակը նրան ասաց. «Վերադարձիր քո փրորուի մօտ եւ հնազանդ եղիր 10
 նրան»: Տիրոջ հրեշտակն աւելացրեց. «Ես անչափ բազմացնելու եմ քո սերունդը, այնքան, որ հաշուել հնարաւոր 11
 չլինի»: Տիրոջ հրեշտակը ասաց նաեւ. «Դու արդէն յղի ես, որդի պիտի ունենաս եւ նրա անունը Իսմայէլ պիտի 12
 դնես, որովհետեւ Տէրը իմացաւ քո փառապանքները: Նա վայրագ մարդ է լինելու: Նա ձեռք է բարձրացնելու բոլորի 13
 դէմ, եւ բոլորը ձեռք են բարձրացնելու նրա դէմ: Նա բնակուելու է իր բոլոր եղբայրների դիմաց»: Ագարն իր հետ 14
 խօսող Տիրոջը դիմելով՝ ասաց. «Դու այն Աստուծոն ես, որ ինձ զօրավիզ եղաւ. - քանզի ասաց, - ես իմ առաջ 15
 փեսայ նրան, ով երեսացել է ինձ»: Այդ իսկ պարճառով ջրհորը կոչուեց Ջրհոր, այսինքն՝ «որի դիմաց փեսայ 16
 Աստուծոն»: Այն գրնուում է Կադէսի ու Բարադի միջեւ: Ագարը Աբրամի համար ծնեց մի որդի, եւ Աբրամը Ագարի՝ 15
 իր համար ծնած որդու անունը դրեց Իսմայէլ: Աբրամը ութսունվեց փարեկան էր, երբ Ագարը նրա համար ծնեց 16
 Իսմայէլին:

Երբ Աբրամը իննսունինը փարեկան եղաւ, Տէր Աստուծո երեսաց Աբրամին ու ասաց նրան. «Ես եմ քո Աստուծո, 17
 հնազանդ եղիր ինձ, եղիր անարար: Ուխտ եմ դնելու իմ եւ քո միջեւ. ես անչափ բազմացնելու եմ քո սերունդը»: 2
 Աբրամը երկրպագեց, իսկ Աստուծո, դիմելով նրան, ասաց. «Այս է իմ՝ քեզ հետ դրած ուխտը. բազում ազգերի 3, 4
 նախահայր պիտի դառնաս: Մրանից յետոյ քո անունը Աբրամ պիտի չլինի, այլ Աբրահամ պիտի լինի քո անունը, 5
 որովհետեւ բազում ազգերի նախահայր եմ դարձնելու քեզ: Քո սերունդը շատ եմ աճեցնելու, քեզնից բազում 6
 ազգեր պիտի սերեն, թագաւորներ պիտի ծնուեն քեզնից: Իմ ուխտը պիտի հաստատուի իմ եւ քո միջեւ, քեզնից 7
 յետոյ գալիք քո սերունդների ու նրանց ցեղերի միջեւ որպէս յաւիտենական ուխտ, որով ես եմ լինելու քո եւ քեզնից 8
 յետոյ գալիք սերունդների Աստուծո: Քեզ ու քո սերունդներին իբրեւ յաւիտենական սեփականութիւն փալու եմ 9
 այս երկիրը, ուր դու բնակում ես պանդխտութեան մէջ, Քանանացիների ամբողջ երկիրը: Ես լինելու եմ նրանց 10
 Աստուծո, իսկ դու եւ քեզնից յետոյ գալիք քո գաւակները, սերնդից սերունդ, պէտք է պահեք իմ ուխտը: Այս է 9, 10
 իմ ուխտը, որ պիտի պահես իմ եւ քո միջեւ ու քեզնից յետոյ գալիք քո գաւակների միջեւ, սերնդից սերունդ: Չեր 11
 բոլոր արու գաւակները պիտի թլփարուեն, պիտի թլփարուէք ձեր անդամների թլփիները, եւ դա թող լինի իմ եւ ձեր

12 միջև ուխտի նշանը: Ձեր մանուկները՝ ձեր ցեղերի բոլոր արուները, ընդոծինն ու արծաթով գնուած սպրուկները,
 13 ամէն մի օտարածին, որ քո սերնդից չէ, ութօրեայ հասակում պէտք է թափափուեն: Պէտք է անպայման թափափուեն
 14 քո փան ընդոծինն ու արծաթով գնուած քո սպրուկը: Ձեր թափափութեան մասին իմ ուխտը թող յաիփենական
 15 ուխտ լինի: Ութերորդ օրը թափափուած արուն թող վերանայ իր ցեղի միջից, որովհետեւ խախտած կը
 16 լինի իմ ուխտը»: Աստուած ասաց Աբրահամին. «Քո կին Սարայի անունն այլեւս Սարա թող չլինի, այլ Սառա
 17 թող լինի նրա անունը: Ես կ'օրհնեն նրան եւ նրա միջոցով քեզ զաւակ կը պարգեւեն, ես կ'օրհնեն նրան, նա
 18 ազգերի նախամայր կը դառնայ, նրանից ցեղերի թագաւորներ կը ծնունեն»: Աբրահամը երկրպագեց, ծիծաղեց
 19 ու ինքն իրեն ասաց. «Կարող է հարիւր փարեկան մարդը որդի ունենայ, իննսունամեայ Սառան կարող է ծնել»:
 20 Աբրահամն ասաց Աստուծոյ. «Այս Իսմայէլը թող ապրի քո առաջ»: Աստուած պատասխանեց Աբրահամին. «Այո՛.
 21 ահա քո կին Սառան քեզ համար որդի է բերելու, եւ իմ ուխտը, որպէս յաիփենական ուխտ, հաստատուելու եմ
 22 նրա հետ ու նրանից յետոյ գալիք սերունդների հետ: Ինչ վերաբերում է Իսմայէլին, ապա ընդառաջում եմ քեզ:
 23 Նրան կ'օրհնեն, նրան կ'անցնեն եւ անչափ կը բազմացնեն նրա սերունդները: Նա փասնելու ազգ է սերելու,
 24 եւ նրան մեծ ազգի նախահայր եմ դարձնելու, բայց իմ ուխտը ես հաստատուելու եմ Իսահակի հետ, որին կը ծնի
 25 Սառան քեզ համար միւս փարի այս ժամանակ»: Աստուած վերջացրեց իր խօսքը Աբրահամի հետ եւ հեռացաւ
 26 նրա մօտից: Աբրահամը իր որդի Իսմայէլի, իր բոլոր ընդոծիների, արծաթով գնուած իր բոլոր սպրուկների եւ
 27 Աբրահամի փանն եղած բոլոր արու մարդկանց թափափուելու նոյն օրն իսկ թափափուեց, ինչպէս ասել էր նրան Աստուած:

18 Աստուած Աբրահամին երեւաց Մամբրէի կաղնու մօտ, երբ սա կէսօրին դեռ նստած էր իր վրանի դռան մօտ:
 2 Աբրահամը բարձրացրեց աչքերը եւ իր դիմաց փեսա երեք փղամարդկանց: Տեսնելով նրանց՝ նա իր վրանի դռան
 3 մօտից ընդառաջ գնաց, գլուխը խոնարհեց մինչեւ գետին ու ասաց նրանց. «Տէր, եթէ շնորհ գրայ քո առաջ, քո
 4, 5 ծառային անպէս մի՛ արա, թող մի քիչ ջուր բերեն, լուան ձեր ոտքերը, ապա հովացէ՛ք ծառի փակ: Նաց բերեմ,
 6 կերէ՛ք եւ ապա զնացէ՛ք ձեր ճանապարհով, որովհետեւ ձեր ծառայի մօտ գալու համար շեղեցիք ձեր ճանապարհը»:
 7 Նրանք պատասխանեցին. «Արա՛ այնպէս, ինչպէս ասացիր»: Աբրահամն շրապեց դէպի վրանը՝ Սառայի մօտ,
 8 եւ ասաց նրան. «Շրապի՛ր, երեք գրիւ ընկիր ալիւր հունցի՛ր ու նկանակ պարասափի՛ր»: Աբրահամը գնաց դէպի
 9 նախիր, վերցրեց մի մաքրաշ, լաւ հորթ, փունց ծառային ու շրապեցրեց, որ կերակուր պարասափի: Նա վերցրեց
 10 կարագ, կաթ ու հորթի միջ պարասափուած կերակուրը եւ դրեց նրանց առաջ: Նրանք կերան, իսկ ինքը կանգնած
 11 մնաց նրանց առաջ, ծառի փակ: Նրանք հարցրին. «Ուր է քո կին Սառան»: Նա պատասխանեց. «Վրանում է»:
 12 Նրանցից մէկն ասաց. «Ես եկող փարի նոյն այս օրերին կը գայ քեզ մօտ եւ քո կին Սառան որդի կ'ունենայ»:
 13 Սառան ականջ էր դնում վրանի դռանը՝ նրա ետեւում կանգնած: Աբրահամն ու Սառան ձերբացել էին, նրանց
 14 փարիքն առաջացել էր, եւ Սառան կորցրել էր ծննդաբերելու յարկութիւնը: Ծիծաղեց Սառան իր մտքում եւ ասաց.
 15 «Այն, ինչ մինչեւ այժմ չկարողացայ անել, հիմա՛ պիտի կարողանամ: Իսկ իմ ամուսինն էլ ձերբացել է»: Տէրն ասաց
 16 Աբրահամին. «Այդ ինչո՞ւ է ծիծաղում Սառան իր մտքում եւ ասում, թէ՛ «Իրօք կը ծնեն, չէ՛ որ ես պառաւել եմ»:
 17 Մի՞թէ Աստուծոյ համար անկարելի բան կայ: Եկող փարի այս ժամանակ՝ այս օրերին ես կը վերադառնամ քեզ մօտ,
 18 եւ Սառան որդի կ'ունենայ»: Ժխտեց Սառան՝ ասելով. «Ես չծիծաղեցի»: Նա վախեցել էր: Տէրը ասաց. «Ո՛չ, այդպէս
 19 չէ, ծիծաղեցիր»: Նրանք այդպէս վեր կենալով ճանապարհ ընկան դէպի Սոդոմացոց ու Գոմորացոց երկիրը,
 20 իսկ Աբրահամը գնաց նրանց ճանապարհելու: Տէրն ասաց. «Մի՞թէ ես իմ ծառայ Աբրահամից գաղտնի պիտի
 21 պահեմ այն, ինչ անելու եմ: Աբրահամը, հաստատուելու, մեծ եւ բազմանդամ ազգի նախահայր է լինելու, եւ նրա
 22 միջոցով պիտի օրհնուեն երկրի բոլոր ազգերը. որովհետեւ ես գիպի, որ նա իր որդիներին ու իր յետորդներին կը
 23 պատուի, որ նրանք Տիրոջ ճանապարհով ընթանան՝ պահպանելով արդարութիւնն ու իրաւունքը: Տէր Աստուած կը
 24 կարարի այն ամէնը, ինչ խոստացել է Աբրահամին»: Այնուհետեւ Տէրն ասաց. «Սոդոմացիների ու գոմորացիների
 25 աղաղակը ահագնացել, հասել է ինձ. նրանց մեղքերը խիստ շարացել են: Արդ, իջնեն փեսան, թէ՛ ինձ. հասած
 26 նրանց աղաղակը համապարասխանում է նրանց կարարածին, թէ՛ ոչ: Այդ եմ ուզում գիպենալ»: Այնպէս ինչ
 27 շրջուելով՝ այդ մարդիկ եկան Սոդոմ: Աբրահամը կանգնած էր Տիրոջ դիմաց: Աբրահամը մօտեցաւ Տիրոջն ու ասաց.
 28 «Մի՞թէ դու արդարին ամբարշտի հետ կ'ոչնչացնես, եւ արդարը նոյն բանին կ'ենթարկուի, ինչ որ ամբարիշտը: Եթէ
 29 քաղաքում յիսուն արդար լինի, կ'ոչնչացնեն նրանց, չեն խնայի ամբողջ քաղաքը յանուն այնպէտ գոմորայ յիսուն
 30 արդարների: Քան լիցի, չանես այդ բանը՝ արդարին սպանես ամբարշտի հետ, եւ արդարը ենթարկուի նոյն բանին,
 31 ինչ որ ամբարիշտը: Ո՛չ, դու, որ դատու ես ամբողջ աշխարհը, այդպիսի դատարան չես անի»: Տէրն ասաց. «Եթէ
 32 Սոդոմում՝ այդ քաղաքում գոմորայ յիսուն արդար, յանուն նրանց ես կը խնայեմ ամբողջ քաղաքը»: Պատասխան
 33 փունց Աբրահամն ու ասաց. «Նիմա համարձակուում եմ խօսել Տիրոջ հետ, թէ՛ ես հող եմ ու մոխիր: Իսկ եթէ յիսուն
 34 արդարները պակասն են ինձ հոգով, այդ հնգի պարճառով դարձեալ կը կործանես ողջ քաղաքը»: Տէրն ասաց. «Չեմ
 35 կործանի, եթէ այնպէտ գոմորայ յիսուն քառասունից արդար»: Աբրահամը շարունակեց խօսել նրա հետ ու ասաց. «Իսկ
 36 եթէ այնպէտ գոմորայ յիսուն քառասունից»: Նա ասաց. «Չեմ կործանի յանուն այդ քառասունի»: Աբրահամն ասաց. «Տէր,
 37 ինձ որեւէ բան կը պատահի՞, եթէ շարունակեմ խօսել. իսկ եթէ այնպէտ գոմորայ յիսուն երեսուն»: Տէրը պատասխանեց.
 38 «Չեմ կործանի, եթէ այնպէտ գոմորայ երեսուն»: Աբրահամն ասաց. «Քանի սկսել եմ խօսել Տիրոջ հետ, ասեմ.
 39 իսկ եթէ այնպէտ գոմորայ քսան»: Տէրը պատասխանեց. «Չեմ կործանի յանուն այդ քսանի»: Աբրահամն ասաց.
 40 «Տէր, ինձ որեւէ բան կը պատահի՞, եթէ դարձեալ խօսեմ. իսկ եթէ այնպէտ գոմորայ քսանը»: Տէրը պատասխանեց.
 41 «Չեմ կործանի յանուն քսանի»: Եւ Տէրը, վերջացնելով Աբրահամի հետ խօսակցութիւնը, գնաց, իսկ Աբրահամը
 վերադարձաւ իր բնակարանին:

19 Երկու հրեշտակները երեկոյեան եկան Սոդոմ: Դովըր նստած էր Սոդոմի դարպասի մօտ: Երբ Դովըր փեսա
 2 նրանց, ընդառաջ գնաց, գլուխը խոնարհեց մինչեւ գետին ու ասաց. «Նամեցէ՛ք, փիւրք, եկէ՛ք մօտէ՛ք ձեր ծառայի
 փունը եւ գիշերեցէ՛ք այստեղ: Ես կը լուան ձեր ոտքերը, եւ դուք վաղ առաւօտեան կը շարունակէք ձեր ճանապարհը»:

Նրանք ասացին. «Ո՛հ, մենք այսպեղ՝ քաղաքի հրապարակում կը գիշերենք»: Ղովոր նրանց շար սփիպեց, եւ 3
 նրանք դարձան նրա կողմը ու մտնան նրա տունը: Ղովորը ընթրիք պարտասպեց, քաղաքը հաց եփեց նրանց համար, 4
 եւ նրանք կերան: Երբ դեռ նրանք քուն չէին մտել, սողոմացիների քաղաքի փղամարդիկ՝ երկրասարդից մինչեւ 5
 ծերը, ամբողջ ժողովուրդը միասին պաշարեցին տունը, Ղովորին դուրս կանչեցին ու հարցրին նրան. «Ո՞ր են 6
 այն փղամարդիկ, որ գիշերը քեզ մօտ եկան: Նրանց բեր մեզ մօտ, որ կենակցենք նրանց հետ»: Ղովոր դռնից 7
 դուրս նրանց մօտ եկաւ եւ դուռը փակեց իր ետեւից: Նա նրանց ասաց. «Քան լիցի, եղբայրներ, մի՛ գործէք այդ 8
 չարիքը: Ես երկու դուստր ունեմ, որոնց փղամարդ չի մօտեցել: Բերեմ նրանց ձեզ մօտ, եւ նրանց հետ արէք այն, 9
 ինչ հաճոյ է ձեզ, միայն թէ այդ մարդկանց նկատմամբ որեւէ մեղք մի՛ գործէք, որովհետեւ նրանք մտել են իմ յարկի 10
 տակ»: Նրանք ասացին. «Նեռո՛ւ կաց: Դու մեր երկիրը մտար իբրեւ պանդուխտ բնակուելու. միթէ դապաստա՞ն 11
 էլ ես ուզում տեսնել: Նիմա քեզ ատելի շար կը չարչարենք, քան նրանց»: Նրանք շար էին բռնանում այդ մարդու՝ 12
 Ղովորի վրայ, եւ քիչ էր մնացել, որ ջարդէին դուռը: Ներսի մարդիկ, իրենց ձեռքերը մեկնելով, Ղովորին իրենց 13
 մօտ՝ տուն քաշեցին եւ տան դռները փակեցին, դռան մօտ գրնուող մարդկանց՝ փոքրից մինչեւ մեծը կուրացրին, 14
 եւ սրանք յոգնեցին դուռը փակելու: Այդ մարդիկ Ղովորին հարցրին. «Այս քաղաքում դու փեսայ, որդիներ, 15
 դուստրեր կամ ուրիշ որեւէ մէկն ունեն: Նանի՛ր նրանց այս վայրից, որովհետեւ մենք կործանելու ենք այս քաղաքը, 16
 քանի որ սրանց աղաղակը հասել է Տիրոջը, եւ Տէրը մեզ ուղարկել է, որ կործանենք այն»: Ղովոր գնաց իր 17
 փեսացուների մօտ, որոնք առնելու էին իր դուստրերին, եւ ասաց նրանց. «Նեռացէ՛ք այսպեղից, որովհետեւ Տէրը 18, 19
 կործանելու է այս քաղաքը»: Փեսացուներին թուաց, թէ նա կարակ է անում: Երբ լոյսը բացուեց, հրեշտակներն 20
 սկսեցին շարսպեցնել Ղովորին՝ ատելով. «Ա՜ն քո կնոջը, երկու դուստրերիդ եւ հեռացի՛ր այսպեղից, որ դու էլ չկորչես 21
 այս քաղաքի անօրէնութեան մէջ»: Նրանք իրար անցան. եւ քանի որ Տէրը խնայել էր Ղովորին, հրեշտակները 22
 բռնեցին նրա, նրա կնոջ ու երկու դուստրերի ձեռքերից եւ քաղաքից դուրս հանեցին: Երբ նրանց դուրս հանեցին, 23, 24
 հրեշտակներն ասացին. «Փրկի՛ր անձը, եւր չնայես, կանգ չառնես այս երկրի որեւէ շրջանում: Փախի՛ր լեռը, որ 25
 միանների հետ չբուռնես»: Ղովորն ասաց նրանց. «Աղաչում եմ, Տէ՛ր, թէեւ իմ անձին փրկութիւն պարգևատրելով դու 26
 ողորմեցիր քո ծառային եւ նրա հանդէպ ցուցաբերեցիր քո մեծ արդարութիւնը, բայց ես չեմ կարող փախչել լեռը, 27, 28
 որովհետեւ գուցէ ինձ էլ հասնի փորձանքը, եւ ես մեռնեմ: Ահա մօտակայքում գրնուող այս քաղաքում կարելի է 29
 ապաստանել, այն փոքր է, կարելի է այնպեղ փրկուել: Չէ՛ որ այն փոքր է: Քո շնորհիւ ես կը փրկուեմ»: Տէրն ասաց 30
 նրան. «Ահա ես շնորհ եմ անում քեզ ու քո այդ ասածին անսալով՝ չեմ կործանի այն քաղաքը, որի մասին ասացիր: 31
 Արդ, շտապ փախի՛ր այնպեղ, որովհետեւ ոչինչ անել չեմ կարող. մինչեւ որ դու այնպեղ հասնես»: Դրա համար էլ 32
 նա այդ քաղաքի անունը կոչեց Սեգոր: Արեւ ծագեց երկրի վրայ, եւ Ղովոր մտաւ Սեգոր: Տէրը երկնքից ձուներ 33
 ու կրակ թափեց Սոդոմի ու Գոմորի վրայ, կործանեց այդ քաղաքներն ու դրանց ամբողջ շրջակայքը, ոչնչացրեց 34
 քաղաքների բոլոր բնակիչներին ու երկրի ամբողջ բուսականութիւնը: Ղովորի կինը եւս նայեց ու դարձաւ աղէ 35
 արձան: Աբրահամը վաղ առաւօտեան գնաց այնպեղ, ուր ինքը կանգնել էր Տիրոջ առաջ, նայեց սողոմացիների ու 36, 37
 գոմորացիների կողմը, ամբողջ շրջակայքը եւ տեսաւ, թէ ինչպէս երկրի բոցը բարձրանում է հնոցի ծխի պէս: Երբ 38
 Տէրը կործանեց այդ բոլոր քաղաքներն իրենց շրջակայ բնակավայրերով, յիշեց Աբրահամին եւ քաղաքից հանեց ու 39
 կորստից փրկեց Ղովորին, երբ կործանում էր այն քաղաքները, ուր Ղովորն էր բնակուել: Ղովոր ելաւ Սեգորից եւ 40
 լեռը բարձրացաւ, որովհետեւ վախենում էր մնալ Սեգորում: Նրա հետ էին նաեւ իր երկու դուստրերը: Ինքն ու իր 41
 երկու դուստրերը միասին բնակուեցին այդ լեռան մի քարայրում: Աւագ դուստրն ասաց կրտսերին. «Մեր հայրը 42
 ծերացել է, եւ երկրում չկայ մէկը, որ մեզ հետ պառկի, ինչպէս ողջ աշխարհի կարգն է: Արի գինի խմեցնենք մեր 43
 հորը, պառկենք նրա հետ ու մեր հորից զառակ ունենանք»: Նրանք իրենց հորը գինի խմեցրին այդ գիշեր: Աւագ 44
 դուստրն այդ գիշեր պառկեց իր հոր հետ, իսկ Ղովորը չմտացաւ նրա պառկելն ու վեր կենալը: Առաւօտեան աւագն 45
 ասաց կրտսերին. «Ես երէկ պառկեցի իմ հոր հետ: Նրան այս գիշեր էլ գինի խմեցնենք, եւ դու մտի՛ր, պառկի՛ր 46
 նրա հետ, որ զառակ ունենանք մեր հորից»: Այդ գիշեր էլ գինի խմեցրին իրենց հորը, եւ կրտսերը պառկեց իր հոր 47
 հետ: Ղովորը չմտացաւ նրա պառկելն ու վեր կենալը: Ղովորի երկու դուստրերն էլ յղիացան իրենց հորից: Աւագը 48
 ծնեց որդի եւ նրա անունը դրեց Սովաք, որ նշանակում է «Իմ հորից»: Նա է մովաբացիների նախահայրը մինչեւ 49
 այսօր: Կրտսերը նոյնպէս ծնեց որդի եւ նրա անունը դրեց Ամման, որ նշանակում է «Իմ ազգաբոհի որդի»: Նա 50
 է ամոնացիների նախահայրը մինչեւ այսօր:

20 Աբրահամն այնպեղից գնաց երկրի հարաւը, բնակուեց Կադէսի ու Սուրի միջեւ, ապա փարաբնակուեց Գե- 20
 րարայում: Աբրահամն իր կին Սառայի մասին ասում էր, թէ նա իր քոյրն է: Գերարացիների արքայ Աբիմելէքն 2
 ուղարկեց իր մարդկանց եւ կին առաւ Սառային: Գիշերն Աստուած Աբիմելէքին երեւաց երազում եւ ասաց. «Դու 3
 մեռնելու ես այն կնոջ պարճառով, որին առար, որովհետեւ այդ կինը ամուսին ունի»: Սակայն Աբիմելէքը, որ չէր 4
 մերձեցել նրան, ասաց. «Տէ՛ր, մի՛թէ դու կը սպանես բանից անպեղեակ ու արդար մարդկանց: Չէ՛ որ նա ասաց 5
 ինձ՝ «Իմ քոյրն է», իսկ սա ասաց ինձ՝ «Իմ եղբայրն է»: Ես մաքուր սրտով ու արդար ձեռքով արեցի դա»: Աս- 6
 տուած երազի մէջ ասաց նրան. «Գիտեմ, որ դու մաքուր սրտով ես արել այդ, դրա համար էլ ես խնայեցի քեզ, որ 7
 չմեղանչես իմ դէմ: Այդ պարճառով էլ թոյլ չբուռնեցի, որ մերձենաս նրան: Արդ, կնոջը վերադարձրո՛ւ իր ամուսնուն, 8
 որովհետեւ նա մարգարէ է, աղօթք կ'անի քեզ համար, եւ դու կենդանի կը մնաս: Եթէ՛ չվերադարձնես, իմացի՛ր, 9
 որ դու եւ բոլոր նրանք, ովքեր քո իւրայիններն են, կը մեռնէք»: Աբիմելէքն առաւօտեան վաղ վեր կացաւ, կան- 10
 չեց իր բոլոր սարուկներին եւ նրանց պարմեց այս բոլոր բաները: Ամենքը խիստ վախեցան: Աբիմելէքը կանչեց 11
 Աբրահամին ու ասաց նրան. «Այդ ի՛նչ փորձանք բերեցիր դու մեր գլխին: Մենք ի՛նչ մեղք էինք գործել քո դէմ, 12
 որ իմ ու իմ թագաւորութեան վրայ այդպիսի մեծամեծ մեղքեր բարդեցիր: Դու ինձ հետ արեցիր այն, ինչ ոչ որ 13
 չէր արել»: Աբիմելէքն ասաց Աբրահամին. «Ի՛նչ մարձեցիր, որ նման բան արեցիր»: Աբրահամը պարասխանեց. 14
 «Ես կարծեցի, թէ գուցէ այս վայրում էլ աստուածապաշտութիւն չկայ, եւ հնարատր է, որ ինձ սպանեն իմ կնոջ 15
 պարճառով: Բայց նա, արդարեւ, իմ քոյրն է իմ հոր եւ ոչ թէ մօր կողմից, եւ դարձաւ իմ կինը: Երբ Աստուած ինձ 16
 հանեց իմ հոր փնից, ես կնոջս ասացի. «Այս արդար քայլն արա՛ ինձ համար. ուր էլ գնանք, իմ մասին կ'ատես, թէ՛ 17
 իմ եղբայրն է»: Աբիմելէքն առաւ հազար սասեր, արջառ ու ոչխար, սպրուկներ ու սպրկուիւիներ եւ տուեց Աբրա- 18

15 համին: Նրան վերադարձրեց նաեւ նրա կին Սառային: Արիմելէքն ասաց Աբրահամին. «Ահա քո դիմաց փռուած
16 է իմ երկիրը, ուր հաճելի է քեզ, այնպէղ էլ բնակուիր»: Իսկ Սառային դիմելով՝ ասաց. «Ահա հազար սափեր եմ
17 փալիս քո եղբորը: Այն թող պարտի վկայութիւն լինի քեզ եւ քեզ հետ գրնուող բոլոր կանանց համար: Այսուհետեւ
18 կը պարմես ամբողջ ճշմարտութիւնը»: Աբրահամն աղօթեց Աստուծուն, որը բուժեց Արիմելէքին, ինչպէս նաեւ նրա
19 կնոջն ու նրա աղախիներին: Նրանք արդէն կարողանում էին երեխայ ունենալ: Մինչ այդ Տէրը Աբրահամի կին
20 Սառայի պարճառով Արիմելէքի ողջ փան կանանց գրկել էր երեխայ ունենալու կարողութիւնից:

21. 2 Տէրն այցելեց Սառային, ինչպէս ասել էր, եւ կապարեց Սառային փռուած իր խոսքումը: Սառան յղիացաւ ու
3 Աբրահամի համար ծեր փարիքում որդի ծնեց ճիշտ այն ժամանակ, ինչպէս Աստուծոյ յայտնել էր Աբրահամին:
4 Աբրահամն իր որդու անունը, որին ծնեց Սառան նրա համար, դրեց Իսահակ: Աբրահամն ութերորդ օրը թլփափեց
5 իր որդի Իսահակին, ինչպէս պարտիքել էր նրան Տէր Աստուծոյ: Աբրահամը հարիւր փարեկան էր, երբ ունեցաւ
6 իր որդի Իսահակին: Սառան ասաց. «Աստուծոյ ուրախութիւն պարգեւեց ինձ, եւ ով որ լսի այդ մասին, ինձ հետ
7 կ'որախանայ»: Նա աւելացրեց. «Ով կ'ասէր Աբրահամին, թէ Սառան երեխայ կը սնուցանի, քանի որ ծեր հասա-
8 կում որդի ծնեցի»: Մանուկն աճեց, նրան կրծքից կարեցին, եւ Աբրահամն իր որդի Իսահակի կրծքից կարուելու
9 առթիւ մեծ խնջոյք արեց: Երբ Սառան փեսաւ, որ եգիպտոսի Ագարից Աբրահամի ունեցած որդին խաղում է իր
10 որդի Իսահակի հետ հաւասար ժառանգութիւն չստանայ»: Իր որդու մասին ասուած այդ խօսքերը ցաւ պարճա-
11 շեցին Աբրահամին: Աստուծոյ ասաց Աբրահամին. «Մանկան եւ աղախին մասին ասուած խօսքերը թող քեզ ցաւ
12 չպարճառեն: Ինչ որ ասի քեզ Սառան, լսիր նրան, որովհետեւ Իսահակի միջոցով ես դու սերունդդ շարունակելու,
13 14 բայց քո աղախին որդու սերունդն էլ ես նշանաւոր կը դարձնեմ, որովհետեւ նա էլ քո սերմից է»: Առաւօտեան վեր
15 կացաւ Աբրահամը, առաւ հաց ու մի փիկ ջուր, փռեց Ագարին, մանկանը դրեց նրա շալակին եւ փնից դուրս հանեց:
16 Ագարը թափառում էր անապատում, Երդման ջրհորի մօտ: Տիկի ջուրն սպառուեց, մայրը մանկանը դրեց մի եղւի-
17 նու փակ եւ գնաց նստեց նրա դիմաց, մի նեփրնկեց հեռաւորութեան վրայ՝ ասելով. «Թող ես չտեսնեմ իմ որդու
18 մահը»: Նա նստել էր նրա դիմաց: Երեխան բարձրաձայն լալիս էր: Աստուծոյ լսեց երեխայի ձայնը, որ գալիս էր
19 այնպէղից: Աստուծոյ երկնքից Ագարին ձայն փռեց ու ասաց. «Ի՞նչ է պարտեղ, Ագար: Մի՛ վախեցիր, որովհետեւ
20 Աստուծոյ լսեց քո որդու ձայնը այնպէղից, ուր նա գրնուում է: Բռնիր քո մանկան ձեռքից, որովհետեւ ես նրան մեծ
21 22 ազգի նախահայր եմ դարձնելու»: Աստուծոյ բացեց Ագարի աչքերը, սա փեսաւ ըմպելի ջրի մի ջրհոր, գնաց, փիկը
23 լցրեց ջրով ու խմեցրեց երեխային: Եւ Աստուծոյ երեխայի հետ էր. սա աճեց, դարձաւ աղեղնաւոր եւ բնակուեց
24 Փառանի անապատում: Մայրը նրա համար Եգիպտացիների երկրից կին առաւ: Այդ ժամանակներում Արիմելէքը,
25 նրա սենեկապետ Ռեբգաթն ու նրա զօրքերի սպարապետ Փիքողը, խօսելով Աբրահամի հետ, ասացին. «Աստուծոյ
26 27 քեզ հետ է բոլոր այն գործերում, ինչ որ անում ես: Արդ, Աստուծոյ անունով ինձ երդուիր, որ ոչ իմ, ոչ իմ գաւակի, ոչ
28 իմ անուան դէմ չես մեղանջի, այլ կը վարուես այնպէս արդար, ինչպէս ես վարուեցի քո նկատմամբ, նոյնպէս եւ իմ
29 30 երկրի նկատմամբ, ուր դու բնակուում ես»: Աբրահամն ասաց. «Երդում եմ»: Աբրահամն Արիմելէքին յանդիմանեց
31 այն ջրհորի համար, որ Արիմելէքի ծառաները խլել էին: Արիմելէքն ասաց նրան. «Ես չեմ իմացել, թէ ով է արել
32 այդ բանը, իսկ դու էլ ինձ բան չես ասել: Ես միայն այսօր եմ լսում այդ մասին»: Աբրահամն առաւ արջառներ ու
33 ոչխարներ, փռեց Արիմելէքին, եւ երկուսն իրար հետ հաշտութիւն կնքեցին: Աբրահամը եօթը որոջ առանձնացրեց:
34 Արիմելէքը հարցրեց Աբրահամին. «Ի՞նչ են նշանակում այս եօթը որոջները, որոնց առանձնացրիր»: Նա պարաս-
35 խանեց. «Այս եօթը որոջները սպացիր ինձնից ի հաւաստումն այն բանի, թէ ես եմ փորել այդ ջրհորը»: Դրա համար
36 էլ այդ վայրը կոչուեց Երդման ջրհոր, որովհետեւ նրանք երկուսով միմեանց երդում փռեցին այնպէղ. Երդման
37 ջրհորի մօտ հաշտութիւն կնքեցին: Արիմելէքը, նրա սենեկապետ Ռեբգաթն ու նրա զօրքերի սպարապետ Փիքողը
38 այնպէղից վեր կացան ու վերադարձան Փղշուացոց երկիրը: Աբրահամը Երդման ջրհորի մօտ ծառ փռեց, այնպէղ
39 պաշտեց Տիրոջը, նրան կոչեց Աստուծոյ յայտնական: Աբրահամը Փղշուացոց երկրում պանդուխտ մնաց երկար
40 ժամանակ:

22 Այս դէպքերից յետոյ Աստուծոյ փորձեց Աբրահամին: Նա ձայն փռեց նրան. «Աբրահամ, Աբրահամ»: Սա
2 պարասխանեց. «Այսպէղ եմ»: Աստուծոյ ասաց նրան. «Ահ քո միակ որդուն՝ քո սիրելի Իսահակին, գնա՛ մի
3 բարձրադիր փեղ եւ այնպէղ՝ լեռան վրայ, որ ցոյց կրամ քեզ, ողջակիզի նրան»: Աբրահամն առաւօտեան վեր
4 կացաւ, համբար դրեց իր էջի վրայ, հետը վերցրեց երկու սպորուկ ծառաներ, իր որդի Իսահակին, ողջակիզութեան
5 համար փայտ կտրեց եւ ճանապարհ ընկաւ, եկաւ այն փեղը, որ Աստուծոյ ասել էր նրան: Երրորդ օրը Աբրահամը
6 բարձրացրեց իր աչքերը եւ հեռուից փեսաւ այդ փեղը: Աբրահամն ասաց իր ծառաներին. «Նստեցէ՛ք այսպէղ՝ էջի
7 մօտ, իսկ ես ու այս պարանին գնանք այնպէղ, երկրպագութիւն անենք ու վերադառնանք ձեզ մօտ»: Աբրահամը
8 վերցրեց ողջակիզութեան փայտը, դրեց այն իր որդի Իսահակի մէջքին, իր ձեռքն առաւ կրակն ու դանակը, եւ եր-
9 կուսով գնացին: Իսահակը դիմեց իր հօրը՝ Աբրահամին. «Վայր»: Սա ասաց. «Ի՞նչ է, որդի»: Նա հարցրեց. «Ահա
10 կրակը, եւ ահա փայտը, հապա ո՞ր է ողջակիզելու ոչխարը»: Սա պարասխանեց. «Աստուծոյ կը հոգայ իր ողջակի-
11 զելու ոչխարի մասին, որդեակ»: Նրանք երկուսով գնացին եւ հասան այն փեղը, որ նրան ցոյց էր փռել Աստուծոյ:
12 Աբրահամն այնպէղ գոհաստեղան շինեց, վրան դրեց փայտը, իր որդի Իսահակին կապեց եւ դրեց գոհաստեղանի
13 փայտի վրայ: Աբրահամը երկարեց ձեռքը, որ վերցնի դանակն ու մորթի իր որդուն: Տիրոջ հրեշտակը երկնքից
14 ձայն փռեց նրան ու ասաց. «Աբրահամ, Աբրահամ»: Սա պարասխանեց նրան. «Այսպէղ եմ»: Նա ասաց. «Ձեռք
15 մի՛ փռու պարանուն, նրան որեւէ վնաս մի՛ պարճառիր, որովհետեւ այժմ համոզուեցի, որ դու երկիւղ ունես Աստուծոյ
16 նկատմամբ եւ ինձ համար չես խնայի քո որդուն»: Աբրահամը բարձրացրեց իր աչքերը եւ փեսաւ, որ մացառու
17 թփի մէջ եղջիւրներից մի խոյ է կախուած: Աբրահամը գնաց, առաւ խոյն ու այն ողջակիզեց իր որդի Իսահակի
18 փոխարէն: Աբրահամն այդ վայրի անունը դրեց «Տէրը փեսաւ», եւ մինչեւ այսօր էլ ասում են՝ «Այդ լեռան վրայ
19 երեւաց Տէրը»: Տիրոջ հրեշտակը երկնքից երկրորդ անգամ ձայն փռելով՝ ասաց Աբրահամին. «Անձովս եմ երդում,
20 - ասում է Տէրը, - քանի որ դու արեցիր այդ բանը՝ ինձ համար չխնայեցիր քո սիրելի որդուն, անչափ պիտի օրհնեմ
21 քեզ եւ երկնքի աստղերի, ծովեզերքի աւազի չափ պիտի բազմացնեմ քո սերունդը: Քո սերունդը պիտի փրանայ

իր թշնամիների քաղաքներին, քո սերնդի շնորհիւ պիտի օրհնուեն աշխարհի բոլոր ազգերը այն բանի համար, որ անսացիր իմ ձայնին»: Աբրահամը վերադարձաւ իր ծառաների մօտ: Նրանք միասին ելան գնացին դէպի Երդման ջրհորը, եւ Աբրահամը բնակուեց Երդման ջրհորի մօտ: Այս դէպքերից յետոյ Աբրահամին յայտնեցին, որ ահա Մեղքան եւս քո եղբայր Նաբորի համար ծնել է որդիներ՝ անդրանիկ որդի Ուլքին, նրա եղբայր Բաւին, ասորիների նախահայր Կամուելին, Քասադին, Ագաւին, Փալդասին, Յեպդասին եւ Բաթուելին: Եւ Բաթուելը ծնել է Ռեբեկային: Սրանք են այն ութ որդիները, որոնց ծնեց Մեղքան Աբրահամի եղբայր Նաբորի համար: Նրա հարձը, որի անունը Ռեւնա էր, նա էլ ծնեց Տաբեկին, Դասմին, Տոքոսին եւ Մոքային:

Սառան դարձաւ հարիւր քսանեօթը փարեկան: Նա մեռաւ կիրճի մէջ գրնուող Աբրոկ քաղաքում: Սա Քանանացիների երկրում գրնուող Քեբրոնն է: Աբրահամը եկաւ, որ ողբայ ու սգայ Սառայի մահը: Աբրահամը հեռացաւ իր հանգուցեալի մօտից եւ դիմելով Քեպի որդիներին՝ ասաց. «Ես ձեր մէջ պանդուխտ ու օտարական եմ: Արդ, որպէս սեփականութիւն ինձ մի գերեզմանի հող փոխէ՞ք ձեզ մօտ, որ թաղեմ իմ հանգուցեալին»: Քեպի որդիները պատասխան փոռեցին Աբրահամին՝ ասելով. «Լսիր մեզ, փէր: Դու մեր մէջ Աստուծո նշանակած թագաւորն ես: Քո հանգուցեալին թաղիր մեր լաւագոյն գերեզմաններից մէկում, որովհետեւ մեզնից ոչ մէկը չի հրաժարուի քեզ շիրմի համար փեղ փրամադրելուց»: Աբրահամը եկաւ եւ գլուխ փոռեց այդ երկրի ժողովրդին՝ Քեպի որդիներին: Աբրահամը նրանց դիմելով՝ ասաց. «Եթէ դուք յօժար էք, որ իմ հանգուցեալին եւ անձամբ թաղեմ, լսեցէք ինձ եւ իմ մասին բարեխօսեցէ՛ք Սահառի որդի Եփրոնին, որ ինձ փայ իր ազարակի սահմաններում գրնուող գոյգ քարայրը այնքան արծաթով, որքան արժէ այն: Թող այն ձեր ներկայութեամբ ինձ փայ որպէս շիրմավայր»: Եփրոնը քեպացիների հետ նստած էր ժողովարեղում: Եփրոն քեպացին պատասխան փոռեց Աբրահամին եւ ի լուր Քեպի որդիների ու բոլոր նրանց, ովքեր սրնում էին նրա քաղաքի դարպասով, ասաց. «Նայիր ինձ, փէր, եւ լսիր ինձ: Ազարակը փալիս եմ քեզ, քեզ եմ փալիս նաեւ այնքեղ գրնուող քարայրը: Իմ բոլոր համաքաղաքացիների ներկայութեամբ այն քեզ եմ յանձնում: Թաղիր քո հանգուցեալին»: Աբրահամը գլուխ փոռեց երկրի ժողովրդի առաջ, Եփրոնի հետ խօսեց ի լուր երկրի ժողովրդի եւ ասաց. «Քանի որ անսացիր ինձ, ուրեմն լսիր ինձ: Ես քեզ կփամ ազարակի փոխարժէքը: Վերցրո՛ւ այն ինձնից, եւ ես այնքեղ կը թաղեմ իմ հանգուցեալին»: Եփրոնն Աբրահամին պատասխանեց եւ ասաց. «Ո՛չ, փէր իմ, լսել եմ, որ հողամասը չորս հարիւր սապեր արծաթ արժէ: Դա ի՛նչ է որ իմ ու քո միջեւ: Դու թաղիր քո հանգուցեալին»: Աբրահամը Եփրոնին լսելուց յետոյ կշռեց եւ նրան վճարեց չորս հարիւր սապեր արծաթը, ինչպէս խոստացել էր ի լուր Քեպի որդիների, վաճառականների մօտ ընդունուած գնով: Եփրոնի ազարակը, որ Մամբրէի կաղնու հանդիպակաց գոյգ քարայրի մօտն էր, այսինքն՝ ազարակն ու նրա մէջ գրնուող քարայրը, ազարակի եւ նրա շրջակայքի բոլոր ծառերը դարձան Աբրահամի սեփականութիւնը, Քեպի որդիների ներկայութեամբ, որոնք սրնում էին քաղաքի դարպասով: Դրանից յետոյ Աբրահամն իր կին Սառային թաղեց ազարակի գոյգ քարայրում, որ Մամբրէի կաղնու դիմաց էր գրնուած, այսինքն՝ Քեբրոնում՝ Քանանացիների երկրում: Ազարակն ու նրա մէջ գրնուող քարայրը Քեպի որդիների կողմից փրոռեցին Աբրահամին իբրեւ նրա սեփական գերեզմանոց:

Աբրահամը ծերացել էր, փարիքն առել: Եւ Տէրն օրհնեց Աբրահամին ըստ ամենայնի: Աբրահամն ասաց իր փրան աւագագոյն ծառային՝ իր ամբողջ ունեցումների կառավարչին. «Ձեռքդ դիր իմ ազդրի փակ եւ քեզ երդուեցնեմ Տիրոջ՝ երկնքի Աստուծո եւ երկրի Աստուծո անունով, որ իմ որդի Իսահակի համար կին չես առնի քանանացիների դուստրերից (որոնց մէջ եմ բնակուած ես), այլ կը գնաս այն երկիրը, որպեղ ծնուել եմ, իմ փունը, եւ այնքեղից իմ որդի Իսահակի համար կին կ'առնես»: Ծառան նրան պատասխանեց. «Գուցէ կինը չցանկանայ ինձ հետ գալ այս երկիրը: Այդ դէպքում ես փանեմ քո որդուն այն երկիրը, որպեղ ծնուել ես դու»: Աբրահամն ասաց. «Զգո՛յ՛ջ եղիր, իմ որդուն այնքեղ չվերադարձնես: Երկնքի Տէր Աստուածը եւ երկրի Տէր Աստուածը, որն ինձ հանեց իմ հօր փնից ու այն երկրից, ուր ծնուել եմ, որը խօսեց ինձ հետ, երդուեց ինձ ու ասաց, թէ՛ «Քո սերունդներին եմ փալու այդ երկիրը», նա իր հրեշտակին կ'ուղարկի քո առաջ, եւ այնքեղից կին կ'առնես իմ որդի Իսահակի համար: Իսկ եթէ կինը չուզենայ քեզ հետ գալ այս երկիրը, քո փունը երդումից անպարտ համարուես, միայն թէ իմ որդուն այնքեղ չվերադարձնես»: Աբրահամի ծառան ձեռքը դրեց իր փիրոջ ազդրի փակ եւ երդուեց նրան այդ բանի համար: Ծառան առաւ իր փիրոջ ուղտերից փարսը ուղտն ու գնաց՝ իր հետ ունենալով իր փիրոջ բոլոր բարիքներից: Նա եկաւ գնաց Միջագետք, Նաբորի քաղաքը: Երեկոյեան ուղտերին նստեցրեց քաղաքից դուրս, ջրհորի մօտ այն պահին, երբ ջրուորը դուրս է գալիս ջրի: Նա ասաց. «Իմ փէր Աբրահամի Տէր Աստուած, այսօր ինձ յաջողութիւն պարգեւիր եւ ողորմիր իմ փէր Աբրահամին: Ահա ես ջրի աղբիւրի մօտ եմ, եւ այս քաղաքի բնակիչների դուստրերը գալիս են ջուր հանելու: Թող լինի մի կոչս, որին ասեմ՝ «Թեքիր սափորդ, որ խմես», իսկ նա ինձ պատասխանի՝ «Խմիր, քո ուղտերին էլ ջուր կփամ, մինչեւ որ յազենան խմելուց»: Թող նրան էլ նախաբեսած լինես քո ծառայ Իսահակի համար, եւ դրանով էլ իմանամ, որ բարեհաճ ես եղել իմ փէր Աբրահամի նկատմամբ»: Նա մտքում դեռ չէր վերջացրել իր խօսքը, երբ եկաւ Ռեբեկան, որը Աբրահամի եղբայր Նաբորի Մեղքա կնոջ որդի Բաթուելի դուստրն էր: Նա ուսին սափոր ուներ: Կոյսը դէմքով շար գեղեցիկ էր, մի աղջիկ, որին դեռ փղամարդ չէր մօտեցել: Նա իջաւ աղբիւրի մօտ, լցրեց իր սափորն ու եկաւ: Ծառան ընդառաջ գնաց նրան ու ասաց. «Այդ սափորից ինձ մի քիչ ջուր փոս խմելու»: Նա պատասխանեց. «Խմիր, փէր»: Նա իր սափորը փութով իջեցրեց իր թելերի վրայ, ջուր փոռեց նրան, մինչեւ որ դադարեց խմելուց: Ապա աւելացրեց. «Քո ուղտերի համար էլ ջուր կը հանեմ, այնքան, որ բոլորն էլ յազենան»: Նա սափորի ջուրն իսկոյն թափեց գուռի մէջ եւ նորից գնաց ջրհորը՝ ջուր հանելու: Նա նրա բոլոր ուղտերի համար ջուր հանեց: Մարդն ուշադիր հետեւում էր նրան ու լուռ մտածում, թէ Տէրը կը յաջողեցնի՞ իր գործը, թէ՛ ոչ: Երբ բոլոր ուղտերը յազեցան, մարդը նրան փոռեց ոսկէ գինդեր՝ իրաքանջիւրը մէկ դահեկանի քաշով, եւ փարը դահեկանի քաշով երկու ապարանջան դրեց նրա ձեռքերին: Նա հարցրեց նրան ու ասաց. «Ում դուստրն ես դու, յայտնիր ինձ, քո փունը մեզ համար իջեւանելու փեղ կայ»: Սա պատասխանեց նրան. «Ես Մեղքայի եւ Նաբորի որդի Բաթուելի դուստրն եմ»: Ապա աւելացրեց. «Յարդ ու խոսք շար ունենք, նաեւ իջեւանելու փեղ»: Մարդն ուրախացաւ, երկրպագեց Աստուծուն եւ ասաց. «Օրհնեալ է իմ փէր Աբրահամի Տէր Աստուածը, որ իմ փիրոջը չզրկեց իր արդարութիւնից ու ճշմարտութիւնից: Տէրն ինձ յաջողութիւն պարգեւեց իմ փիրոջ եղբոր փանը»: Գնաց աղջիկն ու կարարուածի մասին պատմեց իր մօր փանը: Ռեբեկան ուներ Լաբան

30 անունով մի եղբայր: Լաբանը գնաց դուրս՝ դեպի աղբիւրը, այդ մարդու մօտ: Երբ նա փեսա գինդերն ու իր
 31 քրոջ ձեռքերի ապարանջանները, եւ իր քոյր Ռեբեկայից լսած լինելով, թէ՛ «Այսպէս խօսեց ինձ հետ այդ մարդը»,
 մօտեցաւ մարդուն, որ դեռ կանգնած էր իր ուղտերի կողքին, աղբիւրի մօտ, եւ ասաց նրան. «Արի փուն մարի,
 Տիրոջով օրհնեալ, ինչո՞ւ ես մնացել դրսում: Ես քեզ համար փուն եւ քո ուղտերի համար փեղ եմ պատրաստել»:
 32 Մարդը մտաւ փուն, իսկ Լաբանը ուղտերի վրայից հանեց թամբերը: Ուղտերին յարդ ու խոտ փութեցին եւ ջուր՝ նրա
 33 ու նրա հետ եկածների ոտքերը լուալու համար: Նրանց առաջ հաց դրեցին, որ ուտեն: Ծառան ասաց. «Չեմ ուտի,
 34, 35 մինչեւ չասես ասելիքս»: Նրանք ասացին. «Խօսի՛ր»: Նա ասաց. «Ես Աբրահամի ծառան եմ: Տէրը մեծապէս օրհնեց
 իմ փրոջը, եւ նա մեծ մարդ դարձաւ: Աստուած նրան արջառ ու ոչխար, արծաթ ու ոսկի, ծառաներ ու աղախաններ,
 36 ուղտեր ու էշեր փութեց: Մառան՝ իմ փրոջ կինը, ծերունական հասակում գարնտող իմ փրոջը պարգեւեց մի որդի,
 37 որին իմ փեղը յանձնեց այն ամէնը, ինչ ունէր: Իմ փեղն ինձ երդուեցնելով ասաց. «Իմ որդի Իսահակի համար
 38 քանանացիների աղջիկներից կին չառնես, այն քանանացիների, որոնց երկրում ես պանդխտեցի, այլ կը գնաս իմ
 39 հօր փունը, իմ փոսի մէջ եւ այնպէս կին կը բերես իմ որդու համար»: Ես իմ փրոջն ասացի. «Գուցէ կինն
 40 ինձ հետ չգայ»: Նա ասաց ինձ. «Իմ Տէր Աստուածը, որի հանդէպ վարուեցի այնպէս, ինչպէս հաճոյ էր նրան, քեզ
 41 հետ կ'ուղարկի իր հրեշտակին, կը յաջողեցնի քո գործը, եւ դու իմ որդու համար կին կ'առնես իմ ազգից ու իմ
 42 փումը երդումից ազատ կը լինես»: Երբ այսօր աղբիւրի մօտ եկայ, ասացի. «Իմ փեղ Աբրահամի Տէր Աստուած, եթէ
 43 յաջողեցնելու ես իմ գործը, որի համար ես այժմ եկել եմ, ահա հասել եմ ջրի աղբիւրի մօտ, եւ քաղաքի մարդկանց
 44 դուստրերը գալիս են ջուր հանելու: Եւ այն կոյսը, որին ասեմ, թէ՛՝ Քո սափորից մի քիչ ջուր փոր խմելու», եւ
 նա ասի ինձ, թէ՛՝ Խմի՛ր, քո ուղտերի համար էլ ջուր կը հանես», նա էլ կը լինի այն կինը, որին նախատեսել
 է Տէրը իր ծառայ Իսահակի համար, որովհետեւ դրանից էլ կ'իմանամ, որ բարեհաճ ես եղել իմ փեղ Աբրահամի
 45 նկատմամբ»: Դեռ իմ մտքում չէի վերջացրել իմ խօսքը, երբ իսկոյն երեսաց Ռեբեկան: Նա իր ուսին սափոր ունէր:
 46 Նա իջաւ աղբիւրը եւ ջուր հանեց: Ես ասացի նրան. «Ինձ ջուր փոր խմելու»: Նա իր ուսից փութով իջեցրեց
 սափորն ու ասաց. «Դու խմի՛ր, յետոյ քո ուղտերին էլ ջուր կտամ»: Ես խմեցի, եւ նա իմ ուղտերին էլ ջուր փութեց:
 47 Ես նրան հարցրի ու ասացի. «Դու ո՞ւմ դուստրն ես, ասա՛ ինձ»: Նա պատասխանեց. «Ես Մեղքայի եւ Նաբորի որդի
 48 Բաթուելի դուստրն եմ»: Ես գինդեր դրեցի նրա ականջներին, ապարանջաններ՝ նրա ձեռքերին եւ ուրախացայ,
 49 երկրպագեցի Տիրոջը, օրհնեցի իմ փեղ Աբրահամի Տէր Աստուած, որ յաջողութիւն պարգեւեց իմ ազնիւ գործին՝ իմ
 50 փրոջը եղբօր աղջկան կին առնելու նրա որդու համար: Արդ, եթէ իմ փրոջը նկատմամբ շնորհ եւ արդար գործ
 էք անելու, ասացէ՛ք ինձ: Իսկ եթէ ոչ, ցոյց փութե՛ք ինձ, աջ գնամ, թէ՛ ձախ»: Պատասխան փութեցին Լաբանն ու
 51 Բաթուելը եւ ասացին. «Տէրն է այսպէս կարգադրել, մենք չենք կարող դրական կամ բացասական պատասխան
 52, 53 է Տէրը»: Երբ Աբրահամի ծառան լսեց նրանց խօսքերը, երկրպագեց Տիրոջը: Ծառան հանեց ոսկէ ու արծաթէ
 54 զարդեր եւ զգեստներ, փութեց Ռեբեկային: Նա նուէրներ փութեց նաեւ նրա եղբայրներին ու մօրը: Կերան ու խմեցին
 նա եւ այն մարդիկ, որոնք նրա հետ էին, եւ ապա բնեցին: Առաւօտեան վեր կենալով՝ նա ասաց. «Ճանապարհեցէ՛ք
 55 ինձ, որ գնամ փրոջս մօտ»: Ռեբեկայի եղբայրներն ու մայրը ասացին. «Թող աղջիկը մեզ մօտ մնայ մի փասը
 56 օր, յետոյ թող գնայ»: Ծառան ասաց նրանց. «Ինձ մի՛ պատէք, որովհետեւ Տէրը յաջողութիւն է պարգեւել իմ
 57 գործին: Թողէ՛ք որ գնամ փրոջս մօտ»: Ռեբեկայի եղբայրներն ասացին. «Կանչենք աղջկան եւ նրան հարցնենք»:
 58, 59 Նրանք կանչեցին Ռեբեկային ու հարցրին. «Կը գնան այս մարդու հետ»: Նա պատասխանեց. «Կը գնամ»: Նրանք
 ճանապարհեցին իրենց քոյր Ռեբեկային իր ունեցուածքով, ինչպէս նաեւ Աբրահամի ծառային ու նրանց, ովքեր
 60 նրա հետ էին: Նրանք օրհնելով Ռեբեկային՝ ասացին նրան. «Քոյր մեր, հազար ու բիւր դառնաաւ: Քո յետնորդները
 61 թող փրարանան քո թշնամիների քաղաքներին»: Ռեբեկան ու իր նաժիշտները վեր կացան, նստեցին ուղտերի վրայ
 62 եւ այդ մարդու հետ ճանապարհ ընկան: Ծառան Ռեբեկային առնելով գնաց: Իսահակը եկել էր անապատ՝ Տեսիլքի
 63 ջրհորի մօտ, որովհետեւ բնակուում էր երկրի հարաւային կողմում: Իսահակը երեկոյեան էլաւ դաշտ՝ զբօսնելու: Նա
 64 իր աչքերը բարձրացնելով՝ փեսաւ, որ գալիս են փասը ուղտեր: Աչքերը վեր բարձրացրեց նաեւ Ռեբեկան եւ փեսաւ
 65 Իսահակին: Նա անմիջապէս իջաւ ուղտից, եւ հարցրեց ծառային. «Ո՞վ է այն մարդը, որ դաշտում մեզ ընդառաջ
 66 է գալիս»: Ծառան պատասխանեց. «Նա իմ փեղն է»: Ռեբեկան առաւ քողն ու գցեց իր վրայ: Ծառան Իսահակին
 67 պատմեց այն ամէնը, ինչ արել էր ինքը: Իսահակը մտաւ իր մօր՝ Մառայի փունը, առաւ Ռեբեկային, եւ սա դարձաւ
 նրա կինը: Իսահակը սիրեց նրան եւ միախառնեց իր մօր՝ Մառայի սգից:

25, 2 Աբրահամն առաւ մի կին էլ, որի անունը Քեյսուրա էր: Սա նրա համար ծնեց Զեմրանին, Յեկսանին, Մադա-
 3 նին, Մադիանին, Յեսթոկին եւ Սովիւէին: Յեկսանը ծնեց Մաբային, Թեմանին եւ Դադանին: Դադանի որդիներն էին
 4 Ռագուելը, Նաբոգէլը, Ասուրիիսը, Լաբուսիսը եւ Լովովիսը: Մադիամի որդիներն էին Գեփարը, Ափերը, Ենոքը,
 5 Աբիդան եւ Եդրազան: Մրանք բոլորը Քեյսուրայի որդիներն էին: Աբրահամն իր ողջ ունեցուածքը փութեց իր
 6 որդի Իսահակին, իսկ իր հարճերի որդիներին, որոնք Աբրահամից էին, պարգեւներ փութեց եւ, քանի դեռ կենդանի
 7 էր, նրանց հեռացրեց իր որդի Իսահակի մօտից դեպի արեւելք՝ արեւելեան երկիրը: Աբրահամն ապրեց հարիւր
 8 եօթանասուհինգ տարի: Աբրահամը հոգին աւանդեց ու մեռաւ երջանիկ ծերութեան մէջ, զառամեալ, պետրած
 9 փարիքում, եւ գնաց միացաւ իր նախնիներին: Նրա որդիներ Իսահակն ու Իսմայէլը նրան թաղեցին քեյսուրայի
 10 Մահառի որդի Եփրոնի ազարակի գոյգ քարայրում, որը գտնուում է Մամբրէի կողմու դիմաց: Աբրահամին ու նրա
 11 կին Մառային թաղեցին այն ազարակում ու քարայրում, որ Աբրահամը Քեյսի որդիներից էր գնել: Աբրահամի
 12 սերունդները Աբրահամի որդի Իսմայէլի, որին ծնեց եգիպտոսի Ագարը՝ Մառայի աղախինը, Աբրահամի համար:
 13 Ահա Իսմայէլի որդիների անուններն ըստ նրանց ցեղերի. Իսմայէլի անդրանիկը՝ Նաբետը, ապա Կեդար, Աբդել,
 14, 15, 16 Մաբսամ, Մասմա, Իդումա, Մասէ, Քոլդար, Թեմա, Յեփուր, Նափէս եւ Կեդմա: Մրանք են Իսմայէլի որդիները,
 եւ սրանք են նրանց անուններն ըստ իրենց բնակավայրերի եւ իրենց վրանների, նրանց փասներկու իշխաններն
 17 ըստ իրենց ցեղերի: Իսմայէլն ապրեց հարիւր երեսունեօթը տարի: Նա հոգին աւանդեց ու մեռաւ եւ գնաց մի-

ացաւ իր նախնիներին: Նա բնակութիւն հաստատեց Եփրայից մինչեւ Սուր, որը գտնուում է Եգիպտոսի դիմաց, 18
մինչեւ Ասորեստանի սահմանները: Նա բնակուեց իր բոլոր եղբայրների դէմ յանդիման: Սրանք են Աբրահամի 19
որդի Իսահակի սերունդները. Աբրահամը ծնեց Իսահակին: Իսահակը քառասուն տարեկան էր, երբ ամուսնացաւ 20
Ասորական Միջագետքում ապրող ասորի Բաթուլիի դուստր Ռեբեկայի հետ, որը ասորի Լաբանի քոյրն էր: Ի- 21
սահակն աղաչեց Տիրոջը իր կին Ռեբեկայի համար, որովհետեւ սա ամուսնացել էր: Ասորուած լսեց նրան, եւ նրա կին 22
Ռեբեկան յղիացաւ: Նրա արգանդում իրար էին բախուում երեխաները: Նա ասաց. «Եթէ այսպէս էր լինելու ինձ, 23
հապա ինչո՞ւ յղիացայ»: Եւ նա գնաց այդ մասին Տիրոջը հարցնելու: Տէրը նրան ասաց. «Քո արգանդում երկու 24
ցեղ կայ, քո արգանդից երկու ժողովուրդ պիտի ծնուի: Մի ժողովուրդը միւս ժողովուրդին պիտի գերիշխի, եւ աւագը 25
կրպսերին պիտի ենթարկուի»: Երբ հասան նրա ծննդաբերելու օրերը, նրա որովայնում երկու երեխաներ կային: 26
Անդրանիկ որդին ծնուեց բոլորովին շէկ, թաւամազ մորթով, եւ հայրը նրան կոչեց Եսաւ: Ապա Եսաւի զարշապարից 27
բռնած ծնուեց նրա եղբայրը: Սրան էլ կոչեց Յակոբ: Իսահակը վաթսուն տարեկան էր, երբ Ռեբեկան ծնեց նրանց: 28, 29
Մանուկները մեծացան: Եսաւը հմուտ որսորդ էր եւ վայրենաբարոյ, իսկ Յակոբը մեղմաբարոյ էր ու քնակեաց: 30
Իսահակը սիրեց Եսաւին, որովհետեւ նրա որսը կերակուր էր իր համար, իսկ Ռեբեկան սիրեց Յակոբին: Յակոբը 31
մի անգամ ապուր էր եփել, երբ Եսաւը դաշտից եկաւ քաղցից թուլացած: Եսաւն ասաց Յակոբին. «Այդ կարմրաւուն 32
ապուրից քուր ուտեմ, որովհետեւ քաղցից թուլացած եմ» (դրա համար էլ նրան Եղոմ կոչեցին): Յակոբն ասաց 33
Եսաւին. «Կը տամ, եթէ այսօր ինձ վաճառես քո անդրանկութիւնը»: Եսաւը պատասխանեց. «Ես մեռնելու վրայ 34
եմ, էլ ինչին է պէտք անդրանկութիւնը»: Յակոբն ասաց նրան. «Նէնց այսօր երդուի՞ր ինձ»: Եւ նա երդուեց նրան: 35
Եսաւն իր անդրանկութիւնը վաճառեց Յակոբին, իսկ Յակոբը Եսաւին տուեց հաց ու սուպապուր: Սա կերաւ, խմեց 26, 2

Սով եղաւ երկրում. ոչ այն սովը, որ եղել էր Աբրահամի ժամանակ: Իսահակը գնաց փոշտացիների արքայ 26, 2
Աբիմելեքի մօտ, Գերարա: Նրան երեսաց Տէրն ու ասաց. «Եգիպտոս մի՛ իջիր, այլ բնակուի՞ր այն երկրում, որպէս 3
ասացի քեզ. իբրեւ պանդուխտ ապրի՞ր այս երկրում, որ ես լինեմ քեզ հետ եւ օրհնեմ քեզ, որովհետեւ քեզ ու քո 3
սերունդներին եմ պալու այս ողջ երկիրը: Ես հաստատեմ կը պահեմ այն երդումը, որ տուեցի քո հայր Աբրահամին: 4
Ես բազմացնելու եմ քո սերունդները երկնքի աստղերի չափ, քո զաւակներին եմ պալու այս ամբողջ երկիրը, եւ 5
քո սերունդների միջոցով օրհնուելու եմ երկրի բոլոր ազգերը ի հապուցումն այն բանի, որ քո հայր Աբրահամը 6
լսեց իմ խօսքը, պահեց իմ հրամանները, իմ պատուիրանները, իմ կանոններն ու օրէնքները»: Իսահակը բնակուեց 7
գերարացիների հետ: Տեղի մարդիկ հարցրին նրա կին Ռեբեկայի մասին, եւ նա ասաց. «Իմ քոյրն է»: Նա վախե- 8
ցաւ ասել «Իմ կինն է». գուցէ Ռեբեկայի պարճառով տեղի մարդիկ սպանէին իրեն, որովհետեւ Ռեբեկան դժբով 9
ուտեցաւ, որ Իսահակը կարակուսէր իր կին Ռեբեկայի հետ: Աբիմելեքը կանչեց Իսահակին եւ ասաց նրան. «Ուրեմն 10
նա քո կինն է: Ինչո՞ւ, սակայն, ասացիր, թէ՛ «Իմ քոյրն է»: Իսահակն ասաց նրան. «Որովհետեւ մտածեցի, թէ՛ գուցէ 11
նրա պարճառով սպանուեմ»: Աբիմելեքը նրան ասաց. «Ինչո՞ւ այդ բանն արեցիր մեզ հետ: Քիչ էր մնում, որ իմ 12
ազգակիցներից մէկը պառկէր քո կնոջ հետ եւ մեզ մեղքի մէջ գցէիր»: Եւ Աբիմելեքը հրաման արձակեց իր ողջ ժո- 13
ղովրդին ասելով. «Բոլոր նրանք, ովքեր կը դիպչեն այդ մարդուն կամ նրա կնոջը, մահուան կը դատարարուեն»: 14
Իսահակը զարի ցանեց այդ երկրում եւ նոյն տարում էլ հարիւրապարիկ բերք ստացաւ: Տէրն օրհնեց նրան, եւ սա 15
հարստացաւ: Նա առաջադիմում էր, հարստանում այն աստիճան, որ մեծահարուստ դարձաւ: Նա ունեցաւ ոչխարի 16
ու արջառի իւրեր, բազում կալուածքներ: Փոշտացիները նախանձեցին նրան եւ խցանեցին այն բոլոր ջրհորները, 17
որ նրա հօր՝ Աբրահամի օրօք փորել էին նրա ծառաները. փոշտացիները դրանք լցրին հողով: Աբիմելեքն ասաց 18
Իսահակին. «Նեռացի՞ր մեր մօտից, որովհետեւ մեզանից շաք աւելի զօրաւոր եղար»: Իսահակն այդպէտից գնաց 19
ու վրան խփեց գերարացիների ձորում: Նա բնակուեց այնպէտ: Իսահակը դարձեալ փորեց այն ջրհորները, որ 20
փորել էին նրա հօր՝ Աբրահամի ծառաները, իսկ փոշտացիները նրա հայր Աբրահամի մահից յետոյ խցանել էին: 21
Իսահակն այդ ջրհորները կոչեց այն անուններով, որ տուել էր դրա նց իր հայր Աբրահամը: Իսահակի ծառաները 22
հող փորեցին գերարացիների ձորում եւ այնպէտ գրան ըմպելի ջրի աղբիւր: Գերարացիների հովիւները կռուեցին 23
Իսահակի հովիւների հետ՝ ասելով, թէ՛ իրենցն է այդ ջրհորը: Սրանք ջրհորը կոչեցին Անիպուրիւն, քանի որ 24
նրա հանդէպ սանիրաւութիւն էին գործել: Իսահակը գնաց այդպէտից ու փորեց մի այլ ջրհոր եւս: Վե՛ն ծագեց սրա 25
համար էլ: Իսահակը այն կոչեց Թշնամութիւն: Նա գնաց այդպէտից եւ փորեց մի այլ ջրհոր եւս: Դրա շուրջ վե՛ն 26
չառաջացաւ, եւ այդ պարճառով այն կոչեց Անդորրութիւն՝ ասելով, թէ՛ «Այժմ մեզ ընդարձակ տեղ տուեց Տէրը եւ 27
բազմացրեց մեզ երկրի վրայ»: Իսահակն այդպէտից գնաց Երդման ջրհորի մօտ: Տէրն այդ գիշեր երեսաց նրան ու 28
ասաց. «Ես քո հօր Ասորուածն եմ: Մի՛ վախեցիր, որովհետեւ քեզ հետ եմ, ես օրհնելու եմ քեզ, բազմացնելու եմ քո 29
սերունդները ի սեր քո հայր Աբրահամի»: Իսահակն այդպէտ գոհաստան շինեց ու երկրպագեց Տիրոջը: Նա այդ- 30
պէտ խփեց իր վրանը: Իսահակի ծառաները այդպէտ ջրհոր փորեցին: Գերարայից նրա մօտ գնացին Աբիմելեքը, 31
նրա սենեկապետ Ռեքաբալը եւ նրա զօրքերի սպարապետ Փիթոբը: Իսահակը նրանց ասաց. «Ինչո՞ւ եկաք ինձ մօտ, 32
չէ՞ որ դուք պարեցիք ինձ եւ հալածեցիք ձեր մօտից»: Նրանք պատասխանեցին. «Մենք պարզապարզ տեսանք, 33
որ Տէրը քեզ հետ է, ուստի ասացինք. «Նաշտութիւն թող լինի մեր եւ քո միջեւ: Մենք պայման թող դնենք քեզ հետ. 34
մեր նկատմամբ որեւէ վար բան չանես, քանի որ մենք չենք մեղանջել քո դէմ, քեզ բարերարութիւն ենք արել եւ քեզ 35
խաղաղութեամբ ճանապարհ դրել, որովհետեւ դու Տիրոջ օրհնած մարդն ես»: Իսահակը նրանց պատուին խնջոյք 36
սարքեց, նրանք կերան, խմեցին եւ առաւօտեան վաղ վեր կենալով՝ երդուեցին միմեանց: Իսահակը ճանապարհ 37
դրեց նրանց, եւ նրանք իր մօտից հաշտ ու խաղաղ գնացին: Այդ օրը եկան Իսահակի ծառաները եւ յայտնեցին 38
նրան իրենց փորած ջրհորի մասին, թէ՛ «Չուր չենք գտել»: Իսահակն այդ ջրհորն անուանեց Երդումն: Դրա համար 39
էլ այդ բաղաբը մինչեւ այսօր կոչուում է Երդման ջրհոր: Եսաւը քառասուն տարեկան հասակում կին առաւ քերացի 40
Բէթի դուստր Յուլիթին եւ խեւացի Ելոմի դուստր Մասեմաթին, որոնք վշտացնում էին Իսահակին եւ Ռեբեկային: 41

Երբ Իսահակը ծերացաւ, եւ վաղացաւ նրա աչքի տեսողութիւնը, կանչեց իր աւագ որդի Եսաւին ու ասաց նրան. 27
«Որդեանկ իմ»: Սա ասաց. «Այսպէտ եմ»: Նա ասաց նրան. «Ահա ես ծերացել եմ եւ չգիտեմ, թէ՛ երբ կը մեռնեմ: 2

3, 4 Արդ, ա՛ն քո գէնը՝ աղեղն ու կապարճը, գնա՛ դաշտ եւ ինձ համար ո՛րս արա, ինձ համար պապրաստի՛ր իմ սիրած
5 խորտիկները եւ բէր, մաքուցի՛ր ինձ, որ ուրեմ եւ օրհնեմ քեզ, քանի դեռ կենդանի եմ»: Ռեբեկան լսեց այն, ինչ
6 ասաց Իսահակն իր որդուն: Եսաւը գնաց դաշտ, որ որս անի իր հօր համար, իսկ Ռեբեկան, դիմելով իր որդի
7 Յակոբին, ասաց. «Ես քո հօրից լսեցի այն, ինչ նա ասում էր քո եղբորը: Նա նրան ասաց. «Ինձ ո՛րս բեր եւ ինձ
8 համար խորտիկներ պապրաստի՛ր, որ ուրեմ եւ օրհնեմ քեզ Տիրոջ առաջ, քանի դեռ կենդանի եմ»: Արդ, որդեակ
9 իմ, լսի՛ր, թէ ինչ եմ ասում քեզ: Գնա՛ եւ հօտի միջից ինձ երկու մաքողաշ ու ընփիր ուլ բեր, որ դրանցով քո հօր
10 համար նրա սիրած խորտիկները պապրաստեն: Դու այն կը մաքուցես քո հօրը, որ ուրի եւ քեզ օրհնի քո հայրը,
11 քանի դեռ կենդանի է»: Յակոբն ասաց իր մայր Ռեբեկային. «Իմ եղբայր Եսաւը մազոպ մարդ է, իսկ ես՝ լերկ:
12 Գուցէ շօշափի ինձ իմ հայրը, եւ խայտառակ լինեմ նրա առաջ, եւ օրհնութեան փոխարէն անէ՞ծք թափուի գլխիս»:
13 Մայրը նրան ասաց. «Թող ինձ վրայ լինի այդ անէ՞ծքը, որդեակ, միայն թէ լսի՛ր իմ ասածը, գնա դրանք բեր ինձ»:
14, 15 Նա գնաց եւ ուլերը բերեց իր մօր մօտ, իսկ սա նրա հօր սիրած խորտիկները պապրաստեց: Ռեբեկան առաւ աւագ
16 որդու ընփիր պարմունանը, որ կար իր փանը, հագցրեց իր կրտսեր որդի Յակոբին, ուլի մորթին փաթաթեց նրա
17, 18 թևերին ու մերկ պարանոցին: Նա իր պապրաստած խորտիկներն ու հացը փուեց իր որդի Յակոբի ձեռքը: Սա
19 փարաւ դրանք իր հօրն ու ասաց. «Նայր իմ»: Նա ասաց. «Այսպեղ եմ»: Նայրը հարցրեց. «Դու ո՞վ ես, որդեակ»:
20 Յակոբը պապրաստանեց հօրը. «Ես Եսաւն եմ՝ քո անդրանիկ որդին: Արեցի այնպէս, ինչպէս ասացիր ինձ: Արի
21 նախիր ու կեր իմ որսից, որ օրհնես ինձ»: Իսահակն ասաց որդուն. «Այդ ինչպէ՛ն է, որ այդքան շուր որս գտար,
22 որդեակ»: Նա պապրաստանեց. «Ինչպէս Աստուած ինքը դրեց իմ առաջ»: Իսահակն ասաց Յակոբին. «Մօ՛ւր արի,
23 որ շօշափեմ քեզ, որդեակ, որպէսզի իմանամ, թէ դո՞ւ ես իմ որդի Եսաւը, թէ՛ ոչ»: Յակոբը մօտեցաւ իր հայր
24 Իսահակին, սա շօշափեց նրան ու ասաց. «Չայնդ Յակոբի ձայնն է, բայց ձեռքերդ Եսաւի ձեռքերն են»: Իսահակը
25 չճանաչեց նրան, որովհետեւ նրա ձեռքերը իր եղբայր Եսաւի ձեռքերի նման մազոպ էին: Նա օրհնեց նրան ու ասաց.
26 «Դո՞ւ ես իմ որդի Եսաւը»: Նա պապրաստանեց. «Ես եմ»: Իսահակն ասաց. «Մաքուցի՛ր ինձ, որ ուրեմ քո որսից,
27 որդեակ, որպէսզի օրհնեմ քեզ»: Յակոբը մաքուցեց նրան, եւ նա կերաւ: Նրան գինի բերեց, եւ նա խմեց: Նրա հայր
28 Իսահակը ասաց նրան. «Մօ՛ւր արի եւ համբուրի՛ր ինձ, որդեակ»: Յակոբը մօտեցաւ, համբուրեց նրան: Իսահակն
29 առաւ նրա հագուստի հոփը եւ օրհնելով նրան ասաց. «Իմ որդին Տիրոջ օրհնած բերրի արտի հոփն ունի: Թող
30 Աստուած քեզ մաս հանի երկնքի ցօղից, երկրի պարարտութիւնից եւ ցորենի ու գինու առաքույթին պարգևի: Թող
31 քեզ ծառայեն ժողովուրդները, եւ իշխանները թող քեզ երկրպագեն: Քո եղբօր ւերը լինես, թող քեզ երկրպագեն քո
32 հօր որդիները: Ով անիծի քեզ, ինքն անիծեալ թող լինի, իսկ ով օրհնի քեզ, ինքն օրհնեալ թող լինի»: Երբ Իսահակը
33 իր որդի Յակոբին օրհնելը վերջացրեց, եւ Յակոբը գնաց իր հայր Իսահակի մօտից, որսից եկաւ նրա եղբայր Եսաւը:
34 Սա եւս խորտիկներ պապրաստեց եւ մաքուցելով իր հօրը՝ ասաց. «Թող վեր կենայ իմ հայրը, ուրի իր որդու որսից,
35 որպէսզի օրհնի ինձ»: Եսաւի հայր Իսահակը հարցրեց նրան. «Ո՞վ ես դու»: Սա պապրաստանեց. «Ես Եսաւն եմ՝ քո
36 անդրանիկ որդին»: Իսահակը մեծապէս զարմացաւ ու ասաց. «Իսկ այն ո՞վ էր, որ ինձ համար որս որսաց, բերեց
37 մաքուցեց, եւ կերայ ամենից, երբ դեռ դու չէիր եկել, օրհնեցի նրան, եւ նա թող օրհնեալ լինի»: Երբ Եսաւը լսեց
38 իր հայր Իսահակի խօսքերը, անչափ դառնացաւ, մեծ աղմուկ բարձրացրեց ու ասաց իր հօրը. «Արդ, ի՛նձ էլ օրհնիր,
39 հայր»: Իսահակն ասաց նրան. «Քո եղբայրը եկաւ նենգութեամբ եւ առաւ քեզ համար սահմանուած օրհնութիւնը»: Եսաւն
40 ասաց. «Իրաւամբ նրա անունը Յակոբ է դրուել, որովհետեւ այս երկրորդ անգամն է, որ խաբոււմ է ինձ. նախ
41 խլեց իմ անդրանկութիւնը, իսկ այժմ խլեց ինձ համար սահմանուած օրհնութիւնը»: Եսաւն ասաց իր հօրը. «Եւ ոչ
42 մի օրհնութիւն չթողեցի՛ր ինձ, հայր»: Պապրաստան փուեց Իսահակն ու ասաց նրան. «Քանի որ նրան դարձրի քո
43 վերը եւ նրա բոլոր եղբայրներին դարձրի նրա ծառաները եւ նրան ապահովեցի ցորենով ու գինով, քե՛զ համար ինչ
44 անեմ, որդեակ»: Եսաւը հարցրեց հօրը. «Մի՞թէ մէ՛կ օրհնութիւն ունես, հայր. ի՛նձ էլ օրհնիր, հայր»: Երբ Իսահակի
45 սիրտը կսկծաց, Եսաւը բարձրաձայն լաց եղաւ: Նրա հայր Իսահակը պապրաստանեց նրան ու ասաց. «Երկրի
46 պարարտութիւնից եւ վերելից՝ երկնքի ցօղից պիտի լինի քո ապրուստը: Քո սրով պիտի ապրես եւ քո եղբօրը
47 պիտի ծառայես: Բայց պիտի գայ ժամանակ, որ դու պիտի քանդես եւ շարքես նրա լուծը քո պարանոցից»: Եսաւը
48 պահում էր Յակոբի նկատմամբ ունեցած ոխը այն օրհնութեան պարճառով, որ իր հայրը փուել էր նրան: Եսաւն
49 ասաց իր մքրուն. «Թող մօտենան իմ հօր մահուան սգի օրերը, որ սպանեմ Յակոբին՝ իմ եղբօրը»: Ռեբեկային
50 փեղեկացրին իր աւագ որդի Եսաւի խօսքերը, եւ նա մարդ ուղարկեց, կանչեց իր կրտսեր որդի Յակոբին ու ասաց
51 նրան. «Ահա քո եղբայր Եսաւը սպառնում է սպանել քեզ: Արդ, լսի՛ր իմ խօսքը, որդեակ. ելի՛ր գնա՛ Միջագետք,
52 իմ եղբայր Լաբանի մօտ, Խառան: Նրա մօտ կ'ապրես երկար ժամանակ, մինչեւ որ անցնի եղբորդ զայրոյթն ու
53 ցատումը քո դէմ, եւ նա մոռանայ այն, ինչ արել ես դու նրան: Յետոյ մարդ կ'ուղարկեմ, կը կանչեմ քեզ այնպեղից.
54 ջիւնի թէ ձեր երկուսից էլ գրկուեմ նոյն օրը»: Ռեբեկան ասաց Իսահակին. «Յոգնել եմ Քեպի ցեղի դուստրերից»:
55 Եթէ Յակոբը կին առնի Քեպի ցեղի դուստրերից՝ այս երկրի դուստրերից, էլ ինչո՞ւ եմ ապրում ես»:

28 Իսահակը կանչեց Յակոբին, օրհնեց նրան ու պապուիրեց՝ ասելով. «Քանանացիների դուստրերից կին չառնես:
2 Գնա՛ Ասորիների Միջագետք, քո մօր հօր՝ Բաթուէլի փունը եւ այնպեղից, քո մօրեղբայր Լաբանի դուստրերից քեզ
3 կին ա՛ն: Իմ Աստուածը թող օրհնի քեզ, աճեցնի քեզ, բազմացնի քեզ, բազում ժողովուրդների նախահայր լինես:
4 Նա քեզ եւ քեզնից յետոյ զախիք քո սերունդներին թող փայ իմ հայր Աբրահամի օրհնութիւնը, որպէսզի ժառանգես
5 քո պանդխտութեան երկիրը, որ Աստուած փուել էր Աբրահամին»: Իսահակը ճանապարհ դրեց Յակոբին, եւ սա
6 գնաց Ասորիների Միջագետք, ասորի Բաթուէլի որդի Լաբանի մօտ, որը Ռեբեկայի՝ Յակոբի ու Եսաւի մօր եղբայրն
7 էր: Երբ Եսաւը փեսաւ, թէ Իսահակն օրհնեց Յակոբին, եւ սա գնաց Ասորիների Միջագետք, որ այնպեղից կին
8 առնի, ինչպէս հայրը Յակոբին օրհնելիս պապուիրել էր ու ասել, թէ՛ «Քանանացիների դուստրերից կին չառնես»,
9 դուստրերը իր հայր Իսահակի աչքին հաճոյ չէին, ուստի գնաց Իսմայէլի մօտ եւ ի յաւելումն իր ունեցած կանանց,
10 կին առաւ նաեւ Աբրահամի որդի Իսմայէլի դուստր Մայելէթին՝ Նաբեուլթի քրոջը: Յակոբը Երդման ջրհորի մօտից
11 ելաւ գնաց Խառան: Վասնելով մի փեղ՝ նա քնեց այնպեղ, որովհետեւ արեւն արդէն մայր էր մտել: Նա առաւ
12 այնպեղի քարերից մէկը, դրեց գլխի փակ ու քնեց այնպեղ: Նա երազ փեսաւ. երկրի վրայ հաստապրում էր մի

սանդուղք, որի ծայրը հասնում էր երկինք, իսկ Աստուծու հրեշտակները դրանով ելնում իջնում էին: Տէրը կանգնած էր սանդուղքի վրայ: Նա ասաց. «Ես Տէրն եմ, քո հայր Աբրահամի Աստուածը եւ Իսահակի Աստուածը: Մի՛ վախեցիր, որովհետեւ այն հողը, որի վրայ քնել ես դու, քեզ եմ փալու եւ քո սերունդներին: Քո սերունդները երկրի աագի չափ շար են լինելու, փարածուելու են դէպի ծովակողմ, դէպի արեւելք, դէպի հիւսիս ու հարաւ: Քո շնորհիւ եւ քո սերունդների շնորհիւ օրհնուելու են աշխարհի բոլոր ազգերը: Ես ահա քեզ հեպ եմ, որ պահպանեմ քեզ քո բոլոր ճանապարհներին, որոնցով գնալու ես: Քեզ վերադարձնելու եմ այս երկիրը, որովհետեւ քեզ չեմ լքելու, մինչեւ որ չկատարեմ այն ամենը, ինչ խոստացել եմ քեզ»: Զարթնեց Յակոբն իր քնից ու ասաց. «Տէրն այսպէս է, իսկ ես չգիտէի»: Նա վախեցաւ եւ ասաց. «Մարտազոգեցիկ է այս վայրը, եւ սա այլ բան չէ, եթէ ոչ Աստուծու փունը, իսկ սա էլ երկնքի դուռն է»: Առաւօտեան Յակոբը վեր կացաւ, վերցրեց այն քարը, որ դրել էր իր գլխի փակ, եւ այն կանգնեցրեց իբրեւ կոթող: Նա իւղով օծեց քարի գագաթը: Յակոբն այդ վայրը կոչեց Աստուծու փուն. նախկինում այդ քաղաքի անունը Ումաուս էր: Յակոբն ուխտ անելով ասաց. «Եթէ Տէր Աստուած ինձ հեպ լինի եւ ինձ պահպանի այն ճանապարհին, որով գնում եմ ես, ինձ ուրելու հաց փայ եւ հագնելու հագուստ, ինձ ողջ-առողջ վերադարձնի իմ հօր փունը, ուրեմն թող նա լինի ինձ Տէր Աստուած, իսկ այն քարը, որ իբրեւ կոթող կանգնեցրի, թող ինձ համար լինի Աստուծու փուն: Այն ամենից, Տէր, ինչ կը փաս ինձ, քեզ փասանորդ կը հանեն»:

Յակոբը վեր կացաւ գնաց արեւելեան երկիրը, ասորի Բաթուէլի որդի Լաբանի մօտ, որը Ռեբեկայի՝ Յակոբի ու Եսաւի մօր եղբայրն էր: Նա դաշտում մի ջրհոր փնտաւ: Այնպէս մակաղել էր ոչխարների երեք հօտ. այդ ջրհորից ջուր էին փալիս ոչխարներին: Զրհորի բերանին մի մեծ քար կար: Բոլոր հօտերն այնպէս էին հաւաքուած: Նովիները գլորում էին ջրհորի բերանը ծածկող քարը, ջուր էին փալիս ոչխարներին եւ ապա քարը դարձեալ դնելով իր փռերը՝ փակում էին ջրհորի բերանը: Յակոբը հարցրեց նրանց. «Եղբայրներ, որպէսից էք»: Նրանք պատասխանեցին. «Խառանից ենք»: Նա հարցրեց նրանց. «Դուք ճանաչում էք Նաբորի որդի Լաբանին»: Նրանք պատասխանեցին. «Ճանաչում ենք»: Նա հարցրեց նրանց. «Նա ողջ-առողջ է»: Նրանք պատասխանեցին. «Ողջ-առողջ է»: Նէնց այդ պահին նրա դուստր Ռաբելը գալիս էր ոչխարների հեպ: Յակոբն ասաց. «Օրը դեռ առջեւում է, ոչխարները հաւաքելու ժամանակը չէ, ջուր փունէք ոչխարներին եւ փարէք էլի արածեցնելու»: Նրանք ասացին. «Դա անհնար է, քանի դեռ չեն հաւաքուել բոլոր հովիւները եւ ջրհորի բերանից քարը չեն գլորել. դրանից յետոյ ջուր կը փանք ոչխարներին»: Մինչ նա խօսում էր նրանց հեպ, ահա Լաբանի դուստր Ռաբելը եկաւ իր հօր ոչխարների հեպ, որովհետեւ նա էր արածեցնում իր հօր ոչխարները: Երբ Յակոբը փնտաւ իր մօրեղբայր Լաբանի դուստր Ռաբելին եւ իր մօրեղբայր Լաբանի ոչխարները, մօտեցաւ, ջրհորի բերանից գլորեց քարը եւ ջրեց իր մօրեղբայր Լաբանի ոչխարները: Յակոբը համբուրեց Ռաբելին ու բարձրաձայն լաց եղաւ: Յակոբը Ռաբելին յայտնեց, որ ինքը նրա հօրեղբայրն է՝ Ռեբեկայի որդին: Ռաբելը գնաց ու հօրը պարսնեց այն, ինչ պարսնել էր: Երբ Լաբանը լսեց իր քրոջ որդի Յակոբի անունը, ընդառաջ գնաց, գիրկն առաւ նրան, համբուրեց ու փարաւ իր փունը: Յակոբը Լաբանին պարսնեց այդ բոլոր բաները: Լաբանն ասաց նրան. «Իմ ոսկորներից եւ իմ միս ու արիւնից ես դու»: Յակոբը նրա մօտ մնաց մի ամբողջ ամիս: Լաբանն ասաց Յակոբին. «Քանի որ դու իմ եղբայրն ես, ինձ ձրի չես ծառայի: Ասա՛ ինձ, ի՛նչ է քո վարձը»: Լաբանն ուներ երկու դուստր: Աագի անունը Լիա էր, իսկ կրտսերինը՝ Ռաբել: Լիայի փեսողութիւնը թոյլ էր, իսկ Ռաբելը բարեկազմ էր ու դէմքով գեղեցիկ: Յակոբը սիրեց Ռաբելին. նա ասաց. «Քեզ եօթը փարի կը ծառայեմ քո կրտսեր դուստր Ռաբելի համար»: Լաբանն ասաց նրան. «Աւելի լաւ է նրան քեզ փամ, քան օտար մարդու: Ապրի՛ր դու ինձ մօտ»: Յակոբը Ռաբելի համար ծառայեց եօթը փարի, բայց նրա աչքին այդ փարիները օրեր թուացին, որովհետեւ սիրում էր նրան: Յակոբն ասաց Լաբանին. «Տո՛ր ինձ իմ հարսնացուին, որպէսզի պառկեմ նրա հեպ, որովհետեւ սահմանուած ժամկէտը վերջացել է»: Լաբանը հաւաքեց փռերի բոլոր մարդկանց ու հարսանիք արեց: Երբ գիշերը վրայ հասաւ, Լաբանն առաւ իր դուստր Լիային, փարաւ Յակոբի մօտ, եւ Յակոբը պառկեց նրա հեպ: Լաբանն իր աղախին Ջելփային իբրեւ նաժիշտ փունեց իր դուստր Լիային: Առաւօտեան Յակոբը փնտաւ, որ իր կողքինը Լիան է: Յակոբն ասաց Լաբանին. «Այս ի՛նչ արեցիր, մի՛թէ Ռաբելի համար չծառայեցի քեզ, ինչո՞ւ խաբեցիր ինձ»: Լաբանն ասաց. «Մէր երկրում ընդունուած չէ մեծից առաջ կրտսերին ամուսնացնել: Արդ, սրա՛ համար էլ եօթը փարի ծառայիր, եւ ինձ համար աշխատած այդ եօթը փարուայ աշխատանքիդ համար փարն էլ քեզ կին կրամ»: Յակոբն այդպէս էլ արեց. նա եօթը փարի եւս ծառայեց սրա համար, եւ Լաբանն իր դուստր Ռաբելին կնութեան փունեց նրան: Լաբանն իր աղախին Բալլային իբրեւ նաժիշտ փունեց իր դուստր Ռաբելին: Յակոբը մտաւ Ռաբելի ծոցը եւ Ռաբելին սիրեց աւելի, քան Լիային: Նա սրա համար ծառայեց եւս եօթը փարի: Երբ Տէրը փնտաւ, որ Լիան Յակոբի համար արելի է, նրա արգանդը բեղմնատու դարձրեց, իսկ Ռաբելը ամուսնաց: Յիլիացաւ Լիան եւ Յակոբի համար ծնեց որդի: Նա նրան կոչեց Ռութեն՝ ասելով. «Տէրը փնտաւ իմ փառապանքները: Արդ, ինձ պիտի սիրի իմ ամուսինը»: Դարձեալ յիլիացաւ Լիան, Յակոբի համար ծնեց երկրորդ որդի եւ ասաց. «Քանի որ Տէրը լսեց, որ արելի եմ, սրան էլ պարգեւեց ինձ»: Եւ նրա անունը դրեց Շմաւոն: Նա նորից յիլիացաւ, ծնեց որդի եւ ասաց. «Այլեւս իմ կողքին կը լինի իմ ամուսինը, որովհետեւ նրա համար երեք որդի ծնեցի»: Դրա համար էլ նրան կոչեց Ղեւի: Նա մի անգամ էլ յիլիացաւ, ծնեց որդի եւ ասաց. «Այս անգամ էլ պիտի գոհանամ Տիրոջից»: Եւ նրա անունը դրեց Յուդա: Դրանից յետոյ նա դադարեց երեխայ ունենալուց:

Երբ Ռաբելը փնտաւ, որ ինքը Յակոբի համար որդի չի ծնում, նախանձեց իր քրոջը եւ Յակոբին ասաց. «Ինձ գաւակներ պարգեւիր, այլապէս կը մեռնեմ»: Բարկացաւ Յակոբը Ռաբելի վրայ ու ասաց նրան. «Մի՛թէ Աստուծու փոխարինողն եմ ես, որ գրկել է քեզ ծննդաբերելուց»: Ռաբելն ասաց Յակոբին. «Ահա իմ աղախին Բալլան: Մտի՛ր նրա ծոցը, նա թող ծննդաբերի իմ ծնկների վրայ, որ ես նրա միջոցով որդիներ ունենամ»: Եւ նա իր աղախին Բալլային փունեց նրան կնութեան: Յակոբը մտաւ նրա ծոցը: Յիլիացաւ Ռաբելի նաժիշտ Բալլան եւ որդի ծնեց Յակոբի համար: Ռաբելն ասաց. «Աստուած ինձ արդար դպրեց, լսեց իմ ձայնը եւ ինձ որդի պարգեւեց»: Դրա համար էլ նրա անունը դրեց Դան: Դարձեալ յիլիացաւ Ռաբելի նաժիշտ Բալլան եւ երկրորդ որդի ծնեց Յակոբի համար: Ռաբելն ասաց. «Աստուած ինձ օգնեց, որովհետեւ ընդհարուեցի քրոջս հեպ եւ յաղթեցի»: Եւ որդու աւանունը դրեց Նեփթաղիմ: Երբ Լիան փնտաւ, որ ինքը դադարել է ծնելուց, իր նաժիշտ Ջելփային փունեց Յակոբին կնութեան: Լիայի նաժիշտ Ջելփան յիլիացաւ եւ Յակոբի համար ծնեց որդի: Նա ասաց. «Ես երջանիկ եմ»: Եւ նրա

29
2
3
4, 5
6
7
8
9
10
11, 12
13
14
15
16
17, 18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
30
3
4
5
6
7
8
9
10, 11

12, 13 անունը դրեց Գադ: Յղիացաւ Լիայի նաժիշտը Զելփան եւ երկրորդ որդի էլ ծնեց Յակոբի համար: Լիան ասաց,
 14 «Ես բախարատը եմ, որովհետեւ կանայք ինձ երանի են փալու»: Եւ որդու անունը դրեց Ասեր՝ Մեծուօթին: Ռուբէնը
 ցորենի հնձի օրերին գնաց, դաշտում մանրագորի խնձոր գտաւ եւ այն բերեց իր մայր Լիային: Ռաբէլը դիմելով
 15 իր քոյր Լիային՝ ասաց. «Քո որդու մանրագորներից մի քիչ փորձ ինձ»: Լիան պատասխանեց. «Բաւական չէ՞, որ
 խլեցիր իմ ամուսնուն, հիմա էլ իմ որդու մանրագորն ես ուզում առնել»: Ռաբէլն ասաց. «Այդպէս չէ: Քո որդու
 16 մանրագորների փոխարէն թող նա այս գիշեր պառկի քեզ հետ»: Երբ երեկոյեան Յակոբը դաշտից վերադարձաւ
 փոխարէն վարձել եմ քեզ»: Եւ նա գիշերը պառկեց նրա հետ: Աստուած անսաց Լիային: Մա յղիացաւ եւ Յակոբի
 17 համար ծնեց հինգերորդ որդի: Լիան ասաց. «Աստուած փութեց իմ վարձը այն բանի համար, որ իմ աղախնին
 18 փութեցի իմ ամուսնուն»: Եւ նա նրա անունը դրեց Իսաբար, որ նշանակում է վարձ: Մի անգամ էլ յղիացաւ Լի-
 19 ան եւ Յակոբի համար ծնեց վեցերորդ որդի: Լիան ասաց. «Աստուած ինձ լաւ նուէր պարգեւեց. սրանից յետոյ
 20 ամուսինս ինձ կը սիրի, որովհետեւ նրա համար վեց որդի ծնեցի: Եւ նա նրա անունը դրեց Զաբուղոն: Դրանից
 21 յետոյ նա աղջիկ ծնեց եւ նրա անունը դրեց Դինա: Աստուած յիշեց Ռաբէլին, անսաց նրան եւ բեղմնատու դարձրեց
 22 նրա արգանդը: Մա յղիացաւ եւ Յակոբի համար ծնեց որդի: Ռաբէլն ասաց. «Աստուած ինձնից վերացրեց իմ
 23 ամուսնուն նախապիւնը»: Եւ նրա անունը դրեց Յովսէփ: Նա ասաց. «Աստուած թող ինձ պարգեւի մի որդի ես»:
 24 Երբ Ռաբէլը ծնեց Յովսէփին, Յակոբն ասաց Լաբանին. «Ինձ թոյլ փութ, որ գնամ իմ բնակավայրն ու իմ երկիրը:
 25 Տո՛ր կանանց, որոնց համար ծառայեցի քեզ, ու իմ որդիներին, որպէսզի գնամ: Դու ինքդ էլ գիպես, թէ ինչ ծառա-
 26 յութիւն մատուցեցի քեզ»: Լաբանը պատասխանեց նրան. «Քանի որ արժանացայ քո բարեհաճութեանը, փորձով
 27 համոզուեցի, որ Աստուած ինձ օրհնեց իմ փութն քո ոտք դնելու առթիւ»: Լաբանն աւելացրեց. «Ասա՛ ինձ քո վարձը,
 28 եւ ես կրամ»: Յակոբն ասաց նրան. «Դու գիպես, թէ որքան ծառայեցի քեզ, եւ թէ որքան ոչխար էիր յանձնել ինձ:
 29 Իմ գալուց առաջ դրանք փոքրաթիւ էին, իսկ այժմ դրանք անչափ աճել են: Տէր Աստուած քեզ օրհնեց քո փութն
 30 իմ ոտք դնելու առթիւ: Արդ, ե՞րբ եմ ես փութն-փութն ունենալու»: Լաբանը հարցրեց նրան. «Ի՞նչ փութ քեզ»: Յակոբը
 31 պատասխանեց. «Ինձ ոչինչ մի՛ փութ, բայց միայն հետեւեալն արա՛ւ. ես դարձեալ արածեցնեմ ու պահպանեմ քո
 32 ոչխարները: Այսօր թող քո առաջով անցնի քո ամբողջ հօտը, եւ դու ջոկի՛ր իրարից բոլոր խափարիկ ու գորշ
 33 ոչխարները եւ արածող բոլոր թուխ ոչխարները: Բոլոր խափարիկ ոչխարներն ու պարտուր այծերը թող լինեն իմ
 34 վարձը: Իմ արդար լինելը կ'երեւայ վաղը, որ ես վարձ ունեմ քեզնից սպանալիք: Այն բոլոր այծերը, որոնք բժաւոր
 35 ու պարտուր չեն, եւ ոչխարները, որոնք խափարածամուկ չեն, թող ինձ գողօն համարուեն»: Լաբանն ասաց նրան.
 36 «Թող քո ասածը լինի»: Լաբանն այդ օրը առանձնացրեց մոխրագոյն ու պարտուր նոխազները, բոլոր մոխրագոյն
 37 ու պարտուր այծերը, սպիտակ ու թուխ ոչխարները, փութեց իր որդիներին եւ նրանց ուղարկեց Յակոբից հեռու ե-
 38 ռեք օրուայ ճանապարհ: Յակոբն արածեցնում էր Լաբանի մնացած հօտերը: Յակոբն առաւ իսկկենու, ընկուզենու
 եւ սօսու դալար ճիւղեր, հանեց դրանց կեղեր, եւ երեւաց սպիտակը: Գաւազաններից կանաչ մասը բերծելուց
 39 յետոյ գաւազանների բերծումը սպիտակը գունագեղ էր երեւում: Քերծած գաւազանները նա դրեց ջրի գուռերի
 40 մէջ, որ երբ հօտերը գան ջուր խմելու, այդ գաւազանների մօտ բեղմնատուրուեն: Մաքիները գաւազանների մօտ
 41 բեղմնատուրում էին եւ ծնում խափարածամուկ, պարտուր ու խափարիկ գառներ: Յակոբը էգ գառներն առանձնացնում
 էր ու դնում մաքիների դիմաց, նաեւ՝ մոխրագոյն խոյերը եւ բոլոր խափարածամուկ ոչխարները: Նա իր հօտն առանձ-
 42 նացնում էր, չէր խառնում Լաբանի հօտերին: Երբ գալիս էր մաքիների գուգաւորուելով յղիանալու ժամանակը,
 43 Յակոբը գաւազանները դնում էր մաքիների դիմաց, գուռերի մէջ, որպէսզի նրանք բեղմնատուրուեն գաւազանների
 մօտ, իսկ երբ մաքիները ծնում էին, այլեւ չէր դնում: Նշան չունեցողները լինում էին Լաբանի սեփականութիւնը,
 44 իսկ նշան ունեցողները՝ Յակոբի: Այսպիսով Յակոբը չափազանց շարք հարստացաւ. նա ունեցաւ շարք ոչխարներ
 ու արջառներ, ծառաներ ու աղախիներ, ուղտեր ու էջեր:

31 Յակոբի ականջին հասան Լաբանի որդիների ասածները, թէ՛ «Յակոբը փեր դարձաւ մեր հօր ողջ ունեցուածքին,
 2 մեր հօր ունեցուածքի շնորհիւ նա դիզեց մեծ հարստութիւն»: Յակոբը նայելով Լաբանի դէմքին՝ հասկացաւ, որ
 3 նա իր հետ այնպէս բարեացակամ չէ, ինչպէս առաջներում էր: Տէր Աստուած ասաց Յակոբին. «Վերադարձիր քո
 4 հօր երկիրը, քո ցեղի մօտ, եւ ես կը լինեմ քեզ հետ»: Յակոբը մարդ ուղարկեց եւ Ռաբէլին ու Լիային կանչեց
 5 այն դաշտը, ուր հօտերն էին գրնում: Նա նրանց ասաց. «Նայելով ձեր հօր դէմքին՝ գգում եմ, որ նա ինձ հետ
 6 այնպէս բարեացակամ չէ, ինչպէս առաջներում էր: Սակայն իմ հօր Աստուածը ինձ հետ է: Դուք ինքներդ էլ
 7 գիպէք, որ իմ ամբողջ ուժով ես ծառայեցի ձեր հօրը, բայց ձեր հայրը խաբեց ինձ, իմ վարձից փասը գառներ
 8 խլեց, սակայն Աստուած թոյլ չտուեց, որ նա ինձ վարտութիւն անի: Եթէ նա սպի, թէ՛ «Երանգաւոր մաքիները թող
 9 լինեն քո վարձը», ապա բոլոր մաքիները երանգաւոր գառներ կը ծնեն, իսկ եթէ սպի, թէ՛ «Սպիտակները թող
 10 լինեն քո վարձը», ապա բոլոր մաքիները սպիտակ գառներ կը ծնեն: Աստուած ձեր հօր բոլոր մաքիները առաւ
 11 ու ինձ փութեց: Երբ մաքիները բեղմնատուրում էին, ես երագում, իմ աչքերով փեսնում էի, թէ ինչպէս նոխազներն
 12 ու խոյերը ելնում էին պարտուր, խափարիկ ու խափարածամուկ մաքիների ու այծերի վրայ: Երագի մէջ Աստուած
 13 հրեշտակն ինձ ասաց. «Յակոբ»: Ես պատասխանեցի. «Ի՞նչ է»: Նա ասաց. «Քո աչքով նայի՛ր ու փես, որ
 14 մաքիների ու էգ այծերի վրայ ելնող խոյերն ու արու այծերը ինչպէ՛ն պարտուր են, խափարածամուկ ու խափարիկ:
 15 Չէ՛ որ ես փեսայ, թէ ինչքան անարդար վարուեց քեզ հետ Լաբանը: Ես այն Աստուածն եմ, որ երեւացի քեզ
 16 Աստուած փութեց փայտում, ուր ինձ համար կոթողը իղով օձեցիր եւ ուխտ արեցիր: Արդ, դո՛ւրս արի այս
 17 երկրից, գնա՛ քո ծննդավայրը, եւ ես կը լինեմ քեզ հետ»: Պարասխան փութեցին Ռաբէլն ու Լիան եւ ասացին նրան.
 18 «Մի՛թէ սրանից յետոյ մենք մեր հօր ունեցուածքից բաժին եւ ժառանգութիւն կ'ունենանք. չէ՛ որ նա մեզ օտար
 19 համարեց, բանի որ վաճառեց մեզ եւ մեր փողը կերաւ: Այն հարստութիւնն ու փառքը, որ Աստուած առաւ մեր
 20 հօր ձեռքից, թող մերը լինի ու մեր որդիներինը: Արդ, ինչ որ ասել է քեզ Աստուած, արա՛»: Յակոբը վեր կացաւ,
 19, 20 առաւ իր կանանց ու երեխաներին եւ նրանց նստեցրեց ուղտերի վրայ: Նա իր հետ վերցրեց իր ողջ ունեցուածքն
 ու հարստութիւնը, որ կուրակել էր Աստուածի Միջագետքում, որպէսզի գնայ Քանանացիների երկիրը՝ իր հայր
 Իսահակի մօտ: Լաբանը գնացել էր իր ոչխարները խուզելու: Ռաբէլը գողացաւ իր հօր կուռքերը, իսկ Յակոբը

շեղեց իր աներոջ Լաբանի ուշադրութիւնը, որովհետեւ չէր ուզում յայրնել նրան, որ պիտի գնայ: Եւ նա գնաց 21
 իր ամբողջ ունեցուածքով: Նա անցաւ գեպը եւ ուղղուեց դէպի Գաղաադ լեռը: Երրորդ օրը ասորի Լաբանին 22
 յայրնեցին, որ Յակոբը գնացել է: Նա իր հետ վերցրեց իր եղբայրներին, հեփապնդեց նրան՝ անցնելով եօթը 23
 օրուայ ճանապարհ եւ նրան հասաւ Գաղաադ լեռան մօտ: Գիշերը երազում Աստուած երեւաց ասորի Լաբանին 24
 ու ասաց նրան. «Զգո՛յշ եղի՛ր, չլինի թէ Յակոբի հետ չարութեամբ խօսես»: Լաբանը հասաւ Յակոբին: Յակոբն իր 25
 վրանը խփել էր լեռան վրայ, իսկ Լաբանն իր եղբայրներին դադար փութեց Գաղաադ լեռան վրայ: Լաբանն ասաց 26
 Յակոբին. «Ինչո՞ւ արեցիր դու այդ բանը, ինչո՞ւ ինձնից գաղտնի հեռացար, կողոպտեցիր ինձ, իսկ իմ դուստրերին
 իբրեւ ռազմագերի փարար: Եթէ տեղեակ պահէիր ինձ, քեզ ճանապարհ կը դնէի ուրախութեամբ, թմբուկների ու 27
 քնարների նուագակցութեամբ: Մի՞թէ ես արժանի չեի, որ համբուրէի իմ որդիներին ու դուստրերին: Արդ, անմիտ 28
 բան ես արել: Ես հիմա կարող էի քեզ վափուփու անել, բայց քո հօր Աստուածը երէկ ասաց ինձ. «Զգո՛յշ եղի՛ր, 29
 չլինի թէ Յակոբի հետ չարութեամբ խօսես»: Արդ, գնում ես, որովհետեւ շար ես ցանկանում գնալ քո հօր փունը: 30
 Բայց ինչո՞ւ գողացար իմ աստուածները»: Պատասխան փութեց Յակոբն ու ասաց Լաբանին. «Որովհետեւ վախեցայ: 31
 Մրաձեցի, թէ գուցէ դու քո դուստրերին, նաեւ իմ ողջ ունեցուածքը կը խլես ինձնից»: Յակոբն աւելացրեց. «Ում 32
 մօտ որ գրնես քո աստուածները, թող նա մեր եղբայրների ներկայութեամբ սպանուի: Արդ, քո ունեցածից ինչ որ
 գրնես ինձ մօտ, վերցրո՛ւ»: Նա ոչինչ չգրաւ նրա մօտ: Յակոբը, սակայն, չգիտէր, որ Ռաբէլն էր գողացել դրանք: 33
 Լաբանը, մտնելով, խուզարկեց Յակոբի կացարանը, Լիայի կացարանն ու երկու հարճերի կացարանը, բայց ոչինչ 34
 չգրաւ: Դուրս գալով Լիայի կացարանից՝ Լաբանը մտաւ Ռաբէլի կացարանը: Ռաբէլն առնելով կուռքերը՝ դրանք 35
 դրել էր ուղտի թամբի փակ եւ նստել դրանց վրայ: Լաբանը խուզարկեց ողջ վրանը, բայց ոչինչ չգրաւ: Նա ասաց 36
 իր հօրը. «Մի՛ բարկացիր, փէր, որ քո ներկայութեամբ չեմ կարող ոտքի ելնել, որովհետեւ կանանց յարուստ վիճակի
 մէջ եմ»: Լաբանը խուզարկեց ողջ կացարանը, բայց կուռքերը չգրաւ: Յակոբը զայրացած վիճում էր Լաբանի հետ: 37
 Յակոբը, պատասխան փառով Լաբանին, ասաց. «Ի՞նչ վնաս եմ փութել ես, կամ ո՞րն է իմ յանցանքը, որ հեփապնդեցիր
 ինձ եւ խուզարկեցիր իմ ողջ ունեցուածքը: Իմ փանը քո ունեցուածքից որեւէ բան գրաւի. դիր այն իմ եղբայրների 38
 ու քո եղբայրների առաջ, եւ նրանք թող դատ անեն մեր երկուսի միջեւ: Քսան փարի է, ինչ քեզ հետ էի, քո
 մաքիներն ու այծերը չսփերջացան, եւ քո մաքիների խոյերը ես չկերայ: Գազաններից յօշոփուած կենդանիները 39
 ես չբերեցի քեզ մօտ, այլ ես ինքս էի հափուցում ցերեկը գողացուածի ու գիշերը գողացուածի վնասը: Յերեկը 40
 փանջում էի շոգից, իսկ գիշերը՝ ցրտից: Քունը փախել էր աչքերիցս: Քսան փարի է, որ քո փանն էի: Տասնչորս 41
 փարի քո դուստրերի համար աշխարեցի եւ վեց փարի՝ քո հօտերի համար, բայց դու խաբեցիր ինձ եւ իմ բաժնից
 փասը ոչխար խլեցիր: Եթէ ինձ հետ չլինէին իմ հօր Աստուածը, Աբրահամի Աստուածն ու Իսահակի երկիտը, այժմ 42
 գուցէ ինձ ձեռնուկայն յետ ուղարկէիր: Աստուած, սակայն, փեսաւ իմ չարչարանքն ու իմ ձեռքի գործը եւ երէկ քեզ
 յանդիմանեց»: Պատասխան փութեց Լաբանն ու ասաց Յակոբին. «Դուստրերդ իմ դուստրերն են, որդիներդ իմ 43
 որդիներն են, հօտերդ իմ հօտերն են: Այն ամէնը, ինչ տեսնում ես դու, իմն են ու իմ դուստրերինը: Արդ, հիմա ես
 ինչպէ՛ն կարող եմ վափուփու անել իմ դուստրերին ու նրանց որդիներին: Արի պայման դնենք եւ ու դու: Դա թող 44
 վկայութիւն լինի իմ ու քո միջեւ»: Նա իր խօսքը շարունակելով՝ ասաց նրան. «Ահա մեր միջեւ որպէս վկայ Աստուած 45, 46
 ասաց. «Քարեր հաւաքեցէ՛ք»: Նրանք քարեր կուտակեցին, քարակոյտ սարքեցին եւ այդ քարակոյտի վրայ կերան ու
 խմեցին: Լաբանն այն կոչեց Վկայութեան կարկառ, իսկ Յակոբը կոչեց Վկայ կարկառ: Լաբանն ասաց նրան. «Այս 47, 48
 քարակոյտն այսօր վկայ է իմ ու քո միջեւ»: Ահա թէ ինչու Լաբանն այն կոչեց Վկայութեան քարակոյտ, իսկ Յակոբն
 այն կոչեց Վկայ քարակոյտ: Լաբանն ասաց Յակոբին. «Ահա այս քարակոյտն ու այս կոթողը, որ կանգնեցի իմ
 ու քո միջեւ. վկայ է այս քարակոյտը, վկայ է այս կոթողը»: Դրա համար էլ քարակոյտը կոչուեց Վկայութիւն եւ 49
 Դիպանոց, որի մասին ասաց, թէ՛ «Աստուած աչքը թող ինձ ու քեզ վրայ լինի, որովհետեւ մենք, ահա, բաժանում ենք
 միմեանցից: Եթէ վշտացնես իմ դուստրերին, եթէ իմ դուստրերի կենդանութեան օրօք կանայք առնես, գզո՛յշ եղի՛ր, 50
 քանի որ մարդ չկայ, որ այդ բանը տեսնի, բայց Աստուած վկայ կը լինի իմ ու քո միջեւ»: Լաբանն ասաց Յակոբին. 51
 «Ահա այս քարակոյտն ու այս կոթողը, որ կանգնեցրինք իմ ու քո միջեւ. վկայ թող լինի այս քարակոյտը, վկայ 52
 թող լինի այս կոթողը, որ ես չեմ անցնի քարակոյտից այն կողմ, իսկ դու էլ չես անցնի քարակոյտից ու կոթողից
 այս կողմ չար դիպատութեամբ: Մեր դատարարը Աբրահամի Աստուածը, Նաբորի Աստուածը, նրանց հայրերի 53
 Աստուածը թող լինի»: Եւ Յակոբը երդուեց իր հայր Իսահակի երկիտով: Յակոբը գոհ մտաւրեց լեռան վրայ եւ 54
 կանչեց իր եղբայրներին, որ հաց ուտեն: Նրանք կերան, խմեցին ու գիշերեցին լեռան վրայ: Լաբանն առաւօտեան 55
 վեր կացաւ, համբուրեց իր որդիներին ու դուստրերին, օրհնեց նրանց եւ վերադառնալով՝ գնաց իր բնակավայրին:

Յակոբն էլ գնաց իր ճանապարհով: Նա տեսաւ Աստուածը հրեշտակների բանակը. նրան ընդառաջ եկան Աստուած 32
 հրեշտակները: Յակոբը տեսնելով նրանց՝ ասաց. «Սա Աստուած բանակն է». եւ այդ վայրի անունը դրեց Բանակա- 2
 փեղի: Յակոբն իրենից առաջ բանագնացներ ուղարկելով իր եղբայր Եսաւի մօտ, Մէլի գաւառը, Եղոմի երկիրը՝ 3
 պատուէր փութեց նրանց ու ասաց. «Այսպէս կ'աւտք իմ փեր Եսաւին, թէ այսպէս է ասում քո ծառայ Յակոբը. «Լաբա- 4
 նի մօտ ապրեցի եւ մինչեւ հիմա այնպէ՛ր մնացի: Ունեցայ արջառներ, ոչխարներ, էշեր, ծառաներ ու աղախիններ: 5
 Նիմա մարդ եմ ուղարկում իմ փեր Եսաւին՝ խնդրելու, որ քո ծառան շնորհ գրնի քո առաջ»: Բանագնացները 6
 Յակոբի մօտ վերադառնալով՝ ասացին. «Գնացի՛նք քո եղբայր Եսաւի մօտ. նա, նրա հետ նաեւ չորս հարիւր փղա-
 մարդիկ, քեզ ընդառաջ են գալիս»: Վախեցաւ Յակոբն ու կասկածանքի մէջ ընկաւ: Նա իր հետ եղած ժողովրդին, 7
 արջառները, ոչխարները եւ ուղտերը բաժանեց երկու խմբի: Յակոբը մտածեց. «Եթէ Եսաւը յարձակուի առաջին 8
 խմբի վրայ եւ ջարդի այն, ապա կը փրկուի երկրորդ խումբը»: Եւ Յակոբն ասաց. «Իմ հայր Աբրահամի Աստուած, 9
 իմ հայր Իսահակի Աստուած, Տէր, ինձ ասացիր, թէ՛ «Գնա՛ր քո ծննդավայրը եւ բարիք կ'անեն քեզ»: Ես արժանի չեմ 10
 բոլոր այն արդարութիւններին ու ճշմարտութիւններին, որ արեցիր քո ծառային, որովհետեւ ցուպը ձեռքիս անցայ
 Յորդանանի այս կողմը, իսկ հիմա բաժանուել եմ երկու մասի: Փրկի՛ր ինձ իմ եղբայր Եսաւի ձեռքից, որովհետեւ 11
 ես նրանից վախեցում եմ. գուցէ նա գայ եւ հարուածի ինձ ու մայրերին՝ իրենց երեխաների հետ: Դու ասացիր, 12
 թէ՛ «Բարիք կ'անեն քեզ եւ քո սերունդները աւագի պէս կը բազմացնեն, այնքան, որ անթիւ ու անհամար կը լինեն

13 նրանք»: Եւ նա այդ գիշեր քնեց այդպէղ: Նա բերածներից իր ձեռքով, իբրեւ ընծայ, իր եղբայր Եսաիին ուղարկեց
14 երկու հարիւր այծ, քսան նոխազ, երկու հարիւր մաքի, քսան խոյ, երեսուն ուղփ՝ իրենց նորածին ձագերի հետ,
15 քառասուն կով եւ փասը ցուլ, քսան էջ եւ փասը քուռակ: Նա իր ծառաներին յանձնեց հօփերն առանձին-առան-
16 ձին եւ ասաց նրանց. «Դուք գնացէ՛ք ինձնից առաջ, հօփերն առանձին-առանձին՝ իրարից հեռու կը փանէք»: Նա
17 առաջինին պատուիրեց՝ ասելով. «Եթէ քեզ հանդիպի իմ եղբայր Եսաւը եւ հարցնի, թէ՛ «Ո՞վ ես եւ ո՞ր ես գնում, ո՞ւմ
18 է պարկանում այն, ինչ քո առջեւից է գնում», կ'ասես. «Քո ծառայ Յակոբի ընծաներն են, որ նա ուղարկում է իր
19 փէր Եսաիին, իսկ ինքը գալիս է մեր ետեւից»: Նա պատուիրեց առաջինին, երկրորդին, երրորդին եւ բոլոր նրանց,
20 ովքեր հօփերի հետ գնում էին առջեւից, եւ ասաց. «Երբ կը հանդիպէք Եսաիին, կ'ասէք նրան այն, ինչ ասացի ես
21 ձեզ: Դուք կ'ասէք. «Ահա քո ծառայ Յակոբը գալիս է մեր ետեւից»: Նա ինքն իրեն մրաւում էր. «Նրան կը մեղմեմ
22 այն ընծաներով, որ ուղարկում են ինձնից առաջ, եւ ապա անձամբ կը հանդիպեմ նրան, թերեւս բարեացակամ լինի
23 իմ նկատմամբ»: Ընծաներն ուղարկուեցին իրենից առաջ, իսկ ինքն այդ գիշեր քնեց այդպէղ՝ Բանակաբերդում:
24 Նոյն գիշերը վեր կենալով՝ նա առաւ իր երկու կանանց, երկու աղախիսներին ու փասնմէկ որդիներին, անցկացրեց
25 Յորով գետի ծանծաղուտով: Նա նրանց ու իրեն պարկանող ամէն ինչ վերցրած՝ անցկացրեց գետով: Յակոբը
26 մնաց միայնակ: Մի մարդ նրա հետ մարտնչեց մինչեւ առաւօտ: Երբ մարդը փեսաւ, որ չի կարողանում յաղթել
27 նրան, կռուի ընթացքում բռնեց Յակոբի ազդրի ջլերը եւ անզգայացրեց դրանք: Մարդն ասաց նրան. «Թո՛ղ չեմ փայ, որ գնաս, մինչեւ ինձ չօրհնես»:
28 Մարդն ասաց նրան. «Ի՞նչ է քո անունը»: Նա պարասխանեց նրան՝ Յակոբ: Մարդն ասաց նրան. «Այտուհեպեւ
29 քեզ Յակոբ թող չկոչեն, այլ Իսրայէլ թող լինի քո անունը, որովհետեւ դիմացար Ասրծու հետ մաքառելիս, ուստի
30 մարդկանց նկատմամբ էլ ուժեղ լինես»: Յակոբը հարց փուեց. «Ասա՛ ինձ քո անունը»: Նա ասաց. «Ինչո՞ւ ես
31 հարցնում իմ անունը»: Եւ նա փեղնուրեղը օրհնեց նրան: Յակոբն այդ փեղն անուանեց Երեսուն Ասրծոյ, ո-
32 թովհետեւ, - ասում է, - Ասրծուն փեսայ դեմ առ դեմ, եւ փրկուեց հոգիս»: Երբ անյայտացաւ Ասրծու փեսիլը, նրա
33 վրայ արեւ ծագեց, իսկ նա իր ազդրի պարճառով կաղալով էր գնում: Դրա համար էլ իսրայէլացիները մինչեւ օրս
34 կենդանիների ազդրի ջլերը չեն ուրում, քանի որ Ասրուած բռնել էր Յակոբի ազդրի ջլերը եւ անզգայացրել դրանք:

33 Յակոբն աչքերը բարձրացրեց ու փեսաւ իր եղբայր Եսաիին, որ գալիս էր չորս հարիւր հոգով: Յակոբն իր երե-
2 խաներին բաժանեց Լիայի, Ռաքելի եւ երկու աղախիսների միջեւ: Նա երկու աղախիսներին ու նրանց որդիներին
3 ուղարկեց առջեւից, Լիային ու նրա որդիներին՝ նրանցից յետոյ, իսկ Ռաքելին ու Յովսէփին՝ ամենավերջում: Ինքն
4 անցաւ նրանցից առաջ եւ եօթն անգամ գեպին խոնարհուեց մինչեւ իր եղբորը մօտենալը: Եսաւն ընդառաջ գնաց
5 նրան, գրկեց եւ համբուրեց, փաթաթուեց վզին եւ համբուրեց նրան: Նրանք երկուսով լաց եղան: Եսաւը վեր նա-
6 յելով փեսա կանանց ու երեխաներին եւ հարց փուեց. «Մրանք քո ի՞նչն են»: Նա պարասխանեց. «Իմ երեխաներն
7 են, որոնցով Ասրուած ողորմեց ինձ՝ քո ծառային»: Աղախիսներն ու նրանց որդիները մօտեցան ու խոնարհուեցին
8 նրա առաջ: Մօտեցան նաեւ Լիան ու իր որդիները եւ խոնարհուեցին նրա առաջ: Յետոյ մօտեցան Յովսէփն ու
9 Ռաքելը եւ խոնարհուեցին նրա առաջ: Եսաւը հարց փուեց. «Ի՞նչ է այս մեծ շարանը, որ ինձ հանդիպեց»: Նա
10 պարասխանեց. «Որպէսզի քո ծառան շնորհ գրնի քո առաջ»: Եսաւն ասաց. «Ես էլ շար ունեմ, եղբայր, բոլոր քեզ
11 թող մնայ»: Յակոբն ասաց. «Այդպէս չի լինի: Եթէ շնորհ եմ գրել քո առաջ, ուրեմն ընդունի՛ր ինձնից ընծաները.
12 որովհետեւ քո դէմքը փեսայ այնպէս, ինչպէս մարդ Ասրծու դէմքը փեսնի: Ուրախացի՛ր ինձ հետ եւ ընդունի՛ր իմ
13 ընծաները, որ մատուցեցի քեզ, որովհետեւ ողորմեց ինձ Ասրուած, եւ ես ամէն ինչ ունեմ»: Յակոբն սքիպեց նրան,
14 եւ սա ընդունեց: Եսաւն ասաց. «Ելնենք գնանք ուղիղ ճանապարհով»: Յակոբն ասաց նրան. «Իմ փէրն ինքը
15 պարի գնալ, ապա բոլոր անասունները կը սարկեն: Ուրեմն իմ փէրն իր ծառայի առջեւից թող գնայ, իսկ ես ըստ իմ
16 կարողութեան ու անասունների ընթացքի, ըստ իմ երեխաների զօրութեան կը շարժուեմ, մինչեւ որ Սէիրում հասնեմ
17 իմ փրորջը»: Եսաւը հարցրեց. «Քեզ մօտ թողնեն ինձ հետ եղած մարդկանց մի մասին»: Սա պարասխանեց. «Ի՞նչ
18 կարիք կայ: Բաւական է, որ շնորհ գրայ քո առաջ, փէր»: Այդ օրը Եսաւը իր ճանապարհով վերադարձաւ Սէիր,
19 իսկ Յակոբը գնաց դէպի վրանը, այնպէղ իր համար փներ կառուցեց, իսկ իր հօփերի համար փարախ շինեց: Դրա
20 համար էլ այդ վայրը կոչեց Վրան: Վերադառնալով Ասորիների Միջագետքից՝ Յակոբն եկաւ սիկիմացիների Սա-
21 ղեմ քաղաքը, որը գտնւում էր Քանանացիների երկրում, եւ բնակուեց քաղաքի դիմաց: Նա Միւլեմի հայր Եմորից
22 հարիւր ոչխարով մի կալուածք գնեց, ուր եւ խափեց իր վրանը: Նա այնպէղ գոհասեղան կառուցեց եւ երկրպագեց
23 Իսրայէլի Ասրծուն:

34, 2 Լիայի՝ Յակոբի համար ծնած դուստրը՝ Դինան, ելաւ այդ կողմի աղջիկներին փեսանելու: Նրան փեսա քոռեցի
3 Եմորի որդի Միւլեմը, որը երկրի իշխանն էր, առեւանգեց նրան, պառկեց նրա հետ եւ պղծեց նրան: Միւլեմը,
4 ամբողջ հոգով կապուելով Յակոբի դուստր Դինայի հետ, սիրեց աղջկան եւ քաղցրութեամբ խօսեց նրա հետ:
5 Միւլեմը, դիմելով իր հայր Եմորին, ասաց. «Այս աղջկան ինձ համար կնութեան ա՛ռ»: Յակոբն իմացաւ, որ
6 Եմորի որդին պղծել է իր դուստր Դինային: Այդ ժամանակ իր որդիները դաշտում անասունների մօտ էին: Յակոբը
7 լուռ մնաց մինչեւ նրանց գալը: Միւլեմի հայր Եմորը գնաց Յակոբի մօտ՝ հետը խօսելու: Դաշտից եկան նաեւ
8 Յակոբի որդիները: Երբ փղամարդիկ իմացան կապարուածի մասին, զայրացան: Նրանք շար փխրեցին, որովհետեւ
9 Միւլեմը, Յակոբի դստեր ծոցը մրմնելով, մեծ նախափինք էր հասցրել Իսրայէլին: Դա չպէրք է լինէր: Եմորը նրանց
10 դիմելով՝ ասաց. «Իմ որդի Միւլեմը ամբողջ հոգով սիրել է ձեր դստերը: Արդ, աղջկան փուէք նրան կնութեան եւ
11 ինձ անուրծելու արե՛ք մեզ հետ. ձեր դուստրերին փուէք մեզ եւ մեր դուստրերին առէ՛ք ձեր որդիներին: Բնակուեցէ՛ք
12 մեզ հետ: Մեր ընդարձակ երկիրը փռուած է ձեր առաջ, բնակուեցէ՛ք այնպէղ, վաստակեցէ՛ք եւ կալուածքներ ձեռք
13 բերէ՛ք դրա մէջ»: Միւլեմն ասաց նրա հօրն ու եղբայրներին. «Թող շնորհ գրնեմ ձեր առաջ: Ինչ էլ պահանջէք, կը
14 փանք: Ինչքան ուզէք, աւելացրէ՛ք պարգեւագինը եւ օժիւրը, որքան էլ ասէք, կտամ, միայն թէ այդ աղջկան փուէք ինձ
15 կնութեան»: Յակոբի որդիները խորամանկութեամբ պարասխանեցին Միւլեմին ու նրա հայր Եմորին, քանի որ
16 Միւլեմը պղծել էր իրենց բոլոր Դինային: Լիայի որդիները՝ Դինայի եղբայրներ Շմաւոնն ու Ղեւին, ասացին. «Չենք
17 կարող անել այդ բանը՝ մեր քրոջը փալ անթլիսար մի մարդու, որովհետեւ դա մեզ համար նախափինք կը լինի: Մենք

կը համակերպուենք ձեզ հետ եւ կը բնակուենք ձեր երկրում միայն այն դէպքում, եթէ դուք նմանուէք մեզ՝ թլփաբունեն ձեր բոլոր արու գաւակները: Միայն այն ժամանակ մեր դուստրերին կը փանք ձեզ եւ ձեր դուստրերից մեզ կին կ'առնենք: Մենք կը բնակուենք ձեզ հետ եւ կը լինենք իբրեւ մէկ ժողովուրդ: Իսկ եթէ չլսէք մեզ՝ չթլփաբունէք, մեր դուստրերին կ'առնենք ու կը հեռանանք»: Ենորին ու Ենորի որդի Միւքեմին հաճելի թուացին այս խօսքերը: Երկուստարող չյապաղեց անել այդ բանը, որովհետեւ շար էր սիրում Յակոբի դստերը: Նա իր հօր ընփանիքի անդամների մէջ ամենից աւելի յարգանք էր վայելում: Ենորն ու իր որդի Միւքեմը եկան իրենց քաղաքի դարպասի մօտ եւ, դիմելով իրենց քաղաքի փոխարդկանց, ասացին նրանց. «Այդ մարդիկ հաշտ ու խաղաղ են մեզ հետ: Արդ, թող բնակուեն այս երկրում եւ վաստակ ձեռք բերեն այսպէտ, որովհետեւ այս ընդարձակ երկիրը փռուած է նրանց առաջ: Նրանց դուստրերին մեզ կին առնենք եւ մեր դուստրերին փանք նրանց: Այդ մարդիկ մեզ նման լինելով՝ կը բնակուեն մեզ հետ, եւ մենք կը լինենք իբրեւ մէկ ժողովուրդ միայն այն պայմանով, որ մեր բոլոր գաւակները թլփաբունեն, ինչպէս որ իրենք են թլփաբուած: Միթէ այդ ձեռով նրանց ունեցուածքը, նրանց անասունը եւ նրանց չորքորսանին մերը չե՞ն լինի: Եթէ նրանց այդ պայմանն ընդունենք, նրանք կը բնակուեն մեզ հետ»: Ենորի ու նրա որդի Միւքեմի հետ համաձայնեցին բոլոր նրանք, ովքեր անցնում էին իրենց քաղաքի դարպասով, եւ թլփաբուեցին բոլոր փոխարդկիկ, ովքեր անցնում էին այդ քաղաքի դարպասով: Երրորդ օրը, երբ դեռ նրանք ցաւերի մէջ էին, Յակոբի երկու որդիները՝ Դինայի եղբայրներ Շմաունն ու Ղեւին, ամէն մէկն առնելով իր սուրը, կազմ ու պարասար մտնան քաղաքն ու կոտորեցին բոլոր արուններին: Նրանք սրի քաշեցին նաեւ Ենորին ու նրա որդի Միւքեմին, իսկ Միւքեմի փոքր առան Դինային ու գնացին: Յակոբի միւս որդիները յարձակուեցին վիրաւորների վրայ եւ կողոպտեցին այն քաղաքը, ուր պղծել էին իրենց քոյր Դինային: Նրանք վերցրին քաղաքում եւ դաշտում գրնուող նրանց արջառն ու ոչխարը, նրանց էշերը, գերևարեցին ողջ մնացած մարդկանց ու նրանց կանանց, աւար առան նրանց ամբողջ գոյքը: նրանք յափշտակեցին եւ քաղաքում, եւ փնտրում եղած ամէն ինչ: Այն ժամանակ Յակոբն ասաց Շմաունին ու Ղեւին. «Դուք ինձ արելի դարձրիք: Ես երկրի բոլոր բնակիչներին՝ քանանացիներին ու փերեզացիներին անխիղճ մարդ պիտի թուամ: Մենք սակաւաթիւ ենք: Եթէ նրանք հաւաքուեն, ինձ վրայ յարձակուեն ու հարուածեն ինձ, ապա կ'ոչնչանամ եւ ես, եւ իմ փոհմը»: Նրանք պարասխանեցին. «Նապա ինչպէ՞ն է, որ նրանք իբրեւ բոզ լլկեցին մեր քրոջը»:

Աստուած ասաց Յակոբին. «Վեր կաց գնա՛ բնակավայրդ՝ Բեթէլ, բնակուի՛ր այդ վայրում եւ այնպէտ գոհաստեղան կառուցի՛ր Աստուծոն, որ երեսաց քեզ քո եղբայր Եսաւից փախչելու ժամանակ»: Յակոբն ասաց իր փնեցիներին ու իր հետ եղած բոլոր մարդկանց. «Վերացրէ՛ք ձեր միջից ձեզ մօտ եղած օտար աստուածները, մաքրուեցէ՛ք, փոխեցէ՛ք ձեր զգեստները, որ վեր կենանք գնանք Բեթէլ, այնպէտ գոհաստեղան կառուցենք Աստուծոն, որը լսեց ինձ նեղ օրերին, ինձ հետ եղաւ եւ ինձ պահպանեց իմ ուղեւորութեան ընթացքում»: Նրանք Յակոբին քանձնեցին իրենց մօտ եղած օտար աստուածներն ու իրենց ականջօղերը: Յակոբը դրանք թաղեց բեւեկնի ծառի վրայ, Միկիմուն, այնպէս, որ դրանք կորած են մինչեւ այսօր: Իսրայէլը չուեց Միկիմից: Աստուծոն երկիւղը պատեց դրա շուրջը գրնուող քաղաքները, եւ նրանց բնակիչները չհետապնդեցին Իսրայէլի որդիներին: Յակոբն ինքը եւ իր հետ եղած ամբողջ ժողովուրդը եկան Լուզ, այսինքն՝ Բեթէլ, որը գրնուած է Քանանացիների երկրում: Նա այնպէտ գոհաստեղան շինեց, եւ այդ վայրը կոչեց Բեթէլ, որովհետեւ այնպէտ էր, որ Աստուած երեսացել էր նրան, երբ նա փախչում էր իր եղբայր Եսաւից: Մեռա Դեբորան՝ Ռեբեկայի դայեակը, եւ թաղուեց Բեթէլից ներքեւ, կաղնու փակ: Յակոբն այդ վայրի անունը դրեց Սգոյ կաղնի: Աստուած երեսաց Յակոբին, երբ սա Լուզում էր: Երբ Յակոբը Ասորիների Միջագետքից եկաւ Լուզ, Աստուած օրհնելով նրան՝ ասաց. «Քո անունը Յակոբ է, բայց այլեւս Յակոբ չես կոչուելու, այլ Իսրայէլ կը լինի քո անունը»: Եւ նա կոչուեց Իսրայէլ: Աստուած ասաց նրան. «Ես եմ քո ամենակարող Աստուածը: Աճի՛ր եւ բազմացի՛ր: Տեղեր ու ցեղախմբեր պիտի ծնուեն քեզնից, եւ թագաւորներ պիտի ելնեն քո կողից: Այն երկիրը, որ փուլել էմ Աբրահամին ու Իսահակին, քեզ եմ փալու, քոնը թող լինի: Քեզնից յետոյ քո սերնդին եմ փալու այդ երկիրը»: Եւ Աստուած վերացաւ նրանից, այն վայրից, որպէտ խօսել էր նրա հետ, իսկ Յակոբը կոթող կանգնեցրեց այն փեղում, որպէտ խօսել էր նրա հետ, քարէ կոթող, նրա վրայ գինի թափեց, իրով օծեց կոթողը եւ այն փեղը, որպէտ Աստուած խօսել էր իր հետ, կոչեց Բեթէլ: Նա գնաց Բեթէլից, եւ երբ մօտեցաւ Քաբբաթա երկրին, որ մտնի Եփրատ, Ռաբէլը ծննդաբերեց: Նրա ծննդաբերութիւնը դժուարին եղաւ, եւ երկունքի ժամանակ մանակաբարձն ասաց նրան. «Արիացի՛ր, որովհետեւ էլի փոյլ նա ունենում»: Նոզին աւանդելիս, քանի որ մեռնում էր, նա որդու անունը դրեց Իմ վշտերի որդի, իսկ հայրը նրան կոչեց Բենիամին: Մեռա Ռաբէլն ու թաղուեց Եփրատայի՝ նոյն ինքը Բեթղեհեմի ճանապարհի վրայ: Յակոբը նրա շիրիմի վրայ կոթող կանգնեցրեց: Դա մինչեւ այսօր էլ յայտնի է իբրեւ Ռաբէլի շիրիմի կոթող: Իսրայէլը գնաց եւ իր վրանը խփեց Գաղերի աշտարակից այն կողմ: Երբ Իսրայէլը բնակուեց այդ երկրում, Ռուբէնը գնաց ու պառկեց իր հօր հարճի՝ Բալլայի հետ: Իսրայէլն իմացաւ, եւ այդ բանը վար թուաց նրան: Յակոբն ունէր փասներկու որդի: Լիայից ծնուած որդիներն էին՝ Յակոբի անդրանիկ որդին՝ Ռուբէնը, Շմաունը, Ղեւին, Յուդան, Իսաքարը, Չաբուդոնը: Ռաբէլից ծնուած որդիներն էին՝ Յովսէփն ու Բենիամինը: Ռաբէլի նաժիշտ Բալլայից ծնուած որդիներն էին՝ Դանն ու Նեփթաղիմը: Լիայի նաժիշտ Զելփայից ծնուած որդիներն էին՝ Գադն ու Ասերը: Ահա սրանք են Յակոբի որդիները, որ նա ունեցաւ Ասորիների Միջագետքում: Յակոբը եկաւ իր հայր Իսահակի մօտ, Մամբրէի կողմերում դաշտային մի քաղաք, այսինքն՝ Քեբբոն, որ գրնուած է Քանանացիների երկրում, ուր պանդխտեցին Աբրահամն ու Իսահակը: Իսահակն ապրեց հարիւր ութսուն փարի: Իսահակը հոգին աւանդեց ու մեռաւ փարիքն առած, խոր ծերութեան մէջ, նա գնաց միացաւ իր նախնիներին: Նրան թաղեցին իր որդիները՝ Եսաւն ու Յակոբը:

Այս է Եսաւի, այսինքն՝ Եդոմի ծննդաբանութիւնը: Եսաւը կին առաւ քանանացիների դուստրերից Ադրային՝ քեպուցի Ետնի դստերը, Ուլիբամային՝ խեւացի Մեբեզոնի որդի Անայի դստերը, եւ Բասեմային՝ Իսմայէլի դստերը, որը Նաբեթի քոյրն էր: Ադրան Եսաւի համար ծնեց Ելիփազին, իսկ Բասեմայթը ծնեց Ռագուէլին Ուլիբաման ծնեց Յեուսին, Եզրոմին ու Կորիսին: Սրանք Եսաւի այն որդիներն են, որ նա ունեցաւ Քանանացիների երկրում: Եսաւն առաւ իր կանանց, փղաներին ու աղջիկներին, իր փան բոլոր մարդկանց, ողջ ունեցուածքն ու անասունները, այն ամենը, ինչ ստացել, ձեռք էր բերել Քանանացիների երկրում, եւ հեռացաւ իր եղբայր Յակոբի մօտից՝

35
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13, 14
15
16
17
18
19
20
21, 22
23
24
25
26, 27
28, 29
36, 2
3
4, 5
6

7 Քանանացիների երկրից, որովհետև նրանց անասուններն այնքան շար էին, որ պանդխտության երկիրը ի վի-
8, 9 ճակի չէր նրանց բաարարելու: Ուստի Եսաը՝ նոյն ինքը Եդոմը, հասարպուտեց Մէիր լեռան վրայ: Այս է Եսաի՝
10 եղոնայեցիների նախահօր սերունդը Մէիր լեռան վրայ: Սրանք են Եսաի որդիների անունները: Ելիփազ՝ Եսաի
11 կին Ադոայի որդին, Ռագուէ՝ Եսաի կին Բասեմաթի որդին: Ելիփազի որդիներն են՝ Թեմանը, Ոմարը, Սոփարը,
12 Գոթոմն ու Կենէզը: Թամարը Ելիփազի՝ Եսաի որդու հարճն էր եւ Ելիփազի համար ծնեց Ամաղէկին: Սրանք
13 Ադոայի՝ Եսաի կնոջ որդիներն են: Ռագուէլի որդիներն են՝ Նաբոթը, Զարեհը, Ամման եւ Մեզան: Սրանք Բասե-
14 մաթի՝ Եսաի կնոջ որդիներն են: Ոլիբամայի՝ Մեբեգոնի որդի Անայի դստեր եւ Եսաի կնոջ որդիներն են Յեուար,
15 Եգոմն ու Կորխը: Եսաի ցեղապետ յեմոտրոններն են. Եսաի անդրանիկ որդու՝ Ելիփազի որդիները՝ ցեղա-
16 պետ Թեմանը, ցեղապետ Ոմարը, ցեղապետ Սոփարը, ցեղապետ Կենէզը, ցեղապետ Կորխը, ցեղապետ Գոթոմը,
17 ցեղապետ Ամաղէկը: Սրանք Ադոայից ծնուած Ելիփազի ցեղապետներն են Եղոնացիների երկրում: Եսաի որդի
18 Ռագուէլի որդիներն են՝ ցեղապետ Նաբոթը, ցեղապետ Զարեհը, ցեղապետ Ամման, ցեղապետ Մոզէն: Սրանք Ե-
19 սաի կին Բասեմաթից ծնուած Ռագուէլի ցեղապետներն են Եդոմի երկրում: Եսաի կին Ոլիբամայի որդիներն են՝
20 ցեղապետ Յեուար, ցեղապետ Եգոմը, ցեղապետ Կորխը: Սրանք Եսաի կին՝ Անայի դուստր Ոլիբամայից ծնուած
21 բնակուող քոռեցի Մէիրի որդիներն են՝ Ղոբանը, Մեբաղը, Մեբեգոնը, Անան, Դեսոնը, Ատերը եւ Ռիսոնը: Սրանք
22 քոռեցու՝ Մէիրի որդու ցեղապետներն են Եդոմի երկրում: Ղոբանի որդիներն են Քոռին, Եմման, իսկ Ղոբանի քոյրը
23, 24 Թամման էր: Սոբաղի որդիներն են՝ Գադոմը, Մանաքաթը, Գեբաղը, Սոփարը եւ Ոնանը: Մեբեգոնի որդիներն
25 են՝ Այիէն եւ Ոնանը: Սա այն Ոնանն է, որ անապատում աղբիւր գտաւ, երբ արածեցնում էր իր հայր Մեբեգոնի
26 էջերը: Անայի որդիներն են՝ Դեսոնը եւ Ոլիբաման՝ Անայի դուստրը: Դեսոնի որդիներն են՝ Ամաղանը, Եսբանը,
27 Յեթթարը եւ Քառանը: Ատերի որդիներն են՝ Բալլանը, Զուկանը, Ոսնիկանը եւ Ուկամը: Ռիսոնի որդիներն են՝
28 Ուրը եւ Առանը: Քոռի ցեղապետներն են ցեղապետ Ղոբանը, ցեղապետ Սոբաղը, ցեղապետ Մեբեգոնը, ցեղապետ
29 Անան, ցեղապետ Դեսոնը, ցեղապետ Ատերը, ցեղապետ Ռիսոնը: Սրանք Քոռի ցեղապետներն են իրենց գաւառ-
30 ներում, Եդոմի երկրում: Սրանք են այն թագաւորները, որոնք թագաւորեցին Եղոնայեցիների երկրում, երբ դեռ
31 որեւէ թագաւոր չէր թագաւորում Իսրայէլում: Եդոմում թագաւորեց Մեպփորի որդի Բաղակը. նրա քաղաքի անունը
32, 33 Դեննաբա էր: Մեռաւ Բաղակը, եւ նրա փոխարէն թագաւորեց Զարեհի որդի Յոբաբը, որ Բոսորայից էր: Մեռաւ
34 Յոբաբը, եւ նրա փոխարէն թագաւորեց Ասոմը, որը Թեմանացիների երկրից էր: Մեռաւ Ասոմը, եւ նրա փոխարէն
35 թագաւորեց Բարադի որդի Ադաղը: Սա էր, որ Մովաբացիների դաշտում կոտորեց Մադիամին: Նրա քաղաքի ա-
36, 37 նունը Գեթեմ էր: Մեռաւ Ադաղը, եւ նրա փոխարէն թագաւորեց Մամաղան՝ Մասեկկայից: Մեռաւ Մամաղան, եւ
38 նրա փոխարէն թագաւորեց Սաուղը՝ Ռոբոթից, որը գտնուում է գետի եզերքին: Մեռաւ Սաուղը, եւ նրա փոխա-
39 ռէն թագաւորեց Ռոբոթի որդի Բալլայենունը: Մեռաւ Ռոբոթի որդի Բալլայենունը, եւ նրա փոխարէն թագաւորեց
40 Բարադի որդի Ադաղը: Նրա քաղաքի անունը Փոզով էր, իսկ նրա կնոջ անունը՝ Մեբաբէլէ: Սա Մագոբի որդի
41 Մապրեթի դուստրն էր: Սրանք են Եսաի սերունդների, Եսաի ցեղապետների անուններն ըստ իրենց ցեղերի, ըստ
42 իրենց վայրերի՝ իրենց աշխարհում, եւ ըստ իրենց պոռնիքի, համաձայն նրանց անունների. ցեղապետ Թամմանա,
43 ցեղապետ Ղոբան, ցեղապետ Յեթթաթ, ցեղապետ Ոլիբամասա, ցեղապետ Նեղա, ցեղապետ Փենոն, ցեղապետ
44 Կենէզ, ցեղապետ Թեման, ցեղապետ Մագար, ցեղապետ Մագեղիէլ, ցեղապետ Զարոյին: Սրանք եղոնայեցիների
45 ցեղապետներն են ըստ երկրում իրենց սպացած բնակավայրերի, եւ այս Եսաւն է, որ դարձաւ Եդոմի նախահայրը:

37, 2 Յակոբը բնակուում էր Քանանացիների երկրում այնպէղ, ուր պանդխտել էր իր հայրը: Յակոբի սերունդը հեպտե-
3 լեպն է. Յովսէփը փասնեթօթը փարեկան էր, երբ իր եղբայրների հետ ոչխարներ էր արածեցնում: Իր հօր կանանց՝
4 Բալլայի որդիներից եւ Զեւփայի որդիներից փոքր էր նա: Որդիներն իրենց հայր Իսրայէլի մօտ վաղաբանում էին
5 Յովսէփին, բայց Իսրայէլը Յովսէփին աւելի շար էր սիրում, քան մնացած բոլոր որդիներին, որովհետև Յովսէ-
6 փը նրա ծեր փարիքում ծնուած որդին էր: Նա նրա համար կարել էր փուել ծաղկազարդ մի պարմուճան: Երբ
7 նրա եղբայրները փեսան, որ իրենց հայրը նրան սիրում է իր բոլոր որդիներից աւելի, արեցին նրան եւ նրա հետ
8 հանգիստ խօսել չէին կարողանում: Երազ փեսաւ Յովսէփին ու այն պարմուց իր եղբայրներին: Դրա համար եղ-
9 բայրները առաւել էին արեցին նրան: Նա ասաց նրանք. «Լսեցէք իմ փեսած երազը: Թուում էր, թէ մի դաշտում
10 հասկերի խուրձ էին կապում: Իմ խուրձը բարձրացաւ, կանգնեց ուղիղ, իսկ ծեր խրձերը դարձան ու երկրպագեցին
11 իմ խրձին»: Եղբայրներն ասացին նրան. «Միթէ որպէս թագաւորի պիտի թագաւորես մեզ վրայ, կամ փեր դառնալով
12 պիտի փիրեն մեզ»: Եւ նրանք առաւել էւս արեցին նրան այդ երազների ու խօսքերի համար: Նա փեսաւ մի այլ
13 երազ էւս եւ այն պարմուց իր հօրն ու եղբայրներին: Նա ասաց. «Ահա մի այլ երազ էւս փեսայ: Իբրեւ թէ արեզակն
14 ու յուսինը եւ փասնմէկ ասպղեր երկրպագում էին ինձ»: Նայրը ասարեց նրան ու ասաց. «Այդ ի՞նչ երազ է, որ փեսել
15 էւս: Նիմա էւս, քո մայրը եւ եղբայրները պիտի գանք եւ երկրպագե՞նք քեզ»: Վրոպուեցին նրա եղբայրները, բայց
16 հայրը մարքում պահեց նրա պարմածը: Նրա եղբայրները գնացին Միքեմ իրենց հօր ոչխարներն արածեցնելու:
17 Իսրայէլն ասաց Յովսէփին. «Չէ՞ որ հիմա քո եղբայրները ոչխարներ են արածեցնում Միքեմում: Արի՛ քեզ ուղարկեմ
18 նրանց մօտ»: Յովսէփին ասաց նրան. «Ես պարբասը եմ»: Իսրայէլն ասաց նրան. «Գնա փես, թէ ողջ-առողջ են
19 քո եղբայրներն ու ոչխարները, եւ ինձ յուր բեր»: Եւ Յակոբը նրան ուղարկեց այնպէղ Քեբբոնի հովիտից: Յովսէփը
20 եկաւ Միքեմ եւ մի մարդ փեսաւ նրան դաշտում մոլորում: Սա հարցրեց. «Ի՞նչ էւս փնպռում»: Նա պարբասիա-
21 նեց. «Իմ եղբայրներին եմ փնպռում: Ասա՛ ինձ, որպէղ են նրանք ոչխարներ արածեցնում»: Մարդն ասաց նրան.
22 «Նրանք այսպէղից քոցեցին գնացին, բայց էւս լսեցի, որ նրանք ասում էին. «Գնանք Դոթային»: Յովսէփը գնաց իր
23 եղբայրների երեւից եւ նրանց գտաւ Դոթայինում: Նրա եղբայրները հեռուից առաջինը իրենք նկարեցին նրան,
24 երբ նա դեռ չէր մօտեցել իրենց: Նրանք իրար մէջ չար խորհուրդ արեցին, որ սպանեն նրան: Իրաքանչիւրն իր
25 եղբօր դիմելով՝ ասում էր. «Ահա երազարեւը գալիս է: Եկէք սպանենք նրան, ներենք այսպէղի հորերից մէկի մէջ
26 եւ ասենք, թէ «Վայրի գազան է կերել նրան»: Այն ժամանակ փեսնենք, թէ ի՞նչ կը լինեն նրա երազները»: Երբ Ռու-
27 բէնը լսեց դա, նրանց ձեռքից փրկեց նրան. նա ասաց. «Չսպանենք նրան»: Ռուբէնն աւելացրեց. «Չթափենք նրա
28 արիւնը, այլ ներեցէք նրան այս անապատի հորերից մէկի մէջ: Չեռք մի՛ փուէք նրան»: Դա ասում էր, որպէսզի նրան

փրկի նրանց ձեռքից եւ հասցնի իր հորը: Երբ Յովսէփն եկաւ իր եղբայրների մօտ, նրանք նրա վրայից հանեցին 23
 ծաղկազարդ պարմուճանը եւ նրան ներեցին հորի մէջ: Նորը դափարկ էր, մէջը ջուր չկար: Նրանք նստեցին հաց 24, 25
 ուտելու: Աչքերը վեր բարձրացնելով՝ փեսան, որ խմայելացի ճանապարհորդներ են գալիս Գաղատից, ուղտերը
 խնկերով, ռեփինով ու խէժով բարձած, որպէսզի դրանք փանեն Եգիպտոս: Յուդան իր եղբայրներին ասաց. «Ի՞նչ 26
 օգուտ, եթէ սպանենք մեր եղբորը եւ թաքցնենք նրա արիւնը: Եկէք նրան վաճառենք իսմայէլացիներին, եւ մեր 27
 ձեռքը նրա արեանք չարձուի, որովհետեւ ի վերջոյ նա մեր եղբայրն է՝ նոյն միս ու արիւնից»: Եւ իր եղբայրները
 լսեցին նրան: Այնպէտից անցնում էին մադիանացի վաճառականներ: Եղբայրները Յովսէփին քաշեցին-հանեցին 28
 հորից եւ քսան դահեկանով վաճառեցին իսմայէլացիներին: Իսմայէլացիները Յովսէփին փարսան Եգիպտոս: Ռու- 29
 բէնը վերադարձաւ դէպի հորը եւ Յովսէփին հորի մէջ չգրաւ: Նա պատառապեց իր հագուստները, վերադարձաւ իր 30
 եղբայրների մօտ ու ասաց. «Պատանին այնպէտ չէ, եւ այժմ ո՞ր գնամ»: Նրանք առան Յովսէփի պարմուճանը, մի 31
 ուլ մորթեցին, պարմուճանը թաթախեցին ուլի արեան մէջ, ապա ծաղկազարդ պարմուճանն ուղարկեցին իրենց 32
 հօրն ու ասացին. «Գրել ենք սա, փն, քո՞ որդու պարմուճանն է սա, թե՛ ոչ»: Նա ճանաչեց այն ու ասաց. «Այս 33
 պարմուճանը իմ որդունն է, վայրի գազան է կերել նրան, մի գազան է յօշոտել Յովսէփին»: Եւ նա պատառապեց իր 34
 հագուստները, քորձ կապեց իր մէջքին եւ երկար ժամանակ սուգ էր պահում իր որդու համար: Նաւաբուցեցին նրա 35
 բոլոր որդիներն ու դուստրերը, եկան նրան միսիթարելու, բայց չէր կամենում միսիթարուել: Նա ասում էր. «Ես այս
 սգով էլ կ'իջնեմ գերեզման՝ իմ որդու մօտ»: Եւ հայրը ողբաց նրան: Իսկ մադիանացիները Եգիպտոսում Յովսէփին 36
 վաճառեցին փարաւոնի դահճապետին՝ ներքինի Պեպափրէտին:

Այդ ժամանակ Յուդան հեռացաւ իր եղբայրներից եւ եկաւ Իրաս անունով ողորոմացի մի մարդու մօտ: Յուդան 38, 2
 այնպէտ փեսաւ քանանացի մի մարդու դստերը, որի անունը Շաւա էր: Նա անունացաւ նրա հետ եւ մտաւ նրա 3
 ծոցը: Սա յղիացաւ, ունեցաւ որդի եւ անունը դրեց էր: Շաւան նորից յղիացաւ, ունեցաւ որդի եւ նրա անունը դրեց 3, 4
 Օնան: Նա մի որդի էլ ունեցաւ եւ նրա անունը դրեց Սելում: Շաւան Քասքիում էր, երբ ծնեց նրան: Յուդան իր 5, 6
 անդրանիկ որդի էրի համար մի կին առաւ, որի անունը Թամար էր: Յուդայի անդրանիկ որդի էրը հաճելի չթուաց
 Տիրոջը, եւ Աստուած առաւ նրա հոգին: Յուդան ասաց Օնանին. «Մի՞ի՞ր քո եղբօր կնոջ ծոցը, ամուսնացի՞ր նրա 8
 հետ եւ գաւա՛կ պարգեւի՞ր քո եղբօրը»: Երբ Օնանը հասկացաւ, որ գաւակը իրենը չի լինի, իր եղբօր կնոջ ծոցը 9
 մտնելիս սերմը թափեց գետին, որպէսզի գաւակ չգրայ իր եղբօրը: Օնանի արածը Աստուծոն դուր չեկաւ, ուստի 10
 նրա հոգին էլ առաւ: Յուդան ասաց իր հարս Թամարին. «Այրի՛ մնա քո հօր փանը, մինչեւ որ մեծանայ իմ որդի 11
 Սելումը»: Յուդան վախենում էր, որ նա էլ կը մեռնի իր եղբայրների պէս: Թամարը գնաց ու ապրեց իր հօր փանը: 12
 Շափ օրեր անցան, եւ մեռաւ Յուդայի կին Շաւան: Յուդան սգից դուրս գալուց յետոյ իր ողորոմացի հովիւ Իրասի
 հետ գնաց Թամանա՝ իր ոչխարները խուզելու: Այդ մասին իմացաւ նրա հարս Թամարը, որովհետեւ նրան յայտնել 13
 էին, թէ՛ «Ահա քո սկետարայրը գալիս է Թամանա՝ իր ոչխարները խուզելու»: Թամարն իր վրայից հանեց այրիութեան 14
 զգեստները, քող նետեց երեսին, զարդարուեց ու նստեց Ենանի դարպասի մօտ, Թամանա փանող ճանապարհի
 վրայ, որովհետեւ փեսաւ, որ Սելումը մեծացել է, բայց Յուդան իրեն կնութեան չի փալիս նրան: Երբ Յուդան փեսաւ 15
 նրան, կարծեց, թէ բոզ է, որովհետեւ նա երեսը ծածկել էր, ուստի ինքը նրան չճանաչեց: Իր ճանապարհը թեքելով՝ 16
 Յուդան գնաց դէպի նա եւ ասաց. «Թո՛յլ փոր մտնեմ ծոցո՞ւ»: Նա չգիտէր, որ դա իր հարսն է: Սա ասաց. «Ի՞նչ
 կը փաս ինձ, եթէ մտնես ծոցս»: Նա պարասխանեց. «Քեզ իմ հօրից այժի ուլ բերել կրամ»: Սա ասաց. «Իսկ 17
 մինչեւ բերել փաղ գրաւ կը փան»: Նա ասաց. «Ի՞նչ գրաւ փամ քեզ»: Սա ասաց. «Տո՛ր մափանիդ, մանեակդ եւ 18
 այն գաւազանը, որ քո ձեռքին է»: Եւ նա մտաւ նրա ծոցը: Թամարը յղիացաւ նրանից եւ վեր կացաւ գնաց: Նա 19
 իր վրայից հանեց քողը եւ հագաւ այրիութեան իր զգեստները: Յուդան իր ողորոմացի հովիւի միջոցով այժի ուլ 20
 ուղարկեց, որպէսզի այդ կնոջից յետ ստանայ գրաւը, բայց հովիւը չգրաւ նրան: Դիմելով փեղի մարդկանց՝ նա 21
 հարցրեց նրանց. «Ու՞ր է այն բոզը, որ Ենանում էր, ճանապարհի վրայ»: Նրանք պարասխանեցին. «Այսպէտ ոչ 22
 մի բոզ չի եղել»: Վերադառնալով Յուդայի մօտ՝ նա ասաց. «Նրան չգրայ: Տեղի մարդիկ էլ ասացին. «Այսպէտ ոչ 23
 բոզ չկայ»: Յուդան ասաց. «Գրաւը նրան թող մնայ, միայն թէ ծաղրի առարկայ չդառնանք: Ես ուլը փուել եմ, որ 24
 փանես, դու էլ այդ կնոջը չես գրել»: Երեք ամիս յետոյ Յուդային յայտնեցին, թէ՛ «Պոռնկացել է քո հարս Թամարը 25
 եւ ահա պոռնկանալու պարճառով յղիացել է»: Յուդան ասաց. «Դուրս հանեցէք նրան, թող ողջ-ողջ այրուի»: Իրեն 26
 փանելու ճանապարհին Թամարը գրաւներն ուղարկեց իր սկետարայրին՝ ասելով. «Ես յղիացել եմ այն փոռնարդուց,
 որին պատկանում են այս գրաւները»: Եւ աւելացրեց. «Ճանաչի՞ր, ո՞նեմ են այս մափանին, ամանեակը եւ գաւազանը»: 27
 Յուդան ճանաչեց դրանք ու ասաց. «Նա աւելի արդար է, քան ես, որովհետեւ նրան իմ որդի Սելումին կնութեան 28
 չգրուեցի»: Եւ այլեւս չմտաւ նրա ծոցը: Երբ Թամարը ծննդաբերելու վրայ էր, նրա որովայնում երկու գաւակներ 29
 կային: Ծննդաբերութեան պահին գաւակներից մէկն աւելի շուր քան մեկը իր ձեռքը: Մանկաբարձը նրա ձեռքին 30
 կարմիր թել կապեց ու ասաց. «Անդրանիկը սա թող լինի»: Երբ սա ձեռքը յետ փարաւ, անմիջապէս դուրս եկաւ
 նրա եղբայրը: Մանկաբարձն ասաց. «Ինչո՞ւ ճեղքեցիր պարնէ՞ր»: Եւ նա նրա անունը դրեց Փարէս: Ապա դուրս 30
 եկաւ նրա եղբայրը, որի ձեռքին կարմիր թել էր կապուած, եւ նրա անունը դրեց Զարա:

Յովսէփին փարսան Եգիպտոս: Ոմն եգիպտացի՝ փարաւոնի ներքինի դահճապետ Պեպափրէտը, նրան գնեց նրան 39
 Եգիպտոս փարսած իսմայէլացիներից: Տէրը Յովսէփի հետ էր, նրա գործերը բարեյաջող էին, եւ նա մնաց իր փիրոջ 2
 փանը՝ Եգիպտոսում: Երբ իր փերը փեսաւ, որ Տէրը նրա հետ է, եւ ինչ էլ որ ինքն անում է, Տէրը յաջողութիւն է 3
 փալիս նրան, Յովսէփը շնորհ գրաւ փիրոջ առաջ, քանի որ հաճելի էր եղել նրան: Դրա համար էլ նա նրան իր 4
 փան վերակացու կարգեց եւ իր ողջ ունեցուածքը վստահեց Յովսէփին: Երբ փերը նրան իր փան է իր ունեցած 5
 ամեն ինչին վերակացու կարգեց, Աստուած Յովսէփի համար օրհնեց եգիպտացու փունը, եւ այդ օրհնութիւնը
 փարածուեց նրա փանն ու դաշտում եղած ամբողջ ունեցուածքի վրայ: Այն ամենն, ինչ փերն ուներ, թողեց Յովսէփի 6
 փնօրինութեանը: Պեպափրէտը չգիտէր, թէ ինչ կայ իր փանը, բացի իր կերած հացից: Յովսէփը դէմքով շար 7
 գեղեցիկ էր ու վայելչակազմ: Այս բոլորից յետոյ նրա փիրոջ կինն իր աչքը զգեց Յովսէփի վրայ ու ասաց նրան. 8
 «Պառկի՞ր ինձ հետ»: Բայց նա մերժեց իր փիրոջ կնոջն ասելով, թէ՛ «Եթէ իմ փերը իր փան ողջ ունեցուածքը 9
 վստահել է ինձ, եւ այս փանը ինձնից աւելի մեծ մարդ չկայ, ու ինձ ոչինչ չի արգելուած, քեզնից բացի, որովհետեւ 9

10 նրա կինն ես, ապա ես ինչպե՞ս կարող եմ անել այդ չար ու սուկալի բանը եւ մեղանչել Աստուծու առաջ»: Թէեւ
 նա ամէն օր այդ մասին էր խօսում Յովսէփի հետ, բայց Յովսէփը չէր համաձայնում պառկել նրա հետ, ոչ իսկ
 11 մօտենալ նրան: Այնպէս պարտաւորեց, որ մի օր Յովսէփը իր ինչ–որ գործով փութում մտաւ: Ընդհանրապէս անդամներից
 12 ոչ ոք չկար փանդ: Կինը բռնեց նրա շորերից ու ասաց. «Պառկի՛ր ինձ հետ»: Յովսէփը թողնելով իր շորերը նրա
 13 ձեռքում՝ դուրս փախաւ: Երբ կինը տեսաւ, որ նա շորերը իր ձեռքում թողած դուրս է փախել, փրփրաբար անդամներին
 14 կանչելով՝ ասաց. «Տեսէ՛ք, ամուսինս երբայեցի ծառայ բերեց փրփրաբար, որ մեզ խայրառակ անի: Նա, մտնելով իմ
 15 սենեակը, ասաց. «Պառկի՛ր ինձ հետ»: Ես բարձրաձայն աղաղակեցի, իսկ նա, լսելով իմ բարձրաձայն աղաղակը,
 16 շորերն ինձ մօտ թողած՝ փախաւ, գնաց դուրս»: Նա շորերը պահեց մօտը մինչեւ ամուսինը փութում եկաւ, նրա հետ
 17 խօսեց այս բաները՝ ասելով, թէ՛ «Մենեակս մտաւ քո բերած երբայեցի ծառան, որպէսզի խայրառակի ինձ: Նա
 18 ասաց՝ «Պառկի՛ր ինձ հետ»: Իսկ երբ լսեց, որ ձայնս բարձրացրի, շորերն ինձ մօտ թողած՝ փախաւ, գնաց դուրս»: 19,
 20 Երբ փերը լսեց իր կնոջ պարտաւորեց, թէ՛ «Այսպէս վարուեց ինձ հետ քո ծառան», խիստ բարկացաւ: Յովսէփի
 21 փերը բռնեց ու բանք ներեց նրան, այնպէս, ուր արքունի կալանաւորներ էին բանարկուած: Բայց Աստուծոյ
 Յովսէփի հետ էր. նա ողորմութիւն պարգեւեց նրան, եւ այնպէս արեց, որ նա բանարկուած բարեհաճութեան
 22 արժանանայ: Բանարկուած բանքն ու բանքում եղած բոլոր կալանաւորներին վարակեց Յովսէփին: Եւ ինչ էլ որ
 23 լինում էր այնպէս, նա էր անողը: Բանարկուած նրա շնորհիւ բանքի գործերին չէր խառնում, որովհետեւ ամէն
 ինչ յանձնուած էր Յովսէփի ձեռքը: Աստուծոյ նրա հետ էր, եւ ինչ էլ որ ինքն անում էր, Տէրը յաջողութիւն էր փախիս
 նրան:

40 Այս դէպքերից յետոյ Եգիպտոսի արքայի փակառապետն ու մարակարարը մեղանչեցին իրենց փրփրոջ՝ եգիպտոսի
 2 փրփրոյն արքայի հանդէպ: Բարկացաւ փարաւոնն իր երկու ներքինիների՝ փակառապետի եւ մարակարարի
 3, 4 վրայ, նրանց բանք ներեց դահճապետի մօտ, այն բանքը, ուր Յովսէփն էր արգելափակուած: Դահճապետը
 5 նրանց յանձնարարեց Յովսէփին. սա սպասարկում էր նրանց: Նրանք որոշ ժամանակ մնացին բանքում: Մի–
 6 եւնոյն գիշերը բանքում երազ տեսան եգիպտացիների արքայի փակառապետն ու մարակարարը՝ ամէն մէկն իր
 7 երազը: Առաւօտեան Յովսէփը մտաւ նրանց մօտ եւ տեսաւ, որ նրանք յուզուած են: Նա հարց տուեց փարաւոնի
 8 ներքինիներին, որոնք իր հետ իր փրփրոջ բանքում էին. «Ինչո՞ւ ձեր դէմքերն այսօր մռայլ են»: Նրանք պարտաւոր
 9 օգնութեամբ հնարաւոր է դրանց մեկնութիւնը: Պարտաւորեց ինձ»: Տակառապետը Յովսէփին պարտաւոր իր երազը եւ
 10 ասաց. «Երազում իմ առաջ երեսաց մի որթափունկ: Որթափունկն ունէր երեք շաք կանաչ ճիւղեր եւ հասունացած
 11 խաղողի երեք ողկոյզներ: Փարաւոնի բաժակն իմ ձեռքին էր. վերցնում էի խաղողը, ճմլում փարաւոնի բաժակի մէջ
 12 եւ բաժակը փախի էի փարաւոնի ձեռքը»: Յովսէփն ասաց նրան. «Դրա մեկնութիւնը հետեւեալն է. երեք ճիւղերը
 13 երեք օրեր են: Կանցնի երեք օր, փարաւոնը կը յիշի քո նախկին իշխանութիւնը եւ քեզ նոյն փակառապետի պաշտօնին
 14 կը նշանակի: Դու փարաւոնի բաժակը կը փրս նրա ձեռքը՝ ըստ քո նախկին իշխանութեան, ինչպէս անում
 15 էիր փակառապետ եղած ժամանակ: Իսկ երբ գործը յաջող ընթանայ, դու յիշի՛ր ինձ, ողորմած եղի՛ր իմ հանդէպ,
 16 յիշի՛ր ինձ փարաւոնի առաջ եւ ինձ ազատի՛ր այս բանքից, որովհետեւ առեւանգելով ինձ բերեցին Երբայեցիների
 17 երկրից. եւ այսպէս ոչինչ չարեցի, բայց ինձ ներեցին այս բանարկուցը»: Երբ մարակարարը տեսաւ, որ նա
 18 երազին ուղիղ մեկնութիւն տուեց, ասաց Յովսէփին. «Ես էլ եմ երազ տեսել: Երազիս մէջ գլխիս վրայ ընտրի ալիւ–
 19 թով լի երեք զամբիւղ կար: Վերելի զամբիւղի մէջ կային մարակարարների պարտաւորած այն բոլոր ուտելիքները,
 20 որ ուտում էր փարաւոն արքան: Թռչուններն ուտում էին իմ գլխի վրայ գտնուող զամբիւղից»: Յովսէփը, դիմելով
 21 նրան, ասաց. «Այս է դրա մեկնութիւնը. երեք զամբիւղները երեք օրեր են: Երեք օր յետոյ փարաւոնը կը կտրի քո
 22 գլուխը, իսկ մարմինդ կը կախի ծառից, եւ երկնի թռչունները կը յօշոտեն քո մարմինը»: Երեք օր յետոյ փարաւոնի
 23 ձեռքով փարաւոնը փարտաւորեց օրն էր: Փարաւոնը խնջոյք էր կազմակերպել իր բոլոր ծառաների համար: Ի թիւս իր
 ծառաների, նա յիշեց իր պաշտօնեաներ փակառապետին ու մարակարարին: Նա փակառապետին վերականգնեց
 22 իր պաշտօնում, եւ սա բաժակը տուեց փարաւոնի ձեռքը, իսկ մարակարարին կախեց ծառից, ինչպէս մեկնել էր
 23 Յովսէփը: Տակառապետը, սակայն, չյիշեց Յովսէփին. նա մոռացաւ նրան:

41, 2 Երկու փրփրի անց փարաւոնը երազ տեսաւ: Երազում ինքը կանգնած էր գետի եզերքին, իսկ գետից դուրս
 էին գալիս տեսքով գեղեցիկ ու մարմնով պարարտ եօթը երինջներ, որոնք արածում էին այնպէս՝ ճահճուտում:
 3 Դրանցից յետոյ գետից դուրս էին գալիս տեսքով վագր ու մարմնով նիհար եօթը այլ երինջներ եւ միւս երինջների
 4 հետ արածում գետի եզերքին: Տեսքով վագր ու մարմնով նիհար եօթը երինջներն ուտում էին տեսքով գեղեցիկ ու
 5 պարարտ եօթը երինջներին: Զարթնեց փարաւոնը: Նորից քուն մտաւ: Նա տեսաւ մի երկրորդ երազ. ահա մէկ
 6 ցօղունից բուսնում էին ընտրի ու գեղեցիկ եօթը հասկեր: Ապա բուսան չորուկ ու խորշակահար եօթը այլ հաս–
 7, 8 կեր, եւ չորուկ ու խորշակահար եօթը հասկերը կուլ տուեցին ընտրի ու լի եօթը հասկերը: Զարթնեց փարաւոնը
 եւ տեսաւ, որ երազ էր: Առաւօտեան խռովուեց նրա հոգին: Նա մարդ ուղարկեց, կանչել տուեց Եգիպտոսի բոլոր
 երազահաններին, երկրի բոլոր իմաստուններին եւ պարտաւոր իր երազները, բայց չգտնուեց մէկը, որ կարողանար
 9, 10 մեկնել փարաւոնի երազները: Տակառապետը, դիմելով փարաւոնին, ասաց. «Այսօր յիշեցնեմ իմ յանցանքը: Երբ
 11 փարաւոնը բարկացել էր իր ծառաների վրայ, ինձ ու մարակարարին արգելափակել էր դահճապետի փանդը: Մենք
 12 երկուսս էլ երազ տեսանք միեւնոյն գիշերը. իւրաքանչիւրս տեսաւ իր երազը: Այնպէս մեզ հետ էր դահճապետի
 13 ծառայ երբայեցի մի պարտաւոր: Պարտաւորեց նրան, եւ նա մեկնեց մեզ մեր երազները՝ փախելով իւրաքանչիւրիս իր
 14 երազի մեկնութիւնը: Եւ եղաւ, որ ինչպէս մեկնել էր մեզ, այնպէս էլ կարարուեց. ես եկայ հասաւ իմ պաշտօնին, իսկ
 15 նրան կախեցին ծառից»: Փարաւոնը մարդ ուղարկեց ու կանչել տուեց Յովսէփին: Նանցին նրան բանքից, երեսն
 16 ամիսեցին, փոխեցին նրա պարտաւորանքը, եւ նա ներկայացաւ փարաւոնին: Փարաւոնն ասաց Յովսէփին. «Երազ
 17 եմ տեսել, եւ չկայ մէկը, որ մեկնի այն: Ես լսել եմ քո մասին: Ասում են, որ եթէ երազները պարտաւոր քեզ, դու
 18 կը մեկնես դրանք»: Պարտաւորանք փախելով Յովսէփն ասաց փարաւոնին. «Առանց Աստուծոյ օգնութեան փարաւոնի
 19 համար փրկարար ոչ մի պարտաւորան չի լինի»: Փարաւոնը, դիմելով Յովսէփին, ասաց. «Երազումս ինձ թում էր,
 20 թէ կանգնած էի գետի եզերքին, եւ, իբրեւ թէ, գետից ելնում էին մարմնով պարարտ ու տեսքով գեղեցիկ եօթը

երինջներ, որոնք արածում էին այնպեղ՝ ճահճուրում: Ապա, դրանցից յետոյ գեպից դուրս էին գալիս փեսքով շար 19
այլանդակ ու զգուելի եւ մարմնով նիհար եօթը երինջներ, որոնցից ատիւ զգուելին չեն փեսել ողջ Եգիպտացիների
երկրում: Յօթը նիհար ու զգուելի երինջներն ուրում էին գեղեցիկ ու պարարտ առաջին եօթը երինջներին: Նրանք 20, 21
թէեւ կուլ էին փալիս վերջիններիս, բայց չէր երեսում, որ նրանք սրանց կուլ են փուել. նրանց փեսքը առաջուայ պէս
զգուելի էր: Զարթնեցի ու նորից քնեցի: Դարձեալ երագում փեսայ, որ, իբրեւ թէ, մէկ ցօղունից բուսնում էին լի ու
գեղեցիկ եօթը հասկեր: Նրանց կողքին բուսան բարակ, չորուկ ու խորշակահար եօթը այլ հասկեր, եւ չորուկ ու
խորշակահար եօթը հասկերը կուլ էին փալիս գեղեցիկ ու լի հասկերը: Երագներս պարմեցի երագահաններին, բայց
ոչ մէկը չկար, որ դրանք մեկնէր ինձ»: Յովսէփն ասաց փարաւունին. «Փարաւունի փեսամ երագները մէկ իմասար 25
ունեն. Ասարամ փարաւունին յայտնել է այն, ինչ անելու է: Եօթը գեղեցիկ երինջները եօթը փարի են նշանակում,
եւ եօթը գեղեցիկ հասկերը նոյնպէս եօթը փարի են նշանակում: Փարաւունի փեսամ երագները մէկ իմասար ունեն:
Դրանցից յետոյ ելած փգեղ ու վրիպ եօթը երինջները եօթը փարի են նշանակում, իսկ չորուկ ու խորշակահար
եօթը հասկերը նշանակում են, որ եօթը փարի սով է լինելու: Փարաւունին ասածիս իմասարն այն է, որ Ասարամ
փարաւունին յայտնել է այն, ինչ անելու է: Ահա ողջ Եգիպտացիների երկրում լինելու են բերքառապ եօթը փարի-
ներ: Դրանցից յետոյ կը գան սովի եօթը փարիներ, եւ կը մոռացուի երկրում եղած բերքի առապութիւնը: Սովը 30, 31
կը սպառի երկիրը, եւ մարդիկ չեն իմանայ բերքի առապութիւնը դրան յաջորդող սովի պարճառով, քանի որ սովը
շար սասարիկ է լինելու: Փարաւունի երագի երկու անգամ կրկնուելը վկայում է, որ Ասարամ խօսքը հասարարապէս
կարարուելու է, եւ Ասարամ չի յապաղի այն ի կարար ածելուց: Արդ, փեն, գրի՛ր խոհեմ ու իմասարուն մի մարդու,
որ դառնայ փարաւունի խորհրդականը, եւ նրան վերակացու նշանակի՛ր Եգիպտացիների երկրի վրայ: Փարաւունը
երկրի վրայ նաեւ գործակալներ թող նշանակի, որ Եգիպտացիների երկրի առապութեան եօթը փարիների ընթաց-
քում բերքի մէկ հինգերորդ մասը հարկ վերցնեն: Նրանք թող հաւաքեն առաջին եօթը փարիների բերքի ամբողջ
պաշարը, ցորենը թող դրուի փարաւունի փրամադրութեան փակ, եւ պարենը թող պահուի քաղաքներում: Երկրի
պարենը թող պահուի Եգիպտացիների երկրի վրայ փարաւունելիք սովի եօթը փարիների համար, որպէսզի երկիրը
սովից չկորորուի»: Յովսէփի խօսքերը հաճելի թուացին փարաւունին ու նրա բոլոր պաշարօնեաներին: Փարաւունն 37, 38
ասաց իր բոլոր պաշարօնեաներին. «Մի՛թէ կը գրնենք այսպիսի մի մարդ, որ իր անձի մէջ կրի Ասարամ ոգին»: Եւ
փարաւունն ասաց Յովսէփին. «Քանի որ Ասարամ քեզ յայտնեց այդ ամենը, ուրեմն քեզնից ատիւ իմասարուն ու
խելացի մարդ չկայ: Դու եղիր իմ փան վերակացուն, եւ քո հրամանին թող ենթարկուի իմ ամբողջ ժողովուրդը:
Իմ գահով միայն ես քեզնից բարձր կը լինեմ»: Փարաւունն ասաց Յովսէփին. «Ահա այսօր քեզ վերակացու եմ
կարգում Եգիպտացիների երկրի վրայ»: Եւ փարաւունը մարից հանելով իր մարանին՝ դրեց Յովսէփի մարին,
նրան հազցրեց բեհեզեայ պարմուճան, ոսկէ մանեակ անցկացրեց նրա պարանոցին, նրան նստեցրեց իր երկրորդ
կառքը: Մունեարիկը Յովսէփի առաջից գնալով՝ այդ մասին ազդարարեց, եւ նա վերակացու կարգուեց Եգիպտա-
ցիների երկրի վրայ: Փարաւունն ասաց Յովսէփին. «Ահա ես փարաւունն եմ: Ամբողջ Եգիպտացիների երկրում ոչ
ոք իրաւունք չունի նոյնիսկ իր ուրքը կամ ձեռքը բարձրացնելու առանց քո հրամանի»: Եւ փարաւունը Յովսէփի
անունը դրեց Փտմփթոմբանէ, իսկ Արեգ քաղաքի քուրմ Պեպափրեսի դուստր Ասանէթին նրան փուեց կնութեան: Եւ
Յովսէփը գնաց փարաւունի մօտից: Յովսէփը երեսուն փարեկան էր, երբ ներկայացաւ Եգիպտացիների փարաւուն
արքային: Յովսէփը, գնալով փարաւունի մօտից, շրջեց ողջ Եգիպտոսում: Երկիրը առապութեան եօթը փարիների
ընթացքում հարուստ բերք փուեց: Յովսէփը հաւաքեց Եգիպտացիների երկրի առապութեան եօթը փարիների ողջ
բերքը՝ ամեն մի քաղաքի շուրջը գրնուող դաշտերի բերքը ամբարելով այդ քաղաքում: Յովսէփը ծովի աւազի չափ
շար ցորեն հաւաքեց ու ամբարեց այնպեղ այնքան, որ հնարատր չէր հաշուել, քանի որ անթիւ-անհամար էր: Երբ
դեռ չէր եկել եօթը փարուայ սովը, Յովսէփն ունեցաւ երկու որդի, որոնց ծնել էր Արեգ քաղաքի քուրմ Պեպափրե-
սի դուստր Ասանէթը նրա համար: Յովսէփն անդրանիկ որդու անունը դրեց Մանասէ, «Որովհետեւ, - ասում է, -
Ասարամ ինձ մոռացնել փուեց իմ ու իմ հօր բոլոր վշպերը»: Երկրորդ որդու անունը դրեց Եփրեմ, «Որովհետեւ, -
ասում է, - Ասարամ ինձ բազմացրեց իմ փառապանքների երկրում»: Անցան Եգիպտացիների երկրի առապութեան
եօթը փարիները, եւ վրայ հասան սովի եօթը փարիները, ինչպէս ատել էր Յովսէփը: Սով եղաւ ամբողջ երկրում,
որովհետեւ ողջ Եգիպտացիների երկրում հաց չէր գրնուում: Սովի մարմունեց համայն Եգիպտացիների երկիրը, եւ
ամբողջ ժողովուրդը հացի համար աղաղակ բարձրացրեց փարաւունի առաջ: Փարաւունն ասաց բոլոր Եգիպտացի-
ներին. «Գնացէ՛ք Յովսէփի մօտ, եւ ինչ որ ասի նա ձեզ, կարարեցէ՛ք»: Սով էր ամբողջ երկրում: Յովսէփը բացեց
ցորենի բոլոր շրեմարանները եւ ցորեն էր վաճառում բոլոր Եգիպտացիներին: Սովը սասարկացաւ Եգիպտացինե-
րի երկրում: Եւ բոլոր երկրներից գալիս էին Եգիպտոս՝ Յովսէփից հաց գնելու, որովհետեւ սովը սասարկանում էր
ամբողջ աշխարհում:

Յակոբը իմանալով, որ ցորենի վաճառք կայ Եգիպտացիների երկրում, ասում է իր որդիներին. «Ինչո՞ւ էք 42
յապաղում: Իմացել եմ, որ Եգիպտոսում ցորեն կայ: Գնացէ՛ք այնպեղ եւ մեզ համար մի քիչ պարեն գնեցէ՛ք, որ
ասարենք, սովամահ չլինենք»: Յովսէփի փարսը եղբայրները իջան Եգիպտոսից ցորեն գնելու: Յակոբը Յովսէփի 3, 4
եղբայր Բենիամինին չթողեց, որ գնայ իր եղբայրների հետ, որովհետեւ ասում էր, թէ՛ «Գուցէ նա կը հիւանդանայ»: Իսրայելի որդիներն այլ ճանապարհորդների հետ եկան ցորեն գնելու, քանի որ Քանանացիների երկրում սով 5
էր: Յովսէփը երկրի իշխանն էր, ուստի ինքն էր ցորեն վաճառում երկրի ողջ ժողովրդին: Յովսէփի եղբայրները, 6
գալով, գլուխները խոնարհեցին մինչեւ գեպին: Երբ Յովսէփը փեսա իր եղբայրներին, ճանաչեց նրանց, բայց
օտար ձեւացրեց իրեն, խստագոյնս խօսեց նրանց հետ եւ ասաց. «Որտեղից էք գալիս»: Նրանք պարասխանեցին.
«Քանանացիների երկրից. եկել ենք պարեն գնելու»: Յովսէփը ճանաչեց իր եղբայրներին, բայց նրանք չճանաչեցին
իրեն: Յովսէփը յիշեց իր փեսամ երագները եւ ասաց նրանց. «Դուք լրպեսներ էք եւ եկել էք երկիրը հեպախուզելու»: 9
Նրանք ասացին. «Ո՛հ, փէր: Մենք՝ քո ծառաները, եկել ենք ցորեն գնելու: Մենք ամենքս մի մարդու գաակներ ենք: 10, 11
Խաղաղասէր մարդիկ ենք մենք, քո ծառաները լրպեսներ չեն»: Յովսէփն ասաց նրանց. «Ո՛հ, դուք եկել էք երկիրը
հեպախուզելու»: Նրանք պարասխանեցին. «Մենք՝ քո ծառաները, փասներկու եղբայրներ էինք, Քանանացիների
երկրում մի մարդու որդիներ: Այս պահին մեր կրտսեր եղբայրն իր հօր մօտ է, իսկ միան այլեւս չկայ»: Յովսէփն 14

ասաց նրանց. «Ահա թե ինչպիսի փորձի պիտի ենթարկուիք. հենց դրա համար ասացի ձեզ՝ դուք լրբեսներ էք: 15, 16 Երդուում եմ փարաւոնի արեւով, որ այսպէտից դուրս չէք գայ, բանի ձեր կրօսեր եղբայրն այսպէտ չի եկել: Արդ, ձեզնից մէկին ուղարկեցէք, որ այսպէտ բերի ձեր եղբորը, իսկ դուք կը մնաք արգելարանում, մինչեւ որ պարգուի, 17 թէ ճիշտ էք ասում, թե՛ ոչ: Նակառակ դէպքում, երդուում եմ փարաւոնի արեւով, որ դուք լրբեսներ էք»: Եւ երեք 18 օր նրանց բանարկեց: Յովսէփը երրորդ օրն ասաց նրանց. «Այսպէս արէք, որպէսզի փրկուիք. ես ինքս էլ 19 ասարուածավախ մարդ եմ: Եթէ խաղաղասէր մարդիկ էք, ձեր եղբայրներից մէկն այսպէտ՝ բանարու կը մնայ, իսկ 20 մնացածներդ կը փանէք ձեր գնամ ցորենը: Ձեր կրօսեր եղբօրն ինձ մօտ կը բերէք, որ հաւաքամ ձեր ասածներին, 21 ապա թէ ոչ մահուան կը դարապարտուիք»: Նրանք այդպէս էլ արեցին: Նրանք՝ եղբայրները, միմեանց ասացին. «Այո՛, մենք մեր եղբօր նկատմամբ մեղաւոր ենք, որովհետեւ անպետեցիմք նրա հոգու մղձաւանջը, երբ նա մեզ 22 աղաչում էր, իսկ մենք նրան չստեցինք: Դրա համար էլ մեր գլխին է իջնում այս պարտիւհարը»: Պարասխան փութեց Ռուբէնն ու ասաց նրանց. «Ես ձեզ չասացի՞, թե՛ «Մեղք մի՛ գործէք պարսնու դէմ», իսկ դուք ինձ չստեցիք: Տիմա նրա 23 արեան գինն է պահանջում»: Նրանք չգիտէին, որ Յովսէփը հասկանում էր նրանց, որովհետեւ թարգմանիչ ուներ: 24 Եւ նրանցից մեկուսանալով՝ Յովսէփը լաց եղաւ: Նա դարձեալ եկաւ նրանց մօտ եւ խօսեց նրանց հետ: Ապա 25 նրանցից առանձնացնելով Շմաւոնին՝ նրանց ներկայութեամբ շղթայեց նրան: Յովսէփը հրամայեց, որ նրանց պարկերը լցնեն ցորենով, իւրաքանչիւրի արծաթը դնեն իր պարկի մէջ եւ ճանապարհի պաշար փան: Այդպէս էլ 26, 27 արեցին: Նրանք բարձելով իրենց էջերը՝ գնացին այնպէտից: Նրանցից մէկը, իջեւանում իր գրասպին կեր փալու 28 համար բացելով իր պարկը, փեսաւ, որ իր արծաթի քսակը դրում է իր պարկի բերանին: Այն ժամանակ նա ասաց իր եղբայրներին. «Դրանը վերադարձրել են ինձ, ահա իմ պարկի մէջ է»: Նրանք զարմացան, իրար անցան 29 ու ասացին. «Այս ի՛նչ արեց մեզ Աստուած»: Նրանք եկան իրենց հայր Յակոբի մօտ, Քանանի երկիրը, պարմեցին նրան այն ամէնը, ինչ պարտիւհար էր իրենց հետ, եւ ասացին. «Մարդը, որ երկրի փերն էր, մեզ հետ շար խիստ 30 խօսեց եւ մեզ, իբրեւ այդ երկրի լրբեսներ, բանք ներեց: Մենք նրան ասացինք. «Մենք խաղաղասէր մարդիկ ենք, լրբեսներ չենք: Մենք փասնեղկու եղբայրներ ենք՝ մեր հօր որդիները: Մէկը չկայ, իսկ կրօսերն այս պահին 31 մեր հօր մօտ է՝ Քանանացիների երկրում»: Երկրի փերը մեզ ասաց. «Ձեր խաղաղասէր լինելը սրանով կ'իմանամ, 32 եթէ ձեր մի եղբօրն այսպէտ՝ ինձ մօտ թողնէք, ձեր գնամ ցորենը վերցնէք փանէք ձեր փուն՝ եւ ձեր կրօսեր եղբօրը 33 բերէք ինձ մօտ: Այն ժամանակ ես կ'իմանամ, որ դուք լրբեսներ չէք, այլ խաղաղասէր մարդիկ էք, եւ ձեր այս 34 եղբօրն էլ կը վերադարձնեն ձեզ, եւ դուք այս երկրում առելուր կ'անէք»: Երբ նրանք դարարկուում էին իրենց պարկերը, իւրաքանչիւրի արծաթի քսակը իր պարկում էր: Եւ երբ նրանք փեսան իրենց արծաթի քսակները, իրենք 35 եւ իրենց հայրը խիստ վախեցան: Նրանց հայրը՝ Յակոբը, ասաց նրանց. «Ինձ անգուակ էք թողնում: Յովսէփը չկայ, Շմաւոնը չկայ, իհիւս էլ Բենիամինին էք վերցնելու: Այս բոլորը իմ գլխին են թափում»: Ռուբէնը, դիմելով 36 հօրը, ասաց. «Դու իմ երկու որդիներին կը սպանես, եթէ նրան չվերադարձնեն քեզ: Դու Բենիամինին վստահիք ինձ, եւ ես նրան կը վերադարձնեն քեզ»: Նա ասաց. «Իմ որդին ձեզ հետ չի իջնի, որովհետեւ սրա եղբայրը մեռաւ, 37 եւ միայն սա է մնացել: Եթէ սա հիւանդանայ ձեր գնացած ճանապարհին, ապա դուք ինձ վշտով այս ձեր հասակում գերեզման կ'իջեցնէք»:

43, 2 Սովը աւելի ու աւելի էր սաստկանում երկրում: Երբ կերան-սպառեցին Եգիպտացիների երկրից բերած ցորենը, 3 հայրն ասաց նրանց. «Դարձեալ գնացէ՛ք եւ մի քիչ պարեն գնեցէ՛ք»: Յուդան, դիմելով նրան, ասաց. «Մարդը մեզ 4 կրորուկ ու յարակ ասաց. «Իմ աչքին չերեւաք, եթէ ձեր կրօսեր եղբայրը ձեզ հետ չլինի»: Արդ, եթէ թողնես, որ 5 մեր եղբայրը գայ մեզ հետ, կը գնանք եւ պարեն կը գնենք, իսկ եթէ մեր եղբօրը մեզ հետ չթողնես, չենք գնայ, որովհետեւ այդ մարդը մեզ հետ խօսեց ու ասաց. «Իմ աչքին չերեւաք, եթէ ձեր կրօսեր եղբայրը ձեզ հետ չլինի»: 6, 7 Իսրայէլն ասաց. «Այդ ի՛նչ փորձանք բերեցիք իմ գլխին, ինչո՞ւ յայտնեցիք այդ մարդուն, թէ եղբայր ունէք»: Նրանք ասացին. «Այդ մարդը հարցումփորձ արեց մեր եւ մեր ընտանիքի մասին, թէ՛ «Տակաւին կենդանի՞ է ձեր հայրը», թէ՛ «Եղբայր ունէ՞ք»: Եւ մենք յայտնեցինք նրան ըստ նրա հարցերի: Ի՛նչ իմանայինք, թէ ասելու է մեզ. «Բերէ՛ք ձեր 8 եղբօրը»: Յուդան ասաց իր հայր Իսրայէլին. «Թո՛ղ փութ, որ պարսնին գայ ինձ հետ, վեր կենանք գնանք, որպէսզի 9 եւ մենք, եւ դու, եւ մեր ընտանիքի անդամները ապրենք, սովամահ չլինենք: Ես նրա համար պարասխանաբար եմ. ինձնից կը պահանջես նրան: Եթէ նրան յետ չբերեն ու քո առաջ չկանգնեցնեն, թող մեղաւոր լինեն իմ ամբողջ 10 կենսքում: Որովհետեւ եթէ չդանդաղէինք, ապա երկու անգամ գնացած-եկած կը լինէինք»: Իրենց հայր Իսրայէլն ասաց նրանց. «Ճիշտ էք ասում: Այդպէս էլ արէք: Մեր երկրի բարիքներով լցրէ՛ք ձեր ամանները, այդ մարդուն իբրեւ 11 նուէր փարէ՛ք կնդրուկ, մեղր, խունկ, խեժ, բեւեկն եւ ընկոյզ: Կրկնակի արծաթ վերցրէ՛ք ձեզ հետ, ինչպէս նաեւ այն 12 արծաթը, որ ձեր պարկերի մէջ յետ բերեցիք, փարէ՛ք ձեզ հետ, գուցէ դա սխալմունք էր: Վերցրէ՛ք նաեւ ձեր եղբօրն 13 ու գնացէ՛ք այդ մարդու մօտ: Իմ Աստուածը թող այնպէս անի, որ շնորհ գտնէք այդ մարդու մօտ, եւ նա կ'արձակի ձեզ 14, 15 հետ ձեր միւս եղբօրն ու Բենիամինին: Բայց ես ինչպէս անգուակացայ, այնպէս էլ անգուակ մնացի»: Եւ մարդիկ, 16 առնելով նուէրներ ու կրկնակի արծաթ, Բենիամինին հետ գնացին իջան Եգիպտոս եւ ներկայացան Յովսէփին: Երբ Յովսէփը փեսաւ նրանց եւ իր եղբայր Բենիամինին՝ ասաց պալատի կառավարիչին. «Այս մարդկանց փուն փար, 17 անասուն մորթիք եւ ճաշ պարասարիք, որովհետեւ այս մարդիկ կ'եսօրին ինձ հետ եւ ճաշելու»: Մարդն արեց 18 այնպէս, ինչպէս ասել էր Յովսէփը, եւ մարդկանց փարաւ Յովսէփի փունը: Այս մարդիկ փեսնելով, որ իրենց փարան Յովսէփի փունը, ասացին. «Նախորդ անգամ մեր պարկերում մեզ վերադարձնում արծաթի պարճառով է, որ մեզ 19, 20 մեր էջերին»: Մօտենալով Յովսէփի պալատի կառավարիչին՝ նրանք դռան մօտ ասացին նրան. «Աղաչում ենք 21 քեզ, փէր, լսի՛ր մեզ: Երբ առաջին անգամ եկանք պարեն գնելու՝ եւ վերադառնալիս իջեւան հասաք, բացելով մեր պարկերը՝ փեսանք, որ իւրաքանչիւրիս արծաթը իր պարկի մէջ է: Արդ, արծաթը նոյն կշռով յետ ենք բերել, ահա 22 այն մեր ձեռքին է: Ուրիշ արծաթ էլ ենք բերել մեզ հետ, որ պարեն գնենք: Մենք չգիտէինք, թէ ով է արծաթը դրել մեր պարկերի մէջ»: Նա ասաց նրանց. «Մտադարձուի՛ն ընդ ձեզ, մի՛ վախեցէք: Ձեր եւ ձեր հայրերի Աստուածն է 23 դրել գանձերը ձեր պարկերի մէջ, իսկ ես արդէն սպացել եմ ձեր արծաթը եւ գոհացել եմ»: Եւ նա բանտից հանեց 24 ու նրանց մօտ բերեց Շմաւոնին: Մարդը նրանց փարաւ ներս՝ Յովսէփի փունը: Ջուր բերեցին, որ նրանք լուանան

իրենց ուրբերը, եւ նա նրանց գրասարներին կեր փունց: Նրանք պարասպեցին ընծաները, երբ Յովսէփը դեռ 25
 չէր եկել կէտօրին, որովհետեւ լսել էին, որ այնքա՛յ է ճաշելու: Յովսէփը փուն մտաւ, եւ նրանք այդ փանը նրան 26
 մատուցեցին իրենց ձեռքերում բռնած ընծաները եւ գլուխ խոնարհեցին նրան մինչեւ գետին: Յովսէփը, դիմելով 27
 նրանց, հարցրեց. «Ինչպէ՛ն էք, ողջ-առողջ է ձեր ծերունի հայրը, որի մասին ասել էիք, թէ փակաւին կենդանի
 է»: Նրանք պարասպանեցին. «Ողջ-առողջ է քեզ ծառայ մեր հայրը, փակաւին կենդանի է»: Նա ասաց. «Այդ 28
 մարդն օրհնեալ է Աստուծոյ»: Եւ նրանք խոնարհուելով գլուխ փունցին նրան: Յովսէփը բարձրացրեց իր աչքերը 29
 եւ, փեսնելով իր համամայր եղբայր Բենիամինին, հարցրեց. «Մա՛ է ձեր կրփսեր եղբայրը, որի մասին ասել էիք,
 թէ կը բերէք ինձ մօտ»: Եւ ասաց. «Աստուած թող ողորմի քեզ, որդեա՛կ»: Յուզուեց Յովսէփը, իր եղբօր համար 30
 ճմլուեց սիրտը եւ ուզում էր լաց լինել: Եւ, մտնելով իր սենեակը, նա լաց եղաւ: Յետոյ նա լուաց երեսը, դուրս 31
 եկաւ եւ, զսպելով իրեն, ասաց. «Ճա՛շ մատուցէք»: Քանի որ եգիպտացիները զգում էին երբայեցիներից եւ նրանց 32
 հետ սեղան չէին նստում, ուստի նրան եւ նրանցից իւրաքանչիւրին, ինչպէս նաեւ նրա հետ ճաշող եգիպտացիներից
 իւրաքանչիւրին ճաշ մատուցեցին առանձին-առանձին: Նրա դիմաց նստեց անդրանիկը՝ ըստ իր աւագութեան, իսկ 33
 կրփսերը՝ ըստ իր կրփսերութեան: Եւ մարդիկ զարմացել էին իւրաքանչիւրն իր եղբօր համար: Նրանք Յովսէփից 34
 սրացան իրենց ճաշի բաժինը, եւ Բենիամինի բաժինը բոլորի բաժնի հնգապարսկը դարձաւ: Նրանք նրա հետ
 խմեցին ու գինովցան:

Յովսէփն իր պալատի կառավարչին հրաման փունց եւ ասաց. «Այդ մարդկանց պարկերը լցրէ՛ք պարէնով այնքան, 44
 որքան կարող են փանել, եւ իւրաքանչիւրի արծաթը դրէ՛ք իր պարկի բերանին: Իմ արծաթ սկիւր դրէ՛ք կրփսեր 2
 եղբօր պարկի մէջ: Այնքա՛յ դրէ՛ք նաեւ նրա ցորենի գինը»: Եւ արուեց ըստ Յովսէփի ասածի: Առաւօտեան թոյլ 3
 փունցին, որ նրանք գնան իրենց էշերով: Երբ նրանք քաղաքից դուրս ելան, բայց դեռ հեռու չէին գնացել, Յովսէփն 4
 ասաց իր պալատի կառավարչին. «Վեր՛ կաց, հետապնդի՛ր այդ մարդկանց, հասի՛ր նրանց ու ասա՛. «Ինչո՞ւ էք
 լաւութեան դիմաց վարութիւն անում: Ինչո՞ւ գողացաք արծաթ սկիւրը: Չէ՛ որ դրանով էր խնում իմ փէրը եւ 5
 դրանով էր գուշակութիւն անում: Արդ, ձեր արածը չար գործ է»: Երբ նա հասաւ նրանց, այդպէս էլ ասաց: Նրանք 6, 7
 պարասպանեցին նրան. «Ինչո՞ւ է փէրը այդպիսի բաներ ատում: Քան՛ լիցի, որ քո ծառաները նման բան արած
 լինեն: Եթէ մեր պարկերում գտնուած արծաթը Քանանացիների երկրից մենք վերադարձրել ենք ձեզ, էլ ինչո՞ւ քո 8
 փիրոջ փնից արծաթ կամ ոսկի պիտի գողանայինք: Արդ, քո ծառաներից ում մօտ որ գտնուի սկիւրը, թող մահուան 9
 դատապարտուի, իսկ մենք՝ մնացածներս, լինենք մեր փիրոջ ստրուկները»: Նա ասաց. «Թող լինի այնպէս, ինչպէս 10
 ասացիք. ում մօտ որ գտնուի սկիւրը, թող նա դառնայ իմ ստրուկը, իսկ մնացածներդ համարուէք անպարտ»:
 Եւ նրանցից իւրաքանչիւրն շրապ իջեցնելով իր բեռը՝ բացեց իր պարկը: Կառավարիչը, աւագից սկսած մինչեւ 11, 12
 կրփսերը, խուզարկեց եւ սկիւր գտաւ Բենիամինի պարկի մէջ: Նրանք պարասպանեցին իրենց զգեստները, եւ
 իւրաքանչիւրն իր բեռը բարձրելով իր էշի վրայ՝ վերադարձան քաղաք: Յուզան ու իր եղբայրները ներկայացան 14
 Յովսէփին, երբ նա դեռ փանն էր, եւ նրա առաջ երեսի վրայ ընկան գետին: Յովսէփն ասաց նրանց. «Այս ի՛նչ է 15
 ձեր արածը, մի՞թէ չգիտէք, որ այնպիսի մի մարդ, ինչպիսին ես եմ, գուշակելու կարողութիւն ունի»: Յուզան ասաց. 16
 «Ի՛նչ պարասպան փանք մեր փիրոջը, ի՛նչ ասենք կամ ինչպէ՛ն արդարանանք: Աստուած բռնեց քո ծառաների
 գործած յանցանքը: Արդ, ահա մեր փիրոջ ստրուկներն ենք եւ մենք, եւ նա, ում մօտ գտնուեց սկիւրը»: Նա ասաց. 17
 «Քան՛ լիցի, ես այդպիսի բան չեմ անի: Այն մարդը, որի մօտ գտնուել է սկիւրը, նա՛ թող լինի իմ ստրուկը, իսկ դուք
 ողջ ու անվնաս գնացէ՛ք ձեր հօր մօտ»: Յուզան, մօտենալով նրան, ասաց. «Աղաչում եմ, փէր, թո՛յլ փութ, որ քո 18
 ծառան մի բան ասի քո առաջ: Մի՛ բարկացիր քո ծառայի վրայ, որովհետեւ փարաւոնից յետոյ դու ես: Տէ՛ր, դու 19
 հարցրեցիր քո ծառաներին եւ ասացիր, թէ՛ «Նայր կամ եղբայր ունէ՛ք»: Եւ մենք պարասպանեցինք մեր փիրոջը. 20
 «Ունենք փարիքն առած մի հայր եւ մի կրփսեր եղբայր, որ նա ունեցել է ձեր փարիքում: Սրա եղբայրը մեռել է,
 եւ սա մնացել է իր մօր միակ որդին, եւ հայրը սիրում է նրան»: Դու քո ծառաներին ասացիր. «Նրան բերէ՛ք ինձ 21
 մօտ, եւ ես կը հոգամ նրա մասին «: Մենք ասացինք մեր փիրոջը. «Երեխան չի կարող բաժանուել իր հօրից, 22
 որովհետեւ եթէ բաժանուի իր հօրից, հայրը կը մեռնի»: Դու ասացիր քո ծառաներին. «Եթէ ձեր կրփսեր եղբայրը 23
 ձեզ հետ չիջնի, չհամարձակուէք երեւալ իմ աչքին»: Երբ մենք գնացինք քո ծառայի՝ մեր հօր մօտ եւ յայտնեցինք 24
 նրան մեր փիրոջ խօսքերը, մեր հայրն ասաց. «Նորից գնացէ՛ք եւ մի քիչ պարէն գնեցէ՛ք»: Մենք ասացինք. «Չենք 25, 26
 կարող այնքա՛յ իջնել, եթէ մեր կրփսեր եղբայրը մեզ հետ չիջնի: Մենք միայն այդ պայմանով կ'իջնենք: Եթէ մեր
 կրփսեր եղբայրը մեզ հետ չիջնի, ապա այդ մարդուն ներկայանալ չենք կարող»: «Քո ծառան՝ մեր հայրը, մեզ ասաց. 27
 «Դուք ինքներդ էլ գիտէք, որ իմ կին Ռաբէլն ինձ համար երկու որդի ծնեց: Մէկը փնից հեռացաւ, եւ դուք ասացիք, 28
 թէ նա գազանի բաժին դարձաւ: Նրան այլեւս չեմ փեսել մինչեւ հիմա: Արդ, եթէ սրան էլ փանէք իմ մօտից, եւ 29
 ճանապարհին նա հիւանդանայ, ապա դուք ինձ վշտով այս ծեր հասակում գերեզման կ'իջեցնէք»: Արդ, եթէ մենք 30
 գնանք քո ծառայի՝ մեր հօր մօտ, եւ պարանին մեզ հետ չիջնի, ապա մեր հօր կեանքը կախում կը լինի սրա
 կեանքից: Այնպէս որ, եթէ նա այդ երեխային մեզ հետ չտեսնի, կը մեռնի, եւ մենք՝ քո ծառաները, քո ծառային՝ մեր 31
 հօրը, ծեր հասակում խոցուած սրտով գերեզման կ'իջեցնենք: Ես՝ քո ծառան, այդ մանկանն իր հօրից սրացել եմ 32
 իմ երաշխաւորութեամբ: Ես ասել եմ. «Եթէ նրան զվերադարձնեմ ու չներկայացնեմ քեզ, ապա իմ ամբողջ կեանքում
 թող յանցաւոր լինեմ հօրս առաջ»: Արդ, այս մանկան փոխարէն ես՝ քո ծառան, լինեմ իմ փիրոջ ստրուկը, իսկ 33
 պարանին թող գնայ իր եղբայրների հետ: Որովհետեւ ինչպէ՛ն կարող եմ իմ հօրը ներկայանալ, եթէ այս պարանին 34
 մեզ հետ չիջնի: Թող ես չտեսնեմ այն դժբախտութիւնը, որ հօրս է վիճակուելու»:

Յովսէփը չկարողացաւ իրեն զսպել իր շուրջը գտնուող բոլոր եգիպտացիների ներկայութեամբ եւ ասաց. «Բոլոր 45
 ինն դուրս հանէ՛ք»: Երբ նրանցից ոչ ոք չմնաց նրա մօտ, նա եղբայրներին յայտնեց իր ով լինելը: Նա բարձրաձայն 2
 լաց եղաւ այնպէս, որ դա լսեցին եգիպտացիները, եւ եղելութիւնը յայտնի դարձաւ փարաւոնի արքունիքում: Յով- 3
 սէփն ասաց իր եղբայրներին. «Ես Յովսէփն եմ: Իրօք, դեռ կենդանի՛ է իմ հայրը»: Նրա եղբայրները չէին կարո- 4
 դանում նրան պարասպանել, որովհետեւ փակնուվրայ եղան նրա ներկայութիւնից: Յովսէփն ասաց եղբայրներին. 4
 «Մօտեցէ՛ք ինձ»: Նրանք մօտ գնացին: Յովսէփն ասաց. «Ես ձեր եղբայր Յովսէփն եմ, որին դուք վաճառեցիք, որ 5
 Եգիպտոս փանեն: Բայց դուք մի՛ փրփմէք, մի՛ նեղուէք, որ ինձ վաճառել էք այսփէր բերելու համար, որովհետեւ 5

6 Աստուած ձեզ փրկելու համար է ուղարկել ինձ այսպէղ ձեզնից առաջ: Տիմա երկրի վրայ եղած սովի երկրորդ
7 փարին է, եւ հինգ փարի եւս կայ, որ ո՛չ վար է լինելու, ո՛չ հունձ: Աստուած ձեզնից առաջ ինձ ուղարկել է այս-
8 փեղ, որ երկրի վրայ պահպանի ձեր սերնդին եւ կերակրի ձեզ՝ մնացածներիդ մեծ մասին: Արդ, ոչ թէ դուք էք
9 համայն Եգիպտացիների երկրի իշխանը: Արդ, շրպազ գնացէ՛ք իմ հօր մօտ եւ ասացէ՛ք նրան. «Այսպէս է ասում քո
10 որդի Յովսէփը. Աստուած ինձ ողջ Եգիպտացիների երկրի փէր է դարձրել: Արի իջի՛ր ինձ մօտ եւ մի՛ դանդաղիր:
11 Դու կը բնակուես Գետնմ երկրում՝ Արաքիայում եւ մօտ կը լինես ինձ, դու, քո որդիները, քո որդիների որդիները քո
12 ոչխարներով ու արջառներով, ամբողջ ունեցուածքով: Ես քեզ կը կերակրեմ այսփեղ, որովհետեւ դեռ հինգ փարի
13 եւս սով է լինելու, որպէսզի չկոտորուէք դու, քո որդիները, եւ չոչնչանայ քո ամբողջ ունեցուածքը: Ահա դուք եւ
14 Բենիամինը ձեր սեփական աչքերով րեսնում էք, որ անձամբ ես եմ խօսում ձեզ հետք»: Իմ հօրը պարմեցէ՛ք այն
15 փառքի մասին, որին ես հասել եմ Եգիպտոսում, նաեւ այն մասին, ինչ րեսել էք: Իմ հօրը շրպազ բերէ՛ք այսփեղ»:
16 Եւ նա փաթաթուեց իր եղբայր Բենիամինի պարանոցին ու լաց եղաւ. Բենիամինն էլ լաց եղաւ նրա պարանոցին
17 փաթաթուած: Յովսէփը համբուրեց նաեւ իր բոլոր եղբայրներին եւ գրկախառնուած լաց եղաւ: Դրանից յետոյ
18 միայն իր եղբայրները խօսեցին նրա հետ: Լուրը հասաւ փարաւոնի պալատ. ասացին. «Յովսէփի եղբայրներն են
19 եկել»: Ուրախացան փարաւոնն ու նրա պաշտօնեաները: Փարաւոնն ասաց Յովսէփին. «Քո եղբայրներին ասա՛՛
20 «Այսպէս րաբէք. լցրէ՛ք ձեր պարկերը, գնացէ՛ք Քանանացիների երկիրը՝ եւ, վերցնելով ձեր հօրն ու ձեր ունեցուածքը,
21 եկէ՛ք ինձ մօտ: Ես ձեզ կրամ Եգիպտոսի բոլոր բարիքներից, եւ դուք կը վայելէք երկրի սերուցքը»: Դու այսպի-
22 սի կարգադրութիւն կ'անես. «Եգիպտացիների երկրից առէ՛ք սայլեր ձեր մանուկների ու կանանց համար եւ ձեր
23 հօրը վերցնելով՝ բերէ՛ք այսփեղ: Ձեր աչքերը թող ազահույթեամբ չնայեն ձեր ունեցուածքի վրայ, որովհետեւ ողջ
24 Եգիպտացիների երկրի բարիքները ձերն են լինելու»: Այդպէս էլ արեցին Իսրայէլի որդիները: Յովսէփը փարա-
25 տոն արքայի կարգադրութեան համաձայն՝ նրանց րուեց սայլեր ու ճանապարհի պաշար: Նա բոլորին երկուական
26 պարմուճան րուեց, իսկ Բենիամինին րուեց երեք հարիւր դահեկան եւ հինգ պարմուճան՝ փոխնիփոխ հագնելու:
27 Նոյնպէս եւ, հօրը րանելու համար, նա րուեց րասը էջի վրայ բեռնուած Եգիպտոսի բոլոր բարիքներից, պարէնով
28 բեռնաւորուած րասը ջորի, նաեւ՝ հօր համար ճանապարհի պաշար: Նա ճանապարհեց իր եղբայրներին, եւ րանք
29 գնացին: Նա նրանց ասաց. «Ճանապարհին չվիճէք»: Նրանք Եգիպտոսից ելան-գնացին Քանանացիների երկիրը,
30 իրենց հօր՝ Յակոբի մօտ: Պարմեցին նրան եւ ասացին. «Քո որդի Յովսէփը կենդանի է, նա ողջ Եգիպտացիների
31 երկրի իշխանն է»: Յակոբը զարմացաւ, որովհետեւ չէր հուսարում նրանց: Նրանք իրենց հօրը հաղորդեցին այն
32 ամէնը, ինչ ասել էր Յովսէփը: Նրանց հայր Յակոբը, րեսնելով այն սայլերը, որ Յովսէփին էր ուղարկել՝ իրեն րա-
33 նելու համար, վերակենդանացաւ: Իսրայէլն ասաց. «Բաւ է ինձ, որ իրօք րակաւին կենդանի է իմ որդի Յովսէփը:
34 Քանի ողջ եմ, գնամ րեսնեմ նրան»:

46 Իսրայէլն իր ամբողջ ունեցուածքով ճանապարհ ընկաւ եւ եկաւ Երդման ջրհորի մօտ: Նա զոհ մարուցեց իր
2 հայր Իսահակի Աստուածուն: Գիշերը Աստուած րեսիլքի մէջ Իսրայէլին ասաց. «Յակոբ, Յակոբ»: Սա հարցրեց. «Դու
3 ո՞վ ես»: Նա պարասխանեց. «Ես քո հայրերի Աստուածն եմ: Մի՛ վախեցիր Եգիպտոս իջնելուց, որովհետեւ քեզ
4 այնպէղ մեծ ազգ եմ դարձնելու: Ես քեզ հետ կ'իջնեմ Եգիպտոս, եւ ինքս էլ քեզ ընդմիջար կը հանեմ այնպէղից: Եւ
5 Յովսէփին իր ձեռքով կը փակի քո աչքերը»: Յակոբը Երդման ջրհորի մօտից ելաւ, եւ Իսրայէլի որդիներն իրենց հայր
6 Յակոբին, կահկարասին ու կանանց րեղաւորեցին այն սայլերի վրայ, որ Յովսէփին էր ուղարկել՝ նրան բերելու հա-
7 մար: Վերցնելով իրենց ունեցուածքն ու Քանանացիների երկրում ձեռք բերած ամէն ինչ, Եգիպտոս մրան Յակոբն
8 ու նրա ողջ սերունդը՝ իր որդիներն ու որդիների որդիները, իր դուստրերն ու դուստրերի դուստրերը: Նա իր ողջ
9 սերունդը բերեց Եգիպտոս: Սրանք են Իսրայէլի այն որդիների անունները, որոնք Եգիպտոս մրան. այն է՝ Յակոբն
10 ու իր որդիները: Յակոբի անդրանիկ որդին էր Ռուբէնը: Ռուբէնի որդիներն են՝ Ենոքը, Փալլուսը, Ասրոնն ու Քար-
11 մին: Ծնաւոնի որդիներն են՝ Յամուէլը, Յամինը, Ահողը, Յաքինը, Սահառն ու քանանացի կնոջից ծնուած Մաւուղը:
12 Ղեւիի որդիներն են՝ Գերսոնը, Կահաթն ու Մերարին: Յուդայի որդիներն են՝ Էրը, Օնանը, Մելուրը, Փարէսն ու
13 Զարան: Էրն ու Օնանը մեռան Քանանացիների երկրում: Փարէսի որդիները եղան Ասրոնն ու Յամուէլը: Իսաքարի
14 որդիներն են՝ Թողան, Փուղը, Յատուրն ու Զամամը: Զարբուդնի որդիներն են՝ Սերեղը, Այլոնն ու Էլը: Սրանք
15 Լիայի որդիներն են, որոնց, նաեւ իր դուստր Դինային, նա ծնեց Յակոբի համար՝ Ասորիների Միջագետքում. բոլորը՝
16 որդիներն ու դուստրերը, երեսուներեք հոգի էին: Գադի որդիներն են՝ Մափոնը, Մեղիսը, Մանիան, Թաւտբամը,
17 Այեղիսը, Արոյէլիսը եւ Արիէլիսը: Ասերի որդիներն են՝ Յեմնան, Յետուան, Յեուլը, Բարիան եւ նրանց քոյր Սարան:
18 Բարիայի որդիներն են՝ Քոբորը եւ Մելքիէլը: Սրանք որդիներն են Զելփայի, որին Լաբանը րուել էր իր դուստր
19 Լիային: Սա Յակոբի համար ունեցաւ այս րասնվեց որդիներին: Ռաքէլի՝ Յակոբի կնոջ որդիներն են՝ Յովսէփն ու
20 Բենիամինը: Եգիպտացիների երկրում Արեգ քաղաքի քուրմ Պեքրափրեսի դուստր Ասանէթից Յովսէփն ունեցաւ
21 իր Մանասէ ու Եփրեմ որդիներին: Մանասէն ասորի հարճից ունեցաւ որդիներ, որոնցից մէկն էր Մաքիրը: Մաքիրը
22 ծնեց Գաղաադին: Եփրեմի՝ Մանասէի եղբօր որդիներն են՝ Մուրաղասանն ու Տասմը: Մուրաղասանի որդին է Եղեմը:
23 Բենիամինի որդիներն են՝ Բաղան, Բոքորն ու Աքբէն: Բաղան ծնեց որդիներ՝ Գէերային, Նէեմանին, Անաքիսին,
24 Ռոսին, Մամփիմին ու Ոփիմիմին: Գէերան ծնեց Արաղին: Սրանք Ռաքէլի որդիներն են, որոնց նա ծնեց Յակոբի
25 համար. բոլորը՝ րասնույթ հոգի: Դանի որդիներից մէկն է Ասմը: Նեփթաղիմի որդիներն են՝ Ասիէլը, Գոնին,
26 Ասարն ու Միլլեմը: Սրանք որդիներն են Բալայի, որին Լաբանը րուեց իր դուստր Ռաքէլին. Բալլան ծնեց րանց
27 Յակոբի համար. բոլորը՝ եօթը հոգի: Յակոբի կողից ծնուած եւ նրա հետ Եգիպտոս մրամ բոլոր մարդկանց թիւը,
28 չհաշուած Յակոբի որդիների կանանց, վաթսուվեց է: Յովսէփը Եգիպտոսում ունեցաւ երկու որդի: Այսպիսով
29 Յակոբի ընրանիքի՝ Եգիպտոս մրամ բոլոր րոպարողկանց թիւը եօթանասունիինգ է: Յակոբը իրենից առաջ Յու-
30 դային ուղարկեց Յովսէփի մօտ, որպէսզի սա ընդառաջ գայ նրան Քաջաց քաղաքի մօտ՝ Ռամէսի երկրում, իսկ
31 ինքն եկաւ Գետնմ երկիրը: Յովսէփը լծեց իր կառքը եւ Քաջաց քաղաքի մօտ ընդառաջ գնաց իր հայր Իսրայէ-
32 լին: Երբ Յովսէփը հանդիպեց նրան, փաթաթուեց նրա վզին եւ հեկեկալով լաց եղաւ: Իսրայէլն ասաց Յովսէփին.
33 «Այսուհետեւ կարող եմ մեռնել, որովհետեւ րեսայ քո երեսը, եւ դու րակաւին կենդանի ես»: Յովսէփն ասաց իր

եղբայրներին ու իր հօր ընտանիքին. «Գնամ յայտնեմ փարաւոնին, որ Քանանացիների երկրում բնակուող իմ եղբայրներն ու հօրս ընտանիքը եկել են ինձ մօտ: Նրանք խաշնարածներ են եւ իրենց անասունները, արջառներն ու ողջ ունեցուածքը բերել են այստեղ: Արդ, եթէ փարաւոնը կանչի ձեզ ու հարցնի, թէ՛ «Ի՞նչ է ձեր գործը», կ'ասեք, որ «Մենք՝ քո ծառաները, մանուկ հասակից մինչեւ այժմ խաշնարածներ ենք, մենք եւ մեր հայրը», որպէսզի նա թող լաւ ձեզ բնակուել Գեսեմ երկրում, որովհետեւ եգիպտացիները խորշում են ոչխարների հովիւներից»:

Յովսէփն եկաւ եւ այդ մասին պատմեց փարաւոնին: Նա ասաց. «Իմ հայրն ու եղբայրները իրենց ոչխարներով ու արջառներով, իրենց ամբողջ ունեցուածքով եկել են Քանանացիների երկրից եւ ահա Գեսեմում են»: Նա իր եղբայրներից հինգին հետն առնելով՝ ներկայացրեց փարաւոնին: Փարաւոնը հարցրեց Յովսէփի եղբայրներին. «Ի՞նչ գործ էք անում»: Նրանք պատասխանեցին փարաւոնին. «Թէ՛ մենք, թէ՛ մեր հայրերը՝ քո ծառաները, ոչխարների հովիւներ ենք»: Նրանք ասացին փարաւոնին. «Պանդխտութեան ենք եկել այս երկիրը, որովհետեւ քո ծառաների ոչխարները կեր չունեն, քանի որ Քանանացիների երկրում սաստկացել է սովը: Արդ, թո՛ղ բնակուել քո ծառաները, բնակուենք Գեսեմ երկրում»: Փարաւոնը, դիմելով Յովսէփին, ասաց. «Քո հայրն ու քո եղբայրները եկել են քեզ մօտ: Ահա Եգիպտացիների երկիրը քո առջեւ է. արգասանող մի շրջանում բնակեցրո՛ւ քո հօրն ու եղբայրներին: Նրանք թող բնակուեն Գեսեմ երկրում: Իսկ եթէ գիտես, որ նրանց մէջ կան կարող մարդիկ, իմ ոչխարների հօտերի վրայ վերակացու կարգիր»: Յովսէփն իր հայր Յակոբին բերեց ու ներկայացրեց փարաւոնին: Եւ Յակոբն օրհնեց փարաւոնին: Փարաւոնը հարցրեց Յակոբին. «Քանի՞ տարեկան ես»: Յակոբը պատասխանեց փարաւոնին. «Պանդխտութեան մէջ անցկացրած տարիներս թիւը հարիւր երեսուն է: Քիչ ու դժուարին են եղել իմ ապրած տարիները եւ չեն հասել իմ նախնիների պանդխտութեան մէջ անցկացրած տարիներին»: Յակոբն օրհնեց փարաւոնին եւ հեռացաւ նրա մօտից: Յովսէփը իր հօրն ու եղբայրներին բնակեցրեց Եգիպտացիների երկրի բարեբեր մի շրջանում՝ Ռամեսի երկրում, ինչպէս հրամայել էր փարաւոնը: Յովսէփը օրապահիկ էր փալիս իր հօրն ու եղբայրներին, իսկ իր հօր ընտանիքի բոլոր անդամներին՝ ցորեն ըստ շնչի: Պարէնն սպառուել էր ողջ երկրում, քանի որ սովը խիստ սաստկացել էր: Սովից հիւծուեցին Եգիպտացիների երկիրն ու Քանանացիների երկիրը: Յովսէփը ցորեն վաճառելով հաւաքեց Եգիպտացիների երկրի ու Քանանացիների երկրի ողջ արծաթը, որի դիմաց այդ երկրների մարդկանց պարէն էր փալիս: Յովսէփը ամբողջ արծաթը փարաւոնի արքունիքը: Արծաթն սպառուեց Եգիպտացիների երկրից ու Քանանացիների երկրից: Բոլոր եգիպտացիները եկան Յովսէփի մօտ ու ասացին. «Մեզ հաց բաց է. ինչո՞ւ մեռնենք քո աչքի առաջ, քանի որ արծաթը վերջացաւ»: Յովսէփն ասաց նրանց. «Եթէ արծաթն սպառուել է, բերէ՛ք ձեր անասունները, եւ ես ձեր անասունների փոխարէն հաց կ'ըսեմ ձեզ»: Նրանք անասունները բերեցին Յովսէփի մօտ, իսկ Յովսէփը ձիու, ոչխարի, արջաթի եւ շի փոխարէն նրանց հաց էր փալիս: Նա այդ տարի նրանց բոլոր անասունների փոխարէն նրանց կերակրեց հացով: Այդ տարին անցաւ. նրանք երկրորդ տարին եկան Յովսէփի մօտ եւ ասացին. «Արդե՛ք կորստի կը մաքրուենք մեր փրօքը կողմից: Տէ՛ր, եթէ արծաթ կար, վերջացաւ, եթէ ոչխարներ եւ անասուններ՝ քեզ մօտ են: Մենք այլեւ ոչինչ չունենք մեր փրօքը փալու, բացի մեր անձերից ու մեր հողից: Արդ, որպէսզի քո աչքի առաջ սովամահ չլինենք, եւ երկիրն էլ չկործանուի, սրացիր մեզ եւ մեր հողը հացի փոխարէն. մենք ու մեր հողը թող լինենք փարաւոնի սեփականութիւն: Մերմացու փո՛ր, որ ցանենք, ապրենք ու ջնջենք, եւ երկիրն էլ չկործանուի»: Եւ Յովսէփը գնեց ողջ Եգիպտացիների երկիրը փարաւոնի համար, որովհետեւ եգիպտացիներն իրենց հողերը վաճառեցին փարաւոնին, քանի որ սովը սաստկացել էր նրանց կեանքին: Այսպիսով երկիրը դարձաւ փարաւոնի սեփականութիւն, եւ սա Եգիպտոսի մի ծայրից մինչեւ միւս ծայրը բնակուող ժողովրդին դարձրեց իր ստրուկը, բացի քրմերի կալուածքներից, որովհետեւ Յովսէփը դրանք չգնեց, քանի որ փարաւոնը քրմերին առաքօրէն պարգեւատրուեց էր, եւ նրանք սնուում էին այն պարգեւներով, որ նրանց էր փալիս փարաւոնը: Այդ է պատճառը, որ նրանք չվաճառեցին իրենց կալուածքները: Յովսէփը բոլոր եգիպտացիներին ասաց. «Ահա ձեզ եւ ձեր հողը ես գնեցի փարաւոնի համար: Առէ՛ք ձեր սերմացուն եւ ցանեցէ՛ք ձեր հողերում: Երբ բերքը կը սրանաք, փարաւոնին կը տաք դրա մէկ հինգերորդ մասը, իսկ չորս հինգերորդը թող ձեզ լինի իբրեւ հողի սերմացու եւ սնունդ՝ ձեզ, ձեր ընտանիքի բոլոր անդամների ու ձեր երեխաների համար»: Նրանք ասացին. Մեզ փրկեցիր, մենք արժանացանք մեր փրօքը գոյութեանը, ուստի թող լինենք փարաւոնի ստրուկները»: Յովսէփը նրանց համար օրէնք սահմանեց, որ մինչեւ այսօր էլ գործում է Եգիպտացիների երկրում. բերքի մէկ հինգերորդ մասը փոքր տարի փարաւոնին, բացի քրմական հողերից, որոնք փարաւոնին չէին պատկանում: Իսրայէլը բնակուեց Եգիպտացիների երկրում՝ Գեսեմում: Նրանք այնպէս կալուածքներ սրացան, խիստ աճեցին ու բազմացան: Յակոբը Եգիպտացիների երկրում ապրեց տասներեք տարի, եւ նա դարձաւ հարիւր քառասներեք տարեկան: Երբ մօտեցան Իսրայէլի մահուան օրերը, նա կանչեց իր որդի Յովսէփին ու ասաց նրան. «Եթէ ես շնորհ գրայ քո առաջ, ապա ձեռքդ դիր իմ գիտի փակ ու խոստացիր, որ իմ նկատմամբ արդար եւ ողորմած կը լինես եւ ինձ Եգիպտոսում չես թաղի. երբ միանամ իմ նախնիներին, ինձ թող փրկեն Եգիպտոսից ու թաղեն նրանց գերեզմանում»: Յովսէփն ասաց. «Կ'անեմ ինչպէս ասացիր»: Յակոբն ասաց. «Երդուի՛ր ինձ»: Եւ նա երդուեց նրան, մինչ Իսրայէլը խոնարհուեց նրա գաւազանի գլխի վրայ:

Այս դէպքերից յետոյ Յովսէփին յայտնեցին, թէ՛ «Քո հայր Յակոբը հիւանդ է»: Յովսէփը վերցնելով իր երկու որդիներին՝ Մանասէին ու Եփրեմին, եկաւ Յակոբի մօտ: Այդ մասին Յակոբին տեղեկ պահեցին՝ ասելով. «Ահա քո որդի Յովսէփը քեզ մօտ է գալիս»: Իսրայէլն ուժերը հաւաքեց ու նստեց անկողնում: Յակոբն ասաց Յովսէփին. «Իմ Աստուածն ինձ երեսաց Լուգում՝ Քանանացիների երկրում, օրհնեց ինձ ու ասաց. «Ահա ես կ'անձեցնեմ ու կը բազմացնեմ քեզ, բազում ազգերի նախահայր կը դարձնեմ: Այս երկիրը քեզ կտան իբրեւ յալիպենական ժառանգութիւն»: Արդ, մինչեւ իմ Եգիպտոս գալը Եգիպտոսում ծնուած քո երկու որդիները իմն են: Եփրեմն ու Մանասէն ինձ համար թող լինեն ինչպէս Ռուբէնն ու Շմաոնը, իսկ միւս գաւակները, որոնց ծնունդ կը տան քո արանցից յետոյ, թող ջոնը լինեն: Նրանք իրենց ժառանգութիւնն ստանալու համար թող կոչուեն իրենց եղբայրների անունով: Երբ ես գալիս էի Ասորիների Միջագետքից ու մի ասպարէզի չափ մօտեցել էի Քաբթաթա երկրին, Քանանացիների երկրում մեռաւ քո մայր Ռաբէլը: Ես նրան թաղեցի ճանապարհին, Եփրաթա չհասած. դա Բեթղեհէմն է»: Երբ Իսրայէլը փեսաւ Յովսէփի որդիներին, հարց տուեց. «Մրանք քո ի՞նչն են»: Յովսէփը պատասխանեց հորը. «Իմ

որդիններն են, որոնց Աստուծոյ պարգեւեց ինձ այսպէղ»։ Յակոբն ասաց. «Նրանց բեր ինձ մօտ, որ օրհնեմ նրանց»։
 10 Իսրայէլի աչքերը ձերբազան պարճառով փակարացել էին, նա լաւ չէր տեսնում։ Յովսէփը նրանց մօտեցրեց նրան,
 11 Յակոբը համբուրեց նրանց ու իր գիրկն առաւ։ Իսրայէլն ասաց Յովսէփին. «Ահա ոչ միայն կարօտս առայ թեզնից,
 12 այլև Աստուծոյ ինձ ցոյց տուեց նաեւ քո գաւազներին»։ Յովսէփը նրանց վերցրեց նրա ծնկներից, եւ նրանք մինչեւ
 13 գետին խոնարհուեցին նրա առաջ։ Յովսէփը առաւ իր երկու որդիներին՝ Եփրեմին ունենալով իր աջ կողմում, այ-
 14 սինքն՝ Իսրայէլի ձախ կողմում, եւ Մանասէին իր ձախ կողմում, այսինքն՝ Իսրայէլի աջ կողմում, ու մօտեցրեց նրան։
 15 Իսրայէլը մեկնելով իր աջ ձեռքը՝ դրեց Եփրեմի գլխին, որ կրպտերն էր, իսկ ձախը՝ Մանասէի գլխին եւ փոխեց
 16 ձեռքերի փոխը, քանի որ Մանասէն էր անդրանիկը։ Օրհնեց նրանց եւ ասաց. «Աստուծոյ, որին հաճոյ եղան իմ
 17 նախնիները՝ Աբրահամն ու Իսահակը, Աստուծոյ, որ պահպանեց ինձ իմ մանկութիւնից մինչեւ այսօր, Նրեշտակը,
 18 որ փրկեց ինձ ամէն փեսակ փորձանքներից, թող օրհնի այս մանուկներին, թող սրանց մէջ վերապրի իմ անունը եւ
 19 իմ նախնիների՝ Աբրահամի ու Իսահակի անունը, նրանք օրհնեալ լինեն երկրի վրայ եւ շաք բազմանան»։ Յովսէփը
 20 փրկեց նրան, որ հայրն իր աջը դրել է Եփրեմի գլխին, եւ դա ծանր թուաց նրան։ Յովսէփն ուզեց օգնել հորը, որ նա իր
 21 ձեռքը հանի Եփրեմի գլխի վրայից եւ դնի Մանասէի գլխին։ Յովսէփն ասաց իր հորը. «Կարգն այդպէս չէ, հայր,
 22 որովհետեւ սա է անդրանիկը։ Քո աջը դիր սրա՛ գլխին»։ Նայրը, սակայն, այդ չկամեցաւ, այլ ասաց. «Գիտեմ,
 23 որդեան՛կ, գիտեմ։ Սա նոյնպէս ժողովուրդ թող դառնայ, փառաւորուի, բայց սրա կրպտեր եղբայրը նրանից մեծ կը
 24 լինի։ Նրա որդին բազում ազգերի նախահայր կը լինի»։ Յակոբն այդ օրը օրհնեց նրանց՝ ասելով. «Իսրայէլը թող
 25 ձեր միջոցով օրհնեալ լինի։ Թող ասեն. «Աստուծոյ թեզ հետ թող վարուի այնպէս, ինչպէս Եփրեմի ու Մանասէի
 26 հետ»։ Եւ նա Եփրեմին աւելի առաջ դասեց, քան Մանասէին։ Իսրայէլն ասաց Յովսէփին. «Ահա մեռնում եմ։ Աս-
 27 տուծոյ ձեզ հետ լինի եւ ձեզ վերադարձնի ձեր նախնիների երկիրը։ Ես թեզ իբրեւ սեփականութիւն փոխի եմ իմ
 28 սրով ու աղեղով ամորհացիներից գրաւած Սիկիմը, որն աւելի մեծ է, քան քո եղբայրների բաժինը»։

49 Յակոբը կանչեց իր որդիներին ու ասաց. «Նաւաբուեցէ՛ք, որ ձեզ յայրնեմ այն, ինչ պատահելու է ձեզ հետա-
 2 գայում։ Նաւաբուեցէ՛ք եւ լսեցէ՛ք, Յակոբի որդիներ, լսեցէ՛ք ձեր հայր Իսրայէլին։ Ռուբէն, իմ անդրանիկ որդի, իմ
 3 զօրութիւնն ու իմ որդիների սկիզբ. դու ինձ հետ խիստ վարուեցիր եւ մեծ յանդգնութեամբ կշտամբեցիր ինձ։ Չրի
 4 նման մի՛ եռա, քանզի մտել ես մահիճը քո հօրու պղծել այնժամ մահիճը նրա։ Եղբայրներ Շմաւոնն ու Աւիմա-
 5 նիքաութիւն գործեցին կամովին։ Խորհրդին նրանց մասնակից չի լինի անձն իմ. նրանց դաւին յօժար չէ սիրտն
 6 իմ. ցատումով իրենց մարդ սպանեցին, հաճոյքի համար ջրակտոր արեցին ցուլեր։ Անիծեալ լինի ցատումը նրանց,
 7 քանզի յանդուգն էր. անիծուի նրանց ոխն ու սնուցքը, քանզի սաստիկ էր։ Կը բաժանեմ ես նրանց Յակոբի մէջ, կը
 8 ցրեմ նրանց Իսրայէլի մէջ։ Յուդա՛, թեզ կ'օրհնեն եղբայրները քո. ձեռքը քո կ'իջնի թիկունքի վրայ թշնամիներիդ։
 9 Տօրդ որդիներն գլուխ խոնարհեն պիտի քո առաջ։ Յուդա՛, կորին առիծի, իմ շառափողից ելար, որդեան՛կ իմ, Ելար,
 10 բազմեցիր, ննջեցիր դու որպէս առիծ, որպէս կորին առիծի։ Ո՛վ պիտի արդեօք արթնացնի նրան։ Յուդայից իշ-
 11 խան չի պակասելու, ոչ էլ առաջնորդ՝ նրա կողերից, մինչեւ որ գայ նա, ում պատկանում են հանդերձեալները։ Նրան
 12 են սպասում ժողովուրդները։ Իր աւանակին կը կապի որթից, իսկ որթի ոստից՝ էջի քուռակին։ Իր պարմունձանը կը
 13 լուայ գինով եւ իր հագուստը՝ խաղողի արեամբ։ Գինուց գուարթ են աչքերը նրա, իսկ պարմունքն սպիտակ՝ կաթից
 14 աւելի։ Զարուողը կը բնակուի ծովի եզերքին, որպէս նաւերի նա նաւահանգիստու կը փարածուի նա մինչեւ Սի-
 15 դոն։ Իսաքարը բարուն ցանկացաւ եւ հանգիստ ապրեց իր փարածքներում։ Տեսնելով, որ հանգիստը լաւ է, հողը՝
 16 բարեբեր, ուսերը դրեց աշխարհի փակու դարձաւ բարիք ստեղծող մի մարդ։ Դանը կը դապի իր ժողովուրդին
 17 Իսրայէլի մէջ մէկ մարդու նման. Դանը թող լինի օձ դարանակալ ճանապարհի վրայ՝ խայթելու համար ձիու գար-
 18 շապարն ու ցած գցելու հեծեալին նրա։ Մնա՛լ, սպասե՛լ Տիրոջ փրկութեան։ Գաղն աւազակների ծուղակը կ'ընկնի
 19 եւ ինքն էլ, սակայն, կը հեփապնդի աւազակներին։ Աւերի հացը առապ կը լինի, իշխաններին էլ նա պարէն կը փայ։
 20 Նեփթաղիմը բարձրուէ՛լ ծառ է, որ իր բազում ճիւղերով գեղեցկութիւն է սփռում։ Փառքի բարձրացած որդեան՛կ
 21 իմ Յովսէփ, որդեան՛կ իմ՝ դարձած դու նախանձելի, դարձիր դու ինձ մօտ, որդեան՛կ իմ մաքաղ, բանասերկուները
 22 բամբասում էին, դափափեպում թեզ։ Նրա դէմ ոխով բորբոքում էին աղեղնատրներ։ Փշրուեցին զօրութեամբ ա-
 23 ղեղները նրանց, ու թուլացան ջրերը նրանց բազուկների Յակոբի հօր Աստուծոյ ձեռքով, նրա կողմից, ով զօրացրեց
 24 Իսրայէլին՝ Աստուծոյ քո հօր։ Եւ թեզ օգնեց Աստուծոյ իմ, նա օրհնեց թեզ ի վերուստ օրհնութեամբ մի երկնային,
 25 ամէն ինչով լի երկրի օրհնութեամբ եւ օրհնեց նաեւ սրինք ու արգանք։ Քո հօր օրհնութիւնն ու մօր օրհնութիւնն
 26 առաւել ուժեղ, քան օրհնանքը յաւերժական լեռների, քան օրհնանքը յափտեանական բլուրների, իջնի թող գլխի վրայ
 27 Յովսէփի ու գլխին նրա եղբայրների, որոնց առաջնորդեց նա։ Բենիամին՝ յափշտակող գայլ, առաւօտեան իր որսն
 28 ուրող, երեկոյեան պապառ բաշխող»։ Այս բոլորը՝ Յակոբի որդիները, փաստերկու ցեղերն են։ Սա է ահա, ինչ որ
 29 խօսեց նրանց հայրը իրենց հետ։ Նա իսրայէլացիներին օրհնեց իրեն արժանի օրհնութեամբ։ Նա պարտութեց նրանց՝
 30 ասելով. «Ես գնում եմ իմ նախնիների գիրկը։ Ինձ թաղեցէ՛ք իմ նախնիների մօտ, այն քարայրում, որ թեփացի Եփ-
 31 րոնի ագարակում է, այն գոյգ քարայրում, որ այդ դաշտում է, Մամբրէի կաղնու դիմաց, Քանանացիների երկրում։
 32 Այդ քարայրը Աբրահամը գնել էր թեփացի Եփրոնից իբրեւ սեփական շիրմավայր։ Այնպէղ են թաղել Աբրահամին
 33 ու նրա կնոջը՝ Սառային։ Այնպէղ են թաղել Իսահակին ու նրա կնոջը՝ Ռեբեկային։ Այնպէղ են թաղել Լիային. սա
 34 ագարակի եւ նրա մէջ գրնուող քարայրի այն կալուածքն է, որ գնուեց Քեփի որդիներից։ Յակոբը դադարեց իր
 35 որդիներին պատուիրան փոխուց, ուրբերը յետ բերեց մահիճի մէջ, մեռաւ եւ գնաց իր նախնիների գիրկը։

50, 2 Յովսէփն ընկնելով իր հօր երեսին՝ լաց եղաւ նրա վրայ եւ համբուրեց նրան։ Յովսէփը հրամայեց դի գնաող
 3 իր սպասաւորներին գնաւել իր հօրը. գնաողները գնաւեցին Իսրայէլին։ Լրացան նրա քառասուն օրերը. այդքան
 4 էր տեսնում թաղելու կարգը։ Եգիպտոսը եօթանասուն օր սզաց նրան։ Սգոյ օրերն անցնելուց յետոյ Յովսէփը խօսեց
 5 փարատնի իշխանների հետ եւ ասաց. «Եթէ՛ շնորհ եմ գրել ձեր առաջ, սպա դիմեցէ՛ք փարատնին եւ ասացէ՛ք,
 6 որ իմ հայրը երդուեցրել է ինձ ու ասել. «Ահա ես մեռնում եմ։ Ինձ կը թաղես այն շիրմում, որ ես ինձ համար
 7 փորել եմ Քանանացիների երկրում»։ Արդ, թո՛յլ փոր գնամ, թաղեմ իմ հօրն ու վերադառնամ»։ Փարատնն ասաց,
 8 «Գնա՛, թաղի՛ր քո հօրը, ինչպէս որ նա երդուեցրել է թեզ»։ Յովսէփը գնաց, որ թաղի իր հօրը։ Նրա հետ գնացին
 9 նաեւ փարատնի բոլոր ծառաները, նրա պալապի աւագանին, Եգիպտացիների երկրի բոլոր աւագները, Յովսէփի

ամբողջ ընդհանրությունը, նրա եղբայրները, նրա հոր ընդհանրությունը: Իսկ մերձատրոներին, ոչխարներին 9
 ու արջառններին թողեցին Գեսեմ երկրում: Նրա հետ գնացին նաև կառքերն ու հեծեալները եւ դարձան մի հսկայ 10
 բանակ: Նրանք հասան Յորդանանի այն կողմը գրնուող Արադի կալը եւ այնպեղ սասարիկ ողբ ու կոծ արեցին 11
 նրա վրայ: Նա հոր համար եօթը օր սուգ արեց: Քանանացիների երկրի բնակիչները, փեսներով Արադի կալում 12
 արուած սուգը, ասացին. «Եգիպտացիները մեծ սգի մէջ են»: Դրա համար էլ այդ վայրը կոչուեց Եգիպտոսի Սուգ.
 այն Յորդանանի միւս կողմն է: Իսրայելի որդիները նրա դիակի հետ վարուեցին այնպէս, ինչպէս նա էր պատուիրել 13
 իրենց. վերցրին նրան ու թաղեցին այնպեղ: Նրա որդիները նրան փարան Քանանացիների երկիրը եւ թաղեցին 14
 Մամբրէի կողմու դիմաց, զոյգ բարայրում, որ Աբրահամը գնել էր քեպացի Եփրոնից իբրեւ սեփական շիրմավայր:
 Յովսէփը վերադարձաւ Եգիպտոս. ինքը, իր եղբայրները եւ իր հորը թաղելու համար իր հետ գնացած բոլոր մարդիկ: 15
 Երբ Յովսէփի եղբայրները փեսան, որ իրենց հայրը մահացել է, ասացին. «Գուցէ Յովսէփը ոյս է պահել մեր դէմ 16
 եւ վրէժ կը լուծի այն բոլոր չարիքների համար, որ մենք պարճառեցինք նրան»: Նրանք եկան Յովսէփի մօտ ու 17
 ասացին. «Քո հայրը երբ դեռ չէր մեռել, մեզ երդուեցրել էր ու ասել. «Այսպէս կ'ասէք Յովսէփին. նրանք չարիք 18
 գործեցին քո դէմ, բայց դու կը ներես նրանց յանցանքներն ու մեղքերը»: Արդ, ների՛ր քո հոր Աստծու ծառաների
 յանցանքները»: Յովսէփն իրեն ասուած այս խօսքերի համար լաց եղաւ: Նրա եղբայրները գալով իր մօտ՝ ընկան 19
 նրա ոտքերն ու ասացին. «Ահա մենք քո ծառաներն ենք»: Յովսէփը նրանց ասաց. «Մի՛ վախեցէք, որովհետեւ ես էլ 20
 Աստծու մարդն եմ: Դուք մտածեցիք ինձ չարիք պարճառել, բայց Աստուած իմ նկատմամբ բարի վարուեց, ինչպէս 21
 որ եղաւ այսօր, որովհետեւ մարդկանց մեծ բազմութիւն կերակրեցի ես»: Նա ասաց նրանց. «Մի՛ վախեցէք: 22
 Ես կը կերակրեմ ձեզ եւ ձեր ընդհանրությունը»: Յովսէփը միսիթարեց եւ հանգստացրեց նրանց: Եւ Եգիպտոսում
 բնակուեցին Յովսէփն ինքը, իր եղբայրներն ու իր հոր ողջ գերդաստանը: Յովսէփն ապրեց հարիւր փասը փարի: 23
 Յովսէփը փեսաւ Եփրեմի որդիների մինչեւ երրորդ սերունդը: Մանասէի որդի Մաքիթի որդիները ծնուեցին Յովսէփի
 ծնկներին: Յովսէփը, դիմելով իր եղբայրներին, ասաց. «Ահա ես մեռնում եմ: Աստուած թող այցելի ձեզ, հանի այս 24
 երկրից ու փանի այն երկիրը, որ Աստուած երդուել է փալ մեր նախնիներին՝ Աբրահամին, Իսահակին ու Յակոբին»:
 Յովսէփը երդուեցրեց Իսրայելի որդիներին ու ասաց. «Այն ժամանակ, երբ Աստուած ձեզ կ'այցելի, այսպեղից կը 25
 հանէք նաեւ իմ ոսկորները եւ կը փանէք ձեզ հետ»: Յովսէփը վախճանուեց հարիւր փասը փարեկան հասակում: 26
 Թաղեցին նրան ու փապանի մէջ դրեցին Եգիպտոսում:

Եւք

1 Սրանք են Իսրայելի այն որդիների անունները, որոնք իրենց հօր հետ մտան Եգիպտոս, իւրաքանչիւրն իր
2, 3, 4 ամբողջ ընտանիքով մտաւ. Ռուբէն, Շամուոն, Դեի, Յուդա, Իսաքար, Զաբուլոն եւ Բենիամին, Դան
5 եւ Նեփթալիմ, Գադ եւ Ասեր: Յակոբից սերուած բոլոր մարդիկ եօթանասունհինգ հոգի էին: Յովսէփը
6 գրնում էր Եգիպտոսում: Վախճանուեց Յովսէփը. նաեւ նրա բոլոր եղբայրներն ու ամբողջ սերունդը:
7 Իսրայելի որդիները, սակայն, աճեցին ու բազմացան: Նրանք խիստ բազմացան ու հզօրացան, որովհետեւ երկիրը
8 նպաստում էր նրանց բազմանալուն: Գահ բարձրացաւ մի ուրիշ թագաւոր, որը Յովսէփին չէր ճանաչում: Նա իր ժո-
9, 10 դովրդին ասաց. «Իսրայելի որդիների սերունդը մեծ է գօրութեամբ եւ գօրանում է մեզնից աւելի: Արդ, եկէք ինչ-որ
բան հնարենք նրանց դէմ, գուցէ աւելի բազմանան, եւ երբ պատերազմ ծագի, նրանք միանան թշնամիներին ու մեր
11 դէմ կռուելով՝ դուրս ելնեն այս երկրից»: Եւ նա վերակացուներ կարգեց նրանց վրայ, որ գործի լծելով՝ չարչարեն
նրանց: Նրանք փարաւոնի համար կառուցեցին Փիղոն, Ռամեսսէ եւ Ովն անառիկ քաղաքները: Ովնը Արեգ քաղաքն
12, 13 է: Բայց որքան ճնշում էին նրանց, նրանք այնքան աւելի էին բազմանում ու անչափ հզօրանում: Եգիպտացիները
զգուեցնում էին Իսրայելի որդիներին, բռնութիւն գործադրելով նեղում էին նրանց, փաժանակիր աշխատանքի էին
14 լծում, նրանց կեանքը մաշում կալի, աղիւսաշինութեան ու դաշտային բոլոր գործերի մէջ՝ բռնութեամբ ստիպելով
15 նրանց, որ ծառայեն: Եգիպտացիների արքան դիմեց երբայեցիների մանկաբարձներին. նրանցից մէկի անունը
16 Սեփորա էր, իսկ երկրորդի անունը՝ Փուա: Եւ արքան ասաց. «Երբ երկունքով բռնուած երբայեցի կանանց մօտ
17 գնաց ծննդաբերութեան օգնելու, եթէ ծնուածը արու լինի, սպանեցէ՛ք նրան, իսկ եթէ էգ լինի, ողջ թողէ՛ք»: Մանկա-
բարձները, աստուածավախ լինելով, չարեցին այն, ինչ եգիպտացիների արքան հրամայել էր իրենց. նրանք ողջ էին
18 թողնում նաեւ արուներին: Եգիպտացիների արքան կանչեց մանկաբարձներին ու ասաց նրանց. «Ինչո՞ւ էք այդպէս
19 վարում, ինչո՞ւ էք ողջ թողնում արուներին»: Մանկաբարձները պատասխանեցին փարաւոնին. «Երբայեցի կա-
20 նայք եգիպտացի կանանց նման չեն. նրանք ծննդաբերում են մինչեւ որ մանկաբարձները իրենց մօտ գան»: Նրանք
ծննդաբերում էին, եւ Աստուած բարութիւն էր անում մանկաբարձներին, ուստի ժողովուրդը խիստ բազմանում էր
21, 22 ու անչափ հզօրանում: Քանի որ մանկաբարձները աստուածավախ էին, նրանք փուն-փեղ դրին: Փարաւոնն իր
ամբողջ ժողովրդին հրամայելով ասաց. «Երբայեցիներից ծնուած բոլոր արու զաւակներին գն՛րը նետեցէ՛ք, իսկ
բոլոր աղջիկ զաւակներին ողջ թողէ՛ք»:

2, 2 Այնպէղ էր գրնում Դեիի ցեղից մի մարդ, որն անուանացաւ Դեիի դուստրերից մէկի հետ: Սա յղիացաւ ու
3 ծնեց մի արու գաւակ: Տեսնելով, որ նա գեղեցիկ է, երեք ամիս թաքցրին նրան: Երբ այլեւս չէին կարող նրան
թաքցնել, նրա մայրն առաւ եղեգից հիւսուած մի զամբիւղ, այն ծեփեց կայրածիւթով, դրա մէջ դրեց մանկանը եւ
4 զամբիւղը դրեց ծանծաղուտ մի փեղ, գեփափին մօտիկ: Մանկան քոյրը հեռուից հետեւում էր՝ փեսնելու համար, թէ
5 ինչ կը պատահի նրան: Այդ ժամանակ էր, որ փարաւոնի դուստրն եկաւ գետում լողանալու, իսկ նրա նաժիշկները
6 քայլում էին գետի ափով: Ծանծաղուտի մէջ զամբիւղ նկատելով՝ նա մի նաժիշտ ուղարկեց, որ վերցնի այն: Նա
բացեց եւ փեսաւ երեխային: Երեխան լաց էր լինում զամբիւղում: Փարաւոնի դուստրը, խղճալով նրան, ասաց.
7 «Երբայեցիների երեխաներից է դա»: Մանկան քոյրն ասաց փարաւոնի դստրը. «Ուզո՞ւմ ես, որ երբայեցիներից
8 մի դայեակ կին կանչեմ, նա թող կերակրի այդ մանկանը»: Փարաւոնի դուստրն ասաց՝ «գնա՛»: Աղջիկը գնաց ու
9 կանչեց մանկան մօտը: Փարաւոնի դուստրը նրան ասաց. «Վերցրո՛ւ այդ մանկանը եւ կերակրի՛ր նրան ինձ համար:
Ես կրամ քո վարձը»: Կինը վերցրեց մանկանը եւ կերակրեց նրան: Երբ մանուկը մեծացաւ, կինը նրան բերեց
10 փարաւոնի դստր մօտ, եւ մանուկը նրան որդեգիր դարձաւ: Նա նրան Մովսէս կոչեց ասելով՝ ջրից եմ հանել
11 նրան: Շար օրեր յետոյ, երբ Մովսէսը մեծացաւ, գնաց իր ազգակիցների՝ իսրայելացիների մօտ, ականափես
եղաւ նրանց չարչարանքներին: Նա նկատեց, որ մի եգիպտացի ծեծում էր իր երբայեցի եղբայրներից մէկին՝ մի
12 իսրայելացու: Մովսէսն այս ու այն կողմ նայեց եւ ոչ ոքի չտեսնելով, սպանեց եգիպտացուն եւ նրան թաղեց
13 աւազի փակ: Յաջորդ օրը նա փեսաւ իրար հետ կռուող երկու երբայեցիների եւ անիրաւութիւն անողին ասաց.
14 «Ինչո՞ւ ես ծեծում ընկերոջդ»: Սա պատասխանեց. «Ով է քեզ իշխան ու դատարար կարգել մեզ վրայ, թե՛ ինձ
էլ ես ուզում սպանել, ինչպէս որ երէկ սպանեցիր եգիպտացուն»: Մովսէսը վախեցաւ՝ մտածելով, որ եղելութիւնը
15 յայտնի է դարձել: Երբ փարաւոնը լսեց այդ դէպքի մասին, պահանջեց, որ սպանեն Մովսէսին: Մովսէսը փախաւ
16 փարաւոնի պարճառով ու բնակուեց Մադիամի երկրում: Մադիամի երկիրը զալով՝ նա նստեց մի ջրհորի մօտ:
Մադիամացիների քուրմն ունէր եօթը դուստր, որոնք արածեցնում էին իրենց հօր ոչխարները: Նրանք եկել էին
17 ջուր հանելու եւ լցնելու աւազանները, որպէսզի ջրեն իրենց հօր ոչխարները: Բայց եկան ուրիշ հովիւներ եւ
աղջիկներին հեռու քշեցին: Մովսէսը ուրքի ելաւ եւ պաշտպանեց նրանց, ջուր հանեց ու ջրեց նրանց ոչխարները:
18 Աղջիկներն եկան իրենց հօր՝ Նաաֆուէի մօտ: Սա նրանց հարցրեց. «Ինչո՞ւ այսօր օրը ցերեկով վերադարձաք»:
19 Նրանք պատասխանեցին. «Մի եգիպտացի փղամարդ մեզ փրկեց այդ հովիւների ձեռքից, ջուր հանեց ու ջրեց մեր
20 ոչխարները»: Նայրը հարցրեց իր դուստրերին. «Իսկ ո՞ր է նա, ինչո՞ւ թողեցիք այդ մարդուն: Արդ, կանչեցէ՛ք նրան,
21 որ հաց ուրիշ»: Եւ Մովսէսը բնակուեց այդ մարդու մօտ, եւ սա իր դուստր Սեփորային Մովսէսին կնութեան փութեց:
22, 23 Կինը յղիացաւ ու ծնեց որդի, որին Մովսէսը Գերսամ անուանեց ասելով՝ ես պանդուխտ եմ օտար երկրում: Շար
օրեր անց մեռաւ եգիպտացիների թագաւորը: Իսրայելացիները, որոնք փանջում էին փաժանակիր աշխատանքի
24 մէջ, աղաղակ բարձրացրին. նրանց աղաղակը հասաւ Աստուծուն: Եւ Աստուած լսեց նրանց հեծութիւնը, յիշեց իր
25 ուխտը, որ կատել էր Աբրահամի, Իսահակի ու Յակոբի հետ: Աստուած իր հայեացքն ուղղեց իսրայելացիներին:
Նա յայտնուեց նրանց:

3 Մովսէսն արածեցնում էր իր աներոջ՝ Յոթորի՝ մադիամացիների քուրմի ոչխարները: Նա ոչխարները փարաւ ա-
2 նապափ ու հասաւ Աստուծոյ լեռը՝ Քորեբ: Տիրոջ հրեշտակը երեւաց նրան մօրենու միջից կրակի բոցով: Մովսէսը
3 փեսնում էր, որ մորենին հրով վառուած էր, բայց չէր այրում: Մովսէսն ինքն իրեն ասաց. «Գնամ փեսնեմ այս

մեծ փեսարանը: Ինչպե՞ս է, որ մորենին չի այրում»: Երբ Տէրը նկատեց, որ Մովսէսը փեսաներու համար մօտ է 4
գնում, մորենու միջոց ձայն փուռեց նրան ու ասաց. «Մովսէս, Մովսէս»: Սա ասաց. «Ի՞նչ է»: Աստուած ասաց. «Մի՛ 5
մօտեցիր այսպէտ: Կօշիկներդ հանի՛ր քո ոտքերից, որովհետեւ այն վայրը, ուր կանգնած ես դու, սուրբ հող է»: 6
Եւ աւելացրեց. «Ես քո հօր Աստուածն եմ, Աբրահամի Աստուածը, Իսահակի Աստուածը ու Յակոբի Աստուածը»: 7
Եւ Մովսէսը շուտ փուռեց իր երեսը, որովհետեւ վախենում էր նայել Աստծուն: Տէրն ասաց Մովսէսին. «Ես ակա- 8
նաբեւ եղայ Եգիպտոսում գրնուող իմ ժողովրդի կրած փառապանքներին, լսեցի վերակացուների պարճառով
նրանց բարձրացրած աղաղակը, փեղեակ եմ նրանց վշտերին: Ես իջայ, որ նրանց փրկեմ եգիպտացիների ձեռքից, 9
նրանց հանեմ այդ երկրից, նրանց փանեմ մի լաւ ու ընդարձակ երկիր՝ Քանանացիների, Քերացիների, Ամորիա-
ցիների, Փերեզացիների, Խտացիների, Գերգեսացիների ու Յերուսացիների երկիրը, ուր կաթ ու մեղր է հոսում: 10
Արդ, ահաապակ իսրայէլացիների աղաղակը հասել է ինձ. ես փեսայ այն փառապանքները, որ նրանք կրում են
եգիպտացիների ձեռքից: Արդ, արի՛ քեզ ուղարկեմ եգիպտացիների արքայ փարաօնի մօտ, որ իմ ժողովրդին իս- 11
րայէլացիներին հանես Եգիպտացիների երկրից»: Մովսէսն ասաց Աստծուն. «Ես ո՞վ եմ, որ գնամ եգիպտացիների
արքայ փարաօնի մօտ եւ իսրայէլացիներին հանեմ Եգիպտացիների երկրից»: Աստուած ասաց. «Ես քեզ հետ 12
կը լինեմ, եւ երբ այս լերան վրայ Աստծուն պաշտէք, այդ քեզ համար նշան կը լինի, որ ես եմ ուղարկել քեզ, որ-
պէսզի իմ ժողովրդին հանես Եգիպտացիների երկրից»: Մովսէսն ասաց Աստծուն. «Ես կը գնամ իսրայէլացիների 13
մօտ ու նրանց կ'ասեմ. «Ձեր հայրերի Աստուածն է առաքել ինձ ձեզ մօտ»: Եւ եթէ նրանք հարցնեն ինձ, թէ ի՞նչ
է նրա անունը, ես ի՞նչ պատասխան փամ նրանց»: Աստուած ասաց Մովսէսին. «Ես այն Աստուածն եմ, որ է»: 14
Եւ աւելացրեց. «Այսպէս կ'ասես իսրայէլացիներին. «Որ է-ն առաքեց ինձ ձեզ մօտ»: Աստուած դարձեալ ասաց
Մովսէսին. «Այսպէս կ'ասես իսրայէլացիներին. «Ձեր հայրերի Տէր Աստուածը՝ Աբրահամի Աստուածը, Իսահակի 15
Աստուածը եւ Յակոբի Աստուածն է առաքել ինձ ձեզ մօտ»: Այս է իմ յափառանքն անունը, որ յիշարակ է ազգից
ազգ: Արդ, գնա հաւաքի՛ր իսրայէլացի ձերերին ու նրանց ասա՛. «Ձեր հայրերի Տէր Աստուածը՝ Աբրահամի Աստու- 16
ածը, Իսահակի Աստուածը եւ Յակոբի Աստուածը երեսաց ինձ ու ասաց. «Ես այցելեցի ձեզ ու գիտեմ, թէ ինչ բաներ
պատահեցին ձեզ հետ Եգիպտոսում: Ես ասում եմ. «Ձեզ հանելու եմ Եգիպտացիների՝ չարչարանքների երկրից 17
եւ փանելու եմ Քանանացիների, Քերացիների, Ամորացիների, Փերեզացիների, Գերգեսացիների, Խտացիների ու
Յերուսացիների երկիրը, ուր կաթ ու մեղր է հոսում»: Նրանք կը լսեն քեզ: Դու իսրայէլացի ձերերի հետ կը մօտեն 18
եգիպտացիների արքայ փարաօնի մօտ եւ կ'ասես նրան. «Եբրայեցիների Տէր Աստուածը մեզ կանչում է իր մօտ:
Նիմա պիտի գնանք երեք օրուայ ճանապարհ դէպի անապատ, որպէսզի մեր Աստծուն զոհ մատուցենք»: Ես գիտեմ, 19
որ եգիպտացիների արքան թոյլ չի փայ, որ դուք գնաք, բայց հօգոր մի ձեռք կը ստիպի նրան: Ես ձեռքս մեկնելով
պիտի հարուածեմ Եգիպտոսին իմ բոլոր զարմանահրաշ գործերով, որ պիտի գործեմ նրանց մէջ, եւ դրանից յետոյ 20
միայն ես պիտի ազար արձակի ձեզ: Ես եգիպտացիների ներկայութեամբ շնորհներ եմ փալու իմ ժողովրդին, որ
երբ դուք գաք, ձեռնունայն դուքս չգաք: Ամէն մի կին իր հարեւանից կամ իր հարեւանութեամբ բնակուողից թող 21
ուզի ոսկէ ու արծաթէ անօթներ եւ զգեստներ: Դուք կը զարդարէք ձեր ստրուներին ու ձեր աղջիկներին եւ այդպիսով
կողոպտած կը լինէք եգիպտացիներին»:

Պատասխան փուռեց Մովսէսն ու ասաց. «Եթէ ինձ չհաւաքան, իմ ասածը չլսեն, (քանի որ նրանք կարող են 4
ասել, թէ՛ Աստուած քեզ չի երեսացել), ես ի՞նչ ասեմ նրանց»: Տէրն ասաց նրան. «Այդ ի՞նչ է քո ձեռքին»: Սա ասաց. 2
«Գաւազան»: Նա ասաց. «Գետի՛ն գցիր դա»: Մովսէսը գետին գցեց գաւազանը, այն օձ դարձաւ, եւ Մովսէսը 3
փախաւ դրանից: Տէրն ասաց Մովսէսին. «Երկարի՛ր ձեռքդ եւ բռնի՛ր դրա պոչից»: Նա երկարեց ձեռքն ու բռնեց 4
պոչից, եւ օձը գաւազան դարձաւ իր ձեռքում: «Այդպէս կ'անես, որպէսզի քեզ հաւաքան, որ քեզ երեսացել է նրանց 5
հայրերի Աստուածը՝ Աբրահամի Աստուածը, Իսահակի Աստուածը եւ Յակոբի Աստուածը»: Տէրը նորից ասաց 6
նրան. «Ձեռքդ ծոցդ դի՛ր»: Նա ձեռքը դրեց իր ծոցը, ապա հանեց այն իր ծոցից, եւ ձեռքը ձեռն նման սպիտակեց,
ինչպէս բորոպների մօտ է լինում: Աստուած ասաց. «Ձեռքդ ծոցդ դի՛ր»: Նա ձեռքը դրեց իր ծոցը, յետոյ հանեց այն 7
իր ծոցից, եւ ձեռքը վերստացաւ իր մարմնի նախկին գոյնը: Աստուած ասաց. «Եթէ չհաւաքան քեզ եւ չունկնդրեն 8
առաջին նշանի ձայնին, ապա կը հաւաքան քո երկրորդ նշանին: Եթէ պարահի, որ չհաւաքան երկու նշաններին 9
էլ, չանսան քո ասածին, ապա գետից ջուր կը վերցնես, կը թափես գետին, եւ գետից քո առած ջուրը գետին վրայ
արին կը դառնայ»: Մովսէսն ասաց Տիրոջը. «Աղաչում եմ քեզ, Տէր, մինչեւ օրս ես պերճախօս չեմ եղել, ոչ իսկ երբ 10
սկսեցիր խօսել քո ծառայի հետ, որովհետեւ անվարժ եմ իտուում, ծանրախօս եմ»: Տէրն ասաց Մովսէսին. «Ո՞վ է
մարդուն բերան փուռել, կամ ո՞վ է ստեղծել խոյլին ու համրին, փեսնողին ու կոյրին: Մի՛թէ ոչ ես՝ Աստուածս: Արդ, 12
գնա՛, ես կը բացեմ քո բերանը, քեզ կը սովորեցնեմ, որ ասես այն, ինչ պէտք է ասել»: Մովսէսն ասաց. «Աղաչում
եմ քեզ, Տէր, մի այլ կարող մարդու ընտրիր, նրան ուղարկիր»: Տէրը խիստ բարկացաւ Մովսէսի վրայ ու ասաց. 14
«Մի՛թէ դեւրացի Ահարոնը քո եղբայրը չէ: Գիտեմ, որ նա քո փոխարէն փայլուն կը խօսի: Նա քեզ ընդառաջ կ'ելնի
եւ քեզ փեսնելով՝ ամբողջ հոգով կ'ուրախանայ: Կը խօսես նրա հետ եւ իմ պատգամները կը դնես նրա շրթներին: 15
Ես կը բացեմ քո բերանն ու նրա բերանը, ձեզ կը սովորեցնեմ այն, ինչ պէտք է անէք: Ժողովրդի հետ քո փոխարէն
նա կը խօսի, նա կը լինի քո խօսափողը, իսկ դու նրա համար կը լինես ներշնչող Աստուած: Այն գաւազանը, որ օձ 17
դարձաւ, կ'առնես ձեռքդ եւ դրանով նշաններ կը գործես»: Մովսէսը գնաց իր աներոջ՝ Յոթորի մօտ ու ասաց նրան. 18
«Վերադառնամ Եգիպտոսում գրնուող իմ եղբայրների մօտ եւ փեսնեմ, թէ փակալին կենդանի՞ են»: Յոթորն ասաց
Մովսէսին. «Բարի ճանապարհ»: Այս դէպքերից բազում օրեր անց, երբ վախճանուել էր եգիպտացիների արքան, 19
Տէրը Մադիամում ասաց Մովսէսին. «Գնա՛, վերադարձի՛ր Եգիպտոս, որովհետեւ արդէն մեռել են բոլոր նրանք, ովքեր
ուզում էին խլել քո կեանքը»: Մովսէսը, առնելով իր կնիքն ու երեխաներին, նրանց նստեցրեց գրաստների վրայ ու 20
վերադարձաւ Եգիպտոս: Մովսէսն իր ձեռքն առաւ գաւազանը, որ Աստուած էր փուռել իրեն: Տէրն ասաց Մովսէսին. 21
«Եգիպտոս գնալիս ու վերադառնալիս փարաօնի առաջ ջանա՛, որ անես բոլոր այն նշանները, որոնք անելու շնորհը
փուռել եմ քո ձեռքը: Ես խաբասիրտ կը դարձնեմ փարաօնին, եւ նա ազար չի արձակի ժողովրդին: Դու կ'ասես 22
փարաօնին. «Այսպէս է ասում Տէրը. իմ անդրանիկ որդին Իսրայէլն է: Քեզ ասացի՝ ազար արձակիր իմ ժողովրդին, 23
որ պաշտի ինձ: Իսկ եթէ չուզենաս ազար արձակել նրան, այդ դէպքում ես կը սպանեմ քո անդրանիկ որդուն»:

24, 25 Ճանապարհին, իջեանում, Մովսէսին հանդիպեց Տիրոջ հրեշտակը, որն ուզում էր սպանել նրան: Մեպփորան, վերցնելով մի սուր քար, թլփապեց իր անթլիսար որդուն եւ հրեշտակի ուրբերն ընկնելով՝ ասաց. «Ահա կարարուեց իմ մանկան թլփապութեան կարգը»: Նրեշտակը հեռացաւ նրանից, քանի որ նա ասել էր, թէ՛ «Կարարուեց իմ մանկան թլփապութեան կարգը»: Տէրն ասաց Ահարոնին. «Գնա՛ անապար՝ Մովսէսին ընդառաջ»: Նա գնաց, նրան հանդիպեց Աստուծոյ լեռան վրայ ու համբուրեց նրան: Մովսէսն Ահարոնին յայտնեց իրեն ուղարկող Տիրոջ բոլոր պարգամներն ու բոլոր այն նշանները, որ պարտւիրել էր իրեն կարարել: Մովսէսն ու Ահարոնը գնացին եւ հաւաքեցին իսրայէլացիներին ամբողջ ձերակոյտը: Ահարոնը նրանց հաղորդեց բոլոր այն պարգամները, որ Տէրը յայտնել էր Մովսէսին, եւ Մովսէսը նշաններ գործեց ժողովրդի առաջ: Ժողովուրդը հաւաքաց եւ ուրախացաւ, որ Աստուած այցելել է իսրայէլացիներին, ականապես եղել իրենց փառապանքներին: Ժողովուրդը խոնարհուեց ու երկրպագեց:

5 Այնուհետեւ Մովսէսն ու Ահարոնը եկան փարաւոնի մօտ ու ասացին նրան. «Այսպէս է ասում Իսրայէլի Տէր Աստուածը. «Արձակիր իմ ժողովրդին, որ իմ պարտին փօն կարարի անապարտ»: Փարաւոնն ասաց. «Ո՛վ է նա, որի ձայնին անսալով՝ պիտի ազապ արձակեմ իսրայէլացիներին: Այդ Տիրոջը ես չեմ ճանաչում եւ իսրայէլացիներին էլ չեմ արձակում»: Նրան ասացին. «Եբրայեցիների Աստուածն է կանչել մեզ իր մօտ: Արդ, երեք օրուայ ճանապարհ պիտի գնանք անապարտով, որպէսզի գոհ մարտցենք մեր փէր Աստուծուն, այլապէս մեզ մահ կամ սպանութիւն է սպասում»: Եգիպտացիների արքան նրանց ասաց. «Մովսէս եւ Ահարոն, դուք ինչո՞ւ էք մարդկանց կտրում իրենց գործից: Ամէն մէկը թող գնայ իր գործին»: Եւ փարաւոնը շարունակեց. «Ահա երկրիս մէջ խիստ բազմանում է ժողովուրդը, նրանց գործից չկտրենք»: Փարաւոնն այդ օրը ժողովրդի գործավարներին ու նրանց վերակացուներին հրամայեց՝ ասելով. «Այդ մարդկանց այլեւս յարդ չտրաք աղիւս շինելու համար, ինչպէս փալիս էիք մինչեւ օրս: Իրենք թող գնան ու իրենց համար յարդ հայթայթեն: Եւ սպիպեցէք, որ, որքան առաջ էին նրանք աղիւս շինում, նոյնքան էլ շինեն այսուհետեւ. բան չպակասեցնէք: Անգործ մնալու պարճառով է, որ նրանք աղաղակում են ու ասում. «Գնանք, գոհ մարտցենք մեր Աստուծուն»: Թող մարդկանց գործն էլ անելի ծանրանայ, որպէսզի դրանով զբաղուեն եւ ոչ թէ դաբարկ բաների մասին մտածեն»: Ժողովրդի գործավարները եւ նրանց վերակացուները խիստ ծանր աշխատանքի լծեցին նրանց եւ, դիմելով ժողովրդին, ասացին. «Այսպէս է ասում փարաւոնը. «Ձեզ այլեւս յարդ չեմ փայ: Դուք ինքներդ գնացէք, ձեզ համար յարդ հաւաքեցէք, ուր որ գտնէք, բայց սահմանուած չափից ոչինչ չպիտի պակասի»: Ժողովուրդը սիռուեց ամբողջ Եգիպտոսով մէկ, որպէսզի եղէ հաւաքի յարդ պարարաստելու համար: Գործավարներն սրիպում էին նրանց անընդհար աշխատել՝ ասելով. «Ձեր ամենօրեայ գործն արէք այն չափով, ինչպէս որ երբ յարդ էին փալիս ձեզ»: Եւ իսրայէլացի գործավարները փանջանքի էին ենթարկում փարաւոնի՝ իրենց վրայ նշանակած վերակացուներից, որոնք ասում էին. «Ինչո՞ւ այսօր էլ աղիւս չէք շինում այնքան, որքան մինչեւ օրս»: Իսրայէլացի գործավարները գնացին բողոքեցին փարաւոնին՝ ասելով. «Ինչո՞ւ ես այդպէս վարում քո ծառաների հետ: Քո ծառաներին յարդ չեմ փալիս, բայց հրամայում են, որ աղիւս շինենք: Քո ծառաներն, ահա, փանջանքի մէջ են: Դու կեղեքում ես քո ժողովրդին»: Փարաւոնը նրանց ասաց. «Դուք ծոյլ ու անբան մարդիկ էք, դրա համար էլ ասում էք. «Գնանք գոհ մարտցենք մեր Աստուծուն»: Արդ, գնացէք աշխատեցէք, որովհետեւ ոչ ոք ձեզ յարդ չի փալու, բայց դուք աղիւսի սահմանուած քանակը պէտք է փայք»: Իսրայէլացիների գործավարները, րեսնելով իրենց այս ծանր կացութիւնը, իրար մէջ ասացին. «Ոչ ոք չի նուազեցնի աղիւս շինելու մեր ամենօրեայ քանակը»: Նրանք հանդիպեցին Մովսէսին ու Ահարոնին, որոնք փարաւոնի պալատից ելնելով՝ գալիս էին իրենց մօտ: Նրանք ասացին նրանց. «Թող Աստուած աչքի առաջ ունենայ ձեզ եւ դարի, քանի որ մեր հօտը զարշէլի դարձրիք փարաւոնի ու նրա պաշտօնեաների աչքին: Դուք սուր փութեցիք նրա ձեռքը, որ նա մեզ սպանի»: Դիմելով Տիրոջը՝ Մովսէսն ասաց. «Տէ՛ր, ինչո՞ւ չարչարեցիր քո ժողովրդին եւ ինչո՞ւ ուղարկեցիր ինձ: Այն պահից, երբ մօլայ փարաւոնի պալատը քո անունից նրա հետ խօսելու համար, նա չարչարեց ժողովրդին, իսկ դու երբեք չես փրկում քո ժողովրդին»:

6 Տէրն ասաց Մովսէսին. «Նիմա կը րեսնես, թէ ինչ եմ անելու փարաւոնին: Նա հզօր ձեռքի միջոցով պիտի արձակի նրանց, եւ բարձրացուած բազուկով նրանց պիտի հանի նաեւ իր երկրից»: Աստուած խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց Տէրը. «Ե՛ն եմ Տէրը: Ես երեւացի Աբրահամին, Իսահակին ու Յակոբին: Նրանց Աստուածը ես եմ, իմ անունը Նրա է, բայց նա դա նրանց չյայտնեցի: Ես նրանց հետ ուխտ եմ կնքել, որ նրանց փայ Քանանացիների երկիրը, ուր նրանք պանդխտեցին: Ես լսեցի հեծածանքը իսրայէլացիների, որոնց եգիպտացիները ստրկացրել են, եւ յիշեցի ձեզ փուած իմ ուխտը: Գնա՛ իսրայէլացիների մօտ ու ասա՛ նրանց. «Ե՛ն եմ Տէրը: Ես ձեզ ազապելու եմ եգիպտացիների բռնութիւնից, ձեզ փրկելու եմ նրանց ծառայելուց, ձեզ ազապելու եմ իմ հզօր բազուկով ու նրանց գլխին մեծամեծ պարիժներ հասցնելով: Ձեզ պիտի դարձնեմ իմ ժողովուրդը եւ պիտի լինեմ ձեր Աստուածը: Դուք պիտի գիտենաք, որ ե՛ն եմ ձեր Տէր Աստուածը, որ ձեզ ազապելու եմ եգիպտացիների բռնութիւնից՝ եւ ձեզ փանելու եմ այն երկիրը, որ երդուցի փայ Աբրահամին, Իսահակին ու Յակոբին: Այն ձեզ եմ փալու որպէս ժառանգութիւն, որովհետեւ ե՛ն եմ Տէրը»: Մովսէսը այս բանը հաղորդեց իսրայէլացիներին, բայց նրանք չլսեցին նրան վիստրութեան եւ փաժանակիր աշխատանքի պարճառով: Տէրը, խօսելով Մովսէսի հետ, ասաց. «Մտի՛ր ու խօսի՛ր եգիպտացիների արքայ փարաւոնի հետ, որ նա իսրայէլացիներին արձակի Եգիպտացիների երկրից»: Մովսէսը, Տիրոջը դիմելով, ասաց. «Իսրայէլացիներն իսկ ինձ չլսեցին, փարաւոնն ինձ ինչո՞ւ պիտի լսի: Ես ճարտարախօս չեմ»: Տէրը խօսեց Մովսէսի ու Ահարոնի հետ եւ իսրայէլացիներին ու եգիպտացիների արքայ փարաւոնին ուղղուած հրաման փութեց՝ հանելու իսրայէլացիներին Եգիպտացիների երկրից: Ահա Մովսէսի ու Ահարոնի ընտանիքների առաջնորդներն անունները. Իսրայէլի անդրանիկ որդի Ռուբէնի որդիներն են՝ Ենոքն ու Փալլուսը, Ասրոնն ու Զարմին: Սա Ռուբէնի ազգապոհմն է: Ընտանի որդիներն են՝ Յամուլը, Յամինը, Ահողը, Յաքինը, Սահառն ու Սաուողը, որը փինիկեցի կնոջից էր ծնուել: Սրանք Շամաունի որդիների փոխներն են: Ղեկի որդիների անունները, ըստ իրենց ընտանիքների, հետեւեալն են. Գեթսուն, Կահաթ եւ Մերարի: Ղեկի ապրեց հարիւր երեսուներօթը փարի: Գեթսունի որդիներն են՝ Լոբենին եւ Սեմէլին՝ իրենց նահապետների ընտանիքներով: Կահաթի որդիներն են՝ Ամրամը, Սահառը, Զեբրոնն ու Ոգիլը: Կահաթն ապրեց հարիւր երեսուներեք փարի: Մերարիի որդիներն են՝ Մողին ու Մուսին: Սրանք Ղեկի

ընթացիկներն են ըստ իրենց ցեղերի: Ամրամն ամուսնացաւ իր հօրեղբոր դուստր Յոքաբէլէի հետ, եւ սա նրանից 20
 ունեցաւ Ահարոնին, Մովսէսին ու նրանց քոյր Մարիամին: Ամրամն ապրեց հարիւր երեսուներեք տարի: Սահառի 21
 որդիներն են՝ Կորիքը, Նափեզն ու Զեքրին: Ոգիլի որդիներն են՝ Միսայելը, Ելիսափանն ու Սեթրին: Ահարոնն 22, 23
 ամուսնացաւ Ամինադաբի դուստր, Նասսոնի քոյր Եղիսաբէլի հետ: Սա նրանից ունեցաւ Նաբադին, Աբիուդին,
 Եղիազարին ու Իթամարին: Կորիսի որդիներն են՝ Ասիրը, Եղկանան ու Բիասափը: Սրանք Կորիսի յետնորդներն 24
 են: Ահարոնի որդի Եղիազարը ամուսնացաւ Փուրիլի դուստրերից մէկի հետ, եւ սա նրանից ունեցաւ Փենէսին: 25
 Սրանք են ղեպագիների ընթացիկների առաջնորդները ըստ իրենց ցեղերի: Այս Ահարոնին ու Մովսէսին էր, 26
 որ Աստուած ասաց՝ իսրայէլացիներին հանել իրենց գործով հանդերձ Եգիպտացիների երկրից: Եւ սրանք էին, որ 27
 դիմեցին Եգիպտացիների արքայ փարաոնին՝ դուրս հանելու Եգիպտոսից իսրայէլացիներին: Սրանք այն Մովսէսն 28
 ու Ահարոնն են, որոնց օրօք Տէրը Եգիպտացիների երկրում խօսելով Մովսէսի հետ՝ ասաց նրան. «Ես եմ Տէրը: 29
 Եգիպտացիների արքայ փարաոնին հաղորդիր այն ամէնը, ինչ ասում եմ քեզ»: Եւ Մովսէսը, դիմելով Տիրոջը, 30
 ասաց. «Զէ՛ որ ես անվարժ եմ խօսում, փարաոնն ինձ ինչպէս կը լսի»:

Տէրն ասաց Մովսէսին. «Ահա ես քեզ փարաոնի համար մի աստուած դարձրի, իսկ քո եղբայր Ահարոնը թող 7
 լինի քո մարգարէն: Դու Ահարոնին կը յայտնես այն ամէնը, ինչ կը պատուիրեմ քեզ, իսկ քո եղբայր Ահարոնը թող 2
 դիմի փարաոնին, որ սա իսրայէլացիներին արձակի իր երկրից: Ես կը կարծրացնեմ փարաոնի սիրտը, բայց եւ 3
 կը բազմապատկեմ իմ նշաններն ու գարնանահրաշ գործերը Եգիպտացիների երկրում, փարաոնը ձեզ չի լսի, եւ 4
 իմ ձեռքը կը դնեմ Եգիպտոսի վրայ եւ իմ գորութեամբ մեծապէս վրէժխնդիր լինելով՝ Եգիպտացիների երկրից կը 5
 հանեմ իմ ժողովրդին՝ իսրայէլացիներին: Եւ Եգիպտացիները կ'իմանան, որ ես եմ Տէրը: Ես իմ ձեռքը կը մեկնեմ 6
 դէպի Եգիպտոս եւ իսրայէլացիներին դուրս կը հանեմ նրանց միջից»: Մովսէսն ու Ահարոնը արեցին այնպէս, 7
 ինչպէս Տէրն էր պատուիրել իրենց. նրանք այդպէս էլ արեցին: Մովսէսն ուստի փարեկան էր, իսկ Ահարոնը՝ 8
 ուստիներէք փարեկան, երբ նրանք խօսեցին փարաոնի հետ: Տէրը, դիմելով Մովսէսին ու Ահարոնին, ասաց. 9
 «Եթէ փարաոնը խօսի ձեզ հետ ու ասի՝ «Մեզ նշան կամ գարնանահրաշ գործ ցոյց տուէ՛ք», այն ժամանակ քո 10
 եղբայր Ահարոնին կ'ասես. «Ա՜յ քո գաւազանը, այն գետին գցիր փարաոնի ու նրա պաշտօնեաների առաջ, եւ դա 11
 վիշապ կը դառնայ»: Մովսէսն ու Ահարոնը մտնելով փարաոնի մօտ եւ արեցին այնպէս, ինչպէս իրենց պատուիրել 12
 էր Տէրը: Ահարոնը գաւազանը գցեց փարաոնի ու նրա պաշտօնեաների առաջ, եւ դա վիշապ դարձաւ: Փարաոնը 13
 կանչեց Եգիպտացի իմաստուններին ու կախարողներին: Եգիպտացի մոգերը նոյնն արեցին իրենց կախարողութեամբ: 14
 Իւրաքանչիւրն իր գաւազանը գցեց գետին, եւ դրանք վիշապներ դարձան, բայց Ահարոնի գաւազանը կու պուրեց 15
 նրանց գաւազանները: Կարծրացաւ փարաոնի սիրտը, եւ նա չստեց նրանց, ինչպէս որ ասել էր Տէրը: Տէրն ասաց 16
 Մովսէսին. «Փարաոնի սիրտը կարծրացել է. նա որոշել է չարձակել ժողովրդին: Առաօտեան գնա՛ փարաոնի 17
 մօտ: Երբ նա դէպի գետը կը գնայ, կանգնիր գետի եզերքին, նրա դիմաց, եւ քո ձեռքն ա՛ն այն գաւազանը, որ 18
 օձ դարձաւ: Դու նրան կ'ասես. «Եբրայեցիների Տէր Աստուածն է ուղարկել ինձ քեզ մօտ՝ ասելով. «Արձակիր 19
 իմ ժողովրդին, որ նա պաշտի ինձ անապատում: Մինչեւ հիմա ինձ չստեցիր»: Տէրն այսպէս է ասում. «Սրանով 20
 կ'իմանաս, որ ես եմ Տէրը. ահա ես իմ ձեռքի գաւազանով կը հարուածեմ գետի ջրին, եւ այն կը վերածուի արեան: 21
 Գետի մէջ եղած ձկները կը սափկեն, գետը կը նեխի, եւ Եգիպտացիները չեն կարողանայ գետից ջուր խմել»: 22
 Տէրն ասաց Մովսէսին. «Ահարոնին ասա՛, որ առնի գաւազանը եւ ձեռքը մեկնի Եգիպտոսի ջրերի վրայ՝ նրանց 23
 գետերի վրայ, նրանց լճերի վրայ, նրանց ջրաւազանների վրայ, նրանց ջրակոյտերի վրայ, եւ ջուրը կը վերածուի 24
 արեան: Արեան պիտի վերածուի ողջ Եգիպտացիների երկրում գրնուող անգամ փայտէ ու քարէ ամանների մէջ 25
 եղած ջուրը»: Մովսէսն ու Ահարոնը արեցին այնպէս, ինչպէս որ իրենց պատուիրել էր Տէրը. փարաոնի ու նրա 20
 պաշտօնեաների առաջ Ահարոնը վեր բարձրացնելով իր գաւազանը՝ հարուածեց գետի ջրին եւ գետի բոլոր ջրերը 21
 վերածեց արեան: Գետում եղած ձկները սափկեցին, գետը նեխեց, եւ Եգիպտացիները չէին կարողանում գետից 22
 ջուր խմել: Եգիպտացիների ամբողջ երկրում արիւն էր: Իրենց կախարողութեամբ նոյնն արեցին նաեւ Եգիպտացի 23
 մոգերը: Կարծրացաւ փարաոնի սիրտը, եւ, ինչպէս որ ասել էր Տէրը, նա չստեց նրանց: Փարաոնը վերադարձաւ, 24
 մտաւ իր պալատը: Այս դէպքը չէր ազդել նրա վրայ: Բոլոր Եգիպտացիները հորեր փորեցին գետի ջուրջը, որպէսզի 25
 խմելու ջուր ունենան, որովհետեւ գետից չէին կարողանում ջուր խմել: Եօթը օր էր անցել, որ Տէրը հարուած էր 26
 հասցրել գետին:

Տէրն ասաց Մովսէսին. «Միջի փարաոնի մօտ ու ասա՛ նրան. «Այսպէս է ասում Տէրը. արձակիր իմ ժողովրդին, 8
 որ նա պաշտի ինձ: Եթէ չուզենաս արձակել, ես, ահա, գործերով կ'ապականեմ քո բովանդակ երկիրը: Գետի մէջ 9
 գորպեր կը վիպան, եւ դրանք, գետից դուրս գալով, կը մտնեն քո պալատները, քո սենեակների պահարանները, 10
 քո անկողինները, քո պաշտօնեաների ու քո ժողովրդի տները, քո թոնիւրներն ու քո խմորի զանգուածների մէջ: 11
 Գորպերը կը բարձրանան նաեւ քեզ վրայ, քո ժողովրդի ու քո պաշտօնեաների վրայ»: Տէրն ասաց Մովսէսին. «Քո 12
 եղբայր Ահարոնին ասա՛. «Ձեռքիդ գաւազանը մեկնիր գետի վրայ, ջրանցքների, ճահիճների վրայ եւ գորպեր դուրս 13
 բերի Եգիպտացիների երկրի վրայ»: Ահարոնն իր ձեռքը մեկնեց Եգիպտացիների ջրերի վրայ ու գորպեր դուրս 14
 բերեց: Գորպերն ելան ու ծածկեցին Եգիպտացիների երկիրը: Իրենց կախարողութիւններով նոյնն արեցին նաեւ 15
 Եգիպտացի մոգերը եւ գորպեր դուրս բերեցին Եգիպտացիների երկրի վրայ: Կանչելով Մովսէսին ու Ահարոնին՝ 16
 փարաոնն ասաց. «Աղօթեցէ՛ք Տիրոջը, որ նա գորպերը հեռացնի ինձնից ու իմ ժողովրդից, որ ես արձակեմ ձեր 17
 ժողովրդին, նրանք գնան գոհ մարտցեն Տիրոջը»: Մովսէսն ասաց փարաոնին. «Ժամանակ սահմանիր, թէ երբ 18
 աղօթեմ քեզ համար, քո պաշտօնեաների ու քո ժողովրդի համար, որպէսզի գորպերը ջքանան քո, քո ժողովրդի 19
 մօտից ու ձեր տներից եւ մնան միայն գետի մէջ»: Նա ասաց. «Կաղը»: Սա ասաց. «Թող ասածիդ պէս լինի, եւ 20
 դու կ'իմանաս, որ մեր տեր Աստուծոց բացի մի ուրիշ աստուած չկայ: Գորպերը կը ջքանան քո պալատներից, քո, 21
 քո ծառաների, քո ժողովրդի մօտից եւ կը մնան միայն գետի մէջ»: Մովսէսն ու Ահարոնը դուրս ելան փարաոնի 22
 մօտից: Մովսէսն աղօթեց Տիրոջը, որպէսզի գորպերը հեռանան, ինչպէս որ խոստացել էր փարաոնին: Տէրն արեց 23
 այնպէս, ինչպէս որ խնդրել էր Մովսէսը: Գորպերը ջքացան տներից, բակերից ու դաշտերից: Դրանք հաւաքեցին 24
 կոյր-կոյր, եւ երկիրը լցուեց գարշահոտութեամբ: Երբ փարաոնը տեսաւ, որ դժուարութիւնը վերացել է, նորից 25

16 կարծրացաւ նրա սիրտը, նա չլսեց նրանց, ինչպէս որ ասել էր Տէրը: Տէրն ասաց Մովսէսին. «Մարտնիս ասա՛, որ
 17 ձեռքի գաւազանը մեկնի ու հարուածի գեպրնին, որպէսզի մժեղ լինի մարդկանց, անասունների եւ Եգիպտացիների
 18 ամբողջ երկրի վրայ»: Այդպէս էլ արեցին. Մարտնիս իր գաւազանը մեկնեց ու հարուածեց գեպրնին: Մժեղ եղաւ
 19 մարդկանց, անասունների ու Եգիպտացիների ամբողջ երկրի վրայ: Իրենց կախարդութիւններով նոյնը ուզեցին
 20 անել նաեւ մոգերը, որպէսզի մժեղ հանեն, բայց չկարողացան: Մժեղ լցուեց մարդկանց ու անասունների վրայ:
 21 Մոգերն ասացին փարաւոնին. «Սրա մէջ Աստուծո՛ւ մարդ խառն է»: Կարծրացաւ փարաւոնի սիրտը, եւ նա, ինչպէս
 22 որ ասել էր Տէրը, չլսեց նրանց: Տէրն ասաց Մովսէսին. «Առաւօտեան վեր կաց, գնա կանգնի՛ր փարաւոնի առաջ,
 23 երբ նա դէպի գեպր կը գնայ: Նրան կ'ասես. «Այսպէս է ասում Տէրը. արձակի՛ր իմ ժողովրդին, որ նա պաշտի ինձ:
 24 Իսկ եթէ չուզես արձակել իմ ժողովրդին, ես, ահա, շնաճանճեր կ'ուղարկեմ քեզ վրայ, քո պաշտօնեաների ու քո
 25 ժողովրդի վրայ եւ ձեր փնտրի վրայ: Եգիպտացիների փնտրն ու նրանց բնակեցրած երկիրը կը լցուն շնաճանճերով:
 26 Նոյն օրը ես զարմանահարաշ գործեր կ'անեմ իմ ժողովրդի բնակած Գետն երկրում, եւ այնպէս շնաճանճեր չեն լինի,
 27 որպէսզի իմանաս, որ են եմ Տէրը՝ ամբողջ երկրի Տէրը: Ես պիտի բաժանեմ իմ ժողովրդին քո ժողովրդից: Վաղն
 28 իսկ այդ նշանը կը կատարուի քո երկրում»: Եւ Տէրն այդպէս էլ արեց: Բազում շնաճանճեր թափուեցին փարաւոնի
 29 պալատների, նրա պաշտօնեաների փնտրի ու Եգիպտացիների ամբողջ երկրի վրայ: Շնաճանճերից կործանուեց
 30 երկիրը: Կանչելով Մովսէսին ու Մարտնիսն՝ փարաւոնն ասաց. «Գնացէ՛ք, այս երկրում գո՛հ մաքուցէ՛ք ձեր փեր
 31 Աստուծո՛ւ»: Մովսէսն ասաց. «Ընդունուած չէ, որ Եգիպտացիների պիղծ անասունները գոհ մաքուցենք մեր փեր
 32 Աստուծո՛ւ, քանի որ, եթէ Եգիպտացիների պիղծ անասունները գոհ մաքուցենք նրան, մեզ կը քարկոծեն: Ուրեմն՝
 33 երեք օրուայ ճանապարհ գնանք դէպի անապար եւ գոհ մաքուցենք մեր փեր Աստուծո՛ւ, ինչպէս որ մեզ ասել է
 34 Տէրը»: Փարաւոնն ասաց. «Ես արձակում եմ ձեզ, անապարում գո՛հ մաքուցէ՛ք ձեր փեր Աստուծո՛ւ: Միայն թէ հեռու
 35 չգնաք: Արդ, նաեւ ինձ համար աղօթեցէ՛ք Տիրոջը»: Մովսէսն ասաց. «Ես քեզնից կը հեռանամ, կ'աղօթեմ Աստուծո՛ւ,
 36 եւ վաղն իսկ շնաճանճերը կը չքանան փարաւոնի, նրա պաշտօնեաների ու ժողովրդի վրայից: Միայն թէ փարաւոնը
 37 ժողովրդին նորից չխաբի՛ չարգելի նրան գնալ ու Տիրոջ համար գոհ մաքուցել»: Մովսէսը փարաւոնի մօտից դուրս
 38 եղաւ եւ աղօթեց Աստուծո՛ւ: Տէրն արեց այնպէս, ինչպէս որ ասել էր Մովսէսը. շնաճանճերը վերացրեց փարաւոնի,
 39 նրա պաշտօնեաների ու ժողովրդի վրայից: Մի շնաճանճ անգամ չմնաց: Բայց դրանից յետոյ էլ փարաւոնի սիրտը
 կարծրացաւ, եւ նա չուզեց արձակել ժողովրդին:

9 Տէրն ասաց Մովսէսին. «Գնա՛ փարաւոնի մօտ ու նրան ասա՛, որ այսպէս է ասում եբրայեցիների Տէր Աստուածը.
 2 «Արձակի՛ր իմ ժողովրդին, որ պաշտեն ինձ: Իսկ եթէ չուզես արձակել իմ ժողովրդին եւ դեռ պահես նրան,
 3 Տիրոջ ձեռքը, ահա, կ'իջնի դաշտում գրնուող քո անասունների հօտերի՝ ձիերի, էջերի, ուղտերի, արջառների ու
 4 ոչխարների վրայ, եւ շար մեծ կոտորած կը լինի: Ես զարմանահարաշ գործեր կ'անեմ՝ Եգիպտացիների հօտերը
 5 եւ իսրայէլացիների հօտերը կը գաբորոշեն, եւ ոչ մի իսրայէլացու անասուն չի կորչի»: Եւ Աստուած ժամկէտ
 6 նշանակեց ու ասաց. «Վաղն իսկ Տէրը կ'իրագործի այդ բանը երկրի վրայ»: Եւ Տէրը յաջորդ օրն իսկ արեց այդ
 7 բանը. Եգիպտացիների բոլոր անասունները սափկեցին, իսկ իսրայէլացիների ոչ մի անասուն չուհնչացաւ: Երբ
 8 փարաւոնը տեսաւ, որ իսրայէլացիների ոչ մի անասուն չի ոչնչացել, կարծրացաւ նրա սիրտը, եւ նա ժողովրդին
 9 չարձակեց: Տէրը Մովսէսին ու Մարտնիսն ասաց. «Լիքը ձեռքով հնոցի մոխիր վերցրէ՛ք, Մովսէսը փարաւոնի ու
 10 նրա պաշտօնեաների առաջ այն թող շաղ փայ դէպի երկինք: Մոխիրը թող թափուի Եգիպտացիների ամբողջ երկրի
 11 վրայ: Խոցեր թող առաջանան մարդկանց ու անասունների վրայ եւ ուռուցքներ՝ Եգիպտացիների ամբողջ երկրի
 12 մարդկանց ու անասունների վրայ»: Նրանք վերցրին հնոցի մոխիրը, եւ Մովսէսը փարաւոնի առաջ այն շաղ փուեց
 13 դէպի երկինք: Մարդկանց ու անասունների վրայ խոցեր եւ ուռուցքներ առաջացան: Մոգերը խոցերի պատճառով
 14 չէին կարողանում Մովսէսի առաջ կանգնել, որովհետեւ խոցեր առաջացան նաեւ մոգերի ու Եգիպտացիների ամբողջ
 15 երկրի մարդկանց վրայ: Տէրը կարծրացրեց փարաւոնի սիրտը, եւ, ինչպէս որ ասել էր Տէրը Մովսէսին, փարաւոնը
 16 չլսեց նրանց: Տէրն ասաց Մովսէսին. «Առաւօտեան վեր կաց, կանգնի՛ր փարաւոնի առաջ ու նրան ասա՛, որ այսպէս
 17 է ասում եբրայեցիների Տէր Աստուածը. «Արձակի՛ր իմ ժողովրդին, որ պաշտի ինձ, այլապէս այս անգամ ամեն
 18 րեսակ փորձանքներով պիտի պարուհասեմ նաեւ քեզ, քո պաշտօնեաներին ու քո ժողովրդին, որպէսզի իմանաս, որ
 19 ամբողջ աշխարհում ինձ նման ուրիշ մէկը չկայ: Որովհետեւ իմ ձեռքը մեկնելով մահացու հարուած պիտի հասցնեմ
 20 քեզ ու քո ժողովրդին, եւ դու պիտի վերանաս երկրի երեսից: Ես քեզ խնայեցի այն նպասակով, որ թող ցոյց փամ
 21 իմ գօրութիւնը, եւ իմ անունը յայտնի լինի ողջ երկրում, բայց դու դեռես ձեռքիդ փակ եւ պահում իմ ժողովրդին եւ
 22 չարհարում նրան: Ես, ահա, վաղն իսկ, հէնց այս ժամին այնպիսի սաստիկ կարկուտ պեղացնեմ, որպիսին դեռես
 23 չի եղել Եգիպտոսում իր գոյութեան օրուանից մինչեւ այսօր: Արդ, շրպայի՛ր հաւաքել քո անասունները եւ այն
 24 ամէնը, ինչ ունես դաշտում, որովհետեւ դաշտում գրնուող ու դեռես փուն չմարած մարդկանց ու անասունների վրայ
 25 կարկուտ է թափուելու եւ ոչնչացնելու է նրանց»: Փարաւոնի պաշտօնեաներից նա, ով մի անգամ տեսել էր Տիրոջ
 26 սարսափը, իր ծառաներին ու անասունները հաւաքեց փամ մէջ, իսկ ով չանսաց Տիրոջ խօսքերին, դաշտում թողեց
 27 իր ծառաներին ու անասունները: Տէրն ասաց Մովսէսին. «Ձեռքդ մեկնի՛ր դէպի երկինք, եւ թող կարկուտ թափուի
 28 Եգիպտացիների երկրի վրայ, ինչպէս նաեւ մարդկանց ու անասունների եւ Եգիպտացիների երկրի դաշտերի բոլոր
 29 բոյսերի վրայ»: Մովսէսը ձեռքը մեկնեց դէպի երկինք, Տէրը որոպ ու կարկուտ ուղարկեց, եւ երկրի վրայ սկսեց
 30 կրակ թափուել: Տէրը կարկուտ փեղացրեց Եգիպտացիների ամբողջ երկրի վրայ: Կարկուտ էր փեղում, բայց
 31 կարկուտի մէջ բոբբոբում կրակ կար: Կարկուտն այնքան խոշոր էր, որ նմանը չէր եղել Եգիպտացիների ամբողջ
 32 երկրի վրայ ազգի առաջացումից ի վեր: Կարկուտը հարուածեց Եգիպտացիների ամբողջ երկիրը, այն ամէնը,
 33 ինչ դաշտում էր մնացել մարդուց սկսած մինչեւ անասուն: Կարկուտը հարուած հասցրեց դաշտում եղած ամբողջ
 34 բուսականութեանը, շարդուփշուր արեց դաշտում եղած բոլոր ծառերը: Իսրայէլացիների ապրած Գետն երկրում,
 35 սակայն, կարկուտ չտեղաց: Փարաւոնը մարդ ուղարկելով՝ կանչեց Մովսէսին ու Մարտնիսն եւ ասաց նրանց. «Մեք
 36 եմ գործել: Այսուհետեւ Տէրն արդար է, իսկ ես ու իմ ժողովուրդը ամբարիշտներ ենք: Ինձ համար աղօթեցէ՛ք
 37 Տիրոջը, որ Աստուծո՛ւ որոտը, կարկուտն ու կրակը դադարեն մեզ վրայ թափուելուց: Ես ձեզ կ'արձակեմ, այլևս դուք
 38 այստեղ չէք մնալ»: Մովսէսն ասաց նրան. «Երբ դուրս կը գամ այս քաղաքից, ձեռքս կը մեկնեմ առ Աստուած,
 39 այստեղ չէք մնալ»:

եւ ձայները կը դադարեն, կարկուտ ու անձրեւ այլեւ չեն փռայ, որպէսզի դու համոզուես, որ երկիրը Տիրոջն է պարկանում: Բայց գիտեմ, որ դու եւ քո պաշտօնեաները դեռեւս չէք վախենում փեր Աստուծոց»: Կրտսերս ու գարին կարկտահարուեցին, որովհետեւ գարին հասած էր, կրտսերը՝ սերմնակալած, իսկ ցորենն ու հաճարը կարկտահար չեղան, որովհետեւ դեռ չէին հասունացած: Մովսէսը փարաւոնի մօտից ելաւ ու գնաց քաղաքից դուրս, ձեռքը մեկնեց Տիրոջը, եւ ձայներն ու կարկուտը դադարեցին, անձրեւ այլեւ չփռեց երկրի վրայ: Երբ փարաւոնը փեսաւ, որ անձրեւը, կարկուտն ու ձայները դադարել են, դարձեալ մեղք գործեց. նա կարծրացրեց իր ու իր պաշտօնեաների սիրտը: Կարծրացաւ փարաւոնի սիրտը, եւ նա իսրայէլացիներին չարձակեց, ինչպէս որ յայտնել էր Տէրը Մովսէսի միջոցով:

Դիմելով Մովսէսին՝ Տէրն ասաց. «Մտի՛ր փարաւոնի մօտ, որովհետեւ ես կարծրացրել եմ նրա ու նրա պաշտօնեաների սիրտը, որպէսզի իմ նշանները հերթով թափուեն նրանց գլխին, որպէսզի դուք պարմէք ձեր որդիներին ու ձեր որդիների որդիներին, թէ որքան եմ ես ծաղրուծանակի ենթարկել եգիպտացիներին, ինչպէս նաեւ պարմէք իմ այն նշանների մասին, որ կարարեցի նրանց մօտ, որպէսզի ճանաչէք, թէ ես եմ Տէրը»: Մովսէսն ու Ահարոնը մտնում փարաւոնի մօտ եւ ասացին նրան. «Այսպէս է ասում եբրայեցիների Տէր Աստուծո՞ր. «Մինչեւ երբ չես պարկառելու ինձնից: Արձակի՛ր իմ ժողովրդին, որպէսզի պաշտի ինձ: Եթէ չկամենաս արձակել իմ ժողովրդին, ես, ահա, վաղն իսկ, կեցց այս ժամին շար մորեխ կը թափեմ քո սահմաններից ներս: Դրանք կը ծածկեն ողջ երկրի երեսը, եւ դու չես կարողանայ փեսնել երկիրը: Դրանք կը խժռեն բոլոր մնացած այն բաները, որ ձեզ թողել է կարկուտը, կը խժռեն բոլոր փունկերը, որ բուսել են երկրի վրայ ձեզ համար: Քո պալատները, քո պաշտօնեաների եւ Եգիպտացիների ամբողջ երկրի բոլոր փները այնպէս կը լցուեն մորեխներով, որ ոչ ձեր հայրերը, ոչ էլ նրանց նախահայրերը երբեք չեն փեսել երկրի վրայ իրենց ծնուած օրից մինչեւ այսօր»: Եւ Մովսէսը դուրս եկաւ փարաւոնի մօտից: Փարաւոնի պաշտօնեաներն իրեն ասացին. «Այս խոջընդորը մինչեւ երբ պիտի լինի մեր առաջ: Արձակի՛ր մարդկանց, որպէսզի պաշտեն իրենց փեր Աստուծոն: Գուցէ ուզում ես փեսնել, թէ ինչպէս է կործանում Եգիպտոսը»: Եւ նրանք Մովսէսին ու Ահարոնին վերադարձրին փարաւոնի մօտ: Փարաւոնը նրանց ասաց. «Գնացէ՛ք պաշտեցէ՛ք ձեր փեր Աստուծոն: Գնացողները, սակայն, ովքեր են լինելու»: Մովսէսն ասաց. «Կը գնանք մենք մեր երիտասարդներով ու ծերերով, մեր փղաներով ու աղջիկներով, կը գնանք մեր արջառների ու ոչխարների հետ, որովհետեւ մեր փեր Աստուծու փօսն է՛»: Փարաւոնն ասաց նրանց. «Թող այդպէս լինի: Տէրը ձեզ հետ: Քանզի արձակում եմ ձեզ. բայց մի՛թէ ձեր ունեցումներն էլ եմ ազատ արձակում: Տեսնում էք, որ չարութիւն կայ ձեր մէջ: Այդպէս չի լինի: Նախ թող գնան միայն փղամարդիկ եւ պաշտեն Աստուծուն, քանի որ դուք հէնց այդ էիք ուզում»: Եւ նրանց վճռեցին փարաւոնի մօտից: Տէրն ասաց Մովսէսին. «Ձեռքդ մեկնի՛ր Եգիպտացիների երկրի վրայ, եւ մորեխ պիտի ելնի Եգիպտացիների երկրի վրայ եւ պիտի խժռեն երկրի այն ողջ բուսականութիւնն ու ծառերի պտուղները, որ փրկուել են կարկտից»: Մովսէսը ձեռքը մեկնեց դէպի երկինք, եւ Տէրը մի ամբողջ ցերեկ ու գիշեր հարաւային հողմ բարձրացրեց երկրի վրայ: Երբ առաւօր եղաւ, հարաւային հողմն առաւ մորեխն ու ցրեց Եգիպտացիների ամբողջ երկրի վրայ, նրա սահմաններից ներս: Ոչ դրանից առաջ էր այդքան մորեխ եղել, եւ ոչ էլ դրանից յետոյ այդքան մորեխ եղաւ: Մորեխը ծածկեց ամբողջ երկիրը, եւ երկիրը բուսականութիւնից զրկուեց: Մորեխը կերաւ երկրի այն ողջ բուսականութիւնն ու ծառերի պտուղները, որ փրկուել էին կարկտից: Եգիպտացիների ամբողջ երկրում կանաչ բան չմնաց ոչ ծառերի, ոչ էլ դաշտային փունկերի վրայ: Փարաւոնն շրպականցեց Մովսէսին ու Ահարոնին եւ ասաց. «Ես մեղք գործեցի ձեր փեր Աստուծու եւ ձեր դէմ: Արդ, ներեցէ՛ք իմ այս յանցանքը եւս եւ աղաչեցէ՛ք ձեր փեր Աստուծուն, որ ինձ ազատի այս մորեխներից»: Մովսէսը գնաց փարաւոնի մօտից եւ աղօթեց Աստուծուն: Աստուծոն ծովի կողմից սաստիկ հողմ բարձրացրեց, հողմն առաւ մորեխն ու լցրեց Կարմիր ծովը: Եգիպտացիների ամբողջ երկրում մորեխ չմնաց: Տէրը կարծրացրեց փարաւոնի սիրտը, եւ նա չարձակեց իսրայէլացիներին: Տէրն ասաց Մովսէսին. «Ձեռքդ մեկնի՛ր դէպի երկինք, եւ Եգիպտացիների երկրի վրայ թող խաւար լինի՝ թանձրամած խաւար»: Մովսէսը ձեռքը մեկնեց դէպի երկինք, եւ Եգիպտացիների ամբողջ երկրի վրայ երեք օր խաւար, մէզ ու մուր եղաւ: Երեք օր եղբայրն իր եղբօրը չփեսաւ, երեք օր ոչ ոք իր անկողնուց վեր չեկաւ, մինչդեռ բոլոր իսրայէլացիների բոլոր բնակավայրերում լոյս էր: Փարաւոնը, կանչելով Մովսէսին ու Ահարոնին, ասաց նրանց. «Գնացէ՛ք պաշտեցէ՛ք ձեր փեր Աստուծուն, ձեր ունեցումները վերցրէ՛ք ձեզ հետ, բայց ձեր արջառն ու ոչխարը թողէ՛ք այսօրեղ»: Մովսէսն ասաց. «Ողջակիզութեան ու զոհաբերութեան անասուններ դու ի՛նքդ մեզ պիտի փաս, որ մարդուցնէք մեր փեր Աստուծուն: Մեր անասուններն էլ մեզ հետ պիտի գնան, մենք մի կճղակ անգամ չենք թողնելու այսօրեղ, որովհետեւ մեր փեր Աստուծուն դրանցից պիտի զոհ մատուցենք: Մինչեւ մեր այնպեղ հասնելը մենք դեռ չգիտենք, թէ ինչ պիտի զոհաբերենք մեր փեր Աստուծուն»: Տէրը կարծրացրեց փարաւոնի սիրտը, եւ փարաւոնը չուզեց արձակել նրանց: Փարաւոնն ասաց. «Նեռացի՛ր ինձնից, զգո՛յ՛ջ եղի՛ր, այլեւս չհամարձակուես իմ աչքին երեսալ, որովհետեւ այն օրը, որ երեսալ ինձ, կը սպանուես»: Մովսէսն ասաց. «Դու արդէն ասացիր. այլեւս աչքիդ չեմ երեսայ»:

Տէրն ասաց Մովսէսին. «Մի պարուհաս էլ պիտի հասցնեմ փարաւոնին ու Եգիպտոսին, որից յետոյ փարաւոնը ձեզ կ'արձակի այսօրեղից: Բայց երբ նա արձակի ձեզ, կ'արձակի ձեր ամբողջ ունեցումներով: Արդ, ժողովրդին գաղտնի յայտնի՛ր, որ իրաքանչիւր փղամարդ Եգիպտացի իր ընկերոջից եւ իրաքանչիւր կին իր եգիպտացի հարեւանուհուց թող խնդրի ոսկեալ եւ արծաթեալ զարդեր ու զգեստներ»: Տէրը շնորհ պարգեւեց իր ժողովրդին Եգիպտացիների առաջ, եւ սրանք զարդեր փունկն նրանց: Մովսէսը Եգիպտացիների, փարաւոնի, նրա բոլոր պաշտօնեաների առաջ ու ժողովրդի աչքին շար յարգարժան դարձաւ: Մովսէսն ասաց փարաւոնին. «Այսպէս է ասում Տէրը. «Կէս գիշերին ես կը մտնեմ Եգիպտոս, եւ Եգիպտացիների երկրում կը մեռնեն բոլոր անդրանիկ գաւակները՝ իր գահին բազմած փարաւոնի անդրանիկ որդուց սկսած մինչեւ երկանքի մօտ աշխարհող աղախնի անդրանիկ որդին, բոլոր անասունների առաջնածինները: Եւ Եգիպտացիների ամբողջ երկրում այնպիսի մեծ աղաղակ կը բարձրանայ, որի նմանը չի եղել, եւ այդպիսին չի էլ լինի: Բայց իսրայէլացիների շրջանում մի շուն անգամ չի կլանչելու մարդկանց ու անասունների վրայ, որպէսզի իմանաս, թէ ինչպիսի գարմանահրաշ գործեր է անում Տէրը Եգիպտացիների ու իսրայէլացիների մէջ: Այս բոլոր ծառաներդ պիտի գան ծնրադրեն իմ առաջ, երկրպագեն ինձ ու ասեն. «Ելէ՛ք գնացէ՛ք դու եւ քո ողջ ժողովուրդը, որին դու ես առաջնորդում: Այդ ժամանակ էլ ես կ'ելնեմ»: Եւ

Մովսեսը փարաւոնի մօտից դուրս ելաւ խիստ զայրացած: Տէրն ասաց Մովսեսին. «Փարաւոնը ձեզ չպիտի լսի, որ–
10 պէսզի եւ Եգիպտացիների երկրում էլ ատելի շար նշաններ ցոյց փամ ու զարմանահրաշ գործեր անեմ»: Մովսեսն
ու Ահարոնը Եգիպտացիների երկրում փարաւոնի առաջ արեցին այս բոլոր նշաններն ու զարմանահրաշ գործերը:
Տէրը կարծրացրեց փարաւոնի սիրտը, եւ փարաւոնը չուզեց իրաւելացիներին Եգիպտացիների երկրից արձակել:
12, 2 Տէրը Եգիպտացիների երկրում խօսեց Մովսեսի ու Ահարոնի հետ եւ ասաց. «Այս ամիսը թող ձեզ համար ա–
3 միաների սկիզբը լինի. այն թող փարուայ առաջին ամիսը լինի: Դու խօսիր իրաւելացի ողջ ժողովրդի հետ ու
ասա՛. «Այս ամսի փասներորդ օրը ամէն մարդ թող մի ոչխար առնի ըստ իր ընտանիքի՝ ամէն մի փամ համար մէկ
4 ոչխար: Եթէ մի ընտանիքի անդամները այնքան քիչ են, որ չեն կարող մէկ ոչխար ուրել, ապա ընտանիքի մեծը,
ըստ ընտանիքի թուի թող միանայ իր հարեւանի կամ ընկերոջ հետ, եւ իւրաքանչիւրը թող սփանայ ոչխարի համա–
5 պարասխան բաժինը: Չեր այդ ոչխարը որեւէ պակասութիւն թող չունենայ, լինի արու, մէկ փարեկան ու անարափ:
6 Այն կարող է գառ կամ ուլ լինել: Այն կը պահէք մինչեւ այս ամսի փասնչորսերորդ օրը, եւ իրաւելացիները այն
7 թող մորթեն երեկոյեան: Թող վերցնեն նրա արիւնից ու քսեն այն փամ դռան սեմին երկու փեղ ու դռան շրջանակի
8 վերելը այն փամ, ուր այն ուրելու են: Այդ գիշեր թող ուրեն կրակի վրայ խորոված միսը, այն թող ուրեն բաղարջ
9 հացով ու դառն խոտերով: Դրանք հում կամ խաշած չուրէք, այլ՝ կրակի վրայ խորովելով: Կ'ուրէք նաեւ ոչխարի
10 գլուխը, ուրբերն ու փորոքիքը: Առաւօտեան դրանից ոչինչ թող չմնայ: Ոչխարի ոսկորները մի՛ ջարդէք, այլ, ինչ որ
11 ատելանայ դրանից, կրակով կ'այրէք: Եւ կ'ուրէք այսպէս. ձեր գօփիները թող ձեր մէջքին լինեն, ձեր կօշիկները՝ ձեր
12 ուրբերին, ձեր ցուպերը՝ ձեր ձեռքին: Արագ կ'ուրէք, որովհետեւ Տիրոջ գափիկն է: Այդ գիշեր եւ պիտի անցնեն
Եգիպտացիների ամբողջ երկրով եւ պիտի պարուհասեն Եգիպտացիների երկրի բոլոր արու առաջնածիններին՝
թէ՛ մարդկանց, թէ՛ անասունների: Եգիպտացիների բոլոր աստուածներից վրէժ պիտի լուծեն, որովհետեւ են են
13 Տէրը: Եւ նշուած արիւնը այն փմերի վրայ, ուր ուրելու էք, թող ձեզ նշան լինի: Ես, փեսներով այդ արիւնը, պիտի
խնայեմ ձեզ, եւ ձեր գլխին չեն իջնի մահաբեր այն հարուածները, որոնցով պիտի պարուհասեն Եգիպտացիների
14 երկիրը: Այդ օրը ձեզ համար յիշարժան թող լինի, եւ դուք, իբրեւ Տիրոջ փօն, այդ օրը փօնեցէ՛ք սերնդէսերունդ:
15 Դա, իբրեւ կարգ, յախտեան կը փօնէք»: «Եօթը օր բաղարջ հաց կ'ուրէք, առաջին իսկ օրից սկսած ձեր փմից
կը վերացնէք թթխմորը: Բոլոր նրանք, ուրբեր առաջին օրից մինչեւ եօթներորդ օրը թթխմորով հաց կ'ուրեն, կը
16 վերացունեն իրաւելացիների միջից: Առաջին օրը թող սուրբ հռչակուի: Ձեզ համար թող սուրբ լինի նաեւ նուի–
րական եօթներորդ օրը: Այդ օրերին ոչ մի աշխատանք չկատարէք, այլ կատարեցէք միայն այն, ինչ կատարած է
17 իւրաքանչիւր մարդու անձնական կարիքների հետ: Իմ այս պարուհիւրանները կը պահէք, որպէսզի այդ օրը եւ ձեր
18 ժողովրդին հանեն Եգիպտացիների երկրից: Այդ օրը, իբրեւ կարգ, ձեր ժողովրդի մէջ կը նշէք յախտեանապէս: Ա–
ռաջին ամուսայ փասնչորսերորդ օրուայ երեկոյից սկսած բաղարջ հաց կ'ուրէք մինչեւ ամսի քսանմէկերորդ օրուայ
19 երեկոն: Եօթը օր ձեր փմերում թթխմոր չպիտի լինի: Բոլոր նրանք, ուրբեր թթխմորով հաց կ'ուրեն, կը վերացունեն
20 Իսրայէլի ժողովրդի միջից: Չեր երկիրն եկած եկուորներ լինեն թէ՛ փեղաբնակներ, ոչ որ թթխմորով հաց թող
21 չուրի: Չեր բոլոր բնակավայրերում բաղարջ հաց պիտի ուրէք»: Մովսեսը կանչեց բոլոր իսրայէլացի ձեռերին ու
22 նրանց ասաց. «Քնացէ՛ք, ձեր իւրաքանչիւր ընտանիքի համար մի ոչխար առէ՛ք եւ մորթեցէ՛ք զարկի համար: Վերց–
րէ՛ք մի խուրձ ծոթրին, այն թաթախեցէ՛ք դռան մօտ եղած արեան մէջ եւ դրանով նշան արէ՛ք դռան սեմին երկու
23 փեղ եւ դռան շրջանակի վերելը: Բայց ձեզմից ոչ որ մինչեւ առաւօտ իր փամ դռնից դուրս չգայ: Տէրն անցնելու
է Եգիպտացիներին կտորելու համար: Նա, փեսներով դռան սեմին երկու փեղ եւ դռան շրջանակի վերելում եղած
24 արիւնը, կ'անցնի կը գնայ այդ դռնով եւ Ոչնչացնողին թող չի փայ մտնել ձեր փմերն ու կտորել ձեզ: Այս խօսքերը
25 մինչեւ յախտեան օրէնք թող լինեն քեզ եւ թո որդիների համար: Երբ կը մտնէք այն երկիրը, որ Տէրը, իր խոստման
26 համաձայն, փայլու է ձեզ, կը կատարէք այդ ծիսակատարութիւնը: Եթէ պարահի, որ ձեր որդիները հարցնեն ձեզ,
27 թէ՛ «Ի՞նչ է նշանակում այս ծիսակատարութիւնը», նրանց կը պատասխանէք, որ Տիրոջ համար զարկի գոհն է սա,
այն Տիրոջ, որ Եգիպտոսում Եգիպտացիներին կտորելիս խնայեց իսրայէլացիներին, փրկեց մեր ընտանիքները»: Չ
28 Ժողովուրդը խոնարհուեց ու երկրպագութիւն արեց: Իսրայէլացիները գնացին ու արեցին այնպէս, ինչպէս Տէրն
29 էր պարուհիւրել Մովսեսին ու Ահարոնին. նրանք այդպէս էլ արեցին: Երբ կէս գիշեր եղաւ, Տէրը Եգիպտացիների
երկրում կտորեց Եգիպտացի բոլոր անդրանիկ զաւակներին իր գահին բազմած փարաւոնի անդրանիկից մինչեւ
30 բանփի մէջ արգելափակուած գերի կնոջ անդրանիկը, նաեւ անասունների բոլոր առաջնածինները: Գիշերը վեր
կացան փարաւոնն ինքը, նրա բոլոր պաշտօնեաներն ու բոլոր Եգիպտացիները: Եգիպտացիների ամբողջ երկրում
31 մեծ աղաղակ բարձրացաւ, որովհետեւ փուն չկար, որպէզ մեռել չլինէր: Փարաւոնը գիշերով կանչեց Մովսեսին ու
Ահարոնին եւ ասաց նրանց. «Դուք եւ իսրայէլացիներդ վեր կացէ՛ք գնացէ՛ք իմ ժողովրդի միջից, գնացէ՛ք պաշտե–
32 գէ՛ք ձեր փեղ Աստուծուն, ինչպէս որ ասացիք: Ձեզ հետ փարէ՛ք նաեւ ձեր արջառն ու ոչխարը, ինչպէս որ ասացիք,
33 բայց ինձ էլ օրհնեցէ՛ք»: Եւ Եգիպտացիներն սրիպում էին իսրայէլացի ժողովրդին, որ շտապ դուրս գան երկրից,
34 որովհետեւ ասում էին. «Նրանց պարճառով մենք բոլորս էլ կը մեռնենք»: Ժողովուրդն իր հունցած, բայց դեռեւս
35 չհասած խմորը շորերի մէջ փաթաթելով՝ ուսն առաւ: Իսրայէլացիներն արեցին այնպէս, ինչպէս իրենց հրամայել
36 էր Մովսեսը. Եգիպտացիներից նրանք ուզեցին ոսկեայ, արծաթեայ զարդեր ու զգեստներ: Տէրը շնորհ պարգեւեց
իր ժողովրդին Եգիպտացիների առաջ. սրանք զարդեր փուն նրանց: Այսպիսով նրանք կողոպտեցին Եգիպտա–
37 ցիներին: Իսրայէլացիները՝ վեց հարիւր հազար փղամարդ, հեփիոփն, բացի մնացած բազմութիւնից, Ռամեսից
38 մեկնեցին Սոկրոթ: Նրանց հետ ճանապարհ ընկաւ մի խառնիճաղանջ բազմութիւն, մեծ քանակութեամբ արջառ,
39 ոչխար ու այլ անասուն: Նրանք Եգիպտոսից բերած ու դեռ չհասած խմորով բաղարջ հաց եփեցին, որովհետեւ այն
դեռ չէր խմորուել, քանի որ Եգիպտացիները երկրից հանել էին իրենց, եւ իրենք չէին կարողացել սպասել ու իրենց
40 ճանապարհի պաշար չէին արել: Իսրայէլացիներն իրենք ու իրենց հայրերը Եգիպտացիների երկրում եւ Քանանա–
ցիների երկրում ապրեցին չորս հարիւր երեսուն փարի: Երբ չորս հարիւր երեսուն փարին վերջացաւ, նոյն օրն իսկ
41, 42 Տիրոջ ամբողջ ժողովուրդը գիշերով Եգիպտացիների երկրից դուրս եկաւ: Իսրայէլացիները Տիրոջ հրամանով այդ
գիշերը անբուն մնացին, որպէսզի նա նրանց դուրս բերի Եգիպտացիների երկրից. դա Տիրոջ անբուն մնալու այն
43 գիշերն էր, որ բոլոր իսրայէլացիները սերնդէսերունդ պիտի յիշեն: Տէրը Մովսեսին ու Ահարոնին ասաց. «Սա է

զարկի կարգը. ոչ մի օտարական չպիտի ուրի դրանից: Որեւէ մէկը իր ծառային ու փողով գնուած սարուկին թող լծկապի եւ թլկապուելուց յետոյ միայն թող նա ուրի դրանից: Պանդուխտն ու վարձկանը թող չուրեն դրանից: Տան մէջ պէտք է ուրուի այն. միտը րնից դուրս չպիտի հանէք եւ դրա ոսկորը չպիտի ջարդէք: Իսրայելի ողջ ժողովուրդը պէտք է կարարի դա: Եթէ մի օտարական մօտենայ ձեզ եւ ուզենայ կարարել Տիրոջ զարկը, դու պէտք է թլկապես նրա բոլոր արու գաւակներին, եւ դրանից յետոյ միայն նա կարող է մօտենալ կարարելու զարկը: Նա կը համարուի երկրի րեղաբնակ: Ոչ մի անթլկապ դրանից չպէտք է ուրի: Օրէնքը հաւասարապէս րարածուած է եւ՝ րեղաբնակի, եւ՝ ձեզ մօտ պարել գանկացող օտարականի վրայ»: Բոլոր իսրայելացիներն արեցին այնպէս, ինչպէս պարուիրել էր Տէրը Մովսէսին ու Ահարոնին. նրանք այդպէս էլ արեցին: Ահա այդ օրն էր, որ Տէրը բոլոր իսրայելացիներին հանեց Եգիպտացիների երկրից:

Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Ինձ նուիրաբերիր բոլոր իսրայելացիների անդրանիկ գաւակներին, ամեն մի նախածին, մարդ թէ անասուն, որովհետեւ իմն է»: Մովսէսն ասաց ժողովրդին. «Յիշեցէ՛ք այս օրը, երբ դուք դուրս եկաք Եգիպտոսից՝ սարկութեան այս րնից, որովհետեւ Տէրը ձեզ իր հօգի ձեռքով հանեց այսրեղից: Թթխմորով հաց չպիտի ուրէք, որովհետեւ դուք այսօր, զարնանային վաղահաս բերքի ամսին էք դուրս գալիս: Երբ քո Տէր Աստուածը քեզ րանի քո հայրերին խոսրացած Քանանացիների, Քեւրացիների, Անորիացիների, Խտեացիների, Յեբուսացիների, Փերեզացիների ու Գերզուացիների երկիրը, ուր կաթ ու մեղր է հոսում, ապա հէնց այդ ամսին այս ծիսակարարութիւնը կ'անես: Եօթը օր բաղարջ հաց կ'ուրէք, իսկ եօթներորդ օրը Տիրոջ րօնը կը լինի. բաղարջ հաց կ'ուրէք: Ձեր րանը թթխմորով հաց չլինի, քո ողջ երկրի սահմաններում թթխմոր չերեսայ: Այդ օրը քո որդուն կը պարմես՝ ասելով. «Դա կարարում է ի յիշարակ այն բանի, ինչ արել է ինձ Տէր Աստուածը, երբ դուրս էի գալիս Եգիպտոսից»: Ասածս նշան արա՛ ձեռքիդ վրայ, նաեւ նշան՝ ճակարիդ, որ յիշես: Տիրոջ օրէնքները թող քո բերանում լինեն, քանի որ Տիրոջ հօգի ձեռքն է հանել քեզ Եգիպտոսից: Այս օրէնքները կը պահպանէք րարեցրարի ձեր կեանքի բոլոր օրերում»: «Երբ քո Տէր Աստուածը քեզ կը րանի Քանանացիների երկիրը, ինչպէս խոսրացել է քեզ ու քո հայրերին, եւ այն կը րայ քեզ, Տիրոջ համար կ'առանձնացնես անդրանիկ բոլոր արու ձնունդներին եւ քո րջաւների ու ոչխարների առաջնածիններին, որոնք պիտի ձնուն: Դրանք բոլորը Տիրոջը կը նուիրաբերես: Առաջնածին էշը կը փոխանակես ոչխարի հետ, իսկ եթէ չուզենաս փոխանակել, ապա դա փրկագին կը րաս: Զո որդիների բոլոր անդրանիկ գաւակներին կը փրկագնես: Եթէ դրանից յետոյ որդիդ հարցնի քեզ ու ասի, թէ՛ «Ի՞նչ է այս», նրան կ'ասես, թէ՛ «Տէրը հօգի ձեռքով է հանել մեզ Եգիպտացիների երկրից՝ սարկութեան րնից: Երբ փարաւոնի սիրը կարծրացաւ ու մեզ չարձակեց, Տէրը Եգիպտացիների երկրում կտորեց բոլոր անդրանիկներին՝ մարդկանց անդրանիկ գաւակներից մինչեւ անասունների առաջնածինները: Նէնց դրա համար էլ ես Տիրոջն եմ նուիրաբերում բոլոր առաջնածին արուներին, իսկ իմ որդիներից բոլոր անդրանիկ գաւակներին փրկագին կրամ»: Ասածս նշան արա՛ ձեռքիդ վրայ, նաեւ նշան՝ ճակարիդ, որ յիշես, թէ Տէրը ինչպէս է հօգի ձեռքով մեզ հանել Եգիպտոսից»: Երբ փարաւոնն արձակեց ժողովրդին, Աստուած նրանց կարճ ճանապարհով՝ Փղշարացիների երկրով չառաջնորդեց, որովհետեւ Աստուած մրածեց, թէ ժողովուրդը պարերագմի բռնուելով՝ զուցէ վախենայ ու Եգիպտոս վերադառնայ: Դրա համար Աստուած ժողովրդին շրջանցիկ՝ անապարի ճանապարհով րարաւ դէպի Կարմիր ծով: Իսրայելացիները Եգիպտացիների երկրից դուրս եկան հինգերորդ սերնդի ժամանակ: Մովսէսն իր հետ րարաւ Յովսէփի ոսկորները, որովհետեւ Յովսէփը, երդուեցնելով Իսրայելի որդիներին, ասել էր. «Երբ Տէրը ձեզ այցի գայ, իմ ոսկորները կը հանէք այսրեղից ու կը րանէք ձեզ հետ»: Սոկբոթից դուրս գալով՝ իսրայելացիները եկան եւ կայք հասրարեցին Ռթօնում՝ անապարի եզրին: Աստուած ցերեկը նրանց առաջնորդում էր ամպի սիւնով, որպէսզի ճանապարի ցոյց րայ նրանց, իսկ գիշերը՝ հրէ սիւնով, որպէսզի գիշեր-ցերեկ նրանք ուղեցոյց ունենան: Յերեկը ամպի սիւնը, իսկ գիշերը հրէ սիւնը միշտ ամբողջ ժողովրդի աչքի առաջ էր:

Տէրը, խօսելով Մովսէսի հետ, ասաց. «Իսրայելացիներին ասա՛, որ վերադառնան, կայք հասրարեն Մագդողի ու ծովի միջեւ գրնուող հանգրուանում, Բեէղսեպիոնի դիմաց: Դրանց դիմաց՝ Կարմիր ծովի եզերքին կայք կը հասրարես: Փարաւոնը իսրայելացիներիդ մասին կ'ասի, թէ՛ «Մոլորուել են այս երկրում, որովհետեւ անապարը շրջափակել է նրանց»: Ես պիտի կարծրացնեմ փարաւոնի սիրը, նա պիտի հետապնդի նրանց, իսկ ես պիտի փառաւորուեմ փարաւոնի ու նրա ամբողջ զօրքի առաջ: Եւ բոլոր եգիպտացիները պիտի իմանան, որ ես եմ Տէրը»: Եւ այդպէս էլ արեցին: Եգիպտացիների արքային յայրմեցին, թէ՛ «ժողովուրդը փախել է»: Փարաւոնի ու նրա պաշտօնեաների սրբերն ընթասրացան ժողովրդի դէմ, եւ նրանք ասացին. «Այդ ի՞նչ արեցինք, ինչո՞ւ թոյլ րուեցինք, որ իսրայելացիները գնան, եւ մենք գրկուենք մեր սարուկներից»: Փարաւոնը լծեց իր կառքը եւ իր հետ րարաւ իր ամբողջ ժողովրդին: Նա վերցրեց վեց հարիւր ընսիր կառքեր, եգիպտացիների ամբողջ հեծելագօրն ու դրանց գօրավարներին: Տէրը կարծրացրեց եգիպտացիների արքայ փարաւոնի սիրը, եւ սա հետապնդեց իսրայելացիներին: Իսրայելացիները գնում էին՝ ձեռքները բարձր պահած: Եգիպտացիները հետապնդեցին նրանց ու նրանց գրան ծովեզերքի մօտ՝ կայք հասրարած: Փարաւոնի ողջ հեծելագօրն ու կառքերը, նրա հեծեալներն ու բանակը կանգնեցին հանգրուանածների դիմաց, Բեէղսեպիոնի դէմ առ դէմ: Փարաւոնը մօտեցաւ: Իսրայելացիները բարձրացնելով իրենց աչքերը՝ րեսան, որ եգիպտացիները կայք են հասրարել իրենց թիկունքում. սասրիկ վախեցան: Իսրայելացիները աղաղակ բարձրացին առ Աստուած ու Մովսէսին ասացին. «Իբր թէ Եգիպտացիների երկրում գերեզմաններ չկայի՞ն, որ մեզ բերեցիք այսրեղ՝ անապարում սպանուելու: Այս ի՞նչ բերեցիք մեր գլխին, ինչո՞ւ մեզ հանեցիք Եգիպտոսից: Մի՞թէ Եգիպտացիների երկրում քեզ չասացինք, թէ՛ «Թոյլ րուր, որ ծառայենք եգիպտացիներին»: Մեզ համար աւելի լաւ կը լինէր, որ ծառայէինք եգիպտացիներին, քան մեռնէինք այս անապարում»: Մովսէսն ասաց ժողովրդին. «Քաջալերուեցէ՛ք, պի՛նդ կացէք եւ կը րեսնէք Տիրոջ արած փրկութիւնը, որ նա պարգեւելու է ձեզ այսօր, քանզի այսօր ձեր րեսած եգիպտացիներին այլեւս յար յարեան չէք րեսնելու: Տէրն պիտի պարերագմի ձեր փոխարէն, դուք լո՛ւռ մնացէք»: Տէրն ասաց Մովսէսին. «Ինչո՞ւ ես կանչում ինձ: Ասա՛ իսրայելացիներին, որ շարժուեն գնան: Իսկ դու առ գաւագանդ, ձեռքդ մեկնիր ծովի վրայ, ճեղքիր այն, եւ իսրայելացիները թող մրնեն ծովի մէջ ու անցնեն ինչպէս ցամաքով: Ես կը կարծրացնեմ փարաւոնի եւ բոլոր եգիպտացիների սիրը, րանք նրանց յերեւից ծով կը մրնեն, եւ ես կը փառաւորուեմ փարաւոնի, նրա ամբողջ

18 զօրքի, կառքերի ու հեծելազօրի առաջ: Բոլոր եգիպտացիները կը գիպենան, որ են եւ Տէրը, երբ փառաւորուն
 19 փարաւոնի, նրա կառքերի ու հեծելազօրի առաջ»: Իսրայէլացիների բանակի առջեւից գնացող Ասփոնո հրեշտակը
 20 ելաւ ու անցաւ գնաց նրանց յետեւը: Վերացաւ ամալի սիւնը նրանց առջեւից ու կանգնեց նրանց թիկունքին: Ամալի
 21 սիւնը սկսեց եգիպտացիների ու իսրայէլացիների բանակների միջեւ: Խաւար ու մեզ պատեց: Գիշերն անցաւ, բայց
 22 ողջ գիշերը բանակները իրար չմօտեցան: Մովսէսը ձեռքը մեկնեց ծովի վրայ, եւ հարաւային հողմի ուժով ողջ
 23 գիշեր ծովը յետ մղուեց. բացուեց ծովի յարակը, ջուրը երկուսի բաժանուեց: Իսրայէլացիները սկսեցին յարակը բա-
 24 ցուած ծովի մէջ ու առաջ շարժուեցին ինչպէս ցամաքով: Զուրը նրանց աջ ու ձախ կողմերից պարիսպ էր դարձել:
 25 Եգիպտացիները հեպալոնտեցին նրանց, եւ փարաւոնի ամբողջ հեծելազօրը, նրա կառքերն ու հեծեալները նրանց
 26 յետեւից սկսեցին ծովը: Առաւօտեան Տէրը հրի ու ամալի սեան միջով նայեց եգիպտացիների բանակին եւ խուճապի
 27 մարտնակով եգիպտացիների բանակը. նա կաշկանդեց նրանց կառքերի անիւները, եւ նրանք դժուարութեամբ էին
 28 առաջ շարժուած: Եգիպտացիներն ասացին. «Նեռն փախչենք իսրայէլացիներից, որովհետեւ Տէրը յօգուտ նրանց է
 29 պատրաստում եգիպտացիներին դէմ»: Տէրն ասաց Մովսէսին. «Ձեռքդ մեկնիր ծովի վրայ, եւ ջրերը թող միանան
 30 ու ծածկեն եգիպտացիներին, նրանց կառքերն ու հեծեալներին»: Մովսէսը ձեռքը մեկնեց ծովի վրայ, եւ ջրերն
 31 առաւօտեան վերադարձան իրենց տեղը: Եգիպտացիները փորձեցին փախչել ջրից, բայց Տէրը եգիպտացիներին
 32 թափեց ծովը. եւ, նորից իրար միացնելով ծովի ջրերը, ծածկեց կառքերը, հեծեալներին եւ փարաւոնի բոլոր զօր-
 33 քերին, որոնք ծով էին մտել նրանց հետ: Նրանցից ոչ ոք կենդանի չմնաց: Իսրայէլացիները ծովի միջով կարծես
 34 ցամաքի վրայով էին գնում, իսկ ջուրը նրանց աջ ու ձախ կողմերից պարիսպ էր դարձել: Տէրն այդ օրը իսրայէ-
 35 լացիներին փրկեց եգիպտացիների ձեռքից: Իսրայէլացիները փեսան եգիպտացիների դիակները, որոնք ծովի ափ
 էին նետուած: Իսրայէլացիները փեսնելով Տիրոջ հօգոր ձեռքը, եգիպտացիների գլխին բերած փորձանքը՝ վախեցան
 Տիրոջից, հաւատարմի Ասփոնոն ու նրա ծառայ Մովսէսին:

15 Այդ ժամանակ Մովսէսն ու իսրայէլացիները հեպտեալ օրհներգն ուղղեցին Ասփոնոն՝ ասելով. «Օրհներգ Տիրո-
 2 ջը, որ փառքով է փառաւորում: Նրանց երկվարներն ու հեծեալներին թափեց ծովը: Տէրը ինձ համար ընդունելի
 3 օգնական եղաւ, նա ինձ համար փրկութիւն եղաւ: Նա՛ է իմ Ասփոնո՞՞ն, եւ ես նրան եմ փառաւորելու: Նա իմ հօր
 4 Ասփոնոն է, եւ ես պիտի մեծարեմ նրան: Տէրը խորպակում է պատրաստում, նրա անունը Տէր է: Նա փարաւոնի
 կառքերն ու զօրքերը ծովը թափեց, նաեւ ընտիր հեծեալներին ու զօրավարներին: Նրանք ջրասոյգ եղան Կարմիր
 5, 6 ծովում: Ծովը ծածկեց նրանց, նրանք քարի պէս ընկնուեցին ծովի յարակը: Զո աջը, Տէր, զօրութեամբ փառա-
 7 տրուեց, քո աջը, Տէր, խորպակեց թշնամուն: Դու փառքի հօգորութեամբ ջարդուփշուր արեցիր հակառակորդներին,
 8 առաքեցիր քո բարկութիւնը, եւ այն հրոյ ճարակ դարձրեց նրանց ինչպէս եղէգ: Զո զայրոյթի հողմից ձեռքուեցին
 9 ջրերը, պարիսպների նման դիզուեցին ջրերը, ծովի մէջ քարացան ալիքները: Թշնամին ասաց. «Ներապաղեմ ու
 10 հասնեմ նրանք, բաժանեմ աւարը եւ դրանցով յագորդի քան ինձ: Սրի բաշեմ նրանց, որ իմ ձեռքը փրկի նրանց»:
 11 Դու քո հողմն առաքեցիր, նրանց ծածկեց ծովը, եւ նրանք կապարի նման սուզուեցին ջրերի խորքը: Ասփոնոների
 12 մէջ, Տէր, ո՞վ կայ քեզ նման, եւ կամ ո՞վ կարող է նմանուել քեզ՝ փառաւորեալ սրբերի մէջ, փառքով սքանչացեալ,
 13 որ նշաններ ես գործում: Աջ ձեռքդ մեկնեցիր, եւ երկիրը կուլ տուեց նրանց: Արդարութեամբ առաջնորդեցիր քո
 14 այս ժողովուրդին, որին փրկեցիր, քո զօրութեամբ միխթարեցիր նրան քո սուրբ բնակավայրում: Ժողովուրդները
 15 լսեցին լուրն այս ու բարկացան: Մարսափը պատեց Քանանացիների երկրի բնակիչներին: Խուճապահար եղան
 16 Երոնի դարաւորներն ու մովսէսների իշխանները: Դող բռնեց նրանց, հալումաշ եղան Քանանացիների երկրի
 17 բոլոր բնակիչները: Թող պատեն նրանց ան ու սարսափը, քո բազկի հօգորութեամբ թող քարանան նրանք, մինչեւ
 18 որ անցնի քո ժողովուրդը, Տէր, մինչեւ որ անցնի քո այս ժողովուրդը, որին սպացար: Տար, բնակեցրո՞ւ նրանց
 19 այն լեռան վրայ, որ ժառանգութիւնն է քո, քո պարտասպա՞ծ բնակավայրում, որ սրբութիւն եւ դարձել, Տէր: Տէր,
 20 քո ձեռքերը պարտասպեցին այդ: Տէրը յալիպենական, առաւել քան յալիպենական թագաւոր է»: Երբ փարաւոնի
 21 հեծելազօրն իր կառքերով ու հեծեալներով ծով մտաւ, Տէրը նրա վրայ թափեց ծովի ջրերը, իսկ իսրայէլացիները
 22 յարակը բացուած ծովի միջով անցան գնացին: Մարիամ մարգարէն՝ Ահարոնի քոյրը, իր ձեռքն առաւ թմբուկը, եւ
 23 բոլոր կանայք գնացին նրա յետեւից՝ թմբուկ խփելով ու պարելով: Առաջից գնում էր Մարիամն ու ասում. «Օրհներգ
 24 Տիրոջը, քանզի նա փառքով է փառաւորում. նա երկվարներն ու հեծեալներին ծովը թափեց»: Մովսէսը իսրայէ-
 25 լացիներին Կարմիր ծովից փարաւ հասցրեց նոր կոչումը՝ անապատը: Նրանք երեք օրուայ ճանապարհ գնացին
 26 անապատի միջով, բայց խմելու ջուր չգտան: Եկան Մեռա, բայց Մեռայում էլ չկարողացան ջուր խմել, որովհետեւ
 27 այն դառն էր: Դրա համար Մովսէսն այդ վայրն անուանեց Դառնութիւն: Ժողովուրդը փրկուեց Մովսէսի դէմ ու
 28 ասաց. «Ի՛նչ խմենք»: Մովսէսն աղաղակեց առ Ասփոնոն. եւ Տէրը նրան մի փայտ ցոյց տուեց: Մովսէսն այն
 29 նետեց ջրի մէջ, եւ ջուրը քաղցրահամ դարձաւ: Այնպէս Ասփոնոն ժողովուրդին տուեց օրէնք ու իրաւունք եւ այնպէս
 30 էլ փորձութեան ենթարկեց նրան: Նա ասաց. «Եթէ ուշադիր լսես քո տէր Ասփոնոն ձայնը, նրա համար հաճելի
 31 գործեր կատարես, ունկնդիր լինես նրա պարտիւրաններին ու ենթարկուես նրա բոլոր հրամաններին, քեզ վրայ
 32 չես թափի բոլոր այն հիւանդութիւնները, որ թափեցի եգիպտացիների վրայ, քանզի ես եմ քեզ բժշկող Տէրը»: Եւ
 33 եկան հասան Երիւն: Այնպէս կային ջրի փասնելու աղբիւր ու եօթանասուն արմաւենի: Նրանք կայք հաստատեցին
 այնպէս, ջրի մօտ:

16 Իսրայէլացի ամբողջ ժողովուրդը Երիւնից ճանապարհ ընկաւ ու եկաւ Սին անապատը, որը գտնուում է Երիւնի
 2 ու Սինայի միջեւ: Եգիպտացիների երկրից դուրս գալու երկրորդ ամսուայ փասնիները օրը իսրայէլացի ողջ
 3 ժողովուրդը անապատում դժգոհեց Մովսէսից ու Ահարոնից: Իսրայէլացիներն ասացին նրանց. «Աւելի լաւ կը լինէր
 4 Տիրոջ հարուածների գոհը դառնայինք Եգիպտացիների երկրում, երբ մտով լի կաթասների մօտ էինք նստում ու
 5 կուշի հաց ուտում, քան բերէիք մեզ այս անապատը, որ ողջ ժողովուրդին սովամահ անէք»: Տէրն ասաց Մովսէսին.
 6 «Ահա ես ձեզ հաց կը թափեմ երկնքից: Իմ ժողովուրդը թող վեր կենայ ու այն հաւաքի, ինչքան անհրաժեշտ է
 7 իրաքանչիւր օրուայ համար: Ես այդ կերպ կը փորձեմ նրանց, թէ կ'ենթարկուե՞ն իմ օրէնքներին, թէ ոչ: Վեցերորդ
 8 օրը թող պարտասպեն նախորդ իրաքանչիւր օրուայ համար հաւաքածի կրկնապարհիկը»: Մովսէսն ու Ահարոնը
 9 ասացին իսրայէլացի ամբողջ ժողովուրդին. «Երեկոյեան կ'իմանաք, որ Տէրն է ձեզ հանել Եգիպտացիների երկրից,

իսկ առաօտեան ականապետս կը լինէր Տիրոջ փառքին, որովհետեւ նա լսել է Աստուծո հանդէպ ձեր փրկումը: 7
 Մենք ովքեր ենք, որ փրկւնքում էք մեր դէմ»: Մովսէսն ասաց. «Տէրը լսեց մեր դէմ ուղղուած ձեր փրկումը, 8
 դրա համար էլ նա երեկոները ձեզ ուրելու միս, իսկ առաօտները յագենալու չափ հաց պիտի փայ: Մենք ովքեր ենք, 9
 որ ձեր փրկումը մեր դէմ էք ուղղում. ձեր փրկումը Աստուծո դէմ է ուղղուած»: Մովսէսն ասաց Ահարոնին. 10
 «Իսրայէլացի ամբողջ ժողովրդին յայտնիր. «Մօտեցէ՛ք Տիրոջը, որովհետեւ նա լսեց ձեր փրկումը»: Մինչ Ահարոնը 11
 խօսում էր իսրայէլացի ամբողջ ժողովրդի հետ, նրանք նայեցին դէպի անապատ, եւ ահա Տիրոջ փառքը երեսաց 12
 ամպի ձեւով: Տէրը խօսելով Մովսէսի հետ՝ ասաց. «Լսեցի իսրայէլացիների փրկումը: Արդ, խօսիր նրանց 13, 14
 հետ ու ասա՛. «Երեկոները միս կ'ուրէք, իսկ առաօտները հացով կը յագենաք: Եւ կ'իմանաք, որ ես եմ ձեր 15
 Տէր Աստուածը»: Երեկոյեան լորամարգիներ թափուեցին ու ծածկեցին բանակապետին: Առաօտեան, երբ ցօղը 16
 վերանում էր բանակապետի շրջապարից, անապատի երեսին գինձի սպիտակ սերմի նման մանր եւ երկրի վրայի 17
 եղեամի նման մի բան կար: Երբ իսրայէլացիները փեսան այն, իրար ասացին. «Ի՛նչ է սա»: Որովհետեւ չգիտէին, 18
 թէ դա ինչ է: Մովսէսն ասաց նրանց. «Դա այն հացն է, որ Տէրը ձեզ փոխել է ուրելու: Տէրը հետեւեալն է պատուիրել. 19
 «Իսրաքանցիւր ոք դրանցից թող հաւաքի այնքան, որքան անհրաժեշտ է մէկ մարդու համար, ըստ ձեր ընտանիքների 20
 շնչերի թափ: Նաւաքեցէ՛ք ըստ վրանում գտնուող իսրաքանցիւր մարդու թափ»: Իսրայէլացիներն այդպէս էլ արեցին. 21
 հաւաքեցին ոմանք շաք, ոմանք քիչ: Չափեցին եւ փեսան, որ ունը որ շաք էր, սահմանուած չափից չաւելացաւ, 22
 իսկ ունը՝ քիչ, սահմանուած չափից չպակասեց: Իսրաքանցիւրը իր կարիքի չափով էր հաւաքել: Մովսէսն ասաց 23
 նրանց. «Ոչ ոք մինչեւ առաօտ դրանից աւելցուկ չտողնիր»: Ոմանք, սակայն, Մովսէսին չսեցին. դրանից աւելցուկ 24
 մնաց առաօտեան: Դա որդնութեց ու նեխեց: Մովսէսը զայրացաւ նրանց վրայ: Դրանից յետոյ ամէն առաօտ 25
 իսրաքանցիւրը հաւաքում էր իրեն պէտք եղածի չափ: Երբ արեւը փաքացնում էր, այն հալում էր: Վեցերորդ օրը 26
 հաւաքեցին պէտք եղածի կրկնապարիկը՝ ամէն մէկի համար երկուական բաժին: Ժողովրդի բոլոր առաջնորդները 27, 28
 գնացին Մովսէսի մօտ ու նրան յայտնեցին այդ մասին: Մովսէսն ասաց. «Այս է Տիրոջ ասածը. «Վաղը շաքաթ 29
 է, Տիրոջ հանգստեան սուրբ օրը: Ինչ որ եփելու էք, եփեցէ՛ք, ինչ որ թխելու էք, թխեցէ՛ք այսօր, իսկ մնացած 30
 ամէն ինչ թողէ՛ք ամանների մէջ մինչեւ առաօտ»: Եւ դա թողեցին մինչեւ առաօտ, ինչպէս նրանց հրամայել էր 31
 Մովսէսը. այն չնեխեց, չորդնութեց: Մովսէսն ասաց. «Այդ կերէ՛ք այսօր, քանի որ Տիրոջ շաքաթ օրն է այսօր, 32
 դրանից այսօր դաշտում չէք գտնի: Վեց օր կը հաւաքէք դա, իսկ եօթներորդ օրը՝ շաքաթ օրը դրանից չի լինի»: 33
 Եօթներորդ օրը ժողովրդի միջից ոմանք ելան դրանից հաւաքելու, բայց չգտան: Տէրն ասաց Մովսէսին. «Մինչեւ 34
 երբ չպիտի անսաք իմ պատուիրաններին ու օրէքներին: Տեսաք, որ Տէրը ձեզ հանգստեան օր նշանակեց այս 35
 շաքաթ օրը: Դրա համար էլ նա վեցերորդ օրը ձեզ երկու օրուայ հաց փոխեց՝ ասելով. «Ձեզնից իսրաքանցիւրը 36
 թող նստի իր փանդ, եօթներորդ օրը թող ոչ ոք չելնի այդ փեղից»: Եւ ժողովուրդը եօթներորդ օրը հանգստացաւ: 37
 Իսրայէլացիները իրենց կերածի ամունը դրեցին ման: Դա գինձի սերմի նման սպիտակ էր ու մեղրախորիսի համ 38
 ունէր: Մովսէսն ասաց. «Ահա թէ ինչ հրամայեց Աստուած. «Մի ամանի մէջ մէկ չափ մանանայ լցրէ՛ք եւ այն 39
 պահեցէ՛ք ձեր սերունդների համար, որպէսզի աչքի առաջ ունենաք այն հացը, որ դուք կերաք անապատում, երբ 40
 Տէրը ձեզ հանեց Եգիպտացիների երկրից»: Մովսէսն ասաց Ահարոնին. «Մի ոսկէ սափոր ան, դրա մէջ մէկ չափ 41
 մանանայ լցրո՛ւ եւ դիր Աստուծո առաջ՝ պահելու ձեր սերունդների համար, ինչպէս Տէրն է հրամայել Մովսէսին»: Եւ 42
 Ահարոնն այն ի պահ դրեց Կրակարանների արկղի առաջ: Իսրայէլացիները քառասուն փարի մանանայ կերան, 43
 մինչեւ որ հասան մի բնակեցուած շրջան: Նրանք մանանայ էին ուրում, մինչեւ որ հասան փինիկեցիների կողմերը: 44
 Մէկ չափը հաւասար է երեք գրիի մէկ փասներորդ մասի: 45

Իսրայէլացի ամբողջ ժողովուրդը Տիրոջ կարգադրութեան համաձայն խումբ-խումբ գնաց Մին անապատից եւ 17
 կայք հաստատեց Ռափիդիմում: Այսպէս, սակայն, ջուր չկար, որ ժողովուրդը խմեր: Ժողովուրդն սկսեց մեղադրել 2
 Մովսէսին ասելով. «Մեզ ջուր փոք, որ խմենք»: Մովսէսը նրանց ասաց. «Ինչո՞ւ էք ինձ մեղադրում, ինչո՞ւ էք փորձում 3
 Տիրոջը»: Ժողովուրդն այնպէս ծարաւ գգալով՝ փրկւնքաց Մովսէսի դէմ ու ասաց. «Ինչո՞ւ մեզ հանեցիք Եգիպտոսից, 4
 որ ծարաւից կտորուէնք մենք եւ մեր երեխաներն ու անատուները»: Մովսէսը պաղապագին խնդրելով Տիրոջը՝ 5
 ասաց. «Ի՛նչ անեն ես այս ժողովրդին: Մի քիչ էլ մնայ ինձ կը բարկոծեն»: Տէրն ասաց Մովսէսին. «Գնա՛՛ ժողովրդի 6
 առջեւից, քեզ հետ վերջորո՞ւ ժողովրդի ձեռերին, ձեռքդ ան թո այն գաւազանը, որով հարուածեցիք գտրին, եւ ճանփայ 7
 ընկիր: Ես քեզնից առաջ այնպէս հասնելով կը կանգնեմ Քորէի ժայռի վրայ: Կը հարուածես ժայռին, դրանից ջուր 8
 կը բխի, եւ թո ժողովուրդը կը խմի»: Մովսէսն իսրայէլացիներին ներկայութեամբ այդպէս էլ արեց: Նա այդ վայրը 9
 կոչեց Փորձութիւն եւ Մեղադրանք, որովհետեւ իսրայէլացիները մեղադրել էին եւ Տիրոջը փորձել՝ ասելով. «Տէրը 10
 մեր մէջ է, թէ՛ ոչ»: Ամաղեկացիներն եկան ու Ռափիդիմում պատերազմեցին իսրայէլացիների դէմ: Մովսէսն ասաց 11
 Յեսուին. «Ուժեղ փղամարդիկ ընտրիր եւ առաօտեան վեր կենալով պատերազմիր ամաղեկացիների դէմ: Ես կը 12
 գամ ու կը կանգնեմ բլրի գագաթին, եւ Աստուծո գաւազանը կը լինի իմ ձեռքին»: Յեսուն արեց այնպէս, ինչպէս իրեն 13, 14
 ասել էր Մովսէսը. նա պատերազմեց ամաղեկացիների դէմ: Մովսէսը, Ահարոնն ու Ովրը բարձրացան բլրի գագաթը: 15
 Երբ Մովսէսը բարձր էր պահում ձեռքերը, առաւելութեան էին հասնում իսրայէլացիները, իսկ երբ իջեցնում էր 16
 ձեռքերը, առաւելութեան էին հասնում ամաղեկացիները: Եւ քանի որ Մովսէսի ձեռքերը յոգնելուց ծանրանում էին, 17
 Ահարոնն ու Ովրը մի քար առան եւ նրա փակը դրեցին: Մովսէսը նստեց դրա վրայ, իսկ Ահարոնն ու Ովրը՝ մէկն 18
 այս կողմից, միսն այն կողմից նրա ձեռքերը բռնած բարձր էին պահում: Այսպիսով Մովսէսի ձեռքերը մինչեւ արեւի 19
 մայր մընելը բարձրացած մնացին: Յեսուն սրակտոր արեց ամաղեկացիներին ու նրանց ողջ գորքը: Տէրն ասաց 20
 Մովսէսին. «Այս դէպքը որպէս յիշարակ գրի՛ առ: Նախորդի Յեսուին, որ ամաղեկացիների յիշարակը ջնջելու եմ 21
 երկրի վրայ՝ երկնքի ներքոյ»: Մովսէսը Տիրոջ համար գոհաստեղան շինեց եւ դրա անունը դրեց՝ «Տէրն իմ ապաւենն 22
 է»: Նա ասաց. «Այսպէս կոչեցի, քանի որ Տէրն իր անպեսանելի ձեռքով պատերազմում է ամաղեկացիների դէմ 23
 սերնդից սերունդ»:

Սաղիամի բուրմ Յոթորը՝ Մովսէսի աները, ինացաւ այն ամէնը, ինչ Տէրն արել էր Մովսէսին ու իսրայէլացի ժո- 18
 դովրդին. այն, որ Տէրը իսրայէլացիներին հանել էր Եգիպտոսից: Երբ Մովսէսն իր կին Սեփորային յետ ուղարկեց, 2
 Մովսէսի աները՝ Յոթորը, իր հետ վերցրեց Սեփորային՝ ու նրա երկու որդիներին, որոնցից մէկի անունը Գերսամ 3

4 էր եւ նշանակում էր՝ «Պանդուխտ էի օտար երկրում», իսկ երկրորդի անունը՝ Եղիազար, որ նշանակում էր՝ «Իմ
5 հօր Ասրուածը իմ օգնականն է եւ նա փրկեց ինձ փարաւոնի ձեռքից»։ Յոթօրը, որ Մովսէսի աներն էր, նրա կնոջ
6 եւ նրա որդիների հետ եկաւ Մովսէսի մօտ՝ անապար, ուր նա բնակւում էր Ասրծու լեռան վրայ։ Յայտնեցին Մով-
7 սէսին՝ ասելով. «Ահա քո աներ Յոթօրը, կինը ու երկու որդիներդ նրա հետ գալիս են քեզ մօտ»։ Մովսէսն ընդառաջ
8 գնաց իր աներոջը, ճնարդրեց նրա առաջ եւ համբուրեց նրան։ Նրանք ողջագուրուեցին խաղաղութեամբ, եւ Մով-
9 սէսը նրան փարաւ ու եգիպտացիների դէմ, բոլոր այն չարչարանքները, որ իրենք կրել էին ճանապարհին, եւ թէ ինչպէս
10 էր Տէրը փրկել իրենց։ Յոթօրը զարմացաւ այն բոլոր բարեգործութիւնների համար, որ Տէրն արել էր նրանց, եւ
11 թէ ինչպէս էր նրանց ազարել եգիպտացիների ու փարաւոնի ձեռքից։ Յոթօրն ասաց. «Օրհնեալ լինի Տէրը, որ
12 փրկել է սրանց եգիպտացիների ու փարաւոնի ձեռքից, որ ժողովրդին ազարել է եգիպտացիների ձեռքից։ Տիմ
13 գիպեմ, որ Տէրն անելի մեծ է, քան բոլոր ասրուածները։ Դա երեսաց, երբ եգիպտացիները բռնանում էին նրանց
14 վրայ։ Մովսէսի աները՝ Յոթօրը, ողջակէզ ու զոհ մարուցեց Ասրծուն։ Մովսէսը, Ահարոնն ու իսրայէլացի բոլոր
15 ձերերը Մովսէսի աներոջ հետ գնացին Տիրոջ առաջ ճաշելու։ Առաւօտեան Մովսէսը նստեց ժողովրդին դարելու։
16 Ողջ ժողովուրդը առաւօտից մինչեւ երեկոյ կանգնել էր Մովսէսի շուրջը։ Յոթօրը տեսնելով այն ամէնը, ինչ Մովսէսն
17 անում էր ժողովրդի համար, ասաց. «Այդ ի՞նչ ես անում դու ժողովրդին։ Ինչո՞ւ ես դու միայն նստած, իսկ ժողովուրդը
18 առաւօտից մինչեւ երեկոյ կանգնած է շուրջդ»։ Մովսէսն ասաց աներոջը. «Որովհետեւ ժողովուրդը գալիս է ինձ
19 մօտ Ասրծուց իրաւունք հայցելու համար։ Երբ նրանց միջեւ վեճ է ծագում, գալիս են ինձ մօտ։ Ես դպրում եմ
20 նրանցից իւրաքանչիւրին եւ յայտնում Ասրծու հրամաններն ու օրէնքները»։ Մովսէսի աները նրան ասաց. «Արածդ
21 ճիշտ չէ»։ Մուկայի փանջանքներով եւ փանջում դու եւ քեզ հետ եղող ամբողջ ժողովուրդը։ Քեզ համար ծանր է
22 այդ գործը, դա միայնակ անել չես կարող։ Արդ, լսիր ինձ, եւ քեզ խորհուրդ պիտի փամ, եւ Ասրուած քեզ հետ կը
23 լինի։ Ասրծու մօտ եղիր ժողովրդի ներկայացուցիչը եւ մարդկանց ասածը հաղորդիր Ասրծուն։ Նրանց տեղեակ
24 կը պահես Ասրծու հրամաններին ու օրէնքներին, նրանց ցոյց կը փաս այն ճանապարհը, որով ընթանալու են, եւ
25 այն գործերը, որ պէտք է կատարեն։ Դու ողջ ժողովրդի միջից ընտրիր ուժեղ փղամարդկանց՝ ասրուածապաշտ,
26 արդարադատ, գոռոգութիւնն ապող մարդկանց ու ժողովրդի վրայ սրանց հազարապետներ, հարիւրապետներ, յիս-
27 նապետներ ու փասնապետներ կարգիր։ Նրանք մշտապէս թող դպրեն ժողովրդին, կարեւոր գործերը թող յանձնեն
28 քեզ, իսկ փոքր դպրաստարանները թող անեն իրենք. դրանով կը թելեւացնես քո գործերը, եւ նրանք կը լինեն քո
29 օգնականները։ Եթէ այս բանն անես, Ասրուած կը զօրացնի քեզ, դու կը կարողանաս փոկալ, եւ ողջ ժողովուր-
30 դը խաղաղութեամբ կը վերադառնայ իր տեղը»։ Մովսէսն անսաց իր աներոջ ասածին եւ արեց այն ամէնը, ինչ
31 նա ասաց իրեն։ Մովսէսը բոլոր իսրայէլացիների միջից ընտրեց ուժեղ փղամարդկանց, ժողովրդի վրայ նրանց
32 հազարապետներ, հարիւրապետներ, յիսնապետներ ու փասնապետներ կարգեց։ Մրանք ամբողջ ժամանակ պապ-
33 րաստ էին ժողովրդին դպրելու։ Նրանք կարեւոր գործեր յանձնում էին Մովսէսին, իսկ փոքր գործերը դպրում
34 էին իրենք։ Մովսէսը ճանապարհ դրեց իր աներոջը, եւ սա գնաց իր երկիրը։

19 Եգիպտացիների երկրից իսրայէլացիների դուրս գալուց երեք ամիս անց, առաջին իսկ օրը նրանք հասան Սի-
2 նայի անապարը։ Նրանք դուրս գալով Ռափիդիմից, եկան Սինայի անապարը եւ կայք հաստատեցին այնտեղ,
3 անապարում։ Իսրայէլացիները կայք հաստատեցին այնտեղ, լեռան դիմաց։ Մովսէսը բարձրացաւ Ասրծու լեռը։
4 Ասրուած լեռան վրայից կանչեց նրան ու ասաց. «Այսպէս կ'ասես Յակոբի յետնորդներին եւ կը յայտնես Իսրայէլի
5 որդիներին. «Դուք ինքներդ տեսաք, թէ ինչեր բերեցի եգիպտացիների գլխին, իսկ ձեզ, ինչպէս արծիւն է իր թելերի
6 վրայ առնում, բարձրացրի ինձ մօտ։ Արդ, եթէ ուշադիր լսէք իմ ասածը եւ պահէք իմ դրած ուխտը, դուք բոլոր
7 ազգերի մէջ կը լինէք իմ ընտրեալ ժողովուրդը, որովհետեւ իմն է ամբողջ երկիրը։ Դուք կը լինէք ինձ համար որպէս
8 թագաւորութիւն, որպէս քահանայութիւն եւ որպէս սուրբ ազգ։ Իմ այս ասածները դու կը հաղորդես իսրայէլացի-
9 ներին»։ Մովսէսը վերադարձաւ, կանչեց ժողովրդի ձերերին եւ նրանց հաղորդեց բոլոր այն խօսքերը, որ նրան
10 պատուիրել էր Ասրուած։ Ժողովուրդը միահամուռ պատասխան փոսեց ու ասաց. «Այն ամէնը, ինչ ասել է Ասրու-
11 ած, կը կատարենք ու կը հնազանդուենք»։ Մովսէսը ժողովրդի ասածը հաղորդեց Ասրծուն։ Տէրն ասաց Մովսէսին.
12 «Ահա ես քեզ մօտ պիտի գամ անպի սեան մէջ, որ ժողովուրդը լսի այն, ինչ ես ասելու եմ քեզ, եւ նա յարեալան
13 պիտի հաւաքայ քեզ»։ Մովսէսը ժողովրդի ասածը հաղորդեց Ասրծուն։ Տէրն ասաց Մովսէսին. «Իջիր, կարգադրիր
14 ժողովրդին, մաքրիր նրանց այսօր եւ վաղը, նաեւ թող լուսան իրենց զգեստները, որպէսզի երրորդ օրը պապ-
15 րաստ լինեն, որովհետեւ երրորդ օրը Տէրը ողջ ժողովրդի աչքի առաջ իջնելու է Սինա լեռան վրայ։ Ժողովրդի ու
16 լեռան միջեւ փարածութիւն կը թողնես եւ կ'ասես. «Զգո՛յճ եղէք, լեռան վրայ մարդ չբարձրանայ ու դրան չմօտենայ,
17 որովհետեւ ով մօտենայ լեռան, մահուամբ պիտի պատժուի։ Լեռան մօտեցողին որեւէ ձեռք չդիպցի, որովհետեւ
18 դրան դիպչողը կը քարկոծուի կամ նետահար կը լինի. անասուն լինի, թէ մարդ՝ չի ապրի։ Նրանք կարող են լեռը
19 բարձրանալ միայն այն ժամանակ, երբ որոտները, շեփոքահարութիւնն ու ամպը վերանան լեռան վրայից»։ Մով-
20 սէսը լեռից իջաւ ժողովրդի մօտ ու մաքրեց նրանց։ Նրանք լուացին իրենց զգեստները։ Մովսէսն ասաց ժողովրդին.
21 «Պատրաստ եղէք, երեք օր կանանց չմերձենաք»։ Երրորդ օրն առաւօտեան Սինա լեռան վրայ որոտներ լուեցին,
22 փայլափայլումներ ու միգալառն ամպ երեսաց. եւ շեփոքի ձայնը ուժգին հնչում էր։ Բանակապետը գրնտող ողջ
23 ժողովուրդը զարհուրեց։ Մովսէսը ժողովրդին բանակապետից փարաւ Ասրծուն ընդառաջ եւ կանգնեցրեց Սինա
24 լեռան ստորոտի շուրջը։ Սինա լեռն ամբողջովին ծխում էր, քանի որ Ասրուած նրա վրայ իջել էր իբրեւ հուր։
25 Նրա ծուխը բարձրանում էր ինչպէս հնոցի ծուխ։ Բոլոր մարդիկ խիստ զարհուրեցին, որովհետեւ շեփոքի ձայնը
26 փարածում էր անելի հեռու եւ հնչում էր չափազանց ուժեղ։ Մովսէսը խօսում էր, իսկ Ասրուած որոտաձայն պա-
27 րախանում էր նրան։ Տէրն իջաւ Սինա լեռան վրայ, լեռան կարտիին։ Տէրը Մովսէսին կանչեց լեռան գագաթը,
28 եւ Մովսէսը բարձրացաւ այնտեղ։ Ասրուած խօսեց Մովսէսի հետ՝ ասելով. «Իջիր, կարգադրիր քո ժողովրդին.
29 Ասրծուն տեսնելու համար չմերձենան եւ այդ պարճառով նրանցից շապերը չկորցնեն։ Ասրծուն մօտեցող քահա-
30 նաներն էլ թող մաքրուեն, որպէսզի Տէրը կորստեան չմարնի նրանց»։ Մովսէսն ասաց Ասրծուն. «Ժողովուրդը չի
31 կարող Սինա լեռը բարձրանալ, որովհետեւ դու ինքդ ես մեզ պատուիրել եւ ասել, թէ՛ «Մարդկանց ու լեռան միջեւ

փարածութիւն կը թողնես եւ լեռը սուրբ կը հռչակես»։ Տէրն ասաց նրան. «Գնա՛, իջի՛ր ու յետոյ այսպէղ բարձրացի՛ր 24
 Ահարոնի հետ, բայց քահանաներն ու ժողովուրդը թող չյանդգնեն բարձրանալ Աստուծո՛ւ մօտ, որպէսզի Տէրը նրանց
 կորստեան չմատնէ»։ Մովսէսն իջաւ ժողովրդի մօտ եւ ասաց նրանց. 25

Տէրը յայտնեց հետեւեալ բոլոր պատգամները՝ ասելով. «Ե՛ս եմ քո Տէր Աստուածը, որ քեզ հանեցի Եգիպտացի- 20, 2
 ների երկրից՝ ստրկութեան փնից։ Ինձնից բացի այլ աստուածներ չպիտի լինեն քեզ համար։ Վերեալում՝ երկնքում, 3, 4
 ներքեալում՝ երկրի վրայ, եւ երկրի խորքի ջրերի մէջ եղած որեւէ բանի նմանութեամբ քեզ կուռքեր չպիտի կերտես։
 Չպիտի երկրպագես ու չպիտի պաշտես դրանց, որովհետեւ ե՛ս եմ քո Տէր Աստուածը՝ մի նախանձոր Աստուած. 5
 հայրերի մեղքերի համար պատժում եմ որդիներին, ինձ ապող մարդկանց նոյնիսկ երրորդ ու չորրորդ սերնդին,
 իսկ ինձ սիրող ու իմ հրամանը կատարող մարդկանց մինչեւ հազարերորդ սերնդին ողորմում եմ։ Քո փէր Աստուծո՛ւ 6, 7
 անունն գուր փեղը չպիտի արտասանես, որովհետեւ Տէրը արդար չի համարում նրան, ով իր անունը գուր փեղն է
 արտասանում։ Յիշի՛ր շաբաթ օրը, որպէսզի սուրբ պահես այն։ Վեց օր պիտի աշխատես եւ պիտի կատարես քո 8, 9
 բոլոր գործերը։ Եօթներորդ օրը քո փէր Աստուծո՛ւ շաբաթ օրն է։ Այդ օրը դու ոչ մի գործ չպիտի անես, ոչ էլ քո
 փղան ու աղջիկը, քո ծառան ու քո աղախինը, քո էջն ու քո եզը, քո բոլոր անասունները, քեզ մօտ գտնուող օտար-
 րականն ու քեզ մօտ բնակուող պանդուխտը, որովհետեւ Տէր Աստուած վեց օրում ստեղծեց երկինքն ու երկիրը, 11
 ծովն ու այն ամենը, ինչ դրանց մէջ է, իսկ եօթներորդ օրը հանգստացաւ։ Դրա համար էլ Տէրն օրհնեց եօթներորդ
 օրը եւ այն սուրբ հռչակեց։ Պատուի՛ր քո հօրն ու քո մօրը, որպէսզի բարիք գտնես, երկար ապրես բարեբեր այն 12
 երկրի վրայ, որ Տէր Աստուած փալու է քեզ։ Մի՛ սպանիր։ Մի՛ շնացիր։ Մի՛ գողացիր։ Քո հարեաանի դէմ սուր 13, 14, 15, 16
 վկայութիւն մի՛ փոր։ Ոչ քո մերձաւորի փան, ոչ նրա ազարակի վրայ աչք մի՛ ունեցիր։ Ոչ քո մերձաւորի կնոջ
 վրայ, ոչ նրա ծառայի վրայ, ոչ նրա աղախնու վրայ, ոչ նրա եգան վրայ, ոչ նրա էջի վրայ, ոչ նրա անասունի վրայ,
 ոչ այն ամենի վրայ, ինչ քո մերձաւորինն է, աչք մի՛ ունեցիր»։ Ողջ ժողովուրդը լսում էր որոպը, շեփորի ձայնը, 18
 փեսնում փայլարակումներն ու ծխացող լեռը։ Ողջ ժողովուրդը զարհուրեց, ընկրկեց ու կանգնեց հեռու։ Մարդիկ 19
 ասացին Մովսէսին. «Դո՛ւ խօսիր մեզ հետ, եւ մենք կը հնազանդուենք։ Աստուած թող չխօսի մեզ հետ, թէ չէ կարող
 ենք մեռնել։ Մովսէսն ասաց նրանց. «Սրբապնդուեցէ՛ք, որովհետեւ Աստուած ձեզ փորձելու համար եկաւ ձեզ մօտ, 20
 որպէսզի նրա երկիւղը լինի ձեր մէջ, եւ դուք մեղք չգործէք»։ Ժողովուրդը լեռից հեռու էր կանգնած, իսկ Մովսէսը 21
 մտաւ մառախուղի մէջ, ուր գտնուում էր Աստուած։ Տէրն ասաց Մովսէսին. «Այսպէս կ'ասես Յակոբի սերնդին եւ կը 22
 հաղորդես Իսրայէլի որդիներին. «Դուք ինքներդ փեսաց, որ ես երկնքից խօսեցի ձեզ հետ։ Ձեզ համար ոսկէ ու 23
 արծաթէ աստուածներ չպատրաստեց։ Ինձ համար հողաշէն գոհասեղան կը պատրաստեք եւ դրա վրայ, ամէն փեղ, 24
 ուր կը դնեն իմ անունը, կը մատուցեն ձեր ողջակէզներն ու ձեր խաղաղութեան գոհերը, ձեր ոչխարներն ու ձեր
 արջառները։ Ես կը գամ քեզ մօտ ու կ'օրհնեմ քեզ։ Իսկ եթէ գոհասեղանը քարից կառուցես, դրա քարերը յղկուած 25
 թող չլինեն, որովհետեւ եթէ քո ձեռքի գործիքը դիպցնես դրան, ապա դա պղծուած կը լինի։ Իմ գոհասեղանի վրայ 26
 աստիճաններով չբարձրանաս, որպէսզի դրա վրայ քո անօթոյքը չերեսայ»։

«Սրանք են այն կանոնները, որ պիտի յայտնես նրանց. Եթէ գնես եբրայեցի մի ստրուկ, վեց փարի նա թող 21, 2
 ծառայի քեզ եւ եօթներորդ փարում առանց փրկագնի ազատ թող արձակուի։ Եթէ նա միայնակ է փունդ մտել, 3
 միայնակ էլ թող գնայ, իսկ եթէ իր կնոջ հետ է մտել, կինն էլ թող գնայ նրա հետ։ Եթէ իր փէրը նրան կին փայ, եւ 4
 կինը նրա համար փղաներ եւ աղջիկներ ծնի, ապա կինն ու զաւակները թող պատկանեն նրա փրոջը, իսկ նա թող
 գնայ միայնակ։ Եթէ ստրուկն առարկելով ասի, թէ՛ «Միտեցի իմ փրոջը, իմ կնոջն ու իմ զաւակներին եւ ազատու- 5
 թիւն չեմ ուզում», ապա նրա փէրը նրան թող կանգնեցնի Աստուծո՛ւ արեանին, այնուհետեւ բերի իր փան դրան սեմի
 մօտ, հերինով ծակի նրա ականջը, եւ նա նրան թող ծառայի ցմահ։ Եթէ որեւէ մէկն իր աղջկան որպէս աղախին 7
 վաճառի, ապա այդ աղջիկը թող չազատագրուի, ինչպէս ազատագրում են ստրկուհիները։ Եթէ այդ աղախինը, 8
 որը սահմանուած էր իր փրոջ համար, այլեւս հաճելի չլինի նրան, ապա Տէրը թող փրկագնով վաճառի նրան, բայց
 օտարազգի մարդու վաճառելու իրաւունք չունի, թէ չէ նրան անարգած կը լինի։ Եթէ նա իր գնած աղախինն սահ- 9
 մանէլ է իր որդու համար, նրա հետ թող վարուի այնպէս, ինչպէս վարում է իր դուստրերի հետ։ Եթէ ամուսնացած 10
 մի մարդ ամուսնանայ նաեւ մի ուրիշ կնոջ հետ, թող չզրկի նախկին կնոջը գոյութեան միջոցներից, զգեստներից
 ու ամուսնական պարտականութիւնից։ Եթէ ամուսինն այս երեք պահանջները չկատարի նրա նկատմամբ, ապա 11
 կինն առանց փրկագնի՝ ձրի, ազատ թող արձակուի»։ «Եթէ որեւէ մարդ հարուածի մէկին, եւ սա մահանայ, ա- 12
 պա հարուածողը մահապատժի թող ենթարկուի։ Եթէ սպանութիւնը կատարուել է ոչ թէ սպանողի կամքով, այլ 13
 Աստուած է մատնել նրան նրա ձեռքը, ապա սպանողին թող ցոյց փրուի մի փեղ, ուր նա ապաստան թող գտնի։
 Եթէ մէկը չարանեցօրէն սպանի իր մերձաւորին եւ փախուստի դիմելով ապաստանի իմ գոհասեղանին, դարձեալ 14
 կ'առնես նրան ու կը սպանես։ Ով որ հարուածի իր հօրը կամ մօրը, մահապատժի թող ենթարկուի։ Եթէ մէկը 15, 16
 գողանայ մի իսրայէլացու եւ վաճառի, եւ կամ իր մօտ գտնեն նրան, ապա սա մահապատժի թող ենթարկուի։ Ով
 որ վատաբանի իր հօրն ու իր մօրը, մահապատժի թող ենթարկուի։ Եթէ երկու մարդիկ կռուեն, եւ նրանցից մէկը 18
 քարով կամ բռունցքով հարուածի միւսին, եւ սա ոչ թէ մահանայ, այլ անկողին ընկնի, ապա եթէ փուժածը ուրքի 19
 կանգնի եւ կարողանայ ցուպի օգնութեամբ քայլել, հարուածողը թող անպարպ լինի, բայց փուժածի աշխատանքից
 զրկուելու վնասի ու բժշկութեան համար թող հատուցում վճարի։ Եթէ մէկը գաւազանով հարուածի իր ստրուկին 20
 կամ իր ստրկուհուն, եւ սրանք մեռնեն նրա հարուածից, ապա փէրը վրէժխնդրութեան պիտի ենթարկուի դատաս-
 փանով, իսկ եթէ նրանք մէկ կամ երկու օր ապրեն, փէրը վրէժխնդրութեան չի ենթարկուի, քանի որ նա նրանց 21
 իր արծաթով է գնել։ Եթէ երկու փղամարդիկ կռուելիս զարնուեն մի յոի կնոջ, եւ կինը պտուղը դեռ չձեւատրուած 22
 վիժի, հարուածողը թող հատուցի վնասը. ինչ որ պահանջի կնոջ ամուսինը, նա թող վճարի ըստ սահմանուած
 կարգի եւ փայ աղաչելով։ Իսկ եթէ պտուղը ձեւատրուած լինի, ապա թող հատուցի ըստ այս կարգի. կենանքի 23
 դիմաց՝ կեանք, աչքի դիմաց՝ աչք, արամի դիմաց՝ արամ, ձեռքի դիմաց՝ ձեռք, ուրքի դիմաց՝ ուրք, խարանի դի- 24, 25
 մաց՝ խարան, վերքի դիմաց՝ վերք, հարուածի դիմաց՝ հարուած։ Եթէ մէկը հարուածի իր ստրկի կամ իր ստրկուհու
 աչքին ու կուրացնի նրան, ապա իր կուրացրած աչքի համար նրանց ազատ թող արձակի։ Եթէ ջարդի իր ստրկի 27
 կամ ստրկուհու արամը, ապա իր ջարդած արամի համար նրանց ազատ թող արձակի»։ «Եթէ մի ցուլ հարուածի 28

մի փղամարդու կամ կնոջ, եւ սրանք մեռնեն, ապա ցուր թող քարկոծուի, նրա միսը թող չուրեն, իսկ ցուլի փերը
 29 անպարսր թող լինի: Եթէ ցուր նախկինում եւս հարուածող է եղել, եւ այդ առթիւ նրա փրոջը բողբոջած են եղել,
 բայց սա ցուլին մէջփերէից չի վերացրել, եւ եթէ ցուր փղամարդ կամ կին սպանի, ապա ցուր թող քարկոծուի, իսկ
 30 ցուլի փերը միաժամանակ մահապարտի թող ենթարկուի: Իսկ եթէ փրոջ վրայ փրկագին նշանակուի, ապա իր
 31 խլած կեանքի դիմաց փերը թող վճարի նշանակուած փրկագինը: Եթէ ցուր մի փղայի կամ մի աղջկայ հարուածի,
 32 նոյն կերպ թող վարուեն նրա հետ: Եթէ ցուր մի սարուկի կամ սարկուհու հարուածի, ցլափերը նրանց փրոջը
 33 երեսուն սիկո արծաթ թող վճարի, իսկ ցուր թող քարկոծուի: Եթէ մէկը փոս բացելուց կամ ջրհոր փորելուց յետոյ
 34 դրանք չծածկի, եւ դրանց մէջ արջառ կամ էշ ընկնի, փոսի փերը արծաթ թող վճարի անասունի փրոջը, իսկ լէշը
 35 թող յանձնուի իրեն: Եթէ մէկի ցուր հարուածի մի ուրիշ մարդու ցուլին, եւ սա սարկի, կենդանի մնացած ցուր թող
 36 վաճառեն եւ դրա արժէքը թող բաժանեն: Թող բաժանեն նաեւ սպանուած ցուրը: Իսկ եթէ նախկինում էլ գիպելին,
 որ ցուր հարուածող է եղել, եւ այդ մասին դրա փրոջը բողբոջած են եղել, բայց նա իր ցուր մէջփերէից չի վերացրել,
 թող ցուլ հապուցուի ցուլի փոխարէն, իսկ սպանուած ցուրը թող փրոյի փրոջը»:

22 «Եթէ մէկը արջառ կամ ոչխար գողանայ, մորթի կամ վաճառի այն, ապա մէկ արջառի փոխարէն հինգ արջառ
 2 թող հապուցի, իսկ մէկ ոչխարի փոխարէն՝ չորս ոչխար: Եթէ գողին մահացու հարուած հասցնեն փոս պարսի անցք
 3 բացելիս, թող դա սպանութիւն չդիպուի: Իսկ եթէ դէպքը արեւածագից յետոյ կարարուի, սպանողը մահապարսր
 4 կը դիպուի եւ մահուան կ'ենթարկուի: Եթէ գողը հապուցելու ոչինչ չունի, ապա ինքը թող վաճառուի, որպէսզի
 5 հապուցի իր գողացածի փոխարէն: Իսկ եթէ նա բռնուի, եւ գողօնը՝ արջառ, էշ եւ ոչխար, գրնուի իր մօտ, ապա
 6 նա կրկնակին թող հապուցի: Եթէ մէկն իր անասունն արածեցնելիս թոյլ է փախի, որ անասունն արածի ուրիշի
 7 հանդում, ապա իր հանդից թող հապուցի ըստ փչացրած բերքի չափի: Իսկ եթէ հանդը փչացրել է ամբողջութեամբ,
 8 ապա թող հապուցի իր հանդի ու իր այգու ընփրի հապուածով: Եթէ մէկը իր հանդի փշերը վառելու համար կրակ
 9 անի, եւ նրա վառած կրակը փարածուի ու այրի մէկ ուրիշի կալը կամ ցորենի շեղջը կամ հանդը, ապա վնասը թող
 10 հապուցի նա, ով հրդեհի համար մեղաւոր է: Եթէ մէկը մի մարդու արծաթ կամ որեւէ այլ իր փայ պահելու, եւ այն
 11 գողացուի այդ մարդու փնից, եթէ գողը գրնուի, թող կրկնակին հապուցի, իսկ եթէ գողը չգրնուի, ապա փոս փերը
 12 թող Ասորու առաջ երդուի, որ ինքն ամենեւին չի իրացրել այդ մարդու իրեն պահ փուած իրը: Արջառի ու էշի,
 13 ոչխարի ու հագուստի եւ ամէն փեսակ բաների կորուստներին վերաբերող եւ վեճ յարուցող խնդիրներին իսկութիւնը
 14 պարզելու նպատակով երկու կողմերը թող կանգնեն Ասորու դատաստանի առաջ: Նրանցից ում որ Ասորու
 15 մեղաւոր ճանաչի, նա կրկնակին թող հապուցի միւսին: Եթէ մէկը մի մարդու էշ, եգ, ոչխար կամ որեւէ այլ անասուն
 16 ի պահ փայ եւ պահ փրուածը վնասուածք սրանայ, սարկի կամ յափշտակուի, եւ այդ բանը հաստատող ոչ մի
 17 վկայ չլինի, ապա երկուսի միջեւ թող Ասորուն փրուած երդումը որպէս վկայութիւն լինի: Նա, ում մօտ անասունը
 18 պահ է փրուած եղել, եթէ երդուի, որ երբեք նենգ մարդորոշին չի ունեցել միւսի փուած անասնի նկատմամբ, ապա
 19 փերը թող բաւարարուի դրանով, իսկ պահողը թող չփուցանուի: Իսկ եթէ ապացուցուի, որ իրօք իր մօտից են
 20 գողացել, ապրանքի փրոջը թող հապուցի վնասը: Իսկ եթէ պահ փրուած անասունին մի գազան է յօշոտել, որպէս
 21 ապացոյց նա թող բերի անասունի լէշը եւ վնասը չհապուցի: Եթէ մէկը մի իր կամ անասուն խնդրի մէկ ուրիշից,
 22 եւ դրանք ջարդուեն, սարկեն կամ յափշտակուեն, իսկ փերը դրանց մօտ ներկայ չլինի, ապա աւանդը վերցնողը
 23 թող հապուցի վնասը: Եթէ դէպքը կարարուելիս փերը աւանդի մօտ ներկայ լինի, աւանդ վերցնողը վնասը թող
 24 չհապուցի: Եթէ դա վարձով է փոխ առել, վնասն այդ վարձով էլ թող հապուցի»: «Եթէ մէկը խաբի չնշանուած մի
 25 կոյսի եւ պառկի նրա հետ, գլխագին թող վճարի ու անուանանայ նրա հետ: Եւ եթէ աղջկայ հայրը չհամաձայնի
 26 նրան կնութեան փայ իր աղջկան, խաբողը նրա հօրը արծաթ թող վճարի այնքան, ինչքան գլխագին է սահմանուած
 27 կոյսերի համար: Մի՛ թողէք, որ կախարդներն ապրեն: Ով որ կենակցի անասունի հետ, նրան մահապարտի
 28 ենթարկեցէք: Ով որ կուռքերին գոհ մարուցի, մահապարտի թող ենթարկուի: Զոհ մարուցեցէք միայն Տիրոջը:
 29 Պանդուխտին մի՛ չարչարէք, մի՛ նեղէք նրան, որովհետեւ դուք եւս պանդուխտ էիք Եգիպտացիների երկրում: Ոչ
 30 մի այրի կնոջ կամ որբի մի՛ փանջէք: Եթէ փանջէք նրանց, եւ նրանք բողբոջ բարձրացնելով դիմեն ինձ, եւ կը լսեմ
 31 նրանց ձայնը, սաստիկ կը բարկանամ, սրակոտոր կ'անեմ ձեզ, ձեր կանայք կ'այրիանան, իսկ ձեր զաւակները
 32 որբ կը դառնան: Եթէ արծաթ եւ փոխ փալիս աղքատ եղբօրդ, նեղ մի՛ գցիր նրան եւ փրկուներ մի՛ պահանջի
 33 նրան: Եթէ գրաւ վերցնես մէկի բաճկոնը, մինչեւ արեւի մայր մընելը վերադարձնու այն, որովհետեւ դա նրա
 34 եւ՛ վերաբրկուն է, եւ՛ նրա մերկութիւնը ծածկող հանդերձը, որով եւ նա քնում է: Եւ եթէ նա բողբոջի ինձ, եւ կը լսեմ
 35 նրան, որովհետեւ ողորմած եմ: Քո ասորուներին մի՛ վարաբանիր եւ քո ժողովրդի առաջնորդին մի՛ հայիոյիր:
 36 Քո կալի ու հնձանի արդիւնքը մի՛ կտրիր ինձնից: Քո որդիներից անդրանիկներին ինձ կը նուիրաբերես: Նոյն
 37 կերպ կը վարուես քո արջառի, ոչխարի ու էշի առաջնածինների հետ: Դրանք եօթը օր թող մնան իրենց մօտ մօտ,
 38 իսկ ութերորդ օրը դրանք կը նուիրաբերես ինձ: Իմ այս ասածները կարարելով դուք ինձ համար սուրբ մարդիկ
 39 կը լինէք: Գազանի յօշոտած կենդանու միս մի՛ կերէք, այլ շահը նետեցէք»:

23, 2 «Ականջ մի՛ դիր սուր լուրերին: Յանձն մի՛ առ յօգուտ անիրաւի անիրաւ վկայ լինել: Մեծամասնութեանը
 3 հետեւելով՝ չար գործերի յետեւից մի՛ ընկիր: Բազմութեանը մի՛ խառնուիր՝ անիրաւութիւն գործելու համար նրան
 4 ենթարկուելով, եւ դափի փակ ընկածին յանիրաւի մի՛ խղճա դատաստանի ժամանակ: Եթէ հանդիպես քո թշնամու
 5 մոլորուած եզան կամ էշին, դրան կը դարձնես ու կը հասցնես իր փրոջը: Եթէ փեսնես, որ մէկի գրասար բեռան
 6 ծանրութեան փակ ընկել է, նրա կողքից անպարբեր մի՛ անցիր, այլ նրան օգնելով բարձրացրո՛ւ այն: Մի՛ շեղիր
 7 դափի ընթացքը, եթէ նոյնիսկ դատողը քո ծանօթն է: Նեռու կը մնաս ամէն փեսակ անիրաւ գործերից: Մահուան
 8 չղապարպարես անպարսի ու արդարին: Մեղաւորին կաշառուելով չարդարացնես: Կաշառք չվերցնես, որովհե-
 9 տեւ կաշառքը կուրացնում է անգամ պայծառաբանների աչքերը եւ աւերում արդար գործերը: Պանդուխտին մի՛
 10 ճեշիր, դուք գիպէք պանդուխտ մարդկանց վիճակը, որովհետեւ դուք եւս պանդուխտ էիք Եգիպտացիների երկրում»:
 11 «Վեց փարի կը մշակես քո հողը եւ կը հաւաքես դրա բերքը: Եօթներորդ փարում չես մշակի այն եւ կը թողնես, որ
 12 հանգստանայ: Քո ցեղի աղքատները թող ուրբն ինքնաբոյս բերքը, իսկ դրանից աւելացածները թող ուրբն վայրի
 13 գազանները: Այդպէս կը վարուես քո այգու եւ քո ձիթաստանի հետ: Վեց օր կ'աշխատես, իսկ եօթներորդ օրը կը

թողնես, որ հանգստանան քո եզն ու էշը, հանգստանան նաեւ քո աղախնու եւ օտարականի որդիները: Ինչ որ 13
 ասացի ձեզ, կը կատարէք: Օտար աստուածներ մի՛ պաշտէք, նրանց անունները ձեր բերանից չսուտէն»: «Տարուայ 14
 մէջ երեք անգամ ինձ համար փօն կը կատարէք: Բաղարջակերաց փօնը կը պահէք: Նոր բերքի ամսին եօթը օր 15
 բաղարջ հաց կ'ուտէք, ինչպէս պատուիրել եմ ձեզ, որովհետեւ դուք այդ ժամանակ ելաք Եգիպտացիների երկրից:
 Իմ առաջ դատարկաձեռն չերեսաւ: Ինչ էլ որ ցանած լինես քո հանդում, կը կատարես ամառուայ քո առաջին բերքը 16
 քաղելու փօնը: Տօն կը կատարես նաեւ փարուայ վերջում, երբ հանդից հաւաքած կը լինես քո բերքը: Քո ժողովրդի 17
 բոլոր արու գաւակները փարուայ մէջ երեք անգամ պէտք է ներկայանան փեր Աստուծուն: Քո արած զոհաբերութեան 18
 արիւնը թթխմորով հացի վրայ չթափես, եւ իմ փօնին արուած զոհաբերութեան ճարպը մինչեւ առաւօտ չպահես:
 Քո առաջին բերքի արդիւնքը կը բերես քո փեր Աստուծու փունը: Գառը իր մօր կաթի մէջ չեփես»: «Եւ ահա ես իմ 19, 20
 հրեշտակին ուղարկում եմ քեզ մօտ, որպէսզի նա քո առաջից գնալով՝ քեզ պահպանի ճանապարհին ու փանի այն
 երկիրը, որ պարտասպեցի քեզ համար: Ձգոյ՛ջ եղիր անձիդ նկատմամբ, լսիր ու հնազանդուիր նրան, որպէսզի 21
 նա չխորշի քեզնից, որովհետեւ նա իմ անունով է գործելու: Եթէ ուշադիր լսես իմ խօսքը եւ կատարես այն ամե- 22
 նը, ինչ ասել եմ քեզ, ես կը լինեմ քո թշնամիների թշնամին եւ կը դառնամ քո հակառակորդների հակառակորդը,
 որովհետեւ իմ հրեշտակը քեզ առաջնորդ կը լինի, քեզ կը փանի ամորհացիների, քեպացիների, փերեզացիների, 23
 քանանացիների, գերգեսացիների, խեւացիների ու յեբուսացիների մօտ, որոնց ես կտորելու եմ: Չերկրպագես 24
 նրանց աստուածներին, չպաշտես նրանց եւ չկատարես այն, ինչ նրանք են կատարում, այլ քարոլքա՛նդ արա դրանք
 եւ ջարդիր փշրիր նրանց յուշարձանները: Պաշտիր քո փեր Աստուծուն, եւ ես կ'օրհնեմ քո հացն ու ջուրը եւ ձեզնից 25
 կը վանեմ հիւանդութիւնները: Քո երկրում անսեռունակ փղամարդ եւ ամուլ կին չեն լինելու: Ես աւելացնելու եմ 26
 քո կեանքի փարիները: Ես պիտի ուղարկեմ իմ ահը, որ դա առաջնորդի քեզ, պիտի սարսափեցնեմ բոլոր այն 27
 ազգերին, որոնց երկիրը ուրք պիտի դնես: Քո բոլոր հակառակորդներին փախուստի պիտի մատնեմ: Քո առա- 28
 ջից իշամեղուններ պիտի ուղարկեմ, որ քեզնից հեռու քշեն ամորհացիներին, խեւացիներին, քանանացիներին ու
 քեպացիներին: Մի փարուայ ընթացքում չէ, որ պիտի հեռացնեմ նրանց քեզնից, որպէսզի երկիրը անապարի 29
 չվերածուի, եւ քո շրջակայքում չքաղմանան երկրի գազանները: Կամաց-կամաց պիտի հեռացնեմ դրանց քեզ- 30
 նից, մինչեւ որ բազմանաս ու ժառանգես երկիրը: Քո երկրի փարածքը սահմանելու եմ Կարմիր ծովից մինչեւ 31
 Փղշտացիների ծովը եւ անապարից մինչեւ Եփրատ մեծ գետը: Ձեր ձեռքը պիտի յանձնեմ այդ երկրի բնակիչներին
 ու նրանց հեռու պիտի քշեմ քեզնից: Դու նրանց ու նրանց չաստուածների հետ ուխտ չդնես: Նրանք քո երկրում 32, 33
 չպիտի բնակուեն, որպէսզի իմ նկատմամբ յանցանքի չմղեն քեզ, որովհետեւ, եթէ ծառայես նրանց չաստուածներին,
 նրանք գայթակհութիւն կը լինեն քեզ համար»:

Աստուած ասաց Մովսէսին. «Բարձրացէ՛ք Տիրոջ մօտ դու, Ահարոնը, Նաբաղը, Աբիուդն ու Իսրայէլի ձերերից 24
 եօթանասուն փղամարդ: Նրանք Տիրոջը թող երկրպագեն հեռուից: Աստուծուն թող մօտենայ միայն Մովսէսը, իսկ 2
 միաները թող չմօտենան: Ժողովուրդը նրանց հետ թող չբարձրանայ»: Մովսէսն եկաւ ու ժողովրդին յայտնեց 3
 Աստուծու բոլոր պարգամներն ու կանոնները: Ողջ ժողովուրդը միաձայն պատասխան փութեց ու ասաց. «Կը կա- 4
 փարենք բոլոր այն պարգամները, որ փութել է Տէրը, կ'ենթարկուենք դրանց»: Մովսէսը գրի առաւ Տիրոջ բոլոր 5
 պարգամները: Մովսէսն առաւօտեան վեր կենալով՝ զոհասեղան կառուցեց լերան ստորոտին եւ փասներկու վեմ 6
 կանգնեցրեց՝ ըստ Իսրայէլի փասներկու ցեղերի թաղի: Նա ուղարկեց իսրայէլացի երիտասարդներ, որոնք ողջա- 7
 կէզներ մատուցեցին, փրկութեան համար Աստուծուն հորթեր զոհաբերեցին: Մովսէսն առնելով զոհերի արեան կէտը՝ 8
 լցրեց ամանների մէջ, իսկ արեան միւս կէտը հեղեց զոհասեղանի առաջ: Նա, վերցնելով ուխտի գիրքը, կարդաց 9
 ի յուր ժողովրդի: Ժողովուրդն ասաց. «Այն ամէնը, ինչ ասել է Տէրը, կը կատարենք, կ'ենթարկուենք»: Մովսէսը, 10
 վերցնելով արիւնը, շաղ փութեց ժողովրդի վրայ ու ասաց. «Մա այն ուխտի արիւնն է, որ կնքեց Տէրը ձեզ հետ,
 որպէսզի կատարէք նրա բոլոր պարգամները»: Մովսէսը, Ահարոնը, Նաբաղը, Աբիուդն ու իսրայէլացի ձերերից 9
 եօթանասուն փղամարդ բարձրացան եւ փեսան այն փեղը, որ կանգնել էր Իսրայէլի Աստուածը: Նրա կանգնած 10
 փեղը կարծես շափիւղայի աղիւսներով էր զարդարուած, եւ դա ջինջ երկնքի նմանութիւնն ունէր: Իսրայէլացի 11
 ընտրեալներից ոչ մէկը չմեռաւ: Նրանք յայտնուեցին այնպեղ, որ գրնում էր Աստուած: Եւ կերան ու խմեցին:
 Տէրն ասաց Մովսէսին. «Բարձրացիր ինձ մօտ՝ լեռը, այնպեղ եղիր, եւ քեզ պիտի փամ քարէ այն փախարակները, 12
 որոնց վրայ գրելու եմ իմ օրէնքներն ու պատուիրանները: Դրանք նրանց համար օրէնսդրութիւն պիտի լինեն»: 13, 14
 Մովսէսն ու նրա սպասաւոր Յետուն բարձրացան Աստուծու լեռը: Մովսէսն ասաց ձերերին. «Նանգստացէ՛ք այսպեղ,
 մինչեւ որ մենք վերադառնանք ձեզ մօտ: Ահարոնն ու Ովրը ձեզ հետ են: Եթէ որեւէ մէկը վեճ ունենայ, թող գնայ 15, 16
 նրանց մօտ»: Մովսէսը բարձրացաւ լեռը, եւ ամպը ծածկեց լեռը: Տիրոջ փառքն իջաւ Միսա լերան վրայ, եւ ամպն 17
 այն ծածկեց վեց օր: Տէրը եօթներորդ օրը Մովսէսին կանչեց ամպի միջից: Տիրոջ փառքի փեսիլը բորբոքուած 18
 կրակի նման իջաւ Իսրայէլի որդիների առաջ, լերան գագաթը: Մովսէսը մտաւ ամպի մէջ ու բարձրացաւ լեռը:
 Մովսէսը լերան վրայ մնաց քառասուն օր ու քառասուն գիշեր:

Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Իսրայէլի որդիներին կ'ասես, որ առնեն ինձ սահմանուած ընծաները: 25, 2
 Թող առնեն նրանցից, ում սրտից են բխում: Մրանք են այն ընծաները, որ դուք կ'առնէք նրանցից. ոսկի, արծաթ, 3
 պղինձ, կապոյտ, ծիրանի եւ կրկնակի կարմիր կրաւ, նրբահիւս բեհեզ, այծի մազ, խոյերի կարմիր ներկուած 4, 5
 մորթիներ, կապոյտ ներկուած մորթիներ եւ կարծր փայտեր, լոյսի համար ձէյ եւ օծութեան իւղի ու խնկի համար 6
 բաղարդանիւթեր, սարդիոնի քարեր, վակասի վրայ ագուցուելու քարեր եւ պարմուճան: Ինձ համար սրբարան 7, 8
 կը կառուցես, եւ ես կ'երեսամ ձեզ: Դու խորանն ու նրա ամբողջ սպասքը ինձ համար կը պատրաստես ըստ այն 9
 օրինակի, որ լերան վրայ ցոյց կրամ քեզ: Այսպէս կը պատրաստես. Վկայութեան փապանակ կը պատրաստես 10
 կարծր փայտից: Երկուսուկէս կանգուն թող լինի դրա երկարութիւնը, մէկուկէս կանգուն՝ դրա լայնութիւնը, մէկուկէս 11
 կանգուն՝ դրա բարձրութիւնը: Այն կը պարես մաքուր ոսկով՝ ներսից ու դրսից կ'ոսկեզօծես այն: Դրա վրայ շուր- 12
 ջանակի կը դնես ոսկէ փակ: Դրա համար ջրոս ոսկէ օղակներ կը ձուլես եւ կը դնես դրա ջրոս կողմերին. երկու 13
 օղակները՝ մի կողմից, եւ երկու օղակները՝ միւս կողմից: Կարծր փայտից լծակներ կը պատրաստես եւ դրանք կը 14
 պարես ոսկով: Լծակները կ'անցկացնես փապանակի կողքերին ամրացուած օղակների մէջ, որպէսզի դրանցով

15 բարձրացնեն փապանակը: Լծակները վկայութեան փապանակի օղակների մէջ թող մնան՝ լինեն դրան ամրացու-
 16, 17 ած: Տապանակի մէջ կը դնես այն պապութիրանները, որ ես պիտի քամ քեզ: Քաութեան խնկամանի կափարիչը
 կը պարբաստես մաքուր ոսկուց: Երկուսուկէս կանգուն թող լինի դրա երկարութիւնը, մէկուկէս կանգուն՝ դրա լայ-
 18 նութիւնը: Կոփածոյ երկու ոսկեայ քերովքներ կը պարբաստես եւ դրանք կը դնես կափարիչի երկու ծայրերին:
 19, 20 Քերովքներից մէկը թող լինի կափարիչի մի ծայրին, իսկ միւսը՝ միւս ծայրին: Երկու քերովքներ կը դնես դրա
 երկու ծայրերին. թող քերովքները դէպի վեր փարածեն իրենց թեւերը եւ իրենց թեւերով հովանի անեն կափարիչի
 վրայ: Նրանց գլուխները թող լինեն միմեանց յանդիման, որպէսզի քերովքների երեսները նայեն կափարիչին: Կա-
 21 փարիչը կը դնես փապանակի վրայ՝ վերեւի կողմից: Տապանակի մէջ կը դնես այն պապութիրանները, որ ես պիտի
 22 քամ քեզ: Ես քեզ կը յայտնուեմ այնպէղ եւ վկայութեան փապանակի կափարիչի վրայ գրնուող երկու քերովք-
 ների արանքից քեզ հետ կը խօսեմ այն ամենի մասին, ինչ պապութիրելու եմ քեզ Իսրայէլի որդիների վերաբերեալ»:
 23 «Սեղան կը պարբաստես կարծր փայտից: Երկու կանգուն թող լինի դրա երկարութիւնը, մէկ կանգուն՝ դրա լայ-
 24 նութիւնը, եւ մէկուկէս կանգուն՝ դրա բարձրութիւնը: Այն կը պատես մաքուր ոսկով: Դրա վրայ շուրջանակի կը
 25 դնես ոսկէ պասլ: Դրա չորս կողմը մէկ թագաւի բարձրութեամբ շրջանակ կը դնես եւ այն չորս կողմից կը պարիս
 26 ոսկով: Եւ չորս ոսկէ օղակներ կը պարբաստես եւ օղակները կը դնես չորս անկիւններին, ուր, պասկից ներքեւ,
 27 դրա չորս ուրբերն են: Օղակները կը ծառայեն այն բանին, որ լծակները դրանց մէջ անցկացնելով կը բարձրացնեն
 28 սեղանը: Լծակները կը պարբաստես չիչացող փայտից եւ դրանք կը պատես մաքուր ոսկով: Դրանցից բռնելով՝
 29 կը բարձրացուի սեղանը: Կը պարբաստես դրա խնկամաններն ու սկուպեղները, դրա գաւաթներն ու սկիւնները,
 30 որոնցով զինի պիտի մաքուրես: Մաքուր ոսկուց կը պարբաստես դրանք: Սեղանի վրայ, իմ առաջ, մշտապէս կը
 31 դնես առաջաւորութեան հաց»: «Մաքուր ոսկուց աշտանակ կը պարբաստես: Քանդակագարդ կ'անես աշտանակը
 32 եւ այնպէս, որ բունը, ճիւղերը, սկահակները, գնդիկներն ու շուշանածեւ ծաղիկները միաձոյլ լինեն: Վեց ճիւղեր
 33 պէտք է փարածուեն նրա կողքերից. աշտանակի երեք ճիւղերը պէտք է լինեն մի կողմից, իսկ աշտանակի միւս
 երեք ճիւղերը՝ միւս կողմից: Ամեն մի ճիւղ պէտք է ունենայ գնդիկից ու ծաղկից բաղկացած երեք ընկուզածեւ
 սկահակներ: Միւս ճիւղերն էլ պէտք է ունենան գնդիկից ու ծաղկից բաղկացած երեք ընկուզածեւ սկահակներ:
 34 Այսպէս թող լինեն աշտանակի կողքերից դուրս եկած վեց սպեղները. աշտանակի բունը պէտք է ունենայ գնդիկից
 35 ու ծաղկից բաղկացած չորս սկահակներ: Իրենց բնի կողքերից դուրս եկած երկու ճիւղերի փակ պէտք է լինի մի
 36 գնդիկ: Իրենց բնի կողքերից դուրս եկած երկու միւս ճիւղերի փակ նոյնպէս պէտք է լինի մի գնդիկ: Նոյն ձեւով կը
 37 պարբաստես աշտանակի կողքերից դուրս եկած վեց ճիւղերը, այնպէս, որ նրանց գնդիկներն ու ճիւղերը դուրս
 38 եկած լինեն իրենց բնի կողքերից՝ ամբողջութեամբ քանդակագարդ, մէկ կողմ մաքուր ոսկուց: Դրա համար կը
 պարբաստես եօթը կանթեղ եւ կանթեղները կը դնես աշտանակի վրայ այնպէս, որ դրանք լուսաւորեն դէմից: Դրա
 ունեւիներն ու պարտուանդանը կը պարբաստես մաքուր ոսկուց: Այս ամբողջ սպասքը մի փաղանդ մաքուր ոսկուց
 39 կը պարբաստես: Ուշադիր եղիր, կ'անես ըստ այն օրինակի, որ քեզ ցոյց փրուեց լերան վրայ»:

26 «Ներբահիւս բեհեզից, կապոյր, ծիրանի եւ կրկնակի կարմիր կրակից փաշերփանի վարագոյրով խորան կը
 2 պարբաստես: Այն կը զարդարես ասեղնագործ քերովքներով: Վարագոյրի ամեն շերտի երկարութիւնը պէտք է
 3 լինի քսանութ կանգուն, իսկ լայնութիւնը՝ չորս կանգուն: Բոլոր շերտերի չափսը նոյնը պէտք է լինի: Հինգ շերտերը
 4 պէտք է միացած լինեն իրար: Իրար պէտք է միացած լինեն նաեւ միւս հինգ շերտերը: Շերտերի կցուածքի մի կողմից
 մէկ շերտի եզերքին կապոյր ճարմանդներ պէտք է դնես: Նոյնը պէտք է անես նաեւ երկրորդ կցուածքի արտաքին
 5 շերտի եզերքին: Յիսուն ճարմանդ կը դնես մի շերտի վրայ, յիսուն ճարմանդ էլ՝ կը դնես երկրորդ կցուածքի
 6 շերտի կողմից: Բոլոր ճարմանդները միմեանց դիմաց պէտք է լինեն: Կը պարբաստես յիսուն ոսկէ օղակներ
 7 եւ շերտերը իրար կը միացնես կեռիկներով: Այսպիսով կը սրացուի մի խորան: Խորանի համար այժի մագից
 8 հիւսուած ծածկոց կը պարբաստես: Տասնմէկ շերտերից թող բաղկացած լինի այն: Ամեն մի շերտի երկարութիւնը
 9 պէտք է լինի երեսուն կանգուն, իսկ լայնութիւնը՝ չորս կանգուն: Տասնմէկ շերտերի չափսը նոյնը պէտք է լինի: Հինգ
 շերտերը իրար կը միացնես առանձին եւ վեց շերտերը՝ առանձին: Վեցերորդ շերտը իբրեւ կրկնակի ծածկոց թող
 10 կախուի խորանի ճակարի կողմից: Յիսուն ճարմանդ կը պարբաստես կցուածքի ամեն շերտի եզերքին, յիսուն
 11 ճարմանդ էլ՝ երկրորդ կցուածքի շերտի եզերքին: Կը պարբաստես յիսուն պղնձեւ օղակներ եւ ճարմանդները
 12 օղակների մէջ անցկացնելով՝ իրար կը միացնես շերտերը: Կը սրացուի մի ամբողջութիւն: Շերտերի աւելացած
 մասերը կը փեղատուեն վրանի փակ. շերտի այդ աւելացած մասի կետով կը ծածկես վրանի ծայրամասերը՝ յետեւի
 13 կողմից: Վրանի վարագոյրների երկարութեան աւելացած մասից մի կանգուն թող կախուի այս կողմից եւ մի
 14 կանգուն՝ այն կողմից: Վրանի ծայրերը թող ծածկուեն այս ու այն կողմից: Վրանի ծածկը կը պարբաստես խոյրի
 15 շիկակարմիր մորթուց, իսկ դրա վրայ էլ մի ծածկ կը դնես կապոյր մորթուց: Վրանի ուղղահայեաց մոյթերը կը
 16 պարբաստես կարծր փայտից: Ամեն մոյթի երկարութիւնը փաշը կանգուն թող լինի, իսկ ամեն մոյթի հասարակութիւնն
 17 ու լայնութիւնը մէկուկէս կանգուն թող լինի: Ամեն մի մոյթ թող ունենայ իրար ագուցուած երկու ծղիկ: Այդպէս կը
 18, 19 պարբաստես վրանի բոլոր մոյթերը: Վրանի հիւսիսային կողմում կը դնես քսան մոյթեր եւ այդ քսան մոյթերի
 համար կը պարբաստես քառասուն արծաթե խարիսխներ. երկու խարիսխ՝ վրանի մի մոյթի երկու կողմերի համար
 20 եւ երկու խարիսխ՝ մի մոյթի երկու կողմերի համար: Վրանի միւս՝ հարաւային կողմում նոյնպէս կը դնես քսան
 21, 22 մոյթեր իրենց քառասուն արծաթե խարիսխներով: Երկու խարիսխ՝ մի մոյթի երկու կողմերի համար: Վրանի
 յետեւի՝ ծովահայեաց կողմում վեց մոյթ կը դնես: Երկու մոյթ կը դնես խորանի անկիւններին՝ յետեւի կողմից:
 24 Ներքեւի կողմից դրանք պէտք է իրար հաւասար լինեն: Նոյն ձեւով հաւասար թող լինեն դրա իրար ագուցուած
 25 զոյգ խոյակները: Նոյն ձեւով կը շինես երկու անկիւնների մոյթերը: Այսպիսով կը սրացուի ութ մոյթ: Դրանց
 խարիսխները արծաթից թող լինեն. փասնվեց խարիսխ: Երկու խարիսխ՝ մի մոյթի համար նրա երկու կողմերից,
 26 եւ երկու խարիսխ էլ՝ միւս մոյթի համար: Կարծր փայտից նիզեր կը պարբաստես. հինգ նիզ՝ վրանի մի կողմի
 27 մոյթի համար, հինգ նիզ՝ վրանի երկրորդ կողմի միւս մոյթի համար եւ հինգ նիզ՝ վրանի թիկունքի՝ ծովահայեաց
 28 կողմի մոյթի համար: Մի նիզ էլ մոյթերի մի ծայրից մինչեւ միւսն անցկացուելով՝ դրանք թող միացնի իրար:
 29 Մոյթերը կը պատես ոսկով: Կը պարբաստես ոսկէ օղակներ, որոնց մէջ կը հագցնես նիզերը: Նիզերը կը պատես

ոսկով: Վրանը կը կանգնեցնես այն ձեռով, որ ցոյց փրուեց քեզ լերան վրայ: Կապոյտ, ծիրանի ու կարմիր 30, 31
կրաւից եւ նրբահիւս բեհեզից վարագոյր կը պարարաստես: Այն կը զարդարես ասեղնագործուած քերովքերով: Այն 32
կ'ամրացնես կարծր փայտից շինուած եւ ոսկով պարած չորս մոյթերի վրայ: Դրանց խոյակները թող լինեն ոսկուց,
իսկ խարիսխները՝ արծաթից: Վարագոյրը կը ձգես մոյթից մոյթ: Վկայութեան փապանակը կը փանես այնպէտ, 33
վարագոյրի ներսի կողմը, եւ վարագոյրը ձեզ համար սրբութիւնը կ'առանձնացնի սրբութիւնների սրբութիւնից:
Սրբութիւնների սրբութեան փրկում վկայութեան փապանակը կը ծածկես վարագոյրով: Զոհասեղանը կը դնես 34, 35
վարագոյրի դրսի կողմը, իսկ աշտանակը՝ զոհասեղանի դիմաց, վրանի հարաւային կողմում: Զոհասեղանը կը դնես
վրանի հիւսիսային կողմում: Կապոյտ, ծիրանի ու կարմիր կրաւից եւ նրբահիւս բեհեզից կը պարարաստես վրանի 36
դռան առագաստը՝ նկարագարդ մի գործ: Առագաստի համար կարծր փայտից հինգ մոյթ կը պարարաստես եւ 37
դրանք կ'ոսկեզօծես: Դրանց խոյակները թող լինեն ոսկուց: Դրանց համար հինգ պղնձէ խարիսխ կը ձուլես»:

«Կարծր փայտից զոհասեղան կը պարարաստես: Տինգ կանգուն թող լինի դրա երկարութիւնը, հինգ կանգուն՝ 27
լայնութիւնը: Քառակուսի թող լինի զոհասեղանը: Երեք կանգուն թող լինի դրա բարձրութիւնը: Դրա չորս անկիւն-
ների վրայ եղջիրներ կ'անես այնպէս, որ դրանք միաձոյլ լինեն զոհասեղանի հետ: Դրանք կը պարես պղնձով:
Զոհասեղանի համար շրջանակ կը պարարաստես: Դրա խուփը, փաշտերը, մեծ պարառաքաղները, կրակարանները 3
եւ ամբողջ սպասքը պղնձից կը պարարաստես: Դրա համար պղնձից վանդակաւոր կանկարայ կը պարարաստես: 4
Կանկարայի համար չորս կողմից չորս պղնձէ օղակներ կը պարարաստես: Դրանք կը դնես զոհասեղանի կասկա-
րայի փակ՝ ներքեւի մասում: Կանկարան թող հասնի մինչեւ զոհասեղանի մէջտեղը: Զոհասեղանի համար լծակ-
ներ կը պարարաստես՝ լծակներ կարծր փայտից, եւ դրանք կը պարես պղնձով: Լծակները կը մտնեն օղակների 7
մէջ: Լծակները թող լինեն զոհասեղանի երկու կողմերից, որպէսզի հնարաւոր լինի այն բարձրացնել: Փայտեայ 8
շինուածքների մէջը դասարկ թող լինի: Կը պարարաստես ըստ այն օրինակի, որ ցոյց է փրուել քեզ լերան վրայ:
Այդպէս կը պարարաստես այն»:
«Վրանի առաջ բակ կը շինես, բակի հարաւային կողմում՝ նրբահիւս բեհեզից 9
պարարաստուած առագաստ: Նարիւր կանգուն թող լինի բակի մի կողմի երկարութիւնը: Մոյթերը թող լինեն քսան 10
հար, դրանց պղնձէ խարիսխները՝ քսան հար: Դրանց օղակներն ու խոյակները թող արծաթից լինեն: Նոյն ձեռով 11
հիւսիսային կողմում առագաստների երկարութիւնը թող լինի հարիւր կանգուն: Դրանց պղնձէ մոյթերը թող լինեն
քսան հար, դրանց պղնձէ խարիսխները՝ քսան հար: Դրանց զաւարագարդերը, մոյթերը եւ խարիսխները թող լինեն
արծաթապար: Ծովահայեաց բակի առագաստների լայնութիւնը թող լինի յիսուն կանգուն: Դրանց մոյթերը թող 12
լինեն փասը հար, դրանց խարիսխները՝ փասը հար: Արեւելեան կողմի առաջին բակի առագաստների լայնութիւնը 13
թող լինի յիսուն կանգուն: Դրանց մոյթերը թող լինեն փասը հար, դրանց խարիսխները՝ փասը հար: Առագաստ-
ների մի կողմի բարձրութիւնը թող լինի փասնիինգ կանգուն: Դրանց մոյթերը թող լինեն երեք, դրանց խարիսխները՝ 14
երեք: Առագաստների միւս կողմի բարձրութիւնը թող լինի փասնիինգ կանգուն: Դրանց մոյթերը թող լինեն երեք 15
հար, դրանց խարիսխները՝ երեք հար: Բակի դռան վարագոյրի բարձրութիւնը թող լինի քսան կանգուն: Կապոյտ, 16
ծիրանի ու կարմիր կրաւից եւ նրբահիւս բեհեզից պարարաստուած թող լինի այն՝ նկարագրէ ասեղնագործութեամբ:
Դրանց մոյթերը թող լինեն չորս հար, խարիսխներն էլ՝ չորս հար: Բակի շրջակայ բոլոր մոյթերը արծաթապար 17
թող լինեն, դրանց խոյակները՝ արծաթից, դրանց խարիսխները՝ պղնձից: Բակի երկարութիւնը հարիւր կանգուն 18
թող լինի, լայնութիւնը՝ յիսուն, իսկ բարձրութիւնը՝ փասնիինգ կանգուն: Առագաստը նրբահիւս բեհեզից թող լինի:
Դրանց խարիսխները պղնձից թող լինեն: Վրանի ամբողջ սպասքը, դրա բոլոր գործիքները եւ բակի բոլոր ցիցերը 19
պղնձից թող լինեն»:
«Իսրայէլացիներին կարգադրիր, որ քեզ ձիթենու գուլպ, անարար, ծեծուած ձիթապտղի 20
ձէթ բերեն լոյսի համար, որպէսզի մշտապէս ճրագ լինի վկայութեան խորանում, ուխտի վարագոյրից դուրս: Եւ 21
Ահարոնն ու նրա որդիները երեկոյից մինչեւ առաւօր թող այն վառեն Տիրոջ առաջ: Դա Իսրայէլի որդիների կողմից
հաստատուած յաւիտեանական օրէնք թող լինի ձեր սերունդների մէջ»:

«Դու Իսրայէլի որդիներից քեզ մօտ կը բերես քո եղբայր Ահարոնին, նրա հետ նաեւ նրա որդիներին՝ Նաբաղին 28
ու Աբիուդին, Եղիազարին ու Իթամարին, որպէսզի ինձ համար քահանայութիւն անեն: Ի պարսի եւ ի փառս քո 2
եղբայր Ահարոնի սրբազան զգեստներ կը պարարաստես: Դու կը խօսես մտքով իմաստուն բոլոր մարդկանց հետ, 3
որոնց եւ իմաստութեան ոգով եմ լցրել, որ նրանք Ահարոնին սրբազան զգեստներ պարարաստեն սրբութեան հա-
մար, որոնցով էլ նա քահանայութեան պաշտօն է կատարելու ինձ համար: Սրանք են այն զգեստները, որ նրանք 4
պիտի պարարաստեն. մինչեւ ուրբի թաթերը հասնող երկարաւուն զգեստ, ուսի ու լանջի վակասներ, բեհեզէ պար-
մուճան, խոյր եւ գօրի: Սրբազան զգեստներ թող պարարաստեն քո եղբայր Ահարոնի ու նրա որդիների համար, 5
որպէսզի ինձ համար քահանայութիւն անեն: Նրանք թող վերցնեն ոսկի, կապոյտ, ծիրանի ու կարմիր կրաւ եւ 6
նրբահիւս բեհեզ: Վակասը թող պարարաստեն մաքուր ոսկուց, կապոյտ, ծիրանի ու կարմիր նրբահիւս բեհեզից՝
այն զարդարելով նուրբ ասեղնագործութեամբ: Երկու վակասները թող իրար միանան՝ երկու կողմերից իրար կա- 7
պուելով: Վակասի վերեւի մասը նոյն ձեռով պէտք է պարարաստուած լինի՝ մաքուր ոսկուց, կապոյտ, ծիրանի ու 8
կարմիր կրաւից եւ նրբահիւս բեհեզից: Զմրուխտէ երկու ակնաքար կ'առնես եւ դրանց վրայ կը փորագրես Իսրա- 9
յէլի որդիների անունները. նրանցից վեցի անունները կը փորագրես մի ակնաքարի վրայ եւ միւս վեցինը՝ երկրորդ
ակնաքարի վրայ, ըստ իրենց ցեղերի: Դա ակնագործների արուեստին վայել մի գործ պէտք է լինի: Իսրայէլի 10, 11
որդիների անունները կը քանդակես երկու ակնաքարերի վրայ այնպէս, ինչպէս կնիքներն են քանդակում: Դրանց
շուրջը ոսկով կը զարդարես: Երկու ակնաքարերը կը գեղեղես ուսի վրայ դրոտող վակասի վրայ, որպէսզի դրանք 12
Իսրայէլի որդիների յիշարակի ակնաքարերը լինեն: Ահարոնը, ի յիշարակ նրանց, Աստուծո առաջ իր երկու ուսերի
վրայ պէտք է կրի Իսրայէլի որդիների անունները: Օղակ ու ճարմանդ կը պարարաստես մաքուր ոսկուց: Մա- 13, 14
քուր ոսկուց կը պարարաստես այդ երկու կապիչները, որոնք ծաղկազարդ մանուածքով հիւսկէներէ պէտք է լինեն:
Կապիչները կ'ամրացնես ուսանոցի երկու օղակներին՝ նրանց վրասակների մօտ, առջեւի կողմից»:
«Ռարաստ- 15, 16
փանի լանջապանակը նկարագարդ կտորից կը պարարաստես. վակասի նման՝ ոսկուց, կապոյտ, ծիրանի ու կարմիր
կրաւից եւ նրբահիւս բեհեզից: Քառակուսի կը պարարաստես այն՝ մէկ թիզ երկարութեամբ եւ մէկ թիզ լայնութե- 17
ամբ: Դրա վրայ ակնաքարերը կը շարես չորս շարք ընդերուզուածքով: Ակնաքարերի շարքերը այսպէս թող լինեն. 18

19, 20 առաջինը՝ գմրուվար, սարդիոն եւ փպազիոն՝ մէկ շարք: Երկրորդ շարքը՝ նռնաբար, շափիւղայ եւ յասպիս: Երրորդ
 21 շարքը՝ գոճագմ, ագափ եւ սուփակ: Չորրորդ շարքը՝ յակինթ, բիւրեղ եւ եղնգաքար: Դրանք թող դասաւորուեն
 22 ըստ իրենց նշուած շարքերի՝ ընդելուզուած, ոսկով ամրացուած: Իսրայէլի որդիների անուններով փորագրուած
 23 ակնաքարերը թող լինեն թուով փասներկու՝ ըստ նրանց անունների թուի: Իւրաքանչիւրն ըստ այդ փասներկու
 24 ցեղերի թող ունենայ իր անունը: Լանջապանակի վրայ մաքուր ոսկուց շինուած ոլորուն շղթայ կը պարասարես:
 25, 26 Լանջապանակի վրայ երկու ոսկէ օղակներ կը պարասարես եւ երկու օղակներ կ'ամրացնես լանջապանակի եր-
 27 կու ծայրերին: Երկու ոսկէ շղթաներ կ'անցկացնես լանջապանակի ծայրին գպնուող երկու օղակների մէջ: Երկու
 28 շղթաների երկու ծայրերը կը մտնեն երկու օղակների մէջ եւ վակասի առջեւի կողմից փանելով՝ կ'անցկացնես
 29 վակասի ետեւի կողմը: Երկու ոսկէ օղակներ էլ կը պարասարես եւ դրանք կ'ամրացնես լանջապանակի ներքեւի
 30 երկու ծայրերին, վակասին կցուած եզրերին: Երկու ոսկէ այլ օղակներ կը պարասարես եւ դրանք կ'անցկացնես
 31 վակասի երկու ուսերին, ներքեւի կողմից, միմեանց դէմ դիմաց: Դրա կոճակները թող լինեն վակասի գօփու վրայ:
 32 Լանջապանակի ու վակասի օղակների միջով կապոյտ թել անցկացնելով՝ դրանք թող պինդ ամրացուեն իրար այն-
 33 պէս, որ լանջապանակը լինի վակասի գօփու վրայ եւ վակասից չառանձնանայ: Երբ Ահարոնը սրբարան կը մտնի,
 34 նա իր կրծքի վրայ թող կրի Իսրայէլի որդիների անուններով քանդակուած դարաստարանի լանջապանակը, որպէսզի
 35 Աստուծո առաջ յախարենապէս պահպանի նրանց յիշարակը: Դարաստարանի լանջապանակին կ'ամրացնես շղթա-
 36 ների ծայրերը եւ լանջապանակի երկու կողմերից կը կապես: Երկու վահանաձէ կոճակ կը դնես վակասի երկու
 37 ուսերին, առջեւի կողմից եւ ներքեւից: Դարաստարանի լանջապանակի վրայ կը դնես յանդիմանութիւնն ու ճշմարտու-
 38 թիւնը: Դա թող լինի Ահարոնի կրծքի վրայ, երբ նա սրբարան մտնելով՝ ներկայանայ Տիրոջը: Եւ Ահարոնը Տիրոջ
 39 առաջ իր կրծքի վրայ միշտ թող կրի Իսրայէլի որդիների դարաստարանի լանջապանակը»: «Պճղնաւոր ներքին
 40 պարմուճան կը պարասարես ամբողջութեամբ կապոյտ թելով հիւսուած կրակից: Դրա վերին մասը շուրջանակի
 41 կլոր կտրելով՝ բացուածք կը թողնես: Միացման փեղերը ամբողջական մէկ կտոր թող լինեն, որպէսզի այդ զգես-
 42 տը չպարռուի: Ներքին պարմուճանների քղանցքներին, ներքեւի մասում մանուած կապոյտ, ծիրանի ու կարմիր
 43 թելերով եւ նրբահիւս բեհեզով նռան ծաղկաբողբոջներ կը գործես: Դրանք կը գործես ներքին պարմուճանների
 44 քղանցքների շուրջը: Այդ զարդերը թող ունենան նռան ծաղկաբողբոջի ձեւը, եւ դրանց միջեւ շուրջանակի
 45 ոսկէ զանգակներ թող լինեն: Ոսկէ զանգակներն ու նռան ծաղկաբողբոջները շուրջանակի թող զարդարեն ներ-
 46 քին պարմուճանների քղանցքները: Դա թող հագնի Ահարոնը, որպէսզի, երբ պաշտամունք է կատարում, Տիրոջ
 47 առաջ սրբարան մտնելիս ու ելնելիս լուսնն դրանց արձակած ձայները, եւ Ահարոնը չնեռնի: Մաքուր ոսկուց թի-
 48 թեղ կը պարասարես եւ դրա վրայ, ինչպէս կնիքի վրայ են փորագրում, «Սրբութիւն Տեսան» կը փորագրես: Այն
 49 կ'ամրացնես նրբահիւս կապոյտ ժապաւենի վրայ: Դա կը կապես Ահարոնի գլխին դրուող խոյրի վրայ՝ ճակարհի
 50 կողմից: Ահարոնը պէտք է կրի Իսրայէլի որդիների նուիրած բոլոր ընծաները, եթէ նոյնիսկ նրանք անօրէնութիւններ
 51 գործած լինեն դրանք նուիրելիս: Դա միշտ Ահարոնի ճակարհին պէտք է լինի, որպէսզի այդ ընծաները ընդունելի
 52 լինեն Տիրոջը: Մինչեւ ուրբի թաթերը հասնող երկարաւուն պարմուճանը բեհեզից կը պարասարես: Բեհեզից կը
 53 պարասարես նաեւ ապարօշն ու նախշազարդ գօփին: Ահարոնի որդիների համար պարմուճաններ, գօփներ եւ
 54 խոյրեր կը պարասարես պարուի եւ փառքի համար: Դրանք կը հագնես թո եղբայր Ահարոնին ու նրա որդի-
 55 ներին: Կ'օծես նրանց, կ'օրհնես ու կը սրբագործես նրանց, որպէսզի ինձ համար քահանայութիւն անեն: Նրանց
 56 համար կրակից անդրավարտիքներ կը պարասարես, որպէսզի դրանք նրանց մէջքից մինչեւ սրունքները հասնելով՝
 57 ծածկեն նրանց ամօթոյթը: Ահարոնն ու նրա որդիները թող հագնեն այն, երբ մտնեն վկայութեան խորանը, կամ
 58 երբ պաշտամունք կատարելու համար մօտենան սուրբ սեղանին: Նրանք մեղք թող չգործեն, որպէսզի չնեռնեն: Դա
 59 թող լինի յախարենական օրէնք իր եւ իրեն յաջորդող սերնդի համար»:

29 «Ահա թէ ինչպէս կը վարուես նրանց հետ: Կը սրբագործես նրանց, որպէսզի ինձ համար քահանայութիւն անեն:
 2 Նօփից կը վերցնես ոչ արարատուր մի գուարակ եւ ոչ արարատուր երկու խոյ, նաեւ բաղարջ հաց, իւղով հունցու-
 3 ւած բաղարջ կարկանդակներ ու իւղով շաղուած բաղարջ բլիթներ: Այդ բոլորը իւղով հունցուած ընփր պլիւրով կը
 4 պարասարես: Դրանք կը դնես մի սկուտեղի վրայ եւ սկուտեղով էլ կը նուիրաբերես դրանք, ինչպէս նաեւ գուարակն
 5 ու երկու խոյերը: Ահարոնին ու նրա որդիներին կը բերես վկայութեան խորանի դռան մօտ եւ նրանց կը լուանաս
 6 ջրով: Զգեստներն առնելով՝ թո եղբայր Ահարոնի ներքնագգեստի վրայ կը հագնես երկարաւուն պարմուճանը,
 7 վակասն ու լանջապանակը: Լանջապանակը կ'ամրացնես վակասին: Խոյրը կը դնես նրա գլխին, իսկ թիթեղեայ
 8 սուրբ պսակը կը դնես խոյրի վրայ: Կը վերցնես օծութեան իւղից, կը քսես նրա գլխին եւ կ'օծես նրան: Մօփ կը
 9 բերես նրա որդիներին, նրանց նոյնպէս կը հագնես զգեստները, Ահարոնի ու նրա որդիների մէջքին կը կապես
 10 գօփները, ապարօշները կը դնես նրանց գլխին եւ նրանց քահանայութիւնը ինձ համար յախարենական կը լինի:
 11 Այսպէս կը սրբագործես դու Ահարոնին ու նրա որդիներին: Զուարակը կը բերես վկայութեան խորանի դռան մօտ,
 12 եւ Ահարոնն ու նրա որդիները վկայութեան խորանի դռան մօտ իրենց ձեռքերը կը դնեն գուարակի գլխին Տիրոջ
 13 առաջ: Զուարակը կը մորթես Տիրոջ առաջ, վկայութեան խորանի դռան մօտ: Կը վերցնես գուարակի արիւնից թո
 14 մարով ու կը քսես գոհասեղանի եղջիրաձէ անկիւններին, իսկ մնացած ամբողջ արիւնը կը հեղես գոհասեղանի
 15 յարակին: Կը վերցնես փորոպիքը ծածկող ամբողջ ճարպը, լեարդի փակի բլթակը եւ երկու երկկամներն իրենց
 16 ճարպի հետ, կը դնես գոհասեղանի վրայ: Զուարակի միսը, նրա մորթին ու կղկղանքը թող այրեն բանակաբերդից
 17 դուրս: Դա հէնց մեղքերի համար է: Կ'առնես խոյերից մէկը, եւ Ահարոնն ու նրա որդիները իրենց ձեռքերը կը
 18 դնեն խոյի գլխին: Կը մորթես խոյը եւ վերցնելով նրա արիւնը՝ կը հեղես գոհասեղանի շուրջը: Խոյը կը բաժանես
 19 մասերի, ջրով կը լուանաս նրա փորոպիքն ու ուրբերը եւ դրանք նրա գլխի հետ կը դնես կրքոված մասերի վրայ:
 20 Զոհասեղանի վրայ դրուած ամբողջ խոյը կը լինի Տիրոջն առաքուած անուշահոտ ողջակէզ: Դա Տիրոջը մարու-
 21 ցուած զոհն է: Կ'առնես երկրորդ խոյը, եւ Ահարոնն ու նրա որդիները իրենց ձեռքերը կը դնեն խոյի գլխին: Կը
 22 մորթես խոյը, կը վերցնես նրա արիւնից եւ կը քսես Ահարոնի աջ ականջի բլթակին, նրա որդիների աջ ականջի
 23 բլթակին, Ահարոնի աջ ձեռքի ծայրերին, նրա աջ ուրբի ծայրերին, նրա որդիների աջ ականջների բլթակներին,
 24 նրանց աջ ձեռքերի ծայրերին, նրանց աջ ուրբերի ծայրերին: Մնացած արիւնը կը հեղես գոհասեղանի շուրջը:

Կ'առնես զոհասեղանի վրայ գրնուող արիւնից ու օծութեան խղից եւ կը ցանես Ահարոնի ու նրա զգեստների վրայ, 21 նրա որդիների ու նրա որդիների զգեստների վրայ: Թող սրբագործուեն Ահարոնն ու իր զգեստները, նրա հետ նաեւ՝ նրա որդիներն ու նրա որդիների զգեստները: Խոյի արիւնը կը հեղես զոհասեղանի շուրջը: Կ'առնես խոյի 22 ճարպը, դմակը, փորոքիքը ծածկող ճարպը, լեարդի փակի բլթակը, երկու երիկամներն իրենց ճարպի հետ եւ աջ զիսպը»: Դա սրբազան նուիրագործութիւնն է: «Տիրոջ առաջ դրուած բաղարջների սկուրեղից կը վերցնես մի 23 հաց, խղով հունցուած մի կարկանդակ ու մի բլիթ, այդ ամէնը կը դնես Ահարոնի ձեռքերի վրայ, նրա որդիների ձեռքերի վրայ եւ որպէս ընծայ կը նուիրաբերես Տիրոջը: Դրանք կը վերցնես նրանց ձեռքերից եւ ողջակէզների 24 զոհասեղանի վրայ կ'այրես իբրեւ անուշահոտ զոհ Տիրոջ առաջ»: Դա Տիրոջ համար կապարտող զոհաբերութիւնն է: «Կ'առնես Ահարոնին քահանայ օծելու համար զոհուած խոյի կուրծքը եւ այն որպէս ընծայ կը նուիրաբերես 25 Տիրոջը, իսկ մնացեալը կը լինի քո բաժինը: Կը սրբագործես խոյի կուրծքը որպէս նուիրաբերութիւն, ինչպէս նաեւ՝ 26 նրա զիսպը, որը նուիրագործուեց: Եւ այն ամէնը, ինչ Ահարոնի եւ նրա որդիների կողմից որպէս բաժին կը հանուի խոյից, յաւիտենական օրէնք պիտի լինի Ահարոնի եւ նրա որդիների համար իսրայէլացիների մօտ, քանզի դա է 27 ըստ օրինի նրանց հասանելիք բաժինը: Եւ դա իսրայէլացիների՝ իրենց փրկութեան համար Տիրոջ առաջ զոհաբե- 28 րուելիք ընծան թող լինի: Ահարոնի սրբազան զգեստները իրենից յետոյ թող պարկանեն իր որդիներին, որպէսզի նրանք օրհնուեն ու օծուեն այդ զգեստները հազամ: Եօթը օր այդ զգեստները թող հագնի այն քահանան, որը 29 նրա որդիներից լինելով՝ պիտի փոխարինի նրան, որպէսզի վկայութեան խորան մտնի սրբարանում պաշտամունք կապարելու համար: Կը վերցնես նուիրագործութեան խոյը եւ դրա միսը կ'եփես մի սուրբ վայրում: Ահարոնն ու 30 նրա որդիները թող ուրբեն խոյի մսից: Վկայութեան խորանի դռան մօտ թող ուրբեն նաեւ սկուրեղի վրայի բաղարջ հացերը եւ այն բաները, որ իրենց ձեռնադրութեան եւ սրբագործութեան որպէս քաւութիւն ծառայեցին: Որեւէ 31 օտարական թող դրանցից չուտի, որովհետեւ դրանք սրբութիւններ են: Եթէ նուիրագործութեան զոհի մսից ու 32 հացից մնայ մինչեւ առաւօտ, ապա մնացորդները կ'այրես կրակով. այն թող չուտի, որովհետեւ Տիրոջ սրբութիւնն է: Այն ամէնը, ինչ կարգադրուած էմ քեզ Ահարոնի ու նրա որդիների վերաբերեալ, կը կապարես: Եօթը օր կը կա- 33 փարես նրանց օրհնութիւնը: Մեղքերի քաւութեան զուարակը կը զոհես սրբութեան օրը: Ջոհ մաքուցելու համար 34 զոհասեղանը պէտք է սրբագործուած լինի: Ջոհասեղանը սրբագործելու համար եօթը օր պէտք է այն մաքրես, 35 օծես, եւ զոհասեղանը կը լինի սրբութիւն սրբոց: Ջոհասեղանին դիպչող ամէն ոք կը սրբագործուի»: «Ահա թէ ինչ 36 37 պիտի զոհես զոհասեղանի վրայ. մշտնջենապէս, ամէն օր մէկ փարեկան ոչ արաքաւոր երկու գառ պիտի զոհես զոհասեղանի վրայ. դա մշտնջենական զոհաբերութիւնն է լինելու: Մի գառ կը զոհես առաւօտեան, իսկ երկրորդ 38 գառը կը զոհես երեկոյեան: Ամէն մի գառան հետ կը բերես նաեւ շուրջ մէկուկէս լիտր գրուած խոլ՝ շաղուած երեք կիլոգրամ ընկիր ալիւրի հետ, ինչպէս նաեւ մէկուկէս լիտր գինի իբրեւ ընծայ: Երկրորդ գառը կը զոհես երեկոյեան 39 այնպէս, ինչպէս առաւօտեան զոհուած գառը՝ բերելով նոյն ընծաները: Այն որպէս անուշահոտ զոհ կը մաքուցես Տիրոջը: Չեր ազգի մէջ դա պիտի լինի վկայութեան խորանի դռան մօտ, Տիրոջ առաջ կապարտող մշտնջենական 40 զոհաբերութիւն: Ես քեզ յայտնուելու եմ այնպէս, որպէսզի խօսեմ քեզ հետ: Այնպէս պիտի երեսամ Իսրայէլի 41 որդիներին ու պիտի սրբագործուեմ իմ փառքով: Ես պիտի սրբագործեմ վկայութեան խորանն ու զոհասեղանը, 42 պիտի սրբագործեմ Ահարոնին ու նրա որդիներին, որպէսզի նրանք ինձ համար քահանայութիւն անեն: Ես պիտի 43 անուանուեմ Իսրայէլի որդիների մէջ եւ պիտի լինեմ նրանց Աստուածը: Նրանք պիտի զիպենան, որ ես եմ իրենց 44 Տէր Աստուածը, որ իրենց հանեց Եգիպտացիների երկրից, որպէսզի նրանք փրկուեմ իմ անունը, եւ ես լինեմ իրենց Տէր Աստուածը»:

«Խնկարկութեան սեղան կը պապրասարես կարծր փայտից: Այն կը շինես մէկ կանգուն երկարութեամբ եւ մէկ 30, 2 կանգուն լայնութեամբ. քառակուսի թող լինի: Երկու կանգուն թող լինի դրա բարձրութիւնը: Դրա եղջիրաւոր ան- կիւնները սեղանի հետ միաձոյր թող լինեն: Մաքուր ոսկով կը պապես այն, ինչպէս նաեւ դրա կասկարան, չորս 3 եզերքներն ու եղջիրաւոր անկիւնները: Դրա շուրջը ոսկէ պսակ կը պապրասարես: Պսակի ներքեւի մասում, երկու կողմերին մաքուր ոսկուց երկուական օղակներ կը պապրասարես: Դրանք կ'ամրացնես նրա երկու կողմերին, 4 որպէսզի լծակները օղակների մէջ անցկացնելով կարելի լինի բարձրացնել խնկարկութեան սեղանը: Լծակները կը պապրասարես կարծր փայտից ու դրանք կը պապես ոսկով: Խնկարկութեան սեղանը կը դնես վկայութեան 5 փառանակի առջեւ գրնուող վարագոյրի դիմաց (վկայութեան վրայ գրնուող քաւութեան դիմաց), ուր ես երեսալու եմ քեզ: Ահարոնը դրա վրայ, իբրեւ կարգ, ամէն առաւօտ մանր աղացած խունկ թող ծխի. թող խունկ ծխի դրա 6 վրայ երբ կանթեղներն է պապրասարում: Երբ Ահարոնը երեկոյեան վառի կանթեղները, Տիրոջ առաջ, խնկարկու- 7 թեան սեղանի վրայ միշտ խունկ թող ծխի: Դա նրանց ազգի մէջ խնկարկութեան մշտնջենական կարգ թող լինի: Խնկարկութեան սեղանի վրայ օտար խունկ մի՛ ծխէք, ողջակէզներ, ուրուելիք ու խմուելիք ընծաներ մի՛ մաքուցէք: 8 Ահարոնը փարին մէկ անգամ խնկարկութեան սեղանի եղջիրաւոր անկիւնների վրայ քաւութեան ձեւ պէտք է անի. 9 նա այն պէտք է մաքրի մեղքերի քաւութեան համար զոհող կենդանու արեամբ: Նրա սերունդները փարին մէկ անգամ թող սրբագործեն այն, որովհետեւ դա Տիրոջ սրբութիւնների սրբութիւնն է»: Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու 10 ասաց. «Երբ Իսրայէլի որդիների թիւն իմանալու համար մարդահամար կը կապարես, նրանք Տիրոջը պէտք է փան իրենց հոգու փրկագինը՝ ըստ իրենց անձերի թուի: Մարդահամարի ժամանակ մահացութեան դէպքեր չպիտի լինեն: 11 Մարդահամարի ենթարկուողները պէտք է փրկագին վճարեն սրբարանի երկրորդամասի կէտը: Երկրորդամասը քսան դանգի է հաւասար: Երկրորդամասի կէտը թող լինի Տիրոջը հասանելիք փորքը: Քսան փարեկան եւ աւելի բարձր 12 փարիք ունեցող բոլոր նրանք, ովքեր կ'անցնեն մարդահամարով, Տիրոջը հասանելիք փորքը պէտք է վճարեն: Մեծահարուստը թող չաւելացնի, իսկ աղքատը թող չպակասեցնի իսրայէլացիների՝ Տիրոջը որպէս փորք հասանելի 13 կէտդրամեանը, որպէսզի դա ձեզ համար քաւութիւն լինի: Որպէս փորք Տիրոջ հասանելիք դրամը կը վերցնես Իսրայէլի որդիներից եւ այն կը յարկացնես վկայութեան խորանի սպասարարութեանը: Դա Տիրոջ առաջ Իսրայէլի 14 որդիների համար յիշարակ կը լինի ի քաւութիւն նրանց»: Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Պղնձէ լուացա- 15 րան պապրասարի: Պղնձից շինի՛ր նրա պապուանդանը, որպէսզի լուացուեն նրա մէջ: Այն կը դնես վկայութեան խորանի ու զոհասեղանի միջեւ: Դրա մէջ ջուր կը լցնես: Ահարոնն ու նրա որդիները այդ ջրով կը լուանան իրենց 16 17, 18 19

20 ձեռքերն ու ոտքերը. երբ մտնեն վկայութեան խորանը, ջրով թող լուացունեն, որպէսզի չմեռնեն: Կամ երբ պաշ-
 21 րամունք կապարելու եւ Տիրոջը ողջակէզներ մաքուցելու համար մօտենան գոհասեղանին, թող լուանան իրենց
 ձեռքերն ու ոտքերը, որպէսզի չմեռնեն: Դա նրանց համար, նրա եւ նրանից յետոյ գալիք նրա յետնորդների հա-
 22, 23 մար յաւիտենական կարգ թող լինի»: Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Վերցրո՛ւ անուշահոտ համեմունքներ,
 24 զմռննու հինգ հարիւր սիկղ ընփիր ծաղիկներ, դրա կէսի չափ՝ երկու հարիւր յիսուն սիկղ անուշաբոյր կինամոն,
 25 երկու հարիւր յիսուն սիկղ անուշաբոյր խնկեղեզ, հինգ հարիւր սիկղ սրբարանի հիփիկ եւ ձիթապտղի շուրջ վեց
 26 լիպր ձէթ: Դրանցից կը պատրաստես սուրբ օծութեան համար իւղ այնպէս, ինչպէս վարպետ խղագործները ձէթ
 27 են պատրաստում: Այն սուրբ օծութեան համար իւղ թող լինի: Դրանով կ'օծես վկայութեան խորանը, վկայութեան
 28, 29 փապանակը, գոհասեղանն ու նրա ամբողջ սպասքը, աշխանակն ու նրա ամբողջ սպասքը, խնկարկութեան սեղա-
 30 նը, ողջակէզների սեղանն ու նրա ամբողջ սպասքը, աւագանն ու նրա պատուանդանը: Կը սրբագործես դրանք,
 31 եւ դրանք կը լինեն սրբութիւնների սրբութիւն: Ամեն ոք, որ դիպչի դրան, կը մաքրուի: Կ'օծես Ահարոնին ու նրա
 32 որդիներին, կը սրբագործես նրանց, որպէսզի նրանք ինձ համար քահանայութիւն անեն: Կը խօսես Իսրայէլի որ-
 33 դիների հետ ու կ'ասես. «Այս իւղը ձեր սերունդների մէջ ձեր սուրբ օծութեան համար թող լինի: Մարդու մարմնին
 34 թող չքուի այն: Ձեզ համար նոյն բաղադրութեամբ նման բան չպատրաստէք, որովհետեւ դա սրբութիւն է եւ ձեզ
 35 համար սրբութիւն էլ թող մնայ: Ով այդպիսի բան պատրաստի, եւ ով դրանից օտարականի փայ, թող վերանայ իր
 36 ժողովրդի միջից»: Տէրն ասաց Մովսէսին. «Վերցրո՛ւ անուշաբոյր համեմունքներ. սրաշիւ, եղնգաքար, անուշաբոյր
 37 քաղքան եւ մաքուր կնդրուկ: Դրանք թող քաշով իրար հաւասար լինեն: Դրանք իրար խառնելով՝ մաքուր, սուրբ
 38 խունկ կը պատրաստես, ինչպէս վարպետ խղագործներն են պատրաստում: Դրանք մանր կ'աղաս եւ կը դնես
 39 վկայութեան դիմաց՝ վկայութեան խորանի մէջ, ուր պիտի երեսամ քեզ: Ձեր պատրաստած այդ խունկը ձեզ համար
 40 սրբութիւնների սրբութիւն թող լինի: Ձեզ համար նոյն բաղադրութեամբ խունկ մի՛ պատրաստէք, որովհետեւ դա
 41 ձեզ համար սրբութիւն պիտի լինի Տիրոջ առաջ: Այն մարդը, որ հոգոտելու համար այս բաղադրութեամբ խունկ
 կը պատրաստի, կը վերանայ իր ժողովրդի միջից»:

31, 2 Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Ես, ահա, Յուդայի ազգից ընտրեցի Բեսելիէլին, որը որդին է Ուրիի,
 3 իսկ սա՛ որդին Ուրիի: Ես նրան լցրի ամեն գործի համար անհրաժեշտ գիտութեան, հանճարի եւ իմաստութեան
 4, 5 աստուածային ոգով, որպէսզի նա մարմնի ու սրտի զգացումով, որպէսզի մշակի ոսկին, արծաթն ու պղինձը, մանի
 6 կապոյտ, ծիրանի ու կարմիր կարուր, զբաղուի արհեստի կապարելութիւն հանդիսացող ակնագործութեամբ, նաեւ
 7 արաղծագործութեամբ, որ գործի դնի ամեն մի արհեստ: Ահա ես նրան օգնական եմ փալիս Դանի ցեղից Աքիսամի
 8 որդի Եղիաբին: Ամեն մի ուշիմ մարդու հոգու մէջ դրի շնորհ, որպէսզի անի այն, ինչ պատուիրել եմ քեզ, այսինքն՝
 9 պատրաստի վկայութեան խորանը, կրակարանների փապանակն ու նրա կափարիչը, խորանի ամբողջ սպասքն
 10 ու գոհարանը, գոհասեղանն ու նրա ամբողջ սպասքը, սուրբ աշխանակն ու նրա բոլոր զարդերը, խնկարկութեան
 11 սեղանը, ողջակէզների սեղանն ու նրա բոլոր մասերը, աւագանն ու նրա պատուանդանը, ծիսակապարտութեան
 12 զգեստները, Ահարոն քահանայի սրբազան զգեստներն ու նրա որդիներին՝ ինձ համար քահանայութիւն անելու
 13 զգեստները, օծութեան իւղն ու սրբարանի խնկի համեմունքները: Այս բոլորը, ինչ մի անգամ պատուիրել եմ քեզ,
 14 կը պատրաստես»: Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Իսրայէլի որդիներին հաղորդիր հետեւեալը. «Զգո՛ջ եղէք,
 15 պահեցէ՛ք իմ շաբաթ օրերը, որովհետեւ դա ձեր սերնդի մէջ իմ ու ձեր միջեւ դրուած պայմանն է, որպէսզի ճանաչէք,
 16 թէ ես եմ ձեզ սրբագործող Տէրը: Կը պահէք շաբաթ օրերը, որովհետեւ Տիրոջ եւ ձեզ համար դա սրբութիւն է: Ով
 17 այն պղծի, թող մահուան դատապարտուի: Ամեն ոք, ով այդ օրը գործ կ'անի, թող վերանայ իր ժողովրդի միջից:
 18 Վեց օր գործ կ'անես, իսկ եօթներորդ օրը Տիրոջ սուրբ հանգստեան շաբաթ օրն է: Ով որ շաբաթ օրը գործ կ'անի,
 19 թող մահուան դատապարտուի: Իսրայէլի որդիները թող պահեն շաբաթ օրերը, որպէսզի դրանք ձեր սերնդի մէջ
 20 ի կապար անուեն որպէս յաւիտենական ուխտ իմ ու Իսրայէլի որդիների միջեւ: Դա իմ յաւիտենական պայմանն
 21 է, որովհետեւ Տէրը վեց օրում սրտեղծեց երկինքն ու երկիրը, իսկ եօթներորդ օրը դադար փութեց եւ հանգստացաւ»:
 22 Երբ Աստուած Սինա լեռան վրայ աւարտեց իր խօսքը, Մովսէսին փութեց վկայութեան երկու փախարակները՝ Աստու
 23 մարով գրուած քարէ փախարակները:

32 Ժողովուրդը փեսնելով, որ Մովսէսն ուշացաւ լեռից իջնելու, հաւաքուեց Ահարոնի մօտ ու ասաց նրան. «Ռե՛հ,
 մեզ առաջնորդող աստուածներ սրտեղծիր, որովհետեւ չգիտենք, թէ ինչ եղաւ այն մարդը՝ Մովսէսը, որ մեզ Եգիպտ-
 2 փոսից դուրս բերեց»: Ահարոնն ասաց նրանց. «Ձեր կանանց, ձեր փղաների ու աղջիկների ականջներից հանեցէ՛ք
 3 ոսկէ գինդերը եւ բերե՛ք ինձ»: Բոլորը իրենց ականջներից հանեցին ոսկէ գինդերը եւ բերեցին փութեցին Ահարո-
 4 նին: Ահարոնը դրանք առնելով նրանցից՝ կաղապարի մէջ ձուլեց եւ կերպեց ձուլածոյ մի հորթ: Նրանք ասացին.
 5 «Մա՛ է քո աստուածը, Իսրայէլ, որ քեզ դուրս բերեց Եգիպտացիների երկրից»: Երբ Ահարոնն այդ փեսաւ, կուռ-
 6 քի առաջ գոհասեղան շինեց: Ահարոնը յայտարարեց. «Վաղը Տիրոջ փօճն է»: Առաջօրեան վեր կենալով՝ նա
 7 ողջակէզներ արեց եւ փրկութեան գոհեր մաքուցեց: Ժողովուրդը նստեց, որ կերուխում անի, ապա վեր կացաւ,
 8 որ պարի: Տէրը Մովսէսին ասաց. «Շո՛ւր արա, գնա իջիր այսօրեղից, որովհետեւ անօրինութիւն է կատարում քո
 9 ժողովուրդը, որին դուրս բերեցիր Եգիպտացիների երկրից: Նրանք շաբ շուր շեղուեցին այն ճանապարհից, որ
 10 ցոյց փութեցիր նրանց: Նրանք ձուլածոյ հորթ են կերպել, երկրպագում են նրան, զոհեր մաքուցում ու ասում. «Մա՛
 11 է քո աստուածը, Իսրայէլ, որ քեզ դուրս բերեց Եգիպտացիների երկրից»: Տէրն ասաց Մովսէսին. «Ես փեսնում
 12 եմ, որ այս ժողովուրդը կամակոր է: Արդ, թո՛յլ փոր ինձ, որ նրանց վրայ թափեմ իմ գայրոյթը՝ կոտորեմ նրանց,
 13 իսկ քեզ մեծ ազգ դարձնեմ»: Մովսէսն աղաչեց իր փրկ Աստուծո՛ւն ասելով. «Տէ՛ր, ինչո՞ւ ես այդպէս խիստ գայ-
 14 րանում քո ժողովրդի վրայ, որին քո մեծ գործութեամբ ու հօգի բազկով դուրս բերեցիր Եգիպտացիների երկրից:
 15 Այնպէս չլինի, որ եգիպտացիներն ասեն. «Չար մարդոջանքը դուրս բերեց նրանց, որպէսզի լեռների վրայ կոտո-
 16 րի, երկրի երեսից վերացնի նրանց»: Մեղմացրո՛ւ քո գայրոյթը, հրաժարուի՛ր քո ժողովրդին չարիք պատճառելուց:
 17 Յիշի՛ր քո ծառաներ Աբրահամին, Իսահակին ու Յակոբին, որոնց անձովդ երդուեցիր, խօսեցիր նրանց հետ՝ ասելով.
 18 «Երկնքի աստղերի չափ պիտի բազմացնեմ ձեր սերունդը»: Եւ այն երկիրը, որ խոստացար փայ նրանց գաւակ-
 19 ներին, նրանք յաւիտեան պիտի փրանան դրան»: Եւ Տէրը հրաժարուեց պատճառել այն չարիքները, որոնցով

սպառնում էր պարծել ժողովրդին: Մովսեսը վերադարձաւ եւ իջաւ լեռից: Նրա ձեռքին էին վկայութեան երկու 15
 փախարակները: Քարէ փախարակների երկու երեսին՝ այս ու այն կողմից գրուած էր: Տախարակներն Ասարծու գործն 16
 էին, իսկ փախարակների վրայ գրուած գիրը Ասարծու արձանագրած գիրն էր: Յետուն, լսելով աղաղակող ժողովրդի 17
 ձայնը, Մովսեսին ասաց. «Բանակաբեղից պարերազմի ձայն է գալիս»: Մովսեսն ասաց. «Դա ոչ յաղթանակած 18
 կորիճների ճիչ է, ոչ էլ պարսուած զօրքի աղաղակ: Գինուց ընդարմացած մարդկանց ձայնն է, որ լսում եմ ես»: 19
 Երբ Մովսեսը մօտեցաւ բանակաբեղիին եւ փեսաւ հորթն ու պարողներին, խիստ զայրացաւ, նետեց ձեռքում ե– 20
 դած երկու փախարակներն ու ջարդովիշուր արեց դրանք լեռան ստորոտին: Վերցնելով նրանց կերպած հորթը՝ 21
 Մովսեսը կրակը նետեց այն, ապա մանրեց, փոշու վերածեց, փոշին խառնեց ջրի մէջ ու փունց ժողովրդին, որ 22
 խմի: Մովսեսն ասաց Ահարոնին. «Ի՞նչ է արել քեզ այս ժողովուրդը, որ նրան այդպիսի մեծ մեղքերի մղեցիր»: 23
 Ահարոնն ասաց Մովսեսին. «Մի՛ գայրացիր, քեր իմ, որովհետեւ դու ինքդ էլ գիտես, որ քո ժողովուրդը չարամէր է: 24
 Նրանք ասացին. «Մեզ համար առաջնորդող ասպումներ սրբեղծի, որովհետեւ չգիտենք, թէ ինչ պարահեց այն 25
 մարդուն՝ Մովսեսին, որը Եգիպտոսից դուրս բերեց մեզ»: Ես նրանց ասացի. «Եթէ որեւէ մէկը ոսկի ունի, նրանից 26
 հանեցէ՛ք դա եւ բերէ՛ք»: Նրանք ինձ փունցին ոսկին, ես այն նետեցի կրակը, եւ ահա սրացուեց այս հորթը»: Մով– 27
 սեսը փեսաւ, որ ժողովուրդը պարուիրանազանց է եղել, որովհետեւ Ահարոնը նրանց յանցագործութեան էր մղել 28
 ի չարախնդրութիւն իրենց թշնամիների: Մովսեսը, կանգնելով բանակաբեղի մուտքի մօտ, ասաց. «Ով Տիրոջն է 29
 պարկեանում, ինձ մօտենայ»: Նրա շուրջը հաւաքուեցին Ղեւիի բոլոր որդիները: Մովսեսը նրանց ասաց. «Այսպէս 30
 է ասում Իսրայէլի Տէր Ասպումը. «Իրաքանչիւրը իր սուրը թող կապի իր ազդրին: Բանակաբեղի մի մուտքից 31
 միւսը գնացէ՛ք-եկէ՛ք, եւ ձեզնից իրաքանչիւրը թող սպանի իր եղբօրը, իրաքանչիւրը՝ իր ընկերոջը, իրաքանչիւրը՝ 32
 իր մերձաւորին»: Ղեւիի որդիներն արեցին այնպէս, ինչպէս ասել էր Մովսեսը: Այդ օրը ժողովրդի միջից շուրջ 33, 34
 երեք հազար մարդ կորուորեց: Մովսեսն ասաց նրանց. «Այսօր իրաքանչիւրը ձեր ձեռքով ծառայեցիք Տիրոջը, 29
 մէկն սպանեց իր որդուն, միւսն՝ իր եղբօրը, որի համար այսօր ձեզ վրայ կ'իջնի Տիրոջ օրհնութիւնը»: Յաջորդ 30
 օրը Մովսեսն ասաց ժողովրդին. «Դուք մեծ մեղք էք գործել, բայց ես հիմա կը բարձրանամ Ասարծու մօտ, որպէսզի 31
 ձեր մեղքերի համար քաւութիւն խնդրեմ նրանից»: Մովսեսը վերադարձաւ Տիրոջ մօտ ու ասաց նրան. «Աղաչում 32
 եմ քեզ, Տէր, այդ ժողովուրդը մեծ մեղք է գործել, որովհետեւ իր համար ոսկէ ասպումներ է կերպել: Արդ, եթէ 33
 ներելու ես իրենց մեղքերը, ների՛ր, իսկ եթէ չես ներելու, ուրեմն իմ անունը ջնջի՛ր քո մարտանից, ուր գրել ես ինձ»: 34
 Տէրն ասաց Մովսեսին. «Ես իմ մարտանից կը ջնջեմ նրան, ով մեղանջել է իմ դէմ: Բայց հիմա գնա՛, իջի՛ր եւ այդ 35
 ժողովրդին առաջնորդի՛ր այն վայրը, որի մասին ասել եմ քեզ: Իմ հրեշտակը կը գնայ քո առաջից: Այն օրը, սակայն, 35
 երբ պիտի այցելեմ ձեզ, նրանց մեղքերը իրենց վրայ պիտի դնեմ»: Եւ Տէրը ժողովրդին պարուհասեց այն հորթի 35
 համար, որ կերպել էր Ահարոնը:

Տէրն ասաց Մովսեսին. «Ելէ՛ք այսպեղից դու եւ քո ժողովուրդը, որին դուրս բերեցիր Եգիպտացիների երկրից, 33
 եւ գնացէ՛ք այն երկիրը, որ երդուել եմ փալ Աբրահամին, Իսահակին ու Յակոբին՝ ասելով. «Ձեր սերնդին եմ 2
 փալու այն»: Ես քո առաջից կ'ուղարկեմ իմ հրեշտակին, որ հալածի քանանացիներին, ամորհացիներին, քեւա– 3
 ցիներին, փերեզացիներին, գերգեսացիներին, խեւացիներին ու յեբուսացիներին, քեզ կը փանեմ այն երկիրը, ուր 4
 կաթ ու մեղր է հոսում: Բայց ես, կամակոր ժողովուրդ, քեզ հետ դուրս չպիտի ելնեմ, որպէսզի ճանապարհին քեզ 5
 չկորուորեմ»: Ժողովուրդը, լսելով այդ խիստ խօսքերը, մեծ սուգ արեց, սգաւորի զգեստներ հագաւ, ոչ ոք իր վրայ 6
 զարդ չկրեց: Տէրն ասաց Մովսեսին. «Դու իսրայէլացիներին ասա՛. «Դուք կամակոր ժողովուրդ էք: Զօրյ՛ջ եղէ՛ք, թէ 7
 չէ մի այլ պարուհաս էլ կը բերեմ ձեր գլխին եւ կը կորուորեմ ձեզ: Արդ, հանեցէ՛ք ձեր շքեղ պարսուածանները, ձեր 8
 զարդերը, որպէսզի ցոյց փամ ձեզ, թէ ինչ եմ անելու ձեզ»: Իսրայէլացիները Քորեբ լեռան մօտ հանեցին իրենց 9
 զարդերն ու պարսուածանները: Մովսեսն իր վրանը խփեց բանակաբեղից դուրս՝ առանձին մի փետում: Դա կոչուեց 10
 Վկայութեան վրան: Ով ինչ հայցում էր Տիրոջից, գալիս էր բանակաբեղից դուրս գտնուող Վկայութեան վրանը: 11
 Երբ Մովսեսը դէպի վրանն էր գնում, ողջ ժողովուրդը՝ ամէն մէկն իր վրանի դռան մօտ կանգնած, ուշադիր դիտում 12
 էր նրան. նրանք հայեացքով հետեւում էին Մովսեսին, մինչեւ որ նա գնում մտնում էր իր վրանը: Երբ Մովսեսը 13
 մտնում էր վրանը, ամպի մի սիւն էր իջնում ու կանգնում վրանի դռան մօտ, եւ Տէրը խօսում էր Մովսեսի հետ: Ողջ 14
 ժողովուրդը, փեսնելով վրանի դռան մօտ կանգնած ամպի սիւնը, ուրքի էր կանգնում, իրաքանչիւրը երկրպագում 15, 16
 էր իր վրանի դռան մօտ: Տէրը Մովսեսի հետ խօսում էր դէմ յանդիման, ինչպէս մէկը կը խօսեր իր բարեկամի հետ, 17
 եւ ապա Մովսեսը վերադառնում էր բանակաբեղի: Բայց նրա սպասաւոր Յետուն՝ Նաւեի որդին, վրանից դուրս չէր 18
 գալիս: Մովսեսն ասաց Տիրոջը. «Ահա ինձ ասում ես. «Տա՛ր այս ժողովրդին», բայց դու չես յայտնել, թէ ում ես 19
 ուղարկելու ինձ հետ: Դու ինձ ասացիր՝ «Քեզ բոլորից բարձր եմ դասում, դու վայելում ես իմ շնորհը»: Արդ, եթէ 20
 քո շնորհին եմ արժանացել ես, ինձ յայտնապէս երեւայ, որպէսզի իմանամ, թէ ինչով եմ արժանացել քո շնորհին, 21
 իմանամ, որ քո այս ժողովուրդը մեծ ազգ է լինելու»: Տէրն ասաց. «Ես ինքս պիտի գնամ քո առաջից ու պիտի 22
 փրկաւորեմ քեզ»: Մովսեսն ասաց նրան. «Եթէ դու ինքդ մեզ հետ չգնաս, ուրեմն ինձ այսպեղից մի՛ հանիր: Եւ 23
 ինչից պիտի իմացուի, թէ ես ու քո ժողովուրդն, իրօք, քո շնորհին ենք արժանացել: Եթէ դու մեզ հետ գնաս, ես ու 24
 քո ժողովուրդը կը փառաբարկուենք շար ակելի, քան երկրի վրայ եղած բոլոր ազգերը»: Տէրն ասաց Մովսեսին. «Այդ 25
 քո ասածն էլ կը կարարեմ, որովհետեւ դու իմ շնորհին ես արժանացել, եւ քեզ ակելի եմ ճանաչում, քան մնացած 26
 բոլորին»: Մովսեսն ասաց. «Յո՛յց փութ ինձ քո փառքը»: Տէրն ասաց. «Ես իմ փառքով կ'անցնեմ քո առաջից, քո 27
 առաջ կը կոչեմ իմ անունը՝ Տէր, կ'ողորմեմ նրան, ում ողորմելու եմ, եւ կը գթամ նրան, ում գթալու եմ»: Եւ Տէրն 28
 ակելացրեց. «Դու չես կարող փեսնել իմ երեսը, որովհետեւ մարդ չի կարող փեսնել իմ երեսն ու կենդանի մնալ»: 29
 Տէրը շարունակեց. «Ահա իմ առաջ մի փեղ կայ, կանգնի՛ր այս ժայռի վրայ: Երբ ես անցնեմ իմ փառքով, քեզ կը 30
 դնեմ ժայռի ձեւի մէջ եւ իմ ձեռքով կը ծածկեմ քեզ, մինչեւ որ անցնեմ: Իմ ձեռքը քո վրայից կը վերցնեմ, եւ 31
 ապա դու ինձ կը փեսնես թիկունքից: Բայց իմ դէմքը քեզ չի երեւայ»:

Տէրն ասաց Մովսեսին. «Դու ինքդ նախկին փախարակների նման քարէ երկու փախարակներ կոփի՛ր եւ ինձ մօտ՝ 34
 լեռը բարձրացի՛ր: Տախարակների վրայ կը գրեմ այն պարգամները, որ արձանագրուած էին քո ջարդովիշուր արած 35
 նախկին փախարակների վրայ: Պարարանք եղի՛ր վաղը, որ վաղ առաւօտեան բարձրանաս Սինա լեռը եւ այնպեղ 2

3 ինձ սպասես լերան զագաթին: Ներդ ոչ որ թող ջբարձրանայ, ոչ որ ամենեւին չերեսայ լերան վրայ: Արջառ ու
4 ոչխար չարածեն լերան մօտ»: Մովսէսը նախկինների նմանութեամբ քարէ երկու փախարակներ կոփեց: Առաւօրե-
5, 6 քարէ երկու փախարակները: Տէրն իջաւ ամպի մեջ, կանգնեց այնպէղ՝ նրա դիմաց, ու կոչեց իր անունը՝ Տէր: Տէրն
7 անցաւ Մովսէսի առաջ՝ ասելով. «Տէր Աստուած եմ, գթացող եւ ողորմած, համբերաբար, բարեգութ իմ ճշմարիտ, որ
8 արդարութիւնն է պաշտպանում, իր ողորմածութիւնն է ցուցաբերում հազարաւոր սերունդների հանդէպ, վերացնում
9 անօրէնութիւնները, անիրաւութիւններն ու մեղքերը, մեղաւորին չի ազատում պարժից, հայրերի գործած մեղքերը
10 բարդում է որդիների եւ որդիների որդիների վրայ մինչեւ երրորդ ու չորրորդ սերունդը»: Մովսէսն իսկոյն խոնար-
11 հուելով՝ երկրպագութիւն արեց ու ասաց. «Տէր, եթէ քո շնորհին եմ արժանացել, ուրեմն իմ Տէրը մեզ հետ թող գնայ,
12 որովհետեւ այս ժողովուրդը կամակոր է: Դու կը ներես մեր անօրէնութիւններն ու մեղքերը, եւ մենք կը լինենք քոնը»:
13 Տէրն ասաց Մովսէսին. «Ահա ես քո ու ամբողջ ժողովրդի առաջ քեզ հետ ուխտ եմ դնում: Ես այնպիսի զարմանահ-
14 րաշ գործեր պիտի անեմ, որ ամբողջ երկրի վրայ եւ բոլոր ազգերի մէջ չեն կատարուել: Ամբողջ ժողովուրդը, նրանց
15 թում նաեւ դու, ակնապես պիտի լինէք Տիրոջ գործերին: Որովհետեւ ձեզ համար ես զարմանահրաշ գործեր պիտի
16 անեմ: Ըստ ամենայնի դու ուշադիր եղիր, թէ ինչ եմ կարգադրելու քեզ այսօր: Ես, ահա, ձեզնից հեռացնելու եմ
17 ամորհացիներին, քանանացիներին, քեդացիներին, փերեզացիներին, խեւացիներին, գերգեսացիներին ու յեբուսա-
18 ցիներին: Զգո՛յշ եղիր, ուխտ չկապես այն երկրի բնակիչների հետ, ուր մուտք ես գործելու: Չլինի թէ գայթակղուէք:
19 Քարուբանդ կ'անէք նրանց բազմիները, ջարդուփշուր կ'անէք նրանց արձանները, ամբողջովին կը կտրէք նրանց
20 սրբազան անբառները եւ կրակի կը տաք նրանց աստուածների արձանները: Օգար աստուածների չերկրպագէք,
21 որովհետեւ Տէր Աստուածը նախանձոտ է, այո՛, Աստուած նախանձոտ է: Չլինի թէ ձեր մարդիկ ուխտ կապեն այդ
22 երկրի բնակիչների հետ եւ նրանց աստուածներին պաշտամունք մատուցելով՝ պռոնկանան, զոհեր մատուցեն նրանց
23 աստուածներին, եւ նրանց հրաւերն ընդունելով՝ չլինի թէ դու էլ ուրես նրանց զոհաբերած անասունների մսից, քո
24 փղաներին ամուսնացնես նրանց դուստրերի հետ, քո դուստրերին կնութեան փաս նրանց փղաներին, քո դուստրերը
25 նրանց աստուածներին պաշտամունք մատուցելով՝ պռոնկանան ու պռոնկացնեն նաեւ քո՛ փղաներին՝ աստուածնե-
26 ին պաշտամունք մատուցելով: Քեզ համար աստուածների կուռքեր չձուլես: Կը պահես Բաղարջակերաց փօնը,
27 նոր բերք քաղելու ամսին, ինչպէս պատուիրել եմ քեզ, եօթը օր բաղարջ հաց կ'ուտես, քանի որ նոր բերք քաղելու
28 ամսին ես դուրս եկել Եգիպտոսից: Ինձ պիտի պարկանեն բոլոր մարդկանց անդրանիկ արու զաւակները, նաեւ՝
29 քո անասունների՝ արջառի ու ոչխարի առաջնածին արունները: Էշի առաջնածինին կը փոխանակես գառով, իսկ եթէ
30 չփոխանակես այն, ինձ կը փաս դրա փոխարժէքը: Քո որդիների բոլոր անդրանիկների փրկագինը կը փաս ինձ: Իմ
31 առաջ ձեռնունայն չերեսաւ: Վեց օր կ'աշխատես, իսկ եօթներորդ օրը կը հանգստանաս: Կը հանգստանաս նաեւ
32 ցանքի ու հնձի ժամանակ: Եօթնօրեակի փօնը ինձ համար կը կատարես ցորենի հնձի սկզբում, իսկ բերքահաւաքի
33 փօնը՝ փարուայ կէսին: Տարին երեք անգամ քո բոլոր արու երեխաները թող ներկայանան Իսրայէլի փեր Աստ-
34 ձուն, որովհետեւ ես ազգեր պիտի հեռացնեմ քո մօտից, պիտի ընդարձակեմ քո սահմանները, ոչ որ այք չպիտի
35 ունենայ քո երկրի վրայ, եթէ փարուայ մէջ երեք անգամ ներկայանաս փեր Աստուն: Ինձ զոհաբերած անասունի
36 արիւնը թթխմորով հացի վրայ ջրափես, եւ զարկի փօնի զոհը մինչեւ առաւօտ չմնայ: Քո երկրի առաջին բերքը
37 կը փանես քո փեր Աստու փունը: Գառը իր մօր կաթի մէջ չեփես»: Տէրն այնուհետեւ ասաց Մովսէսին «Գրի՛ առ
38 այդ պատգամները, որովհետեւ այդ խօսքերով եմ ես ուխտ կապում քեզ հետ եւ Իսրայէլի հետ»: Մովսէսը Տիրոջ
39 հետ էր քառասուն օր ու քառասուն գիշեր: Նա հաց չկերաւ, ջուր չխմեց եւ փախարակների վրայ գրի առաւ ուխտի
40 խօսքերը՝ փառը պատուիրանները: Երբ Մովսէսն իջնում էր Սինայ լեռից, ուխտի երկու փախարակները Մովսէսի
41 ձեռքին էին: Լեռից իջնելիս Մովսէսը չգիտէր, որ Տիրոջ հետ խօսելու պատճառով իր երեսը ճառագում է: Ահա-
42 թունն ու բոլոր իսրայէլացիները, փեսնելով Մովսէսի ճառագող երեսը, վախեցան մօտենալ նրան: Մովսէսը կանչեց
43 նրանց. Ահարոնն ու ժողովրդի բոլոր առաջնորդները գնացին նրա մօտ, եւ Մովսէսը խօսեց նրանց հետ: Ապա
44 նրան մօտեցան բոլոր իսրայէլացիները, եւ Մովսէսը պատմեց նրանց այն ամենը, ինչ Տէրը խօսել էր իր հետ Սինայ
45 լերան վրայ: Երբ Մովսէսը նրանց հաղորդած իր խօսքը վերջացրեց, երեսը ծածկեց քօղով: Երբ Մովսէսը Տիրոջ
46 հետ խօսելու համար ներկայանում էր նրան, հանում էր քօղը մինչեւ այնպէղից հեռանալը: Եւ երբ հեռանում էր
47 այնպէղից, նա բոլոր իսրայէլացիներին հաղորդում էր այն, ինչ Տէրը հրամայել էր իրեն: Իսրայէլացիները փեսնում
48 էին, որ Մովսէսի երեսը ճառագում է: Մովսէսն այն ժամանակ քօղով ծածկում էր երեսը մինչեւ խօսելու համար նրա
49 մօտ մտնելը:

35 Մովսէսը հաւաքեց ամբողջ իսրայէլացի ժողովրդին ու ասաց նրանց. «Ահա այն բաները, որ Տէրն ասաց, որ
2 պէտք է անել. «Վեց օր պիտի աշխատէք, իսկ եօթներորդ օրը պիտի հանգստանաք. շաբաթ օրը սուրբ է՝ Տիրոջ
3 հանգստեան օրը: Ով որ այդ օրն աշխատի, կը մեռնի: Շաբաթ օրը ձեր բոլորի փներում կրակ չպիտի վառու-
4 ի, որովհետեւ ես եմ Տէրը»: Մովսէսը, դիմելով իսրայէլի ամբողջ ժողովրդին, ասաց. «Այս է այն պատգամը, որ
5 պատուիրել է Տէրը՝ ասելով. «Դուք ձեր մէջ փուրք հաւաքեցէ՛ք Տիրոջ համար: Ում սրտով ինչ անցնի, այն թող
6 նուիրի Տիրոջը. ոսկի, արծաթ, պղինձ, կապոյտ, ծիրանի եւ կրկնակի կարմիր գոյնի մանուած թելեր, նրբահիւս
7, 8 բեհեզ, այծի մազ, խոյի կարմիր ներկուած մորթի, կապոյտ ներկուած մորթիներ, կարծր փայտեր, լուսաւորութե-
9 ան համար ձէլք, օծութեան իւղի համար համեմունքներ, խնկի բաղադրամասեր, սարդիոն քարեր, գմրուխտ քարեր,
10 վակասի եւ երկարաւուն պարմունանի համար քարեր»: «Ձեր միջի խելահասները թող գան ու անեն այն ամենը,
11 ինչ պատուիրել է Տէրը. վրանն ու նրա ծածկը, նրա ծոպաւոր վարագոյրներն ու օղակները, նրա փախարակներն
12 ու նիգերը, նրա մոյթերն ու խարիսխները, վկայութեան փապանակը, նրա լծակները, կափարիչը, քօղը, բակի ա-
13 ռագասարն ու նրա մոյթերը, գմրուխտ քարերը, խնկերը, օծութեան իւղը, զոհասեղանն ու նրա ամբողջ սպասքը,
14 զոհասեղանի ամփոփանին, նրա լծակներն ու ամբողջ սպասքը, առաջաւորութեան հացը, լոյսի աշտանակն ու նրա
15 բոլոր մասերը, նրա կանթեղներն ու լուսաւորութեան ձէլքը, խնկարկութեան սեղանն ու նրա լծակները, օծութեան
16 իւղը, խնկերի համեմունքները, վրանի դռան վարագոյրը, ողջակէզների զոհասեղանն ու նրա պղնձէ կասկարան,
17 նրա լծակներն ու ամբողջ սպասքը, աւագանն ու նրա պատուանդանը, բակի առագաստը, նրա մոյթերն ու խա-

րիսխները, բակի դռան առագաստը, վրանի ցցերն ու բակի ցցերը, դրանց պարանները, այն զգեստները, որոնցով 18, 19
 սրբազան պաշտամունք պիտի կատարեն սրբարանում, Ահարոն քահանայի սրբազան զգեստներն ու Ահարոնի որ-
 դիների քահանայութեան զգեստները»: Բոլոր խրայելացիները գնացին Մովսէսի մօտից, եւ ամէն մէկը բերեց 20, 21
 իր սրբից բխածը. նրանք Տիրոջն էին նուիրաբերում այն ամէնը, ինչ անհրաժեշտ էր վկայութեան խորանի, նրա
 կահաւորանքի, բոլոր սրբազան զգեստների համար: Բոլոր փղամարդիկ, ում մարքով ինչ որ անցնում էր, բերեցին: 22
 Ոմանք՝ իրենց կանանց թանկագին քարերը, գինդերը, մաքանիները, ծամակալները, մանեակներն ու ամէն փեսակ
 ոսկէ զարդեր: Բոլոր փղամարդիկ իրենց ունեցած ոսկէ իրերը նուիրաբերում էին Տիրոջը: Ամէն փղամարդ, ում մօտ 23
 կային կապոյտ, ծիրանի եւ կարմիր գոյնի մանուած թելեր, նրբահիւս բեհեզ, այծի մազ, խոյերի կարմիր ներկուած
 մորթիներ, կապոյտ ներկուած մորթիներ, բերում էր: Նուիրաբերողները արծաթէ ու պղնձէ նուէրներ էին բերում 24
 Տիրոջը: Ում մօտ կահոյքի համար պիտանի կարծր փայտ կար, բերում էր: Բոլոր շնորհալի կանայք իրենց ձեռքով 25
 կապոյտ, ծիրանի ու կարմիր գոյնի թելեր ու բեհեզ էին հիւսում եւ նուէր բերում: Բոլոր կանայք յօժարակամ այծերի
 մազ էին մանում հմարութեամբ: Յեղապետները բերում էին զմրովստէ քարեր, վակասի ու լանջապանակի համար 26
 անհրաժեշտ քարեր, խնկերի համար համեմունքներ, լուսաւորութեան համար ձէթ ու օծութեան իւղ: Բոլոր փղա-
 մարդիկ ու կանայք յօժարակամ գալիս էին կատարելու այն բոլոր գործերը, որ Տէրը պարուիրել էր անել Մովսէսի 27
 միջոցով: Իսրայէլացիները նուէրներ էին մատուցում Տիրոջը: Մովսէսն ասաց իսրայէլացիներին. «Տեսէ՛ք, Աստուած 28, 29
 ընտրել է յարկապէս Յուդայի ցեղից Բեսելիէլին՝ Ուրիի որդուն, որը որդին էր Ուրիի: Աստուած նրան լցրել է ամէն
 ինչի համար անհրաժեշտ աստուածային իմաստութեան ոգով, հանճարով եւ գիտութեամբ, որպէսզի նա ամէն մի
 գործ կատարի հմարութեամբ, մշակի ոսկին, արծաթն ու պղինձը, փաշի թանկարժէք քարերը, մշակի փայտը եւ
 ամէն մի գործ կատարի վարպետօրէն, որովհետեւ Տէրը նրան իմաստութիւն է պարգեւել, ինչպէս որ Դանի ցեղից 34
 Աքիսամի որդի Եղիաբին, որոնց իմաստուն միտք պարգեւեց, որպէսզի սրանք սովորեն ու կատարեն սուրբ գործի
 համար անհրաժեշտ ամէն փեսակ գործեր՝ ոստայնանկութիւն անեն կապոյտ, ծիրանի ու կարմիր ներկուած թելերով 35
 եւ բեհեզով, նկարեն, քանդակեն»:

Բեսելիէլը, Եղիաբն ու ընդունակ բոլոր փղամարդիկ, որոնց Տէրը գործի մէջ խելամուտ լինելու համար իմաս- 36
 տութիւն եւ գիտութիւն էր պարգեւել, ըստ ամենայնի կատարեցին սրբարանը հանդերձատրելու աշխատանքները
 այնպէս, ինչպէս հրամայել էր Տէրը: Մովսէսը կանչեց Բեսելիէլին, Եղիաբին ու բոլոր նրանց, ովքեր ընդունակ էին 2
 գործ անելու, եւ որոնց Աստուած իմաստութեան ոգի էր պարգեւել, բոլորին, ովքեր յօժար կամքով ուզում էին ձեռ-
 նարկել ու աւարտել այդ գործը: Նրանք Մովսէսից ստացան այն բոլոր նուէրները, որ իսրայէլացիները բերել էին 3
 սրբարանը հանդերձատրելու համար: Ամէն առաստի նրանք ընդունում էին նաեւ նուիրաբերողների բերած նուէրները:
 Քալիս էին սրբարանի գործերը կատարող բոլոր վարպետները, որպէսզի իսրաքանցիւրն ըստ իր մասնագիտութեան 4
 գործադրի իր վարպետութիւնը: Նրանք խօսեցին Մովսէսի հետ ու ասացին. «Ժողովուրդը շատ աւելին է բե- 5
 րում, քան անհրաժեշտ է Աստուծո հրամայած գործը կատարելու համար»: Մովսէսը կարգադրեց բանակապետիւնում 6
 յայտարարութիւն անել եւ ասել. «Տղամարդ լինի թէ կին, սրբարանի համար այլեւս նուէրներ չպարտաստի»: Դրա- 7
 նից յետոյ ժողովուրդին արգելեցին նուէրներ բերել: Բերում էին միայն իրենց արդէն իսկ գործածները, որպէսզի 8
 աւարտեն բոլոր գործերը: Եւ մարդիկ դադարեցին բերելուց: Գործի ընդունակ բոլոր մարդիկ արհեստարարների
 հետ նրբահիւս բեհեզից, կապոյտ, ծիրանի ու կրկնակի կարմիր կրաւից պարտաստեցին փաշերտանի խորանը, 9
 այն զարդարեցին ասեղնագործ քերովքներով: Մէկ շերտի երկարութիւնը քսանութ կանգուն էր, իսկ լայնութիւնը՝
 չորս կանգուն: Բոլոր շերտերի չափսը նոյնն էր: Նինգ շերտերը միացում էին միս հինգ շերտերին, իսկ միս հինգ 10
 շերտերն էլ միացում էին միս հնգին: Նա կապոյտ ճարմանդներ դրեց մի շերտի եզրին՝ միացման փեղում: Նոյնն 11, 12
 արեց միացուող երկրորդ շերտի արտաքին կցուածքի վրայ: Յիսուն ճարմանդ դրեց մի շերտի եւ յիսուն ճարմանդ
 էլ դրեց երկրորդ կցուածքի շերտի կողմից, որպէսզի ճարմանդներից իւրաքանչիւրը միանայ միսին: Պարտաստեց 13
 ոսկէ յիսուն օղակներ եւ դրանցով շերտերը միացրեց միմեանց: Սպացուեց մի խորան: Խորանի համար այժի մա- 14
 զից հիւսում ծածկեր պարտաստեց. փասնմէկ շերտից շինեց դրանք: Մէկ շերտի երկարութիւնը երեսուն կանգուն 15
 էր, իսկ լայնութիւնը՝ չորս կանգուն: Տասնմէկ շերտերի չափսը նոյնն էր: Նինգ շերտերը միացրեց առանձին, ու վեց 16
 շերտերն էլ՝ առանձին: Միացման փեղում, շերտերի եզրին դրեց յիսուն ճարմանդ եւ յիսուն ճարմանդ էլ դրեց երկ- 17
 ուրդ կցուածքի շերտի եզրին: Պարտաստեց յիսուն պղնձէ օղակներ, եւ դրանք իրար կցեց, որ վրանը միակտուր 18
 դառնայ: Խորանի ծածկը պարտաստեց խոյերի կարմիր ներկուած մորթիներից, իսկ կապոյտ մորթուց պարտաս- 19
 տում ծածկը դրեց վերին կողմից: Խորանի երկու մոյթերը պարտաստեց կարծր փայտից եւ դրեց ուղղահայեաց 20
 դիրքով: Մէկ մոյթի երկարութիւնը փասը կանգուն էր, իսկ հաստութիւնն ու լայնութիւնը՝ մէկուկէ կանգուն: Ամէն 21, 22
 մի մոյթի վրայ դրեց իրար ագուցում երկու ծղնի: Այդպէս պարտաստեց նաեւ խորանի բոլոր մոյթերը: Խորանի
 համար մոյթեր պարտաստեց. քսան մոյթ դրեց հարաւային կողմում եւ այդ քսան մոյթերի համար պարտաստեց 23
 քառասուն խարիսխ. մէկ մոյթի երկու կողմերի համար՝ երկու խարիսխ եւ միս մոյթի երկու կողմերի համար էլ՝ 24
 երկու խարիսխ: Վրանի երկրորդ՝ հիստիսային կողմի համար պարտաստեց քսան մոյթ եւ արծաթէ քառասուն խա- 25, 26
 րիսխ. մէկ մոյթի համար՝ երկու խարիսխ, եւ միս մոյթի համար էլ՝ երկու խարիսխ: Վրանի յետեւի՝ ծովահայեաց
 կողմում դրեց վեց մոյթ եւ երկու մոյթ էլ դրեց վրանի անկիւններին՝ յետեւի կողմից: Ներքեւի կողմից նրանք իրար 28, 29
 հաւասար էին: Նոյն ձեւով հաւասար էին գլխի՝ իրար միացում կողմից: Նոյն ձեւով շինեց նաեւ երկու անկիւնների
 մոյթերը: Այսպիսով սպացուեց ութ մոյթ: Դրանց խարիսխներն արծաթից էին, ընդամենը փասնվեց խարիսխ. մէկ 30
 մոյթի համար՝ երկու խարիսխ, եւ երկու խարիսխ էլ՝ միս մոյթի համար: Կարծր փայտից նիզեր պարտաստեց. 31
 հինգ նիզ՝ վրանի մի կողմի մի մոյթի համար, հինգ նիզ՝ վրանի երկրորդ կողմի միս մոյթի համար, եւ հինգ նիզ՝ 32
 վրանի թիկունքի՝ ծովահայեաց կողմի մոյթի համար: Մէջքեղի նիզը մոյթերի մի ծայրից մինչեւ միսն անցկաց- 33
 նելով՝ միացրեց իրար: Երկու մոյթերը պարտեց ոսկով: Ոսկուց պարտաստեց նրանց երկու օղակները, որոնց մէջ 34
 մտնում էին նիզերը: Նիզերը պարտեց ոսկով: Կապոյտ, ծիրանի ու կարմիր կրաւից եւ նրբահիւս բեհեզից վա- 35
 րագոյր պարտաստեց: Այն զարդարեց ասեղնագործում քերովքով եւ ամրացրեց կարծր փայտից շինում չորս 36
 մոյթերի վրայ: Դրանց խոյակները ոսկուց էին, իսկ չորս խարիսխները՝ արծաթից: Վկայութեան խորանի դռան 37

առազասարը պարտասպտեց կապոյր, ծիրանի ու կարմիր կրակից եւ նրբահիւս բեռեզից՝ վրան ասեղնագործուած
38 քերովբէ: Շինեց խորանի հինգ մոյթերն ու դրանց օղակները, դրանց խոյակները պարտեց ոսկով: Դրանց պղնձէ
խարիսխները հինգն էին:

37 Բեսելիէլը փապանակը կառուցեց կարծր փայտից. երկուսուկէս կանգուն էր դրա երկարութիւնը, մէկուկէս կան-
2 գուն էր դրա լայնութիւնը, մէկուկէս կանգուն էր դրա բարձրութիւնը: Այն ներսից ու դրսից պարտեց ոսկով, դրա վրայ
3 շուրջանակի ոսկէ պսակ շինեց: Չորս ոսկէ օղակներ ձուլեց դրա չորս կողմերի համար. երկու օղակներ՝ մի կողմից,
4 եւ երկու օղակներ՝ միւս կողմից: Դրանք հազգրեց լծակներին: Լծակները շինեց կարծր փայտից եւ դրանք պարտեց
5, 6 ոսկով: Լծակները փապանակի կողքերից մարցրին օղակների մէջ, որպէսզի դրանցով բարձրացնեն այն: Տապա-
նակի կափարիչը պարտասպտեցին մաքուր ոսկուց. երկուսուկէս կանգուն էր դրա երկարութիւնը, մէկուկէս կանգուն՝
7 դրա լայնութիւնը: Կափարիչի երկու ծայրերի երկու քերովբէները պարտասպտեց ոսկուց. կապարեալ մի գործ շի-
8 նեց դրանք: Մի քերովբէն դրուած էր կափարիչի մի ծայրին, իսկ միւս քերովբէն՝ կափարիչի միւս ծայրին: Երկու
9 քերովբէները միաձոյլ էին կափարիչի երկու ծայրերի հետ: Քերովբէները դէպի վեր էին փարածել իրենց թելերը
եւ իրենց թելերով հովանի էին անում կափարիչի վրայ: Կափարիչի վրայ քերովբէների դէմքերը իրար դէմ դիմաց
10 էին: Առաջաւորութեան սեղանը պարտասպտեց մաքուր ոսկուց: Դրա համար ոսկէ չորս օղակներ ձուլեց. երկուսը՝
մի կողմի, եւ երկուսը՝ միւս կողմի համար: Պարտասպտեց նաեւ լծակներ, որպէսզի դրանցով բարձրացնեն սեղանը:
Տապանակի ու սեղանի լծակները պարտասպտեց կարծր փայտից եւ դրանք պարտեց ոսկով: Երկու կանգուն էր սե-
11 ղանի երկարութիւնը, մէկուկէս կանգուն՝ դրա լայնութիւնը, եւ մէկուկէս կանգուն՝ դրա բարձրութիւնը: Այն պարտեց
12 մաքուր ոսկով եւ դրա համար շուրջանակի ոսկէ պսակներ պարտասպտեց: Դրա վրայ շուրջանակի, մէկ թզաչափ
13 բարձրութեամբ շրջանակ դրեց եւ դրա շրջանակի չորս կողմը ոսկէ պսակներ դրեց: Սեղանի համար ոսկէ չորս
14 օղակներ պարտասպտեց եւ օղակներն ամրացրեց չորս անկիւններին, որոնք նրա չորս ուրբերի վրայ էին՝ պսակի
փակ: Օղակները լծակների համար իբրեւ ազոյց ծառայեցին, որպէսզի մարդիկ լծակներից բռնած բարձրացնեն սե-
15 ղանը: Կարծր փայտից երկու լծակներ պարտասպտեց, որպէսզի դրանցով բարձրացնեն սեղանը, եւ դրանք պարտեց
16 ոսկով: Մաքուր ոսկուց պարտասպտեց սեղանի անօթները՝ դրա խնկամաններն ու սկուտեղները, դրա գաւաթներն
17 ու սկիւնները, որոնցով զինի են մաքուրում: Ոսկուց պարտասպտեց լոյսի միաձոյլ աշտանակը՝ բունն ու նրա եր-
կու կողմերի ճիւղերը: Աշտանակի բնից բաժանուած էին ճիւղերը՝ երեքը մի կողմից, եւ երեքը միւս կողմից՝ իրար
հաւասար: Ոսկուց պարտասպտեց դրա բոլոր միաձոյլ, ընկուզածէ ծայրեր ունեցող լուսակալները, դրա ճրագակալ-
ները, որոնց վրայ ճրագամաններն են դրում, եւ աշտանակի եօթներորդ կանթեղը, որը բնի ամենավերին մասում
է դրում: Մաքուր ոսկուց պարտասպտեց դրա վրայ գտնուող եօթը ճրագամանները, ունեւիներն ու մոխրակալները:
Քանդակագարդ արեց աշտանակը, բունն ու նրա ճիւղերը, նրա սկահակները: Գնդիկներն ու շուշանաձէ ծաղիկ-
18 ները միաձոյլ էին: Վեց ճիւղեր էին բաժանում նրա երկու կողմերից. երեք ճիւղը՝ աշտանակի մի կողմից, եւ երեք
19 ճիւղը՝ աշտանակի միւս կողմից: Մի ճիւղն ունէր գնդիկից ու շուշանաձէ ծաղիկից բաղկացած երեք ընկուզածէ
սկահակ, եւ միւս ճիւղն էլ ունէր գնդիկից ու շուշանաձէ ծաղիկից բաղկացած երեք ընկուզածէ սկահակ: Այսպէս բո-
20 յոր վեց ճիւղերը բաժանուած էին աշտանակի երկու կողմերից: Աշտանակի բնի վրայ քանդակուած էին ընկուզածէ
21 չորս սկահակներ իրենց գնդիկներով ու շուշանաձէ ծաղիկներով: Երկու ճիւղերի փակ մէկական գնդիկ ու ծաղիկ՝
22 բնին ձուլուած: Այսպէս էին բնից բաժանուած վեց ճիւղերը: Դրանց գնդիկներն ու ծաղիկները միաձոյլ էին՝ բոլորը
23 քանդակուած մի կտոր մաքուր ոսկուց: Դրա եօթը ճրագամանները, ունեւիներն ու մոխրակալները մաքուր ոսկուց
24, 25 էին: Մի փաղանդ մաքուր ոսկուց պարտասպտեց աշտանակն ու դրա բոլոր մասերը: Նա ոսկէպար գոհասեղանը
պարտասպտեց կարծր փայտից: Այն քառակուսի էր. հինգ կանգուն էր երկարութիւնը, հինգ կանգուն՝ լայնութիւնը,
26 եւ երեք կանգուն՝ բարձրութիւնը: Դրա եղջիրաւոր անկիւնները գոհասեղանի հետ միաձոյլ էին: Մաքուր ոսկով
27 պարտեց այն, ինչպէս նաեւ դրա կափարիչը, բոլոր կողերն ու եղջիրաւոր անկիւնները: Դրա չորս կողմերի համար
պարտասպտեց ոսկէ պսակներ, պսակների փակ, երկու կողմերին երկու ոսկէ օղակներ ամրացրեց, որպէսզի այն
28 բարձրացնելիս լծակները մարցնեն այդ օղակների մէջ: Լծակները պարտասպտեց կարծր փայտից եւ դրանք պարտեց
29 ոսկով: Նա վարպետ իղագործների՝ նման պարտասպտեց օծութեան սուրբ խղը եւ խնկերի համեմունքները:

38 Զոհասեղանը պղնձապարտեց այն բուրվառների պղնձով, որոնք Կորիսի ժողովրդի հետ ապարամբած մարդկանց
ձեռքին էին: Կարծր փայտից պարտասպտեց այն: Զոհասեղանը քառակուսի էր. հինգ կանգուն էր դրա երկարու-
2 թիւնը, հինգ կանգուն՝ լայնութիւնը, իսկ երեք կանգուն՝ բարձրութիւնը: Զոհասեղանի չորս կողմը պարտասպտեց
3 եղջիրաւոր անկիւններ, որոնք գոհասեղանի հետ միաձոյլ էին: Նա դրանք պարտեց պղնձով: Նա պարտասպտեց
գոհասեղանի ամբողջ սպասքը՝ խարիսխները, կափարիչը, փաշտերը, մեծ պարառաքաղներն ու բուրվառները:
4 Դրա ամբողջ սպասքը պարտասպտեց պղնձից: Նա բուրվառներից պարտասպտեց գոհասեղանի ցանցաւոր կասկա-
5 րանները, որոնք շրջանակի փակից հասնում էին մինչեւ գոհասեղանի մէջքերը: Զոհասեղանի կասկարայի չորս
6 կողմերին ամրացրեց պղնձէ չորս օղակներ, որպէսզի լծակներն անցկացնեն այդ օղակների մէջ: Լծակները շինեց
7 կարծր փայտից եւ դրանք պարտեց պղնձով: Լծակներն անցկացրին գոհասեղանի կողքերին գտնուող օղակների
8 մէջ, որպէսզի գոհասեղանը դրանցով բարձրացնեն: Այն ամբողջովին պարտասպտուած էր փախարակներով: Պղնձէ
աւազանն ու դրա պղնձէ պարուանդանը պարտասպտեց ուխտաւոր այն կանանց հայելիների պղնձից, որոնք վրա-
9 նը խփած օրը վկայութեան խորանի դռան մօտ էին հաւաքուել: Կառուցեց մի բակ, որ դէպի հարաւ էր նայում:
10 Բակի առազասպտերը նրբահիւս բեռեզից էին՝ հարիւր կանգուն երկարութեամբ: Դրանց սիւները քսան հար էին,
11 դրանց պղնձէ խարիսխները՝ քսան հար: Միւսների խարիսխներն ու խոյակները արծաթից էին: Չիւսիսային կող-
մի առազասպտն ունէր հարիւր կանգուն երկարութիւն: Դրա սիւները քսան հար էին, պղնձէ խարիսխները՝ քսան
12 հար: Միւսների խարիսխներն ու խոյակները արծաթից էին: Ծովահայեաց բակի առազասպտերը յիսուն կանգուն
էին: Դրանց սիւները փարս հար էին, խարիսխները՝ փարս հար: Միւսների խարիսխներն ու խոյակները արծաթից
13, 14 էին: Արեւելեան կողմի բակի առազասպտը յիսուն կանգուն էր, յեփեի կողմի բակի առազասպտերը փասնիինգ
15 կանգուն էին: Դրանց սիւները երեք հար էին, խարիսխները՝ երեք հար: Բակի դռան միւս կողմի առազասպտերը
16 փասնիինգ կանգուն էին: Դրանց սիւները երեք հար էին, խարիսխները՝ երեք հար: Խորանի չորս կողմերի բո-

յոր առագաստները նրբահիւս բեհեզից էին: Միւների խարխիսները պղնձից էին, սիւների դրուագներն ու դրանց 17
 գալարագարողերը՝ արծաթից, դրանց խոյակները՝ արծաթապապ, բակի բոլոր սիւները՝ արծաթապապ: Բակի դռան 18
 վարագոյրները կապոյր, ծիրանի ու կարմիր կրաւից էին եւ նրբահիւս բեհեզով զարդարուած: Քսան կանգուն էր
 դրանց երկարութիւնը, փասնհինգ կանգուն՝ բարձրութիւնը: Դրանց լայնութիւնը հաւասար էր բակի առագաստների
 լայնութեանը: Դրանց մոյթերը չորս հապ էին, դրանց պղնձէ խարխիսները՝ չորս հապ: Դրանց գալարագարողերը 19
 արծաթից էին, իսկ դրանց խոյակները՝ արծաթապապ: Բակի ու խորանի չորս կողմերի բոլոր ցցերը պղնձից էին: 20
 Ահա վկայութեան խորանի կառուցման պայմանը. կառուցել այնպէս, ինչպէս Աստուած հրամայել էր Մովսէսին, 21
 որպէսզի դէպքայինները Ահարոն քահանայի որդի Իթամարի միջոցով այնպէտ պաշտամունք կատարեն: Յուդայի 22
 ցեղից Բեսելիէլը՝ Ուրիի որդին, որը որդին էր Ովրի, արեց այնպէս, ինչպէս Տէրը հրամայել էր Մովսէսին: Բեսելի- 23
 էլին օգնում էր Դանի ցեղից Աբիսամի որդի Եղիաբը, որը կապոյր, ծիրանի ու կարմիր կրաւ եւ նրբահիւս բեհեզ
 գործածելով՝ կապարում էր ոստայնանկութեանը, ասեղնագործութեանն ու նկարչութեանը վերաբերող աշխատանք- 24
 ներ: Սրբարանի բոլոր գործերի համար օգտագործուած ոսկու կշիռը, որը գոյացած էր նուէրներից, եղաւ քսանինը 25
 փաղանդ եւ եօթը հարիւր երեսուն սիկլ՝ ըստ սրբարանի սիկլի: Մարդկանցից հաւաքուած արծաթ նուէրները
 կշռում էին հարիւր փաղանդ եւ հազար եօթը հարիւր եօթանասունհինգ սիկլ՝ ըստ սրբարանի սիկլի. մարդագլուխ 26
 մի դրամ՝ սրբարանի սիկլի հետ համեմատուած կէս սիկլ: Քսան փարեկան եւ աւելի բարձր փարիք ունեցող մարդիկ,
 ովքեր անցնում էին մարդահամարից, վեց հարիւր երեք հազար հինգ հարիւր յիսուն հոգի էին: Նարիւր փաղանդ 27
 արծաթ ձուլուեց խորանի հարիւր խոյակների եւ վարագոյրի խոյակների համար. հարիւր փաղանդ հարիւր խո- 28
 յակի համար, մէկ փաղանդ ամէն մի խոյակի համար: Նազար եօթը հարիւր եօթանասունհինգ սիկլը գործածուեց
 մոյթերի գալարագարողների համար, ոսկով պատուեցին դրանց խոյակները եւ զարդարուեցին: Նուիրուած պղինձը 29
 եօթանասուն փաղանդ եւ երկու հազար չորս հարիւր սիկլ էր: Դրանով պատրաստուեցին վկայութեան խորանի 30
 դռան խարխիսները, պղնձէ զոհասեղանը, պղնձէ զոհասեղանի կասկարան, զոհասեղանի ամբողջ սպասքը, բակի
 չորս կողմերի խարխիսները, բակի դռան խարխիսները, խորանի բոլոր ցցերը, բակի չորս կողմի բոլոր ցցերը, եւ 31
 կապոյր, ծիրանի ու կարմիր կրաւից ու նրբահիւս բեհեզից հիւսուած պարանների ծայրերի օղերը:

Պատրաստեց ծիսական զգեստներ, որպէսզի սրբարանում դրանցով պաշտամունք կատարեն: Պատրաստեց 39
 նաեւ սրբարանում Ահարոն քահանայի հագնելիք զգեստներն այնպէս, ինչպէս Տէրն էր հրամայել Մովսէսին: Վա- 2
 կասը պատրաստեցին ոսկով, կապոյր, ծիրանի ու կարմիր կրաւով եւ նրբահիւս բեհեզով: Ոսկու թերթերը թել-թել 3
 կտրում էին, որպէսզի դրանք կապեն կապոյր, ծիրանի ու կարմիր ժապաւենով եւ նրբահիւս բեհեզով: Նկարագարող
 վակասի համար պատրաստեցին փոկեր, որպէսզի այն ամրացնեն երկու կողմից: Նոյն ձեւով ոսկով եւ կապոյր, 4, 5
 ծիրանի ու կարմիր կրաւով եւ նրբահիւս բեհեզով պատրաստեցին թիկնոցը, ինչպէս Տէրն էր հրամայել Մովսէսին: Ոսկով
 ժապաւենուած եւ ընդելուզուած զմրուխտէ երկու ականաքարերի վրայ փորագրեցին Իսրայէլի որդիների ան- 6
 նուններն այնպէս, ինչպէս կնիքներն են փորագրում, եւ դրանք ամրացրեցին վակասի վրայ: Իսրայէլի որդիների 7
 յիշատակի ականաքարերը ամրացրին վակասի ուսին, ինչպէս որ հրամայել էր Տէրը Մովսէսին: Լանջապանակը 8
 պատրաստեցին ոսկով, կապոյր, ծիրանի ու կարմիր կրաւով եւ նրբահիւս բեհեզով, բանուածքով, այնպէս, ինչպէս
 վակասն էին պատրաստել: Քառակուսի եւ կրկնաձայ արեցին լանջապանակը. այն ուներ մի թզաչափ երկարութիւն 9
 եւ մի թզաչափ լայնութիւն: Դրա վրայ կար ականաքարերի չորս շարք: Առաջին շարքի վրայ կային սարդիոն, փապ- 10
 զիոն եւ զմրուխտ: Դա առաջին շարքն էր: Երկրորդ շարքը նռնաքար էր, շափիւղայ եւ յասպիս: Երրորդ շարքը 11, 12
 սուրակ էր, մեղեխիկ եւ ազապ: Չորրորդ շարքը ոսկեքար էր, եղնգաքար եւ բիւրեղ՝ ոսկով պատուած եւ ընդելուզու- 13
 ւած: Ակնաքարերն ըստ Իսրայէլի որդիների անունների էին: Նրանց փասներկու անունները գրուած եւ փորագրուած 14
 էին ըստ փասներկու ցեղերից իւրաքանչիւրի անունների: Լանջապանակի երկու օղակների վրայ ամրացրին մա- 15
 քուր ոսկուց պատրաստուած հիւսկէն շղթաներ: Պատրաստեցին ոսկէ երկու կոճակներ եւ ոսկէ երկու օղակներ. 16
 ոսկէ երկու օղակներն ամրացրին լանջապանակի վերին երկու ծայրերին: Նիւսկէն շղթաները լանջապանակի երկու 17
 կողմերից ամրացրին երկու օղակների մէջ, իսկ երկու շղթաների ծայրերը մտնեցին երկու անցքերի մէջ: Լանջա-
 պանակը դրեցին վակասի ուսերին՝ երեսի կողմից իրար դէմ դիմաց: Պատրաստեցին ոսկէ երկու այլ օղակներ եւ 18
 լանջապանակի ներսի կողմից ամրացրին վակասին կցուած մասի երկու ծայրերին: Պատրաստեցին ոսկէ երկու այլ 19
 օղակներ եւ դրեցին վակասի երկու ուսերին՝ ներսի կողմից՝ վակասի առջեւի միացման տեղում: Լանջապանակի
 օղակների ու վակասի օղակների միջով կապոյր ժապաւեն անցկացնելով՝ այդ երկուսը միացրին իրար այնպէս, 20
 որ լանջապանակն ու վակասը միմեանցից չառանձնանան, ինչպէս Տէրն էր հրամայել Մովսէսին: Վակասից բա- 21
 ցի ամբողջութեամբ կապոյր ժապաւեններով հիւսուած կրաւից ներքին պատմուճաններ պատրաստեցին: Դրանց 22
 օձիքը հիւսածոյ գործուածքի ճիշտ մէջտեղից էր, օձիքի բացուածքը շուրջանակի ջքանդուող եզերք ուներ: Դրանց
 քղանցքներին մանուած կապոյր, ծիրանի ու կարմիր ժապաւեններով եւ նրբահիւս բեհեզով նռան ծաղկաբողբոջներ 23
 գործեցին: Մաքուր ոսկուց զանգակներ պատրաստեցին եւ զանգակները ներքին պատմուճանների քղանցքներին, 24
 շուրջանակի, դրեցին նռնագարդերի միջեւ: Նռնագարդերն ու զանգակները ներքին պատմուճանների քղանցք-
 ներին, շուրջանակի, յաջորդում էին միմեանց: Քահանաները պաշտամունք կատարելիս այդ զգեստները պէտք է 25
 հագնէին, ինչպէս Տէրն էր հրամայել Մովսէսին: Նրանք բեհեզէ հիւսածոյ զգեստներ պատրաստեցին Ահարոնի ու 26, 27, 28
 նրա որդիների համար, ինչպէս նաեւ բեհեզէ ապարօշներ, բեհեզէ խոյր, բեհեզէ անդրավարպիք: Նրանց համար
 պատրաստեցին բեհեզից եւ մանուած կապոյր, ծիրանի ու կարմիր ժապաւեններով հիւսուած գօպիներ՝ զարդա- 29
 նախշ մի գործ, ինչպէս Տէրն էր հրամայել Մովսէսին: Սուրբ պսակի թիթեղը պատրաստեցին մաքուր ոսկուց եւ 30
 դրա վրայ փորագրեցին «Սրբութիւն Տեառն»: Այն կապեցին կապոյր մի ժապաւենով, որպէսզի վերեւի կողմից
 ամրացնեն խոյրի վրայ, ինչպէս Տէրն էր հրամայել Մովսէսին: Աւարտուեց վկայութեան խորանի ամբողջ գործը: 31
 Իսրայէլի որդիներն արեցին արեցին ամէն ինչ. ինչպէս Տէրն էր հրամայել Մովսէսին, այդպէս էլ արեցին: Նուէրներից ա- 32
 լելացած ոսկին նրանք վերածեցին սպասքի, որոնցով Տիրոջ առաջ պաշտամունք են կատարում: Մովսէսի մօտ, 33
 խորան բերեցին զգեստները, վրանի ծածկն ու դրա բոլոր մասերը, դրա ճարմանդները, փայտերը, միջաձողերը, դրա
 մոյթերը, վերջինիս խարխիսները, խոյրի կարմիր ներկուած, մշակուած եւ անմշակ մորթիները, կապոյր վարա-

34, 35 գոյրները, կրակարանների փապանակը ծածկող վարագոյրը, լծակները, կափարիչը, առաջատրոյթեան սեղանն
 36 ու դրա ամբողջ սպասքը, առաջատրոյթեան հացը, սուրբ աշփանակն ու դրա ճրագամանները, կանթեղներն ու
 37, 38 դրա բոլոր մասերը, լուսատրոյթեան ձէթը, ոսկէ սեղանը, օծութեան խղը, խնկերի համեմունքները, վրանի դռան
 39 վարագոյրը, վրանը, պղնձէ զոհասեղանը, դրա լծակներն ու ամբողջ սպասքը, աւագանն ու դրա պարուանդանը,
 40 բակի առագաստը, դրա սիւներն ու խարիսխները, վրանի դռան եւ բակի դռան վարագոյրները, պարաններն ու
 41 ցցերը, վկայութեան խորանի ամբողջ սպասքը, սրբարանում պաշտամունք կատարելու սրբազան զգեստները, Ա–
 42 հարոն քահանայի սրբազան զգեստներն ու նրա որդիների քահանայութեան համար նախապետուած զգեստները:
 43 Ինչ Տէրը պարուիրել էր Մովսէսին, Իսրայէլի որդիներն այդ ամէնը կատարեցին: Մովսէսը փեսաւ բոլոր գործերը,
 որ նրանք կատարել էին այնպէս, ինչպէս Տէրն էր հրամայել Մովսէսին: Նրանք ճիշտ նոյն ձեւով էին կատարել: Եւ
 Մովսէսն օրհնեց նրանց:

40, 2 Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Առաջին անսի առաջին օրը կը կանգնեցնես վկայութեան խորանը,
 3, 4 այնպէտ կը դնես վկայութեան փապանակը եւ փապանակը կը ծածկես վարագոյրով: Ներս կը փանես սեղանը
 5 եւ դրա վրայ կը դասաւորես հացը: Ներս կը փանես աշփանակը, դրա վրայ կը դնես նրա ճրագամանները: Կը
 6 փրեղատրես ոսկէ սեղանը, որպէսզի խունկ ծխես վկայութեան փապանակի առաջ: Վարագոյրի քօղը կ'իջեցնես
 7 վկայութեան խորանի դռան վրայ: Ողջակէզների զոհասեղանը կը դնես վկայութեան խորանի դռան մօտ եւ շուր–
 8 ջանակի կ'օծես վրանն ու այն ամէնը, ինչ նրա մէջ է. դրանց չորս բոլորը կը սրբես: Աւագանը կը դնես վկայութեան
 9 խորանի ու զոհասեղանի միջեւ եւ դրա մէջ ջուր կը լցնես: Բակը շուրջանակի կ'օծես եւ կ'իջեցնես բակի դռան
 10 քօղը: Կ'առնես օծութեան խղը, կ'օծես խորանն ու այն ամէնը, ինչ դրա մէջ է. կը սրբագործես դա ու դրա ամբողջ
 11 սպասքը. այնուհետքեւ դրանք սրբութիւն կը լինեն: Կ'օծես ողջակէզների զոհասեղանն ու դրա ամբողջ սպասքը:
 12 Կը սրբագործես զոհասեղանը, եւ դա սրբութիւնների սրբութիւն կը լինի: Կ'օծես աւագանն ու նրա պարուանդանը
 13 եւ կը սրբագործես այն: Ահարոնին ու նրա որդիներին կը բերես վկայութեան խորանի դուռը եւ նրանց կը լուանաս
 14 ջրով: Ահարոնին կը հազցնես սրբազան պարմուճանը, կ'օծես նրան, կը սրբագործես նրան, եւ նա ինձ համար
 15 քահանայութիւն կ'անի: Կը բերես նրա որդիներին, նրանց կը հազցնես պարմուճաններ, կ'օծես նրանց այնպէս,
 16 ինչպէս օծեցիր նրանց հօրը, եւ նրանք ինձ համար քահանայութիւն կ'անեն: Նրանց քահանայական օծումը իրենց
 17 ցեղերի մէջ յաւիտենական թող լինի»: Մովսէսն արեց այն ամէնը, ինչ Տէրը պարուիրել էր իրեն. նա հէնց այդ–
 18 պէս էլ արեց: Եզիպագիւնների երկրից նրանց դուրս գալու երկրորդ փարուայ առաջին ամսին, ամսուայ սկզբին
 19 վրանը կանգնեցուց: Մովսէսը կառուցեց վրանը, դրեց դրա խարիսխները եւ կանգնեցրեց դրա մոյթերը, դրանց
 20 վրայ ամրացրեց խոյակները, փրեղադրեց միջաձողերը, փասշերփանի վարագոյրը փարածեց վրանի վրայ: Վրանի
 21 ծածկոցները զցեց դրա վրայ եւ ամրացրեց վրանի ծածկերը վերեւից, ինչպէս Տէրն էր հրամայել Մովսէսին: Առա-
 22 օրէնքի քարէ փախարակները, դրեց փապանակի մէջ, նիգերն անցկացրեց փապանակի վրայ եւ կափարիչը դրեց
 23 փապանակի վրայից: Տապանակը փարաւ խորանի ներսը, վրան քաշելով վարագոյրը՝ ծածկեց վկայութեան փա-
 24 պանակը, ինչպէս Տէրն էր հրամայել Մովսէսին: Սեղանը դրեց վկայութեան խորանի մէջ՝ խորանի հիւսիսային
 25 կողմից, խորանի վարագոյրից դուրս: Դրա վրայ Տիրոջ առաջ դասաւորեց առաջատրոյթեան հացը, ինչպէս Տէրն
 26 էր հրամայել Մովսէսին: Աշփանակը դրեց վկայութեան խորանի մէջ, սեղանի դիմաց, խորանի հարաւային կողմից:
 27 Ծրագամանները դրեց դրա վրայ, Տիրոջ առաջ, ինչպէս Տէրն էր հրամայել Մովսէսին: Ոսկէ սեղանը դրեց վկայու-
 28 թեան խորանի մէջ, վարագոյրի դիմաց: Տամեմունքներից պարբաստուած խունկը դրեց դրա վրայ, ինչպէս Տէրն
 29 էր հրամայել Մովսէսին: Նա կախեց խորանի դռան վարագոյրը: Ողջակէզների զոհասեղանը դրեց վկայութեան
 30 խորանի դռան մօտ եւ դրա վրայ ողջակէզներ ու զոհեր մատուցեց, ինչպէս Տէրն էր հրամայել Մովսէսին: Աւագանը
 31 դրեց վկայութեան խորանի ու զոհասեղանի միջեւ եւ դրա մէջ ջուր լցրեց, որպէսզի Մովսէսը, Ահարոնն ու նրա
 32 որդիները դրանով լուանան իրենց ձեռքերն ու ոտքերը, երբ վկայութեան խորանը մտնեն կամ երբ զոհասեղանին
 33 մօտենան պաշտամունք կատարելու: Նրանք լուացում էին դրա միջի ջրով, ինչպէս Տէրն էր հրամայել Մովսէսին:
 34 Բակ կառուցեց խորանի ու զոհասեղանի չորս կողմը եւ քաշեց բակի դռան վարագոյրը: Այսպիսով Մովսէսն ա-
 35 ւարպեց իր ամբողջ գործը: Ամպը ծածկեց վկայութեան խորանը, եւ խորանը լցուեց Տիրոջ փառքով: Մովսէսը
 36 չէր կարողանում մտնել վկայութեան խորան, որովհետեւ ամպը ծածկել էր այն, եւ խորանը լցուած էր Տիրոջ փառ-
 37 քով: Երբ ամպը վերանում էր խորանի վրայից, Իսրայէլի որդիները չուան էին իրենց ամբողջ բազմութեամբ, իսկ
 երբ ամպը չէր վերանում, չէին չուան մինչեւ այն օրը, որ ամպը վերանար, որովհետեւ իսրայէլացիների ողջ երթի
 ընթացքում Տիրոջ ամպը ցերեկները կանգնում էր խորանի վրայ, իսկ գիշերները իսրայէլացիների առաջ դրա վրայ
 կրակ էր վառվում:

Ղեկավարական

Տերը կանչեց Մովսէսին, խօսեց նրա հետ վկայութեան խորանից՝ ասելով. «Խօսիր իսրայելացիների հետ 1
եւ ասա՛ նրանց. «Եթէ ձեզնից որեւէ մէկը անասուններից գոհ է մաքուցելու, ապա խոշոր կամ մանր 2
եղջերատոր անասուն թող մաքուցի: Եթէ նա արու արջառ է մաքուցելու որպէս ողջակէզ, ապա այն թող 3
լինի ոչ արաքատոր: Վկայութեան խորանի դռան մօտ թող բերի այն, որպէսզի Տիրոջ համար ընդունե- 4
լի լինի որպէս քառութիւն նրան: Նա իր ձեռքը թող դնի զոհուող անասունի գլխին, որպէսզի այն Տիրոջ համար 5
ընդունելի լինի, իսկ իր անձի համար՝ քառութիւն: Զուարակը թող մորթեն Տիրոջ առաջ: Քահանաները՝ Ահա- 6
րոնի որդիները, արիւնը թող բերեն ու շաղ փան վկայութեան խորանի դռան մօտ գրնուող զոհասեղանի շուրջը: 7
Ողջակիզուելիք անասունը մորթազերծ անելուց յետոյ թող բաժանեն մասերի: Քահանաները՝ Ահարոնի որդիները, 8
զոհասեղանի վրայ կրակ թող վառեն եւ փայտ դիզեն կրակի վրայ: Ահարոնի որդիները՝ քահանաները, կտրուած 9
մասերը, գլուխն ու ճարպը թող դնեն զոհասեղանի կրակի համար դիզուած փայտի վրայ: Փորոտիքն ու ոտքերը 10
թող լուսանան ջրով, քահանաներն այդ բոլորը թող դնեն զոհասեղանի վրայ, որովհետեւ ողջակիզուող զոհը Տիրոջ 11
համար անուշահոտ է: Իսկ եթէ Տիրոջ համար ողջակիզուող մանր եղջերատոր անասունը գառ կամ ուղ է, թող 12
այն լինի արու եւ ոչ արաքատոր: Զոհ մաքուցողն իր ձեռքը թող դնի նրա գլխին, այն թող մորթեն զոհասեղա- 13
նի հիւսիսային կողմում, Տիրոջ առաջ, եւ Ահարոնի որդիները՝ քահանաները, արիւնը թող շաղ փան զոհասեղանի 14
շուրջը: Զոհը թող բաժանեն մասերի, նոյնպէս գլուխն ու ճարպը. քահանաները թող այն դնեն զոհասեղանի կրակի 15
համար դիզուած փայտի վրայ, իսկ փորոտիքն ու ոտքերը թող լուսանան ջրով: Թող քահանան այդ ամէնը բերի 16
ու դնի զոհասեղանի վրայ, որովհետեւ ողջակիզուող զոհը Տիրոջ համար անուշահոտ է: Իսկ եթէ Տիրոջ համար 17
ողջակիզուողը թռչուն է, ապա փայտակ կամ աղանի թող լինի զոհաբերուողը: Քահանան այն թող բերի զո- 18
հասեղանի մօտ, պոկի գլուխը, թող դնի սեղանի վրայ եւ արիւնը շաղ փայ զոհասեղանի յափակին: Թող հանի 19
նաեւ քարճիկը եւ նրան կից մասերը նետի այնպէս, ուր մոխիրն են թափում զոհասեղանի մօտ: Ապա թող ջարդի 20
թելերը, բայց երկու մասի թող չբաժանի: Քահանան այն թող դնի զոհասեղանին, կրակի համար դիզուած փայտի 21
վրայ, որովհետեւ ողջակիզուող զոհը Տիրոջ համար անուշահոտ է»:

«Եթէ մէկը անարիւն գոհ է մաքուցում Տիրոջը, նրա մաքուցածը ընտիր ալիւր թող լինի: Դրա վրայ թող իղ 2
լցնի ու կնդրուկ դնի: Դա անարիւն զոհաբերութիւնն է: Այն թող փանի քահանաների՝ Ահարոնի որդիների մօտ, 3
քահանան թող վերցնի իւղած ընտիր ալիւրից մի բուռ ու բերուած ամբողջ կնդրուկը եւ դրանք իբրեւ յիշարակ 4
դնի զոհասեղանի վրայ: Դա Տիրոջն ընծայաբերուող անուշահոտ գոհ է: Այդ զոհաբերութիւնից մնացածը պէտք 5
է պարկանի Ահարոնին ու նրա որդիներին: Դա Տիրոջը մաքուցուող ամենատարբ զոհաբերութիւններից է: Եթէ 6
մէկը որպէս անարիւն գոհ է մաքուցում թռչնի մէջ եփուածը, ապա Տիրոջը որպէս գոհ թող մաքուցի իւղած ըն- 7
տիր ալիւրից պարասպում բաղարջ կարկանդակ եւ իւղած բաղարջ հաց: Եթէ քո զոհաբերածը փայտակի մէջ 8
եփուած բան է, ապա իւղած ընտիր ալիւրի բաղարջ թող լինի: Դա մաս-մաս կ'անես, դրանց վրայ իղ կը լցնես, 9
որովհետեւ դա Տիրոջը մաքուցուող զոհաբերութիւնն է: Եթէ քո մաքուցած անարիւն զոհաբերութիւնը կասկարայի 10
վրայ է եփուած, ապա ընտիր ալիւրը պէտք է իւղած լինի: Այսպէս պարասպում եւ Տիրոջը մաքուցուող նուիրա- 11
բերութիւնը կը փանես քահանայի մօտ: Քահանան զոհասեղանին մօտենալով՝ մի կտոր թող կտրի Ասպիտակ իբրեւ 12
յիշարակ նուիրաբերուող զոհից եւ այն դնի զոհասեղանին: Դա Տիրոջը մաքուցուող անուշահոտ նուիրաբերութիւն 13
է: Ինչ որ մնայ այդ նուիրաբերութիւնից, թող պարկանի Ահարոնին ու նրա որդիներին: Դա ամենատարբ զոհա- 14
բերութիւններից է: Տիրոջը մաքուցուող բոլոր անարիւն զոհաբերութիւնները առանց թախմորի կը պարասպէ: 15
Թախմորով ու մեղրով պարասպում որեւէ ընծայաբերում Տիրոջը չմաքուցէ: Այն կը մաքուցէ Տիրոջը իբրեւ 16
երախայրիքի ընծայաբերում, բայց զոհասեղանի վրայ այն չայրէք, ինչպէս որ այրում էք Տիրոջն ընծայաբերուող ա- 17
նուշահոտ զոհը: Զեր ամէն մի զոհաբերութիւնը Տիրոջը թող աղով աղուի. ձեր զոհաբերութիւններից չպակասեցնէք 18
Ասպիտակ աղը. բոլոր զոհաբերութիւնների ժամանակ աղ մաքուցեցէք: Եթէ Տիրոջը զոհաբերութիւն պիտի 19
անես նոր բերքից, ապա դա թող լինի մաքրած, բոված ու խոշոր աղացած ցորենը: Դրա վրայ իղ կը լցնես ու 20
կնդրուկ կը դնես: Դա զոհաբերութիւնն է: Քահանան թող վերցնի ցորենի եւ իւղի մի մասը որպէս յիշարակի բաժին, 21
ինչպէս նաեւ ամբողջ կնդրուկը. դա Տիրոջն ընծայաբերուող զոհաբերութիւնն է»:

«Եթէ Տիրոջը մաքուցուող զոհաբերութիւնը փրկութեան համար է, եւ մաքուցուողը արջառ է, ապա այն, արու 3
լինի թէ էզ, Տիրոջ առաջ պէտք է լինի ոչ արաքատոր: Զոհ մաքուցողն իր ձեռքը թող դնի զոհաբերուող անասունի 4
գլխին եւ մորթի վկայութեան խորանի դռան մօտ: Ահարոնի որդիները՝ քահանաները, արիւնը թող շաղ փան 5
ողջակէզների զոհասեղանի չորս բոլորը: Փրկութեան համար զոհաբերուածից Տիրոջը թող ընծայ մաքուցեն փորի 6
ճարպաթաղանթն ու փորոտիքի ողջ ճարպը, թող պոկեն երկու երիկամները, դրանց վրայի ճարպը եւ լեարդի 7
բլթակը երիկամներով հանդերձ: Ահարոնի որդիները՝ քահանաները, այն որպէս ողջակէզ թող դնեն զոհասեղանին, 8
կրակի համար դիզուած փայտի վրայ: Դա Տիրոջն ընծայաբերուող անուշահոտ զոհաբերութիւնն է: Եթէ Տիրոջը 9
մաքուցուող զոհաբերութիւնը փրկութեան համար է, եւ մաքուցուողը ոչխար է, արու լինի թէ էզ, թող անարաք 10
մաքուցեն այն: Եթէ զոհաբերուողը գառ է, այն թող մաքուցեն Տիրոջ առաջ: Զոհ մաքուցողն իր ձեռքը թող դնի 11
զոհաբերուող կենդանու գլխին եւ այն մորթի վկայութեան խորանի դռան մօտ: Ահարոնի որդիները՝ քահանաները, 12
արիւնը թող շաղ փան զոհասեղանի շուրջը: Փրկութեան համար զոհաբերուող անասունից Տիրոջը ընծայ թող 13
մաքուցեն. թող հանեն կենդանու ամբողջ դմակն ու մէջքը զիպերով հանդերձ, փորի ճարպաթաղանթը, փորոտիքի 14
ամբողջ ճարպը, երկու երիկամներն ու դրանց վրայի ճարպն ու լեարդի բլթակը երիկամներով հանդերձ: Այս 15
ամէնը քահանան թող դնի զոհասեղանին որպէս Տիրոջն ընծայաբերուող անուշահոտ գոհ: Եթէ զոհաբերուողը 16
այծ է, ապա գոհ մաքուցողն այն թող բերի Տիրոջ առաջ եւ իր ձեռքը թող դնի կենդանու գլխին: Թող դա մորթեն 17
վկայութեան խորանի դռան մօտ, Տիրոջ առաջ, իսկ Ահարոնի որդիները՝ քահանաները, արիւնը թող շաղ փան 18

14 գոհասեղանի շուրջը: Նրանք Տիրոջը դրանից որպէս ընծայ թող մաքուցեն փորի ճարպաթաղանթը եւ փորոպիքի
 15 ամբողջ ճարպը, երկու երիկամներն ու դրանց վրայի ճարպը: Լեարդի բլթակը թող պոկեն երիկամներով հանդերձ:
 16, 17 Քահանան դրանք թող դնի գոհասեղանին իբրեւ Տիրոջն ընծայաբերուող անուշահոտ գոհ: Բոլոր ճարպերը Տիրոջը
 18 պիտի պարկանեն. ուր էլ բնակուելիս լինէք, դա յափպենական օրէնք թող լինի ձեր սերունդների համար: Ծարպ
 եւ արիւն երբեք չպիտի ուրէք»:

4, 2 Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Խօսիր Իսրայէլիացիների հետ ու ասա՛. «Եթէ մէկն ականայ մեղք է
 գործում Տիրոջ հանդէպ, Տիրոջ որեւէ պարտիրանի դէմ անում է բաներ, որ չպէտք է կատարէր, բայց կատարում է,
 3 եւ եթէ նա օծուած քահանայապետ է, ապա նրա գործած մեղքը փարածուած է ամբողջ ժողովրդի վրայ: Իր գործած
 4 մեղքը քաւելու համար նա Տիրոջը ոչ արաքատր գուարակ պիտի մաքուցի: Նա գուարակը թող բերի վկայութեան
 խորանի դռան մօտ, Տիրոջ առաջ, իր ձեռքը թող դնի գուարակի գլխին Տիրոջ առաջ, եւ գուարակը թող մորթեն Տիրոջ
 5, 6 առաջ: Օծեալ քահանան իր ձեռքով առնելով գուարակի արիւնից, այն թող փանի վկայութեան խորան: Քահանան
 իր մաքը թող թաթախի արեան մէջ, այդ արիւնից թող եօթն անգամ իր մաքով շաղ փայ Տիրոջ առաջ, սրբարանը
 7 բաժանող վարագոյրի մօտ: Քահանան Տիրոջ առաջ գուարակի արիւնից թող քսի վկայութեան խորանում գրնուող
 խնկարկութեան սեղանի եղջիրատր անկիւններին: Զուարակի մնացած արիւնը թող շաղ փայ վկայութեան խորանի
 8 դռան մօտ գրնուող ողջակէզների գոհասեղանի յարակին: Նա թող հանի գործուած մեղքերի քաւութեան համար
 գոհաբերուող գուարակի ամբողջ ճարպը, թող հանի նաեւ փորի ճարպաթաղանթը եւ փորոպիքի ամբողջ ճարպը:
 9, 10 Թող պոկի երկու երիկամներն ու դրանց վրայի ճարպը եւ լեարդի բլթակը երիկամներով հանդերձ: Թող անի
 այնպէս, ինչպէս վարում էր փրկութեան համար գոհաբերուող գուարակի դէպքում. քահանան այս ամէնը թող
 11 դնի ողջակէզների գոհասեղանին: Զուարակի մորթը, նրա ամբողջ մարմինը գլխի ու ուրբերի, փորի ու կղկղանքի
 12 հետ՝ գուարակն ամբողջութեամբ թող հանեն բանակապետից դուրս, մի մաքուր փեղ, ուր մոխիրն են թափում,
 13 եւ փայտի կրակի վրայ թող այրեն այն: Զուարակը պէտք է այրուի մոխրակոյտի վրայ: Եթէ իսրայէլացի ողջ
 ժողովուրդն անգիտակցաբար ականայ մոլորուի, եւ այդ բանը վրիպած լինի ժողովրդի աչքից, եթէ խախտի Տիրոջ
 14 պարտիրաններից մէկնումէկը, այսինքն՝ անի մի բան, որ չպէտք է կատարէր, բայց կատարի, իսկ դրանից յետոյ
 գիտակցի իր կատարած մեղքը, ապա ժողովուրդն իր գործած մեղքը քաւելու համար նախրից ոչ արաքատր մի
 15 գուարակ թող գոհաբերի: Այն թող բերեն վկայութեան խորանի դուռը, ժողովրդի ձեռքերը Տիրոջ առաջ իրենց ձեռքը
 16 թող դնեն գուարակի գլխին եւ գուարակը թող մորթեն Տիրոջ առաջ: Օծեալ քահանան գուարակի արիւնից թող
 17 փանի վկայութեան խորան, եւ մաքը թաթախելով գուարակի արեան մէջ՝ Տիրոջ առաջ եօթն անգամ թող շաղ փայ
 18 սրբարանի վարագոյրի դիմաց: Քահանան այդ արիւնից թող քսի վկայութեան խորանում Տիրոջ առաջ դրուած
 խնկարկութեան սեղանի եղջիրատր անկիւններին, իսկ մնացած արիւնը թող շաղ փայ վկայութեան խորանի դռան
 19 մօտ գրնուող ողջակէզների գոհասեղանի յարակին: Ամբողջ ճարպը թող պոկի կենդանուց եւ դնի գոհասեղանին:
 20 Այդ գուարակի հետ թող վարուի այնպէս, ինչպէս վարում էր մեղքերի քաւութեան համար գոհաբերուող գուարակի
 դէպքում: Նոյն կերպ թող վարուի նաեւ դրա հետ: Մեղքերի քաւութեան համար մաքուցուող այս գոհաբերութիւնը
 21 քահանան է կատարելու, որից յետոյ նրանք մեղքերի թողութիւն կը ստանան: Զուարակն ամբողջութեամբ պէտք է
 հանեն բանակապետից դուրս եւ այրեն այն, ինչպէս նախորդ գուարակն այրեցին, որովհետեւ դա ժողովրդի մեղքերի
 22 համար է: Եթէ իշխանն է մեղք գործում՝ խախտում է Տէր Աստուծու պարտիրաններից մէկնումէկը, այսինքն՝ անում է
 23 մի բան, որ չպէտք է կատարէր, բայց ականայ գործում է այդ մեղքը, բայց եւ գիտակցի իր կատարած մեղքը, ապա
 24 նա թող գոհաբերի մի նոխագ, արու եւ ոչ արաքատր: Նա իր ձեռքը թող դնի նոխագի գլխին, թող այն մորթեն
 25 այնպէղ, ուր ողջակէզներ են մորթում Տիրոջ առաջ, քանի որ սա մեղքերի քաւութեան գոհ է: Քահանան մեղքերի
 քաւութեան համար գոհաբերուող կենդանու արեան մէջ մաքը թաթախելով՝ թող քսի ողջակէզների գոհասեղանի
 եղջիրատր անկիւններին: Նրա մնացած ամբողջ արիւնը թող շաղ փայ ողջակէզների գոհասեղանի յարակին:
 26 Նրա ամբողջ ճարպը թող դնի գոհասեղանին, ինչպէս փրկութեան համար գոհաբերուող կենդանու ճարպն են դնում:
 Քահանան այդ կերպ քաւութիւն փուած կը լինի նրանց մեղքերին, եւ նրանք իրենց մեղքերի թողութիւն կը ստանան:
 27 Եթէ երկրի ժողովրդից մի մարդ ականայ մեղք գործի՝ խախտի Տիրոջ պարտիրաններից մէկնումէկը, մի բան, որ
 28 չպիտի անէր, եթէ որեւէ յանցանք գործի, բայց գիտակցի, որ ինքը մեղք է գործել, իր գործած մեղքը քաւելու համար
 29 ոչ արաքատր մի այժ թող մաքուցի որպէս գոհ: Նա ձեռքը թող դնի այժի գլխին, եւ մեղքերի քաւութեան համար
 30 գոհաբերուող այժը թող մորթեն այնպէղ, ուր ողջակէզներն են մորթում: Քահանան մեղքերի քաւութեան համար
 գոհաբերուող կենդանու արիւնից մաքով առնելով՝ թող քսի ողջակէզների գոհասեղանի եղջիրատր անկիւններին:
 31 Մնացած ամբողջ արիւնը թող շաղ փայ ողջակէզների գոհասեղանի յարակին: Նա թող պոկի ամբողջ ճարպն
 այնպէս, ինչպէս փրկութեան համար ողջակիզուող կենդանուց են պոկում, եւ քահանան թող այն հանի գոհասեղան
 իբրեւ Տիրոջն ընծայաբերուող անուշահոտութիւն: Քահանան այդ կերպ քաւութիւն փուած կը լինի նրանց մեղքերին,
 32 եւ նրանք իրենց մեղքերի թողութիւն կը ստանան: Եթէ իբրեւ գոհ ոչխար է մաքուցում, ապա այն ոչ արաքատր
 33 էգ ոչխար թող լինի: Զոհաբերողն իր ձեռքը թող դնի մեղքերի քաւութեան համար գոհաբերուող կենդանու գլխին,
 34 եւ այն թող մորթեն այնպէղ, ուր ողջակէզներն են մորթում: Քահանան մեղքերի քաւութեան համար գոհաբերուող
 կենդանու արիւնից մաքով առնելով՝ թող քսի ողջակէզների գոհասեղանի եղջիրատր անկիւններին: Մնացած
 35 ամբողջ արիւնը թող շաղ փայ ողջակէզների գոհասեղանի յարակին: Նա թող պոկի նրա ամբողջ ճարպն այնպէս,
 ինչպէս պոկում են փրկութեան համար ողջակիզուող ոչխարի ճարպը: Քահանան այն թող դնի գոհասեղանին իբրեւ
 Տիրոջը մաքուցուող ողջակէզ: Քահանան այդ կերպ քաւութիւն փուած կը լինի նրանց մեղքերին, եւ նրանք իրենց
 մեղքերի թողութիւն կը ստանան»:

5 «Յանցատր է այն մարդը, որ լսում է մէկի երդումը, վկայ է լինում դրան, փեսնում է դա կամ դրան փեղեակ է
 2 լինում եւ այդ մասին չի յայտնում: Այդ մարդը մեղքի փակ է ընկնում: Նա, ով կը դիպչի պիղծ իրերի կամ դիակի կամ
 գազանից յօշոտուած կենդանու կամ մի պիղծ բանի կամ անատունների ու պիղծ սողունների դիակների, թէկուզեւ
 3 չանդրադառնալով դրան, ինքն էլ պղծուած ու մեղանցած է լինում: Եթէ մէկը դիպչի մի մարդու պղծութեան կամ
 նրա բազում պղծութիւններին, որոնց դիպչելիս մարդ կեղտոտում է, եւ եթէ նա մոռանայ, իսկ յետոյ յիշի այդ,

ուրեմն նա մեղանչած է լինում: Նա, ով խոստանայ չար կամ բարի գործ կատարել եւ այդ խոստումը հաստատի 4
 երդմամբ, եւ եթէ նա մոռանայ, իսկ յետոյ յիշի այդ, մինեւոյն է, նա մեղանչած է լինում: Նա պէտք է խոստովանի 5
 իր մեղքերին: Տիրոջ նկատմամբ կատարած իր յանցանքների ու գործած մեղքերի համար նա հօրից մի էգ գառ 6
 կամ մի էգ ուլ թող գոհ մատուցի: Քահանան դրանով քաւութիւն պիտի տայ նրա մեղքերին, եւ նա թողութիւն
 պիտի ստանայ: Իսկ եթէ կարողութիւն չունի ոչխար գոհ մատուցելու, իր գործած մեղքերի համար երկու փայտակ 7
 կամ աղանիւնների երկու ձագ թող գոհ մատուցի. մէկը մեղքերի թողութեան համար, միւսը՝ որպէս ողջակէգ: Նա 8
 դրանք թող բերի քահանայի մօտ: Քահանան նախ թող ներս փանի այն, որ մեղքերի քաւութեան համար է, գլուխը
 պոկի, բայց մարմնից չանջափի: Նա գոհաստեղանի պափի վրայ թող շաղ տայ մեղքերի համար գոհ մատուցուածի 9
 արեան մի մասը, իսկ մնացած արիւնը թող թափի գոհաստեղանի յարակիւն, քանի որ դա մեղքերի քաւութեան
 համար է: Երկրորդ թռչունը թող ողջակէգ անի, ինչպէս որ կարգն է: Այդպէս քահանան քաւութիւն կը տայ նրա 10
 գործած մեղքերին, եւ նա թողութիւն կը ստանայ: Եթէ նա ի վիճակի չէ գոյգ փայտակներ կամ աղանիւնների
 երկու ձագեր մատուցելու, իր գործած մեղքերի թողութեան համար որպէս գոհ թող նուիրաբերի մէկ փասնետրոդ
 գրիւ ընփր ալիւր: Դրա վրայ թող իւղ չցնի, դրա վրայ կնդրուկ թող չդնի, քանի որ դա մեղքերի թողութեան 11
 համար է: Նա այն թող փանի քահանայի մօտ, եւ քահանան դրանից մի բուռ վերցնելով իբրեւ յիշատակի բաժին՝
 թող դնի Տիրոջ ողջակէգների գոհաստեղանին, քանի որ դա մեղքերի թողութեան համար է: Այդպէս քահանան 12
 քաւութիւն կը տայ նրա գործած մեղքին, եւ նա թողութիւն կը ստանայ: Մնացեալը թող պափակի քահանային,
 ինչպէս որ ընփր ալիւրի նուիրաբերութեան դէպքում էր»: Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Նա, ով կը 14, 15
 սխալուի ու Տիրոջ սրբութիւնների հանդէպ ակամայ մեղք կը գործի, իր յանցանքի համար թող Տիրոջը մատուցի իր
 հօրից ոչ արափաւոր մի խոյ վկայութեան խորանում գործածուող յիսուն արծաթ սիկը արժողութեամբ: Նա թող 16
 հատուցի սրբութիւններին հասցրած վնասները, դրան աւելացրած նաեւ սրբազան իրերի արժէքի մէկ հինգերորդ
 մասը, եւ տայ քահանային: Քահանան յանցանքի թողութեան համար գոհաբերուած խոյով թող քաւութիւն տայ
 նրա յանցանքին եւ թողութիւն նրան: Նա, ով մեղանչում է ու խախտում Տիրոջ պատուիրաններից մէկնումէկը, 17
 այսինքն՝ անում է մի բան, որ չպէտք է անել, բայց չմանալով գործում է այդ մեղքը, ուրեմն մեղաւոր է: Իր
 յանցանքի թողութեան համար իր հօրից նա քահանայի մօտ թող բերի մէկ արծաթ արժողութեամբ ոչ արափաւոր 18
 մի խոյ, որով քահանան քաւութիւն պիտի տայ անգիտակցաբար նրա գործած մեղքին, եւ նա թողութիւն պիտի
 ստանայ, քանի որ նա յանցանք էր գործել Տիրոջ հանդէպ»:

Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Ով մեղք գործի, ով արհամարհելով խախտի Տիրոջ պատուիրանները, 6, 2
 ով իր մերձաւորին խաբի նրա փուած աւանդի, իրեն ի պահ փրուած կամ իր յափշտակած որեւէ իրի համար, կամ
 որեւէ վնաս հասցնի իր մերձաւորին եւ կամ կորած մի բան գրնի, բայց ուրանայ, որ գրել է, եւ դրա համար 3
 սուր երդում տայ, այսինքն՝ անի այն ամէնը, որոնցով էս մեղք է գործած լինում, բայց գիտակցի, որ մեղանչել, 4
 յանցանք է գործել, նա պէտք է հատուցի իր կատարած յափշտակութեան համար, իր հասցրած վնասի համար, 5
 իրեն ի պահ փրուած աւանդը կորցնելու համար, կորած բանը գրնելը ուրանալու եւ սուր երդում տալու համար:
 Իր հասցրած ամէն մի վնաս նա պէտք է հատուցի ամբողջութեամբ, դրան աւելացրած նաեւ վնասուած իրի արժէքի
 մէկ հինգերորդը: Նա փրոջը թող հատուցի հէնց իր մեղքը գիտակցած օրը: Իր գործած մեղքի համար նա Տիրոջը 6
 գոհ պէտք է մատուցի մէկ արծաթ արժողութեամբ ոչ արափաւոր մի խոյ, քանի որ մեղք գործեց: Քահանան Տիրոջ
 առաջ քաւութիւն եւ թողութիւն թող տայ նրան այն մեղքերի համար, որ նա գործել է»:
 Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Կարգադրիր Ահարոնին ու նրա որդիներին եւ ասա՛. «Այս է ողջակէգի կարգը. գոհաստեղանի 9
 վրայ այն պէտք է մնայ ամբողջ գիշեր՝ մինչեւ առաւօտ, եւ գոհաստեղանի վրայ այրուող կրակը չպէտք է հանգի:
 Քահանան կրաւ պատմուճան պիտի հագնի եւ կրաւ անդրաձարտիք՝ իր մարմնի վրայ: Կրակից առաջացած 10
 ողջակէգի ճարպամոխիրը նա պիտի վերցնի գոհաստեղանի վրայից ու դնի գոհաստեղանի մօտ: Նա պիտի հանի իր
 պատմուճանը, պիտի հագնի մի այլ պատմուճան ու ողջակէգը պիտի փանի քանակապետից դուրս, մի մաքուր փեղ:
 Զոհաստեղանի վրայ վառուող կրակը պիտի չհանգի: Դրա համար քահանան առաւօտները դրա վրայ փայտ պիտի 12
 աւելացնի, դրա վրայ պիտի այրի ողջակէգները, իսկ դրանց վրայ էլ՝ փրկութեան գոհի ճարպը: Կրակը միշտ պիտի
 վառուի գոհաստեղանի վրայ ու երբեք չհանգի»:
 «Այս է Տիրոջ առաջ, գոհաստեղանի վրայ Ահարոնի որդիների՝ քահա- 14
 նանների գոհ մատուցելու կարգը. քահանան իբրեւ յիշատակ մի բուռ պիտի առնի նուիրաբերուող ընփր ալիւրից՝ 15
 նրա վրայ դրուած խոյով ու կնդրուկով հանդերձ, եւ ընծան դնի գոհաստեղանին իբրեւ Տիրոջն ընծայաբերուող ա-
 նուշահոտ գոհ: Մնացած ալիւրը պիտի ճաշակեն Ահարոնն ու նրա որդիները: Բաղարջը պիտի ուրուի մի սուրբ 16
 վայրում, այն պիտի ուրեն վկայութեան խորանի բակում: Թթխմորով պիտի չեփուի այն. դա Տիրոջը մատուցուող 17
 ընծաների մի մասն է կազմում: Դրանք սրբութիւնների սրբութիւն են: Նոյն կերպ պէտք է վարուել մեղքերի ու յան-
 ցանքների գոհաբերումների դէպքում: Քահանաների ընփանիքների բոլոր արու անդամները թող ուրեն դրանից: 18
 Այս թող լինի ձեր սերունդների մէջ Տիրոջը մատուցուելիք նուիրաբերութեան յափտենական կարգը: Եւ ինչ որ դիպչի
 դրանց, կը սրբանայ»:
 Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Այս է Ահարոնի եւ նրա որդիների ընծան, որ նրանց 19, 20
 օծուելու օրը պիտի մատուցուի Տիրոջը: Մէկ փասնետրոդ գրիւ ընփր ալիւր՝ իբրեւ հանապազօրեայ հացի ընծայ.
 դրա կէտը՝ առաւօտեան, իսկ միւս կէտը՝ երեկոյեան: Իւրով հունցելուց յետոյ փայտակի մէջ պիտի պատրաստուի 21
 այն: Դա կտրուած, մաքուր վիճակում պիտի մատուցուի իբրեւ Տիրոջն ընծայաբերուող անուշահոտ գոհ: Այս
 բանը պիտի կատարի այն քահանան, որն Ահարոնի որդիներից է եւ օծուել է նրա փոխարէն: Տիրոջ հաստատած 22
 այս յափտենական օրէնքը պէտք է կատարուի ամբողջութեամբ: Քահանայի բոլոր գոհաբերութիւնները ողջակէգ
 պէտք է լինեն, դրանցից ոչ մի բան չպիտի ուրուի»:
 Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Դիմիր Ահարոնին ու 24, 25
 նրա որդիներին ու ասա՛. «Մեղքերի թողութեան համար գոհ մատուցելու կարգը այս է. մեղքերի թողութեան համար
 Տիրոջ առաջ մորթուելիք անասունները պէտք է մորթուեն այնպէս, որպէս ողջակիզուող անասուններն են մորթում:
 Դա սրբութիւնների սրբութիւն է: Զոհ մատուցող քահանան դրանից պէտք է ուրի: Թող նա ուրի սուրբ վայրում՝ 26
 վկայութեան խորանի բակում: Ով որ ձեռք տայ դրա մսին, կը սրբանայ, եւ ում զգեստի վրայ ցանեն դրա արիւնից, 27
 նա պէտք է լուացուի սուրբ վայրում: Կաւէ այն անօթը, որի մէջ կ'եփուի միսը, պէտք է ջարդել, իսկ եթէ պղնձէ 28

29 անօթի մէջ եփուի, պէտք է այն բերել ու ջրով ողողել: Քահանաների ընփանիքների բոլոր արու անդամները թող
30 ուրեն դրանից, որովհետև դա Տիրոջը մաքուցուող սրբութիւնների սրբութիւն է: Այն ամէնը, ինչ գոհ է մաքուցում
մեղքերի քաւութեան համար, նոյնպէս անասունների արիւնը, որ վկայութեան խորան է բերում, չպէտք է ուրուի,
այլ կրակով պէտք է այրուի»:

7, 2 «Յանցանքի համար խոյ գոհաբերելու կարգը հետեւեալն է. դա սրբութիւնների սրբութիւն է: Այնպէս, ուր ող-
ջակէզներն են մորթում, Տիրոջ առջ պէտք է մորթեն նաեւ յանցանքի համար գոհաբերուող խոյը: Նրա արիւնը
3 շուրջանակի թող թափեն ողջակէզների գոհասեղանի յարակիւն: Քահանան թող առնի նրա ամբողջ ճարպը, դնա-
4 կը, ճարպաթաղանթը, փորոպիքի ամբողջ ճարպը, պոկի որովայնում գտնուող երկու երիկամները, դրանց վրայի
5 ճարպն ու լեարդի բլթակը երիկամներով հանդերձ: Քահանան այդ բոլորը թող դնի գոհասեղանին իբրև Տիրոջը
6 մաքուցուող գոհ, քանի որ դա յանցանքի քաւութեան համար է: Քահանայի ընփանիքի բոլոր արու անդամները
7 թող ուրեն դրանից. սուրբ վայրում թող ուրեն, քանի որ դա սրբութիւնների սրբութիւն է: Յանցանքի համար գոհու-
ող անասունի հետ թող վարուեն այնպէս, ինչպէս մեղքերի համար գոհուող անասունի: Դրանց կապարման կարգը
նոյնը թող լինի: Զոհաբերուած անասունի մնացորդը թող պարկանի քահանային, որը դրանով քաւութիւն է փալիս:

8, 9 Որեւէ մէկի ողջակէզը մաքուցող քահանան թող սրանայ ողջակէզի մորթին: Թոնրի, կասկարայի կամ փապակի
մէջ պարսպապում հացեղէնը, որ գոհաբերում է, թող պարկանի այն քահանային, որ կապարում է գոհաբերումը,
10 իսկ իւղով հունցուած, ինչպէս նաեւ չհունցուած բոլոր գոհաբերումները պիտի հաւասարապէս պարկանեն Ահարո-
11, 12 նի որդիներից իւրաքանչիւրին»: «Փրկութեան համար Տիրոջը մաքուցուելիք գոհաբերութեան կարգը այս է. եթէ
գոհութեան համար է մաքուցում այն, որպէս գոհութեան գոհաբերում թող մաքուցեն իւղով հունցուած ընփիր ա-
13 լիւրի բաղարջ կարկանդակ, վրան իւղ քսած բաղարջ հաց եւ իւղով հունցուած ընփիր ալիւր: Փրկութեան համար
գոհութեան այս գոհաբերութեան հետ ընծայ թող մաքուցեն նաեւ բաղարջ կարկանդակներ: Տիրոջը մաքուցուող
14 բոլոր գոհաբերութիւնների մի մասը փրկութեան համար արիւն հոսեցնող քահանային թող պարկանի: Նրան թող
15 պարկանի նաեւ փրկութեան համար մաքուցուող գոհութեան գոհի միսը, որը պիտի ուրուի նոյն օրը, երբ գոհ է
16 մաքուցում. Յաջորդ օրուայ համար դրանից բան չպէտք է մնայ: Եթէ մէկը կամովին է խոստանում Տիրոջ համար
գոհ մաքուցել, ապա գոհի միսը թող ուրուի գոհի մաքուցման օրը եւ յաջորդ օրը, իսկ գոհի մսի այն մասը, որ
17, 18 կը մնայ մինչեւ երրորդ օրը, կրակով թող այրուի: Եթէ նա իր փրկութեան համար գոհաբերած անասունի մսից
ուրի երրորդ օրը, մաքուցուածը ընդունելի գոհաբերութիւն չի լինի, քանի որ դա ապօրինի է ու պիղծ: Ով ուրի
19 դրանից, մեղք գործած կը լինի: Այն միսը, որ կը դիպչի որեւէ աղտոտութեան, թող չուրուի, այլ կրակով թող այրուի:
20 Միայն մաքուր մարդն իրաւունք ունի միս ուրելու: Տիրոջը մաքուցուած փրկութեան գոհից ճաշակած անմաքուր
21 մարդը պիտի կորչի իր ժողովրդի միջից: Նա, ով կը դիպչի որեւէ պիղծ բանի՝ մարդու պղծութեան կամ պիղծ
անասունների եւ կամ ամէն մի գարշելի բանի, եւ ապա կ'ուրի Տիրոջը մաքուցում փրկութեան գոհի մսից, այդ
22, 23 մարդը կը կորչի իր ժողովրդի միջից»: Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Խօսիր Իսրայէլի որդիների հետ
24 եւ ասա՛. «Արջառի, ոչխարի ու այծի ճարպ պիտի չուրել: Սարկած ու գազանի յօշոտած անասունների ճարպը
25 թող օգտագործուի ամէն ինչի համար, բայց ոչ ուրելու համար: Ով որ ուրի Տիրոջը գոհաբերուած անասունների
26 ճարպից, կը կորչի իր ժողովրդի միջից: Զեր բոլոր բնակարաններում թռչունների եւ ամէն փեսակ անասունների
27, 28 արիւնը պիտի չուրել: Արիւն ուրող ամէն ոք կը կորչի իր ժողովրդի միջից»: Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց.
29 «Իսրայէլի որդիներին ասա՛. «Ով որ փրկութեան գոհ կը մաքուցի Տիրոջը, նա իր փրկութեան գոհից Տիրոջը մաս
30 պիտի հանի: Նա իր ձեռքով պիտի գոհը մաքուցի Տիրոջը. կրծքի ճարպն ու լեարդի բլթակը պիտի դնի Տիրոջ
31, 32 առաջ, իսկ քահանան այն պիտի հանի գոհասեղան, կուրծքը պիտի փրկուի Ահարոնին ու նրա որդիներին: Բացի
33 այդ, ձեր փրկութեան գոհերի աջ թելը որպէս հասանելի փուրք կը փաթ քահանային: Ահարոնի որդիներից ով որ
34 փրկութեան արիւն ու ճարպ է մաքուցում, նրան էլ բաժին թող հասնի աջ թելը: Որովհետև Իսրայէլի որդիներից
ես առայ ձեր փրկութեան համար ինձ մաքուցում անասունների կուրծքն ու թելը եւ դրանք փուրքի Ահարոնին
35 ու նրա որդիներին: Դա Իսրայէլի որդիների համար յաւիտենական կարգ թող լինի»: Ահարոնի ու նրա որդիների
քահանայ օծուելու օրը Տիրոջը նուիրաբերուող ընծաներից իրենց հասանելիք բաժինը այս է: Այս է պարուիրել
36 Տէրը, որ փրկուի նրանց, երբ Իսրայէլի որդիների միջից քահանայ օծեց նրանց: Դա նրանց մէջ յաւիտենական
37 կարգ է սերնդից սերունդ: Այս է ողջակէզների, մեղքերի, յանցանքների ու փրկութեան համար գոհեր մաքուցելու
38 կարգը: Այսպէս պարուիրեց Տէրը Իսրայէլի որդիներին Սիւն լեռան վրայ այն օրը, երբ նա Սիւնայի անապատում
կարգադրեց Տիրոջ համար գոհեր մաքուցել:

8, 2 Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Ան Ահարոնին ու նրա որդիներին, նրանց զգեստներն ու օծութեան
3 իւղը, մեղքերի քաւութեան համար գոհաբերուելիք զուարակը, երկու խոյերն ու բաղարջների սկուպեղը եւ ամ-
4 բողջ ժողովրդին հաւաքի՛ր վկայութեան խորանի դռան մօտ»: Մովսէսն արեց այնպէս, ինչպէս Տէրը հրամայել
5 էր իրեն. նա հաւաքեց ժողովրդին վկայութեան խորանի դռան մօտ: Մովսէսն ասաց ժողովրդին. «Այս բանն է
6, 7 կարգադրել Տէրը»: Մովսէսն Ահարոնին ու նրա որդիներին փարաւ եւ ջրով լողացրեց նրանց: Նա Ահարոնին
հագցրեց պարմունանը, գօրի կապեց նրա մէջքին, դրա վրայ հագցրեց թիկնոցը, յետոյ դրա վրայ դրեց վակասը,
8 վակասի ժապաւեղով զգեստներն ամրացրեց միմեանց: Դրա վրայ կապեց լանջապանակը, վերջինիս վրայ դրեց
9 Յանդիմանութիւնն ու ճշմարտութիւնը: Նրա գլխին դրեց խոյրը, խոյրի վրայ, երեսի կողմից՝ նուիրագործուած եւ
10 մաքուր ոսկէ թիթեղը, ինչպէս Տէրն էր պարուիրել Մովսէսին: Մովսէսն առնելով օծութեան իւղից՝ եօթն անգամ
11 ցանեց գոհասեղանի վրայ: Նա օծեց գոհասեղանը, սրբագործեց այն ու դրա ամբողջ սպասքը, ինչպէս նաեւ լու-
սացարանն ու դրա պարուանդանը. նա սրբագործեց դրանք: Նա, օծելով վրանն ու դրա մէջ գտնուող ամէն ինչ,
12, 13 սրբագործեց դրանք: Մովսէսն օծութեան իւղ ամեց Ահարոնի գլխին, օծեց ու սրբագործեց նրան: Մովսէսը մօտիկ
բերեց Ահարոնի որդիներին, նրանց հագցրեց պարմունանները, նրանց մէջքերին կապեց գօրիները, գլուխներին
14 դրեց խոյրերը, ինչպէս Տէրն էր հրամայել Մովսէսին: Մովսէսն այնուհետեւ մօտ բերեց մեղքերի քաւութեան հա-
մար գոհաբերուելիք զուարակը: Ահարոնն ու նրա որդիները իրենց ձեռքերը դրեցին մեղքերի քաւութեան հա-
15 սանանում զուարակի գլխին, եւ Մովսէսը մորթեց այն: Մովսէսն առաւ նրա արիւնից եւ իր մաքով շուրջանակի

քսելով գոհաստեղանի եղջիրատոր անկիւններին՝ սրբագործեց գոհաստեղանը: Եւ նա մնացած արիւնը թափեց գոհաստեղանի յարակին: Նա սրբագործեց այն, որպէսզի քառութեան գոհաբերութիւն կապարի դրա վրայ: Մովսէսն առաւ փորոփիքի ամբողջ ճարպը, լեարդի բլթակը, երկու երիկամներն ու դրանց վրայի ամբողջ ճարպը եւ դրեց գոհաստեղանին: Նա գուարակի մնացած մասերը՝ մորթին, միսն ու կղկղանքը բանակապետիից դուրս այրեց կրակով, ինչպէս Տէրն էր հրամայել Մովսէսին: Մովսէսը մօտ բերեց ողջակէզի համար նախապետուած խոյր: Ահարոնն ու նրա որդիները իրենց ձեռքերը դրեցին խոյի գլխին, եւ Մովսէսը մորթեց խոյը, նրա արիւնը թափեց գոհաստեղանի շուրջը: Նա խոյը բաժանեց մասերի, առաւ գլուխը, կտրտուած մասերն ու ճարպը, փորոփիքն ու ուրբերը լուաց ջրով: Մովսէսը խոյն ամբողջութեամբ դրեց ողջակէզների գոհաստեղանին որպէս Տիրոջն ընծայաբերուող անուշահոտ գոհ, քանի որ դա Տիրոջը մաքուցուող ընծայ էր: Այդպէս էր Տէրը հրամայել Մովսէսին: Մովսէսը մօտ բերեց երկրորդ խոյը, որպէսզի կապարուի քահանաներին սրբագործելու ձեռք: Ահարոնն ու նրա որդիները իրենց ձեռքերը դրեցին խոյի գլխին, եւ Մովսէսը մորթեց այն: Մովսէսն առաւ դրա արիւնից, քսեց Ահարոնի աջ ականջի բլթակին, նրա աջ ձեռքի բթամաքին ու նրա աջ ուրբի բթամաքին: Մովսէսը մօտ բերեց Ահարոնի որդիներին, այդ արիւնից քսեց նրանց աջ ականջների բլթակներին, նրանց աջ ձեռքերի բթամաքներին ու նրանց աջ ուրբերի բթամաքներին, իսկ մնացած արիւնը թափեց գոհաստեղանի շուրջը: Նա առաւ ճարպը, դմակը, ճարպաթաղանթը, լեարդի բլթակը, երիկամներն ու դրանց վրայի ճարպը եւ աջ թելը: Նա Տիրոջ առաջ գրնուող եւ քահանաներին սրբագործելու ձեռքի համար նախապետուած մի բաղարջ կարկանդակ վերցրեց սկուպեղից, ինչպէս նաեւ իւղով հունցուած մի բաղարջ հաց, եւ դրեց ճարպի ու աջ թելի վրայ: Նա այդ ամէնը դրեց Ահարոնի ձեռքերի ու նրա որդիների ձեռքերի վրայ եւ դրանք ընծայաբերեց Տիրոջ առաջ: Մովսէսը դրանք վերցնելով նրանց ձեռքերից՝ գոհաստեղանի վրայ դրեց որպէս նրանց քահանայ ձեռնադրելու համար կապարուած ողջակէզ: Դա անուշահոտ ընծայ է, որ արոււմ է Տիրոջ համար: Այդպէս էր պատուիրել Տէրը: Մովսէսն առաւ խոյի կուրծքը եւ Տիրոջ առաջ խոյի նուիրաբերման շարժում արեց: Դա եղաւ Մովսէսին յարկացուած բաժինը, ինչպէս Տէրն էր հրամայել Մովսէսին: Մովսէսը, վերցնելով օծութեան իւղից ու գոհաստեղանի վրայի արիւնից, ցանեց Ահարոնի ու նրա զգեստների, նրա որդիների ու նրանց զգեստների վրայ: Նա սրբագործեց Ահարոնին ու նրա զգեստները, նրա հետ նաեւ՝ նրա որդիներին ու նրանց զգեստները: Մովսէսն ասաց Ահարոնին ու նրա որդիներին. «Միւր եփեցէ՛ք վկայութեան խորանի բակում, մի մաքուր վայրում, եւ այնպէս էլ կերէ՛ք այն, ինչպէս նաեւ սկուպեղի բաղարջ կարկանդակները, որ քահանաների օծութեան համար են նախապետուած, ինչպէս Տէրն է հրամայելով ասել, թէ՛ «Ահարոնն ու նրա որդիները թող ուրբեն այն»: Նացի ու մսի մնացորդները կրակով կ'այրէք: Վկայութեան խորանի դռնից ետքն օր դուրս չգաք, մինչեւ ջրանայ ձեր քահանայ օծուելու համար սահմանուած օրը, որովհետեւ եօթը օր պէտք է ձեր քահանայութեան լրումի համար (ինչպէս եւ կապարուեց իսկ): Տէրը այդպէս է պատուիրել կապարել, որպէսզի քառուեն ձեր մեղքերը: Վկայութեան խորանի դռանը եօթն օր՝ զիշեր ու ցերեկ կը նստէք եւ Տիրոջ պահպանութեան կարգը կը կապարէք, որպէսզի չմեռնէք: Այդպէս է ինձ պատուիրել Տէրը»: Ահարոնն ու նրա որդիները կապարեցին այն ամէնը, ինչ Տէրն էր կարգադրել Մովսէսին:

Ութերորդ օրը Մովսէսը կանչեց Ահարոնին, նրա որդիներին ու Իսրայելի մեծերին: Մովսէսն ասաց Ահարոնին. «Քեզ համար նախից, մեղքերի քառութեան համար, ոչ արաքատոր մի գուարակ ու ողջակէզի համար ոչ արաքատոր մի խոյ վերցրո՞ւ եւ դրանք գոհ մաքուցիր Տիրոջ առաջ: Դիմիր Իսրայելի մեծերին ու նրանց ասա՛. «Այժմի միջից վերցրէ՛ք մեղքերի քառութեան համար մի նոխազ, ինչպէս եւ ողջակէզի համար մէկ փարեկան ոչ արաքատոր խոյ, գուարակ եւ գառ: Նաեւ գուարակ ու խոյ՝ Տիրոջ առաջ փրկութեան ողջակէզ մաքուցելու համար, ինչպէս եւ նուիրաբերման համար իւղով հունցուած ընփիւր պիւր, որովհետեւ այսօր Տէրը պիտի երեւայ ձեր մէջ»: Նրանք առան ու վկայութեան խորանի առաջ բերեցին, այն ամէնը, ինչ որ Մովսէսն էր հրամայել: Ամբողջ ժողովուրդը մօտեցաւ ու կանգնեց Տիրոջ առաջ: Մովսէսն ասաց. «Տէրը հրամայեց, որ այս բանը պէտք է կապարէք. եւ Տիրոջ փառքը պիտի երեւայ ձեզ»: Իսկ Ահարոնին Մովսէսն ասաց. «Մօտեցիր գոհաստեղանին եւ քո ողջակէզն արա քո մեղքերի համար, որպէսզի քառութիւն լինի քեզ եւ քո փան համար: Ապա մաքուցիր քո ժողովրդի ընծաները եւ քառութիւն արա նրանց, ինչպէս Տէրն է պատուիրել ինձ՝ Մովսէսիս»: Ահարոնը մօտեցաւ գոհաստեղանին եւ մորթեց իր մեղքերի քառութեան գուարակը: Ահարոնի որդիները արիւնը բերեցին նրա մօտ, եւ իր մաքր թացացրեց արեան մէջ, քսեց գոհաստեղանի եղջիրատոր անկիւններին, իսկ մնացած արիւնը թափեց գոհաստեղանի յարակին: Մեղքերի քառութեան գոհի ճարպը, երիկամները եւ լեարդի բլթակը դրեց գոհաստեղանին, ինչպէս Տէրն էր պատուիրել Մովսէսին: Միսն ու մորթին կրակով այրեցին բանակապետիից դուրս: Ապա մորթեց ողջակէզի համար նախապետուած անասունը, Ահարոնի որդիները արիւնը բերեցին նրա մօտ, եւ նա այն թափեց գոհաստեղանի շուրջը: Ողջակէզը նրա մօտ բերեցին կտոր-կտոր արած: Մովսէսը դա, ինչպէս նաեւ գլուխը, դրեց գոհաստեղանին: Փորոփիքն ու ուրբերը նա լուաց ջրով եւ դրեց գոհաստեղանին, ողջակէզի վրայ: Դրանից յետոյ մաքուցեցին ժողովրդի ընծաները: Նա առաւ ժողովրդի մեղքերի քառութեան համար սահմանուած նոխազը եւ այն մորթեց նախորդի նման: Նա մաքուցեց նաեւ ողջակիզուելիք անասունը: Նա արեց այնպէս, ինչպէս կարգն էր: Նա մօտեցրեց ողջակէզը, մի բուռ վերցրեց դրանից եւ դրեց գոհաստեղանին, որպէս յաւելում առաւօքուայ ողջակէզի: Նա մորթեց ժողովրդի փրկութեան համար գոհուելիք գուարակն ու խոյը: Ահարոնի որդիները արիւնը բերեցին նրա մօտ, եւ նա այն թափեց գոհաստեղանի շուրջը: Բերեցին նաեւ գուարակի ճարպը, խոյի ճարպն ու դմակը, ճարպաթաղանթը, երկու երիկամները ճարպով հանդերձ, լեարդի բլթակը եւ ճարպերը դրեցին անասունների կրծքերի վրայ: Ապա կտրեցին հանեցին ճարպը կրծքերի հետ միասին: ճարպը դրեցին գոհաստեղանի վրայ: Նա կրծքերը եւ աջ թելերը նուիրաբերեց Տիրոջ առաջ, ինչպէս Տէրն էր պատուիրել Մովսէսին: Ահարոնն իր ձեռքերը բարձրացնելով՝ օրհնեց ժողովրդին ու ներքեւ իջաւ մեղքերի քառութեան, ողջակէզի ու փրկութեան համար գոհի կապարելուց յետոյ: Մովսէսն ու Ահարոնը մտնաւ վկայութեան խորանը եւ այնպէս ից դուրս գալով՝ օրհնեցին ամբողջ ժողովրդին: Եւ Տիրոջ փառքը երեւաց համայն ժողովրդին: Կրակ բխեց Տիրոջից եւ այրեց այն ամէնը, ինչ կար գոհաստեղանի վրայ՝ ողջակէզներն ու ճարպը: Ամբողջ ժողովուրդը փեսաւ դա, արասպիեց ու ընկաւ երեսի վրայ:

Ահարոնի երկու որդիները՝ Նաբադն ու Աբիուրը, ամեն մէկը մի բուրվառ վերցնելով, դրանց մէջ կրակ դրեցին, 10

դրա վրայ խունկ լցրին և Տիրոջ առաջ անմաքուր կրակ մաքուրեցին, մի բան, որ Տէրը նրանց չէր պարուիրել: 2, 3 Կրակ բխեց Տիրոջից, այրեց նրանց, և նրանք մեռան Տիրոջ առաջ: Մովսէսն ասաց Ահարոնին. «Ահա թէ ինչ ասաց Տէրը. «Ինձ պաշտողների մէջ պիտի ցոյց փամ իմ սրբութիւնը և իմ ամբողջ ժողովրդի առաջ պիտի փառաւորուեմ»:

4 Ահարոնը փխրեց: Մովսէսը կանչեց Միսադայիին և Ելիսափանին՝ Ահարոնի հօրեղբայր Ոգիլի որդիներին, և ասաց նրանց. «Վնացէ՛ք և ձեր եղբայրների դիակները իրենց զգեստներով հանդերձ սուրբ վայրից ու բանակաբե- 5 ղիից դուրս հանեցէ՛ք»: Նրանք գնացին և բանակաբեղիից դուրս հանեցին նրանց իրենց զգեստներով հանդերձ, 6 ինչպէս Մովսէսն էր ասել: Մովսէսն ասաց Ահարոնին ու նրա ողջ մնացած որդիներ Եղիազարին և Իթամարին. «Ձեր գլխարկները չհանէ՛ք և ձեր հագուստները չպարառուրէ՛ք, որպէսզի չմեռնէ՛ք, և ժողովրդի վրայ Տիրոջ բար- 7 կութիւնը չհջնի: Միայն ձեր եղբայրներն ու բոլոր իսրայէլացիները թող ողբան հոյ ճարակ դարձածներին՝ նրանց, 8 ովքեր այրուեցին Տիրոջ կողմից: Եւ դուք վկայութեան խորանի դռնից դուրս չգաք, որպէսզի չմեռնէ՛ք, որովհետեւ 9 Տիրոջ օծութեան իւղը դեռես և ձեր վրայ է»:

10 Եւ նրանք արեցին այնպէս, ինչպէս Մովսէսն էր ասել: Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ և ասաց. «Երբ վկայութեան խորան մտնէ՛ք կամ երբ զոհասեղանին մօտենաք դու և քեզ հետ եղած 11 որդիներդ, գինի կամ օղի չխմէ՛ք, որպէսզի չմեռնէ՛ք: Դա յաւիտենական կարգ թող լինի ձեր սերնդի մէջ: Լինելով 12 ներին սովորեցնելու այն բոլոր օրէնքները, որ Տէրը Մովսէսի միջոցով փոխեց նրանց»:

13 Մովսէսն ասաց Ահարոնին ու նրա ողջ մնացած որդիներին՝ Եղիազարին և Իթամարին. «Տիրոջը մաքուրեցում անարին զոհից ատելացածն 14 առէ՛ք և բաղարջ հաց պարաստելով՝ կերէ՛ք զոհասեղանի առաջ, որովհետեւ դա սրբութիւնների սրբութիւն է: Այն 15 կ'ուրէք մի սուրբ վայրում, որովհետեւ քեզ և քո որդիների համար օրէնք է, որ ուրէք Տիրոջը մաքուրեցում զոհերից: Այդպէս է ինձ հրամայել Տէրը: 16 Զոհ մաքուրեցում անասունի կործնը և թելը դու, քո որդիները և քո ընտանիքի անդամները քեզ հետ մի սուրբ վայրում պիտի ուրէք, որովհետեւ քեզ և քո որդիների համար սահմանում կարգ 17 է, որ դուք պէտք է ուրէք իսրայէլացիների մաքուրեցում փրկութեան զոհից: Զոհում անասունի թելը և կործնը, որ նուիրուելու են Աստուծուն, ինչպէս նաեւ այրուելու ճարպը Տիրոջ առաջ թող նուէր մաքուրեցնէ: Դա քեզ և քեզ 18 հետ եղած քո որդիներին ու քո դուստրերին պիտի պարկանի յաւիտենա սահմանում օրէնքի համաձայն, ինչպէս Տէրն է հրամայել Մովսէսին»:

19 Մովսէսը շար փնտրեց մեղքերի քաւութեան համար զոհաբերում և նոխազը, բայց այն արդէն այրուած էր: Մովսէսը բարկացաւ Եղիազարի ու Իթամարի՝ Ահարոնի ողջ մնացած որդիների վրայ և ասաց. «Ինչո՞ւ սուրբ վայրում չկերպք մեղքերի քաւութեան համար արում ողջակէզը: 20 Չէ՞ որ այն սրբութիւնների սրբութիւն է, այն փուռ է ի ձեզ, որ ուրէք, վերացնէ՛ք ժողովրդի մեղքերը և քաւութիւն փաք նրան Տիրոջ առաջ, 21 բայց զոհի արինից սրբարանից ներս չբերուեց: Արդ, պէտք է ուրէք մի սուրբ վայրում, ինչպէս ինձ է հրամայուած»:

22 Ահարոնը պարաստանեց Մովսէսին և ասաց. «Այսօր, երբ մեղքերի քաւութեան համար զոհաբերութիւն արեցին և ողջակէզներ մաքուրեցին Տիրոջ առաջ, և ինձ հետ քեզի ունեցան այս դժբախտ դէպքերը, որքան ատելի Տիրոջը 23 հաճելի պիտի չլինէր, եթէ ևս ուրէք մեղքերի քաւութեան համար սահմանում զոհից»:

24 Մովսէսը լսեց նրա ասածը և դա հաճելի թուաց նրան:

11, 2 Տէրը խօսեց Մովսէսի և Ահարոնի հետ ու ասաց. «Դիմեցէ՛ք Իսրայէլի որդիներին և ասացէ՛ք. «Մրանք են երկրի 3 վրայ եղած այն անասունները, որ կարող էք ուրէք: Կ'ուրէք բոլոր կճղակաբաշխ թաթերը երկուսի բաժանում և 4 որոճացող կենդանիները: Մի՛ կերէք այն կենդանիները, որոնք թէև որոճում են, բայց կճղակաբաշխ չեն, ինչպէս 5 ուղարը, որը թէև որոճում է, բայց երկկճղակ չէ, ուրեմն նա ձեզ համար պիտի չէ, նապաստակը, որը թէև որոճում է, 6 բայց երկկճղակ չէ, ուրեմն նա ձեզ համար պիտի չէ, ճագարը, որը թէև որոճում է, բայց երկկճղակ չէ, ուրեմն նա ձեզ 7 համար պիտի չէ, խոզը, որը թէև կճղակաբաշխ է կճղակներ ունի, բայց չի որոճում, ուրեմն նա ձեզ համար պիտի 8, 9 է: Ո՛չ դրանց միւսը կերէք, ո՛չ էլ դրանց դիակին մօտեցէ՛ք, քանի որ դրանք ձեզ համար պիտի չեն: Ահա թէ ինչ պիտի ուրէք ջրերի մէջ եղած կենդանիներից. նրանք, որ ունեն լողակներ ու թեփուկ և ապրում են ջրերում, ծովերում 10 և վրակներում: Զրերում, ծովերում ու վրակներում ապրող, բայց լողակներ ու թեփուկ չունեցող կենդանիներ մի՛ կերէք, նոյնպէս և՛ այն կենդանիները, որ ջրերից են բխում և կամ կենդանի շունչ ունեն ջրերում, քանի որ դրանք 11, 12 պիտի չեն և պիտի կը լինեն ձեզ համար: Դրանց միւսը չուրէք և դրանց դիակներից զարշեցէ՛ք, որովհետեւ ջրի մէջ 13 եղած բոլոր այն կենդանիները, որոնք լողակներ ու թեփուկ չունեն, թող ձեզ համար պիտի չեն համարուեն: Մրանք են այն թռչունները, որոնցից պէտք է զարշեք և որոնց միւսը պիտի չուրէք, որովհետեւ ձեզ համար պիտի չեն. արծիւ, 14, 15, 16 պասկուն, գեպարձիւ, անգղ, ցին և այն, ինչ սրանց նման է: Նաեւ ագռաւ և այն, ինչ սրա նման է, ջայլամ, 17, 18 բու, որոր և այն, ինչ սրանց նման է, բազէ և այն, ինչ սրա նման է, հաւապարիւր, հողամաղ, քաջահաւ, սոխակ, 19, 20 հաւալուսն, կարապ, արագիւ, քարադռ և այն, ինչ սրանց նման է, այլեւ՝ յոպոպ և չղջիկ: Զորս ուրբով քայլող ամէն 21 մի թռչնազգի գեռուն թող պիտի չեն համարուի ձեզ համար: Թռչնազգի գեռուններից կ'ուրէք դրանք, որոնք քայլում են չորս ուրբով, որոնց ուրբերը գեպնի վրայ ոստարելու համար սրունք ունեն: Կ'ուրէք հետեւեալները. ջրեակ 22 և այն, ինչ սրա նման է, խարագուլ և այն, ինչ սրա նման է, մորեխ և այն, ինչ սրա նման է, օձամարտ մորեխ և այն, ինչ սրա նման է: Թռչնազգի ամէն մի այլ գեռուն, որ չորս ուրբ ունի, պիտի չէ ձեզ համար. դրանցով չպղծուէք: 23 Դրանց դիակին դիպչող ամէն ոք մինչեւ երեկոյ թող պիտի չեն համարուի: Ամէն ոք, ով ձեռք կը փայ դրանց դիակին, 24, 25 պէտք է լուանայ իր հագուստները և պիտի չեն համարուի մինչեւ երեկոյ: Կճղակաւոր այն բոլոր անասունները, որոնց կճղակը կիսում չէ, և չեն որոճում, ձեզ համար թող պիտի չեն համարուեն: Ով որ դիպչի դրանց դիակին, մինչեւ երեկոյ 26 թող պիտի չեն համարուի: Զորքորանի բոլոր այն կենդանիները, որոնք միայն առջելի թաթերի վրայ են քայլում, ձեզ 27 համար թող պիտի չեն համարուեն: Ով դիպչի դրանց դիակին, մինչեւ երեկոյ թող պիտի չեն համարուի: Ով ձեռք փայ դրանց դիակին, պէտք է լուանայ իր հագուստները. նա պիտի չէ պէտք է համարուի մինչեւ երեկոյ, որովհետեւ այդ բոլորը ձեզ 28 համար պիտի չեն: Երկրի վրայ փորսող գնացող բոլոր կենդանիներից ձեզ համար պիտի չեն. քիթը, մուկը, փիտեռը, 29 ամենէպր, քամելեռը, բժաւոր մողէրը, մողէն ու խլուրդը: Երկրի վրայ փորսող գնացող այս բոլոր կենդանիները 30, 31 պիտի չեն ձեզ համար: Ով որ դիպչի դրանց դիակին, թող պիտի չեն համարուի մինչեւ երեկոյ: Ինչի վրայ որ ընկնի դրանց դիակը, թող պիտի չեն համարուի, լինի դա փայտից պարաստելու ամէն տեսակի անօթ, զգեստ, կաշի կամ քորձ. ամէն մի անօթ, որն ինչ-որ բանի համար կը գործածուի, թող լուացուի ջրով: Այդ անօթը թող պիտի չեն համարուի 32

մինչեւ երեկոյ, որից յետոյ այն թող մաքուր համարուի: Եթէ խեցեղ որեւէ անօթի մէջ դրանցից ընկնի, անօթի մէջ 33
 եղածը թող պիղծ համարուի, իսկ անօթը թող ջարդեն: Ամէն մի կերակուր, որի վրայ կ'ընկնի այդպիսի պղծուած 34
 անօթի ջուրը, թող պիղծ համարուի: Այդպիսի անօթի մէջ գարնուող ամէն մի խմիչք թող պիղծ համարուի: Ինչի վրայ 35
 որ ընկնի դրանց դիակը, թող պիղծ համարուի: Թոնիրներն ու կասկարանները թող ջարդուեն, քանի որ պղծուած են
 լինում, եւ պիղծ թող համարուեն ձեզ համար: Ջրի աղբիւրները, ջրհորներն ու ջրակոյտերը թող մաքուր համարուեն 36
 ձեզ համար: Ով որ դիպչի դրանց մէջ ընկած դիակին, թող պիղծ համարուի: Եթէ դրանց դիակն ընկնի ցանելու
 սերմացուի վրայ, ապա սերմացուն մաքուր թող համարուի, իսկ եթէ սերմացուի վրայ ջուր թափելուց յետոյ դրա 38
 վրայ ընկնեն պիղծ կենդանիների դիակներ, ապա այդ սերմացուն թող անմաքուր համարուի ձեզ համար: Եթէ 39
 ձեզ համար ուրելու ենթակայ անասուններից որեւէ մէկը սափկի, ապա դրա դիակին դիպչողը թող մինչեւ երեկոյ
 պիղծ համարուի: Ով ձեռք փայ դրա դիակին, նա պէտք է լուանայ իր զգեստները. նա պիղծ պէտք է համարուի 40
 մինչեւ երեկոյ: Երկրի վրայ փորսող գնացող ամէն մի կենդանի թող պիղծ համարուի ձեզ համար, ուրեմն եւ թող 41
 ջուրուի: Մի՛ կերէք բոլոր այն կենդանիները, որոնք սողում են իրենց որովայնի վրայ, բոլոր այն կենդանիները, 42
 որոնք սողում են չորս ոտքով, նաեւ բազմոտանիները, երկրի վրայ սողացող բոլոր զեռունները, քանի որ դրանք
 ձեզ համար պիղծ են: Մի՛ ապականէք ձեզ երկրի վրայ սողացող սողուններով, դրանցով մի՛ պղծուէք եւ դրանց 43
 պարճառով անմաքուր մի՛ դարձէք: Են են ձեր Տէր Աստուածը: Սրբուեցէ՛ք եւ սո՛րբ եղէք, որովհետեւ ես՝ ձեր Տէր 44
 Աստուածը, սուրբ եմ: Դուք ձեզ մի՛ պղծէք երկրի վրայ սողացող զեռուններով: Ես եմ, Տէր Աստուածը, որ ձեզ դուրս 45
 բերեց Եգիպտացիների երկրից, որպէսզի ձեզ համար Աստուած լինեմ: Դուք սուրբ եղէք, որովհետեւ ես սուրբ եմ:
 Ահա այս է անասունների եւ թռչունների, ջրերում եւ ցամաքում շարժուող բոլոր շնչատուների վերաբերեալ օրէնքը, 46
 որպէսզի դուք կարողանաք զանազանութիւն դնել մաքուրի եւ անմաքուրի միջեւ, եւ որպէսզի Իսրայէլի որդիներին 47
 սովորեցնէք, թէ որոնք են ուրելի կենդանիները, եւ որոնք են ոչ ուրելի անասունները»:

Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Խօսի՛ր Իսրայէլի որդիների հետ եւ ասա՛ նրանց. «Եթէ որեւէ կին յղիանայ 12, 2
 եւ արու զաւակ ծնի, թող նա անմաքուր համարուի եօթը օր, այսինքն՝ այնքան, ինչքան իր դաշտանի շրջանի համար 3, 4
 է անմաքուր համարում: Ութերորդ օրը նա թող թլփափի իր որդուն: Դրանից յետոյ երեսուներեք օր էլ նա պէտք է 5
 է սպասի, որպէսզի մաքրուի իր արիւնը: Նա ոչ մի մաքուր բանի ձեռք չպիտի փայ եւ սրբարան չպիտի մտնի, մինչեւ
 լրանան նրա մաքրուելու օրերը: Իսկ եթէ նա աղջիկ զաւակ ունենայ, թող եօթը օր անմաքուր համարուի, այսինքն՝ 6
 այնքան, ինչքան իր դաշտանի շրջանի համար է անմաքուր համարում: Դրանից յետոյ վաթսուներեք օր էլ նա պէտք է 7
 է սպասի, որպէսզի մաքրուի իր արիւնը: Երբ լրանան որդու կամ դստեր ծննդից յետոյ նրա մաքրութեան համար
 սահմանուած օրերը, նա մէկ փարեկան գառ թող ողջակէզ անի, մի գույզ աղանի կամ փափրակ թող բերի մեղքերի 8
 քաւութեան համար վկայութեան խորանի դուռը, քահանայի մօտ: Քահանան այն թող գոհ մաքուցի Տիրոջ առաջ, 7
 քաւութիւն փայ նրան, եւ նա կը մաքրուի իր արեան բխումից: Սա կարգ է նրանց համար, ովքեր արու կամ աղջիկ
 զաւակ են ունենում: Եթէ ծննդկանն ի վիճակի չէ գառ բերելու, թող առնի երկու փափրակ կամ աղաւնու երկու 8
 ձագ՝ մէկը ողջակէզի, իսկ միւսը՝ մեղքերի քաւութեան համար: Քահանան թող գոհ մաքուցի դրանք ի քաւութիւն, 8
 որով ծննդկանը կը համարուի մաքրուած»:

Տէրը խօսեց Մովսէսի ու Ահարոնի հետ եւ ասաց. «Եթէ որեւէ մէկի մարմնի մաշկի վրայ սպի, պալար, բշտիկ 13, 2
 եւ կամ բորոքութեան ախտանշան երեւայ, թող դիմի Ահարոն քահանային կամ նրա քահանայ որդիներից մէկին: 3
 Քահանան թող զննի նրա մաշկի վրայի վերքը: Եթէ վերքի շուրջն եղած մազերն սպիտակել են, եւ վերքն աւելի 3
 խորն է երեւում քան մաշկը, ուրեմն դա բորոքութեան ախտանշան է: Քահանան պէտք է զննի եւ նրան անմաքուր 4
 համարի: Եթէ նրա մարմնի մաշկի վրայի վերքը մաշկից սպիտակ է եւ նրանից խորը չի երեւում, ու մազի գույնն էլ 4
 սպիտակ չէ, այլ մուգ գույն ունի, ապա քահանան ախտակրին եօթն օր պէտք է մեկուսացնի: Քահանան եօթներորդ 5
 օրը պէտք է զննի նրան, եւ եթէ վերքը նոյն վիճակում է մնացել, մաշկի վրայ չի փարածուել, ապա քահանան նրան 6
 պէտք է մեկուսացնի եւս եօթը օր: Քահանան եօթներորդ օրը պէտք է մի անգամ եւս զննի, եւ երբ փեսնի, որ վերքը 6
 մզացել է, մաշկի գոյնը չի փոխուել, նրան պէտք է մաքուր համարի, որովհետեւ դա քոսի նշան է: Նա թող լուանայ 7
 իր զգեստները եւ համարուի մաքուր: Իսկ եթէ քահանայի գննելուց եւ մաքուր համարելուց յետոյ վերքը փարածուի 7
 մաշկի վրայ, նա պէտք է վերադառնա իր քահանային, եւ սա եթէ նկատի, որ վերքը փարածուել է մաշկի վրայ, նրան 8
 պէտք է անմաքուր համարի, որովհետեւ դա բորոքութեան ախտանշան է: Ուրեմն, եթէ մարդը բորոքութեան վերք 9
 ունենայ, ապա պէտք է գայ Ահարոն քահանայի մօտ: Քահանան պէտք է զննի: Եթէ մաշկի վրայ սպիտակ պալար 10
 կայ, դրա շուրջն եղած մազն սպիտակել է, բայց պալարի մէջ առողջ ու կենդանի միս կայ, ուրեմն բորոքութիւնը 11
 հնացել է նրա մարմնի մաշկի վրայ: Քահանան պէտք է անմաքուր համարի եւ մեկուսացնի նրան, որովհետեւ նա 12
 անմաքուր է: Եթէ բորոքութիւնը գնալով փարածուի նրա մաշկի վրայ, բորոքութիւնը ծածկի մարմնի ամբողջ 12
 մաշկը՝ զլիսից մինչեւ ոտքերը, եւ քահանան նկատի դա, փեսնի, որ բորոքութիւնը փարածուել է մարմնի ամբողջ 13
 մաշկի վրայ, ապա մաքուր թող համարի հիւանդին, որովհետեւ նրա մարմնին ամբողջութեամբ սպիտակել է: Եւ 14
 նա մաքուր է: Այն օրը, երբ այդ մարդու մաշկի վրայ գործող վերք նկատուի, նա թող անմաքուր համարուի: 14
 Քահանան փեսնելով մաշկի վրայ գործող վերքը՝ թող նրա ամբողջ մարմինը անմաքուր համարի, որովհետեւ դա 15
 բորոքութիւն է: Եթէ մաշկի առողջ մասը դարձեալ փոփոխութեան ենթարկուի եւ սպիտակի, հիւանդը պէտք է գայ 16, 17
 քահանայի մօտ, եւ քահանան պէտք է զննի նրան: Եթէ նրա վերքը սպիտակել է, քահանան թող հիւանդին մաքուր 18, 19
 յայտարարի, որովհետեւ նա մաքուր է: Եթէ մարդ իր մարմնի մաշկի վրայ խոց ունենայ, եւ դա լուանայ, բայց խոցի
 փեղում սպիտակ-փայլուն, լուսնասպիտակ կամ կարմրաւուն հետք առաջանայ, ապա նա պէտք է դիմի քահանային: 20
 Քահանան պէտք է զննի նրան: Եթէ վերքն աւելի խորն է երեւում, քան մաշկը, իսկ վերքի շուրջն եղած մազերն 21
 էլ սպիտակել են, ապա քահանան նրան թող անմաքուր համարի: Դա լուսնասպիտակ կամ կարմրաւուն հետքով 21
 բորոքութիւն է բորբոքուած խոցով: Եթէ քահանան նկատի, որ վերքի շուրջն եղած մազերը սպիտակ չեն, այլ՝ մուգ, 22
 եւ վերքն էլ մաշկից խորը չէ, ապա քահանան հիւանդին եօթն օր թող մեկուսացնի: Իսկ եթէ խոցը փարածուի մաշկի 23
 վրայ, ապա քահանան նրան թող անմաքուր համարի, քանի որ դա վերքից առաջացած բորոքութիւն է: Իսկ եթէ 24
 փայլ ունեցող վերքը փեղում մնայ՝ չփարածուի, ապա դա սպի է. քահանան նրան թող մաքուր համարի: Եթէ մարմնի

մաշկը կրակով այրուած լինի, նրա մաշկն այրուածքից ապաքինուի, իսկ այրուածքի րեղում փայլուն, սպիւրակ, կարմրատուն կամ լուսնասպիւրակ բշտիկ առաջանայ, եւ քահանան րեսնի այն ու նկարի, որ մազն սպիւրակ փայլուն է դարձել, բշտիկի րեղն աւելի խորն է, քան մաշկը, ուրեմն դա այրուածքից առաջացած բորոքութիւն է: Քահանան հիւանդին թող անմաքուր համարի, որովհետեւ դա բորոքութեան հիւանդութիւն է: Իսկ եթէ քահանան րեսնի, որ դրա վրայ որեւէ փայլուն հետք կամ սպիւրակ մազ չկայ, եւ բշտիկի րեղը մաշկից խորը չէ, գոյնը մուգ է, ապա քահանան նրան եօթը օր թող մեկուսացնի: Եօթներորդ օրը քահանան թող զննի նրան. եթէ րեսնի, որ վերքը րարածուել է մաշկի վրայ, ուրեմն նրան թող անմաքուր համարի, որովհետեւ դա վերքից առաջացած բորոքութիւն է: Եւ եթէ վերքը նոյն րեղում մնայ՝ չրարածուի մաշկի վրայ, եւ գոյնն էլ մուգ լինի, ուրեմն դա այրուածքի սպի է: Քահանան մաքուր թող համարի նրան, որովհետեւ դա այրուածքի հետք է միայն: Եթէ րղամարդու կամ կնոջ գլխի կամ կզակի վրայ բորոքութեան վերք լինի, եւ քահանան զննի այն ու նկարի, որ վերքի րեղն աւելի խորն է, քան մաշկը, դրա վրայի մազը վերածուել է խարրեաշ աղուամազի, ապա քահանան նրան թող անմաքուր համարի, քանի որ դա գոնջութիւն է՝ գլխի կամ կզակի բորոքութիւն: Եթէ քահանան նկարի գոնջութեան նշանները, այն, որ վերքի րեղն աւելի խորը չէ, քան մաշկը, եւ ոչ էլ մազն է խարրեաշ դարձել, ապա գոնջացածին թող մեկուսացնի եօթը օր: Քահանան եօթներորդ օրը թող զննի գոնջութեան հետքերը եւ րեսնելով, որ այն չի րարածուել մաշկի վրայ, մազը խարրեաշ չի դարձրել, ոչ էլ վերքի րեղն է աւելի խորը, քան մաշկը, թող սափրի մաշկի առողջ մասի մազերը, իսկ հիւանդ մասի մազերը թող չսափրի: Քահանան հիւանդին թող մեկուսացնի եւս եօթը օր: Քահանան եօթներորդ օրը վերքը թող զննի եւ րեսնելով, որ սափրելուց յետոյ վերքը մաշկի վրայ չի րարածուել, եւ վերքի րեղն էլ աւելի խորը չէ, քան մաշկը, ուրեմն նրան մաքուր թող համարի, իսկ այդ մարդն իր զգեսրները լուսնալով մաքուր թող համարուի: Բայց եթէ նրան սափրելուց յետոյ վերքը րարածուի նրա մաշկի վրայ, եւ քահանան րեսնի, որ վերքը րարածուել է մաշկի վրայ, նա խարրեաշ մազերի համար թող դարմանուած չհամարի այն, քանի որ հիւանդը անմաքուր է: Եթէ վերքը մաշկի վրայ չի րարածուել, իսկ դրա շուրջը թուխ մազ է բուսել, ուրեմն հիւանդութիւնն անցել է, հիւանդը մաքուր է: Քահանան թող մաքուր համարի նրան: Եթէ րղամարդու կամ կնոջ մարմնի մաշկի վրայ որեւէ փայլուն, լուսնասպիւրակ պսպղուն ախրանշան լինի, եւ քահանան զննելով րեսնի, որ մարմնի մաշկի վրայ փայլուն, լուսնասպիւրակ պսպղուն ախրանշան կայ, ապա դա մարմնի մաշկի վրայ րարածուած թեփուկ է, ուրեմն այդ մարդը մաքուր է: Եթէ որեւէ մէկի գլխի մազերը թափուեն, նա հերաթափ է լինում, բայց մաքուր է: Իսկ եթէ նրա գլխի առջեւի մասի մազերը թափուեն, ուրեմն նա ճաղար է, բայց մաքուր է: Եթէ նրա հերաթափ կամ ճաղար գլխի վրայ սպիւրակ կամ կարմրատուն վերք լինի, ապա նրա հերաթափութեան կամ ճաղարութեան րակ բորոքութիւն է թաքնուած: Երբ քահանան զննի այն եւ րեսնի, որ հիւանդի ճաղարութեան վերքը մարմնի մաշկի բորոքութեան նման սպիւրակ է կամ կարմրատուն, ուրեմն մարդը բորոք է: Նա անմաքուր է: Քահանան խիստ անմաքուր պէտք է համարի նրան, քանի որ ախրը հէնց նրա գլխի վրայ է: Ով բորոք է, նա պէտք է պարտուած զգեսրներ կրի, գլուխը բաց լինի, բերանը՝ ծածկուած, եւ նա անմաքուր պէտք է համարուի: Քահանի դեռ հիւանդութիւնը նրա վրայ է, նա անմաքուր պէտք է համարուի: Նա անմաքուր է: Նա պէտք է մեկուսացած մնայ, նրա բնակավայրը բանակաբեղիից դուրս պէտք է լինի»: «Եթէ զգեսրի վրայ բորոքութեան ախրանշան կայ, լինի այն բրդէ կամ կրաւէ զգեստ, լինի երկար գործուածք, թէ թեւքով, լինի կրաւից թէ բրդից գործուած, անմշակ կամ մշակուած կաշուից կարուած, եթէ այդ ախրանշանը կանաչաւուն կամ կարմրատուն լինի անմշակ կաշուէ զգեսրի, երկար գործուածքի կամ թեւքով զգեսրի, ամէն րեսակի աշխարուած կաշուի կամ իրի վրայ, ուրեմն դա բորոքութեան ախրանշան է: Այդ զգեստը պէտք է ցոյց րրուի քահանային: Քահանան պէտք է զննի ախրանշանը եւ ախրատրուած զգեստը եօթն օր պէտք է մեկուսացնի: Քահանան եօթներորդ օրը պէտք է զննի ախրահարուած զգեստը: Եթէ ախրանշանը րարածուել է զգեսրի, երկար, թեւքով, կրաւէ, բրդէ կամ անմշակ ու մշակուած կաշուից պարրասրուած զգեստների, ամէն րեսակ առարկաների վրայ, ուրեմն դա իսկական բորոքութիւն է: Դա անմաքուր է: Քահանան պէտք է վառի ախրահարուած այդ զգեստները, դրանք լինեն երկար թէ թեւքով, բրդից թէ կրաւից պարրասրուած զգեստներ կամ ամէն րեսակ կաշուէ առարկաներ: Քանի որ դա իսկական բորոքութիւն է, ուրեմն կրակով պէտք է այրուի: Եթէ քահանան րեսնի, որ վարակը չի րարածուած զգեսրի վրայ, դա լինի երկար թէ թեւքով, լինի բրդից կամ կրաւից պարրասրուած զգեստ կամ ամէն րեսակ կաշուէ առարկայ, թող նա հրամայի, որ լուսնան ախրակիր զգեստը: Այնուհետեւ քահանան ախրակիր զգեստը թող մեկուսացնի եւս եօթը օր: Քահանան թող զննի լուսնուած ախրակիր զգեստը: Եթէ ախրանշանի րեստը չի փոխուել, ուրեմն այն անմաքուր է, նոյնիսկ եթէ ախրը չի րարածուել: Թող այն կրակով այրուի, քանզի ախրը բուն է դրել զգեսրի՝ երկար կամ թեւքով հագուստի մէջ: Իսկ եթէ քահանան րեսնի, որ ախրահարուածը լուսնուելուց յետոյ մուգ գոյն է սրացել, ապա այդ մասը թող կրրի-անջարի զգեստից, կաշուէ առարկայից, երկար կամ թեւքով հագուստից: Եթէ ախրանշանը նորից երեւայ երկար կամ թեւքով զգեստի, ամէն րեսակ կաշուէ առարկայի վրայ, ուրեմն դա սասրկացող բորոքութեան նշան է. ախրով վարակուածը կրակով թող այրուի, դա լինի երկար կամ թեւքով զգեստ, կաշուից պարրասրուած ամէն րեսակ առարկայ: Եթէ լուսնուելուց յետոյ ախրանշանը դուրս գայ դրանից, թող մի անգամ եւս լուսնուի, ապա մաքուր համարուի»: Ահա այս թող լինի բրդէ, կրաւէ հագուստի, երկար կամ թեւքով զգեստի կամ ամէն րեսակ կաշուէ առարկայի բորոքութեան մասին օրէնքը, որով այս կամ այն առարկան մաքուր կամ անմաքուր են համարում:

14. 2 Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Այս թող լինի մաքրուելուց յետոյ բորոքի հետ վարուելու կարգը: Նրան թող բերեն քահանայի մօտ: Քահանան թող դուրս գայ բանակաբեղիից, զննի նրան եւ համոզուելով, որ բորոքութեան ախրանշանը նրա վրայից վերացել է, թող հրաման րայ, որ ապաքինուածի համար բերեն երկու կենդանի մաքուր թռչուն, եղենու փայտ, կարմիր մանուածք եւ ծոթիւն: Քահանայի հրամանով թռչուններից մէկը թող մորթեն խեցէ անօթի մէջ, ակնաղբիւրի հոսող ջրի վրայ: Ապա քահանան թող վերցնի կենդանի մնացած թռչունը, եղենու փայտը, կարմիր մանուածքն ու ծոթիւնը եւ դրանք, ինչպէս նաեւ կենդանի մնացած թռչունը, թող թաթախի ակնաղբիւրի հոսող ջրի վրայ մորթուած թռչունի արեան մէջ: Նա բորոքութիւնից ապաքինուածի վրայ դրանից եօթն անգամ թող ցանի եւ մաքրի նրան, իսկ կենդանի մնացած թռչունը թող բաց թողնի դէպի դաշտ: Մաքրուածը

թող լուանայ իր զգեսպները, ածիլի իր մարմնի բոլոր մագերը, լուացուի ջրով եւ դրանից յեպոյ թող մաքուր հա-
մարուի: Ապա նա թող մտնի բանակաբեդի, բայց իր վրանից դուրս ապրի եօթը օր: Եօթներորդ օրը նա թող 9
ածիլի իր մարմնի բոլոր մագերը. եւ գլուխը, եւ մօրուքը, եւ յօնքերը. այո՛, պէտք է ածիլի մարմնի բոլոր մագերը:
Թող ջրով լուանայ իր զգեսպները, մարմինը, որից յեպոյ նա մաքուր թող համարուի: Ութներորդ օրը նա թող առնի 10
մէկ փարեկան ոչ արափաւոր երկու գառ, մէկ փարեկան ոչ արափաւոր մի էգ գառ, իւրով հունցուած երեք փասնե-
րորդական գրիւ ընտիր ալիւր անարիւն գոհաբերութեան համար եւ մէկ բաժակ իւր: Մաքրող քահանան մաքրուող 11
մարդուն եւ գոհաբերութեան ընծաները թող բերի վկայութեան խորանի առաջ: Քահանան թող վերցնի մի գառը, 12
այն թող գոհաբերի մեղքերի քաւութեան համար, վերցնի նաեւ մէկ բաժակ իւրը եւ այն որպէս ընծայ մաքուցի Տի-
րոջ առաջ: Միւս գառը թող մորթի այն վայրում, ուր մորթում են ողջակէզն ու մեղքերի քաւութեան գոհը, այսինքն՝ 13
սուրբ վայրում: Մեղքերի քաւութեան համար արուած գոհը, ինչպէս եւ յանցանքի քաւութեան համար արուած գոհը,
պարկանում է քահանային, եւ դա սրբութիւնների սրբութիւն է: Քահանան թող վերցնի յանցանքների քաւութեան 14
համար արուած գոհի արիւնից եւ քսի մաքրուողի աջ ականջի բլթակին, նրա աջ ձեռքի բթամաքին եւ նրա աջ
ուրբի բթամաքին: Քահանան վերցնելով բաժակի միջի իւրից՝ այն թող լցնի իր ձախ ձեռքի ափի մէջ: Քահանան 15, 16
իր ձախ ձեռքի ափի իւրի մէջ թող թաթախի աջ ձեռքի մաքրելի աջ ականջի բլթակին, նրա աջ ձեռքի բթամաքին
եւ նրա աջ ուրբի բթամաքին՝ այն փեղերը, որպէս քաւում է յանցանքների համար գոհաբերուածի արիւնը: Քա- 18
հանան իր ձեռքի ափի մէջ մնացած իւրը թող քսի մաքրուողի գլխին: Քահանան նրան թող քաւութիւն փայ Տիրոջ 19
առաջ: Քահանան մեղքերի քաւութեան գոհաբերութիւնը կարարելով՝ մաքրուողին քաւութիւն է փում լինում իր
մեղքերից: Դրանից յեպոյ քահանան թող մորթի ողջակէզը եւ ողջակիզուածն ու գոհաբերուածը դնի գոհասեղանին,
Տիրոջ առաջ: Քահանան թող այրպէն քաւութիւն փայ մաքրուողի մեղքերին, եւ այդ մարդը թող մաքրուի: Եթէ 20, 21
նա աղքատ է եւ չունի այդ կարողութիւնը, իր կարարած յանցանքի քաւութեան համար թող գոհաբերի մէկ գառ,
իւրով հունցուած մէկ փասներորդական գրիւ ընտիր ալիւր, մէկ բաժակ իւր՝ եւ երկու փարակ կամ աղաւնու երկու
ձագ՝ այն, ինչ կարող է: Մէկը պիտի մաքուցուի մեղքերի քաւութեան համար, իսկ միւրը՝ որպէս ողջակէզ: Այս 23
բոլորը նա ութներորդ օրը թող փանի քահանայի մօտ, որ նրան մաքրեն Տիրոջ առաջ, վկայութեան խորանի դռան
մօտ: Քահանան, վերցնելով յանցանքի քաւութեան համար գոհաբերուելիք գառն ու իւրի բաժակը, թող մաքուցի 24
Տիրոջ առաջ: Քահանան թող մորթի յանցանքի քաւութեան գառը, ապա, վերցնելով յանցանքի քաւութեան հա- 25
մար գոհաբերուածի արիւնից, թող քսի մաքրուողի աջ ականջի բլթակին, նրա աջ ձեռքի բթամաքին ու նրա աջ
ուրբի բթամաքին: Քահանան այդ իւրից թող լցնի իր ձախ ձեռքի ափի մէջ, եւ աջ ձեռքի մաքրով ձախ ձեռքի 26, 27
ափի մէջ եղած իւրից եօթն անգամ թող ցանի Տիրոջ առաջ: Քահանան իր ձեռքում եղած իւրից թող քսի մաքրու- 28
ողի աջ ականջի բլթակին, նրա աջ ձեռքի բթամաքին եւ նրա աջ ուրբի բթամաքին՝ այն փեղերը, որպէս քաւում է
յանցանքների համար գոհաբերուածի արիւնը: Իր ձեռքի ափի մէջ մնացած իւրը քահանան թող քսի մաքրուողի 29
գլխին եւ քաւութիւն փայ նրան Տիրոջ առաջ: Իր կարողութեան չափով փարակներից կամ աղաւնիների ձագերից
մէկը թող գոհ մաքուցի մեղքերի քաւութեան համար, իսկ միւրը անարիւն գոհաբերութեան հետ ողջակէզ անի Տի- 31
րոջ առաջ: Քահանան թող այսպէն քաւութիւն փայ մաքրուողին Տիրոջ առաջ: Այս է չափաւոր կարողութեան փեր 32
բորոքի մաքրուելու կարգը»: Տէրը խօսեց Մովսէսի եւ Սհարոնի հետ ու ասաց. «Երբ դուք մտնէք Քանանացիների 33, 34
երկիրը, որը եւ ձեզ իբրեւ սեփականութիւն եմ տալու, եւ ձեր սեփականութիւնը հանդիսացող այդ երկրի փներում
բորոքութեան վարակ փարածեն, այն ժամանակ փանփերը թող գայ եւ քահանային պարամի ու ասի, թէ՛ «Ինչ-որ 35
ախարանշան երեսաց իմ փանը»: Քահանայի հրամանով փունը կը դափարկեն, մինչ քահանան այդ փունը կը մտնի 36
զննելու համար, որպէսզի փան մէջ գրնուող ոչ մի բան անմաքուր չլինի: Դրանից յեպոյ քահանան թող մտնի փունն
ստուգելու: Քահանան փան պարերին կը փեսնի ախարանշանը՝ փեղ-փեղ խորն ընկած կանաչաւուն կամ կարմրա- 37
ւուն բծեր, որոնց մակերեսն աւելի խորն է, քան պարերը: Քահանան, ելնելով փան դռնից դուրս, թող կարգադրի, 38
որ փունը եօթն օր փակի փակ պահուի: Քահանան եօթներորդ օրը նորից թող գայ եւ զննի փունը: Եթէ փեսնի, 39
որ ախարանշանները փարածուած են փան պարերին, հրաման թող փայ, որ քանդեն-հանեն այն քարերը, որոնց 40
վրայ ախարանշան կայ: Թող այդ քարերը հանեն քաղաքից դուրս, մի անմաքուր փեղ: Թող ամբողջութեամբ բերեն 41
փան ներսը եւ բերուածը հանեն քաղաքից դուրս, մի անմաքուր փեղ: Այնուհետեւ թող առնեն յղկուած այլ քարեր, 42
դրանք փեղադրեն հանուած քարերի փեղում, ուրիշ հող բերեն ու ձեփեն փունը: Եթէ քարերը փեղահանելուց, 43
պարերը բերելուց եւ նորից ձեփելուց յեպոյ փան մէջ վերստին երեսայ ախարանշանը, ապա քահանան նորից թող 44
մտնի ու զննի. եթէ ախարանշանը փարածուած է փան մէջ, ուրեմն փան մէջ իսկական բորոքութիւն կայ. այդ փունը
անմաքուր է: Պէտք է քանդել փունը եւ նրա փայտերը, նրա քարերն ու փան ամբողջ հողը պէտք է հանել քաղա- 45
քից դուրս, մի անմաքուր փեղ: Փակի փակ պահուած բոլոր օրերին ով որ մտնի այդ փունը, մինչեւ երեկոյ թող 46
անմաքուր համարուի: Ով որ քնի այդ փան մէջ, պէտք է լուանայ իր զգեսպները: Նա անմաքուր պէտք է համարուի 47
մինչեւ երեկոյ: Ով որ ուրի այդ փան մէջ, պէտք է լուանայ իր զգեսպները: Նա անմաքուր պէտք է համարուի մինչեւ 48
երեկոյ: Եթէ քահանան գայ մտնի, զննի ու փեսնի, որ այդ փունը ձեփուելուց յեպոյ ախարանշանը չի փարածուել 49
փան մէջ, թող այն մաքուր յայտարարի, քանի որ ախարը բուժուած է: Տունը մաքրելու համար քահանան թող առնի 50
երկու կենդանի մաքուր թռչուն, եղեւնու փայտ, կարմիր մանուածք եւ ծոթիւն: Քահանան թռչուններից մէկը թող 51
մորթի խեցե անօթի մէջ, ակնաղբիւրի հոսող ջրի վրայ: Ապա քահանան թող վերցնի եղեւնու փայտը, կարմիր
մանուածքը, ծոթիւնն ու կենդանի մնացած թռչունը եւ դրանք թող թաթախի ակնաղբիւրի հոսող ջրի վրայ մորթած 52
թռչունի արեան մէջ: Նա այդ փան վրայ եօթն անգամ թող ցանի այն: Տունը թող մաքրի թռչունի արեամբ, աղբիւրի 53
ջրով, կենդանի մնացած թռչունով, եղեւնու փայտով, ծոթիւնով, իսկ կենդանի մնացած
թռչունը բաց թողնի քաղաքից դուրս, դէպի դաշտ: Երբ քահանան այդ փան համար քաւութեան գոհաբերութիւն 54
կարարի, եւ փունը մաքրուի, այդ փունը մաքուր կը լինի: Ահա այն թող լինի բորոքութեան ու գոնջութեան բոլոր 55, 56
ախարանշանների համար կիրառուող կարգը, նաեւ զգեսպի ու փան բորոքութեան, սպիի, ուռուցքի ու բշտիկի, 57
թէ որ օրը մարդն անմաքուր է եւ որ օրը՝ մաքուր: Այս է բորոքութեան վերաբերեալ կարգը:

15, 2 Տէրը խօսեց Մովսէսի ու Վհարոնի հետ եւ ասաց. «Խօսիր Իսրայէլի որդիների հետ ու ասա՛ նրանց. «Եթէ որեւէ այր մարդու մարմնից սերմի ծորում լինի, նրա այդ ծորումը անմաքուր է: Մարմնից սերմ ծորող եւ սերմի ծորումից մարմինը հիւծուող մարդու մաքրուելու կարգը այս է. իր մարմնից ծորում լինելու եւ ծորումից մարմինը հիւծուելու բոլոր օրերը անմաքրութեան շրջան թող համարուեն իր համար: Դա մարմնի անմաքրութիւն է: Ամէն անկողին, որի մէջ սերմի ծորում ունեցողն է քնում, անմաքուր թող համարուի. այն ամէնը, որի վրայ նա կը նստի, թող անմաքուր համարուի: Ով որ դիպչի նրա անկողնին, պէտք է լուանայ իր զգեստները, իսկ ինքը լուացուի ջրով: Նա անմաքուր է համարում մինչեւ երեկոյ: Ով որ նստի սերմի ծորում ունեցողի նստած առարկայի վրայ, պէտք է լուանայ իր զգեստները, իսկ ինքը լուացուի ջրով: Նա անմաքուր է համարում մինչեւ երեկոյ: Նա անմաքուր է համարում մինչեւ երեկոյ: Եթէ սերմի ծորում ունեցողի թուրք դիպչի մաքուր մարդու, սա պէտք է լուանայ իր զգեստները, իսկ ինքը լուացուի ջրով: Նա անմաքուր է համարում մինչեւ երեկոյ: Էշի թամբը, որի վրայ նստած է եղել սերմի ծորում ունեցողը, անմաքուր է համարում մինչեւ երեկոյ: Ով որ դիպչի սերմի ծորում ունեցողի քակ գլխուտղ որեւէ իրի, անմաքուր է համարում մինչեւ երեկոյ: Եթէ սերմի ծորում ունեցողը առանց ձեռքերը լուանալու դիպչի որեւէ մէկին, սա պէտք է լուանայ իր զգեստները, իր մարմինը լուայ ջրով: Նա անմաքուր է համարում մինչեւ երեկոյ: Խեցե՛ որեւէ անօթ, որին կը դիպչի սերմի ծորում ունեցողը, պէտք է ջարդուի, իսկ փայտե՛ բոլոր ամանները պէտք է լուացուեն ջրով, որպէսզի մաքուր լինեն: Երբ սերմի ծորում ունեցողի ծորումը դադարի, նա պէտք է եօթն օր յապկացնի իր մաքրութեան համար. լուանայ իր զգեստները, մարմինը լուայ հոսող ջրով, որից յետոյ մաքուր կը համարուի: Ութերորդ օրը պէտք է առնի երկու փայտակ կամ աղանու երկու ձագ, բերի Տիրոջ առաջ, վկայութեան խորան եւ փայ քահանային: Քահանան դրանցից մէկը պէտք է գոհի մեղքերի քաւութեան համար, իսկ միւսը գոհի իբրեւ ողջակէզ: Քահանան այդ ձեւով Տիրոջ առաջ պէտք է քաւութիւն փայ նրան իր ծորումի համար: Եթէ որեւէ փղամարդ սերմնահոսութիւն ունենայ, նա իր ամբողջ մարմինը պէտք է լուայ ջրով: Նա անմաքուր է համարում մինչեւ երեկոյ: Ամէն հագուստ կամ մորթեղէն, որին կը դիպչի փղամարդու սերմը, պէտք է լուացուի ջրով: Դա անմաքուր է համարում մինչեւ երեկոյ: Երբ մի կին ընդունի փղամարդու սերմը, երկուսն էլ պէտք է լուացուեն ջրով: Նրանք անմաքուր են համարում մինչեւ երեկոյ: Այն կինը, որից արիւն է հոսում, եւ այդ արեան հոսումն իր մարմնից է, նա եօթն օր կը լինի իր դաշտանի մէջ: Ով որ դիպչի նրան, անմաքուր է համարում մինչեւ երեկոյ: Ինչի վրայ որ պառկի այդ կինն իր դաշտանի ընթացքում, եւ ինչի վրայ էլ նստի նա, անմաքուր է համարում: Ով որ դիպչի նրա անկողնին, պէտք է լուանայ իր զգեստները, իր մարմինը լուայ ջրով: Նա անմաքուր է համարում մինչեւ երեկոյ: Ով որ դիպչի մի առարկայի, որի վրայ այդ կինը նստել է, պէտք է լուանայ իր զգեստները, լուացուի ջրով: Նա անմաքուր է համարում մինչեւ երեկոյ: Եթէ որեւէ մէկը դիպչի այն անկողնին, որի վրայ պառկել է այդ կինը, կամ այն առարկային, որի վրայ նստել է նա, անմաքուր է համարում մինչեւ երեկոյ: Եթէ որեւէ մէկը պառկի նրա հետ, երբ նրա անմաքրութիւնը դեռ իր մէջ է, եօթը օր թող անմաքուր համարուի: Մինչեւ երեկոյ թող անմաքուր համարուի նաեւ այն անկողինը, որի վրայ այդ մարդը կը քնի: Եթէ մի կնոջ դաշտանն անկանոն է, եւ արիւնը սահմանուած ժամանակից աւելի երկար է հոսում, նրա այդ բոլոր օրերը թող համարուեն որպէս դաշտանի օրեր: Այդ բոլոր օրերի ընթացքում նա թող անմաքուր համարուի: Այն անկողինը, որի մէջ նա կը պառկի իր արիւնահոսութեան օրերին, կանոնաւոր դաշտանի օրերում իր պառկած անկողնի նման անմաքուր թող համարուի: Ամէն առարկայ, որի վրայ նա կը նստի այս շրջանում, թող անմաքուր համարուի. ինչպէս որ անմաքուր էր համարում իր կանոնաւոր դաշտանի օրերին: Ով որ դիպչի նրան, թող անմաքուր համարուի: Նա պէտք է լուանայ իր զգեստները եւ իր մարմինը լուայ ջրով: Նա անմաքուր է համարում մինչեւ երեկոյ: Երբ դադարի կնոջ արիւնահոսութիւնը, նա պէտք է հաշուի եօթը օր, ապա մաքուր կը համարուի: Ութերորդ օրը պէտք է առնի երկու փայտակ կամ աղանու երկու ձագ, բերի քահանայի մօտ, վկայութեան խորանի դռնը: Քահանան դրանցից մէկը պէտք է գոհի մեղքերի քաւութեան համար, իսկ միւսը իբրեւ ողջակէզ: Քահանան այդ ձեւով Տիրոջ առաջ պէտք է քաւութիւն փայ նրան իր արիւնահոսութեան համար, որ նրան անմաքուր էր դարձրել: Իսրայէլի որդիներին խստօրէն զգուշացրէ՛ք իրենց անմաքրութիւններից, որպէսզի իրենց մէջ գրնուող իմ խորանը չպղծեն ու իրենց այդ անմաքրութեան պարճառով չմեռնեն: Այս է կարգը սերմի ծորում ունեցողի, երազախաբութեան պարճառով անմաքուր դարձածի, արիւնահոսութիւն ունեցող կնոջ, ծորում ունեցողի, փղամարդ լինի թէ կին, ինչպէս նաեւ դաշտանի մէջ եղող կնոջ հետ պառկող փղամարդու մասին:»

16, 2 Տիրոջը օտար կրակ մաքուցելիս Վհարոնի որդիների մեռնելուց յետոյ Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ: Տէրն ասաց Մովսէսին. «Քո եղբայր Վհարոնին ասա՛. «Թող ամէն վայրկեան վկայութեան փապանակի առաջ գրնուող վարագոյրից ներս անցնելով՝ սրբարան չմտնեն, որպէսզի չմեռնեն. ես փապանակի վրայ երեւալու եմ ամպի մէջ: Եւ ապա Վհարոնը կը մտնի սրբարան մեղքերի քաւութեան համար նախրի մի գուարակով եւ ողջակէզի համար մի խոյով: Նա սրբագործուած կրաւէ պապմուճանը թող հագնի, մարմնի վրայ՝ կրաւէ անդրավարփիքը, մէջքին կապի կրաւէ գօփին, գլխին դնի կրաւէ խոյրը, որովհետեւ դրանք սրբագործուած հանդերձանք են: Իր ամբողջ մարմինը թող լուայ ջրով եւ թող հագնի դրանք: Իսրայէլացիների հօբերի միջից նա մեղքերի քաւութեան համար երկու նոխազ թող առնի եւ մէկ խոյ էլ՝ ողջակէզի համար: Վհարոնը մեղքերի քաւութեան համար պիտի գոհաբերի գուարակը եւ դրանով պիտի քաւի իր ու իր ընկերների մեղքերը: Նա թող վերցնի երկու նոխազները, դրանք կանգնեցնի Տիրոջ առաջ՝ վկայութեան խորանի դռան մօտ: Վհարոնը երկու նոխազների համար թող վիճակ գցի. մի վիճակը՝ Տիրոջը գոհաբերուելիք նոխազի համար, իսկ միւսը՝ ազատ արձակուելիք նոխազի համար: Վհարոնը թող մօտեցնի իրեն այն նոխազը, որի վրայ արձակուելու վիճակ էր ընկել, թող այն կենդանի կանգնեցնի Տիրոջ առաջ եւ այն արձակուելով ու բաց թողնելով դէպի անապատ՝ նրան քաւութիւն թող անի: Եւ թող նոխազն իր վրայ վերցնի նրանց անօրէնութիւնները: Ապա Վհարոնը թող առնի գուարակը իր մեղքերի քաւութեան համար եւ թող քաւութիւն փայ իր եւ իր ընկերների մեղքերին: Նա իր մեղքերի քաւութեան համար թող մորթի գուարակը: Նա Տիրոջ առաջ գրնուող գոհասեղանի վրայից թող առնի վառուած ածուխներով լի բուրվառը, իր բուռը լցնի մանր աղացած խունկ եւ փանի վարագոյրից ներս: Նա խունկը թող դնի կրակի վրայ, Տիրոջ առաջ. խնկի ծուխը կը ծածկի վկայութիւնների փապանակի վրայ գրնուող կափարիչը: Եւ դուք չէք մեռնի: Նա թող առնի գուարակի ա-

րիւնից եւ իր մարով ցանի քաւութեան արեւելեան կողմից, իսկ քաւութեան դէմ յանդիման այդ արիւնից իր մարով թող ցանի եօթն անգամ: Տիրոջ առաջ նա թող մորթի ժողովրդի մեղքերի քաւութեան նոխազը եւ դրա արիւնից թող փանի վարագոյրից ներս: Նա այդ արեան հետ թող վարուի այնպէս, ինչպէս վարուեց գուարակի արեան հետ. նա դրա արիւնը թող ցանի գոհասեղանի վրայ, քաւութեան դէմ յանդիման: Նա այդ կերպ սրբարանը թող մաքրի իսրայէլացիների պղծութիւններից՝ նրանց կապարած անիրաւութիւններից ու գործած բոլոր մեղքերից: Նոյն կերպ թող վարուի իրենց աղպեղութեամբ պղծուած վկայութեան խորանի հետ: Երբ Ահարոնը վկայութեան խորան մընի եւ քաւութիւն անի, ոչ ոք վկայութեան խորանում չպէտք է լինի, մինչեւ որ նա դուրս գայ: Նա քաւութիւն թող անի իր, իր ընտանիքի եւ Իսրայէլի ամբողջ ժողովրդի համար: Այնուհետեւ նա թող դուրս գայ եւ գնայ դէպի Տիրոջ առաջ գարնուող գոհասեղանը եւ քաւութեան ձէս կապարի դրա վրայ: Նա թող առնի գուարակի արիւնից ու նոխազի արիւնից եւ շուրջանակի թող քսի գոհասեղանի եղջիւրատր անկիւններին: Նա այդ արիւնից իր մարով եօթն անգամ թող ցանի դրա վրայ եւ Իսրայէլի որդիների պղծութիւնից թող մաքրի այն ու սրբացնի: Նա այսպիսով թող աւարպի վկայութեան խորանի ու գոհասեղանի սրբագործութիւնը: Նա թող սրբագործի նաեւ քահանաներին: Նա թող մօտ բերի կենդանի նոխազը: Ահարոնն իր ձեռքերը թող դնի կենդանի նոխազի գլխին, խոստովանի Իսրայէլի որդիների գործած բոլոր անօրէնութիւնները, նրանց բոլոր յանցանքներն ու բոլոր մեղքերը: Նա դրանք թող թափի կենդանի նոխազի գլխին եւ յարմար մի մարդու միջոցով այն ազապ արձակի դէպի անապար: Այս նոխազն իր վրայ պիտի վերցնի իսրայէլացիների գործած բոլոր մեղքերը անմարդաբնակ մի վայրում: Ահարոնն այդ նոխազը պիտի արձակի դէպի անապար: Ահարոնն այնուհետեւ պիտի մընի վկայութեան խորանը, պիտի հանի կրաւէ պարմուճանը, որը հագել էր սրբարան մընելու ժամանակ, եւ այն պիտի թողնի այնտեղ: Նա սրբարանում իր մարմինը պիտի լուայ ջրով, հագնի իր պարմուճանը եւ, դուրս գալով, գոհաբերի իր ողջակէզն ու ժողովրդի ողջակէզը, որով նա քաւած պիտի լինի իր, իր ընտանիքի եւ ժողովրդի, ինչպէս նաեւ քահանաների գործած մեղքերը: Մեղքերի քաւութեան համար գոհաբերուող կենդանիների ճարպը թող դնեն գոհասեղանի վրայ: Մեղքերի քաւութեան համար նոխազն ազապ արձակող թող լուանայ իր զգեստները, իր մարմինը լուայ ջրով եւ ապա մընի բանակարեղի: Մեղքերի քաւութեան համար գոհաբերուած գուարակն ու նոխազը, որոնց արիւնը քաւութիւն անելու համար բերուած էր սրբարան, պէտք է հանեն բանակարեղից դուրս եւ ամբողջութեամբ՝ մորթով, մտով ու կղկղանքով այրեն: Դրանք այրողն այնուհետեւ պէտք է լուանայ իր զգեստները, իր մարմինը լուայ ջրով եւ ապա մընի բանակարեղի: Մա ձեզ համար յաւիտենական օրէնք թող լինի. Եօթներորդ ամսուայ փասներորդ օրը գրկանքի պիտի ենթարկէք ձեր մարմինը, այդ օրը ոչ մի գործ չպէտք է անէք: Դա վերաբերում է եւ փեղաբնակ իսրայէլացուն, եւ դրսից եկած ու ձեր մէջ բնակութիւն հաստատած պանդխտին: Այդ օրը ձեզ համար մեղքերի քաւութեան օր պիտի լինի, որպէսզի Տիրոջ առաջ մաքրուէք ձեր գործած բոլոր մեղքերից. արդարեւ պիտի մաքրուէք, որովհետեւ դա շաբաթների Շաբաթ է: Մա ձեզ համար պիտի լինի հանգստեան օր, եւ դուք գրկանքի պիտի ենթարկէք ձեր մարմինները: Դա յաւիտենական օրէնք է: Մեղքերի քաւութիւն կարող է փայ այն քահանան, որին օձել են եւ որին իր հօրից յետոյ քահանայագործելու կարող կը համարեն: Նա կը հագնի կրաւէ պարմուճանը՝ սուրբ պարմուճանը, կը սրբագործի սրբութիւնների սրբութիւնը, վկայութեան խորանն ու գոհասեղանը, քաւութիւն կը փայ քահանաներին եւ ամբողջ իսրայէլացի ժողովրդին: Իսրայէլի որդիների գործած բոլոր մեղքերի քաւութեան համար սա յաւիտենական օրէնք թող լինի ձեզ»: Այդ արարողութիւնը փարին մէկ անգամ թող կապարուի, ինչպէս Տէրը հրամայեց Մովսէսին:

Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Խօսիր Ահարոնի, նրա որդիների ու բոլոր իսրայէլացիների հետ եւ ասա՛ նրանց. «Տէրը այս բանը պարուիրեց ձեզ ու ասաց. Իսրայէլացիներից որեւէ մէկը, եթէ բանակարեղիում արջառ, ոչխար կամ այժ կը մորթի եւ փրկութեան ողջակէզ անելու համար վկայութեան խորանի դուռը չի բերի այն իբրեւ Տիրոջն ընծայաբերուող անուշահոտ գոհ, նաեւ նա, որ դրսում կը մորթի եւ Տիրոջ վկայութեան խորանի դիմաց Տիրոջը գոհ մարուցելու համար վկայութեան խորանի դուռը չի բերի, ապա այդ մարդը արիւնապարպ պիտի համարուի: Նա պիտի սպանուի իր ժողովրդի կողմից որպէս արիւն թափող մարդ: Եւ այս նրա համար, որ Իսրայէլի որդիները իրենց գոհելիք անասունները դաշտում մորթելու փոխարէն բերեն Տիրոջ առաջ, վկայութեան խորանի դուռը, քահանայի մօտ, եւ դրանք մորթեն այստեղ որպէս Տիրոջը մարուցուելիք փրկութեան գոհ: Քահանան արիւնը թող թափի գոհասեղանի շուրջը, Տիրոջ դիմաց, վկայութեան խորանի դռանը, ճարպը թող այրի իբրեւ Տիրոջն ընծայաբերուող անուշահոտ գոհ: Նրանք այլեւս իրենց գոհերը թող չգոհաբերեն կուռքերին, որոնց հաւաքաբով մարդիկ պռնկանում էին: Դա ձեզ ու ձեր սերունդների համար յաւիտենական օրէնք թող լինի»: Նրանց կ'ասես. «Իսրայէլի որդիներից կամ դրսից եկած ու ձեր մէջ բնակութիւն հաստատածներից որեւէ մէկը եթէ ողջակէզ կամ գոհ է մարուցում եւ դա Տիրոջը գոհելու համար վկայութեան խորանի դուռը չի բերում, այդ մարդը թող վերացուի իր ժողովրդի կողմից: Եթէ Իսրայէլի որդիներից կամ դրսից եկած ու ձեր մէջ բնակութիւն հաստատածներից մէկը որեւէ կենդանու արիւն ուրի, եւ իմ գայրացած հայեացքը կ'ուղղեմ արիւն ուրող այդ մարդու վրայ եւ նրան կը վերացնեմ իր ժողովրդի միջից, որովհետեւ ամէն մի մարմնի շունչը իր արիւնն է: Այդ արիւնը եւ եմ փունջ ձեզ՝ գոհասեղանի վրայ քաւելու համար ձեր մեղքերը, որպէսզի նրա՛ արիւնով քաւուեն ձեր մեղքերը: Դրա համար էլ Իսրայէլի որդիներին ասել եմ. «Ձեզնից ոչ ոք արիւն թող չտալի: Արիւն թող չտալի նաեւ դրսից եկած ու ձեր մէջ բնակութիւն հաստատած մարդը»: Իսրայէլի որդիներից կամ դրսից եկած ու ձեր մէջ բնակութիւն հաստատած մէկը եթէ որեւէ երէ կամ ուրելի թռչուն որսայ, պէտք է թափի դրա արիւնն ու այն ծածկի հողով, որովհետեւ ամէն մի մարմնի շունչը իր արիւնն է: Եւ Իսրայէլի որդիներին ասել եմ. «Ոչ մի մարմնի արիւն չտալէք», որովհետեւ ամէն մի մարմնի շունչը իր արիւնն է: Ով որ ուրի դա, կը վերանայ: Ով մեռելուրի կամ գազանից յօշոտուած կենդանու միս ուրի, լինի նա փեղաբնակ թէ եկուոր, պէտք է լուանայ իր զգեստները, լուայ իր մարմինը: Նա անամբողջ է համարում մինչեւ երկելոյ: Միայն դրանից յետոյ նա մաքուր կը համարուի: Իսկ եթէ նա իր զգեստները չլուանայ եւ իր մարմինը չլուայ ջրով, ապա իր կապարած անօրէնութիւնների համար պարասխանապարու կը լինի»:

Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Խօսիր Իսրայէլի որդիների հետ ու նրանց ասա՛. «Եւ եմ ձեր Տէր Աստուծո՛ւմ: Մի՛ արեք այն, ինչ արեցիք Եգիպտացիների երկրում, որպէզ պանդուխտ էիք: Մի՛ արեք այն, ինչ արեցիք նաեւ Քանանացիների երկրում, ուր ձեզ փանելու եմ, եւ նրանց օրէնքներով մի՛ առաջնորդուէք: Կը կապարեք իմ

17, 2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
18, 2
3
4

5 պարգամները եւ կը պահպանէք իմ հրամանները. դրանցով կ'առաջնորդուէք: Ես եմ ձեր Տէր Աստուածը: Պիտի
 6 պահպանէք իմ բոլոր հրամաններն ու իմ բոլոր պարգամները. պիտի կարարէք դրանք: Դրանք կարարող մարդը
 7 միայն պիտի փրկուի դրանցով: Ես եմ ձեր Տէր Աստուածը: Որեւէ մէկն իր արիւնակից հարազատին թող չմտնայ
 8 նրա ամօթոյքը բանալու նպարակով, որովհետեւ ես եմ Տէրը: Քո հօր ամօթոյքը կամ քո մօր ամօթոյքը չբանաս,
 9 որովհետեւ նա քո մայրն է: Նրա ամօթոյքը չբանաս: Քո հօր կնոջ ամօթոյքը չբանաս, որովհետեւ դա նաեւ քո հօր
 10 ամօթոյքն է: Քո հօրից կամ մօրից ծնուած, քո քան մէջ կամ դրսուած ծնուած բոլոր ամօթոյքը չբանաս: Քո որդու
 11 աղջկայ ամօթոյքը կամ քո աղջիկ թռռան ամօթոյքը չբանաս, որովհետեւ դա նաեւ քո ամօթոյքն է: Քո հօր կնոջ
 12 դստեր ամօթոյքը չբանաս, որովհետեւ նա նոյն հօրից ծնուած քո քոյրն է: Նրա ամօթոյքը չբանաս: Քո հօրաքրոջ
 13 ամօթոյքը չբանաս, որովհետեւ նա քո արիւնակից հարազատն է: Քո մօրաքրոջ ամօթոյքը չբանաս, որովհետեւ նա
 14 քո մօր արիւնակից հարազատն է: Քո հօրեղբոր ամօթոյքը չբանաս եւ նրա կնոջը չմտնանաս, որովհետեւ նա քո
 15 ազգականն է: Քո հարսի ամօթոյքը չբանաս, որովհետեւ նա քո որդու կինն է. նրա ամօթոյքը չբանաս: Նրա որդու
 16 աղջկայ կամ աղջիկ թռռան հետ չամուսնանաս, որպէսզի չբանաս նրանց ամօթոյքը, որովհետեւ նրանք քո արիւն-
 17 նակից հարազատներն են: Դա ամբարշտութիւն է: Քո եղբոր կնոջ ամօթոյքը չբանաս, որովհետեւ նրա ամօթոյքը
 18 է: Քենուդ հետ չամուսնանաս, քանի դեռ կինդ ողջ է, որովհետեւ մէկի ներկայութեամբ միւսի ամօթոյքը բանալով՝
 19 խանդ կ'առաջացնես: Դաշտանի մէջ գտնուող կնոջ ամօթոյքը բանալով՝ նրա հետ չպառկես: Քո ընկերոջ կնոջ
 20 հետ մի՛ պառկիր, որպէսզի նրա հետ չպղծուես: Քո սերնդից ոչ մէկին օտար իշխանի ծառայութեանը չյանձնես
 21 եւ դրանով իմ անունը չպղծես, քանզի ես եմ Տէրը: Այր մարդու հետ չպառկես, ինչպէս պառկում ես կնոջ հետ,
 22 որովհետեւ դա պղծութիւն է: Ոչ մի անասունի հետ չխառնակուես՝ պղծուելով նրա հետ: Կինը որեւէ անասունի
 23 առաջ չկանգնի՝ նրա հետ մերձենալու մտադրութեամբ. դա զարշելի է: Այս ամէն փեսակ անմաքուր արարքներով
 24 մի՛ պղծուէք, որովհետեւ նման արարքներով պղծուած ժողովուրդներին ես ձեր առջեւից պիտի վանեմ: Նրանց
 25 պարճառով երկիրը զարշելի դարձաւ, եւ վեր հանեցի նրա անօրէնութիւնները, եւ երկիրը զգուեց իր բնակիչներից:
 26 Պահպանեցէք իմ օրէնքներն ու իմ բոլոր պարգամները: Ոչ փրկուեալք, ոչ դրսից եկած ու ձեր մէջ բնակութիւն
 27 հաստատած պանդուխտը չպէք է կարարի այդ բոլոր պղծութիւնները, որովհետեւ այդ բոլոր պղծութիւնները
 28 կարարեցին ձեզանց առաջ այսպէս ապրած մարդիկ, եւ երկիրը պղծուեց: Խուսափեցէք նրանց կարարած պիղծ
 29 ձեզանց առաջ այսպէս ապրած սերունդներից: Ով որ կարարի նման պիղծ արարքներ, նա կը վերանայ իր ժո-
 30 դովրդի միջից: Կարարեցէք իմ պահանջները, որպէսզի չկարարէք այն բոլոր օրինազանցութիւնները, որ ձեզանց
 առաջ կարարուել են այսպէս, եւ մի՛ պղծուէք դրանցով, քանզի ես եմ ձեր Տէր Աստուածը»:

19, 2 Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Խօսի՛ր Իսրայէլի որդիների հետ եւ նրանց ասա՛. «Սուրբ եղէք, քանզի
 3 ես՝ ձեր Տէր Աստուածը, սուրբ եմ: Թող իւրաքանչիւրը ակնածի իր հօրից ու իր մօրից: Պահեցէք իմ շաբաթ օրերը,
 4 քանզի ես եմ ձեր Տէր Աստուածը: Մի՛ հետեւէք կուռքերին եւ ձեզ համար ձուլածոյ աստուածներ մի՛ կերպէք: Ես
 5, 6 եմ ձեր Տէր Աստուածը: Եթէ ձեր փրկութեան համար Տիրոջը գոհ մարտիցէք, ընդունելի՛ն մարտիցեցէք: Զոհը
 պէք է ուրուի գոհամարուցման օրն ու յաջորդ օրը, եւ եթէ որեւէ բան մնայ երրորդ օրուան, այն կրակով պէք
 7, 8 է այրուի: Իսկ եթէ մէկն ուրի երրորդ օրը, այն գոհամարուցում չի լինի եւ ընդունելի չի համարուի: Ով երրորդ
 9 օրը վերանան նրանք, ովքեր կ'ուրեն այդ օրը: Դուք՝ ձեր դաշտերի հնձուորներդ, հունձ անելիս ձեր դաշտերը
 10 մինչեւ վերջ մի՛ հնձէք եւ հնձի ժամանակ ընկած հասկերը մի՛ հաւաքէք: Ձեր այգում ճռաքաղ մի՛ արէք, եւ ոչ էլ
 այգեկութից յետոյ ձեր այգում մնացած խաղողի ողկոյզները հաւաքէք: Դրանք թող մնան փնակին ու պանդխտին:
 11, 12 Ես եմ ձեր Տէր Աստուածը: Մի՛ գողացէք, մի՛ սպէք, ոչ մէկն իր ընկերոջը թող չզրպարարի: Իմ անունով սուր
 13 երդում մի՛ փուէք եւ ձեր Տէր Աստուածու անունը մի՛ պղծէք: Ես եմ ձեր Տէր Աստուածը: Քո ընկերոջը մի՛ գրկիր իր
 14 իրաւունքից եւ նրա ունեցածը մի՛ յափշտակիր: Վարձկանի վարձը մինչեւ յաջորդ առաւօտ թող քեզ մօտ չմնայ:
 15 Տէր Աստուածը: Դաք դարաստանի ժամանակ անիրաւութիւն մի՛ արա, աղքատի հանդէպ աշատութիւն մի՛ արա,
 16 հարուստին մի՛ շողոքորթիր: Արդար դարիր քո ընկերոջը: Քո ազգակիցների հանդէպ նենգութիւն չգործես եւ
 17 քո ընկերոջ արեան թափուելուն պարճառ չդառնաս: Ես եմ ձեր Տէր Աստուածը: Քո հոգում եղբորդ չպրես:
 18 Խստագոյնս յանդիմանի՛ր քո ընկերոջը, որպէսզի նրա պարճառով մեղքեր չգործես: Վրէժխնդիր մի՛ լինիր եւ քո
 19 ժողովրդի դէմ դի մի՛ ունեցիր: Պիտի սիրես քո ընկերոջը՝ ինչպէս ինքը քեզ, քանզի ես եմ Տէրը: Պիտի պահպանէք
 20 իմ այս օրէնքները. Չթողես, որ քո անասունը այլ փեսակի անասունի հետ խառնակուի: Քո այգում փարբեր սերմեր
 մի՛ ցանիր: Երկու փարբեր նիւթերից գործուած զարշելի զգեստներ մի՛ հագիր: Եթէ մի փղամարդ կենակցի մի
 21 անազար կնոջ հետ, որը փրկագնով չի փրկագնուած եւ նրան ազատութիւն չի շնորհուած, եւ որը նախապետուած է
 22 եղել մէկ այլ փղամարդու համար, ապա երկուսն էլ պէք է հարցաքննուեն, բայց մահուան չպիտի դատարարուեն,
 23 քանի որ կինն անազար է: Տղամարդը, իր գործած յանցանքը քատելու համար, վկայութեան խորանի դռան առաջ
 24 մեղքերի քաւութեան խոյ պիտի մարտցի Տիրոջը: Քահանան յանցանքների քաւութեան խոյը պիտի գոհաբերի
 25 Տիրոջ առաջ՝ որպէս քաւութիւն նրա կարարած մեղքերի, եւ թողութիւն պիտի փայ նրա կարարած մեղքերին: Երբ
 26 մարդը այն երկիրը, որ Տէր Աստուած փայլու է ձեզ, ամէն փեսակի պարտաւոր ծառեր փնկեցէք եւ նրա անմաքութիւնը
 27 մարբեցէք: Առաջին երեք փարիների բերքը թող անմաքուր լինի ձեզ համար, եւ այն չուրէք: Զորրորդ փարում նրա
 28 բոլոր պտուղները պիտի սրբագործուեն Տիրոջ օրհնութեան համար: Նինգերորդ փարում կ'ուրէք դրա պտուղը:
 29 Այդ պտուղ սկսած կարող էք դրա բերքը ուրել եւ պահեստարարել: Ես եմ ձեր Տէր Աստուածը: Լեռների վրայ մի
 կերէք: Կախարդութեամբ մի՛ զբաղուէք: Գուշակութիւններ մի՛ արէք թռչունների թռիչքները դիպելով: Ձեր գլխի
 մագերէ մի՛ հիւսէք եւ ձեր մօրութիւն ձեւ մի՛ փուէք: Մահացած որեւէ մէկի յիշարակի համար ձեր մարմնի վրայ
 կարուածքներ մի՛ արէք: Ձեր մարմնի վրայ դաշուածքներ մի՛ արէք: Ես եմ ձեր Տէր Աստուածը: Մի՛ պղծիր քո

դսպերը՝ նրան պոռնկացնելով, որպեսզի երկիրը պոռնկության մէջ չընկնի ու անօրէնութեամբ ջլցուի: Իմ շաբաթ 30
 օրերը կը պահէք եւ իմ սրբարանին երկիրաճոծութեամբ կը մօտենաք, քանզի ես եմ Տէրը: Վիուկներին մի՛ հեպելէք եւ 31
 ոգեհմանների հեպ մի՛ առնուէք, որպեսզի նրանցով չաղծուէք: Ես եմ ձեր Տէր Աստուածը: Ալեհեր մարդկանց առաջ 32
 ուրքի կը կանգնէք եւ կը պատուէք ձերերին: Պիտի երկնչես թո Աստուծոց: Ես եմ թո Տէր Աստուածը: Եթէ ձեր երկրում 33
 օտարական հասարակուի, նրան չնեղէք: Ձեր երկրի փեղաբնակի պէս ընդունեցէք նրան, եւ եկուորը թող բնակուի 34
 ձեզ մօտ: Նրան սիրի՛ր թո անձի պէս, որովհետեւ դուք էլ պանդուխտ եղաք Եգիպտացիների երկրում: Ես եմ ձեր Տէր
 Աստուածը: Դսպ դսպաստանի ժամանակ որեւէ մէկի հանդէպ անիրաւութիւն մի՛ արէք: Անիրաւութիւն մի՛ արէք 35
 նաեւ չափելու, կշռաբարերի ու կշռելու մէջ: Կշռեքները ճիշտ պէտք է լինեն, կշռաբարերը՝ ճշգրիտ, չափամանները՝ 36
 ճշգրիտ, հեղուկաչափը՝ ճշգրիտ: Ես եմ ձեր Տէր Աստուածը, որ ձեզ հանեց Եգիպտացիների երկրից: Կը պահպանէք 37
 իմ բոլոր օրէնքները, իմ բոլոր հրամանները, դրանք կը կատարէք, քանզի ես եմ Տէր Աստուածը»:

Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Խօսի՛ր Իսրայէլի որդիների հետ ու նրանց ասա՛. «Եթէ որեւէ իսրայէլացի 20, 2
 կամ իսրայէլացիների մէջ բնակութիւն հաստատած որեւէ պանդուխտ իր զաւակներից որեւէ մէկին ծառայութեան
 փայ կռապաշտ իշխանի, նա պէտք է մահապարտի ենթարկուի: Այդ երկրի մարդիկ թող քարկոծեն նրան: Ես 3
 իմ հայեացքը կը սեւեռեմ նրա վրայ եւ նրան կը վերացնեմ իմ ժողովրդի միջից, քանի որ նա իր զաւակներից
 մէկին կռապաշտ իշխանի ծառայութեանը յանձնելով՝ պղծել է իմ սրբարանը եւ անարգել իմ սուրբ անունը: Եթէ 4
 փեղացի բնակիչները անուշադրութեան մատնեն իր զաւակներից որեւէ մէկին կռապաշտ իշխանի ծառայութեանը
 յանձնած մարդու արարքն ու չսպանեն նրան, ապա ես իմ հայեացքը կը սեւեռեմ այդ մարդու եւ նրա ցեղի վրայ, 5
 իր ժողովրդի միջից կը վերացնեմ նրան ու նրա հետ բոլոր միաբանածներին, ովքեր կռապաշտ իշխանի հետ
 պոռնկանալու պատճառ դարձան: Վիուկներին ու ոգեհմաններին հեպելելով՝ նրանց հետ պոռնկացող մարդկանց 6
 պիտի հեպապնդեմ ու վերացնեմ նրանց իրենց ժողովրդի միջից: Սրբագործուցէք ու սուրբ եղէք, քանզի ես՝ ձեր
 Տէր Աստուածը, սուրբ եմ: Պահպանեցէք ու կատարեցէք իմ հրամանները: Ես ձեզ սրբագործող Տէր Աստուածն 8
 եմ: Եթէ որեւէ մէկը անիծի իր հօրը կամ իր մօրը, նա մահապարտի թող ենթարկուի: Եթէ նա բանբասել է իր
 հօրը կամ իր մօրը, մահապարտ է: Եթէ որեւէ փղամարդ շնանայ ամուսնացած մի կնոջ կամ իր ընկերոջ կնոջ հետ, 10
 մահապարտի թող ենթարկուեն եւ շնացողը, եւ շնացեալը: Այն փղամարդը, որ կը պառկի իր հօր կնոջ հետ, ուրեմն 11
 նա բացած է լինում իր հօրը ամօթոյքը: Երկուսն էլ թող մահուան դատապարտուեն, քանի որ նրանք ամբարշտացել
 են եւ մահապարտ են: Եթէ որեւէ մէկը պառկի իր հարսի հետ, թող երկուսն էլ մահուան դատապարտուեն, քանի որ 12
 նրանք ամբարշտացել են եւ մահապարտ են: Եթէ որեւէ փղամարդ մի այլ փղամարդու հետ պառկի, ինչպէս կնոջ
 հետ, նրանք պղծութիւն գործած կը լինեն: Երկուսն էլ մահուան թող դատապարտուեն, որովհետեւ մահապարտ են: 13
 Եթէ որեւէ փղամարդ կին առնի մի աղջկայ ու նրա մօրը, դա անօրէնութիւն է: Կրակի մէջ թող այրուեն նա եւ աղջիկն 14
 ու նրա մայրը, որպէսզի ձեր մէջ անօրէնութիւն չլինի: Կենդանու հետ կենակցող փղամարդը թող մահապարտի
 ենթարկուի, իսկ կենդանուն պէտք է սափելցնել: Խառնակուելու նպատակով որեւէ կենդանու մերձեցող կնոջն ու 16
 կենդանուն սպանեցէք: Նրանք թող սպանուեն, քանի որ մահապարտ են: Եթէ փղամարդն ամուսնանայ իր հօրից
 կամ մօրից ծնուած խորթ քրոջ հետ եւ փեսան նրա ամօթոյքը, իսկ խորթ քոյրն էլ փեսան նրա ամօթոյքը, ապա դա
 նախապիմք է. նրանք պէտք է վերանան իրենց ժողովրդի միջից, որովհետեւ նա իր խորթ քրոջ ամօթոյքն է բացած 17
 լինում: Նրանք պիտի ընդունեն իրենց մեղքերի հատուցումը: Եթէ փղամարդը պառկի դաշտանի մէջ գրնուող կնոջ
 հետ եւ բանայ նրա ամօթոյքը, քանի որ բացել է նրա արեան աղբիւրը, իսկ սա էլ նրան ցոյց է փոսել իր արեան 18
 աղբիւրը, ուրեմն երկուսն էլ թող վերանան իրենց ժողովրդի միջից: Քո հօրաքրոջ եւ մօրաքրոջ ամօթոյքը չբանաս, 19
 որովհետեւ բացած ես լինում մերձաւորներիդ ամօթոյքները: Նրանք իրենց գործած մեղքի համար պատիժ թող կրեն
 եւ անժառանգ մեռնեն: Եթէ որեւէ փղամարդ պառկի իր քեռու կնոջ հետ, ուրեմն նա բացած է լինում իր քեռուն 20
 պատկանող ամօթոյքը: Նրանք իրենց գործած մեղքի համար պատիժ թող կրեն եւ անժառանգ մեռնեն: Եթէ որեւէ 21
 փղամարդ պառկի իր եղբոր կնոջ հետ, դա պղծութիւն է. նա բացած է լինում իր եղբորը պատկանող ամօթոյքը,
 ուրեմն նրանք անժառանգ թող մեռնեն: Կը պահպանէք իմ բոլոր հրամաններն ու իմ բոլոր պատուիրանները եւ կը 22
 կատարէք դրանք: Թող ձեզ ջներժի այն երկիրը, ուր ես փանելու եմ ձեզ՝ այնքեղ բնակուելու համար: Մի՛ հեպելէք 23
 այն ժողովուրդների օրէնքներին, որոնց ես վանելու եմ ձեր միջից, որովհետեւ նրանք կատարեցին բոլոր այդ վատ
 արարքները, եւ ես նողկանք զգացի նրանց հանդէպ: Ես ձեզ ասացի. «Դուք կը ժառանգէք այդ երկիրը, եւ ես 24
 ձեզ այն կրամ իբրեւ սեփականութիւն, մի երկիր, ուր կայք ու մեղր է հոսում»: Ես եմ ձեր Տէր Աստուածը, որ ձեզ
 առանձնացրեց բոլոր ժողովուրդներից: Ինքնե՛րդ փարբերակեցէք մաքուր եւ անմաքուր անասունները, մաքուր եւ 25
 անմաքուր թռչունները, ձեզ մի՛ պղծէք անմաքուր անասուններով, թռչուններով ու երկրի ամէն փեսակ սողուններով,
 որոնց ես առանձնացրել եմ ձեզ համար իբրեւ անմաքուրների: Ինձ համար սուրբ եղէք, որովհետեւ ես՝ ձեր Տէր 26
 Աստուածը, սուրբ եմ: Ես ձեզ առանձնացրի բոլոր ժողովուրդներից, որպէսզի իմը լինէք: Եթէ որեւէ փղամարդ կամ 27
 կին վիուկ կամ ոգեհմայ լինի, թող մահապարտի ենթարկուի. թող նրանց քարկոծեն, որովհետեւ մահապարտ են»:

Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Խօսի՛ր Ահարոնի որդիների՝ քահանաների հետ եւ նրանց ասա՛. «Թող 21
 նրանք անմաքուր չհամարուեն իրենց ազգականի, բարեկամի կամ իրենց հարեանի դիակներին դիպչելով՝՝ բացա- 2
 ռութեամբ երբ կը դիպչեն հօր կամ մօր, որդու կամ աղջկայ, եղբոր կամ քրոջ, չամուսնացած եւ իրենց մօտ ապրող
 քրոջ դիակներին: Եթէ սրանց դիպչեն, անմաքուր կը համարուեն: Քահանան գլխատր դէմք լինելով՝ թող անմաքուր 3
 չլինի ջթոյլաբարուող դիակի դիպչելով: Քահանաները ի նշան սզի իրենց գլուխը թող չածիլեն, մօրութների ծայրերը 4
 չկտրեն եւ իրենց մարմնի վրայ դաջուածքներ չանեն: Թող սուրբ լինեն իրենց Աստուծո առաջ եւ չարափառուեն 5
 իրենց Աստուծու անունը, որովհետեւ իրենք՝ քահանաներն են, որ գոհ են մատուցում իրենց Տէր Աստուծուն: Նրանց 6
 սուրբ պէտք է լինեն: Քահանաները պոռնիկ կամ պղծուած կին չպէտք է առնեն: Չպէտք է առնեն նաեւ ամուսնուց
 բաժանուած կին, որովհետեւ քահանան սուրբ պէտք է լինի իր Տէր Աստուծու համար եւ պիտի մաքրի իրեն: Սրբա- 7
 գործուած քահանան է, որ պիտի մատուցի ձեր Տէր Աստուծու պատարագը: Նա սուրբ պէտք է լինի, քանզի ես՝ Տէրս, 8
 որ սրբագործում եմ քահանաներին, սուրբ եմ: Եթէ քահանայի դուստրը պոռնկութեամբ պղծուի, նա արափառուած 9
 կը լինի իր հօր անունը. նա պէտք է հրով այրուի: Գլխին օծութեան իւղ ունեցող, պատմուճան հագնելու արժանա- 9

ցած եւ իր եղբայրների մէջ աւագ եղող քահանան ի նշան սգոյ գլխարկը թող չհանի, իր հագուստները չպարառուի, վախճանուած մարդուն չհիպչի, - եթէ նոյնիսկ դա իր հայրը կամ մայրն է, - եւ իրեն չպղծի: Յուդարկատրութեանը մասնակցելու համար սրբարաններից թող դուրս չգայ, որպէսզի իր Աստուծոյ սրբարանը չպղծի, որովհետեւ նա իր վրայ կրում է Աստուծոյ օծութեան սուրբ խոր: Այո՛, եւ եւմ Տէրը: Աւագ քահանան իր ժողովրդի միջից կոյս աղջիկ պիտի առնի: Այրի, ամուսնալուծուած կամ պոռնիկ կին չպիտի առնի, այլ իր ժողովրդի միջից մի կոյս աղջիկ պիտի առնի որպէս կին: Նա իր սերունդ չպիտի պղծի իր ժողովրդի մէջ, որովհետեւ եւ եւմ Տէրը, որ սրբագործում եմ նրան»: Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց ասաց. «Խօսի՛ր Ահարոնի հետ եւ նրան ասա՛. «Եթէ քո գալիք սերունդներից որեւէ մէկը մարմնական արար ունենայ, ուրեմն իր Աստուծուն նա թող պարարագ չմարուցի: Արար ունեցող որեւէ մարդ, լինի նա կաղ կամ կոյր, կարճ քթով կամ ականջաւոր, ձեռքը կամ ոտքը կտրուած, կուզ կամ շիլ, աչքը վնասուած, քոս, քաղցկեղ կամ մէկ ամորձիք ունեցող, մի խօսքով՝ Ահարոն քահանայի սերնդի մէջ մարմնական արար ունեցող որեւէ մարդ թող չմարուցայ քո Աստուծոյ գոհ մարուցելու, որովհետեւ նա մարմնական արար ունի: Աստուծոյ գոհ մարուցելու համար նա չպէտք է մօտենայ գոհաստեղանին, որովհետեւ Աստուծոյ ընծաները սրբութիւն սրբոց են: Այդ սրբութիւններից նա կարող է ուրել, բայց վարագոյրին թող չմօտենայ եւ գոհաստեղանին չհիպչի, որովհետեւ նա մարմնական արար ունի: Իր Աստուծոյ սրբարանը նա չպէտք է պղծի, քանզի եւ եւմ Տէրը, որ սրբագործում եմ քահանաներին»: Մովսէսը Ահարոնին, նրա որդիներին ու բոլոր իսրայէլացիներին հաղորդեց Աստուծոյ այս պարգաւմները:

22, 2 Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Ահարոնին ու նրա որդիներին ասա՛, որ զգուշութեամբ վարուեն իսրայէլացիների ինձ մարուցած սրբութիւնների հետ, որպէսզի իրենց մարուցած գոհերով չարարաւորեն իմ սուրբ անունը, քանզի եւ եւմ Տէրը: Նրանց կ'ասես. «Ձեր յեղորդներից մի մարդ, ինչ սերնդի էլ պարկանի, եթէ անմաքուր վիճակում մօտենայ վկայութեան խորանին, որպէսզի գոհ մարուցի այն, ինչ իսրայէլացիներն են մարուցում Տիրոջը, ապա եւ նրան կ'ոչնչացնեն, քանզի եւ եւմ Տէրը: Եթէ Ահարոն քահանայի որդիներից մէկը բորոպ է կամ սերմնահոսութիւն ունի, իրաւունք չունի գոհաբերութիւնների միջ ուրելու, մինչեւ որ չմաքուրի: Ով որ դիպչի մեռելից պղծուած որեւէ բանի, ով որ առնական սերմի կորուստ ունենայ, ով որ մօտենայ մի պիղծ սողունի կամ մի մարդու, որը պղծուած է ամէն փեսակ պղծութիւններով, ով որ դիպչի դրանց, թող անմաքուր համարուի մինչեւ երեկոյ: Նա մարուցուած գոհաբերութիւններից չպէտք է ուրի, մինչեւ որ իր մարմինը չուայ ջրով: Արեւը մայր մընելուց յետոյ նա մաքուր թող համարուի եւ դրանից յետոյ միայն նա կարող է ուրել մարուցուած սրբութիւններից, որովհետեւ դա է նրա ուրելիքը: Քահանան սարկած կամ գազանից յօշոտուած կենդանու միս չպէտք է ուրի, որպէսզի անմաքուր չդառնայ: Եւ եւմ Տէրը: Նրանք պէտք է կարարեն իմ կարգադրութիւնները, որպէսզի մեղք գործած չլինեն եւ իմ պարգաւմները զանց առնելու պարճառով մահապարժի չենթարկուեն: Եւ եւմ քահանաներին սրբագործող Տէրը: Որեւէ օտարագի այդ սրբագործուած ուրելիքից չպէտք է ուրի: Ոչ քահանայի մօտ եկած պանդուխտը, ոչ էլ վարձկանը այդ սրբագործուած ուրելիքից չպէտք է ուրեն: Իսկ եթէ քահանան դրանով մարդ է գնել, այդ մարդը կարող է ուրել այդ ուրելիքից: Նրա աղախիներին ծնուածները եւ կարող են ուրել նրա ուրելիքից: Եթէ քահանայի դուստրը ամուսնանայ քահանայական ընտանիքից չսերած մի փղամարդու հետ, ապա նա չի կարող ուրել սրբութիւններից: Իսկ եթէ քահանայի դուստրը այրիանայ կամ ամուսնալուծուած լինի եւ առանց գաւակ ունենալու վերադառնայ հայրական տունը, ապա, ինչպէս իր մանկութեան օրերին, կարող է ուրել իր հօր ուրելիքներից: Քահանայական ընտանիքին չպարկանող մարդը իրաւունք չունի դրանից ուրելու: Եթէ որեւէ մէկն անգիտակցաբար ուրի սրբութիւններից, թող իր կերածի արժէքի վրայ աւելացնի դրա մէկ հինգերորդը եւ վերադարձնի քահանային: Թող նրանք չպղծեն այն սրբութիւնների սրբութիւնները, որ Իսրայէլի որդիներն առանձնացրել են Տիրոջ համար: Նրանք սրբութիւնների սրբութիւնն ուրելով՝ իրենց վրայ բերում են մեղքեր ու յանցանքներ: Եւ եւմ դրանք սրբագործող Տէրը»: Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Խօսի՛ր Ահարոնի, նրա որդիների ու իսրայէլացի ամբողջ ժողովրդի հետ եւ ասա՛ նրանց. «Եթէ Իսրայէլի որդիներից կամ իսրայէլացիների մէջ բնակութիւն հաստատուած եկուորներից մէկը ըստ իր ուխտի կամ ըստ իր ցանկութեան բերի իր նուէրը, որ պիտի մարուցուի Տիրոջը որպէս ողջակէզ, ապա դա թող ընդունելի լինի ձեր կողմից, եթէ այն նախից բերուած արու եւ ոչ արարաւոր արջառ է, ոչխար կամ այծ: Արարաւոր անասուն չմարուցէք Տիրոջը, որովհետեւ ձեր արածը ընդունելի չի լինի: Եթէ որեւէ մէկը Տիրոջը փրկութեան գոհ մարուցի ըստ իր ուխտի կամ ըստ իր ցանկութեան, լինի դա արուած ուխտ թէ կամաւոր գոհաբերութիւն եւ կամ փօսի առթիւ արուած գոհաբերութիւն, ապա արջառների կամ ոչխարների նախից բերուած կենդանին ընդունելի կը լինի, եթէ այն արարաւոր չէ: Այն ոչ մի արար չպէտք է ունենայ: Կոյր, կաղ, ջարդուած ունեցող, լեզուն կտրուած կամ ուռուցք ունեցող, քոսով կամ քոր ունեցող անասուն թող չմարուցեն Տիրոջը. դրանցից Տիրոջ գոհաստեղանին ողջակէզ չբերէք: Ականջը կտրուած կամ պոչաւոր արջառն ու ոչխարը կարող եւ իբրեւ կամաւոր ընծայ մորթել, բայց դա քո արած ուխտի համար ընդունելի չէ: Ամորձիքը ճմլուած, ճգնուած, կտրուած կամ կտրուած կենդանին Տիրոջը չմարուցէք եւ ձեր բնակած երկրում նման բաներ չանէք: Այլագի մարդուց նման կենդանիներ չառնէք ձեր Աստուծոյ գոհաբերելու համար, որովհետեւ դրանք թերութիւններ եւ արարներ ունեն: Ձեր կողմից արուած այդ գոհերը ընդունելի չեն լինի ինձ համար»: Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Նորածին հորթը, գառը կամ ուղը եթէ օր պէտք է մնայ մօր մօտ: Ութերորդ օրից սկսած եւ դրանից յետոյ այն կարող է ընդունելի լինել՝ Տիրոջը գոհաբերուելու համար: Կովը, ոչխարը եւ դրանցից ծնուածները միեւնոյն օրը մի՛ մորթէք: Եթէ Տիրոջը գոհութեան գոհ եւ մարուցում, ապա այն մարուցի՛ր այնպէս, որ քո գոհածը ընդունելի լինի: Չոհի միսը պէտք է ուրուի նոյն օրը. այդ միջ յաջորդ օրուան չթողնէք: Եւ եւմ Տէրը: Կը պահպանէք իմ պարտիրանները եւ կը կարարէք դրանք, քանզի եւ եւմ Տէրը: Իմ սուրբ անունը մի՛ արարաւորէք, քանզի եւ եւմ Տէրը: Եւ սուրբ կը լինեն Իսրայէլի որդիների մէջ: Եւ եւմ ձեզ սրբագործող Տէրը, որ ձեզ հանեց Եգիպտացիների երկրից, որպէսզի ձեր Աստուծոյ լինի: Եւ եւմ Տէրը»:

23, 2 Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Խօսի՛ր Իսրայէլի որդիների հետ եւ նրանց ասա՛. «Տիրոջը նուիրուած այն փօսերը, որ սուրբ պիտի կոչէք, հետեւեալներն են. Վեց օր պիտի աշխարհես, իսկ եօթներորդ՝ շաբաթ օրը հանգստեան օր է եւ սուրբ՝ Տիրոջը նուիրուած: Այդ օրը ոչ մի աշխարհանք չէք կարարի, որովհետեւ այն Տիրոջը

նուիրում շաբաթ օրն է, երբ հանգստանում են բոլոր փնտրում: Տիրոջը նուիրում փօները, որոնք սուրբ են 4
հռչակում եւ որոնք պիպի նշէք, հեպտեակներն են. Առաջին ամսի փասնհինգերորդ օրուայ երեկոյեան Տիրոջ 5
Ջարիկն է: Նոյն ամսի փասնհինգերորդ օրը Տիրոջը նուիրում Բաղարջակերաց փօնն է. եօթը օր բաղարջ 6
հաց պիպի ուրէք: Նշում առաջին օրը ձեզ համար սուրբ է: Ոչ մի առփնին գործ չպիպի անէք: Եօթը օր 7, 8
ողջակէգներ պիպի մաքուցէք Տիրոջը, իսկ եօթներորդ օրը սուրբ պէք է լինի ձեզ համար: Ոչ մի առփնին գործ
չպիպի անէք»: Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Խօսի՛ր Իսրայէլի որդիների հետ եւ նրանց ասա՛. «Երբ կը 9, 10
մընէք այն երկիրը, որ ես փալու եմ ձեզ, եւ կը հնձէք նրա հունձը, առաջին խորձը՝ ձեր հնձի բերքը, կը բերէք
քահանային: Նա խորձը պէք է ընծայաբերի Տիրոջը իբրեւ ձեր կողմից արուած ընդունելի նուէր: Քահանան 11
այն պէք է ընծայաբերի շաբաթին յաջորդող առաջին օրուայ առաւօտեան: Խորձը ընծայաբերելու օրը նաեւ մէկ
փարեկան ոչ արաքաւոր ոչխար պէք է ողջակիզէք Տիրոջ համար: Նաեւ գոհաբերուածը՝ իղով հունցում երկու 12
փասներորդ գրիւ ընփրի ալիւր պիպի մաքուցէք: Դա Տիրոջը մաքուցուող գոհաբերութիւն է՝ Տիրոջն ընծայաբերուող
անուշահոտ գոհ: Իբրեւ նուէր՝ նաեւ մէկ քառորդ դորակ գինի: Մինչեւ այդ նուէրները ձեր Ասքծուն չընծայէք, 14
բաղարջ կարկանդակ, աղացած աղանձ չուրէք: Դա յաիպենական օրէնք թող լինի ձեր սերունդների մէջ, ձեր
բոլոր փնտրում: Նաշուեցէք. ուխտի խորձ մաքուցելու շաբաթ օրուայ յաջորդ օրուանից ամբողջ եօթը շաբաթ, 15
մինչեւ վերջին շաբաթուայ յաջորդ օրն անում է յիսուն օր: Այդ յաջորդ օրն էլ Տիրոջը նոր գոհ կը մաքուցէք: Ձեր 16, 17
փնտրից կ'ընծայաբերէք ձեր նուէրը՝ երկու բաղարջ կարկանդակ: Իւրաքանչիւր կարկանդակը պիպի հունցում լինի
երկու փասներորդական գրիւ ընփրի ալիւրով: Թթխմորով պիպի եփուեն դրանք, Տիրոջը փրուող առաջին բերքից:
Նացերի հետ պիպի մաքուցէք մէկ փարեկան ոչ արաքաւոր եօթը գառ, նախրից՝ մէկ հորթ եւ ոչ արաքաւոր երկու 18
խոյ: Դրանք ողջակէզ պիպի լինեն Տիրոջը: Անարիւն գոհաբերութիւններն ու գինին Տիրոջը մաքուցում անուշահոտ
բուրմունք են: Առաջին հնձից պարրասպում բաղարջ կարկանդակների հետ կը մաքուցէք մեղքերի քաւութեան 19
համար մէկ նոխազ եւ մէկ փարեկան երկու գառ՝ իբրեւ փրկութեան գոհաբերութիւն: Քահանան դրանք առաջին 20
բերքից պարրասպում բաղարջ կարկանդակների հետ որպէս նուէր պիպի ընծայաբերի Տիրոջ առաջ: Դրանք
երկու գառների հետ պէք է ընծայաբերուն Տիրոջը եւ պարկանեն մաքուցող քահանային: Այդ օրը կը համարէք 21
անուանի օր, դա սուրբ թող լինի ձեզ համար: Այդ օրը ոչ մի առփնին գործ չանէք: Դա յաիպենական օրէնք թող
լինի ձեր սերունդների մէջ, ձեր բոլոր փնտրում: Ձեր արտերը հնձելիս կրկին չվերադառնաք չինձուածը հնձելու 22
կամ հնձի ժամանակ ընկած հասկերը հաւաքելու համար, այլ դրանք աղքատին ու պանդխտին կը թողնէք: Ես եմ
ձեր Տէր Ասքուածը»: Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Խօսի՛ր Իսրայէլի որդիների հետ եւ ասա՛. «Եօթներորդ 23, 24
ամսի առաջին օրը ձեզ համար հանգստեան օր թող լինի՝ Տիրոջը նուիրաբերում մի սուրբ փօն, որ շէփորներով է
ազդարարում: Այդ օրը ոչ մի առփնին գործ չպիպի անէք, այլ Տիրոջը ողջակէզ պիպի մաքուցէք»: Տէրը խօսեց 25, 26
Մովսէսի հետ ու ասաց. «Եօթներորդ ամսի փասներորդ օրը Քաւութեան օր է: Այն ձեզ համար անուանի եւ սուրբ
օր թող լինի: Ամսի իններորդ օրուայ երեկոյից սկսած ձեր անձը զրկեցէք եւ Տիրոջը ողջակէգներ մաքուցեցէք: Այդ 28
օրը ոչ մի առփնին գործ չանէք, քանզի դա Քաւութեան օր է ձեզ համար, որպէսզի դուք ձեր մեղքերը քաւէք ձեր
Տէր Ասքծու առաջ: Ով այդ օրը իր մարմինը չի զրկի, կը վերանայ իր ժողովրդի միջից: Ով այդ օրը գործ կ'անի, 29, 30
կը վերանայ իր ժողովրդի միջից: Ոչ մի առփնին գործ չանէք: Դա յաիպենական օրէնք թող լինի ձեր սերունդների
մէջ, ձեր բոլոր փնտրում: Դա շաբաթների շաբաթ թող լինի ձեզ համար: Ամսի իններորդ օրուայ երեկոյից մինչեւ 32
յաջորդ օրուայ երեկուն զրկեցէք ձեր մարմինը եւ հանգստացէք»: Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Խօսի՛ր 33, 34
Իսրայէլի որդիների հետ եւ նրանց ասա՛. «Եօթներորդ ամսի փասնհինգերորդ օրը ի պարիւ Տիրոջը եօթը օր պիպի
նշէք Տաղաարահարաց փօնը: Առաջին օրը թող սուրբ համարուի, այդ օրը ոչ մի առփնին գործ չանէք: Այդ 35, 36
եօթը օրերին ողջակէգներ պիպի մաքուցէք Տիրոջը, իսկ եօթներորդ օրը ձեզ համար անուանի եւ սուրբ օր թող
լինի: Ողջակէզ կը մաքուցէք Տիրոջը, որովհետեւ դա փօնի վերջին օրն է: Այդ օրը ոչ մի առփնին գործ չանէք:
Սրանք են Տիրոջ պարուին կարարուող փօները, որ դուք պիպի նշէք եւ դրանք սուրբ պիպի համարէք, որպէսզի 37
ամէն օր Տիրոջը ընծայ մաքուցէք ձեր ողջակէգները, անարիւն գոհաբերութիւններն ու գինին: Սրանք պիպի 38
մաքուցուեն բացի այն ընծաներից, որոնք ընծայաբերում են Տիրոջը շաբաթ օրերը, բացի ձեր ուխտի ընծաներից
եւ ձեր միւս կամաւոր գոհաբերութիւններից, որոնք մաքուցում են Տիրոջը: Եօթներորդ ամսի փասնհինգերորդ 39
օրը, երբ հաւաքէք արտերի բերքը, Տիրոջ պարուին եօթը օր փօն պիպի կարարէք: Առաջին եւ ութերորդ օրը պիպի
հանգստանաք: Առաջին օրը կ'առնէք ծառերի գեղեցիկ պտուղներ, արմաւենու ճիւղեր, փրեւախիտը ծառերի եւ 40
ուռենիների ճիւղեր, ձորի բարդիների ճիւղեր, որպէսզի Տիրոջ առաջ եօթը օր ուրախանաք: Տարուայ այդ եօթը 41
օրը որպէս Տիրոջ փօն կը փօնէք: Դա յաիպենական օրէնք թող լինի ձեր սերունդների մէջ: Եօթներորդ ամսին
կը կարարէք այդ փօնը: Եօթը օր վրանների մէջ կ'ապրէք: Իսրայէլացի բոլոր փրեղաբնակները վրանների մէջ 42
թող ապրեն, որպէսզի ձեր բոլոր սերունդներն իմանան, որ, երբ ես իսրայէլացիներին հանում էի Եգիպտացիների
երկրից, վրանների մէջ էի բնակեցրել նրանց: Ես եմ ձեր Տէր Ասքուածը»: Եւ Մովսէսը իսրայէլացիներին պարմեց 44
Տիրոջ փօների մասին:

Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Իսրայէլի որդիներին պարուիրի՛ր, որ լուսաւորութեան համար ձիթապղղի 24, 2
նոր ճգնած մաքուր ձիթախղ բերեն քեզ, որպէսզի կանթեղը միշտ վառ մնայ վկայութեան խորանի մէջ, վարագոյրի 3
դրսի կողմը: Ահարոնն ու նրա որդիները երեկոյից մինչեւ առաւօտ այն փրեւապէս թող վառ պահեն Տիրոջ առաջ:
Դա յաիպենական օրէնք թող լինի ձեզ համար ձեր սերունդների մէջ: Տիրոջ առաջ, սուրբ աշտանակի վրայ մինչեւ 4
առաւօտ վառ պահեցէք կանթեղները: Կը վերցնէք ընփրի ալիւր եւ դրանից փասներկու բաղարջ կարկանդակ 5
կը պարրասպրէք: Ամէն մի կարկանդակի քաշը երկու փասներորդական հիմէն թող լինի: Տիրոջ առաջ, սուրբ 6
սեղանի վրայ դրանք կը դնէք երկու շարքով. ամէն մի շարքի վրայ վեց կարկանդակ: Իւրաքանչիւր շարքի վրայ կը 7
դնես մաքուր կնդրուկ եւ աղ: Դրանք Տիրոջն ընծայաբերուող հացեր են ի յիշարակ Իսրայէլի փասներկու ցեղերի:
Իբրեւ իսրայէլացիների կողմից յաիպենական ուխտ, իւրաքանչիւր շաբաթ այդ փասներկու հացերը միշտ Տիրոջ 8
առաջ կը դնէք: Այդ հացերը պարկանում են Ահարոնին ու նրա որդիներին: Նրանք թող այդ հացերը ուրբեն մի 9
սուրբ փրեղում, քանի որ դա Տիրոջն ընծայաբերուող նուէրների մէջ ամենասուրբն է: Դա յաիպենական օրէնք է»:

10 Իսրայելացիների մէջ մի մարդ էր ապրում, որը որդին էր եգիպտացի մի փղամարդու, բայց մայրը իսրայելացի էր:
 11 Բանակապետիում կռիւ արեցին իսրայելացի կնոջից ծնուած այս մարդն ու մի ուրիշ իսրայելացի: Իսրայելացի կնոջ
 որդին փուռեց Տիրոջ անունը եւ հայտոյեց: Նրան բերեցին Մովսէսի մօտ: Նրա մօտ անունը Սալամիթ էր: Նա Դանի
 12 ցեղից Դաբբիի դուստրն էր: Այդ մարդուն հսկողութեան փակ պահեցին, որպէսզի Աստուծու հրամանով դարեն նրան:
 13, 14 Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Հայտոյող այդ մարդուն հանեցէք բանակապետիից դուրս, եւ նրանք, ովքեր
 լսել են նրա հայտոյանքը, որպէս վկայ թող իրենց ձեռքերը դնեն նրա գլխին, եւ ամբողջ ժողովուրդը թող քարկոծի
 15 նրան: Կը խօսես Իսրայելի որդիների հետ եւ նրանց կ'ասես. «Ով որ կը հայտոյի Աստուծուն, իր մեղքի պատիժը կը
 16 կրի: Ով որ կը հայտոյի Տիրոջ անունան, թող մահապատժի ենթարկուի: Ամբողջ ժողովուրդը թող քարկոծի նրան:
 17 Աստուծուն հայտոյողը, օտարական լինի նա թէ փեղաբնակ, մահապատժի թող ենթարկուի: Եթէ որեւէ մէկը մարդ
 18 ծեծի, եւ սա մեռնի, ծեծողը մահապատժի թող ենթարկուի: Ով անասուն կը սպանի, անասունի փրկոջը նոյնպիսի
 19 անասունով թող հատուցի: Եթէ որեւէ մէկը խեղանդան դարձնի իր մերձաւորին, ինչ որ արել է, նոյնն էլ թող անեն
 20 իրեն: Ջարդուածքի դիմաց՝ շարդուածք, աչքի դիմաց՝ աչք, աբամի դիմաց՝ աբամ: Ինչ խեղուածք որ մէկը միսսին
 21 պատճառի, նոյնով թող պատժուի: Եթէ մարդ է ծեծել, եւ սա մահացել է, ծեծողը մահապատժի թող ենթարկուի:
 22, 23 Միեւնոյն օրէնքը թող կիրառուի եւ օտարականի, եւ քանակապետիից դուրս հանեցին այն մարդուն, որ հայտոյել էր: Ամբողջ ժողովուրդը
 քարկոծեց նրան: Իսրայելացիներն արեցին այնպէս, ինչպէս Տէրն էր պատուիրել Մովսէսին:

25, 2 Տէրը Մինա լեռան վրայ խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Իսրայելի որդիներին ասա՛. «Եթէ մտնէք այն երկիրը,
 3 որ ես փոխու եմ ձեզ, թող հանգստանայ նաեւ այդ հողը, քանի որ Տիրոջ շաբաթն է: Վեց փարի կը մշակես քո արփը,
 4 վեց փարի կ'էրես քո այգին եւ կը հաւաքես դրանց բերքը: Եօթներորդ փարին հանգստեան շաբաթ թող լինի այդ
 5 հողի համար, քանի որ շաբաթը Տիրոջն է պատկանում: Քո արփը չես մշակի, քո այգին չես էրի: Քո արփում ինքն
 6 իրեն աճած բոյսը չես հնձի, Տիրոջը նուիրաբերուելիք խաղողը չես քաղի, քանի որ այդ հողի հանգստեան փարին
 7 է: Հանգստեան փարուայ ինքնաբոյս բերքը կերակուր թող լինի ձեզ՝ քո ծառայի, քո աղախնու, քո վարձկանի, քեզ
 8 մօտ բնակութիւն հաստատած օտարականի, քո անասունի եւ քո երկրի գազանների համար: Նրա փուռն ամբողջ
 9 բերքը թող կերակուր լինի նրանց համար: Հանգստեան փարուց սկսած՝ կը հաշուես եօթն անգամ եօթը փարի, եւ
 10 եօթն անգամ եօթը փարին կը լինի քառասունինը փարի: Յիսուներորդ փարուայ եօթներորդ ամսի փասներորդ օրը
 շեփոր հնչեցնելով կ'ազդարարէք ձեր ամբողջ երկրին: Քաւութեան օրը ձեր ամբողջ երկրում շեփոր կը հնչեցնէք:
 11 Կը սրբագործէք յիսուներորդ փարին եւ ձեր երկրի բոլոր բնակիչների համար ազատագրում կը յայտարարէք: Դա
 ազատագրման փարի ազդարարելու նշան թող լինի: Իւրաքանչիւր որ պէտք է վերադառնայ իր կալուածքը, իւրա-
 12 քանչիւր որ պէտք է գնայ իր ազգաբնակիչին, որովհետեւ դա ազատագրման ազդարարն է: Յիսուներորդ փարին թող
 13 ձեզ համար յոբելեանական փարի լինի: Չպէտք է ցանէք, չպէտք է հնձէք ինքն իրեն աճած բոյսը, Տիրոջն ընծայուած
 14 խաղողը չպէտք է քաղէք, քանզի այդ փարին ազատագրում ազդարարող յոբելեանական փարի է: Այն թող սուրբ
 15 լինի ձեզ համար: Արփում ինքն իրեն բուսած եւ աճած բերքը կերէք: Ազատագրում հռչակուած յոբելեանական փա-
 16 րում իւրաքանչիւր որ թող վերադառնայ իր կալուածքը: Եթէ որեւէ մէկը իր մերձաւորին որեւէ բան է վաճառում կամ
 17 իր մերձաւորից որեւէ բան է գնում, թող նրան չխաբի: Յոբելեանական փարուց յետոյ եղած փարիների հաշուով
 18 պիտի գնես քո մերձաւորից, եւ նա էլ հնձի փարիների հաշուով պիտի վաճառի քեզ: Ինչքան շատ են լինում մին-
 19 չես ազատագրման փարին ընկած փարիները, այդքան թանկ պիտի գնես, եւ ինչքան քիչ լինեն փարիները՝ այդքան
 20 էժան, որովհետեւ արդիւնքի քանակով է, որ նա վաճառելու է քեզ: Եւ ոչ որ իր մերձաւորին չպէտք է խաբի: Երկնչիւր
 21 քո Տէր Աստուծոց. եւ եմ ձեր Տէր Աստուածը: Կը կատարէք իմ բոլոր պատգամներն ու վճիռները: Կը պահպանէք ու
 22 կը կատարէք դրանք եւ երկրում կ'ապրէք ապահով. հողը կը փայ իր բերքը, դուք կուշտ կ'ուրէք եւ երկրում կ'ապրէք
 23 ապահով: Իսկ եթէ ասէք, թէ՛ ի՛նչ պիտի ուրեք այդ եօթներորդ փարում, եթէ չցանենք եւ մեր բերքը չհաւաքենք,
 24 Ուրեքորդ փարում կը ցանէք, իսկ հին բերքը կ'ուրէք մինչեւ իններորդ փարին: Մինչեւ իններորդ փարուայ բերքը
 25 պանդուխտ ու նժոյճել էք: Ձեր կալուածքը եղող ամբողջ հողի համար փրկագին պիտի փար: Եթէ աղքատանայ
 26 քեզ մօտ պարող եղբայրդ եւ վաճառի իր կալուածքի մի մասը, ապա իր մօտիկ ազգակները կարող է գալ ու վերստին
 27 գնելով փրկել իր եղբոր վաճառած արփը: Իսկ եթէ արքա վաճառուող ունետր ազգական չունենայ, ու ինքը յետոյ ի
 28 վիճակի լինելու գնելու, ապա կարող է իր արփը յետ գնելով փրկել: Նա պէտք է հաշուի եւ հանի վաճառքից յետոյ
 29 անցած փարիները եւ մնացածը վճարի նրան, ով գնել էր այն, որից յետոյ արփը նորից կը պատկանի իրեն: Իսկ
 եթէ նա այդքան կարողութիւն չունենայ, որ կարողանայ հողի փրկոջը հատուցել փոխարժէքը, ապա վաճառուածը
 մինչեւ ազատագրման փարին թող պատկանի նրան, ով այն գնել էր: Ազատագրման փարում արփը պէտք է վերա-
 30 դարձուի նախկին փրկոջը: Եթէ որեւէ մէկը վաճառի պարսպապար քաղաքում գրնուող մի բնակելի փուն, ապա
 նա կարող է այն յետ գնել վաճառքի օրուանից յետոյ մէկ փարուայ ընթացքում: Մէկ փարուայ ընթացքում պէտք է
 31 լինի յետգնումը: Իսկ եթէ վաճառողը մէկ փարուայ ընթացքում ի վիճակի չլինի այն յետ գնելու, ապա պարսպա-
 պար քաղաքի մէջ եղած փունը թող առջուտ պատկանի գնողին՝ իբրեւ իր ու իր սերունդների սեփականութիւն:
 32 Դա յետ գնելու ենթակայ չէ անգամ ազատագրման փարում: Պարիսպ չունեցող աւաններում գրնուող փները թող
 ազարակներ համարուեն: Դրանք միշտ ենթակայ են յետգնման, եւ այնպէս բնակուողները ազատագրման փարում
 33 պէտք է դուրս գան: Ղեւրացիների քաղաքներում գրնուող փները, որոնք նրանց կալուածքներն են այդ քաղաքում,
 կարող են միշտ յետ գնուել դեւրացիների կողմից: Եթէ որեւէ մէկը դեւրացու փուն է գնում, ապա ազատագրման
 փարում նա նրանց քաղաքներում գրնուող կալուածքների փներից դուրս պէտք է գալ, որովհետեւ դեւրացիների
 քաղաքներում գրնուող կալուածքների փները նրանց ժառանգական սեփականութիւնն են Իսրայելի որդիների մէջ:
 34 Ղեւրացիների ազարակները, որոնք քաղաքների շուրջն են գրնում, վաճառքի ենթակայ չեն, որովհետեւ դրանք
 35 նրանց յափտեանական կալուածքներն են: Եթէ եղբայրդ աղքատանայ եւ ի վիճակի չլինի աշխատելու, նրան պիտի
 36 պարսպարես իբրեւ եկուորի ու պանդխտի: Նա քեզ մօտ պիտի մնայ ու ապրի: Նրանից վաշխ ու փոկոս չպիտի

վերցնես: Վախեցիր քո Տէր Աստուծոյ, քանզի ես եմ Տէրը: Քո եղբայրը թող քեզ մօտ ապրի: Նրան փոկոսով դրամ 37
 չպիտի փաս եւ աւելին սքանալու ակնկալութեամբ չէ, որ նրան պիտի կերակրես: Ես եմ ձեր Տէր Աստուածը, որ 38
 ձեզ հանեց Եգիպտացիների երկրից, որպէսզի ձեզ փայ Քանանացիների երկիրը եւ լինի ձեր Աստուածը: Եթէ 39
 քեզ մօտ ապրող եղբայրդ աղքատանայ եւ քեզ վաճառուի որպէս ծառայ, ապա թող քեզ ստրուկի ծառայութեամբ
 չծառայի: Նա իբրեւ վարձկան, իբրեւ պանդուխտ թող լինի քեզ մօտ եւ աշխարհ մինչեւ ազատագրման փարին: 40
 Ազատագրման փարում ինքն իր երեխաների հետ թող ազատ արձակուի եւ վերադառնայ իր ցեղի մօտ, թող գնայ իր
 հայրենի կալուածքը: Իմ ծառաներն են նրանք, որոնց ես հանել եմ Եգիպտացիների երկրից: Դրա համար էլ նրանք 42
 իբրեւ ստրուկ չեն վաճառուելու: Չարչարանքով չպիտի փանջես նրան: Երկնչի քո Տէր Աստուծոյ: Ինչ ծառայ կամ 43, 44
 աղախին էլ որ ուզենաս ունենալ, քո շուրջը եղող ազգերից կը վերցնես, ինչպէս եւ ձեր մէջ ապրող օտարականների
 զաւակներից ու նրանց ազգականներից: Որքան զաւակ ունենան ձեր երկրում, բոլորը թող դառնան ձեր սեփական-
 նութիւնը: Նրանց իբրեւ ժառանգութիւն կը յանձնէք ձեր գալիք սերունդներին, նրանք առյաւել ձեր ստրուկները 46
 թող լինեն: Ձեզնից ոչ ոք իր եղբայրներին իսրայէլացիներին, չարչարանքով թող չփանջի: Եթէ հարստանայ քեզ 47
 մօտ հաստատուած եկուորը կամ պանդուխտը, եւ քո աղքատացած եղբայրը վաճառուի քեզ մօտ հաստատուած
 այդ եկուորին կամ պանդուխտին կամ վերջիններիս ընդամենը ընդամենը մտնածին, ապա վաճառուելուց յետոյ նա 48
 պէտք է յետ գնուի. նրա եղբայրներից մէկնումէկը փրկավճարով թող գնի նրան: Նրան փրկավճարով պէտք է գնի
 նրա հօրեղբայրը, հօրեղբոր որդին կամ իր ցեղի արիւնակից ազգականներից մէկը: Իսկ եթէ ինքը հարստանայ,
 թող փրկավճարով գնի ինքն իրեն: Նա, սկսած իր վաճառուելու փարուանից մինչեւ ազատագրման փարին, թող 50
 հաշուի այն պարտքը, որ ինքն ունի իրեն գնած մարդուն: Պարտքի գումարը թող հաշուուի վարձու աշխատողի
 վարձի չափով, նրա մօտ աշխատած փարիների քանակով: Եթէ դեռ շատ ժամանակ կայ մինչեւ ազատագրման 51
 փարին, որպէս փրկագին թող հատուցի իր անձի վաճառքի գնի մէկ մասը: Իսկ եթէ մինչեւ ազատագրման փարին
 քիչ ժամանակ է մնացել, թող հաշուի եւ ըստ մնացած փարիների փայ իր փրկագինը: Նա վարձկան պիտի հա- 53
 մարուի այնքան ժամանակ, որքան փարի որ եղել է նրա մօտ: Չարչարանքով չպիտի փանջես նրան: Իսկ եթէ այս 54
 ձեւերից որեւէ մէկով չի փրկագնուած, ապա ազատագրման փարում թող ազատ արձակուեն ինքն ու իր զաւակները,
 քանզի իսրայէլացիներն իմ ստրուկներն են, իմ ծառաները, որոնց ես հանել եմ Եգիպտացիների երկրից»:

Ես եմ ձեր Տէր Աստուածը: «Ձեզ համար ձեռակերպ կամ քանդակուած կուռքեր մի՛ սրտեղծէք, ձեզ համար արձան 26
 մի՛ կանգնեցրէք եւ ձեր երկրում քարակոթող մի՛ դնէք դրան երկրպագելու համար: Ես եմ ձեր Տէր Աստուածը: Իմ 2
 շաբաթ օրերը պիտի պահէք եւ իմ սրբարաններից երկիրաձուծութիւն պիտի զգաք, քանզի ես եմ Տէրը: Եթէ ըստ 3
 իմ հրամանի ընթանաք, իմ պատուիրանները պահպանէք ու կատարէք դրանք, ապա անձրեւ կ'ուղարկեմ ձեզ իր
 ժամանակին: Տոբ իր բերքը կը փայ, իսկ դաշտերի ծառերը կը փան են իրենց պտուղները: Ձեր կալերում աշխա- 4, 5
 տանքը կը փռի մինչեւ այգեկոտք, իսկ ձեր այգեկոտքները կը փռեն մինչեւ նոր ցանքի ժամանակը: Դուք կուշտ հաց
 կ'ուտէք եւ ձեր երկրում անհոգ կ'ապրէք: Ձեր երկրին խաղաղութիւն կը պարգեւեն, եւ ձեր երկրում պատերազմ 6
 չի լինի: Կը բնէք, եւ չի լինի մէկը, որ ձեզ վախեցնի: Ձեր երկրից կը վերացնեն չարիք պարճառող զաւաններին:
 Դուք հալածական կ'անէք ձեր թշնամիներին, եւ նրանք սպանուած կ'ընկնեն ձեր առաջ: Ձեր հինգ հոգին հալա- 7, 8
 ծական կ'անի հարիւր հոգու, իսկ ձեր հարիւրը՝ բիւրաւորների, ձեր թշնամիները սրի հարուածներից կ'ընկնեն ձեր
 առաջ: Ես բարի աչքով կը նայեմ ձեզ, կ'աճեցնեն ու կը բազմացնեն ձեզ եւ կը կատարեն ձեզ փութ իմ խոստումը: 9
 Այնքան բերք կը ստանաք, որ նախորդ ու դրանից էլ առաջ ստացած բերքը կը բաւարարի ձեզ, բայց հին բերքը 10
 շտեմարանից միշտ պիտի հանէք նոր բերքով լցնելու համար: Ես իմ ուխտապետին պիտի հաստատեմ ձեր մէջ, 11
 եւ ես ձեզնից չեմ խորշելու: Ես պիտի քայլեմ ձեր մէջ եւ պիտի լինեմ ձեր Աստուածը, իսկ դուք պիտի լինէք իմ 12
 ժողովուրդը: Ես եմ ձեր Տէր Աստուածը, որ ձեզ հանեց Եգիպտացիների երկրից, երբ դեռ ստրուկ էիք, քանզի 13
 ձեր ստրկական լծի կապանքները եւ ձեզ համարձակ այսպէղ բերեց»:

«Բայց եթէ չսէք ինձ եւ չկատարէք իմ այս 14
 բոլոր հրամանները, արհամարհէք դրանք, իմ կարգադրութիւններից ձանձրանալով չկատարէք իմ պատուիրան- 15
 ները, վերացնէք իմ հաստատուած ուխտը, ապա ես նոյնը կ'անեմ ձեր նկատմամբ. փազնապալից փառապանքների 16
 կը մատնեմ ձեզ, քոսով ու դեղնախտով կը հիւանդացնեմ ձեզ, որ պակասի ձեր աչքի լոյսը, եւ դուք հալումաշ լինէք: 17
 Այնքան գուր փրկող պիտի ցանէք ձեր սերմերը, եւ ձեր արտերի բերքը ձեր հակառակորդները պիտի ուրբեն: Ես իմ
 զայրացած հայեացքը ձեզ վրայ պիտի յառնեմ, եւ դուք պիտի ընկնէք ձեր թշնամիների առաջ: Ձեզ պտղուները ձեզ 18
 հալածական պիտի անեն, եւ դուք փախստական պիտի լինէք, եթէ անգամ որեւէ մէկը չհալածի ձեզ: Եթէ նման 19
 պատիժներից յետոյ էլ ինձ չսէք, ձեր գործած մեղքերի համար եօթնապարիկ աւելի պիտի պատժեն: Ես պիտի 20
 խորտակեմ ձեր ամբարտաւան պարծենկոտութիւնը, երկինքը ձեզ վրայ երկաթի պէս ծանր պիտի դարձնեմ, իսկ 21
 ձեր հողը՝ պղնձի պէս կարծր: Ձեր գորտիւնը ի չիք պիտի դառնայ, հողը ձեր ցանած սերմի չափով իսկ բերք 22
 պիտի չտայ, ոչ էլ երկրի ծառերը պտուղ պիտի փան: Իսկ եթէ դուք շարունակէք շեղուել ուղիղ ճանապարհից ու 23
 չկամենաք լսել ինձ, ձեր գործած մեղքերի համեմատ եօթնապարիկ աւելի պիտի պատժեն ձեզ: Ձեզ վրայ պիտի 24
 ուղարկեմ երկրի վայրի զաւաններ, նրանք պիտի լափեն ձեզ ու պիտի յօշոտեն ձեր անասունները: Այսպիսով պիտի 25
 պակասեցնեն ձեր թիւը, եւ ձեր ճանապարհները ամայի պիտի դառնան: Իսկ եթէ դրանից յետոյ էլ չխրատուէք 26
 ու հակառակուէք ինձ, ես դարձեալ, զայրանալով, պիտի հակառակուեմ ձեզ եւ ձեր գործած մեղքերի համեմատ 27, 28
 եօթնապարիկ աւելի պիտի պատժեն ձեզ: Ձեզ սրակոտոր պիտի անեմ լուծելու համար իմ ուխտի վրէժը: Եւ եթէ 29
 ամբարնաք ձեր քաղաքներում, եւ ձեզ մահ պիտի ուղարկեմ, եւ դուք պիտի մատնուէք թշնամիների ձեռքը: Երբ 30
 ձեզ նեղեմ հացի պակասութեամբ, փասը կին ձեզ հաց պիտի եփեն մէկ թոնրի մէջ եւ ձեզ հաց պիտի բաժանեն 31
 էլ, զայրանալով, պիտի հակառակուեն ձեզ եւ ձեր գործած մեղքերի համեմատ եօթնապարիկ աւելի պիտի պատժեն 32
 ձեզ: Դուք պիտի ուրբէք ձեր փղաների ու ձեր աղջիկների միտը: Ես պիտի կործանեմ ձեր արձանները, պիտի 29, 30
 խորտակեմ ձեր փայտեայ ձեռակերպ կուռքերը: Ձեր դիակները պիտի նետեն ձեր ջարդուփշոյր եղած կուռքերի
 բեկորների վրայ, եւ իմ հոգին պիտի խորշի ձեզնից: Ձեր քաղաքները աւերակ պիտի դարձնեն, պիտի ամայացնեն 31
 ձեր սրբարանները եւ ձեր գոհաբերութիւնների անուշ բոյրը այլեւս չպիտի հոտոտեն: Պիտի աւերեն ձեր երկիրը, 32

33 եւ նրա մէջ ապրող ձեր թշնամիները պիտի զարմանան դրա վրայ: Ձեզ պիտի ցրեն փարբեր ժողովուրդների մէջ,
 եւ ձեզ վրայ իջած սուրը պիտի կոտորի ձեզ: Ձեր երկիրը աւերակ պիտի դառնայ, իսկ ձեր քաղաքները՝ ամայի:
 34, 35 Այնքան ժամանակ, որ երկիրը աւերակ պիտի մնայ, պիտի վայելի իր հանգստեան օրերը, իսկ դուք պիտի լինէք
 ձեր թշնամիների երկրում՝ օտար երկրում: Այնքան ժամանակ, որ երկիրը աւերակ պիտի մնայ, պիտի վայելի իր
 հանգստեան օրերը, պիտի հանգստանայ այն շաբաթ օրերի փոխարէն, որ չհանգստացաւ ձեր այնպէղ բնակու-
 36 ելու ժամանակ: Ձեր թշնամիների երկրում վերապրածներիդ սրտում վախ պիտի գցեն. նրանք պիտի սարսռան
 քերտերների սօսափիննից, նրանք փախուսարի պիտի դիմեն, ինչպէս փախչում են ռազմի դաշպից, եւ պիտի ընկնեն
 37 առանց որեւէ մէկից հալածուած լինելու: Եղբայրը պիտի լքի իր եղբօրը, ինչպէս ռազմի դաշպում, առանց որեւէ
 38 մէկից հեպապնդուած լինելու: Դուք չպիտի կարողանաք դիմադրել ձեր թշնամիներին: Դուք պիտի կորչէք ժողո-
 39 վուրդների մէջ, եւ ձեր թշնամիների երկիրը ձեզ կու պիտի փայ: Ձեզնից վերապրածները իրենց գործած մեղքերի
 համար պիտի կոտորուեն իրենց թշնամիների երկրում եւ իրենց հայրերի մեղքերի համար նրանց հեպ միասին հա-
 40 լումաշ պիտի լինեն: Այդ ժամանակ է, որ նրանք պիտի խոստովանեն իրենց ու իրենց հայրերի գործած մեղքերը,
 41 պիտի համոզուեն, որ յանցանք են գործել եւ արհամարիել են ինձ. նրանք հակառակուեցին ինձ, եւ էլ նրանց
 հակառակուեցի բարկութեամբ եւ ոչնչացրի նրանց իրենց թշնամիների երկրում: Այնժամ պիտի ամաչի նրանց հե-
 42 թանոս սիրտը, եւ իրենք պիտի զգան իրենց գործած մեղքերի ծանրութիւնը: Ես պիտի յիշեմ Յակոբին, Իսահակին
 43 եւ Աբրահամին փրում իմ խոստումը, պիտի յիշեմ նաեւ այն երկիրը, որը լքուելով նրանց կողմից, պիտի վայելի
 իր հանգստեան օրերը, քանի որ այն աւերակ էր դարձել իր բնակիչների պապճառով: Նրանք պիտի պապճուեն
 իրենց կարարած անօրէնութիւնների համար, այն բանի փոխարէն, որ արհամարիեցին իմ պապուիրանները, եւ իմ
 44 հրամանները նրանց համար փաղպկալի դարձան: Երբ նրանք իրենց թշնամիների երկրում էին, եւ նրանց անպես
 չարեցի եւ ոչ էլ զգուեցի նրանցից նրանց հեպ իմ կապած ուխտը լուծելու համար, որպէսզի չոչնչացնեն նրանց,
 45 քանզի ես եմ նրանց Տէր Աստուածը: Ես պիտի յիշեմ նրանց հեպ կապած իմ նախկին ուխտը, երբ բոլոր հեթա-
 նոս ժողովուրդների աչքի առաջ նրանց հանում էի Եգիպտացիների երկրից՝ ստրկութեան բնակավայրից, որպէսզի
 լինեմ նրանց Աստուածը, քանզի ես եմ Տէրը»: Մրանք են այն պապգամները, հրամաններն ու օրէնքները, որ Տէրը
 Սինա լեռան վրայ Մովսէսի միջոցով հաստատեց իր եւ Իսրայելի որդիների միջեւ:

27, 2 Տէրը խօսեց Մովսէսի հեպ ու ասաց. «Խօսի՛ր Իսրայելի որդիների հեպ եւ նրանց ասա՛. «Եթէ մէկը ուխտ անի
 3 Տիրոջը նուէր մատուցելու մի անձի արժէքի չափով, գները հեպտեալը թող լինեն. փղամարդու դէպքում՝ քսան
 փարեկանից մինչեւ վաթսուն փարեկանը՝ սրբարանում գրնուող կշեռքով կշռուած յիսուն երկդրամեան արծաթ:
 4, 5 Կնոջ դէպքում՝ երեսուն երկդրամեան: Տինգ փարեկանից մինչեւ քսան փարեկան մանջ գաւակի դէպքում՝ քսան
 երկդրամեան, իսկ նոյն փարիքի աղջկայ դէպքում՝ փարը երկդրամեան: Մէկ անսականից մինչեւ հինգ փարեկան
 մանջ գաւակի դէպքում՝ հինգ երկդրամեան արծաթ, իսկ նոյն փարիքի աղջկայ դէպքում՝ երեք երկդրամեան արծաթ:
 7 Եթէ վաթսուն փարեկանից բարձր է փղամարդը, նրա գինն է փղամարդը երկդրամեան արծաթ, իսկ նոյն փարիքի
 8 կնոջը՝ փարը երկդրամեան: Եթէ որեւէ մէկը աղքատ լինի եւ ի վիճակի չլինի վճարելու այդ գինը, նա պէտք է
 կանգնի քահանայի առաջ, եւ քահանան նրա համար գին պիտի նշանակի: Ինչ կարողութիւն որ ունի ուխտ անողը,
 9 ըստ այդմ էլ նրա համար գին թող նշանակի քահանան: Եթէ մէկը Տիրոջը ուխտ անի գոհուելու սահմանուած
 10 անասուններից գոհ մատուցելու, ինչ էլ որ լինի դա, Տիրոջ համար ընդունելի է: Միայն թէ լաւը վաքի քեղ չպիտի
 մատուցի, ոչ էլ վաքը՝ լաւի: Եթէ իր ուխտած կենդանու փոխարէն մի այլ կենդանի բերի, ապա ուխտած կենդանու
 11 նման թող սուրբ համարուի նաեւ դրա փոխարէն բերուածը: Եթէ ուխտած կենդանին գոհաբերութեան ենթակայ
 անասուններից չէ, որոնք չի կարելի Տիրոջը գոհ մատուցել, այդ կենդանին թող կանգնեցուի քահանայի առաջ,
 12 քահանան, ըստ լաւի ու վաքի, թող գին սահմանի. ըստ քահանայի սահմանած արժէքի պէտք է գնահատուի այդ
 13 կենդանին: Եթէ ուխտ անողը ցանկանայ վճարել իր ուխտած կենդանու արժէքը, ապա դրա վրայ պէտք է աւելացնի
 14 նաեւ որոշուած արժէքի մէկ հինգերորդ մասը: Եթէ մէկը ցանկանայ իր փունը նուիրել Տիրոջը, քահանան թող գին
 սահմանի՝ նկարի ունենալով փան լաւ կամ վաք վիճակը. ըստ քահանայի սահմանած արժէքի թող գնահատուի
 15 այդ փունը: Իսկ եթէ նուիրաբերողը ցանկանայ յեպ գնել իր փունը, ապա փան արժէքի վրայ թող աւելացնի
 16 դրա մէկ հինգերորդ մասը, եւ փունը կը լինի իրենը: Եթէ մէկը իր կալուածքը հանդիսացող ազարակն է ուխտում
 նուիրել Տիրոջը, ապա դրա արժէքը թող լինի ըստ դրա վրայ ցանուած սերմի: Եթէ սերմը մէկ ըռն է, ուրեմն թող
 17 վճարի յիսուն երկդրամեան արծաթ: Եթէ ազարակը նուիրաբերի ազարագրման փարումը սկզբին, նրա մարդոջ
 18 արժէքը պէտք է հաշուուի: Իսկ եթէ իր հանդը նուիրաբերում է ազարագրման փարուց յետոյ, ապա քահանան
 պէտք է հաշուի մինչեւ ազարագրման փարին ընկած փարիների համար վճարելիք դրամը եւ դրա համեմատ այն
 19 հանի ազարակի արժէքից: Եթէ ազարակը նուիրողը ցանկանայ այն յեպ գնել, դրա գնի վրայ թող աւելացնի
 20 գնահատուածի մէկ հինգերորդ չափով արծաթ, որից յետոյ ազարակը կը լինի իրենը: Իսկ եթէ նուիրաբերողը
 21 չցանկանայ յեպ գնել իր ազարակը, այլ վաճառի մի ուրիշ մարդու, ապա այն յեպ գնելու իրաւունք չունի, բայց
 վաճառուած ազարակը ազարագրման փարում սրբագործուած նուիրաբերում թող լինի Տիրոջը: Դա քահանային
 22 պարկանող սեփականութիւն է: Եթէ նա Տիրոջը նուիրաբերի իր կալուածքը չհանդիսացող, այլ դրամով գնած
 23 ազարակ, քահանան պիտի հաշուի մինչեւ ազարագրման փարին մնացած փարիները, եւ յեպ գնել ցանկացողը
 24 այդ օրը Տիրոջը պիտի վճարի որոշուած արժէքը: Ազարագրման փարում կալուածքի նախկին քեղը այն յեպ պիտի
 25 սրանայ: Բոլոր գները պիտի սահմանուեն ըստ սրբագան կշեռքների. մէկ երկդրամեանը քսան դանգ թող լինի:
 26 Քո անասունների բոլոր առաջին ծնունդները Տիրոջն են պարկանում: Այն ոչ ոք չի կարող նուիրաբերել, քանի որ,
 27 լինի դա արջառ թէ ոչխար, պարկանում է Տիրոջը: Եթէ անասնուր չորքոտանի նուիրաբերի, դրա արժէքի վրայ
 պէտք է աւելացնի մէկ հինգերորդը, որից յետոյ այն կարող է պարկանել իրեն: Իսկ եթէ յեպ չգնի, ապա թող
 28 վաճառի իր արժէքով: Ով որ իր ունեցածից որեւէ բան է նուիրաբերում Տիրոջը մարդուց սկսած մինչեւ անասուն,
 ազարակից սկսած մինչեւ սեփական կալուածք, իրաւունք չունի այն ուրիշին վաճառելու կամ յեպ գնելու: Նման
 29 բոլոր նուիրաբերումները սրբութիւն սրբոց են Տիրոջ համար: Իւրաքանչիւր մարդ, որը, որպէս ուխտ, Տիրոջն է
 30 նուիրաբերում, չի կարող յեպ գնուել, այլապէս նա մահուան կը դապապարտուի: Տողի բերքի, ծառերի պտուղների

մէկ փասաներորդ մասը Տիրոջն է պատկանում: Դրանք Տիրոջն են նուիրաբերում: Եթէ մէկը ցանկանայ յետ գնել 31
իր փասանորդը, նա պէտք է դրա վրայ աւելացնի դրա արժէքի մէկ հինգերորդ մասը, որից յետոյ փասանորդը կը
լինի իրենը: Տասը արջառից ու ոչխարից մէկը, ինչպէս եւ հովուի գաւազանի փակով անցնող փասը անասունից 32
մէկը պատկանում են Տիրոջը: Խտրութիւն թող չլինի լաւի ու վատի միջեւ, եւ լաւը վատով չփոխարինես: Իսկ 33
եթէ այնուամենայնիւ փոխարինես, ե՛ն նա, ե՛ն փոխարինողը պէտք է նուիրաբերես եւ իրատունք չպիպի ունենաս
դրանք յետ գնելու»: Սրանք են այն պատուիրանները, որ Տէրը Սինա լեռան վրայ Մովսէսի միջոցով հաղորդեց 34
խորայլեացիներին:

Թուեր

1 Տերը Սինայի անապատում, վկայութեան խորանում, Եգիպտացիների երկրից իսրայելացիների դուրս գալու
երկրորդ փարուայ երկրորդ ամսի առաջին օրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Մէկ առ մէկ հաշուառման
ենթարկեցէք իսրայելացի ամբողջ ժողովրդին ըստ ազգաբնակչութեան, ըստ նահապետների փնտրելով:
Ահարոնը հաշուառման կ'ենթարկէք քսան փարեկան եւ աւելի բարձր փարիք ունեցող արական սեռի բոլոր
մարդկանց, որոնք կարող են զէնք վերցնել Իսրայելի բանակի համար: Չեզ հետ ամէն մի գեղից՝ նահապետների
ընտանիքներից մէկական իշխան թող լինի: Մրանք են այն մարդկանց անունները, որոնք պիտի ներկայանան
ձեզ. Ռուբէնի գեղից՝ Մադիուրի որդի Եղիսուրը, Շմաունի գեղից՝ Մուրիսադայի որդի Սաղամիելը, Յուդայի
գեղից՝ Ամինադաբի որդի Նասսոնը, Իսաքարի գեղից՝ Սոգարի որդի Նաթանայելը, Ջաբուդոնի գեղից՝ Քելունի
որդի Եղիաբը, Յովսէփի որդիներից Եփրեմի գեղից՝ Եմիուդի որդի Եղիսաման, Մանասէի գեղից՝ Փաղասուրի որդի
Քանուէլը, Բենիամինի գեղից՝ Գեղեոնի որդի Աբիդանը, Դանի գեղից՝ Միսադանի որդի Աքիելը, Ասերի
գեղից՝ Եբրամի որդի Փագիելը, Գադի գեղից՝ Ռագուէլի որդի Եղիսափանը, Նեփթալիմի գեղից՝ Ենանի որդի
Աքիբը: Մրանք են իսրայելացի նահապետների գեղերի իշխանները, հազարապետները: Մովսէսն ու Ահարոնը
վերցրին յականտ յանուանէ թուարկուած այս այրերին եւ երկրորդ փարուայ երկրորդ ամսի առաջին օրը հաւաքելով
ամբողջ ժողովրդին՝ հաշուառման ենթարկեցին ըստ իրենց գեղերի, ըստ նահապետների ընտանիքների, յականտ
յանուանէ, մէկ առ մէկ՝ քսան փարեկան եւ աւելի բարձր փարիք ունեցող արական սեռի բոլոր մարդկանց: Ինչպէս
որ Տերը հրամայել էր Մովսէսին, հաշուառման ենթարկեցին մարդկանց Սինայի անապատում: Իսրայելի անդրանիկ
որդի Ռուբէնի քսան փարեկան եւ աւելի բարձր փարիք ունեցող, զէնք կրելու ընդունակ որդիների թիւը ըստ իրենց
գեղերի, գնդերի, նահապետների ընտանիքների, յականտ յանուանէ, մէկ առ մէկ կազմեց քառասունվեց հազար
հինգ հարիւր հոգի: Շմաունի քսան փարեկան եւ աւելի բարձր փարիք ունեցող, զէնք կրելու ընդունակ որդիների
թիւը ըստ իրենց գեղերի, գնդերի, նահապետների ընտանիքների, յականտ յանուանէ, մէկ առ մէկ կազմեց
յիսունհինգ հազար երեք հարիւր հոգի: Յուդայի քսան փարեկան եւ աւելի բարձր փարիք ունեցող, զէնք կրելու
ընդունակ որդիների թիւը ըստ իրենց գեղերի, գնդերի, նահապետների ընտանիքների, յականտ յանուանէ, մէկ
առ մէկ կազմեց յիսունչորս հազար չորս հարիւր հոգի: Ջաբուդոնի քսան փարեկան եւ աւելի բարձր փարիք ունեցող,
զէնք կրելու ընդունակ որդիների թիւը ըստ իրենց գեղերի, գնդերի, նահապետների ընտանիքների, յականտ
յանուանէ, մէկ առ մէկ կազմեց յիսունեօթը հազար չորս հարիւր հոգի: Յովսէփի որդիներից Եփրեմի քսան փարեկան
եւ աւելի բարձր փարիք ունեցող, զէնք կրելու ընդունակ որդիների թիւը ըստ իրենց գեղերի, գնդերի, նահապետների
ընտանիքների, յականտ յանուանէ, մէկ առ մէկ կազմեց քառասուն հազար հինգ հարիւր հոգի: Մանասէի քսան
փարեկան եւ աւելի բարձր փարիք ունեցող, զէնք կրելու ընդունակ որդիների թիւը ըստ իրենց գեղերի, գնդերի,
նահապետների ընտանիքների, յականտ յանուանէ, մէկ առ մէկ կազմեց երեսուներկու հազար երեք հարիւր հոգի:
Բենիամինի քսան փարեկան եւ աւելի բարձր փարիք ունեցող, զէնք կրելու ընդունակ որդիների թիւը ըստ իրենց
գեղերի, գնդերի, նահապետների ընտանիքների, յականտ յանուանէ, մէկ առ մէկ կազմեց երեսունհինգ հազար չորս
հարիւր հոգի: Գադի քսան փարեկան եւ աւելի բարձր փարիք ունեցող, զէնք կրելու ընդունակ որդիների թիւը ըստ
իրենց գեղերի, գնդերի, նահապետների ընտանիքների, յականտ յանուանէ, մէկ առ մէկ կազմեց քառասունհինգ
հազար վեց հարիւր յիսուն հոգի: Դանի քսան փարեկան եւ աւելի բարձր փարիք ունեցող, զէնք կրելու ընդունակ
որդիների թիւը ըստ իրենց գեղերի, գնդերի, նահապետների ընտանիքների, յականտ յանուանէ, մէկ առ մէկ
կազմեց վաթսուներկու հազար եօթը հարիւր հոգի: Ասերի քսան փարեկան եւ աւելի բարձր փարիք ունեցող, զէնք
կրելու ընդունակ որդիների թիւը ըստ իրենց գեղերի, գնդերի, նահապետների ընտանիքների, յականտ յանուանէ,
մէկ առ մէկ կազմեց քառասունմէկ հազար հինգ հարիւր հոգի: Նեփթալիմի քսան փարեկան եւ աւելի բարձր փարիք ունեցող,
զէնք կրելու ընդունակ որդիների թիւը ըստ իրենց գեղերի, գնդերի, նահապետների ընտանիքների, յականտ
յանուանէ, մէկ առ մէկ կազմեց յիսուներեք հազար չորս հարիւր հոգի: Ահա այս է աշխարհագիրը, որ կապարեցին
Մովսէսը, Ահարոնն ու իսրայելացի փասներկու իշխանները, որոնցից ամէն մէկը մի գեղից էր՝ իրենց նահապետների
ընտանիքներից՝ ըստ գեղերի: Կարարուեց քսան փարեկան եւ աւելի բարձր փարիք ունեցող, զէնք կրելու
ընդունակ իսրայելացիների մարդահամարը: Հաշուառման ենթարկուածների ընդհանուր թիւը կազմեց վեց հարիւր
երեք հազար հինգ հարիւր յիսուն հոգի: Ղեկավարների գեղին պարկանողները, սակայն, իսրայելացիների հետ
հաշուառման չենթարկուեցին: Տերը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Տեն, մարդահամար կապարելիս Ղեկի գեղը
հաշուառման չենթարկես, նրանց թիւը իսրայելացիների վրայ չգումարես: Ղեկացիներին կը նշանակես վկայութեան
խորանի սպասարկութեան վերակացու, նրա սպասքի եւ այն ամէնի վերակացու, ինչ գրուած է որս մէջ: Նրանք
կը բարձեն խորանն ու նրա ամբողջ կահկարասին, հոգեւոր սպասարկութիւն կ'անեն նրա մէջ եւ կը բնակուեն խորանի
շուրջը: Խորանը փեղափոխելիս այն կը քանդեն ղեկացիները, խորանը փեղափոխելիս այն կը կանգնեցնեն
ղեկացիները: Եթէ մի այլազգի մօտենայ դրան, թող մեռնի: Իսրայելացիներից իւրաքանչիւրն իր գօրքով թող
վրան խփի ըստ իր գեղի, ըստ նահապետների կարգի: Ղեկացիները վրանները թող խփեն վկայութեան խորանի
շուրջը, Տիրոջ դիմաց, միւս իսրայելացիները չդիպեն վրանին, որպէսզի մեղք գործած չլինեն: Վկայութեան խորանի
պահպանութիւնը թող ղեկացիները յանձն առնեն»: Եւ իսրայելացիներն արեցին այն ամէնը, ինչ Տերը պարտաւորել
էր Մովսէսին ու Ահարոնին. նրանք այդպէս էլ արեցին:

2, 2 Տերը խօսեց Մովսէսի ու Ահարոնի հետ եւ ասաց. «Ամէն մէկը թող գնայ իր գնդի դրօշակի ետեւից, ըստ իր
նահապետական փնտրելով: Իսրայելացիներից իւրաքանչիւրը թող բանակաբեղի հասարարի ըստ իր բանակի: Արեւելեան
կողմում առաջինը թող Յուդայի գեղը բանակաբեղի հասարարի իր գօրքով: Յուդայի գեղի գնդի հրամանա-

նաբարը Ամինադարի որդի Նասաունն է: Նաշուառման ենթարկուած նրա զօրքը բաղկացած է եօթանասունչորս 4
 հազար վեց հարիւր հոգուց: Նրանցից յեփոյ թող բանակաբեղի հասարաբի Իսաբարի ցեղը: Իսաբարի ցեղի գնդի 5
 հրամանաբարը Մոգարի որդի Նաթանայէնն է: Նաշուառման ենթարկուած նրա զօրքը բաղկացած է յիսունչորս 6
 հազար չորս հարիւր հոգուց: Նրա կողքին թող բանակաբեղի հասարաբի Զաբուդոնի ցեղը: Զաբուդոնի ցեղի գնդի 7
 հրամանաբարը Քելոնի որդի Եղիաբնն է: Նաշուառման ենթարկուած նրա զօրքը բաղկացած է յիսունեօթը հազար 8
 չորս հարիւր հոգուց: Յուդայի ցեղի հաշուառման ենթարկուած ամբողջ զօրքը բաղկացած է հարիւր ութսունվեց 9
 հազար չորս հարիւր հոգուց: Ճանապարհ ընկնելիս նրանք իրենց զօրքով թող առաջինը գնան: Ռուբէնի ցեղի 10
 գունդն ու զօրքը հարաւային կողմում թող լինեն: Ռուբէնի ցեղի գնդի հրամանաբարը Սաղիուրի որդի Եղիսուրն է:
 Նաշուառման ենթարկուած նրա զօրքը բաղկացած է քառասունվեց հազար հինգ հարիւր հոգուց: Նրա կողքին թող 11, 12
 բանակաբեղի հասարաբի Շմաունի ցեղը: Շմաունի ցեղի գնդի հրամանաբարը Սուրիսադայի որդի Սաղամիէնն է:
 Նաշուառման ենթարկուած նրա զօրքը բաղկացած է յիսունհինգ հազար երեք հարիւր հոգուց: Նրա կողքին թող 13, 14
 բանակաբեղի հասարաբի Գադի ցեղը: Գադի ցեղի հրամանաբարը Ռագուելի որդի Եղիսափանն է: Նաշուառման 15
 ենթարկուած նրա զօրքը բաղկացած է քառասունհինգ հազար վեց հարիւր յիսուն հոգուց: Ռուբէնի ցեղի հաշուառ- 16
 ման ենթարկուած ամբողջ զօրքը բաղկացած է հարիւր յիսունմէկ հազար չորս հարիւր յիսուն հոգուց: Ճանապարհ 17
 ընկնելիս նրանք իրենց զօրքով թող երկրորդը գնան: Վկայութեան խորանը քեղափոխելիս ղեւաբացիների բանա-
 կաբեղին թող գտնուի բանակաբեղիների մէջքերում: Ինչ կարգով որ բանակաբեղի են հասարաբել, նոյն կարգով 18
 էլ իրաքանչիւրն ըստ իր իշխանութեան թող ճանապարհ ընկնի: Եփրեմի ցեղի գունդն իր սպառազինութեամբ
 հանդերձ թող բանակաբեղի հասարաբի արեւմտեան կողմում: Եփրեմի ցեղի գնդի հրամանաբարը Էմիուդի որ- 19
 դի Եղիսամանն է: Նաշուառման ենթարկուած նրա զօրքը բաղկացած է քառասուն հազար հինգ հարիւր հոգուց: 20
 Նրանցից յեփոյ թող բանակաբեղի հասարաբի Մանասէի ցեղը: Մանասէի ցեղի հրամանաբարը Փաղասուրի որդի 21
 Գամադիէնն է: Նաշուառման ենթարկուած նրա զօրքը բաղկացած է երեսուներկու հազար երեք հարիւր հոգուց: 22
 Նրանցից յեփոյ բանակաբեղի հասարաբողը Բենիամինի գունդը թող լինի: Բենիամինի գնդի հրամանաբարը Գե-
 դեոնի որդի Աբիդանն է: Նաշուառման ենթարկուած նրա զօրքը բաղկացած է երեսունհինգ հազար չորս հարիւր 23
 հոգուց: Եփրեմի ցեղի հաշուառման ենթարկուած ամբողջ զօրքը բաղկացած է հարիւր ութ հազար երկու հարիւր 24
 հոգուց: Ճանապարհ ընկնելիս նրանք իրենց զօրքով թող երրորդը գնան: Դանի ցեղի գունդն իր սպառազինու- 25
 թեամբ թող բանակաբեղի հասարաբի հիւսիսային կողմում: Դանի ցեղի գնդի հրամանաբարը Ամիսադայի որդի
 Աքիեզերն է: Նաշուառման ենթարկուած նրա զօրքը բաղկացած է վաթսուներկու հազար եօթը հարիւր հոգուց: 26
 Նրանցից յեփոյ բանակաբեղի հասարաբողը Ասերի ցեղը թող լինի: Ասերի ցեղի գնդի հրամանաբարը Եքրանի 27
 որդի Փագիէնն է: Նաշուառման ենթարկուած նրա զօրքը բաղկացած է քառասունմէկ հազար հինգ հարիւր հոգուց: 28
 Նրանցից յեփոյ բանակաբեղի հասարաբողը Նեփթալիմի ցեղը թող լինի: Նեփթալիմի ցեղի գնդի հրամանաբարը 29
 Եմանի որդի Աքիբէնն է: Նաշուառման ենթարկուած նրա զօրքը բաղկացած է յիսուներեք հազար չորս հարիւր հո- 30
 գուց: Դանի ցեղի հաշուառման ենթարկուած զօրքը բաղկացած է հարիւր յիսունեօթը հազար վեց հարիւր հոգուց: 31
 Ճանապարհ ընկնելիս նրանք, ըստ իրենց գնդի կարգի, իրենց զօրքով վերջինը թող գնան»: Այս է իսրայէլացիների 32
 զօրքի թիւն ըստ իրենց նահապետների ընդամենների: Նաշուառման ենթարկուած զօրքերի ընդհանուր թիւը բաղ-
 կացած է վեց հարիւր երեք հազար հինգ հարիւր յիսուն հոգուց: Ղեւաբացիները, սակայն, վերոյիշեալ հաշուառման 33
 ենթարկուածների մէջ չեն մտնում, ինչպէս որ Տէրն էր պարտութիւլ Մովսէսին: Իսրայէլացիներն արեցին այն ամե- 34
 նը, ինչ Տէրը հրամայել էր Մովսէսին: Նրանք բանակաբեղիներ հասարաբեցին ըստ իրենց գնդերի, եւ ամէն մէկը
 ճանապարհ էր ընկնում իր ցեղի հետ, ըստ իր նահապետների ընդամենների:

Երբ Տէրը Սինայի լեռան վրայ խօսում էր Մովսէսի հետ, Ահարոնի ու Մովսէսի յեփոյնները հեպտեւալներն **3**
 էին. Ահարոնի որդիների անուններն են. անդրանիկի անունը՝ Նաբադ, միսներինը՝ Աբիուդ, Եղիազար եւ Իթա- 2
 մար: Ահա սրանք են Ահարոնի քահանայ օծուած, քահանայանալու շնորհքին արժանացած որդիների անունները: 3
 Նաբադն ու Աբիուդը վախճանուեցին Տիրոջ առաջ, երբ Սինայի անապարտում պիղծ կրակ էին մապուցում Տիրոջը: 4
 Սրանք զաւակներ չունէին, ուստի իրենց հօր՝ Ահարոնի հետ քահանայացան Եղիազարն ու Իթամարը: Տէրը խօսեց 5
 Մովսէսի հետ ու ասաց. «Ղեւիի ցեղի մարդկանց բէր Ահարոն քահանայի մօտ, որ ծառայես նրան. թող կարարեն 6, 7
 նրա պահպանութիւնն ու իսրայէլացիների պահպանութիւնը վկայութեան խորանի առջեւ եւ ծառայես խորանին:
 Նրանք թող պահպանեն վկայութեան խորանի ամբողջ սպասքը, թող կարարեն իսրայէլացիների պահպանութիւնը 8
 եւ խորանի ամբողջ ծառայութիւնը: Ղեւաբացիներին կը յանձնես քո եղբայր Ահարոնին ու նրա քահանայ որդիներ- 9
 րին. թող նրանք ինձ ընծայուած լինեն իսրայէլացիներից: Ահարոնին ու նրա որդիներին կը նշանակես վկայութեան 10
 խորանի սպասարկութեան վրայ, որ կարարեն իրենց քահանայական պաշտօնը եւ այն ամէնը, ինչ վերաբերում է
 գոհասեղանին ու վարագոյրից ներս եղածին: Եթէ վկայութեան խորանին մի այլազգի մօտեանայ, թող մեռնի»: Տէրը 11
 խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Ես, ահա, իսրայէլացիների միջից ղեւաբացիներին առանձնացրի բոլոր այն անդ- 12
 րանիկների փոխարէն, որոնք իսրայէլացի կանանց արգանդն են բացել: Ղեւաբացիները թող լինեն իսրայէլացիների
 անդրանիկների փոխարէնը եւ ինձ պարկանեն, որովհետեւ ամէն անդրանիկ ծնունդ ինձ է պարկանում: Այն օրը, 13
 երբ Եգիպտացիների երկրում կոպորեցի բոլոր անդրանիկ զաւակներին, սրբագործեցի ինձ համար իսրայէլի բոլոր
 անդրանիկ ծնունդներին, մարդ թէ անասուն, որպէսզի ինձ պարկանեն, քանզի ես եմ Տէրը»: Տէրը Սինայի անա- 14
 պարտում խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Ղեւիի որդիներին հաշուառման ենթարկի՛ր ըստ իրենց նահապետների 15
 ընդամենների, ըստ իրենց գնդերի ու իրենց ցեղերի: Նաշուառման ենթարկի՛ր մէկ ամսական եւ դրանից բարձր բո-
 լոր արու զաւակներին»: Մովսէսն ու Ահարոնը հաշուառումը կարարեցին ըստ Տիրոջ խօսքի, այնպէս, ինչպէս Տէրն 16
 էր հրամայել իրենց: Սրանք են Ղեւիի որդիների անունները. Գեթսոն, Կահաթ եւ Մերարի: Սրանք են Գեթսոնի 17, 18
 որդիների անունները ըստ իրենց գնդերի. Ղոբենի եւ Մեմէի: Կահաթի որդիներն ըստ իրենց գնդերի սրանք են. 19
 Ամրամ, Իսահառ, Քեբրոն եւ Ոգիէլ: Մերարիի որդիներն ըստ իրենց գնդերի սրանք են. Մոողի եւ Մուսի: Սրանք 20, 21
 են ղեւաբացիների գնդերն ըստ իրենց նահապետների ընդամենների. Գեթսոնի փոհմից՝ Ղոբենիի գունդն ու Մեմէիի
 գունդը: Սրանք Գեթսոնի գնդերն են: Մէկ ամսական ու դրանից բարձր փարիք ունեցող արու զաւակների ընդհա- 22

23 նուր թիւը կազմում է եօթը հազար հինգ հարիւր հոգի: Գեթսունի այս գնդերը խորանի յետեւի մասում՝ արեւմտեան
 24 կողմում բանակապետի պիպի հասարաբն: Գեթսունի գնդի նահապետների ընդամենների առաջնորդը Գեղի որդի
 25, 26 Եղիսափանն է: Վկայութեան խորանում Գեթսունի որդիների պահպանութեանն են յանձնում խորանը, վկայու-
 թեան խորանի արտաքին վարագոյրները, քօղերը, սրահի առազաստները, խորանի դռան վարագոյրները եւ նրանց
 27 բոլոր բաղկացուցիչ մասերը: Կահաթից սերուեցին նախ Ամրամի գունդը, յետոյ՝ Իսահաթի գունդը, յետոյ՝ Քեբրոնի
 28 գունդը, յետոյ՝ Ոգիելի գունդը: Սրանք Կահաթի գնդերն են: Այս գնդերի մէկ ամսական եւ անլի բարձր փարիք
 ունեցող արու զաւակների թիւը կազմում է ութ հազար երեք հարիւր հոգի, որոնք եւ պիպի հսկէին սրբազան իրերը:
 29, 30 Կահաթի որդիների գնդերը բանակապետի պիպի հասարաբն խորանից հարաւ: Կահաթի գնդի նահապետների
 31 ընդամենների առաջնորդը Ոգիելի որդի Եղիսափանն է: Նրանց պարապականութիւնն է փապանակի, գոհասեղանի,
 աշտանակի, գոհարանների եւ ծիսակապարութեան արբազան սպասքի, խորանի վերին ծածկոցի եւ դրանց բոլոր
 32 բաղկացուցիչ մասերի պահպանութիւնը: Ղեկապետների իշխանաց իշխանը Ահարոն քահանայի որդի Եղիազարն
 33 է, որի պարապականութիւնն է սուրբ իրերի պահպանութիւնը: Մերարիից սերուեցին Մոողի գունդն ու Մուսիի գուն-
 34 դը: Սրանք Մերարիի գնդերն են: Սրանց մէկ ամսական եւ անլի բարձր փարիք ունեցող բոլոր արու զաւակների
 35 թիւը կազմում է վեց հազար երկու հարիւր հոգի: Մերարիի գնդի նահապետների ընդամենների իշխանը Աբիքիի
 36 որդի Մուրիէլն է: Նրանք թող բանակապետի հասարաբն խորանից հիւսիս: Մերարիի որդիների պահպանութեանը
 37 թող յանձնուեն խորանի խոյակները, նիզերը, սիւները, խարիսխներն ու դրանց բոլոր բաղկացուցիչ մասերը, բակի
 38 չորս կողմի բոլոր սիւները, սրանց խարիսխները, ցցերը եւ պարանները: Վկայութեան խորանի դիմաց՝ արեւելեան
 կողմում թող բանակապետի հասարաբն Մովսէսն ու Ահարոնը: Վերջինիս որդիները խորայեւացիներին ծառայելու
 39 համար պէտք է պահպանեն սրբութիւնները: Եթէ վկայութեան խորանին մի այլազգի մօտենայ, թող մեռնի: Տիրոջ
 խօսքով Մովսէսի ու Ահարոնի կողմից հաշուառման ենթարկուած մէկ ամսական եւ անլի բարձր փարիք ունեցող
 40 արական սեռի ղեկապետների թիւը, ըստ իրենց գնդերի, կազմեց քսաներկու հազար հոգի: Տէրը խօսեց Մովսէսի
 41 հետ ու ասաց. «Հաշուառման ենթարկի՛ր խորայեւացիների մէկ ամսական եւ անլի բարձր փարիք ունեցող արական
 42 սեռի բոլոր անդրանիկներին եւ սրացի՛ր նրանց թիւն ըստ իրենց անունների: Իսրայելացիների բոլոր անդրանիկ-
 43 ների փոխարէն ղեկապետներին ինձ պիպի շնորհես, քանզի ես եմ Տէրը, ինչպէս եւ ղեկապետների անասունները՝
 44 իսրայելացիների անասունների առաջին ճնունողների փոխարէն»: Մովսէսը հաշուառման ենթարկեց խորայեւացի-
 45 ների բոլոր անդրանիկ որդիներին, ինչպէս պարտիւրել էր Տէրը: Իսրայելացիների յսկանտ յանուանտ հաշուառման
 ենթարկուած մէկ ամսական եւ անլի բարձր փարիք ունեցող արական սեռի բոլոր անդրանիկների թիւը կազմեց
 46 քսաներկու հազար երկու հարիւր եօթանասուներեք հոգի: Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Ղեկապետնե-
 47 րին կ'առնես իսրայելացիների բոլոր անդրանիկ զաւակների փոխարէն, ինչպէս նաեւ ղեկապետների անասունները՝
 48 նրանց անասունների փոխարէն: Ղեկապետներն ինձ պիպի պարկանեն, քանզի ես եմ Տէրը: Ղեկապետների թուի
 49 համեմատ թուով անլի իսրայելացի երկու հարիւր եօթանասուներեք անդրանիկների դիմաց փրկագին կը վերցնես.
 50 իսրաբանչիւրի դիմաց՝ հինգ սիկո. ըստ սրբարանում ընդունուած սակագնի մէկ սիկոը հաւասար է քսան դանգի:
 51, 52 Դրանը իբրեւ փրկագին կը փաս Ահարոնին ու նրա որդիներին՝ ղեկապետների թուի համեմատ իսրայելացիների
 թուով անլի անդրանիկների դիմաց»: Ղեկապետների թուի համեմատ իսրայելացիների թուով անլի անդրանիկնե-
 րի դիմաց դրանն իբրեւ փրկագին առաւ Մովսէսը: Իսրայելացիների թուով անլի անդրանիկ որդիների դիմաց նա
 հազար երեք հարիւր վաթսունհինգ սիկո դրան սրացաւ ըստ սրբարանում ընդունուած սիկոի: Իսրայելացիների
 թուով անլի անդրանիկների դիմաց սրացած փրկագինը, ըստ Տիրոջ խօսքի, Մովսէսը յանձնեց Ահարոնին ու նրա
 որդիներին: Տէրը այսպէս էր հրամայել Մովսէսին:

4, 2 Տէրը խօսեց Մովսէսի ու Ահարոնի հետ ու ասաց. «Անլի ցեղից հաշուառման ենթարկի՛ր Կահաթի որդիներին
 3 ըստ իրենց գնդերի, ըստ իրենց նահապետների ընդամենների՝ քսանհինգ փարեկանից մինչեւ յիսուն փարեկան-
 4 ները, բոլոր նրանց, ովքեր սպասաւորելու են վկայութեան խորանում եւ կարարելու են բոլոր անհրաժեշտ գործերը:
 5 Ղեկի որդիների միջից Կահաթի որդիների գործը վկայութեան խորանում ըստ իրենց գնդերի, ըստ իրենց նա-
 6 հապետների ընդամենների թող լինի սրբազան իրերի պահպանութիւնը: Երբ բանակապետին փեղափոխուելու
 7 լինի, Ահարոնն ու իր որդիները պիպի մընեն վրան, իջեցնեն վարագոյրը եւ դրանով ծածկեն վկայութեան փապոյր-
 8 նակը: Նրանք դրա վրայ պիպի դնեն կաշուէ կապոյր ծածկոցը, իսկ նրա վրայ էլ պիպի գցեն համակ կապոյր
 9 կերպասը, ապա պիպի փեղադրեն փապանակի ձողերը: Նուիրաբերութեան սեղանի վրայ պիպի փռեն համակ
 10 ծիրանի կերպասը, իսկ դրա վրայ էլ պիպի դնեն փախէները, փուփերը, գաւաթները եւ մապուցարանները, որոնցով
 11 նուիրաբերում են կարարում: Դրա վրայ պիպի դնեն նաեւ հանապազօրեայ հացը, սեղանը պիպի ծածկեն կարմիր
 12 կտորով, սրա վրայ էլ պիպի դնեն կաշուէ կապոյր ծածկոց եւ պիպի փեղադրեն ձողերը: Նրանք պիպի առնեն
 13 կապոյր կերպաս եւ դրանով ծածկեն լոյսի աշտանակը, նրա երկու կանթեղները, նրա ունելիները, նրա ճրագա-
 14 կալները եւ իւղի բոլոր ամանները, որոնցով սպասարկում են: Աշտանակն ու նրա ամբողջ սպասքը պիպի առնեն
 15 կաշուէ կապոյր ծածկոցի փակ եւ դնեն ձողերի վրայ: Ոսկէ գոհասեղանը պիպի ծածկեն կապոյր կերպասով, դրա
 16 վրայ պիպի գցեն կաշուէ կապոյր ծածկոց եւ պիպի փեղադրեն ձողերը: Պիպի վերցնեն պաշտամունքի ամբողջ
 սպասքը, որոնցով պաշտամունք են կարարում սրբարանում, եւ պիպի դնեն կապոյր կերպասի մէջ: Այնուհետեւ
 դա պիպի ծածկեն կաշուէ կապոյր ծածկոցով եւ պիպի դնեն ձողերի վրայ: Զոհասեղանի վրայ ծածկոց պիպի
 փռեն, ապա այն պիպի ծածկեն համակ ծիրանի կերպասով: Վրան պիպի դնեն այն սպասքը, որով պաշտամունք
 են կարարելու դրա վրայ. այն է՝ կրակամանները, մեծ պարառաքաղները, փաշտերը, ծածկիչներն ու գոհասեղանի
 ամբողջ սպասքը: Դրա վրայ պիպի գցեն կաշուէ կապոյր ծածկոցը եւ պիպի փեղադրեն ձողերը: Ապա պիպի
 վերցնեն ծիրանի կերպասն ու դրանով ծածկեն լուսացարանն ու նրա պարուանդանները, դրա վրայ էլ պիպի գցեն
 կապոյր կաշուէ ծածկոց եւ դնեն ձողերի վրայ: Երբ բանակապետի բնակիչները ճանապարհ ընկնեն, Ահարոնն
 ու նրա որդիները պիպի աւարտած լինեն սրբազան ամբողջ սպասքը ծածկելու գործերը: Դրանից յետոյ միայն
 պիպի գան Կահաթի որդիները, որ դրանք վերցնեն փանեն: Նրանք, սակայն, սրբազան առարկաներին չպիպի
 դիպչեն, որպէսզի չմեռնեն: Կահաթի որդիները պիպի վերցնեն վկայութեան խորանի բոլոր իրերը, իսկ բոլորի

վերակացուն պիտի լինի Ահարոն քահանայի որդի Եղիազարը: Նա պիտի հոգայ լուսաորութեան խղի, անուշահոյ խնկերի, հանապազօրեայ գոհամպուցման, օծութեան խղի, խորանին վերաբերող ամէն ինչի, դրա մէջ եղած սրբազան առարկաների ու այնպէղ կարարուող ամէն ինչի մասին»: Տէրը խօսեց Մովսէսի եւ Ահարոնի հետ ու ասաց. «Ղեւրացիներից Կահաթի տոհմի մարդկանց զվերացնէք: Այնպէս արէք, որ նրանք ապրեն եւ սրբազան իրերին մերձենալիս չմեռնեն: Ահարոնն ու նրա որդիները միայն պիտի մտնեն ներս եւ որոշեն, թէ նրանցից իւրաքանչիւրը ինչ պաշարօն է կարարելու: Կահաթի որդիները հենց այնպէս թող ներս չմտնեն սրբութիւնները տեսնելու համար, թէ ոչ կը մեռնեն»: Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Նաշուառման ենթարկի՛ր Գերսոնի որդիներին ըստ իրենց նահապետների ընդանիքների, ըստ իրենց գնդերի՝ սկսած քսանհինգ փարեկանից մինչեւ յիսուն փարեկանները, բոլոր նրանց, ովքեր սպասաւորութեան համար վկայութեան խորան պիտի մտնեն: Այս է Գերսոնի գնդի մարդկանց պարտականութիւնը ծառայելիս եւ բեռներ բարձելիս: Նրանք պիտի վերցնեն խորանի ծածկոցը, վկայութեան խորանը, դրա արտաքին վարագոյրները, դրա վրայ գցուող կապոյտ ծածկոցը, վկայութեան խորանի դռան վարագոյրը, սրահի առագաստը, այն, ինչ դրուած է վկայութեան խորանի վրայ, պարանները եւ այն ամբողջ սպասքը, որով պաշարմունք են կարարում: Գերսոնի որդիները պիտի վարունեն այնպէս, ինչպէս կը կարգադրեն Ահարոնն ու նրա որդիները. սպասաւորութիւնը պէտք է կարարուի ըստ նրանց կարգադրութեան: Նրանց հաշուառումը եւ նրանցից իւրաքանչիւրի կրելիք իրերի հաշուառումը կարարեցէ՛ք յակամէ յամուանէ: Ահա այս է Գերսոնի որդիների պարտականութիւնը վկայութեան խորանում, որի վերակացուն է Ահարոն քահանայի որդի Իթամարը»: «Նաշուառման կ'ենթարկէք Մերարիի որդիներին ըստ իրենց գնդերի, ըստ իրենց նահապետների ընդանիքների՝ սկսած քսանհինգ փարեկանից մինչեւ յիսուն փարեկանները, բոլոր նրանց, ովքեր սպասաւորութեան համար վկայութեան խորան պիտի մտնեն: Նրանց պարտականութիւնն է կրել խորանի հետեւեալ իրերը. խորանի խոյակները, նրա նիզերն ու սիւները, նրա խարիսխները, վարագոյրը, նրա խարիսխները, սիւները, խորանի դռան վարագոյրը, բակի չորս կողմերի սիւները, դրանց խարիսխները, բակի դռան վարագոյրի սիւները եւ սրանց խարիսխներն ու ցցերը, պարանները, ամբողջ կահ-կարասին ու սպասքը: Մէկ առ մէկ կարարեցէ՛ք նրանց եւ փոխադրութեան ենթակայ ամբողջ կահ-կարասու հաշուառումը: Այս է լինելու վկայութեան խորանում Մերարիի տոհմին պարտականող մարդկանց պարտականութիւնն իրենց յանձնարարուած գործերում, որ պիտի կարարուն Ահարոն քահանայի որդի Իթամարի հսկողութեան ներքոյ»: Մովսէսը, Ահարոնն ու իւրայեւացի հրամանաւարները հաշուառման ենթարկեցին Կահաթի որդիներին ըստ նրանց տոհմերի, ըստ նրանց նահապետների ընդանիքների՝ սկսած քսանհինգ փարեկանից մինչեւ յիսուն փարեկանները, բոլոր նրանց, ովքեր ենթակայ էին ծառայութեան մէջ մտնելու եւ վկայութեան խորանում սպասաւորութիւն կարարելու: Նրանց թիւը ըստ իրենց տոհմերի եղաւ երկու հազար եօթը հարիւր յիսուն հոգի: Այս է Կահաթի տոհմին պարտականող մարդկանց թիւը, բոլոր նրանց, ովքեր ենթակայ էին մտնելու վկայութեան խորան՝ սպասաւորութեան խորան՝ սպասաւորութիւն կարարելու, հաշուառում, որ կարարեցին Մովսէսն ու Ահարոնը ըստ այն խօսքի, որ Տէրն ասել էր Մովսէսին: Նաշուառման ենթարկուեցին Գերսոնի որդիներն ըստ իրենց տոհմերի, ըստ իրենց նահապետների ընդանիքների՝ սկսած քսանհինգ փարեկանից մինչեւ յիսուն փարեկան, բոլոր նրանք, ովքեր ենթակայ էին մտնելու վկայութեան խորան՝ սպասաւորութիւն կարարելու: Նրանց թիւն ըստ իրենց տոհմերի, ըստ իրենց նահապետների ընդանիքների եղաւ երկու հազար վեց հարիւր երեսուն: Այս է Գերսոնի տոհմին պարտականող մարդկանց թիւը, բոլոր նրանց, ովքեր սպասաւորելու էին վկայութեան խորանում, հաշուառում, որ կարարեցին Մովսէսն ու Ահարոնը ըստ այն խօսքի, որ Տէրն ասել էր Մովսէսին: Նաշուառման ենթարկուեցին նաեւ Մերարիի որդիներն ըստ իրենց տոհմերի, ըստ իրենց նահապետների ընդանիքների՝ սկսած քսանհինգ փարեկանից մինչեւ յիսուն փարեկանները, բոլոր նրանք, ովքեր ենթակայ էին մտնելու վկայութեան խորան՝ սպասաւորութիւն կարարելու: Նրանց թիւն ըստ իրենց տոհմերի, ըստ իրենց նահապետների ընդանիքների եղաւ երեք հազար երկու հարիւր: Այս է Մերարիի տոհմին պարտականող մարդկանց թիւը, որոնց հաշուառումը կարարեցին Մովսէսն ու Ահարոնը ըստ այն խօսքի, որ Տէրն ասել էր Մովսէսին: Մովսէսի, Ահարոնի ու իւրայեւացի հրամանաւարների հաշուառման ենթարկած բոլոր Ղեւրացիների թիւը ըստ իրենց տոհմերի, ըստ իրենց նահապետների ընդանիքների՝ սկսած քսանհինգ փարեկանից մինչեւ յիսուն փարեկանները, բոլոր նրանց, ովքեր իրաւունք ունէին սպասաւորութիւն կարարելու եւ վկայութեան խորանն ու դրա կահ-կարասին փոխադրելու, Տիրոջ խօսքի համաձայն բոլոր հաշուառման ենթարկուածների թիւը եղաւ ութ հազար հինգ հարիւր ութսուն: Տէրը նրանց հաշուառման ենթարկեց Մովսէսի ձեռքով: Իւրաքանչիւր մարդու համար նշուեց իր կարարելիք սպասաւորութիւնն ու փոխադրելիք կահ-կարասին: Նրանք հաշուառման ենթարկուեցին, ինչպէս որ Տէրը հրամայել էր Մովսէսին:

Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Նրամայի՛ր իւրայեւացիներին, որ բանակապետից հեռացնեն բոլոր բորոքներին, սերմի ծորում ունեցող բոլոր մարդկանց եւ բոլոր նրանց, ովքեր դիակի ձեռք փայով պիտի են դարձել, այր լինեն նրանք թէ կին: Բանակապետից արձակեցէ՛ք նրանց, որպէսզի չպղծեն իրենց բանակապետները, ուր իջնում բնակուում են ես»: Այդպէս էլ արեցին իւրայեւացիները. նրանք բանակապետից հեռացրին նրանց: Ինչպէս որ ասել էր Տէրը Մովսէսին, այդպէս էլ արեցին իւրայեւացիները: Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Խօսի՛ր իւրայեւացիների հետ եւ ասա՛ նրանց. «Այն տղամարդը կամ կինը, որ մարդկային որեւէ մեղք է գործում, խիստ արհամարհած կը լինի Տիրոջը եւ յանցանք գործած կը լինի: Թող նա խոստովանի իր մեղքերը, թող լրիւ հապուցի նրան, ում վնաս է պարճառել եւ վնասի մէկ հինգերորդ մասն էլ աւելացնի հապուցածի վրայ: Եթէ վնաս կրած մարդը մերձաւոր որեւէ մէկը չունի, որ նրան հապուցի իր պարճառած վնասը, ապա յանցանքի դիմաց Տիրոջը հապուցուածը թող պարկանի քահանային, բացի քաւութեան նոխագից, որով նա պէտք է քաւի իր մեղքը: Իսրայելացիների Տիրոջը մաքուցած բոլոր տեսակի պտուղները պիտի պարկանեն քահանային: Տիրոջը մաքուցուող ամէն ինչ քահանային պէտք է պարկանի: Իսրայելացիների քահանային մաքուցած ամէն ինչ նրան թող պարկանի»: Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Դիմի՛ր իւրայեւացիներին եւ ասա՛ նրանց. «Եթէ պարսպի, որ ամուսնացած մի կին յանցանք գործի՝ դաւաճանի ամուսնուն, կենակցի մէկի հետ, եւ դա վրիպի ամուսնու աջից, կինը թաքցնի եղածը, եւ այդ բանի մասին վկայ չլինի, ու կինն էլ յղի չմնայ, միեւնոյնն է, կինը պղծուած է: Նոյնպէս եւ՝ եթէ խանդի ոգին փրի ամուսնուն, եւ նա խանդի իր կնոջը, բայց կինը մաքուր լինի, կամ եթէ խանդի ոգին փրի

15 ամուսնուն, ու նա խանդի իր կնոջը, եւ կինը պղծուած լինի, - ապա երկու դէպքում էլ ամուսինն իր կնոջը թող բերի քահանայի մօտ եւ նրա համար մէկ փաստերորդ գրի գարու ալիւր մատուցի: Դրա վրայ իւր չպէք է ածել, կնոջուկ չպէք է դնել, որովհետեւ դա խանդի ընծայաբերում է, յիշարակի ընծայաբերում, մեղքը յիշեցնող ընծայաբերում:

16, 17 Քահանան կնոջը պէք է բերի ու կանգնեցնի Տիրոջ առջեւ: Քահանան խեցէ մի ամանով սուրբ ջուր պիտի առնի եւ 18 վկայութեան խորանի յարակի հողից մի բուռ վերցնելով՝ պիտի լցնի ջրի մէջ: Քահանան կնոջը պիտի կանգնեցնի Տիրոջ առջեւ, հանի կնոջ գլխաշորը, նրա ձեռքը փայ մեղքը յիշեցնող ընծայաբերումը, խանդի ընծայաբերումը:

19 Քահանայի ձեռքին պիտի լինի նզովքի յանդիմանութեան ջուրը: Քահանան պիտի երդուեցնի կնոջը եւ ասի նրան. «Եթէ ուրիշի հետ չես կենակցել, յանցանք չես գործել, չես դաւաճանել ամուսնուդ, ապա ամուսն լինես նզովքի այս 20 յանդիմանութեան ջրից»: Իսկ եթէ ամուսին ունենալով հանդերձ է անառակութիւն արել, դաւաճանել ամուսնուն, 21 այն ժամանակ քահանան թող երդուեցնի կնոջը այս նզովքի երդմամբ եւ ասի նրան. «Տէրը թող քեզ նզովքի ու 22 երդման ենթակայ դարձնի քո ժողովրդի մէջ, հիւծի քո զիսպերը եւ ուռեցնի քո որովայնը: Նզովեալ ջուրը թող լցուի քո որովայնը, ուռեցնի քո մէջքը եւ հիւծի քո զիսպերը»: Կինը թող պատասխանի. «Թող այդպէս լինի, թող 23 այդպէս լինի»: Քահանան այս նզովքը թող գրի առնի, ապա այդ գրուածքը լուայ նզովքի յանդիմանութեան ջրի 24 մէջ, յանդիմանութեան նզովքի այդ ջուրը խմել փայ կնոջը, որպէսզի այդպիսով նրա մէջ լցուի յանդիմանութեան 25 նզովեալ ջուրը: Թող քահանան կնոջ ձեռքից առնի խանդի ընծայաբերումը, դնի Տիրոջ առջեւ եւ մատուցի գո- 26 հաստղանի վրայ: Քահանան բռով թող առնի կնոջ մեղքը յիշարակող ընծայաբերումից եւ այն դնի գոհասեղանի 27 վրայ: Դրանից յետոյ կնոջը թող խմել փայ յանդիմանութեան ջուրը: Եթէ կինն իրօք պղծուած է, եւ նա իր արարքը թաքցրել է ամուսնուց, ապա յանդիմանութեան նզովեալ ջուրը թող լցուի նրա մէջ, ուռեցնի նրա որովայնը, հիւծի 28 նրա զիսպերը, եւ կինը նզովուած լինի իր ժողովրդի մէջ: Իսկ եթէ կինը պղծուած չէ, մաքուր է, ապա թող նա 29 քաւութիւն գրնի եւ կենակցի իր ամուսնու հետ: Այս է խանդի օրէնքը, երբ կինն ամուսնացած լինելով դաւաճանում է ամուսնուն, կամ երբ խանդի զգացում է փիրում փղամարդուն, եւ նա խանդում է իր կնոջը: Այս դէպքում նա կնոջը 30 պիտի կանգնեցնի Տիրոջ առջեւ, իսկ քահանան նրա նկարամամբ պէք է կիրառի վերոյիշեալ օրէնքը: Եթէ կինը յանցատու դուրս գայ, այդ դէպքում ամուսինն անմեղ է, իսկ կինը թող կրի իր գործած մեղքի պատիժը»:

6, 2 Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Խօսիր իսրայէլացիներին հետ եւ նրանց ասա՛. «Այն փղամարդը կամ կինը, 3 որ Տիրոջը նուիրուելու մեծ ուխտ է անում, պէք է հրաժարուի գինուց եւ ոգելից խմիչքից: Նա գինուց կամ ոգելից 4 խմիչքից պարտաստուած քացախ չպէք է խմի, խաղող եւ չամիչ չպէք է ուրի: Իր ուխտի ամբողջ ընթացքում 5 նա որթափունից ստացուող ոչ մի բան չպէք է օգտագործի՝ ոչ գինի, ոչ չամիչ, ոչ իսկ խաղողի կորիզ: Իր ուխտի ամբողջ ընթացքում իր գլխին ածելի չպէք է կպցնի, մինչեւ Տիրոջն ուխտած օրերը վերջանալը նա մաքուր պէք է 6, 7 մնայ. իր գլխի մագերին ձեռք չպիտի փայ Տիրոջն ուխտած բոլոր օրերին: Նա չպէք է մօտենայ հօր կամ մօր, եղբոր կամ քրոջ դիակին: Նրանց դիակին մօտենալով՝ նա չպէք է պղծուի, որովհետեւ Տիրոջն արած ուխտը իր 8, 9 գլխի վրայ է: Իր ուխտի բոլոր օրերին նա սուրբ պէք է լինի Տիրոջ համար: Իսկ եթէ որեւէ մէկը յանկարծ մեռնի իր մօտ, ապա այդ դէպքում պղծուած կը լինի նրա ուխտ արած գլուխը. այդ օրն իսկ նա պէք է ածիլի իր գլուխն 10 ու մաքրուի, իսկ յաջորդ անգամ պէք է ածիլուի եօթը օր անց: Ութերորդ օրը նա քահանայի մօտ, վկայութեան 11 խորան թող բերի երկու փայտեակ եւ աղանու երկու ձագ: Քահանան մէկը պէք է գոհի մեղքերի քաւութեան համար, իսկ միւսը պէք է ողջակիզի: Այդպիսով քահանան թող քաւած լինի նրա մեղքը, որ կատարել էր դիակ 12 փեսանելով: Նա այդ օրն իսկ թող սրբագործի իր գլուխը, որովհետեւ նա այդ օրն է նուիրում Տիրոջը իր ուխտի բոլոր օրերում: Դրանից յետոյ նա մի փայտեակ գառ թող նուիրաբերի իր մեղքերի քաւութեան համար: Իր ուխտին 13 նախորդած օրերը հաշուի պիտի չառնուեն, որովհետեւ նրա ուխտ արած գլուխը պղծուեց: Այս է ուխտեալին 14 վերաբերող օրէնքը. երբ վերջանան նրա ուխտի օրերը, քահանան նրան վկայութեան խորան թող բերի՝ եւ Տիրոջը մատուցած նրա գոհերն ու նուէրները, այն է՝ մի փայտեակ ոչ արափաւոր գառ՝ ողջակէզի համար, մի փայտեակ 15 ոչ արափաւոր էգ գառ՝ մեղքերի քաւութեան համար, ոչ արափաւոր մէկ խոյ՝ փրկութեան համար, մէկ զամբիւղ ընփրի ալիւրով հունցուած բաղարջ կարկանդակներ, իւղով շաղուած բաղարջ բլիթներ եւ իւղով հունցուած բաղարջ 16, 17 հացիկներ: Քահանան այս բոլորը թող դնի Տիրոջ առջեւ, կատարի մեղքերի քաւութեան պատարագը: Այնուհետեւ նրա ողջակէզը եւ խոյը բաղարջ հացի զամբիւղի հետ թող մատուցուի Տիրոջը որպէս փրկութեան գոհաբերութիւն, եւ քահանան թող մատուցի գոհն ու ընծաները: Վկայութեան խորանի մուտքի մօտ ուխտաւորը թող ածիլի իր ուխտ 18 արած գլուխը եւ մագը դնի այն կրակին, որի վրայ փրկութեան գոհն է: Քահանան թող վերցնի խոյի եփուած թելը, զամբիւղից վերցնի մի բաղարջ հաց ու մի բաղարջ կարկանդակ եւ դնի ուխտաւորի ձեռքերի վրայ, երբ նա արդէն 20 ածիլած կը լինի իր գլուխը: Քահանան այն իբրեւ ընծայ թող բերի Տիրոջ առջեւ, որից յետոյ ուխտեալը մաքրուած է համարում: Քահանային են հասնում ողջակէզի կուրծքն ու ազդրը: Դրանից յետոյ ուխտեալը կարող է գինի խմել: 21 Ահա սրանք են իրեն Տիրոջը ուխտած մարդու մասին օրէնքը եւ դրան վերաբերող ձեռք, բացի այն դէպքերից, երբ ուխտեալը ի վիճակի է իր ուխտի համար աւելին անելու: Սա Տիրոջն արած իր ուխտը իր նուիրաբերումի չափով 22, 23 պէք է կատարի» Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Խօսիր Ահարոնի ու նրա որդիներին հետ եւ ասա՛. «Այսպէս օրհնեցէք իսրայէլացիներին եւ ասացէ՛ք նրանց. (իմ անունը թող դնեն իսրայէլացիների վրայ, եւ ես՝ Տէրս, կ'օրհնեմ 24 նրանց): Տէրն օրհնի քեզ ու պահպանի քեզ, իր երեսը ցոյց փայ քեզ ու ողորմի քեզ: Տէրն իր երեսը դէպի քեզ 25, 26, 27 դարձնի եւ քեզ խաղաղութիւն պարգեւի»:

7 Երբ հասաւ այն օրը, որ Մովսէսն աւարպեց խորանի կառուցումը, եւ այն պատրաստ էր կանգնեցուելու, նա 2 օծեց այն ու դրա ամբողջ սպասքը, գոհարանն ու դրա ամբողջ սպասքը, օծեց ու սրբագործեց դրանք: Իսրայէլացի իշխանները՝ նրանց նահապետների ընփանիքների փաստերկու հրամանաարարները, որոնք գործակալների վերա- 3 կացումներ էին, նուէրներ մատուցեցին: Նրանք Տիրոջ առջեւ որպէս ընծայ մատուցեցին վեց զարդարում սայլ ու պատներկու էգ. մէկական սայլ երկու իշխանների կողմից եւ մէկական գուարակ ամեն մի իշխանի կողմից: Նրանք 4, 5 այդ ընծաները բերեցին խորանի առջեւ: Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ ու ասաց. «Ընդունիր նրանցից այդ ընծանե- 6, 7 ըստ իր սպասաւորութեան»: Եւ Մովսէսն ընդունելով սայլերն ու եզները՝ փուեց դեպիցիներին: Նա երկու սայլ

ու չորս եզ փուեց Գերսոնի որդիներին՝ ըսպ նրանց պաշտօնի: Չորս սայլ եւ ութ եզ փուեց Մերարիի որդիներին՝ ըսպ նրանց պաշտօնի: Մովսէսն այդ արեց Ահարոն քահանայի որդի Իթամարի միջոցով: Կահաթի որդիներին նա ոչինչ չփուեց, որովհետեւ նրանց պարտականութիւնը սրբազան սպասքը իրենց ուսերի վրայ կրելն էր: Զոհասեղանի նաւակափոխի օրը, երբ նա օծեց այն, իշխաններն իրենց ընծաները բերեցին գոհասեղանի առջեւ: Տէրն ասաց Մովսէսին. «Օրական միայն մի իշխան թող մատուցի իր ընծաները գոհասեղանի նաւակափոխին»: Առաջին օրն իր ընծաները մատուցեց Ամինադաբի որդի Նասսոնը՝ Յուդայի ցեղի իշխանը: Նա որպէս ընծայ մատուցեց հարիւր երեսուն սիկղ քաշ ունեցող մէկ արծաթէ կոնք, ըսպ սրբարանի սիկղի տօթանասուն սիկղ քաշ ունեցող մէկ արծաթէ փաշպ՝ երկուսի մէջ էլ, իբրեւ նուիրաբերում, իւղով հունցուած լիքը ընփիր ալիւր, խնկով լցուած փասը դահեկան արժողութեամբ մէկ ոսկէ փուփ, ողջակէզի համար նախրից բերուած մէկ զուարակ, մէկ խոյ, մի փարեկան մէկ գառ, մեղքերի քաւութեան համար այծերի հօփից մէկ նոխազ, որպէս փրկութեան գոհաբերութիւն երկու երինջ, հինգ խոյ, հինգ նոխազ, մէկ փարեկան հինգ էգ գառ: Այս է Ամինադաբի որդի Նասսոնի ընծան: Երկրորդ օրն իր ընծաները մատուցեց Սոգարի որդի Նաթանայէլը՝ Իսաքարի ցեղի իշխանը: Նա որպէս ընծայ մատուցեց հարիւր երեսուն սիկղ քաշ ունեցող մէկ արծաթէ կոնք, ըսպ սրբարանի սիկղի տօթանասուն սիկղ քաշ ունեցող մէկ արծաթէ փաշպ՝ երկուսի մէջ էլ, իբրեւ նուիրաբերում, իւղով հունցուած լիքը ընփիր ալիւր, խնկով լցուած փասը դահեկան արժողութեամբ մէկ գառ, մեղքերի քաւութեան համար այծերի հօփից մէկ նոխազ, որպէս փրկութեան գոհաբերում երկու երինջ, հինգ խոյ, հինգ նոխազ, մէկ փարեկան մէկ գառ, մեղքերի քաւութեան համար այծերի հօփից մէկ նոխազ, որպէս փրկութեան գոհաբերում երկու երինջ, հինգ խոյ, հինգ նոխազ, մէկ փարեկան հինգ էգ գառ: Այս է Սոգարի որդի Նաթանայէլի ընծան: Երրորդ օրն իր ընծաները մատուցեց Քելոնի որդի Եղիաբը՝ Զաբուդոնի որդիների իշխանը: Նա որպէս ընծայ մատուցեց հարիւր երեսուն սիկղ քաշ ունեցող մէկ արծաթէ կոնք, ըսպ սրբարանի սիկղի տօթանասուն սիկղ քաշ ունեցող մէկ արծաթէ փաշպ՝ երկուսի մէջ էլ, իբրեւ նուիրաբերում, իւղով հունցուած լիքը ընփիր ալիւր, խնկով լցուած փասը դահեկան արժողութեամբ մէկ փուփ, ողջակէզի համար նախրից բերուած մէկ զուարակ, մէկ խոյ, մի փարեկան մէկ գառ, մեղքերի քաւութեան համար այծերի հօփից մէկ նոխազ, որպէս փրկութեան գոհաբերում երկու երինջ, հինգ խոյ, հինգ նոխազ, մէկ փարեկան հինգ էգ գառ: Այս է Քելոնի որդի Եղիաբի ընծան: Չորրորդ օրն իր ընծաները մատուցեց Սեղիուրի որդի Եղիսուրը՝ Ռուբէնի որդիների իշխանը: Նա որպէս ընծայ մատուցեց հարիւր երեսուն սիկղ քաշ ունեցող մէկ արծաթէ կոնք, ըսպ սրբարանի սիկղի տօթանասուն սիկղ քաշ ունեցող մէկ արծաթէ փաշպ՝ երկուսի մէջ էլ, իբրեւ նուիրաբերում, իւղով հունցուած լիքը ընփիր ալիւր, խնկով լցուած փասը դահեկան արժողութեամբ մէկ փուփ, ողջակէզի համար նախրից բերուած մէկ զուարակ, մէկ խոյ, մի փարեկան մէկ գառ, մեղքերի քաւութեան համար այծերի հօփից մէկ նոխազ, որպէս փրկութեան գոհաբերութիւն երկու երինջ, հինգ խոյ, հինգ նոխազ, մէկ փարեկան հինգ էգ գառ: Այս է Սուրիսադայի որդի Սաղամիէլի ընծան: Վեցերորդ օրն իր ընծաները մատուցեց Ռագուէլի որդի Եղիսափանը՝ Գադի որդիների իշխանը: Նա որպէս ընծայ մատուցեց հարիւր երեսուն սիկղ քաշ ունեցող մէկ արծաթէ կոնք, ըսպ սրբարանի սիկղի տօթանասուն սիկղ քաշ ունեցող մէկ արծաթէ փաշպ՝ երկուսի մէջ էլ, իբրեւ նուիրաբերում, իւղով հունցուած լիքը ընփիր ալիւր, խնկով լցուած փասը դահեկան արժողութեամբ մէկ փուփ, ողջակէզի համար նախրից բերուած մէկ զուարակ, մէկ խոյ, մի փարեկան մէկ գառ, մեղքերի քաւութեան համար այծերի հօփից մէկ նոխազ, որպէս փրկութեան գոհաբերութիւն երկու երինջ, հինգ խոյ, հինգ նոխազ, մէկ փարեկան հինգ էգ գառ: Այս է Ռագուէլի որդի Եղիսափանի ընծան: Եօթներորդ օրն իր ընծաները մատուցեց Եմիուդի որդի Եղիսաման՝ Եփրեմի որդիների իշխանը: Նա որպէս ընծայ մատուցեց հարիւր երեսուն սիկղ քաշ ունեցող մէկ արծաթէ կոնք, ըսպ սրբարանի սիկղի տօթանասուն սիկղ քաշ ունեցող մէկ արծաթէ փաշպ՝ երկուսի մէջ էլ, իբրեւ նուիրաբերում, իւղով հունցուած լիքը ընփիր ալիւր, խնկով լցուած փասը դահեկան արժողութեամբ մէկ փուփ, ողջակէզի համար նախրից բերուած մէկ զուարակ, մէկ խոյ, մի փարեկան մէկ գառ, մեղքերի քաւութեան համար այծերի հօփից մէկ նոխազ, որպէս փրկութեան գոհաբերութիւն երկու երինջ, հինգ խոյ, հինգ նոխազ, մէկ փարեկան հինգ էգ գառ: Այս է Եմիուդի որդի Եղիսամայի ընծան: Ութերորդ օրն իր ընծաները մատուցեց Փաղասուրի որդի Գամաղիէլը՝ Մանասէի որդիների իշխանը: Նա որպէս ընծայ մատուցեց հարիւր երեսուն սիկղ քաշ ունեցող մէկ արծաթէ կոնք, ըսպ սրբարանի սիկղի տօթանասուն սիկղ քաշ ունեցող մէկ արծաթէ փաշպ՝ երկուսի մէջ էլ, իբրեւ նուիրաբերում, իւղով հունցուած լիքը ընփիր ալիւր, խնկով լցուած փասը դահեկան արժողութեամբ մէկ փուփ, ողջակէզի համար նախրից բերուած մէկ զուարակ, մէկ խոյ, մի փարեկան մէկ գառ, մեղքերի քաւութեան համար այծերի հօփից մէկ նոխազ, որպէս փրկութեան գոհաբերութիւն երկու երինջ, հինգ խոյ, հինգ նոխազ, մէկ փարեկան հինգ էգ գառ: Այս է Փաղասուրի որդի Գամաղիէլի ընծան: Իններորդ օրն իր ընծաները մատուցեց Գերսոնի որդի Աբիդանը՝ Բենիամինի որդիների իշխանը: Նա որպէս ընծայ մատուցեց հարիւր երեսուն սիկղ քաշ ունեցող մէկ արծաթէ կոնք, ըսպ սրբարանի սիկղի տօթանասուն սիկղ քաշ ունեցող մէկ արծաթէ փաշպ՝ երկուսի մէջ էլ, իբրեւ նուիրաբերում, իւղով հունցուած լիքը ընփիր ալիւր, խնկով լցուած փասը դահեկան արժողութեամբ մէկ փուփ, ողջակէզի համար նախրից բերուած մէկ զուարակ, մէկ խոյ, մի փարեկան մէկ գառ, մեղքերի քաւութեան համար այծերի հօփից մէկ նոխազ, որպէս փրկութեան նուիրաբերութիւն երկու երինջ, հինգ խոյ, հինգ նոխազ, մէկ փարեկան հինգ էգ գառ: Այս է Գերսոնի որդի Աբիդանի ընծան: Տասներորդ օրն իր ընծաները մատուցեց Ամիսադայի որդի Աբիեզբը՝ Դանի որդիների իշխանը: Նա որպէս ընծայ մատուցեց հարիւր երեսուն սիկղ քաշ ունեցող մէկ արծաթէ կոնք, ըսպ սրբարանի սիկղի տօթանասուն սիկղ քաշ ունեցող մէկ արծաթէ փաշպ՝ երկուսի մէջ էլ, իբրեւ նուիրաբերութիւն, իւղով հունցուած լիքը ընփիր ալիւր, խնկով լցուած փասը դահեկան արժողութեամբ մէկ փուփ, ողջակէզի համար նախրից բերուած մէկ զուարակ, մէկ խոյ, մի փարեկան մէկ գառ, 69

70, 71 մեղքերի քառյութան համար այծերի հօտից մէկ նոխազ, որպէս փրկութեան զոհաբերութիւն երկու երինջ, հինգ
72 խոյ, հինգ նոխազ, մէկ փարեկան հինգ էգ գառ: Այս է Ամիսադայի որդի Աքիեզերի ընծան: Տասանկերորդ օրն
73 իր ընծաները մաքուցեց Եբրանի որդի Փագեւէլ՝ Ասերի որդիների իշխանը: Նա որպէս ընծայ մաքուցեց հարիւր
74 երեսուն սիկղ քաշ ունեցող մէկ արծաթէ կոնք, ըստ սրբարանի սիկղի եօթանասուն սիկղ քաշ ունեցող մէկ արծաթէ
75 փաշար՝ երկուսի մէջ էլ, իբրեւ նուիրաբերում, իւղով հունցուած լիքը ընփր ալիւր, խնկով լցուած փասը դահեկան
76, 77 մեղքերի քառյութան համար այծերի հօտից մէկ նոխազ, որպէս փրկութեան զոհաբերութիւն երկու երինջ, հինգ
78 խոյ, հինգ նոխազ, մէկ փարեկան հինգ էգ գառ: Այս է Եբրանի որդի Փագեւէլի ընծան: Տասներկուերորդ օրն իր
79 ընծաները մաքուցեց Ենանի որդի Աքիրանը՝ Նեփթաղիմի որդիների իշխանը: Նա որպէս ընծայ մաքուցեց հարիւր
80 երեսուն սիկղ քաշ ունեցող մէկ արծաթէ կոնք, ըստ սրբարանի սիկղի եօթանասուն սիկղ քաշ ունեցող մէկ արծաթէ
81 փաշար՝ երկուսի մէջ էլ, իբրեւ նուիրաբերում, իւղով հունցուած լիքը ընփր ալիւր, խնկով լցուած փասը դահեկան
82, 83 մեղքերի քառյութան համար այծերի հօտից մէկ նոխազ, որպէս փրկութեան զոհաբերութիւն երկու երինջ, հինգ
84 խոյ, հինգ նոխազ, մէկ փարեկան հինգ էգ գառ: Այս է Ենանի որդի Աքիրանի ընծան: Ահա սրանք են զոհասեղանի
85 նաակապիքի օրը իսրայէլացիների իշխանների մաքուցած ընծաները. փասներկու արծաթէ կոնք, փասներկու ար-
86 ծաթէ փաշար, փասներկու փուփ: Իւրաքանչիւր կոնքի քաշը հարիւր երեսուն սիկղ էր, իւրաքանչիւր փաշարի քաշը՝
87 եօթանասուն սիկղ: Սպասքի ամբողջ արծաթը, ըստ սրբարանի սիկղի, երկու հազար չորս հարիւր սիկղ էր: Խնկով
88 լցուած ոսկէ փուփերի թիւը փասներկու էր: Խնկամանների ամբողջ ոսկին հարիւր քսան դահեկան էր: Ողջակէզի
89 հողթերի ընդհանուր թիւը փասներկու էր, զուարակներինը՝ փասներկու, խոյերինը՝ փասներկու, մէկ փարեկան ոչ
90 արափատր գառներինը՝ փասներկու, դրանց վրայ գումարած անարին ընծաները եւ մեղքերի քառյութան համար
91 այծերի հօտերից բերուած փասներկու նոխազները: Որպէս ողջակէզի զոհաբերութիւն՝ արջառների ընդհանուր
92 թիւը փասներկու էր, երինջներինը՝ քսանչորս, խոյերինը՝ վաթսուն, նոխազներինը՝ վաթսուն, մէկ փարեկան ոչ ա-
93 րափատր էգ գառներինը՝ վաթսուն: Ահա սրանք են զոհասեղանի ընծաները, որ բերուեցին նաակապիքից յետոյ:
94 Երբ Մովսէսը մտաւ վկայութեան խորան Տիրոջ հետ խօսելու համար, նա լսեց Տիրոջ ձայնը, որ խօսում էր իր հետ
95 քառյութան սեղանի վերեւից, երկու քերովբէների միջեւ դրուած վկայութեան փապանակի վրայ գրնուող փեղից:
96 Երկու քերովբէների մէջփեղից էր խօսում Տէրը նրա հետ:

8. 2 Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Խօսի՛ր Ահարոնի հետ եւ ասա՛ նրան. «Երբ կանթեղները փեղադրես,
3 այնպէս արա, որ դրանք լուսաւորեն աշտանակն առջեւի կողմից»: Ահարոնն այդպէս էլ արեց. նա աշտանակի առ-
4 ջեւի կողմից վառեց կանթեղները, ինչպէս Տէրն էր հրամայել Մովսէսին: Այսպիսին էր աշտանակի կառուցուածքը.
5 նրա բունն ու շուշանաձեւ ծաղիկները համակ ձոյլ ոսկի էին: Աշտանակը պապրաստուած էր ըստ այն օրինակի, որ
6 Տէրն էր ցոյց փուռել Մովսէսին: Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Ղեւրացիներին առանձնացրո՛ւ իսրայէլա-
7 ցիների միջից եւ սրբագործի՛ր նրանց: Այսպէս կը կապարես նրանց սրբագործումը. նրանց վրայ սրբագործման
8 ջուր կը ցանես: Նրանք թող ածիլեն իրենց ամբողջ մարմինը, լուան իրենց զգեստները եւ մաքուր լինեն: Նրանք
9 նախրից թող վերցնեն մէկ զուարակ, իւղով հունցուած ընփր ալիւր՝ իբրեւ նուիրաբերում: Նախրից կը վերցնես
10 մեղքերի քառյութան համար մէկ փարեկան հողթ, ղեւրացիներին կը փանես վկայութեան խորանի առջեւ, կը հա-
11 աքես իսրայէլացի ամբողջ ժողովրդին, ղեւրացիներին կը բերես Տիրոջ առջեւ, եւ իսրայէլացիներն իրենց ձեռքերը
12 կը դնեն ղեւրացիների վրայ: Ահարոնը իսրայէլացիներից կ'առանձնացնի ղեւրացիներին՝ Տիրոջը նուիրաբերելու
13 համար նրանց, եւ նրանք կը սրանձնեն Տիրոջ սպասատրութեան գործը: Ղեւրացիներն իրենց ձեռքերը կը դնեն
14 զուարակների գլխին: Դրանցից մէկը կը զոհես մեղքերի քառյութան համար, իսկ միւսը Տիրոջը ողջակէզ կ'անես,
15 որպէսզի քառուեն նրանց մեղքերը: Ղեւրացիներին կը կանգնեցնես Տիրոջ, Ահարոնի ու նրա որդիների առջեւ
16 եւ կը նուիրաբերես Տիրոջը իբրեւ ընծայ: Ղեւրացիներին կ'առանձնացնես իսրայէլացիների միջից, եւ նրանք կը
17 պապկանեն ինձ: Այնուհետեւ ղեւրացիները կը մտնեն վկայութեան խորան, որպէսզի կապարեն խորանի սպա-
18 սատրութեան գործը: Կը սրբես նրանց եւ, իբրեւ ընծայ, կը նուիրաբերես Տիրոջ առաջ, որովհետեւ նրանք ինձ
19 ընծայ են փրումս իսրայէլացիների միջից: Ես նրանց ընդունել եմ ի դիմաց իսրայէլացի բոլոր անդրանիկ ծնունդ-
20 ների, որոնք արգանդ են բացում, քանի որ իսրայէլացի բոլոր անդրանիկ ծնունդները, մարդ թէ անասուն, ինձ են
21 պապկանում: Այն օրը, երբ Եգիպտացիների երկրում կոպորեցի բոլոր անդրանիկներին, ես ինձ համար սրբագոր-
22 ձեցի նրանց եւ ղեւրացիներին վերցրի ի դիմաց իսրայէլացիների բոլոր անդրանիկների: Իսրայէլացիներից ես
23 առանձնացրի ղեւրացիներին եւ նրանց փուռեցի Ահարոնին ու նրա որդիներին, որպէսզի վկայութեան խորանում
24 կապարեն իսրայէլացիների սպասատրութեան գործը եւ սրբութիւններին մերձենալով՝ իսրայէլացիների մեղքերի
25 քառյութան համար զոհեր մաքուցեն»: Մովսէսը, Ահարոնն ու իսրայէլացի ամբողջ ժողովուրդը ղեւրացիների
26 հանդէպ վարուեցին այնպէս, ինչպէս Տէրն էր պարուիրել Մովսէսին: Իսրայէլացիներն այդպէս էլ վարուեցին նրանց
27 հանդէպ: Ղեւրացիները մաքրուեցին, լուացին իրենց զգեստները եւ իրենք իրենց յանձնեցին Ահարոնին իբրեւ
28 նուիրաբերում Տիրոջ առաջ: Եւ Ահարոնը կապարեց նրանց մեղքերի քառյութանը՝ սրբագործելու համար նրանց:
29 Այնուհետեւ ղեւրացիները մտան վկայութեան խորան, որպէսզի իրենց սպասատրութիւնը կապարեն Ահարոնի ու
30 նրա որդիների առջեւ: Ինչպէս Տէրը պարուիրել էր Մովսէսին ղեւրացիների վերաբերեալ, այդպէս էլ արեցին նրանց:
31 Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Այս է ղեւրացիներին վերաբերող կարգը. քսանհինգից բարձր փարիք ու-
32 նեցողները միայն իրաւունք ունեն վկայութեան խորան մտնելու, որպէսզի սպասատրութիւն կապարեն: Յիսուն
33 փարին լրանալուց յետոյ նրանք պարաւոր են հեռանալ սպասատրութիւնից եւ այլեւս չեն աշխարհելու: Նրանք
34 կարող են օգնել իրենց ղեւրացի եղբայրներին՝ կապարելու վկայութեան խորանի պահպանութեան գործը, բայց
35 սպասատրութիւն անելու իրաւունք չունեն: Այսպէս կը կարգաւորես ղեւրացիների սպասատրութեան գործը»:

9 Տէրը Մինայի անապատում, Եգիպտոսից իսրայէլացիների դուրս գալու երկրորդ փարուայ առաջին ամսին, խօ-
2, 3 սեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Ասա՛, որ իսրայէլացիները զարկիլը թող կապարեն իր ժամանակին: Առաջին
ամսի փասնչորսերորդ օրուայ երեկոյեան թող կապարեն այն. իր ժամանակին, ըստ օրէնքի, ըստ ձեզ փուռած իմ

պայմանի թող կարարեն»։ Մովսէսն այդ յայտնեց իսրայէլացիներին եւ նրանք զարկիլը կարարեցին անսուայ 4, 5
 րասնջորսերորդ օրուայ սկզբին, Մինայի անապատում։ Ինչպէս Տէրն էր հրամայել Մովսէսին, այդպէս էլ արեցին
 իսրայէլացիները։ Սակայն այնպէղ եկան այնպիսիներ, որոնք մարդու դիակի հետ շփուելու պարճառով պղծուած 6
 էին եւ իրաւունք չունէին զարկի կարարելու այդ օրը։ Այդ իսկ պարճառով նրանք այդ օրը եկան Մովսէսի ու
 Վհարոնի մօտ եւ ասացին նրանց. «Մենք մարդու դիակի հետ շփուելու պարճառով անմաքոր ենք։ Արդ, իսրայէլա- 7
 ցիների մէջ իր ժամանակին Տիրոջը զոհ մարուցելուց յետ չմնանք»։ Մովսէսը նրանց ասաց. «Այդպէղ սպասեցէք, 8
 րեսնեն, թէ Տէրը ի՞նչ հրաման կը րայ ձեր վերաբերեալ»։ Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Խօսիր իսրայէ- 9, 10
 լացիների հետ եւ ասա՛ նրանց. «Եթէ ձեզանից մէկը մարդու դիակի հետ շփուելու պարճառով պղծուելու է եւ կամ
 ձեր սերնդից մէկը զարկի օրը հեռաւոր ճանապարհի վրայ գրնուելու պարճառով անմաքոր է, նա Տիրոջ զարկիլը 11
 թող կարարի երկրորդ անսուայ րասնջորսերորդ օրուայ երեկոյեան՝ զարկուայ գառն ուրբելով բաղարջ հացով ու
 դառը խտով։ Գառից յաջորդ առաւօրեան ոչինչ չպէրք է մնայ, դրա ոսկորները չպէրք է ջարդեն։ Ըստ զարկի 12
 օրէնքի թող կարարեն այն։ Բայց այն մարդը, որ մաքոր է ու հեռու ճանապարհի վրայ չի գրնուում եւ ուշանում 13
 է զարկիլը կարարելուց, թող վերանայ իր ժողովրդի միջից, քանի որ նա Տիրոջ զոհաբերութիւնը իր ժամանակին
 չի կարարել։ Այդ մարդը թող կրի իր պարիժը։ Եթէ ձեր երկիրը գայ որեւէ օրարական եւ ցանկանայ կարարել 14
 Տիրոջ զարկիլը, ապա այն թող կարարի ըստ զարկի օրէնքի։ Ըստ այդ պայմանի թող կարարի այն։ Նոյն օրէնքն
 է ձեզ համար՝ եկուոր լինէք թէ բնիկ»։ Այն օրը, երբ կանգնեցուեց խորանը, ամպը ծածկեց խորանը՝ վկայութեան 15
 րունը։ Երեկոյից մինչեւ առաւօր ամպը խորանի վրայ կրակի րեսք ունէր։ Այդպէս լինում էր մշրապէս. ամպն այն
 ծածկում էր ցերեկը, իսկ գիշերը կրակի րեսք էր ունենում։ Երբ ամպը վերանում էր խորանից, իսրայէլացիները 17
 ճանապարհ էին ընկնում եւ բանակարեղի դնում ամպի կանգ առած րեղում։ Իսրայէլացիները բանակարեղի էին
 դնում ըստ Տիրոջ հրամանի եւ ըստ Տիրոջ հրամանի էլ ճանապարհ էին ընկնում։ Այն բոլոր օրերին, երբ ամպը 19
 հովանի էր լինում խորանի վրայ, իսրայէլացիները պէրք է բանակարեղի դնէին, իսկ եթէ ամպը բազում օրեր էր
 մնում խորանի վրայ, իսրայէլացիները պէրք է պահէին Տիրոջ պարուէրը եւ ճանապարհ չընկնէին։ Եթէ պարահէր, 20
 որ ամպը խորանի վրայ հովանի անէր քիչ օրեր, նրանք բանակարեղի պէրք է դնէին։ Նրանք Տիրոջ հրամանով
 միայն պէրք է ճանապարհ ընկնէին։ Եթէ պարահէր, որ ամպը ծածկէր խորանը երեկոյից մինչեւ առաւօր, կամ 21
 ամպը վերանար առաւօրեան, ապա ճանապարհ պէրք է ընկնէին կամ ցերեկը, կամ գիշերը։ Քանի դեռ ամպը չէր
 վերացել, նրանք չպէրք է ճանապարհ ընկնէին։ Եթէ անգամ մէկ ամիս մնար ամպն ու հովանի անէր խորանի վրայ, 22
 իսրայէլացիները բանակարեղի պէրք է դնէին ու ճանապարհ չընկնէին։ Նրանք միայն Տիրոջ հրամանով պէրք 23
 է ճանապարհ ընկնէին։ Իսրայէլացիները պահպանեցին Տիրոջ այս հրամանը, որ նա Մովսէսի միջոցով րուել էր
 իրենց։

Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Արձաթից երկու կռածոյ շեփոր կը պարարասաբես։ Դրանք թող ծա- 10, 2
 ռայեն ժողովրդին ի մի հաւաքելու եւ բանակարեղիների բնակիչներին երթի հանելու համար։ Երբ երկու շեփոր 3
 հնչեցնեն, ամբողջ ժողովուրդը պէրք է հաւաքուի վկայութեան խորանի դռանը։ Եթէ մէկ շեփոր հնչեցնեն, թող 4
 քեզ ներկայանան իշխանները՝ իսրայէլացիների հրամանարարները։ Երբ շեփորը առաջին անգամ հնչեցնեն, ճա- 5
 նապարհ թող ընկնեն արեւելեան մասում բանակարեղի դրած գնդերը։ Երբ երկրորդ անգամ հնչեցնեն շեփորը, 6
 ճանապարհ թող ընկնեն հարաւային մասում բանակարեղի դրած գնդերը։ Երբ երրորդ անգամ հնչեցնեն շեփորը,
 ճանապարհ թող ընկնեն արեւմտեան մասում բանակարեղի դրած գնդերը։ Երբ չորրորդ անգամ հնչեցնեն շեփորը,
 ճանապարհ թող ընկնեն հիւսիսային մասում բանակարեղի դրած գնդերը։ Գնդերը թող ճանապարհ ընկնեն ըստ 7, 8
 շեփորի ազդարարութեան։ Երբ ժողովրդին հաւաքելու լինէք, շեփոր կը հնչեցնէք, բայց ոչ րագնապի։ Շեփորը
 պէրք է հնչեցնեն քահանաները՝ Վհարոնի որդիները։ Դա սերնդեսերունդ փոխանցուող յալիպենական օրէնք պէրք 9
 է լինի ձեզ համար։ Եթէ ձեր երկրում պարերազմի ելնէք ձեզ ընդդիմադիր թշնամիների դէմ, շեփոր կը հնչեցնէք, 10
 կը յիշուէք Տիրոջ առաջ եւ կը փրկուէք ձեր թշնամիներից։ Շեփոր կը հնչեցնէք ձեր ուրախութեան օրերին, ամ-
 սուայ առաջին օրերին, ինչպէս նաեւ ողջակէզներ եւ փրկութեան համար զոհեր մարուցելիս։ Եւ Աստուած կը յիշի 11
 ձեզ։ Ես եմ ձեր Տէր Աստուածը»։ Եզիպտոսից իսրայէլացիների դուրս գալու երկրորդ րարուայ երկրորդ ամսի 12
 քսանին ամպը վերացաւ վկայութեան խորանի վրայից։ Իսրայէլացիներն իրենց ամբողջ բազմութեամբ դուրս ե-
 կան Մինայի անապատից։ Ամպը կանգ առաւ Փառանի անապատում։ Իսրայէլացիները ճանապարհ էին ընկնում, 13
 ինչպէս Տէրն էր հրամայել Մովսէսի միջոցով։ Նախ ճանապարհ ընկան Յուդայի ցեղին պարկանող գնդերն իրենց
 զօրքով։ Մրանց զօրքի առաջնորդը Ամինադաբի որդի Նասսոնն էր։ Իսաքարի ցեղի զօրքի առաջնորդը Սոզարի 15
 որդի Նաթանայէլն էր։ Զաբուլոնի ցեղի զօրքի առաջնորդը Քելունի որդի Եղիաբն էր։ Մրանց հետեւեցին Գեր- 16, 17
 սոնի ու Մերարիի որդիները, որոնք իջեցնում կամ ուսերի վրայ կրում-րանում էին խորանը։ Ապա իրենց զօրքով
 շարժուեցին Ռուբէնի ցեղի գնդերը։ Նրանց զօրքի առաջնորդը Սեդիուրի որդի Եղիսուրն էր։ Շմաունի ցեղի զօրքի 19
 առաջնորդը Սուրիսադայի որդի Սադամիէլն էր։ Գադի ցեղի զօրքի առաջնորդը Ռագուէլի որդի Եղիսափանն էր։
 Շարժուեցին նաեւ Կահաթի որդիները, որոնք պէրք է փոխադրէին սուրբ սպասքը եւ կանգնեցնէին խորանը, մինչեւ 21
 որ հասնէին միւսները։ Ապա իրենց զօրքով շարժուեցին Եփրեմի բանակի գնդերը։ Նրանց զօրքի առաջնորդը Եմի-
 ուդի որդի Եղիսաման էր։ Մանասէի ցեղի զօրքի առաջնորդը Փաղասուրի որդի Գամաղիէլն էր։ Բենիամինի ցեղի 23, 24
 զօրքի առաջնորդը Գեղեոնի որդի Աբիդանն էր։ Դանի ցեղի գնդերն իրենց զօրքով ճանապարհ ընկան բոլորից
 յետոյ։ Նրանց զօրքի առաջնորդը Ամիսադայի որդի Աբիեզերն էր։ Ասերի ցեղի զօրքի առաջնորդը Եբրանի որդի 26
 Փագէլն էր։ Նեփթալիմի ցեղի զօրքի առաջնորդը Ենանի որդի Աբիբանն էր։ Վհա րանք են իսրայէլացիների 27, 28
 զօրքերը։ Իսրայէլացիները ճանապարհ ընկան իրենց զօրքով։ Մովսէսը մադիանացի Ռագուէլի որդի Յոբաբին՝ իր
 աներոջը, ասաց. «Վհա մենք շարժում ենք դէպի այն րեղը, որ Աստուած խոսարացաւ մեզ րայ։ Դու էլ արի՛ մեզ 30
 հետ, մենք քեզ լաւութիւն կ'անենք, որովհետեւ Տէրը բարիք է խոսարացել իսրայէլացիներին»։ Նա պարարասանեց.
 «Ես չեմ գնայ այնպէղ, այլ կը գնամ իմ երկիրն ու իմ ազգականների մօտ»։ Մովսէսն ասաց նրան. «Մեզ մի՛ լքիր, 31
 չէ՛ որ մեզ հետ էիր անապատում։ Որպէս աւագ մեր խորիորդարուն կը լինես։ Եթէ մեզ հետ գաս, ինչ բարիք որ մեզ 32
 անի Տէրը, նոյն բարիքն էլ մենք քեզ կ'անենք»։ Իսրայէլացիները Տիրոջ լեռից հեռացան երեք օրուայ ճանապարհ։ 33

Այդ երեք օրուայ ընթացքում Տիրոջ ուխտի փապանակը գնում էր առջեւից՝ նրանց համար հանգստանալու փեղ
 34 գրնելու նպատակով: Տապանակը ճանապարհ ընկնելիս Մովսէսն ասում էր. «Վեր կաց, Տէր, որ ցանուցիր լինեն
 35 քո թշնամիները, փախուսարի մարմունն բոլոր քեզ ապողները»: Իսկ երբ փապանակը դադար էր առնում, ասում
 36 էր. «Տէր, դարձիր դէպի հազարատր ու բիւրատր իւրայելացիները»: Բանակապետիից հեռանալու ժամանակ ամպը
 ցերեկը հովանի էր անում նրանց վրայ:

11 Ժողովուրդը դառնօրէն փրփնջում էր Տիրոջ դէմ: Տէրը լսեց դա, խիստ բարկացաւ եւ նրանց վրայ կրակ թափելով՝
 2 ոչնչացրեց բանակապետիի բնակիչների մի մասը: Ժողովուրդն աղաղակ բարձրացրեց Մովսէսի առաջ, Մովսէսն
 3 աղօթքով դիմեց Տիրոջը, եւ կրակը դադարեց: Այդ վայրը կոչուեց Նրայրեաց, որովհետեւ Տէրը նրանց վրայ կրակ էր
 4 թափել: Նրանց մէջ գրնուող խառնամբոխը սկսեց շար պահանջներ ներկայացնել: Իւրայելացիները նստած լաց
 5 էին լինում եւ ասում. «Ո՛վ մեզ ուրելու միս կը փայ: Մենք յիշեցինք ձուկը, որ Եգիպտոսում ձրի էինք ուրում, սեխը,
 6 ձմերուկը, պրասը, սոխն ու սխաբորը: Եւ արդ, մենք կորչում ենք, մեր աչքերը մանանայից բացի ուրիշ ոչինչ չեն
 7, 8 քսանում»: Մանանան գինձի սերմի նման սպիտակ էր ու սառոյցի փեսք ուներ: Ժողովուրդը շրջում էր, մանանան
 հաւաքում, երկանքով աղում, սանդի մէջ ծեծում, կաթասայի մէջ եփում եւ բլիթ էր պատրաստում: Նա քաղցր էր իւրով
 9 ու մեղրով պատրաստում խորիզի նման: Երբ գիշերը բանակապետիի վրայ ցօղ էր իջնում, մանանան էլ նրա վրայ
 10 էր իջնում: Մովսէսը լսեց գնդերի անդամներից իւրաքանչիւրի լացն իր վրանի դռան մօտ: Տէրը դրա համար խիստ
 11 բարկացաւ, եւ դա Մովսէսին չարագուշակ երեւաց: Մովսէսը հարցրեց Տիրոջը. «Տէր, ինչո՞ւ չարչարեցիր ինձ՝ քո
 12 ծառային, ինչո՞ւ քո առաջ շնորհք չգրայ, եւ այս ժողովրդի բարկութիւնն ինձ վրայ թափեցիր: Միթէ ե՞ն յղացայ
 այս ամբողջ ժողովրդին կամ թէ ե՞ն ծնեցի նրան, որ ինձ ասում ես, թէ՛ «Առ նրան քո գիրկը, ինչպէս դայեակն է
 իր գիրկն առնում ծծկեր երեխային, որպէսզի նրան փանեմ այն երկիրը, որը դու խոստացար իրենց հայրերին»:
 13 Արդ, ես որտեղից միս գրնեմ, որ փամ այս ամբողջ ժողովրդին, չէ՞ որ նրանք լաց են լինում ինձ մօտ եւ ասում.
 14 «Մեզ միս փութ, որ ուրենք»: Ես միայնակ չեմ կարող կրել այս ժողովրդի բեռը, որովհետեւ իմ ուժերից վեր է
 15 դա: Եթէ այդպէս ես վարուելու ինձ հետ, սպանիր ինձ միանգամից, եթէ դա հաճելի է քեզ, եթէ շնորհ գրայ եւ
 16 ողորմութիւն քո կողմից, որպէսզի չբռնեն իմ չարչարանքները»: Տէրը պատասխանեց Մովսէսին. «Իւրայելացի
 ծերերի միջից ինձ համար հաւաքիր եօթանասուն փղամարդ, որոնց ճանաչում ես իբրեւ ժողովրդի մէջ ամենածեր
 մարդիկ եւ իւրայելացիների գրագիրներ: Նրանց կը բերես վկայութեան խորան, եւ նրանք այնպէս կը կանգնեն
 17 քեզ հետ: Ես կ'իջնեմ այնպէս, կը խօսեմ քեզ հետ եւ քեզ փուածս ոգուց կ'առնեմ ու կը դնեմ նրանց մէջ: Նրանք
 18 ի վիճակի կը լինեն կրելու այդ ժողովրդի յանդգնութեան բեռը. եւ դու միայնակ չես կրի դա: Ժողովրդին կ'ասես.
 «Մաքրուեցէ՛ք վաղուայ համար, որ միս ուրէք, որովհետեւ լաց լինելով Տիրոջ առջեւ՝ ասում էիք. «Ո՛վ մեզ միս կը փայ
 19 ուրելու: Մեզ համար լաւ էր Եգիպտոսում»: Տէրը ձեզ միս կը փայ ուրելու, եւ դուք միս կ'ուրէք: Կ'ուրէք ոչ թէ մէկ,
 20 երկու, հինգ օր, ոչ էլ փասը կամ քսան օր, այլ կ'ուրէք ամբողջ ամսուայ բոլոր օրերին, մինչեւ որ ձեր քթից դուրս
 գայ, մինչեւ որ գգուէք, որովհետեւ արհամարհեցիք Տիրոջը, որ միշտ ձեր մէջ է, լաց լինելով նրա առջեւ՝ ասացիք.
 21 «Մեր ինչին էր պէտք Եգիպտոսից դուրս գալ»: Մովսէսն ասաց. «Ժողովուրդն ունի վեց հարիւր հազար հետեակ,
 22 որոնց մէջ եմ նաեւ ես, եւ դու ասում ես, թէ՛ «Միս փամ նրանց, որ մէկ ամիս ուրեն»: Եթէ անգամ մորթենք բոլոր
 արջառներն ու ոչխարները, կը բաւարարե՞նք նրանց, կամ եթէ հաւաքուի ծովի ամբողջ ձուկը, կը բաւարարե՞նք
 23 նրանց»: Տէրը պատասխանեց Մովսէսին. «Միթէ Տիրոջ ձեռքը ի վիճակի չէ դրան: Նիւն կը համոզուես, թէ
 24 իմ ասածը կը կարարուի՞, թէ՞ ոչ»: Մովսէսն ելաւ ու ժողովրդին հաղորդեց Տիրոջ ասածը: Նա ժողովրդի ծերերի
 25 միջից հաւաքեց եօթանասուն փղամարդկանց ու նրանց կանգնեցրեց խորանի շուրջը: Տէրն իջաւ ամպի մէջ, խօսեց
 Մովսէսի հետ, առաւ նրան փրուած ոգուց եւ դրեց եօթանասուն ծեր փղամարդկանց մէջ: Երբ ոգին հանգչեց նրանց
 26 վրայ, նրանք մարգարեացան բանակապետիում, բայց դա այլեւս չկրկնուեց: Բանակապետիում այդ ծերերից մնաց
 երկու մարդ. մէկի անունը Ելդադ էր, իսկ երկրորդինը՝ Մողադ: Ոգին հանգչեց նրանց վրայ էլ: Նրանք եւս այդ
 27 եօթանասուն գրանցուածների մէջ էին, խորան չէին եկել, բայց մարգարեութիւն էին անում բանակապետիում: Մի
 պատանի, գալով Մովսէսի մօտ, այդ մասին պատմեց նրան ու ասաց. «Ելդադն ու Մողադը մարգարեութիւն են անում
 28 բանակապետիում»: Նաւի որդի Յեսուն՝ Մովսէսի ընտրեալ պաշտօնեան, ասաց. «Տէր Մովսէս, արգելիր նրանց
 29 մարգարեութիւն անել: Մովսէսը նրան պատասխանեց. «Իմ փոխարէն դու մի՛ նախանձիր նրանց: Երանի թէ Տէրը
 30 ամբողջ ժողովրդին մարգարեներ դարձնէր՝ իր ոգին փայով նրանց»: Դրանից յետոյ Մովսէսն ու իւրայելացի ծերերը
 31 գնացին բանակապետի: Տէրը քամի բարձրացրեց եւ ծովի կողմից լորամարդիներ բերեց-թափեց բանակապետիի
 32 շուրջը մէկ օրուայ ճանապարհի երկարութեամբ ու գետնից երկու կանգուն բարձրութեամբ: Ժողովուրդը ամբողջ
 ցերեկն ու ամբողջ գիշերը, նաեւ յաջորդ օրը մինչեւ երեկոյ լորամարդի էր հաւաքում: Ամենաքիչ հաւաքողը փաս
 33 քռո հաւաքեց: Մորթեցին, ապխտեցին ու փռեցին բանակապետիի շուրջը: Դեռ միսը նրանց արամի փակ էր
 34 ու դեռ չէին ծամել, որ Տէրը, ժողովրդի վրայ զայրացած, մեծամեծ հարուածներ հասցրեց նրանց: Այդ վայրը
 կոչուեց Յանկութեան գերեզմաններ, որովհետեւ այնպէս թաղեցին բազում անկուշտ մարդկանց: Յանկութեան
 գերեզմաններից ժողովուրդը ճանապարհ ընկաւ դէպի Ասերոթ:

12 Մարիամն ու Ահարոնը վարաբանեցին Մովսէսին, քանի որ նա կնութեան էր առել մի եղովպուհու: Մովսէսն,
 2 իրօք, եղովպացի կնոջ հետ էր ամուսնացել: Նրանք ասացին. «Միթէ Տէրը միայն Մովսէսի հետ խօսեց, նա նաեւ
 3 մեզ հետ խօսեց»: Տէրը լսեց դա: Մովսէսը, սակայն, շար աւելի հեզ էր, քան երկրի վրայ ապրող բոլոր մարդիկ:
 4 Տէրը միաժամանակ ասաց Մովսէսին, Ահարոնին ու Մարիամին. «Դուք երեքդ էլ վկայութեան խորան գնացեք: »
 5 Նրանք երեքով գնացին վկայութեան խորան: Տէրն իջաւ սիւնակերպ ամպի մէջ եւ կանգնեց վկայութեան խորանի
 6 դռան մօտ: Նա կանչեց Ահարոնին ու Մարիամին, եւ նրանք երկուսով դուրս եկան: Տէրն ասաց նրանց. «Լսեցէ՛ք
 իմ խօսքերը. եթէ ձեզանից որեւէ մէկը Տիրոջ մարգարէ դառնայ, ես փեսիլքով կ'երեւամ նրան եւ երագի մէջ կը
 7 խօսեմ նրա հետ: Ո՛չ այնպէս, ինչպէս իմ ծառայ Մովսէսի հետ, որը իմ ամբողջ փան մէջ իմ հաւաքարիմ մարդն
 8 է: Ես նրա հետ դեմ առ դեմ, բացէիբաց եմ խօսելու եւ ոչ թէ առակներով: Նա ականապես է եղել Տիրոջ փառքին:
 9 Եւ ինչպէն դուք առանց երկիւղի վարաբանեցիք իմ ծառային՝ Մովսէսին»: Տէրը խիստ բարկացաւ նրանց վրայ:
 10 Նրանք գնացին եւ ամպը վերացաւ խորանի վրայից, իսկ Մարիամը բորբոք դարձաւ ձեան նման: Ահարոնը նայեց

Մարիամին եւ Կեթա, որ նա բորոք է դարձել: Ահարոնն ասաց Մովսէսին. «Խնդրում եմ քեզ, Կեթ, մեզ վրայ մեղքեր մի՛ բարդիր, որովհետեւ չիմացանք, որ մեղք գործեցինք: Մարիամը թող չնմանուի այն մեռելածին երեխային, որը, որպէս վիժուածք, ելնում է մօր արգանդից, բայց կիսաբ մարմնով: Մովսէսը, աղերսելով Տիրոջը, ասաց. «Խնդրում եմ քեզ, Աստուծ, բուժիր նրան»: Տէրն ասաց Մովսէսին. «Եթէ Մարիամի հայրը թքեր նրա երեսին, մի՛թէ նա եօթը օր չէր ամաչելու: Ուրեմն եօթը օր նա թող հեռանայ բանակաբեղից եւ յետոյ վերադառնայ»: Մարիամը եօթը օր հեռու պահուեց բանակաբեղից: Ժողովուրդը ճանապարհ չընկաւ, մինչեւ որ մաքրուեց Մարիամը:

Դրանից յետոյ ժողովուրդը Ասերոթից ճանապարհ ընկաւ եւ բանակաբեղի դրեց Փառանի անապատում: Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Մարդիկ ուղարկիր, որ հետախուզեն Քանանացիների երկիրը: Դա եւ իսրայէլացիներին եմ փալու իբրեւ կալուածք: Ամեն ցեղից, ըստ իրենց նահապետների ընդանիքների, որպէս գլխատր, մէկական մարդ ուղարկիր»: Մովսէսը, ինչպէս Տէրն էր ասել, այդ մարդկանց ուղարկեց Փառանի անապատից: Նրանք բոլորը իսրայէլացիների գլխատրներն էին: Սրանք են նրանց անունները. Ռուբէնի ցեղից՝ Աքուրի որդի Մադամիել, Շնաունի ցեղից՝ Սուրիի որդի Մափաթ, Յուդայի ցեղից՝ Յեփոնէի որդի Քաղէթ, Իսաքարի ցեղից՝ Յովսէփի որդի Գադամ, Եփրեմի ցեղից՝ Նաէի որդի Օսէս, Բենիամինի ցեղից՝ Ռափուի որդի Փաղփի, Զաբունի ցեղից՝ Սուդիի որդի Յուդիել, Յովսէփի ցեղից՝ Մանասէի յետնորդներից՝ Գադդէ, որ որդին է Սուսիի, Դանի ցեղից՝ Գամայի որդի Ամիել, Ասերի ցեղից՝ Միքայէլի որդի Մաթուր, Նեփթաղիմի ցեղից՝ Յաբիի որդի Աբի, Գադի ցեղից՝ Մակքիի որդի Գուդիել: Սրանք են այն մարդկանց անունները, որոնց Տէրն ուղարկեց Քանանացիների երկիրը հետախուզելու: Մովսէսը Նաէի որդի Օսէսին վերանուանեց Յեսու: Մովսէսը սրանց առաքեց Փառան անապատից, որպէսզի հետախուզեն Քանանացիների երկիրը, եւ ասաց նրանց. «Անապատով բարձրացէք լեռը եւ Կեթ, թէ դա ինչ երկիր է. այդպէղ բնակուող ժողովուրդը հզօր է արդեօք, թէ՛ առանց ղեկավարի, սակաւաթիւ են, թէ՛ բազմամարդ, ի՞նչ վիճակում է այն երկիրը, որպէղ նրանք բնակուում են, այն բարեբէր է, թէ՛ անբարի, ի՞նչ վիճակում են այն քաղաքները, ուր բնակուում են նրանք, պարսպապար են դրանք, թէ՛ անպարիսպ, ինչպիսի՞ն է հողը, պարահր է, թէ՛ անպտոք, այնպէղ ծառեր կա՞ն, թէ՛ ոչ: Աշխարհեցէք հաւաքել երկրի պտուղներից»: Գարնան վերջն էր՝ խաղողի հասունանալու ժամանակը: Նրանք գնացին ու հետախուզեցին երկիրը Սինայի անապատից մինչեւ Բող՝ Եփրատի մուտքը: Ապա վերադարձան անապատ եւ եկան մինչեւ Քեբրոն, որպէղ բնակուում էին Աքիմանը, Մեսին եւ Թալամին՝ Ենակի յետնորդները: Քեբրոնը եօթը փարի առաջ էր կառուցուած, քան եգիպտացիների Տայանիս բնակավայրը: Նրանք եկան մինչեւ Ողկոյզի ձորը, հետախուզեցին այն, այնպէղից կտրեցին խաղողի ողկոյզ ունեցող որթաբունի մի ճիւղ եւ ձողերի վրայ դրած փարան: Առան նաեւ նուռ ու թուզ: Իսրայէլացիներն այդ վայրն անուանեցին Ողկոյզի ձոր այն ողկոյզի պարճառով, որ այնպէղից կտրել-փարել էին: Իսրայէլացիները, երկիրը քառասուն օր հետախուզելուց յետոյ, վերադարձան: Նրանք եկան-հասան Մովսէսի, Ահարոնի ու իսրայէլացիների ամբողջ ժողովրդի մօտ, Փառան անապատը, Կաղէթ: Նետախուզները փեղեկութիւններ հաղորդեցին նրանց ու ամբողջ ժողովրդին: Նրանք ցոյց փուռեցին երկրի բարիքները, պարմեցին նրանց ու ասացին Մովսէսին. «Մենք գնացինք այն երկիրը, ուր ուղարկեցիր մեզ, մի երկիր, ուր կաթ ու մեղր է հոսում: Ահա սրանք են նրա բարիքները: Այնպէղ բնակուող ժողովուրդը, սակայն, հզօր է, քաղաքները շար ամուր են, պարսպապար ու շար մեծ: Ենակի յետնորդներին էլ Կեթանք այնպէղ: Ամաղեկացիները բնակուում են երկրի հարաւային մասում, քեթացիները, խեւացիները, յեբուսացիները եւ ամորիացիները՝ լեռնային շրջանում, իսկ քանանացիները՝ ծովեզերքին ու Յորդանան գետի ափին»: Քաղէթը լեցրեց Մովսէսից դժգոհող ժողովրդին՝ ասելով. «Ո՛հ, առաջ պէտք է շարժուենք ու փրկենք այդ երկրին, որովհետեւ կարող ենք նրանց յաղթել»: Նրա հետ հետախուզութեան գնացած մարդիկ, սակայն, ասացին. «Չենք յարձակուի այդ ժողովրդի վրայ, որովհետեւ նրանք մեզանից շար աւելի հզօր են»: Նրանք իսրայէլացիներին վախեցրին այն երկրով, որ հետախուզել էին, ասելով. «Այն երկիրը, ուր գնացինք հետախուզելու, իր բնակիչներին լափող երկիր է: Այնպէղ մեր Կեթանք բոլոր մարդիկ աժդահաներ են: Այնպէղ Կեթանք նաեւ հսկաներ, որոնց համեմատութեամբ մենք մորեխներ ենք»:

Ամբողջ ժողովուրդը աղաղակ բարձրացրեց ու լաց եղաւ այդ ամբողջ գիշեր: Բոլոր իսրայէլացիները փրփնջացին Մովսէսից ու Ահարոնից եւ ասացին. «Աւելի լաւ կը լինէր Եգիպտացիների երկրում մեռած լինէինք կամ հէնց այսպէղ՝ անապատում մեռնէինք: Ինչո՞ւ է Տէրը մեզ փրանում այդ երկիրը, որպէսզի պարտագնում ընկնենք, իսկ մեր կանայք ու մեր զաւակները յափշտակուեն: Արդ, աւելի լաւ է վերադառնանք Եգիպտոս»: Նրանք իրար ասացին. «Նրամանապար ընտրենք եւ Եգիպտոս վերադառնանք»: Մովսէսն ու Ահարոնը երեսնիվայր ընկան բոլոր իսրայէլացիների առջեւ: Երկիրը հետախուզողներից Նաէի որդի Յեսուն եւ Յեփոնէի որդի Քաղէթը, պարառուփելով իրենց զգեստները, ասացին բոլոր իսրայէլացիներին. «Մեր հետախուզած երկիրը չափազանց լաւ է: Եթէ Աստուծ բարեհաճութիւն ունենանք, նա մեզ կ'առաջնորդի այդ երկիրը եւ այն կը փայ մեզ: Դա մի երկիր է, ուր կաթ ու մեղր է հոսում: Միայն թէ Տիրոջ դէմ չապարամբէք եւ այդ երկրի ժողովրդից չվախենաք, որովհետեւ մենք կը լափենք նրանց: Տէրն արդէն լքել է նրանց, նա մեզ հետ է: Մի՛ վախեցէք նրանցից»: Ամբողջ ժողովուրդն ասաց. «Եկէք քարկոծենք նրանց»: Այն ժամանակ Տիրոջ փառքը ամպի մէջ երեւաց վկայութեան խորանի վրայ, բոլոր իսրայէլացիների դիմաց: Տէրն ասաց Մովսէսին. «Մինչեւ ե՞րբ պիտի ինձ գայրացնի քո այդ ժողովուրդը, մինչեւ ե՞րբ պիտի չհաւաքայ այն բոլոր հրաշքներին, որ կարարեցի նրանց մէջ: Թո՛ղ փոր ինձ, որ հարուածեմ մահուամբ եւ կորսուեմ մարմնեմ նրանց, իսկ քեզ ու քո հօր փունը այս ժողովրդից աւելի մեծ ու բազմանդամ դարձնեմ»: Մովսէսն ասաց Տիրոջը. «Այժմ եգիպտացիները իմացան, որ դու ես քո մեծ ուժով այս ժողովրդին հանել իրենց միջից, եւ այս երկրի ամբողջ բնակիչները հասու են դարձել, որ դու ես այս ժողովրդի մէջ այն Տէրը, որ դեմ յանդիման ես երեսում: Տէ՛ր, քո անալը հովանի է նրանց վրայ, եւ ցերեկը դու ես սինակերպ ամպի մէջ գնում նրանց առաջից, իսկ գիշերը կրակէ սեւան: Արդ, եթէ դու այդ ժողովրդին մի մարդու պէս ոչնչացնես, ապա քո անունը լսած ազգերը կ'ասեն. «Քանի որ Տէրը չկարողացաւ այս ժողովրդին փրկել իր խոստացած երկիրը, նրանց դիակները այս անապատում գետին փռեց»: Արդ, թող բարձրանայ քո ձեռքը, Տէ՛ր, ինչպէս որ խօսեցիր ու ասացիր, թէ՛ «Տէրը համբերաբար է, ողորմած ու ճշմարիտ, որ ներում է անօրէնութիւնները, անիրաւութիւններն ու մեղքերը, բայց եւ ամենեւին չի ներում մեղսագործներին, հայրերի մեղքերը հապուցել է փալիս նրանց զաւակներին մինչեւ երրորդ ու

19 ջորորդ սերունդը»: Քո մեծ ողորմութեամբ ներիր թո ժողովրդին, ինչպէս ներել ես նրանց Եգիպտոսից ելնելուց
20 մինչեւ հիմա»: Տէրն ասաց Մովսէսին. «Կը ներեմ նրանց, ինչպէս դու ասացիր, բայց կենդանի եմ ես, կենդանի
22 է իմ անունը, եւ Տիրոջ փառքը պիտի լցնի ամբողջ երկիրը: Թէն իմ փառքը եւ Եգիպտոսում ու այս անապատում
23 իմ գործած հրաշքները քեզան բոլոր մարդիկ, բայց քան անգամ փորձեցին ինձ, ու չհաւաքացին, թէ կը քեզան
այն երկիրը, որ ես խոստացայ նրանց հայրերին: Ես երկիրը կրամ նրանց այն որդիներին, որ այսօր ինձ հեք են,
անքեղեակ են չարին ու բարուն, կրամ բոլոր անփորձ մանուկներին: Բոլոր նրանք, ովքեր բարկացրին ինձ, այդ
24 երկիրը չեն քեզան: Բայց ուրիշ հոգի ունեցող եւ ինձ հեքեա՞ծ իմ ծառայ Քաղէբին ես կը քանեմ այն երկիրը, ուր
25 նա մրաւ հեքախուզելու, իսկ նրա յեքոնորդները կը ժառանգեն այն: Ամաղէկացիներն ու քանանացիները բնակում
26 են ձորում, բայց դուք վաղը կը վերադառնաք եւ անապատով կը գնաք դէպի Կարմիր ծով»: Տէրը խօսեց Մովսէսի
27 ու Ահարոնի հեք եւ ասաց. «Մինչեւ ե՞րբ պիտի հանդուրժեմ այս վաք ժողովրդին, եւ դրանք պիտի քրքնջան իմ
28 առջեւ: Ես լսեցի իսրայէլացիների քրքումը ձեր դէմ: Արդ, նրանց կ'ասես. «Կենդանի եմ ես, - ասում է Տէրը, - եւ
29 ես կը վարումեմ ձեզ հեք այն խօսքերի համաձայն, որ հասան իմ ակնջներին. այս անապատում ցրի պիտի գան
ձեր ոսկորները, գնդերը, հաշուառման ենթարկուած քսան քարեկանից բարձր եւ իմ դէմ բողոքած բոլոր մարդիկ
30 պիտի կոքորուն այսօր: Նրանք չպիտի մընեն այն երկիրը, որի վրայ բարձրացնելով իմ ձեռքը՝ երդուեցի, թէ՛
31 «Ձեզ կը բնակեցնեմ այնքեղ, բացի Յեփոնէի որդի Քաղէբից ու Նաւէի որդի Յեսուից: Իսկ ձեր զաակները, որոնց
մասին ասացիք, թէ կը յափշքակուեն, նրանց կրամ այդ երկիրը, նրանք կը ժառանգեն այն, որից դուք նողկանքով
32 յեք քաշուեցիք: Ձեր ոսկորները ցրի կը գան այս անապատում, իսկ ձեր զաակները քառասուն քարի խոր կը
ճարակեն այս անապատում եւ կը հարուցեն ձեր հոգու պոռնկութեան դիմաց, մինչեւ որ ձեր ոսկորները քիքեն այս
34 անապատում: Երկիրը հեքախուզելու քառասուն օրերի թուի համեմաք ձեր գործած մեղքերի համար քառասուն
35 քարի պիտի պարժուէք, որպէսզի ճանաչէք իմ բարկութիւնն ու ցասումը: Ես՝ Տէրս, ասել եմ, որ իմ դէմ դուրս
եկած վաք ժողովրդի նկարմամք այդպէս էլ կը վարումեմ: Նրանք այս անապատում պիտի հիծունեն եւ այսօր էլ
36 պիտի մեռնեն»: Եւ այն մարդիկ, որոնց Մովսէսն ուղարկել էր երկիրը հեքախուզելու, եւ որոնք, վերադառնալով,
37 ժողովրդի մէջ չարախօսեցին այդ երկրի դէմ՝ վաք համբաւ քարածելով նրա մասին, Տիրոջ առաջ չարաչար մեռան:
38 Բոլոր այն մարդկանցից, որոնք գնացել էին այդ երկիրը հեքախուզելու, քրկուեցին միայն Նաւէի որդի Յեսուն եւ
39 Յեփոնէի որդի Քաղէբը: Մովսէսը բոլոր իսրայէլացիներին հաղորդեց Տիրոջ այս պարգամները, եւ ժողովուրդը
40 դր մեծապէս սգաց: Վաղ առաօքեան վեր կենալով՝ մարդիկ բարձրացան լերան գագաթը եւ ասացին Մովսէսին.
41 «Մենք, ահա, պարբասք ենք գնալու այն քեղը, որ Տէրը խոստացել է մեզ, որովհեքեւ մեղք ենք գործել»: Մովսէսը
42 պարբասխանեց. «Ինչո՞ւ զանց առաք Տիրոջ խօսքը: Դուք յաջողութիւն չէք ունենայ: Մի՛ գնացէք, որովհեքեւ Տէրը
43 ձեզ հեք չէ, դուք կ'ընկնէք ձեր թշնամիների ձեռքից: Ամաղէկացիներն ու քանանացիները այնքեղ՝ ձեր առջեւ են,
44 եւ դուք կ'ընկնէք նրանց սրից: Քանի որ հեռացաք Տիրոջից եւ նրան չանացիք, Տէրը ձեզ հեք չի լինի»: Նրանք,
սակայն, չսեցին ու բարձրացան լերան գագաթը, բայց Տիրոջ ուխտի քապանակն ու Մովսէսը բանակաքեղից
45 չջարժուեցին: Լերան վրայ բնակուող ամաղէկացիներն ու քանանացիները իջան, հարուածելով սրակոքոր արեցին
46 նրանց՝ հեքապնդելով մինչեւ Տերնա: Վերաքարձները վերադարձան բանակաքեղի:

15, 2 Տէրը խօսեց Մովսէսի հեք եւ ասաց. «Խօսիր իսրայէլացիներին եւ ասա՛ նրանց. «Երբ մընէք ձեր բնակութեան
3 երկիրը, որ ես քալու եմ ձեզ, ողջակէզներ արէք Տիրոջ համար, լինեն դրանք ուխտի առիթով արուող կամաւոր եւ
կամ ձեր քոնակաքարութիւնների առթիւ մաքուցուող նուիրաքերութիւններ, որպէսզի դրանք, որպէս անուշ բուր-
4 մունք, Տիրոջը ընդունելի լինեն: Եթէ գոհաքերութիւնը արջառ է կամ ոչխար, գոհաքերողը Տիրոջը թող մաքուցի
5 նաեւ քառորդ հիմն իւղով հունցուած մէկ քասներորդ գրի ընքիր ալիք: Ողջակէզ եւ գոհ մաքուցելիս կը նուիրա-
քերէք նաեւ քառորդ հիմն գինի. իրաքանչիւր գոհաքերուող գառան համար կը գոհաքերես նրան հասնող չափով
6 գինի, որպէսզի դա Տիրոջ համար անուշ բուրմունք լինի: Խոյ ողջակիզելիս կամ գոհաքերելիս մէկ երրորդ հիմն
7 իւղով հունցուած երկու քասներորդ ընքիր ալիք կը նուիրաքերես: Կը մաքուցես կէս հիմն գինի որպէս անուշ
8 բուրմունք Տիրոջ համար: Եթէ Տիրոջ քրկութեան ուխտը փառաւորելու համար ողջակէզ կամ գոհ կը մաքուցես
9, 10 արջառներից, զուարակի հեք կէս հիմն իւղով հունցուած երեք քասներորդ ընքիր ալիք կը նուիրաքերես, որպէս
11 նուէր կէս հիմն գինի՝ իքրեւ անուշ բուրմունք Տիրոջ համար: Նոյն կերպ կը վարուես մէկ զուարակի, մէկ խոյի,
12 մէկ գառան, մէկ ոչխարի կամ այծի դէպքում, ըսք դրանց թուի: Ինչ որ անէք մէկի համար, նոյնը կ'անէք միւսի
13 համար, ըսք դրանց թուի: Բոլոր իսրայէլացիները այդպէս պէքք է վարուն՝ նոյնպիսի ընձաներ պէքք է մաքու-
ցեն իքրեւ անուշ բուրմունք Տիրոջ համար: Եթէ որեւէ օքարական գայ ձեր երկիրը ձեր մէջ բնակուելու համար կամ
14 ծնուած լինի ձեր երկրում, ընձայ թող մաքուցի որպէս անուշ բուրմունք Տիրոջ համար: Ինչպէս դուք էք անում,
15 նոյնպէս թող անեն օքարականն ու Տիրոջ ժողովուրդը: Միեւնոյն օրէնքը պէքք է գործի եւ ձեզ համար, եւ ձեզ
հեք բնակուող օքարականների համար: Դա յալիքեանկան օրէնք պէքք է լինի ձեր բոլոր սերունդների համար:
Ինչպիսին դուք էք, այդպիսին էլ պէքք է լինի օքարականը Տիրոջ առջեւ: Միեւնոյն օրէնքը պէքք է գործի, միեւնոյն
16 պարբականութիւնը պիտի ունենաք եւ դուք, եւ ձեր մէջ բնակուող օքարականը»: Տէրը խօսեց Մովսէսի հեք եւ
17, 18, 19 ասաց. «Խօսիր իսրայէլացիներին եւ ասա՛ նրանց. «Երբ դուք մընէք այն երկիրը, ուր պիտի քանեն ձեզ, եւ ու-
20 վէք երկրի հացից, Տիրոջը որպէս հաս կը քաք թթխմորով հունցուած հացից: Տիրոջը որպէս հաս հաց կը քանէք,
21 այն կը յաքկացնէք Տիրոջը իքրեւ կալից սքացուած ու մաքուցուած հաս: Այդ հացը Տիրոջը նուիրաքերուող հաս
22 թող լինի: Այդպէս կը վարուէք սերնդներունը: Եթէ մեղանչէք եւ չկաքարէք այն բոլոր պարուիրանները, որ Տէրը
23 քուեց Մովսէսին, ինչպէս նաեւ այն հրամանները, որ Տէրը Մովսէսի միջոցով քուեց ձեզ այն օրը, երբ Տէրը այս
24 պարուիրանները քուեց ձեզ եւ ձեր յեքազայ սերունդներին, եթէ ժողովուրդն ակամայ մեղանչի, ապա ժողովուրդը
նախրից բերուած ոչ արաքարտ մի զուարակ թող ողջակէզ անի իքրեւ Տիրոջն ընձայաքերուող անուշ բուրմունք:
25 Նուիրաքերունը պէքք է լինի անարին, այլեւ՝ մի նոխազ մեղքերի քաութեան համար: Քահանան դրանով քաած
կը լինի իսրայէլացի ամբողջ ժողովրդի մեղքերը եւ թողութիւն կը քայ նրանց, որովհեքեւ ակամայ էր մեղանչել
ժողովուրդը: Նրանք Տիրոջ հանդէպ ակամայ գործած իքրեւ մեղքերի համար որպէս ընձայ պէքք է Տիրոջը գոհ
26 մաքուցեն: Այսպէս թող քաուն բոլոր իսրայէլացիների եւ օքարականների մեղքերը, որովհեքեւ ակամայ գործած

մեղքերը վերաբերում են ամբողջ ժողովրդին: Եթե մեկը ականայ մեղք գործի, թող մի փարեկան էգ ու մարուցի 27
մեղքերի քառաթեան համար: Քահանան դրանով քաւած կը լինի ականայ մեղանցած անձի՝ Տիրոջ առջեւ ականայ 28
մեղք գործողի մեղքերը, որպէսզի քառաթիւն լինի նրա համար: Տեղաբնակ իսրայէլացիների եւ նրանց մէջ բնա- 29
կութիւն հաստատած օտարականի համար թող գործի միեւնոյն օրէնքը, եթէ նրանցից որեւէ մեկը ականայ մեղք է 30
գործել: Եթէ փեղաբնակը կամ օտարականը մեղանցի մեծամարտար կամ գիտակցօրէն, ապա նա զայրացրած կը 31
լինի Աստուծոյ: Այդ մարդը թող վերանայ իր ժողովրդի միջից, որովհետեւ անարգում է Տիրոջ խօսքը եւ խախտում 32
նրա պարտիրանները: Չնշուելով թող ջնջուի այդ մարդը իր ժողովրդի միջից, որովհետեւ իր մեղքերի համար 33
ինքն է մեղաւոր»: Իսրայէլացիներն այնպէ՞ անապարտում էին: Նրանք փեսան մի մարդ, որ շաբաթ օրը փայտ էր 34
հաւաքում: Նրան փեսանողները շաբաթ օրը փայտ հաւաքողին բերեցին Մովսէսի, Ահարոնի ու իսրայէլացի ամբողջ 35
ժողովրդի մօտ եւ բանարկեցին, որովհետեւ չէին կարողանում որոշել, թէ ինչ անեն նրան: Տէրը խօսեց Մովսէսի 36
հետ եւ ասաց. «Մահուան թող դատարարուի այդ մարդը: Ամբողջ ժողովուրդը քարերով թող քարկոծի նրան»: 37
Ամբողջ ժողովուրդը նրան բանակարեղից դուրս բերեց եւ քարկոծեց նրան, ինչպէս Տէրն էր հրամայել Մովսէսին: 38
Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Խօսի՛ր իսրայէլացիների հետ եւ ասա՛ նրանց, որ իրենց զգեստների ծայրե- 39
րին ծոպեր կարեն, իսկ փեշերի ծոպերի վրայ կապոյտ թել դնեն: Այս ծոպերը ձեր զգեստների վրայ պիտի լինեն, 40
որպէսզի փեսանելով դրանք՝ յիշէք Տիրոջ պարտիրանները եւ կապարէք դրանք: Այսպիսով դուք չէք շեղուի ձեր մարմնի 41
ու աչքերի ցանկութիւններին հետեւելով ու չէք պոռնկանայ: Կը յիշէք ու կը կապարէք իմ բոլոր պարտիրանները, 42
ձեր Աստուծոյ առջեւ մարդու կը լինէք, քանզի ես եմ ձեր Տէր Աստուածը, որ ձեզ հանեցի Եգիպտացիների երկրից, 43
որպէսզի ձեր Աստուածը լինէմ: Ես եմ ձեր Տէր Աստուածը»:

Խօսեցին Աւիի որդի Կահաթի, սրա որդի Իսահառի որդի Կորիսը, Ռուբէնի որդի Եղիաբի որդիներ Դաթանն 16
ու Աբիրոնը, Ռուբէնի որդի Փաղէթի որդի Օնանը, եւ իրար հետ պայմանաւորուելով՝ ըմբոստացան Մովսէսի դէմ: 2
Սրանց միացան նաեւ իսրայէլացիներից երկու հարիւր յիսուն փղամարդիկ՝ ժողովրդի առաջնորդներ, խորհրդա- 3
կաններ ու անուանի մարդիկ: Նրանք միացան Մովսէսի ու Ահարոնի դէմ եւ ասացին. «Բաւական է, հասկացէ՛ք, 4
որ ժողովուրդը մաքուր է, եւ Տէրը նրա մէջ է: Արդ, ինչո՞ւ էք ձեզ Տիրոջ ժողովրդից բարձր դասում»: Այդ լսելով՝ 5
Մովսէսը երեսնիվայր ընկաւ գետին եւ դիմելով Կորիսին ու նրա բոլոր մարդկանց՝ ասաց. «Աստուած այցի եկաւ, 6
ճանաչեց իսրայիներին եւ մաքուրներին ու նրանց իր մօտ առաւ: Ում որ ջնջարեց, իր մօտ չառաւ: Արդ, այսպէ՛ս 7
արեք. Կորիս, դու եւ քո մարդիկ բուրվառներ առէք, դրանց մէջ կրակ դրէք, կրակի վրայ խունկ, որ վաղը խնկարկէք 8
Տիրոջ առաջ: Տէրը ում որ ընտրի, նա՛ է սուրբ: Բաւական է ձեզ, Աւիի՛ որդիներ»: Մովսէսն ասաց Կորիսին. «Լսե՛- 9
ցէ՛ք ինձ, Աւիի՛ որդիներ: Մի՛թէ քիչ բան է ձեզ համար, որ Իսրայէլի Աստուածը ձեզ առանձնացրեց իր ժողովրդի 10
միջից եւ ձեզ մերձեցրեց իրեն, որպէսզի սպասարեք Տիրոջ խորանում եւ ժողովրդին ծառայելու համար կանգնեք 11
նրա առջեւ: Չէ՛ որ նա քեզ եւ քեզ հետ քո բոլոր եղբայրներին՝ Աւիի յեղնորդներին իր մօտ վերցրեց: Նման 12
պահանջում էք քահանայ՝ դառնալ: Դրանով դու եւ քո մարդիկ Աստուծոյ դէմ էք ելնում: Մի՛թէ չգիտէք, թէ ով է 13
Ահարոնը, որ նրա դէմ էք փորձում»: Եւ Մովսէսը մարդ ուղարկեց, որ կանչեն Եղիաբի որդիներ Դաթանին ու 14
Աբիրոնին: Սրանք ասացին. «Չենք գայ: Մի՛թէ քիչ բան է այն, որ մեզ հանեցիր Եգիպտոսից, ուր կաթ ու մեղր էր 15
բխում, որպէսզի սպանես մեզ այսպէ՛ս՝ անապարտ: Իսկ հիմա մեզ սաստում ես եւ դո՞ւ եւ ղեկավարը: Մի՛թէ դու 16
մեզ բերել ես մի երկիր, ուր կաթ ու մեղր է բխում, եւ մեզ դաշտեր ու այգիներ եւ ժառանգութիւն փութել այնպէ՛ս: 17
Մեր աչքերն էլ փորեւ, քեզ մօտ չենք գայ»: Մովսէսը խիստ դառնացաւ եւ Տիրոջն ասաց. «Մի՛ ընդունիր նրանց 18
գոհաբերութիւնները, որովհետեւ նրանցից ես ոչինչ չեմ առել եւ նրանցից որեւէ մեկի հանդէպ անարդար բան չեմ 19
արել»: Եւ Մովսէսն ասաց Կորիսին. «Մաքրի՛ր քո մարդկանց, եւ առաօտեան Տիրոջ առաջ պարտաստ եղէք դու 20, 21
եւ Ահարոնը: Իրաքանչիւրը թող առնի իր բուրվառը եւ դրա մէջ խունկ թող դնի: Իրաքանչիւրն իր բուրվառը 22
մարուցի Տիրոջը՝ ընդամենը երկու հարիւր յիսուն բուրվառ: Դու եւ Ահարոնը նոյնպէս մարուցեցէ՛ք ձեր բուրվառնե- 23
րը»: Նրանք կրակ դրեցին դրանց մէջ, կրակի վրայ խունկ լցրին, եւ Մովսէսն ու Ահարոնը կանգնեցին վկայութեան 24
խորանի դռանը: Կորիսն իր բոլոր մարդկանց հաւաքեց նրանց դիմաց, վկայութեան խորանի դռան մօտ: Եւ Տիրոջ 25
փառքը երեսաց ամբողջ ժողովրդին: Տէրը խօսեց Մովսէսի ու Ահարոնի հետ եւ ասաց. «Նեռացէ՛ք այդ ժողովրդի 26
մօտից, որ ես միանգամից կտորտեմ սրանց»: Մովսէսն ու Ահարոնը երեսնիվայր ընկնելով՝ ասացին. «Ո՞վ Աստու- 27
ած, հոգիների ու բոլոր մարմինների Աստուած, եթէ մի մարդ մեղք է գործում, միթէ ամբողջ ժողովրդի՞ վրայ պիտի 28
թափուի Տիրոջ գայրոյթը»: Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Խօսի՛ր ժողովրդի հետ եւ ասա՛. «Նեռացէ՛ք 29
Կորիսի, Դաթանի ու Աբիրոնի բնակավայրի շրջապարից»: Մովսէսը վեր կացաւ եւ գնաց Դաթանի ու Աբիրոնի 30
մօտ: Նրա հետ գնացին նաեւ իսրայէլացիների բոլոր ձերերը: Մովսէսը դիմեց ժողովրդին եւ ասաց. «Նեռացէ՛ք 31
այդ խաբասիրտ մարդկանց վրաններից, նրանց ոչ մի իրին ձեռք չտաք, որպէսզի կորստեան ջնարկուէք դրանց 32
գործած մեղքերի պարճառով»: Նրանք հեռացան Կորիսի վրանի շուրջը գտնուող ժողովրդից, բայց Դաթանն ու 33
Աբիրոնը, նրանց կանայք, երեխաներն իրենց իրերով դուրս եկան ու կանգնեցին իրենց վրանների դռան մօտ: 34
Մովսէսն ասաց. «Սրանով դուք կ'իմանաք, որ Տէրն է ուղարկել ինձ այս բոլոր գործերը կապարելու համար, եւ ոչ 35
թէ ես ինձանից եմ անում դրանք. եթէ Դաթանն ու Աբիրոնը մեռնեն մարդկային սովորական մահով, կամ դրանց 36
պարիժը մարդկային սովորական պարժի նման լինի, ապա Տէրը չէ, որ ուղարկել ինձ: Իսկ եթէ որեւէ նոր նշան 37
ցոյց փայ Տէրը, երկիրն իր երախը բացելով կուլ փայ նրանց, նրանց ընտանիքներին վրաններով ու դրանցում 38
եղած ամէն ինչով, ողջ-ողջ դժոխք իջնեն նրանք, ուրեմն իմացէք, որ այդ մարդիկ զայրացրել են Տիրոջը»: Երբ 39
Մովսէսն աւարտեց այս խօսքերը, նրանց ոտքի փակ պարտուեց երկիրը, բացուեց գետինը եւ կուլ փութեց նրանց 40
ու նրանց ընտանիքներին, Կորիսին յարած մարդկանց ու նրանց անասուններին: Նրանք եւ նրանց ունեցածները 41
ողջ-ողջ իջան դժոխք, երկիրը ծածկեց նրանց, եւ նրանք վերացան ժողովրդի միջից: Նրանք շուրջը գտնուող բոլոր 42
իսրայէլացիները նրանց ճիչը լսելով՝ փախուսարի դիմեցին, որովհետեւ հաւատացած էին, թէ գուցէ երկիրն իրենց 43
էլ կուլ փայ: Տիրոջ ուղարկած կրակն իջաւ ու ճարակեց այն երկու հարիւր յիսուն մարդկանց, որոնք խնկարկում 44
էին: Տէրն ասաց Մովսէսին ու Ահարոնի որդի Եղիաբար քահանային. «Վերցրէ՛ք իրոյ ճարակ դարձած մարդ- 45
կանց պղնձէ բուրվառները, իսկ օտար կրակը սփռեցէ՛ք հեռու, որովհետեւ իրենց հոգիների դէմ մեղք գործողների 46

այդ բուրվառնները սրբագործուեցին: Այդ բուրվառնները դրուագածոյ թիթեղների վերածիր եւ դրանցով ծածկիր գո-
 հասեղանը, որովհետեւ դրանք մաքուրուցում լինելով Տիրոջը, սրբագործում են: Դրանք խորայելացիների համար
 39 ազդանշան պիտի լինեն»: Ահարոն քահանայի որդի Եղիազարն առաւ հրոյ ճարակ դարձած մարդկանց մաքուրացած
 40 պղնձե բուրվառնները, դրանցից գոհասեղանի համար թիթեղ պատրաստեց, որպէսզի խորայելացիներին յիշեցնի,
 որ Ահարոնից չտրեւ զոտը սօրա մարդ խունկ դնելու համար չմօտեցայ Տիրոջը, որպէսզի նրա հետ էլ չպարտաւոր
 41 այն, ինչ պարտաւորեց Կորիսի ու նրան յարած ամբոյսի հետ: Այդ էր Տէրը յայտնել Մովսէսի միջոցով: Ներեւեալ
 42 օրն խորայելացիները արարեցաքին Մովսէսի ու Ահարոնի դէմ ասելով. «Դուք կոտորեցիք Տիրոջ ժողովրդին»: Երբ
 43 ժողովուրդը խուժեց Մովսէսի ու Ահարոնի վրայ, նրանք դիմեցին դէպի վկայութեան խորան: Ամպը իսկոյն ծածկեց
 44 խորանը, եւ երեսաց Տիրոջ փառքը: Մովսէսն ու Ահարոնը կանգնեցին վկայութեան խորանի առջեւ: Տէրը խօսեց
 45 Մովսէսի ու Ահարոնի հետ եւ ասաց. «Նեռացէք այդ ժողովրդի միջից, որ ես միանգամից ոչնչացնեմ նրանց»:
 46 Մովսէսն ու Ահարոնը երեսնիվայր ընկան գետին, եւ Մովսէսն ասաց Ահարոնին. «Վերցրո՛ւ բուրվառնը, դրա մէջ
 47 գոհասեղանի վրայից վերցրած կրակ դիր, դրա վրայ խունկ լցրո՛ւ, շրտապ փար բանակարեղի եւ քաւութիւն խնորի
 48 նրանց մեղքերի համար, որովհետեւ Տէրը զայրացել է եւ սկսել է կոտորել ժողովրդին»: Ահարոնն առաւ բուրվառնը,
 49 ինչպէս իրեն ասել էր Մովսէսը, եւ գնաց ժողովրդի մօտ: Մարդկանց կոտորածն արդէն սկսուել էր: Ահարոնը խունկ
 50 Կորիսի պարճառով մեռածները: Ահարոնը վերադարձաւ Մովսէսի մօտ, վկայութեան խորանի դուռը, եւ կոտորածը
 դադարեց:

17, 2 Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Դիմիր խորայելացիներին եւ նրանցից՝ նրանց ցեղերի բոլոր իշխան-
 ներից մէկական գաւազան առ ըստ իրենց նահապետների ընտանիքների թուի՝ ընդամենը փասներկու գաւազան:
 3 Իւրաքանչիւր իշխանի անունը կը գրես իր գաւազանի վրայ: Ահարոնի անունը կը գրես իր գաւազանի վրայ: Իս-
 4 րայելի ամէն մի ցեղ մէկ գաւազան է փալու ըստ իր նահապետների ընտանիքների: Դրանք կը դնես վկայութեան
 5 խորանում, որով պիտի երեսամ քեզ այնպէս: Թող ծաղկի այն մարդու գաւազանը, որին ես կ'ընտրեմ: Դրանով կը
 6 վերացնեմ ձեր դէմ ուղղուած խորայելացիների արքունջը»: Մովսէսն այդ հաղորդեց խորայելացիներին, եւ նրանց
 7 իշխանները նրան փոխեցին իրենց գաւազանները. ամէն մի իշխան փոխեց մէկ գաւազան՝ ըստ իրենց նահապետ-
 8 ների ընտանիքների, ընդամենը փասներկու գաւազան: Դրանց մէջ էր նաեւ Ահարոնի գաւազանը: Մովսէսն այդ
 9 գաւազանները դրեց Տիրոջ առջեւ, վկայութեան խորանում: Յաջորդ օրը Մովսէսն ու Ահարոնը մօտ վկայութե-
 10 ճան խորան եւ փեսան, որ ծաղկել է Ղեւիի փան կողմից փրուած Ահարոնի գաւազանը. նա ճիւղեր էր արձակել,
 11 Նրանք փեսան այդ: Ամէն մէկն առաւ իր գաւազանը: Տէրն ասաց Մովսէսին. «Ահարոնի այդ գաւազանը դիր միւս
 վկայութիւնների կողքին ի պահ, որպէս նշան անհնազանդ որդիների, որպէսզի դադարի նրանց արքունջն իմ դէմ,
 12 եւ նրանք չմեռնեն»: Մովսէսն ու Ահարոնը արեցին այնպէս, ինչպէս Տէրն էր հրամայել Մովսէսին. նրանք այդպէս
 13 էլ արեցին: Խորայելացիներն ասացին Մովսէսին. «Մենք կոտորուում, կորչում, նուագում ենք: Ով որ մօտենում է
 Տիրոջ խորանին, մեռնում է: Մի՛թէ մենք իսպառ պիտի ոչնչանանք»:

18 Տէրը խօսեց Ահարոնի հետ եւ ասաց. «Դու, քո որդիներն ու քո նահապետական ընտանիքը պատասխանաբար
 էք սրբարանի սպասաւորութեան նկատմամբ կարարուող մեղսագործութիւնների համար, բայց միայն դու եւ քո որ-
 դիներն էք կրելու ձեր քահանայագործութեան ժամանակ ձեր կարարած զանցանքների պատասխանաբարութիւնը:
 2 Քեզ մօտ վերցրո՛ւ քո եղբայրներին՝ քո նախորդը եղող Ղեւիի սերնդից՝ քո հօր ցեղից, եւ նրանք թող միանան ու
 3 թող ծառայեն քեզ: Վկայութեան խորանում, ասկայն, պիտի սպասաւորէք դու եւ քեզ հետ քո որդիները: Ղեւրա-
 4 ցիները պիտի ծառայեն քեզ եւ վկայութեան խորանի պահապանները պիտի լինեն, բայց նրանք իմ սուրբ սպասքին
 5 ու գոհասեղանին չպէտք է մերձենան, որպէսզի եւ նրանք, եւ դուք չմեռնէք: Նրանք պիտի միանան քեզ, որ կա-
 6 րարուի վկայութեան խորանի պահապանութիւնն ըստ խորանի բոլոր ծառայութիւնների: Ոչ մի օտարազգի մարդ
 7 չպիտի մօտենայ: Դուք ինքներդ կը սպասարկէք սրբութիւններն ու գոհասեղանը, որպէսզի խորայելացիների
 8 վրայ այլեւս չիջնի Տիրոջ բարկութիւնը: Ես խորայելացիների միջից, որպէս Տիրոջը փրուած ընծայ, վերցրի ձեր
 9 դեւրացի եղբայրներին, որպէսզի նրանք սպասարկեն վկայութեան խորանում, իսկ դու եւ քեզ քո որդիները
 10 վարէք քահանայութեան պաշտօնը, անէք գոհասեղանին վերաբերող բոլոր գործերը, վարագոյրի յետեւում գտնուող
 մասում կարարէք քահանայական ձեր պարտականութիւնները, իսկ այլ ազգի մարդը եթէ մօտենայ, մահուամբ
 8 պիտի պարժուի»: Տէրը խօսեց Ահարոնի հետ եւ ասաց. «Ահա ես ձեզ յանձնեցի ինձ նուիրաբերում ընծաների
 պահապանութիւնը. խորայելացիների ինձ նուիրած ամէն ինչ իբրեւ պարգեւ փալիս եմ քեզ ու քո յետնորդներին. եւ
 9 սա թող յաւիտենական օրէնք լինի: Ահա սրանք են սուրբ ընծաներից ձեզ պարկանող բաները. նրանց բոլոր
 10 զանցանքների, նրանց բոլոր մեղսագործութիւնների համար ինձ նուիրաբերուող նրանց բոլոր նուէրներից, նրանց
 11 բոլոր գոհեղից քեզ եւ քո որդիներին բաժին պիտի հասնի: Սուրբ վայրերում կ'ուրբէք դրանք. ով որ արու է, կարող
 է ուրբել այն. միայն դու եւ քո արու գաւակները. եւ քեզ համար դրանք սուրբ պիտի լինեն: Ձեզ պիտի պարկա-
 12 նեն նաեւ խորայելացիների մաքուրացած բերքի առաջին պտուղները: Բոլոր գոհաբերութիւնները փալիս եմ քեզ եւ
 13 քեզ հետ՝ քո փոխներին ու աղջիկներին: Սա թող յաւիտենական օրէնք լինի: Քո փանը ամէն մաքուր մարդ թող
 14 ուրբի այն: Տիրոջը մաքուրուցած բերքի ընտիր իւղը, ընտիր գինին եւ ընտիր ցորենը քեզ եմ փալիս: Իրենց երկրի
 հացաբոյսերի ամէն առաջին բերքը, որ Տիրոջն են մաքուրում, թող քեզ պարկանի: Քո փանը ամէն մաքուր մարդ
 15 թող ուրբի այն: Խորայելացիներից ինձ նուիրաբերուող ամէն ինչ քեզ թող պարկանի: Ամէն մի առաջնածին, մարդ
 16 թէ անասուն, որ Տիրոջն են նուիրում, թող քեզ պարկանի: Յետ կը գնես միայն մարդկանց անդրանիկներին: Յետ կը
 17 գնես նաեւ անմաքուր անասունների առաջնածինները: Յետգնումը թող փողի ունենայ ծննդից մէկ ամիս անցնելուց
 18 յետոյ, իսկ դրա գինը, ըստ սրբարանի սկիզբի, հինգ սկիզբ թող լինի, որը հաւասար է քսան դանգի: Արջառների,
 ոչխարների ու այծերի առաջնածինները յետ չգնես, որովհետեւ մաքուր են: Նրանց արիւնը կը հեղես գոհասեղա-
 նի մօտ, իսկ ճարպը ընծայ կ'անես իբրեւ անուշ բուրմունք Տիրոջ համար: Միսը թող պարկանի քեզ, ինչպէս եւ

կործքն ու աջ թեր: Մքբութիւններից այն ամէնը, ինչ որ իսրայէլացիները Տիրոջն են փալիս որպէս փորք, քեզ են 19
 փալիս, քո գաւակներին եւ քեզ հեպ՝ քո փղաներին ու աղջիկներին: Դա յալիփենական օրէնք թող լինի, որովհետեւ
 դա Տիրոջ առաջ Ադի ուխտ է քեզ համար եւ քեզնից յետոյ քո սերնդի համար»: Տէրը խօսեց Ահարոնի հետ եւ 20
 ասաց. «Նրանց երկրում ոչ մի ժառանգութիւն չպիտի ունենաս, եւ դու նրանց հետ ոչ մի բաժին չպիտի ունենաս,
 որովհետեւ ես եմ քո բաժինն ու ժառանգութիւնը իսրայէլացիների մէջ»: «Եւ Ղեւիի որդիներին իբրեւ ժառան- 21
 գութիւն եմ փալիս իսրայէլացիների բոլոր եկամուտների փասանորդները նրանց այն ծառայութեան համար, որ
 նրանք պիտի կարարեն վկայութեան խորանում: Միս իսրայէլացիները չպէտք է մերձենան վկայութեան խորա- 22
 նին, որպէսզի մահացու մեղքեր գործած չլինեն: Միայն ղեւփացիները թող սպասարկեն վկայութեան խորանում եւ
 պապասխան փան իրենց գործած մեղքերի համար: Դա յալիփենական օրէնք թող լինի իսրայէլացիների մէջ իրենց 23
 բոլոր սերունդներում: Ղեւփացիները ժառանգութիւն չպէտք է ունենան, որովհետեւ իսրայէլացիների եկամուտների
 փասանորդները, որ յարկացնելու են Տիրոջը իբրեւ փորք, փուեցի ղեւփացիներին որպէս ժառանգութիւն: Դրա 24
 համար էլ ասացի, որ նրանք ժառանգութիւն չպիտի ունենան իսրայէլացիների մէջ»: Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ
 ասաց. «Խօսի՛ր ղեւփացիների հետ ու ասա՛ նրանց. «Եթէ իսրայէլացիներից փասանորդ սրանաք, որը ես որպէս 25
 ժառանգութիւն ձեզ եմ փուել, դուք էլ դրանից պէտք է փորք փաք Տիրոջը՝ փասանորդի մէկ փասանորդը: Ձեր
 փորքը պիտի ընդունուի իբրեւ կալում գրնուող ցորեն եւ հնձանում եղած գինի: Ըստ այդմ էլ դուք մաս պիտի 26
 հանէք Տիրոջը այդ փորքից, որ պիտի սրանաք իսրայէլացիներից իբրեւ փասանորդ, եւ դրանից փորք պիտի փաք
 Տիրոջը, Ահարոն քահանային: Ձեր սրացած փասանորդներից Տիրոջը մաս պիտի հանէք նաեւ առաջին բերքից: 27
 Դու ղեւփացիներին ասա՛. «Երբ դրանից ընփիրը նուիրաբերէք Տիրոջը, դա պէտք է ընդունուի իբրեւ կալում գրնուող
 ցորեն եւ հնձանում եղած գինի: Դուք եւ ձեր ընփանիքները դա կարող էք ուրել ամէն փեղ, որովհետեւ դա ձեր 28
 վարձն է վկայութեան խորանում ձեր մարուցած ծառայութեան փոխարէն: Եւ դրա համար դուք մեղք կրած չէք
 լինի. երբ որ դրանից փորք հանէք որպէս սրբութիւն Իսրայէլի որդիներին, սրբութիւնները պղծած չէք լինի եւ չէք 29
 մեռնի»:

Տէրը խօսեց Մովսէսի ու Ահարոնի հետ եւ ասաց. «Սա է այն ծիսակարգը, որ Տէրը պապուիրեց Մովսէսին՝ 19, 2
 ասելով. «Իսրայէլացիներին ասա՛, որ քեզ մօտ բերեն ոչ արափաւոր մի կարմիր երինջ, որ բժաւոր ու լծի փակ մրած
 չլինի: Այն կը յանձնես Եղիազար քահանային: Թող հանեն դա բանակաբերդից դուրս մի մաքուր փեղ եւ մորթեն 3
 նրա առջեւ: Եղիազարը թող առնի նրա արիւնից եւ եօթն անգամ ցանի վկայութեան խորանի դիմաց: Երինջը 4, 5
 թող այրեն նրա առջեւ. դրա մորթը, միսն ու արիւնը թող այրեն իր աղփերդիցի հետ: Քահանան թող վերցնի մի
 եղենու փայտ, զոպայ ու կարմիր թել եւ ներսի այրուող երինջի վրայ: Քահանան իր հագուստներն ու մարմինը 6
 լուանալուց յետոյ թող մրնի բանակաբերդի: Քահանան, սակայն, մինչեւ երեկոյ անմաքուր թող համարուի: Երինջն 8
 այրողը ջրով թող լուանայ իր հագուստներն ու մարմինը եւ անմաքուր համարուի մինչեւ երեկոյ: Մի մաքուր մարդ 9
 թող հաւաքի այրուած երինջի մոխիրը եւ կուրանի բանակաբերդից դուրս մի մաքուր փեղ: Իսրայէլացի ժողովրդի
 համար դա պիտի պահուի որպէս մեղքերի մաքրման ջուր, քանի որ դա սրբութիւն է: Երինջի մոխիրը հաւաքողը 10
 թող լուանայ իր մարմինն ու հագուստները եւ անմաքուր համարուի մինչեւ երեկոյ: Դա իսրայէլացի ժողովրդի ու նրա
 մօտ ապրող օտարականների համար յալիփենական օրէնք թող լինի»: «Ով որ դիպչի մեռած մարդու դիակին, եօթն 11
 օր թող անմաքուր համարուի: Նա պէտք է մաքրուի երրորդ ու եօթներորդ օրերը, որից յետոյ մաքուր կը համարուի:
 Իսկ եթէ երրորդ ու եօթներորդ օրերը չմաքրուի, մաքուր չի համարուի: Ով որ դիպչի մեռած կամ մեռնելու վրայ 12
 եղող մարդու դիակի ու չմաքրուի, նա պղծած է լինում Տիրոջ խորանը: Այդ մարդը թող վերանայ իսրայէլացիների
 միջից: Քանի որ մեղքերի մաքրման ջուր չցանուեց նրա վրայ, նա անմաքուր է, որովհետեւ նրա անմաքրութիւնը 13
 մնում է նրա մէջ: Տան մէջ մեռնող մարդու մասին ծիսակարգը հետեւեալն է. ով որ մրնի այդ փունը, եւ ինչ որ 14
 կայ այդ փան մէջ, թող անմաքուր համարուի եօթը օր: Բաց, կափարիչով չծածկուած կամ բերանը չկապած որեւէ
 աման անմաքուր թող համարուի: Ով որ դաշփում բնական կամ բռնի մահով մեռած մարդու դիակի, ոսկորի կամ 15
 գերեզմանի դիպչի, եօթն օր թող պիղծ համարուի: Անմաքուր համարուածի համար թող առնեն մեղքերի մաքրման
 համար այրուած երինջի մոխիրից, դնեն մի ամանի մէջ եւ վրան ջուր աւելացնեն: Մաքուր մի մարդ թող վերցնի 16
 զոպան եւ այն սուրբ ջրի մէջ թաթախելով՝ ցանի փան, կահկարասու, ամանների, այնպէս գրնուող մարդկանց
 վրայ, ինչպէս նաեւ մարդու ոսկորին, բնական կամ բռնի մահով մեռած մարդու դիակին կամ գերեզմանին ձեռք 17
 փում մարդու վրայ: Մի մաքուր մարդ երրորդ ու եօթներորդ օրերը այդ անմաքուր մարդու վրայ ջուր թող ցանի,
 եւ նա եօթներորդ օրը մաքուր թող համարուի: Նա ջրով թող լուանայ իր հագուստներն ու մարմինը եւ մինչեւ երեկոյ 18
 անմաքուր թող համարուի: Այն մարդը, որ անմաքուր է, բայց չի ցանկանայ մաքրուել, թող վերանայ իր ժողովրդի
 միջից, որովհետեւ նա Տիրոջ սրբարանն է պղծել, մեղքերի մաքրման ջրով չի լուացուել եւ անմաքուր է: Դա ձեզ 19
 համար յալիփենական օրէնք թող լինի: Մեղքերի մաքրման լուացում կարարողը պէտք է լուանայ իր հագուստները:
 Ով որ դիպչում է մեղքերի մաքրման այդ ջրին, նա մինչեւ երեկոյ անմաքուր թող համարուի: Ինչի էլ որ դիպչի 20
 անմաքուրը, մինչեւ երեկոյ թող դա անմաքուր համարուի, իսկ ով դիպչի անմաքուր մարդուն, նա էլ մինչեւ երեկոյ
 անմաքուր թող համարուի»:

Իսրայէլացիները ամբողջ ժողովրդի հետ առաջին ամսին եկան Սինայի անապատ, եւ ժողովուրդը բանակաբերդի 20
 դրեց Կադէսում: Մարիամը վախճանուեց այնպէս ու այնպէս էլ թաղուեց: Ժողովուրդը խմելու ջուր չունէր, ուստի 2
 հաւաքուեց Մովսէսի ու Ահարոնի գլխին: Մովսէսի դէմ գանգաբերելով՝ մարդիկ ասում էին. «Աւելի լաւ կը լինէր, 3
 եթէ մենք էլ մեռնէինք, երբ Տիրոջ առջեւ կոտորուում էին մեր եղբայրները: Ինչո՞ւ Տիրոջ ժողովրդին բերեցիք այս 4
 անապատը, որ կոտորուենք մենք ու մեր անասունները: Ինչո՞ւ հանեցիք մեզ Եգիպտացիների երկրից, որ գանք 5
 հասնենք այս վայր փեղը, ուր ոչ սերմ կը լինի ցանել, ոչ սեխ կայ, ոչ այգիներ, ոչ նռնենիներ եւ ոչ իսկ խմելու
 ջուր»։ Մովսէսն ու Ահարոնը ժողովրդի մօտից գնացին վկայութեան խորանի դուռը եւ երեսնիվայր ընկան գետին: 6
 Եւ Տիրոջ փառքը երեսաց նրանց: Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. Վերցրո՛ւ գաւազանը, դու եւ քո եղբայր 7, 8
 Ահարոնը ժողովրդին հաւաքեցէք, նրանց ներկայութեամբ ասացէք այդ ապառաժին, եւ նա կը փայ իր ջուրը: Այդ
 ապառաժից ջուր կը հանէք եւ կը խմեցնէք ժողովրդին ու նրանց անասուններին»։ Մովսէսն առաւ Տիրոջ առջեւ 9

գրնուող գաւազանը, ինչպէս Տէրն էր հրամայել իրեն: Մովսէսն ու Ահարոնը ժողովրդին հաւաքեցին ապառաժի
 10 դիմաց: Մովսէսն ասաց նրանց. «Լսեցէ՛ք ինձ, ապաքամբներ, հնարաւոր է, որ այս ապառաժից ձեզ համար ջուր
 11 հանենք»: Եւ Մովսէսն իր ձեռքը բարձրացնելով՝ երկու անգամ հարուածեց ապառաժին: Առաջ ջուր բխեց, եւ
 12 ժողովուրդն ու անատունները խմեցին: Տէրն ասաց Մովսէսին ու Ահարոնին. «Քանի որ դուք ինձ չհաւարացիք,
 13 որ ես կարող եմ ինձ սրբացնել իսրայէլացիների առջեւ, ուստի դուք այդ ժողովրդին չէք առաջնորդի այն երկիրը,
 14 որ դրանց եմ փոխել»: Այդ աղբիւրը կոչուեց Նալկաճառութեան ջուր, որովհետեւ իսրայէլացիները հակաճառել էին
 15 Տիրոջ առջեւ: Եւ նա սրբացաւ նրանց մէջ: Մովսէսը Կաղէսից պարգամաւորներ ուղարկեց եղոմացիների արքայի
 16 մօտ եւ ասաց. «Այսպէս են ատում քո եղբայր իսրայէլացիները. «Դու ինքդ փեղեակ ես այն բոլոր նեղութիւններին, որ
 17 կրեցինք մենք, թէ ինչպէս մեր հայրերը գնացին Եգիպտոս, ուր պանդուխտ էինք երկար ժամանակ, թէ եգիպտա-
 18 ցիները ինչքան չարքարեցին մեզ ու մեր հայրերին: Մենք բողոք բարձրացրինք Տիրոջ առջեւ, նա լսեց մեր ձայնը եւ
 19 հրեշտակ ուղարկելով՝ մեզ հանեց Եգիպտոսից: Եւ հիմա մենք Կաղէս քաղաքում ենք, քո երկրի սահմանների մօտ:
 20 Արդ, պիտի անցնենք քո երկրով: Մենք ո՛չ քո դաշտերով կ'անցնենք, ո՛չ քո այգիներով, ո՛չ իսկ ջուր կը խմենք քո
 21 ջրհորներից: Արքունի ճանապարհներով կը գնանք, աջ կամ ձախ չենք շեղուի, մինչեւ որ դուրս գանք քո սահման-
 22 ներից»: Եղոմացիների արքան նրանց ասաց. «Լերան մօտով կ'անցնենք: Եթէ մենք ու մեր հօտերը խմենք քո ջրից, քեզ դրա
 23 գինը կը փանք: Մենք շարքան չենք պահանջում, թող անցնենք լերան մօտով»: Նա պարտախանեց. «Չանցնէք իմ
 24 երկրով»: Եւ եղոմացիները իսրայէլացիների դէմ ելան մեծ ու լաւ զինուած զօրքով: Եղոմացիները չցանկացան իս-
 25 րայէլացիներին ճանապարհ փայ իրենց երկրի սահմանների միջով, ուստի իսրայէլացիները խուսափեցին նրանցից:
 26 Նրանք Կաղէսից դուրս գալով՝ եկան Նոր լեռը: Տէրը Նոր լեռան վրայ, Եղոմացիների երկրի սահմանի մօտ, խօսեց
 27 Մովսէսի ու Ահարոնի հետ եւ ասաց. «Ահարոնը մեռնելով թող միանայ իր նախնիների մեռելներին: Նա չի մարտնչու-
 28 մանք իսրայէլացիներին, որովհետեւ դուք ինձ բարկացրիք Նալկաճառութեան ջրի հարցում:
 29 Ահարոնին ու նրա որդի Եղիազարին ամբողջ ժողովրդի ներկայութեամբ բարձրացրո՛ւ Նոր լեռը: Ահարոնի վրայից
 30 հանի՛ր նրա պարսուճանը եւ այն հագցրո՛ւ նրա որդի Եղիազարին, եւ Ահարոնն այնպէս թող մեռնի ու միանայ իր
 նախնիների մեռելներին»: Մովսէսն արեց այնպէս, ինչպէս Տէրն էր հրամայել իրեն. նա ամբողջ ժողովրդի ներկա-
 յութեամբ Ահարոնին բարձրացրեց Նոր լեռը, նրա վրայից հանեց նրա զգեստները եւ դրանք հագցրեց նրա որդի
 Եղիազարին: Ահարոնը մեռաւ լեռան գագաթին, իսկ Մովսէսն ու Եղիազարը իջան լեռից: Ամբողջ ժողովուրդը
 փեսաւ, որ վախճանուեց Ահարոնը, եւ բոլոր իսրայէլացիները երեսուն օր ողբացին Ահարոնի մահը:

21 Արադի բանանացի արքան, որը բնակուում էր անապատում, լսեց, որ իսրայէլացիները գալիս են Աթարիին ճա-
 2 նապարհով: Նա պարտազան մղեց իսրայէլացիների դէմ եւ նրանցից գերիներ վերցրեց: Իսրայէլացիները Տիրոջ
 3 հետ ուխտ անելով՝ ասացին. «Եթէ մեր ձեռքը յանձնես այդ ժողովրդին, մենք նրան ու նրա քաղաքները կը կոր-
 4 ծանենք»: Տէրը լսեց իսրայէլացիներին եւ բանանացիներին մարմնեց նրանց ձեռքը: Իսրայէլացիները նրանց ու
 5 նրանց քաղաքները կործանեցին եւ այդ վայրը կոչեցին Նգովք: Նոր լեռից շարժուելով դէպի Կարմիր ծովը փա-
 6 նող ճանապարհով, նրանք շրջանցեցին Եղոմը: Ժողովուրդը յուսահատուեց ճանապարհին եւ սկսեց գանգափութել
 7 Ասարուց ու Մովսէսից: Նրանք ասացին. «Ինչո՞ւ մեզ հանեցիր Եգիպտոսից, որ մեզ այս անապատում կոտորես:
 8 Ո՛չ հաց կայ եւ ո՛չ ջուր: Մենք զգուել ենք այս խոճուկ սննդից»: Տէրը կոտորող օձեր ուղարկեց ժողովրդին, որոնք
 9 խայթում էին մարդկանց. իսրայէլացիներից շատերը մեռան: Իսրայէլացիները գալով Մովսէսի մօտ՝ ասացին.
 10 «Մեղք ենք գործել, որովհետեւ չարախօսել ենք Տիրոջն ու քեզ: Արդ, աղօթի՛ր Տիրոջը, որ նա մեր միջից վերացնի
 11 այդ օձերը»: Մովսէսն աղօթեց Տիրոջը ժողովրդի համար: Տէրն ասաց Մովսէսին. «Դու մի պղնձե՛ օձ պարրաստի՛ր
 12 եւ այն դի՛ր ձողի վրայ: Երբ օձը մարդ խայթի, եւ օձից խայթոտողը նայի քո սարքած օձին, կը փրկուի»: Մովսե-
 13 սը պղնձե՛ օձ պարրաստեց եւ այն դրեց ձողի վրայ: Օձից խայթոտողը, նայելով պղնձե՛ օձին, կենդանի էր մնում:
 14 Իսրայէլացիները ճանապարհ ընկան ու բանակափեղի դրեցին Օբոթում: Օբոթից դուրս գալով՝ բանակափեղի դրե-
 15 ցին Աքեղգայում՝ անապատի այն կողմում, որը Մովսէսի դիմաց է գրնուում, նրանից արեւելք: Այնպէս ինչ էլ դուրս
 16 գալով՝ բանակափեղի դրեցին Զարեղ ձորում: Այնպէս ինչ էլ դուրս գալով՝ բանակափեղի դրեցին Առնոնից այն
 17 կողմ, անապատում, ամորհացիների սահմանների ելքի մօտ. Առնոնը գրնուում է մովաբացիների ու ամորհացիների
 18 սահմանների միջեւ: Դրա համար էլ գրքում գրուած է. «Տիրոջ պարտազանը կրակի մարմնեց Զովոթն ու Առնոնի
 19 ձորը: Նա ձորում բնակուողներին փարաւ բնակեցնելու Էրոմ, որը սահմանակից էր Մովաբին»: Դրանից այն
 20 կողմ Զրիորն էր: Դա այն ջրհորն է, որի մասին Տէրն ասաց Մովսէսին. «Նաւաբի՛ր ժողովրդին, որ ես նրանց խմելու
 21 ջուր փամ»: Այն ժամանակ իսրայէլացիները ջրհորի մօտ այս երգը երգեցին. «Փառաբանեցէ՛ք այն ջրհորը, որ
 22 փորեցին իշխանները, այն խորացրին յղկեցին ազգերի թագաւորները իրենց թագաւորութեան եւ փրկապետութեան
 23 ժամանակ»: Իսրայէլացիներն այդ ջրհորի մօտից գնացին դէպի Մանթանին, Մանթանինից՝ Մանայէլ, Մանայէլից՝
 24 Բամոթ, Բամոթից՝ Անայէն, որը գրնուում է Մովաբացիների դաշտում՝ Կովածոյ կոչուած լեռան գագաթի մօտ, որ
 25 նայում է դէպի անապատ: Մովսէսն ամորհացիների արքայի մօտ պարգամաւորներ ուղարկեց խաղաղութեան
 26 խօսքերով: Նա ասաց. «Թո՛ղ փոքր անցնենք քո երկրով: Ծանապարհով կը գնանք, չենք շեղուի ո՛չ դաշտերի, ո՛չ էլ
 27 այգիների մէջ եւ ո՛չ իսկ քո ջրհորներից ջուր կը խմենք: Արքունի ճանապարհով կը գնանք, մինչեւ որ անցնենք քո
 28 սահմաններից»: Սեհոնն իսրայէլացիներին թոյլ չարուեց անցնել իր սահմաններով: Սեհոնը հաւաքեց իր ամբողջ
 29 ժողովրդին ու իսրայէլացիների դէմ պարտազանելու ելաւ անապատում: Նա եկաւ Միասար եւ պարտազան մղեց իս-
 րայէլացիների դէմ: Իսրայէլացիները նրանց կոտորեցին եւ փրեցին նրա երկրին Առնոնից մինչեւ Յաբոկ, մինչեւ
 Ամմոնացիների երկիրը, որովհետեւ Յազերը ամմոնացիների սահմանն էր: Իսրայէլացիները գրաւեցին այդ շրջանի
 բոլոր քաղաքները եւ բնակուեցին ամորհացիների բոլոր քաղաքներում՝ Եսեբոնում ու նրա ամբողջ շրջակայքում,
 որովհետեւ Եսեբոնը ամորհացիների արքայ Սեհոնի քաղաքն էր: Նա անցեալում պարտազան էր մղել մովաբացիներ-
 յի արքայի դէմ ու գրաւել նրա ամբողջ երկիրը Արոյերից մինչեւ Առնոն: Դրա համար բոլոր վիպերգակներն ատում
 են. «Եկէ՛ք Եսեբոն, որ կառուցուի ու բարեկարգուի Սեհոնի քաղաքը, քանզի հուր ելաւ Եսեբոնից, եւ բոց՝ Սեհոնի
 քաղաքից, այրեց մինչեւ Մովաբ եւ լափեց Առնոնի արձանները: Վայ՛ քեզ, Մովաբ, կորա՛ր, Քամոսի՛ ժողովուրդ:

Նրանց այրերը փախուսարի մարմուտեցին, նրանց դուստրերը գերի ընկանամորհացիների թագաւորի ձեռքը: Նրանց սերունդները թող կոտորուեն Եսերունից մինչեւ Դերոն, եւ նրանց կանայք կրակով բորբոքուեցին Մովաբի վրայ»: Իսրայէլացիները բնակուեցին ամորհացիների բոլոր քաղաքներում: Մովսէպը մարդ ուղարկեց, որ հետախուզեն Յագերը: Իսրայէլացիները գրաւեցին այն ու նրա ւաանները եւ դուրս քշեցին այնպէղ բնակուող ամորհացիներին: Այնպէղից իսրայէլացիները դուրս եկան ու գնացին Բասան քանող ճանապարհով: Եղրինայում նրանց դէմ պարերազմի ելաւ Բասանի թագաւոր Օգը իր ամբողջ ժողովրդով: Տէրն ասաց Մովսէսին. «Մի՛ վախեցիր նրանից, որովհետեւ քո ձեռքն են մարմնել նրան, նրա ամբողջ ժողովրդին ու նրա ամբողջ երկիրը: Նրա հետ կը վարուես այնպէս, ինչպէս վարուեցիր Եսերունում բնակուող ամորհացիների արքայ Մեհոնի հետ»: Եւ իսրայէլացիները հաբուածեցին նրան, նրա որդիներին ու նրա ամբողջ ժողովրդին, մինչեւ որ նրանցից ոչ մի մարդ կենդանի չմնաց, եւ իրենք սեփականացրին նրանց երկիրը:

Իսրայէլացիներն այնպէղից դուրս գալով՝ բանակաբերղի դրեցին Մովաբի արեւմտեան մասում, Յորդանան գետի մօտ, Երիքովի դիմաց: Մեպփորի որդի Բաղակը քեսաւ այն ամէնը, ինչ իսրայէլացիներն արել էին ամորհացիներին: Մովաբացիները խիստ վախեցան այդ ժողովրդից, որովհետեւ նրանք շար էին: Մովաբացիները վախեցան իսրայէլացիներից, ուստի նրանք ասացին Մադիամի ծերակոյրին. «Նիմա իսրայէլացիները մեր շրջակայքում գտնուող ամէն ինչ լափում են այնպէս, ինչպէս արջառն է խժռում դաշտի դալար խոտը»: Մեպփորի որդի Բաղակն այդ ժամանակ մովաբացիների արքան էր: Նա պարագամաւորներ ուղարկեց Բերի որդի Բաղամի մօտ, Փաթուրն քաղաքը, իր ազգակիցների երկիրը, գեղեգերքի մօտ, որպէսզի կանչի նրան ու ասի. «Ահա մի ժողովուրդ է դուրս ելել Եգիպտոսից, ծածկել երկրի երեսը եւ իջեւանել ինձ մօտ: Արդ, արի՛ ինձ համար անիծի՛ր այս ժողովրդին, որովհետեւ ինձանից ուժեղ է նա: Թերես կարողանանք կոտորել նրանցից շարերին ու հալածել մեր երկրից: Գիտեմ, որ այն, ինչ դու օրհնում ես, օրհնուած է, եւ ինչ դու անիծում ես՝ անիծուած է»: Մովաբացիների ծերակոյրն ու Մադիամի ծերակոյրը գնացին: Նրանց ձեռքում կար բախարագուշակութիւնների համար քրուելիք վարձը: Նրանք եկան Բաղամի մօտ եւ յայտնեցին Բաղակի պարագամները: Բաղամն ասաց նրանց. «Այս գիշեր մնացէ՛ք այստեղ, եւ ես պարասխան կքամ այն բաների մասին, ինչ Տէրը կը յայտնի ինձ»: Եւ մովաբացի իշխանները գիշերեցին Բաղամի մօտ: Աստուած եկաւ Բաղամի մօտ եւ նրան ասաց. «Ովքեր՛ են այս մարդիկ, որ քեզ մօտ են»: Բաղամը պարասխանեց Աստուծոն. «Մովաբացիների արքայ Մեպփորի որդի Բաղակն է ուղարկել նրանց ինձ մօտ եւ ասել. «Ահա մի ժողովուրդ է դուրս ելել Եգիպտոսից, ծածկել երկրի երեսը եւ իջեւանել ինձ մօտ: Արդ, արի՛ ինձ համար անիծի՛ր նրանց, որպէսզի թերես կարողանամ նրանց կոտորելով՝ հալածել իմ երկրից»: Աստուած ասաց Բաղամին. «Մի՛ գնա նրանց հետ եւ մի՛ անիծի՛ր ժողովրդին, որովհետեւ նա օրհնեալ է»: Առաւօտեան վեր կենալով՝ Բաղամն ասաց Բաղակի իշխաններին. «Վերադարձէ՛ք ձեր քիրոջ մօտ, որովհետեւ Աստուած թոյլ չի քալիս ինձ, որ գամ ձեզ հետ»: Մովաբացի իշխանները, վեր կենալով, եկան Բաղակի մօտ ու ասացին. «Բաղամը չկամեցաւ գալ մեզ հետ»: Բաղակը սրանցից էլ ատելի շար եւ պարուատր իշխաններ ուղարկեց: Բաղամի մօտ գալով՝ նրանք ասացին. «Այսպէս է ասում Մեպփորի որդի Բաղակը. «Աղաչում եմ քեզ, շքապ ինձ մօտ արի՛, որովհետեւ մեծապէս պարուելու եմ քեզ, եւ ինչ էլ ասես, կ'անես քեզ համար: Արդ, արի՛ ինձ համար անիծի՛ր այս ժողովրդին»: Պարասխան քալով՝ Բաղամն ասաց Բաղակի իշխաններին. «Եթէ Բաղակն ինձ անգամ իր քնով լիքը արծաթ ու ոսկի քայ, ես չեմ կարող ոքնահարել Տէր Աստուծոն իսօքը, Տիրոջը հակառակ մեծ կամ քոքը բան կարարել: Արդ, այս գիշեր մնացէ՛ք այստեղ, որպէսզի իմանամ, թէ Տէրը էլ ինչ կ'ասի ինձ»: Գիշերն Աստուած եկաւ Բաղամի մօտ եւ ասաց նրան. «Քանի որ քեզ կանչելու համար են եկել այս մարդիկ, վեր կաց գնա՛ նրանց հետ, բայց կ'անես այն, ինչ ես կ'ասեմ քեզ»: Բաղամն առաւօտեան վեր կենալով՝ համբարեց իր էջը եւ գնաց մովաբացի իշխանների հետ: Աստուած խիստ բարկացաւ, որ նա գնում է: Աստուծոն հրեշտակը եկաւ, կանգնեց նրա առաջ որպէս հակառակորդ: Բաղամը նստել էր իր էջի վրայ, եւ նրա հետ էին իր երկու ծառաները: Երբ էջը քեսաւ, որ Աստուծոն հրեշտակը մերկացրած սուրը ձեռքին փակել է ճանապարհը, մի կողմ քաշուեց ճանապարհից եւ գնում էր դաշտի միջով: Բաղամը գաւազանով հարուածեց էջին, որպէսզի ուղղի նրան դէպի ճանապարհը: Աստուծոն հրեշտակը կանգնեց այգիների առուամիջին: Այգիները այս ու այն կողմից ցանկապարտ ունէին: Էջը քեսնելով Աստուծոն հրեշտակին՝ նետուեց պարի կողմը եւ ճգմեց Բաղամի ոտքը: Նա սկսեց ատելի սաստիկ հարուածել էջին: Աստուծոն հրեշտակը դարձեալ գնաց կանգնեց նեղ քեղում, որպէղից էջն այլեւս չէր կարող աջ կամ ձախ թեքուել: Էջը քեսնելով Աստուծոն հրեշտակին՝ կքեց Բաղամի քակ: Բաղամը բարկացաւ եւ էջին հարուածեց գաւազանով: Աստուած բացեց էջի լեզուն, եւ էջն ասաց Բաղամին. «Քեզ ի՛նչ եմ արել, որ երրորդ անգամ հարուածում ես ինձ»: Բաղամն էջին ասաց. «Որովհետեւ ինձ ծաղրուածանակի ենթարկեցիր: Եթէ սուր լինէր ձեռքիս, կը խոցուրէի քեզ»: Էջն ասաց Բաղամին. «Ես այն էջը չեմ, որի վրայ դու հեծել ես քո մանկութեան օրից մինչեւ այսօր: Ես երբեւէ ծուլացել եմ ու քեզ այսպէս ծառայել»: Նա պարասխանեց՝ ոչ: Աստուած բացեց Բաղամի աչքերը, եւ նա քեսաւ, որ Տիրոջ հրեշտակը մերկացրած սուրը ձեռքին կանգնած է ճանապարհի վրայ: Նա երեսնիվայր ընկնելով՝ երկրպագեց: Աստուծոն հրեշտակն ասաց նրան. «Ինչո՞ն երրորդ անգամ հարուածեցիր քո էջին: Ես, ահա, քեզ խանգարելու եմ, որովհետեւ դու ուղիղ ճանապարհի վրայ կանգնած չես: Էջը ինձ քեսաւ ու երրորդ անգամ լինելով մի կողմ քաշուեց, եւ եթէ ինձնից չխուսափէր, հիմա ես քեզ սպանած կը լինէի, իսկ դրան կը թողնէի կենդանի»: Բաղամն ասաց Տիրոջ հրեշտակին. «Մեղք եմ գործել, որովհետեւ չգիտէի, թէ դու էիր ճանապարհս փակողը: Արդ, եթէ քեզ ցանկալի չէ գնալս, կը վերադառնամ»: Աստուծոն հրեշտակն ասաց Բաղամին. «Գնա՛ այս մարդկանց հետ, բայց զգո՛յշ եղիր եւ խօսի՛ր այն, ինչ ասելու եմ քեզ»: Բաղամը գնաց Բաղակի իշխանների հետ: Բաղակը լսելով, որ գալիս է Բաղամը, ընդառաջ գնաց նրան մովաբացիների քաղաքում, որը Առնոնի՝ մովաբացիների սահմանի մօտ է: Բաղակն ասաց Բաղամին. «Մարդ չեմ ուղարկել, որ քեզ կանչեն ինձ մօտ: Ինչո՞ն չէիր գալիս ինձ մօտ. կարծում էիր, թէ ի վիճակի չէի քեզ պարուելու: Բաղամը պարասխանեց Բաղակին. «Ահա եկել եմ քեզ մօտ: Արդ, կարող եմ մի բան ասել: Բայց կ'ասեմ այն, ինչ Աստուած կը դնի իմ բերանը»: Բաղամը գնաց Բաղակի հետ եւ հասաւ ամարանոցային քաղաքը: Բաղակը արջառ ու ոչխար մորթեց եւ ուղարկեց Բաղամին ու այն իշխաններին, որ նրա հետ էին: Երբ առաւօք եղաւ, Բաղակն իր հետ առնելով Բաղամին՝ նրան հանեց Բահաղի սեան մօտ եւ

այնպեղից նրան ցոյց փուեց իսրայելացի ժողովրդի մի մասը:

23 Բաղասան ասաց Բաղակին. «Այսպեղ ինձ համար եօթը բագին կառուցիր եւ այսպեղ ինձ համար եօթը գուարակ ու եօթը խոյ պարասսփիր»: Բաղակն արեց այնպէս, ինչպէս իրեն ասել էր Բաղասանը. նա մէկական գուարակ ու խոյ ողջակեզ արեց ամէն մի բագինի վրայ: Բաղասան ասաց Բաղակին. «Դու կանգնիր քո գոհի մօտ, իսկ ես գնամ. գուցէ Աստուած ընդառաջ գալով՝ երեւայ ինձ: Այն, ինչ նա ցոյց կը փայ ինձ, կը հաղորդեն քեզ»: Բաղակը կանգնեց իր մարտուած գոհի մօտ: Բաղասանը գնաց Աստուած հարցուն անելու: Նա ուղիղ առաջ էր գնում: Աստուած երեւաց Բաղասանին, եւ Բաղասան ասաց նրան. «Եօթը բագին պարասսեցի եւ ամէն մի բագինի վրայ մէկական գուարակ ու խոյ ողջակիզեցի»: Աստուած Բաղասանի բերանը դրեց այս խօսքերը. «Վերադարձիր Բաղակի մօտ եւ յայտնիր նրան այն, ինչ ասացի»: Բաղասանը վերադարձաւ Բաղակի մօտ, որը կանգնած էր իր ողջակեզների մօտ: Այնպեղ էին նաեւ մովաբացի բոլոր իշխանները: Աստուած հոգին իջաւ Բաղասանի վրայ, եւ նա առակի ձեւով ասաց. «Մովաբացիների Բաղակ արքան ինձ կանչեց Միջագեպքից՝ Արեւելքի լեռներից, եւ ասաց. «Արի նգովիր Յակոբին ինձ համար, նգովիր նաեւ Իսրայելին ինձ համար»: Բայց ես ինչպէն նգովեմ նրան, որին Տէրը չի նգովում, կամ ի՛նչն անիծեմ, որ Աստուած չի անիծում: Լեռներից եմ փեսնում նրան, բլուրների բարձունքից եմ նայում նրան: Ահա կայ մի ժողովուրդ, որ առանձին պիտի բնակուի, ազգերի մէջ չպիտի դասուի: Ո՞վ է ճշտել Յակոբի սերնդի թիւը, ո՞վ է հաշուել Իսրայելի ցեղերը: Երանի թէ ես մեռնի այդ արդար մարդկանց հետ, եւ իմ յեփնորդները լինէին նրա յեփնորդների նման»: Բաղակն ասաց Բաղասանին. «Այդ ի՛նչ արեցիր: Ես քեզ կանչեցի իմ թշնամիներին անիծելու համար, իսկ դու օրհնելով օրհնեցիր նրանց»: Բաղասան ասաց Բաղակին. «Մի՛թէ քեզ չասացի, թէ ինչ որ Աստուած իմ բերանը դնի, այն էլ կը հաղորդեն քեզ»: Բաղակն ասաց նրան. «Դարձեալ ինձ հետ արի՛ մի ուրիշ փեղ, որպեղից իսրայելացիներին ամբողջութեամբ չես փեսնի, այլ կը փեսնես նրանց մի մասը: Այնպեղից նրանց անիծիր ինձ համար»: Նա վերցրեց նրան ու գնաց բարձրանիստ մի ագարակ, Կոփածոյ լեռան գագաթը, այնպեղ կառուցեց եօթը բագին եւ ամէն մի բագինի վրայ գոհեց մէկական գուարակ ու խոյ: Բաղասան ասաց Բաղակին. «Դու կանգնիր քո գոհի մօտ, իսկ ես գնամ Աստուած մօտ հարցուն անելու»: Աստուած ընդառաջ եկաւ Բաղասանին, խօսք դրեց նրա բերանը՝ ասելով. «Վերադարձիր Բաղակի մօտ եւ յայտնիր ասելիքս»: Բաղասանը վերադարձաւ Բաղակի մօտ, որը կանգնած էր իր ողջակեզի մօտ: Նրա հետ էին նաեւ մովաբացի բոլոր իշխանները: Բաղակը հարցրեց նրան. «Ի՛նչ խօսեց Տէրը»: Բաղասան առակի ձեւով պատասխանեց նրան. «Վեր կաց, Բաղակ, եւ լսիր, իբրեւ վկայ ականջ դիր, ո՞վ Մեպփոբի որդի: Աստուած մարդու նման չէ, որ արթնանայ, եւ ոչ էլ մարդու որդու նման, որ սպառնայ: Դու ասացիր, թէ չի անի, կ'ասի, բայց չի իրականացնի: Արդ, ես հրաման եմ սրացել, որ օրհնեմ, ուրեմն կ'օրհնեմ եւ չեմ հրաժարուի դրանից: Յակոբի սերունդները թող նեղութիւն չկրեն, Իսրայելի յեփնորդները յոգնութիւն չզգան: Նրանց Տէր Աստուածը իրենց հետ է, իշխանների փառքն ու պարիւր՝ նրանց մէջ: Աստուած նրանց հանեց Եգիպտոսից, եւ նա միեղջերուի նման իր վրայ փառք է կրում: Յակոբի յեփնորդների մէջ կախարդութիւն անող չկայ, ոչ էլ Իսրայելի յեփնորդների մէջ՝ մոգութիւն: Ժամանակին թող յայտնուի Յակոբի ու Իսրայելի սերունդներին, ինչ որ կարարելու է Աստուած: Ահա այդ ժողովուրդն իբրեւ առիծի կորին ուրքի պէտք է ելնի եւ իբրեւ առիծ պէտք է պարծենայ: Նա չի քնելու, մինչեւ չափի իր գոհին, չսմի խոցոտութեաների արիւնը»: Բաղակն ասաց Բաղասանին. «Ինձ համար նրան անիծելով մի՛ անիծիր, եւ ոչ էլ օրհնելով օրհնիր նրան»: Դա պատասխան փայլով՝ Բաղասան ասաց Բաղակին. «Քեզ հետ չխօսեցի՞, չասացի՞, թէ՛ «Ինչ որ Աստուած կ'ասի ինձ, այն էլ կ'անեմ»: Բաղակն ասաց Բաղասանին. «Արի՛ քեզ փանեմ մի այլ փեղ, գուցէ դա հաճոյ լինի Աստուծուն, եւ ինձ համար դու այնպեղից անիծես իսրայելացիներին»: Բաղակը Բաղասանին փարաւ կարարը Փոգոր լեռան, որը դէպի անապար է ձգում: Բաղասան ասաց Բաղակին. «Ինձ համար այսպեղ ես եօթը բագին կառուցիր եւ ինձ համար այսպեղ եօթը գուարակ ու եօթը խոյ պարասսփիր»: Բաղակն արեց այնպէս, ինչպէս նրան ասել էր Բաղասանը. նա մէկական գուարակ ու խոյ ողջակիզեց բագինների վրայ:

24 Բաղասանը փեսնելով, որ Տիրոջը հաճելի է Իսրայելին օրհնելը, այլեւս հմայութիւնների չդիմեց, ինչպէս սովոր էր, այլ երեսը դարձրեց դէպի անապար: Բաղասան իր աչքերը բարձրացնելով՝ փեսաւ, որ իսրայելացիները բանակապեղի են դրել ըստ ցեղերի: Աստուած հոգին իջաւ նրա վրայ, եւ նա առակի ձեւով ասաց. «Բերի որդի 4, 5 Բաղասան ասում է. «Ես՝ ճշմարտապէս այրա, որ Աստուած փեսիլը փեսաւ քնի մէջ իր բաց աչքերով: Ինչքան գեղեցիկ են քո փնէրը, Յակոբ, եւ քո վրանները, Իսրայել: Դրանք նման են հովանի անող անպառնների, գեղերի ափին գտնուող բուրասպանների, Տիրոջ կանգնեցրած վրանների, վազող ջրերի ափին գտնուող մայրիների: Այդ սերնդից պիտի ծնուի մի մարդ, որ պիտի փրկի բազում ազգերի: Նրա թագաւորութիւնը Գոգի թագաւորութիւնից 8 հզօր պիտի լինի, նրա թագաւորութիւնը պիտի բարգաւաճի: Աստուած ժողովրդին առաջնորդեց Եգիպտոսից, եւ նա միեղջերուի նման իր վրայ փառք է կրում: Նա պիտի լափի իր թշնամի ժողովուրդներին, նրանց գիրութիւնը 9 պիտի հիւծի եւ իր նեղերով նեղահար պիտի անի իր թշնամիներին: Նա փռում պիտի հանգստանայ նման առիծի, նման առիծի կորինի: Ո՞վ կը համարձակուի զարթնեցնել նրան: Իսրայել, թող օրհնուեն քեզ օրհնողները, 10 եւ անիծուեն քեզ անիծողները»: Բաղակը բարկացաւ Բաղասանի վրայ եւ ափերն իրար զարկեց: Բաղակն ասաց Բաղասանին. «Ես քեզ կանչեցի, որպէսզի անիծես իմ թշնամիներին, իսկ դու, ահա, օրհնելով օրհնեցիր նրանց երեք 11, 12 անգամ: Արդ, թող ու փախի քո փեղը: Ուզում էի պատուել քեզ, բայց Տէրը գրկեց քեզ փառքից»: Բաղասան 13 ասաց Բաղակին. «Մի՛թէ ինձ մօտ ուղարկած քո բանագնացներին չասացի. «Եթէ Բաղակն ինձ իր փնով լիքը արծաթ ու ոսկի էլ փայ, ես չեմ կարող ուրնահարել Տիրոջ խօսքը եւ ոչ էլ կարող եմ ինձնից լաւ կամ վար դարձնել 14 այն: Ինչ որ ասի Աստուած, այն էլ խօսելու եմ»: Իսկ հիմա ահա գնում եմ իմ փեղը: Արի՛ քեզ յայտնեմ, թէ ինչ 15 է անելու այդ ժողովուրդն առաջիկայում քո ժողովրդին»: Եւ նա առակի ձեւով ասաց. «Նստում է Բերի որդի 16 Բաղասանը՝ ճշմարտապէս այն մարդը, որ լսել է Աստուած պարգասները եւ հմուտ է Բարձրեայի գիպութեանը, քնի 17 մէջ բաց աչքերով է փեսել Աստուած փեսիլը: Ես ցոյց եմ փայլում նրան, բայց ոչ հիմա, երանելի եմ դարձնելու նրան, բայց ոչ մօտ ժամանակում: Ծագելու է Յակոբի ասպրը, մի մարդ է բարձրանալու իսրայելացիներից եւ կոտորելու է 18 Մովաբի իշխաններին, գերևարելու է Սէթի բոլոր յեփնորդներին: Նա պիտի ժառանգի Եղոմացիների երկիրը, որ 19 պարկանում է իր թշնամի Եսաին: Եւ այդ ամէնը իսրայելացիները պիտի իրականացնեն իրենց ուժով: Յակոբի

ցեղից պիպի կանգնի այդ այրը եւ պիպի կոտորի այդ քաղաքից փրկուածներին»։ Անաղէկացիներին փեսնելով՝ նա առակի կարգով ասաց. «Անաղէկացիները ազգերի գլուխն են, բայց կորսպեան պիպի մափնուի նրանց սերունդը»։ Կինեցիներին փեսնելով՝ նա առակի կարգով ասաց. «Անուր է քո բնակավայրը, բայց եթէ քարանձաւներում էլ դնես քո բոյնը, եթէ անգամ Բէրիի հմբույթեամբ կառուցուի ձեր բոյնը, մինեւոյնն է, ասորեստանցիները գերակարելու են ձեզ»։ Ապա առակի կարգով ասաց. Ով ողջ կը մնայ, եթէ Աստուած այս բաներն անի։ Կիւրացիները կը գան ու կը չարչարեն ասորեստանցիներին ու եբրայեցիներին, բայց իրենք էլ գլխովին կը կորչեն»։ Եւ վեր կենալով Բաղասանը վերադարձաւ, գնաց իր փողը, իսկ Բաղակն էլ գնաց իր երկիրը։

Իսրայէլացիները բանակաբերի դրեցին Սափրիմում եւ պղծուեցին այնպէս մովաբացիների դուստրերի հետ պոռնկանալով։ Մովաբացի կանայք իսրայէլացիներին հրաւիրեցին իրենց կուռքերի պափուին գոհ մափուցելու ձեւին։ Իսրայէլացիները կերան մովաբացիների մափուցած գոհերից ու երկրպագեցին նրանց կուռքերին։ Իսրայէլացիները յարեցին Բէլփեգորին, որի համար Տէրը խիստ բարկացաւ իսրայէլացիների վրայ։ Տէրն ասաց Մովսէսին. «Վերցրո՛ւ քո ժողովրդի բոլոր իշխաններին եւ կախի՛ր նրանց Տիրոջ առջեւ՝ արեգակի դէմ, որպէսզի Տիրոջ զայրոյթը վերանայ իսրայէլացիների վրայից»։ Մովսէսն ասաց իսրայէլացիներին. «Ամէն մէկը թող կոտորի Բէլփեգորին յարած իր հարազատին»։ Մի անգամ մի իսրայէլացի մարդ Մովսէսի ու իսրայէլացի ամբողջ ժողովրդի ներկայութեամբ իր եղբօրը բերեց մի մաղիանացի կնոջ մօտ։ Իսրայէլացիները լաց էին լինում վկայութեան խորանի դռանը։ Ահարոն քահանայի որդի Եղիազարի որդի Փենեէլը, փեսնելով դա, վեր կացաւ ժողովրդի միջից եւ իր ձեռքն առնելով փողով՝ այդ փղամարդու յետեւից մտաւ անառակ կնոջ սենեակն ու խոցեց երկուսին էլ՝ իսրայէլացի փղամարդուն ու այդ կնոջը՝ իր արգանդից։ Այդ ժամանակ էլ դադարեց իսրայէլացիների կոտորածը։ Այդ կոտորածից քսանչորս հազար մարդ մեռաւ։ Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Փենեէլը՝ Ահարոն քահանայի որդի Եղիազարի որդին, վերացրեց իսրայէլացիների նկատմամբ ունեցած իմ զայրոյթը, քանի որ նա նրանց նկատմամբ նոյնքան անհաշիւ էր, որքան ես։ Եւ ես իսրայէլացիներին իմ բարկութեամբ չոչնչացրի։ Եւ հիմա այսպէս կ'ասես. «Ես, ահա, նրա հետ խաղաղութեան ուխտ եմ կնքում։ Նրան եւ նրա յետնորդներին յախփեմական քահանայութիւն եմ խոստանում ի դիմաց այն բանի, որ նա իր Աստուծոյ փոխարէն վրէժխնդիր լինելով՝ քաւեց իսրայէլացիների մեղքերը»։ Մաղիանացի կնոջ հետ սպանուած իսրայէլացի փղամարդու անունը Չամբրի էր։ Նա Սաղոմի որդին էր՝ Շմաւոնի յետնորդներին պարկանող ընտանիքի իշխանը, իսկ սպանուած մաղիանացի կնոջ անունը՝ Քազբի էր։ Նա մաղիանացի նահապետական ընտանիքից Ամոթի ցեղի Սուր իշխանի դուստրն էր։ Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Խօսի՛ր իսրայէլացիների հետ եւ ասա՛. «Դարձէ՛ք մաղիանացիների թշնամին, հարուածեցէ՛ք նրանց, որովհետեւ նրանք ձեր նենգ թշնամիներն են. նրանք ձեզ դուրեցին Փոզորի պարծառով, նաեւ մաղիանացի իշխանի դուստր Քազբիի՝ իրենց քրոջ պարծառով, որն սպանուեց Փոզորի համար սկսուած կոտորածների օրը»։

Այդ կոտորածից յետոյ Տէրը խօսեց Մովսէսի ու Եղիազար քահանայի հետ եւ ասաց. «Նաշուառման ենթարկեցէ՛ք իսրայէլացիների քսան փարեկանից բարձր մարդկանց ըստ իրենց նահապետների ընտանիքների, բոլոր նրանց, ովքեր ընդունակ են պարեկանացիները»։ Մովսէսն ու Եղիազար քահանան Մովաբացիների երկրի Ռաբոթ շրջանում, Յորդանան գետի մօտ, Երիքովի դիմաց ասացին իսրայէլացիներին. «Դուք՝ Եգիպտոսից ելած իսրայէլացիները, հաշուառման ենթարկեցէ՛ք քսան փարեկանից բարձր մարդկանց, ինչպէս Տէրը հրամայել է Մովսէսին։ Նաշուառման ենթարկուեցին Ռուբէնը՝ Իսրայէլի անդրանիկ որդին, Ռուբէնի որդիներ Ենոքը եւ Ենոքի ընտանիքը, Փալլուսը եւ Փալլուսի ընտանիքը, Ասրոնը եւ Ասրոնի ընտանիքը, Քարմին եւ Քարմիի ընտանիքը։ Սա Ռուբէնի փոխն է. նրանց թիւը քառասուներեք հազար եօթը հարիւր երեսուն է։ Փալլուսի որդի Եղիաբը, Եղիաբի որդիներ Յամուէլը, Դաթանը եւ Աբիթոնը։ Սրանք իսրայէլացիների մէջ երեւելի մարդիկ էին. սրանք են, որ Տիրոջ դէմ ապստամբել էին, երբ Կորիսի յետնորդների հետ յարձակուել էին Մովսէսի ու Ահարոնի վրայ, եւ երկիրը բացելով իր երախը՝ կոպ էր փուլել նրանց ու Կորիսին իր ժողովրդի հետ։ Կրակը լափել էր երկու հարիւր յիսուն հոգի, որպէսզի միասնեի համար դա դաս լինի։ Կորիսի որդիները, սակայն, չմեռան։ Նաշուառման ենթարկուեցին Շմաւոնի որդիները եւ Շմաւոնի որդիների փոխները. Յամուէլը եւ Յամուէլի շառաւիղը, Յամինը եւ Յամինի շառաւիղը, Յաքինը եւ Յաքինի շառաւիղը, Չարան եւ Չարայի շառաւիղը, Մաուլը եւ Մաուլի շառաւիղը։ Սրանք են Շմաւոնի ցեղի փոխները, որոնք, ըստ հաշուառման, կազմեցին քսաներկու հազար երեք հարիւր հոգի։ Նաշուառման ենթարկուեցին Յուդայի որդիները՝ Էրը, Օնանը, Սելոնը, Փարէրը եւ Չարան։ Էրն ու Օնանը մեռան Քանանացիների երկրում։ Յուդայի որդիներն ու նրանց շառաւիղներն են՝ Սելոնը եւ Սելոնի շառաւիղը, Փարէրը եւ Փարէսի շառաւիղը, Չարան եւ Չարայի շառաւիղը։ Փարէսի որդիներ Ասրոնը եւ Ասրոնի շառաւիղը, Յամուէլը եւ Յամուէլի շառաւիղը։ Սրանք են Յուդայի ցեղի փոխները, որոնք, ըստ հաշուառման, կազմեցին եօթանասունվեց հազար հինգ հարիւր հոգի։ Նաշուառման ենթարկուեցին Իսաքարի որդիներն ու նրանց շառաւիղները՝ Թողան եւ Թողայի շառաւիղը, Փուան եւ Փուայի շառաւիղը, Յասուրը եւ Յասուրի շառաւիղը, Ամրանը եւ Ամրանի շառաւիղը։ Սրանք են Իսաքարի ցեղի փոխները, որոնք, ըստ հաշուառման, կազմեցին վաթսուներորս հազար երկու հարիւր հոգի։ Այնուհետեւ՝ Չաբուտոնի որդիներն ու նրանց շառաւիղները՝ Սարեղը եւ Սարեղի շառաւիղը, Ալլոնը եւ Ալլոնի շառաւիղը, Աղէլը եւ Աղէլի շառաւիղը։ Սրանք են Չաբուտոնի ցեղի փոխները, որոնք, ըստ հաշուառման, կազմեցին վաթսուն հազար հինգ հարիւր հոգի։ Այնուհետեւ՝ Գադի որդիներն ու նրանց շառաւիղները՝ Մափոնը եւ Մափոնի շառաւիղը, Անգին եւ Անգիի շառաւիղը, Սունին եւ Սունիի շառաւիղը, Ազենին եւ Ազենիի շառաւիղը, Ադդին եւ Ադդիի շառաւիղը, Արուադին եւ Արուադիի շառաւիղը, Արիւլը եւ Արիւլի շառաւիղը։ Սրանք են Գադի որդիների փոխները, որոնք, ըստ հաշուառման, կազմեցին քառասունչորս հազար հինգ հարիւր հոգի։ Այնուհետեւ՝ Ասերի որդիներն ու նրանց շառաւիղները՝ Յամինը եւ Յամինի շառաւիղը, Յեսուն եւ Յեսուի շառաւիղը, Բարիան եւ Բարիայի շառաւիղը, Զոբէրը եւ Զոբէրի շառաւիղը, Մեքիւլը եւ Մեքիւլի շառաւիղը։ Ասերի դստր անունն էր Սարա։ Սրանք են Ասերի ցեղի փոխները, որոնք, ըստ հաշուառման, կազմեցին քառասուներեք հազար վեց հարիւր հոգի։ Այնուհետեւ՝ Յովսէփի որդիները եւ նրանց շառաւիղները՝ Մանասէն եւ Եփրեմը։ Այնուհետեւ՝ Մանասէի որդիներ Մաքիթը եւ Մաքիթի շառաւիղը։ Մաքիթը ծնեց Գաղաադին։ Գաղաադը եւ Գաղաադի շառաւիղը։ Այնուհետեւ՝ Գաղաադի որդիներ Աքիւեզը եւ Աքիւեզերի շառաւիղը, Զեղէզը եւ Զեղէզի շառաւիղը, Եսրիւլը եւ Եսրիւլի շառաւիղը, Միւքեմը եւ Միւքեմի շառաւիղը, Միմային եւ Միմայի շառաւիղը, Ուփերը

36 եւ Ուփերի շառափոյրը: Ուփերի որդի Սաղպաաղը արու զաւակներ չունեցաւ, այլ՝ դուստրեր: Սաղպաաղի դուստրերի
 37 անուններն են՝ Մաաղա, Նուա, Էզղա, Մեղքա եւ Թերսա: Սրանք են Մանասէի փոհմերը, որոնք, ըսք հաշուաւ-
 38 ման, կազմեցին յիսուներկու հազար եօթը հարիւր հոգի: Այնուհետեւ՝ Եփրեմի որդիներն ու նրանց շառափոյրը՝
 39 Սուբաղան եւ Սուբաղայի շառափոյրը, Տանաքը եւ Տանաքի շառափոյրը: Սուբաղայի որդի Եղենը եւ Եղենի շառա-
 40 փոյրը: Սրանք են Եփրեմի ցեղի փոհմերը, որոնք, ըսք հաշուաւման, կազմեցին երեսուներկու հազար հինգ հարիւր
 41 հոգի: Ահա սրանք են Յովսէփի որդիներն ու նրանց շառափոյրերը: Այնուհետեւ՝ Բենիամինի որդիներն ու նրանց
 շառափոյրը՝ Բալէն եւ Բալէի շառափոյրը, Ասիբերը եւ Ասիբերի շառափոյրը, Յաքիթանը եւ Յաքիթանի շառափոյրը,
 42, 43, 44 Մափանը եւ Մափանի շառափոյրը: Բալէի որդիներն են՝ Ադարը, Նոյեմանը եւ Նոյեմանի շառափոյրը: Սրանք են
 45 Բենիամինի որդիներն ու նրանց շառափոյրերը, որոնք, ըսք հաշուաւման, կազմեցին երեսունհինգ հազար հինգ
 46 հարիւր հոգի: Այնուհետեւ՝ Դանի որդիներն ըսք իրենց շառափոյրերի. Մամին եւ Մամիի շառափոյրը: Սրանք են
 47 Դանի փոհմերը ըսք իրենց շառափոյրերի: Մամիի փոհմերը, ըսք հաշուաւման, կազմեցին վաթսունչորս հազար
 48, 49 ու Գօնիի շառափոյրը, Յեսերը եւ Յեսերի շառափոյրը, Սելլենը եւ Սելլենի շառափոյրը: Սրանք են Նեփթաղիմի ցեղի
 50 փոհմերը, որոնք, ըսք հաշուաւման, կազմեցին քառասուն հազար երեք հարիւր հոգի: Իսրայէլացիների ընդհանուր
 51, 52 թիւը, այսպիսով, եղաւ վեց հարիւր մէկ հազար եօթը հարիւր երեսուն: Տէրը խօսեց Մովսէփի հետ եւ ասաց. «Ըսք
 53 մարդկանց թուի սրանց միջեւ թող բաժանուի երկիրը որպէս սեփականութիւն: Նրանց քանակին համապատաս-
 խան պէտք է աւելանայ նրանց բաժինը եւ, սակաւութեան համեմատ, նուազի նրանց բաժինը: Թող իւրաքանչիւրին
 54 ժառանգութեան բաժին փրօւի ըսք հաշուաւման: Երկիրը թող բաժանուի վիճակ գցելով. ըսք անունների, ըսք ի-
 55 իրենց նահապետների ցեղերի թող բաժին սրանան: Բազմանդամ ու սակաւաթիւ ընտանիքները վիճակ գցելով թող
 56 սրանան իրենց բաժինը: Ահա հաշուաւման ենթարկուած Ղեւիի որդիներն ըսք իրենց փոհմերի. Գեթսունը եւ Գեթ-
 57 սունի շառափոյրը, Կահաթը եւ Կահաթի շառափոյրը, Մերարին եւ Մերարիի շառափոյրը: Սրանք են Ղեւիի որդիների
 58 ենթափոհմերը. Ղոբենիի շառափոյրը, Քեբրոնի շառափոյրը, Կորիսի շառափոյրը եւ Մուսիի շառափոյրը: Կահաթը ծնեց
 Ամրամին: Արա կնոջ անունն էր Յոքաբէթ, որ Ղեւիի դուստրն էր եւ որը Ղեւիի ցեղի համար Եգիպտոսում Ամրամից
 59 ունեցաւ Ահարոնին, Մովսէսին ու Մարիամին՝ նրանց քրոջը: Ահարոնը ծնեց Նաբաղին ու Աբիուդին, Եղիազարին
 60 ու Իթամարին: Նաբաղն ու Աբիուդը մեռան, երբ Տիրոջ առաջ օպար կրակ էին մատուցում Սինայի անապատում:
 61 Ղեւիի ցեղի մէկ անսականից բարձր արական սեռին պարկանողների թիւը, ըսք հաշուաւման, կազմեց քսաներեք
 62 հազար հոգի: Սրանք հաշուաւման ենթարկուած իսրայէլացիների մէջ չընդգրկուեցին, քանի որ, ի փարբերութիւն
 63 իսրայէլացիների, հողաբաժին չէր հասնում նրանց: Այս է Մովսէսի խօսքը երկրի Ռաբթօ շրջանում, Յորդանան
 64 Ահարոնի կողմից, քանի որ Տէրը նրանց մասին ասել էր, թէ՛ «Անապատում իսպառ պիտի մեռնեն»: Եւ, իրօք,
 նրանցից ոչ ոք չմնաց, բացի Յեփոնէի որդի Քաղէբից ու Նաէի որդի Յեսուից:

27 Մովսէսի մօտ եկան Յովսէփի որդի Մանասէից սերուած Մաքիթի որդի Գաղաաղի որդի Ուփերի որդի Սաղպա-
 2 աղի դուստրերը, որոնց անուններն էին՝ Մաաղա, Նուա, Էզղա, Մեղքա եւ Թերսա: Սրանք կանգնելով Մովսէսի,
 3 Եղիազար քահանայի, իշխանների եւ ողջ ժողովրդի առաջ, վկայութեան խորանի դռանը, ասացին. «Մեր հայրը
 մեռաւ այնպէս՝ անապատում: Նա Կորիսի՝ Տիրոջ դէմ ընդվզած ամբոխի մէջ չէր: Նա մեռաւ իր այլ մեղքի համար՝
 4 առանց որդիներ ունենալու: Արդ, թէեւ նա որդի չունեցաւ, բայց մեր հօր անունը թող չջնջուի իր ցեղի միջից
 5 նրա համար, որ որդի չունեցաւ: Մեզ բաժին փուէք մեր հօր եղբայրներին հաւասար»: Մովսէսը նրանց պահան-
 6, 7 ջը ներկայացրեց Տիրոջ առաջ: Տէրը խօսելով Մովսէսի հետ՝ ասաց. «Ճիշտ են ասում Սաղպաաղի դուստրերը:
 Նրանց նոյնպէս բաժին փոյր իրենց հօր եղբայրներին հաւասար. իրենց հօր հասանելիք բաժինը կը յարկացնես
 8 նրանց: Իսրայէլացիներին բացաբերելով՝ կ'ասես. «Եթէ մեռնող մարդը որդի չի ունենում, նրա ժառանգութիւնը
 9, 10 պէտք է անցնի իր դստրերը: Եթէ նա դուստր չունի, նրա ժառանգութիւնը փուէք իր եղբորը: Եթէ նա եղբայր էլ
 11 չունի, նրա ժառանգութիւնը փուէք իր հօրեղբորը: Եւ եթէ հօրեղբայրներ էլ չունի, նրա ժառանգութիւնը փուէք
 նրա մերձաւոր ազգականին: Նրա ունեցածը իր ցեղից որեւէ մէկը թող ժառանգի: Դա իսրայէլացիներին համար
 12 դարստաբանական օրէնք թող լինի, ինչպէս Տէրն է հրամայել Մովսէսին»: Տէրն ասաց Մովսէսին. «Արձրացիր
 այն կողմում գրնուող Նաբաւ լեռը եւ դիպիր՝ Քանանացիների երկիրը, որը եւ իսրայէլացիներին եւ փալու որ-
 13 պէս կալուածք: Կը փեսնես այն, որից յետոյ դու եւս մեռնելով՝ կը միանաս քո նախնիներին, ինչպէս քո եղբայր
 14 Ահարոնը մեռաւ Նոր լեռան վրայ, որովհետեւ ոտնակոխ արեցիք իմ պարգամները Սին անապատում, երբ ժո-
 դովուրդը չցանկացաւ ինձ սրբացնել. նրա ներկայութեամբ դուք ինձ չսրբացրիք, եւ մարդիկ ջրի պակասութիւն
 15, 16 զգացին» (հօսքը վերաբերում էր Սին անապատի Կակաճառութեան ջրին): Մովսէսն ասաց Տիրոջը. «Ղոգիների
 17 ու բոլոր էակների ո՞վ Տէր Աստուած, այս ժողովրդի վրայ մի մարդ նշանակիր, որ կարողանայ առաջնորդել նրան,
 որ հանի եւ փանի նրան այսպէտից, որպէսզի Տիրոջ այս ժողովուրդը չնամանուի այն ոչխարներին, որոնք հովիւ
 18 չունեն»: Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Վերցրո՛ւ Նաէի որդի Յեսուին, որի մէջ Ղոգի կայ, եւ ձեռքդ դիր՝
 19 նրա վրայ: Նրան կը կանգնեցնես Եղիազար քահանայի առջեւ եւ ամբողջ ժողովրդի ներկայութեամբ պարուեր կը
 20 փաս նրան: Այո՛, պարուեր կը փաս նրան նրանց առաջ: Քո իշխանութիւնից որոշ բաժին կը փաս նրան, որպէսզի
 21 իսրայէլացիները հնազանդուեն նրան: Նա թող կանգնի Եղիազար քահանայի առաջ, եւ թող նրան հարցեր փան
 Տիրոջ իրաւունքների մասին: Եղիազարի խօսքով պիտի շարժուեն, գործեն բոլորը՝ Յեսուն եւ իսրայէլացի ամբողջ
 22 ժողովուրդը միաբան»: Մովսէսն արեց այնպէս, ինչպէս Տէրը պարուիրել էր իրեն: Յեսուին վերցնելով՝ Մովսէսը
 23 նրան բերեց Ահարոն քահանայի որդի Եղիազարի ու ամբողջ ժողովրդի առջեւ: Նա իր ձեռքերը դրեց նրա վրայ
 եւ առաջնորդ կարգեց նրան, ինչպէս Տէրն էր պարուիրել Մովսէսին:

28, 2 Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Պարուիրիր իսրայէլացիներին եւ նրանց ասա՛. «Ներամու՛ր եղէք, որ իբ-
 րեւ անուշ բուրմունք ինձ մատուցող ընծաները, գոհաբերութիւնները եւ կերակուրները մատուցուեն իմ ասիմանած
 3 փօներին»: Նրանց կ'ասես. «Սրանք են այն գոհաբերութիւնները, որ պիտի մատուցուեն Տիրոջը. մշտապէս օրական

երկու ոչ արաբաւոր գառ՝ իբրև ողջակեզ: Մի գառը կը զոհես առաօտեան, իսկ երկրորդ գառը կը զոհես երեկո- 4
յեան: Ապա կը մաքուրցես քառորդ դորակ իւղով հունցուած մէկ փասներորդ գրի ընփիր ալիւր: Մրանք են այն 5, 6
ողջակեզները, որ իբրև անուշ բուրմունք ամէն օր մաքուրցում էին Տիրոջը Սինա լեռան վրայ: Պիտի ընծայաբերես 7
նաեւ քառորդ դորակ գինի ամէն մի գառան համար: Գինին սուրբ վայրում կը մաքուրցես Տիրոջը: Երկրորդ գառը 8
երեկոյեան կը զոհես, որի հեպ կը մաքուրցես ընփիր ալիւրն ու գինին իբրև անուշ բուրմունք Տիրոջը»: «Շաբաթ 9
օրը կը մաքուրցես նաեւ մի փարեկան ոչ արաբաւոր երկու գառ եւ իւղով հունցուած երկու փասներորդ գրի ընփիր
ալիւր: Ողջակեզի յաւելեալ նուէրն է դա իւրաքանչիւր շաբաթ օրուայ համար, բացի ամէն օրուայ ողջակեզից ու 10
գինուց»: «Անսուայ առաջին օրերին Տիրոջը ողջակեզ կը մաքուրցէք նախրից բերուած երկու զուարակ, մէկ խոյ, 11
մի փարեկան ոչ արաբաւոր եօթը գառ: Ամէն մի զուարակի հեպ պէտք է լինի իւղով հունցուած երեք փասներորդ 12
գրի ընփիր ալիւր, ամէն մի խոյի հեպ՝ իւղով հունցուած երկու փասներորդ գրի ընփիր ալիւր, ամէն մի գառան 13
հեպ՝ իւղով հունցուած մէկ փասներորդ գրի ընփիր ալիւր՝ իբրև անուշ բուրմունք՝ առաքուած Տիրոջը: Ամէն մի 14
զուարակի հեպ պէտք է ընծայաբերէք կէս դորակ գինի, իսկ ամէն մի գառան հեպ՝ մէկ քառորդ դորակ գինի: Այս
ողջակեզները պիտի մաքուրցէք իւրաքանչիւր ամսուայ առաջին օրը, փարուայ բոլոր ամիսներին: Ամէն օրուայ 15
ողջակեզից ու նուէրից բացի, մեղքերի քաւութեան համար Տիրոջը պէտք է մաքուրցուի մէկ նոխազ»: «Առաջին 16
ամսի փասնչորսերորդ օրը Տիրոջ զարիկն է: Նոյն ամսի փասնհինգերորդ օրը փօն է: Եօթը օր բաղարջ կ'ուարէք: 17, 18
Առաջին օրը սուրբ է ձեզ համար. այդ օրը ոչ մի աշխարհանք չկապարէք: Նախրից բերուած երկու զուարակ, մէկ 19
խոյ, մի փարեկան ոչ արաբաւոր եօթը գառ կը մաքուրցէք Տիրոջն իբրև ողջակեզ ու ընծայ: Ամէն մի զուարակի 20
հեպ պէտք է մաքուրցուի իւղով հունցուած երեք փասներորդ գրի ընփիր ալիւր, իսկ ամէն մի խոյի համար՝ երկու 21
փասներորդ: Եօթը գառներից ամէն մէկի հեպ մէկ փասներորդ գրի ընփիր ալիւր կ'ընծայաբերէք, իսկ մեղքերի 22
քաւութեան համար կ'ընծայաբերէք նաեւ մէկ նոխազ: Եւ դա կ'անէք բացի ամէն օր առաօտեան կապարուող ող- 23
ջակեզից: Դա, իբրև անուշ բուրմունք, ողջակեզ կը մաքուրցէք Տիրոջը ամէն մի եօթներորդ օրը, ըստ նշում կարգի: 24
Ողջակեզի մշտական զոհը գինու հեպ կը մաքուրցէք: Եօթներորդ օրը նոյնպէս սուրբ է ձեզ համար: Այդ օրը ոչ մի 25
աշխարհանք չկապարէք»: «Երախայրիքների օրը, երբ Տիրոջը շաբաթական նուէր էք մաքուրցում, թող սուրբ լինի 26
ձեզ համար. դուք ոչ մի աշխարհանք չպէտք է կապարէք: Տիրոջն իբրև անուշ բուրմունք նախրից բերուած երկու 27
զուարակ, մէկ խոյ եւ մի փարեկան ոչ արաբաւոր եօթը գառ ողջակեզ պիտի մաքուրցէք: Ամէն մի զուարակի հեպ 28
պիտի նուիրաբերէք իւղով հունցուած երեք փասներորդ գրի ընփիր ալիւր, ամէն խոյի հեպ՝ մէկ փասներորդ գրի 29
ընփիր ալիւր: Եօթը գառներից ամէն մէկի համար մէկ փասներորդ գրի ընփիր ալիւր կը բերէք: Կը նուիրաբերէք 30
նաեւ մէկ նոխազ մեղքերի քաւութեան համար: Այդ բոլորը կ'ընծայաբերէք, բացի ամենօրեայ ողջակեզից: Մրանց 31
հեպ նաեւ՝ ընփիր ալիւրն ու գինին: Զոհաբերուող բոլոր կենդանիները պէտք է լինեն ոչ արաբաւոր»:

«Եօթներորդ ամսի առաջին օրը ձեզ համար սուրբ հաւաքի օր թող լինի: Այդ օրը ոչ մի աշխարհանք չկապարէք: 29
Յիշարակելի օր թող լինի դա ձեզ համար: Տիրոջը իբրև անուշ բուրմունք ողջակեզ կ'անէք նախրից բերուած մէկ 2
զուարակ, մէկ խոյ եւ մի փարեկան ոչ արաբաւոր եօթը գառ: Իւրաքանչիւր զուարակի հեպ կը մաքուրցէք իւղով 3
հունցուած երեք փասներորդ գրի ընփիր ալիւր, իւրաքանչիւր խոյի հեպ՝ երկու փասներորդ գրի ընփիր ալիւր եւ 4
եօթը գառներից իւրաքանչիւրի հեպ՝ մէկ փասներորդ գրի ընփիր ալիւր, իսկ մեղքերի քաւութեան համար՝ մէկ նո- 5
խազ: Իւրաքանչիւր ամսուայ առաջին օրը կապարուող ողջակեզից բացի, ըստ սահմանում կարգի, կը մաքուրցէք 6
նաեւ ընփիր ալիւրն ու գինին իբրև Տիրոջ համար անուշ բուրմունք»: «Այդ եօթներորդ ամսուայ փասներորդ օրը 7
եւս ձեզ համար սուրբ հաւաքի օր թող լինի: Այդ օրը ծոմ կը պահէք եւ ոչ մի աշխարհանք չէք կապարի: Տիրոջ 8
համար իբրև անուշ բուրմունք ողջակեզ կը մաքուրցէք նախրից բերուած մէկ զուարակ, մէկ խոյ եւ մի փարեկան 9
ոչ արաբաւոր եօթը գառ: Իւրաքանչիւր զուարակի հեպ կ'ընծայաբերէք իւղով հունցուած երեք փասներորդ գրի 10
ընփիր ալիւր, իւրաքանչիւր խոյի հեպ՝ երկու փասներորդ գրի ընփիր ալիւր, իսկ եօթը գառներից իւրաքանչիւրի 11
հեպ՝ մէկ փասներորդ գրի ընփիր ալիւր: Մեղքերի քաւութեան համար կը զոհաբերէք մէկ նոխազ: Բացի մեղքերի 12
քաւութեան զոհերից, ըստ սահմանում կարգի, կը մաքուրցէք նաեւ ամենօրեայ ողջակեզը, ընփիր ալիւրն ու գինին 13
իբրև Տիրոջ համար անուշ բուրմունք»: «Նոյն այդ եօթներորդ ամսուայ փասնհինգերորդ օրը ձեզ համար սուրբ 14
հաւաքի օր թող լինի. ոչ մի աշխարհանք չկապարէք եւ եօթը օր Տիրոջ փօնը կը փօնէք: Իբրև Տիրոջ համար 15
անուշ բուրմունք հեպեւեւաբ ընծաները կ'անէք. առաջին օրը՝ նախրից բերուած փասներեք զուարակ, երկու խոյ եւ 16
մի փարեկան ոչ արաբաւոր փասնչորս գառ: Տասներեք զուարակներից իւրաքանչիւրի հեպ կ'ընծայաբերէք իւղով 17
հունցուած երեք փասներորդ գրի ընփիր ալիւր, երկու խոյերից իւրաքանչիւրի հեպ՝ երկու փասներորդ գրի ըն- 18
փիր ալիւր, փասնչորս գառներից իւրաքանչիւրի հեպ՝ մէկ փասներորդ գրի ընփիր ալիւր: Կը զոհաբերէք նաեւ 19
մէկ նոխազ մեղքերի քաւութեան համար, բացի ամենօրեայ ողջակեզից, ընփիր ալիւրից ու գինուց: Երկրորդ օրը 20
կը մաքուրցէք փասներկու զուարակ, երկու խոյ եւ մի փարեկան ոչ արաբաւոր փասնչորս գառ: Զուարակների, 21
խոյերի ու գառների հեպ մաքուրցուող ընփիր ալիւրն ու գինին, ըստ սահմանում կարգի, թող լինեն նրանց քանա- 22
կին համապարասխան: Մէկ նոխազ էլ կը մաքուրցէք մեղքերի քաւութեան համար, բացի ամենօրեայ ողջակեզից, 23
ընփիր ալիւրից ու գինուց: Երրորդ օրը կը մաքուրցէք փասնմէկ զուարակ, երկու խոյ եւ մի փարեկան ոչ արա- 24
բաւոր փասնչորս գառ: Զուարակների, խոյերի ու գառների հեպ մաքուրցուող ընփիր ալիւրն ու գինին, 25
նրանց քանակին համապարասխան: Մէկ նոխազ էլ կը մաքուրցէք մեղքերի քաւութեան համար, բացի ամենօրեայ 26
ողջակեզից, ընփիր ալիւրից ու գինուց: Զորրորդ օրը կը մաքուրցէք փասը զուարակ, երկու խոյ եւ մի փարեկան 27
ոչ արաբաւոր փասնչորս գառ: Զուարակների, խոյերի ու գառների հեպ մաքուրցուող ընփիր ալիւրն ու գինին, 28
նրանց քանակին համապարասխան: Մէկ նոխազ էլ կը մաքուրցէք մեղքերի քաւութեան համար, բացի ամենօրեայ ողջակեզից, ընփիր ալիւրից ու գինուց: 29
Վեցերորդ օրը կը մաքուրցէք ութ զուարակ, երկու խոյ եւ մի փարեկան ոչ արաբաւոր փասնչորս գառ: Զուարակ- 29, 30

ների, խոյերի ու գառների հետ մաքուր ընտրող ընտրող ալիւրն ու գինին, ըստ սահմանում կարգի, թող լինեն նրանց
 31 քանակին համապատասխան: Մէկ նոխազ էլ կը մաքուրեցէ մեղքերի քաւութեան համար, բացի ամենօրեայ ող-
 32 ջակեզից, ընտրող ալիւրից ու գինուց: Եօթներորդ օրը կը մաքուրեցէ եօթը գուարակ, երկու խոյ եւ մի փարեկան ոչ
 33 արաքաւոր փասնչորս գառ: Չուարակների, խոյերի ու գառների հետ մաքուր ընտրող ընտրող ալիւրն ու գինին, ըստ
 34 սահմանում կարգի, թող լինեն նրանց քանակին համապատասխան: Մէկ նոխազ էլ կը մաքուրեցէ մեղքերի քա-
 35 ւութեան համար, բացի ամենօրեայ ողջակեզից, ընտրող ալիւրից ու գինուց: Ութերորդ օրը ձեր փօնի վերջին օրը
 36 թող լինի: Ոչ մի աշխարհաբան չկարարէք այդ օրը: Իբրեւ Տիրոջ համար անուշ բուրմունք ողջակեզ կը մաքուրեցէ
 37 մէկ գուարակ, մէկ խոյ եւ մի փարեկան ոչ արաքաւոր եօթը գառ: Չուարակների, խոյերի ու գառների հետ մա-
 38 քուր ընտրող ընտրող ալիւրն ու գինին, ըստ սահմանում կարգի, թող լինեն նրանց քանակին համապատասխան: Մէկ
 39 նոխազ էլ կը մաքուրեցէ մեղքերի քաւութեան համար, բացի ամենօրեայ ողջակեզից, ընտրող ալիւրից ու գինուց: Այս
 գոհաբերութիւնները կը մաքուրեցէ Տիրոջը ձեր փօների ժամանակ՝ չհաշուած ըստ ուխտի ձեր մաքուրեցածները, ձեր
 ինքնաբոլիս ողջակեզները, ձեր անարիւն ընծաները, գինին եւ փրկութեան համար արած գոհերը»:

30, 2 Մովսէսն իսրայէլացիներին հաղորդեց Տիրոջ հրամանը, ինչպէս Տէրն էր պատուիրել Մովսէսին: Մովսէսն իս-
 3 ռայէլացիների իշխաններին ասաց. «Ահա թէ ինչ է հրամայել Տէրը ուխտ արած մարդուն. «Եթէ որեւէ մէկը Տիրոջը
 4 ուխտի իր երդումն ու խոստումը. նա պէտք է կատարի այն ամէնը, ինչ դուրս է եկել նրա բերանից: Եթէ մի կին իր հօր
 5 փանը դեռուս երիտասարդ հասակում Տիրոջը ուխտ է արել, որեւէ բան խոստացել, եւ եթէ նրա հայրը լսել է նրա
 6 ուխտը կամ խոստումը եւ լռելեայն հաւանութիւն փութել դրան, ապա այդ կնոջ բոլոր ուխտերն ու խոստումը ուժի մէջ
 7 պէտք է մնան եւ կատարուեն: Իսկ եթէ նրա հայրը, լսելով նրա ուխտը, հաւանութիւն չի փութել այն օրը, երբ լսել էր
 8 նրա բոլոր ուխտերն ու խոստումը, ապա անվաւեր թող լինեն դրանք, եւ Տէրը այդ կնոջը թող անպարտ համարի,
 9 քանի որ յանձնառու չեղողը նրա հայրն է: Եթէ կինն ամուսնանայ եւ նախքան ամուսնանալը Տիրոջը ուխտ արած
 10 կամ խոստում փութել լինի, ու եթէ այդ մասին իմանայ նրա ամուսինը եւ լռելեայն հաւանութիւն փայ այն օրը, երբ
 11 լսել էր այդ մասին, ապա նրա բոլոր ուխտերն ու խոստումը պէտք է մնան ուժի մէջ եւ կատարուեն: Իսկ եթէ նրա
 12 ամուսինը հաւանութիւն չի փայ այն օրը, երբ լսել էր նրա բոլոր ուխտերն ու խոստումները, ապա դրանք անվաւեր
 13 են, քանի որ յանձնառու չեղողը ամուսինն է: Տէրը այդ կնոջը անպարտ թող համարի: Այրի կամ բաժանուած կնոջ
 14 ուխտերն ու խոստումը, որ նա ինքնաբոլիս է արել, պէտք է կատարուեն: Իսկ եթէ կինն իր ամուսնու փանն է ուխտ
 15 արել կամ երդումով խոստումներ փութել, եւ եթէ նրա ամուսինը լսել է այդ մասին եւ լռելեայն հաւանութիւն փութել,
 16 ապա այդ կնոջ բոլոր ուխտերն ու խոստումը, որ նա ինքնաբոլիս է արել, ուժի մէջ են. դրանք պէտք է կատարուեն:
 17 Իսկ եթէ նրա ամուսինը լսած օրը կտրականապէս խափանի կնոջ շուրթերով արուած ուխտերն ու խոստումը, ապա
 18 դրանք անվաւեր են, կարող են չկատարուել, քանի որ զանց անողը նրա ամուսինն է, ուստի Տիրոջ առջեւ այդ
 19 կինն անպարտ է: Ինքն իրեն նեղութիւն փայլու գնով ամուսնացած կնոջ արած ուխտին կամ խոստումին ամուսինը
 20 կարող է հաւանութիւն փայ կամ չփայ: Եթէ կնոջ ուխտի կամ խոստումի մասին փետեակ լինի ամուսինը եւ բազում
 21 օրեր լռի, ուրեմն հաստատուած է ընդունած է լինում կնոջ ուխտն ու խոստումը, քանի որ լսած օրը դրանց համար
 22 չի առարկել: Եւ եթէ նրա ամուսինը իր լսած օրից յետոյ առարկի, ուրեմն ինքն է իր վրայ կրում մեղքը»: Սրանք
 23 են այն պարզամտները, որ Տէրը փութեց Մովսէսին ամուսնու եւ նրա կնոջ, հօր եւ նրա դստեր մասին, որը դեռուս
 24 երիտասարդ հասակում իր հօր փանն է գրնում:

31, 2 Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Իսրայէլացիների վրէժը մաղիանացիներից ա՛ն եւ դրանից յետոյ միացիր
 3 քո ժողովրդի մեռելներին»: Մովսէսը, դիմելով ժողովրդին, ասաց. «Ձեր միջից մարդկանց գինեցէք, որ պարե-
 4 թազմեն մաղիանացիների դէմ Տիրոջ առաջ, որպէսզի լուծուի մաղիանացիների դէմ Տիրոջ վրէժը: Իսրայէլացիների
 5 իւրաքանչիւր ցեղից հազար փղամարդ ուղարկեցէք, որպէսզի նրանք պարտեալով մղեն»: Բազմահազար իսրայէլա-
 6 ցիների ամէն մի ցեղից ընտրեցին հազար փղամարդ, ընդամենը փասնեկու հազար մարդ՝ զինուած պարտեալներով
 7 համար: Մովսէսը իսրաքանչիւր ցեղից ուղարկեց հազարական փղամարդ իրենց գէնքով հանդերձ, նրանց հետ նաեւ
 8 Ահարոն քահանայի որդի Եղիազարի որդի Փենեէսին՝ նրանց ձեռքը յանձնելով սուրբ պատարհ ու ազդարարութեան
 9 շեփորները: Եւ նրանք ճակատամարտ մղեցին մաղիանացիների դէմ, ինչպէս Տէրն էր հրամայել Մովսէսին: Նրանք
 10 կտորեցին արական սեռի բոլոր մարդկանց. բացի արախոլիտը եղած մաղիանացիներից, նրանք սպանեցին նա-
 11 եւ մաղիանացիների թագաւորներ Եսինին, Սուրին, Բոկոմին, Ուրին եւ Ռոբոքին՝ Մաղիամի հինգ թագաւորներին:
 12 Բացի նրանց կտորեցուց, արախոլիտը արեցին Բեռի որդի Բաղաամին, գերեւարեցին Մաղիամի կանանց, նրանց
 13 գաւակներին, քեցեցին փարան նրանց անասունները, նրանց ամբողջ ունեցուածքն ու գոյքը աւար առան: Նրկիզեցին
 14 նրանց բոլոր քաղաքները՝ փնտրելով հանդերձ, ինչպէս նաեւ նրանց աւանները: Գերեւարեցին ու աւար առան նրանց
 15 ամէն ինչը՝ մարդ թէ անասուն: Գերիներին, բանակի կողոպուտն ու աւարը բերեցին Մովսէսի, Եղիազար քահա-
 16 նայի եւ բոլոր իսրայէլացիների մօտ՝ Մովսէսի Ռաբոթ կոչուող վայրը, որը գրնում է Երիթովի դիմաց, Յորդանան
 17 գետի եզերքին: Մովսէսն ու Եղիազար քահանան եւ ժողովրդի բոլոր իշխանները բանակարեւելից դուրս ելան
 18 նրանց ընդառաջ: Մովսէսը բարկացաւ զօրահրամանաւարներին՝ ռազմադաշտից վերադարձած հազարապետների
 19 ու հարիւրապետների վրայ ասելով. «Ինչու էք կենդանի թողել բոլոր կանանց: Ձե՛ր որ սրանք էին, որ Բաղաամի
 20 խորհրդով կտորեցին իսրայէլացիներին, որոնք յանուն Փոգորի շեղուեցին Տիրոջից եւ արհամարհեցին նրա խօս-
 21 քը, եւ Տիրոջ ժողովուրդն սպացաւ այդ պարիժը: Արդ, կտորեցէք արական սեռի բոլոր մարդկանց, նաեւ այն
 22 բոլոր կանանց, որոնք կենակցել են փղամարդու հետ: Կը խնայէք միայն այն կանանց, որոնք փղամարդու հետ
 23 չեն կենակցել: Իսկ դուք եօթը օր բանակարեւելից դուրս կը բնակուէք: Ով որ սպանել է կամ ձեռք փութել դիակի,
 24 թող մաքրուած համարուի երրորդ կամ եօթներորդ օրը: Մաքրուեցէք դուք եւ ձեր գերիները, մաքրեցէք բոլոր հա-
 25 գաւանները, կաշուէ բոլոր անօթները, մագից գործած ու փայտից պարաստուած ամէն ինչ»: Եղիազար քահանան
 26 ասաց ռազմադաշտից վերադարձած զինուորներին. «Այս է Օրէնքի կարգը, որ Տէրը փութել է Մովսէսին: Ոսկուց,
 27 արծաթից, պղնձից, երկաթից, կապարից ու անագից բացի, այն ամէնը, ինչ հրակայուն է, թող հրով մաքրուի, ապա
 28 եւ սրբազան ջրով, իսկ ինչ որ կրակի չի դիմանայ, թող ջրով մաքրուի: Ձեր զգեստները եօթներորդ օրը լուայով՝

մաբուր կը լինէք, որից յետոյ կը մտնէք բանակաբերդի»։ Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Դու, Եղիազար 25, 26
 քահանան եւ ժողովրդի ցեղերի իշխանները կազմեցէք գերուածների եւ ւարի ցանկը՝ մարդուց մինչեւ անասուն։
 Ասարը բաժանեցէք պարերազմին մասնակցածների եւ ամբողջ ժողովրդի միջեւ։ Պարերազմին մասնակցածներին 27, 28
 բաժին ընկած հինգ հարիւր գերիներից մէկին կ'ընծայէք Տիրոջը։ Նոյնը նաեւ անասունների վերաբերեալ՝ լինի ար-
 ջառ, ոչխար ու այծ։ Այս ամենի կէտը կ'առնես ու կը փաս Եղիազար քահանային իբրեւ Տիրոջը մարուցուելիք նուէր,
 իսկ իսրայէլացիներին հասնող բաժնի կէսի ամէն յիսուն գերիներից եւ բոլոր անասուններից՝ արջառից, ոչխարից, 30
 էջից մէկը կը յանձնես դէպքահիներին, որոնք սպասարկում են Տիրոջ խորանը»։ Մովսէսն ու Եղիազար քահանան
 արեցին այնպէս, ինչպէս Տէրը հրամայել էր Մովսէսին։ Պարերազմին մասնակցած փղամարդկանց բերած ւարի 32
 մնացած մասը կազմեց վեց հարիւր եօթանասունհինգ հազար ոչխար, եօթանասուներկու հազար արջառ, վաթ-
 սունմէկ հազար էշ։ Գերևարուած աղջիկների թիւը երեսուներկու հազար էր, որոնք դեռ չէին կենակցել փղամարդու 33, 34
 հետ։ Պարերազմին մասնակցածներին հասած ւարը կազմեց երեք հարիւր երեսուներօթը հազար հինգ հարիւր
 ոչխար, որոնցից Տիրոջը որպէս հաս փրուեց վեց հարիւր եօթանասունհինգ ոչխար, երեսունվեց հազար արջառից 37, 38
 Տիրոջը որպէս հաս փրուեց եօթանասուներկու արջառ, երեսուն հազար հինգ հարիւր էջից Տիրոջը որպէս հաս
 փրուեց վաթսունմէկ էշ, իսկ գերևարուած մարդկանց թիւը կազմեց փասնվեց հազար, որից Տիրոջը որպէս հաս
 փրուեց երեսուներկու հոգի։ Մովսէսը Տիրոջ հարը Ասարծու նուէրը յանձնեց Եղիազար քահանային, ինչպէս Տէրն
 էր հրամայել Մովսէսին։ Դա սրացուել էր իսրայէլացիներին հասնող ւարի կէսից, որ Մովսէսն առանձնացրել էր 42
 պարերազմի մասնակցների բաժնից։ Դա կազմեց երեք հարիւր երեսուներօթը հազար հինգ հարիւր ոչխար, երե- 43, 44
 սունմէկ հազար արջառ, երեսուն հազար հինգ հարիւր էշ եւ փասնվեց հազար մարդ։ Մովսէսը իսրայէլացիներին
 հասնող ւարի կէսի իրաքանջիւր յիսուն մարդուց եւ անասունից վերցրեց մէկին եւ փուեց դէպքահիներին, որոնք 45, 46, 47
 սպասարկում էին Տիրոջ խորանը, ինչպէս Տէրն էր հրամայել Մովսէսին։ Մովսէսին ներկայացան բոլոր զօրահրա-
 մանաբարները՝ հազարապետներն ու հարիւրապետները, եւ ասացին նրան. «Մենք՝ քո ծառաները, հաշուառման
 ենթարկեցինք ռազմիկներին եւ փեսանք, որ նրանցից ոչ ոք չի պակասում։ Դրա համար Տիրոջը որպէս ընծայ բերել 50
 ենք ինչ որ գտնուում է իրաքանջիւրիս մօտ՝ ոսկէ փուփ, ապարանջան, մարանի, մանեակ եւ ընդելուզում ծամկալ,
 որպէսզի Տիրոջից քաւութիւն սպանանք։ Մովսէսն ու Եղիազար քահանան նրանցից վերցրին ոսկէղէնը՝ ձեռագործ 51
 բոլոր անօթները։ Նազարապետների կողմից Տիրոջը որպէս հաս փրուած ամբողջ ոսկին կազմեց փասնվեց հա- 52
 զար եօթը հարիւր յիսուն սիկը։ Իրաքանջիւր ռազմիկին ւարից մաս հասաւ։ Մովսէսն ու Եղիազար քահանան, 53, 54
 հազարապետներից ու հարիւրապետներից առնելով ոսկին, փարան վկայութեան խորան որպէս իսրայէլացիների
 յիշարակ Տիրոջ առաջ։

Իսրայէլացիները բազում անասուններ ունէին, բայց Ռուբէնի ու Գադի ցեղերի ունեցածները չափազանց շատ 32
 էին։ Նրանք փեսան, որ Յագերի ու Գադաադի շրջանները հօփերի համար յարմար արօտավայրեր են։ Ռուբէնի ու 2
 Գադի ցեղերի մարդիկ գալով Մովսէսի, Եղիազար քահանայի ու ժողովրդի իշխանների մօտ՝ ասացին. «Արարողը, 3
 Դերօնը, Յագերը, Նեմբրան, Եսերօնը, Էլէալթը, Սեբաման, Նաբաւը եւ Բէանը՝ այն վայրերը, որ Տէրը յանձ- 4
 նել է իսրայէլացիների ձեռքը, անասուն սնուող արօտներ ունեն, իսկ մենք՝ քո ծառաները, անասուններ ունենք»։
 Նրանք աւելացրին. «Եթէ քո առաջ շնորհ են գրել, այդ վայրերը մեզ՝ քո ծառաներին իբրեւ կալուածք փոխ եւ 5
 մեզ Յորդանան գետից այն կողմ մի՛ անցկացրո»։ Մովսէսը Գադի ու Ռուբէնի ցեղերի մարդկանց պարասխանեց. 6
 «Ձեր եղբայրները գնան պարերազմելու, իսկ դուք այստեղ նստէք։ Ինչո՞ւ էք պղտորում իսրայէլացիների հոգին, 7
 այնպէս անում, որ չուզենան անցնել այն երկիրը, որը Տէրը փալու է նրանց։ Ձեր հայրերը նոյն կերպ չվարուեցի՞ն, 8
 երբ նրանց ուղարկում էի Կադէսբառնէից, որպէսզի հետախուզեն երկիրը։ Նրանք հասան Ողկոյզի ձորը, հետա- 9
 խուզեցին երկիրը, բայց վերադառնալով յեղաշրջեցին իսրայէլացիների մտքերը, որ չմտնեն այն երկիրը, որ Տէրը
 փուել էր նրանց։ Այդ պարճառով Տէրը խիստ զայրացաւ այդ օրը եւ երդուելով ասաց. «Եգիպտոսից դուրս եկած 10, 11
 քսան փարեկանից բարձր մարդիկ, որոնք գիտեն չարն ու բարին, թող չտեսնեն այն երկիրը, որ երդուեցի փալ
 Աբրահամին, Իսահակին ու Յակոբին, քանի որ ինձ չհետեւեցին։ Նրանցից ոչ ոք չի մտնելու այդ երկիրը, բացի 12
 Յեփոնէի որդի Բաղթբից ու Նաւէի որդի Յեսուից, քանի որ նրանք հետեւեցին Տիրոջը»։ Տէրը, խիստ զայրանալով 13
 իսրայէլացիների վրայ, քառասուն փարի նրանց թափառել փուեց անապարտում, մինչեւ որ մտնա Տիրոջ առաջ ամ-
 որպիշօր գտնուող բոլոր մարդիկ։ Նիմա էլ դուք էք ելել ձեր հայրերի փոխարէն, ո՞վ մեղաւոր մարդկանց վոնմակներ, 14
 որպէսզի էլ աւելի բողբոջէք Տիրոջ բարկութիւնը իսրայէլացիների վրայ։ Քանի որ դուք խոտորուել էք Ասարծուց, 15
 նա դարձեալ կը թողնի ձեզ այս անապարտում, եւ դուք պարճառ կը դառնաք, որ ամբողջ ժողովուրդը անօրինու-
 թիւն գործի»։ Նրանք, դիմելով Մովսէսին, ասացին. «Ուզում ենք մեր ոչխարների ու միւս անասունների համար 16
 գոմեր շինել, մեր ընտանիքների համար՝ քաղաքներ։ Մենք ինքներս կը զինուենք Տիրոջ առջեւ, կը գնանք միւս 17
 իսրայէլացիների առջեւից, մինչեւ որ հասպարենք նրանց իրենց փողերում։ Մեր ժողովուրդը, որպէսզի ապահով
 լինի այս երկրի բնակիչներից, թող բնակուի պարսպապար քաղաքներում։ Մենք չենք վերադառնայ մեր փողերը, 18
 մինչեւ որ իսրայէլացիները իրենց ժառանգութեան փող դառնան։ Մենք ակնկալութիւն չունենք Յորդանան գետի 19
 այն կողմում եւ աւելի հեռու փողերում միւս իսրայէլացիների հետ բաժին սրանալու, որովհետեւ մենք մեր բաժինն
 սրացել ենք Յորդանան գետի այս կողմում՝ արեւելքում»։ Մովսէսն ասաց նրանց. «Եթէ անէք այնպէս, ինչպէս ա- 20
 սում էք, այսինքն՝ Տիրոջ հրամանով պարերազմի համար զինուէք, ձեր բոլոր ռազմիկները Տիրոջ կարգադրութեան 21
 համաձայն անցնեն Յորդանան գետի այն կողմը, մասնակցեն պարերազմին, մինչեւ Տիրոջ առջեւ ոչնչանայ նրա
 թշնամին, եւ երկիրը նուաճուի ըստ Տիրոջ ցանկութեան, ապա կը վերադառնաք, Տիրոջ ու իսրայէլացիների առջեւ 22
 անպարտ կը լինէք, եւ այս երկիրը Տիրոջ առաջ ձեր կալուածքը կը լինի։ Իսկ եթէ այդպէս չվարուէք, մեղաւոր կը 23
 համարուէք Տիրոջ առջեւ եւ ձեր մեղքերը կը ճանաչէք, երբ չարիքը հասնի ձեզ։ Արդ, դուք քաղաքներ շինեցէ՞ք 24
 ձեր մարդկանց համար եւ գոմեր՝ ձեր անասունների համար, եւ ինչ որ դուրս է եկել ձեր բերանից, կարարեցէ՞ք»։
 Ռուբէնի ու Գադի ցեղերի մարդիկ, դիմելով Մովսէսին, ասացին. «Մենք՝ քո ծառաները, կը վարուենք այնպէս, ինչ- 25
 պէս դու՛ մեր փողը, հրամայեցիք մեզ։ Մեր երեխաներն ու կանայք, մեր բոլոր անասունները թող մնան Գադաադի 26
 քաղաքներում, իսկ մենք՝ քո ծառայ փղամարդիկը, զինավառ ու պարասպ, Տիրոջ առջեւից կ'անցնենք-կը գնանք 27

28 պարերազմի, ինչպես դու՝ մեր փրկողը, ասում ես»։ Մովսէսը հրահանգ փուռեց նրանց մասին Եղիազար քահանային,
29 Նաւէի որդի Յեսուին եւ իսրայէլացի ցեղերի նահապետների ընթացիկների իշխաններին։ Մովսէսն ասաց նրանց.
«Եթէ Ռուբէնի ու Գադի ցեղերի մարդիկ բոլորն էլ Տիրոջ առջեւ սպառազինուած ձեզ հետ անցնեն Յորդանան գետի
30 այն կողմը, եթէ դուք նուաճէք այդ երկիրը, ապա նրանց իբրեւ կալուածք կը փաթ Գադաադի երկիրը։ Իսկ եթէ
սպառազինուած ձեզ հետ պարերազմի չեկնեն Տիրոջ առջեւ, ապա նրանց երեխաներին, կանանց ու անասուններին,
նախքան ձեր անցնելը, կը փոխադրէք Քանանացիների երկիրը, եւ նրանք եւս ձեզ հետ թող ժառանգութիւն ստանան
31 Քանանացիների երկրում»։ Ռուբէնի ու Գադի ցեղերի մարդիկ պարասխան փախով՝ ասացին. «Ինչ որ հրամայես
32 դու՝ մեր փրկողը, քո ծառաներին, այդ էլ կը կատարենք։ Սպառազինուած կ'անցնենք Քանանացիների երկիրը, եւ մեզ
33 կալուածքներ կը փաթ Յորդանան գետի այս կողմում»։ Եւ Մովսէսը Գադի, Ռուբէնի ցեղերին, Յովսէփի որդիներից
Մանասէի կէս ցեղին փուռեց ամորհացիների Սեռոն արքայի թագաւորութիւնը, Բասան երկրի Օգ արքայի թագաւո-
րութիւնը, այդ երկիրը՝ իր սահմաններում գտնուող բոլոր քաղաքներով, ինչպէս նաեւ սահմանամերձ քաղաքներով։
34, 35 Գադի մարդիկ կառուցեցին Դեբոնը, Արարոթը, Արոյերը, Մովորն ու Յազերը, դրանք շրջապարեցին բարձր պա-
36, 37 ռիսպներով։ Կառուցեցին նաեւ Նամրանը, Բոթառանը, ամուր քաղաքներ ու անասունների գոմեր։ Ռուբէնի ցեղի
38 մարդիկ կառուցեցին Եսերոնը, Էլէալէթը, Կարիաթանը, Բէլմեոնը՝ չորս կողմից պարսպապար, եւ Սեմաբան։ Ի-
39 յենց կառուցած քաղաքներն անուանեցին իրենց իսկ անուններով։ Մանասէի որդի Մաքիի յետնորդները գնացին
40 Գադաադ, գրաւեցին այն ու ոչնչացրին այնպէղ բնակուող ամորհացիներին։ Մովսէսը Գադաադը փուռեց Մանա-
41 սէի որդի Մաքիին, որը եւ բնակուեց այնպէղ։ Մանասէի որդի Յայիրը գրաւեց նրանց քաղաքները, որոնք կոչեց
42 «Յայիրի ասաններ»։ Նաբաւը գնաց գրաւեց Կանաթն ու նրա ասանները, որոնք իր անունով կոչեց Նաբաւթ։

33 Սրանք են այն բանակաբերիները, որ դրեցին իսրայէլացիները, երբ Մովսէսի եւ Ահարոնի գլխաւորութեամբ,
2 իրենց զօրքով հանդերձ դուրս եկան Եգիպտոսից։ Մովսէսը Տիրոջ հրամանով գրի առաւ իսրայէլացիների չուրթն
3 ու նրանց բանակաբերիները։ Ահա սրանք են իրենց երթի ժամանակ նրանց դրած բանակաբերիները։ Իսրայէ-
4 լացիները Ռամեսսէից մեկնեցին առաջին անսի փասնիինգերորդ օրը։ Զարկի յաջորդ օրը նրանք, բոլոր եգիպ-
5 տացիների աչքի առջեւ, Ասփոնի հզօր պաշտպանութեամբ եկան Եգիպտոսից, երբ եգիպտացիները թաղում էին
6 իրենց բոլոր անդրանիկ որդիներին։ Տէրը կոպորեւ էր Եգիպտացիների երկրի բոլոր անդրանիկ զաւակներին։ Տէ-
7 ըրը նրանցից վրժ էր լուծել իրենց չասպուածների համար։ Իսրայէլացիները Ռամեսսէից մեկնելով բանակաբերի
8 դրեցին Սոկքոթում։ Սոկքոթից մեկնելով բանակաբերի դրեցին Բոթանում, որն անապարի մի մասն է։ Մեկնեցին
9 Բոթանից եւ բանակաբերի դրեցին Եպիրոթի մօտ, որը գտնուում է Բէլէսեպիոնի դիմաց, եւ բանակաբերի դրեցին
10 Մագդոլի դիմաց։ Մեկնեցին Եպիրոթի դիմաց ընկած շրջանից, Կարմիր ծովի միջով անցան դէպի անապար, ա-
11 նապարի միջով երեք օրուայ ճանապարհ կորեցին եւ բանակաբերի դրեցին Դառն աղբիւրների մօտ։ Մեկնեցին
12 Դառն աղբիւրների մօտից եւ եկան Ելիմ։ Ելիմում փասնեղկու ջրի աղբիւր կար եւ արմաի եօթանասուն ծառ։ Սրանք
13 բանակաբերի դրեցին այնպէղ՝ ջրի մօտ։ Մեկնեցին Ելիմից եւ բանակաբերի դրեցին Կարմիր ծովի ափին։ Մեկ-
14 նեցին Կարմիր ծովից եւ բանակաբերի դրեցին Սին անապարում։ Մեկնեցին Սին անապարից եւ բանակաբերի
15 դրեցին Ռափայում։ Մեկնեցին Ռափայից եւ բանակաբերի դրեցին Ելիմում։ Մեկնեցին Ելիմից եւ բանակաբերի
16 դրեցին Ռափիդիմում։ Այսպէղ ժողովուրդը խմելու ջուր չունէր, ուստի մեկնեցին Ռափիդիմից եւ բանակաբերի
17 դրեցին Սինայի անապարում։ Մեկնեցին Սինայի անապարից եւ բանակաբերի դրեցին Յանկուրեան գերեզման-
18 ներում։ Մեկնեցին Յանկուրեան գերեզմաններից եւ բանակաբերի դրեցին Ասերոթում։ Մեկնեցին Ասերոթից եւ
19 բանակաբերի դրեցին Ռաթամայում։ Մեկնեցին Ռաթամայից եւ բանակաբերի դրեցին Ռեմոնփարեւում։ Մեկ-
20 նեցին Ռեմոնփարեւից եւ բանակաբերի դրեցին Դեբոնայում։ Մեկնեցին Դեբոնայից եւ բանակաբերի դրեցին
21 Դեսայում։ Մեկնեցին Դեսայից եւ բանակաբերի դրեցին Մակեղդաթում։ Մեկնեցին Մակեղդաթից եւ բանակա-
22 վերի դրեցին Սոփարում։ Մեկնեցին Սոփարից եւ բանակաբերի դրեցին Քարաղաթում։ Մեկնեցին Քարաղաթից
23 եւ բանակաբերի դրեցին Մակելոթում։ Մեկնեցին Մակելոթից եւ բանակաբերի դրեցին Կարպաթում։ Մեկնե-
24 յին Կարպաթից եւ բանակաբերի դրեցին Տարաթում։ Մեկնեցին Տարաթից եւ բանակաբերի դրեցին Մարե-
25 կայում։ Մեկնեցին Մարեկայից եւ բանակաբերի դրեցին Սելմոնայում։ Մեկնեցին Սելմոնայից եւ բանակաբերի
26 դրեցին Մասուրոթում։ Մեկնեցին Մասուրոթից եւ բանակաբերի դրեցին Բանէայում։ Մեկնեցին Բանէայից եւ
27 բանակաբերի դրեցին Գադգաղ լեռան վրայ։ Մեկնեցին Գադգաղ լեռից եւ բանակաբերի դրեցին Երեբաթայում։
28 Մեկնեցին Երեբաթայից եւ բանակաբերի դրեցին Եբրոնայից։ Մեկնեցին Եբրոնայից եւ բանակաբերի դրե-
29 յին Գեսիոնգաբերում։ Մեկնեցին Գեսիոնգաբերից եւ բանակաբերի դրեցին Սին անապարում։ Մեկնեցին Սին
30 անապարից եւ բանակաբերի դրեցին Փարանի անապարում, այսինքն՝ Կադէսում։ Մեկնեցին Կադէսից եւ բանա-
31 կաբերի դրեցին Նոր լեռան վրայ՝ Եղոմի երկրի մօտ։ Ահարոն քահանան Տիրոջ հրամանով բարձրացաւ լեռը եւ
32 մեռաւ այնպէղ իսրայէլացիների՝ Եգիպտացիների երկրից դուրս գալու քառասուներորդ փարուայ հինգերորդ ամսի
33 մէկին։ Ահարոնը հարիւր քսաներեք փարեկան էր, երբ մեռաւ Նոր լեռան վրայ։ Քանանացիների երկրում բնակո-
34 տող Արադի արքայ Քանանէսը փեղեկացաւ, որ իսրայէլացիները մուտք են գործում իր երկիրը։ Իսրայէլացիները,
35 սակայն, Նոր լեռից հեռանալով՝ բանակաբերի դրեցին Սելմոնայում։ Մեկնեցին Սելմոնայից եւ բանակաբերի
36 դրեցին Փենովում։ Մեկնեցին Փենովից եւ բանակաբերի դրեցին Օբոթում։ Մեկնեցին Օբոթից եւ բանակաբե-
37 ռի դրեցին Գայիում՝ Յորդանան գետի այն կողմը, Մովաբի սահմաններում։ Մեկնեցին Գայիից եւ բանակաբերի
38 դրեցին Դեմոնգաղում։ Մեկնեցին Դեմոնգաղից եւ բանակաբերի դրեցին Գեղմոնդեղաթեմում։ Մեկնեցին Գեղ-
39 մոնդեղաթեմից եւ բանակաբերի դրեցին Աբարիմ լեռների վրայ՝ Նաբաի դիմաց։ Մեկնեցին Աբարիմի լեռներից
40 եւ բանակաբերի դրեցին Մովաբացիների երկրից արեւմուտք, Յորդանան գետի մօտ, Երիքովի դիմաց։ Սրանք
41 բանակաբերի դրեցին Յորդանան գետի մօտ, Եսիմոթում, որ ձգում էր մինչեւ Մեղապարով՝ Մովաբացիների երկրից
42 արեւմուտք։ Տէրը Մովաբացիների երկրի արեւմտեան մասում, Յորդանան գետի մօտ, Երիքովի դիմաց, իօսեց
43 Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Դիմիր իսրայէլացիներին եւ ասա՛ նրանց. «Ահա դուք Յորդանան գետով անցնում էք
44 Քանանացիների երկիրը։ Երկրի բոլոր բնակիչներին կը քշէք ձեր առջեւից, կը կործանէք նրանց կոթողները, ձու-
45 լածոյ բոլոր կուռքերը, նրանց բոլոր յուշասիւնները կը վերացնէք մէջփեղից։ Կ'ոչնչացնէք երկրի բնակիչներին եւ կը

բնակուեք այնպեղ, որովհետեւ նրանց երկիրը ձեզ եմ քալու իբրեւ սեփականութիւն: Ըստ ձեր ցեղերի անդամների թուաբանակի, կը բաժանեք այդ երկիրը. բազմանդամներին մեծ բաժին կը յարկացնեք, իսկ սակաւանդամներին՝ փոքր բաժին: Իւրաքանչիւր ցեղ թող ստանայ այն, ինչ կը հասնի նրան: Բաժանումը պէտք է կատարուի ըստ ձեր նահապետութեան ցեղերի: Եթէ երկրի բնակիչներին չոչնչացնեք, ձեր կենդանի թողածները փուշ կը լինեն ձեր աչքերին եւ նետեր՝ ձեր կողերին: Նրանք ձեր թշնամիները կը լինեն այն երկրում, որպէղ դուք էք բնակուում: Եւ կը լինի այնպէս, որ ինչ վճռել էի անել նրանց նկարմամբ, կ'անեն ձեր նկարմամբ»:

Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Պատուիրի իսրայէլացիներին ու նրանց ասա՛. «Դուք, ահա, մտնում էք Քանանացիների երկիրը: Այն իր սահմաններով հանդերձ թող ձեր սեփականութիւնը լինի: Նրա հարաւային սահմանը թող լինի Սին անապատից մինչեւ Եդոմի երկրի մերձակայքը: Նարաւային սահմանները թող անցնեն Մեռեալ ծովի արեւելեան կողմից: Սահմանները հարաւից թող շրջանաձեւ բարձրանան դէպի Ակրաբիւնի սարը, անցնեն դէպի Ենակ, ապա դարձեալ դէպի հարաւ մինչեւ Կադէբառնէ, ապա Արադի աւանը եւ հասնեն Ասեմուն: Այս սահմանները, սկսած Ասեմունից դէպի եգիպտացիների ձորը, շրջան պիտի կազմեն եւ դուրս գան ծով: Ձեր ծովահայեաց սահմանը թող լինի Մեծ ծովը. դա ձեր ծովահայեաց սահմանն է: Ձեր հիւսիսային սահմանը թող լինի հետեւեալը. Մեծ ծովից ուղիղ գծով մինչեւ Լեռը, այդ լեռից ուղիղ գծով մինչեւ Եմաթի մուտքը: Այն հասնելու է մինչեւ Արադաքի սահմանները: Սահմանագիծն այնպէղից թող անցնի մինչեւ Եփրոնի մերձակայքը եւ հասնի մինչեւ Ասիռնային: Մրանք թող լինեն ձեր հիւսիսային սահմանները: Ձեր արեւելեան սահմանները պէտք է անցնեն Ասիռնայինից մինչեւ Մեպիամար: Այս սահմանագիծը Մեպիամարից թող ձգուի մինչեւ Բեղա՝ աղբիւրների արեւելեան կողմը, Բեղայից թող ձգուի մինչեւ Քենարի ծովի արեւելեան կողմը: Սահմանագիծն այնուհետեւ թող ձգուի մինչեւ Յորդանան գետը՝ հասնելով մինչեւ Մեռեալ ծով: Այդ բովանդակ երկիրն ու նրա շրջակայքը ձեզ թող պատկանեն»: Մովսէսը պատուիրեց իսրայէլացիներին ու ասաց. «Սա է այն երկիրը, որ պիտի ժառանգէք վիճակ գցելով: Ինչպէս Տէրն է հրամայել, այն պիտի քրոտի ինը ցեղերին ու Մանասէի կէս ցեղին, որովհետեւ Ռուբէնի ու Գադի ցեղերը, ըստ իրենց նահապետների ընտանիքների, եւ Մանասէի կէս ցեղը իրենց բաժինն ստացել էին Յորդանան գետի այն կողմում, Երիքովի դիմաց, հարաւից դէպի արեւելք ձգուող մասում»: Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Սրանք են այն մարդկանց անունները, որոնք ձեզ պիտի բաժանեն Քանան երկիրը. Եղիազար քահանայ եւ Նաէի որդի Յեսու: Ամէն մի ցեղից վերցրէք մէկական իշխան, որոնք երկիրը պիտի բաժանեն ձեր միջեւ: Սրանք են այդ մարդկանց անունները. Յուդայի ցեղից՝ Յեփոնէի որդի Քադէբ, Շմաունի ցեղից՝ Էմիուդի որդի Մադամիէլ, Բենիամինի ցեղից՝ Քասողդի որդի Ելզադ, Դանի ցեղից՝ Եզրիի որդի իշխան Բակքիթ, Յովսէփի որդիներից Մանասէի ցեղից՝ Մուսիցի որդի իշխան Անիէլ, Եփրեմի ցեղից՝ Սաբաթի որդի իշխան Կամուէլ, Զաբուլոնի ցեղից՝ Փառնաքի որդի իշխան Եղիսափան, Իսաքարի ցեղից՝ Ոգիայի որդի իշխան Փաղպիէլ, Ասերի ցեղից՝ Մելեմի որդի իշխան Աքիոր, Նեփթալիմի ցեղից՝ Մեուդի որդի իշխան Փազայէլ: Տէրը սրանց հրամայեց Քանանացիների երկիրը բաժանել իսրայէլացիների միջեւ»:

Տէրը Մովսէսի երկրի արեւմտեան մասում, Յորդանան գետի եզերքին, Երիքովի դիմաց, խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Նրամայիր իսրայէլացիներին, որ իրենց բաժին հասած կալուածքներից բնակուելու համար քաղաքներ, ինչպէս եւ իրենց քաղաքների շուրջն ընկած արօտավայրերը քան ղեւրացիներին: Այդ քաղաքները նրանց բնակութեան վայրերը թող լինեն, իսկ առանձնացուած արօտավայրերը թող լինեն նրանց ոչխարների հօտերի եւ ամէն տեսակ չորքոտանիների համար արածելու վայրեր: Քաղաքների շուրջը գտնուող արօտավայրերը, որ քալու էք ղեւրացիներին, իսրաքանչիւր քաղաքի պարիսպներից սկսած շուրջանակի պէտք է ունենան երկու հազար կանգուն քարածութիւն: Քաղաքից դուրս, արեւելեան կողմում չափեցէք երկու հազար կանգուն, ծովի կողմում երկու հազար կանգուն, հիւսիսային կողմում՝ երկու հազար կանգուն, հարաւային կողմում՝ երկու հազար կանգուն: Դրանց մէջտեղում գտնուող քաղաքը, ինչպէս եւ նրա շուրջն ընկած քարածքը պէտք է պատկանեն ղեւրացիներին: Ղեւրացիներին, բացի իշեալ քաղաքներից, պէտք է քրոտի վեց քաղաք եւս, որոնք ապաստան պիտի ծառայեն սպանութիւն գործած մարդկանց: Այս բոլոր քաղաքներից բացի, նրանց պիտի տաք քառասուներկու քաղաքներ: Ղեւրացիներին քրոտելիք քաղաքների թիւը կազմելու է քառասունութ՝ իրենց արօտավայրերով հանդերձ: Իսրայէլացիների ժառանգած կալուածքներից ղեւրացիներին քրոտելիք քաղաքները պիտի լինեն ըստ նրանց ստացած քաղաքների թուի. շար ստացողը շար պիտի տայ, քիչ ստացողը՝ քիչ: Իսրաքանչիւր ցեղ ըստ ժառանգած քարածութեան քաղաքներ թող տայ ղեւրացիներին»: Տէրը խօսեց Մովսէսի հետ եւ ասաց. «Դիմիր իսրայէլացիներին ու նրանց ասա՛. «Դուք, ահա, Յորդանան գետի վրայով անցնում էք Քանանացիների երկիրը: Այնպէղ առանձնացրէք քաղաքներ, որոնք ձեզ համար որպէս ապաստան պիտի ծառայեն, երբ մի մարդասպան այնպէղ փախչի: Ով ակամայ մէկին սպանի, այդ քաղաքները սպանողի արեւան վրէժխնդրութիւնից փրկուելու համար ապաստան թող լինեն: Սպանողը թող մահուան չորսապարտուի, մինչեւ ժողովրդի դատաստանի առջեւ չկանգնի: Ղեւրացիներին քրոտելիք քաղաքներից վեցը որպէս ապաստան թող ծառայեն: Երեք քաղաք քրոտէ Յորդանան գետի այն կողմում, երեք քաղաք՝ Քանանացիների երկրում: Այդ քաղաքներն իբրեւ ապաստան թող ծառայեն իսրայէլացիներին, այլեւ օտարականների ու ձեր մէջ պանդխտելու եկածների համար: Այդ քաղաքներն իբրեւ ապաստան թող ծառայեն, որպէսզի այնպէղ փախչեն բոլոր նրանք, ովքեր ակամայ մարդ են սպանել: Եթէ որեւէ մէկը երկայթէ առարկայով հարուածի ու սպանի մէկին, նա մարդասպան է. մահուան թող դատապարտուի մարդասպանը: Եթէ որեւէ մէկը քարով հարուածի ու սպանի մէկին, նա մարդասպան է. մահուան թող դատապարտուի մարդասպանը: Եթէ փայտեղ առարկայով հարուածի ու սպանի մէկին, նա մարդասպան է. մահուան թող դատապարտուի մարդասպանը: Սպանուածի մերձատրը թող սպանի մարդասպանին. երբ որ հանդիպի նրան, թող սպանի: Եթէ որեւէ մէկը թշնամութեան հողի վրայ հրի մի մարդու, չարամտութեամբ նրա վրայ որեւէ իր նետելով սպանի կամ քինախնդրութեան համար հարուածի ձեռքով ու սպանի նրան, նա մահուան թող դատապարտուի: Նա մարդասպան է. մահուան թող դատապարտուի մարդասպանը: Սպանուածի մերձատրը ուր որ հանդիպի նրան, թող սպանի: Իսկ եթէ սխալմամբ եւ ոչ թէ թշնամութեան հողի վրայ է հրել նրան, նրա վրայ նետել որեւէ իր ոչ չար դիպատրութեամբ, կամ մահ պատճառող քարով առանց չարամտութեան է հարուածել նրան ու սպանել, սակայն սպանուողը նրա թշնամին չէր,

24 եւ նա չէր ցանկանում նրան չարիք պատճառել, այդ դէպքում ժողովուրդը հարուածողին սպանուածի մերձաւորի
 25 ներկայութեամբ դար թող անի ըստ հետեւեալ դպրաստանի. ժողովուրդը սպանողին թող փրկի սպանուածի մեր-
 26 ձաւորների ձեռքից: Թող ժողովուրդը նրան ուղարկի ապաստան-քաղաք, ուր նա ապաստանել էր: Նա թող բնակուի
 27 այնպէտ, մինչեւ որ վախճանուի սուրբ իւղով օծուած քահանայապետը: Իսկ եթէ սպանողը դուրս գայ այն քաղա-
 28 քի սահմաններից, որպէտ յապաստանել էր, եւ սպանուածի մերձաւորը նրան գրնի նրա ապաստանած քաղաքի
 29 սահմաններից դուրս, ապա սպանուածի արինակիցը թող սպանի մարդասպանին եւ մահապարտ չդիպուի: Դրա
 30 համար էլ մարդասպանը պէտք է բնակուի իր ապաստանած քաղաքում, մինչեւ որ վախճանուի քահանայապետը:
 31 Քահանայապետի վախճանուելուց յետոյ միայն մարդասպանը թող վերադառնայ իր կալուածքը: Սա ձեր սերունդ-
 32 ների մէջ արդարադատութեան օրէնք թող լինի ձեր բնակութեան բոլոր վայրերում: Ով որ մէկին սպանի, վկաներով
 33 թող սպանեն մարդասպանին: Մէկ հոգու վկայութիւնը բաւարար չէ մահուան վճիռ արձակելու համար: Մահա-
 34 պարտ մարդասպանից փրկագին չպէտք է վերցնէք: Նա պէտք է մահապարտի ենթարկուի: Ապաստան-քաղաք
 35 փակուելու համար մարդասպանից փրկագին չպէտք է վերցնէք, նոյնպէս եւ՝ մինչեւ քահանայապետի վախճանումը
 36 իր երկրում նորից բնակուելու համար: Մի՛ պղծէք երկիրը, երկիրն իր վրայ թափուած արեան համար այլ հարու-
 37 ցում չի պահանջում, քան հեղումը նրա՛ արեան, ով արին է թափել: Մի՛ պղծէք այն երկիրը, ուր բնակուած էք, եւ
 38 ուր բնակուած եմ եւ ձեր մէջ, քանզի ես եմ Տէր Աստուածը, որ բնակուած է իսրայէլացիների մէջ»:

36 Յովսէփի որդիներից Մանասէի որդի Մաքիթի որդի Գաղաադի ընտանիքի իշխանները, դիմելով Մովսէսին,
 2 Եղիազար քահանային ու իսրայէլացիների նահապետների ընտանիքների իշխաններին, ասացին. «Տէրը մեր փի-
 3 րոջը՝ Մովսէսին հրամայել է, որ վիճակ գցելով՝ Քանանացիների երկիրը բաժանուի իսրայէլացիների միջեւ: Տէրը
 4 մեր փրոջը հրամայել է նաեւ, որ մեր եղբայր Մաղաադի բաժինը քրոյի նրա դուստրերին: Արդ, եթէ նրանք
 5 ամուսնանան իսրայէլացի մի այլ ցեղի քառամարդկանց հետ, ապա նրանց բաժին պիտի յարկացուի իրենց ցեղի
 6 սեփականութիւնից եւ աւելանայ այն ցեղի ժառանգութեան վրայ, որոնց կնութեան կը գնան: Այսպիսով մեր ժառան-
 7 գութիւնից այդ բաժինը պիտի վերանայ: Եւ երբ գայ իսրայէլացիների փրկութեան փարին, նրանց ժառանգութիւնը
 8 վերջնականապէս կը գումարուի այն ցեղի ժառանգութեան վրայ, որոնց կնութեան են գնացել, որով մեր ցեղի
 9 ժառանգութիւնից նրանց բաժին ընկած ժառանգութեան մասը պիտի վերանայ»: Մովսէսը, Յովսէփի մարդկանց
 10 ասածի մասին, Տիրոջ հրամանով իսրայէլացիներին ասաց. «Մաղաադի դուստրերին Տէրը հետեւեալ հրամանն
 11 է քրուել եւ ասել. «Նրանք թող ամուսնանան այն քառամարդկանց հետ, որոնք իրենց աչքին հաճելի կը թուան, պայ-
 12 մանով որ այդ քառամարդիկ իրենց հայրական ցեղից լինեն: Իսրայէլացիների ժառանգութիւնը ցեղից ցեղ թող
 13 չանցնի, որպէսզի իսրայէլացիներից իւրաքանչիւրը իր ցեղի հայրենի ժառանգութեանը կապուի: Իսրայէլացիներ-
 14 ի որեւէ ցեղից ժառանգութիւն ստացած ամէն մի աղջիկ թող դառնայ իր հայրական ցեղին պարկանող որեւէ
 15 քառամարդու կինը, որպէսզի իսրայէլացիները ամուսնանալուց յետոյ էլ պահպանեն իրենց հայրենի ժառանգութիւ-
 16 նը: Ժառանգութեան բաժինը մի ցեղից միւսը չպէտք է անցնի, իսրայէլացիներից իւրաքանչիւրը պէտք է կապուի
 17 իր ժառանգած կալուածքին»: Եւ ինչպէս Տէրը հրամայել էր Մովսէսին, այդպէս էլ արեցին Մաղաադի դուստրե-
 18 րը: Թերսան, Էզղան, Մեղքան, Նուան եւ Մաադան՝ Մաղաադի դուստրերը, ամուսնացան իրենց քոյրերի
 19 որդիների հետ: Նրանք Յովսէփի որդիներից Մանասէի ցեղի քառամարդկանց կանայք դարձան, եւ նրանց ժա-
 20 ղանգութիւնը մնաց իրենց քոյր ազգաբոհին: Սրանք են այն պարուիրանները, օրէնքներն ու դպրաստանները,
 21 որ Տէրը Մովսէսիցիների երկրի արեւմտեան մասում, Յորդանան գետի եզերքին, Երիքովի դիմաց քրուեց Մովսէսի
 22 միջոցով:

Երկրորդ Օրէնք

Սրանք են այն պարգամները, որ Մովսէսը փոստով բոլոր իսրայէլացիներին Յորդանան գետի այն կողմում 1
անապատի արեւմտեան մասում, Կարմիր ծովի մօտ, Փառանքիփողի, Ղոբանի, Նանգրուանների ու 2, 3
Ոսկեկի միջեւ: Մէիր լեռան վրայով փասնմէկ օրուայ ճանապարհ է Քորեբից Կաղէսբառնեայ: Քառա-
սուներորդ փարուայ փասնմէկերորդ ամսուայ առաջին օրը Մովսէսը բոլոր իսրայէլացիներին ասաց այն 4
ամէնը, ինչ Տէրը նրանց վերաբերեալ պարտութիւն էր իրեն: Եսերնում բնակուող ամորհացիների արքայ Մեհոնին եւ 5
Ասարաթում ու Եդրայինում բնակուող Բասանի արքայ Օգին հարուածելուց յետոյ Յորդանան գետի այն կողմում 6
Մովսէսի երկրում, Մովսէսն սկսեց յայտնել այս օրէնքներն՝ ասելով. «Մեր Տէր Աստուածը մեզ հետ խօսելով Քորե- 6
բում ասաց. «Բաւական է որքան բնակուեցիք այս լեռան վրայ: Ելէք գնացէ՛ք դուք այսպեղից, մըրէ՛ք ամորհացիների 7
լեռը, նրանց մօտ, ովքեր բնակում են Արաբայի շուրջը՝ դէպի լեռներն ու դաշտերը, դէպի հարաւ ու Քանանացիների 8
երկրի ծովեզերքը, դէպի Անդրլիբանան, մինչեւ Մեծ կամ Եփրատ գետը: Տեսէ՛ք, ահա ձեզ յանձնեցի այդ երկիրը, 8
մըրէ՛ք ու իբրեւ սեփականութիւն արացէ՛ք այդ երկիրը, որը ես երդուեցի փայ ձեր հայրերին՝ Աբրահամին, Իսահակին 9
ու Յակոբին, նրանց ու նրանց յետնորդներին, մի երկիր, ուր մեղր ու կաթ է հոսում»: «Ես ձեզ հետ խօսել եմ դեռ 9
այն ժամանակ եւ ասել. «Ես միայնակ չեմ կարող ձեզ առաջնորդել: Մեր Տէր Աստուածը ձեզ բազմացրել է, եւ 10
ահա դուք այսօր երկնքի աստղերի չափ շատ էք: Մեր հայրերի Տէր Աստուածը, ինչպէս որ կաք, հազարապարիկ 11
թող աւելացնի եւ օրհնի ձեզ, ինչպէս խոստացել է ձեզ: Ես ինչպէն կարող եմ միայնակ կրել ձեր նեղութիւնները, 12
քաշել ձեր հոգսերն ու հանդուրժել ձեր հակամարտութիւնները: Արդ, ձեր ցեղերի միջից առանձնացրէ՛ք իմաստուն, 13
խոհեմ ու շրջահայեաց մարդկանց, որպէսզի նրանց ձեզ վրայ իշխաններ կարգեն: Դուք ինձ պարասխան փոստից 14
եւ ասացիք, թէ՛ «Լաւ է, եթէ քո ասածը անես»: Այն ժամանակ ես ձեզանից վերցրի ցեղապետներ, իմաստուն, 15
շրջահայեաց ու խոհեմ մարդկանց, նրանց նշանակեցի ձեզ առաջնորդներ՝ հազարապետներ, հարիւրապետներ, 16
յիսնապետներ ու փասնապետներ եւ ձեր դաստիարակների գրագիրներ: Դեռ այն ժամանակ ես պարտութիւնով ասացի 17
ձեր դաստիարակներին. «Լսեցէ՛ք ձեր եղբայրների միջեւ եղած խնդիրները եւ ամէն մարդու դասը՝ թէ՛ իր եղբոր եւ թէ՛ 18
եկուորի հետ, արդարութեամբ վճռեցէ՛ք: Դատաստան անելիս կողմնակալութիւն չանէք: Նախապարտեալ կը դատեք 19
փոքրին ու մեծին: Ոչ մէկի հանդէպ ազատութիւն մի՛ արեք, որովհետեւ դատաստանը Աստուծուն է: Ձեր ուժից վեր 20
գործը կը յանձնէք ինձ, որ ես լսեմ»: Դեռ այն ժամանակ ես ձեզ պարտութիւն եմ այն ամէնը, ինչ պէտք է անէք»: 21
«Քորեբից չուելով ու ամորհացիների լեռնային ճանապարհով, ինչպէս մեր Տէր Աստուածը պարտութիւն էր մեզ, ան- 22
ցանք ձեր փեսած մեծ, անձայրածիր անապատը եւ եկանք մինչեւ Կաղէսբառնեայ: Ես ձեզ ասացի. «Եկաք մինչեւ 23
ամորհացիների լեռը, որ մեր Տէր Աստուածը փալիս է ձեզ: Տեսաք, որ ահա մեր Տէր Աստուածը երկիրը ձեր աչքի 24
առջեւ բաժանել է մեր միջեւ: Ելէ՛ք եւ ժառանգեցէ՛ք երկիրն այնպէս, ինչպէս մեր հայրերի Տէր Աստուածն է ասել 25
ձեզ: Մի՛ վախեցէք եւ մի՛ սարսափէք»: Բոլորը, սակայն, մօտենալով ինձ՝ ասացիք. «Մեզանից առաջ մարդիկ 26
ուղարկենք, թող հետախուզեն երկիրը, մեզ թող յայտնեն մեր գնալիք ճանապարհի եւ այն քաղաքների վիճակը, 27
ուր մըրնելու ենք»: Ինձ ընդունելի թուացին այդ խօսքերը: Ես ձեզանից վերցրի փասնակու մարդ՝ ամէն մի ցեղից 28
մէկ փղամարդ: Նրանք գնացին դէպի լեռը, հասան մինչեւ Ողկոյզի ձորն ու հետախուզեցին այն: Նրանք վերցրին 29
երկրի պտուղներից, վերադարձան մեզ մօտ եւ մեզ փորձեցին փորձելով՝ ասացին. «Լաւ է այն երկիրը, որ Տէր 30
Աստուածը փալու է մեզ»: Դուք չկամեցաք գնալ, չստացիք մեր Տէր Աստուծու խօսքը եւ փրփրջալով ձեր վրաններում 31
ասացիք. «Տէրը մեր հանդէպ իր ունեցած պարտութիւնից է, որ մեզ դուրս հանեց եգիպտացիների երկրից, որպէսզի 32
մեզ մարմնի ամորհացիների ձեռքը, կոտորի մեզ: Արդ, ո՞ր ենք գնում: Ձեր եղբայրները վախ գցեցին ձեր սրտերն՝ 33
ասելով. «Այդ երկրի մարդիկ մեզանից մեծ, բազմանդամ ու հզօր են, նրանց քաղաքները մեծ են ու մինչեւ երկինք 34
հասնող պարիսպներ ունեն: Բացի այդ, հսկաների սերունդ փեսանք մենք այնպեղ»: Ես ասացի ձեզ. «Մի՛ վա- 35
խեցէք, մի՛ գարհուրէք նրանցից: Մեր Տէր Աստուածը, որ գնում է ձեր առջեւից, ձեր փոխարէն կը պարտեալով 36
նրանց դէմ, ինչպէս ձեր աչքի առջեւ ձեզ համար դա արեց Եգիպտացիների երկրում եւ այս անապատում, ինչպէս 37
որ փեսաք: Որովհետեւ քո Տէր Աստուածը իմանալով քեզ այնպէս, ինչպէս ծնողն է իմանում իր որդուն: Այդ արեց 38
ձեր ամբողջ երթի ընթացքում, մինչեւ որ եկաք հասաք այս վայրը: Այս խօսքից յետոյ էլ չհաւաքացիք, որ ձեր 39
Տէր Աստուածը ձեր երթի ժամանակ գնում է ձեր առջեւից, որպէսզի ձեզ համար փեղ ընտրի, որպէսզի ձեր ուղին 40
ցոյց փալու համար գիշերը ձեզ առաջնորդի հրով, իսկ ցերեկը՝ ամպով»: «Տէրը լսեց ձեր խօսքերը, բարկացաւ 41
ու երդուեց՝ ասելով. «Այս մարդկանցից ոչ ոք չի փեսնելու այն լաւ երկիրը, որ երդուել էի փայ նրանց հայրերին, 42
բացի Յեփոնէի որդի Քաղէբից: Նա պիտի փեսնի այն, ես նրան ու նրա որդիներին պիտի փամ այն երկիրը, ուր 43
պիտի հասնեն, որովհետեւ նա հնազանդ է եղել Տիրոջը»: Եւ Տէրը ձեր պարճառով բարկանալով ինձ վրայ՝ ասաց. 44
«Դու էլ չես մըրնի այնպեղ, այլ Նաւէի որդի Յետուն՝ քո սպասաորը. նա՛ պիտի մըրնի այնպեղ: Նրան զօրացրո՞ւ, 45
որովհետեւ նա է այդ երկիրը յանձնելու իսրայէլացիներին: Ձեր յետնորդներն ու որդիները, որոնց վերաբերեալ 46
ասացիք, թէ իբր գերի կ'ընկնեն նրանք, եւ բոլոր մարտի այն մանուկները, որոնք այսօր դեռեւս չգիտեն չարն ու 47
բարին, նրանք թող մըրնեն այնպեղ, նրանց պիտի փամ այն, եւ նրանք են, որ պիտի ժառանգեն այն: Դուք վերա- 48
դարձէ՛ք եւ Կարմիր ծով փանող ճանապարհով գնացէ՛ք անապատը»: Այն ժամանակ դուք պարասխան փոստից 49
ինձ՝ ասելով. «Մեղք գործեցինք մեր Տէր Աստուծու առջեւ: Ելնենք ու պարտեալով փանք, ինչպէս մեզ պարտութիւն է մեր 50
Տէր Աստուածը»: Եւ իրաբանցիորդ, առնելով ձեր պարտեալներու գէնը, հաւաքուեցիք ու բարձրացաք լեռը: Տէրն 51
ինձ ասաց. «Նրանց ասա՛. մի՛ բարձրացէք լեռը, պարտեալով մի՛ մղէք, քանի որ ես ձեզ հետ չեմ: Ձեզ կը շախաչախեն 52
ձեր թշնամիները»: Տիրոջ խօսքերը յայտնեցի ձեզ, բայց դուք չստացիք ինձ, զանց առաք Տիրոջ խօսքը, ընդվզեցիք 53
եւ լեռը բարձրացաք: Այդ լեռան վրայ բնակուող ամորհացիները մեղուների պէս ձեր դէմ ելնելով՝ հալածեցին, 54
կոտորեցին ձեզ Մէիրից մինչեւ Նեբոն: Դուք նստած լաց էիք լինում Տիրոջ առջեւ, բայց Տէրը չստաց ձեր ձայնը, ձեզ 55
չանսաց: Դուք Կաղէսում նստեցիք երկար ժամանակ, այնքան, որքան նախկինում էիք նստել այնպեղ»: 56

2 «Կարմիր ծով փանող ճանապարհով մենք վերադարձանք, եկանք անապար, ինչպէս Տէրն էր ասել ինձ, եւ շար
 2 օրեր պրփուեցինք Սէիր լեռան շուրջը: Տէրն ինձ ասաց. «Բաւական է որքան պրփուեցիք լեռան շուրջը: Այժմ
 3, 4 ուղղութիւն վերցրէք դէպի հիւսիս: Ժողովրդիդ պարուիրի՛ր՝ ասելով. «Դուք, ահա, անցնում էք Սէիրում բնակուող
 5 ձեր եղբայրների՝ Եսաի որդիների սահմանը: Նրանք ձեզանից պիտի վախենան: Խիստ զոյճ եղէք, նրանց դէմ
 6 պատերազմ չհրահրէք, որովհետեւ նրանց երկրից մի ուրնաչափ անգամ հող չեմ փալու ձեզ, քանի որ Սէիր լեռը
 7 Եսաիին եմ փուել իբրեւ սեփականութիւն: Ուրեւիքը նրանցից գնեցէք ու կերէք, ջուրը նրանցից առէք արծաթով
 8 ու խմեցէք: Մեր Տէր Աստուածը քեզ օրհնել է քո ձեռնարկած բոլոր գործերում: Իմացի՛ր, թէ ինչպէս անցար մեծ
 9 ու հսկայական անապար: Ահա քառասուն փարի է, ինչ քո Տէր Աստուածը քեզ հետ է, եւ այդ ընթացքում ոչ մի
 10 քանի պակասութիւն չես զգացել»: Մենք Սէիրում բնակուող մեր եղբայրների՝ Եսաի որդիների կողքով, Արաբայի
 11 ճանապարհով անցանք Եդոմից ու Գասիոնգաբերից, շրջուեցինք ու անցանք նաեւ Մովաբի անապար փանող ճա-
 12 նապարհով: Տէրն ինձ ասաց. «Թշնամութիւն մի՛ արէք մովաբացիների հետ, նրանց դէմ պատերազմ մի՛ հրահրէք,
 13 որովհետեւ նրանց երկրից ձեզ բաժին չեմ փայ, քանի որ Սէիրը Ղովբի որդիներին եմ փուել իբրեւ սեփականու-
 14 թիւն: (Նախկինում Օմմիի յեպնորդներն էին ապրում այնպեղ՝ մի մեծ, բազմանդամ ու հզօր ազգ, նման Ենալիմի
 15 որդիների: Սրանք էլ Ռափիմի ցեղին էին պարկանում, ինչպէս եւ Ենալիմի որդիները, եւ մովաբացիները նրանց
 16 անուանում են օմմիեաններ: Սէիրում նախ բնակում էին քռռեցիները: Եսաի որդիները, սակայն, կտորրեցին
 17 նրանց, հալածեցին եւ բնակուեցին նրանց երկրում, ինչպէս Իսրայէլը վարուեց իր ժառանգած այն երկրի բնա-
 18 կիչների հետ, որ Տէրը փուել էր նրան): Արդ, վեր կացէք գնացէք ու անցէք Զարեղ ձորով»: Կաղտբառնետայից
 19 մինչեւ Զարեղ ձորն անցնելը փետեց երեսունութ փարի: Այդ ընթացքում պատերազմող բանակի բոլոր փղամարդիկ
 20 կտորրուեցին, ինչպէս որ Աստուած երդուել էր նրանց: Աստուած ձեռքը նրանց վրայ էր, որպէսզի նրանց կորստե-
 21 ան մարմնի բանակապետիում: Եւ նրանք բոլորն էլ ընկան: Երբ ժողովրդի միջից վերացան պատերազմող բոլոր
 22 փղամարդիկ, Տէրը խօսեց ինձ հետ եւ ասաց. «Դու այսօր Մովաբի սահմանով կ'անցնես Սէիր: Դուք կը մօտենաք
 23 Ամոնացիների երկրի սահմաններին: Նրանց հետ թշնամութիւն մի՛ արէք, նրանց դէմ պատերազմ մի՛ հրահրէք,
 24 որովհետեւ Ամոնացիների երկիրն իբրեւ սեփականութիւն ձեզ չեմ փայ. դա վիճակ գցելով Ղովբի որդիներին եմ
 25 փուել: (Երկիրը Ռափնային էր պարկանում, քանի որ նախ ռափայիեան ցեղերն էին բնակում այնպեղ: Ամո-
 26 նացիները նրանց անուանում էին գոմգոմեաններ: Նրանք ենալիմեանների նման մեծ, բազմամարդ ու հզօր ազգ
 27 էին: Տէրը սրանց վերացրեց մէջփեղից, եւ ենալիմեանները բնակուեցին այդպեղ՝ նրանց փոխարէն: Տէրն ինչ որ
 28 արեց Եսաի՝ Սէիրում բնակուող յեպնորդների նկատմամբ, նոյնն արեց քռռեցիների նկատմամբ. կտորրեց նրանց,
 29 եւ Եսաի յեպնորդներն սպանալով այդ երկիրը՝ նրանց փոխարէն բնակում են այդպեղ մինչեւ այսօր: Խնուացիները,
 30 որոնք բնակում էին Ասիրոյից մինչեւ Գազա, ու Գամարիցի դուրս եկած գամարիցիները կտորրեցին նրանց ու
 31 նրանց փոխարէն բնակուեցին այդ երկրում): Արդ, վեր կացէք գնացէք Ամոնի ձորը: Ահա քո ձեռքն եմ յանձնում
 32 Եսեբոնի արքայ ամորհացի Սեեոնին: Սկսի՛ր փրել նրա երկրին եւ պատերազմ հրահրել նրա դէմ: Այսօրուանից
 33 սկսի՛ր ահ ու սարսափ փարածել երկնքի փակ գրնուող բոլոր ազգերի վրայ: Ով որ լսի քո անունը, պիտի դողայ,
 34 եւ քո սարսափը պիտի պարի նրանց»: «Կեղմոթի անապարից բանագնացներ ուղարկեցի Եսեբոնի արքայ Սե-
 35 հոնի մօտ խաղաղութեան առաջարկով եւ ասացի. «Պիտի անցնեմ քո երկրով: Ծանապարհով կը գնամ, աջ կամ
 36 ձախ չեմ թեքուի: Արծաթով պարէն վաճառի՛ր ինձ, որ ուրեմ, արծաթով ջուր վաճառի՛ր ինձ, որ խմեմ, միայն թէ
 37 քայլելով անցնեմ: Թող լինի այնպէս, ինչպէս որ Սէիրում բնակուող Եսաի յեպնորդները եւ Արոյերում բնակուող
 38 մովաբացիները վարուեցին ինձ հետ, մինչեւ որ Յորդանան գետով անցնեմ այն երկիրը, որ Տէր Աստուածը փալու է
 39 մեզ»: Եսեբոնի արքայ Սեեոնը, սակայն, չկամեցաւ, որ մենք անցնենք նրա երկրով, որովհետեւ մեր Տէր Աստուածը
 40 խաբացրել էր նրա ոգին ու կարծրացրել նրա սիրտը, որպէսզի նրան այդ օրը յանձնի քո ձեռքը: Տէրն ինձ ասաց.
 41 «Ահա սկսել եմ Եսեբոնի արքայ ամորհացի Սեեոնին ու նրա երկիրը յանձնել քեզ: Սկսի՛ր վիճակ գցելով ժառանգել
 42 նրա երկիրը»: Եսեբոնի արքայ Սեեոնն ինքն ու իր ժողովուրդը Միասարում պատերազմի ելան մեր դէմ: Մեր Տէր
 43 Աստուածը նրան մարմնեց մեր ձեռքը, մենք կտորրեցինք նրան, նրա որդիներին ու նրա ամբողջ ժողովրդին: Այդ
 44 ժամանակ նուաճեցինք նրա բոլոր քաղաքները, մէկ առ մէկ աւերեցինք նրա բոլոր քաղաքները, սպանեցինք նրա
 45 կանանց ու երեխաներին: Նրանցից ոչ ոքի կենդանի չթողեցինք: Միայն հօտերը ասար վերցրինք եւ կողոպտեցինք
 46 Ամոնի ձորի եզերքին գրնուող Արոյերի քաղաքներն ու ձորում գրնուող քաղաքը, մինչեւ Գաղաադի սահմանները:
 47 Քաղաք չմնաց, որ փրկուէր մեր ձեռքից. բոլոր քաղաքները Տէր Աստուածը մարմնեց մեր ձեռքը, բացի Ամոնա-
 48 ցիների երկրից, որին չմարմնեցանք, ինչպէս նաեւ Յաբոկի ձորի բոլոր աւաններից ու լեռնային բոլոր քաղաքներից,
 49 ինչպէս որ մեր Տէր Աստուածն էր պարուիրել մեզ»:

3 «Այդպեղից վերադառնալով գնացինք Բասան փանող ճանապարհով: Բասանի արքայ Օզը, ինքն ու իր ամբողջ
 2 ժողովուրդը Սեդրայինում պատերազմի ելան մեր դէմ: Տէրն ինձ ասաց. «Նրանից մի՛ վախեցիր, որովհետեւ քո
 3 ձեռքն եմ մարմնելու նրան, նրա ամբողջ ժողովրդին ու նրա ամբողջ երկիրը: Նրա հետ կը վարուես այնպէս, ինչպէս
 4 վարուեցիր Եսեբոնում բնակուող ամորհացի արքայ Սեեոնի հետ»: Եւ մեր Տէր Աստուածը Բասանի արքայ Օզին ու
 5 նրա ամբողջ ժողովրդին մարմնեց մեր ձեռքը: Մենք կտորրեցինք նրանց այնպէս, որ նրանցից ոչ ոք կենդանի չմնաց:
 6 Այդ ժամանակ մենք նուաճեցինք նրա բոլոր քաղաքները: Քաղաք չկար, որ նրանից խլած չլինէինք: Բասանի Օզ
 7 թագաւորը Արգոբ գաւառի շրջակայքում ուներ ընդամենը վաթսուն քաղաք: Բոլոր քաղաքներն ամրացրել էին
 8 բարձր պարիսպներով, դարպասներով ու դռնափակերով, բացի փերեզացիների չամրացուած քաղաքներից, որոնք
 9 բաւական շար էին: Նրանց կտորրեցինք այնպէս, ինչպէս Եսեբոնի արքայ Սեեոնին: Մէկ առ մէկ աւերեցինք
 10 բոլոր քաղաքները, կտորրեցինք կանանց ու մանուկներին: Ոչ մէկ մազապուրծ չեղաւ: Բոլոր անասունները ասար
 11 առանց ու քաղաքները կողոպտեցինք: Այդ ժամանակ ամորհացիների երկու թագաւորներից գրաւեցինք Յորդանան
 12 գետի այն կողմում գրնուող երկիրը Ամոնից մինչեւ Նեբոն: Փիւնիկեցիները Նեբոնն անուանում էին Սանիոր,
 13 իսկ ամորհացիները՝ Սանիր: Միսորի բոլոր քաղաքները, ամբողջ Գաղաադը, ամբողջ Բասանը մինչեւ Եդքա ու
 14 Եդրային Օզի թագաւորութեան քաղաքներն էին Բասանում: Ռափայիեաններից մնաց միայն Բասանի թագաւոր
 15 Օզը: Նրա մահակալը, որ երկայթից էր, հիմա գրնում է Ամոնի յեպնորդների ամբողջում: Նսկաների կանգունով

չափած՝ ինը կանգուն էր դրա երկարութիւնը, եւ չորս կանգուն՝ դրա լայնութիւնը»: «Այդ երկիրն այն ժամանակ 12
 ժառանգեցինք Անունի ձորի եզերքում գրնուող Արոյեից սկսած: Գաղաաղի ձորի կէսն ու նրա քաղաքները քուեցի 13
 Ռուբէնի ու Գաղի ցեղերին: Գաղաաղի մնացած մասն ու ամբողջ Բասանը՝ Օգի թագաւորութիւնը, նաեւ Արգոբի 14
 ամբողջ գաւառն ու ամբողջ Բասանը, որը ռափայինեանների երկիր էր համարում, քուեցի Մանասէի կէս ցեղին: 15, 16
 Մանասէի որդի Յայիրը գրաւեց Արգոբի ամբողջ գաւառը մինչեւ Գարգասիի ու Ունքափիի սահմանները, եւ Բասանն 17
 այն իր անունով կոչեց Առթեր, եւ մինչեւ այսօր էլ կոչում է այդպէս: Ես Մաթիրին քուեցի Գաղաաղը, իսկ 18
 Ռուբէնի ու Գաղի ցեղերին քուեցի Գաղաաղից մինչեւ Անունի ձորն ընկած երկիրը, որի սահմանն անցնում է 19
 ձորի միջով եւ հասնում մինչեւ Յաբոկ: Չորը ամոնացիների սահմանն է: Արաբան ու Յորդանան գետը նրա 20
 սահմանն են Քեներեթից մինչեւ Արաբայի ծովը՝ Աղի ծովը, որը գրնում է Փասգայից արեւելք՝ Ասեդոթում: Այն 21
 ժամանակ ես ձեզ պարտիրեցի՝ ասելով. «Մեր Տէր Աստուածը այս երկիրը ձեզ քուեց որպէս ժառանգութիւն: 22
 Ձեզանից ով խիզախ է, թող սպառազինուի ու անցնի իր եղբայրների՝ իսրայէլացիների գլուխը: Իսկ ձեր կանայք, 23
 երեխաները եւ անասունները (զիպեն, որ շար անասուն ունէք) թող բնակուեն ձեր այն քաղաքներում, որ ես 24
 քուել եմ ձեզ, մինչեւ որ մեր Տէր Աստուածը քեզաւորի ձեր եղբայրներին, ինչպէս որ ձեզ քեզաւորեց, որպէսզի 25
 նրանք էլ ժառանգեն այն երկիրը, որ մեր Տէր Աստուածը քուել է նրանց Յորդանան գետի այն կողմում: Այն ժամանակ 26
 ես Յեսուիին պարտիրեցի՝ ասելով. «Ձեր աչքերով իսկ քեզաւոր այն ամենը, ինչ Տէր Աստուածն արեց այդ երկու 27
 թագաւորներին: Տէրը նոյն կերպ կը վարուի բոլոր այն թագաւորութիւնների հետ, որոնց վրայ կը յարձակուես դու: 28
 Մի՛ վախեցէք, որովհետեւ մեր Տէր Աստուածն ինքն է պարտաւորելու ձեր փոխարէն»: «Այդ ժամանակ աղաչեցի 29
 Տէր Աստուծո՛ւն՝ ասելով. «Տէր, Տէր, դու սկսեցիր քո ծառային ցոյց քու մեծութիւնն ու զօրութիւնը, ամուր 30
 ձեռքն ու հզօր բազուկը: Երկնքում կամ երկրի վրայ գրնուող այդ ո՞ր աստուածն է, որ կարող է անել այն, ինչ դու 31
 արեցիր քո զօրութեամբ: Արդ, շնորհ արա, որ անցնեն, քեզանէն Յորդանան գետից այն կողմ գրնուող լաւ երկիրը, 32
 սքանչելի լեռն ու Անորիթեանը»: Տէրը ձեր պարճառով զայրացաւ ու ինձ ջստեց: Տէրն ինձ ասաց. «Բաւական 33
 է, այլեւս ինձ հետ այդ մասին չխօսես: Բարձրացիր Կոփուած լեռան գագաթը, աչքերովդ նայիր ծովի, հիւսիսի, 34
 հարաւի ու արեւելքի ուղղութեամբ, աչքերովդ քեն, որովհետեւ Յորդանան գետի այն կողմը չես անցնելու դու: Քն 35
 պարտուեցիր քո Յեսուիին, զօրացրո՛ւ, քաջալերիր նրան, որովհետեւ նա է անցնելու իմ այդ ժողովրդի գլուխը, եւ 36
 նա է քո քեզաւոր երկիրն իբրեւ սեփականութիւն յանձնելու նրանց»: Այն ժամանակ մենք հաստատուեցինք հովտում, 37
 Փոգորի քան մօտ»:

«Արդ, Իսրայէլ, լսիր այն օրէնքներն ու կանոնները, որ այսօր ուսուցանում եմ քեզ: Դրանք պէտք է կիրառէք, 4
 որպէսզի ապրէք, մտնէք ու ժառանգէք այն երկիրը, որ մեր Տէր Աստուածը քուել է ձեզ: Ոչ մի բան չաւելացնէք իմ 2
 ասածին ու ոչ մի բան չկրճատէք դրանից: Պահպանեցէք մեր Տէր Աստուծո՛ւն այն պարտիրանները, որ ես պարգամում 3
 եմ ձեզ: Դուք ձեր աչքերով քեզաւոր, թէ Տէրն ինչ արեց Բելփեգորին: Մեր Տէր Աստուածը ձեր միջից վերացրեց 4
 նրանց, ովքեր հետեւում էին Բելփեգորին, իսկ դուք, որ յարեցիք ձեր Տէր Աստուծո՛ւն, բոլորդ էլ կենդանի էք մնացել 5
 մինչ այսօր: Տեսէք, ես ձեզ օրէնք ու կանոն սովորեցրի այնպէս, ինչպէս Տէրն ինձ պարտիրեւ էր, որպէսզի դրանք 6
 կիրառուեն այն երկրում, ուր մտնելու էք ու ժառանգելու այն: Պահպանեցէք ու կիրառեցէք այդ պարտիրանները, 7
 որովհետեւ դրանց մէջ է ձեր իմաստութիւնն ու խոհեմութիւնը բոլոր ազգերի առաջ, որոնք լսելով այս բոլոր 8
 օրէնքները՝ պիտի ասեն. «Ահա մի իմաստուն ժողովուրդ, մի խոհեմ ու մեծ ազգ»: Արովհետեւ այդ ո՞ր մեծ 9
 ազգն է, որի Աստուածն իր մօտ, իր մէջ է, ինչպիսին մեր բոլորի Տէր Աստուածն է, որին կարող ենք դիմել: Եւ այդ 10
 ո՞ր մեծ ազգն է, որն ունի այնպիսի արդար օրէնքներ ու կանոններ նման այս օրէնքներին, որ ես այսօր հաղորդում 11
 եմ ձեզ»: «Նայիր ինքդ քեզ եւ եղիր չափազանց զգոյշ. մի՛ մոռացիր այն բոլոր բաները, որ քեզանէն քո աչքերը, 12
 քո կեանքի բոլոր օրերում քո սրտից թող դուրս չգան դրանք: Դրանք կը հաղորդես քո որդիներին ու որդիների 13
 որդիներին: Կը պարմես այն օրուայ մասին, երբ ձեր Տէր Աստուծո՛ւն առջեւ ի մի հաւաքուելու համար կանգնեցիք 14
 Քորեթում: Այդ ժամանակ Տէրն ինձ ասաց. «Քո մարդկանց հաւաքիր ինձ մօտ, որ նրանք լսեն իմ այն պարգամները, 15
 որ սովորեցնելու եմ նրանց, որպէսզի, այնքան ժամանակ որ ապրեն նրանք երկրի վրայ, թող երկնքն ինձանից 16
 ու դրանք սովորեցնեն իրենց որդիներին»: Դուք, մօտենալով, կանգնեցիք լեռան ստորոտին: Լեռն այրում էր, եւ 17
 կրակը բարձրանում էր մինչեւ երկինք: Խաւար, մեզ ու մառախուղ էր. . . Տէրը կրակի միջից խօսեց ձեզ հետ: 18
 Դուք լսեցիք պարգամախօսի ձայնը, բայց նրա կերպարանքը չքեզաւոր, այլ միայն ձայնը լսեցիք: Նա հաղորդեց 19
 իր ուխտը, պարտիրեց, որ կարարէք քեզաւոր պարտիրանները, եւ դրանք գրեց քեզ երկու քաղաքակների վրայ: 20
 Այդ ժամանակ նա ինձ պարտիրեց, որ ձեզ ուսուցանեն օրէնքներն ու կանոնները, եւ դուք դրանք կիրառէք այն 21
 երկրում, ուր մտնելու էք ու ժառանգելու էք այն»: Չափազանց զգոյշ եղէք. այն օրը, երբ Տէրը Քորեթ լեռան վրայ 22
 կրակի միջից խօսում էր ձեզ հետ, դուք նրա կերպարանքը չքեզաւոր: Անօրէնութիւն մի՛ արեք, կուռքեր չստեղծէք 23
 քեզանէն ձեր կողմը, որպէսզի խօսուի ձեր հետ, որպէսզի խօսուի ձեր հետ: Անօրէնութիւն մի՛ արեք, որպէսզի 24
 քեզանէն ձեր կողմը, որպէսզի խօսուի ձեր հետ, որպէսզի խօսուի ձեր հետ: Անօրէնութիւն մի՛ արեք, որպէսզի 25
 քեզանէն ձեր կողմը, որպէսզի խօսուի ձեր հետ, որպէսզի խօսուի ձեր հետ: Անօրէնութիւն մի՛ արեք, որպէսզի 26

այսօր երդում եմ ձեզ երկինքն ու երկիրը վկայ, որ կը վերանաք Յորդանան գետի այն կողմում գտնուող երկրից, որ դուք գնում էք, որպէսզի ժառանգէք այն: Երկար կեանք չէք ունենայ այդպէս, անպայման կը կորսորուէք: Տէրը ձեզ կը ցրի բոլոր ազգերի մէջ, սակաւաթիւ կը լինէք այն ազգերի մէջ, ուր Տէրը կը փանի ձեզ: Այնպէս կը պաշտօնէ մարդու ձեռքով կերպուած ուրիշ ասպումներ՝ փայտից ու քարից պարասպում, որոնք ոչ քանում են, ոչ լսում, ոչ ուրում են եւ ոչ էլ հոգաւորութիւն ունեն: Եթէ այնպէս ներդրեան մէջ գտնուելով ձեր ամբողջ հոգով ու էութեամբ ցանկանաք փնտրել ու գտնել ձեր Տէր Աստուծոյն, ապա նրան կը գտնէք: Այս բոլորը իրականութիւն կը դառնայ վերջին օրերին, եւ դու կը դիմես քո Տէր Աստուծոյն, կը լսես նրա ձայնը, որովհետեւ Աստուծոյն ողորմած է. նա քեզ չի լքի ու քեզ չի կործանի, չի մոռնայ քո հայրերին փոքրած եւ երդումով հաստատած ուխտը: Երկնքի մի ծայրից սկսած մինչեւ երկնքի միւս ծայրը հարցո՞ւք ձեզանից առաջ եղած այս օրերի մասին (երբ Աստուծոյն մարդ էր սարեղծել երկրի վրայ), թէ՛ «Այսպիսի մեծ բան կարարուի՞լ է», թէ՛ «Այսպիսի բան լսուի՞լ է», թէ՛ «Մի որեւէ ազգ կրակի միջից խօսող կենդանի Աստուծոյն ձայնը լսել է», ինչպէս դու լսեցիր ու կենդանի մնացիր, թէ՛ «Աստուծոյն յօժար էր մտնել ու ազգերի միջից իր համար ազգ ընտրել փորձութեամբ, նշաններով, հնարքներով, պատերազմով, ամուր ձեռքով ու հզօր բազկով, մեծամեծ փեսիւներով՝ այն բոլոր միջոցներով, որ մեր Տէր Աստուծոյն գործադրեց Եգիպտոսում քո իսկ առջեւ, որպէսզի փեսնես: Ուստի պէտք է իմանաս, որ նա է Տէր Աստուծոյն, եւ նրանից բացի այլ Աստուծոյն չկայ: Երկնքից լսելի եղաւ նրա խօսքը, որպէսզի խրապի քեզ, երկրի վրայ ցոյց փուցեց քեզ իր մեծ կրակը, եւ դու կրակի միջից լսեցիր նրա պարգամները, որովհետեւ նա սիրում է քո հայրերին: Նա բոլոր ազգերի միջից նախընտրեց նրանց յեղորդներին՝ ձեզ, եւ ինքն իր մեծ գործութեամբ քեզ հանեց Եգիպտոսից, որպէսզի դու հալածես մեծամեծ ու քեզանից հզօր ազգեր, որպէսզի նա քեզ փանի ու իբրեւ սեփականութիւն քեզ փայ նրանց երկիրը, մի բան, որ դու ունես այսօր: Արդ, իմացիր այսօր եւ ի մտի ունեցիր, որ քո Տէր Աստուծոյն Աստուծոյն է վերելում երկնքում, եւ ներքեւում՝ երկրի վրայ, եւ նրանից բացի այլ Աստուծոյն չկայ: Պահպանիր նրա օրէնքներն ու պարտաւորանքները, որոնք ես պարգամում եմ քեզ այսօր, որպէսզի լաւ լինի քեզ ու քեզանից յետոյ զաւիթ քո որդիների համար, որպէսզի երկար ժամանակ մնաս այն երկրում, որ Տէր Աստուծոյն առ միշտ քեզ է փայլու»: Այն ժամանակ Մովսէսը Յորդանան գետի այն կողմում, արեւելեան մասում առանձնացրեց երեք քաղաքներ, որպէսզի այնպէս փախչի այն մարդասպանը, որ իր մերձատրին սպանում է անգիպութեամբ, եւ որին չէր պարտ մախապէս, որպէսզի նա ընկնէր այդ քաղաքներից մէկումէկը՝ կարողանայ իր կեանքը փրկել: Դրանք են՝ Ռուբէնի երկրի դաշտում գտնուող անապատային Բոսոր քաղաքը, Գադի երկրի Գադաաղում գտնուող Ռամոթ քաղաքը եւ Մանասէի երկրի Բասանում գտնուող Գաղոն քաղաքը: Մա է այն օրէնքը, որ Մովսէսը հաղորդեց իսրայէլացիներին: Սրանք են այն պարտաւորանքները, օրէնքներն ու կանոնները, որ Մովսէսը յայտնեց իսրայէլացիներին, երբ սրանք դուրս էին գալիս Եգիպտացիների երկրից, Յորդանանի գետի այն կողմում, Փոզորի փան մօտ գտնուող ձորում, Եսերոնում ապրող ամորիացիների արքայ Սեհոնի երկրում, եւ որի բնակիչներին սպանել էին Մովսէսն ու իսրայէլացիները, երբ սրանք դուրս էին գալիս Եգիպտացիների երկրից: Իսրայէլացիները գրաւեցին ամորիացի երկու թագաւորների՝ Սեհոնի երկիրն ու Բասանի Օգ թագաւորի երկիրը, որոնք գտնուում էին Յորդանան գետից այն կողմ՝ արեւելեան մասում, Ամոնի ձորի եզերքին գտնուող Արոյերից սկսած մինչեւ Սեհոնի լեռը, այսինքն՝ Ներսոնը, ամբողջ Արաբան, որ գտնուում է Յորդանան գետից այն կողմ՝ արեւելեան մասում, մինչեւ Արաբայի ծովը՝ Կոփածոյ լեռան ստորոտը:

5 Մովսէսը կանչեց բոլոր իսրայէլացիներին եւ ասաց նրանց. «Իսրայէլ, լսիր այն օրէնքներն ու կանոնները, որ ես այսօր հաղորդելու եմ քեզ: Մովսէսը եւ հետեւէք, որ կիրառէք դրանք: Մեր Տէր Աստուծոյն ուխտ արեց ձեզ **Քորեբում**: Տէրն այդ ուխտը արեց ոչ թէ ձեր հայրերին, այլ՝ ձեզ, իսկ դուք բոլորը կենդանի էք այսօր: Տէրը դեմ յանդիման խօսեց ձեզ հետ լեռան վրայ, կրակի միջից: Ես այն ժամանակ կանգնած էի Տիրոջ ու ձեր միջեւ, որպէսզի ձեզ յայտնեմ Տիրոջ պարգամները, որովհետեւ դուք վախենում էիք կրակից ու լեռը չբարձրացաք: Տէրն ասաց. «Ես եմ քո Տէր Աստուծոյն, որ քեզ դուրս բերեց Եգիպտացիների երկրից՝ սպրկութեան փնտրելու: Իմ աչքի առջեւ օտար ասպումներ չունենաս, վերելում երկնքում, ներքեւում՝ երկրի վրայ, երկրի փակ՝ ջրերի մէջ գոյութիւն ունեցող որեւէ արարածի կերպարանքով քեզ համար կուռքեր չշինես, դրանց չերկրպագես ու դրանց չձառայես, որովհետեւ ես եմ քո Տէր Աստուծոյն՝ մի նախանձօր Աստուծոյն: Ես հայրերի գործած մեղքերի համար հապուցում եմ պահանջում նրանց որդիներից, ինձ պարտողների երրորդ ու չորրորդ սերունդներից: Դրա փոխարէն ես ողորմամտութիւն եմ ցուցաբերում ինձ սիրողներին ու իմ հրամանները կարարողների հազար սերունդների նկատմամբ: **Քո Տէր Աստուծոյն** անունը սուր բանի համար չարքասանես, որովհետեւ քո Տէր Աստուծոյն չի արդարացնի նրան, ով իր անունը սուր բանի համար է արքասանում: Ներսեւի, որ շաբաթ օրը սուրբ պահես, ինչպէս պարտաւորել է քեզ **քո Տէր Աստուծոյն**: Վեց օր կ'աշխատես եւ կը կարարես քո բոլոր գործերը, իսկ եօթներորդ օրը քո Տէր Աստուծոյն շաբաթ օրն է. դու, քո փոխն ու աղջիկը, քո ծառան ու աղախինը, քո եզը, էշն ու բոլոր անասունները, քո յարկի փակ գտնուող եկուորը այդ օրը ոչ մի գործ չպէտք է անես, որովհետեւ քո ծառան ու աղախինը պէտք է հանգստանան, ինչպէս եւ դու: Յիշիր, որ դու էլ սպրով էիր Եգիպտացիների երկրում, եւ քո Տէր Աստուծոյն այնպէս քեզ դուրս բերեց ամուր ձեռքով ու հզօր բազկով, որի համար քո Տէր Աստուծոյն քեզ պարտաւորեց պահել շաբաթ օրն ու սրբագործել այն: Պարտաւոր քո հօրն ու քո մօրը, ինչպէս պարտաւորել է քեզ քո Տէր Աստուծոյն, որպէսզի լաւ լինի քեզ համար, եւ երկար ապրես այն երկրի վրայ, որ քո Տէր Աստուծոյն փայլու է քեզ: Մի՛ շնացիր: Մի՛ սպանիր: Մի՛ գողացիր: Քո մերձատրի մասին սուր վկայութիւն մի՛ փոր: Քո մերձատրի կնոջը մի՛ ցանկացիր. աչք մի՛ ունեցիր ոչ քո ընկերոջ փան, ոչ նրա հանդի, ոչ նրա ծառայի, ոչ նրա աղախինի, ոչ նրա եզան, ոչ նրա էշի, ոչ նրա որեւէ անասունի, ոչ այն ամէնի վրայ, ինչ քո մերձատրին է պարկանում»: Տէրը կրակի միջից բարձր ձայնով այս պարգամները յղեց ձեր ժողովրդին լեռան վրայ, որը խաւարով, մեղով ու մառախուղով էր պարուած, եւ այլեւս ոչինչ չաւելացրեց: Նա դրանք գրեց քարէ երկու փախարակների վրայ ու փուցեց ինձ»: «Երբ դուք կրակի միջից ձայնը լսեցիք, եւ լեռը բրբռեցում էր կրակով, ձեր ցեղերի իշխաններն ու ձեր ձերերը ինձ մօտենալով՝ ասացին. «Տէր Աստուծոյն, ահա, մեզ ցոյց փուցեց իր փառքն ու իր մեծութիւնը, նրա ձայնը լսեցինք կրակի միջից: Այդ օրը համոզուեցինք, որ Աստուծոյն է խօսում մարդու հետ, եւ մարդը կենդանի է մնում: Արդ, չմոռնէք, որովհետեւ այս մեծ կրակը մեզ կը սպանի. եթէ միւս անգամ դարձեալ լսենք մեր Տէր Աստուծոյն ձայնը, ապա կը մեռնենք: Որովհետեւ

միս ու արիւնից կազմուած այդ ո՞ր մարդն է, որ կրակի միջից լսել է կենդանի Աստուծոյ ձայնը, ինչպէս մենք ենք լսել, ու կենդանի է մնացել: Մօտեցիր ու լսիր, ինչ որ մեր Տէր Աստուածը կ'ասի եւ մեզ հաղորդիր այն ամէնը, ինչ մեր Տէր Աստուածը կ'ասի քեզ: Մենք կը լսենք ու կը կապարենք»: Տէրը լսեց ինձ ասած ձեր խօսքերը, եւ Տէրն ասաց ինձ. «Լսեցի ժողովրդի այն խօսքերը, որ ասացին քեզ: Նրանք ամէն ինչ ճիշդ ասացին: Ո՞վ կարող է նրանց սրտերը այնպէս անել, որ երկնչէն ինձանից ու պահեն իմ պարուիրանները բոլոր օրերում, որպէսզի յաիփեան լաւ լինի նրանց ու նրանց որդիների համար: Արդ, գնա՛ւ եւ ասա՛ նրանց. «Վերադարձէ՛ք ձեր փութը»: Դու մնա՛ւ այսօրեղ, ինձ մօտ, որպէսզի քեզ հաղորդեն այն պարուիրանները, օրէնքներն ու կանոնները, որ պիտի սովորեցնես նրանց, եւ նրանք պիտի գործադրեն այն երկրում, որ եւ նրանց փալու եմ իբրեւ ժառանգութիւն»: Նեպտեցէ՛ք, որ դրանք գործադրէք այնպէս, ինչպէս պարուիրել է ձեզ ձեր Տէր Աստուածը: Չշեղուէք ո՛չ աջ, ո՛չ ձախ, գնացէ՛ք այն ճանապարհով, որ պարուիրել է ձեզ մեր Տէր Աստուածը, որպէսզի փեղաւորի ձեզ ու բարիք գործի ձեզ համար, եւ դուք երկար ապրէք այն երկրում, որ սքանալու էք իբրեւ ժառանգութիւն»:

«Սրանք են այն պարուիրանները, օրէնքներն ու կանոնները, որ մեր Տէր Աստուածը հրամայեց ուսուցանել ձեզ, որպէսզի դրանք գործադրէք այն երկրում, ուր պիտի մտնէք իբրեւ ժառանգութիւն սքանալու համար: Դու, քո որդիներն ու քո որդիների որդիները ձեր կեանքի բոլոր օրերին պէտք է երկնչէք մեր Տէր Աստուծոյ, պէտք է պահէք նրա բոլոր օրէնքներն ու կանոնները, որ եւ պարգամու եմ ձեզ այսօր, որպէսզի երկար ապրէք: Լսիր, Իսրայէլ, եւ հեպտեիր, որ կապարես դրանք, որպէսզի լաւ լինի քեզ համար, ու դուք չափազանց բազմանաք, ինչպէս քո հայրերի Աստուածն է խոստացել, որպէսզի նա քեզ փայ այն երկիրը, ուր կաթ ու մեղր է հոսում»: Սրանք են այն օրէնքներն ու կանոնները, որ Մովսէսն անապարում հաղորդեց իսրայէլացիներին, երբ նրանք դուրս էին գալիս Եգիպտացիների երկրից: Մովսէսն այնուհետեւ շարունակեց. «Լսիր, Իսրայէլ, մեր Տէր Աստուածը մէկ Տէր է: Քո Տէր Աստուծուն պիտի սիրես քո ամբողջ հոգով, քո ամբողջ էութեամբ ու քո ամբողջ ուժով: Այս պարգամները, որ այսօր հաղորդում եմ քեզ, կը պահես մտքիդ ու հոգուդ մէջ: Դրանք կը հաղորդես քո որդիներին եւ դրանց մասին կը խօսես, երբ փանը նստած ես, ճանապարհ գնալիս, պառկելիս ու վեր կենալիս: Դրանք որպէս նշան կը կապես քո ձեռքին, որ մնան անշարժ քո աչքերի առջեւ, դրանք կը գրես քո փութի մուտքին ու դռների վրայ»: «Եւ երբ քո Տէր Աստուածը քեզ փանի այն երկիրը, որ երդուեց փայ քո հայր Աբրահամին, Իսահակին ու Յակոբին, եւ քեզ փայ մեծամեծ ու գեղեցիկ քաղաքներ, որոնք դու չես կառուցել, ամէն փեսակի բարիքներով լցուած փներ, որոնք դու չես լցրել, փորուած ջրհորներ, որոնք դու չես բացել, այգիներ ու ձիթասարաններ, որոնք դու չես փնկել, եւ ուրես ու յազենաս, ապա այն ժամանակ զգո՛յշ եղիր, որ չնոռանաս Եգիպտացիների երկրից՝ սարկութեան փնից քեզ դուրս բերած քո Տէր Աստուծուն: Երկնչիր քո Տէր Աստուծոյ, միայն նրա՛ն պաշտիր, նրա՛ն հեպտեիր ու նրա՛ անունով երդուիր: Օտար աստուածների, ձեր շուրջը գտնուող ժողովուրդների աստուածների յետեւից մի՛ գնա, որովհետեւ քո Տէր Աստուածը որ ձեր մէջ է, նախանձոր Աստուած է: Այնպէս չլինի, որ քո Տէր Աստուածը սրամտեղով բարկանայ ու քեզ վերացնի երկրի երեսից: Քո Տէր Աստուծուն մի՛ փորձիր, ինչպէս փորձեցիք Փորձութեան վայրում: Անասա՛ն պահիր քո Տէր Աստուծոյ քեզ հաղորդած պարուիրանները, օրէնքներն ու կանոնները: Կապարիր այն, ինչ բարի ու հաճելի է քո Տէր Աստուծոյ առջեւ, որպէսզի լաւ լինի քեզ համար, եւ դու մտնես ու ժառանգես այն լաւ երկիրը, որ Տէրը երդուեց փայ մեր հայրերին, որպէսզի Նա հալածի բոլոր թշնամիներին քո առջեւից, ինչպէս ասել է: Եւ երբ վաղը քո որդին քեզ հարցնի ու ասի, թէ՛ «Այդ ի՞նչ պարուիրաններ, օրէնքներ ու կանոններ են, որ մեր Տէր Աստուածը պարուիրել է մեզ», ապա քո որդուն կ'ասես. «Եգիպտոսում փարաւոնի սարուկներն էինք մենք, եւ Տէր Աստուածը անուր ձեռքով ու հզօր բազկով մեզ դուրս բերեց այնպէղից: Տէրը Եգիպտացիների երկրում փարաւոնի ու նրա փան վրայ մեր ներկայութեամբ սուկալի նշաններ եւ մեծագործութիւններ արեց: Նա մեզ դուրս բերեց այդպէղից, որպէսզի բերի այսօրեղ, մեզ փայ այն երկիրը, որ երդուել էր փայ մեր հայրերին: Տէրը մեզ պարուիրեց գործադրել բոլոր այս օրէնքները, յաիփեանս երկնչել մեր Տէր Աստուծոյ, որպէսզի լաւ լինի մեզ համար մեր կեանքի բոլոր օրերում, եւ ապրենք, ինչպէս որ ապրում ենք այսօր: Մեզ համար ողորմածութիւն կը լինի, եթէ հեպտեւենք, որ մեր Տէր Աստուծոյ առջեւ գործադրուեն բոլոր այս պարուիրանները, ինչպէս որ Տէրը կարգադրել է մեզ»:

«Երբ քո Տէր Աստուածը քեզ փանի այն երկիրը, ուր պիտի մտնես այն ժառանգելու համար, եւ քո առջեւից հալածի մեծ ու բազմաթիւ ազգերին՝ քեպացիներին, գերգեացիներին, ամորիացիներին, քանանացիներին, փերեզացիներին, խեւացիներին ու յեբուսացիներին՝ քեզանից մեծ ու հզօր եօթը ազգերին, եւ քո Տէր Աստուածը նրանց մարմնի քո ձեռքը, կը հարուածես, կ'ոչնչացնես նրանց: Նրանց հետ ուխտ չունես եւ նրանց չհանայես: Նրանց հետ խնամութիւն չհաստատես. քո աղջկան նրա որդուն չտաս, նրա աղջկան քո որդու համար կին չառնես, որովհետեւ քո որդուն իմ դէմ կ'ապստամբեցնեն. նա օտար աստուածներ կը պաշտի, եւ Տէրը սաստիկ կը բարկանայ ձեզ վրայ ու անմիջապէս կը կոտորի ձեզ: Այսպէս կը վարուէք նրանց հետ. քարուքանդ կ'անէք նրանց բազինները, ջարդուիչուր կ'անէք նրանց արձանները, կը կոտորէք նրանց անարածները, կրակի կը մարմնէք նրանց կուռքերը: Դու եւ քո Տէր Աստուծոյ սուրբ ժողովուրդը, եւ քո Տէր Աստուածը քեզ է ընտրել, որ դու լինես իր սեփական ժողովուրդը, քան թէ երկրի վրայ ապրող մնացած բոլոր ազգերը: Տէրը բարեհաճեց ու ընտրեց ձեզ ոչ նրա համար, որ դուք բոլոր ազգերից բազմամարդ էք, քանի որ դուք բոլոր ազգերից սակաւաթիւ էք, այլ նրա համար, որ Տէրը սիրում էր ձեզ եւ ուզում էր պահել այն երդումը, որ նա փութել էր ձեր հայրերին: Տէրն անուր ձեռքով ու հզօր բազկով ձեզ դուրս բերեց, ձեզ փրկեց սարկութեան փնից՝ եգիպտացիների արքայ փարաւոնի ձեռքից: Պէտք է իմանաս, որ քո Տէր Աստուածն է Աստուածը, հաւաքարիւմ Աստուածը: Նա պահում է իրեն սիրող եւ իր պարուիրանները պահող մարդկանց հետ արած ուխտն ու ողորմածութիւնը մինչեւ հազար սերունդ, իսկ իրեն արողներին փոխհարուցում է՝ նրանց սպանելով: Նա իրեն արողներին պարժում է առանց յապաղելու, ուղղակի փոխհարուցում նրանց: Պէտք է պահես քեզ հաղորդած իմ պարուիրանները, օրէնքներն ու կանոնները»: «Եթէ ենթարկուես այս բոլոր օրէնքներին եւ պահես ու գործադրես դրանք, ապա քո Տէր Աստուածը կը կապարի իր արած ուխտն ու ողորմածութիւնը, ինչպէս որ երդուել է մեր հայրերին: Նա կը սիրի, կ'օրհնի ու կը բազմացնի քեզ: Նա կ'օրհնի քո որովայնի ծնունդները, քո երկրի բերքը՝ ցորենը, գինին ու իւղը, քո արջառների նախիրները, քո ոչխարների հօբերը այն երկրում, որ երդուեց Տէրը փայ քո հայրերին: Օրհնեալ կը լինես դու, քան բոլոր ազգերը: Դու եւ քո անատունները ամուլ ու սպերջ

15 չէք լինի: Տէրը քեզանից կը վերացնի բոլոր հիւանդութիւնները: Եգիպտացիների բոլոր սուկալի ցաւերը, որոնք
 դու փետար եւ իմացար, Տէրը քեզ վրայ չի բերի, այլ դրանք կը վայ քո թշնամիներին եւ բոլոր քեզ պողողներին:
 16 Դու կը սպառես աւարն այն բոլոր ազգերի, որոնց քո ձեռքն է մարնել քո Տէր Աստուածը: Քո աջը թող չխնայի
 17 նրանց, եւ չպաշտես նրանց կուռքերը, որովհետեւ նրանք քեզ համար որոգայթ են»: «Եթէ քո մարմուն ասես, թէ՛
 18 «Այդ ազգի մարդիկ մեզանից շար են, եւ ինչպէն կարող եմ կոտորել նրանց», ապա մի՛ վախեցիր նրանցից: Լաւ
 19 յիշի՛ր, թէ՛ քո Տէր Աստուածը ինչ բերեց փարաւոնի, նրա ծառաների ու բոլոր եգիպտացիների գլխին. ինչպիսի
 մեծամեծ փորձանքներ, որ քո աչքերը փեսան, ինչպիսի նշաններ, մեծագործութիւններ, որ նա արեց ամուր ձեռքով
 եւ հզօր բազկով: Ինչպէս որ քո Տէր Աստուածը քեզ դուրս բերեց այնպէտից, նոյնը կ'անի քո Տէր Աստուածը այն
 20 բոլոր ազգերի նկատմամբ, որոնցից վախենում ես դու: Քո Տէր Աստուածը նրանց վրայ իշամեղուններ կ'ուղարկի,
 21 մինչեւ որ կոտորուեն վերապրողները եւ նրանք, որ թաքնուել են քեզանից: Մի՛ վախեցիր նրանց ներկայութիւնից,
 22 որովհետեւ քո մեծ ու հզօր Տէր Աստուածը քո մէջ է: Քո Տէր Աստուածը այդ ազգերին քո ներկայութիւնից կը
 վերացնի սակաւ առ սակաւ: Դու չես կարող նրանց միանգամից կոտորել, որպէսզի երկիրն ամայի չդառնայ, եւ ա–
 23 նապափի գազանները ջրազմանան քո շուրջը: Քո Տէր Աստուածը նրանց կը յանձնի քո ձեռքը եւ նրանց կը կոտորի
 24 մեծ պարուսասների մարնելով, մինչեւ որ մէջբերից վերացնի նրանց: Նա նրանց թագաւորներին կը յանձնի քո
 ձեռքը, եւ դու նրանց անունները կը ջնջես երկրի երեսից: Ոչ ոք չի կանգնի քո դէմ, մինչեւ որ բնաջնջես նրանց:
 25 Նրանց կռածոյ աստուածները կ'այրես հրով: Դրանց վրայ եղած արծաթի ու ոսկու վրայ աչք չունենաս, չվերցնես
 26 դրանք, որպէսզի դրանով մեղք գործած չլինես. դա քո Տէր Աստուածը համար գարշելի է: Այդպիսի պիղծ բան չբանես
 քո փունը, որպէսզի դու էլ դրա նման նգովուած չլինես: Դու պէտք է բոլորովին զգուես եւ պիղծ համարես դա,
 որովհետեւ դա նգովուած է»:

8 «Տեսէ՛ք, որ կարարուն ձեզ հաղորդած իմ բոլոր պատուիրանները, որպէսզի ապրէք, բազմապարկուէք, մտնէք
 2 ու ժառանգէք այն երկիրը, որ Տէրը երդուեց փալ մեր հայրերին: Յիշի՛ր այն ամբողջ ճանապարհը, որով Տէրը քեզ
 առաջնորդեց անապափի միջով, որպէսզի քեզ փանջելով փորձի ու իմանայ, թէ՛ ինչ կայ քո սրտում, թէ՛ պահում
 3 եւ նրա պատուիրանները, թէ՛ ոչ: Նա փանջեց քեզ, սովահար արեց, կերակրեց քեզ մանանայով, որին ծանօթ
 չէիր, եւ որին ծանօթ չէին նաեւ քո հայրերը, որպէսզի քեզ ցոյց փայ, թէ՛ մարդը միայն հացով չէ, որ ապրում է,
 4 այլ մարդն ապրում է նաեւ այն ամէն խօսքով, որ ելնում է Աստուծոյ բերանից: Քո զգեստները չմաշուցին, քո
 5 ուրբերը քառասուն փարի կոշտուկներով չպարուցին: Նոզուդ մէջ պիտի համոզուես, որ ինչպէս մարդ խրափում
 6 է իր որդուն, այնպէս էլ քո Տէր Աստուածը պիտի խրափի քեզ: Պահի՛ր քո Տէր Աստուծոյ պատուիրանները, որպէսզի
 7 գնաս նրա ճանապարհներով եւ երկիրը կրես նրանից: Քո Տէր Աստուած քեզ կը փանի լաւ ու բերրի մի երկիր, ուր
 8 ջրերի վրակներ ու երկրի խորքերից աղբիւրներ են բխում դաշտերում ու լեռներում: Դա ցորենի, գարու եւ գինու,
 9 ազգիների ու նռնեմիների երկիր է, ձիթենիների, խոլի ու մնորի երկիր, ուր առանց նեղութիւն գգալու քո հացը պիտի
 ուրես եւ նրանում ոչ մի բանի կարօտ պիտի չլինես: Դա մի երկիր է, որի բարերը երկաթ են, իսկ նրա լեռներից
 10 կարող ես պղինձ սրանալ: Կ'ուրես, կը յագենաս ու կ'օրհնես քո Տէր Աստուծուն այն լաւ երկրում, որ նա փունել է
 11 քեզ: Զգո՛յ՛ եղիր, չլինի թէ՛ սոռանաս քո Տէր Աստուծուն, չպահես նրա պատուիրանները, նրա այն կանոններն ու
 12 օրէնքները, որ ես հաղորդում եմ քեզ: Այնպէս չլինի, որ ուրելուց ու կշտանալուց յետոյ, գեղեցիկ փներ կառուցելուց
 13 ու դրանց մէջ բնակուելուց յետոյ, քո արջառն ու ոչխարը բազմանալուց յետոյ, քո արծաթն ու ոսկին շտանալուց
 14 յետոյ, քո ունեցած ամէն ինչը բազմանալուց յետոյ, գոռոզամրանաս ու մոռանաս քո Տէր Աստուծուն, որը քեզ դուրս
 15 բերեց Եգիպտացիների երկրից՝ սարկութեան փնից, քեզ անցկացրեց մեծ ու ահագոյն անապափի միջով, ուր Օձն
 ու կարիճն են խայթում, ծարաւը փանջում, ուր ջուր չկար, բայց նա քեզ համար ապառաժ բարից ջրի աղբիւր
 16 բխեցրեց: Նա քեզ անապափում կերակրեց քո հայրերին անձանօթ մանանայով, որպէսզի քեզ փանջի ու փորձի
 17 եւ վերջում բարութիւն անի քեզ: Մի՛ ասա քո մարմուն, թէ՛ «Իմ ուժով ու ձեռքի զօրութեամբ եմ փրկացել ես այս
 18 մեծ հարստութեան», այլ յիշի՛ր քո Տէր Աստուծուն, որովհետեւ նա է քեզ ուժ փալիս այդ հարստութեան հասնելու
 19 համար, որպէսզի հասարափի իր այն ուխտը, որ դրել է քո հայրերի հետ, ինչպէս փեսնում ես այսօր: Եթէ պարահի,
 որ սոռանաս քո Տէր Աստուծուն, գնաս օտար աստուածների յետեւից, ծառայես ու երկրպագես դրանց, ապա այսօր
 20 երդում եմ երկնքով ու երկրով, որ դուք անհետ կը կորչէք: Եթէ չսէք ձեր Տէր Աստուծոյ ձայնը, կը կորչէք այնպէս,
 ինչպէս կորան միւս ազգերը, որոնց վերացրեց Տէրը ձեր առջեւից»:

9 «Լսի՛ր, Բարայէ՛: Այսօր դու անցնում ես Յորդանան գետից այն կողմ, որպէսզի մտնես ու նուաճես քեզանից
 2 մեծ ու հզօր ժողովուրդներ, մեծամեծ ու մինչեւ երկինք հասնող պարսպապար բաղաքներ, մեծ, բազմամարդ ու
 բարձրահասակ մի ժողովուրդ՝ Ենակի յեթնորդներին, որոնց դու ինքդ ճանաչում ես: Դու լսել ես այն խօսքը, թէ՛
 3 «Ո՞վ կարող է դէմ կանգնել Ենակի յեթնորդներին»: Դու այսօր կ'իմանաս, որ քո Տէր Աստուածն ինքը, որպէս
 լալիող կրակ, գնալու է քո առջեւից: Նա կոտորելու է, ոչնչացնելու է նրանց քո աչքի առջեւ, կոտորելու է նրանց ու
 4 ոչնչացնելու անմիջապէս, ինչպէս որ ասաց քեզ Տէրը: Երբ քո Տէր Աստուածը քո առջեւ սպանի նրանց, քո մարմուն
 մի՛ ասա, թէ՛ «Իմ արդար լինելու համար է, որ Տէրը ինձ բերել է այստեղ, որպէսզի ժառանգեմ այս լաւ երկիրը»:
 Ոչ թէ՛ քո արդար լինելու, այլ այդ ազգերի ամբարիշտ լինելու համար է, որ քո Տէր Աստուածը կոտորում է նրանց
 5 քո աչքի առջեւ: Ոչ թէ՛ քո արդար լինելու եւ քո հոգու մաքուր լինելու համար եւս մտնում նրանց երկիրը, որպէսզի
 ժառանգես այն, այլ այդ ազգերի անօրէնութեան համար է քո Տէր Աստուածը վերացնում նրանց քո առջեւից,
 6 որպէսզի հասարափի մեր հայրերին՝ Աբրահամին, Իսահակին ու Յակոբին երդումով արած իր ուխտը: Դու այսօր
 կ'իմանաս, թէ՛ քո արդար լինելու համար չէ, որ քո Տէր Աստուածը իբրեւ ժառանգութիւն քեզ լաւ երկիր է փալիս,
 7 որովհետեւ դու կամակոր ժողովուրդ ես»: «Յիշի՛ր, մի՛ մոռացի՛ր, թէ՛ որքան ես անապափում բարկացրել քո Տէր
 Աստուծուն: Այն օրից սկսած, ինչ դուրս եկաք Եգիպտացիների երկրից ու ելաք մինչեւ այս վայրը, ընթացանալով էիք
 8, 9 գալիս փրկունական այս վայրը: Քորեւում բարկացրիք Տիրոջը, եւ Տէրը զայրացաւ ձեզ կոտորելու ասարհան, երբ
 ես լեռն էի բարձրանում, որպէսզի սրանամ քարէ փախարակները, ուխտի այն փախարակները, որ Տէրը խոստացել
 10 էր փալ ձեզ: Ես քառասուն օր, քառասուն գիշեր մնացի լեռան վրայ, հաց չկերայ, ջուր չխմեցի. Տէր Աստուածն
 ինձ փունել իր իսկ ձեռքով գրած քարէ երկու փախարակներ: Դրանց վրայ գրուած էին բոլոր այն պատգամները,

որ Տէրը լերան վրայ հաղորդել էր ձեր հաւաքի օրը: Քառասուն օր, քառասուն գիշեր յետոյ Տէրն ինձ փունց 11
 քարէ երկու փախարակները՝ ուխտի փախարակները: Տէրն ինձ ասաց. «Վեր կաց, շուր իջիր այսօրեղից, որովհետեւ 12
 անօրէն դարձաւ Եգիպտոսից քո դուրս բերած ժողովուրդը: Նրանք արդէն շեղուել են այն ուղուց, որ պատուիրել
 էիր նրանց, եւ իրենց համար ձուլածոյ կուռքեր են պարբասարել»: Տէրն ինձ ասաց. «Քեզ հետ խօսել եմ մէկ 13
 անգամ, երկու անգամ ու ասում եմ. 'Տեսայ քո այդ ժողովրդին. այդ ժողովուրդը կամակոր է: Թո՛յլ փոր ինձ, 14
 որ կտորեմ նրանց, նրանց անունը ջնջեմ երկրի երեսից եւ քեզ աւելի մեծ, հզօր ու բազմամարդ ազգ դարձնեմ,
 քան նրանք են': Ես դարձեալ իջայ լեռից՝ երկու փախարակներն իմ ձեռքին, իսկ լեռը բորբոքուած էր կրակով: 15
 Տեսնելով, որ մեր Տէր Աստուծու առջեւ մեղք էք գործել՝ ձեզ համար ձուլածոյ կուռքեր էք պարբասարել, շեղուել էք այն 16
 ուղուց, որ Տէրն էր պատուիրել, վերցրի իմ ձեռքի երկու փախարակները եւ ձեր աչքի առջեւ ջարդուփշուր արեցի»: 17
 Առաջինի նման երկրորդ անգամ քառասուն օր, քառասուն գիշեր Տիրոջ առջեւ աղաչեցի, հաց չկերայ, շուր չխմեցի 18
 ձեր գործած բոլոր մեղքերի քաւութեան համար, որովհետեւ մեր Տէր Աստուծու առջեւ չար գործեր էիք կատարել ու
 բարկացրել նրան: Ես վախենում էի նրա բարկութիւնից ու զայրոյթից, որովհետեւ Տէրը բարկացել էր ձեզ վրայ 19
 ձեզ կտորելու աստիճան: Այս անգամ էլ լսեց ինձ Տէրը: Նա խիստ բարկացել էր նաեւ Ահարոնի վրայ, ուզում 20
 էր սպանել նրան: Ես այս անգամ էլ աղօթեցի Ահարոնի համար, ձեր գործած մեղքը՝ հորթը վերցրի ու այրեցի
 կրակով, փշուր-փշուր արեցի ու մանրեցի այն աստիճան, որ մանր փոշու վերածուեց: Այդ փոշին ես լցրի լեռից 21
 իջնող վրակի մէջ: Դուք ձեր Տէր Աստուծուն բարկացրել էք Կրակի, Փորձութեան ու Յանկութեան գերեզմանի մէջ: 22
 Եւ երբ Տէրը ձեզ ուղարկեց Կաղէքառնետայից, ասաց. «Ելէ՛ք ու ժառանգեցէ՛ք այն երկիրը, որ փայլում էր ձեզ», դուք 23
 չէիք հնազանդուել ձեր Տէր Աստուծու խօսքին, չէիք հաւաքացել նրան, Տիրոջ ձայնին չէիք անսացել: Դուք Տիրոջ 24
 հրամանին անհնազանդ էիք այն օրումնից ի վեր, ինչ այն ձեզ ծանուցուեց: Ես Տիրոջ առջեւ աղաչեցի քառասուն 25
 օր, քառասուն գիշեր: Ես աղաչեցի, որովհետեւ Տէրն ասում էր, որ կը կտորի ձեզ: Ես Տիրոջ առջեւ աղօթք 26
 անելով ասացի. «Տէ՛ր, Տէ՛ր, աստուածների թագաւոր, մի՛ կտորիք քո ժողովրդին ու քո ընտրած մարդկանց, որոնց
 փրկեցիր, դուրս բերեցիր Եգիպտոսից քո մեծ գորութեամբ, ամուր ձեռքով ու հզօր բազկով: Յիշիր քո ծառաներին՝ 27
 Աբրահամին, Իսահակին ու Յակոբին, որոնց երդուեցիր քո անունով: Բո ժողովրդի խափութեան, ամբարշտութեան
 ու մեղքերի վրայ ուշադրութիւն մի՛ դարձրու: Չլինի այնպէս, որ այն երկրի բնակիչները, որպէղից դուրս բերեցիր 28
 մեզ, ասեն. «Քանի որ Տէրը չկարողացաւ նրանց փանել այն երկիրը, որ խոստացել էր նրանց, եւ քանի որ Տէրն 29
 ապում էր նրանց, դուրս բերեց նրանց, որպէսզի կտորի անապարտ»: Մրանք քո ժողովուրդն են ու քո ընտրած 29

մարդիկ, որոնց քո հզօր գորութեամբ ու հզօր բազկով ես դուրս բերել Եգիպտացիների երկրից»:

«Այն ժամանակ Տէրն ինձ ասաց. «Երկու քարէ փախարակ կոփիր՝ նախկինների նման ու բարձրացիր լեռը: Փայ- 10
 րից փայլանակ պարբասարի քեզ համար, եւ ես այդ փախարակների վրայ կը գրեմ այն նոյն պարգամները, 2
 որ գրուած էին քո ջարդած առաջին փախարակների վրայ: Դրանք կը դնես փայլանակի մէջ»: Ես կարծր փայ- 3
 րից փայլանակ պարբասարեցի, առաջինների պէս երկու քարէ փախարակներ կոփեցի եւ բարձրացայ լեռը: Երկու 4
 փախարակներն իմ ձեռքին էին: Նա նախկինում գրածի նման երկու փախարակների վրայ գրեց այն փաստ պատուի- 5
 րանները, որ Տէրը ձեզ հաղորդել էր լերան վրայ, կրակի միջից, եւ Տէրը դրանք փունց ինձ: Ես նորից իջայ լեռից 6
 ու փախարակները դրեցի փայլանակի մէջ. եւ դրանք այնպէղ են մնում, ինչպէս պատուիրել էր ինձ Տէրը: Իսրա- 7
 յէլացիները Յակիմի որդիների Բերոթ բնակավայրից չուեցին դէպի Սաղայի: Ահարոնը մեռաւ այնպէղ ու այնպէղ 8
 թաղուեց: Նրա որդի Եղիազարը քահանայ դարձաւ նրա փոխարէն: Այնպէղից չուեցին դէպի Գաղգաղ, Գաղգաղից՝ 9
 դէպի Երակա՝ ջրի վրակների երկիրը: Այդ ժամանակ Տէրը Ղեւիի ցեղին առանձնացրեց, որ նրանք փանեն Տիրոջ 8
 ուխտի փայլանակը, կանգնեն Տիրոջ առջեւ, ծառայեն նրան ու նրա անունով աղօթք անեն, ինչպէս որ լինում է 9
 մինչեւ այսօր: Այդ իսկ պարգամով դեպագիներն իրենց եղբայրների մէջ բաժին ու ժառանգութիւն չունեն, քանի 9
 որ Տէրն ինքն է նրանց բաժինն ու ժառանգութիւնը, ինչպէս որ ասաց նրանց: Քառասուն օր, քառասուն գիշեր ես 10
 մնացի լերան վրայ, եւ Տէրն ինձ լսեց այս անգամ էլ ու չուեց կտորել ձեզ: Տէրն ինձ ասաց. «Գնա՛, քայլիր քո 11
 այդ ժողովրդի առջեղից, որպէսզի նրանք մտնեն ու ժառանգեն այն երկիրը, որ երդումով խոստացայ փայլ 12
 հայրերին»: «Արդ, Իսրայէ՛լ, ի՛նչ է պահանջում քեզանից քո Տէր Աստուածը. միայն այն, որ երկնչես քո Տէր Աստ- 12
 ւծուց, ընթանաւ նրա ցոյց փում ճանապարհներով, սիրես նրան ու պաշտես քո Տէր Աստուծուն քո ամբողջ սրտով, 13
 քո ամբողջ էութեամբ, պահես քո Տէր Աստուծու պարտիրաններն ու նրա օրէնքները, որ ես այսօր պարգամում 13
 եմ քեզ, որպէսզի քեզ համար լաւ լինի: Երկինքն ու երկինքների երկինքը, երկիրն ու նրա մէջ գրնուող ամէն ինչ 14
 պարկանում են քո Տէր Աստուծուն: Տէրը, սակայն, բարեհաճ գրնուեց ու սիրեց ձեր հայրերին եւ նրանցից յետոյ 15
 ընտրեց ձեզ՝ նրանց յետնորդներին, բոլոր ազգերի միջից, ինչպէս որ փեսնում էք մինչեւ այսօր: Վերացրէ՛ք ձեր 16
 խափասարգութիւնը եւ մի՛ յամառէք, որովհետեւ մեր Տէր Աստուածը աստուածների Աստուած է, փրէրի Տէր, մեծ, 17
 հզօր ու սհաւոր Աստուած, որ ոչ մէկին ազաւութիւն չի անում ու կաշառք չի առնում: Նա պաշտպանում է պան- 18
 դիստի, որքի ու այրու իրաւունքները, սիրում է օտարականին, նրան փալիս է հաց ու հագուստ: Դուք էլ սիրեցէ՛ք 19
 պանդիստին, որովհետեւ դուք էլ պանդիստ էիք Եգիպտացիների երկրում: Երկնչի՛ր քո Տէր Աստուծուց, պաշտիր 20
 նրան, յարիր նրան եւ երդուիր նրա անունով, որովհետեւ նա քո պարծանքն է, քո այն նոյն Աստուածը, որ քեզ 21
 համար մեծ ու փառաւոր գործեր արեց, ինչպէս ինքը էլ ես փեսնում քո աչքերով: Բո նախնիները եօթանասուն 22
 հոգով եկան Եգիպտոս, իսկ հիմա քո Տէր Աստուածը քեզ երկնքի աստղերի չափ բազմամարդ է դարձրել»:

«Բո կեանքի բոլոր օրերին պէտք է սիրես քո Տէր Աստուծուն, պահես նրա պարգամները, օրէնքները, պատուի- 11
 րաններն ու կանոնները: Այսօր պէտք է իմանաք, որ խօսքը չի վերաբերում ձեր որդիներին, որոնք ոչ գիտեն, ոչ 2
 էլ փեսել են քո Տէր Աստուծու խրատը, նրա մեծագործութիւնները, ամուր ձեռքը եւ հզօր բազուկը, նրա նշաններն 3
 ու զարմանահրաշ գործերը, որ նա արեց Եգիպտոսում Եգիպտացիների արքայ փարաւոնի եւ նրա ամբողջ երկրի 4
 հանդէպ: Նաեւ այն, թէ Տէրն ինչ բերեց Եգիպտացիների գօրքերի, նրանց կառքերի ու երկրներների գլխին, թէ 4
 ինչպէս նրանց ջրատոյգ արեց Կարմիր ծովի մէջ, երբ արանք յարձակուում էին մեր թիկունքից, եւ անհետացրեց 5, 6
 նրանց յալիպեան: Նաեւ այն, թէ ինչ արեց ձեզ համար անապարտում, մինչեւ որ եկաք այս վայրը: Նաեւ այն, թէ 5, 6
 ինչ բերեց Դաթանի ու Աբիրոնի գլխին, որոնք Ռուբէնի ցեղից Եղիաբի որդիներն էին, թէ ինչպէս երկիրն իր երակը

բանալով կու պուեց նրանց, նրանց րներն ու վրանները, նրանց հեպ եւ այն ամէնը, ինչ ունէին ամբողջ Իսրայէլում: 7 Խօսքը վերաբերում է ձեզ, քանի որ ձեր աջքերով իսկ քուսաք Տիրոջ բոլոր մեծամեծ գործերը, որ նա արեց ձեր 8 մէջ մինչեւ այսօր»: «Պահեցէ՛ք, ուրեմն, նրա բոլոր պատուիրանները, որ ես այսօր պարգանում եմ ձեզ, որպէսզի 9 ապրէք, բազմանաք, մտնէք ու ժառանգէք այն երկիրը, դէպի ուր անցնում էք Յորդանան գետով, որպէսզի երկար 10 ապրէք այն երկրում, որ Տէրը երդուեց քալ ձեր հայրերին եւ նրանցից յետոյ՝ նրանց զաւակներին, մի երկիր, ուր կայ թ ու մեղր է հոսում: Այն երկիրը, ուր դուք մտնելու էք ժառանգելու համար, նման չէ Եգիպտացիների երկրին, 11 որպէսզից դուք դուրս եկաք. մի երկիր, ուր սերմը ցանում են ու ջրում ուրբերով, որպէս թէ բանջարանոց լինի: Այն երկիրը, ուր դուք պիտի մտնէք ժառանգելու համար, լեռնային ու հովտային երկիր է. այն ոռոգում է երկնքից 12 թափուող անձրեւով: Դա մի երկիր է, որը քո Տէր Աստուածն է խնամում, քարուայ սկզբից մինչեւ քարուայ վերջը 13 քո Տէր Աստուած աջքը միշտ նրա վրայ է: Եթէ ուշադրութեամբ լսես նրա բոլոր պատուիրանները, որոնք ես այսօր պարգանում եմ քեզ, այն է՝ սիրես քո Տէր Աստուածն, պաշտես նրան քո ամբողջ հոգով ու քո ամբողջ էութեամբ, 14 ապա նա ձեր երկրին կը քայ ըստ ժամանակի պահանջուող առաջին ու վերջին անձրեւը, որպէսզի կարողանաս 15 ամբարել քո ցորենը, գինին ու իւղը: Նա քո դաշտերին խոտ կը քայ քո անասունի համար: Կուտես եւ կը յագենաս: 16 Զգո՛յճ եղէ՛ք, չի՛նի թէ ամբարտաւանանան ձեր հոգիները, մեղք գործէ՛ք, օտար աստուածներ պաշտէ՛ք ու երկրպագէ՛ք նրանց: Այն ժամանակ Տէրը խիստ կը զայրանայ ձեզ վրայ, արգելք կը դնի երկնքի վրայ, անձրեւ չի լինի, հողն իր 17 բերքը չի քայ, եւ դուք շար արագ կը կորչէք այս լա երկրից, որ Տէրը քուտել է ձեզ: Այս խօսքերը ի պահ դրէ՛ք ձեր 18 մտքում ու ձեր հոգում: Դրանք որպէս նշան կապեցէ՛ք ձեր ձեռքերին, որ մշտապէս մնան ձեր աջքերի առջեւ: Դուք դրանք սովորեցրէ՛ք ձեր որդիներին եւ դրանց մասին խօսեցէ՛ք քանը նստելիս ու ճանապարհ գնալիս, պառկելիս ու 19 վեր կենալիս: Դրանք գրեցէ՛ք ձեր քուտերի մուրբերին ու դռների վրայ, որպէսզի ձեր կեանքը երկար լինի, իսկ ձեր որդիների կեանքը այն երկրի վրայ, որ Տէրը երդուել է քալ ձեր հայրերին, լինի այնքան երկար, որքան որ երկնքը 20 կը լինի երկրի վրայ: Եթէ ուշադրութեամբ լսէք այս բոլոր պատուիրանները, որոնք ես այսօր պարգանում եմ ձեզ, 21 որ անէք, այն է՝ սիրէք ձեր Տէր Աստուածն, գնաք նրա ճանապարհով ու յարէք նրան, ապա Տէրը ձեր առջեից կը 22 հեռացնի այդ բոլոր ազգերին, եւ դուք կը նուաճէ՛ք ձեզանից մեծ ու հզօր ազգերին: Բոլոր այն վայրերը, ուր կը կոխեն ձեր ուրբերը, ձերը կը լինեն. անապատից մինչեւ Անդրիբանան, Եփրատ մեծ գետից մինչեւ Արեւմտեան 23 ծովը կը լինեն ձեր սահմանները: Ոչ ոք ձեզ չի դիմադրի, ձեր ահն ու սարսափը ձեր Տէր Աստուածը կը սփռի 24 ամբողջ երկրի վրայ, ուր ուրք կը դնէք դուք, ինչպէս ասել է ձեզ Տէրը»: «Ես այսօր, ահա, ձեր առջեւ դնում եմ 25 օրհնութիւններ ու անէճքներ: Օրհնութիւն կը սրանաք, եթէ լսէք ձեր Տէր Աստուած պատուիրանները, որոնք ես այսօր պարգանում եմ ձեզ, եւ անէճքներ՝ եթէ չսէք ձեր Տէր Աստուած պատուիրանները, որոնք ես այսօր պարգանում եմ ձեզ, շեղուէ՛ք այն ճանապարհից, որ ես ցոյց քուտեցի ձեզ, գնաք պաշտէ՛ք ձեզ անձանօթ օտար աստուածներ: 26 Երբ քո Տէր Աստուածը քեզ քանի այն երկիրը, դէպի ուր անցնում ես Յորդանան գետով, որպէսզի ժառանգես 27 այն, ապա օրհնութիւն առաքիր Գարիգին լեռան վրայ եւ անէճք՝ Գեբաղ լեռան վրայ: Չէ՛ որ դրանք Յորդանան գետի այն կողմում են, Քանանացիների երկրի արեւմտեան ճանապարհի յետում, Գաղգաղի մօտ, բարձր կաղնու 28 մերձակայքում: Եւ դուք անցէ՛ք Յորդանան գետով՝ մտնելու եւ ժառանգելու համար այն երկիրը, որ Տէր Աստուածը 29 քալու է ձեզ որպէս ժառանգութիւն բոլոր օրերի համար: Ժառանգեցէ՛ք այն եւ բնակուեցէ՛ք նրա մէջ: Զգո՛յճ եղէ՛ք, որ կարարէք նրա բոլոր հրամանները եւ կանոնները, որ ես այսօր դնում եմ ձեր առաջ»:

12 «Սրանք են այն հրամաններն ու կանոնները, որոնք դուք հետեւողականօրէն պիտի կարարէք այն երկրում, որը ձեր հայրերի Տէր Աստուածը քալու է ձեզ որպէս ժառանգութիւն: Դրանք պիտի կարարէք այդ երկրի վրայ 2 ձեր կեցութեան բոլոր օրերում: Ոչնչացրէ՛ք բարձր լեռների, բլուրների վրայ ու վարսատր ծառերի քակ գրնուող 3 բոլոր վայրերը, ուր միա ազգերը պաշտել են իրենց կուտքերին, եւ որոնց դուք պիտի քիրանաք: Քարուքանդ արէք նրանց բազմները, ջարդուփշո՛ր արէք նրանց կոթողները, խորքակեցէ՛ք նրանց յուշահիւները եւ կրակի 4 մարմեցէ՛ք նրանց քաշածոյ կուտքերը: Չաստուածների անունները վերացրէ՛ք այդ վայրերից, բայց այդպէս մի՛ 5 վարուէք ձեր Տէր Աստուածն կարամամբ: Նրան պիտի պաշտէք այն քեղում, որ ձեր Տէր Աստուածը պիտի ընքրի ձեր ցեղերից մէկի քարածքում, եւ այն պիտի կոչէք նրա անունով եւ նրա՛ մէջ պիտի բնակեցնէք նրան: Փնտրեցէ՛ք այն 6 եւ մտէ՛ք այնպէս: Այդպէս կը մարուցէք ձեր ողջակէզները, գոհերը, կը քար ձեր քասանորդները, պարգեւները, 7 ձեր ուխտարած, խոսքացած եւ կամատր նուէրները, նաեւ ձեր արջառի ու ոչխարի առաջնածիմները: Դուք եւ ձեր ընքարհիքների անդամները կ'ուտէք ձեր Տէր Աստուածն առջեւ եւ կ'ուրախանաք այն ամէնի համար, ինչ արել էք ձեր 8 ձեռքերով, ինչի համար օրհնել է ձեզ ձեր Տէր Աստուածը: Մի՛ արէք այն ամէնը, ինչ որ այսօր մենք այսքեղ չենք 9 անում. իւրաքանչիւր իրեն հաճելի բանն է անում. եւ մինչեւ այսօր դուք չէք հասել հանգարի ու ժառանգութեան 10 այն երկիրը, որ մեր Տէր Աստուածը քալու է մեզ: Երբ անցնելով Յորդանան գետը՝ բնակուէք այն երկրում, որ մեր Տէր Աստուածը իբրեւ ժառանգութիւն է քալու ձեզ, եւ երբ Նա ձեր շուրջը գրնուող բոլոր թշնամիներից ձեզ ազարի, 11 ու դուք ապրէք ապահով, այն ժամանակ մեր Տէր Աստուածն ընքարած վայրը կը կոչէք նրա անունով եւ այնպէս կը բերէք այն ամէնը, ինչ ես այսօր պարգանում եմ ձեզ, այն է՝ ձեր ողջակէզները, գոհերը, քասանորդները, ձեր 12 ձեռքերին գրնուող նուէրները, քուտքերը եւ ձեր նուիրարբերումները, որ ուխտ էք արել քալ ձեր Աստուածն: Մեր Տէր Աստուածն առջեւ կ'ուրախանաք դուք, ձեր քաղաներն ու աղջիկները, նաեւ ձեր ծառաներն ու աղախիները, ձեր 13 յարկի քակ գրնուող դեպացին, որը ձեզ նման բաժին ու սեփականութիւն չունի: Զգո՛յճ եղի՛ր, որ քո ողջակէզները 14 չմարուցես ուր որ պարահի. քո ողջակէզները կը մարուցես քո քաղաքներից մէկում, այնպէս, ուր կ'ընքրի քո Տէր Աստուածը: Այնպէս կը կարարես այն ամէնը, ինչ այսօր պարգանում եմ քեզ: Որքան ցանկանաս, կարող ես մորթել եւ քո Տէր Աստուածն օրհնութեամբ ուրել այն միսը, որ Նա քուտել է քեզ բոլոր քաղաքներում: Զեզ հեպ բնակուող անմարքուր եւ մարքուր մարդիկ կարող են միասին ուրել այն, ինչպէս ուրում են այժեանն ու եղջերում: 15 Արիւնը, սակայն, չպէտք է ուրել, այլ իբրեւ շուր այն պէտք է գեպին թափէք: Չհամարձակուես քո ցորենի, գինու, իւղի քասանորդը, արջառի ու ոչխարի առաջնածիմը, քո ուխտ արած ամէն ինչը, քո խոսքացած նուէրներն ու ձեռքի 16 ընձանները ուրել քո քաղաքներում: Դու, քո քաղան ու քո աղջիկը, քո ծառան ու քո աղախինը, քո քաղաքներում բնակուող պանդուխտը դրանք կ'ուտէք ձեր Տէր Աստուածն առջեւ, այնպէս, ուր Տէր Աստուածը կ'ընքրի իր համար: 18

Քո Տէր Աստուծո՛ւ առջեւ կ'որախանաս այն ամենի համար, ինչ արել ես քո ձեռքով: Ջգո՛յշ եղիր, որ դեպագուն 19
 չլինի այնքան ժամանակ, քանի դեռ ապրում ես երկրի վրայ: Եթէ քո Տէր Աստուծո՛ւ իր խոստացածի համաձայն 20
 ընդարձակի քո սահմանները, եւ եթէ ցանկանաս միս ուրել ու ասես, թէ՛ «Միս եմ ուզում ուրել», ապա ըստ քո
 ցանկութեան միս կ'ուրես: Իսկ եթէ քեզանից հեռու լինի այն վայրը, որ քո Տէր Աստուծո՛ւ ընտրել է, որպէսզի 21
 իր անունով կոչես այն, ապա Աստուծո՛ւ քեզ փուած արջառններից կամ ոչխարներից կը սորթես, ինչպէս պարտաւորել
 եմ քեզ, եւ ըստ քո ցանկութեան կ'ուրես քո քաղաքներում: Ինչպէս ուրում եմ այժեամն ու եղջերուն, այդպէս էլ 22
 կ'ուրես դա: Քեզ հետ բնակուող անմաքուր ու մաքուր մարդիկ նոյնպէս կարող են ուրել: Ջգո՛յշ եղիր, որ արիւնը 23
 չուրես, որովհետեւ արիւնն անասունի հոգին է: Նոզին մսի հետ չուրես. այն իբրեւ ջուր գետին թափիր, այն մի՛ 24, 25
 կեր, որպէսզի լաւ լինէր դու եւ քեզանից յետոյ գալիք քո սերունդները, եթէ բարի ու հաճելի գործ կատարես քո Տէր
 Աստուծո՛ւ առջեւ: Քո սրբութիւնները, եթէ ունես, քո ուխտած բաները վերցնելով՝ կը գաս այն վայրը, որը քո Տէր 26
 Աստուծո՛ւ կ'ընտրի իր համար, որպէսզի իր անունը յայտնուի այնտեղ: Կ'անես քո ողջակէզները. միսը կը դնես 27
 քո Տէր Աստուծո՛ւ գոհաստեղանի վրայ, գոհի արիւնը կը թափես քո Տէր Աստուծո՛ւ գոհաստեղանի յարակին, իսկ միսը
 կ'ուրես: Ջգո՛յշ եղիր ու լսիր. կը կատարես այն ամենը, ինչ պարգամում եմ քեզ, որպէսզի յախտեանս լաւ լինի քեզ 28
 եւ քո որդիների համար, քանի որ քո Տէր Աստուծո՛ւ առջեւ բարին ու հաճելին ես անում»: «Եթէ քո Տէր Աստուծո՛ւ
 քո առջեւ ազգեր կոտորի, եւ դու նրանց երկիրն իբրեւ ժառանգութիւն ստանալու համար մընես այդ երկիրն ու 29
 նուաճես նրանց, բնակուես նրանց երկրում,՝ ապա զգո՛յշ եղիր, որ քո առջեւ նրանց կոտորուելուց յետոյ չգնաս 30
 նրանց հետքերով, չհետաքրքրուես նրանց կուռքերով ու չասես, թէ՛ «Այս ազգերը ինչ արել են իրենց կուռքերին,
 նոյնն էլ ես անեմ Տիրոջը»: Նոյն կերպ չվարուես քո Տէր Աստուծո՛ւ նկատմամբ, որովհետեւ նրանք իրենց կուռքերի 31
 համար անում են զարշելի բաներ, որոնք արելի են Տիրոջը, որովհետեւ նրանք իրենց փղաներին ու աղջկներին
 յանուն իրենց կուռքերի այրում են կրակի վրայ: Ջգո՛յշ եղիր, որ կատարես այն ամենը, ինչ ես այսօր պարգամում 32
 եմ քեզ: Դրա վրայ ոչինչ մի՛ աւելացրո՛ւ եւ դրանից ոչինչ մի՛ պակասեցրո՛ւ»:

«Եթէ ձեր միջից մի մարգարէ կամ երագահան երեսան գայ եւ քեզ մի նշան կամ հրաշք ցոյց տայ, քեզ ասած 13, 2
 նշանը կամ հրաշքը կատարուի, եւ յետոյ նա ասի՝ «Գնանք պաշտենք ձեզ անձանօթ օրար սպտուածներ», ապա 3
 այդ մարգարէի կամ երագահանի խօսքերը մի՛ լսէք, որովհետեւ Տէր Աստուծո՛ւ փորձում է ձեզ, իմանալու համար,
 թէ ձեր ամբողջ հոգով ու ձեր ամբողջ էութեամբ սիրում էք մեր Տէր Աստուծո՛ւ: Ձեր Տէր Աստուծո՛ւ յետեւից գնացէք, 4
 նրանից երկնչեցէք, նրա պարտաւորանները կատարեցէք, նրա ասածը լսեցէք ու նրան յարեցէք, թող այն մարգարէն 5
 կամ երագահանը մեռնի, որովհետեւ աշխատում է քեզ ապարամբեցնել քո Տէր Աստուծո՛ւ դէմ, որը քեզ դուրս բերեց
 Եգիպտացիների երկրից, քեզ փրկեց սարկութեան երկրից. թող այն մարգարէն մեռնի, քանզի քեզ շեղեց այն
 ճանապարհից, որով քո Տէր Աստուծո՛ւ պարտաւորել էր ընթանալ իր հետ: Դրանով չարը կը վերացնես ձեր միջից: 6
 Եթէ քո հօր կամ մօր կողմից քո եղբայրը, քո փոյն կամ քո աղջիկը, քո ծոցում պատկող կինը կամ անձիդ պէս 6
 սիրելի բարեկամդ գաղտնաբար քեզ ասի՝ «Գնանք պաշտենք քեզ եւ քո հայրերին անձանօթ օրար սպտուածներ»,
 որոնք ձեր շուրջը գտնուող, քեզ մօտիկ կամ քեզանից հեռու ազգերի սպտուածներ են երկրի մի ծայրից մինչեւ 7
 երկրի միւս ծայրը, ապա չհամաձայնուես նրա հետ, չլսես, չհնայես, չգթաս ու չպարսպարես նրան: Ամենուր 8, 9
 կը յայտնես այդ մասին. նախ քո ձեռքը թող բարձրանայ նրան սպանելու համար, որից յետոյ թող բարձրանայ
 ամբողջ ժողովրդի ձեռքը: Քարկոծելով կը սպանէք նրան, որովհետեւ նա ուզում էր քեզ ապարամբեցնել քո Տէր 10
 Աստուծո՛ւ դէմ, որը քեզ դուրս բերեց Եգիպտացիների երկրից՝ սարկութեան փնից: Ամբողջ Իսրայէլն այդ լսելով թող 11
 զարհուրի, եւ ձեր միջից ոչ ոք թող չյանդգնի կատարել նման չար արարք: Եթէ քո Տէր Աստուծո՛ւ բնակուելու համար 12
 քեզ փուած քաղաքներից որեւէ մէկում լսես, թէ՛ «Մեր միջից անօրէն մարդիկ դուրս ելան ու յեղաշրջեցին իրենց 13
 քաղաքի բոլոր բնակիչներին»՝ ասելով, թէ՛ «Գնանք ու պաշտենք մեզ անձանօթ օրար սպտուածներ», ապա կը 14
 քննես, հարցուփորձ կ'անես եւ մանրակրկիտ կը ստուգես նրանց: Եւ եթէ իրօք հաւասարի է, որ այդ սրբապղծութիւնը
 փրկելի է ունեցել ձեր մէջ, ապա սրի հարուածներով կը կոտորէք այդ երկրի բոլոր բնակիչներին, նգովելով կը նգովէք 15
 այդ քաղաքն ու այն ամենը, ինչ կայ այնտեղ եւ նրանց անասունները սրի կը քաշէք: Նրա բոլոր ասարը կը հաւաքես 16
 այդ քաղաքի հրապարակի վրայ եւ քո Տէր Աստուծո՛ւ առջեւ քաղաքն ու նրա ամբողջ ասարը կը հրկիզես: Այդ քաղաքն
 աւերակի թող վերածուի յախտեան եւ այլեւս թող չվերակառուուի: Նրա նգովում իրերից ոչ մի բան չպէտք է 17
 անցնի քո ձեռքը: Տէրը կը մեղմի իր բարկութիւնը, գթառար կը լինի քո նկատմամբ, կ'ողորմի քեզ եւ քեզ կը 18
 բազմացնի այնպէս, ինչպէս երդուել էր Տէրը քո հայրերին: Եթէ լսես քո Տէր Աստուծո՛ւ ձայնը, այսինքն՝ պատես նրա 18
 բոլոր պարտաւորանները, որ ես այսօր պարգամում եմ քեզ, քո Տէր Աստուծո՛ւ առջեւ բարին եւ հաճելին գործած կը 19
 լինես»:

«Դուք ձեր Տէր Աստուծո՛ւ որդիներն էք: Սգի մէջ գտնուելիս ձեր մարմնի վրայ կտրուածքներ չանէք եւ ձեր 14
 ճակարները չխփէք, որովհետեւ դուք ձեր Տէր Աստուծո՛ւ սուրբ ժողովուրդն էք: Ձեր Տէր Աստուծո՛ւ ձեզ է ընտրել, 2
 որ երկրի երեսին գտնուող բոլոր ազգերի մէջ դուք լինէք իրեն պատկանող ժողովուրդը»: «Ամեն մի գարշելի բան 3
 մի՛ կերէք: Սրանք են այն անասունները, որ կարող էք ուրել. արջառ, հօփի ոչխար, արու այծ, եղջերու, այծեամ, 4, 5
 գամէշ, իշայծեամ, այծքաղ, վայրի այծ եւ ընձուղտ: Կ'ուրէք նաեւ թաթը ճեղքուած, կնդակաբաշխ ու որոճացող 6
 բոլոր անասունները: Մի՛ կերէք այն անասունները, որոնք որոճում են, բայց թաթը ճեղքուած կամ կնդակաբաշխ 7
 չեն: Ուղտը, նապաստակն ու ճագարը որոճում են, բայց կնդակաբաշխ չեն, դրանք ձեզ համար անմաքուր են: Խոզը 8
 թէեւ ճեղքուած թաթ ունի ու կնդակաբաշխ է, բայց չի որոճում. ուստի նա ձեզ համար անմաքուր է. մի՛ կերէք նրա 9
 միսը եւ դրանց սարկած դիակին մի՛ մօտեցէք: Սրանք են ջրային այն կենդանիները, որ կարող էք ուրել. կ'ուրէք 10
 ջրային բոլոր այն կենդանիները, որոնք լողակ ու թեփուկ ունեն: Մի՛ կերէք բոլոր այն կենդանիները, որոնք լողակ 11, 12
 ու թեփուկ չունեն. դրանք ձեզ համար անմաքուր են: Բոլոր մաքուր թռչունները կարող էք ուրել: Սրանք են այն 13
 թռչունները, որ չպէտք է ուրել. արծիւ, անգղարծիւ, անգղ, գեղարծիւ, ցիւն եւ այն, ինչ դրանց ցեղակից է, նոյնպէս 14
 եւ որի են այն, ինչ դրան ցեղակից է, ջայլամ, բու, ճայ, արագիլ, կարապ, հողամաղ, քաշահաւ, սոխակ, ագաւ, 15, 16, 17
 հաւալուսն, քաղաղոր եւ այն, ինչ դրանց ցեղակից է, նաեւ՝ յոպոպ եւ ջրջիկ: Թռչող բոլոր զեռունները ձեզ համար 18, 19
 անմաքուր թող լինեն, դրանք մի՛ կերէք: Կ'ուրէք բոլոր մաքուր թռչունները: Ոչ մի սարկած անասունի միս չուր 20, 21

վրէ: Այն կը փաթ ձեր քաղաքներում գրնուող պանդխտին, որ ուրի, կամ էլ կը վաճառէք օտար մարդու, որովհետեւ
 22 դու քո Տէր Աստուծո սուրբ ժողովուրդն ես: Գառը իր մօր կաթի մէջ չեփես»: «Քո սերմանամ բոլոր արմարիքների,
 23 քո դաշտերի բերքի փասանորդը կը յանձնես ամէն փարի: Դա կ'ուրես քո Տէր Աստուծո առջեւ, այն վայրում, որ
 կ'ընտրի քո Տէր Աստուծո, որպէսզի իր անունը յայտնուի այնպէ: Այդպէ կը մատուցես քո ցորենի, գինու, իւրի
 փասանորդը, քո արջառի ու ոչխարի առաջնածինները, որպէսզի սովորես յաւիտեանս երկնչել քո Տէր Աստուծո:
 24 Իսկ եթէ ճանապարհը հեռու է քեզանից, եւ դու չես կարող փանել քո փասանորդը, քանի որ քեզանից հեռու է այն
 վայրը, որ ընտրել է քո Տէր Աստուծո՝ իր անունը հռչակելու այնպէ, նրա՛ համար որ քո Տէր Աստուծո օրհնեց
 25 քեզ, կը վաճառես քո փասանորդը արծաթի դիմաց եւ այդ արծաթը վերցնելով ձեռքդ՝ կը գնաս այն վայրը, որ
 26 կ'ընտրի քո Տէր Աստուծո: Այդ արծաթով կը գնես այն ամէնը, ինչ ինքդ կը կամենաս՝ արջառ, ոչխար, գինի,
 ոգելից խմիչք կամ այն ամէնը, ինչ ինքդ կը կամենաս, կ'ուրես այնպէ քո Տէր Աստուծո առջեւ, եւ կ'ուրախանաք
 27 դու եւ քո որդին: Քո քաղաքներում գրնուող ղեպագուն աջքաթող չանես, որովհետեւ նա ո՛չ բաժին ունի, ո՛չ էլ ժա-
 28 ռանգութիւն քեզ հետ: Երեք փարի անցնելուց յետոյ կ'առանձնացնես այդ փարուայ բերքի բոլոր փասանորդները
 29 եւ կը պահես քո քաղաքներում: Կը գայ ղեպացին, որը ո՛չ բաժին ունի, ո՛չ էլ ժառանգութիւն քեզ հետ, կը գան քո
 քաղաքներում բնակուող եկուորը, որքն ու այրին, կ'ուրեն ու կը կշտանան, եւ քո Տէր Աստուծո կ'օրհնի քո բոլոր
 գործերը»:

15, 2 «Ամէն եօթը փարին մէկ թողութիւն կ'անես: Թողութեան կարգն այս է. եթէ քո մերձատրին պարպք ես փուել, եւ
 նա պէք է վերադարձնի դա, ապա կը զիջես, չես պահանջի դա քո մերձատրից ու եղբօրից, որովհետեւ թողութիւնը
 3 յանուն քո Տէր Աստուծո է: Քեզ պարկանող, բայց օտար մարդու փոխ փրուած բանը կը պահանջես, բայց ինչ որ
 4 եղբայրդ քեզ պարպք է, այն կը զիջես: Թող ձեր մէջ կարիքատրներ չիւնեն, եւ քո Տէր Աստուծո քեզ օրհնի այն
 5 երկրում, որ քեզ է փալու իբրեւ ժառանգութիւն, որպէսզի փրես դրան: Եթէ ամէն կերպ լսես քո Տէր Աստուծո
 6 ձայնը՝ պահես ու կատարես բոլոր պարտութիւնները, որ ես այսօր պարգամում եմ քեզ, քո Տէր Աստուծո կ'օրհնի
 քեզ, ինչպէս խոստացել է քեզ: Շար ազգերի փոխ կը փաս, բայց ինքդ պարպք չես վերցնի, բազում ազգերի կը
 7 փրես, բայց քեզ չեն փրի: Եւ եթէ քո Տէր Աստուծո քեզ փրուած երկրի քաղաքներից որեւէ մէկում քո եղբայրների
 մէջ մէկը կարիքատր լինի, ապա նրանից երես մի՛ թեքիր, քո կարիքատր եղբօր նկատմամբ ժապտութիւն մի՛ արս,
 8 այլ առաքածնն եղիր նրա նկատմամբ, նրան պարպք փոր այնքան, որքան կը խնդրի նա իր կարօտութեան
 9 մէջ: Զգո՛յ՛ եղիր, չիւնի թէ մարդու՛ ծածուկ չար բան լինի եւ ասես, թէ՛ «Մօպ է եօթներորդ փարին՝ թողութեան
 փարին», եւ թշնամաբար նայես կարիքի մէջ գրնուող քո եղբօր վրայ եւ նրան պարպք չտաս: Եթէ նա քո դէմ
 10 բողոքի Տիրոջը, ապա դու մեծ մեղքի փակ կ'ընկնես: Տնոր նրան, պարպք փուր նրան այնքան, որքան անհրաժեշտ
 է: Պարպք փալուց յետոյ մի՛ փրամիր, որովհետեւ դրա համար քո Տէր Աստուծո քեզ կ'օրհնի քո բոլոր գործերում՝
 11 ինչի էլ որ ձեռք փաս: Քանի որ կարիքատրներն անպակաս են լինելու երկրի վրայ, դրա համար էլ այս բանը
 պարտութիւնով՝ ասում եմ. «Քո աղքատ եղբօր եւ քո երկրում փառասպել մարդկանց նկատմամբ առաքածնն
 12 եղիր»: Եթէ երբայեցի քո եղբայրը կամ երբայեցի մի կին վաճառուի քեզ, ապա վեց փարի նա թող ծառայի քեզ,
 13 իսկ եօթներորդ փարում նրան ազատ կ'արձակես քեզնից: Երբ նրան ազատ արձակես, ձեռնունայն չարձակես.
 14 նրան կը փաս քո ոչխարներից, քո ցորենից ու քո հնձանի բարիքից: Ինչպէս որ քո Տէր Աստուծո օրհնեց քեզ,
 15 դու էլ նրան փուր: Յիշիր, որ դու էլ ստրուկ էիր Եգիպտացիների երկրում, եւ քո Տէր Աստուծո քեզ փրկեց
 16 այնպէից: Դրա համար էլ քեզ պարտութիւն եմ, որ կատարես այս բաները: Եթէ ծառան քեզ ասի՝ «Քեզանից
 17 չեմ հեռանայ», քանի որ սիրել է քեզ ու քո ընտանիքը, որովհետեւ նրա համար յարմար է քեզ մօտ մնալը, ապա
 18 կը վարուես քո աղախնի նկատմամբ: Քեզ ծանր թող ջրուայ, եթէ քեզանից ազատ արձակես քո ստրուկներին,
 19 քանի որ նրանք վեց փարի շարունակ վարձկանի վարձով են ծառայել քեզ: Այն ժամանակ ինչ գործ էլ կատարես,
 20 քո Տէր Աստուծո կ'օրհնի քեզ»: «Քո նախիրներում ու հօտերում ծնուած բոլոր առաջին ծնունդների որձերին
 կը նուիրաբերես քո Տէր Աստուծո: Քո առաջնածին եզր գործի չլինես եւ քո հօտերի առաջին ծնունդները չխուզես:
 21 Տարեցարարի դու եւ քո ընտանիքը կ'ուրէք քո Տիրոջ առջեւ այն վայրում, որ կ'ընտրի քո Տէր Աստուծո: Եթէ այդ
 22 անասունը արարատր լինի՝ կաղ, կոյր կամ որեւէ ուրիշ արատ ունենայ, դրան քո Տէր Աստուծո գոհ մի՛ բեր, այլ
 կէր քո քաղաքներում: Այնպէ կ'գրնուող անմաքուր ու մաքուր մարդիկ միասին կարող են ուրել այն, ինչպէս ուրում
 23 են այժեամն ու եղջերում: Արիւնը, սակալեւ, չուրես, այլ իբրեւ ջուր կը թափես գետին»:

16 «Պահիր Կանխոց ամիսը, կատարիր քո Տէր Աստուծո գարիկը, որովհետեւ Կանխոց ամսին, գիշերով դուրս ե-
 2 կաք Եգիպտոսից: Քո Տէր Աստուծո համար կը մորթես գարիկը՝ ոչխարներ ու արջառներ կը գոհես այն վայրում,
 3 որ կ'ընտրի քո Տէր Աստուծո, որպէսզի իր անունը յայտնուի այնպէ: Դրա հետ թթխմորով բան չուրես: Դրա
 4 հետ եօթը օր բաղարջ՝ չարչարանաց հաց կ'ուրես, որովհետեւ փազնապով դուրս եկաք Եգիպտոսից, որպէսզի ձեր
 5 կեանքի բոլոր օրերին յիշէք Եգիպտացիների երկրից ձեր դուրս գալու օրը: Քո բոլոր բնակավայրերում եօթը օր
 թթխմորով բան չերեւայ, եւ մինչեւ յաջորդ առաւօտ չմնայ այն մսից, որ մորթել ես առաջին օրուայ երեկոյեան:
 6 Չհամարձակուես քո գարիկը մորթել քո քաղաքներից մէկում, որոնք քո Տէր Աստուծո փալու է քեզ. գարիկը կը
 7 մայրամուտին, այն ժամանակ, երբ դուրս եկար Եգիպտոսից: Կ'եփես, կը խորովես ու կ'ուրես այն վայրում, որ
 8 կ'ընտրի քո Տէր Աստուծո, եւ վաղ առաւօտեան կը վերադառնաս քո փունը: Վեց օր բաղարջ հաց կ'ուրես, իսկ
 9 եօթներորդ օրը ելքի օրն է՝ քո Տէր Աստուծո փօնը: Այդ օրը ոչ մի գործ չես կատարի, բացի այն գործերից, որ ան-
 10 օրուանից կը սկսես հաշուել եօթը շաբաթ. եւ Շաբաթների փօնը կատարելով քո Տէր Աստուծո համար՝ կը փաս քո ու-
 11 նեցածի չափով, ինչպէս որ քո Տէր Աստուծո օրհնեց քեզ: Դու, քո փուն ու քո աղջիկը, քո ծառան ու քո աղախինը,
 քո քաղաքներում բնակուող ղեպացին ու ձեզ հետ բնակուող պանդուխտը, որքն ու այրին քո Տէր Աստուծո առջեւ
 12 կ'ուրախանաք այն վայրում, որ կ'ընտրի Տէր Աստուծո, որպէսզի իր անունը յայտնուի այնպէ: Յիշիր, որ ստրուկ
 13 էիր Եգիպտացիների երկրում, եւ հեղամուր եղիր, որ կատարես այս պարտութիւնները»: «Տաղաւարահարաց փօնը

կը կարարես եօթը օր, երբ կը հաւաքես քո կալի ու քո հնձանի արգասիքը: Տօնդ կարարելիս կ'որախանար դու, 14
 քո փրան ու աղջիկը, քո ծառան ու քո աղախինը, քո քաղաքներում բնակուող դեւրացին, պանդուխտը, որքն ու
 այրին: Քո Տէր Աստուծո՛ւ համար եօթը օր փօն կը կարարես այն վայրում, որ կ'ընտրի քո Տէր Աստուծո՛ւ: Եթէ քո 15
 Տէր Աստուծո՛ւ օրհնի քո բոլոր բերքը եւ քո ձեռնարկած բոլոր գործերը, այն ժամանակ կ'որախանաս: Քո բոլոր 16
 արական սեռի մարդիկ փարուայ մէջ երեք անգամ՝ Բաղարջակերաց փօնի, Շաբաթների փօնի եւ Տաղաւարահա-
 րաց փօնի ժամանակ պէտք է դէմ յանդիման կանգնեն քո Տէր Աստուծո՛ւ առջեւ այն վայրում, որ կ'ընտրի Տէրը: Ոչ 17
 ոք քո Տէր Աստուծո՛ւ առջեւ դարարկաձեռն չպէտք է երեսայ: Իրաքանչիւրը թող ըստ իր կարողութեան փայ՝ քո 18
 Տէր Աստուծո՛ւ քեզ փուած օրհնութեան համեմատ: «Քո Տէր Աստուծո՛ւ քեզ փուած բոլոր քաղաքներում ըստ ցեղերի 19
 դարատրներ ու օրէնագրեր կը կարգես, որպէսզի ժողովրդին դպրեն արդար դարաստանով, աշտուխին չա-
 նեն ու կաշառք չվերցնեն, որովհետեւ կաշառքը կուրացնում է իմաստուն մարդկանց աչքերը, խեղաթիրում արդար
 մարդկանց խօսքերը: Արդար դար կ'անէք, որպէսզի ապրէք, մտնէք ու ժառանգէք այն երկիրը, որ Տէր Աստուծո՛ւ
 փալու է ձեզ: Ոչ մի փեսակ ծառ մի՛ փնկիր քո Տէր Աստուծո՛ւ գոհաստեղանի մերձակայքում, հեթանոսական նուէրներ 20
 մի՛ ընդունիր, քեզ համար սին մի՛ կանգնեցրու, մի բան, որ արել է քո Տէր Աստուծո՛ւ»:

«Եթէ արջառը կամ ոչխարը որեւէ արար կամ թերութիւն ունենայ, ապա դա մի՛ գոհիր քո Տէր Աստուծո՛ւ համար, 17
 որովհետեւ դա պիղծ է քո Տէր Աստուծո՛ւ առջեւ: Եթէ քո միջակայքում, քո Տէր Աստուծո՛ւ քեզ փուած քաղաքներից 2
 մէկում գտնուի մի փղամարդ կամ կին, որ քո Տէր Աստուծո՛ւ առջեւ չար գործ անի, դրժի նրա ուխտը, գնայ, պաշտի 3
 օտար աստուածներ, երկրպագի նրանց, արեգակին կամ լուսնին կամ երկնքի զարդերից որեւէ մէկին, որոնք ես չեմ
 արփօնել ու յանձնարարել քեզ, ապա խստօրէն հարցովորձ կ'անես: Եթէ իրօք այդպիսի բան եղել է՝ պղծութիւնը 4
 կարարուել է Իսրայէլի մէջ, ապա այդ չար բանը կարարած փղամարդուն կամ կնոջը կը բերես ձեր քաղաքի 5
 դռների մօտ, եւ քարկոծելով կը սպանէք նրանց: Երկու կամ երեք մարդկանց վկայութեամբ պէտք է մեռնի մահուան 6
 դարապարտուածը. մէկ մարդու վկայութեամբ չի կարելի նրան մահուան դարապարտել: Նախ վկաները թող քար 7
 նետեն նրա վրայ՝ սպանելու նրան, ապա՝ ամբողջ ժողովուրդը: Դրանով դու չարը ձեր միջից վերացրած կը լինես:
 Եթէ քո քաղաքներում արիւնահեղութեան, դարարանի վճռի, կռուի, հակառակութեան վերաբերեալ դարական մի 8
 գործում կողմնորոշուել չկարողանաս, ապա վեր կաց ու գնա՝ այն վայրը, որ կ'ընտրի քո Տէր Աստուծո՛ւ, որպէտ
 նա կը յայտնի իր անունը: Կը գնաս դեւրացի քահանաների եւ այդ օրուայ դարատրի մօտ, եւ նրանք գործը 9
 քննելով՝ քեզ կը յայտնեն վճիռը: Այդպէս՝ քո Տէր Աստուծո՛ւ ընտրած վայրում, կ'արձակես այն վճիռը, որ կը յայտնեն 10
 քեզ: Խստօրէն հետեւիր, որ կարարես ճիշտ այնպէս, ինչպէս կարգադրել են քեզ: Կը կիրառես այն օրէնքները 11
 եւ կ'արձակես այն վճիռները, որ նրանք կը հաղորդեն քեզ: Նրանց ասածից ոչ աջ կը շեղուես, ոչ ձախ: Այն 12
 մարդը, որ գոռոզամարտութեան պարճառով կը գործի առանց լսելու քո Տէր Աստուծո՛ւ ծառայող քահանայի կամ այդ
 օրուայ դարատրի ասածը, մահապարտի կ'ենթարկուի: Դրանով դու չարը վերացրած կը լինես Իսրայէլի միջից, 13, 14
 եւ ամբողջ ժողովուրդն այդ լսելով՝ կը վախենայ ու այլես չի գոռոզամարտայ»: «Եթէ մտնես այն երկիրը, որ քո
 Տէր Աստուծո՛ւ փալու է քեզ, ժառանգես այն ու բնակուես նրա մէջ եւ ասես՝ «Մենք էլ առաջնորդ ունենանք մեր 15
 շուրջը գտնուող միւս ազգերի նման», ապա առաջնորդ կը նշանակես նրան, որին կ'ընտրի քո Տէր Աստուծո՛ւ: Քո 16
 իսրայէլացի եղբայրներից քեզ իշխան կը նշանակես: Չհամարձակուես նշանակել օտար մի մարդու, որ քո եղբայրը
 չէ, որպէսզի նա չքազմացնի իր երիվարները եւ ժողովրդին դէպի Եգիպտոս չվերադարձնի, որովհետեւ Տէրն ասել 17
 է, թէ՛ «Այլես նոյն ճանապարհով յետ չէք դառնալու»: Եւ թող նա չքազմացնի իր կանանց թիւը, չզայթակողի 18
 եւ շար արծաթ ու ոսկի չկուրակի: Երբ նա իր իշխանութեան գլուխ անցնի, նրա համար կը գրես այս երկրորդ 19
 օրէնքը այն մարտնում, որի բնօրինակը դեւրացի քահանաների մօտ է: Այդ պարճէնը պէտք է մնայ իշխանի 20
 մօտ, եւ նա իր կեանքի բոլոր օրերին դրանք պէտք է կարդայ, որպէսզի սովորի երկնցել քո Տէր Աստուծո՛ւ, պահի
 այս բոլոր պարտիրանները եւ կիրառի այս օրէնքները՝ նրա համար, որ չնեճամբանայ իր ցեղակիցների մօտ, 20
 պարտիրաններից աջ կամ ձախ չշեղուի, որպէսզի իր ու իր որդիների իշխանութիւնը իսրայէլացիների վրայ երկար
 փնկի»:

«Դեւրացի քահանաները՝ Ղեւիի որդիները, իսրայէլացիների հետ բաժին ու ժառանգութիւն չպէտք է ունենան: 18
 Տիրոջն արուած նուիրաբերումները թող լինեն նրանց բաժինը. դրանք թող ուրեն: Նրանք իրենց եղբայրների մէջ 2
 բաժին չպէտք է ունենան, որովհետեւ Տիրոջն ծառայելն է նրանց բաժինը, ինչպէս որ Տէրն ասել է նրանց: Չոհեր 3
 մարուցող ժողովուրդը իբրես բաժին քահանային պէտք է յարկացնի հետեւեալը. եթէ զոհը արջառ է կամ ոչխար,
 քահանային պէտք է փրօի թեւը, ծնօտներն ու փորը: Նրանց պէտք է փաս նաեւ քո ցորենի, գինու, իղի առաջին 4
 բերքը, քո ոչխարների առաջին խուզից սրացած բուրդը, որովհետեւ Տէրը քո բոլոր ցեղերի միջից Ղեւիին է ընտրել, 5
 որպէսզի նա ու նրա որդիները յաւիտեանս կանգնեն ձեր Տէր Աստուծո՛ւ առջեւ, ծառայեն նրան ու օրհնութիւն փան
 նրա անուամբ: Իսկ եթէ իսրայէլացիներին պարկանող մի քաղաքից գայ այնպէտ բնակուող դեւրացին եւ ըստ 6
 իր ցանկութեան գայ Տիրոջ ընտրած վայրը, որպէսզի Տէր Աստուծո՛ւ առջեւ այնպէտ կանգնած իր դեւրացի բոլոր 7
 եղբայրների նման ծառայի քո Տէր Աստուծո՛ւ, ապա թող ուրի իրեն հասանելիք բաժինը՝ անկախ իր հայրական 8
 ունեցուածքից սրացած եկամտութիւնից»: «Եթէ մտնես Տէր Աստուծո՛ւ քեզ փուած երկիրը, չիւրացնես այդպէտ ապրող 9
 ազգերի գարշելի սովորութիւնները: Չեր մէջ թող չգտնուի այնպիսի մէկը, որն իր փղային կամ աղջկան կրակի 10
 բովից անցկացնի, կախարդութեամբ կամ գուշակութեամբ զբաղուի, թռչուններին նայելով կանխագուշակումներ
 անի, մոգութիւններով զբաղուի, վիուկ կամ սուր մարգարէ լինի, ոգեհարցութեամբ զբաղուի, որովհետեւ Տիրոջ 11, 12
 համար պիղծ է նա, ով զբաղուում է այդպիսի բաներով. այդպիսի գարշելի բաների համար է, որ Տէրը նրանց
 վերացնում է քո միջից: Քո Տէր Աստուծո՛ւ առջեւ կարարեալ պէտք է լինես: Քո ժառանգելիք երկրի մարդիկ 13, 14
 հաւատում են հմայութիւններին ու կախարդութիւններին, բայց քո Տէր Աստուծո՛ւ քեզ այդպէս վարուելու իրաման
 չի փուել: Քո եղբայրների միջից քո Տէր Աստուծո՛ւ ինձ նման մարգարէ պիտի մէջբերեղ հանի, նրան կը լսէք, բանի 15, 16
 որ, երբ Քորբեում հաւաքուել էիք, ձեր Տէր Աստուծո՛ւ խնդրելով՝ ասում էիք. «Այլես չեսենք մեր Տէր Աստուծո՛ւ ձայնը,
 այդ մեծ կրակն այլես չբեսնենք, որպէսզի չմեռնենք»: Այն ժամանակ Տէրն ինձ ասաց. «Ճիշտ է այն ամենը, ինչ 17
 նրանք ասացին. ես նրանց եղբայրներից քեզ նման մի մարգարէ մէջբերել կը հանեն, իմ պարգամները կը դնեն 18

19 նրա բերանը, եւ նա նրանց կ'ասի այն, ինչ եւ կը պատուիրեն նրան: Այն մարդը, որ չի լսի իմ անունից խօսող
 20 մարգարէին, նրանից վրէժ կը լուծեն: Իսկ եթէ մարգարէն յանդգնի իմ անունից ասել այնպիսի բաներ, որ եւ չեն
 21 հրամայել ասել, կամ եթէ խօսի օտար աստուածների անունից, ապա այդ մարգարէն պէտք է մեռնի»: Եթէ ձեր
 22 մտքում ասեք՝ «Ինչպէս իմանանք, թէ Տէրը չի ասել այդ խօսքերը», ապա իմացէ՛ք. եթէ Տիրոջ անունից մարգարէի
 ասածը չի կատարում, չի լինում, ապա դա Տիրոջ ասած խօսքը չէ. մարգարէն ամբարշտութեամբ է խօսել, ուրեմն
 մի՛ թողէք նրան խօսել»:

19 «Երբ քո Տէր Աստուածը կոտորի այն ազգերին, որոնց երկիրը քո Տէր Աստուածը փախու է քեզ, երբ ժառանգես
 2 այն եւ բնակուես նրանց քաղաքներում ու քուրմերում, այն ժամանակ քո Տէր Աստուածը քեզ փրկուած երկրի մէջ երեք
 3 քաղաք կ'առանձնացնես: Նկատի առնելով ճանապարհները, երեքի կը բաժանես քո Տէր Աստուածը քեզ բաժին քո-
 4 րած երկիրը, որպէսզի այդ քաղաքները ապաստան լինեն մարդասպանութիւն կատարած բոլոր մարդկանց համար:
 5 Այդ քաղաքները փախչելով՝ այդպէս ապաստան թող գտնի այն մարդասպանը, որ նախապէս թշնամութիւն չի ու-
 6 նեցել իր այդ մերձատրի նկատմամբ եւ նրան սպանել է աւանդաբար: Ինչպէս, օրինակ՝ նա, ով իր մերձատրի հետ
 մայրու անպատ է մընում ծառ կտրելու, կացնով փայտ կտրելու համար բարձրացնում է իր ձեռքը, եւ կացինը կոթից
 պոկուելով՝ դիպչում է այդ մերձատրին, ու սա մեռնում է: Նա թող փախչի, ընկնի այդ քաղաքներից մէկումսէլը եւ
 6 փրկուի: Այնպէս չի՛նի, որ սպանուածի արիւնակից հարազատը, որի սիրտը այրում է, սպանողին հետապնդի, եթէ
 անգամ ճանապարհը հեռու է, եւ սպանի նրան: Նա մահուան դատաւարութիւնը ենթակայ չէ, որովհետեւ նախա-
 7 պէս նրա նկատմամբ թշնամութիւն չի ունեցել: Դրա համար էլ քեզ պատուիրում են ու ասում հետեւեալը. երեք
 8 քաղաք կ'առանձնացնես քեզ համար: Եթէ քո Տէր Աստուածը ընդարձակի քո սահմանները, ինչպէս Տէրը երդուել
 9 է քո հայրերին, եւ Տէրը քեզ փայ քո հայրերին խոստացած ամբողջ երկիրը, եթէ լսես ու կատարես այսօր քեզ
 հաղորդած իմ բոլոր այս պատուիրանները, այն է՝ սիրես քո Տէր Աստուած, յաւիտեանս ընթանաս նրա ուղիով, ապա
 10 այդ երեք քաղաքներին կ'անելացնես եւս երեք այլ քաղաքներ, որպէսզի քո Տէր Աստուածը քեզ ժառանգութիւն փրկուած
 11 երկրում անմեղ արիւն չթափուի, ձեր մէջ ոչ ոք արիւնապարտ չլինի: Եթէ մէկն արի իր մերձատրին եւ նրա դէմ
 12 դառնի, յարձակուի նրա վրայ, հարուածելով սպանի նրան ու փախչի այդ քաղաքներից մէկումսէլը, ապա նրա
 քաղաքի ձեռքերը պէտք է մարդ ուղարկեն, վերցնեն նրան այնպէսզի ու յանձնեն սպանուածի արեան վրէժը պա-
 13 հանջող հարազատի ձեռքը, որպէսզի նա սպանի նրան: Դու նրան չպէտք է խնայես: Իսրայէլի միջից կը վերացնես
 14 անմեղ արիւնը, որպէսզի լաւ լինի քեզ համար»: «Մի՛ խախտիր քո մերձատրի այն սահմանները, որ քո հայրերը
 15 քեզ ժառանգութիւն են փրկել, եւ որը քո Տէր Աստուածը այդ երկրում քեզ է փրկել իբրեւ սեփականութիւն»: «Ու-
 16 թեւէ մէկի անօրէնութիւնները, յանցանքներն ու կատարած մեղքերն ապացուցելու համար մէկ մարդու վկայութիւնը
 17 փայ մի մարդու մասին եւ մեղադրի նրան անօրէնութեան մէջ, ապա երկուսն էլ, որոնց մէջ հակառակութիւն կայ,
 18 պէտք է կանգնեն Տիրոջ առջեւ, քահանաների առջեւ, այդ օրուայ դատարանների առջեւ, եւ դատարանները պէտք է
 19 արդարութեամբ քննեն գործը: Եթէ հաստատուի, որ վկան սուր վկայութիւն փայլով է մեղադրել իր եղբորը, ապա
 նրա նկատմամբ կը կիրառէք այն պատիժը, որ նա մտադրել էր հասցնել իր եղբորը: Դրանով չարը կը վերացնէք
 20, 21 ձեր միջից: Ուրիշներն այդ լսելով՝ կը վախենան եւ այլեւս չեն յանդգնի այդպիսի չար բան անել ձեր մէջ: Նրան
 մի՛ խնայէք: Կեանքի դիմաց՝ կեանք, աչքի դիմաց՝ աչք, արամի դիմաց՝ արամ, ձեռքի դիմաց՝ ձեռք, ոտքի դիմաց՝
 ոտք»:

20 «Եթէ պատերազմի ելնես քո թշնամիների դէմ եւ փեսնես, որ նրանց նժոյգները, հեծեալներն ու ռազմի դաշտ
 եկած ժողովուրդը թուով քեզանից շատ են, մի՛ վախեցիր նրանցից, որովհետեւ Եգիպտացիների երկրից քեզ դուրս
 2 բերած քո Տէր Աստուածը քեզ հետ է: Երբ հասնի պատերազմելու ժամը, քահանան մօտ գալով՝ թող խօսի ժողովրդի
 3 հետ եւ ասի նրանց. «Լսեցէ՛ք, իսրայէլացիներ, ահա ասիլ դուք այսօր պատերազմի էք ելնում ձեր թշնամիների
 4 դէմ: Ձեր սրբերը թող չթուլանան, մի՛ վախեցէք, մի՛ զարհուրէք ու նրանցից խոյս մի՛ փութէք, որովհետեւ մեր
 Տէր Աստուածը ձեզ հետ գնում է ձեր առջեւից, որպէսզի ձեզ հետ պատերազմելով ձեր թշնամիների դէմ՝ փրկի
 5 ձեզ»: Զօրահաւաք կազմակերպած սպաները թող խօսեն ժողովրդի հետ եւ ասեն. «Այն մարդը, որը նոր փուն
 է կառուցել, բայց բնակարանամուտ չի արել, թող վերադառնայ իր փունը. չի՛նի թէ պատերազմի ժամանակ նա
 6 սպանուի, եւ նրա փոխարէն մի ուրիշ մարդ բնակարանամուտ անի: Այն մարդը, որն այգի է քնկնել, բայց դեռ
 դրա բերքը չի վայելել, թող գնայ ու վերադառնայ իր փունը. չի՛նի թէ պատերազմի ժամանակ սպանուի, եւ նրա
 7 փոխարէն մի ուրիշ մարդ դրա բերքը վայելի: Այն մարդը, որը մի աղջկայ հետ նշանուել է, բայց նրա հետ դեռ չի
 8 ամուսնացել, թող գնայ ու վերադառնայ իր փունը. չի՛նի թէ պատերազմի ժամանակ սպանուի, եւ նրա փոխարէն
 9 մի ուրիշ մարդ ամուսնանայ իր նշանածի հետ»: Սպաները դարձեալ թող խօսեն ժողովրդի հետ եւ ասեն. «Այն
 մարդը, որ վախենում է, թուլասիրտ է, թող գնայ ու վերադառնայ իր փունը, որպէսզի իր եղբորն էլ իր նման վախկոտ
 10 չդարձնի»: Երբ սպաները վերջացնեն ժողովրդի հետ խօսելը, զօրքի հրամանաւարները թող նշանակուեն բանակն
 11 առաջնորդելու համար: Եթէ մօտենաս մի քաղաքի, նախ նրա բնակիչներին խաղաղութեան կոչ կ'անես: Եթէ
 12 խաղաղութիւն ընդունեն եւ քո առջեւ բաց անեն դարպասները, ապա այդ քաղաքի մէջ գտնուող ամբողջ ժողովուրդը
 13 հարկատու եւ հնազանդ թող լինի քեզ: Իսկ եթէ չհնազանդուեն քեզ եւ պատերազմեն քո դէմ, ապա կը պաշարես
 14 քաղաքը, մինչեւ որ քո Տէր Աստուածը այն մտքով քո ձեռքը. եւ դու սրակոտոր կ'անես նրա բոլոր արական սեռի
 15 բնակիչներին, կը խնայես կանանց, ապրանքներն ու բոլոր անասունները: Քաղաքում գտնուող ամէն ինչ ու մնացած
 մարդկանց աւար կը վերցնես եւ կը սեփականացնես քո Տէր Աստուածը՝ քեզ յանձնած թշնամիներից ամբողջ աւարը:
 16 Նոյն կերպ կը վարուես քեզանից շատ հեռու գտնուող բոլոր քաղաքների հետ, որոնք այդ ազգերի քաղաքներից
 17 չեն: Քո Տէր Աստուածը քեզ իբրեւ սեփականութիւն փրկած երկրի քաղաքների բնակիչներից ոչ մէկին կենդանի
 18 չթողնէք, ամբողջապէս ոչնչացրէ՛ք նրանց՝ քեղացիներին, ամորիացիներին, քանանացիներին, փերեզացիներին,
 19 խեւացիներին, յեբուսացիներին եւ գերգեսացիներին, ինչպէս պատուիրել է քո Տէր Աստուածը, որպէսզի սրանք
 ձեզ չստորեցնեն անել իրենց այն բոլոր գարշելի բաները, որ նրանք անում են իրենց չաստուածների համար:
 Դրանով դուք մեղանշած կը լինէք ձեր Տէր Աստուածը առջեւ: Եթէ նստել պաշարել ես մի քաղաք, եւ այն գրաւելու

համար պէտք լինի երկար ժամանակ պատերազմել նրա դէմ, ապա կացնահարելով նրա պողպատու ծառերը չկտրես. դրանց պողից կէր, բայց մի՛ կտրիր. ծառը միթէ դաշտում գտնուող մահող է, որ կարողանայ քեզանից հեռանալով՝ պաշարուածներին միանալ: Կտրիր ու կտրորիր այն ծառը, որ գիպես, թէ պողպատու չէ, այն կտրիր ու կտրարիր՝ 20
 եւ դրանով քո դէմ պատերազմող քաղաքի շուրջը պատնէշ կառուցիր, մինչեւ որ այդ քաղաքը յանձնուի»:

«Եթէ քո Տէր Աստուծոյ իբրեւ ժառանգութիւն քեզ տուած երկրում, դաշտի մէջ ընկած մի սպանուած գտնուի, ու 21
 չիմանան, թէ ով է եղել նրան սպանողը, ապա թող ելնեն քո ծերերն ու քո դարաւորները եւ չափեն սպանուածի 2
 եւ նրա շուրջը գտնուող քաղաքների միջեւ ընկած փարածութիւնը: Սպանուածի վայրին առաւել մօտիկ քաղաքի 3
 ծերերը արջառների միջից թող վերցնեն չբանեցուած ու լուծ չկրած մի երինջ, այդ քաղաքի ծերերն այդ երինջը 4
 թող իջեցնեն սպառաժուար մի ձորի մէջ, ուր ո՛չ վար է արուած, ո՛չ սերմ ցանուած, եւ այդ ձորում ջրակտոր թող անեն
 երինջը: Աւերացի քահանաները, որոնց քո Տէր Աստուածն է ընտրել, որպէսզի կանգնեն նրա առջեւ, օրհնութիւն 5
 փան նրա անուով, թող մօտենան եւ նրանց ասածով վերանան բոլոր վէճերն ու վնասները: Սպանուածին առաւել 6
 մօտիկ գտնուող քաղաքի բոլոր ծերերը իրենց ձեռքերը թող լուսն ձորում ջրակտոր արուած երինջի գլխի վրայ եւ 7
 պատասխան փայլով թող ասեն. «Մեր ձեռքերը չեն թափել այս արիւնը, եւ մեր աչքերը չեն փետել: Տէր, քառութիւն 8
 արա քո փրկած Իսրայէլի ժողովրդին, որպէսզի անմեղ արիւնը Իսրայէլի քո ժողովրդին չվերագրուի «: Դրանով
 նրանք թափուած արեան մեղքից զերծ կը մնան: Այս ձեռով դու ձեր միջից կը սրբես անմեղ արիւնը, եթէ ուզում 9
 ես քո Տէր Աստուծոյ առջեւ բարին ու հաճելին անել»: «Երբ պատերազմի ելնես քո թշնամիների դէմ, եւ քո Տէր 10
 Աստուածը նրանց մարմնի քո ձեռքը, աւար վերցնես նրանց ունեցուածքը՝ եւ գերկարուածների մէջ գեղեցիկ կին 11
 փեսանես, ցանկաս փրանալ նրան ու նրան կին առնել քեզ, ապա նրան կը փանես քո փունը, կ'աճիլես նրա գլուխը, 12
 կը կտրես նրա եղունգները, կը հանես նրա գերութեան զգեստները: Նա թող նստի քո փանը ու մէկ ամիս թող 13
 սուգ անի իր հօր ու մօր համար: Դրանից յետոյ կը մերձենաս նրան, կ'ապրես նրա հետ, եւ նա կը լինի քո կինը:
 Եթէ դու նրանից գոհ չլինես, ապա նրան ազատ կ'արձակես: Նրան արձայթով չվաճառես ու նրան չստորացնես, 14
 քանի որ լլկել ես նրան»: «Եթէ մի փղամարդ երկու կին ունենայ, որոնցից մէկը սիրելի լինի, իսկ միւսն՝ արելի, 15
 եւ նրանք՝ սիրելի ու արելի այդ կանայք, նրա համար որդիներ ծնեն, եւ անդրանիկը լինի արելի կնոջ որդին, ու 16
 երբ վրայ հասնի իր ունեցուածքը որդիներին ժառանգութիւն փայլու օրը, ապա այդ մարդն անպես անելով արելի
 կնոջ անդրանիկ որդուն՝ իրատունք չունի անդրանիկի իրատունքը փայլ իր սիրելի կնոջ որդուն. նա պարտաւոր է 17
 անդրանիկ ճանաչել արելի կնոջ որդուն եւ իր ունեցածից նրան հասանելիք բաժնի կրկնապարիկը փայլ, որովհետեւ
 նա է նրա անդրանիկ որդին, եւ անդրանկութեան իրատունքը նրան է պարկանում»: «Եթէ մէկն ունի անառակ ու 18
 անզգամ որդի, որն իր հօրն ու մօրը չի լսում, որին խրափում են, բայց նա չի անսում նրանց, ապա նրա հայրն 19
 ու մայրը նրան թող փանեն իրենց քաղաքի ծերերի մօտ, իրենց հրապարակի դարպասի առջեւ, եւ ասեն իրենց 20
 քաղաքի մարդկանց. «Մեր այս որդին անառակ է ու անզգամ. նա մեր ասածը չի լսում, որկրամով է ու հարբեցող»:
 Այն ժամանակ այդ քաղաքի մարդիկ բարկոծելով թող սպանեն նրան: Դրանով դուք չարը վերացրած կը լինէք 21
 ձեր միջից, իսկ ուրիշներն այդ լսելով՝ կը վախենան»: «Եթէ մէկը մահուան դատապարտուելու արժանի յանցանք 22
 կատարի, նա մեռնելու արժանի լինի, ու նրան կախեն ծառից, ապա նրա մարմինը ծառի վրայ գիշերը թող չմնայ. 23
 նոյն օրն իսկ կը թաղէք նրան, որովհետեւ Աստուծոյ անիծուած է նա, ով կախուած է ծառից: Մի՛ պղծէք այն երկիրը,
 որ քո Տէր Աստուածը քեզ է փայլա իբրեւ ժառանգութիւն»:

«Չլինի թէ ճանապարհի վրայ փեսան քո իսրայէլացի եղբոր մոլորուած արջառը կամ ոչխարը եւ անպես անես 22
 դրանք. անպարճառ պէտք է վերադարձնես դրանք ու բերես քո եղբոր մօտ: Եթէ քո եղբայրը քեզ մօտիկ վայրում 2
 չի ապրում կամ դու չես ճանաչում նրան, ապա դրանք կը բերես քո փունը. դրանք թող մնան քեզ մօտ, մինչեւ
 որ քո եղբայրը փնտրի դրանք, ու դու վերադարձնես նրան: Նոյն կերպ կը վարուես նրա էջի հետ, նոյն կերպ 3
 կը վարուես նրա զգեստների հետ, նոյն կերպ կը վարուես քո եղբոր կորցրած բոլոր իրերի հետ: Եթէ նա ինչ-որ
 բան կորցնի, ու դու գտնես, չյանդգնես անուշադրութեան մարմնել այն: Երբ կը փեսանես, որ եղբորդ էջը կամ եզը 4
 ընկած է ճանապարհի վրայ, ապա դրանց կողքով անարբեր չանցնես, այլ փորոջն օգնելով՝ ուրքի կը կանգնեցնես
 դրանց: Կինը փղամարդու զգեստ չպէտք է հագնի, իսկ փղամարդն էլ կանացի զգեստ չպէտք է հագնի, որովհետեւ 5
 քո Տէր Աստուծոյ առջեւ պիղծ է նա, ով անում է այդ բանը: Եթէ քո ճանապարհին, քո առջեւ, ծառի թէ գեպնի վրայ 6
 թռչունի ձագերի կամ ձուերի բոյն պատրաստի, եւ մայրը թուխս նստած փաթեցնելիս լինի ձագերին կամ ձուերը, ապա
 մօրը չվերցնես ձագերի հետ. ազատ կ'արձակես մօրը, իսկ ձագերին կը վերցնես քեզ, որպէսզի բարիք գործած 7
 լինես եւ երկրի վրայ երկարակեաց լինես: Նոր փուն կառուցելիս բազրիք կը շինես փանիքի շուրջը, որպէսզի, եթէ 8
 մէկն այնպէտից ընկնի, դու քո փան մէջ սպանութիւն գործած չլինես: Այգուդ մէջ փարբեր սերմեր չցանես, որպէսզի 9
 այգու բերքն ու քո ցանած սերմի բերքը իրար հետ հաւասարապէս չապականուեն: Վար անելիս էջն ու եզը միասին 10
 չլծես: Տարբեր նիւթերից՝ բրդից ու վուշից գործուած հագուստ չհագնես: Ինչ էլ որ հագնես, քո հագած զգեստի չորս 11, 12
 կողմերի վրայ մանուածոյ ծոպեր կը դնես»: «Եթէ մէկը կին առնի՝ ամուսնանայ նրա հետ, բայց արի նրան, նրան 13, 14
 բամբասելով մեղքեր բարդի նրա վրայ, նրա անունը վարկաբեկելով ասի՝ «Այս կնոջ հետ ամուսնացայ, բայց երբ
 մերձեցայ, նրան կոյս չգտայ», ապա աղջկայ հայրն ու մայրը իրենց դստերն առնելով՝ աղջկայ կուսութեան նշանը 15
 թող ցուցադրեն դռան մօտ, ծերերի առջեւ: Աղջկայ հայրը թող ասի ծերերին. «Իմ այս աղջկան կնութեան փունցի 16
 այս մարդուն: Սա նրան արելով՝ բամբասում է ու զրպարտում, թէ՛ Բո աղջկան կոյս չգտայ»: Ահա իմ աղջկայ 17
 կուսութեան նշանները»: Այն ժամանակ այդ քաղաքի ծերերի առջեւ թող բացեն լաթը: Այդ քաղաքի ծերերը թող 18
 կանչեն ու յանդիմանեն այդ մարդուն: Նրանից թող գանձեն հարիւր սիկը, յանձնեն հօրը այն բանի դիմաց, որ նա 19
 վարկաբեկել է իսրայէլացի կոյսի անունը: Նա թող մնայ նրա կինը, եւ փղամարդը երբեք չհամարձակուի լքել նրան:
 Իսկ եթէ ճիշտ լինի նրա ասածը՝ աղջկայ կուսութեան ապացոյց չգտնեն, ապա աղջկան թող բերեն իր հօր դուռը, 20, 21
 եւ քաղաքի բնակիչները բարկոծելով թող սպանեն նրան, որովհետեւ իսրայէլացիների մէջ անպարտի գործ է արել՝
 պտռնկացել է իր հօր փանը: Դրանով դուք ձեր միջից վերացրած կը լինէք չարը: Եթէ գտնուի մի փղամարդ, որ 22
 շնանում է ամուսնացած կնոջ հետ, կը սպանէք երկուսին էլ՝ կնոջ հետ շնացող փղամարդուն ու այդ կնոջը. դրանով
 Իսրայէլի միջից դուք վերացրած կը լինէք չարը: Եթէ քաղաքում մի փղամարդ հանդիպի մարդու հետ նշանուած 23

24 կոյս աղջկայ եւ պառնիկ նրա հետ, ապա երկուսին էլ կը բերէք իրենց քաղաքի դարպասների մօտ եւ քարկոծելով կը սպանէք նրանց. աղջկան կը սպանէք այն բանի համար, որ, դէպքը քաղաքում լինելով, օգնութեան չի կանչել, իսկ փղամարդուն՝ այն բանի համար, որ բռնաբարել է իր մերձաւորի նշանածին: Դրանով դուք չարը վերացրած կը լինէք ձեր միջից: Եթէ փղամարդը դաշտում հանդիպի նշանուած մի աղջկայ եւ բռնութեամբ պառնիկ նրա հետ, ապա կը սպանէք աղջկան բռնաբարած փղամարդուն, իսկ աղջկան ոչինչ չէք անի, քանի որ աղջիկը մահուան արժանի բան չի արել. սա նման է այն դէպքին, երբ մէկը յարձակուում է իր մերձաւորի վրայ ու սպանում նրան: Նա դաշտի մէջ է հանդիպել նրան, նշանուած աղջիկը դիմադրել է, եւ ոչ ոք չի եղել, որ օգնէր նրան: Եթէ մէկը չնշանուած կոյս աղջկայ հանդիպի ու բռնութեամբ պառնիկ նրա հետ, ապա աղջկան բռնաբարող փղամարդը աղջկայ հօրը պէտք է փայ յիսուն երկդրամեան արծաթ, իսկ աղջիկը պէտք է դառնայ նրա կինը: Տղամարդը երբեք չպէտք է յանդգնի լքել նրան: Ոչ ոք իրաւունք չունի ամուսնանալու իր հօր կնոջ հետ եւ այդպիսով երեսան հանելու իր հօր ամօթոյքը»:

23. 2 «Ամորձիքը ճգնած կամ կոպած մարդն իրաւունք չունի Աստուծո ժողովարանը մտնելու: Դոռնկորդին իրաւունք չունի Տիրոջ ժողովարանը մտնելու: Ամոնացին ու մովաբացին իրաւունք չունեն Տիրոջ ժողովարանը մտնելու: 3 Նրանց մինչեւ փասներորդ սերունդը թող յախարեան Տիրոջ ժողովարանը չմտնեն, որովհետեւ Եգիպտոսից դուրս գալու ճանապարհին նրանք հացով ու ջրով ձեզ ընդառաջ չէլան եւ որովհետեւ քո դէմ վարձեցին միջազգայնացի 4 Բեռնի որդի Բաղասամին, որպէսզի սա անիծի քեզ: 5 Բո Տէր Աստուածը, սակայն, չկամեցաւ լսել Բաղասամին, եւ քո Տէր Աստուածն անէծքը վերածեց օրհնութեան, քանի որ քո Տէր Աստուածը սիրեց քեզ: 6 Բո կեանքի բոլոր օրերին, մինչեւ յախարեան նրանց հետ հաշտութեամբ չխօսես: 7 Եղոմայեցուց մի՛ խորշիր, որովհետեւ նա քո եղբայրն է: 8 Եգիպտացուց մի՛ խորշիր, որովհետեւ պանդուխտ էիր նրա երկրում: 9 Նրանց երրորդ սերունդը կարող է մտնել Տիրոջ ժողովարանը»: 10 «Եթէ պարտաւոր մի ելնես քո թշնամիների դէմ, զգուշացիր ամեն փեսակ չար բաներից: 11 Եթէ ձեր մէջ գտնուի մի մարդ, որն իր երազախաբութեան պարճառով անմաքուր է դարձել, ապա թող բանակապետից դուրս ելնի եւ բանակապետի չմտնի: 12 Երեկոյեան նա իր մարմինը պէտք է լուայ ջրով եւ արեւը մայր մտնելու ժամանակ մտնի բանակապետի: 13 Բանակապետից դուրս առանձնացուած մի փեղ պէտք է ունենաս ու այնքան արտաքնոց գնաս: 14 Բո գօտուց կախուած պէտք է ունենաս մի ցից, որպէսզի, երբ արտաքնոց գնաս, դրանով փոս բացես եւ քո աղպերութիւնն այնքան նեղեցիկ չդառնայ: 15 որովհետեւ քո Տէր Աստուածը շրջում է քո բանակապետիում, որպէսզի փրկի քեզ եւ քո թշնամուն քո ներկայութեամբ մաքնի քո ձեռքը: 16 Դրա համար էլ քո բանակապետին մաքուր պէտք է մնայ, քո միջակայքում աղպերութիւն չպէտք է երեսայ, այլապէս Տէրը երես կը թեքի քեզանից»: 17 «Իր փրորջից փախչելով քեզ մօտ եկած սարուկին մի՛ յանձնիր նրա նախկին փրորջը. նա թող բնակուի քեզ հետ ու քեզ հետ 18 փրորջուի այնքան, որ նա յարմար է գտնուի: Նրան ներութիւն մի՛ պարճառէք: 19 Իսրայէլի դուստրերի մէջ բոզ չպէտք է լինի, իսկ Իսրայէլի փղաների մէջ՝ իզացող: 20 Իսրայէլի դուստրերին կռապաշտութեան նուէր չարձնէք, եւ Իսրայէլի փղաներից որեւէ մէկին չընծայաբերէք: 21 Դոռնկի վարձը կամ շնացող փղամարդու գինը որեւէ ուխտ կարարելու համար քո Աստուծո փուն չգրանես, որովհետեւ քո Տէր Աստուծո առջեւ երկուսն էլ պիղծ են: 22 Եո երբօրը վաշխով արծաթ չգրաս, կամ շահ ստանալու ակնկալիքով ու փոխաներով՝ կերակուր: 23 Ամեն ինչ կարող ես փոխ փայ օտարին ու քո եղբօրը, որպէսզի քո Տէր Աստուածը օրհնի քեզ քո բոլոր գործերում այն երկրում, ուր դու մտնելու ես այն ժառանգելու համար: 24 Եթէ ուխտ ես անում քո Տէր Աստուծոն, ապա մի՛ յապաղիր այն կարարել, որովհետեւ քո Տէր Աստուածը պահանջելով պահանջելու է քեզանից, եւ չկարարելու դէպքում մեղք կը բարդես վրայ: 25 Եթէ չես ցանկանում ուխտել, ապա դա մեղք չի համարուի քեզ: 26 Ինչ որ դուրս է գալիս քո շրթունքներից, զգոյշ եղիր, որ անես այնպէս, ինչպէս որ ուխտել ես քո Տէր Աստուծոն: 27 Տո՛ւր այն նուէրը, որ խոստացել ես քո բերանով: 28 Եթէ մտնես քո մերձաւորի արարը, ապա հասկը կարող ես քաղել ձեռքով, բայց քո մերձաւորի արարում մանգաղ չգործածես: 29 Եթէ մտնես քո մերձաւորի այգին, ապա խաղող կարող ես ուրբել մինչեւ յագեցնալ, բայց ամանի մէջ լցնելով չգրանես»:

24 «Եթէ մէկը կին է առնում ու մերձենում նրան, բայց այնպէս է պարտաւոր, որ, նրա մէջ անարգութեան հանգամանք նկատելով, դադարում է նրան սիրելուց, ապա ապահարգանի թող թող գրի, փայ նրա ձեռքը եւ նրան արձակի իր փնից: 3 Եթէ այս կինն ամուսնանայ մի այլ մարդու հետ, եւ վերջին ամուսինն էլ արի նրան, ապա սա էլ թող գրի բաժանուելու թողութիւն, փայ նրա ձեռքը եւ նրան արձակի իր փնից: 4 Եթէ մեռնի նրան կնութեան առած վերջին ամուսինը, ապա նրան արձակող առաջին ամուսինը իրաւունք չունի նրա պղծուելուց յետոյ նրան նորից կնութեան առնելու, որովհետեւ դա պղծութիւն է քո Տէր Աստուծո առջեւ: 5 Մի՛ պղծէք այն երկիրը, որ Տէր Աստուածը ձեզ է փայտ իբրեւ ժառանգութիւն»: 6 «Եթէ մի փղամարդ նոր է ամուսնացել, ապա նա պարտաւոր թող չգնայ. նրա վրայ ոչ մի պարտականութիւն թող չդրուի, ազգայ թող լինի իր փուն մէջ եւ ուրախացնի իր առած կնոջը: 7 Աղօրիքի վերին ու ստորին մասերը գրաւ չվերցնես, որովհետեւ այդպիսով դրա փրորջ կեանքն ես գրաւ վերցրած լինում: 8 Եթէ որեւէ մարդագող իր եղբայրներից՝ իսրայէլացիներից մէկին գողանալով վաճառի, ապա գողը պէտք է մահուան դատապարտուի: 9 Դրանով դուք չարը վերացրած կը լինէք ձեր միջից: 10 Զգուշացիր բորոտութիւնից, հեքամուր եղի՛ր, որ կարարես բոլոր այն օրէնքները, որ քեզ կը հաղորդեն դեպրացի քահանաները, ինչպէս որ ես եմ պարտաւոր ձեզ, որ զգոյշ լինէք: 11 Յիշեցէ՛ք, թէ ձեր Տէր Աստուածը ինչ արեց Մարիամին, երբ դուք Եգիպտոսից ճանապարհ էիք ընկել: 12 Եթէ քո մերձաւորը որեւէ բան է պարտք քեզ, ապա գրաւ վերցնելու համար նրա փունը չմտնես. կանգնի՛ր դրսում, եւ պարտք ունեցող մարդը ինքը թող գրաւը հանի դուրս: 13 Եթէ աղքատ է այդ մարդը, ապա երբ դու գիշերը պառկում ես, նրա գրաւ փունը զգեսպը թող քեզ մօտ չլինի, այլ արեւը մայր մտնելու ժամանակ նրա գրաւը կը վերադարձնես. նա թող պառնիկ իր զգեսպով, օրհնի քեզ, եւ դա քո Տէր Աստուծո առջեւ կարարում բարութիւն թող համարուի: 14 Մի՛ գլացիր վարձ փայ քո աղքատ ու կարիքաւոր եղբայրներին կամ քո քաղաքներում գտնուող եկուորներին. նոյն օրը փոքր նրա վարձը, քանի դեռ արեւը մայր չի մտնել, որովհետեւ նա փնանկ է, եւ դա է նրա յոյսը: 15 Նա քո մասին թող չբողոքի Տիրոջը, եւ քեզ վրայ դա որպէս մեղք թող չբարդուի: 16 Նայերը չպէտք է մեռնեն որդիների փոխարէն, ոչ էլ որդիները պէտք է մեռնեն հայրերի փոխարէն: 17 Ամեն մարդ պէտք է մեռնի իր գործած մեղքերի համար: 18 Եկուորի, որքի ու այրու իրաւունքը մի՛ նորահարիւր, այրու զգեսպները գրաւ մի՛ վերցրու, որովհետեւ սարուկ էիր Եգիպտացիների երկրում, եւ քո Տէր Աստուածը քեզ փրկեց այնպէս: 19 Դրա համար էլ պարտաւորում եմ քեզ կարարել այս բաները: 20 Երբ քո արարը հնձելուց յետոյ խուրձ մոռանաս քո արարում, մի՛ վերադարձիր այն

վերցնելու համար. դա թող պարկանի աղբարին, եկուորին, այրուն ու որբին, որպեսզի քո Տէր Աստուածը քեզ
 օրինի բոլոր այն գործերում, որոնց ձեռնարկում ես: Երբ քաղես քո այգին, քաղից յետոյ ճաքաղ չանես. դա թող
 պարկանի եկուորին, որբին ու այրուն: Յիշիր, որ սարուկ էիր Եգիպտացիների երկրում, որի համար էլ պարուիրում
 եմ քեզ կարարել այս բաները: Եթէ ձիթապտուղ ես քաղում, քաղից յետոյ մի՛ վերադարձիր պտղաքաղ անելու
 համար. դա թող պարկանի եկուորին, որբին ու այրուն: Յիշիր, որ սարուկ էիր Եգիպտացիների երկրում, որի
 համար էլ պարուիրում եմ քեզ կարարել այս բաները»:

«Եթէ վեճ լինի մարդկանց միջեւ, ապա թող դատարան ներկայանան, ու դատ թող լինի: Թող արդարացնեն
 արդարին, իսկ մեղաւորին թող պարժեն: Եթէ մեղաւորը զանաւարութեան է արժանի, ապա նրան թող պաշկեցնեն
 դատարանների առջեւ եւ նրանց առջեւ նրան թող զանաւարեն ըստ նրա մեղաւորութեան՝ քառասուն հարուած, բայց
 ոչ աւելի: Իսկ եթէ նրան դրանից աւելի զանաւարեն, ապա դա քո առջեւ կարարուած անարգանք կը լինի քո եղբոր
 հանդէպ: Կալում աշխատող եզան դունչը չկապես»: «Եթէ եղբայրներն ապրում են միասին, եւ նրանցից մէկը
 առանց զուակ ունենալու մեռնի, ապա մեռած եղբոր կինը օտարի հետ թող չամուսնանայ: Նրա ծոցը թող մընի իր
 ամուսնու եղբայրը, սա թող կին առնի նրան ու ապրի այդ կնոջ հետ: Սրանցից ծնուած երեխան թող գրանցուի
 մահացած եղբոր անունով, որպէսզի նրա անունը Իսրայէլից չջնջուի: Իսկ եթէ եղբայրը չցանկանայ ամուսնանալ
 իր մահացած եղբոր կնոջ հետ, ապա կինը թող դուրս գայ քաղաքի դարպասի մօտ, ծերերի առջեւ եւ ասի. «Իմ
 ամուսնու եղբայրը չի ուզում Իսրայէլի մէջ պահպանել իր եղբոր անունը: Այն ժամանակ իր քաղաքի ծերերը թող
 կանչեն մահացածի եղբորը, խօսեն նրա հետ: Եթէ նա կանգնի ու ասի՝ «Չեմ ուզում ամուսնանալ նրա հետ», ապա
 նրա եղբոր կինը մօտենալով ծերերին՝ նրա ոտքից թող հանի մի կօշիկը, թքի նրա երեսին եւ պարասխան փայլով՝
 ասի. «Այսպէս են վարում այն մարդու հետ, որը վառ չի պահում իր եղբոր փունը»: Նրա անունը Իսրայէլի մէջ թող
 կոչուի՝ բոքկացած մարդու փունը»: «Եթէ երկու մարդ՝ երկու ազգակից իսրայէլացի եղբայրներ կռուեն միմեանց
 հետ, եւ նրանցից մէկի կինը իր ամուսնուն ազատելու նպատակով մօտենայ իր ամուսնու հետ կռուողին եւ ձեռքը
 մեկնելով՝ բռնի նրա ամործիքներից, ապա առանց խղճալու պէտք է կտրես նրա ձեռքը: Տոպրակիդ մէջ նոյն չափի՝
 ծանր ու թեթեւ կշռաքարեր թող չլինեն: Զո փանը նոյն չափսը երկար ու կարճ թող չլինի: Ըշգրիպ ու արդար
 կշռաքարեր պէտք է ունենաս, ճշգրիպ ու արդար չափ ունենաս, որպէսզի երկար ապրես այն երկրում, որ քո Տէր
 Աստուածը իբրեւ ժառանգութիւն է փայլու քեզ, որովհետեւ քո Տէր Աստուածը համար պիղծ է նա, ով վարում է այդ
 կերպ, ով անարդարութիւն է գործում»: «Յիշիր, թէ ինչ արեց քեզ Ամաղէկը, երբ Եգիպտոսից դուրս գալու համար
 ճանապարհ էիր ընկել, թէ ինչպէս ճանապարհին ելաւ քո դէմ, կոտորեց քո բանակի վերջապահներին ու յոգնելու
 պարճառով յետ ընկածներին, երբ դու քաղցած ու յոգնած էիր՝ չվախենալով Աստուծոց: Եւ երբ քո Տէր Աստուածը
 քեզ ազատի քո շրջապատում գրնուող քո բոլոր թշնամիներից այն երկրում, որ քո Տէր Աստուածը վիճակով քեզ է
 փայլու իբրեւ ժառանգութիւն, Ամաղէկի անունը կը ջնջես երկրի երեսից: Տեն, որ չնռնանա սա»:

«Երբ մընես այն երկիրը, որ քո Տէր Աստուածը քեզ է փայլու իբրեւ սեփականութիւն, երբ ժառանգես այն ու
 բնակուես այնտեղ, ապա կը վերցնես քո Տէր Աստուծու քեզ փումած երկրի պտուղների առաջին բերքը, կը լցնես
 զամբիւղի մէջ եւ կը գնաս այնտեղ, ուր կ'ընտրի Տէր Աստուածը, որպէսզի իր անունը յայտնի դարձնի այնտեղ: Կը
 գնաս այդ ժամանակ քահանայութիւն անողի մօտ եւ կ'ասես նրան. «Այսօր գոհութիւն եմ յայտնում իմ Տէր Աստուծուն,
 քանի որ մտայ այն երկիրը, որ Տէրը երդուեց մեր հայրերին, որ մեզ փայ»: Այն ժամանակ քահանան քո ձեռքից
 վերցնելով զամբիւղը՝ այն թող դնի քո Տէր Աստուծու գոհաստեղանի առջեւ: Պարասխան փայլով կ'ասես քո Տէր Աստու-
 ծու առջեւ. «Իմ հայրը թողեց Ասորեստանն ու իջաւ Եգիպտոս, այնտեղ պանդուխտ մնաց սակաւաթիւ մարդկանցով,
 բայց այնտեղ մեծ ազգ դարձաւ, խիստ բազմացաւ: Եգիպտացիները չարչարեցին, ճնշեցին, փաժանակիր աշխա-
 փանքի լծեցին մեզ: Մենք աղաղակ բարձրացրինք դէպի մեր հայրերի Աստուածը, Տէրը լսեց մեր ձայնը, փեսա
 մեր փառապանքները, չարչարանքն ու նեղութիւնը, եւ Տէրն ինքը մեծ գորութեամբ, ամուր ձեռքով ու հզօր բազկով,
 մեծամեծ փեսիքներով, նշաններով ու զարմանահարաշ գործերով մեզ դուրս հանեց Եգիպտոսից, մեզ բերեց այս
 վայրը, մեզ փումեց այս երկիրը, մի երկիր, ուր կաթ ու մեղր է հոսում: Արդ, ահա բերել եմ Տիրոջ ինձ փումած երկրի
 բերքի երախայրիքը, մի երկիր, ուր կաթ ու մեղր է հոսում»: Այնտեղ երկրպագութիւն կ'անես քո Տէր Աստուծու առջեւ,
 այնտեղ կ'ուրախանաք դու, դէպքիցիս ու քեզ մօտ բնակուող պանդուխտը բոլոր այն բարիքների համար, որ քո
 Տէր Աստուածը փումել է քեզ ու քո ընտանիքին: «Երբ քո երկրի բոլոր փասանորդները փաս վերջացնես, երկրորդ
 փարում փասանորդ կը փաս այս անգամ դէպքիցիս, եկուորին, որբին ու այրուն: Նրանք թող ուրեն ու յագնան
 քո քաղաքներում: Այն ժամանակ քո Տէր Աստուծու առջեւ կ'ասես. «Ինչ որ սուրբ էր, իմ փնից դուրս փարայ, ըստ
 Տէր Աստուծու ինձ փումած հրամանների յանձնեցի դէպքիցիս, եկուորին, որբին ու այրուն: Տէր, քո պարուիրաններն
 անպես չարեցի, չնռնացայ: Վշտիս օրերին դրանից չկերայ ու որեւէ պիղծ նպատակի չնուիրեցի, դրանից որեւէ
 մեռելի բաժին չհանեցի: Լսեցի իմ Տէր Աստուծու խօսքը եւ արեցի այնպէս, ինչպէս պարուիրել էիր ինձ, Տէր: Արդ,
 նայիր քո սուրբ բնակութեան վայրից՝ երկնքից, եւ օրհնիր քո ժողովրդին՝ իսրայէլացիներին եւ նրանց փումած քո
 երկիրը, ինչպէս երդուել ես մեր հայրերին, թէ մեզ կը փաս մի երկիր, ուր կաթ ու մեղր է հոսում»: «Այսօր քո Տէր
 Աստուածը քեզ պարուիրում է, որ կարարես այս բոլոր օրէնքներն ու կանոնները. դրանք կը պահէք ու կը կարարէք
 ձեր ամբողջ հոգով ու եութեամբ: Զո Տէր Աստուծուն ընտրիր այսօր, որպէսզի նա քեզ Աստուած լինի. կ'ընթանաք
 նրա ճանապարհով, կը պահպանէք նրա օրէնքներն ու կանոնները՝ կը լսէք նրա ասածը: Տէրն այսօր քեզ ընտրեց,
 որ լինես նրա սեփական ժողովուրդը, ինչպէս որ խոստացել է քեզ, որպէսզի պահես նրա բոլոր պարուիրանները
 եւ բոլոր ազգերից բարձր լինես: Նա քեզ դարձրել է անուանի, բարգաւաճ ու փառաւոր, որպէսզի ըստ իր խոստման
 լինես քո Տէր Աստուծու սուրբ ժողովուրդը»:

Սովսեն ու Իսրայէլի ծերերը պարուիրեցին ու ասացին. «Պահեցէք բոլոր այն պարուիրանները, որ ես այսօր
 պարգամում եմ ձեզ: Երբ անցնէք Յորդանան գետով այն երկիրը, որ ձեր Տէր Աստուածը փայլու է ձեզ, այնտեղ
 մեծամեծ քարեր կը կանգնեցնէք ու կը ծեփէք դրանք: Երբ անցնէք Յորդանան գետով ու մընէք այն երկիրը, որ ձեր
 հայրերի Տէր Աստուածը փայլու է ձեզ, մի երկիր, ուր կաթ ու մեղր է հոսում, ինչպէս խոստացել է ձեր հայրերի Տէր
 Աստուածը, որ փայ ձեզ, ապա քարերի վրայ կը գրէք այս օրէնքի բոլոր պարգամները: Երբ անցնէք Յորդանան

5 գեպով, այսօր իմ պարտիրած այդ քարերը կը կանգնեցնէք Գեբաղ լեռան վրայ եւ դրանք կը ձեփէք: Այնպէղ քո
6 Տէր Ասարծու համար քարէ գոհասեղան կը պարասպես: Դրան երկաթ չպէտք է դիպչի: Չյոկուած քարերով կը
7 պարասպես քո Տէր Ասարծու գոհասեղանը: Դրա վրայ քո Տէր Ասարծու համար ողջակէզներ կը մարուցես: Այնպէղ
8, 9 քո Տէր Ասարծու համար փրկութեան գոհ կը մարուցես, կ'ուրես ու կը կշարանաս այնպէղ, կ'ուրախանաս քո Տէր
10 Ասարծու առջեւ եւ քարերի վրայ խիստ պարզորոշ կը գրես այս բոլոր օրէնքները»: Մովսէսը, քահանաներն ու
11, 12 ղեւարացիները խօսելով բոլոր իսրայէլացիների հետ՝ ասացին. «Լուս մնա ու լսիր, Խորալէ: Այսօր քո Տէր Ասարծու
13 ժողովուրդը դարձար: Լսիր քո Տէր Ասարծու ասածը, կարարիր նրա բոլոր պարտիրաններն ու օրէնքները, որ
14 ես այսօր պարգամում եմ քեզ»: Եւ Մովսէսն այդ օրը ժողովրդին պարտիրելով՝ ասաց. «Ահա անուններն այն
15 ցեղերի, որոնք ժողովրդին օրհնելու համար Յորդանան գետն անցնելուց յետոյ պիտի կանգնեն Գարիգին լեռան վրա.
16 Շմաուն, Ղեւի, Յուդա, Իսաքար, Յովսէփ եւ Բենիամին: Եւ ահա անուններն այն ցեղերի, որոնք ժողովրդին անիծելու
17 համար պիտի կանգնեն Գեբաղ լեռան վրայ. Ռուբէն, Գադ, Ասեր, Զաբուլոն, Դան եւ Նեփթալիմ: Ղեւարացիները
18 պարասխան փախով բարձրաձայն պէտք է ասեն բոլոր իսրայէլացիներին. «Անիծեալ լինի այն մարդը, որը կոփածոյ
19 ու ձուլածոյ կուռք կը պարասպի ու այն կը թաքցնի, քանի որ Տիրոջ համար քանդակագործի ձեռքի աշխարանքը
20 պիղծ է»: Եւ ժողովուրդը պարասխան փախով թող ասի. «Այդպէս թող լինի»: «Անիծեալ լինի այն մարդը, որը
21 կ'անարգի իր հօրը կամ իր մօրը»: Եւ ամբողջ ժողովուրդը թող ասի. «Այդպէս թող լինի»: «Անիծեալ լինի այն
22 մարդը, որը կ'որհարարի եկուորի, որբի ու այրու իրաւունքները»: Եւ ամբողջ ժողովուրդը թող ասի. «Այդպէս թող
23 լինի»: «Անիծեալ լինի այն մարդը, որը կը խախտի իր հարեանի սահմանները»: Եւ ամբողջ ժողովուրդը թող
24 ասի. «Այդպէս թող լինի»: «Անիծեալ լինի այն մարդը, որը կը մոլորեցնի կոյրին ճանապարհի վրայ»: Եւ ամբողջ
25 ժողովուրդը թող ասի. «Այդպէս թող լինի»: Անիծեալ լինի այն մարդը, որը կը պառկի իր հօր կնոջ հետ, քանի որ
26 դրանով բացած կը լինի իր հօր ամօթոյքը»: Եւ ամբողջ ժողովուրդը թող ասի. «Այդպէս թող լինի»: «Անիծեալ լինի
27 այն մարդը, որը կը կենակցի անասունի հետ»: Եւ ամբողջ ժողովուրդը թող ասի. «Այդպէս թող լինի»: Անիծեալ
28 լինի այն մարդը, որը կը պառկի իր հօրենական կամ մօրենական կողմից իր քրոջ հետ»: Եւ ամբողջ ժողովուրդը
29 թող ասի. Այդպէս թող լինի: «Անիծեալ լինի այն մարդը, որն իր մերձատրին կը սպանի նենգութեամբ»: Եւ ամբողջ
30 ժողովուրդը թող ասի. «Այդպէս թող լինի»: «Անիծեալ լինի այն մարդը, որը կաշառք կը վերցնի անմեղ մարդ
31 սպանելու համար»: Եւ ամբողջ ժողովուրդը թող ասի. «Այդպէս թող լինի»: «Անիծեալ լինի այն մարդը, որը չի
պահում այս օրէնքները եւ դրանք չի կարարում»: Եւ ամբողջ ժողովուրդը թող ասի. «Այդպէս թող լինի»:

28 «Եթէ լսէք մեր Տէր Ասարծու ասածները, որ ես այսօր ձեզ եմ պարգամում, այն է՝ հետեւելով նրա պարտիրան-
2 ներին՝ կարարէք դրանք, ապա ձեր Տէր Ասարուածը ձեզ երկրի բոլոր ազգերից անելի բարձր կը դասի: Այս բոլոր
3 օրհնութիւնները կ'իջնեն քեզ վրայ ու կը գրնեն քեզ, եթէ լսես քո Տէր Ասարծու ձայնը: Օրհնեալ կը լինես դու
4 քաղաքում եւ օրհնեալ՝ դաշտում: Օրհնեալ կը լինեն քո որովայնի ծնունդները, քո երկրի բերքը, քո արջառների
5, 6 նախիրները եւ քո ռչխարների հօտերը: Օրհնեալ կը լինեն քո շքեմարաններն ու քո ամբարները: Օրհնեալ կը
7 լինես դու միշտ՝ ելնես թէ մընես: Բո Տէր Ասարուածը քո առջեւ կը կոտորի քո թշնամիներին ու հակառակորդնե-
8 ռին: Նրանք քո դէմ կ'ելնեն մէկ ճանապարհով, բայց եօթը ճանապարհով կը փախչեն քեզանից: Տէրը օրհնութիւն
9 կ'առաքի քեզ, քո շքեմարաններին ու բոլոր այն գործերին, որոնց կը ձեռնարկես այն երկրում, որ քո Տէր Ասարուածը
10 փախու է քեզ: Եթէ լսես մեր Տէր Ասարծու ասածը եւ ընթանաս նրա ճանապարհով, ապա քո Տէր Ասարուածը քեզ
11 իր սուրբ ժողովուրդը կը դարձնի, ինչպէս երդուել է քո հայրերին: Եւ երկրի բոլոր ազգերը կը փեսնեն, որ քո
12 վրայ է դրուած Տիրոջ անունը, ու քեզանից կը վախենան: Բո Տէր Ասարուածը քեզ կը բազմացնի բարիքներով՝ քո
13 որովայնի ծնունդներով, քո երկրի բերքով, քո ռչխարների ծնունդներով այն երկրում, որ քո հայրերի Տէրը երդուել
14 է փալ քեզ երկնքի ու երկրի սրբաշնորհութեան օրհնելու վեր: Տէրը քեզ համար կը բացի իր բարիքների շքեմարանը՝
15 երկնքը, որպէսզի ժամանակին անձրեւ փայ քո երկրին, կ'օրհնի քո ձեռնարկած բոլոր գործերը, փող փոխ կը փաս
16 շար ազգերի, բայց ինքը նրանցից փոխ չես առնի: Եթէ լսես քո Տէր Ասարծու պարտիրանները, որ պահելու եւ
17 կարարելու համար հաղորդում եմ քեզ այսօր, ապա բազում ազգերի վրայ կ'իջխես, բայց քեզ վրայ չեն իջխի: Բո
18 Տէր Ասարուածը քեզ կը դարձնի գլուխ, բայց ոչ պոչ, բարձր կը լինես եւ ոչ թէ՛ ցած: Դու չպիտի խախտես այն խօս-
19 քերը, որ ես պարգամում եմ քեզ այսօր, չպիտի շեղուես ոչ աջ եւ ոչ ձախ, որ չգնաս օտար ասարուածների յետեւից
20 եւ չպաշտես դրանք»: «Իսկ եթէ չլսես քո Տէր Ասարծու ասածը՝ չպահես ու չկարարես նրա բոլոր պարտիրանները,
21 որ ես այսօր պարգամում եմ քեզ, ապա այս անձքները կը թափուեն քո գլխին, կը հասնեն քեզ: Անիծեալ կը
22 լինես դու քաղաքում եւ անիծեալ՝ դաշտում: Անիծեալ կը լինեն քո շքեմարաններն ու քո ամբարները: Անիծեալ՝
23, 24 քո որովայնի ծնունդները, քո երկրի բերքը, քո արջառների նախիրներն ու ռչխարների հօտերը: Անիծեալ կը լինես
25 դու միշտ՝ մընես թէ ելնես թէ մընես: Տէրը քեզ աղքատ ու կարիքաւոր կը դարձնի եւ ձեռնարկած ու ձեռնարկելիք բոլոր
26 գործերդ անյաջողութեան կը մարնի, մինչեւ որ կոտորի քեզ Տէրը, մինչեւ որ քեզ ոչնչացնի իսկոյն քո չար ընթացքի
27 համար, քանի որ դու ինձ լքեցիր: Տէրը մահ կը սփռի քեզ վրայ, մինչեւ որ սպանի ու վերացնի քեզ այն երկ-
28 ռից, ուր մընելու ես այն ժառանգելու համար: Տէրը քեզ կը փանջի փարակուսանքներով, փնտրով եւ սարսուռով,
29 շուրթեամբ ու երկիւղով, խորշակով ու դժգոմութեամբ, եւ սրանք քեզ կը հետապնդեն, մինչեւ որ քեզ կորստեան
30 մարտնէ: Բո գլխի վրայ երկնքը պղնձից կը լինի, իսկ քո փակի երկիրը՝ երկաթից: Տէրը քո արտին անձրեւի
31 փոխարէն փոշի կը թափի, երկնքից քեզ վրայ հող կը թափի, մինչեւ որ քեզ սպանի ու կորստեան մարնի: Տէրը
թշնամիներիդ առջեւ քեզ պարտութեան կը մարնի. դու նրանց դէմ մէկ ճանապարհով կ'ելնես, բայց եօթը ճա-
նապարհով կը փախչես նրանցից: Յրիւ կը գաս երկրի բոլոր թագաւորութիւնների մէջ: Ձեր դիակները երկնքի
թռչունների ու երկրի զագանների կեր կը դառնան, եւ ոչ ոք չի լինի, որ քչի դրանց: Տէրը քեզ կը հիւանդացնի
28 եգիպտացիների խոցով ու թուլութեամբ, սուր քոսով ու բորոտութեամբ, որպէսզի չկարողանաս բուժուել: Տէրը քեզ կը
29 հիւանդացնի մրազարութեամբ, կուրուութեամբ ու ցնորամարութեամբ: Օրը ցերեկով կը խարխափես այնպէս, ինչպէս
կոյրն է իսրայիսական խաարի մէջ, եւ քո ուղիղ ճանապարհը չես գրնի: Այդ ժամանակ յախտեմապէս գրկուած ու
30 կողոպտուած կը լինես, եւ ոչ ոք օգնութեան չի գայ քեզ: Կին կ'առնես, բայց մի ուրիշ փղամարդ նրան կը խլի քե-
31 զանից: Տուն կը շինես, բայց ինքը չես բնակուի նրա մէջ: Այգի կը փնկես, բայց ինքը չես քաղի բերքը: Բո արջառը

կը մորթոյի քո առջեւ, բայց դու չես ուրի դրանից: Քո էշը կը գողանան քեզանից, բայց դու այն յետ չես դարձնի քեզ մօտ: Քո ոչխարը կը մաքրուի քո թշնամու ձեռքը, եւ ոչ ոք չի լինի, որ օգնի քեզ: Քո փղաներն ու աղջիկները օտար ազգի ձեռքը կը մաքրուեն, եւ դու փկարացած կկոցած աչքերով կը նայես նրանց, եւ քո ձեռքը չի հասնի նրանց: Քո երկրի բերքն ու քո ամբողջ վաստակը կ'ուրի քեզ անձանօթ մի ազգ, եւ դու մշտապէս գրկուած ու խորպակուած կը մնաս: Քո փեսած արհաւիրքներից կը ցնորուես: Տէրը ծնկներդ ու սրունքներդ, ուրբերիդ ծայրից մինչեւ գլուխդ անբուժելի խոցերով կը վարակի, եւ դու չես կարողանայ բուժուել: Տէրը քեզ եւ քո ժողովրդի վրայ նշանակուած իշխաններին կը փանի կը յանձնի այնպիսի մի ազգի ձեռքը, որին ոչ դու, ոչ քո հայրերն են ճանաչել, եւ այնքեղ կը պաշտես օտար՝ փայտէ ու քարէ աստուածներ: Չուարճաբանութեան, առակի եւ ծաղրուծանակի նիւթ կը դառնաս բոլոր այն ազգերի մէջ, որոնց կը յանձնի քեզ Տէրը: Շաք սերմ կը ցանես արքում, բայց քիչ բերք կը հաւաքես, որովհետեւ մորեխը պիտի ուրի այն: Այգիներ կը փնկես ու կը մշակես, բայց գինի չես խմի, ուրախութիւն չես ունենայ դրանից, որովհետեւ որդը կերած կը լինի այգիդ: Քո բոլոր սահմաններին ձիթենիներ կը լինեն, բայց խղով չես օծուի, որովհետեւ քո ձիթենիներն իրենց բերքը թափած կը լինեն: Տղաներ ու աղջիկներ կը ծնես, բայց նրանք քոնը չեն լինի, որովհետեւ գերութեան մաքրուած կը լինեն: Քո բոլոր փնկած ծառերն ու հողի բերքը թրթուրը կ'ուրի: Քեզ մօտ բնակուող եկուորը քեզանից աւելի կը բարձրանայ, իսկ դու գնալով կ'իջնես: Նա քեզ փող փոխ կը փայ, իսկ դու չես կարողանայ նրան փոխ փայ: Նա գլուխ կը լինի, իսկ դու՝ պոչ: Քեզ վրայ կ'իջնեն այս անէծքները, կը հալածեն քեզ, մինչեւ որ կոտորեն, ոչնչացնեն քեզ, քանի որ չստեցիր քո Տէր Աստուծո՛ւ ասածը՝ չպահեցիր նրա այն պատուիրաններն ու օրէնքները, որ նա պատուիրեց քեզ: Քեզ ու քո սերնդի վրայ յախտեան նշաններ ու զարմանահրաշ գործեր կը լինեն ի դիմաց այն բանի, որ քո Տէր Աստուծո՛ւ ուրախութեամբ ու անկեղծ սրբով չպաշտեցիր, հակառակ ամէն ինչի շարութեան: Դրա համար էլ ամէն փեսակ սովի, ծարաւի, մերկութեան ու աղքատութեան մէջ կը ծառայես քո թշնամիներին, որ Տէրը կ'ուղարկի քո դէմ: Նա երկաթէ լուծ կը դնի քո վզին, մինչեւ որ ոչնչացնի քեզ: Ինչպէս արծիւն է խոյանում, այնպէս էլ հեռու վայրերից՝ երկրի չորս ծագերից Աստուծո՛ւ քո դէմ կը հանի մի ազգ, որի լեզուն չես հասկանայ: Այդ ազգը կը լինի դէմքով լայիւր, ծերերին չի խնայի, մանուկներին չի խղճայ: Նա կ'ուրի քո հօտերից ծնուած անասուններին եւ քո երկրի բերքը: Նա կը խլի քո ցորենը, գինին, խղը, կը վերցնի քո արջառների նախիրներն ու ոչխարների հօտերը, մինչեւ որ կորստեան մաքնի քեզ: Քեզ կը ճնշի քո բոլոր քաղաքներում, մինչեւ որ փապալուեն քո բարձր պարիսպներն ու ամրութիւնները, որոնց վրայ յոյս ես դրել քո ամբողջ երկրում: Քեզ կը ճնշի քո բոլոր այն քաղաքներում, որ քո Տէր Աստուծո՛ւ փրկել է քեզ: Քո թշնամու քեզ պարճառած փառապանքի ու նեղութեան ժամանակ կ'ուրես քո որովայնի ծնունդները՝ Տիրոջ քեզ փրկած քո փղաների ու աղջիկների միւր: Ձեր մէջ գրնուող ամենափափկակեաց եւ քնքուշ փղամարդը չար աչքով պիտի նայի իր եղբորը, իր ծոցում պառկող կնոջն ու ողջ թողած իր որդիներին, որպէսզի նրանցից ոչ մէկին չտայ իր կերած որդիների միջ: Այսպէս պիտի վարուի նա, որ քո անձկութեան եւ նեղութեան մէջ, որոնցով պիտի նեղեն քեզ քո թշնամիները քո բոլոր քաղաքներում, նրան ուրելու ոչինչ պիտի չմնայ: Ձեր մէջ գրնուող ամենափափկակեաց եւ քնքուշ կինը, որը քնքուշ ու փափկակեաց լինելու պարճառով փորձ իսկ չի արել երկրի վրայ ուրքով թայլելու, չար աչքով պիտի նայի իր ծոցում գրնուող ամուսնուն, իր փղային ու աղջկան, պիտի խորովի եւ ուրի իր միջից ընկած ընկերքն ու իր իսկ ծնած զաւակին: Ջրկուած լինելու պարճառով նա բոլորից կը թաքցնի դա իր անձկութեան եւ նեղութեան մէջ, որովհետեւ թշնամին քո բոլոր քաղաքներում քեզ փառապանք է պարճառելու: Եթէ յանձն չառնէք կարարել այս գրքում գրուած օրէնքների բոլոր խօսքերը՝ չվախենաք ձեր Տէր Աստուծո՛ւ պատուական ու սքանչելի անունից, ապա Տէրը նոր նշաններով՝ մեծ ու զարմանալի հարուածներով, խոր ու խիստ ցաւերով կը պատուհասի քեզ ու քո սերնդին: Նա քեզ կը հիւանդացնի եգիպտացիների բոլոր վարս հիւանդութիւններով, որոնցից սուսկում էիր, եւ որոնք բուն կը դնեն քո մէջ: Օրէնքների այս գրքում գրուած բոլոր հիւանդութիւններն ու արհաւիրքները Տէրը կը թափի քո գլխին, մինչեւ որ ոչնչացնի քեզ: Թէեւ երկնքի սալերի չափ շաք էիք, բայց սակաւաթիւ կը մնաք, որովհետեւ չստեցիք ձեր Տէր Աստուծո՛ւ ասածը: Տէրն ինչպէս որ ուրախանում էր ձեր մէջ ձեզ բարութիւն անելով ու ձեզ բազմացնելով, Տէրը նոյն ձեռով կ'ուրախանայ ձեր մէջ ձեզ կոտորելով. եւ դուք կը վերանաք այն երկրից, ուր մտնելու էք այն ժառանգելու համար: Քո Տէր Աստուծո՛ւ քեզ կը ցրի բոլոր ազգերի մէջ՝ երկրի մի ծայրից մինչեւ միւս ծայրը, եւ դու այնքեղ կը պաշտես քեզ ու քո հայրերին անձանօթ փայտէ ու քարէ օտար աստուածներ: Այդ ազգերի մէջ էլ հանգստութիւն չի փայ քեզ, եւ քո ուրբերը կանգնելու քեզ չեն ունենայ: Այնքեղ նա քեզ կը փայ քո քիտր սիրտ, արքատաթոր աչքեր ու հիւծուած մարմին: Քո աչքերի առաջ քո կեանքը մազից կախուած կը լինի, գիշեր ու ցերեկ կը զարհուրես ու վաբահ չես լինի քո կեանքի համար: Քո սրտի սպրած վախի ու քո աչքերի փեսած դէպքերի պարճառով առաւօտները կ'ասես. «Ե՛րբ է երեկոյ լինելու», իսկ գիշերները կ'ասես. «Ե՛րբ է առաւօտ լինելու»: Եւ Տէրը այդպէղից նաւերով, հազարաւոր զօրքերով քեզ կը վերադարձնի Եգիպտոս այն նոյն ճանապարհով, որն այլեւ չէիք փեսնելու: Այնքեղ ձեր թշնամիներին իբրեւ սպրով ու աղախին կը վաճառուէք, բայց ոչ ոք ձեզ չի գնի»:

Սրանք են ուխտի այն խօսքերը, որ Տէրը պատուիրեց Մովսէսին Մովաբի երկրում հաղորդել իսրայէլացիներին, բացի այն ուխտից, որ հաղորդել էր նրանց Քորէբում: Մովսէսը կանչելով բոլոր իսրայէլացիներին՝ ասաց. «Դուք ինքներդ փեսաք այն ամէնը, ինչ ձեր առաջ արեց Տէրը Եգիպտոսում փարաւոնի, նրա ծառաների ու նրա ամբողջ երկրի նկարմամբ՝ անուր ձեռքով ու հզօր բազկով կարարուած այն մեծամեծ փորձանքները, նշաններն ու զարմանահրաշ գործերը, որոնց ականաքեղ եղաք դուք: Ձեր Տէր Աստուծո՛ւ մինչեւ այսօր ձեզ ոչ միւրք փրկեց, որ գիտենաք, ոչ աչքեր, որ փեսնէք, ոչ ականք, որ լւէք: Քառասուն փարի նա ձեզ փարաւ անապարով: Ոչ ձեր զգեստները հնացան, ոչ ձեր ուրբերի կոշիկները մաշուեցին: Նաց չկերաք եւ գինի ու օղի չխմեցիք, որպէսզի համոզուէիք, որ ես եմ ձեր Տէր Աստուծո՛ւր, եւ եկաք մինչեւ այս վայրը: Մեր դէմ պատերազմի ելան Եսեբոնի թագաւոր Սեռուրը, Բասանի թագաւոր Օգը: Նարուածեցինք նրանց ու գրաւեցինք նրանց երկիրը: Ռուբէնի, Գադի ցեղին ու Մանասէի կէս ցեղին իբրեւ սեփականութիւն փրկեցի այն: Նեպտեցէք, որ կարարեք այս ուխտի բոլոր խօսքերը, որպէսզի իմանաք այն ամէնը, ինչ պիտի անէք: Ձեր Տէր Աստուծո՛ւ առջեւ այսօր, սհա, կանգնած էք դուք բոլոր՝ ձեր ցեղապետները, ձեր ծերերը, ձեր դարաւորները, ձեր օրէնագետները, Իսրայէլի բոլոր փղամարդիկ,

29
2
3
4
5
6
7
8
9
10

11, 12 ձեր կանայք ու ձեր որդիները, ձեր մէջ բնակուող եկուորը, ձեր փայտահարից մինչև ձեր ջրկիրը, որպէսզի ձեր
 13 Տէր Աստուծոյ ուխտի մէջ մտնէք եւ դա հաստատուէք նրա նգովքներով, որ ձեր Տէր Աստուծոյ ուխտեց ձեզ այսօր,
 14 որպէսզի ձեզ դարձնի իր ժողովուրդը, եւ Նա լինի ձեզ համար Աստուած, ինչպէս ասել է եւ ինչպէս երդուել է ձեր
 15 հայրերին՝ Աբրահամին, Իսահակին ու Յակոբին: Ես ոչ միայն ձեզ համար եմ անում այս ուխտերն ու այս նգովք-
 16 ները, այլև նրանց համար, ովքեր այսօր մեզ հետ են՝ մեր Տէր Աստուծոյ առջեւ, նաեւ նրանց համար, ովքեր այսօր
 17 մեզ հետ չեն: Դուք ինքներդ էլ գիտէք, թէ ինչպէս ապրեցինք Եգիպտացիների երկրում, թէ ինչպէս անցանք այն
 18 ազգերի միջից, որոնց երկրով անցաք դուք: Դուք փեսաք նրանց զարշելի գործերն ու նրանց կուռքերը, նրանց
 19 մօտ գտնուող փայտէ, քարէ, արծաթէ ու ոսկէ իրերը: Ձեր մէջ թող չգտնուի փղամարդ կամ կին, ազգ կամ ցեղ,
 20 որի միտքը իր Տէր Աստուծոյ շեղուած լինելով՝ գնայ ու պաշտի այդ ազգերի կուռքերը: Ձեր մէջ ոչ մէկը բուսած
 21 դառն ու դաժան արմար չլինի: Եթէ լինի մէկը, որ, լսելով այս նգովքի պարգաւները, մտածի ու ասի՝ «Թողութիւն
 22 թող լինի ինձ, հակառակ որ ես իմ մտքով եմ ընթանում», այդ դէպքում մեղաւորն անմեղին կորստեան կը
 23 մատնուի: Աստուած չի ուզեցնում ներել նրան, այլ կը բողբոջուեն նրա բարկութիւնն ու նախանձը այդ մարդու վրայ,
 24 նրա վրայ կը թափուեն այս օրէնքների գրքում գրուած այս ուխտի բոլոր նգովքները, եւ Տէրը նրա անունը կը ջնջի
 25 երկրի վրայից: Ըստ այս օրէնքների գրքում գրուած այս ուխտի բոլոր նգովքների, Տէրը նրան կը մեկուսացնի
 26 բոլոր իսրայէլացիներից, որպէսզի չարիք հասցնի նրան: Եւ միւս ազգերը, ձեզանից յետոյ եկող ձեր որդիները,
 27 հեռու երկրներից եկած օտարները, փեսնելով այդ երկրում փրոտող արհաւիրքները, նրանց վրայ Տիրոջ ուղարկած
 28 հիւանդութիւնները, կ'ասեն. «Ծծումբ ու այրող աղ կայ այնտեղ: Ոչ մի բան չի ցանուի նրա հողի մէջ ու չի բուսնի,
 29 եւ ոչ մի դալար բոյս չի բարձրանայ այդ հողից: Երկիրը լինելու է Մողոմի ու Գոմորի, Ագամայի ու Սեբոյի մի նման,
 30 որոնք Տէրը կործանեց սրբամտութեամբ ու բարկութեամբ»: Բոլոր ազգերը կ'ասեն. «Ինչո՞ւ Տէրը այդպիսի պատու-
 31 հաս բերեց այդ երկրի գլխին, ի՞նչ է նրա խոր գայրոյթի եւ այդ բարկութեան պատճառը»: Պատասխան կը փոխ
 32 կ'ասեն. «Որովհետեւ դրժեցին իրենց հայրերի Աստուծոյ ուխտը, որ Տէրը արել էր նրանց հայրերի հետ, երբ նրանց
 33 դուրս էր բերում Եգիպտացիների երկրից: Նրանք գնացին պաշտեցին օտար աստուածներ, երկրպագեցին դրանց,
 34 որոնց չգիտէին. եւ Աստուած դրանք չէր սահմանել նրանց համար: Տէրը սրբամտութեամբ բարկացաւ այդ երկրի
 35 վրայ՝ դրա վրայ թափեց այդ օրէնքների մատնանի մէջ գրուած այս ուխտի բոլոր նգովքները: Տէրը շատ խիստ
 36 բարկութեամբ, սրբամտութեամբ ու գայրոյթով նրանց դուրս բերեց իրենց երկրից եւ նրանց մինչեւ այսօր նեղել
 37 է օտար երկիր»: Գաղտնի բաները մեր Տէր Աստուծուն են, իսկ յայտնիները՝ մեզ ու մեր որդիներին յաւիտեան,
 38 որպէսզի կատարենք այս օրէնքների բոլոր խօսքերը»:

30 «Եթէ քեզ հասնեն իմ հաղորդած այս բոլոր պարգաւները՝ օրհնութիւնները կամ անէծքները, եւ հոգուդ մէջ
 1 յիշես դրանք այն բոլոր ազգերի մէջ, ուր Տէրը քեզ ցրելու է, դառնաս դէպի քո Տէր Աստուծոյ, քո ամբողջ հոգով
 2 ու էութեամբ լսես նրա խօսքը այն բոլոր գործերում, որ ես հաղորդում եմ քեզ այսօր, ապա Տէրը կը ների քո
 3 բոլոր մեղքերը, կ'ողորմի քեզ եւ դարձեալ ի մի կը հաւաքի քեզ բոլոր այն ժողովուրդների միջից, որոնց մէջ ցրել էր
 4 քեզ: Եթէ դու ցրիւ ես եկել երկրի մի ծայրից մինչև միւս ծայրը, այդպէսզի էլ կը հաւաքի քեզ քո Տէր Աստուծոյ:
 5 Այնպէսզի կը վերցնի քեզ քո Տէր Աստուծոյ եւ քո Տէր Աստուծոյ քեզ կը բերի քո հայրերի ժառանգած երկիրը: Կը
 6 ժառանգես այն, քեզ համար լաւ կը լինի, եւ Աստուած քեզ քո հայրերից փասնապարհիկ ատելի կը բազմացնի: Տէրը
 7 կը մաքրի քո ու քո սերնդի սիրտը, որպէսզի քո Տէր Աստուծոյ սիրտս քո ամբողջ հոգով ու էութեամբ, որպէսզի ապրէք
 8 դու եւ քո սերունդը: Այն ժամանակ քո Տէր Աստուծոյ այս նգովքները կը թափի քեզ հալածող քո թշնամիների ու
 9 քեզ ապողների գլխին: Դու շուռ կը գաս, կը լսես քո Տէր Աստուծոյ խօսքը եւ կը կատարես նրա պարտաւորանքները,
 10 որոնք ես այսօր պարգաւում եմ քեզ: Քո Տէր Աստուծոյ քո որովայնի ծնունդներով, քո երկրի բերքով ու քո
 11 անասունների ծնունդներով յաջողութիւն կը պարգեւի քեզ քո ձեռնարկած բոլոր գործերում: Քո Տէր Աստուծոյ
 12 դարձեալ կ'որախանայ քեզ բարութիւն անելով, ինչպէս քո հայրերի համար էր ուրախացել, եթէ լսես քո Տէր
 13 Աստուծոյ ասածը՝ պահես ու կատարես այս օրէնքների գրքում գրուած նրա բոլոր պարտաւորանքները, նրա օրէնքներն
 14 ու նրա կանոնները, քո Տէր Աստուծոյ վերադառնա քո ամբողջ հոգով ու էութեամբ: Այն պարտաւորանքները, որոնք
 15 այսօր ես պարգաւում եմ քեզ, ոչ դժուար են, ոչ էլ՝ քեզ անմաքչելի: Դրանք ոչ երկնքում են, որ ասես, թէ՛ «Մեզանից
 16 ո՞վ կ'ելնի երկնք, որ վերցնի դրանք, որ լսենք եւ կատարենք», ոչ էլ՝ ծովի միւս ափին, որ ասես, թէ՛ «Ո՞վ պիտի
 17 անցնի ծովի միւս կողմը, որ մեզ համար վերցնի դրանք, մեզ համար կարողայ, եւ մենք կատարենք»: Քեզ չափազանց
 18 մօտիկ է այդ խօսքը. քո բերանում, քո սրտում է, եւ դու ի վիճակի ես կատարելու այդ: Այսօր, սիս, քո առջեւ եմ
 19 դնում կեանքն ու մահը, բարին ու չարը: Եթէ լսես մեր Տէր Աստուծոյ պարտաւորանքները, որ ես այսօր պարգաւում
 20 եմ քեզ՝ սիրես քո Տէր Աստուծոյ, ընթանաս նրա ճանապարհներով, պահես նրա օրէնքները, նրա պարտաւորանքներն
 21 ու նրա կանոնները, կ'ապրէք ու բազմամարդ կը լինէք, եւ քո Տէր Աստուծոյ քեզ կ'օրհնի ամբողջ երկրում, ուր
 22 կը մտնես այն ժառանգելու համար: Իսկ եթէ քո միտքը փոխես, չհնազանդուես, մոլորուելով երկրպագես օտար
 23 աստուածների ու պաշտես դրանք, ապա այսօր քեզ յայտնում եմ, որ կը կորչէք, երկար չէք մնայ այն երկրում, ուր
 24 դուք կ'անցնէք Յորդանան գետը կտրելով՝ այն ժառանգելու համար: Երդում եմ ձեզ երկնքով ու երկրով, որ ձեր
 25 առջեւ եմ դնում կեանքն ու մահը, օրհնութիւններն ու անէծքները: Ընտրի՛ր կեանքը, որպէսզի ապրէք դու եւ քո
 26 սերունդը: Պէտք է սիրես քո Տէր Աստուծոյ, լսես նրա ասածը, կատարած մնաս նրան, որովհետեւ ես է քո կեանքն ու
 27 քո երկարակեցութիւնը, որպէսզի բնակուես այն երկրում, որ Տէրը երդուեց քո հայրերին՝ Աբրահամին, Իսահակին
 28 ու Յակոբին, որ կը փայ նրանց»:

31, 2 Մովսէսը բոլոր իսրայէլացիներին այս բաները հաղորդելուց յետոյ նրանց ասաց. «Այսօր ես հարիր քսան փա-
 3 ռեկան եմ, այլեւս չեմ կարող ոչ գնալ, ոչ գալ: Տէրն ինձ ասել է՝ «Յորդանան գետից այն կողմ չանցնես»: Քո Տէր
 4 Աստուծոյ, որ ընթանում է քո առջեւից, Նա՛ պիտի վերացնի քո առջեւից այդ ազգերին, եւ դու պիտի փրկես նրանց:
 5 Յետոյն պիտի առաջնորդի քեզ, ինչպէս ասել է Տէրը: Տէրը նրանց հետ պիտի վարուի այնպէս, ինչպէս վարուեց
 6 Մեհոնի ու Օգի հետ՝ Յորդանան գետի այն կողմում գտնուող ամորհացի երկու թագաւորների ու նրանց երկրի հետ,
 7 որ կտորոքէ նրանց: Տէրը նրանց պիտի յանձնի ձեր ձեռքը, եւ դուք նրանց հետ պիտի վարուէք այնպէս, ինչպէս
 8 պարտաւորել եմ ձեզ: Քանզի եղիր ու գորացիր, մի՛ երկնջիր ու մի՛ վախեցիր, մի՛ զարհուրիր նրանց ներկայութիւնից,

քանի որ քո Տէր Աստուածն ինքը պիտի գնայ ձեր առջեւից, ձեր մէջ: Նա չի լքելու ձեզ ու չի անպետելու ձեզ»: Մովսէսը կանչեց Յեսուիւն ու բոլոր իսրայէլացիների առջեւ ասաց նրան. «Քաջ եղիր ու զօրացիր, որովհետեւ այս 7
 ժողովրդին առաջնորդելով՝ դու պիտի մտնես այն երկիրը, որ ձեր հայրերի Տէրը երդուեց քեզ նրանց, եւ դու պիտի նրանց սեփականութեան տէր դարձնես: Բո առջեւից գնացող Տէրը չի լքելու եւ չի անպետելու քեզ: Մի՛ երկնջիր, մի՛ 8
 վախեցիր»: Մովսէսն այս օրէնքների բոլոր խօսքերը գրեց մատենում, այն փուեց քահանաներին՝ Տիրոջ ուխտի 9
 փապանակը ուսամբարձ փանող Ղեւիի որդիներին եւ իսրայէլացի ծերերին: Մովսէսն այդ օրը նրանց պատուիրե- 10
 լով՝ ասաց. «Եօթը փարի յետոյ՝ թողութեան փարում, Տաղաւարահարաց փոնին, երբ ամբողջ Իսրայէլը հաւաքուի, 11
 որպէսզի Տիրոջ ընտրած վայրում հանդիպէք ձեր Տէր Աստծուն, այս օրէնքները կը կարդաք իսրայէլացիների առջեւ, նրանց ականջին, երբ ժողովուրդը՝ փղամարդիկ, կանայք, երեխաներն ու ձեր քաղաքներում գտնուող եկուորները 12
 հաւաքուած կը լինեն, որպէսզի լսեն ու սովորեն երկնջել մեր Տէր Աստծուց եւ սովորեն կարարել այս օրէնքի բոլոր պարգամները: Նրանց անպետեակ որդիները թող լսեն ու սովորեն երկնջել մեր Տէր Աստծուց այդ երկրում ապրելու 13
 բոլոր օրերին, այն երկրում, որ Յորդանան գետով անցնելով՝ պիտի ժառանգէք դուք»: Տէրն ասաց Մովսէսին. «Ահա 14
 մօտեցան քո մահուան օրերը: Կանչիր Յեսուիւն, կանգնեցէք վկայութեան խորանի դռանը, որպէսզի պատուէր փամ նրան»: Մովսէսն ու Յեսուն գնացին դէպի վկայութեան խորանը ու կանգնեցին վկայութեան խորանի դռանը: Տէրն 15
 իջաւ ամպի սիւնի ձեւով ու կանգնեց վկայութեան խորանի դռանը: Խորանի դռանը կանգնեց նաեւ ամպի սիւնը: Տէրն ասաց Մովսէսին. «Ահա դու պիտի մահանաս ու գնաս քո նախնիների մօտ. այս ժողովուրդը պիտի ելնի ու 16
 պտռնկանայ՝ հետեւելով օտար աստուածներին այն երկրի, որոնց բնակիչների մէջ պիտի մտնի: Նա պիտի լքի ինձ ու պիտի խախտի իր հետ կնքած իմ ուխտը: Այդ օրը սրբամտութեամբ պիտի բարկանամ նրանց վրայ, պիտի լքեմ 17
 նրանց, երեսս պիտի թեքեմ նրանցից, նրանք թշնամիների կեր պիտի դառնան, բազում չարիքներ ու նեղութիւններ պիտի կրեն ու այդ օրը պիտի ասեն. «Այս չարիքները մեզ վրայ թափուեցին, քանի որ մեր Տէր Աստուածը մեզ հետ չէ»: Ես այդ օրը իմ երեսը պիտի դարձնեմ նրանցից բոլոր այն չարիքների համար, որ նրանք գործեցին, քանի 18
 որ յարեցին օտար աստուածների: Ուրեմն գրեցէք օրհներգութեան այս խօսքերը, դրանք սովորեցրէք իսրայէլացիներին, դրանք դրէք նրանց բերանը, որպէսզի այդ օրհներգութիւնը իսրայէլացիների մէջ ինձ համար վկայութիւն լինի: Արդարեւ, ես նրանց փանելու եմ այն լաւ երկիրը, որ երդուել եմ քեզ նրանց հայրերին, մի երկիր, ուր կաթ 19
 ու մեղր է հոսում: Թող ուրեմն ու լիովի յագենան: Յետոյ նորից պիտի յարեն օտար աստուածների, պիտի պաշտեն դրանք, ինձ պիտի զայրացնեն ու դրժեն նրանց հետ կնքած իմ ուխտը: Այն ժամանակ այդ օրհներգութիւնն իբրեւ 21
 վկայութիւն նրանց դէմ պիտի ելնի, նրանք ու նրանց յետնորդները պիտի չնոռանան դա: Ես գիտեմ նրանց չարութիւնը, որ նրանք յղացան այսօր այսպէղ, նախքան ես նրանց կը փանեմ այն լաւ երկիրը, որը երդուեցի քեզ նրանց հայրերին»: Այդ օրը Մովսէսը գրեց այս օրհներգութիւնը եւ այն սովորեցրեց իսրայէլացիներին: Մովսէսը Նաւի 22, 23
 որդի Յեսուիւն պատուիրելով՝ ասաց. «Քաջ եղիր ու զօրացիր, որովհետեւ Իսրայէլի որդիներին դու ես փանելու այն երկիրը, որ Տէրը խոստացաւ քեզ նրանց, եւ Նա լինելու է քեզ հետ»: Երբ Մովսէսն այս օրէնքների բոլոր խօսքերը 24
 մինչեւ վերջ գրեց մատենանի մէջ ու աւարտեց, նա Տիրոջ ուխտի փապանակը փանող դեպագիներին պատուիրելով՝ 25
 ասաց. «Օրէնքների այս մատենան առէք եւ դրէք մեր Տէր Աստծու ուխտի փապանակի մի կողմը: Դա այնպէղ ձեզ 26
 համար վկայութիւն թող լինի: Ես գիտեմ ձեր ընթացութիւնն ու կամակորութիւնը. եթէ այսօր, երբ ես կենդանի եմ ու ձեր մէջ, եւ դուք Աստծու դէմ ապստամբում էք, ապա իմ մահուանից յետոյ ինչեքի կ'անէք: Արդ, ինձ մօտ 28
 հաւաքեցէք ձեր ցեղապետներին ու ծերերին, ձեր դատարաններին ու օրէնսգետներին, որպէսզի նրանց ասեմ բոլոր այս խօսքերը եւ ձեզ համար վկայ ունենամ երկինքն ու երկիրը: Գիտեմ, որ իմ մահուանից յետոյ անպայման անօ- 29
 բնութիւններ էք անելու, շեղուելու էք այն ճանապարհից, որ ես ձեզ պատուիրեցի, եւ վերջին օրերին ձեզ չարիքներ պիտի պատահեն, որովհետեւ չար գործ էք կատարելու Տիրոջ առջեւ՝ ձեր ձեռնարկած գործերով բարկացնելու էք նրան»: Եւ Մովսէսը հաւաքուած բոլոր իսրայէլացիներին մինչեւ վերջ ասաց օրհներգութեան այս խօսքերը. 30

«Երկինք, ականջ դիր, որ խօսեմ, եւ երկիրը թող լսի իմ բերանի պարգամները: Իմ խօսքը թող ընկալուի 32, 2
 իբրեւ անձրեւ, իմ պարգամներն իջնեն իբրեւ ցօղ, իբրեւ սեզի վրայ փեղացող անձրեւ ու խոփի վրայ փեղացող փեղափարպի, որովհետեւ Տիրոջ անունը փուեցի: Օրհնութիւն առաքեցէք մեր Տէր Աստծուն, Աստուած, որի 3, 4
 գործերը ճշմարիտ են, ու նրա ուղիները՝ օրհնաւոր: Աստուած հաւաքարիւն է, եւ Նրա մէջ անիրաւութիւն չկայ, Տէրն արդար է ու անարար: Մրանք մեղք գործեցին, բայց դրա համար որդիները մեղաւոր չեն: Մա թիւր ու մոլորուած 5
 մի ազգ է: Ո՛վ յիմար ու անմիտ ժողովուրդ, մի՛թէ Տիրոջը դրանով ես հափուցում: Մի՛թէ նա այն հայրը չէ, որ 6
 քեզ շահեց, քեզ արարեց ու հաստատեց քեզ: Յիշիր անցած օրերը, մարաբերի անցած սերունդների փարիները, 7
 հարցրո՛ւ քո հայրերին, եւ նրանք քեզ կը պարմեն, քո ծերերին, եւ նրանք քեզ կ'ասեն: Երբ Բարձրեալն իրարից 8
 բաժանեց բոլոր ազգերին, ինչպէս Ադամի որդիներին էր սփռել, ազգերի սահմանները նշանակեց ըստ Աստծու որդիների թուի: Տիրոջ բաժինն եղաւ իր ժողովուրդը՝ Յակոբը, իսկ իր ժառանգութեան վիճակը՝ Իսրայէլը: Նա 9, 10
 հոգաց նրա պէտքերն անապատում, ջրից զուրկ վայրում, ծարաւեցնող փոթից պաշտպանեց նրան, խրատեց ու աչքի լոյսի պէս պահեց նրան: Իր բոյնն ու իր ձագերին թեւի փակ առնող արձուի նման գթաց, փարածեց իր թեւերն ու ընդունեց նրան, բարձրացրեց ու իր մէջքին դրեց նրան: Միայն Տէրն էր փանում նրանց, եւ նրանց 12
 հետ օտար աստուած չկար: Նրանց բերեց երկրի բարգաւաճ վայրերը, նրանց կերակրեց արարելի բերքով, ժայռից ծորող մեղրով ու ապառաժ քարից հոսող իւղով կերակրեց նրանց: Գառնների, խոյերի, ցուլերի ու նոխազների ճարպի, ընփր ցորենի ալիւրի հետ նրանց փալիս էր կովերի կարագ ու մաքիների կաթ, նրանք խմում էին խաղողի արին՝ գինի: Յակոբը կերաւ ու յագեցաւ, ճարպակալեց ու ընթացաւ այդ սիրելի մարդը: Գիրացաւ, հաստացաւ 15
 ու լայնացաւ, լքեց Տէր Աստծուն՝ իր Արարչին, ապստամբեց Աստծու՝ իր Փրկչի դէմ: Ինձ բարկացրին օտար աստուածներով եւ իրենց զարշելի գործերով դառնացրին ինձ: Ոչ թէ Աստծու, այլ դէտերի համար գոհեր էին մարուցում, այն կուռքերի, որոնց չէին ճանաչում, որոնք նոր էին ու ժամանակաւոր, եւ որոնց չէին ճանաչում ձեր հայրերը: Դու լքեցիր քեզ ծնած քո Աստծուն, մոռացար քեզ կերակրող Աստծուն: Տէրը փեսաւ ու վրդովուեց, 18, 19
 սրբամտեց իր փրկների ու աղջիկների բարկութեան համար: Նա ասաց. «Իմ երեսը կը թեքեմ նրանցից եւ նրանց 20
 ցոյց կ'դնեմ, թէ ինչ կը լինի նրանց վախճանը, որովհետեւ սրանք մոլորուած ազգ են, հաւասար չունեցող որդիներ:

21 Նրանք ինձ վրդովեցին չսպառաձներով, ինձ բարկացրին իրենց կուռքերով, ուրեմն ես էլ նրանց կ'անհանգստացնեմ
22 իրաւ ազգ չեղող մարդկանցով, նրանց կը բարկացնեմ անմիաբ ժողովրդով: Իմ բարկութիւնից հուր է բորբոքուել: Դա
23 կ'այրի մինչեւ դժոխքի խորքերը, կը լափի հողն ու նրա բերքը, կը վառի լեռների հիւքերը: Նրանց վրայ չարիք պիտի
24 կուտակեն ու իմ ներքին սպառնեմ նրանց վրայ թափելով: Նրանք պիտի հիւծուեն սովից ու թռչունների կեր ուրելով:
25 Անբուժելի հիւանդութիւններ եւ ժանիքաւոր գազաններ պիտի ուղարկեմ նրանց վրայ, որպէսզի սրանք երկրի երեսից
26 վերացնեն նրանց: Դրսից սուրը, իսկ ներսից երկիւղը թող ոչնչացնեն նրանց՝ երիտասարդներին, կոյս աղջիկներին,
27 կաթնակերներին ու պետր ծերերին: Ասացի, որ կը ցրեմ նրանց, մարդկանց միջից կը վերացնեմ նրանց յիշատակը:
28 Բայց այդ բանն անելուց հրաժարուեցի, բանգի նկարի ունէի թշնամիների զայրոյթը. չլինի թէ հակառակորդները
29 երկար ապրեն եւ վեր կենան ու ասեն. «Ոչ թէ Տէրն արեց այս ամէնը, այլ՝ մեր հօգոյ ձեռքերը: Մրանք անխոհեմ ազգ
30 են, ու նրանց մէջ իմաստութիւն չկայ: Նրանք չմտածեցին ի մտի ունենալ այս. արդ, կը սպանան ապագայում: Մի
31 մարդ ինչպէ՛ն կարող է հալածել հազարին, եւ երկուսը՝ հեզարներէլ քսար հազարին, եթէ Աստուած չի ոչնչացնում
32 նրանց: Նրանց աստուածները մեր Աստծու նման չեն, իսկ մեր թշնամիներն անխոհեմ են: Սողոմի որթաբունկից է
33 նրանց որթաբունկը, իսկ նրանց վազը՝ Գոմորից: Նրանց խաղողը լեղի է, նրանց ողկոյզը՝ դառն: Նրանց գինին
34 վիշապների ժահրն է եւ իժերի մահառիթ թոյնը: Մի՞թէ այս ամէնն ինձ մօտ չի հաւաքուած եւ կնքուած չի պահուած իմ
35 գանձարանում: Կը հաբուցեմ վրէժխնդրութեան օրը՝ այն ժամանակ, երբ նրանք կը շեղեն իրենց ուղին, որովհետեւ
36 մօտ է նրանց կորսութեան օրը, եւ ձեր դաբաստանը պապրասար է: Տէրը դաբելու է իր ժողովրդին եւ միտքաբարուելու է
37 իր ծառաներով, որովհետեւ քսել է, որ նրանք հիւծուած են, լքուած ու գերութեան մարմնուած: Եւ Տէրը պիտի ասի.
38 «Ո՞ր են նրանց աստուածները, որոնց ապաւինում էիք, որոնց զոհերի ճարպն էիք ուրում, նրանց նուիրաբերումների
39 գինին խմում: Թող վեր կենան, օգնեն, պաշտպան կանգնեն ձեզ: Տեսէք, քսելք, որ ԵՍ ԵՍ միայն, եւ ինձանից բացի
40 ուրիշը չկայ: Ես եմ սպանում եւ ես եմ փրկում, ես եմ հիւանդացնում եւ ես եմ բժշկում: Չկայ մէկը, որ կարողանայ
41 փրկել իմ ձեռքից: Ձեռքս երկինք բարձրացնելով՝ երդում եմ իմ աջով ու ասում. «Ես յախտեան կենդանի եմ,
42 իմ սուսերը սրելու եմ կայծակի նման, իմ ձեռքն է կայացնելու դաբաստանի վճիռը, եւ իմ թշնամիներից ես պիտի
43 վրէժ լուծեմ: Նաբուցելու եմ նաեւ ինձ արելի մարդկանց: Իմ ներքերը պիտի յագնան արեամբ, իսկ իմ սուրը
44 պիտի խմի վիրաւորների, գերիների եւ ինձ թշնամի իշխանների արիւնը: Երկինք, ուրախացի՛ր Նրա հետ, նրան
45 թող երկրպագեն Աստծու բոլոր որդիները: Ազգեր, ուրախացէ՛ք նրա ժողովրդի հետ, նրան թող գորացնեն Աստծու
46 բոլոր հրեշտակները, որովհետեւ նրա որդիների արեան վրէժն է պահանջում. թշնամիների վրէժն է պահանջուելու,
47 եւ դաբաստան է արուելու: Թող արելի մարդկանց նա արժանին հաբուցի, եւ Տէրը թող սրբագործի իր ժողովրդի
48 երկիրը»: Մովսէսն այս օրհներգութիւնները գրեց այդ օրը եւ դրանք սովորեցրեց իսրայէլացիներին: Մովսէսը
49 մտաւ ժողովրդի մէջ, եւ ինքն ու Նաւէի որդի Յեսուն օրէնքի բոլոր խօսքերը լսելի դարձրին ժողովրդի ականջին:
50 Մովսէսը, այս խօսքերը բոլոր իսրայէլացիներին հաղորդելուց յետոյ, նրանց ասաց. «Ձեր հոգու մէջ պահեցէ՛ք
51 բոլոր այն խօսքերը, որոնց վրայ այսօր վկայութիւն եմ դնում ձեր առջեւ: Դրանք հաղորդեցէ՛ք ձեր որդիներին,
52 որպէսզի պահեն ու կարարեն օրէնքի բոլոր խօսքերը: Սա ոչ թէ դաբարկ խօսք է, այլ ձեր կենանքի էութիւնը: Դրա
53 համար էլ երկար կ'ապրէք այն երկրում, որ դուք, անցնելով Յորդանան գետը, պիտի ժառանգէք»: Տէրը նոյն օրը
54 խօսելով Մովսէսի հետ՝ ասաց. «Բարձրացի՛ր Մովսէսի երկրում Երիթովի դիմաց գտնուող Աբարիմ լեռը՝ Նաբաւ
55 լեռը, եւ դիտի՛ր այն երկիրը, որ քաղու եմ իսրայէլացիներին իբրեւ սեփականութիւն: Գնա վախճանուի՛ր այնպեղ,
56 քո բարձրացած լեռան վրայ եւ միացի՛ր քո ժողովրդին, ինչպէս որ Նոր լեռան վրայ մեռաւ քո եղբայր Ահարոնն
57 ու միացաւ իր ժողովրդին: Եւ սա՛ ի դիմաց այն բանի, որ իսրայէլացիների ներկայութեամբ Նակառակութեան
58 ջրերի մօտ, Կադէսում Մին անապատում, անպետեցիք իմ խօսքերը, չհառաւորեցիք դրանք իսրայէլացիների մէջ:
59 Դիմացի՛ց պիտի քսենեա այդ երկիրը, բայց այնպեղ պիտի չմտնես»:

33. 2 Այս է այն օրհներգութիւնը, որով Մովսէսը՝ Աստծու մարդը, նախքան մեռնելը օրհնեց իսրայէլացիներին՝ ասե-
3 լով. «Տէրը եկաւ Մինայից եւ մեզ երեսաց Մէրից: Նա Կադէսից բիրաւոր մարդկանց հետ շարապ իջաւ Փառանի
4 լեռից՝ աջ կողմում ունենալով իր հետ հրեշտակներին: Նա գթաց իր ժողովրդին: Նրա սրբագործած բոլոր եակ-
5 ները քո ձեռքին են, նրանք քեզ հետ են: Նրա պարգամներից օրէնքներ սրելծուեցին, որոնք դարձան Յակոբի
6 ժողովրդի սեփականութիւնը: Դրանք մեզ հաղորդեց Մովսէսը: Երբ ժողովրդի իշխանները ի մի հաւաքուեն Իս-
7 թուով ցեղերի հետ, իշխան թող լինի Նա իր սիրեցեալների մէջ: Ռուբէնը թող արի՛ ճեմնի, նրա ժողովուրդը
8 թուով բազմաբանակ թող լինի»: Յուդայի մասին ասաց հետեւեալը. «Տէ՛ր, լսի՛ր Յուդայի ձայնը եւ այցելի՛ր նրա ժո-
9 դովրդին: Թող նրա ձեռքերն իր համար անեն ընտրութիւն, իսկ դու օգնական եղի՛ր նրան թշնամիների դէմ»: Ղեկի
10 մասին ասաց. «Ղեկին քուրէք նրա յայտնութիւնը, իսկ նրա ճշմարտութիւնը՝ այն անարար մարդուն, որին փորձու-
11 թեան ենթարկեցին ու Նակառակութեան ջրի մօտ բամբասեցին նրան: Նա էր, որ ասում էր իր հօրն ու մօրը, թէ չի
12 քսել նրանց, չի ճանաչել իր եղբայրներին ու իր որդիներին անգիտացել: Նա հետեւեց քո խօսքերին ու պահեց քո
13 ուխտը: Քո իրաւունքները Յակոբին, քո օրէնքները Իսրայէլին պիտի յայտնեն նրանք: Երբ բարկանաս, քո զոհա-
14 սեղանի վրայ նրանք մշտապէս խունկ պիտի ծխեն: Տէ՛ր, օրհնի՛ր նրա գորութիւնը եւ ընդունի՛ր նրա ձեռքի գործերը:
15 Զարդի՛ր նրա վրայ յարձակուող թշնամիների մէջըր, որպէսզի նրան արող մարդիկ չկարողանան ուրբի կանգնել»:
16 Բենիամինի մասին ասաց. «Տիրոջ սիրելի մասնակ թող ապրի. Աստուած նրա համար հովանի կը լինի ամէն օր, եւ
17 նա Նրա ուսերի վրայ կը հանգստանայ»: Յովսէփի մասին ասաց. «Տէրն օրհնել է նրա երկիրը, ապահովել երկնքի
18 անձրեւով ու ցօղով, անդունդների ընդերքից բխող աղբիւրներով, արեգակի փոփոխութիւնից կախուած բերքով,
19 ամպերը միմեանց վրայ կուտակելով, հինավուրց լեռների գագաթներով, մշտնջենական բլուրների կարարներով,
20 երկրի եղանակի համեմատ քրոտող առաքութեամբ: Մորենու մէջ երեսացած Աստծու հաճութիւնը թող իջնի Յովսէ-
21 փի գլխին՝ եղբայրների մէջ փառաւորութեամբ գագաթին: Նա գեղեցիկ է ցուլի առաջնածինն նման, նրա եղջիրները
22 նման են միեղջերուի եղջիրների: Դրանցով նա թող պոզահարի բոլոր ազգերին մինչեւ երկրի հեռաւոր անկիւն-
23 ները: Մրանք են Եփրեմի բիրաւորները, եւ սրանք են Մանասէի հազարաւորները»: Զաբուլոնի մասին ասաց.
24 «Ուրախացի՛ր, Զաբուլո՛ն, երբ ճանապարհ ես ելնում գործի համար»: Իսաբարի մասին ասաց. «Իր բնակավայրում
25 թող ազգեր մեռնեն: Այդպեղ կանչեցէ՛ք մարդկանց ու արդարութեան զոհեր մարուցեցէ՛ք, որովհետեւ ծովի հարս-

20 րույթինն ու ծովեզերքի մօտ բնակուող մարդկանց վաճառքի շահը կարող են քեզ կերակրել»: Գաղի մասին ասաց. 20
 «Թող օրհնեալ լինի Աստուած, որ ընդարձակեց Գաղի երկիրը: Նա հանգստացաւ ինչպէս առիծը, նա խորտակեց 21
 բազուկներ ու իշխաններ եւ րեսաւ իր իշխանութիւնը, որովհետեւ այնպէս է բաժանուած Իսրայէլիացիների ա–
 ռաջնորդների հետ միացած իշխանների երկիրը, եւ Տէրն իր արդարութիւնն ու դատաստանը գործադրեց ի նպաստ 22, 23
 Իսրայէլի»: Դանի մասին ասաց. «Դանը առիծի ձագ է: Նա Բասանից ցարկ պիտի կտարարի»: Նեփթաղիմի մա–
 սին ասաց. «Նեփթաղիմը յագեցած է բարիքներով: Նա թող լցուի Տիրոջ օրհնութիւններով, թող ժառանգի ծովն ու
 հարաւը»: Ասերի մասին ասաց. «Ասերն օրհնուի թող որդիներից, նա եղբայրներին ընդունելի թող լինի, իր ուրբը 24
 թաթախի իւղի մէջ: Նրա կօշիկները երկաթից ու պղնձից թող լինեն: Քո գօրութիւնը քո օրերի չափ թող լինի: 25
 Սիրելի Աստուծո՛ւ նման ոչ ոք չկայ: Նա բարձրանում է երկինք, որպէսզի դառնայ քո օգնականն ու հաստատուի իր 26
 վեհութեամբ: Աստուծո՛ւ իշխանութիւնն ու նրա բազուկների մշտնջենաւոր գօրութիւնը քեզ հովանի թող լինեն: Նա 27
 քո առջեւից թող հալածի թշնամուն եւ ասի՝ կորի՛ր: Իսրայէլը Յակոբի երկրում թող բնակուի ապահով ու առանձին, 28
 ցորենի ու գինու առատութեան մէջ թող ապրի, իսկ երկինքը նրա համար ցօղի շրեմարան թող լինի: Երանի՛ քեզ, 29
 Իսրայէլ. ո՛վ կարող է նմանուել քեզ, ո՛վ Տիրոջ ընտրեալ ժողովուրդ: Քո օգնականը թող պաշտպանի քեզ, իսկ քո
 սուրը քո պարծանքը թող լինի: Քո թշնամիները թող զան, դու բարձրանալու ես նրանց ուտերին»:

34 Մովսէսը Մովաբի երկրի Արաբոթ վայրից բարձրացաւ Նաբաւ լեռը՝ Փոգորի գագաթը, որ գտնուում է Երիքովի 34
 դիմաց: Տէրը նրան ցոյց տուեց Գաղաադի ամբողջ երկիրը մինչեւ Դան, Նեփթաղիմի ամբողջ երկիրը, Եփրեմի 2
 ու Մանասէի ամբողջ երկիրը, Յուդայի ամբողջ երկիրը մինչեւ հեռաւոր ծովը, անապատն ու Երիքովի շրջակայքը, 3
 արմաւենիների քաղաքները մինչեւ Սեգոր: Տէրն ասաց Մովսէսին. «Այս է այն երկիրը, որ երդուելով Աբրահամին, 4
 Իսահակին ու Յակոբին՝ ասել եմ. «Քո յետնորդներին եմ տալու դա»: Այս երկիրը ցոյց եմ տալիս քեզ, բայց դու
 այնպէս չես մտնելու»: Եւ Տիրոջ ծառայ Մովսէսը վախճանուեց Մովաբի երկրում, Տիրոջ խօսքի համաձայն: Նրան 5, 6
 թաղեցին Գայիում, Փոգորի տան մօտ, եւ ոչ ոք մինչեւ այսօր չգիտի, թե՛ որպէս է նրա գերեզմանը: Երբ Մովսէսը 7
 վախճանուեց, հարիւր քսան տարեկան էր: Այդ տարիքում ոչ նրա տեսողութիւնն էր վաղացել, ոչ էլ դէմքը խորշումի: 8
 Իսրայէլացիները Մովաբի երկրի Արաբոթ վայրում, Յորդանան գետի մօտ, Երիքովի դիմաց երեսուն օր ողբացին: 9
 Վերջացան Մովսէսի սգոյ լացի օրերը: Նաւէի որդի Յեսուն լցուեց իմաստութեան հոգով, որովհետեւ Մովսէսն իր 10
 ձեռքը դրել էր նրա վրայ: Իսրայէլացիները հնազանդուեցին նրան եւ արեցին այնպէս, ինչպէս Տէրն էր պատուիրել 11
 Մովսէսին: Իսրայէլում այլեւս Մովսէսի նման մարգարէ չեղաւ: Նա մի մարդ էր, որին Տէրը երես առ երես ճանաչեց: 12
 Եգիպտացիների երկրում փարաւոնի, նրա պաշտօնեանների հանդէպ կատարուող Տիրոջ առաքած բոլոր նշաններն
 ու զարմանահրաշ գործերը, նրա ամբողջ երկրի հանդէպ եղած մեծամեծ նշանները Մովսէսը իսրայէլացիների
 առջեւ կատարում էր ամուր ձեռքով եւ հօգի բազուկով:

Յեսու

1 Տիրոջ ծառայ Մովսէսի վախճանութեան յետոյ Տէրը խօսեց Մովսէսի օգնականի՝ Նաէի որդի Յեսուի հետ
2 եւ ասաց. «Իմ ծառայ Մովսէսը վախճանուեց, հիմա վեր կաց, անցիր Յորդանան գետով քո ամբողջ
3 ժողովրդի հետ այն երկիրը, որ ես քո հետ եմ խրատելու ինչպէս ինչպէս: Այն բոլոր տեղերը, ուր ձեր ոտքերը կը
4 կոխեն, ձեզ պիտի քանդուի, ինչպէս որ ասել եմ Մովսէսին. անապատը եւ Լեռնալիբանանը մինչեւ Եփրատ
5 մեծ գետը, Քեփուրի ամբողջ երկիրը մինչեւ արեւմուտքի վերջին ծովը ձեր սահմանները կը լինեն: Ոչ ոք դէմ
6 չի կանգնի ձեզ քո կեանքի բոլոր օրերում: Ինչպէս Մովսէսի հետ էի, այդպէս կը լինեն նաեւ քեզ հետ, չեմ լքի
7 քեզ եւ անպէս չեմ անի: Զօրացիր եւ արիացիր, որովհետեւ դու պիտի բաժին քանս այս ժողովրդին այն երկիրը,
8 որ երդուեցի քո հետ հայրերին: Արդ, զօրացիր եւ շարք քեզ ետեւ, որպէսզի պահես եւ կապարես այն բոլոր
9 օրէնքները, որ իմ ծառայ Մովսէսը քեզ պատուիրեց: Դրանցից չշեղուես աչ կամ ձախ, որ խելամարտէ անես այն
10 ամենը, ինչ որ պիտի անես: Այս օրէնքների գիրքը քո շուրթերից չհեռացնես, այլ գիշեր-ցերեկ դրա մասին մտածիր,
11 որպէսզի գիտնաս կապարել բոլոր դրա մէջ գրուածները. այն ժամանակ յաջողակ կը լինես, ուղիղ ճանապարհով
12 կ'ընթանաս եւ խելամարտէ կը գործես: Ահա պատուիրում եմ քեզ, զօրացիր եւ արիացիր, մի՛ վախեցիր եւ մի՛
13 երկնջիր, որովհետեւ քեզ հետ է քո Տէր Աստուածը ամեն տեղ, ուր է որ գնաս»: Յեսուն պատուիրեց ժողովրդի
14 վերակացուներին եւ ասաց. «Մըք ժողովրդի բազմութեան մէջ եւ հրաման քո ժողովրդին՝ ասացէք. «Ձեզ
15 համար պաշար պարաստեցէք, որովհետեւ երեք օրից յետոյ դուք պիտի անցնէք Յորդանան գետով, որպէսզի
16 մտնէք ու գրաւէք այն երկիրը, որ ձեր հայրերի Տէր Աստուածը քո հետ է ձեզ որպէս ժառանգութիւն»: Յեսուն խօսեց
17 նաեւ Ռուբէնի, Գադի եւ Մանասէի կէս ցեղի հետ եւ ասաց. «Յիշեցէք Տիրոջ խօսքը, որ պատուիրեց ձեզ նրա
18 ծառայ Մովսէսը՝ ասելով. «Ձեր Տէր Աստուածը տեղափոխեց ձեզ եւ քոսեց ձեզ այս երկիրը: Ձեր կանայք, ձեր
19 մանուկները եւ ձեր անասունները թող ապրեն այն երկրում, որ Մովսէսը Յորդանան գետի այս կողմում քոսեց
20 ձեզ: Բայց դուք զինուած՝ ձեր եղբայրների առջն անցէք եւ ամբողջ զօրութեամբ նրանց մարտակից եղէք, մինչեւ
21 որ ձեր Տէր Աստուածը ձեր եղբայրներին էլ ձեզ պէս տեղափոխի, եւ նրանք էլ ժառանգեն այն երկիրը, որ մեր Տէր
22 Աստուածը քո հետ է նրանց: Այս իրաքանչիւրդ էր դարձէր ձեր ժառանգութեան երկիրը եւ ժառանգեցէք այն, որ
23 Տիրոջ ծառայ Մովսէսը քոսեց ձեզ Յորդանան գետի արեւելեան կողմում»: Նրանք պարաստան քոսով Յեսուին
24 ասացին. «Ամէն ինչ, որ պատուիրում եմ քեզ, կ'անենք եւ կը գնանք այն բոլոր տեղերը, ուր ուղարկում եմ քեզ,
25 ամէն բանում ինչպէս լուծուի էինք Մովսէսին, այդպէս կը լսենք եւ քեզ, միայն թէ մեր Տէր Աստուածը քեզ հետ լինի,
26 ինչպէս որ Մովսէսի հետ էր: Այն մարդը, որ անհնազանդ կը լինի քեզ եւ չի լսի քո խօսքերը, ինչ էլ որ հրամայես
27 նրան, նա կը սպանուի. միայն թէ դու զօրացիր եւ արիացիր»:

2 Նաէի որդի Յեսուն Սափմից երկու երիտասարդ ուղարկեց երկիրը լրտեսելու համար եւ ասաց. «Գնացէք
1 լրտեսեցէք այն երկիրը եւ Երիքովը»: Գնացին երկու երիտասարդները եւ եկան Երիքով ու մտնելով Ռահաբ անու-
2 նով մի պտուղի կնոջ քովը, այնտեղ օրեանեցին: Երիքովի թագաւորին լուր տուցին եւ ասացին. «Այս գիշեր
3 այսպէս խրատելու ինչպէս ինչպէս մարդիկ են մտել երկիրը լրտեսելու»: Երիքովի թագաւորը մարդ ուղարկեց, որ Ռա-
4 հաբին ասի. «Գիշերը քեզ մօտ եկած եւ քոսեց մարդկանց դուրս հանիր, որովհետեւ եկել են այս ամբողջ
5 երկիրը լրտեսելու»: Իսկ կինը վերցրեց այդ երկու մարդկանց, թաքցրեց, խօսեց նրանց հետ եւ ասաց. «Ինձ մօտ
6 մարդիկ մտան, բայց ես չգիտեմ, թէ որտեղից են: Առաջօրեան աղջանուղջին, դարպասները փակուելու ժամանակ՝
7 այդ մարդիկ դուրս եկան, եւ չգիտեմ, թէ ո՞ր գնացին: Շուրջ հետպայնդեցէք նրանց, գուցէ հասնէք»: Իսկ ինքը
8 նրանց հանեց կտորը եւ թաքցրեց վուշի խորձերի վրայ, որ դիպել էր կտորի վրայ: Մարդիկ Յորդանան գետի
9 հունով մինչեւ գետանցը նրանց ետեւից ընկան, եւ դարպասը փակուեց, երբ հետպայնդներն ընկան նրանց ետե-
10 վից: Նրանք դեռ չէին քնել, որ կինը նրանց մօտ՝ կտորը ելաւ եւ ասաց. «Գիտեմ, որ Տէրն այս երկիրը ձեզ է
11 տուել, որովհետեւ ձեր ան ընկել է մեզ վրայ, եւ ձեր պարճառով այս երկրի բոլոր բնակիչները հալածուած են եղել,
12 քանի որ մենք լսել ենք, թէ ինչպէս Տէրը Կարմիր ծովը ցամաքեցրեց ձեր առաջ, երբ դուրս էիք գալիս Եփրատից,
13 եւ թէ ինչ արեցիք դուք ամորհացիների երկու թագաւորների՝ Յորդանան գետի այն կողմում գտնուող Սեփուրի եւ
14 Օգին, որոնց սպանեցիք: Երբ մենք լսեցինք, զարհուրեցինք մեր սրտերը, եւ մեզից ոչ մէկը մէջ չունց չի մնացել
15 ձեր պարճառով, որովհետեւ ձեր Տէր Աստուածն Աստուած է երկնքում՝ վերեւում, եւ երկրի վրայ՝ ներքեւում: Նրան
16 երդուեցէք ինձ Տէր Աստուծով, որ ինչպէս ես եմ ձեզ ողորմութիւն անում, այդպէս էլ դուք ողորմութիւն կ'անէք իմ հօր
17 քան նկատմամբ: Ինձ մի ճշմարիտ նշան տուէք, որ ողջ կը թողնէք իմ հօր ընտանիքը՝ իմ մօրը, իմ եղբայրներին
18 եւ քոյրերին ու այն ամենը, ինչ ունեն նրանք, եւ կ'ազատէք ինձ մահից»: Այդ մարդիկ նրան ասացին. «Մենք ձեր
19 փոխարէն թող մեռնենք, միայն թէ մեր մասին այս բաները չպարսպէք»: Եւ կինն ասաց. «Երբ Տէրն այս քաղաքը
20 ձեր ձեռքը յանձնի, ինձ ողորմութիւն արէք եւ ինձ հետ արդար վարուեցէք»: Եւ պարանով կախեց-իջեցրեց նրանց
21 պարանից, որովհետեւ նրա քունը պարսպի մէջ էր, եւ ինքն էլ բնակում էր պարսպի մէջ: Նա ասաց նրանց.
22 «Լեռների վրայով գնացէք, որպէսզի խուսափէք ձեզ փնտրողներից: Երեք օր թաքնուեցէք այնտեղ, մինչեւ որ ձեզ
23 փնտրողները եր դառնան, եւ յետոյ գնացէք ձեր ճանապարհով»: Այդ մարդիկ նրան ասացին. «Մենք ազատ կը
24 լինենք այդ երդումից, որով մեզ երդուեցիր. երբ մենք մտնենք քաղաքը, դու այս կարմիր պարանը որպէս նշան
25 կը դնես եւ կը կապես այն պարանից, որից մեզ իջեցիր, եւ քո հօրը, մօրը, եղբայրներին եւ քո հօր ամբողջ
26 ընտանիքը կը հաւաքես քեզ մօտ, այս քանը: Ով որ քո քնից դուրս գայ, ինքը թող իր համար պարաստանաբար
27 լինի, մենք ազատ կը լինենք քեզ քոսած մեր երդումից: Ով քեզ հետ քո քանը լինի, մենք պարաստանաբար կը
28 լինենք, եթէ մէկի ձեռքը դիպչի նրան: Իսկ եթէ մէկը վնասի մեզ, կամ յայտնես մեր այս գործը, մենք ազատ կը
29 լինենք քեզ քոսած մեր երդումից»: Եւ կինն ասաց. «Թող լինի ձեր ասածի պէս, թող այդպէս լինի»: Արձակեց
30 նրանց, եւ նրանք գնացին: Եւ նա կարմիր նշանը կապեց պարանից: Նրանք գնացին եւ եկան լեռնակողմը եւ
31 այնտեղ մնացին երեք օր, մինչեւ որ փնտրողները եր դարձան: Փնտրողները հետախուզեցին ամբողջ ճանապարհը,

բայց չգրան նրանց: Երկու երիպասարդները եր դարձան, իջան սարից, անցնելով այն կողմ՝ հասան Նաւի որդի 23
 Յեսուի մօտ եւ պարմեցին իրենց հետ պարահաճ բոլոր դէպքերը: Նրանք ասացին Յեսուին, թէ՛ «Տէր Աստուածը 24
 այդ ամբողջ երկիրը մարմնել է մեր ձեռքը, եւ այդ երկրի բոլոր բնակիչները զարհուրած են մեզմիջ»:

Յեսուն առաւօրեան վաղ վեր կացաւ, եւ ինքն ու բոլոր իսրայէլացիները մեկնեցին Սափիմից, եկան մինչեւ 3
 Յորդանան գետը եւ գերանցումից առաջ բանակարեղի դրեցին այնպէս: Երեք օր յետոյ վերակացումերն անցան 2
 բանակարեղի միջով եւ պարուէր փուցեցին ժողովրդին՝ ասելով. «Երբ քանակը ձեր Տէր Աստուծու ուխտի փապանա- 3
 կը, այն փանող դէպքերներին ու մեր քահանաներին, դուք էլ ելէք ձեր փեղերից եւ գնացէք փապանակի յետեւից:
 Բայց ձեր եւ նրանց միջեւ երկու հազար կանգունի չափ հեռաւորութիւն պիտի լինի: Կանգնեցէք եւ մի՛ մօտեցէք 4
 նրան, որպէսզի իմանաք այն ճանապարհը, որով պիտի գնաք, որովհետեւ երեւելուայ եւ նախորդ օրուայ ճանա-
 պարհով չէք գնալու»: Եւ Յեսուն ասաց ժողովրդին. «Մաքրուեցէք առաւօրեան, որովհետեւ Տէրը վաղը ձեր մէջ 5
 զարմանահրաշ գործեր է անելու»: Յեսուն խօսեց քահանաների հետ ու ասաց. «Առէք Տիրոջ ուխտի փապանակը 6
 եւ գնացէք ժողովրդի առջեւից»: Քահանաները վերցրին Տիրոջ ուխտի փապանակը եւ գնացին ժողովրդի առջեւից:
 Տէրն ասաց Յեսուին. «Այսօր կը սկսեմ քեզ մեծարել բոլոր իսրայէլացիների առաջ, որպէսզի իմանան, թէ, ինչպէս 7
 որ Մովսէսի հետ էի, այդպէս կը լինեմ եւ քեզ հետ: Նիմա պարտիրիի ուխտի փապանակը փանող քահանաներին
 եւ ասա՛. «Երբ որ մտնէք Յորդանան գետի եզերքի ջրի մէջ, կանգնեցէք այնպէս»: Եւ Յեսուն ասաց իսրայէլացիներ- 8
 ին. «Մօտեցէք այսպէս եւ լսեցէք մեր Տէր Աստուծու պարգամները»: Յեսուն ասաց. «Դրանով դուք կ'իմանաք, որ 10
 կենդանի Տէրը ձեր մէջ է, եւ որ նա իսպառ ոչնչացնելու է ձեր առաջից բանակացիներին, քերացիներին, խեւացիներ-
 ին, փերեզացիներին, գերգեսացիներին, ամորհացիներին եւ յեբուսացիներին: Ահա ամբողջ երկրի Տիրոջ ուխտի 11
 փապանակը ձեր առջեւից պիտի անցնի Յորդանան գետով: Նիմա դուք իսրայէլացիներից ընտրեցէք փասներկու 12
 մարդ՝ ամէն ցեղից մի մարդ, եւ երբ ամբողջ երկրի Տիրոջ ուխտի փապանակը կրող քահանաների ուրբերը մտնեն 13
 Յորդանան գետի ջրի մէջ, վերեւից իջնող ջուրը կը կտրուի, կը կանգնի ինչպէս քարակոյտ»: Երբ ժողովուրդը 14
 Յորդանան գետն անցնելու համար դուրս ելաւ վրաններից, քահանաները վերցրին Տիրոջ ուխտի փապանակը եւ
 փարան ամբողջ ժողովրդի առաջից: Երբ ուխտի փապանակը կրող քահանաները մտնում էին Յորդանան գետը, 15
 եւ փապանակը կրող քահանաների ուրբերը խրուցեցին Յորդանան գետի ջրի մէջ, «մինչ Յորդանան գետը զախս էր
 ափեւափ լցուած, ինչպէս ցորենի հնձի օրերին, « վերեւից իջնող ջրերը կանգնեցին՝ միաձայն, անջրպարուած, իրա- 16
 յից խիստ հեռացած՝ սկսած Ադամիպէս քաղաքից, որը Կարիաթարիմի մասն է. իսկ ցած իջնող ջրերը թափուցեցին
 Արաբացիների ծովը՝ Ադի ծովը, մինչեւ որ իսպառ կտրուցեցին, եւ ժողովուրդն արդէն կանգնած էր Երիքովի դիմաց:
 Տիրոջ ուխտի փապանակը կրող քահանաները հասարար կանգնեցին Յորդանան գետի հունի մէջ, ցամաքի վրայ: 17
 Եւ բոլոր իսրայէլացիներն անցան ցամաքով, մինչեւ որ ամբողջ ժողովուրդն աւարտեց Յորդանան գետի անցումը:

Երբ ամբողջ ժողովուրդն աւարտեց Յորդանան գետի անցումը, Տէրը խօսեց Յեսուի հետ ու ասաց. «Ա՜ն դու 4, 2
 ժողովրդից փասներկու մարդ, ամէն ցեղից մի մարդ, իրաման փուր նրանց ու ասա՛. «Այդպէս Յորդանան գետի 3
 միջից, հասարար կանգնած քահանաների ուրմարեղերից փասներկու քարեր առէք, փարէք ձեզ հետ եւ դրէք ձեր
 այն բանակարեղիում, որպէսզի իջեանելու էք այս գիշեր»: Եւ Յեսուն փասներկու փառաւոր իսրայէլացիներ կանցեց, 4
 իրաբանչիւր ցեղից մէկ մարդ, եւ նրանց ասաց. «Իմ աչքի առաջ մօտեցէք Տիրոջը յանդիման, Յորդանան գետի 5
 մէջտեղում, եւ ամէն մէկը այնպէս իսրայէլի ցեղերի թուի համեմար մի քար վերցրէք ձեր ուտերին, որպէսզի 6
 դրանք ձեզ համար միշտ նշան լինեն: Երբ վաղը ձեր որդիները ձեզ հարցնեն եւ ասեն՝ «Ի՞նչ են նշանակում այս
 քարերը ձեզ համար», դուք ձեր որդիներին կը պարմէք եւ կ'ասէք, թէ՛ «Յորդանան գետի ջրերը կտրուցեցին ամբողջ 7
 երկրի Տիրոջ ուխտի փապանակի առջեւ, երբ այն անցնում էր Յորդանան գետով. Յորդանան գետի ջուրը կտրուց:
 Այս քարերը յախտեան յիշարակ թող լինեն իսրայէլացիների մէջ»: Եւ իսրայէլացիներն արեցին այնպէս, ինչպէս 8
 Տէրը պարտիրեց Յեսուին: Անելով փասներկու քարեր Յորդանան գետի միջից, ինչպէս Տէրը հրամայել էր Յեսուին
 իսրայէլացիների անցնելուց յետոյ, դրանք իրենց հետ փարան բանակարեղի եւ դրին այնպէս: Յեսուն ուրիշ 9
 փասներկու քարեր կանգնեցրեց Յորդանան գետի մէջ, այնպէս, ուր ուրք էին դրել Տիրոջ ուխտի փապանակը փանող
 քահանաները. եւ մինչեւ այսօր դրանք այնպէս են: Տիրոջ ուխտի փապանակը փանող քահանաները կանգնեցին 10
 Յորդանան գետի մէջտեղում, մինչեւ որ Յեսուն աւարտեց հաղորդել այն ամէնը, որ Տէրը Յեսուին պարտիրել էր
 ժողովրդին ասելու, ճիշտ այնպէս, ինչպէս Մովսէսը պարտիրել էր Յեսուին: Եւ ժողովուրդը շրպայեց ու անցաւ գետը:
 Երբ ամբողջ ժողովուրդն անցաւ, Տիրոջ ուխտի փապանակն ու փասներկու քարերը փանողները անցան ժողովրդի 11
 առաջ: Ռուբէնի որդիները, Գադի որդիները եւ Մանասէի կէս ցեղը, սպառազինուած, անցան իսրայէլացիների
 գլուխը, ինչպէս պարտիրել էր նրանց Մովսէսը: Կռուի պարտասար քառասուն հազար սպառազինեալներ անցան 12
 Տիրոջ առջեւ՝ պարտերազմելու Երիքով քաղաքի դէմ: Այդ օրը Տէրը մեծարեց Յեսուին իսրայէլի ամբողջ ազգի
 առաջ. նրանից վախենում էին, ինչպէս որ վախենում էին Մովսէսից նրա կենդանութեան բոլոր օրերին: Տէրը 15
 խօսեց Յեսուի հետ ու ասաց. «Նրաման փուր վկայութեան ուխտի փապանակը փանող քահանաներին, որ դուրս
 գան Յորդանան գետից»: Եւ Յեսուն հրաման փուրեց քահանաներին ու ասաց. «Դուրս ելէք Յորդանան գետից»: 17
 Երբ Տիրոջ ուխտի փապանակը կրող քահանաները դուրս եկան Յորդանան գետի միջից, եւ քահանաները ուրբ 18
 դրին ցամաքի վրայ, Յորդանան գետի ջուրը յետ իր փեղը դարձաւ. եւ հոսեց իր ամբողջ հունով, ինչպէս երէկ եւ
 նախորդ օրը: Ժողովուրդը Յորդանան գետից դուրս եկաւ առաջին ամսի փասներորդ օրը, եւ իսրայէլացիները 19
 իջեանեցին Գաղգադայում, Երիքովի արեւելեան կողմում: Այն փասներկու քարերը, որ վերցրել էին Յորդանան
 գետից, Յեսուն կանգնեցրեց Գաղգադայում: Նա ասաց իսրայէլացիներին. «Երբ վաղը ձեր որդիները հարցնեն 21
 եւ ասեն՝ «Այս ի՞նչ քարեր են», ասացէք ձեր որդիներին, որ իսրայէլը ցամաքով անցաւ Յորդանան գետով, երբ 22, 23
 մեր Տէր Աստուածը ցամաքեցրեց Յորդանան գետի ջուրը նրանց առաջ, մինչեւ որ անցան: Այսպէս արեց մեր Տէր
 Աստուածը Կարմիր ծովում. մեր Տէր Աստուածն այն ցամաքեցրեց մեր առաջ, մինչեւ որ անցանք, որպէսզի երկրի 25
 բոլոր ազգերն իմանան, որ մեծ է Տիրոջ զօրութիւնը, եւ դուք միշտ պաշտէք մեր Տէր Աստուծուն»:

Ամորհացիների բոլոր թագաւորները, որոնք Յորդանան գետի այն կողմում էին, ծովեզերքին, եւ փիւնիկեցիների 5
 թագաւորները, որոնք ծովեզերքին էին, երբ լսեցին, թէ Տէր Աստուածը նրանց գերանցման ժամանակ իսրայէլացի-

ների առաջ ցամաքեցրել է Յորդանան գետը, նրանք սրբամաշ եղան, զարհուրեցին, եւ նրանց մէջ խոհականութիւն
2 ջննաց իսրայէլացիների պարճառով: Այն ժամանակ Տէրը Յեսուսին ասաց. «Գայլախազ քարից դանակ շինիր եւ
3 նստի՛ր կրկին թլփափր իսրայէլացիներին»: Եւ Յեսուս գալախազէ դանակներ շինեց եւ թլփափրեց իսրայէլացիներին
4 յին այն վայրում, որ կոչուում էր Անթլփափրների բլուր: Եւ այդպէս Յեսուս թլփափրեց այն իսրայէլացիներին, որոնք
5 ճանապարհին էին ծնունդ Եգիպտոսից դուրս գալուց յետոյ եւ բնաւ չէին թլփափրուել. բոլորին էլ թլփափրեց Յեսուս:
6 Ահա այն բազմութեանն է, որ թլփափրեց Յեսուս. Եգիպտոսից դուրս եկած ամբողջ ժողովրդի արու մանուկներին:
7 Բոլոր պատերազմող մարդիկ մեռան անապարտում Եգիպտոսից իրենց դուրս գալու ճանապարհին: Դուրս եկած
8 ամբողջ ժողովուրդը թլփափրուած էր: Եգիպտոսից դուրս գալուց յետոյ ճանապարհին ծնուած բազմութիւնը (քանի
9 որ իսրայէլացիները քառասուններկու փարի շրջել էին Աբդարի անապարտում), այդ բազմութիւնից շափերը՝ Եգիպտոսից
10 դուրս եկած պատերազմիկներ, որոնք չէին հնազանդուել Ասորու պարտիւրաններին, անթլփափր էին: Նրանց
11 համար Տէրը որոշեց, որ նրանք չպիտի փեսնեն այն երկիրը, որ երդուել էր նրանց հայրերին, թէ կը փայ նրանց, մի
12 երկիր, ուր կաթ է մեղր է բխում: Եւ նրանց փոխարէն փարաւ նրանց որդիներին, որոնց թլփափրեց Յեսուս: Նրանք
13 անթլփափր էին, քանի որ ճանապարհին չէին թլփափրուել: Երբ ամբողջ ժողովուրդը թլփափրուեց, հանգիստ առնե-
14 յով մնացին բանակարեղիում, մինչեւ որ ապաքինուեցին: Եւ Տէրն ասաց Յեսուսին. «Այսօր ձեր վրայից վերացրի
15 եգիպտացիների նախափինքը»: Եւ այդ փեղի անունը կոչեց Գաղգաղա. այդպէս է կոչուում մինչեւ այսօր: Այնպէտեղ
16 իջեանեցին իսրայէլացիները: Իսրայէլացիները Երիթովի արեւելեան կողմում գտնուող դաշտում, ամսի փասնաչոր-
17 երոզը օրը, իրկինաղէմին, գարիկ արեցին: Եւ առաօտեան այդ երկրի ցորենից բաղաբջ եւ աղանձ կերան: Այդ
18 օրը, այդ երկրի ցորենից ուրելուց յետոյ, մանանան դաղարեց, եւ իսրայէլացիները այլեւս մանանայ չգրան: Եւ այդ
19 փարի նրանք հաւաքեցին փինիկեցիների երկրի պտուղը: Եւ մինչ Յեսուս Երիթովում էր, նա, բարձրացնելով իր
20 աչքերը, փեսաւ իր առաջ կանգնած մի մարդու, որի ձեռքին մերկացրած սուր կար: Յեսուս մօտեցաւ եւ ասաց նրան.
21 «Մեզնից ես, թէ մեր թշնամիներից»: Նա ասաց. «Ես Տիրոջ զօրքի զօրավարն եմ եւ հիմա եկայ»: Յեսուս երես-
22 նիվայր գետին ընկաւ, երկրպագեց եւ ասաց նրան. «Տէր, ի՞նչ հրաման կը փաս քո ծառային»: Տիրոջ զօրավարն
23 ասաց Յեսուսին. «Նանի՛ր կօշիկները քո ոտքերից, որովհետեւ քո կանգնած փեղը սուրբ է»: Եւ Յեսուս այդպէս արեց:
6 Երիթովն ամուր փակուած եւ ամրացուած էր իսրայէլացիների պարճառով, ոչ ոք դուրս չէր գալիս այնպէտեղից եւ
2 ոչ ոք չէր մտնում: Տէրը Յեսուսին ասաց. «Ահա ես քո ձեռքն եմ փախի Երիթովը, նրա մէջ գտնուող թագաւորին
3 եւ զօրաւոր քաջերին: Բայց դուք, երբ լսեք եղջերափողի ձայնը, բոլոր մարտիկներդ շեփորներով շրջապարեցէ՛ք
4 քաղաքը: Երբ փողերը հնչեցնէք, բոլոր պատերազմող մարդիկդ քաղաքի շուրջը պտոյտ փունք օրական մէկ ան-
5 գամ: Այսպէս արէ՛ք վեց օր: Եօթը քահանայ թող առնեն փանեն փոսական եղջերափողերը փապանակի առջեւից:
6 Եօթներորդ օրը քաղաքի շուրջը պտոյտ փունք եօթն անգամ, քահանաները թող հնչեցնեն եղջերափողերը, եւ
7 առաջադասակ ամբողջ ժողովուրդը թող աղաղակեն: Երբ նրանք աղաղակեն, քաղաքի պարիսպներն իրենց իրենց
8 հիմնայարակ կը կործանունեն, ամբողջ ժողովուրդը կը մտնի քաղաք՝ ամէն մէկն ընթանալով ուղի իր դիմացը»: Նա
9 Նաւէի որդի Յեսուս գնաց քահանաների մօտ եւ ասաց նրանց. «Առէ՛ք ուխտի փապանակը, եւ եօթը քահանաներ եօ-
10 թը փոսական եղջերափողեր առա՛ճ թող գնան Տիրոջ փապանակի առջեւից»: Նա նրանց ասաց. «Կարգադրեցէ՛ք
11 ժողովրդին, որ գնան, պտոյտ փան քաղաքի շուրջը: Մարտիկները զինուած գնան Տիրոջ փապանակի առջեւից,
12 եօթը նուիրական շեփորներ կրող քահանաները նոյնպէս թող անցնեն Տիրոջ ուխտի փապանակի առաջ եւ ուժգին
13 հնչեցնեն փողերը: Տիրոջ ուխտի փապանակը թող գնայ նրանց երեւից, մարտիկները թող ընթանան առջեւից,
14 իսկ քահանաները եւ եղջերափողերը հնչեցնողները, որպէս վերջապահներ, թող գնան Տիրոջ փապանակի երեւից՝
15 հնչեցնելով եղջերափողերը»: Իսկ ժողովրդին Յեսուս պարտիւրեց եւ ասաց. «Մի՛ աղաղակէ՛ք, թող ոչ ոք չսի
16 ձեր ձայնը, եւ ոչ մի խօսք դուրս չգայ ձեր բերանից մինչեւ այն օրը, երբ ես ինքս ազդարարեմ ձեզ աղաղակել, եւ
17 ապա կ'աղաղակէք»: Տիրոջ ուխտի փապանակը, պարտելով քաղաքի շուրջը, գնաց նորից բանակարեղի եւ իջե-
18 անեց այնպէտ: Երկրորդ օրն առաօտեան Յեսուս վեր կացաւ, քահանաները վերցրին Տիրոջ փապանակը, եօթը
19 քահանաներն առան եօթը նուիրական փողերը եւ ընթացան Տիրոջ ուխտի փապանակի առջեւից: Քահանաները
20 հնչեցրին փողերն ու մնացեալ ամբողջ բազմութեան հետ վերադարձան բանակարեղի. ապա Տիրոջ ուխտի փա-
21 պանակի երեւից անցան մարտիկներն ու մնացած ամբողջը. գնում եւ հնչեցնում էին եղջերափողերը: Երկրորդ օրն
22 էլ մէկ անգամ մօտիկաց պարտուեցին քաղաքի շուրջը եւ դարձեալ եկան բանակարեղի: Այդպէս արեցին վեց օր:
23 Իսկ եօթներորդ օրը լուսաբացին վեր կացան եւ նոյն ձեւով քաղաքի շուրջը պարտուեցին եօթն անգամ: Եօթներորդ
24 անգամ պարտուելիս քահանաները հնչեցրին փողերը, եւ Յեսուս ասաց իսրայէլացիներին. «Նիմա աղաղակեցէ՛ք,
25 որովհետեւ Տէրն այս քաղաքը մեր ձեռքը մտնուեց: Քաղաքն ու նրա մէջ եղած ամէն ինչ նզովուած պիտի լինի
26 զօրութիւնների Տիրոջից: Ազգայեցէ՛ք միայն պոռնիկ Ռահաբին եւ այն ամէնը, ինչ նրա փանը կայ, որովհետեւ նա
27 թաքցրեց մեր ուղարկած լրտեսներին: Բայց դուք զգուշացէ՛ք նզովքից. չինի, թէ ցանկանաք մի բան առնել այդ
28 նզովուածից. իսրայէլացիների բանակարեղին նզովքի կ'ենթարկէ՛ք եւ կը կործանէ՛ք մեզ: Ամբողջ ոսկին, արծաթը,
29 պղինձը եւ երկաթը Տիրոջ սրբութիւնը պիտի լինեն եւ Տիրոջ գանձարանը պիտի մտնեն»: Եւ ժողովուրդն աղա-
30 դակեց, ու քահանաները հնչեցրին փողերը: Երբ ժողովուրդը լսեց փողի ձայնը, բոլորն աղաղակեցին մեծ եւ ուժգին
31 աղաղակով, պարիսպն ընկաւ շուրջանակի, եւ ժողովուրդը բարձրացաւ մտաւ քաղաք՝ ամէն մէկն ընթանալով ուղիղ
32 իր դիմացը: Քաղաքը գրաւեցին եւ նզովեցին այն: Ինչ որ կար քաղաքում՝ փղամարդ թէ կին, երիտասարդ թէ ծեր,
33 արջառ, ոչխար եւ էշ, բոլորը սրի քաշեցին: Երկիրը լրտեսող երկու երիտասարդներին Յեսուս ասաց. «Մտէ՛ք այն
34 պոռնիկ կնոջ փունը եւ, ինչպէս որ երդուել էք, հանէ՛ք այնպէտից նրան ու այն ամէնը, ինչ որ նա ունի»: Եւ երկու
35 երիտասարդները, որոնք լրտեսել էին քաղաքը, մտան այն կնոջ փունը, հանեցին պոռնիկ Ռահաբին, ինչպէս նաեւ
36 նրա հօրը, մօրը, եղբայրներին, նրա ամբողջ ունեցուածքն ու նրա ամբողջ ազգաբնակիցն ու կանգնեցրին նրանց
37 Իսրայելի բանակարեղիից դուրս: Քաղաքն ու նրա մէջ եղած ամէն ինչ այրուեց հրով, բացի ոսկուց, արծաթից,
38 պղինձից եւ երկաթից, որ Տիրոջ գանձարանը մտցրին: Պոռնիկ Ռահաբին, նրա հօրեանական փունը եւ նրա ամբողջ
39 ունեցուածքը փրկեց Յեսուս: Ռահաբը բնակուում է Իսրայելի մէջ մինչեւ այսօր, որովհետեւ թաքցրեց այն լրտեսնե-
40 յրին, որոնց Յեսուս այն օրն ուղարկել էր Երիթովը լրտեսելու: Յեսուս այդ օրը նզովեց Երիթովը եւ ասաց. «Տիրոջ

առաջ անհծեալ լինի այն մարդը, որ կը վերականգնի եւ կը շինի Երիթով քաղաքը, իր անդրանիկ որդու վրայ նրա հիմքերը կը դնի ի գին իր անդրանիկ որդու եւ նրա պարսպի դարպասները կը կանգնեցնի ի գին իր կրփսեր որդու: Այդպէս էլ արեց Ազան Բեթէլացին. իր անդրանիկ՝ Աբիթոնի վրայ դրեց նրա հիմքերը եւ Ազաբուածի՝ կրփսերի վրայ կանգնեցրեց նրա դարպասները: Տէրը Յեսուի հետ էր, եւ նրա անունը փարածուեց ամբողջ երկրում:

Բայց իսրայէլացիները յանցանք գործեցին եւ գողացան նգովուած բաներից: Յուդայի ցեղից Աքարը, որը որդին էր Քարմիի, եւ սա՛ որդին Զամբրիի, իսկ սա՛ որդին Զարայի, առաւ նգովուած բաներից, եւ Տէրը սասարիկ բարկացաւ իսրայէլացիների վրայ: Յեսուն Երիթովից մարդիկ ուղարկեց Գայի, որ Բեթէլի դիմացն է, եւ ասաց նրանց, «Լրփեսեցէ՛ք Գային»: Այդ մարդիկ գնացին, լրփեսեցին Գային, եւ դարձան Յեսուի մօտ ու ասացին. «Այս ամբողջ ժողովուրդը թող չգնայ, այլ երկու կամ երեք հազարի չափ մարդիկ թող գնան եւ պաշարեն քաղաքը: Մի՛ փար այնպէղ ամբողջ ժողովրդին, որովհետեւ նրանք քիչ են»: Եւ ժողովրդից մօտ երեք հազար մարդ գնացին այնպէղ, բայց փախան Գայիի մարդկանց առջեւից: Գայիի մարդիկ նրանցից երեսունվեց մարդու կոտորեցին եւ նրանց հալածեցին դարպասի առաջից, վիրաւորեցին զառիվայրի վրայ, մինչեւ որ ջարդեցին նրանց: Ժողովրդի սիրտը դողաց, եւ նրանք ասես ջուր դարձան: Յեսուն պարտեց իր զգեստները, երեսի վրայ ընկաւ գեպին Տիրոջ փապանակի առաջ, եւ ինքն ու Իսրայէլի ծերերը այդպէս մնացին մինչեւ երեկոյ եւ իրենց գլխի վրայ հող ցանեցին: Յեսուն ասաց. «Աղաչում եմ քեզ, Տէր, Տէր, ինչո՞ւ քո ծառան այս ժողովրդին անցկացրեց Յորդանան գեպից, որ սրանց մարմնես ամորհացիներին եւ կործանես մեզ: Երանի թէ այնպէղ, Յորդանան գեպի եզերքին մնացած ու բնակուած լինէինք: Օ՛հ, Տէր, հիմա ես ի՛նչ անեմ, երբ Իսրայէլն իր վիզը ծռել է իր թշնամիների առաջ: Քանանացիներն ու երկրի բոլոր բնակիչներն այդ լսելով՝ կը պաշարեն եւ կը ջնջեն մեզ երկրի երեսից: Այն ժամանակ ի՛նչ պիտի անես քո սնծ անուն համար»: Եւ Տէրը Յեսուին ասաց. «Վեր կաց, ինչո՞ւ ես ընկել երեսիդ վրայ: Ժողովուրդը մեղք գործեց, դրժեց իմ ուխտը, որ ուխտեցի նրանց, նրանք գողացան առան նգովուած բաներից, սրեցին եւ դրին իրենց ամանների մէջ: Իսրայէլացիներն այլեւս չեն կարող կանգնել իրենց թշնամիների առաջ, այլ թիկունք կը դարձնեն իրենց թշնամիների առաջ, որովհետեւ նգովք դարձան: Այլեւս ձեզ հետ չեմ լինի, քանի այդ նգովուածը չէք վերացնի ձեր միջից: Վեր կաց, սրբագործի՛ր ժողովրդին. սրբագործել կը փաս առաւօտեան: Այսպէս է ասում Տէր Աստուածն իսրայէլացիներին. «Իսրայէլացիներ, նգովք կայ ձեր մէջ, դուք չէք կարող կանգնել ձեր թշնամիների առաջ, մինչեւ որ նգովքը ձեր միջից չվերացնէք: Առաւօտեան հաւաքուեցէ՛ք ամէնքդ ձեր ցեղերով. այն ցեղը, որին ցոյց կը փայ Տէրը, մօտեցրէ՛ք փոհներով, այն փոհնը, որին ցոյց կը փայ Տէրը, մօտեցրէ՛ք փոհներով, եւ այն փունը, որին ցոյց կը փայ Տէրը, մօտեցրէ՛ք իր մարդկանցով, եւ ով որ մեղադրուի նգովուածը գողանալու մէջ, թող հրով այրուի ինքը, իր ամբողջ փունը եւ այն ամէնը, ինչ որ նա ունի, որովհետեւ նա դրժել է Տիրոջ ուխտը եւ անիրաւութիւն է արել Իսրայէլի մէջ»: Եւ Յեսուն առաւօտը կանուխ վեր կացաւ, ներկայացրեց ժողովրդին ըստ իրենց ցեղերի, եւ մեղադրուեց Յուդայի ցեղը: Յուդայի ցեղը ներկայացաւ փոհներով, եւ մեղադրուեց Զարայի փոհնը: Զարայի փոհնը ներկայացաւ փոհներով, եւ մեղադրուեց Զամբրիի փունը: Նրա փունը ներկայացաւ իր մարդկանցով, եւ մեղադրուեց Յուդայի ցեղից Աքարը, որը որդին էր Քարմիի, եւ սա՛ որդին Զամբրիի, իսկ սա՛ որդին Զարայի: Յեսուն Աքարին ասաց. «Որդեանկ իմ, փա՛նք փուր այսօր Իսրայէլի Տէր Աստուծուն, խոստովանի՛ր եւ պարմի՛ր ինձ, ինչ որ արեցիր, եւ մի՛ թաքցրու ինձնից»: Աքարը պարասխան փուր եւ ասաց Յեսուին. «Արդարեւ, ես մեղք գործեցի Իսրայէլի Տէր Աստուծու առաջ եւ այս բանը արեցի. աւարի մէջ փեսայ մի գեղեցիկ նկարագարդ վերարկու, երկու հարիւր սիկղ արծաթ եւ մի ձուլակփոր ոսկի, որի ծանրութիւնը յիսուն սիկղ էր, սասարիկ ցանկացայ եւ առայ դրանք: Ահա դրանք թաքցուած են հողի փակ իմ վրանում, իսկ արծաթը թաքցուած է դրանց փակ»: Յեսուն պարգամաւորներ ուղարկեց, նրանք գնացին բանակապետի՛ ղէպի վրանը. դրանք պահուած էին այնպէղ, նրա վրանում, իսկ արծաթը դրանց փակ էր: Նրանք հանեցին դրանք վրանից, բերին Յեսուի եւ Իսրայէլի ծերերի մօտ եւ դրին Տիրոջ առաջ: Յեսուն, նրա հետ եւ բոլոր իսրայէլացիները վերցրին Զարայի որդի Աքարին, նրա որդիներին եւ դուստրերին, նրա արջառը, էշը, նրա բոլոր ոչխարները, բոլոր վրանները, նրա ամբողջ ունեցուածքը եւ բերեցին Աքորի ձորը: Յեսուն ասաց. «Ինչո՞ւ մեզ կործանեցիր, Տէրն այսօր քեզ կը կործանի»: Եւ բոլոր իսրայէլացիները նրան բարկոծեցին քարերով ու նրա ունեցուածքը այրեցին հրով, քարկոծեցին նրա իսրայիներին եւ դիզեցին նրանց վրայ մեծ քարակոյտ, որ կայ մինչեւ այսօր: Եւ իջաւ Տիրոջ սասարիկ բարկութիւնը: Այդ պարճառով նա այն փեղը կոչեց Աքորի ձոր, եւ այդպէս է կոչում մինչեւ այսօր:

Տէրը Յեսուին ասաց. «Մի՛ վախեցիր եւ մի՛ զարիւրիւր, քեզ հետ վերցրու բոլոր պարտեազմող մարդկանց եւ վեր կաց գնա՛ դէպի Գայի: Ահա ես քո ձեռքն եմ մարմնում Գայիի թագաւորին, նրա ժողովրդին, նրա քաղաքը եւ նրա երկիրը: Գայիի եւ նրա թագաւորի հետ վարուի՛ր այնպէս, ինչպէս վարուեցիր Երիթովի եւ նրա թագաւորի հետ. կողոպտի՛ր նրա աւարը եւ անասունները: Քաղաքի երեսի կողմից դարանակալներ կարգի՛ր»: Յեսուն եւ ամբողջ պարտեազմող ժողովուրդը վեր կացան, որ գնան Գայիի վրայ: Յեսուն երեսուն հազար զօրաւոր մարդ ընտրեց եւ նրանց ուղարկեց զիշերով: Նա նրանց պարուիրեց՝ ասելով. «Տեսէ՛ք, դուք դարանամուտ պիտի լինէք քաղաքի եւ քանի կողմից: Քաղաքից շար մի՛ հեռացէ՛ք, եւ ամէնքդ պարտաւոր եղէք: Ես եւ ինձ հետ եղող ամբողջ ժողովուրդը կը մօտենանք քաղաքին, եւ երբ Գայիի բնակիչները մեր դէմ դուրս գան, ինչպէս առաջին անգամ, կը փախչենք նրանց առաջից: Երբ ելնեն մեր երեսից, կը հեռացնենք նրանց այդ քաղաքից, եւ նրանք կ'ասեն՝ «Փախան մեր առջեւից ինչպէս առաջին անգամ»: Երբ փախչենք նրանց առջեւից, դուք ելէ՛ք դարանից, մտէ՛ք քաղաք եւ հարուածեցէ՛ք քաղաքին, եւ Իսրայէլի Տէր Աստուածը նրանց մեր ձեռքը կը յանձնի: Երբ առնէք քաղաքը, այրեցէ՛ք այն կրակով: Կ'անէք այնպէս, ինչպէս ձեզ պարուիրեցի»: Յեսուն նրանց ուղարկեց, նրանք գնացին դէպի դարանը, մտան թաքնուեցին Բեթէլի եւ Դանի միջեւ, Գայիի ծովահայեաց կողմից: Այն զիշեր Յեսուն ժողովրդի մէջ մնաց: Առաւօտը վաղ վեր կենալով՝ Յեսուն աչքի անցկացրեց ժողովրդին, եւ ինքն ու Իսրայէլի ծերերը ժողովրդի առաջից դուրս ելան Գայիի դէմ: Ամբողջ պարտեազմող զօրքը եղաւ նրանց հետ: Նրանք եկան քաղաքի դիմաց արեւելեան կողմից, իսկ քաղաքի դարանակալները ծովի կողմում էին, եւ բանակ դրին Գայիի հիւսիսային կողմում: Նրանց ու Գայիի միջեւ մի ձոր կար: Եւ Յեսուն առնելով հինգ հազար մարդ՝ նրանց դարան մտրեց Բեթալի եւ Գայիի ծովի միջեւ, իսկ ժողովրդին ու ամբողջ բանակը փեղաւորեց քաղաքի հիւսիսային կողմում: Նրանց վերջապահ զօրքը

14 քաղաքի ծովահայեաց կողմում էր: Յեսուն այդ գիշերն անցկացրեց ձորում: Երբ Գայիի թագաւորն այս փեսաւ,
 առաւօտեան շրապ վեր կացաւ եւ ելաւ նրանց դէմ: Քաղաքի մարդիկ, ինքը եւ ամբողջ ժողովուրդն այն ժամանակ
 15 քաղաքի ելելի կողմում դարան են պատրաստել: Երբ Յեսուն փեսաւ, կրկին ետ դարձաւ, եւ բոլոր իսրայէլացիները
 16 նրանց առաջից փախան անապարհի ճանապարհով: Գայիի թագաւորը երկրի ամբողջ ժողովրդին շրապեցրեց,
 17 որ հեփապնդեն նրանց. եւ նրանք, հեփապնդելով, գնացին իսրայէլացիների ելելից ու հեռացան քաղաքից: Գա-
 յիում ու Բեթէլում մարդ չմնաց, որ իսրայէլացիներին հեփապնդելու գնացած չլինէր. քաղաքը թողեցին բաց եւ
 18 յարձակուեցին իսրայէլացիների վրայ: Տէրը Յեսուին ասաց. «Մեկնիր ձեռքիդ նիզակը դէպի քաղաքը, որովհետեւ
 քո ձեռքն են մաքնել այն, եւ դարանակալները թող շրապ դուրս գան իրենց փողից»: Յեսուն մեկնեց իր ձեռքում
 19 եղած նիզակը դէպի քաղաքը: Դարանակալները վեր կացան իրենց փողից, եւ հէնց որ նա ձեռքը մեկնեց, ելան,
 20 մըրան քաղաքը, գրաւեցին այն եւ քաղաքն անմիջապէս այրեցին հրով: Գայիի բնակիչները ետ նայելով՝ փեսան,
 որ քաղաքի ծովը մինչեւ երկինք է ելնում: Նրանք չէին կարող փախչել այս կամ այն կողմ, իսկ ժողովուրդը, որ
 21 թաքնուած էր անապարտում, յարձակուեց հեփապնդողների վրայ: Երբ Յեսուն եւ ամբողջ ժողովուրդը փեսան, որ
 դարանակալները գրաւեցին քաղաքը, եւ քաղաքի ծովը մինչեւ երկինք է հասնում, նորից կրկին վրայ ետ դար-
 22 ձան եւ հարուածեցին Գայիի մարդկանց: Միւսները քաղաքից դուրս եկան նրանց ընդառաջ, եւ Գայիի մարդիկ
 մնացին բանակի մէջփողը: Իսրայէլացիների մի մասը այն կողմից, միւսները այս կողմից, այնքան հարուածեցին
 23 Գայիի զինուորներին, մինչեւ որ նրանցից ազատուող եւ փախչող չմնաց: Իսկ Գայիի թագաւորին ձերբակալեցին
 24 եւ բերեցին Յեսուի մօտ: Երբ իսրայէլացիները դադարեցին բոլոր գայիցիներին կոտորելուց, ոմանց դաշտերում,
 ոմանց լեռներում՝ զառիվայրի վրայ, մինչեւ այնքաղ, որ հալածել էին նրանց, եւ ամենքը սրակոտոր եղան իսպառ,
 25 Յեսուն շրջուեց դէպի Գայի եւ սրի քաշեց նրա բոլոր բնակիչներին: Այդ օրն ընկածները, փղամարդ եւ կին, փաս-
 26 ներկու հազար էին Գայիի բոլոր բնակիչները: Յեսուն նիզակ մեկնած ձեռքը ետ չքաշեց, մինչեւ որ բնաջնջեց
 27 Գայիի բոլոր բնակիչներին, բացի անատուններից եւ քաղաքի աւարից, որ կողոպտեցին իսրայէլացիները՝ Յեսուին
 28 փուած Տիրոջ հրամանի համաձայն: Յեսուն քաղաքը կրակով այրեց եւ այն դարձրեց հողաբլուր, որ յախտեան
 29 անշէն մնաց մինչեւ այսօր: Իսկ Գայիի թագաւորին կախեց երկճիղ ծառից, եւ նա մնաց ծառից կախուած մինչեւ
 երեկոյ: Եւ արեւը մայր մըրնելու ժամանակ Յեսուն հրամայեց, նրան իջեցրին ծառից, գցեցին մի փոսի մէջ, քաղաքի
 30 դարպասի մօտ եւ նրա վրայ քարերի կոյր դիզեցին, որ կայ մինչեւ այսօր: Այն ժամանակ Յեսուն Իսրայէլի Տէր
 31 Աստուծո համար զոհասեղան շինեց Գեբաղ լեռան վրայ, ինչպէս պատուիրել էր Տիրոջ ծառայ Մովսէսը իսրայէլա-
 ցիներին, որ գրուած է Մովսէսի օրէնքի գրքում, - զոհասեղան ամբողջական քարերից, որոնց երկայթ չէր դիպել, եւ
 32 այնպէս Տիրոջ համար ողջակէզ եւ փրկութեան զոհ մաքուցեց: Իսրայէլացիների առաջ այդ քարերի վրայ Յեսուն
 33 գրեց Մովսէսի երկրորդ օրէնքը: Բոլոր իսրայէլացիները, նրանց ձերերը, դարաւորները եւ օրէնագետները գնում
 էին փապանակի դիմացից՝ այս ու այն կողմից, թե՛ օտարականը եւ թե՛ բնիկը: Աւերացի քահանաները վերջին
 Տիրոջ ուխտի փապանակը: Ուղեկցողների կէտը Գարիզին լեռան մօտ էր, կէտը՝ Գեբաղ լեռան մօտ, ինչպէս առաջ
 34 պատուիրել էր Տիրոջ ծառայ Մովսէսը, որ ժողովրդին օրհնէն: Ապա Յեսուն կարդաց այս օրէնքի բոլոր խօսքերը,
 35 օրհնութիւններն ու անձքները, ինչպէս որ գրուած է Մովսէսի օրէնքի գրքում: Այն բոլորից, որ Մովսէսը պատուիրել
 էր Յեսուին, չկար մի խօսք, որ Յեսուն չկարդար Իսրայէլի ամբողջ ժողովրդի՝ փղամարդկանց, կանանց, մանուկների
 եւ Իսրայէլի մէջ եղած օտարականների առաջ:

9 Երբ Յորդանան գետի այն կողմի ամորհացիների բոլոր թագաւորները՝ լեռնայիները, դաշտայիները, եւ նրանք,
 որ մեծ ծովի ամբողջ եզերքին էին, եւ նրանք, որ Լեռնայիբանանի մօտ էին, նաեւ քեփացիները, ամորհացիները,
 2 գերգեսացիները, քանանացիները, փերեզացիները, խեաւացիները, յեբուսացիները լսեցին, ամենքը միասին եկան
 3 պատերազմ մղելու Յեսուի եւ իսրայէլացիների դէմ: Բայց Գաբաւոնի բնակիչները լսելով, թե՛ ինչ է արել Յեսուն
 4 Երիքովին եւ Գայիին, իրենք էլ խորամանկութիւն արեցին. եկան պաշարով եւ պատրաստութեամբ, իրենց ուսերի
 5 վրայ հնացած քորձեր, մաշուած, պատառոտու եւ կարկապած գինու փիկեր դրած: Նրանց կօշիկների կարերը
 6 քանդուած էին, նրանց ոտքերի հողաթափները հնացած եւ կարկապած էին, նրանց վրայի զգեստները հնացած էին,
 7 եւ նրանց հացի պաշարը չորացած եւ բորբոսան էր: Նրանք եկան Յեսուի մօտ, իսրայէլացիների բանակապե-
 8 ղին, Գաղգաղա եւ Յեսուին ու բոլոր իսրայէլացիներին ասացին. «Նեռու երկրից ենք եկել, արդ, մեզ հետ դաշինք
 9 կնքեցէք»: Իսկ իսրայէլացիներն ասացին բռնացիներին. «Գուցէ մեզ մօտիկ էք բնակում, ձեզ հետ ինչպէն դաշինք
 10 կնքենք»: Նրանք ասացին Յեսուին. «Մենք քո ծառաներն ենք»: Յեսուն նրանց ասաց. «Ո՞վ էք եւ որպէտից էք
 11 եկել»: Նրանք ասացին. «Շար հեռու երկրից են եկել քո ծառաները յանուն քո Տէր Աստուծո, որովհետեւ լսեցինք
 12 նրա անունը եւ այն, ինչ նա արել է Եգիպտոսում, եւ այն, ինչ նա արել է Յորդանան գետի այն կողմի ամորհացի-
 13 ների երկու թագաւորներին՝ Եսեբոնի Սեհոն թագաւորին եւ Բասանի Օզ թագաւորին, որ բնակուած էր Աստարոթում
 14 եւ Եդրայիում: Մեր ձերերը եւ մեր երկրի բոլոր բնակիչները խօսեցին մեզ հետ եւ ասացին. «Ձեզ համար ճա-
 15 նապարհի պաշար առէք, գնացէք նրանց ընդառաջ եւ ասացէք նրանց. “Մենք ձեր ծառաներն ենք, արդ, մեզ հետ
 16 դաշինք կնքեցէք”»: Այն օրը, որ մենք ելանք մեր փնտրից եւ եկանք ձեզ մօտ, մեր այս հացի պաշարը դեռ փաթ
 17 էր, իսկ հիմա չորացել եւ բորբոսնել է, այս փիկերը, որ լցրինք գինով, նոր էին, բայց պատուեցին, մեր շորերը
 18 եւ կօշիկները մաշուեցին շար երկար ճանապարհից»: Իսրայէլի իշխաններն առան նրանց պաշարը, բայց Տիրոջը
 19 չհարցրին: Յեսուն նրանց հետ խաղաղութիւն հաստատեց եւ ուխտեց, որ ողջ կը պահի նրանց. ժողովրդի իշխան-
 20 ներն էլ երդուեցին նրանց: Նրանց հետ դաշինք կնքելուց երեք օր յետոյ լսեցին, որ նրանք դրացիներ են եւ իրենց
 21 մօտ են բնակում: Իսրայէլացիները ճանապարհ ընկան եւ երրորդ օրը հասան նրանց քաղաքները: Նրանք քա-
 22 ղաքներն էին՝ Գաբաւոնը, Կեփիրոնը, Բերթթը եւ Յարիմի քաղաքները: Իսրայէլացիները չպատրաստեցին նրանց
 23 դէմ, որովհետեւ ժողովրդի բոլոր իշխանները Իսրայէլի Տէր Աստուծով երդուել էին նրանց. եւ ամբողջ ժողովուրդը
 24 փրփրեց իշխանների դէմ: Իշխաններն ասացին ժողովրդին. «Մենք Իսրայէլի Տէր Աստուծով երդուել ենք եւ չենք
 25 կարող խաբել նրանց: Նիմա այսպէս անենք. ողջ թողնենք նրանց, պահպանենք, որ մեզ վրայ բարկութիւն չգայ
 26 այն երդման համար, որ փուեցինք նրանց»: Իշխաններն ասացին նրանց. «Թող ապրեն եւ ամբողջ ժողովրդի

համար լինեն փայտահարներ եւ ջրկիրներ»։ Եւ նրանք եղան փայտահարներ ու ջրկիրներ, ինչպէս որ իշխաններն
 ասացին նրանց։ Յեսուն նրանց բոլորին կանչեց, խօսեց նրանց հետ եւ ասաց. «Ինչո՞ւ խաբեցիք ինձ եւ ասացիք՝
 «Չեզնից շաք հեռու ենք», մինչդեռ դուք մեր գաւառի բնակիչներ էք։ Նիմա դուք անիծուած էք, եւ ինձ ու իմ Աստուծո
 համար միշտ պիտի մնաք փայտահար եւ ջրկիր ծառայ»։ Նրանք պատասխան արեցին եւ ասացին Յեսուին. «Մեզ
 լուր հասաւ եւ յայտնի եղաւ, որ քո Տէր Աստուածը իր ծառայ Մովսէսին հրամայել է, որ այս երկիրը ձեզ վայ եւ
 մեզ ու այս երկրի բոլոր բնակիչներին ձեր առաջ բնաջինջ անի, ուստի մենք խիստ վախեցանք ձեզնից եւ այդ բանն
 արեցինք։ Նիմա ձեր ձեռքի փակ ենք, վարուեցէք այնպէս, ինչպէս հաճելի է ձեզ եւ ինչպէս կամենում էք»։ Եւ
 նրանց հետ վարուեցին այսպէս. այն օրը Յեսուն նրանց ազատեց իսրայէլացիների ձեռքից, եւ չկոտորեցին նրանց։
 Այն օրը նրանց փայտահարներ ու ջրկիրներ կարգեց ամբողջ ժողովրդի եւ Տիրոջ գոհասեղանի համար, եւ մինչեւ
 այսօր նրանք ծառայում են այդպէս այն փեղում, որ Տէրը կ'ընգրի։

Երբ Երուսաղէմի թագաւոր Ադոնիբեզեկը լսեց, որ Յեսուն գրաւել է Գային ու կործանել այն, եւ ինչպէս Երիքովի
 ու նրա թագաւորի հետ էր վարուել, այդպէս էլ վարուել է Գայիի ու նրա թագաւորի հետ, եւ թէ Գաբաւոնի բնա-
 կիչներն անձնաւոր են եղել Յեսուին ու իսրայէլացիներին եւ նրանց մէջ մնացել, խիստ զարհուրեցին ինքն ու իր
 ժողովուրդը, որովհետեւ գիտէին, որ Գաբաւոնը մեծ քաղաք է, ինչպէս որեւէ թագաւորանիստ մայրաքաղաք։ Դա
 Գայիից մեծ էր, եւ նրա բոլոր մարդիկ զօրաւոր էին։ Երուսաղէմի թագաւոր Ադոնիբեզեկը մարդ ուղարկեց Քեբրոնի
 թագաւոր Ելամի, Յերիմուֆի թագաւոր Քերամի, Լաքիսի թագաւոր Յեփիէի եւ Օդոդոնի թագաւոր Դաբիի մօտ ու
 ասաց. «Բարձրացէք եկէ՛ք ինձ մօտ եւ օգնեցէ՛ք ինձ, որ պատերազմենք Գաբաւոնի դէմ, որովհետեւ անձնաւոր են
 եղել Յեսուին եւ իսրայէլացիներին։ Եւ յերուսաղէմի հինգ թագաւորները՝ Երուսաղէմի թագաւորը, Քեբրոնի թա-
 գաւորը, Յերիմուֆի թագաւորը, Լաքիսի թագաւորը եւ Օդոդոնի թագաւորն իրենց ամբողջ ժողովրդով հաւաքուեցին
 եկան, բանակ դրին Գաբաւոնի շուրջը եւ պաշարեցին այն։ Գաբաւոնի բնակիչները մարդ ուղարկեցին Յեսուի մօտ
 Իսրայէլի բանակաւորի, Գաղգաղա եւ ասացին. «Մի՛ լքիր քո ծառաներին, շուր մեզ մօտ ե՛կ, մեզ ազատի՛ր եւ
 մեզ օգնի՛ր, որովհետեւ ամորհացիների բոլոր թագաւորները, որ բնակուում են լեռնակողմում, կուրակուել են մեր
 դէմ»։ Յեսուն իր ամբողջ պատերազմող զօրքի ու բոլոր նրանց հետ, ովքեր զօրաւոր էին, ելաւ Գաղգաղայից։ Տէրը
 Յեսուին ասաց. «Չվախենաս նրանցից, որովհետեւ նրանց քո ձեռքն են մատնելու, եւ նրանցից ոչ մէկը չի դիմանայ
 ձեր առաջ»։ Ամբողջ զիշերը Գաղգաղայից գալով՝ Յեսուն յանկարծակի յարձակուեց նրանց վրայ։ Տէրը իսրայէ-
 լացիների ահը զգեց նրանց մէջ եւ Գաբաւոնում մեծ ջարդ արեց նրանց. նրանց հալածեցին Բեթթորոնի գառիվայրի
 ճանապարհին եւ կոտորեցին նրանց մինչեւ Ազելա եւ Մակեդա։ Երբ նրանք Բեթթորոնի գառիվայրով փախչում էին
 իսրայէլացիների առաջից, Տէրը նրանց վրայ երկնքից կարկտի քարեր թափեց մինչեւ Ազելա։ Կարկտի քարերից
 մեռածներն անելի շաք էին, քան նրանք, որոնք իսրայէլացիները պատերազմում սրով կոտորեցին։ Այն օրը, երբ
 Տէր Աստուածը ամորհացիներին մատնեց իսրայէլացիների ձեռքը, երբ նրանց կոտորեց Գաբաւոնում, եւ նրանք
 ջախջախուեցին Իսրայէլի առաջ, Յեսուն խօսեց Տիրոջ հետ եւ ասաց. «Թող արեգակը կանգնի Գաբաւոնի դիմաց,
 իսկ լուսինը՝ Ելունի ձորի դիմաց»։ Եւ արեգակն ու լուսինը կանգնեցին իրենց փեղում, մինչեւ որ Աստուած նրանց
 թշնամիներից վրէժն առաւ։ Չէ՛ որ այս գրուած է «Ուղիղի» գրքում։ Եւ արեգակը կանգնեց երկնքի մէջփեղում եւ
 չարժուեց դէպի արեւմուտք մէկ ամբողջ օր։ Այսպիսի օր չէր եղել ո՛չ առաջ, ո՛չ յետոյ, որ Աստուած լսէր մարդու
 ձայնը, որովհետեւ Տէրն Իսրայէլի հետ միասին պատերազմեց։ Ապա Յեսուն եւ նրա հետ բոլոր իսրայէլացիները
 եր դարձան բանակաւորի՝ Գաղգաղա։ Այն հինգ թագաւորները փախան Մակեդա եւ թաքնուեցին քարայրի մէջ։
 Իմաց փոխն Յեսուին եւ ասացին. «Նինգ թագաւորները գտնուեցին Մակեդայում, քարայրի մէջ թաքնուած»։ Յեսուն
 ասաց. «Քարայրի մուտքին մեծամեծ քարեր գործեցէ՛ք եւ նրանց վրայ մարդիկ կարգեցէ՛ք, որ հսկեն նրանց։ Բայց
 դուք մի՛ դադարէք ձեր թշնամիներին հետապնդելուց, հասէ՛ք նրանց վերջնապահներին եւ մի՛ թոյլ փուլեք, որ մտնեն
 իրենց քաղաքները, որովհետեւ Տէր Աստուածը նրանց մատնեց մեր ձեռքը»։ Երբ Յեսուն եւ բոլոր իսրայէլացիները
 դադարեցին մեծ կոտորածով նրանց իսպառ բնաջնջելուց, եւ նրանցից ազատուածները մտնեցին ամրացուած քաղաք-
 ները, ամբողջ ժողովուրդը ողջ առողջ վերադարձաւ բանակաւորի՝ Յեսուի մօտ, Մակեդա։ Եւ ոչ ոք չյանդգնեց
 խօսել իսրայէլացիների դէմ։ Եւ Յեսուն ասաց. «Բացէ՛ք քարայրը եւ այնպէսից հանէ՛ք, բերէ՛ք ինձ մօտ այն հինգ
 թագաւորներին»։ Այդպէս էլ արեցին. հինգ թագաւորներին՝ Երուսաղէմի թագաւորին, Քեբրոնի թագաւորին, Յե-
 ռիմուֆի թագաւորին, Լաքիսի թագաւորին եւ Օդոդոնի թագաւորին քարայրից հանեցին ու փարան նրա մօտ։ Երբ
 նրանց փարան Յեսուի մօտ, Յեսուն կանչեց բոլոր իսրայէլացիներին, իր հետ գնացած առաջամարտիկներին եւ
 ասաց նրանց. «Մօտեցէ՛ք եւ ձեր ուրբերը դրէ՛ք նրանց պարանոցների վրայ»։ Նրանք մօտեցան եւ իրենց ուրբերը
 դրեցին նրանց պարանոցների վրայ։ Յեսուն ասաց նրանց. «Մի՛ վախեցէք նրանցից եւ մի՛ զարհուրեք, արհացէ՛ք եւ
 գորացէ՛ք, որովհետեւ Տէրն այսպէս պիտի անի ձեր բոլոր թշնամիներին, որոնց հետ դուք պիտի մարտնչեք»։ Ապա
 Յեսուն նրանց սպանեց եւ նրանց հինգին էլ կախեց ծառերից, եւ նրանք կախուած մնացին ծառերից մինչեւ երեկոյ։
 Արեւամուտքին Յեսուն հրամայեց, եւ նրանց իջեցրին ծառերից, զցեցին այն քարայրի մէջ, որպէս թաքնուել էին.
 եւ քարայրի մուտքին գործեցին մեծամեծ քարեր, որոնք կան մինչեւ այսօր։ Այդ օրը գրաւեցին նաեւ Մակեդան,
 սրի քաշեցին այն ու նրա թագաւորին, բնաջնջեցին այն եւ նրա մէջ եղած բոլոր մարդկանց, ոչ մի ազատուած կամ
 փախստական չմնաց նրանցից։ Յեսուն Մակեդայի թագաւորի հետ էլ վարուեց այնպէս, ինչպէս վարուել էր Երիքո-
 վի թագաւորի հետ։ Յեսուն, նրա հետ նաեւ բոլոր իսրայէլացիները, Մակեդայից գնացին Լեբնա եւ պաշարեցին
 Լեբնան։ Տէրը մատնեց այն իսրայէլացիների ձեռքը, եւ Յեսուն նուաճեց այն ու նրա թագաւորին, սրի քաշեց այն ու
 նրա մէջ եղած բոլոր մարդկանց, նրա մէջ ոչ մի ազատուած եւ փախստական չմնաց։ Նրա թագաւորի հետ վարուեց
 այնպէս, ինչպէս վարուել էր Երիքովի թագաւորի հետ։ Յեսուն բոլոր իսրայէլացիների հետ Լեբնայից գնաց Լաքիս,
 բանակաւորի դրեց նրա շուրջը եւ պաշարեց այն։ Տէրը Լաքիս Իսրայէլի ձեռքը մատնեց, եւ երկրորդ օրը Յեսուն
 գրաւեց այն, սրի քաշեց եւ բնաջնջեց այն, ինչպէս որ Լեբնայի հետ էր վարուել։ Այն ժամանակ Գազերի Ելամ
 թագաւորը ելաւ օգնելու Լաքիսին, բայց Յեսուն սրի քաշեց նրան ու նրա զօրքերին այնպէս, որ նրանցից ոչ մի
 ազատուած եւ փախստական չմնաց։ Յեսուն բոլոր իսրայէլացիների հետ Լաքիսից մեկնեց Օդոդոն, բանակաւորի
 դրեց նրա շուրջը եւ պաշարեց այն։ Տէրը մատնեց Օդոդոն Իսրայէլի ձեռքը, եւ Յեսուն այն օրը գրաւեց ու սրի

36 քաշեց այն: Նրա մէջ եղած բոլոր մարդկանց այն օրը կոտորեցին, ինչպէս որ վարուել էին Լաքիսի հետ: Յեսուն
 37 բոլոր իսրայէլացիների հետ Օդոդոմից գնաց Քեբրոն ու բանակ դրեց նրա շուրջը: Գրաւեցին ու սրակոտոր ա-
 րեցին այն, նրա թագաւորին եւ նրա մէջ եղած բոլոր մարդկանց. նրա մէջ ապրող ոչ մէկը չազատուեց: Նրա հետ
 վարուեցին այնպէս, ինչպէս վարուել էին Օդոդոմի հետ. բոլոր բնակիչներին սպանեցին ու նրա մէջ եղած ամէն ինչ
 38, 39 ոչնչացրին: Ապա Յեսուն եւ ամբողջ Իսրայէլը շրջուեցին դէպի Դաբիր եւ շրջապարելով՝ գրաւեցին այն, գերե-
 վարեցին նրա թագաւորին եւ նրա ամբողջ զօրքը, սրակոտոր արեցին ամբողջ քաղաքը, բնաջնջեցին այն եւ նրա
 մէջ եղած բոլոր մարդկանց. ոչ մէկին ողջ չթողեցին: Ինչպէս վարուել էին Քեբրոնի հետ եւ ինչպէս վարուել էին
 40 Լեբնայի ու նրա թագաւորի հետ, այդպէս էլ վարուեցին Դաբիրի եւ նրա թագաւորի հետ: Յեսուն հարուածեց ամ-
 բողջ լեռնային երկրին, Նագեբին եւ դաշտային երկրներին, Ասեղոթին եւ նրա բոլոր թագաւորներին: Նրանցից ոչ
 41 մէկին ողջ չթողեց, բոլոր բնակիչներին սպանեց, ինչպէս Իսրայէլի Տէր Աստուածն էր պատուիրել: Յեսուն կոտորեց
 42 նրանց Կաղէսբառնեայից մինչեւ Գազա, Գոսոմի ամբողջ երկիրը մինչեւ Գաբաւոն: Նրանց բոլոր թագաւորներին
 եւ նրանց երկիրը Յեսուն նուաճեց միաժամանակ, քանի որ Իսրայէլի Տէր Աստուածը կուում էր իսրայէլացիների
 43 հետ միասին: Եւ Յեսուն բոլոր իսրայէլացիների հետ եր դարձաւ բանակապետի՝ Գաղգաղա:

11 Երբ Ասորի Յաբին թագաւորն այս բաները լսեց, մարդ ուղարկեց Մառնի թագաւոր Յոբաբի, Մամերոնի թա-
 2 գաւորի, Աքիփայի թագաւորի եւ այն թագաւորների մօտ, որոնք մեծ Սիդոնի լեռներում եւ Քեներեթի դիմաց
 3 Ռաբաթում էին դաշտերում եւ Նաբեթոդում, արեւելեան կողմից ծովագրեայ քանանացիների, ծովագրեայ ա-
 4 մորիացիների, քեփրացիների, փերեզացիների, լեռնաբնակ յեբուսացիների եւ Ահերմոնի փակ Մասեփայում ապրող
 5 խեւացիների մօտ: Նրանք իրենց թագաւորների ու ծովափի աւազի չափ բազմաքանակ զօրքերի հետ ճամփայ
 ելան: Նրանք չափազանց շար ձիեր ու կառքեր ունէին: Նաւաբուեցին այս բոլոր թագաւորները, եկան միասին եւ
 5 մէկտեղ բանակ դրին Մառնի ջրի մօտ, որ պատերազմեն Իսրայէլի դէմ: Տէրը Յեսունին ասաց. «Մի՛ վախեցիր
 նրանցից, քանի որ վաղը այս ժամին եւ նրանց բոլորին փախուսարի պիտի մատնեն իսրայէլացիների առաջ. նրանց
 6 ձիերին ջղակոտոր կ'անես, նրանց կառքերը հրով կ'այրես»: Յեսուն ու նրա հետ ամբողջ պատերազմող զօրքը
 7 Մառնի ջրի մօտ յանկարծակի նրանց դէմ գնացին եւ լեռնակողմում ընկան նրանց վրայ: Տէրը նրանց Իսրայէլի
 ձեռքը մատնեց, եւ կոտորելով նրանց՝ հալածեցին մինչեւ մեծ Սիդոն, մինչեւ Մասրեփոթմայի եւ մինչեւ Մասեփայի
 8 դաշտն արեւելքում: Կոտորեցին նրանց, մինչեւ որ նրանցից ոչ մի ազատուած մարդ չմնաց: Յեսուն նրանց հետ
 այնպէս վարուեց, ինչպէս որ Տէրը պատուիրել էր նրան. նրանց ձիերը ջղակոտոր արեց եւ նրանց կառքերը հրով
 9 այրեց: Այն ժամանակ Յեսուն եր դարձաւ եւ գրաւեց Ասորը եւ նրա թագաւորին, սպանեց նրան, որովհետեւ Ասորն
 10 առաջ այն բոլոր թագաւորութիւնների գլուխն էր: Նրա մէջ եղած բոլոր մարդկանց սրակոտոր արեցին, բնաջնջե-
 11 ցին բոլորին, նրա մէջ ոչ մի շնչատու էակ չմնաց: Ասորն էլ կրակով այրեցին: Այդ թագաւորութիւնների բոլոր
 քաղաքներն ու նրանց թագաւորներին գերեց Յեսուն, նրանց սրի քաշեց եւ բնաջնջեց արեց, ինչպէս որ իրենց հրա-
 12 մայել էր Տիրոջ ծառայ Մովսէսը: Բայց հողաբլուրների վրայ եղած բոլոր քաղաքները չայրեցին իսրայէլացիները,
 13 այլ միայն Ասորը, որ Յեսունն այրեց: Նրա ամբողջ աւարն ու անասունները իսրայէլացիները կողոպտեցին, բոլոր
 14 մարդկանց սրի քաշեցին, մինչեւ որ բնաջնջեցին նրանց եւ ոչ մի շնչատու էակ չթողեցին: Ինչպէս Տէրը հրամայել էր
 իր ծառայ Մովսէսին, եւ ինչպէս Մովսէսը պատուիրել էր Յեսունին, այդպէս արեց Յեսուն եւ ոչ մի բան զանց չարեց
 15 այն ամենից, ինչ նրան պատուիրել էր Մովսէսը: Յեսուն նուաճեց այն ամբողջ երկիրը, լեռնակողմը եւ ամբողջ
 Նագեբ երկիրը, ամբողջ Գոսոմ երկիրը, դաշտային եւ արեւմտեան կողմը, Իսրայէլի լեռն ու նրա հովիտը, որ լերան
 16 մօտ է, Աբել սարից մինչեւ Սուրի ելքը, մինչեւ Բաալգադ եւ Լիբանանի դաշտավայրերը՝ Ահերմոնի ստորոտում,
 17 նրանց բոլոր թագաւորներին նա բռնեց եւ կոտորեց: Այդ բոլոր թագաւորների դէմ Յեսուն շար օրեր պատերազմ
 18 մղեց, եւ չկար մի քաղաք, որ Տէրը իսրայէլացիների ձեռքը մատնած չլինէր, բացի Գաբաւոնում բնակուող խեւա-
 19 ցիներից. Յեսուն բոլորին նուաճեց պատերազմով: Արդարեւ, Տէրն էր, որ կարծրացրեց նրանց սրտերը, եւ նրանք
 պատերազմով դիմաւորեցին Իսրայէլին, որպէսզի չմտնեն, Տէրը չողորմի նրանց, այլ բնաջնջուեն, ինչպէս որ Տէրն
 20 ասել էր Մովսէսին: Այն ժամանակ Յեսուն եկաւ եւ Քեբրոնի ու Դաբիրի լեռնակողմում, Անոբի եւ Իսրայէլի բո-
 յոր լեռներում եւ Յուդայի երկրի բոլոր լեռներում կոտորեց ենակիմներին, ոչնչացրեց նրանց իրենց քաղաքներով
 21 հանդերձ: Այդ, Յեսուն կոտորեց նրանց, եւ իսրայէլացիների երկրում ենակիմներից ոչ ոք չմնաց. մնացին միայն
 22 Գազայում, Գեթոնում եւ Ասեղոթում: Յեսուն նուաճեց ամբողջ երկիրը, ինչպէս որ Տէրը պատուիրել էր Մովսէսին, եւ
 որպէս ժառանգութիւն փուեց Իսրայէլին բաժիններով ըստ նրանց գեղերի: Եւ երկիրը դաղաքեց պատերազմելուց:

12 Մրանք են այն թագաւորները, որոնց կոտորեցին Մովսէսն ու իսրայէլացիները եւ որոնց երկիրը ժառանգեցին
 2 Յորդանան գետից այն կողմ՝ դէպի արեւմուտք, Առնոնի ձորից մինչեւ Ահերմոն լեռը եւ ամբողջ Արաբան՝ արեւ-
 3 ելեան կողմից. ամորիացիների թագաւոր Սեհոնը, որը բնակուում էր Եսեբոնում եւ փիրում էր Արոյերից մինչեւ
 4 Առնոնի ձորը՝ ձորաբերանը, Գաղաադի կէսին, մինչեւ Յաբոկի հեղեղապը, որ ամոնացիների սահմաններում է, եւ
 Արաբային՝ մինչեւ Քեներեթի ծովը արեւելեան կողմից, մինչեւ Արաբայի ծովը, այսինքն՝ Ադի ծովը, արեւելքից՝
 4 Ասեմոթի ճանապարհով դէպի Թեման, եւ հարաից՝ այն փեղերին, որ Ասեղոթ Փասգայի ստորոտում են: Բասանի
 5 Օգ թագաւորը, որը հսկաների գեղից էր մնացել եւ որը բնակուում էր Աստարոթում եւ Եդրայիմում, փիրում էր Ահեր-
 մոն լեռանը, Սեբային եւ ամբողջ Բասանին մինչեւ Գեսուրի սահմանները, Մաքաթիին եւ Գաղաադի կէսին մինչեւ
 6 Եսեբոնի Սեհոն թագաւորի սահմանները: Տիրոջ ծառայ Մովսէսը եւ իսրայէլացիները ջարդեցին սրանց, եւ Տիրոջ
 7 ծառայ Մովսէսը որպէս ժառանգութիւն այն փուեց Ռուբէնի եւ Գադի գեղերին եւ Մանասէի կէս գեղին: Մրանք են
 8 ամորիացիների թագաւորները, որոնց կոտորեցին Յեսուն եւ իսրայէլացիները Յորդանան գետի այն կողմում՝ Գա-
 դաադի ծովագրին, Լիբանանի դաշտում մինչեւ Արոկ լեռը, որ բարձրանում է դէպի Սէիր, (Յեսուն Իսրայէլի գեղերին
 9 իրենց բաժինների համեմատ որպէս ժառանգութիւն փուեց դրանք՝ լերան վրայ, դաշտում, Արաբայում, Ասեղոթում,
 10 անապատում, Նագեբում բնակուող քեփրացիների, ամորիացիների, բանանացիների, փերեզացիների, խեւացիների,
 11, 12 գերզեսացիների, յեբուսացիների երկրները). Երիքովի թագաւորը, Բեթէլի մօտ գտնուող Գայի թագաւորը, Երու-
 13, 14, 15 սաղէմի թագաւորը, Քեբրոնի թագաւորը, Յերիմոթի թագաւորը, Լաքիսի թագաւորը, Եգոնի թագաւորը, Գազերի
 թագաւորը, Դաբիրի թագաւորը, Գեսեմի թագաւորը, Ներմէի թագաւորը, Աբերի թագաւորը, Լոբնայի թագաւորը,

Օդոդոմի թագաւորը, Մակեդոնի թագաւորը, Թափուայի թագաւորը, Օփերի թագաւորը, Նափէկի թագաւորը, 16, 17, 18
 Ատրի թագաւորը, Մամրոնի թագաւորը, Մառոնի թագաւորը, Աքափի թագաւորը, Թանաքի թագաւորը, Մակեդոնի 19, 20, 21
 դովի թագաւորը, Կեդէի թագաւորը, Յելնոմի Քերմել թագաւորը, Դորի Նափեդոր թագաւորը, Գելիմի Գելգել 22, 23
 թագաւորը եւ Թերսայի թագաւորը: Այս բոլոր թագաւորների թիւը քսանինն է: 24

Յեսուսն ծերացել էր եւ փարիքն առել: Տէրը սասց Յեսուսին. «Դու ծերացել ես եւ օրերդ անց ես կացրել, բայց 13
 շար երկրներ են մնացել ժառանգելու: Մնացած երկրները սրանք են. փղշպացիների բոլոր սահմանները, Գեսուրը 2
 եւ Քանանը. Եգիպտոսի դիմացի անշէն վայրից մինչեւ Ալկարոնի սահմանները աջ կողմում. քանանացիներին 3
 են պատկանում փղշպացիների հինգ թագաւորութիւնները՝ գազացիներինը, ազոփացիներինը, ասկաղոնացիներինը, 4
 Միդոնը, մինչեւ Յափեկա, մինչեւ ամորիացիների սահմանները, եւ փղշպացիներից՝ ամբողջ Արաբա երկիրը եւ 5
 ամբողջ Լիբանանը արեւելքից, Ահերոն լեռան ստորոտի Գաղգադայից մինչեւ Եմաթի մուտքը: Բոլոր լեռնա- 6
 բնակներին, Լիբանանից մինչեւ Մասերեփոթնայիմ, եւ բոլոր սիդոնացիներին եւ կը կոտորեմ իսրայէլացիների առաջ: Բայց դու դրանք բաժանիր իսրայէլացիներին որպէս ժառանգութիւն, ինչպէս որ քեզ պատուիրեցի»: Տի- 7
 մա այս երկիրը որպէս ժառանգութիւն բաժանիր ինը ցեղերին եւ Մանասէի կէս ցեղին. Յորդանան գետից մինչեւ 8
 Մեծ ծովը դէպի արեւմուտք կը փաս նրանց, եւ Մեծ ծովը սահման կը դառնայ: Իսկ երկու ցեղերը՝ Ռուբէնի եւ 9
 Գադի ցեղերը, Մանասէի կէս ցեղի հետ ստացան իրենց ժառանգութիւնը, որ փուել էր Մովսէսը Յորդանան գետի այն կողմում, արեւելքում. Տիրոջ ծառայ Մովսէսը նրանց մէջ բաժանեց Առնոն հեղեղափի եզերքին գրնուող Ա- 9
 րոյերից եւ ձորի մէջ գրնուող քաղաքից մինչեւ Դերոն, նաեւ ամբողջ Միսորը, Մեդաբան, Եսերոնում թագաւորող 10
 ամորիացիների արքայ Սեհոնի բոլոր քաղաքները, մինչեւ ամոնացիների սահմանները, Գաղաադը եւ Գեսուրի 11
 ու Մաքաթիի սահմանները, ամբողջ Ահերոն լեռը, ամբողջ Բասանասարանը, մինչեւ Սելքա, Բասանի մէջ ամ- 12
 բողջ թագաւորութիւնն Օգի, որ թագաւորում էր Ասարաթում եւ Եդրայիմում: Նսկաների մնացորդներից միայն սա էր մնացել, եւ Մովսէսը հարուածեց ու սպանեց նրան: Բայց իսրայէլացիները չբնաջնջեցին գետաբացիներին, 13
 մաքաթացիներին եւ քանանացիներին. եւ գետաբացիներն ու մաքաթացիները բնակուում են Իսրայէլի մէջ մինչեւ այսօր: Բայց Աւիի ցեղին բաժին եւ ժառանգութիւն չստացան, որովհետեւ Իսրայէլի Տէր Ասարուածն է նրանց ժա- 14
 ռանգութիւնը, ինչպէս նրանց ասել էր Տէրը: Սրանք այն բաժիններն են, որ Մովսէսը բաժանեց իսրայէլացիներին Ռաբոթ Մովաբում, Յորդանան գետի այն կողմում, Երիքովի դիմաց: Մովսէսը Ռուբէնի ցեղին ժառանգութիւն 15
 փուեց ըստ նրա փոհների, եւ նրանց սահմանները եղան Առնոն ձորի դիմացը գրնուող Արոյերը, Առնոն ձորում գրնուող քաղաքը, ամբողջ Միսորը եւ Մեդաբան մինչեւ Եսերոնը. նրանց բոլոր քաղաքները, որ Միսորում են, 16
 Դերոնը, Բանթաբահադը, Բաելմոթի փուները, Յասան, Կեդմոթը, Մեփայաթը, Կարիաթեմը, Մեբաման, Մարեթը 17
 եւ Միորը Ենակ լեռան վրայ, Բեթփագորը, Ասեդոթփասագան, Բեթսիմոթը եւ Միսորի բոլոր քաղաքները, ամբողջ 18, 19
 թագաւորութիւնն ամորիացիների Սեհոն թագաւորի, որ թագաւորում էր Եսերոնում: Սրան, ինչպէս նաեւ Մադիամի 20, 21
 իշխաններին՝ Եիին, Բոկոմին, Սուրին, Ուրին, Ռոբէին եւ այդ երկրում բնակուող Սեհոնի մերձակայքի իշխան- 22
 ներին, ջարդեց Մովսէսը: Նաեւ Բեթրեան Բաղասան վիուկին մի վայրկեանում սրով սպանեցին իսրայէլացիները: 23
 Ռուբէնի սահմանը եղաւ Յորդանան գետը: Այս է Ռուբէնի որդիների ժառանգութիւնն ըստ իրենց փոհների, սրանք են նրանց քաղաքներն ու աւանները: Մովսէսը բաժին փուեց նաեւ Գադի որդիներին ըստ իրենց փոհների: Նրանց 24, 25
 սահմանները եղան Յագերը, Գաղաադի բոլոր քաղաքները, ամոնացիների երկրի կէտը մինչեւ Արոյեր, որը Արա- 26
 բայի դիմացն է, Եսերոնից մինչեւ Մասփայի մոտի Ղաամթը, Բոբանիմը, Մանայիմը մինչեւ Դաբիրի սահմանները 27
 եւ Եմակում Բեթաբամը, Բեթնամբան, Մոքովն ու Մափոնը եւ Եսերոնի արքայ Սեհոնի մնացած թագաւորութիւնը: 28
 Մահմանը Յորդանան գետն է մինչեւ Քեներեթի ծովեզերքը, Յորդանան գետի այն կողմը, դէպի արեւելք: Այս է Գադի որդիների ժառանգութիւնը ըստ իրենց փոհների, նրանց քաղաքները եւ ազարակները: Մովսէսը բաժին 29
 փուեց նաեւ Մանասէի կէս ցեղին, որը եղաւ Մանասէի որդիների կէս ցեղի կալուածքը ըստ իրենց փոհների: Նրանց 30
 սահմանները եղան. Մանայէմից սկսած ամբողջ Բասանը, Բասանի արքայ Օգի ամբողջ թագաւորութիւնը, Յայիրի 31
 բոլոր աւանները, որոնք Բասանասարանում են, ընդամենը վաթսուն քաղաք: Իսկ Գաղաադի կէտը, Ասարաթը, 32
 Եդրայիմը, Բասանասարանում Օգի թագաւորութեան քաղաքները փրուեցին Մանասէի որդի Մաքիրի որդիներին եւ 33
 Մանասէի կէս ցեղի որդիներին՝ ըստ իրենց փոհների: Սրանք են այն փեղերը, որ Մովսէսը ժառանգութիւն փուեց 34
 Յորդանան գետի այն կողմում, Մովաբի Ռաբոթ բնակավայրում, Երիքովի դիմաց՝ արեւելքում: Աւիի ցեղին Մով- 35
 սէսը ժառանգութիւն չստացան, որովհետեւ Իսրայէլի Տէր Ասարուածն ինքն է նրանց ժառանգութիւնը, ինչպէս ասել էր նրանց:

Սրանք են այն փեղերը, որ քանանացիների երկրում իսրայէլացիներին ժառանգութիւն փուին Եղիազար քա- 14
 հանան, Նաւէի որդի Յեսուսն եւ իսրայէլացիների ցեղերի նահապետութեան իշխանները: Վիճակով փուին ժառան- 2
 գութիւնը այն ինը ցեղերին եւ Մանասէի կէս ցեղին, ինչպէս որ պատուիրել էր Տէրը Յեսուսի միջոցով, որովհետեւ 3
 Մովսէսը երկու ցեղերին եւ Մանասէի կէս ցեղին ժառանգութիւն փուել էր Յորդանան գետի այն կողմում: Աւսրա- 4
 ցիներին ժառանգութիւն չէր փուել նրանց մէջ: Քանի որ երկու ցեղ էին Յովսէփի որդիները՝ Մանասէն եւ Եփրեմը, 5
 դեփագիներին երկրի մէջ բաժին չտուին, այլ միայն քաղաքներ՝ բնակուելու համար եւ դրանց արուարձանները 6
 նրանց ոչխարների համար: Ինչպէս Տէրը պատուիրել էր Մովսէսին, այդպէս արեցին իսրայէլացիները եւ բաժա- 7
 նեցին երկիրը: Յուդայի որդիները Գաղգադայում մտնեցան Յեսուսին, եւ կենեզացի Յեփոնէի որդի Քաղէբն սասց 8
 նրան մենք լուր բերինք նրա ուզածի պէս: Բայց ինձ հետ գնացող իմ եղբայրները ժողովորդի միջքը շեղեցին. իսկ 9
 եւ շարունակեցի հետեւել իմ Տէր Ասարուածին: Այն օրը Մովսէսը երդուեց եւ սասց. «Այն երկիրը, ուր դու հասար, 10
 յափառեան բունը եւ քո որդիներինը թող լինի որպէս ժառանգութիւն, քանի որ եւ շարունակեցի հետեւել իմ Տէր Ասարուածին: Եւ արդ, սնուցել է ինձ Տէրը, ինչպէս որ ասել էր. սա քառասունհինգերորդ փարին է, ինչ Տէրն ասել է այս 10
 խօսքը Մովսէսին, երբ իսրայէլացիները թափառում էին անապատում: Այժմ ահա եւ այսօր ութսունհինգ փարեկան

11 եմ եւ ուժեղ եմ այսօր, ինչպէս այն ժամանակ, երբ Մովսէսն ինձ ուղարկեց: Այժմ նոյնպէս կարող եմ պատերազմի
 12 մէջ մրմնել եւ դուրս գալ: Այժմ խնդրում եմ քեզինից ինձ քաղ այն լեռը, ինչպէս որ Տէրն ասաց այն օրը: Դու ինքդ
 այս բանը լսեցիր այն օրը: Տիմա այնպէղ եմակիմներն են, եւ նրանց քաղաքներն ամրացուած են եւ մեծ: Տիմա եթէ
 13 Տէրն ինձ հեղ լինի, կը բնաջնջեմ նրանց, ինչպէս Տէրն ինձ ասաց»: Եւ Յեսուն օրհնեց նրան եւ Քերրոնը որպէս
 14 ժառանգութիւն քուեց կենեզացի Յեփոնէի որդի Քաղէբին: Դրա համար Քերրոնը եղաւ կենեզացի Յեփոնէի որդի
 15 Քաղէբի ժառանգութիւնը, որովհետեւ նա հեղեւեց Իսրայէլի Տէր Ասարծու պատուիրանին: Քերրոն քաղաքի անունն
 առաջ Արբոկ էր, նա եմակիմների մայրաքաղաքն էր: Եւ երկիրը հանգստացաւ պատերազմից:

15 Յուդայի որդիների ցեղի սահմանները, ըստ իրենց քոհների, եղան՝ եղումայեցիների սահմաններից, Սին ա–
 2 նապապից մինչեւ Կադէս, հարաւային կողմում: Նարաւային կողմից նրանց սահմանները գնում են մինչեւ Աղի
 3 ծովի եզրը՝ նրա հարաւակողմն իջնող բարձրաւանդակից, անցնում են մինչեւ Ակրաբիմի գառիվերը, անցնում են
 Սինաքը, բարձրանում են հարաւից դէպի Կադէսբառնէայ, ելնում են Հռոն, ձգում Աղդարի մօտով եւ պարտում Կա–
 4 դէսի արեւմտեան կողմը, գնում հասնում են մինչեւ Ասեմոնա եւ դուրս գալիս մինչեւ Եգիպտոսի ձորը: Այս սահմանը
 5 վերջանում է ծովի կողմում: Սրանք նրանց սահմաններն են հարաւից: Արեւելքից սահմանն ամբողջ Աղի ծովն է,
 6 մինչեւ Յորդանան գետի եզերքը: Նրանց հիւսիսային սահմանը ծովածոցից, Յորդանան գետի եզերքից հասնում
 7 է Բեթազղա, անցնում հիւսիսով մինչեւ Բեթաբարա, բարձրանում է մինչեւ Ռուբէնի որդիների Բէոն քարը: Ապա
 սահմանը բարձրանում է Աքրոի ձորի չորրորդ մասով, հարաւային կողմից իջնում է Գաղգաղ, որը Եղումիմի գառիվե–
 8 ռի դիմացն է, հարաւային կողմում: Սահմանը հասնում է Արեգ աղբիւրի ջրին եւ վերջանում է Ռոգեղի աղբիւրի մօտ:
 Ապա սահմանը բարձրանում է ենումացիների ձորը Յեբուսի երեսից, հարաւային կողմից, ուր գտնւում է Երուսաղէմը:
 Ապա հասնում է այն լեռան գլուխը, որը ծովակողմից Ենոմի ձորի դիմացն է եւ որը հիւսիսից Ռափայիների երկրի
 9 ծայրին է: Այս սահմանը լեռան գլխից հասնում է մինչեւ Նափթովի ջրի աղբիւրը, Գայիում հաբում է Եփրեմի լեռը,
 10 հասնում է Բաաղ, այսինքն՝ Յարիմ քաղաքը. ապա Բաաղից շրջում է Ասարէսի ծովակողմը, դէպի Սէիր լեռը,
 հիւսիսից անցնում է Յարիմ քաղաքի երեսով, ուր գտնւում է Քաաղոնը, իջնում է Արեգ քաղաքն ու անցնում հարաւ:
 Ապա սահմանը Ակկարոնի երեսից կտրում անցնում է դէպի հիւսիս, հասնում է Սարքայոն, անցնում Բաաղ երկրի
 11 լեռան մօտով եւ հասնում մինչեւ Աբնեղ. սահմանը վերջանում է ծովակողմում: Արեւմուտքից նրանց սահմանը Մեծ
 12 ծովն է բաժանում: Սրանք Յուդայի որդիների սահմաններն են շուրջանակի՝ ըստ իրենց քոհների: Յեսուն Յեփոնէի
 13 որդի Քաղէբին բաժին քուեց Յուդայի որդիների երկրի մէջ Ասարծու հրամանով: Յեսուն նրան քուեց Արբոկ քա–
 14 ղաքը, որը Ենակի մայրաքաղաքն է, այսինքն՝ Քերրոնը: Յեփոնէի որդի Քաղէբն այնպէղ բնաջնջեց Ենակի երեք
 15 որդիներին՝ Սուսին, Թոնայիին եւ Աքիմանին՝ Ենակի զաւակներին: Քաղէբն այնպէղից գնաց Դաբիբի բնակիչների
 16 դէմ. Դաբիբի անունն առաջ Նամակաց քաղաք էր: Քաղէբն ասաց. «Ով որ գրաի Նամակաց քաղաքը եւ քիբի
 17 նրան, իմ դուստր Աքային նրան կնութեան կրամ»: Եւ այն գրաւեց Քաղէբի եղբայր Կենեզի կրպսեր որդի Գողո–
 18 նիէլը, եւ Քաղէբն իր դուստր Աքային նրան կնութեան քուեց: Երբ կինը գնում էր, խորհուրդ արեց Գողոնիէլի հեղ
 19 եւ ասաց. «Իմ հօրից ազարակ ուզեմ». եւ ձայն քուեց էջի վրայից: Քաղէբն ասաց նրան. «Ի՛նչ եղաւ քեզ»: Աղջկն
 20 ասաց. «Ինձ օրհնութիւն քուեց: Քանի որ ինձ քուեց Նագեբ երկիրը, քուր ինձ նաեւ Գոլաթմայիմը»: Եւ Քաղէբը
 21 նրան քուեց Վերին Գոլաթն ու Ներքին Գոլաթը: Այս էր Յուդայի որդիների ցեղի ժառանգութիւնն ըստ իրենց քոհ–
 22 մերի: Եղումի սահմանների մօտ, անապատում, Յուդայի որդիների ցեղի առաջին քաղաքները սրանք են՝ Կասբէղը,
 23 Եղրայիմը, Յագուրը, Կինան, Դեմոնան, Ադադան, Կադէսը, Իթնանգիփը, Տեղէմը, Բաաղոթը, Ասերոն քաղաքը,
 24 25 այսինքն՝ Ատրը, Անանը, Սաման, Սոլադան, Ասերգաղդան, Բեթափաղէթը, Ասարսուդան, Բերսաբէէն եւ նրանց
 26 27 28 աւաններն ու ազարակները, Բաադան, Աիմը, Ասեմը, Եթթոլաղը, Քուղը, Երման, Սիկէլէլը, Մադեբէնան, Սան–
 29 30 31 սանան, Դամոթը, Սեղէմին, Ռեմոնը՝ քանինը քաղաքներ եւ նրանց աւանները: Դաշտավայրերում՝ Եթաուլը,
 32 33 Սարաան, Անան, Ռամոնը, Չանովը, Աղիաթեմը, Ենայիմը, Յերիմութը, Ողողամը, Ներման, Սոքովը, Ագեկան,
 34 35 Սագարիմը, Գաղերան եւ նրանց ազարակները. քանչորս քաղաքներ եւ նրանց աւանները. Մեմանը, Ադասան,
 36 37 Մակդաղդաղը, Դադանը, Մասիան, Յեքթայէղը, Դաքիսը, Բագկաթը, Ագոնը, Քաբբան, Լամասը, Քասողոնը,
 38 39 40 Գաղերոթը, Բեթղագոնը, Մակեղդան, քանակեց քաղաքներ եւ նրանց աւանները. Դեբնան, Աթերը, Յեփթան,
 41 42 43 Ասեման, Նեսիբը, Կեիլան, Աբեգիբը, Մարեան, Ելեմոնը. ինը քաղաքներ եւ նրանց աւանները. Ակկարոնը, նրա
 44 45 աւաններն ու ազարակները. Ակկարոնից մինչեւ Էմէն, Ագարոնի բոլոր արուարձանները, նրանց աւաններն ու ա–
 46 47 զարակները. Գազան, նրա աւաններն ու ազարակները մինչեւ Եգիպտոսի հեղեղապար եւ Մեծ ծովը, որը սահմանն է:
 48 49 Լեռնավայրերի վրայ՝ Սափիրը, Յեթերը, Սոքովը, Դեմոնան, Ահերմոն լեռը, Նամակաց քաղաքը՝ այսինքն՝ Դաբիբը,
 50 51 52 Անորը, Եթեմովը, Անիմը, Գոսոնը, Քիղվոնը, Գեղոնը, քանակեց քաղաքներ եւ նրանց աւանները. Երեբը, Եսա–
 53 54 նը, Երուման, Յանումը, Բեթթափուէն, Ափական, Քամմարան, Արբոկ քաղաքը, այսինքն՝ Քերրոնը, Սիորը. ինը
 55 56 քաղաքներ եւ նրանց աւանները. Մաունը, Քերմէլը, Չիփը, Յեպրան, Յեգրայէլը, Յեկպամը, Չանովան, Եկիմը,
 57 58 59 Գաբաան, Թամնան, ինը քաղաքներ եւ նրանց աւանները. Ալովը, Բեթսուրը, Գեղորը, Մարոթը, Բեթանոթը,
 Եղթեկեն. վեց քաղաքներ եւ նրանց աւանները. Թեկովը եւ Եփրաթան, այսինքն՝ Բեթղահէմը, Բագորը, Երամը,
 Կուղոնը, Տարամին, Սորէսը, Կարէմը, Գաղիմը, Բեթերը, Մանթովը. քանակեց քաղաքներ եւ նրանց աւանները.
 60 Կարիաթբաաղը, այսինքն՝ Յարիմ քաղաքը եւ Արաբան. երկու քաղաքներ, նրանց աւանները իրենց ազարակներով
 61 62 հանդերձ, Բեթբարգիսը, Բեթարաբան, Մաղոնը, Սոքովան, Նեբսանը, Ադահանքի քաղաքները, Ենդագիսը. եօթը
 63 քաղաքներ եւ նրանց աւանները: Յերուսաղէմը բնակւում էին Երուսաղէմում, եւ Յուդայի որդիները չկարողացան
 մարտնչել նրանց դէմ, ուստի յերուսաղէմը մինչեւ այսօր Երուսաղէմում բնակւում են Յուդայի որդիների հեղ:

16 Մանասէի՝ Յովսէփի անդրանիկ որդու ցեղի սահմանները սրանք են. Մանասէի անդրանիկին՝ Մաքիբին Գա–
 2 դաաղի հօրը, որովհետեւ պատերազմող մարդ էր, բաժին հասաւ Գաղաաղը Բասանապանում: Մանասէի միւս
 որդիներին, Աբիգերի որդիներին, Քեղեկի որդիներին, Եարիէլի որդիներին, Սիւբեմի որդիներին, Մեմիրայի որ–
 դիներին, Օփերի որդիներին բաժին հասաւ ըստ իրենց քոհների: Սրանք են Յովսէփի որդու՝ Մանասէի որդիները,
 3 արու զաւակներ ըստ իրենց քոհների: Մանասէի որդու Մաքիբի որդու Գաղաաղի որդու Օփերի որդի Մաղպաաղը
 արու զաւակ չունէր, այլ միայն՝ դուստրեր: Մաղպաաղի դուստրերի անունները սրանք են՝ Մաաղա, Նուա, Էզղա,

Մեղքա եւ թերա: Նրանք կանգնեցին Եղիազար քահանայի, Նաւէի որդի Յեսուի եւ իշխանների առաջ եւ ասա- 4
 ցին. «Աստուած Մովսէսի միջոցով պատուիրեց, որ մեզ ժառանգութիւն փրոյի մեր հօրենական եղբայրների մէջ»: 5
 Եւ Տիրոջ հրամանով նրանց ժառանգութիւն փրուեց իրենց հօրենական եղբայրների մէջ: Մանասէին բաժին ընկան 6
 Ղաբէկի դաշարը եւ Գաղաադն ու Բասանը, որ Յորդանան գետի այն կողմում են, որովհետեւ Մանասէի որդիների 7
 դուստրերը ժառանգութիւն ստացան իրենց եղբայրների մէջ, ուստի Գաղաադ երկիրը Մանասէի միւս որդիներինը 8
 եղաւ: Մանասէի որդիների սահմանները գնում են Սիւքեմի դիմացը գրնուող Ասերմաքթոթից մինչեւ Յամին եւ 9
 Ասեր Թափթոթայի աղբիւրը: Թափթոթայի երկիրը Մանասէինը եղաւ, իսկ Մանասէի սահմանների վրայ գրնուող 10
 Թափթոթա քաղաքը՝ Եփրեմի որդիներինը: Սահմանները հարաւային կողմից իջնում են Կանայի ձորը, Յայրիի 11
 ձորի դիմաց. եւ Եփրեմի բեւեկնի ծառը ընկնում է Մանասէի քաղաքի մէջ: Մանասէի սահմանը հիւսիսից գնում է 12
 մինչեւ հեղեղապը եւ վերջանում է ծովում: Նարաւային կողմը Եփրեմինն է, իսկ հիւսիսային կողմը՝ Մանասէինը, 13
 եւ նրանց սահմանը ծովն է: Նիւսիսային կողմից նրանք յարում են Ասերին, իսկ արեւելեան կողմից՝ Իսաքարին: 14
 Իսաքարի եւ Ասերի միջեւ Մանասէինը եղան Բեթսանն ու նրա աւանները, Ամբղանն ու նրա աւանները, Ենդորի 15
 բնակիչներն ու նրա աւանները, Մակեդոնի բնակիչներն ու նրա աւանները, Տանաքի բնակիչներն ու նրա աւան- 16
 ները, Նափեթի երրորդ մասն ու նրա աւանները: Մանասէի որդիները չկարողացան բնաջնջել այս քաղաքները եւ 17
 քանանացիները շարունակեցին բնակուել այդ երկրում: Եւ երբ իսրայէլացիները զորացան, նրանք հնազանդեցրին 18
 քանանացիներին, բայց ամբողջովին չբնաջնջեցին նրանց: Յովսէփի որդիներն ընդդիմացան Յեսուին եւ ասա- 19
 ցին. «Ինչո՞ւ համար մեզ մէկ բաժին ժառանգութիւն եւ մէկ կալուածք փոյիր: Մենք բազմամարդ ենք, եւ Աստուած 20
 մեզ օրհնել է»: Յեսուն նրանց ասաց. «Եթէ դուք բազմամարդ էք, գնացէ՛ք անտառ, ձեզ համար փեղ մաքրեցէ՛ք 21
 Փերեզացիների ու Ռափայիների երկրում, եթէ ձեզ համար նեղ է Եփրեմի լեռը»: Յովսէփի որդիներն ասացին. 22
 «Եփրեմի լեռը մեզ բաւական չէ. այնտեղ, մեր երկրում՝ Բեթսանում, նրա աւաններում եւ Յեզրայէլի ձորում մեզ հետ 23
 բնակուող բոլոր քանանացիներն ընտիր երկվարներ ու զէնքեր ունեն»: Յեսուն խօսեց Յովսէփի որդիների՝ Եփրեմի 24
 եւ Մանասէի հետ եւ ասաց. «Դուք բազմամարդ ժողովուրդ էք եւ շատ զօրութիւն ունէք, թող ձեզ մէկ կալուածք չլինի, 25
 անտառը ձեր լինի: Անտառ է, կը մաքրէք այն, մինչեւ ծայրը այն ձերը կը լինի, երբ բնաջնջէք քանանացիներին. 26
 թէպէտ նրանք ընտիր երկվարներ ունեն եւ ձեզանից ուժեղ են, բայց դուք կը յաղթէք նրանց»:

Իսրայէլի ամբողջ ժողովուրդը հաւաքուեց Սելովում, եւ այնտեղ կանգնեցրին վկայութեան խորանը, քանի որ 17
 երկիրը նուաճուեց նրանց կողմից: Իսրայէլացիներից եօթը ցեղ էր մնացել, որ իր ժառանգութիւնը չէր ստացել: 2
 Յեսուն նրանց ասաց. «Մինչեւ ե՞րբ պէտք է ծովանաք եւ չմտնէք ու ժառանգէք այն երկիրը, որ ձեզ փրուեց մեր 3
 հայրերի Տէր Աստուածը: Ամէն ցեղից ինձ երեքական մարդ փուէ՛ք, եւ կ'ուղարկեմ նրանց, որ վեր կենան անցնեն 4
 երկրով եւ չափագրեն այն իմ առաջ՝ պարզելով, թէ ինչպէս պէտք է բաժանել այն»: Նրանք եկան նրա մօտ, եւ նա 5
 բաժանեց երկիրը նրանց մէջ եօթը մասի: Եւ ասաց. «Յուդայի երկիրը թող մնայ նրանց սահմանը հարաւից, Յովսէ- 6
 փի որդիներն իրենց սահմաններում մնան հիւսիսից, իսկ դուք երկիրը բաժանեցէ՛ք եօթը մասի եւ չափագրութիւնը 7
 բերէ՛ք ներկայացրէ՛ք ինձ այստեղ. եւ ձեզ համար այստեղ Աստուած առաջ վիճակ կը հանեն: Ղեւիի որդիները 8
 ձեր մէջ բաժին չունեն, որովհետեւ նրանց բաժինը Տիրոջ համար արուած քահանայութիւնն է. Գաղը, Ռուբէնը եւ 9
 Մանասէի կէս ցեղը Յորդանան գետի այն կողմում՝ արեւելքում ստացան իրենց ժառանգութիւնը, որ Տիրոջ ծառայ 10
 Մովսէսը փրուել էր նրանց»: Եւ մարդիկ վեր կացան գնացին: Երկիրն աչքի անցկացնելու գնացած մարդկանց Յե- 11
 սուն պատուիրեց եւ ասաց. «Անցէ՛ք գնացէ՛ք, աչքի անցկացրէ՛ք երկիրն ու վերադարձէ՛ք ինձ մօտ, իսկ ես Սելովում 12
 Տիրոջ առաջ ձեզ համար վիճակ կը գցեմ»: Մարդիկ գնացին շրջեցին երկրում, հետազոտեցին ու փեսան երկիրը եւ 13
 այն, ըստ նրա քաղաքների, եօթը բաժին անելով՝ չափագրեցին մի գրքի մէջ եւ բերին Յեսուի մօտ՝ բանակարեղի, 14
 Սելով: Յեսուն Տիրոջ առաջ նրանց համար վիճակ գցեց Սելովում եւ այնտեղ երկիրը բաժանեց իսրայէլացիներին՝ 15
 ըստ իրենց բաժինների: Առաջին վիճակն ընկաւ Բենիամինի որդիների ցեղին՝ ըստ իրենց փոհների: Նրանց բաժնի 16
 սահմանն ընկաւ Յուդայի եւ Յովսէփի որդիների միջեւ: Նրանց սահմանները եղան Յորդանան գետի հիւսիսից, 17
 որոնք Երիքովի հարաւից բարձրանում են դէպի հիւսիս, ելնում են լեռան վրայ դէպի ծովի կողմը, եւ նրանց վերջը 18
 հասնում է մինչեւ Բեթաւանի Մաքդարա բնակավայրը. այնտեղից անցնում են Լուզի սահմանները հարաւային 19
 կողմից, Լուզի ետեւից, այսինքն՝ Բեթէլից, եւ սահմաններն իջնում են Ադարի Ասարաթ բնակավայրը, դէպի լեռան 20
 կողմը, որը Ներքին Բեթորոնի հարաւում է: Սահմաններն անցնում, պտոյտ են փայխ հարաւից ծովախայեաց 21
 ափով, այն սարից, որ հարաւում Բեթորոնի դիմացն է: Նրա վերջը հասնում է Կարիաքառա, այսինքն՝ Յուդայի 22
 որդիների Կարիաքարիմ քաղաքը: Ծովի կողմում ծայրը այս է: Իսկ հարաւային կողմում Կարիաքառաղի ծայրից 23
 սահմաններն անցնում են Գայի եւ դուրս են գալիս դէպի Նափթովայի ջրերի աղբիւրը: Սահմաններն իջնում են 24
 ենոմացիների հովտի դիմացի լեռան եզերքը, որ հիւսիսում Ենակի ռափայիների մասն է, եւ հարաւից, Յեբուսի 25
 ետեւից իջնում են Ենոմի Գայի բնակավայրը եւ գնում Ռոզելի աղբիւրը: Նիւսիսից կտրում անցնում են Բեթսամիսի 26
 աղբիւրը, գնում են Եդոմինի գառիվերի դիմացը գրնուող Գալիլոթ, իջնում են մինչեւ Ռուբէնի որդու Բասան վե՛նը. 27
 Բեթարաբայի թիկունքից անցնում են հիւսիս եւ իջնում Արաբա: Ապա սահմաններն անցնում են Բեթազայի 28
 ետեւից, ծովի հիւսիսից եւ վերջանում են Ադի ծովի հիւսիսային ու Յորդանան գետի հարաւային ծայրում: Այս 29
 է նրանց սահմանը հարաւից. իսկ արեւելեան կողմի սահմանը Յորդանան գետն է: Այս է Բենիամինի որդիների 30
 ժառանգութիւնը, եւ սրանք են նրանց սահմանները շուրջանակի՝ ըստ իրենց փոհների: Բենիամինի որդիների ցե- 31
 ղի քաղաքներն ըստ իրենց փոհների սրանք են՝ Երիքովը, Բեթազան, Ամենգապիւրը, Բեթարաբան, Մենարիւրը, 32
 Բեթէլը, Ափիւրը, Ափարը, Արփան, Կարեմը, Քափերամիւրը եւ Գարան. փասներկու քաղաքներ եւ նրանց աւաննե- 33
 րը, Գաբաւոնը, Ռաման, Բերոթը, Մասփան, Կեփիրան, Ամուսան, Ռեկէնը, Յերփայէլը, Թարաղան, Սելալէփը, 34
 Յեբուսը, այսինքն՝ Երուսաղէմը, Գաբաալը, եւ Արեւ քաղաքը. փասներկու քաղաքներ եւ նրանց աւանները: Այս է 35
 Բենիամինի որդիների ժառանգութիւնն ըստ իրենց փոհների:

Երկրորդ վիճակն ընկաւ Շամաոնի, Շամաոնի որդիների ցեղին՝ ըստ իրենց փոհների. նրանց ժառանգութիւնն ըն- 18
 կած էր Յուդայի որդիների ժառանգութեան մէջ: Նրանց բաժինը եղան. Բերսաբէէն, Մաբէէն, Մողադան, Ասերու- 2, 3
 աղը, Բաթուղը, Բողան, Ասունը, Եղթուղաաղը, Երման, Սիկեղան, Բեթամարքաթը, Ասերսուսիւրը, Բեթղաբաթը 4, 5, 6

7 եւ նրանց ազարակները. փասներկու քաղաքներ ու նրանց աւանները, Այինը, Ռեմոնը, Եթերը եւ Ասանը. չորս
8 քաղաքներ եւ նրանց աւանները, այդ քաղաքների շուրջը եղած բոլոր ազարակները մինչեւ Բաաղեթ Բերամմոթ,
9 հարաւային Ռամաթայի մուրքի մօտ: Այս է Ծմաւոնի որդիների ցեղի ժառանգութիւնն ըստ իրենց փոհների: Ծմաւոնի
10 որդիների ցեղի ժառանգութիւնն ընկած էր Յուդայի որդիների բաժնի մէջ, որովհետեւ Յուդայի որդիների բաժինն
11 աւելի մեծ էր, քան նրանցը, ուստի Ծմաւոնի որդիները ժառանգութիւն ստացան նրանց բաժնի մէջ: Երրորդ վիճակը
12 դուրս եկաւ Զաբուդոնի որդիներին՝ ըստ իրենց փոհների. նրանց ժառանգութեան սահմանները եղան մինչեւ Մարիդ:
13 Նրանց սահմանները ելնում են դէպի ծովը եւ Մարադա, հասնում են մինչեւ Դաբաթ, հանդիպում Եկնամի դիմացը
14 գլխուղ ձորին, Մարիդից ետ են դառնում Բեթսամէի արեւելեան կողմը, դէպի Քասաղոթ Թաբորի սահմանները,
15 անցնում Դաբաթաթ եւ բարձրանում Յաբազայի մօտով. այնպէղից անցնում են արեւելք՝ ձգուելով դէպի Կապասիմ
16 քաղաքը, անցնում են Ռեմմոն, Ամաթարիմ Աննուա, շրջում են հիւսիսային սահմաններով մինչեւ Եկանթով եւ վեր-
17 ջանում Գայիում՝ Եփթայեղում. նաեւ՝ Կապասիմաթ, Նաաղողը, Մեմրոնը, Յաղեղան եւ Բեթղեհեմը՝ փասներկու
18, 19, 20 քաղաքներ եւ նրանց աւանները: Այս է Զաբուդոնի որդիների ցեղի ժառանգութիւնն ըստ իրենց փոհների՝ նրանց
21 քաղաքներով եւ աւաններով հանդերձ: Չորրորդ վիճակը դուրս եկաւ Իսաքարին, Իսաքարի որդիներին՝ ըստ ի-
22 ռենց փոհների: Նրանց սահմանները եղան՝ Յեզրայէլը, Աքսաեղոթը, Սունամը, Ափերեմը, Սիանը, Ռամաթը,
23 Ենդանիմը, Ռենաթը, Անարեթը, Ռաբբոթը, Կեսիոնը, Այեմէսը, Ռենայթը, Ենգաղիսը, Ենգաղրան եւ Բեթսամսե-
24 մը: Այս սահմանները ծովային կողմից յարում են Թաբոթին եւ Կասիմին ու Բեթսամիսին. նրանց սահմանները
25 վերջանում են Յորդանան գետում՝ փասնվեց քաղաքներ ու նրանց աւանները: Այս է Իսաքարի որդիների ցեղի ժա-
26, 27 ժանգութիւնն ըստ իրենց փոհների՝ նրանց քաղաքներով ու աւաններով հանդերձ: Նինգերորդ վիճակը դուրս եկաւ
28 Ասերի որդիների ցեղին՝ ըստ իրենց փոհների: Նրանց սահմանները եղան՝ Քեղկայթը, Ողղին, Բապնէն, Աքսափը,
29 Ամաթը եւ Մասաղը: Ծովային կողմից սահմանները յարում են Կարմեղին, Սիորին եւ Բաղանայէին եւ արեւելե-
30 ան կողմից ետ են դառնում դէպի Բեթթագոն, հիւսիսից յարում են Զաբուդոնին, Գայիին, Եփթայեղին, մտնում են
31 Մափաթա Բեթամեկ, գնում են Անայէի սահմաններով եւ ձախ կողմից անցնում են Քաբող, Աքրան, Ռոթ, Ամմոն
32 եւ Կանայի, մինչեւ մեծ Սիդոն: Ապա սահմանները ետ են դառնում Ռամա, մինչեւ ամրացուած Տիւրոս քաղաքը,
33 շրջում են դէպի Սոսա եւ վերջանում են ծովում, Ալգիփի կալուածքում. ապա՝ Ամման, Ափեկան, եւ Ռաուբան՝
34 քսաներկու քաղաքներ ու նրանց աւանները: Այս է Ասերի որդիների ցեղի ժառանգութիւնն ըստ իրենց փոհների՝
35 նրանց քաղաքներով ու աւաններով հանդերձ: Վեցերորդ վիճակը դուրս եկաւ Նեփթաղիմին, Նեփթաղիմի որդի-
36, 37, 38 ներին՝ ըստ իրենց փոհների: Նրանց սահմանները եղան՝ Մէեղկը, Մայեղոնը, Բերսանայիմը, Արմէն, Նագբը
39 եւ Յաբնեղը մինչեւ Դակու. սահմանները վերջանում են Յորդանան գետում: Այս սահմանները ետ են դառնում
40 դէպի Ազանոթ Թաբորի ծովը, այնպէղից անցնում են Կոկ, հարաւից հապում են Զաբուդոնը, ծովային կողմից՝
41 Ասերը, արեւելեան կողմից՝ Յուդայի երկիրը եւ Յորդանան գետը. նաեւ՝ փորացիների պարսպապար քաղաքները՝
42, 43, 44 Տիւրոսը, Ամաթը, Ռեկկայթը, Քեներեթը, Ադամին, Ռամման, Ասորը, Կաղէսը, Եդրայիմը, Ակնասորը, Յարոնը,
45, 46 Մակդաղիէլը, Օրամը, Բեթանայթը եւ Թասսուրը՝ փասնինը քաղաքներ եւ նրանց աւանները: Այս է Նեփթաղի-
47 մի որդիների ցեղի ժառանգութիւնն ըստ իրենց փոհների՝ նրանց քաղաքներով ու աւաններով հանդերձ: Դանի
48 որդիների ցեղին, ըստ իրենց փոհների, դուրս եկաւ եօթներորդ վիճակը: Նրանց ժառանգութեան սահմանները
49 եղան՝ Մարան, Եսթաուլը, Մաղաբինը, Յեթթան, Թամման, Եթեկովը, Բաաղոթը, Բանբարակը եւ Մամես,
50 Յաաղոն, Եղոն, Ակկարոն, Գաբաթոն, Յութ եւ Գեթթեմոն քաղաքները, Բազէից ծովը եւ Բակրոնան՝ Յուպէի մօ-
51 փի սահմանի հետ: Դանի որդիների սահմանը նրանց ժառանգութիւնից դուրս մնաց: Այս է Դանի որդիների ցեղի
52 ժառանգութիւնն ըստ իրենց փոհների՝ նրանց քաղաքներով եւ աւաններով հանդերձ: Դանի որդիները ջբնաջնջեցին
53 ամորհացիներին՝ լերան վրայի իրենց նեղողներին, իսկ ամորհացիները նրանց չէին թողնում իջնել հովիտները եւ
54 նրանցից խլում էին նրանց բաժնի սահմանները: Դանի որդիները գնացին եւ պարտազմեցին Ղեսեմի դէմ, առան
55 այն եւ սրի քաշեցին բնակիչներին, ժառանգեցին այն եւ բնակուեցին նրա մէջ ու իրենց հօր անունով Ղեսեմն ա-
56 նուանեցին Դան: Այս է Դանի որդիների ցեղի ժառանգութիւնն ըստ իրենց փոհների՝ այս քաղաքներով եւ նրանց
57 աւաններով հանդերձ: Եւ վերջացրին երկրի բաժանումն իրենց սահմաններով: Ամորհացիները շարունակեցին
58 ապրել Եղովում եւ Մաղանիմում, բայց Եփրեմի ձեռքը ծանրացաւ նրանց վրայ, եւ նրանք Եփրեմին հարկապարտ
59 դարձան: Եւ գնացին աչքի անցկացնելու երկիրն իր սահմաններով: Իսրայէլացիները Նաւէի որդի Յետուին ժա-
60 ժանգութիւն փոխին իրենց փարածքի մէջ. Տիրոջ հրամանով նրան փոխին նրա ուզած Թամնաթարա քաղաքը, որ
61 Եփրեմի լերան վրայ է, եւ նա շինեց քաղաքը եւ բնակուեց նրա մէջ: Մրանք են այն հողաբաժինները, որ Եղիազար
62 քահանան, Նաւէի որդի Յետուն եւ Իսրայէլի ցեղերի նահապետները Սելովում, Տիրոջ առաջ, վկայութեան խորանի
63 դռանը, վիճակով բաժանեցին: Եւ գնացին աչքի անցկացնելու երկիրը:

19, 2 Տէրը խօսեց Յետուի հետ եւ ասաց. «Խօսի՛ր իսրայէլացիների հետ եւ ասա՛. «Տուէ՛ք այն ապաստանի քաղաք-
3 ները, որոնց մասին Մովսէսի միջոցով ձեզ ասել եմ, որպէս ապաստան այն սպանողի համար, որ մարդ է սպանել
4 սկանայ, դիպուածաբար: Դրանք ձեզ համար թող ապաստանի քաղաքներ լինեն, որպէսզի սպանողը սպանուածի
5 արիւնակցի կողմից չսպանուի, մինչեւ որ ժողովրդի առաջ արեւանում չկանգնի: Ակամայ սպանողը թող փախչի
6 այդ քաղաքներից մէկը, կանգնի քաղաքի դռան մօտ եւ այդ քաղաքի ծերերին ի լուր ասի իր խօսքը: Ժողովուրդը
7 թող նրան ընդունի իր մօտ, նրան փեղ փայ, եւ նա բնակուի նրանց հետ: Եւ եթէ սպանուածի արիւնակիցը գնայ
8 նրա երեւից, սպանողին նրա ձեռքը թող չնափնեն, քանի որ նա իր ընկերոջը դիպուածաբար է սպանել եւ նրա դէմ
9 նախկինում արելութիւն չի ունեցել: Թող նա այդ քաղաքում բնակուի, մինչեւ որ կանգնի ժողովրդի առաջ արեւա-
10 նում, մինչեւ որ այն օրերին եղող մեծ քահանան վախճանուի: Յետոյ սպանողը թող ետ դառնայ եւ գայ իր փեղը,
11 իր փունը, այն քաղաքը, որպէղից փախել է»: Եւ առանձնացրին Կաղէսը Գալիլիայում, Նեփթաղիմի լերան վրայ,
12 Միսթեմը՝ Եփրեմի լերան վրայ, եւ Արբոկ քաղաքը, այսինքն՝ Քեբրոնը Յուդայի լերան վրայ. Յորդանան գետի այն
13 կողմում, Երիքովի արեւելքում Ռուբէնի ցեղից առանձնացրին Բոսորը, որ անապատում մի հարթավայր էր, Գաղի
14 ցեղից՝ Ռամոթը Գաղաաղում, Մանասէի ցեղից՝ Գողանը Բասանապարանում: Մրանք են բոլոր իսրայէլացիների
15 եւ եկած, նրանց մէջ բնակուածների համար որոշուած հոյակապ քաղաքները, ուր կարող է փախչել ամէն ոք, որ

ակամայ մարդ է սպանել, որպեսզի չսպանուի սպանուածի արիւնակցի ձեռքով, մինչեւ որ չկանգնի ժողովրդի առաջ արեանում:

Ղեկավարները նահապետները մօտեցան Եղիազար քահանային, Նաւի որդի Յեսուսին եւ Իսրայէլի որդիների 20
 ցեղերի ու փոհների նահապետներին, խօսեցին նրանց հետ Մելովում, քանանացիների երկրում եւ սասցին. «Տէրը 2
 Մովսէսի միջոցով հրամայել է, որ մեզ բնակուելու համար քաղաքներ եւ մեր անասունների համար նրանց արքերը 3
 փրուեն»: Եւ իսրայէլացիները Տիրոջ հրամանով ղեկավարներին ժառանգութիւն փոխին այս քաղաքներն ու դրանց 4
 արքերը: Վիճակը դուրս եկաւ Կահաթի փոհին. եւ Ահարոնի որդիներին ղեկավար քահանաներին վիճակով հա- 5
 սան փասներեք քաղաքներ Յուդայի ցեղից, Շմաւոնի ցեղից եւ Բենիամինի ցեղից: Իսկ Կահաթի միւս որդիներին 6
 Եփրեմի ցեղի ազգափոհից, Դանի ցեղից եւ Մանասէի կէս ցեղից վիճակով բաժին հասան փասը քաղաքներ: Գեթ- 6
 սոնի որդիներին Իսաքարի ցեղի ազգափոհից, Ասերի ցեղից, Նեփթալիմի ցեղից եւ Բասանի մէջ եղող Մանասէի 7
 կէս ցեղից վիճակով հասան փասներեք քաղաքներ: Մերարիի որդիներին, ըստ իրենց փոհների, Ռուբէնի ցեղից, 8
 Գադի ցեղից եւ Զաբուլոնի ցեղից վիճակով հասան փասներկու քաղաքներ: Իսրայէլացիները վիճակով ղեկավար- 8
 ցիներին փոխին այս քաղաքները եւ դրանց արքերը, ինչպէս որ Տէրը պարտաւորել էր Մովսէսին: Յուդայի, Շմաւոնի 9
 եւ Բենիամինի որդիների ցեղերը իրենց անունով կոչուած այս քաղաքները փոխին Ահարոնի որդիներին, որոնք 10
 Ղեւիի որդիներից՝ Կահաթի փոհից էին, քանի որ առաջին վիճակը նրանց էր դուրս եկել: Նրանց փոխին Ենակի 11
 քաղաքամայր Կարիաթարբոկը, այսինքն՝ Քեբրոնը Յուդայի լեռան վրայ, նրա շուրջը եղած արքերը, նրա ազա- 12
 րակները եւ աւանները: Դրանք Յեսուսն որպէս կալուածք փուեց Յեփոնիի որդի Քաղէթին: Ահարոնի որդիներին՝ 13
 քահանաներին փոխին նաեւ սպանողի համար ապաստանի քաղաքներ՝ Քեբրոնը եւ նրա արուարձանները, Ղեբնան 14, 15
 եւ նրա արուարձանները, Յեթերը եւ նրա արուարձանները, Յեթեմովը եւ նրա արուարձանները, Ադոնը եւ նրա 16
 արուարձանները, Դաբիթը եւ նրա արուարձանները, Այինը եւ նրա արուարձանները, Յեթրփան եւ նրա արուարձան- 16
 ները, Բեթսամիւսը եւ նրա արուարձանները՝ ինը քաղաքներ այդ երկու ցեղից: Իսկ Բենիամինի ցեղից Գաբաւոնը 17
 եւ նրա արուարձանները, Անաթոթը եւ նրա արուարձանները, Մաղմոնը եւ նրա արուարձանները, Գաբէէն եւ նրա 18
 արուարձանները՝ չորս քաղաքներ: Ահարոնի որդիների՝ քահանաների բոլոր քաղաքները փասներեքն էին իրենց 19
 արքերով: Կահաթի որդիների փոհի ղեկավարներին՝ Կահաթի մնացած որդիներին, քաղաքներ բաժին հասան 20
 Եփրեմի ցեղից: Նրանց փոխին սպանողի համար ապաստանի քաղաքներ՝ Միլքեմը եւ նրա արուարձանները Եփրեմի 21
 լեռան վրայ, Գազերը եւ նրա արուարձանները, Կաբսեմը եւ նրա արուարձանները, Վերին Բեթորոնը եւ նրա արու- 22
 արձանները՝ չորս քաղաքներ: Դանի ցեղից՝ Եղթեկովը եւ նրա արուարձանները, Գեթեթոնը եւ նրա արուարձաննե- 23
 րը, Յադոնը եւ նրա արուարձանները, Գեթեմոնը եւ նրա արուարձանները՝ չորս քաղաքներ: Մանասէի կէս ցեղից՝ 24, 25
 Թանաքը եւ նրա արուարձանները, Բեթսանը եւ նրա արուարձանները՝ երկու քաղաքներ: Կահաթի որդիների մնա- 26
 ցած փոհների բոլոր քաղաքներն իրենց արուարձաններով թուով փասն էին: Գեթսոնի որդիներին՝ Ղեկավարների 27
 ազգականներին, Մանասէի կէս ցեղից փոխին սպանողի համար առանձնացուած ապաստանի քաղաքներ Գողանը 28
 Բասանաստանում ու նրա արուարձանները եւ Բէեստարան ու նրա արուարձանները՝ երկու քաղաքներ: Իսաքարի 29
 ցեղից՝ Կեսիոնը եւ նրա արուարձանները, Դաբբաթը եւ նրա արուարձանները, Երիմոթը եւ նրա արուարձանները, 30
 Նամակաց աղբիւրը եւ նրա արուարձանները՝ չորս քաղաքներ: Ասերի ցեղից՝ Մասաաղը եւ նրա արուարձանները, 31
 Աբդոնը եւ նրա արուարձանները, Քեղկաթը եւ նրա արուարձանները, Ռոբը եւ նրա արուարձանները՝ չորս քա- 31
 ղաքներ: Նեփթալիմի ցեղից՝ սպանողի համար առանձնացուած ապաստանի քաղաքներ՝ Կաղէր Գալիլիայում եւ 32
 նրա արուարձանները, Ենաթորը եւ նրա արուարձանները, Նոյեմոնը եւ նրա արուարձանները՝ երեք քաղաքներ: 33, 34
 Գեթսոնի բոլոր քաղաքներն ըստ իրենց փոհների փասներեքն էին՝ իրենց արուարձաններով հանդերձ: Մերարիի 33, 34
 որդիների փոհին, այսինքն՝ մնացած ղեկավարներին փոխին Զաբուլոնի որդիների ցեղից՝ Յեկնամը եւ նրա ար- 35
 քերը, Կաղէրը եւ նրա արքերը, Կարթան եւ նրա արքերը, Դեմնան եւ նրա արքերը, Նասաղողը եւ նրա արքերը՝ 35
 հինգ քաղաք: Յորդանան գետի այն կողմում, Երիքովի դիմաց, Ռուբէնի ցեղից, որպէս ապաստանի քաղաքներ, 36
 սպանողի համար փոխին Բոսորը Միսորի անապատում եւ նրա արքերը, Յազերը եւ նրա արքերը, Կեդսոնը եւ նրա 37
 արքերը, Մասփան եւ նրա արքերը՝ չորս քաղաք: Գադի ցեղից, որպէս ապաստանի քաղաքներ, սպանողի համար 38
 փոխին Ռամոթը Գաղաադում եւ նրա արքերը, Մանայամը եւ նրա արքերը, Եսեթոնը եւ նրա արքերը, Ազերը եւ 39
 նրա արքերը՝ ընդամենը չորս քաղաք: Ղեւիի ցեղից մնացած Մերարիի որդիների բոլոր քաղաքները, ըստ իրենց 40
 փոհների, եղան փասներկուսը: Իսրայէլացիների կալուածքների մէջ ղեկավարների բոլոր քաղաքները, ընդամենը 41
 քառասունութն էին՝ այդ քաղաքների շուրջը եղած իրենց արքերով հանդերձ: Այդ քաղաքներն իրենց շուրջն ունէին 42
 արքեր. այդպէս էին այդ բոլոր քաղաքները: Եւ Յեսուսն աւարտեց երկրի բաժանումն իր սահմաններով: Իսրայէլա- 43
 ցիները Տիրոջ հրամանի համաձայն Յեսուսին բաժին փոխին այն քաղաքը, որ նա խնդրեց՝ Թամնասաքարը Եփրեմի 44
 լեռան վրայ: Յեսուսն շինեց քաղաքը եւ բնակուեց նրա մէջ: Եւ Յեսուսն վերցրեց այն քարէ սրերը, որոնցով թլփարել 45
 էր անապատի ճանապարհին ծնուած իսրայէլացիներին, քանի որ նրանք չէին թլփարուել անապատում: Յեսուսն 45
 այդ քարերը վար դրեց Թամնասաքարում: Եւ Տէրն իսրայէլացիներին փուեց այն ամբողջ երկիրը, որ երդուել էր 43
 փալ նրանց հայրերին. եւ նրանք ժառանգեցին այն ու բնակուեցին նրա մէջ: Տէրը նրանց հանգիստ փուեց երկրի 44
 բոլոր սահմաններում, ինչպէս երդուել էր նրանց հայրերին. եւ նրանց թշնամիներից ոչ ոք դուրս չեկաւ նրանց դէմ, 45
 որովհետեւ նրանց բոլոր թշնամիներին Տէրը մարտն էր նրանց ձեռքը: Ոչ մի բան պակաս չմնաց այն բոլոր բարի 45

Շար օրեր յետոյ, երբ Տէրը հանգստացրել էր Իսրայէլին նրա շրջակայքում եղած բոլոր թշնամիներից, եւ Յեսուսն 21
 ծերացել ու փարիքն առել էր, նա կանչեց բոլոր իսրայէլացիներին, նրանց ծերակոյտին, իշխաններին, դատարան- 2
 րին, օրէնագետներին, բոլորին միասին եւ սասց նրանց. «Ես ծերացել եմ եւ փարիքս առել: Դուք ինքներդ փեսաք 3
 այն ամէնը, ինչ մեր Տէր Աստուածն արեց այն բոլոր ազգերին, որոնց վերացրեց ձեր առջեւից, որովհետեւ Տէր 4
 Աստուածն ինքն էր պարտաւորում ձեզ համար: Արդ, փետէք, փարածքներն այս մնացած ազգերի, բոլոր ազգերի, 4
 որոնց ջարդեցի Յորդանան գետից մինչեւ Մեծ ծովը, դէպի արեւմուտք, ձեզ ժառանգութիւն թողեցի ըստ ձեր ցե- 5
 դերի: Մեր Տէր Աստուածն ինքը կը կոտորի նրանց ձեր առաջ, մինչեւ որ ոչնչանան, նրանց դէմ վայրի զազաններ 5

կ'արձակի, մինչև որ ձեր առաջ բնաջնջի նրանց ու նրանց թագաւորներին, եւ դուք ժառանգութիւն կը ստանաք նրանց երկիրը, ինչպէս որ մեր Տէր Աստուածն ասել էր մեզ: Ուստի շնորհ գորացէք եւ զգոյշ եղէք, որ կարարէք այն ամէնը, ինչ գրուած է Մովսէսի օրէնքի գրքում, որ շխտորոտէք նրանից աջ կամ ձախ: Չլինի թէ մտնէք այն մնացած ազգերի մէջ. թող նրանց աստուածներին անունները չսրուեն ձեր մէջ, նրանցով չերդուէք, չպաշտէք նրանց եւ նրանց երկրպագութիւն չանէք, այլ մեր Տէր Աստուծո՛ւ երեսից գնաք, ինչպէս որ արել էք մինչև այսօր: Տէրը ձեր առաջ կոտորեց նրանց՝ մեծամեծ եւ հօգոր ազգերին, եւ ոչ ոք դէմ չկանգնեց ձեզ մինչև այսօր: Ձեզնից մէկը հազարներին հալածեց, որովհետեւ Տէր Աստուածն ինքն էր պատերազմում ձեզ համար, ինչպէս որ ասել էր ձեզ: Շնորհ գոյշ եղէք ձեր նկատմամբ, որ սիրէք ձեր Տէր Աստուծո՛ւ: Իսկ եթէ եր դառնաք, ձեր մէջ մնացած ազգերին յարէք, նրանց հետ խնամութիւն անէք, խառնակուէք նրանց հետ, եւ նրանք էլ ձեզ հետ, իմացած եղէք, որ Տէրն այլեւս չի կոտորի այն ազգերին ձեր առաջ, եւ նրանք ձեզ համար որոգայթ եւ գայթակողութիւն կը լինեն, խոչընդոտ՝ ձեր գարշապարներին համար եւ նետեր՝ ձեր աչքերի համար, մինչև որ կորչէք այս բարի երկրից, որ փութեց ձեզ ձեր Տէր Աստուածը: Եւ ահա եւ այսօր մահուան ճանապարհն եմ գնում, ինչպէս այս երկրի վրայ եղող բոլոր մարդիկ: Իմացէ՛ք ձեր ամբողջ սրտով եւ ձեր ամբողջ հոգով, որ այն բոլոր խօսքերից, որ ասաց ձեր Տէր Աստուածը, ոչ մի բան անկարար չմնաց, այլ ամէն ինչ կարարուեց ձեզ համար. դրանցից ոչ մի խօսք սխալ դուրս չեկաւ: Եւ ինչպէս որ ձեզ վրայ կարարուեցին այն բոլոր բարի խօսքերը, որ ասաց ձեզ համար Տէրը, այդպէս էլ Տէրը ձեզ վրայ կը կարարի ամէն փեսակ չար խօսքեր, մինչև որ բնաջնջի ձեզ այս բարի երկրից, որ փութեց ձեզ ձեր Տէր Աստուածը, եթէ դժէք ձեր Տէր Աստուծո՛ւ ուխտը, որ պատկոհրել է ձեզ, եւ գնաք ծառայէք օտար աստուածներին ու նրանց երկրպագութիւն անէք: Տէրը կը բարկանայ ձեզ վրայ, եւ դուք անմիջապէս կը կորչէք այս բարի երկրից, որ Տէրը փութեց ձեզ:

22 Յեսուսն Իսրայէլի բոլոր ցեղերին հաւաքեց Սելովում, կանչեց Իսրայէլի բոլոր ձերերին, նրանց իշխաններին, օրէնագէտներին ու դատաւորներին, եւ նրանք կանգնեցին Տիրոջ առաջ: Յեսուսն խօսեց ամբողջ ժողովրդի հետ ու ասաց. «Այսպէս է ասում Իսրայէլի Տէր Աստուածը. «Նախկինում ձեր նախահայրերը՝ Թարան՝ Աբրահամի հայրը եւ Նաբորի հայրը պանդխտել են գետի այն կողմը եւ պաշտել օտար աստուածներին: Գետի այն կողմից եւ վերցրի ձեր հայր Աբրահամին եւ նրան առաջնորդեցի Քանանացիների ամբողջ երկրով, բազմացրի նրա սերունդը, նրան փութեց Իսահակին, իսկ Իսահակին փութեց Յակոբին եւ Եսաւին, Եսաւին որպէս ժառանգութիւն փութեց Մէլի լեռը: Յակոբը եւ նրա որդիներն իջան Եգիպտոս եւ այնպէս մեծ, բազմամարդ ու հօգոր ազգ դարձան: Եգիպտացիները նրանց չարչարեցին, եւ Տէրը հարուածեց եգիպտացիներին նրանց դէմ գործադրած նշաններով եւ զարմանահարաշ գործերով: Յետոյ Տէրը ձեզ հանեց Եգիպտոսից, դուք մտաք ծովը, եւ եգիպտացիները կառքերով ու ձիերով հեղափոխեցին ձեր հայրերին մինչև Կարմիր ծովը: Մենք աղաղակեցինք Տիրոջը, եւ նա ամպ ու մեղ րդեց մեր եւ եգիպտացիների միջեւ, ծովը նրանց վրայ լցրեց եւ ծածկեց նրանց: Մեր աչքերը փեսան, թէ ինչ արեց Տէրը եգիպտացիների երկրում: Այլա շար օրեր մնացիք անապարտ: Եւ նա ձեզ բերեց Յորդանան գետի այն կողմում բնակուող ամորհացիների երկիրը, նրանք ձեր դէմ պատերազմեցին, Տէրը նրանց մարմնեց ձեր ձեռքը, դուք ժառանգեցիք նրանց երկիրն ու կոտորեցիք նրանց ձեր առաջ: Մովսէսի արքայ Մեպփորի որդի Բաղակը վեր կացաւ եւ պատերազմ մղեց Իսրայէլի դէմ. մարդ ուղարկեց, կանչեց Բեթորի որդի Բաղասամին, որ ձեզ նգովի: Բայց ձեր Տէր Աստուածը չկանցաւ ձեզ կորստեան մարմնել, օրհնեց ձեզ, ազատեց ձեզ նրանց ձեռքից եւ նրանց մարմնեց ձեր ձեռքը: Դուք անցաք Յորդանան գետը եւ եկաք Երիթով: Երիթովի բնակիչները, ամորհացիները, քանանացիները, փերեզացիները, խեւացիները, յեբուսացիները, քեփացիները եւ գերզեսացիները պատերազմեցին ձեր դէմ, եւ Տէրը մարմնեց նրանց ձեր ձեռքը: Ձեզնից առաջ իշամեղուներ ուղարկեց եւ նրանց՝ ամորհացիների փասնելու թագաւորներին, քշեց ձեր առաջից: Ո՛չ քո սրով եւ ո՛չ քո աղեղով արուեց այդ: Տէրը ձեզ փութեց այս երկիրը, որպէս որ դուք չէք աշխարհել եւ բնակուում էք այն քաղաքներում, որ դուք չէք շինել, ուրում էք այն այգիներից եւ թզենիներից, որ դուք չէք փնկել: Արդ, դուք վախեցէ՛ք Տիրոջից, ծառայեցէ՛ք նրան շիտակութեամբ եւ արդարութեամբ, հեռացրէ՛ք օտար աստուածներին, որոնց պաշտեցին ձեր հայրերը գետի այն կողմում եւ Եգիպտոսում, եւ պաշտեցէ՛ք Տիրոջը: Իսկ եթէ ձեզ համար հաճելի չէ պաշտել Տիրոջը, ապա որոշեցէ՛ք այսօր, թէ ո՛ւմ էք պաշտելու. ձեր հայրերի՝ աստուածներին, որոնք գետի այն կողմում էին, թէ՛ ամորհացիների աստուածներին, որոնք երկրում դուք բնակուում էք: Իսկ եւ եւ իմ փութեց Տիրոջն ենք պաշտում, որովհետեւ նա սուրբ է»: Ժողովուրդը պատասխան փութեց եւ ասաց. «Քան լիցի, որ մենք թողնենք մեր Տէր Աստուծո՛ւն եւ օտար աստուածներ պաշտենք, որովհետեւ Տէրն է մեր Աստուածը, նա հանեց մեզ եւ մեր հայրերին եգիպտացիների երկրից, ծառայութեան փնից, մեզ համար նա մեծամեծ նշանները գործեց, պահպանեց մեզ մեր գնացած ամբողջ ճանապարհին, պահպանեց բոլոր ազգերի մէջ, որոնց միջով մենք անցանք: Տէրը մեր առաջից քշեց ամորհացիներին եւ այս երկրում բնակուող բոլոր ազգերին. ուրեմն մենք էլ Տիրոջն ենք պաշտելու, որովհետեւ նա է մեր Աստուածը»: Յեսուսն ասաց ժողովրդին. «Դուք չէք կարող Տիրոջը պաշտել, որովհետեւ նա սուրբ է. նա նախանձոտ լինելով՝ չի ների ձեր մեղքերն ու անօրէնութիւնները, երբ թողնէք Տիրոջը եւ օտար աստուածներին պաշտէք: Նա կը չարչարի եւ կ'ոչնչացնի ձեզ այն բարիքների փոխարէն, որ արել է ձեզ համար»: Ժողովուրդն ասաց Յեսուսին. «Այդպէս չէ, մենք Տիրոջն ենք պաշտելու»: Յեսուսն ասաց ժողովրդին. «Ահա դուք ինքներդ ձեր վկաներն էք, որ դուք Տիրոջն ընկրեցիք նրան պաշտելու համար»: Նրանք ասացին. «Վկայ ենք»: Նա ասաց. «Նեռացրէ՛ք ձեզանից օտար աստուածներին եւ ձեր սիրտն Իսրայէլի Տէր Աստուծո՛ւն դարձրէք»: Ժողովուրդը Յեսուսին ասաց. «Մեր Տէր Աստուծո՛ւն պիտի պաշտենք եւ նրա խօսքը պիտի լսենք»: Եւ այդ օրը Յեսուսն ժողովրդի հետ ուխտ արեց եւ Սելովում, Իսրայէլի Աստուծո՛ւ խորանի առաջ նրան օրէնքներ եւ կանոններ փութեց: Յեսուսն դրանք գրեց Աստուծո՛ւ օրէնքի գրքում, առաւ մի մեծ քար եւ այն կանգնեցրեց Տիրոջ առաջ եղած բեռնակի ծառի փակ: Եւ Յեսուսն ամբողջ ժողովրդին ասաց. «Ահա այս քարը ձեզ վկայ լինի, որովհետեւ սա լսեց Տիրոջ բոլոր խօսքերը, որ նա այսօր ձեզ ասաց. սա թող վկայ լինի ձեզ յեղափոխութեան, երբ պարտաւոր եք նրանք ձեր Տէր Աստուծո՛ւն»: Եւ Յեսուսն արձակեց ժողովրդին, ու ամէն մէկը գնաց իր տեղը: Եւ Իսրայէլը պաշտեց Տիրոջը Յեսուսի կենդանութեան բոլոր օրերին եւ այն ձերերի կենդանութեան բոլոր օրերին, որոնք ողջ մնացին Յեսուսից յետոյ, եւ որոնք փեսան Տիրոջ բոլոր գործերը, որ նա արեց Իսրայէլի համար: Սրանից յետոյ Նաւէի որդի Յեսուսն՝ Տիրոջ ծառան,

հարիւր փասը փարեկանում մեռաւ: Նրան թաղեցին իր ժառանգութեան սահմաններում, Թամնասաքարում, Եփ- 32
 րեմի լերան վրայ, Գայաս լերան հիւսիսային կողմում: Այնպէս, որպէս թաղեցին նրան, որպէս յիշարակ նրա հետ
 դրին այն քարէ սրերը, որոնցով նա Գաղգաղայում թլփարել էր իսրայէլացիներին, երբ նրանց հանեց Եգիպտոսից,
 ինչպէս հրամայել էր Տէրը. դրանք այնպէս են մինչեւ այսօր: Իսրայէլացիները Եգիպտոսից հանեցին Յովսէփի 33
 ոսկորները եւ դրանք թաղեցին Միկիմում, ագարակի այն մասում, որ հարիւր գառով առել էր Յակոբը Միկիմում
 բնակուող ամորհացիներից եւ բաժին էր փութել Յովսէփին: Դրանից յետոյ վախճանուեց Եղիազար քահանան՝ Ա- 34
 հարոնի որդին, եւ թաղուեց իր որդի Փենէէսին պարկանող Գաբաաթում, որ փութել էին նրան Եփրեմի լերան վրայ:
 Այդ օրերին իսրայէլացիներն առնելով Ասրձու ուխտի փապանակը՝ փանում էին իրենց հետ: Եւ Փենէէսը քահանայ
 դարձաւ իր հօր՝ Եղիազարի փոխարէն, մինչեւ որ մեռաւ եւ թաղուեց Գաբաաթի իր կալուածքում: Իսրայէլացիները
 գնացին ամէն մէկն իր տեղն ու իր քաղաքը: Նրանք պաշտեցին Ասրարփին, Ասրարոթին եւ իրենց շրջակայքում
 եղած ազգերի աստուածներին: Եւ Տէրը նրանց մարմնեց Մովաբի արքայ Եգղոմի ձեռքը, որը փրկեց նրանց վրայ
 փասնութ փարի:

Դասարարներ

1 Յետոյ վախճանուելոց յետոյ իսրայէլացիները հարցնում էին Տիրոջը եւ ասում. «Մեզմից ով առաջինը
2 դուրս կը գայ պատերազմի քանանացիների դէմ»: Տէրն ասաց. «Յուդայի՛ ցեղը պէտք է դուրս գայ,
3 քանի որ երկիրը նրա ձեռքն են յանձնել»: Եւ Յուդան իր եղբայր Շմաունին ասաց. «Վեր կաց գնանք
4 ինձ հետ իմ կալուածքը եւ քանանացիների դէմ պատերազմենք, ես էլ քեզ հետ կը գամ քո կալուածքը»: Շմաունը
5 գնաց նրա հետ: Յուդան գնաց, եւ Տէրը քանանացիներին ու փերեզացիներին յանձնեց նրա ձեռքը, եւ
6 նա Բեզեկում նրանցից փախը հազար մարդ կոտորեց: Բեզեկում գրան Ադոնիբեզեկին, նրա դէմ պատերազմեցին
7 եւ ջարդեցին քանանացիներին ու փերեզացիներին: Ադոնիբեզեկը փախաւ, բայց նրան հետապնդեցին, հասան
8 նրան եւ կտրեցին նրա ձեռքերի ու ոտքերի մատները: Ադոնիբեզեկն ասաց. «Եօթանասուն թագաւորներ, որոնց
9 ձեռքերի ու ոտքերի մատները կտրուած էին, հաւաքում էին իմ սեղանի փակի փշրանքները: Արդ, ինչպէս ես էի
10 արել, այդպէս էլ Աստուած ինձ հապուցեց»: Նրան բերին Երուսաղէմ, եւ նա այնպէս մեռաւ: Յուդայի որդիները
11 պատերազմեցին Երուսաղէմի դէմ, գրաւեցին այն, սրի քաշեցին եւ քաղաքը հրով այրեցին: Դրանից յետոյ Յու-
12 դայի որդիներն իջան պատերազմելու լեռան կողմում, հարաւում եւ դաշտավայրում բնակուող քանանացիների դէմ:
13 Յուդան գնաց Քեբրոնում բնակուող քանանացիների վրայ, եւ Քեբրոնը դուրս եկաւ նրա դէմ: Քեբրոնի անունն
14 առաջ Կարիաթարբոկ Սեփեր էր: Զարդեցին Սեփին, Աքիմանին եւ Թոլմիին՝ Ենակի գաւակներին: Այնպէս ից
15 յարձակուեցին Դաբիրի բնակիչների վրայ: Դաբիրի անունն առաջ Նամակաց քաղաք էր: Քաղէքն ասաց. «Ով
16 որ հարուածի Նամակաց քաղաքին եւ գրաւի այն, իմ դուստր Աքային նրան կնութեան կրամ»: Եւ գրաւեց այն
17 Քաղէքի կրտսեր եղբօր՝ Կենեզի որդի Գոդոնիէլը, եւ Քաղէքն իր դուստր Աքային նրան կնութեան փութեց: Երբ
18 աղջիկը գնում էր, Գոդոնիէլը յորդորեց նրան, որ իր հօրից ազարակ խնդրի: Աղջիկը փրփնջաց, աղաղակեց էշի
19 վրայից եւ ասաց. «Նարաւային երկիր փութի ինձ»: Քաղէքը նրան ասաց. «Ի՞նչ եղաւ քեզ»: Աքայն նրան ասաց.
20 «Ինձ օրհնութիւն փութի. որովհետեւ ինձ հարաւային երկիր փութի, փութի ինձ նաեւ ջրի աղբիւրներ»: Եւ Քաղէքը նրա
21 ցանկութեամբ նրան փութեց վերին աղբիւրներն ու հովիտների աղբիւրները: Մովսէսի աներոջ՝ Կինեցի Յոբաբայի
22 որդիները, Արմաւենիների քաղաքից գնացին Յուդայի որդիների մօտ, Յուդայի անապարը, որը Յուդայի երկրի հա-
23 րաւում է, Արադի գառիվայրի մօտ, եւ գնացին բնակուեցին ժողովրդի հետ: Յուդան գնաց իր եղբայր Շմաունի հետ,
24 եւ նրանք հարուածեցին, նգովեցին ու կոտորեցին Սեփաթում բնակուող քանանացիներին եւ այդ քաղաքի անունը
25 կոչեցին Սափաթում: Յուդան չառաւ Գազան ու նրա սահմանները, Ասկաղոնն ու նրա սահմանները, Ակկարոնն
26 ու նրա սահմանները, Ագոփոնն ու նրա արբերը: Տէրը Յուդայի հետ էր: Յուդան գրաւեց լեռը, բայց հովիտների
27 բնակիչներին չկարողացաւ փրկել, որովհետեւ Ռեքաբը գաբեց նրանց, եւ նրանք երկայթէ կառքեր ունէին: Քեբրո-
28 նը փութին Քաղէքին, ինչպէս ասել էր Մովսէսը: Քաղէքը այնպէս ժառանգութիւն ստացաւ Ենակի որդիների երեք
29 քաղաքները եւ քշեց այնպէս Ենակի երեք որդիներին: Բենիամինի որդիները Երուսաղէմում բնակուող յեբուսա-
30 յիներին չնուաճեցին, եւ յեբուսացիները բնակուում են այնպէս Բենիամինի որդիների հետ մինչեւ այսօր: Յովսէփի
31 որդիներն իրենք էլ գնացին Բեթէլի դէմ, եւ Տէրը նրանց հետ էր: Իսրայէլի փոհնը բնակապետի դրեց Բեթէլում.
32 այդ քաղաքի անունն առաջ Լուգա էր: Պահապանները մի մարդ փեսան, որ դուրս էր գալիս այդ քաղաքից, բռնեցին
33 նրան եւ ասացին. «Յո՛յց փութ մեզ քաղաքի մութքը, եւ մենք կը խնայենք քեզ: Նա նրանց ցոյց փութեց քաղաքի
34 մութքը, եւ նրանք քաղաքը սրի քաշեցին, իսկ այն մարդուն եւ նրա ազգափոհնը ազգա արձակեցին: Այդ մարդը
35 գնաց Քեփիմ երկիրը, այնպէս քաղաք շինեց եւ նրա անունը Լուգա դրեց, եւ այդ է նրա անունը մինչեւ այսօր:
36 Մանասէն որպէս ժառանգութիւն չստացաւ Բեթսանը, այսինքն՝ Սկիւթուպոլիսը, նրա ւաճանները եւ նրա արբերը,
37 Թանաքը եւ նրա ւաճանները, Դորի բնակիչներին, նրա շուրջը բնակուողներին եւ նրա ւաճանները, Բաղակի բնակիչ-
38 ներին, նրա շուրջը բնակուողներին եւ նրա ւաճանները, Յեբղամի բնակիչներին, նրա շուրջը բնակուողներին եւ նրա
39 ւաճանները. եւ քանանացիները շարունակեցին բնակուել այդ երկրում: Երբ Իսրայէլը հզօրացաւ, քանանացիներին
40 հարկի փակ գցեց, բայց նրանց իսպառ չվերացրեց: Եփրեմն էլ չվերացրեց Գազերում բնակուող քանանացիներին,
41 եւ քանանացիները բնակուեցին նրանց մէջ Գազերում ու Եփրեմի հարկապու եղան: Զաբուղոնն էլ չվերացրեց
42 Կեդրոնի բնակիչներին ու Ամանի բնակիչներին, եւ քանանացիները բնակուեցին նրանց մէջ եւ նրանց հարկապու
43 եղան: Ասերը չվերացրեց Ակքովի բնակիչներին, որոնք նրան հարկապու եղան, նաեւ Դորի, Սիդոնի, Դալափի,
44 Աքազիփի, Ելփայի, Ափէկի, Ռոբի բնակիչներին: Ասերացիները բնակուեցին այդ երկրում ապրող քանանացի-
45 ների մէջ, որովհետեւ չկարողացան վերացնել նրանց: Նեփթաղիմը չվերացրեց Բեթսամիսի բնակիչներին, ոչ էլ
46 Բեթանաթի բնակիչներին: Նեփթաղիմը բնակուեց այդ երկրում ապրող քանանացիների մէջ, իսկ Բեթսամիսի եւ
47 Բեթանաթի բնակիչները նրան հարկապու եղան: Ամորիացիները Դանի որդիներին նեղեցին լեռան վրայ, որով-
48 հետեւ նրանց թոյլ չէին փախի իջնել հովիտները: Եւ ամորիացիները շարունակեցին բնակուել Մրփենիների լեռան
49 վրայ: Այնպէս, Մրփաստում եւ Սաղապիմում արջեր եւ աղուէսներ կային: Յովսէփի փոհնի ձեռքը ծանրացաւ
50 ամորիացիների վրայ, եւ ամորիացիները հարկապու եղան նրանց: Ամորիացիները Ակրաբիմի գառիվայրի վրայ,
51 Վեմից վեր սահմանակից էին եղումայեցիներին:

2 Տիրոջ հրեշտակը Գաղգաղայից դուրս եկաւ Լացաբեղը, Բեթէլ եւ Իսրայէլի փունն ու ասաց նրանց. «Այսպէս է
2 ասում Տէրը. «Տէրը ձեզ հանեց Եգիպտոսից եւ բերեց այն երկիրը, որի համար ձեր հայրերին երդուել էր, որ ձեզ կը
3 փայ եւ ձեզ ասաց. “Ձեզ հետ դրամ ուխտս յաւիտեան չեմ դրժի: Դուք այս երկրի բնակիչների հետ դաշինք մի՛ կնքէք,
4 ոչ էլ նրանց չապրուածների հետ, մի՛ երկրպագէք նրանց, այլ խորփակեցէք նրանց կուռքերը, կործանեցէք նրանց
5 գոհասեղանները”: Բայց դուք իմ խօսքը չստեցիք եւ այդ բանն արեցիք: Եւ ես ասացի. “Այլեւս չեմ փեղաշարժի այս
6 ժողովրդին, որին շարունակ կոտորեցի եւ նրան չեմ քշի ձեր առաջից: Նրանք ձեզ համար փորձանք կը դառնան,
7 եւ նրանց չապրուածները ձեզ համար գայթակողութիւն կը լինեն”»: Երբ Տիրոջ հրեշտակն այս խօսքերն ասաց Իս-
8 րայէլի բոլոր որդիներին, ժողովուրդը ձայն բարձրացրեց ու լաց եղաւ: Դրա համար էլ այն փեղի անունը Լալօնք

դրին. եւ այնպէղ Տիրոջը զոհ մարուցեցին: Յետուն արձակեց ժողովորդին, եւ իսրայէլացիները գնացին ամէն մէկն 6
 իր քունը եւ ամէն մէկն իր կալուածքը՝ երկիրը ժառանգութիւն սպանալու համար: Եւ ժողովորդը Տիրոջը ծառայ- 7
 յեց Յետուի կենդանութեան բոլոր օրերում եւ այն ծերերի կենդանութեան բոլոր օրերում, որոնք երկար ապրեցին
 Յետուից յետոյ եւ որոնք քրտել էին Տիրոջ բոլոր մեծամեծ գործերը, որ նա արեց Իսրայէլի համար: Տիրոջ ծառայ 8
 Յետուն՝ Նաւէի որդին, վախճանուեց հարիւր քառս քարեկան հասակում, եւ նրան թաղեցին իր ժառանգութիւ- 9
 նը հանդիսացող երկրի լեռան վրայ, Թամնաթարեւում, Եփրեմի լեռան վրայ, Գայաս լեռան հիւսիսային կողմում:
 Վախճանուեց նաեւ այդ ամբողջ սերունդը: Դրանից յետոյ եկաւ ուրիշ սերունդ, որ չէր ճանաչում ո՛չ Տիրոջը եւ ո՛չ 10
 էլ այն գործերը, որ նա արել էր Իսրայէլի մէջ: Իսրայէլացիները Տիրոջ առաջ չարիք գործեցին եւ Բահաղիմին 11
 պաշտեցին. թողին իրենց հայրերի Տէր Ասարծուն, որ նրանց հանել էր Եգիպտացիների երկրից, գնացին օտար 12
 ասպուածներ՝ իրենց շուրջը եղած ազգերի ասպուածների երեսից, երկրպագեցին նրանց եւ բարկացրին Տիրոջը,
 լքեցին նրան եւ պաշտեցին Բահաղին ու Ասպարսներին: Սաստիկ զայրացաւ Տէրն իսրայէլացիների վրայ եւ նրանց 13, 14
 մարմնեց կողոպտիչների ձեռքը, որոնք կողոպտեցին նրանց: Տէրը մարմնեց նրանց շրջակայ թշնամիների ձեռքը,
 եւ նրանք չկարողացան դէմ կանգնել իրենց բոլոր թշնամիներին, որոնց հետ կռակաշարժութիւն էին արել: Տիրոջ 15
 ձեռքը չարիք պարճառելու համար նրանց վրայ էր, ինչպէս որ ասել էր Տէրը եւ ինչպէս որ երդուել էր. եւ Տէրը խիստ
 նեղեց նրանց: Տէրը նրանց համար դպարտորներ կարգեց եւ նրանց փրկեց կողոպտիչների ձեռքից: Բայց նրանք 16
 դպարտորներին էլ չսեցին, որովհետեւ օտար ասպուածների հետեւելով՝ կռակաշարժութիւն արեցին, երկրպագեցին 17
 նրանց եւ բարկացրին Տիրոջը: Շուրջով խտրութեցին այն ճանապարհից, որով ընթանում էին նրանց հայրերը՝
 Տիրոջ պապութիւնները լսելով: Նրանք այդպէս չարեցին: Եւ երբ Տէրը նրանց համար դպարտորներ կարգեց, Տէրն 18
 այդ դպարտորների հետ էր եւ նրանց փրկում էր թշնամիների ձեռքից դպարտորների կենդանութեան բոլոր օրերին,
 որովհետեւ Տէրը նրանց կարեկցում էր պաշարողների եւ չարչարողների երեսից կրած նրանց հեծութեան համար:
 Եւ երբ դպարտորը մեռնում էր, նրանք դառնում, նորից անօրէնութիւն էին անում իրենց հայրերից աւելի՝ գնալով 19
 օտար ասպուածների երեսից, նրանց պաշտելով ու նրանց երկրպագելով: Նրանք դէն չէին նեղում իրենց կուռքերը
 եւ երբ չէին դառնում իրենց վաթ ճանապարհներից: Եւ աստիկ բարկացաւ Տէրն իսրայէլացիների վրայ եւ ասաց. 20
 «Քանի որ այս ազգը զանց արեց իմ ուխտը, որը ես դրել եմ նրանց հայրերի հետ, եւ չսեց իմ ձայնը, եւ էլ այլեւս 21
 չեմ քշի նրանց առաջից ոչ մի մարդու այն ազգերից, որ կենդանի թողեց Նաւէի որդի Յետուն: Նա թողեց, որ 22
 նրանցով փորձեմ իսրայէլացիներին, թէ արդեօք նրանք կը զգուշանան եւ Տիրոջ ճանապարհով կը գնան, թէ՛ ոչ,
 ինչպէս զգուշացան նրանց հայրերը»: Եւ Տէրը թողեց այդ ազգերին, շուրջով չվերացրեց նրանց եւ չմարմնեց նրանց 23
 Յետուի ձեռքը:

Սրանք են այն ազգերը, որոնց թողեց Յետուն, որպէսզի Ասպուած նրանցով փորձի իսրայէլացիներին, ամենքին, 3
 որոնք չգիտէին քանանացիների բոլոր պատերազմների մասին. (միայն նրա համար, որ պատերազմել սովորեց- 2
 նեն իսրայէլացիների սերունդներին, նրանց, որոնք առաջուց չգիտէին պատերազմել). նա թողեց այլազգիների 3
 հինգ նախարարութիւնները, բոլոր քանանացիներին, սիդոնացիներին եւ Լիբանանում Բաղհերմոն սարից մինչեւ 4
 Լաբոնմաթ բնակուող խեւացիներին: Նրանցով պիտի փորձեր իսրայէլացիներին եւ իմանար, թէ կը լսեն արդեօք 5
 Տիրոջ պապութիւնները, որ նա քուել էր նրանց հայրերին Մովսէսի միջոցով: Եւ իսրայէլացիները բնակուեցին 6
 քանանացիների, քեթացիների, ամորհացիների, փերեզացիների, խեւացիների, յեբուսացիների եւ գերզեսացիների
 մէջ: Նրանց աղջիկներին իրենց համար կին առան եւ իրենց աղջիկներին քուին նրանց քուաներին, պաշտեցին 6
 նրանց չասպուածներին: Իսրայէլացիները չարիք գործեցին Տիրոջ առաջ, մոռացան իրենց Տէր Ասարծուն եւ պաշտե- 7
 ցին Բահաղին եւ անպառնէրը: Տէրը աստիկ բարկացաւ իսրայէլացիների վրայ եւ նրանց մարմնեց Միշաբեթի 8
 ասորեստացիների արքայ Քուսարսաթեմի ձեռքը, եւ իսրայէլացիները նրան ծառայեցին ութ քարի: Իսրայէ- 9
 լացիները աղաղակ բարձրացրին Տիրոջ առաջ, Տէրը Իսրայէլի համար մի փրկիչ մէջքեղ հանեց. նրանց քուեց
 Գողոմիէլին՝ Կենեզի որդուն, Քաղէբի կրտսեր եղբորը: Տէրը լսեց նրանց: Գողոմիէլի մէջ Տիրոջ հոգին բնակ- 10
 ուեց, եւ նա Իսրայէլում դպարտութիւն արեց: Նա պատերազմի դուրս եկաւ Քուսարսաթեմի դէմ, Տէրը նրա ձեռքը
 մարմնեց ասորեստացիների Քուսարսաթեմ արքային. Գողոմիէլը յաղթեց Քուսարսաթեմին: Երկիրը քառասուն 11
 քարի հանգստացաւ: Ապա Կենեզի որդի Գողոմիէլը մեռաւ: Իսրայէլացիները շարունակեցին չարիք գործել Տիրոջ 12
 առաջ. եւ Տիրոջ առաջ չարիք գործելու պատճառով Տէրը Իսրայէլի դէմ զօրացրեց Մովսէսի արքայ Գողոմին: Նա 13
 հաւաքեց նրանց դէմ Ամոնի եւ Ամաղէկի բոլոր որդիներին, գնաց հարուածեց Իսրայէլին եւ քիթեց Արմաւենիների
 քաղաքին: Տասնութ քարի իսրայէլացիները ծառայեցին Մովսէսի արքայ Եգղոմին: Իսրայէլացիները աղաղակ 14, 15
 բարձրացրին Տիրոջ առաջ, եւ Տէրը նրանց համար մի փրկիչ մէջքեղ հանեց՝ յիմենեցի մի մարդու՝ Գերայի որդի
 Աուդին, որը երկու ձեռքով էլ յաջող էր գործում: Իսրայէլացիները նրա ձեռքով Մովսէսի Եգղոմ արքային ընծաներ 16
 ուղարկեցին: Աուդն իր համար մէկ կանգուն երկարութեամբ երկսայրի սուր շինեց, կապեց այն իր աջ ազդրին
 թիկնոցի փակից եւ գնաց ու ընծաները մարուցեց Մովսէսի արքայ Եգղոմին: Եգղոմը շար գեր մարդ էր: Երբ 17, 18
 Աուդն իր ընծաները քուեց վերջացրեց եւ արձակեց ընծաները բերողներին, Եգղոմը վերադարձաւ Գաղգաղայում
 եղած կուռքերի մօտից: Աուդն ասաց. «Ո՛վ արքայ, քեզ ծածուկ ասելու խօսք ունեմ»: Եգղոմն ասաց. «Լռի՛ր»: Եւ 19
 ամենքին ասաց. «Նեռո՛ւ գնացէ՛ք»: Եւ նրա մօտ եղողները դուրս եկան: Նա միայնակ նստած էր իր ամարանոցի
 վերնափայտը: Աուդն ասաց. «Ո՛վ արքայ, եւ քեզ համար Ասարծու պապզամ ունեմ հաղորդելու»: Եգղոմն աթոռից վեր 20
 կացաւ գնաց նրա մօտ: Երբ նա վեր կացաւ, Աուդն իր ձախ ձեռքը մեկնեց, քաշեց սուրն իր աջ ազդրից եւ Եգղոմի
 կողը խրեց, սրի կոթն էլ խրեց վերքի մէջ: Ծարպը ծածկեց վերքի բերանը, որովհետեւ նա սուրը նրա կողից չհա- 21
 նեց: Նա դուրս եկաւ պարզամբ, անցաւ սրահը, նրա դէմ փակեց վերնափայտ դռները, կողպեց, եւ ինքը դուրս եկաւ 22
 գնաց: Եւ նրա ծառաները ներս մտան, քեթան, որ վերնափայտ դռները փակուած են, եւ ասացին. «Գուցէ սենեակում 23
 նստել է բնական կարիքի համար»: Կանգնեցին ու մնացին ամօթից, եւ ոչ ոք բաց չէր անում վերնափայտ դռները: 24
 Առան բանալին, բաց արին եւ քեթան, որ ահա իրենց քեթը ընկած մեռած է գետնին: Մինչ նրանք իրարանցման 25
 մէջ էին, Աուդը փախաւ Սիրոթա, եւ ոչ ոք ուշ չդարձրեց նրա վրայ: Նա անցաւ կուռքերի մօտով եւ փախաւ ըն- 26
 կաւ Սիրոթա: Երբ Աուդը եկաւ Իսրայէլ, փող փչեց Եփրեմի լեռան վրայ: Իսրայէլացիները նրա հետ իջան լեռից, 27

28 եւ ինքը նրանց առջեւում էր: Նա ասաց նրանց. «Իջէ՛ք իմ երեսից, որովհետեւ մեր Տէր Աստուածը մեր թշնամի
 29 միջեւ եղած անցումները եւ ոչ մի մարդու թոյլ չտուին անցնել: Այդ օրը մովաբացիներից կոտորեցին մօսր փասը
 հազար մարդ՝ նրանց բոլոր պատերազմողներին ու բոլոր զօրատու մարդկանց, եւ նրանցից ոչ մի մարդ չզազարուեց:
 30 Այդ օրը մովաբացիներն ընկճուեցին Իսրայէլի ձեռքի փակ, եւ երկիրն ուխտուն փարի համգաբացաւ: Առողը նրանց
 31 դատարտորը եղաւ մինչեւ իր մահը: Առողից յետոյ մէջփեղ ելաւ Անաթի որդի Սամեգարը, որն արօրի մածով այլազ-
 գիներից վեց հարիւր մարդ կոտորեց, ասար առաւ չափազանց շատ արջառ եւ ոչխար՝ չհաշուած կովերի հորթերը:
 Եւ նա՛ էլ փրկեց Իսրայէլը:

4, 2 Իսրայէլացիները շարունակեցին չարիք գործել Տիրոջ առաջ: Սամեգարը մեռաւ: Տէրը նրանց մարնեց քա-
 նանացիների արքայ Յաբինի ձեռքը, որը թագաւորում էր Ասորում: Նրա զօրագլուխը Սիսարան էր, որը բնակում
 էր Ազգերի Արիստոթում: Իսրայէլացիներն աղաղակ բարձրացրին Տիրոջ առաջ, որովհետեւ Յաբինը ինը հարիւր
 4 երկար լառքեր ուներ եւ քսան փարի սասփիկ նեղում էր իսրայէլացիներին: Այն ժամանակ Իսրայէլում դատարտ-
 5 յութիւն էր անում մարգարէուհի Դեբորան՝ Լաբիդոթի կինը: Նա բնակում էր արմատենու փակ, Ռամայի եւ Բեթէլի
 6 միջեւ, Եփրեմի լեռան վրայ: Իսրայէլացիները նրա մօտ էին գնում դատաստանի համար: Դեբորան մարդ ուղարկեց
 եւ Նեփթաղիմի Կաղէսից կանչեց Բարակին՝ Աբինէմի որդուն եւ նրան ասաց. «Չէ՛ որ Իսրայէլի Տէր Աստուածը քեզ
 հրաման փուեց, որ գնաս Թաբոր լեռը, քեզ հետ վերցնես Նեփթաղիմի որդիներից եւ Զաբուդոնի որդիներից փասը
 7 հազար մարդ՝ եւ փանես քեզ հետ Կիսունի հեղեղափը, Յաբինի զօրագլուխ Սիսարայի, նրա զօրքերի ու նրա կառ-
 8 քերի դէմ, եւ Տէրը նրանց քո ձեռքը կը մարնի»: Բարակը նրան ասաց. «Եթէ ինձ հետ գաս, կը գնամ, իսկ եթէ չգաս
 9 ինձ հետ, չեմ գնայ, որովհետեւ ես չգիտեմ այն օրը, երբ Տէրն իր հրեշտակի միջոցով կ'աջակցի ինձ: » Դեբորան
 նրան ասաց. «Անշուշտ կը գնամ քեզ հետ, բայց իմացի՛ր, որ քաջութիւնը քոնը չի լինի քո գնացած ճանապարհին,
 10 որովհետեւ Տէրը մի կնոջ ձեռքը կը մարնի Սիսարային»: Դեբորան վեր կացաւ ու Բարակի հետ գնաց Կաղէս: Բա-
 րակը Զաբուդոնին եւ Նեփթաղիմին հրաւիրեց Կաղէս: Տասը հազար մարդ նրա երեսից գնացին. Դեբորան նոյնպէս
 11 գնաց նրա հետ: Կինեցիների մերձաւորները բաժանուել էին կինեցիներից՝ Մովսէսի աներոջ Յոբաբի որդիներից,
 12 եւ իրենց վրանը կանգնեցրել էին Նանգուցեալների կաղնու մերձակայքում, Կաղէսի մօտ: Սիսարային իմաց փուին,
 13 որ Աբինէմի որդի Բարակը ելել է Թաբոր լեռը: Սիսարան իր բոլոր կառքերը՝ ինը հարիւր երկար լառքեր եւ իր
 14 հետ եղող բոլոր զօրքերը Ազգերի Արիստոթից Կիսունի հեղեղափում հաւաքեց: Դեբորան ասաց Բարակին. «Վեր
 կաց, որովհետեւ սա է այն օրը, որ Տէրը Սիսարային քո ձեռքը մարնեց: Ահա Տէրն է քո առաջ»: Բարակն իջաւ
 15 Թաբոր լեռից, եւ նրա երեսից՝ փասը հազար մարդ: Տէրը զարհուրեցրեց Սիսարային եւ նրա բոլոր կառքերն ու
 16 Բարակը, կառքերն ու բանակը հեփապնդելով, գնաց մինչեւ Ազգերի անփառը: Սիսարայի ամբողջ բանակն ընկաւ
 17 սրի բերանով, եւ ոչ ոք չմնաց կենդանի: Սիսարան հեփոտփաւ փախաւ գնաց կինեցի Քաբերի կնոջ Յայէլի վրանը,
 18 որովհետեւ Ասորի արքայ Յաբինի եւ կինեցի Քաբերի փան միջեւ խաղաղութիւն էր: Յայէլն ընդառաջ ելաւ Սի-
 սարային եւ ասաց նրան. «Ղէպի ինձ շո՛ւռ արի, փէ՛ր իմ, շո՛ւռ արի եւ մի՛ վախեցիր»: Եւ նա գնաց վրանը՝ նրա մօտ.
 19 եւ կինը նրան ծածկեց նրա ծածկոցով: Սիսարան ասաց նրան. «Մի քիչ խմելու ջուր փո՛ւր ինձ, ծարաւ եմ»: Եւ
 20 նա բաց արեց կաթի փիկը, խմեցրեց նրան եւ ծածկեց նրա երեսը: Սիսարան նրան ասաց. «Կանգնի՛ր դու վրանի
 21 դռան մօտ, եւ եթէ մէկը քեզ մօտ գայ եւ քեզ հարցնի ու ասի, թէ՛ այդպէղ մարդ կայ, կ'ասես, թէ՛ չկայ»: Եւ կինը
 ծածկեց նրան նրա ծածկոցով: Ապա Քաբերի կին Յայէլն առաւ վրանի ցիցը, բռնեց մուրճն իր ձեռքին, կամացուկ
 մտաւ նրա մօտ, ցիցը միտեց նրա ծնօրի մէջ եւ նրան գետնին գամեց: Նա փապալուեց նրա ոտքերի առաջ եւ հոգին
 22 փչեց: Եւ ահա Բարակը, հեփապնդելով, գալիս էր Սիսարայի երեսից: Յայէլը նրան ընդառաջ ելաւ եւ ասաց նրան.
 «Ե՛կ այսպէղ, քեզ ցոյց փամ այն մարդուն, որին փնջում ես»: Նա մտաւ նրա մօտ, եւ ահա Սիսարան ընկած
 23 մեռած էր՝ ցիցը նրա քունքի մէջ: Տէր Աստուած այդ օրը իսրայէլացիների առաջ նուաստացրեց քանանացիների
 24 Յաբին թագաւորին: Եւ իսրայէլացիների ձեռքը գնալով զօրանում էր քանանացիների Յաբին արքայի վրայ, մինչեւ
 որ նրանց բնաջինջ արեցին:

5 Այդ օրը Դեբորան եւ Աբինէմի որդի Բարակը օրհներգեցին ու ասացին.

- 2 «Իսրայէլի զօրավարներին առաջնորդելու համար,
 Ժողովրդի յօժարութեան համար
- 3 Օրհնեցէ՛ք Տիրոջը: Լսեցէ՛ք, թագաւորներ,
 Ունկնդի՛ր եղէք, նախարարներ,
 Եւ Տիրոջն եմ երգում,
 Մաղմուս եմ ասում Իսրայէլի Աստուծուն:
- 4 Տէ՛ր, երբ դու դուրս եկար Մէրից,
 Երբ չուեցիր Եդոմի դաշտերից,
 Երկիրը շարժուեց, եւ երկինքը փակնուվրայ եղաւ,
 Ամպերը ջուր ցօղեցին,
- 5 Լեռները շարժուեցին Սինայի Տէր Ելովայի երեսից,
 Իսրայէլի Տէր Աստուծու երեսից:
- 6 Անաթի որդի Սամեգարի օրերին,
 Յայէլի օրերին
 Պակասեցին թագաւորները,
 Գնացին շափղներով, խոփոր ճանապարհներով գնացին:
- 7 Իսրայէլի մէջ զօրավարներ չմնացին, չմնացին,
 Մինչեւ որ մէջփեղ ելաւ Դեբորան,
 Մինչեւ որ մէջփեղ ելաւ Իսրայէլի մայրը:

Գարու հացի նման փափագեցին օտար, սնուրի աստուածների.	8
Այն ժամանակ դեռեւս անյայտ նոր գեղարդներով պատերազմեցին իշխանների քաղաքները՝	
Քառասուն հազար մարդ՝ Իսրայելի մէջ:	
Իմ սիրտն Իսրայելի իշխանների կողմն է.	9
Ժողովրդի զօրատուներ,	
Օրհնեցէք Տիրոջը:	
Կէսօրին սպիտակ ձիեր հեծնողներ,	10
Դպրատուների արեան գնացողներ,	
Չայն փուէք նուագածուներին ցնծացողների մէջ.	11
Այնպեղ թող գովաբանեն արդարութիւնը Տիրոջ,	
Նա զօրացրեց արդարութիւնն Իսրայելի մէջ.	
Այն ժամանակ Տիրոջ ժողովուրդն իջաւ քաղաքները:	
Արթնացիր, արթնացիր, Դեբորա՛,	12
Արթնացրո՛ւ բիւրատուներին ժողովրդի հետ.	
Արթնացիր, արթնացիր, խօսիր երգերով:	
Զօրացած՝ վեր կաց, Բարա՛կ,	
Գերիր քո գերիներին, ո՛վ Աբինէէմի որդի:	
Այնժամ մեծացաւ նրա զօրութիւնը,	13
Տէրն ի՛նձ ենթարկեց ինձնից ուժեղներին:	
Եփրեմի ժողովուրդը նրանց պատժեց հովիւներում.	14
Քո եղբայր Բենիամինը հետեւեց քո ժողովրդին:	
Իմ մօտից խուզարկուներ իջան Մաքիր,	
Իսկ Զաբուղոնի երկրից՝ պարսպանաւ դարի գաւազան ունեցող զօրացուցիչներ:	
Իսաբարի զօրավարները Դեբորայի եւ Բարակի հետ էին,	15
Եւ Բարակն իր ուրբերը փարածեց հովիւների վրայ:	
Ռուբէնի փոհներում	
Մեծամեծ յուզմունք կար:	
Ինչո՞ւ են նստել Մոսփաթեմի մէջ: Եւ լսում են փազնապողների զոչիւնը,	16
Որպէսզի անցնեն Ռուբէնի կողմը:	
Մեծամեծ յուզմունք է բարձրացել:	
Գաղաաղը Յորդանան գետի այն կողմում էր բնակում.	17
Դա՛ն, ինչո՞ւ ես պանդուխտ մնացել նաւերի մէջ:	
Ասերը ծովի եզերքին է բնակում: Եւ ծովախորշերում է ապրում:	
Զաբուղոնի ժողովուրդն իրեն դնում է մահուան վրանգի մէջ,	18
Եւ Նեփթաղիմի ժողովուրդն իրեն դնում է վրանգի մէջ դաշտի բարձունքներում:	
Թագաւորներ եկան եւ պատերազմեցին,	19
Այն ժամանակ փազնապեցին քանանացիների թագաւորները	
Թանաքի մէջ, Մակեդոնի ջրերի վրայ.	
Ազահութեամբ արծաթ չառայ:	
Երկնքից պատերազմեցին աստղերն իրենց շրջաններից,	20
Պատերազմեցին Միսարայի դէմ:	
Կիսունի հեղեղափը քշեց նրանց,	21
Կադեսիմի հեղեղափը, Կիսունի հեղեղափը:	
Թող ես կոխտարեմ նրանց,	
Թող իմ ուրբը զօրանայ:	
Այն ժամանակ կտոր-կտոր եղան Մադդարոթի ձիերի սմբակները:	22
Իմ կրունկները գետինն հաւասարեցրին նրանց ահարկու հպարտութիւնը:	
«Նզովեցէք Մարոզ քաղաքը, - ասում է Տիրոջ հրեշտակը, -	23
Անիծելով անիծեցէ՛ք նրա բնակիչներին,	
Որովհետեւ Տիրոջն օգնութեան չեկան,	
Չեկան Տիրոջն օգնութեան հզօր ռազմիկների դէմ»:	
Օրհնեալ լինի կանանց մէջ Յայելը՝	24
Կինեցի Քաբերի կինը,	
Օրհնեալ լինի նա կանանց մէջ իր վրանում:	
Միսարան ջուր խնդրեց, իսկ նա կաթ փուռեց,	25
Իշխանների ամանով կարագ մատուցեց:	
Իր ձախ ձեռքը ցցին մեկնեց,	26
Աջը մուրճին՝ իսպառ ջախջախելու եւ ոչնչացնելու:	
Սպանեց Միսարային,	
Յիցը մեխեց նրա բունքի մէջ,	
Խրեց նրա գլխի մէջ եւ սպանեց նրան:	
Նա ծանրացած ընկաւ նրա ուրբերի,	27
Ընկաւ նրա ծնկների միջեւ,	

Այնպեղ կորացաւ, մինչեւ որ գեպին փռուեց, ընկաւ թշուառականը:

- 28 Միսարայի մայրը նայում էր վանդակաւոր պարուհանից,
Տեսնում էր Միսարայի մօտից եկողներին,
Իսկ նրա կառքն ուշանում էր գալու: -
Ինչո՞ւ են ուշանում նրա կառքի անուահետքերը:
- 29 Նրա իշխանների իմաստուն կանայք պարասխան են փալիս նրան ու ասում,
Նէնց ինքն էլ իր խօսքերին պարասխան է փալիս ու ասում.
- 30 «Աւար բաշխողները չեն գրնի նրան,
Որ բարիք անեն բարեկամներին՝ ամէն մէկին բաժանելով իր աւարը:
Նրա աղիքները ճմլեց Միսարայի սրացած գոյնգոյն աւարը,
- 31 Նկարագարդ, գոյնգոյն երանգներով աւարը,
Գոյնգոյն, նկարագարդ հիսուածքներով նարօպը նրա պարանոցի վրայ»:
- 32 Այսպէս թող կորչեն քո բոլոր թշնամիները, Տէ՛ր,
Իսկ նրան սիրողները թող լինեն այնպէս, ինչպէս արեւը, որ ծագում է իր զօրութեամբ»:
- 33 Եւ երկիրը խաղաղուեց բառասուն փարի:

- 6** Իսրայէլացիները Տիրոջ առաջ չարիք գործեցին, եւ Տէրը նրանց եօթը փարի մաղիամացիների ձեռքը մատնեց.
2 եւ մաղիամացիների ձեռքը ծանրացաւ Իսրայէլի վրայ: Իսրայէլացիները մաղիամացիների պարճառով իրենց հա-
3 մար պպասպաններ շինեցին լեռներում, քարայրներում եւ ամրոցներում: Երբ իսրայէլացիները վարուցանք էին
4 անում, մաղիամացիները, ամաղէկացիները եւ Արեւելի բնակիչները ելնում, յարձակում էին նրանց վրայ, բանա-
կարեղի էին դնում նրանց մօտ եւ փչացնում հողի բերքը մինչեւ Գազայի սահմանները: Իսրայէլին հանգիստ չէին
5 փալիս, չէին թողնում ո՛չ ոչխար, ո՛չ արջառ, ո՛չ էշ: Նրանք իրենց ոչխարներով վեր էին կենում, բերում էին իրենց
վրանները եւ մորեխի պէս բազմութեամբ վրայ էին հասնում: Նրանց եւ նրանց ուղիներին թիւ չկար: Նասնում էին
6 Իսրայէլի երկիրը՝ այն աւերելու համար: Եւ Իսրայէլը մաղիամացիների պարճառով շատ աղքատացաւ: Իսրայէ-
7 լացիները աղաղակեցին Տիրոջը: Եւ երբ Իսրայէլացիները մաղիամացիների պարճառով աղաղակեցին Տիրոջը,
8 Տէրն իսրայէլացիների մօտ մարգարէ ուղարկեց եւ ասաց նրանց. «Այսպէս է ասում Իսրայէլի Տէր Աստուածը. «Ես
9 եմ, որ հանեցի ձեզ Եգիպտոսից, ձեզ դուրս բերի ծառայութեան փոխից, փրկեցի ձեզ եգիպտացիների ձեռքից եւ
10 բոլոր ձեզ նեղողների ձեռքից, քշեցի նրանց ձեր առաջից եւ նրանց երկիրը ձեզ փոխի: Եւ ձեզ ասացի. ‘Ես եմ
ձեր Տէր Աստուածը, մի՛ վախեցէք ամորհացիների աստուածներից, որոնց երկրում դուք բնակուում էք’, բայց դուք
11 չստեցիք իմ խօսքը»: Եւ Տիրոջ հրեշտակը եկաւ ու նստեց Եսրէի հօր՝ Յովասի կաղնու փակ, որը Եփրայում էր
12 գրնում: Նրա որդի Գեղեոնը կալում ցորեն էր կախում՝ փախուստ փալով մաղիամացիներից: Տիրոջ հրեշտակը
13 երեւաց նրան եւ ասաց. «Տէրը քեզ հեպ է, ով զօրաւոր կարիճ»: Գեղեոնը նրան ասաց. «Աղաչում եմ քեզ, Տէ՛ր իմ,
եթէ Տէրը մեզ հեպ է, ինչո՞ւ այս բոլոր չարիքները եկան մեզ վրայ, ո՞ր են նրա բոլոր զարմանահարշ գործերը, որ
պարմեցին մեզ մեր հայրերը՝ ասելով. «Չէ՛ որ Տէրը մեզ հանեց Եգիպտոսից», եւ հիմա ինչո՞ւ է նա մեզ լքել ու
14 մաղիամացիների ձեռքը մատնել»: Տիրոջ հրեշտակը նայեց նրան ու ասաց. «Քնա՛ քո այդ զօրութեամբ եւ փրկի՛ր
15 Իսրայէլը մաղիամացիների ձեռքից: Չէ՛ որ ահա ես եմ ուղարկում քեզ»: Գեղեոնը նրան ասաց. «Աղաչում եմ քեզ,
Տէ՛ր իմ, ինչո՞վ փրկեմ ես Իսրայէլը. ահա իմ հազարաւոր մարդիկ ամենից աղքատն են Մանասէի ցեղի մեջ, եւ ես իմ
16 հօր փան կրպսերն եմ»: Տիրոջ հրեշտակը նրան ասաց. «Տէրը քեզ հեպ է, եւ դու մաղիամացիներին կը ջարդես,
17 ինչպէս մէկ մարդու»: Գեղեոնն ասաց. «Եթէ ես քո աչքի առաջ շնորհ եմ գրել, ինձ մի նշան ցոյց փուր, որ դու ես
18 ինձ հեպ խօսում, մի՛ գնա այսպեղից, մինչեւ որ քեզ մօտ գամ եւ իմ զոհը բերեմ ու դնեմ քո առաջ»: Նա ասաց. «Ես
19 եմ, եւ կը նստեմ այսպեղ, մինչեւ որ եպ դառնաս ինձ մօտ»: Գեղեոնը ներս մտաւ, այծերի հօտից մի ուլ մորթեց
եւ մէկ արդու ալիւրից բաղարջ պարրասպեց, միսը դրեց ափսէի վրայ, արգանակը կճուճի մէջ ածեց, դրեց նրա
20 առաջ կաղնու փակ եւ երկրպագութիւն արեց: Տիրոջ հրեշտակը նրան ասաց. «Վերցրո՛ւ դու այդ միսն ու բաղարջ
21 հացը, դի՛ր այս քարի վրայ, իսկ արգանակը վրան թափիր»: Եւ նա այդպէս արեց: Տիրոջ հրեշտակն իր ձեռքի
գաւազանի ծայրը մեկնեց եւ հասցրեց մսին ու բաղարջին: Քարից կրակ դուրս եկաւ ու լափեց բաղարջը հացերը.
22 եւ Տիրոջ հրեշտակը հեռացաւ նրա աչքից: Գեղեոնը փեսաւ, որ նա Տիրոջ հրեշտակն է, եւ ասաց. «Ո՛հ, ո՛հ, Տէ՛ր,
23 Տէ՛ր, փեսայ ես Տիրոջ հրեշտակին երես առ երես»: Տէրը նրան ասաց. «Խաղաղութիւն քեզ, մի՛ վախեցիր, չես
24 մեռնի»: Եւ Գեղեոնն այնպեղ Տիրոջ համար զոհասեղան շինեց, այն կոչեց «Տիրոջը խաղաղութիւն»: Դա այնպեղ է
25 մինչեւ այսօր: Եւ մինչդեռ ինքն այնպեղ էր իր հօրը՝ Եսրէին պարկանող Եփրայում, այդ գիշեր Տէրը նրան ասաց.
«Ա՛ն դու քո հօր պարարտ եզն ու եօթը փարեկան երկրորդ եզը եւ քանդի՛ր քո հօրը պարկանող Բահաղի զոհասե-
26 դանը, կտրտի՛ր նրա մօտ եղած անբառը՝ եւ զոհասեղան շինի՛ր քո Տէր Աստծու համար, որը քեզ երեւաց Մանոգ
լեռան գլխին, պարտեազմի փեղում. վերցրո՛ւ երկրորդ եզը եւ ողջակէ՛զ արա քո կտրտած անբառի փայտերով»:
27 Գեղեոնն իր ծառաներից փասներեք մարդ առաւ եւ արեց այնպէս, ինչպէս նրան ասաց Տէրը: Եւ որովհետեւ իր
28 հօր փնեցիներից ու քաղաքի մարդկանցից վախեցաւ ցերեկն անելու այդ բանը, գիշերն արեց: Առաւօտը կանուխ
քաղաքի մարդիկ վեր կացան եւ փեսան, որ կործանուած է Բահաղի զոհասեղանը, նրա մօտի անբառը կտրտուած
29 է, եւ պարարտ եզը ողջակէ՛զ է արուած նոր շինուած զոհասեղանի վրայ: Եւ իրար ասացին. «Ո՞վ արեց այս բանը»:
30 Պրպպեցին, քննեցին եւ ասացին, թէ այդ բանը Յովասի որդի Գեղեոնն է արել: Քաղաքի մարդիկ ասացին Յովա-
սին. «Դուրս հանիր քո որդուն, նա պէտք է մեռնի, որովհետեւ կործանել է Բահաղի զոհասեղանը եւ կտրտել է նրա
31 մօտի անբառը»: Յովասն իր դէմ ելած մարդկանց ասաց. «Մի՞թէ դո՞ւք պէտք է պաշտպանէք այժմ Բահաղի դպրը,
եւ կամ դո՞ւք պէտք է ազատեք նրան: Ով որ նրան վնասել է, կը մեռնի մինչեւ առաւօտ: Եթէ նա Աստուած է, թող
32 ինքը լուծի իր վրէժը, քանի որ կործանել են նրա զոհասեղանը»: Եւ այդ օրը նրան անուանեց Յերոբոազ, այսինքն՝
33 Բահաղի դպրաստան, որովհետեւ քանդել էր նրա զոհասեղանը: Իսկ բոլոր մաղիամացիները, ամաղէկացիները
34 եւ Արեւելի բոլոր բնակիչները հաւաքուեցին միասին եւ եկան, բանակարեղի դրին Յեզրայէլի հովիտներում: Տի-
րոջ հոգին զօրացրեց Գեղեոնին, նա եղջերափող փչեց, եւ Աբիեզերի ցեղի մարդիկ նրան խրախուսելով գնացին

նրա երեւից: Մանասէի ամբողջ ցեղին պարգաւատրներ ուղարկեց, կանչեց, եւ սրանք էլ գնացին նրա երեւից: 35
 Պարգաւատրներ ուղարկեց նաեւ Ասերի, Զարբուդոնի եւ Նեփթաղիմի ցեղերին, եւ սրանք էլ ելան նրան ընդառաջ: 36, 37
 Գեղէնն ասաց Ասպծուն. «Եթէ փրկելու ես Իսրայէլն իմ ձեռքով, ինչպէս որ ասել ես, ահա ես կալի մէջ խուզած 38
 բուրդ կը դնեմ. եթէ միայն խուզած բրդի վրայ անձրեւ լինի, իսկ ամբողջ գետինը՝ չոր, կ'իմանամ, որ Իսրայէլն 39
 ազատելու ես իմ ձեռքով, ինչպէս որ ասել ես»: Այդպէս էլ եղաւ. յաջորդ օրն առաւօր կանուխ Գեղէնը վեր կացաւ, 40
 քամեց բուրդը, եւ բրդից մի կոնք լիքը ջուր թափուեց: Գեղէնն ասաց Ասպծուն. «Թող քո բարկութիւնը չբորբոքուի
 ինձ վրայ, մի անգամ ես խօսեմ եւ մի անգամ էլ բրդով փորձեմ: Այս անգամ թող միայն բրդի վրայ չորութիւն լինի,
 իսկ ամբողջ գետնի վրայ՝ անձրեւ»: Եւ այն գիշերն Ասպուած այդպէս արեց. միայն բրդի վրայ չորութիւն եղաւ, իսկ
 ամբողջ գետնի վրայ՝ անձրեւ:

Յերոբոաղը, այսինքն՝ Գեղէնը, եւ նրա հետ եղած ամբողջ զօրքը կանուխ վեր կացան եւ բանակաբերդի դրին 7
 Արեւի աղբիւրի մօտ, իսկ Մաղիամի եւ Ամաղէկի բանակը նրանց հիւսիսային կողմում, Գաբաաթամում էր, հովկրի 8
 մէջ: Տէրն ասաց Գեղէնին. «Քեզ հետ եղող զօրքը շար է, չեմ ուզում մաղիամացիներին նրանց ձեռքը մատնել, 2
 որ չլինի թէ Իսրայէլն իմ առաջ պարծենայ եւ ասի, թէ՛ «Իմ ձեռքը փրկեց ինձ»: Տէրը նրան ասաց. «Խօսի՛ր ի լուր 3
 ժողովրդի եւ ասա՛. «Ով որ վախկոտ է, թող ետ դառնայ»: Եւ գնացին Գաղաադ սարից. զօրքից քսաներկու հազար 4
 հոգի ետ դարձան, եւ մնացին փարձութեան կ'ենթարկեմ քեզ համար. ում մասին քեզ ասեմ, թէ՛ «Դա թող գնայ քեզ 5
 հետ», նա թող գնայ քեզ հետ, իսկ ում մասին ասեմ, թէ՛ «Դա թող չգնայ քեզ հետ», նա թող չգնայ քեզ հետ»: Նա 6
 զօրքն իջեցրեց ջրի մօտ, եւ Տէրը Գեղէնին ասաց. «Ովքեր շան նման լեզուով լակեն այդ ջրից, նրանց առանձին կը 7
 կանգնեցնես, իսկ ովքեր խմելու համար իրենց ծնկների վրայ կռանան, նրանց էլ առանձին կը կանգնեցնես»: Եւ 8
 ովքեր լակեցին ձեռքով ու լեզուով, նրանց բոլորի թիւը եղաւ երեք հարիւր մարդ. մնացած ժողովուրդը ջուր խմելու 9
 համար կռացաւ ծնկների վրայ: Տէրն ասաց Գեղէնին. «Այն երեք հարիւր մարդկանցով, որոնք լակեցին ջուրը, 7
 ձեզ կը փրկեն եւ մաղիամացիներին քո ձեռքը կը մատնեն, իսկ այն ամբողջ ժողովուրդը թող գնայ, ամէն մէկն իր 8
 տեղը»: Եւ նրանք ժողովրդի պաշարն ու նրանց եղջերափողերն իրենց ձեռքն առան, եւ Գեղէնը Իսրայէլի բոլոր 9
 մարդկանց իրենց բնակութեան տեղն արձակեց եւ միայն այն երեք հարիւր մարդկանց պահեց. Մաղիամի բանակը 10
 նրանից ներքեւ՝ հովտում էր: Այդ գիշեր Տէրը նրան ասաց. «Շտապ վեր կաց իջի՛ր այսպէրդից բանակաբերդի, 9
 որովհետեւ նրան քո ձեռքն եմ մատնում. իսկ եթէ վախենում ես դու մենակ իջնել, նախ դու իջի՛ր բանակաբերդի 10
 քո ծառայ Փարայի հետ: Կը լսես, թէ ինչ են խօսում, եւ այն ժամանակ կը գորանան քո ձեռքերը, եւ կ'իջնես 11
 բանակաբերդի: Եւ նա իր ծառայի հետ իջաւ մինչեւ թշնամու բանակի առաջապահ զօրքը, որ կազմում էր բանա- 12
 կի մէկ յիսուներորդ մասը: Մաղիամացիները, ամաղէկացիները եւ Արեւելքի բոլոր բնակիչները բանակ էին դրել 13
 ժողովրդի մէջ մորեխների պէս մեծ բազմութեամբ: Նրանց ուղիներին թիւ չկար, նրանք շար էին, ինչպէս ծովափի 14
 աւազը: Գեղէնը բանակաբերդի մտաւ եւ լսեց, որ մի մարդ իր ընկերոջը երազ էր պատմում. «Երազ էր պատմում, ասում 15
 է, ահա գարե՛ մի հաց գորում էր դէպի Մաղիամի բանակները եւ եկաւ մինչեւ Մաղիամի վրանը, հարուածեց նրան 16
 ու կործանեց, եւ վրանը գլխիվայր ընկաւ»: Նրա ընկերը պարասխան փուռեց եւ ասաց. «Դա ուրիշ բան չէ, եթէ ոչ 17
 իսրայէլացի Յովասի որդի Գեղէնի սուրը. Տէրը նրա ձեռքն է մատնել մաղիամացիներին եւ բոլոր բանակները»: 18
 Երբ Գեղէնը լսեց երազի պատմութիւնն ու նրա մեկնութիւնը, երկրպագեց Տիրոջը, վերադարձաւ իսրայէլացիների 19
 բանակն ու ասաց. «Վեր կացէք, որովհետեւ Տէրը մաղիամացիների բանակը մեր ձեռքն է մատնել»: Նա այդ երեք 20
 հարիւր մարդուն երեք գնդի բաժանեց եւ ամենքի ձեռքը փուռեց եղջերափողեր եւ սափորների մէջ դրում ջահեր: 21
 Եւ ասաց նրանց. «Ի՛նձ նայեցէք եւ նո՛յնն արէք. ահա ես մտնում եմ բանակի մէջ եւ ինչպէս որ ես անեմ, այդպէս 22
 էլ դո՛ւք արէք: Երբ ես եւ բոլոր ինձ հետ եղողները կը փչենք եղջերափողերը, դուք էլ փչեցէ՛ք եղջերափողերը 23
 ամբողջ բանակի շուրջը եւ ասացէ՛ք. «Տիրոջ եւ Գեղէնի սուրը»: Գեղէնը եւ նրա հետ հարիւր մարդ կէս գիշերու- 24
 այ սկզբին հասան բանակի ծայրը՝ զարթեցնելով միայն պահապաններին, փչեցին եղջերափողերը, վայր գցեցին 25
 իրենց ձեռքի սափորները: Այն երեք գնդերն էլ փչեցին եղջերափողերը, կոպրաբեցին սափորները: Նրանք իրենց 26
 ձախ ձեռքով առան ջահերը, իսկ աջ ձեռքով եղջերափողերը բռնած՝ փչեցին, աղաղակեցին եւ ասացին. «Տիրոջ 27
 եւ Գեղէնի սուրը»: Ամէն մէկն առանձին կանգնեց բանակի շուրջը, եւ ամբողջ բանակը վազեց. փող փչեցին եւ 28
 փախան: Երբ այն երեք հարիւր եղջերափողերը հնչեցին, Տէրն այնպէս արեց, որ ամբողջ բանակի մէջ ամէն մարդ 29
 սուրն իր ընկերոջ վրայ դարձնի. եւ ամբողջ բանակը փախաւ մինչեւ Բեթաստեփա, իսկ գնդերից մէկն էլ՝ մինչեւ 30
 Աբելմաուպայի բարձունքը եւ մինչեւ Տաբէթ: Իսրայէլացիները իրար ձայն փուրին Նեփթաղիմից, Ասերից եւ ամբողջ 31
 Մանասէից ու հետապնդեցին մաղիամացիներին: Գեղէնը պարգաւատրներ ուղարկեց Եփրեմի բոլոր սահման- 32
 ները եւ ասաց. «Իջէ՛ք մաղիամացիներին ընդառաջ եւ գրաւեցէ՛ք ջրերի կիրճերը մինչեւ Բեթփարա ու Յորդանան 33
 գետը»: Եփրեմի բոլոր մարդիկ իրար ձայն փուրին եւ գրաւեցին ջրերի անցքերը մինչեւ Բեթփարա ու Յորդանան 34
 գետը: Բռնեցին մաղիամացիների երկու իշխաններին՝ Օրեբին եւ Զեբին. Օրեբին սպանեցին Սորորեբայում, իսկ 35
 Զեբին՝ Ակեբգեբայում, մաղիամացիներին հալածեցին, Օրեբի եւ Զեբի գլուխները Յորդանան գետի այն կողմից 36
 բերին Գեղէնին:

Եփրեմի մարդիկ Գեղէնին ասացին. «Այս ի՛նչ բան է, որ արեցիր մեզ հետ. մեզ չկանչեցիր, երբ մաղիա- 8
 մացիների դեմ պայքարազմելու գնացիր»: Եւ նրա հետ սաստիկ վիճեցին: Նա նրանց ասաց. «Ես հիմա ի՛նչ եմ 2
 արել ձեր արածի համեմատ. մի՛թէ Եփրեմի ճաշարը Աբիեզերի խաղողաբաղից լաւ չէ. Տէրը ձեր ձեռքը մատնեց 3
 մաղիամացիների իշխաններին՝ Օրեբին եւ Զեբին. ես ի՛նչ կարողացայ անել ձեզ հետ համեմատաբար»: Երբ նա այս 4
 խօսքն ասաց, նրանց հոգին հանգաբար նրա նկատմամբ: Գեղէնը եկաւ Յորդանան գետը եւ իր հետ եղող 5
 երեք հարիւր մարդկանց հետ գետն անցաւ սպառնալով եւ քաղցած: Նա ասաց Սոքթոթի մարդկանց. «Ուրեղու հաց 6
 փուռէ այս գորբին, որ ինձ հետ է, որովհետեւ նրանք քաղցած են, իսկ ես կը հետապնդեմ Զեբէիին ու Մաղմանային՝ 7
 մաղիամացիների թագաւորներին»: Սոքթոթի իշխաններն ասացին. «Մի՛թէ Զեբէիի եւ Մաղմանայի ձեռքն արդէն 8
 քո բռնուցքի մէջ է, որ մենք քո զօրքին հաց փանք»: Գեղէնն ասաց. «Եթէ այդպէս չէ, ապա երբ Տէրը Զեբէիին ու 9
 Մաղմանային իմ ձեռքը փայ, ես ձեր մարմինները կը ծուարեմ անապարհի փշերով եւ փայտակներով»: Այնպէրից 10

նա գնաց Փանուել եւ նրանց հետ նոյն ձեռով խօսեց: Փանուելի մարդիկ նրան պարասխան արեցին այնպէս, ինչ-
 9 պէս պարասխանել էին Սոքքոթի մարդիկ: Գեղէնը խօսեց Փանուելի մարդկանց հետ եւ ասաց. «Երբ ես նորից
 10 վերադառնամ խաղաղութեամբ, այդ աշտարակը պիտի քանդեն»: Զեբէին եւ Սաղմանան Կարկարում էին գրնում,
 եւ նրանց բանակը նրանց հետ էր. բոլորը մօտ փասնիինց հազար մարդ, որ մնացել էին Արեւելքի բնակիչների
 11 ամբողջ բանակից, իսկ ընկածները հարիւր քսան հազար սրակոտոր եղած մարդիկ էին: Գեղէնը բարձրացաւ
 վրանաբնակների ճանապարհով, Նաբաէի արեւելեան կողմից, որ գրնում է Նաբէի դիմաց, ու հարուածեց բա-
 12 նակին, որովհետեւ բանակն անհոգութեան մէջ էր: Զեբէին եւ Սաղմանան փախան, իսկ նա հեփապոնդեց նրանց,
 ձերբակալեց մադիամացիների երկու թագաւորներին՝ Զեբէին ու Սաղմանային, եւ նրանց ամբողջ բանակը փակ-
 13, 14 նովրայ արեց: Յովասի որդի Գեղէնը պարտազմից էր դարձաւ Արեսի գառիվայրից: Սոքքոթի մարդկանցից
 նա մի պարսնեակ բռնեց եւ նրան հարցուփորձ արեց: Սա նրա համար գրաւոր արեց Սոքքոթի իշխանների ու
 15 ձերերի անունները՝ եօթանասունեօթը մարդու: Գեղէնը եկաւ Սոքքոթի իշխանների մօտ եւ ասաց նրանց. «Ա-
 հա Զեբէին եւ Սաղմանան, որոնց համար ինձ նախարեցիք՝ ասելով. «Մի՛թէ Զեբէի եւ Սաղմանայի ձեռքն այժմ
 16 քո բռնուցքի մէջ է, որ մենք սովից սպառուած քո մարդկանց հաց փանք»: Նա առաւ քաղաքի իշխաններին ու
 17 ձերերին եւ անապարհից՝ փշեր ու փայտակներ եւ դրանցով ձողկեց Սոքքոթի մարդկանց, Փանուելի աշտարակը
 18 կործանեց եւ կոտորեց քաղաքի մարդկանց: Նա ասաց Զեբէիին եւ Սաղմանային. «Ինչպիսիք էին այն մարդիկ,
 որոնց կոտորեցիք Թաբորում»: Նրանք ասացին. «Ինչպիսին դու ես, նոյնպիսին եւ նրանք էին՝ քեզ նման, եւ դու՝
 19 նրանց նման: Նրանց փեսքը թագաւորի որդիների նման էր»: Գեղէնն ասաց. «Նրանք իմ եղբայրները, իմ մօտ
 որդիներն էին»: Եւ երդուեց նրանց ու ասաց. «Կենդանի է Տէրը. եթէ դուք նրանց ողջ թողնէիք, ես ձեզ չէի սպա-
 20 նի»: Եւ իր անդրանիկ որդուն՝ Եթերին ասաց. «Վեր կաց, սպանի՛ր դրանց»: Բայց պարսնին իր սուրը չհանեց,
 21 որովհետեւ վախեցաւ, քանի որ մանուկ էր: Զեբէին եւ Սաղմանան ասացին. «Վեր կաց եւ դու ի՛նքդ զարկ մեզ,
 որովհետեւ մարդու ուժը իրեն համեմար կը լինի»: Գեղէնը վեր կացաւ, սպանեց Զեբէիին ու Սաղմանային եւ
 22 նրանց ուղտերի վզից մանեակներն առաւ: Իսրայէլի մարդիկ Գեղէնին ասացին. «Իշխի՛ր մեզ վրայ դու եւ քո
 23 որդին ու քո որդու որդին, որովհետեւ դու մեզ փրկեցիր մադիամացիների ձեռքից»: Գեղէնը նրանց ասաց. «Ես
 24 ձեզ վրայ չեմ իշխի, եւ ոչ էլ իմ որդին կ'իշխի ձեզ վրայ, Տէրը թող իշխի ձեզ վրայ»: Ապա Գեղէնը նրանց ասաց.
 «Ձեզանից մի բան եմ խնդրում. ամէն մարդ իր աւարից մի գինդ թող փայ ինձ»: Նրանք ոսկի գինդեր ունէին, քանի
 25 որ իսմայէլացիներ էին: Նրանք ասացին. «Միրով կը փանք»: Եւ փռեցին նրա հանդերձներն, ու ամէն մարդ իր
 26 աւարի ոսկի գինդերը այնպէս գցեց: Նրա խնդրած ոսկի գինդերի կշիռը հազար եօթը հարիւր սիկլ ոսկի եղաւ,
 բացի շունչաններից, ապարանջաններից, պսակակալներից եւ ծիրանիներից, որոնք մադիամացիների թագաւորնե-
 27 ռի վրայ կային, եւ բացի նրանց ուղտերի վզի ոսկի մանեակներից: Գեղէնը դրանցով եփուր շինեց եւ դրեց այն
 իր Եփրայ քաղաքում: Ամբողջ Իսրայէլը նրան հետեւելով՝ այդ կուռքը պաշտեց, եւ դա Գեղէնին ու նրա փան հա-
 28 մար գայթակղութիւն եղաւ: Այսպէս մադիամացիներն ենթարկուեցին իսրայէլացիներին եւ այլեւս իրենց գլուխները
 29 չբարձրացրին: Գեղէնի օրօք երկիրը հանգստացաւ քառասուն փարի: Յովասի որդի Յերոբոաղը գնաց բնակուեց
 30, 31 իր փանը: Գեղէնը եօթանասուն որդի էր սերնդագործել, որովհետեւ շար կանայք ունէր: Միկիմում նրա ունեցած
 32 հարճն էլ նրա համար մի որդի ծնեց, եւ Գեղէնը նրա անունը Աբիմելէք դրեց: Յովասի որդի Գեղէնը մեռաւ
 33 խոր ծերութեան հասակում եւ թաղուեց իր հօր՝ Յովասի գերեզմանում, Եսրէի հօրը պարկանող Եփրայում: Երբ
 Գեղէնը մեռաւ, իսրայէլացիները նորից բահադիմեաններին հետեւելով՝ կուռքեր պաշտեցին եւ ուխտ դրին Բահաղ
 34 Բերիթի հետ, որ նա իրենց աստուածը դառնայ: Իսրայէլացիները չիշեցին իրենց Տէր Աստծուն, որ նրանց փրկեց
 իրենց շրջակայքի բոլոր թշնամիներից: Նրանք Յերոբոաղի, այսինքն՝ Գեղէնի փան հանդէպ երախտագետ չեղան
 այն բոլոր բարեգործութիւնների դիմաց, որ նա արել էր Իսրայէլին:

9 Յերոբոաղի որդի Աբիմելէքը գնաց Միկիմ իր մօտ եղբայրների մօտ, խօսեց նրանց հետ եւ իր մօտ հօրական
 2 ամբողջ ազգաբոհիմի հետ ու ասաց. «Բոլոր սիկիմացիներին ի լուր ասացէք. «Ո՞րն է լաւ ձեզ համար՝ Յերոբոաղի
 բոլոր եօթանասուն որդիների իշխելը ձեզ վրայ, թե՛ մէկ մարդու իշխելը. եւ յիշեցէք, որ ես ձեր ոսկորից ու ձեր
 3 մարմնից եմ»: Նրա մօտ եղբայրները նրա այս բոլոր խօսքերը հասցրին Միկիմի բոլոր բնակիչների ականջին, եւ
 4 նրանց սիրտը հակուեց Աբիմելէքի կողմը, որովհետեւ ասացին, թէ՛ «Նա մեր եղբայրն է», եւ նրան փոխին Բահաղ
 5 Բերիթի ուխտի փնից եօթանասուն արծաթ: Դրանցով Աբիմելէքը դարարկապարտ եւ ահարկու մարդիկ վարձեց,
 6 որոնք եւ գնացին նրա ետեւից: Նա գնաց Եփրա, իր հօտ փունը եւ մի քարի վրայ կոտորեց իր եղբայրներին՝
 Յերոբոաղի որդիներին՝ եօթանասուն մարդ: Ողջ մնաց միայն Յովաթամը՝ Յերոբոաղի կրտսեր որդին, որովհետեւ
 7 թաքնուել էր: Միկիմի բոլոր մարդիկ եւ Մաաղոնի ամբողջ փունը գնացին թագաւոր կարգեցին Աբիմելէքին Կռուի
 8 կաղնու մօտ, որ Միկիմում է: Երբ լուրը հասաւ Յովաթամին, նա գնաց կանգնեց Գարիզին լեռան գլխին, ձայնը
 9 բարձրացրեց, լաց եղաւ եւ ասաց նրանց. «Լսեցէ՛ք ինձ, Միկիմի՛ մարդիկ, եւ Աստուած ձեզ կը լսի: Ծառերը գնացին
 10 իրենց համար թագաւոր օժելու եւ ասացին ձիթենուն. «Թագաւորի՛ր մեզ վրայ»: Ձիթենին նրանց ասաց. «Թողնեմ
 11 իմ պարարտութիւնը, որով փառատրում են ինձ Աստուած եւ մարդիկ, եւ գնամ ծառերի՛ վրայ իշխես»: Ծառերն
 12, 13 թողած՝ գնամ ծառերի՛ վրայ իշխան լինեմ»: Ծառերն ասացին որթափունկին. «Եկ թագաւորի՛ր մեզ վրայ»: Որ-
 թափունկը նրանց ասաց. «Իմ գինին եւ Աստծու ու մարդկանց ուրախութիւնը թողած՝ գնամ ծառերի՛ իշխան լինեմ»: 14, 15
 Ծառերն ասացին փշին. «Եկ թագաւորի՛ր մեզ վրայ»: Փուշն ասաց ծառերին. «Եթէ իսկապէս դուք ինձ ձեզ վրայ
 թագաւոր էք օժում, եկէք ծածկուեցէ՛ք իմ հովանու փակ, եթէ ոչ՝ փշից կրակ դուրս կը գայ եւ կ'այրի Լիբանանի
 16 մայրիները»: Արդ, եթէ ճշմարտութեամբ եւ արդարութեամբ վարուեցիք Աբիմելէքին թագաւոր դարձնելով, եթէ լաւ
 17 վարուեցիք Յերոբոաղի եւ իր փան հետ, եթէ նրա ձեռքի գործերի համեմար հապուցեցիք նրան. .. Իմ հայրը ձեր
 18 փոխարէն պարտեալեց, եւ նրա կեանքը չհնայեց եւ ձեզ ազարեց մադիամացիների ձեռքից: Իսկ դուք այսօր ելաք իմ
 19 հօր փան դէմ եւ կոտորեցիք նրա որդիներին՝ եօթանասուն մարդ մի քարի վրայ եւ նրա աղախին որդի Աբիմելէքին,
 - քանի որ նա ձեր եղբայրն է, - սիկիմացիների թագաւոր կարգեցիք: Եթէ այսօր Յերոբոաղի եւ նրա փան հետ
 ճշմարտութեամբ եւ արդարութեամբ վարուեցիք, օրհնուած լինէք դուք եւ ուրախացէ՛ք Աբիմելէքով, եւ նա էլ ձեզնով

թող ուրախանայ: Իսկ եթէ ոչ, թող Աբիմելէքից կրակ դուրս գայ եւ այրի Սիկիմի բնակիչներին ու Մաաղոնի փունը, 20
կամ էլ թող կրակ դուրս գայ Սիկիմի բնակիչներից ու Մաաղոնի փնից եւ այրի Աբիմելէքին»: Յովաթամը փախաւ 21
ու ազապուեց, գնաց Բերայի ճանապարհով եւ բնակուեց այնպեղ՝ թաքնուելով իր եղբայր Աբիմելէքից: Աբիմելէքն 22
իշխեց Իսրայէլի վրայ երեք փարի: Ասպում չար ոգի ուղարկեց Աբիմելէքի եւ Սիկիմի բնակիչների մէջ, եւ Սիկիմի 23
բնակիչներն արհամարհեցին Աբիմելէքի փունը, որպէսզի Յերոբոաղի եօթանասուն որդիներին հասած անիրաւու- 24
թիւնը նրա վրայ գայ, եւ նրանց արհւնը հասնի իրենց եղբայր Աբիմելէքի վրայ, որ նրանց կոտորեց, նաեւ Սիկիմի 25
բնակիչների վրայ, որոնք զօրացրել էին նրա ձեռքը, որ կոտորի իր եղբայրներին: Սիկիմի բնակիչները նրա հա-
մար դարան պապրասպեցին լեռների կապարներին եւ կողոպտում էին բոլորին, ովքեր անցնում էին նրանց մօտի 26
ճանապարհով: Լուրը հասաւ Աբիմելէքին: Իսկ Աբեղդի որդի Գաաղը եւ նրա եղբայրները եկան մօտ Սիկիմ, 27
եւ Սիկիմի բնակիչներն ապաիւնեցին նրան: Նրանք դուրս եկան դաշտերը, քաղեցին իրենց այգիների խաղողը, 28
փրորեցին հնձաններում, պար բռնեցին, մօտ իրենց ասպծու փունը, կերան, խմեցին եւ անիծեցին Աբիմելէքին: 29
Աբեղդի որդի Գաաղն ասաց. «Աբիմելէքն ո՞վ է, եւ Սիքեմի որդին ո՞վ է, որ մենք նրան ծառայենք. նա Յերոբոաղի 30
որդին չէ՞, եւ իր ծառայ Ջեբուղը նրա վերակացուն չէ՞: Սիքեմի հօր՝ Ենոթի մարդկանց հետ, ինչո՞ւ համար նրան 31
ծառայեցին: Երանի թէ այս ժողովրդին իմ ձեռքը փային, եւ ես հեռացնէի Աբիմելէքին եւ ասէի նրան. «Զօրքերդ 32
շաքարացրո՞ւ եւ դո՞ւրս եկ իմ դէմ»: Քաղաքի իշխան Ջեբուղը լսեց Աբեղդի որդի Գաաղի խօսքերը եւ բարկութեամբ 33
լցուեց: Նա Աբիմելէքի մօտ պապրգամատրներ ուղարկեց նուէրներով եւ ասաց. «Ահա Աբեղդի որդի Գաաղն ու 34
նրա եղբայրները եկել են Սիկիմ եւ քաղաքը պաշարում են, որ հանեն քո դէմ: Նիմա դու եւ քեզ հետ եղող զօրքը 35
գիշերը վեր կացք եւ դարանամուր եղէք դաշտում: Առաւօտեան, հէնց որ արեգակը ծագի, կանուխ վեր կացք 36
եւ քաղաքի վրայ յարձակուեցէք: Երբ նա եւ նրա հետ եղող զօրքը դուրս գան քո դէմ, նրա հետ արա՛ այն, ինչ որ 37
ձեռքիցդ կը գայ»: Աբիմելէքը եւ նրա հետ եղող զօրքը գիշերով վեր կացան եւ չորս գնդով դարան մօտ Սիկիմի 38
մօտ: Առաւօտեան Աբեղդի որդի Գաաղը դուրս եկաւ եւ կանգնեց քաղաքի դարպասի առաջ: Աբիմելէքը եւ նրա 39
հետ եղող ամբողջ զօրքը դուրս եկան դարաններից: Աբեղդի որդի Գաաղը փեսնելով զօրքը՝ Ջեբուղին ասաց. 40
«Ահա լեռների զագաթից զօրք է իջնում»: Ջեբուղը նրան ասաց. «Լեռների սպուերն ես փեսնում դու եւ մարդկանց 41, 42
փեղ եւ դնում»: Գաաղը նորից խօսեց եւ ասաց. «Ահա զօրք է իջնում երկրի պորտից դէպի ծովի կողմը, եւ մի 37
գունդ էլ գալիս է Դիպանոցների կաղնու ճանապարհով»: Ջեբուղը նրան ասաց. «Նիմա ո՞ր է քո բերանը, որն 38
ասում էր, թէ ո՞վ է Աբեմելէքը, որ մենք ծառայենք նրան: Զէ՛ որ սա այն զօրքն է, որը դու արհամարհում էիր: Նիմա 39
վեր կաց եւ նրա հետ պատերազմի»: Գաաղը դուրս եկաւ Սիկիմի բնակիչների առաջ եւ կռուեց Աբիմելէքի դէմ: 40
Աբիմելէքը նրան հալածեց, նա փախաւ նրա առաջից, եւ շար փրաւորներ ընկան մինչեւ քաղաքի դարպասները: 41
Աբիմելէքը մնաց Արիմում, իսկ Ջեբուղը Գաաղին եւ նրա եղբայրներին քշեց, որ Սիկիմում ջնակուէին: Յաջորդ 42
օրը ժողովուրդը դաշտ դուրս եկաւ. դա իմացաւ Աբիմելէքը: Նա առաւ զօրքը, երեք գնդի բաժանեց եւ նրանց հետ 43
դարան մօտ: Նա փեսաւ, որ զօրքը դուրս է գալիս քաղաքից, յարձակուեց նրանց վրայ եւ ջարդեց նրանց: Աբիմե- 44
լէքը եւ նրա հետ եղող գնդերը կռուեցին եւ կանգնեցին քաղաքի դարպասի մօտ, իսկ երկու գնդերը յարձակուեցին 45
դաշտում գրնուողների վրայ եւ ջարդեցին նրանց: Աբիմելէքն այդ ամբողջ օրը պատերազմեց քաղաքի դէմ. նրանք 46
գրաւեցին քաղաքը եւ նրա մէջ եղած ժողովրդին կոտորեցին, քաղաքը կործանեցին եւ այնպեղ աղ ցանեցին: Այս 47
լսեցին Սիկիմի աշտարակի բոլոր մարդիկ, եկան Բեթէլ Բերիթի փան ամրոցը: Աբիմելէքին լուր հասաւ, որ Սիկիմի 48
աշտարակի բոլոր մարդիկ հաւաքուել են: Աբիմելէքը եւ նրա հետ եղող ամբողջ զօրքը բարձրացան Սելմոն լեռը, 49
Աբիմելէքը կացինն իր ձեռքն առաւ, մի բեռ փայտ կտրեց, վերցրեց այն, դրեց իր ուսերի վրայ եւ ասաց իր զօր- 50
քին. «Տեսաք, թէ ես ինչ արեցի, դուք էլ անմիջապէս նոյնը արէք»: Նրանցից իրաքանչիւրը մի բեռ փայտ կտրեց, 51
վերցրեց ու գնաց Աբիմելէքի ետեւից. փայտը դրին ամրոցի վրայ եւ ամրոցը հրով այրեցին: Սիկիմի աշտարակի 52
բոլոր մարդիկ, մօտ հազար մարդ՝ փղամարդ եւ կին, մեռան: Աբիմելէքը գնաց Թեբէս, պաշարեց եւ գրաւեց այն: 53
Քաղաքի մէջ մի ամուր աշտարակ կար, բոլոր փղամարդիկ եւ կանայք ու քաղաքի բոլոր զխաւորները փախան 54
այնպեղ, փակեցին դուռը ներսից եւ բարձրացան աշտարակի կտուրը: Աբիմելէքը եկաւ մինչեւ աշտարակը, կռուեց 55
դրա դէմ եւ մօտեցաւ աշտարակի դռներին: Մի կին երկանաքարի մի կտոր գցեց նրա գլխին եւ ջարդեց Աբիմելէքի 56
գանգը: Աբիմելէքն իսկոյն ձայն փունեց իր կապարճակիր պապրանուն եւ նրան ասաց. «Մերկացրո՞ւ քո սուրը եւ 57
սպանի՛ր ինձ. չլինի, թէ ասեն, որ մի կին է սպանել նրան»: Նրա պապրանին խոցեց նրան, եւ Աբիմելէքը մեռաւ: 58
Իսրայէլացիները փեսան, որ Աբիմելէքը մեռաւ. նրանցից ամէն մէկը գնաց իր փեղը: Այսպէս Ասպում Աբիմելէքի 59
զխիւն թափեց նրա չարիքը, որ նա գործել էր իր հօր դէմ՝ կոտորելով իր եօթանասուն եղբայրներին: Սիկիմի 60
մարդկանց բոլոր չարագործութիւններն Ասպումն նրանց գլխին թափեց, եւ Յերոբոաղի որդի Յովաթամի անէծքը 61
նրանց գլխին եկաւ:

Աբիմելէքից յետոյ Իսրայէլը փրկելու համար մէջքով ելաւ Փուայի որդի Թողան, նրա հօրեղբօր որդին՝ Իսաքարի **10**
ցեղից: Նա բնակում էր Սամարիայում, Եփրեմի լեռան վրայ: Նա Իսրայէլում դաբարութիւն արեց քսաներեք 2
փարի եւ մեռաւ ու թաղուեց Սամարիայում: Նրանից յետոյ մէջքով ելաւ գաղաղապի Յայիրը եւ Իսրայէլում դա- 3
բարութիւն արեց քսաներկու փարի: Նա ուներ երեսուներկու որդի, որոնք հեծնում էին երեսուներկու աւանակի 4
վրայ: Նրանք ունին երեսուներկու քաղաք: Նա դրանք կոչեց Յայիրի աւաններ, եւ այդպէս են կոչում մինչեւ այսօր: 5
Այդ քաղաքները գրնուում են Գաղաաղում: Յայիրը մեռաւ եւ թաղուեց Կամոնում: Իսրայէլացիները շարունակեցին 6
Տիրոջ առաջ չարիք գործել եւ պաշտեցին Բահաղիմներին, Ասպարոթին, ասորեստանցիների ասպումներին, Սի- 7
դոնի ասպումներին, Մովաբի ասպումներին, ամոնացիների ասպումներին եւ այլազգիների ասպումներին: 8
Նրանք լքեցին Տիրոջը եւ չպաշտեցին նրան: Տէրը բարկութեամբ բորբոքուեց իսրայէլացիների վրայ եւ նրանց 9
մարտեց այլազգիների ձեռքը ու ամոնացիների ձեռքը: Նրանք այն ժամանակ փասնոյթ փարի ճնշեցին եւ ճզմեցին 10
իսրայէլացիներին, բոլոր իսրայէլացիներին, որոնք Յորդանան գետի այն կողմում, ամորիացիների երկրում, Գա- 11
ղաաղում էին: Ամոնացիներն անցան Յորդանան գետը՝ պատերազմելու Յուդայի դէմ, Բենիամինի դէմ եւ Եփրեմի 9
փան դէմ: Իսրայէլացիները խիստ նեղութեան մէջ ընկան: Նրանք աղաղակեցին Տիրոջը եւ ասացին. «Մեղանցե- 10
ցինք քո դէմ, որովհետեւ թողեցինք մեր Ասպումն եւ Բահաղիմներին պաշտեցինք»: Տէրն ասաց իսրայէլացիներին. 11

12 «Չէ՛ որ եգիպացիները, ամորհացիները, ամոնացիները, մովաբացիները, այլագգիները, սիդոնացիները, ամաղե-
13 կացիները, քանանացիները նեղում էին ձեզ, եւ դուք ինձ աղաղակեցիք, ու ես ազատեցի ձեզ նրանց ձեռքից: Իսկ
14 դուք թողեցիք ինձ եւ օտար ասպուածներ պաշտեցիք: Դրա համար այլեւս ձեզ չեմ փրկելու: Գնացէ՛ք, աղաղակեցէ՛ք
15 այն ասպուածներին, որ ձեզ համար ընտրեցիք, թող նրանք փրկեն ձեզ ձեր նեղութեան ժամանակ»: Իսրայելա-
ցիներն ասացին Տիրոջը. «Մենք մեղանչեցիք, արա՛ դու մեզ այն, ինչ որ քեզ հաճելի է թուում, բայց միայն, Տէր,
16 ազատի՛ր մեզ այսօր»: Եւ նրանք հեռացրին իրենց միջից օտար ասպուածներին եւ միայն Տիրոջը պաշտեցին: Նա
17 չհաշտուեց ժողովրդի հետ, բայց նրա սիրտը ցաւեց Իսրայելի փառապանքի համար: Ամոնացիները վեր կացան եւ
18 բանակապետի դրին Գաղատում. իսրայելացիներն էլ վեր կացան եւ բանակապետի դրին Կիւրանոցում: Գաղա-
տի ժողովրդի իշխաններն իրար ասացին. «Այն մարդը, որ սկսի պատերազմել ամոնացիների դէմ, նա թող լինի
Գաղատի բոլոր բնակիչների գլխաւորը»:

11 Գաղատացի Յեփթայէն հօգոր եւ ուժեղ մարդ էր: Նա որդին էր մի պոռնիկ կնոջ, որը Գաղատից ունեցաւ
2 Յեփթայէին: Գաղատի կինը նրա համար որդիներ ծնեց, եւ երբ կնոջ որդիները զօրացան, վռնդեցին Յեփթայէին
եւ ասացին նրան. «Դու մեր հօր փան մէջ ժառանգութիւն չպիտի ունենաս, որովհետեւ պոռնիկ կնոջ որդի ես»:
3 Յեփթայէն փախաւ իր եղբայրների երեսից եւ բնակուեց Տոր երկրում: Յեփթայէի մօտ հաւաքուում էին դարարկա-
4 պորտ մարդիկ եւ շրջում էին նրա հետ: Որոշ ժամանակից յետոյ ամոնացիները պատերազմեցին իսրայելացիների
5 դէմ: Երբ ամոնացիները պատերազմում էին Իսրայելի դէմ, Գաղատի ծերերը գնացին, որ Յեփթայէին Տոր երկրից
6 վերցնեն: Նրանք ասացին Յեփթայէին. «Եկ եւ մեզ համար զօրավար եղի՛ր, եւ ամոնացիների դէմ պատերազմ
7 փանք»: Յեփթայէն Գաղատի ծերերին ասաց. «Չէ՛ որ դուք ինձ արեցիք, հանեցիք իմ հօր փնից եւ հեռացրիք
8 ինձ ձեզնից: Նիւնա, երբ նեղութեան մէջ էք, ինչո՞ւ էք եկել ինձ մօտ»: Գաղատի ծերերն ասացին Յեփթայէին.
9 «Այդպէս չէ, մենք քեզ մօտ ենք եկել, որ մեզ հետ գնաս, եւ պատերազմ փանք ամոնացիների դէմ, եւ մեզ՝ Գաղա-
10 տի բոլոր բնակիչներին գլխաւոր լինես»: Յեփթայէն ասաց Գաղատի ծերերին. «Եթէ՛ դուք ինձ վերադարձնէք
11 ամոնացիների դէմ պատերազմելու, եւ Տէրը նրանց իմ ձեռքը մատնի, եւ իշխան կը դառնամ»: Գաղատի ծերերն
12 ասացին Յեփթայէին. «Տէրը թող մեր մէջ վկայ լինի, որ մենք քո խօսքի համաձայն կ'անենք»: Յեփթայէն Գա-
13 ղատի ծերերի հետ գնաց, եւ ժողովուրդը նրան իր վրայ գլխաւոր եւ առաջնորդ կարգեց: Յեփթայէն Տիրոջ առաջ
14 Մասեփայում ասաց իր այս բոլոր խօսքերը: Յեփթայէն ամոնացիների թագաւորի մօտ պատգամաւորներ ուղար-
15 կեց եւ ասաց. «Դու ինձ հետ ի՛նչ գործ ունես, որ եկել ես ինձ մօտ պատերազմելու իմ երկրում»: Ամոնացիների
16 թագաւորը Յեփթայէի պատգամաւորներին ասաց. «Ինչո՞ւ Իսրայէլը գրաւեց իմ երկիրը Եգիպտոսից դուրս գալու
17 ժամանակ՝ Առնոնից մինչեւ Յարոկ եւ մինչեւ Յորդանան գետը: Նիւնա խաղաղութեամբ այն վերադարձրո՞ւ ինձ, եւ
18 ես կը գնամ»: Պատգամաւորները վերադարձան Յեփթայէի մօտ: Յեփթայէն նորից պատգամաւորներ ուղարկեց
19 ամոնացիների արքայի մօտ եւ ասաց նրան. «Այսպէս են ատու Իսրայէլը եւ Յեփթայէն. «Եգիպտոսից դուրս գալիս
20 Իսրայէլը չգրաւեց Մովաբի երկիրն ու ամոնացիների երկիրը, այլ Իսրայէլն անապատով գնաց մինչեւ Կարմիր
21 ծովը եւ եկաւ մինչեւ Կադէս: Իսրայէլը պատգամաւորներ ուղարկեց Եդոմի արքայի մօտ եւ ասաց. «Թող անցնեմ
22 քո երկրով, բայց Եդոմի արքան չլսեց»: Մովաբի արքայի մօտ էլ պատգամաւորներ ուղարկեց, բայց նա էլ չկամեցաւ:
23 Եւ Իսրայէլը մնաց Կադէսում, շրջեց անապատում, պտոյտ փունեց Եդոմի երկրով եւ Մովաբի երկրով, եկաւ Մո-
24 վաբի երկրի արեւելեան կողմով եւ բանակապետի դրեց Առնոնի այն կողմում, բայց Մովաբի սահմանները չմտաւ,
25 որովհետեւ Մովաբի սահմանն Առնոնն էր: Իսրայէլը պատգամաւորներ ուղարկեց ամորհացիների Սեհոն արքայի
26 մօտ, որ Սեհոնի եւ ամորհացիների թագաւորն էր, եւ Իսրայէլը նրան ասաց. «Թող անցնեմ քո երկրով մինչեւ իմ
27 փեղը»: Եւ Սեհոնը չկամեցաւ, որ Իսրայէլն անցնի իր սահմաններով: Սեհոնը հաւաքեց իր ամբողջ ժողովրդին,
28 բանակապետի դրեց Ասայում եւ պատերազմեց Իսրայելի դէմ: Իսրայելի Տէր Ասպուածը Սեհոնին եւ նրա ամբողջ
29 ժողովրդին իսրայելացիների ձեռքը մատնեց, եւ ջարդեցին նրանց, եւ Իսրայէլը ժառանգեց այդ երկրում ապրող
30 ամորհացիների երկիրը, ամորհացիների բոլոր սահմանները Առնոնից մինչեւ Յարոկ եւ անապատից մինչեւ Յորդա-
31 նան գետը: Արդ, Իսրայելի Տէր Ասպուածը ամորհացիներին վերացրել է Իսրայելի իր ժողովրդի առջեւից, դո՞ւ պիտի
32 ժառանգես այն ամէլը, ինչ մեր Տէր Ասպուածը ժառանգութիւն փունեց մեզ: Արդ, դու Սեպտորի որդի Բաղակից՝
33 Մովաբի արքայից լա՛ն ես. միթէ՛ նա վիճեց իսրայելացիների հետ կամ պատերազմեց նրանց դէմ. Իսրայէլը երեք
34 հարիւր փարի ապրում է Եսեթոնում եւ նրա ասաններում, Արոյեթում եւ նրա ասաններում ու Յորդանան գետի ափերի
35 բոլոր քաղաքներում: Ինչո՞ւ չազատեցին դրանք այնքան ժամանակ: Ես քո դէմ չեմ մեղանչել, իսկ դու իմ դէմ չարիք
36 ես գործում՝ պատերազմելով իմ դէմ: Իսրայելացիների եւ ամոնացիների միջեւ դադարու եղող Տէրը թող այսօր
37 դադարաս անի»: Բայց ամոնացիների արքան չանսաց Յեփթայէի յղած խօսքերին: Եւ Տիրոջ հոգին հակուեց
38 Յեփթայէի կողմը: Նա Գաղատից, Մանասէից եւ Գաղատի Կիւրանոցից անցաւ ու Գաղատի Կիւրանոցից գնաց
ամոնացիների կողմը: Յեփթայէն Տիրոջը ուխտ արեց եւ ասաց. «Եթէ՛ ամոնացիներին իմ ձեռքը մատնես, եւ ես
խաղաղութեամբ վերադառնամ ամոնացիների մօտից, իմ փան դոնից ինձ ընդառաջ դուրս եկողին Տիրոջը ողջակէզ
կը մատուցեմ»: Եւ Յեփթայէն գնաց ամոնացիների դէմ պատերազմելու, եւ Տէրը նրանց մատնեց նրա ձեռքը: Նա
ջարդեց նրանց Արոյեթից մինչեւ Սեմեհիթի սահմանը, ջարդեց քսան քաղաք՝ մինչեւ այգեստանների Յաբէլը խիստ
մեծ կտորած փայով: Ամոնացիները փախան իսրայելացիների առաջից: Յեփթայէն եկաւ Մասեփա, իր փունը, եւ
ահա նրա աղջիկը նրան ընդառաջ ելաւ թմբուկներով եւ պարերով: Նա նրա միակ սիրելի զաւակն էր, եւ նրանից
բացի նա ուրիշ փոյլ կամ աղջիկ չուներ: Երբ նրան փեսաւ, պարառուրեց իր զգեստները եւ ասաց. «Վա՛յ ինձ,
աղջիկս, դու ինձ ընկճեցիր, փորձանքի մէջ գցեցիր, որովհետեւ քեզ համար պարաւորութիւն ստանձնեցի Տիրոջ
ամառ եւ չեմ կարող խօսքս եպ առնել»: Աղջիկը նրան ասաց. «Եթէ՛ ինձ համար պարաւորութիւն ես ստանձնել
Տիրոջ առաջ, արա՛ ինձ հետ այն, ինչ դուրս է եկել քո բերանից այն բանի փոխարէն, ինչ արեց Տէրը քեզ համար՝
վրէժ լուծելով քո թշնամիներից՝ ամոնացիներից»: Եւ աղջիկն իր հայր ասաց. «Միայն այս բանն արա ինձ համար.
թո՛յլ փոր, որ ես երկու ամիս գնամ ման գամ լեռների վրայ եւ իմ ընկերուհիների հետ ողբամ իմ կուտութիւնը»: Եւ
հայրն ասաց. «Գնա՛»: Եւ արձակեց նրան երկու ամիս: Աղջիկը իր ընկերուհիների հետ գնաց եւ լեռների վրայ

ողբաց իր կուսութիւնը: Երբ լրացաւ երկու ամիսը, վերադարձաւ իր հօր մօտ, եւ հայրը կարարեց իր արած ուխտը, 39
 աղջիկը փղամարդ չէր ճանաչել: Եւ Իսրայէլի մէջ սովորութիւն դարձաւ ողբալ Յեփթայէի աղջկան. սահմանուած 40
 օրերին, փարուայ մէջ չորս օր, Իսրայէլի աղջիկները հաւաքուած էին ողբալու գաղաադացի Յեփթայէի աղջկան:

Եփրեմի որդիները հաւաքուեցին, եկան Սեփեմա եւ ասացին Յեփթայէին. «Ինչո՞ւ ամոնացիների դէմ պատե- 12
 րազմի ելար եւ մեզ չկանչեցիր, որ քեզ հետ գնայինք: Նիմա մենք կրակով կ'այրենք քո փունը եւ քեզ էլ՝ հետը»:
 Յեփթայէն նրանց ասաց. «Ես եւ իմ ժողովուրդը գրկուած մարդիկ էինք եւ ամոնացիները խիստ նեղուած էին ինձ: 2
 Ես բողոքով դիմեցի ձեզ, բայց դուք ինձ չազատեցիք նրանց ձեռքից: Տեսնելով, որ ոչ ոք չի ազատուած ինձ, ինքս 3
 ինձ վրանգի ենթարկեցի, գնացի ամոնացիների դէմ, եւ Տէրը նրանց իմ ձեռքը մատնեց: Նիմա ինչո՞ւ էք դուք ելել
 այսօր իմ դէմ պատերազմելու»: Եւ Յեփթայէն հաւաքեց Գաղաադի բոլոր փղամարդկանց ու պատերազմ մղեց 4
 Եփրեմի դէմ: Գաղաադի մարդիկ ջարդեցին եփրեմեաններին, որովհետեւ եփրեմեանների ազատուածներն ասել
 էին, թէ՛ «Դուք, գաղաադացիներ, Եփրեմի եւ Մանասեի միջեւ Եփրեմի փախստականներ էք»: Գաղաադացիները 5
 եփրեմեաններից գրաւեցին Յորդանան գետի կիրճերը, եւ երբ եփրեմեանների փախստականներն ասում էին՝ «Թող
 անցնենք», Գաղաադի մարդիկ նրանց ասում էին. «Մի՞թէ դուք էլ եփրեմեան էք»: Նրանք ասում էին. «Նրանցից 6
 չենք»: Նրանց ասում էին. «Մեզ մի նշան փուէք, ասացէ՛ք՝ հասկ, հասկ»: Բայց նրանց չէր յաջողուած այդպէս ասել,
 ուստի բռնուած եւ կոտորուած էին նրանց Յորդանան գետի անցումներում: Այդ ժամանակ եփրեմեաններից քառասուն- 6
 երկու հազար մարդ զոհուեց: Յեփթայէն վեց փարի դպրատուութիւն արեց Իսրայէլում. գաղաադացի Յեփթայէն 7
 մեռաւ եւ թաղուեց իր քաղաքում՝ Գաղաադում: Նրանից յետոյ Իսրայէլում դպրատուութիւն արեց բեթղեհեմացի 8
 Եսեբունը: Նա երեսուն փղայ ուներ եւ երեսուն աղջիկ: Աղջիկներին մարդու փուէց, իսկ փղաների համար երեսուն 9
 կին բերեց դրսից: Նա Իսրայէլում դպրատուութիւն արեց եօթը փարի: Եսեբունը մեռաւ եւ թաղուեց Բեթղեհեմում: 10
 Նրանից յետոյ Իսրայէլում փասը փարի դպրատուութիւն արեց զաբուղոնացի Ելունը: Զաբուղոնացի Ելունը մեռաւ եւ 11, 12
 թաղուեց Եղիմում՝ Զաբուղոնի երկրում: Նրանից յետոյ Իսրայէլում դպրատու եղաւ փարաթոնացի Աբդունը՝ Ելլէթի 13
 որդին: Նա քառասուն որդի եւ երեսուն թոռներ ուներ, որոնք հեծնուած էին եօթանասուն ասանակներ: Նա Իսրա- 14
 յէլում դպրատուութիւն արեց ութ փարի: Փարաթոնացի Աբդունը՝ Ելլէթի որդին, մեռաւ եւ թաղուեց Եփրաթոնում, 15
 Եփրեմի երկրում, Ամաղէկի լեռան վրայ:

Իսրայէլացիները շարունակեցին չարիք գործել Տիրոջ առաջ, եւ Տէրը նրանց քառասուն փարի այլազգիների 13
 ձեռքը մատնեց: Սարաացի մի մարդ կար Դանի ցեղից, նրա անունը Մանուէլ էր: Նրա կինը ամուլ էր եւ գաւակ չէր 2
 ունենում: Տիրոջ հրեշտակը երեսաց այս կնոջը եւ ասաց նրան. «Ահա դու ամուլ ես եւ երեխայ չես ունեցել, բայց կը 3
 յղիանաս եւ որդի կը ծնես: Արդ, զգո՛յճ եղիր, գինի եւ օղի չխմես եւ ոչ մի անմաքուր բան չուտես, որովհետեւ ահա 4, 5
 դու պիտի յղիանաս եւ մի որդի ծնես: Նրա գլխին ածելի չպիտի դիպչի, որովհետեւ մանուկը Աստուծոյ ուխտատու
 պիտի լինի հէնց մօր արգանդից. նա պիտի սկսի փրկել Իսրայէլը այլազգիներից»: Կինը մտաւ իր փունը եւ ասաց 6
 իր ամուսնուն. «Աստուծոյ մարդը եկաւ ինձ մօտ, նա Աստուծոյ հրեշտակի մաման վեհաբարտի էր: Ես նրան հարցրի,
 թէ որպէս եղի է, նա ինձ իր անունը չասաց: Նա ինձ ասաց. «Ահա դու պիտի յղիանաս եւ մի որդի ծնես, հիմա 7
 գինի եւ օղի չխմես եւ ոչ մի անմաքուր բան չուտես, որովհետեւ մանուկը Աստուծոյ ուխտատու պիտի լինի հէնց իր
 մօր արգանդից մինչեւ իր մահուան օրը»: Մանուէլն Տիրոջն աղաչեց եւ ասաց. «Աղաչում եմ, Տէր, Աստուծոյ այն 8
 մարդը, որին դու ուղարկեցիր մեզ մօտ, թող դարձեալ գայ մեզ մօտ եւ սովորեցնի, թէ ինչ անենք այն մանկանը, որ
 պիտի ծնուի»: Աստուած լսեց Մանուէլի ձայնը, եւ Աստուծոյ հրեշտակը նորից եկաւ նրա կնոջ մօտ, երբ նա նստել էր 9
 հանդում: Նրա ամուսին Մանուէլն նրա մօտ չէր: Կինն շրտապ գնաց պատմեց իր ամուսնուն եւ ասաց նրան. «Ահա 10
 երեսաց ինձ այն մարդը, որ այն օրը եկել էր ինձ մօտ»: Մանուէլն վեր կացաւ, գնաց իր կնոջ հետ, եկաւ այն մարդու 11
 մօտ եւ ասաց նրան. «Դո՞ւ ես այն մարդը, որ խօսել է այս կնոջ հետ»: Նրեշտակն ասաց. «Ես եմ»: Մանուէլն ասաց. 12
 «Արդ, երբ քո խօսքերը կարարուեն, ինչպիսի՞ն պէտք է լինեն մանկան կեանքի կանոններն ու գործերը»: Տիրոջ 13
 հրեշտակն ասաց Մանուէլին. «Թող նա գգուշանայ այն ամենից, որ ասացի այդ կնոջը. որթափունկից ելած ոչ մի 14
 բան թող չուտի, գինի եւ օղի չխմի, ոչ մի անմաքուր բան չուտի, թող գգուշանայ այն ամենից, որ պատուիրեցի»:
 Մանուէլն ասաց հրեշտակին. «Թող որ քեզ մի փոքր ժամանակ մեզ մօտ պահենք եւ մի ուլ պարտաստենք ու դնենք 15
 քո առաջ»: Տիրոջ հրեշտակը Մանուէլին ասաց. «Եթէ ինձ պահես եւ, քո հացից չես ուտի, իսկ եթէ ուլը ողջակէզ 16
 պիտի անես, Տիրոջը մատուցիր այն»: Մանուէլն չիմացաւ, թէ նա Տիրոջ հրեշտակն է: Մանուէլն ասաց Տիրոջ 17
 հրեշտակին. «Ի՞նչ է քո անունը, ասա՛, որ երբ քո խօսքը կարարուի, փառատրենք քեզ»: Տիրոջ հրեշտակն ասաց 18
 նրան. «Ինչո՞ւ ես հարցնում իմ անունը, դա մի սքանչելի անուն է»: Մանուէլն վերցրեց զոհաբերուելիք ուլը եւ քարի 19
 վրայ մատուցեց սքանչելագործ Տիրոջը. Մանուէլն եւ նրա կինը նայում էին: Երբ բոցը զոհասեղանից դէպի երկինք 20
 բարձրացաւ, Տիրոջ հրեշտակն էլ բարձրացաւ զոհասեղանի բոցի հետ: Մանուէլն ու նրա կինը նայում էին եւ երեսի 21
 վրայ գետին ընկան: Տիրոջ հրեշտակն այլեւ չերեսաց Մանուէլին ու նրա կնոջը: Այն ժամանակ Մանուէլն իմացաւ, 22
 որ նա Տիրոջ հրեշտակն է: Մանուէլն ասաց իր կնոջը. «Անպարճառ կը մեռնենք, որովհետեւ փեսանք Աստուծոյ: 23
 Եւ նրա կինը նրան ասաց. «Եթէ Տէրը ուզենար մեզ սպանել, մեր ձեռքից չէր ընդունի ողջակէզն ու զոհը եւ մեզ չէր 24
 յայտնի այդ ամենը իր ժամանակին եւ այն մեզ լսելի չէր դարձնի»: Եւ կինը մի որդի ծնեց ու նրա անունը Մամփառն 25
 դրեց: Մամուկն աճեց, եւ Տէրը նրան օրհնեց: Տիրոջ հոգին սկսեց շրջել նրա հետ Դանի բանակում, Սարաայի եւ 25
 Եսթատուի միջեւ:

Մամփառն իջաւ Թամնաթա եւ Թամնաթայում այլազգիների աղջիկների մէջ մի կին փեսաւ, որը հաճելի թուաց 14
 նրան: Նա գնաց պատմեց իր հօրն ու մօրը եւ ասաց. «Թամնաթայում այլազգիների աղջիկների մէջ մի կին 2
 փեսայ. արդ, նրան ինձ համար կ'ին առէք»: Նրա հայրն ու մայրը ասացին նրան. «Մի՞թէ կ'ին չկայ քո եղբայրների 3
 աղջիկների եւ իմ ամբողջ ժողովրդի մէջ, որ գնաս կ'ին առնես անթոխաբ այլազգիներից»: Մամփառն ասաց իր 4
 հօրը. «Նրան բեր ինձ համար, որովհետեւ նա հաճելի է իմ աչքին»: Նրա հայրն ու մայրը չգիտէին, որ դա Տիրոջից 5
 է, որպէսզի նա վրէժ լուծի այլազգիներից: Այն ժամանակ այլազգիներն իշխում էին Իսրայէլի վրայ: Մամփառն 6
 իր հօր եւ մօր հետ իջաւ Թամնաթա. Մամփառնը ճանապարհը շեղեց Թամնաթայի այգեստանի մէջ եւ փեսաւ, որ
 ահա առիւծի մի կորիւն է մռնչում իր դիմաց: Տիրոջ հոգին աջակցեց նրան, եւ նա պարտեց առիւծին ինչպէս 6

7 մի ուլի, մինչ նրա ձեռքին զենք չկար: Նա իր արածը չպարմեց իր հորն ու մօրը: Նրանք եկան, խօսեցին կնոջ
8 հետ, և կինը հաճելի թուաց Սամփսոնին: Մի քանի օր յետոյ, երբ եր դարձաւ այդ աղջկան կնութեան առնելու,
9 ճանապարհը շեղեց առիւծի դիակը փետնելու համար և փետաւ, որ առիւծի բերանի մէջ մեղուների մի պարս և
10 մեղր կար: Նա առաւ այն իր բերանը և ուրելով գնաց իր հօր և մօր մօտ, նրանց էլ փուեց, և նրանք կերան:
11 Բայց նրանց չասաց, թէ մեղրը առիւծի բերանից է հանել: Նրա հայրն իջաւ այն կնոջ մօտ, և Սամփսոնն այնքեղ
12 եօթը օր հարսանիք արեց, որովհետեւ երիտասարդներն այդպէս էին անում: Նրանք զարհուրելով Սամփսոնից՝
13 նրա մօտ երեսուն ընկեր կարգեցին, որոնք նրա մօտ մնացին: Սամփսոնը նրանց ասաց. «Տիմա ես ձեզ մի
14 հանելուկ կ'ասեմ. եթէ խնջոյքի այս եօթը օրուայ ընթացքում այն լուծէք և գրնէք, ես ձեզ կ'ուրա երեսուն սաւան և
15 երեսուն փօնական զգեստներ: Իսկ եթէ չկարողանաք լուծել, դուք կը փաք ինձ երեսուն սաւան և երեսուն փօնական
16 զգեստներ»: Նրան ասացին. «Առաջարկի՛ր մեզ քո հանելուկը, և յետն այն»: Եւ նրանց ասաց. «Ուրողից կերակուր
17 դուրս եկաւ, և հօրից քաղցրութիւն դուրս եկաւ»: Նրա հանելուկը չկարողացան լուծել երեք օրուայ ընթացքում:
18 Չորրորդ օրը Սամփսոնի կնոջն ասացին. «Նաքի՛ր քո մարդուն, որ հանելուկը քեզ բացատրի, թէ չէ քեզ և քո
19 հօր փունը կ'այրենք: Մեզ կողոպտելու համար կանչեցիր այսպէս»: Սամփսոնի կինը լաց եղաւ ամուսնու մօտ
20 և ասաց նրան. «Դու արել ես ինձ և չես սիրել, որովհետեւ այն հանելուկը, որ առաջարկել ես իմ ժողովրդի
21 որդիներին, ինձ չես յայտնել»: Սամփսոնը նրան ասաց. «Իմ հօրն ու մօրը չեմ յայտնել, հիմա քեզ պիտի յայտնեն»:
22 Եւ խնջոյքի եօթը օրերին կինը լաց եղաւ նրա մօտ: Եօթներորդ օրը Սամփսոնը յայտնեց նրան, որովհետեւ նա
23 թախանձում էր: Կինն էլ յայտնեց իր ժողովրդի զաւակներին: Եօթներորդ օրը արեսանութից առաջ քաղաքի
24 մարդիկ ասացին Սամփսոնին. «Ի՞նչն է մեղրից քաղցր և ի՞նչն է առիւծից հօր»:
25 Սամփսոնը նրանց ասաց. «Եթէ
26 դուք իմ երինջով չհերկէիք, իմ հանելուկի պարասխանը չէիք գրնի»:
27 Տիրոջ հոգին աջակցեց Սամփսոնին, նա իջաւ Ասկաղոն, այնքեղ երեսուն մարդ սպանեց և նրանց փօնական զգեստներն առաւ և փուեց
28 հանելուկը լուծողներին: Սամփսոնը սաստիկ բարկացաւ և գնաց իր հօր փուն, իսկ Սամփսոնի կինն ամուսնացաւ նրա կնքահօր հետ, որ
29 նրա ընկերն էր:

15 Մի քանի օր յետոյ, ցորենի հնձի օրերին Սամփսոնը մի ուլ վերցնելով՝ այցելեց իր կնոջը և ինքն իրեն ասաց.
2 «Մընեմ սենեակ կնոջս մօտ»: Բայց կնոջ հայրը չթողեց, որ նրա մօտ մընի: Նրա հայրն ասաց. «Ես կարծեցի, թէ
3 դու արեցիր նրան և նրան կնութեան փուի քո ընկերոջը: Չէ՞ որ նրա կրտսեր քոյրը նրանից գեղեցիկ է, թող սա քեզ
4 կին լինի նրա փոխարէն»: Սամփսոնն ասաց. «Ես միանգամայն անմեղ կը լինեմ այլազգիներիդ առաջ, եթէ նրանց
5 դէմ չարութիւն անեմ»: Եւ Սամփսոնը գնաց, երեք հարիւր աղուէս բռնեց: Նա ջահեր վերցրեց և աղուէսներին
6 կապեց միմեանց հետ՝ պոչ պոչի, ջահերը դրեց երկու պոչերի մէջքերը և կապեց: Նա ջահերը կրակով վառեց
7 և արձակեց այլազգիների հնձի մէջ, այրեց ցորենի շեղչերը, առաջուց հնձուածները, դեգերն ու չնձուած ցորենը,
8 մինչեւ անգամ այգիներն ու ձիթենիները: Այլազգիներն ասացին. «Ո՞վ արեց այս բանը»: Եւ ասացին. «Թամնացու
9 փետայ Սամփսոնը, որովհետեւ կնոջ հայրը նրա կնոջն առաւ և նրա ընկերոջը կնութեան փուեց»: Այլազգիները
10 վեր կացան, կրակով այրեցին նրա կնոջ հօր փունը, կնոջը և կնոջ հօրը: Սամփսոնը նրանց ասաց. «Եթէ մի
11 այդքան էլ անէք, դարձեալ չեմ հաշտուի, այլ ձեր ամէն մէկից իմ վրէժը պիտի լուծեմ»: Եւ մեծամեծ հարուածներով
12 զարկեց նրանց սրունքներին ու մէջքին, և իջաւ բնակուեց Եփեմի քարայրում, հեղեղափի մօտ: Այլազգիները վեր
13 կացան, բանակարեղի դրին Յուդայի երկրի շուրջը և փարածուեցին Ելքի շուրջը: Յուդայի երկրի մարդիկ
14 նրանց ասացին. «Ինչո՞ւ էք եկել մեզ վրայ»: Այլազգիներն ասացին. «Եկել ենք Սամփսոնին կապելու, որ նրա հետ
15 վարուենք այնպէս, ինչպէս նա վարուեց մեզ հետ»: Եւ Յուդայի երկրից երեք հազար մարդ իջան Եփեմի քարայրն
16 ու ասացին Սամփսոնին. «Չգիտենք, որ այլազգիներն իշխում են մեզ վրայ, ինչո՞ւ արեցիր այդ բանը մեզ հետ»:
17 Սամփսոնը նրանց ասաց. «Ինչպէս որ նրանք վարուեցին ինձ հետ, այդպէս էլ ես վարուեցի նրանց հետ»: Նրան
18 ասացին. «Եկել ենք քեզ կապելու և այլազգիների ձեռքը մարմնելու»: Սամփսոնը նրանց ասաց. «Երդուեցէք, որ չէք
19 սպանի ինձ, փուլէք ինձ նրանց ձեռքը, և դուք երբեք մի՛ հանդիպէք ինձ»: Նրանք երդուեցին նրան և ասացին. «Ո՛չ,
20 քեզ կը կապենք և կը փանք նրանց ձեռքը, բայց քեզ չենք սպանի»: Եւ նրան կապեցին երեք նոր պարաններով ու
21 դուրս հանեցին քարայրից: Նա եկաւ մինչեւ Ծնօտ կոչուած վայրը, այլազգիներն աղաղակեցին և ընթացան նրա
22 դէմ յանդիման: Տիրոջ հոգին աջակցեց եղաւ Սամփսոնին, նրա բազուկների վրայի պարանները դարձան կրակից
23 այրուած թելի նման, և կապանքները հալուեցին թափուեցին նրա բազուկներից: Նա գերին փապալուած էջի մի
24 ծնօտ գրաւ, երկարեց իր ձեռքը, վերցրեց այն և դրանով հազար մարդ սպանեց: Սամփսոնն ասաց. «Էջի ծնօտով
25 կը բնաջնջեմ նրանց, որովհետեւ էջի ծնօտով կոպորեցի հազար մարդ»: Եւ երբ իր խօսքը վերջացրեց, ծնօտը
26 ձեռքից զցեց և այդ փեղն անուանեց Ծնօտի կոպորած: Նա խիստ ծարաւեց, աղաղակեց Տիրոջն ու ասաց. «Դու
27 քո ծառայի ձեռքով յաջողեցիր այս մեծ փրկութիւնը, իսկ հիմա ծարաւից պիտի մեռնեմ և անթափարների ձեռքն
28 ընկնեմ»: Եւ Տէրը Ծնօտ կոչուող վայրում մի անցք բացեց, նրանից ջուր դուրս եկաւ, նա խմեց, ոգի առաւ և
29 գովացաւ. այդ պարճառով դրա անունը դրեց «Ծնօտի աղբիւր»: Եւ այն գոյութիւն ունի մինչեւ այսօր: Սամփսոնը
30 այլազգիների իշխանութեան օրօք Իսրայէլում քսան փարի դատարար եղաւ:

16. 2 Սամփսոնն այնքեղից գնաց Գազա, այնքեղ մի պոռնիկ կին փետաւ և մըրաւ նրա մօտ: Լուրը հասաւ զազգի-
ներին, և նրանք ասացին. «Սամփսոնը եկել է այսպէս»: Շրջապատեցին, ամբողջ գիշերը դարանակալեցին նրան
2 քաղաքի դարպասի մօտ և ամբողջ գիշերը լուռ մնացին ու ասացին. «Այսպէղ մնանք մինչեւ առաւօտ և սպանենք
3 նրան»: Սամփսոնը քնեց մինչեւ կէսգիշեր. կէսգիշերին վեր կացաւ, պոկեց քաղաքի դարպասների փեղկերը և
4 դրանք նիգերով մէկտեղ բարձրացրեց, դրեց իր ուսերի վրայ, փարաւ այն լեռան գլուխը, որը Քեբրոնի դիմացն է, և
5 դրանք դրեց այնքեղ: Դրանից յետոյ նա սիրեց մի կնոջ, որ այրուած էր Սորեկ հեղեղափի եզերքին. նրա անունը
6 Դալիլա էր: Այդ կնոջ մօտ եկան այլազգիների նախարարները և ասացին. «Նաքի՛ր նրան և փետ, թէ ինչո՞ւմ է նրա
7 մեծ գօրութիւնը, և կամ ինչպէս կարող եմք հնար գրնել և կապել նրան, որ փկարացնենք նրան: Իսկ մենք ամէն
8 մէկս քեզ կը փանք հազար հարիւր արծաթ»: Եւ Դալիլան ասաց Սամփսոնին. «Ասա՛ ինձ, թէ ինչո՞ւմ է քո մեծ գօրու-
9 թիւնը, և քեզ փկարացնելու համար ինչով պէտք է կապել քեզ»: Սամփսոնը նրան ասաց. «Եթէ ինձ կապեն եօթը
10 դալար ճիւղերով, կը փկարանամ և կը դառնամ սովորական մարդկանց նման»: Եւ այլազգիների նախարարները

բերին եօթը դալար ճիւղեր, եւ Դալիան նրան կապեց դրանցով ու շքեմարանում դարանակալ նստեց: Կինը նրան 9
ասաց. «Այլազգիները յարձակուել են քեզ վրայ, Մամփսոն»: Եւ նա կրրպեց ճիւղերն այնպէս, ինչպէս կը կրրպուի
կրակից այրուած բարակ թելը թափ փալուց: Եւ այդպէս չհասկացուեց նրա գորութիւնը: Դալիան ասաց Մամփ- 10
սոնին. «Ահա խաբեցիր ինձ եւ սուր խօսեցիր, գոնէ հիմա ասա՛, թէ ինչով կը կապուես»: Եւ նա ասաց նրան. «Եթէ 11
ինձ կապեն եօթը նոր չուաններով, որոնք գործածուած չլինեն, կը փկարանամ եւ կը լինեմ սովորական մարդկանց
նման»: Դալիան առաւ նոր չուաններ, դրանցով կապեց նրան եւ ասաց. «Այլազգիները յարձակուել են քեզ վրայ, 12
Մամփսոն»: Եւ Դալիան շքեմարանում դարանակալ նստել էր: Իսկ Մամփսոնը ասեղի թելի նման կրրպեց թափեց
այն իր բազուկներէից: Դալիան ասաց Մամփսոնին. «Մինչեւ եփք պիտի խաբես ինձ եւ սուր ասես ինձ: Նմա ասա՛ 13
ինձ, թէ ինչով կը կապուես»: Նա ասաց նրան. «Եթէ իմ գլխի եօթը գիսակները հիսես շղթայաձեւ հիւսքերով եւ
ցցերով ամրացնես պարսին, կը փկարանամ սովորական մարդկանց նման»: Եւ Դալիան քնեցրեց նրան, առաւ նրա 14
գլխի եօթը գիսակները շղթայաձեւ հիւսքերով, ցցերով ամրացրեց պարսին եւ ասաց նրան. «Այլազգիները յարձակ-
ուել են քեզ վրայ, Մամփսոն»: Նա զարթնեց քնից, պարսից պոկեց ցցերը ոսքայնի եւ հիւսքերի հետ միասին, եւ
չնմացուեց նրա գորութիւնը: Դալիան նրան ասաց. «Ինչպէ՛ն ես ասում, թէ քեզ սիրում եմ, մինչ քո սիրտը շիտակ 15
չէ ինձ հետ. այս երեք անգամ խաբեցիր ինձ եւ չասացիր, թէ ինչո՞ւմ է քո մեծ գորութիւնը»: Եւ երբ ամբողջ գիշերը 16
նեղեց նրան խօսքերով, թախանձեց եւ հոգին հանեց սպանելու չափ, նա սրբանց պարսեց նրան ամէն ինչ եւ
ասաց նրան. «Աձնելի չափսի դիպչի իմ գլխին, որովհետեւ Աստուծո՛ւ ուխտարար եմ եւ իմ մօր արգանդից, իսկ եթէ 17
ածիլուեմ, իմ գորութիւնը կը գնայ ինձնից, եւ կը փկարանամ եւ կը դառնամ բոլոր մարդկանց պէս»: Երբ Դալիան 18
փեսաւ, որ նա սրբանց պարսեց իրեն ամէն ինչ, մարդ ուղարկեց, կանչեց այլազգիների նախարարներին եւ ասաց.
«Բոլորդ եկէ՛ք, որովհետեւ սրբանց պարսեց ինձ ամէն ինչ»: Եւ այլազգիների բոլոր նախարարները եկան նրա մօր
արծաթն իրենց ձեռքին: Դալիան քնեցրեց նրան իր ծնկների մէջ, վարսաւիր կանչեց, որն ածիլեց նրա գլխի եօթը 19
գիսակները: Նա սկսեց թօշնել, եւ նրանից գնաց նրա գորութիւնը: Դալիան ասաց. «Այլազգիները յարձակուել են
քեզ վրայ, Մամփսոն»: Նա զարթնեց քնից եւ ասաց. «Վեր կենամ եւ անեմ այնպէս, ինչպէս միշտ եւ թափ փամ»: Նա 20
չգիտէր, թէ Տէրը մեկնել էր իրենից: Այլազգիները նրան բռնեցին, հանեցին նրա աչքերը, իջեցրին նրան Գագա,
կապեցին երկաթէ կապանքներով, եւ նա բանարում աղօրիք էր պարսեցնում: Նրա գլխի մագերն սկսեցին աճել 21
ածիլելուց յետոյ: Այլազգիների նախարարները հաւաքուեցին, որ մեծ գոհ մարտցեն իրենց աստուծո՛ւ Դագոնին
եւ ուրախանան: Նրանք ասացին. «Մեր աստուածը մեր թշնամի Մամփսոնին մեր ձեռքը մարսեց»: Երբ մարդիկ 22
փեսան նրան, օրհնեցին իրենց աստուածներին՝ ասելով. «Մեր աստուածը մեր ձեռքն է մարսել մեր թշնամուն՝ մեր
երկիրն աւերողին, որը շարացրեց մեր վիրաւորներին»: Երբ նրանց սրտերը զուարթացան, ասացին. «Կանչեցէ՛ք 23
Մամփսոնին բանփոց, թող մեր առաջ պար գայ»: Մամփսոնին կանչեցին բանփոց եւ զուարճանում էին նրանով:
Նրան կանգնեցրին երկու սիւների մէջքերում: Մամփսոնն ասաց իր ձեռքից բռնած պարսմուն. «Թո՛ղ փոր ինձ 24
շօշափեմ սիւները, որոնց վրայ հասարարուած է այս փունը, եւ յենուեմ նրանց վրայ»: Տունը լի էր փղամարդկանցով 25
եւ կանանցով, այնպէս էին այլազգիների բոլոր նախարարները, փանիքի վրայ կային մօր երեք հազար կանայք եւ
փղամարդիկ, որոնք դիպում էին Մամփսոնի պարը: Մամփսոնն աղաղակեց Տիրոջը եւ ասաց. «Տէ՛ր, գորութիւն- 26
ների՛ Տէր, յիշիր ինձ եւ զօրացրո՛ւ ինձ այս մի անգամ էլ, Աստուած, որ իմ երկու աչքերի համար վրէժս լուծեմ այս
այլազգիներից»: Եւ Մամփսոնը բռնեց մէջքերի երկու սիւներից, որոնց վրայ հասարարուած էր փունը, եւ յենուեց 27
նրանց վրայ՝ մէկին աջ ձեռքով, միւսին՝ ձախ: Եւ Մամփսոնն ասաց. «Թող մեռնեմ ես այս այլազգիների հետ»: Եւ 28
ուժեղ շարժեց: Տունը փուլ եկաւ բոլոր նախարարների եւ նրա մէջ եղած ամբողջ ժողովրդի վրայ: Եւ մեռածները,
որոնց Մամփսոնն սպանեց իր մահուան պահին, ասելի էին, քան նրանք, որոնց սպանել էր իր կենդանութեան ժա- 29
մանակ: Նրա եղբայրներն ու նրա հօր ամբողջ փունն իջան, վերցրին հանեցին եւ թաղեցին նրան իր հօր Մանովի 30
գերեզմանում, Սարայի եւ Եսթաուլի միջեւ: Նա Իսրայէլում դաբարտոր էր եղել քսան փարի:

Եփրեմի լեռան վրայ Միքա անունով մի մարդ կար: Նա իր մօրն ասաց. «Այն հազար հարիւր արծաթը, որ 17, 2
վերցուել է քեզնից, եւ որի համար անէ՞ծք փուլի եւ ասացիր իմ ականջին, թէ՛ «Այն արծաթն ինձ մօր է», եւ եմ
վերցրել այն»: Նրա մայրն ասաց. «Որդեանկ իմ, օրհնեալ լինե՛ա Տիրոջից»: Եւ նա իր մօրը վերադարձրեց հազար 3
հարիւր արծաթը: Նրա մայրն ասաց. «Այն արծաթը եւ իմ ձեռքով նուիրել եմ Տիրոջը՝ առանձին ձուլածոյ կուռք
շինելու համար: Նմա այն քեզ եմ վերադարձնում»: Իսկ Միքան այդ արծաթը մօրը վերադարձրեց: Մայրն առաւ 4
երկու հարիւր արծաթ, այն փուլեց ձուլողին, նա էլ ձուլածոյ կուռք շինեց դրանից, որը մնաց Միքայի փանը: Միքայի 5
փունը նրա համար աստուծո փունն եղաւ: Եւ նա եփուղ ու թերափ շինեց. ձեռնադրեց իր որդիներից մէկին, եւ սա
նրա համար քահանայ եղաւ: Այդ օրերին Իսրայէլում թագաւոր չկար, եւ ամէն մարդ անում էր այն, ինչ հաճելի 6
էր իր աչքին: Յուդայի ազգաբոհից, Յուդայի երկրի Բեթղեհեմ քաղաքից, մի պարսանի կար, որ դեւրացի էր եւ
այնպէս էր բնակուած: Այս մարդը Յուդայի երկրի Բեթղեհեմ քաղաքից գնաց պանդխտելու որեւէ փեղ՝ ապաստան 7
գտնելու համար: Նա ճանապարհորդելով եկաւ մինչեւ Եփրեմի լեռը եւ մինչեւ Միքայի փունը: Միքան նրան ասաց. 8
«Ո՛րքերից ես գալիս»: Նա ասաց. «Ես դեւրացի եմ, Յուդայի երկրի Բեթղեհեմ քաղաքից, գնում եմ պանդխտելու
որեւէ փեղ՝ ապաստան գտնելու համար»: Միքան նրան ասաց. «Մնա՛ ինձ մօր, ինձ համար հայր եւ քահանայ 9
եղիր, եւ ես քեզ ամէն փարի փասը արծաթ, մի գոյգ գգեսաք եւ ուրելիք կրամ, որով կ'ապրես»: Ղեւրացին գնաց եւ 10
ապաստանեց այդ մարդու մօր: Այս պարսանին նրա համար եղաւ ինչպէս իր որդիներից մէկը: Միքան դեւրացուն 11
ձեռնադրեց, եւ պարսանին նրա համար քահանայ եղաւ եւ ապրում էր Միքայի փանը: Միքան ասաց. «Նմա գիտեմ, 12
որ Տէրն ինձ բարիք արեց, քանի որ այս դեւրացին ինձ համար քահանայ եղաւ»: Այն օրերին Իսրայէլում թագաւոր 13
չկար:

Այն օրերին Դանի ցեղն իր համար բնակուելու կալուածք էր փնտրում, որովհետեւ մինչեւ այդ օրերը Իսրայէլի 18
ցեղերի մէջ նրան կալուածք չէր հասել: Դանի որդիներն իրենց փոխմերից հինգ մարդ ուղարկեցին, իրենց ցեղերի 2
թոփ համեմար, զօրաւոր մարդիկ Սարայից եւ Եսթաուլից, որ գնան լրբեսեն եւ հետախուզեն այդ երկիրը:
Նրանց ասացին. «Գնացէ՛ք, գնեցէ՛ք այն երկիրը»: Նրանք գնացին Եփրեմի լեռը, մինչեւ Միքայի փունը եւ գիշերեցին 3
այնպէս: Եւ մինչդեռ նրանք Միքայի փանն էին, ճանաչեցին դեւրացի պարսանու ձայնը, մօրան նրա մօր եւ ասացին 3

4 նրան. «Ո՛վ բերեց քեզ այսպեղ, ի՞նչ ես անում ես ի՞նչ գործ ունես այսպեղ»: Նա ասաց նրանց. «Միքան ինձ համար
5 այս ու այս արեց, ինձ վարձակալեց, ես ես նրա համար քահանայ եղայ»: Նրան ասացին. «Նապա հարցրո՛ւ Աստուծան,
6 որ իմանանք, թե՛ յաջող կը լինի՞ մեր գնացած ճանապարհը»: Քահանան նրանց ասաց. «Գնացե՛ք խաղաղութեամբ,
7 Տիրոջ առաջն է ձեր գնացած ճանապարհը»: Այդ հինգ մարդիկ գնացին Լայիսա, փեսան այնպեղ եղած մարդկանց,
8 որոնք սիդոնացիների նման անհոգ ու հանգիստ ապրում էին: Այդ երկրում իշխանություն ունեցող մեկը չկար, որ բան
9 ասէր, որովհետեւ Միդոնից հեռու էին եւ ատրեսսիանցիների հետ գործ չունէին: Այդ հինգ մարդիկ եկան Սարաս
10 եւ Եսթատույ իրենց եղբայրների մօտ: Նրանց եղբայրներն իրենց ասացին. «Ինչո՞ւ էք նստել»: Նրանք ասացին.
11 «Վեր կացե՛ք գնանք նրանց վրայ, որովհետեւ մենք մտաբերեցինք այն երկրում մինչեւ Լայիսա եւ փեսանք,
12 որ ժողովուրդն այնպեղ բնակում է անհոգ՝ սիդոնացիների նման. նրանք հեռու են Միդոնից եւ ոչ մի գործ չունեն
13 ատրեսսիանցիների հետ: Վեր կացե՛ք գնանք նրանց վրայ, որովհետեւ փեսանք այն երկիրը, որ շատ լավն է. իսկ դուք
14 հանգիստ նստել էք: Նիմա ինչո՞ւ էք յապաղում գնալու մտնելու եւ ժառանգելու այն երկիրը: Երբ որ գնաք, կը փրկե՛ք
15 մի անհոգ ժողովրդի եւ ընդարձակ երկրի, որովհետեւ Աստուծո՛ւ այն մտնել է մեր ձեռքը: Դա մի այնպիսի փրկ
16 է, որպեղ երկրի վրայ եղած ոչ մի բանի պակասություն չկայ»: Եւ այնպեղից՝ Սարասայից եւ Եսթատույից գնացին
17 Յուդայի երկրի Կարիաթարիմ վայրում. այդ պարճառով այն փեղը մինչեւ այսօր կոչում է Դանի բանակապեղի դրին
18 Կարիաթարիմի երեւի կողմում է: Այնպեղից անցան, եկան մինչեւ Եփրեմի լեռը եւ հասան մինչեւ Միքայի փուղը:
19 Այդ հինգ մարդիկ, որ գնացել էին լրբեսելու Լայիսա երկիրը, պարասխանեցին եւ ասացին իրենց եղբայրներին.
20 «Գիտե՛ք, որ այս փուղում եփուղ, թերափ եւ ձուլածոյ կուռք կայ: Նիմա փեսե՛ք, թե՛ ինչ պիտի անե՛ք»: Եւ նրանք
21 շրջուեցին այնպեղ ու մտնան ղեւրացի պարսնու փուղը՝ Միքայի փուղը եւ նրա ողջությունը հարցրին: Իսկ Դանի
22 որդիներից պարտեղազմական զենքով զինուած այն վեց հարիւր մարդիկ անշարժ կանգնեցին դռան մուտքի մօտ:
23 Իսկ այն հինգ մարդիկ, որոնք գնացել էին երկիրը լրբեսելու, յարձակուեցին, վերցրին կուռքը, եփուղը, թերափը եւ
24 ձուլածոն: Քահանան եւ պարտեղազմական զենքերով զինուած այն վեց հարիւր մարդիկ անշարժ կանգնել էին դռան
25 մուտքի մօտ: Երբ նրանք Միքայի փուղը մտնան եւ վերցրին կուռքը, եփուղը, թերափը եւ ձուլածոն, քահանան նրանց
26 ասաց. «Ի՞նչ էք անում»: Նրանք ասացին նրան. «Լռի՛ր, ձեռքդ բերանիդ վրայ դիր, ե՛կ մեզ հետ եւ մեզ համար հայր
27 ու քահանայ եղիր. մի՛թե՛ քեզ համար աւելի լավ է միայն մեկ մարդու փոխ քահանայ լինել, քան Իսրայելի մեկ ցեղի եւ
28 ազգապոհիմի քահանայ»: Քահանայի սիրտը զուարթացաւ, նա վերցրեց եփուղը, թերափը, քանդակած ու ձուլածոյ
29 կուռքերը եւ մտնաւ գործի մեջ: Նրանք եւս դարձան գնացին եւ նրանց առաջ աւերեցին նրա ամբողջ փուլն ու շքեղ
30 ունեցումը: Երբ նրանք հեռացան Միքայի փուղից, Միքան եւ նրա փուղը եղած մարդիկ բողոք բարձրացրին եւ
31 հասան Դանի որդիների յերեւից: Դանի որդիները շուտ եկան եւ ասացին Միքային. «Ի՞նչ է եղել քեզ, ինչո՞ւ ես
32 աղաղակում»: Միքան ասաց. «Ինձ համար իմ շինած աստուածները եւ իմ քահանային առաք ու գնացիք, էլ ի՞նչ
33 մնաց ինձ, եւ ինչո՞ւ էք ասում ինձ, թե՛՝ «Ինչու ես աղաղակում»: Դանի որդիներն ասացին նրան. «Զո՛ւ ձայնը թող
34 չսուտի մեր երեւից, թե՛ չէ՛ քեզ կը հանդիպեն բարկացած սրտով մարդիկ եւ կը կործանեն քեզ ու քո ընտանիքը»: Եւ
35 Դանի որդիները գնացին իրենց ճանապարհով: Միքան փեսնելով, որ նրանք իրենից գորաւոր են, վերադարձաւ
36 իր փուղը: Իսկ նրանք վերցրին Միքայի շինածները, նրա քահանային եւ գնացին Լայիսա՝ հանգիստ եւ վստահ
37 ու անհոգ ժողովրդի վրայ, նրանց սրի քաշեցին եւ քաղաքն այրեցին: Ոչ ոք չկար, որ փրկէր նրանց, որովհետեւ
38 Միդոնից հեռու էին եւ ոչ մի գործ չունէին որեւէ մարդու հետ: Այդ քաղաքը Ռոբի հովտի մեջ էր: Քաղաքը շինեցին
39 եւ այնպեղ բնակուեցին. եւ քաղաքի անունը իսրայելական ծագում ունեցող իրենց հոր անունով Դան կոչեցին. իսկ
40 նախապես քաղաքի անունը Լայիսա էր: Դանի որդիներն իրենց համար կանգնեցրին Միքայի քանդակած կուռքը,
41 իսկ Մանասեի որդի Գերսոնի որդի Յովնաթանը՝ ինքը եւ իր որդիները մինչեւ երկրի գերութեան օրը Դանի ցեղի
42 քուրմերն էին: Նրանք Միքայի շինած կուռքն իրենց համար պահեցին այնքան ժամանակ, որքան որ Աստուծու փուղը
43 Սելովի մեջ էր:

19 Այն օրերին, երբ Իսրայելում թագաւոր չկար, Եփրեմի լեռան կողմերում մի ղեւրացի պանդուխտ մարդ կար.
2 այդ մարդն իր հարճը դարձրեց Յուդայի երկրի Բեթղեհեմ քաղաքից մի կնոջ: Նրա հարճը նրանից խորշեց եւ
3 գնաց իր հոր փուղը՝ Յուդայի երկրի Բեթղեհեմ քաղաքը եւ այնպեղ մնաց երեք ամիս: Նրա մարդը վեր կացաւ
4 գնաց նրա երեւից, որ ընդարձակ խառն, հաշտեցնի նրան իր հետ եւ նորից երբ բերի իր մօտ: Նրա հետ էին
5 իր ծառան եւ մի գոյգ էջ: Գնացին մինչեւ նրա հոր փուղը: Երբ աղջկայ հայրը նրան փեսաւ, ելաւ նրան ընդառաջ:
6 Նրա աները՝ աղջկայ հայրը, ներս փարաւ նրան, եւ նա նրա մօտ մնաց երեք օր: Կերան, խմեցին եւ գիշերեցին
7 այնպեղ: Չորրորդ օրը, երբ առաւօտը կանուխ վեր կացան, նրանք ուրբի ելան, որ գնան: Աղջկայ հայրն ասաց իր
8 փեսային. «Միտո՛ղ պնդացրո՛ւ մի կտոր հացով, յետոյ կը գնաք»: Նստեցին, կերան եւ խմեցին երկուսը միասին:
9 Աղջկայ հայրն ասաց իր փեսային. «Այս գիշեր էլ այսպեղ մնա՛, եւ թող սիրտդ զուարթանայ»: Մարդը վեր կացաւ,
10 որ գնայ, բայց նրա աները սրիպեց նրան, եւ նա մնաց ու գիշերեց այնպեղ: Նիմա գերորդ օրը կանուխ վեր կացաւ,
11 որ գնայ. աղջկայ հայրն ասաց. «Միտո՛ղ պնդացրո՛ւ հացով եւ զբօսնի՛ր մինչեւ օրը վերջանայ»: Եւ կերան ու
12 խմեցին երկուսով: Մարդը վեր կացաւ, որ իր հարճի եւ ծառայի հետ գնայ: Բայց աղջկայ հայրն ասաց նրան.
13 «Միտո՛ղ պնդացրո՛ւ հացով, յետոյ կը գնաք»: Նստեցին, կերան եւ խմեցին երկուսը միասին:
14 Աղջկայ հայրն ասաց իր փեսային. «Այս գիշեր էլ այսպեղ մնա՛, եւ թող սիրտդ զուարթանայ»: Մարդը վեր կացաւ,
15 որ գնայ, բայց նրա աները սրիպեց նրան, եւ նա մնաց ու գիշերեց այնպեղ: Նիմա գերորդ օրը կանուխ վեր կացաւ,
16 որ գնայ. աղջկայ հայրն ասաց. «Միտո՛ղ պնդացրո՛ւ հացով եւ զբօսնի՛ր մինչեւ օրը վերջանայ»: Եւ կերան ու
17 խմեցին երկուսով: Մարդը վեր կացաւ, որ իր հարճի եւ ծառայի հետ գնայ: Բայց աղջկայ հայրն ասաց նրան.
18 «Միտո՛ղ պնդացրո՛ւ հացով, յետոյ կը գնաք»: Նստեցին, կերան եւ խմեցին երկուսը միասին:
19 Աղջկայ հայրն ասաց իր փեսային. «Այս գիշեր էլ այսպեղ մնա՛, եւ թող սիրտդ զուարթանայ»: Մարդը վեր կացաւ,
20 որ գնայ, բայց նրա աները սրիպեց նրան, եւ նա մնաց ու գիշերեց այնպեղ: Նիմա գերորդ օրը կանուխ վեր կացաւ,
21 որ գնայ. աղջկայ հայրն ասաց. «Միտո՛ղ պնդացրո՛ւ հացով եւ զբօսնի՛ր մինչեւ օրը վերջանայ»: Եւ կերան ու
22 խմեցին երկուսով: Մարդը վեր կացաւ, որ իր հարճի եւ ծառայի հետ գնայ: Բայց աղջկայ հայրն ասաց նրան.
23 «Միտո՛ղ պնդացրո՛ւ հացով, յետոյ կը գնաք»: Նստեցին, կերան եւ խմեցին երկուսը միասին:
24 Աղջկայ հայրն ասաց իր փեսային. «Այս գիշեր էլ այսպեղ մնա՛, եւ թող սիրտդ զուարթանայ»: Մարդը վեր կացաւ,
25 որ գնայ, բայց նրա աները սրիպեց նրան, եւ նա մնաց ու գիշերեց այնպեղ: Նիմա գերորդ օրը կանուխ վեր կացաւ,
26 որ գնայ. աղջկայ հայրն ասաց. «Միտո՛ղ պնդացրո՛ւ հացով եւ զբօսնի՛ր մինչեւ օրը վերջանայ»: Եւ կերան ու
27 խմեցին երկուսով: Մարդը վեր կացաւ, որ իր հարճի եւ ծառայի հետ գնայ: Բայց աղջկայ հայրն ասաց նրան.
28 «Միտո՛ղ պնդացրո՛ւ հացով, յետոյ կը գնաք»: Նստեցին, կերան եւ խմեցին երկուսը միասին:
29 Աղջկայ հայրն ասաց իր փեսային. «Այս գիշեր էլ այսպեղ մնա՛, եւ թող սիրտդ զուարթանայ»: Մարդը վեր կացաւ,
30 որ գնայ, բայց նրա աները սրիպեց նրան, եւ նա մնաց ու գիշերեց այնպեղ: Նիմա գերորդ օրը կանուխ վեր կացաւ,
31 որ գնայ. աղջկայ հայրն ասաց. «Միտո՛ղ պնդացրո՛ւ հացով եւ զբօսնի՛ր մինչեւ օրը վերջանայ»: Եւ կերան ու
32 խմեցին երկուսով: Մարդը վեր կացաւ, որ իր հարճի եւ ծառայի հետ գնայ: Բայց աղջկայ հայրն ասաց նրան.
33 «Միտո՛ղ պնդացրո՛ւ հացով, յետոյ կը գնաք»: Նստեցին, կերան եւ խմեցին երկուսը միասին:

մարդիկ Բենիամինի ցեղի որդիներ էին: Բարձրացնելով իր աչքերը՝ քաղաքի հրապարակում նա քեսա ուղեւոր 17
մարդուն: Ծեր մարդն ասաց. «Ո՛ր ես գնում ես որպեղից ես գալիս»: Նա ասաց նրան. «Մենք Յուդայի երկրի 18
Բեթղեհեմ քաղաքից գնում ենք մինչեւ Եփրեմի լեռան կողմերը, որովհետեւ ես այնտեղացի եմ: Ես գնացի մինչեւ
Յուդայի երկրի Բեթղեհեմ քաղաքը, իսկ հիմա իմ հոր փունն եմ գնում, եւ չկայ մի մարդ, որ մեզ իր փունը ընդունի:
Մեր էշերի համար յարդ եւ խոտ, իսկ ինձ եւ այս աղջկայ ու ծառայի համար հաց եւ գինի կայ. քո ծառաները 19
ոչ մի բանի պակասութիւն չունեն»: Ծեր մարդն ասաց. «Խաղաղութիւն քեզ, քո ամէն պակասութիւնն ինձ վրայ 20
լինի, բայց դու այդ հրապարակում մի՛ գիշերիր»: Եւ նրան փարա իր փունը, էշերին խոտ փութեց, նրանք լուացին 21
իրենց ուրբերը, կերան եւ խմեցին: Երբ նրանց սրտերը զուարթանում էին, քաղաքի բնակիչները՝ անօրէն մարդիկ, 22
շրջապատեցին փունը, բախեցին դրսի դուռը եւ խօսելով այդ ծեր մարդու՝ փան փիրոջ հետ, ասացին. «Նանիր քո
փունը մտած այդ մարդուն, որ նրա հետ յարաբերութիւն ունենանք»: Այն մարդը՝ փան փերը, գնաց նրանց մօտ 23
եւ ասաց. «Ո՛չ, եղբայրներ, անզգամութիւն մի՛ արէք, այդ մարդն իմ փունը մտնելուց յետոյ այդ անզգամութիւնը մի՛
արէք: Ահա իմ կոյս աղջիկը եւ այդ մարդու հարձը. նրանց դուրս հանեմ, լկեցէք նրանց, արէք նրանց հետ այն, 24
ինչ հաճելի է ձեզ, բայց այս մարդու հետ այդ անզգամութիւնը մի՛ արէք»: Բայց մարդիկ չուզեցին լսել: Եւ այդ 25
մարդն առաւ իր հարձին ու դուրս հանեց: Նրանք կենակցեցին նրա հետ եւ լկեցին նրան ամբողջ գիշերը մինչեւ
առաւօտը եւ առաւօտը բացուելիս բաց թողեցին նրան: Առաւօտեան կինը եկաւ, ընկաւ այն մարդու փան դռան 26
շեմին, որպեղ իր փերն էր, եւ հոգին փչեց: Առաւօտեան նրա փերը վեր կացաւ, բացեց փան դուռը, դուրս եկաւ, որ
գնայ իր ճանապարհը եւ քեսա, որ իր հարձն ընկած էր դռան մօտ, ձեռքերը շեմի վրայ: Եւ նրան ասաց. «Վեր 28
կաց գնանք»: Նա պարտախան չտուեց, որովհետեւ մտած էր: Մարդը նրան վերցրեց դրեց էշի վրայ, վեր կացաւ եւ
գնաց իր փերը: Երբ մտաւ իր փունը, վերցրեց սուրը, բռնեց իր հարձին եւ ոսկորներն էլ կտրափելով՝ բաժանեց 29
փասներկու մասի եւ դրանք ուղարկեց Իսրայէլի բոլոր ցեղերին: Բոլոր փեսնողներն ասում էին, թէ այդպիսի բան 30
ոչ եղել է եւ ոչ էլ փեսնուել Եգիպտոսից իսրայէլացիների դուրս գալու օրերից մինչեւ այսօր: Նիմա դրա մասին
խորհուրդ արէք եւ ասացէք, թէ ինչ պէտք է անել:

Բոլոր իսրայէլացիները դուրս եկան, եւ ժողովուրդը՝ Դանից մինչեւ Բերսաբէ եւ Գաղաադի երկիրը մէկ մարդու 20
պէս հաւաքուեց Տիրոջ առաջ Մասեփայում: Ամբողջ ժողովրդի իշխանները եւ Իսրայէլի բոլոր ցեղերը՝ չորս հարիւր 2
հազար սուսերամարտիկ, ներկայացան Ասաօմ ժողովրդի հաւաքին: Բենիամինի ցեղի որդիները լսեցին, որ իսրա- 3
յէլացիները եկել են Մասեփա: Իսրայէլացիներն ասացին. «Ասացէք, թէ որպեղ կարարուեց այս չարագործութիւնը»: 4
Ղեկավար մարդը՝ սպանուած կնոջ ամուսինը, պարտախան փութեց եւ ասաց. «Ես եւ իմ հարձը եկանք Բենիամինի 4
երկրի Գաբաա վայրը, որ գիշերենք: Գաբաայի բնակիչները ելան իմ դէմ, գիշերով շրջապատեցին փունն իմ շուր- 5
ջը եւ ուզում էին ինձ սպանել: Իմ հարձին լկեցին, խեղդեցին, եւ նա մտաւ: Ես էլ առայ իմ հարձին, կտրափեցի 6
նրան եւ ուղարկեցի Իսրայէլի փերութեան բոլոր սահմանները, որովհետեւ նրանք մեծ յանցանք եւ անզգամութիւն
արեցին Իսրայէլի մէջ: Ահա մենք ամենքս իսրայէլացիներ ենք, մեզ խօսք ասացէք ու խորհուրդ փութեք»: Ամբողջ 7, 8
ժողովուրդը վեր կացաւ մէկ մարդու նման եւ ասաց. «Մեզնից ոչ մի մարդ իր յարկի փակ չի մտնելու, եւ ոչ մի մարդ
ճանապարհը չի թեքելու դէպի իր փուն: Ահա թէ ինչ պիտի անենք հիմա Գաբաային. նրա վրայ գնանք վիճա- 9
կահանութեամբ. Իսրայէլի բոլոր ցեղերից վերցնենք հարիւրից փասը, հազարից հարիւր, փասը հազարից հազար
մարդ, որ օրուայ պաշար փանեն բոլոր նրանց համար, ովքեր կը գնան Բենիամինի երկրի Գաբաա վայրի դէմ, որ 10
պարտեն նրան՝ Իսրայէլի մէջ նրա արած ամբողջ անզգամութեան համար»: Եւ բոլոր իսրայէլացիները մէկ մարդու
նման հաւաքուեցին եկան քաղաքներից: Իսրայէլի ցեղերը Բենիամինի ամբողջ ցեղի մօտ մարդիկ ուղարկեցին 12
եւ ասացին. «Այդ ի՞նչ չարագործութիւն է, որ եղաւ ձեր մէջ: Նիմա փութեք Գաբաայի այդ ամբարիշտ մարդկանց՝ 13
Բելիարի որդիներին, որ սպանենք նրանց եւ վերացնենք չարիքն Իսրայէլից»: Բայց Բենիամինի ցեղի որդիները
չկամեցան լսել իրենց եղբայրների՝ իսրայէլացիների ձայնը: Եւ Բենիամինի ցեղի որդիները հաւաքուեցին իրենց 14
քաղաքներից Գաբաայի մէջ, որ իսրայէլացիների դէմ պարտազան դուրս գան: Այն օրը իրենց քաղաքներից եկած 15
Բենիամինի ցեղի որդիները քսանհինգ հազար սուսերամարտիկ էին, չհաշուած Գաբաայի բնակիչներին, որոնք
եօթը հարիւր մարդ էին՝ ընտիր երիտասարդներ ամբողջ ժողովրդից՝ երկու ձեռքով էլ գործելու ընդունակ: Նրանք 16
բացի Բենիամինի ցեղի որդիներից, չորս հարիւր հազար սուսերամարտիկներ էին, բոլորն էլ պարտազան մար-
դիկ: Վեր կացան գնացին Բեթէլ, եւ իսրայէլացիները հարցրին Ասաօմն ու ասացին. «Բենիամինի ցեղի որդիների 18
հետ պարտազաններ համար ո՞վ պիտի լինի մեր առաջնորդը»: Տէրն ասաց. «Յուդան թող լինի առաջնորդը»: Եւ 19
իսրայէլացիներն առաւօտեան վեր կացան, բանակեցին Գաբաայի մօտ: Իսրայէլացիները ելան Բենիամինի ցեղի
դէմ պարտազանելու եւ Գաբաայի մօտ նրանց դէմ պարտազանելու համար ճակար կազմեցին: Բենիամինի ցեղի 20
որդիները դուրս եկան քաղաքից, եւ այն օրը իսրայէլացիներից քսաներկու հազար մարդ սպանեցին եւ գեպին փա-
պալեցին: Բայց Իսրայէլի մարդիկ դարձեալ զօրացան եւ նորից ճակար կազմեցին պարտազանելու համար այն 22
փերում, որպեղ ճակարել էին առաջին օրը: Իսրայէլացիները վեր կացան եւ մինչեւ երեկոյ լաց եղան Տիրոջ առաջ 23
եւ Տիրոջը հարցրին ու ասացին. «Շարունակե՛նք պարտազանել մեր եղբօր՝ Բենիամինի ցեղի դէմ»: Տէրն ասաց.
«Դուրս եկէք նրանց դէմ»: Եւ երկրորդ օրը իսրայէլացիները պարտազանելու ելան Բենիամինի ցեղի որդիների դէմ: 24
Բենիամինն էլ ելաւ նրանց դէմ պարտազանելու երկրորդ օրը եւ ժողովրդից նորից ութ հազար մարդ սպանեց եւ 25
գեպին փապալեց: Մրանք բոլորն էլ սուսերակիրներ էին: Բոլոր իսրայէլացիները, ամբողջ ժողովուրդը վեր կացան 26
եկան Բեթէլ, նստեցին լաց եղան Տիրոջ առաջ, ծոմ պահեցին այդ օրը եւ փրկութեան ողջակէզներ սպառուեցին
Տիրոջ առաջ: Այդ օրերին այնպեղ էր Տէր Ասաօմ ուխտի փապանակը: Նրա առաջ այդ օրերին Ահարոնի որդի 27, 28
Շոլիաքարի որդի Փենէէսն էր կանգնում: Իսրայէլացիները հարցրին Տիրոջը եւ ասացին. «Նորից մեր եղբայր Բենիա-
մինի ցեղի որդիների դէմ պարտազանելու դուրս գա՛նք, թէ՛ դադարեցնենք»: Տէրն ասաց. «Դուրս եկէք, վաղը նրանց
կը մարմնեմ ձեր ձեռքը»: Իսրայէլացիները դարանակալներ դրին Գաբաայի շուրջը: Երրորդ օրը իսրայէլացիները 29, 30
դուրս եկան Բենիամինի ցեղի դէմ, ճակար կազմեցին Գաբաայի մօտ, ինչպէս նախորդ անգամները: Բենիամինի
ցեղի որդիները դուրս եկան ժողովրդի դէմ, հեռացան քաղաքից եւ սկսեցին նախորդ անգամների պէս ջարդել-վի-

րաւորել ժողովրդին այն ճանապարհների վրայ, որոնցից մէկը դուրս էր գալիս Բեթէլ, իսկ միւսը՝ Գաբաա: Նրանք
 32 այդ դաշտում խորայելացիներից մօտ երեսուն մարդ կոտորեցին: Բենիամինի ցեղի որդիներն ասացին. «Սրանք
 մեր առաջ կոտորուելու են, ինչպէս նախորդ անգամ»: Իսկ խորայելացիներն ասացին. «Փախչենք եւ հեռացնենք
 33 նրանց քաղաքից ու ճանապարհից»: Եւ բոլոր խորայելացիները վեր կացան իրենց տեղից եւ վերադասաւորուեցին
 34 Բաալթամարում: Իսրայէլացի դարանակալները կռոււմ էին իրենց տեղից, Գաբաայի արեւմտեան կողմից: Ամբողջ
 Իսրայէլից տասը հազար ընտիր մարդիկ եկան Գաբաայի դիմաց: Պատերազմը սաստկացաւ, բայց Բենիամինի
 35 ցեղի որդիները չգիտէին, որ իրենց վրայ չարիք է հասել: Եւ Տէրը Բենիամինի ցեղին հարուածեց խորայելացիների
 առաջ, եւ խորայելացիներն այդ օրը Բենիամինի ցեղից քսանհինգ հազար հարիւր մարդ կոտորեցին: Նրանք բոլորն
 36 էլ տուներակիրներ էին: Երբ Բենիամինի ցեղի որդիները տեսան, որ պարտութեան են մատնուած, տեղի տուին
 իսրայելացիների առաջ: Իսրայելացիները յոյսները դրել էին Գաբաայի շրջակայքում եղած դարանամուտների վրայ:
 37, 38 Դարանամուտները յարձակուեցին եւ թափուեցին Գաբաայի վրայ, մտնելու եւ ամբողջ քաղաքը սրի քաշեցին: Իս-
 39 րայելացիները պայմանաւորուել էին դարանակալների հետ, որ կրակ վառեն եւ ծուխ հանեն քաղաքի վրայ: Այդ
 ազդանշանի վրայ խորայելացիները պէտք է եր քաշուէին պատերազմից: Բենիամինի ցեղի մարդիկ սկսեցին ջարդել
 իսրայելացի դարանակալներին, կոտորեցին մօտ երեսուն վիրաւոր մարդ եւ ասացին, թէ՛ «Կոտորում են մեր առաջ
 40 այսօր, ինչպէս նախորդ պատերազմում»: Կրակէ ազդանշանը ծաւալուելով բարձրացաւ քաղաքի վրայ ինչպէս ծխի
 41 սիւն: Բենիամինի ցեղի մարդիկ եր նայեցին եւ տեսան, որ այրուող քաղաքը երկինք է բարձրանում: Իսրայէ-
 լացիները նորից եր դարձան, Բենիամինի ցեղի մարդիկ տագնապեցին, որովհետեւ տեսան, որ չարիքը հասել է
 42 իրենց վրայ: Նրանք իսրայելացիներից փախան անապարի ճանապարհով, բայց պատերազմը հասաւ նրանց, եւ
 43 քաղաքից դուրս եկող իսրայելացիներն սպանոււմ էին նրանց՝ իրենց մէջ առնելով: Բենիամինի ցեղի մարդկանց
 44 նրանք ջարդեցին եւ հեփապնդեցին Նուից մինչեւ Գաբաայի դիմացը՝ արեւելեան կողմից: Բենիամինի ցեղից ըն-
 45 կան տասնութ հազար մարդ. նրանք բոլորն էլ զօրաւոր մարդիկ էին: Մնացածները, տեսնելով այդ, փախան դէպի
 անապար՝ ապաւինելով Ռեմոնի քարայրին: Ծանապարհին Բենիամինի ցեղից հինգ հազար մարդ հնձեցին, հե-
 46 տապնդեցին նրանց մինչեւ Գաղատաղ եւ նրանցից երկու հազար մարդ էլ կոտորեցին: Այն օրը Բենիամինի ցեղից
 47 ընկածները քսանհինգ հազար տուներամարդիկներ էին, բոլորն էլ զօրաւոր մարդիկ: Մնացածները՝ վեց հարիւր
 մարդ, խոյս տալով փախան անապար՝ ապաւինելով Ռեմոնի քարայրին եւ այնտեղ, Ռեմոնի քարայրում մնացին
 48 չորս ամիս: Իսկ Իսրայէլի մարդիկ յետ դառնալով՝ յարձակուեցին Բենիամինի ցեղի որդիների վրայ, հերթով սրի
 քաշեցին քաղաքում նրանց, մինչեւ իսկ անասուններին եւ ամէն բան, որ գրան բոլոր քաղաքներում, իսկ կոտորածից
 գերծ մնացած քաղաքները մարդիկ ուղարկեցին եւ այրեցին հրով:

21 Իսրայէլացի փղամարդիկ երդուեցին Մասեփայում եւ ասացին. «Մեզանից ոչ մէկն իր դուստրը Բենիամինի
 2 ցեղից մարդու կնութեան թող չտայ»: Ամբողջ ժողովուրդը եկաւ Մասեփա՝ Բեթէլ, մինչեւ երեկոյ նրանք նստեցին
 3 այնտեղ Ասօժու առաջ, բարձրացրին իրենց ձայնը, սաստիկ լաց եղան եւ ասացին. «Իսրայէլի՛ Տէր Աստուած, ինչո՞ւ
 4 համար այս բանը եղաւ Իսրայէլում, որ այսօր Իսրայէլից մի ցեղ բնաջնջուէր»: Յաջորդ օրը ժողովուրդը կանուխ
 5 վեր կացաւ, այնտեղ գոհասեղան շինեցին եւ փրկութեան ողջակէզներ մատուցեցին: Իսրայէլացիներն ասացին.
 «Իսրայէլի բոլոր ցեղերից ո՞վ է, որ այս հաւաքին, Տիրոջ առաջ Մասեփա չի եկել: Արդարեւ, մեծ երդում էին տուել՝
 6 ասելով, թէ՛ «Պիտի մեռնի՛ նա, ով չգայ Մասեփա հաւաքի»: Իսրայէլացիները ցաւեցին իրենց եղբայր Բենիամինի
 7 ցեղի համար եւ ասացին. «Այսօր Իսրայէլից մի ցեղ վերացաւ: Նիմա ի՛նչ անենք առանց կնոջ մնացածներին, քանի
 8 որ մենք երդուել ենք Տիրոջով, որ մեր աղջիկներից նրանց կնութեան չտանք»: Եւ ասացին. «Իսրայէլի ցեղերից ո՞վ
 է, որ չի եկել Տիրոջ առաջ Մասեփա»: Պարզուեց, որ Գաղատաղի երկրի Յաբիս բնակավայրից ոչ ոք չէր եկել բանա-
 9 կապեղի՝ հաւաքին: Եւ ժողովրդին հաշուառան ենթարկեցին: Նրանց մէջ մարդ չկար Գաղատաղի երկրի Յաբիսի
 10 փնից: Ժողովուրդն այնտեղ ուղարկեց փասնելու հազար զօրաւոր մարդիկ, նրանց պատուիրեցին եւ ասացին.
 «Գնացէ՛ք եւ Գաղատաղի երկրի Յաբիս բնակավայրի բնակիչներին՝ եւ կանանց, եւ մանուկներին կոտորեցէ՛ք սրով:
 11, 12 Ահա թէ ինչ պիտի անէք. բոլոր արուներին եւ արուի հետ անկողին մտած կանանց կոտորեցէ՛ք»: Եւ Գաղատաղի երկ-
 րի Յաբիս բնակավայրի բնակիչներն մէջ նրանց գրան չորս հարիւր կոյս աղջիկ, որոնք փղամարդու հետ անկողնում
 13 չէին պառկել: Նրանց բերին բանակապետի՝ Սելով, որ Քանանացիների երկրում է: Եւ ամբողջ ժողովուրդը մարդ
 ուղարկեց, որ խօսեն Բենիամինի ցեղի որդիների հետ, որոնք Ռեմոնի քարայրում էին, եւ նրանց խաղաղութեան
 14 կոչեցին: Այն ժամանակ Բենիամինի ցեղի մարդիկ վերադարձան իսրայելացիների մօտ: Իսրայէլացիները նրանց
 15 կնութեան տուին Գաղատաղի երկրի Յաբիս բնակավայրի աղջիկներին. եւ դա նրանց հաճելի թուաց: Ժողովուրդը
 16 ցաւեց Բենիամինի ցեղի համար, որովհետեւ Տէրը Իսրայէլի ցեղերի մէջ ճեղք էր բաց արել: Ժողովրդի ձերերն
 ասացին. «Ի՛նչ անենք առանց կնոջ մնացած միսների համար, քանի որ Բենիամինի ցեղի կանայք բնաջնջուեցին»:
 17, 18 Եւ ասացին. «Բենիամինի ցեղից ժառանգութիւն է ազատուել, թող Իսրայէլից ցեղ ջրնաջնջուի: Բայց մենք չենք
 կարող մեր աղջիկներից նրանց կնութեան տալ, որովհետեւ մենք՝ իսրայելացիներս, երդուելով ասացինք. «Անի-
 19 ծուած լինի նա, ով Բենիամինի ցեղին աղջիկ կնութեան կը տայ»: Եւ ասացին. «Ամէն փարի Տիրոջ փօս է լինում
 Սելովում, որը Բեթէլի հիւսիսում, Բեթէլից Սիկիմ փանող ճանապարհի արեւելեան կողմում, Լիբանանից հարաւ,
 20, 21 Ելեբոնայում է գտնուում»: Նրանք Բենիամինի ցեղի որդիներին պատուիրեցին եւ ասացին. «Գնացէ՛ք, դարան մտէք
 22 այգիներում: Երբ տեսնէք, որ Սելովի աղջիկները, պար բռնած, խմբերով դուրս են գալիս, դուրս եկէ՛ք այգիներից,
 23 թող ամէն փղամարդ մի կին յափշտակի Սելովի աղջիկներից, եւ գնացէ՛ք Բենիամինի ցեղի երկիրը: Եթէ նրանց
 հայրերը եւ եղբայրները գան ձեր դէմ բողոքելու, նրանց կ'ատէք, թէ՛ «Մոռացինք նրանց, որովհետեւ պատերազմի
 ժամանակ այդ մարդիկ իրենց համար կին չառան». եւ քանի որ դուք չէ՛ք, որ նրանց կնութեան տուիք աղջիկներին,
 24 դա ձեզ համար մեղք չէ»: Եւ Բենիամինի ցեղի որդիներն այդպէս արեցին. պարողներից իրենց թուի համեմատ
 յափշտակելով կանայք առան եւ գնացին, վերադարձան ամէն մէկն իր կալուածքը, քաղաքներ շինեցին եւ բնակուե-
 25 ցին դրանց մէջ: Այն ժամանակ իսրայելացիները գնացին ամէն մէկն իր ցեղի եւ ազգաբնակի մօտ, եւ այնտեղից
 ամէն մարդ գնաց իր կալուածքը: Այն օրերին Իսրայէլում թագաւոր չկար, եւ ամէն մարդ անում էր այն, ինչ հաճելի
 էր իրեն:

ՆՈՒՅԹ

Նապատրոնների կառավարման օրերին սով եղաւ երկրում: Յուդայի Բեթղեհէմ քաղաքից մի մարդ իր կնոջ եւ **1**
երկու որդիների հետ գնաց բնակուելու Մովաբի դաշտում: Այդ մարդու անունը Ելիմէլէք էր, նրա կնոջ **2**
անունը՝ Նոմիին, իսկ նրա երկու որդիների անունները՝ Մաալոն եւ Քելլոն: Նրանք եփրաթացիներ էին,
Յուդայի ցեղից: Նրանք գնացին Մովաբի դաշտը եւ մնացին այնպէս: Ելիմէլէքը՝ Նոմիինի ամուսինը, **3**
մեռաւ, եւ մնաց կինը իր երկու որդիների հետ: Նրանք մովաբացի կանայք առան. սրանցից մէկի անունը Օրփա **4**
էր, միւսինը՝ Նույօ: Նրանք այնպէս բնակուեցին մօտ քաղաքի: Մաալոնը եւ Քելլոնը երկուսն էլ մեռան **5**
այնպէս, եւ կինը մնաց միայնակ՝ գրկուած իր ամուսնուց եւ որդիներից: Նա ու իր երկու հարսները վեր կացան, **6**
վերադարձան Մովաբի դաշտից, որովհետեւ լսել էին, որ Ասպուած այցի է եկել իր ժողովրդին՝ նրան հաց փայլու:
Նա իր երկու հարսների հետ դուրս եկաւ այն փեղից, որպէս ապրում էր, եւ նրանք ճանապարհ ընկան Յուդայի **7**
երկիրը վերադառնալու համար: Նոմիինը իր երկու հարսներին ասաց. «Գնացէ՛ք, վերադարձէ՛ք ամէն մէկդ ձեր **8**
հօր փունը. Տէրը թող ձեզ ողորմութիւն անի, ինչպէս որ դուք այն մեռածներին եւ ինձ էք արել: Ասպուած փայ, **9**
որ ամէն մէկդ հանգիստ գտնէք ձեր հօր փունը»: Եւ համբուրեց նրանց: Նրանք բարձրացրին իրենց ձայնը, լաց **10**
եղան եւ ասացին նրան. «Այդպէս չի լինի, մենք քեզ հետ կը վերադառնանք դէպի քո ժողովուրդը»: Նոմիին **11**
ասաց. «Ե՛ր դարձէ՛ք, աղջիկներս, ինչո՞ւ գաք ինձ հետ, միթէ դարձեալ իմ որովայնում որդիներ կան, եւ նրանք **12**
ձեզ համար ամուսին կը լինեն: Վերադարձէ՛ք, աղջիկներս, եւ գնացէ՛ք, որովհետեւ ես պառաւել եմ, էլ մարդու **13**
չեմ գնալու. եթէ ասէի էլ, թէ յոյս ունեմ եւ կ'ամուսնանամ ու որդիներ կը ծնեմ, դուք նրանց պիտի սպասէիք, **14**
մինչեւ որ մեծանան, եւ նրանցով գրաւուելով՝ պիտի գրկուէիք ամուսնանալուց: Ո՛չ, աղջիկներս, ես ձեզանից աւելի **15**
եմ դառնացած, որովհետեւ Տիրոջ ձեռքը ծանրացաւ ինձ վրայ»: Նրանք նորից բարձրացրին իրենց ձայնը եւ լաց **16**
եղան: Օրփան համբուրեց իր սկեսրոջը եւ վերադարձաւ իր ժողովրդի մօտ, բայց Նույօը գնաց սկեսրոջ յետեւից:
Նոմիին ասաց Նույօին. «Ահա քո փազերակինը վերադարձաւ իր ժողովրդի եւ իր ասպուածների մօտ, դու էլ ե՛ր **17**
դարձիր քո փազերակնոջ յետեւից»: Նույօն ասաց. «Ես չեմ թողնի քեզ եւ չեմ հեռանայ քեզանից. ուր էլ որ դու **18**
գնաս, ես էլ կը գնամ, որպէս էլ որ մնաս, ես էլ կը մնամ: Բո ժողովուրդն իմ ժողովուրդն է, եւ քո Ասպուածն իմ **19**
Ասպուածն է: Որպէս որ դու մեռնես, այնպէս էլ ես կը մեռնեմ եւ կը թաղուեմ. թող Տէրը այսպէս եւ սրանից **20**
աւելին անի ինձ. միայն մահը կը բաժանի ինձ քեզանից»: Երբ Նոմիինը փեսաւ, որ նա հասարար որոշել է գնալ **21**
իր հետ, այլեւս չսօսեց այդ մասին նրա հետ: Նրանք երկուսով գնացին, մինչեւ որ հասան Բեթղեհէմ: Երբ նրանք **22**
եկան Բեթղեհէմ, ամբողջ քաղաքը գրնգաց նրանց շուրջը: Ասում էին. «Մա՛ է Նոմիինը»: Նա նրանց ասաց. «Ինձ **23**
Նոմիին մի՛ կոչէք, այլ կոչեցէ՛ք Ղառնացած, որովհետեւ Ամենակարողը խիստ դառնացրեց ինձ: Լիքը գնացի, բայց **24**
Տէրը դարարկ վերադարձրեց ինձ. հիմա ինչո՞ւ էք ինձ Նոմիին կոչում: Տէրն ինձ նկուն դարձրեց, եւ Ամենակարողը **25**
չարչարեց ինձ»: Եւ Նոմիինն ու իր հարսը՝ մովաբացի Նույօը, վերադարձան, գնացին Մովաբի դաշտից եւ գարու **26**
հնձի սկզբին եկան Բեթղեհէմ:

Նոմիինի ամուսինը մի ազգական ուներ, մեծ կարողութեան փեր մի մարդ՝ Ելիմէլէքի ազգից: Նրա անունը Բոս **2**
էր: Նա այրի Նոմիինին փուն փուեց, որ բնակուի նրա մէջ: Մովաբացի Նույօն ասաց Նոմիինին. «Գնամ արար **3**
եւ ում մօտ բարեհաճութիւն գտնեմ, նրա յետեւից հասկեր հաւաքեմ»: Նա ասաց նրան. «Գնա՛, աղջիկս»: Նա **4**
գնաց եւ մտնելով արարի մէջ՝ հասկ էր հաւաքում հնձողների յետեւից. եւ այնպէս պաքահեց, որ նա ընկնի արարի **5**
այն մասը, որը Ելիմէլէքի ազգական Բոսսինն էր: Եւ ահա Բոսը եկաւ Բեթղեհէմից եւ ասաց իր հնձորներին. **6**
«Տէրը ձեզ հետ»: Նրանք ասացին. «Տէրը օրհնի քեզ»: Եւ Բոսը հնձորների վրայ նշանակուած ծառային ասաց. **7**
«Ո՞ւմ աղջիկն է դա»: Ննձորների վրայ նշանակուած ծառան պարասխանեց ու ասաց. «Դա մովաբացի աղջիկն **8**
է, որ Նոմիինի հետ վերադարձաւ Մովաբի դաշտից եւ ասաց. «Թող, որ հնձորների յետեւից հասկաքաղ անեմ եւ **9**
խորձերից ընկածները հաւաքեմ»: Եկել ու մնացել է այսպէս առաւօտից մինչեւ այժմ, մի փոքր դադար էլ չբուեց **10**
այս արարում»: Բոսն ասաց Նույօին. «Լսիր, աղջիկս, հասկ հաւաքելու համար ուրիշ փեղ, ուրիշի արար չգնաս, **11**
այսպէս լից ոչ մի փեղ չգնաս, այլ հէնց այսպէս, ինձ ծառայող աղջիկների մօտ մնա՛: Թող քո աչքերը լինեն այն **12**
արարի վրայ, որպէս ինձ եմ անում, եւ նրանց յետեւից գնա: Չէ՛ որ ես պարսիտի եմ իմ պարսիտներին, որ **13**
քեզ չհիպչեն: Եթէ ծարաւես, գնա՛ ամանների մօտ եւ խմիր այդ պարսիտների հանած ջրից»: Աղջիկն ընկաւ **14**
երեսի վրայ եւ մինչեւ գեպին խոնարհուելով՝ երկրպագութիւն արեց ու ասաց. «Ինչից է, որ քո բարեհաճութեանն **15**
արժանացայ, եւ դու հետաքրքրուեցիր ինձնով, թէեւ ես մի օտար կին եմ»: Բոսը պարասխան փուեց եւ ասաց. **16**
«Ինձ պարսիտ եմ այն ամէնը, ինչ որ արել ես դու քո սկեսրոջ համար ամուսնուդ մահուանից յետոյ. թէ ինչպէս **17**
թողել ես քո հօրն ու մօրը, քո ծննդավայրը եւ եկել ես այն ժողովրդի մօտ, որին առաջ չէիր ճանաչում: Բո արածի **18**
համար թող Տէրը հարուցի քեզ, թող քո վարձը անպակաս լինի Իսրայէլի Տէր Ասպուած կողմից, որին դու դիմել ես՝ **19**
նրա թելերի փակ ապաստան գտնելու համար»: Նույօն ասաց. «Տէ՛ր իմ, քո առաջ շնորհ գրայ, դու միտիտարեցիր **20**
ինձ, քանի որ քո աղախնի արարից խօսեցիր. թող ես էլ քո աղախնիներից մէկը լինեմ»: Բոսը նրան ասաց. «Ահա **21**
ճաշի ժամ է, մօտեցիր այսպէս, կեր հացից եւ պարառող թաթախիր քացախով պարասխանուած հիւթի մէջ»: Նույօը **22**
նստեց հնձորների մօտ, Բոսը նրա համար փոխինձ պարասխանեց, նա կերաւ, յագեցաւ, աւելացածը պահեց եւ **23**
վեր կացաւ հասկ հաւաքելու: Բոսն իր պարսիտներին պարսիտեց եւ ասաց. «Թող խորձերի միջից էլ հաւաքի, **24**
մի՛ ամաչեցնէք նրան, այլ փարէ՛ք, կուրակուած խորձերից էլ նրա առաջը գցէ՛ք, թո՛յլ փուէք ուրիշ եւ հասկ հաւաքի, **25**
մի՛ յանդիմանէք նրան»: Նա մինչեւ երեկոյ այդ արարի մէջ հաւաքեց, հաւաքածը ձեծեց, եւ դա մի փոքրակ գարի **26**
եղաւ: Նա առաւ այն եւ քաղաք մտաւ: Երբ սկեսուրը փեսաւ նրա հաւաքածը, Նույօը հանեց, նրան փուեց այն, ինչ **27**
պահել էր կշարանալուց յետոյ: Սկեսուրը նրան ասաց. «Ո՞րպէս հաւաքեցիր այսօր եւ ո՞րպէս եղար. օրհնեալ լինի **28**
նա, ով լաւութիւն արեց քեզ»: Եւ Նույօն իր սկեսրոջը յայտնեց, թէ որպէս է եղել եւ ասաց, թէ Բոս է այն մարդու **29**
անունը, որի մօտ ինքը եղել է այն օրը: Նոմիինն իր հարսին ասաց. «Օրհնեալ լինի նա Տիրոջից, որ իր գութը **30**

չպակասեցրեց ողջերից եւ մեռածներից»։ Նոոմինը նրան ասաց. «Նա մեզ մօտիկ մարդ է, նա մեր ազգականներից է»։ Նոույթն ասաց իր սկեսրոջը. «Ճիշտ է, նա ինձ ասաց՝ «Ինձ ծառայող աղջիկների մօտ մնա՛, մինչեւ որ վերջացնեն իմ հունձը»։ Նոոմինն իր հարս Նոույթին ասաց. «Լաւ է, աղջիկ՛ս, որ նրան ծառայող աղջիկների հետ լինես, եւ չլինի, թէ մի այլ արարում քեզ ուրիշը հանդիպի»։ Եւ Նոույթը միացաւ Բոոսին ծառայող աղջիկներին ու հասկ հաւաքեց մինչեւ գարու եւ ցորենի հնձի վերջը եւ ապրում էր իր սկեսրոջ մօտ։

3, 2 Նրա սկեսուր Նոոմինն ասաց Նոույթին. «Աղջիկ՛ս, քեզ համար ապաստան փնտրեն, որ քեզ լաւ լինի։ Արդ, չէ՞ որ Բոոսը, որին ծառայող աղջիկների հետ մնում էիր, մեր ազգականն է։ Ահա նա այս գիշեր գարի է կախում։ Դու լուսացուկի, օծանելիք ցանուկի, հագուստներդ հագիր եւ դուրս արի կալը, բայց այդ մարդուն մի՛ յայտնուիր, մինչեւ որ նա ուրեւն ու խմելը վերջացնի։ Երբ նա գնայ քնելու, իմացիր նրա քնելու տեղը, գնա՛, բաց արա ծածկոցը ուրքի կողմից եւ պառկիր։ Նա քեզ կ'ասի, թէ ինչ պիտի անես»։ Նոույթը նրան ասաց. «Կ'անեմ այն ամէնը, ինչ որ ասացիր ինձ»։ Նա իջաւ կալը եւ ամէն ինչ արեց այնպէս, ինչպէս պարտուիւրել էր իր սկեսուրը։ Բոոսը կերաւ, խմեց, եւ նրա սիրտը զուարթացաւ, գնաց պառկեց դէզի մօտ։ Նոույթը թաքուն եկաւ, բացեց ծածկոցը նրա ուրքերի կողմից եւ պառկեց։ Կէս գիշերուայ մօտ մարդը վախեցաւ, շփոթուեց եւ տեսաւ, որ իր ուրքերի մօտ մի կին է պառկել։ Ասաց. «Ո՛վ ես դու»։ Նա ասաց. «Ես քո աղախին Նոույթն եմ։ Քո քղանցքը փարածիր քո աղախնի վրայ, որովհետեւ դու իմ ազգականն ես»։ Բոոսն ասաց. «Օրհնեալ լինես դու Տէր Աստուծոց, աղջիկ՛ս, որովհետեւ քո այս վերջին բարեգործութիւնը ատելին է, բան առաջինը, քանի որ աղքատ կամ հարուստ երիտասարդների յետեւից չգնացիր։ Նիւնա, աղջիկ՛ս, մի՛ վախեցիր, ինչ որ ասես ինձ, բոլորը կ'անեմ քեզ համար, որովհետեւ իմ ժողովրդի բոլոր ցեղերը գիտեն, որ դու գորատուր կին ես։ Ես, արդարեւ, քո ազգականն եմ, բայց ինձանից ատելի մօտ ուրիշ ազգական էլ կայ։ Այս գիշեր այսպէղ գիշերիր, իսկ առաւօտեան եթէ այն ազգականը տեր կանգնի քեզ, լաւ է, թող տեր կանգնի, իսկ եթէ չկանգնայ քեզ տեր կանգնել, եւ քեզ տեր կը կանգնեն։ Կենդանի է Տէրը։ Պառկիր այսպէղ մինչեւ առաւօտ»։ Նա պառկեց նրա ուրքերի մօտ մինչեւ առաւօտ։ Նոույթը վեր կացաւ. այնքան մութ էր դեռ, որ մարդ մարդու չէր կարող ճանաչել։ Բոոսն ասաց. «Թող ոչ ոք չիմանայ, որ կին է եկել ինձ մօտ կալը։ Կրայիդ ծածկոցը բեր եւ բռնիր այսպէղ»։ Նոույթը բռնեց այն, եւ Բոոսը վեց չափ գարի չափեց, դրեց նրա շալակը, եւ Նոույթը մտաւ քաղաք։ Նա գնաց իր սկեսրոջ մօտ, որը նրան ասաց. «Ի՜նչ եղաւ, աղջիկ՛ս»։ Եւ նա պատմեց նրան այն ամէնը, ինչ որ այդ մարդն արել էր իր համար, եւ ասաց. «Այս վեց չափ գարին փութեց ինձ եւ ասաց. «Քո սկեսրոջ մօտ ձեռնունայն չգնաս»։ Նոոմինն ասաց. «Նստիր, մինչեւ որ պարզ լինի մեզ, թէ գործն ինչպէս կը վերջանայ, որովհետեւ այն մարդը չի հանգստանայ, մինչեւ որ այս գործն այսօր չվերջացնի»։

4 Բոոսը գնաց նստեց քաղաքի դռների մօտ։ Եւ ահա նրա մօտով անցնում էր այն ազգականը, որի մասին ասել էր ինքը։ Բոոսը նրան ասաց. «Ե՛կ այսպէղ նստիր եւ մնա՛ մի պահ»։ Նա գնաց նստեց։ Բոոսը քաղաքի ձերերից փասը մարդ վերցրեց եւ ասաց. «Նստեցէ՛ք այսպէղ»։ Եւ նրանք նստեցին։ Բոոսն ասաց այն ազգականին. «Նոոմինը, որը վերադարձել է Մովաբի դաշտից, վաճառում է մեր եղբայր Ելիմելէքի արքի բաժինը։ Ես ասացի, թէ կը յայտնեմ ի յուր քեզ։ Նիւնա այս նստածների եւ իմ ժողովրդի ձերերի ներկայութեամբ գնիր։ Եթէ ուզում ես ազգականի իրաւունքով նրանից այն ծախու առնել, ա՛ն, իսկ եթէ չես ուզում ծախու առնել, ասա՛ ինձ, որ իմանամ, որովհետեւ քեզանից բացի ազգական չկայ, քեզանից յետոյ ազգականը ես եմ»։ Բոոսն ասաց. «Նոոմինից ազարակն առնելուդ օրը մովաբացի Նոույթին՝ հանգուցեալի կնոջն էլ կնութեան պիտի առնես, որ վերակենդանացնես մեռածի անունն իր կարուածքում»։ Ազգականն ասաց Բոոսին. «Ես չեմ կարող ազգականի իրաւունքով այն ծախու առնել, որ չաւերեմ իմ ժառանգութիւնը, դո՛ւ տեր կանգնիր իմ ազգականութեան իրաւունքին, որովհետեւ ես չեմ կարող տեր կանգնել»։ Առաջ Իսրայէլում եր գնելու եւ ծախու առնելու գործում ամէն բան հաստատուելու համար այս սովորութիւնը կար. մարդն իր կօշիկը հանում փախի էր իր ընկերոջը, որը պէտք է սեփականացնէր նրա ազգականութեան իրաւունքը։ Եւ դա Իսրայէլի մէջ դիտուում էր որպէս վկայութիւն։ Ազգականը Բոոսին ասաց. «Դո՛ւ սպացիր իմ ազգականութեան իրաւունքը»։ Եւ հանեց իր կօշիկն ու փութեց նրան։ Բոոսն ասաց ձերերին եւ ամբողջ ժողովրդին. «Դուք այսօր վկայ էք, որ ես Ելիմելէքի ամբողջ սրացուածքը եւ Քելլոնի ու Մաալոնի ամբողջ սրացուածքը Նոոմինի ձեռքից գնում եմ։ Նաեւ Մաալոնի կնոջը՝ մովաբացի Նոույթին ինձ կնութեան եմ առնում, որ մեռածի անունը պահեմ իր կարուածքում, եւ նրա անունը չվերանայ իր եղբայրների միջից ու իր բնակավայրի ցեղից. դուք այսօր դրա վկաներն էք»։ Քաղաքի դռանը գրնուող ամբողջ ժողովուրդը պատասխան փութեց եւ ասաց. «Մենք վկայ ենք»։ Ծերերն ասացին. «Տէրը թող քո փութը մտնող կնոջը դարձնի Ռաբէլի եւ Լիայի նման, որոնք երկուսով կառուցեցին Իսրայէլի փութը։ Դու Եփրաթայում ո՛ւժ հաւաքիր եւ Բեթղեհէմում անուն վաստակիր։ Քո փութը թող լինի Փարէսի փան նման, որին Թամարը Յուդայի համար ծնեց այն սերնդից։ Եւ Տէրը քեզ որդի կը փայ այդ աղջկանից»։ Բոոսը կնութեան առաւ Նոույթին, որը մտաւ նրա փութը. Տէրը նրան յղիութիւն փութեց, եւ նա որդի ծնեց։ Կանայք ասացին Նոոմինին. «Օրհնեալ լինի Տէրը. նա քեզ այսօր առանց ազգականի չթողեց, որ քո անունն Իսրայէլի մէջ յիշուի. նորածինը քեզ սիրտ կը փայ եւ կը կերակրի քո ձերութեան ժամանակ, որովհետեւ քեզ սիրող հարսը ծնեց մի որդի, որ քեզ համար եօթը որդուց լաւ է»։ Նոոմինն առաւ մանկանը, որեց իր ծոցը եւ նրա համար դայեակ եղաւ։ Դրացիները նրան անուն դրին եւ ասացին. «Նոոմինը որդու տեր դարձաւ»։ Նրա անունը Օբէդ դրին։ Նա Դալթի հօր՝ Յեսսէի հայրն է։ Փարէսի ազգաբոհնը այս է. Փարէսը ծնեց Եսրոմին, Եսրոմը ծնեց Արամին, Արամը ծնեց Ամինադաբին, Ամինադաբը ծնեց Նասսոնին, Նասսոնը ծնեց Մաղոնին, Մաղոնը ծնեց Բոոսին, Բոոսը ծնեց Օբէդին, Օբէդը ծնեց Յեսսէին, Յեսսէն ծնեց Դալթին։

1 Թագաւորաց

Արիմաթէմ Սիբայից՝ Եփրեմի լեռից եկած Եղկանա անունով Նասիբ Եփրեմցի մի մարդ կար: Նա Թոկիի 1
որդի Նեղիի որդի Յերեմիէի որդին էր: Նա երկու կին ունէր. մէկի անունն էր Աննա, իսկ երկրորդինը՝ 2
Փեննանա: Փեննանան ունէր որդիներ, իսկ Աննան որդի չունէր: Այդ մարդը փարեցարի ելնում էր իր 3
Արիմաթէմ քաղաքից, գնում էր Սելով գորութիւնների Տէր Ասորուն երկրպագելու եւ գոհ մաքուցելու:
Այնպէտ էին նաեւ Նեղին եւ նրա երկու որդիները՝ Օփնին ու Փենետը, որոնք Տիրոջ քահանաներն էին: Եղկանան 4
իր գոհ մաքուցած օրը իր կին Փեննանային, նրա որդիներին ու դուստրերին բաժիններ փոխեց: Իսկ Աննային մէկ 5
բաժին փոխեց, քանզի նա որդի չունէր: Եղկանան, սակայն, Աննային առաւել էր սիրում, քան Փեննանային, քանզի
Տէրը փակել էր նրա արգանդը, որպէսզի նրան որդի չզարգեւելով՝ փառապանք ու փրկութիւն պատճառի նրան:
Եղկանան փրկուել էր, որ Տէրը փակել էր նրա արգանդը, որպէսզի նրան որդի չզարգեւի: Նա ամէն փարի Տիրոջ 6, 7
փունը գալով՝ այդպէս էր վարում, բայց Աննան փրկւում էր, լալիս եւ ոչինչ չէր ուրում: Նրա ամուսին Եղկանան
ասաց նրան. «Աննա»: Սա ասաց. «Այսպէտ էմ, փրէ»: Եղկանան ասաց նրան. «Ինչո՞ն էս լալիս, ինչո՞ն չես ուրում,
եւ ինչո՞ն է հոգիդ ալեկոծում, մի՞թէ ես քեզ համար փառք որդուց լալ չեմ»: Նրա հետ ուրեւոյց յետոյ Աննան 9
եկաւ Սելով ու կանգնեց Տիրոջ առջեւ: Նեղի քահանան նստել էր մի աթոռի վրայ, Տիրոջ փառարի սեմի մօտ:
Նա վշտահար հոգով աղօթեց Տիրոջը ու դառնօրէն լաց եղաւ եւ ասաց. «Իսրայէլի Տէր Ասորում, գորութիւնների՝ 11
Տէր, եթէ կամենաս փեսնել քո աղախնի փառապանքները, ինձ յիշես ու արու գաւակ փաս քո աղախնին, մինչեւ
նրա մահուան օրը քեզ կը նուիրեն նրան, նա գինի չի խմի ու չի հարբի եւ նրա գլխին ամելի չի դիպչի»: Նա 12
երկար աղօթեց Տիրոջ առջեւ, եւ Նեղի քահանան հետեւելով նրա շրթունքներին՝ նկատեց, որ աղօթում է մտքում.
շրթունքները չէին շարժում: Չայնը լսելի չէր, բայց Տէրը լսեց նրան: Նեղին կարծեց, թէ նա հարբած է, ուստի 13, 14
Նեղիի սպասաւորն ասաց Աննային. «Մինչեւ երբ հարբած վիճակում ես մնալու, սթափուի՞ր գիտութիւնից ու գնա
հեռացի՞ր Տիրոջ առջեւից»: Պատասխան փալով Աննան ասաց. «Ո՛չ, Տէր, այդպէս չէ: Ես վշտացած սրբով կին եմ: 15
Ո՛չ գինի եմ խմել, ո՛չ էլ հարբած եմ: Ես իմ սիրտն եմ բացել Տիրոջ առջեւ: Քո աղախնին անզգամ կին մի՛ համարիր,
ես իմ բազում փրկութիւնից եւ իմ փրկութիւնից մտաւոր կանգնել եմ մինչեւ այժմ»: Պատասխան փոխեց Նեղին 17
եւ ասաց. «Գնա՛ խաղաղութեամբ եւ Իսրայէլի Ասորումը թող կարարի նրանից հայցած քո բոլոր խնդրանքները»:
Աննան ասաց. «Քո աղախնինը շնորհ գրաւ քո առջեւ»: Եւ կինը գնաց իր ճանապարհով, մտաւ իր կացարանը, 18
կերաւ ու խօսեց իր ամուսնու հետ, եւ իր երեսից վերացաւ փրկութիւնը: Առաւօտ կանուխ նրանք երկրպագեցին 19
Տիրոջը եւ գնացին իրենց ճանապարհով: Եղկանան մտաւ Արիմաթէմում գրնուող իր փունը ու մերձեցաւ իր կնոջը՝
Աննային: Տէրը նրան յիշեց, եւ կինը յիշացաւ: Երբ ժամանակը հասաւ, ծնեց որդի, որի անունը դրեց Սամուել՝ 20
ասելով, թէ՛ «Նրան գորութիւնների Տէր Ասորուց եմ խնդրել»: Նրա ամուսինը՝ Եղկանան ու իր ամբողջ ընտանիքը 21
եկան Սելով՝ փարուայ գոհը մաքուցելու: Նա իր ուխտ արած ընծաներն ու ամբողջ ունեցումների փասանորդը 22
ընծայեց: Բայց Աննան չգնաց նրա հետ եւ ասաց իր ամուսնուն. «Մնա՛մ այսպէտ, մինչեւ մանկանը կրծքից կտրեն,
սպա կը փանեն նրան, որ ներկայանայ Տիրոջ առջեւ եւ այնպէտ ծառայի ընդմիշտ»: Նրա ամուսին Եղկանան նրան 23
ասաց. «Արա՛ այնպէս, ինչպէս յարմար ես գտնում. նստի՛ր այսպէտ մինչեւ նրան կտրեն կրծքից: Թող Տէրը կարարի
այն, ինչ ելաւ քո բերանից»: Կինը նստեց եւ կերակրեց իր որդուն, մինչեւ նրան կրծքից կտրելը: Դրանից յետոյ 24
նրանք գնացին Սելով՝ իրենց հետ վերցնելով երեք փարեկան մի գուարակ, կտր հացեր, մէկ արդուի չափ ընտիր
ալիւր եւ մի սափոր գինի: Նրանք մտան Սելովում գրնուող Տիրոջ փունը: Սամուէլ իրենց հետ էր: Նրանք նրան 25
ընծայեցին Տիրոջը: Նրա հայրը մորթեց գոհը, որ ամէն փարի մաքուցում էր Տիրոջը: Նա մօտ բերեց մանկանը
եւ մորթեց գուարակը մանկան փրկութեան համար: Աննան՝ մանկան մայրը, նրան փարաւ Նեղիի մօտ՝ ասելով. 26
«Աղաչում եմ, փրէ իմ, ինչպէս ճիշտ է, որ դու կենդանի ես, այնպէս էլ ճիշտ է, որ ես այն կինն եմ, որ կանգնել էի
քո առջեւ եւ Տիրոջն էի աղօթում ահա այս մանկան համար: Տէրը կարարեց իրենից հայցած իմ խնդրանքը: Արդ, 27, 28
իբրեւ դրա հարուցում, նրան նուիրում եմ Տիրոջը. ինչքան որ սպրի, թող ծառայի Տիրոջը»: Եւ նրանք այնպէտ 29
երկրպագեցին Տիրոջը:

Աննան աղօթել սկսեց ու ասաց. «Միտա՛մ ամբողջաւ իմ Տիրոջ շնորհիւ, գուրաւ բարձր եմ պահում Տիրոջ շնորհ՝ 2
հիւ, բերանս լայն բացուեց իմ թշնամիների դէմ, ուրախ եղայ, որ փրկեցիր ինձ: Տիրոջ նման սուրբ չկայ, մեր 3
Ասորու նման արդար չկայ, եւ քեզանից բացի սուրբ չկայ: Մի՛ պարծենաք ու մի՛ խօսէք ամբարտաւան բա- 4, 5
նէր, մեծախօսութիւն թող չստի ձեր բերանից, քանզի Ասորում իմացութիւնների Տէրն է, եւ նա՛ է պատրաս-
տում իր գարնանահրաշ գործերը: Նգորների աղեղները փկարացան, իսկ փկարները գորութիւն ստացան: Նացով 6, 7
կշտացածները հիւծուեցին, իսկ քաղցածները երկրում բնակուեցին, ամուլը եօթը որդի ծնեց, իսկ բազմածինը դա-
դարեց որդի ունենալուց: Տէրն է սպանում եւ ապրեցնում, իջեցնում գերեզման եւ դուրս բերում այնպէտից: Տէրն 8
է աղքատացնում ու հարստացնում, ստորացնում ու բարձրացնում: Գեղանից բարձրացնում է փնանկին, աղքատին
հանում աղբանոցից, որ նրանց նստեցնի ժողովրդի իշխանների հետ ու փառքի գահին բազմեցնի նրանց: Նա 9
ուխտարարի ուխտն է կարարում, արդարների փարիներն է օրհնում: Ուժեղն իր շնորհքով չէ, որ հզօր է: Տէրը
փկարացնում է իր հակառակորդներին: Տէրը սուրբ է: Ո՛չ իմաստունը թող պարծենայ իր իմաստութեամբ, ո՛չ հզօրն
իր գորութեամբ, ո՛չ էլ մեծափունն իր հարստութեամբ: Պարծեցողը պէտք է պարծենայ նրանով, որ իմանում ու 10
ճանաչում է Տիրոջը, երկրում իրատուք եւ արդարութիւն է գործադրում: Տէրը երկինք ելաւ ու որոտաց, ինքն է, որ
արդար է դարելու երկիրն իր չորս ծագերով, գորութիւն փալու մեր թագաւորներին եւ գորավիզ լինելու իր օճեալին»: 11
Եւ նրանք մանկանը թողնելով այնպէտ՝ Տիրոջ առջեւ, գնացին Արիմաթէմ, իրենց փունը: Սամուէլ Սամուէլը Նեղի 12
քահանայի մօտ Տիրոջն էր ծառայում: Նեղի քահանայի որդիները, սակայն, անզգամ էին եւ չէին ճանաչում Տի- 13
րոջը: Զոհ մաքուցելիս քահանան ժողովրդից պահանջում էր հետեւեալը. միսը եփուելիս քահանայի սպասաւորը, 13
եռաժանի պատառաքաղը ձեռքին պիտի գար, այն մտնելու փաշարի, պղնձէ մեծ կաթսայի կամ պտուկի մէջ, եւ ինչ որ

14 հաներ մեծ պարառաքաղն այնպէղից, պէտք է պարկաներ քահանային: Այսպէս էին վարում բոլոր իսրայէլացի-
 15 ների զոհերի հետ, որոնք գալիս էին զոհեր մատուցելու Սելովում, Տիրոջ փանը: Նախքան ճարպն այրելը գալիս էր
 քահանայի սպասարը եւ ասում զոհ մատուցողին. «Քահանային խորովելու միս փոնր, եւ ես կաթսայում եփուող
 16 մսից չեմ առնի»: Չոհ մատուցողն ասում էր. «Թող նախ ճարպն այրուի, ինչպէս օրէնքն է, ապա ա՛ն այնքան,
 17 ինչքան սիրտը ցանկանայ»: Իսկ նա ասում էր. «Ո՛չ, հիմա՛ փուր, ապա թէ ո՛չ բռնի կ'առնեն»: Այդ երիտասար-
 18 դների մեղքերը շար էին Տիրոջ առջ: Մանուկ Մամուէլը, քաթանէ վակաս հագած, Տիրոջ առջէն ծառայութիւն էր
 19 անում: Մայրն ամէն փարի կարճ վերարկու էր պարրասարում ու բերում նրան, երբ իր անուսնու հետ բարձրանում
 20 էր ամենամեայ զոհը մատուցելու: Նեղին օրհներով Եղկանային ու նրա կնոջը՝ ասաց. «Տիրոջը քո նուիրած այս
 21 մանկան փոխարէն Տէրը քեզ թող այդ կնոջից գաակներ պարգեի»: Եւ Եղկանան գնաց իր բնակավայրը: Տէրն
 այցելեց Աննային, սա յղիացաւ ու ծնեց ես երեք փոյլայ ու երեք աղջիկ: Մանուկ Մամուէլն էլ մեծացաւ Տիրոջ առջէ:
 22 Նեղին շար էր ծերացել եւ փեղեակ էր այն ամենին, ինչ նրա որդիներն անում էին իսրայէլացիների նկատմամբ եւ
 23 թէ ինչպէս պառկում էին ուխտարար կանանց հետ վկայութեան խորանի դռան մօտ: Նա նրանց ասաց. «Ինչո՞ւ էք
 24 այնպիսի բաներ անում, որ ես այդ բաները լսեմ Տիրոջ ամբողջ ժողովրդի բերանից: Մի՛ արեք, որդեակներ, իմ
 25 լսած լուրը բարի չէ, դուք Աստուծո ժողովրդին չէք ծառայում: Եթէ մարդը մեղանչում է մարդու դէմ, ապա պէտք է
 աղօթի Տիրոջը, իսկ եթէ Տիրոջ դէմ է մեղանչում, ո՞վ պէտք է նրա համար աղօթի»: Նրանք ասկայն չէին լսում իրենց
 26 հոր խօսքերը, քանզի Տէրը ուզում էր կործանել նրանց: Եւ մանուկ Մամուէլը շարունակում էր մեծանալ եւ հաճելի
 27 էր դառնում Տիրոջն ու մարդկանց: Աստուծո հրեշտակը եկաւ Նեղիի մօտ եւ ասաց. «Այսպէս է ասում Տէրը. «Երբ քո
 28 հոր նախնիները Եգիպտացիների երկրում փարաւոնի փանը սպրուկ էին, քո հոր փանը յայտնապէս երեւացի եւ
 Իսրայէլի բոլոր ազգատոհմների միջից ընտրեցի քո հօր փունը, որպէսզի նրանք ինձ համար քահանայագործեն, որ
 իմ զոհասեղանին բարձրանան, խունկ ծխեն, իմ առջէն վակաս հագնեն: Ես քո հոր սերունդներին իբրեւ կերակուր
 29 եմ փունել իսրայէլացիների մատուցած բոլոր ողջակէզներն ու զոհերը: Ինչո՞ւ ես ժպիտի աչքով նայում իմ խնկերին ու
 զոհերին եւ ինձանից աւելի ես փառաւորում քո որդիներին, այն աստիճան, որ նրանք յանդգնում են օրհնել իսրայէ-
 30 լացիների՝ ինձ մատուցած ամէն փեսակի զոհերը»: Ահա թէ ինչու Իսրայէլի Տէր Աստուածն այսպէս է կարգադրում.
 «Անել եմ, որ քո փունը եւ քո հոր փունը իմ առջէն պէտք է ծառայեն յափպեան, ասկայն հիմա Տէրն ասում է. «Նիմա
 այդպէս թող ջիւնի. քանզի ես փառաւորելու եմ ինձ փառաւորողներին, իսկ ովքեր ինձ արհամարհում են, անարգելու
 31 եմ»: Ահա օրեր պիտի գան, երբ պիտի սպանեն քո սերնդին եւ քո հոր փան սերնդին, որպէսզի ծեր ջիւնի քո փան
 32 մէջ: Ու ողբագին պիտի նայես այն բոլոր բարոյութիւններին, որ Տէր Աստուածն անելու է Իսրայէլին, եւ քո փան
 33 մէջ բնաւ ծեր չի լինելու: Միայն մէկին պիտի թողնեն իմ զոհասեղանի մօտ, որպէսզի նուաղեն նրա աչքերը, եւ
 34 հալումաշ լինի նրա սիրտը: Բո փան բոլոր մնացեալ անդամները ընկնելու են մարդկանց սրով: Թող քեզ նշան
 լինի այս բանը, որ գալու է քո երկու որդիների՝ Օփնիի եւ Փենեէսի գլխին. նրանք երկուսն էլ նոյն օրն են մեռնելու:
 35 Ես ինձ համար հաւարարիմ մի քահանայ մէջտեղ պիտի հանեն, որ կարարի այն ամէնը, ինչ կայ իմ մարմում եւ
 36 հոգում: Նրա սերունդը հասարարուն պիտի պահեն, որ միշտ իմ օձեալի առջէն ծառայի: Այնպէս պիտի լինի, որ քո
 փնից ով կենդանի մնայ, մի արծաթի չնչին կտորի եւ մի նկանակ հացի համար գայ նրան երկրպագելու եւ ասի.
 «Աղաչում եմ, ինձ քահանայական մի պաշտօն փոնր, որ մի պարառ հաց ուրբեմ»:

3 Պարանի Մամուէլը Նեղի քահանայի առջէն Տիրոջը ծառայութիւն էր անում: Այդ օրերին Տիրոջ խօսքը հագու-
 2 ազիս էր, եւ փեսիք չկար, որ գուշակուէր: Եւ պարահեց, որ այդ ժամանակ Նեղին ննջում էր իր սենեակում.
 3 նրա աչքերն սկսել էին փկարանալ, ու նա չէր կարողանում փեսնել: Աստուծո փառարի ճրագը դեռ չէր հանգել, եւ
 4 Մամուէլը ննջում էր Տիրոջ փառարում, ուր գտնուում էր Աստուծո փապանակը: Տէրը կանչեց ասելով. «Մամուէլ,
 5 Մամուէլ»: Սա պարասիսանեց. «Ահա այսպէղ եմ»: Նա Նեղիի մօտ վագելով՝ ասաց. «Ահա ես այսպէղ եմ, ինչո՞ւ
 6 կանչեցիր ինձ»: Նա ասաց. «Ես քեզ չեմ կանչել, վերադարձիր ու քնիր»: Նա վերադարձաւ ու քնեց: Տէրը կրկին
 կանչեց. «Մամուէլ, Մամուէլ»: Վեր կացաւ Մամուէլը, երկրորդ անգամ գնաց Նեղիի մօտ ու ասաց. «Ահա այսպէղ
 7 եմ, ինչո՞ւ կանչեցիր ինձ»: Նա ասաց. «Ես քեզ չեմ կանչել, որդեակ իմ, վերադարձիր ու քնիր»: Մամուէլը, նախ,
 8 անձանօթ էր Տիրոջը, եւ Տիրոջ խօսքը նրան դեռ չէր յայտնուէր: Նորից՝ երրորդ անգամ Տէրը կանչեց Մամուէլին,
 9 որը վեր կացաւ, գնաց Նեղիի մօտ եւ ասաց. «Ահա այսպէղ եմ, ինչո՞ւ կանչեցիր ինձ»: Նեղին հասկացաւ, որ Տէրն
 է կանչում պարանուն: Նեղին ասաց Մամուէլին. «Վերադարձիր, որդեակ, ու ննջիր: Եւ եթէ որեւէ մէկը քեզ կանչի,
 10 կ'ասես. «Խօսիր, Տէր, քո ծառան լսում է»: Գնաց Մամուէլն ու պառկեց իր փեղում: Տէրն եկաւ, կանգնեց եւ,
 11 ինչպէս նախորդ անգամները, կանչեց նրան. «Մամուէլ, Մամուէլ»: Մամուէլն ասաց. «Խօսիր, Տէր, քո ծառան լսում
 է»: Տէրն ասաց Մամուէլին. «Ահա ես Իսրայէլի մէջ այնպիսի բաներ պիտի անեն, որ, ով լսի դրանք, ականջները
 12 պիտի զնգան: Այդ օրը Նեղիի նկատմամբ պիտի կարարեն այն ամէնը, ինչ նրա փան համար ասել եմ, սկզբից
 13 մինչեւ վախճանը: Ինչպէս ասել եմ իրեն, իր որդիների գործած անօրէնութիւնների համար մինչեւ վերջ իր սերնդից
 14 վրեժ պիտի լուծեն, որովհետեւ իր որդիները Աստուծուն էին անարգում, իսկ նա նրանց չէր յանդիմանում: Աւելին.
 երդուել եմ Նեղիի փան վրայ, որ նրա փան անօրէնութիւնը խնկերով եւ զոհերով քաւութիւն չի սքանալու յափպե-
 15 ան»: Մամուէլը ննջեց մինչեւ առաօտը եւ վաղ առաօտեան, զարթնելով, բացեց Տիրոջ փան դռները: Մամուէլը
 17 վախեցաւ փեսիքը պարանել Նեղիին: Նեղին Մամուէլին ասաց. «Մամուէլ, որդեակ»: Սա ասաց. «Ահա այսպէղ
 եմ»: Նա ասաց. «Ինչ խօսքեր որ քեզ ասաց Տէրը, մի՛ թաքցրու ինձանից: Աստուած քեզ թող առաւել պարժի,
 18 եթէ քո ականջին ասուած խօսքերից որեւէ բան թաքցնես ինձանից»: Մամուէլն ամէն ինչ պարանեց նրան նրանից
 19 ոչինչ չթաքցնելով: Նեղին ասաց. «Տէրը թող անի այն, ինչ բարի է իր համար»: Մամուէլը մեծացաւ, Տէրը նրա
 20 հետ էր, եւ նրա ասած խօսքերից ոչ մէկը գտնուէր չմնաց: Ամբողջ Իսրայէլը, Դանից մինչեւ Բերսաբէ, իմացաւ,
 21 որ Մամուէլը դարձել է Տիրոջ մարգարէ: Տէրը կրկին երեւաց Սելովում: Տէրը Մամուէլին երեւաց ըստ իր ասած
 խօսքի: Մամուէլը հաւարարումեամբ դարձաւ Տիրոջ մարգարէն ամբողջ Իսրայէլի մէջ, երկրի մի ծայրից միւսը:
 Նեղին շար էր ծերացել, իսկ որդիները շարունակում էին իրենց ընթացքը, եւ նրանց ճանապարհը չար էր:

4 Այդ օրերին այլազգիները յարձակուեցին Իսրայէլի վրայ: Իսրայէլը նրանց դէմ պայքերագմի ելաւ եւ Աբեն-
 2 եզերում բանակապետի դրեց, իսկ այլազգիները բանակապետի դրեցին Ափեկում: Այլազգիները ճակարամար

փրօն Իսրայէլի դէմ, պատերազմն սկսուեց, եւ Իսրայէլը այլազգիներից պարտուեց: Ռագմի դաշտում չորս հազար 3
 զինուոր ընկաւ: Երբ գօրքը վերադարձաւ բանակաբեղի, Իսրայէլի ծերերն ասացին. «Ինչո՞ւ Տէրն այսօր մեզ պար- 4
 տութեան մարտեց այլազգիների առջ: Սելովից մեզ մօտ բերենք մեր Ասրծու ուխտի փապանակը, որ մեզ մօտ 5
 լինի ու մեզ փրկի մեր թշնամիների ձեռքից»: Ժողովուրդը մարդիկ ուղարկեց Սելով, որոնք այնպէտից բերեցին 6
 քերովբէների միջեւ նստած գօրութիւնների Տիրոջ ուխտի փապանակը: Նեղիի երկու որդիները՝ Օփնին ու Փենե- 7
 եւը, Ասրծու ուխտի փապանակի հետ գնացին: Երբ Տիրոջ ուխտի փապանակը բանակաբեղի բերուեց, ամբողջ 8
 Իսրայէլը մեծաձայն աղաղակեց, եւ երկիրը թնդաց: Լսելով աղաղակի ձայնը՝ այլազգիներն ասացին. «Այս ի՞նչ 9
 բարձրագոյ աղաղակ է երբայեցիների բանակաբեղիում»: Նրանք իմացան, որ Տիրոջ փապանակն են բերել բա- 10
 նակաբեղի: Այլազգիները վախեցան ու ասացին. «Նրանց աստուածները եկել են բանակաբեղի: Փրկիր մեզ այսօր, 11
 Տէր: Վայ մեզ, քանզի այսպիսի բան չկար երկ ու նախորդ օրը: Վայ մեզ, ո՞վ կը փրկի մեզ այդ հզօր աստուածների 12
 ձեռքից: Սրանք այն աստուածներն են, որ Եգիպտոսին ամէն փեսակ հարուածներ հասցրին նաեւ ամբողջ անա- 13
 պատում: Գօտեպնուցեցէք եւ փղամարդ եղէք, ո՞վ այլազգիներ, չիսի թէ սարուկ դառնաք երբայեցիներին, ինչպէս 14
 որ ձեզ նրանք սարուկ եղան: Տղամարդ եղէք եւ պատերազմեցէք նրանց դէմ»: Այլազգիները պատերազմեցին 15
 նրանց դէմ, եւ բոլոր իսրայէլացիները փախան դէպի իրենց յարկերը: Շատ մեծ կորուստ եղաւ, եւ իսրայէլացի- 16
 ներից երեսուն հազար հետեակ ընկաւ: Ասրծու փապանակը գերուեց, իսկ Նեղիի երկու որդիները՝ Օփնին ու 17
 Փենեւը սպանուեցին: Այդ օրը մի համիմացի մարդ բանակաբեղիից վազելով եկաւ Սելով: Նա պարառուրել էր 18
 իր զգեստները եւ գլխին հող ածել: Երբ հասաւ, Նեղին փառարկեց դռան առջ նստած էր այտոյն ու ճանապարհին 19
 էր նայում, քանզի նրա սիրտը փազնապի մէջ էր Ասրծու փապանակի համար: Այդ մարդը քաղաք մտնելով գոյժը 20
 հաղորդեց, ու քաղաքն աղաղակեց: Նեղին, լսելով աղաղակը, ասաց. «Այդ ի՞նչ աղաղակ է»: Մարդն շտապ եկաւ, որ 21
 գոյժը հաղորդի Նեղիին: Նեղին իննսունութ փարեկան էր, աչքերն այնքան էին փկարացել, որ չէր տեսնում: Նեղին 22
 իրեն շրջապատող մարդկանց ասաց. «Այս ի՞նչ աղաղակ է»: Մարդը շուրջապատեց մտաւ Նեղիի մօտ եւ ասաց նրան. 23
 «Ես եկել եմ բանակից, ռազմադաշտից այսօր եմ փախել»: Նեղին ասաց. «Ի՞նչ է պարահել, որդեակ, պարմիր 24
 ինձ»: Պատասխանեց. «Իսրայէլացիները այլազգիների առջեից փախան, ժողովուրդը մեծ կորուստի 25
 ենթարկուեց, քո երկու որդիները՝ Օփնին եւ Փենեւը, սպանուեցին, իսկ Ասրծու փապանակը գերուեց»: Եւ երբ 26
 նա յիշեց Ասրծու փապանակը, Նեղին այտոյն յետ ընկաւ դռան մօտ, նրա ողնաշարը ջարդուեց եւ մեռաւ, քանի որ 27
 ծեր ու ծանրացած մարդ էր: Նա Իսրայէլի մէջ քսան փարի դապաւորութիւն էր արել: Նեղիի հարսը՝ Փենեւի կինը, 28
 յղի էր, ծննդաբերելու օրերը մօտ էին, եւ երբ Ասրծու փապանակի գերուելու եւ իր սկեսրայրի ու ամուսնու մահուան 29
 լուրը լսեց, լաց եղաւ ու ծնեց, քանզի երկունքի ցուերը պարել էին նրան: Երբ նա մեռնում էր, նրան շրջապա- 30
 տող կանայք ասացին. «Մի՛ վախեցիր, քանզի փղայ ծնեցիր»: Նա պարասխան չտուեց եւ ուշադրութիւն չդարձրեց: 31
 Ասրծու փապանակի, սկեսրայրի եւ իր ամուսնու պարճառով մանկանը կոչեցին «Վայ բարոյ»՝ ասելով. «Իսրայէլի 32
 փառքը վերացաւ», որովհետեւ Տիրոջ փապանակը գերուեց, նրա սկեսրայրն ու ամուսինը մեռան:

Այլազգիները Ասրծու փապանակը վերցրին ու այն Աբենեգրեցի փարան Ագոբոս: Այլազգիները Տիրոջ փա- 5, 2
 պանակը դրեցին Դագոնի փառարը եւ կանգնեցրին Դագոնի կողքին: Յաջորդ օրը վաղ առաւօտեան զարթնեցին 3
 ագոբացիները, մտան Դագոնի փառարը եւ տեսան, որ Դագոնը Տիրոջ փապանակի առջեւ երեսնիվայր ընկած է: 4
 Նրանք բարձրացրին Դագոնը եւ դրեցին իր փեղը: Տիրոջ ձեռքը բարձրացաւ ագոբացիների վրայ: Նա չարչարեց 5
 Ագոբոսի ամբողջ փարածքում ապրող մարդկանց, թութքով հիւանդացրեց նրանց: Երբ յաջորդ առաւօտ նորից 6
 կանուխ զարթնեցին, տեսան, որ Դագոնը Տիրոջ ուխտի փապանակի առջեւ երեսնիվայր ընկած է, Դագոնի գլուխն 7
 ու ոտքի երկու թաթերը ջարդուած են ու գեղմին ցրուած, ձեռքի երկու դասարակները ընկած են դռան սեմին. Դա- 8
 գոնի միայն իրանն էր մնացել: Այդ պարճառով է, որ Դագոնի քրմերն ու բոլոր նրանք, ովքեր մտնում են Դագոնի 9
 փառարը, մինչեւ օրս Ագոբոսի Դագոնի փառարի սեմին ոտք չեն դնում, այլ ցարկելով վրայից են անցնում: Եւ Տի- 10
 րոջ ձեռքը բարձրացաւ Ագոբոսի վրայ, թութքով հիւանդացրեց նրանց, նրանց դաշտերում վխտալ փուտեց մկներին, 11
 եւ քաղաքում մահառիթ տակում առաջացաւ: Այս դէպքը տեսնելով Ագոբոսի բնակիչներն ասացին. «Ասրծու փա- 12
 պանակը թող չմնա մեզ մօտ, քանզի նրա ձեռքը բարձրացաւ մեր եւ մեր ասրծու՝ Դագոնի վրայ»: Նրանք մարդ 13
 ուղարկեցին եւ այլազգիների բոլոր իշխաններին իրենց մօտ հաւաքելով ասացին. «Ինչ անենք Իսրայէլի Ասրծու 14
 փապանակը»: Քէթացիները ասացին. «Իսրայէլի Ասրծու փապանակը թող մեզ մօտ փոխադրուի»: Եւ Ասրծու 15
 փապանակը փոխադրուեց Քէթ: Երբոր փապանակը այնպէտ փոխադրուեց, Տիրոջ ձեռքը բարձրացաւ այդ քաղա- 16
 քի վրայ, շատ մեծ խռովութիւն բարձրացաւ, Տէրը քաղաքի մարդկանց՝ փոքրից մինչեւ մեծերը, չարչարեց, նրանց 17
 հիւանդացրեց թութքով, եւ Քէթացիները թութքով փառապեցին: Ասրծու փապանակը ուղարկեցին Ասկաղոն: Երբ 18
 Ասրծու փապանակը մտաւ Ասկաղոն, ասկաղոնացիները բողոք բարձրացրին՝ ասելով. «Ինչո՞ւ Իսրայէլի Ասրծու 19
 փապանակը մեզ մօտ բերեցիք, որ մեզ եւ մեր ժողովրդին սպանէք»: Մարդ ուղարկեցին, հաւաքեցին այլազգիների 20
 բոլոր իշխաններին ու ասացին. «Իսրայէլի Ասրծու փապանակը յետ ուղարկեցէք, թող մնայ իր տեղում, որ մեզ 21
 ու մեր ժողովրդին չկորսորի»: Մի մահառիթ տակում էր պարել ամբողջ քաղաքն այն բանից յետոյ, երբ Իսրայէլի 22
 Ասրծու փապանակը այնպէտ էր մտել: Մահից ազատուելով կենդանի մնացած մարդիկ թութքով էին փառապում, 23
 եւ քաղաքի աղաղակը երկինք բարձրացաւ:

Տիրոջ փապանակը եօթը ամիս մնաց այլազգիների երկրում: Նրանց երկրում Տէրը վխտալ փուտեց մկներին: Այլ- 6, 2
 ազգիներն իրենց քրմերին, գուշակներին եւ կախարդներին կանչեցին ու ասացին. «Ի՞նչ անենք Տիրոջ փապանակը, 3
 մեզ խորհուրդ փուտէք, թէ ինչպէն այն իր տեղն ուղարկենք»: Նրանք ասացին. «Եթէ Իսրայէլի Տէր Ասրծու ուխտի 4
 փապանակը ուղարկէք, այն դապարկ մի՛ ուղարկէք, այլ անպարճառ պատուհասի վերացման գոհաբերութիւն արէք 5
 նրան: Այն ժամանակ կը բուժուէք, Տէրը կը ների ձեզ, եւ գուցէ թէ նրա պարճող ձեռքը վերանայ ձեզանից»: Նրանք 6
 ասացին. «Պատուհասի վերացման ինչպիսի՞ գոհաբերութիւն մտուցենք»: Նրանք պարասխանեցին. «Այլազգի- 7
 ների իշխանների թուի համեմատ յետոյքի ոսկէ հինգ քանդակներ կերպեցէք եւ ոսկէ հինգ մկներ ձուլեցէք, քանզի 8
 նոյն այդ հարուածներն են իջել ձեզ, ձեր իշխանների ու ձեր ժողովրդի վրայ: Արդ, կերպեցէք ձեր յետոյքների 9
 քանդակները, ձեր երկիրն ապականող մկների արձանիկները եւ փառաւորեցէք Տիրոջը, որ նա վերացնի իր ձեռքը

6 ձեր, ձեր աստուածների ու ձեր երկրի վրայից: Ինչո՞ւ էք ձեր սրտերը կարծրացնում այնպէս, ինչպէս Եգիպտոսն ու փարաւոնն էին կարծրացրել իրենց սրտերը: Չէ՞ որ Աստուած նախ յաղթեց եգիպտացիներին եւ յետոյ միայն յարայելացիներին ազապ արձակեց, որ գնան: Արդ, փախչակ վերցրէք եւ մի նոր սայլ պատրաստեցէք: Բերէք անդրանկածին երկու երինջ, որոնք դեռ ձագ չեն բերել: Երինջները սայլին լծեցէք, իսկ յետեւից եկող հորթերին գոմում փակեցէք: Վերցրէք Տիրոջ փայտանակը եւ այն դրէք սայլի վրայ, իսկ պատուհասի վերացման համար մատուցող ուկէ ընծաները դրէք քուրձէ փոսակի մէջ, դրա կողքին: Վերցէք սայլը եւ թողէք, որ գնայ: Նպտեցէք եւ քեզ, եթէ դէպի իր սահմանը՝ Բեթսամիս է գնում, ուրեմն մեզ մեծամեծ չարիքներով պարժողը Տէրն է, իսկ եթէ ոչ, իմացէք, որ Տիրոջ ձեռքը չէ, որ մեզ պատուհասել է, այլ եղած պատիժները պատահական են»: Այլազգիներն այդպէս էլ արեցին: Նրանք բերեցին անդրանկածին երկու երինջ, դրանք լծեցին սայլին, իսկ դրանց հորթերը պատուհասեցին գոմում: Սայլի վրայ դրեցին Տիրոջ փայտանակը, քուրձէ փոսակի մէջ դրուած մկների ու իրենց յետոյքների ուկէ քանդակները: Երինջները ուղիղ Բեթսամիսի ճանապարհը բռնեցին. նրանք ջանում էին առանց աջ ու ձախ խոտորուելու մի շափով գնալ: Այլազգիների իշխանները մինչեւ Բեթսամիսի սահմանը գնում էին նրանց յետեւից: Բեթսամիսի բնակիչները հովիտներում ցորեն էին հնձում: Նրանք իրենց հայեացքը բարձրացնելով՝ քեզան Տիրոջ ուխտի փայտանակը եւ նրա համար ուրախացան: Սայլը մտաւ բեթսամիսացի Օւէի դաշտը: Այնպէ՞տ՝ սայլի կանգնած քեզում, մի մեծ քար կանգնեցրին, սայլի փայտերը կոտրեցին, իսկ երինջները Տիրոջը ողջակէզ մատուցեցին: Ղեկավարները վերցրին Տիրոջ ուխտի փայտանակը, քուրձէ փոսակն ու դրա միջի ուկէ քանդակները եւ դրեցին մեծ քարի վրայ: Բեթսամիսացիները այդ օրը ողջակէզներ ու գոհեր մատուցեցին Տիրոջը: Այլազգիների հինգ իշխանները այս բանը քեզանց յետոյ նոյն օրը վերադարձան Ակկարոն: Պատուհասի վերացման համար այլազգիների ընծայած ուկէ քանդակներից մէկը Ազոփոսի համար էր, մէկը՝ Գազայի համար, մէկն՝ Ասկաղոնի, մէկը՝ Գէթի, մէկն էլ՝ Ակկարոնի համար, իսկ ուկէ մկները այլազգիների հինգ իշխաններին պարկանող բոլոր քաղաքների թուի համեմատ էին, որոնք պարսպապար քաղաքներից հասնում էին մինչեւ փերեզացիների աւանները, մինչեւ այն քարը, որի վրայ դրեցին Տիրոջ ուխտի փայտանակը, որը մինչեւ այսօր էլ կայ բեթսամիսացի Օւէի դաշտում: Յերոնի որդիները, սակայն, բեթսամիսացիների նման չուրախացան, որ քեզան էն Տիրոջ ուխտի փայտանակը: Տէրը նրանցից յիսուն հազար եօթանասուն մարդ կոտորեց: Ժողովուրդը սգի մէջ էր, քանզի Տէրը ժողովրդին մեծամեծ հարուածներ էր հասցրել: Բեթսամիսացի մարդիկ ասացին. «Ո՞վ կարող է կանգնել այս սուրբ Տէր Աստուծո՞ւ առջ, եւ մեզանից ո՞ւմ մօտ կը գնայ Տիրոջ ուխտի փայտանակը»: Եւ Կարիաթարիմի բնակիչների մօտ պարգանատրներ ուղարկեցին, որ նրանց ասեն. «Այլազգիները վերադարձրին Տիրոջ ուխտի փայտանակը, եկէք եւ այն ձեզ մօտ փարէք»:

7 Կարիաթարիմցիները եկան, այնպէտից հանեցին Տիրոջ ուխտի փայտանակը եւ այն փարան Ամինադարի փունը, որը բլրի վրայ էր: Նրա որդի Եղիազարին սքեպործեցին, որ պահպանի Տիրոջ ուխտի փայտանակը: Տապանակը Կարիաթարիմում դնելու օրից յետոյ բազում օրեր անցան, քսան փարի, եւ ամբողջ Իսրայէլը հայեացքը չէր կտրում Տիրոջից: Սամուէլը խօսելով Իսրայէլի ամբողջ ժողովրդի հետ՝ ասաց. «Եթէ դուք ձեր ամբողջ սրտով դարձ էք կարարել դէպի Տէրը, ապա ձեր միջից վերացրէք օտար աստուածներն ու անփառները, ձեր հոգիները թող ենթարկուեն Տիրոջը, միայն նրան ծառայեցէք, եւ նա ձեզ կը փրկի այլազգիների ձեռքից»: Եւ իսրայէլացիները Բահաղիմներին ու Ասաբարթի անփառները հեռու վանեցին եւ միայն Տիրոջը ծառայեցին: Սամուէլն ասաց. «Բոլոր իսրայէլացիներին հաւաքեցէք Մասեփաթում, եւ ես ձեզ համար աղօթելու եմ Տիրոջը»: Նաւաքուեցին Մասեփաթում, ջուր հանեցին ու թափեցին գետին, Տիրոջ առջեւ, այդ օրը ծոյ պահեցին եւ ասացին. «Մեղանչել ենք Տիրոջ առաջ»: Եւ Սամուէլը Մասեփաթում դարեց իսրայէլացիների: Երբ այլազգիները լսեցին, թէ իսրայէլացիները հաւաքուել են Մասեփաթում, նրանց իշխանները յարձակուեցին Իսրայէլի վրայ: Իսրայէլացիներն այդ լուրը լսելով՝ վախեցան այլազգիներից: Իսրայէլացիներն ասացին Սամուէլին. «Մի՞ դողարիր աղաղակելուց քո Տէր Աստուծո՞ւ մեզ համար, որ այլազգիների ձեռքից փրկի մեզ»: Սամուէլն առաւ մի ձկնկեր գառնուկ եւ ամբողջ ժողովրդի մասնակցութեամբ նրան ողջակէզ արեց Տիրոջը: Սամուէլը դիմեց Տիրոջը Իսրայէլի համար, եւ Տէրը լսեց նրան: Մինչ Սամուէլը ողջակէզ էր մատուցում, այլազգիները մօտեցան, որ պարերազմեն Իսրայէլի դէմ: Այդ ժամանակ Տէրը բարձր ձայնով որոտաց այլազգիների վրայ, եւ նրանք շփոթուելով փախան իսրայէլացիների առջեւից: Իսրայէլացիները Մասեփաթից եկան, հարուածեցին այլազգիներին ու կոտորեցին նրանց մինչեւ Բեթթորի սահմանները: Սամուէլը մի քար վերցնելով՝ կանգնեցրեց Մասեփաթի ու հին Բեթսամի միջեւ եւ այն կոչեց Աբենեզեր, այսինքն՝ «Օգնականի քար»՝ ասելով. «Մինչեւ այս վայրը Տէրը մեզ օգնեց»: Տէրն այլազգիներին խեղճացրեց, եւ նրանք այլեւս Իսրայէլի սահմանների վրայ չարձակուեցին: Սամուէլի ապրած բոլոր օրերին Տիրոջ ձեռքը ծանրացած էր այլազգիների վրայ: Այն քաղաքները, որ այլազգիները գրաւել էին իսրայէլացիներից, Ասկաղոնից մինչեւ Գէթ, վերադարձրին ու յանձնեցին Իսրայէլին, եւ Իսրայէլի սահմանները ազապուեցին այլազգիների ձեռքից: Իսրայէլի ու ամորհացիների միջեւ խաղաղութիւն փրկեց: Իր կեանքի բոլոր օրերին Սամուէլը դաբաւորութիւն արեց իսրայէլացիներին: Նա ամէն փարի գնում էր Բեթէլ, Գաղաադ եւ Մասեփաթ, շրջում էր Իսրայէլի բոլոր սքեպործուած վայրերում եւ դաբաւորութիւն անում: Վերադառնալով Արիմաթեմ, որպէտ իր փունն էր, նա այնպէտ դաբաւորութիւն արեց իսրայէլացիներին ու Տիրոջ համար գոհասեղան շինեց:

8, 2 Երբ Սամուէլը ձերացաւ, իր որդիներին Իսրայէլի դաբաւորներ կարգեց: Մրանք են նրա որդիների անունները. 3, 4 անդրանիլը՝ Յովէլ, երկրորդի անունը՝ Աբիա: Նրանք դաբաւորներ էին Բերսաբէլում: Նրա որդիները, սակայն, չգնացին իրենց հօր ճանապարհով, այլ, ընչաքաղցութեան յետեւից ընկնելով՝ կաշառք էին վերցնում եւ իրաւունքը 5, 6 թիւրում: Բոլոր իսրայէլացի փղամարդիկ հաւաքուեցին, եկան Սամուէլի մօտ՝ Արիմաթեմ, եւ ասացին նրան. «Ղու, ահա, ձերացել էս, իսկ քո որդիները քո ճանապարհով չեն գնում: Արդ, մեզ վրայ մի թագաւոր դիր, որ մեզ դաբաւորութիւն անի, ինչպէս բոլոր ազգերի մօտ է»: Այս բանը Սամուէլին դուր չեկաւ, քանզի ասել էին, թէ՛ «Մեզ թագաւոր փոր, որ մեզ համար դաբաւորութիւն անի»: Սամուէլն աղօթեց Տիրոջը, եւ Տէրն ասաց Սամուէլին. «Լսիր ժողովրդի ձայնը, ինչ էլ որ նա ասի քեզ: Նրանք ոչ թէ քեզ անարգեցին, այլ չուրեցին, որ են թագաւորեն 9 իրենց վրայ: Նրանց Եգիպտոսից դուրս գալու օրուանից մինչեւ այսօր նրանք ինձ լքեցին ու պաշտեցին օտար

աստուածներ: Եւ ինչ որ արեցին իմ նկարմամբ, նոյնը կ'անեն քո նկարմամբ: Արդ, դու լսիր նրանց խօսքը, բայց 10
 նրանց փռեղեակ պահիր, բացառիկը թագաւորի իրաւունքները, որ իշխելու է իրենց վրայ»: Սամուէլը Տիրոջ բոլոր 11
 պարգաւմները հաղորդեց իրենից թագաւոր խնդրող ժողովրդին: Նա ասաց. «Ձեզ վրայ իշխող թագաւորը հե- 12
 փռեղեակ իրաւունքներն է ունենալու. նա պիտի վերցնի ձեր որդիներին եւ նրանց կառապաններ, հեծեալներ ու իր
 մարտակառքերի առջեւից վազող սուրհանդակներ պիտի դարձնի: Նրանց իր հագարապետներն ու հարիւրապետ- 13
 ները պիտի դարձնի, նրանք իր հունձը պիտի հնձեն, այգիները քաղեն, իր գէնքերն ու մարտակառքերի մասերը
 պիտի պարաստեն: Ձեր դուստրերին անուշահոտութիւն պարաստողներ, խոհարարներ ու հացթուխներ պիտի 14
 դարձնի, ձեր անդաստանները, ձեր այգիներն ու ձեր ընտիր ձիթենիները վերցնելով՝ իր ծառաներին պիտի փայ: 15
 Ձեր հանդերից ու ձեր այգիների բերքից նա փասանորդ պիտի սրանայ եւ փայ իր ներքինիներին եւ ծառաներին: 16
 Ձեր ծառաներն ու աղայիները, ձեր ընտիր արջառներն ու աւանակները ձեզնից պիտի վերցուն եւ իր համար 17
 փասանորդ պիտի լինեն: Ձեր հօտերից նա փասանորդ պիտի սրանայ, եւ դուք նրա ծառաները պիտի դառնաք: 18
 Այն ժամանակ դուք բողոքելու էք ձեր ընտրած թագաւորի դէմ, սակայն Տէրը ձեզ չի լսելու այդ օրը, քանզի դուք 19
 ինքներդ ձեզ համար թագաւոր ընտրեցիք»: Ժողովուրդը չուզեց լսել Սամուէլին եւ ասաց նրան. «Ոչ, թող մէկը 20
 թագաւորի մեզ վրայ: Մենք եւս այլ ազգերի նման լինենք, թող մեր թագաւորը մեզ դարի, մեր առջեւից ընթանայ 21
 եւ մեզ պարտերազմի առաջնորդի»: Սամուէլը լսեց ժողովրդի բոլոր ասածները եւ դրանք յայտնեց Տիրոջը: Տէրն 22, 23
 ասաց Սամուէլին. «Լսիր նրանց եւ նրանց վրայ թագաւոր դիր»: Սամուէլն ասաց իսրայէլացիներին. «Թող ամէն ոք
 իր քաղաքը գնայ»:

Բենիամինի որդիներից սերուած Կիս անունով մի ուժեղ մարդ կար, որ որդին էր Աբիելի, եւ սա որդին՝ Աբելի, 9
 եւ սա թոռը՝ Բեքորայի ու ծոռը՝ Ափիայի, որ յեմինացի մի մարդ էր: Նա Սաուղ անունով բարի ու թիկնեղ մի 2
 որդի ունէր: Իսրայէլացիների մէջ նրանից բարեպետ մարդ չկար, բոլոր մարդիկ մէկ գլխով ցածր էին նրանից:
 Մի անգամ կորան Սաուղի հօր աւանակները: Կիսն ասաց իր որդի Սաուղին. «Վերցրո՛ւ ծառաներից մէկին, եւ 3
 ելէ՛ք, գնացէ՛ք աւանակները փնտռելու»: Նրանք գնացին, անցան Եփրեմի լեռը, անցան Մարիսի երկիրը՝ չգտան
 աւանակները, անցան Սաղիմի երկիրը՝ չկային աւանակները, անցան յեմինացիների երկիրը՝ եւ չգտան: Երբ հասան 5
 Սիփ, Սաուղն ասաց իր հետ եկած ծառային. «Արի՛ վերադառնա՛նք: Կարող է հայրս, աւանակները մոռացած, մեզ
 համար անհանգստանայ»: Ծառան ասաց նրան. «Այս քաղաքում է ապրում Ասաբու մարդը: Նա պարուաւոր մարդ 6
 է եւ ինչ որ ասում է, անպայման կարարում է: Արի՛ գնանք նրա մօտ, թերեւս մեզ ցոյց փայ այն ճանապարհը,
 որով պէտք է գնանք»: Սաուղն ասաց իր հետ եկած ծառային. «Եթէ գնանք, ի՞նչ փանենք Ասաբու մարդուն, չէ՞ 7
 որ մեր ամաններից հացը պակասել է, եւ մի աւելի բան չունենք, որ փանենք Ասաբու մարդուն»: Ծառան նորից 8
 պարաստան փայով Սաուղին՝ ասաց. «Ես ունեմ քառորդ սիկը արծաթ: Այն կը փաս Ասաբու մարդուն, եւ նա ցոյց
 կը փայ մեր ճանապարհը»: (Նին ժամանակներում երբ իսրայէլացիները գնում էին Ասաբուց խորհուրդ հայցելու, 9
 այսպէս էին ասում. «Եկէ՛ք գնանք փեսանողի մօտ», որովհետեւ ինչ ժամանակներում ժողովուրդը մարգարէին
 փեսանող էր անուանում): Սաուղն իր ծառային ասաց. «Ճիշտ ես ասում, արի՛ գնանք»: Եւ նրանք գնացին 10, 11
 այն քաղաքը, ուր գտնուում էր Ասաբու մարդը: Մինչ նրանք բարձրանում էին դէպի քաղաք փանող զառիվերը,
 նրանց հանդիպեցին աղջիկներ, որոնք ջուր հանելու էին եկել: Նրանք հարցրին աղջիկներին. «Այսպէ՛հ է ապրում 12
 փեսանողը»: Աղջիկները պարաստան փայով՝ ասացին. «Այսպէ՛հ է, ահա ձեր առջեւն է, սակայն շտապեցէ՛ք, նա
 միայն այսօրուայ համար է եկել քաղաք, որովհետեւ ժողովուրդն այսօր է Բամայում գոհ անում: Եթէ հիմա մտնէք 13
 քաղաք, նրան կը գտնէք այնպէ՛հ, որովհետեւ դեռ չի գնացել Բամա՛ ուրբելու, եւ ժողովուրդը չի ուրի, մինչեւ որ նա
 չգայ, որովհետեւ նա օրհնում է զոհը, ու դրանից յետոյ հիւրերն ուրբում են: Արդ, շուր գնացէ՛ք, որ նրան հիմա 14
 այնպէ՛հ գտնէք»: Նրանք գնացին քաղաք եւ երբ մտան քաղաքամէջ, Սամուէլն էլ Բամա բարձրանալիս հանդիպեց
 նրանց: Սաուղի գնալուց մի օր առաջ Տէրը Սամուէլին յայտնել էր նրա մասին ու ասել. «Վաղը այսինչ ժամին 15
 Բենիամինի երկրից մի մարդ պիտի ուղարկեմ քեզ մօտ, որ նրան Իսրայէլի իմ ժողովրդի վրայ իշխան օծես: Նա 16
 իմ ժողովրդին պիտի փրկի այլազգիների ձեռքից, քանզի ականատես եղայ ժողովրդիս փառապանքներին, եւ նրա
 աղաղակը ինձ հասաւ»: Սամուէլը փեսա Սաուղին, եւ Տէրն ասաց նրան. «Ահա ասիկ սա է այն մարդը, որի 17
 մասին ասել եմ քեզ, թէ՛ «Նա է դեկավարելու իմ ժողովրդին»: Սաուղը քաղաքամիջում մօտենալով Սամուէլին՝ 18
 հարցրեց. «Ասա՛ ինձ, ո՞րն է փեսանողի փունը»: Պարաստան փունց Սամուէլը եւ ասաց Սաուղին. «Տեսանողը 19
 ես ինքս եմ: Իմ առջեւից գնալով բարձրացիր Բամա: Այսօր ինձ հետ կ'ուրբես, իսկ վաղը քեզ կ'արձակեմ, եւ ամէն
 ինչ, որ սրբումդ կայ, կը պարմեմ քեզ: Երեք օր առաջ կորցրած քո աւանակների համար մի՛ մտածիր, քանզի 20
 դրանք գտնուել են: Եւ ո՞ն է պարկանում Իսրայէլի փառքը, եթէ ոչ քեզ եւ քո հօր ամբողջ փոխին»: Պարաստան 21
 փունց Սաուղն՝ ասելով. «Ձե՛՛ որ ես Իսրայէլի ամենափոքր ազգաբոհմին պարկանող մի յեմինացու որդի եմ, եւ
 Բենիամինի ցեղի մէջ իմ փոխը ամենակրօսեմն է: Ինչո՞ւ ես ինձ այդ բաներն ասում»: Սամուէլը Սաուղին ու նրա 22
 ծառային փարաւ ճաշարահ, նրանց նստեցրեց շուրջ երեսուն հիւրերի ամենավերին շարքում: Սամուէլն ասաց
 խոհարարին. «Բեր ինձ այն բաժինը, որ քեզ փուի ու պարուիբեցի, որ քեզ մօտ պահես»: Խոհարարը եփեց ազորը՝ 24
 վրայի մտով եւ այն դրեց Սաուղի առջեւ: Սամուէլն ասաց Սաուղին. «Ահա ասիկ այս է մնացել, առջեւդ դիր ու
 կեր, որ դա քեզ համար վկայութիւն լինի ժողովրդի առաջ, եւ կրծիր»: Այդ օրը Սաուղը Սամուէլի հետ կերաւ: Նա 25
 Բամայից իջաւ քաղաք: Սաուղի համար փանիքի վրայ անկողին գցեցին, ու նա քնեց: Երբ առաւօտեան նրանք
 զարթնեցին, Սամուէլը Սաուղին փանիքից կանչելով՝ ասաց. «Եկ, արձակելու եմ քեզ»: Սաուղն իջաւ, եւ ինքն 26
 ու Սամուէլը փնից դուրս եկան: Երբ նրանք հասան քաղաքի սահմանին, Սամուէլն ասաց Սաուղին. «Ասա՛՛ քո 27
 ծառային, որ մեզանից առաջ անցնի»: Եւ նա առաջ անցաւ: Սամուէլն ասաց Սաուղին. «Դու այսօր այսպէ՛հ կը
 մնաս, որ լսես Տիրոջ պարգաւմները»:

Սամուէլն առաւ իւղի սրուակն ու թափեց նրա գլխին: Նա համբուրեց նրան եւ ասաց. «Մի՛թէ Տէրը չէ, որ քեզ 10
 իշխան օծեց իր ժառանգութեան, իր իսրայէլացի ժողովրդի վրայ: Դու կ'իշխես Տիրոջ ժողովրդի վրայ եւ կը փրկես 2
 նրան իր շուրջը գտնուող թշնամիների ձեռքից: Եւ թող այս նշան լինի, թէ Տէրն է քեզ օժողը. ինձնից հեռանալուց 2
 յետոյ երկու մարդ պիտի գտնես Ռաբելի գերեզմանի մօտ, Բենիամինի լեռան վրայ, որոնք արագավազ պիտի

գան ու պիտի ասեն քեզ. «Քարուեցին այն աւանակները, որ փնտրելու էիր գնում, իսկ հայրդ, աւանակների հոգար
 3 թողած, ձեր մասին է մտածում ու ասում. «Ի՞նչ անեմ իմ որդու համար»: Երբ այնպեղից կը գնաս եւ կը հասնես
 4 մինչեւ Դեբորայի կաղնին, այնպեղ երեք մարդու կը հանդիպես, որոնք Ասրծու մօտ՝ Բեթել են գնում: Մէկը երեք ու
 5 հաց կը նուիրեն, եւ դու կ'առնես նրանց ձեռքից: Ապա կը հասնես Ասրծու բլուրը, ուր այլազգիների մի գունդ կայ:
 6 Երբ քաղաք մտնես, կը հանդիպես Բամայից դուրս եկող մարգարէների խմբին, որոնց առջ կան սրինգ, թմբուկ,
 7 փող ու քնար նուագողներ, իսկ իրենք մարգարէութիւն են անում: Քո Տիրոջ հոգին կը շարժուի քեզ վրայ, դու էլ
 8 մարգարէութիւն կ'անես նրանց հետ եւ ուրիշ մարդ կը դառնաս: Երբ այս նշանները քեզ վրայ կ'ապարտուն, ինչ որ
 9 ձեռքիցդ գայ, բոլորն էլ արա՛, քանզի Ասրուած քեզ հետ է: Ինձանից առջ Գաղգաղա պէտք է իջնես: Այնպեղ
 10 ես կը գամ քեզ մօտ, որպէսզի ողջակէզներ եւ խաղաղութեան գոհեր մաքուցես: Եօթը օր կը սպասես, մինչեւ որ
 11 գամ քեզ մօտ եւ հաղորդեմ քեզ, թէ ինչ ես անելու»: Երբ նա շուռ եկաւ, որ գնայ Սամուէլի մօտից, Ասրուած
 12 նրան ուրիշ սիրտ փուցեց, եւ նոյն օրը այդ բոլոր նշանները կ'ապարտուեցին: Երբ նա մօտեցաւ բլրին, մարգարէների
 13 խումբը նրան ընդառաջ գնաց, նրա վրայ Ասրծու հոգին շարժուեց, եւ նա նրանց մէջ մարգարէութիւն արեց: Երբ
 14 նախկինում նրան քննողները բոլորն էլ ճանաչեցին իրեն, թէ ինչպէս նա մարգարէների մէջ մարգարէութիւն է
 15 անում, մէկը միտին հարցրեց. «Ի՞նչ է պարտեղ Կիսի որդուն, մի՞թէ Սաւուղը եւ մարգարէների մէջ է»: Նրանցից
 16 մէկը պարտախանեց եւ ասաց. «Ո՛վ է նրա հայրը, եթէ ոչ Կիսը»: Այս առթիւ սասցումը սրտեղծուեց, թէ՛ «Սաւուղն
 17 էլ մարգարէների մէջ է»: Մարգարէութիւն անելը վերջացնելուց յետոյ նա բարձրացաւ բլուրը: Սաւուղի ազգականը
 18 հարցրեց նրան ու նրա ծառային. «Ո՞ր էիք գնացել»: Նրանք պարտախանեցին. «Աւանակները փնտրելու: Բայց երբ
 19 քննեցինք, որ չկան, մտնեց Սամուէլի մօտ»: Ազգականն ասաց Սաւուղին. «Պարտի՛ր ինձ, Սամուէլը քեզ ի՞նչ ասաց»:
 20 Սաւուղն ասաց իր ազգականին. «Նա մեզ յայտնեց, որ աւանակները գտնուել են»: Նա, սակայն, թագաւորութեան
 21 մասին Սամուէլի ասածները նրան չյայտնեց: Սամուէլը ամբողջ ժողովրդին հաւաքելով Տիրոջ առջ, Մասեփա-
 22 թում, իսրայէլացիներին ասաց. «Այսպէս խօսեց Իսրայէլի Տէր Ասրուածը եւ ասաց. «Ես եմ, որ իսրայէլացիներին
 23 հանեցի Եգիպտոսից, փրկեցի ձեզ եգիպտացիների արքայ փարաօնի ու ձեզ ճնշող բոլոր թագաւորների ձեռքից,
 24 բայց դուք այսօր անարգեցիք Ասրծուն, որ ձեզ փրկել է ձեր շուրջը գտնուող ու ձեզ նեղութիւն պարճառող ժողո-
 25 վուրդներից: Իսկ դուք ասացիք. «Ո՛չ, այդպէս չէ, մեզ վրայ թագաւոր կարգիր»: Արդ, կանգնեցէ՛ք Տիրոջ առջեւ ըստ
 26 ձեր իշխանութիւնների, ըստ ձեր ազգապոռնիների եւ ըստ ձեր հազարեակների»: Սամուէլն Իսրայէլի բոլոր ցեղերին
 27 իրար մօտ բերեց, եւ վիճակն ընկաւ Բենիամինի ցեղին: Նա մօտ բերեց Բենիամինի ցեղին ըստ ազգապոռնիների,
 28 եւ վիճակն ընկաւ Մաքարիի ազգապոռնին: Նա մօտ բերեց Մաքարիի ազգապոռնին, եւ վիճակն ընկաւ Կիսի
 29 որդի Սաւուղին: Նա փնտրեց նրան, բայց չգտաւ: Սամուէլը կրկին հարցրեց Տիրոջը. «Արդե՞օք այդ մարդն էի
 30 յայտնող կը գայ»: Տէրն ասաց. «Ահաւասիկ նա թաքնուած է կարասիների միջեւ»: Նա վազեց ու նրան այնպեղից
 31 առնելով՝ կանգնեցրեց ժողովրդի մէջ: Բոլոր մարդիկ Սաւուղից մի գլխով ցածր էին: Սամուէլն ասաց ամբողջ
 32 ժողովրդին. «Տեսա՛ք Տիրոջ ընտրած մարդուն, ձեր ամենքի մէջ նրա նմանը չկայ»: Ամբողջ ժողովուրդը ճանաչեց
 33 նրան՝ ասելով. «Կեցցէ՛ արքան»: Սամուէլը ժողովրդին յայտնեց թագաւորի իրաւունքները, գրեց մատենանում եւ
 34 դրեց Տիրոջ առջ: Սամուէլն արձակեց ամբողջ ժողովրդին, եւ ամէն մարդ գնաց իր տեղը: Սաւուղը գնաց իր
 35 տունը, Քաթաա: Նրա հետ գնացին զօրեղ մարդիկ, որոնց սրտերը Տէրը դրող էր, որ լինեն Սաւուղի հետ: Բայց
 36 կային նաեւ չար մարդիկ, որոնք ասում էին. «Ո՛վ է սա, որ մեզ պիտի փրկի»: Եւ նրանք քամահրեցին նրան ու
 37 ընծաներ ջնապուցեցին:

11 Մէկ ամիս անց Նասա Ամոնացին եկաւ Գաղաադի Յաբիս քաղաքի շուրջը բանակ դրեց: Յաբիսի բոլոր բնակիչ-
 2 ներն ասացին Նասա Ամոնացուն. «Մեզ հետ դաշինք կնքի՛ր, եւ մենք կը ծառայենք քեզ»: Նասա Ամոնացին նրանց
 3 ասաց. «Ձեզ հետ դաշինք կը կնքեմ այն պայմանով, որ բոլորդ հանէ՛ք ձեր աջ աջը: Եւ ես դրանով ամբողջ Իսրայէլի
 4 վրայ նախապիւնք դրած կը լինեմ»: Յաբիսի բնակիչները ասացին Նասային. «Մեզ եօթը օր ժամանակ տո՛ւր, որ
 5 պարզամտորներ ուղարկենք Իսրայէլի բոլոր սահմանները, եւ եթէ մեզ փրկող չլինի, քեզ անձնապար կը լինենք»:
 6 Պարզամտորները եկան Քաթաա, Սաւուղի մօտ եւ այդ խօսքերը հաղորդեցին ժողովրդին: Ժողովուրդն իր ձայնը
 7 բարձրացրեց ու լաց եղաւ: Սաւուղն առաւօտեան գալով դաշտից՝ հարցրեց. «Ի՞նչ է պարտեղ, որ ժողովուրդը լաց
 8 է լինում»: Նրան յայտնեցին յաբիսեցիների խօսքերը: Երբ Սաւուղը լսեց այս բանը, Տիրոջ հոգին շարժուեց նրա
 9 վրայ, եւ նրա բարկութիւնը սաստիկ բորբոքուեց: Նա մի գոյգ եզ առաւ, կտոր-կտոր արեց դրանք ու պարզամտ-
 10 օրների միջոցով Իսրայէլի բոլոր սահմաններն ուղարկեց՝ ասելով. «Ո՛վ Սաւուղի եւ Սամուէլի յետեւից չգայ, այսպէս
 11 կը դառնան նրա եզները»: Տիրոջ ան ընկաւ Իսրայէլի ամբողջ ժողովրդի սիրտը, եւ նրանք մէկ մարդու պէս անվախ
 12 վրայ վազեցին: Սաւուղը Բեզեկում զօրահաւաք արեց. Իսրայէլի բոլոր մարդիկ վեց հարիւր հազար հոգի էին, իսկ
 13 Յուդայի ցեղի մարդիկ՝ եօթանասուն հազար: Նա ասաց եկած պարզամտորներին. «Այսպէս կ'առէք Գաղաադի
 14 Յաբիս քաղաքի բնակիչներին. «Վաղը, երբ արեգակը փայլանի երկիրը, դուք կը փրկուէք»: Պարզամտորները
 15 եկան քաղաք ու դա հաղորդեցին Յաբիսի բնակիչներին, որոնք ուրախացան: Յաբիսի բնակիչներն ասացին Նասա
 16 Ամոնացուն. «Վաղը ձեզ անձնապար կը լինենք, եւ մեզ հետ վարուեցէ՛ք այնպէս, ինչպէս հաճելի է ձեզ»: Ներսեսալ
 17 օրը Սաւուղը ժողովրդին բաժանեց երեք գնդի: Առաւօտեան նրանք մտնեցին նրանց բանակի մէջ եւ ամոնացիներին
 18 կտորեցին մինչեւ արեւի ջերմացնելը: Կենդանի մնացածները փախուստի դիմեցին այնպէս, որ նրանցից երկու
 19 հոգու իրար մօտ չէին գտնուել: Ժողովուրդն ասաց Սամուէլին. «Այդ ո՞վ էր ասում, թէ Սաւուղը չի կարող թագաւորել
 20 մեզ վրայ, մեզ յանձնի՛ր այդ մարդկանց, որ սպանենք նրանց»: Սամուէլն ասաց. «Այսօր ոչ ոք չի սպանուելու,
 21 որովհետեւ Տէրն այսօր փրկութիւն պարգեւեց Իսրայէլին»: Սամուէլը խօսելով ժողովրդի հետ՝ ասաց. «Գնանք
 22 Գաղգաղա եւ թագաւորութեան փոճակապարտութիւն անենք»: Ամբողջ ժողովուրդը գնաց Գաղգաղա եւ այնպեղ,
 23 Գաղգաղայում, Տիրոջ առջեւ Սամուէլը Սաւուղին թագաւոր օճեց: Խաղաղութեան գոհեր մաքուցեցին Տիրոջ առջ,
 24 եւ Սամուէլն ու ամբողջ ժողովուրդը շար ուրախացան:

12 Սամուէլը բոլոր իսրայէլացիներին ասաց. «Ահա ես լսեցի այն ամէնը, ինչ դուք ինձ ասացիք, եւ ես ձեզ վրայ
 2 թագաւոր դրեցի: Նիմա ձեզ թագաւորն է առաջնորդում: Ես ձերացել եմ, պէտք է հանգստանամ, բայց իմ որդիները

ահա ձեր մէջ են: Իմ վաղ հասակից մինչեւ այսօր են ձեզ դեկավարեցի: Ես, ահա, կանգնած եմ ձեր առաջ, եւ 3
դուք Տիրոջ ու նրա օծեալի ներկայութեամբ ասացէք, թէ ես ո՞ն եզն եմ խել կամ ասանակը քարել, ձեզանից
ո՞ն նկարմամբ եմ անիրաւութիւն գործել կամ որեւէ մէկին գրկել, ո՞ն ձեռքից եմ կաշառք կամ ընծաներ վերցրել:
Պարասխան քուրէք ինձ, որպէսզի ես հարուցեմ ձեզ»: Սամուէլին ասացին. «Մեր դէմ չես մեղանջել, մեզ չես 4
գրկել, մեզ չես նեղել ու որեւէ մէկի ձեռքից ոչինչ չես խել»: Սամուէլն ասաց ժողովորդին. «Տէրը եւ նրա օծեալը 5
այսօր թող վկայ լինեն իմ եւ ձեր միջեւ, որ իմ ձեռքում ոչինչ չէք գրել»: Նրանք ասացին. «Թող վկայ լինի»:
Սամուէլը խօսեց ժողովորդի հետ եւ ասաց. «Թող վկայ լինի Մովսէսին ու Ահարոնին իր ծառաները դարձրած եւ մեր 6
հայրերին Եգիպտոսից հանած Տէրը: Արդ, առաջ եկէք, որ ես ձեզ դարեմ Տիրոջ առաջ եւ պարմեմ ձեզ այն բոլոր 7
բարերարութիւնները, որ Տէրն արել է ձեզ ու ձեր հայրերին: Երբ Յակոբն ու նրա որդիները Եգիպտոս մտան, եւ 8
եգիպտացիները ճնշեցին նրանց, մեր հայրերն աղաղակեցին Տիրոջը, եւ Տէրն առաքեց Մովսէսին ու Ահարոնին,
որոնք մեր հայրերին հանեցին Եգիպտոսից եւ բնակեցրին այս վայրերում: Նրանք, սակայն, իրենց Տէր Աստուծոն 9
մոռացան, եւ նա նրանց մարմնեց Ասորի արքայ Յաբինի գորավար Միսարայի, այլազգիների եւ Մովսէսի թագաւորի
ձեռքը, որոնք նրանց դէմ պարերազմ մղեցին: Նրանք աղաղակեցին Տիրոջը՝ ասելով. «Մենք մեղանջել ենք, քանզի 10
Տիրոջը թողնելով՝ ծառայեցինք Բահաղիմներին ու անբարեխոսներին: Արդ, փրկիր մեզ մեր թշնամիների ձեռքից, եւ
քեզ կը ծառայենք»: Տէրն առաքեց Յերոբոավային, Բարակին, Յեփթայէին ու Սամփսոնին եւ ձեզ փրկեց շրջակայ 11
թշնամիների ձեռքից, ու դուք բնակուեցիք ապահովութեան մէջ: Երբ քրտաք, թէ Նաաս Ամոնացին յարձակուել է 12
ձեր երկրի վրայ, ասացիք. «Այդպէս չէ, այլ մի թագաւոր պիտի իշխի մեզ վրայ, թէւ մեր Տէր Աստուծոն էր մեր
թագաւորը»: Արդ, ահաւասիկ այն թագաւորը, որին խնդրեցիք ու ընտրեցիք, Տէրը ձեզ թագաւոր քուրէք: Եթէ 13, 14
վախենաք Տիրոջից, ծառայէք նրան, հնազանդուէք նրան, չհակառակուէք Տիրոջ ասածին, դուք ու ձեզ վրայ իշխող
թագաւորը գնաք Տիրոջ յետեւից, ապա Տիրոջ ձեռքը ձեր ու ձեր թագաւորի դէմ չի լինի: Իսկ եթէ չհնազանդուէք 15
Տիրոջը, հակառակ գնաք Տիրոջ ասածին, ապա Տիրոջ ձեռքը ձեր եւ ձեր թագաւորի դէմ կը լինի: Արդ, սպասեցէք 16
եւ քրտաք այն մեծագործութիւնները, որ Տէրը ձեր աչքերի առջեւ պիտի անի: Չէ՞ որ այսօր ցորենի հնձի ժամանակ 17
է. ես Տիրոջը պիտի աղաղակեմ, եւ նա ձեզ որոտ ու անձրեւ պիտի քայ: Դուք կ'իմանաք ու կը քրտաք, որ ձեզ
համար թագաւոր խնդրելով՝ մեծ չարութիւն գործեցիք ձեր Տիրոջ հանդէպ»: Սամուէլը Տիրոջն աղաղակեց, ու 18
Տէրը նոյն օրը որոտ եւ անձրեւ ուղարկեց: Ամբողջ ժողովուրդը սաստիկ վախեցաւ Տիրոջից ու Սամուէլից: Բոլորն 19
ասացին Սամուէլին. «Քո Տէր Աստուծոն աղօթք արա քո ծառաների համար, որ չմեռնենք, քանզի մեզ համար
թագաւոր ուզելով մեր գործած բոլոր մեղքերի վրայ այդ չարիքն էլ ենք աւելացրել»: Սամուէլն ասաց ժողովորդին. 20
«Մի՛ վախեցէք, դուք թէւ գործել էք այս բոլոր չարիքները, բայց Տիրոջ ճանապարհից մի՛ խտրորուէք եւ Տիրոջը
ծառայեցէք ձեր ամբողջ հոգով: Մի՛ գնացէք սուր աստուածներէ յետեւից, որոնք ձեզ ոչ մի օգուտ չեն քայ եւ 21
չեն փրկի, քանզի նրանք աստուածներ չեն: Տէրն իր մեծ անուան պարտի համար իր ժողովորդին չի լքի, քանզի 22
Տէրը բարեհաճութեամբ է ձեզ իր ժողովուրդը դարձրել: Քաւ լիցի, որ ես մեղանջեմ Տիրոջ դէմ՝ հրաժարուելով 23
ձեզ համար աղօթելուց: Ծառայեցէք Տիրոջը, եւ ես ձեզ ցոյց կ'արմ բարի եւ ուղիղ ճանապարհը: Երկինդ կրեցէք 24
Տիրոջից եւ ձեր ամբողջ սրտով, ճշմարտութեամբ ծառայեցէք նրան, քանզի քրտաք, թէ մեզ համար ինչ մեծ գործեր
արեց, իսկ եթէ չարագործութիւնը շարունակէք, թէ՛ դուք, թէ՛ ձեր թագաւորը կորստեան կը մատնուէք»: 25

Սաւուղը Իսրայէլում մէկ քարի թագաւորելուց յետոյ յաջորդ՝ երկրորդ քարում իսրայէլացիներից երեք հազար 13
րանոց զօրք հաւաքեց: Երկու հազարն իր հետ Մաքմասում էին, Բեթէլ լեռան վրայ, իսկ հազարը՝ Յովնաթանի հետ, 2
Բենիամինի երկրի Գաբաա քաղաքում: Մնացած զինուորներին նա արձակեց, որ ամէն մէկը գնայ իր բնակութեան
վայրը: Յովնաթանը կտորրեց բլրի վրայ բնակուող այլազգի Նասիբին, եւ այլազգիներն այդ իմացան: Սաւուղը 3
շեփոր հնչեցրեց ամբողջ երկրում եւ ասաց. «Ծառաներն արհամարհեցին մեզ»: Բոլոր իսրայէլացիները լսելով այդ՝ 4
ասացին. «Սաւուղը կտորրել է այլազգի Նասիբին, եւ Իսրայէլն արելի է դարձել այլազգիներին»: Եւ ժողովուրդը
Սաւուղի յետեւից գնաց Գաղգաղա: Այլազգիները եւս հաւաքուեցին պարերազմելու Իսրայէլի դէմ եւ յարձակուե- 5
ցին Իսրայէլի վրայ երեսուն հազար մարտակառքերով ու վեց հազար հեծեալներով, իսկ զօրքն իր բազմութեամբ
նման էր ծովեզրի արագին: Սրանք եկան ու բանակեցին Մաքմասում, Բեթորոնի դիմաց, դէպի հարաւ: Իսրայէ- 6
լացիները քրտաքելով իր իրենց քրտաք նեղ է, եւ չեն կարող մօտենալ նրանց, թաքնուեցին քարայրներում, գոմերում,
ժայռերի ձեռքերում, խորխորաքարներում ու ջրհորներում, իսկ ոմնաք անցան Յորդանան գետն ու գնացին Գա- 7
ղի եւ Գաղգաղի երկիրը: Սաւուղը դեռ Գաղգաղայում էր, եւ ամբողջ ժողովուրդը դողում էր նրանից: Նա եօթը 8
օր սպասեց, ինչպէս նշանակել էր Սամուէլը, սակայն Սամուէլը Գաղգաղա չեկաւ, եւ մարդիկ սկսեցին նրան լքել:
Սաւուղն ասաց. «Մօ՛ր եկէք, որ ողջակէզներ ու խաղաղութեան զոհեր մատուցեմ»: Եւ ինքը ողջակէզ մատուցեց: 9, 10
Երբ ողջակէզ մատուցելը վերջացրեց, եկաւ Սամուէլը: Սաւուղն ընդառաջ գնաց նրան դիմաւորելու եւ ողջունելու:
Սամուէլն ասաց. «Այդ ի՞նչ ես արել»: Սաւուղն ասաց. «Երբ քրտաք, որ իմ ժողովուրդն սկսեց ինձ լքել, եւ դու չեկար 11
քո նշանակած օրը, իսկ այլազգիները հաւաքուեցին Մաքմասում, մարածեցի, թէ այլազգիները հիմա կը գան իմ 12
դէմ, Գաղգաղա, իսկ ես Տիրոջ առջեւ դեռ չէի աղերսել, դրա համար էլ համարձակուեցի եւ ողջակէզ մատուցեցի»:
Սամուէլն ասաց Սաւուղին. «Ջութ քրտաք եւ արել, քանի որ չես պահել իմ պարտիրանը, որ Տէրն էր պարտիրել: Տէրը 13
քեզ Իսրայէլի վրայ ցմահ թագաւոր պիտի դարձնէր, բայց հիմա քո թագաւորութիւնը այլեւս չի շարունակուելու: 14
Տէրն իր սրբին հաճելի մարդ պիտի փնտրի, որ նրան իշխան դարձնի իր ժողովորդի վրայ պարտիրանով, քանզի դու
չկարարեցիր այն, ինչ Տէրը պարտիրել էր քեզ»: Սամուէլը վեր կացաւ եւ Գաղգաղայից գնաց իր ճանապարհով: 15
Մնացած զօրքը միացաւ Սաւուղին, որ դիմադրի իրենց վրայ յարձակուող զինուորներին: Երբ նրանք Գաղգաղայից
եկան ու հասան Բենիամինի երկրի Գաբաա քաղաքը, Սաւուղը հաշուեց իր հետ գտնուող զինուորներին եւ քրտաք, 16
որ ինքն ունի մօտաւորապէս վեց հարիւր զինուոր: Սաւուղը, նրա որդի Յովնաթանն ու նրա հետ եղած զօրքը հաս-
տատուեցին Բենիամինի երկրի Գաբաա քաղաքում, իսկ այլազգիները բանակել էին Մաքմասում: Այլազգիների 17
բանակից դուրս եկան երեք գնդեր, որ արեւմտութիւն գործեն: Մի գունդը դիմեց դէպի Օփիր քանոն ճանապար-
հը, դէպի Սոգողի աղբիւրը, միւս գունդը՝ դէպի Բեթորոն քանոն ճանապարհը, իսկ երրորդ գունդը՝ Գաբաալից 18
դէպի Սաբայի անապարի Գայի քանոն ճանապարհը: Ամբողջ Իսրայէլի երկրում մի դարբին չգտնուեց, քանզի 19

20 այլազգիներն ասել էին. «Այնպէս անենք, որ եբրայեցիները սուր կամ գեղարդ չշինեն»: Բոլոր իսրայէլացիներն ի-
 21 ռենց գերանդին, գործիքները, կացիներ և մանգաղը նորոգելու համար գնում էին այլազգիների երկիրը: Այգեկութի
 22 ժամանակ էր, և ամէն մի գործիքի արժէքը երեք սիկը էր: Խոփի, կացնի և մանգաղի գինը նոյնն էր: Այնպէս
 պարահեց, որ Մաքմասուն պարերագմի օրերին Սաուտի և նրա որդի Յովնաթանի հետ եղած մարդկանց ձեռքին
 23 սուր կամ գեղարդ չկար: Զէնք կար միայն Սաուտի ու նրա որդի Յովնաթանի մօտ: Այլազգիների բանակից մի
 գունդ եկաւ, որ անցնի Մաքմասից այն կողմ, իսկ իր հօր համար վեր չհանեց:

14 Մի օր Սաուտի որդի Յովնաթանն իր կապարճակրին ասաց. «Ե՛կ անցնենք այլազգիների կիրճից այն կողմ»:
 2 Այդ մասին նա իր հօրը իմաց չբուռեց: Սաուտը նստած էր բլրի գլխին, Մագդողի նռնենու փակ: Նրա հետ եղած
 3 ժողովուրդը մօտ վեց հարիւր հոգի էր: Եւ Աքիա անունով մէկը կար, որը Ղեւիի որդու Փեննէսի որդու Քաթիէլի
 եղբայր Աքիպորի որդին էր: Ղեւին Սելովում Ասպծու քահանան էր, որը եփուղ էր կրում: Ժողովուրդը չգիտէր, որ
 4 Յովնաթանը կիրճ է գնացել: Յովնաթանը ուզում էր անցնել այլազգիների ճամբարը, որ գտնուում էր կիրճի մէջ,
 բայց այդպէս փանոթ ճանապարհի այս ու այն կողմում քարաժայռեր էին բարձրանում, որոնցից մէկը կոչւում էր
 5 Բագէս, իսկ միւսը՝ Սենարա: Այս քարաժայռերից մէկը հիսիսի կողմից Մաքմասի դիմաց էր ուղղուած, իսկ միւսը՝
 6 հարաւային կողմից՝ դէպի Գաբայէ: Յովնաթանն ասաց իր կապարճակրի ծառային. «Ե՛կ անցնենք այս անթիփար-
 ների կիրճը, թերեւս Տէրը յօգուտ մեզ ինչ-որ բան անի, քանզի Տիրոջ համար խորոխութիւն չկայ. նա կարող է շար-
 7 մարդկանցով էլ փրկութիւն պարգեւել, քչով էլ»: Զինակիրն ասաց նրան. «Արա՛ այն, ինչ սիրտդ է ուզում: Ահա ես
 8 քեզ հետ եմ, ինչ քո սիրտն է ուզում, նոյնն է՛ իմ սիրտը»: Յովնաթանն ասաց. «Ահաասիկ մենք ուղղուած ենք այդ
 9 մարդկանց կողմը. մազլցելով կը գնանք նրանց մօտ: Եթէ մեզ ասեն. «Այնպէս կ'անց առէք, մինչեւ ձեզ կանչենք»,
 10 ապա փրկուում կը կանգնենք և նրանց չենք մօտենայ: Բայց եթէ ասեն. «Մօտեցէ՛ք մեզ», այն ժամանակ կ'ելնենք
 11 կը գնանք, քանզի պարզ կը լինի, որՏէրը նրանց մեր ձեռքն է մատնել: Դա մեզ համար թող նշան լինի»: Նրանք
 երկուսով մտնան այլազգիների կիրճը: Այլազգիներն ասացին. «Ահա եբրայեցիները ելնում են իրենց ծակերից, ուր
 12 թաքնուել էին»: Կիրճերի պահապաններն ասացին Յովնաթանին ու կապարճակրին. «Մօտեցէ՛ք մեզ, որ մենք ձեզ
 մի բան յայտնենք»: Յովնաթանն ասաց իր կապարճակրին. «Ե՛կ իմ յետեից, քանզի Տէրը նրանց Իսրայէլի ձեռքն է
 13 մատնել»: Յովնաթանը մազլցելով գնաց, կապարճակրին էլ՝ նրա հետ: Այլազգիները յարձակուեցին Յովնաթանի
 14 վրայ, իսկ Յովնաթանը սպանեց նրանց, կապարճակրին էլ նրա յետեից էր հարուածում նրանց: Այս առաջին
 կտորածի ժամանակ Յովնաթանն ու նրա կապարճակիրը մօտաւորապէս քսան հոգու սպանեցին նետերով ու ձեռ-
 15 քով նետուած դաշտերի քարերով: Դաշտում, բանակում ու կիրճում եղած ամբողջ ժողովրդի մէջ սուկում ընկաւ,
 հարուածող գունդը զարհուրեց և չէր ուզում շարժուել. երկիրը դողդաց, և Տիրոջ անհ ընկաւ թշնամու սիրտը:
 16 Սաուտի դէտերը Բենիամինի երկրի Գաբաա քաղաքից փեսան, որ բանակը, իրեն կորցրած, այս ու այն կողմ է
 17 գնում: Սաուտն իր հետ եղած զօրքին ասաց. «Ստուգեցէ՛ք ու փնտէ՛ք, մեզանից ո՞վ է հեռացել»: Ստուգեցին և
 18 փեսան, որ Յովնաթանն ու նրա կապարճակիրը չկան: Սաուտն ասաց Աքիային. «Մօտեցրո՛ւ եփուղը» (քանզի նա
 19 եփուղ էր կրում, և Ասպծու փապանակն այդ օրը իսրայէլացիների մօտ էր): Մինչ Սաուտը քահանայի հետ էր
 խօսում, այլազգիների բանակում աղաղակը գնալով աւելանում էր: Սաուտը քահանային ասաց. «Ձեռքդ յե՛ր քա-
 20 շիր»: Սաուտն ու նրա հետ նաեւ ամբողջ ժողովուրդը գնացին, հասան պարերագմի դաշտը: Մարդիկ իրենց սրերն
 21 ուղղեցին իրար դէմ, և մեծ աղմուկ առաջացաւ: Եւ այն ծառաները, որոնք առաջ իսրայէլացիների հետ էին, բայց
 22 այլազգիների հետ բանակ էին եկել, շուտ եկան և միացան իսրայէլացիներին՝ Սաուտին և Յովնաթանին: Բոլոր
 իսրայէլացիները, որոնք թաքնուած էին Եփրեմի լեռան վրայ, լսելով այլազգիների փախուստի մասին, խմբուեցին
 23 ու իրենք ևս նրանց դէմ պարերագմի մէջ մտան: Այդ օրը Տէրը փրկեց Իսրայէլին, և պարերագմը հասաւ մինչեւ
 24 Բեթաւան: Սաուտի հետ եղած ամբողջ ժողովուրդը մօտաւորապէս փասը հազար էր: Պարերագմը փարածուել
 էր Եփրեմի լեռան բոլոր քաղաքներում: Այդ օրը Սաուտը անգիտութեամբ նգովեց ժողովրդին՝ ասելով. «Անիծեալ
 25 լինի այն մարդը, որ մինչեւ երեկոյ, նախքան որ ես իմ թշնամիներից վրէժ լուծեմ, հաց կ'ուրփի»: Եւ ժողովուրդը
 26 հաց չկերաւ, թէև ամբողջ երկիրը ճաշ էր ուրբում: Այնպէս դաշտի դիմաց, անպառ կար, ուր մեղու էին պահում:
 Ժողովուրդը մտաւ մեղուանոցը: Մարդիկ, անցնելով, քրթմնջում էին, բայց ոչ ոք ձեռքն իր բերանը չէր փակում, քան-
 27 զի ժողովուրդը վախենում էր Տիրոջը փրկուած երդումից: Յովնաթանը չիմանալով, թէ իր հայրը երդուել էր փուել
 ժողովրդին, իր ձեռքի գաւազանի ծայրը երկարեց, խրեց մեղուի խորսիսի մէջ, իր ձեռքով մեղուը փարաւ բերանը,
 28 և նրա աչքերը պայծառացան: Զինուորներից մէկը նրան ասաց. «Քո հայրը խտրաբոյնա երդուեցրեց ժողովրդին՝
 29 ասելով. «Անիծեալ լինի այն մարդը, որ մինչեւ երեկոյ հաց կ'ուրփի»: Դրա համար էլ ժողովուրդը թուլացած էր:
 Երբ Յովնաթանն այդ իմացաւ, ասաց. «Նայրս երկիրը կորստեան է մատնել. փեսէք, թէ ինչպէս իմ աչքերը լոյս
 30 սրացան, քանզի մի քիչ ճաշակեցի այդ մեղուից: Եթէ ժողովուրդն այսօր կերած լինէր իր թշնամուց վերցրած
 31 աւարից, այլազգիներին մեծամեծ հարուածներ կը հասցնէր»: Այդ օրը նա Մաքմասուն կտորեց այլազգիներին,
 32 իսկ ժողովուրդը սաստիկ յոգնել էր: Մարդիկ ընկան աւարի վրայ, առան ոչխարները, արջառներն ու հորթերը,
 33 գետնի վրայ մորթեցին ու կերան արնաշաղախ միսը: Սաուտին յայտնեցին ասելով, թէ՛ «Ժողովուրդը Տիրոջ դէմ
 մեղանչեց, քանզի արնաշաղախ միս կերաւ»: Սաուտն ասաց. «Գեթթամից սկսած արդէն անօրէն էիք դարձել: Նմա
 34 այսպէս մի մեծ քար բերէ՛ք գորելով»: Սաուտն աւելացրեց. «Ժողովրդի մէջ ցրուեցէ՛ք և նրան ասացէ՛ք, որ ամէն
 մէկն իր արջառն ու ոչխարը այսպէս բերի, սրա վրայ մորթեցէ՛ք ու կերէ՛ք և արնաշաղախ միս ուրելով՝ Տիրոջ
 35 դէմ մեղանչած չէք լինի»: Մարդիկ այն գիշեր իրենց մօտ եղածը բերեցին և այնպէս մորթեցին: Սաուտն այդպէս
 36 Տիրոջ համար զոհաստեղան շինեց: Սա առաջին զոհաստեղանն էր, որ նա շինեց Տիրոջ համար: Սաուտն ասաց.
 «Գիշերը հետապնդեց այլազգիներին, մինչեւ լոյսը բացուելը կողոպտենք նրանց և նրանցից ոչ մի մարդ կենդանի
 չթողնենք»: Նրան ասացին. «Արա՛ այն, ինչ հաճելի է քեզ»: Քահանան ասաց. «Այսպէս մօտենանք Ասպծուն»:
 37, 38 Սաուտն Ասպծուն հարցրեց. «Այլազգիներին հետապնդէ՛նք, նրանց իսրայէլացիների ձեռքը լը մատնեն»:
 Տէրը
 այդ օրը պարասխան չբուռեց նրան: Սաուտն ասաց. «Նաաքեցէ՛ք այսպէս իսրայէլացիներին, որ իմանանք ու
 39 փեսնենք, թէ այսօր ո՞ւմ մեղքով է յանցանք կատարուել, քանզի Իսրայէլին փրկող Տէրը կենդանի է: Եթէ մեղքը նոյ-
 40 նիսկ իմ որդի Յովնաթանինն էլ լինի, նա մահապարտի կ'ենթարկուի»: Ամբողջ ժողովրդից ոչ ոք չպարասխանեց:

Այն ժամանակ նա ասաց բոլոր իսրայելացիներին. «Դուք ծառայութիւն կատարեցէք, իսկ ես ու իմ Յովնաթան որդին էլ ծառայութիւն կը կատարենք»: Ժողովուրդն ասաց Սաուլին. «Արա՛ այն, ինչ հաճելի է քեզ»: Սաուլն ասաց. 41 «Իսրայելի Տէր Աստուած, ինչո՞ւ այսօր քո ծառային պարասխան չբուեցիր. եթէ անօրէնութիւնն այսօր կատարել եմ ես կամ կատարել է իմ Յովնաթան որդին, յայտնի՛ր, իսկ եթէ անօրէնութիւնը կատարուել է Իսրայելի քո ժողովրդի մէջ, նրան քաւութիւն պարգեւիր»: Վիճակ գցեցին Յովնաթանի ու Սաուլի վրայ, եւ ժողովուրդը անպարտ դուրս ելաւ: Սաուլն ասաց. «Վիճակ գցեցէք իմ ու իմ Յովնաթան որդու վրայ, եւ ում վրայ որ Տէրը վիճակ հանի, մահա- 42 պատժի թող ենթարկուի»: Ժողովուրդն ասաց Սաուլին. «Մի՛ արա այդ բանը»: Սաուլն սփիւղեց ժողովրդին, եւ նրա ու նրա որդի Յովնաթանի վրայ վիճակ գցեցին: Վիճակն ընկաւ Յովնաթանի վրայ: Սաուլն ասաց Յովնա- 43 թանին. «Ասա՛ ինձ, ի՛նչ ես արել»: Յովնաթանը պատմեց նրան՝ ասելով. «Իմ ձեռքի գաւազանի ծայրով մի քիչ մեղր կերայ եւ հիմա պիտի մեռնեն»: Սաուլն ասաց նրան. «Աստուած այսպէս ու սրանից անելին անի, եթէ դու այսօր 44 մահապատժի չենթարկուես»: Ժողովուրդն ասաց Սաուլին. «Քաւ լիցի, այսօր մահապատժի թող չենթարկուի նա, 45 ով Իսրայելին այս մեծ փրկութիւնը պարգեւեց: Կենդանի է Տէրը: Նրա գլխի մէկ մագն անգամ գետին չի ընկնելու, քանի որ Աստուծո ժողովուրդը գործեց այս մեղքերը»: Եւ այդ օրը ժողովուրդը Յովնաթանի համար աղօթքով դիմեց Տիրոջը, եւ նա մահապատժի չենթարկուեց: Սաուլը դադարեց այլազգիներին հետապնդելուց, եւ այլազգիներն իրենց փեղը գնացին: Սաուլը սկսեց թագաւորել, եւ նա որպէս ժառանգութիւն ստացաւ Իսրայելը: Պարտեւազմեց 46 իր շուքը գրնուող բոլոր թշնամիների դէմ, մովաբացիների, ամոնացիների, եդոմացիների, բեթորացիների, Սու- 47 բայի թագաւորի եւ այլազգիների դէմ: Որ կողմը որ դարձաւ, յաղթանակ փարաւ: Նա մեծ քաջագործութիւններ արեց, յաղթեց ամաղէկացիներին եւ Իսրայելը փրկեց այն ոսրնակոխ անողների ձեռքից: Սաուլի որդիներն էին 48 Յովնաթանը, Յեսսուրը եւ Մեղքիսաւէն, իսկ նրա երկու դուստրերի անուններն էին. մեծինը՝ Մերոբ, իսկ երկրոր- 49 դի անունը՝ Մեղքոդ: Նրա կինը Աքիմասի դուստր Աքիմասն էր: Նրա զօրավարը Ների որդի Աբեններն էր, որը Սաուլի ազգականի որդին էր: Կիսը՝ Սաուլի հայրը, եւ Ները՝ Աբենների հայրը, Աբիելի որդի Յամինի որդիներն էին: Նրանք բոլորը երեսունույթ հոգի էին: Սաուլի ամբողջ իշխանութեան ընթացքում սաստիկ պարտեւազմ փեղի 50 ունեցաւ այլազգիների դէմ, եւ Սաուլն իր փեսած բոլոր զօրաւոր ու քաջ մարդկանց իր մօտ էր հաւաքում: 51 52

Սամուէլն ասաց Սաուլին. «Ինձ Տէրն է առաքել, որ քեզ թագաւոր օժտեմ իմ ժողովրդի՝ իսրայելացիների վրայ: 15 Արդ, յսիր Տիրոջ պատգամները: Այսպէս է ասում զօրութիւնների Տէրը. «Տիմա Իսրայելի դէմ Ամաղէկի արածների 2 համար վրէժ եմ լուծելու: Նա փակեց իսրայելացիների ճանապարհը, երբ նրանք Եգիպտոսից դուրս էին գալիս: Արդ, գնա՛ եւ կտորի՛ր ամաղէկացիներին ու յարիմացիներին եւ ոչնչացրո՛ւ այն ամէնը, ինչ նրանց է պատկանում: 3 Նրանցից ոչ ոք չպէտք է փրկուի: Կը կտորոտես նրանց ու կ'ոչնչացնես բոլորին՝ փղամարդ լինի թէ կին, երեխայ լինի թէ կաթնակեր մանուկ, արջառ ու ոչխար, ուղբ ու աւանակ»: Սաուլը հրաման փոխեց ժողովրդին եւ հաշուա- 4 ժամ անցկացրեց Աղիմում: Չորս հարիւր հազարանոց հետեւակ զօրք կար, երեսուն հազարանոց հետեւակ զօրք էլ՝ Յուդայի երկրից: Սաուլը եկաւ մինչեւ Ամաղէկի քաղաքները եւ բանակը դարանամուր եղաւ հեղեղապում: 5 Սաուլն ասաց կիներին. «Խոյս փուէք, հեռացէ՛ք ամաղէկացիներից, որ ձեզ էլ նրանց հետ չկտորոտեն, քանզի 6 Եգիպտոսից ելնելու ժամանակ բարեացակամ էիք եղել բոլոր իսրայելացիների հանդէպ»: Կիներները Ամաղէկի 7 զօրքից հեռացան: Սաուլը Ամաղէկի զօրքին ջախջախեց Եփլափայից մինչեւ Եգիպտոսի դիմաց գրնուող Սուր բնակավայրը: Նա կենդանի բռնեց Ամաղէկի թագաւոր Ագագին, իսկ Յարիմի ամբողջ ազգաբոնիսը սրի քաշեցին: 8 Սաուլը եւ ամբողջ ժողովուրդը, սակայն, կենդանի թողեցին Ագագին, խնայեցին ընտիր ոչխարների, արջառնե- 9 ռի հօտերը, պտղաբու եւ խաղողի այգիները, ամէն փեսակ բարիքները, չուզեցին ոչնչացնել դրանք, իսկ ինչ որ անարժէք ու անպէտք էր, բնաջնջեցին: Տէրը խօսքն ուղղեց Սամուէլին՝ ասելով. «Չղջացել եմ, որ թագաւոր եմ օժել 10 Սաուլին, քանզի ինձնից շուտ է եկել եւ իմ խօսքերը չի պահել»: Սամուէլը փրկեց եւ ամբողջ գիշերն աղօթեց 11 Տիրոջը: Սամուէլն առաւօր կանուխ գարթնեց ու գնաց իսրայելացիներին դիմաւորելու: Սամուէլին յայտնեցին՝ 12 ասելով. «Սաուլը եկել է Կարմեղոս, իր համար յուշարձան կանգնեցրել եւ մարտակառքերը յետ դարձնելով իջել է Գաղզաղա»: Սամուէլը եկաւ Սաուլի մօտ, երբ նա Տիրոջը ողջակէզներ էր մատուցում Ամաղէկից բերած ա- 13 ւարի լաւագոյն մսից: Երբ Սամուէլը եկաւ Սաուլի մօտ, Սաուլն ասաց նրան. «Ով Տիրոջ օրհնեալ, կատարեցի այն, ինչ Տէրն ասել է քե»: Սամուէլն ասաց. «Տապա ի՛նչ է ոչխարների այս ձայնը, որ իմ ականջին է հասնում, եւ 14 արջառների ձայնը, որ լսում եմ»: Սաուլն ասաց. «Ամաղէկի երկրից բերեցի, քանզի ժողովուրդը ընտիր ոչխար- 15 ներն ու արջառները որջ պահեց, որ զոհ մատուցեն քո Տէր Աստուծուն, իսկ միսները կտորեցիր»: Սամուէլն ասաց 16 Սաուլին. «Լսի՛ր, քեզ յայտնեմ այն, ինչ այս գիշեր Տէրն ասաց ինձ»: Նա ասաց նրան. «Խօսի՛ր»: Եւ Սամուէլն 17 ասաց Սաուլին. «Չէ՛ որ դու փոքր էիր, երբ Իսրայելի ազգաբոնիսների զօրավար դարձար, եւ Տէրը քեզ Իսրայելի 18 վրայ թագաւոր օժեց: Տէրը քեզ ճանապարհ դրեց՝ ասելով. «Գնա՛ եւ ինձ դէմ մեղանջած Ամաղէկի ժողովրդին 19 կտորի՛ր, պարտեւազմ մղիր, մինչեւ որ բնաջնջես նրանց»: Ինչո՞ւ չստեցիր Տիրոջ ձայնը եւ աւարի վրայ ընկնելով՝ 20 չարիք գործեցիր Տիրոջ առջեւ»: Սաուլն ասաց Սամուէլին. «Ես անսացի ժողովրդի ձայնին եւ գնացի այն ճա- 21 նապարհով, որով Տէրն էր առաքել ինձ. Ամաղէկի թագաւոր Ագագին գերեցի, իսկ Ամաղէկի ժողովրդին կտորեցի: Ժողովուրդն այդ աւարից առաւ ընտիր ոչխարների հօտեր ու արջառներ, որպէսզի Գաղզաղայում մորթելով՝ Տէր 22 Աստուծո համար զոհեր մատուցեն»: Սամուէլն ասաց. «Միթէ՛ Տիրոջ համար անելի հաճելի՛ են ողջակէզներն ու 23 զոհերը, քան Տիրոջ ձայնին անսալը: Ննազանդութիւնն անելի լաւ է, քան ընտիր զոհը, եւ անսայն անելի լաւ է, քան խոյների ճարպը: Կախարդութիւն անելը մեղք է, եւ կուռքերը միայն ցաւ ու փառապանք են պատճառում: Քանի որ 24 արհամարհեցիր Տիրոջ խօսքը, Տէրն էլ քեզ պիտի մերժի իբրեւ Իսրայելի թագաւոր»: Սաուլն ասաց Սամուէլին. «Մեղանջեցի՛ զանց անելով Տիրոջ եւ քո խօսքերը: Վախեցայ ժողովրդից եւ նրա ձայնին անսացի: Արդ, ների՛ր իմ 25 մեղքը, ինձ հետ վերադարձի՛ր, որ քո Տէր Աստուծուն երկրպագեմ»: Սամուէլն ասաց Սաուլին. «Ես քեզ հետ չեմ 26 վերադառնայ, քանզի արհամարհեցիր Տիրոջ խօսքը, եւ Տէրը քեզ մերժեց իբրեւ Իսրայելի թագաւոր»: Սամուէլը 27 երեսը դարձրեց, որ գնա՛, բայց Սաուլը բռնեց նրա թիկնոցի ծայրից ու պատռեց այն: Սամուէլն ասաց նրան. 28 «Տէրն այսօր քո վրայից վերցրեց Իսրայելի թագաւորութիւնը եւ այն փայլու է քեզանից լաւ ընկերոջդ: Իսրայելը 29 երկու մասի է բաժանուելու, եւ Տէրն իր խօսքից յետ չի դառնալու ու չի զղջալու, քանզի նա մարդ չէ, որ զղջայ:

30 Նա սպառնացող է»: Սաւուղն ասաց. «Մեղանջել եմ, սակայն հիմա ժողովրդի ձերերի ու իւրայելացիների առաջ
 31 ինձ պարտիր, վերադարձիր ինձ հետ, եւ ես կ'երկրպագեմ քո Տէր Աստուծուն»: Սամուէլը Սաւուղի մօտ վերադար-
 32 ձաւ, եւ Սաւուղը Տիրոջը երկրպագութիւն արեց: Սամուէլն ասաց. «Ինձ մօտ բերէք Ամադէկի թագաւոր Ազազին»:
 33 Ազազը դողալով մօտեցաւ եւ ասաց. «Մի՛թէ այսպէս դառն է մահը»: Սամուէլն ասաց Ազազին. «Ինչպէս որ քո
 սուրը կանանց որդեկորոյս դարձրեց, նոյն ձեռով էլ որդեկորոյս կը լինի քո մայրը կանանց մէջ»: Սամուէլն Ազազին
 34 սպանեց Տիրոջ առջեւ Գաղզաղայում: Սամուէլը գնաց Արիմաթէմ, իսկ Սաւուղը ելաւ գնաց Գաբաա, իր քունը:
 35 Սամուէլը մինչեւ իր մահուան օրը այլեւս չբռնաւ Սաւուղին, քանզի Սամուէլը Սաւուղի համար սուգ էր անում: Եւ
 Տէրը զոջացել էր, որ Սաւուղին թագաւոր էր օձել Իսրայէլի վրայ:

16 Տէրն ասաց Սամուէլին. «Մինչեւ երբ պէքք է սգաս Սաւուղին, եւ նրան գրկել եմ Իսրայէլի վրայ թագաւորելուց:
 Բո եղջիրը իւղով լցրու, եկ քեզ առաքեմ Բեթղեհէմ, Յեսսէի մօտ, քանզի նրա որդիներից մէկին եմ թագաւոր
 2 ընտրել»: Սամուէլն ասաց. «Ինչպէն երթամ: Սաւուղը կը լսի, եւ ինձ կը սպանի»: Տէրն ասաց. «Դու քեզ հետ
 3 մի երինջ վերցրու եւ ասա՛, թէ Տիրոջը գոհելու համար եմ եկել: Եւ Յեսսէին հրաւիրիր գոհաբերութիւն անելու ու
 4 ինչ որ պիտի անես, ես կ'ասեմ: Դու կ'օձես նրան, որին քեզ կ'ասեմ»: Սամուէլն արեց այն, ինչ Տէրն ասել էր,
 ու եկաւ Բեթղեհէմ: Քաղաքի ձերերը զարհուրած դիմաւորեցին նրան՝ ասելով. «Բո մուտքը թող խաղաղութեամբ
 5 լինի, ո՞վ պեսամոք»: Նա ասաց. «Խաղաղութեամբ է, Տիրոջը գոհաբերութիւն անելու եմ եկել: Մաքրուեցէ՛ք ու ինձ
 6 հետ ուրախ եղէք այսօր»: Նա Յեսսէին ու նրա որդիներին մաքրեց եւ գոհաբերութեան հրաւիրեց նրանց: Երբ
 7 նրանք մտնում էին, նա Եղիաբին փեսանելով՝ ասաց. «Իբօք, Տիրոջ օձեալն իր առջեւ է»: Տէրը, սակայն, ասաց
 Սամուէլին. «Նրա փեսքին մի՛ նայիր եւ ոչ էլ հասակի բարձրութեանը, քանզի ես նրան չեմ ընտրել: Աստուծո՛ւմ
 8 այնպէս չի նկատում, ինչպէս նկատում են մարդիկ. մարդիկ երեսին են նայում, իսկ Աստուծո՛ւմ՝ սրտին»: Յեսսէն
 9 կանչեց Ամինադաբին ու նրան անցկացրեց Սամուէլի առջեւից: Սամուէլն ասաց. «Տէրը սրան չի ընտրել»: Յեսսէն
 10 Սամուէլի առջեւից անցկացրեց Սամաային, եւ Սամուէլն ասաց. «Ոչ էլ սրան է ընտրել Տէրը»: Յեսսէն Սամուէլի
 11 առջեւից անցկացրեց իր եօթը որդիներին էլ, բայց Սամուէլն ասաց Յեսսէին. «Տէրը դրանցից որեւէ մէկին չի
 ընտրել»: Սամուէլը Յեսսէին ասաց. «Այսբա՛ն եմ քո որդիները»: Յեսսէն ասաց. «Մի փոքրիկ փոյս էլ ունեմ, որ
 12 ոչխար է արածեցնում»: Սամուէլն ասաց Յեսսէին. «Մարդ ուղարկիր ու բերել փոյս նրան, քանզի մենք սեղան չենք
 13 նստի, մինչեւ նա այսպէտ չգայ»: Յեսսէն մարդ ուղարկեց ու բերել փոյս նրան: Նա խարստաց էր, սիրուն աչքերով
 14 ու Տիրոջ համար գեղանի փեսքով: Տէրն ասաց Սամուէլին. «Վեր կաց, օձիր Դաւթին, քանզի նա լաւ է»: Սամուէլը
 իւղով լի եղջիրն առաւ եւ իր եղբայրների մէջ օձեց նրան: Այդ օրուանից եւ յետոյ Տիրոջ հոգին շարժուեց Դաւթի
 վրայ: Սամուէլը վեր կացաւ ու գնաց Արիմաթէմ: Տիրոջ հոգին վերացաւ Սաւուղից, եւ Տիրոջ կողմից առաքուած
 15 մի չար ոգի նեղում էր նրան: Ծառաներն ասացին նրան. «Ահա Տիրոջ կողմից առաքուած մի չար ոգի խեղդում է
 16 քեզ: Թող քո առաջ կանգնած ծառաներդ խօսեն եւ խնդրեն մեր Տիրոջը, որ գրնեն մի մարդու, որ գիտի նուագել,
 եւ հենց որ Աստուծոյ ուղարկուած չար ոգին քեզ վրայ հասնի, նա քնար նուագելով կ'երգի, դա քեզ հաճելի կը
 17 լինի եւ կը հանգստացնի քեզ»: Սաւուղն իր ծառաներին ասաց. «Գտէ՛ք մի մարդ, որ լաւ է նուագում, եւ նրան
 18 բերէ՛ք ինձ մօտ»: Ծառաներից մէկն ասաց. «Ես փնտել եմ Բեթղեհէմացի Յեսսէի փոյսին, որ գիտի սաղմոս ասել,
 19 շնորհալի մարդ է ու պարտազմիկ, իմաստուն ու ճարտասան, գեղեցիկ փեսքով: Եւ Տէրը նրա հետ է»: Սաւուղը
 պարգանաւորներ ուղարկելով Յեսսէի մօտ՝ ասաց. «Ինձ մօտ ուղարկիր քո որդի Դաւթին՝ քո հօտի պահապանին»:
 20, 21 Յեսսէն առաւ մի արդու հաց, մի փիկ գինի ու մի ուլ եւ իր որդի Դաւթի հետ ուղարկեց Սաւուղին: Դաւթն եկաւ
 22 Սաւուղի մօտ ու կանգնեց նրա առջեւ: Սաւուղը նրան շար սիրեց, եւ նա նրա կապարճակիրը դարձաւ: Սաւուղը
 23 Յեսսէին լուր ուղարկեց՝ ասելով. «Դաւիթը թող ինձ մօտ մնայ, քանզի իմ առաջ նա շնորհ գրաւ»: Եւ երբ չար
 ոգին իջնում էր Սաւուղի վրայ, Դաւիթը առնում էր քնարը եւ նուագում իր ձեռքով, հանգստացնում էր Սաւուղին:
 Սաւուղը հանգստանում էր, եւ չար ոգին նրանից հեռանում էր:

17 Այլազգիներն իրենց զօրքը հաւաքեցին, որ պարտազմեն: Նրանք հաւաքուեցին Նրէասփանի Սոկթով վայրում
 2 եւ բանակեցին Սոկթովի ու Ափետրոսի Ազելկա բնակավայրի միջեւ: Սաւուղն ու իւրայելացիները նոյնպէս համա-
 3 խմբուեցին հովիւներում եւ պարտազմի ճակարկ կազմեցին այլազգիների դէմ: Այլազգիները լերան այն կողմում
 4 էին, իսկ իսրայէլացիները լերան այս կողմում էին. նրանց միջեւ հովիւ կար: Այլազգիների ճակարկից գէթցի մի
 5 զօրեղ մարդ դուրս եկաւ, որի անունն էր Գողիաթ: Նրա հասակի բարձրութիւնը վեց կանգուն էր մէկ թիկ էր, գլխին
 6 սաղաւարտ կար, հագել էր պղնձից ու երկաթից լանջապանակ, մի գրահ, որի բաշը հինգ հազար սիկղ էր: Նրա
 7 ազդրերին պղնձէ սռնապաններ կային, իսկ թիկունքին՝ պղնձէ վահան: Նրա գեղարդի բունը նման էր ոստայ-
 նանկների գլանի, իսկ նրա երկաթէ փեղք վեց հարիւր սիկղ էր կշռում: Նրա զինակիրն իր առջեւից էր ընթանում:
 8 Նա եկաւ կանգնեց, ձայն փոյս իսրայէլացիների բանակին՝ ասելով. «Ինչո՞ւ էք մեր դէմ ելել պարտազմելու: Չէ՞
 որ ես այլազգի եմ, իսկ դուք՝ եբրայեցիներդ, Սաւուղի սպրուկներ: Չեք միջից ընտրեցէ՛ք մի մարդ, որ իմ դէմ ելնի:
 9 Եթէ նա կարողանայ կռուել իմ դէմ եւ ինձ սպանել, մենք ձեզ ծառայ կը լինենք, իսկ եթէ ես յաղթեմ ու սպանեմ
 10 նրան, դուք մեզ ծառայ կը լինէք ու մեզ կը ծառայէք»: Այլազգին անկացրեց. «Ահաւասիկ ես այսօր Իսրայէլի
 11 զօրքը խայտառակելու եմ: Մի մարդ փունք, եւ ես ու նա երկուսով մենամարտենք»: Երբ Սաւուղն ու բոլոր իս-
 12 րայէլացիները լսեցին այլազգու խօսքերը, ահաբեկուեցին, շար վախեցան: Յուդայի երկրի Բեթղեհէմը քաղաքից
 եփրաթացի մի մարդ կար, նրա անունը Յեսսէ էր: Նա մի որդի ունէր: Յեսսէն ութ որդի ունէր: Սաւուղի օրօք նա
 13 ձերութեան հասած մարդ էր: Յեսսէի երեք աւագ որդիները Սաւուղի հետ պարտազմի էին գնացել: Պարտազմի
 գնացած որդիների անուններն էին. անդրանիկ որդունը՝ Եղիաբ, երկրորդինը՝ Ամինադաբ եւ երրորդինը՝ Սամաա:
 14, 15 Դաւիթը կրտսերն էր, իսկ երեք աւագ որդիները գնացել էին Սաւուղի հետ: Դաւիթը Սաւուղի մօտից վերադարձաւ,
 16 որ Բեթղեհէմում գրնուող իր ոչխարներն արածեցնի: Այն այլազգին քառասուն օր, առաւօտ կանուխ ու երեկո-
 17 յեան, գալիս արձանացած կանգնում էր իսրայէլացիների առաջ: Յեսսէն ասաց իր որդի Դաւթին. «Այս մէկ արդու
 խարկած ցորենը եւ փարս նկանակը ա՛ռ ու շրապիր բանակ, փոյս քո եղբայրներին: Այս փարս գրուխ պանիրը
 18 փոյս հազարապետին: Նաեւ իմացիր, թէ եղբայրներդ ողջ-առողջ են, եւ հարցրո՛ւ, թէ որեւէ բանի պէքք ունենա՞ն»:
 19, 20 Սաւուղը եւ բոլոր իսրայէլացիները Կաղնու հովիտում էին հաւաքուել, որ այլազգիների դէմ պարտազմեն: Դաւիթը

վաղ առաւօրեան վեր կացաւ եւ ոչխարներին թողնելով հովիւներին՝ այդ բաներն առաւ ու գնաց, ինչպէս Յեսսէն էր հրամայել իրեն: Երբ հասաւ քաղաքակալ քաղաք, զօրքերն արդէն շարուել էին՝ ճակար կազմելու եւ պարտազմի աղաղակներ էին արձակում: Իսրայէլացիները եւ այլազգիները միմեանց դէմ էին կանգնել ճակար առ ճակար: 21
 Դաւիթն իր բերածները յանձնեց բանակի մթերապահին եւ վագեց դէպի զօրքը ու հեքաբքորուեց իր եղբայրների առողջութեամբ: Մինչ նա խօսում էր, այլազգիների ճակարից դուրս եկաւ յամինացի այն փղշարացին, որի անունն էր Գողիաթ: Նա գէթացի էր: Նա կրկնեց նոյն խօսքերը, եւ Դաւիթը լսեց դրանք: Բոլոր իսրայէլացիներն այդ մարդուն փեսանելով՝ նրա առաջից փախան եւ սասարիկ վախեցան: Իսրայէլացիներն ասացին. «Տեսա՞ք այս մարդուն, որն Իսրայէլին խայրառակելու է դուրս եկել: Ով որ սպանի նրան, արքան մեծ հարստութեամբ կը լիացնի նրան, իր աղջկան նրան կնութեան կը քայ եւ նրա հօր քունը Իսրայէլի մէջ ազգար կը դարձնի»: Դաւիթն իրեն շրջապարտող մարդկանց ասաց. «Ի՞նչ կ'անեն այն մարդուն, որ այլազգուն կը սպանի եւ Իսրայէլի նախարհները կը վերացնի: Ով է այդ անթլիպար այլազգին, որը կենդանի Ասպրծու զօրքին վիրաւորանք է հասցնում»: Եւ ժողովուրդը նոյն խօսքերը կրկնելով՝ նրան ասաց. «Այսպէս ու այսպէս կը լինի այն մարդը, որ կը սպանի նրան»: Երբ նրա աւագ եղբայր Եղիաթը լսեց նրա զրոյցը այդ մարդկանց հետ, Դաւիթի վրայ խիստ բարկանալով՝ ասաց. «Պո՞ ինչո՞ւ ես եկել այստեղ, անապարտում ո՞նց ես յանձնել այն փոքրաթիւ ոչխարները: Ես գիտեմ քո մեծամտութիւնը եւ սրտի չարութիւնը, դու պարտազմը դիպրելու համար ես եկել»: Դաւիթն ասաց. «Ի՞նչ եմ արել, բան էր՝ ասացինք»: Եւ նրանից հեռանալով՝ նոյն հարցը քունեց, եւ մարդիկ նոյն խօսքերով պարսպխան քունեցին: Դաւիթի խօսակցութիւնը յայտնի դարձաւ, եւ երբ այդ մասին պարսպեցին Սաուլին, նա նրան կանչել քունեց իր մօտ: Դաւիթն ասաց Սաուլին. «Գողիաթի պարճառով իմ փրոջ սիրտը թող չկոտորուի: Քո ծառան կը գնայ ու կը մենամարտի այդ այլազգու դէմ»: Սաուլն ասաց Դաւիթին. «Գողե՛ չկարողանաս գնալ կոտել այլազգու դէմ, քանզի պարսպի ես, իսկ նա մանկութիւնից ի վեր պարտազմող մարդ է եղել»: Դաւիթն ասաց Սաուլին. «Քո ծառան իր հօր ոչխարներն էր արածեցնում, եւ երբ առիծ կամ արջ էր գալիս եւ հօտից ոչխար էր քանում, ես նրան հեքապնդում էի, զարկում եւ կորզում ոչխարը նրա երախից: Իսկ եթէ ինձ վրայ էր յարձակում, բռնում էի նրա կոկորդից, հարուածում ու սպանում նրան: Քո ծառան առիծ էլ է սարկեցրել, արջ էլ: Նոյն կերպ կը վարուեմ ես այդ անթլիպար այլազգու հետ: Արդ, ինչո՞ւ չգնամ, չսպանեմ նրան եւ այսօր եւեթ վերացնեմ Իսրայէլի նախարհները: Ով է այդ անթլիպարը, որ կենդանի Ասպրծու զօրքն է նախարարել»: Դաւիթն ասաց. «Եթէ Տէր Ասպրուած ինձ փրկել է առիծի ու արջի ճանկերից, ինձ կը փրկի նաեւ այդ անթլիպար այլազգու ձեռքից»: Սաուլն ասաց. «Գնա՛, Տէրը քեզ հետ թող լինի»: Սաուլը Դաւիթի ուտերին գցեց իր թիկնոցը, գլխին դրեց պղնձէ սաղաւարտը եւ հագրեց իր գրահները: Դաւիթը նրա սուրը կապեց թիկնոցի վրայից եւ գնալ-գալիս մէկ երկու անգամ սայթաքեց: Դաւիթը Սաուլին ասաց. «Մրանցով չեմ կարող քայլել, որովհետեւ սովոր չեմ»: Եւ գրահը հանեցին նրա վրայից: Նա ձեռքն առաւ ցուպը եւ հեղեղափից հինգ ողորկ քարեր ընտրելով՝ դրեց իր հովուական քոպրակի մէջ, որի մէջ սովոր էր քարեր հաւաքել: Նա պարսպիկն իր ձեռքն առնելով՝ գնաց դէպի այլազգին: Այլազգին նոյնպէս եկաւ ու մօտեցաւ Դաւիթին: Նրա վահանակին իր առջեւից էր գնում: Երբ այլազգին նայեց ու փեսաւ Դաւիթին, արհամարհեց նրան, քանզի նա խարստաց ու գեղեցիկ աչքերով մի պարսպեակ էր: Այլազգին ասաց Դաւիթին. «Ինչպէ՛ս թէ, մի՞թէ ես շուն եմ, որ ցուպով ու քարերով ես գալիս ինձ վրայ»: Դաւիթն ասաց. «Պո՞ շնից էլ վարթար ես»: Եւ այլազգին իր ասպրուածներով նգովելով Դաւիթին՝ ասաց նրան. «Ե՛կ ինձ մօտ, եւ ես քո մարմինը կտամ երկնքի թռչուններին ու երկրի գազաններին»: Դաւիթն ասաց այլազգուն. «Պո՞ ինձ վրայ ես յարձակում սրով, գեղարդով եւ վահանով, իսկ ես քեզ վրայ եմ յարձակում Իսրայէլի զօրքի զօրութիւնների Տիրոջ անունով, Իսրայէլի, որին դու այսօր նախարարելով: Տէրը քեզ այսօր իմ ձեռքը կը մարմնի, եւ կը սպանեմ քեզ, քո գլուխը կը կտրեմ, քո լէշն ու այլազգիների բանակի դիակները այսօր երկնքի թռչուններին ու երկրի գազաններին կտամ: Ամբողջ երկիրը կ'իմանայ, թէ Ասպրուած գոյութիւն ունի Իսրայէլի մէջ, այս ամբողջ բազմութիւնը կ'իմանայ, թէ Տէրը սրով ու գեղարդով չէ, որ փրկում է, քանզի սա Տիրոջ պարտազմն է, եւ Տէրը ձեզ մեր ձեռքը պիտի մարմնի»: Վեր կացաւ այլազգին ու եկաւ մօտեցաւ Դաւիթին, իսկ Դաւիթն շարապեց եւ այլազգու դէմ ճակարելու գնաց: Դաւիթը ձեռքը մարցրեց քոպրակի մէջ, այնտեղից մի քար առաւ ու այն պարսպիկով նետելով՝ հարուածեց այլազգու ճակարին: Քարը սաղաւարտը ծակելով մտաւ ճակարի մէջ, եւ Գողիաթը երեսնիվայր գեպրել ընկաւ: Այսպիսով Դաւիթը պարսպիկով ու քարով յաղթեց այլազգուն, հարուածեց ու սպանեց նրան: Դաւիթի ձեռքին, սակայն, սուր չկար, ուստի Դաւիթը վագեց, կանգնեց այլազգու վրայ, բռնեց նրա սուրը, բռնելով քաշեց հանեց պարսպանից, սպանեց ու գլխարեց նրան: Երբ այլազգիները փեսան, թէ իրենց հօր մարդը մեռաւ, փախան: Իսրայէլացիների ու Յուդայի երկրի մարդիկ վեր կենալով՝ աղաղակեցին, յարձակուեցին ու հեքապնդեցին նրանց մինչեւ Գէթի մուտքը եւ Ակկարոնի դարպասները: Վիրաւոր այլազգիներն ընկան ճանապարհների վրայ մինչեւ Գէթի ու Ակկարոնի դարպասները: Իսրայէլացիները այլազգիներին հալածելուց յետոյ վերադարձան ու կողոպտեցին նրանց բանակարեղին: Դաւիթը վերցրեց այլազգու գլուխը եւ այն բերեց Երուսաղէմ, իսկ նրա զէնքերը բերեց իր վրանը: Երբ Սաուլը փեսաւ այլազգու դէմ յարձակուած Դաւիթին, ասաց զօրքի հրամանաւարար Աբեններին. «Աբեններ, ո՞նց որդին է այս պարսպեակը»: Աբեններն ասաց. «Կենդանի է քո անձը, արքայ, չգիտեմ»: Արքան ասաց. «Նարցրո՞ւ եւ իմացի՛ր, թէ ո՞նց որդին է այդ պարսպեակը»: Երբ Դաւիթը վերադարձաւ այլազգուն սպանելուց յետոյ, Աբենները նրան փարաւ Սաուլի մօտ: Այլազգու գլուխը Դաւիթի ձեռքին էր: Սաուլը հարցրեց նրան. «Ո՞նց որդին ես դու, պարսպի՛»: Դաւիթն ասաց. «Քո ծառայ Յեսսէ Բեթղեհէմացու որդին եմ»:

Երբ Դաւիթը Սաուլի հետ խօսակցութիւնը վերջացրեց, Յովնաթանը հոգով կապուեց Դաւիթին: Յովնաթանը նրան իր անձի պէս սիրեց: Նոյն օրը Սաուլն իր մօտ վերցրեց նրան ու թողեց, որ նա վերադառնայ իր հօր քունը: Յովնաթանը Դաւիթի հետ ուխտ դրեց, քանզի Յովնաթանը նրան իր անձի պէս էր սիրում: Յովնաթանն իր թիկնոցը հանեց ու քունեց Դաւիթին, նաեւ իր զինուորական համազգեստը, նոյնիսկ իր սուրը, աղեղն ու գօպին: Դաւիթը գնում էր ամէն քունը, ուր Սաուլն ուղարկում էր նրան, եւ նա գնալով իմաստուն էր դառնում: Սաուլը նրան պարտազմիկների առաջնորդ կարգեց, եւ նա ամբողջ ժողովրդի, ինչպէս նաեւ Սաուլի ծառաների աչքին հաճելի դարձաւ: Երբ նրանք պարտազմից գալիս էին, եւ Դաւիթը այլազգուն սպանելուց յետոյ վերադառնում էր, Իսրայէլի բոլոր քաղաքներից պարողները երգերով ու պարերով դիմաւորեցին Դաւիթին, թմբուկներով, ուրախութե-

18, 2
 3, 4
 5
 6

7 ան բացականութիւններով ու ծննդաներով ընդառաջ եկան Սաւուղ արքային: Պարող կանայք երգելով ասում էին.
 8 «Սաւուղը հազար, իսկ Դաւիթը բազմահազար մարդկանց սպանեց»: Սաւուղը զայրացաւ այդ խօսքերի համար եւ
 9, 10 «Բազմահազարը Դաւիթն վերագրեցին, իսկ ինձ՝ հազարը: Արդ, նրան ի՞նչ է պակասում բացի թագաւո-
 11 րութիւնից»: Այն օրից Սաւուղը ծուռ աչքով էր նայում Դաւիթին: Ներքեւալ օրը Ասործուց ուղարկուած չար ոգին
 12 պատեց Սաւուղին, եւ սա ցնորամիտ դարձաւ իր փրան մէջ: Դաւիթն, ինչպէս միշտ, իր ձեռքով քնար էր նուագում,
 13 իսկ Սաւուղի ձեռքին գեղարդ կար: Նա իր մտքում ասաց. «Գեղարդով հարուածեմ ու Դաւիթն պատին գամեն»:
 14 Սաւուղը ներքեց գեղարդը, բայց Դաւիթը երկու անգամ նրանից խոյս փութեց: Սաւուղը Դաւիթի ներկայութիւնից վա-
 15 խենում էր, որովհետեւ Տէրը նրա հետ էր, իսկ Սաւուղից հեռացել էր: Սաւուղը նրան հազարապետ կարգելով՝ իր
 16 մօտից հեռացրեց, եւ Դաւիթը ժողովրդի մէջ ելումուտ էր անում: Դաւիթն ամէն գործում խելամիտ էր, եւ Տէրը նրա
 17 հետ էր: Երբ Սաւուղը փեսաւ, որ նա չափազանց իմաստուն է, երկիւղ էր կրում նրանից: Բոլոր իւրայեւացիներն
 18 ու Յուդայի երկրի բնակիչները սիրում էին Դաւիթին, քանզի նա էր նրանց մօտ ելումուտ անողը: Սաւուղն ասաց
 19 Դաւիթին. «Միտ իմ մեծ աղջկան՝ Մերոթին քեզ կնութեան եմ փալու, միայն թէ դու ինձ քաջաբար ծառայիր ու Տիրոջ
 20 պատերազմները վարիր»: Սաւուղը մտածում էր. «Թող իմ ձեռքը նրա դէմ չիմնի, այլ թող այլազգիների ձեռքը նրա
 21 դէմ լինի»: Դաւիթն ասաց Սաւուղին. «Ո՛վ եմ ես, ի՞նչ է իմ ապրուստը, եւ ի՞նչ է իմ հօր ազգապոռհը Բարայէլի մէջ,
 22 որ արքային փեսայ դառնամ»: Եւ այդ ժամանակ, երբ Սաւուղի դուստր Մերոթը կնութեան պիտի փրուէր Դաւիթին,
 23 Մոլաթացի Եզրիէլի՛ն կնութեան փրութեց: Սաւուղի դուստր Մերոթը սիրեց Դաւիթին, ու երբ այդ մասին յայտնեցին
 24 Սաւուղին, դա նրան հաճելի թուաց: Սաւուղը մտածեց. «Նրան կնութեան փամ, որ նա նրա համար որոգայթ
 25 դառնայ»: Եւ այլազգիների ձեռքը Սաւուղի վրայ էր: Սաւուղն ասաց Դաւիթին. «Այսօր դու ինձ երկու աղջիկներով
 26 փեսայ դարձար»: Սաւուղն իր ծառաներին պատուիրեց՝ ասելով. «Դաւիթի հետ ծածուկ խօսելով՝ ասացէ՛ք. «Արքան
 27 քեզ հաւանել է, եւ նրա բոլոր մարդիկ սիրում են քեզ, ուստի փեսայ դարձիր արքային»: Սաւուղի ծառաները այս
 28 խօսքերը Դաւիթի ականջին հասցրին: Դաւիթն ասաց. «Ձեզ թուում է հեշտ բան է արքային փեսայ դառնալը: Ես մի
 29 խելով ու աննշան մարդ եմ»: Սաւուղի ծառաները հաղորդեցին նրան Դաւիթի պատասխանը: Սաւուղն ասաց. «Այս-
 30 պէն ասացէ՛ք Դաւիթին. «Արքան գլխագին չի ուզում, այլ միայն այլազգիների հարիւր անթփափութիւն, որպէսզի
 31 արքայի թշնամիներից վրէժ լուծի»: Սաւուղը մտածում էր Դաւիթին այլազգիների ձեռքը յանձնել: Սաւուղի ծառա-
 32 ներն այս խօսքերը հաղորդեցին Դաւիթին, ու Դաւիթն հաճելի թուաց արքային փեսայ դառնալը: Պայմանաւորուած
 33 ժամկէտը դեռ չէր վերջացել, որ Դաւիթն իր մարդկանցով վեր կացաւ եւ այլազգիներից հարիւր մարդ սպանեց,
 34 բերեց նրանց չթփափուած անդամները, լցրեց արքայի առջեւ եւ արքային փեսայ դարձաւ. Սաւուղն իր դուստր
 35 Մերոթին նրան կնութեան փութեց: Սակայն երբ Սաւուղը փեսաւ ու հասկացաւ, թէ Տէրը Դաւիթի հետ է, եւ ամբողջ
 36 Բարայէլը սիրում է նրան, սկսեց առաւել եւս վախենալ Դաւիթից: Եւ Սաւուղը միշտ թշնամութեամբ էր վերաբերում
 37 Դաւիթին: Այլազգիների իշխանները ուրբի էլան. նրանք երկար ժամանակ էին նախապարտասպտում դրան. ամէն
 38 անգամ Դաւիթն ատելի խորագէտ էր գործում, քան Սաւուղի բոլոր ծառաները, ուստի նրա անունը գնալով ատելի էր
 39 փառաւորում:

19, 2 Սաւուղը խօսեց իր Յովնաթան որդու եւ իր բոլոր ծառաների հետ՝ Դաւիթին սպանելու համար: Սաւուղի որդի
 3 Յովնաթանը, սակայն, շար էր սիրում Դաւիթին եւ այս բանը հաղորդեց նրան՝ ասելով. «Իմ հայրը մտադիր է քեզ
 4 սպանել, ուստի զգո՛շ եղիր վաղն առաւօտեան, թաքնուիր ու նստիր թաքստոցում: Ես դուրս կը գամ ու կը կանգնեմ
 5 հօրս մօտ, այն դաշտում, ուր դու կը լինես: Ես իմ հօր հետ կը խօսեմ քո մասին, կը փեսնեմ, թէ ինչ կ'ասի եւ կը
 6 յայտնեմ քեզ»: Եւ Յովնաթանը Դաւիթի մասին նպաստաւոր խօսքեր ասելով իր հօրը՝ Սաւուղին, ատելացրեց. «Թող
 7 արքան իր ծառայ Դաւիթի դէմ մեղք չգործի, քանզի նա ոչ մի մեղք չի գործել քո դէմ: Նա քո նկատմամբ բարի շար
 8 գործեր է կատարել: Նա իր անձը վրանգի ենթարկելով՝ սպանել է այլազգուն՝ Գողիթային, Տէրը մեծ փրկութիւն է
 9 շնորհել, եւ ամբողջ Բարայէլն այդ փեսնելով՝ ուրախացել է: Ինչո՞ւ Դաւիթն ի գուր սպանելով անմեղ արեան մեղքի
 10 փակ մտնէ»: Սաւուղն անսաց Յովնաթանի խօսքին ու երդուեց՝ ասելով. «Կենդանի է Տէրը. նա չպիտի մեռնի»: Յովնաթանը
 11 կանչեց Դաւիթին եւ հաղորդեց նրան այս բոլոր խօսքերը: Յովնաթանը Դաւիթին փարաւ Սաւուղի մօտ,
 12 եւ նա Դաւիթին վերաբերուեց այնպէս, ինչպէս նախկինում: Դարձեալ պատերազմ եղաւ, ու Դաւիթը դուրս եկաւ
 13 այլազգիների դէմ պատերազմի: Նա նրանց շար մեծ ջարդ փութեց, եւ նրանք փախան նրա առջեւից: Տիրոջ չար
 14 ոգին իջաւ Սաւուղի վրայ. սա, գեղարդը ձեռքին, իր փրան մտած էր, իսկ Դաւիթը քնար էր նուագում: Սաւուղը
 15 փորձեց Դաւիթին գեղարդով պատին գամել, սակայն նա Սաւուղի հարուածից խոյս փութեց. գեղարդը պատին խրութեց,
 16 իսկ Դաւիթը փախչելով ազատուեց: Այդ գիշեր Սաւուղը մարդ ուղարկեց Դաւիթի փրունը, որ հետեւեն եւ առաւօտեան
 17 սպանեն նրան: Դաւիթի կին Մերոթըն այդ մասին նրան յայտնելով՝ ասաց. «Եթէ այս գիշեր ինքը քեզ չփրկես, վաղը
 18 կը մեռնես»: Մերոթը Դաւիթին պատուհանից իջեցրեց, եւ սա փախչելով փրկուեց: Մերոթը մի խրտուիլակ բերեց
 19 ու դրեց մահճի վրայ, նաեւ այծի լեարդ ու սնարին՝ մագի կծիկ եւ ծածկոցով ծածկեց: Սաւուղը մարդ ուղարկեց
 20 Դաւիթին բռնելու. եկան ասացին Սաւուղին, թէ նա հիւանդ է: Դարձեալ մարդ ուղարկեց Դաւիթի յետեւից՝ ասելով.
 21 «Մահիճով հանդերձ նրան ինձ մօտ բերէ՛ք, որ սպանեմ»: Մարդիկ եկան եւ փեսան, որ մահճի մէջ խրտուիլակ էր
 22 դրուած, այծի լեարդ եւ սնարին՝ մագի կծիկ: Սաւուղն ասաց Մերոթին. «Ինչո՞ւ ինձ այսպէս խաբեցիր, իմ թշնամուն
 23 բաց թողեցիր, եւ նա փրկուեց»: Մերոթըն ասաց Սաւուղին. «Ինքն ասաց, թէ՛ «Արձակիր ինձ, ապա թէ ոչ՝ քեզ կը
 24 սպանեն»: Դաւիթը փախչելով փրկուեց, եկաւ Արիմաթեմ, Սամուէլի մօտ, նրան պատմեց ամէն ինչ, որ Սաւուղն
 25 արել էր իր նկատմամբ: Սամուէլն ու Դաւիթը գնացին ու բնակուեցին Ռամայի Նաւաթ բնակավայրում: Սաւուղին
 26 իմաց փութեցին, թէ՛ «Միտ Դաւիթը Ռամայի Նաւաթ բնակավայրում է»: Սաւուղը մարդիկ ուղարկեց, որ բռնեն
 27 Դաւիթին, բայց երբ նրանք փեսան մարգարէութիւն անող մարգարէների ժողովն ու նրանց ղեկավարող Սամուէլին,
 28 Ասործու հոգին Սաւուղի մարդկանց վրայ իջաւ, եւ նրանք էլ մարգարեացան: Սաւուղին պատմեցին եղելութիւնը,
 29 նա այլ մարդկանց ուղարկեց, եւ արանք եւս մարգարեացան: Սաւուղը կրկին ուրիշ մարդկանց ուղարկեց, արանք
 30 էլ մարգարեացան: Սաւուղը խիստ բարկացաւ, ինքը գնաց Արիմաթեմ ու հասնելով մինչեւ Սոկրովի մեծ ջրհորը՝
 31 հարցրեց. «Ո՞նր են Սամուէլն ու Դաւիթը»: Նրան ասացին. «Ռամայի Նաւաթ բնակավայրում»: Նա այնպէս իր
 32 գնաց Ռամայի Նաւաթ բնակավայրը, Ասործու հոգին իջաւ նրա վրայ, եւ նա ճանապարհը շարունակելով՝ մինչեւ

Ռամայի Նաւաթ բնակավայրը հասնելը մարգարտութիւն էր անում: Նա հանեց իր զգեստները ու նրանց առջեւ մարգարեանում էր: Ամբողջ գիշեր ու ցերեկ նա մերկ ընկած էր գեպին: Դրա համար են ասում, թէ՛ «Սաւուդն էլ է մարգարեների մէջ»:

Դաւիթը Ռամայի Նաւաթ բնակավայրից փախաւ եկաւ Յովնաթանի մօտ ու ասաց նրան. «Ի՛նչ եմ արել, որն է յանցանքս, ի՛նչ մեղք եմ գործել քո հօր դէմ, որ մրադրուել է ինձ սպանել»: Յովնաթանը նրան ասաց. «Քան լիցի, դու չպիտի մեռնես: Նայրս ոչ մի մեծ կամ փոքր գործ չի բռնում առանց ինձ յայտնելու, եւ ինչպէ՛ն կարող է հայրս այդ բանն ինձնից թաքցնել: Այդպիսի բան չկայ»: Պարասխան փուտեց Դաւիթը Յովնաթանին՝ ասելով. «Քո հայրը լաւ գիտի, որ ես շնորհ եմ գրել քո աչքում, եւ դրա համար էլ կը մրաճի, թէ Յովնաթանն այդ մասին թող չիմանայ, թէ չէ դժգոհ կը լինի: Բայց վկայ է Տէրը, եւ վկայ ես դու, որ, ինչպէս ասացի, ինձ մի քայլ է բաժանում հօրդ նիւթած մահից»: Յովնաթանն ասաց Դաւթին. «Դու ինչ որ կը կամենաս, ես կ'անեմ քեզ համար»: Դաւիթն ասաց Յովնաթանին. «Ահա վաղը նորալուսին է, եւ պէտք է արքայի հետ նստիլի հաց ուտելու, սակայն ինձ թող, որ մինչեւ երրորդ օրուայ երեկոն դաշտում թաքնուեմ: Եթէ հայրդ իմ մասին հարցնի, կ'ասես, թէ՛ «Դաւիթն իր քաղաքը՝ Բեթղեհեմ գնալու արքածուրօն խնդրեց ինձանից, քանզի այնպէղ ամբողջ ազգաբոհմի գոհաբերութեան օրն է»: Եթէ ասի՝ «Լաւ է», ապա քո ծառայի համար խաղաղութիւն է, իսկ եթէ խիստ պարասխան փայ, ինացի՛ր, որ նա չար գործ է նիւթել: Դու ողորմի՛ր քո ծառային, քանզի ինձ հետ Տիրոջն ուխտ ես դրել, եւ եթէ քո ծառան որեւէ յանցանք ունի, դու ինքդ սպանի՛ր ինձ. ինչո՞ն անպայման ինձ յանձնես քո հօր ձեռքը»: Յովնաթանն ասաց. «Քան լիցի: Եթէ ես իմանամ, որ հայրս քո դէմ չարիք է նիւթել, քո քաղաքում իսկ քեզ կը յայտնեմ»: Դաւիթն ասաց Յովնաթանին. «Ո՞վ պէտք է ինձ յայտնի, թէ քո հայրը խստութեամբ է պարասխանել»: Յովնաթանը Դաւթին ասաց. «Գնա՛ ու սպասի՛ր դաշտում»: Եւ երկուսով դաշտ գնացին: Յովնաթանն ասաց Դաւթին. «Երդուում եմ Իսրայէլի Տէր Աստուծով, որ երբ իմ հօրը երեք անգամ քննելով քեանեմ, թէ նա արդեօք բարի՞ է Դաւթի նկարմամբ, թէ չար, դաշտ՝ քեզ մօտ մարդ կ'ուղարկեմ: Տէրը Յովնաթանին այսպէս եւ սրանից անելին թող անի, եթէ չբացայայտեմ հօրս չարութիւնը քո հանդէպ եւ քեզ չյայտնեմ: Այդ դէպքում քեզ կ'արձակեմ, որ գնաս խաղաղութեամբ, եւ Տէրը քեզ հետ լինի, ինչպէս իմ հօր հետ էր: Իսկ եթէ ես կենդանի մնամ, դու ինձ գթասրտութիւն ցոյց փո՛ւր. եթէ մեռնեմ, քո գթասրտութիւնը իմ քնից չկտրես յաւիտեան: Նոյնիսկ այն ժամանակ, երբ Տէրը Դաւթի թշնամիներին երկրի երեսից ջնջի, Յովնաթանի անունը համարում պէտք է ունենայ Դաւթի փանը, եւ Տէրը Դաւթի թշնամիներից պէտք է վրէժ առնի»: Յովնաթանը Դաւթին կրկին երդուեցրեց իր սիրով, քանզի նրան իր անձի պէս էր սիրում: Յովնաթանը նրան ասաց. «Վաղը նորալուսին է: Քեզ պիտի փնտրեն: Քո փեղը դարարկ փեսներով՝ քո մասին պիտի հարցնեն: Երեք օր կը մնաս, ապա կը գաս այն վայրը, ուր թաքնուել էիր գործի օրը: Կը նստես Երգար կոչուող քարի մօտ: Ես երեք նետ կ'արձակեմ, իբրեւ թէ նպարակակէտի փրայ, ու կ'ուղարկեմ պարանետակին՝ ասելով. «Գնա՛ նետերը գրի՛ր»: Եթէ ասեմ պարանետակին՝ «Քեզանից այս կողմ է նետը, այս կողմում փնտրի՛ր», կը գաս. նշանակում է խաղաղութիւն է քեզ համար, եւ ոչ մի վրանգ չկայ, վկայ է Տէրը: Իսկ եթէ ասեմ պարանետակին՝ «Քեզանից այն կողմ է նետը», գնա՛, քանզի Տէրն է քեզ արձակել: Իմ ու քո ասածների համար Տէրը վկայ է իմ ու քո միջեւ յաւիտեան»: Դաւիթը թաքնուեց դաշտում: Նորալուսին եկաւ, եւ արքան սենեակ մտաւ հաց ուտելու: Արքան, ըստ սովորութեան, նստեց պարի մօտ դրուած աթոռին: Յովնաթանը վեր կացաւ: Աբենները նստել էր Սաուդի մօտ, իսկ Դաւթի փեղը դարարկ էր: Այդ օրը Սաուդը ոչինչ չասաց, որովհետեւ մրաճեց, թէ նրան մի բան է պարահել, երեսի մաքուր չէ կամ չի մաքրուել: Նետեալ օրը, նորալուսնի երկրորդ օրն էլ Դաւթի փեղը դարարկ էր: Սաուդն ասաց իր որդի Յովնաթանին. «Յեսսէի որդին ինչո՞ն երկէ եւ այսօր սեղան նստելու չեկաւ»: Յովնաթանը պարասխանեց Սաուդին. «Նա ինձնից արքածուրօն խնդրեց ու գնաց իր քաղաքը՝ Բեթղեհեմ: Նա ասաց. «Արձակի՛ր ինձ, քանզի այդ քաղաքում մեր ազգաբոհմը գոհ է մարտցելու: Եղբայրներս ինձ կանչել են, եւ եթէ հիմա քո աչքին շնորհ եմ գրել, գնամ քեանեմ իմ եղբայրներին»: Այս պարճառով նա արքայի սեղանին չի եկել»: Սաուդը բարկացաւ Յովնաթանի վրայ եւ ասաց նրան. «Պռռնկորդի՛, մարմնի՛ց, միթէ չգիտեմ, որ դու դաշնակից ես Յեսսէի որդուն: Դա ամօթ ու խայտառակութիւն է քեզ համար եւ քո մօտ սեռական մերկութեան համար: Ինչքան ժամանակ որ Յեսսէի որդին կենդանի է, քո թագաւորութիւնը հասարարում չի լինի: Նիմա մարդ ուղարկի որ պարանի Դաւթին բերել փո՛ւր, քանզի նա մահապարտ է»: Յովնաթանը պարասխան փուտեց իր հայր Սաուդին՝ ասելով. «Ինչո՞ն պէտք է մեռնիլ, ի՛նչ է արել նա»: Եւ Սաուդը Յովնաթանի վրայ բարձրացրեց գեղարդը, որ նրան սպանի: Յովնաթանն իմանալով, որ հայրը Դաւթին սպանելու չար որոշում է կայացրել, խիստ զայրանալով՝ սեղանից վեր կացաւ եւ նորալուսնի երկրորդ օրը հաց չկերաւ: Նա փխրեց Դաւթի համար, քանզի հայրը Դաւթին անարգել էր: Առաւօտեան Յովնաթանը դաշտ գնաց, ինչպէս որ պայմանաւորուել էին ինքն ու Դաւիթը: Նրա հետ մի փոքրիկ պարանի կար: Նա ասաց պարանետակին. «Վազիր գրի՛ր այն նետերը, որ ես պիտի արձակեմ»: Նա նետեր արձակեց, եւ պարանին վազեց, որ դրանք բերի: Երբ պարանետակը գնաց մինչեւ այն փեղը, ուր Յովնաթանը նետեր էր արձակել, Յովնաթանը կանչեց պարանետակի յետեւից՝ ասելով. «Նետը քեզնից այն կողմ է»: Ապա Յովնաթանը պարանետակի յետեւից կանչեց. «Շտա՛նք արի, մի՛ կանգնի՛ր»: Յովնաթանի պարանին նետերը հաւաքեց ու բերեց իր փրոջը: Պարանետակը, սակայն, ոչինչ չգիտէր, եւ միայն Յովնաթանն ու Դաւիթը գիտէին այդ բանը: Յովնաթանն իր գործիքները փուտեց պարանետակին՝ ասելով նրան. «Գնա՛ մտի՛ր քաղաք»: Տղան գնաց, իսկ Դաւիթն Երգար կոչուող քարից դուրս եկաւ, իր երեսի վրայ գեպին ընկաւ եւ նրան երեք անգամ երկրպագութիւն արեց: Նրանք իրար համբուրեցին, եւ ամէն մէկն իր ընկերոջ համար երկար ժամանակ լաց եղաւ: Յովնաթանն ասաց Դաւթին. «Գնա՛ խաղաղութեամբ, ինչպէս որ մենք Տիրոջ անուամբ երդուեցինք՝ ասելով, որ Տէրը յաւիտեան վկայ լինի իմ ու քո միջեւ եւ իմ զաւակի ու քո զաւակի միջեւ»: Դաւիթը վեր կացաւ ու գնաց, իսկ Յովնաթանը մտաւ քաղաք:

Դաւիթը եկաւ Նովբա, Աբիմէլէք քահանայի մօտ: Աբիմէլէքը նրան փեսներով՝ զարհուրեց ու ասաց. «Ինչո՞ն ես մեռակ, ինչո՞ն ոչ ոք չկայ քեզ հետ»: Դաւիթն ասաց Աբիմէլէք քահանային. «Արքան այսօր ինձ մի գործ է յանձնարարել եւ ասել է ինձ. «Ոչ ոք չիմանայ, թէ ինչու եմ քեզ ուղարկում եւ թէ ինչ եմ պարտութիւն քեզ»: Ես իմ ծառաներին յանձնարարել եմ մնալ այն փեղում, որ կոչում է փելմոնի ելմոնի, այսինքն՝ Աստուծո՛ւ հաւաքարմութիւն:

20
2
3
4, 5
6
7
8
9
10
11
12
13
14, 15
16
17
18
19
20, 21
22
23
24
25
26
27
28, 29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
2

3 Արդ, եթէ հինգ նկանակ ունես քո ձեռքի փակ, քորս ինձ: Կամ էլ իմ պէտքերի համար քորս, ինչքան որ կայ»: 4 Ասք՝ Ես անմաքուր հաց չունեմ, ունեմ սուրբ հաց: Եթէ քո 5 ծառաները կանանց չեն մերձեցել, թող ուրեն»: Դաւիթը պարասխանեց քահանային՝ ասելով. «Կանանցից հեռու 6 այս ճանապարհը պիղծ է, այդ պարճառով այսօր դա պիտի մաքրուի իմ գործով»: Աքիմէլէք քահանան փունեց 7 նրան առաջատրութեան հացից, քանի որ այնպէտ սովորական հաց չկար, այլ միայն՝ առաջատրութեան հաց, որ 8 վերցրել էին Տիրոջ առաջից՝ այդ օրը դրանց փոխարէն փաթ հաց դնելու համար: Այն օրն այդպէտ էր գրնուում Սաուլի ծառաներից մէկը, որը Տիրոջ առջեւ դիւահարութեամբ էր բռնուած: Նրա անունն էր Դովէկ Ատրի: Նա 9 Սաուլի ջորիներն էր արածեցնում: Դաւիթն ասաց Աքիմէլէքին. «Այսպէտ ձեռքիդ փակ գեղարդ կամ սուր կայ: 10 Իմ սուրն ու զէնք ու գրահը հեպս չեմ վերցրել, քանի որ արքայի գործը շրպակ էր»: Քահանան ասաց. «Ճիշտ այլազգի փոշրացի Գողիաթի սուրը, որին սպանեցիր Եղա հովկում: Դա շորով փաթաթուած ու դրուած է վակասի յետերը: Եթէ ուզում ես, վերցրո՛ւ, քանզի, բացի դրանից, այսպէտ ոչինչ չկայ»: Դաւիթն ասաց. «Դրա նմանը չկայ, 11 քորս ինձ այն»: Եւ նա դա փունեց նրան: Դաւիթն այդ օրը ելաւ ու փախաւ Սաուլի առաջից եւ եկաւ Գէթի արքայ 12 Անրուսի մօտ: Անրուսի ծառաներն ասացին նրան. «Սա Դաւիթը չէ՞, այն երկրի թագաւորը: Սրա համար չէ՞, որ 13 պար բռնող կանայք երգում էին ու ասում. «Սաուլը հազար սպանեց, իսկ Դաւիթը՝ հազարատրներ»: Դաւիթն այս 14 խօսքերը պահեց իր յիշողութեան մէջ եւ աստիկ վախեցաւ Գէթի արքայ Անրուսից: Նա իր դէմքն այլակերպեց, 15 այդ օրը նրանց առջեւ խելագար ձեւացաւ: Նա նուազում պարում էր քաղաքի դռների մօտ, լորձունքները ծորեցնում իր մօտքի վրայ, գլուխը կոտրելով վրայիս: Անրուսն ասաց իր ծառաներին. «Դուք փեսնում էք, որ այս մարդը դիւահար 16 է: Ինչո՞ւ էք նրան ինձ մօտ բերել: Մի՞թէ ես դիւահարներին կարօտ եմ, որ նրան բերել էք ինձ մօտ, որպէսզի դիւահարութիւն անի: Նա թող իմ փունը չմարնի»:

22 Դաւիթն այնպէտից գնաց եւ ապաստանեց Օղողմի քարայրում: Նրա եղբայրներն ու նրա հօր ամբողջ փունը 2 յսեցին այդ եւ եկան այնպէտ՝ նրա մօտ: Նրա մօտ հաւաքուեցին բոլոր փառապետները, բոլոր պարպապաններն ու 3 ղեկավարները, եւ նա նրանց առաջնորդը դարձաւ: Նրա մօտ չորս հարիւրի չափ մարդ հաւաքուեց: Այնպէտից Դաւիթը 4 գնաց Մովաբի Մասեփաթ քաղաքը եւ ասաց Մովաբի արքային. «Թող իմ հայրն ու մայրը քեզ մօտ մնան, մինչեւ 5 որ իմանամ, թէ Ասքուած ինձ ինչ պիտի անի»: Նա աղաչեց Մովաբի արքային, եւ նրանք նրա մօտ բնակուեցին 6 այնքան ժամանակ, քանի դեռ Դաւիթը քարանձաւում էր: Գաղ մարգարէն ասաց Դաւիթին. «Մի՛ մնա քարանձաւում, 7 այլ վեր կաց գնա՛ Յուդայի երկիրը»: Դաւիթը գնաց եւ հաստատուեց Սարիթ քաղաքում: Սաուլը իմացաւ, որ 8 Դաւիթն իր մարդկանցով յայտնուել է: Սաուլը Ռամայի ներքին դաշտի բլրին էր նստել: Գեղարդը նրա ձեռքին 9 էր, եւ բոլոր ծառաները նրա շուրջն էին: Սաուլը խօսելով իրեն շրջապարտ ծառաների հետ՝ ասաց. «Լսեցէք, 10 Բենիամինի՛ որդիներ, արդե՞՞թէ Յեսսէի որդին ձեզ ամենքիդ արարել, այգեստաններ կը փայ եւ կամ ձեզ ամենքիդ 11 հազարապետներ ու հարիւրապետներ կը դարձնի: Ինչո՞ւ ամենքդ իմ դէմ միաբանել էք, եւ ինձ յայտնող չկայ, որ 12 իմ որդին դաշինք է կնքել Յեսսէի որդու հետ: Ձեր մէջ ինձ համար ցատկ չկայ, որ ինձ յայտնէր, թէ իմ որդին իմ 13 դէմ է յարուցել իմ ծառային որպէս թշնամի, ինչպէս այսօր է»: Պարասխան փունեց Դովէկ Ատրին, որը Սաուլի 14 ջորիներն էր արածեցնում, եւ ասաց. «Ես փեսայ Յեսսէի որդուն, որ եկել էր Նոմբա Աքիտրի որդի Աքիմէլէք 15 քահանայի մօտ: Նա նրա մասին հարցրեց Տիրոջը, նրան պաշար փունեց, ինչպէս նաեւ այլազգի Գողիաթի սուրը»: 16 Արքան մարդ ուղարկեց ու կանչել փունեց Աքիտրի որդի Աքիմէլէք քահանային ու նրա հօր բոլոր որդիներին՝ 17 Նոմբայում գրնուող քահանաներին: Ամենքն էլ եկան արքայի մօտ: Սաուլը ասաց. «Լսի՛ր, Աքիտրի՛ որդի»: Սա 18 ասաց. «Լսում եմ, խօսի՛ր, քե՛ր»: Սաուլը ասաց նրան. «Ինչո՞ւ դու եւ Յեսսէի որդին միաբանել էք իմ դէմ, դու նրան 19 հաց ու սուր ես փունեց, նրա համար Ասքուած ինքնուրէ՛ր, նրան ինձ հետ թշնամացրել, ինչպէս այսօր է»: Աքիմէլէքը 20 պարասխանեց արքային՝ ասելով. «Քո ծառաների մէջ ո՞վ կայ Դաւիթի պէս հաւատարիմ: Նա քո՛ արքայիդ փեսան 21 է եւ քո բոլոր հրամանները գործադրողը, քո փուն մէջ փառաւորը: Մի՞թէ ես այսօր եմ սկսել նրա համար Ասքուած 22 ինքնուրէ՛ր: Քան լիցի, որ արքան իր ծառայի վրայ կամ իմ հօր փուն վրայ այդպիսի մեղք բարդի, քանզի քո ծառան այդ ամենից շար կամ քիչ քան չգիտի»: Սաուլը արքան ասաց. «Դու մահապարտի կ'ենթարկուես, Աքիմէլէք, դու 23 էլ քո հօր ամբողջ փունը»: Արքան ասաց իրեն շրջապարտ թիկնապահներին. «Գնացէ՛ք ու Տիրոջ քահանաներին սպանեցէ՛ք, 24 քանզի նրանք հովանատրում են Դաւիթին: Նրանք գիտէին, որ նա փախում է, բայց ինձ չյայտնեցին»: 25 Արքայի ծառաները, սակայն, չուզեցին իրենց ձեռքը բարձրացնել ու սպանել Տիրոջ քահանաներին: Արքան ասաց Դովէկին. «Դու գնա՛ ու սպանի՛ր Ասքուած քահանաներին»: Դովէկ Ատրին գնաց ու կոտորեց Տիրոջ քահանաներին: 26 Այդ օրը երեք հարիւր հինգ մարդ սպանուեց: Բոլորը կրաւից պարեգօտ կրողներ էին: Քահանաների քաղաք 27 Նոմբան սրի քաշուեց. սրախողխող եղան փղամարդ թէ կին, երեխայ թէ կաթնակեր մանուկ, արջառ թէ աւանակ 28 եւ ոչխար: Աքիտրի որդի Աքիմէլէքի մի որդին փրկուեց: Նրա անունն էր Աքիտր: Նա փախաւ Դաւիթի մօտ: Աքիտրը 29 Դաւիթին յայտնեց, որ Սաուլը կոտորել է Տիրոջ բոլոր քահանաներին: Դաւիթն ասաց Աքիտրին. «Այն օրը 30 գիտէի, որ Դովէկ Ատրին անպայման կը յայտնի Սաուլին: Քո հօր փուն բոլոր գոհուած մարդկանց համար 31 ես եմ յանցատր: Նսրի՛ր ինձ մօտ եւ մի՛ վախեցիր, քանզի ուր որ ինձ համար վեղ փնտռես, քեզ համար 32 էլ կը փնտռես, եւ դու ինձ մօտ ապահով կը լինես»:

23, 2 Դաւիթն յայտնեցին՝ ասելով. «Այլազգիները պարտազանում են Կէիլայի դէմ եւ կողոպտում են կալերը»: Դաւիթը 3 Տիրոջը հարցրեց՝ ասելով. «Գնան՝ շարդեն այդ այլազգիներին»: Տէրն ասաց Դաւիթին. «Գնա՛, շարդի՛ր այլազգիներին ու փրկի՛ր Կէիլան»: Դաւիթի մարդիկ ասացին նրան. «Մենք այսպէտ՝ Նրէաստանի մէջ, վախենում ենք: Ի՞նչ կը լինի 4 մեր վիճակը, եթէ գնանք Կէիլա ու այլազգիներին գերի դառնանք»: Դաւիթը երկորդ անգամ հարցրեց Տիրոջը, եւ 5 Տէրը նրան պարասխան փունեց ասելով. «Վեր կաց գնա՛ Կէիլա, քանզի ես այլազգիներին քո ձեռքն եմ մատնելու»: 6 Դաւիթն իր մարդկանցով գնաց Կէիլա եւ մարդկեց այլազգիների դէմ, որոնք նրա առջեւից փախան: Նա նրանց 7 մեծ հարուածներ հասցրեց, վերցրեց նրանց անասունը եւ փրկեց Կէիլայի բնակիչներին: Երբ Աքիմէլէքի որդի 8 Աքիտրը Դաւիթի մօտ էր փախել եւ Դաւիթի հետ էլ գալիս էր Կէիլա, իր ձեռքին ունէր պարեգօտը: Երբ Սաուլին յայտնեցին, թէ Դաւիթը եկել է Կէիլա, Սաուլը ասաց. «Ասքուած նրան իմ ձեռքն է մատնել, քանզի մտնել ու փակուել 9

է դռներ ու նիզեր ունեցող քաղաքում»: Սաւուղն ամբողջ ժողովրդին հրամայեց գնալ Կէիլա, գտնել Դաւթին ու նրա մարդկանց: Դաւիթը Սաւուղի մասին իմացաւ, որ նա չարութիւնից չի հրաժարուել: Դաւիթն ասաց Աբիաթար քահանային. «Բեր Տիրոջ պարեգօտը»: Դաւիթն ասաց. «Ո՛վ Իսրայէլի Տէր Աստուած, քո ծառան լսեց, որ Սաւուղն ուզում է յարձակուել Կէիլայի վրայ եւ կործանել քաղաքն իմ պատճառով: Արդեօք, ինչպէս քո ծառան լսել է, Սաւուղը հիմա կ'իջնի այսպէղ, կը պաշարի': Յայրնիր քո ծառային, Իսրայէլի Տէր Աստուած»: Տէրն ասաց. «Կը պաշարի»: Դաւիթն ասաց. «Արդեօք կէիլացիներն ինձ եւ իմ մարդկանց Սաւուղի ձեռքը կը մարսեն»: Տէրն ասաց. «Կը մարսեն»: Վեր կացան Դաւիթն ու նրա հետ եղող մարդիկ, մօտաւորապէս չորս հարիւր մարդ, ելան Կէիլայից ու գնացին ուր որ կարող էին գնալ: Երբ Սաւուղին յայտնեցին, թէ Դաւիթը փախել է Կէիլայից, նա հրաժարուեց քաղաքի վրայ յարձակուելուց: Դաւիթը բնակում էր անապարի մէջ, Մասերեթի կիրճերում եւ մնում էր Զիփ անապարի միգապար լեռան վրայ, մթին երկրում: Սաւուղն անընդհար նրան էր որոնում, սակայն Տէրը նրա ձեռքը չմարսեց Դաւթին: Երբ Դաւիթը տեսաւ, որ Սաւուղը դուրս է եկել իրեն որոնելու, մնաց անապարում, Նոր Զիփի միգապար լեռան վրայ: Սաւուղի որդի Յովնաթանը վեր կացաւ ու գնաց Նոր Զիփ՝ Դաւթի մօտ, եւ նրա ձեռքերը Տիրոջ կողմից զօրացան: Յովնաթանն ասաց նրան. «Մի՛ վախեցիր, որովհետեւ իմ հայր Սաւուղի ձեռքը քեզ չի գտնի, եւ դու կը թագաւորես Իսրայէլի վրայ, իսկ ես քո երկրորդը կը լինեմ: Իմ հայր Սաւուղն էլ գիտի, որ դա այդպէս է»: Նրանք երկուսով ուխտ դրեցին Տիրոջ առջեւ: Դաւիթը մնաց Նորում, իսկ Յովնաթանը գնաց իր տունը: Զիփացիներն իրենց մտայլ երկրից ելան գնացին բլուրը, Սաւուղի մօտ եւ ասացին. «Զէ՛ որ Դաւիթն ահա մեզ մօտ է թաքնուած, Մասերայում, Նորի կիրճերում, Եբեղարի բլրի վրայ, Նեսեմնի աջ կողմը: Արդ, ո՛վ արքայ, քանի որ դա շար եւ ցանկանում, անպայման արի՛ մեզ մօտ, որ նրան շրջափակենք ու քո՛ արքայիդ ձեռքը յանձնենք»: Սաւուղն ասաց նրանց. «Օրհնեալ էք դուք Տիրոջից, քանզի ինձ ցուակից էք: Արդ, գնացէ՛ք, աւելի լա՛ն պատրաստուեցէ՛ք, դիպեցէ՛ք ու յայտնաբերեցէ՛ք, թէ նա ուր ոտք կը դնի: Շո՛ւրպէս այն տեղը, որտեղ ասում էք, թէ նա գտնուում է: Զի՛նի, թէ նա խորամանկութիւն անի: Քննեցէ՛ք ու տեսէ՛ք ամէն տեղ, ուր թաքնուած է, եւ վերադարձէ՛ք ինձ մօտ ստոյգ տեղեկութիւններով, որ ձեզ հետ գնանք: Եթէ՛ նա այդ երկրում է, հազարաւոր յուդացիների մէջ էլ կը գտնեմ նրան»: Եւ գիփացիները վեր կացան ու գնացին Սաւուղի մօտից: Դաւիթը եւ նրա մարդիկ Մառնի անապարում էին, Նեսեմնի աջ կողմում, դէպի արեւմուտք: Սաւուղն ու նրա մարդիկ գնացին Դաւթին փնտրելու: Երբ Դաւթին իմաց տուեցին, նա իջաւ ու նստեց Մառնի անապարում, քարի վրայ: Սաւուղն այդ լսելով՝ հեղափոխեց Դաւթին Մառնի անապարում: Սաւուղն ու իր մարդիկ գնում էին լեռան այս կողմով, իսկ Դաւիթն իր մարդկանցով՝ լեռան այն կողմով: Դաւիթը Սաւուղից թաքուն էր գնում, սակայն Սաւուղն ու իր մարդիկ Դաւթին ու նրա մարդկանց շրջապատեցին, որ բռնեն: Եւ ահա մի լրաբեր եկաւ Սաւուղի մօտ եւ ասաց. «Շտապ արի՛ այսպէղ, որովհետեւ այլազգիները արշաւել են երկրի վրայ»: Սաւուղը Դաւթին հեղափոխելուց դադարեց, որ գնալ այլազգիների դէմ: Այդ պարագայում այս վայրը կոչուեց Բաժանուած վեմ:

Դաւիթը գնաց ու բնակուեց Գաղղայի կիրճերում: Երբ Սաւուղը վերադարձաւ այլազգիներին հեղափոխելուց, նրան լուր բերեցին՝ ասելով. «Ահաասիկ Դաւիթը Գաղղայի անապարում է»: Իր հետ վերցնելով ամբողջ Իսրայէլից հաւաքուած երեք հազար ընտիր մարդկանց՝ Սաւուղը գնաց փնտրելու Դաւթին ու նրա մարդկանց եղջերուների որսաբերիի Ելիմ կոչուող վայրի դիմաց: Նա ոչխարների փարախների հանդիպեց ճանապարհի վրայ, ուր մի քարայր կար: Սաւուղը մտաւ այնտեղ հանգստանալու: Դաւիթն ու նրա մարդիկ քարայրի ներքին մասում էին: Նրանք Դաւթին ասացին. «Ահա այս այն օրն է, որի համար Տէրը քեզ ասել է, թէ՛ «Զո թշնամիներին քո ձեռքը պիտի մարսեն»: Նրան արա՛ այնպէս, ինչպէս հաճելի է քո աչքին»: Դաւիթը ելաւ ու Սաւուղի թիկնոցի մի ծայրը զգուշութեամբ կտրեց: Դրանից յետոյ Դաւիթը խոճի խայթ զգաց, որ նրա թիկնոցի մի ծայրը կտրել է: Դաւիթն իր մարդկանց ասաց. «Երդում եմ Տիրոջ անունով, որ այդ բանը չեմ անի իմ փիրոջ՝ Տիրոջ կողմից օձեալ մարդու նկատմամբ, իմ ձեռքը չեմ բարձրացնի նրա վրայ, որովհետեւ նա Տիրոջ օձեալն է»: Դաւիթն այս խօսքերով համոզեց իր մարդկանց ու թոյլ տուեց, որ Սաւուղի վրայ յարձակուեն ու սպանեն: Սաւուղը դուրս եկաւ այդ քարայրից ու գնաց իր ճանապարհով: Դաւիթը նրանից յետոյ վեր կացաւ, դուրս եկաւ քարայրից եւ աղաղակեց նրա յետեից՝ ասելով. «Իմ տէր արքայ»: Սաւուղը յետ նայեց. Դաւիթը երեսնիվայր գետին ընկաւ ու երկրպագեց: Դաւիթն ասաց Սաւուղին. «Ինչո՞ն ես մարդկանց խօսքին հաւատում, որ ասում են, թէ՛ «Դաւիթը քեզ սպանել է ուզում»: Ահա այսօր քո աչքերը տեսան, որ այս քարայրի մէջ Տէրը ինչպէս էր քեզ իմ ձեռքը մարսել, բայց ես չուզեցի քեզ սպանել, խնայեցի քեզ՝ ասելով, թէ՛ «Իմ ձեռքը իմ փիրոջ վրայ չեմ բարձրացնի, որովհետեւ նա Տիրոջ օձեալն է»: Տէն, հայր իմ, ահա քո թիկնոցի մի ծայրն իմ ձեռքին է. ես կտրեցի քո հանդերձի ծայրը, բայց չսպանեցի քեզ: Իմացիր ու տես այսօր, որ իմ վարմունքի մէջ չկայ չարութիւն, անօրէնութիւն ու ամբարշտութիւն, քո դէմ ոչ մի յանցանք չեմ գործել, իսկ դու ուզում ես հեղափոխելով իմ կեանքը խլել: Թող Տէրը դատ անի իմ ու քո միջեւ եւ իմ վրէժը քեզնից առնի, բայց իմ ձեռքը քո վրայ չի բարձրանայ: Ինչպէս հին առակն է ասում՝ «Անօրէն ձեռքից է գալիս վնասը, իսկ իմ ձեռքը քո վրայ չի բարձրանայ»: Արդ, ո՞ն յետեից ես ընկել, ո՛վ Իսրայէլի արքայ, եւ ո՞ն ես հալածում. սարկած շան կամ մի լուի յետեից ես ընկել: Թող Տէրը դատարար լինի իմ եւ քո միջեւ: Թող Տէրը տեսնի ու դատի եւ ինձ արդարութիւն անի»: Երբ Դաւիթն աւարտեց Սաւուղին ուղղուած այս խօսքերը, Սաւուղն ասաց. «Այդ քո՛ ձայնն է, որդեակ իմ Դաւիթ»: Եւ Սաւուղն իր ձայնը բարձրացնելով՝ լաց եղաւ: Սաւուղն ասաց Դաւթին. «Դու աւելի արդար մարդ ես, քան ես, քանզի դու ինձ բարիք հապուցեցիր, իսկ ես քեզ չարիք հապուցեցի: Դու այսօր ինձ պատմեցիր, որ բարիք ես արել. թէ՛ ինչպէս Տէրն այսօր ինձ քո ձեռքն էր մարսել, իսկ դու ինձ չսպանեցիր: Եթէ մէկն իր թշնամուն նեղութեան մէջ բռնելով՝ նրան ազատ է արձակում, որ բարով գնալ իր ճանապարհը, ինչպէս դու արեցիր այսօր իմ նկատմամբ, ապա Տէրը նրան բարութեամբ է հապուցում: Արդ, ես գիտեմ, որ դու անապայման կը թագաւորես, եւ Իսրայէլի թագաւորութիւնը քո ձեռքում հասարպ կը մնայ: Ուրեմն, երդուիր ինձ Տիրոջ անունով, որ ինձնից յետոյ իմ սերունդը չես վերացնի եւ իմ անունը չես արաւատրի իմ հօր փանը»: Եւ Դաւիթը երդուեց Սաւուղին: Սաւուղը գնաց իր տեղը, իսկ Դաւիթն ու իր մարդիկ եկան Մասարայի կիրճերը:

Մեծաւ Մամուլը, եւ ամբողջ Իսրայէլը հաւաքուեց ու ողբաց նրան: Նրան թաղեցին Արիմաթեմի իր փանը: Դաւիթը վեր կացաւ ու գնաց Մառնի անապարը: Մառնում մի մարդ կար, որի հօտերը Կարմեղոսում էին: Նա

8
9, 10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
24, 2
3
4
5
6, 7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
25
2

3 շար հարուստ էր. ունէր երեք հազար ոչխար, հազար այծ: Իր հօտերը Կարմեղոսում էին խուզում: Նրա անունը
 Նաբաղ էր, իսկ կնոջ անունը՝ Աբիգեա: Կինը լի էր իմաստութեամբ եւ շար բարեպետ էր, իսկ ամուսինը դաժան
 4, 5 էր, չարամիտ ու շնաբարոյ: Այդ օրերին Դաւիթը լսեց, թէ Նաբաղ կարմեղացին խուզում է իր հօտերը: Դաւիթը
 6 փասը ծառաների ուղարկեց՝ նրանց ասելով. «Բարձրացէ՛ք Կարմեղոս, գնացէ՛ք Նաբաղի մօտ, իմ անունից նրա
 7 ողջութիւնը հարցնելուց յետոյ այսպէս ասացէք. «Այս օրերին ողջ լինես դու ու քո փունը եւ ինչ գործ որ բռնես,
 8 յաջող լինի: Լսել եմ, թէ խուզում ես քո հօտերը: Քո հովիւները մեզ հետ էին այսպէղ, անապարում, եւ որքան
 9 մնացել են մեզ հետ, Կարմեղոսում, նրանց արգելք չհանդիսացանք եւ ոչ մի բանին ձեռք չբռնեցինք: Նարցրոն
 10 քո ծառաներին, եւ նրանք կ'ասեն քեզ: Այս ծառաները թող շնորհ գրենք քո առաջ, քանզի բարի օրում եկան.
 11 ինչ որ ձեռքիցդ կը գայ, փորձ քո ծառաներին եւ քո Դաւիթ որդուն»: Դաւթի ծառաները եկան եւ այդ խօսքերը
 12 Դաւթի անունից ասացին Նաբաղին: Նա ըմբոսպացաւ եւ Դաւթի ծառաներին պատասխան արեց՝ ասելով. «Ո՞վ
 13 է Դաւիթը, կամ Յեսսի որդին ո՞վ է: Այս օրերին բազմացել են իրենց փրկելից փախած թափառական ծառաները:
 14 Ուրեմն առնեն իմ հացը, գինին եւ խուզողների համար մորթուած անասուններս ու փամ այս մարդկանց, որոնց
 15 որպէղից լինելը չգիտես»: Դաւթի ծառաները ճանապարհից վերադարձան եկան եւ այդ խօսքերը հաղորդեցին
 16 Դաւթին: Դաւիթն ասաց իր մարդկանց. «Ամէն մէկը իր սուրը թող կապի մէջքին»: Բոլորը իրենց սրերը կապեցին
 17 իրենց մէջքին: Դաւիթը նոյնպէս իր սուրը կապեց մէջքին, եւ Դաւթի յետեւից չորս հարիւր մարդ ելաւ, երկու հարիւր
 18 մարդ էլ մնաց կահ-կարասու մօտ: Ծառաներից մէկը Նաբաղի կնոջը՝ Աբիգեային պատմեց՝ ասելով. «Դաւիթն
 19 անապարհից պարգամաբերներ է ուղարկել մեր փիրոջը ողջունելու, իսկ նա նրանցից երես է դարձրել: Այդ մարդիկ
 20 մեր նկատմամբ շար բարեացակամ էին. որքան նրանց հետ բաց դաշտում էինք, մեզ վնաս չէին փութել, եւ մեզանից
 21 ոչ մի բան չի պակասել: Ինչքան նրանց հետ էինք եւ արածեցնում էինք ոչխարները, նրանք մեզ համար պարիսպ
 22 եղան գիշեր ու ցերեկ: Արդ, քան ու իմացի՞ր, թէ ինչ ես անելու, քանզի մեր փիրոջ ու նրա ամբողջ փամ վրայ չարիք է
 23 հասել. նա այնպիսի դաժան մարդ է, որ նրա հետ խօսել չի լինի»: Աբիգեան շտապեց, առաւ երկու հարիւր նկանակ,
 24 երկու փիկ գինի, հինգ եփած ոչխար, հինգ արդու բոված ցորեն, մէկ զամբիւղ չամիչ, երկու հարիւր շարոց չոր թուզ
 25 ու դրանք դրեց աւանակների վրայ: Նա ասաց ծառաներին. «Առաջ անցէ՛ք ինձնից, ես կը գամ ձեր յետեւից»: Նա
 26 այդ մասին իր ամուսին Նաբաղին չյայտնեց: Երբ նա, աւանակին հեծած, լերան ծածուկ փեղեղով իջնում էր,
 27 ահա Դաւիթն ու նրա մարդիկ նրան ընդառաջ գնացին. Աբիգեան հանդիպեց նրանց: Դաւիթն ասաց. «Ուրեմն ի
 28 գուր էր, որ Նաբաղի ամէն ինչը պահպանեցի այնպէղ, անապարում: Նրա ունեցածից ոչ մի բան չկորաւ, բայց նա
 29 իմ երախտիքի փոխարէն չարութիւն է հարուցում: Աստուած Դաւթին այսպէս եւ այսպէս անի, եթէ մինչեւ վաղը
 30 առաւօտ Նաբաղի ամբողջ փմից պարիս միզող մէկ արու թողնեն»: Երբ Աբիգեան Դաւթին փեսաւ, աւանակից
 31 շտապ իջնելով՝ Դաւթի առաջ ընկաւ, երկրպագեց նրան մինչեւ գեպին եւ նրա ոտքերն ընկնելով՝ ասաց. «Մեղքն
 32 ինձ վրայ լինի, քեր, բայց թող քո աղախիւնը խօսի քեզ հետ, եւ դու լսի՞ր քո աղախինի խօսքերը: Իմ փերը այդ դաժան
 33 Նաբաղի արարքը իր սրտին մօտ թող չընդունի, քանի որ ինչպէս իր անունն է, այնպէս էլ ինքն է: Նրա անունը
 34 Նաբաղ է, ուրեմն անգգամութիւնն իր հետ է: Ես՝ քո աղախինը, քո ուղարկած ծառաներին չեմ փետել: Արդ, կենդանի
 35 է Տէրը, եւ կենդանի ես դու. Տէրն է քեզ արգելել անպարտ արիւն թափելը եւ այդ բանից քո ձեռքը հեռու է պահել:
 36 Քո թշնամիներն ու իմ փիրոջը չարիք կամեցողները Նաբաղի պէս թող լինեն: Նիմա ընդունի՛ր այս ընծան, որ քո
 37 աղախինն իր փիրոջն է բերում, այն փոր իմ փիրոջ հետ գրնուող ծառաներին: Ների՛ր քո աղախինի յանցանքը,
 38 քանզի Տէրն իմ փիրոջ համար հասարարում փուն պիտի շինի, քանի որ իմ փիրոջ պատերազմները Տէրն է վարում:
 39 Քո մէջ երբեք չարութիւն թող չլինի: Եթէ որեւէ մէկը քո դէմ դուրս գայ քեզ հալածելու եւ քո կեանքն ուզենայ խլել,
 40 իմ փիրոջ հոգին թող Տէր Աստուծու կենաց ծրարի մէջ ծրարուի, իսկ քո թշնամիների հոգիները որպէս պարսաբարեր
 41 թող արձակուեն: Եւ երբ Տէրը իմ փիրոջ համար խոստացած այս բոլոր բարիքները կատարի եւ քեզ, ըստ իր
 42 պարգամի, Իսրայէլի վրայ առաջնորդ հասարարի, իմ փիրոջ սրտում թող չլինի վատութիւն ու զայթակողութիւն, որ
 43 ի գուր արդար արիւն թափի: Թող իմ փիրոջ ձեռքը ուրիշի վրայ չբարձրանայ, եւ Տէրը թող բարին անի իմ փիրոջը,
 44 որ յիշես քո աղախինն ու բարիք գործես նրա համար»: Դաւիթն ասաց Աբիգեային. «Օրհնեալ է Իսրայէլի Տէր
 45 Աստուածը, որ քեզ այսօր ինձ ընդառաջ ուղարկեց: Օրհնեալ լինի քո խոհեմութիւնը, եւ օրհնեալ լինես դու, որ
 46 արգելք հանդիսացար ինձ այսօր, եւ ես չգնացի արիւն թափելու ու իմ ձեռքը ուրիշի վրայ բարձրացնելու: Բայց
 47 կենդանի է Իսրայէլի Տէր Աստուածը, որ այսօր ինձ արգելք հանդիսացաւ չարիք գործելու քո հանդէպ. քանզի եթէ
 48 շտապ չգայիր եւ իմ առջեւ չէլնէիր, ինչպէս ասել էի, մինչեւ առաւօտ Նաբաղը կը գրկուէր պարիս միզողներից»: Դաւիթը
 49 նրա ձեռքից առաւ այն ամէնը, ինչ բերել էր, եւ ասաց նրան. «Գնա՛ր քո փունը խաղաղութեամբ: Տես, քո
 50 խօսքը լսեցի ու քո խնդրանքը կատարեցի»: Աբիգեան գնաց Նաբաղի մօտ: Նրա փանը թագաւորական խնջոյքի
 51 պէս խրախճանք էր, Նաբաղը գուարթացել էր եւ շար հարբել: Կինը մինչեւ առաւօտ նրան ոչ մի բան չպարմեց:
 52 Առաւօտեան երբ Նաբաղը գինուց սթափուեց, կինը այդ բաները պարմեց, Նաբաղի սիրտը մահացու հարուած
 53 սրացաւ, եւ նա կարծես քար կարեց: Տասը օր անց Տէրը հարուածեց Նաբաղին, եւ նա մեռաւ: Երբ Դաւիթը
 54 լսեց Նաբաղի մահը, ասաց. «Օրհնեալ է Տէր Աստուածը, որ Նաբաղից կրած իմ նախափինքի դապաստանն ինքը
 55 փետաւ, իր ծառային չարագործութիւնից յետ պահեց: Տէրը Նաբաղի չարութիւնը նրա գլխին թափեց»: Դաւիթը
 56 մարդ ուղարկեց Աբիգեային համոզելու, որ իր կինը դառնայ: Դաւթի ծառաները եկան Կարմեղոս, Աբիգեայի մօտ,
 57 խօսեցին նրա հետ՝ ասելով. «Դաւիթը մեզ ուղարկեց քեզ մօտ, որ քեզ իրեն կնութեան առնի»: Նա վեր կացաւ ու
 58 գլուխը մինչեւ գեպին խոնարհելով՝ ասաց. «Քո աղախինը պարտաստ է սրբկուտի լինել եւ իր փիրոջ ծառաների
 59 որքերը լուանալ»: Աբիգեան անմիջապէս վեր կացաւ, հեծաւ աւանակը եւ իր հետ հինգ ծառայող աղջկներ
 60 վերցնելով՝ գնաց Դաւթի ծառաների յետեւից: Եւ Աբիգեան դարձաւ Դաւթի կինը: Դաւիթը Եզրայէլից Աքիմովամին
 61 էլ կնութեան էր առել. այս երկուսն էլ դարձան նրա կինը, իսկ Սաուլոն իր Մեղքող դստերը, որը Դաւթի կինն էր,
 62 ռոմացի Նեմեսայի որդի Փաղպիելին էր կնութեան փութել:

26 Զիփացիները Մշայլ լեռից գնացին դէպի բլուրը, Սաուլի մօտ, եւ նրան ասացին. «Դաւիթը թաքնուել է մեզ մօտ,
 2 Եբեղափի բլրի վրայ, Նեսեմոնի դիմաց»: Սաուլը վեր կացաւ եւ իսրայէլացի երեք հազար ընդիր մարդկանցով
 3 իջաւ Դաւթին որոնելու Զիփ անապարում: Սաուլը բանակապետի դրեց Եբեղափի բլրի վրայ, Նեսեմոնի դիմաց,

ճանապարհի վրայ: Դաւիթը նստել էր անապատում եւ երբ տեսաւ, որ Սաուլն իր յետեւից անապատ է գալիս, 4
 լրտեսներ ուղարկեց եւ իմացաւ, որ Սաուլը կգա՞մ ու պարտասպ էկել է Կէլիա: Դաւիթը վեր կացաւ, գաղպագողի 5
 եկաւ այն տեղը, ուր մնում էր Սաուլը, եւ գրաւ նրա քնած տեղը: Այնտեղ էր Ների որդի Աբեճները՝ նրա զօրապետը:
 Սաուլը ննջում էր գահաւորակի վրայ, իսկ նրա շուրջըրըրը նրա զօրքն էր: Դաւիթը խօսելով Աբիմէլէք քեպացու 6
 եւ Յովաքի եղբայր Ծարուիու որդի Աբեսայի հետ՝ ասաց. «Ո՛վ ինձ հետ բանակապետի կը մտնի Սաուլի մօտ»:
 Աբեսասն ասաց. «Ե՛ն քեզ հետ կը մտնեն»: Եւ Դաւիթն ու Աբեսասն գիշերը մտան զօրքի մէջ: Սաուլը ննջում 7
 էր գահաւորակի վրայ, գեղարդը սնարի մօտ գեպինն էր ցցուած, իսկ Աբեճներն ու զինուորները նրա շուրջը ննջել
 էին: Աբեսասն ասաց Դաւիթին. «Տէրն այսօր քո թշնամուն ձեռքդ մաքնեց. արդ, գեղարդով մէկ անգամից գետին 8
 գամն տրան եւ էլ հարուածս չկրկնեն»: Դաւիթն ասաց Աբեսային. «Մի՛ սպանիր նրան, քանզի ո՛վ կարող է ձեռք 9
 բարձրացնել Տիրոջ օձեալի վրայ եւ թողութիւն ստանալ»: Դաւիթն ասաց. «Կենդանի է Տէրը: Միայն Տէրը կարող 10
 է պարծել նրան. կան նրա օրհասը կը գայ, ու ինքը կը մեռնի, կան թէ պարտեալմի մէջ կը մտնի ու կը սպանուի:
 Քան լիցի, որ ես իմ ձեռքը բարձրացնեն Տիրոջ օձեալի վրայ: Միայն թէ վերցրու նրա սնարի մօտ դրուած այդ 11
 գեղարդն ու այդ ջրի կուժը, եւ գնանք մեզ մօտ»: Դաւիթն առաւ նրա սնարի մօտ դրուած գեղարդն ու ջրի կուժը, 12
 եւ գնացին: Ոչ ոք ոչինչ չտեսաւ կամ չիմացաւ կամ չզարթնեց, քանզի թմրութիւնը Տիրոջ կողմից իջած լինելով
 նրանց վրայ՝ բոլորը քնի մէջ էին: Դաւիթն այն կողմ անցաւ, բարձրացաւ լեռան գագաթը եւ կանգնեց հեռում. իր 13
 ու Սաուլի զօրքի միջեւ երկար տարածութիւն կար: Դաւիթը դիմեց զօրքին ու Աբեճներին ասաց. «Պատրասխան 14
 չեն տալիս, Աբեճներ»:
 Մա ասաց. «Ո՛վ ես դու, որ արքայի մօտ ինձ վրայ բղաւում ես»: Դաւիթն ասաց Աբեճներին. 15
 «Չէ՛ որ դու քաջ մարդ ես: Իտրայելում ո՛վ կայ քեզ նման: Ինչո՞ւ քո տեր արքային չես պահպանում: Չէ՛ որ մարդ 16
 էր մտել քո տեր արքայի մօտ, որ նրան սպանէր: Լաւ բան չես անում: Կենդանի է Տէրը: Դուք՝ Տիրոջ օձեալ 17
 ձեր արքային պահպանողներդ, մահուան էք արժանի: Արդ, ո՞ր են արքայի մօտ դրուած գեղարդն ու ջրի կուժը»:
 Սաուլը ճանաչեց Դաւիթի ձայնը եւ ասաց. «Այդ քո՞ ձայնն է, որդեա՛կ իմ Դաւիթ»: Դաւիթն ասաց. «Քո ծառան 18, 19
 եմ, տէ՛ր իմ արքայ»: Եւ աւելացրեց. «Ինչո՞ւ է իմ տերն ընկել իր ծառայի յետեւից: Ինչո՞ւ եմ մեղանջել եւ ի՛նչ
 վնաս եմ հասցրել: Արդ, իմ տեր արքան թող լսի իր ծառայի խօսքերը. «Եթէ՛ Աստուած է քեզ շարժել իմ դէմ, թող քո
 ձեռներացող գոհը լինեն, իսկ եթէ՛ մարդկանց որդիներն են արել, անիծեալ լինեն նրանք Տիրոջ առջեւ, քանզի նրանք
 ինձ այսօր մեկուսացրել են, որ բաժին չստանան Տիրոջ ծառանգութիւնից»: Նրանք ինձ ասացին. «Գնա՛ ծառայի՛ր 20
 օտար աստուածներին»: Արդ, իմ արիւնը Տիրոջ առջեւ գետին թող չթափուի, քանի որ Իտրայելի թագաւորը ելել է իմ
 կեանքը խլելու, ինչպէս որ ագռան է թեւածում լեռների վրայ»: Սաուլն ասաց. «Մեղք եմ գործել: Վերադարձի՛ր, 21
 որդեա՛կ իմ Դաւիթ: Քեզ չար բան չեմ անի այն բանի համար, որ իմ անձը քո աչքին պարտական է: Ես ամբողջ
 ժամանակ յիմարութիւն եմ գործել եւ շար յանցաւոր եմ»: Պատրասխան արեց Դաւիթն ասելով. «Ահաւասիկ 22
 արքայի գեղարդը: Թող ծառաներից մէկը գայ եւ վերցնի սա: Թող Տէրն ամէն մէկին ըստ իր արդարութեան 23
 եւ հաւաքարմութեան հարուցի: Տէրն այսօր քեզ իմ ձեռքը մաքնեց, բայց ես չկամեցայ իմ ձեռքը բարձրացնել
 Տիրոջ օձեալի վրայ: Եւ ահա, ինչպէս քո անձը այսօր իմ աչքին պարտական երեւաց, իմ անձն էլ Տիրոջ առջեւ 24
 այնպէս պարտական թող երեւայ, ինձ զօրացնի ու փրկի ամէն տեսակ նեղութիւնից»: Սաուլն ասաց Դաւիթին. 25
 «Օրհնեալ ես դու, որդեա՛կ իմ Դաւիթ, դու յաջողութիւն ես գտնելու եւ զօրանալով զօրանալու ես»: Դաւիթը գնաց 26
 իր ճանապարհով, իսկ Սաուլը վերադարձաւ իր տեղը:

Դաւիթն իր մտքում ասաց. «Վերջապէս ես մի օր Սաուլի ձեռքով կորչելու եմ: Այլազգիների երկիրը փախչելուց 27
 լաւ բան չկայ: Եթէ՛ պարտախի, որ Սաուլն ինձ փնտրի Իտրայելի բոլոր սահմաններում, դարձեալ նրա ձեռքից կ'ազա-
 րուեն»: Դաւիթը վեր կացաւ, եւ ինքն ու իր հետ եղող վեց հարիւր մարդիկ անցան գնացին Գէթի արքայ Մովաքի 2
 որդի Անքուսի մօտ: Ինքը Դաւիթն ու իր մարդիկ, ամէն մէկն իր ընտանիքով, եւ Դաւիթն էլ իր երկու կանանց՝ 3
 Աբիմովամ Յեզրայէլացու եւ Նաբաղ Կարմեղացու կին Աբիգեայի հետ բնակուեցին Գէթում, Անքուսի մօտ: Երբ 4
 Սաուլի տեղեկացրին, թէ Դաւիթը փախել է Գէթ, նա այլեւս չհետապնդեց նրան: Դաւիթն ասաց Անքուսին. «Եթէ՛ 5
 քո ծառան քո առաջ շնորհ է գրել, ինձ տեղ տուր երկրի քաղաքներից մէկում, որ այնտեղ մնամ. ինչո՞ւ քո ծառան
 քեզ հետ նստի թագաւորանիսը քաղաքում»: Այն ժամանակ Անքուսը նրան տուեց Միկեղակը, եւ այդ պատճառով 6
 Միկեղակը Նրեապանի արքաներին է պարկանել: Այդպէս է մինչեւ օրս: Դաւիթը այլազգիների երկրում բնակ- 7
 ուեց չորս ամիս: Դաւիթն ու նրա մարդիկ ելնում ու ասպարակում էին բոլոր գետերացիների, գեղերացիների ու 8
 ամառեկացիների վրայ, որոնք բնակում էին Գեղամտուրի ապահով պարսպապար քաղաքներից մինչեւ Եգիպտոս:
 Դաւիթը հարուածեց այդ երկիրը եւ ողջ չթողեց ո՛չ տղամարդ եւ ո՛չ կին: Նա ասար էր առնում ոչխարների հօտեր, 9
 արջառներ, աւանակներ, ուղտեր եւ հազուսը-կապուսը ու վերադառնում Անքուսի մօտ: Անքուսը հարցրեց Դա- 10
 թին. «Ո՞ր կողմն արշաւեցիք այսօր»: Դաւիթը պատրասխանեց Անքուսին. «Նրեապանի հարաւային կողմերը եւ
 Ներամլի ու Կենեզի կողմերը: Տղամարդ ու կին ողջ չթողեցի, որ Գէթ բերեն, որպէսզի, Գէթ գալով, մեր մասին լուր 11
 չբերեն, թէ՛ «Այս բոլորը Դաւիթն է արել»: Եւ այս էր Դաւիթի սովորութիւնը, քանի դեռ նա բնակում էր այլազգիների
 երկրում: Անքուսը Դաւիթին շար էր վստահում՝ ասելով. «Այս մարդը Իտրայելի իր ժողովրդի մօտ իրեն վարկաբեկել 12
 է. թող ինձ մօտ մինչեւ վերջ ծառայ լինի»:

Այդ օրերին այլազգիներն իրենց զօրքերը հաւաքելով՝ պարտեալմի ելան ընդդէմ Իտրայելի: Անքուսն ասաց 28
 Դաւիթին. «Լաւ իմացիր, որ դու եւ քո մարդիկ ինձ հետ պարտեալմի էք դուրս գալու»: Դաւիթն ասաց Անքուսին. 2
 «Այդպէս թող լինի: Տիմա՛ դու կ'իմանաս, թէ քո ծառան ինչ է անելու»: Անքուսն ասաց Դաւիթին. «Այդպէս թող լինի,
 քանզի քեզ ընդմիջար իմ թիկնապահների պէտք եմ դարձնելու»: Սամուէլը մահացել էր, նրան ողբացել էր ամբողջ 3
 Իտրայելը ու նրան թաղել իր քաղաք Արիմաթեանում: Սաուլը երկրից վերացրել էր ոգեհարցներին ու գուշակներին:
 Այլազգիները հաւաքուեցին ու եկան բանակապետի դրեցին Մոմանում: Սաուլն էլ հաւաքեց բոլոր իտրայելացիներին 4
 ու բանակապետի դրեց Գեղրուէում: Երբ Սաուլը տեսաւ այլազգիների բանակը, վախեցաւ, նրա սիրտը մեծ ահ 5
 ընկաւ: Սաուլը Տիրոջը հարց տուեց, սակայն Տէրը նրան պատրասխան չտուեց ոչ երագով, ոչ գուշակութեամբ, ոչ էլ 6
 մարգարէների միջոցով: Սաուլն ասաց իր ծառաներին. «Մի՛ ոգեհարց կին գտէ՛ք, որ գնամ նրա մօտ ու հարց տամ 7
 նրան»: Ծառաներն ասացին նրան. «Ահա մի ոգեհարց կին կայ Այեմդորում»: Սաուլը ծպտուեց, ուրիշ զգեստներ 8

հագաւ ու գնաց երկու մարդկանց հետ: Նրանք գիշերը հասան կնոջ մօտ: Սաւուղն ասաց նրան. «Ոգեհարցին
 9 պարշաճ դիպօթօին արա՛ւ եւ կանչի՛ր նրան, ում որ քեզ կ'ասես»: Կինն ասաց. «Դու ինքդ գիպես, թէ ինչ էր արել
 10 Սաւուղը. թէ ինչպէս ոգեհարցներին ու գուշակներին վերացրեց երկրից: Արդ, ինչո՞ւ ես ինձ սպանելու համար իմ
 անձի դէմ որոգայթ լարում»: Սաւուղը նրան Տիրոջ անունով երդուեց՝ ասելով. «Կենդանի է Տէրը. այս բանից քեզ
 11, 12 ոչ մի վնաս չի հասնի»: Կինն ասաց. «Ո՞ւմ ոգին կանչես»: Նա ասաց. «Սամուէլի ոգին կանչի՛ր»: Կինը փեսաներով
 Սամուէլին՝ բարձր ձայնով աղաղակեց ու ասաց Սաւուղին. «Ինչո՞ւ ինձ խաբեցիր, չէ՞ որ դու հէնց Սաւուղն ես»:
 13 Արքան նրան ասաց. «Մի՛ վախեցիր, ասա՛, ո՞ւմ փեսար»: Կինն ասաց նրան. «Գեղնից դուրս եկող աստուածներ են
 14 փեսանում»: Սաւուղն ասաց նրան. «Ի՞նչ նկատեցիր»: Նա ասաց. «Մի կանգնած մարդ երկրից ելնում էր, եւ նրա վրայ
 15 թիկնոց կար»: Սաւուղն իմացաւ, որ դա Սամուէլն է, եւ երեսնիվայր ընկաւ գետին ու երկրպագեց նրան: Սամուէլն
 ասաց Սաւուղին. «Ինչո՞ւ ինձ կանչելով նեղութիւն փութցիր ինձ»: Սաւուղն ասաց. «Սասփիկ նեղ վիճակում եմ,
 16 այլազգիներն իմ դէմ պարտերազմի են ելել, Աստուած ինձնից հեռացել է, ինձ չի պարասխանում ո՛չ մարգարէների,
 17 ո՛չ էլ երագների միջոցով: Արդ, քեզ կանչեցի, որ ինձ ցոյց փաս, թէ ինչ անես»: Սամուէլն ասաց. «Ինչո՞ւ ես ինձ
 18 հարցնում: Տէրը քեզնից հեռացաւ եւ քո ընկերոջ հետ եղաւ: Տէրը քեզ հետ վարուեց այնպէս, ինչպէս իմ միջոցով
 19 ձայնը եւ նրա սասփիկ բարկութիւնը Ամաղէկի վրայ ի գործ չորեցիր: Այդ պարճառով էլ Տէրն այսօր քեզ հետ
 այդպէս է վարում: Տէրը Իսրայէլին քեզ հետ միասին մաքնելու է այլազգիների ձեռքը, վաղը դու եւ քո որդիները
 20 պիտի ընկնէք, եւ Տէրը Իսրայէլի բանակը պիտի մաքնի այլազգիների ձեռքը»: Սաւուղն անմիջապէս ամբողջ
 հասակով գետնի վրայ վայր ընկաւ, խիստ զարհուրեց Սամուէլի խօսքերից, ու իր մէջ այլեւս ուժ չմնաց, որովհետեւ
 21 մի ամբողջ օր ու գիշեր հաց չէր կերել: Կինը մտաւ Սաւուղի մօտ ու փեսաներով, որ նա մեծ փազնապի մէջ է, ասաց
 22 նրան. «Ես՝ քո աղախինը, հնազանդուել եմ քեզ, կեանքս վրանգի ենթարկելով անսացել եմ խօսքերիդ: Ինչու է
 դո՞ւ լսիր քո աղախնի խօսքերը: Քո առջեւ մի պարտեա՞հաց դնես ու կե՛ր եւ ուժ կը սրանաս, որ քո ճանապարհը
 23 գնաս»: Նա չուզեց ուրել, սակայն իր ծառաներն ու կինը սփախեցին նրան, ու Սաւուղը փրկի փախով՝ գեղնից
 24 վեր կացաւ ու նստեց աթոռին: Կինը փանը կերակրուած մի հորթ ունէր, անմիջապէս մորթեց դա: Ալիւր առնելով՝
 25 շաղեց, բաղարջ հաց եփեց եւ փուեց Սաւուղին ու նրա ծառաներին: Նրանք կերան, վեր կացան ու նոյն գիշերը
 գնացին:

29 Այլազգիներն իրենց բոլոր բանակները հաւաքեցին Ափեկում, իսկ իսրայէլացիները բանակ դրին Յեզրայէլի
 2 Այենդոր բնակավայրում: Այլազգիների իշխանները հարիւրներով ու հազարներով էին առաջ շարժում, իսկ Դաւիթն
 3 ու իր մարդիկ գնում էին Անքուսի յեպտեից: Այլազգիների իշխաններն ասացին. «Ովքե՛ր են դրանք, որ անցնում են»:
 Անքուսն իր նախարարներին ասաց. «Զէ՛ որ դա Իսրայէլի Սաւուղ արքայի ծառայ Դաւիթն է: Ահա երկու փարի է,
 4 որ մեզ մօտ է, եւ նրա մեր կողմն անցած օրից մինչեւ այսօր նրա մէջ ոչ մի վար բան չեմ նկատել»: Այլազգիների
 իշխանները խոժոռ նայելով Դաւիթն՝ ասացին Անքուսին. «Յե՛ր դարձրու այդ մարդուն, թող գնայ այնպէտ, ուր
 5 նշանակել ես նրան, մեզ հետ պարտերազմի թող չգայ, մի գուցէ նա դաւաճանի մեր բանակին: Նա ինչո՞վ պիտի
 6 հաշտուի իր փրոջ հետ, եթէ ոչ այս մարդկանց գլուխներով: Մա այն Դաւիթը չէ՞, որի համար պար բռնելով երգում
 7 էին, թէ՛ «Սաւուղը հազար կորորեց, իսկ Դաւիթը՝ բազմահազարներ»: Անքուսը կանչեց Դաւիթն ու ասաց նրան.
 «Կենդանի է Տէրը. դու իմ աչքին շիտակ եւ բարի մարդ ես, հաճելի է ինձ հետ բանակ մտնելդ ու ելնելդ, քանզի
 8 ինձ մօտ եկած օրից մինչեւ այսօր քո մէջ չարութիւն չեմ նկատել: Բայց դու իշխանների աչքին լաւ չես երեւում:
 9 Արդ, դարձի՛ր ու գնա՛ խաղաղութեամբ եւ մի՛ արա այն, ինչ իշխանների աչքին վար է երեւում»: Դաւիթն ասաց
 Անքուսին. «Ի՞նչ եմ արել քեզ. քեզ մօտ պարելու օրից մինչեւ այս օրը ծառայիդ մէջ ի՞նչ վար բան ես նկատել, ինչո՞ւ
 10 ես չեմ գնալու իմ փեր արքայի թշնամիների դէմ պարտերազմելու»: Պարասխան փուեց Անքուսը Դաւիթն ասելով.
 «Գիպեմ, որ դու իմ աչքին Աստուծո՞ւ հրեշտակի պէս բարի ես, բայց այլազգիների իշխաններն ասում են. «Թող մեզ
 11 հետ պարտերազմի չգայ»: Արդ, դու եւ քո փրոջ ծառաները, որոնք քեզ հետ են եկել, առաւօտ կանուխ վեր կացէք
 գնացէ՛ք այնպէտ, ուր ձեզ նշանակել եմ: Ոչ մի վար բան մի՛ մրաժիր, քանզի դու ինձ համար հաճելի մարդ ես:
 12 Առաւօտ կանուխ վեր կացէք ու լուսածագին գնացէ՛ք»: Դաւիթն ու նրա մարդիկ առաւօտեան կանուխ վեր կացան,
 որ գնան, այլազգիների երկիրը պահպանեն, իսկ այլազգիները դուրս եկան պարտերազմելու Իսրայէլի դէմ:

30 Երբ Դաւիթն ու նրա մարդիկ երրորդ օրը մտան Միկեղակ, ամառէկացիներն ասպարակել էին հարաւակողմը
 2 եւ Միկեղակը: Նրանք հարուածել էին Միկեղակին ու հրի մաքնել, գերևարել էին կանանց եւ երկրում գրնուող
 3 բոլոր մարդկանց՝ փոքրից մինչեւ մեծը: Թշնամին չէր սպանել փղամարդկանց եւ կանանց, այլ գերել էր ու գնացել
 4 իր ճանապարհով: Դաւիթն ու իր մարդիկ երբ մտան քաղաք, փեսան, որ այն հրկիզուած է, իսկ իրենց կանայք,
 5 փղաներն ու աղջիկները՝ գերուած: Դաւիթը եւ իր մարդիկ իրենց ձայնը բարձրացրին ու լաց եղան այնքան,
 6 որ նրանց վրայ լալու ուժ այլեւս չմնաց: Գերուել էին նաեւ Դաւիթ երկու կանայք՝ Աքիմովան Յեզրայէլացին ու
 7 Կարմեղացի Նաբադի կինը՝ Աքիգեան: Դաւիթը մեծ փազնապի մէջ էր. ժողովուրդն ուզում էր նրան քարկոծել,
 8 որովհետեւ ամէն մէկի սիրտը կակծում էր իր փղաների ու աղջիկների համար: Դաւիթն ասաց Աքիմիլէթի որդի
 9 Աքիաթար քահանային. «Մօտեցրո՛ւ պարեգօտը»: Աքիաթարը մօտեցրեց պարեգօտը Դաւիթին: Դաւիթը հարցրեց
 10 Տիրոջը եւ ասաց. «Ներպապնեմ՝ այդ երուզակներին, կը հասնեն նրանց»: Տէրն ասաց. «Ներպապնի՛ր եւ անպայման
 11 կը հասնես ու բոլոր գերիներին կը փրկես»: Դաւիթն իր հետ վերցնելով վեց հարիւր մարդ՝ եկաւ մինչեւ Բոսորի
 12 հեղեղաբը, իսկ ուժասպառ եղածները մնացին փրկուած: Դաւիթն այդ ջրու հարիւր մարդկանցով հետապնդեց
 13 թշնամուն, իսկ երկու հարիւր մարդ էլ մնաց նստած Բոսորի հեղեղապի այն կողմը: Նրանք դաշտում մի եգիպտացու
 14 գրան, բռնեցին ու բերեցին դաշտ, Դաւիթ մօտ: Նրան հաց փուեցին, ու նա կերաւ, ջուր խմեցրին, փուին նրան
 15 մի կտոր չոր թուր, երկու ողկոյզ չամիչ: Նա կերաւ ու ուժ առաւ, քանզի երեք օր ու երեք գիշեր ոչ հաց էր կերել,
 16 ոչ ջուր խմել: Դաւիթը ասաց. «Դու ո՞ւմ մարդն ես, որպէսի՞ց ես»: Պարանետակն ասաց. «Ես եգիպտացի եմ,
 17 մի ամառէկացու ծառայ: Տէրս ինձ լքեց, քանզի երրորդ օրն է, որ հիւանդ եմ: Մենք ասպարակեցինք Քերեթի
 18 հարաւային կողմերը, Նրեասարանի կողմերը եւ Քաղէի հարաւակողմը, իսկ Միկեղակը հրի մաքնեցինք»: Դաւիթն
 19 ասաց նրան. «Ինձ այդ երուզակների մօտ կ'առաջնորդեն»: Եգիպտացին ասաց նրան. «Երդուի՛ր, որ ինձ չես սպանի,

չես յանձնի իմ փրկոջ ձեռքը, եւ ես քեզ ելուզակների մօտ կ'առաջնորդեմ»: Նա երդուեց նրան: Եգիպտացիներն 16
այնպէս փարաւ, եւ Դաւիթը փեսաւ, որ նրանք ցրուած էին ամբողջ դաշտում, ուրում ու խմում էին եւ այլազգիների ու
Յուդայի երկրից վերցրած մեծամեծ աւարով ուրախութիւն անում: Դաւիթը նրանց վրայ յարձակուեց եւ Արուսեակի 17
երեսալուց մինչեւ երեկոյ ու միւս օրը կոտորեց նրանց այնպէս, որ ոչ մի փղամարդ չփրկուեց: Միայն չորս հարիւր
երկրպասարդներ, ուղտերը հեծած, փախան: Դաւիթն ազատեց այն բոլորին, որոնց գերևարել էին ամառեկացիները: 18
Նա փրկեց նաեւ իր երկու կանանց: Նրանց ունեցածից ոչ մի բան չէր պակասել. փոքրից մինչեւ մեծը, փղաներին եւ 19
աղջիկներին եւ այն ամէնը, ինչ առել էին նրանցից, Դաւիթը յետ բերեց: Դաւիթն առաւ բոլոր հօտերն ու արջառները 20
եւ փարաւ աւարի առջեւից: Աւարի համար ատում էին. «Սա Դաւթի աւարն է»: Դաւիթը եկաւ ուժասպառ եղած 21
երկու հարիւր զինուորների մօտ, որոնք չէին կարողացել Դաւթի յետեւից գնալ եւ մնացել էին Բոսորի հեղեղափայտում:
Նրանք ընդառաջ գնացին Դաւթին ու նրա հետ եղած զօրքին: Դաւիթը մօտեցաւ այդ երկու հարիւր զինուորներին,
հարցուփորձ արեց նրանց առողջութեան մասին: Դաւթի հետ պատերազմի գնացած դաժան ու անզգամ մարդիկ 22
ասացին. «Քանի որ սրանք մեզ հետ չէկան, ուստի մենք էլ մեր փրկած աւարից նրանց բաժին չենք հանի: Միայն
ամէն մէկը թող առնի իր կնոջն ու որդիներին եւ գնայ, հեռանայ»: Դաւիթն ասաց. «Եթէ Տէրը թշնամուն յանձնել 23
է մեր ձեռքը եւ մեզ պահել է, ուրեմն այդ բանը մի՛ արեք, եղբայրներ: Չէ՞ որ Տէրը մեր ձեռքն է մարմնել մեզ վրայ
յարձակուած ելուզակներին: Ո՞վ կը լսի ձեր խօսքերը, չէ՞ որ նրանք ձեզնից թոյլ չեն: Պահապանների բաժինը 24
հաւասար պէտք է լինի պատերազմի գնացողների բաժնին: Աւարը հաւասարապէս պէտք է բաժանուի»: Եւ այդ 25
օրուանից մինչեւ այսօր դա իբրեւ օրէնք ու իրաւունք կիրառուում է Իսրայէլի մէջ: Դաւիթը եկաւ Սիկեղակ եւ 26
աւարից ուղարկեց Յուդայի երկրի ծերերին ու իր ընկերներին՝ ասելով. «Ահա ձեզ Տիրոջ թշնամիների աւարից 27
բաժին եմ հանում, ո՞վ Բեթէլի ու հարաւային Ռամայի, Եթերի ու Արոյերի, Եփթամոթի, Եպթամայի, Երաքէլի 28, 29
եւ յերեմելացիների ու կինեցիների քաղաքների, Ռամայի, Բորասանի ու Աթաքի, Քերրոնի ու բոլոր այն վայրերի 30
բնակիչներ, ուր Դաւիթն ու իր մարդիկ արշաւել են»:

Այլազգիները պատերազմ մղեցին Իսրայէլի դէմ, եւ իսրայէլացիները այլազգիների առաջ փախուսարի դիմելով՝ 31
վիրաւոր ընկան Գեղբուա լեռան վրայ: Այլազգիները հետպանդելով Մաւուղին ու նրա որդիներին՝ սպանեցին Մա- 2
ւուղի որդիներին՝ Յովնաթանին, Ամինադաբին ու Մեղքիսաւէին: Պատերազմը Մաւուղի դէմ սաստկացաւ, կորովի 3
աղեղնատրոները գրան նրան, եւ նա վիրաւորուեց կողոսկրից ներքեւ: Մաւուղն ասաց իր կապարճակրին. «Մուրդ 4
մերկացրո՞ւ եւ դրանով ինձ մահացու խոցի՛ր: Չլինի, թէ անյօփաւրները գան, ինձ խոցուրեն ու ծաղր ու ծանակի են- 5
թարկեն»: Կապարճակիրը չուզեց այդ անել, քանզի սաստիկ վախեցել էր: Մաւուղն առաւ իր սուրը եւ իրեն նետեց 6
դրա վրայ: Երբ կապարճակիրը փեսաւ, թէ Մաւուղը մեռաւ, ինքը եւս իրեն նետեց սրի վրայ ու նրա հետ մեռաւ: 7
Մեռան Մաւուղը, իր երեք որդիներն ու իր կապարճակիրը. նրա բոլոր մարդիկ նոյն օրը միասին մեռան: Երբ հով- 6, 7
փի այն կողմում ու Յորդանան գետի այն կողմում գրնուող իսրայէլացիները փեսան, թէ իսրայէլացիները փախան,
եւ թէ մեռան Մաւուղն ու իր որդիները, թողեցին իրենց քաղաքներն ու փախուսարի դիմեցին: Այլազգիները եկան
ու բնակուեցին դրանց մէջ: Նետեալ օրը այլազգիները եկան դիակները կողոպտելու: Նրանք գրան Գեղբուա 8
լեռան վրայ ընկած Մաւուղին ու նրա երեք որդիներին: Նրան շուռ փուեցին, վերցրին զենքերը եւ կրեցին գլուխը: 9
Նրանք ւաւարաբերներ ուղարկեցին այլազգիների երկրի չորս կողմը՝ յայտնելու այս մասին իրենց կռաւորներին ու
ժողովրդին: Մաւուղի զենքերը դրեցին Ասարափոնի փանը եւ սպանուածների մարմինները կախեցին Բեթսանի 10, 11
պարսպից: Երբ գաղաադացիների Յաբիս բնակավայրի բնակիչները լսեցին այն մասին, թէ ինչ էին արել այլ-
ազգիները Մաւուղին, բոլոր զօրեղ մարդիկ վեր կացան, ամբողջ գիշեր գնացին, Բեթսանի պարսպից վերցրին 12
Մաւուղի ու նրա որդի Յովնաթանի մարմինները, Յաբիս բերեցին դրանք եւ այնպէս այրեցին: Այնուհետքեւ նրանց 13
ոսկորներն առնելով՝ թաղեցին Յաբիսի դաշտում եւ եօթը օր ծոմ պահեցին: 14

2 Թագաւորաց

1 Սաւուղի մահուանից եւ ամաղէկացիներին կոտորելուց յետոյ Դաւիթը վերադարձաւ եւ երկու օր մնաց
2 Սիկեղակում: Երրորդ օրը Սաւուղի բանակապետիից մարդ եկաւ, որի հագուստները պապառուցուած
էին, իսկ գլխին հող էր ածուած: Երբ նա Դաւթի մօտ մտաւ, գեպին ընկաւ ու խոնարհուեց նրա առաջ:
3 Դաւիթը հարցրեց նրան. «Որտեղից ես գալիս»: Նա պապառուցուեց. «Փախել եմ Իսրայէլի բանակապետ-
4 ղիից»: Դաւթն ասաց նրան. «Ի՞նչ է պապահել, պապմիր ինձ»: Մարդն ասաց. «Ժողովուրդը պապերագմի դաշտից
5 փախաւ, շարքեր վիրաւոր ընկան ու մեռան: Մեռան նաեւ Սաւուղն ու Յովնաթանը»: Դաւթն իրեն յուր բերող
6 երկրասարդին հարցրեց. «Ի՞նչ գիտես, որ Սաւուղն ու նրա որդի Յովնաթանը մեռան»: Լուր բերող երկրասարդն
ասաց. «Իպուածով Գեղբուս լերան վրայ էի գտնուում եւ ահա տեսայ, որ Սաւուղն ընկել էր իր նիզակի վրայ, եւ
7 թշնամու մարտակառքերն ու հեծեալների զօրավարները հասել էին նրան: Նա յետ նայեց եւ ինձ տեսնելով՝ իր մօտ
8, 9 կանգնեց: Ասացի. «Ահա այստեղ եմ»: Նա ասաց ինձ. «Ո՞վ ես դու»: Ասացի՝ «Ամաղէկացի եմ»: Նա ասաց ինձ.
10 «Խոցիիր ու սպանիիր ինձ: Խաւարն է պարել ինձ, բայց շունչս դեռ վրաս է»: Խոցեցի ու սպանեցի նրան, որովհետեւ
11 գիտէի, որ նիզակի վրայ ընկնելուց յետոյ չէր ապրելու: Առայ նրա գլխից թագը, ապարանջանները՝ նրա բազկից
12 եւ դրանք բերեցի այստեղ՝ իմ փիրոջը»: Դաւթն իր հագուստները բռնելով՝ պապառուցուեց: Իրենց հագուստները
13 պապառուցուեցին նաեւ նրա մօտ գտնուող մարդիկ: Նրանք ողբացին, լաց եղան ու մինչեւ երեկոյ ծոյ պահեցին
14 սրով ընկած Սաւուղի, նրա որդի Յովնաթանի, Յուդայի երկրի ժողովրդի ու Իսրայէլի փան համար: Դաւթն ասաց
15 իրեն յուր բերող երկրասարդին. «Որտեղից ես դու»: Մարդն ասաց. «Մի պանդուխտ ամաղէկացու որդի եմ ես»:
16 Դաւթն ասաց նրան. «Ինչպէ՞ն չվախեցար ձեռք բարձրացնել ու սպանել Տիրոջ օծեալին»: Դաւթն իր ծառաներից
17 մէկին կանգնելով ասաց. «Մօտեցիր ու սպանիիր սրան»: Նա հարուածեց, ու մարդը մեռաւ: Դաւթն ասաց նրան.
18 «Քո արիւնը թող քո գլխին լինի, քանզի քո բերանը քո մասին վկայութիւն փութե՞լ ասելով. «Ես սպանեցի Տիրոջ
19 օծեալին»: Դաւիթը Սաւուղի ու նրա որդի Յովնաթանի վրայ այս ողբը յօրինեց եւ պապուիրեց այս ողբը ուսուցանել
20 Յուդայի երկրի աղեղնակիրներին: Այն գրուած է Արդարութեան գրքում: Բլուրների բարձունքներում իբրեւ ար-
21 ձան կանգնիիր, Իսրայէլ, վիրաւոր ընկած քո զօրաւոր որդիների համար: Մի՛ յայտնէք Գէթում եւ յուր մի՛ փարածէք
22 Ասկաղոնի փողոցներում, որ այլազգիների դուստրերը երբեք չհրճուեն, եւ անթափաքների դուստրերը չցնծան: Ո՞վ
23 Գեղբուայի լեռներ, թող ձեզ վրայ ցօղ չիջնի, անձրեւ չզայ ձեզ վրայ, եւ ոչ էլ պողպատու այգիներ լինեն: Քանզի
24 վիրաւորների արիւնից ու հօրների ճարպից, իսկ Սաւուղի սուրը դարարկ պատեան չորուեց: Սաւուղն ու Յով-
25 նաթանն իրենց կենդանութեան ժամանակ միմեանց սիրելի էին, գեղեցիկ ու վայելուչ, իրենց մահուան ժամանակ էլ
26 իրարից չբաժանուեցին: Արծիւներից աւելի թեթեւաշարժ էին, առիծներից աւելի զօրեղ: Իսրայէլի դուստրեր, լաց
27 եղէք Սաւուղի վրայ, լաց եղէք նրա վրայ, ով ձեզ զարդարուն կարմիր զգեստներ էր հագցնում, ձեր հագուստների
28 վրայ ոսկէ զարդեր էր զգում: Նօրներն ինչպէ՞ն ընկան պապերագմի մէջ: Յովնաթան, քո բարձունքների վրայ
29 խոցուեցիր: Յաւում եմ քեզ համար, եղբայր իմ Յովնաթան: Ինձ շար սիրելի էիր, քո սէրը կանանց սիրուց բարձր
30 էր: Ինչպէ՞ն ընկան հօրները, եւ ջարդուփշուր եղան ռազմի գործիքները:

2 Դրանից յետոյ Դաւիթը հարց փախով Տիրոջը՝ ասաց. «Արդեօք գնամ Յուդայի քաղաքներից որեւէ մէկը»: Տէրն
2 ասաց նրան. «Գնա՛ւ»: Դաւթն ասաց. «Ո՞ր գնամ»: Տէրն ասաց՝ «Քեբբոն»: Դաւթն իր երկու կանանց՝ յեզրայէլացի
3 Աքիմովամի եւ կարմեղացի Նաբաղի կին Աբիգեայի հետ եկաւ Քեբբոն: Դաւթն իր հետ եկած մարդկանց, ամեն
4 մէկին իր ընտանիքով բերեց, եւ նրանք բնակուեցին Քեբբոն քաղաքում: Եկան Նրէասարանի մարդիկ եւ այնտեղ
5 Դաւթին Յուդայի փան վրայ թագաւոր օծեցին: Դաւթն յայտնեցին, թէ Գաղաադի Յաբիս բնակավայրի մարդիկ
6 թաղել են Սաւուղին: Դաւիթը Գաղաադի Յաբիս բնակավայրի առաջնորդների մօտ պապառուցուեց ուղարկեց
7 եւ ասաց նրանց. «Օրհնեալ լինէք Տիրոջից, որ ձեր փիրոջ՝ Տիրոջից օծեալ Սաւուղի նկարմամբ բարեացակամ էք
8 եղել՝ թաղել էք նրան ու իր որդի Յովնաթանին: Արդ, Տէրը ձեր նկարմամբ ողորմութիւն եւ արդարութիւն թող
9 ցուցաբերի, իսկ ես այդ բարի գործի համար հապուցելու եմ ձեզ: Թող ձեր ձեռքերը զօրանան, ու դուք բաջառուիք
10 լինէք: Մեռաւ ձեր փրկող՝ Սաւուղը, եւ Յուդայի փունն ինձ իր վրայ թագաւոր է օծել»: Սաւուղի զօրավար Ների որդի
11 Աբենները Սաւուղի որդի Յեբուսթէին առաւ փարաւ բանակապետի՝ եւ նրան թագաւոր դարձրեց Գաղաադասարանի,
12 Թասիրի, Յեզրայէլի, Եփրեմի, Բենիամինի երկրների եւ ամբողջ Իսրայէլի վրայ: Սաւուղի որդի Յեբուսթէն քա-
13 ռաստուն փարեկան էր, երբ թագաւոր դարձաւ Իսրայէլի վրայ: Նա երկու փարի թագաւորեց: Միայն Յուդայի փունն
14 էր, որ Դաւթին էր հետեւում: Քեբբոնում, Յուդայի երկրի վրայ Դաւիթը թագաւորեց եօթը փարի վեց ամիս: Ների
15 որդի Աբենները եւ Սաւուղի որդի Յեբուսթէի ծառաները բանակապետիներից եկան Գաբաւոն: Շարուիիի որդի
16 Յովաբը եւ Դաւթի ծառաները ելան Քեբբոնից եւ նրանց հանդիպեցին Գաբաւոնի աղբիւրի մօտ: Սրանք աղբիւրի
17 այն կողմը նստեցին, իսկ նրանք՝ այս կողմը: Աբեններն ասաց Յովաբին. «Թող քո կրփիճները ելնեն ու մրցեն
18 մեր առջեւ»: Յովաբն ասաց. «Թող մրցեն»: Բենիամինի ու Սաւուղի որդի Յեբուսթէի կողմից ելան փասներկու
19 երկրասարդներ. Դաւթի կողմից էլ ելան փասներկու երկրասարդներ: Ամեն մէկը ձեռքով բռնեց իր մրցակցի գլխից
20 ու սուրը խրեց իր մրցակցի կողը: Բոլորն այնտեղ ընկան ու մեռան: Եւ այդ փրկի անունը դրեցին Դաւաճանների
21 դաշտ, որը Գաբաւոնում է գտնուում: Այդ օրը սասարիկ պապերագմ եղաւ, եւ Աբենները իսրայէլացիների հետ պար-
22 փութեց Դաւթի զինուորներից: Այնտեղ էին Շարուիիի երեք որդիները՝ Յովաբը, Աբեսսան եւ Ասայէլը: Ասայէլը
23 դաշտի այժեամի պէս թեթեւաբայ էր: Ասայէլը հեփապնդեց Աբեններին եւ նրան հալածելիս աջ ու ձախ չխուրդ-
24 րուեց: Աբենները յետ նայեց եւ ասաց. «Դո՞ն ես, Ասայէլ»: Մա ասաց. «Ես եմ»: Աբեններն ասաց. «Խոտորուիր
25 աջ կամ ձախ, բռնիիր կրփիճներից մէկին ու վերցրո՞ւ նրա գէնքերը»: Ասայէլը, սակայն, չուզեց նրան հեփապնդելուց
26 հրաժարուել: Աբենները մի անգամ եւս ասաց Ասայէլին. «Նեռն մնա ինձանից, որ քեզ գեպին չսփան, թէ չէ ի՞նչ
27 երեսով պիտի ներկայանամ Յովաբին, եւ ինչի՞ մաման կը լինի դա: Գնա՛ քո եղբայր Յովաբի մօտ»: Ասայէլը չուզեց

յեպ կանգնել, Աբենները նիզակով հարուածեց նրա կողին, եւ նիզակը զիստից դուրս եկաւ: Նա ընկաւ այնպէղ ու մեռաւ րեղում: Ով Ասայէլի ընկած ու մեռած րեղն էր գալիս, կանգ էր առնում: Յովաբն ու Աբեսսան Աբենների յեպուից ընկած հետապնդում էին նրան, եւ երբ Գայի դիմաց, Գաբաւոնի անապատի ճանապարհի վրայ գտնուող Ամմանի բլուրը հասան, արեւը մայր մտաւ: Բենիամինի որդիները հաւաքուելով Աբենների շուրջը՝ մի բլրի վրայ կանգ առան: Աբենները ձայն փուեց Յովաբին. «Մի՞թէ սուրն անդադար բնաջնջելու է, կամ մի՞թէ չգիտես, որ սրա վերջը դառնութիւն կը լինի: Ե՞իբ ես հրամայելու ժողովրդին, որ իրենց եղբայրներին հալածելուց հրաժարուն»: Յովաբն ասաց. «Կենդանի է Տէրը: Եթէ դու խօսած չլինէիր, ժողովուրդը այգաբացին վեր էր կենալու, եւ ամէն մէկը հալածելու էր իր եղբորը»: Յովաբը փող հնչեցրեց, ամբողջ ժողովուրդը կանգ առաւ, այլեւս չհալածեց իսրայէլացիներին, եւ պատերազմը դադարեց: Աբեններն ու նրա մարդիկ ամբողջ զիշերը շարժուեցին դէպի արեւելք, անցան Յորդանան գետը, բոլոր մօտակայ վայրերը ու եկան բանակաբերի: Յովաբը Աբեններին հալածելուց հրաժարուեց, հաւաքեց ամբողջ ժողովրդին, աշխարհագիր արեց ու րեւսաւ, որ Դաւթի մարդկանցից կոտորուել էին փասնիք մարդ եւ Ասայէլը, իսկ Դաւթի զինուորները Բենիամինի որդիներից ու Աբենների մարդկանցից կոտորել էին երեք հարիւր վաթսուն մարդ: Վերցրին Ասայէլին ու նրան թաղեցին Բեթղեհեմում, իր հօր գերեզմանի մէջ: Յովաբն ու իր մարդիկ գնացին եւ արշալոյսին հասան Քեբրոն:

Սաուղի փան ու Դաւթի փան միջեւ սաստիկ պատերազմ եղաւ: Դաւթի փունը գնալով հզօրանում էր, իսկ Սաուղի փունը գնալով փկարանում էր: Քեբրոնում Դաւիթը որդիներ ունեցաւ: Նրա անդրանիկը յեզրայէլացի Աքիմոմայից ծնուած Ամոնն էր, երկրորդը կարմեղացի Աքիգեայից ծնուած Դաւիան էր, երրորդը Գեսուրի արքայ Թողմիի դուստր Մաաբայից ծնուած Աբեսաղոմն էր, չորրորդը Ազգիթի որդի Ադոնիան էր, հինգերորդը Ամիպաղի որդի Մափաարիան էր, վեցերորդը Դաւթի Եզդաթա կնոջից ծնուած Յեթթամն էր: Դաւիթը այս որդիներին ունեցաւ Քեբրոնում: Երբ Սաուղի փան ու Դաւթի փան միջեւ պատերազմ էր րեղի ունենում, Աբենները Սաուղի փունն էր կառավարում: Սաուղն ուներ մի հարձ, որի անունը Ռեսափա էր: Նա Յուդի դուստրն էր: Սաուղի որդի Յեբուաթէն ասաց Աբեններին. «Ինչո՞ւ ես պառկում իմ հօր հարձի հետ»: Աբենները խիստ բարկանալով Յեբուաթէի խօսքի համար՝ նրան ասաց. «Մի՞թէ՞ ես շան գլուխ եմ: Զո՞ւ հօր փան, նրա եղբայրներին ու բարեկամներին այսօր ծառայութիւն եմ մատուցել, բայց քեզ Դաւթի փան ձեռքը չեմ մատնել: Իսկ դու այսօր մի կնոջ համար ինձանից վրէժ ես լուծում: Ապուրած Աբեններին այսպէս ու սրանից աւելին թող անի, եթէ Դաւթի նկատմամբ չանեմ այն, ինչ Տէրը երդուեց նրան՝ ասելով, թէ՛ «Թագաւորութիւնը վերցնելու եմ Սաուղից եւ Դաւթի թագաւորութիւնն եմ հաստատելու Իսրայէլի ու Յուդայի երկրի վրայ Դանից մինչեւ Բերսաբէէ»: Յեբուաթէն վախից այլեւս չկարողացաւ պատասխան րալ Աբեններին: Աբեններն անմիջապէս պատգամաւորներ ուղարկելով Թեսաղմի երկիր, Դաւթի մօտ՝ ասաց. «Ինձ հետ քո ուխտը կնքիր, եւ ես քեզ կ'օգնեմ ամբողջ Իսրայէլը քո կողմը դարձնելու համար»: Դաւիթն ասաց. «Բարի: Ես քեզ հետ ուխտ կը կնքեմ, բայց քեզանից մի բան եմ խնդրում. ինձ չներկայանաս, եթէ ինձ րեսնելու գալիս հետդ չբերես Սաուղի դուստր Մեղբողին»: Դաւիթը Սաուղի որդի Յեբուաթէի մօտ պատգամաւորներ ուղարկեց՝ ասելով. «Ինձ րոնք իմ կին Մեղբողին, որին ես սրացել եմ այլազգիների հարիւր անթիփապ անդամների դիմաց»: Յեբուաթէն մարդ ուղարկեց ու Մեղբողին առաւ իր ամուսնուց՝ Մեղդայի որդի Փաղպիէլից: Նրա ամուսինը լալով գնում էր նրա յեպուից մինչեւ Բարակիմ: Աբեններն ասաց նրան. «Յե՛ր դարձիր»: Եւ նա յեպ դարձաւ: Աբենները խօսելով Իսրայէլի ձերերի հետ՝ ասաց. «Երկար ժամանակ խնդրում էիք, որ Դաւիթը թագաւորի ձեզ վրայ: Տիմա իրագործեցէ՛ք, քանզի Տէրը խօսելով Դաւթի մասին՝ ասել է. «Իմ ծառայ Դաւթի ձեռքով եմ փրկելու Իսրայէլը այլազգիների ձեռքից եւ նրա բոլոր թշնամիների ձեռքից»: Աբեններն այս բանն ասաց Բենիամինին: Աբենները գնաց Քեբրոն Դաւթին յայտնելու այն, ինչ հաճելի էր թուացել Իսրայէլին եւ Բենիամինի ամբողջ փանը: Աբենները քան մարդկանցով եկաւ Քեբրոն, Դաւթի մօտ, եւ Դաւիթը Աբենների ու նրա հետ եկած մարդկանց համար խրախճանք կազմակերպեց: Աբեններն ասաց Դաւթին. «Գնամ եւ ամբողջ Իսրայէլին հաւաքեմ իմ րեր արքայի շուրջը, քեզ հետ ուխտ դնեմ, եւ դու թագաւորես բոլոր նրանց վրայ, որոնց ցանկանում ես»: Դաւիթն Աբեններին յեպ ուղարկեց, եւ սա գնաց խաղաղութեամբ: Դաւթի մարդիկ եւ Յովաբը եկան ասպատակութիւնից՝ իրենց հետ բազում աւար բերելով: Յովաբը Քեբրոնում, Դաւթի մօտ չէր, երբ սա նրան արձակել էր, եւ նա գնացել էր խաղաղութեամբ: Յովաբն ու նրա ամբողջ զօրքը եկան: Յովաբին յայտնեցին, թէ Ների որդի Աբենները եկել է Դաւթի մօտ, սա նրան արձակել է, եւ նա գնացել է խաղաղութեամբ: Յովաբը մտնելով Դաւիթ արքայի մօտ՝ ասաց. «Այդ ի՞նչ ես րել. Աբենները եկել է քեզ մօտ, եւ դու ինչո՞ւ նրան խաղաղութեամբ արձակեցիր: Մի՞թէ չգիտես Ների որդի Աբենների չարութիւնը: Նա եկել է քեզ խաբելու, իմանալու քո ելումուրը եւ րեղեկանալու այն ամենին, ինչ դու անում ես»: Յովաբը դուրս եկաւ Դաւթի մօտից, պատգամաւորներ ուղարկեց Աբենների երեւից, որոնք եւ նրան վերադարձրին Մէիրմի ջրհորից: Դաւիթն այդ մասին չգիտէր: Յովաբն Աբեններին բերեց Քեբրոն, դարպասից ներս րարաւ իբր թէ նրան գաղտնի բան յայտնելու նպատակով եւ իր եղբայր Ասայէլի արեան վրէժը լուծելու համար խոցեց նրա կողը, եւ նա մեռաւ: Դրանից յետոյ Դաւիթն իմանալով այդ մասին՝ ասաց. «Ես եւ իմ թագաւորութիւնը Տիրոջ առաջ յաիտեան անպարտ եմք Ների որդի Աբենների արեան համար: Թող Յովաբի եւ նրա հօր ամբողջ փան վրայ ընկնի մեռքը, եւ Յովաբի րնից անպակաս լինեն սերմը ծորողը, բորոպը, ցուպով շրջող մուրացիկը, սրից ընկնողն ու սովամահը»: Յովաբն ու նրա եղբայր Աբեսսան հետապնդում էին Աբեններին այն բանի համար, որ նա Գաբաւոնում, պատերազմի ժամանակ, սպանել էր իրենց եղբորը՝ Ասայէլին: Դաւիթը Յովաբին ու նրա հետ եղած ամբողջ ժողովրդին ասաց. «Պատարաւորեցէ՛ք ձեր հագուստները, րոնձ հագէք ու ողբացէ՛ք Աբենների վրայ»: Դաւիթ արքան գնում էր դագաղի յեպուից: Աբեններին թաղեցին Քեբրոնում: Արքան բարձրաձայն լաց եղաւ նրա գերեզմանի վրայ: Աբենների համար լաց էր լինում նաեւ ամբողջ ժողովուրդը: Արքան Աբեններին ողբալով ասում էր. «Մի՞թէ Աբենները պիտի մեռնէր այնպէս, ինչպէս մի անզգամ է մեռնում: Մի՞թէ Նաբաղի մահով պիտի մեռնէր Աբենները: Զո՞ւ ձեռքերը կատուած չէին, քո ոտքերը չէին շղթայուած: Զեզ չբերեցին, ինչպէս անիրաւ Նաբաղին էին բերել, բայց դու ընկար անկարող, ինչպէս ընկնում են անիրաւները»: Ամբողջ ժողովուրդը հաւաքուեց նրան ողբալու: Ամբողջ ժողովուրդը եկաւ Դաւթին ընթրիք րալու, քանի դեռ ցերեկ էր, սակայն Դաւիթը երդուելով ասաց. «Ապուրած ինձ այսպէս եւ այսպէս ու աւելին անի, եթէ արեգակը մայր մտնելուց առաջ հաց կամ որեւէ բան ուրբեմ»:

38 Ամբողջ ժողովուրդը իմացաւ այդ, նրան հաճելի թուաց այն ամբողջ բարութիւնը, որ արքան գործել էր ժողովրդի
 39 համար: Նրանք՝ բոլոր իսրայէլացիներն այդ օրը իմացան, որ արքայի հրամանով չի եղել Ների որդի Աբենների
 40, 41 սպանութիւնը: Արքան ասաց իր ծառաներին. «Չգիտեմ, որ այսօր Իսրայէլի մի մեծ առաջնորդ ընկաւ, որ այսօր
 նա ինձ արհմակից էր եւ արքայի կողմից էր նշանակուած: Սակայն այս մարդիկ՝ Շարուհիի որդիները, ինձնից
 աւելի դաժան են: Տէրը չարին թող նրա չարութեան համեմատ հապուցի»:

4 Երբ Սաուղի որդի Յեբուսթէն լսեց, որ Աբենները մահացել է Քեբրոնում, նրա ձեռքերը թուլացան, իսկ բոլոր
 2 իսրայէլացիները վհարուեցին: Սաուղի որդի Յեբուսթէն ունէր գնդերի երկու զօրապետներ, որոնցից մէկի անունն
 3 էր Բաանա, իսկ միւսինը՝ Ռեքաբ: Սրանք Բենիամինի ցեղից բերոթացի Ռեաննի որդիներն էին: Բերոթը Բենիամի-
 4 նի երկրի մասն էր կազմում: Բերոթացիները Գեթթայի էին փախել եւ իբրեւ պանդուխտ այնպէտ են ապրում մինչեւ
 4 այսօր: Սաուղի որդի Յովնաթանն ունէր հինգ քարեկան մի կաղ որդի: Սաուղի եւ նրա որդի Յովնաթանի մահու-
 5 ան գոյժը Յեզրայէլից հասնելուց յետոյ մանկան դայեակը նրան վերցնելով փախել էր: Եւ ահա երբ նրանք շրպա
 5 փախչում էին, մանուկն ընկել էր ու ուրբը վնասել: Նրա անունը Մեմփիթուսթ էր: Բերոթացի Ռեաննի որդիները՝
 6, 7 Ռեքաբն ու Բաանան, գնացին եւ օրուայ փոթ ժամին մտան Յեբուսթէի քունը: Սա կէտօրին ննջում էր անկողնում:
 8 Յեբուսթէն սենեակում ննջում էր իր անկողնում: Նարուածեցին նրան, սպանեցին, կտրեցին նրա գլուխը եւ այն
 9 վերցնելով՝ ամբողջ գիշերը գնացին արեւելեան ճանապարհով: Յեբուսթէի գլուխը բերեցին Քեբրոն, Դաւթի մօտ,
 10 եւ ասացին արքային. «Ահա քո թշնամու՝ Սաուղի որդի Յեբուսթէի գլուխը, որը քո մահն էր նկատուած: Տէրը մեր փեր
 9 արքայի համար վրէժխնդիր եղաւ նրա թշնամիներից, ինչպէս այսօր վրէժխնդիր եղաւ քո թշնամի Սաուղից եւ նրա
 9 սերնդից»: Դաւիթը Բերոթացի Ռեաննի որդիներ Ռեքաբին ու նրա եղբայր Բաանային պարասխանեց՝ ասելով.
 10 «Վկայ է Տէրը, որ ինձ փրկեց ամէն նեղութիւնից: Նա, ով պարտել էր ինձ, թէ մեռաւ Սաուղը, նրան թում էր, թէ
 11 ինձ անփախ էր փախաւ, իսկ ես բռնեցի նրան Սիկեղակում ու սպանեցի, մինչդեռ նա կարծում էր, թէ ես նրան պէտք
 11 է աջալուսանք փամ: Արդ, դուք՝ չար մարդիկ, իր փանը, անկողնում սպանել էք արդար մարդու: Նման ես նրա
 12 արինը պէտք է պահանջեմ ձեզանից, ձեզ պիտի վերացնեմ երկրից»: Դաւիթը հրաման փոխեց իր զինուորներին,
 12 որոնք սպանեցին նրանց, կտրեցին նրանց ձեռքերն ու ուրբերը եւ դրանք կախեցին Քեբրոնի աղբիւրի վրայ, իսկ
 Յեբուսթէի գլուխը թաղեցին Քեբրոնում, Ների որդի Աբենների գերեզմանում:

5, 2 Իսրայէլի բոլոր ցեղերը եկան Քեբրոն, Դաւթի մօտ, ու խօսելով նրա հետ՝ ասացին. «Մենք քո ոսկորը եւ
 քո մարմինն ենք: Անցեալում, երբ Սաուղը մեր թագաւորն էր, դու էիր իսրայէլացիներին առաջնորդողը եւ ի մի
 հաւաքողը: Տէրը քեզ ասաց. «Դու պիտի հովուես Իսրայէլի իմ ժողովրդին, դու ես լինելու Իսրայէլի առաջնորդը»:
 3 Իսրայէլի բոլոր ձերերը եկան Քեբրոն, արքայի մօտ, եւ Դաւիթ արքան նրանց հետ ուխտ դրեց Քեբրոնում, Տիրոջ
 4 առջեւ: Նրանք Դաւթին թագաւոր օձեցին ամբողջ Իսրայէլի վրայ: Դաւիթը երեսուն քարեկան էր, երբ թագաւոր
 5 դարձաւ, եւ քառասուն քարի թագաւորեց. եօթը քարի վեց ամիս թագաւորեց Քեբրոնում Յուդայի երկրի վրայ եւ
 6 երեսուներեք քարի Երուսաղէմում՝ ամբողջ Իսրայէլի ու Յուդայի երկրի վրայ: Դաւիթն իր զօրքով գնաց Երուսաղէմ,
 7 այդ երկրում բնակուող յեբուսացիների դէմ: Դաւթին ասացին, թէ՛ «Դու այսպէտ չես մտնի, քանզի կոյրերն ու կաղերը
 7 քեզ դէմ են կանգնել եւ ասում են. «Դաւիթն այսպէտ թող չմտնի»: Դաւիթը գրաւեց Սիոնն ու նրա ամրոցը, որ Դաւթի
 8 քաղաքն է: Այդ օրը Դաւիթն ասաց. «Ով որ ուզում է կոտորել յեբուսացիներին, թող սրով յարձակուի կաղերի,
 8 կոյրերի եւ Դաւթի անձն ապողների վրայ»: Դրա համար է, որ ասում են. «Կոյրերն ու կաղերը չպէտք է մտնեն
 9 Տիրոջ քունը»: Դաւիթն ապրեց ամրոցում, եւ այն կոչուեց Դաւթի քաղաք: Նա շուրջանակի, ծայրից ծայր քաղաք
 10, 11 շինեց եւ իր համար էլ քուն կառուցեց: Դաւիթը գնալով հօգրանում էր, եւ ամենակալ Տէրը նրա հետ էր: Տիրոսի
 12 արքայ Քիրսանը դեսպաններ ուղարկեց Դաւթի մօտ, նաեւ եղեւնափայտ, փայտի հիւսներ ու քարի վարպետներ,
 12 որոնք Դաւթի համար քուն շինեցին: Դաւիթը հանդուեց, որ Տէրն է իրեն Իսրայէլի թագաւոր հաստատել եւ իր
 13 թագաւորութիւնը բարձրացրել իր ժողովրդի՝ իսրայէլացիների վրայ: Դաւիթը Քեբրոնից Երուսաղէմ գալուց յետոյ
 14 ուրիշ կանայք ու հարճեր եւս առաւ: Դաւիթն ուրիշ փղաներ եւ աղջիկներ էլ ունեցաւ: Երուսաղէմում նրա ունեցած
 15, 16 որդիների անունները սրանք են. Սամաթ, Յեսիբաթ, Նաթան, Գաղամասն, Յեբաար, Թեմեաու, Եղփաղապ,
 17 Նագեղ, Նափուէ, Յեննաթա, Եղիսամիս, Բաղիզաղ եւ Եղիփաղէլ: Այլազգիները լսելով, թէ Դաւիթը Իսրայէլի
 18 թագաւոր է օձուել, բոլորը եկան Դաւթի վրայ յարձակուելու: Երբ Դաւիթն այդ իմացաւ, իջաւ ամրոցը: Այլազգիները
 19 եկան ու հաւաքուեցին Տիրոսների հովիտներում: Դաւիթը հարցրեց Տիրոջը՝ ասելով. «Յարձակուեմ այլազգիների
 20 վրայ, նրանց իմ ձեռքը կը մարմնեն»: Տէրն ասաց Դաւթին. «Յարձակուիր, քանզի անպայման քո ձեռքն են մարմնելու
 21 այլազգիներին»: Դաւիթն եկաւ Խրամապնների վրայից եւ այնպէտ կոտորեց այլազգիներին: Դաւիթն ասաց. «Տէրն
 21 իմ թշնամիներին իմ ձեռքով կոտորեց այնպէս, ինչպէս ջրերն են թմբերը աւերում»: Դրա համար այդ փեղը կոչուեց
 22, 23 Խրամապնների վրայ: Նրանք այնպէտ թողեցին իրենց ասպուածներին, եւ Դաւիթն ու իրեն ընկերակցող մարդիկ
 24 առան դրանք: Այլազգիները կրկին ուրբի ելան ու հաւաքուեցին Տիրոսների հովիտներում: Դաւիթը հարցրեց
 24 Տիրոջն՝ ասելով. «Յարձակուեմ այլազգիների վրայ, նրանց իմ ձեռքը կը մարմնեն»: Տէրն ասաց. «Սի՛ յարձակուիր
 25 նրանց վրայ, շրջանցիր նրանց ու նրանց թիկունքից գնա՛ դէպի Լազի անտառը: Երբ Լազի անտառից շարժման
 25 ձայն լսես, այն ժամանակ յարձակուիր նրանց վրայ, որովհետեւ այն ժամանակ է, որ Տէրը դուրս է գալու քո առաջ, որ
 պարտաւորուած կոտորի այլազգիներին»: Դաւիթն արեց այնպէս, ինչպէս Տէրն էր հրամայել նրան: Եւ նա կոտորեց
 այլազգիներին Գաբաունից մինչեւ Գազերա:

6, 2 Դաւիթը կրկին հաւաքեց Իսրայէլի բոլոր երիտասարդներին՝ մօտաւորապէս եօթանասուն հազար հոգի: Դաւի-
 թը, նրա հետ եղած ամբողջ ժողովուրդն ու Յուդայի երկրի իշխաններից ոմանք եկան գնացին այն գաղիվերով, որով
 3 բարձրացուել էր Ասափու փապանակը, որին քունով էր զօրութիւնների Տէր Ասափու անունը, եւ որի վրայ նստած է
 4 Ասափու թերովների միջեւ: Դաւիթը Տիրոջ փապանակը դրեց նոր սայլի վրայ, վերցրեց այն Ամինադաբ Բլրացու
 4 փնից: Ամինադաբի որդիները՝ Օզան ու նրա եղբայրներն էին քշում փապանակը կրող սայլը, իսկ միւս եղբայրները
 5 ընթանում էին փապանակի առջեւից: Դաւիթն ու իսրայէլացիները Տիրոջ առաջ փափղներ, հնչելո նուագարաններ,
 6 քնարներ, սրինգներ էին նուագում, թմբուկներ, ծննդաներ զարկում ու փողեր էին հնչեցնում ու երգում: Երբ եկան

Ամինադարի կալը, Օգան իր ձեռքը գցեց Ասարծու փապանակին, որ այն բռնի: Նա այն բռնեց, որովհետեւ լծկան գուարակն այն շարժել էր իր փեղից: Տէրը բարկացաւ Օգայի վրայ եւ նրա յանդգնութեան համար հարուածեց 7 նրան այնպէղ, եւ նա մեռաւ այնպէղ, Տիրոջ փապանակի մօտ, Ասարծու առջեւ: Դաւիթը փրկման, որ Տէրը մահացու 8 հարուածեց Օգային նրա մեծ յանդգնութեան համար: Այդ փեղը մինչեւ այսօր Օգայի Նարուած է կոչուում: Այդ օրը 9 Դաւիթը վախեցաւ Տիրոջից եւ ասաց. «Տիրոջ փապանակը ինչպէ՛ն մտնի ինձ մօտ»: Դաւիթը չուզեց Տիրոջ ուխտի 10 փապանակը փանել իր մօտ՝ Դաւթի քաղաքը, եւ Դաւիթը, շեղելով ճանապարհը, այն փարաւ գեթացի Աբեղդարի փունը: Տիրոջ փապանակը երեք ամիս մնաց գեթացի Աբեղդարի փունը: Տէրն օրհնեց Աբեղդարին ու նրա ամբողջ 11 փունը: Այդ մասին յայտնեցին Դաւթին՝ ասելով. «Տէրն Ասարծու փապանակի համար օրհնել է Աբեղդարի փունն 12 ու նրա ունեցած ամէն ինչը»: Դաւիթը գնաց, Տիրոջ փապանակը հանեց Աբեղդարի փնից եւ ուրախութեամբ բերեց Դաւթի քաղաքը: Տապանակը փանողների հետ գնում էին պարողների եօթը խմբեր, գուարակ ու գառներ էին գոհ 13 մաքուցում: Դաւիթը Տիրոջ առաջ փառիղ էր նուագում: Նա պարմունճան էր հագել: Դաւիթն ու Իսրայէլի ամբողջ 14, 15 փունը Տիրոջ փապանակը հանեցին ուրախութեան աղաղակ արձակելով ու փող հնչեցնելով: Երբ փապանակը 16 Դաւթի քաղաքին մօտեցաւ, Սաուդի դուստր Մեղքողը նայում էր պարուհանից եւ փեսանելով, որ Դաւիթ արքան Տիրոջ առաջ պարում էր ու նուագարաններ նուագում, արհամարհեց նրան իր հոգում: Տիրոջ փապանակը բերե- 17 ցին ու դրեցին իր փեղը, վրանի մէջ, որ Դաւիթը դրա համար էր կանգնեցրել: Դաւիթը Տիրոջ առջեւ ողջակէզներ 18 ու խաղաղութեան գոհեր մաքուցեց: Երբ Դաւիթն աւարտեց ողջակէզներ ու խաղաղութեան գոհեր մաքուցելը, զօրութիւնների Տիրոջ անունից օրհնեց ժողովրդին: Նա Իսրայէլի բոլոր բնակիչներին՝ Դանից մինչեւ Բերապէէ, 19 փղամարդկանց թէ կանանց, ամէն մէկին բաշխեց հացի մի բլիթ, կասկարայի վրայ եփուած արմաւով խմորեղէն եւ չամչով կարկանդակ: Ժողովրդի ամբողջ բազմութիւնը գնացին իրենց փնեղը: Դաւիթը յետ դարձաւ իր փունն 20 օրհնելու. նրան ընդառաջ ելաւ Սաուդի դուստր Մեղքողը եւ, ողջունելով նրան, ասաց. «Վայել էր Իսրայէլի ար- քային, որ այսօր իր աղախիներին ու ծառաների առաջ մերկանայ, ինչպէս մերկանում են պարողները»: Դաւիթն 21 ասաց Մեղքողին. «Ես պիտի պարեմ Տիրոջ առջեւ: Օրհնեալ է Տէր Ասարուածը, որն ինձ ընտրեց եւ ոչ թէ քո հօրն ու նրա ամբողջ փունը: Նա ինձ Իսրայէլի իր ժողովրդի վրայ առաջնորդ կարգեց: Ահա այդ Տիրոջ առաջ ես պիտի 22 երգեմ ու պարեմ: Եւ դեռ էլ ատելի պիտի մերկանամ, քո աչքին անարգ պիտի երեսամ ու դրանով էլ քո ասած այդ աղախիներին առաջ պիտի փառաւորուեմ»: Եւ Սաուդի դուստր Մեղքողը մինչեւ իր մահուան օրը զուակ չունեցաւ: 23

Երբ Դաւիթը բնակուեց իր փունը, եւ Տէրը նրան ազատեց շրջապարի իր թշնամիներից, արքան ասաց Նաթան 7 մարգարէին. «Ահաւասիկ ես բնակում եմ եղեւնափայտից պարբաստուած փան մէջ, բայց Ասարծու փապանակը 2 մարգարէից մէջ է գրնում»: Նաթանն ասաց արքային. «Ամէն ինչ, որ մտքիդ մէջ կայ, գնա՛ եւ արա՛, քանզի Տէրը քեզ հետ է»: Նոյն գիշերը Տէրը խօսեց Նաթանի հետ եւ ասաց. «Գնա՛ եւ ասա՛ իմ ծառայ Դաւթին. այսպէ՛ է ասում Տէրը, 4, 5 «Պու ինձ համար բնակուելու փուն չպէտք է շինես, որովհետեւ փան մէջ չեմ բնակուել այն օրից, որ իսրայէլացիներին հանեցի Եգիպտոսից: Ես շրջում եմ՝ իջեւանելով վրաններում: Ամենուրեք, որ շրջել եմ իսրայէլացիների մէջ, մի՛թէ 7 երբեմնիցէ խօսել եմ Իսրայէլի ազգաբոհներից որեւէ մէկի հետ, հրաման փունել հովուելու Իսրայէլի իմ ժողովրդին, ասելով, թէ՛ «Ինչո՞ւ ինձ համար եղեւնափայտէ փուն չշինեցիր»: Արդ, այսպէ՛ն ասա իմ ծառայ Դաւթին. Այսպէ՛ն 8 է ասում ամենակալ Տէրը. «Ես քեզ վերցրել եմ ոչխարների հօտից, որ Իսրայէլի իմ ժողովրդի վրայ առաջնորդ լինես: Ես քեզ հետ էի ամենուրեք, ուր գնում էիր, քո առջեւից քո բոլոր թշնամիներին ոչնչացրի եւ քեզ անուանի 9 դարձրի երկրի վրայ եղած մեծամեծների անուանը հաւասար: Իսրայէլի իմ ժողովրդի համար փեղ պիտի որոշեմ ու 10 ամրացնեմ նրան այնպէղ, որ նա առանձին բնակուի եւ այլեւս հոգս չունենայ, որպէսզի անօրէն մարդիկ առաջուայ պէս չխռչտանան նրան, ինչպէս եղել էր այն օրերից ի վեր, երբ Իսրայէլի իմ ժողովրդի վրայ դաբարներ կարգեցի: 11 Քեզ պիտի ազատեմ քո բոլոր թշնամիներից, եւ Տէրը քեզ պիտի ասի, որ իր համար փուն պէտք է շինես: Եւ երբ քո կեանքի օրերը լրանան եւ քո նախնիների գիրկը գնաս, քեզանից յետոյ քո յետնորդը հանդիսացող զուակիդ պիտի 12 բարձրացնեմ եւ նրա թագաւորութիւնը պիտի հաստատեմ: Նա է իմ անուան համար փուն շինելու, եւ ես նրա աթոռը 13 կանգուն պիտի պահեմ յաւիտեան: Նայր պիտի լինեմ նրան, եւ նա ինձ որդի պիտի լինի, եւ եթէ նա անիրաւութիւն 14 գործի, պիտի յանդիմանեմ նրան ու իրարտեմ մարդկանց գործածած գաւազանով եւ մարդկային փանջանքներով: Բայց նրան ողորմութիւն չեմ զլանայ, ինչպէս զլացաւ նրանց, որոնց իմ առաջից վանեցի: Յաւիտեան հաստատում 15 պիտի լինեն նրա անունն ու թագաւորութիւնը իմ առաջ, նրա աթոռը յաւիտեան կանգուն պիտի մնայ իմ առաջ»: Այս բոլոր խօսքերն ու ամբողջ փեսիլքը նոյն ձեւով Նաթանը հարողդեց Դաւթին: Դաւիթ արքան գնաց ու նստելով 17, 18 Տիրոջ առաջ՝ ասաց. «Ո՞վ եմ ես, Տէր իմ, Տէր, եւ ի՞նչ է իմ փունը, որ ինձ այսքան սիրեցիր: Տէր իմ, Տէր, դոյզն 19 չափով իսկ չնուստացայ քո առաջ: Դու խօսեցիր քո ծառայի փան մասին երկար ժամանակի համար: Մի՛թէ այս է մարդկային օրէնքը, Տէր իմ, Տէր: Դաւիթն էլ ի՛նչ ասի քեզ, քանզի դու, Տէր իմ, Տէր, ճանաչում ես քո 20 ծառային: Քո ծառայի համար եւ ըստ քո սրտի ինձ հասցրիր այս փառքին, որպէսզի քո ծառային իմացնես, որ ինձ պէտք է բարձրացնես, Տէր իմ, Տէր: Ըստ մեր ականջներով լսածի, քեզ նման մէկը չկայ, եւ քեզանից բացի 21 ուրիշ Ասարուած չկայ: Եւ երկրի վրայ ո՞ր ազգն է Իսրայէլի քո ժողովրդի պէս, որին Ասարուած ինքը առաջնորդեց՝ 22 փրկելու իր ժողովրդին, որպէսզի անուանի դարձնի քեզ եւ հռչակի քո մեծութիւնն ու յայտնութիւնը, որ Եգիպտոսից փրկուած ժողովրդիդ առջեւից ազգեր ու նրանց բնակութեան վրանները փապայեցիր: Քո Իսրայէլին յաւիտեան 23 քեզ ժողովրդիդ հաստատեցիր քեզ համար, եւ դու, ո՞վ Տէր, նրանց համար Ասարուած եղար: Արդ, Տէր իմ, քո ծառայի ու նրա փան համար ասած խօսքդ յաւիտեան հաստատիր եւ ասածիդ պէս արա՛, որ քո անունը յաւիտեան փառաւորուի: Տէր ամենակալ, ամբողջ Իսրայէլի Ասարուած, քո ծառայ Դաւթի փունը թող կանգուն մնայ քո առջեւ, 24 որովհետեւ դու ես Իսրայէլի ամենակալ Տէր Ասարուածը: Թող քո անունը յաւիտեան փառաւորուի, դու քո ծառայի 25 ականջին յայտնեցիր եւ ասացիր՝ «Քեզ համար փուն եմ շինելու», ուստի քո ծառան յանդգնեց քո առջեւ այս աղօթքը անելու: Եւ արդ, Տէր իմ, Տէր, դու ես Ասարուած, քո խօսքերը ճշմարիտ են, եւ դու ես քո ծառային այս ամբողջ 26 բարիքը խոստարացել: Ուստի հիմա օրհնի՛ր քո ծառայի փունը, որ յաւիտեան քո առջեւ լինի, քանզի դու ես, Տէր իմ, 27 Տէր, որ ասել ես դա, եւ քո օրհնութեամբ է, որ քո ծառայի փունը յաւիտեան օրհնուած պիտի մնայ»:

Դրանից յետոյ Դաւիթը յարձակուեց այլազգիների վրայ, փախուստի մաքուցեց նրանց, այլազգիների ձեռքից վեր- 8

2 ցրեց քաղաքին յարող փարածքները: Դաւիթը հարուածեց մովաբացիներին, նրանց գեպին պառկեցրեց եւ չափեց
3 պարանով. ամէն երկու պարան չափեց սպանելու եւ ամէն երկու պարան՝ կենդանի թողնելու համար: Մովաբացի-
4 ները Դաւիթի հարկապուո հպարակները դարձան: Երբ Դաւիթը գնում էր իր իշխանութիւնը Եփրատի վրայ հասարա-
5 փելու, յարձակուեց Սուբայի արքայի՝ Ռովամի որդի Ադրաազարի վրայ: Դաւիթը նրանից հազար մարտակառք,
6 եօթը հազար հեծեալ ու քսան հազար հեպտեակ գերի վերցրեց: Դաւիթը բոլոր մարտակառքերը քանդեց՝ իր համար
7 թողնելով միայն հարիւր մարտակառք: Դամասկոսից եկան ատորիները, որ օգնեն Սուբայի արքայ Ադրաազարին,
8 բայց Դաւիթը ատորիներից քսաներկու հազար մարդ կոտորեց: Դաւիթը Ատորիքում, Դամասկոսի մօտ բերդապահ
9 զօրքեր դրեց, եւ ատորիները Դաւիթի հարկապուո ծառաները դարձան: Տէրը հովանաւորում էր Դաւիթին ամենուրեք,
10 ուր էլ որ նա գնում էր: Դաւիթն առաւ Սուբայի արքայ Ադրաազարի ծառաների ոսկէ ապարանջանները եւ բերեց
11 Երուսաղէմ: Եգիպտոսի արքայ Մաւսակիւնը դրանք յետ վերցրեց, երբ նա Սողոմոնի որդի Ռոբովամի օրօք յար-
12 ձակուեց Երուսաղէմի վրայ: Դաւիթ արքան Մաւսակից եւ Ադրաազարի հոջակաւոր քաղաքներից առաւ պղինձ, որով
13 Սողոմոն արքան պղնձէ փաշտ, սիւներ, աւազաններ եւ ամէն փեսակ կահոյք պատրաստեց: Եմաթի արքայ Թովուն
14 լսելով, որ Դաւիթը ջախջախել է Ադրաազարի բոլոր զօրքերին, իր որդի Եդուրային ուղարկեց Դաւիթ արքայի մօտ
15 նրա ողջութիւնը հարցնելու: Նա շնորհաւորեց նրան այն բանի համար, որ ջախջախել էր Ադրաազարին, քանզի
16 սա Թովուի թշնամին լինելով՝ իր դէմ բռնն պատրաստներ էր մղել: Եդուրան իր հետ վերցրել էր ոսկէ, արծաթ
17 եւ պղնձէ անօթներ: Դաւիթ արքան այս ամէնը Տիրոջը նուիրաբերեց, ինչպէս նուիրաբերել էր իր յաղթած բոլոր
18 ազգերից՝ եդոմայեցիներից, մովաբացիներից, ամոնացիներից, այլազգիներից, ամաղէկացիներից եւ Սուբայի ար-
19 քայի՝ Ռոբի որդի Ադրաազարից գրաւած արծաթն ու ոսկին: Դաւիթն անուանի դարձաւ: Երբ վերադառնում էր,
20 Դաւիթը Գաբելէնում հարուածեց ատորիներին եւ փասնութ հազար մարդ կոտորեց: Նա Եդոմի մէջ՝ եդոմայեցի-
21 ների երկրի բոլոր փեղերում բերդապահ զօրքեր դրեց, եւ բոլոր եդոմայեցիները դարձան արքայի հպարակները:
22 Տէրը հովանաւորում էր Դաւիթին ամենուրեք, ուր էլ որ նա գնում էր: Աստուած Դաւիթին ամբողջ Բարայէլի վրայ
23 թագաւոր կարգեց, եւ սա իրաւունք ու արդարութիւն էր գործադրում իր ամբողջ ժողովրդի հանդէպ: Շարուիի
24 որդի Յովաբը զօրքի հրամանապարն էր, Աքիի որդի Յոսափարը դիւանապետ էր, Աքիպոբի որդի Սառուրը եւ
25 Աքիաթարի որդի Աքիմելէքը քահանաներ էին, Ասան քարպուղար էր, Յովիդայէի որդի Բանեան խորհրդական էր,
26 քերթիները, փելեթիներն ու Դաւիթի որդիները արքունի իշխաններ էին:

9 Դաւիթն ասաց. «Սաուղի փնից մնացած մարդ կայ, որ Յովնաթանի սիրուն նրան բարերարութիւն անեն»:
2 Սաուղի փնից Սիբա անունով մի ծառայ կար: Կանչեցին նրան Դաւիթի մօտ, եւ արքան հարցրեց նրան. «Ռո՞ն ես
3 Սիբան»: Սա պատասխանեց. «Ես եմ, քո ծառան»: Արքան հարցրեց. «Սաուղի փնից մնացած մարդ կայ, որ
4 նրան Ասպոն ողորմածութիւնը ցոյց փամ»: Սիբան ասաց արքային. «Յովնաթանն ունի ոտքերից հաշմանած մի
5 որդի»: Արքան ասաց. «Ո՞ր է նա»: Սիբան պատասխանեց արքային. «Նա լաղաբարացի Ամիելի որդու՝ Սաքիի փնից: Սաուղի
6 որդի Յովնաթանի որդի Մեմփիբոսթէն եկաւ Դաւիթ արքայի մօտ, ընկաւ երեսնիվայր եւ երկրպագութիւն արեց
7 նրան: Դաւիթն ասաց նրան. «Մեմփիբոսթէն»: Նա ասաց. «Ահաւասիկ ես քո ծառան եմ»: Դաւիթը նրան ասաց.
8 «Մի՛ վախեցիր, որովհետեւ քո հայր Յովնաթանի սիրուն քեզ ողորմութիւն պիտի անեն. քո հօր հայր Սաուղի
9 բոլոր արարերը քեզ պիտի վերադարձնեն, եւ դու միշտ իմ սեղանից հաց պիտի ուրես»: Մեմփիբոսթէն գեպին
10 խոնարհուեց եւ ասաց. «Քո ծառան ո՞վ է, որ մի մեռեալ շան վրայ, ինչպիսին ես եմ, ուշադրութիւն ես դարձնում»:
11 Արքան կանչելով Սաուղի ծառայ Սիբային՝ ասաց. «Այն ամէնը, ինչ պատկանում էր Սաուղին ու նրա ամբողջ փանը,
12 փախի եմ քո փրոջ որդուն: Դու, քո որդիներն ու քո ծառաները կը մշակէք նրա հողը, հացը կը բերէք քո փրոջ
13 փունը, որ ուրես: Քո փրոջ որդի Մեմփիբոսթէն միշտ իմ սեղանից պիտի հաց ուրի»: Սիբան ունէր փասնիկ
14 որդի եւ քսան ծառայ: Սիբան ասաց արքային. «Ըստ ամենայնի, ինչ որ իմ փեր արքան հրամայեց իր ծառային,
15 այնպէս էլ կ'անի քո ծառան»: Եւ Մեմփիբոսթէն Դաւիթի սեղանից էր հաց ուրում, որպէս թէ արքայի որդիներից մէկը
16 լինէր: Մեմփիբոսթէն ունէր մի փոքրիկ որդի, որի անունը Սիբա էր: Սիբայի փան բոլոր բնակիչները Մեմփիբոսթէի
17 ծառաներն էին: Մեմփիբոսթէն բնակուում էր Երուսաղէմում, քանի որ միշտ արքայի սեղանից էր ուրում: Նա երկու
18 ոտքից կաղ էր:

10, 2 Դրանից յետոյ մեռաւ ամոնացիների արքան, եւ նրա որդի Անոնը թագաւորեց նրա փոխարէն: Դաւիթն ասաց.
3 «Մարդասիրութիւն անենք Նասաի որդի Անոնի նկարմամբ, որովհետեւ նրա հայրն էլ իմ նկարմամբ էր մարդա-
4 սիրութիւն արել»: Դաւիթն իր իշխաններին ուղարկեց նրա մօտ, որ նրանց միջոցով ցաւակցի հօր համար: Դաւիթի
5 իշխանները գնացին ամոնացիների երկիրը: Ամոնացիների իշխաններն ասացին իրենց փեր Անոնին. «Մի՛թէ Դա-
6 ւիթը հօրդ մեծարելու համար է քեզ միախորոզներ ուղարկել: Ո՞չ: Դաւիթն իր իշխաններին ուղարկել է, որ գնեն,
7 հեպախուզեն քո քաղաքները: Դաւիթն իր իշխաններին քեզ մօտ է ուղարկել լրտեսելու համար»: Եւ նա Դաւիթի
8 իշխաններին բռնեց, նրանց մօրութիւնը ածիլեց եւ նրանց զգեստները մէջքերից մինչեւ ծայրը պատռելով՝ արձա-
9 կեց նրանց: Այս մարդկանց հետ պատահածի մասին պարմեցին Դաւիթին, նա նրանց ընդառաջ մարդ ուղարկեց,
10 քանզի այդ մարդիկ խիստ անարգուած էին: Արքան ասաց. «Մնացէ՛ք Երիբովում մինչեւ որ ձեր մօրութիւնը աճեն,
11 եւ ապա կը վերադառնաք: Երբ ամոնացիները փեսան, որ անարգել են Դաւիթի ժողովրդին, մարդ ուղարկեցին եւ
12 Ռոբի ու Սուբայի ատորիներից վարձեցին քսան հազար հեպտեակ, ինչպէս նաեւ ամաղէկացիների արքայից հազար
13 ու Սպոբի արքայից փասներկու հազար զինուոր: Դաւիթ արքան այդ լսելով՝ Յովաբին ընտրեց զօրքով ուղարկեց
14 նրանց դէմ: Ամոնացիները պատրաստուելու համար ճակատ կազմեցին ատորիների Սուբա քաղաքի դարպասի մօտ,
15 իսկ ռոբացիները, սպոբացիներն ու ամաղէկացիները առանձին էին կանգնել դաշտում: Յովաբը փեսնելով, որ իր
16 վրայ յարձակուում են առջեւից ու յետեւից, բոլոր իսրայէլացիներից ընտրեց երիտասարդներ եւ ատորիների դէմ
17 ճակատ կազմեց: Զօրքի մնացած մասը նա յանձնեց իր եղբորը՝ Աբեսային: Նրանք ճակատ կազմեցին ամոնա-
18 ցիների դէմ: Նա ասաց. «Եթէ ատորիներն ինձ նեղեն, դուք ինձ օգնութեան կը հասնէք, իսկ եթէ ամոնացիները
19 քեզ նեղեն, մենք օգնութեան կը հասնենք: Կորովի՛ եղիր, զօրավի՛ղ լինենք մեր ժողովրդի ու մեր Ասպոն քաղա-
20 քների բնակիչներին, եւ Տէրը կ'անի իր աչքին հաճելի եղածը»: Յովաբն իր զօրքով պատրաստուելու համար ատորիների

դէմ, եւ ատրիները փախան նրա առաջից: Ամոնացիները երբ տեսան, որ ատրիները փախչում են, իրենք եւս 14
 փախուստի դիմեցին Աբեսայի առաջից եւ մտնան քաղաք: Յովաբը ամոնացիների մօտից վերադարձաւ ու եկաւ Ե- 15, 16
 րուսաղէմ: Երբ ատրիները տեսան, որ իրենք պարտուեցին Իսրայէլից, մէկտեղ հաւաքուեցին: Ադրաազարը մարդ
 ուղարկեց եւ գետի այն կողմի ատրիներին հաւաքեց Քաղամակում: Նրանք եկան հասան Եղամ, եւ Ադրաազարի
 իշխան Սորակը զօրքի գլուխն անցաւ: Դաւթին յայտնեցին այդ մասին: Նա հաւաքեց բոլոր իսրայէլացիներին, 17
 անցաւ Յորդանան գետը եւ հասաւ Քաղամակ: Ատրիները Դաւթի դիմաց գնդեր հանեցին ու նրա դէմ պատերազ-
 մեցին: Ատրիները փախան իսրայէլացիների առաջից, եւ Դաւիթը ատրիների եօթը հարիւր մարտականքներն ու 18
 քառասուն հազար հեծեալները ոչնչացրեց, զօրքի հրամանաւար Սորակին հարուածեց, ու սա տեղումուրեղը մեռաւ:
 Ադրաազարին հպարակ բոլոր թագաւորները երբ տեսան, որ իրենք Իսրայէլից պարտութիւն են կրել, անձնա- 19
 ւոր եղան, Իսրայէլի հետ հաշտութեան ուխտ կնքեցին, նրա հպարակները դարձան, իսկ ատրիները վախեցան
 այնուհետեւ ամոնացիներին օգնել:

Ներսէսը փարին, երբ թագաւորները արշաւի էին ելնելու, Դաւիթը Յովաբին իր ծառաների ու բոլոր իսրա- 11
 յէլացիների հետ ուղարկեց, որ կտորեն ամոնացիներին եւ պաշարեն Ռաբաթը, իսկ ինքը մնաց Երուսաղէմում:
 Երեկոյեան կողմ, երբ Դաւիթն իր անկողնից ելնելով ման էր գալիս թագաւորական պալատի փանիքի վրայ, տե- 2
 սաւ, որ մի կին լողանում էր փանիքի վրայ: Այդ կինը արտաքինով շար գեղեցիկ էր: Դաւիթը մարդ ուղարկեց 3
 ու հարցուփորձ արեց այդ կնոջ մասին: Նրան ասացին. «Չէ՛ որ դա քեդացի Ուրիայի կինն է, Եղիաբի դուստր
 Բերաբէէն»:
 Դաւիթը պարզամտութեամբ ուղարկեց, բերել փուռը նրան եւ մտնել նրա ծոցը: Նա դաշտանից նոր 4
 էր մաքրուել: Կինը վերադարձաւ իր փուռը եւ յղիացաւ: Նա մարդ ուղարկեց Դաւթի մօտ եւ ասաց. «Յղի եմ ես»:
 Դաւիթը մարդ ուղարկեց Յովաբի մօտ՝ ասելով. «Ինձ մօտ ուղարկիր քեդացի Ուրիային»:
 Եւ Յովաբը Ուրիային 6
 ուղարկեց Դաւթի մօտ: Եկաւ Ուրիան, ներկայացաւ Դաւթին: Դաւիթը հարցրեց Յովաբի ողջութեան, զինուորների
 առողջութեան ու պատերազմի վիճակի մասին: Ուրիան ասաց. «Ամէն ինչ բարեյաջող է»:
 Դաւիթն ասաց Ուրիա- 8
 յին. «Եղի՛ր, գնա՛ քո փուռը եւ լուս՛ ուրբերդ»:
 Ուրիան դուրս եկաւ արքայի փնից, եւ նրա յետեւից արքան պարգե- 9, 10
 տուց ուղարկեց: Ուրիան քնեց արքայի փան դռանը նրա ծառաների հետ. նա իր փուռը չգնաց: Դաւթին պատմեցին
 ասելով, թէ Ուրիան իր փուռը չի գնացել: Դաւիթն ասաց Ուրիային. «Չէ՛ որ ճանապարհից ես եկել, ինչո՞ն քո
 փուռը չգնացիր»:
 Ուրիան ասաց Դաւթին. «Աստուծո՛ւ ուխտի փառանակը, Իսրայէլի ու Յուդայի երկրի բանակնե- 11
 րը վրաններում են բնակում, իմ տեղ Յովաբն ու իմ փրորոջ ծառաները բաց դաշտում են բնակում, ես իմ փուռը
 գնամ ուրեղու, ընայելու եւ իմ կնոջ հետ քնելու համար: Այդ ինչպէ՛ն կարող է պարահել: Երդում եմ քո կեանքով,
 որ ես այդ բանը չեմ անի»:
 Դաւիթն ասաց Ուրիային. «Այսօր էլ այստեղ մնա՛, եւ վաղը քեզ կ'արձակեն»:
 Այդ 12
 օրը Ուրիան մնաց Երուսաղէմում: Յաջորդ օրը Դաւիթը կանչեց նրան: Սա կերաւ նրա մօտ, խմեց ու հարբեց եւ
 երեկոյեան քնեց իր անկողնում, իր փրորոջ ծառաների հետ. նա իր փուռը չգնաց: Առաստիկան Դաւիթը նստեց 14
 գրեց Յովաբին եւ Ուրիայի միջոցով ուղարկեց նրան: Նստակում գրուած էր. «Ուրիային ուղարկիր պատերազմի
 թէ՛ժ տեղերը, իսկ դուք յենք քաշուեցէք նրանից, որ նա վիրաւորուի ու մեռնի»:
 Երբ Յովաբը քաղաքը պաշարել էր, 16
 Ուրիային ուղարկեց այնտեղ, ուր գիտէր, թէ զօրաւոր մարդիկ կան: Քաղաքի մարդիկ պատերազմի էլան Յովաբի
 դէմ: Դաւթի զօրքից մարդիկ ընկան եւ մեռան: Մեռաւ նաեւ քեդացի Ուրիան: Յովաբը մարդ ուղարկեց եւ արքային 18
 պատմեց ամէն ինչ, որ պարահել էր պատերազմում: Նա պարզամտութեամբ պարտութեան ասելով. «Նէնց որ պա- 19
 տերազմի բոլոր դէպքերն արքային պատմես ու վերջացնես եւ տեսնես, թէ արքան զայրանալով կ'ասի քեզ. «Ինչո՞ն
 էք քաղաքին մօտեցել պատերազմելու, չգիտէիք, որ պարսպի վրայից նետեր կ'արձակեն: Ո՞վ սպանեց Ների որդի 20
 Յերոբովադի որդի Աբիմէլէփին: Չէ՛ որ մի կին նրա վրայ պարսպի վրայից երկանաքարի մի բեկոր նետեց, եւ նա 21
 մեռաւ Թամասում: Ինչո՞ն էք մօտեցել պարսպին», այն ժամանակ կ'ասես. «Քո ծառայ քեդացի Ուրիան էլ մեռաւ»:
 Յովաբի պարզամտութեամբ գնաց Երուսաղէմ, արքայի մօտ, հասաւ ու հաղորդեց Դաւթին ամէն ինչ՝ պատերազմի բո- 22
 յոր դէպքերը, ինչպէս պարտութիւն էր Յովաբը: Դաւիթը բարկանալով Յովաբի վրայ՝ ասաց պարզամտութեամբ. «Ինչո՞ն
 էք քաղաքին մօտեցել պատերազմելու, չգիտէիք, որ պարսպից ձեզ հարուածելու են: Ո՞վ սպանեց Յերոբովադի որդի 23, 24
 Աբիմէլէփին: Չէ՛ որ մի կին պարսպից նրա վրայ երկանաքարի մի բեկոր նետեց, եւ նա մեռաւ Թամասում: Ինչո՞ն էք
 մօտեցել պարսպին»:
 Պարզամտութեամբ ասաց Դաւթին. «Այդ մարդիկ մեզանից ուժեղ էին: Նրանք դուրս եկան մեր 25
 քո ծառաների վրայ: Արքայի ծառաներից ոմանք մեռան, մեռաւ նաեւ քո ծառայ քեդացի Ուրիան»:
 Դաւիթն ասաց
 պարզամտութեամբ. «Այսպէս կ'ասես Յովաբին. «Եղածի համար մի՛ անհանգստացիր, որովհետեւ սուրը երբեմն այս- 26, 27
 պէս է հարուածում, երբեմն՝ այնպէս: Սաստիկացրո՛ւ պատերազմը քաղաքի դէմ ու կործանիր այն: Եւ գօտեպղծիր
 քեզ»:
 Երբ Ուրիայի կինը լսեց, որ իր ամուսինը՝ Ուրիան սպանուել է, ողբաց իր մարդու մահը: Երբ սուգն անցաւ,
 Դաւիթը մարդ ուղարկեց, նրան իր փուռը բերեց, սա դարձաւ նրա կինը եւ նրա համար որդի ծնեց: Դաւթի այս
 արածը չար բան երեւաց Տիրոջ աչքին:

Տէրը Նաթան մարգարէին ուղարկեց Դաւթի մօտ: Սա, գալով նրա մօտ, ասաց. «Մի քաղաքում երկու մարդ կար. 12
 մէկը հարուստ էր, միւսն՝ աղքատ: Նարուստն ունէր շար ու շար հօտեր ու նախիրներ, իսկ աղքատը ոչինչ չունէր, 2
 բացի մի փոքրիկ էգ գառնուկից, որը ծախու էր առել ու պահում էր: Գառնուկը մեծացաւ նրա ու նրա որդիների 3
 հետ: Նա ուրում էր նրա հացից, նրա բաժակից խմում, նրա ծոցում էր քնում. դա կարծես նրա դուստրն էր: Այդ 4
 հարուստ մարդու մօտ մի անցորդ եկաւ: հարուստը չուզեց իր հօտերից ու արջառներից մի անասուն մորթել, որ
 հիւրասիրի իր մօտ եկած անցորդին, առաւ աղքատի գառնուկը եւ կերակուր պարսպեց իր մօտ եկած մարդու 5
 համար»:
 Դաւիթը խիստ բարկանալով այդ մարդու վրայ՝ ասաց Նաթանին. «Կենդանի է Տէրը. այդ բանն անող 6
 որ նա արեց. այսինքն՝ մորթեց ուրիշի միակ գառը»:
 Նաթանն ասաց Դաւթին. «Դո՛ւ ես այն մարդը, որ արել է 7
 այդ բանը: Այսպէս է ասում Իսրայէլի Տէր Աստուածը. «Ես եմ, որ քեզ թագաւոր օժեցի ամբողջ Իսրայէլի վրայ, 8
 ես եմ, որ քեզ փրկեցի Սաուլի ձեռքից, քեզ յանձնեցի քո փրորոջ՝ Սաուլի փուռը, քո փրորոջ կանայք քո գրկում 9
 են, քեզ փուռից Իսրայէլն ու Յուդայի երկիրը, եւ եթէ դրանք քիչ ես համարում, նոյնքան էլ կ'աւելացնեմ»:
 Ինչո՞ն

Տիրոջ խօսքն անարգեցիր նրա աչքի առաջ չարիք գործելով: Դու սրով սպանեցիր քերացի Ուրիային եւ նրա կնոջը
 10 քեզ կնութեան առար, նրան սպանեցիր ամնացիների սրով: Արդ, սուրը յափստեանս թող չհեռանայ քո փնից
 11 փոխարէն այն բանի, որ ինձ անարգեցիր եւ քերացի Ուրիայի կնոջը քեզ կնութեան առար: Այսպէս է ասում
 12 Տէրը. «Ահա ես քո դէմ չարիք կը յարուցեմ քո փնից. աչքերիդ առաջ քո կանանց պիտի վերցնեն եւ փամ քո
 13 այն անելու եմ ամբողջ Իսրայէլի աչքի առաջ, որը ցերեկով»: Դաւիթն ասաց Նաթանին. «Մեղանչել եմ Տիրոջ
 14 դէմ»: Նաթանն ասաց Դաւիթին. «Տէրը ներեց քո մեղքը, եւ դու չես մեռնի, բայց քանի որ դրանով թշնամիներին
 15 առիթ փութեցիր Տիրոջը հայտնելու, քեզանից ծնուելիք որդիդ պէտք է մեռնի»: Նաթանը գնաց իր փունը, եւ Տէրը
 16 հարուածեց Դաւիթի համար Ուրիայի կնոջ ծնած մանկանը, եւ սա հիւանդացաւ: Դաւիթը մանկան համար աղաչեց
 17 Ասաբծուն. Դաւիթը ծոմ պահեց ու գիշերը գեպնին քնեց: Պալապականները ելան գնացին նրա մօտ, որ նրան
 18 գեպնից բարձրացնեն, բայց նա չուզեց գեպնից վեր կենալ եւ նրանց հետ հաց չկերաւ: Երբ եօթներորդ օրը
 19 մանուկը մեռաւ, պալապականները վախենում էին Դաւիթին յայտնել, թէ մանուկը մեռաւ, քանզի ասում էին. «Քանի
 20 է, ասաց պալապականներին. «Մի՞թէ մանուկը մեռաւ»: Նրանք ասացին «Մեռաւ»: Դաւիթը գեպնից վեր կացաւ,
 21 լուսեց ու օծուեց, փոխեց իր զգեստները, մտաւ Ասաբծու փունն ու երկրպագեց նրան: Ապա նա իր փունը մտաւ,
 22 ուզեց հաց ուրել: Նրա առաջ հաց դրեցին, ու նա կերաւ: Պալապականները նրան ասացին. «Այս ի՞նչ արեցիր
 23 մանկան համար. քանի նա կենդանի էր, ծոմ էիր պահում, լալիս ու փանջում, իսկ երբ մանուկը մեռաւ, վեր կացար,
 24 կերար ու խմեցիր»: Դաւիթն ասաց. «Քանի մանուկը կենդանի էր, ծոմ էի պահում ու լալիս, որովհետեւ մտաւ ծոմ էի.
 25 «Ո՞վ գիտի, գուցէ Տէրը ողորմի, եւ մանուկն ապրի»: Տիմա որ մանուկը մեռաւ, ես ինչո՞ւ ծոմ պահեմ, մի՞թէ կարող եմ
 26 նրան յետ կեանքի կոչել: Ես եմ նրա մօտ գնալու, իսկ նա ինձ մօտ չի վերադառնայ»: Դաւիթը միտիթարեց իր կնոջը՝
 27 Բերսաբէէին: Դաւիթը գնաց նրա մօտ, պառկեց նրա հետ, կինը յղիացաւ ու ծնեց որդի: Դաւիթը նրա անունը դրեց
 28 Սողոմոն: Տէրը սիրեց նրան, Նաթան մարգարէի միջոցով պատգամ յղեց, եւ սա մանկան անունը Տիրոջ համար
 29 Յեղեղի դրեց: Յովաբը Ռաբբաթում պատերազմում էր ամնացիների դէմ եւ գրեթէ գրաւել էր թագաւորանիստ
 30 քաղաքը: Յովաբը պատգամաբերներ ուղարկեց Դաւիթին՝ ասելով. «Ռաբբաթի դէմ պատերազմել եմ եւ գրաւել
 31 ջրերի քաղաքը: Արդ, հաւաքիր մնացած ժողովրդին, քաղաքի դիմաց բանակ դիր ու գրաւիր այն, որպէսզի են
 32 գրաւած չլինեն քաղաքը, եւ իմ անունը չկապուի դրա հետ»: Դաւիթը հաւաքեց ամբողջ ժողովրդին, գնաց Ռաբբաթ
 33 ու պատերազմեց գրաւեց այն: Նա նրանց թագաւոր Մեղքոմի գլխից վերցրեց թագը, որի քաշը մի փաղանդ ոսկի
 34 էր եւ զարդարուած էր թակարժէք քարերով: Դա դրեցին Դաւիթի գլխին: Նա քաղաքից խիստ շար աւար փարաւ:
 35 Նա դուրս հանեց այդպէս ժողովրդին, նրանց լծեց սողցի ու երկաթէ կացիներին աշխատանքների, գործի դրեց
 36 աղիւսի փռում: Նա այսպէս վարուեց նաեւ ամնացիների բոլոր քաղաքներում: Դաւիթն ու ամբողջ ժողովուրդը
 դրանից յետոյ վերադարձան Երուսաղէմ:

13 Դաւիթի որդի Աբեսաղոմը ուներ շար գեղեցիկ մի քոյր, որի անունն էր Թամար: Դաւիթի որդի Ամոնը սիրեց նրան:
 2 Ամոնը նեղուում էր այն աստիճան, որ հիւանդացաւ իր քոյր Թամարի պատճառով: Թամարը կոյս էր, եւ Ամոնի համար
 3 դժուար էր նրան մերձենալու որեւէ փորձ անել: Ամոնն ուներ Յովնադաբ անունով մի ընկեր, որը Դաւիթի եղբայր
 4 Սամայի որդին էր: Յովնադաբը շար խորագէտ մարդ էր: Սա ասաց Ամոնին. «Ինչո՞ւ ես դու այդպէս օրեցօր
 5 հիւծում, ո՞վ արքայորդի, եւ ինձ չես պատմում»: Ամոնը նրան ասաց. «Իմ եղբայր Աբեսաղոմի քոջը՝ Թամարին եմ
 6 սիրում»: Յովնադաբն ասաց նրան. «Պառկիր քո անկողնում, հիւանդ ձեռացիր, ու երբ հայրդ գայ քեզ փեսնելու,
 7 կ'ասես նրան. «Թող իմ քոյր Թամարը գայ, իմ աչքերի առաջ ուրելիք պատրաստի, ինձ խալիճ փայ, որպէսզի
 8 փեսնեմ եւ ուրեմ նրա ձեռքից»: Ամոնը պառկեց ու հիւանդ ձեռացաւ: Արքան եկաւ նրան փեսնելու: Ամոնն ասաց
 9 արքային. «Թող իմ քոյր Թամարը գայ ինձ մօտ, իմ աչքի առաջ ուրելու համար բլիթներ պատրաստի, որ ես ուրեմ
 10 նրա ձեռքից»: Դաւիթը մարդ ուղարկեց փուն, Թամարի մօտ՝ ասելով. «Գնա՛ր քո եղբայր Ամոնի փունը եւ նրա
 11 համար կերակուր պատրաստիր»: Թամարը գնաց իր եղբայր Ամոնի փունը, ուր նա պառկած էր, վերցրեց ալիւրը,
 12 խմոր շաղեց, նրա աչքի առաջ բլիթներ պատրաստեց ու եփեց դրանք: Թամարն առաւ փառակը եւ դապրակեց
 13 նրա առաջ, սակայն նա չուզեց ուրել: Ամոնն ասաց. «Իմ մօտ գրնուող բոլոր մարդկանց դուրս հանեցէ՛ք»: Բոլորին
 14 դուրս հանեցին իր մօտից: Ամոնն ասաց Թամարին. «Կերակուրը փար սենեակ, որ քո ձեռքից ուրեմ»: Թամարն
 15 առաւ իր պատրաստած բլիթները, փարաւ իր եղբայր Ամոնի սենեակը ու մօտեցրեց նրան, որ ուրի: Նա բռնելով
 16 նրան՝ ասաց. «Եկ պառկիր ինձ հետ, քոյր իմ»: Թամարն ասաց նրան. «Ո՞չ, եղբայր, ինձ մի՛ բռնացիր, քանզի
 17 Իսրայէլում այդպիսի բան չի արում: Դու էլ մի՛ արա այդ անզգամութիւնը: Ես ինչպէն փանեմ իմ նախափինքը:
 18 Դու անզգամներից մէկը կը լինես Իսրայէլում: Արդ, խօսիր արքայի հետ, եւ նա չի հրաժարուի ինձ քեզ փալուց»:
 19 Ամոնը չուզեց լսել նրան ու ձեռքը գցելով բռնութիւն գործադրեց եւ պառկեցով նրա հետ՝ բռնաբարեց նրան: Ամոնը
 20 դրանից յետոյ շար մեծ արելութեամբ լցուեց Թամարի դէմ, այնպէս որ աւելի մեծ էր արելութիւնը, որով արեց
 21 նրան, քան նախկին սերը, որով սիրել էր: Ամոնն ասաց նրան. «Վեր կաց, գնա՛ր»: Թամարը նրան ասաց. «Դուրս
 22 քշելով ինձ՝ աւելի մեծ չարիք ես գործում, քան այն, որ արեցիր ինձ հետ»: Ամոնը, սակայն, չուզեց լսել նրան եւ,
 23 կանչելով իր փան վերակացու սպասաւորին, ասաց նրան. «Դուրս հանիր սրան իմ մօտից եւ դուռը փակիր նրա
 24 յետեւից»: Թամարի վրայ գունագեղ կոճակներով ասեղնագործ պարեգօտ կար. այդպիսի զգեստներ էին հագնում
 25 թագաւորների կոյս դուստրերը: Սպասաւորը նրան դուրս հանեց ու դռները փակեց նրա յետեւից: Թամարը մոխիր
 26 վերցնելով՝ աճեց իր գլխին, պատառոտեց կոճակներով զարդարուն պարեգօտը, որ հագել էր, ձեռքը դրեց իր գլխին
 27 եւ գնաց լաց լինելով: Նրա եղբայր Աբեսաղոմը հարցրեց նրան. «Մի՞թէ քո եղբայր Ամոնը քեզ հետ պառկեց: Արդ,
 28 քոյր իմ, լու՛մ մնա, որովհետեւ նա քո եղբայրն է: Մրքիցդ մի՛ անցկացրու այդ բանը պատմել»: Եւ Թամարը, որպէս
 29 այրի, բնակուեց իր եղբայր Աբեսաղոմի փանը: Արքան այս բաները լսելով՝ խիստ բարկացաւ, սակայն չվրդովեց
 30 իր որդի Ամոնի հոգին, քանի որ նա իր անդրանիկ որդին էր, եւ արքան սիրում էր նրան: Աբեսաղոմը Ամոնի
 31 մասին վար կամ լաւ բան չասաց, բայց Աբեսաղոմն արում էր Ամոնին այն բանի համար, որ նա բռնաբարել էր իր

քրոջը՝ Թամարին: Երեք փարի անց, երբ Աբեսաղոնը Եփրեմի երկրին մերձակայ Բեթամարոն բնակավայրում պէտք 23
է խուզեր իր ոչխարները, իր մօտ հրաւիրեց արքայի բոլոր որդիներին: Աբեսաղոնը գալով արքայի մօտ՝ ասաց 24
նրան. «Ահաասիկ քո ծառայի ոչխարները խուզելու ժամանակն է: Արքան ու նրա ծառաները քո ծառայի հետ
թող գնան Բեթամարոն»: Արքան ասաց Աբեսաղոնին. «Ոչ, որդեակ իմ, ամէնքս թող չգնանք ու չճանրաբեռնենք 25
քեզ»: Նա պնդեց, սակայն արքան չուզեց գնալ եւ օրհնեց նրան: Աբեսաղոնն ասաց. «Այդ դէպքում գոնէ ինձ 26
հետ թող գայ իմ եղբայր Ամոնը»: Արքան ասաց. «Ինչո՞ւ նա գնայ քեզ հետ»: Աբեսաղոնը պնդեց, եւ արքան 27
նրա հետ ուղարկեց Ամոնին ու իր բոլոր որդիներին: Աբեսաղոնը թագաւորավայել խրախճանք սարքեց: Նա 28
պարուիքեց իր ծառաներին՝ ասելով. «Տեսէ՛ք, երբ որ Ամոնը հարբի գինուց, եւ ես ձեզ ասեմ՝ «Խփեցէ՛ք Ամոնին
եւ սպանեցէ՛ք նրան», մի՛ վախեցէ՛ք, չէ՛ որ ես եմ ձեզ հրամայում: Քաջասիրտ եղէք ու զօրացէ՛ք»: Եւ Աբեսաղոնի 29
զինուորները Ամոնին արեցին այն, ինչ հրամայել էր Աբեսաղոնը: Արքայի բոլոր որդիները ելան, եւ ամէն մէկն իր
ջորին հեծնելով՝ փախաւ: Մինչ նրանք ճանապարհին էին, գոյժը հասաւ Դաւթին, թէ Աբեսաղոնը կոտորել է արքայի 30
բոլոր որդիներին, նրանցից ոչ ոքի կենդանի չի թողել: Ելաւ արքան, իր զգեստները պարառուցեց ու գեպին ընկաւ: 31
Բոլոր ծառաները նրա շուրջն էին կանգնել իրենց պարառուցում զգեստներով: Դաւթի եղբայր Սամաայի որդի 32
Յովնադարն ասաց. «Մի՛ ասա, իմ փէր արքայ, թէ՛ «Արքայի բոլոր որդիները մեռան», քանի որ միայն Ամոնը մեռաւ:
Աբեսաղոնն այդպէս էր որոշել այն օրուանից, երբ Ամոնը բռնաբարել էր իր քրոջը՝ Թամարին: Արդ, թող իմ արքան 33
այդ բանն իր սրտին մօտիկ չընդունի եւ չասի, թէ՛ «Արքայի բոլոր որդիները մեռան»: Միայն Ամոնը մեռաւ»: Եւ 34
Աբեսաղոնը փախաւ: Դիպանոցի երիտասարդ պահակն իր աչքերը բարձրացնելով՝ տեսաւ, որ մի խումբ մարդիկ են
գալիս լերան լանջի գառիվայր ճանապարհով: Նա եկաւ ու պարմեց արքային՝ ասելով. «Որոնիմի՛ ճանապարհին,
լերան լանջին մարդկանց տեսայ»: Յովնադարն ասաց արքային. «Ահա արքայի որդիներն են գալիս: Ինչ որ 35
ասաց քո ծառան, այդպէս էլ եղաւ»: Երբ նա խօսքը վերջացրեց, ահա եկան արքայի որդիները եւ իրենց ձայնը
բարձրացնելով՝ լաց եղան: Արքան էլ իր բոլոր ծառաների հետ հեկեկալով՝ լաց եղաւ: Աբեսաղոնը փախաւ ու 37
գնաց Գետուրի արքայ Եմփուդի որդի Թովմելեմի մօտ, Մաքուլի երկիրը: Դաւիթը ամբողջ ժամանակ սուգ էր անում
իր որդու համար, իսկ Աբեսաղոնը փախել ու գնացել էր Գետուր, ուր մնաց երեք փարի: Դաւիթ արքայի զայրոյթը 38, 39
Աբեսաղոնի դէմ հանդարտեց, որովհետեւ նա միսիթարուել էր մեռած Ամոնի համար:

Շարուիիի որդի Յովաբն իմացել էր, որ արքայի սիրտը վերստին փառացել է Աբեսաղոնի հանդէպ: Յովաբը 14, 2
մարդ ուղարկեց Թեկուէ եւ այնտեղից մի ճարպիկ կին բերելով՝ ասաց նրան. «Սգաւոր ձեւացիր՝ սզոյ հագուստներ
հագիր, խղով մի՛ օծուիր եւ դարձիր այնպիսի մի կին, որ երկար ժամանակ մեռելի վրայ է սզում: Կը գնաս 3
արքայի մօտ եւ նրա հետ այսպէս կը խօսես»: Եւ Յովաբը նրան յայտնեց այն, ինչ պէտք է ասէր: Թեկուացի կինը 4
մտաւ արքայի մօտ եւ երեսնիվայր գեպին խոնարհուելով՝ ասաց. «Փրկիր ինձ, արքայ, փրկիր»: Արքան ասաց 5
նրան. «Ի՞նչ է եղել քեզ»: Նա ասաց. «Ես մեծ փազանայի մէջ եմ: Մի այրի կին եմ ես, ամուսինս մահացել է: Քն 6
աղախինը երկու որդի ունէր: Երկուսը դաշտում կռուեցին, ու ոչ ոք չբաժանեց նրանց, եւ եղբայրներից մէկը միսին
խփեց ու սպանեց: Ամբողջ ազգապոռհմը վեր է կացել քո աղախինի դէմ՝ ասելով. «Իր եղբորը սպանողին յանձնիր, 7
որ նրան սպանենք իր եղբոր արեան փոխարէն եւ քո ժառանգորդին վերացնենք»: Այսպիսով նրանք ուզում են
հանգցնել իմ յոյսի մնացած կայծը՝ իմ մարդու համար ջողոնելով ոչ յեբնորդ, ոչ էլ անուն երկրի երեսին»: Արքան 8
ասաց. «Ողջութեամբ գնա՛ քո փունը, եւ ես կը կարգադրեմ քո հարցը»: Թեկուացի կինն ասաց. «Թող ինձ վրայ, 9
արքայ, եւ իմ փուն վրայ լինի մեղքը, իսկ արքան ու նրա աթոռն անպարտ թող լինեն»: Արքան ասաց. «Ո՞վ է 10
քեզ հետ խօսելու: Նրան ինձ մօտ բեր, եւ նա այլեւս քեզ չի մօտենայ»: Կինն ասաց. «Թող արքան յիշի իր Տէր 11
Ասաբուն, որ չչափանան վրէժի համար արին թափողները եւ իմ որդուն չսպանեն»: Դաւիթն ասաց. «Կենդանի է
Տէրը. քո որդու գլխից մի մազ անգամ գեպին չի ընկնի»: Կինն ասաց. «Թո՛ղ փուր, որ քո աղախինը մի խօսք ասի 12
իր փէր արքային»: Արքան ասաց. «Խօսիր»: Կինն ասաց. «Ինչո՞ւ այդպիսի բան ես մտածում Ասաբուն ժողովրդի 13
մասին, կամ թէ արքայի՞ բերանից ելաւ այն վնասաբեր խօսքը, որ արքան չվերադարձնի իրենից հեռացուածին, որ
նա մեռնի եւ, ինչպէս գեպին թափած ջուրը, այլեւս չհաւաքուի, Ասաբուն նրա հոգին չառնի, եւ որեւէ մէկը չմտածի 14
իրենից հեռացնել հեռացուածին: Արդ, եկել եմ իմ փէր արքային ասելու այս խօսքերը, որպէսզի, երբ ժողովուրդն 15
ինձ տեսնի, ասի, թէ՛ «Քն աղախինը խօսել է արքայի հետ, թերեւս արքան իր աղախինի խօսքը կարարի»: Քանզի 16
արքան պէտք է լսի ու ինձ փրկի այն մարդու ձեռքից, որն ուզում է ինձ ու իմ որդուն Ասաբուն ժառանգութիւնից զրկել»: 17
Եւ կինն ասաց. «Թող իմ փէր արքայի խօսքը բարով կարարուի, քանզի իմ փէր արքան նման է Ասաբուն հրէշտակի, 18
որը պարարտաբ է լսելու բարին ու չարը, եւ թող քո Տէր Ասաբունը քեզ հետ լինի»: Արքան պարասխանեց եւ ասաց 19
կնոջը. «Ինձանից մի՛ թաքցրու այն, ինչ քեզանից հարցնելու եմ»: Կինն ասաց. «Ասա՛, փէր իմ արքայ»: Արքան 20
ասաց. «Քն ասած այս բոլոր խօսքերի մէջ արդեօ՞ք Յովաբի մտքը չկայ»: Կինն ասաց արքային. «Երդում եմ քո
անձով, փէր իմ արքայ, որ ոչ ոք աջ կամ ձախ չի խոտորուի այն ամենից, որ ասաց իմ փէր արքան. քո ծառայ 21
Յովաբը ինքն է ինձ պարուիրել, եւ նա է քո աղախին բերանը դրել այս խօսքերը, որ ասում եմ: Այս խօսքի ձեւը 22
փոխելու նպատակով է, որ քո ծառայ Յովաբն արեց այս բանը: Իմ փէր արքան իմաստուն է Ասաբուն հրէշտակի պէս
եւ գիտէ երկրի վրայ եղած ամէն բան»: Արքան գնաց եւ ասաց Յովաբին. «Ահաասիկ անում եմ ըստ քո ասածի. 23
գնա յե՛ր դարձրու, բեր պարանի Աբեսաղոնին»: Յովաբը երեսնիվայր գեպին ընկնելով՝ երկրպագեց արքային, 24
օրհնեց նրան: Յովաբն ասաց. «Այսօր քո ծառան իմացաւ, որ շնորհ է գրել քո աչքում, փէր իմ արքայ, քանզի 25
իմ փէր արքան իր ծառայի ասածը կարարեց»: Յովաբը ելաւ գնաց Գետուր եւ Աբեսաղոնին բերեց Երուսաղէմ: 26
Արքան ասաց. «Թող իր փունը վերադառնայ եւ թող իմ երեսը չբեռնի»: Աբեսաղոնն իր փունը վերադարձաւ եւ
արքայի աչքին չերեսաց: Ամբողջ Իսրայէլի մէջ Աբեսաղոնի պէս գեղեցիկ ու գովելի փղամարդ չկար: Ուրքի ծայրից 27
մինչեւ գոլիսը նա ոչ մի արար չուներ: Երբ իր գլխի մագերէկ կտրում էր, - իսկ նա ամէն փարուայ սկզբին էր 28
կտրում, քանի որ մագերէկ խիստ ծանրանում էին նրա վրայ, - այդ կտրած մագերէկը կշռում էին երկու հարիւր սիկը 29
ըստ արքունական կշռի: Աբեսաղոնը երեք փոյլ եւ մէկ աղջիկ ունեցաւ, որի անունն էր Թամար: Նա տեսնելով 28
ըստ արքունական կշռի: Աբեսաղոնը մարդ ուղարկեց Յովաբի մօտ, որ սա 29

այցելի արքային, բայց Յովաբը չուզեց նրա մօտ գնալ: Երկրորդ անգամ Աբեսաղոնը լուր ուղարկեց, եւ նա դարձեալ չուզեց գնալ: Աբեսաղոնն ասաց իր ծառաներին. «Տեսէ՛ք, իմ արփի մօտ գտնուող Յովաբի արփը լի է գարիով, գնացէ՛ք եւ հրկիզեցէ՛ք այն»: Աբեսաղոնի ծառաները այրեցին Յովաբի արփը: Յովաբի ծառաները եկան իր մօտ իրենց պապառնութեամբ զգեստներով եւ ասացին. «Աբեսաղոնի ծառաները քո արփը այրեցին»: Յովաբը ելաւ եկաւ Աբեսաղոնի փունը եւ ասաց նրան. «Ինչո՞ւ եմ քո ծառաները հրկիզել իմ արփը»: Աբեսաղոնն ասաց Յովաբին. «Ես քեզ մօտ մարդ էի ուղարկել, թէ՛ «Ե՛կ այստեղ, որ քեզ ուղարկեմ արքայի մօտ՝ ասելու համար, թէ ես ինչո՞ւ եկայ Գետտից, քանի որ անլի լաւ էր, որ դեռ այնտեղ մնայի, քան թէ արքայի երեսը չբռնակէ: Եթէ որեւէ յանցանք ունեմ, սպանի՛ր ինձ»: Յովաբը մտնելով արքայի մօտ՝ հաղորդեց նրան նրա ասածը: Արքան կանչեց Աբեսաղոնին, որը մտնելով արքայի մօտ՝ երեսնիվայր գետին ընկաւ արքայի առաջ, երկրպագեց նրան, եւ արքան համբուրեց Աբեսաղոնին:

15 Դրանից յետոյ Աբեսաղոնը մարտակառքեր, երիվարներ եւ առջեւից վագող յիսուն հոգի սուրհանդակ հաւաքեց: Աբեսաղոնը կանուխ վեր էր կենում ու կանգնում դարպասի ճանապարհին: Ով գալիս էր արքայի դարասպանին դար ներկայացնելու, Աբեսաղոնը նրան հարցնում էր. «Դու ո՞ր քաղաքից ես»: Երբ մարդը պատասխանում էր նրան, թէ՛ «Քո ծառան Իսրայէլի այսինչ ցեղից է», Աբեսաղոնն ասում էր նրան. «Քո գործերը արդար են ու դիրին, բայց արքայի մօտ քեզ ոչ ոք ունկնդիր չի լինի»: Աբեսաղոնը մտածում էր. «Եթէ որեւէ մէկն ինձ դաբարտը նշանակէր այս երկրի վրայ, եւ ամէն ոք, որ վե՛ճ կամ դաբ ունենար, ինձ մօտ գար, եւ արդարութեամբ կը դաբէի նրան»: Երբ որեւէ մէկը նրան էր մօտենում գլուխ փալու, նա երկարում էր ձեռքը, մարդուն դէպի իրեն էր քաշում ու համբուրում նրան: Աբեսաղոնն այսպէս էր վարում այն բոլոր իսրայէլացիների նկարմամբ, ովքեր դարի համար գալիս էին արքայի մօտ: Աբեսաղոնն այսպիսով շահում էր Իսրայէլի բոլոր մարդկանց սրտերը: Չորս փարի լրանալուց յետոյ Աբեսաղոնն ասաց իր հօրը. «Գնամ ու Քեբրոնում կատարեմ Տիրոջը խոստացած իմ ուխտը, քանզի Ասորիքի Գետտու քաղաքում բնակուելիս ծառադ ուխտեց Տիրոջը՝ ասելով. «Եթէ Տէրն ինձ վերադարձնի Երուսաղէմ, եւ Տիրոջը զոհ եմ մատուցելու»: Արքան նրան ասաց. «Գնա՛ խաղաղութեամբ»: Նա վեր կացաւ ու գնաց Քեբրոն: Աբեսաղոնը պարզամտորեն ուղարկելով Իսրայէլի բոլոր ցեղերին՝ ասաց. «Երբ եղջերափողի ձայն լսէք, ասացէ՛ք, թէ Աբեսաղոն թագաւորն է թագաւորել Քեբրոնում»: Աբեսաղոնի հետ գնացին երկու հարիւր հրաւիրեալներ, որոնք գնում էին միամիտ, ամենեւին փեղեակ չլինելով անցուդարձին: Աբեսաղոնը զոհերը մատուցելու ժամանակ մարդ ուղարկեց ու իր Գուա քաղաքից կանչեց Դաւթի խորհրդական թեկուացի Աքիպոփէլին: Շատ մարդ հաւաքուեց, եւ մեծ բազմութիւն էր հետեւում Աբեսաղոնին: Գուժկան հասաւ Դաւթին, թէ Իսրայէլի մարդիկ անցել են Աբեսաղոնի կողմը: Դաւթին ասաց Երուսաղէմում իր հետ եղող բոլոր ծառաներին. «Ելէ՛ք փախչենք, որովհետեւ մեզ փրկութիւն չկայ Աբեսաղոնի ձեռքից: Շտապ գնացէ՛ք, որ արագ չհասնի մեզ եւ չարիք չբերի մեր գլխին, քաղաքները սրի չքաշի»: Արքայի ծառաներն ասացին իրեն. «Ամէն ինչ, որ մեր փէր արքան կամենայ, ծառաներս պատրաստ եմք կատարելու»: Թագաւորն ելաւ, եւ նրա ամբողջ փունը ոտքով գնաց նրա յետեւից: Արքան իր հարճերից փասը կին թողեց, որ փունը պահպանէն: Արքան դուրս ելաւ, եւ նրա բոլոր ծառաները ոտքով գնալով կանգնեցին անապատում գտնուող ձիթենու մօտ: Նրա բոլոր ծառաները մէկ առ մէկ անցնում էին նրա կողքով. բոլոր քերթիները, օփելեթիներն ու բոլոր գեթացիները՝ վեց հարիւր մարդ, որ ոտքով եկել էին Գեթից, անցան Դաւթի առջեւից: Արքան ասաց գեթացի Եթթիին. «Ինչո՞ւ ես դու էլ գնում մեզ հետ, յե՛ր դարձիր ու մնա՛ եկող արքայի մօտ, քանզի օտար մարդ ես դու, որ քո փեղից՝ Գեթից դուրս գալով՝ եկել ես: Մի՞թէ քեզ փեղահան պիտի անեմ, որ գաս մեզ հետ, երբ ինքս էլ չգիտեմ, թէ ուր եմ գնում եւ ուր պիտի գնամ: Դու յե՛ր դարձիր, քո եղբայրներին էլ յե՛ր դարձրու քեզ հետ, եւ Տէրը քեզ ողորմութիւն ու արդարութիւն կ’անի»: Եթթին պատասխան փունեց արքային ասելով. «Կենդանի է Տէրը, եւ կենդանի է իմ փէր արքան. որպէղ լինի իմ փէր արքան, մեռած թէ կենդանի, այնպէղ կը լինեմ եւ ես՝ քո ծառան»: Արքան ասաց Եթթիին. «Արի՛ ինձ հետ»: Եւ գեթացի Եթթին գնաց իր հետ եղած բոլոր ծառաներով ու ամբողջ բազմութեամբ հանդերձ: Ամբողջ երկիրը բարձրաձայն լալիս էր: Ամբողջ զօրքը անցնում էր Կեղորնի հեղեղափով: Արքան նոյնպէս անցաւ Կեղորնի հեղեղափով: Ամբողջ զօրքն ու արքան գնում էին անապատ փանող ճանապարհով: Մադոկն ու նրա հետ բոլոր դեպացիները Տիրոջ ուխտի փապանակը հանեցին Բեթաբից: Նրանք կանգնեցին Ասորու փապանակը եւ այն չտարան Բեթաբից, մինչեւ որ ամբողջ ժողովուրդը այդ քաղաքից դուրս չեկնէ: Արքան ասաց Մադոկին. «Ասորու փապանակը յե՛ր փար քաղաք եւ դիր իր փեղը: Եթէ Ասորու առաջ շնորհ գտնեմ, նա ինձ յետ կը դարձնի եւ ինձ փեսնել կը փայ այն եւ նրա վայելչութիւնը: Բայց եթէ սպի, թէ՛ «Դու ինձ հաճելի չես», թող ինձ անի այն, ինչ նրա աչքին հաճելի է»: Արքան ասաց Մադոկ քահանային. «Այնպէս արէք, որ դու խաղաղութեամբ քաղաք վերադառնաս, եւ քո որդի Աքիմասան ու Աքիաթարի որդի Յովնաթանը՝ ձեր երկու որդիները, ձեզ հետ լինեն: Ես բանակափեղի եմ դնելու Ռաբոթ անապատում եւ կը մնամ, մինչեւ որ ձեզանից լուր սրանամ»: Եւ Մադոկն ու Աքիաթարը փապանակը յետ դարձրին Երուսաղէմ, եւ այն մնաց այնտեղ: Դաւիթը բարձրանում էր Ձիթենեաց գառիվերով, բարձրանում էր ու լալիս: Նա ծածկել էր գլուխը, բոքիկ էր գնում, եւ ամբողջ ժողովուրդը նրա հետ էր՝ գլուխները շորով ծածկած: Բոլորը, լաց լինելով, բարձրանում էին: Դաւթին յայտնեցին ասելով. «Աքիպոփէլն էլ ապստամբների հետ է, Աբեսաղոնի մօտ»: Դաւթին ասաց. «Տէ՛ր Աստուած իմ, խափանի՛ր Աքիպոփէլի խորհուրդը»: Դաւիթը հասաւ Նոնու, ուր երկրպագեց Ասորուն: Եւ ահա նրան ընդառաջ եկաւ արաքացի Քուսին՝ Դաւթի բարեկամը, իր պատմուճանը պապառնութեամբ ու հողը գլխին ածած: Դաւթին ասաց. «Եթէ ինձ հետ գաս, ինձ վրայ բեռ կը լինես, իսկ եթէ յետ դառնաս քաղաք եւ ասես Աբեսաղոնին, թէ՛ «Քո եղբայրներն անցան, արքան յուզուած հետեւում էր ինձ, ու հայրդ ես անցաւ, եւ արդ, քո ծառան եմ, արքայ, թող ողջ մնամ քո առաջ. մի ժամանակ քո հօր ծառան էի, իսկ հիմա քո ծառան եմ եւ, արքայ», այդ ժամանակ խափանած կը լինես Աքիպոփէլի խորհուրդը: Ահա այնտեղ քեզ հետ կը լինեն Մադոկն ու Աքիաթար քահանաները, եւ եթէ որեւէ բան լսես արքայի փնից, յայտնի՛ր Մադոկն ու Աքիաթար քահանաներին: Ահա նրանց հետ են իրենց երկու որդիները՝ Մադոկի որդի Աքիմասան ու Աքիաթարի որդի Յովնաթանը: Նրանց միջոցով ինձ յայտնեցէ՛ք ամէն ինչ, որ կը լսէք»: Դաւթի բարեկամ Քուսին եկաւ քաղաք, եւ Աբեսաղոնը մտաւ Երուսաղէմ քաղաքը:

16 Դաւիթը հազիւ էր հեռացել Նոնուից, երբ Մեմփիբոսթի ծառայ Սիբան նրան ընդառաջ եկաւ երկու բեռնաւորուած

էշերով: Դրանց վրայ կային երկու հարիւր նկանակ, հարիւր ողկոյզ չամիչ, հարիւր շարոց արմաւ եւ մի սափոր
գինի: Արքան ասաց Սիբային. «Այդ ի՞նչ է»: Սիբան ասաց. «Քշերը արքայի համար են, որ նսպի, հացն ու արմաւը՝
ճառաների համար, որ ուրեն, իսկ գինին՝ այսպէղ, անապարտում մնացած մարդկանց համար, որ խմեն»: Արքան
հարցրեց. «Ո՞ր է քո փրոջ որդին»: Սիբան պարասխանեց արքային. «Նա մնացել է Երուսաղէմում, քանզի ասել է.
«Իսրայէլի փունն այսօր ինձ կը վերադարձնի իմ հօր թագաւորութիւնը»: Արքան ասաց Սիբային. «Թող քո՞նը լինի
ամէն ինչ, որ Մեմփիբոսթէին է պարկանում»: Սիբան գլուխը խոնարհելով՝ ասաց. «Շնորհ գրայ քո առաջ, րէր իմ
արքայ»: Դաւիթ արքան եկաւ մինչեւ Բաւորիմ, եւ ահա այնպէղից, Սաուդի փան ազգականներից մի մարդ մէջբեղ
եկաւ: Դա Գերայի որդի Մեմէին էր: Սա դուրս եկաւ անիծելով եւ քարեր շարբելով Դաւթի ու ամենքի վրայ, որոնք
Դաւթի հետ էին: Ամբողջ ժողովուրդն ու բոլոր քաջարիները կանգնած էին արքայի աջ ու ձախ կողմում: Մեմէին,
նրան անիծելով, այսպէս էր ասում. «Դուրս եկ, դուրս եկ, արիւնաբբո՛ւ եւ անօրէ՛ն մարդ: Տէրը Սաուդի փան
թափած ամբողջ արիւնը քո դէմ դարձրեց, քանի որ նրա փոխարէն դու թագաւորեցիր: Տէրը քո թագաւորութիւնը
յանձնեց քո որդի Աբեսաղոմի ձեռքը: Նա քեզ է վերադարձնում քո չարիքը, քանզի դու արիւնաբբու ես»: Շարուիիի
որդի Աբեսսան ասաց Դաւթին. «Ինչո՞ւ է մի սարկած շուն այսպէս անիծում իմ րէր արքային: Թող զնամ ու կրբեմ
նրա գլուխը»: Արքան ասաց. «Դուք ինձ հետ ի՞նչ գործ ունէք, Շարուիիի՛ որդիներ: Թողէ՛ք նա այդպէս անիծի,
քանզի Տէրն է ասել նրան, որ անիծի Դաւթին: Ո՞վ կարող է նրան ասել, թէ՛ «Ինչո՞ւ ես այդպէս վարում»: Դաւիթն
ասաց Աբեսային ու իր բոլոր ճառաներին. «Եթէ ինձնից սերուած իմ որդին իմ մահն է ուզում, որչա՛փ ես առաւել
կ'ուզի Յեմինի որդին: Թո՛յլ փուէք նրան, որ անիծի, քանզի Տէրն է այդ ասել նրան: Թերեւս Տէրը, րեսնելով իմ
փառապանքները, ինձ բարիք հապուցի այսօրուայ անէծքի փոխարէն»: Դաւիթը եւ իր հետ եղած մարդիկ գնացին
իրենց ճանապարհով, իսկ Մեմէին գնում էր լերան կողքով, նրան մօտիկ, գնում էր ու անիծում, նրա կողմը քարեր
նետում, նրա վրայ հող շաղ փալխա: Արքան ու նրան ընկերակցող ամբողջ փանջուած զօրքը եկան ու հանգստացան
այնպէղ: Աբեսաղոմը եւ բոլոր իսրայէլացիները մրան Երուսաղէմ: Նրանց հետ էր նաեւ Աքիպոփէլը: Երբ Դաւթի
բարեկամ արաքացի Քուսին եկաւ Աբեսաղոմի մօտ, Քուսին ասաց Աբեսաղոմին. «Կեցցէ՛ արքան»: Աբեսաղոմն
ասաց Քուսիին. «Այդ է բարեկամիդ նկարմամբ ունեցած սէրդ, ինչո՞ւ չես գնացել քո բարեկամի հետ»: Քուսին
ասաց Աբեսաղոմին. «Այդպէս չէ. ում որ ընփրի Տէրը, ում որ ընփրեն իսրայէլացիները, այս ժողովուրդն ու բոլոր
իսրայէլացիները, կը գնան նրա հետ, նրանը կը լինեն ու նրա հետ կը մնան: Բացի այդ, ես ո՞ւմ պիտի ծառայեմ,
եթէ ոչ նրա որդուն: Ինչպէս որ ծառայել եմ քո հօրը, այդպէս էլ կը ծառայեմ քեզ»: Աբեսաղոմն ասաց Աքիպոփէլին.
«Նորիտորդ փուէք, թէ ի՞նչ պէտք է անենք»: Աքիպոփէլն ասաց Աբեսաղոմին. «Սփի՛ր քո հօր հարձերի ծոցը, որոնց
նա թողել էր իր փունը պահպանելու համար, եւ ամբողջ Իսրայէլը թող իմանայ, թէ խայտառակել ես հօրդ, եւ
բոլոր քեզ հետ եղողները կը քաջալերունեն»: Աբեսաղոմի համար վրան խփեցին փանիքում, եւ Աբեսաղոմը բոլոր
իսրայէլացիների աչքի առաջ մտաւ իր հօր հարձերի ծոցը: Աքիպոփէլի խորհուրդը, որ նա փալխա էր այդ օրերին,
այնպիսին էր, կարծես մարդ Ասպծուց էր խորհուրդ հարցնում: Այդպիսին էր Աքիպոփէլի ամէն մի խորհուրդը ինչպէս
Դաւթի, այնպէս էլ Աբեսաղոմի համար:

Աքիպոփէլն ասաց Աբեսաղոմին. «Թող փասներկու հազար մարդ ընփրեմ, այս գիշեր գնամ ու հերպանդեմ
Դաւթին եւ գիշերով նրա դէմ ելնեմ: Նա յոգնած է ու ձեռքերը թուլացած: Նրան խուճապի կը մարնեմ, նրա հետ
եղած զօրքը կը փախչի, ու կը սպանեմ միայն արքային: Ամբողջ զօրքը քեզ մօտ կը բերեմ, ինչպէս հարսն է իր
ամուսնու մօտ գալիս, եւ միայն մէկ մարդու կեանքին վերջ կտամ, իսկ ամբողջ զօրքը խաղաղութեան մէջ կը լինի»: 4, 5
Այս խօսքը ճշմարիտ թուաց Աբեսաղոմին եւ Իսրայէլի բոլոր ձերերին: Աբեսաղոմն ասաց. «Կանչեցէ՛ք արաքացի
Քուսիին, եւ լսենք, թէ նա ինչ կ'ասի»: Քուսին եկաւ Աբեսաղոմի մօտ, եւ Աբեսաղոմը հաղորդեց նրան այն խօս-
քերը, որ ասել էր Աքիպոփէլը: Նա ատելացրեց. «Ներսեւէ՛նք նրա ասածին, ապա թէ ոչ, դու ի՛նքդ խորհուրդ փոր»: 6
Քուսին ասաց Աբեսաղոմին. «Աքիպոփէլի այս անգամ փուած խորհուրդը լաւ չէ»: Քուսին ատելացրեց. «Դու ինքդ 7, 8
ճանաչում ես հօրդ եւ նրա մարդկանց, որ նրանք շար գօրեղ են եւ դառնացած սրբով, որովհետեւ նրանք նման են
դաշտում ձագերը կորցրած ու գայրացած արջի: Քո հայրը պարերազմի մարդ է եւ զօրքին հանգիստ չի փայ: Նա 9
հիմա թաքնուած է բլուրներից մէկում կամ այլ րեղում, եւ եթէ յարձակունէք նրա վրայ, առաջինը ինքը կը գրոհի,
եւ այն ժամանակ լսողները կ'ասեն, թէ՛ «Կտորոտել է Աբեսաղոմին հերետող ժողովուրդը»: Նա հզօր մարդ է, եւ 10
նոյնիսկ նա, ով առիծի սիրտ ունի, նրա առաջ կը թուլանայ, որովհետեւ ամբողջ Իսրայէլը գիտի, թէ ուժեղ է քո
հայրը, եւ նրա հետ եղողներն էլ ուժեղ են: Ուստի ես քեզ այսպիսի խորհուրդ կտամ. հաւաքի՛ր բոլոր իսրայէլա- 11
ցիներին՝ Դանից մինչեւ Բերսաբէէ, ծովեզրի աւազի չափ, եւ դու էլ անձամբ առաջնորդի՛ր նրանց: Այն ժամանակ 12
նրա վրայ կը հասնենք այն րեղերից մէկում, ուր նրան կը գտնենք. կը շրջապարենք նրան, ինչպէս ցօղն է իջնում
երկրի վրայ, եւ նրա մարդկանցից ոչ ոքի կենդանի չենք թողնի: Իսկ եթէ նա քաղաք մտնի, այն ժամանակ ամբողջ 13
Իսրայէլն այդ քաղաքը պարաններ փանելով՝ նրա մարդկանց քարշ կը փայ մինչեւ հեղեղաբը, այնպէս որ այնպէղ
մի քար էլ չի մնայ»: Աբեսաղոմն ու բոլոր իսրայէլացիներն ասացին. «Արաքացի Քուսիի խորհուրդն ատելի լաւ 14
է, քան Աքիպոփէլի խորհուրդը»: Տէրը վճիռ էր փուել, որ Աքիպոփէլի լաւ խորհուրդը չկատարուի, որպէսզի Տէրը
Աբեսաղոմի գլխին թափի բոլոր չարիքները: Արաքացի Քուսին ասաց Սաղոկ ու Արիթար քահանաներին. «Աքի- 15
պոփէլը այսպէս եւ այսպէս խորհուրդ փուեց Աբեսաղոմին ու Իսրայէլի ձերերին, իսկ ես այսպիսի խորհուրդ փուեցի:
Արդ, շուրափոյթ կերպով մարդ ուղարկեցէք ու իմաց փուէք Դաւթին՝ ասելով. «Այս գիշեր Ռաբթօ՛ւ անապարտում 16
մի՛ մնա, այլ անցիր գնա՛, որ չլինի, թէ արքան եւ ամբողջ ժողովուրդը կորստեան մարմունեն»: Յովնաթանն ու 17
Աքիմասարը Ռոզելի աղբիւրների մօտ էին, եւ մի աղախին գնաց ու նրանց պարմեց, որ գնան ու յայտնեն Դաւիթ
արքային, որովհետեւ իրենք չէին կարող քաղաք մտնել ու երեւալ այնպէղ: Մի պարանի, սակայն, րեսաւ նրանց ու 18
յայտնեց Աբեսաղոմին: Նրանք երկուսով գնացին Բաւորիմ ու մրան մի մարդու փունը, ուր ջրհոր կար, եւ այնպէղ
իջան: Կինը խուփն առաւ ու փակեց ջրհորը, նրա վրայ թուգ փռեց իբր չորացնելու համար, ու ոչինչ չմտացուեց: 19
Աբեսաղոմի ճառաներն եկան այդ կնոջ մօտ, նրա փունը եւ հարցրին. «Ո՞ր են Աքիմասան ու Յովնաթանը»: Կինը 20
նրանց պարասխանեց. «Գետից այն կողմ անցան»: Նրանք փնտրեցին նրանց եւ, չգտնելով, վերադարձան Երու-
սաղէմ: Նրանց գնալուց յետոյ սրանք ջրհորից դուրս եկան եւ գնացին Դաւիթ արքայի մօտ ու պարմեցին՝ ասելով. 21

22 «Ելէ՛ք ու անցէ՛ք գետը, քանզի Աքիպոսիւն այսպէս ու այսպէս է խորհուրդ փունել ձեր դէմ»: Դաւիթն ու նրա հետ
 եղող ամբողջ ժողովուրդը առաւօտեան, նախքան լուսանալը ելան ու անցան Յորդանան գետը: Ոչ որ չմնաց, որ
 23 անցած չլինէր Յորդանան գետը: Աքիպոսիւնը երբ տեսաւ, որ իր խորհուրդը ի դերեւ ելաւ, համեմտեց իր էշը, ելաւ
 գնաց քաղաք, իր փունը, եւ իր փանը կարգադրութիւններ անելուց յետոյ կախուեց: Նա մտաւ եւ թաղուեց իր հօր
 24 գերեզմանում: Դաւիթը հասաւ Բանակապետիներ, իսկ Աբեսաղոմն ինքը եւ նրա հետ ամբողջ Իսրայէլը անցան
 25 Յորդանան գետը: Աբեսաղոմը Յովաքի փոխարէն իր զօրքի հրամանաւար կարգեց Ամեսայիին: Ամեսային որդին
 էր յեգրայելացի մի մարդու, որի անունն էր Յոթոր: Նա ամուսնացել էր Յովաքի մայր, Շարուհիի քոյր եւ Յեսսէի
 26, 27 դուստր Աբիգեայի հետ: Աբեսաղոմը եւ ամբողջ Իսրայէլը բանակապետի դրեցին Գաղաադի երկրում: Երբ Դաւիթը
 Բանակապետիներ հասաւ, Նասսի որդի Վեաբին՝ Ամոնի որդիներից՝ Ռաբաթից, Ամիելի որդի լադաբարցի Մաքիրը
 28 եւ գաղաադացի Բերգելին՝ Ռոգելիմից, բերեցին փասն անկողիներ, ծածկոցներ, փասը կաթսաներ, բրուպի ա–
 29 նօթներ, ցորեն, գարի, ալիւր, փոխիւնդ, ոլոռ, ոսպ, մեղր, կարագ, ոչխարներ ու կաթնակեր հորթեր եւ մապուցեցին
 Դաւիթն ու նրա հետ եղած զօրքին, որ ուրեմ, քանզի զօրքը անապատում լինելով՝ քաղցած էր ու ծարաւ:

18 Դաւիթն իր հետ եղած զօրքի աշխարհագիր անցկացրեց եւ նրանց վրայ հազարապետներ ու հարիւրապետներ
 2 կարգեց: Դաւիթը զօրքի մէկ երրորդ մասը յանձնեց Յովաքի, մէկ երրորդ մասը Շարուհիի որդու՝ Յովաքի եղբայր
 3 Աբեսայի եւ մէկ երրորդ մասն էլ գեթացի Եթթիի հրամանաւարութեանը: Դաւիթն ասաց զօրքին. «Ես էլ պէտք է
 ձեզ հետ դուրս գամ»: Նրանք ասացին. «Դու չպէտք է դուրս գաս, որովհետեւ եթէ փախչենք, նրանք մեզ կարեւորու–
 4 թին չեն փայ: Կարեւորութիւն չեն փայ, եթէ անգամ մեր կէսն էլ կտորուի: Դու մեր փասը հազար մարդու արժէքն
 5 ունես: Արդ, լաւ է, որ դու քաղաքում մնաս եւ մեզ օգնութեան հասնես»: Արքան նրանց ասաց. «Ինչ որ ձեզ համար
 հաճելի է, ես այն կ'անեմ»: Եւ արքան մնաց դարպասի մօտ, իսկ ամբողջ ժողովուրդը հարիւրներով ու հազարնե–
 6 ռով դուրս էր գալիս քաղաքից: Արքան պատուէր փունեց Յովաքին, Աբեսային ու Եթթիին՝ ասելով. «Խնայեցէ՛ք իմ
 7 պարտուեց Դաւիթի ծառաներից. այդ օրը մեծ կտորած եղաւ՝ քսան հազար հոգի ընկաւ: Պարտեալում այսպէտից
 8 փարածուեց ամբողջ երկրի վրայ: Այդ օրն անպառն աւելի շար զինուոր կլանեց, քան սուրը կտորեց: Աբեսա–
 9 ղոմը Դաւիթի ծառաների դէմ դուրս եկաւ: Աբեսաղոմն իր ջորին էր հեծել, եւ ջորին մի մեծ կաղնու թաւ ոսպերի
 10 փակը մտաւ: Նրա գլուխը կաղնու ճիւղերի մէջ խճճուեց, ու ինքը կախ ընկաւ երկնքի ու երկրի միջեւ, իսկ ջորին
 11 նրա փակից անցաւ գնաց: Մի մարդ տեսաւ ու պատմեց Յովաքին, թէ՛ «Ահա տեսայ Աբեսաղոմին կաղնու ծառից
 12 կախուած»: Յովաքն ասաց իրեն լուր փուռ մարդուն. «Տեսել ես, բայց ինչո՞ւ նրան գետին չբապալեցիր: Ես այսօր
 13 քեզ յիսուն սիկղ արծաթ եւ մի սուր կը փայի»: Մարդն ասաց Յովաքին. «Եթէ քո ձեռքից նոյնիսկ հազար սիկղ
 14 պարտուիք Է՛ ասելով. «Խնայեցէ՛ք Աբեսաղոմ պարանետակին, նրան ոչ մի վնաս թող չհասնի»: Արքայի համար
 15 ոչ մի բան թաքուն չէր մնայ, եւ դու ինքդ էլ հեռու կը մնայիր»: Յովաքն ասաց. «Դրա համար էլ քեզ մօտ չեմ
 16 մնայ»: Եւ Յովաքը երեք նետ վերցրեց եւ դրանցով խոցեց Աբեսաղոմի սիրտը, մինչ նա կենդանի էր կաղնու վրայ:
 17 Յովաքի զինակիրներից փասը երիտասարդներ շրջապատեցին եւ խփելով Աբեսաղոմին՝ սպանեցին նրան: Յովա–
 18 քը եղջերափող հնչեցրեց, եւ զօրքը նրա հետ վերադարձաւ, որպէսզի չհետապնդեն իսրայելացիներին, որովհետեւ
 19 Յովաքը խնայում էր զօրքին: Յովաքը վերցրեց Աբեսաղոմի դիակն ու այն նետեց անպառնում մի մեծ, շար խորունկ
 20 վիհի մէջ: Բոլոր իսրայելացիները փախան՝ ամէն մէկն իր բնակավայրը: Աբեսաղոմը կենդանի եղած ժամանակ
 21 իր համար կոթող էր կանգնեցրել: Նա կոթող էր կանգնեցրել նաեւ Յաբինում, Թագաւորների հովտում: Նա ասում
 22 էր, թէ ինքը որդի չունի, որ պահի իր յիշատակը: Եւ նա կոթողը կոչել էր իր անուամբ, ու այն մինչեւ օրս կոչում
 23 է «Աբեսաղոմի ձեռակերպ»: Մադոկի որդի Աքիմասն ասաց. «Գնամ, աւերիս փանեմ արքային, քանզի Տէրն
 24 արդար գործ արեց՝ նրան ազատելով իր թշնամիների ձեռքից»: Յովաքն ասաց նրան. «Դու այսօր աւերիս փանող
 25 մարդ չես, մի ուրիշ օր աւերիս կը փանես: Այսօր պէտք չէ աւերիս փանել, քանզի արքայի որդին մեռաւ»: Նա
 26 ասաց Բուսիին. «Գնա յայտնիր արքային, ինչ որ տեսար»: Բուսին խոնարհ գլուխ փունեց Յովաքին ու դուրս եկաւ:
 27 Մադոկի որդի Աքիմասը դարձեալ ասաց Յովաքին. «Ի՞նչ կը լինի, եթէ ես էլ վագեմ Բուսիի յետեից»: Յովաքն
 28 ասաց. «Դու ինչո՞ւ պէտք է վագես, որդեա՛կ իմ, այսպե՛ղ արի: Դա այնպիսի աւերիս չէ, որ օգուտ բերի»: Աքիմասն
 29 ասաց. «Ի՞նչ կը լինի, եթէ վագեմ: » Յովաքն ասաց նրան. «Վագիր»: Աքիմասը վագեց Կեքարի ճանապարհով եւ
 30 Բուսիից առաջ անցաւ: Դաւիթը նստել էր երկու դարպասների միջեւ: Պահակակերպի դիտորդը դարպասի փանիքի
 31 վրայով գնաց դէպի պարիսպը եւ իր հայեացքը բարձրացնելով՝ տեսաւ, որ մի մարդ մենակ վագում է իր կողմը:
 32 Նա աղաղակելով՝ այդ մասին յայտնեց արքային: Արքան ասաց. «Եթէ մենակ է, աւերիս է բերում»: Նա գալիս,
 33 մօտենում էր: Դիտորդը վագող մի ուրիշ մարդ էլ տեսաւ եւ դարպասի մօտից աղաղակեց՝ ասելով. «Ահա մի մարդ
 34 եւս մենակ վագում է»: Արքան ասաց. «Նա էլ աւերաբեր է»: Դիտորդն ասաց. «Տեսնում եմ, որ առաջինի վագըրը
 35 նման է Մադոկի որդի Աքիմասի վագքին»: Արքան ասաց. «Նա բարի մարդ է եւ բարի լուրով կը գայ»: Աքիմասն
 36 աղաղակելով ու երեսնիվայր գետին ընկնելով՝ ասաց արքային. «Ողջո՛յն: Օրինեալ է քո Տէր Աստուածը, որ ոչնչաց–
 37 ռեց քեզ պարելի մարդկանց, որոնք իրենց ձեռքը մեր փէր արքայի վրայ էին բարձրացրել»: Արքան ասաց. «Ողջ է
 38 իմ երիտասարդ Աբեսաղոմը»: Աքիմասն ասաց. «Ո՞վ արքայ, երբ քո ծառայ Յովաքն ինձ՝ քո ծառային ուղարկում
 39 էր, ես միայն մեծ բազմութիւն տեսայ: Ես չմացայ, թէ ինչ կար այնպե՛ղ»: Արքան ասաց. «Մի կողմ քաշուիր»: Նա
 40 մի կողմ քաշուեց ու կանգնեց: Նասաւ Բուսին եւ ասաց արքային. «Իմ փէր արքայ, աւերիս եմ բերել, Տէրն այսօր
 41 քեզ պաշտպանեց քեզ վրայ բոլոր ձեռք բարձրացնողներից»: Արքան հարցրեց Բուսիին. «Ողջ է իմ երիտասարդ
 42 Աբեսաղոմը»: Բուսին ասաց. «Այդ երիտասարդի նման դառնան իմ արքայի թշնամիները եւ բոլոր չար նպասակով
 43 քո դէմ ելնողները»: Արքան խռովուեց, բարձրացաւ դարպասի վերնատունը եւ ողբալով այս էր ասում. «Որդիս,
 Աբեսաղոմ, Աբեսաղոմ, որդեա՛կ իմ, երանի՛ ես մեռնէի քո փոխարէն, ես մեռնէի քո փոխարէն: Աբեսաղոմ, որդեա՛կ
 իմ, որդեա՛կ իմ Աբեսաղոմ»:

19, 2 Յովաքին յայտնեցին, թէ արքան լալով ողբում էր Աբեսաղոմի մահը: Այդ օրը յաղթանակը սուգի վերածուեց

ամբողջ զօրքի համար, քանզի զօրքն այդ օրը լսել էր, թէ արքան փխրեց իր որդու համար: Այդ օրը զօրքը գաղպա- 3
գողի էր քաղաք մտնում այնպէս, ինչպէս ամօթաւոր զօրքը փախչում է պարտերազմից: Արքան իր երեսը ծածկեց 4
եւ բարձրաձայն ողբալով՝ ասում էր. «Որդեա՛կ իմ Աբեսաղոմ, Աբեսաղո՛մ, որդեա՛կ իմ»: Յովաբը մտնելով պալատ, 5
արքայի մօտ՝ ասաց. «Դու այսօր ամօթով ես թողնում քո բոլոր ծառաներին, որոնք փրկեցին քեզ, քո փղաներին ու
աղջիկներին, քո կանանց ու հարճերին: Միրում ես քեզ պտողներին եւ պտում՝ քեզ սիրողներին: Դու այսօր ցոյց 6
փունցիր, որ քեզ համար ոչինչ են քո իշխաններն ու ծառաները: Ես հաստատ գիտեմ, որ, եթէ Աբեսաղոմը կենդանի
լինէր, մենք ամէնքս այսօր մեռած կը լինէինք, եւ դա քեզ հաճելի կը լինէր: Արդ, վեր կաց եւ սիրիք փութ քո ծառա- 7
ներին, քանզի երդում եմ Տիրոջ անունով, որ, եթէ այսօր դուրս չգաս, այս գիշեր քեզ մօտ մարդ չի մնայ: Գիտցիր,
որ դա քեզ համար շաք աւելի վաք կը լինի, քան այն բոլոր չարիքները, որ հասել են քեզ մանկութիւնից սկսած
մինչեւ այժմ»: Արքան ելաւ ու նստեց դարպասի մօտ: Ամբողջ զօրքին յայտնեցին՝ ասելով. «Ահա արքան նստել է 8
դարպասի մօտ»: Ամբողջ զօրքը եկաւ արքայի առաջ, իսկ իսրայէլացիները փախան իրենց բնակութեան վայրերը:
Ամբողջ ժողովուրդը Իսրայէլի բոլոր ցեղերի խղճմտանքին էր դիմում՝ ասելով. «Դաւիթ արքան մեզ փրկեց մեր բոլոր 9
թշնամիներից, նա մեզ ազատեց այլազգիների ձեռքից, իսկ հիմա Աբեսաղոմի պարճառով փախարկան է դարձել
իր երկրից ու թագաւորութիւնից: Աբեսաղոմը, որին մեզ թագաւոր օժեցինք, մեռել է պարտերազմում: Տիմա ինչո՞ւ 10
չէք խօսում արքային յետ դարձնելու մասին»: Բոլոր իսրայէլացիների ասած այդ խօսքերը հասան արքային, եւ
Դաւիթ արքան մարդ ուղարկեց Մադոկ եւ Աբիաթար բահանաների մօտ՝ ասելով. «Խօսեցէ՛ք Յուդայի երկրի ձերերի
հետ եւ ասացէ՛ք. «Ինչո՞ւ վերջինը դառնանք արքային իր փունը յետ բերողների մէջ», քանզի բոլոր իսրայէլացիների
ասած խօսքը հասաւ արքային»: Դաւիթն ասաց Յուդայի ցեղին. «Դուք իմ ոսկորն ու մարմինն էք, ինչո՞ւ էք վերջինը 12
մնում արքային իր փունը յետ բերողների մէջ: Ամեսայիին ասացէ՛ք. «Դու իմ ոսկորն ու մարմինը չես: Աստուած
ինձ այսպէս ու աւելին անի, եթէ դու ամէն ժամանակ իմ զօրքի հրամանաւորս չլինես Յովաբի փոխարէն»: Դաւիթը 14
Յուդայի երկրի բոլոր մարդկանց սրտերը մէկ մարդու սրտի պէս դէպի իրեն դարձրեց, եւ սրանք պարզամտորներ
ուղարկեցին արքայի մօտ՝ ասելով. «Յն՛ք դարձէ՛ք դու եւ քո բոլոր ծառաները»: Արքան վերադարձաւ ու եկաւ 15
մինչեւ Յորդանան գետը: Յուդայի երկրի մարդիկ եկան Գաղգաղա՝ արքային դիմաւորելու եւ Յորդանան գետով
անցկացնելու համար: Յեմինայի որդի Գերայի որդի բաւորիմացի Մեմէին շտապեց ու Յուդայի երկրի մարդկանց 16
հետ, իր հետ ունենալով Բենիամինի երկրից հազար մարդ, եկաւ դիմաւորելու Դաւիթ արքային: Մաուդի փան
ծառայ Միբան իր փասնիինգ որդիների եւ քսան ծառաների հետ եկաւ, որ կազմակերպի արքայի անցումը Յորդա-
նան գետից: Լասպեր պարաստեցին, որ անցկացնեն արքայի ընտանիքը եւ նրա ողորմածութեանն արժանանան: 18
Մինչ արքան Յորդանան գետն էր անցնում, Գերայի որդի Մեմէին երեսնիվայր ընկաւ արքայի առաջ: Նա ասաց
արքային. «Թող իմ փէր արքան մոռանայ իմ անօրէնութիւնը, չլիջի, որ իր ծառան յանցանք է գործել այն օրը, երբ 19, 20
իմ փէրը դուրս էր եկել Երուսաղէմից: Թագաւորն այն թող մոռանայ, քանզի քո ծառան գիտի, որ մեղք է գործել, եւ
այսօր ահաասիկ Յովաբի ամբողջ փնից ես եմ առաջինը եկել դիմաւորելու իմ փէր արքային»: Շարուիի որդի 22
Աբեսսան պարաստիսան փալով՝ ասաց. «Մի՛թէ Մեմէին չի մեռնելու այն բանի փոխարէն, որ նա անիծեց Տիրոջ
օժեպիւն»: Դաւիթն ասաց. «Ի՛նչ եմ արել եւ ձեզ, Շարուիի՛ որդիներ, որ այսօր իմ դէմ դաւաճանութիւն էք անում: 23
Այսօր Իսրայէլից ոչ ոք չի մեռնելու: Մի՛թէ ես չգիտեմ, որ այսօր ես եմ թագաւորում Իսրայէլի վրայ»: Եւ արքան
ասաց Մեմէիին. «Դու պիտի չմեռնես»: Եւ արքան երդուեց նրան: Մաուդի որդի Յովաթանի որդի Մեմիիբոսթէն 25
արքային ընդառաջ եկաւ: Նա արքայի գնալու օրուանից մինչեւ նրա խաղաղութեամբ վերադառնալը ոչ իր ուրբերն
էր խնամել, ոչ եղունգներն էր կտրել, ոչ մօրուքը փեսքի բերել, ոչ բեղերը շրկել եւ ոչ էլ հագուստներն էր լուացել:
Երբ նա մտաւ Երուսաղէմ եւ ընդառաջ եկաւ արքային, արքան ասաց նրան. «Ինչո՞ւ ինձ հետ չեկար, Մեմիիբոսթէ՛ն»: 26
Մեմիիբոսթէն նրան ասաց. «Տէ՛ր իմ արքայ, ծառաս ինձ խաբեց, քանզի քո ծառան ասաց նրան, թէ «Վամեփիր
էշը, որ հեծնեմ ու գնամ արքայի մօտ», քանի որ քո ծառան կաղ է: Իսկ նա՛ քո ծառան, փէր իմ արքայ, քեզ մօտ 28
ինձ գրպարպել է: Տէ՛ր իմ արքայ, որպէս Ասաբու հրեշտակ, բարի գործեր ես արել: Արդ, արա՛, ինչ քո աչքին
բարի է. թէեւ իմ հօր ամբողջ փունը իմ փէր արքայի առաջ մահուան արժանի մարդիկ են, բայց դու քո ծառային 29
դրեցիր այն մարդկանց շարքը, որոնք արքայի սեղանից են ուրում: Արդ, այսուհետեւ էլ ի՛նչ իրաւունք ունեմ ար-
քային բողոքելու»: Արքան նրան ասաց. «Ինչո՞ւ ես ասում այդ խօսքերը: Ասել եմ, որ դու եւ Միբան բաժանեք 30, 31
ագարակը»: Մեմիիբոսթէն ասաց արքային. «Նա նոյնիսկ ամբողջը թող առնի, քանի որ արքան խաղաղութեամբ
իր փունն է վերադարձել»: Գաղաաղացի Բերգելին եկաւ Ռոզելիմից եւ արքային անցկացրեց Յորդանան գետով՝ 32
նրան ընկերակցելով մինչեւ Յորդանան գետի միւս կողմը: Բերգելին շաք ձեր մարդ էր, ութսուն փարեկան: Նա 33
էր, որ արքային կերակրել էր, երբ վերջինս բնակուում էր Բանակափերդիներում, քանի որ նա շաք հարուստ մարդ
էր: Արքան ասաց Բերգելիին. «Դու ե՛կ ինձ հետ, եւ ես քո ձերութեան օրերին քեզ կը կերակրեմ Երուսաղէմում»: 34
Բերգելին ասաց արքային. «Ինչքա՛ն են իմ կեանքի օրերը, որ արքայի հետ գնամ Երուսաղէմ: Այսօր ես ութսուն փարեկան եմ: Միթէ կարող եմ լաւ վարից փարբերել, կամ թէ ծառայ արդեօք կերածի ու խմածի համը կ՛առնի՞, 35, 36
կամ թէ փակախն կը լսեմ գուսանների ու վարձակների ձայնը: Ինչո՞ւ ծառայ բեռ լինի իր փէր արքային: Բո ծառան
արքայի հետ հազիւ անցնի Յորդանան գետը: Ինչո՞ւ արքան ինձ այդ հապուցումն է փալիս: Բո ծառան թող ապրի 38
ու մեռնի իր քաղաքում, իր հօր ու մօր գերեզմանի մօտ: Թող քո ծառայ Քամասնն անցնի իմ փէր արքայի հետ, եւ
նրան արա՛ այն, ինչ բարի է քո աչքին»: Արքան ասաց. «Թող Քամասնն անցնի ինձ հետ, եւ ես նրան կ՛անեմ այն, 39
ինչ բարի է իմ աչքին: Ամէն ինչ, որ դու ինձանից կ՛ակնկալես, կ՛անեմ քեզ համար»: Ամբողջ ժողովուրդն անցաւ
Յորդանան գետը. անցաւ եւ արքան: Արքան համբուրեց Բերգելիին, օրհնեց նրան, եւ սա իր փէրը վերադարձաւ: 41
Արքան գնաց Գաղգաղա, Քամասնն էլ անցաւ գնաց նրա հետ: Յուդայի երկրի ամբողջ ժողովուրդը եւ Իսրայէլի
ժողովրդի կէտը գնացին արքայի հետ: Բոլոր իսրայէլացիները եկան ու ասացին արքային. «Ինչո՞ւ մեր եղբայրնե- 42
րը՝ Յուդայի երկրի մարդիկ, քեզ փախցրին եւ արքային ու նրա փունն անցկացրին Յորդանան գետով»: Յուդայի 43
երկրի մարդիկ պարաստիսանեցին իսրայէլացիներին՝ ասելով. «Ռոզելիմից արքան մեզ աւելի հարազատ է: Եւ ինչո՞ւ
էք դժգոհ այդ բանի համար: Միթէ արքան մեզ կերակրել է կամ մեզ պարգեւներ է փութել եւ կամ մեր բեռը կրել 44
է»: Իսրայէլացիները Յուդայի երկրի մարդկանց պարաստիսանեցին՝ ասելով. «Մենք փրսան անգամ աւելի իրաւունք

ունենք արքային մօտ, քան դուք: Անդրանիկը մենք ենք, ոչ դուք: Դաւթի նկատմամբ էլ մենք աւելի շար իրաւունք ունենք, քան դուք: Ինչո՞ւ մեզ անարգեցիք եւ մեր խորհուրդը չհարցրիք նախքան արքային մեզ մօտ վերադարձնելը»: Եւ Յուդայի երկրի մարդիկ աւելի խիստ էին խօսում, քան իսրայէլացիները:

20 Բոքորիի որդի յեմինացի Սաբէէ անունով անօրէն մի մարդ յոխորպաց: Նա եղջերափող հնչեցնելով՝ ասաց. «Մենք ոչ Դաւթի մօտ բաժին ունենք, ոչ էլ ժառանգութիւն՝ Յեսսէի որդու մօտ: Ո՞վ իսրայէլացիներ, թող ամէն մարդ իր բնակավայրը գնայ»: Ամբողջ Իսրայէլը Դաւթից բաժանուելով՝ Բոքորիի որդի Սաբէէին հեպտեց, իսկ Յուդայի երկրի մարդիկ իրենց թագաւորի հետ Յորդանան գետի ափից գնացին մինչեւ Երուսաղէմ: Դաւիթը եկաւ Երուսաղէմ, իր փուն: Թագաւորն այն փասը հարձերին, որոնց թողել էր փունը պահպանելու համար, առաւ եւ նրանց պահել փունց մի փան մէջ, կերակրեց նրանց, բայց նրանց չմտնեցաւ: Նարճերը փառապում էին, քանզի մինչեւ իրենց մահուան օրն իբրեւ այրի ապրեցին: Արքան ասաց Ամեսայիին. «Երեք օրուայ ընթացքում ինձ մօտ կը հաւաքես Յուդայի երկրի մարդկանց, եւ դու էլ այսպէղ կը գաս»: Ամեսային գնաց կանչելու Յուդայի երկրի մարդկանց, սակայն արքայի նշանակած ժամանակին չհասցրեց: Դաւիթն ասաց Արեսսային. «Վի՛սա Բոքորիի որդի Սաբէէն աւելի մեծ չարիք կը գործի, քան Արեսսադո՞ւր: Վերցրո՞ւ քո փրոջ ծառաներին ու հեփապնդի՛ր նրան, չլինի թէ ամբացումս քաղաքներ գրնի եւ մեր աչքից կորչի»: Նրան հեփապնդելու ելան Արեսսան ու Յովաբի մարդիկ, քերթիները, օփելեթիներն ու բոլոր ուժեղ մարդիկ: Սրանք դուրս եկան Երուսաղէմից, որ հեփապնդեն Բոքորիի որդի Սաբէէին: Երբ նրանք Գաբաւունի մեծ քարի մօտ էին, նրանց դիմաց ելաւ Ամեսային: Յովաբը հագել էր իր գրահաւոր թիկնոցը, դրա վրայ մէջքին կապել էր պափեմաւոր սուրը, որը մի քիչ դուրս էր ցցուած: Յովաբն ասաց Ամեսայիին. «Ինչպէ՛ն ես, եղբայ՛ր»: Եւ Յովաբն աջ ձեռքով բռնեց Ամեսայիի մօրուքը, որ նրան համբուրի: Ամեսային չգողացաւ Յովաբի ձեռքի սրից, եւ Յովաբը դա խրելով նրա որովայնը՝ փորոտիքը գետին թափեց: Յովաբը հարուածը չկրկնեց, եւ Ամեսային մեռաւ: Յովաբը եւ նրա եղբայր Արեսսան գնացին Բոքորիի որդի Սաբէէին հեփապնդելու: Յովաբի զինուորներից մէկը եկաւ ու կանգնելով Ամեսայիի մօտ՝ ասաց. «Ո՞վ սիրում է Յովաբին կամ Դաւթին, թող գնայ Յովաբի ու Արեսսայի յեփեից»: Ամեսայիի դիակն արնաշաղախ ընկած էր ճանապարհի մէջտեղը: Երբ այդ մարդը փեսաւ, որ մարդիկ փեղում մնացել են կանգնած, Ամեսայիի դիակը ճանապարհից դէպի դաշտը գորեց ու մի շորով ծածկեց այն, որովհետեւ փեսաւ, որ ամէն ոք, որ գալիս էր, նրա առաջ կանգ էր առնում: Երբ դիակը ճանապարհից հեռացրեց, իսրայէլացիները հեփեւեցին Յովաբին, որ հեփապնդեն Բոքորիի որդի Սաբէէին: Սաբէէն անցաւ Իսրայէլի բոլոր ցեղերի մարդկանց միջով մինչեւ Աբէլ ու Բեթամաքա, եւ բոլոր առաւել ընտիր զինուորները հաւաքուեցին ու եկան նրա յեփեից: Նրանք նրան բռնելու համար պաշարեցին Աբէլն ու Բեթամաքան, քաղաքի դիմաց հողաբլուր կուրակեցին: Այն նրանց իբրեւ պափուար ծառայեց: Յովաբի ամբողջ զօրքը քանդում կործանում էր պարիսպը: Մի իմաստուն կին պարսպից ձայն փունց՝ ասելով. «Լսեցե՛ք, լսեցե՛ք, ասացե՛ք Յովաբին, որ մօտ գայ, ես նրա հետ խօսեմ»: Յովաբը մօտեցաւ նրան, ու կինն ասաց. «Դո՞ն ես Յովաբը»: Սա ասաց. «Ես եմ»: Կինն ասաց նրան. «Լսի՛ր քո աղախնի խօսքերը»: Յովաբն ասաց. «Ես եկել եմ լսելու»: Կինն ասաց. «Նախկինում այսպիսի խօսքեր էին ասում. «Թող գնան Աբէլին ու Դանին հարցնեն, թէ Իսրայէլին հաւաքարին մարդկանց ձեռնարկած գործերը յաջող աւարտ կ'ունենան»: Անպայման պէքք է Աբէլին հարցնելն եւ այդպէս էլ անում էին: Ես Իսրայէլի հաւաքարին խաղաղարարներից եմ, իսկ դու ուզում ես կործանել Իսրայէլի այս քաղաքը: Ինչո՞ւ ես բնաջնջում Տիրոջ ժառանգութիւնը»: Պափասիւսան փունց Յովաբն ասելով. «Քան լիցի ինձ, քան լիցի, թէ բնաջնջում ու կոտորեմ: Նարցը դա չէ: Մի մարդ կայ Եփրեմի լեռից, Սաբէէ անունով, Բոքորիի որդին, որ ձեռք է բարձրացրել Դաւիթ արքայի վրայ: Ինձ փունք միայն նրան, եւ ես կը հեռանամ այս քաղաքից»: Կինն ասաց Յովաբին. «Նրա գլուխը հիմա քեզ մօտ կ'ընկնի պարսպի վրայից»: Կինը գնաց ժողովրդի մօտ, իր իմաստունութիւնը գործադրելով՝ համոզեց բոլոր քաղաքացիներին, որ կտրեն Բոքորիի որդի Սաբէէի գլուխը: Նրանք կտրեցին նրա գլուխն ու այն նետեցին Յովաբի առաջ: Եղջերափող հնչեց, այդ քաղաքում ամէն մարդ իր բնակավայրը քաշուեց, իսկ Յովաբը յեփ դարձաւ Երուսաղէմ, արքայի մօտ: Յովաբը Իսրայէլի ամբողջ զօրքի հրամանաւարն էր, Յովիդայի որդի Բանեան հրամանաւարն էր քերթիների ու օփելեթիների, Ադոնիրամը հարկերի վերակացուն էր, Աքիլոթի որդի Յոսափապը դիւանապետ էր, Սուդայէն՝ քարտուղար, Սադոկն ու Աբիաթարը քահանաներ էին, իսկ Յարիմի որդի Իրասը Դաւթի քահանան էր:

21 Երեք փարի իրար յեփեից սով եղաւ Դաւթի օրօք, եւ Դաւիթը դիմեց Տիրոջը: Տէրն ասաց. «Սաւուդի եւ նրա փան արիւնահեղութեան պարճառով է այս պափուհասը, որովհետեւ նա կոտորել է գաբաւոնացիներին»: Դաւիթ արքան կանչեց գաբաւոնացիներին ու խօսեց նրանց հետ: Գաբաւոնացիները իսրայէլացիներ չէին, այլ ամորհացու արիւնից էին: Իսրայէլացիները երդումով էին կապուած նրանց հետ, բայց Սաւուդը ուզեց կոտորել նրանց, որպէսզի վրէժ լուծի Իսրայէլի ու Յուդայի երկրի որդիների համար: Դաւիթն ասաց գաբաւոնացիներին. «Ի՛նչ անեմ ձեզ, ինչո՞վ քաւութիւն անեմ, որ օրհնէք Տիրոջ ջ ժառանգութիւնը»: Գաբաւոնացիներն ասացին նրան. «Մենք արծաթ ու ոսկի չենք ուզում Սաւուդից ու նրա ցեղից, ոչ էլ որեւէ իսրայէլացու մահն ենք ուզում»: Արքան ասաց. «Նապա ի՛նչ էք ուզում, որ անեմ ձեզ համար»: Նրանք ասացին արքային. «Թող մեռնի նա, ով մեզ կոտորեց ու հալածեց, ով վճռել էր մեզ ոչնչացնել: Որպէսզի նրանք վերանան Իսրայէլի բոլոր սահմաններից, մեզ յանձնեցէ՛ք նրա որդիներից եօթը հոգի, որ նրանց կախենք Տիրոջ առաջ, Տիրոջ ընտիրաւ Սաւուդ արքայի Գաբաա քաղաքում»: Արքան ասաց. «Ես ձեզ կը փան նրանց»: Արքան խնայեց Սաւուդի որդի Յովնաթանի որդի Մեմփիբոսթէին այն երդումի համար, որ Դաւիթն ու Սաւուդի որդի Յովնաթանը փունց էին իրար Տիրոջ առաջ: Դաւիթն առաւ Սաւուդից սերուած Այիայի դուստր Ռեսփայի երկու որդիներին՝ Երմոնթիին ու Յեբուսթէին, Սաւուդի դուստր Մերոբի հինգ որդիներին, որ սերուել էին մուլթացի Բերզելիի որդի Տոդիէից, ու նրանց յանձնեց գաբաւոնացիների ձեռքը, որոնք նրանց կախեցին լերան վրայ, Տիրոջ առաջ: Նրանք եօթն ու միասին գոհուեցին: Նրանք մեռան հնձի առաջին օրերին, 10 գարու հնձի սկզբում: Այիայի դուստր Ռեսփան գարու հնձի սկզբում բուրձ առաւ ու գցեց ապառաժի վրայ գրնուող նրանց դիակների վրայ, մինչեւ որ երկնքից անձրեւ փեղաց նրանց վրայ: Նա չէր թողնում, որ երկնքի թռչունները նրանց մօտենան ցերեկը, ոչ էլ անապարի գազանները՝ զիջերը: Դաւիթն յայտնեցին, թէ ինչ էր արել Այիայի դուստր Ռեսփան՝ Սաւուդի հարճը: Նրանց դիակները փրեցին, եւ Յովասի որդի Դանը, հսկաների ցեղից, հասաւ նրանց

վրայ: Դաւիթը գնաց եւ Սաուղի ու նրա որդի Յովնաթանի ոսկորները վերցրեց Գաղաադի Յաբիս բնակավայրի 12
բնակիչներից, որոնք թաքուն հաւաքել էին դրանք Բեթսանի հրապարակից: Այլազգիները Գեղբուեում կախել էին 13
նրանց այն օրը, երբ յաղթել էին նրանց: Նա այնպէս էր հանեց Սաուղի ու նրա որդի Յովնաթանի ոսկորները, 14
հաւաքեց նաեւ Բենիամինի երկրում կախուածների ոսկորները եւ թաղեց այն գերեզմանում, որը պարկանում էր
նրանց հայր Կիսին: Նրանք արեցին այն ամէնը, ինչ արքան հրամայել էր, եւ Աստուած դրանից յետոյ լսեց 15
երկրից եկող ձայնը: Դարձեալ պատերազմ եղաւ այլազգիների եւ իսրայէլացիների միջեւ: Դաւիթն ու նրա մարդիկ
պատերազմեցին այլազգիների դէմ: Դաւիթը յոգնեց: Յեսթեացի Աբեսսան, որը Ռափայի որդիներից էր, եւ որի 16
նիզակը երեք հարիւր սիկո կշիռ ունեցող պղնձից էր, ու ինքն էլ մէջքին թուր ուներ, ուզում էր սպանել Դաւիթին:
Շարուիի որդի Աբեսսան, սակայն, օգնութեան եկաւ Դաւիթին եւ, հարուածելով այլազգուն, սպանեց նրան: Այն 17
ժամանակ Դաւիթ մարդիկ երդուեցին՝ ասելով. «Դու այլեւս մեզ հետ պատերազմի չպէտք է դուրս գաս, որ Իսրայէլի
ճրագը չհանգի»: Դրանից յետոյ Գեթում կրկին պատերազմ եղաւ այլազգիների դէմ: Այն ժամանակ օսացի Սորաքը 18
սպանեց Մեփոնին, որը Ռափայի որդիներից էր: Դարձեալ պատերազմ եղաւ Ռոբուամ այլազգիների դէմ, եւ
բեթղեհէմացի Արիողիմի որդի Եղէանան սպանեց գեթացի Գողիաթին, որի նիզակի բռնակը ոստայնանկների գլան 19
էր յիշեցնում: Դարձեալ պատերազմ եղաւ Գեթում: Այդ ժամանակ մի մարդ կար Սաուլ անունով, որի ձեռքերի
ու ոտքերի մաքրները վեց-վեց հար էին՝ ընդամենը քսանչորս մար: Նա ծնուել էր Ռափայից եւ նախապում էր 20
իսրայէլացիներին: Նրան սպանեց Դաւիթ երբայր Սամաայի որդի Յովնաթանը: Սրանք չորսը ծնուել էին Ռափայի
փանը, Գեթում, եւ ընկան Դաւիթի ու նրա մարդկանց ձեռքով: 22

Այն օրը, երբ Տէրը Դաւիթին փրկել էր իր բոլոր թշնամիներից ու Սաուղի ձեռքից, Դաւիթը Տիրոջն ուղղեց օրի- 22
նութեան հետեւեալ խօսքերը. «Տէրն իմ վեմն է, ամրութիւնն ու փրկիչը: Թող Աստուած ինձ պահապան լինի. 2, 3
ես նրան եմ ապահինել: Նա է իմ հովանաւորը, իմ փրկութեան եղջիրը, իմ պաշտպանն ու իմ փրկութեան ապա-
ւէնը: Անիրաւ մարդկանցից փրկի՛ր ինձ, Տէր: Օրհնեալ Տիրոջն եմ աղերսում, որ ազատուն իմ թշնամիներից: 4
Ինձ պաշարեցին մահաբեր թուլութիւնները, ինձ խռովեցին անօրէնութեան հեղեղները: Մահուան երկունքն ինձ 5, 6
պարեց, մահուան որոգայթներ ծառացան իմ առաջ: Իմ նեղութեան մէջ Տիրոջը պիտի դիմեմ, իմ Աստուծոն ա-
ղաղակեմ, ու նա իր սուրբ փառաբանից պիտի լսի իմ ձայնը, իմ աղաղակը նրա ականջին պիտի հասնի: Երկիրը 8
դողաց, ալեկոծուեց ու ցնցուեց, երկնքի հիմքերը դողացին ու փափալուեցին, քանզի Տէրը բարկացել էր դրանց
վրայ: Նրա բարկութիւնից ծուխ ելաւ, ու նրա բերանից՝ լափող հուր: Նրանից կայծակներ արձակուեցին, նա 9, 10
խոնարհեցրեց երկինքն, ու ինքը ցած իջաւ: Մառախուղ կար նրա ոտքերի փակ: Նա նստեց քերովբէների վրայ ու
թռաւ, սաւառնեց հողմերի թելերի վրայ: Նա իրեն խաւարով պարեց, խաւարով ծածկեց իր վրանը ու ջրի խաւարով
թանձրացրեց ամպերը: Նրա առաջ եղած լոյսի ցոլից հրէ կայծակներ բորբոքուեցին: Տէրը երկնքից որոպաց, ու 13, 14
Բարձրեալը ձայն փունց: Նա իր նետերն արձակեց՝ ցրեց դրանք, կայծակներ փայլարակեցրեց ու զարհուրեցրեց
դրանք: Ծովի ակունքներն ի յայտ եկան, Տիրոջ սաստից ու նրա բարկութեան հողմ արքաշնչելուց երեսն եկան 16
հիմքերը փիեգերքի: Նա երկնքի բարձունքներից ինձ ձեռք երկարեց եւ ինձ դուրս բերեց յորդառապ ջրերից: Նա 17, 18
ինձ կորզեց իմ ուժեղ թշնամիների ու ինձ պողոտների բռնութիւնից, քանզի նրանք ինձանից հզօր էին: Նեղ օրեր
ունեցայ, սակայն Տէրն ինձ նեցուկ եղաւ: Նա ինձ դուրս բերեց անդորր մի փեղ ու փրկեց ինձ, քանզի նա ինձ
սիրեց: Տէրն ինձ հապուցեց ըստ իմ արդարութեան, եւ ըստ իմ ձեռքերի մաքրութեան պիտի հապուցի ինձ Տէրը: 20, 21
Ես պահել եմ Տիրոջ պարգամները եւ իմ Աստուծոն դէմ ամբարշտութիւն չեմ գործել: Նրա բոլոր օրէնքներն իմ առաջ 22, 23
են, եւ ես նրա պարգամներից չեմ շեղուել: Նրա առաջ անբիծ եմ եղել եւ նախօրօք հեռու մնացել անօրէնութիւնից: 24
Տէրն ինձ թող հապուցի ըստ իմ արդարութեան ու ըստ իմ ձեռքերի մաքրութեան, որ կան Տիրոջ աչքի առաջ: Սրբի 25, 26
հետ սուրբ պիտի լինես, կարարեալի հետ՝ կարարեալ: Ընտրեալի հետ ընտրեալ պիտի լինես, իսկ ծուռի հետ՝
ծուռ: Դու պիտի փրկես քանակ ժողովրդին, իսկ ամբարաւանների աչքերը պիտի խոնարհեցնես: Դո՛ւ ես իմ 28, 29
ճրագը, Տէր, եւ դո՛ւ ես լուսաւորելու իմ խաւարը: Քեզնով միայնակ գինուած պիտի վազեմ եւ իմ Աստուծոն շնորհիւ
պիտի անցնեմ պարսպի վրայով: Իմ հզօր Աստուած, քո ճանապարհն անարար է: Տիրոջ խօսքը ճշմարիտ է, նա 31
հովանաւոր է բոլոր իրեն ապահիմողներին: Ո՛վ է հզօր, բացի քեզանից, Տէր, եւ ո՛վ է արարիչ, բացի մեր Աստուծոց: 32
Նզօր է Տէրը, որն ինձ հզօրացնում է զօրութեամբ, իմ ճանապարհներն անարար դարձնում: Նա իմ ոտքերը հաս- 33, 34
տապարտ է պահում, ինչպէս եղջերուներիը, եւ ինձ բարձունքների վրայ է կանգնեցնում: Նա իմ ձեռքը պատերազմի
է սովորեցնում եւ իմ բազուկներով պղնձէ աղեղ ձգում: Դու ես ինձ փունց իմ փրկութեան պաշտպանութիւնը, իմ 36
հնազանդութիւնն ընդարձակել է իմ ճանապարհը: Իմ ոտքերը չեն դողացել: Ես պիտի հալածեմ իմ թշնամիներ- 37
րին, նրանց պիտի կոտորեմ ու յետ պիտի չղառնամ, մինչեւ որ իսպառ չոչնչացնեմ նրանց: Ես խորպակելու եմ 38, 39
նրանց, որ ոտքի չկանգնեն: Նրանք պիտի ընկնեն իմ ոտքերի փակ: Դու ինձ զօրութեամբ պիտի գօրեպնդես, որ
պատերազմեմ, եւ դու իմ դէմ ելնողներին իմ ձեռքը պիտի յանձնես: Դու իմ թշնամիներին իմ առջեւից փախուստի
մարնեցիր ու իմ արեւիներին կոտորեցիր: Նրանք պիտի աղաղակեն, բայց ոչ ոք նրանց չպիտի օգնի: Նրանք 42
Տիրոջը դիմեցին, բայց նա չսեց նրանց: Ես նրանց պիտի կոխտրեմ ինչպէս գետնի հողը եւ պիտի փորեմ ինչպէս
փողոցի ցեխը: Դու ինձ կը փրկես ժողովուրդների կռուից եւ ինձ կը կանգնեցնես ազգերի գլխին: Ինձ անձանօթ 44
ժողովուրդը ծառայեց ինձ եւ ականջալուր եղաւ ինձ: Օտարների որդիները կեղծատրութիւն արեցին իմ առաջ: 45
Օտարների որդիները վերանայու են, կոտորուելու են իրենց թաքստոցներում: Կենդանի է Տէրը, եւ օրհնեալ է իմ 46, 47
պահապանը: Բարձրանայու է Տէրը՝ իմ փրկութեան պահապանը: Նզօր է Տէրը, նա վրէժխնդիր է, ժողովուրդներին
հպարակ է դարձնում ինձ: Նա ինձ պիտի փրկի իմ թշնամիներից եւ ինձ վրայ յարձակողներից աւելի վեր պիտի 49
դասի ինձ, անիրաւ մարդուց պիտի փրկի ինձ: Այս բանի համար ազգերի մէջ պիտի գոհանամ քեզանից, Տէր, եւ 50
քո անունը պիտի գովերգեմ իմ սաղմոսներում: Նա թագաւորի փրկութիւնն ապահովում է եւ ողորմութիւն է անում 51
իր օժտել Դաւիթին ու նրա սերնդին մինչեւ յաւիտեան»:

Ահա եւ Դաւիթի վերջին խօսքերը. «Նաւաբարիմ է Յեսուէի որդի Դաւիթը, հաւաբարիմ է նա, որին Տէրը բարձրաց- 23
րեց եւ իբրեւ Աստուծոն օժտել՝ Յակոբի ցեղի վրայ թագաւոր կարգեց: Գեղեցիկ են Իսրայէլի երգերը: Տիրոջ հոգին 2
իմ մէջ խօսեց, նրա խօսքն իմ լեզուի վրայ է: Իսրայէլի Աստուածն ասաց, ինձ հետ խօսեց Իսրայէլի պահապանը. 3

4 եւ այլաբանութեամբ ասացի մարդկանց. «Ո՛վ կարող է դիմանալ Տիրոջ եւ Աստուծոյ երկիրին, ինչպէս առաւօրեան
 5 լոյսին»: Արեգակն առաւօրեան ծագում է, եւ նրա լոյսը չի պակասում, ինչպէս անձրեւից յետոյ կանաչն է բարձ-
 6 րանում երկրի վրայ: Մի՞թէ այդպիսին չէ իմ քունը հզօր Աստուծոյ մօտ: Նա ինձ հետ յաւիտեական ուխտ է դրել,
 7 որը բոլոր ժամանակներում պէտք է պահուի: Իմ ամբողջ փրկութիւնն ու իմ ամբողջ կամքը Տէրն է: Անօրէնները
 8 թող չբողբոջեն. նրանք նման են դուրս գցուող փշերի, որոնք ձեռքով չեն բռնում, այլ երկաթով ու նիզակի ծայրով
 9 են նետուում կրակի մէջ եւ այրում են իրենց ամօթից»: Սրանք են Դաւթի զօրավարների անունները. քանանացի
 10 Յեբուսթէ՛ նոյն ինքը աստնացի Ադիմոն մէկ երրորդ մասի հրամանաւար: Սա սուր էր բարձրացրել միանգամից
 11 ութ հարիւր զինուորների վրայ: Նրանից յետոյ գալիս է Եղեանն՝ նրա հօրեղբօրորդին, ստացու որդին, որը
 12 Դաւթի երեք զօրավարներից մէկն էր: Երբ սա Ռեմայում ասպարէզ կարդաց այլազգիներին, սրանք պատերազմի
 13 հաւաքուեցին, եւ նա խրախուսեց Իսրայէլի մարդկանց: Նա վեր կացաւ ու այլազգիներին այնքան հարուածեց, որ
 14 ձեռքը կպաւ սրին: Տէրն այդ օրը մեծ փրկութիւն պարգեւեց: Զօրքը մնաց, բայց միայն դիակապութեան համար:
 15 Սրանից յետոյ գալիս է արուկացի Միսի որդին՝ Սամաան: Այլազգիները հաւաքուել էին Տնօսք կոչուող վայրում:
 16 Այնպէս կար մի դաշտ, ուր առաւ որս էր ցանուած: Զօրքը փախաւ այլազգիների առջից, իսկ նա դաշտում
 17 ամուր կանգնեց ու փրկեց զօրքին, հարուածեց այլազգիներին, ու Տէրը մեծ փրկութիւն պարգեւեց: Երեսուն զօրա-
 18 վարներից երեքը գնացին Կասովա, Ողորոմի քարայրը, Դաւթի մօտ: Այլազգիների գնդերը բանակաւորեցին էլի որդի
 19 Ռափայիների հովքում: Դաւթն այն ժամանակ ամրոցում էր: Այն ժամանակ այլազգիների բանակաւորեցին Բեթ-
 20 դեհեմում էր: Դաւթը ջուր խմելու ցանկութիւն ունեցաւ եւ ասաց. «Ո՛վ ինձ Բեթդեհեմի դարպասի մօտ գտնուող
 21 ջրհորի ջրից ջուր կը բերի, որ խմեմ»: Այլազգիների գնդերը Բեթդեհեմում էին: Երեք զօրավարները ճեղքեցին
 22 այլազգիների բանակը, ջուր հանեցին Բեթդեհեմի դարպասի մօտ գտնուող ջրհորից, առան ու եկան Դաւթի մօտ:
 23 Նա չուզեց խմել այն, այլ նուիրեց Տիրոջը: Նա ասաց. «Քան լիցի ինձ, ո՛վ Տէր, որ այդ բանն անեմ: Մի՞թէ ես կը
 24 խմեմ իրենց կեանքը վրանգող մարդկանց արիւնը»: Եւ նա չուզեց խմել այն: Ահա այս բանն արեցին այս երեք
 25 զօրավարները: Եւ Աբեսաան՝ Յովաբի եղբայրը՝ Շարուիի որդին, այս երեքի գլխաւորն էր: Նա իր նիզակով երեք
 26 հարիւր հակառակորդ էր սպանել: Նա անուանի էր երեքի մէջ, նրանցից աւելի փառաւորուած, նրանց գլխաւորը,
 27 բայց նա այն երեքի աստիճանին չհասաւ: Բազում գործեր կատարած կաբէտացի մի զօրաւոր մարդու՝ Յովիդայի
 28 որդի Բանեան սպանել էր մովաբացի Արիելի երկու որդիներին: Նա է, որ ձիւնոս մի օր փոսի մէջ իջնելով՝ առիւծ
 29 էր սպանել: Նա էր սպանել եգիպտացի յաղթանդամ մի մարդու: Այդ եգիպտացու ձեռքին կար կամրջի գերան
 30 յիշեցնող մի նիզակ: Նա յարձակուելով այդ մարդու վրայ՝ նիզակը խլել էր եգիպտացու ձեռքից եւ նրա նիզա-
 31 կով էլ սպանել նրան: Այս բանն արել էր Յովիդայի որդին՝ Բանեան: Նա անուանի էր երեք զօրավարների մէջ:
 32 Նա այդ երեքից ամենից փառաւորն էր, սակայն առաջին երեքին չէր հասնի: Դաւթը նրան իր շքեմարանների
 33 վերակացու էր նշանակել: Սրանք են Դաւթի արքայի զօրավարների անունները. Յովաբի եղբայր Ասայէլ, որը ե-
 34 րեսուն զօրավարներից մէկն էր: Բեթդեհեմում ապրող նրա հօրեղբօր՝ Եղիուդի որդի Եղեանն, ռուպացի Սամաան,
 35 կեղոթացի Սեղոն, փեղոպացի Աղոս, թելուացի Եսկաթի որդի Իրաս, ասոթացու որդիներից անաթոթացի
 36 Աբիեզեր, աղիոյացի Եղոն, նեբուփապացի Նոերե, Փամփանի որդի Աղափ, նեփոթացի Անուփէ, եփրաթացի
 37 Բենիամինի որդիների Գաբաթի բնակավայրից՝ Ռիբայի որդի Եթթի, Գովասի ձորից՝ Աղոյայի, Նաբաղայի Աղ-
 38 դայի դաշտավայրերից՝ Աբիեղբոն, դադաբարացի Գասբիէ, բարասամացի Ասմոն, սաղաբոնացի Եղիաս, Ասանի
 39 որդի Յովնաթան, արոդացի Սաման, արաթիւրացի Աբեդի որդի Եղիա, սաիբացիներից Ամաթի որդի Աղիփաղեթ,
 40 գաղամոնացի Աբիսուփի որդի Եղիաբ, կարմեղացի Ասարէ, երբացի Տուր, Նաթանի որդի Գաղա, որը մեծ ու-
 41 ժի քեր գաղապագու որդին էր, ամանացի Եղիէ, Շարուիի որդի Յովաբի կապարճակիւր բեքթոթացի Գեղորէ,
 42 յեթերացի Իրաս, բեթանացի Գարէի, քեպացի Ուրիա: Ընդամենը՝ երեսունեօթը հոգի: Նեղեղափից արաբոթացի
 43 Գաղաբիէլից սերուած նաեւ ուրիշներ:

24 Տիրոջ բարկութիւնը դարձեալ բորբոքուեց Իսրայէլի վրայ: Նա Դաւթին գրգռեց նրանց դէմ՝ ասելով. «Գնա՛
 2 հաշուառում կատարի՛ր Իսրայէլում եւ Յուդայի երկրում»: Արքան իր մօտ գտնուող զօրքի հրամանաւար Յովաբին
 3 ասաց. «Շոքի՛ր Իսրայէլի բոլոր ցեղերի մէջ՝ Դանից մինչեւ Բերսաբէէ, ժողովրդի հաշուառում կատարի՛ր, որ գիտենան
 4 նրանց թիւը»: Յովաբն ասաց արքային. «Տէրը թող ժողովրդին հարիւրապարիկ աւելացնի, ու դա թող տեսնեն իմ
 5 քունը արքայի աջքերը, բայց իմ քեր արքան ինչո՞ն է այդ բանն ուզում»: Արքան իր սասածը պարտադրեց Յովաբին
 6 ու զօրքի հրամանաւարներին: Յովաբն ու զօրքի բոլոր հրամանաւարները եկան արքայի մօտից, որ Իսրայէլի
 7 ժողովրդի հաշուառում անցկացնեն: Նրանք անցան Յորդանան գետը եւ կանգ առան Արոյէր քաղաքի աջ կողմը,
 8 որը Գադի ու Եղիազարի ձորի միջեւ է: Եկան Գաղաադ, Թաբատոն, Եսթոն ու Աղասէ, հասան Դան ու Միդոնի
 9 շրջակայքը: Նրանք անցան Տիրուսի Մափսար բնակավայրը եւ քանանացիների ու իսրայէլիների բոլոր քաղաքները,
 10 հարաւի կողմից եկան Յուդայի երկիրը ու Բերսաբէէ: Ամբողջ երկիրը շրջեցին եւ ինն ամիս քսան օր լրանալուց
 11 յետոյ եկան հասան Երուսաղէմ: Յովաբը մարդահամարի տուեալները յանձնեց արքային. Իսրայէլն ուներ ութ
 12 հարիւր հազար սուսերակիր զինուոր, իսկ Յուդայի երկիրը՝ հինգ հարիւր հազար մարտիկ: Դաւթի սիրտը ցաւեց
 13 մարդկանց հաշուառումից յետոյ: Դաւթն ասաց Տիրոջը. «Մեծ մեղք գործեցի արուածի համար: Արդ, ո՛վ Տէր, ների՛ր
 14 քո ծառայի մեղքը, քանզի մեծ յիմարութիւն արեցի»: Երբ Դաւթն առաւօրեան զարթնեց, Տէրը Դաւթին ուղղուած
 15 խօսք ասաց տեսանող մարգարէ Գադի միջոցով. Տէրն ասաց. «Գնա՛ խօսի՛ր Դաւթի հետ եւ նրան ասա՛. «Այսպէս է
 16 ասում Տէրը. երեք բան են առաջարկում քեզ, ընտրի՛ր նրանցից մէկը, եւ դա էլ կը կատարեմ»: Գաղը եկաւ Դաւթի
 17 մօտ, պատմեց ու ասաց. «Ընտրի՛ր որն ուզում ես. կան քո երկրում երեք տարի սով պիտի լինի, կան երեք ամիս դու
 18 պիտի փախչես քո թշնամիների առջից, ու քեզ պիտի հալածեն, կան էլ երեք օր մահ պիտի լինի քո երկրում: Արդ,
 19 մտածի՛ր ու ասա՛, թէ ի՞նչ պատասխան տրանեմ ինձ ուղարկողին»: Դաւթն ասաց Գադին. «Բոլոր կողմերից ես
 20 խիստ ծանր կացութեան մէջ եմ: Քանի որ շար ու շար են Տիրոջ ողորմածութիւնները, աւելի լաւ է ընկնեմ Տիրոջ
 21 ձեռքը, քան մարդկանց ձեռքը»: Եւ Դաւթն ընտրեց մահը: Յորենը հնձելու օրերն էին: Եւ Տէրն Իսրայէլին մահ
 22 ուղարկեց առաւօրից մինչեւ ճաշի ժամ: Մահ սկսուեց ժողովրդի մէջ. Դանից մինչեւ Բերսաբէէ տօթանասուն հազար
 23 մարդ մեռաւ: Աստուծոյ հրեշտակն իր ձեռքը մեկնեց Երուսաղէմի վրայ, որ ոչնչացնի այն, սակայն Տէրը զղջաց

այդ չար աղէտի համար եւ ասաց ժողովրդին ոչնչացնող հրեշտակին. «Բաւական է, ձեռքդ յե՛ր քաշիր»: Տիրոջ 18
հրեշտակը յերուսացի Ռոնայի կալի մօտ էր: Երբ Դաւիթը տեսաւ ժողովրդին կոպորոզ հրեշտակին, ասաց Տիրոջը.
«Ահաւասիկ ես. ես եմ մեղաւոր, ես՝ հովիւս եմ յանցաւոր, այս ոչխարներն ի՞նչ են արել: Թող քո ձեռքը բարձրանայ
իմ ու իմ հօր փան վրայ»: Այդ օրը Գաղը Դաւթի մօտ գալով՝ ասաց նրան. «Վե՛ր կաց ու յերուսացի Ռոնայի կալում 19
Տիրոջ համար զոհասեղան կանգնեցրո՛ւ»: Գաղի խօսքերին անսալով՝ Դաւիթը գնաց, ինչպէս Տէրն էր պատուիրել:
Երբ Ռոնան տեսաւ իր մօտ եկող արքային ու նրա ծառաներին, ընդառաջ գնաց նրանց եւ երկրպագեց փիրոջը՝ 21
երեսնիվայր գետին ընկնելով: Ռոնան ասաց. «Ինչո՞ւ է եկել իմ փեր արքան իր ծառայի մօտ»: Դաւիթն ասաց. «Կալը 22
քեզանից գնելու, որ Տիրոջ համար զոհասեղան շինեմ, եւ դադարի ժողովրդի կոպորածը»: Ռոնան ասաց Դաւթին.
«Թող իմ փեր արքան առնի ու Տիրոջը զոհ մատուցի այն, ինչ հաճելի է նրա աչքին: Ահաւասիկ եզներ ողջակէզի
համար եւ անիւներ ու եզների լծասարք՝ փայտի փոխարէն»: Ռոնան ամէն ինչ փալով արքային՝ ասաց նրան. «Թող 24
քո Տէր Աստուածը քեզ օրհնի»: Արքան ասաց Ռոնային. «Ոչ, այդպէս չէ: Պէտք է քեզանից փողով գնեմ, իմ Տէր 25
Աստծուն ձրի ողջակէզ չեմ մատուցի»: Դաւիթը կալն ու եզները գնեց յիսուն սիկղ արծաթով: Դաւիթն այնպեղ 26
Տէր Աստծու համար զոհասեղան շինեց եւ նրա վրայ ողջակէզներ ու հաշտութեան զոհեր մատուցեց: Յերազայում
Սողոմոնը զոհասեղանն ընդարձակեց, որովհետեւ նախկինը փոքր էր: Տէրը լսեց երկրի համար արուած աղօթքը,
եւ Իսրայէլից կոպորածը դադարեց:

3 Թագաւորաց

1, 2 **Դ**աւիթ արքան փարիքն առել, ծերացել էր. նրան զգեսպներով ծածկում էին, բայց նա չէր փաքանում: Նրա ծառաներն ասացին. «Թող մեր փեր արքայի համար մի կոշս աղջիկ գտնեն, որ նա կանգնի արքայի առջև եւ հոգ փանի նրան, նրա հետ պառնի, ու մեր փեր արքան փաքանայ»: Մի գեղեցիկ աղջիկ որոնեցին Իսրայէլի ամբողջ փարածքում, գրան տոմնացի Աբիսակին ու նրան բերեցին արքայի մօտ:

4, 5 Աղջիկը շար գեղեցիկ էր, փաքացնում էր արքային ու ծառայում նրան, բայց արքան չներձեցաւ նրան: Ադոնիան՝ Ագիթի որդին, վեր-վեր թռչելով, ասաց. «Ես պէտք է թագաւորեմ»: Եւ նա կառքեր ու հեծեալներ պատրաստեց: Յիսուն սուրհանդակներ ընթանալու էին նրա առջեւից: Նայրը նրան երբեք չարգելեց, չասաց, թէ՛ «Ինչո՞ւ այդ արեցիր»: Ինքն էլ դէմով գեղեցիկ էր ու ծնունդ էր Աբեսաղոմից յետոյ: Նա խորհրդակցեց Շարուիի որդի Յովաբի եւ Աբիաթար քահանայի հետ, ու նրանք օգնեցին Ադոնիային: Սաղոկ քահանան, Բանեան՝ Յովիդայէի որդին, Նաթան մարգարէն, Սեմէին, Ռէին եւ Դաւթի քաջարի մարդիկ Ադոնիայի հետ չէին: Եւ Ադոնիան ոչխարներ, եզներ ու գառներ մորթեց Ջողիթի քարի մօտ, որը Ռոզէլի երկրին մօտ է: Նա կանչեց իր բոլոր եղբայրներին՝ արքայի որդիներին, եւ Յուդայի երկրի բոլոր փղամարդկանց՝ արքայի ծառաներին, բայց Նաթան մարգարէին, Բանեասին, քաջարի մարդկանց եւ իր Սողոմոն եղբորը չկանչեց: Նաթան մարգարէն խօսելով Սողոմոնի մօտ՝ Բերսաբէի հետ, ասաց. «Չեն լսել, որ Ադոնիան՝ Ագիթի որդին, թագաւոր է դարձել, եւ մեր փեր արքայ Դաւիթը այդ չգիտի: Արդ, ե՛կ քեզ մի խորհուրդ փամ, որ փրկես քո եւ Սողոմոն որդուդ կեանքը: Գնա՛ Դաւիթ արքայի մօտ, խօսի՛ր նրա հետ եւ ասա՛. «Չէ՛ որ դու ինքդ, փեր իմ արքայ, երդուելով քո աղախնին, ասացիր, թէ՛ «Քո որդի Սողոմոնն է թագաւորելու ինձնից յետոյ, նա է նստելու իմ աթոռին»: Էլ ինչո՞ւ է թագաւորել Ադոնիան»: Երբ կը սկսես խօսել արքայի հետ, ես կը մտնեմ ու կը լրացնեմ քո խօսքերը»: Բերսաբէէն մտաւ սենեակ, արքայի մօտ: Արքան շար էր ծերացել, եւ տոմնացի Աբիսակն սպասարկում էր արքային: Բերսաբէէն խոնարհուեց ու երկրպագեց արքային: Արքան հարցրեց. «Ի՞նչ է խնդրանքդ»: Նա պատասխանեց. «Իմ փեր արքայ, դու քո Տէր Աստուծով երդուեցիր քո աղախնին ու ասացիր, թէ՛ «Իմ որդի Սողոմոնն է թագաւորելու ինձնից յետոյ, նա է նստելու իմ աթոռին», բայց ահա Ադոնիան է թագաւորել, եւ դու, փեր իմ արքայ, այդ չես իմացել: Բազում արջառներ, ոչխարներ ու գառներ է մորթել, կանչել է արքայի բոլոր որդիներին, Աբիաթար քահանային ու գօրքի հրամանաւար Յովաբին, իսկ քո ծառայ Սողոմոնին չի կանչել: Տէր իմ արքայ, ամբողջ Իսրայէլն իր հայեացքը յառել է քեզ վրայ, որ յայտնես նրանց, թէ ով պիտի նստի իմ փեր արքայի աթոռին իրենից յետոյ: Եթէ իմ փեր արքան գնայ իր նախնիների գիրկը, ես ու իմ որդի Սողոմոնը մեղապարար կը համարուենք»: Մինչ նա խօսում էր արքայի հետ, եկաւ Նաթան մարգարէն: Յայտնեցին արքային, թէ՛ «Ահաւասիկ եկել է Նաթան մարգարէն»: Սա մտաւ արքայի մօտ ու մինչեւ գեպին երեսնիվայր գլուխ փուեց նրան: Նաթանն ասաց. «Տէր իմ արքայ, դո՞ւ ես ասել, թէ՛ «Ադոնիան թագաւորելու է ինձնից յետոյ եւ նստելու է իմ աթոռին»: Այսօր նա իջել է, մորթել բազում արջառներ, ոչխարներ ու գառներ, կանչել արքայի բոլոր որդիներին, գօրքի հրամանաւարներին ու Աբիաթար քահանային: Նրանք ահա ուրում ու խմում են նրա մօտ՝ ասելով. «Կեցցէ՛ Ադոնիա արքան», իսկ ինձ՝ քո ծառային, Սաղոկ քահանային, Յովիդայէի որդի Բանեային եւ քո Սողոմոն ծառային չի կանչել: Արդե՞օք այս բանն իմ փեր արքայի հրամանով է կատարուել: Դու, սակայն, քո ծառային չես յայտնել, թէ իրենից յետոյ ով պիտի նստի իմ փեր արքայի աթոռին»: Պատասխան փուեց Դաւիթ արքան ասելով. «Ինձ մօտ կանչեցէ՛ք Բերսաբէէին»: Սա մտաւ նրա մօտ ու կանգնեց նրա դիմաց: Արքան երդուեց՝ ասելով. «Կենդանի է Տէրը, որ փրկել է իմ կեանքը ամէն նեղութիւնից: Ինչպէս երդուելով Իսրայէլի Տէր Աստուծով ասել եմ, թէ՛ «Քո Սողոմոն որդին է թագաւորելու ինձնից յետոյ, եւ իմ փոխարէն նա է նստելու իմ աթոռին», այդպէս էլ անելու եմ հէնց այսօր»: Բերսաբէէն երեսնիվայր գեպին խոնարհուեց ու գլուխ փալով արքային՝ ասաց. «Յաւիտեան կեցցէ՛ իմ փեր Դաւիթ արքան»: Դաւիթ արքան ասաց. «Ինձ մօտ կանչեցէ՛ք Սաղոկ քահանային, Նաթան մարգարէին ու Յովիդայէի որդի Բանեային»: Մրանք եկան արքայի մօտ: Արքան ասաց նրանց. «Առէ՛ք ձեզ հետ ձեր փիրոջ ծառաներին, իմ որդի Սողոմոնին իմ ջորու վրայ նստեցրէ՛ք եւ իջեցրէ՛ք Գեհոն: Սաղոկ քահանան ու Նաթան մարգարէն այնպէս նստեցին իրենից յետոյ: Եղջերափողեր հնչեցրէ՛ք եւ բացականչեցէ՛ք՝ «Կեցցէ՛ Սողոմոն արքան»: Այլա նրա յետեւից գնալով՝ քաղաք բարձրացէ՛ք, եւ նա թող գայ, նստի իմ աթոռին ու թագաւորի իմ փոխարէն, քանզի ես եմ հրամայել, որ նա լինի Իսրայէլի ու Յուդայի երկրի առաջնորդը»: Յովիդայէի որդի Բանեան պատասխան փալով արքային՝ ասաց. «Թող այդպէս լինի, թող Տէր Աստուածն իմ փեր արքայի խօսքը հաստատի: Ինչպէս Տէրն իմ արքայ փիրոջ հետ էր, նոյնպէս թող լինի նաեւ Սողոմոնի հետ, թող բարձրացնի նրա աթոռը առաւել, քան իմ փեր արքայ Դաւթի աթոռը»: Սաղոկ քահանան, Նաթան մարգարէն, Յովիդայէի որդի Բանեան, քերթիներն ու օփելեթիները եկան եւ Սողոմոնին նստեցրին Դաւիթ արքայի ջորու վրայ եւ նրան փարան Գեհոն: Սաղոկ քահանան իրով լի եղջիրն առաւ խորանից եւ օձեց Սողոմոնին, եղջերափող հնչեցրեց, եւ ամբողջ ժողովուրդը բացականչեց՝ «Կեցցէ՛ Սողոմոն արքան»: Բոլոր մարդիկ եկան նրա հետ, պարեր պարելով մեծ ուրախութիւն արեցին, երկիրը դրդաց նրանց ձայնից: Երբ Ադոնիան ու նրա բոլոր հիւրերը ասարսեցին ուրելը, լսեցին ուրախութեան աղմուկ-աղաղակը: Յովաբը լսելով եղջերափողի ձայնը՝ ասաց. «Այս ի՞նչ աղմուկ է բարձրացել քաղաքում»: Մինչ նա խօսում էր, եկաւ Աբիաթար քահանայի որդի Յովնաթանը: Ադոնիան նրան ասաց. «Ներս մտի՛ր, քանզի գօրաւոր մարդ ես դու եւ բարի լուր ես փալու»: Յովնաթանը պատասխան փալով՝ ասաց Ադոնիային. «Յիրաւի, մեր փեր Դաւիթ արքան թագաւոր դարձրեց Սողոմոնին: Նա Սաղոկ քահանային, Նաթան մարգարէին, Յովիդայէի որդի Բանեային, քերթիներին ու օփելեթիներին յաղարկեց նրա հետ, նրան նստեցրին արքայի ջորու վրայ, եւ Սաղոկ քահանան ու Նաթան մարգարէն նրան թագաւոր օձեցին Գեհոնում: Այլա այնպէտից ուրախութեամբ եկան, ու քաղաքը դրդաց: Ահա այդ ձայնն է, որ լսում էք: Սողոմոնը նստեց արքայական գահին: Արքայի ծառաները մտան, որ շնորհաւորեն մեր փեր Դաւիթ արքային: Նրանք ասացին. «Թող Աստուած քո Սողոմոն որդու անունը առաւել մեծացնի, քան քո անունը, եւ նրա աթոռն առաւել բարձրացնի, քան քո աթոռը»: Արքան իր անկողնի մէջ գլուխ խոնարհեց՝ ասելով.

«Օրհնեալ է Իսրայէլի Տէր Աստուածը, որն այսօր իմ զաւակին արժանացրեց իմ աթոռին, եւ իմ աջերը այդ տեսնում են»։ Ադոնիայի բոլոր հիւրերը զարհուրեցին ու վեր կացան, եւ ամէն մէկը գնաց իր ճանապարհով։ Ադոնիան վախենալով Սողոմոնից՝ ելաւ գնաց ու զոհասեղանի եղջիւրներից բռնեց։ Սողոմոնին յայտնեցին՝ ասելով. «Ահա Ադոնիան վախեցաւ Սողոմոն արքայից։ Նա բռնել է զոհասեղանի եղջիւրները եւ ասում է. «Թող Սողոմոն արքան այսօր ինձ երդուի, թէ իր ծառային սրով չի սպանի»։ Սողոմոնն ասաց. «Եթէ նա առաքինի մարդ լինի, նրանից ոչ մի մագ չի պակասի ու գեպին չի ընկնի, իսկ եթէ ուզենայ չար գործ կատարել, կը մեռնի»։ Սողոմոն արքան մարդ ուղարկեց, եւ Ադոնիային իջեցրին զոհասեղանից։ Ադոնիան եկաւ, խոնարհուեց Սողոմոն արքայի առաջ, իսկ Սողոմոնն ասաց նրան. «Գնա՛ր քո տունը»։

Երբ մօտեցան Դաւթի մահուան օրերը, նա դիմելով իր որդի Սողոմոնին՝ ասաց. «Ըստ այս աշխարհի կարգի, ես անցայ իմ կեանքի ճամփան։ Դու գորացիր, փղամարդ եղիր, պահիր քո Տէր Աստուծու հրամանները՝ գնա՛ր նրա ճանապարհով, պահիր նրա պատուիրանները, նրա օրէնքները, նրա հրամաններն ու նրա վկայութիւնները ըստ Մովսէսի Օրէնքների գրքի, որ, ինչ էլ անես, նկատի ունենաս այն ամէնը, որ պատուիրել եմ քեզ։ Եւ Տէրը կ'իրագործի իր խօսքը, որ ասաց իմ մասին, թէ՛ «Եթէ քո որդիները հասարապ պահեն իրենց ընթացքը եւ իրենց ամբողջ սրբով ու հոգով հաւապարմութեամբ գնան իմ առջեւից, ապա մարդ չի պակասի Իսրայէլի գահի վրայից»։ Դու ինքդ գիպես, թէ ինչ է արել ինձ Շարուիի որդի Յովաբը, ինչ է արել Իսրայէլի երկու զօրապետերին՝ Ներէի որդի Աբեններին եւ Նեթթերի որդի Ամեսայիին։ Նա սպանեց նրանց, խաղաղ ժամանակ պատերազմի ժամանակուայ պէս արին թափեց, իր կեանքում անպարտ արին թափեց՝ ներկելով իր մէջքն ու կօշիկները։ Գործիր ըստ քո իմաստութեան եւ նրա ալետր մագերը խաղաղութեամբ մի՛ իջեցրու դժոխք։ Գաղաաղացի Բերզելիի որդիներին ողորմութիւն արա, նրանք թող քո սեղանից ուրողների հետ լինեն, որովհետեւ նրանք ինձ աջակից եղան, երբ ես փախչում էի քո եղբայր Աբեսաղոմից։ Ահա քեզ հետ է բաւորիմացի Յեմինի որդի Գերայի որդի Մեմին։ Սա ինձ ծանր անէծքներով անիծել է այն օրը, երբ գնում էի իմ բանակապետին։ Նա Յորդանան գեպի ափին ինձ ընդառաջ եկաւ, եւ ես Տիրոջ անունով երդուելով՝ նրան ասացի. «Քեզ սրով չեմ սպանի»։ Նրան անպարտ մի՛ համարիր, քանզի դու իմաստուն մարդ ես, գիպես, թէ ինչ պէտք է անես նրա ալետր մագերն արեամբ դժոխք իջեցնելու համար»։ Եւ Դաւիթը գնաց իր նախնիների գիրկը։ Նա թաղուեց Դաւթի քաղաքում։ Դաւիթն Իսրայէլի վրայ թագաւորեց քառասուն տարի. Քերթնում թագաւորել էր եօթը տարի, իսկ Երուսաղէմում՝ երեսուներեք տարի։ Սողոմոնը նստեց իր հօր՝ Դաւթի գահին, երբ փասնելու տարեկան էր։ Նրա թագաւորութիւնը շար հաստատուն էր։ Ազիթի որդի Ադոնիան Սողոմոնի մայր Բերսաբէէի մօտ գալով՝ խոնարհուեց նրա առաջ։ Բերսաբէէն հարցրեց. «Բարի՛ նպատակով ես գալիս մօտս»։ Ադոնիան ասաց. «Բարի նպատակով»։ Եւ նա աւելացրեց. «Ես խօսքեր ունեմ քեզ ասելու»։ Բերսաբէէն ասաց. «Խօսիր»։ Ադոնիան ասաց նրան. «Դու ինքդ էլ գիպես, թէ իմն էր թագաւորութիւնը, եւ ամբողջ Իսրայէլն իր հայեացքն ինձ էր ուղղել որպէս թագաւորի, սակայն ոչ թէ ես արժանացայ թագաւորութեան, այլ՝ իմ եղբայրը, քանզի Աստուծոց փրուեց նրան։ Արդ, մի բան եմ խնդրելու քեզնից, եւ դու չպէտք է մերժես ինձ»։ Բերսաբէէն ասաց. «Յայտնիր խնդրանքդ»։ Ադոնիան ասաց. «Ասա՛ր Սողոմոն արքային (եւ նա քեզ չի մերժի), որ ինձ կնութեան փայ սոմնացի Աբիսակին»։ Բերսաբէէն ասաց. «Բարի, ես այդ մասին կը խօսեմ արքայի հետ»։ Բերսաբէէն գնաց Սողոմոն արքայի մօտ, որ խօսի նրա հետ Ադոնիայի մասին։ Արքան ուրբի կանգնեց նրա առջեւ, համբուրեց նրան, նստեց իր աթոռին։ Արքայի մօտ համար էլ աթոռ բերուեց, եւ մայրը նստեց նրա աջ կողմում։ Բերսաբէէն ասաց նրան. «Մի փոքր խնդրանք ունեմ քեզնից, ինձ մի՛ մերժիր»։ Արքան ասաց. «Խնդրիր, մայր իմ, ես քեզ չեմ մերժի»։ Բերսաբէէն ասաց. «Սոմնացի Աբիսակը թող քո եղբօրը՝ Ադոնիային կնութեան փրուի»։ Դապասխան փուեց Սողոմոն արքան եւ ասաց իր մօրը. «Իսկ ինչո՞ւ ես Ադոնիայի համար սոմնացի Աբիսակին խնդրում, նրա համար թագաւորութիւնս խնդրիր, չե՛ր որ նա իմ աւագ եղբայրն է, եւ Աբիաթար քահանան ու Շարուիի որդի Յովաբը նրա սպարապետն ու բարեկամներն են»։ Սողոմոն արքան երդուեց Տիրոջ անունով՝ ասելով. «Թող Աստուած ինձ այսպէս անի եւ աւելին էլ անի. Ադոնիայի խնդրածը իր իսկ կեանքի դէմ է։ Արդ, կենդանի է Տէրը, որ ինձ հաստատեց ու նստեցրեց իմ հայր Դաւթի գահին, ինձ համար փուն շինեց, ինչպէս խոստացել էր Տէրը։ Ադոնիան այսօր իսկ պիտի մեռնի»։ Եւ Սողոմոն արքան ուղարկեց Յովիդայէի որդի Բանեային, որը սպանեց նրան։ Եւ այդ օրը մեռաւ Ադոնիան։ Աբիաթար քահանային արքան ասաց. «Գնա՛ր քո ագարակը Անաթօթ։ Այսօր դու մահուան ես արժանի, սակայն քեզ չեմ սպանի, քանզի իմ հօր առջեւ կրել ես Տիրոջ ոխարի պապանակը, եւ դու էլ չարչարուել ես այնպէղ, ուր չարչարուել է իմ հայրը»։ Եւ Սողոմոնը Աբիաթարին գրկեց Տիրոջ քահանայութիւնից, որպէսզի կատարուի Տիրոջ այն խօսքը, որ Սելովում ասել էր Նեղիի փան վերաբերեալ։ Լուրը հասաւ Յովաբին, որը Ադոնիայի համակիրն էր եւ չէր հետեւել Սողոմոնին։ Յովաբը փախաւ մտաւ Տիրոջ վրանը եւ բռնեց զոհասեղանի եղջիւրներից։ Սողոմոնին յայտնեցին, թէ Յովաբը փախել մտել է Տիրոջ վրանը եւ բռնել զոհասեղանի եղջիւրներից։ Սողոմոնը լուր ուղարկեց Յովաբին՝ ասելով. «Քեզ ի՛նչ եղաւ, որ փախար զոհասեղանի մօտ»։ Յովաբն ասաց. «Վախեցայ քեզնից ու փախայ Տիրոջ մօտ»։ Սողոմոն արքան Յովիդայէի որդի Բանեային ասաց. «Գնա սպանիր Յովաբին ու թաղիր»։ Յովիդայէի որդի Բանեան գնաց Տիրոջ վրանը, Յովաբի մօտ եւ ասաց նրան. «Այսպէս է կարգադրել արքան, ելիր այդպէղից»։ Յովաբն ասաց. «Չեմ ելնի, քանզի այսպէղ էլ պիտի մեռնեմ»։ Յովիդայէի որդի Բանեան վերադարձաւ ու արքային յայտնեց, թէ ինչ է ասել ինքը Յովաբին, եւ թէ ինչ պատասխան է փուել նա։ Արքան ասաց նրան. «Գնա՛ր եւ արա՛ նրան այն, ինչ ինքը ցանկացել է. սպանիր նրան ու թաղիր եւ այսօր վերացրո՛ւ ինձնից ու իմ հօր փնից այն անմեղ արիւնը, որ թափել էր Յովաբը։ Տէրը նրա հեղած անմեղ արիւնը թող նրա գլխին դարձնի, որովհետեւ նա սրով սպանել է իրենից աւելի արդար եւ քաջ երկու մարդկանց, եւ հայրս նրանց այդ սպանութեան մասին չգիպեր։ Դրանք էին՝ Ներէի որդի Աբենները, որն Իսրայէլի սպարապետն էր, եւ Նեթթերի որդի Ամեսային, որը Յուդայի երկրի սպարապետն էր։ Նրանց արիւնը թող յաւիտեան դառնայ նրա ու նրա զաւակների գլխին, իսկ Տէրը յաւիտեանական խաղաղութիւն թող պարգեւի Դաւթին, նրա զաւակին, նրա փունն ու գահին»։ Յովիդայէի որդի Բանեան վերադարձաւ Յովաբի մօտ, սպանեց նրան ու թաղեց անապատում գտնուող նրա փուն մէջ։ Արքան Յովիդայէի որդի Բանեային նրա փոխարէն գորավար կարգեց, թագաւորութիւնը փոխադրեց Երուսաղէմ եւ Սաղոկ քահանային Աբիաթարի փոխարէն քահանայ կարգեց Տիրոջ առաջ։ Տէրը Սողոմոնին չափազանց շար խելք

ու իմաստութիւնս փութեց եւ ծովեզրի աւազի նման՝ սրբի լայնութիւն: Սողոմոնն աւելի իմաստուն դարձաւ, քան իր նախնիների բոլոր որդիները եւ եգիպտացի իմաստունները: Նա կին առաւ փարաւոնի դստերն ու, նախքան իր պալատը կառուցելը, նրան բերեց Դաւթի քաղաքը: Նա նախ եօթը փարի կառուցեց եւ աւարտեց Տիրոջ փրկումն ու Երուսաղէմի շուրջանակի պարիսպը: Սողոմոնն արքան լեռներում ունէր եօթանասուն հազար բեռնակիր եւ ութսուն հազար քարհաս: Սողոմոնը ծովափին պարնէշներ դրեց, մեծամեծ ջրաւազաններ կառուցեց, ինչպէս նաեւ սիւներ քանկեց, բակում շարքաւաններ շինել փութեց ու պղնձէ աւազանը: Նա շինեց բարձրադիր միջնաբերդ աշտարակներով եւ Դաւթի քաղաքն անջրպետեց խրամափով: Դրանից յետոյ փարաւոնի դուստրը ելաւ Դաւթի քաղաքից եւ եկաւ իր փրկումը, որ Սողոմոնը շինել էր իր համար: Դրանից յետոյ է, որ շինուեց բարձրադիր միջնաբերդը: Սողոմոնը փարեկան երեք անգամ ողջակէզ եւ խաղաղութեան գոհեր էր մատուցում այն գոհաստեղանի վրայ, որ կառուցել էր Տիրոջ համար, խունկ էր ծխում Տիրոջ առջեւ: Նա աւարտեց փան կառուցումը: Սրանք են այն իշխանները, որոնք ղեկավարում էին Սողոմոնի շինարարական գործերը. . . Սողոմոնի ձեռնարկած գործերի վրայ աշխատող մարդկանց հսկում էին երեք հազար վեց հարիւր գործավարներ: Նա կառուցեց Ասուրը, Մակդոնը, Ազերը, Վերին Բեթորոնը եւ Բալաթը, բայց Տիրոջ փրկումն ու Երուսաղէմի շուրջանակի պարիսպը շինելուց յետոյ է, որ կառուցեց այդ քաղաքները: Դաւիթը կենդանի եղած ժամանակ պատուիրել էր Սողոմոնին ասելով. «Ահա քեզ մօտ է քերթնցի Յեմիհի որդի Գերիի որդի Մեմիին: Նա ծանր անէծքներով անիծեց ինձ այն օրը, երբ գնում էի իմ բանակը: Սա Յորդանան գետի ափին ընդառաջ եկաւ ինձ, եւ ես Տիրոջ անունով երդուեցի նրան, թէ՛ «Քեզ քով չեմ սպանի»: Արդ, նրան անպարտ մի՛ համարիր, քանզի դու իմաստուն մարդ ես եւ գիպես, թէ ինչ պէտք է անես նրան՝ նրա ալեւոր մագերէն արեամբ դժոխք իջեցնելու համար»: Արքան լուր ուղարկեց, կանչեց Մեմիին եւ ասաց նրան. «Քեզ համար փրկում շինիր Երուսաղէմում, այնպէս պարիսպ եւ այնպէս դուրս չգաս: Այն օրը, որ ելնես եւ Կեդրոնի հեղեղափն անցնես, լա՛ն իմացիր, որ կը մեռնես, եւ քո արիւնը քո գլխին կը լինի»: Արքան այդ օրը երդուել փութեց նրան: Մեմիին ասաց արքային. «Բարի է այն, որ ասացիր, իմ փէ՛ր արքայ, քո ծառան այդպէս էլ կ'անի»: Եւ Մեմիին Երուսաղէմում բնակուեց երեք փարի: Երեք փարի անց Մեմիի երկու ծառաները փախան Գերիի արքայ Մաաթի որդի Անքուսի մօտ: Մեմիին յայտնեցին, թէ՛ «Ահա քո երկու ծառաները Գերոմ են»: Վեր կացաւ Մեմիին, համարեց իր էշը ու գնաց Անքուսի մօտ՝ իր ծառաներին որոնելու: Մեմիին գնաց ու իր ծառաներին բերեց Գերից: Սողոմոնին յայտնեցին, թէ Մեմիին Երուսաղէմից գնացել է Գեր եւ վերադարձրել իր ծառաներին: Արքան մարդ ուղարկելով՝ կանչեց Մեմիին եւ ասաց նրան. «Չէ՛ որ քեզ երդուեցիր Տիրոջ անունով ու վկայութիւն փութեցի՛ ասելով, թէ՛ «Այն օրը, որ ելնես Երուսաղէմից ու գնաս աջ կամ ձախ, լա՛ն իմացիր, որ կը մեռնես», իսկ դու ասացիր ինձ՝ «Բարի են խօսքերդ, որ լսեցի»: Արդ, ինչպէ՛ս է, որ չպահեցիր Տիրոջը փրկումն իմ երդումն ու քեզ փրկում իմ պատուէրը»: 44, 45 Արքան ասաց Մեմիին. «Դու ինքդ գիպես քո սրբի չարութիւնը, որ արել ես իմ հայր Դաւթի նկատմամբ: Տէրը քո չարիքները քո գլխին է թափելու, իսկ Սողոմոնն արքան օրհնեալ է, եւ Դաւթի աթոռը Տիրոջ առաջ թող յախրեան 46 հաստապ մնայ»: Եւ Սողոմոնն արքան հրաման փութեց Յովիդայէի որդի Բանեային, որը եկաւ ու սպանեց Մեմիին, եւ սա մեռաւ:

3 Երբ Սողոմոնի թագաւորութիւնն ամրապնդուեց, նախքան իր փան, Տիրոջ փան ու Երուսաղէմի շուրջանակի պարսպի շինարարութեան աւարտը նա խնամիութիւն հաստատեց Եգիպտոսի արքայ փարաւոնի հետ, կին առաւ նրա դստերն ու բերեց Դաւթի քաղաքը: Ժողովուրդը խունկ էր ծխում բարձունքների վրայ, քանզի մինչ այդ դեռ չէր շինուել Տիրոջ անուան փրկումը: Սողոմոնը, հնազանդուելով իր հայր Դաւթի յորդորներին, սիրեց Տիրոջը, բայց ինքն էլ էր բարձունքներում գոհեր մատուցում ու խունկ ծխում: Արքան ելաւ գնաց Գաբաւոն՝ այնպէս զոհ մատուցելու, քանզի այդպէս աւելի բարձր էր ու մեծ: Սողոմոնը Գաբաւոնում գրնուող այդ գոհաստեղանի վրայ հազար ողջակէզ մատուցեց: Տէրը Սողոմոնին երեսաց գիշերուայ քնի մէջ: Տէրն ասաց Սողոմոնին. «Որեւէ բան խնդրիր քեզ համար»: Սողոմոնն ասաց. «Դու մեծ ողորմածութիւն արեցիր իմ հայր Դաւթին, եւ նա էլ քեզ հետ, քո առջեւից ընթացաւ ճշմարտութեամբ, արդարութեամբ ու սրբի մաքրութեամբ, եւ դրա համար ցոյց փութեցիր այս մեծ ողորմածութիւնը՝ նրա որդուն նստեցրիր նրա գահին, ինչպէս որ է այսօր: Արդ, իմ Տէր Աստուած, դու քո ծառային դրել ես իմ հայր Դաւթի փոխարէն, իսկ ես դեռ պատանի եմ եւ չգիպեմ իմ անելիքը: Քո ծառան քո ընտրած ժողովրդի մէջ է, մի ժողովուրդ, որը բազմամարդ է, անթիւ ու անհամար: Իմաստութիւնս փրկոյ քո ծառային, որ նա կարողանայ արդարութեամբ լսել ու դատել քո ժողովրդին, խելամարտութիւն ունենայ փարբերելու բարին ու չարը, որովհետեւ ո՛վ կարող է ղեկավարել քո այս բազմամարդ ժողովրդին»: Տիրոջը հաճելի եղաւ Սողոմոնի այս խնդրանքը, եւ Տէրն ասաց նրան. «Քանի որ դու այդ բանը խնդրեցիր ինձնից, խնդրեցիր ոչ թէ կեանքի երկար օրեր, հարստութիւն կամ քո թշնամիների մահ, այլ խնդրեցիր խելամարտութիւն՝ դատ անելու, ուստի քո ասածի համաձայն եմ վարուելու. քեզ փախու եմ իմաստուն ու հանճարեղ միտք, այնպէս որ ոչ քեզնից առաջ է քո նմանը եղել, եւ ոչ էլ քեզնից յետոյ քո նմանը կը յայտնուի: Քեզ փախու եմ նաեւ այն, ինչ որ չխնդրեցիր՝ հարստութիւն ու փառք, այնպէս որ քո ասած կեանքի օրերին թագաւորներից ոչ ոք չի լինելու քեզ նման: Եւ եթէ ընթանաս իմ ճանապարհով, կարարես իմ հրամաններն ու պատուիրանները, ինչպէս ընթացել էր քո հայր Դաւիթը, ապա քո կեանքի օրերը կ'երկարեցնեն»: Սողոմոնը զարթնեց եւ փեսաւ, որ դա երազ էր: Նա եկաւ Երուսաղէմ, կանգնեց Միոնում գրնուող Տիրոջ ուխտի փապանակի դէմ յանդիման, գոհաստեղանի առջեւ, ողջակէզներ ու խաղաղութեան գոհեր մատուցեց եւ մեծ խրախճանք սարքեց իր եւ իր բոլոր ծառաների համար: Այդ ժամանակ երկու անառակ կանայք եկան ու կանգնեցին արքայի առջեւ: Կանանցից մէկն ասաց. «Լսիր ինձ, փէ՛ր իմ, ես եւ այս կինը մի փան մէջ էինք: Ես երեխայ ունեցայ այդ փանը: Այնպէս պատահեց, որ երրորդ օրն այս կինն էլ ծնեց: Մենք էինք միայն փանը, մեր երկուսից բացի ուրիշ ոչ ոք չկար փանը: Գիշերը սրա որդին մեռաւ, որովհետեւ նա իր երեխայի վրայ էր պառկել: Սա գիշերուայ կէսին զարթնել է, վերցրել իմ մանկան իմ գրկից, երբ ես՝ քո աղախինը, ընած եմ եղել, պառկեցրել է իր ծոցում, իսկ իր մեռած որդուն դրել է իմ ծոցը: Առաօտեան վեր կացայ, որ կուրծք փամ իմ որդուն, բայց փեսայ, որ մեռած է: Յերեկը մի լաւ դիպեցի նրան եւ փեսայ, որ դա իմ ծնած երեխան չէ»: Միս կինն ասաց. «Ո՛չ, մեռածը քո որդին է, իմ որդին կենդանին է»: Առաջին կինն ասում էր. «Ո՛չ, կենդանին իմ որդին է, իսկ քո որդին մեռածն է»: 23 Այսպէս վիճեցին արքայի առջեւ: Արքան ասաց նրանց. «Դու ասում ես, թէ՛ «Այս կենդանին է իմ որդին, մեռածը

նրա որդին է», իսկ դու էլ ասում ես՝ «Ո՛հ, մեռածը քո որդին է, կենդանին իմ որդին է»: Արքան ասաց. «Սուրն 24
 ինձ բերէք»: Սուրը բերեցին թագաւորի մօտ: Արքան ասաց. «Կարեցէք, երկու կէտ արէք այս կենդանի ծծկեր 25
 մանկանը, նրա մի կէտը փուէք սրան ու միս կէտը՝ նրան»: Այն կինը, որի որդին կենդանի էր, ցաւից զայարուեց 26
 իր որդու համար: Նա ասաց արքային. «Լսիր ինձ, փէր, կենդանի մանկանը փուէք նրան, միայն թէ մի՛ սպանէք
 մանկանը»: Միւս կինն ասաց. «Ո՛հ իմը թող լինի, ո՛չ նրանը, մէջքեղից կիսէք նրան»: Պարասխան փուեց արքան՝ 27
 ասելով. «Նրան փուէք կենդանի մանկանը, ով ասաց, թէ՛ «Դրան փուէք, միայն թէ մի՛ սպանէք երեխային»: Նա է
 դրա մայրը»: Եւ ամբողջ Իսրայէլը լսելով արքայի վճռած դարաստանը՝ երկնէց արքայից, քանզի փեսաւ, որ նրա 28
 մէջ դարաստան վարելու Ասործու իմաստութիւնը կար:

Սողոմոն արքան թագաւորում էր Իսրայէլի վրայ, ու սրանք էին նրա իշխանները. Սաղոկի որդի Ազարի- 4, 2
 ան՝ քահանայ, Միսայի որդիներ Ելիաբեփն ու Աքիան՝ քարփորարներ, Աքիլիդի որդի Յոսափապը՝ դիւանա- 3
 պետ, Յովիդայէի որդի Բանեան՝ սպարապետ, Սաղոկն ու Աքիաթարը՝ քահանաներ, Նաթանի որդի Ազարիան՝ 4, 5
 գործավարների վերակացու, Նաթանի որդի Զարութը՝ քահանայ եւ արքայի բարեկամ, Աքիսարը՝ փան վերակացու, 6
 Ելիակը՝ հազարապետ, Սափի որդի Ելիափը՝ իշխան, եւ Աբդովի որդի Արոնիսանը՝ հարկերի վերաբեռու: Սողո- 7
 մոնն ամբողջ Իսրայէլում ունէր փաստերկու գործակալներ, որոնցից ամէն մէկը փարուայ մէջ մէկ ամիս ուրեստեղէն
 էր մաքակարարում արքային ու նրա ընտանիքին: Միս նրանց անունները. Օրի որդի Բէինը՝ Եփրեմի լեռան 8
 վրայ, Դակարի մի որդին՝ Մաքմասում, Մալաքիմում, Բեթսամիսում ու Այիլոմում մինչեւ Բեթանան, Ետլի որդին՝ 9, 10
 Արաբոթում: Սրան էին պարկանում Սոքովն ու ամբողջ Օփերի երկիրը: Ամինադաբի որդին՝ ամբողջ Նեփադորում: 11
 Սողոմոնի դուստր Տափաթը սրա կինն էր: Այելոթի որդի Բանան՝ Թանաքում, Մաքդովում եւ Մանի ամբողջ փա- 12
 նը, որը Ելսարթանի մօտ է, Եզրայէլից ներքեւ, եւ փարածում է Բեթսանից մինչեւ Աբելմաուլա եւ Մամբրալա:
 Գարերի որդի Եկմալը՝ Ռամոթ Գաղատում: Սրան էին պարկանում Մանասէի որդի Յայիրի աւանները Գաղա- 13
 ադում, Երզաբի գաւառը Բասանում, վաթսուն մեծամեծ պարսպապար, պղնձէ նիզեղով ամրացուած քաղաքներ:
 Ադդովի որդի Այինադաբը՝ Մայենեմում, Աքիմասը՝ Նեփթաղիմում: Սա Սողոմոնի դուստր Մասեմաթին կնութեան 14, 15
 էր առել: Քուսիի որդի Բանասը՝ Ասերում եւ Բաալոթում: Փարուայի որդի Յոսափապը՝ Իսաքարում: Ելի որդի 16, 17, 18
 Մեմէին՝ Բենիամինում: Ադայի որդի Գաբերը՝ Գաղատի երկրում, ամորիացիների թագաւոր Մեհոնի ու Բասանի
 թագաւոր Օգի երկրում: Նաբիփը՝ Յուդայի երկրում: Իսրայէլը ծովեզերքի աւազի չափ շար բնակիչներ ունէր, ո- 20
 բունք ուրում էին, խմում եւ ուրախանում: Սողոմոնը փիրում էր թագաւորութիւններին այլազգիների գետի երկրից
 մինչեւ Եգիպտոսի սահմանները: Բերում էին ընծաներ ու ծառայեցին նրան մինչեւ նրա կեանքի վերջը: Սողո- 22
 մոնն օրական սպառում էր երեսուն քոռ ընփրի ալիւր, քառասուն քոռ ալիւր, փասն ընփր եգներ, արօքավայրում
 կերակրուած քսան կով եւ հարիւր ոչխար, չհաշուած եղջերուները, այծեամներն ու փեսակ-փեսակ ընփրի պարարտ 23
 թռչուններ քանզի նա իշխում էր գետից այս կողմ գրնտող բոլոր երկրների վրայ՝ Թափասայից մինչեւ Գազա, գետի
 այս կողմում եղած բոլոր թագաւորութիւնների վրայ: Խաղաղութիւն էր փիրում նրա երկրում ու շրջակայք բոլոր կող- 24
 մերում: Սողոմոնի իշխանութեան օրօք Յուդայի երկրում եւ Իսրայէլում, Դանից մինչեւ Բերսաբէ, մարդիկ իրենց
 որթափունկերի ու թզենիների փակ ապահով կեանք էին վարում, ուրում ու խմում: Սողոմոնն ունէր քառասուն 26
 հազար մաքակ լծկան ձիեր եւ փասներկու հազար երիվարներ: Գործակալները Սողոմոն արքային ամէն ամիս
 պարէն էին մաքակարարում, արքայի սեղանից ոչ մի բան չէր պակասում: Որտեղ որ գրնտում էր արքան, ըստ ի- 28
 րաքանչիւրի վրայ դրուած հարկի, այնտեղ էին բերում նաեւ զարի ու յարդ նժոյգների եւ լծկան ձիերի համար: Տէրը 29
 Սողոմոնին փուեց ընդունակութիւն, շար խոր իմաստութիւն, ծովեզերքի աւազի չափ լայնախոտ սիրտ: Սողոմոնի
 իմաստութիւնը շար աւելի խորն էր, քան բոլոր նախորդ մարդկանց ու Եգիպտոսի իմաստունների համեմարը: Նա 31
 բոլոր մարդկանցից առաւել իմաստուն դարձաւ, աւելի իմաստուն, քան զարաացի Գեթանը, Եմանը եւ Մաուլի որ-
 դիներ Քալքայն ու Դարդանը: Նրա համբաւը փարածուել էր շրջակայ բոլոր ազգերի մէջ: Սողոմոնը երեք հազար 32
 առակ է գրել, իսկ նրա օրհներգութիւնների թիւը հինգ հազար է: Նա խօսել է ծառերի մասին՝ Լիբանանի մայրիկից 33
 մինչեւ պարն ի վեր մագլցող գոպան, պարմել է անասունների, թռչունների ու ձկների մասին: Բոլոր կողմե- 34
 րից, նրա իմաստութեան համբաւը լսած երկրի բոլոր թագաւորների մօտից մարդիկ գալիս էին լսելու Սողոմոնի
 իմաստութիւնը:

Տիրոսի Քիրամ արքան իր ծառաներին ուղարկեց Սողոմոնի մօտ, որովհետեւ լսել էր, թէ նրան թագաւոր են 5
 օծել իր հայր Դաւթի փոխարէն. Քիրամը միշտ սիրել էր Դաւթին: Սողոմոնը լուր ուղարկեց Քիրամին՝ ասելով. 2
 «Դու ինքը գիտես, որ իմ հայր Դաւիթը շրջակայ երկրների պարփադրած պարտագմների պարճառով չկարողացաւ 3
 իմ Տէր Ասործու անուան փունը շինել, մինչեւ որ Տէրը թշնամիներին հնազանդեցրեց նրա ուրբերի առաջ: Արդ, իմ 4
 Տէր Ասորուածն ինձ հանգիստ է փուել, եւ շրջապարում չկայ ո՛չ դաւադիր, ո՛չ չար պարահար: Ես որոշել եմ իմ 5
 Տէր Ասործու անուան փունը շինել, ինչպէս Տէր Ասորուածը պարփրել է իմ հայր Դաւթին՝ ասելով. «Իմ անուան 6
 փունը շինելու է քո որդին, որին ես նսրեցնելու եմ քո աթոռին քո փոխարէն»: Արդ, հրաման փուր, որ ինձ հա- 6
 մար Լիբանանից փայտ կտրեն, եւ իմ սարուկների հետ լինեն նաեւ քո սարուկները: Ես քեզ կրամ քո սարուկների
 վարճարութիւնն այնքան, որքան դու կ'ասես, որովհետեւ դու ինքը գիտես, որ մենք չունենք մի մարդ, որ գիտենայ 7
 սիրտնացիների նման փայտ կտրել»: Երբ Քիրամը լսեց Սողոմոնի խօսքերը, շար ուրախանալով՝ ասաց. «Օրհնեալ
 է այսօր Տէր Ասորուածը, որ Դաւթին իմաստուն որդի է փուել, որպէսզի նա ղեկավարի մի բազմամարդ ժողովուրդ»: 8
 Քիրամը Սողոմոնին լուր ուղարկեց՝ ասելով. «Իմացայ այն ամէնն, ինչ ինձ յայտնեցին քո ուղարկած մարդիկ: Ես 9
 կը կարարեմ քո ամբողջ կամքը. իմ սարուկները Լիբանանից եղենափայտ ու մայրի կ'իջեցնեն ծով, ես դրանցից
 լաստեր կը պարարաստեմ ծովի վրայ, դրանք բերել կրամ մինչեւ այն փեղը, որ դու ինձ ցոյց կը փաս, ես ծովափ կը 10
 հանեմ դրանք, եւ դու կը վերցնես: Դրա փոխարէն դու կը կարարես իմ կամքը. հաց կը մարակարարես իմ փանը»: 11
 Քիրամը Սողոմոնին եղենափայտ ու մայրի էր փալիս այնքան, ինչքան նա ուզում էր, իսկ Սողոմոնը Քիրամին 10, 11
 փալիս էր քսան հազար քոռ ցորեն ու քսան հազար սափոր գրուած ձիթափուր, որ Սողոմոնն ամէն փարի ուղարկում
 էր Քիրամին: Տէրը Սողոմոնին իմաստութիւն փուեց, ինչպէս խոստացել էր նրան, խաղաղութիւն հաստատու- 12
 եց Քիրամի ու Սողոմոնի միջեւ, եւ նրանք իրար հետ դաշինք կնքեցին: Սողոմոնը գլխասահարկ դրեց ամբողջ 13

14 Իսրայելում: Նարկ էր դրուած երեսուն հազար մարդու վրայ, որոնցից փասը հազարին ամէն ամիս ուղարկում էր
 15 Լիբանան: Սրանք մէկ ամիս մնում էին Լիբանանում եւ երկու ամիս՝ իրենց փնտրում: Այդ գլխահարկի վերակացու էր
 16 Ադոնիբարը: Սողոմոնը լեռներում ունէր եօթանասուն հազար բեռնակիր եւ ութսուն հազար քարհար, բացի երեք
 17 հազար հինգ հարիւր գործակալ ղեկավարներից, որ Սողոմոնը նշանակել էր գործաւորների վրայ: Արքայի հրա-
 18 մանով փան հիմքի համար բերեցին մեծ ու ընկիր ապառաժ քարեր, անփաշ քարեր: Սողոմոնի մարդիկ, Քիրամի
 մարդիկ ու Բիբլոսի բնակիչները փաշեցին, երեք փարի փայտ ու քար պատրաստեցին Ասպծու փան շինութեան
 համար:

6 Իսրայելացիների՝ Եգիպտոսից դուրս գալու չորս հարիւր քառասուններորդ փարում եւ Սողոմոն արքայի՝ Իսրայելի
 2 վրայ թագաւորելու չորրորդ փարուայ երկրորդ ամսում Սողոմոնն սկսեց կառուցել Տիրոջ փունը: Սողոմոն արքայի՝
 Տիրոջ համար շինած փան երկարութիւնն էր վաթսուն կանգուն, լայնութիւնը՝ քսան կանգուն, բարձրութիւնը՝ քսան
 3 կանգուն: Տան առջեւի կամարակապ բակի երկարութիւնը քսան կանգուն էր՝ ինչքան փան բարձրութիւնն էր, իսկ
 4 փան ճակարի կողմի լայնութիւնը՝ փասը կանգուն: Նա կառուցեց-ամբողջացրեց փունը: Տունն ունէր գաղփնի
 5 դիպելու պատուհաններ: Նա փան պարից դուրս, փան պարերի երկայնքով, փանարի ու սրբարանի շուրջը պա-
 6 փուար շինեց, չորս կողմը սենեակներ կառուցեց: Ներքին յարկը հինգ կանգուն լայնութիւն ունէր, միջինը՝ վեց
 կանգուն լայնութիւն, իսկ երրորդը՝ եօթը կանգուն լայնութիւն, որպէսզի փան շուրջը արտաքուստ ազար փեղ ու-
 7 նենայրով՝ փան պարերը չվնասուեն: Տունը շինուեց ապառաժ ու անմշակ քարերով, եւ մուրճի կամ երկաթէ որեւէ
 8 գործիքի ձայն չլսուեց դրա շինութեան ժամանակ: Ներքին յարկի գալթի դուռը փան աջ կողմում էր. այսպե-
 9 դից ոլորապարտ սանդուղքներով ելնում էին միջին յարկը, իսկ միջինից՝ երրորդը: Տունը կառուցեց-վերջացրեց,
 10 փունը երեսապարեց միմեանց շաղկապուած փախպակներով ու քանդակազարդ եղեւնափայտով: Ամբողջ փան
 11 շուրջը վերնախարիսխ շինեց հինգ կանգուն բարձրութեամբ եւ վերնախարիսխը պարեց եղեւնափայտով: Տէրը
 12 խօսքն ուղղելով Սողոմոնին՝ ասաց. «Ահա փուն եւ շինում: Եթէ ըստ իմ հրամանների ընթանաս, իմ օրէնքներն
 ի գործ դնես, պահես իմ բոլոր պատուիրաններն ու դրանցով առաջնորդուես, ապա կը կատարեմ քո նկատմամբ
 13 այն խոստումը, որ փունէլ էի քո հօրը՝ Ղաթին. կը բնակուեմ Իսրայելի ժողովրդի մէջ եւ չեմ լքի իմ իսրայելացի
 14, 15 ժողովրդին»: Սողոմոնը կառուցեց-աւարտեց փունը: Տան պարերը ներսից երեսապարեց եղեւնափայտով. փան
 յարակից մինչեւ պարերն ու գերանները ներսից շուրջանակի փայտով երեսապարեց: Տան ներքին մասը դրուագեց
 16 մայրի փայտով, փան յեպտում քսան կանգուն երկարութեամբ մի պար շինեց, ներսում յարակից մինչեւ գերան-
 ները երեսապարեց փայտով ու այն վերածեց սրբարանի, որպէսզի այնպեղ պահուի սրբութիւնների սրբութիւնը:
 17, 18 Տունը՝ ներքին փանարը, քառասուն կանգուն էր: Տան ներսից կամարները, վերնախարիսխները երեսապարեց
 19 քանդակազարդ եղեւնափայտով: Ամէն ինչ եղեւնափայտով էր ծածկուած այնպէս, որ քար չէր երեսում: Սրբարա-
 20 նը փան մէջ էր, ներսում: Այն շինուել էր, որպէսզի այնպեղ դրուի Տիրոջ ուխտի փայտանակը: Սրբարանը քսան
 կանգուն երկարութիւն, քսան կանգուն լայնութիւն եւ քսան կանգուն բարձրութիւն ունէր: Այն դրուագել փունց մա-
 21 քուր ոսկով: Սողոմոնը եղեւնափայտ գոհասեղան պատրաստեց: Նա փունը ներքուստ մաքուր ոսկով պարեց եւ
 22 սրբարանի դիմացը վարագոյր քաշեց ոսկէ շղթաներով: Նա ամբողջ փունը ոսկով պարեց: Սրբարանի ամբողջ
 23 ներքնամասը երեսապարեց ոսկէ թիթեղներով: Սրբարանի ներսում դրեց նոճու փայտից պատրաստուած երկու
 24 քերովբէներ: Մէկի բարձրութիւնը փասը կանգուն էր: Նրա մի թելը հինգ կանգուն էր, միւսը թելը՝ նոյնպէս հինգ
 25 կանգուն. մի թելի ծայրից միւս թելի ծայրը փասը կանգուն էր: Երկրորդ քերովբէն նոյն չափն ու նոյն ձեւն ունէր:
 26, 27 Մի քերովբէի բարձրութիւնը փասը կանգուն էր, նոյնը եւ՝ երկրորդ քերովբէինը: Երկու քերովբէները դրեց ներսի
 սենեակում եւ նրանց թելերը փարածեց. մի քերովբէի մէկ թելը հասնում էր մի պարիին, իսկ երկրորդ քերովբէի
 28 մէկ թելը՝ միւս պարին: Նրանց միւս թելերը սենեակում գալիս միանում էին իրար: Նա քերովբէները ոսկով պա-
 29 րեց: Տան բոլոր պարերի վրայ ներսից ու դրսից շուրջանակի քանդակեց, փորագրեց քերովբէներ, արմաւենիներ
 30, 31 ու բարձրաքանդակներ: Նա փան ներքին ու արտաքին յարակը ոսկով երեսապարեց: Նա սրբարանի մուր-
 32 քի դուռը շինեց գիհի փայտից: Դուռը պարի մէկ հինգերորդ մասն էր կազմում: Իւղաթաթախ փայտից շինուած
 երկու փեղկերի վրայ քերովբէներ, արմաւենիների փորագրեց եւ դրանք ոսկով երեսապարեց. ոսկին ծածկում էին
 33 քերովբէներն ու արմաւենիները: Տանարի մուտքի դռան դրանդիկները նոյնպէս գիհի քառակուսի փայտերից էին:
 34 Երկու դռները մայրի փայտից էին, ամէն մի դուռը երկփեղկ էր, իսկ փեղկերը բացում-փակում էին ծխնիներով:
 35 Երկրորդ դռան վրայ ոսկով դրուագուած էին քերովբէներ, արմաւենիներ, եւ այդ դրուագները պատուած էին ոս-
 36 կով, որ իջնում էր յօրինուածքի վրայ: Նա ներքին սրահը շինեց երեք շարք անփաշ քարով եւ պարիսպ կառուցեց
 37, 38 եղեւնափայտով: Տիրոջ փան հիմքը դրուեց Սողոմոնի թագաւորութեան չորրորդ փարուայ Զի ամսին, եւ փասն-
 մէկերորդ փարուայ Բուլ ամսին, այսինքն՝ ութերորդ ամսին փունն աւարտուեց իրեն անհրաժեշտ ամէն ինչով ու
 ամէն յօրինուածքով: Սողոմոնը փանարը կառուցեց եօթը փարում:

7, 2 Սողոմոնն իր փունը փասներեք փարի կառուցեց եւ ամբողջովին աւարտեց այն: Տունը շինեց Լիբանանի ան-
 փառի փայտով: Տունն ունէր հարիւր կանգուն երկարութիւն, յիսուն կանգուն լայնութիւն եւ երեսուն կանգուն բարձ-
 րութիւն. այն կառուցուել էր երեք շարք եղեւնափայտ սիւներով, որոնց վրայ դրուած էին եղեւնափայտ հեծաններ:
 3 Նաեւ կառուցեց մի յարկ սիւների վրայ: Կառուցը քառասունհինգ սիւն ունէր. ամէն մի շարքի վրայ փասնհինգ սիւն:
 4, 5 Երեք պատուարներն ու երեք միջնորմները կանգնած էին իրար դէմ առ դէմ: Բոլոր դռներն ու միջնորմները քառա-
 6 կուսի էին, պատուարով: Դռները երեք շարքով իրար դիմաց էին: Նա յիսուն կանգուն երկարութեամբ ու երեսուն
 կանգուն լայնութեամբ սիւնազարդ կամարակապ դահլիճ կառուցեց: Իրար միացուած կամարները փեղաւորուած
 7 էին միմեանց դիմաց, իսկ սիւներն ու խարիսխները դրուած էին կամարների դիմաց: Նա կառուցեց նաեւ կամա-
 րակապ գահասրահ եւ դպրասրահ եւ անում այդ կամարակապ արեանում: Այդ յարկը յարակից մինչեւ ձեղուն
 8 երեսապարուած էր եղեւնափայտով: Նրա փան մէջ, ուր բնակում էր, կար նոյն ձեւով կառուցուած կամարակապ
 9 մի սրահ: Փարաւոնի դստեր համար, որը Սողոմոնի կինն էր, նոյն ձեւով կամարակապ սրահ պատրաստեց: Ամէն
 10 ինչ շինուած էր ընկիր քարերից. անփաշ քարերը հիմքից մինչեւ առասպաղ ներսից ու դրսից իրար էին ազու-
 ցուած ըստ իրենց չափերի: Մեծ սրահի պարի հիմքը նա կառուցել էր մեծ-մեծ քարերով, որոնք ունէին փասը

եւ ութ կանգուն երկարութիւն, իսկ վերեւի մասը կառուցել էր նոյն չափի անբաշ ու ընփր քարերով: Պատերը 11
 երեսապարուած էին եղեւնափայտով: Մեծ սրահը շուրջանակի երեք կարգ անբաշ քարերից էր եւ երեսապարու- 12
 ւած եղեւնափայտով: Տիրոջ փան սրահը՝ Տիրոջ փան ներքին կամարակապ սրահը շինուած էր փաճարի դիմաց: Սողոմոն արքան մարդ ուղարկեց ու Քիրամ անունով մի մարդու բերել փուեց Տիրոսից: Սա Նեփթալիմի ցե- 13, 14
 ղից մի այրի կնոջ որդի էր: Նրա հայրը փիրոսցի էր, պղնձի վարպետ էր ամէն փեսակ պղնձի գործերի մէջ մեծ
 հմտութիւն, վարպետութիւն ու գիտելիքներ ունէր: Նա եկաւ Սողոմոն արքայի մօտ ու նրա բոլոր գործերը կարա- 15
 րեց. պարրասպեց փան կամարակապ սրահի երկու ձուլածոյ սիւները՝ ամէն մի սիւնի բարձրութիւնը փասնութ
 կանգուն, իսկ սիւների շուրջը կապեց մի գօփի, որի լայնութիւնը փասնջորս կանգուն էր եւ չորս մաս լայնութեամբ 16
 ակօսներ ունէր: Նոյն ձեւով կերպեց նաեւ երկրորդ սիւնը: Նա երկու խոյակ պարրասպեց, որոնք պէտք է դրուէին
 պղնձածոյ սիւների վրայ, նրանց գլխին: Մի խոյակի բարձրութիւնը հինգ կանգուն էր, երկրորդ խոյակի բարձ- 17
 րութիւնը նոյնպէս հինգ կանգուն էր: Նա պարրասպեց վանդակակերպ երկու ցանց խոյակը ծածկելու համար: Վանդակակերպ երկու ցանց էլ պարրասպեց երկրորդ խոյակը զարդարանքով ծածկելու համար: Նա երկու սիւ- 18
 ների համար պարրասպեց նռնաձեւ զարդեր, որպէսզի դրանք շարք-շարք կախն վանդակացանցի վրայ: Միւնի
 գլխին գրնուող երկրորդ խոյակի վրայ, կամարի մօտ դրեց մի պակ, որն ունէր չորս կանգուն երկարութիւն, եւ 19
 վրան շուշաններ էին քանդակուած: Երկու սիւների խոյակների վերեւից դրեց պակներ, իսկ երկրորդ խոյակի
 շուրջը՝ կարգով շարուած երկու հարիւր նռնաձեւ զարդեր: Նա սիւներ կանգնեցրեց փաճարի սրահում: Մի սիւն 20
 կանգնեցրեց ու այն անուանեց Յաքում. երկրորդ սիւնը կանգնեցրեց ու անունը դրեց Բողգ: Միւների գլխին շուշա- 21
 նաձեւ զարդեր քանդակեց: Այսպիսով աւարտուեցին սիւների հետ կապուած աշխատանքները: Նա պարրասպեց 22
 նաեւ մի ձուլածոյ աւագան, որի երկարութիւնը մի ծայրից մինչեւ միւս ծայրը փասը կանգուն էր: Այն կլոր էր: Դրա
 բարձրութիւնը հինգ կանգուն էր, իսկ երեսուներեք կանգուն երկարութիւն ունեցող դրա շուրջը փոսեր կային: 23
 Դրա եզրերից ներքեւ փասը կանգուն շուրջանակի յենարաններ կային, եւ երկու շարք մոյթեր ձուլուած-ամրացուած 24
 էին դրա շուրջը: Ձուլածոյ աւագանը դրուած էր փասներկու եզների վրայ. երեքը դէպի հիւսիս էին նայում, երե- 25
 քը՝ դէպի ծով, երեքը՝ դէպի հարաւ, երեքը՝ դէպի արեւելք: Աւագանը դրանց վրայ էր ամրացուած: Բոլոր եզների
 գաւակները դէպի ներս էին ուղղուած: Աւագանի պղնձի հասարակութիւնը մի թիւ էր. դրա շուրջը բաժակի շուրջի 26
 նման էր. դրա վրայ ծաղկած շուշան էր քանդակուած: Աւագանը մօտաւորապէս երկու հազար մար էր փանում:
 Նա պղնձէ փասը պարուանդաններ շինեց. մէկ պարուանդանի երկարութիւնը հինգ կանգուն էր, լայնութիւնը՝ չորս 27
 կանգուն, բարձրութիւնը՝ վեց կանգուն: Պարուանդաններն այսպիսի կառուցուածք ունէին. փոսիկները յաջորդում 28
 էին միմեանց, եւ դրանց միջեւ ելուստներ կային: Ելուստների միջեւ գրնուող փոսիկների վրայ պարկերուած էին 29
 առիւծներ, եզներ ու քերովբէներ, իսկ փոսիկների վրայ պարկերուած առիւծներից եւ եզներից վերեւ ու ներքեւ զար-
 դեր էին կախուած: Ամէն մի պարուանդան պղնձէ չորս անի ու պղնձէ սննի ունէր, եւ չորս անկիւններիս, աւագանի 30
 փակ, մարդու ուսի նմանութիւն ունեցող ձուլածոյ ելուստներ կային: Դրա բերանը ներքին խոյակից մինչեւ վեր 31
 մէկ կանգուն էր. այդ բերանը խարսիսի պէս կլոր էր ու մէկուկէս կանգուն լայնութիւն ունէր: Դրա բերանի վրայ ոչ
 թէ կլոր, այլ քառակուսի քանդակներ կային: Սոնիով իրար միացուած չորս անիւներն ամրացուած էին աւագանի 32
 փակից, իսկ անիւներն էլ ամրացուած էին պարուանդանին: Ամէն մի անուի բարձրութիւնը մէկուկէս կանգուն էր:
 Անիւները սարքուած էին կառքի անիւների նման. դրանց սոնիները, շրջանակները, ճաղերը եւ ամէն ինչը ձուլածոյ 33
 էին: Ամէն մի պարուանդանի չորս անկիւններն ունէին չորս ելուստներ, եւ ելուստները պարանոցի հետ միաձոյլ 34
 էին: Պարուանդանի վերեւում կէս կանգուն բարձրութեամբ կար բոլորակ մի պակ, եւ պարուանդանի գլխի վե- 35
 րեւում գրնուող դրա բռնակներն ու խորշերը պարուանդանի հետ միաձոյլ էին: Դրա բռնակների ու խորշերի վրայ 36
 քանդակեց ներսի կողմից շուրջանակի միմեանց դիմաց կանգնած քերովբէներ, առիւծներ ու արմատենիներ: Այս 37
 նոյն օրինակով սարքեց բոլոր փասը պարուանդանները. բոլորը նոյն ձեւը, նոյն չափն ու նոյն զարդերն ունէին:
 Նա պղնձէ փասը փաշպեր պարրասպեց. ամէն մի փաշպ քառասուն սափոր էր փանում եւ չորս կանգուն բարձ- 38
 րութիւն ունէր: Ամէն մի փաշպ դրուեց այդ փասը պարուանդաններից մէկի վրայ: Ուսի վրայ ամրացուած հինգ 39
 պարուանդանները փեղադրեց փան աջ կողմում, միւս հինգը՝ փան ձախ կողմում, իսկ աւագանը փեղադրեց փան
 աջ կողմում՝ դէպի հարաւ-արեւելք: Քիրամը շինեց կաթսաներ, երեսին փաք ջուր ցանելու անօթներ ու կոնքեր: 40
 Քիրամն աւարպեց բոլոր այն գործերը, որ արել էր Տիրոջ համար Սողոմոն արքայի փունը կառուցելիս. դրանք
 են՝ երկու սիւն ու սիւների շուրջանակի քանդակազարդ խոյակներ, երկու ցանց, որոնցով պէտք է ծածկէին սիւ- 41
 ների շուրջանակի քանդակուած երկու խոյակները, երկու ցանցերի չորս հարիւր նռնաձեւ զարդերը, երկու շարք 42
 նռնաձեւ քանդակներ ամէն մի վանդակին, որոնցով պէտք է ծածկէին սիւների շուրջանակի քանդակուած երկու
 խոյակները: Նաեւ փասը պարուանդաններ ու պարուանդանների վրայ դրուած փասը փաշպեր, մէկ աւագան 43, 44
 ու աւագանի փակ ամրացուած փասներկու պղնձածոյ եզներ, կաթսաներ, երեսին փաք ջուր ցանելու անօթներ, 45
 կոնքեր եւ ամբողջ կահկարասին, որ Քիրամն արել էր Տիրոջ համար Սողոմոն արքայի փունը կառուցելիս: Ար-
 քայի փան ու Տիրոջ փան քառասունութ սիւներն ու արքայի պղնձի ամբողջ գործերը պարրասպեց Քիրամը: Իսկ 46
 թէ որքան պղինձ օգտագործեց այդ ամբողջ գործերն անելու համար, հնարատր չէ ասել, քանի որ դրանց չափ ու
 սահման չկար: Անգամ հնարատր չէ ասել, թէ որքան փայլուն պղինձ օգտագործուեց: Արքան դրանք ձուլել էր 47
 փուել կաւային թանձր հողի մէջ, Սոկքոթի ու Սիրարթամի միջեւ ընկած Յորդանան գետի ափին: Սողոմոն արքան 48
 այդպէս փեղում թողեց ամբողջ այդ իրերը, քանզի թուով չափազանց շար էին դրանք, եւ օգտագործուած պղնձին
 չափ ու սահման չկար: Սողոմոն արքան պարրասպել փուեց Տիրոջ փան ամբողջ սպասքը, ոսկէ գոհարանն ու 49
 որոնցից հինգը դրուած էր սրբարանի դիմաց՝ աջ կողմում, եւ հինգը՝ ձախ կողմում, ոսկէ մոմակալները, ճրագակալ-
 ները, մոմ կարելու մկարպները, նաեւ դրանդիկները, լծակները, փաշպերը, ափսէներն ու փուփերը մարդու ոսկուց: 50, 51
 Ոսկուց էին ներքնափան՝ սրբութիւնների սրբութեան դռներն ու փաճարի փան դռները: Այսպիսով աւարտուեցին
 Տիրոջ փունը կառուցելու համար Սողոմոն արքայի ձեռնարկած բոլոր գործերը: Եւ Սողոմոն արքան փարաւ իր
 հայր Դաւթի նուէրները եւ իր՝ Սողոմոնի բոլոր նուէրները՝ արծաթը, ոսկին ու սպասքը, եւ ի պահ դրեց Տիրոջ փան

զանձարանում:

8 Այն ժամանակ Սողոմոն արքան Իսրայելի բոլոր ծերերին՝ ցեղերի բոլոր բարձրաստիճան գլխավորներով եւ իսրայելացիների նահապետներով հանդերձ կանչեց իր մօտ, Միոն, որպէսզի Տիրոջ ուխտի փառանակը հանեն 2 Դաւթի քաղաքից, այսինքն՝ Միոնից: Իսրայելի բոլոր փղամարդիկ Սողոմոն արքայի մօտ հաւաքուեցին Անթանիան 3 ամսին, փօսին, այսինքն՝ եօթներորդ ամսին: Եկան Իսրայելի բոլոր ծերերը, եւ քահանաները վերցնելով դուրս 4 բերեցին Տիրոջ փառանակը, վկայութեան խորանն ու վկայութեան խորանի մէջ եղած ամբողջ սուրբ սպասքը: Այն 5 վերցրին քահանաներն ու ղեկավարները: Սողոմոն արքան ու նրա մօտ հաւաքուած Իսրայելի ամբողջ ժողովուրդը 6 նրա հետ փառանակի առջեւից գնալով՝ անթի ու անհամար արջառ ու ոչխար էին զոհաբերում: Քահանաները Տիրոջ ուխտի փառանակը ներս փարան, իր փեղը՝ սրբութիւնների սրբութեան փան սրբարանը, եւ փեղադրեցին 7 քերովբէների թետերի ներքոյ: Քերովբէները թետերը փարածել էին փառանակի վրայ, եւ նրանք վերեւից ծածկուած 8 էին դրա սրբութիւնները: Լծակներն այնպէս էին փեղաւորել, որ դրանց գլուխները սրբարանի դիմաց երեսում 9 էին սրբութիւններից, բայց դրսից չէին երեսում: Դրանք այնպէղ են մնում մինչեւ այսօր: Տապանակի մէջ ոչինչ չկար, բացի քարէ երկու փախարակներից՝ ուխտի փախարակներից: Դրանք այնպէղ դրել էր Մովսէսը Քորեթում, երբ 10 Տէրն ուխտ էր արել իսրայելացիների հետ Եգիպտոսից նրանց դուրս գալու ժամանակ: Երբ քահանաները ելան 11 սրբարանից, ամպ լցուեց Տիրոջ փունը, եւ քահանաներն ամպի պարճառով չէին կարողանում սպասաւորութիւն 12 անել, քանզի Տիրոջ փառքը լցրել էր փունը: Այդ ժամանակ Սողոմոնն ասաց. «Տէրն ասել է՝ «Ես հովանի պիտի 13 լինեմ մէզ ու մշուշով»: Ես քեզ համար բնակութեան փուն շինեցի, որ քո աթոռը հասարար լինի յաւիտեան»: Արքան երեսը դարձրեց ու օրհնեց Իսրայելի ամբողջ ժողովրդին. եւ Իսրայելի ամբողջ ժողովուրդը կանգնած էր: 14 Նա ասաց. «Օրհնեալ լինի Իսրայելի Տէր Աստուածն այսօր, որն իր բերանով խօսեց իմ հայր Դաւթի մասին 15 եւ իր ձեռքով կապարեց իր խոստումը՝ ասելով. «Այն օրից, որ իմ ժողովրդին՝ Իսրայելին Եգիպտոսից դուրս բերեցի, Իսրայելի ցեղերին պարկանող ոչ մի վայր չընկրեցի փուն շինելու համար, որ իմ անուամբ լինի, այլ 16 ընկրեցի Դաւթին, որ իսրայելի իմ ժողովրդին ղեկավարի»: Իմ հայր Դաւթի մտքում եղել էր Իսրայելի Տէր Աստու 17 անուանով փուն շինելու նպատակը, եւ Տէրն ասել էր իմ հայր Դաւթին. «Քանի որ մտքումդ դրել ես իմ անունով 18 փուն շինել, լաւ ես արել, որ այն դրել ես մտքումդ, բայց դու չես շինելու փունը, այլ՝ քո որդին, որ սերունդու է 19 քեզնից, նա է շինելու իմ անուանով փունը»: Եւ Տէրը կապարեց իր ասած խօսքը, ու ես փոխարինեցի իմ հօրը՝ 20 Դաւթին, նստեցի Իսրայելի աթոռին, ինչպէս ասել էր Տէրը, եւ Իսրայելի Տէր Աստու անունով փուն շինեցի, այնպէղ փառանակի համար փեղ պարասպեցի, ուր դրուած է Տիրոջ ուխտը, որ նա ուխտել էր մեր հայրերի հետ, երբ նրանց 21 դուրս բերեց Եգիպտացիների երկրից»: Սողոմոնը ամբողջ Իսրայելի ժողովրդի ներկայութեամբ կանգնեց Տիրոջ 22 զոհասեղանի առջեւ, ձեռքերը երկինք փարածեց եւ ասաց. «Տէր Աստուած Իսրայելի, չկայ քեզ նման Աստուած վերեսում՝ երկնքում, ու ներքեւում՝ երկրի վրայ. դու պահում ես ուխտը եւ ողորմածութիւն ցուցաբերում քո ծառայի 23 նկատմամբ, որը սրբանց գնում է քո առջեւից: Դու պահեցիր քո ծառային՝ իմ հայր Դաւթին փուն խոստումդ. ինչ որ քո բերանով ասել էիր, քո ձեռքով էլ կապարեցիր, ինչպէս այսօր: Արդ, Տէր Աստուած Իսրայելի, կապարի՛ր 24 քո Դաւթի ծառային՝ իմ հօրը փուն խոստումդ քո այն խոստումը, թէ՛ «Մարդ չի պակասելու Իսրայելի զահի վրայից, միայն թէ քո որդիները հասարար հետեւեն իրենց ճանապարհին՝ ընթանալով իմ առջեւից, ինչպէս դու ես ընթանում իմ 25 առջեւից»: Արդ, Տէր Աստուած Իսրայելի, թող իրագործուեն քեզ ծառայ իմ հայր Դաւթին ասած քո խօսքերը: 26 Մի՞թէ Աստուած բնակուելու է մարդկանց հետ երկրի վրայ: Եթէ երկինքն ու երկնքի անսահմանութիւնները քեզ բաւական չեն, ապա ինչպէ՛ն կարող է բաւականացնել իմ շինած այս փունը: Արդ, լսի՛ր քո ծառայի աղօթքներն ու իմ խնդրանքները, Տէր Աստուած Իսրայելի, լսի՛ր քո ծառայի պաղապարզին աղօթքները, որ նա քո առջեւ մատուցում 27 է քեզ: Քո աչքերը զիշեր-ցերեկ թող բաց լինեն այն փեղի վրայ, որի համար ասացիր, թէ քո անունն այնպէղ պէտք է լինի. լսի՛ր այն աղերսանքը, որ քո ծառան զիշեր-ցերեկ առաքում է քեզ այսպէղ: Լսի՛ր քո ծառայի ու Իսրայելի քո 28 ժողովրդի ձայնը, որոնք աղօթքի են կանգնել այսպէղ. լսի՛ր քո բնակութեան վայրում՝ երկնքում, ու ների՛ր նրան, ով կը մեղանչի իր մերձաւորի դէմ: Եթէ մէկը մի մարդու անիծելով մեղք գործելուց յետոյ գայ ու այս փունը, քո զոհասեղանի առաջ գղջայ, ապա լսի՛ր նրան երկնքում ու քաւութիւն արա նրան: Դաւթի՛ր Իսրայելի քո ժողովրդին, դարապարտի՛ր անօրէնին ու նրանից պահանջի՛ր նրա կապարած մեղքի հարուցումը, իսկ արդարին արդարացրո՛ւ՝ 29 հարուցելով նրան ըստ իր արդարութեան: Եթէ քո դէմ մեղանչելու պարճառով Իսրայելի քո ժողովուրդը պարտուի թշնամիներից, բայց դառնայ դէպի քեզ, փառք փայ քո անուանը, աղօթի ու աղաչի քեզ այս փունը, ապա լսի՛ր նրան երկնքում, ների՛ր Իսրայելի քո ժողովրդի մեղքերը եւ վերադարձրո՛ւ նրանց այն երկիրը, որ փունը ես նրանց 30 հայրերին: Եթէ քո դէմ մեղանչելու պարճառով երկինքը փակուի, ու անձրեւ չիկնի, իսկ նրանք աղօթք անեն այս վայրում, փառք փան քո անուանը եւ քեզնից ներում ստանալով՝ գղջան իրենց մեղքերի համար, ապա լսի՛ր երկնքում եւ ների՛ր քո ծառաների ու Իսրայելի քո ժողովրդի մեղքերը, որպէսզի ցոյց փաս նրանց բարի ճանապարհը, որով 31 պէտք է ընթանան, եւ անձրեւ փաս քո երկրին, որը փունը ես քո ժողովրդին իբրեւ ծառանգութիւն: Եթէ երկրի վրայ սով լինի, ժամախախտ, խորշակահարութիւն, դեղնախախտ, մորեխ կամ թրթուր, եւ թշնամին նեղի նրան իր 32 քաղաքներից մէկում, կամ ամէն փեսակ պարահար ու ցաւ լինի, եւ եթէ Իսրայելի քո ամբողջ ժողովրդից որեւէ մէկը մի աղօթք կամ մի աղերսանք անի, եւ մարդիկ, իրենց սրբի ցաւը զիտենալով, ձեռքները փարածեն դէպի 33 այս փունը, ապա լսի՛ր երկնքում՝ քո բնակութեան փեղում, ների՛ր նրանց, կապարի՛ր նրանց խնդրանքը, ամէն մէկի հոգին ճանաչելով՝ հարուցի՛ր ըստ նրանց ընթացած ճանապարհի, քանզի միայն դու ես ճանաչում բոլոր մարդկանց 40 հոգիները: Թող մարդիկ երկիւղ կրեն քեզնից իրենց կեանքի բոլոր օրերում, որչափ որ ապրեն մեր հայրերին 41 փունը քո մեծ անուան, ամուր ձեռքի ու հօր բազկի մասին, գայ եւ աղօթք անի այս փեղում, ապա նրան եւս լսի՛ր երկնքում՝ քո բնակութեան փեղում, եւ ըստ ամենայնի կապարի՛ր այդ օտարականի քեզնից խնդրածը, որպէսզի երկրի բոլոր ազգերը ճանաչեն քո անունը, երկիւղ կրեն քեզնից, ինչպէս Իսրայելի քո ժողովուրդը, եւ իմանան, որ 42 քո անուամբ է կոչուել իմ կառուցած այս փունը: Եթէ քո ժողովուրդը պարտեալով ելնի իր թշնամիների դէմ այն ճանապարհով, որ դու կ'ողարկես նրանց, եւ եթէ նրանք աղօթքի կանգնեն Տիրոջ ընկրած քաղաքի ճանապարհին

կամ քո անունով իմ կառուցած փանը, ապա երկնքից լսիր նրանց աղօթքն ու խնդրանքը, իրաւադատ եղիր նրանց 45
նկատմամբ: Եթէ մեղանջնէն քո դէմ (քանզի չկայ մարդ, որ չմեղանջնի), եւ նրանց վրայ բարկանաս ու նրանց 46
մարմնէս թշնամիների ձեռքը, եւ գերևարողները նրանց գերևարեն դէպի թշնամու հեռաւոր կամ մօտիկ երկիրը, եւ 47
եթէ գերի փարուած երկրում գոջան իրենց հոգում, դառնան դէպի քեզ, աղաչեն քեզ գերութան երկրում եւ ասեն՝
«Մեղանջնցինք, անօրէնութիւն ու անիրաւութիւն գործեցինք», եւ ապա իրենց թշնամիների երկրում, ուր փարել 48
ես նրանց, քեզ դիմեն իրենց ամբողջ սրտով եւ ամբողջ հոգով, քեզ աղօթք անեն իրենց հայրերի փուած երկրի
ճանապարհին, քո ընտրած քաղաքում եւ քո անունով իմ կառուցած փանը, ապա լսիր երկնքում քո բնակութեան 49
վայրում, նրանց աղօթքներն ու խնդրանքները, իրաւադատ եղիր նրանց նկատմամբ, ներքի քո դէմ գործած նրանց 50
անիրաւութիւնները, քո հանդէպ թոյլ փուած բոլոր անարգանքները, գոյթ փուր նրանց գերևարողներին, գթա՛ նրանց,
քանզի նրանք քո ժողովուրդն են եւ քո ժառանգութիւնը, որոնց դուրս բերեցիր Եգիպտոսից՝ երկաթէ հնոցի միջից: 51
Թող քո աչքերն ու ականջները բաց լինեն քո ծառայի ու Իսրայէլի քո ժողովրդի աղերսանքների հանդէպ, որ լսես 52
նրանց բոլոր աղաղակները, որ առաքում են քեզ, քանզի, դու ես նրանց քեզ համար ժառանգորդ ընտրել բոլոր 53
ազգերի միջից, ինչպէս ասել ես քո ծառայ Մովսէսի միջոցով, երբ մեր հայրերին դուրս էիր բերում Եգիպտոսից, Տէր,
Տէր»: Երբ Սողոմոնն աւարտեց փան կառուցումը, իր կառուցած փան մասին ասաց. «Տէրն արեգակը ի ցոյց հանեց 54
երկնքում. Տէրն ասաց, որ բնակում է մէզ ու մշուշի մէջ: Նա ասաց. «Իմ նոր փունը ինձ արժանի ձեռով կառուցիր,
որ բնակուեմ այնտեղ»: Չէ՛ որ սա գրուած է Երգերի գրքում»: Երբ Տիրոջ գոհաստեղանի առաջ ծնկաչոք ու ձեռքերը 55
դէպի երկնք վարածաձ Սողոմոնն աւարտեց Տիրոջն ուղղուած այս բոլոր աղօթքներն ու աղերսանքները, կանգնեց
ու մեծաձայն օրհնեց Իսրայէլի ամբողջ ժողովրդին՝ ասելով. «Օրհնեալ է Տէրն այսօր, որ, ինչպէս խոստացել էր, 56
հանգիստ է փուել Իսրայէլի իր ժողովրդին: Իր ծառայի՝ Մովսէսի միջոցով խոստացած բոլոր բարի խօսքերից ոչ
մի բան պակաս չի մնացել: Մեր Տէր Աստուածը թող մեզ հետ լինի, ինչպէս մեր հայրերի հետ էր, մեզ թող ջքի, 57, 58
այլ այնպէս առաջնորդի, որ մեր սրտերը նրանից չխտրորուեն, ընթանանք նրա նշած ճանապարհով, պահենք մեր
հայրերին փուած նրա բոլոր պատուիրանները, նրա հրամանները, նրա կարգադրութիւնները: Տէր Աստուած առջեւ 59
մարուցած այս պաղապարանքի խօսքերս ցերեկ ու գիշեր թող հասնեն մեր Տէր Աստուծոյ, որպէսզի իր ծառային ու
Իսրայէլի իր ժողովրդին ամեն օր արդար դարի, որ երկրի բոլոր ժողովուրդները ճանաչեն, թէ Տէրը Աստուած է, եւ 60
ուրիշ աստուած չկայ: Մեր սրտերը հաւաքարիմ թող լինեն մեր Տէր Աստուծոյ նկատմամբ, որպէսզի մենք մաքուր
սրտով ընթանանք ըստ նրա հրամանների եւ պահենք նրա պատուիրանները, ինչպէս այսօր»: Արքան ու բոլոր 62
խորայէլացիները նրա հետ Տիրոջ առջեւ գոհեր մարուցեցին: Սողոմոն արքան Տիրոջը քսաներկու հազար արջառ,
հարիւր քսան հազար ոչխար մարուցեց իբրեւ խաղաղութեան գոհաբերում: Արքան ու բոլոր իսրայէլացիները 63
կարարեցին Տիրոջ փան նաւակափիքը: Այդ օրը արքան սրբագործեց արահի մէջտեղը, որը Տիրոջ փան դիմաց էր.
այնտեղ արեց ողջակէզներ, ընծայաբերումներ, գոհաբերումներ ու խաղաղութեան գոհեր: Տիրոջ առաջ գոհուող 64
պղնձէ գոհաստեղանը փոքր էր եւ չէր կարող փեղաւորել ողջակէզները, ընծայաբերումները եւ խաղաղութեան գոհերը:
Սողոմոնն ու նրա հետ նաեւ Իսրայէլի ամբողջ ժողովուրդը Եմաթի արեւմուտքից մինչեւ Եգիպտոսի հեղեղափը այդ 65
օրը մեր Տէր Աստուծոյ առաջ, նրա համար շինուած փանը եօթը օր ու դարձեալ եօթը օր, այսինքն՝ փասնչորս օր
կերան, խմեցին եւ ուրախացան: Ութերորդ օրը Սողոմոնն արձակեց ժողովրդին, նրանք օրհնեցին արքային, եւ 66
ամեն մէկը ուրախ ու գուարթ գնաց իր բնակութեան վայրը, որովհետեւ Տէրը իր Դաւիթ ծառային եւ Իսրայէլի իր
ժողովրդին բարիք էր պարգեւել:

Երբ Սողոմոնն աւարտեց Տիրոջ փան եւ արքունի փան շինութիւնը, ինչպէս նաեւ այն բոլոր գործերը, որ նա 9
կամենում էր կատարել, Տէրը երկրորդ անգամ երեսաց նրան, ինչպէս երեսացել էր նրան Գաբաւոնում: Տէրը նրան 2, 3
ասաց. «Լսեցի իմ առջեւ արած աղօթքի ձայնդ ու կատարած պաղապարանքերդ եւ արեցի այն ամէնը, ինչ դու
խնդրում էիր քո աղօթքներում. սրբագործեցի քո կառուցած փունը, որպէսզի իմ անունը յափտեան այնտեղ դրուի,
իմ աչքն ու սիրտը ընդմիշտ այնտեղ լինեն: Եթէ դու քո հայր Դաւթի նման մաքուր սրտով, ուղիղ ճանապարհով 4
ընթանաս իմ առջեւից, կատարես այն ամէնը, ինչ պատուիրեցի նրան, պահես իմ հրամաններն ու պատուիրանները,
ապա քո աթոռը Իսրայէլի վրայ յափտեան կանգուն կը պահեմ, ինչպէս խոստացել եմ քո հայր Դաւթին՝ ասելով, թէ՛ 5
«Քո փոհմից առաջնորդ չի պակասելու Իսրայէլի գահի վրայ»: Իսկ եթէ դուք եւ ձեր որդիները ինձնից խտրորուէք,
չպահեք իմ պատուիրաններն ու հրամանները, որ Մովսէսը փուեց ձեզ, գնաք ու ծառայեք օտար աստուածներին, 6
երկրպագեք նրանց, ապա երկրի երեսից կը ջնջեմ Իսրայէլ աշխարհը, որ փուել եմ նրանց: Իմ անուան համար
սրբագործուած այս փունը աչքից կը զցեմ, Իսրայէլը բոլոր ժողովուրդների մօտ խայտառակ ու ծաղրի առարկայ 7
կը լինի: Եւ եթէ այս բարձր փան կողքից ամեն անցնող զարմանալով ու սուլելով հարց փայ, թէ՛ «Ինչո՞ւ է Տէրն 8
այսպէս արել այս երկիրն ու այս փունը», ապա նրան պիտի պատասխանեն. «Քանի որ նրանք լքեցին իրենց Տէր 9
Աստուծոյ, որը նրանց հայրերին դուրս էր բերել Եգիպտոսից, սարկութեան փնից, իսկ իրենք յարեցին օտար աստու-
ածներին, երկրպագեցին ու ծառայեցին նրանց, այդ պատճառով էլ Տէրը նրանց վրայ թափեց այս ամբողջ չարիքը»: 10
Այն ժամանակ Սողոմոնը փարատնի դստերը հանեց Դաւթի քաղաքից ու բերեց իր կառուցած փունը: Քսան փա- 11
րուայ ընթացքում, երբ Սողոմոնը կառուցում էր երկու փները՝ Տիրոջ փունն ու արքունի փունը, Տիրոսի Քիրամ
արքան Սողոմոնին մատակարարել էր եղեւնափայտ, մայրի փայտ, ոսկի եւ այն ամէնը, ինչ Սողոմոնն ուզել էր: 12
Այն ժամանակ Սողոմոն արքան Քիրամին Գալիլիայում քսան քաղաք նուիրեց: Քիրամը եկաւ Տիրոսից ու գնաց 13
Գալիլիա, որպէսզի փեսայ Սողոմոնի իրեն նուիրած քաղաքները, սակայն դրանք նրան դուր չէկան: Նա ասաց.
«Եղբայր, այս ի՞նչ քաղաքներ ես դու ինձ նուիրել»: Եւ նա դրանց անունը Սահմաններ դրեց: Դրանք մինչեւ այսօր 14, 15
էլ այդպէս են կոչուած: Եւ Քիրամը Սողոմոնին հարիւր քսան փաղանդ ոսկի բերեց: Սողոմոն արքայի սահմանած
մարդահարկի նպատակն այն էր, որ կառուցի Տիրոջ փունը եւ արքունի փունը, Մելոնը եւ բարձրապարիսպները,
լցնի Դաւթի քաղաքի խրամաքները, կառուցի Ասուրը, Մայդանը եւ Երուսաղէմի պարիսպը, Եսերը, Մակեդոնովն 16
ու Գազերը, որոնք Եգիպտոսի փարատն արքային էին պատկանում: Փարատնը գնացել, նուաճել ու հրով այ- 16
րել էր Գազերը, սպանել քանանացիներին, որոնք ապրում էին այդ քաղաքում, եւ այն օժիպ էր փուել իր դստերը՝
Սողոմոնի կնոջը: Սողոմոնը վերակառուցեց Գազերը, ներքին Բեթերոնը, Բալաթն ու Թերմոթը այդ երկրի անա- 17, 18

19 պարում, իրեն պարկանող բոլոր բնակելի քաղաքները, ռազմակառքերի, բոլոր երիվարների համար սահմանուած
 20 քաղաքները եւ այն շենքերը, որ Սողոմոնն ուզեց շինել Երուսաղէմում, Լիբանանում եւ ամբողջ երկրում: Որպէսզի
 գլուխ չբարձրացնեն Իսրայէլի ցեղին չպարկանող եւ երկրում անորհացիներից, քեպացիներից, փերեզացիներից,
 21 խեւացիներից, քանանացիներից, յեբուսացիներից ու գերգեսացիներից կենդանի մնացած մարդիկ, որոնց խրայե-
 22 լացիները չէին կարողացել կոտորել, Սողոմոնը նրանց հարկապարտ ծառայութեան ենթարկեց, ինչպէս որ են մինչեւ
 23 այսօր: Սողոմոնը խրայելացիներին ծանր աշխատանքի ջրեց, քանի որ նրանք պարտագնադներ էին, իր ծա-
 24 ռաները, իր իշխանները, իր սպառազէն զինուորները, իր հեծեալները: Սողոմոնի գործերի վերակացուները հինգ
 հարիւր յիսուն իշխաններ էին, որոնք հսկում էին գործատր ժողովրդին: Փարաւոնի դուստրը Դաթի քաղաքից
 դուրս գալով՝ եկաւ այն փունը, որ Սողոմոնը կառուցել էր իր համար: Այդ ժամանակ էր, որ Սողոմոնը կառուցեց
 25 Մելոնը: Սողոմոնը փարեկան երեք անգամ ողջակէզներ ու խաղաղութեան գոհեր էր մարուցում այն գոհասեղանի
 26 վրայ, որը Տիրոջ համար էր կառուցել, եւ Տիրոջ առջեւ խունկ էր ծխում: Նա աւարտեց փան կառուցումը: Եղովի
 27 երկրում, Կարմիր ծովի եզրին, Ելթի մօտ գրնուող Գափոնդաբերում Սողոմոն արքան նաւեր պարտասպեց, իսկ
 28 Քիրամը Սողոմոնի ծառաների հեպ ծովի նաւարկութեան հնուր նաւորդներ ուղարկեց այդ նաւերով: Սրանք եկան
 Սոփերա եւ այնպէս չորս հարիւր քսան փողանդ ոսկի բերեցին ու յանձնեցին Սողոմոն արքային:

10 Սաբայի թագուհին, լսելով Սողոմոնի համբախ, Տիրոջ անունն ու Սողոմոնի իմաստութեան մասին, եկաւ նրան
 2 փորձելու հանելուկներով: Նա եկաւ Երուսաղէմ շար մեծ շքախմբով, խնկեր, շար առար ոսկի ու թանկարժէք
 3 ակնեղէն բարձած ուղտերով: Նա մտաւ Սողոմոնի մօտ եւ խօսեց այն ամենի մասին, որ կար իր սրտում: Սողո-
 4 մոնը մեկնում էր նրա բոլոր խօսքերը. չկար այնպիսի մի բան, որ արքան սխալուէր կամ չմեկնէր: Կինը, փեսնելով
 5 Սողոմոնի ամբողջ իմաստութիւնը, կառուցած փնէրը, նրա խորքիկները, նրա ծառաների դասակարգութիւնը,
 պաշտօնեաների կարգապահութիւնն ու հանդերձանքը, նրա մարտականերին ու Տիրոջը մարուցուող ողջակէզնե-
 6 ռը, ապշեց: Նա ասաց Սողոմոն արքային. «Ինչ որ իմ երկրում լսել էի քո գործերի ու իմաստութեան մասին, ճիշտ
 7 է: Ես չէի հաւատում ինձ ասուած խօսքերին, մինչեւ որ անձամբ չեկայ եւ աչքերովս չբեայ: Քո իմաստութեան
 8 եւ քո բարութեան համբախ կեն անգամ չեն պարմել ինձ իմ երկրում: Երանելի են քո կանայք ու ծառաները, որ
 9 քո առջեւ կանգնած՝ ամեն օր լսում են քո ամբողջ իմաստութիւնը: Օրհնեալ լինի քո Աստուածը, որ բարեհաճել
 է քեզ փալ Իսրայէլի գահը: Տէրն Իսրայէլը յափտեան սիրելու համար քեզ է հասարտել ու քեզ արքայ դարձրել
 10 նրա վրայ, որ արդարամտութեամբ դարասարան անես նրանց արեաններում»: Նա Սողոմոնին նուիրեց հարիւր
 քսան փողանդ ոսկի, շար առար խունկ եւ թանկագին քարեր: Ոչ մի անգամ այդքան շար եւ անուշահոտ խունկ
 11 չստացուեց, ինչքան որ Սաբայի թագուհին էր նուիրել Սողոմոն արքային: Սոփերից ոսկով բարձուած Քիրամի նա-
 12 ւը բերեց նաւեւ իսրայ շար անտառանիւթ եւ թանկագին քարեր: Արքան անտառանիւթից Տիրոջ փան եւ արքունի
 փան համար մոյթեր պարտասպեց, իսկ երաժիշտների համար՝ բնարներ ու փափղներ: Այդպիսի քանակութեամբ
 13 անտառանիւթ այդ երկիրն այլեւս չստացաւ, եւ մինչեւ օրս էլ այդպիսի փայտեր չեն երեւցել: Սողոմոն արքան
 Սաբայի թագուհուն փուեց ամեն ինչ, որ նա ուզեց ու խնդրեց, չհաշուած այն ամենը, որ Սողոմոն արքան իր կամքով
 14 էր նուիրել: Սաբայի թագուհին եւ նրա բոլոր ծառաները վերադարձան իրենց երկիրը: Մէկ փարուայ ընթացքում
 15 Սողոմոնի սրացած ոսկին կշռում էր վեց հարիւր վաթսուվեց փողանդ, չհաշուած հպարակներից, վաճառա-
 կանների հասոյթից եւ գեպի այն կողմում գրնուող բոլոր թագաւորներից ու երկրի կառավարիչներից սրացուած
 16 հարկերը: Սողոմոն արքան երեք հարիւր նիզակ պարտասպել փուեց կռածոյ ոսկուց՝ երեք հարիւր դահեկան ծախ-
 17 սելով մէկ նիզակի վրայ, եւ երեք հարիւր վահան կռածոյ ոսկուց՝ մէկ ու կէս կիլոգրամ կշռով ոսկի ծախսելով ամեն
 18 մի վահանի վրայ: Արքան դրանք գեպեղեց Լիբանանի փայտից կառուցուած փանը: Արքան փողոսկրէ մեծ գահ
 19 պարտասպել փուեց եւ այն պարտեց մաքուր ոսկով: Գահը վեց ասփիճան ուներ, գահի թիկունքին եզան գլուխներ
 էին քանդակուած: Գահաթոռի երկու կողմերին երկու յենաթեւ կար, եւ յենաթեւերի այս ու այն կողմից երկու ա-
 20 ռիւծներ կային: Վեց ասփիճանների այս ու այն կողմերում փասներկու առիւծներ կային: Այսպիսի գահ չէր եղել
 21 ոչ մի թագաւորութեան մէջ: Սողոմոն արքայի ամբողջ սպասքը ոսկուց էր: Ոսկի էին նաեւ լուացարանները, իսկ
 Լիբանանի փայտից կառուցուած փան ամբողջ ամանեղէնը ոսկեպար էր: Արծաթէ ոչինչ չկար, քանզի Սողոմոնի
 22 օրօք արծաթը յարգի չէր: Սողոմոն արքան Թարսիսի ծովում նաւ ուներ Քիրամի նաւերի հեպ, եւ երեք փարին
 մէկ Թարսիսից մի նաւ էր գալիս՝ բեռնուած ոսկով, արծաթով, փողոսկրներով, կապիկներով ու սիրամարգերով:

23, 24 Սողոմոնն իր հարստութեամբ ու իմաստութեամբ գերազանցեց աշխարհի բոլոր թագաւորներին, եւ աշխարհի
 բոլոր թագաւորները փափագում էին փեսնել նրա երեսը, լսել նրա իմաստութիւնը, որը Տէրն էր դրել նրա սրտում:
 25 Նրանցից իւրաքանչիւրն ամեն փարի բերում էր իր ընձան՝ արծաթէ, ոսկէ անօթներ, հանդերձներ, գնուուս ու խնկեր,
 26 ձիեր ու ջորիներ: Սողոմոնը հաւաքեց ռազմակառքեր ու հեծեալներ: Նա ուներ քառասուն հազար մարակ ձի-
 27 28 ներ, փասներկու հազար երիվարներ, որոնց փողաւորեց ռազմակառքերի համար սահմանուած քաղաքներում, իսկ
 նրանք, որ արքայի համար էին սահմանուած՝ Երուսաղէմում: Նա գեպից մինչեւ այլազգիների եւ եգիպտացիների
 29 սահմանները իշխում էր բոլոր թագաւորների վրայ: Արքան արծաթն ու ոսկին Երուսաղէմում հասարակ քարի
 նման բան դարձրեց, իսկ եղեւնափայլը՝ դաշտի մոլաբզենիների նման առար: Սողոմոնի երիվարները բերում
 էին Եգիպտոսից եւ Թեկուայից, որպէսզի դրանք գնում էին նրա վաճառականները: Արծաթ վճարելով ռազմակառ-
 քեր էին բերում Եգիպտոսից: Ամեն մի ձի հարիւր յիսուն արծաթ արժէր: Այդ սպարանքները վաճառում էին նաեւ
 Քեպիսիմի երկրի բոլոր թագաւորներին եւ ասորիների թագաւորներին ծովային ճանապարհով:

11 Սողոմոն արքան կնամու էր. նա կնութեան առաւ շար օտար կանանց. փարաւոնի աղջկան, սուվաբացի, ամոնա-
 2 ցի, եղովայեցի, ասորի, քեպացի, ամորհացի եւ այլ ազգերի պարկանող բազմաթիւ օտար կանանց, որոնց մասին
 Տէրն ասել էր իսրայելացիներին. «Չխառնուէք նրանց հեպ, նրանք էլ թող չխառնուեն ձեզ հեպ, որպէսզի չլինի, թէ
 3 ձեր սրտերը մոլորեցնեն իրենց կուռքերին դարձնելով»: Սողոմոնը յարեց նրանց՝ սեր փածելով: Նա եօթը հարիւր
 4 կին եւ երեք հարիւր հարձ ուներ, եւ կանայք խոտորեցրին նրա սիրտը: Սողոմոնի ծերութեան օրերին կանայք նրա
 սիրտը խոտորեցրին օտար սպարաւծների կողմը, եւ նա ամբողջ հոգով չկապուեց իր Տէր Աստուծու հեպ, ինչպէս իր
 5 հօր՝ Դաթի սիրտն էր կապուած: Սողոմոնը պաշտեց սիդոնացիների գարշելի կուռք Ասարափին ու ամոնացիների

գարշելի կուռք Մեղքումին: Սողոմոնը չարութիւն գործեց Ասարծու առաջ եւ չընթացաւ Տիրոջ ճանապարհով, ինչպէս 6
 որ ընթացել էր իր հայր Դաւիթը: Այն ժամանակ Սողոմոնը Երուսաղէմի դիմաց, լեռան վրայ մի մեհեան կառու- 7
 ցեց մովաբացիների կուռք Քամոսի համար, ինչպէս եւ ամոնացիների Մեղքոմ կուռքի եւ սիդոնացիների գարշելի 8
 կուռք Ասարարփի համար: Նոյն բանն արեց նա նաեւ իր բոլոր օտարազգի կանանց ասպրածների համար. նրա 9
 կանայք խունկ էին ծխում եւ իրենց կուռքերին զոհ մատուցում: Տէրը բարկացաւ Սողոմոնի վրայ, որովհետեւ նրա 10
 սիրտը խտրորուել էր Իսրայէլի Տէր Ասարծուց, որը երկու անգամ երեւացել ու պատուիրել էր նրան, որ օտար աս- 11
 փրածների յետեւից ամենեւին չգնայ, այլ պահի եւ կարարի այն, ինչ Տէր Ասարծու զգարուիրել էր նրան: Տէրն 12
 ասաց Սողոմոնին. «Քանի որ այդպէս վարուեցիր՝ չպահեցիր իմ հրամաններն ու պատուիրանները, որ պատգամել 13
 էի քեզ, եւ կը խլեմ թագաւորութիւնը քո ձեռքից եւ այն կգամ քո ծառային: Բայց, յանուն քո հայր Դաւթի, քո 14
 կենդանութեան ժամանակ չեմ անի դա, այլ որդուդ ձեռքից կը խլեմ թագաւորութիւնը: Ամբողջ թագաւորութիւ- 15
 նը չեմ խլի, այլ, յանուն իմ ծառայ Դաւթի եւ իմ ընտրած Երուսաղէմ քաղաքի, մէկ ցեղ կը յանձնեմ քո որդուն»: 16
 Եւ Տէրը մի թշնամի յարուցեց Սողոմոնի դէմ՝ եղոմայեցիների թագաւորական սերնդից եղոմայեցի Ադերին: Երբ 17
 Դաւիթը կտորորուել էր Եղոմը, զօրագլուխ Յովաբը գնացել էր սպանուածներին թաղելու եւ կտորելու Եղոմի բոլոր 18
 արու ճնունդներին: Յովաբը եւ բոլոր իսրայէլացիները վեց ամիս մնացին Եղոմում, մինչեւ որ կտորեցին եղոմացի 19
 բոլոր արու ճնունդներին: Այդ ժամանակ Ադերն ինքը եւ իր հօր բոլոր ծառաները փախել-գնացել էին Եգիպտոս: 20
 Ադերն այդ ժամանակ մամուկ էր: Նրանք Մադիամ քաղաքից եկել էին Փարան, Փարանից իրենց հետ վերցրել 21
 մարդկանց ու եկել Եգիպտոս՝ եգիպտացիների արքայ փարաւոնի մօտ: Ադերը եկել էր փարաւոնի մօտ, սա նրան 22
 փուն էր փուել, ուրեւիք յարկացրել ու հող փրամադրել: Ադերը փարաւոնի առաջ մեծ շնորհ էր գրել, եւ փարաւոնը 23
 նրան կնութեան էր փուել իր «Մեծ փիկնոջ»՝ Թեկեմինայի քրոջը: Թեկեմինայի քոյրը Ադերի համար ծնել էր մի 24
 որդի՝ Փանեբաթին: Թեկեմինան նրան մեծացրել էր փարաւոնի որդիների հետ եւ այսպիսով Փանեբաթը փարաւոնի 25
 փան մէջ, նրա որդիների հետ էր դաստիարակուել: Երբ Ադերը Եգիպտոսում լսեց, թէ Դաւիթը վախճանուել է, եւ 26
 թէ զօրագլուխ Յովաբը մահացել է, ասաց փարաւոնին. «Արձակի՛ր ինձ, որ վերադառնամ իմ երկիրը»: Փարաւոնն 27
 ասաց Ադերին. «Ի՞նչու է պակաս ինձ մօտ, որ ուզում ես գնալ քո երկիրը»: Ադերը նրան ասաց. «Անպայման 28
 արձակի՛ր ինձ»: Եւ Ադերը վերադարձաւ իր երկիրը: Տէրը Սողոմոնի դէմ հանեց Եղիադայի որդի Ռազոնին, որը 29
 փախել էր իր փրոջից՝ Սուբայի արքայ Ադրաազարից: Երբ Դաւիթը նրանց կտորորուել էր, Ռազոնի մօտ մար- 30
 դիկ էին հաւաքուել, եւ նա գնդի հրամանատար էր եղել: Նրանք գնացին Դամասկոս եւ հաստատուեցին այնտեղ: 31
 Նա թագաւորեց Դամասկոսում եւ Իսրայէլի թշնամին դարձաւ Սողոմոնի թագաւորութեան ամբողջ ընթացքում: 32
 Խժոժութիւններ անելուց բացի, Ադերը դիս ուներ Իսրայէլի դէմ: Նա թագաւորում էր Եղոմի երկրում: Իր արքայի դէմ 33
 ձեռք բարձրացրեց նաեւ Սարիրայում ապրող եփրայացի Նաբադի որդի Յերոբովամը, որի մօտ անունը Սարուս 34
 էր՝ մի որբեայրի կին: Նա Սողոմոնի մի ծառայի այրի կնոջ որդին էր: Ահա թէ ինչ պարագաներում նա ձեռք 35
 բարձրացրեց Սողոմոն արքայի դէմ: Սողոմոն արքան կառուցել էր միջնաբերդը եւ լցրել իր հօր՝ Դաւթի քաղաքի 36
 խրամապար: Յերոբովամը մի քաջարի մարդ էր, եւ երբ Սողոմոնը փեսաւ, որ նա գործունեայ երիտասարդ է, նրան 37
 նշանակեց Յովաբի փան բեռնակիրների վերակացու: Այդ ժամանակ էր, որ Յերոբովամը ելաւ Երուսաղէմից, եւ 38
 ճանապարհին նրան հանդիպեց սիլոնացի Աքիա մարգարէն ու ճանապարհից մի կողմ քաշեց նրան: Աքիան նոր 39
 զգեստ էր հագել, եւ դաշտում նրանք երկուսով էին: Աքիան իր նոր զգեստը բռնեց ու պատառուեց փաներկու 40
 կտոր անելով: Նա ասաց Յերոբովամին. «Ա՜ն քեզ փասը կտոր, քանզի Իսրայէլի Տէր Ասարծու յայտն է ասում. 41
 «Ահա եւ Սողոմոնի թագաւորութիւնը ձեռքից խլելով՝ պիտի պատառուեմ եւ քեզ պիտի յանձնեմ փասը ցեղ, իսկ 42
 երկու ցեղը թող նրան մնայ յանուն իմ ծառայ Դաւթի եւ յանուն Երուսաղէմ քաղաքի, որն ընտրեցի Իսրայէլի բոլոր 43
 ցեղերին պատկանող քաղաքների միջից: Եւ սա այն բանի փոխարէն, որ նա ինձ լքեց եւ երկրպագեց սիդոնացիներ- 44
 ի գարշելի կուռք Ասարարփին, Մովաբի կուռք Քամոսին եւ ամոնացիների զարեւի կուռք Մեղքումին ու չընթացաւ 45
 իմ ճանապարհով, չարեց այն, ինչ հաճելի է ինձ, չկատարեց իմ ճշմարիտ օրէնքներն ու պատուիրանները, ինչպէս 46
 արել էր իր հայր Դաւիթը: Բայց եւ ամբողջ թագաւորութիւնը չխլեցի նրա ձեռքից (որպէսզի իր թագաւորութեան 47
 բոլոր օրերում հակառակութեամբ հատուցեմ իր հակառակութեան դիմաց) յանուն իմ ծառայ Դաւթի, որին ընտրել 48
 եմ, ու որը պահեց իմ պատուիրաններն ու իմ օրէնքները: Թագաւորութիւնը խլելու եմ նրա ձեռքից եւ քեզ եմ 49
 յանձնելու փասը ցեղ, իսկ նրա որդուն պիտի փան երկու ցեղ, որպէսզի իմ ծառայ Դաւթի ճրպար միջոց վառ մնայ 50
 իմ առջեւ՝ իմ Երուսաղէմ քաղաքում, որն ընտրել եմ իմ անունը յայտնի դարձնելու համար: Ես քեզ եմ ընտրում, 51
 դու կը թագաւորես այն ամենի վրայ, որ քո սիրտը կը կամենայ, թագաւոր կը լինես Իսրայէլի վրայ: Եթէ պահես 52
 այն ամենն, ինչ քեզ պատուիրելու եմ, ընթանաս իմ ճանապարհով ու գործես այն, ինչ հաճելի է ինձ, հետեւես իմ 53
 պատուիրաններին ու հրամաններին, ինչպէս արեց իմ ծառայ Դաւիթը, ապա կը լինեմ քեզ հետ եւ քեզ համար 54
 հաստատուեմ փուն կը շինեմ, ինչպէս Դաւթի համար շինեցի, եւ քեզ կը յանձնեմ Իսրայէլը: Այս պարճառով պիտի 55
 փանջեմ Դաւթի սերունդը, բայց ոչ ընդմիշտ»: Սողոմոնը ուզում էր սպանել Յերոբովամին, բայց Յերոբովամը 56
 փախաւ-գնաց Եգիպտոս, եգիպտացիների Մաւսակիմ արքայի մօտ եւ մնաց Եգիպտոսում մինչեւ Սողոմոնի մահը: 57
 Սողոմոնի մնացած գործերը եւ ամեն ինչ, որ նա արել է, նրա իմաստութիւնները չէ՛ որ գրի են առնուած Սողոմոնի 58
 գործերի գրքում: Սողոմոնը Երուսաղէմի եւ ամբողջ Իսրայէլի վրայ թագաւորեց քառասուն տարի: Սողոմոնը 59
 գնաց իր նախնիների գիրկը, նրան թաղեցին իր հայր Դաւթի քաղաքում, ու նրա փոխարէն թագաւորեց նրա որդի 60
 Ռոբովամը:

Ռոբովամ արքան գնաց Սիկիմ, որովհետեւ ամբողջ Իսրայէլը եկել էր Սիկիմ նրան թագաւոր օժտելու: Երբ դա 12, 2
 լսեց Նաբադի որդի Յերոբովամը, որը փակաւին Եգիպտոսում էր Սողոմոն արքայից փախելուց ի վեր, Եգիպտոսից 3
 վերադարձաւ Երուսաղէմ: Մարդ ուղարկեցին ու կանչեցին նրան: Յերոբովամը եւ հաւաքուած բոլոր իսրայէլացի- 4
 ցիները եկան ու խօսելով Ռոբովամ արքայի հետ՝ ասացին. «Քո հայրը ծանր լուծ էր դրել մեզ վրայ: Արդ, դու 5
 թեթեւացրո՞ւ քո հօր սահմանած խիստ ծառայութիւնն ու մեզ վրայ դրած ծանր լուծը, որ մենք ծառայենք քեզ»: 6
 Ռոբովամն ասաց նրանց. «Գնացէ՛ք եւ երեք օրից դարձեալ եկէ՛ք ինձ մօտ»: Նրանք գնացին: Ռոբովամ արքան 7
 խորհրդակցեց ձերերի հետ, որոնք շրջապատում էին իր հայր Սողոմոնին նրա կենդանութեան օրօք, եւ ասաց. 8

7 «Ի՞նչ խորհուրդ էք փայլիս, որ պարասխան փանք այս ժողովրդին»: Նրան ասացին. «Եթէ դու այսօր ժողովրդին ծառայութիւն մատուցես, զիջող լինես, ընդառաջես եւ բարի խօսքեր ասես, նրանք ընդմիջար կը ծառայեն քեզ»:

8 Ռոբովամը, սակայն, մերժեց ձեռքերի փռած խորհուրդը եւ խորհրդակցեց իր սննդակից ու իր առաջ կանգնած երի-

9 փասարդների հետ՝ ասելով. «Ի՞նչ խորհուրդ էք փայլիս, որ պարասխան փանք այս ժողովրդին, որ խօսեց ինձ հետ

10 ու ասաց. «Թեթեւացրո՞ւ այն լուծը, որ քո հայրը դրել էր մեզ վրայ»: Իր սննդակից ու իր առաջ կանգնած երիփա-

11 սարդներն ասացին. «Այսպէս կ'ասես այն մարդկանց, որ քեզ հետ խօսելով ասել են. «Քո հայրը ծանրացրեց մեր

12 լուծը, իսկ դու թեթեւացրո՞ւ այն մեր վրայից»: Այսպէս ասա՛ նրանց. «Իմ ճկոյթը հօրս մէջքից հասար է: Արդ, եթէ իմ

13 հայրը ձեզ վրայ ծանր լուծ էր դրել, ապա ես կ'անելացնեմ ձեր լուծը. իմ հայրը ձեզ խրափում էր ձեծով, իսկ ես կա-

14 ռիճններով կը խրափեմ ձեզ»: Երբորդ օրն ամբողջ Իսրայէլը եկաւ Ռոբովամ արքայի մօտ, ինչպէս արքան ասել էր

15 նրանց. «Վերադարձէ՛ք ինձ մօտ երբորդ օրը»: Արքան խստութեամբ պարասխան փուեց ժողովրդին եւ, մերժելով

16 ձեռքերի փռած խորհուրդը, Ռոբովամը նրանց հետ խօսեց ըստ երիփասարդների փռած խորհրդի՝ ասելով. «Եթէ

17 իմ հայրը ծանր լուծ էր դրել ձեզ վրայ, ապա ես կ'անելացնեմ ձեր լուծը: Իմ հայրը ձեզ ձեծով էր խրափում, իսկ ես

18 կարիճններով եմ խրափելու ձեզ»: Թագաւորը ջսեց ժողովրդին, որովհետեւ Տէրն էր խտրուել նրան, որպէսզի Տէրը

19 հասարարի իր այն խօսքը, որ սիլոնացի Աքիայի միջոցով ասել էր Նաբարի որդի Յերոբովամի վերաբերեալ: Երբ

20 ամբողջ Իսրայէլը փետաւ, որ արքան ջսեց իրեն, պարասխան փուեց ժողովուրդն արքային՝ ասելով. «Մենք կիսելու

21 ի՞նչ ունենք Դաւթի հետ: Մենք Յեսաէի որդու հետ էլ ժառանգութիւն չունենք: Իսրայէլ, գնա՛ քո վրանները, դու

22 ի՛նքդ հոգա Դաւթի փան հոգսերը»: Իսրայէլացիները գնացին իրենց վրանները, իսկ Յուդայի երկրի քաղաքներում

23 բնակուող իսրայէլացիների վրայ թագաւորեց Ռոբովամը: Ռոբովամ արքան հարկահաւաքների պէտք Ադոնիթրամին

24 ուղարկեց հարկ հաւաքելու, բայց ամբողջ Իսրայէլը քարկոծելով սպանեց նրան, իսկ Ռոբովամ արքան շրապեց

25 կառք բարձրանալ ու փախչել Երուսաղէմ: Այսպիսով Իսրայէլը ապստամբեց Դաւթի փան դէմ: Եւ այդպէս է մինչեւ

26 այսօր: Երբ ամբողջ Իսրայէլը լսեց, թէ Յերոբովամը վերադարձել է, մարդ ուղարկեցին, նրան ժողովի կանչեցին ու

27 թագաւոր օժեցին Իսրայէլի վրայ: Ոչ ոք չյարեց Դաւթի փանը, բացի Յուդայի ու Բենիամինի ցեղերից: Ռոբովամը

28 մտաւ Երուսաղէմ եւ զօրահաւաք արեց Յուդայի քանից ու Բենիամինի ցեղից: Նարիս ութսուն հազար երիփասարդ

29 պարերազնողներ եկան Իսրայէլի փան դէմ, որպէսզի թագաւորութիւնը վերադարձնեն Սողոմոնի որդի Ռոբովամին:

30 Տէրը խօսեց Ասաբձու մարդ Սամեայի հետ՝ ասելով. «Խօսի՛ր Յուդայի երկրի արքայ Սողոմոնի որդի Ռոբովամի

31 եւ Յուդայի ու Բենիամինի ամբողջ փան եւ մնացած մարդկանց հետ ու նրանց ասա՛. «Այսպէս է ասում Տէրը. մի՛

32 ելէք ու մի՛ պարերազնէ՛ք ձեր եղբայրների՝ իսրայէլացիների դէմ, եւ թող իւրաքանչիւրը վերադառնայ իր փունը,

33 քանզի ինձնից եղաւ այդ բանը»: Նրանք լսեցին Տիրոջ խօսքը եւ, անսալով Տիրոջը, յետ դարձան: Յերոբովամը

34 Եփրեմի լեռան վրայ կառուցեց Սիկիմը եւ այնտեղ էր բնակուած: Այնուհետեւ այնտեղից եկաւ ու շինեց Փանուէլը:

35 Յերոբովամն ասաց իր մարքում. «Իմ թագաւորութիւնը նորից կը վերադառնայ Դաւթի փուն, եթէ այս մարդիկ գնան

36 ու զոհ մատուցեն Երուսաղէմում, Տիրոջ փանը: Այն ժամանակ այս մարդկանց միաբլը կը հակուի դէպի Տէրն ու

37 իրենց փերը՝ Յուդայի երկրի արքայ Ռոբովամը, ինձ կը սպանեն ու կ'անցնեն Յուդայի երկրի արքայ Ռոբովամի

38 կողմը»: Արքան խորհեց ու երկու ոսկէ հորթ պարաստելով՝ ասաց ժողովրդին. «Բաւական է մինչեւ Երուսաղէմ

39 գնաք: Ահա քո աստուածները, ո՞վ Իսրայէլ, որոնք քեզ դուրս բերեցին Եգիպտացիների երկրից»: Նա կուռքերից

40 մէկը դրեց Դանում, իսկ միւսը՝ Բեթէլում: Այսպիսով մեղք գործուեց, որովհետեւ ժողովուրդը գնում էր մինչեւ Դան՝

41 հորթերից մէկին երկրպագելու: Նա բարձունքների վրայ կառուցեց նաեւ մեհեաններ եւ Դեիի ցեղին չպարկանող

42 մարդկանց քրմեր դարձրեց: Յերոբովամը փօն կարարեց, ութերորդ ամսի փասնիինգերորդ օրը փօնական օր

43 սահմանեց, ինչպէս Յուդայի երկրում էր, եւ Բեթէլում պարաստարած իր ոսկէ հորթերի համար զոհեր մատուցեց:

44 Նա Բեթէլում կառուցած մեհեանում քրմեր նշանակեց, Բեթէլում, ութերորդ ամսի փասնիինգերորդ օրը սահմանած

45 փօնին՝ զոհասեղանի վրայ զոհեր մատուցեց իսրայէլացիների համար:

13 Երբ Յերոբովամը զոհ մատուցելու համար կանգնած էր զոհասեղանի առաջ, Տիրոջ թելադրանքով Յուդայի

2 երկրից Բեթէլ եկաւ Ասաբձու մարդը: Նա Տիրոջ խօսքն ուղղելով զոհասեղանին՝ ասաց. «Մեղա՛ն, ո՞վ սեղան, այսպէս

3 է ասում Տէրը. «Դաւթի փանը Յոսիա անունով մի որդի կը ծնուի, նա քեզ վրայ կը զոհաբերի մեհեանների քրմերին,

4 որոնք քեզ վրայ զոհ են մատուցում, եւ մարդկանց ոսկորները կ'այրի քեզ վրայ»: Իր ասածը հասարարելու համար

5 ասաց. «Այս է նշանը, որ Տէրն է ասել. «Նիսն դա կը փլուի, իսկ դրա վրայի խոլոպուած մոխիրը կը թափուի»: Երբ

6 Յերոբովամը արքան լսեց Ասաբձու մարդու Բեթէլում գլխուող զոհասեղանին ուղղուած խօսքերը, իր ձեռքը մեկնեց

7 զոհասեղանի վրայից՝ ասելով. «Բռնեցէ՛ք դրան», բայց դէպի նա մեկնուած նրա ձեռքը չորացաւ, նա չկարողացաւ

8 ձեռքն իրեն քաշել, զոհասեղանը փլուեց, իսկ դրա վրայի խոլոպուած մոխիրը թափուեց, ըստ այն նշանի, որ

9 փուել էր Ասաբձու մարդը Տիրոջ խօսքով: Յերոբովամ արքան ասաց Ասաբձու մարդուն. «Աղաչի՛ր քո Տէր Ասաբձուն,

10 աղօթի՛ր ինձ համար, որ ձեռքս դէպի ինձ քաշուի»: Ասաբձու մարդն աղաչեց Տիրոջը, եւ արքայի ձեռքը առաջուայ

11 պէս դէպի ինքը յետ քաշուեց: Արքան, խօսելով Ասաբձու մարդու հետ, ասաց. «Տուն մտի՛ր ինձ հետ, ճաշի՛ր, եւ ես

12 քեզ պարգէւ կ'տամ»: Ասաբձու մարդն ասաց արքային. «Եթէ քո փան կէսն էլ ինձ փաս, չեմ մտնի քո փունը, ոչ

13 էլ հաց կ'ուտեմ եւ ջուր կը խմեմ այստեղ, քանզի Տէրն ինձ այսպիսի պարուէր է փուել. «Նաց չուտես այդտեղ,

14 ջուր չխմես եւ չվերադառնաս այն ճանապարհով, որով գնացել ես»: Նա գնաց հեռացաւ Բեթէլից, բայց ոչ այն

15 ճանապարհով, որով եկել էր: Մի ձեր մարգարէ էր բնակուած Բեթէլում: Նրա որդիներն եկան ու նրան պարմեցին

16 այն բոլոր դէպքերը, որ այդ օրը Բեթէլում անցել էին Ասաբձու մարդու գլխով, ինչպէս նաեւ այն խօսքերը, որ նա

17 ասել էր արքային, եւ իրենց երեսը շուտ փուեցին, որ հեռանան իրենց հօր մօտից: Նայրը հարցրեց նրանց. «Ո՞ր

18 ճանապարհով գնաց նա»: Որդիները ցոյց փուեցին նրան այն ճանապարհը, որով գնացել էր Յուդայի երկրից

19 եկած Ասաբձու մարդը: Նա ասաց որդիներին. «Թամբեցէ՛ք էշը»: Թամբեցին էշը, եւ նա նստեց էշի վրայ, գնաց

20 Ասաբձու մարդու յետեւից եւ նրան գրաւ կաղնու փակ նստարած: Ծերը հարցրեց. «Ո՞ն է Յուդայի երկրից եկած

21 Ասաբձու մարդը»: Մա ասաց. «Ես եմ»: Նա ասաց. «Ե՛կ ինձ հետ փուն եւ հա՛ց կեր»: Մա ասաց. «Չեմ կարող

22 քեզ հետ վերադառնալ եւ քեզ մօտ գալ, հաց ուտել ու ջուր խմել այնտեղ, քանզի Տէրն ինձ այսպիսի հրաման

23 է փուել. «Նաց չուտես այդտեղ, ջուր չխմես եւ չվերադառնաս այն ճանապարհով, որով գնացել ես»: Նա ասաց

նրան. «Ես էլ եմ մարգարէ քեզ պէս. Տիրոջ հրեշտակը խօսեց ինձ հետ՝ ասելով. «Նրան քեզ մօտ՝ քո փունը փար, թող հաց ուրի ու ջուր խմի»։ Նա խաբելով փարաւ նրան իր հետ. սա հաց կերաւ ու ջուր խմեց։ Եւ մինչ 19, 20 սեղան էին նստել, Տէրը խօսեց նրան այն մարգարէի հետ, որ Ասարծու մարդուն իր փունն էր բերել։ Սա խօսելով 21 Յուդայի երկրից եկած Ասարծու մարդու հետ՝ ասաց. «Այսպէս է ասում Տէրը. «Քանի որ դու չհնազանդուեցիր Տիրոջ խօսքին, չպահեցիր այն հրամանը, որ քո Տէր Ասարուածն էր փունել քեզ, եկար, հաց կերար ու ջուր խմեցիր այնպէտ, 22 որի մասին Տէրն ասել էր քեզ. «Նաց չուրես, ջուր չխմես»։ Արդ, քո դիակը քո հայրերի գերեզմանը չի մընելու»։ Երբ հաց ուրելուց ու ջուր խմելուց յետոյ նա թամբեց մարգարէի էջն ու գնաց, ճանապարհին նրան հանդիպեց 23, 24 մի առիւծ, որը յօշոտեց նրան։ Նրա դիակն ընկած էր ճանապարհին, էջը նրա կողքին էր կանգնած, իսկ առիւծը՝ դիակի մօտ։ Եկան անցորդներ, փեսան ճանապարհին ընկած դիակն ու դիակի մօտ կանգնած առիւծը, մտնաւ այն 25 քաղաքը, ուր այդ ծերունի մարգարէն էր բնակուում, եւ պարմեցին իրենց փեսածը։ Երբ այս բանը լսեց Ասարծու մարդուն ճանապարհից յետ դարձրած մարգարէն, ասաց. «Ռա Ասարծու մարդն է, որը Տիրոջ խօսքը չստեց, Տէրը նրան առիւծին յանձնեց, եւ սա բազմաթիւ սպանեց նրան, ինչպէս որ Տէրն ասել էր նրան»։ Նա խօսեց իր որդիների 26 հետ՝ ասելով. «Վամբեցէք էջը»։ Նրանք համբեցին։ Նա գնաց ու գրաւ ճանապարհին ընկած նրա դիակը, 27 իսկ էջն ու առիւծը կանգնած էին դիակի մօտ։ Առիւծը չէր կերել Ասարծու մարդու դիակը, ոչ էլ յօշոտել էր էջին։ Մարգարէն առաւ Ասարծու մարդու դիակը, դրեց իր էջի վրայ եւ բերեց իր քաղաքը, որ ողբան նրա վրայ ու թաղեմ 28 նրան։ Մարգարէն նրա դիակը թաղեց իր գերեզմանում։ Նրա վրայ լաց եղան եւ սասցին. «Վայ, եղբայր»։ Նրա 29 վրայ ողբալուց յետոյ ծերն ասաց իր որդիներին. «Երբ մեռնեմ, ինձ կը թաղէք այն գերեզմանում, ուր թաղուեց Ասարծու մարդը. նրա ոսկորների կողքին դրեք ինձ, որպէսզի իմ ոսկորները պահպանուեն նրա ոսկորների հետ, որովհետեւ անպայման կը կատարուի Տիրոջ այն խօսքը, որ ասուեց Բեթէլում գրնուող գոհասեղանի ու Սամարիայի 30, 31 բարձրադիր կռաքանների դէմ»։ Այս բաներից յետոյ էլ Յերոբովամը չհրաժարուեց իր չարիքներից. նա ժողովրդի մի մասին մեհեանների քրմեր էր դարձնում. ով ուզում էր, նրան ձեռնադրում էր, եւ սա դառնում էր մեհեանների քրմ։ Ահա թէ ինչպէս Յերոբովամի փունը մեղք գործեց, եւ դրա համար էլ նա բնաջնջուեց ու վերացաւ երկրի երեսից։ 34

Այն ժամանակ հիւանդացաւ Յերոբովամի որդի Աքիան, եւ Յերոբովամն ասաց իր կնոջը. «Վեր կաց, կերպա- 14, 2 րանափոխուիր, որ չհմանան, թէ դու Յերոբովամի կինն ես, եւ գնա՛ Մելով։ Այնպէտ է ապրում Աքիա մարգարէն։ Նա գուշակել է, թէ ես պիտի թագաւորեմ այս ժողովրդի վրայ։ Նաց վերցրու Ասարծու մարդու համար, նրա որդիների 3 համար՝ բլիթներ, չամիչ ու մի սպիտոր մեղր, գնա՛ նրա մօտ, եւ նա քեզ պիտի յայտնի, թէ ինչ կը պատահի ման- կանը»։ Յերոբովամի կինն այդպէս էլ արեց. նա վեր կացաւ գնաց Մելով, մտնաւ Աքիայի փունը, սակայն Աքիայի 4 փեսային խօսեց իր փեսային. «Յերոբովամի կինը եկել է քեզից բան հարցնելու իր հիւանդ որդու մասին, իսկ դու այսպէս եւ այսպէս կ'ասես նրան»։ Երբ 5 կինը ներս մտաւ, արդէն կերպարանափոխուած էր։ Երբ Աքիան դռան բացուեց ու ներս մտնելուց յետոյ լսեց նրա ուրանաձայնը, ասաց. «Մտիր, Յերոբովամի կին, ինչո՞ւ ես կերպարանափոխուեցի։ Ես ուղարկուած եմ, որ քեզ դաժան 6 բան ասեմ։ Գնա՛ եւ ասա՛ Յերոբովամին. այսպէս է ասում Իսրայէլի Տէր Ասարուածը. «Ես քեզ բարձրացրի ժողո- 7 վրդի միջից, քեզ Իսրայէլի իմ ժողովրդի վրայ առաջնորդ դրեցի, եւ թագաւորութիւնը խլեցի Դաւթի փնից ու քեզ 8 յանձնեցի, սակայն դու չեղար իմ ծառայ Դաւթի նման, որը պահում էր իմ պատուիրանները եւ իր ամբողջ սրտով հետեւում էր ինձ, որպէսզի իմ աչքին հաճելի երեւացածն անի։ Դու ատելի շար չարութիւն գործեցիր, քան քո բոլոր 9 նախորդները. դու օտար ասարուածներ ու ձուլածոյ կուռքեր պատրաստել փունեցիր, որպէսզի ինձ բարկացնես, իսկ ինձ մոռացուեան փունեցիր։ Դրա համար Յերոբովամի փան վրայ չարիք պիտի բերեմ, Յերոբովամի փնից մինչեւ 10 վերջ պիտի բնաջնջեմ բոլոր նրանց, ովքեր միգում են պապին, Իսրայէլի մէջ ապրող սարուկ ու ազապ մարդկանց, Յերոբովամի փունը պիտի ալեմ այնպէս, ինչպէս աղբն են ալում, մինչեւ որ իսպառ ոչնչացնեն այն։ Յերոբովամի 11 փնից ով քաղաքում մեռնի, շները պիտի ուրեն նրան, իսկ ով դաշտում մեռնի, երկնքի թռչունները պիտի կրցնեն»։ Ահա Տէրն է այսպէս ասել։ Իսկ դու վեր կաց գնա՛ քո փունը, եւ երբ քո ուրքերը քաղաք մտնեն, երեխան կը մեռնի, 12 եւ ամբողջ Իսրայէլը կ'ողբայ ու կը թաղի նրան։ Յերոբովամի մարդկանցից միայն նրա որդին կը մընի գերեզման, 13 քանի որ Իսրայէլի Տէր Ասարուածը Յերոբովամի փանը միայն նրա՛ մէջ փեսաւ մի բարի բան։ Տէրը իր համար մի թագաւոր պիտի հանի Իսրայէլի դէմ, որը այսօր իսկ բնաջնջ պիտի անի Յերոբովամի փունը։ Եւ արդ, ի՞նչ 14 մնաց։ Տէրը պիտի հարուածի Իսրայէլին, եւ նա պիտի նմանուի ջրի մէջ շարժուող եղգի։ Նա իսրայէլացիների պիտի հեռացնի այս լաւ երկրից, որ փունել էր նրանց հայրերին։ Նրանց գետի միւս կողմը պիտի քշի ի դիմաց այն 15 բանի, որ նրանք իրենց համար կուռքեր շինեցին, որպէսզի բարկացնեն Տիրոջը։ Տէրը կորստեան պիտի մատնի Իսրայէլին Յերոբովամի մեղքերի համար, որը մեղանչեց եւ Իսրայէլին էլ մեղանչել փունեց»։ Յերոբովամի կինը վեր 16 կացաւ ու գնաց Սարիթա։ Նա հագիւ էր փան դռնից ներս մտել, որ երեխան մեռաւ, եւ ամբողջ Իսրայէլը ողբաց նրան ու թաղեց, ինչպէս որ Տէրն էր նախօրօք յայտնել իր ծառայ Աքիա մարգարէի միջոցով։ Յերոբովամի մնացած 17 գործերի մասին, թէ նա ինչ պատերազմներ մղեց, որքան ժամանակ թագաւորեց, գրուած է Իսրայէլի թագաւորների ժամանակագրութեան մէջ։ Յերոբովամը թագաւորեց քսաներկու փարի եւ գնաց իր նախնիների գիրկը։ Նրա փո- 18 խարէն թագաւորեց իր որդի Նաբադը։ Սողոմոնի որդի Ռոբովամը թագաւորեց Յուդայի երկրի վրայ։ Քառասունմէկ 19 փարեկան էր Ռոբովամը, երբ թագաւոր օծուեց, եւ փասնեօթը փարի թագաւորեց Երուսաղէմ քաղաքում, որը Տէրն ընտրել էր Իսրայէլի բոլոր ցեղերին պատկանող վայրերի միջից, որպէսզի իր անունն այնպէտ յայտնի դարձնի։ Նրա 20 անունացի մօր անունն էր Նասամա։ Ռոբովամը չար գործեր արեց Տիրոջ առաջ. նա նմանուեց իր նախնիներին՝ ընթացաւ նրանց գործած մեղքերի ճանապարհով։ Նրանք իրենց համար մեհեաններ ու կուռքեր շինեցին ամէն 21 բարձր բլրի վրայ եւ ամէն փրեւաշաք ծառի փակ։ Նրանք խոտորուեցին այդ երկրի այն ազգերի նման, որոնք գարշելի բաներ էին անում, եւ որոնք քշել էր Տէրը իսրայէլացիների առջեւից։ Այն փարում, երբ Ռոբովամը թա- 22 գաւոր օծուեց, Եգիպտոսի արքայ Մաւակիմը յարձակուեց Երուսաղէմի վրայ, վերցրեց Տիրոջ փան, ինչպէս նաեւ արքայի փան բոլոր գանձերը, ոսկէ նիզակները, որոնք Դաւիթը աւար էր վերցրել Սուբայի արքայ Ադրապարի ձեռքից։ Նա փարաւ ամէն ինչ, որ Դաւիթը վերցրել էր որպէս աւար ու փարել Երուսաղէմ։ Աւար վերցրեց նաեւ 23 ոսկէ վահանները, որ պատրաստել էր Սողոմոնը։ Ռոբովամ արքան դրանց փոխարէն պղնձէ վահաններ շինեց եւ 24

28 դրանք յանձնեց պահակագործի զօրագլուխներին, որոնք պահպանում էին արքայի փունը: Երբ արքան մտնում էր
29 Տիրոջ փունը, պահակագործը օգտագործում էր դրանք ու յետոյ կախում զինարանում: Ռոբովամի մնացած գոր-
ծերը եւ այն ամէնը, ինչ արել է նա, չէ՞ որ նկարագրուած են Յուդայի երկրի թագաւորների ժամանակագրութեան
30, 31 մէջ: Ռոբովամն ու Յերոբովամը միշտ պատերազմի մէջ էին: Ռոբովամը գնաց իր նախնիների գիրկը եւ թաղուեց
իր նախնիների մօտ, Դաւթի քաղաքում: Նրա անունացի մօր անունը Նասամա էր: Նրա փոխարէն թագաւորեց իր
որդի Աբիուն:

15 Նաբաբի որդի Յերոբովամի թագաւորութեան փասնութեան փարում Յուդայի երկրի վրայ թագաւորեց Ռո-
բովամի որդի Աբիուն: Նա երեք փարի թագաւորեց Երուսաղէմում: Նրա մայրը Աբեսաղոմի դուստր Մաաքան էր:
Նա գնաց նախնիներու Տիրոջ առաջ իր հօր գործած բոլոր մեղքերի ճանապարհով, նրա սիրտն ուղիղ չէր իր Տէր
Աստուծու առջեւ, ինչպէս մաքուր էր իր հայր Դաւթի սիրտը: Տէր Աստուծոյ, սակայն, յանուն Դաւթի նկատմամբ
ունեցած իր սիրտը, Երուսաղէմում թողել էր մի ժառանգ, որպէսզի նրանից յետոյ նրա որդիները գոյատեւեն նրա մի-
ջոցով, ու կանգուն պահի Երուսաղէմը, քանի որ Դաւիթն իր ամբողջ կեանքի ընթացքում ուղիղ էր ընթացել Տիրոջ
առջեւ, չէր շեղուել այն ուղուց, որ պատուիրել էին իրեն, բացի քերացի Ուրիայի հետ կապարուած դէպքից: Իրենց
կենդանութեան բոլոր օրերում Աբիուն ու Յերոբովամը իրար դէմ պատերազմ էին մղում: Աբիուի մնացած գործերն
ու նրա արարքները չէ՞ որ նկարագրուած են Յուդայի երկրի թագաւորների ժամանակագրութեան մէջ: Պատերազմ
էր մղում Աբիուի ու Յերոբովամի միջեւ: Աբիուն գնաց իր նախնիների գիրկը եւ թաղուեց Դաւթի քաղաքում: Նրա
փոխարէն թագաւորեց իր որդի Ասան: Իսրայէլի արքայ Յերոբովամի թագաւորութեան քսաներորդ փարում Ասան
թագաւորեց Յուդայի երկրի վրայ: Նա քառասունմէկ փարի իշխեց Երուսաղէմում: Նրա մայրը Աբեսաղոմի դուստր
Մաաքան էր: Ասան իր նախնի Դաւթի նման ուղիղ ընթացք ունեցաւ Տիրոջ առջեւ, երկրից վերացրեց սողոմական
մեղքը, ջնջեց ամէն փեսակ մոլորութիւնները, որ գործել էին իր նախորդները: Նա իր մայր Մաաքային զրկեց «Մեծ
տիկիկն» կոչումից, քանզի նա իր մեհեանում ծէս էր կատարել: Ասան կործանեց նրա կուռքերը եւ դրանք հրով այրեց
Կեդրոնի հեղեղափի մօտ: Թէւ մեհեանները չվերացրեց, սակայն իր ամբողջ կեանքում նրա սիրտն ամբողջովին
ուղիղ էր Տիրոջ նկատմամբ: Նա բերեց իր հօր սիւները, նաեւ իրեն պարկանող արծաթե ու ոսկէ սիւներն ու ա-
նօթները եւ դրեց Տիրոջ փունը: Իրենց կենդանութեան բոլոր օրերում Ասան ու Իսրայէլի արքայ Բաասան իրար
դէմ պատերազմ էին մղում: Իսրայէլի արքայ Բաասը յարձակուեց Յուդայի երկրի վրայ եւ կառուցեց Ռաման, որ
որեւէ մէկը ելումուր չունենայ Յուդայի արքայ Ասայի երկիրը: Ասան վերցրեց Տիրոջ փունը զանձարանում եւ թա-
գաւորական փունը զանձարանում եղած ամբողջ արծաթն ու ոսկին, փունեց իր ծառաների ձեռքը, որ դրանք փանեն
Դամասկոսում բնակուող ասորիների արքայ Ազայէլի որդի Աբենրայիմի որդի Ադերի որդուն ասելով. «Դաշինք
թող կնքուի իմ ու քո միջեւ, ինչպէս որ եղել է իմ հօր ու քո հօր միջեւ: Ահաասիկ քեզ ընծայ եմ ուղարկում արծաթ
ու ոսկի, որպէսզի քանդես քո եւ Իսրայէլի արքայ Բաասի միջեւ եղած դաշինքը, եւ նա հեռանայ ինձնից»: Ադերի
որդին յսեց Ասա արքային, իր իշխաններին ուղարկեց Իսրայէլի քաղաքների դէմ, հարուածեց Այինը, Դանը, Ա-
բէլ Բեթամաքան եւ ամբողջ Քեներեթը մինչեւ Նեփթալիմի ամբողջ երկիրը: Երբ Բաասան լսեց այդ, ընդհարեց
Ռամայի շինութիւնը եւ վերադարձաւ Թերսա: Ասա արքան Յուդայի երկրի բոլոր մարդկանց, որոնք Ենակիմում
էին, հրամայեց, որ հանեն բերեն Ռամայի քարերն ու փայտերը, որ Բաասան օգտագործում էր շինութեան համար:
Ասա արքան դրանցով կառուցապարեց Բենիամիմի ամբողջ բոլորը եւ դիփանցը: Ասայի մնացած գործերը, նրա
զօրութիւնը եւ այն ամէնը, ինչ նա արել է, նաեւ իր կառուցած քաղաքը, չէ՞ որ նկարագրուած են Յուդայի երկրի
թագաւորների ժամանակագրութեան մէջ: Այդպէլ չի ասում միայն այն մասին, որ Ասայի ծերութեան օրերին նրա
նոքերը ցանցին: Ասան գնաց իր նախնիների գիրկը եւ թաղուեց իր նախնիների մօտ, Դաւթի քաղաքում: Նրա
փոխարէն թագաւորեց իր որդին Յոսափափը: Յերոբովամի որդի Նաբաբը Իսրայէլում թագաւորեց Յուդայի ար-
քայ Ասայի թագաւորութեան երկրորդ փարում: Նա Իսրայէլում թագաւորեց երկու փարի: Նա չար գործեր արեց
Տիրոջ առաջ, ընթացաւ իր հօր գործած մեղքերի ճանապարհով եւ դրանցով էլ Իսրայէլը մեղքի մէջ գցեց: Նրա դէմ
դաւ նիթեց Աքիայի որդի Բաասան, որն Իսաբարի փունը վրայ էր իշխում: Բաասան նրան սպանեց այլագգիների
բնակավայրում, իսկ Նաբաբն ու ամբողջ Իսրայէլը պաշարել էին Գաբաթօնը: Բաասան նրան սպանեց Յուդա-
յի երկրի Ասա արքայի թագաւորութեան երկրորդ փարում, եւ նրա փոխարէն ինքը թագաւորեց: Երբ թագաւոր
դարձաւ, կոտորեց Յերոբովամի ամբողջ փունը եւ Յերոբովամի սրտից ոչ մի մարդու կենդանի չթողեց, բոլորին բնա-
ջնջեց, ինչպէս Տէրն էր ասել իր ծառայ սիւնացի Աքիայի միջոցով, որովհետեւ Յերոբովամն ինքը շար մեղքեր էր
գործել եւ Իսրայէլին էլ մեղքերի մէջ էր գցել ու դրանով զայրացրել էր Իսրայէլի Տէր Աստուծուն: Նաբաբի մնացած
գործերն ու այն ամէնը, ինչ արել է նա, չէ՞ որ նկարագրուած են Իսրայէլի թագաւորների ժամանակագրութեան
մէջ: Իրենց կենդանութեան բոլոր օրերում Ասան ու Իսրայէլի արքայ Նաբաբը իրար դէմ պատերազմ էին մղում:
Յուդայի երկրի արքայ Ասայի թագաւորութեան երրորդ փարում ամբողջ Իսրայէլի վրայ թագաւորեց Աքիայի որդի
Բաասան: Նա քսանչորս փարի թագաւորեց Թերսայում: Նա չար գործեր արեց Տիրոջ առաջ, գնաց Նաբաբի որդի
Յերոբովամի գործած մեղքերի ճանապարհով եւ դրանցով Իսրայէլն էլ մեղքերի մէջ գցեց:

16. 2 Տէրը Անանիայի որդի Յեուի միջոցով խօսքն ուղղելով Բաասային՝ ասաց. «Թէւ ես քեզ երկրի փոշուց բարձ-
րացրի եւ իմ ժողովուրդը Իսրայէլին առաջնորդ դարձրի, սակայն դու գնացիր Յերոբովամի ճանապարհով եւ Իսրայէլի
իմ ժողովուրդին մեղանչել փութցիր, որ նրանց կուռքերով ինձ բարկացնես: Դրա համար ես թշնամի եմ յարուցելու
Բաասայի ու նրա փունը դէմ եւ քո փունը Նաբաբի որդի Յերոբովամի փունը նման եմ դարձնելու: Բաասայի սրտից
ով քաղաքում մեռնի, շները պիտի ուրեն նրան, իսկ ով դաշտում մեռնի, երկնքի թռչունները պիտի կրցնեն»: Բաա-
սայի մնացած գործերը, նրա քաջագործութիւններն ու այն ամէնը, ինչ նա արել է, չէ՞ որ նկարագրուած են Իսրայէլի
թագաւորների ժամանակագրութեան մէջ: Բաասան գնաց իր նախնիների գիրկը եւ թաղուեց Թերսայում: Ասա
արքայի թագաւորութեան քսաներորդ փարում նրա փոխարէն թագաւորեց իր որդի Ելան: Արդէն ասել ենք, թէ
Տէրը Անանիայի որդի Յեու մարգարէի միջոցով խօսել էր Բաասայի, նրա փունը եւ այն բոլոր չարիքների մասին, որ
նա գործել էր Տիրոջ նկատմամբ, թէ ինչպէս նա իր կապարած գործերով բարկացրել էր նրան, եւ Տէրը պարտաւսել
էր նրան այնպէս, ինչպէս Յերոբովամին: Յուդայի երկրի արքայ Ասայի թագաւորութեան քսանվեցերորդ փարում

Թերսայում Իւրայելի վրայ երկու փարի թագաւորեց Բասայի որդի Ելան: Նրա ծառայ Չամբրին՝ հեծելազօրի 9
կէս մասի հրամանաւարը, ըմբոսփացաւ նրա դէմ, երբ նա Թերսայում հանդերձարանի պէտք Արսայի փանը խմել
հարբել էր: Չամբրին Յուդայի երկրի Ասա արքայի թագաւորութեան քսանտօթներորդ փարում խփեց սպանեց 10
նրան եւ նրա փոխարէն թագաւոր դարձաւ: Երբ նա թագաւորեց ու նստեց գահին, կոտորեց Բասայի ամբողջ
տոհմը՝ նրա մերձաւորներին ու բարեկամներին, կենդանի չթողեց պարսին միզող ոչ մէկին: Չամբրին Բասայի 11
ամբողջ տոհմը բնաջնջեց, ինչպէս որ Տէրը Յէու մարգարէի միջոցով յայտնել էր Բասայի փան մասին: Այս բո- 12
լորը եղան Բասայի բոլոր մեղքերի, նրա որդի Ելայի մեղքերի պարճառով, քանի որ նրանք մեղանչել էին փութել
Իւրայելին՝ բարկացնելով Իւրայելի Տէր Ասփծուն իրենց կուռքերով: Ելայի մնացած գործերը եւ այն ամէնը, ինչ նա 13
արել է, չէ՛ որ նկարագրուած են Իւրայելի թագաւորների ժամանակագրութեան մէջ: Յուդայի երկրի արքայ Ասայի
թագաւորութեան քսանտօթներորդ փարում Չամբրին Թերսայում թագաւորեց եօթը օր: Այդ ժամանակ Իւրայելի 14
գօրքը բանակաւորելի էր դրել այլազգիների Գաբաթօն բնակավայրում: Երբ բանակաւորելիում գրնուող ժողովուր- 15
դը լսեց, որ Չամբրին գօրք է հաւաքել ու սպանել արքային, ապա նոյն օրը գօրահրամանաւար Ամրիին թագաւոր
դարձրեց Իւրայելի վրայ բանակաւորելիում: Ամրին բոլոր իւրայելացիների հետ գնաց Գաբաթօնից ու եկաւ պա- 16
շարեց Թերսան: Երբ Չամբրին փեսաւ, որ քաղաքը շուրջով գրաւելու են, մտաւ արքունի սենեակներից մէկը եւ
արքունի փունը հրի մալմեց: Նա մեռաւ Տիրոջ առջէ իր գործած մեղքերի համար, քանզի գնացել էր Նաբաթի 17
որդի Յերոբոամի գործած մեղքերի ճանապարհով եւ դրանցով էլ Իւրայելը մեղքի մէջ գցել: Չամբրիի մնացած 18
գործերն ու նիւթած դաւադրութիւնները չէ՛ որ նկարագրուած են Իւրայելի թագաւորների ժամանակագրութեան
մէջ: Այն ժամանակ Իւրայելի ժողովուրդը երկուսի բաժանուեց. ժողովրդի կէտը յարեց Գոնաթի որդի Թամնիին, 19
որպէսզի նրան թագաւոր դարձնի, իսկ ժողովրդի միւս կէտը յարեց Ամրիին: Յաղթեցին Ամրիի հետերորդները, իսկ 20
Գոնաթի որդի Թամնիին յարող ժողովուրդը պարսութիւն կրեց: Այն ժամանակ մեռան Թամնին ու նրա եղբայր
Յորամը, եւ Թամնիից յետոյ թագաւորեց Ամրին: Յուդայի երկրի Ասա արքայի թագաւորութեան երեսունմէկերորդ 21
փարում Ամրին թագաւորեց Իւրայելի վրայ եւ իշխեց փասներկու փարի: Նա Թերսայում թագաւորեց վեց փարի:
Ամրին Մեմերոն լեռը նրա փիրոջից՝ Մամերից գնեց երկու փաղանդ արծաթով, լեռը շէնացրեց եւ շէնացրած այդ 22
լեռը նախկին փիրոջ՝ Մամերի անունով կոչեց Մեմերոն: Ամրին Տիրոջ առջէ չարիք գործեց, բոլոր իրենից առաջ
եղածներից անելի չարութիւն գործեց, գնաց Նաբաթի որդի Յերոբոամի ընթացած բոլոր ճանապարհներով, գոր- 23
ծեց այն մեղքերը, որով մեղանչել փութեց Իւրայելին եւ իր կուռքերով բարկացրեց Իւրայելի Տէր Ասփծուն: Ամրիի
մնացած գործերը, այն ամէնը, ինչ նա արել է, նրա քաջագործութիւնները չէ՛ որ նկարագրուած են Իւրայելի թագա- 24
ւորների ժամանակագրութեան մէջ: Ամրին գնաց իր նախնիների գիրկը, թաղուեց Մամարիայում, եւ իր փոխարէն
թագաւորեց իր որդին՝ Աբաաբը: Ամրիի որդի Աբաաբը թագաւորեց Իւրայելի վրայ: Յուդայի երկրի արքայ Ասա- 25
յի թագաւորութեան երեսունութերորդ փարում Ամրիի որդի Աբաաբը թագաւորեց Իւրայելի վրայ: Նա քսաներկու
փարի թագաւորեց Մամարիայում: Ամրիի որդի Աբաաբը Տիրոջ առջէ առաւել չար գրնուեց, քան իր բոլոր նա- 26
խորդները: Բացի այն, որ նա գործում էր Նաբաթի որդի Յերոբոամի նոյն մեղքերը, նա կին առաւ սիրոնացիների
արքայ Յոբադի դուստր Յեզաբելին եւ գնաց ու պաշտեց Բահաղին, երկրպագեց նրան եւ Մամարիայում կառուցած 27
գարշելի կուռքերի փանը Բահաղի համար զոհասեղան կանգնեցրեց: Աբաաբը կուռք կանգնեցրեց եւ իր գործե-
րով առաւել բարկացրեց Ասփծուն, քան իրենից առաջ եղած Իւրայելի բոլոր թագաւորները: Նրա օրօք բեթէլացի 28
Աքիէլը կառուցեց Երիքովը, իր անդրանիկ որդի Աքիրոնի հետ դրա հիմքերը դրեց, իսկ կրփսեր որդի Մեգուփի հետ
դրա դարպասները կանգնեցրեց, համաձայն Տիրոջ խօսքի, որ ասուեց Նաւէի որդի Յեսուի բերանով: 29

Գաղաադի Թեզբէ գիւղից սերած Եղիա մարգարէն ասաց Աբաաբին. «Կենդանի է երկնային զօրութիւնների 17
Տէր Ասփուածը, Իւրայելի Ասփուածը, որի առջէ կանգնում եմ. եթէ այս փարիներին ցօղ իջնի կամ անձրեւ գայ,
ապա այդ կը լինի միայն իմ խօսքով»: Տէրը խօսեց Եղիայի հետ եւ ասաց. «Գնա՛ այսպէտից դէպի արեւելք ու 2, 3
թաքնուի՛ր Բոռաթի հեղեղափի մօտ, որը Յորդանան գետի դիմացն է: Այնպէտ հեղեղափի ջրից կը խմես, իսկ
ես հրամայել եմ ագռաներին, որ քեզ այնպէտ կերակրեն»: Եղիան գնաց եւ արեց Տիրոջ ասածի համաձայն. նա 4
գնաց ու նստեց Բոռաթի հեղեղափի մօտ, Յորդանան գետի դիմաց: Ամէն առաւօտ ագռաները հաց ու միս էին 5
բերում նրան, ինչպէս նաեւ հաց ու միս՝ երեկոնները, իսկ ջուրը նա հեղեղափից էր խմում: Որոշ ժամանակ անց 6
հեղեղափը ցամաքեց, որովհետեւ անձրեւ չէր տեղում երկրի վրայ: Տէրն իր խօսքն ուղղեց Եղիային՝ ասելով. «Վէ՛ր 7
կաց եւ գնա՛ սիրոնացիների Սարեփթա քաղաքը եւ այնպէտ մտա՛: Ես մի այրի կնոջ պարսութիւն եմ, որ քեզ այնպէտ
կերակրի»: Եղիան գնաց Սարեփթա ու հասաւ քաղաքի դարպասը: Մի կին այնպէտ փայր էր հաւաքում: Եղիան 8, 9
ձայն փաղով նրան՝ ասաց. «Ինձ համար ամանով մի քիչ ջուր բեր, որ խմեմ»: Կինը գնաց բերելու: Եղիան նրա
յետքից ձայն փաղով՝ ասաց. «Ինձ համար մի պարսառ հաց բեր»: Կինն ասաց. «Կենդանի է քո Տէր Ասփուածը. ես 10
մի նկանակ էլ չունեմ, բացի սափորում եղած մի բոռ ալիւրից եւ կուժի մէջ եղած մի քիչ իւղից: Ահա մի երկու փայրի
կտոր եմ հաւաքում, որ գնամ ու հաց պարսաստեմ ինձ եւ երեխաներիս համար. այն կ'ուրենք ու յետոյ կը մեռնենք»: 11
Եղիան ասաց նրան. «Քաջալերուի՛ր, գնա՛ եւ արա՛ այնպէս, ինչպէս ասացիք, սակայն նախ ինձ համար մի փոքրիկ
նկանակ պարսաստի՛ր ու բեր՝ եւ ապա պարսաստի՛ր քեզ ու երեխաներիդ համար: Այսպէս է ասում Իւրայելի Տէր 12
Ասփուածը. «Ալիւրը չի պակասելու սափորում, եւ կուժի իւղը չի նուազելու մինչեւ այն օրը, երբ Տէրն անձրեւ կը
տեղացնի երկրի վրայ»: Կինը գնաց եւ արեց այնպէս, ինչպէս ասել էր Եղիան: Եղիան, կինն ու նրա որդիները 13
կերան: Այդ օրուանից սափորում ալիւր չպակասեց, եւ կուժի մէջ իւղ չնուազեց, ինչպէս որ Եղիայի միջոցով ասել
էր Տէրը: Այս դէպքերից յետոյ այնպէս պարսահեց, որ փանփիկնոջ որդին հիւանդացաւ: Նիւանդութիւնն այնքան 14
ծանր էր, որ փոխայի մէջ շունչ չմտաց: Այրին ասաց Եղիային. «Ի՛նչ գործ ունես ինձ հետ, ո՞վ Ասփծուն մարդ, եկել ես
ինձ մօտ, որ մեղքեմս յիշեցնես ու որդոնս սպանես»: Եղիան ասաց կնոջը. «Տո՛ւր ինձ քո որդուն»: Նա երեխային 15
վերցրեց նրա գրկից, փարաւ վերնափուն, ուր ինքն էր բնակուում, եւ պառնկեցրեց նրան իր անկողնի վրայ: Եղիան
աղաղակեցրեց ասաց. «Ո՞վ Տէր, ահա փեսունս եւ այս այրի կնոջը, որի մօտ ես բնակուում եմ: Դու չարքարեցիք նրա 16
որդուն եւ մահ պարճառեցիք»: Նա երեք անգամ փչեց մանկան վրայ եւ աղաղակեց Տիրոջն՝ ասելով. «Տէ՛ր իմ 17
Ասփուած, այս երեխայի շունչը իրեն վերադարձրու՛: Այդպէս էլ եղաւ. նա աղաղակեց, Տէրը լսեց Եղիայի ձայնը, 22

23 երեխայի շունջը վերադարձաւ նրա մարմնի մէջ, ու նա կենդանացաւ: Եղիան առաւ մանկանը, վերնաւրնից փուն
 24 իջեցրեց նրան, փունց իր սօրը՝ ասելով. «Տես, որ կենդանի է քո որդին»: Կինն ասաց Եղիային. «Նիմա համոզուեցի,
 որ դու Աստուծոյ մարդն ես, եւ Տիրոջ ճշմարիտ խօսքն է քո բերանում»:

18 Որոշ ժամանակ անցնելուց յետոյ, երրորդ փարում, Եղիային հասաւ Տիրոջ խօսքը, որն ասում էր. «Գնա՛ւ ու
 2 երեւացի՛ր Աքաաբին, իսկ ես անձրեւ կը տեղացնեմ երկրի վրայ»: Եղիան գնաց Աքաաբին ներկայանալու, իսկ
 3 Սամարիայում սաստիկ սով էր: Աքաաբը կանչեց իր հազարապետ Աբդիուին: Աբդիուն սաստիկ երկիւղ էր կրում
 4 Տիրոջից. երբ Յեզաբելը կոտորում էր Տիրոջ մարգարէներին, Աբդիուն հարիւր մարգարէի փարաւ եւ նրանց յի-
 5 սուն-յիսուն թաքցրեց քարայրներում եւ կերակրեց նրանց հացով ու ջրով: Արքան ասաց Աբդիուին. «Ե՛կ շրջենք
 այս երկրում, փնտռենք ու գտնենք բոլոր աղբիւրներն ու հեղեղափնէրը, թերեւս խոտ գտնենք ու կերակրենք ձիե-
 6 ռին ու ջորիներին, որպէսզի անասունները չսպաւնեն»: Նրանք իրենց միջեւ բաժանեցին շրջելու ենթակայ տեղերը:
 7 Աքաաբը մի ճանապարհով գնաց առանձին, իսկ Աբդիուն մի այլ ճանապարհով՝ առանձին: Երբ Աբդիուն ճանա-
 պարհին էր, Եղիան նրան ընդառաջ ելաւ միայնակ: Աբդիուն անմիջապէս ընկաւ երեսի վրայ ու ասաց. «Մի՛թե՛
 8, 9 դու ես, փե՛ր իմ Եղիա»: Եղիան ասաց. «Ես եմ: Գնա՛ ասա՛ քո փրկողը. «Միա՛ Եղիան»: Աբդիուն ասաց. «Ի՛նչ
 10 մեղք եմ գործել, որ քո ծառային մատնուեմ եւ Աքաաբի ձեռքը, որպէսզի սպանի ինձ: Կենդանի է քո Տէր Աս-
 11 տուծը. չկայ ազգ կամ թագաւորութիւն, ուր իմ փէրը մարդ ուղարկած չլինի քեզ որոնելու, սակայն երբ ասում
 12 ասում ես, թե՛ «Գնա՛ ու պատմի՛ր քո փրկողը, թե՛ “Միա՛ այսպէղ է Եղիան”»: Եթէ ես քո մօտից գնամ, եւ Տիրոջ
 հոգին քեզ վերցնի փանի մի երկիր, որը չզիպեմ, իսկ ես գնամ յայտնեմ Աքաաբին, եւ նա չգտնի քեզ, ապա ինձ
 13 կը սպանի: Չե՛ որ քո ծառան մանկութիւնից ի վեր երկիւղ է կրում Տիրոջից: Մի՛թե՛ չեն պատմել իմ փրկողը, որ,
 երբ Յեզաբելը կոտորում էր Տիրոջ մարգարէներին, եւ Տիրոջ մարգարէներից հարիւր հոգի՝ յիսուն-յիսուն թաքցրել
 14 եմ փարքեր քարայրներում, նրանց կերակրել հացով ու ջրով: Եւ հիմա ասում ես ինձ՝ «Գնա՛ ասա՛ քո փրկողը,
 15 թե՛ “Միա՛ այսպէղ է Եղիան”», որ նա էլ ինձ սպանի»: Եղիան, սակայն, ասաց. «Կենդանի է զօրութիւնների Տէ-
 16 ռը, որի առջեւ կանգնած եմ. ես այսօր երեսալու եմ Աքաաբին»: Աբդիուն գնաց Աքաաբի մօտ ու նրան պատմեց
 17 կատարածը: Աքաաբը վեր կացաւ ու գնաց Եղիային դիմաւորելու: Երբ Աքաաբը փեսաւ Եղիային, ասաց. «Այդ
 18 դո՛ւ ես Իսրայէլը փակնուվրայ անողը»: Եղիան ասաց. «Ես չեմ Իսրայէլը փակնուվրայ անողը, այլ՝ դու եւ քո հօր
 19 փունը, որ, լքելով ձեր Տէր Աստուծուն, գնացել էք Բահաղիմին յարողների յետեւից: Արդ, մարդ ուղարկիր եւ ինձ մօտ,
 Կարմելու լեռան վրայ հաւաքի՛ր ամբողջ Իսրայէլին, Բահաղի չորս հարիւր յիսուն մարգարէներին եւ չորս հարիւր
 յիսուն ամօթի՛ Աստուծոյ մարգարէներին եւ մեհեանների չորս հարիւր կռապաշտ մարգարէներին, որոնք սնվում
 20 են Յեզաբել թագուհու սեղանից: Աքաաբը մարդ ուղարկեց Իսրայէլի չորս կողմերը եւ մարգարէներին հաւաքեց
 21 Կարմելու լեռան վրայ: Եղիան մօտենալով ամբողջ ժողովրդին՝ ասաց. «Մինչեւ երբ պիտի կաղաք երկու ուրբով:
 22 Եթէ Տէրը Աստուծո՞ւ է, գնացե՛ք նրա յետեւից, եւ եթէ Բահաղն է, նրա՛ յետեւից գնացե՛ք»: Ժողովուրդը պատասխան
 23 չարտեց: Եղիան ասաց ժողովրդին. «Միայն ես եմ մնացել Տիրոջ մարգարէ, Բահաղի մարգարէները չորս հարիւր
 յիսուն հոգի են, մեհեանների կռապաշտ մարգարէները՝ չորս հարիւր: Արդ, թող մեզ երկու եզ փան, նրանք թող
 իրենց համար ընտրեն մէկին, կտրաբեն այն ու դնեն փայտերի վրայ, սակայն կրակ թող չվառեն: Ես էլ նոյնն անեմ
 24 միւս եզան. դնեմ փայտերի վրայ եւ կրակ չվառեմ: Դրանից յետոյ դուք դիմեցե՛ք ձեր աստուածներին, իսկ ես՝ իմ
 Տէր Աստուծուն: Այն աստուածը, որ հրով կը պատասխանի, նա՛ է Աստուածը»: Ամբողջ ժողովուրդը պատասխանեց՝
 25 ասելով. «Ճիշտ խօսք ասացիր»: Եղիան ասաց ամօթի՛ Աստուծոյ մարգարէներին. «Ընտրեցե՛ք ձեզ համար մի
 26 մի՛ վառեք»: Նրանք առան իրենց փրումը գուարակը եւ այդպէս արեցին. նրանք առաւօտից մինչեւ կէսօր դիմելով
 Բահաղին՝ ասում էին. «Լսի՛ր մեզ, Բահաղ, լսի՛ր մեզ»: Բայց ո՛չ ձայն կար, ո՛չ պատասխան: Նրանք ցարկոտում էին
 27 իրենց կառուցած գոհասեղանի շուրջը: Երբ կէսօր եղաւ, թեզբացի Եղիան ծաղրեց նրանց՝ ասելով. «Բարձրաձայն
 28 կանչեցե՛ք, չե՛ որ աստուած է, թերեւս զբաղում է, կամ գործ է կատարում, կամ զուցէ քնած է եւ զարթնի»: Նրանք
 բարձրաձայն կանչում էին եւ, ըստ իրենց օրէնքի, սրերով ու գեղարդներով իրենք իրենց կտրաբում էին, մինչեւ
 29 որ արին հոսեց նրանց մարմնից: Երբ երեկոյն մօտենում էր, նրանք դեռ ոգեկոչում էին մինչեւ զոհ մատուցելու
 ժամանակը, սակայն ոչ մի ձայն չկար: Այն ժամանակ յօսեց թեզբացի Եղիան զարշնլի կուռքերի մարգարէների
 30 հետ՝ ասելով. «Նեռո՛ւ կանգնեցե՛ք, հիմա ես եմ իմ ողջակէզն անելու»: Նրանք գնացին հեռացաւ: Եղիան ասաց
 31 ժողովրդին. «Մօտեցե՛ք ինձ»: Ամբողջ ժողովուրդը մօտեցաւ նրան: Նա նորոգեց Տիրոջ կործանուած գոհասեղանը,
 առաւ փասնեկու քար ըստ Իսրայէլի ցեղերի թափ, ինչպէս Տէրն ասել էր նրան՝ «Իսրայէլ թող լինի քո անունը»:
 32 Նա քարերից Տիրոջ անունով գոհասեղան շինեց, նրա շուրջը փոս փորեց, որ կարող էր երկու գրիւ սերմ փանել,
 33 ապա փայտ դիզեց գոհասեղանի վրայ, կտրաբեց գուարակը, դրա կտրաբում մասերը դասաւորեց գոհասեղանին
 34 դրում փայտերի վրայ: Նա ասաց. «Չորս սափոր ջուր բերե՛ք եւ թափեցե՛ք ողջակէզի ու ջարդում փայտերի
 վրայ»: Ապա ասաց. «Դարձեա՛լ արե՛ք»: Նրանք նոյն բանը կրկին արեցին: Եղիան ասաց. «Երրորդ անգամ էլ
 35, 36 արե՛ք»: Նրանք երրորդ անգամ էլ արեցին: Ջուրը հոսում էր գոհասեղանի շուրջը, եւ փոսը լցուեց ջրով: Չոհի
 մատուցման ժամին Եղիան երկինք աղաղակելով՝ ասաց. «Աբրահամի, Իսահակի ու Իսրայէլի Տէր Աստուած, թող
 37 այսօր համոզուեն, թէ՛ դու ես Իսրայէլի Տէր Աստուածը, եւ ես քո ծառան եմ: Ես արեցի այս գործերը: Լսի՛ր ինձ,
 Տէր, պատասխանի՛ր ինձ հրով, որ այս ժողովուրդը զիպենայ, թէ՛ դու ես Տէր Աստուածը, եւ դու յետ դարձիր այս
 38 ժողովրդի սիրտը»: Եւ երկնքից կրակ ընկաւ Տիրոջից, լափեց ողջակէզն ու փայտերը, կլանեց փոսի հողն ու ջուրը:
 39 Երբ ամբողջ ժողովուրդը փեսաւ դա, ընկաւ երեսնիվայր եւ ասաց. «Արդարեւ, Տէրն Աստուած է, Տէրն Աստուած
 40 է»: Եղիան ասաց ժողովրդին. «Բռնեցե՛ք Բահաղի մարգարէներին, որ նրանցից ոչ ոք չփախչի»: Բռնեցին նրանց:
 41 Եղիան ամենքին իջեցրեց Կիսունի հեղեղափն ու այնպէղ կոտորեց նրանց: Եղիան ասաց Աքաաբին. «Ելի՛ր, կէր
 42 ու խմի՛ր, որովհետեւ անձրեւի ձայն է լսում»: Աքաաբն ելաւ, որ ուրի եւ խմի, իսկ Եղիան բարձրացաւ Կարմելու
 43 լեռան գագաթը: Նա մինչեւ գեպին խոնարհուեց, երեսն առաւ ձնկների մէջ ու ասաց իր ծառային. «Ելի՛ր ու նայի՛ր
 ծով փանող ճանապարհի կողմը»: Ծառան ելաւ, նայեց ու ասաց. «Ոչինչ չկայ»: Եղիան ասաց. «Դու եօթն անգամ

արա՛ դա»։ Ծառան եօթն անգամ գնաց եւ այնպէս պարտաւեց, որ, եօթներորդ անգամը հազիւ լրացած, մարդու 44
 ձեռքի չափ մի փոքրիկ ամպ ջուր էր կաթեցնում։ Եղիան ասաց. «Գնա՛ ու ասա՛ Աքաաբին՝ «Լծի՛ր քո կառքերը եւ 45
 հեռացի՛ր, որ անձրեւի չբռնուես»։ Երբ սա այս ու այն կողմ էր դառնում, երկինքը մթնեց ամպերով ու հողմով, եւ 46
 սաստիկ անձրեւ սկսեց տեղալ։ Աքաաբը լալով գնաց Յեզրայէ։ Տիրոջ ձեռքը Եղիայի վրայ էր, որն իր մէջքը պինդ 46
 կապելով՝ վազեց Աքաաբի առջեւից մինչեւ որ մտաւ Յեզրայէ։

Աքաաբը իր կնոջը՝ Յեզաբելին պարմեց այն ամէնը, ինչ Եղիան արել էր, եւ թէ ինչպէս նա բոլոր մարգարէներին 19
 սրակոտոր էր արել։ Յեզաբելը սուրհանդակ ուղարկեց Եղիայի մօտ՝ ասելով. «Եթէ դու Եղիան ես, իսկ ես՝ Յեզաբել– 2
 լը, ապա թող աստուածներն ինձ այսպէս ու այսպէս անեն եւ դեռ ատելին, եթէ վաղը այս ժամին քեզ չանեն այն, ինչ
 մարգարէներից իւրաքանչիւրին արեցիր դու»։ Եղիան վախեցաւ, ելաւ գնաց, հեռացաւ այդպէղից, եկաւ Յուդայի 3
 երկրի Բերաաբէէ քաղաքը։ Այնպէղ թողնելով իր ծառային՝ ինքը մէկ օրուայ ճանապարհ գնաց դէպի անապար եւ 4
 նստեց բեռեկնի մի ծառի տակ։ Նա իր մահը ցանկացաւ՝ ասելով. «Քաւական է, Տէ՛ր, ա՛ն իմ հոգին ինձնից, քանզի
 ես իմ հայրերից ատելի լաւ չեմ»։ Նա քուն մտաւ, ննջեց ծառի տակ։ Եւ ահա մէկը նրան մօտենալով՝ ասաց. «Ելի՛ր 5
 ու կե՛ր»։ Եղիան նայեց եւ տեսաւ իր սնարից կախուած հաճարի նկանակ եւ ջրի կուժ։ Նա ելաւ, կերաւ, խմեց 6
 ու դարձեալ ննջեց։ Տիրոջ հրեշտակը երկրորդ անգամ նրան մօտենալով՝ ասաց. «Ելի՛ր, կե՛ր, որովհետեւ երկար 7
 ճանապարհ ես գնալով»։ Նա վեր կացաւ, կերաւ ու խմեց եւ այդ կերակրի զօրութեամբ քառասուն օր ու քառասուն 8
 գիշեր քայլեց մինչեւ Ասաբձու Քորէբ լեռը։ Նա մտաւ քարայրի ու այնպէղ օթեւանեց։ Եւ ահա նրան հասաւ Տիրոջ 9
 խօսքը, որն ասում էր. «Ինչո՛ւ ես այսպէղ, Եղիա՛»։ Եղիան ասաց. «Նախանձախնդրութիւն ունեցայ ամենակալ 10
 Տիրոջ համար, քանզի իսրայէլացիները լքեցին քեզ, քո զոհասեղանները կործանեցին եւ քո մարգարէներին սրա–
 կոտոր արեցին։ Միայն ես եմ մնացել, եւ ինձ էլ փնտրում են, որ սպանեն»։ Տէ՛րն ասաց. «Վաղն առաւօտեան 11
 կ'ելնես ու կը կանգնես լեռան վրայ, Տիրոջ առջեւ։ Տէրը կ'անցնի, մի սաստիկ հողմ կը բարձրանայ, Տիրոջ առաջ 12
 կը խորտակի լեռները, փոլ կը տայ ժայռերը, սակայն Տէրն այն հողմի մէջ չի լինի։ Նոզմից յետոյ երկրաշարժ կը
 լինի, սակայն Տէրը երկրաշարժի մէջ չի լինի։ Երկրաշարժից յետոյ կրակ կը թափուի, սակայն Տէրը կրակի մէջ չի 12
 լինի։ Կրակից յետոյ մեղմ օդի ձայն կը լինի»։ Երբ Եղիան լսեց Ասաբձու ասածը, իր կաշուէ վերարկուով ծածկեց 13
 երեսը, եկաւ ու կանգնեց քարայրից ներս։ Եւ ահա մի ձայն ասաց նրան. «Ինչո՛ւ ես այսպէղ, Եղիա՛»։ Եղիան 14
 ասաց. «Նախանձախնդրութիւն ունեցայ ամենակալ Տիրոջ համար, քանզի իսրայէլացիները դրժեցին քո ուխտը, քո
 զոհասեղանները քանդեցին, քո մարգարէներին սրակոտոր արեցին։ Միայն ես եմ մնացել, եւ ինձ էլ փնտրում են, 15
 որ սպանեն»։ Տէրն ասաց նրան. «Վերադարձի՛ր քո ճանապարհով, գնա՛ Դամասկոսի անապարով, եւ երբ հասնես, 16
 Ազայէլին ասորիների թագաւոր կ'օժես, Ամեսէի որդի Յեուիմ՝ Իսրայէլի թագաւոր, իսկ արեւմտուպացի Սափաարի 17
 որդի Եղիսէէին կ'օժես մարգարէ քո փոխարէն։ Այնպէս կը լինի, որ Ազայէլի սրից ազարուածին Յեուիմ կը սպանի, 18
 իսկ Յեուի սրից ազարուածին՝ Եղիսէէն։ Իսրայէլում կը թողնես եօթը հազար փղամարդ՝ այնպիսի մարդիկ, որ 18
 չեն ծնրադրել Բահաղին եւ շրթունքներով նրան չեն համբուրել»։ Նա գնաց այնպէղից ու գրաւ Սափաարի որդի 19
 Եղիսէէին, որը փասնելու եզով վար էր անում, եւ եզները գոյգ-գոյգ նրա առաջ էին, իսկ ինքը փասնելուերորդ
 գոյգն էր քշում։ Եղիան մօտենալով՝ իր կաշուէ վերարկուն նետեց Եղիսէէի վրայ։ Եղիսէէն թողեց եզներն ու վա– 20
 զեց Եղիայի յետեւից՝ ասելով. «Թող նախ համբուրեմ ի՞նչ ու մօրս, ապա հետեւեմ քեզ»։ Եղիան ասաց. «Գնա՛ 21
 ու վերադարձի՛ր, քեզ ի՛նչ եմ արել»։ Վերադառնալով՝ նա մի գոյգ եզ վերցրեց, մորթեց եւ հերկելու գործիքները 21
 փաթեցնելով՝ խորովեց դրանց միտը, բաժանեց ժողովրդին։ Մարդիկ կերան, իսկ ինքը գնաց Եղիայի յետեւից ու
 ծառայեց նրան։

Ադերի որդին՝ ասորիների արքան հաւաքեց իր ամբողջ զօրքը եւ բոլոր երիվարներով ու մարտակառքերով ելաւ 20
 ու պաշարեց Սամարիան։ Պատերազմի ժամանակ նրան դաշնակցել էին երեսուներկու թագաւորներ։ Նա սուր– 2
 հանդակներ ուղարկելով քաղաք, Իսրայէլի արքայ Աքաաբի մօտ՝ ասաց նրան. «Այսպէս է ասում Ադերի որդին. 3
 «Քո արծաթն ու ոսկին իմն են, քո կանայք ու գեղեցիկ որդիները իմն են»։ Իսրայէլի արքան պարտախան փայլով՝ 4
 ասաց. «Քո ասածի պէս, փէ՛ր իմ արքայ, քոնն եմ ես, եւ քոնն է իմ ամէն ինչը»։ Սուրհանդակները նորից եկան ու 5
 ասացին. «Այսպէս է ասում Ադերի որդին. «Ես լուր էի ուղարկել, որ քո արծաթն ու ոսկին, քո կանայք ու որդիներն
 ինձ պատ։ Արդ, վաղն այս ժամին կ'ուղարկես իմ ծառաներին, որոնք խուզարկելու են քո եւ քո ծառաների տները 6
 եւ ինչ որ իրենց աչքերին ցանկալի թուայ, ինչի էլ որ իրենց ձեռքերը մեկնեն, պիտի առնեն»։ Իսրայէլի արքան 7
 կանչեց երկրի բոլոր ծերերին եւ ասաց. «Իմացէ՛ք ու տեսէ՛ք, որ նա չարիք է ուզում, քանզի ինձ մօտ մարդ էր
 ուղարկել՝ պահանջելով իմ փղաներին ու աղջիկներին, իմ արծաթն ու ոսկին, բայց ես չմերժեցի նրան»։ Ծերերն 8
 ու ամբողջ ժողովուրդը նրան ասացին. «Մի՛ լսիր նրան ու յանձնառու մի՛ լինիր»։ Եւ նա Ադերի սուրհանդակներին 9
 ասաց. «Ձեր փէր արքային ասացէ՛ք. «Ինչի համար որ առաջին անգամ մարդ էիր ուղարկել քո ծառային, կ'անեմ,
 իսկ այս բանը չեմ կարող անել»։ Մարդիկ գնացին ու պարտախանը հաղորդեցին նրան։ Ադերի որդին նրա մօտ 10
 մարդ ուղարկելով՝ ասաց. «Այսպէս եւ այսպէս թող անեն ինձ աստուածները եւ ատելին թող անեն, եթէ Սամարի–
 ան ատերելուց յետոյ թողնեն այնքան կանգուն բան, որի փոշին լցնի իմ զինուորների ափերը»։ Իսրայէլի արքան 11
 պարտախան փուլեց ու ասաց. «Շա՛ւր եղաւ, թող կուզիկը չպարծենայ ուղիղ կանգնողի նման»։ Նա այս պարտա– 12
 խան խօսքերը լսեց, երբ որ բոլոր թագաւորների հետ վրաններում գինարբուքի մէջ էր։ Նա ասաց իր ծառաներին.
 «Պաշարեցէ՛ք»։ Եւ պաշարեցին քաղաքը։ Եւ ահա մի մարգարէ մօտեցաւ Իսրայէլի Աքաաբ արքային ու ասաց. 13
 «Այսպէս է ասում Տէրը. «Տեսնո՞ւմ ես այս մեծ ամբոխը. ահա նրան այսօր քո ձեռքն եմ մաքնելու, որ համոզուես,
 թէ ես եմ Տէրը»։ Աքաաբը հարցրեց. «Ո՞ւմ միջոցով»։ Մարգարէն ասաց. «Այսպէս է ասում Տէրը. «Գաւառների 14
 իշխանների ծառաների միջոցով»։ Աքաաբը հարցրեց. «Ո՞վ պէտք է սկսի պարտազմը»։ Մարգարէն ասաց. «Դո՛ւ»։
 Աքաաբը հաշուեց գաւառների իշխանների ծառաներին ու տեսաւ, որ նրանք երկու հարիւր երեսուն հոգի են։ Ա– 15
 պա հաշուեց ամբողջ ժողովրդին, զօրքի բոլոր անդամներին եւ տեսաւ, որ եօթը հազար մարդ կար։ Կէսօրին նա
 յարձակման անցաւ։ Ադերի որդին եւ նրա երեսուներկու դաշնակից թագաւորները գինով հարբած էին Սոկբովում։ 16
 Նախ յարձակում գործեցին գաւառների իշխանների ծառաները։ Լուր ուղարկեցին Ադերի որդուն, պարմեցին նրան 17
 ու ասացին. «Պաշարուած Սամարիայից մարդիկ են դուրս եկել»։ Ադերի որդին ասաց նրանց. «Եթէ խաղաղութեան 18

համար են դուրս եկել, կենդանի՝ բռնեցէք նրանց, եթէ պատերազմի համար են եկել, դարձեալ կենդանի բռնեցէք»:

19, 20 Քաղաքից դուրս եկան գաւառների իշխանների ծառաները, նրանց յետևից՝ նաեւ զօրքը, եւ ամէն մէկն սպանեց նրան, ով հանդիպեց իրեն: Ասորիները փախան, եւ իսրայէլացիները հալածեցին նրանց: Ասորիների արքան՝ Ադերի որդին, ձի հեծած, հագիւ փրկուեց երեք ձիաւորների հետ: Իսրայէլի արքան առաջ շարժուեց, վերցրեց երիվարներն ու մարտակառքերը եւ ասորիներին մեծ հարուածներ հասցրեց: Մարգարէն մօտեցաւ Իսրայէլի արքային ու ասաց նրան. «Զօրացիր ու իմացիր, քեն, թէ ինչ ես անելու, քանզի յաջորդ փարի Ադերի որդին՝ ասորիների արքան, յարձակուելու է քեզ վրայ»: Ասորիների արքայի ծառաներն ասացին նրան. «Իսրայէլի Ասորուածը լեռների Ասորուած է եւ ոչ թէ դաշտերի Ասորուած, այդ պարճառով էլ նրանք յաղթեցին մեզ: Եթէ նրանց դէմ պատերազմ մենք հարթ վայրում, կը յաղթենք նրանց: Այս բանն արա. թագաւորներին գահընկեց արա եւ նրանց փոխարէն նախարարներ նշանակիր: Քո կորցրած զօրքերի փոխարէն զօրքեր կը փանք, երիվարների փոխարէն՝ երիվարներ, մարտակառքերի փոխարէն՝ մարտակառքեր. նրանց դէմ պատերազմենք հարթ վայրում ու յաղթենք»: Նա անսաց նրանց խօսքերին եւ այդպէս էլ արեց: Ներեւեալ փարին Ադերի որդին աշխարհագիր անցկացրեց Ասորիքում, եկաւ գնաց Ափեկա, որ պատերազմի Իսրայէլի դէմ: Իսրայէլացիները նոյնպէս աշխարհագիր անցկացրին եւ երկու գնդի բաժանուելով՝ եկան կանգնեցին նրանց առջեւ: Իսրայէլացիները ասորիների դէմ ճակատ կազմեցին այժեփի երկու հօտերի պէս, մինչդեռ ասորիները ծածկել էին երկիրը: Ասորու մարդը մօտենալով Իսրայէլի արքային ասաց. «Այսպէս է ասում Տէրը. «Քանի որ ասորիներն ասացին, թէ՛ Ասորուած լեռների Տէր Ասորուած է եւ ոչ թէ դաշտերի Ասորուած, նա այդ մեծ զօրքը քո ձեռքն է յանձնելու, որ համոզուես, թէ ես եմ Տէրը»: Նրանք, ճակատ կազմած, եօթը օր իրար դէմ դիմաց էին, իսկ եօթներորդ օրը պատերազմը բորբոքուեց: Իսրայէլացիները մէկ օրում հարիւր հազար ասորի հետեւակ կորորեցին, իսկ մնացածները փախան իրենց քաղաքը՝ Ափեկա, եւ պարիսպը փուլ եկաւ մնացած քանեօթը հազար ասորիների վրայ: Ադերի որդին փախաւ ու իր պալատում մի սենեակից միս սենեակն էր վազում: Նրա ծառաներն ասացին. «Մենք լսել ենք, որ Իսրայէլի փան թագաւորները ողորմած են: Մեր մէջքերին քորձեր կապենք, մեր գլուխներին՝ չուաններ, գնանք Իսրայէլի թագաւորի մօտ, թերեւս մեր կեանքը խնայի»: Նրանք իրենց մէջքերին քորձեր ու գլուխներին չուաններ կապեցին եւ ասացին Իսրայէլի թագաւորին. «Քո ծառան՝ Ադերի որդին, ասում է. «Խնայիր կեանքս»: Իսկ նա ասաց. «Եթէ նա դեռ կենդանի է, իմ եղբայրն է»: Նրա մարդիկ այս յաջող առիթից օգտուելով՝ նուէրներ փոխեցին եւ այս խօսքերը նրա բերանից առնելով՝ ասացին. «Քո եղբայրը՝ Ադերի որդին, այսպէս է»: Ասաց. «Գնացէք ու բերէք նրան»: Ադերի որդին եկաւ Աքաաքի մօտ, եւ նրան մարտակառք նստեցրին թագաւորի կողքին: Ադերի որդին ասաց. «Այն քաղաքները, որ իմ հայրը գրաւել էր քո հօրից, քեզ եմ վերադարձնում: Դու հարկեր կը վերցնես Դամասկոսից, ինչպէս իմ հայրը վերցնում էր Մամարիայից»: Աքաաքն ասաց. «Ես էլ դաշինք կնքելով՝ քեզ կ'արձակեն»: Նա դաշինք կնքեց նրա հետ եւ արձակեց նրան: Մարգարէների որդիներից մէկը Տիրոջ խօսքին անսալով՝ ասաց իր ընկերոջը. «Նարուածիր ինձ»: Մարդը, սակայն, չուզեց հարուածել նրան: Նա ասաց նրան. «Քանի որ Տիրոջ ձայնին չհնազանդուեցիր, հէնց որ ինձից հեռանաս, մի առիւծ քեզ կը բզկտի»: Երբ սա հեռացաւ նրանից, մի առիւծ հանդիպեց նրան ու յօշոտեց: Նա մի ուրիշ մարդու հանդիպելով՝ ասաց. «Նարուածիր ինձ»: Այս մարդը հարուածեց ու վիրաւորեց նրան: Մարգարէն եկաւ եւ կանգնելով ճանապարհին՝ սպասեց թագաւորին ու չճանաչուելու համար շորով կապեց իր աչքը: Երբ արքան անցնում էր այնպէս, նա ասաց արքային. «Երբ ես՝ քո ծառան, պատերազմ էի գնացել, մի մարդ ինձ մօտ բերելով մէկին՝ ասաց. «Այս մարդուն պահիր, իսկ եթէ ձեռքիցդ փախչի, քո կեանքը կը կորչի նրա կեանքի փոխարէն, կամ մի փաղանդ արծաթ կը փաս ինձ»: Եւ մինչ քո ծառան այս ու այն կողմ էր նայում, նա արդէն չկար»: Իսրայէլի արքան նրան ասաց. «Իմ ըմբռնումով դա դաւ է, ուրեմն սպանել ես նրան»: Սա անմիջապէս շորը հեռացրեց աչքերից, եւ Իսրայէլի արքան ճանաչեց նրան. նա այնպէս մարգարէներից էր: Մարգարէն ասաց նրան. «Այսպէս է ասում Տէրը. «Քանի որ դու վրանգաւոր մարդուն ազատեցիր իմ ձեռքից, ուստի դու քո կեանքով կը հապուցես նրա կեանքի փոխարէն, իսկ քո ժողովուրդը՝ նրա ժողովրդի փոխարէն»: Իսրայէլի արքան գնաց իր փունը, Մամարիա, փխուր ու հուսահապ:

21 Այս դէպքերից յետոյ այսպիսի մի բան պատահեց. յեզրայէլացի Նաբոթը մի այգի ուներ Մամարիայի Աքաաք արքայի կալի մօտ: Արքան Նաբոթին ասաց. «Ինձ փոր քո այգին, որ ինձ համար բանջարանոց դառնայ, որովհետեւ այն իմ փան մօտ է: Դրա փոխարէն դրանից աւելի լաւ այգի կ'ստան քեզ, եւ եթէ կ'ամենաս, այգու արժէքը արծաթով կը վճարեմ, եւ սա ինձ համար կը լինի բանջարանոց»: Նաբոթն ասաց արքային. «Թող իմ Ասորուածն այնպէս չանի, որ իմ հայրերի ժառանգութիւնը քեզ փամ»: Աքաաքն իր փունը եկաւ խռոված եւ անպարամադիր այն խօսքերի պարճառով, որ յեզրայէլացի Նաբոթն ասել էր, թէ՛ «Իմ հայրերի ժառանգութիւնը քեզ չեմ փայ»: Նա ննջեց իր մահճում, երեսը ծածկեց եւ հաց չկերաւ: Նրա մօտ եկաւ կինը՝ Յեզաբելը, խօսեց նրա հետ եւ ասաց. «Ինչո՞ւ է հոգիդ խռովուած, եւ հաց չես ուրում»: Աքաաքն ասաց. «Յեզրայէլացի Նաբոթին ասացի. «Ինձ փոր քո այգին արծաթի դիմաց եւ եթէ չուզենաս, դրա փոխարէն քեզ ուրիշ այգի կ'ստան», իսկ նա ասաց, թէ՛ «Իմ հայրերի ժառանգութիւնը քեզ չեմ փայ»: Նրա կին Յեզաբելն ասաց. «Դու այդպէս եւ թագաւորութիւն անում Իսրայէլի վրայ: Վեր կաց, հաց կեր ու սթափուիր, եւ ես քեզ կը յանձնեմ յեզրայէլացի Նաբոթի այգին: Նա հրովարտակ գրեց Աքաաքի անունով, կնքեց նրա մատնիքով եւ հրովարտակն ուղարկեց ձերերին ու նրա քաղաքի ազատներին, որոնք Նաբոթի հետ էին ապրում: Նրովարտակում այսպէս էր գրուած. «Ծոն պահեցէք եւ Նաբոթին ժողովրդի մէջ գլխաւոր փեղում նստեցրէք, իսկ նրա դիմաց թող նստեն երկու անօրէն մարդիկ, որ վկայեն նրա մասին ու ասեն, թէ՛ «Դու օրհնեցիր Ասորուն ու արքային», եւ թող դուրս հանեն Նաբոթին եւ քարկոծեն, մինչեւ որ մեռնի»: Այդ քաղաքում բնակուող ձերերն ու ազատները արեցին այնպէս, ինչպէս որ գրուած էր Յեզաբելի՝ նրանց ուղարկած հրովարտակներում: Ծոնապահութիւն նշանակեցին, Նաբոթին նստեցրին ժողովրդի մէջ գլխաւոր փեղում, եկան երկու անօրէններ, նստեցին նրա դիմաց եւ վկայեցին ամբողջ ժողովրդի առաջ, թէ՛ Նաբոթն ասպարամբել է, ասացին, թէ՛ «Նաբոթն օրհնել է Ասորուն եւ արքային»: Դրանից յետոյ նրան քաղաքից դուրս հանեցին եւ քարկոծելով սպանեցին: Լուր ուղարկեցին Յեզաբելին, թէ՛ «Նաբոթը քարկոծուելով մեռաւ»: Երբ Յեզաբելը լսեց, որ Նաբոթը քարկոծուել ու մահացել է, ասաց Աքաաքին. «Գնա ժառանգիր յեզրայէլացի Նաբոթի այգին, որը չէր ուզում այն քեզ

արծաթով ծախել, քանզի Նաբոթը կենդանի չէ, նա մեռել է»։ Երբ Աքաաբը լսեց, թէ յեզրայէլացի Նաբոթը մեռել է, իր զգեստները պաքառուրեց ու քուրձ հագաւ։ Դրանից յետոյ Աքաաբը եկաւ ու ժառանգեց յեզրայէլացի Նաբոթի այգին։ Տէրը խօսելով թեգբացի Եղիայի հետ՝ ասաց. «Ար կաց գնա՛ Իսրայէլի Աքաաբ արքայի մօտ, Սամարիա։ Նա գնացել է Նաբոթի այգին ժառանգելու։ Կը խօսես նրա հետ ու կ'ասես. այսպէս է ասում Տէրը. «Քանի որ սպանեցիր ու ժառանգեցիր նրա ունեցումը, ապա դրա համար այսպէս է ասում Տէրը. "Այն փեղում, ուր շներն ու խոզերը լափեցին Նաբոթի արիւնը, նոյն փեղում լափելու են նաեւ քո արիւնը, եւ բոզերը լողանալու են քո արեան մէջ"»։ Աքաաբն ասաց Եղիային. «Ո՛վ իմ թշնամի, գրաբի ինձ»։ Եղիան ասաց. «Գրայ, քանզի իզուր հպարտացար՝ չարիք գործելով Տիրոջ առջեւ ու բարկացնելով նրան։ Ահա ես քեզ պիտի պատուհասեմ, քեզ վրայ կրակ պիտի թափեմ, Աքաաբի փոխից պիտի կոտորեմ բոլոր նրանց, ովքեր պապին են միգում, ինչպէս նաեւ Իսրայէլից պիտի վերացնեն նեղույթեան մէջ եղող եւ լքուած մարդկանց։ Քո փունը դարձնելու են Նաբաթի որդի Յերոբոավմի փան նման եւ Աքիայի որդի Բասաի փան նման, որովհետեւ դու բարկացիր ինձ եւ Իսրայէլին մեղանջել փութեցիր։ Տէրը Յեզաբելի մասին ասաց. «Շները պիտի ուրեն նրան Յեզրայէլի պարսպի մօտ»։ Աքաաբ թագաւորի մարդկանցից քաղաքում մեռածներին շներն են ուրելու, իսկ դաշտում մեռածների դիակները երկնքի թռչուններն են կտրելու»։ Իզուր ամբարտաւանացաւ Աքաաբը՝ չարիք գործելով Տիրոջ առջեւ։ Նրան իր կինը՝ Յեզաբելը յիմարացրեց։ Նա կուռքեր պաշտելով՝ անօրէն դարձաւ, արեց այն ամէնը, որ ամորհացին էր արել, որին Տէրը հալածել էր իսրայէլացիների միջից։ Այս խօսքերը լսելով՝ արքան զոջաց Տիրոջ առջեւ, լալով գնաց, պաքառուրեց իր պաքամուճանը, քուրձ հագաւ իր մարմնի վրայ եւ ծոմ պահեց. նա քուրձ հագաւ այն օրումնից, երբ սպանել փութեց յեզրայէլացի Նաբոթին։ Նա գլխիկոր էր ման գալիս։ Տէրը Աքաաբի մասին ասաց իր ծառայ Եղիային. «Տեսա՛ր, որ զոջաց իմ առջեւ։ Եւ քանի որ ընդունեց իր մեղքերը, նրան չարիք չեմ պատճառի իր կենդանութեան օրօք, այլ նրա որդիների՝ օրօք կը թափեմ չարիքը նրա փան վրայ»։

Երեք փարի պատերազմ չեղաւ Ասորիքի ու Իսրայէլի միջեւ։ Երրորդ փարում Յուդայի երկրի արքայ Յոսափատը եկաւ Իսրայէլի արքայի մօտ։ Իսրայէլի արքան ասաց իր ծառաներին. «Գիտէ՞ք, որ Գաղաադ երկրի Ռամաթ քաղաքը մերն է, իսկ մենք լռել ենք, այն չենք գրաւում ասորիների արքայից»։ Իսրայէլի արքան ասաց Յոսափատին. «Մեզ հետ կը յարձակուեն Գաղաադի Ռամաթ քաղաքի վրայ»։ Յոսափատն ասաց Իսրայէլի արքային. «Մի ենք ես եւ դու, մի են իմ զօրքն ու քո զօրքը, մի են իմ երիվարներն ու քո երիվարները»։ Յուդայի երկրի արքայ Յոսափատն ասաց Իսրայէլի արքային. «Ապա Տիրոջ կամքը հարցրո՛ւ այսօր»։ Իսրայէլի արքան հաւաքեց բոլոր մարգարէներին, մօտաւորապէս չորս հարիւր մարդ, եւ հարցրեց նրանց. «Գաղաադի Ռամաթ քաղաքի վրայ պատերազմի գնան, թե՛ մնամ փեղում»։ Նրանք ասացին. «Գնա՛, Տէրն այն անպայման արքայի ձեռքն է յանձնելու»։ Յոսափատն ասաց Իսրայէլի արքային. «Այսօրեղ արդեօք Տիրոջ մարգարէ կայ, թե՛ ոչ, որ նրա՛ միջոցով Տիրոջը հարցնենք»։ Իսրայէլի արքան ասաց Յոսափատին. «Այսօրեղ կայ մի մարդ, որի միջոցով կարելի է հարցնել Տիրոջը, սակայն ես ապում եմ նրան, որովհետեւ ինձ համար բարի բան չի գուշակում, այլ՝ չար։ Դա Յեմելի որդի Միքիան է»։ Յուդայի երկրի արքայ Յոսափատն ասաց. «Թող այդպիսի բան չասի արքան»։ Իսրայէլի արքան մի ներքինի կանչելով՝ ասաց. «Անմիջապէս այսօրեղ բեր Յեմելի որդի Միքիային»։ Իսրայէլի արքան եւ Յուդայի երկրի արքայ Յոսափատը արքայական զգեստներով նստել էին ամէն մէկն իր աթոռին, Սամարիայի դարպասների մօտ, եւ բոլոր մարգարէները մարգարէութիւն էին անում նրանց առջեւ։ Քանանի որդի Սեղեկիան, որը երկաթե եղջիրներ էր սարքել փութել, ասաց. «Այսպէս է ասում Տէրը. «Սրանցով ես հարուածելու ասորիներին, մինչեւ որ բնաջնջուեն»։ Բոլոր մարգարէները նոյնպէս մարգարէանում էին ասելով. «Գնա՛ Գաղաադի Ռամաթ քաղաքը եւ յաջողութիւն կ'ունենաս. Տէրը քո ձեռքը կը յանձնի ասորիների արքային»։ Սուրիանդակը, որ գնացել էր Միքիային կանչելու, նրան ասաց. «Ահապիկ բոլոր մարգարէները միաբերան բարի բան են գուշակում արքայի համար։ Արդ, քո խօսքն էլ թող նրանց ասածին համահնչին լինի, դու էլ բարի բան գուշակիր»։ Միքիան ասաց. «Կենդանի է Տէրը. ինչ որ Տէրն ինձ ասի, այն կը հաղորդեմ»։ Նա եկաւ արքայի մօտ, եւ արքան հարցրեց նրան. «Միքիա՛, Գաղաադի Ռամաթ քաղաքի դէմ պատերազմելու գնամ, թե՛ փեղում մնամ»։ Միքիան ասաց. «Գնա՛ եւ յաջողութիւն կը գտնես, եւ Տէրը դա արքայի ձեռքը կը յանձնի»։ Արքան ասաց նրան. «Քեզ կրկին եմ երդուեցնում, որ ինձ ճշմարտութիւնն ասես յանուն Տիրոջ»։ Միքիան ասաց. «Ո՛չ, այդ չէ ճշմարտութիւնը։ Ես փետել եմ, թէ ինչպէս բոլոր իսրայէլացիները ցրուած են լեռների վրայ իբրեւ ոչխարների հօպ, որ չունի հովիւ։ Տէրն ասաց. «Դրանք փերեր չունեն, թող ամէն մէկն իր փունը դառնալ խաղաղութեամբ»։ Իսրայէլի արքան ասաց Յուդայի արքայ Յոսափատին. «Ես քեզ չասացի՞, թէ նա ինձ համար բարի բան չի մարգարէանայ, այլ միայն՝ չար բան»։ Միքիան ասաց. «Այդպէս չէ, ոչ թէ իմ, այլ Տիրոջ պատգամը լսիր։ Ես, արդարեւ, փեսայ Իսրայէլի Տէր Ասարծուն՝ նստած իր աթոռին, եւ երկնքի բոլոր զօրքերը աջից ու ձախից կանգնած էին նրա մօտ։ Տէրն ասաց. «Ո՛վ կը խաբի Իսրայէլի արքայ Աքաաբին, որ ելնի յարձակուի Գաղաադի Ռամաթ քաղաքի վրայ եւ սպանուի»։ Մէկն այսպէս ու միւսն այնպէս էր ասում։ Եւ ահա մարգարէի մի ոգի ելաւ ու կանգնելով Տիրոջ առջեւ՝ ասաց. «Ես կը խաբեմ նրան»։ Տէրը նրան ասաց. «Ի՛նչ միջոցով»։ Նա պատասխանեց. «Կ'ելնեն ու սուր ոգի կը դառնան նրա բոլոր մարգարէների բերանում»։ Տէրն ասաց. «Դու իրօք կը խաբես, դու այդ կարող ես, գնա՛ եւ այդպէս արա»։ Եւ ահա Տէրը սուր ոգի դրեց քո այդ բոլոր մարգարէների բերանում, եւ Տէրը չարիք է որոշել քեզ համար»։ Քանանի որդի Սեղեկիան մօտեցաւ ու խփելով Միքիայի ծնօտին՝ ասաց. «Տիրոջ ո՞ր ոգին է, որ ինձնից դուրս գալով՝ խօսեց քո մէջ»։ Միքիան ասաց. «Դու ինքդ կը փեսնես այն օրը, երբ սենեակից սենեակ կը վազես թաքնուելու համար»։ Իսրայէլի արքան ասաց. «Բռնեցէ՛ք Միքիային եւ յանձնելով Ամոն քաղաքապետին ու արքայորդի Յովասին՝ ասացէ՛ք. «Այսպէս է հրամայում արքան։ Բանտարկեցէ՛ք սրան, եւ թող մի կտոր հաց ուրի ու մի կում ջուր խմի, մինչեւ որ ողջ եւ առողջ վերադառնան պատերազմից»։ Միքիան ասաց. «Եթէ դու ողջ եւ առողջ վերադառնաս, ուրեմն Տէրը չէ, որ խօսել է իմ բերանով»։ Ապա անկացրեց. «Լսեցէ՛ք, զօրքեր, ամէնքդ լսեցէ՛ք»։ Իսրայէլի արքան ասաց Յուդայի երկրի արքայ Յոսափատի հետ շարժուեց դէպի Գաղաադի Ռամաթ քաղաքը։ Իսրայէլի արքան ասաց Յուդայի երկրի արքայ Յոսափատին. «Ես կը կերպարանափոխուեմ եւ այդպէս կը մտնեմ պատերազմ, իսկ դու հագիր իմ զգեստները»։ Իսրայէլի արքան փոխեց իր հագուստները եւ մտաւ պատերազմի մէջ։ Ասորիների արքան պատուէր էր փութել իր մարտակառքերի պետերին՝ ասելով. «Մի՛ մարտնչեք

32 մեծի կամ փոքրի դէմ, այլ միայն՝ Իսրայէլի արքայի դէմ»: Երբ մարտակառքերի պետերը փեսան Յուդայի երկրի
 արքայ Յոսափատին, ասացին միմեանց. «Թու՛մ է, թէ սա է Իսրայէլի թագաւորը»: Նրանք մօտեցան, որ կռուեն
 33 նրա դէմ, բայց Յոսափատը աղաղակեց: Երբ մարտակառքերի պետերը փեսան, թէ նա չէ Իսրայէլի արքան, յետ
 34 դարձան: Նրանցից մէկը ուժգին ձգեց իր աղեղը եւ ճեղքելով Իսրայէլի արքայի զրահը՝ խոցեց նրա թոքը: Մա
 35 ասաց իր մարտակառքի պետին՝ «Շու՛ռ արի, ինձ հանիր ռազմադաշտից, քանզի վիրաւոր եմ»: Այդ օրը, սակայն,
 պատերազմը սաստկացաւ, եւ արքան այգաբացից մինչեւ երեկոյ մնաց իր մարտակառքում, ատրիների դէմ: Արիւնը
 36 հոսում էր վերքից ու լցում մարտակառքի մէջ: Երբ երեկոյ եղաւ, նա մեռաւ: Արեգակը մայր մտնելիս մունեփիկը
 37 յայտնեց զօրքին. «Ամէն ոք իր քաղաքը, իր երկիրը թող գնայ, որովհետեւ արքան մեռել է»: Արքային բերեցին
 38 Մամարիա եւ Մամարիայում էլ թաղեցին: Մամարիայի ջրաւազաններում լուացին մարտակառքերը, խոզերն ու
 39 շները լիզեցին նրա արիւնը, իսկ բոզերը լողացան նրա արեան մէջ, ինչպէս կանխատեսել էր Տէրը: Աքաաբի մնա-
 ցած գործերը, նրա բոլոր արարքները, նրա կառուցած փղոսկրեայ փունը, կառուցապարած բոլոր քաղաքները՝
 40 այս ամէնը նկարագրուած են Իսրայէլի թագաւորների ժամանակագրութեան մէջ: Աքաաբը գնաց իր նախնիների
 գիրկը, եւ նրա փոխարէն թագաւորեց իր որդին՝ Օբոզիան, իսկ Յուդայի երկրի վրայ թագաւորում էր Ասայի որ-
 41, 42 դի Յոսափատը: Իսրայէլի թագաւոր Աքաաբի թագաւորութեան չորրորդ փարում թագաւորեց Յոսափատը: Նա
 երեսունհինգ փարեկան էր, երբ թագաւոր դարձաւ, ու քսանհինգ փարի թագաւորեց Երուսաղէմում: Նրա մայրը
 43 Մալալի դուստր Ասուբան էր: Նա իր հօր՝ Ասայի ճանապարհով գնաց, չխոփորուեց, արեց այն, ինչ ուղիղ էր Տիրոջ
 44 առջեւ: Նա, սակայն, բարձրադիր մեհեանները չվերացրեց, որովհետեւ ժողովուրդը փակաւին գոհ էր մտնուցում
 45, 46 եւ խունկ ծխում մեհեաններում: Յոսափատը խաղաղութեան դաշինքի մէջ էր Իսրայէլի արքայի հետ: Յոսափատի
 մնացած գործերը, կատարած քաջագործութիւններն ու պատերազմները չէ՛ որ նկարագրուած են Յուդայի թագա-
 47 ւորների ժամանակագրութեան մէջ: Նա երկրից մաքրեց սողոմական մեղք գործողներին, որոնք մնացել էին իր
 48, 49 հօր օրերից: Այդ ժամանակ Եդոմում թագաւոր չկար: Յոսափատ արքան Թարսիսի նաւեր պատրաստեց, որ գնան
 Օփիր՝ ոսկի ձեռք բերելու, սակայն նաւերը փեղ չկարողացան հասնել, որոհեփեւ Գասիոնգաբերում նաւաբեկու-
 50 թեան ենթարկուեցին: Այդ ժամանակ Աքաաբի որդի Օբոզիան ասաց Յոսափատին. «Թող քո ծառաները գնան
 51 իմ ծառաների հետ, եւ քո նաւերն՝ իմ նաւերի հետ»: Յոսափատը, սակայն, չհամաձայնեց: Յոսափատը գնաց իր
 նախնիների գիրկը եւ թաղուեց իր հայրերի մօտ, իր նախահայր Դալթի քաղաքում: Նրա փոխարէն թագաւորեց
 52 նրա որդին՝ Յորամը: Աքաաբի որդի Օբոզիան Մամարիայում Իսրայէլի վրայ թագաւորեց Յուդայի երկրի ար-
 53 քայ Յոսափատի թագաւորութեան փասնեթթներորդ փարում: Նա Իսրայէլում թագաւորեց երկու փարի: Նա չար
 գործեր արեց Տիրոջ առջեւ, գնաց իր հայր Աքաաբի ու իր մայր Յեզաբելի, Իսրայէլին մեղանչել փուող Նաբաբի
 54 որդի Յերոբովամի մեղսալից ճանապարհով: Նա ծառայեց Բահաղիմներին, երկրպագեց նրանց եւ դրանով իսկ
 բարկացրեց Իսրայէլի Տէր Աստուծուն՝ ըստ ամենայնի կրկնելով իր նախորդների կատարածը:

4 Թագաւորաց

Արաքի մահուանից յետոյ մովաբացիներն ըմբոստացան Իսրայէլի դէմ: Օրոգիան ընկաւ Սամարիայում 1, 2
գրնուող իր վերնաբան վանդակապարից ու ծանր վնասուածք ստացաւ: Նա պարզամտութեամբ ուղարկեց ու ասաց նրանց. «Գնացէ՛ք եւ Ակկարոնի Բահաղ-Ճանճիկ ասպծուն հարցնէ՛ք, թէ ես կը փրկուեմ այս 3
ցաւից»: Եւ նրանք գնացին հարցնելու նրան: Տիրոջ հրեշտակը, սակայն, կանչեց թեզբացի Եղիային 4
եւ ասաց. «Ելի՛ր գնա՛ եւ Սամարիայի Օրոգիա արքայի պարզամտութեամբ զննուելով՝ նրանց ասա՛. «Իսրայէլի մէջ Աստուած չի նկատուի պարճառով է, որ գնում էք Ակկարոնի Բահաղ-Ճանճիկ ասպծուն հարցնելու: Մի՛ արեք 5
այդ բանը: Տէրն այսպէս է ասում. «Այն մահիճը, որի մէջ պառկել ես, դրանից չես իջնելու եւ դրա մէջ էլ մեռնելու ես»: Եղիան գնաց ու յայտնեց նրանց այդ խօսքերը: Պարզամտութեամբ վերադարձան նրա մօտ, եւ նա հարցրեց. 6
«Ինչո՞ւ էք յետ դարձել»: Նրան ասացին. «Մի մարդ մեր առաջ ելաւ ու ասաց մեզ. «Վերադարձէ՛ք ձեզ ուղարկող արքայի մօտ եւ ասացէ՛ք նրան. այսպէս է ասում Տէրը. «Իսրայէլի մէջ Աստուած չի նկատուի պարճառով է, որ գնում էք Ակկարոնի Բահաղ-Ճանճիկ ասպծուն հարցնելու: Մի՛ արեք այդ բանը: Այն մահիճը, որի մէջ պառկել ես, դրանից 7
ցած չես իջնելու, մեռնելու ես»: Օրոգիան հարցրեց. «Ի՞նչ նշաններ ունէր այն մարդը, որ ձեր առաջ ելաւ եւ այդ բաներն ասաց ձեզ»: Նրանք ասացին. «Մագոս մարդ էր եւ մէջքին կաշուէ գօտի էր կապել»: Նա ասաց. «Դա թեզբացի Եղիան է»: Նա մի յիսնապետ հրամանաւոր ուղարկեց Եղիա մարգարէի մօտ իր յիսուն զինուորներով: Յիսնապետը եկաւ նրա մօտ: Եղիան նստած էր լեռան գագաթին: Յիսնապետն ասաց նրան. «Ո՞վ Աստուծո մարդ, արքան քեզ կանչում է, իջի՛ր այդտեղից»: Եղիան պարասխան փալով՝ ասաց յիսնապետին. «Եթէ ես Աստուծո մարդ եմ, թող երկնքից կրակ իջնի եւ լափի քեզ ու քո յիսուն զինուորներին»: Կրակ իջաւ երկնքից եւ լափեց նրան ու նրա յիսուն զինուորներին: Արքան նորից մի այլ յիսնապետ ուղարկեց նրա մօտ իր յիսուն զինուորներով: Յիսնապետն եկաւ ու ասաց նրան. «Ո՞վ Աստուծո մարդ, արքան այսպէս է ասում. «Ամբիջապէս ցած իջի՛ր այդտեղից»: Եղիան պարասխան փալով՝ ասաց նրան. «Եթէ ես Աստուծո մարդ եմ, թող երկնքից կրակ իջնի եւ լափի քեզ ու քո յիսուն զինուորներին»: Աստուծո կրակն իջաւ երկնքից ու լափեց նրան ու նրա յիսուն զինուորներին: Արքան երրորդ անգամ յիսնապետ ուղարկեց յիսուն հոգով: Երրորդ յիսնապետն եկաւ, Եղիայի առջեւ ծնկի իջաւ եւ աղաչելով՝ ասաց նրան. «Ո՞վ Աստուծո մարդ, բարի՛ աչքով նայի՛ր ինձ ու քո այս յիսուն ծառաներին, քանզի փեսանք, որ կրակ ընկաւ երկնքից ու լափեց նախորդ երկու յիսնապետներին ու նրանց յիսունական զինուորներին: Արդ, բարի՛ աչքով նայի՛ր քո ծառաներին»: Տիրոջ հրեշտակը խօսելով Եղիայի հետ՝ ասաց. «Գնա՛ նրա հետ, նրանցից երկուք մի՛ ունեցիր»: Վեր կացաւ Եղիան, նրա հետ գնաց արքայի մօտ եւ ասաց նրան. «Քանի որ պարզամտութեամբ ես ուղարկել Ակկարոնի Բահաղ-Ճանճիկ Աստուծո մօտ բան հարցնելու, կարծես թէ Իսրայէլի մէջ չկար Աստուած, որ նրանից հարցնէիր (մի բան, որ չպէտք է անէիր), ուստի այն մահիճը, որի մէջ պառկել ես, դրանից չես իջնելու, այլ մեռնելու ես»: Եւ նա մեռաւ, ինչպէս որ Տէրն էր ասել Եղիային: Արաքի որդի Յորամը Յուդայի երկրի արքայ Յուսափարի թագաւորութեան փասնութեանը փարում թագաւորեց Իսրայէլի վրայ Սամարիայում փասնելու փարի: Նա չարիք գործեց Տիրոջ առջեւ, բայց ոչ իր եղբայրների եւ իր մօտ նման: Նա հանեց ու ոչնչացրեց իր հօր պարասխան Բահաղի արձանները, բայց գործեց Յերոբոամի այն մեղքերը, որոնցով նա մեղանջել էր փոխել Իսրայէլին, դրանցից չհրաժարուեց, ուստի Տէրը խիստ զայրացաւ Արաքի փան վրայ: Յուսափարի որդի Յուդայի երկրի արքայ Յորամի թագաւորութեան երկրորդ փարում Օրոգիայի փոխարէն իջնել էր իր եղբայր Յորամը, որովհետեւ Օրոգիան որդի չունէր: Օրոգիայի մնացած գործերը եւ այն ամէնը, ինչ արել է նա, չէ՛ որ նկարագրուած են Իսրայէլի թագաւորների ժամանակագրութեան մէջ:

Երբ Տէրը Եղիային պարասխանով երկնք էր բարձրացնելու, Եղիան ու Եղիսէն գնացին Գաղգաղա: Եղիան 2, 2
ասաց Եղիսէին. «Դու այստեղ նստի՛ր, քանզի Տէրն ինձ Բեթէլ է ուղարկում»: Եղիսէն ասաց. «Կենդանի է Տէրը, եւ կենդանի ես դու. ես քեզ չեմ լքի»: Նրանք եկան Բեթէլ: Բեթէլում գրնուող մարգարէների որդիները եկան Եղիսէի մօտ եւ ասացին նրան. «Գիտե՛ն, որ Տէրը այսօր առնել փանելու է քո մօտից քո փրորջը»: Նա ասաց. «Գիտե՛ն, լուռ մնացէ՛ք»: Եղիան ասաց Եղիսէին. «Դու այստեղ նստի՛ր, քանզի Տէրն ինձ Երիքով է ուղարկում»: Եղիսէն ասաց. «Կենդանի է Տէրը, եւ կենդանի ես դու. ես քեզ չեմ լքի»: Նրանք եկան Երիքով: Երիքովում գրնուող մարգարէների որդիները մօտեցան Եղիսէին եւ ասացին նրան. «Գիտե՛ն, որ այսօր Տէրը քո փրորջը առնել փանելու է քո մօտից»: Նա ասաց. «Գիտե՛ն, լուռ մնացէ՛ք»: Եղիան ասաց նրան. «Դու այստեղ նստի՛ր, քանզի Տէրը ինձ Յորդանան գետի ափն է ուղարկում»: Եղիսէն ասաց. «Կենդանի է Տէրը, եւ կենդանի ես դու. ես քեզ չեմ լքի»: Եւ նրանք երկուսով գնացին: Մարգարէների որդիներից յիսուն հոգի գնաց ու կանգնեց հեռում, Եղիայի ու Եղիսէի դիմաց, իսկ արանք երկուսով կանգնել էին Յորդանան գետի եզերքին: Եղիան առաւ իր մորթէ վերարկուն, ծալեց ու խփեց ջրերին: Ջրերն իրարից հեռացան այս ու այն կողմ, եւ նրանք երկուսով անցան ցամաքով: Երբ նրանք անցան, Եղիան ասաց Եղիսէին. «Խնդրի՛ր, ի՛նչ անեմ քեզ, քանի դեռ Տէրն ինձ քո մօտից չի վերացրել»: Եղիսէն ասաց. «Թող քո ոգին կրկնապարիկ չափով ինձ վրայ լինի»: Եղիան ասաց. «Դժուար բան խնդրեցիր, բայց եթէ քեզնից իմ երկնք բարձրանալու ժամանակ ինձ փեսնես, այդպէս թող լինի, ապա թէ ոչ՝ թող չլինի»: Մինչ նրանք քայլում էին, մի հրեղէն կառք ու հրեղէն երկվարներ երեւացին, նրանց միմեանցից բաժանեցին, եւ Եղիան պարասխանով մէջ դէպի երկնք վերացաւ: Եղիսէն նայեց ու աղաղակեց. «Նայի՛ր իմ, հայր իմ, Իսրայէլի կառքը եւ նրա հեծեալը»: Եւ այլեւս չփեսաւ նրան: Եղիսէն իր հագուստները բռնեց ու պարտելով երկու կէս արեց: Նա ձեռքն առաւ Եղիայի մորթէ վերարկուն, որ գցել էր իր վրայ: Եղիսէն վերադարձաւ, գնաց կանգնեց Յորդանան գետի եզերքին, վերցրեց Եղիայի մորթէ վերարկուն, որ գցել էր իր վրայ, խփեց ջրերին՝ ասելով. «Եղիայի Տէր Աստուած, ո՛ր ես հիմա»: Նա խփեց ջրերին, ջրերն իրարից հեռացան այս ու այն կողմ, եւ Եղիսէն անցաւ: Երբ Երիքովի մարգարէների որդիները դիմացից փեսան նրան, ասացին. «Եղիայի հոգին իջել է Եղիսէի վրայ»: Նրանք եկան դիմաւորեցին, երկրպագեցին նրան ու ասացին նրան. «Ահա մեզ՝ քո ծառաների հետ, յիսուն գորեղ մարդիկ 16

կան, թող գնան ու փնտրեն քո փրոջը, գուցէ Տիրոջ հոգին նրան վերցնելով նետել է Յորդանան գետի եզերքը կամ մի լեռան եւ կամ մի բլրի վրայ: Եղիսէն ասաց. «Մի՛ ուղարկէք»: Սակայն նրանք այնքան պնդեցին, որ նա ամաչեց ու ասաց. «Ուղարկեցէ՛ք»: Յիսուն հոգու ուղարկեցին, որոնք երեք օր փնտրեցին ու չգտան նրան: Վերադարձան նրա մօտ, իսկ նա Երիթովում էր: Նա ասաց նրանց. «Չէ՛ որ ասացի՝ «Մի՛ գնացէք»: Քաղաքի մարդիկ ասացին Եղիսէին. «Մեր քաղաքում բնակուելը լաւ է, ինչպէս որ քեզնում ես, փէր իմ. բայց ջրերը վատ են, իսկ հողը՝ անբերրի»: Եղիսէն ասաց. «Ինձ մի նոր կոճ բերէք ու այդպէս դէք»: Բերեցին նրա ուզածը, Եղիսէն գնաց ջրերի ակունքը եւ այնպէս աղ գցելով՝ ասաց. «Այսպէս է ասում Տէրը. «Ես մաքրեցի այս ջրերը, որ դրանցից մահ եւ անբերրիութիւն չառաջանան: » Եւ այդ ջրերը մաքուր դարձան, ու այդպէս է մինչեւ այսօր, ինչպէս որ ասել էր Եղիսէն: Նա այնպէտից բարձրացաւ Բեթէլ եւ մինչ իր ճանապարհին էր գնում, քաղաքից դուրս եկան փոքրիկ երեխաներ ու ծաղրելով նրան՝ ասում էին. «Բարձրացի՛ր, ճաղա՛ւր, բարձրացի՛ր, ճաղա՛ւր»: Երբ նա յետ դարձաւ ու քեզնում նրանց, Տիրոջ անունով անիծեց նրանց՝ նրանց անուանելով յանցանքի եւ ունայնութեան որդիներ: Եւ ահա անպառօք երկու արջեր եկան ու այդ մանուկներից քառասուներկու հոգու պարառուեցին: Եղիսէն այնպէտից գնաց Կարմելու լեռը եւ ապա վերադարձաւ Սամարիա:

3 Աքաաքի որդի Յորամը Յուդայի երկրի Յոսափատ արքայի թագաւորութեան փասնեթներորդ փարում դարձաւ 2 Իսրայէլի թագաւոր եւ փասնեթու փարի թագաւորեց Սամարիայում: Նա չարիք գործեց Տիրոջ առջեւ, բայց ո՛չ 3 իր հօր, ո՛չ էլ իր մօր նման. նա կործանեց այն արձանները, որ իր հայրն էր կանգնեցրել: Նա, սակայն, միացաւ 4 Նաբափի որդի Յերոբոամի գործած մեղքերին, որն Իսրայէլին մեղանչել էր փուել, եւ դրանցից չհրաժարուեց: Մո- 5 վաբի Մոսա արքան ոչխարի հօտերի փէր էր եւ Իսրայէլի արքային հարկ էր փալիս հարիւր հազար մաքի ու հարիւր հազար նրբագեղմ խոյ: Աքաաքի մեռնելուց յետոյ Մովաբի երկրի արքան ըմբոստացաւ Իսրայէլի արքայի դէմ: 6, 7 Այդ ժամանակ Յորամ արքան եկաւ Սամարիայից եւ գնաց Իսրայէլի բանակն աչքի անցկացնելու: Նա Յուդայի երկրի Յոսափատ արքայի մօտ մարդ ուղարկեց՝ ասելով. «Մովաբացիների արքան ըմբոստացել է իմ դէմ, կը գան ինձ հետ մովաբացիների դէմ պարտեագմելու»: Նա ասաց. «Կ'ելնեմ, քանզի մի ենք ես ու դու, մի են իմ ու քո 8 զօրքը, եւ մի են իմ ու քո երկվարները»: Նա հարցրեց. «Ո՞ր ճանապարհով գնանք»: Մա պարասխանեց. «Եդոմի 9 անապատի ճանապարհով»: Իսրայէլի արքան, Յուդայի երկրի արքան եւ Եդոմի արքան գնացին, եօթը օրուայ 10 ճանապարհ կտրեցին, սակայն ջուր չկար ո՛չ բանակի, ո՛չ էլ իրենց հետ եղող անասունների համար: Իսրայէլի արքան ասաց. «Աւա՛ր, Տէրը պաշարել է իրար մօտ հաւաքուած երեք թագաւորներին, որ սրանց մովաբացիների 11 ձեռքը յանձնի»: Յոսափատն ասաց. «Մի՛թէ այսպէս Տիրոջ մի մարգարէ չկայ, որ նրա միջոցով Տիրոջը հարց- 12 նենք»: Իսրայէլի արքայի ծառաներից մէկն ասաց. «Այսպէս է Սափաթի որդի Եղիսէն, որը Եղիայի ձեռքին ջուր էր 13 Եդոմի արքան եկան նրա մօտ: Եղիսէն ասաց Իսրայէլի արքային. «Ի՛նչ գործ ունես ինձ հետ, գնա՛, զնա՛ քո հօր ու քո մօր մարգարէների մօտ»: Իսրայէլի արքան նրան ասաց. «Մի՛թէ Տէրը երեք թագաւորներին կանչեց, որ մեզ յանձնի 14 մովաբացիների ձեռքը»: Եղիսէն ասաց. «Կենդանի է զօրութիւնների Տէրը, որի առջեւ կանգնած եմ. եթէ Յուդայի 15 երկրի Յոսափատ արքայի նկատմամբ ակնածանք չունենայի, քո երեսն իսկ չպիտի նայէի: Բայց արդ, բերէ՛ք ինձ մի քնարահարի»: Երբ քնարահարն սկսեց նուագել, Տիրոջ ձեռքը իջաւ Եղիսէի վրայ: Նա ասաց. «Այսպէս է 16 ասում Տէրը. «Այս հեղեղաբը փոսերի՛ վերածեցէք»: Այսպէս է ասում Տէրը. «Ո՛չ հողմ էք քեզնեւ, ո՛չ էլ անձրեւ, սակայն այս հեղեղաբը ջրով պիտի լցուի, եւ դուք, ձեր անասուններն ու ձեր գրաստները պիտի խմէք այդպէտից»: 17 Այս բոլորը դեռ չնչին բան է Տիրոջ համար: Նա մովաբացիներին ձեր ձեռքն է մատնելու, դուք անտելու էք բոլոր պարսպապար քաղաքները, բոլոր գեղեցիկ քաղաքները, ջարդելու էք պտղաբու ծառերը, խցանելու էք ջրի աղբիւր- 18, 19 ները եւ քարեր լցնելով՝ անպէտք էք դարձնելու բարեբեր դաշտերը»: Առաւօտեան զոհաբերութեան ժամին Եդոմի 20 կողմից ջրեր հոսեցին, եւ շրջակայ փարածքը լցուեց ջրով: Երբ ամբողջ Մովաբի երկիրը լսեց, որ թագաւորները եկել են իրենց դէմ պարտեագմելու, զենք կրելու ի վիճակի եղող եւ նրանցից անելի փարիքաւոր մարդիկ առաւօտ 21 կանուխ զարթնեցին ու կանգնեցին սահմանագլխին: Երբ արեւը բարձրացաւ ջրերի վրայ, ջրերի դիմաց կանգնած մովաբացիներին թուաց, թէ այդ ջրերն արեան պէս կարմիր են: Նրանք ասացին. «Դա սրի թափած արիւն է, 22 թագաւորներն իրար հետ կռուել են, ամեն մէկն իր ընկերոջն է սպանել: Նիսա, ո՛վ մովաբացիներ, գնանք աա- 23 ռի»: Նրանք մտան Իսրայէլի բանակապետին, իսկ իսրայէլացիները եկան ու խիստ հարուածներ հասցրին մովաբացիներին, կործանեցին քաղաքները, ամեն մէկը մի քար նետեց եւ լցրեց բարեբեր դաշտերը, նրանք խցանեցին ջրի բոլոր աղբիւրները, ջարդեցին բոլոր պտղաբու ծառերը: Այնպէս մնացին միայն քանդած պարտերի քարերը, որովհետեւ 24 պարսաւորները պաշարել էին այն ու քանդել: Երբ Մովաբի երկրի արքան քեզնում, որ պարտեագմը փանուլ է փալիս, իր հետ վերցրեց եօթը հարիւր տուսերակիրներ, որպէսզի ճեղքելով հասնի Եդոմի արքային, սակայն չկարողացաւ: 25 Նա իր անդրանիկ որդուն, որն իր փոխարէն պէտք է թագաւորէր, փարաւ ողջակիզեց պարսպի վրայ: Դա մեծ կսկիծ պարճառեց իսրայէլացիներին, եւ նրանք նրանցից երես դարձնելով՝ գնացին իրենց երկիրը:

4 Մարգարէների որդիների կանանցից մէկը աղաղակում էր Եղիսէին եւ ասում. «Իմ ամուսինը՝ քո ծառան, մեռաւ: Դու գիտես, որ նա Տիրոջ երկիւղած ծառան էր, եւ ահա պարտապէրը եկել է, որ իմ երկու որդիներին որպէս սարուկ 2 փանի իր մօտ»: Եղիսէն նրան ասաց. «Ի՛նչ անեմ քեզ: Ասա՛ ինձ, թէ ինչ կայ քո փանը»: Նա ասաց. «Քո աղախնի 3 փանը ոչինչ չկայ, բացի այն իւղից, որով օծում եմ»: Եղիսէն ասաց. «Գնա՛ եւ քո բոլոր դրացիներից դարարկ 4 ամաններ խնդրի՛ր ոչ քիչ քանակով: Ապա մտի՛ր փունդ, դռները փակի՛ր քո եւ քո որդիների վրայ, իսկ քո ունեցած 5 իւղը լցրո՛ւ բոլոր ամանների մէջ ու լցուածը մի կողմ դիր»: Նա հեռացաւ նրա մօտից, դուռը փակեց իր եւ իր 6 որդիների վրայ: Մրանք ամաններն էին մատուցում, իսկ նա լցնում էր, մինչեւ որ բոլոր ամանները լցուեցին: Նա ասաց իր որդիներին. «Մի՛ աման ես բերէ՛ք»: Նրանք ասացին. «Այլեւս աման չկայ»: Եւ իւղը դադարեց հոսելուց: 7 Նա գնաց ու դա պարմեց Ասորու մարդուն: Եղիսէն ասաց. «Գնա՛ իւղը վաճառի՛ր, վճարի՛ր քո պարտքը, եւ դու 8 ու քո որդիները մնացած իւղով կ'ապրէք»: Պարահեց, որ, երբ մի օր Եղիսէն անցնում էր Մոմնայից, մի հարուստ կին նրան կանչեց հաց ուրելու: Եղիսէն շար յաճախ այնպէտից անցնելիս մտնում էր այդ փունդ՝ ուրելու եւ խմելու:

Կինն ասաց իր ամուսնուն. «Գիտեմ, որ Ասարծու մարդը սուրբ է, եւ նրա ճանապարհը մեր կողմով է անցնում: Ե՛կ մի փոքրիկ վերնապսակ շինենք նրա համար, այնպէղ դնենք մահիճ, սեղան, աթոռ ու աշտանակ, եւ երբ որ մեզ մօտ գայ, թող այնպէղ ապրի»: Եւ ահա մի օր, երբ նա եկել էր ու մտել վերնապսակ ու այդպէղ քնել, ասաց իր սպասաւոր Գէեզին. «Ինձ մօտ կանչիր այդ սոմնացի կնոջը»: Նա կանչեց կնոջը, եւ սա եկաւ կանգնեց նրա առջեւ: Եղիսէն ասաց սպասաւորին. «Ասա՛ նրան. «Ահա այս ամէնը դու պարրաստել ես մեզ համար: Ի՛նչ պէտք է անել քեզ համար. գուցէ արքայի կամ զօրքի հրամանաւորի մօտ պէտք է բարեխօսել քո մասին»: Կինն ասաց. «Ես իմ ժողովրդի մէջ եմ բնակում»: Եղիսէն ասաց. «Նրան ի՛նչ կարող ենք անել»: Իր սպասաւոր Գէեզին ասաց. «Շար բարի, չէ՛ որ նա որդի չունի, եւ նրա ամուսինը ծեր չէ»: Եղիսէն ասաց. «Կանչիր նրան»: Գէեզին կանչեց նրան, եւ սա կանգնեց դռան առջ: Եղիսէն ասաց նրան. «Միս քարի այս ժամանակ, այս օրերին գրկումդ մի մանուկ կ'ունենաս»: Կինն ասաց. «Ո՛չ, քէր, Ասարծու մարդ, մի՛ խաբիր քո աղախնին»: Կինը յղիացաւ ու հեպտեալ քարին, այդ նոյն ժամանակ որդի ծնեց, որը ողջ-առողջ էր, ինչպէս նրան ասել էր Եղիսէն: Մանուկը մեծացաւ: Մի օր քղան գնաց իր հօր, հնձողների մօտ ու ասաց իր հօրը. «Գլուխս, գունիս»: Նայրն ասաց իր ծառային. «Տար քրան իր մօտ մօտ»: Նա քարաւ նրան նրա մօտ մօտ, իսկ երեխան մօտ ծնկներին քնեց մինչեւ կէտօր ու մեռաւ: Կինը վերցրեց նրան ու պառկեցնելով Ասարծու մարդու անկողնում՝ դուռը փակեց նրա վրայ: Նա գնաց կանչեց իր ամուսնուն եւ ասաց. «Ինձ մօտ ուղարկիր քո ծառաներից մէկին ու մի էշ, որպէսզի շրայա հասնեն Ասարծու մարդու մօտ եւ վերադառնան»: Ամուսինն ասաց. «Ինչո՞ւ ես դու այսօր գնում նրա մօտ. ո՞չ նորայուսին է, ո՞չ էլ շաբաթ»: Նա ասաց. «Նանգաբացիր»: Կինը համեմտեց էշը եւ ասաց իր ծառային. «Քջիր ու գնա՛, մինչեւ որ ասեմ «Կանգնիր»: Բայց եթէ քեզ ասեմ «Այսպէղ արի», կը գաս: Կը քշես ու կը գնաս Ասարծու մարդու մօտ, Կարմելոս լեռը»: Երբ Եղիսէն տեսաւ, որ կինը գալիս է իր մօտ, ասաց իր սպասաւոր Գէեզին. «Ահա նա այն սոմնացի կինն է: Ընդառաջ գնա եւ հարցրո՛ւ. «Ողջ-առողջ ես, ողջ-առողջ է ամուսինդ, ողջ-առողջ է երեխադ»: Նա ասաց. «Ողջ-առողջ ենք»: Ապա եկաւ Եղիսէի մօտ, լեռը, եւ գրկեց նրա ոտքերը: Գէեզին մօտեցաւ, որ նրան յետ քաշի, բայց Եղիսէն ասաց. «Թո՛յլ քուր նրան, որովհետեւ նրա սիրտը վշտահար է, եւ Տէրն ինձնից դա թաքցրել է, չի յայտնել ինձ»: Կինն ասաց. «Մի՛թէ ես իմ փրկոջից որդի խնդրեցի, չասացի՞, թէ՛ «Մի՛ խաբիր ինձ»: Եղիսէն ասաց Գէեզին. «Գօտի՛ կապիր մէջքիդ, իմ ցուպը ձեռքդ վերցրո՛ւ եւ գնա՛: Եթէ որեւէ մէկին հանդիպես, բարեւ մի՛ քուր, եթէ որեւէ մէկը քեզ բարեւ քայ, մի՛ պաքասխանիր, իմ ցուպը դի՛ր երեխայի երեսին»: Երեխայի մայրն ասաց. «Կենդանի է Տէրը, եւ կենդանի ես դու. ես քեզ չեմ լքի»: Եղիսէն ելաւ ու գնաց կնոջ յետեից: Գէեզին նրանցից առաջ անցաւ եւ ցուպը դրեց երեխայի երեսին, սակայն երեխան ո՞չ խօսում էր, ո՞չ լսում: Նա վերադարձաւ Եղիսէի մօտ ու ասաց. «Երեխան վեր չի կենում»: Եղիսէն մտաւ քուր եւ տեսաւ, որ մեռած երեխան պառկած է իր մահճում: Եղիսէն քուր մտնելով՝ դուռը փակեց իրենց երկուսի վրայ, աղօթեց Տիրոջը, եկաւ ընկաւ երեխայի վրայ, իր բերանը դրեց նրա բերանին, իր աչքերը՝ նրա աչքերին, իր ձեռքերը՝ նրա ձեռքերին, ապա կծկուեց նրա վրայ ու ջերմացրեց երեխայի մարմինը: Նա շրջեց քան մէջ այս ու այն կողմ, բարձրացաւ երեխայի վրայ, եօթն անգամ ծածկեց երեխային իր մարմնով, եւ երեխան բացեց իր աչքերը: Եղիսէն աղաղակեց ու ասաց Գէեզին. «Այսպէղ կանչիր սոմնացի կնոջը»: Նա կանչեց նրան, եւ կինը ներս մտաւ: Եղիսէն ասաց. «Ա՜ն քո որդուն»: Կինը մտաւ, ընկաւ նրա ոտքերին եւ մինչեւ գետին խոնարհուեց նրա առաջ: Նա առաւ իր որդուն ու գնաց, իսկ Եղիսէն վերադարձաւ Գաղգաղա: Երկրում սով էր. մարգարէները նստած էին Եղիսէի առջեւ: Եղիսէն իր սպասաւորին ասաց. «Մե՛ծ կարծասն կրակին դիր եւ ապուր եփիր մարգարէների համար»: Նա գնաց դաշտ՝ բանջար քաղելու, գրաւ մի վայրի բոյս եւ դրանից մի ամբողջ բեռ վայրի դրում՝ քաղեց ու բերեց լցրեց ապուրի կաթասայի մէջ, բայց նա չէր իմանում, թէ դա ինչ բոյս է: Երբ ճաշը պատրաստ էր, դրեց նրանց առաջ, որ ուրբն: Երբ սկսեցին ապուրն ուրել, նրանք աղմուկ բարձրացնելով՝ ասացին. «Մահ կայ կաթասայի մէջ, ո՞վ Ասարծու մարդ»: Նրանք չկարողացան ուրել: Եղիսէն ասաց. «Ալիւր առէք ու լցրէք այդ կաթասայի մէջ»: Նա ասաց իր սպասաւոր Գէեզին. «Դի՛ր ժողովրդի առջեւ, որ ուրբն»: Եւ կաթասայի այդ ճաշը ոչ ոքի վնաս չբուեց: Բեթսարիսայից մի մարդ եկաւ եւ Ասարծու մարդու համար մարդաշ աքնաբանից պատրաստուած նկանակներ, գարեհաց ու չոր թուզ բերեց քուրակով: Եղիսէն ասաց. «Տուէ՛ք ժողովրդին, թող ուրբն»: Նրա սպասաւորն ասաց. «Ի՛նչ ես քալիս, որ հարիւր մարդու առջեւ դնեմ»: Նա ասաց. «Տո՛ւր ժողովրդին, որ ուրբն, քանզի այսպէս է ասում Տէրը. «Դի՛տի ուրբն, եւ պիտի աւելանայ»: Ծառան դրեց նրանց առջեւ, նրանք կերան, եւ, Տիրոջ սասածի նման, մի բան էլ դեռ աւելացաւ:

Ասորիների զօրքի հրամանաւոր գեղեցկադէմ Նէեմանը յարգելի մարդ էր իր փրկոջ առջեւ, քանզի նրա միջոցով էր Տէրը փրկութիւն քուրեւ ասորիներին: Այս մարդը հօգօր էր, սակայն՝ բորոք: Ասորի գինուած կողոպտիչները յարձակուել էին եւ Իսրայէլից գերի վերցրել մի փոքրիկ աղջկայ, որը մնում էր Նէեմանի կնոջ մօտ: Աղջիկն ասաց իր փրկնոջը. «Երանի թէ իմ քրոջ գնար Ասարծու մարգարէի մօտ, որը Սամարիայում է, նա նրան կը բուժէր բորոքութիւնից»: Կինը գնաց եւ ասաց իր փրկոջը. «Այսպէս է խօսում իսրայէլացի աղջիկը»: Ասորիների արքան ասաց Նէեմանին. «Գնա՛, եւ էլ նամակ կ'ուղարկեմ Իսրայէլի արքային»: Սա գնաց՝ իր ձեռքին ունենալով քաղը քաղանդ արծաթ, վեց հազար դահեկան եւ քաղը ձեռք պատմուճան: Նա քարաւ Իսրայէլի արքային ուղղուած նամակը, ուր գրուած էր. «Երբ որ քեզ համար այս նամակը, գիտցիր, որ քեզ մօտ եմ ուղարկում իմ ծառայ Նէեմանին, որպէսզի բուժես նրան իր բորոքութիւնից»: Երբ Իսրայէլի արքան ընդերցեց նամակը, իր հագուստները պաքաստարելով՝ ասաց. «Մի՛թէ ես Ասարու՛մ եմ, որ սպանեմ կամ կենդանացնեմ. ինձ մօտ մարդ է ուղարկել բորոքութիւնից բուժելու համար: Իմացէ՛ք եւ քրեւէ՛ք, որ սա պատրուակ է»: Երբ Ասարծու մարդ Եղիսէն լսեց, թէ Իսրայէլի արքան իր հագուստներն է պաքաստարել, լուր ուղարկեց նրան՝ ասելով. «Ինչո՞ւ ես պաքաստարել քո հագուստները, թող Նէեմանն ինձ մօտ գայ եւ իմանայ, որ Իսրայէլում մարգարէ կայ»: Նէեմանն եկաւ երիվարներով ու մարտակառքերով եւ կանգնեց Եղիսէի քան դռանը: Եղիսէն մարդ ուղարկելով նրա մօտ՝ ասաց. «Գնա՛ եօթն անգամ լուացուի՛ր Յորդանան գետում, քո մարմինը կը բուժուի, եւ դու կը մաքրուես»: Նէեմանը բարկացաւ եւ գնաց՝ ասելով. «Ես էլ կարծում էի, թէ գուցէ կը գայ, կը կանգնի ինձ մօտ, իր Տէր Ասարծու անունը կը քայ, իր ձեռքը կը դնի հիւանդ քրեւի վրայ եւ կը բուժի իմ բորոքութիւնը: Մի՛թէ Դամասկոսի Նաբանա եւ Փարփարա գետերը Իսրայէլի բոլոր ջրերից աւելի լաւ չեն, ինչո՞ւ չէրթամ, չլուացուեմ դրանց մէջ եւ մաքրուեմ»: Եւ վերադառնալով՝ գնաց զայրացած:

13 Նրան մօտեցան ծառաներն ու ասացին. «Նայր, եթէ մարգարէն դժուար բան խնդրէր, չպէ՛րք է կարարէիր: Նա
 14 միայն ասաց՝ «Լուացուի՛ր ու կը մաքրուես»: Նէեմանն իջաւ ու եօթն անգամ թաթախուեց Յորդանան գետի մէջ,
 15 ինչպէս Եղիսէէն էր ասել, եւ նրա մարմինը դարձաւ մաքրաշէն երեխայի մարմնի նման. նա մաքրուեց: Դրանից
 16 յետոյ նա իր ամբողջ բանակով վերադարձաւ Եղիսէի մօտ ու կանգնելով նրա առջեւ՝ ասաց. «Նիմա համոզուեցի,
 17 որ չկայ Աստուած ամբողջ աշխարհում, այլ միայն՝ Իսրայէլում: Արդ, ընծայ ընդունիր քո ծառայից»: Եղիսէն ա-
 18 սաց. «Կենդանի է Տէրը. ես կանգնած եմ նրա առջեւ. ոչինչ չեմ ընդունի»: Նա սփիպեց առնել, սակայն Եղիսէն
 19 չհամաձայնուեց: Նէեմանն ասաց. «Քանի որ մերժում ես, թող քո ծառային երկու ջորու բեռ հող փան այս երկրից,
 20 որպէսզի քո ծառան այլեւս օտար աստուածներին ողջակէզ է գոհ չմտնուի այս բանի համար, այլ միայն՝ Տիրոջը:
 21 Թող Տէրը ների քո ծառային հետեւեալի համար. երբ իմ փեր արքան մտնի Ռեմանի փունը նրան երկրպագելու, ես
 22 էլ նրա հետ երկրպագեմ Ռեմանին, քանի որ արքան յենուած է լինում իմ ձեռքին: Թող Տէրը ների քո ծառային այս
 23 բանի համար»: Եղիսէն ասաց Նէեմանին. «Գնա՛ խաղաղութեամբ»: Եւ նա գնաց նրա մօտից, Իսրայէլի երկրից:
 24 Սպասաւոր Գէեզին ասաց Եղիսէին. «Իմ փերը հրաժարուեց վերցնել ասորի Նէեմանի բերած նուէրները: Կենդանի
 25 է Տէրը. ես նրա յետեւից կը վագեմ ու մի բան կ'առնեմ»: Գէեզին վագեց Նէեմանի յետեւից, եւ երբ Նէեմանը փեսաւ,
 26 որ նա իր յետեւից է գալիս, մարտակառքից իջաւ ու նրան ընդառաջ գնալով՝ ասաց. «Բարի՛ գործով է»: Գէեզին
 27 ասաց. «Բարի գործով է: Իմ փերն ինձ քեզ մօտ ուղարկեց՝ ասելով. «Ահա Եփրեմի լեռից ինձ մօտ եկան երկու երի-
 28 փասարդ մարգարէներ: Նրանց համար փորն մի փաղանդ արծաթ է երկու ձեռք պարմուճան»: Նէեմանն ասաց.
 29 «Եթէ այդպէս է, ա՛ն երեք փաղանդ արծաթ»: Նէեմանն սփիպեց եւ երկու պարկի մէջ երեք փաղանդ արծաթ ու
 30 երկու ձեռք պարմուճան դնելով՝ փունց իր երկու ծառաներին, որ փանեն նրա առջեւից: Երբ մի մուտք փեղ հասան,
 31 նա բեռը խլեց նրանց ձեռքից ու փան մէջ դրեց, իսկ այդ մարդկանց ճանապարհ գցեց: Նրանք վերադարձան:
 32 Գէեզին եկաւ կանգնեց իր փիրոջ առջեւ: Եղիսէն հարցրեց նրան. «Որտեղից՞ ես գալիս, Գէեզի՛»: Գէեզին ասաց.
 33 «Քո ծառան ոչ մի փեղ չէր գնացել»: Եղիսէն նրան ասաց. «Մի՞թէ իմ սիրտը քեզ հետ չէր, երբ այդ մարդն իր
 34 մարտակառքից իջաւ քեզ դիմադրելու: Արդարեւ, արծաթ ու հագուստներ առաք՝ ձիթենիներ ու այգիներ, արջառ
 35 ու ոչխար գնելու եւ ծառաներ ու աղախիններ ունենալու համար: Թող Նէեմանի բորոտութիւնը քեզ ու քո սերնդին
 36 կպչի յափտեան»: Եւ Գէեզին դուրս եկաւ նրա մօտից ձեան նման սպիտակած բորոտ մարմնով:

6. 2 Մարգարէներն ասացին Եղիսէին. «Այս փեղը, ուր մենք բնակուում ենք, մեզ համար նեղ է, գնանք մինչեւ
 3 Յորդանան գետը եւ այնտեղ ամեն մէկս մի գերան վերցնելով՝ մեզ համար բնակութեան փեղ պարտաստենք»:
 4 Եղիսէն ասաց. «Գնացէ՛ք»: Նրանցից մէկն ասաց. «Դու ես քո ծառաներով ե՛կ մեզ հետ»: Նա պարտաստեց.
 5 «Կը գամ»: Եւ գնաց նրանց հետ: Նասան Յորդանան գետի եզերքը: Այնտեղ ծառ էին կտրում: Եւ ահա երբ նրանցից
 6 մէկը գերան էր կտրում, կացինը ջորն ընկաւ: Նա բացականցելով՝ ասաց. «Ո՛հ, Տէր, ես այն փոխ էի առել»: Աստու
 7 մարդը հարցրեց. «Ո՛ր ընկաւ»: Նա ցոյց փունց փեղը, եւ Եղիսէն մի փայր կտրելով՝ այնտեղ գցեց, ու երկաթը
 8 ջրի երեսը լողաց: Եղիսէն ասաց. «Վերցրո՛ւ»: Նա ձեռքը մեկնեց ու վերցրեց կացինը: Ասորիների արքան
 9 պարտեազմի մէջ էր Իսրայէլի դէմ: Նա խորհրդակցելով իր ծառաների հետ՝ ասաց. «Այսինչ փեղում թող բանակը
 10 դարան մտնի»: Եղիսէն լուր ուղարկելով Իսրայէլի արքային՝ ասաց. «Զգո՛յշ եղիր, ջիհնի, թէ անցնես այսինչ փեղով,
 11 քանզի ասորիները դարան են մտնել այնտեղ»: Իսրայէլի արքան մարդ ուղարկեց Եղիսէի նշած վայրը եւ դարանից
 12 զգուշացաւ ոչ միայն մէկ, այլ երկու եւ աւելի անգամ: Այս բանի համար ասորիների արքան վրդովուեց եւ կանչելով
 13 իր ծառաներին՝ ասաց. «Ինձ չէ՛ք ասի, թէ ով է իմ գաղտնիքները յայտնում Իսրայէլի արքային»: Ծառաներից մէկն
 14 ասաց. «Ո՛չ, փէր իմ արքայ, Իսրայէլում գտնուող Եղիսէ մարգարէն է, որ Իսրայէլի արքային յայտնում է նոյնիսկ
 15 այն բոլոր խօսքերը, որ դու քո ննջատենեակում ես խօսում»: Արքան ասաց. «Գնացէ՛ք ու փետէք, թէ ո՛ր է նա, որ
 16 մարդ ուղարկեմ ու բռնեմ նրան»: Յայտնեցին նրան, որ Եղիսէն Դոթայիմում է: Նա ուղարկեց մարտակառքեր,
 17 երիվարներ եւ ուժեղ զօրք: Մրանք եկան ու զիջեցին պաշարեցին քաղաքը: Առաջ քան ինչ Եղիսէն գարթեց
 18 եւ դուրս եկաւ, որ պաշարամունք կարարի: Նա փեսաւ, որ զօրքը երիվարներով ու մարտակառքերով պաշարել է
 19 քաղաքը: Սպասաւորը նրան ասաց. «Տէր, ի՛նչ պիտի անենք»: Եղիսէն ասաց. «Մի՛ վախեցիր, քանզի մեզ հետ
 20 եղողները նրանց հետ եղողներից շար են»: Եղիսէն աղօթք անելով՝ ասաց. «Տէր, բաց սպասաւորիս աչքերը, որ
 21 տեսնի»: Տէրը բացեց նրա աչքերը, եւ նա փեսաւ, որ Եղիսէի շուրջը լեռը լի էր ձիերով ու հրեղէն մարտակառքերով,
 22 որոնք եկան նրա մօտ: Եղիսէն սկսեց աղօթել Տիրոջն՝ ասելով. «Նարումի՛ր այս ազգին, որ շիլ դառնայ»: Եւ
 23 Տէրը, ինչպէս ասել էր Եղիսէն, հարուածեց նրանց ու շիլ դարձրեց: Եղիսէն ասաց թշնամու զօրքին. «Այս չէ
 24 ճանապարհը, եւ այս չէ քաղաքը, եկէ՛ք իմ յետեւից, եւ ես ձեզ կը փանեմ այն մարդու մօտ, որին փնտրում էք»: Նա
 25 փարաւ նրանց Մամարիա, եւ երբ մտաւ Մամարիա, ասաց Եղիսէն. «Տէր, բաց նրանց աչքերը, որ տեսնեն»: Եւ
 26 Տէրը բացեց նրանց աչքերը, ու տեսան, որ իրենք Մամարիայի մէջ են: Երբ Իսրայէլի արքան փեսաւ նրանց, ասաց
 27 Եղիսէին. «Սպանեն՛ սրանց, հայր իմ»: Եղիսէն ասաց. «Մի՛ սպանիր: Սպանել կարող ես նրանց, որոնց քո սրով
 28 ու աղեղով ես գերի վերցրել: Նրանց առջեւ հաց ու ջուր դիր. թող ուտեն ու խմեն: Արձակի՛ր նրանց, թող գնան
 29 իրենց փիրոջ մօտ»: Նրանց առաջ առաք խոտ դրեց: Նրանք կերան ու խմեցին: Արքան նրանց արձակեց, եւ նրանք
 30 գնացին իրենց փիրոջ մօտ: Ասորիների կողոպտիչ զօրքը այլեւս Իսրայէլի երկրի վրայ չյարձակուեց: Դրանից յետոյ
 31 Աղերի որդին՝ ասորիների արքան, հաւաքեց իր ամբողջ բանակը եւ եկաւ պաշարեց Մամարիան: Մամարիայում
 32 մեծ սով եղաւ, իսկ ասորիները պաշարած պահում էին քաղաքը: Մի էշի գլուխը յիսուն սիկղ արծաթով էր ծախում,
 33 իսկ աղանու կեղտի մէկ քառորդ կապիճ չափը՝ յիսունհինգ արծաթով: Իսրայէլի արքան շրջում էր պարսպի վրայ:
 34 Մի կին աղաղակելով՝ ասաց նրան. «Փրկի՛ր ինձ, փէր արքայ»: Արքան ասաց. «Եթէ Տէրը չի փրկում, ինչով կարող
 35 եմ ես փրկել քեզ, կալով, թէ՛ հնձանով»: Արքան հարցրեց. «Քեզ ի՛նչ է պարահել»: Նա ասաց. «Այս կինն ինձ
 36 ասաց. «Տո՛ր քո որդուն, որ այսօր ուրենք նրան, իսկ իմ որդուն վաղը կ'ուրտենք»: Եփեցինք իմ որդուն ու կերանք:
 37 Յաջողօր օրն ասացի նրան. «Տո՛ր քո որդուն, որ ուրտենք», սակայն նա թաքցրեց իր որդուն»: Երբ արքան կնոջ այս
 38 խօսքերը լսեց, պարտառեց իր հագուստները, եւ քանի որ նա դեռ շրջում էր պարսպի վրայ, ժողովուրդը փեսաւ,
 39 որ նա իր հագուստի փակից, մարմնի վրայ բուրձ էր հագել: Արքան ասաց. «Թող Աստուած այսպէս ու այսպէս եւ
 40 աւելին անի ինձ, եթէ Սափափի որդի Եղիսէի գլուխն իր վրայ մնայ այսօր»: Եղիսէն նստել էր իր փանը, ձերերի

հեպ: Արքան մարդ ուղարկեց նրա մօպ, եւ երբ դեռ պարգամաւորը նրա մօպ չէր հասել, Եղիսէէն ասաց ծերերին. «Տեսնուն էք, մարդասպանի որդին մարդ է ուղարկել, որ իմ գուլխը կտրի: Նէց որ հասնի պարգամաւորը, դռների մօպ բռնեցէք նրան: Չէ՛ որ նրա փիրոջ ոտնաձայնը նրա յետեւից լսում է»: Մինչ Եղիսէէն խօսում էր նրանց հեպ, պարգամաւորն եկաւ նրանց մօպ եւ ասաց. «Ահա այս չարիքը Տիրոջից է. Տիրոջ վրայ էլ ի՛նչ յոյս դնեմ»:

Եղիսէէն ասաց. «Տիրոջ խօսքը լսեցէք: Այսպէս է ասում Տէրը. «Վաղն այս ժամին Սամարիայի դարպասների մօպ մէկ գրիւ ընփիր ալիւրը մէկ սիկո, եւ երկու գրիւ գարին մէկ սիկո պէտք է արժենայ»: Այն գորապետը, որի ձեռքին յենում էր արքան, ասաց Եղիսէէն. «Եթէ Տէրը անգամ երկնքի սահանքները բացի, մի՞թէ այդպիսի բան կարող է լինել»: Եղիսէէն ասաց. «Քո աչքերով պիտի տեսնես դա, սակայն դու դրանցից չպիտի ուրես»: Քաղաքի դարպասի մօպ կային չորս բորոպ մարդիկ: Նրանք իրար ասացին. «Ինչո՞ւ այսպէտ նստենք մինչեւ մեր մահը: Եթէ ասենք՝ «Մտնենք քաղաք», քաղաքում էլ սով է, այնպէտ էլ կը մեռնենք. եթէ այսպէտ նստած մնանք, էլի կը մեռնենք: Արի՛ գնանք ասորիների բանակը: Եթէ մեզ ողջ թողնեն, կ'ապրենք, իսկ եթէ սպանեն մեզ, թող մեռնենք»: Նրանք մթնշաղին վեր կացան, որպէսզի ասորիների բանակը մտնեն: Նրանք հասան ասորիների բանակապետին, սակայն այսպէտ մարդ չկար: Տէրն ասորիների բանակապետին մարտակառքերի աղմուկ եւ մեծ գորքի աղաղակ լսել փութեց, եւ նրանք իրար ասացին. «Իսրայէլի արքան վարձել է քերպացիների ու եգիպտացիների թագաւորներին, որպէսզի մեզ վրայ յարձակուեն»: Եւ նրանք ելան ու մթնութեան մէջ փախան թողնելով իրենց բանակապետի վրանները, ձիերն ու էշերը, ինչպէս որ կային: Նրանք մագապործ փախան: Բորոպները հասան մինչեւ բանակապետի եզրը, մի վրան մտան, կերան ու խմեցին, վերցրին արծաթ, ոսկի ու հագուստներ, գնացին եւ փարան թաքցրին դրանք: Մի այլ վրան մտան եւ այնպէտից էլ վերցրին ու փարան թաքցրին: Նրանք ասացին իրար. «Ճիշտ չէ մեր արածը, այսօր աւերեաց օր է, իսկ մենք լռում ենք: Մինչեւ առաւօտ պասենք, որ մեր անօրէնութեան պարիժը կրենք: Եկէ՛ք գնանք թագաւորի մօպ եւ այս ամէնը յայտնենք նրան»: Նրանք գնացին, ձայն փութեցին քաղաքի դարպասի պահապաններին, պարմեցին նրանց՝ ասելով. «Մտնենք ասորիների բանակապետին, այնպէտ ոչ ոք չկար, մարդու ձայն չէր լսում, միայն ձիեր ու էշեր էին կապուած, իսկ վրանները մնում էին, ինչպէս որ կային»: Դռան պահապանները ձայն փութեցին եւ այդ լուրը հասցրին թագաւորի փուն: Արքան գիշերով եկաւ եւ ասաց իր ծառաներին. «Նիսա ասեմ ձեզ, թէ ասորիները մեզ ինչ են արել: Գիտենալով, որ սոված ենք, ելել են բանակապետից եւ թաքնուել բաց դաշտում՝ մարտելով, որ թերես քաղաքից դուրս կը գանք, մեզ կենդանի կը բռնեն, կը մտնեն քաղաքը եւ ապա դուրս կը գան»: Նրա ծառաներից մէկն ասաց. «Թող մարդիկ Իսրայէլի մէջ փոքր քանակով մնացած ձիերից հինգը վերցնեն, գնանք ու հեպախուզենք այնպէտ»: Արքան երկու ձիաւոր ուղարկեց ասորիների արքայի բանակապետի՝ ասելով. «Գնացէ՛ք ու հեպախուզեցէ՛ք»: Մտնենք գնացին նրանց հետքերով մինչեւ Յորդանան գետը եւ տեսան, որ ամբողջ ձանապարհը լի է հագուստներով եւ իրերով, որ խուճապահար փախչելիս նետել էին ասորիները: Նեպախոյզները վերադարձան ու պարմեցին արքային: Ժողովուրդը եկաւ եւ կողոպտեց ասորիների բանակապետին: Մէկ գրիւ ընփիր ալիւրը արժեց մէկ սիկո, իսկ երկու գրիւ գարին՝ մէկ սիկո, ինչպէս ասել էր Տէրը: Արքան դռան առջեւ հսկիչ կարգեց այն գորապետին, որի ձեռքին յենում էր ինքը պաշտամունքի ժամանակ: Ժողովուրդը դռան մօպ այնքան կոխտրեց նրան, որ նա մեռաւ, ինչպէս ասել էր Աստուծո մարդը, երբոր պարգամաւորը նրա մօպ էր եկել: Եղաւ այնպէս, ինչպէս Եղիսէէն ասել էր արքային. «Վաղն այս ժամին Սամարիայի դարպասների մօպ երկու գրիւ գարին մի սիկո կը լինի, եւ մէկ գրիւ ընփիր ալիւրը՝ մի սիկո»: Իսկ գորապետը պարասխանել էր Եղիսէէն. «Տէրը եթէ անգամ երկնքի սահանքները բացի, մի՞թէ այդպիսի բան կարող է լինել»: Այդ ժամանակ Եղիսէէն ասել էր. «Քո աչքերով պիտի տեսնես դա, սակայն դու դրանցից չպիտի ուրես»: Այդպէս էլ եղաւ. եւ ժողովուրդը կոխտրեց նրան դռան առջեւ, ու նա մեռաւ:

Եղիսէէն, խօսելով այն կնոջ հեպ, որի որդուն կենդանացրել էր, ասաց. «Վեր կացէք գնացէ՛ք դու եւ քո փնեցիները, եղէ՛ք պանդուխտ այնպէտ, որպէտ կարող էք ապրել, քանզի Տէրը սով է ուղարկելու երկրի վրայ. դա արդէն եկել է եւ եօթը փարի է տեսելու երկրի վրայ»: Կինը վեր կացաւ եւ արեց այնպէս, ինչպէս Եղիսէէն էր ասել. ինքն ու փնեցիները գնացին եւ եօթը փարի պանդուխտ մնացին այլազգիների երկրում: Եօթը փարին լրանալուց յետոյ կինը վերադարձաւ այլազգիների երկրից եւ իր փան ու արտերի համար բողոքի գնաց արքայի մօպ: Թագաւորը խօսելով Աստուծո մարդ Եղիսէէի ապաստար Գեզիի հետ՝ ասաց. «Պարմիր ինձ Եղիսէէի կարարած բոլոր մեծամեծ գործերը»: Երբ նա պարմում էր արքային, թէ ինչպէս էր Եղիսէէն կենդանացրել մեռեալ որդուն, առաջ եկաւ այդ կինը, որի որդուն կենդանացրել էր Եղիսէէն, եւ արքային ասաց իր փան ու արտերի մասին: Գեզին ասաց. «Տէր արքայ, այս է այդ կինը, եւ այս է՝ նրա որդին, որին Եղիսէէն կենդանացրեց»: Արքան հարցեր փութեց կնոջը, եւ նա պարմեց նրան: Թագաւորը փութեց նրան մի ներքինի եւ ասաց. «Վերադարձրո՞ւ նրան նրա ամբողջ ունեցումըք եւ արտերի այն ամբողջ բերքը, որ սրացուել է նրա պանդխտութեան առաջին օրից մինչեւ այսօր: Եղիսէէն եկաւ Դամասկոս: Ասորիների արքան՝ Ադերի որդին, հիւանդացել էր: Նրան այդ մասին յայտնելով՝ ասացին. «Աստուծո մարդն այսպէտ է եկել»: Արքան ասաց Ազայէին. «Մի ընձայ վերցրու, գնա՛ Աստուծո մարդու մօպ, նրա միջոցով Տիրոջը հարցրո՞ւ, թէ կը բուժուեմ արդեօք իմ այս հիւանդութիւնից»: Ազայէը վերցրեց ընձան եւ Դամասկոսի բոլոր բարիքները քառասուն ուղտի վրայ բարձելով՝ գնաց նրան ընդառաջ: Նա կանգնելով նրա առջեւ՝ ասաց. «Ո՞վ հայր Եղիսէէ, քո որդին, ասորիների արքայ Ադերի որդին, ինձ քեզ մօպ է ուղարկել՝ ասելով, թէ՛ «Արդեօք կը բուժուեմ իմ այս հիւանդութիւնից»: Եղիսէէն ասաց նրան. «Գնա ասա՛, որ կ'ապրի, սակայն Տէրն ինձ ցոյց է փութել, որ կը մեռնի»: Մարգարէի հայեացքը դարձաւ սեւեռուն, դէմքը՝ լարուած, եւ Աստուծո մարդը լաց եղաւ: Ազայէը հարցրեց. «Ինչո՞ւ ես լալիս, փէր իմ»: Եղիսէէն ասաց. «Գիտեմ, թէ իսրայէլացիների դէմ ինչ չարիքներ ես գործելու. նրանց ամբողջները հրով պիտի այրես, քաջ մարդկանց սրով պիտի կոտորես, նրանց փղաներին պիտի ոչնչացնես, յղիների փորը պիտի պարծես»: Ազայէն ասաց. «Քո ծառան ի՛նչ շուն է, որ այդ բաներն անի»: Եղիսէէն ասաց. «Տէրն ինձ յայտնեց, որ դո՛ւ պիտի թագաւորես ասորիների վրայ»: Ազայէը գնաց Եղիսէէի մօպից եւ մտաւ իր փիրոջ մօպ: Մա հարցրեց նրան. «Ի՛նչ ասաց Եղիսէէն»: Նա պարասխանեց. «Ինձ ասաց, թէ՛ «Անպայման կ'ապրես»: Նեպտեալ օրը նա մի սաւան առաւ, ջրով թրջեց, փութեց իր երեսին ու մեռաւ: Նրա փոխարէն թագաւորեց Ազայէը: Իսրայէլի արքայ Աքաաբի որդի Յորամի թագաւորութեան հինգերորդ փարում թագաւորեց Յուդայի երկրի Յոսափապ արքայի

17 որդի Յորամը: Երբ նա գահ բարձրացաւ, երեսուներկու փարեկան էր եւ ութ փարի թագաւորեց Երուսաղէմում:
 18 Նա ընթացաւ Իսրայէլի թագաւորների ճանապարհով, ինչպէս արել էր Աքաաբի փոհնը, քանզի Աքաաբի դուստրը
 19 նրա կինն էր: Նա չարիք գործեց Տիրոջ առջեւ, սակայն Տէրը չկամեցաւ ոչնչացնել Յուդայի երկիրը իր ծառայ
 20 րայ: Նրա օրօք Եդոմն ազապագրուեց Յուդայի երկրից եւ իր համար առանձին մի թագաւոր օծեց: Յորամն
 21 իր բոլոր մարտակառքերով եկաւ Միտր եւ առաւօտեան, լոյսը ջբացուած, յարձակուեց եդոմացիների վրայ (որոնք
 22 իրեն շրջապարել էին), ինչպէս նաեւ նրա մարտակառքերի գորավարների վրայ: Ջինուորները փախան՝ ամէն
 23 մէկն իր վրանը: Եդոմը անջատ մնաց Յուդայի երկրից: Եւ այդպէս է մինչեւ այսօր: Այդ ժամանակ ապստամբեց
 24 նաեւ Լորբան: Յորամի մնացած գործերը եւ այն ամէնը, ինչ արել է նա, չէ՛ որ նկարագրուած են Յուդայի երկրի
 25 թագաւորների ժամանակագրութեան մէջ: Յորամը գնաց իր նախնիների գիրկը եւ թաղուեց իր հայրերի մօտ, իր
 26 նախնի Դաւթի քաղաքում, եւ նրա փոխարէն թագաւորեց նրա որդին՝ Օրոզիան: Իսրայէլի արքայ Աքաաբի որդի
 27 Յորամի թագաւորութեան փասնելուերորդ փարում թագաւորեց Յուդայի երկրի արքայ Յորամի որդի Օրոզիան:
 28 Երբ Օրոզիան թագաւոր դարձաւ, քսաներկու փարեկան էր: Նա մէկ փարի թագաւորեց Երուսաղէմում: Նրա մայրը
 29 Իսրայէլի Ամրի արքայի դուստր Գոթթողիան էր: Նա ընթացաւ Աքաաբի փոհնի ճանապարհով, չարիք գործեց Տիրոջ
 30 առջեւ, ինչպէս Աքաաբի փունն էր արել, որովհետեւ նա Աքաաբի փուն փեսան էր: Նա Աքաաբի որդի Յորամի հետ
 31 գնաց Գաղաադի Ռամմաթ քաղաքը՝ ստորինների արքայ Ազայէլի դէմ պատերազմելու, սակայն ստորինները խոցեցին
 32 Յորամին: Յորամ արքան վերադարձաւ, որպէսզի Յեզրայէլում բուժուի այն վերքերից, որ ստորինները հասցրել
 33 էին Ռամմաթում ստորինների արքայ Ազայէլի դէմ պատերազմելու ժամանակ: Յուդայի երկրի արքայ Յորամի որդի
 34 Օրոզիան եկաւ Յեզրայէլ Աքաաբի որդի Յորամի փեսութեան, որովհետեւ սա հիւանդացել էր:

9 Եղիսէ մարգարէն կանչելով մի երիտասարդ մարգարէի՝ ասաց նրան. «Գօտի՛ կապիր մէջքիդ, իւրի այս սրուակը
 2 ձեռքդ վերցրո՛ւ, գնա մփի՛ր Գաղաադի Ռամմաթ քաղաքը, ու երբ փեսնես Ամեսիի որդի Յոսափապի որդի Յէուին,
 3 կանչի՛ր նրան իր եղբայրների միջից, նրան մի ներքնասենեակ փար՝ եւ այս սրուակի իւղը նրա գլխին թափելով՝
 4 ասա՛. «Այսպէս է ասում Տէրը. քեզ Իսրայէլի թագաւոր օծեցի»»: Ապա դուռը բաց արա, էլ մի՛ սպասիր, փախի՛ր»:
 5 Երիտասարդ մարգարէն գնաց մտաւ Գաղաադի Ռամմաթ քաղաքը եւ փեսաւ, որ գորքի իշխանները նստած են: Նա
 6 ասաց. «Ո՛վ իշխան, խօսք ունեն քեզ ասելու»: Յէուն ասաց. «Մեզնից ո՛ւմ»: Մարգարէն ասաց. «Քե՛զ, ո՛վ իշխան»:
 7 Յէուն եկաւ ու մտաւ սենեակը: Նա իւղը թափելով նրա գլխին՝ ասաց. «Այսպէս է ասում Իսրայէլի Տէր Աստուածը.
 8 «Քեզ Տիրոջ ժողովրդի՛ Իսրայէլի թագաւոր օծեցի, որպէսզի վերացնես քո փրոջը՝ Աքաաբի փունը քո միջից եւ իմ
 9 ծառայ մարգարէների ու Տիրոջ բոլոր ծառաների արեան վրէժը լուծես Յեզաբէլից ու նրա ամբողջ փնից, Աքաաբի
 10 փունը Նաբապի որդի Յերոբոկամի փուն եւ Աքիայի որդի Բասայի փուն նման դարձնես: Յեզաբէլին Յեզրայէլի
 11 դաշտերի մէջ շները պիտի ուրեն, քանի որ մարդ չպիտի գտնուի, որ թաղի նրան»: Ապա նա դուռը բացեց ու
 12 փախաւ: Յէուն եկաւ իր փրոջը ծառաների մօտ, որոնք հարցրին նրան. «Բարի՛ լուր է. այս անմիտն ինչո՞ւ էր
 13 եկել քեզ մօտ»: Նա ասաց նրանց. «Դուք արդէն գիտէք այդ մարդուն եւ նրա բարբառանքները»: Նրանք ասացին.
 14 «Ճիշտ չէ, պատմի՛ր մեզ»: Յէուն նրանց ասաց. «Այսպէս ու այսպէս ասաց ինձ. «Այսպէս է ասում Տէրը. քեզ Իսրայէլի
 15 թագաւոր օծեցի»»: Երբ այդ լսեցին, ամէն մէկն շրպակեց իր բաճկոնն առնել եւ ասփիճանների գլխին, ուր նստում
 16 էին, դրեց նրա փակը: Եղջերափող հնչեցնելով՝ նրանք ասացին. «Յէուն թագաւոր դարձաւ»: Ամեսսիայի որդի
 17 Յոսափապի որդի Յէուն գլուխ բարձրացրեց Յորամի դէմ, իսկ Յորամը բոլոր իսրայէլացիների հետ ստորինների
 18 արքայ Ազայէլից Գաղաադի Ռամմաթ քաղաքն էր պաշտպանում: Յորամ արքան ստորինների արքայ Ազայէլի դէմ
 19 պատերազմելու ընթացքում ստորինների հասցրած վերքերից բուժուելու համար եկել էր Յեզրայէլ: Յէուն ասաց.
 20 «Եթէ հոգով դուք ինձ հետ էք, ապա թող ոչ ոք գաղտնի կերպով դուրս չգայ քաղաքից, որ գնայ այս բանը յայտնի
 21 Յեզրայէլում»: Յէուն ձի հեծաւ ու գնաց Յեզրայէլ, ուր Իսրայէլի Յորամ արքան բուժուում էր նեւրերի վերքերից, որ նա
 22 ստացել էր Ռամմաթում ստորինների արքայ Ազայէլի դէմ պատերազմելիս: Նա գորաւոր եւ հզօր մարդ էր եւ այնպէս
 23 էր պառկել: Յուդայի երկրի արքայ Օրոզիան եկել էր փեսնելու Յորամին: Յեզրայէլում մի պահակ աշտարակի
 24 վրայ եկաւ ու փոշի փեսաւ, որ Յէուի գալու էր բարձրանում: Նա ասաց. «Ես փոշի եմ փեսնում»: Յորամն ասաց.
 25 «Մի հեծեալ վերցրո՛ւ, նրան ընդառաջ ուղարկիր, եւ նա թող հարցնի, թէ խաղանի նպատակով է գալիս»: Նեժեալը
 26 գնաց նրան ընդառաջ եւ ասաց. «Արքան այսպէս է ասում. «Արդեօք խաղանի նպատակով ես գալիս»: Յէուն ասաց
 27 նրան. «Քո ինչի՛ն է պէտք խաղաղութիւնը, հետեւի՛ր ինձ: » Աշտարակի պահակն այդ բանը հաղորդելով՝ ասաց.
 28 «Սուրհանդակը հասել է նրանց, բայց չի վերադառնում»: Արքան երկրորդ հեծեալին ուղարկեց, որն ասաց. «Այսպէս
 29 է հարցնում արքան, թէ՛ «Արդեօք խաղանի նպատակով ես գալիս»: Յէուն ասաց. «Քո ինչի՛ն է պէտք խաղաղութիւնը,
 30 հետեւի՛ր ինձ»: Աշտարակի պահակն այդ բանը հաղորդելով՝ ասաց. «Սուրհանդակը հասել է նրանց մօտ, բայց
 31 չի վերադառնում: Նրա ձի վարելը Ամեսսիայի որդի Յէուի ձի վարելուն նման է, որովհետեւ կատաղօրէն է բշտում»:
 32 Յորամն ասաց. «Կառքը լծի՛ր»: Մարտակառքերը լծեցին, եւ Իսրայէլի արքայ Յորամն ու Յուդայի երկրի արքայ
 33 Օրոզիան, ամէն մէկն իր մարտակառքը նստած՝ գնացին Յէուին ընդառաջ եւ նրան հասան Նաբոթ Յեզրայէլացու
 34 կալուածքում: Երբ Յորամը փեսաւ Յէուին, ասաց. «Խաղանի նպատակով ես գալիս, Յէու՛»: Յէուն ասաց. «Ի՛նչ
 35 խաղաղութիւն, երբ քո մայր Յեզաբէլի պոռնկութիւններն ու կախարհութիւնները շարունակում են»: Յորամը սանձերը
 36 շուռ փայով՝ փախաւ եւ ասաց Օրոզիային. «Դաւաղութիւն է, Օրոզիա՛»: Յէուն քաշեց աղեղը, հարուածեց Յորամի
 37 թիկունքի մէջքերը, նետը մտաւ նրա սիրտը, եւ նա ընկաւ իր ծնկների վրայ: Յէուն ասաց իր զինակիր Բաղեկարին.
 38 «Մրան գցի՛ր Նաբոթ Յեզրայէլացու կալուածքի մի արտը, քանզի յիշում եմ, որ, երբ ես ու դու դրա հայր Աքաաբի
 39 յետեւից ձի հեծած կողք-կողքի գնում էինք, Տէրը նրա նկատմամբ այս վճիռը փուեց. «Ես, - ասաց Տէրը, - երեկ
 40 քան Նաբոթի ու նրա որդիների արիւնը. դրա համար ես քեզ պիտի հարուցեմ այս ազաբակում»: Արդ, վերցրո՛ւ
 41 նրան ու նետի՛ր այդ արտը, ինչպէս ասել է Տէրը»: Յուդայի երկրի արքայ Օրոզիան, փեսնելով այդ, փախաւ
 42 Բեթանգան փանող ճանապարհով, բայց Յէուն հետապնդելով նրան՝ ասաց. «Ապա, դրան էլ սպանի՛ր»: Եւ նա նրան
 43 խոցեց մարտակառքում, երբ սա բարձրանում էր Բեթայի, այսինքն՝ Յեբլասամի գառիվերը: Նա փախաւ Մակեդոնով եւ

այնպէղ մեռաւ: Ծառաները նրան փարան Երուսաղէմ եւ այնպէղ թաղեցին իր նախնիների մօտ, Դաթի քաղաքում: Իսրայէլի արքայ Յորամի թագաւորութեան փասնմէկերորդ փարում էր թագաւորել Օքոզիան Յուդայի երկրի վրայ: Յէուն եկաւ Յեզրայէլ: Յեզրայէլն այդ լսելով՝ իր աչքերին ծարիր քսեց, իր գլուխը զարդարեց ու նայեց պափուհանից դուրս: Երբ Յէուն քաղաք էր մտնում, նա ասաց. «Մի՞թէ փիրասաւան Զամբրին խաղաղութեամբ է գալիս»: Յէուն իր գլուխը բարձրացնելով դէպի պափուհանը՝ ասաց. «Ո՞վ ես դու, իջի՛ր ինձ մօտ»: Երկու ներքինիներ կռացան ու ցած նայեցին, եւ Յէուն ասաց նրանց. «Յամ գցեցէք սրան»: Յամ ներքեցին այդ կնոջը. նրա արիւնը պատերի ու ձիերի վրայ ցայտեց, եւ ձիերը ուրբի կոխան արեցին նրան: Յէուն մտաւ ներս եւ ուրեւում ու խմելուց յետոյ ասաց. «Վերցրէ՛ք այդ անիծեալին ու թաղեցէ՛ք նրան, քանզի թագաւորի դուստր է»: Գնացին նրան թաղելու, սակայն նրանից ոչինչ չգտան, բացի գանգից, ուրբերից ու ձեռքերից, եւ վերադառնալով այդ մասին յայտնեցին Յէունին: Նա ասաց. «Իրականացաւ Տիրոջ այն խօսքը, որ ասուել էր Եղիա Թեզբացու բերանով, թէ՛ «Յեզրայէլի կալուածքում շներն ուրելու են Յեզբաբէլի մարմինը, Յեզբաբէլի դիակը այդ կալուածքի հողի երեսին լինելու է իբրեւ աղբ, այնպէս որ ոչ ոք չկարողանայ ասել, թէ՛ “Սա է Յեզբաբէլը”»:

Աքաբը Սամարիայում եօթանասուն որդի ունէր: Յէուն նամակ գրեց եւ ուղարկեց Սամարիա նրա իշխաններին, ձերերին եւ Աքաբի որդիների դասփարակներին: Այդպէղ ասուած էր. «Երբ ձեզ հասնի այս նամակը, քանի որ ձեզ մօտ են ձեր փիրոջ որդիները, եւ դուք ունէք մարտակառքեր ու երիվարներ, ամրապար քաղաքներ ու զէնքեր, ապա ձեր փիրոջ որդիներից, որին որ արժանի ու յարմար փեսայ էք, նրան նստեցրէ՛ք իր հօր գահին եւ պատերազմեցէ՛ք ձեր փիրոջ փան համար»: Նրանք շար վախեցան ու ասացին. «Երկու թագաւոր չկարողացան նրա դէմ կանգնել, մենք ինչպէ՛ն դէմ կանգնենք»: Ուստի թագաւորական փան ու քաղաքի վերակացուները, ձերերն ու դասփարակները մարդ ուղարկեցին Յէունի մօտ՝ ասելով. «Մենք քո սպրուկներն ենք, եւ մեզ ինչ որ հրամայես, կ'անենք, ոչ ոքի թագաւոր չենք նստեցնի, եւ ինչ որ լաւ է քեզ համար, այն կ'անենք»: Նա մի երկրորդ նամակ գրեց նրանց՝ ասելով. «Եթէ դուք ինձ էք պատկանում եւ իմ ձայնին հնազանդ էք, ապա ձեր փիրոջ որդիների գլուխները կտրեցէ՛ք եւ վաղն այս ժամին բերէ՛ք ինձ մօտ, Յեզրայէլ»: Արքայի որդիները եօթանասուն հոգի էին, եւ քաղաքի ազդեցիկ մարդիկ էին նրանց դասփարակում: Երբ նամակը նրանց հասաւ, բռնեցին արքայի որդիներին, եօթանասունին էլ սպանեցին եւ նրանց գլուխները կողովների մէջ դնելով՝ ուղարկեցին նրա մօտ, Յեզրայէլ: Սուրհանդակն եկաւ ու Յէունին ասաց. «Արքայի որդիների գլուխները բերել են»: Նա ասաց. «Դրանք երկու կոյր անելով՝ դէ՛ք քաղաքից դուրս մինչեւ առաւօտ»: Առաւօտեան նա ելաւ կանգնեց եւ ասաց ամբողջ ժողովրդին. «Դուք մեղաւոր չէք, ես եմ գլուխ բարձրացրել իմ փիրոջ դէմ, եւ ես եմ սպանել նրան, բայց փեսայ, սրանց հիմա ո՞վ է կտորել: Որպէսզի Աքաբի մասին Տիրոջ ասած խօսքն իրականանայ, Տէրը կատարեց այն, ինչ ասել էր իր ծառայող Եղիայի միջոցով»: Եւ Յէուն կտորեց Աքաբի փնից Յեզրայէլում մնացած բոլոր մարդկանց, նրա բոլոր մեծամեծներին, հարակապներին, քրմերին, այնպէս որ նրանցից ոչ մէկին կենդանի չթողեց: Դրանից յետոյ Յէուն ելաւ գնաց Սամարիա: Երբ ճանապարհին նա հասաւ հովիտների կացարանին, Յէուն հանդիպեց Յուդայի երկրի Օքոզիա արքայի եղբայրներին, որոնց ասաց. «Ովքե՛ր էք դուք»: Նրանք ասացին. «Մենք Օքոզիայի եղբայրներն ենք, եկել ենք արքայի ու նրա ազգականների որդիներին ողջունելու»: Յէուն ասաց. «Սրանց կենդանի՛ բռնեցէ՛ք»: Նրանց կենդանի բռնեցին ու հովիտների կացարանի մօտ կտորեցին այդ քառասուներկու հոգուն, եւ նրանցից ոչ ոք կենդանի չմնաց: Յէուն գնաց այնպէղից եւ հանդիպեց իրեն ընդառաջ եկող Ռեքաբի որդի Յոնադաբին: Նա նրան բարեւեց ու ասաց. «Արդեօք քո սիրտը հաւաքարիմ է, ինչպէս իմ սիրտն է հաւաքարիմ քո նկատմամբ»: Յոնադաբն ասաց. «Նաւաքարիմ է»: Յէուն ասաց. «Եթէ այդպէս է, ձեռքդ ի՛նձ փոր»: Սա փուրց իր ձեռքը, եւ նա նրան իր մօտ՝ մարտակառքի վրայ բարձրացրեց: Նա ասաց նրան. «Արի՛ ինձ հետ ու Տիրոջ հանդէպ ունեցած նախանձախնդրութիւնս փես»: Եւ նա նրան նստեցրեց իր մարտակառքը: Նա մտաւ Սամարիա եւ այնպէղ Աքաբի փան մնացած բոլոր մարդկանց կտորեց, մինչեւ որ նրանց բնաջնջեց, ինչպէս Տէրն ասել էր Եղիային: Յէուն հաւաքեց ամբողջ ժողովրդին եւ նրանց ասաց. «Աքաբը Բահաղին քիչ ծառայութիւն մատուցեց, իսկ Յէուն շար ծառայութիւններ պիտի մատուցի: Արդ, Բահաղի բոլոր մարգարէներին, նրա ծառաներին ու քրմերին ինձ մօտ կանչեցէ՛ք. թող ոչ ոք չքացակայի, քանզի Բահաղին մեծ զոհ եմ մատուցելու: Ով քացակայի, իմ ձեռքից չի փրկուի»: Յէուն խաբէութիւն արեց, որպէսզի Բահաղի ծառաներին կորստեան մատնի: Յէուն ասաց. «Բահաղի համար սրբազան գոհաբերութիւն պատրաստեցէ՛ք»: Այդ բանը հաղորդեցին բոլորին: Յէուն Իսրայէլի բոլոր կողմերը մարդ ուղարկեց, Բահաղին պաշտող բոլոր մարդիկ եկան, չներկայացող մարդ չմնաց: Սրանք մտան Բահաղի մեհեանը, եւ մեհեանը բերնէբերան լցուեց: Յէուն ասաց սեղանի վերակացուներին. «Նանեցէ՛ք Բահաղին ծառայողների պատմութեանները»: Եւ նրանք հանեցին նրանց պատմութեանները: Յէուն եւ Ռեքաբի որդի Յոնադաբը մտան Բահաղի մեհեանը: Նրանք ասացին Բահաղին պաշտողներին. «Որոնեցէ՛ք եւ փեսէ՛ք, թէ արդեօք այսպէղ ձեզ հետ չկա՛ն Տիրոջը պաշտողներ, այսպէղ միայն Բահաղին ծառայողներ պէտք է լինեն»: Յէուն մտաւ խունկ ծխելու եւ ողջակէզներ մատուցելու, իսկ դրսում երեք հարիւր ութսուն մարդ կանգնեցնելով՝ ասաց նրանց. «Եթէ ձեզնից որեւէ մէկը կենդանի թողնի նրան, ում ես կը յանձնեմ ձեր ձեռքը, իր կեանքով կը հաբուցի այդ մարդու փոխարէն»: Երբ Յէուն ողջակէզները կատարեց վերջացրեց, ասաց հետեւակ ու սպառազէն զինուորներին. «Մտէ՛ք կտորեցէ՛ք նրանց, նրանցից ոչ ոք թող դուրս չգայ»: Ներեւակ ու սպառազէն զինուորները նրանց սրակոտոր արեցին, նրանց մարմինները դուրս շարժեցին, ապա գնացին քաղաք, ուր գտնուում էր Բահաղի մեհեանը, Բահաղի մեհեանի արձանը հանեցին եւ այրեցին այն: Նրանք կործանեցին Բահաղի արձանները, քանդեցին Բահաղի մեհեանը եւ այն արքաքնոց դարձրին, ինչպէս որ է մինչեւ այսօր: Այսպիսով Յէուն Բահաղ աստուծուն վերացրեց Իսրայէլից: Յէուն, սակայն, Իսրայէլին մեղանջել փրկող Նաբաբի որդի Յերոբովամի մեղքերից, այսինքն՝ Բեթէլի ու Դանի ոսկէ երինջներից չհրաժարուեց: Տէրն ասաց Յէունին. «Քանի որ քաջութիւն ունեցար Աքաբի որդիների նկատմամբ անելու այն, ինչ իմ սրտում էր, ուստի քո յետնորդները մինչեւ չորրորդ սերունդ նստելու են Իսրայէլի գահին»: Յէուն, սակայն, ամբողջ հոգով Իսրայէլի Տէր Աստուծու օրէնքով ընթացաւ ու ջանադիր չէղաւ, Իսրայէլին մեղանջել փրկող Յերոբովամի մեղքերից գերծ չմնաց: Այդ օրերին Տէրն սկսեց կտորակել Իսրայէլի բոլոր սահմանները, իսկ Ազայէլը նրանց կտորեց Իսրայէլի բոլոր սահմաններում, Յորդանան գետից արեւելք գտնուող ամբողջ Գաղաադի, Գադի, Ռուբէնի ու Մանասէի երկրներում, 33

34 Առնունի ձորի եզրին գտնուող Արոյերից մինչեւ Գաղաաղ ու Բասան: Յէուի մնացած գործերը, այն ամէնը, ինչ նա
 արել է, նրա բոլոր քաջագործութիւնները, սղած պատերազմները չէ՛ որ նկարագրուած են Իսրայելի թագաւորների
 35 ժամանակագրութեան մէջ: Յէուն գնաց իր նախնիների գիրկը, եւ նրան թաղեցին Սամարիայում: Նրա փոխարէն
 36 թագաւորեց նրա որդի Յովաբազը: Յէուն Սամարիայում Իսրայելի վրայ թագաւորեց քսանութ փարի:

11, 2 Օբոզիայի մայր Գոթողիան երբ փեսա իր որդիների մահը, կոտորեց ամբողջ թագաւորական սերունդը, բայց
 Յորամ արքայի դուստրը, Օբոզիայի քոյր Յոսաբէէն Օբոզիայի որդի Յովասին վերցրեց արքայի սպանուած որդի-
 ների միջից եւ նրան ու նրա դայեակին Գոթողիայից փախցնելով՝ թաքցրեց ննջասենեակում: Յովասը փրկուեց:
 3, 4 Նա նրա հետ վեց փարի Տիրոջ փանը թաքնուեց, երբ Գոթողիան թագաւորում էր երկրում: Եօթներորդ փարում
 Յովիդայէն մարդ ուղարկեց, կանչեց հարիւրապետներին, թիկնապահներին ու սուրհանդակ զինուորներին, նրանց
 5 բերեց Տիրոջ փունն ու նրանց Տիրոջ անունով երդուեցնելով՝ ցոյց փուեց նրանց արքայի որդի Յովիդայէին: Նա
 պատուիրելով նրանց՝ ասաց. «Ձեր անելիքն այս է. ձեր մէկ երրորդ մասը շաբաթ օրը թող պահպանի արքունի փան
 6 դուռը, միւս մէկ երրորդ մասը ճանապարհների դարպասը պահպանի, իսկ մնացած մէկ երրորդ մասը՝ սուրհան-
 7 դակ զինուորների յետեւի դուռը: Այսպիսով ամբողջ փունը պետք է հսկողութեան փակ առնուի: Երեք խմբերից
 8 երկուսը, այսինքն՝ շաբաթ օրը Տիրոջ փունը եւ արքայի շուրջը պահպանութիւն անողները, զենքերը ձեռքներին
 արքայի չորս կողմը թող պահպանեն, եւ ովքեր այդ շրջանից ներս մտնեն, թող սպանուեն: Եւ նրանք թագաւորի հետ
 9 են լինելու նրա էլումուփ անելու ամբողջ ժամանակ»: Նարիւրապետներն արեցին այն, ինչ իմաստուն Յովիդայէն
 պատուիրել էր. ամէն մէկն առաւ իր մարդկանց՝ թէ՛ նրանց, որոնք շաբաթ օրը պահպանութիւն անելու էին կոչուած
 10 եւ թէ՛ նրանց, որոնք այդ օրը վերջացրել էին իրենց ծառայութիւնը, եւ եկաւ Յովիդայէ քահանայի մօտ: Քահանան
 11 Դաւիթ արքայի՝ Տիրոջ փանը գտնուող գեղարդներն ու զենքերը փուեց հարիւրապետներին: Ներուակ զինուորներն
 եկան ու իրենց զենքերը ձեռքներին կանգնեցին փան աջ անկիւնից մինչեւ ձախ անկիւնը, զոհասեղանի ու արքունի
 12 փան շուրջը: Յովիդայէն բերել փուեց արքայի որդուն, նրա գլխին դրեց թագը, նրան յանձնեց վկայականը, նրան
 13 օծելով թագաւոր դարձրեց եւ ծափ զարկեց ու ասաց. «Կեցցէ՛ արքան»: Գոթողիան լսելով շարժման մէջ եղող
 14 մարդկանց աղմուկը՝ եկաւ նրանց մօտ, մտաւ Տիրոջ փունը եւ փեսա, որ արքան, ինչպէս կարգն է, կանգնել է
 15 սեան մօտ, իսկ երգիչներն ու փողիարները՝ նրա շուրջը: Երկրի ամբողջ ժողովուրդը ուրախանում էր եւ փող հն-
 16 չեցնում: Գոթողիան պատառոտեց իր հագուստները եւ աղաղակեց՝ ասելով. «Դան է, դան»: Յովիդայէ քահանան
 պատուիրեց զօրքի հարիւրապետներին՝ ասելով. «Դուրս բերէք նրան շարքերից, եւ ով որ գնայ նրա յետեւից, թող
 17 փանդ երկվարների ճանապարհով էին ընթանում, սպանեցին նրան: Յովիդայէն Տիրոջ եւ արքայի, ինչպէս եւ
 18 արքայի ու ժողովրդի միջեւ ուխտ դրեց, որ իրենք կը լինեն Տիրոջ ժողովուրդը: Երկրի բոլոր մարդիկ գնացին Բա-
 19 հաղի մեհեանը, կործանեցին այն, ջարդուփշուր արեցին նրա զոհասեղանները, նրա արձանները, Բահաղի թուրմ
 Մաթանին սպանեցին զոհասեղանի դիմաց: Քահանան հսկիչ ոստիկաններ նշանակեց Տիրոջ փան վրայ: Նա հա-
 ռիւրապետներին, թիկնապահներին, սուրհանդակ զինուորներին ու երկրի ամբողջ ժողովրդին առնելով՝ արքային
 դուրս բերեց Տիրոջ փանից, սուրհանդակների դռան ճանապարհով բերեց արքունի փուն եւ նրան թագաւորական
 20 գահին նստեցրեց: Երկրի ամբողջ ժողովուրդը ուրախացաւ, քաղաքը հանդարտուեց: Գոթողիային արքունի փան
 21 մօտ սպանել էին սրով: Երբ Յովասը թագաւոր օծուեց, եօթը փարեկան էր:

12 Յէուի թագաւորութեան եօթներորդ փարում թագաւոր դարձաւ Յովասը, որը քառասուն փարի թագաւորեց Ե-
 2 րուսաղէնում: Նրա մօր անունը Սաբիա էր՝ Բերաբէէ քաղաքից: Յովասն արդար գտնուեց Տիրոջ առջեւ այնքան
 3 ժամանակ, որ Յովիդայէն նրան դաստիարակում էր: Մարդիկ, սակայն, մեհեանական բարձունքներից չհրաժարուե-
 4 ջին, եւ ժողովուրդը փակախն գոհեր էր մտաբուցում եւ խունկ ծխում մեհեանական բարձունքներում: Յովասն ասաց
 քահանաներին. «Տիրոջ փունը մտած սրբութիւնների ամբողջ արծաթը, այսինքն՝ հաշուառման ենթարկուած բոլոր
 5 մարդկանց դրամը, ըստ մարդկանց սրբի ցանկութեան Տիրոջ փան համար նուիրաբերուող արծաթը, ինչպէս նաեւ
 6 քանդուած մասեր լինեն, նորոգուեն»: Մինչեւ Յովաս արքայի թագաւորութեան քսաներկուերորդ փարին քահա-
 7 նաները Տիրոջ փան քանդուած մասերը դեռ չէին նորոգել, ուստի Յովաս արքան կանչեց Յովիդայէ քահանային ու
 միւս քահանաներին եւ ասաց նրանց. «Ինչո՞ն չէք նորոգել Տիրոջ փան քանդուած մասերը: Վաճառքից սրացուած
 8 արծաթը ձեզ մի՛ վերցրէք, այլ Տիրոջ փան քանդուած մասերի նորոգմանը յարկացրէք»: Քահանաները խոս-
 9 տացան ժողովրդից արծաթ չառնել, եթէ դա չէին յարկացնելու Տիրոջ փան քանդուած մասերը նորոգելու համար:
 10 Յովիդայէ քահանան մի արկղ վերցրեց, վրան անցք բացեց եւ դրեց Տիրոջ զոհասեղանի կողքին: Տիրոջ փունը
 11 պահպանող քահանաները, Տիրոջ փանը գտնուած ամբողջ արծաթը լցրին այնտեղ: Երբ փեսնում էին, որ արկղի
 մէջ արծաթը շարացել է, կանչում էին արքունի քարտուղարների պետին ու մեծ քահանային, որոնք գալիս էին, Տի-
 12 րոջ փանը գտնուած արծաթը ծրարում եւ պատրաստ գումարը փախիս էին Տիրոջ փան գործավարներին, որ բաշխեն
 Տիրոջ փան արաղձագործներին, շինարարներին, նկարիչներին, ճարտար որմնադիրներին, քարգործներին, որ-
 պէսզի Տիրոջ փան քանդուած մասերը նորոգելու համար գնեն փայտ ու փաշած քարեր եւ անեն այն ամէնը, ինչ
 13 անհրաժեշտ էր Տիրոջ փունը նորոգելու համար: Տիրոջ փուն բերուած արծաթով, սակայն, Տիրոջ փան համար
 14 արծաթէ դռներ, սեպեր, փաշտեր, փողեր եւ ամէն փեսակ ոսկէ ու արծաթէ անօթներ չպէտք է սարքին, այլ այդ
 15 գումարը գործաւորներին պէտք է փային, որպէսզի նրանք Տիրոջ փունը նորոգեն: Նաչի չէին պահանջում այն
 մարդկանցից, որոնց ձեռքն էին յանձնում գործաւորներին փրուելիք արծաթը, որովհետեւ նրանք վստահելի էին,
 16 իսկ մեղքի ու յանցանքի քաւութեան համար ընծայաբերուած արծաթը Տիրոջ փուն չէր մտնում, այլ քահանաներին
 էր փրում: Այն ժամանակ ատրիների արքայ Ազայէլը յարձակուեց Գէթի դէմ եւ գրաւեց այն: Ապա Ազայէլ իր
 18 երեսը դարձրեց դէպի Երուսաղէն, որ նրա վրայ արշաւի: Յուդայի երկրի արքայ Յովասը իր հայրերի, Յուդայի
 երկրի արքաներ Յոսափափի, Յորամի ու Օբոզիայի արած բոլոր նուիրաբերութիւններն ու իր նուիրաբերութիւննե-
 19 իրը, Տիրոջ փան ու թագաւորի փան գանձարաններում գտնուող ամբողջ արծաթը ուղարկեց ատրիների արքային,
 իսկ ինքը մեկնեց Երուսաղէմից: Յովասի մնացած գործերը եւ այն ամէնը, ինչ նա արեց, չէ՛ որ նկարագրուած

են Յուդայի թագաւորների ժամանակագրութեան մէջ: Նրա ծառաները նրա դէմ ելան, դաւաճանեցին նրան եւ 20
 Գաղաատում բնակուող Մաալոնի փանը սպանեցին Յովասին: Նրան սպանեցին նրա ծառաները՝ Յեմաուլոթի որդի 21
 Յովազաբարը եւ սրա որդի Յեզեբուլը: Նրա այս պատանդ ծառաները խփեցին ու սպանեցին նրան եւ թաղեցին
 իր նախնիների մօտ, Դաւթի քաղաքում: Նրա փոխարէն թագաւորեց նրա որդին՝ Ամեսսիան:

Յուդայի երկրի արքայ Օթոգիայի որդի Յովասի թագաւորութեան քսաներկուերորդ փարում Իսրայէլի վրայ, **13**
 Սամարիայում թագաւորեց Յեուի որդի Յովաբազը: Նա թագաւորեց փասնեօթը փարի: Նա Տիրոջ առջեւ չա- 2
 րիք գործեց, ընթացաւ Իսրայէլին մեղանչել փուող Նաբափի որդի Յերոբովամի մեղքերի հետքերով: Նա դրանցից
 չհրաժարուեց: Տիրոջ բարկութիւնը բորբոքուեց Իսրայէլի դէմ, եւ Տէրը նրանց շարունակ մաքրեց սատրիների Ա- 3
 զայէլ արքայի եւ Ազայէլի որդի Ադերի ձեռքը: Յովաբազն աղօթեց Տիրոջը, եւ Տէրը լսեց նրան, որովհետեւ փեսա 4
 Իսրայէլի նեղութիւնները, որ պատճառուեցին նրան սատրիների արքան: Տէրն Իսրայէլին մի ազգաբարար փուեց. 5
 Իսրայէլն ազգաբարեց սատրիների ձեռքից, եւ իսրայէլացիներն ապրեցին իրենց վրաններում, ինչպէս նախկին ժա-
 մանակներում: Սակայն իսրայէլացիները չհրաժարուեցին Իսրայէլին մեղանչել փուող Նաբափի որդի Յերոբովամի 6
 մեղքերից, այլ նրա ուղիով ընթացան, եւ Աստուծոյ կոռուքներն էլ մնացին Սամարիայում: Յովաբազի մօտ մնա- 7
 ցել էին միայն յիսուն հեծեալ, փասը մարտակառք ու փասը հազար հետեւակ. մնացածներին սատրիների արքան
 բնաջնջել էր եւ կոխտրուած հող էր դարձրել: Յովաբազի մնացած գործերը, այն ամէնը, ինչ նա արել է, նրա 8
 քաջագործութիւնները չէ՞ որ նկարագրուած են Իսրայէլի թագաւորների ժամանակագրութեան մէջ: Յովաբազը 9
 գնաց իր նախնիների գիրկը, նրան թաղեցին Սամարիայում, իր նախնիների մօտ: Նրա փոխարէն թագաւորեց
 իր որդին՝ Յովասը: Յուդայի երկրի արքայ Յովասի թագաւորութեան երեսունեօթներորդ փարում Իսրայէլի վրայ 10
 թագաւորեց Յովաբազի որդի Յովասը: Նա Սամարիայում թագաւորեց փասնեկու փարի: Նա չարիք գործեց 11
 Տիրոջ առջեւ, չհրաժարուեց Իսրայէլին մեղանչել փուող Նաբափի որդի Յերոբովամի մեղքերից, թաղուեց դրանց
 մէջ: Յովասի մնացած պատմութիւնը, այն ամէնը, ինչ նա արել է, Յուդայի երկրի արքայի հետ կոռուելու ժամանակ 12
 նրա ցուցաբերած քաջագործութիւնները չէ՞ որ նկարագրուած են Իսրայէլի թագաւորների ժամանակագրութեան
 մէջ: Յովասը գնաց իր նախնիների գիրկը, եւ նրա գահին նստեց Յերոբովամը: Յովասը թաղուեց Սամարիայում, 13
 Իսրայէլի թագաւորների մօտ: Եղիսէն ծանր հիւանդացաւ, որից եւ մեռաւ: Իսրայէլի արքայ Յովասը մինչ այդ 14
 եկել էր նրա մօտ, լաց եղել նրա մօտ՝ ասելով. «Վայր, հայր, դու Իսրայէլի մարտակառքն էիր եւ նրա հեծելազօրը»:
 Եղիսէն նրան ասել էր. «Ան քո աղեղն ու նետերը»: Յովասն առել էր աղեղն ու նետերը, եւ Եղիսէն Իսրայէլի 15, 16
 արքային ասել էր. «Աղեղը ձեռքովդ լարիր». եւ նա իր ձեռքով լարել էր աղեղը: Եղիսէն իր ձեռքը դրել էր ար-
 քայի ձեռքին եւ ասել. «Բաց արեւելեան կողմի պատուհանը»: Նա բացել էր, եւ Եղիսէն ասել էր. «Արձակիր»:
 Երբ նա արձակել էր, Եղիսէն ասել էր. «Մա Տիրոջ փրկութեան նետն է, սատրիների դէմ փրկութեան նետը: Դու
 սատրիներին պիտի հարուածես Ափեկում, մինչեւ որ իսպառ բնաջնջես նրանց»: Եղիսէն ատելացրել էր. «Նետեր 18
 վերցրո՛ւ»: Երբ Յովասը նետերը վերցրել էր, Եղիսէն ասել էր Իսրայէլի արքային. «Արձակիր եւ խփիր գետնին»:
 Արքան երեք նետ էր խփել գետնին ու կանգ առել: Աստուծոյ մարդը բարկացել էր նրա վրայ՝ ասելով. «Եթէ հինգ 19
 կամ վեց անգամ հարուածէիր, սատրիներին իսպառ ոչնչացրած կը լինէիր: Արդ, միայն երեք անգամ կը հարուածես
 սատրիներին»: Մեռաւ Եղիսէն, եւ նրան թաղեցին: Նետեալ փարին Մովաբի կողոպտիչ զօրքը յարձակուեց երկ- 20
 րի վրայ: Այդ ժամանակ մի մարդու էին թաղում: Երբ թաղողները փեսան Մովաբի կողոպտիչ զօրքին, այդ մեռած
 մարդուն շրապ գցեցին գերեզմանը: Այդ մեռած մարդու դիակը Եղիսէի ոսկորներին դիպչելուն պէս հանգուցեալը 21
 կենդանացաւ ու կանգնեց իր ոտքերի վրայ: Ատրիների արքայ Ազայէլը Յովաբազի իշխանութեան բոլոր օրերին
 նեղում էր Իսրայէլին, բայց Տէրը յանուն Աբրահամի, Իսահակի ու Յակոբի հետ դրած ուխտի ողորմեց, գթաց ու 22
 հայեացքը դարձրեց նրանց, չկամեցաւ կործանել նրանց եւ իր երեսը նրանցից շուռ չփուեց: Ատրիների արքայ
 Ազայէլը մեռաւ, եւ թագաւորեց Ադերի որդին նրա որդու փոխարէն: Յովաբազի որդին Յովասը ելաւ եւ Ազայէլի 23
 որդի Ադերի որդուց գրաւեց այն քաղաքները, որ նրա հայրը պատերազմով խլել էր իր հօրից՝ Յովաբազի ձեռքից:
 Յովասը նրան երեք անգամ յաղթեց եւ վերագրաւ Իսրայէլի քաղաքները:

Իսրայէլի արքայ Յովաբազի որդի Յովասի թագաւորութեան երկուորդ փարում թագաւորեց Յուդայի երկրի ար- **14**
 քայ Յովասի որդի Ամասիան: Քսանհինգ փարեկան էր նա, երբ թագաւոր դարձաւ, եւ քսանինը փարի թագաւորեց 2
 Երուսաղէմում: Նրա մօտ անունն էր Յովադի, որը Երուսաղէմից էր: Ամասիան արդար գրնուեց Տիրոջ առջեւ, 3
 բայց ոչ իր նախնի Դաւթի նման: Ըստ ամենայնի նա արեց այն, ինչ իր հայր Յովասն էր արել, սակայն բարձունք- 4
 ների մեծեանները չվերացրեց, եւ ժողովուրդը փակաւին գոհեր էր մարտուցում եւ խունկ ծխում բարձունքներում:
 Երբ թագաւորութիւնն իր ձեռքն անցաւ, նա սպանեց իր այն պալապական պաշտօնեաներին, որոնք սպանել էին 5
 իր հօրը, սակայն սպանողների որդիներին չսպանեց, որովհետեւ, ինչպէս գրուած է Մովսէսի Օրէնքի գրքում, Տէրը 6
 պատուիրել է՝ ասելով. «Թող հայրերը չմեռնեն որդիների պատճառով, ոչ էլ որդիները մեռնեն հայրերի պատճառով,
 այլ ամէն ոք իր մեղքի համար թող մեռնի»: Նա փասը հազար եղումացիների սպանեց Մայիլայում, գրաւեց Վեմը 7
 պատերազմով եւ այն կոչեց Յեկթովէլ, ինչպէս եւ կոչումն է մինչեւ այսօր: Այդ ժամանակ Ամասիան Իսրայէլի արքայ 8
 Յեուի որդի Յովաբազի որդի Յովասի մօտ բանագնաց ուղարկեց՝ ասելով. «Ե՛կ երես երեսի հանդիպենք միմեանց»:
 Իսրայէլի արքայ Յովասը մարդ ուղարկեց Յուդայի երկրի արքայ Ամասիայի մօտ եւ ասաց. «Լիբանանում բուսնող 9
 ակքան փուշը լուր ուղարկեց Լիբանանի եղեւնուն՝ ասելով. «Քո դստերը կնութեան փուր իմ որդուն»: Լիբանանի
 անապարի գազանները, սակայն, անցան ու կոխտրեցին ակքան փուշը: Եղումացիներին կոտորեցիր եւ մարդունդ 10
 հպարտացար: Գոհացիր քո փառքով ու նստիր քո փանը: Ինչո՞ւ է քո չարութիւնը քեզ գրգռում, չէ՞ որ կ'ընկնես
 դու, եւ քեզ հետ է՛ Յուդայի երկիրը»: Ամասիան չանսաց նրան, եւ պատերազմի ելաւ Իսրայէլի արքայ Յովասը: 11
 Տրեապարանի Բեթսամիսա բնակավայրում դէմ դիմաց իրար հանդիպեցին ինքը եւ Յուդայի երկրի արքայ Ամասիան:
 Յուդայի երկրի զօրքը պարտուեց Իսրայէլից, եւ Յուդայի երկրի բոլոր զօրքերը իրենց վրանները փախան: Իսրա- 12, 13
 յէլի արքայ Յովաբազի որդի Յովասը Բեթսամիսում բռնեց Յովաբազի որդի Յովասի որդի Ամասիային՝ Յուդայի
 երկրի թագաւորին, եկաւ Երուսաղէմ եւ Եփրեմի դարպասից մինչեւ Անկիւնների դարպասը քանդեց Երուսաղէմի
 պարիսպը, որը չորս հարիւր կանգուն էր: Նա Տիրոջ փան ու թագաւորի փան գանձարանում եղած ոսկին ու ար- 14

15 ծաղը, բոլոր անօթները եւ հարճորդիներին վերցնելով՝ վերադարձաւ Մամարիա: Յովասի մնացած գործերը, նրա
 16 կարարած քաջագործութիւններն ու Յուդայի երկրի արքայ Անասիայի դէմ մղած պատերազմը չէ՛ որ նկարագրուած
 17 են Իսրայելի թագաւորների ժամանակագրութեան մէջ: Յովասը գնաց իր նախնիների գիրկը եւ թաղուեց Մամարի-
 18 այում, Իսրայելի թագաւորների հետ: Նրա փոխարէն թագաւորեց իր որդին՝ Յերոբովամը: Յուդայի երկրի արքայ
 19 Յովասի որդի Անասիան Իսրայելի թագաւոր Յովաքազի որդի Յովասի մահուանից յետոյ ապրեց փասնհինգ փարի:
 20 Անասիայի մնացած գործերը եւ այն ամէնը, ինչ նա արել է, չէ՛ որ նկարագրուած են Յուդայի երկրի թագաւոր-
 21 ների ժամանակագրութեան մէջ: Նրա դէմ Երուսաղէմում դաւադրութիւն կազմակերպեցին, եւ նա փախաւ Լաքիս:
 22 Նրա յետեւից մարդ ուղարկեցին Լաքիս ու նրան այնպէտ պահեցին: Նրան բերեցին ձիերի վրայ ու թաղեցին
 23 Երուսաղէմում՝ Դաւթի քաղաքում, իր հայրերի մօտ: Յուդայի երկրի ամբողջ ժողովուրդը վերցրեց փասնվեցամեայ
 24 Ազարիային եւ թագաւոր նստեցրեց նրա հայր Անասիայի փոխարէն: Ազարիան բարեկարգեց Եղթը եւ արքայի
 25 մեռնելուց յետոյ այն վերադարձրեց Յուդայի երկրին: Յուդայի երկրի արքայ Յովասի որդի Անասիայի թագաւորու-
 26 թեան փասնհինգերորդ փարում թագաւորեց Իսրայելի արքայ Յովասի որդի Յերոբովամը: Նա քառասունմէկ փարի
 27 թագաւորեց Մամարիայում: Նա Տիրոջ առջեւ չարիք գործեց, չիրաժարուեց Իսրայելին մեղանչել փուող Նաբափի
 28 որդի Յերոբովամի բոլոր մեղքերից: Նա Իսրայելի սահմանները Եմաթի մուտքից մինչեւ Արաբա ծովը ապահով
 29 դարձրեց, ինչպէս իր ծառայ գեթաքորբերացի Ամաթի որդի Յովման մարգարէի միջոցով ասել էր Տէր Աստուածը,
 30 քանզի Տէրը փեսել էր սակաւամարդ, նեղուած, փկար ու լքուած Իսրայելի չափազանց դառն փառապանքը. ոչ ոք
 31 չկար, որ օգնէր Իսրայելին: Տէրը չէր ուզում, որ իսրայելացիները բնաջնջուեն երկնքի ներքոյ, ուստի Յովասի որդի
 32 Յերոբովամի ձեռքով փրկեց նրանց: Յերոբովամի մնացած գործերը, այն ամէնը, ինչ նա արել է, թէ պատերազմում
 33 նա ինչպիսի քաջագործութիւն է ցուցաբերել, ինչպէս է Դամասկոն ու Եմաթը Յուդայի երկրից ազատելով վերա-
 34 դարձրել Իսրայելին, չէ՛ որ նկարագրուած են Իսրայելի թագաւորների ժամանակագրութեան մէջ: Յերոբովամը
 35 գնաց իր նախնիների՝ Իսրայելի թագաւորների գիրկը, եւ նրա փոխարէն թագաւորեց իր որդին՝ Չաբարիան:

15 Իսրայելի Յերոբովամ արքայի թագաւորութեան քսանութներորդ փարում թագաւորեց Յուդայի երկրի Անասիա
 2 արքայի որդի Ազարիան: Նա փասնվեց փարեկան էր, որ թագաւոր դարձաւ, եւ յիսուներկու փարի թագաւորեց
 3 Երուսաղէմում: Նրա մօտ անունը Յեքեղիա էր, նա Երուսաղէմից էր: Ազարիան իր հայր Անասիայի նման ըստ
 4 ամենայնի բարի գործեր կարարեց Տիրոջ առջեւ, բայց բարձունքների մեհեանները չվերացրեց, իսկ ժողովուրդը
 5 փակաւին գոհեր էր մատուցում եւ խունկ ծխում բարձունքներում: Տէրը պատուհասեց թագաւորին, եւ նա բորոք
 6 դարձաւ մինչեւ իր կեանքի վերջը: Նա առանձին մի փան մէջ էր բնակուած: Արքունի փան վրայ իշխում եւ երկրի
 7 ժողովրդին դատում էր արքայի որդին՝ Յովաթամը: Ազարիայի մնացած գործերը եւ այն ամէնը, ինչ նա արել է, չէ՛
 8 որ նկարագրուած են Յուդայի թագաւորների ժամանակագրութեան մէջ: Ազարիան գնաց իր նախնիների գիրկը, եւ
 9 նրան թաղեցին Դաւթի քաղաքում, իր նախնիների մօտ: Նրա փոխարէն թագաւորեց իր որդին՝ Յովաթամը: Յուդա-
 10 յի երկրի արքայ Ազարիայի թագաւորութեան երեսունութներորդ փարում Իսրայելի վրայ թագաւորեց Յերոբովամի
 11 որդի Չաբարիան: Նա վեց ամիս թագաւորեց Մամարիայում: Նա իր նախնիների նման չարիք գործեց Տիրոջ առջեւ,
 12 չիրաժարուեց Իսրայելին մեղանչել փուող Նաբափի որդի Յերոբովամի մեղքերից: Նրա դէմ գլուխ բարձրացրին
 13 Յաբիսի որդի Սեղոմն ու Կեբթամը. նրանք ժողովրդի ներկայութեամբ հարուածեցին նրան ու սպանեցին: Նրա
 14 փոխարէն թագաւորեց Սեղոմը: Չաբարիայի մնացած գործերը նկարագրուած են Իսրայելի թագաւորների ժա-
 15 մանակագրութեան մէջ: Ահա այս էր այն մարդը, որի մասին Տէրը ասել էր Յեզիկին. «Քո որդիներից միայն մինչեւ
 16 չորրորդ սերունդը պիտի նափ Իսրայելի գահին»: Եւ այդպէս էլ եղաւ: Յաբիսի որդի Սեղոմը թագաւորեց Յու-
 17 դայի երկրի արքայ Ազարիայի թագաւորութեան երեսունութներորդ փարում: Սեղոմը Մամարիայում թագաւորեց
 18 մէկ ամիս: Գաղղիի որդի Մանայեմը դուրս եկաւ Թերսայից, մտաւ Մամարիա, Մամարիայում հարուածեց Յաբիսի
 19 որդի Սեղոմին, սպանեց նրան ու փոխարէնը թագաւոր նստեց: Սեղոմի մնացած գործերը, նրա կազմակերպած
 20 դաւադրութիւնները նկարագրուած են Իսրայելի թագաւորների ժամանակագրութեան մէջ: Այն ժամանակ Մանա-
 21 յեմը յարձակուեց Թերսայի վրայ եւ այնպէտ, սկսած Թերսայից, նրա սահմաններում գրնուող բոլորին սպանեց, յղի
 22 կանանց արգանդը պատռեց, որովհետեւ նրա առաջ չէին բացել քաղաքի դարպասները: Յուդայի երկրի արքայ
 23 Ազարիայի թագաւորութեան երեսունութներորդ փարում Իսրայելի վրայ թագաւորեց Գաղղիի որդի Մանայեմը: Նա
 24 փարս փարի թագաւորեց Մամարիայում: Նա չարիք գործեց Տիրոջ առջեւ, չիրաժարուեց Իսրայելին մեղանչել փուող
 25 Նաբափի որդի Յերոբովամի մեղքերից: Ատրեստանի արքայ Փուան եկաւ յարձակուեց Իսրայելի վրայ: Մանայեմը
 26 Փուային հազար փաղանդ արծաթ փուեց, որպէսզի նա իրեն օգնական լինի, եւ Մանայեմն իր թագաւորութիւնն
 27 իր ձեռքում պահի: Այս արծաթն Ատրեստանի արքային փալու համար Մանայեմն Իսրայելի բոլոր հարուստների
 28 վրայ հարկ դրեց, ամէն մէկից յիսնական սիկը արծաթ առաւ: Ատրեստանի թագաւորը յետ դարձաւ՝ չմնաց երկրում:
 29 Մանայեմի մնացած գործերը եւ այն ամէնը, ինչ նա արել է, չէ՛ որ նկարագրուած են Իսրայելի թագաւորների ժա-
 30 մանակագրութեան մէջ: Մանայեմը գնաց իր նախնիների գիրկը: Նրա փոխարէն թագաւորեց իր որդին՝ Փակէիան:
 31 Յուդայի երկրի արքայ Ազարիայի թագաւորութեան յիսուներկուերորդ փարում Փակէիան թագաւորեց Իսրայելի վրայ:
 32 Նա փասը փարի թագաւորեց Մամարիայում: Նա չարիք գործեց Տիրոջ առջեւ, չիրաժարուեց Իսրայելին մեղանչել
 33 փուող Նաբափի որդի Յերոբովամի մեղքերից: Նրա դէմ գլուխ բարձրացրեց Ռոմելիայի որդի Փակէն՝ իր գորա-
 34 պետը: Նրա հետ էին Արգոբը եւ Արիեն, ինչպէս նաեւ չորշարիւրեակի միջից յիսուն հոգի: Նա հարուածեց նրան
 35 Մամարիայում, արքունի փան առաջ, սպանեց նրան, եւ նրա փոխարէն ինքը թագաւորեց: Փակէիայի մնացած
 36 գործերը եւ այն ամէնը, ինչ նա արել է, նկարագրուած են Իսրայելի թագաւորների ժամանակագրութեան մէջ: Յու-
 37 դայի երկրի արքայ Ազարիայի թագաւորութեան յիսուներկուերորդ փարում թագաւորեց Ռոմելիայի որդի Փակէն:
 38 Նա Մամարիայում Իսրայելի վրայ թագաւորեց քսան փարի: Նա Տիրոջ առջեւ չարութիւն գործեց, չիրաժարուեց
 39 Իսրայելին մեղանչել փուող Նաբափի որդի Յերոբովամի մեղքերից: Իսրայելի արքայ Փակէի օրօք եկաւ Ատրես-
 40 տանի Թակղաթիաղասար արքան, գրաւեց Այինը, Կաբէլը, Բեթմաաբան, Յանոբը, Կենեղը, Ատրը, Գաղասաբը եւ
 41 Գալիլիան, Նեփթաղիմի ամբողջ երկիրը եւ նրանց բնակիչներին քշեց Ատրեստան: Եղայի որդի Օսէն դաւադրու-
 42 թիւն կազմակերպեց Ռոմելիայի որդի Փակէի դէմ, խփեց ու սպանեց նրան, եւ նրա փոխարէն ինքը թագաւորեց

Օգիայի որդի Յովթամի թագաւորութեան քսաներորդ փարում: Փակէի մնացած գործերը եւ այն ամէնը, ինչ 31 նա արել է, նկարագրուած են Իսրայէլի թագաւորների ժամանակագրութեան մէջ: Իսրայէլի թագաւոր Ռոմելիայի 32 որդի Փակէի թագաւորութեան երկրորդ փարում Իսրայէլում թագաւորեց Յուդայի երկրի արքայ Օգիայի որդի Յովթամը: Նա քսանհինգ փարեկան էր, որ թագաւոր դարձաւ եւ փասնվեց փարի իշխեց Երուսաղէմում: Նրա մօր 33 անունը Յերուսա էր, նա Սաղոկի դուստրն էր: Յովթամը ըստ ամենայնի արդար գրնուեց Տիրոջ առջեւ, այնպէս, 34 ինչպէս իր հայր Օգիան, միայն թէ նա բարձունքների մեհեանները չվերացրեց, եւ ժողովուրդը փակաւին գոհեր էր 35 մարուցում եւ խունկ ծխում բարձունքներում: Նա շինեց Տիրոջ փան վերին դուռը: Յովթամի մնացած գործերը եւ 36 այն ամէնը, ինչ նա արել է, նկարագրուած են Յուդայի երկրի թագաւորների ժամանակագրութեան մէջ: Այդ օրերին 37 Տէրը Յուդայի երկրի դէմ ուղարկեց ասորիների արքայ Ռաստնին եւ Ռոմելիայի որդի Փակէին: Յովթամը գնաց 38 իր նախնիների գիրկը եւ թաղուեց իր նախնի Դալթի քաղաքում, իր նախնիների մօտ, եւ նրա փոխարէն թագաւորեց իր որդին՝ Աքազը:

Ռոմելիայի որդի Փակէի թագաւորութեան փասնեթներորդ փարում Իսրայէլում թագաւորեց Յուդայի երկրի 16 արքայ Յովթամի որդի Աքազը: Աքազը քսան փարեկան էր, որ թագաւորեց եւ փասնվեց փարի իշխեց Երուսաղէմում: Նա հաւաքարին չգրնուեց Տէր Աստուծո առջեւ, ինչպէս հաւաքարին էր եղել իր նախնի Դալթը, այլ գնաց 2 Իսրայէլի արքայ Նաբաթի որդի Յերոբոամի ճանապարհով: Նա իր որդուն կրակի միջով անցկացրեց ըստ այն ազգերի գարշելի սովորութեան, որոնց Տէրն իսրայէլացիների առջեւից հալածել էր: Նա գոհեր էր մարուցում եւ 3 խունկ ծխում բարձունքների մեհեաններում, բլուրների վրայ ու ծառախիփ անփառներում: Այն ժամանակ ասորիների արքայ Ռաստնը եւ Ռոմելիայի որդի Իսրայէլի թագաւոր Փակէն ելան Աքազի դէմ պարերազմի ու պաշարեցին 4 Երուսաղէմը, սակայն պարերազմը շարունակել չկարողացան: Այդ ժամանակ ասորիների Ռաստն արքան Ելաթը վերադարձրեց ասորիներին, իսկ հրեաներին հանեց Ելաթից: Եղումայեցիները եկան Ելաթ եւ այնտեղ են բնակուում մինչէս այսօր: Աքազը դեսպաններ ուղարկեց Ասորեստանի Թագաւորութեան արքային՝ ասելով. «Ես քո ծառան 5 ու քո որդին եմ: Արի՛ եւ փրկի՛ր ինձ ասորիների արքայի ու Իսրայէլի արքայի ձեռքից, որոնք ինձ վրայ են յարձակուել»: Աքազը Տիրոջ փանն ու թագաւորի փան գանձարանում գրնուող արծաթն ու ոսկին առաւ եւ ուղարկեց 6 Ասորեստանի արքային որպէս պարգէ: Ասորեստանի արքան անսաց նրան, ելաւ Դամասկոսի դէմ ու գրաւեց այն, բնակիչներին գերաւարեց Կիւրէն, իսկ Ռաստնին սպանեց: Աքազ արքան գնաց Դամասկոս, Ասորեստանի Թագաւորութեան արքային հանդիպելու: Նա փեսաւ Դամասկոսում եղած գոհասեղանը, այդ գոհասեղանի օրինակն ու ձեւերը բոլոր մանրամասներով ուղարկեց Ուրիա քահանային: Ուրիա քահանան կառուցեց գոհասեղանը ըստ այն օրինակի, որ Աքազ արքան ուղարկել էր Դամասկոսից: Մինչէս Աքազ արքայի Դամասկոսից վերադառնալը 7 Ուրիա քահանան պարտաւարեց դա: Երբ արքան փեսաւ գոհասեղանը, մօտեցաւ դրան, գոհեր մարուցեց նրա վրայ, իր ողջակէզներն այրեց, իր ընձաները նուիրեց, գոհասեղանի վրայ թափեց խաղաղութեան գոհերի արինը: 8 Տիրոջ առջեւ գրնուող պղնձէ գոհասեղանը նա փեղափոխեց իր փեղից՝ Տիրոջ փան առջեւից, ու դրեց նոր գոհասեղանից հիւսիս: Աքազ արքան պարուեր փուեց Ուրիա քահանային՝ ասելով. «Այս մեծ գոհասեղանի վրայ պէտք է մարուցես առաւօրեան ողջակէզը եւ երեկոյեան գոհաբերութիւնը, արքայի ողջակէզն ու նրա գոհաբերութիւնները, երկրի ժողովրդի ողջակէզները, գոհաբերութիւններն ու ընձաները: Բոլոր ողջակէզների ու գոհաբերութիւնների արինը նրա վրայ պէտք է թափես, իսկ պղնձէ գոհասեղանն իմ փրամադրութեան փակ պէտք է լինի առաւօրեան»: 9 Ուրիա քահանան ամէն ինչ արեց այնպէս, ինչպէս նրան պարուիրել էր Աքազ արքան: Աքազ արքան կոտորեց 10 անուարտ խարիսխները, փոխադրեց լուացարանները, ձուլածոյ աւազանն իջեցրեց իր փակ գրնուող փասներկու պղնձէ ցուկերից ու դրեց քարէ յարակի վրայ: Նա, ի պարիս Ասորեստանի արքայի, Տիրոջ փան մէջ գահի համար 11 մի պարուանդան դրեց եւ թագաւորական փան արքաքին մուրքը դարձրեց Տիրոջ փան կողմը: Աքազի կարարած մնացած գործերը չէ՞ որ նկարագրուած են Յուդայի երկրի թագաւորների ժամանակագրութեան մէջ: Աքազը գնաց 12 իր նախնիների գիրկը եւ թաղուեց Դալթի քաղաքում, իր նախնիների մօտ: Նրա փոխարէն թագաւորեց իր որդին՝ Եզեկիան: 13 14 15 16, 17 18 19 20

Յուդայի երկրի արքայ Աքազի թագաւորութեան փասներկուերորդ փարում Իսրայէլի վրայ թագաւորեց Ելայի 17 որդի Օսէն: Նա Սամարիայում թագաւորեց ինը փարի: Նա Տիրոջ առջեւ չար գրնուեց, բայց ոչ Իսրայէլի այն թագաւորների նման, որոնք իրենից առաջ կային: Նրա դէմ յարձակուեց Ասորեստանի Սաղմանասար արքան, եւ Օսէն նրան ենթակայ դարձաւ, նրան հարկ էր փայլիս, որ նա փանի: Ասորեստանի արքան, սակայն, փեսաւ, որ Օսէի մէջ նենգութիւն կայ, որովհետեւ սա պարգամաւորներ էր ուղարկել Եգիպտոսի թագաւոր Մովային եւ այդ փարի հարկ չէր վճարել Ասորեստանի արքային: Ասորեստանի արքան կալանաւորեց նրան եւ բանարկեց: Ասորեստանի արքան յարձակուեց ամբողջ երկրի վրայ, ելաւ նաեւ Սամարիայի դէմ եւ այն պաշարեց երեք փարի: 5 Օսէի թագաւորութեան իններորդ փարում Ասորեստանի արքան գրաւեց Սամարիան եւ իսրայէլացիներին քջեց Ասորեստան, նրանց բնակեցրեց Ալաթում եւ Աբորում, Գոզան գետի մօտ ու Մարերի լեռներում: Իսրայէլացիները մեղանչել էին իրենց փեղ Աստուծո դէմ, որն իրենց հանել էր Եգիպտացիների երկրից եւ ազարել եգիպտացիների Փարաւոն արքայի ձեռքից: Նրանք սկսել էին երկիւղ կրել օտար ասպետներից, հետեւել այն ազգերի կրօնին, որոնց Տէրը քջել էր իսրայէլացիների առջեւից: Իսրայէլի թագաւորները նման շար բաներ էին արել, եւ իսրայէլացիները նման շար թաքուն գործեր կարարել, որ չպէտք է անէին իրենց Աստուծո դէմ: Նրանք իրենց բոլոր քաղաքներում բարձրադիր փեղեր սպեղծեցին, սկսած պահապանների աշարարակից մինչէս պարսպապար քաղաքը, իրենց համար արձաններ եւ կուռքեր կանգնեցրին, բոլոր բարձր բլուրների վրայ, բոլոր անփառախիփ ծառերի ներքոյ, բոլոր բարձունքների վրայ խունկ էին ծխում այն բոլոր ազգերի նման, որոնց Տէրը վարել էր նրանց առջեւից: Նրանք վար ընկերակիցներ ունեցան եւ վար հաւաքոյթներ կազմակերպեցին, որպէսզի բարկացնեն Տիրոջը: Նրանք պաշարեցին կուռքեր, որոնց մասին Տէրն իրենց ասել էր. «Այդ բանը մի՛ արէ յանուն Տիրոջ»: Տէրը բոլոր մարգարէների ու փեսանողների միջոցով Իսրայէլին ու Յուդայի երկրին գզուցրեց՝ ասելով. «Դարձէ՛ք ձեր չար ճանապարհներից, պահեցէ՛ք իմ պարուիրանները, իմ կանոններն ու օրէնքները, որ պարուիրեցի ձեր հայրերին, եւ որոնք ձեզ հաղորդեցի իմ ծառայ մարգարէների միջոցով»: Նրանք չսեցին, աւելի ըմբոսպացան, քան իրենց 12, 13 14

15 հայրերը, չհաւարացին իրենց Տէր Աստուծոյ: Նրանց հայրերի հետ Աստուծոյ կնքած ուխտերը, դաշինքներն ու վկայութիւնները նրանք չպահեցին, գնացին սնտոյի աստուածներ պաշտողների հետքերով՝ իրենք էլ նրանց հետ սնտոյի աստուածներ պաշտողներ դառնալով իրենց շրջապատող ազգերին հետեւելով: Մինչդեռ Տէրը պատուիրել էր, որ
16 չնամանուն նրանց: Նրանք անպետեցին իրենց Տէր Աստուծոյ բոլոր պատուիրանները, իրենց համար երկու ձուլածոյ երկնքներ պարտաւարեցին, երկնքի գորութիւններին երկրպագեցին, պաշտեցին Բահաղին, իրենց փղաներին եւ աղջիկներին կրակի միջով անցկացրին, կախարհութիւն ու հմայութիւն արեցին, համարձակուեցին Տիրոջ առջեւ չարութիւն գործել եւ զայրացրին նրան: Տէրն Իսրայէլի վրայ խիստ բարկացաւ, չուզեց տեսնել նրանց երեսը, այնպէս որ միայն Յուդայի ցեղն էր մնացել: Սակայն Յուդայի ցեղի մարդիկ էլ չպահեցին իրենց Տէր Աստուծոյ պատուիրանները եւ ընթացան Իսրայէլի երկրում ընդունուած սովորութիւններով: Նրանք Տիրոջը հեռու պահեցին Իսրայէլի ամբողջ սերնդից: Տէրը նրանց չարչարեց եւ ասարառուների ձեռքը մատնեց, մինչեւ որ նրանց իր երեսից հեռու վանեց: Մինչ Դաւթի փունը գոյութիւն ունէր, նրանք Իսրայէլի թագաւոր էին նստեցրել Նաբափի որդի Յերոբովամին, եւ Յերոբովամը իսրայէլացիներին արգելել էր ընթանալ Տիրոջ ճանապարհով, նրանց մեծ մեղքեր գործել փութել: Իսրայէլացիներն ընթացել էին Յերոբովամի գործած բոլոր մեղքերի ճանապարհով, չէին հրաժարուել դրանցից: Տէրն իր երեսը թեթել էր Իսրայէլից, ինչպէս որ մարգարէների միջոցով ասել էր իր բոլոր ծառաներին: Այսպէս է, որ Իսրայէլացիներն իրենց երկրից Ասորեստան գերևարուեցին, ուր գտնուում են մինչեւ այսօր: Ասորեստանի արքան Բաբելոնից, Քուբից, Այայից, Եմաթից ու Սեփիարուիմից մարդկանց էր բերել փութել եւ իսրայէլացիների փոխարէն բնակեցրել Սամարիայի քաղաքներում: նրանք ժառանգել էին Սամարիան ու բնակուել նրա քաղաքներում: Իրենց բնակութեան սկզբնական շրջանում նրանք չէին վախեցել Տիրոջից, եւ Տէրն առիծներ էր ուղարկել, որ յօշոտեն նրանց: Նրանք դիմել էին Ասորեստանի թագաւորին՝ ասելով. «Այն ազգերը, որոնց փոխադրեցիր եւ Սամարիայի քաղաքներում բնակեցիր, չգիտեն այդ երկրի Աստուծոյ կրօնը, Տէրը նրանց վրայ առիծներ ուղարկեց, որոնք աստիճանով յօշոտում են նրանց, որովհետեւ չգիտեն այդ երկրի Աստուծոյ կրօնը»: Ասորեստանի արքան հրաման էր արձակել ու ասել. «Այնպէս փարէք ձեր գերևարած քահանաներից մէկին, որ գնայ այնպէս բնակուի, սովորեցնի Տիրոջ կրօնը եւ լուսաւորի նրանց այդ երկրի Աստուծոյ օրէնքներով»: Գերուած քահանաներից մէկին Սամարիայից փարել էին, բնակեցրել Բեթէլում: Քահանան լուսաւորել էր նրանց եւ սովորեցրել, որ երկիւղ կրեն Տիրոջից: Ամեն մի ազգ իր աստուծոյ քաղաքում իր համար փարքեր աստուածներ էր պարտաւարել եւ դրել այն բարձունքների վրայ գտնուող մեհեաններում, որ սամարացիներն էին շինել: Բաբելոնացիները կառուցել էին Մոքքոթն ու Բանոթը, քուրթացիները կառուցել էին Անգեղը, եմաթացիները կառուցել էին Ասիմաթը, այիացիները կառուցել էին Արլագերը, Նեբաթը, Թարթակն ու Սեփիարուիմը, ուր սեփիարուիմացիները կենդանի վառում էին իրենց որդիներին Սեփիարուիմի աստուածներ Ադրամելէքի ու Ամանելէքի համար վառուող հրով: Նրանք երկիւղ էին կրում նաեւ Տիրոջից, սակայն իրենց զարշէլի կուռքերը հաստատել էին բարձունքների վրայ գտնուող մեհեաններում, որ ամեն մի ազգ շինել էր Սամարիայում, այնպէս, որ նրանք բնակուում էին: Թէեւ Տիրոջից երկիւղ էին կրում, բայց բարձունքների վրայ քրմեր էին նշանակել. թէեւ երկիւղ էին կրում Տիրոջից, բայց պաշտում էին իրենց աստուածներին ըստ այն ազգերի կրօնների, որոնց Աստուծոյ մերժել էր: Մինչեւ օրս նրանք առաջնորդուում են իրենց սովորութիւններով. թէեւ երկիւղ են կրում Տիրոջից, բայց վարում են ըստ իրենց սովորութիւնների, կանոնների եւ օրէնքների, նաեւ ըստ այն պատուիրանի, որ Տէրը պատուիրել էր Յակոբի որդիներին: Տէրը Յակոբի անունը դրել էր Իսրայէլ: Տէրը նրանց հետ ուխտ էր դրել, պատուիրել ու ասել. «Մի վախեցէք օտար աստուածներից, մի երկրպագէք նրանց, մի պաշտէք նրանց, զոհեր մի մատուցէք նրանց, այլ վախեցէք Տէր Աստուծոյ, որը մեծ գորութեամբ ու հզօր բազկով ձեզ դուրս բերեց Եգիպտոսից: Նրանից վախեցէք, նրան երկրպագեցէք ու նրան զոհեր մատուցեցէք: Չեզ համար գրուած կանոնները, դաբաստանները, օրէնքներն ու պատուիրանները զգուշութեամբ գործադրեցէք: Մի վախեցէք օտար աստուածներից, մի մոռացէք այն ուխտը, որ Տէրը դրել է ձեզ հետ, մի վախեցէք օտար աստուածներից, այլ ձեր Տէր Աստուծոյ երկիւղ կրեցէք: Նա ձեզ կը փրկի ձեր բոլոր թշնամիներից: Մի հաւարացէք նրանց կրօնին, որին նրանք հետեւում են: Այդ ազգերը թաւաք Տիրոջից վախենում էին, բայց իրենց քանդակած կուռքն էին պաշտում: Նրանց որդիներն ու որդիների որդիները մինչեւ այսօր վարում են այնպէս, ինչպէս իրենց նախնիները»:

18 Իսրայէլի արքայ Եղայի որդի Օսէի թագաւորութեան երրորդ փարում թագաւորեց Յուդայի երկրի Աբազ արքայի որդի Եզեկիան: Նա քահանիւց փարեկան էր, որ թագաւորեց, եւ Երուսաղէմում քահանայ փարի իշխեց: Նրա մօր անունը Աբուբ էր, որը Զաքարիայի դուստրն էր: Նա իր նախնի Դաւթի նման ըստ ամենայնի ուղիղ ընթացաւ Տիրոջ առջեւ: Նա վերացրեց բարձունքների մեհեանները, խորտակեց բոլոր արձանները, ջարդուփշուր արեց կուռքերի կոթողները, փշրեց Մովսէսի շինած պղնձե օձը, քանզի մինչեւ այդ օրը իսրայէլացիները զոհ էին մատուցում նրան եւ այն կոչում էին Նէպթան: Նա իր յոյսը կապեց Իսրայէլի Տէր Աստուծոյ հետ, եւ նրա նմանը չեղաւ Յուդայի երկրի ոչ յաջորդ, ոչ էլ նախորդ բոլոր թագաւորների մէջ: Նա Տիրոջն ապաւինեց, նրա ճանապարհից չխտրուեց, պահեց Մովսէսին պարգամուած պատուիրանները, ուստի Տէրը նրա հետ էր, եւ Եզեկիան ինչ որ անում էր, իւելամբօրէն էր անում: Նա ապարամբեց Ասորեստանի արքայի դէմ, չձառայեց նրան, այլազգիներին քշեց մինչեւ Գազա եւ նրա սահմանները, Պահապանների աշխարակից մինչեւ պարսպապար քաղաքը: Եզեկիա արքայի թագաւորութեան չորրորդ փարում, այսինքն՝ Իսրայէլի Եղա արքայի որդի Օսէի թագաւորութեան եօթներորդ փարում Ասորեստանի արքայ Սաղմանասարը ելաւ Սամարիայի դէմ, պաշարեց այն եւ երեք փարի անց քաղաքը գրաւեց: Եզեկիայի թագաւորութեան վեցերորդ փարում, այսինքն՝ Իսրայէլի արքայ Օսէի թագաւորութեան իններորդ փարում Ասորեստանի արքան գրաւեց Սամարիան եւ սամարացիներին քշեց Ասորեստան, նրանց փղաւորեց Ալաթում եւ Աբորում Գոգան գետի եւ Մարաց լեռների մօտ, որովհետեւ նրանք իրենց Տէր Աստուծոյ չէին անստացել, նրա ուխտը չէին պահել եւ այն, ինչ նրանց պատուիրել էր Տիրոջ ծառայ Մովսէսը, չէին լսել ու չէին կարարել: Եզեկիա արքայի թագաւորութեան փասնչորսերորդ փարում Ասորեստանի Սենեքերիմ արքան յարձակուեց Յուդայի երկրի պարսպապար քաղաքների վրայ եւ գրաւեց դրանք: Յուդայի երկրի արքայ Եզեկիան Ասորեստանի արքայի մօտ դեսպաններ ուղարկելով Լաքիս՝ ասաց. «Մեղանցել եմ, յենդ դարձիր իմ երկրից, եւ ինչ փութանք որ ինձ վրայ դնես, կը հափուցեմ»: Ասորեստանի արքան Յուդայի երկրի արքայ Եզեկիայի վրայ երեք հարիւր փղանոց արձաք

Եւ երեսուն փաղանդ ոսկի փուզանք դրեց, եւ Եզեկիան Տիրոջ փանը եւ թագաւորի գանձափանը ինչ որ գրաւ, 15
 փուեց: Այդ ժամանակ Եզեկիան պոկեց Տիրոջ փաճարի դռների եւ դրանդիկների վրայ եղած ոսկին, որ ինքը՝ 16
 Յուդայի երկրի արքայ Եզեկիան էր պարել, ու փուեց Ասորեստանի արքային: Ասորեստանի արքան Թարաթային, 17
 Ռաբսարիսին ու Ռափսակին մեծ զօրքով Լաքիսից ուղարկեց Երուսաղէմ, Եզեկիա արքայի մօտ: Սրանք ելան ու
 եկան Երուսաղէմ եւ, կանգնելով թափիչի ազարակի ճանապարհին գրնուող վերին աւազանի ջրնուղի վրայ, կան- 18
 չեցին Եզեկիային: Նրանց մօտ եկան Քեղկիայի որդի Եղիակիմ հազարապետը, Սոմնաս դպրապետը եւ Ասափի
 որդի Յովաքը, որ պարմագիր էր: Ռափսակը նրանց ասաց. «Ասացէ՛ք Եզեկիային, որ այսպէս է ասում մեծ արքան՝ 19
 Ասորեստանի արքան. «Ի՛նչ է քո յոյսը, որին դու ապաւինել ես: Եթէ ասես, թէ խորհուրդ ու զօրութիւն են անհրա- 20
 ժեշտ պարերազմի համար, թէ եւ դրանք դափարկ խօսքեր են, ապա ո՞ւմ ապաւինելով ապսպամբեցիր իմ դէմ: Դու
 ապաւինել ես այդ ջախջախուած եղեգի՛ն՝ Եգիպտոսի՛ն, որին եթէ մարդ յենուի, ձեռքը կը ծակի, ու նա կը խոցուի
 դրանից: Այդպիսին է Եգիպտոսի Փարաուն արքան բոլոր նրանց համար, ովքեր իրենց յոյսը դնում են նրա վրայ: 21
 Ինձ ասացիր, թէ՛ Տէր Աստուծոն ենք ապաւինում: Դա այն չէ՛, որի բարձրադիր մեհեաններն ու զոհասեղանները 22
 Եզեկիան ոչնչացրեց եւ Յուդայի երկրին ու Երուսաղէմին ասաց. «Երուսաղէմում միայն այս զոհասեղանի առջեւ
 երկրպագեցէ՛ք»: Արդ, իմ փրոջ՝ Ասորեստանի արքայի հետ հաշտուեցէ՛ք, եւ նա քեզ երկու հազար երկվար կը 23
 փայ, եթէ դու կարող ես այդքան հեծեալներ գտնել դրանց համար: Ինչպէ՛ն կարող ես դիմադրել իմ փրոջ յեփին 24
 ծառաներից որեւէ զօրականի եւ դեռ մարտակառքեր ու երկվարներ սղանալու համար ապաւինում ես Եգիպտոսին:
 Կամ առանց Տիրոջ հրամանի՛ եմ ես յարձակուել այս երկրի վրայ, որ բնաջնջեմ այն: Տէրն ինձ ասել է. «Յարձակու- 25
 իր այդ երկրի վրայ եւ բնաջնջիր այն»: Քեղկիայի որդի Եղիակիմը, Սոմնասն ու Ասափի որդի Յովաքը ասացին 26
 Ռափսակին. «Մեզ՝ քո ծառաների հետ ասորերէ՛ն խօսիր, որովհետեւ մենք հասկանում ենք այդ լեզուն, պարսպի
 վրայ կանգնած ժողովրդի ներկայութեամբ երբայերէն մի՛ խօսիր»: Բայց Ռափսակը նրանց ասաց. «Միթէ իմ փրն 27
 այս խօսքերը քո փրոջն ու քեզ ասելու համար ուղարկեց ինձ. չէ՛ որ պարսպի վրայ կանգնած մարդկանց համար,
 որպէսզի ձեզ հետ ուրեն իրենց կեղտը եւ խմեն իրենց մէզը»: Ռափսակը ելաւ, բարձր ձայնով բղաւելով՝ երբա- 28
 յերէն ասաց. «Լսեցէ՛ք մեծ արքայի՛ Ասորեստանի արքայի պարգամը: Այսպէս է ասում արքան. «Թող Եզեկիան 29
 չնոյորեցնի ձեզ, քանզի նա չի կարող ձեզ իմ ձեռքից փրկել: Եզեկիան ձեզ թող Տիրոջով չյուսադրի՛ ասելով, թէ 30
 ՝ Տէրը մեզ անպայման կը փրկի եւ այս քաղաքը չի մարմի Ասորեստանի արքայի ձեռքը»: Մի՛ լսէք Եզեկիա- 31
 յին, որովհետեւ այսպէս է ասում Ասորեստանի արքան. «Ինձ հետ հաշտութիւն կնքեցէ՛ք, եկէ՛ք ինձ մօտ, եւ ամէն
 մարդ իր խաղողի այգուց ու թզենուց կ'ուրի, իր ջրհորից ջուր կը խմի, մինչեւ որ գամ, ձեզ վերցնեն ու փանեն 32
 մի երկիր, որ ձեր երկրի նման է՝ ցորենի ու գինու երկիր, այգիների ու հացի երկիր, ձիթենիների, իւրի ու մեղրի
 երկիր: Դուք այնպէղ կ'ապրէք ու չէք մեռնի: Մի՛ լսէք Եզեկիային, որովհետեւ խաբում է ձեզ ասելով, թէ՛ ՝ Տէրը 33
 մեզ կը փրկի»: Միթէ ազգերի աստուածները Ասորեստանի արքայի ձեռքից փրկեցի՞ն նրանց երկրները: Ո՞ր է 33, 34
 Եմաթի ու Արփաթի աստուածը, ո՞ր է Մեփփարուիմ քաղաքի աստուածը, Անայի ու Աւայի աստուածը: Միթէ նրանք
 փրկեցի՞ն Սամարիան իմ ձեռքից: Երկրի բոլոր աստուածներից ո՞ր մէկը կարողացաւ իր երկիրն իմ ձեռքից փրկել,
 որ Տէրը Երուսաղէմը փրկի իմ ձեռքից»: Մարդիկ լռեցին եւ պարսպիսան չարուեցին, որովհետեւ արքան հրաման էր 36
 փուել, թէ՛ «Նրան մի՛ պարսպիսանէք»: Քեղկիայի որդի Եղիակիմ հազարապետը, Սոմնաս դպրապետը եւ Ասափի 37
 որդի Յովաքը՝ պարմագիրը, զգեստները պարառուրելով եկան Եզեկիայի մօտ ու հաղորդեցին նրան Ռափսակի
 ասածները:

Երբ Եզեկիան լսեց արքայի պարգամը, պարառուրեց իր զգեստները, քուրձ հագաւ ու մրաւ Տիրոջ փունը: Նա 19, 2
 Եղիակիմ հազարապետին, Սոմնաս դպրապետին եւ քահանաներից ձերերին քրձեր հագած ուղարկեց Ամոսի որդի
 Եսայի մարգարէի մօտ, որոնք նրան ասացին. «Այսպէս է ասում Եզեկիան. «Այս օրը նեղութեան, կշտամբանքների 3
 ու նախափինքի օր է, որովհետեւ երեխաների մայրերը երկունքի մէջ են, սակայն ուժ չունեն ծննդաբերելու: Թերես 4
 քո Աստուածը լսի Ռափսակի պարգամները, որին իր փրը՝ Ասորեստանի արքան է ուղարկել, որպէսզի անարգի
 կենդանի Աստուծոն, քու խօսքերով հայիոյի: Այդ բոլորը լսեց քո Տէր Աստուածը: Դու կենդանի մնացողներիս 5, 6
 համար աղօթի՛ր»: Եզեկիա արքայի ծառաները եկան Եսայի մարգարէի մօտ. Եսային նրանց ասաց. «Այսպէ՛ն 5, 6
 ասացէ՛ք ձեր փրոջը. այս է ասում Տէրը. «Մի՛ վախեցիր այն խօսքերից, որոնցով Ասորեստանի արքայի ծառաները
 ինձ հայիոյեցին: Ես նրան այնպիսի մի ոգի կը ներշնչեմ, որ նա մի գոյծ լսելով՝ իր երկիրը կը վերադառնայ, եւ 7
 եւս սրով նրան կ'ոչնչացնեն իր երկրում»: Ռափսակը վերադարձաւ ու քեսաւ, որ Ասորեստանի արքան Արբնայի 8
 դէմ պարերազմի մէջ է, թէ եւ լսել էր, որ նա չուել է Լաքիսից: Նա լսել էր եթովպացիների արքայ Թարակայի 9
 մասին. նրան ասել էին, թէ՛ «Նա քո դէմ պարերազմի է ելել»: Նա այնպէղից վերադարձաւ, դեսպաններ ուղարկեց
 Եզեկիային՝ ասելով. «Այսպէ՛ն ասացէ՛ք Յուդայի երկրի արքայ Եզեկիային. «Թող քո Աստուածը, որին ապաւինել 10
 ես, քեզ չամբարաւանացնի՛ մրածելով, թէ Երուսաղէմը Ասորեստանի արքայի ձեռքը չի մարմուխ: Դու ինքդ լսել
 ես, թէ ինչպէս Ասորեստանի արքաները կործանել են բազմաթիւ երկրներ, իսկ դու պիտի փրկուեն: Միթէ ազգերի 12
 աստուածները փրկեցի՞ն Գոզանի, Քառանի, Ռափաթի մարդկանց, ծովեզերքի մօտ բնակուող եղոմացիներին, ո-
 բունց ոչնչացրին իմ նախնիները: Ո՞ր են Եմաթի արքան, Արփաթի արքան, Մեփփարուիմ քաղաքի, Անայի ու Աւայի 13
 արքան»: Եզեկիան հրովարտականներն առաւ դեսպանների ձեռքից, ընթերցեց դրանք, ապա գնաց Տիրոջ փուն եւ 14
 դրանք բաց վիճակում ցոյց փուեց Տիրոջը: Եզեկիան Տիրոջն աղօթելով՝ ասաց. «Տէր Աստուած Իսրայելի, դու, որ 15
 նստած ես քերովբեների վրայ, աշխարհի բոլոր թագաւորութիւնների մէջ միայն դու ես Աստուած, դու ես սպեղծել
 երկինքն ու երկիրը: Տէր, ականջ դիր ու լսիր, բաց աչքերդ ու փնս, լսիր Մենեքերիմի խօսքերը, որ մարդ էր ուղարկել 16
 նախապետու կենդանի Աստուծոն: Արդարեւ, Տէր, Ասորեստանի թագաւորները ազգեր ու երկրներ ոչնչացրին, հրի 17, 18
 մարդկանց ձեռքով, եւ ոչնչացրին դրանց: Արդ, Տէր Աստուած մեր, փրկի՛ր մեզ նրանց ձեռքից, թող աշխարհի բոլոր
 թագաւորութիւններն իմանան, որ միայն դու ես Տէր Աստուածը»: Ամոսի որդի Եսային մարդ ուղարկեց Եզեկիայի 20
 մօտ՝ ասելով. «Այսպէս է ասում զօրութիւնների Տէր Աստուածը՝ Իսրայելի Աստուածը. Ասորեստանի Մենեքերիմ
 արքայի մասին ինձ ուղղած աղօթքդ լսեցի: Նրա մասին Տիրոջ ասած խօսքն այս է. «Միոնի կոյս դուստրը քեզ 21

22 արհամարհեց, անգոսնեց, Երուսաղէմի դուստրը շարժեց քո դէմ գլուխն իր: Դու ո՞ն նախաբեցիր ու հայոյեցիր,
 23 ո՞ն վրայ նախաբալից ձայնդ բարձրացրիր, հայեացքդ յառեցիր Իսրայէլի սրբի վրայ: Դեսպաններիդ միջոցով
 Տիրոջը կշտամբեցիր՝ ասելով. ' Իմ բազմաթիւ կառքերով ես ելայ լեռների բարձունքը՝ Լիբանանի լանջերը, կտրա-
 24 րեցի մեծամեծ եղեւնիներն ու ընտիր նոճիները նրա, հասայ եզրը Կարմելի անտառի, փորեցի եւ խմեցի օտար
 25 աղբիւրների ջրեր, իմ ոտքի թաթով ցամաքեցրի ջրառար գետեր»: Միթէ չեն լսել, Սենեքերին, որ ես դա նախօրօք
 էի պատրաստել ու հասցրել այն վիճակի, որ պատերազմում, նոյնիսկ պարըսպապաք քաղաքներում գերւարուած-
 26 ների խմբերը փարանջարուեն, այնպէղ բնակուող մարդիկ րկարանան ու զարհուրեն, ամաչեն ու դառնան նման
 27 վայրի խոտի, դալար բանջարի, փանիքին բուսած խոտի եւ լինեն ամէն հասնողի ոտքի կոխան: Ես գիտեմ, թէ դու
 28 երբ ես նստում, երբ ես վեր կենում, երբ ես մտնում ու ելնում. Գիտեմ նաեւ քո զայրոյթն իմ դէմ: Քո խռովքը հասել
 է ականջիս: Ես կարթ կը գցեմ քո քթին, սանձ կը դնեմ քո բերանին, քեզ յետ կ'ուղարկեմ այն ճանապարհով, որով
 29 եկել ես: Ահա թէ ինչը քեզ համար նշան կը լինի, Եզեկիա՛. այս փարի կ'ուրեւս ինքնաբոյս ցորենը, երկրորդ փարին
 նոյնպէս՝ ինքնաբոյս ցորենը, երրորդ փարին՝ ձեթ ցանածը, հնձածն ու այգիների բերքը, դրանց արդիւնքները կ'ու-
 30 րէք: Յուդայի երկրում կենդանի մնացածները բազմանալու են, ներքեւից արմար են արձակելու, վերեւից պտուղ
 31 են փալու, քանզի Երուսաղէմից են ելնելու կենդանի մնացածները, եւ Միոն լեռից՝ փրկուածները: Զօրութիւնների
 32 Տիրոջ նախանձախնդրութիւնն է դա ի կարար աժելու: Դրա համար այսպէս է ասում Տէրը. ' Ասորեստանի արքան
 33 չի մտնի այս քաղաքը, նետեր չի արձակի դրա վրայ, քաղաքը չի պաշարի վահաններով, նրա առջեւ հողաթումբ
 34 չի կանգնեցնի, յետ կը գնայ այն ճանապարհով, որով եկել էր, եւ այս քաղաքը չի մտնի»: Այսպէս է ասում Տէրը.
 35 ' Այս քաղաքը պիտի հովանաւորեմ, որպէսզի այն ազգարեմ ինձ ու իմ ծառայ Դաւթի համար»: Երբ որ գիշե-
 րը վրայ հասաւ, Տիրոջ հրեշտակը եկաւ եւ Ասորեստանի բանակից հարիւր ութսունհինգ հազար մարդ սպանեց:
 36 Երբ առաւօր կանուխ վերապրողները ելան, փեսան, որ բոլորը մեռել են: Ասորեստանի Սենեքերին արքան չուեց
 37 ու գնաց բնակուեց Սինուէում: Երբ նա երկրպագում էր իր Նեսրաք աստծու փանը, նրա որդիներ Ադրամէլէքն
 ու Սարասարը նրան սրով հարուածեցին եւ Արարաքի երկիրը փախան: Նրա փոխարէն թագաւորեց իր որդին՝
 Ասորդանը:

20 Այդ օրերին Եզեկիան մերձիմահ հիւանդացաւ: Նրա մօտ եկաւ Անուսի որդի Եսայի մարգարէն եւ ասաց նրան.
 2 «Այսպէս է ասում Տէրը. «Քո փան գործերը կարգի՛ դիր, քանզի դու չես առողջանալու, մեռնելու ես»: Եզեկիան
 3 երեսը պարի կողմը դարձրեց եւ աղօթեց Տիրոջն՝ ասելով. «Ո՛վ Տէր, յիշիր, թէ ինչպէս եմ ես քո առջեւ ճշմար-
 փութեամբ ու հաւատարիմ սրտով ընթացել, քո առջեւ բարին եմ կարարել»: Եւ Եզեկիան դառնօրէն արքասուեց:
 4 5 Եսային դեռ դուրս չէր եկել զաւթից, երբ նրան հասաւ Տիրոջ խօսքը, որ ասում էր. «Յե՛ր դարձիր եւ իմ ժողովրդի
 առաջնորդ Եզեկիային ասա՛. «Այսպէս է ասում քո նախնի Դաւթի Տէր Ասորուածը. ' Լսեցի քո աղօթքը եւ փեսայ քո
 6 արքասութիւնը: Ես, ահա, պիտի բժշկեմ քեզ, երրորդ օրը պիտի գաս Տիրոջ փունը, քո կեանքը փանհինգ փարով
 պիտի երկարեցնեմ, Ասորեստանի արքայի ձեռքից պիտի փրկեմ քեզ ու քո քաղաքը, պաշտպան պիտի կանգնեմ
 7 քո քաղաքին ինձ ու իմ ծառայ Դաւթի համար»: Եսային ասաց. «Չոր թզեր բերէք»: Բերեցին, վերքի վրայ դրեցին,
 8 ու նա առողջացաւ: Եզեկիան ասաց Եսայուն. «Ի՛նչ է նշանակում այն, որ Տէրն ինձ բժշկեց, եւ թէ ինչո՞ն երրորդ
 9 օրը Տիրոջ դուռը պիտի գնամ»: Եսային ասաց. «Դա նշան է Տիրոջ կողմից, որ Տէրն իր խօսքը կը կարարի. արեւի
 10 ժամացոյցի սրտերը փասն աստիճան առաջ պիտի շարժուի»: Եզեկիան ասաց. «Սրտերի փասը աստիճան առաջ
 11 շարժուելը բնական բան է: Ո՛չ, այդպէս թող չլինի, սրտերը թող փասն աստիճան յետ դառնայ»: Եսայի մարգարէն
 12 դիմեց Տիրոջը, եւ սրտերը փասն աստիճան յետ դարձաւ Աքազի արեւի ժամացոյցի աստիճաններով: Այդ ժամա-
 նակ Բաբելոնի արքան Բաղդանի որդի Մարդաք Բաղդանը հրովարտակներ ու ընձաներ ուղարկեց Եզեկիային,
 13 որովհետեւ լսել էր, թէ Եզեկիան հիւանդացել է: Եզեկիան ուրախացաւ դրանց համար եւ նրա դեսպաններին ցոյց
 փուեց Նաքթի ամբողջ գանձապուռը, արծաթը, ոսկին, խնկերը, անուշահոտ իւղերը, զինանոցը եւ այն ամէնը, ինչ
 14 կար իր գանձապանը: Եզեկիան իր փանը եւ ամբողջ իշխանութեան մէջ փեղ չթողեց, որ ցոյց չտար նրանց: Եսայի
 մարգարէն եկաւ Եզեկիա արքայի մօտ ու ասաց նրան. «Ի՛նչ խօսեցին այդ մարդիկ եւ որպէտից էին եկել քեզ մօտ»: Եզեկիան
 15 ասաց. «Նեռու երկրից՝ Բաբելոնից էին եկել ինձ մօտ»: Եսային ասաց. «Ի՛նչ փեսան քո փանը»: Եզեկիան
 ասաց. «Ինչ որ կար իմ փանը եւ իմ գանձապանը, փեսան. ոչ մի բան չկայ իմ փան մէջ եւ իմ գանձապանը, որ
 16, 17 նրանց ցոյց փուած չլինեմ»: Եսային ասաց Եզեկիային. «Լսի՛ր Տիրոջ խօսքը. «Ահա կը գան օրեր, եւ քո փան
 18 մէջ ինչ որ կայ, եւ ինչ որ կուրակել են քո հայրերը մինչեւ այսօր, կը փարուեն Բաբելոն, ոչինչ չի մնայ»: Այս
 է Տիրոջ ասած խօսքը. «Քո որդիները, որոնք քեզնից են ծնուելու, գերի պիտի ընկնեն ու ներքիններ դառնան
 19 Բաբելոնի արքայի փանը»: Եզեկիան ասաց Եսայուն. «Բարի է Տիրոջ ասած խօսքը»: Ապա աւելացրեց. «Միայն
 20 թէ խաղաղութիւն ու ապահովութիւն լինի իմ օրերում»: Եզեկիայի մնացած գործերը, նրա քաջագործութիւնները,
 նրա ջրամբարների, ջրմուղի եւ քաղաք հասնող ջրարարի շինարարութիւնը չէ՛ որ նկարագրուած են Յուդայի երկրի
 21 թագաւորների ժամանակագրութեան մէջ: Եզեկիան գնաց իր նախնիների գիրկը, եւ նրա փոխարէն թագաւորեց
 իր որդին՝ Սանաաէն:

21 Սանաաէն փասնեկու փարեկան էր, որ թագաւոր դարձաւ, եւ յիսունիւր փարի թագաւորեց Երուսաղէմում: Նրա
 2 մօր անունը Եփսիբա էր: Նա չար ընթացք ունեցաւ Տիրոջ առջեւ, հետեւեց այն ազգերի զարշոյթեանը, որոնց Տէրը
 3 վնդդել էր իսրայէլացիների առջեւից: Նա վերականգնեց իր հայր Եզեկիայի կործանած բարձունքների մեհեան-
 ները, վերականուցեց Բահաղի գոհասեղանը, Ասարաթի կուռքեր կառուցեց, ինչպէս արել էր Իսրայէլի Աքաք
 4 արքան, երկրպագեց երկնքի բոլոր զօրութիւններին ու պաշտեց դրանք: Նա Տիրոջ փանը գոհասեղան դրեց, թէեւ
 5 Տէրն ասել էր. «Երուսաղէմում եմ դնելու իմ աթոռը»: Տիրոջ փան բոլոր սրահներում նա երկնքի բոլոր զօրութիւն-
 6 ների համար գոհասեղաններ պարաստեց, իր որդիներին հրի միջով անցկացրեց, հնայութիւն արեց, թռչունների
 նայելով գուշակութիւններ արեց, վիուկներ ու նշանագէտներ պահեց: Տիրոջ առջեւ շար չարիքներ գործելով՝ նա
 7 բարկացրեց նրան: Նա Ասարաթի կուռքերի արձաններ փեղարեց Տիրոջ փանը, որի համար Տէրն ասել էր Դաւ-
 8 թին ու նրա որդի Սողոմոնին, թէ՛ «Իմ անունը յալիպեան դնելու եմ այս փան մէջ, Իսրայէլի բոլոր ցեղերի միջից իմ
 ընտրած Երուսաղէմի մէջ, Իսրայէլի ոտքը դուրս պիտի չգայ այս երկրից, որը նրա հայրերին եմ փուել, միայն թէ

նրանք իմ բոլոր պատուիրաններն ու իմ ծառայ Մովսէսի պատուիրած բոլոր օրէնքներն զգուշութեամբ կապարեն»:
 Մակայն նրանք չսեցին. Մանասէն մոլորեցրեց նրանց, եւ նրանք չարիք գործեցին Տիրոջ առաջ շար աւելի քան
 9 այն ազգերը, որոնց հալածել էր Տէրը իսրայէլացիների առջեւից: Տէրը խօսելով իր ծառայ մարգարէների միջոցով`
 10 ասաց. «Քանի որ Յուդայի երկրի արքայ Մանասէն այս զարշափուններն արեց իմ առջեւ, առաւել չարիք գործեց,
 11 քան իրենից առաջ եղած անորհացիներն էին արել իմ առջեւ, իր կուռքերով Յուդայի երկրին մեղանշել փութեց, ապա
 12 այդ պարճառով այսպէս է ասում Իսրայէլի Տէր Աստուածը. «Ահա ես այնպիսի չարիք պիտի բերեմ Երուսաղէմի ու
 13 Յուդայի երկրի վրայ, որ ամէն ոք երբ լսի, նրա երկու ականջները խշշան: Երուսաղէմը Մամարիայի եւ Աքաաբի
 14 փան օրը պիտի գցեն: Երուսաղէմը պիտի ջնջեմ այնպէս, ինչպէս մի ապակէ աման, որ մաքրում ու շուռ են փախիս:
 15 Իմ ժողովրդի մնացորդացը պիտի լքեմ ու նրանց իրենց թշնամիների ձեռքը պիտի մաքնեմ, որպէսզի նրանք աւար
 16 ու յափշտակութիւն դառնան իրենց բոլոր թշնամիների համար: Այսպէս պիտի վարուեմ, քանի որ իմ առջեւ չարու-
 17 թիւն գործեցին եւ իրենց հայրերին Եգիպտոսից դուրս բերելու օրից մինչեւ այսօր ինձ բարկացնում էին: Մանասէն
 Մանասէն չափազանց շար անմեղ արին թափեց, այնպէս որ Երուսաղէմը ծայրեծայր արեամբ լցրեց, բացի այն
 մեղքերից, որոնցով Տիրոջ առջեւ Յուդայի երկրին մեղանշել ու չարիք գործել փութեց»: Մանասէի մնացած գործերը,
 բոլոր արարքները եւ գործած մեղքերը չէ՛ որ նկարագրուած են Յուդայի երկրի թագաւորների ժամանակագրութեան
 մէջ: Մանասէն գնաց իր նախնիների գիրկը, թաղուեց իր փան պարտեզում Օգայի պարտեզում: Նրա փոխարէն
 18 թագաւորեց իր որդին՝ Ամոնը: Ամոնը քսաներկու տարեկան էր, որ թագաւոր դարձաւ: Նա փասնէրկու տարի
 19 թագաւորեց Երուսաղէմում: Նրա մօր անունը Մետուլմիթ էր, նա յեպտեալցի Արուսի դուստրն էր: Նա իր հայր Մա-
 20 նասէի նման չար ընթացք ունեցաւ Տիրոջ առջեւ, գնաց իր հօր ընթացած բոլոր ճանապարհներով, պաշտեց իր հօր
 21 պաշտած կուռքերը, երկրպագեց նրանց, լքեց իր հայրերի Տէր Աստուածը, չգնաց Տիրոջ ճանապարհներով: Ամոնի
 22, 23 ծառաները նրա դէմ դաւ նիւթեցին ու արքային սպանեցին իր փան մէջ, իսկ ամբողջ ժողովուրդը կոպորեց բոլոր
 24 նրանց, որոնք դաւաճանել էին Ամոն արքային: Երկրի ժողովուրդը նրա փոխարէն թագաւոր նստեցրեց նրա որդուն՝
 25 Յոսիային: Ամոնի մնացած գործերը չէ՛ որ նկարագրուած են Յուդայի երկրի թագաւորների ժամանակագրութեան
 մէջ: Ամոնը գնաց իր նախնիների գիրկը, եւ նրան թաղեցին իր գերեզմանում՝ Օգայի պարտեզում: Նրա փոխարէն
 26 թագաւորեց իր որդին՝ Յոսիան:

Յոսիան ութ տարեկան էր, որ թագաւոր դարձաւ, եւ երեսունմեկ տարի թագաւորեց Երուսաղէմում: Նրա մօր
 22 անունը Յեղիդա էր, նա բասուրոթացի Յեղիդայի դուստրն էր: Նա հաւաքարիմ գտնուեց Տիրոջ առջեւ, գնաց
 2 իր նախնի Դաւթի ընթացած բոլոր ճանապարհներով, աջ կամ ձախ չխտորուեց: Յուդայի երկրի արքայ Յո-
 3 սիայի թագաւորութեան փասնութեանը տարուայ եօթներորդ ամսում արքան Մետուլմի որդի Եսելիայի որդի
 Սափանին՝ փան քարտուղարին ուղարկելով՝ ասաց. «Գնա՛ Քեղկիս քահանայապետի մօտ եւ նրան ասա՛, որ
 4 նա պահապանների՝ ժողովրդից կշռով հաւաքած եւ Տիրոջ փունը բերուած արծաթը հաշուի ու յանձնի Տիրոջ
 5 փան գործի վրայ նշանակուած գործաւորներին՝ Տիրոջ փան վերակացուներին»: Մրանք Տիրոջ փան քայքայուած
 6 մասերը վերականգնելու համար վճարեցին Տիրոջ փան վրայ աշխատող բանուորներին՝ հիւանդներին, շինարարնե-
 7, 8 րին, ճարտար որմնադիրներին, որպէսզի Տիրոջ փան փլուած մասերը նորոգելու համար ապաղծ ու փաշած քարեր
 գնեն: Նրանց փրուած արծաթի հաշիւը չէին պահանջում, որովհետեւ նրանք ազնուօրէն էին աշխատում: Քեղկիս
 քահանայապետն ասաց Սափան քարտուղարին. «Տիրոջ փանը օրէնքի գիրք եմ գրել»: Քեղկիս գիրքը փութեց
 Սափանին, եւ սա ընթերցեց այն: Նա արքային լուր տարաւ՝ ասելով. «Քո ծառաները Տիրոջ փանը եղած արծաթը
 9 հաւաքեցին եւ Տիրոջ փան վրայ աշխատող բանուորներին յանձնեցին»: Սափան քարտուղարը խօսեց արքայի
 10 հետ՝ ասելով. «Քեղկիս քահանան ինձ մի մարտն է փութեց»: Սափանն այն ընթերցեց արքայի առջեւ: Երբ արքան
 11 լսեց օրէնքի գրքի խօսքերը, իր զգեստները պաքառառեց: Պատուեք փութեց արքան Քեղկիս քահանային, Սափա-
 12 նի որդի Աքիկամին, Միքէի որդի Աքթորին, Սափան քարտուղարին եւ արքայի ծառայ Յասայիային, թէ՛ «Գնացէ՛ք
 13 եւ ինձ համար, ամբողջ ժողովրդի համար եւ Յուդայի ամբողջ երկրի համար հարցրէ՛ք Տիրոջը այս գտնուած գրքի
 խօսքերի մասին, որովհետեւ մեզ վրայ Տիրոջ մեծ բարկութիւնն է բորբոքուել այն քանի համար, որ մեր հայրերը
 այս գրքի խօսքերին չեն հնազանդուել, չեն գործադրել այդպէղ գրուած բոլոր պարգամները»: Եւ Քեղկիս քահա-
 14 նան, Աքիկամը, Աքթորը, Սափանը եւ Յասայիան գնացին հանդերձապէր Արասի որդի Թելուայի որդի Մեղուլմի
 կնոջ՝ Օղդա մարգարէի մօտ: Նա Երուսաղէմում Մասենայում էր բնակուած: Նրանք խօսեցին նրա հետ: Օղդան
 15 ասաց. «Այսպէս է ասում Իսրայէլի Տէր Աստուածը. «Ասացէ՛ք այն մարդուն, որը ձեզ ուղարկել է ինձ մօտ. այսպէս
 16 է ասում Տէրը.՝ Ահա չարիք պիտի բերեմ այդ տեղի եւ բնակիչների վրայ, ինչպէս գրուած է Յուդայի երկրի արքայի
 կարդացած մարտնում: Այս ամէնը նրա համար, որ ինձ լքեցին, խունկ ծխեցին օտար աստուածներին, որպէսզի
 17 իրենց ձեռնարկած բոլոր գործերով ինձ բարկացնեն, եւ բորբոքուի իմ բարկութիւնը այդ տեղի վրայ եւ չմեղմանայ»: Տիրոջը
 հարց տալու համար ձեզ ուղարկած Յուդայի երկրի արքային այս ասացէք.՝ Այսպէս է ասում Իսրայէլի
 18 Տէր Աստուածը. «Քո լսած խօսքերի իմաստը այս է. քանի որ քո սիրտը փափկեց, դու խոնարհ գտնուեցիր Տիրոջ
 19 առջեւ, երբ լսեցիր, թէ ինչ է ասուել Երուսաղէմի եւ նրա բնակիչների մասին, թէ լինելու է աներաճութիւն ու անէծք,
 20 եւ պաքառառեցիր քո զգեստները, լաց եղար իմ առջեւ, իսկ ես լսեցի այդ, ուստի Տէրն ասում է.՝ Դրա համար ես
 քեզ պիտի փանեմ քո նախնիների գիրկը, դու թաղուելու ես քո տեղում՝ Երուսաղէմում, եւ քո աչքերը չեն փեսնելու
 այն բոլոր չարիքները, որ ես բերելու եմ այդ տեղի՝ Երուսաղէմի վրայ»:

Երբ արքայի ուղարկած մարդիկ այս պատասխանը հաղորդեցին արքային, նա իր մօտ հաւաքեց Յուդայի երկրի
 23 ու Երուսաղէմի բոլոր ծերերին, գնաց Տիրոջ փուն: Յուդայի երկրի բոլոր մարդիկ ու Երուսաղէմի բոլոր բնակիչ-
 2 ները, քահանաներն ու մարգարէները՝ ամբողջ ժողովուրդը, փոքրից մինչեւ մեծը, նրա հետ էին: Նա նրանց առաջ
 ընթերցեց Տիրոջ փան մէջ գտնուած ուխտի մարտնի բոլոր խօսքերը: Արքան կանգնեց սեան մօտ եւ Տիրոջ առ-
 3 ջեւ ուխտ դրեց, որ կ'ընթանայ Տիրոջ ճանապարհով, ամբողջ հոգով ու եւրթեամբ կը պահի նրա պատուիրանները,
 վկայութիւններն ու կանոնները, կը կատարի այդ մարտնում գրուած ուխտի պարգամները: Եւ ամբողջ ժողո-
 վուրդը ուխտ արեց: Արքան հրամայեց Քեղկիս քահանայապետին, երկրորդ աստիճանի քահանաներին ու դռան
 4 պահապաններին, որ Տիրոջ փաճարից դուրս բերեն Բահաղի, Ասպարոթի կուռքերի եւ երկնքի զօրութեան համար

պատրաստուած իրերը: Դրանք այրեց Երուսաղէմից դուրս գրնուող Կեդրոնի դաշտում եւ դրանց մոխիրը փարաւ:

5 Բեթէլ: Նա այրեց քրմերին, որոնց հաստատել էին Յուդայի երկրի արքաները, որովհետեւ նրանք բարձունքների մեհեաններում, Յուդայի երկրի բոլոր քաղաքներում ու Երուսաղէմի շուրջը խունկ էին ծխում, ինչպէս նաեւ արեգա-

6 կին, լուսնին, աստղերին ու երկնքի ամբողջ զօրութեանը խնկարկողներին, Տիրոջ փնից հանելով եւ Երուսաղէմից դուրս բերելով Կեդրոնի հեղեղափում այրեց Աստարոթի կուռքերը, փոշու վերածեց եւ նրանց մոխիրը ժողովրդի

7 որդիների գերեզմանների վրայ ցանեց: Տիրոջ փան մօտ գրնուող սողմանականների փունը քանդեց, ուր կանայք

8 Աստարոթի կուռքերի համար ծածկոցներ էին գործում: Նա բոլոր քրմերին հանեց Յուդայի երկրի քաղաքներից, Գաբաայից մինչեւ Բերսաբէէ քարուքանդ արեց բարձունքների մեհեանները, ուր քրմերը խունկ էին ծխում, քանդեց

9 քաղաքի իշխան Յետովի փան դռան կողքին, քաղաքի դարպասի ձախ կողմը գրնուող փունը: Բարձունքների մե-

10 հեանների քրմերն այլեւս Երուսաղէմում գրնուող Տիրոջ գոհասեղանին չէին մօտենում, այլ բաղարջ հաց էին ուրում

11 իրենց եղբայրների շրջանում: Նա քարուքանդ արեց ենունացիների ձորում գրնուող Թոփոթը, որպէսզի ոչ ոք իր

12 որդուն կամ դստերը Մեղքոնի բոցի միջով չանցկացնի: Արքայի ներքինի Նաթանի գանձարանի մօտ՝ Փարուխում այրեցին Տիրոջ փան մուրքի մօտ գրնուող այն ձիերը, որ Յուդայի երկրի արքան նուիրել էր արեգակին. արեգակին

13 նուիրուած մարտակառքերը հրի մատնեցին: Վերնաբների փանիքների վրայ Յուդայի երկրի թագաւորների կա-

14 ռուցած գոհասեղանները, Տիրոջ փան երկու սրահներում Մանասէի կառուցած գոհասեղանները արքան քանդեց,

15 ջարդուփշուր արեց եւ նրանց փոշին Կեդրոնի հեղեղափը թափեց: Երուսաղէմի դիմաց, Մոսաթի լեռան աջ կողմում

16 գրնուող փունը, որ Սողոմոն արքան էր շինել ի պապիւս փողոնացիների գարշելի Աստարտի, Մովաբի գագրելի Քա-

17 մուսի եւ ամունացիների գարշելի Մեղքոնի, արքան քարուքանդ արեց: Նա խորպակեց արձանները, ջարդուփշուր

18 արեց Աստարոթի կուռքերը եւ նրանց փեղում մարդկանց ոսկորներ լցրեց: Բեթէլի բարձունքում գրնուող գոհա-

19 սեղանը, որ պատրաստել էր Իսրայէլին մեղանչել փուող Նաբաթի որդի Յերոբովամը, այս բարձր գոհասեղանը

20 եւս կործանեց, նրա քարերը ջարդուփշուր անելով փոշու վերածեց, Աստարոթի կուռքերը այրեց: Յոսիան հայե-

21 ացքը շուռ փուեց ու փեսաւ քաղաքում եղած գերեզմանները, մարդ ուղարկեց, գերեզմաններից ոսկորները հանեց

22 ու գոհասեղանի վրայ այրելով՝ պղծեց դրանք, ըստ Տիրոջ խօսքի, որ ասել էր Աստուծո մարդը, երբ Յերոբովամը

23 փոսի ժամանակ կանգնած էր գոհասեղանի մօտ: Նա աչքերը յառեց Աստուծո մարդու գերեզմանին, որը խօսել էր

24 այս բաների մասին, եւ ասաց. «Այս ի՛նչ կոթող է, որ փեսնում եմ»: Քաղաքի մարդիկ ասացին. «Աստուծո մարդու

25 գերեզմանն է, որ եկաւ Յուդայի երկրից եւ Բեթէլի այս գոհասեղանի մասին այդ բաներն ասաց»: Յոսիան ասաց.

26 «Չեղք մի՛ փուէք, ոչ ոք թող փեղահան չանի նրա ոսկորները»: Նրա ոսկորները Սամարիայից եկած մարգարէի

27 ոսկորների հետ էին թաղուած: Բարձունքների բոլոր մեհեանները, որոնք Իսրայէլի թագաւորները Սամարիայի

28 քաղաքներում կառուցելով բարկացրել էին Տիրոջը, Իսրայէլի արքայ Յոսիան քանդեց եւ ամէն ինչ արեց այնպէս,

29 ինչպէս Բեթէլում էր արել: Նա կենդանի-կենդանի այրեց բարձունքների բոլոր քրմերին, որոնք գրնում էին գոհա-

30 սեղանների մօտ, դրանց վրայ էլ այրեց մարդկանց ոսկորները եւ դրանից յետոյ վերադարձաւ Երուսաղէմ: Արքան

31 պատրուիւրեց ամբողջ ժողովրդին՝ ասելով. «Կատարեցէ՛ք մեր Տէր Աստուծո գաբիկը, ինչպէս որ գրուած է այս ուխտի

32 մատենում»: Իսրայէլը դեկավարող դաբաւորների օրերից սկսած, Իսրայէլի ու Յուդայի երկրի թագաւորների

33 օրօք նման գաբիկ չէր եղել: Յոսիա արքայի թագաւորութեան փասնութեանը փարում էր միայն, որ Երուսաղէմում

34 կատարեցին Տիրոջ գաբիկը: Յոսիան վերացրեց վիուկներին, նշանագէտներին, մեռելահարցուկներին, կուռքերը

35 եւ Յուդայի երկրում ու Երուսաղէմում եղած ամէն փեսակ գարշութիւնները, որպէսզի հաստատի օրէնքի գրքի այն

36 խօսքերը, որ Տիրոջ փանը Քեդկիա քահանայի գրած մատենում էին գրուած: Նրանից առաջ նման մի թագա-

37 տոր չէր եղել, որ իր ամբողջ սրտով, ամբողջ հոգով ու զօրութեամբ, հնազանդուելով Մովսէսի բոլոր օրէնքներին,

38 հակուէր դէպի Տէրը: Ոչ էլ նրանից յետոյ եղաւ նրա նմանը: Մանասէի կատարած չար գործերի պատճառով Յու-

39 դայի երկրի հանդէպ Տիրոջ մէջ բորբոքուած սաստիկ գայրոյթը, սակայն, չմեղմացաւ, ուստի Տէրն ասաց. «Յուդայի

40 երկիրն էլ իմ երեսից պիտի մերժեմ, ինչպէս մերժեցի Իսրայէլը, պիտի մերժեմ այդ քաղաքը՝ իմ ընկրած Երուսա-

41 ղէմը, եւ այդ փունը, որի համար ասել եմ, թէ՛ «Իմ անունը նրա վրայ պիտի լինի»: Յոսիայի մնացած գործերը

42 եւ այն ամէնը, ինչ նա արել է, չէ՛ որ նկարագրուած են Յուդայի երկրի թագաւորների ժամանակագրութեան մէջ:

43 Այդ օրերին Եգիպտոսի արքայ Նեբաուվ փարաւոնը Տիրաւոր գեպի մօտ յարձակուեց Ատրուսարանի արքայի վրայ:

44 Յոսիա արքան նրան ընդառաջ գնաց, եւ երբ Նեբաուվը փեսաւ նրան, սպանեց նրան Մակեդոնի: Շառաները

45 նրա մարմինը փարան Մակեդոնից, բերեցին Երուսաղէմ եւ թաղեցին իր գերեզմանում: Երկրի ժողովուրդը Յու-

46 սիայի որդի Յովաքազին բերեց, օծեց նրան եւ նրա հօր փոխարէն թագաւոր նստեցրեց: Քսաներէք փարեկան

47 էր Յովաքազը, որ թագաւոր դարձաւ: Նա երեք ամիս թագաւորեց Երուսաղէմում: Նրա մօր անունը Ամիսալ էր:

48 Նա լոբնացի Երեմիայի դուստրն էր: Յովաքազը չար ընթացք ունեցաւ Տիրոջ առջեւ՝ կրկնելով իր հայրերի ամէն

49 փեսակ վար արարքները: Նեբաուվ փարաւոնը նրան գերևարելով փոխադրեց Ռեբդաթա, Եմաթի երկիրը՝ վերջ

50 դնելով նրա թագաւորութեանը: Երուսաղէմում Նեբաուվ փարաւոնը հարիւր փաղանդ արծաթ ու փասը փաղանդ

51 ոսկի հարկ դրեց երկրի վրայ: Փարաւոն Նեբաուվը Իսրայէլի վրայ թագաւոր նստեցրեց Յուդայի երկրի արքայ

52 Յոսիայի որդի Եղիակիմին իր հօր՝ Յոսիայի փոխարէն, նրա անունը փոխելով՝ Յովակիմ դրեց, իսկ Յովաքազին

53 առաւ փարաւ Եգիպտոս, ուր եւ նա մեռաւ: Յովակիմն արծաթն ու ոսկին փախիս էր փարաւոնին, սակայն փարա-

54 տոնի պահանջածի չափով արծաթ վճարելու համար երկրի վրայ հարկ դրեց: Երկրի մարդկանցից ամէն մէկից նա

55 իր սահմանած հարկի համեմատ արծաթ ու ոսկի էր վերցնում, որպէսզի փայ Նեբաուվ փարաւոնին: Յովակիմը

56 քսանհինգ փարեկան էր, որ թագաւոր դարձաւ, եւ փասնէկ փարի թագաւորեց Երուսաղէմում: Նրա մօր անունը

57 Եղափ էր: Նա ռամայեցի Յեդդելայի դուստրն էր: Նա Տիրոջ առջեւ գործեց իր նախնիների բոլոր չար արարքները:

24 Յովակիմի օրօք Բաբելոնի Նաբուքոդոնոսոր արքան եկաւ կռուի: Յովակիմը երեք փարի նրան հպարակելու,

2 բայց յետոյ ապստամբեց նրա դէմ: Տէրը Յովակիմի դէմ ուղարկեց քաղէւսցիների, ասորիների, մովաբացիների

3 եւ ամունացիների կողոպտիչ զօրքը: Նա նրանց Նրեսասփանի դէմ ուղարկեց, որպէսզի սպանեն նրա բնակիչներին,

4 ինչպէս ասել էր Տէրը իր մարգարէների միջոցով: Տէրը բարկացել էր Յուդայի երկրի վրայ, իրենից հեռու վանել

5 նրան Մանասէի կատարած մեղքերի պատճառով, այն անմեղ արեան համար, որ նա թափել էր ու Երուսաղէմը

6 լցրել այդ անմեղ արեամբ: Տէրը չուզեց ներել նրան: Յովակիմի մնացած գործերը եւ այն ամէնը, ինչ նա արել է, չէ՞

որ նկարագրուած են Յուդայի երկրի թագաւորների ժամանակագրութեան մէջ: Յովակիմը գնաց իր նախնիների 6
 գիրկը, եւ իր փոխարէն թագաւորեց իր որդին՝ Յովաքիմը: Եգիպտոսի փարաւոնն այլեւս իր երկրից դուրս չէկաւ, 7
 որովհետեւ Բաբելոնի արքան գրաւել էր Եգիպտոսի հեղեղափոց մինչեւ Եփրատ գետը, այն ամէնը, ինչ պարկա-
 նում էր Եգիպտոսի արքային: Յովաքիմը փասնութ փարեկան էր, որ թագաւոր դարձաւ, եւ երեք ամիս թագաւորեց 8
 Երուսաղէմում: Նրա մօր անունը Նեպթա էր, նա երուսաղէմացի Ելամաթի դուստրն էր: Յովաքիմը չարիք գործեց 9
 Տիրոջ առջեւ՝ կրկնելով իր հօր արարքները: Այդ ժամանակ Երուսաղէմի դէմ ելաւ Բաբելոնի Նաբուքոդոնոսոր 10
 արքան, եկաւ ու պաշարեց քաղաքը: Բաբելացիների արքան Երուսաղէմ քաղաքը եկաւ, երբ նրա զօրականները 11
 պաշարուած վիճակում էին պահուած այն: Այն ժամանակ Յուդայի երկրի արքայ Յովաքիմը, իր զօրականները, մայ- 12
 րը, իշխանները, ներքինիները գնացին բաբելացիների արքայի մօտ, եւ բաբելացիների արքան իր թագաւորութեան 13
 ութերորդ տարում գերկարեց նրանց: Նա հանեց Տիրոջ փան քոյր գանձերը, թագաւորի փան գանձերը, ջարդեց 14
 այն քոյր ոսկէ անօթները, որ Իսրայէլի Սողոմոն արքան պարարաստել էր փուլել Տիրոջ փաճարի համար, ինչ- 15
 պէս ասել էր Տէրը: Ամբողջ Երուսաղէմը, բոլոր իշխաններին ու հզօր մարդկանց՝ փասը հազար հոգի, գերկարեց, 16
 բոլոր հիւսներին ու դարբիններին փարաւ: Երկրի աղքատներից բացի ոչ ոք չմնաց: Նա Յովաքիմին, թագա- 17
 ւորի մօրը, նրա կանանց ու ներքինիներին, երկրի ուժեղ մարդկանց Երուսաղէմից փարաւ Բաբելոն, գերութեան: 18
 Բաբելացիների արքան բոլոր եօթը հազար հզօր մարդկանց, հազար հիւսների ու դարբինների՝ ամէնքն էլ կտրիճ 19
 պարտաւճարակներ, գերութեան փարաւ Բաբելոն: Բաբելացիների արքան նրա փոխարէն թագաւոր նստեցրեց նրա 20
 որդուն՝ Մեթթանիային, եւ անունը դրեց Մեղեկիա: Մեղեկիան քսանմէկ փարեկան էր, որ դարձաւ թագաւոր, եւ 21
 փասնմէկ տարի թագաւորեց Երուսաղէմում: Նրա մօր անունը Ամաբել էր: Նա դոբնացի Երեմիայի դուստրն էր: 22
 Մեղեկիան Տիրոջ առջեւ չարիք գործեց, ինչպէս արել էր Յովաքիմը: Տէրը բարկացել էր Երուսաղէմի ու Յուդայի 23
 երկրի վրայ այն սարկիճան, որ Տէրը նրանցից երես թեթեց: Մեղեկիան ապստամբեց բաբելացիների արքայի դէմ: 24

Այնպէս պարահեց, որ իր թագաւորութեան իններորդ տարուայ փասներորդ ամսի փասներորդ օրը Բաբելոնի 25
 Նաբուքոդոնոսոր արքան իր ամբողջ զօրքով եկաւ Երուսաղէմի դէմ, նրա շուրջը բանակ դրեց եւ պարիսպ բար- 26
 ձրացրեց: Քաղաքը պաշարուեց մինչեւ Մեղեկիա արքայի թագաւորութեան փասնմէկերորդ տարուայ իններորդ 27
 ամիսը: Քաղաքում սովը սաստկացաւ, եւ երկրի ժողովուրդը հաց չունէր: Քաղաքի պարսպի մէջ ճեղք բացուեց, 28
 եւ բոլոր պարտաւճարակները զիշերը փախան պարիսպների միջեւ գրնուող դարպասը փանող ճանապարհով, որը 29
 արքունի պարտեզի մօտ էր: Քաղաքացիները քաղաքը շրջապարել էին: Թագաւորը գնաց Արաբա դաշտը փանող 30
 ճանապարհով: Երբ քաղաքացիների զօրքը փնտաւ այդ, ընկաւ թագաւորի յետեից եւ նրան հասաւ Երիքովի Արա-
 բոթ վայրում: Նրա ամբողջ զօրքը նրանից հեռացաւ: Բռնեցին թագաւորին ու բերեցին Բաբելոնի արքայի մօտ, 31
 Ռեբղաթա, եւ արքան նրա դարաստանն արեց: Մեղեկիայի որդիներին նրա աչքի առաջ սպանեց, Մեղեկիայի 32
 աչքերը կտրեցրեց եւ շոթայակալ փարաւ Բաբելոն: Բաբելացիների Նաբուքոդոնոսոր արքայի փասնմէկերորդ 33
 տարուայ իննգերորդ ամսի եօթներորդ օրը Բաբելոնի արքայի ծառայ Նաբուզարդան դահճապետը եկաւ Երուսաղէմ, 34
 այրեց Տիրոջ փուրը, թագաւորի փուրը, Երուսաղէմի բոլոր փուրերը եւ ամէն ինչ կրակի մարմնեց: Դահճապետի հետ 35
 եկած քաղաքացիների բոլոր զինուորները Երուսաղէմի պարիսպը շուրջանակի քանդեցին: Քաղաքում մնացած 36
 մարդկանց, Բաբելոնի արքային յանձնուելիք փախստականներին եւ մնացած խառնիճաղանջ ամբոխին Նաբու- 37
 զարդան դահճապետը քշեց փարաւ: Երկրի աղքատ մարդկանցից ոմանց նա թողեց, որպէսզի սրանք զբաղուեն 38
 այգեգործութեամբ ու երկրագործութեամբ: Քաղաքացիները Տիրոջ փան երկու պղնձէ սիւները, պարուանդաններն 39
 ու պղնձէ աւազանը, որը Տիրոջ փան մէջ էր, քանդեցին ու նրա պղինձը փարան Բաբելոն: Ամաններն ու կաթ- 40
 սաները, փաշտերն ու խնկամանները եւ բոլոր պղնձէ անօթները, որոնցով սպասաւորութիւն էին անում, փարան: 41
 Դահճապետը վերցրեց արծաթէ ու ոսկէ բուրվաններն ու ափսէները, ինչպէս նաեւ երկու սիւները եւ մի աւազանն 42
 ու պարուանդանները, որ Սողոմոնն էր դրել Տիրոջ փանը: Այս բոլոր պղնձէ անօթներին կշիռ չկար: Մի սիւ- 43
 նը փասնութ կանգուն բարձրութիւն ունէր, վրան պղնձէ խոյակ կար, եւ մի խոյակի բարձրութիւնը երեք կանգուն 44
 էր: Վանդակ ու նոնաճեւ զարդեր կային խոյակի վրայ, շուրջանակի, ամբողջովին պղնձէ: Նոյնօրինակ վանդակի 45
 զարդեր կային նաեւ երկրորդ սիւնի վրայ: Դահճապետն առաւ Սարայի քահանայապետին, նրա օգնական Սոփո- 46
 նիա քահանային, կշեռքի երեք պահապաններին, քաղաքից վերցրեց մի ներքինու, որը պարտաւճար մարդկանց 47
 զօրագրուիւն էր, արքայի առջեւ կանգնող խորհրդականներինց ինչպէս հոգու, որոնք քաղաքում էին գրնուած, զօրքի 48
 քարտուղար իշխանին, որը զինուորագրում էր երկրի ժողովրդին, եւ երկրի ժողովրդից եօթը այլ մարդկանց, որոնք 49
 քաղաքում էին գրնուած: Նաբուզարդան դահճապետը նրանց առաւ փարաւ Ռեբղաթա, Բաբելոնի արքայի մօտ: 50
 Բաբելոնի արքան հարուածելով սպանեց նրանց Եմաթ երկրի Ռեբղաթա վայրում: Այսպիսով Յուդայի բնակիչները 51
 իրենց երկրից գերկարուեցին: Յուդայի երկրում մնացած ժողովրդին Բաբելոնի արքայ Նաբուքոդոնոսորը թողեց 52
 եւ նրանց վրայ կառավարիչ կարգեց Մափանի որդի Աքիկամի որդի Գողոթիային: Երբ զօրքի բոլոր իշխաններն ու 53
 նրանց մարդիկ լսեցին, որ Բաբելոնի արքան Գողոթիային կառավարիչ է նշանակել, ապա Գողոթիայի մօտ, Մասե- 54
 փա եկան Նաթանիայի որդի Իսմայէլը, Կարէի որդի Յովանը, սոփաթացի Թանայէմի որդի Սարայիան, Մաքաթի 55
 որդի Յեզոնիան: Եկան թէ՛ իրենք, թէ՛ իրենց մարդիկ: Գողոթիան ինքն ու իր մարդիկ երդուեցին, եւ նա ասաց, 56
 «Մի՛ վախեցէք քաղաքացի սաստկարակներից, նստեցէ՛ք ձեր երկրում, ծառայեցէ՛ք Բաբելոնի արքային, եւ ձեզ համար 57
 լաւ կը լինի»: Այնպէս պարահեց, սակայն, որ եօթներորդ ամսին Եղիսամայի որդի Նաթանիայի որդի Իսմայէլը, 58
 որը թագաւորական ընտանիքից էր, փասը մարդով եկաւ, խփեց Գողոթիային, եւ սա մեռաւ: Նա սպանեց նաեւ 59
 Մասեփայում նրա մօտ գրնուող հրեաներին ու քաղաքացիներին: Ամբողջ ժողովուրդը, փոքրից մինչեւ մեծը, նաեւ 60
 զօրքի իշխանները ելան ու գնացին Եգիպտոս, որովհետեւ վախենում էին քաղաքացիներից: Յուդայի երկրի ար- 61
 քայ Յովաքիմի գերութեան երեսունեօթներորդ տարուայ փասներկուերորդ ամսի քսանեօթներորդ օրը Բաբելոնի 62
 Ելիմարոդաք արքան իր թագաւորութեան առաջին տարում շնորհ արեց Յուդայի երկրի Յովաքիմ արքային, նրան 63
 հանեց բանփոց, քաղցրութեամբ խօսեց նրա հետ, նրա աթոռը Բաբելոնում իր մօտ գրնուող այլ թագաւորների 64
 աթոռից բարձր դրեց: Նրա բանփային հագուստները փոխեց, եւ Յովաքիմը միշտ նրա հետ էր հաց ուտում: Յու- 65
 վաքիմի ապրուստի միջոցները, որպէս հանապազօրեայ ապրուստի միջոցներ, նրան տրուում էին արքայական փոխից 66
 ամէն օր մինչեւ նրա կեանքի վերջը:

1 Մնացորդաց

1, 2, 3, 4 **Ա**ղամ, Սէթ, Ենու, Կայնան, Մաղաղայէլ, Յարեդ, Ենոք, Մաթուսաղա, Ղամբ, Նոյ: Նոյի որդիները՝
5 Սէմ, Զամ, Յաբեթ: Յաբեթի որդիները՝ Գամեր, Մագոգ, Մաղայի, Յովիդան, Եղիսան, Թոբէլ, Մուոք
6, 7 և Թիրաս: Գամերի որդիները՝ Ասքանագ, Նոփաթ և Թորգոմա: Յովիդանի որդիները՝ Ելիսա և
8 Թարսիս, կիպացիները և հռոյացիները: Զամի որդիները՝ Քուս և Մեսարեմ, Փուդ և Զանան: Քուսի
9, 10 որդիները՝ Սաբա, Ելիա, Մաբաթա, Նեգամա և Մաբակաթա: Նեգամայի որդիները՝ Սաբա և Դեդան: Քուսը ծնեց
11 Նեմրոթին. սա սկսեց հզօր որսորդ դառնալ երկրի վրայ: Մեսարեմը ծնեց լուծիմացիներին, լաբիմացիներին,
12 անաիմացիներին, նեփթաբիմացիներին, պարոսիիմացիներին և քասոնիիմացիներին, որոնցից էլ առաջացան
13 փղշպացիները, նաեւ քափթորիիմացիներին: Քանանը ծնեց իր անդրանիկ որդուն՝ Սիդոնին, քանանացիներին,
14, 15, 16 յեբուսացիներին, ամորիացիներին, գերգեսացիներին, խեացիներին, արուկեցիներին, արսենացիներին, արա-
17 դացիներին, սամարացիներին և ամաթացիներին: Սէմի որդիները՝ Եղամ, Ասուր, Արփաքաղ, Ղուդ և Արամ:
18 Արամի որդիները՝ Յուս, Եմող, Գաթեր և Մուոք: Արփաքաղը ծնեց Կայինանին, Կայինանը ծնեց Մաղային, Մա-
19 դան ծնեց Եբերին: Եբերն ունեցաւ երկու որդի. մէկի անունը Փաղէկ էր, քանզի նրա օրօք երկիրը բաժանուեց,
20, 21 իսկ նրա եղբօր անունն էր Նեկփան: Նեկփանը ծնեց Եմողադին, Մաղափին, Արամոթին, Կեդրուրանին, Եզէլին,
22, 23 Դեկլանին, Կամանին, Աբիմէլին, Մաբային, Մուփիրին, Ելիին և Յորամին: Սրանք ամէնքը Նեկփանի որդիներն
24, 25 են: Սէմի որդիները՝ Ելամ, Ասուր, Արփաքաղ, Կայինան, Մաղա, Եբեր, Փաղէկ, Ռագաւ, Սերուք, Նաքոր, Թա-
26, 27, 28, 29 ռայ, Աբրամ, Նոյն ինքը՝ Աբրահամ: Աբրահամի որդիները՝ Իսահակ և Իսմայէլ: Իսմայէլի որդիները՝ Նաբեթ, Նա-
30, 31 Կեդար, Նաբդէլ, Մաբսան, Մասմա, Իդունա, Մասսէ, Քոդադ, Թաման, Իպուր, Նափէս և Կեդմա: Սրանք են
32 Իսմայէլի որդիները: Աբրահամի հարճի՝ Քեդուրի որդիները. նա ծնեց Եմրանին, Նեկսանին, Մաղանին, Մաղիա-
33 նին, Նեբոնին և Սովիվին: Նեկսանի որդիները՝ Սաբա, Դեման և Դեդան: Դեդանի որդիները՝ Ռագուէլ, Նաբդէլ,
34, 35 Ասուրիիմ, Լաբուսիիմ և Լոմմին: Մաղիանի որդիները՝ Գեփար, Օփեր, Ենոք, Աբիդա և Ելոա: Սրանք ամէնքը
36 Քեդուրի որդիներն են: Աբրահամը ծնեց Իսահակին: Իսահակի որդիները՝ Եսաւ և Յակոբ: Եսաւի որդիները՝
37, 38 Եղիփազ, Նագուէլ, Յեուլ, Եզոմ և Կորէ: Եղիփազի որդիները՝ Թեման, Օմար, Մոփար, Գոթոմ և Կենէգ: Եղիա-
39 որդիները՝ Ղուրան, Մոբաղ, Սեբեգոն, Անա, Դեսոն, Ասար և Նոխոն: Ղուրանի որդիները՝ Քոռի, Էման: Ղուրանի
40 քոյրը՝ Թաման: Մոբաղի որդիները՝ Գոդամ, Մանաբաթ, Գեբէլ, Մոփար և Յովնան: Սեբեգոնի որդիները՝ Այիա
41 և Օնան: Անայի որդին՝ Դեսոն, իսկ Անայի դուստրը՝ Ելիբամա: Դեսոնի որդիները՝ Ադամա, Եսեբամ, Յեթթան և
42, 43 Քառան: Ասարի որդիները՝ Բաղբան, Ազուկամ, Յովակիմ և Ուկամ: Դեսոնի որդիները՝ Օս և Առան: Սրանք են
44 այն թագաւորները, որոնք թագաւորեցին Եդոմում, նախքան իսրայէլացիների թագաւորելը: Սեփորի որդին Բա-
45, 46 դակն էր, և նրա քաղաքի անունը Դեսաբա էր: Մեռա Բաղակը, և նրա փոխարէն թագաւորեց Յոբաբը՝ բոսորացի
47 Զարեհի որդին: Մեռա Յոբաբը, և նրա փոխարէն Թեմնացիների երկրում թագաւորեց Ասոմը: Մեռա Ասոմը,
48 և նրա փոխարէն թագաւորեց Ադադը՝ Բարադի որդին, որը Մովաբի դաշտում կոտորեց մաղիամացիներին: Նրա
49 քաղաքի անունը Գեթեմ էր: Մեռա Ադադը, և նրա փոխարէն թագաւորեց մասեկացի Սաման: Մեռա Սաման,
50 և նրա փոխարէն թագաւորեց Սաուդը, որը գեպեգերքի մօտ գտնուող Ռոբոթ բնակավայրից էր: Մեռա Սաուդը,
51, 52, 53 և նրա փոխարէն թագաւորեց Աքոբորի որդի Բաղաննոնը: Մեռա Աքոբորի որդի Բաղաննոնը, և նրա փոխարէն
54 թագաւորեց Ադադը: Նրա քաղաքի անունը Փոգոր էր, իսկ նրա կնոջ անունը՝ Մեփաբէլ, որը Մափրադի դուստրն
55 էր: Մեռա Ադադը: Սրանք են Եդոմի երկրի իշխանները. իշխան Թամանա, իշխան Գոլա, իշխան Յեթեր, իշխան
56 Ելիսակամաս, իշխան Եղաս, իշխան Փինոն, իշխան Կենէգ, իշխան Թեման, իշխան Սարսար, իշխան Մագեղիէլ,
57 իշխան Զափոսիիմ: Սրանք Եդոմի երկրի իշխաններն են:

2, 2 Սրանք են Իսրայէլի որդիների անունները. Ռուբէն, Շմաոն, Դեի, Յուդա, Իսաքար, Զաբուլոն, Դան, Յովսէփ,
3 Բենիամին, Նեփթաղիմ, Գադ, Ասեր: Յուդայի որդիները՝ Էր, Օնան և Սելոմ. այս երեքին Յուդայի համար ծնեց
4 քանանացի մի մարդու դուստր Շաան: Յուդայի անդրանիկ որդին՝ Էրը, չար էր Տիրոջ աչքին, ուստի Աստուած
5 սպանեց նրան: Նրա հարս Թամարը ծնեց Փարէսին ու Զարային: Յուդայի բոլոր որդիները թուով հինգ էին:
6 Փարէսի որդիները՝ Եսրոմ ու Յեմուէլ: Զարայի որդիները՝ Զամրի, Եթան, Եման, Քաղքաղ և Դարա, ընդամենը՝
7 հինգ որդի: Քարմիի որդին էր Աքաբը, որ դժբախտութիւն բերեց Իսրայէլին՝ Ասրածուն վերապահուած աւարից բա-
8, 9 ժին առնելով: Եթանի որդին էր Ազարիան: Եսրոմի որդիները, որ ծնուեցին նրա համար, էին Յերամէլը, Օրամը,
10, 11 Օբոբէլը և Արամը: Արամը ծնեց Ամինադաբին, Ամինադաբը ծնեց Յուդայի փան իշխան Նասսոնին: Նասսոնը
12, 13 ծնեց Սաղմանին. Սաղմանը ծնեց Բոոսին. Բոոսը ծնեց Օբեդին, Օբեդը ծնեց Յեսսէին: Յեսսէն ծնեց իր անդրանիկ
14 որդի Եղիաբին, երկրորդ որդի Ամինադաբին, երրորդ որդի Սամաային, չորրորդ որդի Նաթանայէլին, հինգերորդ
15 որդի Նադային, վեցերորդ որդի Ասոմին, եօթներորդ որդի Դաթին: Նրանց քոյրերն են Մարուիան և Աբիգեան:
16, 17 Մարուիան ունեցաւ երեք որդի՝ Աբեսա, Յովաբ և Ասայէլ: Աբիգեան ծնեց Ամեսային, իսկ Ամեսայի հայրն էր
18, 19 իսմայէլացի Յեթթին: Եսրոնի որդի Քաղբը կին առաւ Ազուբային, որից ծնուեց Երիմոթը: Սրանք են նրա որդի-
ները. Յովասար, Մոբաբ և Օռնա: Մեռա Ազուբան, և Քաղբը կին առաւ Եփրաթին, իսկ սա նրա համար ծնեց
20, 21 Օրին: Օրը ծնեց Օրիին: Օրին ծնեց Բեսելիէլին: Դրանից յետոյ Եսրոնը պառկեց Գաղաադի հօր՝ Մաբիրի դստեր
22 հետ, և նրան կնութեան առաւ, երբ ինքը վաթսուս փարեկան էր: Նա ծնեց Սեգուբին. Սեգուբը ծնեց Յայիրին:
23 Սա Գաղաադուն քսաներեք քաղաք ունէր: Նա գրաւեց Գեսուրից ու Արամից Յայիրի գիւղերը, Կանաթն ու նրա
24 աւանները՝ վաթսուս քաղաք. այս ամէնը Գաղաադի հօր՝ Մաբիրի որդիներից էր պարկանում: Եսրոնի մեռնելուց
25 յետոյ Եփրաթա եկաւ Քաղբը, և Եսրոնի կին Աբիան ծնեց Ազոմմին՝ Թեկուայի հօրը: Եսրոնի անդրանիկ որդու՝
26 Յերեմիէլի որդիներն էին. անդրանիկ որդին՝ Նամանը, Բանը, Առանը և սրա եղբայր Ասոմը: Յերեմիէլը ուրիշ
27 կին էլ ունէր, որի անունն էր Արարա: Սա Ունոմի մայրն էր: Յերեմիէլի անդրանիկ որդու՝ Նամայի որդիներն էին

Մասար, Յարինը եւ Ալորը: Ունտի որդիներն էին Սամային եւ Յադային: Սամայի որդիներն էին Նաբադն ու 28, 29
 Աբիսուրը, Աբիսուրի կնոջ անունն էր Աբիսեա, որը ծնեց Ազաբարին, Մոլիլին: Նաբադի որդիներն են Սաղաղը եւ 30
 Ափփեմը: Սաղաղը մեռաւ անորդի, նա ժառանգ չունէր: Ափփեմի որդին Յեսսին էր: Յեսսիի որդին էր Մուսանը: 31, 32
 Մուսանի որդին էր Ադային: Ադայի որդիներն էին Աբիսաման, Յեթերն ու Յովնաթանը: Յեթերը մեռաւ առանց 33
 որդի ունենալու: Յովնաթանի որդիներն են Փաղէթը եւ Օզազան: Մրանք Յերեմիէի որդիներն են: Մուսանը չունէր 34
 որդիներ, այլ միայն դուստրեր: Մուսանն ունէր մի եգիպտացի ծառայ, որի անունն էր Յոբադ: Մուսանն իր դստերը 35
 կնութեան փութեց իր ծառայ Յոբադին, որը ծնեց Եթթիին: Եթթին ծնեց Նաթանին, Նաթանը ծնեց Աբեդին, Աբեդը 36, 37
 ծնեց Օփղաղին, Օփղաղը ծնեց Օբեդին, Օբեդը ծնեց Յեուին, Յեուն ծնեց Ազարիասին, Ազարիասը ծնեց Քեղդէսին, 38
 Քեղդէսը ծնեց Եղէասային, Եղէասան ծնեց Մոսսմէին, Մոսսմէն ծնեց Սաղոմոնին, Սաղոմոնը ծնեց Յեքոնիասին, 39, 40
 Յեքոնիասը ծնեց Եղիսամային: Յերեմիէի եղբայր Քաղեբի որդիներն էին, Մաեսան՝ նրա անդրանիկ որդին, որը 41, 42
 Զիփի հայրն էր, եւ Մարիսան, որ Քեբրոնի հայրն էր: Քեբրոնի որդիները՝ Կորիս, Թափփսի, Նոկոմ եւ Մեմաս: 43
 Մեմասն ծնեց Նաամին՝ Յերակայի հորը: Յերական ծնեց Սաղամային, որի որդին էր Մաոնը՝ Բեթսորի հայրը: 44, 45
 Քաղեբի հարձ Գեփան ծնեց Առանին, Յոսային ու Գեզուէին: Ադայի որդիներն էին Նազեմը, Օթամը, Գերսոմը, 46, 47
 Փաղէթը, Գեփան եւ Սազափը: Քաղեբի հարձ Մոբան ծնեց Սեբերին եւ Թաքնային: Նա ծնեց նաեւ Սազափին՝ 48, 49
 Մադենայի հորը, Մաուդին՝ Մաքամենայի ու Բադայի հորը: Քաղեբի դուստրը Աքսան էր: Մրանք են Քաղեբի 50
 որդիները: Եփրաթայի անդրանիկ որդի Օրի որդիները, Մոբադ՝ Կարիաթարիմի հայրը, Սաղոմոն՝ Բեթղամոնի 51, 52
 հայրը, այն է՝ Բեթղէմի հայրը, Արի՝ Բեթեզորի հայրը: Կարիաթարիմի հայր Մոբադի որդիներն էին Արան, Եսին, 53
 Ամանիթը, Թիմասփայէն, Նոհաթիարը, Եթաղիմը, Եփիթինը, Սամաթինը, Յեմասարինը: Մրանցից են առաջացել 54
 սարաթացիները եւ եսթաուղացիները: Սաղոմոնի որդիներն էին Բեթղեհէմը, Նեփոփաթին, Ափարոթը, Յովա- 54
 բի ցեղը, մանաթացիների կէս ցեղը, Եսարային: Գաբէսում բնակուող ուսեալների փոհներն էին ազաթացիները, 55
 սամաթացիները եւ սոկաթացիները: Մրանք են Նեբաբի փան հայր Եմաթից առաջացած փները:

Մրանք են Դաւթի որդիները, որ նա ծնեց Քեբրոնում. անդրանիկ որդին Ամոնը՝ ծնուած յեզրայէացի Աբինովա- 3
 մից, երկրորդը՝ Դաղուիան՝ ծնուած կարմնէացի Աբիգեայից, երրորդը՝ Աբեսաղոնը՝ Գեսուրի թագաւոր Թոմայի 2
 դուստր Մոբայի որդին, չորրորդը՝ Ադոնիան՝ Ազիթի որդին, հինգերորդը՝ Մափափիասը՝ ծնուած Աբիփաղից, վեցե- 3
 րորդը՝ Յեթրամը՝ ծնուած իր Ադգեա կնոջից: Մրանք ծնուեցին Քեբրոնում: Նա այնպէս թագաւորեց եօթը փարի եւ 4
 վեց ամիս, իսկ երեսուներեք փարի թագաւորեց Երուսաղէմում: Երուսաղէմում ծնուածներն են Սամասն, Մոբաբը, 5
 Նաթանը եւ Ամիէի դուստր Բերասբէէից ծնուած Մոդոմոնը: Նաեւ Յեբասարը, Եղիսաման, Եղիփալէպը, Նազեբը, 6
 Նափեկը, Նափիին, Եղիսաման եւ Եղիթադան: Մրանք Դաւթի փասնինը որդիներն են, չհաշուած նրա հարձերից 7, 8
 ծնուած որդիները: Եւ Թամարը նրանց քոյրն էր: Մոդոմոնի որդիները՝ Նոբեովան, սրա որդին՝ Աբիաս, սրա որ- 9, 10
 դին՝ Ասա, սրա որդին՝ Յոսափափ, սրա որդին՝ Յորամ, սրա որդին՝ Օբոզիաս, սրա որդին՝ Յովաս, սրա որդին՝ 11, 12
 Ամասիա, սրա որդին՝ Ազարիա, սրա որդին՝ Յովաթամ, սրա որդին՝ Աբազ, սրա որդին՝ Եգեկիա, սրա որդին՝ Մա- 13
 նասէ, սրա որդին՝ Անու, սրա որդին՝ Յոսիա: Յոսիայի որդիները. անդրանիկը՝ Յովաբազ, երկրորդը՝ Յովակիմ, 14, 15
 երրորդը՝ Մեղեկիա, չորրորդը՝ Ադու: Յովակիմի որդիները. Յեքոնիաս եւ Մեղեկիաս: Յեքոնիասի որդիները՝ 16, 17
 Ասիր, սրա որդիները՝ Մադաթիէ, Մեղքիրամ, Փադայիաս, Մոսամով, Նաբափիաս, Մանեսար եւ Յեքոնիաս: Մա- 18, 19
 դաթիէի որդիները՝ Զորաբաբէլ եւ Մեմէի: Զորաբաբէլի որդիները՝ Մասողամոս, Ամանիաս եւ նրանց քոյր Մադոմէ:
 Նաեւ՝ Ասեբա, Օոդ, Բարաքիաս, Ասադիաս եւ Անոբասէդ՝ ընդամենը ութ հոգի: Ամանիասի որդին՝ Փալեփիա, սրա 20, 21
 որդին՝ Յեսիա, սրա որդին՝ Նափայիա, սրա որդին՝ Օռնա, սրա որդին՝ Աբդիա, սրա որդին՝ Մեքենիա: Մեքենիայի 22
 որդին՝ Սամայիա, Սամայիայի որդիները՝ Քեպտուս, Յովել, Բերիա, Նովադիա, Մափափ եւ Մափեթ՝ ընդամենը վեց 23
 հոգի: Նովադիայի որդիները՝ Եղիոնէ, Եգեկիաս, Եսրիկամ՝ ընդամենը երեք հոգի: Եղիոնէի որդիները՝ Օդուիա, 23, 24
 Եղիասիբ, Փադայիա, Ակկուբ, Յովնան, Գադայիա եւ Ամանիա՝ ընդամենը եօթը հոգի:

Յուդայի որդիները՝ Փարէս, Եսրոմ, Քարմի, Օր, Մուբադ, իսկ սրա որդին՝ Կերիա: Մուբադը ծնեց Յեթին, Յեթը 4, 2
 ծնեց Աբիսայիին ու Ղադային: Մրանք Սարաթայի սերունդն են: Մրանք են Եփամի որդիները. Յեթայէլ, Յեմմա 3
 եւ Գաբէլ, իսկ նրանց քրոջ անունն էր Եսեղեփոն: Գեդուրի հայրը Փանուէլն էր, իսկ Օսանի հայրը՝ Եգերը: Մրանք 4
 են Բեթղեհէմի հայր Եփրաթայի անդրանիկ որդի Օրի որդիները: Թեկուայի հայր Աքսուրը երկու կին ունէր՝ Աադա 5
 ու Նոբա: Նոբան ծնեց Օբոզամին, Նեփաղին, Թեմանին եւ Ասթերանին: Մրանք բոլորը Նոբայի որդիներն 6, 7
 են: Աադայի որդիները՝ Նարեթ, Ասար եւ Եթնադի: Եւ Կոսը ծնեց Եգնոբին եւ Մոբեթային: Մրանք են Յարիմի 8
 որդու՝ Նեբաբի եղբոր սերունդները: Գաբէլը առաւել յայտնի էր, քան իր եղբայրները, եւ մայրը նրա անունը 9
 Իզաբէլ գրեց՝ ասելով. «Ծնեցի նրան Գաբէսի նման»: Իզաբէլը դիմեց Իսրայէլի Ասրծուն՝ ասելով. «Օրհնիր ինձ, 10
 ընդարձակիր իմ սահմանները, ձեռքդ ինձ վրայ թող լինի, եւ իմաստութիւնս փութ, որ չնստեմանամ»: Եւ Ասրուած 11
 նրան փութեց այն ամէնը, ինչ նա խնդրել էր: Եսրասի հայր Քաղեբը ծնեց Մաքիթին, որն Ասաբոնի հայրն էր: 12
 Ասաբոնը ծնեց Յափրոփային, Փեսէին, Թանային՝ Նասաս քաղաքի հորը, կենեզացի Եսեղոնի եղբորը: Մրանք 13, 14
 Նեփի բնակիչներն են: Կենեզի որդիները՝ Գոթոնիէլ եւ Սարայիա, իսկ Գոթոնիէլի որդին՝ Աթաթ: Մանաթին 15
 ծնեց Գոփորային, իսկ Սարայիան ծնեց Գերասափիմի հայր Յաբաբին: Արդարեւ, սրանք հիսներ էին: Յեփոնէի որ- 16
 դի Քաղեբի որդիները՝ Եռադա եւ Նասամ, իսկ Արամի որդին՝ Կենեզ: Յայէլի որդիները՝ Ղեզիփաղի, Զեփա, Թիրա եւ 17
 Եսրայէլ: Եսրայէլի որդիները՝ Յեթեր, Մոբադ ու Գափեր: Ադոնը ծնեց Յեթերին, Մարոնին, Յեմային, Այեսբային՝ 18
 Մեթեմոնի հորը: Նրա կինը ծնեց Յարեդին՝ Գեդորի հորը, Յաբարին՝ Սաքոնի հորը, եւ Յեքթիլին՝ Զոնանի հորը: 19
 Մրանք են Մորեդի կնոջ՝ փարաւոնի դուստր Բեթթիայի ծնած որդիները: Օդիայի կնոջ՝ Նաքիմի քրոջ որդիները՝ 20
 Կեսիայի հայր Դանա, Նոմամի հայր Միմէն, իսկ Կէլիայի հայր Նայեմի որդիները՝ Օպարմի, Յեսթեմոն եւ Մաքա- 21
 Յոնայի որդի Մեղումի որդիները. Ղեքադի հայրը՝ Էրը, Մաղէսի հայրը՝ Դաղասն եւ նրանց սերունդները՝ Եբդաթ, 21, 22
 Աբուսփան, Նեսոբա, Յովակիմ՝ Քուզեբի բնակիչները, Յովաս, Սարափ, որոնք Մովաբում բնակուեցին, եւ Աբեթարը 23
 նրանց վերադարձրեց Նաթուլիմ: Մրանք բրուսներ էին, որոնք բնակուած էին Ամափիմում ու Մադերայում թա- 24
 գաւորի հետ, նրա թագաւորութեան սէջ: Մրանք գորացան եւ բնակուեցին այնպէս: Ծնաւոնի որդիները՝ Նաբուէլ,

25 Յամին, Յարիբ, Զարեհ, Սաուդ: Սաուդի որդին՝ Սաղէմ, սրա որդին՝ Բասան, սրա որդին՝ Ասեման, սրա որդին՝
 26, 27 Մազբա, սրա որդին՝ Ամուէլ, սրա որդին՝ Մաբուդ, սրա որդին՝ Զաքուր, սրա որդին՝ Մեմէի: Մեմէին ուներ վեց որ-
 28, 29 ղիններ ու քսան դուստրեր, բայց նրա եղբայրները շար որդիներ չունէին. նրանց ամբողջ քուհները Յուդայի որդիների
 30, 31 նման չէր բազմանում: Նրանք բնակուեցին Բերսաբիում, Սամայում, Մոլադայում, Մերսուդայում, Բաադայում,
 32 Քուասոմում, Թուդադայում, Բաթուդում, Երմայում, Սիկիլակում, Բեթմարայում, Քաբորայում, Կեսսեուսիում եւ
 33 Բարուասեորիմի քանդ: Սրանք էին նրանց քաղաքները մինչեւ Դաւիթ արքան: Նրանց քաղաքներն էին նաեւ
 34 Երամը, Երեմոնը, Թոբանը, Եսանը, Թեկենը՝ հինգ քաղաք: Այս բոլոր քաղաքների շուրջը, մինչեւ Բաադ սփռուած
 35, 36 նրանց բնակավայրերի կալուածքների ու նրանց տների անունները սրանք են. Մոսթբաբ, Ամադէկ, Ամասիայի
 37 որդի Յոսիա, Յովէլ, Ասիէլի որդի Սարիայի որդի Սաբիայի որդի Յեսու, Եղիոնէ, Յեկեբա, Յասթէ, Յասուիա,
 38 Ասայիա, Եղիէլ, Իսմայէլ, Բանեա, Սամուայի որդի Սամարիայի որդի Յեղիայի որդի Ադոնի որդի Մեփերի որդի
 39 Զուգա: Այս անուն առ անուն յիշուածները իրենց քուհների իշխաններն էին, որոնց հայրերի քուհները շար էին
 40 բազմացել: Սրանք գնացին հասան մինչեւ Գերարա, մինչեւ Գայի արեւելեան կողմը, որ իրենց հօրերի համար
 41 արօքավայր որոնեն: Նրանք գրան բազմաթիւ ու հարուստ արօքավայրեր, մի ընդարձակ երկիր իրենց առաջ,
 42 ուր խաղաղութիւն ու հանդարտութիւն էր քիչուած, որովհետեւ նախկինում Քամի որդիներն էին այստեղ բնակուել:
 43 Անուն առ անուն յիշարակուած այս մարդիկ Յուդայի Եգեկիա արքայի օրօք եկան եւ կոտորեցին նրա բնակիչնե-
 44 ռին, այնտեղ բնակուող մինեցիներին ու նրանց փոխարէն բնակուեցին մինչեւ այսօր, որովհետեւ իրենց հօրերի
 45 համար այնտեղ արօքավայրեր էին գտել: Նրանցից Շամուսի որդիներից հինգ հարիւր մարդ գնաց Սէիր լեռը,
 46 իսկ Յեթեսիայի որդիներ Փաղարիան, Նովադիան, Նոափայիան ու Օզիէլը դարձան նրանց իշխանները: Նրանք
 47 կոտորեցին Ամադէկից այստեղ հասարակուած վերապրածներին եւ այստեղ բնակուեցին մինչեւ այսօր:

5 Իսրայէլի անդրանիկ ծննդի՝ Ռուբէնի որդիները: Թէւ նա էր անդրանիկը, սակայն, իր հօր անկողինը պղծելու
 պատճառով, հայրն իր օրհնութիւնը քուեց Իսրայէլի որդի Յովսէփին: Ռուբէնը ազգահամարի մէջ իբրեւ անդրանիկ
 2 չգրուեց: Թէւ Յուդան զօրաւոր էր իր եղբայրների մէջ եւ նրանց իշխանը, բայց օրհնութիւնը Յովսէփին քուեց:
 3, 4 Իսրայէլի անդրանիկ ծննդի՝ Ռուբէնի որդիները. Ենոք եւ Փաղղուս, Եսրոն եւ Քարմի: Յովէլի սերունդը. Մեմէի,
 5, 6, 7 Բերեմա, Գոգ, Մեմէի, Բաադ, Բէէղա, որին գերեց Ասորեստանի Թագաթփաղասար արքան: Նա էր Ռուբէնի
 8 ցեղի իշխանը: Երբ նրա եղբայրներն իրենց քուհներով ազգահամարի մէջ էին գրուած, նրանց իշխաններն էին Յովէլն
 9 ու Զաքարիան: Յովէլի որդի Ամայի որդի Օգուզի որդի Իբաղէին բնակուեց Արոյերում, Նաբաւում ու Բելմատում:
 10 Նա բնակուեց արեւելքում՝ Եփրատ գետից մինչեւ անապատ, որովհետեւ Գաղաատում նա շար անասուններ ուներ:
 11 Սաուդի օրօք նրանք պատերազմեցին երկրի բնակիչների դէմ, եւ Գաղաատից դէպի արեւելք՝ վրանաբնակներ
 12 նրանց ձեռքը գերի ընկան: Գաղի որդիները բնակուեցին նրանց դիմաց՝ Բասանից մինչեւ Մեղբէ: Դրանք են.
 13 գլխաւորը՝ Յովէլ, երկրորդը՝ Սափա, ապա Անայի, որ գրագիր էր Բասանում: Նրանց եղբայրները բնակուեցին
 14 ըստ իրենց ազգաբոնների քանի. դրանք են. Միքայէլ, Մոսողաս, Մոքայէ, Յորէ, Յաքան, Ագիա ու Օբէլ: Այս
 15 եօթը Աբիքայիայի որդիներն էին. ինքը՝ Ուրիի որդին, սա՛ Ադայի որդին, սա՛ Գաղաատի որդին, սա՛ Միքայէլի
 16 որդին, սա՛ Յեսայի որդին, սա՛ Յեզդադի որդին, սա՛ Աբիբուզի որդին, սա՛ Աբիգիլի որդին, սա՛ Գունի որդին:
 17 Աբիքայիան նրանց ազգաբոնների իշխանն էր, որոնք բնակուած էին Գաղաատում, Բասանում եւ նրանց աւան-
 18 ներում, Սարոնի շրջակայ բոլոր գաւառներում, մինչեւ նրանց սահմանները: Նրանք ազգահամարի մէջ մրան
 19 Յուդայի արքայ Յովաթամի եւ Իսրայէլի արքայ Յերոբոամի օրօք: Ռուբէնի ու Գաղի որդիները եւ Մանասէի կէս
 20 ցեղի մարդիկ զօրաւոր էին: Նրանք պատերազմի սովոր էին՝ վահաններ ու սրեր ունէին, աղեղներ էին լարում ու
 21 քառասունչորս հազար եօթը հարիւր վաթսուս մարտիկներով պատերազմի էին ելնում: Նրանք պատերազմի ելան
 22 հազարացիների, քուրեցիների, նափեսացիների, նաբեղոնացիների եւ նաբիմացիների դէմ: Նրանք յարձակուեցին
 23 նրանց վրայ: Նազարացիները յանձնուեցին նրանց իրենց վրաններով հանդերձ, որովհետեւ պատերազմի ժամանակ
 24 իսրայէլացիները Ասպիւն էին ուղղել իրենց խնդրանքը: Ասպիւնը լսել էր նրանց, քանի որ իր վրայ էին դրել իրենց
 25 յոյսը: Նրանք աւար առան հազարացիների մթերանոցը. հինգ հազար ուղտ, երկու հարիւր յիսուն հազար ոչխար,
 26 երկու հազար էջ. գերեցին հարիւր հազար մարդ: Շարերն սպանուեցին, որովհետեւ պատերազմը Ասպիւնուց եղաւ:
 27 Իսրայէլացիները բնակուեցին նրանց բնակավայրերում մինչեւ իրենց գերաւորումը: Մանասէի կէս ցեղը բնակուեց
 28 ու բազմացաւ Բասանի երկրից մինչեւ Բաադերմոն եւ Սամիր, Աներմոնի լեռից մինչեւ Լիբանան: Սրանք են նրանց
 29 քուհները իշխանները: Օփեր, Յեսաի, Ելիէլ, Եգիէլ, Յերեմիա, Յողիա եւ Իգիէլ, որոնք զօրեղ մարդիկ էին, իրենց
 30 քուհները անուանի իշխանները: Նրանք, սակայն, ուխտադրուած եղան իրենց հայրերի Ասպիւն հանդէպ, լքեցին
 31 նրան ու գնացին այն օտար երկրների ասպուածների յետեւից, որոնց Ասպիւնը նրանց ներկայութեամբ ոչնչացրել
 էր: Եւ Ասպիւնը Իսրայէլի դէմ գրգռեց Ասորեստանի արքայ Փանոքի հոգին ու Սուրի արքայ Թագաթփաղասարի
 հոգին, որոնք գերեցին Ռուբէնի ցեղին, Գաղիի ցեղին եւ Մանասէի կէս ցեղին, քարան Քաղա ու Քաբոր, Գոգան
 գետի եզերքը, ուր եւ մնում են մինչեւ այսօր:

6, 2, 3 Աւիի որդիները՝ Գերսոն, Կահաթ եւ Մերարի: Կահաթի որդիները՝ Ամրամ, Սահառ, Զեբբոն եւ Օզիէլ: Ամ-
 4, 5, 6 րամի որդիները՝ Ահարոն, Մովսէս եւ Մարիամ: Ահարոնի որդիները՝ Նաբադ եւ Աբիուդ, Եղիազար եւ Իթամար:
 7, 8 Եղիազարը ծնեց Փենէտին, Փենէտը ծնեց Աբեսուսին, Աբեսուսն ծնեց Բորքիին, Բորքին ծնեց Օզիային, Օզիան
 9, 10 ծնեց Արէասին, Արէասը ծնեց Մարէոթին, Մարէոթը ծնեց Ամարիասին, Ամարիասը ծնեց Աբիպորին, Աբիպորը
 11, 12 ծնեց Մադոկին, Մադոկը ծնեց Աբիմասին, Աբիմասը ծնեց Ազարիասին, Ազարիասը ծնեց Յոնասին, Յոնասը
 13 ծնեց Ազարիասին: Սա քահանայ էր Ասպիւն այն քանը, որ Երուսաղէմում շինել էր Մողոմոնը: Ազարիասը ծնեց
 14 Ամարիասին, Ամարիասը ծնեց Աբիպորին, Աբիպորը ծնեց Մադոկին, Մադոկը ծնեց Մելլումին, Մելլումը ծնեց
 15 Քեղկիասին, Քեղկիասը ծնեց Ազարիասին, Ազարիասը ծնեց Մարէասին, Մարէասը ծնեց Յոնեղեկին: Յոնեղեկը
 16 Նաբուքոդոնոսորի ձեռքը գերի ընկաւ Յուդայի երկրի ու Երուսաղէմի հետ: Աւիի որդիները՝ Գերսոն, Կահաթ եւ
 17 Մերարի: Գերսոնի որդիները անուններն են՝ Լոբեմի եւ Մեմէի: Կահաթի որդիները՝ Ամրամ, Սահառ, Զեբբոն եւ
 18, 19, 20 Օզիէլ: Մերարիի որդիները՝ Մողոկ եւ Մուսի: Սրանք Աւիի քուհներն են ըստ ընթացիկների: Գերսոնի որդի
 21 Լոբեմիից սերուեցին սրա որդի Յեթթին, սրա որդի Յովաքը, սրա որդի Աբիիւն, սրա որդի Զարան, սրա որդի

Յաթրին: Կահաթի որդիները՝ Սահառ, սրա որդի Կորիս, սրա որդի Ասիր, սրա որդի Եղկանա, սրա որդի Աբիսապի, 22, 23
սրա որդի Ասիր, սրա որդի Օգիաս, սրա որդի Աթ, սրա որդի Ուրիել, սրա որդի Սաուդ: Եղկանայի որդիները՝ 24, 25
Ամաս, Աբիմոթ, սրա որդի Եղկանա, սրա որդի Մուսիի, սրա որդի Կանաթ, սրա որդի Եղիաթ, սրա որդի Յերոամ, 26, 27
սրա որդի Եղկանա: Սամուելի որդիները. նրա անդրանիկը՝ Յովել, երկրորդը՝ Աբիա: Մերարիի որդիները՝ Մողլի, 28, 29
Նաբար, սրա որդի Ղոբենի, սրա որդի Մեմեի, սրա որդի Օգա, սրա որդի Սամաա, սրա որդի Անգիա, սրա որդի 30
Ասիա: Սրանք են նրանք, որոնց Դաւիթը կարգեց Ասափու փան երգիչների վրայ, երբ ուխտի փապանակը հաս- 31
տատարեց այնպեղ: Սրանք վկայութեան խորանի առջեւ երգեցողութեան իրենց պաշտօնը կատարեցին, մինչեւ 32
որ Մողմոնը Երուսաղեմում շինեց Տիրոջ տունը: Սրանք սպասատրութիւն կատարելիս կանգնում էին ըստ իրենց
կարգի: Ահա Կահաթի ցեղից սպասատրութեան կոչուածներն ու նրանց որդիները. Սամուելի թոռ Էմանը՝ Կահաթի 33
սերնդից սաղմոսերգու Էմանը, որը որդին էր Յովելի, եւ սա՝ Սամուելի, սա՝ Եղկանայի, սա՝ Յերեմիելի, սա՝ Ելիեղի, 34
սա՝ Թոկիի, սա՝ Մուսիի, սա՝ Եղկանայի, սա՝ Մաաթի, սա՝ Անասիի, սա՝ Եղկանայի, սա՝ Յովելի, սա՝ Ագարիայի, 35, 36
սա՝ Մափանի, սա՝ Թաաթի, սա՝ Ասիրի, սա՝ Բիասափի, սա՝ Կորիսի, սա՝ Յեսարի, սա՝ Կահաթի, սա՝ Ղեիի, 37, 38
սա՝ Իսրայելի: Սրա եղբայրն էր Ասափը, որը նրա աջ կողմում էր կանգնում: Ասափը որդին էր Բարաքիի, եւ սա՝ 39
Սամայի, սա՝ Միքայելի, սա՝ Բասսիայի, սա՝ Միքիայի, սա՝ Աթանիի, սա՝ Ագարիայի, սա՝ Յադիայի, սա՝ Ուրիի, 40, 41, 42
սա՝ Ջամայի, սա՝ Մեմեիի, սա՝ Յեթթիի, սա՝ Գերտոնի, եւ սա՝ Ղեիի: Մերարիի որդիները՝ նրանց եղբայրները, 43, 44
կանգնում էին ձախ կողմում: Դրանք են՝ Էթանը՝ որդին Կիսանի, եւ սա՝ որդին Աբդիի, սա՝ Մադոփի, սա՝ Ասեբիի, 45
սա՝ Ամեսիի, սա՝ Քեղիի, սա՝ Ամասիայի, սա՝ Բասանի, սա՝ Մեմերի, սա՝ Ամոողի, սա՝ Մուսիի, սա՝ Մերարիի, եւ 46, 47
սա՝ Ղեիի: Եւ նրանց եղբայրները, ըստ իրենց փոխմարմնների, ղեւապցիներ էին, որոնք նշանակուած էին Ասափու
փան խորանին սպասատրութիւն կատարելու համար: Ահարոնը եւ իր որդիները ողջակէզների գոհաստեղանին ու 49
խնկերի գոհաստեղանին խունկ ծխելով՝ կատարում էին սրբութիւնների սրբութեան բոլոր գործերը Իսրայելի քաու-
թեան համար, ճիշտ այնպէս, ինչպէս պատուիրել էր Ասափու ծառայ Մովսէսը: Սրանք են Ահարոնի որդիները, 50
Եղիազար, սրա որդին Փենէս, սրա որդին Աբիսու, սրա որդին Բոկա, սրա որդին՝ Օգիա, սրա որդին՝ Ջարա, 51
սրա որդին՝ Մերաթ, սրա որդին՝ Ամարիաթ, սրա որդին՝ Աբիպոթ, սրա որդին՝ Մադոկ, սրա որդին՝ Աբիմաս: Կա- 52, 53, 54
հաթի փոխմից սերուած Ահարոնի որդիները գիւղերում ու աւաններում բնակավայրեր ունեցան, որովհետքի դրանք
էին նրանց բաժին ընկել: Սրանց տուեցին Յուդայի երկրում գտնուող Քերթոնն իր շրջակայ արուարձաններով, 55
իսկ քաղաքի դաշտերն ու գիւղերը տուեցին Յեփոնէի որդի Քաղեթին: Ահարոնի որդիներին տուեցին սպասարանի 56, 57
քաղաքները՝ Քերթոնն ու Ղոբան իրենց արօպավայրերով, Եղոնը իր արօպավայրերով, Եսթամովը իր արօպավայ-
րերով, Յեսթերը իր արօպավայրերով, Կաբիրը իր արօպավայրերով, Ասանը իր արօպավայրերով, Բեթսամիսը 58, 59
իր արօպավայրերով եւ Բեթերը իր արօպավայրերով: Բենիամինի ցեղին տուեցին Գաբէէն իր արօպավայրերով, 60
Գաղեմէթը իր արօպավայրերով, Ղաբէէն իր արօպավայրերով, Անաթոթը իր արօպավայրերով, Անքոսը իր արօպա-
վայրերով: Այդ փոխների բոլոր քաղաքների թիւը փասնչորս է: Մանասէի կէս ցեղից սերուած Կահաթի որդիներին՝ 61
այս փոխի մնացած անդամներին, վիճակահանութեամբ փասը քաղաք տրուեց, իսկ Գերտոնի որդիներին, ըստ 62
իրենց փոխների, այն է՝ Իսաքարի ցեղից, Ասերի ցեղից, Նեփթաղիմի ցեղից եւ Բասանում բնակուող Մանասէի ցե-
ղից վիճակահանութեամբ տրուեց փասներեք քաղաք: Մերարիի որդիներին, ըստ իրենց փոխների, այն է՝ Ռուբէնի 63
ցեղից, Գադի ցեղից եւ Ջաբուղոնի ցեղից վիճակահանութեամբ տրուեց փասներկու քաղաք: Այսպիսով իսրայել- 64
լացիները ղեւապցիներին տուեցին այս քաղաքներն իրենց շրջակայ արօպավայրերով: Յուդայի ցեղից, Շմաունի 65
ցեղից ու Բենիամինի որդիների ցեղից վիճակահանութեամբ բաժին հանեցին այս քաղաքները, որ անուններով
են նշուած: Կահաթի որդիների փոխներին տուեցին Եփրեմի ցեղի սահմաններում գտնուող քաղաքներ. նրանց 66, 67
տուեցին սպասարանի քաղաքները՝ Եփրեմի լեւան վրայ գտնուող Միսթեմն իր արօպավայրերով, Գազերը իր ա-
րօպավայրերով, Յեկնամը իր արօպավայրերով, Բեթորոնը իր արօպավայրերով, Ելոթը իր արօպավայրերով եւ 68, 69
Գերթեմոնը իր արօպավայրերով: Մանասէի կէս ցեղից Եները իր արօպավայրերով, Իբղասանն իր արօպավայ-
րերով տրուեցին Կահաթի որդիների փոխի մնացած անդամներին: Գերտոնի որդիներին, ըստ իրենց փոխների, 70
Մանասէի կէս ցեղից տրուեցին Բասանի Գողոն բնակավայրը իր շրջակայ արօպավայրերով եւ Ղոնոթը իր արօ- 71
պավայրերով: Իսաքարի ցեղից տուեցին Կեթաը իր արօպավայրերով, Գաղիրը իր արօպավայրերով, Անոսը իր 72, 73
արօպավայրերով եւ Անամը իր արօպավայրերով: Ասերի ցեղից տուեցին Մասաղը իր արօպավայրերով, Աղոնը 74
իր արօպավայրերով, Յակակը իր արօպավայրերով եւ Ղոթը իր արօպավայրերով: Նեփթաղիմի ցեղից տուեցին 75, 76
Գալիիայում գտնուող Կեղէսը իր արօպավայրերով, Քամովը իր արօպավայրերով եւ Կարիաթաթիմը իր արօպա-
վայրերով: Մերարիի մնացած որդիներին Ջաբուղոնի ցեղից տուեցին Յեկնամը իր արօպավայրերով, Կաղէսը իր 77
արօպավայրերով, Ղոնոնը իր արօպավայրերով, Բաթորը իր արօպավայրերով, նաեւ Երիքովում, Յորդանան գետի 78
եզերքին, Յորդանան գետից արեւմուտք գտնուող մասը, Ռուբէնի ցեղից տուեցին անապատում գտնուող Բոսորը իր
արօպավայրերով, Յասան իր արօպավայրերով, Կաղեթոթը իր արօպավայրերով եւ Մոփասաթը իր արօպավայրե- 79
րով: Գադի ցեղից տուեցին Գաղասաղում գտնուող Ռամոթը իր արօպավայրերով, Մանայեմը իր արօպավայրերով, 80
Յեսթերը իր արօպավայրերով եւ Յազերը իր արօպավայրերով: 81

Սրանք են Իսաքարի որդիները. Թողա, Փուա, Յասուր եւ Սամրամ՝ ընդամենը չորս հոգի: Թողայի որդիները՝ 7, 2
Օգի, Ղափայիաս, Յերիել, Յեմու, Յեբամ եւ Սամուել, որոնք իրենց փոխմարմնների իշխաններն էին: Թողն ու Անանը
իրենց փոխի մէջ քաջագուններ էին: Սրանց գունդը Դաւթի օրօք քաղկացած էր քսաներկու հազար վեց հարիւր
հոգուց: Օգիի որդին էր Յեզեբիասը, Յեզեբիասի որդիները՝ Միքայել, Աբիաս, Յովել եւ Յիսիաս, որոնք բոլորն էլ 3
իշխաններ էին: Սրանց հետ, ըստ իրենց ազգափոխի, ըստ իրենց փոխմարմնների, պատերազմի համար պատրաստ 4
կային երեսունվեց հազար զօրատր մարդիկ, որովհետքի նրանց կանայք ու որդիները բազմացել էին: Սրանց 5
եղբայրները Իսաքարի բոլոր փոխների մէջ քաջագուններ էին: Սրանց ընդհանուր թիւը կազմում էր ութսունեօթը
հազար հոգի: Բենիամինի որդիները՝ Բաղէ, Բոթոր, Աղիել՝ ընդամենը երեք հոգի: Սրանք են Բաղէի որդիները, 6, 7
Ասերոն, Օգի, Օգիել, Երեմոթ, Ուրի՝ ընդամենը հինգ հոգի, որոնք իրենց փոխմարմնների քաջագուն իշխաններն
էին: Սրանց թիւը քսաներկու հազար երեսունչորս էր: Բոթորի որդիները՝ Ջամարիաս, Յովաս, Ելիեզեր, Ելիոլէ, 8

9 Նաւ, Ամարիա, Երիմոթ, Աբիու, Անաթոթ եւ Ելմեթեմ. արանք բոլորը Բոքորի որդիներն էին, իրենց ւոհմների
10 քաջագուն իշխանները, եւ նրանց թիւը քսան հազար երկու հարիւր էր: Արդիւ էլի որդին էր Բաղասանը, Բաղասանի
11 որդիները՝ Յեու, Բենիամին, Աուդ, Քանաան, Եղան, Թարսիս եւ Աքիսաար: Սրանք բոլորը Արդիւ էլի որդիներն
էին, իրենց ւոհմի քաջագուն իշխանները, որոնք քաջութեամբ պարտերազմի էին ելնում, եւ որոնց թիւը փասնետօթը
12, 13 հազար երկու հարիւր էր: Նաեւ Սափիմ ու Աբիմ: Սորայի որդին էր Սոբուն, սրա որդին՝ Յաթերը: Նեփթաղիմի
14 որդիները՝ Յասիէլ, Գոնի, Սահառ, Սելլում: Նեփթաղիմի մայրը Բալլան էր: Մանասէի որդին էր Եսրիէլը, որին
15 ծնել էր Մանասէի ասորի հարճը, եւ որը ծնել էր նաեւ Գաղաադի հօրը՝ Մաքիթին: Մաքիթը կին գրաւ Յափինի,
նաեւ Սեփունի համար: Մաքիթի քրոջ անունն էր Մոռքա: Մաքիթը երկրորդ որդի ունեցաւ, որի անունն էր Սափաադ:
16, 17 Սափաադը ծնեց միայն դուստրեր: Մաքիթի կին Մոռքան որդի ծնեց եւ անունը դրեց Փարէս: Սրա եղբօր անունն
էր Սորուն, իսկ սրա որդու անունը՝ Ուղամա: Ուղամայի որդին էր Բաղիմը: Սրանք են Մանասէի որդի Մաքիթի
18 որդի Գաղաադի որդիները: Նրա քոյր Մալեքէթը ծնեց Էսուդին, Աբիեզերին եւ Մոռոլային: Սեմիրի որդիներն
19 էին Այինը, Սիւբեմը, Ղակէիան եւ Անիամը: Եփրեմի որդին՝ Մեսթաղա, սրա որդին՝ Բարադ, սրա որդին՝ Թաաթ,
20 սրա որդին՝ Եղիադ, սրա որդին՝ Նոմեթ, սրա որդին՝ Ջարեդ, սրա որդին՝ Սոթէլ, սրա որդին՝ Եզեր, սրա որդին՝
21 Եղէադ: Սրանց սպանեցին այդ երկրում ծնուած գեթացիները, քանզի արանք եկել էին իրենց անասունները խլելու:
22, 23 Նրանց հայր Եփրեմը բազում օրեր սուգ արեց: Եկան նրա եղբայրները նրան մխիթարելու: Նա պառկեց իր կնոջ
հետք, սա յոյացաւ ու ծնեց որդի, որի անունը դրեց Բարիս, քանզի ասում էր, թէ՛ «Չար ժամանակ ծնուեց իմ
24 փանը»: Եփրեմի դուստրն էր Մառան: Մառան մնացած իր մարդկանց հետ շինեց ներքին եւ վերին Բեթորունը:
25, 26 Օզանի որդին էր Սէրան, սրա որդիները՝ Նոափայէ եւ Նոասէթ, սրա որդին՝ Թադէ, սրա որդին՝ Ջոռդա, սրա
27, 28 որդին՝ Թաան, սրա որդին՝ Ամիուդ, սրա որդին՝ Եղիսամա, սրա որդին՝ Նուն, եւ սրա որդին՝ Յեսու: Նրանց
կալուածքներն ու բնակավայրը Բեթէլում էին, Բեթէլի գիւղերը արեւելեան մասում էին գտնուում: Դրանք են. Գազերն
29 իր գիւղերով, Սիւբեմն իր գիւղերով մինչեւ Գազա ու դրա գիւղերը, մինչեւ Մանասէի որդիների սահմանները,
Բեթասանն իր գիւղերով, Թանաքն իր գիւղերով, Գաղաադն իր գիւղերով, Մակեդոնն իր գիւղերով եւ Դորն իր
30 գիւղերով: Այնպէս բնակուեցին Իսրայէլի որդի Յովսէփի որդիները: Աւերի որդիները՝ Յեսնա, Յասուր, Յեսուվա,
31, 32 Յեսու, Աբարիս եւ նրանց քոյր Սարա: Աբարիսի որդիները՝ Քաբեր եւ Մեքիէլ. սա Ջերեթի հայրն է: Քաբերը
33 ծնեց Յափաղէպին, Սոմերին, Բոթամին եւ սրանց քոյր Մողամին: Յափաղէպի որդիները՝ Թեսեթի, Բամայէ եւ
34, 35 Ասիթ: Սրանք էին Յափաղէպի որդիները: Սոմերի որդիները՝ Աբիու, Նոաադա, Օբդա, Արամ: Սոփարի եղբայր
36, 37 Ելամի որդիները՝ Յամանա, Մեղէս եւ Ամաադ: Սոփարի որդիները՝ Առնափար, Սուադ, Բարի, Յենրա, Բասար, Օդ,
38, 39 Մեմա, Սաղիսա, Յեթեր եւ Բեերա: Յեթերի որդիները՝ Յափինա, Փասփա եւ Արա: Օդի որդիները՝ Օրեթ, Անիէ
40 եւ Նոայիէլ: Սրանք բոլորը Աւերի որդիներն են, բոլորը փոհների իշխաններ ու պետեր, ընտիր քաջագուններ,
իշխաններ եւ առաջնորդներ: Պարտերազմի պարտասար նրանց մարդկանց թիւը քսանվեց հազար էր:

8 Բենիամինը առաջինը ծնեց Բաղէին, երկրորդը՝ Աբելին, երրորդը՝ Արային, չորրորդը՝ Նովային, հինգերորդը՝
2, 3, 4, 5 Նոափային: Բաղէի որդիներն էին Արեդը, Գերան, Աբիուդը, Աբիսուէն, Նեմանը, Գերան, Սոփանը, Քիրանը եւ
6 Մովիմը: Սրանք են Օդի որդիները, եւ սրանք են փոհների իշխանները, որ բնակուում էին Գաբայում եւ գերևարու-
7, 8 եցին դէպի Մանաքաթ: Նաեւ՝ Նեման, Աբիան եւ Գերան՝ նոյն ինքը Եզամը, որը ծնեց Օզային ու Աբիադին: Եւ
9 Գաարիմը նրան փեղ հասցնելուց յետոյ ծնեց Մովամին, Օսիմին ու Բասարային: Նրա կին Ադան ծնեց Յոբաբին,
10, 11 Մաքիային, Մոսային, Մեղքամին, Յեուսին, Մեքիային եւ Մարմային: Սրանք Յոսիմից սերուած փոհների իշխան-
12 ներն են: Մեսիմը ծնեց Աբիպոթին եւ Ադիաղային: Ադիաղայի որդիները՝ Օւէր, Միսայէլ, Մեմեր (որ կառուեց
13 Օնոդն ու Ղոդը եւ նրա գիւղերը), Բարիգա ու Սամա: Սրանք են Եղամում բնակուող փոհների իշխանները, որ
14, 15, 16 դուրս քշեցին Գեթի բնակիչներին: Նրանց եղբայրները՝ Մոսեթ, Յարիմաթ, Աղաբադիս, Արոդ, Յադեր, Միքայէլ,
17, 18 Յեսափաթ, Յովաքա եւ Յեզիսա: Բարիաղայի որդիներն են Ջաբդահան, Միքոդանը, Ազակին, Աբարը, Յեսամարին,
19, 20, 21 Եսիեղան եւ Յոբաբը: Եղիադի որդիներն են Յաքիմը, Ջերին, Ջաբդին, Եղիոնէն, Սաղթին, Ելիէլը, Աղաիան,
22, 23 Բերիգան, Բարեան եւ Մամարիամը: Ամարիայի որդիներն են Յեսփանը, Օբեդը, Ելիէլը, Աբդոնը, Մեքրին, Անանը,
24, 25, 26 Անանիան, Ամրին, Աեղանը, Անաթոթիան, Աթինը, Յեփաղիան եւ Փանուէլը: Սոսեկի որդիներն են Մամերիան,
27, 28 Մարայիան, Գոթողիառը, Արասիառը, Նեղիառը, Ջերին եւ Երոմի որդիները: Սրանք փոհների իշխաններն են,
29 Երուսաղէմում բնակուող իրենց սերնդի առաջնորդները: Գաբառնի հայրը բնակուեց Գաբառնում: Նրա կնոջ ա-
30, 31 նունն էր Մաաք: Նրա որդիները՝ անդրանիկը՝ Մարբոն, ապա՝ Յեսուր, Կիս, Բաղասան, Ներ, Նաբադ եւ Բեդուր.
32 սրա եղբայրներն էին Ջաբուրն ու Մադոդոթը, որը ծնել էր Սամային: Սրանք բնակուեցին Երուսաղէմում, իրենց
33 եղբայրների դիմաց, իրենց եղբայրների հետ: Ները ծնեց Կիսին. Կիսը ծնեց Սաուդին. Սաուդը ծնեց Յով-
34 նաթանին, Մեղքիսաւէին, Ամինադաբին եւ Իսմայէլին: Յովնաթանը ծնեց Մեմփիբաաղին. Մեմփիբաադը ծնեց
35, 36 Միքային: Միքայի որդիներն են Փիդոնը, Մադոքը, Թարէն եւ Քաազը: Քաազը ծնեց Յովիդային. Յովիդան ծնեց
37, 38 Գաղեմաթին, Ազոթին, Ջամարիային: Ջամարիան ծնեց Մեսային. Մեսասն ծնեց Բասանային: Սրա որդին է
Նոափեան, սրա որդին՝ Եղէադը, սրա որդին՝ Եսէլը: Եսէլը վեց որդի ունէր, որոնց անուններն են. անդրանիկինը՝
39 Եզրիկան, ապա՝ Բոքերու, Իսմայէլ, Մարսիսա, Արդիսա, Անան: Սրանք բոլորը Եսէլի որդիներն էին: Նրա եղբայր
40 Եսեղկանի որդիները՝ անդրանիկը՝ Ուղամ, երկրորդը՝ Աաս, երրորդը՝ Եղիփաղէպ: Եղկամի որդիները քաջագուն,
աղեղնատուր մարդիկ էին, որոնք բազմացրին իրենց որդիներին ու որդիների որդիներին: Նրանց թիւը հասաւ հարիւր
իննսուն հոգու: Սրանք բոլորը Բենիամինի որդիներից ծնուեցին:

9 Իսրայէլի բոլոր ցեղերը, իրենց մեղքերի համար Բաբելոն փարաբնակեցուածներով հանդերձ, գրանցուած են
2 Իսրայէլի ու Յուդայի երկրի թագաւորների գրքերում: Իսրայէլի քաղաքներում իրենց կալուածքների առաջին բնա-
3 կիչները քահանաներն ու ղեկաւորներն էին: Երուսաղէմում բնակուեց Յուդայի որդիների, Բենիամինի որդիների
4 եւ Եփրեմի ու Մանասէի որդիների մի մասը: Նաեւ Յուդայի որդի Փարէսի որդի Ամարիի որդի Ամիութի որդի
5, 6 Գոթին, Մեղոմի որդիներից՝ նրա անդրանիկ որդի Ասեան ու սրա որդիները, Ջարայի որդիներից՝ Յեիէլը եւ նրա
7 եղբայրները՝ ընդամենը վեց հարիւր իննսուն հոգի, Բենիամինի որդիներից՝ Ասանուի որդի Դովիայի որդի Մոսոմի
8 որդի Մադոնը, Յերեմի որդի Յերեան, Սոքորի որդի Օզիայի որդի Եղամը, Յերեանի որդի Ռագուէլի որդի Սափա-

փի որդի Մասաղամը և նրանց եղբայրներն ըստ իրենց ցեղերի՝ ընդամենը ինը հարիւր յիսուվեց մարդ: Սրանք 9
 բոլորն էլ իրենց փոհմերի պեպեր էին՝ իւրաքանչիւրն ըստ իր ընտանիքի: Քահանաներից՝ Յողայէն, Յովաբիբը, 10
 Աքինը, Ասպծու փան առաջնորդ Աքիպորի որդի Մարիոթի որդի Սաղոկի որդի Մոսողոմի որդի Քեղկիի որդի Ա– 11
 զարիասը, Քեղկիի որդի Փասուրի որդի Յերեմի որդի Օթիլիասը, Մոսողոմի որդի Եզրի որդի Ադիելի որդի Մասէն, 12
 Ասերի որդի Ղասմոթը և նրանց եղբայրները, որոնք, թուով ընդամենը հազար եօթը հարիւր իննսուն հոգի, իրենց 13
 փոհմաբնների իշխաններն էին և Ասպծու փան սպասաւորութեան գործում հնուր մարդիկ էին: Ղեւրացիներից 14
 բնակուած էին Մերարիի թոռ Ասաբիայի որդի Եզրիկամի որդի Ասորի որդի Սամասն, Բագբագը, Արեսը, Գողէղը 15
 և Ասափի որդի Չէքրիի որդի Միքայի որդի Մաթանիասը, Իդիթոնի որդի Գողաղի որդի Սամայի որդի Օթի– 16
 ասը, նեփոփաբացիների գիւղերում բնակուող Եղկանայի որդի Ասայի որդի Բարաբիասը, դռան պահապաններ 17
 Մալլոմը, Ակուբը, Տեղանը, Եմանը և նրանց եղբայրները, ընդ որում Մալլոմը իշխան էր: Սրանք մինչեւ այսօր 18
 պահպանում են թագաւորի դռան արեւելեան կողմը, այսինքն՝ Ղեւիի որդիների գնդերի դռները: Նաեւ Կորիսի որդի 19
 Աքիսափի որդի Կորէի որդի Սաղոմն ու նրա հօրական փնից եղբայրները, կորիսացիները սպասաւորութեան գործի 20, 21
 վրայ էին. նրանք պահպանում էին վրանի շնը. իրենք և իրենց հայրերը Տիրոջ բանակաբերդի մուտքի պահա– 22
 պաններն էին: Եղիազարի որդի Փենէսը նրանց իշխանն էր Տիրոջ առջեւ, և սրանք նրա հետ էին: Մոսողոմի 23
 որդի Զաքարիասը վկայութեան խորանի դռան պահապանն էր: Դռան պահպանութեան համար ընտրուածները 24
 երկու հարիւր փասներկու հոգի էին: Սրանք իրենց սրահներում էին մնում, և այդ էր նրանց թիւը: Դաւիթն ու 25
 քսանուոր Մամուէլն էին նշանակել նրանց իրենց հաւաքարմութեան համար: Սրանք և իրենց որդիները նշանա– 26
 կուել էին Տիրոջ փան խորանի փան դռների վրայ, որ պահպանեն դռները չորս կողմից՝ արեւելից, ծովի կողմից, 27
 հիւսիսից ու հարաւից: Նրանց եղբայրները մնում էին իրենց սրահներում և ամէն եօթը օրը մէկ, ժամանակ առ 28
 ժամանակ մտնում էին նրանց մօտ, քանզի չորս զօրեղ հաւաքարիմ մարդկանց էր վստահուած դռների պահապ– 29
 անութիւնը: Ղեւրացիներն էին, որ նշանակուած էին շրտնարանների և Ասպծու փան գանձերի վրայ, որովհետեւ 30
 նրանց էր յանձնարարուած պահպանութիւնը, նրանց էին վստահուած բանալիները, ուստի նրանք էին ամէն առա– 31
 ւօր բաց անում փանարի դռները: Նրանցից ոմանք նշանակուած էին պաշտամունքի սպասքի վերակացուներ, որ 32
 հաշուով բերեն սպասքը ու հաշուով էլ փանէն: Նրանցից ոմանց յանձնուած էր սքբագան կահկարասիի, ընտիր 33
 ալիւրի, գինու, իւղի, կնդրուկի և այլ խնկերի հսկողութիւնը: Քահանաների որդիներից ոմանք իւղ եփողներ և 34
 խունկ պարրասպողներ էին: Ղեւրացիներից Մաբարթիասը, որը կորիսացի Սաղոմի անդրանիկ որդին էր, պէտք է 35, 36
 կարարէր զոհաբերութեան և քահանայապետի փապակի հսկողութիւնը: Կահաթացի Բանեսարը իր եղբայրների 37
 միջից առաջատրաց հացի վերակացու էր կարգուած. նա ամէն շաբաթ պէտք է պարրասպէր այն: Սրանք սաղմու– 38
 երգուներ էին, ղեւրացիների փոհմերի իշխաններ, որոնց յանձնարարուած էր օրուայ սպասաւորութիւնը: Սրանք օր 39
 ու գիշեր գործի վրայ էին: Սրանք ղեւրացիների փոհմերի իշխաններն էին, ամէն մէկն իր ցեղի իշխանը: Սրանք 40
 բնակուեցին Երուսաղէմում: Գաբաւոնի հայրը՝ Յէլը, բնակուեց Գաբաւոնում: Նրա կնոջ անունն էր Մոքա: Նրա 41, 42
 անդրանիկ որդին էր Աբդոնը, իսկ միւսների անուններն էին՝ Յասիր, Կիս, Բաաղ, Ներ, Նաբաղ, Գեղուր: Զաքու– 43
 րի եղբայրներն էին Այիոնը, Չէքրին ու Մակեղոթը: Մակեղոթը ծնեց Սամային, և սրանք իրենց եղբայրների 44
 մէջ ու իրենց եղբայրների հետ բնակուեցին Երուսաղէմում: Ները ծնեց Կիսին. Կիսը ծնեց Սաւուղին. Սաւուղը 35
 ծնեց Յովնաթանին, Մեղքիսաւէին, Ամինադաբին ու Բաաղին: Յովնաթանի որդի Մեմփիբաաղը ծնեց Միքային: 40
 Միքայի որդիներն էին Փիոնը, Մաղոբն ու Թարան: Բաաղը ծնեց Յովնաթային. Յովնաթան ծնեց Գաղեմոթին ու 41, 42
 Ազեմոթին. Զամրին ծնեց Մասային. Մասան ծնեց Բանարին: Սրա որդին էր Ափան, սրա որդին՝ Եղէասարը, և 43
 սրա որդին՝ Եսաէլը: Եսաէլի որդիները վեցն էին: Ահա նրանց անունները. անդրանիկը՝ Եզրիկամ, ապա՝ Իսմայէլ, 44
 Մարիա, Աբդիա, Ամարիա և Անան: Սրանք են Եսաէլի որդիները:

Այլազգիները պարտագնացեցին իսրայէլացիների դէմ, որոնք փախան այլազգիների առջեւից և սպանուած ընկան 10
 Գեղբուա լեռների վրայ: Այլազգիները հեփապնդեցին Սաւուղին ու նրա որդիներին: Այլազգիները սպանեցին 2
 Յովնաթանին, Ամինադաբին և Մեղքիսաւէին՝ Սաւուղի որդիներին: Պարտագնում պարտութիւն կրեց Սաւուղը՝ 3
 նեփերով խոցուած. նա նեփահար էր եղել: Սաւուղն ասաց իր կապարճակրին. «Նանի՛ր սուրդ և դրանով սպանի՛ր 4
 ինձ: Չի՛նի, թէ անթիփաղները գան ու անարգանքի ենթարկեն ինձ»: Կապարճակիրը չուզեց այդ անել, քանզի 5
 շարք վախեցել էր: Այն ժամանակ Սաւուղն առաւ սուրը և ընկաւ դրա վրայ: Երբ նրա կապարճակիրը քետաւ, որ 6
 Սաւուղը մեռաւ, ինքն էլ իր սրի վրայ նեփուեց ու մեռաւ: Այդ օրը մեռան Սաւուղն ու իր որդիները. նրա ամբողջ 7
 ընտանիքը միաժամանակ մեռաւ: Երբ հովտում գրնուող բոլոր իսրայէլացիները քետան, թէ իսրայէլացիները 8
 փախել են, իսկ Սաւուղն ու նրա որդիներն սպանուել, թողեցին իրենց քաղաքները և փախան, իսկ այլազգիները 9
 եկան ու բնակուեցին նրանց քաղաքներում: Նեփուեալ օրը եկան այլազգիները, որ կողոպտեն սպանուածներին: 10
 Նրանք գրան Գեղբուա լեռան վրայ սպանուած Սաւուղին ու նրա որդիներին, մերկացրին նրան, փարան գլուխն ու 11
 զէնքերը և ուղարկեցին այլազգիների երկիրը, որ ամէն փեղ աւերիս փան իրենց կուռքերին ու ժողովրդին: Նրա 12
 զէնքերը դրեցին իրենց ասպծու փանը, իսկ գլուխը՝ Դագոնի փանը: Գաղաադում բնակուող բոլոր մարդիկ լսեցին, 13
 թէ ինչ էին արել այլազգիները Սաւուղի և իսրայէլացիների նկատմամբ: Բոլոր քաջարի մարդիկ եկան Գաղաաղից 14
 և առնելով Սաւուղի ու նրա որդիների մարմինները՝ բերեցին Յաբիս ու նրանց ոսկորները թաղեցին Յաբիսում 15
 գրնուող կաղնու փակ ու եօթը օր ծոմ պահեցին: Սաւուղը մեռաւ իր այն անօրէնութիւնների պարճառով, որ 16
 գործել էր Տիրոջ դէմ, Տիրոջ խօսքը չպահելով՝ վիուկներից խորհուրդ էր հարցրել, փոխանակ Տիրոջը խնդրելու: 17
 Նրան դէմ էր կանգնել Սամուէլ մարգարէն: Տէրը սպանել էր նրան ու թագաւորութիւնը վերադարձրել Յեսաէի որդի 18
 Դաւիթին:

Բոլոր իսրայէլացիները Քեբրոն, Դաւթի մօտ գալով՝ ասացին. «Ահաւասիկ, մենք քո ոսկորն ու քո մարմինն ենք: 11
 Անցեալում, մինչ Սաւուղն արքայ էր, դու էիր հովուութիւն անում Իսրայէլին: Եւ քո Տէր Ասպուածը քեզ ասաց. «Դո՛ւ 2
 պիտի հովուես Իսրայէլի իմ ժողովրդին, դո՛ւ պիտի լինես Իսրայէլի առաջնորդը»: Եկան Իսրայէլի բոլոր ձերերը ար– 3
 քայի մօտ, Քեբրոն, ու Դաւիթը Տիրոջ առջեւ նրանց հետ ուխտ դրեց Քեբրոնում: Նրանք Դաւթին Իսրայէլի թագաւոր 4
 օձեցին ըստ Տիրոջ այն խօսքերի, որ նա Սամուէլի միջոցով էր ասել: Արքան ու նրա մարդիկ գնացին Երուսաղէմ, 4

5 որ Յերուսն է: Այնպէս էին յերուսացիները, որոնք այդ երկրի բնակիչներն էին: Յերուսի բնակիչներն ասացին Դա-
6 թին. «Դու այսպէտ չպիտի մտնես»: Իսկ նա գրաւեց Սիոնի ամրոցը, այսինքն՝ Դաւթի քաղաքը: Դաւթին ասաց. «Ով
7 յերուսացիներին առաջինը կը սպանի, նա էլ իշխան ու գորավար կը լինի»: Սարուիի որդի Յովաբը առաջինը ելաւ
8 նրանց դէմ ու դարձաւ իշխան: Դաւիթը նստեց ամրոցում եւ այդ պարճառով նա կոչեց այն Դաւթի քաղաք: Նա
9 շուրջանակի ամրացրեց այն քաղաքը, որ պատերազմելով էր գրաւել: Դաւիթը գնալով հզօրանում էր, որովհետեւ
10 ամենակալ Տէրը նրա հետ էր: Սրանք են Դաւթի զօրքի այն հրամանաւարները, որոնք նրա թագաւորութեան մէջ
11 նրա հետ ու ամբողջ Իսրայէլի հետ հզօրանում էին, եւ որոնք Տիրոջ ասածի համաձայն նրան Իսրայէլի թագաւոր
12 էին օձել: Ահա Դաւթի հզօր մարդկանց անուանացանկն ու նրանց ու թիւը. Աքամանի որդի Իգբաամը՝ երեք զօրա-
13 վարներից առաջինը: Սա էր, որ միայնակ իր սուրը բարձրացրեց երեք հարիւր հոգու դէմ եւ նրանց միաժամանակ
14 սպանեց: Նրանից յետոյ գալիս է աքոբացի Դողայի որդի Եղեազարը: Սա երեք հզօրներից էր եւ Փասասողոմում
15 Դաւթի հետ էր: Այլազգիներն այսպէտ էին հաւաքուել պատերազմի: Դաւթի մի մասը լի էր զարիով, եւ ժողովուրդը
16 փախել էր այլազգիների առջեւից: Նա եկել կանգնել էր այդ մասում եւ այն պաշտպանել: Երեք զօրավարները
17 հարուածեցին այլազգիներին, եւ Տէրը մեծ փրկութիւն պարգեւեց իսրայէլացիներին: Երեսուն իշխաններից երեքը
18 իջան Դաւթի մօտ, Օդոդոմի քարայրի մօտերը՝ գրնուող ժայռի մօտ, իսկ այլազգիները բանակ էին դրել Նսկա-
19 ների հովտում: Դաւիթն այդ ժամանակ ամրոցում էր, իսկ այլազգիների զօրքը՝ Բեթղեհեմում: Դաւիթը ծարար
20 յագեցնել ցանկանալով՝ ասաց. «Ով ինձ խմելու ջուր կը բերի Բեթղեհեմի ջրհորից, որը դարպասի մօտ է»: Եւ այդ
21 երեք զօրավարները այլազգիների բանակը ճեղքելով՝ ջուր հանեցին Բեթղեհեմի դարպասի մօտ գրնուող ջրհորից,
22 բերեցին Դաւթի մօտ, բայց Դաւիթը չուզեց խմել այն. նա այն Տիրոջը նուիրելով՝ ասաց. «Աստուած թող ինձ ների:
23 Ինչպէ՛ն կարող եմ ես այդ բանն անել. դա պիտի նշանակէր խմել այդ մարդկանց արիւնը, քանի որ իրենց կեանքի
24 գնով բերեցին այն»: Եւ նա չուզեց խմել այդ ջուրը: Այս բանն արել էին այդ երեք զօրավարները: Յովաբի եղբայր
25 Աբեսսան երեքի գլխաւորն էր: Սա էր, որ միայնակ սուր էր բարձրացրել երեք հարիւր հոգու վրայ եւ նրանց միաժա-
26 մանակ սպանել: Սա անուանի էր երեքի մէջ: Սա աւելի նշանաւոր էր, քան միւս երկուսը: Սա նրանց գլխաւորն էր,
27 սակայն այն երեքի հետ չէր կարող մրցել: Յովիդայէի որդի Բանեսարը հզօր մարդու որդի էր: Նա բազում գործեր էր
28 արել Կասբէլում: Նա էր, որ սպանել էր Արիէլ Բանիայի երկու որդիներին: Մի ձիւնոյ օր նա իջել էր ու փոսի մէջ
29 սպանել առիւծին: Նա սպանել էր նաեւ հինգ կանգուն հասակ ունեցող մի աժդահայ եգիպտացի մարդու՝ զինուած
30 ոստրանակի գլանի չափ մեծ նիզակով: Բանեսարը զաւազանով յարձակուել էր նրա վրայ, եգիպտացու ձեռքից խլել
31 նիզակը եւ նրա նիզակով էլ սպանել նրան: Այս բանն արել էր Յովիդայէի որդի Բանեսարը, որի անունն այդ երեք
32 հզօր մարդկանց մէջ է: Նա այս երեքի մէջ աւելի նշանաւոր էր, սակայն այն երեքի հետ չէր կարող մրցել: Դաւիթը
33 նրան իր փոխի վերակացու կարգեց: Սրանք էին զօրքի հզօր մարդիկ. Յովաբի եղբայր Ասայէլը, բեթղեհեմա-
34 վի Գողայի որդի Եղեանանը, արորացի Սամոթը, փաղոնացի Աքիզեղէրը, թելուացու որդի Օրէն, անաթոթացի
35 Աքիեզէրը, սառթացի Սոբաբը, օնացի Եղիաբը, նեփոփաթացի Մովարէն, նեփոփաթացի Բասանի որդի Եղեադը,
36 Բենիամինի բլրից Նեփայի որդի Երային, փարաթոնացի Բանեսարը, Նեբեղ բնակավայրից Ուրին, սարափթա-
37 վի Գասաբիէլը, բարսամացի Ազամոթը, գոթնացի Ասամի որդի սաղաբոնացի Եղիաբան, արարացի Մադէի
38 որդի Յովնաթանը, արարացի Աբարի որդի Աքիաբը, Օրի որդի Եղիբաաղը, քուրաթացի Փերոմէն, փելոնացի Ա-
39 քիան, կարմելացի Ասարան, Աքիայի որդի Նոարէն, Նաթանի եղբայր Յովէլը, Ազարի որդի Մաբաբը, ամոնացի
40 Մեղեկովը, Սարունայի որդի Յովաբի կապարճակիր արեթոնացի Նասարը, ուրեթացի Իրասը, հեթերացի Գաբեթը,
41 քեպացի Ուրիասը, Սեղբայի որդի Մոողի որդի Զաբադը, որը Ռուբէնի ցեղից էր՝ երեսուն իշխանների գլխաւորը,
42 Մաաբայի որդի Անանը, մաթթանացի Յոսափաբը, ասպարոթացի Օզիասը, քոթանացու որդիներ Սամասն եւ
43 Յեւեղը, որոնք արարացիներ էին, Սամարիի որդի Յեղիէլն ու նրա եղբայր Յովազան, որոնք պաթուսացիներ էին,
44 մաոնացի Յեղիէլը, Այիրաբն ու սրա որդին Յոսէն, որոնք եղնամացիներ էին, սովաբացի Յեթեման, Աղիէլը, Օբէլը
45 եւ Յասիէլը, որոնք մոսաթացիներ էին:

12 Սրանք են, որ եկան Դաւթի մօտ, Սիկեղակ, երբ նրան դեռ նեղում էր Կիսի որդի Սաուղը, եւ սրանք են այն
2 հզօրները, որոնք պատերազմում օգնում էին նրան՝ եւ թէ՛ աջ, թէ՛ ձախ ձեռքերով աղեղներով հարուածներ հասց-
3 նում եւ պարսպարկներով քարեր ու նետեր արձակում: Բենիամինից սերուած Սաուղի եղբայրներից էին իշխան
4 Աքիեզէրը, սաբամոթացի Սամայի որդի Յովաբը, Ազմոթի որդիներ Յեզեբէն ու Ափաղէրը, Բարաբիսա եւ Յեու
5 անաթացիները, գաբաոնացի Սամէասը, որը հզօր էր այն երեսունի մէջ եւ երեսունի գլխաւորն էր: Եկան նաեւ
6 Յերեմիասը, Եզեկիէլը, Յովնանը, Զաբադը Գաղեթոնից, Եղիսաղը, Յարիմոթը, Բասադիան, Սամարիան, Սա-
7 վափասը Արիբեղից, Եղկանան, Յեսիայը, Ելիէլը, Յոզաբայը, Յեզբաման, որոնք սկորացիներ էին, Յովէլն ու
8 Զաբադիան՝ գեղորացի Յերոմի որդիները: Գաղաաղից հեռանալով՝ անապարհից Դաւթի մօտ եկան քաջագուն
9 մարդիկ, որոնք, ռազմիկներ լինելով, կրում էին վահաններ ու աշտեր: Նրանց դէմը նման էր առիւծի դէմքի,
10 իսկ արագաշարժութեամբ յիշեցնում էին լեռնային այծեամներ: Եզերը իշխանն էր, Աբդիասը՝ երկրորդը, Եղիաբը՝
11 երրորդը, Մասանը՝ չորրորդը, Յերեմիասը՝ հինգերորդը, Եթթին՝ վեցերորդը, Ելիէլը՝ տօթներորդը, Յովնանը՝
12 ութերորդը, Եզաբաթը՝ իններորդը, Յերեմիասը՝ փասներորդը, Մաբաբանան՝ փասնմէկերորդը: Սրանք Գաղի
13 որդիներից սերուած զօրաւարամանաւարներն էին. ամենափոքրը մի հարիւրեակ ունէր ձեռքի փակ, իսկ ամենամեծը՝
14 հազարեակ: Սրանք են, որ անցան Յորդանան գետը առաջին անսում, երբ ջրերը յորդել էին ափերից, եւ հալա-
15 ծեցին հովիտների բոլոր բնակիչներին արեւելքից մինչեւ արեւմուտք: Դաւթին օգնութեան եկան նաեւ Բենիամինի
16 ու Յուդայի ցեղի որդիները: Դաւիթը ընդառաջ գնալով նրանց՝ ասաց. «Եթէ խաղաղութեամբ էք եկել ինձ մօտ,
17 իմ սիրտը ձեզ հետ կը լինի, իսկ եթէ եկել էք, որ անհաւապարմօրէն ինձ մատնէք իմ թշնամիների ձեռքը, թող մեր
18 հայրերի Աստուածը փեսանի ու դաւապարտի ձեզ»: Եւ երեսնեակի հրամանաւար Ամեսսան Նոգունը ներշնչուելով
19 ասաց. «Յեսաէի որդի Դաւիթ, գնացէ՛ք դու եւ թո ժողովուրդը, խաղաղութիւն քեզ եւ խաղաղութիւն քո օգնական-
20 ներին, քանզի քո Աստուածը քեզ օգնեց»: Դաւիթն ընդունեց նրանց ու նրանց զօրքի հրամանաւարներ կարգեց:
21 Մանասէից սերուած մարդիկ էլ անցան Դաւթի կողմը, երբ այլազգիները Սաուղի դէմ պատերազմի էին ելել, սա-
22 կայն նա չօգնեց նրանց, քանզի այլազգիների զօրագլուխները խորհրդակցելով՝ ասացին, թէ նա այս մարդկանց

գլուխների գնով կ'անցնի իր փիրոջ՝ Սաուղի կողմը: Երբ նա Սիկեդակ էր գնում, նրա կողմն անցան Մանասեից 20 սերուած Եղնան, Յոզաբաբը, Եղիուն եւ Սաղթին՝ Մանասեից սերուած հազարապետները: Նրանք Դաւթի հետ 21 յարձակուեցին ասպարակողների վրայ, որովհետեւ իրենք ուժեղ էին, եւ ամենքն էլ զօրքի հրամանաւարներ էին: Այսպիսով օրեցօր Դաւթի մօտ էին գալիս նոր ուժեր, մինչեւ որ Դաւթի բանակը Ասպծու բանակի պէս հզօր դարձաւ: 22 Մրանք են զօրքի այն հրամանաւարների անունները, որոնք եկան Դաւթի մօտ, Քերրոն, որպէսզի, Ասպծու ասածին 23 համապարասխան, Սաուղի թագաւորութիւնը յանձնեն նրան. Յուդայի ցեղի որդիներից սերուած վահանակիրներ 24 ու նիզակակիրներ, վեց հազար ութ հարիւր հոգի, բոլորն էլ կորովի պատերազմողներ: Եկան նաեւ Շմաւունի որդի- 25 ներից սերուած քաջարի պատերազմողներ, թուով եօթը հազար հարիւր հոգի, Ղեւիի որդիներից սերուածներ՝ չորս 26 հազար վեց հարիւր հոգի: Եկաւ նաեւ Յուդասը՝ Ահարոնի որդիների առաջնորդը, որի հետ կար երեք հազար եօթը 27 հարիւր հոգի: Նաեւ՝ երիպասարդ, քաջարի Սաղոկն իր հօր փնից՝ քաներկու հրամանաւարներով: Բենիամինի 28, 29 որդիներից՝ Սաուղի եղբայրներից կար երեք հազար հոգի: Նրանցից շարերը Սաուղի փան վերակացուներ էին: Եփրեմի որդիներից՝ քսան հազար ութ հարիւր քաջազուն կրրիճներ, անուանի մարդիկ, ըստ իրենց փոհմասների: 30 Մանասէի կէս ցեղից՝ փասնութիւց հազար հոգի, որոնք անուանապէս նշանակուած էին, որ թագաւոր օծեն Դաւթին: 31 Իսաքարի որդիներից, որոնք իմաստութիւնն ունէին ժամանակի համեմար կռահելու, թէ ինչ պէտք է անի Իսրայէլը 32 իշխանութեան հարցերում, եկան երկու հարիւր հոգի, իրենց բոլոր եղբայրների հետ: Զաբուդոնից սերուածներից, 33 որոնք ամէն փեսակ զէնքերով պատերազմի գնացողներ էին, եկան յիսուն հազար հոգի, որ օգնեն Դաւթին: Սրան- 34 ցից ոչ մէկը ձեռնունայն չէր: Նեփթաղիմից սերուածներից եկան հազար հրամանաւարներ, որոնց հետ կային 35 երեսուն հազար վահանաւորներ եւ նիզակակիրներ, Դանից սերուածներից՝ պատերազմի պարաստ քսանութի 36 հազար ութ հարիւր հոգի: Ասերից սերուածներից՝ ռազմի ելնելու ընդունակ քառասուն հազար հոգի, Յորդանան 37 գետի այն կողմում գտնուող Ռուբէնի ցեղից, Գադի ցեղից եւ Մանասէի կէս ցեղից սերուածներից՝ ամէն փեսակ ռազմական զէնքերով զինուած հարիւր քսան հազար հոգի: Պատերազմող, մարտի պարաստ, ուրախ սրբով 38 այս բոլոր մարդիկ եկան Քերրոն, որ Իսրայէլի թագաւոր օծեն Դաւթին: Մնացած իսրայէլացիներն էլ միահամուռ համաձայն էին, որ Դաւթը դառնայ թագաւոր: Նրանք այնպեղ մնացին երեք օր, կերան ու խմեցին, որովհետեւ 39 իրենց իսրայէլացի եղբայրները պարտասպութիւն էին փեսել նրանց համար: Նրանց մերձաւորները, մինչեւ իսկ 40 Իսաքարի, Զաբուդոնի եւ Նեփթաղիմի ցեղերը, ուղտերով, էջերով, ջորիներով ու եզներով ուրպիլիք՝ ալիւր, թուզ, չամիչ, գինի, ձէթ եւ շար գուարակներ ու ոչխարներ էին բերում, որովհետեւ ուրախութիւն էր Իսրայէլում:

Դաւթը խորհրդակցեց հազարապետների ու հարիւրապետների եւ բոլոր իշխանների հետ: Դաւթին ասաց 13, 2 հաւաքուած բոլոր իսրայէլացիներին. «Եթէ գտնուէք, որ սա բարի գործ է ձեզ համար, եւ մեր Տէր Ասպծուն է մեզ յաջողութիւն պարգեւել, մարդ ուղարկենք Իսրայէլի բոլոր կողմերում մնացած մեր եղբայրներին, որ իրենց քա- 3 ղաքներում ու կալուածքներում ապրող քահանաներն ու դէսպացիները գան մեզ մօտ ժողովի, մեզ մօտ բերենք մեր 4 Ասպծու փապանակը, քանզի Սաուղի ժամանակներից ի վեր այդ հարցով չբաղուեցին»: Բոլոր հաւաքուածներն 5 ասացին. «Այդպէս անենք». որովհետեւ ժողովուրդն այս խօսքերը արդարացի համարեց: Դաւթը բոլոր իսրա- 6 յէլացիներին հաւաքեց Եգիպտոսի սահմաններից սկսած մինչեւ Եմաթ, որ Ասպծու փապանակը փանեն Յարիմ քաղաքից: Դաւթը հանել փուեց այն, եւ ամբողջ Իսրայէլը գնաց Յուդայի երկրում գտնուող Դաւթի քաղաքը, որ 7 այնպեղից բերեն Տէր Ասպծուն՝ քերովբէների վրայ փեղադրուած փապանակը: Եւ Տէր Ասպծու անունը գրուած է այդ 8 փապանակի վրայ: Ասպծու փապանակը դրեցին Ամինադարի փնից բերուած մի նոր սայի վրայ, եւ Օզան ու նրա 9 եղբայրները ըջում էին սայը: Դաւթն ու բոլոր իսրայէլացիները եռանդագին պարում էին Ասպծու առջեւ, սաղ- 10 մուններ երգելով, փափողներով, քնարներով, փողերով, թմբուկներով ու ծնծղաներով: Նրանք եկան մինչեւ Քելունի 11 կալը, եւ Օզան ձեռքը մեկնեց, որ բռնի փապանակը, որովհետեւ եզը փեղից շարժել էր այն: Տէրը խիստ զայրացաւ 12 Օզայի վրայ ու սպանեց նրան, որովհետեւ համարձակուել էր իր ձեռքը մեկնել փապանակին: Նա փեղնուրեղը մեռաւ Ասպծու առաջ: Դաւթը փրփմեց, քանզի Տէրը մահացու հարուածել էր Օզային: Այդ վայրը մինչեւ այսօր 13 կոչուած է Օզայի հարուած: Այդ օրը Դաւթը Ասպծուց վախենալով՝ ասաց. «Ես ինչպէս Ասպծու փապանակն ինձ մօտ փանեմ»: Եւ Դաւթը փապանակն իր մօտ՝ Դաւթի քաղաքը չփոխադրեց, այլ ճանապարհը շեղեց ու փա- 14 րաւ քերացի Աբեղդարի փունը: Ասպծու փապանակը երեք ամիս մնաց Աբեղդարի փանը, եւ Ասպծու օրինեց 14 Աբեղդարին եւ այն ամէնը, ինչ նա ուներ:

Տիրոսի արքայ Քիրամը Դաւթի մօտ ուղարկեց դեսպաններ, մայրի փայտ, որմնաղիրներ ու սպաղձագործներ, 14 որ փուն շինեն նրա համար: Դաւթը հասկացաւ, որ Տէրն է իրեն ընտրել Իսրայէլի վրայ իշխելու համար, քանզի 2 Իսրայէլի ժողովրդի համար նրա թագաւորութիւնը հզօրացել էր: Դաւթն այլ կանայք եւս առաւ Երուսաղէմում, 3 որոնցից ծնուեցին ուրիշ փղաներ ու աղջիկներ: Ահա անունները նրանց, որոնք ծնուեցին Երուսաղէմում. Սամաս, 4 Սոբաբ, Նաթան, Սողոմոն, Յերաբաբ, Ելիսաւ, Ելիփաղէր, Նազեթ, Նափապ, Յափիէ, Ելիսամա, Բաղիարա եւ 5, 6, 7 Ելիփաղաբ: Երբ այլազգիներն իմացան, թէ Դաւթը ամբողջ Իսրայէլի վրայ թագաւոր է օծուել, ելան Դաւթին 8 գրնելու: Դաւթն այդ լսելով՝ նրանց դիմաց ելաւ: Եկան նաեւ այլազգիները, եւ նրանք միմեանց հանդիպեցին 9 Նսկաների հովտում: Դաւթն Ասպծուն հարցրեց՝ ասելով. «Յարձակուեմ այլազգիների վրայ, դու նրանց իմ ձեռ- 10 քը կը մաքնեն»: Տէրը նրան ասաց. «Յարձակուի՛ր, եւ ես նրանց քո ձեռքը կը մաքնեմ»: Դաւթը եկաւ գնաց 11 Բաաղփարասին եւ կոտորեց նրանց: Դաւթն ասաց. «Ասպծու իմ թշնամիներին ջախջախեց իմ ձեռքով, պարա- 12 ժորեց նրանց, ինչպէս ջրերն են պարառութիւն»: Մրա համար էր, որ այդ փեղը կոչուեց Բաաղփարասին, այն է՝ Փարասինի պարառածք: Նրանք իրենց ասպուածներին այնպեղ թողեցին, եւ Դաւթը պարուիրեց դրանք հրով 13 այրել: Այլազգիները կրկին յարձակուեցին, եւ նրանք իրար հանդիպեցին Նսկաների հովտում: Դաւթը դարձեալ 14 հարցրեց Ասպծուն, եւ Ասպծու նրան ասաց. «Մի՛ գնա նրանց յետեւից, շուռ արի եւ նրանց թող փանձենիների մօտ: Երբ փանձենիների կարարների շարժման ձայն լսես, այն ժամանակ ելի՛ր պատերազմի, քանզի Ասպծու 15 քո առջեւից գնալով՝ կոտորելու է այլազգիների բանակը»: Դաւթն արեց այնպէս, ինչպէս Ասպծու պարուիրել էր նրան, եւ նա կոտորեց այլազգիների բանակը Գաբաթոնից մինչեւ Գազերա: Դաւթի անունն ամբողջ երկրում 17 հռչակուեց, եւ Տէրը նրա երկիւղը փարածեց բոլոր ազգերի վրայ:

15 Դաւիթն իր համար փոքր կառուցեց Դաւթի քաղաքում, իսկ Ասրծու փառանակի համար փոքր պարսպաբեր, որա
 2 համար վրան կանգնեցրեց: Այն ժամանակ Դաւիթն ասաց. «Ոչ որ իրաւունք չունի վերցնելու Ասրծու փառանակը,
 3 բացի ղեւրացիներից, որովհետեւ Տէրն է նրանց ընտրել իր փառանակը կրելու եւ նրա առաջ յաւիտեան ծառայելու
 4 համար»: Եւ Դաւիթը բոլոր իսրայէլացիներին հաւաքեց Երուսաղէմում, որ Տիրոջ փառանակը դրա համար պար-
 5 ռասարուած փողը բերեն: Դաւիթը հաւաքեց Մարոնի որդիներին ու ղեւրացիներին. Կահաթի որդիներից՝ Ուրիէ
 6 իշխանին եւ նրա հարիւր քսան ցեղակից եղբայրներին, Մերարիի որդիներից՝ Սայիաս իշխանին եւ նրա երկու
 7 հարիւր յիսուն ցեղակից եղբայրներին, Գերսոնի որդիներից՝ Յովէ իշխանին եւ նրա հարիւր երեսուն ցեղակից եղ-
 8, 9 բայրներին, Ելիսափանի որդիներից՝ Սամայիաս իշխանին եւ նրա երկու հարիւր ցեղակից եղբայրներին, Քեբրոնի
 10 որդիներից՝ Ելիէ իշխանին եւ նրա ութսուն ցեղակից եղբայրներին, Օզիէլի որդիներից՝ Ամինադաբ իշխանին եւ
 11 նրա հարիւր փասներկու ցեղակից եղբայրներին: Դաւիթը կանգնեց Սաղոկ ու Աբիաթար քահանաներին ու ղեւրացի-
 12 ներին՝ Ուրիէլին, Ասայիասին, Յովէլին, Սամայիասին, Ելիէլին, Ամինադաբին եւ ասաց նրանց. «Դուք ղեւրացիների
 13 փոխների իշխաններն էք, մաքրուեցէք դուք ու ձեր եղբայրները եւ Ասրծու փառանակը բերէք այն փողը, որ դրա
 14 համար պարսպաբեր եմ: Չէ՞ որ առաջին անգամ Ասրուած մեզ մահացու հարուած հասցրեց այն պարծառով, որ
 15 դուք այնքով չէիք: Յիրաի, մենք փառանակի հետ չէինք վարուել, ինչպէս կարգն է»: Քահանաներն ու ղեւրացիներ-
 16 իրը մաքրուեցին, որ բերեն Իսրայէլի Ասրծու փառանակը: Ղեւրացիների որդիները վերցրին Ասրծու փառանակը՝
 17 դրա բռնակները դնելով իրենց ուտերին, ինչպէս Մովսէսն էր գրաւոր պարսպաբերել ըստ Ասրծու ասածի: Դաւիթն
 18 ասաց ղեւրացիների իշխաններին. «Ձեր եղբայրներին ասացէք, որ սաղմոսներ երգեն նուագարաններով, քնարնե-
 19 րով, սրինգներով ու ծնծղաներով, որ ուրախութեան ձայներ առաքեն դէպի վեր»: Եւ ղեւրացիները առանձնացրին
 20 Յովէլի որդի Նամանին ու նրա եղբայրներից Բարաքիայի որդի Ասափին ու նրա եղբայր Մերարիի որդիներից
 21 Կիսի որդի Եթանին: Ապա նրանց հետ իրենց երկրորդ դասի եղբայրներ Զաբարիասին, Յովէլին, Մեմիրամոթին,
 22 Ելիէն, Անանիասին, Եղիաբին, Բանեասին, Մասեասին, Մափաթիասին, Ելիբաղային, Մակեդիասին, Աբեդոնին,
 23 Յեւէլին եւ Օզիասին, որոնք դռնապաններ էին: Աման, Ասափ եւ Եթան նուագածուները թնդացնում էին պղնձե
 24 նուագարանները: Զաբարիասը, Օզիէլը, Մեմիրամոթը, Ելիէլը, Անանիասը, Եղիաբը, Մասեասը եւ Նաթայիասը
 25 քնար էին ածում ըստ Աղեմոթի: Մափաթիասը, Ելիփաղապը, Մակեդիան, Աբեդոնը, Յեւէլը եւ Օզիասը սրինգ
 26 էին նուագում ըստ Սենեթիասի՝ բարձր ձայն հանելու համար: Ղեւրացիների իշխան Քոնենիասը երգեցողութիւնն
 27 էր ղեկավարում, քանզի քաջահմուտ էր: Բարաքիասն ու Եղիանան փառանակի դռնապաններն էին: Սորենիաս,
 28 Յոսափաս, Նաթանիէլ, Աման, Զաբարիաս, Բանեաս եւ Ելիեզեր քահանաները Ասրծու փառանակի առջեւից գնա-
 29 լով՝ շեփոռներ էին հնչեցնում, իսկ Աբեդոնը եւ Յեիասը Ասրծու փառանակի դռներն էին պահպանում: Դաւիթը,
 30 Իսրայէլի ձերերն ու հազարապետները գնացին, որ Տիրոջ ուխտի փառանակը ուրախութեամբ հանեն Աբեդոնը,
 31 իի փնից: Երբ Ասրուած ուժ փուեց իշխաններին, որ սրանք կարողանան կրել Տիրոջ ուխտի փառանակը, եօթը
 32 գուարակ եւ եօթը խոյ գոհաբերուեցին: Դաւիթը բեհեզէ պարմուճան էր հագել: Բոլոր ղեւրացիներն ու սաղմոս-
 33 երգումները բարձրացրին Տիրոջ ուխտի փառանակը, իսկ Քոնենիասը երգեցողութիւնն էր ղեկավարում: Դաւիթը
 34 բեհեզէ պարմուճան էր հագել: Ամբողջ Իսրայէլը Տիրոջ ուխտի փառանակը փարաւ փոճական աղաղակներով,
 35 շեփոռով ու ծնծղաներով, քնարներ ու փափղներ նուագելով: Երբ Ասրծու փառանակը հասաւ Դաւթի քաղաքը,
 36 Մաուդի դուստր Մեղրողը պարուհանից դուրս նայեց ու փեսներով, որ Դաւիթն արքան երգում է ու պարում, իր
 37 հոգում արհամարհեց նրան:

16 Ասրծու փառանակը ներս փարան ու դրեցին այն վրանի մէջ, որ Դաւիթն էր պարսպաբեր դրա համար, եւ
 2 ողջակէզներ ու խաղաղութեան գոհեր մաքրուեցին Ասրծու առաջ: Դաւիթը վերջացնելով ողջակէզներ ու խա-
 3 ղաղութեան գոհեր մաքրուեցելը՝ Տիրոջ անունից օրհնեց ժողովրդին: Բոլոր իսրայէլացիներին թէ՛ փղամարդկանց
 4 եւ թէ՛ կանանց, ամէն մէկին փուեց փոքի մէկ նկանակ եւ մէկ պարառ կասկարայի մսից: Դաւիթը Տիրոջ ուխտի
 5 փառանակի առջեւ երգելու, փառք փալու եւ Իսրայէլի Տէր Ասրծուն օրհնելու համար ղեւրացիներից սպասաւոր-
 6 ներ նշանակեց: Կլիսաւորն էր Ասափը, նրա օգնականը՝ Զաբարիասը: Յեւէլը, Մեմիրամոթը, Յայէլը, Մափաթիասը,
 7 Եղիաբը, Բանեասը, Աբեդոնն ու Եսիէլը նուագում էին իրենց փափղներով ու քնարներով: Ասափը ծնծղաներ էր
 8 հնչեցնում, իսկ Բանեասն ու Օզիէլ քահանաները փողներով շարունակ նուագում էին Ասրծու ուխտի փառանակի
 9 առաջ: Այդ օրն էր, որ Դաւիթը Ասափին ու նրա եղբայրներին առաջին անգամ Տիրոջն օրհնաբանելու յանձնա-
 10 բարութիւն փուեց: Երգ: Գոհութիւն մաքրուեցեք Տիրոջն եւ հնչեցրէք Տիրոջն, պարմեցէք ժողովուրդներին
 11 նրա գործերը, երգեցէք նրա համար ու օրհնաբանեցէք նրան, պարմեցէք բոլորին Տիրոջ սքանչելագործութիւնները,
 12 օրհնեցէք նրա սուրբ անունը, նրան հաճելի լինել կամեցողների սիրտը թող ուրախ լինի: Տիրոջն փնդեցէք ու հզօր
 13 կը լինէք, միշտ նրա ներկայութիւնը փնդեցէք: Յիշեցէք նրա կարարած սքանչելագործութիւնները, նշաններն ու
 14 բերանի դարաստանները: Ով Իսրայէլի զաւակներ, նրա ծառաներ, Յակոբի որդիներ եւ նրա ընտրեալներ, նա է
 15 մեր Տէր Ասրուածը, նրա դարաստանները բովանդակ երկրի վրայ են: Յաւիտեան թող յիշեն նրա ուխտը, պարու-
 16 իրած խօսքերը մինչեւ հազար սերունդ, այն ուխտը, որ նա դրեց Աբրահամի հետ, եւ իր երդումը՝ Իսահակի հետ:
 17 Նա այն հաստատեց Յակոբի համար որպէս օրէնք, իսկ Իսրայէլի համար՝ որպէս յաւիտեանական ուխտ՝ ասելով.
 18 «Քեզ եմ փալու Քանանի երկիրը, ձեր ժառանգութեան բաժինը»: Նրանք սակաւաթիւ էին եւ պանդուխտ այնպէս:
 19 Մի ազգից միւս ազգի մօտ գնացին նրանք, մի թագաւորութիւնից անցան մի այլ ժողովրդի մօտ: Տէրը ջողդեց, որ
 20 որեւէ մէկը կեղեքի նրանց եւ նրանց սիրուն սաստեց թագաւորներին՝ ասելով. «Իմ օճեալներին մի՛ մօտեցէք եւ իմ
 21 մարգարէների հանդէպ չար մի՛ եղէք»: Օրհնաբանեցէք Տիրոջն, համայն աշխարհի մարդիկ, օրըստօրէ պարմե-
 22 յէք նրա կարարած փրկագործութիւնը: Նշաններն իսկ պարմեցէք նրա փառքը եւ բոլոր ժողովուրդներին՝ նրա
 23 հրաշագործութիւնները, քանզի մեծ է Տէրը, յոյժ օրհնելու եւ բոլոր աստուածներից ակելի ահաւոր. ազգերի բոլոր
 24 աստուածները կուռքեր են, իսկ Ասրուածն էրկրի մէջ է արարչագործել: Փանք եւ գովութիւն նրա առաջ, գորութիւն
 25 ու պարծանք նրա բնակութեան փողին: Ով ազգապոռնիք, փանք փուեք Տիրոջն, փանք փուեք Տիրոջն եւ գորու-
 26 թիւն. Տիրոջ անունը փանք փուեք, ընծաներ բերեք ու մաքրուեցէք նրա առաջ, երկրպագեցէք Տիրոջն նրա սուրբ
 27 սրահում, թող ամբողջ երկիրը վախենայ նրանից, թող երկիրը հաստատուն մնայ եւ չասանուի: Երկիրը թող
 28 30, 31 սրահում, թող ամբողջ երկիրը վախենայ նրանից, թող երկիրը հաստատուն մնայ եւ չասանուի: Երկիրը թող

ուրախ լինի, եւ երկիրը թող ցնծայ, թող հեթանոսներին ասեն՝ Տէրը թագաւորեց: Ծովն իր պարունակութեամբ, 32
 լիութեամբ թող մռնչի, թող ցնծան ծառերն անտառի եւ դրա մէջ եղած ամէն ինչ. թող ուրախ լինեն ողջ ծառերն 33
 անտառի, քանզի Տէրն է եկել դարելու երկիրը: Գոհութիւն մաքուցեցէ Տիրոջը, քանզի բարի է նա, եւ յաւերժ է 34
 նրա ողորմածութիւնը: Եւ աղաղակեցէ. «Փրկի՛ր մեզ, ո՛վ մեր փրկութեան Աստուած, փրկի՛ր մեզ մեր թշնամիներէ- 35
 թից, որ օրհնենք քո սուրբ անունը եւ պարծենանք քո օրհնութիւններով»: Օրհնեալ լինի Իսրայէլի Տէր Աստուածը 36
 յաիպրեանս յաիպրենից, եւ բոլոր ժողովուրդներն ասեն՝ Ամէն: Եւ նրանք օրհնաբանեցին Տիրոջը: Դաւիթն այնպէս 37
 Տիրոջ ուխտի փապանակի առջեւ թողեց Աստիին ու նրա եղբայրներին, որ ամենօրեայ ծառայութիւնը շարունակ 38
 կատարեն փապանակի առջեւ: Աբդոնն ու նրա եղբայրները վաթսուներեք հոգի էին: Աբդոնը Իդիթունի որդին 39
 էր, իսկ Օսէէն դոնապանն էր: Մադոկ քահանային ու նրա քահանայ եղբայրներին նա թողեց Տիրոջ վրանի առջեւ 40
 Գաբաւոնում գրնուող Բամայում, որպէսզի ամէն առաւօր եւ երեկոյ Տիրոջը ողջակէզներ մաքուցեն ողջակէզների 41
 գոհասեղանի վրայ եւ ըստ ամենայնի կատարեն այն, ինչ որ Աստուծո ծառայ Մովսէսի ձեռքով գրուած է Տիրոջ 42
 օրէնքում եւ պարտաւորուած իսրայէլացիներին: Մադոկի հետ էին Եմանն ու Իդիթունը, ինչպէս նաեւ միւս ընտրե- 43
 ալները, որ օրհնեն Տիրոջը, քանզի յաիպրենական է նրա ողորմածութիւնը: Նրանք ունէին շեփորներ, ծնծղաներ 44
 ու քնարներ, որ դրանցով Աստուծոն փառաբանեն, իսկ Իդիթունի որդիները դռան պահապաններն էին: Ամբողջ 45
 ժողովուրդը ցրուեց, ամէն մէկը գնաց իր փունը, Դաւիթն էլ եկաւ, որ օրհնի իր փունը:

Երբ Դաւիթը բնակուեց իր փունը, ասաց Նաթան մարգարէին. «Ահա ես բնակուած եմ մայրի փայտից կառուցուած 17
 իմ փունը, իսկ Տիրոջ ուխտի փապանակը վրանի փակ է»: Նաթանն ասաց Դաւիթին. «Ինչ որ կայ սրբումդ, արա՛, 2
 քանզի Աստուած քեզ հետ է»: Եւ այդ գիշեր Տէրը խօսքն ուղղելով Նաթանին՝ ասաց. «Քնա՛ եւ ասա՛ իմ ծառայ 3, 4
 Դաւիթին, թէ Տէրն այսպէս է ասում. «Դու ինձ համար բնակուելու փուն չպիտի շինես, քանզի իսրայէլացիներին 5
 Եգիպտոսից հանելուց մինչեւ այսօր երբեք փուն մէջ չեմ բնակուել, այլ անտուն վրանաբնակ եմ եղել: Ամենուրեք, 6
 որ իսրայէլացիների հետ եմ եղել, մի՛թէ որեւէ բան եմ ասել Իսրայէլի ցեղերից որեւէ մէկին կամ նրա դարաւորներին, 7
 որոնց պարտաւորել էի հովուել իմ ժողովրդին, ասելով, թէ՛ «Ինչո՞ւ ինձ համար մայրի փայտից փուն չէք շինում»: Արդ, 7
 հետեւեալն ասա իմ ծառայ Դաւիթին. «Այսպէս է ասում ամենակալ Տէրը. Ես քեզ արօքավայրից՝ ոչխարների յետեւից 8
 վերցրի, որ Իսրայէլի իմ ժողովրդին առաջնորդ լինես: Ուր որ գնում էիր, ամենուրեք քեզ հետ էի. ոչնչացրի քո 8
 բոլոր թշնամիներին քո առաջից ու երկրի վրայ եղած մեծամեծների անուան պէս քեզ համար փուն սպեղծեցի: Արդ, 9
 Իսրայէլի իմ ժողովրդի համար քեզ պիտի որոշեմ, դու նրան պիտի հաստատես, եւ նա առանձին պիտի բնակուի, ոչ 10
 մի հոգս պիտի չունենայ, եւ ոչ մի անիրաւութիւն նախկինի նման նրան այլեւս չպիտի ընկճի, ինչպէս սկզբում, այն 11
 օրերին, երբ Իսրայէլի իմ ժողովրդի վրայ դարաւորներ էի կարգել, քեզ ենթարկել քո բոլոր թշնամիներին: Արդ, ես՝ 12
 Տէրս, քեզ պիտի բազմացնեմ ու կառուցեմ քո փունը: Եւ երբ քո օրերը լրանան, դու կը ննջես քո նախնիների հետ: 13
 Քեզնից յետոյ քեզնից ծնուած քո զաւակին պիտի բարձրացնեմ եւ պիտի պարտաւորեմ նրա թագաւորութիւնը: 14
 Նա ինձ համար փուն պիտի շինի, իսկ ես նրա գահը յաիպրենական պիտի դարձնեմ: Ես նրան հայր պիտի 15
 լինեմ, իսկ նա ինձ որդի պիտի լինի: Իմ ողորմածութիւնը նրանից չեմ պակասեցնելու, ինչպէս որ այն զլացել էի 16
 քեզնից առաջ եղածների հանդէպ: Նա հաւատարիմ պիտի լինի իմ փուն նկատմամբ, եւ նրա թագաւորութիւնը 17
 յաիպրենական պիտի լինի, նրա գահը՝ հաստատուած մինչեւ յաիպրեան»: Եւ Նաթանն այս բոլոր խօսքերը եւ այս 18
 ամբողջ յայտնութիւնը նոյնութեամբ պարսեց Դաւիթին: Եկաւ Դաւիթ արքան ու նստելով Տիրոջ առջեւ՝ ասաց. «Ո՞վ 19
 եմ ես, Տէր Աստուած, եւ կամ ի՞նչ է իմ փունը, որ ինձ սիրեցիր յաիպրեան: Կարծես այս բաները քիչ երեւացին քո 20
 աչքին, Աստուած, հիմա էլ երկար ժամանակ խօսեցիր քո ծառայի մասին, վերաբերուեցիր ինձ հետ, ինչպէս բարձր 21
 կանգնած մի մարդու: Դու բարձրացրիր ինձ, Տէր Աստուած: Ի՞նչ խօսք անկացնի Դաւիթը քեզ փառաւորելու 22
 համար. ինքը ճանաչում ես քո ծառային՝ եւ ըստ քո սրտի արեցիր այս ամբողջ մեծութիւնը, Տէր: Քեզ նման ոչ ոք 23
 չկայ, եւ քեզնից բացի այլ Աստուած չկայ՝ դարելով այն բոլոր խօսքերից, որ լսել ենք մեր ականջներով: Եւ չկայ 24
 երկրի վրայ այնպիսի ազգ, ինչպէս Իսրայէլի քո ժողովուրդն է, որին Աստուած առաջնորդեց, որ փրկի իր ժողովրդին: 25
 Դու սրացար մեծ ու երեւելի անուն՝ ազգեր քշելով քո ժողովրդի առջեւից: Դու նրան ազատեցիր Եգիպտոսից: Քո 26
 իսրայէլացի ժողովրդին յաիպրենապէս ժողովուրդ դարձրիր քեզ, եւ դու նրանց համար Աստուած եղար: Արդ, Տէր 27
 իմ, այն խօսքը, որ ասացիր քո ծառայի եւ նրա փուն մասին, թող հաստատ լինի յաիպրեան: Դու ասացիր, Տէր, քո 28
 ամենակալ Տէր Աստուած Իսրայէլի, թէ քո ծառայ Դաւիթ փունը թող կանգուն մնայ քո առջեւ, քանզի դու, Տէր, քո 29
 ծառայի ականջին յայտնեցիր, թէ քեզ համար փուն էմ կառուցելու, եւ դրա համար քո ծառան աղօթք է անում քո 30
 առջեւ: Արդ, Տէր, դու ես Աստուած, եւ դու ասացիր այդ բարի խօսքերը քո ծառայի մասին: Սկսի՛ր այսուհետեւ 31
 օրհնել քո ծառայի փունը, որ յաիպրեան լինի քո առջեւ, քանզի, Տէր, դո՛ւ օրհնեցիր եւ օրհնի՛ր նրան յաիպրեան»: 32

Դրանից յետոյ Դաւիթը հարուածեց այլազգիներին, վանեց նրանց, այլազգիների ձեռքից գրաւեց Գէթն ու նրա 18
 գիւղերը: Նա հարուածեց Մովաբին, եւ մովաբացիները դարձան Դաւթի հարկաւոր ծառաները: Դաւիթը Եմաթում 2, 3
 հարուածեց Սուբայի արքայ Ադրազարին, երբ սա գնում էր իր իշխանութիւնը հաստատելու Եփրատ գետի վրայ: 4
 Նրանից վերցրեց հազար մարտակառք, եօթը հազար ձիատր ու քսան հազար հետեւակ: Դաւիթը ջարդեց բոլոր 5
 մարտակառքերը՝ թողնելով միայն հարիւր մարտակառք: Դամասկոսից եկան ասորիները, որ օգնեն Սուբայի ար- 6
 քայ Ադրազարին: Դաւիթը սպանեց քսաներկու հազար ասորի: Նա Ասորիքում Դամասկոսի մօտ բերդապահ զօրք 7
 դրեց, եւ նրանք Դաւթի հարկաւոր ծառաները դարձան: Տէրը հովանաւորեց Դաւթին ամենուրեք, ուր որ նա գնում 8
 էր: Դաւիթը Ադրազարի թիկնապահներից առաւ ոսկէ մանեակները եւ բերեց Երուսաղէմ: Դաւիթը Մաքրեթից 9
 եւ Ադրազարի բարգաւաճ քաղաքներից խիստ շար պղինձ վերցրեց: Եւ դրանով է, որ Մողոմոնը պարտաւորեց 10
 պղինձ աւազանը եւ պղինձ սիւներն ու անօթները: Երբ Եմաթի արքայ Թովուն լսեց, թէ Դաւիթը հարուածել է 11
 Սուբայի արքայ Ադրազարի բոլոր զօրքերին, իր որդի Ադուրամին ուղարկեց Դաւիթ արքայի մօտ նրա առողջու- 12
 թիւնը հարցնելու եւ շնորհատրելու նրան, քանզի իր դէմ պարտաւորվել էր Ադրազարը եւ յաղթել իրեն. Թովուն 13
 թշնամի էր Ադրազարին: Նա իր որդու միջոցով ուղարկեց նաեւ ամէն փետակ ոսկէ ու արծաթէ անօթներ: Դաւիթը 14
 բոլոր ազգերից՝ եղոմացիներից, մովաբացիներից, ամոնացիներից, այլազգիներից եւ ամաղեկացիներից գրաւած 15
 արծաթի ու ոսկու հետ դրանք եւս նուիրեց Տիրոջը: Եւ Շարուիի որդի Աբեսսան Արոնի հովարում հարուածեց 16

13 րասնույթ հազար եղոմացիների ու հովուում բերդապահ զօրք դրեց: Եղոմացիները Դաւթի ծառաները դարձան, եւ
 14 Տէրը փրկեց Դաւթին ամենուրեք, ուր նա գնում էր: Դաւիթը թագաւորեց ամբողջ Իսրայէլի վրայ, եւ նա իրաւունք
 15 ու արդարութիւն էր ի գործ դնում իր ամբողջ ժողովրդի մէջ: Շարուիի որդի Յովաբը զօրքի հրամանաւար էր,
 16 Աքիլուդի որդի Յոսափապը՝ դիւանապետ, Աքիլոբի որդի Սաղոկը եւ Աքիաթարի որդի Աքիմէլքը՝ քահանաներ,
 17 Մուսան՝ գլխաւոր քարտուղար, Յովիդայէի որդի Բանեալը՝ քերթիների ու օփելեթիների վերակացու, իսկ Դաւթի
 որդիները՝ արքայի առաջին փոխանորդները:

19, 2 Դրանից յետոյ մեռաւ ամոնացիների Նասա արքան, եւ նրա փոխարէն թագաւորեց նրա որդին՝ Անանը: Դաւթին
 ասաց. «Եկէք ողորմածութիւն ցոյց փանք Նասաի որդի Անանի նկատմամբ, ինչպէս որ նրա հայրն էր ինձ
 ողորմածութիւն ցոյց փախա»: Եւ Դաւիթը դեսպաններ ուղարկեց, որ մխիթարեն նրան հօր համար: Դաւթի ծառաները
 եկան ամոնացիների երկիրը, որ մխիթարեն Անանին: Անոնի իշխաններն ասացին Անանին. «Քո հօր
 յիշատակը մեծարելու համար է Դաւիթը մխիթարողներ ուղարկել, չէ՞ որ նրա ծառաները եկել են նրա համար,
 որ հեղափոխութեն քաղաքները, լրտեսեն երկիրը»: Եւ Անանը բռնեց Դաւթի ծառաներին, ածիլեց նրանց մօրուքը,
 նրանց պարմուճանները պապռեց մէջքերից մինչեւ վեր ու արձակեց նրանց: Եկան ու Դաւթին պարմեցին այդ
 մարդկանց մասին: Նա մարդ ուղարկեց, որ դիմաւորեն նրանց, որովհետեւ նրանք խիստ անարգուած էին: Արքան
 ասաց. «Մնացէ՛ք Երիբովում, մինչեւ որ ձեր մօրուքները աճեն, որից յետոյ կը վերադառնաք»: Երբ ամոնացիները
 փետան, որ Դաւթի զօրքը անարգանք կրեց, Անանը եւ ամոնացիները հազար փաղանդ արծաթ ուղարկեցին եւ
 իրենց համար Ատրիքից, Միջագեղքից եւ Ատրիքի Մաաքա ու Մուբա քաղաքներից վարձեցին մարտականքեր
 ու հեծեալներ, վարձեցին երեսուներկու հազար մարտականք, Մովաբի արքային ու նրա զօրքին: Մրանք եկան
 բանակապետի դրեցին Մեդաբայի դիմաց: Ամոնացիները հաւաքուեցին իրենց քաղաքներից ու եկան պարտազմ
 մելու: Դաւիթը լսեց եւ ուղարկեց Յովաբին ու հզօրների գունդը: Ամոնացիները դուրս եկան եւ պարտազմի
 շարուեցին քաղաքի դարպասի մօտ, իսկ այն եկած թագաւորները դաշտում առանձին ճակատ կազմեցին: Երբ
 Յովաբը փետաւ, որ նրանք պարտազմի են դուրս եկել իր դէմ թէ՛ առջեւից, թէ՛ յետեւից, ընտրեց բոլոր երիտասարդ
 իսրայէլացիներին եւ նրանց դասաւորեց ասորիների դիմաց, իսկ զօրքի մնացած մասը նա յանձնեց իր եղբայր
 Աբեսային եւ նրանց շարեց ամոնացիների դիմաց: Նա ասաց. «Եթէ ասորիները մեր նկատմամբ գերակշռութիւն
 ունենան, դու ինձ օգնութեան կը հասնես, իսկ եթէ ամոնացիները քո նկատմամբ գերակշռութիւն ունենան, ես քեզ
 օգնութեան կը հասնեմ: Քաջասիրտ եղիր եւ թող զօրանանք յանուն մեր ժողովրդի եւ մեր Աստուծոյ քաղաքների:
 Տէրը թող անի այն, ինչ նրա աչքին բարի է թուում»: Յովաբն իր հետ եղած զօրքով ասորիների դէմ պարտազմի
 ելաւ, եւ սրանք փախուստի դիմեցին: Երբ ամոնացիները փետան, թէ ասորիները փախան, իրենք եւս փախուստի
 դիմեցին Յովաբի եւ նրա եղբայր Աբեսայի առջեւից ու մրան քաղաք: Յովաբը եկաւ Երուսաղէմ: Երբ ասորիները
 փետան, թէ իսրայէլացիները իրենց յաղթեցին, պարգատմաւորներ ուղարկեցին եւ դուրս բերեցին Եփրայի գետի այն
 կողմի ասորիներին: Աղբազարի զօրքի հրամանաւար Մովաբն էր նրանց առաջնորդում: Երբ Դաւթին պարմեցին
 այդ մասին, նա հաւաքեց բոլոր իսրայէլացիներին, անցաւ Յորդանան գետն ու գնաց նրանց դէմ: Նա իր զօրքը շառեց
 ասորիների դիմաց եւ պարտազմեց նրանց դէմ: Ասորիները փախան Դաւթի առջեւից: Դաւիթը ասորիներից
 եօթը հազար մարտականքի հեծեալներ ու քառասուն հազար հետեւակ կոտորեց, սպանեց զօրքի հրամանաւար
 Մովաբին: Երբ Աղբազարի ծառաները փետան, որ իրենք պարտուած են Իսրայէլից, Դաւթի հետ հաշտութիւն
 կնքեցին, նրա իշխանութեան փակ մրան, իսկ ասորիները այլեւս չուզեցին օգնել ամոնացիներին:

20 Պարահեց, որ յաջորդ փարի, երբ թագաւորները պարտազմի էին ելել միմեանց դէմ, Յովաբը հաւաքեց բոլոր
 զօրագնդերը եւ ասպարակեց ամոնացիների ամբողջ երկիրը: Նա եկաւ եւ պաշարեց Ռաբաթը, իսկ Դաւիթը մնաց
 Երուսաղէմում: Յովաբը գրաւեց Ռաբաթը եւ կործանեց այն: Դաւիթը նրանց Մեղքոմ թագաւորի գլխից առաւ թագը:
 Պարգուեց, որ դրա ոսկին մի փաղանդ քաշ ունի՝ զարդարուած թանկարժէք քարերով: Այն դրեցին Դաւթի գլխին:
 Շար-շար աւար վերցրեց նա, այնպէս ժողովրդին դուրս բերեց, չարաչար աշխատեցրեց՝ սողոցներով սողոցել փալով
 ու երկաթէ ուրագներով փաժանակիր աշխատանքի լծել փալով նրանց: Այսպէս վարուեց Դաւիթը ամոնացիների հետ
 բոլոր քաղաքներում եւ իր ամբողջ զօրքով վերադարձաւ Երուսաղէմ: Դրանից յետոյ Գազերում կրկին պարտազմ
 եղաւ այլազգիների դէմ: Այն ժամանակ ուրաջի Մուբաբէն յարձակուեց հսկաների որդիներից Մեպիիաի վրայ
 եւ հալածեց նրան: Դարձեալ պարտազմ եղաւ այլազգիների դէմ, եւ Յայիի որդի Եղեանան յարձակուեց գէջացի
 Գողիադի եղբայր Աւեմիի վրայ, որի նիգակի փայտը ոստայնանկների գլանի չափ էր: Դարձեալ պարտազմ եղաւ
 Գէթում: Այնպէս կար մի շար հսկայ մարդ, որի մարմնը վեց-վեց լինելով՝ ընդամենը քսանչորս մար ունէր: Նա
 հսկաների ցեղից էր: Նա լուրանք էր թափում Իսրայէլի վրայ, ուստի Դաւթի եղբոր որդի Սամաայի որդի Յոնադաբը
 սպանեց նրան: Մրանք Գէթի Նափա քաղաքից էին: Մրանք ամենքը հսկայ մարդիկ էին եւ ընկան Դաւթի ու նրա
 զօրականների ձեռքով:

21, 2 Սարանան ելաւ Իսրայէլի մէջ ու դրդեց Դաւթին մարդահամարի ենթարկելու Իսրայէլը: Դաւթին ասաց Յովաբին
 եւ իր զօրքի հրամանաւարներին. «Գնացէք հաշուառում կատարեցէք Իսրայէլի մէջ Բերաբէէից մինչեւ Դան
 եւ փունեալներ բերէք ինձ, որ գիտենամ նրանց թիւը»: Յովաբն ասաց. «Տէրը հարիւրապարիկ թող աւելացնի իր
 ժողովրդին, ու իմ փիրոջ աչքը փետնի, որ ամենքը ծառայում են նրան: Ինչո՞ւ է իմ փերն այս բանը պահանջում, ինչո՞ւ
 Իսրայէլը մեղքի մէջ ընկնի»: Սակայն երբ արքան իր ասածը պարտադրեց Յովաբին, սա ելաւ, անցաւ Իսրայէլի
 բոլոր սահմաններով ու եկաւ Երուսաղէմ: Յովաբը Իսրայէլի ժողովրդի մարդահամարի փվեալները յանձնեց Դաւթին:
 Ամբողջ Իսրայէլում մէկ միլիոն մարդ կար եւ հարիւր հազար տուսերակիր. իսկ Յուդայի երկիրն ունէր չորս
 հարիւր յիսուն հազար տուսերակիր: Աւեի ու Բենիամինի ցեղերի մարտիկներն այդ թուի մէջ չէին մտնում, բանձի
 արքայի խօսքը Յովաբի սրտովը չէր: Այս ամբողջ կատարուածը չար երեսաց Տիրոջ աչքին, եւ նա հարուածեց
 Իսրայէլին: Դաւիթն ասաց Աստուծուն. «Շար մեղանչեցի այս բաներն անելով, ուստի ների՛ր քո ծառայի չար արարքը,
 քն, բանձի շար յիմարացայ»: Տէրը փետանող Գադի հետ խօսելով՝ ասաց. «Գնա խօսի՛ր Դաւթի հետ եւ ասա՛.
 «Այսպէս է ասում Տէրը.՝ Երեք բան են դնելու քո առջեւ, դրանցից մէկն ընտրի՛ր, եւ ես այն կ'անեմ քեզ համառ»:»:
 Գադը գալով Դաւթի մօտ՝ ասաց. «Այսպէս է ասում Տէրը. «Ընտրութիւն կատարի՛ր. երեք պայման են դնելու. կան

երեք փարի սով կը լինի, կան երեք ամիս հալածական կը լինես քո թշնամիներից, եւ քո թշնամիների սուրը քեզ կը սպանի, եւ կան երեք օր Տիրոջ սուրը մահ կը սփռի քո երկրում, ու Տիրոջ հրեշտակը կը բնաջնջի Իսրայելի ամբողջ փարածքը: Արդ, քե՛ս, թէ ես ինչ պատասխան եմ փալու նրան, որ ինձ ուղարկել է»: Դաւիթն ասաց Գադին. «Այս երեքն էլ ինձ համար մեծ դժբախտություն են, բայց աւելի լաւ է ես Տիրոջ ձեռքն ընկնեմ, որովհետեւ շաք մեծ է նրա ողորմածութիւնը, քան ընկնեմ մարդկանց ձեռքը»: Տէրը մահ սփռեց Իսրայելում, եւ իսրայելացիներից եօթանասուն հազար մարդ մեռաւ: Աստուծոյ հրեշտակին առաքեց Երուսաղէմ, որ կոտորի մարդկանց: Նազիւ էր նա սկսել կոտորածը, որ Տէրը փեսաւ ու գոջաց իր պատճառած չարիքի համար: Նա ասաց մարդկանց կոտորելու համար առաքուած հրեշտակին. «Բաւական է, յե՛ր քաշիք ձեռքը»: Եւ այդ պահին Տիրոջ հրեշտակը գտնուեց յերուսաղի Ուռնայի կալի մօտ: Դաւիթն աչքերը բարձրացրեց ու փեսաւ Տիրոջ հրեշտակին, որ կանգնած էր երկնքի ու երկրի միջեւ եւ ձեռքի մերկացրած սուրը մեկնել էր Երուսաղէմի վրայ: Դաւիթն ու ծերունիները, քուրձ հագած, երեսնիվայր գեպին ընկան: Դաւիթն ասաց Աստուծոյ. «Չէ՛ որ ես եմ հրամայել մարդահամար կազմել, ես եմ մեղանջել, ես եմ չարիք գործել, այս անմեղ հօքը ի՛նչ է արել, Տէր Աստուծոյ: Թող քո ձեռքը իմ եւ իմ հօր փան դէմ լինի եւ ոչ թէ քո ժողովրդին կոտորի, Տէր»: Տիրոջ հրեշտակն ասաց Գադին. «Ասա՛ Դաւիթին, որ նա ելնի ու Տիրոջ համար զոհատեղան կանգնեցնի յերուսաղի Ուռնայի կալում»: Եւ Դաւիթը գնաց Տիրոջ խօսքի համաձայն, որ ասուել էր Տիրոջ անունով: Ուռնան դարձաւ, երբ փեսաւ արքային ու նրա չորս որդիներին, որոնք թաքնուել էին նրա հետ: Ուռնան կալում ցորեն էր կալում: Երբ Դաւիթն եկաւ Ուռնայի մօտ, սա կալից դուրս ելաւ ու երեսնիվայր գեպին ընկաւ: Դաւիթն ասաց Ուռնային. «Քո այդ կալաբերդն ի՛նձ փութ, որ ես այնքա՛յ Տիրոջ համար զոհատեղան շինեմ, եւ ժողովրդի կոտորածը վերանայ: Ինչքան արծաթ որ արժէ դա, ես կրամ քեզ»: Ուռնան ասաց Դաւիթին. «Վերցրո՛ւ այն, իմ արքան թող անի այն, ինչ իրեն լաւ է թուում: Բացի այդ, ես կրամ իմ եզները ողջակիզելու համար, սայլերը՝ ցախ անելու եւ ցորենը՝ նուիրաբերութեան համար: Ամէն ինչ կրամ քեզ»: Դաւիթ արքան ասաց Ուռնային. «Այդպէս չէ: Պէտք է այն գնեմ այնքան արծաթով, ինչքան արժէ: Ես չեմ առնի այն, ինչ քոն է, որպէսզի Տիրոջը ձրի ողջակեզ մարուցնեմ»: Եւ Դաւիթն այդ փողի համար կշռով վեց հարիւր սիկլ արծաթ փութեց Ուռնային: Դաւիթը Տիրոջ համար զոհատեղան շինեց այնքա՛յ, որ ողջակեզներ եւ փրկութեան զոհեր մարուցեց, Տիրոջն աղօթեց, եւ Տէրը լսեց ու պատասխան փութեց նրան՝ երկնքից ողջակեզի զոհատեղանին կրակ իջեցնելով եւ ողջակեզներն այրելով: Տէրն ասաց հրեշտակին. «Քո սուրը դի՛ր իր պատեանը»: Երբ Դաւիթը փեսաւ, որ Տէրը լսեց ու պատասխանեց նրան յերուսաղի Ուռնայի կալում, այնքա՛յ զոհեր մարուցեց: Տիրոջ սրբարանը, որ Մովսէսը պատրաստել էր անապատում, եւ ողջակեզների զոհատեղանն այն ժամանակ Գաբաւոնի Բանա բնակավայրում էին, եւ Դաւիթը Աստուծոյ հարցում անելու համար չէր կարող գնալ դրա մօտ, որովհետեւ Տիրոջ հրեշտակի սուրը սարսափեցնում էր նրան:

Դաւիթն ասաց. «Այս է Տէր Աստուծոյ փութը, եւ այս է Իսրայելի ողջակեզների զոհատեղանը»: Դաւիթը հրամայեց հաւաքել դրսից Իսրայելի երկիրը եկած բոլոր մարդկանց եւ նշանակեց քարհայտներ, որ քարեր կուփեն ու շինեն Աստուծոյ փութը: Դաւիթը շաք երկաթ հաւաքեց դռների բեւեռների ու դռների համար. նա երկաթ շրջանակներ պատրաստել փութը, հաւաքեց շաք առաքալ պղինձ, որի կշիռը հաշիւ չուներ, մայրի փայտեր, որոնց թիւ ու սահման չկար, քանզի սիդոնացիներն ու փիւրացիները առաքարէն մայրի փայտ էին բերում Դաւիթին: Դաւիթն ասաց. «Սողոմոն որդիս փոքր մանուկ է, իսկ փութը, որ պէտք է կառուցուի Տիրոջ համար, պէտք է լինի մեծ, ամբողջ աշխարհում փառահեղ ու հռչակաւոր: Դրա համար շինանիւթ եմ պատրաստում»: Դաւիթն իր մահուանից առաջ շաք պատրաստութիւն փեսաւ: Նա կանչեց իր որդի Սողոմոնին եւ պատուիրեց նրան Իսրայելի Տէր Աստուծոյ անուան փութն շինել: Դաւիթն ասաց Սողոմոնին. «Որդեա՛կ իմ, մըքումս կար Տէր Աստուծոյ անուան փութն շինել, բայց Աստուծոյ խօսքն ինձ հասաւ, թէ՛ «Շաք արիւն ես թափել եւ մեծամեծ պատերազմներ ես մղել, ուստի դու իմ անուան փութն չես շինելու, քանզի շաք արիւն ես թափել երկրի վրայ իմ առաջ: Ահա դու մի որդի կ'ունենաս, որը հանգիստ մարդ կը լինի: Ես նրան հանգստութիւն եմ փալու շրջակայ բոլոր թշնամիներից, նրա անունը Սողոմոն կը լինի, եւ ես խաղաղութիւն ու հանգստութիւն եմ փալու Իսրայելին նրա օրերում: Նա իմ անուան փութն է կառուցելու: Նա ինձ որդի է լինելու, եւ նրան՝ հայր, եւ նրա թագաւորութեան աթոռը Իսրայելում հաստատելու եմ յաւիտեան»: Արդ, որդեա՛կ իմ, Տէրը քեզ հետ թող լինի ու յաջողութիւն փայլ քեզ, որ շինես քո Տէր Աստուծոյ փութը, ինչպէս որ նա ասել է քո մասին: Թող Տէրը քեզ հանձար եւ իմաստութիւն փայլ ու զօրացնի քեզ Իսրայելի վրայ, որ պահպանես քո Տէր Աստուծոյ օրէնքները: Դու յաջողութիւն պատգամել էր Իսրայելի համար: Եղի՛ր քաջարի, հզօրացի՛ր, մի՛ վախեցի՛ր ու մի՛ զարիւրի՛ր: Ես իմ աղքատութեան մէջ Տիրոջ փան համար պատրաստել եմ հարիւր հազար փաղանդ ոսկի, հազար անգամ հազար փաղանդ արծաթ, իսկ պղնձին ու երկաթին թիւ չկայ, որովհետեւ չափազանց շաք են: Նաւաքել եմ նաեւ փայտ ու քար, բայց դու աւելացրո՛ւ եղածները, որ աւելի շաք լինեն արհեստարարներ, որմնադիրներ, հիւսներ եւ ամէն փեսակ հմուտ գործարարներ, իսկ ոսկին, արծաթը, պղինձն ու երկաթը կան անթիւ քանակութեամբ: Արդ, վեր կաց ու գործի՛ր, քանի որ Տէրը քեզ հետ է»: Դաւիթը Իսրայելի բոլոր իշխաններին պատուիրեց օգնել իր որդի Սողոմոնին ասելով. «Չէ՛ որ Տէրը ձեզ հետ է եւ ձեզ հանգիստ է փութն ամէն կողմից, քանզի նա ձեր ձեռքն է յանձնել այս երկրի նախկին բնակիչներին, եւ այս երկիրը հնազանդուել է Տիրոջն ու նրա ժողովրդին: Արդ, ձեր սրբերն ու հոգիները թող փնտրեն մեր Տէր Աստուծոյ, ելէ՛ք եւ շինեցէ՛ք մեր Տէր Աստուծոյ սրբարանը, որպէսզի Տիրոջ ուխտի փառանակը եւ Աստուծոյ սուրբ սպասքը փանեք այն փութը, որ կառուցելու էք Տիրոջ անունով»:

Դաւիթը փարիքն առել, ձերացել էր, ուստի նրա փոխարէն Իսրայելի վրայ թագաւորեց իր որդի Սողոմոնը: Դաւիթը հաւաքեց Իսրայելի բոլոր իշխաններին, քահանաներին եւ ղեւրացիներին: Նաշուառման մէջ մրած եւ երեսուն փարեկանից բարձր փարիք ունեցող ղեւրացիների թիւը երեսունութ հազար էր: Նրանցից քանզորս հազարը Տիրոջ փան գործերի վերակացուներ էին, վեց հազարը՝ դարաւորներ, չորս հազարը՝ դռնապաններ եւ չորս հազարը՝ Տիրոջն օրհնելու համար պատրաստուած նվագարաններ ունեցող օրհներգումներ: Դաւիթն ամենօրեայ պաշտամունքի նշանակեց Ղեւիի որդիներին՝ Գերսոնի, Կահաթի ու Մերարիի ազգապոհներից: Գերսոնի որդիներն էին Ելեադանն ու Մեմէին: Իսրայելի իշխան Ելեադանի որդիներն էին Եթոմն ու Յովէլը: Մեմէի որդիներն էին Մալուիթը, Ազիելն ու Արանը: Սրանք Ելեադանի փոխից սերուած երեք իշխաններ էին: Մեմէի որդիներն էին նաեւ 10

11 Յեթը, Ջիզան, Յովասն ու Բերիան: Սրանք Մեմէիի չորս որդիներն էին: Յեթը գլխաւորն էր, իսկ Ջիզան՝ երկրորդը:
 12 Յովասն ու Բերիան շաք որդիներ չունեցան եւ մարդահամարի մէջ մէկ փոխ կազմեցին: Կահաթի որդիներն էին
 13 Ամրամը, Իսահառը, Քեբրոնն ու Օզիէլը՝ չորս հոգի: Ամրամի որդիներն էին Ահարոնն ու Մովսէսը: Որոշուեց,
 որ Ահարոնն ինքը եւ իր որդիները յաիփեան մաքուր լինեն սրբութիւնների սրբութեանն սպասարկելու, Տիրոջ
 14 առջեւ խունկ ծխելու, պաշտամունք կատարելու նրան եւ նրա անունով աղօթելու համար յաիփեան: Մովսէսը՝
 15 Ասարծու մարդը, եւ նրա որդիները համարուեցին Ղեւիի ցեղի յեփոնոզներ: Մովսէսի որդիներն էին Գերսամն ու
 16, 17 Եղիազարը: Գերսամի որդին էր իշխան Սուբայէլը: Եղիազարի որդին էր իշխան Ռաբիան: Եղիազարն ուրիշ
 18 որդի չունեցաւ, մինչդեռ Ռաբիան շաք որդիներ ունեցաւ: Իսահաթի որդիներն էին իշխաններ Սաւաւոն ու Մովէն:
 19 Քեբրոնի որդիներն էին Յերիան՝ գլխաւորը, Ամարիան՝ երկրորդը, Օզիէլը՝ երրորդը, եւ Յեկեմիասը՝ չորրորդը:
 20, 21 Օզիէլի որդիներն էին Միքիան՝ գլխաւորը, եւ Յեսիասը՝ երկրորդը: Մերարիի որդիներն էին Մոողին ու Մուսին:
 22 Մոողիի որդիներն էին Եղիազարն ու Կիսը: Եղիազարը մեռաւ՝ չունենալով որդիներ: Նա միայն դուստրեր ունէր,
 23 որոնց հետ ամուսնացան Կիսի որդիները՝ նրանց զարմիկները: Մուսիի որդիներն էին Մողին, Եղերն ու Արիմոթը՝
 24 երեք հոգի: Սրանք են Ղեւիի քսան փարեկան եւ աւելի բարձր փարիք ունեցող որդիներն ըստ իրենց ազգապոռնների,
 իրենց ցեղերի իշխաններն իրենց քանակով ու անուններով, իրենց գլխաւորներով, որոնք սպասաւորութեան գործն
 25 էին կատարում Տիրոջ փանը: Դաւիթն ասել էր, որ Տէր Աստուածը հանգստութիւն է փութել Իսրայէլի իր ժողովրդին
 26 եւ բնակեցրել Իսրայէլում յաիփեան: Ղեւիացիները այլեւս չէին կրելու խորանն ու սպասաւորութեան նրա բոլոր
 27 անօթները, քանզի, Դաւիթ վերջին խօսքի համաձայն, հաշուի առնուեցին Ղեւիի քսան փարեկան եւ աւելի բարձր
 28 փարիք ունեցող որդիները: Դաւիթը նրանց նշանակեց Ահարոնի որդիների օգնականներ, որպէսզի պաշտամունք
 կատարեն Տիրոջ փանը, սրահներում, սենեակներում եւ սրբարաններում մաքուր պահեն բոլոր սրբութիւնները եւ
 29 սպասաւորութիւն անեն Տիրոջ փանը, կատարեն առաջաւորութեան հացի, ընփր ալիւրի, անթթիւն սրբանիւրի,
 30 բաղարջների, փապակում եփածի, խոզով փապակուածի հսկողութիւնը եւ հսկեն ըստ չափի արուող ամէն ինչ: Նաեւ
 31 ամէն առաւօր վեր կենալով օրհնեն ու փառաւորեն Տիրոջը, նոյն քանը կատարեն երեկոյեան, շաբաթ օրերին,
 ամսագլուխներին, փոներին Տիրոջը մատուցեն բոլոր ողջակէզները ըստ նշուած քանակի ու հրամանի՝ ամէն ժամ
 32 այս բոլորի վրայ լինելով Տիրոջ առջեւ: Նրանք պէտք է պահպանէին վկայութեան խորանը եւ օգնէին իրենց
 եղբայրներին՝ Ահարոնի որդիներին, Տիրոջ փանը սպասաւորութիւն անելիս:

24 Ահարոնի որդիների դասակարգումը: Ահարոնի որդիներն են Նաբաղը, Աբիուղը, Եղիազարն ու Իթամարը:
 2 Նաբաղն ու Աբիուղը իրենց հօրից շուր մեռան եւ որդիներ չունէին: Ահարոնի որդիներ Եղիազարն ու Իթամա-
 3 ռը քահանայ դարձան: Դաւիթը նրանց՝ Եղիազարի որդիներից Սաղոկին եւ Իթամարի որդիներից Աքիմէլէքին
 4 նշանակեց ըստ իրենց թուահամարի, պաշտօնի ու ազգապոռնների: Եղիազարի որդիների մէջ գրնուեցին աւելի
 շաք գորատր իշխաններ, քան Իթամարի որդիների մէջ: Նա նրանց նոյնպէս պաշտօնների նշանակեց. Եղիա-
 5 զարի որդիներին կարգեց փասնվեց ազգապոռնների իշխաններ, իսկ Իթամարի որդիներին՝ ութ ազգապոռնների:
 6 Նրանց նշանակեց ըստ իրենց ընկած վիճակի, քանի որ «սրբութիւնների վերակացուններ» եւ «Տիրոջ փան առաջ-
 6 նորդներ» թէ՛ Եղիազարի որդիների մէջ կային եւ թէ՛ Իթամարի որդիների մէջ: Ղեւիացիներից Նաթանայէլի
 որդի Սամէաս քարտուղարը նրանց գրանցեց արքայի, իշխանների, Սաղոկ քահանայի եւ Աբիաթարի որդի Ա-
 7 քիմէլէքի եւ Ղեւիական ու քահանայական ընփանիքների իշխանների ներկայութեամբ: Վիճակ էին հանում մէկ
 անգամ Եղիազարի ազգապոռնի համար, մէկ անգամ էլ Իթամարի ազգապոռնի համար: Առաջին վիճակն ընկաւ
 8, 9 Յարիբին, երկրորդը՝ Յադիմային, երրորդը՝ Քարեմին, չորրորդը՝ Մետրիմին, հինգերորդը՝ Մեղքիային, վեցերոր-
 10, 11 ղը՝ Մերիային, եօթներորդը՝ Ակկուսին, ութերորդը՝ Աբիային, իններորդը՝ Յետուին, փասներորդը՝ Մեքենիային,
 12, 13 փասնմէկերորդը՝ Ելիապիբին, փասներկուերորդը՝ Սաղակիմին, փասներեքերորդը՝ Օփիային, փասնչորսերորդը՝
 14, 15 Իզբայէլին, փասնհինգերորդը՝ Բեզգային, փասնվեցերորդը՝ Եմմերին, փասնեօթներորդը՝ Եզիրին, փասնութերոր-
 16, 17 ղը՝ Ափեաէին, փասնիններորդը՝ Օփեթիային, քսաներորդը՝ Եզելիէլին, քսանմէկերորդը՝ Յաքիմին, քսաներկու-
 18, 19 երորդը՝ Քամուէլին, քսաներեքերորդը՝ Դալայիային, քսանչորսերորդը՝ Մոզիային: Այս է նրանց դասակարգումը
 իրենց պաշտամունքը կատարելու համար Տիրոջ փանը մտնելիս, ըստ իրենց իրաւունքի, որ հասարակ էր իրենց
 20 նախահայր Ահարոնը, ինչպէս որ պարտիւրել էր նրան Իսրայէլի Տէր Աստուածը: Ղեւիի ազգապոռնի մնացած
 21 որդիներն էին. Ամրամի որդիներից՝ Տուբայէլը, Յուդայիան, Աբաղիան. Աբիայի որդիներից՝ իշխան Յեսիասը,
 22, 23 Սարայիսի որդիներից՝ Ալամոթը, Սալոնի որդիներից՝ Յանաթը, Քեղոնի որդիներից՝ առաջինը Յեղիուն, երկ-
 24 րորդը՝ Ամասիասը, երրորդը՝ Յեզիէլը, չորրորդը՝ Յեկիմասը: Օզիէլի որդիներից՝ առաջինը Միքիան, երկրորդը՝
 25, 26 Յուսան, Միքայի որդին՝ Սամերը, եւ Միքայի եղբայրը՝ Յեսիէն, Յեսիէի որդին՝ Ջաբարիասը: Մերարիի որդիներ-
 27 ղը՝ Մոողին ու Մուսին, եւ սրա որդին՝ Օզիան, սրա որդին՝ Բոնիան, Մերարիի որդիները՝ Ջակբուրն ու Օբդիան,
 28, 29 Մոողի որդին՝ Եղիազարը, սրա որդին՝ Կիսը, Կիսի որդին՝ Իսմայէլը: Մուսիի որդիները՝ Մոողին, Յեղերն ու Յերի-
 30, 31 մոթը: Սրանք Ղեւիացիների որդիներն են ըստ իրենց ազգապոռնների: Ինչպէս իշխանների փոռները, նոյնպէս եւ
 իրենց կրպտերագոյն եղբայրները Ահարոնի որդիների նման վիճակ հանեցին Դաւիթ արքայի, Սաղոկի, Աքիմէլէքի,
 քահանայական փոռնի եւ Ղեւիացի իշխանների ներկայութեամբ:

25 Դաւիթ արքան եւ զօրքի հրամանաւարները ծառայութեան համար նշանակեցին Ասափի, Եմանի ու Իդիթումի
 որդիներին, որոնք երգում էին փառիչների, քնարների ու ծնծղաների նուագակցութեամբ: Եւ այս գործը կատար-
 2 թողներն ըստ իրենց պաշտօնի հետեւեալներն էին. Ասափի որդիները՝ Ջակբուր, Յովսէփ, Նաթանիաս եւ Յեսիէլ:
 3 Ասափի որդիները գործում էին թագաւորի հրահանգով: Իդիթումի որդիները՝ Գոդոդիաս, Մուրի, Յէիմ, Մեմէի,
 Ասաբիաս եւ Մարթասիաս: Այս վեցն իրենց հայր Իդիթումի հետ քնարի նուագակցութեամբ զոհութիւն եւ փառա-
 4 բանութիւն էին մատուցում Տիրոջը: Եմանի որդիներն էին՝ Բոկիբիաս, Մարթանիաս, Օզիէլ, Սոբայէլ, Յերիմոթ,
 5 Ամանիաս, Աման, Ելեաթան, Գեթողաթի, Նեմուիթի, Եզեր, Մերանայան, Մելամոթ, Յոթիբի եւ Սաղիոթ: Սրանք
 բոլորը Եմանի որդիներն էին, որոնք Ասարծու խօսքերով ու փող հնչեցնելով փառաբանում էին արքային: Աստուած
 6 Եմանին փութեց փասնհինգ որդի եւ երեք դուստր: Արքայի, Ասափի, Իդիթումի եւ Եմանի մօտ, Տիրոջ փանը նրանք
 7 բոլորն իրենց հօր հետ օրհներգեր էին երգում ծնծղաների, փառիչների ու քնարների նուագակցութեամբ: Տիրոջ եր-

գերը սովորելու ընդունակ այս շնորհալի մարդիկ իրենց եղբայրներով հանդերձ երկու հարիւր ութսունույթ հոգի էին: Ամենօրեայ սպասարարութեան համար վիճակ հանեցին թե՛ փոքրն ու մեծը, թե՛ փորձառու երգիչը եւ թե՛ սկսնակը: Առաջինն սպասարկելու վիճակն ընկաւ Ասափին, նրա որդիներին ու եղբայրներին. առաջինը՝ Յովսէփին, երկրորդը՝ Գողողիային, իր որդիներին ու եղբայրներին՝ ընդամենը փասներկու հոգի, երրորդը՝ Զակքուրին, իր որդիներին ու եղբայրներին՝ ընդամենը փասներկու հոգի, չորրորդը՝ Եգրիին, իր որդիներին ու եղբայրներին՝ ընդամենը փասներկու հոգի, հինգերորդը՝ Նաթանիասին, իր որդիներին ու եղբայրներին՝ ընդամենը փասներկու հոգի, վեցերորդը՝ Բոկիասին, իր որդիներին ու եղբայրներին՝ ընդամենը փասներկու հոգի, եօթներորդը՝ Յեսուէլին, իր որդիներին ու եղբայրներին՝ ընդամենը փասներկու հոգի, ութերորդը՝ Իսիասին, իր որդիներին ու եղբայրներին՝ ընդամենը փասներկու հոգի, իններորդը՝ Մապթանիասին, իր որդիներին ու եղբայրներին՝ ընդամենը փասներկու հոգի, փասներկուերորդը՝ Սեմէիին, իր որդիներին ու եղբայրներին՝ ընդամենը փասներկու հոգի, փասնմէկերորդը՝ Եգրիէլին, իր որդիներին ու եղբայրներին՝ ընդամենը փասներկու հոգի, փասներկուերորդը՝ Ասաբիասին, իր որդիներին ու եղբայրներին՝ ընդամենը փասներկու հոգի, փասներեքերորդը՝ Սուբայէլին, իր որդիներին ու եղբայրներին՝ ընդամենը փասներկու հոգի, փասնչորսերորդը՝ Մապթասին, իր որդիներին ու եղբայրներին՝ ընդամենը փասներկու հոգի, փասնհինգերորդը՝ Յերիմոթին, իր որդիներին ու եղբայրներին՝ ընդամենը փասներկու հոգի, փասնվեցերորդը՝ Անանիասին, իր որդիներին ու եղբայրներին՝ ընդամենը փասներկու հոգի, փասնեօթներորդը՝ Եգրակափանին, իր որդիներին ու եղբայրներին՝ ընդամենը փասներկու հոգի, փասնութերորդը՝ Անանիին, իր որդիներին ու եղբայրներին՝ ընդամենը փասներկու հոգի, փասնիններորդը՝ Մելեթիին, իր որդիներին ու եղբայրներին՝ ընդամենը փասներկու հոգի, քսաներորդը՝ Ալիաթին, իր որդիներին ու եղբայրներին՝ ընդամենը փասներկու հոգի, քսանմէկերորդը՝ Յեթթիին, իր որդիներին ու եղբայրներին՝ ընդամենը փասներկու հոգի, քսաներկուերորդը՝ Գեղդէլթիին, իր որդիներին ու եղբայրներին՝ ընդամենը փասներկու հոգի, քսաներեքերորդը՝ Մագիոթին, իր որդիներին ու եղբայրներին՝ ընդամենը փասներկու հոգի, քսանչորսերորդը՝ Ռոմթիեգերին, իր որդիներին ու եղբայրներին՝ ընդամենը փասներկու հոգի:

Ահա եւ դռնապանների դասակարգումները. Կորիսի սերնդից՝ Ասափի որդիներից Կորիսի որդի Մտաղամ եւ Մասելամիա: Զաքարիայի որդիները՝ անդրանիկը՝ Յագիէլ, երկրորդը՝ Աբդիաս, երրորդը՝ Նաթանա, չորրորդը՝ Յովէլ, հինգերորդը՝ Օդամ, վեցերորդը՝ Յովնաթան, եօթներորդը՝ Ելիովէ: Իդիթոմի որդիները՝ անդրանիկը՝ Մամէա, երկրորդը՝ Յովազաբա, երրորդը՝ Յովաթա, չորրորդը՝ Սաբար, հինգերորդը՝ Նաթանայէլ, վեցերորդը՝ Ամիէլ, եօթներորդը՝ Իսաբար, ութերորդը՝ Փելաթի: Արդարեւ, Ասպուած օրհնել էր Իդիթոմին: Նրա անդրանիկ որդի Մամէաը ծնեց որդիներ, որոնք իրենց հօր փան գլխաւորներն էին, քանզի հօր էին: Մեծայի որդիները՝ Ադոնի, Ռափայէլ, Յոբել, Ելզաբեթ, Աբիու եւ իր եղբայրները, որոնք զօրեղ մարդիկ էին, Ելիու, Սամաքիաս եւ Իզբակալ: Մրանք բոլորը Աբդեղոմի որդիներն էին. իրենք, իրենց որդիներն ու եղբայրները հօր մարդիկ էին ու վարժ սպասարարութիւն էին կարարում: Աբդեղոմի ցեղը վաթսուներկու հոգի էր: Մասողամայի որդիներն ու եղբայրները փասնույթ քաջարի մարդիկ էին: Մերարիի որդիներից Յեսամն ունէր Շամարի անունով մի որդի, որին փրոած էր գլխաւորի դերը. թէեւ նա անդրանիկը չէր, սակայն հայրը նրան առաջինը դարձրեց: Երկրորդը Քեղկիան էր, երրորդը՝ Նաբէլը, չորրորդը՝ Զաքարիան: Մրանք բոլորը Ուսայի որդիներն ու եղբայրներն էին՝ ընդամենը փասնչորս հոգի: Վիճակով սրանց բաժին ընկաւ դռների պահպանութիւնը. նրանք ամէն շաբաթ իրենց եղբայրների հետ ծառայութիւն էին անելու Տիրոջ փանը: Տարբեր դռների համար, ըստ իրենց ընթանիքների, վիճակ գցեցին նաեւ փոքրն ու մեծը: Արեւելեան դռան վիճակն ընկաւ Սեմէիին ու նրա որդի Զաքարիային: Իմաստուն Յովադի համար վիճակ գցեցին, եւ նրան բաժին ընկաւ հիւսիսային կողմը: Աբդեղոմիին ու նրա որդիներին բաժին ընկաւ հարաւային կողմը, Ասափի փան դիմացը: Երրորդ վիճակը գցեցին Օվասայի համար: Նրան բաժին ընկաւ արեւմտեան կողմը՝ զառիվերի վրայ գտնուող ներքին սենեակի դռնով հանդերձ: Այսպէս պահպանները կանգնելու էին դէմ դիմաց: Ամէն օր վեցական դեւաբացի էին կանգնում հիւսիսային կողմում, չորսական՝ հարաւային կողմում, չորսական՝ Ասափի փան մօտ եւ երկուական՝ իրար փոխարինելու համար: Արեւմտեան մասում չորս հոգի էին, իսկ ճանապարհի վրայ՝ երկուական իրար փոխարինելու համար: Սա է Կորիսի որդիների եւ Մերարիի որդիների դռնապանների դասակարգումն ըստ վիճակի: Ղեւրացիներն իրենց եղբայրներով հանդերձ Տիրոջ փան գանձերն ու սրբութիւնների սրբութեան գանձերն էին հսկում: Նրանք Գերսամի որդի Լաադանի որդիներն էին: Լաադանից էին սերում նրա ազգաբնակիչ իշխանները: Գերսամից ծնուած Լաադանի որդին էր Յեիէլը, որի որդիներն էին Զեթամը եւ Յովէլը, եղբայրներ, որոնք Տիրոջ փան գանձերի վերակացուներն էին: Ամրիմից ու Իսահաթից էին սերուել Քեբրոնն ու Օգիէլը: Մովսէսի որդի Գերսամի որդի Մեթիէլը գանձերի վերակացուն էր: Նրա եղբայր Եղիազարի որդին Աբիան էր, սրա որդին՝ Յուսէէն, սրա որդին՝ Յորամը, սրա որդին՝ Զեքրին, սրա որդին՝ Սալամիթը, որն իր եղբայրներով վերակացու էր այն բոլոր սրբազան գանձերի, որ նուիրել էին Դաիթը, փոհմերի իշխանները, հարիւրապետները, հազարապետները եւ զօրքի հրամանաւարները: Դրանք աւար էին վերցուած քաղաքներից, եւ դրանց մի մասը յարկացուած էր, որ Ասպծու փան շինութեան աշխատանքները թերի ջնան: Այն ամէնը, ինչ նուիրել էին Մամուէլ քեսանողը, Կիսի որդի Սաուղը, Ների որդի Աբենները, Շարուիիի որդի Յովաբը, Սաղոմոնի ու նրա եղբայրների ձեռքում էին: Յեսասիին, Քոնոնիան եւ սրա որդիները Իսրայէլի արքայքին գործերն էին փնտրիմում, որ գրագրութիւն ու դպր անեն Քեբրոնիայում: Սաղիասն ու իր եղբայրները, որոնց փոհմը հազար եօթը հարիւր հօր մարդուց էր բաղկացած, Իսրայէլի գործերն էին փնտրիմում Յորդանան գետից այն կողմ՝ արեւմտեան մասում: Նրանք զբաղուած էին Տիրոջ պաշտամունքի բոլոր հարցերով եւ արքունի գործերով: Քեբրոնից էր սերուած եւ Քեբրոնի ամբողջ ազգաբնակիչ իշխանն էր Ուրիասը: Դաիթի թագաւորութեան քառասուներորդ փարում մարդահամար եղաւ, որի ժամանակ Գաղաադացիների Յագեր բնակավայրում գրնուեց մի հօր մարդ, որի երկու հազար եօթը հարիւր ցեղակից եղբայրները հօր լինելով՝ փոհմերի իշխաններ էին դարձել: Դաիթը նրանց Ռուբէնի ու Գադի ցեղերի եւ Մանասէի կէս ցեղի գնդի վերակացու նշանակեց, որ կարգաւորեն Ասպծու եւ արքայի բոլոր գործերը:

Իսրայէլացիներից սերուած ազգաբնակիչների նահապետների, հազարապետների, հարիւրապետների, արքայի համար հաշուառում կարարող գրագիրների, արքունի ծառայութիւն կարարողների, փարուայ բոլոր ամիսներին

2 ելումուր անող դասերից ամեն մի դասի թիւը քաննորս հազար էր: Առաջին ամսուայ առաջին դասի գլխաւորը
3 Բալէլի որդի Յեզբաւան էր: Այդ դասի մէջ կար քաննորս հազար հոգի: Առաջին ամսում զօրքի բոլոր հրամա-
4 նաւարներն գլխաւորը Փարէսի որդիներից մէկն էր: Երկրորդ ամսում դասի գլխաւորները՝ զօրքի իշխաններն էին
5 Դուդային, Դաքոթին ու Մագաւալոթը, իսկ դասի մէջ կար քաննորս հազար հոգի: Երրորդ ամսում երրորդ դասի
6 գլխաւորը քահանայապետ Յովադի որդի Բանեասն էր, որի դասում կար քաննորս հազար հոգի: Ինքը Բանեասը
7 Երեսնեակի մէջ ամենահզօրն էր, ուստի նա Երեսնեակի գլխաւորն էր: Չորրորդ ամսում դասի գլխաւորը Յովաբի
8 եղբայր Ասայէն էր, նաեւ նրա որդի Ջաբդէասը եւ նրանից յետոյ՝ նրա եղբայրները: Նրա դասում կար քաննորս
9 հազար հոգի: Նինգերորդ ամսում հինգերորդի գլխաւորը Իդիայի որդի Սաթիոթն էր, որի դասում կար քան-
10 չորս հազար հոգի: Վեցերորդ ամսում վեցերորդի գլխաւորը թելուացի Եկդէսի որդի Էկէսն էր, որի դասում կար
11 քաննորս հազար հոգի: Եօթներորդ ամսում եօթներորդի գլխաւորը Եփրեմի որդիներից փալոմցի Քելն էր, որի
12 դասում կար քաննորս հազար հոգի: Ութերորդ ամսում ութերորդի գլխաւորը Ջարայի ընփանիքից եկիւեսայիցի
13 Ուսաքն էր, որի դասում կար քաննորս հազար հոգի: Իններորդ ամսում իններորդի գլխաւորը Բենիամինի երկրից
14 անաթոթացի Աբիեզերն էր, որի դասում կար քաննորս հազար հոգի: Տասներորդ ամսում փասներորդի գլխա-
15 ւորը Ջարայի ընփանիքից նեփուպաթցի Մաարին էր, որի դասում կար քաննորս հազար հոգի: Տասնմէկերորդ
16 հազար հոգի: Տասներկուերորդ ամսում փասներկուերորդի գլխաւորը Գոթոնիէլի փոհմից նեփուպաթցի Քաւային
17 էր, որի դասում կար քաննորս հազար հոգի: Իւրայէլի ցեղերից Ռուբէնի ցեղի իշխանը Ջեքիի որդի Եղիազարն
18 էր, Շմաւոնիւնը՝ Մակքայի որդի Սափափասը, Դեիինը՝ Կամուէլի որդի Ասաբիան, Ահարոնիւնը՝ Մադոկի որդին,
19 Յուդայինը՝ Դաթի եղբայրներից Եղիաբը, Իսաքարինը՝ Միքայէլի որդի Ամարիասը, Ջաբուդոնիւնը՝ Աբդիայի որ-
20 դի Սամէասը, Նեփթադիւնիւնը՝ Օգիէլի որդի Յաբիմուրը, Եփրեմիւնը՝ Օգիայի որդի Օսերը, Մանասէի կէս ցեղիւնը՝
21 Փաղիայի որդի Յովէլը, Գադաադում գրնուող Մանասէի կէս ցեղիւնը՝ Ջաբդիայի որդի Յադային, Բենիամինի
22 որդիներիւնը՝ Աբենների որդի Ասիէլը, Դանինը՝ Յորամի որդի Եգրիէլը: Սրանք են Իսրայէլի ցեղերի նահապետ-
23 ները: Դաւիթը հաշուառման չենթարկեց սրանցից քսան փարեկան եւ աւելի բարձր փարիք ունեցողներին, քանզի
24 Տէրն ասել էր, թէ՛ «Իսրայէլացիներին պիտի բազմացնեն երկնքի աստղերի չափ»: Շարուհիի որդի Յովաբը սկսեց
25 հաշուառման ենթարկել ժողովրդին, սակայն չաւարպեց, եւ այդ պատճառով Տէրը բարկացաւ Իսրայէլի վրայ, եւ
26 նրանց թիւը չարձանագրուեց Դաւիթ արքայի ժամանակագրութեան մէջ: Արքայի գանձերի վերակացուն Մողիէլի
27 որդի Ազմոթն էր, իսկ գիւղերի ցանքապարածութիւնների, բնակութեան վայրերի, բերդերի վերակացուն՝ Օգիա-
28 րիմաթացի Մեմէին, գիւղերում գինու շրեմարաններինը՝ Մեփինի որդի Եզրասն էր, ազարակներինը՝
29 վայրի թզենիներինը՝ Գեղեոնի որդի Բալդանան, ձէթի շրեմարաններինը՝ Յովասը: Նովիփներում արածող արջառ-
30 ների վերակացուն էր Ադայիայի որդի Սոփաբը, ուղիւրներինը՝ իսմայէլացի Ուբիասը, աւանակներինը՝ մարաթոնացի
31 Յադիասը, հօփերինը՝ հազարացի Յովազը: Սրանք բոլորը Դաւիթ արքայի սրացուածքների վերակացուներն էին:
32 Դաւիթի հօրեղբայր Յովաթանը, որ մի իմաստուն մարդ էր ու արեւնադպիր, դարձել էր խորհրդական: Աբիմենի
33 որդի Յեիէլը արքայի որդիների դասպիարակն էր: Աբիփոփէլը արքայի խորհրդականն էր, իսկ Քուսինը արքայի
34 մտերիմ բարեկամը: Աբիփոփէլից յետոյ մերձաւոր լինելու փեսակերից գալիս էին Բանեասի որդի Յովիդայիան եւ
Աբիաթարը: Արքայի զօրքերի հրամանաւարն էր Յովաբը:

28 Դաւիթը Իսրայէլի բոլոր իշխաններին, գլխաւոր դատարաններին, արքային հետընթաց սպասարկող բոլոր իշխան-
ներին, հազարապետներին, հարիւրապետներին, գանձապահներին, իր սրացուածքների վերակացուներին, զօրա-
2 հրամանաւարներից քաջարիներին ու արի պատերազմիկներին հաւաքեց Երուսաղէմում: Դաւիթը կանգնեց ժո-
ղովականների մէջ եւ ասաց. «Լսեցէք ինձ, իմ եղբայրներ եւ իմ ժողովուրդ: Նպատակ եմ դրել Տիրոջ ուխտի
3 փապանակի համար մշտական փեղ պատրաստել եւ մեր Տիրոջ ուրբին՝ պատուանդան: Այդ բանի համար շինանիւթ
4 եւ պարրաստել՝ բազում քանակութեամբ ոսկի, արծաթ, պղինձ, արյոյր, երկաթ եւ փայտ: Սակայն Աստուած ինձ
5 ասաց. «Դու ինձ համար իմ անունը կրող փոքր չափի շինես, քանզի դու պատերազմող մարդ ես եւ շար արիւն
6 ես թափել»: Աստուած բոլոր ազգերից ընտրեց Իսրայէլին, իր թագաւորութիւնը հաստատուն պահելու համար
7 ամբողջ Իսրայէլից ընտրեց Յուդայի ցեղին: Յուդայի քնից ընտրեց իմ հօր փունը եւ ուզեց, որ ես լինեմ իմ հօր
8 քնից թագաւոր ամբողջ Իսրայէլի վրայ: Տէրն ինձ բազում որդիներ փոխեց, բայց իմ բոլոր որդիներից ընտրեց
9 իմ Սողոմոն որդուն, որ նա Իսրայէլում նստի Տիրոջ թագաւորութեան գահին: Աստուած ասաց ինձ. «Քո Սողո-
10 մոն որդին է շինելու իմ փունն ու իմ գաւիթը, քանզի նրան եմ ընտրել որպէս որդի, եւ ես եմ նրան հայր լինելու:
11 Նրա թագաւորութիւնը յաիւրեան հաստատուն կը դարձնեն, եթէ պահի իմ պատուիրաններն ու օրէնքները, ինչպէս
12 պահել է մինչեւ իմանա»: Արդ, ես Տիրոջ ամբողջ ժողովրդի առջեւ եւ ի լուր մեր Աստուծոյ պարտաւորեցումն եմ
13 ձեզ. պահել-պահպանել մեր Տէր Աստուծոյ բոլոր պատուիրանները, որ ժառանգէ լաւ երկիրը եւ այն ձեզնից յետոյ
14 իբրեւ ժառանգութիւն յաիւրեանապէս յանձնէք ձեր որդիներին: Եւ դու, որդի՛ իմ Սողոմոն, ճանաչի՛ր քո հայրերի
15 Աստուծուն, ծառայի՛ր նրան ամբողջ սրտով ու յօժար մտքով, քանզի Տէրը քննում է ամենքի սրտերը, եւ նա գիտի
16 բոլորի մտածումները. եթէ փնտրես նրան, նա կը գտնուի քեզ համար, իսկ եթէ թողնես նրան, նա քեզ կը լքի
17 իսպառ: Այժմ փնտրե՛ք, Տէրը քեզ է ընտրել, որ իր համար փուն կառուցես որպէս սրբավայր: Ուրեմն զօրացի՛ր եւ
18 իրագործի՛ր»: Դաւիթն իր որդի Սողոմոնին փոխեց փառարի, նրա սենեակների, գանձարանների, վերնափնների,
19 ներքին շրեմարանների եւ քաւութեան սենեակի յարակազմը եւ դրա այն օրինակը, որ ունէր իր մտքում Տիրոջ
20 փան գաւիթների, շուրջը գրնուող շրեմարանների, Տիրոջ փան մթերանոցների ու սրբութիւնների պահեստի հա-
21 մար: Նա փոխեց քահանաների ամենօրեայ սպասարկութեան, Տիրոջ փանը դէպագիների պարտականութիւնների
22 եւ Տիրոջ փան սպասարկութեան անօթների պահեստի ծրագիրը: Նրան փոխեց նաեւ ոսկէ ու արծաթէ անօթների,
23 աշտանակների ու ճրագների, առաջաւորութեան սեղանի եւ ամեն մի սեղանի ոսկու, ոսկէ ու արծաթէ բոլոր իրերի,
24 մեծ պարառաքողների, բաժակների, ոսկէ ու արծաթէ փաշարների եւ ոսկէ ու արծաթէ առարկաների, խնկամանների
25 ամեն մէկի կշռաչափը: Նա նրան յայտնեց նաեւ խնկերի գոհասեղանների մաքուր ոսկու կշռաչափը եւ նմուշն այն

քերովբեների, որոնք իրենց թեւերը փարածելով պէտք է հովանի անեին Տիրոջ ուխտի փապանակի վրայ: Դաւիթը 19
 Տիրոջ ձեռքով գրուած ամէն ինչ փուեց Սողոմոնին, մի գրութիւն, որի մէջ կայ իմաստութիւն եւ իրագործման ծրագիր:
 Դաւիթն ասաց իր որդի Սողոմոնին. «Զօրացիր ու քաջ եղիր, գործիր եւ մի՛ վախեցիր ու մի՛ զարհուրիր, քանզի իմ 20
 Տէր Աստուածը քեզ հետ է, նա քեզ չի թողնի ու չի լքի, մինչեւ որ աւարտես Տիրոջ ամբողջ փան կառուցումը: Ահա
 փաճարի, նրա սենեակների, նրա զաւիթների, նրա վերնարանների, շքեմարանների, ներքնարանների եւ քառութեան
 սենեակի օրինակը, ինչպէս նաեւ քահանաների, Աստուծո փանը մատուցուելիք բոլոր պաշտամունքների համար 21
 ղեւարացիների ամենօրեայ սպասատրութեան ծրագիրը: Քեզ հետ թող լինեն բոլոր նրանք, ովքեր պատրաստ են
 հմարտէն աշխատելու ըստ իրենց արհեստների, իսկ իշխաններն ու համայն ժողովուրդը թող պատրաստ լինեն քո
 հրամաններին ենթարկուելու»:

Դաւիթ արքան ասաց բոլոր ժողովականներին. «Իմ որդի Սողոմոնը, որին Տէրն ընտրեց իր համար, փոքր է, իսկ 29
 գործը՝ մեծ, քանզի ոչ թէ մարդու համար է այս շինուածքը, այլ՝ Տէր Աստուծո: Ըստ իմ կարողութեան պատրաստեցի 2
 իմ Աստուծո փան շինանիւթերը՝ ոսկի, արծաթ, պղինձ, երկաթ, փայտ, անկիւնների ու կամարների քարեր, յղկուած
 ու պատուական քարեր եւ բազում այլ նիւթեր: Եւ իմ Աստուծո փան հանդէպ իմ ունեցած սիրուց մղուած, բացի 3
 սրբութիւնների փան համար իմ նուիրած ոսկուց ու արծաթից, յաւելեալ փուեցի նաեւ Սուփերից բերուած երեք հա- 4
 զար փաղանդ ոսկի եւ եօթը հազար փաղանդ ընփրի արծաթ, որպէսզի վարպետները դրանցով պատեն փաճարի
 որմէրը: Այսօր կը գրնուի՛ մէկը, որ յօժար լինի նուէր մատուցելու Տիրոջը»: Տոհմերի պետերը, իսրայէլացի- 5, 6
 ների իշխանները, հազարապետները, հարիւրապետները, գործերի վերակացուները եւ արքունի զաւառապետները
 պարտաւորուեցին Տիրոջ փան շինութեան համար փայ հինգ հազար փաղանդ ոսկի, փասը հազար դահեկան, փասը 7
 հազար փաղանդ արծաթ, փասնութ հազար փաղանդ պղինձ եւ հարիւր հազար փաղանդ երկաթ: Ով թանկարժէք 8
 քար ունէր, փուեց Տիրոջ փան զանձարանին՝ այն յանձնելով Եսրոմի որդի Յերիելին: Ժողովուրդն ուրախացաւ, 9
 որ մարդիկ Տիրոջը նուէրներ են մատուցում սրբանց: Մեծապէս ուրախացաւ Դաւիթ արքան ու ժողովականների 10
 առջեւ օրհնեց Տիրոջը՝ ասելով. «Յաւիտեանս յաւիտենից օրհնեալ ես, Իսրայէլի մեր հայրերի ով Տէր Աստուած:
 Քոնն է, Տէր, մեծութիւնը, զօրութիւնը, փառքը, յաղթութիւնն ու հզօրութիւնը, քանզի դու ես, որ փիրում ես երկնքում 11
 ու երկրի վրայ գրնուող բոլոր եակների վրայ: Բոլոր թագաւորներն ու ազգերը դողում են քո առջեւ, քեզանից է 12
 բխում մեծութիւնն ու փառքը, դու ես ամենի իշխանը, Տէր, եւ ամէն իշխանութիւնների Տէրը, քո ձեռքում են զօրու-
 թիւնն ու ուժը, քո ձեռքում է բոլորին հզօր դարձնելու ամենակալ կարողութիւնը: Արդ, Տէր, փառաբանում ենք քեզ 13
 եւ օրհներգում քո փառաւոր անունը: Ով եմ ես, եւ ով է քո ժողովուրդը, որ կարողանայինք յօժարամիտ լինել քեզ 14
 համար անելու այս բոլորը: Չէ՛ որ քոնն է ամէն ինչ, եւ քեզնից սրացածն է, որ փայխ ենք քեզ: Մենք պանդուխտ 15
 ենք քո առջեւ եւ օտարական, ինչպէս մեր բոլոր հայրերը: Մեր օրերը երկրի վրայ ստուերի են նման, ու մենք մնայուն
 ոչ մի բան չունենք: Մեր Տէր Աստուած, այս ամէնը, որ ես պատրաստել եմ քո սուրբ անուան փունը կառուցելու 16
 համար, քեզնից է գալիս, եւ ամէն ինչ քոնն է: Գիտեմ, Տէր, որ դու ես քննում սրբերը եւ սիրում ես արդարութիւնը: 17
 Մենք յօժար սրբով ենք այս ամէնն ընծայում, եւ ես ուրախութեամբ փեսայ, թէ այսպէղ գրնուող քո ժողովուրդը
 կամաւոր կերպով քեզ ընծաներ մատուցեց: Ով Տէր, Աբրահամի, Իսահակի եւ Իսրայէլի մեր հայրերի Աստուած, 18
 յաւիտեան պահիր այս բանը քո ժողովրդի սրբում ու մարքում եւ նրանց սրբերը դէպի քեզ ուղղիր: Իմ Սողոմոն 19
 որդուն բարի սիրտ փուր, որ պահի-պահպանի քո պատուիրանները, քո վկայութիւններն ու քո օրէնքները եւ աւար-
 փին հասցնի քո փան կառուցումը»: Դաւիթն ասաց բոլոր ժողովականներին. «Օրհնեցէ՛ք ձեր Տէր Աստուծուն»: Եւ 20
 բոլոր ժողովականները օրհնեցին իրենց հայրերի Տէր Աստուծուն եւ ծնկի իջնելով՝ երկրպագեցին Տիրոջն ու արքային:
 Յաջորդ օրը Դաւիթը հազար զուարակ, հազար խոյ ու հազար գառ ողջակիզեց դրանց համապատասխան ընծանե- 21
 րով եւ առաք գոհեր մատուցեց ամբողջ Իսրայէլի համար: Այն օրը ուրախութեամբ կերան ու խմեցին Տիրոջ առջեւ, 22
 երկրորդ անգամ գահ բարձրացրին Դաւթի որդի Սողոմոնին, Տիրոջ առջեւ նրան թագաւոր օձեցին, իսկ Սաղովկին՝
 քահանայ: Սողոմոնը նստեց իր հօր՝ Դաւթի գահին: Նա յաջողութիւնների հասաւ, նրան հնազանդուեց ամբողջ 23
 Իսրայէլը: Իշխանները, հզօր մարդիկ եւ իր հայր Դաւթը արքայի բոլոր որդիները հնազանդուեցին նրան: Տէրն 24, 25
 ի վերուստ բարձրացրեց Սողոմոնին բոլոր իսրայէլացիների առաջ, նրան այնպիսի թագաւորական փառք փուեց,
 որի նմանը նրանից առաջ եղած ոչ մի թագաւոր չէր ունեցել: Յեսաի որդի Դաւիթը Իսրայէլի վրայ թագաւորեց 26
 քառասուն վարի. Քերթոնում եօթը փարի եւ Երուսաղէմում՝ երեսուներեք փարի: Նա վախճանուեց խոր ձերութե- 27, 28
 ան մէջ, առաջացած փարիքում, հարստութեան մէջ ու փառքով: Նրա Սողոմոն որդին թագաւորեց նրա փոխարէն:
 Դաւիթ արքայի մնացած՝ առաջին եւ վերջին գործերը, նրա ամբողջ թագաւորութեան ու զօրութեան մասին, ինչ որ 29, 30
 կատարուել էր նրա ժամանակ թէ՛ Իսրայէլում եւ թէ՛ երկրի միւս թագաւորութիւններում, նկարագրուած են Սամուէլ
 փեսանողի գրքում, Նաթան մարգարէի գրքում եւ Գաղ փեսանողի գրքում:

2 Մնացորդաց

- 1** Դաւթի որդի Սողոմոնը հօգորացաւ իր թագաւորութեան մէջ, իր Տէր Աստուածը նրա հետ էր ու նրան
2 շար բարձրացրեց: Սողոմոնը խօսեց բոլոր իսրայէլացիներին՝ հազարապետներին, հարիւրապետներին,
3 դասաւորներին ու փոխների բոլոր իշխանների հետ: Սողոմոնը բոլոր ժողովականների հետ գնաց Գա-
բառոնի բարձրաւանդակը, ուր դրուած էր Աստուծո վկայութեան խորանը: Անապատում այն պատրաստել
4 էր Տիրոջ ճաշայ Մովսէսը, իսկ Դաւիթը Տիրոջ փայտանակը հանել էր Կարիաթարիմ քաղաքից եւ դրա համար վրան
5 էր պատրաստել Երուսաղէմում: Պղնձէ գոհասեղանը, որ պատրաստել էր Յորի որդի Ուրի որդի Բեսելիէլը, այնպէս
6 էր՝ Տիրոջ վրանի առջեւ: Սողոմոնն ու ժողովականները փնտռեցին ու գտան այն: Սողոմոնը գոհեց բերեց Տիրոջ
7 վրանի առջեւ գրնուող պղնձէ գոհասեղանի վրայ եւ այնպէս հազար ողջակէզ մատուցեց: Այն գիշեր Տէրը երեւալով
8 Սողոմոնին՝ ասաց նրան. «Խնդիր, ի՛նչ փամ քեզ»: Սողոմոնն ասաց Աստուծուն. «Դու իմ հօրը մեծ ողորմածութիւն
9 ես արել եւ ինձ գահ ես բարձրացրել նրա փոխարէն: Արդ, Տէր Աստուած, քո անունը թող հասարատուն մնայ իմ
10 հայր Դաւթի վրայ, քանզի ինձ գահ ես բարձրացրել բազմամարդ մի ժողովրդի վրայ, որը երկրի հողի չափ շար
11 է: Արդ, ինձ իմաստութիւն ու իմացութիւն փոր, որ կարողանամ ղեկավարել քո այս ժողովրդին, այլապէս ո՛վ
12 պիտի ղեկավարի քո այս մեծ ժողովրդին»: Աստուած ասաց Սողոմոնին. «Քանի որ դա է քո սրտում, չխնդրեցիր
13 ո՛չ մեծ հարստութիւն, ո՛չ փառք, ո՛չ քո հակառակորդների մահը, ո՛չ էլ երկար կեանք, այլ խնդրեցիր իմաստութիւն
14 ու իմացութիւն, որ կարողանաս ղեկավարել իմ ժողովրդին, որի թագաւորն եմ դարձրել քեզ, ապա քեզ կրամ ի-
15 մաստութիւն եւ իմացութիւն, ինչպէս եւ հարստութիւն, ունեցուածք ու փառք, որպիսին քեզանից առաջ եղած ոչ մի
16 թագաւոր չի ունեցել, եւ ոչ էլ քեզանից յետոյ եկողներն են ունենալու»: Սողոմոնը Գաբառոնի Բարձրաւանդակից,
17 վկայութեան խորանի առջեւից եկաւ Երուսաղէմ եւ թագաւորեց Իսրայէլի վրայ: Սողոմոնը հաւաքեց մարտական-
18 քեր ու հեծեալներ եւ ունեցաւ հազար չորս հարիւր մարտականք ու փամերկու հազար հեծեալ: Նա դրանք թողեց
19 հեծեալների համար սահմանուած քաղաքներում, իսկ զօրքը արքայի հետ մնաց Երուսաղէմում: Արքան Երուսաղէ-
20 մում ոսկին ու արծաթը այնքան առար դարձրեց, որքան քարը, իսկ մայրիները Նրէաստանում իրենց շարութեամբ
21 դարձան դաշտում աճող մուրաբանների չափ: Սողոմոնի ձիերը Եգիպտոսից էին բերում: Արքային վաճառող
22 ձիերի գները սահմանուած էին այսպէս. Եգիպտոսից բերուած մէկ մարտականքը վաճառու էին վեց հարիւր ար-
23 ծաթով, իսկ ձին՝ հարիւր յիսուն: Դրանք բերում էին նաեւ բոլոր քեպացի թագաւորների եւ ասորի թագաւորների
24 համար:
- 2,** 2 Սողոմոնը հրամայեց կառուցել Տիրոջ տունը եւ իր թագաւորական պալատը: Նա հաւաքեց եօթանասուն հազար
բեռնակիրներ, լեռներում աշխատող ութսուն հազար քարհարներ եւ նրանց վրայ վերակացունե՛ր՝ երեք հազար վեց
3 հարիւր մարդ: Սողոմոնը Տիրոսի արքայ Քիրամի մօտ մարդ ուղարկեց՝ ասելով. «Դու իմ հայր Դաւթին օգնել
4 ես՝ մայրի փայտ եւ փուռէ բնակութեան փուն շինելու համար: Արդ, ես նոյնպէս, նրա որդին, իմ Տէր Աստու-
5 անուան փուն եմ շինում, որ այն Նրան նուիրաբերեմ, Նրա առջեւ խունկ ծխեմ, շարունակ առաջաւորութեան հաց ու
6 ողջակէզներ մատուցեմ ամէն առաւօտ ու երեկոյ, ամէն շաբաթ օրերին, ամսամուրներին եւ մեր Աստուծո փօներին:
7 Եւ սա պէտք է յաւիտեան կատարուի Իսրայէլում: Այն տունը, որ կառուցելու եմ, մեծ է լինելու, քանզի մեր Տէր
8 Աստուածն աւելի մեծ է, քան բոլոր աստուածները: Եւ ո՛վ կարող է նրա համար փուն կառուցել, քանզի եթէ երկինքն
9 ու երկինքների երկինքը չեն կարող պարփակել նրա փառքը, եւ նրա համար ի՛նչ փուն կարող եմ կառուցել: Ես կարող
10 եմ նրա համար կառուցել մի փուն, ուր միայն խունկ կը ծխեն: Արդ, ինձ մօտ ճարտար մարդ ուղարկիր, որ գիպե՛սայ
11 մշակել իմ հայր Դաւթի հաւաքած ոսկին, արծաթը, պղինձը, երկաթը, հնուր լինի ծիրանի, կարմիր, կապուտակ
12 կտորներ ու բեհեզ գործածելու մէջ, որ իմանայ քանդակներ պատրաստել Նրէաստանում ու Երուսաղէմում գրնուող
13 իմ վարպետների հետ: Ինձ Լիբանանից ուղարկիր մայրի, սարդենի եւ թեղենի փայտեր, որովհետեւ գիպեմ, որ ոչ
14 որ քո ծառաների բնան Լիբանանից փայտ կտրել չգիպի: Արդ, քո ծառաները թող գնան իմ ծառաների հետ, որ
15 ինձ համար մեծ քանակութեամբ փայտ պատրաստեն, որովհետեւ այն տունը, որ կառուցելու եմ, պէտք է լինի մեծ
16 ու փառաւոր: Քո ծառաներին, փայտ կտրող գործաւորներին իբրեւ ժոճիկ կրամ քսան հազար քոռ ցորեն, քսան
17 հազար քոռ «գարի», քսան հազար չափ գինի եւ քսան հազար չափ ձէթ»: Տիրոսի Քիրամ արքան պատասխանեց
18 նամակով եւ այն ուղարկեց Սողոմոնին. «Քանի որ Տէրը սիրեց իր ժողովրդին, դրա համար քեզ նրանց վրայ
19 թագաւոր կարգեց»: Ապա Քիրամն ասում էր. «Օրհնեալ է Իսրայէլի Տէր Աստուածը, որն սրբեցնել է երկինքն ու
20 երկիրը եւ Դաւիթ արքային փուռէ է խելամարտեամբ ու դատաւորեամբ օժտուած իմաստուն որդի, որ կառուցի
21 Տիրոջ տունն ու իր թագաւորական տունը: Ահա քեզ մօտ եմ ուղարկում մի խելօք ու հնուր մարդու՝ իմ ճաշայ
22 Քիրամին, որի մայրը Դանի դուստրերից է, իսկ նրա հայրը փիլոսոսի է: Նա գիպի մշակել ոսկին, արծաթը,
23 պղինձը, երկաթը, քարերն ու փայտերը, հիստել ծիրանի ու կապուտակ, բեհեզ ու կարմիր կտորներ, քանդակներ
24 անել: Նա, աշխատելով քո վարպետների ու քո հօր՝ իմ փր Դաւթի վարպետների հետ, կը կարողանայ անել այն
25 բոլոր գործերը, որ կ'առաջարկես դու իրեն: Արդ, ցորենը, գարին, ձէթն ու գինին, որ յիշապակել է իմ փրը, թող
26 փայ իր ծառաներին, իսկ մենք Լիբանանից փայտ կը կտրենք ըստ քո կարիքների եւ ծովի վրայով, լաստերով կը
27 բերենք Յոպպէ, եւ դու կը փանես կը կուրակես Երուսաղէմում»: Սողոմոնը հաւաքեց Երուսաղէմում գրնուող բոլոր
28 պանդուխտներին ըստ իր հայր Դաւթի կատարած մարդահամարի: Նրանք հարիւր յիսուներեք հազար վեց հարիւր
29 հոգի էին: Նա նրանցից եօթանասուն հազար բեռնակիրներ, ութսուն հազար քարհարներ վերցրեց ու նրանց վրայ
30 երեք հազար վեց հարիւր գործավարներ նշանակեց:
- 3** Սողոմոնը Երուսաղէմում, Ամորիացիների լեռան վրայ, ուր Տէրը երեւացել էր նրա հօրը՝ Դաւթին, սկսեց կա-
2 ռուցել Տիրոջ տունը այն փեղում, որ Դաւիթը պատրաստել էր Օռնա Յեբուսացու կալում: Նա կառուցումն սկսեց
3 իր թագաւորութեան չորրորդ տարուայ երկրորդ ամսին: Այսպիսով Սողոմոնն սկսեց շինել Աստուծո տունը: Դրա
4 նախկին երկարութիւնը վաթսուն կանգուն էր, իսկ լայնութիւնը՝ քսան կանգուն: Տան ճակարի արտաքին գաւթի

նախկին երկարությունն ու լայնությունը քսանական կանգուն էին, բարձրությունը՝ հարիւր քսան կանգուն: Նա այն ներսից պարեց մաքուր ոսկով: Մեծ դահլիճը նա երեսապարեց մայրի փայտով ու պարեց մաքուր ոսկով, վրան քանդակեց արմատենիներ ու շղթայաձեւ զարդեր: Շքեղութեան համար փունը զարդարեց թանկարժէք քարերով ու Սեփարուիմից ասար բերուած մաքուր ոսկով. փունը, պարերը, դրանդիկները, դռներն ու ձեղունը պարեց ոսկով, իսկ պարերին քանդակեց քերովբէներ: Շինեց նաեւ Սրբութիւնների սրբութեան դահլիճը, որի երկարութիւնը ճակարհի կողմից քսան կանգուն էր, լայնութիւնն էլ՝ քսան կանգուն: Նա սրահը պարեց մաքուր ոսկով եւ քերովբէներով՝ ծախսելով վեց հարիւր փաղանդ ոսկի: Ամէն մի մէխի կշիռը յիսուն սիկղ ոսկի էր: Վերնափունը նոյնպէս պարեց ոսկով: Սրբութիւնների սրբութեան դահլիճում երկու քերովբէներ պարարասպեց եւ դրանք պարեց ոսկով: Քերովբէների թետերի երկարութիւնը քսան կանգուն էր. ամէն մի թելը՝ հինգ կանգուն, կպած սրահի պարին, եւ միւս թելը եւս՝ հինգ կանգուն, կպած միւս քերովբէի թելին: Միւս քերովբէի թելը նոյնպէս հինգ կանգուն էր, կպած սրահի պարին, եւ միւս թելը եւս՝ հինգ կանգուն, կպած միւս քերովբէի թելին: Երկու քերովբէների թետերը փարածուած վիճակում քսան կանգուն էին: Նրանք կանգնած էին իրենց ոտքերի վրայ, իսկ նրանց դէմքերը նայում էին սրահի կողմը: Նա վարագոյրները պարարասպեց կապուտակ, ծիրանի, կարմիր կտորներից ու բենեզից, որոնց վրայ քերովբէներ էին հիւսուած: Տան առաջ երկու սիւներ կանգնեցրեց երեսունհինգ կանգուն բարձրութեամբ եւ նրանց վրայ՝ խոյակներ, որոնք հինգ կանգուն էին: Նա սրբարանում եղած շղթայաձեւ զարդերի նման զարդեր պարարասպեց ու դրեց սիւների գլուխներին: Նա նաեւ հարիւր ծաղկաբողբոջներ սարքեց ու դրեց շղթայաձեւ զարդերի վրայ: Տաճարի առաջ սիւներ կանգնեցրեց. մէկը՝ աջից, միւսը՝ ձախից: Աջ կողմինը կոչեց Ուղղութիւն, իսկ ձախ կողմինը՝ Զօրութիւն:

Նա պղնձէ գոհասեղան պարարասպեց քսան կանգուն երկարութեամբ, քսան կանգուն լայնութեամբ ու փասը կանգուն բարձրութեամբ: Ձուլածոյ մեծ աւազանը շինեց փասը կանգուն փրամագծով, շրջանաձեւ, հինգ կանգուն բարձրութեամբ եւ երեսուն կանգուն շրջագծով: Դրա փակ շուրջանակի կային ձուլածոյ եզներ, որոնք փասը կանգուն փրամագծով շրջապարել էին այն: Ձուարակները միաձոյլ էին: Ձուարակները փասներկու հար էին. երեքը նայում էին հիւսիս, երեքը նայում էին արեւմուտք, երեքը նայում էին հարաւ, երեքը նայում էին արեւելք: Աւազանը փեղադրուած էր դրանց վրայ, եւ դրանց գաւակներն ուղղուած էին դէպի ներս: Մեծ աւազանի խորութիւնը մէկ թիզ էր, նրա շուրջը բաժակի շրթի նման էր, վրան շուշան ծաղիկներ էին քանդակուած, եւ երեք հազար չափ փարողութիւն ունէր: Նա այս ամէնն աւարպեց: Նա պարարասպեց փասը աւազան. հինգը դրեց աջ կողմը, հինգը՝ ձախ կողմը, որ նրանց մէջ լուսնան ու ողողեն ողջակիզման գործիքները, իսկ մեծ աւազանը նրա համար էր, որ քահանաները լուսնուեն դրա մէջ: Նա պարարասպեց փասը ոսկէ աշտանակներ ըստ եղած նմուշի եւ դրանք դրեց փաճարում. հինգը՝ աջ կողմը, հինգը՝ ձախ: Նա պարարասպեց փասը գոհասեղաններ ու դրեց փաճարի մէջ. հինգը՝ աջ կողմը, հինգը՝ ձախ: Պարարասպեց հարիւր ոսկէ փաշտեր: Նա պարարասպեց քահանաների սրահը, մեծ սրահն ու սրահի դռները եւ դրանց փեղկերը պարեց պղնձով: Մեծ աւազանը զեպեղեց փաճարի աջ անկիւնը՝ ուղղուած դէպի արեւելք: Քիրամը պարարասպեց գոհասեղանի մեծ պարառաքաղները, կաթսաները, կասկարաներն ու գոհասեղանի ամբողջ սպասքը: Նա վերջացրեց այն բոլոր գործերը, որ Սողոմոն արքան հրամայել էր պարարասպել Ասարծու փան մէջ: Քիրամը պարարասպեց երկու սիւներն ու նրանց վրայի խոյակները, սիւների խոյակների վրայի երկու վերնախարհիսները, երկու վանդակապար ցանցերը, որ ծածկում էին վերնախարհիսների խոյակները, եւ որոնք սիւների գլխին էին: Նա պարարասպեց նաեւ չորս հարիւր ոսկէ զանգակներ երկու վանդակապար ցանցերի համար եւ նաեւ ծաղկաբողբոջների երկու շարքեր ամէն մի վանդակապար ցանցի համար, որպէսզի դրանցով ծածկեն սիւների վրայ դրուած երկու խոյակները: Նա պարարասպեց փասը խարիսխներն ու խարիսխների վրայ դրուած աւազանները, մի աւազանն իր փակ գրնուող փասներկու գուարակներով, կասկարաները, վերցնելու ձողերը, կաթսաները, մեծ պարառաքաղներն ու դրանց ամբողջ սպասքը, որ Քիրամն էր պարարասպել, եւ փարա Սողոմոնի մօպ՝ Տիրոջ փունը: Այդ բոլորն արքան ձուլել փուեց մաքուր պղնձից Յորդանան գետի հովտում գրնուող մի ընդարձակ վայրում, Սոքոթի փանը, Մարեթի բնակավայրում, թանձր հողի մէջ: Սողոմոնն այս ամբողջ սպասքը մեծ քանակութեամբ պարարասպեց, քանի որ պղինձը չափ ու սահման չունէր: Սողոմոնը պարարասպեց Տիրոջ փան ամբողջ սպասքը, ոսկէ գոհասեղանն ու այլ սեղաններ, որոնց վրայ առաջաւորութեան հաց պէտք է դրուէր, աշտանակները, լոյսի ճրագները, որոնք, ըստ ընդունուած կարգի, վառում էին սրբարանի դիմաց եւ մաքուր ոսկուց էին պարարասպուած: Նա պարարասպեց նաեւ կանթեղները, ունէլիները, փաշտերը, խնկաններն ու բուրվամենքը, որոնք նոյնպէս մաքուր ոսկով էին սարքուած, Սրբութիւնների սրբութեան դահլիճի ներսի դռներն ու փաճարի դռները, որոնք ոսկուց էին:

Սողոմոնն աւարպելով Տիրոջ փան կառուցման ամբողջ գործը՝ իր հայր Դաւթի սրբութիւնները, արձայն ու ոսկին եւ սպասքը փարա ներս ու դրեց Տիրոջ փան գանձարանը: Այն ժամանակ Սողոմոնը Երուսաղէմում հաւաքեց Իսրայէլի բոլոր ծերերին, ցեղերի իշխաններին ու իսրայէլացիների փոհների առաջնորդներին, որ Տիրոջ ուխտի փապանակը հանեն Դաւթի քաղաքից, այսինքն՝ Միոնից: Տօն կատարելու համար եօթներորդ ամսին արքայի մօպ հաւաքուեցին Իսրայէլի բոլոր փղամարդիկ: Եկան Իսրայէլի բոլոր ծերերը: Բոլոր դէպացիները վերցրին փապանակը, վկայութեան խորանն ու խորանում եղած ամբողջ սուրբ սպասքը, եւ քահանաներն ու դէպացիները փարան դրանք: Սողոմոն արքան, բոլոր իսրայէլացիները, ասպունծավախ եւ փապանակի առջեւ հաւաքուած մարդիկ գուարակներ ու ոչխարներ մորթեցին, որոնց թիւն անհնար էր հաշուել շարութեան պարճառով: Ղեւրացիները Տիրոջ ուխտի փապանակը փարան ներս ու դրեցին իր փեղը՝ փաճարի սրբարանում, այն է՝ Սրբութիւնների սրբութեան մէջ, քերովբէների թետերի փակ: Քերովբէներն իրենց թետերը փարածելով փապանակի վրայ վերեւից ծածկում էին փապանակն ու այն վերցնելու ձողերը: Հողերը շուրջը բռնել էին եւ դրանց ծայրերը երեսում էին միայն Սրբութիւնների սրբութիւնից, իսկ դրսից չէին երեսում: Դրանք մինչեւ այսօր էլ այնպէս են: Տապանակի մէջ ոչինչ չկար, բացի երկու փախարակներից, որ Մովսէսն էր դրել այնպէս Քորեբում: Դրանցով Տէրն ուխտ էր դրել իսրայէլացիների հետ, երբ նրանք դուրս էին գալիս Եգիպտոսից: Երբ քահանաները սրբարանից դուրս եկան (քանի որ այնպէս գրնուող բոլոր քահանաներն էլ սրբագործուել էին եւ չէին նշանակուած ըստ իրենց ամենօրեայ

12 սպասարություն), բոլոր սաղմոսերգու ղեկարացիները՝ Ասափի, Եմանի եւ Իդիթոմի որդիները, նրանց որդիներն ու նրանց եղբայրները, բեռեզէ պարմունճաններ հազած, փախղներով, քնարներով, սրինգներով գոհասեղանի
 13 արեւելեան կողմը կանգնեցին: Նրանց հետ կային հարիւր քսան քահանաներ, որոնք փող էին հնչեցնում: Փող հնչեցնողները, սաղմոսերգուները միաբերան իրենց ձայնը բարձրացնելով՝ ասում էին. «Գովերգեցէք եւ օրհնեցէք Տիրոջը»: Եւ երբ նրանք փողերի, ծնծղաների ու նուագարանների նուագակցութեամբ իրենց ձայնը բարձրացրին, կրկնեցին. «Գովերգեցէք Տիրոջը եւ օրհնեցէք, քանզի նա բարի է, եւ յաւիտեան է նրա ողորմածութիւնը»: Այն
 14 ժամանակ Տիրոջ փունը լցուեց Նրա փառքի ամպով, եւ քահանաները չէին կարողանում պաշտամունք կատարել ամպի պարճառով, քանզի Տիրոջ փառքը լցրել էր Աստուծոյ փունը:

6, 2 Այն ժամանակ Սողոմոնը խօսեց՝ ասելով. «Տէրն ասաց, թէ ինքը բնակուում է մառախուղի մէջ, բայց ես փուն շի-
 3 նեցի քո անուանը իբրեւ սրբութիւն քեզ, պարբասարեցի, որ այնպէղ բնակուես յաւիտեան»: Արքան երեսը դարձրեց
 4 դէպի ժողովուրդը, օրհնեց իսրայէլացի բոլոր ժողովականներին: Իսրայէլացի բոլոր ժողովականները նրա շուրջն
 5 էին կանգնած: Արքան ասաց. «Օրհնեալ է Իսրայէլի Տէր Աստուածը, որն ինչ որ ասել էր իր բերանով իմ հայր
 6 Դաւթին, այն էլ կատարեց իր ձեռքով: Նա ասել էր. «Այն օրուանից, ինչ իմ ժողովրդին հանեցի Եգիպտոսի երկրից, Իսրայէլի
 7 բոլոր ցեղերին պարկանող ոչ մի քաղաք չընկրեցի, որ ինձ համար այնպէղ փուն շինուի, որ իմ անունն
 8 այնպէղ լինի, որեւէ մէկին չընկրեցի, որ Իսրայէլի իմ ժողովրդի առաջնորդը լինի: Նրա Երուսաղէմն ընկրեցի,
 9 որ իմ անունն այնպէղ լինի, եւ Դաւթին ընկրեցի, որ Իսրայէլի իմ ժողովրդի վրայ լինի»: Իմ հայր Դաւիթը ցան-
 10 կութիւն ունէր Իսրայէլի Տէր Աստուծոյ անուն փուն շինել, ուստի Տէրն ասաց իմ հայր Դաւթին. «Տանկութիւն ունես
 11 իմ անուն փուն կառուցելու. լաւ է, որ այդ բանը սրբումդ կայ: Սակայն դու չէ, որ ինձ համար փուն պիտի շինես,
 12 այլ՝ որդիդ, որ քեզնից է ծնուելու, նա է, որ իմ անուն փուն է շինելու»: Աստուած իր ասած խօսքը կատարեց,
 13 անուան այս փունը, այնպէղ դրեցի փապանակն այն ուխտի, որ Տէրը կնքեց իսրայէլացիների հետ»: Սողոմոնը
 14 Իսրայէլի բոլոր ժողովականների ներկայութեամբ կանգնեց Տիրոջ գոհասեղանի առջեւ եւ բարձրացրեց իր ձեռքերը:
 15 (Սողոմոնը պղնձէ պարուանդան էր պարբասարել ու դրել փաճարի սրահի մէջտեղում: Նրա երկարութիւնը հինգ
 16 կանգուն էր, լայնութիւնը՝ հինգ կանգուն, եւ բարձրութիւնը՝ երեք կանգուն): Դրա վրայ կանգնելով՝ նա Իսրայէլի
 17 բոլոր ժողովականների առջեւ ծնրադրեց եւ իր ձեռքերը դէպի երկինք մեկնելով՝ ասաց. «Իսրայէլի Տէր Աստուած,
 18 չկայ քեզ նման Աստուած երկնքում ու երկրի վրայ, դու պահում ես ուխտն ու ողորմածութիւնը բոլոր նրանց, որոնք
 19 ամբողջ սրբով ընթանում են քո առջեւից: Դու քո ծառային՝ իմ հայր Դաւթին փուն խոստումդ կատարեցիր. ինչ
 20 որ քո բերանով ասել էիր, այսօր քո ձեռքով կատարեցիր: Արդ, Իսրայէլի Տէր Աստուած, կատարի՛ր այն, ինչ խոս-
 21 քացել էիր իմ հօրը՝ քո ծառայ Դաւթին՝ ասելով. «Քեզ համար երբեք չի պակասելու մարդ, որ նստի Իսրայէլի գահի
 22 վրայ, միայն թէ քո որդիները չշեղեն իրենց ճանապարհները՝ ընթանան իմ առջեւից, ինչպէս դու ես ընթացել իմ
 23 առջեւից»: Արդ, Իսրայէլի Տէր Աստուած, Դաւթին ասած խօսքը թող ի կատար ածուի: Բայց Եթէ Աստուած իրօք
 24 բնակուելու է երկրի վրայ, մարդկանց մէջ (երբ երկինքն ու երկինքների երկինքը բաւական չեն նրան փեղաորելու
 25 համար), ապա ի՞նչ է իմ շինած այս փունը: Արդ, Տէր Աստուած, ունկնդրի՛ր քո ծառայի աղօթքին ու խնդրանքին,
 26 լսի՛ր քո ծառայի՝ քո առջեւ այսօր արած աղաչանքներն ու աղօթքները, որպէսզի քո աչքն ու միտքը օր ու գիշեր
 27 լինեն այս փուն վրայ, այն փեղի վրայ, որի համար ասացիր, թէ քո անունն ես հաստատելու դրա մէջ, որպէսզի
 28 այս փեղում լսես քո ծառայի աղաչական աղօթքը: Արդ, լսի՛ր քո ծառայի եւ Իսրայէլի քո ժողովրդի խնդրանքը,
 29 այսպէղ կատարուած աղաչանքը, եւ լսելով երկնքում՝ քո բնակութեան վայրում, ունկնդրի՛ր եղիր ու ողորմած: Եթէ
 30 մի մարդ մեղանչի իր մերձաւորի հանդէպ, եւ նրանից պահանջեն, որ նա երդում փայ, ապա թող գայ կանգնի քո
 31 գոհասեղանի առջեւ, այս փուն մէջ, եւ դու երկնքում լսելով՝ կատարի՛ր քո ծառայների դպրը, արժանին հապուցիր
 32 անօրէնին, իր գլխին թափիր նրա արածը, արդարացրո՛ւ արդարին եւ հապուցի՛ր ամէն մէկին ըստ իր արդարութեան
 33 չափի: Եթէ Իսրայէլի քո ժողովուրդը թշնամիներից հալածուի, քո դէմ մեղանչի եւ ապա դառնայ ու քո անուանը
 34 փառք փայ, աղօթքի կանգնի ու պաղարի քո առջեւ այս փուն մէջ, ապա դու լսի՛ր երկնքից, քաւի՛ր Իսրայէլի քո
 35 ժողովրդի մեղքերը, վերադարձրո՛ւ նրան այն երկիրը, որ նրանց հայրերին ես փուել: Եթէ նրանք մեղանչեն քո
 36 դէմ, եւ այդ պարճառով երկինքը փակուի, ու անձրեւ չգայ, բայց այս փեղում քեզ աղօթք անեն, փառաբանեն քո
 37 անունը եւ իրենց մեղքերից դարձ կատարեն (քանզի որ դու կարող ես նկուն դարձնել նրանց), ապա լսի՛ր նրանց
 38 երկնքից, ների՛ր քո ծառայների եւ Իսրայէլի քո ժողովրդի մեղքերը, նրանց ցոյց փուր բարի ճանապարհը, որով
 39 պէտք է ընթանան, եւ քո ժողովրդին որպէս ժառանգութիւն փրումը երկրին անձրեւ պարգեւիր: Երբ սով կամ մահ
 40 լինի երկրի վրայ, երաշտ, դեղնախտ, մորեխ կամ թրթուր, եւ երբ թշնամին նրանց նեղի իրենց իսկ քաղաքների
 41 շրջակայքում, որեւէ աղէտ լինի, կամ համաճարակ, երբ որեւէ մէկը կամ Իսրայէլի քո ժողովուրդը աղօթք կամ
 42 պաղարանք անի եւ իմանալով իր բորոքութիւնը կամ հիվանդութիւնը՝ իր ձեռքերը երկարի դէպի այս փունը, ա-
 43 պա դու երկնքում՝ քո բնակութեան վայրում լսի՛ր ու բժշկի՛ր եւ ամէն մէկին փուն իր սրտի կամեցածը, ինչպէս որ
 44 դու ես ճանաչում նրա սիրտը (քանզի միայն դու գիտես մարդկանց սրտերը), որպէսզի նրանք վախենան քեզնից
 45 ու քո ճանապարհներով ընթանան բոլոր այն օրերին, որ կ'ապրեն նրանց հայրերին փրումը երկրում: Երբ մի
 46 օտարական, որ Իսրայէլի քո ժողովրդից չէ, բայց քո մեծ անուան, քո զօրեղ ձեռքի, քո հզօր բազկի համար եկել
 47 է հեռասարանից ու աղօթքի կանգնել այս վայրում, ապա դու լսի՛ր երկնքից, քեզ համար պարբասարուած բնակու-
 48 թեան վայրից եւ արա՛ այն ամէնը, ինչ օտարականը կը խնդրի քեզնից, որպէսզի աշխարհի բոլոր ժողովուրդները
 49 ճանաչեն քո անունը, վախենան քեզնից այնպէս, ինչպէս Իսրայէլի քո ժողովուրդը, եւ գիտենան, որ քո անունով
 50 է կոչուած իմ շինած այս փունը: Երբ քո ժողովուրդը պարբերազմի ելնի իր թշնամիների դէմ այն ճանապարհով,
 51 որով դու կ'ուղարկես նրանց, եւ երբ նրանք աղօթեն քեզ՝ իրենց հայեացքն ուղղելով դէպի քո այս ընկրած քա-
 52 ղաքն ու դէպի այս փունը, որ շինել եմ քո անուն ամար, ապա երկնքից կը լսես նրանց պաղարանքներն ու
 53 աղօթքները եւ կը պաշտպանես նրանց իրաւունքը: Երբ քո դէմ մեղանչեն (քանզի մարդ չկայ, որ մեղք չգործի), եւ
 54 դու հալածես նրանց ու թշնամիների ձեռքը մաքրես, երբ գերկարելով նրանց փանեն թշնամիների հեռաւոր կամ
 55 մօտիկ երկիրը, եւ գերութեան փարուած երկրում նրանք զղջան, դարձի գան ու քեզ աղաչեն իրենց գերութեան

մէջ՝ ասելով՝ «Մեղք եւ անօրէնութիւն ենք գործել», իրենց գերութեան երկրում դէպի քեզ դարձ կապարեն իրենց 39
ամբողջ սրբով ու հոգով, մեր հայրերին փուած քո երկրի, քո ընտրած քաղաքի եւ քո անուան համար իմ շինած փան
կողմը նայելով՝ աղօթեն, ապա երկնքից՝ քո բնակութեան վայրից, լսիր նրանց աղօթքներն ու պաղապարանքները, 40
պաշտպանիր նրանց իրաւունքը եւ ներիր քո դէմ մեղանշած ժողովրդին: Արդ, Տէր, թող քո աչքերը բաց լինեն 41
եւ քո ականջները՝ սուր, որ լսես այսպէղ արուած պաղապարանքները: Արդ, Տէր Աստուած, դու եւ քո սրբութեան 42
փապանակը ելէք եկէք ձեր հանգստութեան վայրը. քո քահանաները, Տէր Աստուած, փրկութիւն թող հազնեն, եւ 43, 44
քո որդիները ցնձան բարութեան մէջ: Տէր Աստուած, երես մի՛ դարձրու քեզնից օծուածից, յիշիր քո ծառայ Դաւթին 45
քո ողորմածութեամբ»:

Երբ Սողոմոնը վերջացրեց աղօթքը, երկնքից կրակ իջաւ եւ լափեց ողջակէզներն ու զոհերը: Տիրոջ փառքը 7, 2
լցրեց փաճարը, եւ այդ ժամանակ քահանաները չէին կարողանում մտնել Տիրոջ փուռը, քանզի Տիրոջ փառքը լցրել
էր փաճարը: Բոլոր իսրայէլացիները փեսան իջնող կրակն ու Տիրոջ փառքը փաճարի վրայ: Նրանք երեսնիվայր 3
ընկան սալայափակի վրայ, երկրպագեցին եւ օրհնեցին Տիրոջը, քանզի նա բարի է, իսկ նրա ողորմածութիւնը՝ յաւի-
րեան: Արքան եւ ամբողջ ժողովուրդը Տիրոջ առջեւ զոհեր մատուցեցին: Սողոմոնը քսաներկու հազար զուարակ 4, 5
եւ հարիւր քսան հազար արածող ոչխար զոհ մատուցեց: Արքան եւ ամբողջ ժողովուրդը փաճարի նաւակափիքն
արեցին: Քահանաներն ըստ իրենց սպասարարութեան պաշտօնի էին կանգնած, իսկ դէպքայինները նաւագարան- 6
ներով փառաբանում էին Տիրոջը փրկունական եւ Դաւիթ արքայի յօրինած երգերով, քանզի Նրա ողորմածութիւնը
յաւիտեան է: Նրանք կապարում էին Դաւթի յօրինած օրհնաբանութիւնները, իսկ քահանաները նրանց դիմաց փողեր
էին հնչեցնում: Ամբողջ Իսրայէլը ուրբի վրայ էր: Սողոմոնը սրբագործեց Տիրոջ փան սրահի մէջքերը, որովհետեւ 7
այնպէղ մատուցեց ողջակէզներն ու խաղաղութեան զոհերի ճարպերը. Սողոմոնի պապրաստած պղնձէ զոհա-
սեղանը չէր կարող փրկուել ողջակէզները, ընձաներն ու ճարպերը: Այդ ժամանակ Սողոմոնը եօթը օր փօն 8
կապարեց: Բոլոր իսրայէլացիները՝ շար մեծ բազմութեամբ, Եմաթի մուրքից մինչեւ Եգիպտոսի հեղեղափը նրա
հեպ էին: Ութերորդ օրը հանդիսատար ժողով արեցին, քանզի զոհասեղանի նաւակափիքը եօթը օր փօնեցին, իսկ 9, 10
եօթներորդ ամսի քսաներեքին նա ժողովրդին ուրախութեամբ եւ բարի սրբով արձակեց իրենց վրանները, որովհե-
տեւ Տէրը բարիք էր գործել Դաւթի, Սողոմոնի ու Իսրայէլի իր ժողովրդի համար: Սողոմոնն աւարպեց Տիրոջ փան 11
եւ արքունի փան կառուցումը, եւ ամէն ինչ, որ Սողոմոնի սիրտը կամեցել էր Տիրոջ փան եւ իր փան համար կա-
պարել, յաջողուեց: Այդ նոյն գիշեր Աստուած երեւալով Սողոմոնին՝ ասաց նրան. «Լսեցի քո աղօթքը եւ այդ փողն 12
ինձ համար ընտրեցի որպէս զոհաբերութիւնների փուն: Եթէ երկինքը փակեմ, ու անձրեւ չլինի, եթէ հրամայեմ, որ 13
մորեխն ուրի ծառերը, եթէ մահ առաքեմ իմ ժողովրդին, եւ եթէ իմ ժողովուրդը, որի վրայ իմ անունն է դրուած, 14
գողջայ, աղօթի եւ իմ երեսը փնտրի ու յետ դառնայ իր չար ճանապարհներից, եւ էլ երկնքից կը լսեմ, կը ներեմ
նրանք եւ կը բուժեմ նրանց երկիրը: Այժմ իմ աչքերը բաց կը լինեն, եւ իմ ականջները՝ սուր, որ լսեմ այս փողում 15
կապարուող աղօթքը: Ահա ընտրեցի եւ սրբագործեցի այս փունը, որպէսզի իմ անունը այսպէղ լինի յաւիտեան, իմ 16
աչքերն ու սիրտը այսպէղ լինեն ընդմիշտ: Եթէ դու իմ առջեւից ընթանաս քո հայր Դաւթի նման եւ կապարես այն 17
ամէնը, ինչ պարգամել եմ քեզ՝ պահես իմ հրամաններն ու օրէնքները, քո թագաւորութեան աթոռը հաստատուն 18
կը պահեմ, ինչպէս ուխտ էի դրել քո հայր Դաւթի հետ՝ ասելով. «Քեզնից յետոյ Իսրայէլի վրայ իշխող մարդ չի 19
պակասելու»: Իսկ եթէ դուք յետ դառնաք ու մոռանաք իմ հրամաններն ու պատուիրանները, որ ձեր առաջ եմ դրել, 20
գնաք պաշտէք օտար աստուածներ ու երկրպագէք նրանց, ապա ես ձեզ կը վերացնեմ այն երկրից, որը փունել եմ 21
ձեզ, եւ այս փունը, որ սրբագործել եմ իմ անուան համար, կը վերացնեմ, ծաղրանքի առարկայ կը դարձնեմ ու 22
խայտառակ կ'անեմ բոլոր ազգերի մէջ այս բարձրաշէն փունը. եւ ով որ անցնի այս փան կողքով, կը զարմանայ 23
ու կ'ասի. «Ինչո՞ւ Տէրն այս բանն արեց այս երկրին ու այս փանը»: Եւ մարդիկ կը պապասխանեն. «Որովհետեւ 24
նրանք լքեցին իրենց հայրերի Տէր Աստուծուն, որը նրանց հանել էր եգիպտացիների երկրից, օտար աստուածներ 25
ընդունեցին եւ նրանց երկրպագեցին ու ծառայեցին: Դրա համար էլ Նա նրանց վրայ բերեց այդ բոլոր չարիքները»:

Պապահեց այնպէս, որ Սողոմոնը Տիրոջ փունն ու իր փունը կառուցելուց քսան փարի յետոյ վերակառուցեց այն 8, 2
քաղաքները, որ Քիրամը փունել էր իրեն, եւ այնպէղ բնակեցրեց իսրայէլացիներին: Սողոմոնը եկա Սոբայի Եմաթ 3
բնակավայրը, ամրացրեց այն, անապատում կառուցեց Թադմորը եւ Եմաթում շինեց ամրութիւններով քաղաքներ: 4
Նա Վերին Բեթորոն ու Ներքին Բեթորոն քաղաքները վերակառուցեց ամուր պարիսպներով, դռներով ու նիզբերով: 5
Նա կառուցեց Բալաթթան ու իրեն պարկանող բոլոր ամրացուած քաղաքները, մարտակառքերի ու հեծեալների բո- 6
լոր քաղաքները: Ամէն ինչ, որ Սողոմոնը կամեցաւ, ըստ իր ցանկութեան շինեց Երուսաղէմում, Լիբանանում եւ իր 7
ամբողջ թագաւորութեան մէջ: Ոչ իսրայէլացի բոլոր մարդկանց, որոնք մնացել էին քեզացիներից, ամորհացի- 8
ներից, փերեզացիներից, խելացիներից եւ յեբուսացիներից, Իսրայէլի կազմակերպած կոտորածից յետոյ երկրում 9
վերապրած նրանց որդիներին Սողոմոնը հարկապար դարձրեց. եւ այդպէս է մինչեւ այսօր: Սողոմոնն իսրայէլա- 10
ցիներից իր թագաւորութեան համար ծառաներ չվերցրեց, որովհետեւ նրանք պարտազանդներ, հզօր իշխաններ, 11
մարտակառքերի ու հեծեալների հրամանաւարներ էին: Սրանք, թուով երկու հարիւր յիսուն հոգի, Սողոմոնի թա- 12
գաւորութեան գլխատար իշխանները՝ ժողովրդի ղեկավարներն էին: Սողոմոնը փարաւոնի դստերը հանելով Դաւթի 13
քաղաքից՝ բերեց այն փունը, որ կառուցել էր նրա համար: Նա ասում էր. «Իմ կինը չպէրք է բնակուի Իսրայէլի 14
արքայ Դաւթի քաղաքում, որովհետեւ սուրբ է այն քաղաքը, ուր Տիրոջ փապանակն է մտել»: Այն ժամանակ Սողո- 15
մոնը Տիրոջը ողջակէզներ մատուցեց փաճարի դիմաց իր շինած զոհասեղանի վրայ, որի վրայ, ամենօրեայ կարգի 16
համաձայն, ըստ Մովսէսի պատուիրանների, ողջակէզ պիտի մատուցուէր շաբաթ օրերին, ամսուայ սկզբին ու փա-
րեկան երեք փօներին՝ Բաղարջակերաց փօնին, Շաբաթների փօնին եւ Տաղաւարահարաց փօնին: Նա, Դաւթի 17
կարգադրութեան համաձայն, քահանաների դասերը որոշեց ըստ իրենց սպասարարութեան. դէպքայինները նշանա-
կուցեցին իրենց պարտականութիւնների վրայ, որ օրհներգն ու ծառայեն քահանաների առջեւ ըստ ամէն մի օրուայ 18
կարգի: Դոնապաններ կարգուցեցին արքայի այն ցուցումները, որ փրուել էին քահանաների, դէպքայինների, 19
Դաւթի ցուցումը: Նրանք զանց չարեցին արքայի այն ցուցումները, որ փրուել էին քահանաների, դէպքայինների, 20
զանձարանի եւ ամէն ինչի վերաբերեալ: Այսպիսով աւարպուեց Սողոմոնի՝ Տիրոջ համար փուն կառուցելու ամբողջ 21

17 գործը սկզբից մինչև վերջ: Այն ժամանակ Սողոմոնը գնաց Գափոնգաբեր եւ Ելամ, որը Նրեաստանի ծովագերքին
18 էր: Քիրամը իր ծառաների միջոցով նաևեր ուղարկեց ու մարդիկ, որ ծովի վրայ նաարկել գիպեին: Նրանք Սողո-
մոնի ծառաների հետ գնացին Սոփերա եւ այնպեղից բերեցին չորս հարիւր յիսուն փաղանդ ոսկի ու եկան Սողոմոն
արքայի մօտ:

9 Սաբայի թագուհին լսելով Սողոմոնի համբարը՝ շար մեծ զօրքով եւ խնկերով, բազում ոսկով ու թանկարժեք
քարերով ծանրաբեռնուած ուղղերով եկաւ Երուսաղէմ, որ Սողոմոնին փորձի հանելուկներով: Նա եկաւ Սողոմոնի
2 մօտ եւ նրա հետ խօսեց այն ամենի մասին, որ մըքում ուներ: Սողոմոնը պատասխանեց նրա բոլոր հարցերին.
3 եւ չգրնուեց ոչ մի հարց, որին Սողոմոնը պատասխանած չիներ: Սաբայի թագուհին փեսաւ Սողոմոնի իմաստ-
4 նութիւնը, նրա կառուցած փունը, սեղանների վրայ դրուած ուփելիքները, նրա իշխանների զբաղեցրած աթոռներն
ու աստիճանակարգումը, նրա պաշտօնեաների պատմութիւնները, նրա մատուցողներին ու նրանց զգեստները եւ
5 այն ողջակէզները, որ Տիրոջ փանը նա մատուցում էր, եւ ապշելով ասաց արքային. «Ճշմարիտ էր այն, ինչ լսել
6 էի իմ երկրում քո խօսքերի ու քո իմաստութեան մասին: Եւ չէի հաւատում ասուած խօսքերին, մինչև որ եկայ
ու աչքերովս փեսայ, որ ինձ չեն պարմել քո իմաստութեան նոյնիսկ կէսի մասին: Դու աւելի իմաստուն ես, քան
7 ես լսել եմ: Երանելի են քո մարդիկ, երանելի են քո կանայք եւ պալատական այդ ծառաները, որ միշտ քո առաջ
8 կանգնած են ու լում են քո իմաստութիւնը: Օրհնեալ լինի Տէր Աստուածը, որ քեզ հաւանելով՝ քեզ է յանձնել քո
9 ժողովրդի թագաւորութեան աթոռը, քանզի քո Տէր Աստուածը Իսրայէլին սիրելու պարճառով ու նրան յախարեան
10 հասարակելու համար քեզ է նրանց վրայ թագաւոր դրել, որ իրաւունք ու արդարութիւն գործադրես»: Սաբայի
թագուհին արքային հարիւր քսան փաղանդ ոսկի փուեց, չափազանց շար խունկ եւ թանկարժեք քարեր: Սաբա-
11 յի փիկնոջ՝ Սողոմոն արքային փուած խնկից լաւ խունկ չի եղել: Սողոմոնի ծառաներն ու Քիրամի ծառաները
Սոփերից Սողոմոնին բերեցին ոսկի, նոճու փայտ եւ թանկարժեք քարեր: Արքան նոճու փայտից Տիրոջ փան
ու արքայի փան համար աստիճաններ սարքեց եւ երգիչների համար քնարներ ու փայտիղներ, որոնց նմանը դրա-
12 նից առաջ Յուդայի երկրում չէր եղել: Սողոմոն արքան Սաբայի փիկնոջը փուեց ամէն ինչ, որ նա ցանկացաւ ու
խնդրեց, շար աւելի, քան այն, ինչ թագուհին փուել էր Սողոմոն արքային: Եւ թագուհին վերադարձաւ իր երկիրը:

13, 14 Մէկ փարում Սողոմոնի համար բերուած ոսկու կշիռը վեց հարիւր վաթսուամբեց փաղանդ էր, չհաշուած կառա-
վարիչների, վաճառականների բերածները: Սողոմոն արքային ոսկի ու արծաթ էին բերում նաեւ Արաբիայի բոլոր
15 թագաւորները, երկրի իշխանները: Սողոմոն արքան ոսկուց երեք հարիւր կռածոյ վահան պատրաստեց՝ ամէն մի
16 վահանի համար օգտագործելով վեց հարիւր դահեկան մաքուր ոսկի: Ոսկուց պատրաստեց նաեւ երեք հարիւր
կռածոյ նիզակ՝ ամէն մի նիզակի համար օգտագործելով երեք հարիւր դահեկան: Արքան դրանք դրեց Լիբանանի
17 անտառի փայտից պատրաստուած փան մէջ: Արքան փողակրից մի մեծ գահ պատրաստեց եւ այն պարտեց մաքուր
18 ոսկով: Գահը ուներ ոսկով ծածկուած վեց աստիճան: Գահի նստափորը այս եւ այն կողմից ուներ յենակներ, իսկ
19 յենակների ծայրին կային երկու առիւծներ: Վեց աստիճանների այս եւ այն կողմերում կային փասներկու առիւծ-
20 ներ: Այսպիսի գահ երբեք չէր եղել ոչ մի թագաւորութեան մէջ: Սողոմոն արքայի ամբողջ սպասքը ոսկուց էր, եւ
21 Լիբանանի անտառի փայտից պատրաստուած փան ամբողջ սպասքը ոսկու շերտով էր պատուած: Սողոմոնի օրօք
22 արծաթը ոչինչ էր համարուած, քանզի Սողոմոն արքայի նաւը Քիրամի ծառաների հետ գնում էր Թարսիս, եւ երեք
23 փարին մէկ Թարսիսից արքայի նաւը գալիս էր լի ոսկով, արծաթով, փղոսկրով, կապիկներով ու սիրամարգերով:
24 Սողոմոնը բոլոր թագաւորներին գերազանցեց ունեցուածքով եւ իմաստութեամբ: Աշխարհի բոլոր թագաւորները
25 ձգտում էին փեսանել Սողոմոնի երեսը, լսել նրա իմաստութիւնը, որն Աստուած դրել էր նրա սրտում: Նրանցից
ամէն մէկը ամէն փարի բերում էր ընծաներ՝ արծաթէ անօթներ, ոսկէ անօթներ, պատմութիւններ, գնուած, խնկեր,
26 ձիեր ու ջորիներ: Սողոմոնն ուներ քառասուն հազար մարտական ձիեր մարտականքների համար եւ փասներկու հազար
27 երկվարներ: Նա դրանք փրկաւորեց մարտականքների համար սահմանուած քաղաքներում. իսկ Երուսաղէմում Սո-
28 ղոմոնի մօտ մնացին որոշ քանակի մարտական ձիեր ու երկվարներ: Նա իշխում էր բոլոր թագաւորների վրայ Եփրատ
29 գետից մինչև այլազգիների երկիրն ու մինչև Եգիպտոսի սահմանները: Արքան Երուսաղէմում քարի չափ շար
30 ոսկի ու արծաթ եւ դաշտում գրնուող մոլորակներու չափ շար մայրի փայտ կուրակեց: Սողոմոնի ձիերը բերում
31 էին Եգիպտոսի եւ շար ուրիշ երկրներից: Սողոմոնի պատմութեան մնացած մասը, սկզբից մինչև վերջը, գրուած
են Նաթան մարգարէի գրուածքներում, սիրունացի Աբիայի գրուածքներում, փեսանող Յովէլի՝ Նաբաթի որդի Յերո-
30, 31 բովամիս վերաբերող փեպիլքում: Սողոմոնն ամբողջ Իսրայէլի վրայ իշխեց քառասուն փարի: Սողոմոնը մեռաւ
եւ նրան թաղեցին իր հօր՝ Դաւթի քաղաքում: Նրա փոխարէն թագաւորեց նրա որդին՝ Ռոբովամը:

10, 2 Ռոբովամը եկաւ Միսրէմ, որովհետեւ բոլոր իսրայէլացիները եկել էին Միսրէմ նրան թագաւոր դարձնելու: Երբ
Նաբաթի որդի Յերոբովամը, որը Սողոմոն արքայի երեսից Եգիպտոս էր փախել ու բնակուել Եգիպտոսում, լսեց
3 այս բանը, վերադարձաւ Եգիպտոսից: Մարդ ուղարկեցին ու կանչեցին նրան: Յերոբովամը եւ Իսրայէլի բոլոր
4 ժողովականները եկան Ռոբովամ արքայի մօտ եւ ասացին. «Քո հայրը ծանրացրել էր մեր լուծը: Արդ, թեթեւացրո՛ւ
5 հորդ նշանակած փաժանակիր աշխատանքն ու մեր վրայ դրուած ծանր լուծը, որ քեզ ծառայեմք»: Նա նրանց
6 ասաց. «Գնացէ՛ք եւ երեք օրից եկէ՛ք ինձ մօտ»: Ժողովուրդը գնաց: Ռոբովամ արքան հաւաքեց ծերերին, որոնք
7 իր հօր՝ Սողոմոնի կենդանութեան օրօք կանգնում էին նրա առաջ, եւ ասաց. «Ի՞նչ էք կարծում, ի՞նչ խորհուրդ
8 էք փայլիս, որ պատասխանեմ այս ժողովրդին»: Նրանք ասացին նրան. «Եթէ այսօր այդ ժողովրդի նկատմամբ
9 քարեացակամ լինես, հաճելի լինես եւ լաւ խօսքեր ասես նրանց, քեզ միշտ ծառայ կը լինեն»: Նա, սակայն,
անտեսեց այն խորհուրդը, որ ծերերը փուել էին իրեն, եւ հարց փուեց իր հետ մեծացած փարեկից ընկերներին,
10 որոնք իր առջեւ էին կանգնում: Նա ասաց նրանց. «Ի՞նչ էք կարծում, ի՞նչ պատասխան փան այս ժողովրդին, որ
11 ինձ հետ խօսեց՝ ասելով. «Թեթեւացրո՛ւ այն լուծը, որ քո հայրը դրել էր մեր վրայ»: Նրա փարեկից ընկերները
նրան ասացին. «Այսպէս կը խօսես այն ժողովրդի հետ, որ քեզ ասել է, թէ՛ «Քո հայրը ծանրացրեց մեր լուծը,
12 իսկ դու այն թեթեւացրո՛ւ մեր վրայից»: Նրանց այսպէս կ'ասես. «Իմ ճկոյթն աւելի հասար է, քան հօրս մէջքը:
Արդ, եթէ իմ հայրը ձեզ խրափել է ծանր լուծով, ապա ես կ'աւելացնեմ ձեր լուծը: Եթէ իմ հայրը խրափել է ձեզ
12 գաւազաններով, ապա ես ձեզ կը խրափեմ կարիճներով»: Յերոբովամը եւ ամբողջ ժողովուրդը երրորդ օրը եկան

Ռոբովամի մօպ, ինչպես որ ասել էր արքան. «Ինձ մօպ կը վերադառնաք երրորդ օրը»: Արքան խստութեամբ 13
 պատրաստանց՝ անտեսելով ձերերի խորհուրդը, եւ նրանց հետ խօսեց ըստ երիտասարդների խորհրդի՝ ասելով. 14
 «Իմ հայրը ձեր լուծը ծանրացրել էր, եւ անելացնելու եմ այն: Իմ հայրը գաւազաններով էր ձեզ խրապել, եւ ձեզ 15
 խրապելու եմ կարիճներով»: Արքան չսեց ժողովրդին, որովհետեւ կործանումն Աստուծոց էր սահմանուած, որպէսզի 16
 մասին. եւ արքան չսեց նրանց: Ժողովուրդը պատրաստանց արքային՝ ասելով. «Ինչ գործ ունենք Դաւթի հետ, 16
 կամ կիսելու ի՞նչ ժառանգութիւն՝ Յեսաէի որդու հետ: Գնա՛ թո վրանները, ո՛վ Իսրայէլ, եւ թո փա՛ն մասին հոգա, 17
 ո՛վ Դաւիթ»: Եւ բոլոր իսրայէլացիները գնացին իրենց բնակավայրերը, իսկ Յուդայի երկրի քաղաքներում ապրող 17
 միւս իսրայէլացիները Ռոբովամին դարձրին իրենց թագաւոր: Ռոբովամ արքան հարկերի վերակացու Ադոնիրամին 18
 ուղարկեց իսրայէլացիների մօպ, բայց սրանք նրան քարկոծեցին, ու նա մեռաւ: Ռոբովամ արքան հազիւ կարողացաւ 19
 իր մարտակառքը բարձրանալ ու փախչել Երուսաղէմ: Եւ իսրայէլացիները երես դարձրին Դաւթի փնից, ու այդպէս 19

Ռոբովամը եկաւ Երուսաղէմ, Յուդայի ու Բենիամինի փնիցից հաւաքեց պատերազմի ընդունակ հարիւր ութսուն 11
 հազար երիտասարդներ եւ պատերազմեց Իսրայէլի դէմ, որ թագաւորութիւնն իրեն վերադարձնի: Տէրը խօսեց 2
 Աստուծու մարդու՝ Սամէասի հետ՝ ասելով. «Խօսիր Սողոմոնի որդի Ռոբովամի եւ Յուդայի երկրի ու Բենիամինի 3
 երկրի բոլոր մարդկանց հետ՝ ասելով. «Այսպէս է ասում Տէրը. մի՛ ելնէք ու մի՛ պատերազմէք ձեր եղբայրների դէմ, 4
 ամէն ոք թող վերադառնայ իր փունը, որովհետեւ այս բանը ինձնից եղաւ»: Նրանք լսեցին Տիրոջ խօսքը եւ եր դար- 5
 ձան Յերոբովամի վրայ արշաւելուց: Ռոբովամը բնակուեց Երուսաղէմում եւ պարսպապար քաղաքներ կառուցեց 6
 Նրէաստանում: Նա շինեց Բեթղեհէմը, Եփրայիմ, Բեթղվեան, Բեթսուրան, Սոկոթը, Օդոդամը, Գէթը, Մարիսան, 7, 8, 9, 10
 Զիփը, Ադորայիմը, Լաքիսը, Ազելան, Սարսան, Աեղոնը եւ Զեբոնը, որոնք Յուդայի երկրում ու Բենիամինի 11
 երկրում պարսպապար քաղաքներ էին: Նա պարիսպներով ամրացրեց դրանք, հրամանաւարներ կարգեց դրանց 12
 վրայ, բոլոր քաղաքներում ուրելիքի՝ ձեթի ու գինու ամբարներ շինեց, վահաններ ու նիզակներ պատրաստեց եւ 13
 յաճախակի ամրացրեց այդ քաղաքները: Ռոբովամին էին պարկանում Յուդայի ու Բենիամինի երկրները: Ամբողջ 13
 Իսրայէլի մէջ գտնուող քահանաներն ու ղեւպացիները երկրի բոլոր ծայրերից նրա մօպ հաւաքուեցին, որովհետեւ 14
 ղեւպացիները իրենց սեփականութիւնը հանդիսացող բնակավայրերը լքեցին ու գնացին Յուդայի երկիրը՝ Երու- 14, 15
 սաղէմ. Յերոբովամն ու նրա որդիները գրկել էին նրանց Տիրոջն սպասաւորելու պարականութիւնից: Նա իր 16
 պատրաստած բարձրադիր մեհեանների, կուռքերի, չաստուածների ու երինջների վրայ քրմեր նշանակեց: Նա Իս- 16
 րայէլի ցեղերից առանձնացրեց բոլոր նրանց, ովքեր սրբանց փնջուում էին Իսրայէլի Տէր Աստուծու: Սրանք եկան 17
 Երեք փարով հօգրացաւ Սողոմոնի որդի Ռոբովամը, որովհետեւ նա երեք փարի ընթացաւ Դաւթի ու Սողոմո- 18
 նի ճանապարհներով: Ռոբովամը կին առաւ Դաւթի որդի Յերիմութի դուստր Մոլթային ու Յեսաէի որդի Երիաբի 19, 20
 դուստր Աբիադին: Նրանք Ռոբովամի համար ծնեցին երեք որդիներ՝ Յերուսիմ, Սամարիային ու Ալովին: Դրանից 21
 յետոյ նա ամուսնացաւ Աբեսաղոմի դուստր Մաաբայի հետ, եւ սա նրա համար ծնեց Աբիասին, Եթթիին, Իզային, 22
 Մալեմոթին: Ռոբովամը իր բոլոր կանանց ու հարճերի մէջ ամենից շատ սիրեց Աբեսաղոմի դուստր Մաաբային: 21
 Նա ունէր փասնութ կին ու վաթսուն հարճ, որոնք նրա համար ծնեցին քսանութ փղաներ ու վաթսուն աղջիկներ: 22
 Ռոբովամը Մաաբայից ծնուած Աբիային իշխան կարգեց նրա եղբայրների վրայ, քանզի նպատակ ունէր նրան 23
 թագաւոր դարձնել: Յուդայի ու Բենիամինի երկրների բոլոր սահմաններում Ռոբովամն անելի հօգր եղաւ, քան 23
 իր բոլոր որդիները, եւ ամրացուած քաղաքներում նրանց փունց ուրելիքի խիստ առաւ պաշար եւ նրանց համար 24
 բազում կանայք փնջուեց:

Երբ Ռոբովամի թագաւորութիւնը հաստատուեց դարձաւ ու հօգրացաւ, նա, նրա հետ նաեւ բոլոր իսրայէլացիներ- 12
 րը, անտեսեց Տիրոջ պատուիրանները: Եւ քանի որ նրանք մեղանչել էին Տիրոջ դէմ, Ռոբովամի թագաւորութեան 2
 հինգերորդ փարում Եգիպտոսի արքայ Սաւակիմը յարձակուեց Երուսաղէմի վրայ՝ հազար երկու հարիւր մար- 3
 տակառքերով ու վաթսուն հազար հեծեակներով: Անթիւ էր Եգիպտոսից նրա հետ եկած բազմութիւնը՝ լիբեացիներ, 4
 փրոգոդացիներ, եթովպացիներ, որոնք փրեցին Յուդայի երկրի ամրակուռ քաղաքներին: Եւ Սաւակիմը եկաւ 5
 Երուսաղէմ: Սամէաս արքարէն եկաւ Ռոբովամի եւ Յուդայի երկրների իշխանների մօպ, որոնք Սաւակիմի ա- 5
 հից հաւաքուել էին Երուսաղէմում, եւ ասաց նրանց. «Այսպէս է ասում Տէրը. «Դուք ինձ լքեցիք, ուրեմն ես էլ ձեզ 6, 7
 մարտելու եմ Սաւակիմի ձեռքը»: Իսրայէլի իշխաններն ու արքան ամաչեցին եւ ասացին. «Արդար է Տէրը»: Երբ 6, 7
 Տէրը փեսաւ, որ զղջացին, ապա Տէրն ասաց Սամէասին. «Նրանք զղջացին, ուրեմն ես նրանց չեմ կործանի, կարճ 8
 ժամանակով նրանց հանգիստ կը թողնեմ եւ իմ զայրոյթը Երուսաղէմի վրայ չեմ թափի: Այսպիսով նրանք իմ 8
 ծառայութեան փակ կը մտնեն եւ կ'իմանան, թէ ո՞րն է ինձ ծառայելու եւ երկրային թագաւորութիւններին ծառայելու 9
 փարբերութիւնը»: Եգիպտոսի արքայ Սաւակիմը եկաւ ու գրաւեց Տիրոջ փան գանձերը եւ փարաւ արքայի փան 9
 բոլոր գանձերը: Նա գրաւեց նաեւ Սողոմոնի պատրաստած ոսկէ վահանները: Ռոբովամը դրանց փոխարէն պղնձէ 10
 վահաններ պատրաստեց եւ դրանք յանձնեց արքունի դռների պահապանների պետերին: Երբ արքան մտնում էր 11
 Տիրոջ փունը, մտնում էին նաեւ պահապաններն ու սուրհանդակները, եւ պահապանները դրանք վերցնում փա- 12
 նում էին սուրհանդակների ներկայութեամբ: Երբ Ռոբովամը զղջաց, Տիրոջ բարկութիւնը նրանից վերացաւ, եւ 12
 նա իսպառ չկործանուեց, քանզի Յուդայի երկրում բարի գործեր էլ կային կատարուած: Ռոբովամը հօգրացաւ 13
 Երուսաղէմում ու թագաւորեց: Ռոբովամը քառասունմէկ փարեկան էր, երբ գահ բարձրացաւ: Նա փասնետօթը փարի 13
 թագաւորեց Երուսաղէմում, այն քաղաքում, որ Տէրն ընտրել էր Իսրայէլի բոլոր ցեղերի միջից, որպէսզի իր անունը 14
 չէր Տիրոջ կողմը: Ռոբովամի առաջին ու վերջին խօսքերը եւ գործերը չէ՛ որ գրուած են Սամէաս արքարէի ու 15
 Ադոլով փեսանողի գրքերում: Յարաբեւ պատերազմ էր մղում Ռոբովամի ու Յերոբովամի միջեւ: Ռոբովամը մեռաւ 16
 ու թաղուեց իր նախնիների մօպ, Դաւթի քաղաքում: Նրա փոխարէն թագաւորեց իր որդին՝ Աբիաը: 17

Յերոբովամի թագաւորութեան փասնութերորդ փարում Յուդայի երկրի վրայ թագաւորեց Աբիաը: Նա Երու- 13, 2

սաղեմում թագաւորեց երեք փարի: Նրա մայրը Աբեսաղոմի դուստրն էր, անունը՝ Մաաքա: Պապերազմ էր փղի ունենում Աբիսաի ու Յերոբովամի միջեւ: Աբիսաը պապերազմի պապրասպունեց հզօր մարտիկներով՝ չորս հարիւր հազար զօրեղ մարդկանցով: Յերոբովամը նրա դէմ պապերազմի ելաւ ութ հարիւր հազար հզօր, քաջազուն շագմիկներով: Աբիսաը վեր բարձրացաւ Սոմորոնի լեռից, որը Եփրեմի լեռներից մէկն էր, եւ ասաց. «Լսեցէք, Յերոբովամ եւ բոլոր իսրայէլացիներ, մի՛թէ ձեզ յայտնի չէ, թէ Իսրայէլի Տէր Աստուածը Իսրայէլի թագաւորութիւնը անբեկանելի ուխտով յաիտեան փուել է Դաւթին ու նրա որդիներին: Նաբաբի որդի Յերոբովամը՝ Դաւթի որդի Սողոմոնի ծառան, սակայն, վեր կացաւ եւ ապարամբեց իր փիրոջ դէմ: Նրա մօտ հաւաքուեցին չար եւ անօրէն մարդիկ եւ ընդդիմացան Սողոմոնի որդի Ռոբովամին: Ռոբովամը դեռ երիտասարդ էր եւ երկչոր սիրտ ունէր, ուստի նրա դէմ չեկաւ: Արդ, դուք ասում էք, որ դէմ կը կանգնէք Տիրոջ թագաւորութեանը, որը Դաւթի որդիների ձեռքին է, որ չափազանց շար գօրք ունէք, եւ ձեզ հետ են ոսկէ երինջները, որոնց Յերոբովամը ձեզ համար աստուածներ դարձրեց: Մի՛թէ դուք չվնդեցիք Տիրոջ քահանաներին՝ Ահարոնի որդիներին ու դեւաբացիներին, եւ ձեզ համար քրմեր ընտրեցիք մի այլ երկրի ժողովրդի միջից: Բոլոր նրանք, որ քահանայ դառնալու համար գալիս էին գուարակներով եւ եօթը խոյով, դառնում էին չաստուածների քուրմ: Մենք մեր Տէր Աստծուն չլքեցինք. նրա քահանաները՝ Ահարոնի որդիներն ու դեւաբացիները, ծառայում են Տիրոջը: Նրանք ամէն օր խունկ են ծխում, սուրբ սեղանի վրայ առաջաւորութեան հաց են դնում, վառում են ոսկէ աշտանակներն ու ճրագները, որ երեկոները լուսաւորեն: Մենք պահում ենք մեր հայրերի Տէր Աստծու պապուիրանները, իսկ դուք լքել էք Նրան: Ահաւասիկ մեզ հետ են եւ մեզ իշխան են Տէրն ու նրա քահանաները, եւ ազդարարող փողերը պապրասպ են հնչելու, որ մեզ մարտի հրաւեր փան: Եւ դուք, ով իսրայէլացիներ, մի՛թէ կը մարտնչէք մեր հայրերի Աստծու դէմ. դա ձեզ յաջողութիւն չի բերի»: Յերոբովամը դարանակալներ էր դրել, որ Աբիսաի զօրքի յետեւ անցնեն: Ինքը կանգնեց Յուդայի երկրի մարդկանց առաջ, իսկ դարանակալները անցան սրանց թիկունքը: Յուդայի երկրի մարդիկ յետ մայեցին ու փեւան, որ թշնամին կանգնած է իրենց եւ առջեւը, եւ յետեւը: Նրանք աղաղակեցին Տիրոջը, քահանաները փողեր հնչեցրին, եւ Յուդայի երկրի մարդիկ աղաղակ բարձրացրին: Երբ Յուդայի երկրի մարդիկ գոչեցին, Տէրը Աբիսաի ու Յուդայի երկրի մարդկանց առջեւ կոտորեց Յերոբովամին ու իսրայէլացիներին: Իսրայէլացիները փախան Յուդայի երկրի մարդկանց առջեւից, եւ Տէրը սրանց մարմնեց նրանց ձեռքը: Աբիսան ու նրա զօրքը նրանց ծանր հարուածներ հասցրին: Իսրայէլացիներից հինգ հազար ուժեղ մարդ կոտորուեց: Այդ օրը իսրայէլացիները ընկճուեցին, իսկ Յուդայի երկրի մարդիկ զօրացան, քանզի իրենց հայրերի Տէր Աստծուն էին ապաւինել: Աբիսաը Յերոբովամին հալածեց ու նրանից գրաւեց քաղաքներ՝ Բեթէլն ու նրա գիւղերը, Անան ու նրա գիւղերը, Եփրոնն ու նրա գիւղերը, Բեան ու նրա գիւղերը: Աբիսաի օրօք Յերոբովամն այլեւս չկարողացաւ զօրութեամբ ուրբի կանգնել: Տէրը հաւրածեց նրան, եւ նա մեռաւ: Աբիսաը հզօրացաւ. նա փասնչորս կլին առաւ: Նա ունեցաւ քաներկու փղայ եւ փասնվեց աղջիկ: Աբիսաի մնացեալ արարքները, գործերն ու խօսքերը գրուած են Ադդով մարգարէի գրքում:

14 Աբիսաը գնաց իր նախնիների գիրկը. նրան թաղեցին Դաւթի քաղաքում: Նրա փոխարէն թագաւորեց իր որդի Ասան: Նրա օրօք Յուդայի երկիրը փարս փարի հանգիստ մնաց: Նա բարի եւ արդար գործեր կատարեց իր Տէր Աստծու առջեւ: Նա վերացրեց օտար աստուածների գոհասեղանները, բարձադիր մեհեանները, խորպակեց արձանները եւ այրեց կուռքերը: Նա Յուդայի երկրի բնակիչներին հրամայեց պաշտել իրենց հայրերի Տէր Աստծուն եւ կարարել օրէնքներն ու պապուիրանները: Նա Յուդայի երկրի բոլոր քաղաքներից վերացրեց գոհասեղաններն ու կուռքերը: Եւ Յուդայի երկրում պարսպապար քաղաքները խաղաղուեցին, քանզի երկիրը խաղաղուել էր, եւ այն փարիներին պապերազմ չկար նրա դէմ, որովհետեւ Տէրը նրան հանգստութիւն էր պարգեւել: Նա ասաց Յուդայի երկրի մարդկանց. «Եկէ՛ք վերակառուցենք այս քաղաքները, պարիսպներ, աշտարակներ, դռներ ու նիզեր դնենք, որ փրկենք երկիրն, քանզի, ինչպէս մենք մեր Տէր Աստծուն փնտրեցինք պաշտեցինք, այնպէս էլ նա մեզ փնտրեց եւ ամէն փղեղ հանգստութիւն ու յաջողութիւն փուեց մեզ: Ասան Յուդայի երկրում վահաններ ու նիզակներ կող երեք հարիւր հազարանոց զօրք ունեցաւ, իսկ Բենիամինի երկրում՝ երկու հարիւր վաթսուս հազար ասպարաւորներ ու աղեղնաւորներ: Սրանք բոլորը հզօր պապերազմիկներ էին: Նրանց դէմ ելաւ եթովպացի Չարեհը մէկ միլիոն զինուորներով ու երեք հարիւր մարտակառքերով: Նա եկաւ-հասաւ մինչեւ Մարիսա: Ասան դուրս եկաւ նրա դէմ եւ պապերազմի ճակարկ կազմեց Մարիսայի հիւսիսում գտնուող ձորում: Ասան դիմեց իր Տէր Աստծուն՝ ասելով. «Տէր, քեզ համար դժուար չէ օգնութեան հասնել ինչպէս սակաւազօր, այնպէս եւ բազմաքանակ զօրքերին: Չօրացրո՞ւ մեզ, Տէր Աստուած մեր, քանզի քեզ ենք ապաւինում եւ քո անունով ելանք այս բազմութեան դէմ: Ով Տէր Աստուած մեր, թող մարդը քո դէմ յաղթանակ չբանի»: Եւ Տէրը հարուածեց եթովպացիներին Յուդայի երկրի մարդկանց աչքի առջեւ, ու եթովպացիները փախան: Ասան եւ իր զօրքը հալածեցին նրանց մինչեւ Գեդոր, եւ եթովպացիներից այնքան մարդ ընկաւ, որ նրանցից ոչ մէկը կենդանի չմնաց, քանզի կոտորուեցին Տիրոջ ու նրա զօրութեան առջեւ: Յուդայի երկրի մարդիկ շար աւար վերցրին եւ կործանեցին Գեդորի շուրջը գտնուող նրանց գիւղերը, քանզի Տիրոջից հասած արհաւիրքն էր պարել նրանց: Նրանք աւար առան նրանց բոլոր քաղաքները, քանի որ հարուստ աւար կար այդտեղ: Նրանք նաեւ քանդեցին նրանց հօտերի պահակների վրանները, կոտորեցին ամազոնուհիներին, քշեցին փարած բազում ոչխարներ եւ ուղտեր ու վերադարձան Երուսաղէմ:

15. **2** Տիրոջ հոգին իջաւ Ադադի որդի Ազարիասի վրայ: Նա, կանգնելով Ասայի եւ ամբողջ Յուդայի ու Բենիամինի երկրների ամբողջ ժողովրդի առջեւ, ասաց. «Լսեցէ՛ք ինձ, ով Ասա եւ Յուդայի ու Բենիամինի երկրների բոլոր մարդիկ: Տէրը ձեզ հետ է, քանի որ դուք նրա հետ էք: Արդ, եթէ դուք նրան փնտրէք, նա կը յայտնուի ձեզ, եւ եթէ լքէք նրան, նա էլ ձեզ կը լքի: Երկար ժամանակ Իսրայէլը եղել է առանց ճշմարիտ Աստծու, առանց քահանայի, որ ուսուցանէր, եւ առանց օրէնքի, որ նրանց դարձնէր դէպի Իսրայէլի Տէր Աստուածը, բայց Տէրը նրանց մէջ էր: Այդ ժամանակներում չկար ապահովութիւն դուրս եկողի ու ներս մտնողի համար, քանզի Տիրոջ սարսափն էր ընկել գաւառների բոլոր բնակիչների վրայ: Ազգը ազգի դէմ էր պապերազմում, եւ քաղաքը՝ քաղաքի, քանզի Աստուած ամէն փեւսակ նեղութիւններով զարհուրեցրել էր նրանց: Արդ, դուք զօրացէ՛ք, ու ձեր ձեռքերը թող չթուլանան, քանզի ձեր գործերը վարձ են ունենալու»: Երբ Ասան լսեց այս խօսքերը եւ Ազարիաս մարգարէի մարգարէութիւնը,

գորացաւ եւ Յուդայի ու Բենիամինի երկրներից եւ այն քաղաքներից, որ գրաւել էր Եփրեմի լեռան վրայ, դուրս գցեց ամեն քրտակ կուռքերը: Նա կարարեց նաեւ Տիրոջ փաճարի առջեւում գտնուող Տիրոջ զոհասեղանի նա- 9
 ւակաբիրը: Նա ժողովեց հաւաքեց Յուդայի ու Բենիամինի երկրների մարդկանց, ինչպէս եւ Եփրեմի, Մանասէի, 10
 Շմաոնի ցեղերից նրանց մօտ գտնուող պանդուխտներին, քանզի շարքերը, քրտակները որ նրանց Տէր Աստուածը նրա հետ է, Իսրայելից անցել-գնացել էին նրա կողմը: Ասայի թագաւորութեան փասնհինգերորդ փարուայ երրորդ 11
 ամսին նրանք հաւաքուեցին Երուսաղէմում: Այդ օրը նա բերում ասարից Տիրոջ համար զոհաբերեց եօթը հարիւր 12
 զուարակ ու եօթը հազար ոչխար: Նա ուխտ դրեց, որ իրենց Տէր Աստուած պէտք է պաշտեն ամբողջ սրբով եւ 13
 ամբողջ հոգով: Ով չէր պաշտի Իսրայելի Տէր Աստուած, պէտք է մեռնէր, լինի երիտասարդ թէ ծեր, փղամարդ թէ 14
 կին: Նրանք բարձր ձայնով ու եղջերափող հնչեցնելով երդուեցին Տիրոջը: Ամբողջ Յուդայի երկիրը ուրախացաւ 15
 երդման համար, քանզի իրենց ամբողջ սրբով երդուեցին եւ յօժարական պաշտեցին Նրան: Տէրը նրանց մէջ էր. Նա համարարած հանգստութիւն պարգեւեց նրանց: Ասան իր մօրը՝ Մաաքային հեռացրեց, քանզի սա Աստուծոյ 16
 քրմուհի էր, ու խորպակելով կուռքերը՝ այրեց դրանք Կեղդոնի հեղեղափում: Բարձրադիր մեհեանները, սակայն, 17
 չվերացուեցին. դրանք փակաւին կային Յուդայի երկրում ու Իսրայելում, թէւ Ասայի սիրտը իր կեանքի բոլոր օ-
 րերին լի էր Աստուծով: Նա ներս փարաւ իր նախահայր Դաւթի սրբութիւնները եւ Տէր Աստուծո սրբութիւնները՝ 18
 արծաթ, ոսկի ու սպասք: Պատերազմ չեղաւ մինչեւ Ասայի թագաւորութեան երեսունհինգերորդ փարին: 19

Ասայի թագաւորութեան երեսունութերորդ փարում Իսրայելի Բաաս արքան յարձակուեց Յուդայի երկրի վրայ: 16
 Նա ամրացրեց Ղազան, որ փակի Յուդայի երկրի արքայ Ասայի ելումուպը: Ասան ոսկի ու արծաթ վերցնելով 2
 Տիրոջ փան եւ թագաւորական փան գանձապներից՝ ուղարկեց ասորիների արքայ Ադերի որդուն, որ բնակուում էր Դամասկոսում, ասելով. «Դաշի՛նք կնքիր իմ ու քո միջեւ, ինչպէս որ կար իմ հօր ու քո հօր միջեւ: Ահաասիկ ես 3
 քեզ արծաթ ու ոսկի եմ ուղարկում, որ յետ դարձնես Իսրայելի Բաաս արքային, որպէսզի նա ինձնից հեռանայ»: Ասորիների արքայ Ադերի որդին անսաց եւ իր զօրքի իշխաններին ուղարկեց Իսրայելի քաղաքների դէմ, որոնք 4
 հարուած հասցրին Առնին, Դանին, Աբելմայիսին եւ Նեփթաղիմ գաւառի շրջակայ ամբողջ երկրին: Երբ Բաասը 5
 լսեց այդ մասին, հրաժարուեց Ղազան ամրացնելուց, եւ նրա այդ գործը կանգ առաւ: Ասա արքան հաւաքեց 6
 Յուդայի երկրի բոլոր մարդկանց եւ փանելով Բաասի կառուցած Ղազանի ամրութիւնների քարերն ու փայտը՝ 7
 դրանցով ամրացրեց Գաբաան ու Մասփան: Այն ժամանակ Յուդայի երկրի Ասա արքայի մօտ եկաւ Անանիաս 7
 մարգարէն եւ ասաց նրան. «Քանի որ ապաւինեցիր ասորիների արքային եւ ոչ թէ քո Տէր Աստուած, այդ պարճառով 8
 Իսրայելի արքայի զօրքը փրկուեց քո ձեռքից: Մի՛թէ եթովպացիներն ու լիբիացիները մեծաթիւ զօրք չունին եւ 9
 համարձակութեամբ չյարձակուեցին չափազանց շար հեծեալներով: Բայց քանի որ դու ապաւինել էիր քո Տիրոջը, 10
 Տէրը նրանց քո ձեռքը մարմնեց, քանզի Տիրոջ աչքերը նայում են ամբողջ երկրին, որպէսզի նա զօրացնի բոլոր 11
 նրանց, որոնց սրբերը ուղիղ են: Արդ, քանի որ դու այդ բանն անդեսեցիր, սրանից յետոյ քո երկիրը պատերազմներ 12
 է ունենալու»: Ասան զայրացաւ մարգարէի վրայ եւ նրան բանտարկեց, որովհետեւ այդ բանի համար բարկացել 13
 էր: Այդ ժամանակ Ասան սկսեց դաժան վերաբերուել ժողովրդի հանդէպ: Ասայի առաջին եւ վերջին գործերը գրի 14
 են առնում Յուդայի երկրի ու Իսրայելի թագաւորների գրքում: Ասայի ուրբերը թուլացան իր թագաւորութեան 15
 երեսունիններորդ փարում. նա ծանրօրէն հիւանդացաւ: Իր հիւանդութեան ժամանակ նա Տիրոջը չապաւինեց, այլ՝ 16
 բժիշկներին: Ասան վախճանուեց իր թագաւորութեան քառասունմէկերորդ փարում եւ գնաց իր նախնիների գիրկը: 17
 Նրան թաղեցին այն գերեզմանում, որ ինքն իր համար էր փորել փունել Դաւթի քաղաքում: Նրան գահաւորակի վրայ 18
 դրեցին, առաք խնկերով ու զանազան իւղերով օծեցին ու շար մեծ յուղարկաւորութեամբ թաղեցին: 19

Ասայի փոխարէն թագաւորեց իր որդին՝ Յոսափապը: Յոսափապը իր իշխանութիւնը գորացրեց Իսրայելի դէմ: 17
 Նա զօրքեր դրեց Յուդայի երկրի բոլոր ամրացում քաղաքներում, հրամանաւարներ նշանակեց Եփրեմի երկրի 2
 բոլոր քաղաքներում, որոնք իր հայր Ասան էր գրաւել: Տէրը Յոսափապի հետ էր, քանզի նա ընթացաւ իր նախահօր՝ 3
 Դաւթի իշխանութեան սկզբում որդեգրած ճանապարհով. կուռքեր չպաշտեց, այլ իր նախահօր Տէր Աստուծոյ պաշ- 4
 տեց, իր նախահօր պատուիրաններով առաջնորդուեց եւ ոչ թէ Իսրայելի թագաւորութեան նման վարուեց: Նրա 5
 թագաւորութիւնը բարսպանեց նրա ձեռքում, եւ ամբողջ Յուդայի երկիրը Յոսափապին ընծաներ էր փայլաւ. նա 6
 ձեռք բերեց մեծ հարստութիւն ու փառք: Նրա սիրտը նուիրուեց Տիրոջ ճանապարհներին, եւ նա եւս Յուդայի 7
 երկրից վերացրեց բարձրադիր մեհեաններն ու կուռքերը: Իր թագաւորութեան երրորդ փարում նա իր իշխաննե- 8
 րին ու զօրականներին՝ Աբդիասին, Չաբաբիասին, Նաթանայելին ու Միթէասին ուղարկեց ուսուցանելու Յուդայի 9
 երկրի քաղաքներում: Նրանց հետ էին դուրսացրելու Մամուիասը, Նաթանասաը, Չաբդիասը, Ասիելը, Սեմիրա- 10
 մոթը, Յովնաթանը, Ադոնիասը եւ Տաբադոնիասը՝ բոլորն էլ դուրսացրելու: Նրանց հետ էին Եղիսանա ու Յորամ 11
 քահանաները: Նրանք ուսուցանում էին Յուդայի երկրում՝ իրենց մօտ ունենալով Տիրոջ Օրէնքների գիրքը: Նրանք 12
 անցնում էին Յուդայի երկրի քաղաքներով եւ ուսուցանում ժողովրդին: Տիրոջ սարսափն էր պարել Յուդայի երկրի 13
 շուրջը գտնուող երկրների թագաւորներին, ու նրանք ոչ մի պատերազմ չէին մղում Յոսափապի դէմ: Այլազգիները 14
 Յոսափապին բերում էին ընծաներ՝ ոսկի, արծաթ ու նուէրներ, իսկ արաբները նրան բերում էին եօթը հազար եօթը 15
 հարիւր խոյ եւ եօթը հազար եօթը հարիւր նոխազ: Յոսափապը գնալով անելի մեծ հարստութեան էր փիրանում: 16
 Նա Նրէասպանում շինեց փնէր ու ամրացում քաղաքներ: Նա բազում գործեր կարարեց Նրէասպանում: Նոր 17
 պատերազմիկներ կային Երուսաղէմում: Նրանց թիւը, ըստ նրանց փոհմանների, այս էր. Յուդայի ցեղի հազա- 18
 րապետներն էին Եղնաս իշխանը, որն ուներ երեք հարիւր հազար ուժեղ զինուոր: Նրանից յետոյ Յովնան իշխանն 19
 էր, որն ուներ երկու հարիւր ութսուն հազար զինուոր: Նրանից յետոյ Չաբաբիայի որդի Մասէասն էր, որը Տիրոջ 20
 նուիրեալն էր: Նա ուներ երկու հարիւր հազար ուժեղ զինուոր: Բենիամինի ցեղից էր հզօր Եղիադան, որն ուներ 21
 երկու հարիւր հազար աղեղնաւորներ ու պարսաւորներ: Նրանից յետոյ Յոզաբադն էր, որն ուներ հարիւր ութսուն 22
 հազար հզօր պատերազմող մարդիկ: Սրանք էին արքային ծառայութիւն անողները, բացի նրանցից, որոնց կարգել 23

էր արքան ամբողջ Նրէասպանի ամրացում քաղաքներում: 18
 Յոսափապը էլ անելի շար հարստութիւն ու մեծ փառք ունեցաւ եւ խնամութիւն արեց Աբաբի փան հետ: 19
 Տարներջին նա գնաց Աբաբի մօտ, Սամարիա, եւ Աբաբը նրա ու նրա հետ եկած զօրքի համար շար ոչխար ու 2

3 գուարակ մորթեց եւ փորձեց նրան համոզել, որ միասին յարձակուեն Գաղաաղի Ռամոթ քաղաքի վրայ: Իսրա-
 4 յէլի արքայ Աքաաբն ասաց Յուդայի երկրի արքայ Յոսափապին. «Ինձ հետ Գաղաաղի Ռամոթ քաղաքի դէմ կը
 5 յարձակուեն»: Սա ասաց. «Մի ենք եւ ու դու, մի են քո զօրքն ու իմ զօրքը քեզ համար պատերազմում»: Յոսափապն
 6 ասաց Իսրայէլի արքային. «Այսօր հարցնենք Տիրոջը»: Իսրայէլի արքան հաւաքեց Իսրայէլի մարգարէներին՝ չորս
 7 հարիւր մարդ, եւ հարցրեց նրանց. «Գաղաաղի Ռամոթ քաղաքը պատերազմի գնամ, թե՛ յետ կանգնեմ»: Նրանք
 8 ասացին. «Գնա՛, եւ Աստուած քեզ՝ արքայիդ, յաջողութիւն կը պարգեւի»: Յոսափապն ասաց. «Այսպէս Տիրոջ
 9 ուրիշ մարգարէ չկայ, որ նրան էլ հարցնենք»: Իսրայէլի արքան ասաց Յոսափապին. «Մի ուրիշ մարդ էլ կայ, որի
 10 միջոցով կարելի է Տիրոջը հարցնել, բայց ես պտում եմ նրան, որովհետեւ նա ինձ համար լաւ բան չի մարգարէ-
 11 անում, եւ նրա բոլոր օրերը չարութեամբ են լցուած: Դա Յեմլայի որդի Միքիասն է»: Յոսափապն ասաց. «Թող
 12 արքան այդպէս չխօսի»: Եւ Իսրայէլի արքան մի ներքինի կանչեց ու ասաց. «Շտապ այսպէս թեր Յեմլայի որդի
 13 Միքիասին»: Իսրայէլի արքան եւ Յուդայի երկրի Յոսափապ արքան, ամէն մէկը պատմութեանը հազա՞ծ, նստել էին
 14 իրենց գահին: Նրանք նստել էին Սամարիայի դարպասի առջեւ, մի ընդարձակ տեղ, եւ բոլոր մարգարէները նրանց
 15 առջեւ մարգարէանում էին: Քանանի որդի Սեղեկիասը, որ երկայթ եղջիրներ էր պատրաստել, ասաց. «Այսպէս
 16 է ատում Տէրը. «Մրանցով պիտի հարուածես ասորիներին, մինչեւ որ բնաջնջես նրանց»: Բոլոր մարգարէները
 17 նոյնպէս մարգարէանում էին՝ ասելով. «Յարձակուի՛ր Գաղաաղի Ռամոթ քաղաքի վրայ, յաջողութիւն կ'ունենաս, եւ
 18 Տէրը քո՛ արքայիդ ձեռքը կը յանձնի այն»: Սուրիանդակը, որ գնացել էր Միքիասին կանչելու, խօսեց նրա հետ եւ
 19 ասաց. «Ահա մարգարէները միաբերան բարեգուշակ բաներ ասացին յօգուտ արքայի, դու էլ նրանց ասածի պէս մի
 20 բան ասա, լաւ բան գուշակիր»: Միքիասն ասաց. «Կենդանի է Տէրը. ինչ որ Աստուած ինձ ասի, այն էլ կ'ասեմ»: Եւ
 21 Նա եկաւ արքայի մօտ, եւ արքան նրան ասաց. «Միքիաս, Գաղաաղի Ռամոթ քաղաքի վրայ յարձակուեն, թե՛ յետ
 22 կանգնեմ»: Եւ նա ասաց. «Յարձակուի՛ր եւ յաջողութիւն կը գտնես, նրանք ձեր ձեռքը կ'ընկնեն»: Ասաց նրան
 23 արքան. «Քանի անգամ եմ քեզ երդուել տուել, որ, Տիրոջ անունով, ճշմարտութիւնից բացի ինձ այլ բան չասես»: Միքիասն
 24 ասաց. «Տեսայ, որ իսրայէլացիները ցրուած են լեռների վրայ հովիւ չունեցող ոչխարների պէս, եւ Տէրն
 25 ասաց. «Մրանք առաջնորդ չունեն, թող ամէն մարդ իր տունը վերադառնայ խաղաղութեամբ»: Իսրայէլի արքան
 26 ասաց Յոսափապին. «Քեզ չասացի՛ր, որ նա ինձ համար բարի գուշակութիւն չի անի, այլ՝ չար»: Իսկ Միքիասն
 27 ասաց. «Ըիշտ չէ: Լսեցէ՛ք Տիրոջ խօսքը: Ես տեսայ Տիրոջը, որ նստած էր իր աթոռին, եւ երկնքի բոլոր զօրքերը
 28 կանգնած էին նրա աջ ու ձախ կողմերին: Տէրն ասաց. «Ո՛վ կը խաբի Իսրայէլի արքայ Աքաաբին, որ վեր կենայ ու
 29 յարձակուի Գաղաաղի Ռամոթ քաղաքի վրայ»: Մէկն այսպէս խօսեց, միւսն՝ այնպէս: Մի ոգի ելաւ ու կանգնելով
 30 Տիրոջ առջեւ՝ ասաց. «Ես կը խաբեմ նրան»: Տէրն ասաց. «Ի՛նչպէս»: Նա ասաց. «Ես կը գնամ ու սուր ոգի կը լինեմ
 31 նրա բոլոր մարգարէների բերանում»: Տէրն ասաց. «Դու կը խաբես նրան, դու կարող ես, ուրեմն գնա՛ եւ արա՛ այդ-
 32 պէս»: Ահա Տէրը սուր ոգի է դրել քո այդ մարգարէների բերանում, այդ պատճառով էլ Տէրը քեզ համար վախ բան է
 33 գուշակում»: Այն ժամանակ Քանանի որդի Սեղեկիասը մօտենալով Միքիասին՝ հարուածեց նրա ծնօրին ու ասաց.
 34 «Ո՛ր ճանապարհով Տիրոջ ոգին անցաւ իմ մէջ եւ խօսեց քեզ հետ»: Միքիասն ասաց. «Ահա դու կը տեսնես այն օրը,
 35 երբ պահասենեակից պահասենեակ կը մտնես, որ թաքնուես»: Իսրայէլի արքան ասաց. «Բռնեցէ՛ք Միքիասին, յետ
 36 փարէք քաղաքագլուխ Սեմերի ու արքայորդի իշխան Յովասի մօտ՝ եւ ասացէ՛ք. «Այսպէս է ատում արքան. սրան
 37 բանա՛ր դրէք, ու թող նա մի կտոր հացով ու մի կում ջրով սնուի, մինչեւ որ ես խաղաղութեամբ վերադառնամ»: Միքիասն
 38 ասաց. «Եթէ իրօք խաղաղութեամբ վերադառնաս, ուրեմն Տէրը ինձ հետ չի խօսել: Ո՛վ ժողովուրդ, բո-
 39 լորդ լսեցէ՛ք»: Իսրայէլի արքան ու Յուդայի երկրի արքայ Յոսափապը յարձակուեցին Գաղաաղի Ռամոթ քաղաքի
 40 վրայ: Իսրայէլի արքան ասաց Յոսափապին. «Ծափի՛ր ինձ, որ այդպէս մտնեմ պատերազմի մէջ, իսկ դու հագի՛ր
 41 իմ պատմութեանը»: Իսրայէլի արքան ծափուեց եւ մտաւ պատերազմի մէջ: Ասորիների արքան իր մարտակառքերի
 42 հրամանատարներին, որոնք իր մօտ էին, ասաց. «Մի՛ կռուէք ոչ շարքայինի, ոչ էլ նրանց մեծաւորների դէմ, այլ
 43 միայն՝ Իսրայէլի արքայի դէմ»: Եւ երբ մարտակառքերի հրամանատարները տեսան Յոսափապին, ասացին. «Սա
 44 է Իսրայէլի արքան»: Եւ շրջապատեցին նրան, որ կռուեն նրա դէմ: Յոսափապը աղաղակեց, ու Տէրը փրկեց նրան:
 45 Աստուած նրանց հեռացրեց նրա մօտից: Երբ մարտակառքերի հրամանատարները տեսան, որ նա Իսրայէլի ար-
 46 քան չէ, նրան հետապնդելուց դադարեցին: Մի մարդ ամբողջ ուժով լարեց աղեղը եւ լանջապանակի միջով խոցեց
 47 Իսրայէլի արքայի թոքերը: Նա ասաց իր ներքինուն. «Կառքը յետ դարձրու եւ ինձ հանի՛ր պատերազմի դաշտից,
 48 որովհետեւ մահացու վիրատու եմ»: Այդ օրը պատերազմը սաստկացաւ, եւ Իսրայէլի արքան մինչեւ երեկոյ մնաց
 49 իր մարտակառքի վրայ, ասորիների դիմաց եւ արեգակի մայր մտնելու ժամանակ մեռաւ:

19, 2 Յոսափապ արքան խաղաղութեամբ վերադարձաւ իր տունը, Երուսաղէմ: Նրան ընդառաջ եկաւ Անանիա մար-
 3 գարէի որդի Յէլուն եւ ասաց Յոսափապ արքային. «Պէ՛րք էր, որ մեղաւորին օգնէիր կամ Տիրոջ արելի մարդուն
 4 բարեկամ լինէիր: Այդ պատճառով քեզ վրայ իջաւ Տիրոջ բարկութիւնը, բայց քանի որ դու բարի գործեր էլ էիր
 5 կատարել՝ Յուդայի երկրից վերացրել էիր բարձրադիր մեհեանները եւ սրտով Տիրոջն էիր յարել, ուստի Տէրը քեզ
 6 փրկեց»: Յոսափապը ասրեց Երուսաղէմում, կրկին դուրս եկաւ ժողովրդի մէջ Բերսաբէից մինչեւ Եփրեմի լե-
 7 ռը եւ մարդկանց վերստին դարձրեց դէպի իրենց հայրերի Տէր Աստուածը: Նա դաբատորներ կարգեց Յուդայի
 8 երկրի բոլոր քաղաքներում, ամէն մի ամրացուած քաղաքում: Նա ասաց դաբատորներին. «Տեսէ՛ք, թէ դուք ինչ
 9 էք անում, ձեր դատը մարդկանց չի վերաբերում, այլ՝ Տիրոջը: Արդարութիւնը ձեր կողմն է: Արդ, Տիրոջ երկիւղը
 10 թող ձեզ վրայ լինի, պահեցէ՛ք Օրէնքը եւ գործադրեցէ՛ք, քանզի մեր Տէր Աստուածը անիրաւութիւն եւ կողմնա-
 11 կալութիւն չի անում եւ չի կաշառում»: Յոսափապը քահանաներից, ղեկավարներից եւ Իսրայէլի բոհանապետներից
 12 դաբատորներ կարգեց նաեւ Երուսաղէմում, որ կարարեն Տիրոջ դաբատարանը դաբարեն Երուսաղէմի բնակիչներին:
 13 Նա նրանց պատուիրեց՝ ասելով. «Տիրոջ երկիւղով, ճշմարտութեամբ ու կարարեալ սրտով այսպէս կը վարուէք.
 14 եթէ իրենց քաղաքներում բնակուող ձեր եղբայրներից որեւէ մէկը արեան դիմաց արեան, օրէնքին ու պատուիրա-
 15 նին, իրաւունքներին ու դաբատարաններին վերաբերող գործով դիմի ձեզ, ապա բացապրեցէ՛ք նրանց, որ չմեղանան
 16 Աստուծոյ դէմ, որ նրանք չբարկանան ոչ ձեր վրայ, ոչ էլ՝ ձեր եղբայրների: Այսպէս արէ՛ք եւ չէք մեղանալ: Եւ ահա
 17 Ամարիաս քահանան Տիրոջ բոլոր գործերում ձեր առաջնորդն է, Իսմայէլի որդի Զաբդիասը Յուդայի փան առաջ-

նորդն է արքայի բոլոր գործերում, իսկ քարտուղարներն ու ղեկավարները ձեր կողքին են. գորացէ՛ք ու գործեցէ՛ք, եւ Տէրը բարուն աջակից պիտի լինի»:

Դրանից յետոյ ամոնացիներն ու մովաբացիները, նրանց հետ նաեւ մինեցիներից ոմանք եկան Յոսափափի դէմ **20**
պատերազմելու: Եկան ու այդ բանը յայտնեցին Յոսափափին՝ ասելով. «Քեզ վրայ մեծ բազմութիւն է յարձակում **2**
ծովի այն կողմից՝ Ասորիքից, եւ ահա նրանք Ասասանթամարում են, այսինքն՝ Գաղղիում»: Յոսափափը վախե- **3**
ցաւ, երեսն ուղղելով դէպի Տէրը՝ աղօթեց եւ յայտարարեց, որ ծոմ պահեն ամբողջ Յուդայի երկրում: Յուդայի **4**
երկրի բնակիչները հաւաքուեցին, որ դիմեն Տիրոջը. Յուդայի երկրի բոլոր քաղաքներից եկան դիմելու Տիրոջը:
Յոսափափը Երուսաղէմում, Տիրոջ տանը, դրա նոր գալթի դիմաց կանգնեց Յուդայի երկրի ժողովականների մէջ **5**
ու աղօթեց. «Ո՛վ մեր հայրերի Տէր Աստուած, չէ՛ որ դո՛ւ ես Աստուած երկնքում, որ փրկում ես հեթանոս ազգերի **6**
բոլոր թագաւորութիւնների վրայ. քո ձեռքում է իշխանութեան ուժը, եւ ոչ ոք չի կարող քեզ դէմ կանգնել: Չէ՛ **7**
որ, Տէ՛ր, քո իսրայէլացի ժողովրդի առաջ դո՛ւ ոչնչացրիր այս երկրի բնակիչներին եւ երկիրը յաւիտեան փոխեցիր **8**
քո սիրելի Աբրահամի յետնորդներին: Մրանք բնակուեցին այստեղ եւ այստեղ էլ շինելով քո անուան սրբարանը՝ **9**
ասացին. «Եթէ մեզ վրայ զան չարիք, սուր, դափաստան, մահ ու սով, կը կանգնենք այս տան առջեւ եւ քո առջեւ, **10**
քանզի քո անունը այս տան վրայ է, քեզ կը կանչենք նեղութեան մէջ լինելու դէպքում, եւ դու կը լսես ու կը փրկես **11**
մեզ»: Եւ արդ, ահա ամոնացիները, մովաբացիները եւ Սէիր լեռան բնակիչները, որոնց երկրով թոյլ չչտուեցիր **12**
անցնել, երբ իսրայէլացիները Եգիպտոսից դուրս եկան եւ շեղեցին իրենց ճանապարհը նրանցից, որ չկոտորեն **13, 14**
նրանց, ահաւասիկ նրանք յանդգնել են մեզ վրայ յարձակուել ու մեզ հանել ժառանգութիւն ստացած մեր երկրից, **11**
որը դու ես փուել մեզ: Ո՛վ Տէր Աստուած մեր, մի՛թէ նրանց դափաստանը չես փեսնելու: Չէ՛ որ մենք գորութիւն **12**
չունենք այս մեծ բազմութեան դէմ կանգնելու եւ չզիպենք, թէ ինչ անենք նրանց դէմ: Մեր աչքերը քեզ են ուղղուած»: **13, 14**
Յուդայի երկրի ողջ բնակչութիւնը, նաեւ երեխաներն ու կանայք կանգնած էին Տիրոջ առջեւ: Ասափի որդիներից **15, 14**
ղեկավար Մաթանիայի որդի Եղիէլի որդի Բանիասի որդի Չաքարիայի որդի Օզիէլի վրայ հաւաքի ժամանակ իջաւ **15**
Տիրոջ հոգին, եւ Օզիէլն ասաց. «Լսեցէ՛ք, Յուդայի մարդի՛կ, Երուսաղէմի բնակիչներ եւ Յոսափափ արքայ, Տէրը **15**
ձեզ այսպէս է ասում. «Մի՛ վախեցէք ու մի՛ զարհուրէք այս մեծ բազմութիւնից, քանզի պատերազմը ձերը չէ, այլ **16**
Աստուծո՛ւր: Վաղն եւեթ յարձակուեցէ՛ք նրանց վրայ: Ահա նրանք իջնում են Աստուծո՛ւր գառիվայրով, եւ դուք նրանց **16**
կը գրնէք Յերիէլի անապատում գրնուող գետի եզերքին: Դուք չէ, որ այնտեղ պիտի պատերազմէք: Նասկացէ՛ք **17**
ու կը փեսնէք ձեզ հետ եղող Տիրոջ փրկութիւնը: Յուդայի՛ երկիր եւ Երուսաղէմ, մի՛ վախեցէք ու մի՛ զարհուրէք. **18**
վաղը յարձակուեցէ՛ք նրանց վրայ, քանզի Տէրը ձեզ հետ է»: Յոսափափը, ամբողջ Յուդայի երկրի ու Երուսաղէմի **19**
բնակիչները երեսնիվայր խոնարհուելով՝ ընկան Տիրոջ առջեւ ու երկրպագեցին Տիրոջը: Եւ Կահաթի փոսմից ու **20**
Կորիսի փոսմից ղեկավարները վեր կացան ու բարձր ձայնով օրհնեցին Տէր Աստուծո՛ւր: Նրանք առաւօտեան կանուխ **20**
զարթնելով՝ գնացին Թելուայի անապատը: Երբ նրանք վեր էին կենում, Յոսափափը կանգնեց ու աղաղակելով ա- **21**
սաց. «Ի՛նձ լսեցէք, Յուդայի երկրի եւ Երուսաղէմի բնակիչներ, հաւաքացէ՛ք մեր Տէր Աստուծո՛ւր, եւ նա էլ ձեզ կը **21**
հաւաքայ, հաւաքացէ՛ք նրա մարգարէներին ու յաջողութիւն կ'ունենաք»: Նա խորհուրդ արեց ժողովրդի հետ եւ **21**
կարգեց սաղմոսերգուներ ու օրհնաբանողներ, որ զօրքի առջեւից ընթանալիս փառք տան ու օրհնաբանեն սրբու- **22**
թիւնները: Նրանք ասում էին. «Փառք տանք Տիրոջը, քանզի նրա ողորմածութիւնը յաւիտեան է»: Երբ նրանք սկսել **22**
էին օրհնել ու փառաբանել Տիրոջը, Տէրը ամոնացիներին կռուի հանեց մովաբացիների ու Սէիր լեռան բնակիչների **23**
դէմ, որոնք եկել էին Յուդայի երկրի վրայ յարձակուելու: Եւ նրանք պարտուեցին: Ամոնացիներն ու մովաբացիները **23**
յարձակուեցին Սէիր լեռան բնակիչների վրայ, որ կոտորեն ու ոչնչացնեն նրանց: Երբ Սէիրի բնակիչներին իսպառ **24**
բնաջնջեցին, այս անգամ սրանք իրար վրայ յարձակուեցին ու կոտորեցին միմեանց: Յուդայի երկրի մարդիկ ե- **24**
կան անապատի դիպանոցը, նայեցին ու փեսան, որ բոլորն սպանուած են, գետին ընկած, ու ոչ ոք չէր փրկուել: **25**
Յոսափափն ու զօրքը եկան կողոպտելու նրանց աւարը: Նրանք գրան մեծ թուով անասուններ, հանդերձանք, ա- **25**
ւար ու թանկարժէք առարկաներ եւ այս ամէնը կողոպտեցին: Նրանք երեք օր հաւաքում էին աւարը, որովհետեւ **26**
չափազանց շատ էր: Չորրորդ օրը նրանք հաւաքուեցին Օրհնութեան հովիտում, որովհետեւ այնտեղ էին օրհնել **27**
Տիրոջը, որի համար էլ այդ տեղը կոչուեց Օրհնութեան հովիտ. եւ այդպէս է կոչում մինչեւ այսօր: Յուդայի երկ- **27**
րի բոլոր մարդիկ վերադարձան Երուսաղէմ: Յոսափափը նրանց առաջնորդեց մեծ ուրախութեամբ, քանզի Տէրը **28**
նրանց ուրախութիւն էր փուել՝ ազատելով նրանց իրենց թշնամիներից: Նրանք մտան Երուսաղէմ, Տիրոջ տունը **28**
բնարներով, փափղներով ու փողերով: Երբոր երկրի բոլոր թագաւորութիւնները լսեցին, որ Տէրն է պատերազմել **29**
Իսրայէլի թշնամիների դէմ, Տիրոջ վախն ընկաւ նրանց վրայ: Յոսափափի թագաւորութիւնը խաղաղուեց, եւ նրա **30**
Աստուածը ամէն կողմից հանգստացրեց նրան: Յոսափափը իշխեց Յուդայի երկրի վրայ: Նա երեսունհինգ տարե- **31**
կան էր, երբ թագաւոր դարձաւ, եւ քսանհինգ տարի թագաւորեց Երուսաղէմում: Նրա մօր անունը Ազուբա էր, որը **32**
Մալիի դուստրն էր: Յոսափափն ընթացաւ իր հօր՝ Ասայի ճանապարհներով, չխոտորուեց Տիրոջ ճանապարհից, **32**
թէ եւ փակաին բարձրադիր մեհեաններ կային, եւ ժողովուրդն իր սիրտը չէր ուղղել իր հայրերի Տէր Աստուծո՛ւր: Յո- **33, 34**
սափափի մնացած գործերը, առաջինից մինչեւ վերջինը, գրուած են Ամանի որդի Յեուի պատմութեան մէջ. նա է գրի **35**
առել Իսրայէլի թագաւորների պատմութիւնը: Դրանից յետոյ Յուդայի երկրի արքայ Յոսափափը բարեկամացաւ **35**
Իսրայէլի արքայ Օբոզիայի հետ. Յոսափափը անօրէնութիւն գործեց, երբ վեր կացաւ ու գնաց Օբոզիայի մօտ, **36**
որ նաւ պատրաստի ու գնայ Թարսիս: Նա նաւ պատրաստեց Գասիոնգաբերում: Մարեսացի Օդրիի որդի Եղիա- **37**
գարը Յոսափափի մասին մարգարէանալով ասաց. «Լանի որ Օբոզիային սիրելի դարձար, Տէրը պիտի խառնի քո **37**
գործերը, քո նաւը պիտի խորտակուի, եւ դու չպիտի կարողացաս Թարսիս գնալ»:

Յոսափափը գնաց իր նախնիների գիրկը եւ թաղուեց Դաթի քաղաքում, իր նախնիների մօտ: Նրա փոխարէն **21, 2**
թագաւորեց իր որդին՝ Յորամը: Նա ուներ վեց եղբայր, որոնք Յոսափափի որդիներն էին. Եգրիաս, Եէլ, Չաքարի- **3**
աս, Միսայէլ, Սափափաս եւ Ագարիու: Մրանք բոլորը Յուդայի երկրի արքայ Յոսափափի որդիներն էին: Նայրը **4**
նրանց փուել էր բազում պարգեւներ՝ արծաթ, ոսկի, գէնքեր, ինչպէս նաեւ ամրացուած քաղաքներ Յուդայի երկրում, **5**
իսկ թագաւորութիւնը յանձնել էր Յորամին, քանզի նա էր անդրանիկը: Յորամն սպանւնելով թագաւորութիւնը՝ **5**
հզօրացաւ ու սրակոտոր արեց իր բոլոր եղբայրներին, նաեւ Իսրայէլի մի շարք իշխանների: Նա երեսուներկու տար- **6**

7 ընկան էր, երբ թագաւոր դարձաւ, եւ ութ փարի թագաւորեց Երուսաղէմում: Նա ընթացաւ Իսրայէլի թագաւորների
 8 ճանապարհներով. նա արեց այն, ինչ որ Աքաաբի փունն էր արել, քանի որ նրա կինը Աքաաբի դուստրն էր: Նա
 9 հետը գործեց Տիրոջ առջեւ, սակայն Տէրը չուզեց կործանել Դաւթի փունը այն ուխտի համար, որ դրել էր Դաւթի
 10 դէմ ապստամբեցին եղոմացիները, որոնք իրենց համար թագաւոր ընտրեցին: Յորամը գնաց իր իշխաններով ու
 11 հեծնալինեով հանդերձ եւ զիշերը վեր կենալով՝ յարձակուեց եղոմացիների ու նրանց մարտակառքերի հրամանա-
 12 փարների վրայ, որոնք պաշարել էին իրեն: Եղոմացիների զօրքը փախաւ դէպի իրենց վրանները: Եղոմն ազարուեց
 13 Յուդայի երկրի գերիշխանութիւնից, եւ այդպէս է մինչեւ այսօր: Այդ ժամանակ ապստամբեց Լորնան Յորամի իշ-
 14 խանութեան դէմ, քանզի Յորամը լքել էր իր հայրերի Տէր Աստուծոյ, բարձրադիր մեհեաններ էր կառուցել փունել
 15 Յուդայի երկրի քաղաքներում, չաստուածներ պաշտելու էր մղել Երուսաղէմի բնակիչներին ու մոլորեցրել Յուդայի
 16 երկիրը: Եղիա մարգարէից նրան պատգամագիր եկաւ, ուր ասուած էր. «Այսպէս է ասում քո նախահօր՝ Դաւթի Տէր
 17 Աստուածը. «Քանի որ ընթացար քո հօր՝ Յուսափափի ուղիով եւ ոչ էլ Յուդայի երկրի արքայ Ասայի ուղիով, այլ
 18 ընթացար Իսրայէլի թագաւորի ուղիով, չաստուածներ պաշտելու մղեցիր Յուդայի երկրի ու Երուսաղէմի բնակիչնե-
 19 րին, ինչպէս որ արել էր Աքաաբի փունը, եւ քո հօր որդիներին՝ քո եղբայրներին, որոնք քեզնից լաւ էին, սպանեցիր,
 20 դրա համար էլ Տէրը քո ժողովրդի ներկայութեամբ քեզ, քո որդիներին, քո կանանց եւ քո ամբողջ ունեցումներին
 21 մեծ հարուածներ է հասցնելու: Դու ծանր հիւանդութեամբ ու որովայնի ախտով պիտի մաշուես, մինչեւ որ քո ախ-
 22 տի վրայ հարուած փորոքիքը օրեցօր դուրս թափուի»: Եւ Տէրը Յորամի դէմ հանեց այլազգիներին եւ եթովպացիների
 23 հարեան արաբներին: Նրանք յարձակուեցին Յուդայի երկրի վրայ, կողոպտեցին այն եւ փարան արքայի փան
 24 ամբողջ հարստութիւնը, նրա փղաներին ու աղջկներին, եւ նա գրկուեց իր բոլոր որդիներից, բացի կրտսերագոյն
 25 որդուց՝ Օբոզիասից: Դրանից յետոյ Տէրը նրան հարուածեց եւ որովայնի անբուժելի հիւանդութիւն փունեց: Որոշ
 26 ժամանակ անց երբ հասաւ նրա վախճանը, ամբողջ երկու օր նրա ախտահարուած փորոքիքը դուրս թափուեց,
 27 եւ նա մեռաւ այդ ծանր հիւանդութիւնից: Ժողովուրդը նրան յուղարկատրութիւն չարեց, ինչպէս որ արել էր նրա
 28 նախնիներին: Նա երեսուներկու փարեկան էր, երբ թագաւոր դարձաւ, եւ ութ փարի թագաւորեց Երուսաղէմում:
 29 Նա մեռաւ առանց դուրսբերելու խօսքի: Նա թաղուեց Դաւթի քաղաքում, բայց ոչ թագաւորների գերեզմանոցում:

22 Երուսաղէմի բնակիչները Յորամի փոխարէն գահ բարձրացրին նրա կրտսերագոյն որդուն՝ Օբոզիասին, քանզի
 1 նրա բոլոր աւագ եղբայրներին սպանել էին նրանց վրայ յարձակուած աւագակախմբերը, արաբները եւ ալիմագո-
 2 նացիները: Թագաւոր դարձաւ Յուդայի երկրի արքայ Յորամի որդի Օբոզիասը: Օբոզիասը թագաւոր դարձաւ, երբ
 3 քսաներկու փարեկան էր: Նա մէկ փարի թագաւորեց Երուսաղէմում: Նրա մօր անունը Գոթողիա էր: Սա Ամրի-
 4 ի դուստրն էր: Օբոզիասն ընթացաւ Աքաաբի փան ճանապարհով, քանզի նրա մայրը մեղանջելու գործում նրա
 5 հօր մահից յետոյ նրան կործանելու համար նրանք էին դարձել իր խորհրդականները: Նա առաջնորդուեց նրանց
 6 խորհուրդներով, Աքաաբի որդի Յորամի հետ գնաց Գաղատի Ռամաթ քաղաքը՝ Ատրիքի արքայ Ազայէլի դէմ
 7 պատերազմելու: Եւ աղեղնաւորները վիրաւորեցին Յորամին: Յորամը վերադարձաւ Յեզրայէլ, որ բուժուի այն
 8 վերքերից, որ ասորիները պարճառել էին Ռամաթում, երբ նա պատերազմում էր Ատրիքի արքայ Ազայէլի դէմ:
 9 Յուդայի երկրի արքայ Յորամի որդի Օբոզիասը եկաւ Յեզրայէլ, որ այցելի Աքաաբի որդի Յովրամին, որը հիւանդ
 10 էր: Տիրոջ պատուհասը իջաւ Օբոզիասի գլխին այն ժամանակ, երբ սա գնացել էր Յորամի մօտ: Մինչ նա գնում էր,
 11 յարձակուեց Ամեսաի որդի, Տիրոջից օժեպ Յեուի վրայ: Երբ Յեուս վրէժ էր լուծում Աքաաբի փնից, փեսաւ, որ Յու-
 12 դայի իշխանները՝ Օբոզիասի եղբորդիները, ծառայում էին Օբոզիասին, ուստի կոտորեց նրանց: Նա հրամայեց
 13 փնտրել գտնել Օբոզիասին: Նրան բռնեցին Մամարիայում, ուր բուժում էր: Նրան բերեցին Յեուի մօտ, որն սպա-
 14 նեց նրան: Նրան թաղեցին այնպէս, քանզի ասացին, թէ նա որդին է Յուսափափի, որն իր ամբողջ սրտով ձգտում
 15 էր Տիրոջը: Եւ Օբոզիասի փան մէջ չգրնուեց մէկը, որ ձեռք առնէր թագաւորական իշխանութիւնը: Օբոզիասի
 16 մայրը՝ Գոթողիան, երբ փեսաւ, թէ որդին մեռել է, վեր կացաւ ու կոտորեց Յուդայի փան ամբողջ թագաւորական
 17 սերունդը: Արքայադուստր Յուսաբեթը, սակայն, գողացաւ Օբոզիասի որդի Յովրամին արքայի կոտորուող որդիների
 18 միջից եւ նրան ու նրա դայեակին փեղատրեց ակնողիներին կենեակում: Յուսաբեթը, որը Յորամ արքայի դուստրն
 19 էր, Օբոզիասի թոյրը եւ Յովիդայէլ քահանայի կինը, նրան թաքցրեց Գոթողիայից, ուստի սա չկարողացաւ սպանել
 20 նրան: Նա վեց փարի նրա հետ թաքնուած մնաց Աստուծոյ փունը: Գոթողիան վեց փարի թագաւորեց երկրում:

23 Եօթներորդ փարում Յովիդայէլ գորացաւ եւ վերցնելով հարիւրապետներին՝ Յորամի որդի Ազարիասին, Յով-
 1 նանի որդի Իսմայէլին, Յոբադի որդի Ազարիասին, Ադայիայի որդի Մասիասին, Զաքարիայի որդի Եղիսափափին,
 2 փարաւ Տիրոջ փունը: Նրանք շրջեցին Յուդայի երկրում, Յուդայի երկրի բոլոր քաղաքներից հաւաքեցին դուրա-
 3 յաններին, Իսրայէլի փոխների իշխաններին եւ եկան Երուսաղէմ: Նրանք Յուդայի երկրի բոլոր ժողովականների եւ
 4 արքայորդին. սա՛ պէտք է թագաւորի, ինչպէս Տէրն ասել էր Դաւթի փան մասին: Արդ, պէտք է անէք հետեւեալը.
 5 ձեզնից՝ քահանաներից ու դուրաքաններից նրանք, որ շաբաթ օրուայ պաշտամունք են կատարում, նրանց մէկ
 6 երրորդ մասը պէտք է պահպանի դռների մուտքը, մէկ երրորդ մասը պէտք է լինի արքայի պալատում, իսկ միւս մէկ
 7 երրորդ մասը պէտք է լինի Տիրոջ դռան մօտ: Ամբողջ ժողովուրդը պէտք է լինի Տիրոջ փան գալթում: Ոչ ոք չպէտք
 8 է մտնի Տիրոջ փունը, բացի քահանաներից, դուրաքաններից ու սպասաւորութեան կոչուած դուրաքաններից: Նրանք
 9 միայն պէտք է մտնեն, քանզի սուրբ են, իսկ ամբողջ ժողովուրդը պէտք է Տիրոջ հրամանները կատարի: Ղեկաւոր-
 10 ները, ամէն մէկն իր ձեռքին զէնք ունենալով, պէտք է շրջապարտեն արքային: Ով փուն մտնի, կը սպանուի: Նրանք
 11 պէտք է ուղեկցեն արքային, որպէս իր նա գրնուի»: Ղեկաւորները եւ Յուդայի երկրի բոլոր բնակիչները ըստ
 12 ամենայնի կատարեցին այն, ինչ Յովիդայէլ քահանայէ պատուիրեց. ամէն մէկն ընտրեց իր մարդկանց, թէ՛ նրանց, որ
 13 սկսում էին շաբաթ օրուայ իրենց պաշտամունքը եւ թէ՛ նրանց, որ այդ օրը աստուած էին այն, քանի որ Յովիդայէլ
 14 ամենօրեայ պահապաններին չէր արձակել: Յովիդայէլ նրանց փունեց սուտերներ, վահաններ եւ զէնքեր, որ Դաւիթ
 15 արքայինն էին եւ պահում էին Աստուծոյ փունը: Նա ամբողջ ժողովուրդին, ամէն մէկին իր զէնքով կանգնեցրեց փան

աջ կողմից մինչև զոհասեղանի եւ փաճարի ձախ կողմը, թագաւորի շուրջը: Դուրս բերելով արքայորդուն՝ նա նրա 11 վրայ դրեց թագն ու Վկայութեան գիրը. Յովիդայէն ու իր որդիները նրան թագաւոր դարձրին եւ օժեցին՝ զոյգելով. «Կեցցէ՛ արքան»: Երբ Գոթողիան լսեց վագող, արքային փառաբանող ու օրհնող ժողովրդի ձայնը, մտաւ ար- 12 քայի մօտ՝ Տիրոջ փունը, ու փեսաւ, որ թագաւորը իր փեղում է, իսկ զօրապետները, փողհարները եւ իշխանները 13 կանգնած են արքայի շուրջը, ճանապարհի մուտքի մօտ: Ամբողջ ժողովուրդը զուարճանում էր, փողեր էր հնչեցնում, նուագարաններով երգեր էր երգում, օրհնութիւններ առաքում առ Աստուած: Գոթողիան զգեստները պարառեց 14 ու զոյգեց՝ ասելով. «Դուք դաւադրութեամբ խարդախ խաղ խաղացիք»: Յովիդայէ քահանան փեղից բարձրանալով՝ 15 պարուիրեց հարիւրապետներին եւ զօրքի հրամանաւարներին՝ ասելով նրանց. «Սրան Աստուծո՞ւ փնից դուրս հանեցեք, հեփեցեցէ՛ք նրան ու սրով սպանեցէ՛ք»: Քահանան ասաց. «Նա Տիրոջ փան մէջ թող չմտնի»: Թոյլ փուեցին, որ 16 նա դուրս գնայ, եւ երբ անցաւ արքայի հեծեալների փան դռան կողքով, նրան այնքա՛ր սպանեցին: Յովիդայէն ուխտ 17 դրեց իր, ժողովրդի ու արքայի միջեւ, որ իրենք Տիրոջ ժողովուրդը կը լինեն: Երկրի ամբողջ ժողովուրդը մտաւ Բահաղի փունը, ջարդուփշուր արեց նրան ու նրա զոհասեղանները, փշրեց նրա կուռքերը, իսկ Բահաղի Մաթան քուրմին սպանեց նրա զոհասեղանի առջեւ: Յովիդայէն Տիրոջ փան գործը յանձնեց քահանաներին ու ղեւրա- 18 ցիներին, վերականգնեց քահանաների ու ղեւրացիների մշտական սպասաւորութիւնը, որ Դաւիթն էր հաստատել Տիրոջ փանը կապարուելու համար, Տիրոջը ողջակէզներ մաքուցեց, ինչպէս որ գրուած է Մովսէսի օրէնքների մէջ՝ ուրախութեամբ ու երգերով, ըստ Դաւթի սահմանած կարգի: Պահապաններ կանգնեցին Տիրոջ փան դռների մօտ, 19 եւ ոչ մի անմաքուր մարդ որեւէ կերպ այնքա՛ր չէր մտնում: Նա կանցեց փոհմերի պետերին, զօրապետներին ու ժողովրդի իշխաններին եւ երկրի ամբողջ ժողովրդին: Սրանք արքային հանելով Տիրոջ փնից՝ ներքին դռնով մտան 20 թագաւորական փունը եւ արքային նստեցրին թագաւորական գահին: Երկրի ամբողջ ժողովուրդն ուրախացաւ, 21 քաղաքը հանդարտուեց, իսկ Գոթողիային սպանեցին սրով:

Եօթը փարեկան էր Յովասը, երբ թագաւոր դարձաւ: Նա քառասուն փարի թագաւորեց Երուսաղէմում: Նրա 24 բերաբէլէցի մօր անունը Աբիա էր: Յովիդայէ քահանայի բոլոր օրերին Յովասն արեց այն, ինչ ուղիղ էր Տիրոջ 2 առաջ: Յովասը երկու կին առաւ, որոնք ծնեցին փղաներ ու աղջիկներ: Այնպէս պարահեց, որ Յովասի սիրտը 3, 4 ուզեց Տիրոջ փունը նորոգել: Նա հաւաքեց քահանաներին ու ղեւրացիներին եւ ասաց նրանց. «Ելէ՛ք գնացէ՛ք Յու- 5 դայի երկրի քաղաքները եւ ամբողջ Իսրայէլից արծաթ հաւաքեցէ՛ք Տիրոջ փունը փարեցարի նորոգելու համար: Շարապեցէ՛ք կապարել»: Սակայն ղեւրացիները չանսացին նրան: Յովաս արքան կանցեց Յովիդայէ իշխանին եւ 6 ասաց նրան. «Ինչո՞ւ դու չես հեփեցել, որ ղեւրացիները Յուդայի երկրից ու Երուսաղէմից բերեն այն, ինչ սահմանուած էր Աստուծո՞ւ մարդո՞ւ Մովսէսի կողմից, երբ սա հաւաքել էր իսրայէլացիներին վկայութեան խորանի մօտ: 24 2Է՛ որ Գոթողիան անօրէն էր, եւ նրա որդիները կործանել էին Աստուծո՞ւ փունը, իսկ Աստուծո՞ւ փան սրբութիւնները 7 նուիրել Բահաղիին»: Արքան ասաց. «Թող մի արկղ պարարաստեն ու դնեն Տիրոջ փան դռան առջեւ, դրսում, եւ 8, 9 յայտարարեն Յուդայի երկրում ու Երուսաղէմում, որ արծաթ բերեն Տիրոջը, ինչպէս ասել էր Աստուծո՞ւ ծառայ Մովսէսը անապարտում»: Եւ ամենքը՝ իշխաններն ու ամբողջ ժողովուրդը, արծաթ բերելով, զցեցին արկղի մէջ, մինչև որ այն 10 լցուեց: Երբ ղեւրացիները արկղը ներս բերեցին արքայի վերակացուների մօտ, փեսան, որ արծաթը շար-շար է հաւաքուել, արքայի քարտուղարը եկաւ ու մեծ քահանայի վերակացուի հետ արկղը դարարկելով՝ փարաւ իր 11 փեղը դրեց: Այսպէս արեցին ամէն օր: Շար արծաթ հաւաքուեց: Արքան ու Յովիդայէ քահանան այն փուեցին 12 նրանց, ովքեր Տիրոջ փան վերակառուցման գործով էին զբաղուած: Վարձեցին քարհարներ ու հիւսներ, որ նորոգեն Տիրոջ փունը: Նրանք աշխատում էին, եւ գործը նրանց շնորհիւ յաջողութեամբ առաջ էր ընթանում: Նրանք 13 Տիրոջ փունը իր նախկին հիմնաձեւին բերեցին եւ ամրացրին այն: Երբ աւարտեցին, արքայի ու Յովիդայէի մօտ 14 բերեցին աւելացած արծաթը, որով Տիրոջ փան համար սպասք, ողջակէզների համար անօթներ, ոսկէ ու արծաթէ խնկամաններ պարարաստեցին եւ Յովիդայէի օրօք միշտ ողջակէզներ էին մաքուցում Տիրոջ փանը: Յովիդայէն 15 հասաւ խոր ծերութեան. նա վախճանուեց հարիւր երեսուն փարեկան հասակում: Երբ վախճանուեց, նրան թաղեցին Դաւթի քաղաքում, թագաւորների մօտ, քանզի նա բարիք էր գործել Իսրայէլում, Աստուծո՞ւ առաջ եւ նրա փան համար: Յովիդայէի վախճանուելուց յետոյ Յուդայի երկրի իշխանները մտան արքայի մօտ, խոնարհութիւն արեցին 17 նրան, Յովասի միտքը յեղաշրջեցին, եւ արքան լսեց նրանց: Նրանք լքեցին իրենց հայրերի Տէր Աստուծո՞ւ եւ ծառայեցին կուռքերին ու Աստուծո՞ւներին: Այդ ժամանակ Աստուծո՞ւ բարկութիւնն իջաւ Յուդայի երկրի ու Երուսաղէմի վրայ, եւ նա նրանց մօտ մարգարէներ առաքեց, որ նրանց շուր փան դէպի Տէրը, սակայն նրանք չստեցին: Նա 19 նրանց վկայութիւններ ցոյց փուեց, սակայն նրանք չանսացին: Եւ Աստուծո՞ւ հոգին պարեց Յովիդայէ քահանայի 20 որդի Ազարիասին, որը, մտնելով ամբողջ ժողովրդի մէջ, ասաց. «Այսպէս է ասում Տէրը. «Ինչո՞ւ խտրութեցիք Տիրոջ պարուիրաններից, որ այլեւս յաջողութիւն չունենաք: Քանի որ դուք լքեցիք Տիրոջը, նա էլ ձեզ է լքելու»: Յովաս 21 արքայի հրամանով Տիրոջ փան սրահում մարդիկ յարձակուեցին նրա վրայ ու քարկոծեցին նրան: Յովասը չիջեց այն բարեգթութիւնը, որ նրա հայր Յովիդայէն ցուցաբերել էր իր նկատմամբ, եւ սպանեց նրա որդի Ազարիասին: Իր մահուան ժամանակ Ազարիասն ասաց. «Տէրը թող փեսնի ու դարի»: Այդ փարուայ վերջին նրա դէմ ելաւ Աստ- 23 ռիքի գօրքը. այդ գօրքը յարձակուեց Յուդայի երկրի ու Երուսաղէմի վրայ, կոտորեց բանակի մէջ եղած ժողովրդի բոլոր իշխաններին եւ նրանց ամբողջ աւարը վերցրեց փարաւ: Դամասկոսի արքայի մօտ: Թէւ Աստրիքի գօրքը 24 սակաւամարդ էր, բայց Աստուած նրանց ձեռքը չափազանց շար գօրք մարմնեց, քանի որ իսրայէլացիները լքել էին իրենց հայրերի Տէր Աստուծո՞ւ: Եւ Աստրիքի գօրքը Յովասի նկատմամբ դարաստան փեսաւ: Երբ Աստրիքի գօրքը 25 ծանր հիւանդութիւնների մէջ թողնելով նրան՝ հեռացաւ նրանից, նրա վրայ յարձակուեցին իր ծառաները, որ լուծեն Յովիդայէ քահանայի որդու արեան վրէժը: Յովասին սպանեցին իր անկողնում, եւ նա մեռաւ: Նրան թաղեցին Դաւթի քաղաքում, բայց ոչ թագաւորների գերեզմանոցում: Նրա վրայ յարձակուողներն էին անոնացի Սամելթի 26 որդի Չարդեան, մովաբացի Սամարիթի որդի Յուսաբեթը: Ինչ վերաբերում է նրա որդիներին, նրա վրայ դրուած 27 հարկերին եւ Աստուծո՞ւ փան նորոգութեանը, ահա դրանք գրուած են թագաւորների գրքի յիշատակարաններում: Նրա որդի Ամասիան թագաւորեց նրա փոխարէն:

Քսանհինգ փարեկան էր Ամասիասը, երբ թագաւոր դարձաւ, եւ քսանինը փարի թագաւորեց Երուսաղէմում: Նրա 25

2 երուսաղեմացի մօր անունը Յովադին էր: Ամասիան արեց այն, ինչ ուղիղ էր Տիրոջ առջեւ, բայց ոչ լիակաւարար
3 սրբով: Եւ պապահեց, որ երբ թագաւորութիւնն անցաւ իր ձեռքը, նա սպանեց այն պապաբաւականներին, որոնք
4 սպանել էին իր արքայ իւրը: Նա, սակայն, նրանց որդիներին չսպանեց, ինչպէս գրուած է Տիրոջ օրէնքների ուխտի
5 մէջ, եւ ինչպէս պատուիրել է Տէրը՝ ասելով. «Վայրերը չպէտք է մեռնեն որդիների փոխարէն, եւ որդիները չպէտք է
6 մեռնեն հայրերի փոխարէն, այլ ամէն ոք պէտք է իր մեղքերի համար մեռնի»: Ամասիասը հաւաքեց Յուդայի քան
7 մարդկանց եւ նրանց ազգաբոհների համեմատ հազարապետներ ու հարիւրապետներ նշանակեց Յուդայի ամբողջ
8 երկրում ու Երուսաղեմում: Նա քսան եւ անելի բարձր փարիք ունեցող մարդկանց հաշուառում կապարեց եւ քննաւ,
9 որ նրանք պատերազմի էլնելու, նիզակ ու ասպար կրելու ընդունակ երեք հարիւր հազար հոգի են: Բացի այդ,
10 Իսրայէլից նա հարիւր փաղանդ արծաթով հարիւր հազար հզօր մարդ վարձեց: Նրա մօտ Ասպիտո մի մարդ եկաւ
11 եւ ասաց. «Արքայ, թող Իսրայէլի զօրքերը քեզ հետ չգնան, որովհետեւ Տէրը Իսրայէլի հետ չէ եւ նոյնիսկ Եփրեմի
12 ոչ բոլոր որդիների հետ է: Եթէ դու կարծում ես, թէ այդ զօրքով ես գորանալու, ապա Տէրը քեզ պարտութեան կը
13 մատնի քո թշնամիների առջեւ, քանզի Տէրն է թէ՛ յաղթանակ պարգետող եւ թէ՛ պարտութեան մատնողը»: Ամա-
14 սիասն ասաց Ասպիտո մարդուն. «Նապա ի՞նչ անեմ այն հարիւր փաղանդը, որ փութ եմ Իսրայէլի զօրքի համար»:
15 Ասպիտո մարդն ասաց նրան. «Տէրը քեզ դրանից անելին կը փայ»: Ամասիասն իր զօրքից բաժանեց այն զօրքը,
16 որ եկել էր իր մօտ Եփրեմից, որպէսզի իր փեղը վերադառնայ: Մրանք շաք գայրացան Յուդայի երկրի վրայ եւ
17 բարկութեամբ ու ցասումով վերադարձան իրենց փեղը: Ամասիասը հզօրանալով վերցրեց իր զօրքն ու գնաց Ա-
18 դի հովիտը եւ Մէիթի որդիներից կոտորեց քաղաքի հազար մարդ: Տասը հազար էլ Յուդայի երկրի մարդիկ գերի
19 բռնեցին ու փարան քարաժայռի գլուխը, բարձունքի եզրից նրանց գահավէժ անելով՝ բոլորին սպանեցին: Այն
20 գնդերի մարդիկ, որոնց Ամասիասը յետ էր դարձրել, որ իր հետ պատերազմի չգնան, յարձակուեցին Յուդայի երկրի
21 քաղաքների վրայ Մամարիայից մինչեւ Բեթորոն, երեք հազար հոգու կոտորեցին եւ բազում աւար փարան: Երբ
22 Ամասիասը եղոմայեցիներին ջարդելուց յետոյ վերադարձաւ, իր հետ բերեց Մէիթի որդիների ասպուածներին եւ
23 նրանց դարձրեց իր ասպուածները, երկրպագեց նրանց, եւ հէնց ինքն էլ նրանց զոհեր էր մատուցում: Տիրոջ բար-
24 կութիւնը բորբոքուեց Ամասիասի դէմ: Նա նրա մօտ մարգարէներ առաքելով՝ ասաց նրան. «Ինչո՞ւ յարեցիր դու այդ
25 ասպուածներին, որոնք իրենց ժողովրդին քո ձեռքից չփրկեցին»: Երբ նա խօսում էր, արքան ասաց նրան. «Մի՞թէ
26 քեզ արքայի խորհրդական եմ նշանակել, զգո՛յշ եղի՛ր, թէ չէ փանջանքի կ'ենթարկուես»: Մարգարէն լռեց եւ ապա
27 ասաց. «Գիտեմ, որ Տէրը որոշել է քեզ կործանել, որովհետեւ դու այս բանն արեցիր եւ չանսացիր իմ խրատներին»: Ամասիասը
28 խորհուրդ արեց եւ Իսրայէլի արքայ Յեուի որդի Յովաքազի որդի Յովասի մօտ մարդ ուղարկելով՝ ա-
29 սաց. «Ե՛կ, եւ երես առ երես հանդիպենք»: Իսրայէլի արքայ Յովասը Յուդայի երկրի արքայ Ամասիասի մօտ մարդ
30 ուղարկելով՝ ասաց. «Լիբանանի փուշը լուր ուղարկեց Լիբանանի մայրի ծառին՝ ասելով. «Քո դասերը իմ որդուն
31 կնութեամբ փոր»: Եւ սհա անցան Լիբանանի անապատի գագանները եւ կոխտրեցին փուշը»: Այնուհետեւ անկաց-
32 րեց. «Դու սհա կոտորեցիր եղոմայեցիներին, եւ քո սիրտը լցուել է սնապարծութեամբ: Այսուհետեւ փանջ նստի՛ր,
33 ինչո՞ւ ես լցում չարութեամբ: Դու կը կոտորուես, եւ Յուդայի երկիրն է՛լ քեզ հետ»: Ամասիասը չսեց նրան, քանզի
34 Տէրը որոշել էր նրան մատնել Յովասի ձեռքը այն բանի համար, որ յարել էր եղոմայեցիների ասպուածներին: Ելաւ
35 Իսրայէլի արքայ Յովասը, եւ նա ու Յուդայի երկրի արքայ Ամասիասն իրար դէմ ելան Բեթսամիսում, որը Յուդայի
36 երկրում է գտնուում: Յուդայի երկիրը պարտուեց Իսրայէլից, եւ ամէն մարդ իր վրանը փախաւ: Իսրայէլի արքայ
37 Յովասը Բեթսամիսում գերի բռնեց Յուդայի երկրի արքայ Յովասի որդի Ամասիասին ու փարաւ Երուսաղեմ: Նա
38 քանդեց Երուսաղեմի պարսպի մի մասը Եփրեմի դռնից մինչեւ Անկեան դուռը՝ շուրջ երեք հարիւր կանգուն: Նա
39 փարաւ Աբդեղոմի հսկողութեան փակ գտնուող Տիրոջ քան ամբողջ ոսկին, արծաթն ու սպասքը, նաեւ թագաւո-
40 ռի քան գանձերն ու ապօրինաձին մարդկանց եւ վերադարձաւ Մամարիա: Յուդայի երկրի արքայ Յովասի որդի
41 Ամասիասը Իսրայէլի արքայ Յովաքազի որդի Յովասի մեռնելուց յետոյ ապրեց փասնիինգ փարի: Ամասիասի
42 մնացեալ գործերը, սկզբից մինչեւ վերջինը, չէ՛ որ գրուած են Իսրայէլի ու Յուդայի երկրի թագաւորների գրքում:
43 Այն ժամանակ, երբ Ամասիասը հեռացել էր Տիրոջից, զօրքը Երուսաղեմում ապստամբեց նրա դէմ, եւ նա փախաւ
44 Լաքիս: Նրա յետեւից մարդ ուղարկեցին Լաքիս: Եւ այնտեղ սպանեցին նրան: Նրա դիակը դրեցին ձիերի վրայ եւ
45 բերեցին ու թաղեցին իր նախնիների մօտ, Դաւթի քաղաքում:

26 Եւ երկրի ամբողջ ժողովուրդը առաւ փասնվեցամնայ Օզիասին եւ թագաւոր դարձրեց նրան իր հայր Ամասի-
2 սասի փոխարէն: Նա վերակառուցեց Եւթաթը եւ այն վերադարձրեց Յուդայի երկրին, երբ արքան արդէն գնացել էր
3 իր նախնիների գիրկը: Օզիասը թագաւոր դարձաւ փասնվեց փարեկան հասակում եւ յիսուներկու փարի թագա-
4 տրեց Երուսաղեմում: Նրա երուսաղեմացի մօր անունն էր Յեքելիա: Նա արեց այն, ինչ ուղիղ էր Տիրոջ առջեւ,
5 ըստ այն ամենի, որ իր հայր Ամասիասն էր արել: Զաքարիա իմաստունի կենդանութեան օրօք Օզիասը Տիրոջ
6 երկիւղով Տիրոջն էր յարել: Նրա օրերին նա Տիրոջը ձգտեց: Եւ Տէրը նրան յաջողութիւն պարգետեց: Նա ելաւ ու
7 պատերազմեց այլազգիների դէմ, քանդեց Գեթի պարիսպը, Յաբիսի պարիսպը, Ազոփի պարիսպը եւ այլազգիների
8 մօտ կառուցեց Ազոփի քաղաքները: Տէրը նրան զօրացրեց այլազգիների, քարայրաբնակ արաբների եւ մինեցի-
9 ների դէմ: Մինեցիները հարկ էին փախիս Օզիասին, եւ նրա անունը փարածուեց մինչեւ Եգիպտոս, որովհետեւ նա
10 շաք հզօրացաւ: Օզիասը կառուցեց Երուսաղեմի աշտարակները Ձորի դռան ու Անկեան դռան մօտ եւ ամրաց-
11 րեց դրանք: Նա աշտարակներ կառուցեց անապատում եւ բազում ջրհորներ փորեց, որովհետեւ շաք անասուններ
12 ունէր Մեփելայում ու ցածրադիր դաշտավայրում եւ այգեգործներ՝ լեռներում եւ Կարմելոսում. նա սիրում էր երկրա-
13 գործութիւնը: Օզիասն ունեցաւ մարգում զօրք՝ պարրաստ պատերազմելու: Եւ նրա գնդերը մարտի էին էլնում:
14 Նրանց թիւը յայտնի էր Յե՛լ գրագրին, Մասիաս դաւարաւորին եւ արքայի փոխանորդ Ամանիային: Պատերազմի
15 ժամանակ բոլոր քաջազուն ցեղապետների գնդերում լինում էր երկու հազար վեց հարիւր զինուոր: Նրանց հետ
16 կար երեք հարիւր եօթը հազար հինգ հարիւր հոգուց բաղկացած պատերազմող զօրք: Մրանք էին, որ մեծ հզօրութե-
17 ամբ օգնելով արքային՝ պատերազմում էին թշնամիների դէմ: Օզիասը ամբողջ զօրքի համար պարրաստել փութեց
18 վահաններ, նիզակներ, սաղաւարտներ, գրահներ, աղեղներ եւ քարանետ պարսափիկներ: Երուսաղեմում նա մեծ
19 վարպետութեամբ սարքուած մեքենաներ պարրաստել փութեց, որոնք պարիսպների ու անկիւնների վրայ դրուելով՝

ներեր ու հսկայ քարեր էին արձակում: Նրա ռազմական պարրասպություն մասին լսեցին հեռասպաններում, ուրովիներն նա իր հզորության համար պարպական էր սքանչելի օգնության: Երբ Օգիասը զորացաւ, այնքան մեծամրացաւ, որ անխուսափելի դարձաւ նրա կործանումը: Նա անիրաւութիւն գործեց իր Տէր Աստուծոյ դէմ. մտաւ Տիրոջ փառարարելու և խունկ ծխեց խնկի սեղանի վրայ: Նրա յերեւելից մտաւ Ազարիաս քահանան, Ազարիասի հետ Տիրոջ ութսուն քահանաներ՝ հզօր մարդիկ, որոնք կանգնելով Օգիաս արքայի դիմաց՝ ասացին նրան. «Օգիաս, դու Տիրոջը խունկ ծխելու իրաւունք չունես, այլ՝ միայն Ահարոնի որդի քահանաները, որոնք սրբազործուած են խունկ ծխելու համար: Ելիր սրբարանից, քանի որ ասպարմբեցիր Տիրոջ դէմ, և դրա համար Տէր Աստուծոյ առջեւ դու փառք չես գրնիք»: Օգիասը զայրացաւ, և երբ, իր ձեռքին ունենալով փառարարութիւն խունկ ծխելու բուրվառը, բարկացաւ քահանաների վրայ, բորոպութիւն երեսաց նրա ճակարհին, քահանաների առջեւ, Տիրոջ փանը, խնկի սեղանի մօտ: Առաջին քահանան և միւս քահանաները նրա կողմը դարձան և տեսան, որ նրա ճակարկը բորոպութեամբ է պարած, ուստի նրան անմիջապէս դուրս հանեցին: Ինքն էլ փութաց դուրս գալ, քանի որ Տէրը պարծել էր նրան: Օգիաս արքան բորոպ մնաց մինչև իր վախճանը: Նա փան մէջ մեկուսացած էր նստում բորոպ վիճակում՝ արտաքսուած Տիրոջ փնից: Նրա որդի Յովթամը, դառնալով թագաւորական փան վերակացուն, ղեկավարում էր երկրի ժողովրդին: Օգիասի մնացեալ գործերը, սկզբից մինչև վերջինը, գրի է առել Ամոսի որդի Եսայի մարգարէն: Օգիասը գնաց իր նախնիների գիրկը, և նրան թաղեցին իր նախնիների մօտ, թագաւորների գերեզմանների դաշտում, որովհետև նա բորոպ էր: Նրա փոխարէն թագաւորեց իր որդի Յովթամը:

Քսանհինգ փարեկան էր Յովթամը, երբ թագաւոր դարձաւ, և փասնվեց փարի թագաւորեց Երուսաղէմում: Նրա մօր անունը Յերուա էր. սա Մադոկի դուստրն էր: Յովթամն արեց այն, ինչ ուղիղ էր Տիրոջ առաջ, արեց այն բոլորը, ինչ իր հայր Օգիասն էր արել: Նա, սակայն, Տիրոջ փառարար չմտաւ: Իսկ ժողովուրդը ղեռ շարունակում էր մեղքեր գործել: Նա շինեց Տիրոջ փան Վերին դուռը և Օփելի պարսպի վրայ շար բաներ կառուցեց: Յուդայի երկրի լեռներում ու անտառներում նա կառուցեց քաղաքներ, բնակավայրեր և աշտարակներ: Նա կռուեց ամոնացիների արքայի դէմ և յաղթեց նրան. ամոնացիները նրան փարեկան հարիւր փաղանդ արծաթ էին փախու, փասը հազար քոռ ցորեն ու փասը հազար քոռ գարի: Այս ամէնը Ամոնի արքան բերում էր ամէն փարի՝ թէ՛ առաջին, թէ՛ երկրորդ, թէ՛ երրորդ փարում: Յովթամը զորացաւ, որովհետև նա ուղիղ էր ընթանում Տիրոջ առաջ նրա ճանապարհներով: Յովթամի մնացեալ գործերը, նրա պարերազմներն ու մարտերը ահա գրի են առնուած Յուդայի երկրի և Իսրայէլի թագաւորների գրքում: Նա քսանհինգ փարեկան էր, երբ թագաւոր դարձաւ, և փասնվեց փարի թագաւորեց Երուսաղէմում: Յովթամը գնաց իր նախնիների գիրկը և թաղուեց Դաւթի քաղաքում: Նրա փոխարէն թագաւորեց իր որդի Աքազը:

Երբ Աքազը թագաւոր դարձաւ, քսան փարեկան էր: Նա փասնվեց փարի թագաւորեց Երուսաղէմում: Նա չարեց այն, ինչ ուղիղ էր Տիրոջ առաջ, ինչպէս որ արել էր իր նախահայր Դաւթը: Նա ընթացաւ Իսրայէլի թագաւորների ճանապարհներով. նա կուռքերի քանդակներ պարրասպեց և Բենեմի երկրում նրանց կուռքերին զոհեր մատուցեց, իր որդիներին կրակի միջով անցկացրեց՝ կարարելով այն հեթանոս ազգերի գարշելի գործերը, որոնք ըջել էր Տէրը իսրայէլացիների առջեւից: Նա խունկ էր ծխում բարձրադիր մեհեաններում, փանիքների վրայ և ամէն մի սաղարթաւոր ծառի վրայ: Տէրը Աքազ թագաւորին մատնեց Ատրիքի արքայի ձեռքը, որը հարուածեց նրան և նրանցից մեծ թուով գերիներ վերցնելով՝ փարաւ Դամասկոս: Նա նաեւ Իսրայէլի թագաւորի ձեռքը մատնեց նրան, որը մեծամեծ հարուածներ հասցրեց նրան: Իսրայէլի արքայ Ռոմելայի որդի Փակեէն մի օրում Յուդայի երկրում հարիւր քսան հազար զօրաւոր մարդկանց կոտորեց այն քանի համար, որ նրանք լքել էին իրենց հայրերի Տէր Աստուծոյ: Եփրեմի սերնդից մի հզօր մարդ՝ Ջեքրին, սպանեց արքայի որդի Ամասիասին, նրա փան իշխան Եգրիկամին և արքայի փոխանորդ Եղկանային: Իսրայէլացիները Յուդայի երկրի իրենց եղբայրներից գերակառնեցին երեք հարիւր հազար կին, տղաներ ու աղջիկներ և բազում աւար առնելով նրանցից՝ փարան Սամարիա: Այնպէս կար Տիրոջ մի մարգարէ, որի անունն էր Օղէդ: Նա դիմաւորելով Սամարիա եկող զօրքը՝ ասաց նրանց. «Ահա ձեր հայրերի Տէր Աստուծոյ բարկութիւնն իջաւ Յուդայի երկրի վրայ, և Աստուծոյ նրանց ձեր ձեռքը մատնեց. դուք նրանց կոտորեցիք այնպիսի կարարութեամբ, որը մինչև երկինք հասաւ: Արդ, դուք ուզում էք, որ Յուդայի երկրի և Երուսաղէմի մարդիկ ստրուկներ և ստրուկուհիներ դառնան: Բայց չէ՛ որ ես, ահա, ձեզ հետ եմ որպէս ձեր Տէր Աստուծոյ վկայ: Նրա լսեցէք ինձ և ձեր եղբայրների ազատեցէք գերութիւնից, թէ չէ Տիրոջ կարողի բարկութիւնը կ'իջնի ձեզ վրայ»: Եփրեմի սերնդի իշխանները՝ Յովմանի որդի Ազարիասը, Մաաքլոմոթի որդի Բարաքիասը, Ելեմի որդի Եգելիասը և Աղլիայի որդի Մասսիասը ելան պարերազմից եկողների դէմ և ասացին նրանց. «Այդ գերիներին մեզ մօտ մի՛ բերէք, որովհետև Տիրոջ դէմ մեզ մեղանցել էք փախու և աւելացնում էք մեր մեղքերն ու անխելութիւնը: Բազում են ձեր այդ մեղքերը, և Տիրոջ կարողի զայրոյթը Իսրայէլի վրայ է»: Պարերազմողները ազատ արձակեցին գերիներին և վերադարձրին աւարը իշխանների և բոլոր ժողովականների առջեւ: Այս գործի համար յականէ յանուանէ նշանակուած մարդիկ վեր կացան և ինամեցին գերիներին, բոլոր մերկերին հագցրին աւարի մէջ եղած հագուստներից, փուտեցին կոշիկներ, կերցրին, իւղով օծեցին, բոլոր փկարներին գրաստ փուտեցին ու փարան Երիքով՝ արմաւենիների քաղաքը, իրենց եղբայրների մօտ, իսկ իրենք վերադարձան Սամարիա: Այդ ժամանակ Աքազը լուր ուղարկեց Ատրեստանի արքային, որ օգնի իրեն, քանզի եղոմայեցիները յարձակուել էին Յուդայի երկրի վրայ, հարուածել, գերիներ փարել: Այլազգիները յարձակուել էին Դաշտավայրի քաղաքների վրայ, լիբեացիները եկել էին Յուդայի երկիրը, գրաւել Բեթսամիւսը, Այելունը, Գաղերոթը, Մոկքովն ու նրա գիւղերը, Թամանն ու նրա գիւղերը, Գամեզերն ու նրա գիւղերը և բնակուել այնպէս: Տէրը ընկճել էր Յուդայի երկիրը Յուդայի արքայ Աքազի պարճառով, որը, անհաւարարիւմ լինելով, հեռացել էր Տիրոջից: Նրա վրայ յարձակուեց Ատրեստանի արքայ Թագաթափաղասարը, հարուածեց նրան, իսկ Աքազը, առնելով Տիրոջ փանը և թագաւորի ու իշխանների փանը եղած ամէն ինչը, յանձնեց Ատրեստանի արքային, որը ոչ միայն չօգնեց իրեն, այլ ինքը ես նեղեց իրենց: Եւ էլ աւելի հեռանալով Տիրոջից՝ արքան ասաց. «Ես պիտի յարեմ Դամասկոսի ստրուածներին, որոնք ինձ հարուածեցին»: Նա նաեւ ասաց. «Քանի որ Ատրեստանի թագաւորի ստրուածները զօրաւոր են, այսուհետև նրանց զոհեր կը մատուցեմ, և նրանք ինձ կ'օգնեն»: Սակայն այդ ստրուածները նրա ու ամբողջ

24 Իսրայելի առաջ խոչընդոպներ յարուցեցին: Աբազը Տիրոջ փան սպասքը վերցրեց, կտոր-կտոր արեց, Տիրոջ փան
 25 դռները փակեց եւ իր համար գոհասեղաններ դրեց Երուսաղէմի ամէն մի անկիւնում: Յուդայի երկրի բոլոր քա-
 26 դաքներում բարձրադիր մեհեաններ կառուցեցին, խունկ ծխեցին օտար ասպուածների առաջ եւ զայրացրին իրենց
 եւ Իսրայելի թագաւորների գրքում: Աբազը գնաց իր նախնիների գիրկը եւ թաղուեց Դաւթի քաղաքում, քանզի նրան
 թագաւորների գերեզմանոցում չթաղեցին: Նրա փոխարէն թագաւորեց Եզեկիասը:

29 Եզեկիասը քսանհինգ փարեկան էր, երբ թագաւոր դարձաւ: Նա քսանինը փարի թագաւորեց Երուսաղէմում:
 2 Նրա մօր անունը Աբաութ էր: Մա Զաքարիայի դուստրն էր: Եզեկիասը արեց այն, ինչ ուղիղ էր Տիրոջ առաջ, ինչ-
 3 պէս արել էր իր նախահայր Դաւիթը: Երբ Եզեկիասը հաստատուեց իր թագաւորութեան մէջ, առաջին ամսին նա
 4 բացեց Տիրոջ փան դռները եւ նորոգեց դրանք: Նա ներս փարաւ քահանաներին ու ղեւփացիներին եւ կանգնեցրեց
 5 արեւելեան կողմը: Նա ասաց նրանց. «Լսեցէք, ղեւփացիներ, այսուհետեւ պէտք է սրբուէք ու սրբէք ձեր հայրերի
 6 Տէր Աստուծո փունը, պղծութիւնները պէտք է դուրս հանէք սրբարաններից: Մեր հայրերը անհաւարարիւմ եղան
 7 ու չարիք գործեցին Տիրոջ առջեւ, լքեցին նրան եւ իրենց երեսները շուռ փռեցին Տիրոջ խորանից, ընդվզեցին ու
 8 փակեցին փաճարի դռները, հանգցրին ճրագները, խունկ չծխեցին եւ զոհեր չմատուցեցին Իսրայելի սուրբ Աստուծո:
 9 Կառնակութեան, ինչպէս դուք փեսնում էք ձեր աչքերով: Եւ ահա մեր հայրերը սրակոտոր եղան, իսկ ձեր փղաներն
 10 ու աղջիկները եւ կանայք գերութեան մէջ են ոչ իրենց երկրում, ուր գտնուում են այժմ: Եկէք մենք սրբանց ուխտ
 11 դնենք Իսրայելի Տէր Աստուծո հետ, որ նա իր բարկութիւնը վերացնի մեզից: Արդ, այսուհետեւ անհոգութիւն մի՛
 12 արէք, քանզի Տէրը ձեզ ընտրել է, որ կանգնէք նրա առջեւ, պաշտէք նրան, սպասատրէք ու խունկ ծխէք»: Ուրբի
 13 ելան ղեւփացիները՝ Կահաթի փոհմից Ամասի որդի Մայէթը, Զաքարիայի որդի Յովէլը, Մերարիի փոհմից Աբդիի
 14 որդի Կիսը, Յելի որդի Ազարիասը, Զենաթի որդի Յովան, Յովաքայի որդի Յովադան, Եղիսափանի փոհմից
 15 Սամարին եւ Էիէլը, Ասափի փոհմից Զաքարիասը եւ Մաթանիասը, Եմանի փոհմից Էիէլը եւ Մեմէին, Իդիթունի
 16 փոհմից Մամիասը եւ Օզիէլը: Սրանք հաւաքեցին իրենց եղբայրներին եւ, ըստ թագաւորի պատուիրանի ու Տիրոջ
 17 հրամանի, իրենք սրբուեցին, որ սրբեն Տիրոջ փունը: Քահանաները մտան Տիրոջ փունը, որ սրբեն այն, եւ դուրս
 18 հանեցին դրանք եւ առան փարան Կեղորնի հեղեղապար: Նրանք առաջին ամսի առաջին օրը սկսեցին մաքրել այն
 19 եւ ամսի ութերորդ օրը մտան Տիրոջ փաճարը: Նրանք ութ օր մաքրեցին Տիրոջ փունը եւ առաջին ամսի փասնվեցե-
 20 թորդ օրը աւարտեցին աշխատանքը: Նրանք գնացին Եզեկիաս արքայի մօտ եւ ասացին. «Մաքրեցինք Տիրոջ փան
 21 մէջ եղած ամէն ինչ՝ ողջակէզների գոհասեղանն ու նրա սպասքը, առաջաւորութեան սեղանն ու նրա սպասքը եւ
 22 այն բոլոր անօթները, որ Աբազ արքան պղծել էր իր թագաւորութեան ու Տիրոջ հանդէպ իր անհաւարարութեան
 23 ժամանակ, կարգի բերել եւ մաքրել ենք. եւ ահա դրանք Տիրոջ գոհասեղանի առջեւ են»: Եզեկիաս արքան առաւօր
 24 կանուխ վեր կացաւ ու հաւաքելով քաղաքի իշխաններին՝ գնաց Տիրոջ փունը: Նա եօթը զուարակ, եօթը խոյ, եօթը
 25 գառ եւ եօթը նոխազ գոհեց թագաւորութեան, սրբութիւնների ու Իսրայելի մեղքերի քաւութեան համար: Նա ասաց
 26 քահանաներին՝ Մարոնի որդիներին. «Մօտեցէք Տիրոջ գոհասեղանին եւ մորթեցէք զուարակները»: Քահանանե-
 27 ռը վերցրին գոհերի արիւնը եւ ցանեցին գոհասեղանի վրայ, մորթեցին խոյերը եւ արիւնը ցանեցին գոհասեղանի
 28 վրայ, մորթեցին գառները եւ արիւնը ցանեցին գոհասեղանի վրայ: Նոխազները մեղքերի քաւութեան համար գոհ
 29 մատուցեցին արքայի ու ժողովրդի առջեւ եւ իրենց ձեռքերը դրեցին դրանց վրայ: Քահանաները մորթեցին դրանք
 30 եւ արիւնը քաւութեան համար գոհասեղանի վրայ ցանեցին ու քաւութիւն արեցին ամբողջ Իսրայելի համար, քանզի
 31 արքան ասել էր, որ ողջակէզները եւ մեղքերի քաւութեան գոհաքերութիւնը ամբողջ Իսրայելի համար անեն: Ղե-
 32 վփացիներին փեղաւորեցին Տիրոջ փանը ծնծղաներով, փափղներով ու քնարներով, ինչպէս պատուիրել էին Դաւիթ
 33 արքան, թագաւորի փեսանող Գադն ու Նաթան մարգարէն, քանզի Տիրոջ պատուիրանով հրամանը մարգարէների
 34 միջոցով էր փրուում: Ղեւփացիները կանգնեցին Դաւիթ արքայի պատրաստած նուագարաններով, իսկ քահանանե-
 35 ռը՝ շեփորներով: Եզեկիասը կարգադրեց, որ ողջակէզները դնեն գոհասեղանի վրայ: Երբ սկսեցին ողջակէզները
 36 դնել գոհասեղանի վրայ, սկսեցին օրհներգել Տիրոջը Իսրայելի Դաւիթ արքայի պատրաստած նուագարաններով
 37 ու շեփորներով: Բոլոր հաւաքուածները երկրպագում էին, սաղմոսերգումներ երգում էին, շեփորներ հնչեցնում
 38 մինչեւ ողջակէզների մատուցման աւարտը: Երբ ողջակէզների մատուցումը վերջացրին, թագաւորը խոնարհուեց,
 39 եւ բոլոր քահանաները երկրպագեցին: Եզեկիաս արքան ու իշխանները ղեւփացիներին հրամայեցին, որ Տիրոջը
 40 օրհնեն Դաւթի ու Ասափի մարգարէի խօսքերով: Նրանք օրհնաբանեցին ուրախութեամբ եւ երեսնվայր ընկնելով
 41 երկրպագեցին: Եզեկիաս արքան այն ժամանակ ասաց. «Այժմ դուք լի ձեռքերով էք ներկայանում Տիրոջը, այսու-
 42 հետեւ էլ այդպէս մօտեցէք եւ ընծաներ բերէք»: Եւ հաւաքուածները օրհնութեան նուէրներ բերեցին Տիրոջ փուն,
 43 իսկ ուլքեր սրբով յօժար էին, ողջակէզներ մատուցեցին: Նաւաքուածների մատուցած ողջակէզների թիւը այս էր.
 44 Եօթանասուն զուարակ, հարիւր խոյ, երկու հարիւր գառ. սրանք բոլորը իբրեւ ողջակէզ մատուցուեցին Տիրոջը:
 45 Նոխաքերուած զուարակները վեց հարիւր էին, ոչխարները՝ երեք հազար: Քահանաները սակաւաթիւ էին, ուս-
 46 փի չէին կարողանում հասցնել մորթել ողջակէզները: Նրանց օգնում էին իրենց ղեւփացի եղբայրները, մինչեւ որ
 47 գործն աւարտուեց, եւ քահանաները մաքրուեցին. ղեւփացիներն աւելի փրամադիր էին մաքրուելու, քան քահա-
 48 նաները: Խաղաղութեան ու փրկութեան ողջակէզների հետ մէկտեղ, որոնք առաջ էին ճարպերով, կային նաեւ ոչ
 49 կենդանական նոխաքերումներ: Այսպիսով Տիրոջ փանը կարգի դրուեց սպասատրութեան գործը: Եզեկիասն ու
 50 ամբողջ ժողովուրդն ուրախացան, որ Աստուած սպասատրութեան գործը կարգի էր բերել ժողովրդի համար. եւ այդ
 51 գործը երկար ժամանակ չկուց:

30 Եզեկիասն ամբողջ Իսրայել ու Յուդայի երկիր մարդ ուղարկեց, նամակ գրեց Եփրեմի ու Մանասէի երկրների
 2 բնակիչներին, որ զան Տիրոջ փունը, Երուսաղէմ Իսրայելի Աստուծո զափկը կապարելու: Արքան, իշխաններն ու
 3 բոլոր ժողովականները, որ գտնուում էին Երուսաղէմում, որոշեցին զափկը փօսել երկրորդ ամսին, որովհետեւ չէին
 կարողացել ժամանակին կապարել այն, քանի որ բաւական թուով քահանաներ դեռ չէին մաքրուել, եւ ժողովուր-

դը չէր հաւաքուել Երուսաղէմում: Մա ընդունելի թուաց արքային ու հաւաքուածներին, եւ նրանք որոշեցին, որ 4, 5
ամբողջ Իսրայէլ լուր ուղարկեն, Բերսաբէլից մինչեւ Դան, որպէսզի գան եւ Իսրայէլի Տէր Ասորու զափկը փո-
նեն Երուսաղէմում, քանզի քիչ մարդ էր հաւաքուել, հակառակ Գրուածքի թելադրանքին: Մուրհանդակները, ըստ 6
թագաւորի հրամանի, թագաւորի ու իշխանների նամակներով գնացին ամբողջ Իսրայէլի ու Յուդայի բնակիչների
մօտ եւ ասացին իսրայէլացիներին. «Դարձէ՛ք դէպի Աբրահամի, Իսահակի եւ Յակոբի Տէր Ասորու, որ նա էլ
դառնայ դէպի փրկուածներդ ու Ասորեստանի արքայի ձեռքից ազատուածներդ: Մի՛ նմանուէ՛ք ձեր եղբայրներին 7
ու հայրերին, որոնք ընդվզեցին իրենց հայրերի Տէր Ասորու դէմ, եւ նա նրանց կործանման մարտեց, ինչպէս դուք
տեսնում էք: Արդ, կամակորուսթիւն մի՛ արէք, փանջ փուէք Ասորուն, մըէ՛ք նրա սրբարանը, որը նա սրբացրել է 8
յափարեան, ծառայեցէ՛ք ձեր Տէր Ասորուն, որ նա ձեր վրայից վերացնի իր աստիկ բարկութիւնը: Եթէ դառնաք
դէպի Տէրը, ձեր եղբայրներն ու որդիները գթութիւն կը գտնեն իրենց գերակառողների մօտ, եւ Նա նրանց կը վե-
րադարձնի այս երկիրը: Մեր Տէր Ասորու ղողորմած ու գթառաս է եւ մեզնից երես չի թքի, եթէ մեր երեսն 10
ուղղենք դէպի Նա»: Մուրհանդակները գնում էին քաղաքից քաղաք, Եփրեմի ու Մանասէի լեռները մինչեւ Զաբու-
ղոն, բայց նրանց ծաղրում ու արհամարհում էին: Աւերի, Մանասէի եւ Զաբուղոնի բնակիչները, սակայն, խոնարհ
գտնուեցին եւ եկան Երուսաղէմ ու Յուդայի երկիրը: Տիրոջ ձեռքը նրանց միասիրտ դարձրեց, որ նրանք գան ու 12
կարարեն արքայի ու իշխանների հրամանը, ինչպէս ասել էր Տէրը: Երուսաղէմում մեծ բազմութիւն հաւաքուեց՝
չափազանց շար ժողովականներ, որ երկրորդ ամսում կարարեն Բաղարջակերաց փօնը: Նրանք վեր կացան ու 14
քանդեցին բոլոր գոհասեղանները, որ կային Երուսաղէմում եւ բոլոր վայրերում, ուր խունկ էին ծխում սուր աս-
տուածներին, եւ դրանք կործանելով գցեցին Կեդրոնի հեղեղափը: Նրանք զափկի գառը մորթեցին երկրորդ ամսի 15
փասնջորսին. քահանաներն ու ղեւրացիները, ամաչելով, մաքրուեցին եւ ողջակէզները փարան ներս՝ Տիրոջ փունը:
Նրանցից իւրաքանչիւրը, ըստ իրենց Օրէնքի, կանգնեց իր տեղում, ինչպէս պատուիրել էր Ասորու մարդ Մով- 16
սէսը, եւ քահանաները գոհի արիւնն ընդունում էին ղեւրացիների ձեռքից: Քանի որ հաւաքուածներից շարերը 17
դեռ չէին մաքրուած, ուստի ղեւրացիները զափկի գոհեր էին մորթում նաեւ նրանց համար, ովքեր Տիրոջ համար
դեռ չէին մաքրուած: Քանի որ Եփրեմի, Մանասէի, Իսաբարի, Զաբուղոնի մարդկանցից շարերը չէին մաքրուած, 18
ուստի նրանք զափկը կերան, հակառակ Գրուածքի թելադրանքին: Եզեկիսաը նրանց համար աղօթելով՝ ասաց,
«Բարեբա՛ր Տէր, ողորմի՛ր բոլոր ուղիղ սիրտ ունեցողներին, որոնք քեզ՝ իրենց հայրերի Տէր Ասորուն են յարում, 19
թէեւ, ըստ սրբարանի մաքրութեան, մաքրուած չեն»: Տէրը լսեց Եզեկիսային ու բուժեց ժողովրդին: Երուսաղէմում 20, 21
գտնուող իսրայէլացիները Բաղարջակերաց փօնը եօթը օր փօնեցին մեծ ուրախութեամբ՝ ամէն օր օրհնաբանելով
Տիրոջը, իսկ քահանաներն ու ղեւրացիները նուազակցում էին Տիրոջ փառաբանութեանը յարկացուած նուազա-
րաններով: Եզեկիսաը համոզեց բոլոր ղեւրացիներին եւ միւս իմաստուններին, որոնց ծանօթ էր Տիրոջ բարի 22
հանձարը, եւ նրանք եօթը օր կարարեցին Բաղարջակերաց փօնը՝ փրկութեան գոհեր մաքրուելով ու իրենց հայ-
րերի Տէր Ասորուն գովաբանելով: Եւ հաւաքուածները միահամուռ առաջարկեցին եօթը օր եւս փօն կարարել. եւ 23
եօթը օր եւս ուրախութիւն արեցին: Եզեկիսաը Յուդայի երկրից հաւաքուածներին փուել էր հազար գուարակ ու 24
եօթը հազար ոչխար, իսկ իշխանները ժողովրդին փուեցին հազար գուարակ եւ փասը հազար ոչխար: Քահանանե-
րից շար-շարերը մաքրուեցին, եւ բոլոր ժողովականները՝ քահանաներն ու ղեւրացիները, ինչպէս նաեւ Յուդայի 25
երկրի ամբողջ ժողովուրդը եւ նրանք, որ Իսրայէլից էին կամ Իսրայէլի երկրից էին եկել ու Յուդայի երկրում էին
բնակուած, ուրախացան: Երուսաղէմում մեծ ուրախութիւն եղաւ. Իսրայէլի արքայ Դաւթի որդի Սողոմոնի օրերից 26
սկսած այսպիսի փօն չէր եղել Երուսաղէմում: Ուրբի ելան քահանաներն ու ղեւրացիները եւ օրհնեցին ժողովրդին. 27
նրանց ձայնը լսելի դարձաւ, ու նրանց աղօթքը հասաւ երկինք՝ Տիրոջ սուրբ բնակարանը:

Երբ այս ամէնն աւարտուեց, ուրբի ելան Յուդայի երկրի քաղաքներում գտնուող բոլոր իսրայէլացիները, ամբողջ 31
Նրէաստանում, Բենիամինի, Եփրեմի ու Մանասէի երկրներում իսպառ փշրեցին արձանները, կոտորեցին կուռքերը,
կործանեցին բարձրադիր մեհեաններն ու բազմոցները: Եւ բոլոր իսրայէլացիներից իւրաքանչիւրը վերադարձաւ իր 2
կալուածքը եւ իր քաղաքը: Եզեկիսաը քահանաների ու ղեւրացիների դասին նշանակեց հանապազօրեայ սպա-
սաւորութեան, քահանայ լինեն թէ ղեւրացի, ամէն մէկին ըստ իր պաշտօնի, որպէսզի ողջակէզներ ու փրկութեան 3
գոհեր մաքրուեն, օրհնաբանեն, գովաբանեն եւ ծառայեն Տիրոջ փան արահների դռների մօտ: Թագաւորն իր ու-
նեցուածքից բաժին հանեց առաւօտեան եւ երեկոյեան ողջակէզների, շաբաթ օրերի, ամսամուրփների եւ փօների
ողջակէզների համար, ինչպէս գրուած է Տիրոջ Օրէնքում: Նա Երուսաղէմում բնակուող ժողովրդին կարգադրեց, 4
որ բաժին փան քահանաներին ու ղեւրացիներին, որպէսզի սրանք կարողանան կարարել Տիրոջ փան ծառայու-
թիւնը: Երբ այս բանը հրամայեց, իսրայէլացիները առաքօրէն բերեցին ցորենի, գինու, ձէթի, մեղրի եւ դաշտերի 5
բոլոր բերքերի երախայրիքը: Իսրայէլացիներն ու Յուդայի երկրի բնակիչները առաքօրէն բերեցին նաեւ ամէն ինչի
փասանորդը: Յուդայի երկրի քաղաքներում բնակուողները նոյնպէս բերեցին գուարակների ու ոչխարների փա- 6
սանորդները, բերեցին եւ դարսեցին կոյր-կոյր: Կոյրերն սկսեցին դիզուել երրորդ ամսին եւ աւարտի հասան 7
եօթներորդ ամսին: Եզեկիսան ու իշխանները եկան փեսան կոյրերը եւ օրհնեցին Տիրոջն ու նրա իսրայէլացի 8
ժողովրդին: Եզեկիսաը քահանաներին ու ղեւրացիներին հարցրեց կոյրերի մասին, եւ Ազարիաս քահանան 9, 10
Սաղոկի փան իշխանը, ասաց նրան. «Այն բանից յետոյ, երբ սկսեցին նուէրներ բերել Տիրոջ փունը, մենք կերանք
ու խմեցինք եւ թողեցինք այդ մնացորդները, քանզի ամենակալ Տէրն օրհնեց իր այդ ժողովրդին, եւ ահա այսքան 11, 12
շար էլ աւելացել է»: Եզեկիսան ասաց. «Ուրիշ շրեմարաններ եւս պարբաստեցէ՛ք Տիրոջ փանը»: Պարբաստեցին
եւ այնպէղ հաւաքարմութեամբ բերեցին նուէրներն ու փասանորդները: Դրանց վերակացուն ղեւրացի Քոբեմիսան 13
էր, իսկ նրա եղբայր Մեմէին իր փոխանորդն էր: Յեիէլը, Օգիսաը, Նաթանը, Ասայէլը, Յերիմոթը, Յոզաբաղը, Ե-
լիէլը, Մամաքիան, Մաաթը, Բանեասն ու նրա որդիները օգնում էին Քոբեմիսային ու նրա եղբայր Մեմէին, ինչպէս 14
հրամայել էր Եզեկիսա արքան: Ազարիսաը Տիրոջ փան ղեկավարն էր, ղեւրացի Յեմմայի որդի Կորէն արեւելեան 15
կողմի դասն պահապանն էր, Տիրոջը մաքրուցող նուէրների եւ ամենասուրբ իրերի վերակացուն, որին հաւա- 16
քարմօրէն օգնում էին Օդոմը, Բենիամինը, Յեսուն, Մեմէին, Մարիսը, Մեքիմիան ու քահանաները: Նրանք, ըստ
ամենօրեայ սպասաւորութեան, ըստ մեծի ու փոքրի, դրանք պիտի բաժանէին իրենց եղբայրներին, նաեւ երեք փա-

րեկանից բարձր փարիք ունեցող արական սեռի մարդկանց, ամեն մեկին, ով ամեն օր մտնում էր Տիրոջ փունջ՝ ըստ
 17 իր կարգի ամենօրեայ սպասարարութիւն կատարելու: Քահանաները հաշուառուած էին ըստ իրենց ազգաբնակների,
 իսկ քսան փարեկան եւ աւելի բարձր փարիք ունեցող ղեւարացիները արձանագրուած էին ըստ իրենց ամենօրայ
 18 պաշտօնի: Մրանք արձանագրուած էին իրենց նոր ծնուած փղաներով եւ աղջիկներով ու ամբողջ բազմութեամբ,
 19 քանի որ սրանք հաւաքարմօրէն սրբագործեցին սրբազան վայրը: Ահարոնի քահանայ դարձած որդիներին օգնե-
 լու համար ամեն մի քաղաքում յականտ յանուանէ նշանակուեցին մարդիկ, որոնք բաժին պէտք է հանէին արական
 20 սեռի բոլոր քահանաներին ու ղեւարացիների ցուցակի մէջ մտնած մարդկանց: Եզեկիասն այսպէս արեց ամբողջ
 21 Յուդայի երկրում. նա Տիրոջ առաջ բարի եւ ուղիղ գործ կատարեց: Ամեն մի գործ, որին ձեռնարկեց թէ՛ Տիրոջ
 փանը ծառայելիս, թէ՛ Տիրոջ օրէնքն ու պատուիրանը կատարելիս, իր ամբողջ սրտով յարեց Աստուծոյ, կատարեց
 եւ յաջողութիւն ունեցաւ:

32 Այս բաներից եւ հաւաքարմութեամբ արուած գործերից յետոյ Ասորեստանի արքայ Սենեբերիսը յարձակուեց
 Յուդայի երկրի վրայ եւ բանակաբերող զորք կարգաւորեց իր զորքը: Նա ասում էր, որ կը գրաւի դրանք:
 2, 3 Եզեկիասը տեսնելով, որ Սենեբերիսը իր դէմ է եկել պատերազմելու Երուսաղէմի դիմաց, խորհրդակցեց ծերե-
 րի ու զինուորականների հետ քաղաքից դուրս գտնուող աղբիւրների ջրերը փակելու մասին: Եւ փակեցին դրանք:
 4 Նա մեծ թուով մարդկանց հաւաքեց, որոնք փակեցին աղբիւրների ջրերն ու գետի ճանապարհը, որ բաժանում էր
 քաղաքը՝ նրա միջով անցնելով: Նրանք սասցին. «Չլինի, թէ Ասորեստանի արքան, գալով, առաք ջուր գրնի եւ
 5 հզօրանայ»: Եզեկիասը զօրացաւ եւ վերաշինեց բոլոր կործանուած պարիսպներն ու աշտարակները, ինչպէս նաեւ
 6 կառուցեց արտաքին մի ուրիշ պարիսպ: Նա ամրացրեց Դաւթի քաղաքի պարսպները եւ շար գէնք կուրակեց: Նա
 7 զօրքերի վրայ հրամանաւարներ նշանակեց, որոնք հաւաքուեցին նրա մօտ Ձորի հրապարակում: Նա սրբապնդեց
 8 նրանց՝ ասելով. «Ջօրացէք ու քաջ եղէք, մի՛ վախեցէք Ասորեստանի թագաւորից եւ այն ազգերից, որոնք նրա
 9 հետ են, որովհետեւ մեզ հետ եղածներն աւելի շար են, քան նրանց հետ եղածները: Նրանք ունեն մարմնաւոր
 քազուկներ, իսկ մեզ հետ է մեր Տէր Աստուածը, որ մեզ կը փրկի ու մեր պատերազմը ինքը կը մղի»: Եւ ժողովուրդը
 9 քաջակերուեց Յուդայի երկրի արքայ Եզեկիասի խօսքերից: Դրանից յետոյ Ասորեստանի արքայ Սենեբերիսը իր
 10 զօրապետներին ուղարկեց Երուսաղէմ, իսկ ինքը իր ամբողջ զօրքով մնաց Լաքիսում: Նա լուր ուղարկեց Յուդայի
 10 երկրի արքայ Եզեկիասին, որ Երուսաղէմում էր: Նա երուսաղէմացիներին դիմելով՝ ասում էր. «Այսպէս է ասում
 11 Ասորեստանի արքայ Սենեբերիսը. «Ո՞նք ապախնդելով էք դուք նստել Երուսաղէմի ամրոցում: Չէ՛ որ Եզեկիասը
 ձեզ խաբում է, որ ձեզ մարմնի մահուան, սովի ու ծարաւի՝ ասելով. «Ձեր Տէր Աստուածը կը փրկի ձեզ Ասորեստանի
 12 արքայի ձեռքից»: Դա այն Եզեկիասը չէ՛, որ քանդեց նրա գոհաստեղանները, բարձրադիր մեհեանները եւ սասց
 Յուդայի՝ Երուսաղէմի բնակիչներին. «Միայն այս գոհաստեղանի առջեւ պէտք է երկրպագեք եւ այս գոհաստեղանի
 13 վրայ պիտի գոհ մարտցէք»: Դուք չգիտէք, թէ ինչ ենք արել եւ եւ իմ հայրերը բոլոր ժողովուրդներին ու երկրնե-
 14 ին: Մի՞թէ բոլոր այդ երկրների ազգերի աստուածները կարողացան փրկել իրենց ժողովուրդին իմ ձեռքից: Այս
 ազգերի բոլոր աստուածներից ո՞ր մեկին իմ հայրերը չկործանեցին, մի՞թէ կարողացան փրկել իրենց ժողովուրդին
 15 իմ ձեռքից, եւ ինչպէս կարող է ձեր Աստուածը ձեզ իմ ձեռքից փրկել: Արդ, Եզեկիասը թող ձեզ չխաբի, թող
 ձեզ չյուսադրի: Մի՛ հաւաքացէք նրան, քանզի բոլոր ազգերի ու թագաւորութիւնների աստուածները չկարողացան
 16 իրենց ժողովուրդներին փրկել իմ եւ իմ նախնիների ձեռքից. ձեր Աստուածն էլ ձեզ չի փրկի իմ ձեռքից»: Եւ դեռ
 17 աւելին խօսեցին նրա ծառայողները Տէր Աստուծոյ եւ նրա ծառայ Եզեկիասի մասին: Սենեբերիսը նամակ էր գրել,
 ուր հայտնում էր Բարայէլի Տէր Աստուծոյ եւ որի մասին ասում էր. «Երկրի ուրիշ ազգերի աստուածները իրենց
 18 ժողովուրդներին չփրկեցին իմ ձեռքից, նոյնպէս եւ Եզեկիասի Աստուածը իր ժողովուրդին չի փրկի իմ ձեռքից»: Եւ
 Սենեբերիսի զօրապետները երբայերէն բարձրաձայն դիմեցին Երուսաղէմի պարսպի վրայ եղած ժողովուրդին, որ
 19 օգնեն իրենց՝ քանդեն պարիսպը, որպէսզի իրենք շուրափոյժ գրաւեն քաղաքը: Նա խօսեց Երուսաղէմի Աստուծոյ
 20 մասին այնպէս, ինչպէս կը խօսեն երկրի ժողովուրդների՝ մարդու ձեռքով կերպուած աստուածների մասին: Եզեկի-
 21 սաս արքան եւ Անուսի որդի Եսայիաս մարգարէն աղօթք արեցին այս բանի համար եւ աղաղակեցին դէպի երկինք:
 Տէրը հրեշտակ ուղարկեց եւ բնաջնջեց Ասորեստանի արքայի բանակում գտնուող բոլոր զօրաւոր մարդկանց եւ
 22 իր աստուածների փունջը, եւ իր հարազատ որդիներն այնպէս սրով սպանեցին իրեն: Տէրը Եզեկիասին ու Երուսա-
 ղէմի բնակիչներին փրկեց Ասորեստանի Սենեբերիս արքայի ու ամենի ձեռքից, եւ նրանց երկրի բոլոր վայրերում
 23 խաղաղութիւն փրկեց: Շարքերը Տիրոջը գոհեր էին բերում Երուսաղէմ եւ ընծաներ՝ Յուդայի երկրի արքայ Եզեկիա-
 24 սին: Եզեկիասը բարձրացաւ բոլոր ազգերի աչքին: Դրանից յետոյ այդ օրերին Եզեկիասը մերձիմահ հիւանդացաւ:
 25 Նա աղօթք արեց Տիրոջը, որը լսեց նրան ու մի նշան ցոյց փուցեց, բայց Եզեկիասն իր նկարմամբ ցոյց փրու-
 26 ած բարերարութեան համեմատ չհարուցեց, այլ մեծամտացաւ, ուստի բարկութիւն իջաւ նրա, Յուդայի երկրի ու
 Երուսաղէմի վրայ: Եզեկիասը հրաժարուեց իր մեծամտութիւնից, նոյնպէս եւ Երուսաղէմի բնակիչները. եւ այլեւս
 27 Եզեկիասի թագաւորութեան օրօք Տիրոջ բարկութիւնը չիջաւ նրանց վրայ: Եզեկիասը շար մեծ հարստութեան եւ
 փառքի փիրացաւ: Նա իր համար ոսկու, արծաթի եւ թանկարժէք քարերի զանաւորաններ ստեղծեց, նաեւ հաւաքեց
 28 մեծ քանակութեամբ խունկ, գէնք, թանկարժէք անօթներ: Նա կառուցել փուցեց ցորենի, գինու եւ ձէթի շրտմա-
 29 րաններ, զիւղեր, ամեն փեսակ անասունների ախոռներ, հօտերի համար գոմեր, իր համար քաղաքներ: Նա մեծ
 30 թուով ոչխարներ ու արջառներ ունեցաւ, որովհետեւ Տէրը նրան չափազանց շար հարստութիւն էր փուցել: Նոյն
 այս Եզեկիասը փակեց Վերին Գեհոնի ջրի ընթացքը եւ այն ուղղեց ցած՝ դէպի Դաւթի քաղաքի արեւմտեան կողմը:
 31 Եզեկիասի բոլոր գործերը յաջողութիւն ունեցան: Երբ Բաբելոնից իշխաններ եւ դեսպաններ ուղարկեցին նրա
 մօտ՝ հարցնելու նրան իր մասին եւ իր երկրում եղած զարմանահարաշ գործերի մասին, Տէրը ազար թողեց նրան՝
 32 փորձելու եւ գիտնալու համար, թէ ի՞նչ կայ նրա սրտում: Եզեկիասի մնացած գործերը եւ նրա բարեպաշտութիւնը
 ահա գրի են առնուած Անուս մարգարէի որդի Եսայիասի մարգարէութեան մէջ եւ Յուդայի երկրի ու Բարայէլի թագա-
 33 տրների գրքում: Եզեկիասը գնաց իր նախնիների գիրկը, եւ նրան թաղեցին մի բարձր վտը, Դաւթի յետնորդների
 գերեզմանների վերին մասում: Նրա մահուան առթիւ նրանց փառք ու պատիւ փուցեցին ամբողջ Յուդայի երկրի եւ

Երուսաղեմի բնակիչները: Նրա փոխարեն թագաւորեց իր որդի Մանասէն:

Մանասէն փասներկու փարեկան էր, երբ թագաւոր դարձաւ, եւ յիսունհինգ փարի թագաւորեց Երուսաղէմում: **33**
 Նա չարիք գործեց Տիրոջ առաջ՝ նմանութեամբ այն ազգերի զարշելի գործերի, որոնց բնաջնջել էր Տէրը իսրա- 2
 յէլացիների աչքի առաջ: Նա վերականգնեց այն բարձրադիր մեհեանները, որ իր հայրը՝ Եզեկիասը քանդել էր, 3
 Բահաղիմի արձաններ կանգնեցրեց եւ կուռքեր շինել փութեց: Նա երկրպագեց երկնքի բոլոր զօրութիւններին ու
 ծառայեց նրանց: Նա գոհասեղան պարբաստեց Տիրոջ փան մէջ, որի մասին Տէրն ասել էր. «Իմ անունը Երու- 4
 սաղէմում յախտեան պիտի լինի»: Նա այսպէս Տիրոջ փան երկու գաւիթներում, գոհասեղան շինեց երկնքի բոլոր 5
 զօրութիւնների համար: Նա ինքն իր ձեռքով որդիներին անցկացրեց կրակի միջով Բեմոնի երկրում եւ հնայու- 6
 թին, գուշակութիւն ու դիւթութիւն էր անում: Նա ունէր վիուկներ ու կախարդներ: Նա շափացրեց իր չար գործերը
 Տիրոջ առջեւ՝ նրան բարկացնելու աստիճան: Նա ձուլածոյ քանդակուած պատկեր դրեց Տիրոջ փան մէջ, որի մասին 7
 Աստուած ասել էր Դաւթին ու նրա որդի Սողոմոնին. «Այս փան մէջ եւ Երուսաղէմում, որ ես ընտրել եմ Իսրայէլի
 բոլոր ցեղերի միջից, իմ անունը պիտի դնեմ յախտեան եւ Իսրայէլի ոտքը չեմ կտրելու այս երկրից, որը նրանց 8
 հայրերին փութեցի, միայն թէ պահեն այն ամէնը, որ պարտիրել եմ նրանց, ըստ Մովսէսի միջոցով փրուած բոլոր
 օրէնքների, պարտիրանների ու կանոնների»: Բայց Մանասէն մոլորեցրեց Յուդայի երկրի ու Երուսաղէմի բնա- 9
 կիչներին, որ չարիք գործեն առաւել, քան այն բոլոր ազգերը, որոնց վերացրել էր Տէրը իսրայէլացիների առաջից:
 Տէրը խօսեց Մանասէի ու նրա ժողովրդի հետ, սակայն նրանք չստեցին: Տէրը նրա դէմ հանեց Ասորեստանի արքայի 10, 11
 զօրքի հրամանաւարներին, որոնք բռնեցին Մանասէին, կապանքներով կապեցին ու փարան Բաբելոն: Երբ նա
 նեղութեան մէջ ընկաւ, փնտրեց իր Տէր Աստուծոյ ներկայութիւնը եւ խիստ նուաստացաւ իր նախնիների Աստու-
 առջեւ: Նա աղօթեց Աստուծուն. Աստուած լսեց նրա աղաչանքը ու նրան վերադարձրեց Երուսաղէմ, իր թագաւոր- 13
 ութեանը: Եւ Մանասէն իմացաւ, թէ Տէրը Աստուած է: Դրանից յետոյ նա Դաւթի քաղաքի արտաքին պարիսպը 14
 շինեց արեւմուտքից դէպի հարաւակողմ, հեղեղափի միջով, դռան մուտքի մօտ, Օփելի շուրջը. նա շար բարձրաց-
 րեց այն: Նա զօրքի հրամանաւարներ նշանակեց Յուդայի երկրի բոլոր պարսպապար քաղաքներում: Նա Տիրոջ 15
 փնից վերացրեց օտար աստուածներին ու քանդակուած կուռքերը, նաեւ այն գոհասեղանները, որ պարբաստել
 էր Տիրոջ փան բարձունքի վրայ, Երուսաղէմում: Նա հրամայեց դրանք թափել քաղաքից դուրս: Նա նորոգեց 16
 Տիրոջ գոհասեղանը եւ նրա վրայ փրկութեան ու օրհնութեան գոհեր մատուցեց: Նա պարտիրեց Յուդայի երկրի
 բնակիչներին, որ պաշտեն Իսրայէլի Տէր Աստուծուն: Ժողովուրդը, սակայն, փակաւին յաճախում էր բարձրադիր 17
 մեհեանները եւ գոհեր մատուցում, միայն թէ՛ իր Տէր Աստուծուն: Մանասէի մնացած գործերն ու նրա աղօթքը Աստ- 18
 ծուն, քրեանողների խօսքերը, որ ասել էին նրան յանուն Իսրայէլի Տէր Աստուծոյ, նրա աղօթքների խօսքերի մէջ 19
 են, այն աղօթքների, որոնցով նա լսեց Նրան. նրա բոլոր մեղքերն ու նրա անհաւարարմութիւնը Տիրոջ հանդէպ,
 այն բարձրադիր փեղերը, ուր մեհեաններ շինեց, կուռքեր ու քանդակուած պատկերներ պարբաստեց նախքան իր 20
 դարձի գալը, ահա գրի են առնուած քրեանողների գրքերում: Մանասէն գնաց իր նախնիների գիրկը, եւ նրան
 թաղեցին իր փան պարտեզում: Մանասէի փոխարեն թագաւորեց իր որդի Ամոսը: Ամոսը քսաներկու փարեկան էր, 21
 երբ թագաւոր դարձաւ, եւ փասներկու փարի թագաւորեց Երուսաղէմում: Նա չարիք գործեց Տիրոջ առաջ, ինչպէս 22
 արել էր իր հայրը՝ Մանասէն. իր հօր պարբաստած բոլոր կուռքերին Ամոսը գոհեր մատուցեց եւ պաշտեց դրանք:
 Նա դարձի չեկաւ Տիրոջ առջեւ, ինչպէս դարձի էր եկել իր հայրը՝ Մանասէն, այլ նրա որդին՝ Ամոսը, իր հօր գործած 23
 մեղքերի վրայ մեղք աւելացրեց: Նրա դէմ ելան իր պալատականները ու նրան սպանեցին իր փան մէջ: Իսկ երկրի 24, 25
 ժողովուրդը սպանեց նրանց, որոնք յարձակուել էին թագաւորի վրայ: Եւ երկրի ժողովուրդը նրա փոխարեն գահ
 բարձրացրեց նրա որդուն Յոսիասին:

Յոսիասը ութ փարեկան էր, երբ թագաւոր դարձաւ, եւ երեսունմէկ փարի թագաւորեց Երուսաղէմում: Նա ա- **34, 2**
 րեց այն, ինչ ուղիղ էր Տիրոջ առջեւ. գնաց իր նախնի Դաւթի ճանապարհներով՝ չխտորուելով ո՛չ աջ, ո՛չ ձախ:
 Իր թագաւորութեան ութերորդ փարում, երբ Յոսիասը փակաւին երիտասարդ էր, սկսեց յարել իր նախնի Դաւթի 3
 Տէր Աստուծուն, իսկ իր թագաւորութեան փասներկուերորդ փարում սկսեց մաքրել Յուդայի երկիրն ու Երուսաղէմը
 բարձրադիր մեհեաններից, կուռքերից, ձուլածոյ աստուածներից: Նա իր իսկ ներկայութեամբ կործանել փութեց 4
 Բահաղիմի գոհասեղանները եւ սրանց վերեւի մասում գրմուտղ բարձրադիր պաշտամունքի փեղերը: Նա ջար-
 դուփշոր արեց կուռքերը, քանդակուած ու ձուլածոյ աստուածները, փշրեց, փշիացրեց դրանք եւ շարքեց դրանց
 գոհ մատուցողների շիրիմների վրայ: Նա գոհասեղանների վրայ վառեց քրմերի ոսկորները եւ մաքրեց Յուդայի 5
 երկիրը, Երուսաղէմը, Եփրեմի, Մանասէի, Շմաոնի, Նեփթաղիմի քաղաքներն ու դրանց շրջակայ վայրերը: Նա 6, 7
 վերացրեց կուռքերը, բազմաներն ու աստուածների արձանները փշրեց, մանրեց եւ բոլոր բարձրադիր մեհեանները
 վերացնելով ամբողջ Իսրայէլի երկրից՝ վերադարձաւ Երուսաղէմ: Իր թագաւորութեան փասնութեան փարում, 8
 երբ վերջացրել էր երկիրն ու թագաւորական փութեց մաքրելը, Մելիի որդի Սափանին, քաղաքի իշխան Մասիասին
 ու Յովաբազի որդի Յոսիասին՝ իր դիւանապետին ուղարկեց, որ նորոգեն իր Տէր Աստուծոյ փութեցը: Սրանք եկան մեծ 9
 քահանայ Քեղկիասի մօտ, եւ նա փութեց Տիրոջ փութեցը քրմերու արձաթ դրանք, որը դռան դէպքի պահապանները
 հաւաքել էին Մանասէի, Եփրեմի երկրներից, իշխաններից եւ Իսրայէլի մնացած բոլոր վայրերից, Յուդայի, Բեմիա-
 միմի երկրների եւ Երուսաղէմի բնակիչներից: Նրանք այն փութեցին գործաւորներին, որոնք մնում էին Տիրոջ փանը 10
 այն նորոգելու եւ ամրացնելու համար: Նրանք արձաթը փութեցին հիւսներին եւ շինարարներին, որ խոշոր քառան-
 կին քարեր ու փայտ գերաններ գնեն, ծածկեն այն շէնքերը, որ Յուդայի երկրի թագաւորներն էին քանդել: Այդ 12
 մարդիկ հաւարարմօրէն կարարեցին գործը, եւ նրանց վերակացուները՝ Մերարիի որդիներից դէպքիցներ Յեթն
 ու Աբդիասը, Կահաթի որդիներից Չաբարիասն ու Մետուսըմը եւ ամէն մի դէպքից, որ գիտակ էր նուագարանների
 ընկերակցութեամբ երգեր կարարելու, հսկում էին: Վերակացուներ կային բեռնակիրների, ամէն փութեց գործեր 13
 կարարողների ու աշխատանքի ղեկավարների վրայ: Զարարողները, դարարողներն ու դռներ պահապանները
 դէպքիցներից էին: Երբ Տիրոջ փութեցը մտնելով հանում էին արձաթը, Քեղկիաս քահանան գրաւ Տիրոջ Օրէնքի 14
 գիրքը, որը գրուած էր Մովսէսի ձեռքով: Քեղկիասը յայտնեց Սափան քարտուղարին. «Օրէնքի գիրք եմ գտել 15
 Տիրոջ փանը»: Քեղկիասը Օրէնքի գիրքը փութեց Սափանին: Սափանը արքային յանձնեց այդ գիրքը, ինչպէս նա- 16

17 եւ ներկայացրեց գործ անող բանուորներին փրուած արծաթի հաշիւը: Չուլեցին Տիրոջ փանը գրնուած արծաթը
 18 եւ այն փուլեցին վերակացուներին ու նրանց, որոնք գործ էին անում: Մափան քարփուղարը պարմեց արքային՝
 19 ասելով. «Քեղկիսա քահանան ինձ փուլեց Օրէնքի գիրքը»: Եւ Մափանն այն ընթերցեց թագաւորի առջեւ: Երբ
 20 արքան լսեց Օրէնքի գրքի խօսքերը, պարառուրեց իր պարմուճանը: Արքան պարուիրեց Քեղկիսասին, Մափանի
 21 որդի Աքիկամին, Միթեասի որդի Աբդիին, Մափան քարփուղարին եւ արքայի ծառայ Ասայիային՝ ասելով. «Գնա-
 ցէք հարցրէք Տիրոջը ինձ համար եւ Իսրայէլում ու Յուդայի երկրում մնացած բոլորի համար, թէ ինչ են գրել այդ
 գրնուած գրքում, քանզի մեր նախնիների Տիրոջ խօսքերին չանապու՝ այս գրքի մէջ գրուած ամէն ինչ չկատարելու
 22 պարճառով է Տիրոջ բարկութիւնը բորբոքուած մեզ վրայ»: Քեղկիսաը եւ նրանք, որոնց հետ խօսել էր արքան,
 գնացին Օղոբան մարգարէուհու՝ Եսերի որդի Թակուաթի որդի Մելեմի կնոջ մօտ, որը պահում էր պարուիրանները
 23 եւ ապրում էր Երուսաղէմում՝ Մասենայում, եւ նրան պարմեցին վերետում ասուած խօսքերը: Նա ասաց նրանց,
 24 «Այսպէս է ասում Իսրայէլի Տէր Աստուածը. «Ասացէ՛ք այն մարդուն, որ ձեզ ինձ մօտ է ուղարկել, թէ այսպէս է
 ասում Տէրը. «Ահա ես այդ փեղի վրայ չարիք պիտի բերեմ, այսինքն՝ պիտի կարարուն այն խօսքերը, որ գրուած
 25 են այդ գրքում, եւ ընթերցել են Յուդայի երկրի արքայի առջեւ. քանի որ ինձ լքելով գոհեր մարուցեցին օտար աս-
 փուածներին, որպէսզի ինձ բարկացնեն իրենց ձեռքի գործերով, իմ բորբոքուած բարկութիւնն է իջնելու այդ փեղի
 26 վրայ եւ չի հանդարտուելու»: Իսկ Տիրոջը փնջաբեղու համար ձեզ ուղարկած Յուդայի երկրի թագաւորին այսպէս
 27 ասացէք. «Այսպէս է ասում Իսրայէլի Տէր Աստուածը. «Քո լսած խօսքերը պարկառանքով լցրեցին քո սիրտը, եւ
 դու խոնարհուեցիր իմ առջեւ՝ լսելու համար իմ խօսքերը այդ փեղի ու նրա բնակիչների մասին: Դու խոնարհուեցիր
 իմ առջեւ, պարառուրեցիր քո պարմուճանը ու լաց եղար իմ դիմաց, ուստի ես եւս լսեցի քեզ, - ասում է Տէրը:
 28 Ահա ես քեզ քո նախնիների մօտ պիտի փանեմ, քեզ քո շիրիմի մէջ պիտի դնեմ խաղաղութեամբ, եւ քո աջերը
 չեն փռնուելու այն բոլոր չարիքները, որ ես բերելու եմ այդ փեղի ու դրա բնակիչների գլխին»: Այս խօսքերը հա-
 29, 30 դորդեցին թագաւորին: Արքան մարդ ուղարկեց ու հաւաքեց Յուդայի երկրի եւ Երուսաղէմի ձերերին: Յուդայի
 երկրի արքան եւ Յուդայի երկրի ու Երուսաղէմի բոլոր բնակիչները, քահանաներն ու ղեւաբացիները եւ ամբողջ
 ժողովուրդը՝ մեծից մինչեւ փոքրը, եկան Տիրոջ փունը, եւ արքան նրանց առաջ ընթերցեց Տիրոջ փանը գրնուած
 31 ուխտի բոլոր խօսքերը: Վեր կացաւ Յոսիաս թագաւորը, կանգնեց սեան մօտ եւ ուխտեց Տիրոջ առջեւ՝ ընթանալ
 Տիրոջ նշած ուղիով, ամբողջ սրտով ու ամբողջ հոգով պահել Նրա պարուիրանները, Նրա օրէնքներն ու հրաման-
 32 ները եւ ուխտի խօսքերը, որ գրուած են այդ գրքում: Նա յորդորեց Երուսաղէմում ու Բենիամինի երկրում գրնուող
 33 բոլոր մարդկանց, եւ Երուսաղէմի բնակիչները ուխտ արեցին իրենց հայրերի Աստուծու փանը: Այսպիսով Յոսիասը
 իսրայէլացիների ամբողջ երկրից վերացրեց բոլոր պղծութիւնները եւ Երուսաղէմում ու Իսրայէլում գրնուող բոլոր
 մարդկանց համոզեց ծառայել իրենց Տէր Աստուծու: Իր բոլոր օրերին նա չխոտորուեց իր նախնիների Տէր Աստուծու
 ուղուց:

35, 2 Յոսիաս իր Տէր Աստուծու զարկիլը կատարեց. զարկի գառը մորթեցին առաջին ամսի փասնչութեան օրը: Նա
 քահանաներին կանգնեցրեց իրենց պաշտօնի վրայ եւ յորդորեց նրանց կատարելու Տիրոջ փան ծառայութիւնները:
 3 Նա ասաց ղեւաբացիներին՝ ամբողջ Իսրայէլի վերակացուներին, որ պէտք է նուիրուել Տիրոջը եւ սուրբ փապա-
 նակը դնել այն փանը, որը շինել էր Իսրայէլի արքայ Դաւթի որդի Սողոմոնը: Արքան ասաց. «Դուք ոչ մի բան
 4 չպէտք է վերցնէք ուսերի վրայ: Արդ, ծառայեցէ՛ք ձեր Տէր Աստուծուն եւ նրա ժողովրդին՝ իսրայէլացիներին: Պար-
 անսար եղէք ըստ ձեր ազգաբոհների եւ ըստ ձեր առօրեայ պաշտամունքի, ըստ Իսրայէլի արքայ Դաւթի եւ նրա
 5 որդի Սողոմոն թագաւորի գրածի: Տաճարում կանգնեցէ՛ք այն փեղերում, որ նշանակուած են ըստ ձեր ազգա-
 փոհների, ձեր եղբայրների եւ ձեր ժողովրդի որդիների առջեւ՝ ղեւաբացիների ազգաբոհի մարդկանց յարկացուած
 6 բաժանումների համեմատ: Մորթեցէ՛ք զարկի գառը եւ պարապարեցէ՛ք ձեր եղբայրների սրբութիւնները՝ գործե-
 7 լով ըստ Տիրոջ խօսքի, որ գրուել է Մովսէսի ձեռքով»: Եւ Յոսիասն սկսեց ժողովրդի որդիներին եւ ամենքին,
 որ այնքեղ էին գրնուում, փալ խոյեր, գառներ, մարաղ այծերի նոխազներ՝ բոլորն էլ զարկի համար: Այդ բոլորը
 8 թողնելով երեսուն հազար էր. նաեւ երեք հազար զուարակ: Սրանք թագաւորի ունեցումքից էին: Նրա իշխանները
 նոյնպէս սկսեցին ընծաներ փալ ժողովրդին, քահանաներին ու ղեւաբացիներին: Քեղկիսաը, Զաբաբիսաը եւ Յէիէրը
 9 եւ երեք հարիւր զուարակ: Քոնենիասը, Բանեասը, Սամէասը եւ նրա եղբայր Նաթանայէրը, Ասաբիսաը, Յէիէրը եւ
 Յոզաբաղը՝ ղեւաբացիների իշխանները, զարկի առթիւ ղեւաբացիներին փուլեցին հինգ հազար խոյ եւ հինգ հարիւր
 10 զուարակ: Պաշտամունքը կատարուեց. քահանաները կանգնած էին իրենց փեղերում, իսկ ղեւաբացիները՝ իրենց
 11 դասերում, ըստ արքայի հրամանի: Նրանք մորթեցին զարկի գառը, եւ քահանաները իրենց ձեռքերով ցանցին
 12 արիւնը: Ղեւաբացիները կտրտեցին ու պարապարեցին ողջակէզները, որ դրանք բաժանեն ժողովրդի որդիներից
 իւրաքանչիւրին ըստ ազգաբոհների, դասերի, որպէսզի մարուցեն Տիրոջը, ինչպէս որ գրուած է Մովսէսի Օրէն-
 13 քի գրքում: Այսպէս արեցին մինչեւ առաւօտ: Չարկի գառը խորովեցին կրակով ըստ օրէնքի, իսկ սուրբ մասերը
 14 եփեցին կաթսաների ու սաների մէջ: Տօնը յաջող ընթացաւ, եւ գոհը բաժանեցին ժողովրդի բոլոր որդիներին: Յե-
 փոյ զարկիլը պարապարեցին իրենց ու քահանաների համար, քանի որ քահանաները մինչեւ գիշեր մարուցում էին
 ճարպերն ու ողջակէզները: Ղեւաբացիները բաժին վերցրին նաեւ իրենց ու իրենց եղբայրների՝ Ահարոնի որդիների
 15 համար: Ասափի սաղմոսերգու որդիները, նաեւ Ասափը, Եմանը եւ Իդիթունը՝ արքայի մարգարէները, ըստ Դաւթի
 պարուիրանի, կանգնեցին իրենց փեղերում: Իշխանները, դռների պէտերն ու իւրաքանչիւր դռան պահապան փե-
 16 լին պարապարեւ նաեւ նրանց համար: Այդ օրը Տիրոջ ամբողջ պաշտամունքը պարապարեւ պարապարուեց ու
 կատարուեց, որպէսզի, ըստ Յոսիաս արքայի հրամանի, փոնեն զարկիլը եւ ողջակէզներ մարուցեն Տիրոջ սեղանի
 17 վրայ: Այդ ժամանակ այնքեղ գրնուող իսրայէլացիները եօթը օր կատարեցին զարկիլը եւ անթթիւմոր հացի փօնը:
 18 Մամուլը մարգարէի օրերից ի վեր սրա նման զարկի երբեք չէր եղել Իսրայէլում, եւ Իսրայէլի բոլոր թագաւորները
 այսպիսի զարկիլ չէին արել, ինչպէս արեց Յոսիասը: Այնքեղ գրնուող քահանաներն ու ղեւաբացիները, ամբողջ
 19 Յուդայի երկիրն ու Իսրայէլը եւ Երուսաղէմի բնակիչները Տիրոջ փօնը կատարեցին Յոսիասի թագաւորութեան

փաստությունը փարում: Յոսիաս արքան Յուդայի երկրում և Երուսաղեմում գրնուող վիուկներին, գուշակներին, մոզերին, կախարդներին և չաստուածներին վերացրեց ու հրով այրեց, որպէսզի հասարակի Օրէնքի այն խօսքերը, որ գրուած էին Քեղկիսա քահանայի՝ Տիրոջ փանը գրած գրքում: Յոսիասի նմանը չէր եղել նրանից առաջ, որ, ըստ Մովսէսի բոլոր օրէնքների, իր ամբողջ սրտով, իր ամբողջ հոգով և իր ամբողջ զօրութեամբ դառնար դէպի Տէր Աստուածը: Եւ նրանից յետոյ էլ նրա նմանը չայտնուեց: Տէրը, սակայն, շահնդարպուեց իր խիստ բորբոքուած բարկութիւնից, Յուդայի երկրի նկատմամբ այն բարկութիւնից, որով բորբոքել էր Նրան Մանասէն: Եւ Տէրն ասաց. «Ես Յուդայի երկիրն էլ եմ վերացնելու իմ աչքի առաջից, ինչպէս վերացրել եմ Իսրայէլը, և մերժելու եմ Երուսաղէմը՝ այն քաղաքը, որ ընտրել էի, և այն փունը, որի համար ասել էի, թէ՛ իմ անունը պէտք է լինի այնտեղ»: Եգիպտոսի արքայ Նեքաուով փարաւորնը յարձակուեց Ասորեստանի արքայի վրայ Եփրատ գետի ուղղութեամբ: Յոսիաս արքան գնաց նրա դէմ, իսկ սա պարգամատրներ ուղարկեց նրա մօտ՝ ասելով. «Ի՞նչ թշնամութիւն ունենք ես ու դու, Յուդայի երկրի՛ արքայ, այսօր քո դէմ պատերազմելու չեմ եկել: Աստուած ինձ ասաց, որ շրպայեմ: Զգուշացի՛ր ինձ հետ եղող Ասործուց, գուցէ նա քեզ կործանի»: Յոսիասը, սակայն, իր երեսը նրանից չըջեց, այլ ինքն իր մէջ ուժ գրաւ, որ պատերազմի նրա դէմ: Նա չանսաց Նեքաուովի Տիրոջ անունով ասուած խօսքերին և եկաւ պատերազմելու Մակեդոնի դաշտում: Աղեղնատրները հարուածեցին Յոսիասին, և արքան ասաց իր ծառաներին. «Ինձ այսպէս դից դորս հանեցէք, որովհետեւ ծանր վիրատրուած եմ»: Նրա ծառաները հանեցին նրան իր մարտակառքից ու դրեցին նրա երկրորդ մարտակառքի մէջ ու փարան Երուսաղէմ: Նա մեռաւ ու թաղուեց իր նախնիների մօտ, և ամբողջ Յուդայի երկիրն ու Երուսաղէմը սուգ արեցին Յոսիասի վրայ: Երեսմասը ողբեր ասաց Յոսիասի մասին, և բոլոր պալատականները, փղամարդ թէ կին, Յոսիասի մասին յօրինեցին ողբեր, որոնք յիշուում են մինչեւ այսօր: Դրանք Իսրայէլի մէջ կանոնական դարձան և ահա գրի են առնուած ողբերի գրքում: Յոսիասի գործերը և նրա յուսացած բաները գրի են առնուած Տիրոջ օրէնքներում գրուածի համեմատ, իսկ նրա մնացած գործերը, սկզբից մինչեւ վերջինը, գրի են առնուած Իսրայէլի ու Յուդայի երկրի թագաւորների գրքում:

Երկրի ժողովուրդը Յոսիասի որդի Յովաքազին օծեց ու իր հօր փոխարէն Երուսաղէմում դարձրեց թագաւոր: Յովաքազը քսաներեք փարեկան էր, երբ թագաւոր դարձաւ, և երեք ամիս թագաւորեց Երուսաղէմում: Նրա մօր անունը Ամիպալ էր, որը յօբնացի Երեսմիայի դուստրն էր: Յովաքազը չարիք գործեց Տիրոջ առջեւ, այն բոլոր չարիքները, որ գործել էին նրա նախնիները: Նեքաուով փարաւորնը նրան բռնեց Դեբլայթայում, Եմայթի երկրում, և նա այլեւս չկարողացաւ թագաւորել Երուսաղէմում: Արքան նրան փարաւ Եգիպտոս և երկրի վրայ հարիւր փաղանդ արծաթ և մէկ փաղանդ ոսկի հարկ դրեց: Նեքաուով փարաւորնը Յուդայի երկրի արքայ Յոսիասի որդի Եղիակիմին նշանակեց նրա հօր՝ Յոսիասի փոխարէն և նրա անունը փոխեց ու դրեց Յովակիմ, իսկ նրա եղբայր Յովաքազին Նեքաուով փարաւորնը առաւ և փարաւ Եգիպտոս, ուր և նա մեռաւ: Արծաթն ու ոսկին հարկ էին փայլի փարաւորնին: Այնուհետեւ երկիրն սկսեց հարկեր վճարել, և արծաթը փայլի էին ըստ փարաւորնի հրամանի: Երկրի ժողովրդից՝ ամէն մէկից արծաթ ու ոսկի էին պահանջում ըստ նրա կարողութեան, որպէսզի դրանք յանձնեն Նեքաուով փարաւորնին: Յովակիմը քսանհինգ փարեկան էր, երբ թագաւոր դարձաւ, և փասնմէկ փարի թագաւորեց Երուսաղէմում: Նրա մօր անունը Զելքորա էր, որը շամացի Ներիայի դուստրն էր: Նա Տիրոջ առջեւ գործեց այն բոլոր չարիքները, որ արել էին նրա նախնիները: Նրա օրօք Բաբելոնի Նաբուքոդոնոսոր արքան մտաւ Յուդայի երկիրը: Յովակիմը երեք փարի ծառայեց նրան, բայց յետոյ ապստամբեց նրա դէմ: Տէրն ուղարկեց նրա դէմ քաղղէացիներին, Ասորիքի աւազակներին, մովաբացիներին աւազակներին և ամոնացիներին ու սամարացիներին: Եւ այս բաներից յետոյ նրանք ազատուեցին, ինչպէս ասել էր Տէրն իր ծառայ մարգարէների միջոցով: Տիրոջ զայրոյթը, սակայն, դեռ Յուդայի երկրի վրայ էր, որ վերացնի իր աչքի առաջից Մանասէի գործած բոլոր մեղքերի, Մանասէի թափած անմեղ արեան՝ Երուսաղէմում թափած անմեղ արեան պարճառով: Տէրը, սակայն, չուզեց ոչնչացնել նրանց: Յովակիմի վրայ յարձակուեց Բաբելոնի արքայ Նաբուքոդոնոսորը և նրան կապեց պղնձէ շղթաներով ու փարաւ Բաբելոն: Նա Տիրոջ փան սպասքի մի մասը փարաւ Բաբելոն ու դրեց Բաբելոնում գրնուող իր փանարում: Յովակիմի մնացած գործերը և ամէն ինչ, որ նա արել էր, չէ՛ որ ահա գրուած են Յուդայի երկրի թագաւորների ժամանակագրութեան մէջ: Յովակիմը գնաց իր նախնիների գիրկը ու թաղուեց Գանոզայում, իր նախնիների մօտ: Յովակիմի փոխարէն թագաւորեց իր որդի Յեքոնիասը: Տասնութ փարեկան էր Յեքոնիասը, երբ թագաւոր դարձաւ, և երեք ամիս ու փասն օր թագաւորեց Երուսաղէմում: Նա չարիք գործեց Տիրոջ առջեւ: Երբ փարիս բոլորուեց, Նաբուքոդոնոսոր արքան մարդ ուղարկեց ու նրան Տիրոջ փան թանկարժէք սպասքով հանդերձ փարաւ Բաբելոն: Նա Յուդայի երկրում ու Երուսաղէմում թագաւորական գահին նստեցրեց նրա հօրեղբօրը՝ Սեղեկիասին: Քսանմէկ փարեկան էր Սեղեկիասը, երբ թագաւոր դարձաւ, և փասնմէկ փարի թագաւորեց Երուսաղէմում: Նա չարիք գործեց իր Տէր Աստուծու առաջ, չպատկառեց ոչ Երեսմիա մարգարէից, ոչ էլ Տիրոջ խօսքերից: Սեղեկիասն ապստամբեց Նաբուքոդոնոսոր արքայի դէմ՝ դրժելով այն երդումը, որ Նաբուքոդոնոսորը նրան երդուեցրել էր Աստուծու անունով, դարձաւ կամակոր, կարծրացրեց իր սիրտը, որ չվերադառնայ Իսրայէլի Տէր Աստուծուն: Յուդայի երկրի բոլոր մեծամեծները, քահանաներն ու երկրի ժողովուրդները բազմապարկեցին հեթանոս ազգերի զարշէլի անօրէնութիւնները և պղծեցին Տիրոջ փունը Երուսաղէմում: Նրանց հայրերի Տէր Աստուածը մարգարէների միջոցով շրպայ առաքեց իր պարգամախօսներին, քանգի խնայում էր իր ժողովրդին և իր սրբավայրը: Մարդիկ արհամարհեցին նրա պարգամախօսներին, մերժեցին նրանց խօսքերը ու ծաղրեցին նրա մարգարէներին մինչեւ այն սպրիճան, որ Տիրոջ բարկութիւնը բորբոքուեց ժողովրդի վրայ, որից յետոյ նրանք փրկութիւն չունեցան: Տէրը նրանց վրայ ուղարկեց քաղղէացիների թագաւորին, որը սրակտոր արեց նրանց երիտասարդներին իրենց իսկ սրբութեան փան մէջ, չխնայեց նաեւ Սեղեկիասին, չողորմեց նրանց կոյս աղջիկներին և նրանց բոլոր ծերերին մարմնեց թշնամիների ձեռքը: Նա Աստուծու փան ամբողջ մեծ ու փոքր սպասքը և արքայի ու մեծամեծների բոլոր գանձերը՝ ամէն ինչ փարաւ Բաբելոն, այրեց Տիրոջ փունը, կործանեց Երուսաղէմի պարիսպը և նրա մէջ եղած ապարանքները հրոյ ճարակ դարձրեց, ոչնչացրեց ամէն մի գեղեցիկ անօթ, իսկ վերապրածներին գերևարեց Բաբելոն: Այնտեղ նրանք նրա ու նրա սերնդի ծառաները դարձան մինչեւ մարաց թագաւորութեան հաստատումը, որպէսզի կապարուի Երեսմիայի բերանով ասուած Տիրոջ խօսքը, թէ՛ «Երկիրը պիտի լքուի եօթանասուն փարի, մինչեւ որ լրանայ շաբաթօրեայ հանգստի իր ժամանակը,

- 24 որպէս հապուցում շաբաթօրեայ հանգստեան այն ժամանակի, որ չէր պահպանուել»: Պարսից արքայ Կիրոսի թագաւորութեան առաջին փարում, երբ կապարունց Երեմիայի բերանով ասուած Տիրոջ խօսքը, Տէրը զարթնեցրեց Պարսից Կիրոս արքայի հոգին եւ պատուիրեց իր ամբողջ թագաւորութեան մէջ գրաւոր հրովարտակ ծանուցել, որ
- 25 ասուած էր. «Այսպէս է ասում Պարսից Կիրոս արքան. «Երկնքի Տէր Աստուածն ինձ է յանձնել աշխարհի բոլոր թագաւորութիւնները: Նա ինձ է պատուիրել Նրեաստանում՝ Երուսաղէմում, կառուցել իր փունը: Չեզնից ով որ Նրա ժողովրդին է պատկանում, թող ելնի գնայ, եւ թող Տէր Աստուածն իր հետ լինի»:

1 Եզրաս

Յոսիա թագաւորը Տիրոջ զօրքով կարարեց Երուսաղէմում. Տիրոջ զօրքով գառը մորթեցին առաջին անսի 1
փասնչորսին: Ըստ իրենց ծառայութեան օրերի՝ նա Տիրոջ փաճարում քահանաներ կանգնեցրեց, որոնք 2
քահանայական պարսմունքներ էին հազած, եւ ասաց ղեւփացի սպասաւորներին. «Մաքրեցէ՛ք ձեր ան- 3
ձերը եւ պարսպեցէ՛ք ձեզ ըստ Տիրոջ ուխտի փապանակի սրբութեան, թող ձեր մէջ չլինի աղտոտութիւն
եւ պղծութիւն: Արդ, պաշտամունք մաքուցեցէ՛ք ձեր Տէր Աստուծոյ, հաւաքեցէ՛ք ու պարսպեցէ՛ք Իսրայէլի բոլոր 4
ազգերին եւ կանգնեցէ՛ք նրանց ըստ իրենց հայրապետների եւ ցեղերի հերթականութեան, ինչպէս սահմանել եւ 5
գրել է Իսրայէլի Դաւիթ թագաւորը եւ հրահանգել նրա որդի մեծն Սողոմոնը. թող ղեւփացիները ըստ իրենց հայրերի
կարգի փաճարում կանգնեն, իրենց եղբայրների՝ իսրայէլացիների առաջ: Ըստ առաջին կարգերի հերթականու- 6
թեան՝ մորթեցէ՛ք զօրքով գառը, պարսպեցէ՛ք գոհերն ու զօրքով կարարեցէ՛ք ըստ Տիրոջ այն հրամանի, որ
նա պարսպեցէ՛ր էր Մովսէսի միջոցով»: Եւ իբրեւ պարգև Յոսիան ժողովրդին փութեց երեսուն հազար գառներ եւ 7
ուլեր, երեք հազար հորթեր: Այս բոլորը, թագաւորի հրամանի համաձայն, փրութեց ժողովրդին, քահանաներին եւ 8
ղեւփացիներին: Բացի դրանից, նա Քեղկիսա եւ Չաքարիս քահանայապետներին, ժողովրդի առաջնորդներին եւ
քահանաներին փութեց եւս երկու հազար վեց հարիւր ոչխար: Յեքոնիասը, Սամէասն ու նրա եղբայր Նաթանա- 9
յէլը, Ռաբիասը, Օգիէլը եւ Յորամը, որոնք հազարապետներ էին, զօրքով համար ղեւփացիներին փութեցին հինգ
հազար ոչխար եւ հինգ հարիւր հորթ: Վերցնելով այս բոլորը՝ քահանաները մեծ շուքով, ամենայն վայելչութեամբ 10
եւ բազմազան ձեւերով պարսպեցին Բաղարջակերաց զօրքով եւ, ըստ իրենց փոխների եւ հայրերի կարգի,
կանգնեցին ժողովրդի առաջ, ինչպէս գրուած է Մովսէսի գրքում, մաքուցելու համար Տիրոջ զօրքով: Ահա այսպէս 12
նրանք առաւօտեան կրակի վրայ խորովեցին ու պարսպեցին Տիրոջ զօրքով. մնացած հում միսը անուշահոտ
համեմունքներով եփեցին կաթասների եւ սաների մէջ եւ մաքուցեցին ժողովրդին: Մրանից յետոյ քահանայապետ- 13
ները զօրքով պարսպեցին իրենց եւ իրենց եղբայրների՝ Ահարոնի որդիների համար, որովհետեւ քահանաները
ճարպ էին մաքուցում կրակը բոբբոբելու համար, ղեւփացիներն իրենք էլ զօրքով պարսպեցին թէ՛ իրենց եւ թէ՛ 14
իրենց քահանայ եղբայրների՝ Ահարոնի որդիների համար: Ասափի որդիները՝ սաղմոսների երգիչները, նոյնպէս
զօրքով պարսպեցին իրենց համար, ինչպէս սահմանել էր Դաւիթ թագաւորը ժամանակին Ասափի, Չաքարիայի 16
եւ Եղիմոնի համար: Դռնապանները, որոնցից իւրաքանչիւրը հսկում էր իր դռան վրայ՝ ըստ ամեն օրուայ կարգի,
քանի որ իրենք էլ Ղեւիի որդիներ էին, իրենք նոյնպէս պարսպեցին զօրքով: Այդ օրը բոլորը միաբան կարա- 17
րեցին Տիրոջ գոհը եւ, ինչպէս հրամայել էր Յոսիան թագաւորը, Տիրոջ զօրքով մաքուցեցին սեղանի վրայ: Այն 18, 19
իսրայէլացիները, որ այդ ժամանակ գրնում էին այնպէտ, եօթը օր կարարեցին Տիրոջ զօրքով եւ Բաղարջակերաց
փօսը: Երբեք այդպիսի զօրքի չէր եղել Իսրայէլում, քանի որ ոչ ոք նման զօրքի չէր արել Սամուէլ մարգարէի
ժամանակից ի վեր: Իսրայէլի բոլոր թագաւորներն էլ այսպիսի զօրքի չէին արել, ինչպէս արեց Յոսիա թագա- 21
ւորը, նաեւ քահանաները, ղեւփացիները, հրեաներն ու բոլոր իսրայէլացիները, որոնք այն ժամանակ ապրում էին
Երուսաղէմում: Այդ զօրքով Յոսիան կարարեց իր թագաւորութեան փասնութեան փարոս: Յոսիա թագաւորի 22, 23
գործերը ուղիղ էին իր Տէր Աստուծոյ առաջ, եւ նա Տիրոջ ծառայում էր իր ամբողջ սրտով ու մարմնով: Բայց նրանից
առաջ եղել են ուրիշ թագաւորներ, որոնց մասին ստորոջ գրուած է, թէ նրանք մեղանչել, անօրէնութիւն են գործել բո- 24
լոր ազգերի մէջ, վշտացրել են Տիրոջը եւ Իսրայէլի մէջ դէմ են կանգնել Նրա խօսքին: Յոսիա թագաւորի այս բոլոր 25
առաքինի գործերից յետոյ եգիպտացիների Փարաոն թագաւորը եկաւ պարտազմելու Կարթանուսում՝ Եփրատի
կողմերում, եւ Յոսիան եկաւ պարտազմելու նրա դէմ: Եգիպտացիների թագաւորը բանազնաց ուղարկեց նրա մօտ 26
եւ ասաց. «Ի՞նչ կայ իմ եւ քո միջեւ, ո՞վ Նրեաստանի թագաւոր, չէ՞ որ Տէր Աստուծոյ ինձ չի ուղարկել քեզ մօտ,
այլ ես գնում եմ պարտազմելու Եփրատի կողմերում: Այժմ Տէրը ինձ հետ է, եւ դու մի՛ խանգարիր ինձ, քանի որ 27
Տէրը սփարում է ինձ գնալ ու պարտազմել Եփրատի կողմերում. դու հեռու կաց ինձնից եւ մի՛ հակառակուիր Տիրո-
ջը»: Բայց Յոսիան յետ չդարձրեց իր մարտակառքը, այլ ձեռնամուկ եղաւ նրա դէմ պարտազմելու, զսեց Երեմիա 28
մարգարէի խօսքերը, որ նա ասում էր նրան Տիրոջ բերանով: Նա համախմբեց զօրքը, իջաւ Եղաւուսի դաշտ՝
այնպէտ ճակարամարդ փայլով Փարաոնի դէմ. եւ իշխաններն էլ իջան Յոսիա թագաւորի մօտ: Յոսիա թագաւորն 30
ասաց իր ծառաներին. «Ինձ դուրս փարէք ռազմադաշտից, ես խիստ թուլացել եմ»: Ծառաներն անմիջապէս նրան
դուրս հանեցին մարտադաշտից: Յոսիան բարձրացաւ իր երկրորդ կառքը եւ հասնելով Երուսաղէմ՝ վախճանուեց: 31
Նրան թաղեցին իր հայրերի գերեզմանաբանը: Ամբողջ ժողովուրդը ողբաց եւ սգաց Յոսիայի վրայ, իսկ Երեմիա 32
մարգարէն ողբ հիւսեց Յոսիայի մասին: Մինչեւ այսօր կանայք նստում եւ ողբում են Երեմիայի այդ ողբը: Դրա-
նից յետոյ հրաման փութեցին, որ միշտ իրենց ազգերի մէջ այդպէս ողբան Իսրայէլում: Այս բոլորի մասին գրուած 33
է Իսրայէլի թագաւորների պարսպութիւնների գրքում, նաեւ նրա կարարած գործերի, նրա բարեմասնութիւնների,
առաքինութեան, նրա մեծ արդարութեան ու փառքի մասին, եւ թէ ինչպիսի իմաստուն հոգաբարոյթիւն ունէր նա
Տիրոջ Օրէնքի նկատմամբ: Այս բոլորի մասին մինչեւ այժմ պարսպում են Իսրայէլի եւ Յուդայի երկրի թագաւորների
գրքերը: Յոսիայի մահից յետոյ նրա փոխից թագաւոր դարձրին Յեքոնիային՝ Յոսիայի որդուն: Յեքոնիան քսանե- 34
րեք փարեկան էր, երբ թագաւորեց իր հօր՝ Յոսիայի փոխարէն: Նա Նրեաստանի եւ Երուսաղէմի վրայ թագաւորեց
երեք ամիս: Եգիպտացիների թագաւորը արգելեց, որ նա թագաւորէր Երուսաղէմում՝ եւ, իբրեւ ծախս, հրեաներից 35
պահանջեց հարիւր փողանդ արծաթ եւ մէկ փողանդ ոսկի: Եգիպտացիների թագաւորը նրանց վրայ թագաւոր 37
կարգեց Յովակիմին՝ Յեքոնիայի եղբորը, եւ Յովակիմը թագաւորեց Նրեաստանի եւ Երուսաղէմի վրայ: Յովակիմը 38
կալանաւորեց Իսրայէլի փան մեծամեծներին ու իշխաններին, եւ իր եղբորը՝ Չաքարիս, հանեց Եգիպտացիների
երկրից եւ բերեց իր մօտ: Յովակիմը քսանհինգ փարեկան էր, երբ թագաւորեց Նրեաստանի ու Երուսաղէմի վրայ 39
եւ չարիքներ գործեց Տիրոջ առաջ: Բաբելոնացիների արքայ Նաբուքոդոնոսորը յարձակուեց նրա վրայ, նրան կա- 40
պեց պղնձէ կապանքներով եւ փարաւ Բաբելոն: Նաբուքոդոնոսորը վերցրեց նաեւ Տիրոջ փան սպասքից, փարաւ 41

42 ու Բաբելոնում դրեց իրենց կուռքերի փանը՝ պահելու համար: Նրա այս բոլոր գործերի՝ նրա պղծութիւնների եւ
 43 անօրէնութիւնների մասին գրուած է թագաւորների ժամանակագրութիւնների գրքում: Նրա փոխարէն թագաւորեց
 44 Յովակիմը՝ նրա որդին, որ փասնութ փարեկան էր: Նա թագաւորեց երեք ամիս եւ փասն օր Երուսաղէմում եւ
 45 չարիք գործեց Տիրոջ առաջ: Մէկ փարի յեփոյ Նաբուքոդոնոսորը վերցրեց ու փարաւ նրան Բաբելոն՝ Տիրոջ փան
 46 գանձերով հանդերձ: Նաբուքոդոնոսորը Նրէասփանի եւ Երուսաղէմի թագաւոր կարգեց Սեղեկիային: Սեղեկիան
 47 քսանմէկ փարեկան էր եւ թագաւորեց փասնմէկ փարի: Նա եւս չարիք գործեց Տիրոջ առաջ եւ յեփ չկանգնեց իր
 48 չարիքներից, չսեց Երեմիա մարգարէի խօսքերը, որ նա ասել էր նրան Տիրոջ բերանով: Նա հաւաքարիմ չմնաց իր
 49 երդմանը, որ Տիրոջ անունով փուել էր Նաբուքոդոնոսոր արքային, այլ դրժեց երդումը եւ հեռացաւ Նաբուքոդոնոսո-
 50 ռից, խաբարեց փարանոցը եւ սիրտը փակեց Իսրայէլի Տէր Աստու օրէնքների հանդէպ: Ժողովրդի իշխաններն
 51 ու քահանաներն էլ ամբարշտութիւններ արեցին, անօրէն եղան, բազմացրին իրենց պղծութիւններն աւելի, քան
 52 բոլոր հեթանոսները եւ նոյնիսկ պղծեցին Տիրոջ սուրբ փաճարը Երուսաղէմում: Նրանց հայրերի Աստուածն իր
 53 հրեշտակներին ու մարգարէներին ուղարկեց նրանց մօտ, որպէսզի դարձի գան, որովհետեւ խնայում էր թէ՛ նրանց եւ
 54 թէ՛ իր սուրբ փաճարը, բայց նրանք արհամարհեցին Տիրոջ հրեշտակներին. այն օրը, երբ Տէրը խօսում էր նրանց
 55 հետ, նրանք ձեռ էին առնում եւ ծաղրում նրա մարգարէներին: Տէրը բարկացաւ նրանց ազգի վրայ եւ նրանց
 56 ամբարշտութեան պարճառով նրանց դէմ բերեց քաղղէացիների թագաւորներին, որոնք արով սպանեցին նրանց
 57 երկրասարդներին, նրանց արիւնը թափեցին սուրբ փաճարի շուրջը, չխնայեցին նրանց մանուկներին, կոյսերին,
 58 ծերերին ու նրանց երկրասարդներին: Աստուած նրանց ձեռքը յանձնեց այս բոլորը՝ թէ՛ Տիրոջ փան բոլոր մեծ
 59 ու փոքր անօթները, թէ՛ Տիրոջ փապանակի կայքն ու սպասքը եւ թէ՛ Իսրայէլի թագաւորի գանձերը. այս ամէնը
 60 նրանք վերցրին ու փարան Բաբելոն: Նրանք հրկիզեցին Տիրոջ փաճարը, քարոքանդ արեցին Երուսաղէմի պա-
 61 ռիսպը, կրակի մափնեցին նրա աշտարակները, եւ հասաւ նրա բոլոր փառքերի վախճանը: Իսկ մնացածներին, սրի
 62 առաջ գցած, գերի փարան Բաբելոն: Սրանց եւ իրենց որդիները մնացին սրբկութեան մէջ մինչեւ պարսիկների
 63 թագաւորների ժամանակը, մինչեւ որ կափարուեց Տիրոջ այն խօսքը, որ նա ասել էր Երեմիա մարգարէի բերանով.
 64 «Մինչեւ Տէրը բարեհաճի, որ թափուր այս երկիրը փոճի իր շաբաթները, ամբողջ ժամանակ այն պիտի լինի անա-
 65 պափ, պիտի լրանայ եօթանասուն փարին, որպէսզի շաբաթը փոճ լինի նրա համար»: Կիրոսի թագաւորութեան
 66 առաջին փարում լրանում էր Յուդայի եւ Բեւիսամիին ցեղերի գերութեան եօթանասուն փարին: Կիրոսը ընդամենը
 67 թագաւորեց երեսուն փարի:

2 Պարսկաստանի թագաւոր Կիրոսի թագաւորութեան առաջին փարում կափարուեց Տիրոջ այն խօսքը, որ նա
 2 ասել էր Երեմիա մարգարէի բերանով: Տէրն արթնացրեց Կիրոս թագաւորի ոգին, եւ Կիրոսը հրամայեց իր ամ-
 3 բողջ թագաւորութեան մէջ ազդարարել եւ ասել. «Այսպէս ասաց Պարսկաստանի Կիրոս թագաւորը. ինձ յայտնեց
 4 Իսրայէլի Տէր Աստուածը, որ բովանդակ փիեզերքի թագաւորն է եւ բարձրեալ Տէրը, կանխանշանով ցոյց փուեց
 5 ինձ, որ ես նրա համար փաճար կառուցեմ Նրէասփանի Երուսաղէմ քաղաքում: Արդ, ով էլ որ լինի, ում մօտ էլ
 6 որ մարդ լինի հրեաների ցեղերից, - թող Տէր Աստուածը լինի նրա հետ, - նա կարող է ելնել եւ հրեաների հետ
 7 գնալ Երուսաղէմ, որպէսզի կառուցի Իսրայէլի Տէր Աստու փաճարը: Սա այն Տէրն է, որ բնակում է Երուսաղէմում:
 8 Եւ բոլոր նրանք, ովքեր կը մնան իրենց բնակավայրում, թող օգնեն նրանց ոսկով ու արծաթով, ձիերով ու այլ
 9 անասուններով եւ թող իրենց ունեցումներից նուէրներ փան Տիրոջ փաճարին, որը գրնում է Երուսաղէմում: Թող
 10 իշխաններ նշանակուեն ըստ ազգերի, ըստ Յուդայի ազգի եւ Բեւիսամիին ցեղի փոհմապետերի, քահանաների եւ
 11 ղեկարացիների ու բոլոր նրանց վրայ, ում ոգին արթնացրեց Տէրը՝ գնալու եւ կառուցելու Տիրոջ փունը Երուսաղէմում
 12 ու նրա շուրջը, եւ թող բոլորն օգնեն արծաթով, ոսկով, ձիերով, անասուններով եւ նուիրեն Տիրոջը, ում սիրտն
 13 ինչքան կը կամենայ»: Եւ Կիրոսը բերել փուեց Տիրոջ սուրբ սպասքը, որը Նաբուքոդոնոսորը բերել էր Երուսա-
 14 ղէմից եւ դրել էր իրենց կուռքերի փանը պահելու համար: Պարսկաստանի Կիրոս թագաւորը բերել փուեց այն եւ
 15 հրամայեց սպասքը փալ իր գանձապետ Միթրիդարին: Միթրիդարը հաշուեց եւ փուեց Յուդայի հանդերձապետ
 16 Մամանասարին: Ահա Տիրոջ սպասքի թիւը. ոսկեղէն սպասք՝ հազար, արծաթէ սպասք՝ նոյնպէս հազար, արծաթէ
 17 դանակներ՝ քսանինը, ոսկէ ափսէներ՝ երեսուն, արծաթէ ափսէներ՝ երկու հազար չորս հարիւր քսան, եւ այլ անօթներ՝
 18 հազար: Ոսկէ եւ արծաթէ այդ ամբողջ կայքն ու սպասքը, որ բերեցին, հինգ հազար չորս հարիւր վաթսուինն
 19 էր: Այդ ամէնը փուեցին Մամանասարի ձեռքը, եւ նա բոլոր գերիների հետ դրանք վերցրեց եւ Բաբելոնից բերեց
 20 Երուսաղէմ: Պարսկաստանի Արտաշէս արքայի թագաւորութեան ժամանակ Նրէասփանի եւ Երուսաղէմի շրջա-
 21 կայ բնակիչները ամբաստանութեան մի նամակ գրեցին նրան: Այդ թուղթը գրել էին Բաադասանոսը, Միթրիդարը,
 22 Բելիտոսը, Ռաթիմոսը, Բելիթթիմոսը եւ գրագիր Մամելիտոսը, նրանց հետ նաեւ շաբ ուրիշներ, որոնք բնակում էին
 23 ծովեզերքում՝ քանանացիներ, փիլիստացիներ, ամոնացիներ, մովաբացիներ, սամարացիներ եւ այլ փեղերում ապ-
 24 թող բազմաթիւ ուրիշներ: Նամակը գրուած էր այսպէս. «Արտաշէս թագաւոր, փէր մեր, քո ծառաները՝ Ռաթիմոսը,
 25 որ երկրպագում է քեզ, Մամելիտոս գրագիրը, մեր բոլոր խորհրդականները եւ Ատրիքի ու քանանացիների կողմերի
 26 դարաւորները ողջունում են քեզ: Արդ, փէր մեր եւ թագաւոր, թող քեզ յայտնի լինի հրեաների մասին, որ երբ
 27 նրանք քեզնից հեռացան եւ եկան մեզ մօտ, գնացին Երուսաղէմ՝ ապստամբող եւ խռովարար մի քաղաք: Այնպէս
 28 նրանք վերաշինում են նրա հրապարակները, ուզում են ամբացնել նրա պարիսպները, կամենում են կառուցել նրա
 29 բարձր փաճարը: Արդ, եթէ նրանք շինեն այս քաղաքը եւ աւարտեն նրա պարիսպը, ապա նրանք ոչ միայն հարկ չեն
 30 փայ ոչ մէկին, այլեւ ուրքի կը կանգնեն թագաւորների դէմ, որովհետեւ, պարծենալով, նրանք յոյսը կը դնեն իրենց
 31 փաճարի վրայ: Այժմ մեզ թուում է լաւ կը լինի, որ դու նկատի ունենաս այս բաները, փէր մեր թագաւոր, քննես եւ
 32 փեսնես, թէ ինչ են գրել քո հայրերն ու նախնիները, զգնես նրանց յիշարակարանների մափեանը եւ իմանաս, որ
 33 այս քաղաքը ապստամբների քաղաք է, որ սրա թագաւորներն ու հրեաներն ապստամբներ են, սրա բնակիչները
 34 միշտ սուտ են երդուել, եւ հէնց դրա համար էլ աւերուել ու անապափ է դարձել այս քաղաքը: Արդ, ճանուցում
 35 ենք քեզ՝ մեր փորոջն ու թագաւորիդ, որ եթէ այս քաղաքը վերաշինուի, եւ սրա պարիսպները վերականգնուեն,
 36 ապա դու այլեւս իշխանութիւն չես ունենայ սրանց վրայ եւ ոչ էլ ճանապարհ՝ դէպի Ատրիքի ու քանանացիների
 37 կողմերը»: Այն ժամանակ Արտաշէս թագաւորը գրեց Ռաթիմոսին, Բելիթթիմոսին, գրագիր Մամելիտոսին եւ բոլոր

նրանց, որոնք բնակում էին Մամարիայի, Ասորիքի ու քանանացիների կողմերում և որոնք թողթ էին գրել իրեն: «Կարդացի, - ասում է, - ձեր թողթը, որ գրեցիք ինձ: Ես հրամայեցի, որ նայեն յիշատակարանների մասկեանները, 26
 և իմացայ, որ այդ քաղաքը թե՛ սկզբից իսկ և թե՛ մշտապես դեմ է կանգնել բոլոր թագաւորներին, որ զօրաւոր 27
 պատերազմողներ են եղել, որոնք բնակուել են այդ բոլոր կողմերում և դրա մէջ, որ հզօր ու խիստ թագաւորներ են 28
 ապրել Երուսաղէմում, որոնք փիրել և հարկեր են գանձել Ասորիքի և քանանացիների կողմերից: Այժմ, ահա, 29
 ես հրամայեցի, որ դուք այդ մարդկանց արգելէք վերաշինել այդ քաղաքը, իսկ դուք յանձն առէք ջանք չխնայել, 30
 որպէսզի էլ աւելի չհարանայ դրանց չարութիւնը՝ մեզ ընդդիմանալու և մեր թագաւորութեանը նեղութիւն պատճառելու համար»: Երբ Արփաշէս թագաւորի թողթը կարդացին Ռաթիմոսի, գրագիր Մամելիոսի և նրանց հետ ուրիշ 31
 շարքերի համար, սրանք անմիջապէս յարձակուեցին Երուսաղէմի վրայ, ձիերով և զօրքով հանդերձ, և արգելեցին հրեաներին վերաշինել քաղաքը: Եւ այսպէս խափանուեց Տիրոջ փաճարի շինարարութիւնը Երուսաղէմում՝ մինչեւ 31

Պարսկաստանի Դարեհ արքայի թագաւորութեան երկրորդ տարին: Դարեհ թագաւորը մեծ խրախճանք սարքեց, հրաւիրեց իր բոլոր իշխաններին և իր գերդաստանի ընդոժիներին, 3
 մարերի, պարսիկների և քաղղէացիների բոլոր մեծամեծներին, և այն բոլոր նախարարներին, զօրապետներին 2
 և նրանց հետ նաեւ կառավարիչներին, որոնք գտնուում էին Նոդկաստանից մինչեւ Եթովպիայի շրջանները. այդ նախարարները հարիւր քսանեօթն էին: Նրանք կերան, խմեցին, յագեցան և ուրախացան: Երբ խրախճանքն աւարտուեց, Դարեհ թագաւորը մտաւ իր սենեակը, բազմեց իր գահին և քնեց: Այն ժամանակ, երեք պատրանիներ, 4
 որ նրա սենեակապաններն էին, մինչ թագաւորը դռն բնած էր, սենեակի ներսում կանգնել էին նրան սպասաւորելու համար և պահպանում էին նրան: Նրանք սկսեցին իրար հետ խօսել և ասացին. «Եկէ՛ք իւրաքանչիւր մի բան 5
 ասենք. և ով իր ընկերոջից աւելի իմաստուն և ուժեղ բան ասի, թող Դարեհ թագաւորը մեծամեծ պարգևներ տայ նրան, թող նա մեծ ու անուանի լինի բոլորից, թող նրան ծիրանի զգեստներ հագցնի, խմելու և ուրելու համար ոսկի 6
 սպասք տայ, նստելու և քնելու համար՝ ոսկեղէն գահաւորակ, թող նա ոսկեաւանձ նժոյգ հեծնի, բեհեզեայ խոյրով թագ կապի նրա գլխին և ոսկէ մանեակ՝ նրա պարանոցին: Թող նա իր իմաստութեան համար նստի Դարեհի 7
 երկրորդ աթոռին և կոչուի Դարեհի ազգական»: Այդ ժամանակ նրանցից իւրաքանչիւրը գրեց իր խօսքը: Նրանք 8
 կնքեցին և դրեցին Դարեհ արքայի սնարին ու ասացին. «Երբ արթնանայ, այդ գրութիւնները կը փանք նրան. 9
 թող թագաւորն ու պարսիկ երեք մեծամեծ իշխաններ ընկերն և ում խօսքը գտնեն առաւել իմաստուն, յաղթողի պարգելը թող տան նրան»: Առաջինը գրեց և ասաց. «Գինին է բոլորից յաղթողն ու զօրաւորը»: Երկրորդը գրեց 10, 11
 և ասաց. «Թագաւորն է բոլորից յաղթողն ու զօրաւորը»: Երրորդը գրեց և ասաց. «Կանայք են բոլորից յաղթողն 12
 ու զօրաւորը, բայց ճշմարտութիւնը յաղթում է բոլորին»: Երբ թագաւորը արթնացաւ, վերցրեց գրութիւնները, որ 13
 տուեցին նրան, կարդաց և մարդ ուղարկեց կանչելու պարսիկների ու մարերի բոլոր մեծամեծներին՝ նախարարներին, 14
 սպարապետներին, կառավարիչներին և իշխաններին: Նստեցին մի դահլիճում և բոլորի առաջ կարդացին գրութիւնները: 15
 Թագաւորն ասաց. «Այստեղ կանչեցէք պարսիկներին, թող մեկնաբանեն իրենց խօսքերը»: Երբ 16, 17
 կանչուած պարսիկները եկան նրանց առաջ, բոլորը նրանց ասացին. «Բացաւորեցէ՛ք մեզ ձեր այս գրածները»: Առաջինը, որ գինու զօրութեան մասին էր գրել, սկսեց խօսել և այսպէս ասաց. «Ո՛վ մարդիկ, մի՛թէ ամենից զօրաւորը 18
 գինին չէ. բոլոր մարդիկ, ովքեր խմում են այն, գինին յիմարեցնում է նրանց մտքերը. թագաւորների ու 19
 փառապետների միտքը նա դարձնում է նոյնը, այդպէս էլ փրոջն ու ծառայինը, հարուստներին ու աղքատներինը: Գինին շեղում է բոլորի միտքը և դարձնում դէպի ուրախութիւն: Նրանք երբեք չեն յիշում փրփմութիւն և որեւէ ցաւ, 20
 քանզի գինին բոլորի սրտերը լցնում է զուարթութեամբ և մեծութեամբ. երբ խմում են, էլ չեն յիշում թագաւորներին կամ իշխաններին և դառնում մեծախօս: Մարդ երբ խմում է, չի յիշում անգամ սիրելիներին, եղբայրներին կամ 21, 22
 թշնամիներին, շար յաճախ սուր է հանում, և երբ անցնում է գինու ազդեցութիւնը, չի էլ յիշում, թէ ինչ է արել: Ո՛վ 23, 24
 մարդիկ, մի՛թէ զօրաւորը գինին չէ, որ ստիպում է այս բոլորն անել»: Եւ այս ասելով՝ նա լռեց:

Երկրորդը, որ գրել էր թագաւորի զօրութեան մասին, սկսեց խօսել և ասաց. «Ո՛վ մարդիկ, մի՛թէ ճիշտ չէ, որ 4, 2
 մարդիկ հզօրացել են, փիրել ծովին ու ցամաքին և այն ամենին, ինչ կայ նրանց մէջ: Իսկ հզօր թագաւորը փրկում 3
 է ամբողջ երկրին և մարդկանց. ինչ որ նա ասում կամ հրամայում է, կատարում են անմիջապէս. նոյնիսկ եթէ հրամայի, որ ընկերը պատերազմի ընկերոջ դէմ, նրանք չեն համարձակուի զանց առնել թագաւորի խօսքը: Իսկ 4
 եթէ նրանց ուղարկի պատերազմելու թշնամիների դէմ, ապա նրանք իսկոյն կը գնան, կը պայտաստեն մարտական մեքենաներ, 5
 ամրութիւններ, պարիսպներ և աշտարակներ, կը սպանեն և կը մեռնեն, բայց չեն կարող զանց առնել թագաւորի հրամանը. իսկ եթէ յաղթեն, բոլոր բարիքները կը բերեն թագաւորի համար: Ո՛չ միայն պատերազմող 6
 զօրականները, այլև այն մշակները, որ հող են հերկում, ցանում են և հնձում, նրանք ևս իրենց բերքից բերում են թագաւորի համար. նաեւ հարկահանները, որոնք ստիպում են երկրի բնակիչներին, դարձեալ հարկ են հաւաքում թագաւորի համար: 7
 Թագաւորն է միայն, որ հզօր իշխան է բոլորի վրայ. եթէ հրամայում է սպանել, կը սպանեն, սպրեցնել՝ կ'ապրեցնեն, կառուցել՝ կը կառուցեն, քանդել՝ կը քանդեն, եթէ հրամայում է փնկել՝ կը փնկեն: 8, 9, 10
 Երբ ամբողջ երկիրը ենթակայ է թագաւորի ուժին և լսում է նրա հրամանը. արքան ինքը ինչ որ կամենում է, այն է անում. ինքը հանգիստ բազմում է, ուրում, խմում, քնում, մինչդեռ միւս բոլորը նրա շուրջը պայտաստ՝ պահպանում են նրան, լսում նրա հրամանները և չեն համարձակում ըստ իրենց կամքի գնալ մի փեղ կամ մի բան անել, սիրտ 11
 չեն անում զանց առնել թագաւորի հրամանը: Արդ, ո՛վ մարդիկ, մի՛թէ զօրաւորը թագաւորը չէ, որի հրամանի խօսքը լինում է այսքան հզօր, և նա իշխում է բոլորի վրայ»: Այս ասաց և լռեց: Երրորդը, որ ասել էր կանանց զօրութեան 12
 և ճշմարտութեան մասին, Չորրորդը էր: Նա սկսեց խօսել և ասաց. «Ո՛վ մարդիկ, եթէ մեծագօր է թագաւորը կամ բազմաթիւ այլ մարդիկ, կամ թէ զօրաւոր է գինին, ապա ո՛վ է, որ յաղթում և փրկում է բոլորին. կանայք չեն արդեօք, 13
 քանզի նրանք են, որ ծնում են թագաւորներին. բոլոր այն մարդիկ, որոնք փրկում են ծովին ու ցամաքին, 14
 ծնում են նրանցից: Կանայք են, որ ծնել են սնել են նաեւ այն մշակներին, որոնք այգիներ են փնկում և գինի 15
 ստանում դրանցից: Նրանք են, որ հագուստներ են պայտաստում փղամարդկանց համար, որոնցով զարդարում և 16
 փառաւորում են նրանք. փղամարդիկ էլ, առանց նրանց, չեն կարող լինել: Եթէ փղամարդիկ ոսկի, արծաթ և ամեն 17
 փեսակ բարիքներ էլ հաւաքելիս լինեն, փեսներով մի գեղեցիկ կին՝ շրջում են դէպի նա, բերանները բաց նայում և 19

20 ամբողջ սրբով սիրում են նրան՝ ոսկուց, արծաթից եւ բոլոր բարիքներից առաւել: Տղամարդը թողնելով իր հօրն
21 ու մօրը, որ ծնել ու սնել են իրեն, նաեւ իր երկիրը, գնում է կնոջ հետ, եւ հոգով այնպէս է միանում նրան, որ մինչեւ
22 իսկ չի յիշում ո՛չ հօրը, ո՛չ մօրը եւ ո՛չ էլ իր երկիրը: Վէնց սրանից էլ արժէ, որ դուք իմանաք, թէ ձեր կանայք սիրում
23 են ձեզ, քանզի այն ամէնը, ինչ դուք անում էք եւ վաստակում, բերում եւ փախիս էք ձեր կանանց: Եթէ մարդ իր
24 սուրը վերցնելով՝ գնայ հեռու ճանապարհ, եւ ինչ-որ բան ձեռք բերի՝ աւագակութիւն անի կամ գողանայ, նաւարկի
25 յոր նեղութիւններից, ապա պիտի գայ եւ իր ամբողջ վաստակը պիտի բերի կնոջ համար, որովհետեւ մարդ կնոջն
26 անելի է սիրում, քան իր հօրն ու մօրը: Շապերն են իրենց խելքը կորցրել եւ իրենց կանանց պարճառով դարձել
27 ծառաներ, շապերն են մաքնուել կորստի, մեռել ու սպանուել, սխալուել ու ընկել մեծ մեղքերի մէջ՝ կանանց պար-
28 ճառով: Նիմա դուք ինձ չէք հաւաքում. ահա այդ մեծ թագաւորը. անձնիշխան է չէ՛ ինքը, մարդկանցից ամէն մէկը չի
29 համարձակում մօտենալ նրան: Բայց ես փեսել եմ, թէ ինչպէս թագաւորի հարճի աղջիկը, որ նստել էր թագաւորի
30, 31 աջ կողմում, թագաւորի գլխից վերցնելով թագը՝ դնում էր իր գլխին, ապրակում թագաւորին, բայց թագաւորը
դրա համար չէր բարկանում, այլ բերանը բացած՝ նայում էր նրան. եթէ աղջիկը ծիծաղում էր, ինքն էլ էր ծիծաղում
32 նրա հետ, եթէ նա փխրում էր, թագաւորը փաղաքշում էր, մինչեւ որ սիտիւէր նրան: Արդ, ո՛վ մարդիկ, մի՛թէ գօ-
33 ռաւորը կանայք չեն, որ անում են այս բոլորը»: Թագաւորն ու նրա մեծամեծները այդ ժամանակ սկսեցին նայել
34 մէկը միւսին, ընկերն՝ ընկերոջը: Ջորոբաբէլն սկսեց խօսել ճշմարտութեան մասին եւ ասաց. «Ո՛վ մարդիկ, ճիշտ
35 չէ՛, որ կանայք են զօրաւոր. մեծ է երկիրը, բարձր է երկինքը, արագընթաց է արեգակը, քանզի արշաւելով երկնքի
36 կամարածեւ խորանի միջով՝ մի օրուայ մէջ դարձեալ արագ սլանում եւ հասնում է իր փեղը: Արդեօք մեծ չէ Նա,
37 որ սրբեղծել է այս բոլորը: Արդարեւ, մեծ է ճշմարտութիւնը եւ ամէն ինչից զօրաւոր: Ամբողջ երկիրը ապախնում է
38 ճշմարտութեանը, երկինքը օրհնում է ճշմարտութիւնը, ամէն ինչ սասանում եւ դողում է նրա առաջ. ճշմարտութեան
39 մէջ անիրաւութիւն չկայ, ոչ մի անիրաւութիւն: Անիրաւ է գինին, անիրաւ է թագաւորը, անիրաւ են նաեւ կանայք,
40 անիրաւ են բոլոր մարդկանց որդիները, անիրաւ են նաեւ նրանց բոլոր գործերը, ճշմարտութիւն չկայ նրանց մէջ,
41 եւ իրենց անիրաւութեան մէջ էլ կը կորչեն իրենք: Իսկ ճշմարտութիւնը կայ, մնում է եւ զօրաւոր է յախիբենապէս,
42 կենդանի է նա, եւ նրա իշխանութիւնը՝ յախիբենական: Աշխարհիւն չկայ նրա մէջ, նա չի փոփոխուում երբեք, այլ
43 միշտ հաստատու է արդարութիւնը, մերժում չարութիւնն ու անիրաւութիւնը. ճշմարտութեան բոլոր գործերը հաճելի
44 են ամենքին: Անիրաւութիւն չկայ նրա դատաստանի մէջ. ճշմարտութիւնն է թագաւորների հօգօրութիւնը, նրանց
45 իշխանութիւնն ու նրանց մեծութիւնը: Օրհնեալ է ճշմարտութեան Տէր Աստուածը»: Այս խօսքն ասաց եւ լռեց: Այդ
46 ժամանակ բոլոր հաւաքուածները բարձրածայն աղաղակեցին եւ ասացին. «Մեծ է ճշմարտութիւնը, եւ յաղթող, եւ
47 զօրաւոր»: Իսկ թագաւորն ասաց նրան. «Ննդրի՛ր, ինչ որ ուզում ես, եւ ես կրամ գրուածից անելին, քանզի դու
48 բոլորից իմաստուն գրնուեցիր. դու կը նստես իմ երկրորդ աթոռին եւ կը կոչուես իմ ազգականը»: Այն ժամանակ
49 Ջորոբաբէլն ասաց թագաւորին. «Յիշի՛ր այն ուխտը, որ արեցիր Երուսաղէմը վերաշինելու մասին այն օրը, երբ
50 թագաւոր դարձար: Դու ասացիր. «Երբ Կիւրոսը գրուեց Բաբելոնը, գնաց եւ առանձնացրեց այնպէտ Երուսաղէմի
51 կայքն ու սպասքը եւ ուխտ արեց վերադարձնելու Տիրոջ սպասքը: Նոյնպէս եւ դու, ո՛վ թագաւոր, ուխտեցիր շինել
52 Տիրոջ փառարը, որ այրեցին եղոմայեցիները, երբ քաղղեացիները Նրէաստանը անապատ դարձրին: Այժմ, ահա,
53 աղաչում եմ քեզ, փէր իմ եւ թագաւոր, խնդրում եմ քեզանից. այս մեծ պարգեւը շնորհի՛ր դու ինձ. սրա համար
54 աղաչում եմ քեզ. կարարի՛ր այն ուխտը, որ ուխտեցիր երկնային թագաւորին, արա՛ւ այնպէս, ինչպէս խոստացար քո
55 բերանով»: Այն ժամանակ Դարեհ թագաւորը վեր կացաւ եւ համբուրեց Ջորոբաբէլին: Նրա համար թղթեր գրեց
56 բոլոր գաւառապետներին, փեղերի կառավարիչներին, զօրապետներին եւ նախարարներին, որպէսզի նրանք ճանա-
57 պարհ փան նրան, ինչպէս եւ նրանց, ովքեր նրա հետ էին՝ վերադառնալու եւ վերաշինելու Երուսաղէմը: Թագաւորը
58 թուղթ գրեց նաեւ Ասորիքի, Փիւնիկի եւ Լիբանանի կողմերի կառավարիչներին, որպէսզի նրանք Լիբանանից մայրի
59 շինափայտ առաքեն Երուսաղէմ եւ Ջորոբաբէլի հետ վերաշինեն քաղաքը: Գրեց նաեւ բոլոր հրեաներին, որոնք
60 Նրէաստան էին վերադառնում իր թագաւորութիւնից, նրանց ազգաբնակից եւ բոլոր զօրապետներին, նախա-
61 րարներին, կառավարիչներին ու գաւառապետներին ասաց, որ ոչ ոք հարկի համար չմօտենայ նրանց դռներին, որ
62 փան այն բոլոր գիւղերն ու վայրերը, որ վերցրել էին նրանցից, որ փաճարի շինութեան համար արքունիքից փան
63 փարեկան քսան փաղանդ, մինչեւ որ փաճարը կառուցուի: Նաեւ ողջակէզների գոհաստղանի համար գոհեր փան
64 բոլոր այն օրերին, ինչպէս գրուած է Օրէնքում, եւ անխափան մաքուցեն եօթնորդներն ու փասանորդները, ինչպէս
65 նաեւ՝ փարեկան փասը փաղանդ: Բոլոր նրանք, ովքեր վերադառնում են Երուսաղէմ, թող վերաշինեն քաղաքը,
66 ազգաբնակիցն եւ հարկ չվճարեն՝ թէ՛ իրենք ու իրենց փոհները եւ թէ՛ բոլոր քահանաները: նաեւ հրամայեց գրել,
67 որ ամէն փեսակ մթերք եւ պարմունքան փան քահանաներին՝ Տիրոջ պաշտամունքը կարարելու համար: Գրեց, որ
68 դէպքերից շնորհ փան, մինչեւ որ աւարտուի Տիրոջ փաճարի շինութիւնը, եւ Երուսաղէմը վերաշինուի: Գրեց
69 նաեւ, որ բոլոր նրանց, ովքեր պահպանում են քաղաքը, հողաբաժիններ փան եւ ռոճիկ: Նա Բաբելոնից ուղարկեց
70 փաճարի այն ամբողջ կայքն ու սպասքը, որ առանձնացրել էր Կիւրոսը. եւ ամէն բան, որ ասել էր Կիւրոսը, Դարեհը
71 նոյնն արեց եւ կարարեց ճշտութեամբ: Տիրոջ ամբողջ սպասքը փուեց, որ փանեն: Երբ Ջորոբաբէլը դուրս եկաւ
72 թագաւորի մօտից, ձեռքերը բարձրացրեց դէպի երկինք, դէպի Երուսաղէմի կողմը, օրհնեց երկնքի Տէր թագաւորին
73 եւ ասաց. «Քեզանից է յաղթութիւնը, քեզանից է իմաստութիւնը եւ քեզ է վայել փառքը. ես քո ծառան եմ եւ
74 օրհնում եմ քեզ, որ իմաստութիւն փուեցիր ինձ, եւ գոհութիւն եմ մաքուցում քեզ՝ մեր հայրերի Աստուծուն»: Նա
75 վերցրեց թղթերն ու գնաց: Եկաւ Բաբելոն, ամէն ինչ պարմեց իր եղբայրներին: Նրանք օրհնեցին իրենց հայրերի
76 Աստուծուն, քանի որ Տէրը նրանց ազգութիւն շնորհեց: Թոյլ փուեց գերութիւնից վերադառնալ եւ վերաշինել Երու-
77 սաղէմն ու Տիրոջ փաճարը, որն այդ քաղաքում կոչուեց իր անունով: Եւ եօթը օր նրանք մեծ ուրախութիւն արեցին
78 ամէն փեսակ նուագարաններով:

5 Այս բոլորից յետոյ նրանք ընկրեցին փոհների, ազգերի ու ցեղերի նահապետներ ու առաջնորդներ, որպէսզի
իրենց կանանց, փղաների, աղջիկների ու ծառաների հետ եւ իրենց ամբողջ կայքով ու ունեցուածքով վերադառ-

նան Երուսաղէմ: Դարեհը նրանց հետ ուղարկեց հազար ձիաւոր, որպէսզի նրանք ապահով հասնեն Երուսաղէմ, 2
յեպոյ թմբուկների, փողերի եւ այլ նուագարանների նուագով, պարով եւ մեծ ուրախութեամբ նրանց ճանապարհ- 3
հեց Երուսաղէմ: Ըստ իրենց հայրերի անունների եւ ըստ իրենց ազգաբնակների, ահա սրանք են անուններն այն 4
մարդկանց, որ վերադարձան Երուսաղէմ. Քահանաներից՝ Ահարոնի որդի Փենեէի որդիները, Յոսեփի որդի 5
Յեսուն, Յուդայի ցեղից, Փարէսի քահանայից, Դաթի ազգից՝ Յովակիմը, որ Սաղաթիէի որդի նոյն Չորոքաբէլէն էր,
հէնց նա, որ Դարեհ արքայի առջ իմաստուն խօսքեր ասաց Նիսան ամսին՝ նրա թագաւորութեան երկրորդ տար- 6
րուայ առաջին ամսին: Սրանք բոլորը հրեաներ էին, որոնց թոյլ արուեց գերութիւնից վերադառնալ Երուսաղէմ. 7
սրանց գերի էր փարել Բաբելոնի Նաբոլոթոնոսոր արքան: Սրանք վերադարձան Երուսաղէմ եւ բնակութիւն 8
հաստատեցին Նրէսաբանում՝ իւրաքանչիւրն իր քաղաքում: Նրանց առաջնորդներն էին Չորոքաբէլը եւ Յոսեփի որդի
որդի Յեսուն. քահանաների ազգաբնակից՝ Նէմիհն, Չարեհը, Ռեսէն, Անանիան, Մուրդքէն, Բեւեսարը, Ասիարաւը, 9
Բորսէլը, Ռուիքը եւ Բասան: Ահա եւ նրանց ազգերի քահանայները եւ իշխանների անուններն ու թիվը. Փորոսի
որդիները՝ երկու հազար հարիւր եօթանասուներկու մարդ. Սափաթիայի որդիները՝ չորս հարիւր եօթանասուներկու.
Արէսի որդիները՝ եօթը հարիւր եօթանասունվեց. Նեփթաղիմ Մովաբացու որդիները, Յեսուի եւ Ռովաթի որդիներ- 10, 11
ըրը՝ երկու հազար ութ հարիւր փասներկու. Ելամի որդիները՝ երկու հազար երկու հարիւր յիսունչորս. Չարոնայի
որդիները՝ ինը հարիւր քառասունհինգ. Բորքիայի որդիները՝ եօթը հարիւր յիսուն. Բանիայի որդիները՝ վեց հա- 13
րիւր քառասունութ. Բերիայի որդիները՝ վեց հարիւր քսաներեք. Արդիայի որդիները՝ երեք հազար երեք հարիւր
քսաներկու. Ադոնիկամի որդիները՝ վեց հարիւր եօթանասունեօթը. Բոսորիայի որդիները՝ երկու հազար վեց 14
հարիւր վեց. Ադիսայի որդիները՝ չորս հարիւր յիսունչորս. Ազերեղեկիայի որդիները՝ իննսուներկու. Իլանայի
որդիները եւ Չեբայի որդիները՝ վաթսուներեք. Ազարիայի որդիները՝ չորս հարիւր երեսուներկու. Գերդայի որդի- 16
ները՝ վեց հարիւր երեսուներկու. Անանիայի որդիները՝ հարիւր քսան. Արոմի որդիները՝ երեք հարիւր քսաներեք.
Արսիփուրի որդիները՝ հարիւր փասներկու. Բեպթի որդիները՝ երեք հազար իննսունհինգ. Բեթլոմի որդիները՝ հա- 17
րիւր քսաներեք: Նաբոթի մարդիկ յիսունհինգ հոգի էին, Նաբոթայիները՝ հարիւր յիսունութ, Բեթսամոթիները՝ քառա- 18
սուներկու, Կարիաթարիմիները՝ քսանհինգ, Քափիթիները եւ Թերոնիները՝ եօթը հարիւր քառասունութ, Քադիաթիայիները 19
եւ Ամիդայիները՝ չորս հարիւր քսաներկու, Կիմարիները եւ Կաբէսիները՝ վեց հարիւր քսանմէկ, Մակալոնիները՝ հարիւր
քսաներկու, Բեպոլիամայիները՝ յիսուներկու: Նեփիսայի որդիները՝ հարիւր յիսունվեց մարդ. Կալամոլի որդիներ- 21, 22
ըրը եւ Օնիայի որդիները՝ եօթը հարիւր քսանհինգ. Երեքոյի որդիները՝ երեք հարիւր քառասունհինգ, Սանասի
որդիները՝ երեք հազար երեք հարիւր երեսունմէկ: Քահանաների որդիները. Յեսուի որդի Յեդոպի որդիները՝ 24
ինը հարիւր երեսուներկու. Եմմեթի որդիները՝ հազար յիսուներկու. Փատրի որդիները՝ հազար երկու հարիւր
քառասունհինգ. Բարոնիայի որդիները՝ հազար փասներեք: Իսկ ղեկավարների որդիների թիւը այս էր. Յեսուիները՝ 26
մէկ, Կողոլիայիները՝ Բանիայիները եւ Մուդիայիները՝ եօթանասունչորս: Քահանաների ազգաբնակից կային սաղմոս
երգողներ. Ասափի որդիները՝ հարիւր քառասունութ մարդ: Դռնապաններից՝ Սալոմիայի որդիները, Աբերի որդի- 28
ները, Տուլմանիայի որդիները, Գակուբիայի որդիները, Աբերի որդիները, Սաբէի որդիները, բոլորը միասին՝ հարիւր
երեսունինը մարդ: Քահանաների ծառաները. Ասիփի որդիները, Տաբայի որդիները, Կերի որդիները, Մուի որդի- 29
ները, Փալիայի որդիները, Լաբանիայի որդիները, Ադաթի որդիները, Ակուդի որդիները, Ուրի որդիները, Կեդաթի
որդիները, Ադաթի որդիները, Մուբայիմի որդիները, Ասափի որդիները, Կաթուի որդիները, Գելուրի որդիները, 30
Յաբուի որդիները, Դեսանի որդիները, Նորի որդիները, Ասէի որդիները, Գազերի որդիները, Օքոզիայի որդիները, 31
Փանիայի որդիները, Ասարի որդիները, Բասիայի որդիները, Ասանի որդիները, Մասանի որդիները, Նափիսի որդի-
ները, Ակումի որդիները, Աքիփի որդիները, Ասուրի որդիները, Փարակի որդիները, Փասալոթի որդիները, Դեղանի 32
որդիները, Կութի որդիները, Քարէսի որդիները, Բարքուսի որդիները, Մեսարի որդիները, Թումայի որդիները, Նասի
որդիները, Աբեփի որդիները: Մողմոնի ծառաների որդիները. Սափիփոթի որդիները, Փարիդի որդիները, Յեւի 33
որդիները, Լոզոնի որդիները, Սաւելի որդիները, Սափիայի որդիները, Ազիայի որդիները, Փաքարիայի որդիները, 34
Մաբիայի որդիները, Մարոթի որդիները, Մասիայի որդիները, Գասայի որդիները, Ադուսի որդիները, Մուբասի
որդիները, Ափիթի որդիները, Բարոդիայի որդիները, Սափաթի որդիները, Ալլոնիայի որդիները: Քահանաների 35
եւ Մողմոնի բոլոր ծառաները միասին՝ երեք հարիւր եօթանասուներկու մարդ: Բաբելոնից էին վերադարձել թէ՛
սրանք եւ թէ՛ սրանց իշխանները՝ Թերմայէթը, Թելեփասը, Քարաթալան եւ Ալլաարը: Կային նաեւ ուրիշներ, որ 37
չկարողացան ցոյց տալ ո՛չ իրենց հայրերի փոխնը եւ ո՛չ էլ իրենց սերունդը, թէ իրենք իսրայէլացիներ են: Դրանք
էին՝ Դալանի որդիները, Տուբանի որդիները, Նեկոդանի որդիները՝ վեց հարիւր եօթանասուներկու մարդ: Քա- 38
հանաներից, որոնք քահանայական ծառայութեան մէջ էին, իրենց նախնիների փոխները չկարողացան ցոյց տալ
նաեւ Նորդիայի որդիները, Ակբուսի որդիները, Յոզուսի որդիները, որոնք կին էին առել Բերզելիայի աղջիկներից
եւ կոչուում էին նրանց անունով: Նրանց անունները փնտրեցին մարտաններում՝ ըստ իրենց փոխների եւ ըստ ի- 39
րենց բնակավայրերի, բայց չգտան. նրանց հեռացրին ծառայութիւնից եւ արգելեցին մօտենալ քահանայութեանը:
Նէմիհն եւ Արթարիան նրանց ասացին, որ նրանք սուրբ բաներին չմօտենան այնքան ժամանակ, քանի դեռ որե- 40
ւէ քահանայապետ չի պարգաբանել ճշմարտութիւնը նրանց փոխների մասին: Բոլոր իսրայէլացիները, ներառեալ
փասներկու եւ աւելի բարձր փարիք ունեցողները, չհաշուած ծառաներին եւ աղախիներին, քառասուներեք հազար
երեք հարիւր վաթսուն մարդ էին. նրանց ծառաներն ու աղախիները՝ եօթը հազար երեք հարիւր երեսունեօթը 42
մարդ. սաղմոս երգողներն ու պաշտամունքի սպասարները՝ երկու հարիւր քառասունհինգ մարդ: Նրանց հետ
կար չորս հարիւր երեսունհինգ ուղարկ, եօթը հազար քառասունվեց ձի, երկու հարիւր քառասունհինգ ջորի եւ հինգ
հազար հինգ հարիւր քսանհինգ էշ: Նրանց իշխաններն ու փոխապետները եկան, մտնելով Սաբոն փամարի տեղը, 44
որ գտնուում է Երուսաղէմում, ուստի արեցին, որ փաճարը նորից կը կանգնեցնեն իր տեղում, եւ ի նպաստ գործի,
իւրաքանչիւրն ըստ իր կարողութեան, փաճարի գանձանակին պալիս էր ոսկի՝ հազար մնաս, արծաթ՝ հինգ հազար
մնաս եւ քահանայական հարիւր պարմուճան: Քահանաները, ղեկավարները եւ ժողովուրդը բնակուեցին Երուսա- 46
ղէմում եւ մօտիկ վայրերում, իսկ սաղմոսասաց պաշտօնեաները, դռնապաններն եւ բոլոր իսրայէլացիները՝ իրենց
գիւղերում եւ ագարակներում: Եօթներորդ ամսին բոլոր իսրայէլացիները իրենց բնակավայրերից վեր կացան եւ 47

48 միահամուռ հաւաքուեցին Երուսաղէմում, ընդարձակ մի փեղ, արեւելեան կողմի դռան առջեւ: Յոսեդեկի որդի Յե-
 սուն ու նրա եղբայրները, քահանաների ամբողջ բազմութիւնը, Սաղաթէլի որդի Զորոբաբէլն ու նրա եղբայրները
 49 պարբերաբար Իսրայէլի Տէր Ասործու գոհասեղանը նրա վրայ ողջակէզներ մատուցելու համար ըստ այն կարգի,
 50 ինչպէս գրուած է Ասործու մարդո՝ Մովսէսի գրքում: Նրեաները հաւաքուեցին, զարուեցին երկրի հեթանոս այլազ-
 գիներից, կանգնեցին գոհասեղանն իր նախկին փեղում, ու թէև հեթանոսներն իրենց թշնամիներն էին, սակայն
 երկրի բոլոր այլազգիներն էլ օգնում էին իրենց: Նրանք ժամանակ առ ժամանակ ընծաներ եւ գոհեր էին բերում,
 51 իսկ իրենք մատուցում էին Տիրոջ թէ՛ առաւօտեան եւ թէ՛ երեկոյեան ողջակէզները: Նրանք կարարեցին Տաղաւա-
 քահարաց փոնն այն կարգով, ինչպէս գրուած էր Մովսէսի օրէնքներում եւ մատուցում էին ամենօրեայ գոհերը՝ ըստ
 52 ընդունուած կարգի: Նրանք մատուցում էին նաեւ ըստ ժամանակների սահմանուած ողջակէզները՝ շաբաթ օրերի եւ
 53 ամէն ամսամսի ողջակէզները եւ, ըստ կարգի, կարարում էին բոլոր սուրբ փօները: Եւ բոլոր նրանք, որ ուխտ էին
 արել Ասործուն, եօթներորդ ամսի ամսամսին սկսեցին ողջակէզներ մատուցել Տէր Ասործուն, մինչդեռ Տէր Ասործու
 54, 55 փաճարը դեռեւս կառուցուած չէր: Նրանք քարհարներին ու հիւսններին փող ու մթերք փութեցին, սիրոնացիներին
 եւ փրորոսացիներին՝ նոյնպէս, որպէսզի նրանք Լիբանանից մայրի շինափայտ բերեն, նաւերով հասցնեն Յոպպէ
 56 նաւահանգիստը, ինչպէս ժամանակին նրանց հրամայել էր կարգադրել էր Պարսկաստանի Կիրոս թագաւորը: Սա-
 ղաթէլի որդի Զորոբաբէլը, Յոսեդեկի որդի Յեսուն եւ նրանց եղբայրները, քահանաներն ու ղեւփացիները, նաեւ
 բոլոր նրանք, որ Երուսաղէմ էին վերադարձել գերութիւնից, Երուսաղէմ գալու իրենց երկրորդ փարուայ երկրորդ
 57 ամսին սկսեցին կառուցել փաճարը: Նրանք Տէր Ասործու փան հիմքերը գցեցին գերութիւնից Նրեաստան եւ Երու-
 58 սաղէմ վերադառնալու երկրորդ փարուայ երկրորդ ամսի ամսամսին: Քսան փարեկանից բարձր ղեւփացիներին
 նրանք յանձնարարեցին Տիրոջը սպասատրելու գործը, իսկ Յեսուն, նրա որդիներն ու եղբայրները, նրա եղբայր
 Կադմիէլը, Բաբունի որդի Յեբուհէմի որդիները, Ելիադիայի որդի Յովիդի որդիները՝ իրենց եղբայրների հետ, եւ
 բոլոր ղեւփացիները միահամուռ աշխատում էին Տիրոջ փաճարի գործի վրայ, իսկ վարպետները կառուցում էին
 59 Տիրոջ փաճարը: Քահանայապետները, երկար զգեստներ հագած, դասատրուել էին նուագարաններ ու շեփորներ
 60 ձեռքերին, իսկ ղեւփացիները՝ Ասափի որդիները ծնծղաներ էին բռնել, սաղմոսներ էին երգում եւ օրհնում Ասործուն՝
 61 ըստ նուագարանների ու երգերի այն կարգի, որ սահմանել էր Իսրայէլի Դաւիթ թագաւորը: Նրանք բարձրաձայն
 օրհնում եւ գոհութիւն էին մատուցում Տէր Ասործուն, որ նրա բարեարարութիւնը եւ փառքը յաւիտեանական է ամբողջ
 62 Իսրայէլի համար: Եւ ամբողջ ժողովուրդը լիաշունչ շեփորներ էր փչում, բարձրաբարբառ գոչում եւ օրհնում էր
 63 Տիրոջը, որ նա կանգնեցնում է իր սուրբ փաճարը: Եկան եւ շինարարութեան վայր մտնող ղեւփացի այն քահանա-
 յապետները, որոնք, ըստ իրենց հայրերի նահապետութեան, զահեղեցներ եւ առաջնորդներ էին եւ որոնք փեսել էին
 64 նախկին փաճարը, որը կառուցուած էր սրանից առաջ: Ոմանք բարձրաձայն լալիս էին, ոմանք շեփորներ էին փչում,
 65 ոմանք արձակում ուրախութեան կանչեր, եւ այդ ձայները խառնուել էին այնպէս, որ բազմութիւնը, ժողովրդի լացի
 ձայներից, չէր կարողանում լսել շեփորների ձայնը, թէև բազմաթիւ շեփորներ էին փչում, եւ նրանց ձայնը հասնում
 66 էր հեռու, հեռաւոր վայրեր: Յուդայի ու Բենիամինի ազգի թշնամիները լսեցին, եկան փեսնելու եւ իմանալու, թէ ինչ
 67 էր նշանակում շեփորների այդ ձայնը, եւ իմացան, որ Բաբելոնի գերութիւնից վերադարձած հրեաները կառուցում
 68 են Իսրայէլի Տէր Ասործու փաճարը: Նրանք մօտեցան Զորոբաբէլին, Յոսեդեկի որդի Յեսունի եւ այլ իշխանների ու
 69 փոհմապետների եւ ասացին նրանց. «Թողէ՛ք մենք էլ ձեզ հետ կառուցենք փաճարը, որովհետեւ ինչպէս դուք, այն-
 պէս էլ մենք ենք լսում ձեր Տէր Ասործուն, մենք էլ ենք նրան գոհեր մատուցում այսպէտից ձեր գերաւարտելուց յետոյ,
 այն օրից ի վեր, երբ մեզ Ասորեստանի Սալմանասար թագաւորը գերի վերցրեց, բերեց եւ բնակեցրեց այսպէտ»:
 70 Զորոբաբէլը, Յոսեդեկի որդի Յեսուն եւ Իսրայէլի միւս իշխաններն ու փոհմապետները նրանց ասացին. «Մեզ վայել
 71 չէ, որ մենք ձեզ հետ կառուցենք մեր Տէր Ասործու փունը, միայն մենք պիտի կառուցենք մեր Ասործու փաճարը,
 72 ինչպէս որ հրամայել է մեզ Պարսկաստանի Կիրոս թագաւորը»:
 Մրանք հէնց այն ազգերն էին, որ միացել էին
 73 Յուդայի երկրի թշնամիներին՝ եւ արգելք եղել Կիրոս թագաւորի ժամանակ փաճարը կառուցելուն, քանի որ նա
 հրամայել էր փաճարը կառուցել իր կենդանութեան ժամանակ. իսկ նրա մահից յետոյ էլ արգելեցին փասնելու
 փարի՝ մինչեւ Դարեհ թագաւորի թագաւորութեան երկրորդ փարին:

6 Դարեհ արքայի երկրորդ փարում Անգէ եւ Զաքարիա մարգարէները Իսրայէլի Տէր Ասործու անունով մարգարէու-
 2 թին էին անում Նրեաստանի եւ Երուսաղէմի մասին: Այդ ժամանակ էլ Սաղաթէլի որդի Զորոբաբէլը եւ Յոսեդեկի
 որդի Յեսուն սկսեցին կառուցել Տիրոջ փաճարը Երուսաղէմում՝ Տիրոջ մարգարէների հետ միասին, որոնք օգնում էին
 3 նրանց: Նոյն ժամանակ նրանց մօտ եկան Միսինը՝ Ասորիքի կողմերի եւ փիւնիկեցիների իշխանը, Մաթրուբազանն
 4 ու նրանց ընկերները եւ ասացին նրանց. «Ո՞նք հրամանով էք կառուցում այդ փաճարը եւ նրա զաւիթները, կամ այդ
 5 ովքերն են կանգնել այդ փաճարը կառուցել եւ աւարտել»: Տիրոջ կողմից, սակայն, շնորհ էր իջել քահանաների եւ
 6 հրեաների վրայ, եւ նրանք չարգելեցին նրանց կառուցել, մինչեւ որ գրէին Դարեհ թագաւորին եւ հրաման առնէին
 7, 8 նրանից: Ահա այն նամակի պատճէնը, որ նրանք գրեցին եւ ուղարկեցին Դարեհ արքային. «Միսինը՝ Ասորիքի եւ
 փիւնիկեցիների իշխանը, Մաթրուբազանը եւ նրանց հետ միասին Ասորիքի եւ փիւնիկեցիների գործակալներն ու
 9 կառավարիչները ողջունում են Դարեհ թագաւորին: Թող յայտնի լինի քեզ, քեզ մեր եւ թագաւոր, որ մենք գնացինք,
 հասանք Նրեաստան երկիրը, մտնեք Երուսաղէմ քաղաքը, այնպէտ գտնեք գերութիւնից վերադարձած հրեաներին
 10 եւ Երուսաղէմ քաղաքի նրանց քահանայապետներին, փեսանք, որ նրանք կառուցում են Տիրոջ մեծաշուք եւ սքան-
 չելի փաճարը կոփածոյ եւ խոշոր քարերով, որոնք պարտի մէջ կապում են փայտ պահանգներով. գործը յաջողու-
 11 թեանք առաջ է գնում նրանց ձեռքով, եւ նրանք ուզում են փառք ու պարտով արագ վերջացնել այն: Այն ժամանակ
 մենք հարցրինք աւագներին եւ ասացինք. «Ո՞նք հրամանով էք կառուցում այդ փունը, կամ ո՞նք խօսքով էք գցում նրա
 12 մարդկանց անունները, որոնք այդ գործի գլխատրներն են: Նրանք մեզ պարտախանեցին ու ասացին. «Մենք Տէր
 13 Ասործու ծառաներն ենք, Նրա, որ սրեղծել է երկինքն ու երկիրը: Այս փաճարը շաք փարիներ առաջ կառուցուած
 14 է եղել Իսրայէլի մի հզօր ու մեծ թագաւորի ձեռքով, բայց երբ մեր հայրերը դառնացրին Իսրայէլի Տէր Ասործուն եւ
 15 մեզը գործեցին նրա առաջ, Նրա, որ սրեղծել է երկինքն ու երկիրը, Տէրն էլ նրանց մատուցեց բարեւացիների արքայի՝

քաղղեացիների թագաւոր Նաբուքոդոնոսորի ձեռքը: Բայց Բաբելոնում Կիրոսի թագաւորութեան հաստատուելու 16 առաջին փարում, Կիրոս արքան հրովարդակ գրեց եւ հրամայեց կառուցել այս փաճարը, եւ ամբողջ կայքը, ոսկէ 17 եւ արծաթէ այն սպասքը, որ Նաբուքոդոնոսոր արքան վերցրել էր Երուսաղէմի Տիրոջ փաճարից եւ փարել ու փունել էր պահելու իր կուռքերի գանձափանը, Կիրոսը դարձեալ հանեց բաբելացիների կուռքերի գանձափանից եւ դրանք փունեց Զորոբաբելին ու Սամանասարին: Արքան պարտիրեց նրանց, որ այդ կայքն ու սպասքը բերեն Երուսաղէմ, 18 դնեն Տիրոջ փաճարում եւ հրաման փունեց այս փաճարը կառուցել իր նախկին փեղում: Երբ Սամանասարը վերա- 19 դարձաւ Երուսաղէմ, այդ ժամանակ էլ գցեց այս փաճարի հիմքերը, եւ մենք այդ օրից մինչեւ այժմ կառուցում ենք այն ու դեռ չենք աւարտել»: Արդ, փէր մեր եւ թագաւոր Դարեհ, հրամայի՛ր, որ մարտնադարաններում, ուր պահուում 20 են Կիրոս թագաւորի յիշարակարանների գրքերը, փնտռեն եւ գտնեն, որ Կիրոս թագաւորի հրամանով եւ նրա 21 խօսքով են Տիրոջ փունը կառուցում Երուսաղէմում, ապա վերահասու եղիր Կիրոս թագաւորի հրամանին եւ այս բոլորի մասին փեղեկութիւն ուղարկիր մեզ»: Այն ժամանակ Դարեհ թագաւորը հրամայեց փնտրել թագաւորական 22 մարտնադարաններում, որոնք գտնուում էին Բաբելոնում: Մարասպանի Բապանբարիպէն քաղաքում, ուր յիշարակարանների գրքեր կային, գտնուեց մի հրովարդակ, ուր գրուած էր այսպէս. «Կիրոսի թագաւորութեան առաջին փարի. Կիրոս արքան հրամայեց կառուցել Տիրոջ փունը Երուսաղէմում, ուր բաց կրակի վրայ գոհեր են մարտնադարանները: Նա հրամայեց փաճարը կառուցել այս չափերով. բարձրութիւնը՝ վաթսուն կանգուն, լայնութիւնը՝ վաթսուն կանգուն. 24 երեք շարք կոփածոյ բարեր դնել, մի շարք նոր շինափայտ, եւ ծախսերը փայ արքունիքից: Իսկ այն կայքը, ոսկէ- 25 դէն եւ արծաթեղէն սպասքը, որ Նաբուքոդոնոսորը Բաբելոն էր բերել Տիրոջ փանից, որ գտնուում էր Երուսաղէմում, Կիրոս թագաւորը հրամայեց փանել եւ դնել այնպէս՝ իրենց առաջուայ փեղը»: Ի յաւելումն այս հրամանի, Դարեհ 26 արքան գրում է այսպէս. «Միսինին՝ ամբողջ Ատրիքի եւ փինիկեցիների իշխանին, Սաթրուբազանին եւ ձեր միւս ընկերներին, որոնք Ատրիքի եւ փինիկեցիների գործակալներ են նշանակուած. հեռու մնացէք այդ փեղից եւ մի՛ մօտեցէք Տիրոջ ծառայ այդ Զորոբաբելին՝ հրեաների իշխանին, ինչպէս նաեւ հրեաների քահանայապետներին, որոնք միաբանուած կառուցում են Տիրոջ փունը իր փեղում: Ես հրամայեցի, որ այդ փունը կառուցուի ամբողջապէս, 27 եւ դուք օգնէք Երուսաղէմ վերադարձած հրեաներին, որպէսզի նրանք աւարտեն իրենց Տէր Աստուծու փաճարը: Ես 28 հրամայեցի, եւ իմ պարտնէրն է, որ այդ մարդկանց նպաստ փաթ Ատրիքի կողմերի եւ փինիկեցիների հարկերից՝ Տիրոջ փան գոհաբերութիւնների համար, եւ թող իշխան Զորոբաբելը ձեզնից վերցնի արջառներ, խոյեր եւ գառներ. նմանապէս նաեւ՝ ցորեն, աղ, գինի ու ձէթ, եւ այդ բոլորը թող ճշգրտէն կապարուի փարեցարի՝ ըստ այն չափերի 29 եւ ժամկետների, ինչպէս կը հրամայեն Երուսաղէմի քահանաները Տիրոջն սպասաւորելու ծախսերի համար: Թող 30 այդ ամէնը փրուի օր ըստ օրէ, անխափան, որպէսզի դարձեալ Տէր Աստուծու գոհեր մարտնադարանները յանուն թագաւորի ու նրա զօրքերի եւ աղօթան թագաւորի կեանքի համար: Ես հրամայեցի, որ նա, ով կը խուսափի կամ զանց կ'առնի իմ հրամանը, թող պարտուի, անձամբ փանջանքների ենթարկուի, թող կախեն ու խոշարանգեն նրան եւ նրա ամբողջ ունեցուածքը դարձնեն արքունական սեփականութիւն, քանի որ այն փեղի համար, որ կոչուում է Տիրոջ անուով, 32 իմ թագաւորութեան մէջ բոլոր ազգերին հրամայուած էր փայ ամեն բան, իսկ նա համարձակուել է արգելել եւ չար խորհուրդներ է խորհել Տիրոջ փաճարի մասին, որ գտնուում Երուսաղէմում: Ես՝ Դարեհ թագաւորը, հրամայեցի այս 33 բոլորը կապարել մեծագոյն ճշգրտութեամբ եւ խստութեամբ»:

Այն ժամանակ Միսինը՝ Ատրիքի կողմերի եւ փինիկեցիների մեծ իշխանը, Սաթրուբազանը եւ նրանց ընկերները՝ 7 որոնք արգելել էին փաճարի շինարարութիւնը, երբ սրացան Դարեհ թագաւորի հրամանը, սկսեցին վերահսկել եւ հոգ փանել գործի համար՝ գործակցելով հրեաների աւագների եւ քահանայապետների հետ: Գործը յաջողութեամբ առաջ էր ընթանում, մանաւանդ որ նրանց օգնում էին Անգէ եւ Զաքարիա մարգարէները: Եւ, ըստ Իսրայէլի 4 Տէր Աստուծու հրամանի եւ ըստ Կիրոսի ու Դարեհի կամքի, աւարտուեց փաճարը: Դարեհ թագաւորի վեցերորդ 5 փարում աւարտուեց սուրբ փաճարը, աղար ամսի քսանին, Դարեհի թագաւորութեան վեցերորդ փարում: Իսրայէլացիները, քահանաներն ու դէպագիները եւ բոլոր նրանք, որ վերադարձել էին գերութիւնից, կապարեցին այդ 6 գործը այնպէս, ինչպէս սահմանուած էր հրամայուած էր Մովսէսի օրէնքների գրքում: Նրանք մարտնադարան Տիրոջ փան նաւակարիքի գոհերը. հարիւր արջառ, երկու հարիւր խոյ, չորս հարիւր գառ եւ ամբողջ Իսրայէլի մեղքերի համար՝ փանսերկու նոխազ, ըստ Իսրայէլի փանսերկու ցեղերի թախի: Եւ, ըստ ազգերի, նշանակուեցին քահանաներ եւ դէպագիներ, որոնք երկար պարեգօտներ էին կրում Իսրայէլի Տէր Աստուծու առաջ ծառայելու համար, ինչպէս 9 հրամայուած էր Մովսէսի գրքում. եւ, ըստ իրաբանչիւր դռան, նշանակուեցին դռնապաններ: Իսրայէլացիները, որոնք 10 վերադարձել էին գերութիւնից, Տիրոջ զարկի փօժը կապարեցին առաջին ամսի փասնչորսերորդ օրը, որովհետեւ քահանաներն ու դէպագիները մաքրուել էին միափան, ինչպէս եւ բոլոր նրանք, որ վերադարձել էին գերութիւնից: 11 Մաքրուած դէպագիները մոլորեցին Տիրոջ զարկի գառը գերութիւնից վերադարձած բոլոր իսրայէլացիների համար, իրենց եղբայրների, իրենց եւ քահանաների համար: Կերան գերութիւնից վերադարձած իսրայէլացիները եւ բոլոր 12 նրանք, որ զարտուել էին հեթանոսների պղծութիւններից՝ փնտրելով իրենց Տէր Աստուծուն: Նրանք Բաղադաշակերաց զարկի կապարեցին եօթը օր եւ ուրախ եղան Տիրոջ առաջ, որովհետեւ Տէրը դէպի իրենց դարձրեց Ատրեսպանի 14 թագաւորի սիրտը եւ հօրացրեց իրենց ձեռքը՝ Իսրայէլի Տէր Աստուծու գործի համար:

Այս բոլոր դէպքերը կապարուելուց յետոյ Պարսկաստանում թագաւորեց Արտաշէս արքան: Նրա մօտ գնաց 8 Եզրասը, որը որդին էր Ազարիայի, սա՛՝ Եզեկիայի, սա՛՝ Քեղկիայի, սա՛՝ Մաղէմի, սա՛՝ Ադուկի, սա՛՝ Աքիպոբի, սա՛՝ Ամարէթի, սա՛՝ Ազելի, սա՛՝ Մարերոթի, սա՛՝ Զարիայի, սա՛՝ Սեուիայի, սա՛՝ Բոկիայի, սա՛՝ Աբասիայի, սա՛՝ Փենէեսի, սա՛՝ Եղիագարի, եւ սա՛՝ Ահարոնի, որը առաջին քահանայապետն էր: Ահա այս Եզրասը, որ Իսրայէլի Աստուծու կողմից Մովսէսին փրուած օրէնքների հմուտ օրէնագետ էր, վերադարձաւ Բաբելոնից: Թագաւորը մեծ պարտի 4 արժանացրեց նրան: Եզրասը շնորհ գտաւ նրա առաջ, եւ թագաւորը մեծ բարեհաճութեամբ յարգեց նրա խնդրանքը: Եզրասի հետ Երուսաղէմ վերադարձան իսրայէլացիները՝ քահանայապետների եւ դէպագիների, սաղմոսասաց սպասաւորների, դռնապանների եւ քահանաների ծառաների որդիները: Նրանք վերադարձան Արտաշէս արքայի 6 թագաւորութեան եօթներորդ փարուայ հինգերորդ ամսին, իսկ Բաբելոնից դուրս էին եկել թագաւորի եօթներորդ փարուայ առաջին ամսի ամսամրին: Նոյն փարուայ հինգերորդ ամսի ամսամրին էլ նրանք մտնան Երուսաղէմ, եւ 7

8 Տէրը յաջողութիւնս փութց Եզրասին ու նրանց ճանապարհին: Եզրասը, որ ամբողջապէս լցուած էր իմաստութեամբ
 9 եւ անթերի զիպէր Տիրոջ բոլոր պատուիրանները, Իսրայէլի ժողովրդին ուսուցանում էր, ըստ Տիրոջ օրէնքների,
 10 ամէն դաս ու դասաստան եւ իրաւունք: Այդ ժամանակ Եզրաս քահանային՝ Տիրոջ Օրէնքի մատենագրին, հասաւ
 11 Արքաշէս թագաւորի հրովարտակը, ուր գրուած էր այսպէս. «Արքաշէս թագաւորը ողջունում է Եզրաս քահա-
 12 նային՝ Տիրոջ Օրէնքի մատենագրին: Մարդասիրական ցանկութեամբ կշռադատելով ամէն բան՝ եւ հրամայեցի
 13 Նրէասաբանի ցեղերի բոլոր մարդկանց, ովքեր կամատր ուզում են գնալ Երուսաղէմ, նաեւ քահանայապետներին
 14 եւ ղեւրացիներին, որ քեզ հետ միասին վերադառնան Երուսաղէմ. թող գնան բոլոր նրանք, ովքեր փափագում
 15 են մեկնել Նրէասաբան եւ Երուսաղէմ, ինչպէս հրամայեցիք մենք՝ եւ եւ իմ եօթը խորհրդականները: Թող նրանք
 16 վերադառնան եւ կարարեն այն ամէնը, ինչ պահանջում է Օրէնքը. Երուսաղէմում թող գոհեր մատուցեն Իսրայէլի
 17 Տէր Աստուծուն, ինչպէս խոստացանք մենք՝ եւ եւ իմ սիրելիները: Այն ամբողջ ոսկին եւ արծաթը, որ նրանք ունեն
 18 բարեկարգիների այս երկրում, թող փանեն եւ Երուսաղէմում գոհեր մատուցեն իրենց Տէր Աստուծուն: Թող բարեկարգի-
 19 ների այս երկրից Տէր Աստուծոյ քահանաները վերցնեն նուիրաբերութիւնները եւ փանեն Երուսաղէմ. ոսկի ու արծաթ,
 20 արջառներ, խոյեր, գառներ եւ ընծայուած միւս բոլոր գոհերը, եւ Երուսաղէմում Տիրոջ սեղանի վրայ մատուցեն
 21 Տէր Աստուծուն: Այն ամէնը, ինչ դու կամենում ես անել քո եղբայրների հետ միասին, արա՛. ըստ քո Տէր Աստուծոյ կամքի էլ
 22 Տէր Աստուծոյ փաճարի կարիքների համար. այդ ամէնը դիր քո Տէր Աստուծոյ առաջ, Երուսաղէմում, իսկ ւաւերդը եւ
 23 փաճարի այլ կարիքների համար եղած բաները թող դնեն թագաւորական գանձարանը: Ես՝ Արքաշէս թագաւորը,
 24 հրամայեցի Ատորեսաբանի եւ քանանացիների կողմերի գանձապահներին, որ նրանք Եզրաս քահանային՝ բարձրեալ
 25 Տէր Աստուծոյ Օրէնքի մատենագրին անխափան փան այն ամէնը, ինչ կկամենայ վերցնել նա. հարիւր փաղանդ ար-
 26 ծաթ, նոյն ձեւով՝ հարիւր քոռ ցորեն, հարիւր մար գինի եւ նոյնքան ձէթ. նաեւ օրինական միւս բաները՝ բարձրեալ
 27 Տէր Աստուծոյ պաշտամունքը կարարելու համար, որպէսզի նրա ցատունը չգայ իմ թագաւորութեան եւ իմ որդու վրայ:
 28 Ձեր քահանաների ու ղեւրացիների, սաղմոսասաց պաշտօնեաների ու դռնապանների, քահանաների ծառաների
 29 եւ Տիրոջ փան սպասաւորների վերաբերեալ հրամայեցի, որ ոչ ոք իշխանութիւն չունենայ նրանցից հարկ կամ այլ
 30 փութք պահանջելու: Իսկ դու, Եզրաս, ըստ քո իմաստութեան, որ Աստուած փութել է քեզ, Ատորիքի եւ փիւնիկե-
 31 յիների կողմերում դարելու եւ կառավարելու համար վերակացուներ եւ դարաւորներ նշանակիր բոլոր նրանց, որ
 32 սովորել են քո Տէր Աստուծոյ Օրէնքը, իսկ նրանց, որ դեռեւս չգիտեն, սովորեցորո՛ւ: Իսկ բոլոր նրանց, որ զանց կ'առ-
 33 նեն քո Տէր Աստուծոյ Օրէնքը եւ չեն հնազանդուի մեր թագաւորական օրէնքներին, քեզ իշխանութիւն է փրուած նրանց
 34 պարժելու եւ խոշտանգելու. եթէ մահապարտ են՝ սպանելու, եթէ պարժի են արժանի՝ պարժելու, եթէ փուզանքի՝
 35 փուզանք պահանջելու: Այն ժամանակ Եզրասը՝ Տիրոջ Օրէնքի մատենագիրն սասց. «Օրհնուած է մեր հայրերի
 36 Տէր Աստուածը, որ այս ամենի համար շնորհ փութց թագաւորի սրբին՝ փառաւորելու Տիրոջ փաճարը, որ գրնում
 37 է Երուսաղէմում: Իսկ ինձ մեծապէս պատուի արժանացրեց թագաւորի առաջ, նրա բոլոր խորհրդականների եւ
 38 սիրելիների առաջ, նրա բոլոր մեծամեծների առաջ, եւ ես լցուեցի անբաւ հրճուանքով՝ իմ Տէր Աստուծոյ օգնութե-
 39 ամբ»: Դրանից յետոյ Եզրասը հաւաքեց իսրայէլացի այն բոլոր մարդկանց, որոնք իր հետ վերադարձան Երուսաղէմ:
 40 Ըստ իրենց հայրերի նահապետութեան եւ ըստ իրենց ցեղերի բաժանման, արանք են ահա այն իշխանները, որոնք
 41 Եզրասի հետ եկան Բաբելոնից Արքաշէս արքայի թագաւորութեան ժամանակ. Փենէսի որդիներից՝ Գերսոնը,
 42 Իթամարի որդիներից՝ Գամայէլը, Դաւթի որդիներից՝ Փարէսը, Փորոսիայի որդիներից՝ Զաքարիասը եւ նրա հետ
 43 գերի փարուածներից հարիւր յիսուն մարդ. Փաթթի որդիներից՝ Մովաբը, Ելիան, Օնիասը, Զարեան եւ նրա հետ
 44 երկու հարիւր մարդ. Զաթսէսի որդիներից՝ Յեզոնիասը, Յեթեւեան եւ նրա հետ երեք հարիւր մարդ. Ադիմոքի
 45 որդիներից՝ Յովնաթանը եւ նրա հետ երեք հարիւր յիսուն մարդ. Ելամեսիայի որդիներից՝ Գողողիան եւ նրա հետ
 46 եօթանասուն մարդ. Մափափայի որդիներից՝ Միքայէլի որդի Զաքարիասը եւ նրա հետ եօթանասուն մարդ. Յո-
 47 վաբի որդիներից՝ Եզելիայի որդի Աբադիները եւ նրա հետ երկու հարիւր փասներկու մարդ. Բանիայի որդիներից՝
 48 Յոսափի որդի Ասալիմոթը եւ նրա հետ հարիւր վաթսուն մարդ. Բէրի որդիներից՝ Բերիայի որդի Զաքարիան եւ
 49 նրա հետ քսանութ մարդ. Ուսարթի որդիներից՝ Կարանի որդի Յովհաննէսը եւ նրա հետ հարիւր փասը մարդ.
 50 Ադոնիկամի որդիներից՝ Էսփապայի որդիները, որոնց անուններն են՝ Ելիփալապ, Դետուլ, Մամեսա եւ նրանց հետ
 51 եօթանասուն մարդ. Բանիայի որդիներից՝ Տակոտիայի որդի Ութիան եւ նրա հետ եօթանասուն մարդ: Եզրասը
 52 նրանց հաւաքեց Թերա կոչուած գեղի եզերքին, ուր օթեւանեցին երեք օր, ազգահամար կարարեց, բայց քահա-
 53 նաների որդիներից եւ ղեւրացիներից ոչ մէկին չգրաւ նրանց մէջ: «Ես մարդ ուղարկեցի Ելիազարի մօտ, եւ ինձ
 54 մօտ եկան Մամեսաը, Օրիթոնը, Նաթանը, Եննափանը, Զաքարիան եւ Մոսուլաբոնը. արանք իշխաններ էին եւ օ-
 55 ղեքի վարդապետներ: Ես նրանց սասցի, որ գնան գանձապահների պէտքի՝ Լոզէնի մօտ, պատուիրեցի նրանց, որ
 56 Լոզէնին, նրա եղբայրներին եւ փեղում գրնուող միւս գանձապահներին ասեն, որ նրանք Տիրոջ փան համար քա-
 57 հանաներ ուղարկեն մեզ մօտ: Եւ նրանք բերեցին այնպիսի մարդիկ, որոնք զօրատր էին Տիրոջ խօսքը քարոզելու
 58 գործում եւ լաւ գիտէին Տիրոջ օրէնքը: Դրանք Իսրայէլի որդի Ղեւիի որդի Մոողիայի որդիներից էին՝ Ասերեանը եւ
 59 նրա փասնութ եղբայրները. Քանունիայի որդիներից՝ Ասերիան, Անունոնը եւ նրա եղբայր Օսեփանը իր որդիների
 60 հետ՝ քսան մարդ. քահանաների այն ծառաներից, որոնց Դաւիթ թագաւորը նշանակել էր ղեւրացիներին սպա-
 61 սաւորելու համար գլխաւորներ, նրանց որդիներից՝ քսան մարդ, որոնցից նշանաւորներին գրեցին անունապէս:
 62 Մենք ծոմ պահեցինք այնպէս, աղօթք մատուցեցինք մեր Տէր Աստուծուն, խնդրեցինք, որ նա դիւրութիւն եւ յաջողու-
 63 թիւն փայ մեզ, մեր որդիներին եւ բոլորին, ովքեր մեզ հետ էին, քանի որ մենք ծանր էինք համարել թագաւորից
 64 հետեւակ կամ հեծեալ ուղեկիցներ խնդրել՝ մեր թշնամիներից գգուշանալու համար: Մենք թագաւորին սասցինք,
 65 որ մեր Տէր Աստուծոյ զօրութիւնը մեզ հետ է եւ բոլոր նրանց հետ, ովքեր խնդրում են նրան: Այս բոլորի համար
 66 էր, ահա, որ ծոմ պահեցինք եւ աղաչեցինք, որ Տէրը պահպանի մեզ, յաջողութիւն փայ մեզ՝ մեր ճանապարհներին:
 67 Յեղերի քահանաների գլխաւորներից ընտրեցինք փասներկու մարդ՝ Եսեբիային, Ասեմիային՝ իրենց փասը եղբայր-
 68 ների հետ միասին: Կշռեցինք ու նրանց փութեցինք արծաթն ու ոսկին, Տիրոջ փան համար քահանայական կայքն
 69 ու սպասքը, որ մեզ էին նուիրել թագաւորն ու նրա խորհրդականները, իշխաններն ու բոլոր իսրայէլացիները: Ես

կշռեցի եւ նրանց փութեցի վեց հարիւր յիսուն փողանդ արծաթ, հարիւր փողանդ արծաթէ սպասք, հարիւր փողանդ
 ոսկէ սպասք, ոսկէ այլ անօթներ՝ քսան, նաեւ մաքուր, ոսկեգոյն եւ գուր պղնձէ անօթներ՝ փասներկու: Ես նրանց 58, 59
 ասացի. «Եւ դուք էք սուրբ Տիրոջ համար, եւ այս ամբողջ սպասքն է սուրբ Տիրոջ համար, լինի ոսկեղէն թէ ար-
 ծաթեղէն: Աղօթեցէք Տիրոջը, եւ մեր հայրերի Տէր Աստուածը դրանք կը պահպանի եւ խաղաղութեամբ կը հասցնի
 իր սրբութեան փողը: Արթուն կացէք եւ պահպանեցէք դրանք, մինչեւ որ հասցնէք քահանաների ու ղեւփացիների 60
 գլխատրներին, Իսրայէլի փոհմապետներին եւ իշխաններին, որոնք գրնուում են Երուսաղէմում: Թող Տիրոջ փա- 61
 ճարի պահպանները՝ քահանայապետներն ու ղեւփացիները, վերցնեն արծաթը, ոսկին, սպասքն ու անօթները եւ
 փանեն, դնեն Տիրոջ փաճարում, որը գրնուում է Երուսաղէմում»: Յետոյ վեր կացանք եւ Թերա գետի մօտից ճանա- 62
 պարի ընկանք. դա առաջին ամսի փասներկուերորդ օրն էր: Մենք, Տիրոջ ձեռքով պահպանուած, վեր բարձրացած
 ու զօրացած, եկանք հասանք Երուսաղէմ: Մեր Տէր Աստուածը մեզ փրկեց մեր բոլոր թշնամիներից, եւ մենք ողջ,
 անկորուստ եւ խաղաղութեամբ հասանք Երուսաղէմ: Երբ երեք օր հանգստացանք Երուսաղէմում, չորրորդ օրը 63
 կշռեցինք արծաթն ու ոսկին եւ մեր Տէր Աստուածը փութեցինք Ուրիայի որդի Մարմոթ քահանային, որի հետ
 էին Փեննէսի որդի Եղիազարը, Յեսուվի որդի Յուսաբողոսը, Սաբանիայի որդի Մեթորը եւ այլ ղեւփացիներ: Մենք 64
 կշռով ու հաշուով դրանք փութեցինք նրանց՝ նոյն օրն էլ գրանցելով կշիռն ու հաշիւը: Նրանք, որ ինձ հետ գերու- 65
 թինիսից վերադարձել էին բարեկացիների մօտից, զոհեր մաքուրցեցին Իսրայէլի Տէր Աստուածին, փասներկու արջա՝ 66
 բովանդակ Իսրայէլի համար, իննսուն խոյ, եօթանասուներկու գառ, փասներկու նոխա՝ Իսրայէլի փրկութեան
 համար, եւ այս բոլոր զոհերը մաքուրցեցին Իսրայէլի Տէր Աստուած առաջ: Թագաւորի գրաւոր հրամանը փութեցին 67
 թագաւորի գործակալներին՝ Ատրիքի եւ փիւնիկեցիների իշխաններին եւ գաւառապետներին, եւ մեր ազգն ու Տիրոջ
 փաճարն արժանացան մեծ փառքի ու պարտի: Այս ամէնը կատարուելուց յետոյ իսրայէլացիների նահապետներն 69
 ու իշխանները եկան իմ առաջ եւ ասացին. «Իսրայէլացիների ամբողջ ազգը, նրանց իշխանները, քահանաներն
 ու ղեւփացիները, առանց խորականութիւն դնելու, խառնակուեցին հեթանոսների, այլազգիների եւ ամէն փեսակ
 անհաւաքների պղծութիւնների հետ, քանանացիների եւ քեդացիների, փերեզացիների եւ յեբուսացիների, մովաբա- 70
 ցիների եւ ամոնացիների, եգիպտացիների եւ եդոմացիների հետ, քանզի ամուսնացան նրանց աղջիկների հետ՝ թէ՛
 իրենք եւ թէ՛ իրենց որդիները: Խառնակուեց իրենց սուրբ սերմը երկրի այլազգիների եւ հեթանոսների հետ, քանի որ
 այս անօրէնութիւններն ընդունեցին եւ յանձն առան թէ՛ իշխանները եւ թէ՛ մեծամեծները՝ իրենք իսկ դառնալով այդ
 չարաղէպ խառնակութիւնների առաջնորդներ»: Երբ ես լսեցի այս խօսքերը, պարառտրեցի հագուստներս, սկսեցի 72
 ողբալ եւ փեղել գլխիս ու մօրուքիս մազերը, եւ այդպէս փրփմաբեկ նստեցի մեծ սզի մէջ: Բոլորը, ովքեր լսեցին
 իմ ողբերի ձայնը, որ Իսրայէլի Տէր Աստուած համար էր, եւ փեսանելով այն, ինչ ես արեցի նրանց անօրէնութեան
 պարճառով (որովհետեւ այդպէս փրփմաբեկ նստեցի մինչեւ երեկոյ, մինչեւ որ հասաւ երեկոյեան զոհերի մաքուրց- 74
 ման ժամը), նոր միայն ես վեր կացայ, հագուստներս այդպէս պարառտրուած, ողբալով ծնկի իջայ եւ, ձեռքերս
 փարածելով դէպի Տէր Աստուած, աղաղակեցի եւ ասացի. «Տէր, մենք ամաչում եւ դողում ենք քո երեսի առաջ, 75
 քանզի մեր մեղքերը մեր գլուխներից էլ աւելի վեր բարձրացան, մեր անօրէնութիւնները, սկսած մեր հայրերի փա- 76, 77
 ռիներից ու ժամանակներից, բարձրացան երկնքից էլ վեր, եւ մենք մեծ մեղքերի մէջ ենք մինչեւ այսօր, մինչեւ այժմ:
 Մեր մեղքերի ու մեր հայրերի յանցանքների համար էր, որ մենք մաքուրցեցինք գերութեան մեր եղբայրների հետ,
 մեր թագաւորների ու քահանայապետների հետ: Երկրի բոլոր թագաւորները մեզ սրի ու սուտերի քաշեցին, գերե- 78
 վարեցին մեզ, աւերեցին մեր բնակավայրերը, եւ մենք ամօթահար եղանք մինչեւ այսօր: Եւ հիմա որքան մեծ է քո
 ողորմածութիւնը մեր նկատմամբ, Տէր, որ մեզնից արմատ, սերունդ եւ անուն թողեցիր քո սրբութեան այս վայրում,
 մեզ համար յայտնի դարձրիր մեր Տէր Աստուած փաճարի լոյսը եւ մեզ, մեր սրբութեան մէջ, կերակուր փութեցիր: 80
 Մեր գերութեան մէջ քո ձեռքը չլքեց մեզ, դու օգնական Տէր եղար մեզ եւ արեցիր այնպէս, որ մենք շնորհ գրնենք
 Պարսկաստանի թագաւորի առաջ: Նա պարտի արժանացրեց մեզ, հոգաց մեր բոլոր կարիքները, փառաւորեց 82
 մեր Տէր Աստուած փաճարը, վերականգնեց եւ վերաշինեց Սիօնը, որ անապար էր, եւ մեզ վերստին հաստատեց
 Նրէաստանում եւ Երուսաղէմում: Եւ հիմա, այս ամենից յետոյ, քո առաջ ի՛նչ պարասխան փանք քեզ, Տէր, քան- 83
 զի մենք անպետեցինք քո օրէնքն ու հրամանները, Տէր, որ փութեց իր մեզ քո ծառաների՝ մարգարէների միջոցով,
 ասելով այսպէս. «Այն երկիրը, որը գնում ես դու ծառանգելու, պղծուած է այդ երկրի ազգերի պղծութիւններով եւ 84
 լեցուն է նրանց աղտոտութիւններով: Արդ, նրանց աղջիկներից դու կանայք չառնես քո որդիների համար, ոչ էլ քո
 աղջիկներին կնութեան կը փաս նրանց որդիներին եւ ոչ էլ ամէն ժամանակ խաղաղութիւն փնտրիր նրանց հետ. 86
 դու զօրաւոր կը լինես այդ երկրի բարիքները ուրելով, եւ քո որդիներն այդ երկիրը կը ժառանգեն յաւիտենական
 ժամանակների համար»: Թէեւ այն դէպքերը, որ մէկ անգամ կատարուեցին մեզ հետ մեր չար գործերի եւ մեղքերի
 պարճառով, բայց դու, Տէր, բազում անգամ ներեցիր մեր մեղքերը, եւ մեզ այսպիսի սերունդ ու արմատ փութեցիր, 88
 մինչդեռ մենք դարձեալ շեղուեցինք քո օրէնքից եւ խառնակուեցինք այս երկրի հեթանոսների հետ, բայց դու մեզ
 վրայ չբարկացար այն աստիճան, որ մեզնից այսպիսի սերունդ ու արմատ չմնար եւ ոչ էլ՝ մեր անունը: Դու, Տէր 90
 Աստուած Իսրայէլի, արդար ես եւ ճշմարիտ, դու իսպառ չոչնչացրիր մեր սերունդը, եւ մեր սերունդն ու արմատը
 մնացին մինչեւ այսօր: Արդ, ահաասիկ մենք, մեր անօրէնութիւններով, կանգնած ենք քո առաջ եւ այլեւ չենք 91
 կարող կանգնել քո երեսի դէմ, որովհետեւ բազմացան մեր անօրէնութիւնները, եւ մեր չարիքները բարձրացան մեր
 գլուխներից էլ վեր»: Երբ Եզրասը աղօթում էր այս խոստովանութիւններով եւ սաստիկ ողբերով, նա երեսնիվայր 92
 ընկած էր գետինին, Տիրոջ փաճարի առջեւ: Բոլորը, ովքեր կային Երուսաղէմում, հաւաքուեցին նրա մօտ, բազմա-
 մարդ մի ամբոխ՝ փղամարդիկ ու կանայք, երիտասարդներ ու կոյսեր. շարերը մեծապէս ողբում էին բազմութեան
 մէջ: Այդ ժամանակ իսրայէլացիներից Իելուի որդի Յեքոնիան ծայն փութեց եւ ասաց Եզրասին. «Մենք մեղանջել 93
 ենք մեր Տէր Աստուած դէ՛մ կին ենք առել այս երկրի այլազգիներից. այժմ, այսօր էլ, անօրէնութիւնները մեր մէջ են. 94
 եկէ՛ք երդուենք Տիրոջ առաջ, դուրս հանենք եւ հեռացնենք այլազգիներից մեր առած կանանց իրենց փրկեց մեզակների
 հետ, ինչպէս որ հրամայում է մեր Տէր Աստուած օրէնքը: Ծուր, վեր կաց, կատարիր այդ գործը, քանզի քո ձեռքին 95, 96
 են մեր բոլոր գործերը. մենք քեզ հետ ենք, եւ ինչ որ դու հրամայես, մենք կ'անենք»: Եզրասը վեր կացաւ, երդուել
 փութեց ցեղերի իշխաններին, քահանաներին, ղեւփացիներին եւ ամբողջ Իսրայէլին, որ վարունն ըստ այդ վճռի: Եւ 97

նրանք երդուեցին:

9 Եզրասը վեր կացաւ Տիրոջ փառարի գալթից, գնաց Ելիասիբի որդի Յովհաննայի փունը, զիշերեց այնպեղ,
 2 բայց ոչ հաց կերաւ եւ ոչ էլ ջուր խմեց, այլ միայն ողբաց ժողովրդի գործած անօրէնութիւնների եւ մեծ մեղքերի
 3 համար: Ամբողջ Նրէասպանում եւ Երուսաղէմում մունեփիկն ազգարարում էր, որ բոլոր նրանք, ովքեր վերադարձել
 4 են գերութիւնից, գան հաւաքուն Երուսաղէմում, իսկ նրանք, ովքեր երկու, երեք օրուայ ընթացքում չեն ներկայա-
 5 իբրել օտարների, պիտի արտաքսեն գերեդարձների բազմութիւնից: Եւ երեք օրուայ ընթացքում Երուսաղէմում
 6 հաւաքուեցին Յուդայի ազգի ու Բենիամինի ցեղի բոլոր մարդիկ, իններորդ ամսին, ամսի քսաներորդ օրը: Ամ-
 7 քողջ բազմութիւնը, Եզրասի հետ միասին, նստեց Տիրոջ փան ընդարձակ գալթում՝ սարսաշալով եւ դողալով ձնշան
 8 անօրէնութիւն էր աւելացրել Իսրայէլի վրայ: Արդ, խոստովանեցէք եւ փառք փութք մեր հայրերի Տէր Աստուծոյ,
 9 կարարեցէք նրա կամքը, զպտուեցէք եւ բաժանուեցէք երկրի բոլոր հեթանոսներից եւ ձեր այլազգի կանանցից»:
 10, 11 Ամբողջ բազմութիւնը միասին բարձրաձայն աղաղակեց եւ ասաց. «Ինչպէս որ դու ասացիր, այնպէս էլ կ'անենք.
 12 բայց մենք մեծ բազմութիւն ենք, ժամանակն էլ ձմեռ է, եւ մենք չենք կարող դիմանալ այս ցաւին ու նեղութիւններին,
 13 գործն էլ մէկ կամ երկու օրուայ բան չէ, մանաւանդ որ մեր մեղքերն էլ այս գործում մեծ են ու ծանր: Դրա համար
 14 գործը յանձնարարեցէք իշխաններին եւ առաջնորդներին, թող ամէն փեղ ում փանն այլազգի կին կայ, ժամանակին
 15 գնան ու պահանջեն նրանից, թող իւրաքանչիւր փեղի ձերերն ու դպարտները վճեն գործը եւ Տիրոջ բարկու-
 16 թիւնը հեռացնեն մեզնից մեր գործած այս մեծ չարիքների պարճառով»: Այս գործը յանձն առան Ազայէլի որդի
 17 Յովնաթանը եւ Թոկիայի որդի Եզեկիան, իսկ Մոսուլամուրը, Ղեւին ու Մաքարէտը միացան նրանց, եւ նրանք ա-
 18 մէն ինչ արեցին այնպէս, ինչպէս հրամայեցին գերութիւնից վերադարձածները: Եզրասն անուն առ անուն ընտրեց
 19 քահանայ, իշխան եւ փոհմապետ մարդիկ. նրանք փասներորդ ամսի ամսամարին նստեցին խորհրդի՝ գործը քննելու
 20 եւ աւարտելու համար: Մինչեւ առաջին ամիսը նրանք հաւաքեցին եւ բերեցին այն փղամարդկանց, որոնք ամուս-
 21 նացած էին այլազգի կանանց հետ. բերեցին նաեւ նրանց կանանց: Նաւաքուածների մէջ գտնուեցին քահանաներ,
 22 որոնք ունէին այլազգի կանայք եւ խառնակուել էին ամբարիշտների հետ. դրանք Յուսեփի որդի Յեսուփի եւ նրա
 23 եղբոր որդիներից էին. Մաթելան, Եղիազարտը, Յորիբուրը եւ Յովադանը, որոնք սկսեցին դուրս հանել իրենց
 24, 25 Մաղմուսաց պաշտօնեաներից՝ Ելիասիբուրը եւ Բարթոլոմէ: Դռնապաններից՝ Մալթիմուրը եւ Տուբանէրը: Իս-
 26 րայէլացիներից՝ Փորոսի որդիներից՝ Յերանաբը, Յեղդիասը, Մելքիասը, Միալէրը, Եղիազարտը, Ասաբիասը եւ
 27 Բանեասը: Եղիակիմի որդիներից՝ Մալթանիասը, Զաքարիասը, Յեզորիէլը, Յովադիոսը, Յերիմոթը եւ Ալէլիասը:
 28, 29 Զաթոմի որդիներից՝ Ելիադասը, Ելիասիմուրը, Օթոնիասը, Արիմոթը, Սաբաթոսը եւ Զարգէտը: Բեբէի որդի-
 30 ներից՝ Յովհաննէսը, Անանիասը, Յոզաբոսը եւ Եմաթոսը: Մանիի որդիներից՝ Ելամուրը, Մամունուրը, Յեղէտը,
 31 Յասուբոսը, Յասաբոսը եւ Յերեմոթը: Ադոնի որդիներից՝ Նաթոսը, Մոսիասը, Զակունուրը, Նաիդասը, Մալթաթի-
 32 սարը, Եսթէլը, Բալունուրը եւ Մանասէն: Աննասի որդիներից՝ Ելիոնասը, Ասսէտը, Մելքիասը, Սաբէտը, Միմոնը եւ
 33, 34 Քոսամէտը: Ասոմափի որդիներից՝ Անէտը, Մալթաթիասը, Բանէտը, Ելիփալափը, Մանասէն եւ Մեմէին: Բա-
 35 անի որդիներից՝ Երեմիասը, Մոմիոսը, Իսմաէրուրը, Յուէլը, Մամբղէն, Պէղիասը, Անուրը, Րաբասիոնը, Անասիբոսը,
 36 Մամնիփանէմուրը, Ելիասիբը, Բանուրը, Ելիային, Մոմէիան, Մելեմիասը եւ Նաթանիասը: Եզրի որդիներից՝ Ալէմը,
 37 Եզրիէլը, Ազայէլը, Մամափոսը, Զամբրին եւ Յովսէփը: Նաուի որդիներից՝ Զազիկէտը, Լաբադիասը, Եղեսիուէլը
 38 եւ Բենեսիասը: Սրանք էին բոլոր այն փղամարդիկ, որոնք կին էին առել այլազգիներից եւ որոնք էլ ազգաւ արձակե-
 39 ցին իրենց կանանց եւ իրենց որդիներին: Իսրայէլացի քահանաներն ու ղեւրացիները բնակուեցին Երուսաղէմում
 40 եւ նրա զաւառում եօթներորդ ամսի ամսամարին, իսկ իսրայէլացիները գնացին իրենց բնակութեան վայրերը: Ամ-
 41 բողջ բազմութիւնը, միաբանուած, հաւաքուեց փառարի դռան առջեւ, արեւելեան կողմը, ընդարձակ մի փեղ: Նրանք
 42 ասացին Եզրաս քահանայապետին՝ Օրէնքի մեկնիչին, որ նա բերի Իսրայէլի Տէր Աստուծոյ կողմից Մովսէսին փրկուած
 43 օրէնքների գիրքը: Եզրասը մէջքով բերեց օրէնքների գիրքը, ցոյց փութք բոլոր փղամարդկանց ու կանանց եւ բոլոր
 44 քահանաներին: Տաճարի դռան առջեւ, ընդարձակ հրապարակում, առաւօտից մինչեւ կէսօր նա կարդում էր Տիրոջ
 45 օրէնքները, բոլոր փղամարդկանց եւ կանանց համար, եօթներորդ ամսի ամսամարի օրերին, եւ ամբողջ բազմութիւնը
 46 լսում ու սովորում էր Տէր Աստուծոյ Օրէնքը: Եզրաս քահանան՝ Տիրոջ Օրէնքի մեկնիչը, կանգնում էր փայտակերպ
 47 բեմի վրայ, որ պարասպել էին նրա համար: Նրա մօտ, աջ կողմից, կանգնում էին Մալթաթի, Մամուրը, Ա-
 48 նանիասը, Ազարիասը, Ուրիասը, Եզեկիասը եւ Բաալսամուրը, իսկ ձախ կողմից՝ Փալթոսը, Միսայէլը, Մելքիասը,
 49 Լոթասը, Ուբոսը, Նաբարիասը եւ Զաքարիասը: Եզրասը, Օրէնքի գիրքը ձեռքին, մեծ պարտով բազմում էր բոլորի
 50 առաջ, իսկ ամբողջ բազմութիւնը նստում էր նրա դիմաց: Երբ նա բացեց Օրէնքի գիրքը, ամբողջ բազմութիւնը
 51 ուրբի կանգնեց: Եզրասն օրհնեց բարձրեալ Տէր Աստուծոյ, զօրութիւնների Աստուծոյ եւ Ամենակալին, իսկ ամբողջ
 52 բազմութիւնը միաձայն բացականջում էր՝ ամէն: Բոլորն իրենց ձեռքերը բարձրացրած դէպի վեր՝ երեսնիվայր ընկ-
 53 նում էին գեպին եւ երկրպագում Տէր Աստուծոյ: Տիրոջ Օրէնքը ժողովրդին ուսուցանում էին նաեւ ղեւրացիները՝
 54 Յեսուրը, Անուրը, Ասաբիասը, Յադիմուրը, Յակուբոսը, Սաբաբոսը, Ադէտը, Մաննէտը, Կալիփասը, Ազարի-
 55 սարը, Յոզաբոսը, Անանիասը եւ Փիլաթասը: Սրանք ժողովրդի համար կարդում եւ բացատրում էին Տիրոջ Օրէնքը:
 56 Արարարապետը դիմելով Եզրաս քահանային՝ Տիրոջ Օրէնքի մեկնիչին ու ղեւրացիներին, որոնք Օրէնքը սովորեց-
 57 նում էին ժողովրդին, բոլորի առաջ ասաց նրանց. «Այս օրը սրբութեան օր է Տիրոջ համար, եւ դուք ազգաւ էք
 58 Տիրոջ Օրէնքը լսելուց. ցրուեցէք, գնացէք եւ պարարաւ մին կերէք, քաղցը ընկելիքներ խմեցէք եւ ուղարկեցէք
 59 նաեւ նրանց համար, ովքեր չունեն. եւ որովհետեւ Տիրոջ համար սուրբ է այս օրը, թող ոչ ոք չփխուր չդարձնի այն,
 60 քանզի Տէր Աստուծոյն է, որ մեզ արժանացրեց փառքի»: ղեւրացիները նոյնպէս ամբողջ ժողովրդին հրամայեցին

եւ ասացին. «Այս օրը սուրբ է, եւ թող ոչ ոք փխտար չդարձնի այն»: Ապա ասացին ժողովրդին. «Ով ունի, թող ուրի, 55
խմի, ուրախ լինի եւ փայ նաեւ նրան, ով չունի. թող բոլորն էլ այսօր շապ ուրախ լինեն, որովհետեւ դուք լսեցիք եւ
սովորեցիք Տիրոջ Օրենքը, դուք հաւաքուեցիք ժողովի, եւ մենք սովորեցրինք ձեզ»:

2 Եզրաս

1 Պարսկաստանի Կիրոս արքայի առաջին փարոս, որպէսզի կարարուէր Տիրոջ խօսքը, որ ասուել էր Երեմիա մարգարէի բերանով, Տէրը զարթնեցրեց Պարսկաստանի Կիրոս թագաւորի ոգին, եւ նա պարուէր ու հրաման փոսեց բոլոր նրանց, ովքեր գտնուած էին իր թագաւորութեան ներքոյ: Այս էր այդ հրովարտականը. «Այսպէս է ասում Պարսկաստանի Կիրոս թագաւորը. երկնքի Տէր Աստուածն ինձ փոսեց երկրի վրայ բոլոր թագաւորութիւնները եւ հրամայեց ինձ, որ ես նրա համար փաճար կառուցեմ Նրէաստանի Երուսաղէմ քաղաքում: Տիրոջ ամբողջ ժողովրդից ով էլ որ կայ ձեր մէջ, եւ ում հետ որ է նրա Աստուածը, թող ելին ու գնայ Նրէաստան՝ Երուսաղէմ, եւ կառուցի Իսրայէլի Տէր Աստուծո փոսնը. թող Աստուած ինքը, որ բնակուած է Երուսաղէմում, լինի նրա հետ: Ամէն մարդ իր ունեցուածքը թող վերցնի իր հետ, փանի այն փողը, ուր պիտի բնակուի ինքը: Ամէն մարդ կարող է վերցնել իր ամբողջ ունեցուածքը՝ լինի արծաթ թէ ոսկի, կայք թէ անասուն: Թող իրենց ընկերների հետ նրանք վերցնեն ամէն ինչ՝ Տէր Աստուծո փաճարը Երուսաղէմում կառուցելու համար»: Այն ժամանակ վեր կացան Յուդայի եւ Բենիամինի ցեղերի փոհմապետները, իշխանները, քահանաները, ղեւապցիներն ու բոլոր նրանք, ում ոգին զարթնեցրել էր Տէր Աստուած՝ վերադառնալու եւ Տէր Աստուծո փաճարը Երուսաղէմում կառուցելու համար: Բոլորը, ովքեր համախմբուել էին նրանց շուրջը, օգնում էին նրանց, զօրացնում նրանց ձեռքը՝ փալով արծաթ ու ոսկի, գոյք ու անասուն եւ այլ ընծաներ ու նուէրներ: Կիրոս թագաւորը բերել փոսեց Տիրոջ փաճարի այն ամբողջ կայքն ու սպասքը, որ Նաբուքոդոնոսորը վերցրել էր Երուսաղէմից, բերել եւ պահելու էր փոսել իրենց աստուածների փանը: Այդ բոլորը Պարսկաստանի Կիրոս թագաւորը բերել փոսեց Միթրիդատ գանձապետի ձեռքով, հաշուեց եւ փոսեց Յուդայի երկրի իշխան Սամանասարին: Այս է ահա դրանց թիւը. ոսկէ մարտագարաններ՝ երեսուն, արծաթէ անօթներ ու մարտագարաններ՝ հազար, դանակներ՝ քսանինը, ոսկէ թասեր՝ երեսուն, արծաթէ թասեր՝ դարձեալ հազար: Բոլոր ոսկէ ու արծաթէ իրերի թիւը հինգ հազար չորս հարիւր էր: Այդ բոլորը Սամանասարն իր հետ Բաբելոնից բերեց Երուսաղէմ՝ գերութիւնից վերադառնալու ժամանակ:

2 Մրանք են, իւրաքանչիւրն ըստ իր բնակավայրի, գերութիւնից վերադարձած այն իսրայէլացիները, որոնց բաբելացիների Նաբուքոդոնոսոր թագաւորը գերի էր փարել Բաբելոն, եւ որոնց Կիրոս թագաւորը Բաբելոնից վերադարձրեց Երուսաղէմ եւ Նրէաստան՝ ամէն մարդու իր քաղաքը: Զորոբաբելի հետ գերութիւնից վերադարձել էին Յեսուն, Նէմին, Մարէասը, Ռէիլիասը, Մարդոբէոսը, Բալասանը, Մասփարը, Բագուարը, Ռէումը եւ Բաանան: Ահա գերութիւնից վերադարձած իսրայէլացիների թիւը. Փորոսի որդիները՝ երկու հազար հարիւր եօթանասունը, Մափաթի որդիները՝ չորս հարիւր եօթանասունը, Արէսի որդիները՝ եօթը հարիւր եօթանասունը, Նեփթաղիմ Մովաբացու որդիները, որոնք Յեսուի եւ Ռովաբի որդիներից էին, երկու հազար ութ հարիւր փասները, Ելամի որդիները՝ երկու հազար երկու հարիւր յիսունչորս. Զապոնայի որդիները՝ ինը հարիւր քառասունհինգ, Զորոբի որդիները՝ եօթը հարիւր յիսուն. Բանիայի որդիները՝ հազար քառասունուրթ. Բիբլայի որդիները՝ ութ հարիւր քսաներեք. Արգիայի որդիները՝ երեք հազար երեք հարիւր քսաներկու. Ադոնիկամի որդիները՝ ութ հարիւր եօթանասունեօթը. Բոսերի որդիները՝ երկու հազար ութ հարիւր վեց. Ադոնիայի որդիները՝ չորս հարիւր յիսունչորս. Եզեկիայի փոհմից Ազերի որդիները՝ իննսունը, Բեսէի որդիները՝ երեք հարիւր քսաներեք. Յարովի որդիները՝ հարիւր փասներկու. Ասուի որդիները՝ երկու հարիւր քսաներեք. Դաբերի որդիները՝ իննսունհինգ, Բեթղեհէմի որդիները՝ հարիւր քսաներեք. Նեփոսի որդիները՝ յիսունը, Անաթոթի որդիները՝ հարիւր քսանուրթ. Ասմոթի որդիները՝ քառասուներկու. Կարիաթարիմի, Քափիի եւ Բերոթի որդիները՝ եօթը հարիւր քառասուներկու. Ռասամի եւ Գայերի որդիները՝ հազար քսանմէկ. Մաքմասի որդիները՝ հարիւր քսաներկու. Բեթէլի եւ Յեզէի որդիները՝ չորս հարիւր քսաներեք. Նաբոթի որդիները՝ յիսուներկու. Մակեբիսի որդիները՝ հարիւր յիսունը, Ելեմարի որդիները՝ հազար երկու հարիւր յիսունչորս. Իրամի որդիները՝ երեք հարիւր քսան. Լիդդոնի, Լոդդի եւ Օնոյի որդիները՝ եօթը հարիւր քսանհինգ. Յերիբոյի որդիները՝ երեք հարիւր քառասունհինգ. Մենայի որդիները՝ երեք հազար վեց հարիւր երեսուն: Քահանաների որդիները. Յոնեդեկի որդի Յեսուի փոհմից Յեզուի որդիները՝ ինը հարիւր եօթանասուներեք. Եմների որդիները՝ հազար յիսուներկու. Փասուրի որդիները՝ հազար երկու հարիւր քառասունուրթ. Երեմի որդիները՝ հազար եօթը հարիւր: Աւաբացիներ՝ Մեդուիայի որդիներից. Յեսուի եւ Կադմիելի որդիները՝ եօթանասունչորս: Մաղմոսասացներ եւ երգիչներ. Ասափի որդիները՝ հարիւր քսանուրթ: Դենապանների որդիներ. Ելումի որդիները, Ապարի որդիները, Տելմոնի որդիները, Ակուբի որդիները, Ապիպի որդիները, Մուբայի որդիները՝ բոլորը միասին հարիւր երեսունհինգ: Նաթանի փոհմից՝ Մուալի որդիները, Ասուփի որդիները, Տաբոթի որդիները, Կերոսի որդիները, Միայի որդիները, Փադոնի որդիները, Լաբանի որդիները, Ազաբի որդիները, Ակուբի որդիները, Ադաբի որդիները, Մալամէի որդիները, Անանի որդիները, Գեդդէի որդիները, Գաարի որդիները, Ռադիայի որդիները, Ռասոնի որդիները, Նեկոդանի որդիները, Գազամի որդիները, Գազայի որդիները, Փասէի որդիները, Բասիի որդիները, Ասենայի որդիները, Մովանիմի որդիները, Նեփուսիմի որդիները, Բակութի որդիները, Ակուփի որդիները, Արուրի որդիները, Բաալոթի որդիները, Միդայի որդիները, Արսայի որդիները, Բարկոսի որդիները, Միսարայի որդիները, Թամայի որդիները, Նեսուայի որդիները, Ապուփայի որդիները: Սողոմոնի ծառաների որդիներ. Սոպէի որդիները, Ասոփերաթի որդիները, Փակդուրայի որդիները, Յելայի որդիները, Կերոնի որդիները, Կերդիելի որդիները, Մափափայի որդիները, Ապիպի որդիները, Փաքերոթ-Ասեբայիմի որդիները, Եմէի որդիները: Նաթանի որդիների եւ Սողոմոնի ծառաների որդիների թիւը, բոլորը միասին երեք հարիւր իննսուներկու մարդ: Ահա եւ նրանք, որ վերադարձան Թեմելէքից, Թեարէսից, Քերուբից, Եդարից եւ Եմերից, բայց որոնք չկարողացան ցոյց փալ իրենց հայրերի ազգափոհները եւ ոչ էլ այն, թէ իրենք իսրայէլացիների սերունդ են. դրանք էին Դալաայի որդիները, Տուբիի որդիները, Նեկոթի որդիները՝ վեց հարիւր յիսուներկու մարդ: Քահանաների որդիներից. Աբաիայի որդիները, Ակուսի որդիները, Բերգելայի որդիները, որոնք կին էին առել Բերգելա Գաղաադացու աղջիկներից եւ այդ պարճառով էլ մոռացուել էր իրենց ազգափոհի անունը: Թէ-

եւ մարտաններում փնտռեցին նրանց ծննդաբանութիւնը, սակայն գրուած վկայութիւններ չգտնուեցին, եւ նրանց վարարեցին քահանայութիւնից: Անամեթօսան ասաց նրանց. «Դուք իրաւունք չունէք ուրելլու ամենասուրբ բաներից, մինչեւ որ չյայտնուի մի քահանայապետ, որը ցոյց տայ ձեր ազգահամարը եւ լիովին պարզաբանի ամէն ինչ»: Գերութիւնից վերադարձած ամբողջ ժողովուրդը քառասուներկու հազար երեք հարիւր վաթսուն մարդ էր, չհաշուած ծառաներին, աղախիներին եւ նրանց երեսաներին, որոնց թիւը եօթը հազար երեք հարիւր երեսունեօթն էր, չհաշուած նաեւ սամոսերգու փղամարդկանց եւ կանանց, որոնք երկու հարիւր հոգի էին: Նրանք ունէին ձիեր՝ եօթը հարիւր երեսունվեց, ջորիներ՝ երկու հարիւր քառասունեօթը, ուղտեր՝ չորս հարիւր երեսունհինգ, էշեր՝ վեց հազար եօթը հարիւր քսան: Այն փոհմապետներն ու իշխանները, որոնք վերադարձան Երուսաղէմ՝ Տիրոջ փունը, իրենց նպաստը բերեցին Աստուծո փան կառուցմանը՝ ըստ իրենց կարողութեան այդ գործի համար զանձարանին տրուած վաթսունվեց հազար երկդարմեան ոսկի եւ քահանայական հարիւր պարմունձան: Եւ այսպէս՝ քահանաներն ու ղեւրացիները, ժողովրդի միջից մարդիկ եւ երգիչները, դռնապաններն ու նաթանայացիները բնակուեցին իրենց քաղաքներում եւ, առհասարակ, բոլոր իսրայէլացիները՝ իւրաքանչիւրն իր բնակավայրում:

Երբ հասաւ եօթներորդ ամիսը, եւ իսրայէլացիներից իւրաքանչիւրն արդէն իր քաղաքում էր, ամբողջ ժողովուրդը մի մարդու պէս եկաւ ու հաւաքուեց Երուսաղէմում: Այդ ժամանակ վեր կացան Յոսեփեկի որդի Յեսուն՝ իր քահանայ եղբայրների հետ եւ Սաղաթիէլի որդի Զորոբաբէլը՝ իր վեց եղբայրների հետ եւ շինեցին Իսրայէլի Տէր Աստուծո գոհասեղանը, որպէսզի Մովսէսի՝ Աստուծո այդ մարդու գրած օրէնքների համաձայն նրա վրայ ողջակէզներ մաքուրեցնեն: Զոհասեղանը վերականգնեցին իր նախկին տեղը, եւ որովհետեւ երկիւղ էին կրում երկրի այլազգիներից, անմիջապէս սկսեցին նրա վրայ ողջակէզներ մաքուրել իրենց Տէր Աստուծուն՝ մէկ անգամ առաօտեան, մէկ անգամ էլ երեկոյեան: Նրանք կապարեցին Տաղաւարահարաց փօնը՝ ըստ գրուած կարգի եւ մաքուրեցին ամենօրեայ ողջակէզները՝ ըստ այն թուի, որքան սահմանուած էր օրուայ համար: Մաքուրեցին նաեւ ամսամսի եւ շաբաթ օրերի ողջակէզները, կապարեցին Տիրոջ տարեկան բոլոր սուրբ փօներն ու բոլոր նրանց փօնը, ովքեր Տիրոջ դէմ մեղանչում են սկսած: Եօթներորդ ամսի առաջին օրից սկսեցին ողջակէզներ մաքուրել Տէր Աստուծուն, թէեւ դեռեւս չէր գցուած Տիրոջ փան հիմքը: Նրանք արծաթ փունեցին քարհապուներին եւ հիւաններին, ուրելլիք, խմելիք ու ձէթ՝ սիդոնացիներին եւ փիլոսացիներին, որպէսզի նրանք Լիբանանից ծովով մայրի շինափայտ բերեն Յոպպէ, ինչպէս նրանց հրամայել էր Պարսկաստանի Կիւրոս թագաւորը: Երուսաղէմ վերադառնալով՝ Աստուծո փաճար զալու երկրորդ փարուայ երկրորդ ամսին Սաղաթիէլի որդի Զորոբաբէլը, Յոսեփեկի որդի Յեսուն, նրանց եղբայրները, քահանաներն ու ղեւրացիները եւ գերութիւնից Երուսաղէմ վերադարձած բոլոր մարդիկ սկսեցին գործը: Քսան տարեկանից բարձր բոլոր ղեւրացիներին նրանց վերակացուներ կարգեցին Տիրոջ փան շինարարական աշխատանքների վրայ: Յեսուն, նրա որդիներն ու եղբայրները, Կարմիէլն ու նրա որդիները, Յուդայի որդիները, Տիրոջ փան աշխատանքների վերակացուները, նաեւ Ենադաղի որդիներն ու նրա ղեւրացի եղբայրները, բոլորն էլ մէկ մարդու պէս սկսեցին շինարարութիւնը: Երբ հիմքերը գցեցին եւ սկսեցին կառուցել Տիրոջ փունը, քահանաները կանգնել էին պարմունձաններ հագած եւ փչում էին իրենց փողերը, իսկ ղեւրացիները՝ Աստուծո որդիները, ծնծղաներ էին նուագում եւ օրհնում Տէր Աստուծուն՝ ըստ այն կարգի, որ սահմանել էր Իսրայէլի Դաւիթ թագաւորը: Եւ ընկերն ընկերոջն ասում էր. «Օրհնաբանենք եւ գոհութիւն մաքուրեցնենք Տիրոջը, քանզի քաղցր է նրա ողորմածութիւնը Իսրայէլի վրայ»: Եւ ամբողջ ժողովուրդը բարձրաձայն օրհնում էր Իսրայէլի Տէր Աստուծուն, քանզի արդէն գցել էին Տիրոջ փան հիմքերը: Իսկ քահանաներից ու ղեւրացիներից, իշխաններից ու փոհմապետներից եւ ծերերից շատերը, որոնք տեսել էին Տիրոջ փաճարը, երբ տեսան նրա նոր հիմքերը, բարձրաձայն լաց էին լինում. ամբողջ ժողովուրդը աղաղակում էր ուրախութիւնից՝ բարձրագոյ ճիչ ու կանչերով: Այնպէս բարձր էին ուրախութեան այդ ձայները, եւ ժողովրդի աղաղակն այնքան մեծաշօնից էր, որ ժողովրդի միջից ոչ ոք չէր կարող զանազանել դրանք իրարից: Այդ ձայները լսելի էին մինչեւ իսկ հեռու-հեռուներից:

Երբ Յուդայի ու Բենիամինի երկրի թշնամիները լսեցին, որ գերութիւնից եկած իսրայէլացիները վերաշինում են Իսրայէլի Տէր Աստուծո փաճարը, եկան Զորոբաբէլի, իշխանների եւ փոհմապետների մօտ եւ նրանց ասացին. «Մենք էլ ենք ուզում փաճարը կառուցել ձեզ հետ, որովհետեւ ինչպէս դուք, այնպէս էլ մենք պաշտում ենք ձեր Տէր Աստուծուն. մենք էլ ենք գոհեր մաքուրում նրան այն օրից, ինչ Ատրեստանի Ատրոհան թագաւորը մեզ բերել է այստեղ»: Զորոբաբէլը, Յեսուն եւ Իսրայէլի միւս իշխաններն ու փոհմապետները նրանց ասացին. «Մեզ վայել է, որ ձեզ հետ միասին շինենք Իսրայէլի մեր Տէր Աստուծո փունը: Մենք ինքներս պիտի շինենք Իսրայէլի մեր Տէր Աստուծո փունը, ինչպէս հրամայել է մեզ Պարսկաստանի Կիւրոս թագաւորը»: Դրանից յետոյ այդ երկրի այլազգիները թուլացնում էին Նրէաստանի ժողովրդի ձեռքերը, խափանում նրանց շինարարութիւնը, ծախսու խորհրդականներ էին վարձում եւ նրանց հետ մրաձում շինարարութիւնը խափանելու մասին՝ սկսած Պարսկաստանի Կիւրոս արքայի թագաւորութեան օրերից մինչեւ Պարսկաստանի Դարեհ արքայի օրերը: Պարսկաստանի Արտաշէս թագաւորի ժամանակ, նրա թագաւորութեան սկզբին, նրանք ամբաստանութեան թուրթ գրեցին Նրէաստանի եւ Երուսաղէմի բնակիչների դէմ: Թուրթը գրեցին Արտաշէսի թագաւորութեան օրերին Միթրիդատը եւ Տաբեթը՝ հարկահաւաք միւս ծառաների հետ միասին, գրեցին սատրեբէն, որը թարգմանեց Ռէում Բաալփիմը: Ահա այդ թղթի բովանդակութիւնը, որ նրանք ուղարկեցին Արտաշէս թագաւորին. «Մենք՝ քո ծառաները, որ բնակում ենք Գեպի այս կողմում, Ռէում Բաալփիմը, Մամսա գրագիրը եւ մեր միւս ծառայակիցները՝ Դեներտը, Սփարսաթաթայիէն, Տարփալէէն, Ափերսէէն, Օքուէէն, Բաբելոնէէն, Մուսանան, Քեթալէէն, եւ մնացած այլ ազգերը, որոնց մեծ եւ փառապանծ Աստուծո փաճարը բնակեցրեց Մոմարում, այսինքն՝ Մամարիա քաղաքում, Գեպի այս կողմում, - խաղաղութիւն են մաղթում Արտաշէս թագաւորին: Արդ, ո՞վ թագաւոր, թող յայտնի լինի քեզ, որ եթէ այդ քաղաքը վերակառուցուի, եւ նրա պարիսպները կանգնեցունեն, քեզ ոչ միայն ոչ ոք հարկ չի տալու, այլ բոլորը դիմադարձ են կանգնելու թագաւորներին, իսկ մենք, որ չենք կամենում այդպիսի յանդգնութիւն թագաւորի դէմ, դրա համար էլ այս ամենի մասին գրեցինք քեզ թագաւորիդ, որպէսզի դու բնենա, փնտռես ու գտնես քո հայրերի դիւանների մաքեաններում, որ իմանա, թէ դա ապստամբների քաղաք է, թէ ամէն ժամանակ նա ուրքի է ելել թագաւորների դէմ եւ հին ժամանակներից ի վեր միշտ եղել է փախստականների ապաստան եւ հէնց դրա համար էլ աւերուել է այդ քաղաքը: Ահա թէ ինչու մենք քեզ, ո՞վ

թագաւոր, յայտնեցինք այդ մասին, որ եթէ այս քաղաքը վերաշինուի եւ նրա պարիսպները կանգնեցուն, ապա այլ–
 15 եւս խաղաղութիւն չի լինի քեզ համար»: Թագաւորը պատասխան ուղարկեց Ռէուս Բաալփիմին, Սամսա գրագրին
 եւ նրանց միւս ծառայակից ընկերներին, որոնք բնակուում էին Սամարիայում, նաեւ մնացած բոլորին, որ Գեպի այն
 16 կողմում էին. «Ողջոյն ձեզ: Ձեր ուղարկած հարկահանները եկան ինձ մօտ եւ ինձ, իմ առաջ, փեղեկացրին ամեն
 17 բան: Ես վերահասու եղայ, քննեցի ու գտայ, որ այդ քաղաքը հին ժամանակներից ի վեր եղել է ապստամբ եւ ուրքի
 18 է եղել թագաւորների դէմ, որ Երուսաղէմում եղել են հզօր ու բռնակալ թագաւորներ, որոնք փիրել են արեւմտեան
 կողմին՝ Եփրատ գետից այն կողմը: Արդ, դուք հարկեր ու փութքեր դրէք դրանց վրայ, որպէսզի այլեւս չբռնանան
 19 ինքնիշխան կամքով: Այժմ իմ հրամանն է ձեզ, որ գնաք, արգելէք եւ խափանէք նրանց գործը, որպէսզի քաղաքը
 20 չկառուցուի, չնէրէք նրանց եւ հանգիստ թողնէք, այլ շրտապ յանձն առէք եւ պահանջեցէք բոլոր հարկերն ու փութ–
 21 քերը, որպէսզի նրանք երբեք չքաղանան, չգօրանան ու չկանգնեն թագաւորների դէմ»: Եւ երբ Արտաքսերքսէսի,
 այսինքն՝ Արտաշէս թագաւորի հարկահաւաքը բերեց այդ հրամանի թուղթը եւ կարդաց Ռեսիմի, Սամսա գրագրի
 եւ նրանց ծառայակիցների առջեւ, նրանք անմիջապէս եկան եւ հետեւակ ու հեծեալ մեծ զօրքով գնացին Երուսաղէմ,
 22 Նրէասպան եւ հրեաներին արգելեցին ու խափանեցին շինարարութիւնը: Այդ ժամանակ էլ խափանուեց եւ դա–
 դարեց Տէր Ասպիտ փաճարի աշխատանքը Երուսաղէմում, եւ այդ դադարը փետեց մինչեւ Պարսկաստանի Դարեհ
 արքայի երկրորդ փարին:

5 Անգէ եւ Ադոլփի որդի Չաքարիա մարգարէները, Իսրայէլի Տէր Ասպիտ անունով, մարգարէութիւն արեցին Նրէ–
 2 ասպանի ու Երուսաղէմի մասին: Այդ ժամանակ վեր կացան Սաղաթէլի որդի Զորոբաբէլը, Յոսեդեկի որդի Յեսուն
 եւ սկսեցին կառուցել Իսրայէլի Տէր Ասպիտ փութքը. մարգարէները միաբանեցին նրանց հետ եւ օգնում էին նրանց:
 3 Այդ նոյն ժամանակ Եփրատ գետի միւս կողմից նրանց մօտ եկան Թաթանա իշխանը, Մաթրաբուզանը, նրանց
 ծառայակիցները եւ ասացին. «Ո՛վ է ձեզ հրաման փութել այս փութը շինելու. կամ՝ ո՛ն խօսքով էք կանգնեցրել դրա
 4 աշխատանքները, եւ կամ՝ ի՞նչ են այն մարդկանց անունները, որոնք այս քաղաքը շինելու գլխաւորներն են դար–
 5 ձել»: Բայց Տէր Ասպիտ աչքը քաղցր էր գերութիւնից վերադարձած հրեաների վրայ. նրանք չխափանեցին նրանց
 աշխատանքը, մինչեւ որ այդ մասին յայտնէին Դարեհ արքային. նրանք հարկահաններ ուղարկեցին արքայի մօտ՝
 6 գործի մասին գրաւոր փեղեկացնելու համար: Ահա այսպէս էին գրել. «Գեպի այն կողմերի իշխան Թաթանայից,
 7 Մաթրաբուզանից եւ նրա ծառայակիցներից՝ Փարսաբէլից եւ Ռեսիմից՝ ողջոյն Դարեհ թագաւորին: Թող յայտնի
 լինի թագաւորին, որ մենք գնացինք Նրէասպան երկիրը, Երուսաղէմ քաղաքը, փետանք մեծագօր Ասպիտ փաճարը,
 որը կառուցում էին ընկիր քարերով, փայտէ պահանգներ էին դնում պատերի մէջ, եւ գործը նրանց ձեռքին յաջո–
 9 ղութեամբ եւ արագ առաջ էր գնում: Այն ժամանակ մենք նրանց աւագներին հարցրինք, թէ՛ «Ո՛վ է ձեզ հրաման
 10 փութել այս փութը կառուցելու, կամ՝ ո՛ն խօսքով էք կանգնեցնում սա», հարցրինք նաեւ գլխաւորների անունները,
 11 որոնք իշխաններ էին: Եւ ահա թէ հրեաները ինչ պատասխանեցին մեզ. «Մենք, - ասացին, - երկնքի եւ երկրի Տէր
 Ասպիտ ծառաներն ենք եւ այս փութը շինում ենք այնպէս, ինչպէս շար փարիներ առաջ կառուցել էր Իսրայէլի մեծ
 12 թագաւոր Սողոմոնը. մենք էլ, ըստ նոյն օրինակի, կառուցում ենք այն: Բայց յետոյ, երբ մեր հայրերը բարկաց–
 13 րին երկնքի ու երկրի Ասպիտին, նա էլ բարեկացիների եւ քաղղեացիների արքայ Նաբուքոդոնոսորի ձեռքը մատնեց
 նրանց. Նաբուքոդոնոսորը քանդեց այս փութը եւ ժողովրդին էլ գերի փարաւ Բաբելոն: Սակայն բարեկացիների
 14 Կիրոս թագաւորի առաջին փարին, Կիրոս թագաւորը հրաման փութեց շինել Տէր Ասպիտ այս փութը, եւ այս փան
 արծաթէ եւ ոսկէ այն ամբողջ սպասքն ու գոյքը, որ Նաբուքոդոնոսորը վերցրել էր Երուսաղէմից եւ բերել իր աս–
 15 փուածների փութը, Կիրոս թագաւորը դրանք վերցրեց թագաւորի գանձարնից, փութեց Սամանասար գանձապետին
 եւ նրան ասաց. «Վերցրո՛ւ այդ ամբողջ սպասքը եւ կայքը, գնա՛ Երուսաղէմ, Տիրոջ փութը, որ այնքա՛ն է, քանք է այդ
 16 կայքը դիր իր փեղում»: Այն ժամանակ Սամանասարը եկաւ Տէր Ասպիտ փաճարի հիմքը գցեց Երուսաղէմում. այդ
 17 օրից էլ, ահա, մենք շինում ենք այն եւ դեռ չենք աւարտել: Արդ, ո՛վ թագաւոր, եթէ հաճելի է քեզ, բարեկացիների
 թագաւորական մատենադարաններում փնտրի՛ր եւ փնէ, թէ իսկապէ՛ն Կիրոս թագաւորը հրամայել է, որ Նրէասպա–
 նի Երուսաղէմ քաղաքում վերաշինեն Տիրոջ այս փութը: Երբ դու, ո՛վ թագաւոր, փեղեկանաս այդ հրամանի մասին,
 այն ուղարկի՛ր մեզ»:

6 Այն ժամանակ Դարեհ թագաւորը այցելեց թագաւորական մատենադարան, որը գտնուում էր Բաբելոնում, ու–
 2 բոնումներ կարարեց գրաւոր յիշատակարաններում եւ այնքա՛ն գրաւ փոմարական մի մատենան, որ գրուած էր
 3 եկեքաբանացիների Ամաթիսի քաղաքում, ուր կար այս յիշատակարանը. «Կիրոս թագաւորի առաջին փարի. Կի–
 րոս թագաւորը հրաման փութեց Տիրոջ փան մասին, որ գտնուում է Երուսաղէմում, եւ ասաց. «Թող Տիրոջ փաճարը
 կառուցուի այն փեղում, ուր գոհեր են մատուցում Տիրոջը: Նրա բարձրութիւնը թող լինի վաթսուս կանգուն, լայնու–
 4 թիւնը՝ նոյնպէս վաթսուս կանգուն: Երեք շարք պատերը կը լինեն մեծ քարերից, մէկ շարքը՝ փայտից. փաճարը
 5 կը կառուցուի այդպէս եւ այդպէս էլ կ'աւարտուի այն: Տիրոջ փան արծաթէ եւ ոսկէ այն կայքն ու սպասքը, որ
 Նաբուքոդոնոսորը բերել է Երուսաղէմից՝ Տիրոջ փանից, եւ դրել Բաբելոնում, գանձարանը, թող հանեն եւ փանեն
 Երուսաղէմ՝ Տիրոջ փաճարը. թող փանեն եւ դնեն դրանք Տիրոջ փան մէջ իրենց փեղերը, ուր եղել են առաջ»:
 6 Այն ժամանակ Դարեհը հրաման փութեց գետի այն կողմերի իշխաններին՝ Մաթրաբուզանին եւ գետի կողմերի նրա
 7 ծառայակիցներին, նաեւ հեռաւոր փեղերի կառավարիչներին եւ նրանց գրեց այսպէս. «Արդ, դուք այսուհետեւ թոյլ
 փութք հրեաների իշխաններին եւ Իսրայէլի աւագներին, որ նրանք, իր առաջուայ փեղում, կառուցեն Ասպիտ փութը:
 8 Այս է իմ հրամանը. թող ոչ ոք չարգելի Իսրայէլի աւագներին շինելու իրենց Տէր Ասպիտ փութը, եւ Գեպի կողմերի
 այն հարկահանները, որոնք իմ թագաւորութեան իշխանութեան փակ են, թող ամենայն ճշտութեամբ հոգան այդ
 9 մարդկանց ծախսերը եւ չխափանեն աշխատանքները: Երկնքի Տէր Ասպիտն ողջակէզներ մատուցելու համար թող
 նրանց փան արջառներ, խոյեր եւ նոխազներ, ցորեն ու աղ, գինի ու ձէթ, ինչպէս նրանց կը հրամայեն Երուսաղէմի
 10 քահանայապետները. թող այդ բոլորը փրոնեն նրանց օր–օրի, անխափան, ինչպէս կը պահանջեն նրանք: Թող
 նրանք անուշահոտ գոհեր մատուցեն երկնքի իրենց Տէր Ասպիտն եւ աղօթեն թագաւորի եւ նրա որդիների կեանքի
 11 համար: Այս է, ահա, իմ հրամանը, եւ եթէ մէկը դէմ կանգնի իմ հրամանին, ապա նրա փութը կը քանդուի, նրա
 փանից կը հանուի մի գերան, նրան կը գամեն այդ գերանին, այն մարդուն, որ դէմ է կանգնել իմ հրամանին, եւ դա

մշտական նախափինք կը լինի նրա համար: Եւ Աստուած, որի անունը դրուած է այնպէղ, Երուսաղէմում, կ'ենի ու կը կործանի այն թագաւորութիւնն ու ժողովրդին, որոնք կը յանդգնեն իրենց ձեռքերը երկարել, արգելել եւ կործանել Աստուծո փունը, որ գրնուում է Երուսաղէմում: Ես՝ Դարեհ թագաւորը, հաստատեցի այս հրամանը, եւ թող ոչ ոք չհամարձակուի զանց առնել այն»: Այն ժամանակ Գեարի կողմերի իշխանը, Մաթթաբուզանը եւ նրա ծառայակիցները, որոնց Դարեհ թագաւորն ուղարկել էր իր հրամանը, անմիջապէս սկսեցին կատարել այն: Տրեստարանի աագները եւ ղեւապցիները փաճարը կառուցեցին Անգէ եւ Արդովի որդի Զաքարիա մարգարէներէի ժամանակներում, կառուցեցին եւ աւարպեցիին Իսրայէլի Տէր Աստուծո խօսքի համաձայն եւ այնպէս, ինչպէս հրամայել էին Կիրոս եւ Դարեհ թագաւորները՝ Պարսկաստանի Արպաշէս արքայի թագաւորութեան ժամանակ: Տաճարի շինարարութիւնն աւարպուեց Ադար ամսի երրորդ օրը, Դարեհ արքայի թագաւորութեան վեցերորդ փարում: Իսրայէլի որդիները, քահանաներն ու ղեւապցիները եւ նրանք, որ վերադարձել էին գերութիւնից, մեծ ուրախութեամբ կատարեցին Տիրոջ փան նաւակափիքը: Տիրոջ փան նաւակափիքին նրանք մատուցեցին զոհեր՝ հարիւր արջառ, երկու հարիւր խոյ, չորս հարիւր գառ եւ բովանդակ Իսրայէլի մեղքերի թողութեան համար փասնելու նոխա՛՛ Իսրայէլի փասնելու ցեղերի թուի համեմար: Նրանք, ինչպէս գրուած է Մովսէսի գրքում, ըստ իրենց փեղերի՝ կարգեցին քահանաներ եւ ըստ իրենց վիճակների՝ ղեւապցիներ, Երուսաղէմում Տէր Աստուծոն ծառայելու համար. նրանց թիւը երկու հազար երկու հարիւր էր: Իսրայէլացիները, որոնք վերադարձել էին գերութիւնից, Տիրոջ զարկիլը կատարեցին առջին ամսի փասնելու օրը: Քահանաներն ու ղեւապցիները մաքրուեցին մեղքերից, մաքրուեցին նաեւ մարդիկ, եւ երբ բոլորն էլ մաքուր էին, մորթեցին զարկի զոհը գերութիւնից բոլոր վերադարձածների եւ իրենց եղբայրների ու քահանաների համար: Իսրայէլացիները կերան զարկիլը բոլոր նրանց հետ, ովքեր զարկել էին այդ երկրի այլազգիների պղծութիւնից եւ եկել էին իրենց մօտ՝ Իսրայէլի Տէր Աստուծոն փնտրելու համար: Եօթը օր նրանք կատարեցին Բաղարջակերաց փօնը, ուրախացան Երուսաղէմում, որովհետեւ Իսրայէլի Տէր Աստուածը ուրախացրեց նրանց, Տէրը Աստուծոն թագաւորի սիրտը դարձրեց դէպի իրենց, որպէսզի օգնէր եւ զօրացնէր նրանց ձեռքերը Իսրայէլի Տէր Աստուծո փաճարը կառուցելու համար:

Այս դէպքերից յետոյ Պարսկաստանի Արպաշէս արքայի թագաւորութեան ժամանակ, Եզրասը, որը որդին էր Մարուայի, սա՛՛ Ազարիայի, սա՛՛ Քեղկիայի, սա՛՛ Մելուհի, սա՛՛ Մադոկի, սա՛՛ Աքիպոբի, սա՛՛ Մամարիայի, սա՛՛ Եզրայի, սա՛՛ Մարթոսի, սա՛՛ Զարիայի, սա՛՛ Օզիայի, սա՛՛ Բոկկի, սա՛՛ Աքիսուայի, սա՛՛ Փենեւէսի, սա՛՛ Եղիազարի, որն առաջին քահանայապետ Ահարոնի որդին էր, - ահա այս Եզրասն էր, որ վերադարձաւ Բաբելոնից: Մառնանունը գրագիր էր եւ Իսրայէլի Տէր Աստուծո կողմից Մովսէսին փրուած Օրէնքի օրէնագետ: Թագաւորը նրան փունց ամէն բան, ինչ նա խնդրեց նրանից, որովհետեւ Տէր Աստուծո ձեռքը նրա վրայ էր: Նրա հետ Երուսաղէմ վերադարձան իսրայէլացիներից շատերը՝ քահանաներ, ղեւապցիներ, պաշտամունքի երգիչներ, դռնապաններ եւ նախապաշտարաններ: Նրանք ճանապարհ էին ընկել Արպաշէս թագաւորի տօթներոյ փարուայ իննգերորդ ամսին, եւ թագաւորի տօթներոյ փարուայ տօթներոյ ամսի ամսամբին Եզրասը եկաւ Երուսաղէմ, որովհետեւ Տէր Աստուծո բարի ձեռքը նրանց վրայ էր: Եզրասն իր սրտում վճռել էր ըննել Տիրոջ Օրէնքը, գրել նրա մասին եւ Իսրայէլի ժողովրդին ուսուցանել Տիրոջ պատուիրաններն ու կանոնները: Ահա այն հրամանը, որ Արպաշէս թագաւորը փունց Եզրաս քահանային՝ Տիրոջ Օրէնքի եւ Իսրայէլի մասին նրա փունց պատուիրանների օրէնագետին. «Ես՝ թագաւորների թագաւոր Արպաշէսը, իմ կողմից հաստատուած այս հրամանը փունցի երկնքի Տէր Աստուծո Օրէնքի օրէնագետ Եզրասին. հրամայում եմ իմ թագաւորութեան փակ գրնուող բոլորին՝ Իսրայէլի ժողովրդին, քահանաներին եւ ղեւապցիներին, որ քեզ հետ բոլորը վերադառնան Երուսաղէմ: Այս հրամանն ուղարկուած է թագաւորի եւ նրա եօթը խորհրդականների կողմից՝ թոյլատրելու հրեաներին եւ երուսաղէմացիներին Եզրասի առաջնորդութեամբ, որի ձեռքին է Աստուծո Օրէնքը, վերադառնալու Երուսաղէմ: Թագաւորն իր եւ իր խորհրդականների կողմից հրամայեց փայլ արծաթ եւ ոսկի Տիրոջ փան համար, որ գրնուում է Երուսաղէմում, փանել եւ ղնել Իսրայէլի Տէր Աստուծո փան առաջ: Եւ ամէն մարդ, Բաբելոնում գերի հրեաները, ժողովուրդը, քահանաները, ովքեր արծաթ եւ ոսկի ունեն, թող իրենց հետ վերցնեն եւ փանեն Երուսաղէմ՝ Տիրոջ փունը: Եւ բոլորը, ովքեր պիտի գնան, թող այս ձեւով, ինչպէս գրեցիք, պատրաստեն զոհեր՝ արջառներ, խոյեր, գառներ ու իրենց նուէրները եւ թող մատուցեն իրենց Երուսաղէմի զոհատեղանի վրայ, որ գրնուում է Երուսաղէմում: Այս մէկ բարութիւնն էլ, ահա, եւ արեցի քեզ ինչ որ եղբայրների համար. արծաթ եւ ոսկի թողեցի, որպէսզի, ինչպէս որ արժանի է ձեր Աստուծոն, օգտագործէր այնպէս: Տիրոջ փան կահաւորման համար եւ քեզ սպասք փունցի. վեցրորդ քեզ հետ եւ փար՝ Երուսաղէմ: Իսկ այն անօթները, որ աւելորդ կը լինեն, կը փաս թագաւորական փան զանձարանին՝ պահելու համար: Ես՝ Արպաշէս թագաւորը, հրաման փունցի բոլոր զանձարէրերին, ձեզ, որ Եփրատ գետի այն կողմում էք գրնուում, Եզրաս քահանային՝ երկնքի Տէր Աստուծո օրէնագետին փաք այն բոլոր բաները, ինչ նա կը պահանջի ձեզանից՝ իր Տէր Աստուծո փան համար: Պատրաստեցէ՛ք հարիւր փաղանդ արծաթ, հարիւր քոռ ցորեն, նոյնքան էլ գինի ու նոյնքան էլ ձէթ. եւ թող ոչ ոք ղէն չկանգնի թագաւորի այս հրամանին: Այն բոլոր բաները, ինչ հրամայեցի փայլ երկնքի ու երկրի Տէր Աստուծո համար, պիտի լինեն. թող ոչ ոք որեւէ բան չձեռնարկի Իսրայէլի Տէր Աստուծո փան գործը խափանելու համար, որպէսզի Տէր Աստուծո բարկութիւնը չգայ իմ թագաւորութեան եւ իմ որդու վրայ: Դուք իմացած եղէք նաեւ, որ բոլոր քահանաները, ղեւապցիները, սաղմոս երգողները, դռնապանները, նախապաշտարանները եւ նրանք, որ Տիրոջ փան սպասաւորներն են, ազատ են հարկեր փալուց, եւ թող ոչ ոք չհամարձակուի նրանց ծառայեցնել իրեն: Դու էլ, Եզրաս, որ քո Աստուծո իմաստութիւնն ունես քո ձեռքին, օրէնագետներ եւ դատարաններ նշանակիր, որպէսզի նրանք դատեն Գեարի այն կողմում գրնուող ամբողջ ժողովրդին եւ ուսուցանեն քո Աստուծո Օրէնքը բոլոր նրանց, ովքեր չգիտեն: Իսկ նրանք, ովքեր չեն կատարի Օրէնքը, ովքեր չեն գործի ըստ Տիրոջ Օրէնքի եւ ըստ թագաւորի օրէնքների, թող ըստ իրենց գործերի՝ նրանց համար դատարան արուի. եթէ մահուան են արժանի, դատարարութեան մահուան, եթէ փանջանքի փանջանքի, եթէ փուզանքի՝ փուզանքի, եթէ կալանքի՝ բանտարկութեան»: «Օրինում է մեր Տէր Աստուածը, որ այսպիսի բարութիւն փունց թագաւորի սրտին, փառաւորեց մեր Տէր Աստուծո անունը Երուսաղէմում, ինձ էլ ողորմութիւն արեց եւ պատուի արժանացրեց թագաւորի եւ նրա խորհրդականների առաջ, թագաւորի բոլոր իշխանների առաջ, զօրացայ, քանզի Տիրոջ ձեռքն ինձ վրայ էր, հաւաքեցի Իսրայէլի բոլոր իշխաններին՝ ինձ հետ

գերութիւնից վերադառնալու համար»:

8 Սրանք են այն իշխաններն ու քոհմապետները, որոնք ինձ հետ վերադարձան բաբելոնացիների Արփաշէտ թա-
 2 գաւորի թագաւորութեան ժամանակ. Փենեէսի որդիներից՝ Գերսունը, Իթամարի որդիներից՝ Դանիէլը, Դաթի որ-
 3 դիներից՝ Արփուսը, Նաաքայի որդիներից՝ Նիան, Փորոսի որդիներից՝ Ջաքարիան եւ նրա հետ հարիւր յիսուն
 4, 5 փղամարդ, Փաաթովաբի որդիներից՝ Ջարայի որդի Ելիանան եւ նրա հետ երկու հարիւր փղամարդ, Ջարուէլի
 6 որդիներից՝ Ազիէլի որդի Սեբեմիան եւ նրա հետ երեք հարիւր փղամարդ, Ադիանի որդիներից՝ Յովնաթանի որդի
 7 Աբէնը եւ նրա հետ յիսուն փղամարդ, Ելամի որդիներից՝ Աթալայի որդի Իսայիասը եւ նրա հետ եօթանասուն
 8, 9 փղամարդ, Մափափայի որդիներից՝ Միքայէլի որդի Ջամբոհիան եւ նրա հետ եօթանասուն փղամարդ, Յովաբի
 10 որդիներից՝ Յեուէլի որդի Բադիան եւ նրա հետ երկու հարիւր փասնութ փղամարդ, Բաանի որդիներից՝ Յովսէփի
 11 որդի Սեւեմուլը եւ նրա հետ հարիւր վաթսուն փղամարդ, Բաբէլի որդիներից՝ Բաբի որդի Ջաքարիասը եւ նրա
 12 հետ քսանութ փղամարդ, Ազդադի որդիներից՝ Մակափանի որդի Յովնանը եւ նրա հետ հարիւր փասը փղամարդ,
 13 Ադոնիկամի որդիներից՝ Էսքարին. իսկ միւսների անունները սրանք են՝ Ելիփալաթ, Յէիէլ եւ Մամա եւ սրանց հետ
 14, 15 վաթսուն փղամարդ, Բադուի որդիներից՝ Ութային եւ Ջարուլը եւ սրանց հետ եօթանասուն փղամարդ: Ես նրանց
 հաւաքեցի դէպի Եփ հոտող գետի եզերքին: Այսպէս մենք օթեւանեցինք երեք օր: Ժողովրդի բազմութեան մէջ ես
 16 փնտրեցի, բայց քահանաներից եւ Ղեւիի որդիներից չգտայ ոչ մի մարդ: Այն ժամանակ ես Եղիազարի, Արիէլի եւ
 17 Մեմեայի մօտ ուղարկեցի Առնամին, Արիբին, Ելնաթանին, Նաթանին, Ջաքարիային, Մէտոլամին, Յովարիբին
 18 եւ Յելմաթամին: Իմաց փալուց յեփոյ նրանց բերեցին իշխանների առաջ, որոնք գրնում էին Գանձաւորաց փեղ
 կոչուած վայրում: Ես նրանց բերանը խօսք դրեցի, որ խօսեն իրենց Նաթանայիմ եղբայրների հետ, որոնք մեր
 18 Ասրիւմու փան երգիչներն էին, եւ որոնց բերել էին Գանձաւորաց փեղ կոչուած վայրը: Նրանք եկան մեզ մօտ, քան-
 19 զի Տիրոջ բարի ձեռքը մեզ վրայ էր. դրանք Իսրայէլի որդի Ղեւիի որդիներից էին, եւ առաջինը մեզ մօտ եկան նրա
 20 որդիներն ու նրա եղբայրները՝ փասնութ փղամարդ: Եկան եւ Ասեբիան, Մերարիի որդի Յեսեան՝ իր եղբայրների
 21 եւ որդիների հետ՝ քսան փղամարդ: Եկաւ նաեւ Նաթանայիմը, այն Նաթանի որդին, որին Դաիթ թագաւորը եւ
 22 նրա իշխանները փութ էին դուրսացնելին՝ ծառայելու. նա եկաւ երկու հարիւր քսան փղամարդու հետ: Ես այն-
 23 փեղ, Էուս գետի եզերքին, ծոմապահութեան քարոզ կարդացի, այնպէս մենք աղօթք մատուցեցինք մեր Տէր Ասրիւմու
 24 առաջ, խնդրեցինք նրանից, որ ուղիղ ճանապարհով փաներ թէ՛ մեզ եւ մեր որդիներին եւ թէ՛ բոլոր նրանց, ովքեր
 25 մեզ հետ էին, քանի որ մենք ամաչեցինք թագաւորից հեծեալներ խնդրել՝ ճանապարհին մեր թշնամիներից մեզ
 26 ազատելու համար, որովհետեւ թագաւորին այսպէս էինք ասել, թէ մեր Տիրոջ ձեռքն օգնում է բոլորին, ովքեր դիմում
 են նրան բարութեան համար, եւ որ նա իր զօրութիւնն ու բարկութիւնն է թափում բոլոր նրանց վրայ, ովքեր լքում
 23, 24 են նրան: Մենք ծոմ պահեցինք եւ խնդրեցինք այս բոլորի համար, եւ Տէրը մեզ լսեց: Գլխաւոր քահանաներից
 25 մենք ընտրեցինք փասնեկու մարդ՝ Մարաբիային, Ասաբիային եւ նրանց հետ իրենց փասը եղբայրներին: Մենք
 26 նրանց առաջ կշռեցինք եւ նրանց փութեցինք այն արծաթը, ոսկին եւ սպասքը, որ մեր Ասրիւմու փան համար նուիրել
 27 էին թագաւորն ու նրա խորհրդականները, նրա իշխաններն ու Իսրայէլի ժողովուրդը, որ գրնում էր այնպէս: Ես
 կշռեցի եւ նրանց փութեցի վեց հարիւր յիսուն փողանդ արծաթ, արծաթէ հարիւր անօթներ, հարիւր փողանդ ոսկի,
 28 ոսկէ քսաներեք գաւաթ եւ ընփիր, մաքուր ու ոսկեգօծ պղնձէ այլ անօթներ: Ես նրանց ասացի. «Ի՞նչ սրբագործու-
 29 ած էք Տէր Ասրիւմու կողմից, սրբագործուած են նաեւ Տիրոջ այս սպասքը, մեր հայրերի Տէր Ասրիւմու այս ոսկեղէն եւ
 30 արծաթեղէն ընփիր անօթները. արթուն կացէք եւ պահպանեցէք, մինչեւ որ դրանք կշռէք գլխաւոր քահանաների,
 31 ղեւապահների, Իսրայէլի իշխանների եւ քոհմապետների առաջ, Երուսաղէմում, Տիրոջ փան խորանում»: Քահա-
 նանները եւ ղեւապահները վերցրին կշռած ու հաշուած ոսկին, արծաթն ու սպասքը՝ Երուսաղէմ, մեր Ասրիւմու փուն
 31 փանելու համար, եւ մենք ճանապարհ ընկանք Էուս գետի մօտից առաջին ամսի փասնեկուերորդ օրը, եկանք ու
 հասանք Երուսաղէմ: Մեր Տէր Ասրիւմու ձեռքը մեզ վրայ էր, եւ նա փրկեց մեզ մեր թշնամիների ձեռքից եւ ճանա-
 32, 33 պարիի դարանակալներից: Մենք եկանք Երուսաղէմ եւ երեք օր հանգստացանք այնպէս: Չորրորդ օրը, կշռելով
 արծաթը, ոսկին եւ սպասքը, փութեցինք մեր Տէր Ասրիւմու փանը՝ Օնիա քահանայի որդի Մարեմոթին. նրա հետ էին
 34 նաեւ Փենեէսի որդի Եղիազարը, Յեսուի որդի Յովաբաթը, Բանիայի որդի Նովադան եւ այլ ղեւապահներ: Ամէն
 35 ինչ յանձնուեց հաշուով ու կշռով, եւ գրուեց ամէն ինչի լրիւ հաշիւն ու կշիռը: Այն ժամանակ բոլոր նրանք, որ
 վերադարձել էին գերութիւնից եւ պանդխտութիւնից, ողջակէզներ մատուցեցին Իսրայէլի Տէր Ասրիւմուն. ամբողջ
 Իսրայէլի համար փասնեկու արջառ, իննսունվեց խոյ, եօթանասունեօթը գառ եւ փասնեկու նոխազ՝ մեղքերի
 36 մաքրման համար. այս բոլոր ողջակէզները նրանք մատուցեցին Տէր Ասրիւմուն: Թագաւորի հրամանը նրանք յանձ-
 նեցին Եփրաթ գետի այն կողմի իշխաններին, որոնք էլ պարիւ մատուցեցին հրեայ ժողովրդին եւ փառաւորեցին
 Ասրիւմու փաճարը:

9 Այս բոլորը կատարուելուց յեփոյ իշխանները մօտեցան ինձ եւ ասացին. «Իսրայէլի ժողովուրդը, քահանաներն ու
 ղեւապահները չեն կորել իրենց կապերը այն հեռաւոր ժողովուրդների ու երկրների հետ, ուր եղել են՝ չեն բաժանու-
 2 ել քանանացիներից ու քեփացիներից, փերեզացիներից ու յեբուսացիներից, ամոնացիներից ու մովաբացիներից,
 3 եգիպտացիներից ու ամորիացիներից, քանի որ նրանց աղջիկներից կին առան իրենց համար՝ թէ՛ իրենք եւ թէ՛
 4 իրենց որդիները. նրանց սուրբ սերմը խառնակուեց ու պղծուեց այդ երկրների ժողովուրդների հետ, եւ անօրէնութե-
 5 ան այդ սկիզբը ծագեց իշխաններից»: Երբ ես լսեցի այս խօսքերը, պարառտրեցի իմ հագուստները, փետեցի իմ
 6 մագերան ու մօրուքը եւ այդպէս նստեցի սգի մէջ: Եւ բոլոր նրանք, որ երկիւղ էին կրում Իսրայէլի Ասրիւմուց եւ որոնք
 վերադարձել էին գերութիւնից, հաւաքուեցին ինձ մօտ, իսկ ես այդպէս նստել էի սգի մէջ՝ մինչեւ երեկոյեան գոհի
 7 մատուցման ժամը: Երեկոյեան գոհը մատուցելու ժամին, ես վեր կացայ իմ փառապանքի փեղից, հագուստներս
 8 պարառտրուած՝ խոնարհուեցի ցած, իջայ ճնկի եւ, ձեռքերս փարածելով, բարձրացրի դէպի իմ Տէր Ասրիւմուը եւ
 9 ասացի. «Ասրիւմու՛ իմ եւ Տէ՛ր, ամաչում ենք եւ զարհուրում քեզմից. բարձրացրո՛ւ իմ երեսը դէպի քեզ, Տէ՛ր իմ
 Ասրիւմու, քանզի բազմացան մեր անօրէնութիւններն ու դիպուեցին մեր գլուխներին, մեր մեղքերը մեծացան ու
 10 բարձրացան մինչեւ երկինք՝ մեր հայրերի փարիներից եւ ժամանակներից ի վեր, եւ մենք մեծ մեղքերի մէջ ենք
 11 մինչեւ այսօր: Դու մեր մեղքերի պարճառով հեթանոս թագաւորների ձեռքը մատուցելով մեզ, մեր թագաւորներին

Եւ մեր որդիներին մարմնեցի սրի, գերութեան ու յափշտակութեան, եւ մեր երեսն ամօթահար եղաւ մինչեւ այսօր: Բայց այժմ, ահա, քո գթութիւնը թափեցիր մեզ վրայ, Տէր Աստուած մեր, փրկութիւն շնորհեցիր մեզ, հաստատեցիր մեզ քո սուրբ վայրում, մեր աչքերը լուսատրեցիւր այսօր, Տէր Աստուած մեր, մեր սպրկութեան մէջ մեզ փոքր ի շարժ կեանք փութեցիր: Մենք սպրով էինք, բայց դու, Տէր Աստուած մեր, ջթողեցիր մեզ մեր սպրկութեան մէջ, քո ողորմածութիւնը մեր նկատմամբ իջաւ Պարսկաստանի թագաւորի առաջ, որպէսզի նա մեզ կենդանութիւն փար, բարձրացնէր մեր Աստուծո փունը, վերականգնէր եւ վերաշինէր այս անապատները, ցանկապար եւ ամուր պարիսպներ կառուցէր Յուդայի երկրի եւ Երուսաղէմի համար: Եւ հիմա մենք, այս բոլորից յետոյ, ի՞նչ պատասխան փանք թեզ, Տէր, բանգի օրինազանց եղանք քո առաջ, զանց արինք քո պատուիրանները, որ փունկ էիր մեզ քո մարգարէների միջոցով ասելով այսպէս. «Այն երկիրը, ուր գնում ես դու ժառանգելու, այդ երկիրը պղծուած է երկրի այլազգիների գաղութիւններով եւ լցուած նրանց աղպեղութիւններով: Դու նրանց աղջիկներից կին չառնես քո որդիների համար եւ ոչ էլ քո աղջիկներից կնութեան կը փաս նրանց որդիներին: Դու զօրաւոր կը լինես այդպէս, կ'ուրես այդ երկրի բարիքները, եւ քո որդիները յալիպենապէս կը ժառանգեն այդ երկիրը»: Արդ, այն ամենը, ինչ մէկ անգամ եղաւ մեզ հետ, կատարուեց մեր վարթար գործերի եւ մեր չար մեղքերի պարճառով, բայց դու, Տէր, բազում անգամ ներեցիր մեր մեղքերը եւ մեզ փութիւր այսպիսի արմար ու սերունդ: Բայց մենք դարձեալ խտրութեանցիք՝ զանց առնելով քո պատուիրանները. խառնակուեցինք երկրի այլազգիների աղպեղութիւնների հետ, եւ դու ջբարկացար մեզ վրայ, չմարմնեցիր մեզ իսպառ կորստի, որպէսզի մեզնից ոչ արմար մնար, ոչ սերունդ եւ ոչ էլ մեր անունը: Տէր Աստուած Իսրայէլի, դու արդար ես եւ ճշմարիտ, որովհետեւ չջնջացիր մեր սերունդը, այլ մեր արմարն ու սերունդը մնացին մինչեւ այսօր: Եւ ահա այսօր մենք մեր անօրէնութիւններով քո առջեւ ենք եւ չենք կարող բարձրացնել մեր գլուխները, չենք կարող նայել քո երեսին, որովհետեւ մեր անօրէնութիւնները բազմացան, եւ մեր չարիքները բարձրացան մեր գլխից էլ վեր»:

Երբ Եզրասը, երեսի վրայ ընկած գեղմին, այս խոստովանութիւնն էր անում եւ ողբով աղօթում Տիրոջ առաջ, նրա մօտ հաւաքուեց շար մեծ բազմութիւն՝ փղամարդիկ եւ կանայք, երիտասարդներ եւ կոյսեր, որ բնակուած էին Երուսաղէմում. ժողովուրդը ողբում էր եւ բարձրաձայն լաց լինում: Ելամի որդիներից Եղիայի որդի Յեքոնիան պատասխան փութեց Եզրասին եւ ասաց. «Մենք մեղք ենք գործել մեր Տէր Աստուծո դէմ. մենք կին ենք առել այս երկրի այլազգիներից, եւ այսօր դա անօրէնութիւն է Իսրայէլի մէջ: Արդ, ուխտ անենք մեր Տէր Աստուծո առաջ, դուրս անենք այս երկրի այլազգիներից բերած բոլոր կանանց եւ նրանցից ծնուած զաւակներին: Տիմա վեր կաց եւ, ինչպէս կը կաննաս, նրանց կանգնեցրո՞ւ Տէր Աստուծո Օրէնքի առաջ. թող քո բերանից լսենք, թէ ինչ պիտի անենք ըստ պատուիրանների, եւ մենք այդպէս էլ կ'անենք: Մենք թեզ հետ ենք, պի՛նդ կաց եւ արա՛ այնպէս, ինչպէս հրամայել է մեր Տէր Աստուածը»: Եզրասը ելաւ, երդուել փութեց եղերի փոհմապետներին, քահանաներին, ղեկպաշիններին եւ ամբողջ Իսրայէլին, որ նրանք վարունն ըստ իրենց երդման: Դրանից յետոյ Եզրասը վեր կացաւ Աստուծո փան առջեւից, գնաց գանձապետ Ելիսուբի որդի Յոհանի սենեակը, բայց ոչ հաց կերաւ եւ ոչ էլ ջուր խմեց, այլ ողբում էր բազմութեան անօրէնութեան եւ նրա մեծ մեղքերի համար: Այդ ժամանակ էլ մունտրիկները յայտարարում էին Տրեսարանում եւ Երուսաղէմում, թէ՛ «Ամէն մարդ, իշխաններից լինի թէ աւագներից, եթէ մինչեւ երեք օր չզայ Երուսաղէմ, նա եւ իր ամբողջ ունեցումը կ'ենթարկուի նզովքի, եւ ինքն էլ կը վարարուի Իսրայէլի ժողովրդից»: Եւ Յուդայի ու Բենիամինի երկրի ամբողջ ժողովուրդը երեք օրում հաւաքուեց Երուսաղէմում: Դա իններորդ ամիսն էր, ամսի քսաներորդ օրը: Ամբողջ ժողովուրդը նստել էր Տիրոջ փան առաջ, հրապարակում եւ, վախեցած, դողում էր թէ՛ Եզրասի խօսքերից եւ թէ՛ ձմրան ցրտից: Եզրասը վեր կացաւ եւ ասաց նրանց. «Դուք էք, ահա, որ մեղքեր էք գործել, կանայք էք առել այլազգիների աղջիկներից եւ Իսրայէլի վրայ աւելացրել մեղքեր ու անօրէնութիւններ: Տիմա դուք օրհնութիւն փութեք մեր հայրերի Տէր Աստուծոն եւ նրա համար արէք հաճելին. զապուեցէք ու բաժանուեցէք երկրի բոլոր հեթանոսներից եւ այլազգիներից առած ձեր կանանցից»: Բոլոր ժողովականները պատասխան փութին եւ ասացին. «Ծանր է այդ խօսքը, որ ասում ես մեր մասին. չէ՞ որ մենք շար ենք, ժամանակն էլ ձմեռ է, չենք կարող դրսում մնալ, այս գործն էլ մէկ-երկու օրուայ բան չէ, մենք էլ խիստ մեղքեր ունենք այդ գործում: Բոլոր փեղերի եւ քաղաքների իշխանները թողէք մնան, իսկ նրանք, ովքեր այլազգի կանայք են առել, իրենց քաղաքների աւագների եւ փոհմապետների հետ որոշուած ժամանակին թող գան այսպետ՝ դապուելու եւ մեզնից քաւելու այս մեղքերը, որպէսզի Աստուծո բարկութիւնը հեռացնեն մեզնից՝ մեր արած այս գործերի համար»: Եւ այդպէս էլ արեցին գերութիւնից վերադարձածները: Եզրասն, ըստ փոհների, ընտրեց ամուսնու մարդիկ՝ իշխաններ եւ փոհմապետներ, եւ նրանք հաւաքուեցին փասներորդ ամսի ամսամարին՝ քննելու համար այս գործը: Տասներորդ ամսի ամսամարին աւարտեցին այն: Նրանք մինչեւ առաջին ամսի ամսամարին ճշտեցին ու ջոկեցին այն բոլոր փղամարդկանց, որոնք այլազգի կանայք ունէին: Նրանք գրան, որ քահանաների որդիներից այլազգի կանայք ունէին Յոսեփակի որդի Յեսուի որդիներից եւ եղբայրներից Մանասէն, Եղիազարը, Յարիբն ու Գադայիան: Այնուհետեւ արանք սկսեցին արձակել այլազգի կանանց, եւ իւրաքանչիւրը, անգիտութեամբ գործած իր մեղքերի թողութեան համար, գոհ մարուցեց մի խոյ: Երամի որդիներից՝ Մասիաը, Եղիան, Մամայիան եւ Եղզիասը. Փասուրի որդիներից՝ Ելիանասը, Մասիելը, Միսայելը, Նաթանայելը, Յոզաբաթը եւ Ելասան. ղեկպաշինների որդիներից՝ Յեզաբաթը, Մամայթը, Կոլիան, այսինքն՝ Կոլիպոսը, Ափեթիասը, Յուդասը եւ Եղիազարը. սաղմոս երգողներից՝ Ելիափը, դռնապաններից՝ Կոլէմը, Էբէլէսը եւ Ուրին. իսրայէլացիներից՝ Փորոսի որդիներից՝ Ռամայիան, Յազիան, Մելքիան, Էակիմը, Եղիազարը, Ասաբիան, Նիբանիան. Ելամի որդիներից՝ Մարթանիան, Ջաքարիան, Յաւելը, Աբդիան, Երիմոթը եւ Եղիան. Ջաթուի որդիներից՝ Ելիոնէն, Ելիասը, Մարթանիան, Յարմոթը, Ջաքաղը, Ջազիան. Բաբէի որդիներից՝ Յոհանն, Անանիան, Ջաբուն եւ Թային, Բանիի որդիներից՝ Մոտլամը, Մալաթը, Ադայիասը, Իսասուրը, Մալ Անտոթը. Փաթթ-Մովաբի որդիներից՝ Ադնէն, Քալէլը, Բանայիան, Մասեան, Մաաթան, Բեսելը, Մանասէն. Երամի որդիներից՝ Ելիեզին, Եսիան, Մելքիան, Մամերասը, Միմէնը, Բենիամինը, Մալուբը, Մամարիան. Ասեմի որդիներից՝ Մարթանիան, Մարթաթիան, Ջարաթը, Ելիփալէթը, Յերեմին, Մասսէն, Մամէին. Բանիի որդիներից՝ Մովաղիան, Ամրամը, Ուլը, Բանեան, Բադայիան, Զելիան, Ուանիան, Մարիմոթը, Ելիասիբը, Մարթանիան, Մարթանան. Բանիի որդիներից եւ Մեմէիի որդիներից՝ Մելեմիասը, Նաթանը, Ադայիասը, Մաքնան, Գայագուն,

10
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19, 20
 21
 22
 23
 24
 25, 26
 27
 28, 29
 30, 31
 32
 33, 34, 35
 36, 37

- 38, 39 Մէսէն, Արուն, Եզրիէլը, Սալամիասը, Մամարիասը, Մելումը, Արարիասը, Յովսէփը. Աբուբէի որդիներից՝ Իւուէլը,
40, 41, 42 Մաբաթիասը, Զաբաթը, Զեբիննասը, Յադային, Յաղէն, Յովեղը, Բանայիան: Սրանք էին այն բոլոր փղամար-
դիկ, որոնք այլազգի կանայք էին առել եւ նրանցից ունեցել փղաներ ու աղջիկներ:

Նէնսի

Արքաշէս արքայի քսաներորդ փարուայ Քասղեւ ամսին այնպէս եղաւ, որ ես Աբիրայի մայրաքաղաք **1**
Մուսայում էի: Ինձ մօտ եկան իմ եղբայրներից մէկը եւ Յուդայի երկրի մի քանի մարդիկ: Ես նրանց **2**
հարցրի Երուսաղէմի եւ կենդանի մնացածների մասին, որոնք փրկուել ու վերադարձել էին գերութիւնից:
Նրանք ասացին ինձ. «Գերութիւնից փրկուածներն այնպէ՛ղ՝ իրենց աշխարհում, մեծ նեղութեան ու նա- **3**
խափինքների մէջ են. իսկ Երուսաղէմի պարիսպները մնում են նոյն ձեւով քանդուած ու ւաերուած, նրա դռներն էլ՝
հրկիզուած»: Երբ ես լսեցի այս խօսքերը, նստեցի, լալիս էի, օրեր շարունակ սուգ արեցի ու ծոմ պահեցի, աղօթքի **4**
կանգնեցի երկնքի Տէր Աստուծո՛ւ առջեւ ու ասացի. «Տէր Աստուծո՛ւմ երկնքի եւ երկրի, որ գորաւոր ես, մեծ եւ սհարկու,
պահում ես նրանց ուխտերն ու ողորմութիւնները, ովքեր սիրում են քեզ եւ ենթարկուում քո օրէնքներին: Թող քո **6**
սկանջները լսեն, եւ քո աչքերը՝ տեսնեն: Այժմ լսիր եւ տես քո ծառայի աղօթքները, որ այսօր ես մատուցում եմ
քեզ քո ծառաների՝ իսրայէլացիների համար, մեզ համար, որ մենք, մեր գործած մեղքերի պարճառով մատուցեցինք
նեղութեան. ես եւ իմ հօր փունը մեղք գործեցինք, որովհետեւ անիրաւօրէն յանցանք գործեցինք եւ չպահեցինք **7**
քո օրէնքները, հրամաններն ու հրահանգները, որ քո ծառայ Մովսէսի միջոցով պատուիրեցիր մեզ: Տէր, յիշիր քո **8**
խօսքը, որ պատուիրեցիր քո ծառայ Մովսէսին եւ ասացիր. «Եթէ դուք չպահէք իմ օրէնքները, ես էլ ձեզ կը ցրեմ
հեթանոսների մէջ, իսկ եթէ դառնաք եւ պահէք իմ օրէնքներն ու կարարէք դրանք, եթէ դուք մինչեւ երկրի ծագերն **9**
էլ ցրուած լինէք, ես այնպէղից էլ ձեզ կը ժողովեմ եւ կը բերեմ այն փեղը, որ ընտրել եմ եւ որի մէջ ապրում է իմ
անունը»: Եւ արդ, սրանք քո ծառաներն ու ժողովուրդն են, որոնց փրկեցիր քո մեծ գորութեամբ եւ բարձր բազկով. **10**
բայց մի՛ թող նրանց քո ձեռքից, այլ քո սկանջները թող բաց լինեն քո ծառաների աղօթքների համար եւ անսան **11**
նրանց աղաչանքներին, ովքեր երկնջում են քո անունից: Եւ այսօր յաջողութիւն փութ քո ծառայի խնդրանքներին,
եւ թող ես գթութիւն գտնեմ այս մարդու առջեւ: Այդ ժամանակ ես թագաւորի փակառայեմքն էի»:

Արքաշէս արքայի քսաներորդ փարուայ Նիսան ամսին այնպէս եղաւ, որ արքան ինձնից գինի խնդրեց: Ես **2**
գինին վերցրի եւ փուեցի թագաւորին. թագաւորը մենակ էր: Երբ նա գինին խմեց, ասաց ինձ. «Ինչո՞ւ է քո **2**
դէմքը փխտուր եւ փրպում. դրա պարճառը այլ բան չէ, եթէ ոչ քո սրտի չարութիւնը»: Ես խիստ վախեցայ ու **3**
թագաւորին ասացի. «Արքայ, դու յախտեան ապրած կենաս, ինչո՞ւ իմ դէմքը փխտուր եւ փրպում չլինի, որովհետեւ
իմ հօր փունն ու քաղաքն անապար է դարձել, եւ նրա դռներն այրուել են կրակից»: Թագաւորն ինձ ասաց. «Իրա **4**
համար ի՞նչ եւ ուզում խնդրել ինձնից»: Ես աղօթքի կանգնեցի ու միտքս ուղղելով երկնքի Տէր Աստուծո՛ւ ասացի
թագաւորին. «Թող քո թագաւորութեան վրայ բարութիւն լինի. եթէ քո ծառան քո առջեւ շնորհ գրաւ, եւ եթէ դու **5**
կամենում ես, ուղարկիր ինձ Նրէասարան՝ իմ հայրերի յիշատակների քաղաքը, եւ ես, ըստ քո հրամանի խօսքի, կը
վերաշինեմ այն»: Թագաւորը, որի հարձը նստած էր նրա մօտ, ասաց ինձ. «Դու ե՞րբ փեղ կը հասնես եւ կամ **6**
ե՞րբ կը վերադառնաս»: Թագաւորը բարի գտնուեց եւ ինձ արձակեց: Ես նրանից ժամկէտ խնդրեցի եւ ասացի **7**
թագաւորին. «Եթէ քո առջեւ շնորհ գրաւ, փութ ինձ գետի կողմերի իշխաններին ուղղուած մի թուղթ, եւ թող ինձ
փանեն մինչեւ հասնեմ Նրէասարան: Մի թուղթ էլ փութ Ասափին, որ արքունի անպառնի պահապանն է, որպէսզի **8**
ինձ շինափայտ փայ քաղաքի դռների, պարիսպների եւ փան պարասպանն համար, որի մէջ ես պէտք է մտնեմ»: **9**
Թագաւորն այդ թղթերը փուեց ինձ, որովհետեւ իմ Աստուծո՛ւ ձեռքն իմ նկատմամբ բարի էր: Ես եկայ գետի կողմերի **9**
իշխանների մօտ ու նրանց փուեցի թագաւորի թղթերը: Թագաւորն ինձ հետ ուղարկել էր գորաւոր առաջնորդներ **10**
ու ձիեր: Երբ Սանաբալպար իշխանն ու Ամոնի ծառայ Տուբիան լսեցին այս, նրանք իրենց վազ գզացին, որ **10**
Իսրայէլի բարօրութեան եւ կարիքների համար եւ մարդիկ եմ փնտրել: Եկայ Երուսաղէմ ու այնպէղ մնացի երեք **11**
օր: Գիշերը ես վեր կացայ, ինձ հետ նաեւ՝ սակաւաթիւ մարդիկ: Ես մարդկանց չպարմեցի, թէ Աստուծո՛ւմ ինչ **12**
դրեց իմ սրտում, որ անեմ Իսրայէլի համար: Ինձ հետ չկար ուրիշ գրաստ, բացի այն գրաստից, որի վրայ նստած **13**
էի: Ես դուրս եկայ Նեղեղափի դռով, անցայ Թգեմու հողամասի եզրով եւ գնացի մինչեւ Աղբանցի դուռը: Ես **13**
ճնշում էի, որ Երուսաղէմի պարսպի մէջ կային ճեղքեր, որ նրանք մաքրել էին, եւ որ նրա դռներն այրուած էին **14**
կրակից: Ես անցայ Աղբիւրի դռով՝ Թագաւորի ջրասղանի մօտով: Այնպէղ փեղ չկար, որ ես իմ գրաստին հեծած՝ **14**
կարողանայի անցնել: Նեղեղափի մօտով, գիշերը ելայ դէպի վեր՝ պարսպի կողմը՝ ճնշուելով պարսպի ճեղքերից, **15**
հասայ Չորի դռան մօտ, ապա վերադարձայ: Պահապանները չհմացան, թէ ինչու էի գնացել կամ ինչ էի անում. **16**
եւ ոչինչ չէի ասել նաեւ հրեաներին, քահանաներին, անուանի մարդկանց, գորապետներին եւ ուրիշներին, որոնք **17**
այդ ժամանակ գլխաւորում էին գործերը: Նրանց ասացի. «Տեսէ՛ք այն չարիքները, որոնց մէջ ենք այժմ, տեսէ՛ք, **17**
ինչպէ՛ն Երուսաղէմն անապար է դարձել, եւ հրկիզուել են նրա դռները: Եկէ՛ք շինենք Երուսաղէմի պարիսպները, եւ **18**
այլեւս նախափինքի մէջ չլինենք»: Ես նրանց պարմեցի, որ Տիրոջ ձեռքն իմ նկատմամբ բարի էր, ասացի նաեւ **18**
թագաւորի խօսքերը, որ նա ասել էր ինձ: Նրանց ասացի. «Այժմ եկէ՛ք ելնենք եւ վերաշինենք պարիսպը»: Եւ **19**
նրանց ձեռքերը գորացան այդ բարի գործերի համար: Լսելով այդ մասին՝ Սանաբալպարը, Ամոնի ծառայ Տուբիան **20**
եւ Գեսամ Արաբացին ծաղրում էին մեզ. նրանք եկան մեզ մօտ ու մեզ ասացին. «Ի՞նչ են այդ բաները, որ դուք **20**
անում էք: Ի՞նչ է, դուք ուզում էք թագաւորի դէմ ապստամբել»: Ես նրանց պարասպանեցի ու ասացի. «Երկնքի եւ **20**
երկրի Աստուծո՛ւ յաջողութիւն փուեց մեզ, մենք նրա սուրբ ծառաներն ենք ու վերաշինում ենք այս քաղաքը, բայց **20**
ձեզ համար Երուսաղէմում չկայ բաժին, յիշարակ ու արդարութիւն»:

Ելիասիբ մեծ քահանան եւ նրա եղբայր քահանաները ելան եւ շինեցին Ջրնուղի աւազանների դուռը, մաքրեցին **3**
այն ու նորոգեցին նրա փեղկերը եւ պարիսպը կանգնեցրին մինչեւ Անամայէլի աշտարակը՝ Երիթովի մարդկանց **2**
եւ Չարուրի ու Ամարի որդիների օգնութեամբ: Երթիւրան դուռը շինեցին Ասանի որդիները. նրանք յարդարելով **3**
պարիսպեցին այն իր փականքներով եւ նիզելով: Նրանց հետ ձեռք-ձեռքի աշխատում էին Ռամոթը եւ Օրիայի **4**
որդիները, Ալուսի որդիները, սրանց կողքին՝ Մասիգեբէլի որդի Բարաբի որդի Մոսուամը, սրա կողքին՝ Բասանի որ- **4**
դի Սադոկը, սրա կողքին՝ Թեկուամորեմի բնակիչները, բայց սրանց անուանի մարդիկ իրենց պարանոցը նրանց **5**

6 ծառայութեան փակ չդրեցին: Տին դուռը նորոգեցին Յուզան՝ Փասեկի որդին, եւ Մետոյանը՝ Բասողիայի որդին.
7 սրանք պարտաւորեցին այն ու դրեցին նրա փեղկերը՝ իրենց փականքներով ու նիգերով: Նրանց կողքին, ըստ
հերթականութեան, աշխատում էր Ռոստկէիմի որդի Անանիան, որը երուսաղէմացիներին թողեց նորոգման աշխա-
8 փանքը մինչեւ հրապարակների պարիսպը: Նրանից յետոյ աշխատում էր Երուսաղէմի շրջանի իշխան Ռափիան,
9, 10 նրա կողքին՝ Յերոմայի որդի Յերադիան, իսկ իր փան կողմից, սրա կողքին՝ Սաբանէի որդի Աբուրաբը: Պարսպի
երկրորդ հատումածի վրայ աշխատում էին Երամի որդի Ելքիասը եւ Փաաղմովաբի որդի Ասուբը՝ մինչեւ Թանուրիմի
11 աշտարակը: Սրանց կողքին աշխատում էր Արիմի որդի Սալուսը՝ Երուսաղէմի միւս կէսի իշխանը, ինքը եւ իր
12 դուստրերը: Չորի դռան աշխատանքը յանձն առան Անուն եւ Զանուի բնակիչները. նրանք շինեցին եւ կանգնեցրին
13 դուռը, դրեցին դռնափակերն եւ նիգերը. նրանք վերաշինեցին նաեւ պարիսպը հազար կանգուն երկարութեամբ՝
14 մինչեւ Մոխրոցի դուռը: Իսկ Մոխրոցի դռան աշխատանքը յանձն առաւ Բեթաբարամի շրջանի իշխան՝ Ռեքաբի
15 որդի Մելքիան փեղացիների հետ, որոնք շինեցին, կանգնեցրին դուռը եւ դրեցին նրա փակերն ու նիգերը: Զրա-
16 ւազանի աղբիւրի պարսպի նորոգման աշխատանքը յանձն առաւ թագաւորի իշխան Ադիոնը՝ մինչեւ այնպէս, որ
17, 18 սարիճաններն իջնում են Դաթի քաղաքից: Նրանից յետոյ աշխատում էր Ազրուբի որդի Նենասը՝ Բեթաբարի կող-
19 մի իշխանը՝ մինչեւ Դաթի գերեզմանի պարսպը, մինչեւ Զրաւազանի առաջացման փեղը, մինչեւ Բեթաբարարին:
20 Նրանից յետոյ աշխատում էին ղեկագիւնները՝ Բանի որդի Ռայունը, նրանց կողքին Կէիլի կողմերի իշխան Ասա-
21 բիան. սրանից յետոյ՝ նրա եղբայրները եւ Կէիլի կողմի իշխան Ադադի որդի Բենայի: Սրանից յետոյ Մասափի
22 իշխան՝ Յեսուի որդի Ազուրը աշխատում էր պարսպի երկրորդ հատումածի վրայ, որ գնում եւ միանում էր աշտա-
23 րակի անկիւններին: Նրանից յետոյ երկրորդ հատումածի անկիւնից մինչեւ Բեթելիասուբի դուռը, որ նստում էր
24 քահանայապետը, պարսպի նորոգման աշխատանքը յանձն առաւ Զարուի որդի Բարուբը: Նրանից յետոյ, երկրորդ
25 հատումածում, աշխատում էր Ալունի որդի Ուրիայի որդին՝ Մերամոթը, Բեթելիասուբի դռնից մինչեւ պարսպի վերջը:
26 Նրանից յետոյ աշխատում էին Աքերի քահանաները: Սրանցից յետոյ, իրենց փաների առջեւ, վերանորոգման աշխա-
27 փանքը յանձն առան Բենիամինն ու Ասուբը, եւ սրանցից յետոյ՝ Ազարիան՝ Անանիայի որդի Մասալայի որդին, իր
28 փան մօտ: Սրանից յետոյ Ենդադի որդի Բանին յանձն առաւ նորոգել պարսպի երկրորդ հատումածը՝ Բեթաբարից
29 մինչեւ անկիւնը: Իսկ Ուզայի որդի Փալաբը յանձն առաւ նորոգել շրջադարձի մասը՝ անկեան դիմացը եւ աշտա-
30 րակը, որ գտնուում էր թագաւորի ապարանքից դուրս՝ գաւթի բանփից վերեւ: Նրանից յետոյ աշխատում էր Փորունի
31 որդի Փաթաւան: Նախանայիները, որ բնակուում էին Օփալում, նորոգում էին պարիսպը արեւելեան կողմի Զրի
32 դռան պարսպից մինչեւ դրսի կողմի աշտարակը: Սրանցից յետոյ աշխատանքը յանձն էին առել թէկուացիները՝
33 մեծ աշտարակի դիմացի երկրորդ հատումածից մինչեւ Սոփիլի պարիսպը: Չիերի դռան վերեւի հատումածից սկսած
34 աշխատում էին քահանաները՝ ամէն մարդ իր փան դիմաց: Նրանից յետոյ աշխատանքը յանձն առաւ Եմերի որդի
35 Մադոկը՝ իր փան դիմաց, նրանից յետոյ՝ Մեթենիայի որդի Սամէիան, որը արեւելեան դռան պահապանն էր. նրանից
36 յետոյ՝ Մելեմիայի որդի Անանիան եւ Մելեփի որդի Անունը, որոնք աշխատում էին երկրորդ հատումածում: Անունից
37 յետոյ աշխատում էր Բարաբայի որդի Մետոյանը՝ իր գանձապան դիմաց: Նրանից յետոյ պարսպի նորոգման աշ-
38 խատանքը մինչեւ Բեթանաթան յանձն առաւ Մարեփի որդի Մելքիան: Իսկ քաղաքի միւս մեծապարունները նորոգում
39 էին Մասիկաթ դռան դիմացից մինչեւ անկիւնային ելքերը: Զրաւազանի եւ անկիւնի դռան միջեւ ընկած հատումածի
40 նորոգումը յանձն առան Քելիկիան եւ քաղաքի մեծապարունները:

4 Երբ Սանաբալաթը լսեց, թէ շինում են պարիսպը եւ կանգնեցնում նրա աշտարակները, վազ գաց իրեն, գայ-
2 րացաւ եւ սաստիկ ծաղրում էր հրեաներին: Նա ասում իր եղբայրների առաջ. «Այս է ձեր զօրութիւնը, ո՞վ սա-
3 մարացիներ, այդ ինչպէ՛ն են հրեաները շինում ու ամրացնում իրենց քաղաքը»: Նրանց փեսայութեան եկած Տուբիա
4 Ամանացին ասում էր. «Ո՛հ, չեն կարող շինել, գոհեր մաքուցել կամ ուրել գոհաբերում ընծաներն իրենց փեղում.
5 միթէ այժմ աղուէները չե՛ն ելնի ու քանդի նրանց պարսպի քարերը»: Այն ժամանակ մենք ասացինք. «Լսի՛ր
6 մեզ, Տէր Աստուած մեր, քանզի մենք արժանացանք արհամարհանքի ու թշնամանքի. նրանց նախաքինքները շու՛ռ
7 փոր իրենց գլխին, մաքնի՛ր նրանց իրենց գերակարողների թշնամանքին, եւ թող չծածկուեն նրանց անօրէնու-
8 թիւնները»: Երբ Սանաբալաթն ու Տուբիան, արաբացիներն ու ամոնացիները լսեցին, թէ յաջողուեց Երուսաղէմի
9 պարսպի շինարարութիւնը, եւ թէ մենք սկսեցինք ամէն փեղ գործը երեսցնել, դա վաղ թուաց նրանց, եւ բոլորը
10 հաւաքուեցին՝ միասին գալու եւ պարտեազմելու Երուսաղէմի դէմ: Մենք աղօթքի կանգնեցինք մեր Տէր Աստու
11 առջեւ եւ, թշնամիների պարճառով, մեզ վրայ պահակներ նշանակեցինք ցերեկն ու գիշերը: Նրե՛սաբանի մար-
12 դիկ ասացին. «Այսպէս չենք կարողանայ պարտեազմել եւ միաժամանակ կառուցել թող ոմանք զինուած կանգնեն
13 պարտասար, իսկ ոմանք՝ կառուցեն»: Իսկ մեզ նեղողներն ասում էին. «Չենք թողնի, որ նրանք իմանան, ո՛չ էլ՝
14 փեսանն, թէ ինչպէս ամէն փեղից ելնելով կը մընենք նրանց մէջ, կը կոտորենք նրանց ու կը խափանենք նրանց
15 գործը»: Երբ փարբեր փեղերում բնակուող հրեաներն եկան եւ մեզ ասացին, թէ ամէն փեղից յարձակուելու են մեզ
16 վրայ, եւ ցածր փեղերում, պարսպի երեսում, յարկերի ներքոյ կանգնեցրի մարդկանց՝ իրենց գէնքով, գեղարդով
17 ու աղեղով հանդերձ: Ես վեր կենալով՝ ասացի կազմ ու պարտասար կանգնած մարդկանց, նրանց զօրապետներին
18 եւ նրանց, որ փարբեր փեղերի պահապաններն էին. «Նրանցից մի՛ վախեցէք, յիշեցէ՛ք մեր մեծագոր եւ տեսնելու
19 Աստուծոն եւ պարտեազմեցէ՛ք ձեր եղբայրների, կանանց ու որդիների, դուստրերի եւ ձեր փաների համար»: Երբ մեր
20 թշնամիները լսեցին, թէ մենք իմացել եւ զինուել ու պարտասարուել ենք, Աստուած ցրեց նրանց սպառնալիցները, եւ
21 մենք բոլորս վերադարձանք պարսպի նորոգման աշխատանքին, եւ ամէն մարդ անցաւ իր գործին: Եւ այդ օրից
22 սկսած մարդկանց կէտը աշխատանք էր կատարում, իսկ միւս կէտը զինուած էր թշնամու դէմ. ամէն մարդ գեղարդը,
23 վահանն ու աղեղն իր ձեռքին՝ պարտասար կանգնած էր իր եղբոր թիկունքին, որը շինում էր պարիսպը: Լինում էր
24 ժամանակ, երբ, գէնքը մի ձեռքին, օգնում էր իր եղբորը, իսկ միւս ձեռքով եղբորը փախի էր խիճը կամ շաղախը:
25 Ամէն շինարար իր մէջքին ուներ սուներ եւ իր ազդրի վրայ՝ միասայրի սուր. եւ այդպէս շինում էին Երուսաղէմի
26 պարիսպը: Եղջերափող փչողը կանգնած էր նրանց մօտ: Ես ասացի զինուած ու պարտասար կանգնած մարդկանց
27 եւ նրանց իշխաններին. «Այս գործը մեծ է ընդարձակ է, իսկ մենք ցրուած ենք պարսպի երկարութեամբ, հեռու
28 ենք իրարից՝ ամէն մէկն իր եղբորից: Արդ, փարբեր փեղերում փողհարներ նշանակենք, եւ երբ մէկը որեւէ փեղից

լսի եղջերափողի ձայնը, թող բոլորն այնպէղ հաւաքուեն, եւ մեր Աստուածը մեր թշնամիների դէմ կը պատերազմի մեզ համար»: Եւ այդպէս մարդկանց կէսն աշխարհում էր, իսկ միւս կէտը գէնքերը պատրաստ բռնած՝ հսկում էր առաւօտը բացուելուց մինչեւ աստիճանի երեւալը: Ես ասացի ժողովրդին. «Եկէ՛ք բնակուենք այս Երուսաղէմ քաղաքի մէջ եւ զիշերը պահակներ դնենք մեր շուրջը, իսկ ցերեկը աշխարհենք»: Ես կանգնեցի, եւ ինձ պահպանող մարդիկ կանգնեցին իմ շուրջը: Մեզանից որեւէ մէկը չէր հանում իր զգեստները եւ ոչ էլ ձեռքից ցած դնում իր զէնքը:

Այն ժամանակ մեծ աղաղակ սկսուեց ժողովրդի մէջ, կանանց ու փոքարեղանց միջեւ՝ ասէն մարդ իր եղբոր դէմ: Նրանք ասում էին. «Մեր որդիների եւ մեր դուստրերի կերակուրը վերջացաւ, գնանք, մի բան գնենք, որ ապրենք»: Իսկ ոմանք ասում էին. «Մեր դաշտերն ու մեր այգիները գրաւի դնենք, ցորեն առնենք եւ ուրենք»: Կային ոմանք, որ ասում էին. «Մեր ունեցուածքը ծախեցինք, ոսկի ու արծաթ առանք եւ փուռեցինք թագաւորի հարկը: Տիւն մեր մարմիններն այնպիսին են, ինչպիսին մեր եղբայրների մարմիններն են, եւ մեր որդիները՝ ինչպէս նրանց որդիներն են: Արդ, ինչո՞ւ մեր որդիներին փուռեցինք սարկութեան, մեր դուստրերը փարուած են բռնութեան, եւ մեր ձեռքին չկայ ճար, որով փրկենք նրանց»: Երբ ես լսեցի աղաղակն ու նրանց խօսքերը, խիստ նեղսրտեցի. ինքս ինձ խորհեցի, նախարեցի նրանց անուանի մարդկանց ու իշխաններին եւ ասացի նրանց. «Դուք էք ձեր եղբայրներից հարկ պահանջում»: Նրանց հրամայեցի մեծ ժողովի հաւաքուել ու ասացի նրանց. «Մենք կը փրկենք մեր եղբայր հրեաներին, որոնք վաճառուեցին հեթանոսներին, բայց դա մենք չիմացանք. հիմա՛ էլ էք դուք վաճառում նրանց»: Նրանք լռեցին ու պարսպախան փալ չկարողացան: Ես ասացի. «Լաւ չէ այդ գործը, որ դուք անում էք, որովհետեւ Աստուծոց չէք վախենում. այդ է պարճառը, որ մենք չազատուեցինք հեթանոսների ու մեր թշնամիների նախարիւնքից: Ես ասում եմ իմ եղբայրներին ու ծանօթներին. «Թէ՛ ես եւ թէ՛ դուք փրկանքի համար կը փանք արծաթ ու բերք, որ ուզում են հարկահանները, եւ կը վերադարձնենք դրանց դաշտերը, այգիները, ձիթենիներն ու փնէրը. թող մեր արծաթով գնեն ու դրանց համար բերեն ցորեն, զինի եւ ձէթ»: Եւ իշխաններն ու այլ մեծամեծներն ասացին. «Կը վերադարձնենք եւ դրանցից ոչինչ չենք պահանջի, կ'անենք այդպէս, ինչպէս հրամայում ես»: Ես կանգնեցի քահանաներին ու նրանց երդուեցրի, որ անեն այս բանը. ես իմ վերարկուն ուժգին թափ փուռեցի ու ասացի. «Թող Աստուած այսպէս թափ փայ ամէն մարդու, որ չի պահի այս խօսքը. թող այսպէս նա իր փնից ու իր կալուածքներից դափարկուած եւ իր կեանքից թօթափուած լինի»: Եւ հաւաքուած ամբողջ ժողովուրդն ասաց՝ Ամէն: Նրանք օրհնեցին Տիրոջը, եւ ամբողջ ժողովուրդը կարարեց այս ասուած խօսքերը: Այն օրից սկսած, երբ ես պատուիրեցի, որ Յուդայի իշխանները չիշխեն նրանց, - դա Արարչէս արքայի քսաներորդ փարուց մինչեւ երեսուներկուերորդ փարին էր, - փասներկու փարի ես եւ իմ եղբայրները եղանք իշխաններ. մենք որեւէ մէկի ունեցուածքը բռնի չկերանք եւ չիւնեցինք: Իսկ նախկինում բռնութիւն գործադրած իշխանների հարկը ծանրացրի եւ նրանցից առայ հաց, զինի եւ այլ բաներ, ինչպէս նաեւ՝ քառասուն դիդրաքսն արծաթ, որը վերադարձրի իրենց փերերին, նրանց հեռացրի ժողովրդի իշխանութիւնից ու Աստուծու երկիւղի պարճառով եւ չեղայ նրանց նման: Իսկ պարսպի գործը յաջող էր ընթանում, եւ ես որեւէ մէկի վրայ չբռնացայ՝ դաշտեր կամ այգիներ առնելով. բոլորն էլ անխափան աշխարհում էին պարսպի շինութեան վրայ: Նրեաներից հարիւր մարդու եւ մեր շրջակայքում գտնուող այլազգիներից նրանց համար, ովքեր մեզ մօտ էին գալիս, եւ ծախսեր էի անում ու նրանց մասնակից դարձնում իմ ճաշին: Օրական մի արջառ, վեց ընփրի ոչխար ու մի ուլ. այս էր իմ մէկ օրուայ ծախսը. փասն օրը մէկ անգամ բոլորին անխնայ զինի էի փալիս ըմպելու. ես ոչ ոքից բռնի հաց չառայ, քանզի զիտէի, որ ժողովրդի գործը ծանր է: Թող Աստուած ինձ բարի յիշի այն ամենի համար, ինչ ես արեցի իմ ամբողջ ժողովրդին:

Երբ Սանաբալարն ու Տուբիան եւ արաբացիների երկիրն ու մեր թշնամիներից ուրիշ շարքերը լսեցին, թէ շինեցի պարիսպը, եւ նրա մէջ քանդուած փեղ չմնաց, թէեւ այն ժամանակ դռները դեռեւս պարրաստուած չէին, Սանաբալարն ու Գեսաճը մարդ ուղարկեցին ինձ մօտ եւ ասացին. «Եկ եւ միասին հաւաքուենք Օնոյի դաշտավայրի մի գիւղում»: Նրանք ուզում էին չարիք նիւթել իմ դէմ: Ես նրանց մօտ պատգամաւորներ ուղարկեցի ու ասացի. «Այս գործը, որ ես անում եմ, մեծ գործ է, եւ չեմ հասցնում իջնելու ձեզ մօտ, որպէսզի գործս չընդհարուի. ձեզ մօտ կ'իջնեմ, երբ աւարտեմ»: Նրանք բազում անգամ մարդ ուղարկեցին ինձ մօտ, իսկ ես նրանց փուռեցի նոյն պատասխանը: Սանաբալարն ինձ մօտ ուղարկեց իր ծառաներից մի պարսպու, որն իր ձեռքին բռնել էր մի բաց նամակ, որի մէջ գրուած էր այսպէս. «Բոլոր ժողովուրդների մէջ լուր է փարածուել, որ դու եւ բոլոր հրեաները ուզում էք ապստամբել թագաւորի դէմ. եւ դու դրա համար եւ շինում այդ պարիսպն ու ամրացնում նրա աշտարակները, որովհետեւ ուզում ես թագաւոր դառնալ. այդ պարճառով դու թեզ համար մարգարէներ կարգեցիր, որովհետեւ ուզում ես Երուսաղէմում թագադրուել եւ թագաւորել Նրեսարանի վրայ: Արդ, գուցէ այս խօսքերը պատմեն թագաւորին. արի՛՛ եւ երկուսս էլ մրաձենք սրա մասին»: Ես մարդ ուղարկեցի նրա մօտ ու ասացի. «Այդ խօսքերը, որ դու ասում ես, ոչ թէ ուրիշ փեղից են, այլ՝ թեզանից, քո սրտից ես ասում այդ»: Արդարեւ, բոլորը զարհուրեցնում էին մեզ ու ասում. «Նրանց ձեռքերը կը թուլանան, եւ իրենց գործը չեն կարարի: Արդ, ես զօրացրի իմ ձեռքերը, եւ գործը գլխովին պիտի աւարտեմ»: Ես մտայ Մեդաբելի որդի Գալայիայի որդու՝ Մեմէի փունը: Նա փակուել էր իր փանը եւ ինձ ասաց. «Նաւաքուենք Տիրոջ Տանը, ամրանանք նրա մէջ, փակենք նրա դռները, գուցէ թշնամիները զիշերը գալով սպանեն մեզ»: Ես ասացի. «Ով է այն մարդը, որից ես փախչեմ, եւ կամ կայ ինձ նման մի մարդ, որ Տիրոջ Տուն մտնի եւ կարողանայ ապրել»: Ես հասկացայ, որ նա Աստուծու ուղարկածը չէ, եւ մարգարէի խօսքը իմ մասին չէր: Տուբիան եւ Սանաբալարը վարձկաններ ու բազում այլ մարդիկ հանեցին իմ դէմ, որպէսզի վախենամ եւ մտնեմ Տիրոջ Տուն, մեղք գործեմ, եւ իմ անունն արապաւորեն: Թող Աստուած ըստ իրենց նենգութեան յիշի Տուբիային ու Սանաբալարին, որոնք չար բան մրաձեցին իմ մասին եւ ստիպում էին սուտ մարգարէանալ, որպէսզի զարհուրեցնեն ու վախեցնեն ինձ: Պարիսպն աւարտուեց Իլուլ ամսի քսանհինգին՝ յիսուներկու օրուայ ընթացքում: Երբ մեր բոլոր թշնամիները եւ մեր շուրջը եղած բոլոր ժողովուրդները լսեցին այդ, զարհուրեցին, եւ նրանց վրայ ահ ու մեծ երկիւղ ընկաւ. նրանք իմացան, որ մեր գործի կարարումն Աստուծոց էր: Այն օրերին հրեաների կողմից մեծ պատուով նամակ է ուղարկուած Տուբիային. Տուբիան գալիս է նրանց մօտ, քանզի նրանք իրար հետ ընդհանուրանում էին կապեր ունենալ: Տուբիան Երայի որդի Մեթենիայի փեսան էր, իսկ նրա որդի Յովնաթանը կին առաւ Բարաքիայի որդի Մեսուլումի դստերը: Նրա խօսքերն ինձ էին բերում, իսկ իմ խօսքերը յայտնում էին նրան: Տուբիան ինձ

վախեցնելու համար բազմաթիւ նամակներ էր փոստել:

7 Երբ պարսպի շինութիւնն աւարտուեց, եւ ես դրեցի նրա դռները, նշանակուեցին դռնապաններ, սաղմոսասաց-
 2 ներ եւ ղեւարացիներ: Ես պարտիրեցի իմ եղբայրներին ու Երուսաղէմի իշխան Անանիային (նա հաւաքարիմ մարդ
 3 էր եւ աւելի երկիւղած Ասպոծուց, քան շարերը) եւ ասացի նրանց. «Դռները շուր քրացեք մինչեւ արեւի ծագելը,
 եւ քանի ղեռ բոլորն արթուն կը լինեն, թող դռները ծածկուած մնան, փակ գցելով ամրացուն դրանք, դռների
 վրայ պահապաններ կանգնեն, հսկեն Երուսաղէմի բնակիչներին՝ ամէն մարդ իր ժամին եւ ամէն մարդ իր փանը,
 4 որովհետեւ այս քաղաքը մեծ է եւ ընդարձակ, իսկ ժողովուրդը՝ քիչ, եւ բոլոր ապարանքները դռեւա շինուած չեն»:
 5 Աստուած շնորհ գցեց իմ սիրտը, եւ հաւաքեցի անուանի մարդկանց, իշխաններին ու ժողովրդին, գրայ ազգա-
 համարի գիրքն այն մարդկանց, ովքեր աւելի առաջ էին վերադարձել գերութիւնից: Նրա մէջ գրուած էր այսպէս.
 6 «Սրանք են անուններն այն իսրայէլացիների, որոնք եւան գերութիւնից, որոնց պանդխտացրել էր Բաբելոնի թագա-
 7 տը Նաբուքոդոնոսորը, եւ որոնք վերադարձան Երուսաղէմ եւ Տրեսապան՝ ամէն մարդ իր քաղաքը: Նրանք եկան
 8 Զորոբաբելի, Յեսուի, Ազարիայի որդի Նէեմիի, Դայեմիայի, Նայեմանի, Մարսեթուի, Բելմանի, Մարափարաթի,
 9 Եգրի, Բարուիէի, Նաումի, Բարանայի եւ Մոփրայի հետ: Սրանք են Իսրայէլի ժողովրդի այրերը. Փարոսի որդի-
 ները՝ երկու հազար հարիւր եօթանասուներկու մարդ. Սափափայի որդիները՝ երեք հարիւր եօթանասուներկու.
 10, 11 Արէսի որդիները՝ վեց հարիւր յիսունվեց. Փաթաթովաբի որդիները՝ Յեսուի եւ Յովաբի որդիներից՝ երկու հազար
 12, 13 երկու հարիւր փասնութ. Ելամի որդիները՝ հազար երկու հարիւր յիսունչորս. Զաթուի որդիները՝ ութ հարիւր քա-
 14, 15 նասունհինգ. Զաբուի որդիները՝ եօթը հարիւր վաթսուն, Բանուի որդիները՝ վեց հարիւր քառասունութ. Բիբեի
 16, 17 որդիները՝ վեց հարիւր քառասունութ. Ազիայի որդիները՝ երկու հազար երեք հարիւր քսաներկու. Ադոնիկա-
 18, 19 մի որդիները՝ վեց հարիւր յիսունեօթը. Բալուէի որդիները՝ երկու հազար վաթսունեօթը. Ադիմի որդիները՝ վեց
 20, 21 հարիւր յիսունչորս. Արսեթուի որդիները՝ ինսունութ. Բէսի որդիները՝ երեք հարիւր քսանչորս. Արիբի
 22, 23 որդիները՝ հարիւր փասներկու. Բեթաի որդիները՝ հարիւր քսաներեք. Նեփոփի որդիները՝ յիսունվեց. Անա-
 24, 25, 26 թոթի որդիները՝ հարիւր քսանութ. Բեթազմայի որդիները՝ քառասուներկու. Կարիթարիմ Քաբիի եւ Բերոթի
 27, 28 որդիները՝ ութ հարիւր քառասուներեք. Արամի եւ Գաբի որդիները՝ վեց հարիւր քսանմէկ. Մաքեմարի որդիներ-
 29, 30 ըր՝ հարիւր քսաներկու. Բեթելի եւ Արիի որդիները՝ հարիւր քսաներեք. Նաբիի որդիները՝ հարիւր յիսուներկու.
 31, 32 Մակեթուսի որդիները՝ հարիւր յիսունվեց. Ելամի որդիները՝ հազար յիսունչորս. Երամի որդիները՝ երեք հարիւր
 33, 34 քսան. Երեթովի որդիները՝ երեք հարիւր քառասունհինգ. Լոդադիի եւ Անոնի որդիները՝ եօթը հարիւր քսաներեք.
 35, 36 Անանի որդիները՝ երեք հազար հարիւր երեսուն: Յեսուի փան քահանաներից. Յովիդիայի որդիները՝ ինը հարիւր
 37, 38 եօթանասուներեք. Եմեթի որդիները՝ հազար յիսուներկու. Փատուրի որդիները՝ հազար երկու հարիւր քառասունե-
 39, 40 օթը. Երամի որդիները՝ հազար փասնեօթը: Ղեւրացիներից. Յեսուի որդիներից՝ Կադմիելը, Ուդայի որդիներից՝
 41, 42, 43 Եօթանասունչորս: Սաղմոսասաց երգիչներից. Ասափի որդիները՝ հարիւր քառասունութ. Դռնապաններից. Ելումի
 44, 45 որդիները, Արսեթուի որդիները, Տեմոնի որդիները, Ակուբի որդիները, Արիսի որդիները, Սաբեի որդիները՝ հարիւր
 46, 47 երեսունութ: Նաթանիմացիներից. Սիլի որդիները, Ասիփի որդիները, Տաբոթի որդիները, Մարիսի որդիները,
 48 Սիայի որդիները, Փատոնի որդիները, Լաբանի որդիները, Ազաբի որդիները, Ակուդի որդիները, Ուրայի որդի-
 49, 50 ները, Կեփարի որդիները, Ազաբի որդիները, Սելեմի որդիները, Անանի որդիները, Գաղէլի որդիները, Գայարի
 51 որդիները, Ռէի որդիները, Ռասոնի որդիները, Նեկոդի որդիները. Գէլամի որդիները, Օզի որդիները, Փեսի
 52, 53 որդիները. Բեսի որդիները, Մէնոսի որդիները, Նեփոփայի որդիները, Բաբոնի որդիները, Արիբի որդիները,
 54, 55, 56 Արուրի որդիները, Բասալոթի որդիները, Մէդի որդիները, Արասանի որդիները. Բարկուէի որդիները, Սիսարայի
 57 որդիները, Թեմայի որդիները. Նեսի որդիները, Մարիփայի որդիները: Սողոմոնի ծառաների որդիներից՝ Սուրի
 58, 59 որդիները, Սափարաթի որդիները, Փարեդի որդիները, Յեակի որդիները, Դորկոնի որդիները, Գաղէլի որդիները.
 60 Սափափայի որդիները, Երէմի որդիները, Փաքարաթի որդիները, Սաբայիմի որդիները, Նեմիմի որդիները: Բո-
 61 լոր նաթանայիմներն ու Սողոմոնի ծառաների որդիները՝ երեք հարիւր ինսուներկու մարդ: Իսկ Թելան, Օրսան,
 62 Քերուբը, Երոնը, Եմերը, որոնք դուրս էին եկել Թեմելիքից, զկարողացան ցոյց փալ իրենց հայրերի փոխը եւ ոչ էլ
 63 իրենց ցեղը, թէ իրենք Իսրայէլից են: Դալայի որդիները, Բուայի որդիները, Տուբիայի որդիները, Նեկոդի որդի-
 64 ները՝ վեց հարիւր քառասուներկու մարդ: Քահանաներից. Եբեթի որդիները, Ակոմի որդիները, Ելիսէի որդիները:
 65 Նա կին էր առել Բերզելիա Գաղաադացու աղջկաներից եւ կոչուեց ըստ նրա անունը: Սրանք փնտրեցին իրենց
 66 ազգահամար մարտնասներում, բայց չգտնուեց, եւ հեռացուեցին քահանայութիւնից: Աթարաթան սասց նրանց.
 67 «Թող չուրեն սրբութիւն սրբոցից, մինչեւ որ չյայտնուի մի քահանայապետ՝ պարզաբանելու այս գործը»: Նաւա-
 68 քուած ամբողջ ժողովրդի թիւը քառասուն երկու հազար երեք հարիւր վաթսուն մարդ էր, բացի իրենց ծառաներից
 69 ու աղախիներէից, որոնք եօթը հազար երեք հարիւր երեսունեօթը մարդ էին, իսկ երգիչներն ու սաղմոսասացնե-
 70 ըր՝ փղամարդիկ ու կանայք, երկու հարիւր քառասունհինգ մարդ: Ձիերը՝ եօթը հարիւր երեսունվեց, ջորիները՝
 71 երկու հարիւր քառասունհինգ, ուղտերը՝ չորս հարիւր երեսունհինգ, էջերը՝ վեց հազար քսանեօթը: Իշխանները,
 72 ըստ իրենց նախնիների անուան, գործի համար նուէրներ փոստեցին. Աթարաթան գանձափանը փոստեց յիսուն ոսկի
 սկաւառակ եւ քահանայական երեսուն պարմունճան: Տոնի որդիները իշխանները գործի համար փոստեցին քսան հազար
 ոսկի եւ փասներկու հազար երկու հարիւր մնաս արծաթ: Մնացած ժողովուրդը փոստեց քսան հազար դահեկան,
 երկու հազար մնասի արծաթ սպասք եւ քահանայական վաթսունեօթը պարմունճան: Եւ այսպէս քահանաներն
 ու դռնապանները, սաղմոսասաց երգիչները, ժողովուրդը, նաթանիմացիները եւ ամբողջ Իսրայէլը հաստատուեցին
 իրենց քաղաքներում: Արդէն եօթներորդ ամիսն էր, որ իսրայէլացիներն իրենց քաղաքներում էին:

8 Ամբողջ ժողովուրդը մի մարդու նման հաւաքուեց հրապարակում՝ Ջրերի դռն դիմաց: Տիրոջ օրէնքների մեկնիչ
 2 Եզրասին ասացին, որ բերի Մովսէսի օրէնքների գիրքը, որ նրան հրահանգել էր Իսրայէլի Տէր Աստուածը: Եզ-
 3 րաս քահանան օրէնքների գիրքը բերեց ժողովի առջեւ. դա եօթներորդ ամսի ամսամրի օրն էր, երբ հաւաքուել
 էին փղամարդիկ ու կանայք եւ բոլոր նրանք, ովքեր ուզում էին լսել: Նա փղամարդկանց ու կանանց առջեւ սկսեց
 կարդալ օրէնքը՝ առաւօտից, երբ ծագում էր արեգակը, մինչեւ կէսօր. բոլորը հասկանում էին, եւ ամբողջ ժողովուրդն
 4 ակննց էր դնում լսելու գրուած բոլոր օրէնքները: Եզրաս քահանան՝ մեկիչը, կանգնած էր փայտաշէն բեմի վրայ.

նրա մօտ, նրա աչ կողմից կանգնած էին Մաքարիա, Մամեա, Անանիա, Ուրիա, Քելկիան և Մասիան, իսկ նրա ձախից՝ Փագիա, Միսայելը, Մելքիա, Ասամը, Սարդանան, Զաբարիան և Մոսլամը: Երբ Եգրաս քահանան ամբողջ ժողովրդի առջև բացեց գիրքը (նա ամբողջ ժողովրդի վերակացուն էր), գիրքը բանալու ժամանակ ժողովուրդը ուրբի կանգնեց նրա առջև: Եգրասն օրհնեց մեծագոր Տէր Աստուծոյ, իսկ ամբողջ ժողովուրդն ասաց՝ Ամեն: Նրանք բարձրացրին իրենց ձեռքերը, իսկ երեսները մինչև գետին խոնարհելով՝ երկրպագեցին Տէր Աստուծոյ: Յետուք, Բանեասն ու Սարարիաք օրէնքները բացապրում էին ժողովրդին, և ժողովուրդը կանգնած էր ըստ մարդկանց կարգի: Նէմին, որ նոյն Աթերասայան է, Եգրաս քահանան մեկիչը, և ղեկարացիները, որ բացապրում էին բազմութեանը, ասացին ամբողջ ժողովրդին. «Այս օրը մեր Տէր Աստուծոյ սուրբ օրն է, մի՛ սգացէք և մի՛ լացէք»: Արդարեւ, երբ ժողովուրդը լսում էր օրէնքների խօսքերը, լաց էր լինում: Նրանց ասացին. «Գնացէ՛ք իղալի ճաշեր կերէ՛ք, քաղցր խմիչքներ խմեցէ՛ք, և մի բաժին էլ ուղարկեցէ՛ք նրանց, ովքեր չունեն, որովհետեւ սա մեր Տէր Աստուծոյ սուրբ օրն է: Արդ, գորացէ՛ք և փխտր մի՛ դարձրէ՛ք այս օրը: Իսկ ղեկարացիները լռեցնում էին ժողովրդին ու ասում. «Լնո՛ւ եղէ՛ք և մի՛ փրփու՛ք, որովհետեւ սա սուրբ օր է»: Ժողովուրդը գնաց ուրբու և ըմպելու, և մի բաժին էլ ուղարկեցին նրանց, ովքեր չունէին: Նրանք մեծապէս ուրախ էին, որովհետեւ հասկացան օրէնքների խօսքերը՝ որ Եգրասը կարդաց նրանց համար: Երկրորդ օրը օրէնքների մեկնիչ Եգրասի մօտ հաւաքուեցին ամբողջ ժողովրդի իշխանները, փոհմասպետները, քահանաներն ու ղեկարացիները, որպէսզի նրանից իմանան և սովորեն օրէնքների բոլոր խօսքերը: Եւ օրէնքների մէջ գրան, որ գրուած էր, թէ Տէր Աստուծոյ հրամայել էր Մովսէսին, որ իսրայէլացիներին արժան է եօթներորդ ամսի փօսին բնակուել փաղաւարների մէջ և այդ ամսին փողեր փչելով ազդարարել իրենց բոլոր քաղաքներում ու Երուսաղէմում: Այդ ժամանակ Եգրասն ասաց. «Ելէ՛ք լեռը և բերէ՛ք ձիթենիների, սօսի ծառերի, մրբենիների, խնկենիների, արմաւենիների և այլ ծառերի փերեախիսի փողեր և, ըստ գրուածի, ձեզ համար փաղաւարներ շինեցէ՛ք»: Ժողովրդի մարդիկ ելան, ձիւղեր բերին և իրենց համար փաղաւարներ շինեցին, մէկը՝ իր փան փանիքին, մէկը՝ իր փան բակում, ոմանք էլ՝ Աստուծոյ Տան գաւթում ու քաղաքի հրապարակներում, մինչև Եփրեմի դարպասները: Գերութիւնից վերադարձած ամբողջ ժողովուրդը փաղաւարներ շինեց ու նստեց փաղաւարների մէջ, որովհետեւ Նաւէի որդի Յեսուի օրերից մինչև այն օրը իսրայէլացիները երբեւէ այդպիսի մեծ ուրախութիւն չէին արել: Եւ Եգրասն օր-օրի, առաջին օրից մինչև եօթներորդ օրը, կարդում էր օրէնքների գիրքը: Նրանք եօթն օր փօս կարարեցին և ութերորդ օրը, ըստ օրէնքի, աւարպեցին այն:

Նոյն ամսի քսանչորսին իսրայէլացիները հաւաքուեցին ու սկսեցին ծոմ պահել, քորձ հագան ու մոխիր լցրին իրենց գլուխներին: Իսրայէլացիները զարուեցին բոլոր այլազգիներից ու քուեցին իրենց և իրենց հայրերի մեղքերը: Նրանք կանգնած էին իրենց փեղերում ըստ սահմանուած կարգի: Եգրասը կարդում էր Տէր Աստուծոյ Օրէնքի գիրքը, և ամբողջ ժողովուրդը երկրպագում էր իր Տէր Աստուծոյ: Նրանք կանգնած էին բարձրադիր մի փեղում: Եգրասը, ղեկարացիները, Յոսեփէի որդի Յեսուն, Կարմիէի որդիները, Սարեփայի որդի Սաքանիան և Անանիայի որդիները բարձրաձայն գոչեցին իրենց Տէր Աստուծոյ. «Ղեկարացի Յեսուն և Կարմիէի ասացին. «Եղբայրներ, օրհնեցէ՛ք մեր Տէր Աստուծոյ յափտեանս յափտենից. թո՛ղ օրհնեալ լինի Տիրոջ փառքը, թո՛ղ բարձրանայ նրա օրհնութիւնն ու գոհութիւնը»: Եգրասն սկսեց օրհնաբանել Տէր Աստուծոյ և ասաց. «Դու ևս միակ նոյն Տէր Աստուծոյ, դու ևս, որ սրբոյճեցիր երկինքը, երկինքների երկինքները և նրա բոլոր զօրութիւնները, երկիրը և այն ամէնը, ինչ նրա վրայ է, ծովը և այն ամէնը, ինչ նրա մէջ է: Դու ևս, որ կենդանութիւն փութեցիր բոլորին, և քեզ են երկրպագում երկնքի զօրքերը, քեզ են փառաբանում երկինքների երկինքները, որովհետեւ դու ևս մեր միակ Տէր Աստուծոյ: Դու ընկրեցիր Աբրահամին, նրան հանեցիր քաղղեացիների երկրից ու նրա անունը դրիր Աբրահամ. նրա սիրտը գրար հաւաքարիմ քո առջև և նրա հետ ուխտ դրեցիր՝ յափտենապէս փալու նրան և նրա զաւակին քանանացիների, ամորիացիների, փերեզացիների, յեբուսացիների և գերգեսացիների երկիրը: Դու հաստատեցիր քո խօսքը, որովհետեւ արդար ես: Դու փեսար մեր հայրերի նեղութիւնները Եգիպտոսում, լսեցիր նրանց աղաղակը Կարմիր ծովի վրայ, նրանց համար հրաշքներ գործեցիր Եգիպտոսում՝ Փարաօնի, նրա բոլոր ծառաների ու նրա երկրի ամբողջ ժողովրդի վրայ, քանզի իմացար, որ նա յոխորպաց քո ժողովրդի վրայ, և դու քեզ համար մեծ անուն սրբոյճեցիր մինչև այսօր: Դու Կարմիր ծովը ճեղքեցիր նրանց առջև, և նրանք անցան ծովի միջով, ինչպէս ցամաքով. նրանց հալածիչներին քարերի նման ընկղմեցիր խոր ջրերի մէջ. ցերեկը նրանց առաջնորդեցիր ամպի սիւնով, իսկ գիշերը՝ կրակի սիւնով, որպէսզի լուսատուեալ նրանց ճանապարհը, որով գնում էին: Դու իջար Սինայի լեռան վրայ ու երկնքից խօսեցիր նրանց հետ, նրանց փութեցիր արդար դարաստարաններ ու ճշմարիտ օրէնքներ, հրամաններ և բարի պատուիրաններ, քո սուրբ շաբաթները ծանուցեցիր նրանց և քո ծառայ Մովսէսի միջոցով նրանց փութեցիր պատուիրաններ, հրամաններ և օրէնքներ: Դու երկնքի հացը փութեցիր նրանց՝ կերակրուելու համար, ժայռից ջուր բխեցրիր ու խմեցրիր նրանց, ճանապարհ բացեցիր նրանց համար՝ մրբելու և ժառանգելու այն երկիրը, ղէպի ուր բարձրացրիր քո ձեռքը, որպէսզի այն փաս նրանց: Բայց իրենք իսկ՝ մեր հայրերը, գոռոզացան ու անօրինացան, խստացրին իրենց պարանոցները, զսեցին քո պատուիրանները, իրենց աչքերը շեղեցին քո օրէնքներից, չիշեցին քո հրաշքները, որ դու արեցիր նրանց համար, այլ խստացրին իրենց պարանոցները, իրենց թիկունքները դարձրին ղէպի քեզ և ուզեցին նորից սարկութեան վերադառնալ Եգիպտոս: Բայց դու, Տէր Աստուծոյ մեր, որ գթած ես և ողորմած, համբերաբար և բազումողորմ, իսպառ չքեցիր նրանց: Նրանք դարձեալ իրենց համար ճուլածոյ հորթ պատրաստեցին ու ասացին. «Սրանք են այն աստուածները, որ մեզ հանեցին Եգիպտացիների երկրից»: Նրանք մեծամեծ վիրաւորանքներ հասցրին քեզ, բայց դու, ըստ քո բազում գթութեան ու ողորմութեան, նրանց չթողեցիր անապարտ ու չցրեցիր, նրանցից չհեռացրիր ամպի սիւնը, որ նրանց առաջնորդում էր ցերեկը, նաեւ՝ կրակի սիւնը, որ գիշերը լուսատուում էր նրանց ճանապարհը, որով գնում էին: Դու քո բարեբար Սուրբ Նոգին փութեցիր նրանց՝ իմանալու օրէնքները, մանանան չհեռացրիր նրանց բերանից, ժայռից ջուր փութեցիր նրանց՝ ծարար յագեցնելու, բառատուն փարի նրանց թափառել փութեցիր անապարտում, նրանց հագուստները չնաշուեցին, նրանց կօշիկները չհնացան: Դու նրանց առջև հարուածեցիր թագաւորներ ու ժողովուրդներ, և նրանք բաժանեցին ու ժառանգութիւն առան նրանց երկիրը՝ Եսեբոն թագաւորի Սեհոն երկիրը և Բասանի թագաւոր Օզի երկիրը: Դու նրանց որդիներին բազմացրիր ինչպէս երկնքի աստղերը և բերեցիր նրանց այն երկիրը, որ խոստացել էիր

24 նրանց հայրերին. նրանք ժառանգեցին այն: դու նրանց առջեւ կոտորեցիր քանանացիների երկրի բնակիչներին ու
 25 նրանց երկիրը փուռեցիր սրանց ձեռքը, կոտորեցիր նրանց թագաւորներին ու երկրի ժողովրդին. ինչպէս որ նրանք
 էին ցանկացել: Նրանք առան բարձրաբերձ քաղաքներ ու պարիսպներ, ժառանգեցին ամէն փեսակ բարիքներով
 լի սնունդ, փորում էւ պարսպափորում ջրհորներ, այգիներ, ձիթենիներ էւ ամէն փեսակ պողպարու ծառեր՝ որպէս
 լիառապ կերակուր նրանց համար: Նրանք կերան էւ յագեցան, գիրացան ու մեղկացան մեծամեծ բարիքների մէջ,
 26 որ դու փուռեցիր նրանց: Նրանք հեռացան ու հրաժարուեցին քեզանից, եր դարձան քո օրէնքներից ու կոտորեցին
 քո մարգարէներին, որոնք քարոզում էին նրանց, որ դառնան դէպի քեզ, բայց նրանք մեծ չարիքներ գործեցին քո
 առջեւ: Դրա համար էլ դու նրանց մարմնեցիր իրենց թշնամիների ձեռքը, որոնք նեղեցին նրանց. նրանք իրենց
 27 նեղութեան ժամանակ աղաղակեցին դէպի քեզ, էւ դու երկնքից լսեցիր նրանց, բազում գթութեամբ էւ ողորմութե-
 28 ամբ փրկեցիր նրանց ու նրանց հանեցիր իրենց նեղողների ձեռքերից: Բայց երբ նրանք հանգստացան, նորից
 սկսեցին քո առջեւ չարիքներ գործել: Դու նրանց թողեցիր իրենց թշնամիների ձեռքը, որոնք չարչարեցին նրանց:
 Նրանք կրկին աղաղակեցին դէպի քեզ, էւ դու երկնքից լսեցիր նրանց, քո բազում ողորմութեամբ փրկեցիր նրանց
 29 էւ դարձեալ նրանց պարտիքեցիր դառնալ քո օրէնքներին: Իսկ նրանք, յիմարացած, անմարտեամբ չինազանդու-
 եցին քո օրէնքներին էւ մեղանչեցին քո այն հրամանների ու պարտիքների դէմ, որ դու ասել ու հրամայել էիր,
 թէ՛ մարդկանցից ով որ կարարի քո պարտիքանների պահանջները, կ'ապրի նրանցով: Բայց նրանք դարձին ի-
 30 ռենց թիկունքները դէպի քեզ, էղան խաբարաբար ու չլսեցին քո խօսքը: Դու նորից համբերաբար եղար նրանց
 նկատմամբ, էւ քո Սուրբ Նոզով ուղարկեցիր մարգարէներին՝ վկայութեան, սակայն նրանք այդպէս էլ չլսեցին: Դու
 31 նրանց մարմնեցիր օտար երկրների ժողովուրդների ձեռքը, որոնք շար փառապանքներ պարճառեցին նրանց: Դու,
 ըստ քո բազում գթութեան ու ողորմութեան, նրանց խաբար չթողեցիր էւ մերժելով չհեռացրիր քեզանից, քանզի դու
 32 հզօր էս, գթած էւ ողորմած, համբերաբար ու բազումողորմ: Այժմ, Տէր Աստուած մեր, դու, որ զօրաւոր էս ու մեծ,
 ամենակալ էւ ահարկու, արդար էւ ճշմարիտ, պահիր քո ուխտն ու ողորմութիւնը էւ նայիր մեր էւ մեր թագաւորների,
 մեր իշխանների, մեր քահանաների, մարգարէների էւ մեր բոլոր հայրերի փառապանքներին ու նեղութիւններին,
 նայիր քո ժողովրդին, որին փառապեցրին, էւ մինչեւ այսօր մեզ վրայ բռնանում են Ասորեստանի թագաւորները:
 33 Դու արդար էս ամէն ինչում, որ մեզ վրայ բերեցիր մեր մեղքերի պարճառով, որովհետեւ ճշմարտութեամբ արե-
 34 ցիր այդ բոլորը, քանի որ մեղանչեցինք թէ՛ մենք, թէ՛ մեր իշխանները, թէ՛ մեր քահանաներն ու մեր հայրերը, էւ
 35 քո պարտիքանները չկարարեցինք, չանսացինք քո օրէնքներին ու վկայութիւններին, որ յիշեցնում էիր մեզ: Դու
 մեզ փուռեցիր քո գթութիւնները էւ բազում բարութիւնները, փուռեցիր մեզ այս լայն, ընդարձակ ու պարարտ երկիրը,
 բայց մենք քեզ ծառայել չմտացանք, մեր սիրտը շրջեցինք քո օրէնքներից էւ մեր մեղքերի պարճառով մարմնեցինք
 36 գերութեան: Եւ ահա այսօր սարկութեան մէջ ենք, մենք էւ այս երկիրը, որ փուռեցիր մեր հայրերին՝ ազապօրէն
 37 ուրելու նրա բերքն ու բարիքները: Արդ, այսօր օտար թագաւորներ են փրկում մեզ վրայ էւ ուրում են այս երկրի
 բարիքները մեր մեղքերի պարճառով, իսկ մենք, սարկութեան մէջ ընկած, հարկ ենք փալիս. նրանք մեզ ու մեր
 38 մեր մեղքերի պարճառով: Արդ, այս ամենի համար մենք ուխտ ենք դնում էւ հաւաքարիմ կը մնանք մեր ուխտին.
 հաւաքում ենք քո օրէնքներին ու կարարում ենք դրանք: Այս խօսքերը գրով հաստատում ու կնքում ենք մենք, մեր
 բոլոր իշխանները, մեր ղեւապցիները էւ մեր քահանաները»:

10

Ահա սրանք են, որ կնքում են քեզ ուղղում այս հաւաքարմութեան գիրը. Աքալիայի որդի Նենիան էւ Սե-
 2, 3, 4 դեկիայի որդի Սարերան. Ազարիան, Երեմիան, Փասուրը, Ամարիան, Միքիան, Արփուրը, Ասաբանիան, Մալու-
 5, 6, 7, 8 քը, Եմաթը, Մերամոթը, Աբդիան, Դանիէլը, Կանաթոնը, Բարուքը. Մեսուլամը, Աբիան, Միամինը, Մադիան,
 9 Բելզեէն, Սեմէին: Սրանք բոլորը քահանաներ են: Ղեւապցիները. Ազանիայի որդի Յեսուրը, Ենաղաղի որդի-
 10, 11 ներից Բանիան, Գալմիէլը էւ նրա եղբայրներ Մեբանիան, Օգուիան, Կալիփանը, Փելիմանը, Միքան, Ռոբան,
 12, 13, 14 Սեբին, Զաքուրը, Սարաբիան, Սաբանիան, Մեբանիան, Օդուիան, Բանուէի որդիները: Ժողովրդի իշխանները.
 15, 16, 17 Փորիսը, Փարադմովարը, Ելամը էւ Զապթուրան: Բանիայի որդիները. Ազուրաթը, Բերային, Ադոնիան, Բագուն,
 18, 19, 20, 21 Եդիմարերը, Եգեկիան, Ազուրայիդան, Ասամը, Բեսէին, Արիփը, Անաթոթը, Նորան, Մադափէլը, Մեսուլամը,
 22, 23, 24, 25 Եգրը, Մենոզաբէլը, Զադուկը, Եդոթը, Փալիփան, Անանը, Անիան, Ասէն, Անանիասը, Ռայամը, Էսաբանանը,
 26, 27, 28 Մայալուան, Այիան, Էնանը, Անանը. Մալուրը ու Բեուսը: Նաեւ մնացեալ ժողովուրդը, քահանաներն ու ղեւ-
 փապցիները, դռնապանները, երգիչները, նաթաւացիները էւ մենք բոլորս, որ լսում ենք մեր Տէր Աստուծու օրէնքները,
 29 այսօր քո առջեւ վկայութիւն ենք փալիս հաւաքարմութեան այս գրին՝ փղամարդիկ էւ կանայք, իրենց որդիներն
 ու դուստրերը: Եւ նա, ով երբեւէ զանց կ'առնի քո օրէնքները, այսօր քո առջեւ երդմամբ հաստատում ենք, որ նա
 նզովքների էւ անէծքների կ'ենթարկուի, նա, ով չի պահի քո օրէնքները, որ փրուեցին քո ծառայ Մովսէսի միջոցով:
 30 Իսկ մենք մեր ամբողջ կամքով կը պահենք էւ կը կարարենք Տէր Աստուծու բոլոր պարտիքանները էւ նրա օրէնք-
 31 ներն ու հրամանները: Մեր դուստրերին կնութեան չենք փայ օտար ժողովուրդների փղաներին, էւ հեթանոսների
 դուստրերին էլ չենք բերի մեր որդիների համար: Այս երկրի ժողովուրդները շաբաթ օրը մեզ մօտ վաճառելու ապ-
 32, 33 օրը: Տարեցարարի ողորմութիւն կը փանք երկդրամեանի երրորդ մասը, որպէս Աստուծու Տան հարկ. նաեւ՝ սուրբ
 սեղանի առաջաւորաց հացը, ժամանակ առ ժամանակ փրուող գոհերն ու ողջակէզները, փարեկան փոսերին, շա-
 34 բաթ օրերին, անսամութներին, նաւակափիքներին ու սրբութիւններին էւ մեղքի համար փրուող բոլոր ընծաները, որ
 համար, որ փրում է քահանաներին ու ղեւապցիներին: Ժամանակ առ ժամանակ, ամէն փարի ժողովուրդը մեր
 Աստուծու Տուն՝ մեր հայրերի Տուն կը բերի այդ փայլը՝ վառելու համար մեր մեր Տէր Աստուծու գոհերի սեղանի վրայ,
 35 ինչպէս որ գրուած է Մովսէսի օրէնքների մէջ: Ամէն փարի մեր Տէր Աստուծու Տան համար կը փանք մեր երկրի
 36 առաջին բերքն ու մեր ծառերի պտուղները, մեր անդամակի որդիների երկդրամեաններն ու մեր անսամութների
 առաջնածինները, ինչպէս որ գրուած է Մովսէսի օրէնքների մէջ. մեր արջառների ու մեր հօտերի առաջնածինները
 կը բերենք մեր Աստուծու Տուն՝ մեր քահանաների ու ղեւապցիների համար, որոնք սպասաւորում են Տիրոջ Տանը:

Կը բերենք նաեւ ցորենի առաջին բերքը եւ ծառերի առաջին պտուղները, զինն ու ձէթը Ասարծու Տան գանձարուն, 37
 քահանաների մօտ, իսկ ղեւբացիները կը շրջեն ու լիովին կ'առնեն մեր երկրի բոլոր փասանորդները: Ահարոնի 38
 որդիներից մի քահանայ կը լինի, որը կը վերցնի փասանորդը ղեւբացիներից, իսկ ղեւբացիներն էլ կը վերցնեն այդ
 փասանորդների փասանորդը եւ կը փան քահանայապետին մեր Ասարծու Տան՝ Տիրոջ փաճարի գանձարան համար.
 որովհետեւ ղեւբացիների որդիներն ու սպասաորները դրանք պէտք է մուծեն ամբարների մէջ, այն փեղերում, ուր 39
 գտնուում է սրբարանի սպասքը: Այդ բոլորը կը լինի քահանաներինը, դռնապաններինը եւ սաղմոսների երգիչներինը.
 նրանց ուրեւիքը երբեք չի պակասի մեր Ասարծու Տնից. եւ նրանք չեն խափանի Տիրոջ Տան սպասաորութիւնը:

Ժողովրդի իշխանները նաբեցին Երուսաղէմում ու վիճակ գցեցին, որ փասից մէկը, ում էլ ընկնի վիճակը, մնայ 11
 սուրբ քաղաք Երուսաղէմում, իսկ մնացեալ իննը գնան միւս քաղաքները: Ժողովուրդն օրինեց այն մարդկանց, ում 2
 վիճակուտեց մնալ Երուսաղէմում: Մրանք են երկրի իշխանները, քահանաները, ղեւբացիները, նաթանացիները եւ 3
 Մողոմոնի ծառաների որդիները, որոնք բնակուեցին Երուսաղէմում: Ովքեր մնացին Երուսաղէմում, Յուդայի ազգից 4
 եւ Բենիամինի ազգից էին: Յուդայի որդիներից սրանք են. Օզիայի որդի Աթեէն, Չաքարիայի որդին, Սամարիայի
 որդին, Սափարիայի որդին, Մանէելի որդին: Փարէսի ու Մալասիայի որդիներից՝ Բարուքի որդին, Ալագի որդին, 5
 Օզիայի որդին, Ադիայի որդին, Յովարիբի որդին, Չաքարիայի որդին, Ելունի որդին: Փարէսի բոլոր որդիները, 6
 որոնք մնացին Երուսաղէմում, չորս հարիւր վաթսուներեք զօրաւոր այրեր էին: Սրանք են Բենիամինի որդիները. 7
 Մեսելոմի որդի Սելոնը, Յովադի որդին, Փաղայի որդին, Կուլիի որդին, Մասասայի որդին, Աթիէլի որդին, Յետուի
 որդին: Ապա՝ Ղեբէին, Սելէին. բոլորը՝ ինը հարիւր քառասունութ մարդ: Չեքրիի որդի Յովէսը առաջնորդ էլ վե- 8, 9
 րակացու էր նրանց վրայ, իսկ Ասանի որդի Յուդան քաղաքի երկրորդն էր: Քահանաներից սրանք են. Յովարիբի
 որդի Ազդիդը, Իաթինը, Սարիան, Ելքիայի որդին, Մեսուլամի որդին, Սադոկի որդին, Մարաութի որդին եւ Ետրբի
 որդին: Սրանց փները Տիրոջ փաճարի մօտ էին: Սրանց եղբայրներն էին, որ անում էին Տիրոջ Տան սպասաորու- 12
 թեան գործը. բոլորը՝ ութ հարիւր քսաներկու մարդ: Նաեւ՝ Ամասիայի որդի Փալայիայի որդի Երոմի որդի Ադային,
 Չաքարիայի որդին, Փասէուրի որդին, Մելքիայի որդին եւ նրանց եղբայրները՝ փոհների իշխանները, բոլորը՝ երկու 13
 հարիւր քառասուներկու մարդ: Նաեւ՝ Եգրիէլի որդի Ամասիան եւ ամեն ինչով զօրաւոր նրա եղբայրները քսանութ 14
 հոգի էին: Նրանց առաջնորդն ու վերակացուն էր Չեքրիէլը, որ մեծ իշխաններից էր: Ղեւբացիներից՝ Աուրի որդի 15
 Սամէիան եւ Եգրոմի որդին: Մաթանացիներից՝ Միքայի որդին, Յորէբի որդին եւ Սամուի որդիները՝ երկու հա- 16
 րիւր եօթանասունչորս մարդ: Դռնապաններից՝ Ակուբը, Տելամին եւ նրա եղբայրները՝ հարիւր եօթանասուներկու 17
 մարդ: Ղեւբացիների առաջնորդներն ու վերակացուները, որոնք մնացին Երուսաղէմում, սրանք են. Բանիի որդի 18
 Ազան, Ասաբիայի որդին, Մարթանի որդին եւ Միքայի որդին, որոնք Ասափի որդիներից էին: Սրանք երգիչներ
 էին եւ մնացին Տիրոջ Տան մօտ, որովհետեւ թագաւորը հրաման էր փուել նրանց այնպէս լինել եւ անխափան 19
 սպասաւորել: Իսկ Մեսիզաբիլի որդի Փաթեան, որը Յուդայի որդի Չարեհի որդիներից էր եւ թագաւորի մօտ 20
 ամեն ինչում վարահուած պաշտօնեայ, բնակուում էր իր զօրակում: Յուդայի որդիներից, որոնք հասարակուեցին 21
 Կարիաթարբայում, Յետուն եւ Բերսաբէէն էին: Իսկ միւսները բնակուում էին Լաքիսում եւ իրենց ազարակներն ու- 22
 նէին Բերսաբէէի շրջակայքում: Բենիամինի որդիները հասարակուեցին Գաբայից մինչեւ Մաքմա: Ղեւբացիների 23, 24
 բաժինը Յուդայի եւ Բենիամինի գաւառներում էր:

Սրանք են այն քահանաներն ու ղեւբացիները, որոնք եկան Սաղաթիէլի որդի Չորոբաբէլի եւ Յովսեդեկի որդի 12
 Յետուի հետ. Սարայիան, Երեմիան, Եգրան Ամարիան, Մալուքը, Արփուսը եւ Մեթենիան: Սրանք էին քահանա- 2, 3
 ների եւ նրանց եղբայրների առաջնորդները Յետուի օրերին: Իսկ Յետուի օրերի ղեւբացիները սրանք էին. Յետուն, 4
 Բանուին, Կադմիէլը, Սարաբիան, Յուդան, Մաթանիան եւ նրանց եղբայրները, որոնք սպասաւորում էին փաճարում՝
 ըստ նշանակուած օրերի: Յովակիմի որդին էր Ելիասիբը, Ելիասիբի որդին՝ Յովադէն, Յովադէլի որդին՝ Յովնա- 5
 թանը, եւ Յովնաթանի որդին՝ Յաբդուսը: Յովակիմի օրերին իր եղբայրները փոհների իշխաններ եւ քահանաներ
 էին. դրանք էին՝ Սարիան, Եմարիան, Երեմիան, Անանիան, Ազարիան, Եգրան, Մեսուլամը, Ամարիան, Յովնանը 6
 եւ Մալուքը: Ելիասիբի օրերի ղեւբացիներն էին՝ Յողան, Յովան, Յովնանը եւ Իդուան, որոնք գրուած էին որպէս
 փոհների իշխաններ: Այս բոլորը քահանաներ էին Դարեհի թագաւորութեան ժամանակ: Ղեւիի որդիները փոհների 7
 իշխաններ էին՝ գրուած ազգահամարի մարեանում մինչեւ Ելիասիբի որդի Յովնանը: Ղեւբացիների իշխաններն 8
 էին՝ Ասաբիան, Արաբիան եւ Յետուն: Կադմիէլի որդիները եւ նրա եղբայրները նշանակուած էին նրա մօտ, օրինելու
 եւ սաղմոս ստելու, ըստ հերթական օրերի, ամբողջ օրը, իրենց ժողովների ժամանակ՝ դռնապանների հետ միասին, 9
 ինչպէս հրամայել էր Ասարծու մարդ Դաիթը: Սրանք սպասաւորում էին Յուսեդեկի որդի Յետուի որդի Յովակիմի 10
 օրերին եւ Նէմիի ու Եգրաս քահանայի՝ Տիրոջ օրէնքների մեկնիչի օրերին: Երուսաղէմի պարսպի նաւակա- 11
 փրքի ժամանակ ղեւբացիներին փնտրեցին իրենց բնակութեան փեղերում, որպէսզի նրանց բերեն Երուսաղէմ եւ
 նաւակափրքն անեն ուրախութեամբ ու գոհութեամբ, երգերով ու նուագարաններով, ծնծողաներով ու թմբուկներով,
 սաղմոսարաններով ու եղջերափողի ձայնով: Բոլոր նրանք, ովքեր պիտի երգէին եւ սաղմոս ստէին, Երուսաղէ- 12
 մի շրջակայ բոլոր կողմերից՝ քաղաքներից, գիւղերից եւ իրենց բնակութեան վայրերից հաւաքուեցին Երուսաղէմ
 գալու եւ պաշտամունքին սպասաւորելու համար: Բոլոր քահանաներն ու ղեւբացիները մաքրուեցին եւ մաքրեցին 14
 ժողովրդին ու մեծ պարսպի դռների դռնապաններին: Պարսպի վրայ բարձրացրին Յուդայի երկրի իշխանների: 15
 Նրանց յետեւից երգերով ու նուագարաններով երկշարք գնում էին Յոսիան եւ Օզիան, Յուդայի երկրի իշխանների 16
 կէտը, Ազարիասը, Եգրան, Մոսուլամը, Յուդան, Բենիամինը, Սամէասը եւ Երեմիասը: Քահանաների որդիներից 17, 18
 փող էին փչում Յովնանի որդի Չաքարիասը, Սամայի որդին, Մաթանիայի որդին, Միքայի որդին, Չաքուրի որդին
 եւ Ասափի որդին: Իսկ նրանց եղբայրներ Սամէիան եւ Եգրիէլը երգում էին Ասարծու մարդ Դաւթի նուագած երգերն 20
 ու սաղմոսները: Եգրասը՝ մեկնիչը, գնում էր նրանց առջեւից՝ պարսպի դռների մօտից: Ովքեր երգում էին՝ գնում 21
 էին նրա դիմացից: Երանք բարձրացան Դաւթի քաղաքի սարիճաններով, այն սանդուղքով, որը փանում էր Դաւթի
 ապարանքից վեր, դէպի պարիսպը՝ մինչեւ Եփրեմի Ջրի դուռը, որը արեւելեան կողմն էր: Նրանք գնում էին դէպի 22
 Եքթիերան դուռը, դէպի Անամայէլի աշտարակը, մինչեւ Ջրաւազանի դուռը: Երգերի ձայնը լսում էր ամենուր՝ մինչեւ 23
 հեռաւոր վայրերը, որովհետեւ Եգրասը հրամայել էր կանգնել պարսպի բոլոր դռների վրայ եւ երգել: Այն օրը մեծա-

մեծ զոհեր մաքուրեցին եւ շար ուրախ եղան, որովհետեւ Ասորում նրանց մեծ ուրախություն էր փութել: Ուրախ էին նաեւ նրանց կանայք ու նրանց որդիները: Նրանց ուրախությունը լսելի եղաւ Երուսաղէմից մինչեւ հեռաւոր փեղեր: 24 Այդ օրը զանազան վրայ մարդիկ նշանակուեցին, որպէսզի վերցնեն առաջին բերքի բաժինն ու փասանորդները եւ այն ընծաները, որ հաւաքել էին քաղաքի իշխանաւորներն այնքեղ քահանաների եւ ղեւարացիների համար, ինչպէս հրամայուած էր Մովսէսի օրէնքով: Արդարեւ, մեծ ուրախություն էր Յուդայի երկրում եւ քահանաների ու ղեւարացիների մէջ, որոնք հոգ էին փանում Ասորու ծառայութեան եւ նրա սրբութիւնների պահպանման համար: Երգիչները, սաղմոսաագները եւ դռնապանները եւս անում էին այնպէս, ինչպէս սահմանել էին Դաւիթն ու նրա որդի Սողոմոնը, 25 որովհետեւ այս մարդիկ էին սաղմոսներ երգում, նուագում եւ Ասորուն փառաբանում Դաւթի օրերից, երբ երգիչների 26 իշխանն ու առաջնորդն էր Ասափը: Զորքաբաշխի ու Նեեմիի օրերին ամբողջ Իսրայէլը, ըստ սահմանուած կարգի, մաս եւ բաժին էր փալիս երգիչներին եւ դռնապաններին, իսկ սուրբ ընծաները՝ ղեւարացիներին. ղեւարացիներն էլ Ահարոնի որդիներին էին փալիս իրենց բաժինը:

13 Այն օրերին Մովսէսի գիրքը կարդացին ի լուր ժողովրդի: Նրա մէջ այսպէս էր գրուած. «Թող ամոնացին եւ մովաբացին յախրեան չմտնեն Ասորու ժողովարան, որովհետեւ նրանք հացով եւ ջրով ընդառաջ չելան իսրայելացիներին, այլ վարձեցին Բաղասան գուշակին՝ նրանց անիծելու համար, իսկ մեր Ասորուածն անէծքը դարձրեց 3, 4 օրհնութիւն»: Երբ լսեցին այս օրէնքը, հեռացրին իսրայէլացիներին խառնուած բոլոր այլազգիներին: Մրանից 5 առաջ Ելիասիբ քահանան էր նշանակուած մեր Ասորու Տան զանազան վրայ: Նա Տուբիային փեղ փութեց եւ այնքեղ նրա համար մեծ զանազան շինեց: Դա նախկինում այն փունն էր, ուր դնում էին ընծաները, կնդրուկն ու սրբարանի սպասքը եւ ղեւարացիների, երգիչների ու դռնապանների համար որոշուած ցորենի, զինու, ձէթի ու իւղի 6 փասանորդները, ինչպէս նաեւ առաջին բերքի այն բաժինը, որ քահանաների համար էր: Երբ այս ամէնն արուել էր, եւ Երուսաղէմում չէի, քանի որ Բաբելոնի Արաբաշտ թագաւորի երեսուներկուերորդ փարում գնացել էի թագաւորի 7 մօտ: Շար օրեր անց եւ թագաւորից խնդրեցի՝ ու վերադարձայ Երուսաղէմ: Ես իմացայ այն բոլոր չարութիւնները, որ Ելիասիբն արել էր Տուբիայի պարճառով, որովհետեւ նրան թոյլ էր փութել, որ զանազան շինի Տիրոջ փաճարի 8, 9 գալթում: Այդ բանն ինձ խիստ վրդովեց: Ես Տուբիայի ամբողջ գոյքը դուրս նետեցի զանազանից՝ եւ հրամայեցի 10 մաքրել Տիրոջ զանազանները, այնքեղ վերադարձի Տիրոջ Տան կայքն ու սպասքը, ընծաներն ու կնդրուկը: Իմացայ նաեւ ու վերահասու եղայ, որ ղեւարացիների բաժինն իրենց չէր փրութել, եւ նրանք գնացել էին իրենց ազարակները: 11 Ղեւարացիներն ու երգիչները այնքեղ մշակութիւն էին անում: Ես կռուեցի իշխանաւորների հետ ու ասացի. «Ինչո՞ւ Տիրոջ Տնից պակասեցին ուրելիքները»: Ես հաւաքեցի փաճարի բոլոր սպասաւորներին ու նրանց կարգեցի իրենց 12 փեղերում: Դրանից յետոյ բոլոր հրեաները Տիրոջ փաճարի զանազաններն էին բերում ցորենի, զինու եւ ձէթի փասանորդները: Ես հրամայեցի դրանք փալ Ելիս քահանային, Սաղոկ գրագրին եւ ղեւարացիներից մէկին՝ Փաղայիային, 13 եւ նրանց հետ՝ Զաբուրի որդի Անանին, Մաթանայի որդուն, որովհետեւ նրանք վարահեղի էին մթերքներն իրենց 14 եղբայրներին բաժանելու եւ փալու գործում: Թող Ասորուած ինձ յիշի այս ամենի համար եւ ինձնից չհեռացնի 15 իր ողորմութիւնը, որովհետեւ ես այս բոլորն արեցի Իսրայէլի Տէր Ասորու Տան համար: Այն օրերին փեսայ, որ Նրէասաբանում շաբաթ օրով հնձաններ էին փրորում, հնձած խրճեր էին բերում Երուսաղէմի դռներով. գրասպաններին բարձել էին զինու, խաղողի եւ թզի բեռներ եւ շաբաթ օրով բեռները բերում էին Երուսաղէմ: Ես վկաներ բռնեցի, որ 16 նրանք շաբաթ օրը վաճառք են անում: Ովքեր ձուկ եւ ամէն փեսակ ապրանք էին բերում, նստում էին վաճառքի 17 փեղերում, եւ հրեաները շաբաթ օրը Երուսաղէմի մէջ գնումներ էին կատարում: Ես նախապեղի Երուսաղէմում եղած հրեաներին ու Յուդայի երկրի իշխանաւորներին եւ ասացի նրանց. «Այս ի՞նչ անօրէնութիւն էք գործում դուք. 18 պղծում էք սուրբ շաբաթի օրերը: Մի՞թէ այսպէս չարեցին ձեր հայրերը, եւ Ասորուած նրանց եւ այս քաղաքի վրայ բերեց այս բոլոր չարիքները: Արդ, դուք ինչո՞ւ էք անկացնում Տիրոջ բարկութիւնն Իսրայէլի վրայ եւ պղծում սուրբ 19 շաբաթի օրը»: Երբ ես կանգնեցի Երուսաղէմի դռները, շաբաթ օրից առաջ հրամայում էի փակել դռները եւ թոյլ չէի փալիս բացել, մինչեւ որ անցնէր շաբաթ օրը: Նաեւ պահապան զինուորներ նշանակեցի, որպէսզի շաբաթ օրը 20 որեւէ մէկը չկարողանայ բեռով մտնել Երուսաղէմի դռներով: Մէկ-երկու անգամ բոլոր վաճառողները զիջեցեցին 21 Երուսաղէմից դուրս: Ես ասացի նրանց. «Ինչո՞ւ էք դուք քնում պարսպից դուրս. եթէ էլի փեսնեմ այդ անօրէնութիւնը, 22 հրաման կրամ, որ դուք չգաք մեր շաբաթներին եւ չմտնէք այս քաղաքը»: Ղեւարացիներին, որոնք մաքրուած էին, ասացի, որ զան ու պահպանեն դռները եւ սրբագործեն շաբաթ օրը: Դրանից յետոյ շաբաթ օրերը չպղծեցին: 23 Այս բոլորի համար էլ թող Ասորուած յիշի ինձ եւ իմայի ինձ ըստ իր մեծ ողորմութեան: Այդ օրերին էր դարձեալ, 24 որ ես փեսայ հրեաների, որոնք ազոբացի, ամոնացի եւ մովաբացի կանայք էին առել: Նրանց որդիներն ու կանայք 25 նանցից ոմանք խօսում էին ազոբերէն, իսկ հրէերէն խօսել չգիտէին: Ես նրանց նախապեղի, նզովեցի ու նրանցից շաբաթներին ձեծեցի: Ասորու անունով նրանց երդուեցրի, որ իրենց դուստրերին կնութեան չքան նրանց որդիներին եւ նրանց դուստրերին էլ չբերեն իրենց որդիների համար: Նրանց ասացի. «Մի՞թէ այդ պարճառով չէի, որ մեղանչեց Սողոմոն թագաւորը: Մեր բոլոր թագաւորներից ո՞վ էր նրա նման իմաստուն. նա սիրելի էր Ասորուն, եւ Ասորուած նրան դրեց թագաւոր ամբողջ Իսրայէլի վրայ: Բայց Ասորուն սիրելի եւ իմաստուն այսպիսի մեծ թագաւորին 27 այլազգի կանայք խոտորեցրին ու գցեցին մեղքի մէջ: Արդ, չլսեմ, թէ ձեզանից մէկն այսպիսի մեծ չարիք գործի՝ 28 Ասորու առջեւ մեղանչի եւ այլազգի կին առնի»: Յովիդիայի եւ Ելիասիբ մեծ քահանայի որդիների մասին լսեցի, 29 թէ նրանցից մէկի կինը Մանաբալարի դուստրն է, եւ նրան հալածելով՝ հեռացրի ինձանից: Թող Ասորուած նրանց 30 յիշի իրենց ժառանգութեան եւ քահանայական ուխտի մէջ: Ես ղեւարացիներին մաքրեցի բոլոր այլազգիներից եւ, ըստ ծառայութեան օրերի ու կարգի, նշանակեցի նրանց՝ քահանաներին եւ ղեւարացիներին, իւրաքանչիւրին իր գործին: Նաեւ կարգադրեցի, որ իր ժամանակին բերեն ողջակէզների համար պարարաստի ամբողջ փայտը եւ առաջին բերքի իրենց բաժինը: Թող մեր Ասորուածն ինձ յիշի արդարութեամբ արած իմ բոլոր բարի գործերի համար, Նա, որ օրհնուած է յախրեան. ամէն:

Եսթեր

Այս դէպքերից յետոյ, Արաքաշէսի օրօք, - այս Արաքաշէսը փիրում էր Տնդկասարանից մինչեւ Եթովպիա՝ 1, 2
հարիւր քսանտօթը գաւառի, - երբ նա Սուսա քաղաքում նստեց գահին, իր թագաւորութեան եր- 3, 4
րորդ փարում խնջոյքի հրաւիրեց իր սիրելիներին ու մեծամեծներին, նաեւ այլ ազգերի՝ պարսիկների
ու մարերի բոլոր նախարարներին եւ իշխաններին: Նա հարիւր ութսուն օր նրանց ցոյց փուեց իր 5
թագաւորութեան հարստութիւնը՝ իր ուրախութեան ու վայելչութեան փառքը: Երբ խնջոյքի օրերն աւարտուեցին, 6
յաջորդ անգամ կրկին հրաման փուեց խնջոյքի կանչելու իր ռամիկ քաղաքացիներին արքունի փան գաւթում: Գա- 7
լիքը զարդարուած էր բեհեզներով ու կերպասներով, որոնք շարուած ու կապուած էին ծիրանի ու բեհեզի հիւսածոյ
թելերով՝ անրացուած ոսկէ խոյակներին: Կային նաեւ ծիրանագոյն պասպառներ գեղեցիկ սիւների ու ոսկեղէն խա-
րիսխների վրայ: Գալթի վարդագոյն յափակի վրայ կային մարգարիտներով ու թանկարժէք քարերով ընդելուզուած
բազում ոսկէ եւ արծաթէ գահաւորակներ՝ ծածկուած նկարազարդ երփներանգ պասպառներով եւ պարուսկան
զարդանախշերով: Այնպէս կային թագաւորի ոսկէ ու արծաթէ սափորներ եւ գաւաթներ, որոնք ունէին երեսուն 8
հազար քանթարի զին: Գինին առաք էր եւ արքայավայել: Բայց այս խնջոյքը չեղաւ այնպէս, ինչպէս կարգն էր,
որովհետեւ թագաւորը ցանկացել էր, որ իր սպասաւորները կարարեն հիւրերի կամքը: Իսկ թագաւորի կինը՝ 10
Ասթինէն, Արաքաշէս թագաւորի ապարանքում խնջոյք արեց կանանց համար: Եթթներորդ օրը թագաւորը, որի
սիրտը լցուած էր ուրախութեամբ, ասաց Ամանին, Բագանին, Թառային, Բուրազէին, Աթելթային, Բարենգային եւ
Թառաքբային՝ իր եօթը ներքինիներին, որ կնոջը կանչեն արքունիք, որպէսզի թագաւորի նրան եւ բոլոր իշխան- 12
ներին ու ազգերին ցոյց փայ նրա գեղեցկութիւնը, որովհետեւ նա շատ գեղեցիկ էր: Իսկ Ասթինէն չուզեց լսել
հրամանը՝ ներքինիների հետ գալու նրա մօտ: Թագաւորը փրփմեց, խիստ բարկացաւ եւ իր սիրելիներին պար- 14
մեց Ասթինէի վարմունքը: Թագաւորն ասաց. «Այժմ դար ու դարաստան արէ՛ք»: Եւ նրա մօտ մտնան Արքինէսը, 15
Առնաթելը եւ Մալխետարը՝ պարսիկների եւ մարերի այն իշխանները, որ արքայի մերձաւորներն ու պառակցներն
էին. արանք յայտնեցին, թէ օրէնքով ինչ պէտք անել թագաւորի կին Ասթինէին, քանի որ չէր կարարել ներքինի- 16
ների միջոցով իրեն փրուած արքայական հրամանը: Այն ժամանակ Մուրթէն ասաց արքային. «Տիկնանց փրկին 17
Ասթինէն հակառակուեց ոչ թէ միայն արքային, այլեւ՝ արքայի բոլոր իշխաններին եւ կուսակալներին: Այսպէս 18
անհնազանդ կը լինեն նաեւ պարսիկների ու մարերի իշխանների բոլոր կանայք. երբ նրանք լսեն թագաւորի կնոջ 19
այս արհամարհանքը, համարձակ կարող են անարգել իրենց ամուսիններին: Արդ, եթէ արքան կամենայ եւ հաճելի 20
թուայ նրան, թող այդ կինն այլեւս չմտնի արքայի մօտ, եւ թող արքան նրա փրկութիւնը փայ այն կնոջը, որը
նրանից աւելի լաւ կը լինի: Եւ երբ այս օրէնքը կը հրապարակուի քո թագաւորութեան մէջ, կանայք՝ աղքատներից 21
մինչեւ մեծամեծները, մեծ յարգանքով կը պատուեն իրենց ամուսիններին»: Այս խօսքը հաճելի թուաց արքային 22
եւ նրա բոլոր իշխաններին, եւ թագաւորն արեց այնպէս, ինչպէս ասաց Մուրթէն: Նա հրովարտեց ուղարկեց իր 23
ամբողջ թագաւորութեան բոլոր գաւառները, որ այդ հրամանը դրոյի բոլոր կանանց վրայ:

Այս դէպքերից յետոյ թագաւորի բարկութիւնը հանդարտուեց, եւ նա Ասթինէին այլեւս չյիշեց իսկ, որովհետեւ 2
մտքում պահում էր այն, թէ ինչ էր խօսել նա: Այսպէս մերժուելով՝ կինը շնորհագրկուեց: Թագաւորի սպասա- 2
ւորներն ասացին. «Թող արքայի համար փնտրեն փեսայով գեղեցիկ կոյս աղջիկներ. թող արքան հրամայի իր 3
թագաւորութեան բոլոր երկրներում նշանակել գաւառապետներ, որոնք կ'ընտրեն կոյս աղջիկներ եւ բերել կը փան
Սուսա քաղաք՝ մի կուսանոց: Նրանց կը յանձնեն արքունի ներքինուն, որը կանանց պահապանն է, եւ արքան կը 4
հրամայի նրանց փայ իւղ, օճառ եւ այն ամէնը, ինչ պէտք է նրանց: Թող Ասթինէի փոխարէն թագաւորի այն կինը, 4
որ հաճելի կը լինի արքային»: Արքային հաճելի թուացին այս խօսքերը, եւ նա այդպէս էլ արեց: Սուսա քաղա- 5
քում կար Բենիամինի ցեղից մի հրեայ մարդ. նրա անունն էր Մուրթէ. սա որդին էր Յայրիի, սա՝ Մեմէի, եւ սա՝
Կիսիի: Մուրթէն գերի էր բերուել Երուսաղէմից այն գերիների հետ, որոնց գերևարել էր Բաբելոնի Նաբուքոդոնո- 6
սոր արքան: Նա դաստիարակել էր մի մանկան՝ իր հօրեղբայր Ամինադարի դստերը, որի անունը Եսթեր էր: Նրան 7
վերցնելով իր հօրից՝ Մուրթէն ուզում էր իրեն կնութեան առնել: Աղջիկը փեսայով շատ գեղեցիկ էր: Երբ 8
թագաւորի հրամանը փարածուեց, Սուսա քաղաքում հաւաքուեցին բազմաթիւ աղջիկներ, որոնք Օգէի ձեռքի փակ
էին: Եսթերին փարան կանանց վրայ նշանակուած ներքինի Օգէի մօտ: Աղջիկը նրան հաճելի թուաց եւ շնորհ 9
գրաւ նրա առաջ: Օգէն շտապեց նրան փայ իր բաժին օճառն ու այլ պարագաներ, նաեւ եօթը աղջիկներին, որոնք
արքունիքից նրան նաժիշտ էին փրուած: Նա Եսթերին, նոյնպէս եւ նաժիշտներին, աւելի էր խնամում, քան նրա 10
միւս ընկերուհիներին: Եսթերը չյայտնեց իր ազգութիւնն ու գաւառը, որովհետեւ Մուրթէն նրան պարտաւորել էր 11
չյայտնել: Մուրթէն ամէն օր գնում էր շրջելու կանանց փան մօտ ու փեսանելու, թէ ինչ է պարահետու Եսթերին, 12
քանզի մօտեցել էր աղջկայ՝ թագաւորի մօտ մտնելու ժամանակը: Արդէն լրանում էր փասնեկու ամիսը, որով- 13
հետեւ աղջիկների մարմնական խնամքի ընթացքն այսպէս էր արում. նրանք վեց ամիս օճում էին անուշահոտ
իւղերով, վեց ամիս էլ՝ անուշաբոյր խնկերով եւ կանանց լուացուելու օճառներով: Եւ աղջիկը նոր միայն մտնում 14
էր արքայի մօտ: Ում որ ներքինին կամենում էր փայ արքայի ձեռքը, նա նրա հետ մտնում էր սենեակ՝ թագաւորի
մօտ: Երեկոյեան աղջիկը մտնում էր թագաւորի մօտ, իսկ ցերեկը վերադառնում իր ընկերուհիների եւ կանանց 15
պահապան ներքինի Օգէի մօտ. նա մնում էր այնպէս, մինչեւ որ նրան անունով կանչէին թագաւորի սենեակ: Երբ 16
լրացաւ Մուրթէի հօրեղբայր Ամինադարի դուստր Եսթերի՝ արքայի մօտ մտնելու ժամանակը, աղջիկը զանց չարեց
ոչ մի բան, որ երբեւէ պարտաւորել էր նրան կանանց պահապան ներքինին, որովհետեւ Եսթերը շնորհ էր գրնում 17
բոլոր նրանց առաջ, ովքեր թէկուզ մի անգամ փեսանում էին նրան: Եսթերն արքայի մօտ մտաւ փասնեկուերորդ՝ 18
Ադար ամսին, որ հայերէն Արեգ ամիսն է, նրա թագաւորութեան եօթներորդ փարում: Եսթերն արքային շատ 19
հաճելի թուաց, նա բոլոր կանանցից աւելի շնորհների արժանացաւ, եւ արքան նրա գլխին դրեց կանանց թագը: 20
Ապա թագաւորն իր բոլոր սիրելիների եւ իր զօրականների համար խնջոյք արեց եւ պատուեց Եսթերի հարսանիքը: 21

Նա հրամայեց թեթևացնել բոլոր նրանց հարկերը, ովքեր իր թագաւորութեան ներքոյ էին: Մուրթբէն խնամում ու կարգաւորում էր թագաւորի փունը: Իսկ Եսթերը չյայտնեց իր հայրենի գաւառն ու երկիրը, որովհետեւ Մուրթբէն այսպէս էր պարուիրել. երկնչել Աստուծոց եւ կարարել նրա հրամաններն այնպէս, ինչպէս նա անում էր առաջ, երբ իր մօտ էր: Եւ Եսթերը չփոխեց իր սովորութիւնը: Այդ ժամանակ փրփմեցին արքայի երկու ներքինիները, որոնք նրա դռան պահապաններն էին, որովհետեւ նրանք Մուրթբէն նախանձում էին, որ թագաւորը իրենցից առանկէ պարուում էր նրան, եւ ցանկանում էին սպանել Արքայի արքային: Այս բանը յայտնի եղաւ Մուրթբէն. նա յայտնեց Եսթերին, իսկ Եսթերն էլ յայտնեց արքային սպանութեան այդ մտադրութիւնը: Արքան կշտամբեց երկու ներքինիներին ու նրանց կախաղան հանեց: Թագաւորը հրամայեց ճշտութեամբ արձանագրել այս դէպքերը, եւ թէ ինչպէս իր նկատմամբ հաւաքարիմ եղաւ Մուրթբէն:

3 Սրանից յետոյ այնպէս եղաւ, որ Արքայի արքան փառաւորեց Նամանին՝ Դաթուբէի եւ նրա ընկերների հետ միասին. նրան բարձրացրեց առաջին աթոռին՝ իր բոլոր սիրելիներից աւելի: Բոլորը, ովքեր թագաւորի փանն էին, երկրպագում էին Նամանին, որովհետեւ թագաւորը հրամայել էր այդպէս անել: Բայց Մուրթբէն նրան չէր երկրպագում: Թագաւորի մեծամեծները խօսեցին Մուրթբէի հետ ու ասացին. «Մուրթբէ՛, ինչո՞ւ ըստ թագաւորի հրամանի, չես երկրպագում Նամանին»: Թէ՛ւ նրանք ամէն օր այդ մասին խօսում էին նրա հետ, բայց նա չէր լսում նրանց, նրանք Նամանի առջեւ ամբաստանեցին Մուրթբէին, թէ Մուրթբէն չի հնազանդում արքայի հրամանին, որովհետեւ հրեայ է: Երբ Նամանն իմացաւ, որ նա չի երկրպագում իրեն, շար գայրացաւ. նա մտածեց, թէ ինչպէս կորստեան մարմին Արքայի արքայի թագաւորութեան փակ եղած հրեաներին: Արքայի թագաւորութեան փաստերկուերորդ փարում խորհուրդ արեցին թուահամարի վիճակ գցելու. նա օրից օր ու ամսից ամիս վիճակ էր գցում, թէ ինչպէս մի օրում կորստեան մարմին Մուրթբէի ազգը. եւ վիճակն ընկաւ Աղար ամսի փասնչորսին: Նա խօսեց արքայի հետ ու ասաց. «Կայ մի ազգ, որ ցրուած է ժողովուրդների եւ քո ամբողջ թագաւորութեան մէջ: Այդ ազգը բոլոր ազգերից աւելի ապիրար ու խորամանկ է եւ արքունի օրէնքներին չի հնազանդում. արքայի համար օգուտ չէ, եթէ դու թողնես, որ նրանք մնան: Արդ, եթէ արքան կամենայ, նրանց կորստեան մարմնելու հրաման կը փայ, իսկ ես արքունի գանձերին կ'աւելացնեմ փասը հազար արծաթ քանքար»: Եւ արքան հանեց իր մտաւորն ու այն փութեց Նամանի ձեռքը, որպէսզի նա գրի ու կնքի հրաման՝ հրեաներին կորորելու մասին: Թագաւորն ասաց Նամանին. «Արծաթը պահիր քեզ, իսկ այդ ազգի հետ արա՛, ինչպէս որ կամենում ես»: Եւ առաջին ամսին, փաստերեքերորդ օրը կանչեցին արքունի գրագիրներին, որոնք, ինչպէս նրանց հրամայել էր Նամանը, Արքայի հրամանով գիր գրեցին բոլոր գաւառների գորավարներին եւ իշխաններին, Նոկաստանից մինչեւ Եթովպիա՝ հարիւր քսանեօթը գաւառներին եւ նրանց ազգերի իշխաններին՝ իրաքանչիւրին իր լեզուով: Մուրհանդակների միջոցով հրովարտակներն ուղարկուեցին Արքայի իշխանութեան բոլոր կողմերը՝ փաստերկուերորդ ամսին, որ Աղարն է, որպէսզի մի օրում հրեաների ազգը կորորեն եւ նրանց ամբողջ ունեցուածքն ու հարստութիւնը յափշտակեն: Նրովարտակի հրամանն այսպէս էր.

4 Երբ Մուրթբէն իմացաւ կարարուած դէպքերի մասին, պարտեց իր պարմունքները, բուրձ հագաւ եւ իր գլխին մոխիր ցանեց ու ընթացաւ քաղաքի հրապարակով: Նա բարձր ձայնով աղաղակում էր եւ ասում. «Ինչո՞ւ էք իզուր եւ անպեղի վերացնում իմ ազգը, որ որեւէ չարիք չի գործել»: Նա եկաւ մինչեւ արքունի փանն դռներն ու կանգնեց. եւ որովհետեւ նա քուրձ էր հագել եւ մոխիր ցանել գլխին, արժանի չէր արքունի գաւիթ իսկ մտնելու: Բոլոր գաւառներում, ուր որ կարգում էին հրովարտակը, հրեաները աղաղակ էին բարձրացնում, մեծ սուգ ու կոծ անում, քուրձ էին հագնում ու մոխիր լցնում իրենց վրայ: Տիկնանց փիկնոջ ներքինիներն ու նաժիշտները մտնում ու այդ մասին պարմեցին Եսթերին: Երբ նա իմացաւ թագաւորի փունն հրամանի մասին, սաստիկ յուզուեց, ապա հագուար ուղարկեց՝ Մուրթբէին հազգնելու եւ քուրձը նրա վրայից հանելու համար, բայց նա չհամաձայնեց: Եսթերը կանչեց իր ներքինի Անաթեին, որ մշտապէս լինում էր նրա մօտ, եւ նրան ուղարկեց Մուրթբէի ճշտարտութիւնն իմանալու, թէ իսկապէս դա այդպէն է: Մուրթբէն իրագել դարձրեց նրան կարարուած դէպքերի մասին, ինչպէս որ դրանք եղել էին, նաեւ այն մասին, որ Նամանը խոստացել էր փասը հազար քանքարի գանձ փայ արքային, որպէսզի կորորի հրեաներին: Եւ նա Մուսա քաղաքում նրանց կորորելու մասին կարողացուած հրովարտակի պարմեցը փութեց ներքինում, որպէսզի ցոյց տայ Եսթերին: Անաթեւը Մուրթբէին պարմեց Եսթերի բոլոր խօսքերը: Մուրթբէն ասաց Անաթեին. «Դու գնա՛ եւ ասա՛ նրան. «Եսթեր, դու մտքումս մի՛ սաս, թէ այս թագաւորութեան մէջ բոլոր հրեաներից միայն ես կը փրկուեմ. եթէ դու այս ժամանակ չես եւ ուրեւ, ապա այլ փրկից հրեաներին օգնութիւն եւ փրկութիւն կը լինի, իսկ դու եւ քո հօր փունը կը կորչէք. եւ, ո՞վ գիտէ, գուցէ հենց այսպիսի ժամանակի համար դու թագաւորուեցիր»: Եւ Եսթերը ներքինում կրկին ուղարկեց Մուրթբէի մօտ եւ ասաց. «Դու գնա՛ եւ հաւաքիր Մուսա քաղաքում եղած հրեաներին, ինձ համար ծոն պահեցէք եւ երեք օր՝ ո՛չ ցերեկը, ո՛չ գիշերը չտուրք ու չսմէք, իսկ ես եւ իմ նաժիշտները նոյնպէս ծոն կը պահենք: Ապա ես կը մտնեմ արքայի մօտ, թէ՛ւ այդ բանն անելն արքայի օրէնքներից դուրս է. սակայն ես կ'անեմ դա. եթէ մեռնելու իսկ լինեմ, չեմ յապաղի»: Եւ Մուրթբէն գնաց ու արեց՝ ինչպէս իրեն պարուիրել էր Եսթերը:

5 Եսթերն ասաց. «Իմ այս օրը նշանաւոր է. եթէ արքան կամենայ, դու եւ Նամանը կը գաք իմ խնջոյքին, որ փայլու եմ այսօր»: Թագաւորն ասաց. «Շտապ կանչեցէ՛ք Նամանին, եւ կարարեք Եսթերի ասածը»: Նրանք երկուսով եկան Եսթերի ասած խնջոյքին: Եւ մինչ նրանք գինի էին խմում, արքան ասաց Եսթերին. «Ի՞նչ ես կամենում, Եսթեր փիկին, ինչ էլ խնդրես՝ կ'արա՛ քեզ»: Եսթերն ասաց. «Իմ աղաչանքն ու խնդրանքն այս է. եթէ ես շնորհ գրայ արքայի առջեւ, թող գան արքան եւ Նամանը խնջոյքին, որ ձեզ համար կրկին փայլու եմ վաղը»: Նամանն արքայի մօտից եկաւ մեծ ուրախութեամբ: Երբ Նամանը թագաւորի փանը փեսա Մուրթբէին՝ հրեայ մարդուն, շար բարկացաւ: Ապա նա մտաւ իր փունը, կանչեց իր սիրելիներին ու իր կին Ջոսարային՝ եւ նրանց պարմեց իր մեծութեան ու փառքի մասին, որ իրեն փուն էր թագաւորը, եւ թէ ինչպէս իրեն դարձրել էր իր թագաւորութեան մէջ առաջինը: Նամանն ասաց. «Եսթեր փիկին իր խնջոյքին արքայի հետ չկանչեց ուրիշ մէկին, բացի ինձանից. եւ վաղը կրկին հրաւիրեց ինձ: Բայց ինձ համար հաճելի չէ, երբ թագաւորի փանը փեսուն եմ Մուրթբէին՝ հրեայ մարդուն»: Իր կին Ջոսարան եւ իր սիրելիներն ասացին նրան. «Նրաման փուր, որ յիսուն կանգուն բարձրութեամբ

մի կախաղան պատրաստեն. առաօտեան կ'ատես արքային, որ Մուրթբէն կախաղան հանուի, իսկ դու արքայի հետ կը մտնես խնջոյքի եւ ուրախ կը լինես նրա հետ»: Այս խօսքը հաճելի թուաց Նամանին, եւ կախաղանը պատրաստեցին:

Այդ գիշեր Տէր Աստուած փախցրեց արքայի քունը: Արքան ասաց իր արեւնադարին, որ նա իր առջեւ բերի եւ կարողայ հրովարտակի գիրը: Սա գրաւ հրովարտակը, որ գրուած էր Մուրթբէի մասին, թէ նա ինչպէս թագաւորին յայտնել էր այն երկու ներքինիների մասին, որոնք հսկում էին թագաւորի ապարանքը, եւ թէ ինչպէս ուզում էին սպանել Արտաշէտ արքային: Թագաւորն ասաց. «Իսկ ի՞նչ շնորհ կամ պատիւ փութեցինք Մուրթբէին»: Արքայի սպասաւորներն ասացին. «Երբ իմացար քո նկատմամբ նրա հաւատարմութիւնն ու հոգածութիւնը, նրա համար ոչինչ չարեցիր»: Առաօտեան եկան թագաւորի գաւիթը: Արքան ասաց. «Ո՞վ է իմ գաւթում»: Նամանը եկել էր թագաւորից հրաման առնելու, որ Մուրթբէին կախի այն կախաղանից, որ պատրաստել էր փութել նրա համար: Արքայի սպասաւորներն ասացին. «Ահա Նամանը դրսում է»: Արքան ասաց. «Թող ներս գայ»: Ապա թագաւորն ասաց Նամանին. «Ի՞նչ անեմ ես այն մարդուն, որին կամենում եմ մեծարել»: Նամանը մտածեց ու իր մտքում ասաց. «Ո՞ւմ է կամենում արքան մեծարել, եթէ ոչ ինձ»: Եւ ասաց արքային. «Այն մարդուն, որին արքան կամենում է մեծարել, թող նրա համար բերեն արքայական պարմունճանը եւ այն նժոյգը, որին հեծնում է արքան, եւ թող դրանք փան արքայի սիրելիներից պարուարժան մեկին, որպէսզի նա պարմունճանը հազցնի այն մարդուն, որին սիրում է արքան, եւ նրան նստեցնի արքայական նժոյգին. թող քաղաքի հրապարակներում յայտարարեն ու ատեն. «Այսպէս կը լինի ամէն մարդու հետ, որին արքան կը մեծարի»: Եւ արքան ասաց Նամանին. «Լաւ ասացիր. այդ կ'անես իմ փան խնամակալի՝ հրեայ Մուրթբէի համար. թող քո ասած խօսքերից որեւէ բան չլրիպի»: Նամանն առաւ պարմունճանն ու արքայական նժոյգը, հազցրեց Մուրթբէին, նրան նստեցրեց նժոյգին եւ փարաւ քաղաքի փողոցներով. նա յայտարարում էր ու ատում. «Այսպէս կը լինի ամէն մարդու հետ, որին արքան կը կամենայ մեծարել»: Ապա Մուրթբէն վերադարձաւ արքունի ապարանք, իսկ Նամանը գնաց իր փունը՝ գլուխը կախած եւ արքունութեամբ լի: Նամանն իր կին Զոսարային պատմեց, թէ ինչ էր պատահել իր հետ: Նրա սիրելիներն ու կիներն ասացին նրան. «Եթէ Մուրթբէն հրեաների ազգից էր եւ իշխան դարձաւ, հնազանդուի՞ր նրան, որովհետեւ դու չես կարող նրան չարիք հասցնել, քանի որ Տէր Աստուած նրա հետ է, եւ Տէրն է փառաւորել նրան»: Եւ մինչ նրանք դեռ խօսում էին, երկու ներքինիներն եկան Նամանին կանչելու փիկնոջ ճաշին:

Թագաւորն ու Նամանը եկան փիկնոջ գինարբուքին: Երկրորդ օրն էլ, մինչ գինի էին ըմպում, արքան ասաց Եսթերին. «Ի՞նչ է պէտք քեզ, Եսթեր փիկին, եւ ի՞նչ է քո խնդրանքը կամ աղաչանքը. քո՞նը կը լինի մինչեւ իմ թագաւորութեան կէտը»: Եսթերը պատասխանեց ու ասաց. «Եթէ քո առջեւ շնորհ գրայ, արքայ, իմ խնդրանքը մի անձ է միայն, եւ թող իմ աղաչական խօսքն ընդունելի լինի: Արդարեւ, ես եւ իմ ժողովուրդը վաճառուեցինք կորստեան, սրբկութեան ու յափշտակութեան համար, թէ՛ մենք եւ թէ՛ մեր որդիները. բայց ես չհաւատացի: Այդ, բանասարկու մարդն արժանի չէ թագաւորի փանը լինելու»: Արքան ասաց. «Ո՞վ է եւ ո՞ր է նա, ով համարձակուեց անել այս բաները»: Եսթերն ասաց. «Այդ թշնամի մարդը Նամանն է, որ չար է, նա՛ արեց»: Նամանն ահաբեկուեց եւ խիստ վախեցաւ արքայից ու փիկնոջից: Թագաւորը վեր կացաւ ճաշից ու մտաւ արքունի ծաղկանոցը, իսկ Նամանը ցանկանում էր հրաժեշտ փայլ փիկնոջը, քանզի մեծ վախի մէջ էր: Թագաւորը վերադարձաւ ծաղկանոցից ու փեսաւ, որ Նամանն ընկած էր փիկնոջ գահոյքի առջեւ եւ նրան աղաչում էր իր փրկութեան համար: Թագաւորն ասաց. «Արդ, հասար այն աստիճանի, որ ուզում ես իմ փանն իմ կնոջը բռնաբարել»: Երբ Նամանը լսեց այդ, ահաբեկուելով ու ամօթահար, ընկաւ երեսի վրայ: Ներքինիներից մէկը՝ Բուգաթանը, ասաց արքային. «Ահա Նամանն արքայի սիրելի Մուրթբէի համար նաեւ յիսուն կանգուն մի կախաղան է պատրաստել եւ դրել իր փանը»: Թագաւորն ասաց. «Թող նա խաչուի դրա վրայ»: Եւ Նամանին կախեցին այն կախաղանից, որ նա պատրաստել էր Մուրթբէի համար: Ապա թագաւորը հանդարտուեց իր բարկութիւնից:

Այդ նոյն օրը թագաւորը Եսթերին նուիրեց քսու Նամանի գանձը: Թագաւորը կանչեց Մուրթբէին, քանզի Եսթերը նրան յայտնեց, որ նա իր ազգականն է: Թագաւորը վերցրեց այն մատանին, որ հանել էր Նամանի մտքից, եւ այն փութեց Մուրթբէին. իսկ Եսթերը Մուրթբէին նշանակեց Նամանի ամբողջ ունեցումների կառավարիչ: Նա շարունակեց խօսել արքայի հետ, ընկաւ նրա ոտքերի առջեւ եւ աղաչում էր, որ վերացուի այն պարտիտը, որ ծրագրել էր Նամանը հրեաների դէմ: Եւ արքան ոսկի գաւազանը մեկնեց Եսթերին: Եսթերը վեր կացաւ, որ գնայ արքայի սենեակը: Եսթերն ասաց. «Եթէ դու կամենաս, եւ եթէ ես շնորհ եմ գրել քո առաջ, թող արքան սուրճ հանդակներ ուղարկի եւ վերադարձնի հրովարտակները, որ գրուեցին Նամանի կողմից քո թագաւորութեան մէջ եղած հրեաներին կտորելու մասին: Ես ինչպէ՛ն կարող եմ փեսնել իմ ժողովրդին հասած չարիքը եւ կամ ինչպէ՛ն կարող եմ միայն են ապրել իմ հայրենի գաւառի բնակիչներից»: Թագաւորն ասաց Եսթերին. «Եթէ Նամանի ամբողջ գոյքն ու հարստութիւնը քեզ նուէր փութեցի եւ նրան էլ կախաղան հանեցի, որովհետեւ նա հրեաների վրայ ձեռք էր բարձրացրել, այլեւս ի՞նչ ես խնդրում: Արդ, դուք գրեցէ՛ք իմ խօսքով եւ իմ հրամանով, ինչպէս դուք կը ցանկանաք, եւ թող այն կնքուի իմ մատանիով, որովհետեւ ինչ որ գրէք, դա իմ արքայիս փութած համանն է, եւ չի գրնուի մէկը, որ ընդդիմանայ այդ հրամաններին»: Արտաշէտի թագաւորութեան քսաներեքերորդ փարտայ Նիսան ամսի, որ Արեգն ամիսն է, առաջին օրը կանչեցին գրագիրներին եւ, ինչպէս հրաման էր փրուած, աշխարհագիր անող գրագիրների կողմից թագաւորի անունով հրովարտակներ գրուեցին բոլոր գաւառների բոլոր իշխաններին եւ կուսակալներին, նախարարներին եւ սպարապետներին, Նոդկասպանից մինչեւ Եթովպիա՝ հարիւր քսանեօթը կուսակալներին, ըստ գաւառների՝ նրանց իւրաքանչիւրի լեզուով: Հրովարտակները կնքուեցին թագաւորի մատանիով եւ մէկ օրում, Ադար ամսի փասներեքին, սուրհանդակների միջոցով ուղարկուեցին թագաւորութեան բոլոր վայրերը, որպէսզի հրեաները ողջ մնան բոլոր քաղաքներում իրենց անփոփոխ օրէնքներով, օգնական եւ թիկունք լինելու միմեանց՝ հապուցելու համար իրենց թշնամիներին, ինչպէս որ կը կամենան: Այս հրովարտակի պատճենները թող ցոյց փրուելով կարդացուեն իմ թագաւորութեան մէջ՝ բոլորի աչքի առաջ. ովքեր պատրաստուել էին կտորելու հրեաներին, թող այս օրը կտորեն նրանց թշնամիներին: Ողջ լինէ՛ք»: Սուրհանդակները ելան փութով կապարելու թագաւորի կարգադրութիւնը: Նրանանը գրուեց եւ դրուեց Սուսա քաղաքում: Եւ այն օրերին, երբ փրկուեցաւ այս

14 բանը, Մուրթէն դուրս ելա թագաւորի մօտից: Նա հագել էր արքայական պարմունճանը, գլխին ոսկի պսակ ուներ
 15 եւ բեռեզից ու ծիրանոց թագ: Ովքեր Սուսա քաղաքում էին, տեսան եւ շար ուրախացան: Նրեաների համար մեծ
 16 լոյս ծագեց, եւ նրանք շար ուրախացան: Բոլոր քաղաքներում ու գաւառներում, ուր կարդում էին արքունի հրա-
 մանները, խնդոյթին եւ ուրախութիւն էր լինում նրանց համար: Ներանոսներից շարերը հրեոյթին էին ընդունում
 եւ թլփարում հրեաների ահի պարճառով:

9 Տասներկուերորդ ամսին, որ Ադարն ամիսն է, նրա փասներեքերորդ օրը եկաւ հասաւ արքունիքից գրուած հրո-
 2 վարպակը: Այդ նոյն օրը կոտորում էին նրանք, որոնք միահամուռ հակառակուել էին հրեաներին: Նրանցից ոչ
 3 մէկը ամենեւին չէր ընդդիմանում հրեաներին, քանզի վախենում էին նրանցից այն պարճառով, որ նրանց նախա-
 4 րարների վրայ կարգուած իշխանները, կուսակալները եւ արքունի պաշտօնեաները պարտուած էին հրեաներին, քանի
 5, 6 յիշարակելու հրաման էր արուած: Սուսա քաղաքում հրեաները կոտորեցին մօտ հինգ հարիւր մարդ. Փարակնին
 7, 8 եւ Նեսպէնին, Դոփոնին եւ Փագգային, Փարդաթային եւ Բարեային, Սարաբաքային եւ Մարմասիսին, Արուփէնին,
 9 Արսեսին եւ Արբութթանին, որոնք որդիներն էին հրեաների թշնամի Նամանի, որը Բերզէի որդի Ամադոթի որ-
 10 դին էր: Այն օրը նրանք ոչինչ չյափշարակեցին: Արքային ներկայացրին Սուսա քաղաքում կոտորուածների թիւը:
 11 Արքան ասաց Եսթերին. «Նրեաները Սուսա քաղաքում հինգ հարիւր մարդ են կոտորել. իսկ ի՞նչ ես կարծում,
 12 քաղաքից դուրս ինչքա՞ն անելի շար մարդ կոտորած կը լինեն: Արդ, է՛լ ինչ ես կամենում, որ անեմ քեզ համար»:
 13 Եսթերն ասաց արքային. «Թող շարքան հրեաներին թոյլ տայ, որ վաղն էլ այդպէս անեն, որ նրանք կախեն Նամանի
 14 որդիներին»: Արքան հրաման արեց այդպէս անել. Նամանի որդիների մարմինները դուրս բերել եւ քաղաքում
 15 գրնուող հրեաների մօտ կախաղան հանել: Ադար ամսի փասնչորսերորդ օրը հրեաները հաւաքուեցին Սուսայում
 16 ու կոտորեցին երեք հարիւր մարդ, բայց որեւէ բան չյափշարակեցին: Իսկ նրա թագաւորութեան այլ վայրերում
 մնացած հրեաները հաւաքուեցին ու օգնում էին միմեանց: Նրանք իրենց հանգիստ ու ապահով զգացին իրենց
 17 դէմ պարերազնողներից, որովհետեւ նրանցից կոտորեցին մօտ հինգ հազար հոգու. Ադար ամսի փասներեքին եւ
 18 ոչինչ չյափշարակեցին: Նոյն ամսի փասներեքերորդ օրը նրանք հանգստացան եւ այդ օրը հռչակեցին հանգստե-
 19 ան օր, խնդութեան եւ ուրախութեան օր: Սուսա քաղաքի հրեաները հաւաքուեցին փասնչորսերորդ օրը, բայց
 20 չհանգստացան. նրանք փասնիինգերորդ օրը հռչակեցին ցնծութեան եւ ուրախութեան օր: Այս պարճառով էլ ամ-
 21 բողջ երկրում եւ բոլոր գաւառներում հրեաներն ուրախութեան փօն են անում Ադար ամսի փասնչորսերորդ օրը,
 որպէս բարութեան եւ ուրախութեան օր: Նրանք նուէրներ են ուղարկում իրար՝ ամէն մարդ իր ընկերոջը: Իսկ մայ-
 22 րաքաղաքներում ապրող բնակիչներն Ադար ամսի փասնիինգերորդ օրը նոյնպէս փօնում են, որպէս բարութեան
 23 եւ ուրախութեան օր: Մուրթէն այս դէպքերը գրի առաւ յիշարակարանների մատենաներում եւ ուղարկեց Ար-
 24 արաշէս արքայի իշխանութեան փակ գրնուող մօտիկ ու հեռաւոր հրեաներին, որպէսզի այս օրերը՝ Ադար ամսի
 25 փասնչորսը եւ փասնիինգը, իբրեւ կարգ, հասարակեւ ուրախութեան փօնի օրեր, որովհետեւ այս երկու օրերին
 հրեաները հանգիստ գրան իրենց թշնամիներից: Դա Ադար ամսին էր, երբ նրանց սուզը դարձաւ ուրախութիւն,
 26 եւ վշտերը փոխուեցին խնդութեան: Այդ օրերը դարձնել են խնջոյքի օրեր, ինչպէս նրանց գրել է Մուրթէն, թէ
 27 ինչպէս Ամադոթի որդի Նաման Մակեդոնացին պարերազն էր փուել իրենց դէմ, թէ ինչքան նա վիճակ էր գցել եւ
 28 օր նշանակել կոտորելու համար, կամ ինչպէս էր մտել արքայի մօտ եւ ուզում էր Մուրթէնին կախաղան հանել փայ,
 29 թէ ինչքան չար գործեր էր ձեռնարկել հրեաների դէմ, թէ ինչքան չարիքներ եկան լցուեցին ու բազմացան նրա մէջ,
 30 եւ թէ ինչպէս ինքն ու իր որդիները հանուեցին կախաղան: Սրա համար էլ ահա այս օրերը կոչուեցին փութիմի
 օրեր, որովհետեւ, ըստ այս հրովարտակի խօսքերի, ժամանակը իրենց բարբառով կոչում է փութիմ: Այն, ինչ որ
 31 այդ ժամանակ կարարուեց նրանց հետ, եւ ինչ որ եղաւ նրանց, Մուրթէն հասարակեց որպէս կարգ: Նրեաները դա
 ընդունեցին եւ յանձն առան. նրանք սովորեցնում էին նաեւ իրենց որդիներին ու նրանց յետնորդներին, որպէսզի
 նրանք սերնդից սերունդ չփոխեն յիշարակի այդ ամիսն ու օրերը, քաղաքներում եւ գաւառներում փօնեն պահոց
 28 այդ օրերը, եւ նրանց յիշարակը չպակասի սերնդից սերունդ: Ամինադարի դուստր Եսթերը, նաեւ հրեայ Մուրթ-
 29 թէն գրեցին եւ հասարակեցին այս հրովարտակը, որպէսզի միշտ պահպանուի այդ փօնը: Մուրթէն ու Եսթերն
 30 առանձին-առանձին ընդունեցին այս կարգը, ուստի արեցին եւ կարարեցին իրենց խորհուրդը: Եսթերը երդումով
 հասարակեց այդ կարգը յափտեանական ժամանակների համար, եւ այն գրուեց յիշարակարանների մատենանում:

10, 2 Արարաշէս թագաւորը գրեց ծովի եւ ցամաքի վրայ իր ունեցած իշխանութեան, իր հօրութեան, իր քաջութեան,
 3 իր մեծութեան եւ իր թագաւորական փառքի մասին: Ահա այդ բոլորը գրուած է պարսիկների եւ մարերի յիշարա-
 կարանների մատենաներում: Այնպէս գրուած է նաեւ, որ Մուրթէն Արարաշէսից իշխանութիւն էր ստացել, մեծ էր
 նրա թագաւորութեան մէջ, հրեաներից փառաւորուած ու սիրուած եւ կարարուած դէպքերը պարմում էր իր ամբողջ
 4, 5 ազգաբոհին: Նա ասում էր, թէ՛ «Աստուծոց եղաւ այս բանը»՝ յիշելով այս դէպքերի մասին իր տեսած երազը,
 6 քանի որ դրանից մի բան անգամ զանց չեղաւ: Նա տեսել էր մի փոքրիկ աղբիւր, որ մեծ գետ էր դարձել, տեսել էր
 7 լոյս, արեւ եւ շար ջուր: Գետը Եսթերն է, որի հետ ամուսնացաւ թագաւորը եւ նրան դարձրեց փիկին: Իսկ երկու
 8 վիշապները, - ասում էր, - եւ նա եւ Նամանն ու այն ազգերը, որ ժողովուել էին կորստեան մարմնելու հրեաների
 9 անունը, որ Իսրայէլ է: Նրանք կանչեցին Աստուծոն ու ապրեցին. Տէրը ապրեցրեց իր ժողովրդին. Տէրը մեզ փրկեց
 մեր բոլոր չարիքներից: Աստուծոն հրաշքներ գործեց ու ցոյց արեց իր մեծամեծ հնարքները, որպիսիք երբեք չեն
 10 եղել հեթանոսների մէջ: Այսպէս, Աստուծոն ստեղծեց երկու վիճակ՝ մէկն իր ժողովրդի, միւսը բոլոր հեթանոս-
 11 ների համար: Այս երկու վիճակներն էլ իրենց ժամին ու ժամանակին, դարաստանի օրը եկան Աստուծոն առջեւ՝
 12, 13 բոլոր հեթանոսների մէջ: Յիշեց Աստուծոն իր ժողովրդին եւ արդարացրեց իր ժառանգութիւնը: Ադար ամսի այս
 օրերը՝ փասնչորսերորդ օրը եւ նոյն ամսի փասնիինգերորդ օրը թող փօն լինեն նրանց համար, թող ժողովուրդը
 լինի ցնծութեան եւ ուրախութեան մէջ՝ Աստուծոն առջեւ, եւ թող այդպէս լինի յափտեան, սերնդից սերունդ, Իսրայէլի
 ժողովրդի մէջ:

11 Պարդմէտիսի եւ Կլեոպարայի թագաւորութեան չորրորդ փարում դեւպացի քահանայ Դոսիթէոսը եւ նրա որդի
 Պարդմէտը փօնելի կարգի մէջ մուծեցին այս փօնը՝ փութիմեանը, որը գրուած է ազնուական հրովարտակում եւ

կոչում է Պարոմնոսի որդի Լուսինաբոսի անունով, այն, որ Երուսաղէմում է: Արքայաշէն մեծ արքայի թագաւորութեան երկրորդ փարում, առաջին օրն Ադար ամսի, որ հայերէն Արեգ ամիսն է, երազ փեսա Մուրթթէն՝ Բենիամինի ցեղից մի հրեայ մարդ, որ որդին էր Յայիրի, սա՛ Մեմէի, եւ սա՛ Կիսէի: Մուրթթէն բնակում էր Սուսա քաղաքում, մեծ մարդ էր եւ հաւարարին պաշտօնեայ թագաւորի փան բոլոր գործերի վրայ: Նա այն գերինից էր, որոնց Բաբելոնի Նաբուքոդոնոսոր արքան Երուսաղէմից գերևարել էր Նրէասպանի արքայ Յեթոնիայի հետ միասին: Այս է այն երազը, որ նա փեսաւ. երազում նա լսում էր պէկոծութեան, որոպի է երկրաշարժի ձայն. երկրի վրայ մեծ խառնաշփոթութիւն էր: Եւ ահա երկու շաբ մեծ վիշապներ ելնում էին իրար դէմ պայքասար կռուելու: Նրանցից լսուեց մի բարձր ձայն, եւ նրանց այդ ձայնից բոլոր ազգերը պայքասարուեցին պայքերազմի, որպէսզի կռուեն մի արդար ազգի դէմ: Դա խաւարի ու մթի օր էր, փառապանքի ու նեղութիւնների օր, իսկ երկրի վրայ մեծ խառնաշփոթութիւն էր: Խռովքի մարմուտեց ամբողջ արդար ազգը՝ իր վրայ հասնող չարիքների պարճառով եւ պայքասարուեց կործանման: Նրանք կանչեցին Ասորու: Նրանց ձայնից՝ ինչպէս փոքրիկ աղբիւրից, առաջացաւ մի մեծ ու յարակ գետ: Արեգակը ծագեց, խոնարի մարդիկ բարձրացան եւ ոչնչացրին սնափառներին: Մուրթթէն զարթնեց այս երազից, մտածեց, թէ ինչ էր խորհել Ասորու՝ անել. նա երազը պահում էր իր սրտում, եւ իր ամբողջ հոգով ցանկանում էր իմանալ, թէ ինչ կը լինի երազը, որ ինքը փեսաւ այդ գիշեր:

Մուրթթէն մնաց ապարանքում թագաւորի երկու ներքինիների՝ թագաւորի պալատի պահապաններ Դաբիթի ու Թառայի հետ միասին: Երբ Մուրթթէն իմացաւ ներքինիների միտքը եւ պարզեց նրանց սրտի ցանկութիւնը, թէ նրանք պայքասարուել են ձեռք բարձրացնել Արքայաշէն թագաւորի վրայ, արքային զեկուցեց նրանց մտադրութիւնների մասին: Թագաւորը հարցաքննեց երկու ներքինիներին, եւ նրանք ամէն ինչ խոստովանեցին նրան: Թագաւորն այս դէպքերի մասին գրեց յիշապակարաններում. Մուրթթէն եւս գրեց այս դէպքի մասին: Թագաւորը Մուրթթէին հրամայեց մեծ զգուշութեամբ առաւել եւս հոգաբար լինել թագաւորի փան նկատմամբ եւ նրան պարզելներ փութեց: Ամադոթի որդի Բոկեցի Նամանը, որը պարի ունէր արքայի առաջ, կամեցաւ ներքինիների համար չարչարել Մուրթթէին ու նրա ժողովրդին:

«Ես՝ մեծ արքայ Արքայաշէնը, գրում եմ այս հրամանը ձեզ, որ Նոդկասարանից մինչեւ Եթովպիայի կողմերում էք, իշխաններիդ եւ պետերիդ, ձեր հպարակներին եւ իմ այս ամբողջ երկրին: Կամենալով ո՛չ թէ իմ իշխանութեան յարուցած ահով հպարտանալ, այլ քաղցրութեամբ ու խոնարհութեամբ կառավարել, որպէսզի նրանք, որ հնազանդ են, աներկիւղ եւ միշտ ապահով կեանք ունենան, եւ իմ թագաւորութիւնը խաղաղութեամբ մնայ մինչեւ իմ երկրի ծայրամասերը, ինչպէս նաեւ վերահասարակելու համար բոլոր մարդկանց ցանկալի խաղաղութիւնը, եւ հարցրի իմ խորհրդակիցներին, թէ ինչպէս կարելի է գլուխ բերել այս ամէնը: Եւ Նամանը, որի իմաստութիւնը, անփոփոխ հոգածութիւնը, հասարակուն հաւարարնութիւնը յայտնի է, եւ որով նա արժանացել է իմ երկրորդ աթոռակցութեանը, մեզ ցոյց փութեց, որ ամբողջ աշխարհի ազգերին խառնում է մի դժնայակ, օրինազանց ժողովուրդ, որ ընդդիմանում է թագաւորներին, չի լսում նրանց, մերժում է նրանց հրամանները, որոնք մեր կողմից սահմանուած ու հասարակութեամբ են եւ պարտադիր են մեր իշխանութեան համար: Արդ, միայն այս ազգն է, որ իր բոլոր ցեղերով հակառակ է միւս ազգերին, բոլոր մարդկանց եւ մերժում է օտար օրէնքներն ու կարգերը: Նրանք վար մարդիկ են ու մեր օրէնքներին հակառակ, նրանց ձեռքով են կարարում բոլոր չարիքները, նրանք մեր թագաւորութեան թշնամիներն են: Այժմ որոշում եւ այդ մասին ազդարարում ենք մեր այս գրով՝ հասարակութեամբ մեր եւ մեր գործերի կառավարիչ ու թագաւորութեան երկրորդ հայր Նամանի կողմից, այս փարուայ փաստերկուերորդ ամսի՝ Ադար ամսի չորրորդ օրը թշնամու սրով իսպառ ոչնչացնել բոլոր հրեաներին, կանանցով ու որդիներով հանդերձ, առանց գթալու եւ խնայելու: Թող նրանք այս փարի չարաչար մահով մէկ օրում դժոխք իջնեն: Միայն այդ ժամանակից, այդ գործերը կարարելուց յետոյ խաղաղութիւն կը լինի մեզ»:

Նոդկարակի պարճները գրուեցին եւ փարածուեցին բոլոր գաւառներում: Երբ հրապարակուեց այս հրամանը, բոլորն սկսեցին պայքասարուել այդ օրում: Այդ լուրերն արագ հասան նաեւ Սուսա քաղաք: Մինչ թագաւորն ու Նամանը իրենց մագերը յարդարած զուարճանում էին, ամբողջ քաղաքը խռովութեան մեջ էր: Մուրթթէն թախանձագին աղաչեց Տիրոջը՝ մտաբերելով եւ յիշելով Տիրոջ փառաւոր գործերը: Նա ասաց. «Տէր Ասորու՞, Թագաւոր Ամենակալ, քո հրամանին է սպասում ամէն ոք, ոչ ոք չի կարող ընդդիմանալ քեզ, եթէ դու կամենում ես ապրեցնել քո ժողովրդին Իսրայէլին, որովհետեւ դու, Տէր, սրբեղծեցիր երկինքն ու երկիրը եւ բոլոր սքանչելիքները. դու սիրում ես ամէն բանի վրայ, եւ ոչ ոք չի կարող հակառակ լինել քո փրկութեանը. դու գիտես ամէն ինչ. որովհետեւ ես ո՛չ հպարտութիւնից, ո՛չ ամբարտաւանութիւնից եւ ո՛չ էլ թշնամանքից ելնելով չերկրպագեցի ամբարտաւան Նամանին: Մինչդեռ ես հաճոյքով կը կամենայի համբուրել նրա ոտքերի գարշապարները Իսրայէլի այս փան փրկութեան համար: Բայց ես այս բանն արեցի, որպէսզի փառք չբամ մարդ արարածին, այլ միայն քեզ՝ ճշմարիտ Ասորուդ. ես չեմ երկրպագի որեւէ մէկին, այլ միայն քեզ՝ իմ Տիրոջը. եւ դա չարեցի ամբարտաւանութեամբ: Արդ, Աբրահամի Տէր Ասորու՞, դու խնայիր քո ժողովրդին, քանզի մեր դէմ բարձրացել են ապականիչները, որովհետեւ ցանկանում են կորստի մարմնել քո սկզբնական ժառանգութիւնը: Մի՛ անտեսիր քո բաժինը, որ դու ինքդ փրկեցիր Եգիպտացիների երկրից: Լսի՛ր, Տէր, իմ աղօթքի ձայնը եւ քախի՛ց եղիր քո ժառանգութեանը, մեր սուգն ուրախութեան փոխիր, որպէսզի մենք՝ ապրողներս, օրինենք քո մեծ անունը, Տէր: Մի՛ ապականիր այն բերանը, որ օրհնում է քեզ»:

Եւ բոլոր իսրայէլացիները, իրենց ամբողջ զօրութեամբ, կանչեցին Տիրոջը, քանի որ մահը նրանց առջեւ էր:

Եպոթեր փիկինը մեծ նեղութիւնների մեջ ապախնել էր Տիրոջը: Նա վրայից հանեց թագաւորութեան փառքի զգեստները եւ հագաւ նեղութեան ու սգի քուրձ, զանազան թանկարժէք իւղերի ու խնկերի փոխարէն մոխիր ու աղբ լցրեց իր գլխին, իր մարմինը ենթարկեց ծանր չարչարանքների եւ իր մարմնի այն բոլոր մասերը, որ գարդարում էր ցնծութեան ժամանակ, ծածկեց իր մագերի գիսակներով: Նա բազում թախանձագին աղօթքներ գարուցելով Իսրայէլի Տէր Ասորուն խնդրում էր եւ ստում. «Տէր իմ եւ Թագաւոր մեր, դո՛ւ միայն կարող ես օգնել ինձ՝ միայնակիս, եւ քեզանից բացի ուրիշ օգնական չունեմ ինձ, քանզի իմ առջեւ մեծ վտանգ կայ: Ես իմ ծննդից ի վեր լսում էի իմ հայրենի ազգից, թէ դու, Տէր, բոլոր ազգերից ընտրեցիր Իսրայէլին եւ նրանց ազգապոռնից՝ մեր հայրերին, իբրեւ յախտենական ժառանգութիւն քեզ, եւ նրանց համար արեցիր այն ամէնը, ինչ ասացիր»:

Նա կրկին շարունակելով

իր աղօթքը՝ այսպես էր ասում. «Աստուած Աբրահամի, Աստուած Իսահակի եւ Աստուած Յակոբի, դու օրհնեալ ես յաիփեան. հայրենի գրքերից ես լսեցի, Տէր, թէ դու Ենօքին այս երկրից քարար երկինք, ապաշխարութիւնից՝ դէպի յաիփեանական կեանք: Նայրենի գրքերից ես լսեցի, Տէր, թէ դու Նոյին փրկեցիր ջրհեղեղից: Նայրենի գրքերից ես լսեցի, Տէր, թէ դու Աբրահամին իր մարդկանց առջեւ թագաւորների մէջ փառք փութեցիր: Նայրենի գրքերից ես լսեցի, Տէր, թէ դու Յովնանին կէտ ձկան մէջ կենդանի պահեցիր: Իմ հայրենի գրքերից ես լսեցի, Տէր, թէ դու երեք մանուկներին հնոցի կրակից փրկեցիր, իսկ Դանիէլին ապրեցրիր աշիւծների գբի մէջ: Իմ հայրենի գրքերից ես լսեցի, Տէր, թէ դու Նրեաստանի Եզեկիա արքային, որ մահուան էր դարապարտուած, փրկեցիր, եւ երբ նա իր կեանքի համար աղօթում էր քեզ, ողորմեցիր նրան, շնորհ փութի ու նրա կեանքին աւելացրիր փասնիւնգ փարի: Իմ հայրենի գրքերից ես լսեցի, Տէր, թէ դու, երբ Անանն աղօթքներով ու պաղապանքով զաւակ էր խնդրում քեզանից, դու նրան, Տէր, շնորհեցիր մեծն Մամուլէին: Եւ այժմ, Տէր, մենք մեղք գործեցինք քո առջեւ, եւ դու մեզ մաքնեցիր մեր թշնամիների ձեռքը՝ այն բանի փոխարէն, որ մենք փառաւորեցինք նրանց աստուածներին: Արդար ես դու, Տէր: Բայց նրանք ջբարարութեցին նրանով, որ մենք ծառայում ենք իրենց, այլ իրենց ձեռքերը դրին իրենց կուռքերի վրայ՝ երդուելով վերացնել այն, ինչ սահմանել է քո բերանը, եղծանել քո ժառանգութիւնը, փակել քեզ օրհնող բերանները, մարել քո Տան եւ քո սուրբ սեղանի փառքը, բացել ազգերի բերանները՝ փառաւորելու համար իրենց 11 աստուածներին, որ ոչնչութիւն են, փառաւորելու համար այս ժամանակի մարմնաւոր թագաւորներին: Արդ, Տէր Աստուած, քո ժառանգութեան վիճակը մի՛ մաքնիր նրանց ձեռքը, որ ոչինչ են, որպէսզի մեր կործանման վրայ ուրախութեամբ չցնծան, այլ շրջի՛ր նրանց մարտոյթիւնը իրենց իսկ վրայ եւ խայտառակի՛ր նրան, ով ելել է մեր 12 դէմ: Յիշի՛ր, Տէր, եւ մի՛ անպետիւր մեզ մեր նեղութեան ժամանակ: Դու, որ բոլոր թագաւորների Թագաւորն ես եւ փրկերի Տէրը, համարձակութիւն փութի ինձ՝ եւ իմ բերանում դի՛ր դիւրին խօսքեր, որ շնորհ գրնեն թագաւորի առաջ, շրջի՛ր նրա սիրտը արելութեամբ դէպի մեր թշնամի՝ կոտորելու համար նրան եւ նրա կամակիցներին: Իսկ 15 մեզ փրկի՛ր քո բարձր բազկով եւ օգնի՛ր ինձ՝ միայնակիս, որը, բացի քեզանից, ուրիշ օգնական չունի, Տէր: Տէր, դու բոլորի սիրտը գիտես եւ ճանաչում ես. եւ արեցի այս անօրէնների փառքը, զգուած եմ այս անթիփապների 16 անկողնուց եւ այս բոլոր օտար սրացուածքներից: Դու գիտես, Տէր, իմ կարիքները, քանզի ինձ համար գարշելի է այս թագը, որ իմ գլխին է. սրանից գարշում եմ՝ ինչպէս կանանց ամսականի արնոտ լաթից, եւ չեմ կրում այն, երբ 17 ներսում հանգստանում եմ: Զո աղախի՛ր չկերտա՛ Նամանի սեղանից, եւ չփառաւորեցի թագաւորի գինարբուքը եւ չխմեցի կուռքերին զոհաբերուած նրանց գինուց: Այն օրից, ինչ քո աղախի՛րը մտել է թագաւորի մօտ, մինչեւ 18 այժմ, ուրախացել է միայն քեզանով, Տէր, Տէր Աստուած Աբրահամի: Աստուած, որ հզօր ես բոլորի վրայ, լսի՛ր մեր՝ անյոյսներիս ձայնը, փրկի՛ր մեզ այն ձեռքերից, որ չարհարում են մեզ, ազարի՛ր ինձ իմ երկիւղից եւ ապրեցրո՛ւ քո ժողովրդին՝ Իսրայէլին»:

15 Մուրթբէն, պարտիբերելով, ասաց նրան, որ Եսթերը մտնի արքայի մօտ, խնդրի նրանից եւ աղաչի ժողովրդի 2 համար: «Յիշի՛ր, - ասաց, - քո փառապանքի օրերը եւ թէ ինչպէս մեծացար իմ ձեռքերի մէջ, որովհետեւ Նամանը՝ 3 արքայի երկրորդը, նրա հետ խօսել է մեզ մահուան մաքնելու մասին: Արդ, Տէր Աստուած կ'աղաչես պաղապանքով 4 եւ թագաւորիդ հետ կը խօսես մեր մասին, որպէսզի մեզ փրկես այս մահուանից»: Առնաթելը մտաւ Եսթերի մօտ 5, 6 եւ նրան ասաց այս բոլոր բաները: Եսթերն ասաց Առնաթելին. «Դու գնա՛ Մուրթբէի մօտ եւ ասա՛՛ նրան, թէ թագաւորութեան բոլոր ազգերը գիտեն, որ եթէ որեւէ փղամարդ կամ կին մտնի արքայի մօտ՝ ներքին սենեակը, առանց նրա կանչելու, փրկութիւն չկայ նրան. բայց ապրում է միայն նա, ում արքան մեկնում է իր ոսկի գաւազանը: 7 Իսկ եւս կանչուած չեմ մտնելու արքայի մօտ՝ ահա արդէն այս երեսուն օր է»: Երրորդ օրը, երբ նա վերջացրեց 8 իր աղօթքը, հանեց իր վրայից սգոյ հանդերձը, հագաւ իր ծիրանի զգեստները եւ շաք գեղեցիկ դարձաւ: Նա 9 կանչեց իր ամենաբարեւ եւ բոլորի փրկիչ Աստուծոն, իր հետ վերցրեց իր սիրելի երկու նաժիշկներին, որոնցից մէկը 10, 11 վեր էր բռնել նրա զգեստի քղանցքը, իսկ միւսի ուսով նա գցել էր իր թելը: Նա անօթահար՝ վախենում էր իր երիտասարդական գեղեցկութեան համար: Նրա երեսը զուարթ էր՝ սիրելու համար, բայց նրա սիրտը նեղուած էր 12 ահից: Նա անցաւ ապարանքի բոլոր դռներով ու կանգնեց թագաւորի առջեւ: Թագաւորը նստել էր իր արքայական աթոռին ու հագել էր իր փառքի պարմուճանը, որն ընդելուզուած էր ոսկով, մարգարտով ու թանկարժէք քարերով, իսկ փետքը խիստ ահաւոր էր: Թագաւորը վեր բարձրացրեց իր դէմքը, որ վառուած էր փառքով, եւ նայեց: Տիկիներ 13 շփոթուեց, փոխեց իր գոյնը, թուլացաւ եւ թերուեց իր առջեկից գնացող նաժիշկի վրայ: Աստուած թագաւորի հոգին շրջեց դէպի հեգուութիւն. թագաւորը շքաւ վեր կացաւ, մեծ երկիւղով արագ իջաւ իր աթոռից եւ փիկնոջն առաւ իր 15 գիրկը, կանգնեցրեց նրան: Նա աղաչում, միխթարում էր նրան մեղմ խօսքերով եւ ասում. «Քեզ ի՞նչ է եղել, Եսթեր՝ 16 փրկի՛ն, եւ քո եղբայրն եմ, համարձակ եղի՛ր, չեն մեռնի. քանի որ իմ եւ քո հրամանները նոյնն են. մօտեցի՛ր, 17, 18 վերցրո՛ւ ոսկի գաւազանն ու դի՛ր քո՝ փիկնոջոյ պարանոցի վրայ»: Ապա նա համբուրեց նրան ու ասաց. «Խօսի՛ր ինձ հետ»: Եսթերն ասաց նրան. «Ես քեզ քեսայ, փէր, ինչպէս Աստուծոն հրեշտակ, եւ իմ սիրտը խռովուեց քո 19 փառքի ահից, քանզի սքանչելի ես, փէր իմ, եւ քո երեսը լի է շնորհով»: Եւ մինչ նա խօսում էր նրա հետ, երկրորդ 20, 21 անգամ թուլացած ընկաւ թագաւորի ահից: Թագաւորն ու նրա բոլոր ծառաները շաք անհանգիստ էին. թագաւորի սպասարներն աղաչում էին փիկնոջը: Թագաւորն ասաց. «Ի՞նչ եւս կանենում, Եսթեր, եւ ի՞նչ է քո խնդրանքը. 22 ճշմարիտ եմ ասում քեզ, եթէ խնդրես նոյնիսկ իմ թագաւորութեան կէտը, կ'սպան քեզ»:

16. 2 Այս էր պատճենն այն հրովարտականի, որ կնքուած էր թագաւորի մաքնելով. Ես՝ մեծ թագաւոր Արաւ- 2 շէտը, ողջունում եմ ձեզ, որ Ննդկաստանից մինչեւ Եթովպիայի կողմերում էք, հարիւր քսանութիւն զաւառների 3 նախարարներիդ եւ իշխաններիդ, ձեզ, որ մեր մտքի եւ մեր սրտի մէջ էք: Շաքերը, որ շաք անգամ իրենց բարերարների քաղցր վերաբերմունքի շնորհիւ յաճախակի պարիւնների են արժանացել, չափից աւելի մեծամարացան 4 իրենց խորհուրդներով: Նրանք ոչ միայն աշխատում են մեր հպարակներին չարհարել, այլ իրենց յանդակութեամբ չեն կարողանում հանդուրժել նաեւ մեծերին եւ մեքենայութիւններ են նիւթում իրենց բարերարների հանդէպ: 5 Այդպիսով նրանք ոչ միայն վերացնում են մարդկանցից երախտագիտութիւն ստանալու հնարաւորութիւնը, այլեւ յղկանալով ու գոռոզամարանալով՝ ուզում են անհնարին գովասանքներ ստանալ: Նրանք չգիտեն, որ այդ ամենի վերաբերուող յաւերժական Աստուածն է: Նրանք արելի չարութեամբ կարծում են, թէ կը խուսափեն դարաստանից:

Շար անգամ շարերը, որ իշխանության են նշանակուած եւ որոնց գործ է վստահուած, իրենց համար հանգստու- 6
 թիւն ու մխիթարութիւն են համարում անմեղ արիւն թափելը: Դրա համար էլ այդպիսի մէկը կրեց իր արժանի 7
 պարիժը, որը, չարակամութեամբ եւ արելութեամբ, առանց խորհելու մեզ մօտ ամբաստանեց նրանց, ովքեր պար- 8
 ուի են արժանացել մեր կողմից: Իսկ այժմ պէտք է առաւել զգոյշ լինել, քան նախորդ անգամ, ինչպէս սովորեցրինք 9
 ձեզ, որովհետեւ այն անգամ գրուեց միայն այդպիսի մարդկանց մասին եւ ոչ թէ նրանց արած գործերի, մարդիկ, 10
 որոնք անարժանաբար հզօրացել էին իրենց ժառանգած իշխանութեամբ: Արդ, նայելով թագաւորութեանս, այն- 11
 պէս արեք, որ այն լինի առանց խռովութեան, քանի որ մենք բոլոր մարդկանց շնորհեցինք ապրել խաղաղութեամբ: 12
 Այժմ վերադարձէ՛ք նոյն վիճակին. թող մերժուի նախորդ հրամանը. հարկաւոր է հեզութեամբ ու խաղաղութեամբ 13
 ընդառաջել եւ ոչ ինչպէս Ամադոթի որդի Նաման Մակեդոնացին, որը իսկապէս օտար լինելով պարսից զարմին եւ 14
 այն քաղցր վերաբերմունքին ու մարդասիրութեանը, որ ունենք բոլոր ազգերի նկատմամբ, եւ որոնք խիստ պարելի, 15
 մերժելի եւ խորթ էին նրա համար այն աստիճան, որ, թէեւ նա կոչուեց մեր աթոռակիցը, որին երկրպագում էին 16
 բոլորը, որ մեր իշխանութեան փակ են, եւ որին պարուեցինք մեր երկրորդ աթոռին նստեցնելով, բայց նա իր 17
 անբարարարանութեան մէջ չհանդարտուեց, ջանաց մեթենայութիւն նիւթել՝ հեռացնելու մեզ այս իշխանութիւնից եւ 18
 գրկելու հոգուց: Մեր փրկիչ ու երախարար Մուրթթէին եւ իմ թագաւորութեանը հաւասար չքնաղ ու անարար 19
 Եպիտեր փիկնանց փիկնոջը, իր ամբողջ ազգով հանդերձ, բազում զուր եւ դարարկ մեղքեր վերագրելով, նա ցան- 20
 կացաւ առանց պարճառի կործանել: Այս եղանակով նա մտածում էր իմ պարսկական թագաւորութիւնը վերածել 21
 աւերի ու անապարի եւ այն կրկին վերադարձնել մակեդոնացիներին: Իսկ մենք փեսնում ենք, որ բազմահնար 22
 այդ սարակչի կողմից կոտորուելու մտնում հրեաների մէջ չարութեան որեւէ գործ չկայ, եւ նրանք արդար օ- 23
 ղենքներով ընթացող մարդիկ են: Սրանք որդիներն են բարձրեալ, մեծ ու կենդանի Աստուծո, որ մեր եւ մեր ազգի 24
 թագաւորութիւնը վարում է իր բարութեան եւ սիրոյ առարութեամբ: Արդ, լա կ'անէք, որ ոչինչ չձեռնարկէք ըստ այն 25
 հրովարտակի, որ Նամանի հրամանն է եւ ուղարկուած է ձեզ: Նա ինքնագլուխ է արել այդ բանը, դրա համար էլ նա 19
 Մուսա քաղաքի դռների մօտ իր ամբողջ ընտանիքով հանդերձ կախաղան է հանուել՝ վրէժի արժանի հապուցումն իր 20
 վրայ ընդունելով Ամենակալ Աստուծոց, որը նրան արագ հապուցեց իր դարաստանը: Այս հրովարտակի պարճները 21
 հանեցէ՛ք, դրէ՛ք փեսանելի փեղերում, փարածեցէ՛ք ամենայն հոգածութեամբ, որպէսզի հրեաները կարարեն իրենց 22
 օրէնքները: Արդ, թող նրանք քաջալերուեն, որովհետեւ ինչպէս նեղութեան ժամանակ նրանց չարչարում էին, թող 23
 նրանք այդպէս էլ հապուցեն իրենց թշնամիներին Աղար ամսի նոյն՝ փասներկուերորդ եւ փասներեքերորդ օրը. 24
 քանզի Ամենագօր Աստուած հէնց ինքը այդ ընտրեալ ազգի կործանման փոխարէն նրանց ուրախութիւն փութեց: 25
 Եւ դուք այժմ ձեր օրէնքով՝ ձեր փարեկան փօներին եւ նշանաւոր օրերին ուրախութիւն կ'անէք, որպէսզի, ինչպէս 23, 24
 մինչեւ հիմա, այնպէս էլ սրանից յետոյ եւս փրկութիւն լինի մեզ եւ պարսիկներին համար վաստակածներին, իսկ 25
 կորստեան յիշարակ նրանց, ովքեր մեզ համար մահ էին նիւթում: Բոլոր այն քաղաքներն ու գաւառները, որոնք 25
 չեն գործի ըստ մեր այս խօսքերի, սրով, հրով եւ ցատումով պիտի աւերուեն եւ դարարկուեն ոչ միայն մարդկանցից, 25
 այլեւ երկրի գազաններից եւ թռչուններից, որոնք յաւիտեան պիտի թողնեն եւ հեռանան դրանցից:

Յուդիթ

1 Մեծ քաղաք Նինուեում ասորեստանցիների թագաւոր Նաբուքոդոնոսորի թագաւորութեան փասնեկուե-
րորդ տարում, մարերի վրայ եկեաքանցիների երկրում թագաւորում էր Արփաքսաղը: Այդ ժամանակ
նա այնպէղ քաղաք կառուցեց եւ եկեաքանցիների շուրջը կոփածոյ քարերով պարիսպ դրեց, որի լայ-
նութիւնը երեք կանգուն էր, երկարութիւնը՝ վեց կանգուն. նա պարսպի բարձրութիւնը եօթանասուն
կանգուն արեց, իսկ լայնութիւնը՝ յիսուն կանգուն: Քաղաքի դարպասների երկու կողմերում հիմքերով ամրաց-
րեց աշտարակներ, որոնց երկարութիւնը հարիւր կանգուն էր, իսկ հիմքի լայնութիւնը՝ վաթսուն կանգուն: Նա էլի
դարպասներ դրեց, որպէսզի իր հրամանով իր հզօր զօրքերը, զօրավարներն ու հետեակները դուրս ելնեն: Այդ
դարպասների բարձրութիւնը եօթանասուն կանգուն էր, լայնութիւնը՝ քառասուն կանգուն: Այն օրերին Նաբուքոդո-
նոսոր արքան պատերազմ սկսեց Արփաքսաղ արքայի դէմ մի մեծ դաշտում, որ Ռագաի սահմանի մէջ է: Նրա մօտ
հաւաքուեցին լեռնակողմի բնակիչները եւ բոլոր նրանք, ովքեր բնակուում էին Եփրատ, Տիգրիս եւ Տիգրատ գետերի
շրջակայքում եւ ելիմացիների Արիոք արքայի դաշտում: Եւ շար ժողովուրդներ հաւաքուեցին Քիլոթի որդիների դէմ
պատերազմ փալու համար: Ասորեստանցիների Նաբուքոդոնոսոր արքան սուրհանդակներ ուղարկեց Պարսկաս-
տանի բնակիչների եւ արեւմտեան կողմի բնակիչների մօտ, նաեւ՝ Կիլիկիայի, Դամասկոսի, Լիբանանի եւ բոլոր
այն բնակիչների մօտ, որ բնակուում էին ծովեզերքի դէմյանդիման, նաեւ՝ նրանց մօտ, որ կարմելացիների ազգից
էին, Գաղատայից, Վերին Գալիլիայից, Եզրայէլի մեծ դաշտից եւ բովանդակ Սամարիայից, նաեւ նրանց մօտ, որ
Սամարիայի քաղաքներում էին եւ Յորդանան գետի միւս կողմը, մինչեւ Երուսաղէմ եւ Բեւրան, մինչեւ Քելուս եւ
Կադէս, եգիպտացիների գետը, Տափնաս եւ Ռամեսսէ, մինչեւ Գեսեմի ամբողջ երկիրը, մինչեւ Վերին Մեմփիս եւ
Տանիս, նաեւ՝ Եգիպտոսի բոլոր բնակիչների մօտ, մինչեւ եթովպացիների սահմանը: Երկրի բոլոր բնակիչները
ապստամբելով արհամարհեցին ասորեստանցիների Նաբուքոդոնոսոր արքայի խօսքերը եւ չյօժարեցին նրա հետ
պատերազմի գնալ, որովհետեւ չվախեցան նրանից, եւ նրա սուրհանդակները նրանց առջեւ արհամարհուեցին ու
խիստ անարգուեցին: Նաբուքոդոնոսորը սաստիկ բարկացաւ երկրի վրայ եւ այսպէս երդուեց իր թագաւորու-
թեան ու իր աթոռի վրայ. «Ես վրէժ պիտի առնեմ, - ասում է, - կիլիկեցիների լեռներից, դամասկացիներից եւ
ասորեստանցիներից ու իմ սրով պիտի ոչնչացնեմ Մովաբի բնակիչներին, ամոնացիներին, ամբողջ Նոթաստանը,
բոլոր եգիպտացիներին մինչեւ երկու ծովերի սահմանները»: Եւ փասնեթօթնեթորդ տարում նա պատրաստուեց եւ
իր բովանդակ զօրութեամբ յարձակուեց Արփաքսաղ արքայի վրայ, ուժեղացաւ իր պատերազմի մէջ եւ վերցրեց
Արփաքսաղի ամբողջ ռազմական ուժը՝ նրա բոլոր երկվարները, բոլոր զէնքերը, նրա կառքերը, փրիեց նրա բա-
ղաքներին, հասաւ մինչեւ Եկեաքան, գրաւեց նրա աշտարակները, քանդեց ու անրեց նրա հրապարակները եւ նրա
գեղեցկութիւնը նախապիսի դարձրեց նրա համար: Նաբուքոդոնոսորը բռնեց Արփաքսաղին Ռագաի սահմանի
վրայ եւ իր սրով սպանեց նրան. նա այնպէղից յետ դարձրեց իր զօրքերը նրա հետ եկած բազմաթիւ այլազգիների
հետ միասին: Եւ այնպէղ ինքն ու իր զօրքը հարիւր քսան օր հանգստութեան եւ ուրախութեան մէջ էին:

2 Տասնութերորդ տարում, առաջին ամսի փասնեկուեթորդ օրը Նաբուքոդոնոսորը իր զօրքերի հանդէս արեց եւ
նրանց հետ մտնում էր վրէժ առնել ամբողջ երկրից: Նա կանչեց իր բոլոր մեծամեծներին եւ իր կուսակալներին
ու նրանց յայտնեց իր մտադրութիւնները: Նա իր բերանով, ի լուր զօրականների, յայտնեց այն բոլոր չարիքների
մասին, որ պիտի բերի երկրի դէմ: Նրանք, պատրաստան փախուլ, ասացին. «Թագաւորին հակառակ ամէն մարդ
կը սպանուի, նաեւ՝ նա, ով չի հնազանդուի նրա հրամաններին»: Եւ երբ ասորեստանցիների Նաբուքոդոնոսոր
արքան կարարեց իր մտադրութիւնները, կանչեց իր բոլոր զօրքերի սպարապետ Նոդոփեռնէսին եւ ասաց նրան.
«Այսպէս է ասում մեծ արքան, այս ամբողջ երկրի վրէժը. ահաւասիկ դու դուրս կ'ելնես իմ մօտից եւ կ'ընտրես ու կը
վերցնես քեզ հետ նրանց, ովքեր վստահ են իրենց հզօրութեան վրայ. հարիւր քսան հազար հետեակ եւ փասնեկու
հազար հեծեալների մեծաքանակ բազմութիւն: Դու կը գնաս արեւմտեան կողմը, որովհետեւ նրանք անպետեցին իմ
հրամանները: Նրանց կը պատուիրես, որ հող ու ջուր պատրաստեն, եւ ես զայրոյթով նրանց վրայ կը դիմեմ, իմ
զօրքերով ամբողջ երկրի երեսը կը ծածկեմ, ուրքի կոխան կը դարձնեմ այն, եւ նրանք կը մատուցեն կողոպուտի
իմ բոլոր զօրքերի կողմից: Նրանց ձորերն ու կիրճերը կը լցունեմ իրենց վիրատրներով, գետերը կը յորձեն նրանց
արհմից, եւ ես երկրի բոլոր ծայրերից սկսած նրանց գերութեան կը փանեմ: Իսկ դու կ'ելնես, ինձ համար կը փրիես
եւ կը պաշարես նրանց սահմանները, յետոյ իրենք կը յանձնուեն քեզ, եւ դու նրանց կը պահես ինձ համար մինչեւ
այն օրը, երբ ես կը դապարարպեմ ու կը կշտամբեմ նրանց: Իմ աչքը չի խնայի նրանց, ովքեր անպետեցին ինձ,
երբ ես ասում էի, թէ՛ «Մահուան կը մատնեմ ձեզ եւ կողոպուտի՛ ձեր ամբողջ երկիրը»: Ահա կենդանի եմ ես իմ
զօրութեամբ, ասացի եւ կ'անեմ այն ամէնը, ինչ իմ կամքն է: Եւ դու ոչ մի բանով զանց մի՛ առ այն հրամանը, որ
փոխ քեզ, այլ՝ խաբօրէն կարարի՛ր այն բոլորը, ինչ ասացի քեզ եւ մի՛ դանդաղիր անել այդ»: Նոդոփեռնէսը ելաւ
իր փրիոջ մօտից, իր մօտ կանչեց Ասորեստանի բոլոր իշխաններին եւ զօրապետերին. պատերազմի համար նա
նրանցից ընտրում եւ հաշում էր այրեր ինչպէս իր փերն էր հրամայել իրեն. հարիւր քսան հազար աղեղնատր,
քսան հազար հեծեալզօրայիներ: Նա նրանց դասատրեց ու պատրաստեց՝ ճակատելու համար պատերազմում:
Նա վերցրեց մեծ քանակութեամբ ուղտեր եւ գրաստներ՝ կահկարասի բարձելու համար, նաեւ անթիւ ոչխարների
հօտեր, արջառներ եւ այծերի երամակներ՝ զօրքը կերակրելու համար: Ճանապարհի համար բոլորին պաշար փուեց,
նաեւ՝ թագաւորական փնից՝ մեծաքանակ ոսկի եւ արծաթ: Ինքն ու իր ամբողջ զօրքը պատերազմի ելան, որպէսզի
նախապատրաստեն թագաւորին՝ դուրս գալու եւ երկրի արեւմտակողմի ամբողջ երեսը ծածկելու մարտակառքերով,
երկվարներով եւ ընտիր հետեակով: Նրանք, ովքեր խառնուել էին նրա զօրքերին, նման էին մորեխի պարսի եւ
երկրի աագի, որովհետեւ թիւ չկար նրանց բազմութեանը: Նրանք գնացին Նինուե՝ քաղաքից, երեք օրուայ ճանա-
պարհ անցնելով հասան Բեկեղիթի դաշտը եւ բանակ դրեցին Վերին Կիլիկիայի ձախակողմում գրնուող լեռան մօտ:
Նոդոփեռնէսը վերցնելով իր բովանդակ զօրքը, հեծեալները, հետեակը, զէնքերն ու կառքերը՝ գնաց դէպի լեռնա-

կողմը: Նա գրաւեց Փուլն ու Լուղը, ոչնչացրեց եւ աւարի մարմնեց Ռամասի եւ Իսմայէլի ցեղերին, որոնք բնակուած էին անապատում, Քիլոնի հարաւակողմում: Անցաւ Եփրատ գետը, անցաւ միջագետքով եւ կործանեց Աբրոնի ձորից մինչեւ ծովի սահմանը գարնուող բարձրադիր քաղաքները: Հասնելով եւ գրաւելով Կիլիկիայի սահմանները՝ նա կոտորեց բոլոր իրեն դիմադրողներին: Եկաւ մինչեւ Յափեթի հարաւակողմի սահմանը, որ Արաբիայի դիմաց է: Շրջափակեց Մադիամի բոլոր որդիներին եւ հրոյ ճարակ դարձրեց նրանց բնակարաններն եւ վրանները, աւերեց, քանդեց նրանց հօտերի բոլոր գոմերը: Նա ցորենի հնձի օրերին իջաւ Դամասկոսի դաշտը եւ հրոյ ճարակ դարձրեց նրանց հանդերն ու ագարակները, ոչնչացրեց նրանց հօտերն ու նախիրները, աւարի մարմնեց նրանց քաղաքները, կոտորեց նրանց մանուկներին եւ սրի բերան անցկացնելով՝ հարուածեց, սպանեց նրանց երիտասարդներին: Եւ ահ ու երկիւղ ընկաւ Տիրոսի եւ Սիդոնի ծովեզերքի բնակիչների մէջ, նաեւ Սուրի եւ Իւլիիի բնակիչների մէջ, նաեւ Յեմանի բոլոր բնակիչների մէջ: Իսկ նրանք, ովքեր բնակուած էին Ազոպոսում եւ Ասկաղոնում, խիստ վախեցան նրանից:

Հողովեռնէսի մօտ ուղարկեցին պարզամտորներ՝ խաղաղութեան խօսք ասելու համար: Նրանք ասացին. «Ահա ահա 3, 2 հաւասիկ մենք Նաբոքորոնոսորի ծառաներն ենք եւ կանգնել ենք քո առջեւ. վարուիր մեզ հետ ինչպէս հաճելի կը թուայ քեզ, որովհետեւ ահա մեր փոքրն ու ցորենի բոլոր դաշտերը, հօտերն ու նախիրները, մեր ոչխարների բոլոր գոմերը քո աչքի առաջ են. վարուիր այնպէս, ինչպէս բարի կը թուայ քեզ, որովհետեւ ահա մեր քաղաքները եւ մենք՝ նրանց բնակիչները, քո ծառաներն ենք: Արի՛ մեր մէջ եւ վարուիր ինչպէս բարի կը թուայ քեզ»: Պարզամտորները եկան Հողովեռնէսի մօտ եւ նրան ասացին այս խօսքերը: Հողովեռնէսն ու իր զօրքը իջան ծովեզերք. նա նրա բարձրադիր քաղաքներում պահապաններ դրեց: Այդ քաղաքներից իր համար նա վերցրեց զինակից ընդիր մարդիկ: Այդ քաղաքները նրան դիմաւորեցին երգերով, պատկերով, ծննդաներով եւ թմբուկներով: Հողովեռնէսը քարոյքանդ արեց նրանց սահմանները եւ հարեց նրանց բոլոր անբառները: Նրան հրաման էր փրուած խորպակել այդ երկրի ասպունդներին, որպէսզի բոլոր ազգերն ու ժողովուրդները միայն Նաբոքորոնոսորին պաշտեն եւ նրան ասպունդ անուանեն: Նա եկաւ Եգրայելումի հանդիպակաց կողմը, որ մօտիկ էր բնակիչներին եւ դէմյանդիման Հրեաստանի մեծ սարին: Նա բանակ դրեց Գայի ու Բիշանի միջեւ եւ այնպէս մի ամիս մնաց՝ իր զօրքի համար զինամթերք եւ պաշար հաւաքելու:

Երբ իսրայէլացիները եւ Հրեաստանի բնակիչները լսեցին այն ամենի մասին, ինչ արեց ասորեստանցիների արքայի զօրապետ Հողովեռնէսը ազգերին եւ հեթանոսներին, թէ ինչպէս քանդեց եւ պղծեց նրանց բոլոր մեհեանները, խիստ վախեցան նրանից եւ փազնապէցին Երուսաղէմի ու իրենց Ասպոն: Տան համար, որովհետեւ այդ ժամանակ նոր էին վերադարձել իրենց գերութիւնից, դեռ նոր էին հաւաքուել Հրեաստանում եւ իրենց Տէր Ասպոն սեղանը, սպասքը եւ Տունը նոր էին սրբել պղծութիւնից: Նրանք մարդիկ ուղարկեցին Սամարիայի, Կոնքեթորոնի, Բեղմայի, Երիքովի, Քոքի, Սոմայի բոլոր սահմանները եւ Սաղէմի հովիտները: Նրանք հասան եւ գրաւեցին բոլոր բարձր լեռների զագաթները, պարսպեցին նրանց մէջ գարնուող գիւղերը եւ պարտերազմելու համար պաշար հաւաքեցին, որովհետեւ այն ժամանակ նոր էին հնձուել նրանց դաշտերը: Մեծ քահանայ Յովակիմը, որ այն օրերին Երուսաղէմում էր, գրեց Բեթիլուի եւ Եգրոմի, Դոթայիմին մօտիկ դաշտի հանդիպակաց կողմում գարնուող Բեթոմեսթի բնակիչներին եւ ասաց. «Ելէք գրաւեցէք լեռնանցքի կողմը» (որովհետեւ այնպէս էր գարնուած մուրքը դէպի Հրեաստան, եւ իրենց համար հեշտ կը լինէր խոչընդոտել նրանց, քանզի կիրճերի անցումներն այնքան նեղ էին, որ երկու մարդ կարող էին պահել): Իսրայէլացիներն արեցին այնպէս, ինչպէս հրամայել էին մեծ քահանայ Յովակիմը եւ Երուսաղէմում նստող Իսրայէլի ժողովրդի ձեռակոյտը: Իսրայէլի բոլոր փղամարդիկ իրենց ամբողջ սրբով կանչեցին Տիրոջը եւ իրենք ու իրենց կանայք խոնարհեցրին իրենց անձերը: Բոլոր պանդուխտներն ու վարձկանները իրենց անասուններով հաւաքուեցին մի փեղ, եւ արձաթով գնում նրանց ծառաները քուրձ գցեցին իրենց մէջքին: Երուսաղէմում բնակուող Իսրայէլի բոլոր փղամարդիկ իրենց կանանցով եւ երեխաներով Տիրոջ փառարկեցին առջեւ ծնկի իջած աղաչում էին նրան, մոխիր էին ցանում իրենց գլխին, Տիրոջ առջեւ հանում էին իրենց քրձերը, սրբութեան սեղանը ծածկում քրձով եւ միասին ամբողջ սրբով կանչում էին Իսրայէլի Ասպոն, որպէսզի իրենց որդիներին չնափնի յափշտակութեան, իրենց կանանց՝ աւարի եւ իրենց ժառանգութիւն մնացած քաղաքները՝ ոչնչացան, սրբութիւնը չնափնի պղծութեան եւ իրենց՝ հեթանոսների նախապիւնքին ու ծաղրին: Տէրը լսեց նրանց ձայնը եւ փեսա նրանց նեղութիւնները: Ամբողջ Հրեաստանն ու Երուսաղէմի ժողովուրդը շաք օրեր պահեցողութեան մէջ էր Ամենակալ Տիրոջ սրբութիւնների առջեւ: Մեծ քահանայ Յովակիմը եւ Տիրոջ առջեւ կանգնած բոլոր քահանաներն ու Տիրոջ պաշտօնեաները քուրձ էին հագել, մշտապէս զոհեր էին մատուցում, աղօթում եւ նուիրում ժողովրդի կամաւոր ընծաները: Նրանց գլխանոցների վրայ մոխիր կար: Նրանք իրենց ամբողջ սրբով կանչում էին Տիրոջը՝ օգնութեան գալու եւ բարիք անելու Իսրայէլի փանը:

Ասորեստանի զօրքերի զօրապետ Հողովեռնէսին պարմեցին, թէ իսրայէլացիները պարտերազմի են նախապարտարում, փակել են լեռնանցքները, պարսպապարել բարձր լեռների զագաթները, ծածուկ որոգայթներ լարել դաշտերում: Հողովեռնէսը խիստ զայրացաւ, կանչեց Մովսէի բոլոր իշխաններին, Ամոնի զօրապետներին, ծովեզերքի բոլոր նախարարներին եւ ասաց նրանց. «Դուք, ով քանանացիներ, յայտնեցէ՛ք ինձ, ով է այդ ժողովուրդը, որ բնակուած է լեռնակողմում, ի՞նչ քաղաքներ են, ուր բնակուած են նրանք, կամ ինչքա՞ն է նրանց զօրքերի բազմութիւնը, ի՞նչ է նրանց ուժը կամ զօրութիւնը, կամ ո՞վ է նրանց թագաւորը եւ նրանց զօրքերի առաջնորդը, եւ ինչո՞ւ նրանք փոխեցին իրենց միտքը, որպէսզի ինձ չդիմաւորեն, այլ գոռոգացան Արեւմուտքի բոլոր բնակիչներից աւելի»: Եւ ահա բոլոր ամոնացիների առաջնորդ Աքիորը ասաց նրանց. «Թող փեղը լսի իր ծառայի խօսքերը. ես քեզ կը պարմեմ ճշմարտութիւնն այդ ժողովրդի մասին, որ բնակուած է այդ լեռնակողմում եւ մօտիկ է քեզ. ոչ մի սուր խօսք դուրս չի գալ քո ծառայի բերանից: Այս ժողովուրդը քաղղեացիների ազգից է եւ առաջինը պանդիստից Միջագետքից, որովհետեւ քաղղեացիների երկրում չկանցաւ պաշարել իր հայրերի ասպունդներին. նրանք դուրս եկան իրենց հայրենի երկրից՝ եւ երկրպագեցին երկնքի Ասպոն, որին ճանաչում էին իբրեւ ճշմարիտ Ասպոն: Նրանք դուրս գալով՝ գնացին Միջագետք եւ այնպէս պանդիստեցին բազում օրեր: Իրենց Ասպունդն ասաց նրանց, որ դուրս գան պանդիստութիւնից եւ հաստատուեն Քանանի երկրում: Նրանք բնակուեցին այնպէս, հարստացան ու-

9 կով, արծաթով եւ բազում անասուններով: Նրանք իջան Եգիպտոս, որովհետեւ քանանացիների երկրում սով եղաւ: Այնպէս պանդխտացին այնքան ժամանակ, քանի դեռ կարող էին սնուել, այնպէս խիստ բազմացան, եւ թիւ չկար
10 նրանց ազգին: Նրանց վրայ յարձակուեց եգիպտացիների արքան, նրանց գցեց ծառայութեան փակ՝ չարչարելով
11 եւ հարկադրելով նրանց աղիւսներ պատրաստել: Նրանք կանչեցին իրենց Ասպծուն, եւ Ասպուած հարուածեց
12 Եգիպտացիների երկիրը անբուժելի աղէկներով: Եգիպտացիները նրանց հալածեցին իրենց երկրից: Ասպուած
13 ցամաքեցրեց Կարմիր ծովը նրանց առջեւ եւ նրանց բերեց դէպի Սինայի ճանապարհը, դէպի Կադէս-Բառնա.
14 սրանք անապատի բոլոր բնակիչներին փեղահանեցին, բնակեցրին ամորհացիների երկրում եւ իրենց գորութեամբ
15 կոտորեցին բոլոր եսեբոնացիներին: Անցան Յորդանան գետը ու ժառանգեցին ամբողջ երկիրը, իրենցից թշեցին
16 հեռացրին քանանացիներին, փերեզացիներին, յեբուսացիներին, սիւքեմացիներին, բոլոր գերգեսացիներին եւ եր-
17 կար օրեր բնակուեցին այդ երկրում: Քանի դեռ նրանք իրենց Ասպծու առջեւ չէին մեղանչել, նրանց հետ էր բարիքը,
18 որովհետեւ Ասպուած, որ պարտ է անիրաւութիւնը, նրանց հետ էր: Եւ երբ իրենք հեռացան Ասպծու պատուիրած
19 ճանապարհից, կոտորուեցին բազմաթիւ պատերազմների մէջ եւ գերուեցին օտար երկիր, որ իրենցը չէր: Իրենց
20 Ասպծու փաճարը կործանուեց ու իրենց քաղաքները մաքնուեցին իրենց թշնամիների ձեռքը: Այժմ նրանք դարձի
21 են եկել դէպի իրենց Տէր Ասպուածը: Նաւաբուեցին այն վայրերից, ուր ցրուած էին իրենց գերութեան մէջ, գրաւեցին
22 Երուսաղէմը, որպէս քաղաքան էր գտնուում. նրանք ապրեցին լեռնակողմում, որովհետեւ այն անբնակ էր: Եւ արդ,
23 փէր, եթէ այժմ նրանց ժողովրդի մէջ մոլորութիւն կայ, եւ նրանք մեղանչուում են իրենց Ասպծու դէմ, ակնկալելով
24 սպասենք դրան, որովհետեւ սա գայթակղութիւն է նրանց համար. մենք յետոյ կը յարձակուենք նրանց վրայ եւ
25 պատերազմ կը փանք նրանց դէմ: Իսկ եթէ որեւէ անիրաւութիւն չունեն իրենց Ասպծու հանդէպ՝ զանց առնենք
26 նրանց, փէր, թերեւս իրենց Տէր Ասպուածը պաշտպանի նրանց, եւ մենք ամօթով նախապիսք կը կրենք ամբողջ
27 երկրի առջեւ»: Երբ Աքիորը դադարեց այս բաները խօսելուց, ամբողջ բանակը, որ վրանի շուրջն էր, փրփրեց:
28 Եւ իշխանները, ծովագերքի բնակիչները, մովաբացիները Նոդփեռնէսին ասացին, որ պարծի Աքիորին: «Մենք, -
29 ասացին նրանք, - չենք վախենում իսրայէլացիներից, մի ժողովուրդ, որ պատերազմի ոչ մի կարողութիւն չունի:
30 Արդ, փէր Նոդփեռնէս, մենք կ'ելնենք նրանց դէմ, եւ նրանք թո բոլոր գորքերին կերակուր կը դառնան»:
6 Երբ դադարեց նրանց աղմուկը, ովքեր իրենց վրանի շուրջն էին, Ասորեստանի գորքերի գորապետ Նոդփեռնէսը
1 բոլոր այլազգիների գորքերի առջեւ Աքիորին ասաց. «Ով ես դու, Աքիոր, որ մովաբացիների եւ Եփրեմի երկրի
2 վարձկանների, բոլոր այլազգի ժողովուրդների հետ դեմ կանգնեցիր ինձ,՝ մարգարեացար մեզ համար, ինչպէս
3 այսօր, եւ ասում ես, թէ պատերազմ մի՛ փուէք իսրայէլացիների դէմ, որովհետեւ նրանց Ասպուածը պաշտպանում
4 է նրանց: Նաբուքոդոնոսորից բացի էլ ի՛նչ Ասպուած կայ. նա կ'ուղարկի իր գորութիւնը եւ երկրի երեսից կը
5 ջնջի նրանց, եւ նրանց Ասպուածը չի փրկի նրանց: Բայց մենք՝ նրա ծառաներս, կը վանենք նրանց իբրեւ մէկ
6 մարդ, եւ նրանք չեն կարող կանգնել մեր հեծելագործի, մեր երկիւրների դէմ. դրանցով կը ջնջենք նրանց, նրանց
7 լեռները կը յագեցնենք իրենց արիւնով, նրանց դաշտերը կը լցունեն իրենց դիակներով, եւ այլեւս նրանք չեն կարող
8 մեր դէմ կանգնել, այլ՝ իսպառ կը կորչեն, ինչպէս ասում է բովանդակ երկրի փէր Նաբուքոդոնոսոր արքան. եւ
9 քանի որ նա այսպէս է ասել, իզուր չեն լինի նրա բերանի խօսքերը: Բայց դու, Ամոնի վարձկան Աքիոր, որ
10 յանիրաւի խօսեցիր այս բաները, այլեւս չես փեսնի իմ երեսն այսօրուանից, մինչեւ չունեն իմ վրէժն այդ ազգից,
11 որ դուրս է եկել Եգիպտոսից. եւ այն ժամանակ իմ գորքերի սուրը կը խրուի թո կողը, եւ երբ ես վերադառնամ,
12 դու կը կործանուես բազում վիրաւորների հետ: Բայց այժմ իմ ծառաները թող քեզ փանեն լեռների կողմը եւ քեզ
13 պահեն մի քաղաքում, որ ճանապարհների վրայ է, եւ չես կորչի մինչեւ չապանուես նրանց հետ միասին: Եւ եթէ թո
14 սրբում յոյս ունես, թէ նրանք մահուան չեն մաքնուի, այդ բանին վստահ մի՛ եղիր, որովհետեւ ես խօսեցի, եւ իմ
15 խօսքերից ոչ մէկը իզուր չի անցնի»: Նոդփեռնէսը հրամայեց իր ծառաներին, որ նրա առջեւ էին, բռնել ու կապել
16 Աքիորին, նրան փանել Բեփրիդուա եւ նրան մաքնել իսրայէլացիների ձեռքը: Եւ նրա ծառաները բռնեցին նրան,
17 դուրս փարան բանակից այնպէս դաշտը, նրանք գնացին այդ դաշտից ու եկան լեռնակողմի աղբիւրների մօտ,
18 Բեփրիդուայի ստորին մասը, որ Սամարիան է: Երբ քաղաքի փրկամարդիկ նրանց փեսան լեռան գագաթին, վերցրին
19 իրենց զէնքերը եւ լեռան գլխին յարձակուեցին նրանց վրայ: Բոլոր պարսափիկատուր փրկամարդիկ փակեցին նրանց
20 ստորոպին ու վերադարձան իրենց փիրոջ մօտ: Իսրայէլացիներն իջան քաղաքից, հասան նրան, արձակեցին
21 կապանքները, փարան Բեփրիդուա եւ կանգնեցրին իրենց քաղաքի իշխանների առջեւ: Այդ օրերին իշխաններն էին
22 Միքիայի որդի Օզիան՝ Շմաոնի փոհմից, եւ Մելքիէլի որդի Քարմին: Քաղաքի բոլոր ձերերին, երկրասարդներին
23 ու կանանց հաւաքեցին ժողովարանում եւ Աքիորին կանչեցին ամբողջ ժողովրդի առաջ. Օզիան հարցրեց նրան.
24 «Ինչո՞ւ այդ բանը պատահեց քեզ հետ»: Նա պատասխան փուեց ու պատմեց Նոդփեռնէսի ժողովում ասուած
25 խօսքերը եւ բոլոր այն խօսքերը, որ ինքն էր ասել ասորեստանցիների իշխանների առջեւ, նաեւ այն խօսքերը, որ
26 Նոդփեռնէսը յոխորտալով ասել էր Իսրայէլի փան մասին: Երկրի ամբողջ ժողովուրդը ծնկի գալով երկրպագում
27 էր Ասպծուն, աղաղակում եւ ասում. «Երկնքի Տէր Ասպուած, փես նրանց ամբարտաւանութիւնը, ողորմիր մեր
28 ազգի խոնարհութեան համար եւ այս օրերին նայիր մեզ՝ թո սրբութեանը, Տէր»: Նրանք աղաչեցին, միխթարեցին
29 Աքիորին եւ շար գովեցին նրան: Օզիան նրան վերցրեց ժողովարանից եւ փարա իր փուն, իրախճանք արեց
30 ձերերի ու քահանաների հետ, եւ այդ ամբողջ գիշեր նրանք օգնութեան կանչեցին Իսրայէլի Տէր Ասպծուն:
7 Յաջորդ օրը Նոդփեռնէսը պատուիրեց իր գորքերին եւ հաւաքուածներին, որ եկել էին նրան օգնելու, արշա-
1 նել Բեփրիդուայի վրայ, գրաւել լեռնակողմի ելքը եւ հասնել ու պատերազմել իսրայէլացիների դէմ: Այն օրը բոլոր
2 փրկամարդիկ, որ պատերազմ էին գնալու, կազմ ու պատրաստ էին: Ամբողջ հեփրեակ գորքը հարիւր եօթանասուն
3 հազար էր, իսկ զինավառուած հեծելագործը՝ փաներկու հազար, չհաշուած ամբողջ ժողովուրդը եւ մեծաթիւ հան-
4 դերձանքը: Նրանք բանակ դրեցին հովտում, որ մօտիկ էր Բեփրիդուայի աղբիւրին, եւ լայնութեամբ փարածուեցին
5 դէպի հարաւային կողմը՝ մինչեւ Դոթայիմ, մինչեւ Բելբեմ, իսկ երկարութեամբ Բեփրիդուայից մինչեւ Կիամ, որ հան-
6 դիպակաց է Եգրայէլումին, այսինքն՝ Յեգրայէլին: Երբ իսրայէլացիները փեսան այդ անչափ բազմութիւնը, խիստ
7 փազնապեցին, եւ ամեն մարդ ասում էր իր ընկերոջը. «Նիմա սրանք կը ճարակեն ու կը լիզեն երկրի ամբողջ երեսը.

Էլ ո՛չ լեռների բարձունքները, ո՛չ ձորերն ու բլուրները չեն կարող դեմ կանգնել նրանց զորութեանը»: Եւ իսրայել- 5
լացիներից իւրաքանչիւր փղամարդ վերցրեց իր զէնքը, ջահեր վառեցին քաղաքի աշտարակների վրայ եւ ամբողջ 6
գիշեր պահպանում էին այն: Երկրորդ օրը Նոդփեռնէւր ամբողջ հեծելագօրը հանեց իսրայելացիների դէմ, որոնք 7
Բեփիղուայում էին, հասաւ նրանց քաղաքի ելքին, իմացաւ ջրի աղբիւրների փեղերը, շտապեց պաշարել դրանք, 8
դրեց պատերազմող այրերի բանակների հսկողութեան փակ եւ ինքը վերադարձաւ իր բանակը: Այն ժամանակ բո- 9
լոր ամոնացիները, ամբողջ ժողովուրդը, մովաբացիների առաջնորդները եւ ծովեզերքի բնակիչների զորավարները 10
եկան նրա մօտ եւ ասացին. «Թող մեր փեղը լսի իր ծառաների խօսքը, որպէսզի քո զօրքերի վրայ հարուածներ 11
չփռեցան, որովհետեւ իսրայելացիները չեն վստահում ո՛չ իրենց նիզակներին եւ ո՛չ զէնքերին, այլ ապաւինում են 12
իրենց բարձր լեռներին, ուր բնակւում են իրենք: Նոյնիսկ անհնարին է նրանց հասնել: Եւ արդ, փէր, դու նրանց դէմ 13
պատերազմ մի՛ փորս սովորական պատերազմի պէս, եւ քո զօրքերից ոչ մի փղամարդ չի ընկնի: Դու հանգիստ մնա՛ 14
քո բանակում եւ կը փրկես քո զօրքերը, բայց քո ծառաները թող գրաւեն ջրերի աղբիւրները, որ դուրս են գալիս 15
լեռան ստորոտից, որովհետեւ քաղաքի բոլոր բնակիչները այդպէսով են խմում. նրանք կը կտորորուն ծարաւից, 16
իսկ յետոյ իրենք իսկ քո ձեռքը կը յանձնեն քաղաքը: Մենք մեր բոլոր զօրավարներով կը բարձրանանք լեռների 17
մօտիկ բարձունքները եւ մի մարդու նման կը փեղաորունք դրանց վրայ: Նրանք սովից ու ծարաւից կը մեռնեն. 18
նախքան սուրը նրանց վրայ գալը իրենք, իրենց կանայք եւ իրենց որդիները դիպապասար կ'ընկնեն իրենց քաղաքի 19
հրապարակներում, եւ դու կը հափուցես նրանց ի պապասխան նրանց չարութեան, որ փոխանակ անսալու, կռուի 20, 21
մէջ մնացին եւ խաղաղութեամբ չհնազանդուեցին քեզ»: Այս խորհուրդը հաճելի թուաց Նոդփեռնէւսին նրա բոլոր 10
ծառաներին, եւ նա հրամայեց անել այնպէս, ինչպէս ասել էին: Ամոնացիների բանակը եւ նրանց հեփ հինգ հազար 11
էլ ասորեստանցիներից գնացին եւ բանակ դրեցին ձորահովտում եւ հասնելով՝ գրաւեցին իսրայելացիների ջրի աղ- 12
բիւրները: Եղոնացիները եւ ամոնացիները դուրս եկան եւ բանակ դրեցին Դոթայիմի հանդիպակաց լեռնակողմում: 13
Նրանց մի մասին ուղարկեցին հարաւակողմը եւ դէպի հիւսիս՝ Եգրեփի հանդիպակաց կողմը, որ մօտիկ է Քուշին, 14
որն էլ Քուսուրի ձորի եզրին է: Իսկ Ասորեստանի միւս զօրքերը բանակ դրեցին դաշտում եւ ծածկեցին ամբողջ 15
երկրի երեսը: Մնացեալ ժողովուրդը հանդերձանքով ու վրաններով փեղաորունք մեծ փարածութեան վրայ: Իս- 16
րայելացիները կանչեցին իրենց Տէր Ասպծուն, որովհետեւ ահից սարսափած մարել էին նրանց հոգիները, քանի որ 17
թշնամին պատել պաշարել էր նրանց, եւ ոչ մի հնար չկար դուրս գալու նրանց միջից: Ասորեստանցիների զօրքերը 18
ռազմակառքերով, իրենց երկվարներով ելան պաշարեցին նրանց երեսունչորս օր: Բեփիղուայի բոլոր բնակիչները 19
յուսաստանցիները եւ թուրքացիները նրանց բոլոր ամաններում, ջրհորների ջուրը վերջացաւ, մէկ օ- 20
րուայ խմելու ջուր իսկ չմնաց, եւ ինչ խմում էին՝ չափով եւ կշռով էին խմում: Նրանց կանայք եւ մանուկները վախի 21
ու փարակոյսի մէջ էին, նրանց երիտասարդները թուլացել էին ծարաւից ու գորտուէլ քաղաքի հրապարակներում, 22
դռների շեմին, եւ ոչ մի փեղից մխիթարութիւն չկար նրանց համար: Ամբողջ ժողովուրդը հաւաքուեց Օզիայի եւ 23
քաղաքի իշխանների շուրջը. երիտասարդները, կանայք եւ մանուկները բարձր ձայնով լացեցին եւ ժողովրդի բոլոր 24
ձերերի առջեւ ասացին. «Թող Աստուած մեր եւ ձեր մէջ դափ անի, որովհետեւ դուք մեր հանդէպ անիրաւ գործ 25
արեցիք՝ ասորեստանցիներին չարեցիք խաղաղութեան առաջարկ: Եւ արդ, ոչ ոք չկայ, որ օգնի մեզ, այլ Աստուած 26
մեզ նրանց ձեռքը մատնեց, որպէսզի դիպապասար ընկնենք նրանց առջեւ եւ կորստի մատնուենք ծարաւից: Այժմ 27
դուք նրանց աղաչեցէ՛ք եւ, որպէս աւար, ամբողջ քաղաքը նրանց փութք. աւելի լաւ է մեզ համար մատնուել գե- 28
րութեան եւ ծառայութեան, բայց ողջ մնալ, քանզի չենք կարող մեր աչքերով տեսնել մեր փղաների եւ կանանց 29
մահը, քանի որ թուլացել, փկարացել են նրանց հոգիները: Արդ, երկնքի ու երկրի առջեւ վկայում ենք ձեզ, մեր 30
հայրերի Ասպծուն, որ վրէժխնդիր է մեզանից մեր եւ մեր հայրերի մեղքերի համար, որպէսզի մեր օրերին նա չամի 31
ըստ իր խօսքերի»: Եւ ժողովի ժամանակ բոլորը միասին լացեցին, մեծ ողբ արեցին եւ բարձր ձայնով կանչեցին 32
Տէր Ասպծուն: Օզիան նրանց ասաց. «Քաջալերուեցէ՛ք, եղբայրներ, համբերեցէ՛ք եւս հինգ օր, եւ այդ օրը Տէրը 33
կ'առաքի իր ողորմութիւնը մեզ վրայ, որովհետեւ նա մեզ իսպառ չի լքի: Բայց երբ այս օրերն անցնեն ու մեզ 34
օգնութիւն չգայ, եւ կ'անեմ ձեր խօսքերի համաձայն»: Նա ժողովրդին արձակեց իրենց փեղերը. նրանք գնացին 35
դէպի քաղաքի աշտարակները եւ պարիսպները՝ թշնամիներից զգուշանալու համար: Բոլորն էլ վարանումի եւ մեծ 36
փարակուսանքի մէջ էին:

Այն օրը այս բոլորը լսեց Յուդիթը, որ դուստրն էր Մերարիի, եւ սա՛ որդին Ռքոզիայի, եւ սա՛ որդին Յովսէփի, 8
եւ սա՛ որդին Օզիելի, եւ սա՛ որդին Ելկիի, եւ սա՛ որդին Ելիէսի, եւ սա՛ որդին Քելկիի, եւ սա՛ որդին Եղիաբի, եւ 9
սա՛ որդին Նաթանայելի, եւ սա՛ որդին Սամամիելի, եւ սա՛ որդին Սարասաղդի, եւ սա՛ որդին Իսրայելի: Յուդիթի 10
ամուսինը՝ Մանասէն, նրա սերնդից եւ փոսից էր: Նրա ամուսինը մեռաւ գարու հնձի ժամանակ, երբ դաշտում 11
իր հնձողների մօտ էր. խորշակը եկաւ եւ հարուածեց նրա գլխին, որից էլ մեռաւ իր քաղաքում՝ Բեփիղուայում, 12
եւ թաղուեց իր հայրերի մօտ, ազարակում, որ մօտիկ էր Դոթայիմին եւ Բալսոնին: Յուդիթը երեք փարի չորս 13
ամիս այրի նստած էր իր փանը: Նա փաղաւար պատրաստեց իր փան փանիքի վրայ, իր մէջքին քործ գցեց 14
եւ այրիութեան զգեստ առաւ իր վրայ: Նա իր այրիութեան բոլոր օրերում ծոմ էր պահում, բացի շաբաթ օրից, 15
ամսամուտից, փարեկան փոսերից եւ Իսրայելի փան ուրախութեան օրերից: Նա փեսքով շափ գեղեցիկ էր: Նրա 16
ամուսինը՝ Մանասէն, նրան թողել էր ոսկի, արծաթ, ծառաներ, աղախիներ, արարեր, ազարակներ եւ անասուններ: 17
Յուդիթն ինքն էր խնամում ամէն ինչ: Ոչ ոք չար բան չէր խօսում նրա մասին, որովհետեւ նա խիստ երկիւղ ունէր 18
Ասպծու հանդէպ: Յուդիթը լսեց իշխանի մասին ժողովրդի ասած անիրաւացի խօսքը, քանի որ նրանք թուլացել 19
էին ծարաւից. լսեց նաեւ Օզիայի խօսքերը, որ նա ասել էր ժողովրդին, ինչպէս երդուել էր, թէ հինգ օրից ասորես- 20
տանցիների ձեռքը կը յանձնի քաղաքը: Նա Օզիայի մօտ ուղարկեց իր այն նաժիշկին, որ պատրաստանապարսն էր 21
նրա ամբողջ ունեցումների: Սա կանչեց Օզիային, Քարբիին, Քարմիին եւ քաղաքի բոլոր ձերերին: Նրանք եկան 22
Յուդիթի մօտ: Յուդիթն ասաց նրանց. «Լսեցէ՛ք ինձ, Բեփիղուայի բնակիչներ, որովհետեւ ճիշտ չեն ձեր խօսքերը, 23
որ այսօր ասացիք ժողովրդի առջեւ ու երդումով հաստատեցիք այն, ինչ խօսեցիք Ասպծու եւ ձեր միջեւ. ասացիք, 24
որ քաղաքը կը մատնուէք մեր թշնամիների ձեռքը, եթէ Տէրը չուղարկի իր օգնութիւնը մեզ: Արդ, դուք, որ այս օրերին 25
փորձում էք Ասպծուն եւ ձեզ Ասպծու փեղ էք դնում մարդկանց որդիների մէջ, ահա այժմ չէք հարցնում Ամենակալ 26

13 Տիրոջը եւ ոչինչ չէք իմանում: Եւ եթէ մարդու սրտի խորքն անիմանալի է, ու եթէ դուք նրանց սրտի խորհուրդները
 14 չէք հասկանում, ապա ինչպէն էք համարձակուումքնել Աստուծոյ, որ այս բոլորն արարեց, իմանալ նրա կամքը եւ
 15 կամ ըմբռնել նրա միտքը. քան լիցի, եղբայրներ, մի՛ բարկացրէք մեր Տէր Աստուծոյ: Եթէ նա չկամենայ մեզ օգնել
 այս հինգ օրերում, ապա նա իշխանութիւն ունի մեզ պաշտպան լինելու այն օրերին, երբ կը կամենայ, եւ կամ
 16 մեզ կոտորել փալու մեր թշնամիների առջեւ: Արդ, դուք գրաւ մի՛ դրէք ձեր Տէր Աստուծոյ խորհուրդները, որովհե-
 17 րեւ Աստուծոյ չի կարելի մարդու նման սպառնալ եւ ոչ էլ մարդու որդու նման փանջել: Ուրեմն, այժմ սպասելով
 ակնկալենք նրանից ողորմութիւն գրնել, աղաչենք ու նրան օգնութեան կանչենք մեզ, եւ նա կը լսի մեր աղօթքի
 18 ձայնը, եթէ նրան հաճելի լինի. քանզի այդպէս չի վարուել երբեք մեր ազգի նկատմամբ, այդպէս չի եղել մինչեւ
 այսօր ո՛չ մեր ազգի, ո՛չ մեր փոհմի, ո՛չ մեր ժողովրդի եւ ո՛չ մեր քաղաքի հետ: Այժմ չեն երկրպագում ձեռակերպ
 կուռքերին, ինչպէս վաղնջական օրերում, որի պարճառով մեր հայրերը մարմնուեցին սրի ու յալիշարակութեան եւ մեծ
 19 կործանումով կործանուեցին իրենց թշնամիների առջեւ: Բայց մենք ուրիշ Աստուած չճանաչեցինք, բացի նրանից,
 20 որին յուսացինք, որովհետեւ նա չի անպեսի մեզ եւ մեր ազգը կորսպեան չի մարմնի այնպէս, ինչպէս դուք ասա-
 ցիք, կամ աւարի չի մարմնի մեր սրբութիւնները եւ կամ վրիժառու չի լինի թշնամիներից սրբութիւններն անարգելու,
 մեր եղբայրների մահուան, այս երկրի գերութեան համար: Նա մեր ժառանգութեան ատերումը մեր գլխին կը բերի
 հեթանոսների մէջ, ուր էլ որ ծառայելու լինենք նրանց: Մենք ամօթ եւ նախապիսն կը դառնանք նրանց առջեւ,
 ովքեր իշխում են մեզ վրայ, որովհետեւ մեր սրբկութիւնը չի կարող ուրախութիւն լինել նրանց համար, այլ՝ մեր
 21 Տէր Աստուծոյ անարգանք եւ կործանում կը բերի նրանց: Եւ արդ, եղբայրներ, մեր եղբայրներին ցոյց փանք,
 որ նրանց կեանքը մեզանից է կախուած, ու մեզ վրայ են հասարակուած են սրբութիւնները, եւ զոհասեղանը, եւ
 փաճարը: Արդ, այս բոլորի համար գոհութիւն յայտնենք մեր Աստուծոյ, որ փորձում է մեզ, ինչպէս փորձել է մեր
 22 հայրերին: Յիշեցէք, թէ ինչ արեց Աբրահամին, թէ ինչ արեց Իսահակին, կամ Յակոբին Ասորիքի Միջագետքում իր
 23 մօրեղբօր՝ Լաբանի հօտերն արածացնելիս, քանզի նրանց չփորձեց իրենց սրտի խորհուրդները ճանաչելու համար.
 այդպէս էլ մեր մեղքերի համար վրիժառու չի լինի մեզանից, այլ Տէրը փանջում է իր մերձաորներին՝ խրապելու եւ
 24 սովորեցնելու համար»: Օգիան ասաց նրան. «Ինչ որ ասացիր, ամբողջ սրտով եւ բարի մտքով ասացիր, եւ ոչ
 որ չկայ, որ դեմ կանգնի քո խօսքերին, որովհետեւ ոչ թէ լոկ այսօր յայտնի դարձաւ քո իմաստութիւնը, այլ սկզբի
 օրերից ամբողջ ժողովուրդն իմացաւ քո խելքը, քանի որ բարի են քո սրտի պտուղները: Բայց ժողովուրդը սաստիկ
 ծարաւեց, եւ մենք հարկադրուած եղանք անել այնպէս, ինչպէս խօսեցինք նրանց հետ. նրանք մեզ պարտաւորեցին
 երդումով, որը չենք կարող դրժել: Արդ, դու խնդրուածքներով աղաչիր Աստուծոյ, որովհետեւ դու արդար կին ես.
 25 Տէրը անձրեւ կ'ուղարկի, կը լցունէ ջրհորները, եւ մենք այլեւ չենք նուաղի ծարաւից»: Յուդիթ ասաց նրանց.
 «Դուք լսեցէք ինձ, մի բան պիտի անեմ, որի մասին պարտուելու է սերնդից սերունդ եւ որդուց մինչեւ որդի: Դուք
 այս գիշեր կանգնեցէ՛ք քաղաքի դարպասի մօտ, եւ դուրս կը գամ իմ այս նաժշտի հետ, եւ այս օրերին, երբ մենք
 27 որոշեցինք այս քաղաքը մարտելու մեր թշնամիների ձեռքը, Տէր Աստուած ձեզ կ'այցելի իմ միջոցով: Դուք մի՛ բննէք
 28 իմ գործերը, որ անելու եմ, քանի որ ես ձեզ ոչինչ չեմ ասի, մինչեւ որ ես կապարեմ այն, ինչ անելու եմ»: Օգիան,
 որ իշխանների հետ էր, ասաց նրան. «Գնա՛ խաղաղութեամբ, եւ Իսրայէլի Տէր Աստուածը քեզ հետ թող լինի՝ մեր
 թշնամիներից վրէժխնդիր լինելու համար»: Եւ նրանք Յուդիթի փառալուստից վերադարձան՝ իւրաքանչիւրը պարսպի
 պահպանութեան իր փեղը:

9 Յուդիթն ընկաւ իր երեսի վրայ, վրայից գցեց քուրձը, որ հագել էր, եւ իր գլխին մոխիր ցանց: Այդ ժամին Երու-
 սաղէմում երեկոյեան խունկն էին մարտցում Տիրոջ փաճարում: Նա բարձր ձայնով կանչեց Տէր Աստուծոյ եւ ասաց.
 2, 3 «Իմ հօր՝ Շամուէի Տէր Աստուած, որի ձեռքում սուր դրեցիր վրէժխնդիր լինելու համար այն այլազգիներից, ովքեր
 պղծեցին կոյսերի արգանքը, մերկացրին նրանց անդամները, խայտառակեցին նրանց կուսութիւնը նախապիսնի եւ
 թշնամանքի համար, մի բան, որ հաճելի չէրաւ քո առջեւ: Դրա համար էլ նրանց իշխաններին անկողիների պղծու-
 թեան համար, որով նրանք դարապարտուեցին, մարմնեցիր արեան, սպանեցիր ծառաներին իրենց փեղերի հետ
 միասին ու հայրերին՝ իրենց աթոռների վրայ. նրանց կանանց մարմնեցիր աւարի ու նրանց աղջիկներին՝ գերութեան:
 Ամբողջ աւարը բաժիններն էին քո սիրելի որդիների, ովքեր խիստ նախանձախնդիր եղան քեզ համար, զարշանք
 համարեցին իրենց բոյրերի պղծութիւնը եւ օգնութեան կանչեցին քեզ: Արդ, Տէր Աստուած իմ, լսիր քո աղախանի
 4 ձայնը եւ նայիր այրուս խնդրուածքներին: Դու ես արել այդ բոլորը, ինչ եղել է առաջ եւ դրանից յետոյ, ինչ լինում
 է այժմ եւ ինչ լինելու է յետոյ. դո՛ւ մարմնեցիր այդ բոլորը, եւ եղաւ այնպէս, ինչպէս որ դո՛ւ կամեցար: Այդ բոլորը,
 5 ինչպէս դու մարմնել էիր, կանգնեցին քո առաջ եւ ասացին. «Ահա մենք»: Քո բոլոր ճանապարհները պարտասար
 6 են, քո դարաստանները՝ կանխորոշուած: Ահաւասիկ ատրեսարանցիներն իրենց գորքերով լցուեցին մեր երկիրը,
 գոռոզացան իրենց երիվարներով ու հեծեալներով, հպարտացան ու մեծամտեցին իրենց հետեւակի բազմութեան
 հզօրութեամբ, յոյս դրեցին իրենց նիզակների, սպառազինութեան, աղեղնատրոնների ու պարսպակաւորների կորո-
 վի վրայ. նրանք չիմացան, որ դու ես Տէրը, որ խորակուում ես պարտազմները, եւ որ քո անունը Տէր է: Փրկի՛ր
 7 մեզ այս նեղութիւնից եւ ցրի՛ր նրանց զօրութիւնը, ո՛վ Ամենակալ Տէր, խորակի՛ր, փապալի՛ր նրանց զօրութիւնը
 քո բարկութեամբ, որովհետեւ նրանք կամեցան պղծել քո սրբութիւններն ու քո փառքի անուան բնակարանները եւ
 8 երկաթով խորակել քո սուրբ գոհասեղանի եղջիրները: Նայի՛ր եւ փնէ նրանց ամբարտաւանութիւնը, քո բար-
 կութիւնն ուղարկի՛ր նրանց գլխին եւ զօրութիւն փոր քո աղախնու, իմ՝ այրուս ձեռքին, որ կապարեմ այն, ինչ
 9 մարմնեցի: Իմ շուրթերի խաբէութեամբ հարուածիր, կործանիր ծառային եւ իշխանին՝ իր ծառաներով, խորակի՛ր
 նրանց հպարտութիւնը իմ՝ այս կնոջ ձեռքով, որովհետեւ քո զօրութիւնը ոչ թէ բազմութեան մէջ է, քո արդարութիւնը
 ոչ թէ նրանցն է, ովքեր հզօր են, այլ դու խոնարհների Տէր Աստուածն ես, կարօտեալների օգնականը, փկարների
 10 ապաւենը, կարօտեալների խնամակալը, յուսահարմների փրկիչը: Այո՛, դու իմ հօր Աստուածն ես, Իսրայէլի ծառան-
 11 գութեան Աստուածը, երկնքի եւ երկրի Տէրը, ջրերի Արարիչը, դու ես քո բոլոր արարածների Ռազաւորը, լսիր քո
 աղախանի աղօթքը, ինձ այնպիսի խօսքեր փոր, որ խօսեմ կործանելու համար նրանց, ովքեր եկել յարձակուել են քո
 կրակարանների վրայ, քո Տան վրայ, Միոնի բարձունքի ու քո որդիների բնակարանների վրայ, որովհետեւ դաժան
 12 բաներ խորհեցին: Քո բարձր բազուկը ցոյց փոր մեզ՝ քո ժառանգութեանը, թէ դու ես Աստուածը, որ փրկում ես

բոլոր զօրութիւններին եւ իշխանութիւններին, եւ բացի քեզնից ոչ ոք չկայ, որ պաշտպան լինի Իսրայէլի ազգին, ո՛վ Տէր»:

Երբ Յուդիթն աւարտեց իր աղօթքը եւ վերջացրեց այս խօսքերը, ուրբի կանգնեց խոնարհուած դիրքից, կանչեց իր նաժիշկին եւ իջաւ իր փունն, ուր անցկացնում էր շաբաթ օրերն ու փօս օրերը: Իր վրայից նա հանեց քուրձը, որ հագել էր, հանեց իր այրիութեան զգեստը, ջրով լուաց իր մարմինը, օծեց անուշ իւղով, հիւսեց իր գլխի մագերէ, իր ճակատին կապեց ապարօշը եւ հագաւ իր ուրախութեան զգեստը, որ հագնում էր իր ամուսնու՝ Մանասէի կենդանութեան ժամանակ: Նա ոսկեգօծ կօշիկներ հագաւ, իր ձեռքերին ապարանջաններ եւ իր պարանոցին մեծագին քարերով ընդելուզուած մանեակ անցկացրեց, մաքանինէր՝ իր մաքներին եւ իր գլխին՝ գլխագարդ: Նա զարդարուեց իր ամեն փեսակ զարդերով, էլ ատելի գեղեցկացաւ՝ իր դէմքի սիրունութեամբ խաբելու, գայթակղելու համար նրանց, ովքեր կը փեսանէն իրեն: Մախաղը փունց իր աղախնին եւ այն լցրեց փոխինձով, չոր թուզով, ընփրի հացով, վերցրեց խաիրապար գինու ամանը, իւղի սրուակը: Այս բոլորը մաքրեց ու դրեց, ըստ իրենց սովորութեան, եւ փունց իր աղախնին: Նրանք եկան Բեթիդուա քաղաքի դարպասի մօտ ու այնպէղ փեսան Օգիային, որ դարպասի մօտ էր, եւ նրա հետք քաղաքի միւս քահանաներին՝ Քարրինին ու Քարմինին: Երբ նրանք փեսան Յուդիթին, որ փոխել էր իր երեսի գեղեցկութիւնը եւ իր զգեստը, նրանք շար գարմացան նրա գեղեցկութեան վրայ՝ եւ ասացին նրան. «Թող Աստուած, մեր հայրերի Աստուածը քեզ շնորհ փայ եւ կարարի քո սրբի ուզածը՝ ի ցնծութիւն եւ յուրախութիւն իսրայէլացիների եւ ի փառս Երուսաղէմի»: Եւ նրանք երկրպագեցին Աստուծու: Յուդիթը նրանց ասաց. «Նրամայեցէք, որ ինձ համար բացեն քաղաքի դարպասները, որպէսզի ես դուրս գամ կարարելու այն, ինչ ասացիք ինձ»: Նրանք հրամայեցին դռնապաններին բացել եւ, ինչպէս ասել էին, այնպէս էլ արեցին: Յուդիթն իր աղախնի հետ դուրս եկաւ: Քաղաքի մարդիկ նայում էին նրա յեպտեից, մինչեւ նա անցաւ լեռան յեպտը, մինչեւ անցաւ հովտի կիրճը, եւ ապա այլեւս չտեսան նրան: Նրանք գնում էին հովտի կիրճով, ուղիղ ճանապարհով: Նրանք հանդիպեցին ստորեստրանցի պահապանների, որոնք բռնեցին նրանց, հարցրին ու ասացին. «Ո՞ր ցեղից ես դու, որպէղից ես գալիս, ո՞ր ես գնում»: Յուդիթը նրանց ասաց. «Ես երբայեցիների դուստրն եմ եւ փախչում եմ նրանցից, որովհետեւ նրանք ձեզ կեր են դառնալու: Ես եկել եմ ձեր գօրքերի իշխան Նոդփեռնէսի առջեւ կանգնելու՝ նրան ճշմարիտ բաներ պատմելու եւ նրան ցոյց փալու համար այն ճանապարհը, որով կը գնայ եւ կը գրախ ամբողջ լեռնակողմը, ու նրա գօրքից ոչ մէկին վնաս չի լինի»: Երբ մարդիկ լսեցին Յուդիթի խօսքերը, նրանք նայեցին նրա երեսին, նա խիստ գեղեցիկ երեսաց իրենց, եւ ասացին նրան. «Դու այսօր փրկեցիք քո անձը. արդ, շքապիւր իջնել՝ փեսանելու մեր փրորջ երեսը, մեզ հետ կը գնաս նրա վրանը, մենք քեզ կը յանձնենք նրա ձեռքը. երբ կանգնես նրա առջեւ, քո սրբի մէջ մի՛ վախեցիք, այլ դու նրան կը պատմես ըստ քո այն խօսքերի, որ ասացիք, եւ նա քեզ բարի կ'անի»: Նրանք իրենց միջից ընփրեցին հարիւր մարդ, ուղարկեցին նրանց հետ, որոնք նրանց փարան Նոդփեռնէսի վրանը: Ամբողջ բանակին նրանք պատմեցին նրա գեղեցկութեան ու գալու մասին: Բոլորը գալիս էին նրան փեսանելու, մինչ նա կանգնած էր Նոդփեռնէսի վրանից դուրս, իսկ ներսում նրա մասին պատմում էին Նոդփեռնէսին: Նրանք խիստ գարմանում էին նրա գեղեցկութեան վրայ ու բոլոր իսրայէլացիների վրայ: Իւրաքանչիւր ոք իր ընկերոջն ասում էր. «Արդ, ո՞վ կարող է չար բան մտածել այս ազգի մասին, որ այսպիսի գեղեցիկ կանայք ունի: Նրանց փղամարդիկ չպէրք է ապրեն, որպէսզի նրանց աղջիկները մեզ կին լինեն, քանի որ, եթէ ապրեն, վնաս կը փան ամբողջ երկրին»: Նոդփեռնէսի սպասատրները եւ նրա բոլոր ծառաները դուրս եկան եւ Յուդիթին փարան վրան: Նոդփեռնէսը նստել էր իր գահոյթին, որը շուրջանակի ծածկուած էր վարագոյրով, ընդելուզուած էր ոսկով, մարգարտով եւ թանկագին քարերով: Երբ նա լսեց Յուդիթին, դուրս եկաւ վրանի սրահը ջահերով եւ արծաթեայ լապտերներով, որովհետեւ գիշեր էր: Եւ երբ Նոդփեռնէսը նրան փեսաւ, գարմացաւ նրա գեղեցիկ փեսի վրայ: Յուդիթը խոնարհուելով մինչեւ գետին՝ երկրպագեց Նոդփեռնէսին, իսկ նրա ծառաները կանգնեցրին նրան:

Նոդփեռնէսը նրան ասաց. «Արիացիւր, ո՞վ կին եւ մի՛ վախեցիք, որովհետեւ ես չեմ չարաբարում ոչ մի մարդու, ով կամենում է ծառայել Նաբուքոդոնոսոր արքային, որը փրորում է այս ամբողջ երկրին: Արդ, քո այդ ժողովուրդը, որ բնակում է լեռնակողմում, եթէ չապստամբէր իմ դէմ, ես նիզակ չէի բարձրացնի դրանց վրայ, բայց դրանք այս բանն իրենք իրենց արեցին: Արդ, դու ինձ ասա, թէ ինչո՞ւ ես փախել նրանցից եւ եկել ես մեզ մօտ. քաջալերուիք, որովհետեւ եկել ես փրկուելու համար, կենդանի կը մնաս թէ՛ այս գիշեր եւ թէ՛ քո բոլոր օրերին: Քեզ ոչ ոք չի վնասի, այլ լաւ կը վարուեն քեզ հետ, ինչպէս վարում են իմ փրորջ՝ Նաբուքոդոնոսորի ծառաների հետ»: Նոդփեռնէսը ասաց նրան. «Թո՛ղ փուր, որ քո աղախինը խօսի քո առջեւ. ես այս գիշեր ոչ մի սուր բան չեմ ասի իմ փրորջը: Եթէ հետեւես եւ լսես քո աղախնի խօսքերը, Աստուած քո միջոցով մեծ գործ կը կարարի, եւ քո գործն իզուր չի անցնի: Թող ապրած կենայ Նաբուքոդոնոսորը՝ բովանդակ երկրի արքան, եւ ապրած կենայ նրա զօրութիւնը, որ քեզ ուղարկեց՝ ուղղութիւն փալու ամեն մարդու, որովհետեւ քո ձեռքով ոչ միայն մարդիկ են ծառայում նրան, այլեւ՝ վայրի գազանները, անասունները եւ երկնքի թռչունները. քեզնով են ապրելու Նաբուքոդոնոսորն ու նրա ամբողջ փունը: Արդարեւ, մենք լսեցինք քո իմաստութեան ու քո հոգու մեծութեան մասին, որ պատմում է ամբողջ երկրում, որովհետեւ միայն դու եւ բարերարը նրա բովանդակ թագատրութեան մէջ, դու հօր եւ խօսքով ու սքանչելի՛ պատերազմող զօրականների մէջ: Արդ, այն խօսքերը, որ Աքիորն ասել է ժողովում, քո սենեակի մէջ, մենք էլ լսեցինք, որովհետեւ Բեթիդուայի մարդիկ խնայեցին նրան, եւ նա պատմեց բոլորը, ինչ ասել էր քեզ: Արդ, փէր, այժմ նրա խօսքերը մի՛ անփետիւր, այլ հաստարարի քո սրբում, որովհետեւ դրանք ճշմարիտ են, քանզի ոչ ոք չի կարող չարաբարել մեր ազգը, եւ ոչ էլ թշնամու սուրը կը վնասի մեզ, եթէ նրանք չմեղանջեն իրենց Աստուծու դէմ: Եւ արդ, թող չվնասուես, փէր իմ, դու եւ քո գօրքը, որովհետեւ հասել է նրանց մահուան ժամը այն մեղքերի պարճառով, որ գործեցին իրենց Աստուծու դէմ, քանզի նրանք անիրաւութեան մեծ մեղք գործեցին: Պակասեց նրանց ջուրն ու կերակուրը, նրանք մտածեցին եւ իրենց ձեռքը երկարեցին այն անասունների վրայ, որ հրամայուած չէր ուրել իրենց Աստուծու կողմից, ցորենի բերքի, գինու եւ իւղի փասանորդի վրայ, որոնք սրբագործուած էին քահանաների կողմից, որ մեր Աստուծու սպասատրներն են Երուսաղէմում: Նրանք սկսեցին ուրել դրանք, որ ոչ ոք իրաւունք չունէր ուրելու, բացի միայն քահանաներից: Նրանք Երուսաղէմ մարդիկ ուղարկեցին, որպէսզի, ովքեր այնպէղ են, այսպէս անեն: Դրա համար էլ նրանց թողութիւն էր լինում Աստուծու կողմից քահանաների ձեռքով: Եւ արդ, երբ նրանք այս

13 մեղքը գործեցին, մահուան պիտի մաքրուեն: Ահա թե ինչու, ես՝ քո աղախինը, երբ այս իմացայ, նրանցից փախայ: Աստուած ինձ ուղարկեց քեզ հետ մեծ գործ կատարելու, որից ամբողջ երկիրը պիտի զարմանայ՝ ով էլ որ մի անգամ
 14 լսի այդ մասին, որովհետև քո աղախինը աստուածապաշտ է եւ գիշեր ու ցերեկ աղաչում է երկնքի Տէր Աստուծոյ: Իսկ այդ, ես թող քեզ մօտ մնամ, քան ինձ, քո աղախինը թող այս գիշեր դուրս գայ հովտի կիրճը, թող ես աղօթեմ
 15 իմ Տէր Աստուծոյ, եւ երբ մեղանչեն իր դէմ, նա կը յայտնի ինձ: Ես կը գամ ու կը պարսմեմ քեզ, դու քո ամբողջ գործի հետ միասին դուրս կը գաս, նրանցից ոչ մէկը չի փրկուի քեզանից: Ես քեզ կը փանեմ Նրեաստանի միջով, քեզ կը փանեմ մինչեւ Երուսաղէմ, եւ դու քո աթոռը կը հասարարես նրա մէջ, նրանց կը հաւաքես հօտի նման, որ չունի հովիւ, եւ ոչ մի շուն իր լեզուով չի հաչի քո դէմ: Ինձ յայտնուեց, որ այս բանը լինելու է Աստուծոյ, ու ես
 16 եկայ՝ ցոյց փառու քեզ»: Յուդիթի խօսքերը հաճելի թուացին Նոդփեռնէսին եւ նրա բոլոր ծառաներին: Զարմանում
 17 էին նրա իմաստութեան վրայ եւ ասում. «Մրա նման գեղեցիկ կին չկայ երկրի մէկ ծայրից մինչեւ միւս ծայրը՝ իր
 18 խօսքի իմաստութեամբ եւ իր դէմքի գեղեցկութեամբ»: Նոդփեռնէսը նրան ասաց. «Աստուած բարիք գործեց, որ
 19 դեմ՝ կորչեն: Արդ, փեսանում եմ, որ դու կայրառ ես, եւ բարի են քո բոլոր խօսքերը: Եւ եթէ Աստուած այնպէս
 անի, ինչպէս ասացիր, սպա քո Աստուածը նաեւ իմ Աստուածը կը լինի. դու կը նստես Նաբուքոդոնոսորի փանը եւ
 անուանի կը լինես ամբողջ երկրում»:

12 Նոդփեռնէսը հրամայեց փանել նրան ճաշատեսակ, հրամայեց, որ նա օգտուի իր սեղանի կերակուրներից
 2 եւ այնպէս գինուց, որ ինքն էր խմում: Յուդիթը նրան ասաց. «Ես դրանցից չեմ ուրի, որպէսզի ինձ համար
 3 գայթակղութիւն չլինեն, այլ հրաման փութ ուրեւ այն, ինչ բերել են այն քաղաքից ինձ համար»: Նոդփեռնէսը
 4 նրան ասաց. «Եթէ այն պակասի, քեզ որպէսզի փանք դրանց նմանը, քանզի քո ազգից ոչ ոք չկայ մեր մէջ»: Նոդփեռնէսը
 5 Յուդիթը նրան ասաց. «Ապրած կենաս, քան ինձ, քո աղախինը չի վերջացնի այն կերակուրը, որ բերում է ինձ հետ,
 6 մինչեւ որ իմ ձեռքով անեմ այն, ինչի մասին խօսուեց: Նոդփեռնէսի ծառաները նրան փարան վրան: Նա այնպէս
 7 քնեց մինչեւ կէսգիշեր: Առաստուծան պահին Յուդիթը վեր կացաւ եւ մարդ ուղարկեց Նոդփեռնէսի մօտ՝ ասելու.
 8 «Թող իմ փէրը հրամայի թոյլ փալ իր աղախինի աղօթքի դուրս գալ»: Նոդփեռնէսը պահապաններին հրամայեց
 9 չարգելել նրան: Յուդիթը երեք օր այնպէս էր բանակում: Նա գիշերը դուրս էր գալիս Բեթիդոնայի ձորը եւ լուացում
 10 էր քանակում աղբիւրի ջրով, ըստ հրեաների սովորութեան: Երբ նա լուացում էր, Իսրայէլի Տէր Աստուծոյ աղօթում
 11 էր, որ յայնպէս ինչ որ խմելու մեզ հետ: Ամօթ է մեզ՝ թողնել այդպիսի կնոջը ու բոլորովին չխօսել նրա հետ: Արդ, եթէ
 12 չկանչենք նրան եւ չմօտենանք մեզ, գուցէ նա ծաղրի մեզ»: Բագուն ելաւ Նոդփեռնէսի մօտից, մտաւ Յուդիթի մօտ
 13 ու ասաց նրան. «Ով դու, գեղեցիկ աղախին, մի՛ յապաղիր գալ իմ փիրոջ մօտ, փառատուել նրա կողմից ու նրա
 14 կողքին, մեզ հետ միասին, խմել ուրախութեան գինին: Դու այսօր կը լինես իբրեւ աստեղանցիների դուստրերից
 15 մէկը, որ սպասարում է Նաբուքոդոնոսոր արքային»: Յուդիթը նրան ասաց. «Ով եմ ես, որ ընդդիմանամ իմ
 16 փիրոջը, որովհետեւ ամէն ինչ, որ հաճելի է քո աչքին, փութով կատարում եմ, եւ դա ինձ համար ցնծութիւն
 17 կը լինի մինչեւ իմ մահուան օրը»: Նա վեր կացաւ, զարդարուեց կանացի իր զարդերով. նրա նաժիշտը ներս
 18 մտաւ ու Նոդփեռնէսի դէմքով ինչպէս նրա համար բազմելու մորթի փռեց գեպին, որ նա Բագունից էր սրացել
 19 ամենօրեայ օգտագործման համար: Յուդիթը բազմեց դրա վրայ: Նոդփեռնէսը յափշտակուեց նրա փեսքից, նրա
 20 հոգին խռովուեց նրան ունենալու մեծ ցանկութիւնից: Այն օրից, ինչ փեսել էր նրան, Նոդփեռնէսն առիթ էր փնտրում
 21 հրապարելու նրան: Նոդփեռնէսն ասաց. «Դու խմիր եւ մեզ հետ ուրախ եղիր»: Յուդիթն ասաց. «Այո՛, քան, քան
 22 որովհետեւ այսօր իմ կեանքը մեծարուեց աւելի, քան իմ ծննդից սկսած բոլոր օրերին»: Եւ Յուդիթը նրա առջեւ
 23 վերցնում, ուրում, խմում էր, ինչ նրա համար պարտաւարում էր իր աղախինը: Նոդփեռնէսն ուրախացաւ դրանից
 24 ու այնքան շար գինի խմեց, ինչքան նա չէր խմել իր ծննդեան օրից:

13 Երբ երեկոյ եղաւ, Նոդփեռնէսը իր ծառաներին շրայակցեց իր օգնակ: Բագուն փակեց վրանի դուռը, նրանք
 2 գնացին՝ իրաքանցիւր իր անկողինը, որ դրսում էր, քանզի բոլորը մեծ գինաբութից շար էին յոգնել: Վրա-
 3 նում մնացին միայն Յուդիթը եւ Նոդփեռնէսը: Նոդփեռնէսը, մտնելով իր անկողինը, քնեց, որովհետեւ խիստ
 4 թմրել էր գինուց: Յուդիթն ասաց իր աղախինին, որ մնայ վրանից դուրս, սպասի իրեն, ինչպէս միւս օրերին, երբ
 5 ինքը դուրս էր գալիս ասելով, թէ՛ «Ըստ սովորութեան գնում եմ աղօթելու»: Այս նոյն բանը նա Բագունին ասաց:
 6 Երբ բոլորը գնացին այդ սենեակից, ու այնպէս ոչ ոք չմնաց, Յուդիթը կանգնեց նրա մահճակալի մօտ եւ ասաց.
 7 «Զօրութիւնների Տէր Աստուած, այս ժամին նայիր իմ ձեռքի գործերին եւ Երուսաղէմի բարձունքին, որովհետեւ
 8 այժմ ժամանակն է, որ դու օգնես ինձ՝ քո ժառանգութեանը, եւ այս գործը կատարես իմ ձեռքով, սպարակցենես մեր
 9 թշնամիներին, որ յարձակուել են մեզ վրայ»: Նա մօտեցաւ մահճակալի ճաղին, որ Նոդփեռնէսի սնարի կողմն էր,
 10 հանեց նրա դաշոյնը ազդրից, բռնեց նրա մագերից եւ ասաց. «Զօրացրո՛ւ ինձ այսօր, Իսրայէլի՛ Աստուած»: Եւ
 11 նա իր ամբողջ ուժով երկու անգամ հարուածեց նրա պարանոցին եւ կտրեց նրա գլուխը: Նրա մարմինը թաւալեց
 12 գցեց մահճակալից. մէկ ժամ յետոյ դուրս եկաւ, իր նաժիշտին փութեց Նոդփեռնէսի գլուխը, եւ նա այն գցեց իր
 13 կերակրի մախաղի մէջ: Երկուսը միասին, ըստ իրենց սովորութեան, ելան ու անցան բանակի միջով, շրջանցեցին
 14 ձորը, ելան Բեթիդոնայի լեռը եւ եկան քաղաքի դարպասների մօտ: Յուդիթը դարպասների պահապաններին ա-
 15 սաց հեռուից. «Բացէ՛ք, բացէ՛ք դարպասները, մեզ հետ է մեր Տէր Աստուածը, որպէսզի էլ աւելի զօրութիւն փայ
 16 փութեցնենք մեր թշնամիներին յաղթելու համար, ինչպէս արեց այսօր»: Երբ քաղաքի մարդիկ լսեցին նրա ձայնը՝
 17 փութեցին իջնել իրենց քաղաքի դարպասների մօտ: Նրանք կանչեցին ժողովրդի քահանաներին ու ձերերին, եւ
 18 հաւաքուեցին բոլորը, փոքրից մինչեւ մեծը, որովհետեւ նրանք շար էին գարնացել, որ նա եկել է: Նրանք բացեցին
 19 քաղաքի դարպասը, նրանց ներս առան, վառեցին իրենց լապտերները եւ հաւաքուեցին նրանց շուրջը: Յուդիթը
 20 բարձր ձայնով ասաց. «Ով իսրայէլացիներ, օրհնեցէ՛ք Աստուծոյ, որ իր ողորմութիւնը չհեռացրեց Իսրայէլի փնից,

այլ այս գիշեր իմ ձեռքով հարուածեց, վանեց թշնամուն»։ Եւ նա Նոդոփեռնէսի գլուխը հանեց մախաղից, ցոյց 19
 փուեց նրանց եւ ասաց. «Ահա Նոդոփեռնէսի՝ ասորեստանցիների զօրքերի զօրապետի գլուխը, ահա թանկարժէք 20
 վարագոյրը, որի վրայ նա փռուել էր հարբած, եւ Տէր Աստուած իմ՝ այս կնոջ ձեռքով սափակեցրեց նրան։ Կեն-
 դանի է Տէրը, որ պահպանեց ինձ այն ճանապարհին, որով ես գնացի, որովհետեւ իմ երեսի փեսքը խաբեց նրան՝ ի 21
 կորուստ իրեն, բայց նա ինձ չպղծեց՝ իմ անձը խայրառակելու համար»։ Ամբողջ ժողովուրդը գոհութիւն յայտնեց
 ու խոնարհուելով՝ երկրպագեց Աստուծուն։ Բոլորը միաբերան ասացին. «Օրհնեալ ես դու, մեր Տէր Աստուած, որ 22
 այսօր ամաչեցիրք թո ժողովրդի թշնամիներին»։ Օգիան ասաց Յուդիթին. «Բարձրեալ Աստուծո՛ւ դո՛ւստր, օրհնեալ
 ես դու աւելի, քան երկրի վրայ եղած բոլոր կանայք, եւ օրհնեալ է Տէր Աստուած, որ սրեղծել է երկինքն ու եր- 23
 կիրը, որ յաջողութիւն փուեց քեզ՝ կտրելու մեր թշնամու իշխանի գլուխը։ Դրա համար թո անունը չի վերանալու
 մարդկանց միջից՝ Աստուծո՛ւ առջեւ յափտենապէս քեզ յիշելու համար։ Թող իմ Տէր Աստուածը բարձրացնի թո անձը 24
 եւ բարիքներ շնորհի քեզ ի հափուցումն այն բանի, որ մեր ազգի փառապանքների պարճառով դու չխնայեցիր թո
 անձը, այլ վրէժխնդիր եղար մեր կրած կործանարար հարուածների համար՝ մեր Տիրոջ առջեւ ընթանալով ուղիղ
 ճանապարհով»։ Եւ ամբողջ ժողովուրդն ասաց. «Թող այդպէս լինի, թող այդպէս լինի»։

Յուդիթը նրանց ասաց. «Եղբայրներ, լսեցէ՛ք ինձ, թէ ինչ եմ ասում ձեզ. վերցրէ՛ք այս գլուխը եւ կախեցէ՛ք 14
 քաղաքի պարիսպների սիւներից։ Երբ բացուի առասօտը, ու երկրի վրայ ծագի արեգակը, պատերազմելու կարող 2
 բոլոր փղամարդիկդ զինուեցէ՛ք, ձեր վրայ գորավարներ կարգեցէ՛ք, դո՛ւրս ելէ՛ք քաղաքից՝ իբրեւ թէ դաշտ էք իջնում,
 գնացէ՛ք դէպի ասորեստանցիների առաջապահ թելը, բայց այնքով չիջնէ՛ք, այլ միայն անհանգստացրէ՛ք նրանց։
 Նրանք կ'առնեն իրենց զենքերը, կը գնան իրենց բուն բանակը, կ'արթնացնեն ասորեստանցիների զօրապետնե- 3
 րին, հաւաքուելով կը դիմեն Նոդոփեռնէսի վրանը եւ չեն գրնի նրան։ Նրանց մէջ ահ կ'ընկնի, նրանք կը փախչեն
 ձեզանից, եւ դուք կ'ընկնէք նրանց յետեւից։ Իսրայէլի սահմաններում բնակուող բոլոր բնակիչները թող նրանց 4
 դիտարկաստ անելով ոչնչացնեն իրենց բոլոր ճանապարհների վրայ։ Արդ, մինչ այս անելը, ինձ մօտ կանչեցէ՛ք
 Աքիոր Անոնացուն, որ փեսնի գլուխն այն մարդու, որ ոտնահարեց Իսրայէլի փունը, կապեց նրան՝ մահ բերելու 5
 այսպէղ»։ Աքիորին կանչեցին Օգիայի փնից, ու երբ նա եկաւ եւ Նոդոփեռնէսի գլուխը փեսաւ ժողովրդի մէջ մի
 փղամարդու ձեռքին, երեսնիվայր ընկաւ, թաւալուեց։ Երբ սթափուեց, ընկաւ Յուդիթի ոտքը, երկրպագեց նրան 7
 եւ ասաց. «Օրհնեալ ես դու Յուդայի երկրի բոլոր բնակավայրերում եւ բոլոր ժողովուրդների մէջ, ուր, լսելով թո
 անունը, կը զարմանան։ Արդ, դու ինձ պարմիր, թէ ի՛նչ էիր անում այս օրերին»։ Եւ իր ամբողջ ժողովրդի առաջ 8
 Յուդիթը նրան պարմեց, թէ ինչ էր նա արել այն օրից, երբ դուրս էր եկել, մինչեւ այդ ժամը։ Երբ Յուդիթը դադարեց
 խօսելուց, ժողովուրդը բարձր ձայնով աղաղակեց՝ փառաբանելով Աստուծուն իրենց քաղաքում։ Երբ Աքիորը փեսաւ 10
 այն ամենն, ինչ Իսրայէլի Աստուածն արել էր, իր ամբողջ սրտով հաւաքաց Աստուծուն, թլփարեց իր անթլփար
 մարմինը եւ այդ օրից էլ միացաւ Իսրայէլի փունը։ Երբ բացուեց առասօտը, Նոդոփեռնէսի գլուխը կախեցին պարս- 11
 պից. իւրաքանչիւր փղամարդ զինուեց իր զենքով, եւ նրանք դուրս եկան գրաւելու այն լեռնանցքը, որ լեռան վրայ
 էր։ Երբ ասորեստանցիները նրանց փեսան, իրենց առաջնորդներին փրկեալ պահեցին, նրանք էլ եկան իրենց 12
 զօրապետների, իշխանների եւ նրանց հազարապետների մօտ։ Նրանք գնացին Նոդոփեռնէսի վրանը եւ ասացին
 նրա սենեկեպետին. «Ներս մտիք, արթնացրո՛ւ մեր փրորջը, որովհետեւ եբրայեցիները յանդգնեցին պատերազմել 13
 մեր դէմ, որպէսզի նրանց իսպառ ոչնչացնենք»։ Բազուն մտաւ ու բախեց սենեակի դուռը, որովհետեւ կարծում էր,
 թէ Նոդոփեռնէսը Յուդիթի հետ քնած է։ Երբ ոչ ոք նրան չպարասխանեց, համարձակ սենեակ մտաւ եւ փեսաւ, 15
 որ նա մերկ ընկած էր գետնին, եւ նրա գլուխը կտրուած էր մարմնից։ Բազուն գոչեց բարձր ձայնով, լացով ու մեծ
 ողբով եւ պարմեց իր պարմումանը։ Նա մտաւ Յուդիթի սենեակն ու նրան չգտաւ, դուրս եկաւ, գնաց գորբի մօտ եւ 17
 ասաց. «Եբրայեցիներն ապստամբեցին, որովհետեւ եբրայեցի մի կին ամօթ ու նախափինք դրեց Նաբուքոդոնոսոր
 արքայի փան վրայ, քանզի, ահա, Նոդոփեռնէսը գետնի է գլորուել, եւ նրա գլուխը իր վրայ չէ»։ Երբ Ասորեստանի 19
 զօրքերի իշխանները լսեցին այս բաները, բոլորը պարմեցին իրենց պարմումանները, խիստ վախեցան, ու նրանց
 աղաղակն ընկաւ բանակի մէջ։

Ովքեր վրանում էին, երբ լսեցին կարարուած բաների մասին, ապշեցին, ու նրանց վրայ սաստիկ ահ ու դող 15, 2
 ընկաւ։ Ապա ոչ մի մարդ չմնաց իր ընկերոջ մօտ, եւ բոլորը խուճապով փախուստի դիմեցին դէպի դաշտի ու լեռան 3
 կողմերը, ու գրնում էին Բեփիդուայի շուրջը։ Այնպէղից էլ դարձեալ փախան։ Դրանից յետոյ իսրայէլացիներից 4
 իւրաքանչիւր պատերազմող փղամարդ յարձակուեց նրանց վրայ։ Օգիան սուրիանդակներ ուղարկեց Բեփմեսթեմ, 5
 Քոբա, Կուլ եւ Իսրայէլի բոլոր սահմանները՝ աւերելու կարարուած բաների մասին, որպէսզի բոլորը միասին հա- 6
 ւաքուեն ու հետպանդեն նրանց՝ ոչնչացնելու համար։ Երբ իսրայէլացիները լսեցին, բոլորը միասին յարձակուեցին
 նրանց վրայ, կտորեցին ու հալածեցին մինչեւ Քոբա։ Այդպէս արեցին նաեւ երուսաղէմացիները։ Բոլոր նրանք, 7
 ովքեր լեռնակողմից էին եկել, նրանց պարմեցին այն, ինչ եղել էր բանակում։ Սրանք Գաղատից ու Գալիլիայից
 էին. հասան, յարձակուեցին եւ քշեցին նրանց՝ հասցնելով մինչեւ Դամասկոս ու նրա սահմանները։ Բեփիդուայի 7
 միւս բնակիչները ելան ու յարձակուեցին բանակ դրած ասորեստանցի բնակիչների վրայ՝ աւարելու եւ կողոպտելու
 համար։ Նրանք վերցրին բանակի այդ կողոպտուքը, որով խիստ յոփացան ու հարստացան Բեփիդուայի բնակիչ- 8
 ները։ Իսրայէլացիները կտորածից վերադարձան եւ սկսեցին հաւաքել սպանուածների կողոպտուքը։ Լեռնակողմի
 ու դաշտակողմի գիւղերի ու ագարակների բնակիչներն էլ եկան հաւաքեցին աւարի մնացորդները։ Յովակիմ մեծ 9
 քահանան ու իսրայէլացիների ձերակոյտը, որ բնակում էին Երուսաղէմում, եկան փեսնելու այն բարիքը, որ Տէր
 Աստուած արեց Իսրայէլին, փեսնելու նաեւ Յուդիթին եւ ողջունելու նրան։ Եւ երբ ներս մտնելով փեսան նրան՝ 10
 բոլորը միաբերան օրհնեցին նրան ու ասացին. «Դու Երուսաղէմի հպարտութիւնն ես, դու Իսրայէլի ցնծութիւնն
 ես, դու մեր ազգի պարծանքն ես, որովհետեւ թո ձեռքով արեցիր այս ամբողջ բարիքն Իսրայէլին, եւ Աստուած 11
 հաւանեց դրանք. յափտենապէս օրհնեալ լինես դու Ամենակալ Աստուծոց»։ Եւ ամբողջ ժողովուրդն ասաց. «Թող 12
 այդպէս լինի»։ Երեսուն օր ժողովուրդը կրում էր բանակի աւարը։ Յուդիթին փուեցին Նոդոփեռնէսի վրանը եւ 13
 վրանի ամբողջ արծաթն ու կահոյքը, նրա ամբողջ ոսկէ ու արծաթէ սպասքը։ Նա վերցնելով այդ՝ բարձեց իր սայլի,
 իր գրաստների վրայ եւ քաղաք բերեց։ Նրա մօտ եկան իսրայէլացիների բոլոր կանայք՝ նրան փեսնելու. նրանք 14

օրհնեցին նրան եւ նրա համար նուագում էին ու պարելով երգում: Յուդիթը վերցնելով արմատնու ոսպեր ձիթենու
 15 ծաղիկների հեպ՝ փալիս էր նրանց: Ուրիշ կանայք եւս յայտնի վայրերից խմբերով գալիս էին գովելու նրան: Բո-
 լոր իսրայէլացիները զարդարուած գնում էին նրանց յետեից՝ իրենց գլուխներին դրած փեսակ-փեսակ պսակներ.
 նրանց բոլորի բերանում օրհնութիւն կար՝ Ասպծուն փառաբանելու համար:

16 Յուդիթն սկսեց երգել այս երգը, եւ ամբողջ Իսրայէլը ձայնակցում էր նրան: Յուդիթն այսպէս էր ասում.
 2 «Երգեցէք Տիրոջ համար թմբուկներով, օրհնեցէք նրան ծնծղաներով, երգեր եւ օրհնութիւններ ուղղեցէք նրան:
 3 Փառաբանեցէք նրան եւ կանչեցէք նրա անունը, որովհետեւ Ասպուած Տէր է եւ խորպակում է պատերազմները,
 4, 5 նա իր բանակներն է դնում ժողովուրդների մէջ. նա՛ ինձ փրկեց իմ հալածիչների ձեռքից: Ասորեստանը եկաւ հիւ-
 6 սիսային լեռներից, եկաւ իր բիբաւոր զօրքերով. նրանց բազմութիւնը ծածկեց ձորերը, երկվարների բազմութիւնը
 7 ծածկեց բլուրները, նա ասաց, որ հրի է մաքնելու իմ սահմանները, իմ երկրասարդներին ուրնաբակ է անելու,
 8 իմ փղաներին աւարի է մաքնելու եւ իմ կոյտերին գերի վարելու: Անենակալ Տէր Ասպուածը նրանց կործանեց
 9 կնոջ ձեռքով, որովհետեւ նրանց հօգի աչքը ոչ թէ երկրասարդների ձեռքով ընկաւ, ոչ թէ փիլանների որդիները
 10 նրան սապակեցրին, ոչ թէ բարձրահասակ հսկաները յարձակուեցին նրա վրայ, այլ՝ Յուդիթը՝ Մերարիի դուստրը.
 11 նրա դէմքի գեղեցկութիւնը խաբեց նրան: Նա հանեց իր այրիութեան զգեստները՝ բարձրացնելու համար նրանց,
 12 ովքեր ծեծուած էին Իսրայէլի մէջ: Նա անուշ խղերով օծեց իր երեսը եւ իր գլուխը զարդարեց իր զարդերով:
 13 Բեհեզեայ զգեստ հագաւ հրապուրելու համար: Զօրապետի սիրտը գմայլուեց նրա կօշիկների գեղեցկութիւնից,
 14 նրա նրբագեղութիւնը գերեց նրա հոգին, եւ դաշոյնը կտրեց նրա պարանոցը: Պարսիկները դողացին նրա քա-
 15 ջասրտութիւնից, եւ մարերը շփոթուեցին նրա արիութիւնից: Այն ժամանակ աղաղակեցին իմ փառապետները,
 16 իմ հիւանդները գոչեցին բարձրաձայն, եւ նրանք պարտուեցին. բարձրացաւ իրենց ձայնը, եւ նրանք վիսպուեցին:
 17 Թոյլ կանանց որդիներ համարուածները խոցուեցին նրանց, փնանկ պանդուխտների որդիներ համարուածները
 18 կտորեցին նրանց, եւ նրանք ոչնչացան իմ Տիրոջ գրոհից: Նոր երգ եմ երգելու իմ Տէր Ասպծուն: Տէր, մեծ ես
 19 դու եւ փառաւորեալ, սքանչելի ես աննուագ զօրութեամբ: Թող քեզ ծառայեն քո բոլոր արարածները, որովհետեւ
 20 դու ասացիր՝ եւ նրանք գոյացան, դու առաքեցիր քո Նոգին՝ եւ նրանք ընդունեցին այն ու կազմաւորուեցին, եւ ոչ
 21 ոք չկայ, որ հակառակ լինի քո ձայնին: Լեռներն իրենց հիմքով ջրերի հեպ միասին սասանուեցին, ժայռերը մոմի
 22 նման հալուեցին քո դէմքի առջեւ, բայց դու քալիչ ես նրանց համար, ովքեր երկիւղ են կրում քեզնից, քանզի անուշ
 23 բուրմունքի համար փոքր է իւրաքանչիւր գոհ, եւ չնչին՝ այն ճարպը, որ քեզ համար ողջակէզ է, սակայն յափտեանս
 24 մեծ է նա, ով երկիւղած է: Վայ այն ազգերին, ովքեր կը յարձակուեն մեր ազգի վրայ. Անենակալ Տէրը դարաս-
 25 փանի օրը վրէժխնդիր կը լինի նրանցից: Նա կրակի կը մաքնի ու որդերի ճարակ կը դարձնի նրանց մարմինները,
 26 եւ նրանք սգի մէջ լաց կը լինեն յափտեան»: Երբ նրանք Երուսաղէմ գնացին, Ասպծուն երկրպագեցին, ու երբ
 27 ժողովուրդը մաքրուեց, հանեցին իրենց ողջակէզները, կամաւոր գոհերը եւ իրենց ընծաները: Յուդիթը բերեց ու
 28 նուիրեց Նոդոփեռնէսի ամբողջ ունեցուածքը, այն ընծայաբերեց Տէր Ասպծուն: Երուսաղէմում երեք ամիս ժողո-
 29 վուրդն ուրախանում էր սրբարանի դէմյանդիման, եւ Յուդիթը նրանց հեպ էր: Այդ օրերից յետոյ իւրաքանչիւրը
 30 գնաց իր կայուածքը, Յուդիթն էլ գնաց Բեփրիդուա եւ պահում էր իր փունը: Այդ ժամանակից ի վեր նրա անու-
 նը փառաբանում էր ամբողջ երկրում: Նրա ամուսնու՝ Մանասէի մահից ու գերեզմանում նրա թաղուելուց յետոյ
 շարերը ցանկացան ամուսնանալ նրա հեպ նրա կեանքի բոլոր օրերին: Յուդիթն օրըսօրէ մեծարում եւ փառա-
 բանում էր: Նա ծերացաւ իր ամուսնու փանը՝ ապրելով հարիւր հինգ փարի: Նա ազատ արձակեց իր նաժշտին:
 Յուդիթը մեռաւ Բեփրիդուայում, եւ նրան թաղեցին իր ամուսնու՝ Մանասէի շիրմի մօտ: Իսրայէլի ամբողջ փունը
 եօթն օր սուգ արեց նրա վրայ: մահանալուց առաջ նա իր ինչքերը բաժանեց բոլորին, ովքեր իր ամուսնու՝ Մանասէի
 ազգականներն էին, նաեւ բաժանեց բոլոր նրանց, ովքեր իր մերձաւորներն էին: Յուդիթի ապրած օրերին եւ նրա
 մահից շար օրեր յետոյ էլ չկար մէկը, որ վախ պարճառէր իսրայէլացիներին:

Տոբիթ

Մյս է գիրքը պատմության Տոբիթի, որ Նեփթաղիմի ազգից էր, Սասիելի սերնդից: Տոբիթը որդին էր **1**
Տոբելի, սա՛ Անանիելի, սա՛ Անաուելի, եւ սա՛ Գաբայելի: Ասորեստանի Ենեմեսար թագաւորի օրօք նա **2**
գերուեց Քեզբուից, որ Նեփթաղիմի երկրի աջ կողմում է՝ Գալիլիայում, Աւելի վերեւում: Ես՝ Տոբիթս, **3**
իմ կեանքի բոլոր օրերին ընթացայ ճշմարտութեան եւ արդարութեան ճանապարհներով, բազում ողոր-
մութիւններ արեցի իմ եղբայրներին եւ իմ ազգակիցներին, որ Ասորեստանի երկրում՝ Նինուէում ինձ հետ էին: Երբ **4**
դեռես Իսրայելի երկրում էի, իմ հայրենի գաւառում, եւ քանի դեռ երիպասարդ էի, իմ հայր Նեփթաղիմի ողջ ազգն
արպաքուեց ու հեռացուեց Երուսաղէմի փաճարից, որն ընկրուած էր Իսրայելի բոլոր ազգերի կողմից, որպէսզի
բոլորն այնպէղ զոհ մատուցեն, եւ ուր Բարձրեայի բնակութեան փաճարը սրբազործուել էր եւ կառուցուել բոլոր
ժամանակների համար: Երուսաղէմից ապստամբ եւ Բահաղի երինջին զոհ մատուցող բոլոր ազգերի նման էր **5**
նաեւ իմ հայր Նեփթաղիմի փունը: Միայն ես էի, որ փարեկան փոսերին բազմիցս գնում էի Երուսաղէմ, ինչպէս
սահմանուած է ամբողջ Իսրայելի համար յափարեմական հրամանով: Սրացուած բերքի պտուղներն ու փասանորդ-
ները եւ բոլոր արդիւնքներից իրենց սպանալիք ընծաները զոհատեղանի առջեւ փախի էի քահանաներին՝ Ահարոնի
որդիներին: Տասանորդները փախի էի Ղեփի որդիներին, որոնք Երուսաղէմում Ասպծու փաճարի սպասաւորներն
էին: Երկրորդ փասանորդը հաւաքում եւ վաճառում էի, ամէն փարի գնում Երուսաղէմ ու ամբողջովին ծախսում **7**
այն: Երրորդը փախի էի նրանց, ում պարտաւոր էի, ինչպէս պարտաւորել էր իմ հօր մայր Դերուրան. որովհետեւ **8**
հօրիցս որք էի մնացել: Երբ փղամարդ դարձայ, իմ հայրենի ցեղից կնութեան առայ Աննային եւ նրանից ունեցայ
Տուբիին: Իսկ երբ գերևարուեցի Նինուէ, իմ բոլոր եղբայրներն ու ազգակիցներն ուրում էին հեթանոսների հացից, **10**
իսկ ես ինձ զսպեցի, որպէսզի չուրեմ, քանզի ողջ հոգովս յիշում էի Ասպծուն: Բարձրեայն ինձ Ենեմեսարի կող-
մից շնորհներ եւ բարեհաճութիւն փութեց. ես նրա վաճառականն էի, գնում էի Մարասարան: Մարաց երկրի Ռագիս **11, 12**
քաղաքում, Գուրիի եղբայր Գաբայելին պահելու փութեցի փասը քանքար արծաթ: Իսկ երբ Ենեմեսարը մեռաւ, եւ **14**
նրա փոխարէն թագաւորեց նրա որդի Սենեքերիմը, այդ փարիներին խռովութիւններ սկսուեցին, եւ ես չկարողացայ
գնալ Մարասարան: Ենեմեսարի օրօք իմ եղբայրներին բազում բարեգործութիւններ էի անում. իմ հացը փախի էի **15, 16**
քաղցածներին, հագուստս՝ մերկերին. իսկ երբ փեսնում էի, որ իմ ազգից որեւէ մէկը մեռել է, եւ նրան դուրս են գցել
պարսպից, ես թաղում էի: Կամ էլ երբ Տրեստանից փախստական վերադառնալուց յետոյ Սենեքերիմ արքան
որեւէ մէկին սպանում էր, եւ զաղտնի թաղում էի նրան. որովհետեւ նա իր զայրոյթով շարերին կոտորեց, իսկ յետոյ
դիակները փնտրեց ու չգտաւ: Նինուէացիներից ինչ-որ մէկը մտել էր թագաւորի մօտ ու նրան փեղեկացրել իմ **18**
մասին, որ դիակները թաղում են: Ես թաքնուեցի, որովհետեւ իմացայ, որ ուզում են ինձ սպանել. եւ ահաբեկուած
փախայ գնացի Նինուէից: Իմ ամբողջ ունեցումները յափշտակուեց. որեւէ բան չմնաց, մնացին միայն կինս ու Տուբի **19**
որդիս: Ապա, յիսուն օր չանցած, իր երկու որդիներն սպանեցին նրան եւ փախան Տայոց լեռները: Դրանից յե-
տոյ թագաւորեց իր որդի Ասորդանը: Սա իմ եղբորորդի Աքիաբարոս Անայելին կարգեց իր թագաւորութեան բոլոր **20**
իշխանների եւ ամբողջ արքունի փան գլխաւոր: Աքիաբարոսը թագաւորին բարեխօսեց ինձ համար: Եկան ինձ **21**
վերադարձնելու, եւ ես եկայ Նինուէ: Աքիաբարոսը փակառապեպն էր, թագաւորի փան ամբողջ ելեւմտի գիրքը նրա
ձեռքին էր: Ասորդանը նրան նշանակեց իր թագաւորութեան երկրորդ մարդը. իսկ նա իմ եղբորորդին էր: Երբ ես
եկայ իմ փուն, ինձ փութեցին իմ Աննա կնոջը եւ իմ Տուբի որդուն:

Պենպեկոսաբէի մեծ փոսին, որ եօթներորդ շաբաթուայ սուրբ փոսն է, ինձ համար ճոխ ճաշ պարարտութեցին, եւ **2**
ես նստեցի ուրելու եւ խմելու: Իմ առջեւ բազմաթիւ խորպիկներ փեսայ եւ որդուս ասացի. «Գնա՛՛ւ մեր աղքատ **2**
եղբայրներից ում գրնես՝ բեր, իսկ ես կը սպասեմ քեզ»: Նա եկաւ եւ ասաց. «Տայր, մեր ազգից մէկը, որի ուրբերը **3**
քայքայուած ու կոճերն ընկած են, այնպէղ՝ հրապարակում ընկած մեռած է»: Ես, քանի դեռ չէի ճաշել, գնացի, **4**
վերցրի նրան եւ արեգակի մայր մտնելուց առաջ բերի իմ փուն: Իսկ երեկոյեան լուացուեցի եւ փրփրութեամբ
ուրում էի իմ հացը: Յիշեցի Անուսի մարգարէութիւնը, թէ ինչպէս նա ասել էր. «Ձեր փոսերը սուգ կը դառնան, եւ **6**
ձեր բոլոր ուրախութիւնները՝ փրփրութիւն»: Եւ ես դաճեալով արարասուեցի: Երբ արեգակը մայր մտաւ, գերեզման **7**
փորեցի եւ թաղեցի նրան: Իսկ իմ մերձաւորները ծաղում էին ինձ եւ ասում. «Այժմ էլ չի՛ վախենում այս գործերի **8**
պարճառով մեռնելուց, որովհետեւ դրա համար հալածուեց, եւ կրկին եկել՝ դիակներն է թաղում»: Նոյն գիշերը, **9**
դիակը թաղելուց յետոյ, վերադարձայ եւ, պղծուած լինելով, պառկեցի գալթի պարի մօտ. երեսս էլ չձածկեցի: **10**
Չգիտէի, որ առաստաղին ճնճողուներ էին նստած, ու բաց աչքերով վերեւ էի նայում, իսկ նրանց ձագերը փաք-փաք **11**
ծրփում էին աչքերիս մէջ. դրանից աչքերիս մէջ հապտեր գոյացան: Գնացի բժիշկների մօտ, բայց նրանք ինձ չօգնեցին:
Մինչեւ Ելիմաղիա գնալս Աքիաբարոսն ինձ կերակրում էր իր ծախսով: Իսկ իմ կինն իր ձեռքով մանում ու գործում **12**
էր եւ փախի գործարեւերին, սրանք էլ փախի էին նրա վարձը: Մի անգամ էլ վարձից բացի նրան փութեցին նաեւ **13**
մի ուր: Երբ նա եկաւ ինձ մօտ, սկսեց ինձ հետ վիճել. ես նրան ասացի. «Դու որպէղից՝ բերեցիր այդ ուրը, մի՞թէ **14**
գողացուած է. փար, փոր իր փերերին, որովհետեւ ինձ համար գողացուածը ուրելն օրէնք չէ»: Իսկ կինս ասաց. **15**
«Պարիւ արեցին ինձ՝ վարձիս հետ փութին»: Բայց ես չհաւաքացի նրան, այլ ստիպում էի ուրը փալ իր փերերին:
Ես նրա կողմից ամօթանքի արժանացայ. նա ինձ ասաց. «Տիմա՛ ո՛ր են քո ողորմութիւններն ու արդարութիւնները, **3,**
ահա թէ ինչպէս յայտնի եղան քեզ»:

Ես փխրեցի ու լաց եղայ. վեր կացայ եւ զայրացած սրտով սկսեցի աղօթել ու ասել. «Տէ՛ր, արդար ես դու, **3, 2**
եւ քո բոլոր գործերն ու ճանապարհները ողորմութիւն են. դաբաստաններդ ճշմարիտ են, եւ միշտ արդար ես **3**
դաբարում. նայի՛ր եւ յիշի՛ր ինձ, մի՛ հապուցիր ինձ ըստ իմ մեղքերի եւ ըստ իմ չարիքների, նաեւ իմ հայրերի **3**
գործած չարիքների համար, որոնք մեղանցեցին քո առաջ: Նրանք անբարեցիւն քո պարտաւորանները, դու մեզ **4**
յափշտակութեան, գերութեան եւ մահուան մատնեցիր, նախափինքի նշանակ դարձիր բոլոր ժողովուրդների առաջ, **4**
որոնց մէջ եւ ցրում ենք: Արդ, Տէ՛ր, այժմ բազում են քո արդար դաբաստանները, որ արեցիր իմ եւ մեր հայրերի

5, 6 հեպ, որովհետև մենք քո պատուիրանները չկատարեցինք եւ արդարութեամբ չընթացանք քո առջեւ: Այժմ ինձ հեպ վարովիր ըստ քո կամքի հաճութեան եւ իմ հոգին առնելու հրաման քու, որպէսզի ազատուեմ հոգուց եւ հող դառնամ, որովհետև ինձ համար մեռնելն արեւի լաւ է, քան իմ այս կեանքը, քանի որ անպտէի նախապիւնքներ լսեցի, եւ քորսմութիւնն իմ մէջ շար է. ազարիիր ինձ իմ վշտերից, ուղարկիր յախտեմական հանգրոցուան եւ քո երեսը մի՛ շրջիր ինձանից»: Նոյն օրն իսկ Աստուած իմացել էր այն, ինչ կատարուել էր Ռագուէլի դուստր Սառայի հեպ, որ Մարասպան երկրի Ելբաբան քաղաքում էր. իր հօր աղախիւնները նախապում էին աղջկան, որն ամուսնութեան էր քրուել եօթը մարդու, իսկ Ազմոդէս չար դէտը սպանում էր նրանց՝ աղջկան մերձենալուց առաջ, համաձայն այր ու կնոջ մերձեցման կարգի: Աղախիւնները նրան նախապում էին ու ասում. «Չգիտեն, որ խեղդում ես քո ամուսիններին, որովհետև արդէն եօթը մարդ առար եւ ոչ մէկին չվայելեցիր. ուրեմն մեզ ինչո՞ն ես փանջում, ինչո՞ն դու էլ նրանց հեպ չմեռար, որպէսզի մենք երբեք չբտեսնենք քո գաւակին»: Երբ աղջիկն այս լսեց, շար փխրեց ու ցանկանում էր խեղդել իրեն: Նա ասում էր. «Ես իմ հօր միամօր գաւակն եմ, ուրեմն եթէ անեմ այս, նրան անարգանք կը բերեմ ու ծերունուն ցաւերով դժոխք կ'իջեցնեմ»: Եւ նա սկսեց աղօթել այն պատուհանի մօտ, որ նայում էր դէպի Երուսաղէմ: Նա ասում էր. «Օրհնուած ես դու, Տէր Աստուած իմ, եւ յախտեան օրհնուած է քո սուրբ եւ պատուական անունը: Այժմ, Տէր, իմ ամբողջ սրտով աղաչում եմ քեզ եւ խնդրում, որ հոգիս մարմնիցս ազատես, որպէսզի այլեւս նախապիւնքներ չսեմ. քանզի, Տէր, դու գիտես, որ իմ կուսութեամբ մարտր եմ բոլոր մեղքերից, չեմ աղպարել իմ անունն ու իմ հօր անունը, իմ հօր միամօր գաւակն եմ, նա ուրիշ որդի չունի, որ ժառանգ լինի իրեն: Նա ոչ մերձաւոր եղբայր, ոչ էլ եղբորորդի ունի, որպէսզի նրան կնութեան գնալու համար պահպանեմ անձս, որովհետև ահա արդէն եօթը ամուսիններս մահացան, այլեւս ինչի՞ համար ապրեմ հիմա: Իսկ եթէ մահս չես ցանկանում, Տէր, նայիր ինձ եւ ողորմիր, որպէսզի այլեւս նախապիւնքներ չսեմ»: Եւ երկուսի աղօթքներն էլ լսելի եղան մեծ Ռափայէլին: Նա ուղարկուեց բժշկելու երկուսին էլ՝ Տոբիթի աչքերից հարբերը վերացնելու եւ Ռագուէլի դուստր Սառայից Ազմոդէս դէտին հանելու, նրան կնութեան փալու Տոբիթի որդի Տուբիին, որովհետև հենց Տուբիին էր վիճակուած ժառանգել նրան: Այդ նոյն պահին Տոբիթը շրջուեց ու մտաւ իր փուն, իսկ Ռագուէլի դուստր Սառան իջաւ իր վերնասենեակից:

4 Նոյն օրը Տոբիթը յիշեց արծաթը, որ Մարաց երկրի Ռագիս քաղաքում պահ էր փուել Գաբայէլին: Նա իր մտքում ասաց. «Ես ինձ համար մահ խնդրեցի. քանի դեռ չեմ մեռել, ինչո՞ն չկանչեմ իմ որդի Տուբիին եւ ամէն ինչ յայտնեմ նրան»: Եւ նա կանչեց ու ասաց նրան. «Որդեա՛կ իմ, երբ մեռնեմ, կը թաղես ինձ. չանարգես կամ չանպտեսնես քո մօրը, այլ նրան կը պատուես կեանքիդ բոլոր օրերին, նրա համար կ'անես այն ամէնը, ինչ հաճելի է իրեն, չքիւրեցնես նրան: Կը յիշես, որ, երբ դու նրա որովայնում էիր, նա քեզ համար շար նեղութիւններ է կրել. երբ նա մեռնի, կը թաղես ինձ մօտ, նոյն գերեզմանում: Յիշիր քո Տէր Աստուծոն կեանքիդ բոլոր օրերին, մեղք չգործեն կամ նրա պատուիրանները զանց չառնես, քո ամբողջ կեանքում արդարութիւն կը գործես, անիրաւութեան ճանապարհներով չգնաս, քանի որ, երբ արդար գործ անես, քո բոլոր գործերը կը յաջողուեն, ինչպէս յաջողում է բոլորին, ովքեր արդարութիւն են գործում: Քո ունեցուածքից ողորմութիւններ կ'անես. ողորմութիւն անելիս թող քո աչքը ազահ չլինի. երեսդ չդարձնես բոլոր աղքատներից, եւ Տէր Աստուածն էլ իր երեսը չի դարձնի քեզանից: Ինչքան շար ունենաս, ըստ այդ շարութեան կ'անես քո ողորմութիւնները, եթէ քիչ ունենաս՝ ըստ քիչ: Չյապաղես ողորմութիւններ անել, քանի որ դրանով բարիքներ կը գանձես քո կեանքի օրերին: Արդարեւ, ողորմութիւնները փրկում են մահուանից եւ թոյլ չեն փալիս մտնել խաւարի մէջ. ողորմութիւնները բարի պարգեւ են բոլորին, ովքեր այն անում են Աստուծու առջեւ: Անձիդ համար զգոյշ կը լինես պոռնկութիւնից, կին կ'առնես քո հայրերի սերնդից. օտար ազգից կին չառնես, որովհետև մարգարէների՝ մենք մեր առաջին հայրերի՝ Նոյի, Աբրահամի, Իսահակի եւ Յակոբի որդիներն ենք: Դու, որդեա՛կ, յիշիր՝ սրանք բոլորն էլ իրենց եղբայրներից կին առան եւ օրհնուեցին իրենց որդիներով. եւ նրանց սերունդը պիտի ժառանգի երկիրը: Դու, որդեա՛կ, պիտի սիրես քո եղբայրներին, երեսդ չբռնես, սիրտդ չբռնես քո եղբայրներից, քո ժողովրդի որդիներից ու դուստրերից. նրանցից կին կ'առնես քեզ համար: Ամբարտաւանութիւնից առաջ են գալիս կորուստ եւ մեծ խռովութիւն, պղծութիւնից՝ պակասութիւն եւ մեծ աղքատութիւն, քանի որ պղծութիւնը սովի մայրն է: Վարձկանիդ վարձը թող մի օր էլ չմնայ քեզ մօտ, այլ կը վճարես անմիջապէս. եւ եթէ դու ծառայես Աստուծոն, նա քեզ բարիքներով կը հարուցի: Որդեա՛կ, քո բոլոր գործերում զգոյշ կը լինես, խելամորի եղիր քո ողջ կեանքում. ինչը դու ասում ես, ուրիշին չանես: Նարբելու աստիճան գինի չսմեն, հարբած ճանապարհ չգնան. քո հացից կը փաս քաղցածներին, քո հագուստներից՝ մերկերին. եւ ինչ կ'աւելանայ քեզ պէտք եղածից, ողորմութիւն կ'անես: Քո հացը չխնայես փայ արդարների գերեզմանների վրայ, բայց մեղաւորների համար չփաս: Ամէն մարդուց խորհուրդ կը խնդրես, չարհամարիես ոչ մի պիտանի խորհուրդ: Ամէն ժամ կ'օրհնես քո Տէր Աստուծոն եւ կը խնդրես նրանից, որ քո բոլոր ճանապարհներն ուղիղ լինեն, քո բոլոր մտադրութիւններն ու գործերը յաջողուեն, որովհետև մարդու բոլոր մտադրութիւնները ոչինչ են: Տէրն ինքն է փալիս բարի խորհուրդներ, եւ ում կամենում է՝ խոնարհեցնում է, ինչպէս հաճելի է իրեն: Ահա, որդեա՛կ իմ, դու կը յիշես իմ բոլոր պատուիրանները, որ փալիս եմ քեզ, եւ թող նրանք չջնջուեն քո սրտից: Նիմա ես յայտնում եմ քեզ փասը քանքար արծաթի մասին, որ Մարաց երկրի Ռագիս քաղաքում պահելու փութից Գաբբիի որդի Գաբայէլին: Չվախենաս, որդեա՛կ, որ շար աղքատացանք, որովհետև եթէ Աստուծու վախենաս, բոլոր մեղքերից հեռու լինես եւ անես նրան հաճելին, քեզ շար ունեցուածք եւ հարստութիւն կը գայ»:

5, 2 Տուբիին պատասխանեց եւ ասաց նրան. «Նայր, կ'անեմ ամէն ինչ, որ պատուիրեցիր ինձ, բայց ես ինչպէ՛ն կարող եմ գրնել արծաթը, քանի որ չեմ ճանաչում այդ մարդուն: Նայրը նրան փութեց ստացագիրն այն մարդու, որի մօտ գանձն ասանդ էր դրուած, եւ ասաց նրան. «Դու քեզ համար փնտրիր մի մարդ, որ հեպդ գայ. ես կտամ նրա վարձը, քանի դեռ կենդանի եմ, եւ դու կը գնաս կը վերցնես արծաթը»: Տուբիին գնաց վարձով մի մարդ փնտրելու, որ գնար իր հեպ: Եւ նա գտաւ Ռափայէլ Նրեշբակին, բայց չգիտէր, թէ ով է նա: Տուբիին ասաց նրան. «Դու կարող ես ինձ հեպ գալ Ռագիս՝ Մարաց երկիր, կամ լաւ ծանօթ ես այդ տեղերին»: Նրեշբակն ասաց նրան. «Ես կը գամ քեզ հեպ. եւ ճանապարհին եմ փեղեակ, եւ մեր եղբայր Գաբայէլին եմ ճանաչում»: Տուբիին ասաց նրան. «Դու մի վայրկեան սպասիր այստեղ, մինչեւ ես մտնեմ ու հարցնեմ իմ հօրը»: Եւ ասաց նրան. «Գնա՛ եւ չուշանաս»: Տուբիին ներս մտաւ ու ասաց հօրը. «Ահա գրայ ընկեր, որ գալիս է հեպս»: Նայրն ասաց նրան. «Դու նրան կանչիր

ինձ մօք, որպէսզի իմանամ, թէ որ ազգից է նա եւ կամ հետդ գալու համար վստահելի՞ է»: Տուբին ներս կանչեց 11
 նրան, եւ նրանք ողջոյն փութեցին միմեանց: Տոբիթն ասաց նրան. «Եղբայր, դու մեր ո՞ր ցեղից ես, ասա՛ ինձ»: 12
 Եւ նա ասաց նրան. «Իմ ազգաբոնիմն ես փնտրում, թէ՛ ինձ վարձել ես, որ քո որդու հետ գնամ»: Տոբիթն ասաց 13
 նրան. «Ուզում եմ, եղբայր, իմանալ քո ազգն ու անունը»: Նա ասաց. «Իմ անունն Ազարիա է, քո եղբայրներից 14
 մէկի՝ մեծն Անանիայի որդին եմ»: Տոբիթն ասաց նրան. «Բարի եկար, եղբայր, մի՛ գայրացիր ինձ վրայ, որ 15
 ցանկացայ իմանալ քո ազգաբոնիմը, որովհետեւ դու հէնց իմ եղբայրն ես՝ բարի ու ազնուական ցեղից, քանի որ
 ես ճանաչում եմ Անանիային եւ Յաթանին՝ մեծն Սեմի որդիներին, երբ մենք միասին գնում էինք Երուսաղէմում
 երկրպագելու եւ անասունների առաջին ծնունդներն ու բերքի փասանորդները մաքուցելու: Նրանք չմոլորուեցին
 մեր եղբայրների մոլորութիւնով. Դու մեծերի ազգից ու արմարից ես, եղբայր: Այժմ դու ասա՛ ինձ. ի՞նչ վարձ փամ 16
 քեզ. կրամ օրական մի դրամ եւ ուրեղիքը, ինչպէս իմ որդուն: Երբ ողջ վերադառնաք այս ուղեւորութիւնից, վարձդ 17
 կ'աւելացնեն»: Եւ նրանք համաձայնեցին այդպէս անել: Տոբիթն ասաց նրան. «Տուբի՛, որդեան՛կ, պարտաստուի՛ր 18
 ճանապարհ ընկնելու, եւ թող Աստուած յաջողութիւն փայ ձեզ»: Պարանին պարտաստեց ճանապարհի ուրեղիքը,
 իսկ հայրն ասաց նրան. «Որդեան՛կ, դու գնա՛ այդ մարդու հետ, իսկ Աստուած, որ բնակում է երկնքում, թող
 յաջողութիւն փայ ձեր ճանապարհին, եւ նրա հրեշտակն ուղեկից լինի ձեզ»: Եւ նրանք երկուսով միասին ելան 19
 մեզանից, չէ՛ որ նա է մեր ծերութեան ցուպը, նա է մեր առջեւ ելումուր անում. թող արծաթի վրայ արծաթ չգայ,
 միայն թէ մեր որդու կեանքին բան չլինի, քանզի ինչ Աստուած փութել է մեզ, բաւական է մեզ համար»: Տոբիթն 20
 ասաց նրան. «Քոյր, մի՛ փրկուի՛ր, նա ողջ կը վերադառնայ, եւ քո աչքերը կը փետնեն նրան, քանի որ իր բարի 21, 22
 Տրեշտակը կ'առաջնորդի նրան, յաջողութիւն կը փայ նրա ճանապարհին, եւ նա ողջ ու առողջ կը վերադառնայ
 այնպէս»: Եւ մայրը դադարեց լալուց: 24

Նրանք ճանապարհ ընկան, եկան Կլլաթ գետի մօք եւ իջեանեցին այնպէղ, գետափին: Պարանին իջաւ 6
 գետեզր՝ լուացուելու: Գետից դուրս ելաւ մի ձուկ եւ ուզում էր կուլ փայ պարանուն: Տրեշտակն ասաց պա- 2, 3
 րանուն. «Ձեռքդ մէկնի՛ր, բռնի՛ր այդ ձուկը»: Պարանին բռնեց ձուկը եւ հանեց ցամաք: Տրեշտակն ասաց նրան.
 «Բաց արա այդ ձկան փորը, հանի՛ր դրա սիրտը, լեարդն ու լեղին եւ պահի՛ր զգուշութեամբ»: Եւ պարանին ա- 4, 5
 րեց այնպէս, ինչպէս հրեշտակն ասաց իրեն: Ձուկը խորովեցին ու կերան եւ ապա երկուսով միասին գնացին: Եւ
 երբ մօքեցել էին Ելբափանին, պարանին ասաց հրեշտակին. «Ազարիա՛՛ եղբայր, ինչի՞ համար վերցրինք ձկան 6
 սիրտը, լեարդն ու լեղին»: Տրեշտակն ասաց նրան. «Եթէ դուր կամ պիղծ սարանան բռնել է մէկին, այդ սիրտը 7
 եւ լեարդը պէք է ծխել փղամարդու կամ կնոջ առջեւ, եւ նա այլեւս չի դիտարարուի: Իսկ եթէ մէկն աչքերին հար 8
 ունի, լեղին քսում են աչքին, եւ նա բուժում է»: Երբ նրանք մօքեցան Ռագիւսին, Տրեշտակն ասաց պարանուն. 9, 10
 «Եղբայր, այսօր մենք պէք է գիշերենք Ռագուէլի մօք, նա քո ազգականն է եւ ունի մի դուստր, որի անունը Սառա
 է. եւ նրա համար կը խօսեն, որպէսզի նրան կնութեան փամ քեզ: Աղջկայ ժառանգութիւնը քեզ է վիճակուած, եւ 11
 միայն դու ես նրա ազգից, իսկ աղջիկն իսկապէս գեղեցիկ է, պարկեշտ եւ խելացի: Այժմ լսի՛ր ինձ, ես կը խօսեմ 12
 աղջկայ հօր հետ, իսկ երբ մենք վերադառնանք ռագիւսացիների քաղաքից, կ'անենք քո հարսանիքը: Ես ճանաչում
 եմ Ռագուէլին. Մովսէսի օրէնքների համաձայն նա աղջկան չի փայ օտար մարդու, որը արեւակից մերձատր չէ,
 քանի որ բոլոր մարդկանցից աւելի դու ես ժառանգութիւնն ստանալու արժանի»: Այն ժամանակ պարանին ասաց 13
 Տրեշտակին. «Եղբայր Ազարիա, ես աղջկայ մասին այսպիսի բան եմ լսել. նրան փութել են եօթը մարդու, եւ նրանք
 բոլորը մեռել են առազաստի սենեակում: Իսկ ես իմ հօր միամօք գաւակն եմ, վախենում եմ՝ միգուցէ մընեմ եւ 14
 նախորդների նման եւ էլ մեռնեմ, որովհետեւ աղջիկը դեռ ունի, եւ դեռ նրան սիրում է ու որեւէ մէկին չի դիպչում
 վնասելու համար, այլ՝ միայն նրանց, ովքեր մերձենում են նրան, որպէսզի կնութեան առնեն: Արդ, եթէ անեմ այս
 բանը, վախենում եմ, որ իմ հօրն ու իմ մօրը իմ պարճառած վշտերով կ'իջեցնեն իրենց գերեզմանը: Նրանք ուրիշ 15
 որդի էլ չունեն, որ թաղի նրանց»: Տրեշտակն ասաց նրան. «Դու չե՛ն յիշում քո ազգից քեզ կին առնելու մասին հօրդ 16
 ասած պարտութիւնը: Այժմ դու լսի՛ր ինձ, որովհետեւ նա պէք է քո կինը լինի. դեռի մասին էլ մի՛ մտախոհուի՛ր, քա-
 նի որ այս գիշեր իսկ դու աղջկան կնութեան կ'առնես: Երբ մընես առազաստի սենեակ, կը վերցնես մոխրախառն 17
 կրակ, որի մէջ խունի ծխումք լինի, եւ ձկան սիրտը ու լեարդը կը դնես դրա վրայ ու կը ծխես. դեռ կը հոտոտի 18
 ու կը փախչի եւ այլես յաւիտեան չի վերադառնայ: Եւ երբ դու եւ աղջիկը մընես առազաստի սենեակ, երկուսով 19
 կը կանգնեք եւ բարձրաձայն լալով կը կանչէք ողորմած Աստուծուն, եւ նա ձեզ կը փրկի ու կ'ողորմի, որովհետեւ իր 20
 ծննդից ի վեր այդ աղջիկը վիճակուած է քեզ. դու կը փրկես նրան, եւ նա քեզ հետ կը գայ քո փուն. եւ ես գիտեմ,
 որ դու նրանից որդիներ կ'ունենաս»: Տուբին երբ լսեց այս բանը, աղջկայ նկատմամբ գուր ընկաւ նրա սիրտը, եւ 21
 հոգին սիրով կապուեց նրան:

Նրանք եկան Ելբափան եւ մընաւ Ռագուէլի փուն: Սառան ընդառաջ ելաւ, եւ ողջունեցին նրանց, նրանք էլ՝ 7
 նրան, եւ Սառան նրանց փարաւ փուն: Ռագուէլն իր կին Նեղնային ասաց. «Տեսնո՞ւմ ես, որ այս պարանեակը 2
 նման է իմ եղբորորդի Տոբիթին»: Ռագուէլը հարցրեց նրանց եւ ասաց. «Որպէտի՞ց էք, եղբայրներ»: Նրան ասացին. 3
 «Նեփթաղիմի որդիներից ենք, որ գերի ենք փարում Նիւուն»: Ապա ասաց. «Դուք ճանաչո՞ւմ էք մեր եղբայր 4
 Տոբիթին»: Ասացին. «Ճանաչում ենք»: Ռագուէլը նրանց ասաց. «Ո՞րք է»: Նրանք ասացին. «Ողջ եւ կենդանի 5
 է»: Իսկ Տուբին ասաց. «Նա իմ հայրն է»: Ռագուէլն անմիջապէս վեր կացաւ, համբուրեց նրան, շար լաց եղաւ, 6
 օրհնեց նրան եւ ասաց. «Բարի ես դու եւ բարերար մարդու որդի»: Իսկ երբ լսեց, որ Տոբիթի աչքերը կուրացել 7
 են, լաց եղաւ եւ փրփմեց. փրփմեցին նաեւ իր կին Նեղնան եւ նրանց դուստր Սառան: Նրանք մեծ ուրախութեամբ 8
 ընդունեցին ու պահեցին նրանց: Ապա նրանք հօտից մի խոյ մորթեցին, բազում խորտիկներ պարտաստեցին ու 9
 դրեցին նրանց առջեւ: Տուբին ասաց Ռագուէլին. «Եղբայր Ազարիա, այժմ ասա այն, ինչի մասին խօսում էիր
 ճանապարհին, որպէսզի քո ասածը լինի»: Ռագուէլն այդ խօսքերը հաղորդեց Ռագուէլին. եւ Ռագուէլը Տուբիին 10
 ասաց. «Կե՛ր, խմի՛ր եւ ուրախ եղի՛ր, որովհետեւ քեզ է վիճակուած առնել իմ աղջկան: Բայց քեզ ճշմարիտն ասեմ.
 ես իմ աղջկան փութել եմ եօթը մարդու, եւ երբ նրանք ցանկանում էին մերձենալ նրան, նոյն գիշերը մեռնում էին:
 Իսկ այժմ, որդեան՛կ իմ, դու ուրախ եղի՛ր»: Տուբին ասաց. «Ես այսպէղ ոչ մի բան չեմ ուրի, մինչեւ չվերջացնեք 10

11 այս գործը»: Ռագուելն ասաց. «Ըստ օրենքի, նրան վերցրո՞ւք քեզ, որովհետև դու աղջկան եղբայր ես գալիս, ես
 12, 13 թող նա բռնը լինի. թող ողորմածն Աստուած ձեզ բարին յաջողեցնի»: Նա կանչեց իր դուստր Սառային, բռնեց
 նրա ձեռքից, փուեց Տուբիին կնութեան եւ ասաց. «Ահա՛, ըստ Մովսէսի օրենքի, դու վերցրո՞ւ նրան եւ փա՛ր քո
 14 հօր մօտ»: Եւ նա օրհնեց նրանց: Ապա կանչեց իր կին Նեղնային եւ փան ամբողջ ունեցուածքը վերցրեց, փուեց
 15, 16 աղջկան, մուրհակներով հաստարեց դրանք եւ կնքեց: Նրանք սկսեցին ուրել, խմել եւ ուրախանալ: Ռագուելը
 17 կանչեց իր կին Նեղնային ու ասաց նրան. «Քո՛յր, դու պարտաստի՛ր միս սենեակը եւ աղջկան փար այնպէ՛ղ»: Կինը
 18 արտասուքները եւ ասում նրան. «Քաջալերուի՛ր, դուստրս, երկնքի եւ երկրի Տէրն այս փրկմութեան փոխարէն քեզ
 ուրախութիւն ու ցնծութիւն կը փայ, քաջալերուի՛ր, աղջիկս, քաջալերուի՛ր»:

8, 2 Երբ նրանք ընթերելն աւարտեցին, Տուբիին փարան աղջկայ մօտ: Երբ նա ներս մտաւ, յիշեց Ռափայելի խօսքերը,
 վերցրեց խնկի մոխրախառն կրակը, նրա վրայ դրեց ձկան սիրսն ու լեարդը եւ ծխեց. իսկ երբ դեռ առաւ այդ հոտը,
 3 փախաւ Եգիպտոսի սահմանների վերին կողմը, եւ Տրեշպակը կապեց նրան: Երբ երկուսով անկողին մտան, Տուբին
 4 ելաւ մահճից եւ ասաց. «Քո՛յր, դու էլ արի, աղօթենք, որպէսզի Աստուած մեզ ողորմի»: Տուբին սկսեց աղօթել ու
 5 ասաց. «Օրհնուած ես դու, մեր հայրերի Տէր Աստուած, օրհնուած է քո սուրբ անունը եւ փառաւորուած յախրեան,
 6 թող քեզ փառաբանեն երկինքը եւ քո բոլոր արարածները: Դո՛ւ սրբեղծեցիր Ադամին եւ նրան օգնական փոխի
 7 Եային, նրա կնոջը որպէս զօրավիգ փոխի նրան. նրանցից եղան մարդկանց բոլոր գաւակները. դո՛ւ ասացիր, թե՛
 8 «Լաւ չէ, որ մարդ լինի մենակ, նրա համար իրեն նման օգնական սրբեղծենք»: Այժմ, Տէր, այս քրոջս առնում եմ ոչ
 9 թէ պոռնկութեան համար, այլ՝ արդարութեամբ, որպէս կին: Նայի՛ր, Տէր, եւ ողորմի՛ր ինձ, որպէսզի մենք միասին
 10 ծերանանք»: Եւ աղջկին աղօթում էր նրա հետ: Այն գիշեր նրանք քնեցին երկուսով միասին: Իսկ Ռագուելը գնաց
 11 եւ նրա համար գերեզման փորեց, քանզի վախենում էր, թէ գուցէ նա էլ մեռնի: Ռագուելը եկաւ փուն եւ ասաց իր
 12 կին Նեղնային. «Աղախիններից մէկին ուղարկի՛ր, որպէսզի փեսանի, թէ կենդանի՞ է արդեօք, իսկ եթէ ոչ, կը թաղենք
 13, 14 նրան, եւ ոչ ոք չի իմանայ»: Աղախինը ներս մտաւ ու փեսաւ, որ երկուսով քնած են: Նա դուրս ելաւ ու ասաց, որ
 15 կենդանի են: Ռագուելը օրհնեց Աստուծոն ու ասաց. «Օրհնուած ես դու, Տէր Աստուած, քո բոլոր օրհնութիւնների
 16 ու փառքերի մէջ. թող քեզ օրհնեն քո բոլոր սրբերը, քո բոլոր սրբեղծածները, քո ընտրեալները թող քեզ օրհնեն
 17 յախրեան: Օրհնուած ես դու, Տէր Աստուած, որովհետեւ ուրախացիր ինձ, եւ ինձ հետ չպարահեց այն, ինչ
 18 թում էր ինձ, այլ մեզ հետ վարուեցիր ըստ քո մեծ ողորմութեան: Օրհնուած ես դու, Տէր, որովհետեւ ողորմեցիր
 19 այս երկու միամօրիկ գաւակներին, Տէր, սրանց համար արա՛ քո ողորմութիւնները, թող սրանց կեանքն աւարտուի
 20 առողջութեամբ եւ ուրախութեամբ»: Եւ նա իր ծառաներին հրամայեց լցնել գերեզմանը: Ապա փասնչորս օր արեց
 21 հարսանիքի փասնչորս օրը. իսկ յետոյ կը վերցնեն իմ ունեցուածքի կէտը, դու եւ աղջիկը խաղաղութեամբ կը գնաք
 քո հօր մօտ, իսկ երբ ես եւ իմ կինը մեռնենք, դուք կը վերցնէք մնացած մեր ամբողջ ունեցուածքը»:

9, 2 Տուբին կանչեց Ռափայելին եւ ասաց նրան. «Եղբայր Ազարիա, դու հեփոզ վերցրո՞ւ մի պարանի եւ երկու ուղար
 ու գնա՛ Մարաց Ռագուիս քաղաքը՝ Գաբայելի մօտ, եւ պահելու փրում արծաթը բեր ինձ. հեփոզ առնելով հարսանիք
 3, 4 կը բերես նաեւ իրեն՝ Գաբայելին, որովհետեւ Ռագուելը երդուեց, թէ՛ «Քեզ չեմ արձակի»: Այժմ իմ հայրն օրերն
 5 է հաշուում: Եթէ ուշանանք, շար կը վշտանայ ու կը փրսմի»: Ռափայելը գնաց եւ իջեւանեց Գաբայելի մօտ, նրան
 6 փուեց մուրհակը: Գաբայելը բերեց արծաթի կնքուած պարկերը ու փուեց նրան: Եւ առաւօրեան կանուխ նրանք
 գնացին հարսանիք: Տուբին ուրախացաւ իր կնոջ հետ:

10 Նրա հայր Տոբիթն ամբողջ ժամանակ մտքում խորհում էր: Երբ լրացան վերադառնալու օրերը, եւ նրանք չեկան,
 2 նա ասաց. «Գուցէ Գաբայելը մեռել է. երեւի ոչ ոք նրան չի փուել արծաթը, ինքն էլ ամօթից չի ցանկանում գալ»: Եւ
 3, 4 նա խիստ փրփում էր: Կինն ասաց նրան. «Որ այսչափ ուշացաւ, վայ թէ կորաւ փղան»: Նա սկսեց լալ ու սգալ
 5, 6 որդուն եւ ասաց. «Ոչինչ պէտք չէ ինձ, որդեակ իմ, էլ ինչո՞ւ թողեցի քեզ, իմ աչքերի՛ լոյս»: Տոբիթն ասաց նրան.
 7 «Լքի՛ր եւ մի՛ անհանգստացիր, նա ողջ է»: Իսկ կինն ասաց նրան. «Դո՛ւ լքիր եւ մի՛ խաբիր ինձ, որովհետեւ իմ
 երեխան կորաւ»: Եւ ամէն օր մայրը դուրս էր ելնում ու գալիս այն ճանապարհը, որով նրանք գնացել էին. ցերեկը
 8 հաց չէր ուտում, իսկ գիշերը չէր դադարում իր որդի Տուբիին սգալուց: Երբ լրացաւ հարսանիքի փասնչորս օրը,
 9 որ նրանց այնպէղ լինելու համար երդուել էր Ռագուելը, Տուբին ասաց Ռագուելին. «Արձակի՛ր ինձ, որովհետեւ իմ
 10 հայրն ու մայրն այլեւս ինձ ողջ փեսներու յոյս չունեն»: Եւ աներն ասաց նրան. «Դու մնա՛ այսպէղ՝ ինձ մօտ, իսկ ես
 մարդիկ կ'ուղարկեմ քո հօր մօտ, նրանք քո մասին կը պարմեն նրան»: Տուբին ասաց. «Այդպէս չի լինի, այլ պէտք
 է ինձ արձակես, որ գնամ իմ հօր մօտ»: Եւ Ռագուելը վեր կացաւ ու նրան փուեց իր կին Սառային, իր ունեցուածքի
 11 կէտը, ծառաներ ու աղախիններ, անասուններ ու արծաթ, օրհնեց նրանց, արձակեց ու ասաց. «Որդեակ իմ, թող
 12 երկնքի Տէր Աստուածը յաջողութիւն փայ ձեզ, քանի դեռ ես չեմ մեռել»: Իսկ իր դստերն ասաց. «Որդեակս,
 պարտուի՛ր քո սկեսորին ու սկեսրայրին, քանի որ այժմ նրանք են քո հայրն ու մայրը. եւ հեռո՛ւ մնա արելութեան
 13 խօսքերից»: Եւ նա համբուրեց նրան: Իսկ Նեղնան ասաց Տուբիին. «Միտելի՛ եղբայր, թող Տէրը քեզ ողջութեամբ
 փանի քո փուն եւ ինձ՝ իմ դուստր Սառայից գաւակ փեսանել փայ, որպէսզի ես ուրախանամ Տիրոջ առջեւ. այժմ նրան
 յանձնում եմ քեզ, թող այսուհետեւ բռնը լինի, չքրտմեցնեն նրան»:

11 Տուբին գնում էր ու օրհնում Աստուծոն, որ յաջողութիւն փուեց իր ճանապարհին, օրհնում էր Ռագուելին ու նրա
 2 կնոջը: Եւ նա նրանց հետ գնաց, մինչեւ մօտեցան Նինուէին: Ռափայելը Տուբիին ասաց. «Եղբայր, չգիտեմ ինչպիսի
 3, 4 վիճակում թողեցիր քո հօրը. արի՛ կնոջիցդ առաջ անցնենք եւ նախապարտաստենք փունը, իսկ դու վերցրո՞ւ ձկան
 5 լեղին»: Նրանք գնացին, շունն էլ եկաւ նրանց յետեից: Իսկ Աննան, ըստ սովորութեան, նստել սպասում էր իր
 6 որդու ճանապարհին: Նա փեսաւ, որ որդին գալիս է, եւ ասաց. «Ահա գալիս է քո որդին, նաեւ այն մարդը, որ
 7, 8 ընկերացել էր նրան: Ռափայելն ասաց Տուբիին. «Ես գիտեմ, որ քո հօր աչքերը կը բացուեն. այժմ այդ լեղին քսի՛ր
 9 նրա աչքերի շուրջը, այն կը կակծացնի ու նրա աչքերից կը հանի հապերը, եւ նա կը փեսանի»: Աննան ընդառաջ
 գնաց, ընկաւ իր որդու պարանոցով ու ասաց նրան. «Որդեակ իմ, ես քեզ փեսայ, հիմա ես, սրանից յետոյ, անհոգ կը
 10 մեռնեմ»: Եւ երկուսով լաց եղան: Տոբիթը դուրս ելաւ դռների մօտ. նա խարխափում էր ու գրորում. որդին շրպակեց

նրա մօտ, վերցրեց ու կանգնեցրեց հօրը: Նա լեղին քսեց հօր աչքերին ու ասաց. «Նայի՛ր, փոկա՛ եւ համբերի՛ր»: 11
 Եւ մի պահ անց՝ հապերն անմիջապէս կեղեւահան եղան ու ընկան նրա աչքերից, եւ նա փեսա իր որդուն ու 12, 13
 ընկաւ նրա պարանոցով. լալիս էր ու ասում. «Օրհնուած ես, Տէր Աստուած, եւ քո անունն օրհնուած է յաւիտեան, 14
 օրհնուած են քո բոլոր սուրբ հրեշտակները, որովհետեւ դու պատժեցիր եւ ողորմեցիր ինձ, քանի որ ահա փեսունս 15
 եմ իմ որդի Տոբիթին»: Նրա որդին ուրախութեամբ մտաւ ներս ու հօրը պարմեց այն մեծ գործերի մասին, որ իր հետ
 կարարուեցին Մարասպանում: Տոբիթը խնդրեց քանի որ իր հարսին. Նինուէի դուստրի մօտ օրհնում էր 16
 Աստուած: Ուրբեր փեսունս էին նրան, զարմանում էին, որ նա փեսանելով է քայլում: Տոբիթը նրանց առջեւ գոհութիւն
 էր մարտցում Աստուած, թէ նա ինչպէս ողորմեց իրեն: Տոբիթը մօտեցաւ իր հարսին, օրհնեց նրան ու ասաց. «Բարի
 եկար, դուստրս, թող օրհնուած լինի Աստուած, որ քեզ բերեց մեզ մօտ, եւ թող օրհնուեն քո հայրն ու մայրը»: Եւ
 նրա բոլոր եղբայրները, որ Նինուէում էին, ուրախացան: Այնպէս եօթը օր հարսանիք արեցին: 18

Տոբիթը կանչեց իր որդի Տոբիթին ու ասաց նրան. «Որդեանկ, այժմ փեսա, թէ ի՛նչ վարձ ես ուզում փալ հետք եկած 12
 մարդուն. արժէ, որ աւելին փաս»: Տոբիթն նրան ասաց. «Նայր, ինձ ոչինչ չի պակասի, եթէ նրան փամ բերուած 2
 ունեցուածքիս կէտը, որովհետեւ ինձ ողջ առողջ բերեց քեզ մօտ, բուժեց իմ կնոջը, բերեց իմ արծաթը եւ քեզ 3
 նոյնպէս առողջացրեց»: Մերունին ասաց. «Իրաւացի է նրան փալը»: Եւ նա կանչեց Նրեշտակին ու ասաց նրան. 4, 5
 «Վերցրո՛ւ դու կէսն այն ամենի, որ բերեցիր»: Այն ժամանակ Նրեշտակը կանչեց նրանց երկուսին եւ ասաց. «Դուք 6
 Աստուծոն օրհնեցէք, նրան խոստովանեցէք, փանջք փուէք նրան եւ բոլոր ապրողներին պարմեցէք այն մասին,
 ինչ նա արեց ձեզ հետ, որովհետեւ բարի է Աստուծոն օրհնելը, նրա անունը բարձրացնելը եւ Աստուծո գործերի 7
 պատգամները պատուով մեծացնելը. մի՛ յապաղէք նրան բարեբանելու: Լաւ է թագաւորի գաղտնիքը թաքցնել, 7
 իսկ Աստուծո գործերը փառքով յայտնել: Բարին գործեցէք, եւ չարը ձեզ չի հանդիպի: Բարի են աղօթքները 8
 պահեցողութիւններով, ողորմութիւններով եւ արդարութիւններով. բարի է քիչ ունեցուածքը արդարութեամբ, քան 9
 շարքը անիրաւութեամբ. լաւ է ողորմութիւններ անել, քան ոսկու գանձ կուտակել. ողորմութիւնը փրկում է մահից, 9
 նա ինքն էլ մարդուն մաքրում է բոլոր մեղքերից. ուրբեր ողորմութիւններ եւ արդարութիւններ են անում, լցում են
 կեանքով, իսկ ուրբեր մեղք են գործում, նրանք իրենց կեանքի դէմ պատերազմողներ են: Այժմ ես ձեզանից ոչինչ 10, 11
 չեմ թաքցնի, որովհետեւ արդէն ասացի, որ լաւ է արքայի գաղտնիքները թաքցնել, իսկ Աստուծո գործերը փառքով
 յայտնել: Երբ աղօթելու կանգնեցիր դու, նաեւ քո հարս Սառան, եւ ձեր աղօթքների յիշարակը մարտցուցի սուրբ 12
 Աստուծոն. իսկ երբ դու թաղում էիր մեռելներին, եւ քեզ հետ էի. երբ դու չյապաղեցիր վեր կենալ, թողեցիր քո ճաշը, 13
 որպէսզի գնաս եւ թաղես մեռելը, եւ չնոռացայ քեզ. երբ բարիքներ էիր գործում, եւ կրկին քեզ հետ էի: Աստուած 14
 ինձ ուղարկեց բժշկելու քեզ եւ քո հարս Սառային: Ես Ռափայէլն եմ՝ մէկն այն եօթը սուրբ հրեշտակներից, 15
 որոնք վեր են հանում աղօթքները, մընում սուրբ եւ փառաւոր Աստուծո մօտ եւ մարտցում նրան»: Նրանք երկուսն 16
 էլ շփոթուեցին ու երեսնիվայր ընկան գետին, որովհետեւ շաք էին վախեցել: Նրեշտակն ասաց նրանց. «Մի՛ 17
 վախեցէք, թող խաղաղութիւն լինի ձեզ, օրհնեցէք Աստուծոն, որովհետեւ ես ոչ թէ իմ շնորհով եկայ, այլ ձեր 18
 Աստուծո կամքով. նրան օրհնեցէք յաւիտեան, որովհետեւ այն բոլոր օրերին, որ ես երեսում էի ձեզ, ո՛չ կերայ եւ ո՛չ 19
 խմեցի, այլ դուք ինձ փեսունս էիք որպէս երագ: Այժմ խոստովանեցէք ձեր Աստուծոն, որովհետեւ ես բարձրանում 20
 եմ նրա մօտ, ով ուղարկեց ինձ. եւ դուք գրեցէք այս ամենի մասին, որ եղաւ ու կարարուեց»: Եւ այս ամենը գրուեց 21
 իմ Գրքի մէջ: Իսկ նրան այլեւս չտեսան: Նրանք գոհութիւն էին մարտցում Աստուծոն նրա մեծագործութիւնների 22
 համար եւ նրա համար, թէ ինչպէս իրենց յայտնուեց Տիրոջ Նրեշտակը:

Տոբիթը գնդութեան մէջ գրեց այս աղօթքը, եւ ասաց. «Օրհնուած է Աստուած, որ կենդանի է յաւիտեան, օրհնուած 13
 է նրա արքայութիւնը, որովհետեւ նա է հարուածում եւ ողորմում, նա է իջեցնում դժոխք եւ հանում այնպէտից, եւ 2
 ոչ ոք չի փախչում նրա ձեռքից: Իսրայէլի՛ որդիներ, պաշտեցէք նրան հեթանոս ազգերի առջեւ, որովհետեւ նա մեզ 3
 ցրեց նրանց մէջ. պարմեցէք նրա մեծութեան մասին, բարձրացրէք նրան բոլոր կենդանի մարդկանց առջեւ, քանի 4
 որ յաւիտեան նա է մեր Տէր Աստուածը, մեր Նայր Աստուածը: Մեր բոլոր անիրաւութիւնների համար նա կը փանջի 5
 եւ կրկին կ'ողորմի մեզ, մեզ կը հաւաքի բոլոր հեթանոս ազգերի միջից, ուր ցրուել ենք մենք: Եթէ դուք ձեր ամբողջ 6
 սրտով, ձեր ամբողջ հոգով վերադառնաք նրան եւ նրա առջեւ արդարութիւն գործէք, այն ժամանակ նա էլ կը դառնայ 7
 դէպի ձեզ եւ իր երեսը չի ծածկի ձեզանից: Դուք կը փեսնէք, թէ նա ինչ կ'անի ձեզ հետ, եւ դուք նրան կը փառաբանէք 8
 լիաբերան: Օրհնեցէք Տիրոջը, որ արդար է, բարձրացրէք յաւիտեանութեան Թագաւորին: Ես իմ գերութեան երկրում 9
 կը փառաբանեմ նրան եւ նրա զօրութիւնն ու մեծութիւնը ցոյց կ'տամ մեղաւոր ազգերին: Այժմ, մեղաւորներ, դարձէք 10
 եւ արդարութիւն գործեցէք նրա առջեւ, քանի որ, ով գիտէ, գուցէ նա բարեհաճ լինի եւ ողորմի ձեզ: Իսկ ես կ'օրհնեմ 11
 իմ Աստուծոն. իմ անձը կ'օրհնի երկնքի Թագաւորին, եւ կը գնամ նրա մեծութեան համար: Թող բոլոր ազգերն 12
 ասեն այս եւ փառաբանեն նրան Երուսաղէմ սուրբ քաղաքում: Երուսաղէմ, նա կը պարժի քո ժողովրդի որդիներին, 13
 բայց նորից կը դառնայ ու կ'ողորմի արդարների որդիներին: Դու գոհութիւն կը մարտցես բարերար Տիրոջը եւ 14
 կ'օրհնես յաւիտեանութեան Թագաւորին, քանի որ նա իր փաճարը դարձեալ ուրախութեամբ կը կառուցի քո մէջ, քո 15
 մէջ կը գնան նրանք, ուրբեր գերում են, քեզ կը սիրեն նրանք, ուրբեր բոլոր ազգերի մէջ յաւիտեան թշուառացած 16
 են: Բազմաթիւ ազգեր կը գան հեռուից, Տէր Աստուծո անունով իրենց ձեռքերին առած կը բերեն իրենց նուէրները՝ 17
 մարտցելու երկնաւոր Թագաւորին եւ քեզ ուրախութիւն կը փան սերնդից սերունդ: Զո բոլոր պալեւներն անիծեալ 18
 կը լինեն, քո բոլոր սիրելիներն օրհնեալ կը լինեն: Յնձա՛ եւ ուրախ եղիր արդարների որդիների համար, որովհետեւ 19
 նրանք կը հաւաքուեն միասին եւ միասին կը փառաբանեն արդարութիւնների Տիրոջը: Քեզ սիրողները երջանիկ 20, 21
 կը լինեն, եւ նրանք կը գնան քո խաղաղութեան համար. երանի՛ նրանց, ուրբեր փրկման քո կործանման համար,
 որովհետեւ երբ նրանք փեսնեն քո փառքը, կրկին քեզանով կը գնան եւ յաւիտեան ուրախ կը լինեն: Նոզիս կ'օրհնի
 Աստուծոն մեծ Թագաւորին, որովհետեւ Երուսաղէմը կը կառուցուի թանկարժէք քարերով՝ շափիւղայով, սուրբակով 19
 եւ այլ թանկագին քարերով. քո պարիսպները, աշարակները, ու ամրութիւնները կը կառուցուեն ազնիւ ոսկով.
 Երուսաղէմի բոլոր հրապարակները կը պարարաստուեն բիրտը, դահանակ եւ սարդիոն քարերով: Երուսաղէմի 20, 21
 բոլոր փողոցներում կ'ասեն՝ Ալեւուիա. կ'օրհնեն եւ կ'ասեն. «Օրհնուած է Աստուած, որ յաւիտեան բարձրացրեց
 ամբողջ աշխարհը»:

- 14, 2 Տոբիթը վերջացրեց այս օրհներգը: Երբ նրա աչքերը կուրացան, նա յիսունութ փարեկան էր. ութ փարի անց
 3 աչքերը կրկին բացուեցին. նա ողորմություններ էր անում. էլ ասելի էր երկնչում Աստուծուց ու փառաբանում նրան:
- 4, 5 Նա շար ծերացաւ. կանչեց իր որդուն, իր որդու որդիներին եւ իր որդուն ասաց. «Որդեակ, դու վերցրո՞ւ քո
 6 որդիներին, որովհետեւ ես ահա ծերացել եմ եւ մօտ եմ մեռնելու. այժմ դու գնա՛ Մարաց երկիր, որդեակ իմ,
 7 որովհետեւ ես հաւարում եմ, որ, ինչպէս Յովնան մարգարէն է ասել, Նինուէն պիտի կործանուի, իսկ Մարաց
 8 երկրում միառժամանակ խաղաղութիւն պիտի լինի: Մեր եղբայրները կը ցրուեն այս բարի երկրից, Երուսաղէմն
 9 աներակ ու անապար կը դառնայ, նրա մէջ Աստուծու Տունը կը հրկիզուի եւ մի որոշ ժամանակ աներուած կը լինի:
 10 Բայց Աստուծոյ կրկին կ'ողորմի նրանց ու կը վերադարձնի հայրենի երկիր, եւ նրանք կը շինեն Աստուծու Տունը,
 11 բայց ոչ առաջինի նման, մինչեւ որ լրանան յաւիտենութեան ժամանակները: Դրանից յետոյ կը վերադառնան այս
 12 գերութիւնից եւ փառքով ու մեծ պատուով կը կառուցեն Երուսաղէտը: Աստուծու փաճարը նրա մէջ յաւիտեան բոլոր
 13 ազգերի կողմից կը կառուցուի փառաւոր շինուածքներով, ինչպէս նրա մասին ասել են մարգարէները: Բոլոր
 14 հեթանոսները դարձի կը գան՝ ճշմարտութեամբ երկնչելու Տէր Աստուծուց, եւ կը կործանեն ու կը մերժեն իրենց
 15 կուռքերը: Բոլոր ժողովուրդները կ'օրհնեն Տիրոջը, եւ ամէն ժողովուրդ կը խոստովանի իր Աստուծուն: Տէրը կը
 16 բարձրացնի իր ժողովրդին. եւ բոլոր նրանք, ովքեր ճշմարտութեամբ ու արդարութեամբ սիրում են Տէր Աստուծուն,
 17 կը ցնծան. դուք էլ ձեր հայրերի նման ողորմութիւն կ'անէք: Արդ, որդեակ իմ, դու գնա՛ այսփեղից, որովհետեւ
 18 Յովնան մարգարէի ասածն անպարճառ կը լինի: Բայց դու կը կապարես օրէնքներն ու բոլոր հրամանները. եղի՛ր
 19 ողորմած ու արդար, որպէսզի քեզ համար բարի լինի. կը թաղես ինձ եւ քո մօրը՝ ինձ հետ. այլեւս չմնաս Նինուէնում:
 20 Որդեակ իմ, դու փես, թէ ինչ արեց Ադամն Աքիաքարին, որը անել էր նրան. թէ ինչպէս լոյսից նրան փարաւ խաւար եւ
 21 թէ որքան չարիք գործեց նրա նկատմամբ. բայց Աքիաքարը փրկուեց, իսկ նա սրացաւ հապուցումը՝ նրա փոխարէն
 22 ինքն իջաւ խաւարի մէջ. Մանասէն ողորմութիւններ արեց եւ իր դէմ նիւթուած մահուան օրը փրկուեց, իսկ Ադամն
 23 ընկաւ որոգայթ եւ կործանուեց: Եւ ահա, որդեակ իմ, դու փես, թէ ի՞նչ է անում ողորմութիւնը, կամ ինչպէ՞ն է փրկում
 24 արդարութիւնը»: Երբ ասաց այս, հոգին աւանդեց իր մահճում, քանի որ նա հարիւր յիսուն փարեկան էր: Նրա որդին
 25 մեծ փառքով ու պատուով թաղեց նրան: Իսկ երբ մեռաւ Աննան, նա իր հօր մօտ թաղեց նաեւ նրան: Տուբին իր
 26 կնոջ ու որդիների հետ գնաց Մարաց Եկբարան քաղաքը՝ իր աներ Ռագուէլի մօտ: Տուբին մեծ պատուով ծերացաւ.
 27 նա փառքով ու պատուով թաղեց իր աներոջն ու զոքանչին եւ ժառանգեց նրանց փունն ու իր հայր Տոբիթի փունը:
 28 Նա հարիւր քսանեօթը փարեկան հասակում մեռաւ Մարաց Եկբարան քաղաքում: Քանի դեռ նա չէր մեռել, լսեց
 29 Նինուէի կործանման մասին, ուր իրենց գերութեան էր փարել Նաբուքոդոնոսոր Ասուերոսը: Տուբին, որ դեռ չէր
 30 մեռել, ուրախացաւ Նինուէի կործանման համար: Նա գոհութիւն մատուցելով փառք փունեց Աստուծուն, որին փառք
 31 յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

1 Մակարայեցիներ

Փիլիպպոսի որդի Ալեքսանդր Մակեդոնացի կայսրը Քերինացիների երկրից դուրս գալով՝ ճնկի բերեց 1
պարսիկների և պարթեանների արքայ Դարեհին, թագաւորեց նրա փոխարէն, իշխեց յոյների և հռոմե- 2
ացիների երկրների վրայ: Այնուհետեւ գօրք հաւաքելով՝ մեծ պատերազմներ մղեց, բերդեր գրաւեց, 3
բազում թագաւորներ սպանեց, հեթանոս փարբեր ազգերից մեծ աւար վերցրեց: Ամբողջ երկիրը դո- 4, 5
ղում էր նրա առջ: Նա բազմաթիւ գօրք հաւաքեց, յարձակուեց բոլոր հզօր երկրների վրայ ու ողջ աշխարհը 6, 7
հարկաւոր դարձրեց: Դրանից յետոյ նա մահացու ախպով հիւանդացաւ և անկողին ընկաւ: Երբ տեսաւ, որ 8
մեռնում է, կանչեց մանկուց իր հետ սնուած-դաստիարակուած ծառաներին՝ իր կողմից փառքի արժանացած իր 9
չորս կաթնեղբայրներին, ու քանի դեռ կենդանի էր, իր թագաւորութիւնը բաժանեց և բոլոր նրանց: Ալեքսանդրը 10
տասներկու փարի թագաւորելուց յետոյ մեռաւ: Նրանից յետոյ իր կաթնեղբայրները իշխեցին իրենց բաժին հասած 11
փարածքում: Նրա մահուանից յետոյ իւրաքանչիւրը թագ կապեց իր գլխին: Սրանց հետեւեցին նաեւ իրենց որդիներ- 12
ներով: Սրանցից է սերում չարիքի արմար, դառնութեան շառաւիղ, անօրէն Անպիոքոսը՝ Անպիոքոս արքայի որդին, 13
որ պատանդ էր մնացել Նոմ քաղաքում: Նա թագաւորեց յոյների թագաւորութեան հարիւր երեսուներեքերորդ տա- 14
րում: Սրանց ժամանակ էր, որ իսրայէլացիներից ծնուեցին անօրէն մարդիկ, որոնք շարժուին դիւրեւելով պատրի ու 15
շողում խօսքերով՝ ասացին. «Եկէք մեր շուրջը բնակուող բոլոր հեթանոս ազգերի հետ ուխտ դնենք ու դաշինք կնքենք, 16
որովհետեւ այն օրից ի վեր, երբ մենք անջատուեցինք նրանցից ու մեկնեցինք, բազում մեծ չարիքներ պատահե- 17
ցին մեզ»: Շարժուին հաճելի թուացին այս խօսքերը, ժողովորդի միջից ոմանք համաձայնեցին գնալ հանդիպել 18, 19
թագաւորին, և թագաւորը նրանց իրաւունք բոլոր ապրել հեթանոսների բոլոր օրէնքներով: Նրանք Երուսաղե- 20
մում ըստ հեթանոսների օրէնքների մեհենական հրապարակներ կառուցեցին, իրենց համար անթիպատութեան 21
օրէնք հաստատեցին, շեղուեցին սուրբ կրակարանների ուխտից, միաբանեցին հեթանոսների հետ և յօժարեցին 22, 23
չարիքներ գործել: Երբ Անպիոքոսի թագաւորութիւնը հզօրացաւ, նա մարտնչեց թագաւորել նաեւ Եգիպտացիների 24
երկրի վրայ, որպէսզի միացնի երկու թագաւորութիւնները: Նա մեծ գօրքով, ռազմակառքերով, փղերով ու բազում 25
նաւերով արշաւեց Եգիպտացիների երկրի վրայ, որպէսզի պատերազմի Եգիպտոսի Պարոնէոս թագաւորի դէմ: 26, 27
Պարոնէոսը պարտութիւն կրեց նրանից ու փախուստի դիմեց: Այդ կռոււմ բազմաթիւ մարդիկ վերքեր սպանալով 28
մեռան: Անպիոքոսն ասպատակեց ամբողջ երկիրը. նրա գօրքերը յանկարծակի վրայ էին հասնում, արագ հաւա- 29
քում էին աւարն ու գրաւում ողջ Եգիպտացիների երկրի բերդերը: Եգիպտացիներին յաղթելուց յետոյ Անպիոքոսը 30
հարիւր քառասուներեք թուականին վերադարձաւ. ու մեծ գօրքով յարձակուեց Երուսաղէմ քաղաքի վրայ, յանդուգն 31
գոռոզութեամբ մտաւ սուրբ փառար, յափշտակեց ոսկէ գոհասեղանը, լոյսի աշտանակը, գանձապան բոլոր իրերը, 32
առաջաւորութեան հացի սեղանը, սկիհներն ու փաշտերը, բոլոր խնկամաններն ու վարագոյրները, պսակներն ու 33
ոսկէ զարդերը: Առաջինն ինքը մտաւ փառար, յափշտակեց ու ձուլեց ամէն ինչ, վերցրեց արծաթն ու ոսկին, զէնքն 34
ու գրահը, ռազմական բոլոր իրերը, գրաւ ու վերցրեց թաքցրած գանձերն ու սրբազան բոլոր անօթները և գնաց 35
իր երկիրը: Նա շար արին թափեց, շար մարդկանց սպանեց, մեծ ամբարտաւանութեամբ խօսեց շարժերի հետ: 36
Մեծ սուգ պատեց Իսրայէլին: Իրենց բոլոր տեղերում հեծեցին իշխաններն ու ծերերը, թուլացան աղջիկներն ու 37
երիտասարդները, խամրեց կանանց գեղեցկութիւնը, բոլոր փեսաների դէմքերից անպակաս դարձաւ ողբն ու լա- 38, 39
ցը, սգոյ բանսի վերածուեցին բոլոր հարսների ննջասենեակները, երկիրը սարսռաց իր բնակիչների համար, և 40
անարգանքն ու անօթը համակեց Յակոբի ամբողջ տունը: Այդ դէպքերից երկու փարի յետոյ Անպիոքոս արքան 41
հարկահան մի իշխան ուղարկեց Նրէասպանի քաղաքները: Սա Երուսաղէմ եկաւ բազմաթիւ գօրքերով և սկսեց 42
նենգութեամբ խաղաղութիւն քարոզել: Նրանք հաւաքացին սրան, բայց սա յանկարծակի յարձակուեց քաղաքի 43
վրայ, մեծ հարուածներ հասցրեց բնակիչներին և բազմաթիւ իսրայէլացիներ սպանեց: Նա աւարի մարմնեց քաղա- 44
քը, հրկիզեց նրա բոլոր փայտակերպ շինութիւնները, քանդեց, աւերեց քաղաքը շրջափակող պարիսպներն ու նրա 45
ապարանքների բոլոր պատերը: Գերևարեցին կանանց ու մանուկներին, սիրացան նրանց բոլոր անասուններին: 46
Նրանք քաղաքի վերին կողմը հզօր աշտարակներով ամուր պարիսպ շինեցին, և դա նրանց համար ամբարտաւած քա- 47
ղաքի միջնաբերդը եղաւ: Այնպէս լցրին մեղսագործ, անօրէն մարդկանց, զէնքերով զինեցին նրանց, մթերքներով 48, 49
ապահովեցին և Երուսաղէմի ողջ աւարը կուտակեցին ներսում: Դրանք Իսրայէլի երկրի համար մշտապէս եղան 50
մեծ որոգայթ, սրբութեան արգելքներ ու չար սատանայ: Նրանք սուրբ փառարի շուրջը անմեղ արին թափեցին 51
և պղծեցին սրբավայրերը: Դրանից յետոյ Երուսաղէմի բնակիչները նրանց պարճառով փախստական դարձան: 52
Երուսաղէմը օտարների բնակավայր դարձաւ և օտարացաւ իր հարազատ զաւակներից, որովհետեւ նրա որդի- 53
ները հեռացան այնտեղից: Աւերուեց նրա սրբարանն ու վերածուեց անապատի: Նրա փարեկան փօները սգի 41
վերածուեցին, իսկ նրա շաքաթ օրերը՝ նախապիքի ու անօթի: Արհամարհուեց նրա պատիւը, նրա փառքը լցուեց 42
անարգանքով, նրա վեհութիւնը դարձաւ սգի արժանի: Ողջ աշխարհում հրովարտական արձակուեցին, որ երկրի 43
բոլոր բնակիչները հրաժարուին իրենց օրէնքներից և ընդունին մէկ օրէնք՝ նրա՝ օրէնքը: Բոլոր ազգերը ենթա- 44
կուեցին արքունի հրամանին: Իսրայէլացիներից շարժերը նոյնպէս դաւանեցին անօրէն կրօնը, գոհեր մատուցեցին 45
նրանց կուռքերին ու պղծեցին իրենց շաքաթ օրերը: Թագաւորը բանազնացների միջոցով հրովարտական ու- 46
ղարկեց Երուսաղէմ և Նրէասպանի քաղաքները՝ նրանց ընդունել փալու համար օտարտրի օրէնքներ, վերացնելու 47
ողջակիզումն ու սուրբ գոհերը, պղծելու շաքաթ օրերն ու ամենամտայ փօները, ապականելու սրբարանը, որպէսզի 48, 49
դրանց փոխարէն կրայաշտարական գոհասեղաններ կանգնեցնեն, մեհենաներին արտեր յարկացնեն, նաեւ խոզեր 50
ու խառնածին անասուններ մորթեն, որդիներին անթիպատ թողնեն, իրենց անձը պղծեն ամէն տեսակ անօրէն 51
պղծութիւններով և բոլորովին մոռանան իրենց հաւաքն ու փոխեն օրէնքները: Եւ նա, ով չէր ենթարկուի թա- 52
գաւորի հրամանին, կը դատապարտուէր մահուան: Բոլոր վայրերում ոստիկանն արեց այն ամէնը, ինչ գրել էր 53

54, 55 թագաւորը: Նրէասարանի քաղաքացիներին պարտադրեց, որ ամէն մէկը զոհեր մարտուցի իր քաղաքում: Նրանց
 56 մօտ հաւաքուեցին նախկին օրէնքներից դժգոհ բոլոր մարդիկ եւ չարագործութիւններով լցրին երկիրը: Նրանք
 57 ստիպեցին Իսրայէլին քաշուել ւաւելի ամուր փեղեր եւ ապաստարաններ: Նարիւր քառասունհինգ թուականի քա-
 58 ղէ ամսի քսանհինգին նա զոհասեղանի վրայ բարձրացրեց անապարի մի պիղծ կուռք: Ամբողջ Նրէասարանի
 քաղաքների շուրջը մեհեաններ կառուցեցին եւ ապարանքների բոլոր դռների, քաղաքների բոլոր ճանապարհների
 59, 60 վրայ խունկ ծխեցին: Պապառապում ու կրակն էին նետում իրենց ձեռքն ընկած Կրակարանի բոլոր գրքերը: Ում
 մօտ Կրակարանի գիրք էին գտնում, կամ ով իր հաւաքն էր դաւանում, թագաւորի հրամանի համաձայն նրան մա-
 61 հապարժի էին ենթարկում: Այսպէս ամսեամիս սաստկանում էր հրամանը այն իսրայէլացիների նկատմամբ, որոնք
 62 գտնուում էին քաղաքներում: Ամսի քսանհինգին զոհասեղանի վրայ կառուցուած հեթանոսական բազիլիկների վրայ
 63 զոհ էին մարտուցում: Նրանք համաձայն սպանում էին այն կանանց, որոնք թլփապել էին իրենց երեխաներին
 64 եւ, ըստ արքունի հրամանի, երեխաներին կախում էին իրենց իսկ մայրերի պարանոցներից: Նոյն կերպ էին վարում
 65 թլփապողների եւ նրանց որդիների հետ: Բազմաթիւ իսրայէլացիներ որոշեցին չուրել պիղծ բաներ, գերադասեցին
 66 յօժար կամքով մեռնել, բայց երբեք իրենց անձը չպղծել անմաքուր կերակուրներով, որպէսզի չպղծեն սուրբ ուխտը:
 67 Դրա համար էլ շարերը մեռան: Իսրայէլը դա համարեց իր համար մեծ փօսն եւ ուրախութիւն:

2 Այդ ժամանակներում ապարեզ իջաւ Շմառնի որդի Յովհաննէսի որդի Մաքարիան՝ երուսաղէմացի Յովարիմի
 2 փոհմից սերած մի քահանայ: Նա եկաւ ու նստեց Մոդիիմի քարայրների մօտ գրնուող բերդերում: Նա ուներ
 3, 4 հինգ որդի. Կադդիշ մականունով Յովհաննէսը, Թարսսի մականունով Շմառնը, Մակաբէ մականունով Յուզան,
 5, 6 Աւարան մականունով Եղիազարը եւ Յովնաթանը, որ կոչուեց Մափութ: Երբ Մաքարիան փեսա Նրէասարանում եւ
 7 Երուսաղէմում կապարտող սրբապղծութիւնները, սկսեց ողբալ իր անձի վրայ՝ ասելով. «Վայ ինձ, ինչո՞ւ ակնապետ
 8 եղայ իմ ժողովրդի կոտորածին, կամ ինչո՞ւ փեսայ սուրբ քաղաք Երուսաղէմի աւերումը: Ինչո՞ւ նա մարմուտեց թշնա-
 9 մու ձեռքը, եւ սրբութիւնն ընկաւ օտարների ձեռքը: Ինչպէ՞ս փաճարը նմանուեց փառքից ընկած մի փղամարդու,
 10 իսկ նրա փառաւոր սպասքը՝ գերութեան մարմուտ մի մարդու: Նրա պարանիները կոտորուեցին իր փողոցներում,
 11 իսկ նրա երիտասարդներն ընկան թշնամու սրից: Կայ մի ազգ, որ ժառանգած չլինի մի մաս նրա փերութիւնից, կամ
 12 կայ մի մարդ, որ չի կողոպտել նրան ու չի փրկել նրա ունեցուածքին: Սպառնուել են նրա զարդերը: Ազգաբնութեան
 13, 14 են: Եւ այդ բոլորը պղծել են հեթանոսները: Այլեւս մեր ինչի՞ն է պէտք կեանքը»: Այն ժամանակ Մաքարիան
 ու նրա որդիները ձեռքները զցեցին օձիքներին, պարառուեցին իրենց պարունճանները, քորձ հազան ու սուզ
 15 պահեցին: Թագաւորի մօտից մարդիկ եկան, որոնք ստիպում էին նրանց դիմելու ապարամբութեան: Նրանք եկան
 16 Մոդիիմ քաղաքը, որ այնպէս զոհեր մարտուցեցին: Նրանց մօտ եկան ու հաւաքուեցին բազմաթիւ իսրայէլացիներ,
 17 որոնց թումն նաեւ՝ Մաքարիան ու իր որդիները: Այս թագաւորի մօտից եկած մարդիկ սկսեցին խօսել ու ասա-
 18 ցին Մաքարիային. «Դու հռչակաւոր իշխան ես, դու մեծաւոր ես այս քաղաքում: Դու քանզի մեջ ես հաստատուել
 19 քո որդիների ու եղբայրների հետ: Արդ, նախ դո՞ւ մօտեցիր, կապարի՞ր թագաւորի հրամանը, ինչպէս կապարե-
 20 ցին Նրէասարանում բնակուող բոլոր ազգերի մարդիկ ու բոլոր նրանք, ովքեր բնակուում են Երուսաղէմում. դուք կը
 դառնաք արքայի բարեկամները, դու եւ քո որդիները պարի կը սրանաք ոսկով, արծաթով եւ արքունի հրովար-
 21 րակներով»: Մաքարիան պարասխան փուեց ու բարձր ձայնով ասաց. «Եթէ թագաւորի երկրի բոլոր մարդիկ
 22 ենթարկուել են թագաւորի հրամաններին, ընկրկել եւ հրաժարուել են իրենց հայրերի օրէնքներից ու կապարում են
 23 թագաւորի հրամանները, ապա ես, իմ որդիներն ու իմ եղբայրները կը հետեւենք մեր հայրերի պարտիքաններին:
 24 Մենք չենք հրաժարուի Աստուծո օրէնքներից ու կանոններից, չենք ենթարկուի թագաւորի հրամաններին: Մենք
 25 չենք փոխի մեր հայրերի կրօնը, աջ ու ձախ չենք շեղուի եւ թագաւորի հրամանին չենք անսայ»: Նազի էր նա
 26 այս խօսքերն ասել, որ հրեաներից մի մարդ, թագաւորի հրամանի համաձայն, բոլորի ներկայութեամբ առաջ եկաւ,
 27 որպէսզի Մոդիիմի բազիլում, մեհեանի առաջ զոհ մարտուցի: Երբ դա փեսա Մաքարիան, այնքան զայրացաւ, որ
 28 դողացին իր երիկամները: Նա դապաստան անելու համար բարկութեամբ լցուեց, բարձրացրեց ուրբը ու այնպէս
 29 հարուածեց հրեային, որ սպանեց նրան բազիլի առաջ: Նա սպանեց նաեւ այն մարդուն, որ արքունի հրամա-
 30 նով ստիպում էր զոհեր մարտուցել: Նա կործանեց բազիլը, աւերեց մեհեանը: Նա օրէնքի նախանձախնդիր եղաւ
 31 այնպէս, ինչպէս Փենէէսն էր վարուել Եդոմի որդու՝ Չամբբիի նկատմամբ: Նա սկսեց բարձրաձայն աղաղակել ու
 32 ասաց. «Իւրաքանչիւր ոք, ով կարող է օրէնքի նախանձախնդիր լինել, ով ուզում է հաւաքարիմ մնալ օրէնքներին,
 33 թող հետեւի ինձ»: Նա ու իր եղբայրները փախան գնացին լեռները՝ իրենց բոլոր ունեցուածքը թողնելով քաղա-
 34 քում: Այն ժամանակ անապար իջան իրաւունք եւ արդարութիւն որոնող շար մարդիկ, որ բնակուեն այնպէս
 35 իրենց կանանցով, որդիներով ու անասուններով, որովհետեւ չարագործութիւնը սաստկանում էր նրանց նկատմամբ:
 36 Թագաւորի իշխաններն ու Դաւթի քաղաքում գրնուող զօրքը իմացան, որ թագաւորի հրամանը չկապարող
 մի քանի հոգի իջել են անապարի մօտ գրնուող ապաստարանները, իսկ շարերը նրանց միանալով՝ գնացել են
 37 նրանց հետ: Ժամանակ նշանակեցին, պարաստութիւն փեսան, ձի հեծած եկան ու պաշարեցին անապարի մօտ
 գրնուող ապաստարանները: Նրանք պարտերազմի պարաստութիւն փեսան ու շաբաթ օրը պաշարեցին նրանց:
 38 Նախ բանազնաց ուղարկեցին, սկսեցին բանակցութիւններ վարել՝ ասելով. «Գոնէ սրանից յետոյ ենթարկուեցէ՞ք
 39 թագաւորի հրամանին, որ կենդանի մնաք»: Պաշարուածներն այնպէս խօսել սկսեցին ու ասացին. «Ո՞չ դուրս
 կ'ելնենք ապաստարաններից, ո՞չ թագաւորի հրամանին անսալով կը պղծենք մեր շաբաթ օրերը, ո՞չ էլ կը շեղուենք
 մեր օրէնքներից»: Երբ նրանք այս խօսքերը լսեցին, ւաւելի սաստկացրին հակառակութիւնը նրանց նկատմամբ եւ
 ուզեցին ւաւելի սեղմել ապաստարանները պաշարող օղակը, որպէսզի գերի վերցնեն նրանց: Սրանք ո՞չ կիրճերը
 փակեցին, ո՞չ քար արձակեցին, ո՞չ ապաստարաններն ամրացրին, ո՞չ իսկ նրանց ասածին պարասխան փուեցին,
 որովհետեւ օրը շաբաթ էր: Սրանք միայն իրար էին քաջալերում՝ ասելով. «Նէնց այսպէս, մեր ներութեան մէջ էլ կը
 մեռնենք, որովհետեւ երկինքն ու երկիրը վկայ են, որ իզուր էք մեզ ոչնչացնում: Մեզ համար ւաւելի լաւ է մեռնել, քան
 թէ մեր օրէնքները խախտել ու շաբաթ օրերը պղծել»: Երբ նրանք դա լսեցին, շաբաթ օրը սաստկացրին պարե-
 րազմը, սպանեցին հազար հոգի, չհաշուած այն, որ մարդկանց ու անասուններին գերի վարեցին: Երբ դա լսեցին

Մաքաթիան ու իր եղբայրները, խիստ փոքրահասակներն էին և մեծ սուգ արեցին: Նրանք իրար հետ խօսելով ասացին. «Եթե 40
 հեքուները մեր եղբայրների օրինակին, այսինքն՝ մեր անձն ու իրաւունքները պաշտպանելու համար պարտաւարձի 41
 չելինք հեթանոսների դէմ, կարճ ժամանակ յետոյ մեզ աւելի շուր կը սպանեն, քան նախորդ օրերի մարդկանց»:
 Ուստի հաւաքուեցին, պայմանաւորուեցին, իրար հետ խորհուրդ արեցին ու ասացին. «Ով էլ շաբաթ օրը զայ մեր 42
 դէմ պարտաւարձելու, համարձակ մարտնչենք եւ ոչ թէ ամէնքս էլ առհասարակ մեռնենք, ինչպէս մեռան անապա-
 փում ապրող մեր եղբայրները»: Այն ժամանակ նրանց մօտ հաւաքուեցին ասիւրացի շար զինուորներ: Սրանք 43
 իսրայէլացիների մէջ հզօր ու պարտաւարձ մարդիկ էին՝ ամէն մէկն իր օրէնքի համար ինքնակամ նահապակուելու
 պարտաւար: Նրանց միացան նաեւ ամէն քրեական շարագործութիւններից խուսափած մարդիկ, որով նրանք մեծ 44
 զօրք կազմեցին: Զօրք հաւաքեցին, գնդեր կազմեցին, պարտաւարութիւն քրեական, իրենց բարկութեան ուժով սպա-
 նեցին մեղաւորներին ու անօրէն մարդկանց, իսկ մնացածները փախան հեթանոսների մօտ: Մաքաթիան իր եղ- 45
 բայրների ու բարեկամների հետ հեքուապնդեց նրանց, հասաւ, ջարդեց, աւերեց մեհեանները, կործանեց բազմա- 46
 ները, թլփապեց անթլփապ երեխաներին եւ ամբարցաւ իսրայէլացիների սահմանների վրայ: Նրանք հալածական 47
 արեցին ամբարքաւան մարդկանց: Նրանց ձեռնարկած գործը յաջողութիւն ունեցաւ: Նրանք պաշտպանեցին ի- 48
 ռենց օրէնքները, վրէժ լուծեցին հեթանոսներից, մերժեցին թագաւորի անօրէն հրամանը, թոյլ չտուեցին, որ գլուխ
 բարձրացնէ ամբարքաւանութեան եղջիրը: Երբ մօտեցան Մաքաթիայի մեռնելու օրերը, նա իր մօտ կանչեց իր 49
 որդիներին ու ասաց նրանց. «Գոռոգութիւնն ու ամբարքաւանութիւնն են հասարակուել այժմ, բայց ահա հասել
 է կործանումն ու գոռոգութիւնը վերացնելու ժամանակը: Արդ, գաւակներս, եկէք առաջնորդուեցէք օրէնքի հան- 50
 դէպ նախանձախնդրութեամբ, դուք ձեզ նուիրեցէք հայրերի Կրակարանների պաշտպանութեանը, յիշեցէք, թէ ձեր 51
 հայրերը քաջութեան ինչ գործեր են կատարել իրենց ժամանակին, եւ աւագութեան փառք կը սքանաք, յաւիտե-
 նական անուն կը ժառանգէք: Զէ՛ որ Աբրահամը փորձութեան ժամանակ հաւաքարիմ գրնուեց եւ դրա համար 52
 էլ արդար համարուեց: Յովսէփն իր նեղութեան ժամանակ պահեց պարտիւրանը եւ վեր դարձաւ Եգիպտացիներ- 53
 ի երկրին: Մեր նախանձախնդիր հայր Փենէէան արդար վրէժի գզացումով առաջնորդուեց եւ առյաւել սքանա 54
 քահանայութեան ուխտը: Նաեւ որդի Յեսուն Տիրոջ պարգամները կատարելու համար դարձաւ իսրայէլացիների 55
 դարաւորը: Քաղերը ժողովրդի մէջ վկայութիւն քալու համար դարձաւ ժառանգութեան քալը: Դաւիթն իր հեզու- 56, 57
 թեան, արդարամբութեան ու ողորմած լինելու համար յաւիտենապէս ժառանգեց թագաւորութեան գահը: Եղիան 58
 օրէնքի նկատմամբ նախանձախնդիր լինելու համար բարձրացաւ երկինք: Անանիան, Ագարիան ու Միսայէլը իրենց 59
 հաւարի շնորհիւ փրկուեցին հնոցի կրակից: Դանիէլն անմեղ լինելու պարճառով փրկուեց առիծների երախից: 60
 Արդ, իմացէ՛ք, որ բոլոր նրանք, ովքեր իրենց յոյսը դրել են Տիրոջ վրայ, սերնդից սերունդ չեն փկարանայ: Ամբա- 61, 62
 ռիշտ մարդու խօսքից մի՛ վախեցէք, որովհետեւ նրա փառքը աղբ է ու կեղտ: Այսօր լինի թէ վաղը, այն այլեւս չի 63
 մնայ, կը վերածուի հողի, եւ կ'անէական նրա մարտիրոսները: Գօրեպնդուեցէ՛ք, գաւակներս, հասարակ մնացէ՛ք 64
 ձեր օրէնքի վրայ, որովհետեւ դրանով պիտի փառաւորուէք: Գիտե՛մ, որ ձեր եղբայր Շմաւոնը խոհեմ մարդ է: 65
 Լսեցէ՛ք նրան, նրան ընդունեցէ՛ք ձեր հօր քալը: Զեր զօրքերի սպարապետը թող լինի գօրավար Յուդա Մակաբէն, 66
 նա թող պարտաւար լինի ձեր գօրքով, իսկ դուք՝ օրէնքի նախանձախնդիր բոլոր մարդիկդ, միացէ՛ք, որ լուծէք ձեր 67
 ժողովրդի վրէժը. հարուցում պահանջեցէ՛ք հեթանոսներից ու հեքուեցէ՛ք օրէնքի հրամաններին»: Նա օրհնեց 68, 69
 նրանց, վախճանուեց ու միացաւ իր նախնիներին: Նա մեռաւ հարիւր քառասունութ թուականին: Նրան թաղեցին 70
 իր նախնիների գերեզմանապանը՝ Մողիիմում, եւ ամբողջ Իսրայէլը մեծապէս սգաց նրան:

Նրան փոխարինեց Մակաբէ մականուամբ Յուդան նրա որդին: Նրան աջակից եղան իր բոլոր եղբայրները եւ 3, 2
 բոլոր նրանք, ովքեր իր հօր հեքուերդներն էին: Նրանք յանուն իսրայէլացիների պարտաւար էին մղում խինդով 3
 եւ ուրախութեամբ: Մեծ էր Մակաբէի փառքը ժողովրդի վրայ: Նա զինուեց իբրեւ մի հսկայ, պարտաւարձի գրահ 4
 հագաւ, մեծամեծներին պարտաւարձի էր առաջնորդում եւ իր նիզակով հովանի լինում իր գօրագնդերին: Իր գոր- 4
 ծերով նա նմանուեց առիծի ու որսի վրայ մոնջացող առիծի ձագի: Ներապնդելով հալածեց նա անօրէններին, 5
 կրակի մարմնեց իր ժողովրդին անհանգստացնողներին: Անօրէնները սարսափեցին նրա ահից, ովքեր սարար 6
 էին անօրէնութեան, խուճապի մարմուտեցին. նրա շնորհիւ ձեռք բերուեց փրկութիւն: Նա բազում թագաւորների 7
 դառնութիւն պարճառեց, իր գործերով ուրախացրեց Յակոբի քուրդը, դրա համար էլ նրա յիշարակը յաւիտենա 8
 օրհնութեամբ է մնալու: Նա յարձակուեւ էր Նրեապանի քաղաքների վրայ, կոպորում այնքաղ գրնուող ամբա- 8
 ռիշտներին, որպէսզի վերացնէ Իսրայէլի վրայ իջած բարկութիւնը: Նա հաւաքում էր ցրում մարդկանց եւ գրնում 9
 կորածներին: Այս դէպքերից յետոյ Ապոլոնիոսը հեթանոսներից զօրք հաւաքեց, գէնքի կոչեց նաեւ բազմաթիւ 10
 շամբարացիների, որպէսզի պարտաւարձի Իսրայէլի դէմ: Երբ դա իմացաւ Յուդան, ընդառաջ ելաւ Ապոլոնիոսին եւ 11
 խփեց-սպանեց նրան, նրա զինուորներից շարերին վիրաւորելով կոպորեց, իսկ մնացածներին փախուստի մար- 12
 մեց, աւարի ենթարկեց նրա ունեցուածքը: Յուդան առաւ Ապոլոնիոսի սուսերն ու իր ամբողջ կեանքում դրանով 13
 կռուեց նրանց զօրքերի դէմ: Երբ ասորեստանցիների զօրքերի իշխան Նրէնը լսեց, որ Յուդան զօրք է հաւաքել, 14
 եւ բազմաթիւ հաւաքացեալներ պարտաւարձի են գալիս նրա հետ, ինքն իր մէջ մարածեց եւ ասաց. «Ես էլ անուն 15
 վաստակեմ ու փառքի փիրանամ իմ արքայութեան մէջ: Պարտաւար մղեմ Յուդայի դէմ եւ պարտութեան մարմնեմ 16
 նրանց, ովքեր անարգում են թագաւորի հրամանը»: Նա կրկնապարիկ զօրք հաւաքեց: Նրան օգնութեան հասան 17
 անօրէնների բազմաթիւ զօրքեր, որպէսզի յարձակուեն ու վրէժ լուծեն իսրայէլացիներից: Նա եկաւ հասաւ մինչեւ 18
 Բեթորի կողմերը: Յուդան նրան ընդառաջ գնաց սակաւաթիւ մարդկանցով: Երբ նրանք քրեական, որ գունդ է գալիս 19
 իրենց դէմ ճակարկելու, Յուդայի մօտ եղած մարդիկ սկսեցին խօսել ու ասացին. «Ինչպէ՛ն կարող ենք մենք սա- 20
 կաւարթի մարդկանցով մարտնչել այդքան բազմամարդ բանակի դէմ, մանաւանդ որ թոյլ ու փկար ենք, որովհետեւ 21
 արդէն քանի օր է, ինչ քաղցած ենք»: Յուդան սկսեց նրանց քաջալերել ու ասաց. «Աստուծո՛ւ համար դիւրին գործ 22
 է շար մարդկանց մարմնեցնել քչերի ձեռքը: Երկնաւորի համար փարբերութիւն չկայ շարի ու քչի միջեւ, որովհետեւ 19
 յաղթանակը ձեռք է բերում ոչ թէ շար զօրքով, այլ այն զօրութեամբ, որ երկնքից է գալիս: Նրանք մեզ վրայ են 20
 գալիս ամբարքաւան գոռոգութեամբ եւ անօրէնութեամբ, որպէսզի կոպորեն մեզ եւ մեր կանանց ու երեխաներին 21, 22
 գերաւորեն: Մենք մարմնեցում ենք յանուն մեր ինձերի ու յանուն մեր օրէնքների, եւ Տէրը նրանց սպարկեցնելու

23 է մեր ուրբերի առաջ: Գօրեպնդուեցէք, քաջ եղէք, մի՛ վախեցէք»: Նազիւ էր նա իր խօսքերը վերջացրել, որ յար-
24 ձակուեց գնդի վրայ, կոպորեց այն թելը, ուր կազմ ու զինավառ կանգնած էր Նրէն իշխանը, հալածական արեց
25 բանակն այդ վայրից եւ նրան ու ողջ զօրքը փախուսարի մարմնեց: Նրանք հեղապնդեցին դրանց մինչեւ Բեթորի
դաշտի կողմերը, շարերին վիրաւորելով դիաթաւալ գեպին փապալեցին: Դրանցից մօտաւորապէս ութ հարիւր
25 մարդ ընկաւ, իսկ մնացածները փախուսարի դիմեցին դէպի Փիլիստիին: Յուդան ու իր եղբայրները ահ ու սարսափ
էին փարածել. այնուհետեւ նրանք որոշեցին ասպափակել իրենց շրջակայքում գտնուող հեթանոսների երկրները:
26, 27 Նրա համբարը հասաւ թագաւորին, որովհետեւ հեթանոսները պարմում էին նրա պարերագմների մասին: Երբ այս
դէպքերի մասին լսեց Անպիոքոս կայսրը, խիստ զայրացաւ: Նա իր բոլոր երկրներից զօրք հաւաքելով՝ շար մեծ
28 բանակ կազմեց: Նա բաց արեց գանձաբունը, զինուորներին մէկ փարուայ պարգեւներ բաշխեց եւ պարուիրեց
29 նրանց, որ պարրասար լինեն ամէն ինչի: Երբ փեսաւ, որ գանձաբունը դափարկուել է, եւ նուազել է երկրի հարկը
այն երկպառակութեան եւ հարուածների պարճառով, որ նա հասցրել էր երկրին, եղծել նախնիների օրէքները,
30 որ սահմանուած էին վաղ ժամանակներից, Անպիոքոսը զարհուրեց, որ գուցէ նուէրներն ու ռոճիկները բաւա-
31 կան ջիւնեն առաջուայ նման առաքաձեռնօրէն բաժանելու համար: Եւ նա վարանեց: Մրածեց սնրել Պարսից
32 աշխարհը, երկրի հարկը հաւաքել այնպէղից, շար արծաթ կուրակել: Նա այնպէղ թողեց Լիւսիասին թագաւորա-
կան փոհմից մի հռչակաւոր մարդու, իբրեւ Եփրատի կողմերի ու եգիպտացիների սահմանների արքունի գործերի
33, 34 վերակացու, որպէսզի սա դասարհարակի իր որդի Անպիոքոսին, մինչեւ որ ինքը վերադառնայ այնպէղից: Նա
նրա մօտ թողեց զօրքի կէսն ու փղերը եւ կարգադրեց նրան անել այն ամէնը, ինչ ինքը կամենում էր ու ինչ ինքը
35 խորհել էր եւ Տրէասարանի բնակիչների, եւ Երուսաղէմի մասին: Նա նրանց համար գումարփակ յարկացրեց, որ
կոպորի նրանց, բնաջինջ անի Իսրայէլի զօրքն ու Երուսաղէմի մնացած բնակիչներին, այնպէղից ջնջի նրանց յի-
36 շարակը, այնպէղ, նրանց բոլոր սահմաններում, բնակեցնի օտարազգիների որդիներին եւ չափած հողակտորների
37 բաժանի նրանց ողջ երկիրը: Ինքը վերցրեց զօրքի միւս կէսը եւ հարիւր քառասուն թուականին Անպիոքից՝ իր
38 թագաւորանիստ քաղաքից շարժուեց, անցաւ Եփրատ մեծ գեպն ու գնաց վերին գաւառների կողմերը: Լիւսի-
ասն ընտրեց Պարոմուտին՝ Դորիմէնի որդուն, Սիկանորին եւ Գորգիասին, որոնք արքայի հզօր բարեկամներն ու
39 խորհրդականներն էին, նրանց յանձնեց քառասուն հազար հեծեալ եւ եօթը հազար բքած ձի, որպէսզի, թագաւորի
հրամանի համաձայն, յարձակուեն Տրէասարան երկրի վրայ, աւերեն, քանդեն այդ աշխարհը, կործանեն երկիրը:
40 Նրանք իրենց ամբողջ զօրքով եկան ու բանակ դրեցին Ամաուսի մօտակայքում, դաշտավայրի փափարակ մասում:
41 Երբ այդ երկրի վաճառականները լսեցին, որ զօրք է եկել, որպէսզի աւարի մարմնի Տրէասարան երկիրը, գերևարի
նրա որդիներին ու դուստրերին, վերցրին իրենց արծաթն ու ոսկին եւ այնքան ձեռնհաս մարդ, որ կարող լինե-
42 ին օգնել իրենց, որպէսզի գան ու փրկագնեն օտար երկրներում գերի ընկած իսրայէլացիներին: Դրանց միացան
նաեւ ասորիների ու այլազգիների երկրների զօրքերը: Երբ Յուդան ու իր եղբայրները փեսան, որ ամէն փեսակ
չարիքներ են կուրակուած իրենց վրայ, եւ այս զօրքն էլ եկել, պաշարուած վիճակում է պահել իրենց սահմանները,
43 սկսեցին իրար հետ խօսել եւ ասացին. «Եկէք սրբապնդուենք, կանխենք մեր ժողովրդի անկումը, պարերագմենք
44 յանուն մեր սրբութիւնների, յանուն մեր ազգի»: Եւ ժողովուրդը պարերագմի պարրաստութիւն փեսաւ, աղօթք
45 արեց ու Տիրոջից ողորմածութիւն խնդրեց: Երուսաղէմն աւերակ ու ամայի էր, նրա բնակիչներից չկար ոչ մէկը,
որ սնրեր ու ելներ այնպէղից: Նրա սրբութիւնները այլազգիների որդիները ոտնակոխ էին անում, քաղաքի ամ-
46 րութիւնները հեթանոսների բնակութեան վայր էին դարձել: Վերացաւ ուրախութիւնը Յակոբի փնից, պակասեցին
զեկորների ու փափղների ձայները, լռեցին երաժշտութեան ցանկալի եւ ուրախ հնչիւնները: Բոլորը եկան հաւա-
քուեցին Մասեփայում Երուսաղէմի դէմ յանդիման, որովհետեւ իսրայէլացիների աղօթափելին առաջ Մասեփայում
47 էր: Ծոմ պահեցին, քորձ ու ցնցոփի հագան, մոխիր ու հող վերցրին, աձեցին իրենց գլխին, պարառուրեցին
48, 49 օձիքները: Բացում էին Օրէնքի մարեանները, որոնց համար հեթանոսները հալածում էին իրենց, բերում էին քա-
հանայութեան զգեստները, բերքի առաջին պտուղներն ու փասանորդներն էին մէջքեղ դնում, հաւաքում ու բերում
50 էին այն ուխտաւորներին, որոնք վերջացրել էին իրենց ուխտի օրերը: Նրանք բարձր ձայնով իրենց խօսքը երկինք
51 էին առաքում ասելով. «Տիմա ի՛նչ անենք սրանց, կամ ո՞ր փանեք, որովհետեւ քո սրբութիւնները ոտնակոխ են
52 եղել, քո քահանաները նարել են սգի ու փառապանքի մէջ, բոլոր հեթանոսները ահա հաւաքուել են, որ բնաջնջեն
53 մեզ: Դու գիպես, թէ նրանք ինչ են խորհում մեր մասին: Տիմա մենք ինչպէ՛ն կարող ենք դէմ կանգնել, եթէ դու
54, 55 մեզ չօգնես»: Նրանք շեփոր էին փչում, աղաղակ բարձրացնում, բարձր ձայնով դէպի երկինք դիմում: Դրանից
յեկոյ Յուդան սկսեց կարգ հաստատել ժողովրդի մէջ: Նա հրամանաւարներ՝ հազարապետներ, հարիւրապետներ,
56 յիսնապետներ ու փասնապետներ նշանակեց նրանց վրայ: Իսկ շէնքեր կառուցողներին, նոր ամուսնացածներին
ու այգի փնկողներին ասուեց եւ վախկոպներին էլ պարուէր փրուեց, որ, Օրէնքի համաձայն, իրենց փները վե-
57, 58 րադառնան: Ամբողջ զօրքը հասաւ ու բանակ դրեց Ամաուսի թիկունքում: Այնպէղից Յուդան սկսեց քաջալերել
զօրքին ասելով. «Ձիւնուեցէք, պարրաստութեցէք, գօրեպնդուեցէք, որ վաղը առաօտեան պարերագմ մղենք հեթա-
59 նոսների դէմ, որոնք եկել են բնաջնջելու մեզ ու մեր սրբութիւնները: Աւելի լաւ է մեռնենք պարերագմի դաշտում,
60 քան փեսանենք մեր ազգի ու մեր սրբութիւնների անարգանքը: Ինչ որ է երկնային Տիրոջ կամքը, այդպէս էլ թող
61, 62 կարարուի: Նա թող յիշի մեր հայրերի հետ կնքած ուխտը եւ մեր ուրբերի առաջ թող կոպորի այս զօրքը, որպէսզի
հեթանոսները զիպենան, թէ գոյութիւն ունի մէկ Աստուած, որ փրկում է Իսրայէլը»:

4, 2 Այլազգիներն իրենց աչքերը բարձրացրին ու փեսան, որ նրանք յարձակուելով գալիս են իրենց վրայ. եւ նրանք
3 պարերագմելու ելան նրանց գնդերի դէմ: Յուդայի զինուորները շեփոր հնչեցրին ու մի փղեղ հաւաքուեցին: Յար-
4 ձակուեցին, կոպորեցին, փախուսարի մարմնեցին, մի մասին փղեղում սպանեցին, ոմանց դաշտում սրախողխող ա-
5 խոցուած ընկաւ շուրջ երեք հազար մարդ: Յուդան վերադարձաւ իր զօրքով: Երբ նա եկաւ հասաւ ճակարամարփի
6, 7 վայրը, սկսեց խօսել զօրքի հետ ու ասաց. «Դեռ մի՛ մարածէք ընկած դիակները կողոպտելու մասին, որովհետեւ
ահա Գորգիասը սպառազինուած իր զօրքով կանգնած է մեր դէմ: Դիրքեր բռնեցէք, կանգնեցէք ձեր թշնամիների

դէմ, իսկ մարտի յաղթանակից յետոյ համարձակ կերպով կողոպտեցէք նրանց»։ Երբ նա այս խօսքերն էր ասում, 8
 քեսան, որ մի գունդ երեսաց լերան կողմից։ Գնդի մարդիկ մտածեցին, որ իսրայէլացիները պարտութեան մար- 9
 նուելով կրակ են գցել ճամբարի մէջ, եւ բարձրացող ծուխը կարարուած դէպքի նշան է։ Երբ սրանք դա քեսան, 10
 կանգ առան՝ մանաւանդ նկատելով, թէ Յուդայի գունդը ինչպէս էր պարտաստուած ճակարամարտ քալու համար։
 Մրանք վեր կացան ու փախան Փղշպացիների երկիրը։ Յուդան վերադարձաւ ճակարամարտի վայրը, որպէսզի 11, 12
 կողոպտի ընկած դիակները։ Նա նրանց բանակից վերցրեց ոսկի ու արծաթ, թանկարժէք գգեստներ, կարմիր, կա-
 պուրակ, ծովագոյն կտորեղէն, մեծ հարստութիւն։ Երբ այնպէսից վերադարձան, սկսեցին գոհութիւն մտաւայել, 13
 օրինել երկնային Տիրոջն ու ասել. «Նա բարի է, յաւիտենական է նրա ողորմածութիւնը»։ Եւ Իսրայէլն այդ օրը մեծ 14
 փորձանքից ազատուեց։ Այլագգիներից ովքեր այս անգամ փրկուել էին, եկան պարսեցին Լիւսիասին այն ամէնը, 15
 ինչ կարարուել էր։ Երբ դա լսեց Լիւսիասը, քրքրեց ու երեսի վրայ ընկաւ գետին, որովհետեւ իսրայէլացիների 16
 վերաբերեալ իր ցանկութիւնը չէր կարարուել այնպէս, ինչպէս ինքն էր մտածել. չէր կարարուել այն, ինչ պար-
 ուիրել էր իրեն թագաւորը։ Յաջորդ քարի նա մօտ վեց հազարանոց հետեւակ զօրք հաւաքեց, հինգ հազարանոց 17
 սպառազինուած հեծեալ այրուծի կազմեց, որպէսզի գայ, կողոպտի Նրէաստան երկիրը։ Եկան, հասան, ճակարա- 18
 մարտ քուտեցին Բեթսորի կողմերում։ Յուդան նրան ընդառաջ եկաւ քսանմէկ հազար մարդկանով։ Երբ քեսան 19
 բազմամարտ ու հզօր գունդը, սկսեցին աղօթել, օրհնել Աստուծոն ու ասել. «Տէր Աստուած, դու ես այն Աստուածը,
 որ քո ծառայ Դաւթի ձեռքով կտորեցիր յարձակում գործած հզօր ազգի զօրքերին, Մաուդի որդի Յովնաթանի 20
 ձեռքը մարտեցիր այլագգիների բանակները։ Արդ, Իսրայէլի ձեռքով խորպակիր այս զօրքի զօրութիւնը։ Թող 21
 նօսրանան նրանց զօրքերի՝ հեծեալների ու հետեւակների շարքերը։ Մարսաւի գգիր նրանց մէջ, հալածիր նրանց 22
 գոռոզ գինուորներին, նրանք թող դողան իրենց պարտութիւնը քեսանով։ Կործանիր նրանց, յանձնիր քո սիրե- 23
 լիների սրերի բերանը, որպէսզի թեզ օրհնեն նրանք, ովքեր ճանաչում են քո անունը»։ Բանակները բախուտեցին 24
 միմեանց, եւ այդ ժամանակ իրենց առաջ Լիւսիասի գնդից ընկաւ հինգ հազար հեծեալ։ Երբ Լիւսիասը քեսաւ իր 25
 գնդի պարտութիւնն ու Յուդայի գնդի քաջութիւնն ու յաղթանակը եւ այն, որ նրանք պարտաստ էին քաջ յաղթողի
 անուն վաստակելու համար ապրել կամ մեռնել, նահանջեց, գնաց Անպիոքի կողմերը։ Դարձեալ նա զօրք հաւա-
 քեց, սպառազինուեց, որպէսզի նորից արշաւի դէպի Նրէաստան։ Յուդան ու եղբայրներն սկսեցին խօսել ժողովրդի 26
 հետ ու ասացին. «Ահա մեր թշնամիները ջախջախուտեցին մեր ուրբերի առաջ։ Եկէք գնանք, մաքրենք սրբարանը,
 մաքրենք քաճարը, որպէսզի նաակարիք անենք այնպէս»։ Ողջ ժողովուրդը հաւաքուեց, եկաւ հասաւ Միոն լեռը 27
 եւ քեսաւ, որ սրբարանն աւերուած է, գոհաստեղանը՝ պղծուած, դռները՝ հրկիզուած։ Գաւիթներում թփեր էին բու-
 սել ինչպէս անպառնում կամ մի լերան վրայ, կամարակապ սենեակներն աւերուած էին, ներքնախցերը՝ քանդուած։
 Նրանք ձեռքները գցեցին օձիքներին, պարառտութեցին պարսմուճանները, գլուխներին հող ցանեցին։ Թաւալուում 28, 29
 էին գետին, շեփոր էին փչում, դէպի երկինք աղաղակ բարձրացնում։ Այն ժամանակ Յուդան հրաման քուտեց, որ 30
 զօրքը հաւաքուի, պաշարի միջնաբերդը՝ մաքրելու համար սրբարանը։ Նա ընտրեց անարաք, օրէնքներին հնա- 31
 զանդ քահանաներ եւ մաքրել քուտեց սրբարանը։ Նրանք հանեցին պղծուած վեմերը, հաւաքեցին մի առանձին քեղ 32
 եւ խորհրդի նստեցին թշնամիների պղծած ողջակէզների գոհաստեղանի համար, թէ ինչ անեն այն։ Քանի որ այն 33, 34
 պղծել էին թշնամիները, խորհրդի նստածները որոշեցին քանդել գոհաստեղանը, որպէսզի իրենց խիղճը չքանջի
 ու յաւիտենական նախարիք չիմի։ Նրանք քանդեցին գոհաստեղանը, քարերը քարան դրեցին յարմար մի քեղ, 35
 միմեաւ կը գար մի մարգարէ ու իր խօսքը կ'ատէր դրանց մասին։ Նրանք, ինչպէս սահմանուած է Օրէնքով, վերց- 36
 րին անկոմի քարեր, կառուցեցին սրբարանը ու այն ամէնը, ինչ պէտք է լինէր քաճարի ներսում, եւ մաքրեցին 37
 գաւիթները։ Պարտաստեցին սրբութեան նոր սպասքներ, ներս քարան լոյսի աշխանակը, խնկերի սեղանը, քա- 38
 ճարի սեղանը։ Զոհաստեղանի վրայ խունկ ծխեցին, վառեցին ճրագները եւ լուսաւորեցին քաճարը։ Սեղանի վրայ 39, 40
 դրեցին հանապազօրեայ հացը, կախեցին վարագոյրները եւ արեցին այն բոլոր արարողութիւնները, որ պէտք է
 կարարէին։ Նարիւր քառասուն թուականի իններորդ ամսի քսանհինգերորդ օրուայ առաւօտեան վաղ վեր կացան, 41
 ըստ Օրէնքի գոհ մտաւայեցին այդ ժամանակ նոր կառուցուած ողջակէզների սեղանի վրայ։ Այն նոյն օրը, որ հե- 42, 43
 թանոսները պղծել էին գոհաստեղանը, քարուայ այդ նոյն օրն էլ այն նորոգուեց օրհնութեան երգերով, շեփոր, քնար
 ու սրինգ ինչեցնելով։ Ողջ ժողովուրդն ընկաւ երեսի վրայ, խոնարհուեց, երկրպագութիւն արեց, օրհնեց իրենց 44
 գործին յաջողութիւն պարգեւած երկնային Աստուծուն։ Ութ օր նրանք կարարեցին գոհաստեղանի նաակարիքը, 45
 ուրախութեամբ ողջակէզներ, փրկութեան ու օրհնութեան գոհեր մտաւայեցին։ Տաճարի ճակարը, կամարակապ 46
 դաւիլիճը ու ներքնախցերը զարդարեցին ոսկէ պսակներով ու ոսկէ ճարմանդներով, նորոգեցին դարպասները, քե- 47
 ղադրեցին դռները։ Ժողովուրդը խիստ մեծ ուրախութեան մէջ էր, որովհետեւ իրենց վրայից ջնջուում էր թշնամու 48
 հասցրած նախարիքը։ Յուդան, իր եղբայրներն ու իսրայէլացի ողջ ժողովուրդը որոշեցին, որ գոհաստեղանի նա-
 ակարիքի այս օրերը ամէն քարի ութ օր ուրախութեամբ ու ցնծութեամբ նշուեն նոյն այդ ժամանակ՝ իններորդ 49
 ամսի քսանհինգերորդ օրը, քարուայ վերջում։ Այդ ժամանակ նրանք Միոն լերան շուրջը կառուցեցին բոլորշի 50
 բարձր պարիսպներ, ամուր աշխարակներ, որպէսզի հեթանոսները չգան, նորակոխ չանեն այդ վայրը, ինչպէս արել
 էին առաջ։ Յուդան այդպէս պահապան զօրք թողեց, ամրացրեց Բեթսուրան, որպէսզի եղումայեցիների կողմից
 զօրքն ապահով պարսնէլ ունենայ։

Երբ շրջակայքի հեթանոսները լսեցին, որ գոհաստեղանը նորից են շինել ու սրբարանը վերականգնել առաջու- 5
 այ պէս, խիստ գայրացան։ Որոշեցին գալ, բնաջնջել իրենց մօտ բնակուող Յակոբի ցեղը եւ սկսեցին սպանել 2
 ու կոտորել նրանց։ Յուդան միշտ պարտեալ էր մղում Եսաի որդիների՝ եղումայեցիների եւ ակրաբարացիների 3
 դէմ, որովհետեւ սրանք եկել էին ու Իսրայէլը պաշարելով նստել։ Նա ծանր հարուածներ հասցրեց նրանց, ընկճեց 4
 նրանց եւ կողոպտեց նրանց ունեցուածքը։ Նա յիշեց Բեանի ցեղի չարագործութիւնները. նրանք գայրակողութե- 4
 ան որոգայք էին դառնում ժողովրդի համար, դարանակալում էին նրանց ճանապարհներին։ Յուդայից փախելով 5
 նրանք ամրացան իրենց բերդերում, բայց նա եկաւ, շրջապարեց նրանց, հրդեհեց նրանց բերդերը բոլոր բնա- 6
 կիչներով հանդերձ։ Ինքն այնուհետեւ յարձակուեց ամոնացիների վրայ, բայց այնպէս նա պարահեց մի հզօր 7
 ձեռքի՝ բազմաթիւ զօրքերի ու նրանց զօրագուխ Տիմոթեոսին։ Նրանք բախուտեցին իրար։ Նրանք բազմիցս էին

8 պատերազմել միմեանց դէմ: Նա հարուածեց, վանեց նրանց, գրաւեց Ազեր քաղաքն ու նրա շրջակայքի գիւղերը եւ
9 վերադարձաւ Նրեասպան: Նրեաների դէմ հաւաքուեցին իրենց մօտիկ՝ Գաղաաղում բնակուող բոլոր հեթանոսները,
որպէսզի բնաջնջեն իրենց կողմերում գտնուող հրեաներին: Նրեաները փախուսարի մարտուելով՝ ընկան Դոթայիմում
10 գտնուող բերդերը: Նրանք բանագնացներ ուղարկեցին Յուդայի ու նրա եղբայրների մօտ եւ ասացին. «Ահա մեզ
11 վրայ են յարձակուել բոլոր հեթանոսները: Նրանք շրջապարել են մեզ եւ ուզում են մեզ բնաջնջել այսպէղ: Նրանք
12 պատրաստուում են գրաւել այն բերդերը, ուր մենք պատրաստուել ենք: Նրանց զօրագուխը Տիմոթէոսն է: Արդ, եթէ
13 քո ձեռքին հնար կայ, շտապիր փրկել մեզ նրանց ձեռքից, որովհետքեւ մեզանից շատերն են սպանուել, Տոբայում
գտնուող մեր բոլոր եղբայրները կոտորուել են, նրանց կանայք ու որդիները՝ գերևարուել: Իրենց ունեցած-չու-
14 նեցածով առհասարակ կորել է այդ կողմերում այնքան մարդ, որչափ լինում է մի հազարապարի իշխանութեան
15 րակ»: Դեռ նամակն իրենց ձեռքին էր, որ գալիլիացիների կողմից օձիբները պատրաստուած, ճակարները պատ-
16 ժուած գուժկաններ հասան: Մրանք գուժելով յայտնեցին. «Պղբողմէոսի, Ծուրի ու Ծայդանի կողմից մեզ վրայ են
17 յարձակուել Գալիլիայի բոլոր կողմերի այլազգիները, որպէսզի մեզ բնաջնջեն այնպէղ»: Երբ դա լսեցին Յուդան
ու ժողովուրդը, անմիջապէս խորհրդի հաւաքուեցին, որպէսզի որոշեն, թէ ինչ ձեռնարկեն՝ փրկելու համար իրենց
18 եղբայրներին, որոնք նեղութեան մէջ էին եւ քառապաւում էին պատերազմողների ձեռքին: Յուդան սկսել խօսել
19 մէջ գտնուող մեր եղբայրներին փրկելու, իսկ ես ու իմ եղբայր Յովնաթանը կը գնանք Գաղաաղի կողմերը»: Նա
20 Զաքարիայի որդի Յովնաթանին ու զօրագուխ Զաքարիային յանձնեց ընտիր զօրքեր, որպէսզի քանք պահպանեն
21 Նրեասպան երկիրը: Նա պատուիրեց նրանց ու ասաց. «Կը դեկավարեք այս ժողովրդին, բայց մինչեւ մեր այնպե-
22 ղից վերադառնալը ոչ մի ճակարամար ցրաք հեթանոսների դէմ»: Զօրք հաւաքեցին ու այն բաժանեցին երկուսի
23 միջեւ: Երեք հազարը Շմաւոնի հետ գնաց Գալիլիայի կողմերը, իսկ ութ հազարը՝ Գաղաաղի երկիրը: Շմաւոնը
24 գնաց Գալիլիացիների երկիրը եւ պատերազմեց հեթանոսների դէմ: Նեթանոսները կոտորուեցին նրա հարուած-
25 ներից: Նա նրանց հալածեց մինչեւ Պղողմէոսի դարպասները: Այդ օրը հեթանոսներից կոտորուեց երեք հազար
26 սպառազէն զինուոր: Նա Գալիլիայի ու Արաբաթի կողմերը մարմնեց աւարի, գերեց կանանց՝ իրենց որդիների հետ,
27 գրաւեց բոլոր քաղաքները իրենց կահ-կարասիով ու գանձերով: Նրանք այդ բոլորը մեծ ցնծութեամբ եւ ուրախութեամբ
28 բերեցին Նրեասպան երկիր: Յուդա Մակաբայեցին ու նրա եղբայր Յովնաթանն անցան Յորդանան գետի միւս
29 ափը եւ երեք օրուայ ճանապարհ կտրեցին անապարով: Խաղաղութեամբ նրանց առաջ ելան նաքարացիները
30 եւ պատմեցին Գաղաաղի երկրում իրենց եղբայրների հետ կարարուած դէպքերի մասին, թէ ինչպէս իրենցից
31 շատերը արգելափակուած են եղել Բոսոր, Բոսալում, Մակեդիայի Մեփոր եւ Զառնասպասի քաղաքներում: Այս
32 քաղաքներն անուր էին ու մեծ: Յայտնեցին նաեւ, որ Գաղաաղի կողմի միւս քաղաքները նոյնպէս պաշարուած
33 են, որ նրանք հաւաքուել են մի քաղաք, պայմանաւորուել, որ վաղն եւեթ շրջապարեն բերդերը, գրաւեն, բոլորին
34 սպանեն, բնաջնջեն մէկ օրում: Երբ դա լսեց Յուդան, անմիջապէս մի զօրագունդ կազմեց ու բռնեց անապարհի
35 ճանապարհը: Նա շտապ արշաւեց դէպի Բոսոր, յանկարծակի, անսպասելի մի ժամի գրաւեց ողջ քաղաքը: Ինքն
36 այնպէղ իր սուր սուսերով սպանում էր բոլոր երիտասարդներին, բռնագրաւում բոտրացիների քաղաքի ողջ գոյքը
37 եւ ամբողջ քաղաքը կրակի մարմում, իսկ գիշերը ինքն իր զօրագնդով դիմում էր պաշարուած բերդերի կողմը: Երբ
38 գիշերն անցնում, եւ առաւօրը բացուելու վրայ էր, նրանք բարձրացին իրենց աչքերը եւ անթիւ-անհամար զօրքեր
39 տեսան, որոնք բերում էին սանդուղքներ, ռազմական մեքենաներ եւ այլ յարմարանքներ, որպէսզի բերդերի վրայ
40 բարձրանան, կռիւ քան, պատերազմի մէջ մտնեն: Երբ Յուդան այդ կողմը նայեց, տեսաւ, որ մարտն սկսուած է:
41 Այնպէղ՝ աղաղակող քաղաք, այսպէղ՝ շրջապարող զօրքեր: Կռուի աղմուկը, պատերազմի շառաչը, շեփորի կանչը՝
42 այս ամէնը երկինք էին հասնում: Նա իր զօրքին դիմելով՝ ասաց. «Ապա, զգաստացէ՛ք, պի՛նդ կացէ՛ք: Ձեր գործը
43 այսօր մարմնացել է եղբայրների համար»: Նա ամբողջ զօրքը բաժանեց երեք գնդի եւ նրանց շրջապարելով կռուի
44 պատրաստուեց: Շեփոր հնչեցրին, քաջալերեցին միմեանց, աղօթքներով Աստուծոն դիմեցին ու յարձակման անցան:
45 Տիմոթէոսն ու իր զօրքին իմաց տուեցին, թէ Մակաբէն զօրքով յարձակում է գործել: Երբ քանք տեսան դա,
46 շփոթուեցին, խուճապի մարմուեցին, ընկրկեցին, լքեցին բոլոր մեքենաներն ու փախուսարի դիմեցին: Նա այդ օրը
47 սաստիկ մեծ հարուած հասցրեց նրանց, հետապնդեց նրանց, մէկը միւսի յետեից դիպաւաւ արեց, քրախողխող
48 արեց մօտ ութ հազար սպառազէն զինուոր: Ապա շուռ եկաւ Մայափի կողմը, ճակարամարտ քուեց դրա շրջա-
49 կայքում, գրաւեց այն, սպանեց այդպէղի բոլոր երիտասարդներին, բռնագրաւեց նրանց կայքն ու ունեցուածքը եւ
50 քաղաքն էլ իրի մարմնեց: Այնպէղից շարժուեց, եկաւ պաշարեց Մակեդիայի Քասափո եւ Բոսոր քաղաքները, ինչպէս
51 նաեւ Գաղաաղի մնացած քաղաքները: Որոշ ժամանակ անց Տիմոթէոսը դարձեալ զօրք հաւաքեց, եկաւ բանակ
52 դրեց Ռափոնի դիմաց, գետի այն կողմում: Յուդան հետախոյզներ ուղարկեց, որպէսզի հետախուզեն նրանց բա-
53 նակները: Եկան, պատմեցին ու ասացին. «Խիստ համախմբուած են մեր շրջապարում բնակուող բոլոր ցեղերն ու
54 ազգերը: Նրանք շատ մեծ զօրք են կուրակել: Նրանք, իբրեւ օգնական, բազմաթիւ արաքներ են վարձել, բանակ
55 դրել գետի այն կողմում եւ պատրաստուում են գալ, յարձակուել քեզ վրայ»: Երբ դա լսեց Յուդան, անմիջապէս ինքը
56 նախապարձակ եղաւ: Երբ Տիմոթէոսը տեսաւ դա, սկսեց խօսել իշխանների հետ ու ասաց. «Երբ նա կը հասնի
57 գետի ափին, ուշադիր եղէ՛ք Յուդայի ու նրա գնդի նկատմամբ: Եթէ նա հասնի ու միանգամից անցնի գետը, ապա
58 մենք չենք կարող դէմ կանգնել նրան, որովհետքեւ նա մեզ անապայման կը յաղթի, իսկ եթէ հասնի գետի ափին ու
59 բանակ դնի այնպէղ, նշանակում է՝ վախենում է: Այդ դէպքում մենք կ'անցնենք գետը, մարտի մէջ կը մտնենք ու
60 կը յաղթենք նրան»: Նազիւ էր նա իր խօսքը վերջացրել, որ Յուդան զօրքով հասաւ գետի ափը: Այնպէղ, գետի
61 ափին, նշանակեց գրագիրներ եւ նրանց պատուիրեց, որ ոչ ոքի թոյլ չտան բանակ դնել գետի ափին, այլ պատե-
62 յարձակուող ամեն մի մարդ շեփորի ձայնով իրար յետեից առաջ ընթանայ: Ինքը միանգամից հասաւ, անցաւ գետը ու
63 յարձակուեց. նախ առաջապահ գունդը տեղում ջարդեց, ամբողջ զօրքը փախուսարի մարմնեց, իսկ բոլոր ցեղերն ու
64 ազգերը, գէնքերը նետելով, փախան-գնացին բերդի կողմը՝ Կառնայի մեհեանին նուիրուած վայրը: Մրանք եկան,
65 հասան, պաշարեցին քաղաքը, հրդեհեցին բերդը մեհեանով հանդերձ: Կառնայինը ընկճուեց, չկարողացաւ դիմադ-
րել Յուդային: Յուդան հրաման տուեց քաղաքի գաղաաղի կողմերում ապրող բոլոր հրեաներին իրենց բոլոր

կանանցով, երեխաներով, կահ-կարասիով ու բերել, հասցնել Նրեասարան երկիրը: Դա մեծաթիւ մի բազմութիւն 46 էր: Նրանք եկան-հասան Եփրոն քաղաքի դարպասին: Սա ճանապարհի վրայ, ամուր մի վայրում գրնուող մի մեծ քաղաք էր, եւ իրենք աջ կամ ձախ շեղուելու ուրիշ ճանապարհ չունէին, այլ միայն քաղաքի միջով պիտի անցնէին: Երբ քաղաքում գրնուող զօրքերը տեսան զինուորներին ու զօրքի բազմութիւնը, դարպասները փակեցին, դռների 47 յետերը քարեր լցրին եւ թոյլ չտուեցին, որ նրանք անցնեն քաղաքի միջով: Երբ Յուդան տեսաւ դա, խաղաղութեան առաջարկով դիմեց նրանց եւ ասաց. «Թո՛ղ տուէք, որ անցնենք ձեր երկրով: Թողէ՛ք անցնենք, գնանք մեր երկիրը: 48 Մենք ձեզ ոչ մի վնաս չենք պատճառի, միայն մեր ուրբերը կ'անցնեն ձեր հողի վրայով»: Նրանք չհամաձայնեցին բանալ դարպասները: Այն ժամանակ Յուդան հրամայեց շեփոր հնչեցնել, ճառ արտասանեց ու ասաց. «Այժմ թող 49 ամէն մի գունդ, որպէտք որ կանգնել է, այդպէտքով էլ թող ներս մտնի»: Ամէն մի գունդ, որպէտք որ կանգնել էր, այդպէտք 50 էլ ճակարամարտ արուեց: Կռուեցին ամբողջ ցերեկն ու ամբողջ զիշերը, մինչեւ որ քաղաքն անցաւ իրենց ձեռքը: Այսպէտք նրանք սրակոտոր արեցին բոլոր երիտասարդներին, հիմնայարակ կործանեցին, կողոպտեցին քաղաքը, 51 դիակները կոխտրելով անցան քաղաքի միջով: Նրանք Յորդանան գետի միջով անցան փափարակ մի վայր՝ մի մեծ դաշտ, եւ այնպէտք բանակարեղի դրեցին Բեթսունի դէմ յանդիման: Այնպէտք նա հող տարաւ յետ մնացած 52 ժողովրդի մասին: Յուդան բոլորին յուսադրում էր: Գնապարհի ողջ ընթացքում նա այսպէս էր վարում, մինչեւ որ նրանց բերեց հասցրեց Նրեասարան երկիր: Եկան, հասան, ցնծութեամբ եւ ուրախութեամբ բարձրացան Սիոն 54 լեռը, այնպէտք ողջակէզներ ու գոհեր մարտուեցին, որովհետք այնպէտք մինչեւ այսպէտք գալը ոչ որ չէր սպանուել, եւ տեղ էին հասել խաղաղութեամբ: Այդ օրերին Յուդան ու Յովնաթանը Գաղաղի երկրում էին, իսկ իրենց եղ- 55 բայր Շմաւոնը Գալիլիացիների երկրում էր գրնուում, Պարոմէոսի դիմաց: Երբ Զաքարիայի որդի Յովսէպոսն ու զօրքերի իշխան Զաքարիան լսեցին այդ պատերազմում տարած յաղթութեան մասին, ասացին. «Եկէ՛ք մենք էլ 56 գնանք, պատերազմ մղենք մեր շրջակայքում գրնուող հեթանոսների դէմ եւ մենք էլ փառք վաստակենք»: Զօրքերի համար ժամ նշանակեցին, շարժուեցին-գնացին Նամիայի կողմերը: Գորգիտան իր մօտ գրնուող զօրքով դուրս 59 ելաւ քաղաքից, որ ճակարամարտ տայ: Նրանք բախուեցին միմեանց: Պարտութեան մարտուեցին Յովսէպոսն ու Զաքարիան եւ հալածական դարձած փախան մինչեւ Նրեասարան երկրի սահմանները: Այդ օրը նրանց զօրքից 60 ընկաւ շուրջ երկու հազար մարդ: Այս աղէտը շատ ծանր նստեց ժողովրդի վրայ, որովհետք նրանք չստեցին Յու- 61 դային ու նրա եղբայրներին, այլ մտածեցին, որ իրենք էլ նրա նման քաջի անուն կարող են վաստակել: Նրանք, 62 սակայն, այն մարդկանց զուակներից չէին, որոնց միջոցով Իսրայէլը փրկութիւն պիտի ստանար: Յուդան ինքն 63 ու իր եղբայրները հռչակատու դարձան ժողովրդի աչքին, բոլոր հեթանոս ազգերի առաջ: Ուր որ լսում էին նրանց 64 անունները, հաւաքում էին ու օրհնում նրանց: Յուդան ելաւ իր եղբայրների հետ, որ պատերազմ մղի հարաւային 65 մասում գրնուող Եսաի որդիների դէմ: Այնպէտք նա յարձակուեց Քերթոն քաղաքի ու նրա գիւղերի վրայ, բանդեց, կործանեց նրա բոլոր արտութիւնները, հրի մարմնեց նրա շրջակայքում գրնուող աշտարակները: Նա ելաւ գնաց 66 այլազգիների երկիրը, եկաւ հասաւ Մարիսայի կողմերը: Քաջի անուն վաստակելու համար կռուի ելան բազմաթիւ 67 քահանաներ, բայց նրանք սպանուեցին, որովհետք ծանօթ չէին պատերազմ վարելու գործին: Յուդան շուտ եկաւ 68 Ազոտի կողմը՝ դէպի այլազգիների երկիրը, աներեց նրանց մեհեանները, կործանեց նրանց կուռքերը, հրի մարմնեց նրանց քաղաքները, բռնագրաւեց նրանց կայքն ու ունեցումքը եւ վերադարձաւ Նրեասարան երկիր:

Անպիտոքս կայսրը գնում էր վերին գաւառները: Նրան տեղեկացրին, որ Պարսից աշխարհի Լիմնէոս քաղաքի 6 կողմերում կայ հռչակատու, ոսկով ու արծաթով հարուստ մի քաղաք, այնպէտք գրնուող մեհեանը խիստ հարուստ 2 գանձեր ունի, այնպէտք կան ոսկեծոյլ մեծամեծ կուռքեր, բազում զէնքեր, գրահներ ու պատեաններ, որը թողել էր Ալեքսանդր Մակեդոնացի կայսրը, որ նախ թագաւորել էր Յունաստանի վրայ, ապա եկել հասել էր այդ քաղաքը եւ 3 ուզում էր գրաւել այն՝ կողոպտելու համար: Երբ դա իմացան քաղաքացիները, պարտաստուեցին ճակարամարտ 4 տրուելու եւ թոյլ չտուեցին, որ նա քաղաք մտնի: Ալեքսանդրը վախեցաւ ու արեւելեան կողմերից գնաց Բաբելոնացիների երկիրը: Նարաւային կողմերից Անպիտոքս կայսրը մօտ գուժկան եկաւ ու յայտնեց, որ Նրեասարանի վրայ յարձա- 5 կուած զօրքը կոտորուել է, որ բազմաթիւ զինուորներով առաջից գնացող Լիսիասը պարտութեան է մարմնուել 6 նրանց կողմից, որ նրանք հզօրացել են զէնքերով, զօրքերով, շատ աւար են առել, կոտորել իրենց բանակները, իրենց կայքն ու ունեցումքը բռնագրաւել, մեհեաններն աներել, Երուսաղէմում գոհասեղանի վրայ շինուած կուռ- 7 քերը կործանել, առաջուայ պէս բարձր պարիսպներով փակել սրբապալը, դրա հետ նաեւ Բեթսոր քաղաքը: Երբ 8 այս բանը լսեց թագաւորը, խիստ գարմացաւ, բուարեց ու գայրացաւ, անկողին ընկաւ ու հիւանդացաւ, քանի որ չէր կարարուել իր հրամանը: Այնպէտք նա մնաց բազմաթիւ օրեր, որովհետք նրա ցախ տագնապները կրկնում էին 9 եւ նա կարծեց, թէ մեռնում է: Կանչեց իր բոլոր բարեկամներին ու ասաց. «Քունը կտրուել է աչքերիցս: Վախից 10 սիրտս պայթում է: Մտածեցի ու ինքս ինձ ասացի. «Ինչպիսի նեղութիւններ ու բազմաթիւ խռովքներ են պաշա- 11 րել քեզ այժմ»: Կար ժամանակ, որ իմ զօրքի համար ես քաղցր էի, բարերար ու սիրելի: Նիմա յիշում եմ այն 12 չարիքները, որ գործեցի Երուսաղէմում. բռնագրաւեցի ոսկէ ու արծաթէ բոլոր սպասքները, իզուր զօրք հաւաքեցի, որ յարձակուելով բնաջինջ անեմ նրանց: Նիմա հասկանում եմ, որ այդ պատճառով եկան ինձ վրայ այս բոլոր 13 չարիքները, եւ ահա ես փխտուր ու տրտում կորչում եմ օտար երկրում»: Նա կանչեց Փիլիպպոսին՝ իր բարեկամ- 14 ներից մէկին, նրան իր ամբողջ թագաւորութեան վերակազու նշանակեց, նրան յանձնեց իր թագը, պարմուճանն 15 ու մարմնին, պարտուիտեց բերել իր Անպիտոքս որդուն, սնել ու դաստիարակել եւ իր փոխարէն գահին նստեցնել նրան: Անպիտոքս արքան մահացաւ այնպէտք հարիւր քառասունինը թուակահին: Լիսիասն իմանալով, որ արքան 16, 17 մեռել է, գահին նստեցրեց նրա որդի Անպիտոքսին եւ նրա անունը դրեց Եւպատոր Անպիտոքս: Թշնամի զօրքերից 18 նրանք, որոնք արգելափակուած էին միջնաբերդում, նեղում էին իսրայէլացիներին, սրբարանի շուրջը անընդհար չարիքներ էին գործում, հեթանոսներին աջակցում, ուստի քաղաքի բնակիչները որոշեցին բնաջնջել նրանց: Այն 19 ժամանակ Յուդան հաւաքեց բոլոր զօրքերը, որոնք եկան, հաւաքուեցին մի տեղ ու շրջապարեցին նրանց: Նրանք 20 պաշարեցին միջնաբերդը հարիւր յիսուն թուակահին. շինեցին բազմաթիւ պարտարներ, ներառիչ յարմարանքներ ու մեքենաներ: Պաշարուածներից ոմանք դուրս ելան արգելափակոցից ու միացան մի քանի անօրէն իսրայէլացի- 21 ների: Նրանք գնացին արքայի մօտ ու ասացին. «Մինչեւ երբ դարաստան չես անելու եւ մեր եղբայրների վրէժը չես 22

23, 24 լուծելու: Մենք համաձայնել ենք ծառայել քո հօրը եւ կարարել նրա հրամանները: Դրա համար էլ մեր ժողովրդի որդիները նստում էին միջնաբերդի շուրջը. շարերը օտարանում էին մեզանից. ում էլ գրնում էին մեզնից, մահուան էին դարապարտում, յափշտակում մեր ունեցուածքը: Նրանք ձեռք բարձրացրին ոչ միայն մեզ վրայ, այլեւ իրենց բոլոր սահմաններում բնակուողների վրայ: Այժմ էլ եկել պաշարել են մեզ, փակել եւ շրջապատուած վիճակում են պահում Երուսաղէմի միջնաբերդը, որպէսզի գրաւեն այն, ինչպէս եւ սրբարանը: Անգամ ամբարցել են Բեթսորը: Եթէ չչտրապէք, սրանից աւելի վատ գործեր կ'անեն, եւ դուք այլեւս առաջն առնել չէք կարող»:

27, 28 Երբ դա լսեց թագաւորը, խիստ բարկացաւ, հրամայեց կանչել իր բարեկամներին ու զօրքի վրայ նշանակուած զօրապետներին: Այլ թագաւորութիւնից ու այլ կղզիներից նրա մօտ եկան բազմաթիւ վարձկան զինուորներ: Նրա զինուորների թիւը հասաւ հարիւր հազար վահանակիր ու նիզակաւոր հեփթալի, քսան հազար սպառազէն հեծեալի, երեսուներկու զինուած, մարտական փղերի: Եկան, անցան Եղոմի միջով, ճակար կազմեցին, շրջապատեցին Բեթսոր քաղաքը եւ դրա շրջակայքում պարտեազմեցին բազմաթիւ օրեր: Շուրջանակի դասաւորեցին ռազմական սարքերն ու մեքենաները, բայց պաշարուածները դուրս եկան քաղաքից, այրեցին մեքենաները եւ քաջաբար մարտի ելան նրանց դէմ: Յուդան ամբողջ շարժուեց գնաց միջնաբերդ, եկաւ բանակ դրեց Բեթսակարիայում, արքայի բանակի դէմ յանդիման: Թագաւորն առաւօտեան կանուխ վեր կացաւ, բանակը փարաւ փեղաւորեց Բեթսակարիայի ճանապարհի երկարութեամբ եւ զօրքերը դասաւորելով պարտապարտեց ճակատամարտ փախու: Փող փչեցին, փղերին կազմ ու պարտաւր վիճակի բերելու համար խաղողի հիւթ, գմուռս ու զինի խմեցրին, դրանց բաժանեցին առանձին զնդերի, ամէն մի փղի մօտ դրեցին հազար սպառազէն զինուոր, իսկ ամէն մի զնդի գլխին իբրեւ պահապան դրեցին հինգ հազար հեծեալ իրենց սպառազէն նժոյգներով իբրեւ զնդերի պաշտպան, որպէսզի փղերը ուր որ կանգնեն, այնտեղ կանգնեն նաեւ իրենք, եւ ուր որ փղերը գնան, այնտեղ գնան նաեւ իրենք: Փղերի վրայ փեղաւորեցին յարմարանքներ ունեցող վանդակակալ մարտկոցներ, փղապաններին նստեցրին նրանց գլուխներին, զնդի աջ ու ձախ թեւերին փեղաւորեցին մնացած այրուածին: Երբ արեգակն իր առաջին ճառագայթներն արձակեց, լեռների վրայ փայտաբակեցին առհասարակ գրահաւոր, պարտնաւոր, պղնձապար վահանների շողերը: Ծառագայթները շողարձակում էին կրակի ցուրքերի նման: Ռազմաճակատը երկարեց, սրուարացաւ մասամբ դէպի լեռների բարձունքները, մասամբ դէպի ձորերը, մասամբ դէպի կիրճերն ու դաշտերը: Միահամուռ կերպով առաջ շարժուեցին առհասարակ բոլոր զինուածներն ու դասաւորուած շարքերը: Լսում էին բազմութեան աղաղակները, զենքերի շաչիւնը, ձիերի վրնջիւնը, վահանակիրների ուրքերի դոփիւնը: Յուդան եկաւ հասաւ իր բանակով, դասաւորեց զնդերը, պարտաւորեց, յարձակուեց, դէմ յանդիման բախուեց թագաւորի բանակին, նոյն փեղում, թագաւորի աջքի առաջ վեց հարիւր սպառազէն հեծեալների դիտարարեց: Այդ փեղում Եղիազար Աւարանը աջքերը վեր բարձրացնելով փեսաւ, որ զարդարուած ու զինավառ փղերից մէկը արքայական զէնք է կրում եւ փարբերում է միաներից: Կարծեց, թէ արքան հէնց դրա վրայ է, յարձակուեց այդ զնդի վրայ, աջ ու ձախ կտրորեց, գնաց հասաւ մինչեւ փարբերանշաններ ունեցող փղին, վերցրեց զէնքը, մտաւ փղի փակ, հարուածեց ու փապալեց նրան: Փիղը փապալուեց, ընկաւ նրա վրայ ու ճգմեց նրան: Երբ հրեաները փեսան թագաւորի բանակի ուժը, խոյս փութեցին նրանցից, սակայն ուր էլ գնում էին, նրանց ընդառաջ էին գալիս արքունի զնդերը, մինչեւ որ եկան հասան Երուսաղէմի կողմերը: Արքան եկաւ, բանակ դրեց Նրեասարանի ու Սիոն լեռան մօտ: Նա խաղաղութիւն առաջարկեց Բեթսոր քաղաքին: Նրանք ելան ցրուեցին այդ քաղաքից, որովհետեւ այնտեղ պաշար չունէին երկար ժամանակ շրջափակուած լինելու պարճառով: Բացի այդ, երկրում հանգստեան փարի էր: Թագաւորը գրաւեց Բեթսոր քաղաքը եւ հրամայեց քաղաքում պահապան զօրք թողնել, իսկ ինքը երկար ժամանակ պաշարուած պահեց սուրբ քաղաքը: Նրա շուրջը կանգնեցրել էին մարտական սարքեր ու մեքենաներ, կրակ նետող յարմարանքներ, քարընկեցներ, քարագնդեր, բաբաններ, ներածգութեան աշտարակներ ու պարսափկաւորների աշտարակներ: Մրանք էլ իրենց կողմից քաղաքում սկսեցին նրանց ամէն մի յարմարանքի դիմաց մի յարմարանք փեղաւորել: Ծակափամարտ փախով կռոււմ էին շար օրեր: Մթերքը պակասեց, որովհետեւ եօթներորդ փարին էր, ինչ երկրի գաղթականները սպառում էին կուրակուած մթերքները: Քիչ մարդիկ էին մնացել այնտեղ, սրբավայրում, որովհետեւ սովը զնալով սաստկանում էր, եւ ամէն ոք ցրուել էր իր տեղը: Լիւսիսաը լսեց, թէ Փիլիպպոսը, որին Անպիոքոսն ինքն էր հրամայել սնել ու դաստիարակել իր Անպիոքոս որդուն, որպէսզի նրան գահ նստեցնի, վերադարձել է Դարսկասարանից ու Պարթեւների երկրից, եւ որ ամբողջ զօրքը յարել է նրա կողմը, եւ ինքը կամենում է վերահասու լինել իր երկրի գործերին: Դրա համար նա, գալով, ասաց արքային ու բանակի բոլոր մեծամեծներին. «Զօրքերը միշտ նեղութեան մեջ են, մթերքները նուազել են, կերը պակասել: Այն վայրը, որի համար պարտեազմ է մղում, ամուր է ու սպառով, իսկ մենք գահակալական հոգսերով ենք փարուած: Արդ, եկէք հաշտութեան մասին խօսենք, դաշինք կնքենք, խաղաղութիւն հաստատենք այդ ազգի մարդկանց հետ: Մենք նրանց խոստանանք, որ նրանք իրենց բոլոր օրէնքները կը պահպանեն առաջուայ պէս: Նրանք մեզ վրայ բարկացել են այն բանի համար, որ մենք սփիւղեցինք նրանց խախտել իրենց օրէնքները: Դրա համար էր, որ նրանք ընդդիմացան ու այս բոլոր բաներն արեցին»: Թագաւորին ու նրա իշխաններին խոհեմ թուացին այս խօսքերը: Նա բանագնացներ ուղարկեց խաղաղութիւն կնքելու համար: Նրանք ընդունեցին պայմանները, թագաւորն ու զօրապետները երդումով հաստատեցին իրենց խօսքը, որից յետոյ նրանք դուրս եկան ամբողջներից: Թագաւորը ելաւ Սիոն լեռը, փեսաւ այդ վայրի ամրութիւնը եւ դրժեց իր փուած երդումը. նա հրամայեց քանդել այն շրջապատող պարիսպները: Նա շտապ գնաց Անպիոքի կողմերը եւ փեսաւ, որ Փիլիպպոսը փրկել է քաղաքին: Նա ճակատամարտ փութեց նրա դէմ եւ բռնութեամբ առաւ քաղաքը:

7 Նարիւր յիսունմէկ թուականին Սելեւկիոսի որդի Դեմետրիոսը ելաւ Հռոմ քաղաքից, սակաւաթիւ զինուորներով եկաւ ծովեզերեայ մի քաղաք եւ թագաւորեց այնտեղ: Երբ Անպիոքոսը ցանկացաւ մտնել իր հայրենի թագաւորական փունը, նրան շրջապատեցին բազմաթիւ զինուորներ, ձերբակալեցին Լիւսիսին, իսկ Անպիոքոսին կալուկապ արած բերեցին Դեմետրիոսի մօտ: Երբ Դեմետրիոսին յայտնեցին եղելութիւնը, նա հրաման փութեց ու ասաց. «Թող իմ աջքը բնաւ չտեսնի նրանց երեսը»: Նրանց վերցրին, զօրքից դուրս փարան ու սպանեցին: Թագաւորական գահին նստեց Դեմետրիոսը: Նրա մօտ եկան իսրայէլացի անօրէն ու ամբարիշտ մարդիկ, որոնց պարագլուխը Յակիմոսն էր: Նա ինքը ձգտում էր քահանայութեան: Մրանք ամբաստանեցին ժողովրդին ու ասացին. «Յուդան

լկեց, կործանեց մեզ՝ իր եղբայրներին ու քո բարեկամներին, մեզ հալածեց մեր իսկ երկրից: Արդ, հաւաքարիմ 7
մարդիկ ուղարկիր, որ գան փեսանէն ազգի չարչարանքները եւ այն հարուածները, որ նա հասցրել է մեզ: Նա է 8
ոչնչացրել արքունի երկիրը, վշպացրել նրա պաշտպաններին»: Կայսրն ընկրեց արքային սիրելի Բաքիդէսին, որը 9
գեորի միւս կողմի իշխանն էր, նրա թագաւորութեան հաւաքարիմ իշխանը: Սրան ու սրա հետ անօրէն Յակիմոսին 10
ուղարկեցին, նրան յանձնեցին քահանայութիւնը եւ հրաման փութեցին, որ նա լուծի իսրայելացիների վրէժը: Բա- 11
քիդէսը շարժուեց գնաց եւ այդպէս թանաքացրեց ուղարկեց Յուդայի ու նրա եղբայրների մօտ, որ խորամանկ 12
խօսքերով խաղաղութեան դաշինք կնքէին: Սրանք չհաւաքացին նրանց խօսքերին, որովհետեւ փեսան, որ բազմա- 13
թիւ զօրքերով են եկել: Բաքիդէսի ու Յակիմոսի մօտ հաւաքուեց օրէնագէտների այն խումբը, որ արդարութիւն էր 14
պահանջում: Իսրայելացիներից նախ ասիդացիներն էին, որ խաղաղութիւն էին պահանջում, որովհետեւ այսպէս 15
էին մրաւում: «Եթէ Ահարոնի զաւակներից մի քահանայ է եկել զօրքի հետ, ուրեմն մեզ վնաս չի պատճառի»: 16
Յակիմոսը խաղաղութեան խօսքեր ասաց նրանց, երդում փութեց նրանց, թէ՛ «Ոչ ձեզ վնաս կը պատճառեմ, ոչ ձեր 17
բարեկամներին»: Նաւաքացին նրան, բայց նա վաթսուն մարդ վերցրեց նրանցից ու մի օրում սպանեց նրանց 18
ըստ Գրքում գրուած այն խօսքի, թէ՛ «Զո սրբերի մարմինները նետեցին երկնքի թռչուններին, նրանց արիւնը 19
հեղեցին Երուսաղէմի շուրջը, եւ ոչ ոք չկար, որ թաղէր նրանց»: Ժողովուրդն ահ ու սարսափի մէջ ընկաւ, որովհե- 20
տեւ մրաւում էին, որ նրանք ոչ իրաւունք են ճանաչում, ոչ ճշմարտութիւն, քանի որ դրժեցին իրենց իսկ խոսքումն 21, 22
ու երդումը: Բաքիդէսը հեռացաւ Երուսաղէմից եւ եկաւ, բանակ դրեց Բերսեթում: Նա մարդ ուղարկեց եւ բռնել 23
փութեց բազմաթիւ փախստականների եւ ժողովրդի միջից բազմաթիւ մարդկանց, հրամայեց փողոսներ նրանց ու նե- 24
տել ջրհորների մէջ: Նա երկիրը յանձնեց Յակիմոսին, Յակիմոսի մօտ թողեց բազմաթիւ զինուորներ իբրեւ նրան 25
օգնական եւ ինքը գնաց արքայի մօտ: Յակիմոսը ջանք էր թափում, որպէսզի քահանայապետ դառնար: Նրա մօտ 26
հաւաքուեցին ժողովրդի բոլոր խառնակիչները, նուաճեցին Յուդայի երկիրը եւ Իսրայելին մեծամեծ հարուածներ 27
հասցրին: Երբ Յուդան փեսա Յակիմոսի ու նրա հետ եղող իսրայելացիների կարարած չարագործութիւնները, 28
չորս կողմից յարձակուեց Նրէասարանի սահմանների վրայ եւ վրէժ լուծեց այն մարդկանցից, որոնք ինքնակամ կեր- 29
պով հեթանոսներին էին յարել: Դրանից յետոյ նրանք այլեւ Նրէասարան չէին գալիս: Երբ Յակիմոսը փեսա, որ 30
այս անգամ էլ հզօրացաւ Յուդան, եւ հասկացաւ, որ չի կարող նրան դիմադրել, նորից եկաւ թագաւորի մօտ, որպէս- 31
զի չարախօսի նրա մասին: Թագաւորն ուղարկեց Նիկանորին՝ իր հոջակաւոր զօրավարներից մէկին, մանաւանդ 32
որ սա արեւելութիւն ու թշնամանք էր փածում Իսրայելի նկատմամբ: Թագաւորը նրան պարտաւորեց, որ բնաջինջ անի 33
այդպէս ժողովրդին: Նիկանորը եկաւ հասաւ բազմաթիւ զօրքերով եւ նենգութեամբ խաղաղութեան պարզամներ 34
ուղարկեց Յուդային ու նրա եղբայրներին. «Կռիւ թող ջիւնի իմ ու ձեր միջեւ: Ես կը գամ սակաւաթիւ մարդկան- 35
ցով, որ ձեր երեսները փեսանէն խաղաղութեամբ»: Նա եկաւ Յուդայի մօտ, նրանք խաղաղութեամբ ողջունեցին 36
միմեանց, մինչդեռ զօրքը դասատրուել-պայտարաստուել էր, որ յարձակուի ու ձերբակալի Յուդային: Երբ Յուդան 37
իմացաւ, որ Նիկանորը նենգ մտադրութեամբ է եկել իր մօտ, հոգին փակնուվրայ եղաւ, վրդովուեց, մօտ չեկաւ նրան 38
ու այլեւ չէր ուզում փեսանել նրա երեսը: Նիկանորը հասկանալով, որ իր գաղտնիքը բացայայտուել է, առաջ շար- 39
ժուեց, որ հանդիպի նրան ու պարտաւորեց Գարսալայի մօտերը: Նիկանորի բանակից ընկաւ մօտ հինգ հարիւր 40
մարդ, իսկ մնացածները փախան Դաւթի քաղաքը: Այս դէպքերից յետոյ Նիկանորը եկաւ, բարձրացաւ Միոն լեռը: 41
Տեղի սրբավայրերի քահանաներից ոմանք բարձրացան նրա մօտ, որպէսզի խաղաղութեան ողջոյն փան նրան եւ 42
ցոյց փան նրան այն ողջակէզները, որ ամէն օր մաքուցում էին թագաւորի կեանքի համար: Նա անարգեց նրանց, 43
ծիծաղեց նրանց վրայ, անպարտեց ծանր ու ամբարտաւան խօսքերով: Նա հարուածեց նրանց եւ ցատումով ա- 44
սաց. «Եթէ իմ ձեռքը չյանձնէք Յուդային իր գնդի հետ, դուք կը փեսանէք, որ ես այս փաճարը կրակի կը մատնեմ 45
եւ ձեզանից վրէժ կը լուծեմ, երբ խաղաղութիւնը հաստատուած լինի, եւ ես վերադառնամ այստեղ»: Նա թողեց 46
գնաց խիստ վրդովուած ու զայրացած: Քահանաները եկան, ներս մտան, կանգնեցին գոհաստեղանի ու փաճարի 47
դիմաց, սկսեցին լալ ու ասել. «Դո՛ւ ես, որ ընկրեցիր քո այս փաճարը, որպէսզի քո սուրբ անուամբ կոչուի այն, 48
որպէսզի դա քո ժողովրդի ուխտի, աղօթքի փութն լինի: Դու էլ վրէժ լուծիր այդ մարդուց ու նրա բանակից: Նրանք 49
թող կտորորուն իրենց իսկ սրով: Յիշիր նրանց հայիտութիւնները եւ նրանց հանգիստ մի փութ»: Նիկանորը եկաւ 50
Երուսաղէմից եւ բանակ դրեց Բերսեթում: Նրան ընդառաջ եկան Ասորիքի զօրքերը: Ինքը Յուդան երեք հազար 51
մարդկանցով բանակ էր դրել Ադասայում: Նա սկսեց աղօթել ու ասաց. «Այն ժամանակ, երբ թագաւորի մօտից 52
մարդիկ էին եկել եւ հայիտում էին քեզ, ելաւ քո հրեշտակն ու հարուածելով նրանց՝ հարիւր ութսունհինգ հազար 53
մարդ սպանեց: Նոյն ձեռով այսօր դու կտորիրի այս բանակը, որպէսզի մնացածներն իմանան, որ քո սրբութեան 54
վերաբերեալ սին խօսքեր են ասել: Պարժիր նրանց ըստ իրենց կարարած չարագործութեան»: Երկու բանակները 55
հասան եւ իրար բախուեցին Ադար ամսի փասներեքերորդ օրը: Նիկանորի գունդը պարտուեց, ջախջախուեց, եւ 56
երկու բանակների միջեւ ինքն էլ առաջինը սրախողխող ընկաւ: Երբ թշնամու գունդը փեսա, որ Նիկանորն ընկաւ, 57
զենքերը նետեցին եւ փախուստի դիմեցին: Սրանք մէկ օր շարունակ Ադասայից հեղապնդեցին նրանց, մինչեւ 58
որ հասան Ազերա: Նրանց յետեւից փող էին փչում իբրեւ յաղթանակի նշան, Նրէասարանի բոլոր քաղաքներից 59
եկնում էին ու սպանում նրանց: Ներպապնդուողները դարձեալ հաւաքում էին ու դիմադրում: Այդ օրը սրախողխող 60
ընկան բոլորը, եւ նրանցից մէկ մարդ անգամ չմնաց: Եկան եւ սկսեցին աւար առնել, կողոպտել բանակի զենքերը, 61
զանձերը եւ ամբողջ ունեցումները: Կարեցին Նիկանորի գլուխն ու աջ ձեռքը, որ նա գոռոզութեամբ յանդգնել էր 62
բարձրացնել փաճարի վրայ, եւ բերեցին ու կախեցին Երուսաղէմի դիմաց: Ժողովուրդը խիստ ուրախացաւ եւ այդ 63
օրը նշեց որպէս փարեկան փօն: Այդ օրը, Ադար ամսի փասներեքերորդ օրը, նրանք հոջակեցին ամենամեայ փօն: 64
Յուդայի երկիրը միառժամանակ հանգիստ ապրեց:

Յուդան լսեց հռոմէացիների համբաւի մասին, թէ նրանք հզօր են իրենց ուժով, նրանք լաւ են համարում, եթէ 8
մէկը դիմում է իրենց օգնութեանը կամ դաշնակից լինում իրենց: Նա լսեց, որ նրանք խիստ զօրացել են երկրի վրայ, 2
նաեւ պարտաւորեցին մղելու շնորհիւ գրաւել են գաղափարացիների կողմերը, ընկճել նրանց ու հարկաբար դարձրել, 3
նաեւ այն, թէ ինչ են արել ժամանակին իսպանացիների կողմերում՝ նրանցից գրաւել են հանքեր, որպէսզի ոսկի ու 4
արծաթ էին հանում, գրաւել են այդ վայրերն իրենց խելամարտութեամբ ու իրենց համբերաբարութեամբ, թէեւ այդ 5

4 վայրը խիստ հեռու էր նրանցից: Լսեց նաեւ, որ երկրի հեռաւոր ծայրամասից նրանց վրայ յարձակուելու եկած
5 թագաւորներից մի քանիսին կոտորել են, մեծ ջարդ փութել նրանց, իսկ մնացածներին փարեկան հարկի փակ դրել:
6 Նրանք Փիլիպպոսին ու իրենց վրայ յարձակուած կինացիների արքային սպանել են պարերազմի ժամանակ ու
7 ընկճել նրանց: Նրանցից պարտութիւն է կրել նաեւ ասիացիների մեծ արքան՝ Անփոքոսը, որ եկել էր նրանց վրայ
8 մեծ պարերազմով եւ որն ունէր հարիւր քսան փիղ, բազմաթիւ կառքեր ու երիվարներ: Նրան կենդանի են բռնել
9 եւ ստիպել, որ հարկ վճարի: Ստիպել են նաեւ իրենից յետոյ եկած թագաւորներին պարանդներ ու փրկագին
10 տալ, նրանից խլել են Նոդիկների, Պարթեւների, Լիդացիների երկրներն ու նրանց ընտիր գաւառները յանձնել են
11 Եւմենիի արքային: Երբ լսել են նաեւ, թէ յոյները որոշել են գալ, կոտորել իրենց, երբ փեղեկացել են այդ մասին,
12 ուղարկել են իրենց զօրավարներից մէկին, որն եկել ու ահեղ մի կռուի ժամանակ կոտորել է նրանց, բազմաթիւ
13 մարդկանց սրախողխող արել, գերևարել նրանց կանանց ու որդիներին, կողոպտել նրանց կայքն ու ունեցումաձքը,
14 երկիրն ստրկացրել, բերդերը քանդել, երկիրը հարկաւոր դարձրել մինչեւ օրս: Կոտորել են նաեւ խռովութիւն
15 բարձրացրած միւս թագաւորութիւնների ու կղզիների մարդկանց, ստրկացրել նրանց: Բայց իրենց բարեկամնե-
16 րի եւ նրանց հետ, ովքեր դիմել են իրենց օգնութեանը, անդաւաճան բարեկամութիւն են արել: Նրանք ընկճել են
17 մօփիկ ու հեռաւոր բոլոր թագաւորութիւնները, եւ ովքեր մի անգամ լսել են նրանց անունը, վախեցել են նրանցից:
18 Ում ուզեցել են, թագաւորութիւն են փութել, ում ուզեցել են, գրկել են իշխանութիւնից: Նրանք խիստ հզօրացել են:
19 Նախառակ այս ամենին, նրանցից ոչ ոք յանձն չի առել, ի նշան իշխանութեան, թագ կրել կամ ծիրանի հագնել:
20 Նրանք խորհրդարան են շինել, եւ ամէն օր երեք հարիւր քսան մարդ հոգ է փարել զօրքի մասին, որպէսզի երկիրը
21 շէն պահեն: Ամէն փարի նրանցից մէկը, ով արժանաւոր է եղել, նշանակուել է իշխանութեան ղեկավար, որպէսզի
22 կառավարի իրենց ողջ երկիրը: Բոլորը հնազանդութեամբ լսել են մէկին, նրանք միմեանց նկատմամբ դիւ կամ
23 նախանձ չեն ունեցել: Այն ժամանակ Յուդան ամէն մի գնդից ընտրեց մարդիկ՝ Ակկոսի որդի Յովնաթանի որդի
24 Եւպոլեմոսին եւ Եդիազարի որդի Յասոնին, նրանց ուղարկեց Նոն քաղաքը, որպէսզի սրանք նրանցից հաշտութիւն
25 եւ օգնութիւն խնդրեն, որպէսզի իրենց վրայից վերացնեն ստրկութեան այն լուծը, որ յոյները դրել էին խարայեա-
26 ցիների վրայ: Նրանք գնացին հռոմէացիների կողմերը: Ծանապարհը երկար էր: Բանագնացները եկան հասան ու
27 նրանց հանդիպեցին խորհրդարանում: Նրանք կանգնեցին մէջփեղում ու սկսեցին յայտնել, թէ ինչ պարգամներով
28 են եկել: «Յուդա Մակաբայեցին, իր եղբայրներն ու Նրեասփանի բոլոր սեպուհները ուղարկել են մեզ, որ ձեզ հետ
29 հաշտութեան մասին խօսենք, ձեզ մեր օգնականը դարձնենք եւ ձեզանից խաղաղութիւն խնդրենք, որ դուք էլ մեզ
30 ձեր նիզակալիցն ու բարեկամը համարէք»: Այս խօսքերը նրանց հաճելի թուացին: Ահա այս է այն հրովարտակի
31 պատճենը, որ պղնձէ փախարակների վրայ նրանք գրեցին նրանց համար, ուղարկեցին Երուսաղէմ եւ թողեցին նրանց
32 մօտ իբրեւ օգնութեան ու խաղաղութեան վկայագիր. «Խաղաղութիւն եւ բարեգործութիւն թող լինի Նրեասփանի
33 ու հռոմէացիների միջեւ, ծովի ու ցամաքի վրայ, թող սուրն ու թշնամին հեռու լինեն նրանցից: Իսկ եթէ պարե-
34 րազմ լինի նախ հռոմէացիների կամ նրա բարեկամներից որեւէ մէկի դէմ նրանց պետութեան ողջ քաղաքում,
35 ապա անմիջապէս նրանց կամովին թող օգնեն հրեական գնդերը ըստ ժամանակի պահանջի: Նրանք թշնամու
36 կողմը չպէտք է անցնեն, արծաթով, ոսկով, գէնքով կամ նաւերով չպէտք է օգնեն թշնամիներին, որովհետեւ այսպէս
37 է ձեռնարկու հռոմէացիներին: Այս պարտութիւնները պէտք է նրանք պահպանեն առանց հարուցում պահանջելու:
38 Նոյն ձեռով եթէ հրեաների դէմ պարերազմ լինի, հաւարարմութեամբ, կամովին շրապ օգնութեան պէտք է հասնեն
39 հռոմէացիներն էլ ըստ ժամանակի պահանջի, թշնամուն չպէտք է փան ոսկի, արծաթ, գէնք կամ նաւեր, որովհետեւ
40 այսպէս է ձեռնարկու հռոմէացիներին: Այս պարտութիւնները նրանք պէտք է պահպանեն առանց նենգութեան: Ա-
41 հա այսպիսի պայմաններ կապեցին հռոմէացիները հրեաների գնդի հետ. իսկ եթէ այդ պայմաններից յետոյ այս
42 կամ այն կողմը որեւէ բան ունի հանելու կամ աւելացնելու, ապա դա թող անեն, ըստ հարկի, երկու կողմերի հա-
43 մաձայնութեամբ եւ պահեն անխախտ: Նրանց նկատմամբ չարագործութիւն կատարող Դեմետրիոս արքային կը
44 գրենք. «Ասա՛, ինչո՛ւ էք լուծ դնում մեր նիզակալից բարեկամների պարանոցին: Իմացէ՛ք, որ եթէ նրանք բողոքեն
45 քեզանից, արդար դատաստան կը փեսնենք, քո դէմ կռուի կ'ելնենք, լինի ծովի վրայ թէ ցամաքում»:

9 Դեմետրիոսը ջլեց: Քանի որ Նիկանորն իր բանակով նրանց դէմ պարերազմելով պարտուել էր, ուստի դար-
2 ձեալ, երկրորդ անգամ, Նրեասփան ուղարկեց Բաքիդէսին եւ Յակիմոսին իր բանակի աջակողմեան թէլի հետ:
3 Նրանք գնացին Գազաղայի ճանապարհով, եկան ու դասաւորուեցին Մեսայթում Արբելացիների երկրում: Գրա-
4 ւեցին այն ու այնպէղ բազմաթիւ մարդկանց սպանեցին: Նարիւր յիսուներեք թուականի առաջին ամսում բանակ
5 դրեցին Երուսաղէմի մօտ, յետոյ քսան հազար նիզակալի մարդկանցով ու երկու հազար սպառազինուած հե-
6 ծեալներով գնացին Բերթթ: Յուդան երեք հազար սպառազէն ընտիր զինուորներով բանակ էր դրել Եդիշայում:
7 Երբ սրանք փեսան զօրագնդի բազմութիւնը, խիստ վախեցան. շարերը լքեցին նրան, Յուդայի մօտ ոչ ոք չմնաց,
8 բացի ութ հարիւր սպառազէն հեծեալներից: Երբ Յուդան փեսաւ, որ զինուորները լքել են իրեն, իսկ պարերազմը
9 նեղում էր իրեն, վրդովուեց իր սրտում, որովհետեւ չէր հասցնի նորից հաւաքել նրանց, թեւաթափ եղաւ, յուսա-
10 լքուեց, բայց մնացածների հետ խօսելով՝ ասաց. «Եկէ՛ք դիմադրենք, գուցէ կարողանանք դիմադրել նրանց»: Ինքը
11 համարձակօրէն առաջ շարժուեց, բայց զինուորները, մօտենալով, շրջապարեցին նրան, որ յետ դարձնէ: Սկսե-
12 ցին խօսել նրա հետ ու ասացին. «Ո՛վ մարդ, մենք չենք կարող նրանց վնասել, այժմ մեր անձը փրկելու մասին
13 մտածենք, յետոյ կը գնանք, կը հաւաքենք մեր եղբայրներին ու կը կռուենք, թէպէտեւ սակաւաթիւ ենք»: Յու-
14 դան պարասխան փութեց նրանց եւ ասաց. «Ես այդ բանը չեմ անի, ես նրանց առաջ փախուստի չեմ դիմի: Եթէ
15 հասել է մեր ժամանակը, քաջութեամբ մեռնենք մեր եղբայրների համար եւ վախկոպի անունը չենք խառնի քա-
16 ջի առաքինութեան հետ»: Երկու կողմի բանակների զինուորները վեր կացան ու պարերազմեցին միմեանց դէմ:
17 Բաքիդէսի սպառազէն բանակը բաժանուեց երկու մասի: Պարասփիկաւորներն ու աղեղնաւորները գնում էին գնդի
18 առաջից, իսկ առաջամարտիկները գնում էին սրանց առաջից: Բաքիդէսն աջ թետում շրապեցնում էր զինուոր-
19 ներին, փազնապի շեփոր հնչեցնելով առաջ էր փանում նրանց: Յուդայի գունդը շեփոր հնչեցնելով յարձակում
20 գործեց: Երկիրը երկու կողմերի աղմուկ-աղաղակից դողդում էր: Պարերազմը շարունակուեց առանց դադարի՝
21 առաւօտից մինչեւ երեկոյ: Երբ Յուդան նկատեց, որ Բաքիդէսն ընտիր զօրքով աջ թետում է կանգնած, իր գնդի

սպառազէն, ընտիր զինուորներին իր մօտ կանչեց, քաջալերեց ու յարձակման անցաւ: Երբ նա արդէն ջախջախել 15
էր աջակողմեան թելը, նեւրուեց դէպի ձախ թեն ու նրանց իր առաջն առած՝ հալածեց մինչեւ Ազոպ լեռան կող- 16
մը: Երբ ձախակողմեան թելի զինուորները տեսան, որ աջակողմեան թելը ջախջախուել է Յուդայի զինուորների 17
առաջ, եկան, միացան ու պաշարեցին Յուդային իր գնդի հետ: Այդ վայրում երկու կողմերի վիրաւորները գետին 18
էին թաւալում: Այդպէս ընկաւ Յուդան առաջին նահապետողների հետ, իսկ մնացածները փախուսարի դիմեցին: 19
Երկու եղբայրները՝ Յովնաթանն ու Շնաւոնը, վերադարձան, վերցրին Յուդային, փարան թաղեցին իրենց հայրերի 20, 21
շիրիմում՝ Մողիիմում: Իսրայէլացիները մեծ կոծով ողբացին, սուգ պահեցին բազում օրեր, յետոյ սկսեցին խօսել 22
եւ ասել. «Ինչպէն ընկաւ, ինչպէն փապալուեց Իսրայէլի հզօր փրկիչը»: Այս մարտանում, սակայն, չի գրուել այն 23
բոլոր մարտերի, ճակատամարտերի, պատերազմների մասին, որ մղել է Յուդան, եւ այն քաջութիւնների մասին, 24
որ գործել է նա, որովհետեւ դրանք չափազանց շատ են: Յուդայի մահուանից յետոյ անօրէնները յայտնուեցին 25
Իսրայէլի բոլոր սահմաններում աճեցին, բազմացան նրանք, որ անօրէնութիւն էին գործում: Այդ օրերին մեծ սով 26
եղաւ, եւ մարդիկ ինքնակամ գնացին նրանց մօտ. բոլորը նրանց կողմն անցան: Բաքիդէսն ընտրեց անօրէն 27
մարդկանց, նրանց իշխանութիւն տուեց: Նրանք փնտռում, գտնում էին ու Բաքիդէսի մօտն էին բերում Յուդայի 28
բարեկամներին, նրանցից վրէժ լուծում: Իսրայէլացիներին չարչարում, ծաղրում, նեղում, ծանակում էին այնպէս, 29
որ մարգարէի ի յայտ գալուց յետոյ այդպիսի բան չէր եղել: Նաաքուեցին Յուդայի բոլոր բարեկամները, գնացին 30
Յովնաթան Ափուսի մօտ ու ասացին. «Լո եղբայր Յուդան մեռաւ, եւ չկայ մի մարդ, որ նրա նման էլնի թշնա- 31
միների դէմ, պատասխան փայ նրանց, ովքեր թշնամութեամբ գալով նեղում են մեր ազգը: Արդ, նրա փոխարէն 32
մենք թեզ ընտրեցինք, որ դու մեզ վրայ զօրապէս լինես, մեզ առաջնորդես, մեր թշնամիների դէմ ճակատամարտ 33
փրկես»: Այդ ժամանակ Յովնաթանն սպանւեց առաջնորդութիւնը եւ բարձրացաւ իր եղբայր Յուդայի տեղը: Երբ 34
դա իմացաւ Բաքիդէսը, հնար էր փնտռում սպանելու Յովնաթանին ու նրա եղբայր Շնաւոնին: Մրանք փախան 35
Թակովիի անապարը, եկան, բանակ դրեցին Ասիաթ լճի մօտ: Բաքիդէսը այդ մասին իմացաւ շաբաթ օրը եւ եկաւ, 36
ինքն էլ իր զօրքով բանակ դրեց Յորդանան գետի այն կողմում: Նա նրանց մօտ ուղարկեց իր մի եղբօրը՝ բազ- 37
մաթիւ զօրքերի զօրավարին, եւ խնդրեց իրենց բարեկամ նաբապացիներին, որ իրենց յանձնեն իրենց պատկանող 38
կայքն ու գրասարները եւ այն ամէնը, ինչ մնացել էր իրենց մօտ: Դամասայում գտնուող Յամբրիի որդիները եկան ու 39
բռնեցին Յովնաթանին եւ կահ-կարասիով հանդերձ վերցրին գնացին իրենց հետ: Դրանից յետոյ նրա եղբայրներ 40
Յովնաթանն ու Շնաւոնը իմացան, որ Յամբրիի որդիները հարսանիք են անում: Մրանք Աբլալաթից մեծ երթով ու 41
անչափ հանդերձանքով հարս էին բերում քանանացի մեծամեծ աւագներից մէկի դստերը: Նրանք յիշեցին իրենց 42
Յովնաթանը եղբօրը եւ վեր կացան, դարան մօտն լեռան մի ծործորում: Իրենց հայեացքը բարձրացնելով՝ նրանք 43
տեսան, որ մի մեծ երթ՝ հոծ մի ամբոխ է գալիս: Փեսան դուրս եկաւ իր բարեկամների եւ իր եղբայրների հետ շն- 44
փորներով, թմբուկներով, փարբեր նուագածուների ու բազում զինուած մարդկանց ուղեկցութեամբ: Մրանք եկան 45
դարանից, շարտերին սպանեցին, վիրաւորեցին եւ զինուած մարդկանց փախուսարի մարտնչեցին, աւար առան իրերն 46
ու զգեստները, իսկ երթի մասնակիցներին կողոպտեցին: Նաաանիքը փոխուեց լաց ու կոծի, իսկ երաժիշտների 47
ձայնը սուգի ու ողբի վերածուեց: Նրանք իրենց եղբօր վրէժը լուծեցին ամբողջովին եւ վերադարձան Յորդանան 48
գետին մօտիկ մի մարգագետին: Երբ դա իմացաւ Բաքիդէսը, զօրք վերցրեց, շարժուեց նրանց վրայ, եկաւ հասաւ 49
Յորդանան գետի քարայրների մօտ: Յովնաթանն ասաց իր զօրքին. «Եկէք վեր կենանք ու մարտի մէջ մրնենք յա- 50
նուն մեր կենանքի, որովհետեւ այս օրը նման չէ երեկուան եւ ոչ էլ նախորդ օրուան: Ահաւասիկ զօրք է դասատրուել 51
մեր դիմաց: Ոչ ամրոց կայ պատասպարուելու, ոչ էլ դաշտ կայ փախուսարի համար. մեզ Յորդանան գետն է շրջա- 52
պարել: Արդ, եկէք կանչենք Տիրոջ անունը, յարձակուենք, գուցէ փրկուենք մեր թշնամիների ձեռքից»: Այս խօսքն 53
ասաց ու անմիջապէս յարձակուեց Բաքիդէսի վրայ, ձեռքը բարձրացրեց, որ հարուածի, բայց սա խոյս տուեց: 54
Յովնաթանն ու նրա հետ եղածները անցան այդ բարձունքից: Բաքիդէսի զինուորները հարուածեցին, կոտորեցին 55
Յուդայի գնդից հազար մարդ եւ վերադարձան Երուսաղէմ, սկսեցին Նրէասպանում ամուր քաղաքներ կառուցել, 56, 57
Երիքովի, Ամաուսի, Բեթորի, Բեթելի, Մինաթարոթի եւ Սթեփի բերդերն ամրացրին ամուր պարիսպներով, հզօր 58
դարպասներով ու հասարակուսնի հիւղերով: Նա թշնամութիւնը բոլորեցրելու համար պահապաններ կանգնեցրեց իս- 59
րայէլացիների վրայ, ամրացրեց Բեթաոր քաղաքը, Գազերան եւ ամրոցը, այնպէս վերաւորեց բազմաթիւ զօրքեր 60
ու շար մթերք: Նա երկրի իշխանների որդիներին պատարել վերցրեց եւ նրանց բանարարեց Երուսաղէմի բերդում: 61
Նա երկրի փարբ թուականի երկրորդ ամսին Յակիմոսը հրամայեց քանդել ներքին սրբավայրի սրահների պարիսպ- 62
ները. նրանք սկսեցին քանդել այն գործը, որ արել էին մարգարէները: Այդ ժամանակ դիւահարուեց Յակիմոսը. 63
ձախողուեցին նրա գործերը, թուլացաւ նրա երախը, պատանձուեց լեզուն. նա ոչ մի բան չէր կարողանում ասել ու իր 64
փան վերաբերեալ կարգադրութիւններ անել: Այդ ժամանակ Յակիմոսը մեռաւ մեծ փանջանքներով: Երբ Բաքի- 65
դէսը տեսաւ, որ Յակիմոսը մեռաւ, վերադարձաւ արքայի մօտ, եւ Նրէասպանը երկու փարի խաղաղ կենանք ունեցաւ: 66
Անօրէնները միտք արեցին ու ասացին. «Ահա Յովնաթանն ու նրա մօտ գտնուողները ապրում են խաղաղ ու անհոգ: 67
Եկէք բերենք Բաքիդէսին, որ սա մի գիշերուայ մէջ բռնի բոլորին»: Գնացին ու իրենց մրաժաժն ասացին նրան: 68
Նա բազմաթիւ զօրքերով արագ ճանապարհ ընկաւ, գաղտնի հրովարտաւ ուղարկեց Նրէասպանում գտնուող իր 69
համախոհներին, որ բռնեն Յովնաթանին ու նրա հետ գտնուողներին, բայց սրանք դա անել չկարողացան, քանի որ 70
դաւի գաղտնիքը բացայայտուել էր: Նրանք բռնեցին երկրի չար առաջնորդներից մի յիսուն հոգու եւ խողխողեցին: 71
Յովնաթանը, Շնաւոնն ու նրանց հետ եղող մարդիկ խոյս տուեցին դէպի Բեթբէս, որ անապատում էր, նրա քան- 72
դուած պարերը վերանորոգեցին ու ամրացրին: Երբ Բաքիդէսը տեսաւ դա, զօրք հաւաքեց, եկաւ պաշարեց այն: 73
Բեթբէսի շրջակայքում մարտ մղեց, կռիւ արեց բազմաթիւ օրեր, դրա շուրջը մեքենաներ կանգնեցրեց: Յովնա- 74
թանն իր Շնաւոն եղբօրը թողեց քաղաքում, իսկ ինքն եկաւ այդ գաւառը: Եկաւ Արթամ, սպանեց Օդոմերային, նրա 75
եղբայրներին ու Փասիթոնի որդիներին իրենց վրանում: Դրանից յետոյ սկսեց կոտորել զինուորներին: Շնաւոնն ու 76
նրա հետ եղող մարդիկ եկան քաղաքից, հրկիզեցին մեքենաները, պատերազմեցին Բաքիդէսի դէմ եւ պարտութե- 77
ան մարտնչեցին նրան, որովհետեւ նրա մարտարարունն ու նրա արշաւանքն իզուր էին: Մա բարկացաւ այն անօրէն 78
մարդկանց վրայ, ովքեր իրեն խորհուրդ էին տուել արշաւել նրա երկիրը: Բաքիդէսը նրանցից շարտերին սպանեց 79

70 ու որոշեց վերադառնալ այն երկիրը, որտեղից եկել էր: Երբ Յովնաթանն իմացաւ այդ, բանագնացներ ուղարկեց նրա յեփթեից, որ նրա հետ խօսեն խաղաղութիւն հաստատելու մասին, դաշինք կնքեն, եւ նա վերադարձնի բոլոր գերիներին: Նա համաձայնեց եւ արեց այնպէս, ինչպէս Յովնաթանը խօսել էր իր հետ: Նա երդուեց, որ, քանի կենդանի է ինքը, այլեւ չարիք չի հասցնի նրանց: Նա վերադարձրեց այն գերիներին, որ վերցրել էր նախկինում Նրէասափանից, իսկ ինքը գնաց իր երկիրն ու այլեւ չարշաւեց նրանց սահմանների վրայ: Կռիւները դադարեցին Խորայելում: Յովնաթանը բնակուեց Մաքմասում, սկսեց դաբել իր ժողովրդին ու անօրէններին կոտորել Խորայելում:

10 Նարիւր վաթսուն թուականին անփոքացի Ալեքսանդր Եպիփանը գնաց ու գրաւեց պողոտեացիների քաղաքը: 2 Ընդունեցին նրան, եւ նա այնպէղ թագաւորեց: Երբ Դեմետրիոս արքան լսեց, բազմաթիւ զօրք հաւաքեց, վեր կացաւ, որ պատերազմի նրա դէմ: Դեմետրիոսը նրան խաղաղութեան պապգամ ուղարկեց, որ նրանք մեծարեն իրեն: 4 «Շտապեցէք, – ասաց, – նրա հետ խաղաղութեան դաշինք կնքել, քանի դեռ Ալեքսանդրը նրանց հետ դաշինք չի կնքել ընդդէմ մեզ: Ես գիտեմ, նա կը յիշի իր դէմ, իր եղբայրների ու իր ազգի դէմ մեր կարարած չարագործութիւնները»: Եւ նա նրան իրաւունք փուեց զօրք հաւաքելու, սպառազինուելու, որպէսզի նա իր նիզակակիցը դառնայ, իսկ ամբողջով գրնուող պատանդներին հրամայեց յանձնել նրա ձեռքը: Յովնաթանն եկաւ Երուսաղէմ: Նա նամակը կարդաց ամբողջ ժողովրդի առաջ եւ նրանց առաջ, ովքեր բերդում էին: Նրանք խիստ վախեցան, որովհետեւ լսեցին, թէ արքան նրան իրաւունք է փուել զօրք հաւաքելու: Բայց պատանդներին բերեցին ու յանձնեցին նրան, իսկ նա նրանց յանձնեց իրենց ընդհանրութեան: Յովնաթանը բնակուեց Երուսաղէմում, սկսեց բարեկարգել ու նորոգել քաղաքը: Նա պարսպի շինարարութեան վրայ աշխատողներին ասաց. «Շինեցէք այդ պարիսպը եւ պատեցէք Միոն լեռան շուրջը քառանկիւն որձաքարերով»: Այդպէս էլ արեցին: Այն ժամանակ Բաքիդէսի կառուցած բերդում ապրող այլազգիները փախուստի դիմեցին: Նա ամէն մէկին թողեց իր փողով, իսկ ինքը գնաց իր հայրենի երկիրը: Բեթսորում մնացել էին Օրէնքին ու հրամաններին չենթարկուող մի քանի մարդիկ, որովհետեւ դա նրանց ապաստարանն էր: Երբ Ալեքսանդր արքան լսեց այն խոստումները, որ Դեմետրիոսը փուել էր Յովնաթանին, եւ պատմեցին նրան այն պատերազմի մասին, որ նա քաջաբար մղել էր իր եղբայրների հետ, եւ այն փանջանքները, որ նա կրել էր, ասաց. «Մի՞թէ երբեւէ կարող ենք գրնել այսպիսի մի փղամարդ: Եկէք նրան դարձնենք մեր բարեկամն ու օգնականը»: Նա հրամայեց նրանց հրովարտակ ուղարկել հեփթեալ խօսքերով. «Ալեքսանդր արքայից ողջոյն իր եղբայր Յովնաթանին: Քո մասին լսել ենք, թէ քաջ փղամարդ ես, եւ արժանի է, որ լինես մեր բարեկամը: Արդ, մենք քեզ այսօր նշանակում ենք քո ազգի քահանայապետ եւ քեզ կոչում ենք արքայի բարեկամ (եւ հրամայեց նրա համար փանել ոսկէ պսակ ու ծիրանիներ): Արդ, հաստատուն մնա մեր դաշինքի վրայ եւ պահպանի՛ր մեր նկատմամբ ունեցած քո հաւատարիմ բարեկամութիւնը: Ողջ եղի՛ր»: Յովնաթանը հագաւ այդ ընփրի պատմուճանը: Նարիւր վաթսուն թուականին, փաղաւարահարաց փարեկան փօնի ժամանակ զօրք հաւաքեցին, սպառազինուեցին եւ ուրախութիւններ կարարեցին: Այս բաները լսելով Դեմետրիոսը խիստ փրփմեց ու ասաց. «Այս ի՞նչ արեցինք, ինչո՞ւ մենք նրանց չդարձրինք մեզ օգնական: Ալեքսանդրը կանխեց մեզ, նրանց հետ խաղաղութեան դաշինք կնքեց եւ Նրէասափանը հաստատապէս իր ձեռքն առաւ: Արդ, եկէք մենք էլ նրանց գրենք ողջոյնի ու մեծարանքի խօսքեր, պարգեւներ խոստանանք, որպէսզի նրանք դառնան մեր օգնականները»: Եւ նա նրանց հրովարտակ ուղարկեց հեփթեալ խօսքերով. «Դեմետրիոս արքայից ողջոյն հրեայ ազգին: Քանի որ դուք պահպանեցիք մեզ հետ կնքած ուխտն ու դաշինքը, շարունակեցիք մնալ մեր բարեկամը, թշնամիներին աջակից չեղաք, մենք, լսելով այդ, ուրախ եղանք: Արդ, շարունակեցէք, պահպանեցէք մեր նկատմամբ ունեցած հաւատարմութիւնը, եւ մենք դրա փոխարէն բազում բարեգործութիւններով կը հափուցենք ձեզ, բազմաթիւ պարգեւներ կը փանք: Ձեզ ազատ կ'արձակենք, բոլոր հրեաներին կ'ազատենք փոքրերից, աղի ու պսակի, սերմի երրորդ բաժին հարկերից, իսկ ինձ պատկանող հանրային այգիներն ու ծառերը այսօրուանից սկսած եւ յետագայում կը թողնեն ձեզ: Երուսաղէմը թող մնայ սուրբ ու նուիրական իր շրջակայ սահմաններով: Տասանորդից վերցրած մաքսը վերացնում ենք ձեզանից: Միջնաբերդի իշխանութիւնը յանձնում ենք քահանայապետին: Դա պահպանելու համար նա թող այնպէղ կարգի այն մարդկանց, որոնց ինքը կ'ընփրի: Նրէասափանից իմ թագաւորութեան երկրները բերուած ամէն մի գերի հրեայ առանց փրկագնի՝ ձրի թող ազատ արձակուի: Թող վերանան հասի, մաքսի ու գրաստի հարկերը: Իմ թագաւորութեան մէջ գրնուող բոլոր հրեաները փարեկան բոլոր փօներին, շաբաթ օրերին, ամսուայ սկզբներին, փօնին նախորդող եւ փօնին յաջորդող երեք օրերին հարկ թող չվճարեն: Ոչ ոք թող չյանդգնի որեւէ մէկին պահանջ ներկայացնել կամ որեւէ մէկին նեղել իմ բոլոր գործերի պարճառով: Անդրանիկ գաւակները թող մտնեն արքունի զօրքի մէջ, նրանց թիւը թող լինի մինչեւ վեց հարիւր հազար զօրական, եւ նրանք ըստ օրէնքի պարգեւներ թող ստանան արքունի առաջին զօրքի մեծամեծներին հաւասար: Ովքեր հաւատարիմ են, դարձեալ նրանցից թող նշանակուեն արքունի պաշտօնեաներ, նրանք թող դառնան իշխաններ ու վերակացուներ, նրանք թող առաջնորդուեն այն օրէնքներով, որ արձակել է արքան Նրէասափանում: Նախկինում Նրէասափանին պատկանող երեք գաւառները Մամարացիների երկրից թող վերադարձուի Նրէասափանին, եւ երկուսի համար թող գործի մէկ օրէնք, որ ուրիշը չկարողանայ իշխել նրանց վրայ, այլ՝ քահանայապետը: Պարտուեացիների քաղաքը թող պարգեւ փրոտի Երուսաղէմում գրնուող սրբարանին, որպէսզի հոգացուեն սրբարանի համար յարկացուող ծախսերը: Ամէն փարի եւ արքունի գանձարանից կրամ փասնիկնգ հազար կշիռ արծաթ, որոնք կը ստացուեն ինձ երթակայ վայրերից: Այն մթերքը, որ կը պակասի, եւ իրենք չեն կարողանայ ձեռք բերել, արքունիքից կը փրոտի, ինչպէս եղել է առաջին սերունդների ժամանակ: Դրանք սրանից յետոյ թող փրուեն արքունի միջոցներից: Բացի այդ, սրբարանի եկամուտներից ամէն փարի գանձուող իննգ հազար կշիռ արծաթը գեղցում են, որովհետեւ դա պէտք է քահանաներին ու պաշտօնեաներին: Ով արքունիքին պարտք ունենալու պարճառով կը ցանկանայ փախչել ու մտնել Երուսաղէմի փաճարը, կամ ով դրա սահմաններում է գրնուում, թող ներում ստանայ: Նրանք թող ազատ արձակուեն: Սուրբ շինութիւններից ամէն ինչ, որ անբուժած-կործանուած կը լինի, թող կառուցուի ու նորոգուի, իսկ ծախսերը թող վճարուի արքունիքից: Թող կառուցուեն Երուսաղէմի պարիսպը, չորս կողմը թող ամրացնեն, իսկ ծախսերը թող վճարուի արքունիքից: Թող կառուցուեն Նրէասափանի բոլոր բերդապարիսպները»: Երբ Յովնաթանն ու ժողովուրդը լսեցին այս բանը, երբեք չհաւատարեցին ու չընդունեցին նրանց, որովհետեւ յիշեցին Երուսաղէմում նրանց կարարած մեծամեծ չարագործութիւնները,

նրանց պարճառած նեղույթինները: Նրանք գերադասեցին Ալեքսանդրի հետ հաշտութիւնը, որովհետեւ նախ նա 47
էր խաղաղութիւն առաջարկողը, իրենք նրա նիզակակիցներն էին, եւ նա իրենց օգնականն էր եղել իրենց կեանքի
բոլոր օրերում: Ալեքսանդր արքան զօրաժողով արեց, բազմաթիւ զօրքեր հաւաքեց, որ գայ, պարերազմ փայ Ռե- 48
մեպրիոսի դէմ: Երկու թագաւորները եկան միմեանց բախուեցին, եւ Դեմեպրիոսի զօրագունը փախուստի դիմեց: 49
Ալեքսանդրը հերպաւոնեց նրանց. ճակարամարտը սաստկացաւ մինչեւ արեւի մայր մտնելը: Այդ օրն այդպէս, 50
Ալեքսանդրի առաջ սպանուեց Դեմեպրիոսը: Նարուածեցին, հալածեցին եւ նոյն օրն էլ ամէն ինչ աւարտի հասցրին:
Ալեքսանդրը Եգիպտացիների երկիր՝ Պարոմէոս արքայի մօտ բանագնացներ ուղարկեց եւ հետեւեալը պարուիրեց, 51
«Թող յայտնի լինի քեզ, ո՛վ արքայ Եգիպտոսի, որ ես վեր դարձայ իմ տերութեանը, եւ նստեցի իմ հայրերի գահին, 52
իշխանութիւնը վերցրի իմ ձեռքը, հարուածեցի ու վանեցի Դեմեպրիոսին իր զօրքով հանդերձ եւ վերանուածեցի
իմ երկիրը: Պարերազմում հարուածեցի ու վանեցի նրան ու իր զօրքերը, նստեցի նրա թագաւորական գահին: 53
Արդ, ե՛կ միմեանց միջեւ խաղաղութիւն հաստատենք. դու քո դստերն ինձ կնույթեան փոխ, որ նա ինձ արժանի կին
լինի, իսկ ես էլ՝ քո արժանի փեսան»: Եգիպտացիների արքան պարասխան փուեց ու ասաց. «Բարի է այն օրը, 54
երբ դու վերադարձար քո նախնիների երկիրը եւ նստեցիր քո հայրերի արքայական գահին: Ես պարտաստ եմ
յօժար կամքով անել այն ամենը, ինչ դու գրել ես ինձ: Եկ հանդիպենք իրար պարոմէացիների քաղաքում, փեսաներ
միմեանց, եւ քեզ իմ փեսան դարձնենք, ինչպէս որ դու ես ասել»: Պարոմէոս արքան ելաւ Եգիպտացիների երկրից 57
հարիւր վաթսուներկու թուականին եւ իր Կլեոպատրա դստեր հետ եկաւ պարոմէացիների քաղաքը: Երկու թագա- 58
ւորները հանդիպեցին միմեանց, եւ Պարոմէոսը իր Կլեոպատրա դստերը փուեց նրան: Պարոմէացիների քաղաքում
հարսանիք արեցին մեծ ճոխութեամբ ու մեծ շուքով, ինչպէս վայել է թագաւորներին: Ալեքսանդրը Յովնաթանին 59
հրովարտեց ուղարկեց, որ սա գայ իր մօտ: Յովնաթանը մեծ շուքով գնաց պարոմէացիների քաղաքը, երկու թա- 60
գաւորներին հանդիպելով մեծամեծ նուէրներ փուեց եւ ինքն էլ նրանցից նուէրներ սրացաւ: Երուսաղէմի անօրէն
մարդիկ հաւաքուեցին, որպէսզի ամբաստանեն նրան, սակայն թագաւորը նրանց չստաց: Արքան հրամայեց հանել 62
Յովնաթանի զգեստները. նրան հագցրին ծիրանի զգեստներ. արքան նրան նստեցրեց իր կողքը եւ ասաց իշխան- 63
ներին. «Կը գնաք նրա հետ, բոլոր քաղաքներում կը յայտնէք իմ հրամանը, որ ոչ ոք չյանդգնի ամբաստանել նրան,
եւ ոչ ոք չնեղացնի նրան ոչ մի բանով»: Երբ չարագործները փեսան նրա նկատմամբ ցուցաբերուած պարիւր, լսե- 64
ցին հրամանի խօսքերը եւ փեսան ծիրանի զգեստները, բոլորը փախան, թաքնուեցին, անհետացան: Թագաւորը 65
պարիւր փուեց նրան առաջին բարեկամների հետ հաւասար, նրան նշանակեց սպարապետ եւ կուսակալ: Յովնա- 66
թանը վերադարձաւ Երուսաղէմ՝ լցուած ուրախութեամբ ու խաղաղութեամբ: Նարիւր վաթսուներկու թուականին 67
Դեմեպրիոսի որդի Դեմեպրիոսը կրեպացիների կողմերից եկաւ իր հայրերի երկիրը: Ալեքսանդրը խիստ փրփմեց
ու այնպէսից վերադարձաւ անտիոքացիների քաղաքը: Դեմեպրիոսն այնպէս նշանակեց Ապոլոնիոսին, որն առաջ 69
Սարդիւն Ատրիքի վերակացուն էր: Նա բազմաթիւ զօրք հաւաքեց, եկաւ, բանակ դրեց Յամնիայի շրջակայքում: Նա
Յովնաթան բահանայապետի մօտ մարդ ուղարկեց, որ ասի հետեւեալը. «Դու ես միայն, որ գուրդը բարձրացրել, 70
գոռոզացել ես մեզ վրայ, իսկ ես քո պարճառով նախապիւնքի ու ծաղրի եմ ենթարկուել: Ի՛նչ ես փքուել ու նստել
քո լեռներում: Արդ, եթէ յոյսդ քո զօրքի վրայ է, ե՛կ, իջի՛ր դաշտ, մեզ մօտ, հանդիպենք միմեանց, որովհետեւ ես էլ 71
այսպէս ինձ հետ քաղաքի զօրք ունեմ: Արդ, հարցրո՛ւ, փորձի՛ր, փես, թէ ով եմ ես, կամ ովքեր են մեր օգնական- 72
ները. նրանք քեզ կ'ասեն. «Դու մեզ հետ կռիւ անել չես կարող, որովհետեւ ձեր հայրերին իրենց իսկ երկրում երկու
անգամ պարտութեան ենք մատնել մենք»: Արդ, դու չես կարող դիմադրել այսքան հեծելազօրին այս դաշտում, ուր 73
թաքնուելու համար ոչ թուփ կայ, ոչ փախուստի տեղ, ոչ ապաստանու ժայռ եւ ոչ էլ նետելու քար»: Երբ Ապոլոնիոսի
այս խօսքերը լսեց Յովնաթանը, բարկացաւ իր մտքում, անմիջապէս ոտքի ելաւ, իր զօրքից ընտրեց մօտ քաղաք 74
հազար ընտիր զինուոր եւ դուրս եկաւ Երուսաղէմից: Նրան ընդառաջ եկաւ իր եղբայր Շմաուոնը՝ օգնելու նրան:
Նրանք եկան հասան յպպլեացիների քաղաքը: Քաղաքացիները դռները փակեցին նրանց դէմ, որովհետեւ Ապո- 75
լոնիոսը սրանց վրայ պահապան ոստիկաններ էր նշանակել: Նրանք յարձակուեցին, պարերազմ մղեցին քաղաքի
դէմ: Քաղաքի բնակիչները վախից բաց արեցին քաղաքի դռները, եւ նրանք մտան ու գրաւեցին քաղաքը: Երբ 76, 77
դա լսեց Ապոլոնիոսը, պարտաստութիւն փեսաւ, իր հետ վերցրեց երեք հազար սպառազէն մարդ ու բազմաթիւ այլ
զօրքեր, գնաց Ազոպի կողմերը, իբր պիտի անցներ դաշտի մօտով, մինչդեռ նա ուղիղ գնում էր դէպի դաշտավայրը, 78
որովհետեւ վարահ էր իր հեծելազօրի վրայ: Յովնաթանը հետապնդեց նրան, որպէսզի ճակարամարտ փայ: Ա- 79
պոլոնիոսը նրա հետքերով դարան էր դրել հազար հեծեալ: Յովնաթանն իմացաւ, որ իր համար դարան են դրել, 80
ուստի եկաւ, փակեց, պաշարեց դարանակալների ամրոցը եւ դրա շուրջը պարսեղ կառուցեց: Դրանց պաշարուած
էին պահում առաւօրյից մինչեւ երեկոյ, ինչպէս հրամայել էր նրանց Յովնաթանը: Նեծեալները յոգնեցին, փանջու- 81
եցին ու թուլացան: Շմաուոն իր գնդով բռնեց զադրնի ճանապարհը, եկաւ կանգնեց ձորակի գլխին ու յարձակուեց 82
նրանց վրայ: Քանի դեռ սրանք թուլացած էին ու յոգնած, յարձակուեց սրանց վրայ, շարերին սպանեց հէնց դարա-
նում, հեծելազօրից շարերին դաշտի վրայ փախուստի մատնեց ու հալածեց մինչեւ Ազոպի կողմերը: Նա այնպիսի 83
իրարանցում գցեց սրանց մէջ, որ փախստականները եկան Դագոնի մեհեանում պարսպարուելու: Յովնաթանն 84
իր զօրքով եկաւ, պաշարեց Դագոնի մեհեանն ու ազոպացիների քաղաքը եւ աւարի մատնեց դրա շրջակայքի բա-
ղաքները, հրկիզեց Դագոնի մեհեանն այնպէս պարսպարուողներով հանդերձ: Սրից ընկածների ու այրուածների 85
թիւր հասաւ մօտ ութ հազարի: Յովնաթանն այնպէսից շարժուեց գնաց ու բանակ դրեց Ասկաղոնի կողմերում: Այդ 86
քաղաքից մարդիկ ընդառաջ եկան նրան եւ պարիւրներ մատուցեցին: Յովնաթանն իր զօրագնդով վերադարձաւ 87
Երուսաղէմ հարուստ աւարով, որովհետեւ կողոպտել ու յափշտակել էր բազում թշնամիների: Երբ դա լսեց Ալեք- 88
սանդրը, առաւել եւս սկսեց փառաւորել Յովնաթանին: Նրան ուղարկեց ոսկէ ճարմանդ, որ աւանդաբար փախի 89
էին թագաւորի եղբայրներին, եւ, իբրեւ ժառանգութիւն, նրան փուեց Ակկարոնն իր բոլոր սահմաններով:

Եգիպտացիների թագաւորը զօրք կազմեց, ծովափի առաջ չափ բազմաթիւ զինուորներ եւ շար նաւեր հաւաքեց: 11
Նա ուզում էր նեմգութեամբ Ալեքսանդրի թագաւորութեանը փրիւհաւ եւ այն միացնել իր թագաւորութեանը: Նա 2
խաղաղութեան պարզամտներով եկաւ Ատրիքի կողմերը: Դարպաս էին բաց անում նրա առաջ եւ ընդառաջ գնում 3
նրան: Դա Ալեքսանդր արքայի պարուէրն էր, որովհետեւ Պարոմէոսն իր աներն էր: Երբ Պարոմէոսը մտնում էր

4 քաղաքները, ամեն մի քաղաքում իր զօրքից պահապաններ էր թողնում: Երբ նրանք եկան մօտեցան ազգա-
 5 ցիների քաղաքին, նրան ցոյց փուեցին Դագոնի հրկիզումը մեհեանը, քաղաքը եւ պատերազմի ժամանակ կրակի
 6 մաքնումը նրա շրջակայ քաղաքների այրումը դիակները, որ բերել կոյր-կոյր դիզել էին ճանապարհի վրայ: Ար-
 7 քային պատմեցին այն ամենի մասին, ինչ կատարել էր Յովնաթանը, եւ աչքից գցեցին նրան: Թագաւորը լուռ էր:
 8 Յովնաթանը մեծ պարիներով դիմաւորեց թագաւորին յոպալեացիների քաղաքում: Իրար ողջոյն փուեցին ու մի-
 9 սահն անցկացրին այդ օրը: Յովնաթանն արքայի հետ գնաց մինչեւ Ազապ կոչուող գետի կողմերը եւ այդպէս
 10 վերադարձաւ Երուսաղէմ, իսկ Պրոդմէոս արքան գրաւեց ծովեզրեայ քաղաքները մինչեւ սելեւկացիների քաղաքը.
 11 նա Ալեքսանդրի դէմ դաւադրութիւն էր պատրաստում: Նա Դեմեթրիոս արքայի մօտ բանագնացներ ուղարկեց ու
 12 ասաց. «Եկ իրար հետ ուխտ դնենք ու դաշինք կնքենք: Ես քեզ կրամ Ալեքսանդրի մօտ գտնուող իմ դստերը, եւ դու
 13 կը փորձանաս քո հօր թագաւորութեանը: Ես զղջում եմ, թէ ինչու իմ դստերը փուեցի նրան կնութեան, քանի որ նա
 14 մահուան դաւ է նիւթում իմ դէմ»: Այսպէս նա գրպարեց Ալեքսանդրին, որովհետեւ աչք էր դրել նրա փութեան
 15 վրայ: Նա իր դստերը յետ բերեց ու փուեց Դեմեթրիոսին: Նա երես դարձրեց Ալեքսանդրից եւ յայտնի դարձ-
 16 րեց իր թշնամանքը: Պրոդմէոսը մտաւ ու գրաւեց քաղաքները, ծովեզրեայ Սելեւկիան եւ Ալեքսանդրի դէմ դաւ էր
 17 նիւթում: Նա եկաւ մտաւ անտիոքացիների քաղաքը, գլխին դրեց ասիացիների թագն ու իրեն պակեց կրկնակի
 18 թագով ասիացիների թագով ու եգիպտացիների թագով: Այդ ժամանակ, սակայն, Ալեքսանդր արքան Կիլիկիայի
 19 կողմերում էր, որովհետեւ ապստամբութիւն էին բարձրացրել նրա դէմ: Երբ դա իմացաւ Ալեքսանդրը, եկաւ պատե-
 20 րազմ փայտ: Պրոդմէոսը նրա դէմ եկաւ բազմաթիւ զօրքով եւ նրան պարտութեան մատնեց: Ալեքսանդրը փախաւ
 21 արաբացիների կողմերը, որպէսզի թաքնուի այնպէս ու ազատուի նրանից: Հօրացաւ Պրոդմէոս արքան: Եկաւ
 22 արաբ Զաբելը, կորեց Ալեքսանդրի գլուխը եւ փուեց, որ այն փանեն Պրոդմէոս արքային: Երրորդ օրը մեռաւ
 23 Պրոդմէոսը, եւ բոլոր նրանք, ովքեր բերդի շուրջն էին գտնում, կտորուցեցին բնակիչների կողմից: Դեմեթրիոսը
 24 թագաւորեց հարիւր վաթսուներեք թուականին: Այդ օրերին Յովնաթանը Հրէաստանում զօրք հաւաքեց, որ գայ
 25 պատերազմ մղի Երուսաղէմում գտնուող բերդի համար: Նրա շրջակայքում կանգնեցրին բազմաթիւ ռազմական
 26 մեքենաներ: Հրեայ ազգին թշնամի մի քանի անօրէն մարդիկ գնացին պատմեցին թագաւորին, թէ Յովնաթա-
 27 նը մեքենաներ է կանգնեցրել ու շրջապատել բերդը, պատրաստուել է գրաւելու այն: Երբ դա լսեց Դեմեթրիոսը,
 28 խիստ բարկացաւ, վեր կացաւ ու եկաւ պրոդմէացիների մօտ, հրովարակներ ուղարկեց Յովնաթանին, որ բերդն
 29 այլեւս պաշարման մէջ չգտնուի, այլ անմիջապէս վեր կենայ ու գայ պրոդմէացիների քաղաքը, որպէսզի այնպէս
 30 հանդիպեն միմեանց: Երբ դա լսեց Յովնաթանը, հրամայեց առաւել եւս ուժեղացնել բերդի պաշարումը, իսկ ինքը
 31 ժողովրդի ծերերից ու քահանաներից վերցրեց ազնիւ եւ իմաստուն մարդկանց, ճանապարհ ընկաւ նուէրներով,
 32 ոսկով ու արծաթով, իր անձը մահուամբ վրանգելով գնաց, որ պրոդմէացիների քաղաքում հանդիպի թագաւորին:
 33 Նա նրա կողմից պատրուի արժանացաւ, թէեւ շատ անօրէններ էին ամբաստանել նրան: Թագաւորը նրան մեծաբեց,
 34 ինչպէս իր նախնիներն էին մեծարել, պատուեց նրան իր բոլոր բարեկամների մօտ, նրան փուեց քահանայապե-
 35 տութեան իշխանութիւն եւ այն բոլոր պատիւները, որ ունէին քահանայապետները նրանից առաջ: Նա նրան իր
 36 առաջին բարեկամների շարքը դասեց: Յովնաթանը խնդրեց արքային, որ վերացնի Հրէաստանի եւ Սամարիայի
 37 երեք կուսակալութիւնների հարկերը: Նա խոստացաւ նրան փալ միայն երեք հարիւր քանքար: Թագաւորին դա
 38 ընդունելի թուաց, եւ նա այս բոլորի համար հրամայեց Յովնաթանին փալ հրովարակ հետեւեալ բովանդակութե-
 39 ամբ. «Դեմեթրիոս արքան ողջունում է իր եղբայր Յովնաթանին: Այս հրովարակի պատճէնը մենք ուղարկել ենք
 40 մեր եղբայր Լասթենէսին: Նոյնի օրինակն էլ ձեզ ենք գրում, որ փեղեակ լինէք: «Արքայ Դեմեթրիոսը ողջունում
 41 է հայր Լասթենէսին: Մեր բարեկամ, օգնական, նիզակակից, ուխտապահ հրեաներին արժանի ենք համարում, որ
 42 հանգիստ թողնենք նրանց, բարութիւն հապուցենք այն արդարութեան ու հաւատարմութեան համար, որ նրանք ցու-
 43 ցաբերել են մեր նկատմամբ: Հաստատում ենք Հրէաստանի սահմանները եւ երեք գաւառները՝ Ափարիմը, Լուդան
 44 ու Ռաթամիմը: Դրանք թող անջատուեն Սամարիայից եւ կցուեն Հրէաստանին: Այսուհետեւ օրէնքով սահմանու-
 45 ած այդ գաւառների հարկերը թող յարկացուեն Երուսաղէմի պաշտօնեաներին: Արքունի այն եկամուտները, որոնք
 46 ամեն փարի ստացում են հողի արտադրանքից ու պրոդաքու ծառերի բերքից, արքունի հարկերը, փաստորդ-
 47 ները, մաքսերը, արքունի այլ եկամուտները, աղի փութը, պակների հարկը, - այս բոլորը զիջում ենք նրանց:
 48 Մրանցից ոչ մէկ թող չխախտուի յախտեանապէս: Արդ, հոգ փարէք, որ այդ հրովարակի մի պատճէնը հանէք
 49 եւ յանձնէք Յովնաթանին, որպէսզի այն դնի արքարանի գանձարանում, աչքի ընկնող եւ յարմար փութում»: Երբ
 50 Դեմեթրիոս արքան փետաւ, որ ողջ երկիրը հնազանդուել է իրեն, եւ աշխարհում չկար մի բան, որ հակառակուէր իր
 51 կամքին, հրաման փուեց, որ ամեն մի զօրք արձակուի ու վերադառնայ իր փեղը, բացի հեռաւոր ազգերի զինուոր-
 52 ներից ու կղզիներից հաւաքում ռազմիկների գնդից: Բոլոր ազգերի զօրքերը թշնամացան նրա դէմ: Ալեքսանդրի
 53 փոհում կար Տրիփոն անունով մէկը: Երբ փետաւ, որ բոլոր զօրքերը փրփնջում են Դեմեթրիոսի դէմ, գնաց Իմպակուս
 54 Արաբացու մօտ, որը սնում ու դաստիարակում էր Ալեքսանդրի պատանի որդի Անտիոքոսին: Նա սրիպեց նրան,
 55 որ պատանուն իրեն յանձնի, որպէսզի ինքը բերի նրան ու հօր գահին նստեցնի: Նա նրան պատմեց նախկինում
 56 Դեմեթրիոսի կատարած գործերի մասին եւ այն բոլոր թշնամութիւնների, որ մի ժամանակ ունէր զօրքը նրա նկատ-
 57 մամբ: Նա նրա մօտ մնաց շատ օրեր: Յովնաթանը Դեմեթրիոս արքայի մօտ մարդ ուղարկեց, որ նա հրաման
 58 փայ միջնաբերդից եւ միւս բերդերից դուրս հանելու զօրքերը, որովհետեւ սրանք թշնամաբար էին փրամադրում
 59 Իսրայէլի նկատմամբ: Դեմեթրիոսը մարդ ուղարկեց Յովնաթանի մօտ ու ասաց. «Ես ոչ միայն քեզ ու քո ազգի
 60 համար կ'անեն այդ, այլեւ պատուի կ'արժանացնեն քո ազգը, միայն թէ ժամանակ գտնեն: Դու լաւ կ'անես, եթէ
 61 օգնական մի գունդ ուղարկես, որովհետեւ իմ զինուորներն ինձ լքել են»: Երբ դա լսեց Յովնաթանը, անմիջապէս
 62 լաւ ապառազիւում երեք հազարանոց մի գունդ ուղարկեց անտիոքացիների քաղաքը իբրեւ թագաւորի օգնական:
 63 Թագաւորն ուրախացաւ, որ նրանք հասան իր մօտ: Երբ դա իմացաւ քաղաքի բնակիչները, գանազան փեղերից
 64 եկան հաւաքուցիւն քաղաքի կենտրոնում հարիւր քսան հազար մարդ եւ թագաւորի վրայ յարձակուելով՝ ուզում
 65 էին նրան անմիջապէս սպանել, բայց նա խոյս փուեց նրանցից: Նրանք անմիջապէս գրաւեցին քաղաքի բոլոր
 66 փողոցների մուտքերը եւ սկսեցին կռուել: Իսրայէլեան գունդն այդ իմանալով՝ կուրակուեց թագաւորի ապարանքի

մօք. մարդիկ ձայն փութեցին միմեանց ու փարածուեցին ամբողջ քաղաքում: Նարուածելով սպանեցին, կոտորեցին մօք փառը հազար մարդ, հրդեհի մարմնեցին քաղաքի փայտակերպ բոլոր շէնքերը եւ կողոպտեցին նրանց կայքն ու ունեցուածքը, իրենց մօք բերեցին թագաւորին ու փրկեցին նրանց ձեռքից: Երբ քաղաքի գնդի մնացած զինուորները փետան, որ իսրայելեան գունդը հզօրացել է, կապարելապէս յաղթել իրենց, յուսալքուեցին, թուլացան ու հրաժարուեցին իրենց մարտորոշումից: Նրանք աղաչական ձայնով սկսեցին դիմել թագաւորին ու ասացին. «Նո՛ղձա՛ մեզ, մոլեգնած գունդը թող դադարեցնի քաղաքի բնակիչների կոտորածը»: Ասում էին այս, եւ ամէն մէկն իր զէնքը նետում էր յաղթողների ոտքերի առաջ: Իսրայելեան գնդի փառքն ու պարիսը բարձրացաւ թագաւորի ու նրա ողջ զօրքի աչքին: Դրանից յետոյ նրանք մեծ պատուով ու բազում աւարով վերադարձան Երուսաղէմ: Դեմեփրիոս արքան նստեց իր փերութեան գահին, եւ ամբողջ երկիրը դողաց նրա առաջ: Բայց նա դրժեց այն բոլոր խոստումները, որ փութել էր իսրայելացիներին, բոլորովին օտարացաւ Յովնաթանից եւ չհատուցեց նրա հաւաքարիմ ծառայութեան փոխարէն: Այս դէպքերից յետոյ վերադարձան Տրիփոնն ու նրա հետ պարսիկ Անփոքոսը, որն արդէն թագաւոր էր դարձել ու նստել փերութեան գահին: Նրա մօք հաւաքուեցին Դեմեփրիոսի բոլոր ցրուած զինուորները, պատերազմեցին Դեմեփրիոսի դէմ ու խայրառակ կերպով նրան փախուստի մարմնեցին: Տրիփոնն եկաւ փղերով ու գրաւեց անփոքացիների քաղաքը: Պարսիկ Անփոքոսը հրաման արձակեց, որ Յովնաթանին հրովարդակ ուղարկեն, ուր ասուած էր. «Քեզ քահանայապետ եմ նշանակում, քեզ հաստատում եմ չորս գաւառների վերակացու, քեզ համարում եմ մեր իսկական եւ առաջին բարեկամներից մէկը»: Նա հրամայեց, որ նրան փրանեն ոսկէ գաւաթներ ու փաճարի սպասքը: Նրան իրաւունք փութեց ընկել ոսկէ գաւաթներով, ծիրանի զգեստներ հագնել, թագաւորական նշանի նման ճարմանդ կրել: Նրան մարմնեց, որ նրա եղբայր Շմաւոնը նշանակուի իշխան եւ զօրավար Ծուրից մինչեւ եգիպտացիների սահմանը: Յովնաթանը եկաւ, որ շրջագայի Յորդանան գետի այն կողմում եւ քաղաքներում: Իբրեւ օգնական նրա մօք հաւաքուեցին Ասորիքի բոլոր զինուորները: Նա եկաւ Ասկաղոնի կողմերը: Մեծամեծ գովաբանութիւններ անելով նրան ընդառաջ ելան քաղաքացիները: Այնպէս ինչպէս զնաց Գազա, բայց գազացիները նրա առաջ փակեցին դարպասները: Նա շրջապատեց նրանց, հրդեհի մարմնեց նրանց աւանները, բռնագրաւեց նրանց ինչքն ու ունեցուածքը: Դրանից յետոյ եկան գազացիները, կանգնեցին ու խոնարհուեցին նրա առաջ, իրենց իշխանների որդիներին պատանդ փութեցին: Նա նրանց ուղարկեց Երուսաղէմ, իսկ ինքն անցաւ երկիրը մինչեւ Դամասկոսի կողմերը: Յովնաթանը լսեց, որ Դեմեփրիոսի իշխանները բազում զօրքերով հասել են գալիլիացիների կողմերը՝ Կաղէս, նրան իշխանութիւնից զրկելու դիտարկութեամբ: Նա իր եղբայր Շմաւոնին վերակացու թողեց երկրի վրայ, իսկ ինքը գնաց նրանց ընդառաջ: Շմաւոնը յարձակուեց Բեթսորի վրայ, բազում օրեր պաշարեց այն, կալանքի փակ պահեց նրա բնակիչներին: Նրանք սկսեցին աղաչել նրան, որ իրենց հետ դաշինք կնքի: Շմաւոնը համաձայնեց, նրանց փրկահան արեց քաղաքից եւ այդպէս, քաղաքի վրայ պահապաններ նշանակեց: Յովնաթանն իր զօրքով եկաւ ու բանակ դրեց Գեննեսարեթի ջրերի մօք: Երբ առաւօտեան հասաւ Նատրի դաշտը, այլագզիների մի գունդ ընդառաջ եկաւ նրան մի դաշտավայրում, բայց նրանք ծուղակ էին պարաստել. գնդի կէտը դարան էր մտել, իսկ միւս կէտը յարձակուեց նրա վրայ: Դարանակալները ելան իրենց փղերից, հետպանդեցին նրանց, Յովնաթանին զօրքով հանդերձ շրջապատեցին եւ Յովնաթանի զօրքը փախուստի մարմնեցին: Նրա մօք ոչ ոք չմնաց, բացի Բեսալոմի որդի Մաքաթիայից ու Կափի որդի Յուդայից, որոնք զօրքի զօրավարներն էին: Յովնաթանը բռնեց իր օձիքից, պարառուրեց պարմուճանը, հող լցրեց գլխին: Նա մեծ բարկութեամբ յարձակուեց ու պարտութեան մարմնեց նրանց: Այն ժամանակ բոլոր փախստականները վերադարձան ու հալածեցին թշնամուն մինչեւ իրենց բանակատեղին՝ մինչեւ Կաղէս: Նրանք եկան հասան այլագզիների բանակի մօտերը: Այդ օրն սպանեցին երեք հազար սպառազէն հեծեալ, եւ Յովնաթանը վերադարձաւ Երուսաղէմ:

Երբ Յովնաթանը փետաւ, որ ժամանակը նպաստաւոր է իր համար, մարդիկ կանչեց, բանագնացներ ընկրեց նրանցից եւ ուղարկեց հռոմէացիների քաղաքը, որպէսզի գնան ու նորոգեն իրենց հետ կնքուած հաշտութեան դաշինքը: Նա սպարափայտներին ու այլ վայրերի մարդկանց հրովարդակներ ուղարկեց նոյն բովանդակութեամբ: Բանագնացները գնացին, հասան հռոմէացիների քաղաքը, հանդիպեցին նրանց խորհրդարանի դահլիճում ու ասացին. «Յովնաթան քահանայապետն ու իրենց ազգը մեզ ուղարկեցին ձեզ մօք, որպէսզի նորոգենք հաշտութեան նախկին դաշինքը, առաջուայ նման լինենք միմեանց զինակից ու օգնական»: Նոմմէացիներն ընդունեցին, համաձայնեցին, փարբեր վայրեր հրովարդակներ ուղարկեցին, որ նրանց խաղաղութեամբ Նդեսարան ուղեկցեն: Այս է նրանց փոխարքաներին, իշխաններին ու կուսակալներին գրած Յովնաթանի հրովարդակի պատճէնը. «Յովնաթան քահանայապետը, ժողովրդի աւագների խորհուրդը, քահանաները, հրեայ ազգի բանակն ու սպաները ողջունում են իրենց սպարափայտ եղբայրներին: Դարեհ արքան Օնիա քահանայապետին անցեալում հրովարդակներ էր ուղարկել, թէ դուք մեր նիզակակիցներն էք, մեր եղբայրներն ու բարեկամները, ինչպէս մեզ ցոյց են փախստի հրովարդակների պատճէնները, Օնիան մեծ պատուով էր ընդունել ուղարկուած մարդուն, ձեռքն առել հրովարդակը, ուր նշում էր, թէ մենք նիզակակիցներն ու սիրելի բարեկամներ ենք: Մենք, որ հարուստ ենք եւ ոչնչի կարիք չենք զգում ու մխիթարուել ենք ձեր հրովարդակներով, այժմ դարձեալ ուզում ենք նորոգել հաւաքարմութիւնը, որպէսզի չօտարանանք ձեզանից: Երկար ժամանակ է անցել նախկին համաձայնագրերից յետոյ, որ դուք ուղարկել էք մեզ: Արդ, մենք ամէն ժամանակ, փարեկան փոսերին ու յիշարժան միւս բոլոր օրերին, միշտ յիշում ենք ձեզ, երբ զոհ ենք մատուցում, յիշում ենք մեր աղօթքներում, ինչպէս վայել ու արժանի է յիշել մեր եղբայրներին: Մենք ուրախանում ենք ձեր փառքով: Արդ, մեզ պատել են պատերազմների պատճառաւ նեղութիւնները: Պատերազմներ մղեցին մեր դէմ մեր շրջակայքում գրմուռոյ թագաւորները, բայց մենք առ այսօր ոչնչով նեղութիւն չսրուեցինք ոչ ձեզ եւ ոչ էլ նրանց, ովքեր ձեզ սահմանակից լինելով՝ այս պատերազմում մեր նիզակակից բարեկամներն են եղել, որովհետեւ մեր օգնութիւնը գալիս էր երկնքից, եւ մենք ազատուեցինք մեր թշնամիների ձեռքից. նրանք մեր առաջ պարտութեան մարմնուեցին: Արդ, մենք ընկրեցինք Անփոքոսի որդի Նումենիոսին ու Յատնի որդի Անփիպապրոսին, ուղարկեցինք նրանց հռոմէացիների մօք, որպէսզի նորոգեն հաշտութեան, բարեկամութեան, եղբայրութեան ու օգնութեան նախկին դաշինքը: Նրանց պարտութիւն ենք, որ անցնեն ձեզ մօք, ձեզ հաղորդեն մեր ողջոյնը եւ ձեզ

12
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17

18 մարուցեն մեր եղբայրական սիրոյ նորոգման նամակը: Արդ, բարեհաճեցէք հրամայել, որ պարասխանեն մեզ»: 19, 20 Այս է հրովարտակաների պարճէնը, որ այնպէտից ուղարկեցին Օնիա քահանային. «Սպարպացիների արքայից 21 ողջոյն Օնիա մեծ քահանայապետին: Սպարպացիներին ու հրէաստեղծներին վերաբերող հին մատեններ են 22 գտնուել, ուր գրուած է, թէ նրանք հաւասար եղբայրներ են եւ սերել են Աբրահամից: Այն բանից յետոյ, երբ այս մասին տեղեկացանք, բարեհաճեցէք ամէն անգամ գրել մեզ մեր նկարմամբ ձեր եւ ձեր նկարմամբ մեր ունեցած 23 խաղաղութեան ու ողջոյնի մասին: Մեր ունեցած ինչքն ու հարստութիւնը, բոլոր անատունները նաեւ ձերն են, ինչպէս եւ ձերը մերն է: Արդ, մենք այս պարուերն ենք փայխ ձեզ, որ դուք միշտ այս բանը պահանջէք մեզանից»:

24 Յովնաթանը տեղեկացաւ, որ Դեմետրիոսի իշխանները առաջուանից շար գինուորներով գալիս են իր դէմ պարե- 25 րագմելու: Նա դուրս եկաւ Երուսաղէմից, գնաց նրանց դէմ, հասաւ ու բախուեց Ամաթիփի մօտ: Քանի դեռ նրանք 26 չէին հասցրել մտնել եւ հեքախուզել իր երկիրը, ինքը հեքախոյզ ուղարկեց նրանց բանակը: Նրան հաղորդեցին, որ պարաստուում են գիշերով յարձակուել իրենց վրայ: Երբ արելը մայր մտաւ, Յովնաթանը զօրքին հրաման 27 արուեց, որ մինչեւ առաւօտ կազմ ու պարաստ, զինուած, համախմբուած լինեն պարերագմելու համար: Պարեկներ նշանակեցին, փակեցին իրենց չորս կողմը, ու իրենք պարաստուեցին յարձակում գործելու: Երբ թշնամիները 28 տեղեկացան, թէ նրանք գիշերով են պարաստուում յարձակում գործելու, սրտները վախ ընկաւ, զարհուրեցին: Բո- 29 լոր տեղերում, խիտ առ խիտ, խարոյկներ վառեցին, իսկ իրենք գիշերով փախան ու գնացին: Յովնաթանն ու զօրքը չիմացան նրանց փախուստը, որովհետեւ տեսնելով բոբոբոտող խարոյկները, կարծում էին, թէ իրենց տե- 30 դում են նրանք: Դրանից յետոյ թէւ հեքապնդեցին նրանց, բայց հասնել չկարողացան, որովհետեւ նրանք արդէն 31 անցել էին Ազար գետը: Դրանից յետոյ Յովնաթանը վերադարձաւ այդպէտից ու յարձակուեց զարդեցի կոչուող արաքացիների վրայ: Նա հարուածեց, կոտորեց, փախուստի մարտնչ նրանց բանակը, աւար առաւ նրանց ինչքն 32, 33 ու ունեցուածքը: Ապա նա շուռ եկաւ Դամասկոսի կողմը, իսկ Շմաւոնը հասաւ Ասկաղոն, գրաւեց նրա շրջակայ- 34 քում գտնուող բոլոր բերդերը, գնաց յոպպեացիների կողմերը: Նա շրպարում էր զօրքը ներս մտցնել: Քանի որ լսել էր, թէ բերդի բնակիչները օգնում են Դեմետրիոսին, ուստի դրանց վրայ պահապան ոստիկաններ նշանակեց: 35 Յովնաթանը վերադարձաւ, զօրք հաւաքեց, ձեռակոյտը խորհրդի կանչեց. ուզում էր Նրէաստանում բերդեր կառու- 36 ցել, միջնաբերդում ու քաղաքում բարձր պարիսպներ շինել, անջրպետել դրանք քաղաքից, որպէսզի Դեմետրիոսի 37 մարդիկ առանձին լինեն, ոչինչ չգրան ու չառնեն, չզննեն ու չվաճառեն: Նաւաքուեցին, որ կառուցեն քաղաքը եւ այն 38 պարը, որ պարիսպներից հասնում էր մինչեւ Քափնաթա կոչուող ծմակների ջրառար հեղեղաբերները: Շմաւոնն Ափիլայում սկսեց կառուցել Ալեդա քաղաքը, ամրացրեց այն, դարպասներ դրեց ու նիզերով ամրացրեց դրանք: 39 Տրիփոնն ուզում էր թագաւորել ասիացիների կողմերում, թագ դնել գլխին, ձեռք բարձրացնել անտիոքացիների 40 արքայի վրայ, բայց վախեցաւ, զգուշացաւ, թէ գուցէ Յովնաթանը չհամաձայնի ու պարերագմի գայ իր վրայ: 41 Դրա համար հնար էր փնտրում, որ բռնի նրան ու կորստեան մարմին: Նա շարժուեց ու եկաւ Բեթսանի կողմերը: 42 Յովնաթանը նրան ընդառաջ եկաւ քառասուն հազար զինավառ ընտիր զինուորներով, եկաւ հասաւ Բեթսան: Երբ 43 Տրիփոնը տեսաւ, որ Յովնաթանը եկել է բազմաթիւ զօրքով, վախեցաւ ձեռք բարձրացնել նրա վրայ, ուստի նրան ընդունեց պարտով, նրան ներկայացրեց իր բարեկամներին, նրան նուէրներ արուեց, իսկ զօրքին հրամայեց, որ 44 հնազանդ լինեն նրան: Նա սկսեց խօսել Յովնաթանի հետ ու ասաց. «Ինչո՞ւ ես այդքան նեղութիւն տուել զօրքին, 45 չէ՞ որ պարերագմելու պարճառ չկար: Արդ, զինուորներին ուղարկիր իրենց տեղերը եւ ընտիրի սակաւաթիւ մարդ- կանց, որ քեզ հետ շրջեն միշտ, իսկ դու ինձ հետ ե՛կ պարտուեցիների քաղաքը: Ես այն կը յանձնեն քեզ, ինչպէս նաեւ այլ բերդեր՝ դրանք հսկող զօրքերի հետ միասին, ինչպէս յարմար է քեզ, իսկ ես կը վերադառնամ այնպէտից, որովհետեւ 46 հենց դրա համար եմ եկել»: Յովնաթանը հաւաքաց նրան ու արեց այնպէս, ինչպէս նա հրամայել էր. 47 զինուորներին ուղարկեց իրենց տեղերը՝ Նրէաստան, իսկ իր մօտ թողեց շուրջ երեք հազար մարդ: Սրանցից երկու 48 հազարին էլ թողեց Գալիլիացիների երկրում, իսկ ինքը նրա հետ գնաց հազար հոգով: Երբ Յովնաթանը մտաւ պարտուեցիների քաղաքը, քաղաքացիները փակեցին դարպասները, ներսում արգելափակեցին նրան եւ սրախող- 49 խող արեցին բոլոր նրանց, ովքեր նրա հետ ներս էին մտել: Տրիփոնն իր զօրքն ուղարկեց Գալիլիացիների երկիրն 50 ու մեծ դաշտը, որ գնան կոտորեն Յովնաթանի ամբողջ զօրքը: Երբ սրանք իմացան, որ նա բանտարկուած է եւ նրա հետ եղած բոլոր մարդիկ սպանուած են, սթափուեցին ու միասին համախմբուած՝ գնացին պարերագմելու: 51 Յարձակուողների զօրականները երբ տեսան, որ անձնագոհաբար են մարտնչում նրանք, վախեցան, մարտադաշտը թողեցին ու վերադարձան, իսկ նրանք հանգիստ եկան հասան Նրէաստան: Կոծեցին ու ողբացին Յովնաթանի եւ նրա հետ եղած զինուորների համար: Նրանք սարսափի մէջ էին: Ողջ Իսրայէլը սգում ու ողբում էր Յովնաթանին: 53, 54 Շրջակայքում ապրող բոլոր հեթանոսներն ուզում էին կոտորել սրանց, որովհետեւ այսպէս էին ասում. «Սրանք այլեւս զօրապետ չունեն, որ մեր դէմ պարերագմի: Արդ, եկէք յարձակուենք սրանց վրայ ու երկրի երեսից ջնջենք սրանց յիշարակը»:

13 Շմաւոնը լսեց, որ Տրիփոնը մեծ զօրք է հաւաքել Նրէաստանի վրայ յարձակուելու, բնակիչներին կոտորելու հա- 2 մար: Երբ տեսաւ, որ ժողովուրդը ահի եւ խուճապի մէջ է, ինքը վեր կացաւ եկաւ Երուսաղէմ, հաւաքեց ժողովորդին, 3 խրախուսեց նրանց ու ասաց. «Դուք ինքներդ էլ գիտէք, թէ որքան գործ ենք արել ես, իմ եղբայրներն ու իմ հօր տունը: Քանի՞-քանի՞ մարդ ու պարերագմներ ենք մղել, որքան նեղութիւններ կրել յանուն մեր սրբարանի, մեր 4 օրէնքների ու քաղաքի, որովհետեւ Իսրայէլի ու ձեր բոլորի համար գոհուեցին մեր բոլոր եղբայրները, եւ ես եմ մնացել միայն: Ոչ մի նեղութեան ժամանակ ես իմ անձը չեմ խնայի: Թէւ ես աւելի քաջ չեմ, քան իմ եղբայրները, 5 մնացել միայն: Ոչ մի նեղութեան ժամանակ ես իմ անձը չեմ խնայի: Թէւ ես աւելի քաջ չեմ, քան իմ եղբայրները, 6 բայց մեր սրբարանի եւ օրէնքների, մեր կանանց ու որդիների վրէժը լուծելու համար աւելի կը զօրանամ: Բոլոր 7 հեթանոսներն ահա հաւաքուել են, որ յարձակուեն, մեր յիշարակը ջնջեն երկրի երեսից»: Երբ նա խօսում էր, 8 ժողովուրդը յուսադրում, ոգետրում էր: Նրանք պարաստան արուեցին, սկսեցին խօսել բարձր ձայնով ու ասա- 9 ցին. «Ղու ես մեր առաջնորդը Յուդայի ու քո եղբայր Յովնաթանի փոխարէն: Ղեկավարի մեր պարերագմը, 10 ինչ որ ասես, մենք կը հնազանդուենք քեզ»: Նա հաւաքեց բոլոր ռազմիկներին, շրպա կառուցեց Երուսաղէմի 11 պարիսպը, Աբիսողոմի որդի Յովնաթանին մեծ զօրքով ուղարկեց յոպպեացիների քաղաքը: Մա այնպէտից հանեց 12 պահապաններին, ինքը մտաւ ու ամրացաւ այնպէտից եւ պահպանում էր այն: Դրանից յետոյ Տրիփոնը մեծ զօր-

քով շարժուեց պաղոմեացիների քաղաքից, որ գայ Նրեասարան: Նա Յովնաթանին իր մօտ պահելու զգուշութեան համար ման էր ածում իր հետ: Ծնաունը բանակ էր դրել Դիդայում, դաշտի դիմաց: Երբ Տրիփոնը փեղեկացաւ, 13, 14 որ Ծնաունը նստել է իր եղբայր Յովնաթանի փոխարէն եւ պատրաստուում է պատերազմ փայու, բանագնացներ ընտրեց եւ ուղարկելով նրա մօտ՝ ասաց. «Յովնաթանն արքունիքում բանարկուած է այն արծաթների համար, 15 որ նա պարտք է: Արդ, բերել փութ հարիր քանքար արծաթ, ինձ մօտ բեր նրա որդիներից երկուսին, որ, երբ 16 իրեն ազատ արձակենք, չսպասամքի մեր դէմ»: Ծնաունը հասկացաւ, որ խաբէութիւն կայ նրա խօսքերի մէջ, բայց 17 փութեց, որ փանեն արծաթն ու պատանիներին, որպէսզի զինի թէ թշնամութիւն ծագի ժողովրդի ու իր միջեւ, եւ 18 չասեն, թէ՛ «Ծնաունը խնայեց արծաթը եւ չփութեց պատանիներին, որ փանեն, դրա համար էլ մարդը կորաւ»: Նա 19 փութեց, որ փանեն հարիր քանքարն ու պատանիներին, բայց Տրիփոնը խաբեց եւ Յովնաթանին ազատ չարձակեց: Դրանից յետոյ Տրիփոնն եկաւ երկրի կողմերը, որ մրնի, կոփորի նրանց: Նա բռնեց Ադոր փանող ճանապարհը: 20 Նա որպէսզի էլ որ գնար, Ծնաունն իր բանակով հետապնդում էր նրան: Երուսաղէմի միջնաբերդում գտնուողները 21 Տրիփոնի մօտ բանագնացներ ուղարկեցին ու սրիպեցին, որ նա իրենց մօտ գայ անապատի միջով ու բերդի համար պաշար ուղարկի: Տրիփոնն իր գնդով պատրաստուեց զայ ու միջնաբերդ մտնել այդ գիշերն իսկ, բայց քանի որ 22 սաստիկ ձիւն էր եկել, այդ պարճառով էլ չկարողացաւ մտնել, շարժուեց եկաւ Գաղատայի կողմերը: Երբ նա մօտեցաւ Բասկանային, այնպէս սպանեց Յովնաթանին, որն այնպէս էլ թաղուեց: Տրիփոնն այդպէս Վերադարձաւ ու 23 եկաւ իր երկիրը: Ծնաունը մարդ ուղարկեց, որ այնպէսզի հանեն իր եղբայր Յովնաթանի ոսկորները: Նրա աճիւնը 24 բերեցին եւ թաղեցին Մողիիմում՝ իր հայրերի քաղաքում: Մեծ ողբով լաց եղան նրա վրայ բոլոր իսրայէլացիները 25 եւ բազում օրեր սուգ պահեցին: Նա իր հօր ու եղբայրների գերեզմանի վրայ մահարձան բարձրացրեց, կոփածոյ 26 քարերով պարիսպ քաշեց նրա շուրջը, իսկ պարսպի վրայ իրար դէմ-դիմաց բուրգեր կանգնեցրեց եւ կողք-կողքի 27 երեք զարդանշաններ դրեց ի պատիւ իր հօր ու եղբայրների: Գերեզմանը վանդակապար էր եւ ուներ բարձր 28 սիւներ: Այդպէս նա յանձնեց իր անունը: Նա վանդակի կողքերին նաւերի նմանութեամբ քանդակներ արեց, որպէսզի դրանք երեւան նրանց, ովքեր նաւերով անցնում են ծովով: Մողիիմի շիրիմների վրայ կառուցուած այդ 30 դամբարանը մնում է մինչեւ այսօր: Տրիփոնը նենգ մարդութեամբ վարուեց նաեւ պատանի Անտիոքոս արքայի 31 հետ, սպանեց նրան ու թագաւորեց նրա փոխարէն: Իր գլխին դրեց ասիացիների թագը եւ մեծամեծ հարուածներ 32 հասցրեց երկրին: Ծնաունը Նրեասարանում բերդեր կառուցեց, պարիսպներ բարձրացրեց, աշտարակներ կանգ- 33 նեցրեց, դարպասներով ու նիզերով ամրացրեց, բերդերը լցրեց պարէնով: Ծնաունը հաւաքեց ընտիր մարդկանց, 34 ուղարկեց Դեմետրիոսի մօտ, որ երկրին զիջումներ անի, որովհետեւ Տրիփոնի բոլոր գործերը յափշտակութիւններ էին եղել: Դեմետրիոս թագաւորը հետեւեալ բովանդակութեամբ պատասխան ուղարկեց նրան, գրեց այսպիսի հրո- 35 վարականներ. «Դեմետրիոս արքան ողջունում է Ծնաուն քահանայապետին՝ թագաւորների բարեկամին ու հրեայ ամբողջ ազգի ձերակոյրբին: Սրացանք ոսկէ պսակն ու օրհնութիւնը, որ ուղարկել էք մեզ: Մենք պատրաստ ենք 36 կայուն խաղաղութիւն հաստատել եւ գրել հարկահաւաք պաշտօնեաներին, որ զիջեն ձեր պարտքերը, եւ ինչ որ 37 մի անգամ հաստատել ենք ձեզ հետ, հաստատ թող մնայ: Ձեր կառուցած բերդերը թող ձեզ պատկանեն: Մինչեւ 38 այսօր կամայ թէ ակամայ ձեր կատարած մեղքերը ներում ենք: Վերացնում ենք պսակի հարկը եւ Երուսաղէմից 39 սպրանք դուրս բերելու համար զանձնող մաքսը: Եթէ կայ պիտանի մէկը, որ արժանի է մեր ցանկի մէջ մտնելու, 40 համարձակ թող ցուցակագրուի: Մեր ու ձեր միջեւ խաղաղութիւն թող հաստատուի»: Նարիր եօթանասուն թուա- 41 կանին հեթանոսների լուծը վերացաւ իսրայէլեան ցեղի վրայից: Ժողովուրդն սկսեց ազգահամար կատարել եւ 42 ցուցակագրել գոյքը՝ գրանցելով մարեաններում. Ծնաուն մեծ քահանայապետի եւ հրեայ ազգի առաջնորդ զօրա- 43 վարի առաջին փարում»: Այս օրերին նա յարձակուեց Գազարա քաղաքի վրայ, զօրքով պաշարեց այն, մարտական 44 մեքենաներ կառուցեց, դրանք մօտեցրեց պարիսպներին ու կործանեց աշտարակներից մէկը: Մեքենաներից դուրս 45 եկան զինուորներն ու յարձակուեցին քաղաքի վրայ: Մեծ խռովութիւն բարձրացաւ քաղաքում: Բոլոր քաղաքա- 46 ցիներն առհասարակ, կանանց ու երեխաների հետ, ճշտով, օձիքները պատառոտելով եւ աղաղակ բարձրացնելով 47 դիմեցին Ծնաունին. խնդրում էին խնայել իրենց, իրենց կատարած չարագործութիւնների համեմատ չդատել, այլ ողորմածութեամբ գթալ իրենց: Մեղմացաւ Ծնաունը, դադարեցրեց պատերազմը եւ հրամայեց քաղաքից դուրս 48 հանել նրանց: Տները մաքրեցին նրանց կուռքերի բոլոր պիղծ աղտոտութիւններից, որից յետոյ նա եկաւ, ներս մտաւ 49 ցնծութեամբ ու օրհնութեամբ, այնպէսզի մաքրեց բոլոր պղծութիւնները եւ այնպէս բնակեցրեց Օրէնքին հետեւող 50 մարդկանց: Նա դարձեալ ամրացրեց այն, այնպէսզի շինեց բազմապետակ ապարանքներ: Երուսաղէմի միջնաբեր- 51 դում մնացածները դեռեւս պաշարուած, շուրջկալի մէջ էին. նրանք ո՛չ ելումուտ ունէին, ո՛չ առեւտուր էին կարողանում անել: Նրանք նեղում, սովամահ էին լինում, եւ նրանցից շարերն էլ մեռան: Նրանք դիմեցին Ծնաունին՝ խնդրելով 52 հաշտութիւն: Նա խնայեց նրանց, բայց դուրս արեց նրանց այնպէսզի, միջնաբերդը մաքրեց նրանց ամէն փեսակի 53 պղծութիւններից եւ այնպէսզի մտաւ հարիր եօթանասունէկ թուականի երկրորդ ամսի քսաներեքերորդ օրը: Նա 54 օրհնութիւն ու գոհութիւն մատուցելով, արմաւենու ճիւղերով, ցնծութեամբ շէփոր ու սրինգ հնչեցնելով՝ մտաւ այն- 55 քէս, որովհետեւ խորտակուել էր Իսրայէլի երկրի ահեղ թշնամին: Նա հրաման փութեց ամէն փարի փօնել այդ օրը 56 ուրախութեամբ եւ ցնծութեամբ: Նա ամրացրեց միջնաբերդի մօտ գտնուող յեռը, որի վրայ էր փաճարը, եւ ինքն 57 իր սեփական զօրագնդով ապրեց այնպէս: Ծնաունը փեսնելով, որ իր որդի Յովնաթանը չափահաս ու կատարեալ 58 փղամարդ է դարձել, նրան նշանակեց բոլոր զօրքերի իշխան՝ առաջնորդ զօրավար, եւ նրան վերակացու կարգեց 59 Գազարայի կողմերում:

Նարիր եօթանասուներկու թուականին Դեմետրիոս արքան զօրք հաւաքեց եւ գնաց մարերի ու պարթեւնե- 14 ռի մօտ, որպէսզի նրանցից օգնութիւն խնդրի, գայ եւ պատերազմի Տրիփոնի դէմ: Երբ պարսից ու պարթեւաց 2 արքայ Արշակը լսեց, թէ Դեմետրիոսը եկել-մտել է իր երկրի ահմանները, ուղարկեց իր իշխաններից մէկին, որ գնայ ու ձերբակալի նրան: Սա գնաց, հարուածեց, կոփորեց Դեմետրիոսի զօրքը, ձերբակալեց նրան ու նրան 3 բերեց Արշակի մօտ: Վերջինս հրամայեց ոսրիկաններին կապկապել նրան եւ բանտ դնել: Ծնաունի բոլոր օրերին 4 երկիրը խաղաղ կեանք ունեցաւ. նա ազգի համար շար բարեգործութիւններ կատարեց: Նա փրկեց գաւառնե- 5 ռի, բազմաթիւ գերիներ վերցրեց, փրկեց Գազարայի, Բեթսորի կողմերի բերդերին: Մարդիկ հանգիստ իրենց 6

7 հողն էին մշակում, երկիրը փալիս էր իր պտուղները, մրգափու ծառերը առաք բերք էին փալիս: Ծերերը նստում էին հրապարակներում, բարի գործեր անելու մասին իրար հետ խորհրդակցում, երիտասարդները զինուորական

8 շքեղ զգեստներ էին հագնում: Նրանք քաղաքն ապահովում էին պարենով ու իրենց նախապարաստում յուսալի

9 սպառազինությամբ: Նրանց փառքի համբալը հասա մինչև երկրի չորս կողմերը: Իսրայելը խաղաղ էր ապրում,

10 ցնծում մեծ ուրախությամբ: Ամեն մեկը նստում էր իր այգում, իր թզենու փակ, եւ ոչ ոք նրանց չէր վախեցնում:

11, 12 Այդ ժամանակներում աշխարհի երեսից վերացան իրենց դեմ կռուողները, խորպակուեցին թագաւորները: Նա ուր- քի կանգնեցրեց, լիացրեց ժողովրդի խեղճ մարդկանց, Օրէնքի նկարմամբ մարդկանց դարձրեց նախանձախնդիր,

13 երկրի երեսից բնաջնջեց բոլոր չար ու անօրէն մարդկանց: Նա փառատոր դարձրեց սրբարանը, շաքացրեց նրա

14 սպասքն ու անօթները: Երբ հռոմէացիների քաղաքից մինչև սպարպացիների կողմերը լսեցին, որ մեռել է Յովնա- 15 թանը, խիստ փրփմեցին, բայց երբ նաեւ լսեցին, թէ նրա փոխարէն իր եղբայր Շմաւոնն է դարձել քահանայապետ

16 եւ փրիեւ այդպէղ գլխուող գաւառներին ու քաղաքներին, բանագնացներ ուղարկեցին, պղնձէ փախարակների վրայ հրովարտակ գրեցին, որպէսզի նորոգեն եղբայրներ Յուդայի ու Յովնաթանի հետ հասարակած հին բարեկամութեան

17 ուխտը: Դա բերեցին ու կարդացին Երուսաղէմի ժողովրդի առաջ: Այս է սպարպացիների ուղարկած հրովարտակի

18 պատճենը. «Սպարպացիների իշխաններն ու առաջնորդները մեծ քաղաքի բնակիչների հետ ողջունում են Շմաւոն մեծ քահանային, իսրայէլացիների ծերակոյսին ու քահանաներին, հրեաների բոլոր գնդերին՝ մեր եղբայրներին:

19 Ձեր ուղարկած բանագնացները պարմեցին մեզ ձեր փառքի ու պարտի մասին: Մենք ուրախ ենք նրանց գալ- 20 սրեան համար: Մենք ձեր պարգամները գրեցինք մեր բանակի խորհուրդների մարեանում՝ ըստ այս օրինակի.

21 «Անփոքոսի որդի Նումենիոսն ու Յասոնի որդի Անփոպարոսը՝ հրեաների պարգամաւորները, եկել են մեզ մօտ, որպէսզի նորոգեն մեր ազգի հետ բարեկամութիւնը: Բոլոր սպարպացիների համար հաճելի էր մեծ պարտով ընդունել այդ մարդկանց եւ նրանց ասածների պատճենը դնել սպարպացիների բանակի խորհուրդների մարեանի

22 աչքի ընկնող մի փեղում եւ հրովարտակի պարասխանն ուղարկել Շմաւոն մեծ քահանային»: Այս դէպքերից յե- 23 փոյ Շմաւոնը մեծ նուէրներով եւ հազար քանքարի ոսկեայ վահանով նորից պարգամաւորներ ուղարկեց Տոմ, որ

24 գնան, վերահասարակեան նախկին բարեկամութիւնն ու հովանաւորութիւնը: Երբ հռոմէացիների բանակն այդ լսեց, զինուորներն սկսեցին խորիել ու ասացին. «Այժմ մենք ինչով կարող ենք հարուցել Շմաւոնի ու նրա որդիների

25 երախտիքը, որովհետեւ նա, նրա եղբայրներն ու նրա հօր փոսնը մեզ հետ բարեկամութիւն են հասարակել: Նա կոտորել է իր թշնամիներին, մեզ դարձրել իր բարեկամն ու օգնականը եւ ազարութիւն է փուել իր ժողովրդին»: Այս մասին նրանք գրեցին պղնձէ փախարակների վրայ, դրանք ամրացրին մի կոթողի եւ այն կանգնեցրին Սի- 26 ոն լերան վրայ: Այս է նրանց գրած նամակի պատճենը. «Նարիւր եօթանասուն թուականին, ամսի փասնութիւն, Շմաւոնի քահանայապետութեան երրորդ փարում, Մամարէքում հաւաքուած ժողովրդի առաջնորդ մեծ քահանա- 27 ներին, ժողովրդին, ազգերի իշխաններին, բոլոր գաւառների ծերակոյսին. յայտնի է դարձել մեզ, թէ բազմաթիւ պարերազմներ են մղուել ձեր երկրում, որ Յովարիմի որդիներից Մաքաթիա քահանայապետի որդի Շմաւոնն իր եղբայրներով կեանքը վրանգի ենթարկելով՝ պարերազմներ է մղել: Նա դիմակայել է իր ազգի թշնամիներին,

28 որ իրենց սրբութիւններն ու օրէնքները չարծուեն: Նա մեծապէս փառատրել է իր ազգը: Յովնաթանը միաւորել է իր ազգը, դարձել քահանայապետ, մեռել ու գերեզման մարել: Երբ թշնամին կամեցել է յարձակուել նրանց երկրի

29 վրայ ու ձեռք մեկնել նրանց սրբութիւններին, այդ ժամանակ վեր է կացել Շմաւոնը, յանուն իր ազգի պարերազմ մղել, իր մեծ հարստութիւնը ծախսել, որ իր ազգի համար կռուողներին սպառազինի, պարեն կուրակի ու զին- 30 ուորներին թռչակ վճարի: Նա ամրացրել է Տրէասարանի քաղաքները, նաեւ Բեթսորան, որ գրնուում է Տրէասարանի սահմաններում, ուր նախկինում պահում էր իրենց թշնամի գորքերի զենքն ու զրահը, այնպէղ կանգնեցրել է հրեայ

31 պահապաններ, ամրացրել ծովեզրին գլխուող յոպպէացիների քաղաքները եւ Ազոփի սահմանների մօտ գրնուող Գազարան: Նախկինում դա թշնամու ձեռքին է եղել: Նա այնպէղ հրեաներ է բնակեցրել: Ինչ որ հարկաւոր է եղել իրենց, նա արել է հասարակապէս: Երբ ժողովուրդը փեսել է Շմաւոնի այս բոլոր գործերը, նաեւ այն փառքը, որ իր ազգի համար նա խորհում էր սրեղծել, նրան քահանայապետ եւ իշխան է կարգել, որովհետեւ այս ամէնը նա արել էր նրանց համար: Բացի այդ, նա իր ազգը ղեկավարել է արդարութեամբ ու հաւարով: Նա ձգտում էր ամէն կերպ բարձրացնել իր ժողովրդին: Իր օրօք նրան յաջողուել է իր երկրից վերացնել հեթանոսներին ու նրանց, ովքեր Երուսաղէմի միջնաբերդում են եղել: Մրանք դուրս էին գալիս, գնում ու հիմնովին պղծում սրբարանի շրջակայքը,

32 եւ սրբարանը դրանից մեծապէս փուժել է: Նա նրանց արգելափակել է ու բնաջնջել: Երկրի ու քաղաքի ապահո- 33 վութեան համար նա պահապաններ է նշանակել, ամրացրել ու բարձրացրել քաղաքի պարիսպները: Դեմեփրիոս արքան եւս հասարակել է նրա քահանայապետութիւնը: Այս ամենի համար նա իր բոլոր բարեկամների հետ մեծ պարտի է արժանացրել նրան, որովհետեւ լսել է, թէ հրեաները հռոմէացիներին բարեկամ, եղբայր, հովանաւոր ու նիզակակից են անուանել եւ Շմաւոնի պարգամաւորներին փառքով են ընդունել: Տրեաներն իրենք ու քահանանե- 34 րը բարեհաճել ու յանձն են առել նրան ընտրել յախրենապէս քահանայապետ իշխան, մինչև որ գար հաւարարիմ մի մարգարէ, որպէսզի նրան դարձնէր առաջնորդող գորավար, եւ նա հոգ փանէր սրբութիւններին, գործավարներ կանգնեցնէր երկրի գործերի վրայ, գաւառների վրայ, զենք ու զրահի վրայ, բերդերի վրայ: Շմաւոնը պիտի հոգ փանէր սրբութիւններին, ամբողջ ժողովուրդը պիտի հնազանդուէր նրան, նրա անունով պիտի կնքուէին երկրի բոլոր պայմանագրերը: Նա իրաւունք պիտի ունենար ծիրանի զգեստներ հագնելու եւ ոսկով զարդարուելու: Ժողովրդի կամ քահանաների միջից ոչ ոք իրաւունք չպիտի ունենար հակառակուելու նրա հրամաններին կամ առանց նրա թոյլտուութեան երկրում ժողովներ գումարելու, կամ ծիրանի զգեստներ հագնելու, կամ ոսկէ ճարմանդ կրելու: Եթէ 43 որեւէ մեկը զանց առնէր եւ կամ արհամարիէր սրանք, մահուան կը դատարարուէր: Ժողովրդին հաճելի թու- 44 աց ենթարկուել Շմաւոնի ասածին: Շմաւոնը յանձն առաւ ու հաճոյքով ընդունեց քահանայապետութիւնը, դարձաւ Տրէասարանի բանակի գորավար եւ սպարապետ, առաջնորդեց բոլորին: Պարտիքեցին պղնձէ փախարակների վրայ գրել այս հրովարտակը եւ հրամայեցին այն դնել բերդում, սրբարանի մէջ, նշանաւոր, աչքի ընկնող մի փեղ, իսկ դրա պարճէնները դնել գանձարանում, որպէսզի Շմաւոնն ու նրա որդիները այն միշտ ունենան իրենց մօտ»:

15 Դեմեփրիոս արքայի որդի Անփոքոսը կղզիներից հրովարտակներ ուղարկեց քահանայապետ Շմաւոնին, Տրէ-

աստիճանի կուսակալին ու նրա ամբողջ ազգին: Հրովարակներն ունեին այսպիսի բովանդակություն. «Անբիոքոս 2
արքայից ողջոյն մեծ քահանայապետ Շմաունին եւ հրեայ ազգի կուսակալին: Քանի որ մի քանի անօրէններ եկան 3
ու խլեցին իմ հայրերի թագաւորութիւնը, ուստի ուզում եմ նոյն թագաւորութիւնը վերականգնել եւ հաստատել ինչպէս
առաջ: Արդ, ես մեծ զօրք եմ հաւաքել, ռազմանաւեր պատրաստել, որպէսզի ելնեմ ու իմ հայրերի վրէժը լուծեմ այն 4
ազգերից, որոնք մեր երկրին վնաս պատճառեցին, աւերեցին մեր մեծամեծ քաղաքները: Արդ, ես վերահաստատում 5
եմ նախկին թագաւորների այն բոլոր պայմանագրերը, որոնցով վերացում էին ամէն տեսակի հատոյթի հարկերը:
Միաժամանակ հրաման ենք տալիս, որ դու իրատունք ունես քո երկրում առանձին դրամ հարկելու: Երուսաղէմն 6, 7
ու սրբավայրերը ամէն ինչից թող ազատ լինեն, քո պատրաստած գէնքն ու զրահը, քո ամրացրած բերդերը թող
պարկանեն քեզ: Արքունի բոլոր պարտքերը, նաեւ հարկերն ու տուրքերը, որ դուք տալիս էք, այսուհետեւ յախտե- 8
ան թող պարկանեն քեզ: Երբ վերականգնենք մեր տիրութիւնը, մեծ փառքով կը պատուենք քեզ, քո ազգն ու քո
տաճարը, որպէսզի քո փառքը յայտնի լինի ամբողջ երկրում»: Հարիւր եօթանասուներորդ թուականին Անբիոքոսն 10
եկաւ հասաւ իր հայրերի երկիրը: Նրա մօտ հաւաքուեցին բոլոր զօրքերը, իսկ Տրիփոնի մօտ մնացին սակաւաթիւ
մարդիկ: Անբիոքոսը նրան հալածեց, նրան քշեց ծովեզրեայ Դորա բնակավայրը: Երբ բոլոր զինուորները տե- 11, 12
սան նրա գլխին եկած չարիքները, լքեցին նրան: Անբիոքոսն եկաւ փասնեղու հազար հեպտակ զինուորներով եւ
ուր հազար սպառազէն հեծեալներով, բանակ դրեց Դորայի շուրջը: Նա նաւերով փակեց ծովի կողմը եւ քաղաքը 14
շրջափակեց ծովի ու ցամաքի կողմից: Ոչ ոքի չէին թողնում ելնել կամ մտնել: Նումենիոսն ու նրա ուղեկիցները 15
եկան, Հռոմ քաղաքից երկրի թագաւորներին հրովարակներ բերեցին, ուր գրուած էր հետեւեալը. «Հռոմեացիներ- 16
րի հիւպարոս Լելիոսից ողջոյն Պարդոմէոս արքային: Հրէաստանից աւագներ եկան մեզ մօտ, որպէսզի նորոգեն
նախկին բարեկամութիւնը, նիզակակցութիւնն ու օգնութիւնը: Նրանց մեզ մօտ էին ուղարկել քահանայապետ Շմա- 18, 19
ունն ու հրեաների բանակը: Նրանք մեզ բերեցին հինգ հազար քանքարի ոսկեայ վահան: Դրա համար հաճելի
է մեզ գրել ձեր երկրի թագաւորներին եւ բոլոր ազգերին, որ ոչ ոք չար բան չխորհի նրանց նկատմամբ, պարտ-
րազմ չմղի նրանց քաղաքների ու երկրի դէմ, որպէսզի նրանք մեր թշնամիներին բարեկամ չլինեն: Մեզ համար 20
հաճելի եղաւ նրանցից ընդունել վահանը: Արդ, եթէ իրենց երկրից փախած անօրէն մարդիկ կան, յանձնեցէ՛ք
քահանայապետ Շմաունին, որպէսզի նրանք կարողանան իրենց օրէնքի համաձայն դատել նրանց»: Որպէսզի դա 22
հաճելի լինի սպարապետներին, նոյնը գրեց Դեմետրիոս արքային, Աթալային, Արիարտէին, Արշակին, ուղարկեց
բոլոր գաւառները՝ Դելոս, Մինդոն, Սիկիոնա, Կարիոլա, Մամոն, Պամփիլա, Լիդիա, Ալիկառնաս, Ռոդոն, Փասելիդա, 24
Սիդէն, Արադոն, Գորպինա, Կնիդոս, Կիպրոս եւ Կիւրէն: Հրովարակների պարճէնը ուղարկեցին քահանայա- 25
պետ Շմաունին: Անբիոքոս արքան եկաւ եւ պաշարեց Դորան: Վաղ առաւօտեան այնտեղ մօտեցրեց մարտական
մեքենաներ ու սկսեց յարձակումը: Նա ներսում արգելափակուած, պաշարուած պահեց Տրիփոնին: Ոչ ոք չէր կարո- 26
ղանում ներսից դուրս գալ, եւ ոչ ոք չէր կարողանում ներս մտնել: Շմաունը նրան օգնելու համար ուղարկեց երկու
հազար սպառազէն ընկեր ռազմիկներ, մեծարժէք նուէրներ՝ ոսկի եւ արծաթ, բայց սա դրժեց նրա հետ կնքած իր 27
ուխարը եւ օտարացաւ նրանից: Նա իր բարեկամներից մէկին՝ Աթենոքիոսին ուղարկեց նրա հետ բանակցելու հա- 28
մար եւ ասաց. «Դուք գրաւել ու տիրացել էք իմ թագաւորութեան քաղաքներին՝ յոպպեացիների եւ գազարացիների
քաղաքներին ու Երուսաղէմի միջնաբերդին: Դուք աւերել էք դրանց սահմանները, մեծ հարուածներ հասցրել երկ- 29
րին, շատ գաւառներ գրաւել, բազմաթիւ գաւառներ անջարել իմ տիրութիւնից: Արդ, վերադարձրէ՛ք քաղաքները, 30
գաւառներն ու շրջանները, դրանցից գանձուող հարկերը, ինչպէս նաեւ Հրէաստանից դուրս գործուող այն վայրերը,
որ նախկինում բռնութեամբ նուաճել էք մեզանից, ապա թէ ոչ, դրանց փոխարէն տուէ՛ք հինգ հարիւր քանքար 31
արծաթ, ինչպէս նաեւ քաղաքների մինչեւ այսօր չվճարած հարկերն ու ձեր պարտաւած աւերի վարձը՝ եւս հինգ
հարիւր քանքար: Այլպէս կը գանք ու կը պարտազմենք, կը հարուածենք երկիրը եւ կը կոտորենք»: Երբ ար- 32
քայի բարեկամ Աթենոքիոսը եկաւ Երուսաղէմ, տեսաւ Շմաունի փառքը, ոսկէ ու արծաթէ սպասքը, մեծաթիւ զօրքի
պարտապի հանդերձանքը, ուրքի կանգնեց նրա առաջ եւ յարգանքով հաղորդեց թագաւորի պարգաւը: Շմաունը 33
պարտախանեց նրան ու ասաց. «Օտար երկիր չենք մտնել, ոչ էլ որեւէ մէկի բաժնին բռնութեամբ, յանիրաւի ձեռք
ենք մեկնել: Անօրէն թշնամիների ձեռքից իզուր տեղը վարարանդի դարձած մեր հայրերի ժառանգութիւնն է, որ 34
քաջութեամբ, ժամանակի ընթացքում յետ ենք վերցրել: Ինչ վերաբերում է յոպպեացիների ու գազարացիների
քաղաքներին, որ դուք պահանջում էք, ապա դրանք մեծ վնասներ են հասցրել մեր աշխարհին, ուստի մենք էլ վրէժ 35
ենք լուծել նրանցից: Դրա համար մենք կը վճարենք հարիւր քանքար»: Բայց Աթենոքիոսը պարտախան չտուեց,
զայրացած վերադարձաւ թագաւորի մօտ, նրան հաղորդեց Շմաունի վայելած փառքն ու իր տեսած շքեղութիւնը: 36
Թագաւորը խիստ բարկացաւ: Տրիփոնը փախաւ Օրթոսիա: Թագաւորը ծովեզրեայ շրջանների վրայ սպարապետ 37, 38
նշանակեց Կենդեբոսին, նրան յանձնեց մեծաթիւ հեծեալ եւ հեպտակ զօրքեր: Պարտիկոնց նրան, որ բանակ դնի
Հրէաստանի դէմ-յանդիման եւ բերդեր շինելով իսրայէլացիների բանակի դէմ՝ պարտազմելու համար պարտա- 39
տութիւն տեսնի: Թագաւորն ինքը հեպտակոնց Տրիփոնին: Կենդեբոսը եկաւ հասաւ Յամնիայի կողմերը, սկսեց
հրահրել զօրքերին, որ մտնեն Հրէաստան, գերեն ու սպանեն: Նա կառուցեց Կեդրոնը եւ այնտեղ շատ հեծելազօր 40
հաւաքեց, որ ներխուժեն Հրէաստան, շրջափակեն նրանց ճանապարհները, ինչպէս թագաւորն էր հրամայել: 41

Յովհաննէսը վերադարձաւ Գազարայից, եկաւ պարմեց իր հայր Շմաունին, թէ ինչեր է անում Կենդեբոսը: 16
Շմաունը կանչեց իր երկու որդիներին՝ Յուդային ու Յովհաննէսին, եւ ասաց նրանց. «Ես, իմ եղբայրներն ու իմ 2
հօր տոհմը մեր մանկութիւնից մինչեւ այսօր կռուել ենք իսրայէլացիների թշնամիների դէմ: Մենք յաջողութիւններ
ենք ունեցել, մեր ձեռքով բազմաթիւ իսրայէլացիներ ենք փրկել: Հիմա, սակայն, ես ձերացել եմ, իսկ դուք արդէն 3
հասուն տղամարդ էք: Փոխարինեցէ՛ք ինձ ու իմ եղբորը: Արդ, ելէ՛ք, կռիւ մղեցէ՛ք յանուն մեր ազգի, եւ երկնքից
օգնական ուժեր կը հասնեն ձեզ»: Նա իր երկրից ընտրեց սպառազէն մօտ քսան հազար հեծեալ եւ գնաց Կեն- 4
դեբոսի դէմ: Այդ օրը գիշերեցին Մոդիմուն: Առաւօտեան, վեր կենալով, դաշտ մտան: Այնտեղ նրանք պեսն 5
բազմաթիւ հեծեալ ու հեպտակ զօրքեր, որոնք գալիս էին իրենց դէմ: Երկու կողմերի միջեւ մի հեղեղապար կար:
Նրանց դիմաց ճակար յարդարեցին ինքն ու իր զօրքը: Երբ Յովհաննէսը տեսաւ, թէ նրանց զօրքը դանդաղում 6
է անցնել հեղեղապար, նախ ինքն առաջ ընկաւ, իսկ յետոյ զօրքը միահամուռ գնաց նրա յետեւից: Նա հեպտակ 7

գունդը բաժանեց երկու մասի, իսկ հեծելագորը դասատրեց հետևակների միջև: Թշնամու հեծելագորը շար-շար
8 էր: Շեփոր հնչեցրին, միմեանց քաջալերեցին ու անցան յարձակման: Կենդեբուր պարպուծեան մաքնուեց, եւ այդ
9 օրը նրա զօրքից բազմաթիւ մարդիկ սպանուեցին, իսկ կենդանի մնացածները փախան մրան բերդերը: Այդ օրը
վիրատրուեց Յուդան, իսկ Յովհաննէսը հալածեց փախուսպի դիմածներին, մինչեւ որ նրանց հասցրեց Կենդեբո-
10 սի կառուցած Կեդրոնի կողմերը: Նրանց մի մասը գնաց մինչեւ Ազոպի կողմերի բուրգերը. Յովհաննէսը կրակի
ճարակ դարձրեց դրանց: Այդ բերդում հրդեհից այրուեց մօտ երկու հազար մարդ, իսկ ինքը խաղաղութեամբ վե-
11 րադարձաւ Նրէասպանի կողմերը: Աբուբի որդի Պրդոմէոսը Երիքովի դաշտի վերակացուն էր: Նա շար արծաթ
12, 13 ու ոսկի ունէր, որովհետեւ քահանայապետի փեսան էր: Նա մեծամտացաւ, հպարտացաւ ինքն իր մէջ եւ ուզում
էր փրել այդ կողմերի գաւառներին: Նա նենգ դաւեր էր նիւթում Շմատոնի ու նրա որդիների դէմ, որպէսզի մէջ-
14 փեղից վերացնի նրանց: Շմատոնը շրջագայում էր այդ կողմերի բնակիչների գաւառները, փեսնում եւ հոգում էր
կարիքները: Նա Մաքաթիայի, Յուդայի ու իր որդիների հետ եկաւ իջաւ Երիքով: Դա հարիւր եօթանասունեօթը
15 թուականի շաբաթ ամսի փասնմէկերորդ օրն էր: Պրդոմէոսն իր կառուցած Դորա քաղաքում ընդունեց նրանց
16 կեղծ մեծարանքով, խնջոյք սարքեց հիւրերի պատուին, մինչդեռ նա դարանում մարդիկ էր թաքցրել: Երբ Շմատոնն
ու իր որդիները կերան, խմեցին ու հարբեցին, Պրդոմէոսը եւ թաքնուած մարդիկ վերցրին իրենց զէնքերը, յար-
ձակուեցին Շմատոնի վրայ եւ խնջոյքի սրահում սպանեցին նրան, նրա որդիներին ու նրանց հետ եկած ծառաներին:
17, 18 Նրանք անօրէն մեծ գործ կատարեցին, բարութիւնը չարութեամբ հատուցեցին: Պրդոմէոսը թագաւորին գրեց, որ
19 իրեն օգնական զօրք ուղարկի, որպէսզի թագաւորին յանձնի իրենց քաղաքներն ու հարկերը: Նա զօրքի մի մասն
ուղարկեց Գազարայի կողմերը, որպէսզի այնպէղից վերացնի Յովհաննէսին: Նա գրեց նաեւ զօրապետներին, որ
20 գան ու իրենից ստանան ոսկի, արծաթ ու բազմաթիւ պարգեւներ: Միւսներին ուղարկեց Երուսաղէմ, որ շտապ
21 հասնեն, գրաւեն այն լեռը, որի վրայ գրնում էր փաճարը: Մի մարդ աւելի շուր եկաւ Գազարա եւ գոյժ փութեց
22 Յովհաննէսին, թէ՛ «Քո հայրն ու եղբայրները սպանուել են, նենգ մտադրութեամբ մարդիկ են գալիս քո յետեից,
որ սպանեն նաեւ քեզ»: Երբ Յովհաննէսը լսեց այս, խիստ զարմացաւ, զայրացաւ, բռնել փութեց իրեն սպանելու
եկած մարդկանց ու անմիջապէս սպանեց նրանց, որովհետեւ իմացաւ, որ նրանք եկել էին նենգութեամբ սպանելու
23 իրեն: Ինչ վերաբերում է Յովհաննէսին, նրա պատերազմներին, փարբեր մարդկանց քաջագործութիւններին, պա-
24 ռիսպների շինարարութիւններին կամ բարի գործերին եւ այլ պատմութիւններին, դրանք բոլորը գրի են առնուած
քահանաների մատենաներում, սկսած այն օրից, երբ Յովհաննէսը իր հօրից յետոյ դարձաւ քահանայապետ:

2 Մակարայեցիներ

1

«**Ե**գիպտոսի կողմերում ապրող հրեայ եղբայրներին ողջո՞ն Երուսաղէմի ու Նրեասպանի հրեայ եղբայրներին: Աստուած թող ձեզ յարապետ խաղաղութիւն պարգևի, յիշի իր հաւաքարին ծառաներ Աբրահամի, Իսահակի ու Յակոբի հետ կնքած ուխտը, ձեզ վայ սիրտ, որ ըստ ամենայնի պաշտէ իրեն, յօժարական ու սրբանց կատարէք նրա կամքը, իր օրէնքների ու հրամանների համար բաց անէք ձեր աչքերն ու ձեր սրտի ականջները, խաղաղութիւն հաստատէք, եւ նա էլ յի ձեր խնդրանքները, բարեհաճ լինի ձեր նկատմամբ, ձեզ չքի նեղութեան ժամանակ: Ահա այժմ մենք աղօթում ենք ձեզ համար: Դեմերիոսի թագաւորութեան օրօք, հարիւր վաթսուհինը թուականին մենք՝ հրեաներս, գրեցինք եւ ուղարկեցինք ձեզ այս աղօթքը այն ժամանակ, երբ նեղութիւն է հասել մեզ վրայ, այն ժամանակ, երբ Յաստն ու նրա հետ եղածները հրաժարուել են սուրբ հողից ու թագաւորութիւնից, կրակի մարմնէլ քաճարի դարպասը, անմեղ արիւն թափել: Այս աղօթքը մենք մարուցեցինք Տիրոջը, եւ նա լսեց մեզ. մենք ուխտ կատարեցինք, մարուցեցինք խունկ ու ընտիր ալիւրի ընծաներ եւ ամենօրեայ հաց: Արդ, Տաղաւարահարաց փօնը կատարեցէք Քաստէլ ամսին: Մա գրուեց հարիւր ութսունութ թուականին»: «Երուսաղէմացիները, Նրեասպանի ծերակոյտը եւ Յուդան ողջունում են ու խաղաղութիւն մտղթում Դարդուէտս արքայի դաստիարակ Արիստարքոսին, որ օժտած քահանաների ցեղից է, ինչպէս նաեւ Եգիպտոսի կողմերում ապրող հրեաներին: Մենք՝ Աստուծո շնորհիւ մեծամեծ փորձութիւններից փրկուածներս, չափազանց գոհ ենք նրանից, որովհետեւ մենք թէեւ թագաւորի դէմ պատերազմելու պատրաստութիւն էինք քսել, բայց նա ինքը հետապնդեց նրանց, ովքեր եկել, շրջափակել ու պաշարուած էին պահել սուրբ քաղաքը, որովհետեւ երբ Արիստոս թագաւորն ինքը անթիւ-անհամար զօրքերով յարձակուել էր պարսից կողմերի վրայ, նրանք ընկել-կոտորուել էին Նանէի քաճարի շուրջը, նրանց դէմ խորամանկ դաւ էին յարել Նանէի քաճարի քրմերը, իբր Աստուծոսն ինքը եկել էր այդտեղ, երբ ուզում էր բնակուել այդտեղ, իսկ իր հետ եղած բարեկամները մտադրուել էին այդտեղի բոլոր գանձերը վերցնել իբրեւ օժիպ: Տաճարի քրմերը բոլոր գանձերը դրել էին նրա առաջ, եւ նա համաձայնել էր ներս մտնել սակաւաթիւ մարդկանցով: Երբ նա հասած է եղել սրահի մէջտեղը, յանկարծ փակել են պարսպի արքայքին դարպասները, որտեղից մտած է եղել Աստուծոսը, բացել են առասպաղի քակ գրնուող գաղտնի պատուհանները եւ սկսել այնտեղից մեծ-մեծ քարեր նետել եւ տեղնուտեղը սպանել են առաջնորդին ու զինուորներին: Ներսում նրանց կտոր-կտոր անելուց յետոյ կտրել են նրանց գլուխները եւ պարսպից շարքել զօրքերի մէջ: Այս ամենի համար օրհնելալ է ամբարիշտների պատժող Աստուածը: Արդ, երբ ուզեցինք Քաստէլ ամսի քսանհինգին մաքրել քաճարը, յարմար գրանք այդ մասին յայտնել նաեւ ձեզ, որպէսզի դուք եւս կատարէք Տաղաւարահարաց ու կրարի փօնը այնպէս, ինչպէս Նէեմիին, որը քաճարն ու սեղանը կառուցելուց յետոյ այնտեղ գոհեր էր մարուցում: Երբ մեր հայրերին ըջում էին պարսից կողմերը, կրօնատէր քահանաները գոհասեղանից գաղտնի կրակ վերցրին եւ քարան թաքցրին մի անջուր ջրհորի խորշերում: Այդ տեղը զգուշութեամբ քողարկեցին այնպէս, որ այդ վայրն աննկատ մնայ: Շար քարիներ յետոյ, Աստուծո կամեցողութեամբ, պարսից արքայի հրամանով Նէեմիին կրակի յետելից ուղարկեց այն քահանայապետների թոռներին, որոնք պահել թաքցրել էին կրակը, որպէսզի յետ բերեն այն: Նրանք եկան, պատմեցին ու ասացին. «Մենք այնտեղ կրակ չենք գտել, այլ միայն լճացած ջուր»: Դրանից յետոյ նա նրանց հրաման փուտեց գնալ, հաւաքել ջուրն ու բերել: Երբ հասաւ ողջակէզներ մարուցելու ժամանակը, Նէեմի քահանայապետը հրաման փուտեց, որ այդ ջուրը շաղ քան փայտերի ու ողջակէզների վրայ: Երբ դա արեցին, անցաւ մի փոքր ժամանակ, արեգակը շառագոյն շողեր արձակեց դրա վրայ, եւ կրակի բոցեր ելան սեղանի վրայի փայտերից ու լափեցին ողջակէզները, այնպէս որ բոլորը սքանչացան: Քահանաները ձայնակցեցին իրար եւ սկսեցին օրհնել, քանի դեռ ողջակէզներն այրում էին: Յովնաթանն առաջ ինքը սկսեց, իսկ Նէեմիին եւ միւսները նրա յետելից ձայնակցում էին: Աղօթքն այսպիսին էր. Տէր, բոլոր արարածների Տէր Աստուած, ակեղ, հզօր, ճշմարիտ, արդար եւ ողորմած, դու ես միակ թագաւորը, որ քաղցր ես, դու ես, որ բոլորին մարակարարում ես ամեն ինչ, դու ես միայն արդար եւ ճշմարիտ, դու ես յափտենապէս Ամենագօրը, որ Իսրայէլը փրկում ես բոլոր պատուհաններից: Դու ես, որ հայրերին ընտրեալներ դարձրիր ու սրբագործեցիր նրանց: Յանուն քո ամբողջ ժողովրդի ընդունի՛ր այս գոհերը եւ պահի՛ր ու պահպանի՛ր քո ժառանգութիւնը: Սրբագործի՛ր ու հաւաքի՛ր ցրուած մեր գերիներին, ազատի՛ր նրանց, որ անարգ ու պիղծ մարդկանց ծառայութեան քակ են, նայի՛ր քո ծառաներին, որպէսզի թշնամիներն իմանան, թէ դու ես մեր Աստուածը: Քո հարուածներն իջեցրո՛ւ պիղծ ու անարգ հեթանոսների գլխին, որոնք մեզ հետ ամբարտաւանօրէն են վարում: Քո ժողովրդին բեր հասցրո՛ւ քո սրբավայրը, ինչպէս ասել է Մովսէսը: Քահանաներն իրենց օրհնութիւնն էին մարուցում, իսկ ողջակէզները քակաւին այրում մոխրանում էին: Երբ գոհաբերութիւնն աւարտուեց, Նէեմիին հրամայեց մնացած ջուրը շաղ քան քարերի վրայ: Երբ դա կատարեցին, բոցն աւելի բորբոքուեց: Երբ բոցի լեզուները բարձրացան, գոհասեղանի կրակն աւելի բորբոքուեց ու մոխրացաւ այն ամէնը, ինչ դեռեւս մնացել էր: Երբ այս հրաշքը բացայայտ երեւաց բոլորին, ու այս դէպքը յայտնեցին թագաւորին, թէ այն վայրում, ուր գերի քահանաները կրակն էին թաքցրել, ջուր է բխել, եւ Նէեմիին ու նրա մօտ գրնուող քահանաները դրանով են ողջակէզները սրբագործել: Երբ թագաւորը վերահասու եղաւ այս դէպքերին, հրամայեց շուրջանակի փակել այդ վայրը եւ քաճար կառուցել: Երբ թագաւորը կամենում էր որեւէ մէկին մեծարել, ապա քակաւ էր այն պարգեւներից, որ իրեն էին մարուցում: Նէեմիին մօտ գրնուողներն այդ վայրը անուանեցին Նեփթ, որ թարգմանաբար նշանակում է սրբագործող: Շարքերն էլ դրան Եփրաթա անունն են քակաւ»:

Նախկին մարտնաներում գրուած է, թէ Երեմիա մարգարէն դրանից յետոյ հրամայել է վերցնել այդ կրակից, այնպէս, ինչպէս ցոյց է քրուած: Մարգարէն նրանցից յետոյ եկած սերունդին պատուիրել է, որ երբ քաննեն քանդակուած կուռքեր, ոսկուց ու արծաթից կերպուած նկարներ ու դրանց շուրջը գրնուող գաղտեր, չմոլորուն իրենց խորհուրդների մէջ. նա պատուէր քակով աղաչում էր, որ չմոռանան եւ իրենց սրտից չհանեն Տիրոջ Օրէնքը: Նրա մարտնանում նաեւ այսպէս է գրուած եղել. իբր թէ մարգարէն, երկնային հրամանի համաձայն, 4

հրամայել է վկայութեան խորանն ու կրակարանների փայլանակը իրենց հետ ման ածել, հասցնել այն լեռը, որպէտ
 5 բարձրացել էր Մովսէսը Աստուծո ժառանգութիւնը տեսնելու համար: Երբ Երեմիա մարգարէն եկաւ հասաւ այդ
 վայրը, այնտեղ գտաւ անբառապար ամուր քարանձաւներ. վկայութեան խորանը, կրակարանների փայլանակը,
 6 խնկերի սեղանը նա տարաւ դրեց ներս եւ փակեց մուտքը: Նրան ուղեկցող մարդիկ մօտեցան, որ գտնեն այդ
 վայրը, բայց այդ վայրը փանող ճանապարհն իսկ չգտան: Երբ Երեմիան իմացաւ դա, սկսեց յանդիմանել նրանց ու
 7 ասաց. «Մի՞թէ չգիտէիք, որ, ըստ հրամանի, անյայտ պիտի մնայ այդ վայրը, մինչեւ որ Տէրերի Տէրը բարեհաճ վե-
 8 ռաբերմունք ցոյց տայ իր արարածների նկատմամբ, եւ Աստուծո հրամայի ի մի հաւաքել իր ժողովրդին: Դրանից
 յետոյ միայն Տէրը ցոյց կը տայ այդ վայրը, Տիրոջ փառքը կ'երեւայ ամալի սիւնից, ինչպէս Մովսէսի ժամանակ: Եւ
 9 ինչպէս Սողոմոնն էր աղաչել, Տիրոջ այդ վայրը կապարելպալէս կը սրբագործուի»: Պատմում էին նաեւ այն մասին,
 10 թէ ինչպէս, իմաստութեամբ լցուած, Սողոմոնը մատուցել էր նաակապիթի ու փաճարն աւարտելու գոհերը: Ինչպէս
 որ Մովսէսն աղօթել էր Աստուծո, կրակն իջել էր երկնքից, լափել փայտն ու պարարագների ողջակէզները, նոյն
 11 ձեւով էլ աղօթքի էր կանգնել Սողոմոնը, եւ կրակն իջնելով լափել էր գոհասեղանի վրայի ողջակէզները: Մովսէսը
 չէր հրամայել, որ մեղքերի համար մատուցուած գոհերի միսն ուրէին, ուստի կրակն իջնում ու լափում էր գոհերը:
 12, 13 Նոյն ձեւով Սողոմոնն էր ամբողջ ութ օր փօն կատարել: Նէեմիի օրօք գրուած էին մատեաններում յիշարկալա-
 րաններում, գրուած է նաեւ, թէ ինչպէս են հաւարուել թագաւորների ու իշխանների, նաեւ Դաւթի մասին գրուած
 բոլոր գրքերը, ինչպէս նաեւ թագաւորների այն հրովարտակները, որ փառքեր պատճառներով փաճարին էին նու-
 14 իրուել: Այդ բոլորը հաւաքուել է մի տեղ: Նոյն ձեւով Յուդան է մի տեղ հաւաքել պատերազմի պատճառով կորած
 15 ու ցրուած գրքերը: Դրանք հիմա մեզ մօտ են պահուում: Արդ, եթէ դրանց կարիքն ունէք, մարդ ուղարկեցէք, որ
 16, 17 դրանք բերեն ձեզ: Բարի գործ կատարած կը լինէք, եթէ միշտ պահէք փօն օրերը: Ամբողջ ժողովրդին փրկութիւն
 պարգեւած Աստուծոն ինքը բոլորին վերադարձրել է իրենց ժառանգութիւնը, թագաւորութիւնը, քահանայութիւնն
 18 ու սրբութիւնները, ինչպէս խոստացել էր Կրակարանների մէջ: Յուսանք, որ Աստուծո շուքով բոլորին կը հաւաքի
 19, 20 սուրբ վայրում, որովհետեւ նա է փրկել մեզ մեծամեծ փորձանքներից ու մաքրել սրբավայրը: Ինչ վերաբերում է
 Յուդա Մակարայեցու եւ նրա եղբայրների օրօք կատարուած դէպքերին, մեծ փաճարի սրբագործմանը, նաակապի-
 21 քի գոհասեղանի կամ Անպիտոս Երեւելու, ինչպէս նաեւ ազնուագարն Նոր որդու դէմ մղուած ճակատամարտերին,
 յանուն օրէնքների քաջագործութիւն կատարած ու հասարակամտութիւն ցուցաբերած մարդկանց երկնքից երե-
 22 ւացած յայտնութեանը կամ աշխարհին փրկանալ ցանկացող խուժողուժ ազգերին հալածելու համար մահուանն
 23 ընդառաջ գնացած սակաւաթիւ մարդկանց, ամբողջ փիեզերքում հոյակապ, շքեղ փաճարը նորից կառուցելուն
 կամ մեծ քաղաքն ամէն փորձանքից ազատելուն կամ Տէր Աստուծո քաղցրութեամբ ու խաղաղութեամբ մեր նկատ-
 24 մամբ հաճելի դարձնելուն, - ահա այս բոլորի մասին հանգամանօրէն եւ ժամանակին գրուած է Յասոն Կիւրենացու
 25 գրքի հինգ գլուխներում: Այս ամէնը աշխարհեցիք մի գրքում համառօտակի վերաբարտել: Մենք նկատեցինք,
 որ նրանք, ովքեր կ'ուզեան խորամուխ լինել այդ մատեաններում նկարագրուած դէպքերին, կարող են խճճուել
 26 թուերի շարութեան պատճառով, մոլորուել շարադրուող նիւթերի մանրամասնութեան մէջ: Մենք հոգ ենք տարել,
 որ իմաստուն ընթերցողների գործը հեշտանայ, նրանք յիշեն առանց չարչարուելու եւ առանց որեւէ բան եղծելու:
 27 Չկարծէք թէ հեշտ, քիչ քրտինք ու տքնութիւն պահանջող գործ ենք ձեռնարկել, եթէ յանձն ենք առել համառօտ բան
 28 գրելու աշխատանքը: Եթէ մէկը պարտաւորուած է հիւրասիրել խնջոյքի հրաւիրուած իր ընկերներին, ապա նրանց
 ուրախացնելու համար պէտք է ճոխ սեղան բաց անի եւ ոչ թէ իր հանգստեան մասին մտածի: Մենք շարտերին
 29 հաճոյք պարճառելու համար ենք ջանք թափել: Ճշտելն ու ճշգրտելը մեր նախորդների գործն է եղել, մենք յանձն
 30 ենք առել միայն համառօտել, պարզ ու սեղո դարձնել ընդարձակ խօսքը: Ինչպէս ապարանքի շինութեան ժամա-
 նակ շարտերին է գործ յանձնարարուած, բայց գործի սկիզբն ու աւարտը բուն ճարտարապետի գործն է, իսկ ձեփելը,
 31 ներկելը, զարդարելն ու նկարելը արուեստագետի գործն է, նոյնը վերաբերում է մեզ. հարցուփորձ անելը, քննելը,
 ճշմարիտ խօսքին հետամուտ լինելը, գաղտնիքների մէջ թափանցելը մատենագրութեանը հետետողների խնդիրն
 է, իսկ համառօտ պարմութիւն ներկայացնելը, որ այժմ յանձն են առնում, կարող էք պահանջել ինձանից: Արդ,
 32, 33 այսպէտ սկսենք պարմել այն, ինչ խոստացել էինք: Ամստութիւն է գրքի նախաբանն ընդլայնել, իսկ բուն մատեանի
 բովանդակութիւնը ներկայացնել համառօտակի:

3 Կար ժամանակ, որ սուրբ փաճարի բարեպաշտ ու չարապետ օնիա քահանայապետի շնորհիւ սուրբ քաղա-
 2 քի բնակիչները ապրում էին խաղաղ եւ սրբութեամբ պահում ճշմարիտ օրէնքները: Եթէ անգամ հարկ էր լինում,
 թագաւորներն իրենք էին պատում երեւելի փաճարը հրովարտակներով, բազմաթիւ նուէրներով ու ընծաներով.
 3 նոյնիսկ ինքը՝ ասիացիների կողմերի արքայ Մելեկիոսը մասնակցում էր ծիսակատարութեանը եւ իր եկամուտներ-
 4 ից էր ծախսում ողջակիզման գոհեր մատուցելու համար: Բաղդէղի ցեղից Սիմոն անունով մէկը, որն իր տոհմի
 5 առաջնորդն էր, մեղադրեց քահանայապետին քաղաքում կատարուող անօրէնութիւնների համար: Տեսնելով, որ չի
 կարողանում յաղթել կամ վնասել Օնիային, նա եկաւ կանգնեց Դրասէի որդի Ապոլոնի առաջ, որն այդ ժամանակ
 6 Սպորին Ատրիքի եւ Տաճկաստանի սպարապետն էր: Նա նրան յայտնեց, որ Երուսաղէմի գանձարանը բազում
 գանձեր ունի, եւ փառքեր տեսակի այդ գանձերի թիւն ու հաշիւը ոչ ոք չի կարող պահել: Նա ասաց. «Այդ գանձերը
 7 պէտք է արքային պարկանեն եւ յարկացունեն գոհեր մատուցելուն»: Ապոլոնիոսն այդ մասին իրագել դարձրեց
 թագաւորին, եւ նրանք յանձն առան հետաքրքրուել այդ գանձերով: Թագաւորը կանչեց իր հանդերձապետ Նելիո-
 8 դորոսին, հրամայեց այդ գանձը հանել ու բերել քաղաքից: Նելիոդորոսն շտապ գնաց իբր թէ Սպորին Ատրիքի ու
 9 Տաճկաստանի քաղաքների վիճակն ստուգելու, բայց իրականում թագաւորի հրամանն էր կատարում: Երբ հասաւ
 Երուսաղէմ, այնտեղ քահանայապետն ու քաղաքացիները մեծ պատուով ընդունեցին նրան: Նա սկսեց նրանց պար-
 մել, թէ ինչ են ասել արքային, ու ասաց. «Ո՛վ, կամ ինչպէն, կամ ինչու են ձեր մասին ամբաստանել արքային, եւ կամ
 10 իրօք այնքան գանձ կայ, որքան ասել են»: Քահանայապետն առաջ եկաւ ու ասաց. «Ճիշտ է, հարստութիւններ կան,
 11 բայց դրանք այրիների ու որբերի պահ դրուած աւանդներն են: Այսպէտ բաժին ունի նաեւ Տուրիի որդի Օրկանիոսը՝
 մի մեծ մարդ, բայց չկայ այնքան գանձ, որքան ասել է ամբաստանութեան նամակ գրող անօրէն Սիմոնը: Այդպէտ
 12 ընդամենը կայ չորս հարիւր քանքար արծաթ եւ երկու հարիւր քանքար ոսկի: Չի կարելի հաւաքացեալներին զրկել

այն հաւարից, որ նրանք ունեն ամբողջ աշխարհում փառաւոր հոջակ ունեցող սուրբ փաճարի նկարմամբ»։ Երբ 13
 Նելիողորոսը լսեց քահանայապետի խօսքերը, յիշեց արքայի հրամանն ու ասաց. «Նրամայուած է, որ յօգուր ար- 14
 քունիքի վերցուի այդ գանձը»։ Նա օր ու ժամ նշանակեց եւ, ըստ արքունի հրամանի, պատրաստուր էր մտնել, 15
 հաշուել ու բռնագրաւել գանձը։ Այդ ժամանակ քաղաքում քիչ յուզումներ ու խռովութիւններ չառաջացան. քահա- 15
 նաներն իրենք սրբազան պատմուճաններով ընկնում, թաւալում էին սեղանի առաջ, աղաչում էին նրան, ով այդ
 աւանդները սրբութեամբ պահելու համար օրէնքներ էր սահմանել, որ կարողանան այդ բոլոր աւանդներն անվնաս 16
 իրենց աւանդաբուններին հասցնել։ Մարդ խոցում էր իր սրբում, երբ փեսնում էր քահանայապետի դէմքը, նրա 16
 երեսի արփայարթութիւնն ու գոյնը, որ նրա հոգու փրփումն էին արփացում, որովհետեւ անն ու սարսափն 17
 էր պարել նրան, եւ մարմինը դողում էր։ Այդ ամենից յայտնի էր դառնում նրա սրբի մորմոքը։ Բոլոր փնտրից 18
 ընփանիքները խումբ-խումբ դուրս էին գալիս ընդհանուր աղօթքի, որպէսզի չփրնահարուի մեծ փաճարի պատիւը։
 Կանայք քործ էին հագնում ու ողբում հրապարակներում, ճգնատր կոյսերը կուսանոցներից գնում էին դէպի դար- 19
 պասներն ու պարիսպները, ոմանք պատուհաններից բազուկները դուրս էին կարկառում, եւ բոլորն առհասարակ, 20
 ձեռքերը դէպի երկինք բարձրացնելով եւ մարմնները փարանելով, աղօթք էին մտնում։ Ողորմելի փեսարան էր դա, 21
 որովհետեւ մարդիկ առհասարակ գեպին ընկնելով, թաւալուելով՝ աղօթք էին մարուցում դէպի երկինք. մեծապէս
 փազնապաճ՝ քահանայապետը կարծէք հրաշքի էր սպասում։ Նրանք այսպէս, ընկնելով ու թաւալուելով, դիմում 22
 էին Ամենակալին, որ հաւաքացեալների աւանդները լրի ու անվնաս հասցնի հաւաքացեալներին։ Նելիողորոսն 23
 ուզում էր կարարել այն, ինչ յանձնարարուած էր իրեն։ Դրա համար նա իր թիկնապահների հետ մտաւ գանձա- 24
 փուն, բայց բոլոր հոգիների եւ իշխանութիւնների վրայ զօրութիւն ունեցող Տէրը մի մեծ հրաշք ցոյց փուեց. բոլոր
 նրանք, ովքեր յանդգնել էին նրա հետ ներս մտնել, խեղուեցին, անդամալոյծ դարձան Աստուծու վախից։ Նրանց 25
 յանկարծ երեսց մի փառահեղ ձի հեծեալի հետ, որն ուներ ոսկեգարդ հանդերձանք։ Նեծեալի առաջ կանգնած էին 26
 գեղեցիկ զարդերով զարդարուած երկու երիտասարդներ։ Սրանք աջ ու ձախ կողմերից անմիջապէս մօտենալով
 սաստիկ հարուածներ փեղացին Նելիողորոսի վրայ, այնպէս որ սա մերձիմահ, անզգայ ընկաւ գետին, եւ վերցրին 27
 նրան։ Նա, որ այդպիսի շուքով, պատուով, սպառնալիքով եւ թիկնապահներով մտել ու ճեմում էր գանձափանը, 28
 այժմ նրան բարձրացրած փանում էին անզգայ վիճակում։ Պարզ երեսում էր, որ Աստուծու զօրութիւնն էր վրայ հասել, 29
 եւ նա անմտուց ու անբարբառ, փրկութեան ամեն մի յոյսից կտրուած, կիսամահ գետին էր ընկել։ Ինչ վերաբերում 30
 է Օնիայի շուրջը գրնուողներին, ապա սրանք օրհնում էին Տիրոջը, որն ամէն ինչով փառաւորում էր իր սրբաւայրը,
 եւ այն փաճարը, որը քիչ առաջ խռովութեամբ էր լցուած, Տիրոջ երեսուրով լցուեց խնդրութեամբ ու անսպառ ուրա- 31
 խութեամբ։ Այն ժամանակ եկածներից մի քանի բարեսիրտ մարդիկ՝ զօրավարի աւագ ընկերները, շրապ հասան
 Օնիայի մօտ, որպէսզի սա խնդրի Բարձրեալից գոնէ կենդանի թողնել նրան, այնպէս չանել, որ կեանքի վերջին 31
 փարիներին այդ մարդը չարաչար փանջուելով սմբի։ Քահանայապետը մտախոգուեց, որ գուցէ թագաւորը մարձի, 32
 թէ այդ մարդը փուժել է իր կամ հրեաների նիւթած դաւից, ուստի աղաչեց Աստուծու, գոհ մարուցեց այդ մարդու
 կեանքը փրկելու համար։ Երբ քահանայապետը մարուցեց քաւութեան գոհերը, նոյն երիտասարդները, նոյն շքեղ 33
 զգեստները հագած, անմիջապէս իջան ու եկան Նելիողորոսի առաջ եւ ասացին. «Դու Օնիա քահանայապետից
 շատ շնորհակալ եղիր, որովհետեւ նրա համար, նրա միջոցով Տէրը քեզ կեանք շնորհեց։ Իսկ դու, որ նրա համար 34
 այդքան փանջանքներով պարծուել ես, պատմիր բոլորին Աստուծու մեծ զօրութեան մասին»։ Այս բանն ասելուց
 յետոյ նրանք անմիջապէս աներեսութեամբ։ Երբ Նելիողորոսն սթափուեց, անմիջապէս Տիրոջը ողջակէզ գոհեր 35
 մարուցեց, Տիրոջը մեծամեծ ուխտեր եւ աղօթքներ արեց, որ նա իրեն շնորհեց իր կեանքը եւ պարգեւեց առաջուայ
 ուժն ու եռանդը։ Նա Օնիա քահանայապետին մեծամեծ նուէրներով պատուեց ու այնպէս շարժուեց ու գնաց 36
 թագաւորի մօտ։ Ամեն փեղ նա վկայութեամբ հաստատեց Աստուծու հրաշքները, որ ինքն իր աչքերով էր փեսել։
 Երբ թագաւորը հարց փուեց Նելիողորոսին, թէ՛ «Ինչպէն, ի՞նչ արեցիր, ինչով վերջացրիր այն գործը, որի համար 37
 գնացել էիր», ապա սա սկսեց պատմել գանգաբունելով ու ասաց. «Ո՞վ փեղ, Երուսաղէմ ուղարկեցք նրան, ով ձեր 38
 թշնամին է ու ձեր մեծ գործերի հակառակորդը։ Նրամայեցէք ուղարկել նրան եւ նրան կը գտնէք այնպէս չարաչար
 բրածեմ եղած, եթէ միայն մահուանից փրկուել կարողանայ։ Այնպէս, իրօք, մեծ հրաշքներ են կարարում։ Նա, 39
 որի զօրութիւնը երկնքում է, Նա՛ է այդ երկրի հովանաւորն ու օգնակալը։ Եւ ով մի անգամ թշնամութեամբ կամ
 արհամարհանքով է այդ երկիրը մտնում, մեծամեծ չարիքներ կը կրի, եթէ միայն կարողանայ կենդանի դուրս գալ
 այդպէս»։ Այսքանը բաւական է Նելիողորոսի ու գանձափունը պաշտպանելու հետ կապուած դէպքերի մասին։

Դարձեալ Սիմոնի մասին, որը մարմնել էր գանձի փեղը եւ դաւաճանել իր երկրին։ Նա սկսեց անել յաճախ 4
 ամբաստանել Օնիային, որ նա ինքն է անձամբ դրդել Նելիողորոսին այդ քայլին ու ինքն էլ լլկել է նրան, եւ որ նա է 2
 բոլոր չարիքների պարագլուխն ու կարարողը։ Քաղաքի այդ բարերարին ու վերակացուին, ազգի երախտարարին, 3
 օրէնքների նախանձախնդիր այդ մարդուն նա ներկայացրեց իբրեւ արքունի գործերի վնասարար։ Նա կարողացաւ 3
 թշնամական այնպիսի զգացումներ հրահրել, որ Սիմոնի նշանակած մարդկանցից մի քանիսն ուզում էին մահուան
 դարապարփել այդ մարդուն։ Օնիան փեսաւ, որ հակառակութիւնը դառնում է անհանդուրժելի, իսկ Ատրիքի ու 4
 Տաճկաստանի սպարապետ Ապոլոնիոսը ընկերացել եւ աջակցում է Սիմոնի չար գործերին, որ նրանք գրգռում են
 նաեւ թագաւորին։ Նա գրաւ, որ այլեւս անհնար է առանց թագաւորի հրամանի հասարակութեանը օգուր փալ, 5
 մանաւանդ որ անհանգիստ Սիմոնին փեսնում էր, որ անընդհատ խարդախութիւններ է նիւթում։ Երբ Սելեւկիոսը 6, 7
 մեռաւ, եւ գահ բարձրացաւ Անտիոքոսը, որ կոչում էր Երեսելի, Յասոն անունով մէկը, որ Օնիայի եղբայրն էր,
 անամօթաբար աշխարեց քահանայապետութիւնը իւր Օնիայից։ Նա խոստացաւ երեք հարիւր քանքարից բացի 8
 արքունիքին յաւելեալ փալ վաթսուն քանքար, իսկ այլ եկամուտներից՝ եւս ութսուն քանքար։ «Ես դրան կ'աւելացնեմ 9
 եւս հարիւր, - ասում էր նա, - եթէ գործը գլուխ գայ։ Քաղաքը կ'ենթարկեմ ձեզ, թարրոններ ու կրկէսներ կը շինեմ,
 երուսաղէմայիներին ձեր անունով անտիոքացիներ կը գրեմ»։ Երբ թագաւորը համաձայնեց, եւ Յասոնը հասաւ 10
 իր ցանկացած իշխանութեանը, աշխարեց յոյների հեթանոսութիւնը անմիջապէս ազգային օրէնք դարձնել։ Նա 11
 վերացրեց նախկին այն արքունական արքունութիւնները, որ յօգուր հանրութեան սիրով փրուել էին Փարոզմէտի
 հայր Յովհաննէսի առաքելութեան ժամանակ. արգելեցին օրինաւոր կրօնը, ընդունել փուեցին անօրէն նոր կրօնը։

12 Բերդի ներսում նա կառուցեց թափրոն ու մարգարան, ուր ընփրի ու առոյգ պարանիներին մարմնամարզութեան
13 արուեստն էին ուսուցանում: Այդ ամբարիշտի ու ջրահանայապետ Յասոնն այնպէս եռանդազին աշխատեց, որ նրա
14 ծայրայեղ մոլորութեան պարճառով այլազգութեան ու հեթանոսութեան սկիզբ դրուեց, որովհետեւ դրանից յետոյ
քահանաները թողեցին զոհասեղանի իրենց պարականութիւնն ու փաճարի ծառայութիւն կատարելը եւ արհա-
մարհեցին ողջակէզի զոհաբերութիւնները: Քահանաների ցեղն աւելի սիրով իրեն նուիրում էր մարզիկներին ու
բռնցքամարտին, կաքաւիչներին պիղծ նուէրներ փալուն, աղմուկ-աղաղակով գունդ հրելուն եւ նիզակ նետելուն:
15, 16 Նայրերի պարսիս արհամարհեցին, անօրէն հեթանոսութեան փառքը գերադասեցին օրհնութեան փառքից: Այդ
խիս պարճառով շուրջով նրանց վրայ թափուեցին այն նեղութիւնները, որոնք պատել էին նրանց: Ում բարքին ու
սովորութեանը նախանձում էին ու աշխատում ամէն ինչով նմանուել նրանց, հէնց նրանց էլ իրենց համար դահիճներ,
17 թշնամիներ ու փանջողներ դարձրին: Անպարիժ չեն մնայ նրանք, ովքեր կ'անարգեն աստուածային օրէնքները:
18 Մկորեւ պարսնուող դէպքերը բացայայտ կերպով այդ են ցոյց փայլիս: Արդ, ժամանակն էր, որ Ծուր քաղաքում թա-
19 գաւորի ներկայութեամբ աստուածների պաշտամունք կատարէին: Անօրէն Յասոնը, իբրեւ այդ խաղերի մասնակից
ու հանդիսատես, անփոքրացիներին ուղարկեց սուրբ Երուսաղէմից եւ նրանց յանձնարարեց, որ այնպէղ մոծեն
երեք հարիւր սարեթ՝ իբրեւ Վահագնի պաշտամունքի համար զոհերի գին: Երբ սրանք եկան ու բերեցին այն, ինչ
պէտք է բերէին, խնդրեցին, որ այդ արծաթը չխառնեն կուռքերի պաշտամունքի զոհերին, որովհետեւ պարս ու
20 պարշաճ չէր սուրբ վայրի գանձը յարկացնել դիցապաշտութեան կուռքերի զոհերին: Ընդունելով պաշտամունքի
համար բերուած զոհերի գինը՝ այն չխառնեցին Վահագնի պաշտամունքի զոհերի համար յարկացուածներին, այլ,
21 բերողների աղաչանքին անսալով, յարկացրին արքունի գործերին՝ նաւեր պարաստելու համար: Մենեսեթուսի
որդի Ապոլոնիոսը պարգամաւորութիւնից յետոյ գնաց Եգիպտացիների երկիրը, որպէսզի մասնակցի եգիպտացի-
ների թագաւոր Փոդոմէտի թագադրութեանը: Անփոքոր զգաց, որ իրեն այս կողմերի համար օտար մարդ են
22 համարում, ուստի վերադարձաւ, եկաւ յոպպեացիների քաղաքը: Այդպէղից էլ եկաւ Երուսաղէմ, որպէղ Յասոնն ու
այդ քաղաքի բնակիչները նրան ընդունեցին մեծ պարուով՝ շահերով ու լուսաճանաչ աշխատակներով: Այնպէղից
23 նա իր ողջ զօրքով գնաց Տաճկասարանի կողմերը: Երեք փարի անց Յասոնն ազատ արձակեց մոլեգնած Միմոնի
24 եղբօրը՝ Մենելաուսին, եւ նրա ձեռքով արքունի գանձերն ուղարկեց արքային: Երբ նա հանդիպեց արքային ու
մեծարուեց նրա կողմից, սկսեց քահանայութիւն պահանջել ու Յասոնին մեղադրել: Նա իր յանձնած գանձի վրայ
25 աւելացրեց եւս երեք հարիւր քանքար եւ արքայից իշխանութիւն սրանալու հրաման առնելով՝ վերադարձաւ: Նա
հասաւ իշխանութեան, բայց քահանայապետութեանը արժանի ոչ մի գործ չկատարեց, այլ զազանի նման դառն
26 գայրոյթ էր յարուցում: Յասոնը, որ իր եղբօր քահանայութիւնը խլել էր դատով, ինքը նոյնպէս զրկուեց քահանայու-
27 թիւնից եւ հալածական դառնալով՝ փախաւ Ամոնացիների երկիրը: Մենելաուսը իր ձեռքն առաւ քահանայութեան
իշխանութիւնը, սակայն ամբողջութեամբ չկարողացաւ փայ այն գումարը, որ խոստացել էր թագաւորին: Դիեսակ--
28 միջնաբերդի հազարապետն սկսեց անհանգստանալ ու պահանջել գումարը, որովհետեւ նրան էր յանձնարարուած
29 հաւաքել երկրի հարկը, ուստի երկուսն էլ պալատ կանչուեցին: Երբ Մենելաուսը փեսաւ, որ հարկը չի կարող
վճարել, իր փոխարէն փոխանորդ նշանակեց իր եղբայր Լիսիմաքոսին, իսկ Սուսրապոսը դարձաւ կիպրացիների
30 գործերի կառավարիչ: Երբ այս դէպքերը տեղի էին ունենում, փարսոնացիներն ու մալոպացիներն ըմբոստացան,
31 որովհետեւ իրենք իբրեւ սեփականութիւն յանձնուել էին թագաւորի հարձ Անփոքիդէին: Թագաւորը գնաց, որ
32 հասնի, հնազանդեցնի նրանց: Նա իր փոխարէն փոխանորդ նշանակեց բարձրաստիճան Անդրոնիկոսին: Մենե-
լաուսը փեսանելով, որ պարեհ առիթ է ներկայացել, զգուշութեամբ փաճարից ոսկէ սպասներ գողացաւ, մի մասը
33 փուեց Անդրոնիկոսին, իսկ միւս մասն էլ վաճառեց Ծուրում եւ դրա շրջակայքում գրնուող այլ քաղաքներում: Օ-
34 նիան այդ մասին տեղեկանալով՝ մեղադրեց նրան եւ գնաց անփոքրացիների Դափնա քաղաքը: Դրա համար էլ
Մենելաուսը Անդրոնիկոսին իբրեւ իւրային համարելով՝ աղաչում էր նրան ու աշխատում նրա միջոցով իր ձեռքը գցել
Օնիային: Նա գնաց Օնիայի մօտ, նենգութեամբ համոզեց նրան եւ մեծ երդումներով հաւաքարմութեան դաշինք
կնքեց նրա հետ: Օնիան թէւ բնաւորութեամբ կասկածամիտ էր, բայց համաձայնեց դուրս գալ բերդից: Հէնց որ
35 դուրս եկաւ, Անդրոնիկոսը սրախողխող արեց նրան՝ ամենեւին չվախենալով արդար դապաստանից: Դրա համար
էլ ոչ միայն հրեաները, այլեւ անգամ հեթանոսները կայրացել էին յարկապէս այդ մարդու անարդար սպանութեան
36 համար: Երբ թագաւորը վերադարձաւ Կիլիկիայի կողմերից, բոլոր քաղաքների հրեաներն ու հեթանոսները նրա
մօտ սրբի կակիծով դժգոհութիւն յայտնեցին այդ մարդու անարդար սպանութեան եւ նրա փարսապար մահուան
37, 38 համար: Անփոքոսն անկեղծօրէն խղճաց, զգացուեց ու խիստ սգաց սուրբ ու շար իմաստուն մարդու մահը: Բար-
կութիւնից նա եռաց, հրամայեց Անդրոնիկոսի վրայից հանել ծիրանին, մերկացնել նրան իր զգեստներից, ման ածել
քաղաքում եւ հէնց այն վայրում, ուր նա Օնիայի նկատմամբ անօրէնութիւն էր գործել, հրամայեց կտրել այդ սպոր
39 մարդասպանի գլուխը: Այսպիսով Տէրը արժանի պարիժ հասցրեց չարագործին: Երբ շար գանձեր գողացուեցին
Լիսիմաքոսի ձեռքով ու Մենելաուսի խորհրդով, եւ երբ այդ լուրը փարսածուեց, զօրքը հաւաքուեց Լիսիմաքոսի
40 դէմ, որովհետեւ ոսկէ շար առարկաներ էին կորել գանձափնից: Երբ ժողովուրդը յուզուած ու գայրացած ուրքի
ելաւ, Լիսիմաքոսն սկսեց սպառազինել մօտ երեք հազար մարդ եւ ձեռնարկեց չար գործերի, առաջնորդութե-
41 ամբ մի մարդու, որը որքան դժնաղէմ էր, նոյնքան էլ՝ թանձրամիտ: Երբ փեսան Լիսիմաքոսի գործած դան ու
նենգութիւնը, անմիջապէս հաւաքուեցին, որ միջոցներ ձեռնարկեն: Մէկը քար, միւսը փայտ, երրորդը աւազ ու
42 հողախառն խիճ վերցնելով՝ ներեցին բոլոր յարձակուողների վրայ: Ոմանց վիրաւորեցին, ոմանց գլուխը կտրե-
ցին, շարերին սպանեցին, իսկ մնացած բոլորին փախուստի մարտնչեցին, սուրբ փաճարի զոհասեղանը կողոպտողին
43, 44 գանձափնից հալածեցին: Այս ամենի համար դարեցին Մենելաուսին: Երբ թագաւորն եկաւ Ծուր, տեղի էր ունե-
45 նում դարը: Ժողովրդի ծերակոյտից ըմբոստած երեք մարդ եկան նրան բողոք ներկայացնելու: Երբ Մենելաուսը
46 մեղաւոր ճանաչուեց, խոստացաւ շար գանձեր փայ Փոդոմէտիսին, եթէ սա սիրաշահէր թագաւորի սիրտը: Այդ
մարտնչութեամբ սա, իբրեւ թէ թագաւորի հետ զբօսնելու նպատակով, նրան մի կողմ փարսաւ, յեղաշրջեց նրա միտք-
47 քը, համոզեց, որ մեղապարտ Մենելաուսն ազատուի բոլոր փեսակի մեղադրանքներից, իսկ այդ փառապետներին,
որոնց թէւ խաղաղացիների առաջ դարել էին եւ անպարտ համարել, ազատ էին արձակել եւ անմեղ ճանաչել, -

մահուան դարապարտեցին: Անարդար պարիժն անմիջապես ի գործ դրեցին նրանց նկատմամբ, ովքեր յանուն 48
 քաղաքի, բանակի ու սրբազան անօթների պաշտպանութեան, բողոք էին բարձրացրել: Ահա թէ ինչու չարապետաց 49
 ծուրացիները սրբացատութեամբ ու առաքապետ հոգացին այն ամէնը, ինչ պէտք էր նրանց յուղարկաւորելու հա-
 մար: Իշխանների ժլատութիւնից ու դժգոհութիւնից օգտուելով՝ Մենելաւոսը չարախօսութեամբ էր զբաղուում եւ իր 50
 համաքաղաքացիներին մեծամեծ չարիքներ պատճառում:

Այդ ժամանակ Անտիոքոսը պարտասպանեց անտիոքացիների կողմերից երկրորդ անգամ յարձակուել Եգիպտոս- 5
 ցիների երկրի վրայ: Այնպէս պարտահեց, որ քառասուն օր անընդհար ամբողջ քաղաքի վրայ՝ երկնքում եւ երկրի 2
 վրայ երեւացին նիզակակիր հեծեալ զինուորներ, որոնք զարդարուած էին ոսկէ զարդերով: Սրանք արշաւում էին 3
 իրար խնուում: Վահանները բախում էին, աղէղները՝ շաչում, սուտերները՝ շողում, դրօշները՝ փողփողում, նետերը՝
 շառագում: Փայլապակում էին զէնքերը ոսկու պէս: Բոլորը ծնկի չոքած աղաչում էին, որ այդ տեսարանը բարի 4
 գործի նախանշան լինի: Երբ յանկարծակի լուր փարածուեց, թէ Անտիոքոսը հրաժեշտ է փուել կեանքին, Յաստ- 5
 նը ոչ պակաս քան քսան հազար սպառազէն զինուորներ վերցնելով՝ յարձակուեց քաղաքի վրայ: Մինչ քաղաքի
 բնակիչները անսպասելի դաւից վախեցած՝ պարսպից հեռացան, Մենելաւոսն արշաւելով եկաւ հասաւ քաղաք, ուր 6
 մոլեգնամ Յաստն առանց խնայելու իր համաքաղաքացիներին էր կոտորում: Կարծես նա թշնամիներ էր կոտորում՝
 չնրաբերելով, որ սրանք իր փոհմակիցներն ու համաքաղաքացիներն են, եւ պէտք է մտածել սրանց կեանքի ա-
 պահովութեան մասին, մինչդեռ նա թշուառութեամբ էր մտարմում նրանց: Տոհմակից քաղաքացիների վրայ յարձա-
 կուելով ու նրանց կոտորելով կարծում էր, թէ թշնամու նկատմամբ է արագ յաղթանակ փանում ու յաղթութեան 7
 յուշարձան կանգնեցնում: Բայց եւ այնպէս նա իշխանութեան հասնել չկարողացաւ, այլ ի վերջոյ կրեց դաւաճանի
 նախապիծումն ու փախաւ ամոնացիների կողմերը: Իր անփառունակ կեանքի վերջում նրան բանփարկեց արաբներ- 8
 րի արքայ Արեւարը: Յեւոյ Յաստը քաղաքից քաղաք փախաւ, իբրեւ օրէնքի դէմ ընդվզող՝ բոլորի աչքին արելի
 դարձաւ ու հալածական, պիղծ ու զարշելի համարուեց իբրեւ գաւառի, քաղաքի, բանակի մարմնիչ ու դահիճ, վրա- 9
 րուեց Եգիպտոս: Նա շարերին, անթիւ-անհամար մարդկանց փարագրեց իրենց երկրից, եւ ինքն էլ օտարների
 մէջ օտարանալով՝ կորաւ անխնամ, անզգեստ, ոչ ոք չսգաց նրան, եւ նա արժանի չեղաւ հայրենի գերեզմանին: 10
 Երբ այդ դէպքերի մասին տեղեկացաւ արքան, կարծեց, թէ Նրէաստանն ապստամբել է իր դէմ: Այդ պատճառով նա
 զագագած սրբով շրպապ դուրս եկաւ Եգիպտացիների երկրից եւ քաղաքը գրաւելով՝ սրի քաշեց: Նա զինուորներին 12
 հրաման փուեց, որ, ով իրենց ձեռքն ընկնի, անխնայ կոտորեն, իսկ ովքեր ապարանքներում ապաստանեն, նոյն փե-
 դում էլ սպանեն նրանց: Տղամարդիկ ու ծերերն առհասարակ կոտորուեցին, կանայք ու մանուկներն առհասարակ
 սպանուեցին, կոյսերն ու աղջիկներն առհասարակ սրի քաշուեցին: Այդ երեք օրուայ ընթացքում ընդհանրապէս 14
 ութսուն հազար մարդ կոտորեցին. քառասուն հազար մարդկանց սրի քաշեցին եւ համարեա նոյնքան մարդկանց էլ
 վաճառքի հանձնեցին: Երբ նա չյագեցաւ այս չարագործութիւններով, որոշեց ձեռքը բարձրացնել ամբողջ աշխարհի
 ամենասուրբ սրբարանի վրայ, յանդգնեց մտնել փաճար՝ իբրեւ առաջնորդ ունենալով Մենելաւոսին, որը օրէնքի, 15
 երկրի, բանակի մարմնիչն ու դահիճն էր դարձել: Իրենց պիղծ ու անօրէն ձեռքերով վերցրին ու պիղծ մարդկանց
 բաշխեցին գոհասեղանի այն սուրբ սպասքը, որ ուրիշ թագաւորներ ու այլ քաղաքներ նուիրել էին սրբարանին ի
 բարգաւաճումն ու ի փառս այդ վայրի: Գուցէ հպարտացել, յամառել էր իր մտքում Անտիոքոսը, երբ ասում էր, թէ՝ 17
 «Այս քաղաքի բնակիչների անօրէն մեղքերի համար է բարկացել Տէրը սրանց վրայ, դրա համար էլ անարգուել են
 սուրբ վայրերը: Եթէ մեծ մեղքեր գործած չլինէին, ապա կը լինէին այնպէս, ինչպէս Նելիոտոսն էր եղել, որին 18
 Սելեւկիոս արքան ուղարկել էր, որպէսզի հաշուի գանձերը, եւ երբ սա մտնել էր այնտեղ, անմիջապէս կործանուել
 էր իր յանդգնութեան պատճառով»: Ոչ թէ տեղի համար էր Տէրն ընտրել ազգին, այլ ազգի համար էր ընտրել փե- 19
 դը: Դրա համար էլ տեղն ինքը ժառանգել էր ազգի մոլորութիւնը, որպէսզի այնուհետեւ նորից արժանանայ Տիրոջ
 բարեխորութեանը, նորից ճշմարիտ փառքով հաճելի լինի մեծ Աստուծոյ: Անտիոքոսը ինը հարիւր քանքարի վրայ 21
 գումարած եւս ութ հարիւր քանքար վերցնելով յափշտակեց փաճարից, շրպապ գնաց անտիոքացիների քաղաքը: Նա
 գոռոզամտութեամբ կարծում էր, թէ կարող է ծովը ցամաքի վերածել եւ ցամաքը՝ ծովի: Նա այնտեղ թողեց խիստ 22
 վերակացուններ, որպէսզի սրանք չարչարեն ժողովրդին: Երուսաղէմում թողեց ազգով փոհուացի Փիլիպպոսին, որն
 իր բարքով անելի ժանտ էր, քան նա, ով իրեն նշանակել էր այնտեղ, իսկ Գարգարիզում՝ Անդրոնիկոսին: Բացի այդ, 23
 սրանց վրայ նշանակեց Մենելաւոսին, որը նրանցից անելի չար լինելով՝ դար ու դարաստան էր փեսնում քաղաքա-
 ցիների հետ: Բայց քանի որ Մենելաւոսը քիչ էր խղճում հրեաներին, Մաշուէ Ապոլոնիոսին ուղարկեց քսան հազար 24
 զինուորներով, չհաշուած նախկին հազար զինուորները, որպէսզի բոլոր չափահաս մարդկանց կոտորի, կանանց ու
 մանուկներին վաճառի: Ինքը եկաւ Երուսաղէմ, նախ կեղծ խաղաղութեամբ, ապա դաւով մտաւ եւ այնտեղ մնաց 25
 մինչեւ սուրբ շաբաթ օրը: Երբ փեսաւ, որ հրեաները շաբաթ օրը գործ չեն անում, հրաման փուեց իր զինուորներին
 զինուել: Ովքեր նայելու էին եկել այդ տեսարանը, սրով սպանեց նրանց: Սպառազինուած զինուորները երթեւեկում 26
 էին ողջ քաղաքում այստեղ-այնտեղ եւ բոլորին դիաթաւալ գետին փռում: Յուդա Մակարայեցին փառը հոգով մի-
 ասին փախուսարի դիմելով՝ գնաց անապատ, լեռներում զագանների նման կեանք վարեց: Նոյն ձեւով իր հետ եղած 27
 զինուորները խոտաբոյսեր ուտելով էին անցկացնում իրենց ժամանակը, որպէսզի հեռու մնան պղծութիւններից:

Կարճ ժամանակ անց թագաւորն ուղարկեց Աթենքեթոս ծերունուն, որ սա սրիպի հրեաներին հրաժարուել իրենց 6
 հայրերի օրէնքներից, այլեւս չենթարկուել Աստուծու օրէնքներին, պղծել Երուսաղէմի փաճարը եւ այնուհետեւ այն 2
 անուանել ողոմպիացիների Ռոմիզո աստուծու անունով, իսկ Գարգարիզում գրնուող փաճարը՝ հիւրընկալ Ռոմիզո
 աստուծու՝ Վանապուրի անունով, որովհետեւ այնտեղ բնակութիւն հաստատած հեթանոսները այդ էին պահանջում:
 Նրանք սաստիկ նեղութիւններ պատճառեցին: Սուրբ փաճարը լցուեց հեթանոսական բարքերի պղծութիւններով, 3, 4
 փղամարդիկ ու կանայք միմեանց խառնակուելով սրբարանի գալիթը արաքաւորեցին, ինչ անթոյլարելի իրեր կա-
 յին, համարձակօրէն ներս էին փանում: Զոհասեղանն ամբողջութեամբ լցրին օրէնքով չթոյլարուած ու մերժուած 5
 իրերով: Ոչ շաբաթ օրերն էին կարողանում պահել, ոչ հայրերի փարեկան փոները նշել, ոչ իսկ համարձակուում 6
 էին իրենք իրենց հրեայ անուանել: Թագաւորի ծննդեան օրը, իւրաքանչիւր ամսուայ այդ օրը սրիպում էին գոհեր 7
 մարտուցել: Երբ հասնում էր պարտաբերութեան պաշտամունքի փօնը, սրիպում էին նրանց թաւ ոստերից հիւսում

8 պատկերով պարել Բաբոսի կուռքի մօտ: Պարոմեացիների դրոմամբ հրաման ուղարկուեց բոլոր մօտակա քա-
9 դաքները, որ հեթանոսութիւն ընդունեն եւ հրեաներին սրիպսեն գոհեր մատուցել կուռքերի համար: Ովքեր յանձն
10 չառնէին գոհեր մատուցել, պէտք է սրապուռնէին: Պէտք էր փեսնել, թէ ինչպէս էին փառասպում խեղճերը: Երկու կնոջ
գրաւոր ամբաստանել էին, թէ սրանք թլփապել են իրենց որդիներին: Շտապ բերեցին երեխաներին, կախեցին
11 ներքեւ գլորեցին: Մարդկանց մի մասը գաղտնի փախաւ մօտակա քարանձաւները, որ շարաթ օրերն այնպէս
անցկացնի, բայց երբ բռնեցին սրանց, կենդանի-կենդանի այրելով սպանեցին, որովհետեւ սրանք երկիրաձուծութիւն
12 ունէին հանգստեան օրուայ ու սրբութեան օրէնքների նկատմամբ: Ես խնդրում եմ այս գիրքն ընթերցողներին,
որ մեր ազգի նկատմամբ խղճահարութիւն չունենան, որովհետեւ այդ աղէտները ոչ թէ բնաջնջել են մեր գեղը, այլ
13 խրապ են եղել մեր ազգի համար: Արդարեւ, Տէրը ոչ միայն անօրէններին երկար ժամանակ յաջողութիւն չի պար-
14 գեւում, այլեւ անմիջապէս ցոյց է փախի իր հրաշքներն ու յայտնի դարձնում իր շնորհները: Բայց Աստուած միւս
հեթանոս ազգերի նկատմամբ համբերաբար է լինում. նա պարժում է նրանց, երբ նրանց մեղքերի չափը լցում, եւ
15 նրանք հասնում են իրենց անխուսափելի դատաստանին: Ինչ վերաբերում է մեզ, ապա նա այդպիսի դատաստան
16, 17 չի անում մեզ հետ, այլ սրէպ-սրէպ է խրապում եւ արագ-արագ էլ ներում է: Այս բանն ասում ենք ձեզ, որպէսզի
18 յիշէք այս խօսքերը: Արդ, դառնանք մեր պարմելիք նիւթին: Կար Եղիազար անունով ծերացած, գեղեցիկ դէմքով
19 մի մարդ, որը օրէնագէտների խմբի մէջ առաջիններից մէկն էր: Նրա բերանին գելոց դնելով սրիպեցին խոզի միս
20 ուրել: Նա որոշեց յամառել, սրբապնդուել, գերադասեց քաջի անունով մահ ընդունել, քան ապրել խոզի խայթով
21 ու պախարակուել ընկերներից: Նա նախընտրեց ինքնակամ փանջանքի մատնուել, համարձակուեց թքել, անար-
22 գել նրանց պաշտամունքները, ինչպէս վայել է կեանքի հաճոյքներից բացայայտ կերպով հրաժարուած մարդուն:
23 Նրանք, ովքեր իրենց փկարամտութեան պարճառով եկել էին ծիսական գոհեր մատուցելու եւ ծանօթ էին այդ ծեր
մարդուն, մի կողմ փարան նրան ու աշխարհում էին վայելքների հրապոյրներով յետ կանգնեցնել նրան իր հասարակ
24 որոշումից: «Ենթարկուի՛ր, - ասում էին, - թագաւորի հրամանին, թեզ ուրիշ միս կը փանք, որպէսզի կասկածները
25 փարապրես եւ մահուանից ազատուես»: Նա, ինչպէս վայել էր ծերունական իր հասակի վեհութեանն ու իմաստու-
26 թեանը, իր փարիքին, պարկառելի արտաքինին, փառաւեղ սպիտակ մագերին, մանկուց սրացած կրթութեանը,
մանաւանդ առաւել եւս ինչպէս վայել էր աստուածադիր սուրբ օրէնքներին հաւատարիմ մարդուն, ոգեշնչուած, փե-
27 ղը փեղին եւ անմիջապէս պարասխան փալով՝ ասաց. «Ոչ արժան է, ոչ էլ պարջաճ, որ այս փարիքի հասած
մարդը կեղծաւորութիւն անելով մտնի սուրբ դատաստան: Կարող են շար երիտասարդներ խեթ նայել ինձ վրայ,
մարքում կասկածել ու ասել. «Եղիազարը իննսուն փարեկան հասակում, հասնելով մահուան դուռը, դաւանափոխ
28 եղաւ»: Նրանք իմ պարճառով կեղծաւորութեամբ կը գայթակհուեն: Ես խոզի խայթ կ'ունենամ եւ աշխարհում վար
29 ծերունու անուն կը թողնեմ: Արդ, եթէ ինձ նոյնքան կեանք շնորհեն, եւ ես այլեւս մարդկանց ձեռքը չընկնեմ, ապա
թէ՛ կենդանութեանս օրօք եւ թէ՛ իմ կենդանութիւնից յետոյ ես չեմ կարող խուսափել մշտնջենաւոր Աստուծո ձեռքից:
30 Դրա համար էլ քաջութեամբ կը հեռանամ այս աշխարհից, որպէսզի արժանի լինեմ իմ ծերութեանը, երիտասարդ-
31 ներին բարութեան ու առաքինութեան օրինակ թողնեմ, որպէսզի նրանք յօժար կամքով ու քաջութեամբ, կեանքի
գնով կարողանան պաշտպանել սուրբ օրէնքները»: Երբ այս խօսքերն ասաց վերջացրեց, ինքնակամ ու սրբանց
29 գնաց փանջանք ու մահ ընդունելու: Նրանք, ովքեր նրա շուրջը գտնուելով՝ կարեկցում էին նրան, սկսեցին նրա
մխիթարանքի խօսքերը թշնամաբար ընդունել, նրա իմաստուն խորհուրդները մոլորութիւն համարել, աշխարհում
30 էին արագացնել նրա փանջանքները: Երբ կտրանքներ կրելով նա մօտ էր իր վախճանին, հեծեծելով բաց արեց իր
բերանը, սկսեց խօսել Տիրոջ՝ սուրբ խորհուրդներն իմացողի հետ, ու ասաց. «Քեզ յայտնի է, որ իմ ձեռքին էր այս
փաժանելի մահուանից ազատուելու կարողութիւնը: Մարմնով այս խիստ փանջանքներն ընդունելով համբերում
եմ, բայց հոգով դրանք հաճելի քաղցրութեամբ եմ ընդունում քո՛ Տիրոջ հանդէպ ունեցած երկիրի պարճառով»:
31 Ազնիւ մաքառման այսպիսի օրինակ փալով՝ նա հեռացաւ այս աշխարհից:

7 Մի անգամ բռնեցին եօթը եղբայրների իրենց մօտ հետ եւ թագաւորի արեան բերեցին: Ծեծելով ու խոշտանգելով՝
2 սրիպում էին նրանց խոզի միս ուրել: Նրանցից մէկը համարձակ առաջ եկաւ, սկսեց խօսել ու ասաց. «Ի՛նչ
էք ուզում անել մեզ, ի՛նչ էք ուզում իմանալ մեզանից, մենք պարաստ ենք մեռնել, բայց ոչ երբեք մեր հայրերի
3 օրէնքներից հրաժարուել»: Թագաւորը լցուեց գայրոյթով. նա հրամայեց փապակներ, կաթասներ ու անիւներ
4 փաքացնել, փանջանքի գանձազան գործիքներ պարաստել: Երբ դրանք փեղնուրեղը փաքացրին, նա հրամայեց
խօսողին առաջ բերել: Նախ կտրեցին լեզուն, գլխի կաշին շուռ փուռեցին դէմքին, յետոյ իր մօտ ու եղբայրների առաջ
5 ուրբերն ու ձեռքերը ծայրապրեցին: Երբ խօսելու եւ գործելու անկարող դարձրին նրան, հրամայեց ողջ-ողջ նստեցնել
փաքացրած փապակի վրայ: Երբ ճենճերի թանձր ծուխը փապակից սկսեց ելնել ու բարձրանալ, եղբայրներն
իրենց մօրն ու միմեանց սկսեցին մխիթարել ու ասել. «Քաջութեամբ մեռնենք եւ անուն ու հոգի ժառանգենք:
6 Տէր Աստուած փեսնում է, թէ ինչպէս ենք չարչարում մեր այս պայթարում, Նա իր գթասրտութիւնը ցոյց կը փայ
իր ծառաների նկատմամբ, ինչպէս իր օրինութեան մէջ յայտնապէս ասել է Մովսէսը. «Նա կարեկցի կը լինի իր
7 ծառաների նկատմամբ»: Երբ եղբայրներից առաջինն այս կերպ հրաժեշտ փուռեց աշխարհին, երկրորդին բերեցին
փանջանքի վայրը: Գլխի կաշին մագերով հանդերձ շուռ փուռեցին դէմքին ու հարցրին. «Խոզի միս կ'ուրբեն, թէ՛
8 ամբողջ մարմինդ մաս-մաս կտրվենք»: Նա իրենց մայրենի լեզուով պարասխան փուռեց ու ասաց. «Ո՛չ»: Դրա
9 համար սա նոյնպէս նոյն փանջանքներին ենթարկուելով՝ վախճանուեց: Շունչը փչելուց առաջ նա սկսեց խօսել ու
ասաց թագաւորին. «Ա՛յ դու գոռոզ, ինքնահաւան ու ամբարտաւան, դու կարծում ես, թէ մեզ գրկում ես այս աշխարհի
կեանքից: Թէպէտ մենք մեռնում ենք օրէնքի համար, բայց Նա, որ աշխարհի թագաւորն է, յաւիտենական կեանքում
10 երկրորդ ծննդեան ժամանակ մեզ նորից կը պարգեւի: » Մրանից յետոյ երրորդին բերեցին: Ուզում էին լեզուն
11 բռնել, բայց նա ինքն անմիջապէս հանեց այն, քաջաբար մեկնեց նաեւ ձեռքերը, այնպէս որ թագաւորն ինքն իսկ
գարմնացաւ պարանու մորթի ուշիմութեան ու սրբի քաջութեան վրայ, որովհետեւ փեսաւ, որ նա արհամարհում է
12, 13 ցաւերը: Երբ սա մահացաւ, չորրորդին էլ բերելով նոյն փեղը՝ նոյն փանջանքներին մատնեցին: Նախքան հոգին
աւանդելը նա այսպէս խօսեց. «Լաւ է, որ հեռանում ենք մարդկանցից, որովհետեւ մենք հաւատում ենք մեռելների

յարութեանը՝ երկրորդ ծննդեանը: Դու թեև կենդանի ես մնում, բայց յարութեան չես արժանանայ»: Սրանից 14
յեպոյ հինգերորդին բերեցին փանջելու: Սա աչքերը վեր բարձրացրեց, նայեց թագաւորին, սկսեց խօսել նրա հետ
ու ասաց. «Դու, որ իշխանութիւն ունես մարդկանց վրայ, ո՛վ մահկանացու, եւ անում ես այն, ինչ կամենում ես, 15
բայց չկարծես, թէ ինչ-ինչ չարագործութիւններով մեր ազգը կը վերացնես, կամ չկարծես, թէ Աստուած կը լքի մեզ:
Դու շարունակիր ապրել եւ կը փեսնես այն մեծամեծ հրաշքները, թէ ինչպիսի չարաղէպ պատուհասներով Տէրը 16
պատժելու է քեզ ու քո ազգաբոհները»: Սրանից յեպոյ բերեցին վեցերորդին: Երբ մեռնելու մօտ էր, նա ասաց. «Դու 17
իզուր ես մոլորուել: Այս փորձանքները մեր գլխին են գալիս մեր մեղքերի համար, որովհետեւ մենք Աստուծո առաջ
ապշելու աստիճան մեղքեր ենք գործել: Դու, սակայն, երբեք չակնկալես, թէ աստուածամարտ լինելով՝ ողջ եւ առողջ 18
ու անվնաս կը մնաս»: Առաւել եւս բարի յիշատակի էր արժանի սքանչելի մայրը: Նա Աստուծո յոյսին ապաւինելով՝ 19
այսպիսի եօթը որդի էր կորցնում մէկ օրում, նոյն ժամին: Քաջալերուելով նրանցից իւրաքանչիւրով՝ ինքն էլ նրանց 20
էր քաջալերում, մխիթարում իրենց մայրենի լեզուով: Կին լինելով, բայց հանդէս բերելով փղամարդուն վայել սիրտ
ու միտք, նա քաջաբար առաջ եկաւ ու ասաց. «Ես չգիտեմ, թէ դուք ինչպէս էք յայտնուել իմ արգանդում: Ես չէ, 21
որ ձեզ կեանք ու հոգի եմ պարգեւել եւ ոչ էլ կերպարանք փութել ձեզանից իւրաքանչիւրին, ոչ էլ ձեզ սնել, հասցրել
եմ այս հասակին: Սրանից յեպոյ ես ոչինչ իմը չեմ համարում, այլ նրան, ով աշխարհի Արարիչն է, ով սրբեղծել է 22
մարդկային ծնունդները, ով իր ողորմածութեամբ ու իր գալստեամբ ձեր կեանքն ու հոգին ձեզ պիտի վերադարձնի»:
Անպիտոքը թէև նախապիմքի այս խօսքերի համար իրեն արհամարհուած զգաց, բայց որովհետեւ դեռեւս իր 23
ձեռքին էր եղբայրներից կրտսերի կեանքը, սկսեց ոչ միայն մխիթարական խօսքեր ասել, այլև իրօք երդում էր, թէ
նրան հարստութիւն կը պարգեւի, աւագութեան կը հասցնի, երանելի կը դարձնի երկրում, միայն թէ հրաժարուի իր
նախնիների օրէնքից: Նրան իշխանութիւն կը փայ եւ թագաւորների բարեկամ կը դարձնի: Երբ թագաւորը փեսաւ, 24
որ պարանին երբեք չի հնազանդում իր խօսքերին, կանչեց մօրը եւ խնդրեց նրան, որ նա պարանուն խորհուրդ
փայ, որ սա փրկուի: Երբ շատ սրիպեց, մայրը յանձն առաւ խօսել որդու հետ: Թեքուեց նրա կողմը, սկսեց ծաղրել 25, 26
գոռոզ ու անբարբաւան թագաւորին ու ասել. «Գթա՛ ինձ, որդեան՛ իմ, յիշիր, որ քեզ ինն ամիս կրել եմ իմ արգանդում,
երեք փարի գրկել, կրծքովս կերակրել եմ քեզ եւ հասցրել այս հասակին: Արդ, աղաչում եմ քեզ, որդեանկ, նայիր 27
երկնքին ու երկրին, այդպէղ ապրող արարածներին: Յիշիր, որ Աստուած նրանց սրբեղծել է ոչնչից: Այդպէս էլ նա
մարդկային ցեղն է սրբեղծել: Մի՛ գարհուրիր այս դաժան դահճից, այլ արժանի՛ եղիր եղբայրներիդ, գերադասիր 28
մահը, քան թէ աշխարհի կեանքը, որպէսզի մեծ Աստուծո ողորմածութեամբ քո այն եղբայրների հետ ընդունեն
քեզ»: Քանի դեռ մայրն այս խրատներն էր փայիս հաստատ մտքով, պարանին սկսեց խօսել ու ասաց. «Ո՞նք էք 29
սպասում, ինչո՞ւ էք ուշացնում: Թագաւորի հրամանին չեմ ենթարկուելու, այլ հնազանդում եմ Մովսէսի միջոցով մեր
հայրերին փրումը օրէնքներին: Իսկ դու, որ ամէն փեսակ չարիքներ ես յորինում երբայեցիների համար, չես փրկուի 30
Աստուծո ձեռքից, որովհետեւ եթէ մեր կենդանի Տէրը մեզ խրատելու համար է պատուհասի ենթարկում, մի փոքր 31
բարկանում մեզ վրայ, ապա նորից ողորմածութիւն է հանդէս բերում իր ծառաների նկատմամբ: Իսկ դու, անօրէ՛ն, 32, 33
ապստամբ, պի՛հձ, վախկո՛ր, քո սնոփի յոյսերով ի գուր ես գոռոզանում Նրա ծառաների վրայ: Դու չես փրկուի
ամենազգէպ, ամենազօր Աստուծո դարաստանից: Այժմ մեր եղբայրները, յանուն յալիպեռական կեանքի, Աստուծո 35
կրակարանի ուխտի համար մի քիչ ցաւերին դիմանալով՝ մահ ընդունեցին: Ես էլ, իմ եղբայրներին հաւասար, 36
պարբաստ եմ իմ շունչն ու մարմինը հայրերի օրէնքի համար գոհել: Յուսով դիմում եմ Աստուծո, որ մեր ամբողջ
ազգին քաւութիւն պարգեւի, իսկ քեզ, մեծամեծ փանջանքների ենթարկելով, խոտովանել փայ, որ միայն ինքն է 37
Աստուած, եւ ուրիշ մէկը չկայ: Իմ ու իմ եղբայրների նկատմամբ ցուցաբերած քո բոլոր բարկութիւնները կ'անցնեն 38
ու կը մոռացուեն»: Եօթը պարանիների այսպիսի քաջասրբութիւնից թագաւորը թեւաթափ եղաւ, դրա համար էլ 39
կրտսերին ատելի խիստ փանջանքների ենթարկեցին: Սակայն նա էլ, իր հաւաքարմութեամբ ու անմեղութեամբ 40
Թէ՛ ինչ կրտսերների ենթարկեցին այս գոհերին, ինչ սաստիկ փանջանքների մարտնչին նրանց, բաւարարուենք 41
այսքանով:

Յուդա Մակաբայեցին եւ նրանք, որ նրա հետ էին, գաղտնագողի մտնում էին այսպէղ ու այնպէղ՝ գիւղեր, քաղաք– 8
ներ ու ագարակներ, եւ իրենց շուրջն էին հաւաքում իրենց ցեղակիցներին: Նրանք ներգրաւում էին այն հրեաներին,
որոնք հաւաքարիմ էին մնացել իրենց ուխտին: Սրանք հաւաքուեցին, շարացան, բանակ կազմեցին: Դրանց թի– 2
ւը հասաւ մօտ վեց հազար մարդու: Նրանք խնդրում էին Տիրոջը, որ օգնի, բարի աչքով նայի հեթանոսներից 3
նորակոխ արուած իր ժողովրդին, խնայի անբարիշտների ձեռքով պղծուած փաճարը, կարեկցի ապականուած, 4
փակնուվրայ եղած քաղաքին, ականջ դնի թափած արեան կանչին, յիշի իզուր նահապակուած անմեղ մարդկանց, 5
միտքը բերի իր սուրբ անունը հայհոյողներին: Երբ Մակաբայեցին հաւաքեց մարդկանց ու զօրք կազմեց, հեթա– 6
նոսները նրան չդիմադրեցին, որովհետեւ մեծ Աստուծո զայրոյթը ողորմածութեան էր վերածուել: Նա յարձակուեց 7
գիւղերի ու քաղաքների վրայ, հրդեհի մարտնչ թշնամիների փարբեր վայրերի բերդերը, նուաճելով վերադարձրեց 8
թշնամիների գրաւած փեղերը, թշնամիներին մեծամեծ հարուածներ հասցրեց, մանաւանդ որ գիշերը դարձրել էր 9
իրեն օգնական ու աջակից: Նրա քաջագործութիւնների համբաւը փարածուեց ամէն կողմ: Երբ Փիլիպպոսը փեսաւ, 10
որ այդ մարդու գործերը գնալով յաջողում են, արքունի հրովարակներով պատգամաւորներ ուղարկեց Սպորին 11
Ատրիքի ու Տաճկաստանի սպարապետ Պրոդոմէոսի մօտ, որ սա օգնական զօրք ուղարկի իրեն: Նրովարակներն 12
սրանաւուց անմիջապէս յեպոյ նա Պարոկլէսի որդի Նիկանորին՝ իր աւագների մէջ առաջին սիրելի մարդուն 13, 14
յանձնեց ոչ պակաս քան քառասուն հազար մարդ, որ առհասարակ բնաջնջի, երկրի վրայից վերացնի հրեայ ազգը:
Նրան օգնական փութեց Գորգիաս սպարապետին, որը մի քաջ, պատերազմական գործերին փեղեակ, ամէն ինչին 10
հրեայ գերիների վաճառքից: Ծովեզերքում բնակուող վաճառականներին հրամայեց գալ Նրեսաւար մարդիկ գնե– 11
լու եւ խոստացաւ մի քանքարի դիմաց նրանց փող իննսուն մարդ: Նա չգիտէր, թէ երկնքից նայող Ամենակալը 12
ինչ դարաստան է պարբաստել իր համար: Յուդան ուներ մարդիկ, որոնք գուշակել էին Նիկանորի արշաւանքը: 13, 14
Եղան մարդիկ, որոնք վախից այս ու այն կողմ փախան եւ ինչ որ ունէին, վաճառեցին ու սկսեցին աղօթել Ա–

մենակալ Տիրոջը, որ իրենց փրկի անօրէն, անարժան Նիկանորի ձեռքից, որը մարդկանց չտեսած՝ արդէն իսկ սահմանել էր նրանց վաճառքի գինը: Արդ, Աստուած եթէ ոչ իրենց համար, ապա իրենց հայրերի ուխտի ու կրօնականների, իր փառաւոր ու սուրբ անուան համար կարող էր նրանից փրկել իրենց: Մակարայեցին իր մօտ գտնուող մարդկանցից մօտ վեց հազարանոց զօրք հաւաքեց, քաջալերեց նրանց, որ չվախենան Նիկանորի զօրքի բազմութիւնից, իզուր չյուսալքուեն հեթանոսների բանակի այդպիսի մեծ կուրակումից, այլ կանգնեն ու մարտնչեն քաջութեամբ, վրէժխնդիր լինեն սուրբ վայրերում կարարուած անարգութիւնների, գերուած քաղաքի կրած չարչարանքների, նախնիների սուրբ օրէնքների ոտնահարման համար: «Նրանք, – ասում էր նա, – յոյս են դրել իրենց զէնքի եւ իրենց հզօրութեան վրայ, իսկ մենք՝ Ամենակալ Աստուծու վրայ, որը մեզ ու ողջ աշխարհը ընկճել ցանկացող այդ մարդկանց կարող է իր մի շնչով կոտորել»: Նա սկսեց մէկ առ մէկ յիշեցնել նախնիների քաջագործութիւնները, Տիրոջ ցոյց փութած ամեն մի օգնութիւն: «Յիշեցէ՛ք Սենեբերիմի եւ հարիւր ութսուն հազար մարդկանց միանգամից կոտորուելը, յիշեցէ՛ք գաղափարացիների դէմ հռոմէացիների պատերազմը, ուր հարիւր քսան հազար յարձակուող մարդկանց դէմ ելան վեց հազար զինուորներ եւ Բարձրեալի օգնութեամբ հարիւր քսան հազար զինուորներին մի ժամում կոտորեցին»: Այսպիսի միտքարական, քաջալերիչ խօսքերով կռուի էր պարտասպում նա նրանց, որ, յա՛նում իրենց օրէնքների ու իրենց աշխարհի, քաջաբար մարտնչեն, հերոսաբար մեռնեն: Նա զօրքը բաժանեց երեք գնդի. երկու գնդերի զօրավար նշանակեց իր երկու եղբայրներին՝ Շմաունին ու Յովսէփին: Զօրքերին քաջալերելու, սրբապնդելու համար կանչեց Եգրասին, նրանց առաջ կարողալ փութեց սուրբ գիրքը, ամեն մի գնդին Տիրոջ անունով զինանշաններ բաշխեց, ինքն անցաւ առաջամարտիկ գնդի գլուխը եւ արշաւելով յարձակուեց Նիկանորի վրայ: Ամենակալն օգնութեան հասաւ նրան. յարձակուեցին, հարուածեցին թշնամու զօրքին եւ առաջին իսկ յարձակման ժամանակ աւելի քան ինը հազար սպառազէն մարդ սպանեցին, կոտորեցին նրանց զօրքերը, շարքերին խոցութեցին, խեղանդամ ու վիրաւոր դարձրին եւ գերեցին: Սրբկավաճառների ունեցուածքն ու գանձերը խլեցին, Նիկանորի կենդանի մնացած զինուորներին մինչեւ օրը մթնելը հալածելով փախուստի մարտնչեցին: Երբ օրը փարածամէլ էր, այդպիսի շրպա վերադարձան ու նորից, թէև կարճ ժամանակով, հալածեցին նրանց, որովհետեւ յաջող օրը շաբաթ էր: Նախնելով ճակատամարտի վայրը՝ նրանք հաւաքեցին ընկածների զէնքերը, հանեցին սպանուածների հագուստները եւ պարտասպուտեցին փօնելու շաբաթ օրը: Օրհնեցին, գովեցին, փառաբանեցին Տիրոջը, որովհետեւ այդ օրը նա իրենց փրկել էր նրանցից: Այդ օրը ողորմութիւն արեցին եւ յաղթութեան փօն կապարեցին: Շաբաթ օրից յետոյ սրացուած աւարից մաս հանեցին կարիքաւորներին, այրիներին ու որբերին, եւ ապա իրենք էլ սրացան իրենց բաժինն այդ աւարից: Երբ այս բանն արեցին, բոլորը ծնկի եկած աղօթեցին ողորմած Աստուծուն, աղաչեցին, որ մինչեւ վերջ հաշտ լինի իր ծառաների հետ: Դրանից յետոյ նրանց վրայ յարձակուեցին Տիրոջ անունով: Բազմաթիւ բերդեր ու բարձունքներ գրաւեցին քաջութեամբ, բռնագրաւեցին նրանց բազմաթիւ գանձերը, ինչքն ու ունեցուածքը: Աւարից բաժին հանեցին նաեւ աղքատներին, որբերին ու ծերերին: Նախնեցին սպանուածների զէնքերը, թողեցին յարմար փրկելու եւ իրենց աւարով եկան Երուսաղէմ՝ ազգերի նահապետի մօտ: Այդպիսի նրանք սպանեցին Տիրոջ անունով, որ բազում չարիքներ էր հասցրել հրեայ ազգին: Նրանք հաւաքեցին գաւառներից եկած մարդկանց, ուրախութեան օր արեցին, յաղթանակի յուշակոթող կանգնեցրին: Բերեցին փախստական Կալիթանէսին ու նրա հետ եղողներին, որոնք փաճարի դռներն էին հրդեհել, ու ողջ-ողջ այրեցին, իսկ ոճրագործ Նիկանորը, որ հազար վաճառական էր բերել հրեաներ գնելու համար, Տիրոջ հրամանով մեծ փառապանքների մէջ ընկած, փառքի հանդերձներից զրկուած, նուաստանալով մուրացկան դարձած, իր զօրքը կորցնելու համար մեծ սգի մարմուռած, փախստական դարձած՝ անփոքացիների քաղաքն ընկաւ: Նա, որ խոստանում էր, թէ Երուսաղէմը գերելով կը լրացնի հռոմէացիներին վճարուող հարկը, ինքն իր բերանով պարսպում էր, թէ Աստուած յայտնապէս օգնում է նրանց, եւ դրա համար էլ նրանք պատերազմից դուրս են գալիս ողջանդամ, առանց վերք սրանալու, որովհետեւ նրանք հաւաքարմութեամբ են պահպանում Նրա սահմանած օրէնքները:

9 Այդ ժամանակներում այնպէս պարտեց, որ Անփոքոսը խիստ գլխիկոր վերադարձաւ Պարսկաստանի կողմերից, որովհետեւ նա գնացել էր նրանց գլխաւոր քաղաքը՝ մարտնչելով փրկանալ գանձերին, իսկ եթէ հնարաւոր լինէր, նաեւ աւերել քաղաքը: Երբ դա գզացին քաղաքի զօրքերը, բոլորը վերցրին իրենց զէնքերը եւ նրան, որ մեծ խաւորութեամբ յարձակուել էր, խայտառակ կերպով, կորագլուխ յետ շարքերից: Անփոքոսը ամօթախար հեռացաւ Պարսկաստանի կողմերից, եկաւ հասաւ Եկբարանի կողմերը: Նրան փրկեակ պահեցին իր զօրքի հետ պարտաւոր հաճ դէպքերի մասին: Յիշելով իրեն փախուստի մարտնչած Երուսաղէմ քաղաքի բնակիչների սրահակութիւնը եւ զայրանալով երկու կողմերի՝ իր զօրավարների ու երուսաղէմացիների վրայ, նա որոշեց իր զայրոյթը թափել երուսաղէմացիների վրայ: Դրա համար հրամայեց կառապանին անընդհատ քշել կառքը՝ ճանապարհը շուր անցնելու համար: Նա չէր մտածում, որ երկինքը բարեհաճ չէր իր հանդէպ, իսկ ինքը մեծամարտաբար փքում էր եւ ասում. «Նրեաների Երուսաղէմը անբնակ պիտի դարձնեն»: Ամենակալ Բարձրեալը՝ Իսրայէլի Տէր Աստուածը, սակայն, նրան պարտուհասեց աներեւոյթ հարուածներով. հագիւ էր նա ասել այս խօսքերը, որ անասելի սուր ցաւերով բռնուեցին նրա ոսկորները, փանջող խիթեր սկսուեցին որովայնում: Նա շաբ արժանի էր դրան, քանի որ բազմաթիւ ու նորանոր ինչպիսի փանջանքներ, որ նա պարճառում էր ուրիշների մարմիններին, նոյնպիսի սաստիկ ցաւեր պատրեցին իրեն: Այդուհանդերձ նա իր գոռոզութիւնից չէր հրաժարուում, այլ եբրայեցիների վրայ աւելի մեծ ամբարտաւանութեամբ ու բարկութեամբ էր բռնկուում: Նա սրիպեց աւելի արագ քշել կառքը եւ սրընթաց այդ վագրի ժամանակ էլ ընկաւ կառքից: Մոսկալի փանջանքներ պատրեցին նրան, որովհետեւ նրա բոլոր ոսկորները ջարդուել էին: Նա, որ ուզում էր ամբարտաւանութեամբ սաստիկ ծովի ալիքները, լերան գագաթները շուր փայ ներթել, սպորտութեամբ բարձրացնել վերել, ինքն իր գեպին փապալուած, իրեն էին շալակած ման ածում: Աստուծու զօրութեամբ բացայայտ ցուցադրում էր դա: Այդ անօրէնի աչքերից վիարավով որդեր էին բխում ու թափուում դուրս: Իր կենդանութեան օրով մարմնի անդամները հիւանդութեան ցաւերից բաժանուեցին իրարից, մարմնի նեխահոտից ամբողջ բանակն սկսեց նեղուել: Նա, որ առաջ գոռոզամտութեամբ ուզում էր երկնքի աստղերը հաւաքել, իր նեխահոտի պարճառով բոլորից մեկուսացել էր, եւ ոչ ոք չէր կարողանում նրան այս ու այն կողմ շրջել: Այդ պահից սկսած՝ նա չափաւորեց իր

ամբարտաւան խստութիւնը եւ Ասործու պարճառած փանջանքների հետեւանքով ներքուսար մեղմացաւ, որովհետեւ մարմնի ցաւերը գնալով ուժեղանում էին: Ինքն իսկ չէր կարող փանել իր մարմնի նեխահոլորը: Նա սկսեց այսպէս խօսել. «Պէտք է հնազանդ լինել Տէր Ասործուն, մահկանացու մարմինը չպէտք է բարձրացնել եւ աստուածակերպ համարել»: Աղաչում էր Նրան, որ սուրբ քաղաքը հիմնայարակ կործանելու եւ ամայի դարձնելու սպառնալիքի համար այլեւս չէր գթալու իրեն. խոստանում էր, որ այն մարդաշար ու ազգաբնակչությունը դարձնի: Եբրայեցիներին, որոնց ինքը սպառնում էր չարժանացնել ոչ պարանքի, ոչ էլ թաղուելու, կանանց ու երեխաներին զազանների կեր դարձնել ու գիշարիչ թռչունների բաժին անել, այժմ խոստանում էր աթենացիներին հաւասար համաքաղաքացիներ հռչակել հրովարտարկով: Սուրբ փաճարը, որ առաջ սպառնում էր կողոպտել, այժմ խոստանում էր այն զարդարել գեղեցիկ նուէրներով, նախկինում փաճարի կողոպտուած զարդերի ու սպասքի փոխարէն բազմապարկի վերադարձնել, գոհերի համար անհրաժեշտ պիտոյքները արքունիքից լրացնել, այս ամենից բացի եբրայեցի դառնալ, մարդաբնակ բոլոր վայրերը շրջել ու Ասործու մեծ գորութեան մասին պատմել: Երբ փեսաւ, որ ցաւերը ոչ մի կերպ չեն դադարում (որովհետեւ Տիրոջից նրա վրայ արդար դատաստանով պարիժ էր հասել), երբ յոյսը կորեց, թէ այլեւս չի կարող ազատուել, եբրայեցիներին մեծ խոնարհութեամբ հրովարտարկներ գրեց հետեւեալ բովանդակութեամբ. «Քաղցր եբրայեցիներին, ընկերներին, եղբայրներին, համաքաղաքացիներին սրտագին ողջոյն: Ձեր շնորհիւ Ասործուց մեծ շնորհ եմ սպասել եւ ծանր հիւանդութիւնից փկարանալու ժամանակ անգամ մեծ գորովանքով եմ յիշել ձեզ: Ես վերադարձայ Պարսկաստանի կողմերից ու ծանր հիւանդացայ: Մտքումս լաւ համարեցի հոգ փանել հասարակութեան օգտի ու խաղաղութեան մասին: Դեռ յոյս չեմ կորում, որ կ'ապրեմ, անգամ հաւաքացած եմ, որ կ'ազատուեմ նաեւ այս ծանր հիւանդութիւնից: Ես յիշում եմ, որ երբ հայրս երկրի վերին կողմերում էր շրջագայում, նշանակել էր իր փոխանորդին, որպէսզի, եթէ որեւէ դէպք պարտաւի իրեն կամ աղէկ փրկելու ունենայ, իմանան, թէ ով է նկատուած իր գործերը վարելու համար, եւ իրենց չկորցնեն: Բացի այդ, նկատելով, որ մեր շրջապատում մեր թագաւորութեան հարեւան երկրները նայում են մեզ, ես իմ որդի Անպիոքոսին թագաւոր նշանակեցի իմ փոխարէն: Երբ ես շրջագայում էի երկրի վերին կողմերը, բազմաթիւ անգամներ ես վստահել եմ ձեզանից շարերին: Ձեզ վստահելով ու ապահովելով եմ ես գնացել: Ձեզ գրած այսպիսի հրովարտարկի մի պատճեն էլ ուղարկել եմ նրանց: Արդ, աղաչում եմ ձեզ, որ յիշէք առհասարակ իմ երախտիքն ու կարգաւորութեամբ բարեգործութիւնները եւ իւրաքանչիւրի նկատմամբ իմ փաճած սէրը, որպէսզի պահպանէք իմ ու իմ որդու նկատմամբ ձեր միաբանութիւնն ու հաւաքարմութիւնը: Նաստարտ համոզուած եմ, որ իմ կարգաւորութեամբ բարեգործութիւնները նկատուած լինելով՝ նա աւելի սիրալիր ու մարդասէր կը լինի ձեր նկատմամբ»: Եւ Անպիոքոսը՝ այս արիւնաբերուն ու անօրէն հայիոյից այսպէս փանջուելով սարկեց: Այն փանջանքները, որ նա պարճառել էր ուրիշներին, նոյն փանջանքները կրելով նա չարաչար մեռաւ օտար լեռներում, իսկ իր դայեկորդի Փիլիպպոսը, որ վերցրել էր փարել էր նրա մարմինը, վախեցաւ նրա որդուց եւ փախաւ Պարսկաստանի մօտ, Եգիպտացիների երկիրը:

Մակաբայեցիներն ու վրէժը նրա հետ էին, Տիրոջ օգնութեամբ զօրացած՝ գերութիւնից ազատեցին քաղաքն ու փաճարը, քաղաքի մէջ այլազգիների կառուցած բազմաբնակներն ու պաշտամունքի փրկերը քանդեցին, փաճարը մաքրեցին, կրակով մաքրագործուած քարերով մէկ այլ գոհասեղան շինեցին ու դրանցից նորից կրակ առնելով՝ երկամեայ ընդմիջումից յետոյ ողջակիզման գոհեր մատուցեցին: Ըրագներ վառեցին, խնկեր ծխեցին, սկսեցին հացի մշտական նուէրներ փայլ: Երբ դա կարարեցին, երեսի վրայ գետին ընկնելով՝ աղաչում էին Տիրոջը, որ նոյն չարիքներն այլեւս չկրկնուեն իրենց նկատմամբ, իսկ եթէ երբեւէ յանցանք գործեն, ինքն իր հեղութեամբ խրափի եւ ոչ թէ հայիոյոյ, խուժողուժ հեթանոսների ձեռքը մարմնի իրենց: Արդ, այն օրը, երբ փաճարը հեթանոսների ձեռքով պղծուել էր, նոյն օրն էլ նորից նորոգեցին սրբարանը, այն է՝ Քասդեա կոչուող ամսի քսանհինգերորդ օրը: Որոշեցին Տաղաւարահարաց փոսի նման ութ օր ցնծութեամբ եւ ուրախութեամբ փոս կարարել, յիշելով, որ վերջին ժամանակներս ինչպէս էին կարարել Տաղաւարահարաց փոսը լեռներում, քարանձաւներում եւ ծերպերում՝ երէների նման խոտ ուրելով ու շրջելով: Դրա համար թաւ ծառերից գեղեցիկ ճիւղեր ու արմախ ոսկեր վերցնելով՝ մատուցեցին նրան, որ յաջողութիւն էր փոսը իրենց՝ սրբագործելու իր սրբավայրը: Եբրայեցի ազգի ընդհանուր համաձայնութեամբ հրաման արուեց, որ այդ օրը դասուի փարեկան փոսերի շարքը, փոս կարարուի ցնծութեամբ եւ ուրախութեամբ: Այսքանը՝ Երեսելի մակնուսամբ Անպիոքոսի մասին. իսկ ազնուազարն հօր որդի՝ անօրէն Անպիոքոսի վերաբերելով համառօտարկի կը պատմենք միայն այն, ինչ կարարուեց քաղաքներում: Երբ Անպիոքոսը գահ բարձրացաւ, Մտորին Ատորիքի ու Տաճկաստանի կողմերի արքունի կառավարիչ նշանակեց Լիսիասին, որովհետեւ Պարսկաստանը, որին Բարձրանձն էին կոչում, եբրայեցիների իրաւունքները հաստատուած պահեց եւ գործերը խաղաղ հունի մէջ դրեց այն բանից յետոյ, երբ խախտել էին եբրայեցիների հետ կնքուած ուխտը եւ նրանց զրկել իրաւունքներից: Դրա համար նրան Անպիոքոսի մօտ ամբաստանել էին իր ընկերները եւ մարմնիչ էին անուանում այն բանի համար, որ նա թողել էր Փիլոմիստոսի հրամանով իրեն յանձնուած Կիպրացիների երկիրը եւ եկել Անպիոքոսի մօտ: Չդիմանալով իր հասցէին ասուած նախապիտանքներին, նա թոյն խմեց ու մեռաւ: Այդ վայրերի գորավար Գորգիասը եղումացիներից զօրք էր հաւաքում ու յարձակումներ գործում, յարմար դիրքեր գրաւում: Նրանք դուրս էին գալիս, անհանգստացնում եբրայեցիներին, փախուստի մարտում նրանց Երուսաղէմից, գնդեր էին կազմում, մարտի պարտաստում: Իսկ նրանք, որ մակաբայեցիների հետ էին, աղօթեցին Ասործուն, նրա օգնութիւնը հայեցեցին, որ իրենք նախայարձակ լինեն եղումայեցիների բերդերի վրայ: Եկան, խմբեր կազմեցին, յարձակուեցին, խորքակեցին բերդերը, հարուածեցին, կոտորեցին բոլոր նրանց, ովքեր ընկան իրենց ձեռքը, սպանեցին նրանց: Ունանք ազատուեցին, փախան ու եկան ապաստանեցին երկու ամուր բերդերում: Նրանք իրենց մօտ ունէին մարտական պարտաստի ամեն փեսակ մեքենաներ՝ պաշարման դիմանալու համար: Նրանք մեքենաները կանգնեցրին պարիսպների մօտ: Մակաբայեցիները վրայ յարձակուեցին, համար այնպէս թողեց Շմաւոնին, Յովսէփին, Ջաքէին ու նրա հետ եղող զինուորներին, որպէսզի պաշարեն բերդերը, իսկ ինքը գնաց: Բերդի շուրջը նստած Շմաւոնի զինուորները բանագանցներ ուղարկեցին, կաշառք վերցրին, բերդերում պաշարուածներից առան տօթանասուն հազար սարեր արծաթ եւ թոյլ փուլեցին, որ նրանք դուրս գան բերդերից ու փախնեն: Երբ կարարուած դէպքերի մասին փրկեցիկ պահեցին Մակաբայեցու, նա հաւաքեց բոլոր իշխաններին, դատարարաց, մեղադրեց, որ արծաթով

22 վաճառել են եղբայրներին եւ ազար արձակել թշնամիներին: Օրէնքը խախտողներին բերեցին, սպանեցին նրանց
 23 եւ իրենք արշաւեցին դէպի բերդը: Եկան, շրջապատեցին այդ երկու բերդերը, եւ որովհետեւ յաջողութիւնը նրա
 24 կողմն էր, նրանք այդպէղ աւելի քան քսան հազար մարդ կոտորեցին: Տիմոթէոսը, որ առաջ պարտութիւն էր կրել
 երբայեցիներից, նորից աշխուժացաւ, նորից զօրք հաւաքեց օտար երկրներից, ասիացիներից մեծաթիւ այրուձի
 25 ժողովեց՝ մարտորուելով գալ, սրի ուժով Նրէասարան երկիրը գրաւել: Մակաբայեցիների հետ եղածները նրանց մօ-
 26 տենալու պահին պաղապանքով դիմում էին Ասործուն, գլուխներին հող էին ցանում, բուրձ հագնում, գոհասեղանի
 առաջն ընկած՝ թաալում էին ասորիճանների վրայ, խնդրում էին, որ սրանից յետոյ նա հաշար լինի իրենց հետ, վանի
 իրենց թշնամիներին, դէմ կանգնի իրենց հակառակորդներին. աղաչելով աղօթում էին այնպէս, ինչպէս հրահանգում
 27 էր օրէնքը: Երբ աղօթելը վերջացրին, բոլորը զէնք վերցրին, սպառազինուեցին, պարասպուռեցին ու քաղաքից
 28 բաւական հեռու գնացին: Երբ թշնամու գնդին մօտեցան, ըստ կարգի դասաւորուեցին, ճակար կազմեցին: Երբ
 շառագոյն արեգակն սկսեց իր ճառագայթները սփռել երկրի երեսին, երկու կողմերը բախուեցին միմեանց: Օրը
 բախուողների մի կէսին ուրախութեան բարի նշան էր պարասպում եւ ուրախալի յաղթութիւն պարգեւում, որով-
 հետեւ երկնքի գօրութեան փառքն ու իրենց Տիրոջ օգնականութիւնը լոյսի պէս իջնելով՝ անվրանգ էին պահում
 29 նրանց, իսկ միւս կէսին, նրանց բիրտ գոռոզութեան համար, փազնապ էին պարճառում: Այն պահին, երբ պա-
 սերագամի անաչառ, անողորմ ձեռքը իր գործն էր անում, երկնքից երեւացին սպառազէն հինգ հեծեալներ՝ զինուած
 ոսկէ զէնքերով ու ոսկէ զարդերով: Նրանք իջան թշնամու բանակի մօտ, բայց եկան խառնուեցին երբայեցիների
 30 գնդին: Մրանք Յուդա Մակաբայեցուն իրենց մէջն առնելով առաջ գնացին, իրենց աներտոյթ զէնքերով աւելի մեծ
 նախճիր գործեցին, քան Յուդան իր զէնքերով, որովհետեւ նրանք սրա վրայ թափուող բոլոր նետերն ու փեղերը
 վանում էին, եւ բարկութեամբ լցուած, իրենց նետերով թշնամու աչքերն էին կտրացնում: Թշնամու ահաբեկուած
 31 զօրքն սկսեց իրար խառնուել: Այդ օրը թշնամու բանակից սպանուել էր քսան հազար հինգ հարիւր սպառազէն
 32 զինուոր, իսկ Տիմոթէոսն ինքը մազապարծ եղած՝ ամբոխի հետ փախուսարի դիմեց: Նա եկաւ ընկաւ Գազարա
 33 անունով պարսպապար քաղաքը, ուր գորավար էր Քերէասը: Մակաբայեցին իր զօրքով եկաւ ու չորս օր պա-
 34 շարեց բերդը: Ներսում գորնուողները վաթախ լինելով քաղաքի ամրութեան վրայ, ծաղրում էին երբայեցիներին,
 35 իրենց չարութիւնից թշնամական, անարգալից խօսքեր էին շարպում նրանց հասցէին: Նինգերորդ օրը, երբ պիպի
 ծագէր շաբաթ օրուայ լոյսը, երբայական բանակի միջից քսան ընդիր երիպասարդներ Մակաբայեցու հետ զէն-
 քեր վերցնելով՝ քաջաբար, բարկութեամբ յարձակուեցին քաղաքի դարպասներից մէկի վրայ: Ում պարահեցին
 36 դարպասի մօտ, փեղնուրեղը սպանեցին: Յարձակում գործեց նաեւ պարիսպների շուրջը գորնուող ամբողջ զօր-
 քը: Աղմուկ-աղաղակը հասաւ քաղաք: Պարսպապահ զինուորները, որոնք պարսպի վրայ էին, պարսպից դուրս ու
 ներս, խմբեր կազմած, փեղապարափ անձրեւի պէս վերեւից վայր էին թափում: Բոլոր մակաբայեցիները խուճեցին
 ներս, բերդի աշտարակն ու քաղաքի բոլոր փայտակերտ շինութիւնները կրակի փութեցին, դարպասներն ու մարտա-
 կան մեքենաներն այրեցին, աչքի ընկնող ամէն ինչ խորտակեցին, յետոյ քաղաքի մէջ խարոյկ վառեցին ու իրենց
 37 հայհոյող թշնամիներին դրա վրայ այրեցին, քաղաքի ամբողջ ինչքը, գանձերն ու հարսպութիւնը կողոպտեցին եւ
 քաղաքի օրէնքն ու կարգերը վերցրին իրենց ձեռքը: Եկան գրան նաեւ փախած, մի գբի մէջ թաքնուած Տիմոթէո-
 38 սին. նրան, նրա եղբայր Քերէասին ու Ապոլոփանէսին նոյն գբի մէջ էլ մորթեցին: Երբ այս բոլոր գործերն արեցին
 վերջացրին, ցնծութեամբ եւ ուրախութեամբ օրհնեցին Տիրոջը, որ արժանի ու փառաւոր յաղթանակ էր պարգեւել
 Խորայէին:

11 Երբ քիչ ժամանակ անց այդ մասին լսեց արքայի հազարապետ Լիսիասը, խիստ զայրացաւ, վրէժխնդրութեամբ
 2 լցուեց կարարուած դէպքերի համար: Նա զօրք ժողովեց, ութսուն հազար զինուոր հաւաքեց, ութսուն հազարա-
 նոց զօրքի հետ վերցրեց իր ունեցած ամբողջ հեծելազօրը, նրանց իր հետ առնելով յարձակուեց երբայեցիների
 3 վրայ այն մարտորութեամբ, որ նրանց գլխաւոր քաղաքը վերածի հեթանոսների բնակավայրի, սրբութեան փաճա-
 4 ռը միւս մեհեանների նման դարձնի հարկապու, իսկ քահանայապետութեան պաշտօնը ամէն փարի լինի վաճառքի
 5 ենթակայ: Նա անպետելով Ասործու գօրութիւնը, հազարաւոր հետեւակ զինուորներ, հեծելազօր եւ փղեր հաւա-
 6 քելով՝ գոռոզամրութեամբ առաջ էր շարժում: Երբ Նրէասարան մտաւ ու մօտեցաւ Երուսաղէմից հինգ ասպարէզ
 7 հեռու գորնուող Բեթորի բերդին, հազարաւոր զինուորներով շրջապատեց բերդը եւ սկսեց ճնշում գործադրել: Երբ
 8 մակաբայեցիներն իմացան իրենց բերդի պաշարումն մասին, ժողովրդի հետ ողբալով ու արքայատուներն աղաչում էին
 Ասործուն, որ բարի հրէշտակ առաքի իսրայէլեցիներին փրկելու համար: Մակաբայեցին նախ ինքը զէնք վերցրեց,
 9 զօրքին հրաման փութեց սպառազինուել, կազմ ու պարասպ լինել, նեղութիւն յանձն առնելով՝ օգնութեան հաս-
 10 նել նեղութեան մէջ գորնուող եղբայրներին: Այդ ժամանակ նրանք միաբան, միահամուռ սպառազինուելով՝ առաջ
 գնացին: Երբ նրանք հասան Երուսաղէմ քաղաքի մերձակայքը, նրանց առաջ եկաւ իջաւ ոսկէ զէնքերով սպառա-
 11 զինուած, սպիտակ ձի հեծած մի մարդ: Նա նիզակ էր ճօճում ու պարասպում էր յարձակում գործել: Բոլորը,
 12 գօրեպնդուած, օրհնեցին ողորմած Ասործուն եւ այդպէս քաջալերուած ու ոգեւորուած՝ յարձակման անցան: Կարծես
 գնում էին ոչ թէ մարդկանց վրայ յարձակուելու, այլ հանդիպել էին սոսկալի գազանների, դէմ էին առել երկաթ
 պարիսպների եւ ուզում էին հարուածել, կոտորել, կործանել, թափով անցնել, համարձակ յարձակուել՝ ընդունելով
 13 երկնային նիզակակցի ողորմածութիւնը: Քաջի պէս, առիճի նման յարձակուեցին թշնամի բանակի վրայ եւ նոյն
 14 փեղում էլ հարուածելով՝ դիաթաւալ արեցին փասնմէկ հազար ընդիր զինուոր, հազար վեց հարիւր հեծեալ եւ ամ-
 15 բողջ զօրքը փախուսարի մափնեցին: Նրանցից շարերը ծանր վիրաւորուելով՝ փկար ու փկլոր փախան-փրկուեցին:
 16 Լիսիասը գլխիկոր, մազապարծ փախաւ: Կարծես ինքը եղած ջինէր այդ սպիկարութեան պարճառը: Նա խօսում
 էր ինքն իր հետ եւ մտածում, որ երբայեցիներն անյաղելի են, քանի որ հզօր Ասործում օգնում է նրանց: Լիսիասը
 17 պարգաւատրուող ուղարկեց նրանց մօտ, որ նրանց իրաւունքները հաշուի առնելով՝ հաշտութիւն կնքի, յանձն առաւ
 18 թագաւորի համաձայնութիւնն սրանալ ու համոզել թագաւորին, որ բարեկամանայ նրանց հետ: Յուդան, յանուն
 հասարակութեան շահերի, համաձայնեց այն պայմաններին, որ ժամանակին առաջարկել էր Լիսիասը: Արքան թոյլ
 17 փութեց անել այն, ինչ հրեաների վերաբերեալ պահանջել էր Մակաբայեցին Լիսիասին գրած նամակում: Նրեանե-
 18 ռին գրուած նամակներն ունէին այս բովանդակութիւնը. «Լիսիասը ողջունում է հրեաների բանակին: Յովհաննէսն

ու Աբեսալոմը, որոնց դուք ուղարկել էիք մեզ մօտ, մեզ յանձնեցին ձեր նամակը եւ խնդրեցին այն, ինչ գրուած է նրա մէջ: Ինչ արժանի էր թոյլ տալու, թոյլ տուեցի, ինչ պէտք էր ցոյց տալ թագաւորին, ցոյց տուեցի, որպէսզի ձեզ թոյլատրուի անել այն, ինչ թոյլատրելի է: Մենք եւ դուք պէտք է հոգ տանենք միմեանց նկատմամբ, ուստի սրանից յետոյ կը ջանամ բարիք անել ձեզ: Յետագայ գործերի մասին պատուիրեցիք, որ խօսեն ձեզ հետ: Ողջ եղէք: Նա- ըրիւր քառասունութ թուականին, Ռոմիզդի փօսի օրը, ամսի քսանչորսին»: Իսկ արքունի հրովարտակը գրուած էր այսպէս. «Անպիտոքս արքան ողջունում է եղբայր Լիւսիասին: Երբ մեր հայրը գնաց աստուածների մօտ, կամեցանք, որ մեր թագաւորութեան ենթակայ ժողովուրդները խռովութիւն չբարձրացնեն: Նրեաներից աւելի ո՛վ խախտեց այդ օրէնքը: Նախ նրանք չենթարկուեցին հեթանոսութիւն ընդունելու իմ հօր առաջարկութեանը, այլ խնդրեցին, որ թոյլ տանք պաշտել իրենց օրէնքները: Որպէսզի այս ազգը խռովութիւն չբարձրացնի, մենք յանձն առանք եւ հրաման տուեցիք իրենց փաճարը իրենց վերադարձնել եւ թոյլ տալ, որ ապրեն ըստ իրենց նախնիների օրէնքների: Արդ, լաւ կ'անես, եթէ մարդ ուղարկես նրանց մօտ, պայման կապես ու դաշինք կնքես, որ նրանք հասկանան, թէ մենք հոգ ենք փանում նրանց համար, ուրախանան, յօժարակամ, բարեացակամ դառնան նրանց նկատմամբ, ովքեր յարգում են իրենց օրէնքները»: Ժողովրդին ուղղուած արքունի հրովարտակը գրուած էր այսպէս. «Անպիտոքս արքան բարեկամաբար ողջունում է հրեաների ծերակոյտին, հրեայ զինուորներին ու զօրքերին: Ողջ եղէք, եւ եթէ ամէն ինչ լինի այնպէս, ինչպէս մենք ենք կամենում, ապա մենք էլ ողջ կը մնանք: Լիւսիասը մեզ այնպէս փեղեկացրեց, թէ դուք ուզում էք իջնել Երուսաղէմում գրնուող հրեաների մօտ: Ովքեր այժմ կարող են գնալ, դրանց թող դա թոյլատրուի մինչեւ Ահեկան ամսի երեսունը: Նրեաների հետ կնքուած դաշինքի համաձայն, թող թոյլ տրուի, որ նրանք առաջուայ նման դաւանեն իրենց կրօնն ու օրէնքները, եւ ոչ ոք թող նրանց նեղութիւն չտա որեւէ ձեռով: Մենք ուղարկում ենք Լիւսիասին ու Մենելաւոսին, որ ձեզ մխիթարեն: Ողջ եղէք: Նարիւր քառասունութ թուական, Ահեկան ամսի փասնհինգ»: Նոյնէացիները նոյնպէս ուղարկեցին այսպիսի նամակ. «Կոյինդոս Մեմիոսն ու Տիպոս Մանիոսը՝ հռոմէացիների գլխաւորները, ողջունում են երբայեցի ժողովրդին: Ինչ արքօնութիւն որ տուել է ձեզ թագաւորի եղբայր Լիւսիասը, մենք նոյնպէս համաձայն ենք: Ինչ որ արժանի էք համարում հաղորդել արքային, իմաստութեամբ խորհելուց յետոյ արագ հաղորդեցէք մեզ, որպէսզի որեւէ կերպ կարողանանք ձեզ օգտակար լինել, որովհետեւ մենք սհա շուրջով գնալու ենք անպիտոքացիների քաղաքը: Դրա համար էլ դուք շքանկ ուղարկեցէք մեկին, որ մենք էլ իմանանք, թէ դուք ինչ էք խորհում: Ողջ եղէք: Այս դաշինքը կնքուեց քառասունութ թուականին Ռոմիզդի փօսին»:

Լիւսիասը նորից անցաւ գնաց թագաւորի մօտ, իսկ հրեաներն սկսեցին զբաղուել հող մշակելով: Զօրքի գօրավարները՝ Տիմոթեոսը, քաջագզի Ապոլոնիոսը, Ներոնիմոսն ու Դիմոփոնը, նաեւ Նիկանորը, երբեք թոյլ չէին տալիս սրանց հանգիստ ու խաղաղ ապրել: Յուպէացիներն այնքան համարձակութիւն սպասան, որ սկսեցին անօրէնութիւններ անել: Միջնորդներ եկան ու համոզեցին իրենց շրջակայքում գրնուող հրեաներին, որ սրանց, իրենց կանանց ու երեխաների հետ, նաւերով բերեն, եւ որ ամբողջ քաղաքը համաձայն է դրան: Սրանք համաձայնեցին, որպէսզի իրենց միջեւ խաղաղութիւնն ու միաբանութիւնը պահպանուի, յանձն առան գնալ, որովհետեւ ոչնչի նկատմամբ ոչ մի կասկած չունէին: Բերեցին սրանց ու ոչ պակաս քան երկու հարիւր մարդու ծովի մէջ խեղդեցին: Երբ Յուդա Մակաբայեցին իմացաւ կատարուած այդ անօրէն ու ստորագի գործի, այդ աղէտի մասին, հրաման տուեց իր շուրջը գրնուող զինուորներին կանչել արդար Դաւաւորի անունը, իսկ ինքն անմիջապէս յարձակուեց մարդասպանների վրայ: Գիշերով նրանք նաւահանգիստը հրդեհի մատնեցին, նաւերն այրեցին, իսկ այնպէղ ապաստան գրած մարդկանց կոտորեցին: Քանի որ բերդերն զգուշութեան համար փակ էին պահել, Մակաբայեցին որոշեց, որ միւս անգամ վերադարձին առհասարակ կը կոտորի յոպպէացիներին: Նա յարձակուեց նաեւ յամնէացիների վրայ, որոնք կարծես նոյն պատուհասն էին ուզում բերել իրենց հետ բնակուող երբայեցիների գլխին: Գիշերով նա յարձակուեց յամնէացիների վրայ եւ նաւահանգիստը նաւերով հանդերձ հրդեհեց, այնպէս որ կրակի ցոլքերը երեւում էին Երուսաղէմում, թէեւ այսպէղից մինչեւ այնպէղ մօտ չորս հարիւր ութսուն ասպարեզ էր: Այնպէղից շրջանցելով մօտ քսան ասպարեզ՝ ուզեցին Տիմոթեոսի վրայ յարձակուել, բայց նրանց առաջը կտրեցին մօտ հինգ հազար հինգ հարիւր արաբ հեծեալներ: Գնդերը բախուեցին միմեանց, ու մարտը սաստկացաւ: Յուդայի բանակը ապահովեց Տիրոջ օգնութեանը, որովհետեւ յաղթանակի բարեգուշակ նշանը փեսան իրենի աջի առաջ: Երբ անապարհներն արաբները պարտութեան մատնուեցին, եկան կանգնեցին Յուդայի բանակի առաջ եւ իլու-հնազանդ խնդրեցին դաշինք կնքել: Բացի այդ, խոստացան ոչխարի հօտեր տալ նրանց եւ ամէն ինչում օգտակար լինել նրանց: Յուդան մտածեց, որ սրանք կարող են շատ պէտք գալ իրենց, ուստի համաձայնեց, ներեց ու նրանց հետ խաղաղութիւն հաստատեց: Երբ դաշինքը կնքեցին, իրաքանչիւրն իր բանակը գնաց: Նրեաները ասպատակեցին մի կողմի վրայ եւ պաշարեցին պարիսպներով ամրացուած, խառնիճաղանջ ազգերի բնակիչներով լցուած մի քաղաք, որի անունը Կասս էր, եւ այն պաշարուած պահեցին: Բերդի ներսում գրնուողները իրենց յոյսը դրել էին պարիսպների ամրութեան եւ իրենց պաշարների շարութեան վրայ: Արհամարհուր գոռոզութեամբ նրանք նայում էին Յուդայի ու նրա զօրքի վրայ, քսու խօսքերով հայիտում սրանց, ասում էին այն, ինչ պատշաճ չէր: Իսկ սրանք հայցեցին երկնքի ու երկրի ամենազօր, մեծ ու հզօր Տիրոջ օգնութիւնը, որ Նաւէի որդի Յեսուի օրօք առանց մարտական մեքենաների, առանց խոյերի ու մանգոլիոնների կործանել էր Երիքովը, խմբեր կազմեցին, եւ բոլորը միասին քաջաբար յարձակուեցին պարիսպների վրայ: Գրոհեցին ու Ասպոն կամքով գրաւեցին պարսպապար քաղաքը եւ այնքան շատ զինուորներ կոտորուեցին, որ այնպէղ գրնուող երկու ասպարեզ երկարութեամբ ծովակը արեամբ ներկուեց: Այնպէղից գնացին Քարայի կողմը, մօտ հինգ հարիւր յիսուն ասպարեզ, եւ մօտեցան փութեական կոչուող հրեաներին: Այդպէղ գրան անյաջողութիւն կրած, ուժասպառ եղած Տիմոթեոսին, որը, սակայն, պահապան զօրքեր էր թողել խիստ ամրացուած մի վայրում: Դոսիթեոսն ու Սոսիպատրոսը՝ մակաբայեցիների գնդի հզօր գօրավարները, բանակից դուրս էին եկել ու շրջագայում էին իրենց գնդով: Երբ սրանք եկան ու հանդիպեցին այդ բերդին, յարձակուեցին ու այդպէղ սպանեցին աւելի քան քաղաքը հազար մարդ, իսկ Մակաբայեցին իր բանակը գնդերի բաժանեց եւ իր գնդով յարձակուեց Տիմոթեոսի վրայ: Սա ունէր հարիւր քսան հազար վահանակիր զինուորներ եւ մօտ երկու հազար հինգ հարիւր հեծեալ: Երբ Տիմոթեոսն իմացաւ, որ մակա-

բայեցիները արշաւում են իր վրայ, անմիջապէս իր ունեցուածքը, գանձը, զինուորների կանանց ու երեխաներին իր մօտից ուղարկեց կառնացիների բերդը: Այդ բերդն անհնար էր պաշարել այդ վայրերի անմարտելի, անանցանելի լինելու պարճառով: Երբ երեսաց Յուդայի գունդը, թշնամու զօրքն սկսեց առաջ շարժուել, որովհետեւ Ամենակալի վախն ընկել էր նրանց սրտերը: Նրանք անմիջապէս լեղապարառ եղան, խառնուեցին իրար, սկսեցին խոցուրել միմեանց, ցրուեցին ու փախուստի դիմեցին: Շատ էին նաեւ այնպիսիք, որոնք յիմար վախից զենքերով բախում էին իրար: Յուդայի գունդը փախուստի դիմածներին խստագոյնս հալածեց, անխնայ հարուածեց ու կոտորեց: Այդպէղ թշնամու զինուորներից դիաթաւալ ընկաւ մօտ երեսուն հազար զինուոր: Դոսիթեոսի ու Սոսիպատրոսի գնդերը գերի վերցրին Տիմոթեոսին: Նրանց ձեռքն ընկնելով՝ սա ամէն հնարքի դիմելով աղաչում էր նրանց, որ կենդանի թողնեն իրեն: Նա ասում էր. «Ձեզանից շարերի բարեկամներն ու եղբայրները ինձ մօտ գերի են: Նրանց բոլորին իմ գլխի փոխարէն ազապ կ'արձակեմ եւ ձեզ կը յանձնեն»: Սքանալով իր փոխարէն շարերին ազապ արձակելու այսպիսի խոսքում՝ նրանք նրան ազապ թողեցին իրենց եղբայրներին փրկելու յոյսով: Երբ Տիմոթեոսը բերդ հասաւ, որ Շոնչանանի կենտրոնում էր, բերեց, կոտորեց նրանց, որոնց խոսքացել էր ազապ արձակել: Դրանց թին աւելի քան քսան հազար մարդ էր: Նրանք անմիջապէս արշաւեցին Եփրոն կոչուող ամուր քաղաքը, ուր բնակում էր Լիսիասն ինքը: Բազմաթիւ զինուորներ, ներառից մեքենաներով ու զենքերով զինուած, ներսից հեշտութեամբ պաշտպանում էին պարիսպները, կռում դրսի մարդկանց դէմ: Սրանք օգնութեան կանչեցին հօգր Ամենակալին, որը կարող էր խորրակել պարտերագնորների գորութիւնը, եւ անմիջապէս գրաւեցին քաղաքը բերդով հանդերձ: Այնպէղ՝ ներսում, դիաթաւալ սպանեցին մօտ քսան հազար հինգ հարիւր մարդ: Այնպէղից ասպատակեցին սկիւթացիների մի քաղաք, որը Երուսաղէմից հեռու էր մօտ վեց հարիւր ասպարեզ: Սրանք իրենց երախտապարպ էին համարում հրեայ ազգի նկատմամբ: Քաղաքում բնակուող հրեաներն իրենք էլ վկայեցին, որ, երբ իրենք նեղութեան մէջ են եղել, այդ քաղաքացիները օգնել են իրենց: Երբ նրանց յաջողուեց մակարայեցիների գնդի հետ խաղաղութեան գործը գլուխ բերել, նրանք գնդի առաջ բարձրաձայն խոսքացան առաւել եւս հնազանդ լինել նրանց ազգին: Սրանք նրանց մօտից շտապեցին Երուսաղէմ քաղաքը, որովհետեւ մօտենում էին եօթներորդ շաբաթի փօները: Երբ կարարեցին Պենտեկոստի փօնը, նրանք յարձակուեցին Գորգիասի վրայ, որը եղումսցիների կողմի կուսակալն էր: Նրանք նրա դէմ ելան երեսուն հազար վահանակիր զինուորներով ու չորս հազար հեծեալներով: Երբ այս ու այն կողմում բանակները ճակար կազմեցին, երբայեցիների մի փոքրիկ խումբ ընկաւ երկու ճակարների միջեւ: Տրեկենացիների գնդից Դոսիթեոս անունով մէկը, որ հօգր, հմուտ պարտերագնոր էր, յարձակուեց Գորգիասի վրայ: Այն պահին, երբ ուզում էր անօրէնին ձերբակալելով մակարայեցիների գնդի առաջ գոհ մարտուցել, Թրակիայի գնդից սպառազէն մի մարդ հասաւ, հարուածեց ուսին, փապալեց ու Գորգիասին ազապեց նրա ձեռքից: Գորգիասը մազապուրծ ճողոպրելով՝ փախաւ Միմարէն ամրոցը: Երբ ճակարամարտը երկարեց, ու շատ կոտորած եղաւ, այն ժամանակ մակարայեցի զինուորները Ամենակալ Աստուծոն օգնութեան կանչեցին, որպէսզի նա պարտերագնում առաջնորդի իրենց: Իրենց լեզուով խրախուսեցին միմեանց, գործի անցան եւ նոյն պահին էլ Գորգիասին իր գնդով հանդերձ փախուստի մարտեցին: Յուդան վերցրեց զօրքը, հասցրեց Սողոմ կոչուող քաղաքը: Երբ շաբաթը մօտեցաւ, իրենց օրէնքների համաձայն, լուացուելով ու մաքրուելով, անցկացրին շաբաթ օրը: Յաջորդ օրը եկան Նրէաստանի կողմերը, որպէսզի թաղեն պարտերագնում ընկածներին. եւ փոհմակից եղբայրներից իւրաքանչիւրին թաղեցին իրենց հայրերի գերեզմանոցում: Երբ հասան ճակարամարտի փեղը, գրան իրենց ազգակիցների դիակները, որոնց զգեստների փակ, թեւափակին, յուռութի ուլունքներ եւ ամէն տեսակ կուռքերի բժժանքներ կային, մի բան, որ յարկապէս մերժելի էր օրէնքով, եւ երբայեցիներն այդպիսի բանից խիստ հեռու էին փախչում: Գտնելով դրանք՝ հրեաները հասկացան, որ նրանց կոտորածը եղել է այդ պարճառով: Դրանից յետոյ բոլորն էլ առիասարակ օրհնեցին արդար դաբարտը Տիրոջը, որ բացայայտում է զարգիւնքները: Ծնկի իջած խնդրում էին, որ անցեալում իրենց կարարած մեղքերը բարեսրտօրէն ների: Քաջ Յուդան սփովեց զինուորներին, խնդրեց, որ զգոյշ լինեն նման մեղքեր գործելուց: «Ձեր աչքերով տեսաք, - ասում էր, - որ այս պարտուհաղ տրեղի է ունեցել նրանց կարարած մեղքերի պարճառով»: Սթափ մարածելով՝ նա չորս սարեր արծաթ հաւաքեց եւ փուեց, որ փանեն, Երուսաղէմում գոհեր մարտուցեն կարարած մեղքերի համար: Դա խիստ իմաստուն քայլ էր, որովհետեւ ինչ որ անում էր, մեռելների յարութեան մասին մրախոգուելով էր անում: Եթէ պարտերագնում ընկածների յարութեան սկնկալութիւն չուներնար, զուր կը լինէր մեռելների համար աղօթք մարտուցելը: Նա ճիշտ էր հասկացել, որ գեղեցիկ մահով ընկածները շնորհների են արժանանում: Նա հաւապում էր, որ քաջութեամբ ընկածները մեղքերի թողութիւն կը ստանան:

13, 2 Կարիւր քառասունինը թուականին, Յուդա Մակարայեցու ժամանակ Անպիոքոսը Լիսիասի հետ բազմաթիւ զօրքերով եկաւ Նրէաստան: Նա ուներ հարիւր փարս հազար վահանակիր զինուորներ, հինգ հազար երեք հարիւր հեծեալներ, քսաներկու փղեր եւ երեք հարիւր գերանդակիր մարտակառքեր: Ծնաւունն իրեն խելօք կարծելով՝ ընկել էր նրանց մէջ, որ աշխարհի խաղաղութեան մասին բարեխօսի, մինչդեռ իր մտքի խորհուրդը երկրի քահանայապետութիւնը սրանալն էր: Արքայից արքան խիստ շարժել էր Անպիոքոսի բարկութիւնը Ծնաւունի դէմ, մանաւանդ Լիսիասը հաստատեց, որ այս Ծնաւունն է այդ երկրում կարարուող բոլոր չարագործութիւնների պարճառը, ուստի հրաման փուեց, որ բռնեն նրան ու տրեղի օրէնքի համաձայն ոչնչացնեն: Այդպէղ կար յիսուն կանգուն բարձրութեամբ մի աշտարակ, որը լցուած էր մոխրով: Նա ուներ ձագարածեւ, պարտուող մի գործիք: Դուռը շինել էին այնպէս, որ բացում էր հակառակ՝ դէպի ներսի, մոխրի կողմը: Նրա մէջ էին նեղում այն յանցագործին, որ փաճարին վնաս էր փուել կամ այլ մեծամեծ չարիքներ էր գործել: Նրանայեցին այսպիսի պարճով մէջտեղից վերացնել անօրէն Ծնաւունին, որ երկրի վրայ արժանի չլինի հողի ու պարանքի: Քանի որ նա բազում չարիքներ էր գործել այն սեղանի հանդէպ, ուր պահում էին սուրբ կրակն ու աճիւնը, դրա համար էլ նա մոխրահեղձ մահով գրաւ իր վախճանը: Անպիոքոս արքան պարտարուեց աւելի վայրենի քանջանքների ենթարկելու հրեաներին, քան իր հայրը: Երբ դա իմացաւ Յուդան, ժողովրդին պարտութեց, որ գիշեր-ցերեկ կանչեն Տիրոջ անունը, որ Նա, ինչպէս նախկինում, հիմա էլ լինի օգնական այն մարդկանց, ում ուզում են հեռացնել իրենց հայրերի օրէնքներից ու սուրբ փաճարից, իրենց ջնարկի անօրէն հեթանոսների ձեռքը: Երբ բոլորն առիասարակ արարասուելով ու ծոմ պահելով

միահամուռ այս ուխտը կարարեցին, երեք օր անընդհար գետին ընկած աղօթք արեցին, այն ժամանակ Յուդան յորդորեց նրանց, որ պարտասար լինեն: Նա առանձին հաւաքեց ժողովրդի ծերերին, խորհուրդ արեց: «Քաղաքներն ամրացնենք, - ասաց, - քանի դեռ թագաւորի զօրքերը Նրէասարան չեն մտել: Աստուծո կամքով մենք քաջութեամբ ելնենք, կեանքի եւ մահու կռիւ մղենք ի պաշտպանութիւն քաղաքի, օրէնքների, փաճարի, երկրի ու տէրութեան»: Երբ այս բանն ասաց, անմիջապէս զօրքով արշաւեցին Մողիմ քաղաքի կողմերը. նա բանակապետի էր հաստատում, զինանշան էր բաշխում, իր անձը, զօրքն ու բանակի յաղթութիւնը յանձնում Աստուծուն: Նա ընտրեց Արիստիդէսին, լաւ սպառազինուած երիտասարդներ, գիշերով խուժեց թագաւորի բանակի մէջ, մտաւ վրանը, կտորեց մօտ չորս հազար գիշերային պահակներ, սպանեց առաջնորդող փոլին ու փղապետին եւ առհասարակ դռան բոլոր պահապաններին դիպաւալ գետին փապալելով՝ վերադարձաւ: Այն ժամանակ ամբողջ բանակը խառնաշփոթութեամբ ու սարսափով բռնուեց: Բոլորը յուսալքուած, թուլացած, ուժասպառ եղած ու փարակուսած՝ դիմաւորեցին առաւօտը: Թագաւորը երբայական բանակի այսպիսի համարձակութիւնն ու խիզախութիւնը երկնքի օգնութեանը վերագրելով՝ աշխարհեց խորամանկութեամբ նոյնպիսի մի հարուած հասցնել նրանց, բայց անյաջողութիւն կրեց: Նա Բեթսոր արշաւելով՝ պաշարեց այն, ասպարակեց, բայց այդպէս էլ հարուածներ ստանալով՝ պարտութիւն կրեց, որովհետեւ ներսում գրնուողներին Յուդան ինքը գաղտնի պահեստներից նետ, զէնք, մթերք էր մատակարարում: Նրեաների գնդից Ռոդոկ անունով մէկը այս գաղտնիքը յայտնեց թշնամուն: Փնփռեցին, գրան նրան ու պարժեցին. նա սրի գոհ դարձաւ: Երբ թագաւորին յայտնի դարձաւ, թէ բերդում գրնուողները ուժեղ են, ուժի գործադրումից հրաժարուելով՝ սկսեց խորամանկօրէն համոզել բերդում գրնուողներին, թէ դաշինք է առաջարկում, խոստանում է հրաժարուել բերդերը գրաւելուց, մինչդեռ յարձակուեց Յուդայի բանակի վրայ, բայց երկու կողմից էլ անյաջողութիւն կրելով՝ ընկրկեց: Երբ դրանից յետոյ նրան յայտնեցին, թէ Փիլիպպոսը ստոր արարք է կատարել՝ երկրում շրջագայելով արքունի գործերին վերաբերող կարգադրութիւններ է արել, թուլացաւ, յուսալքուեց, փրփմեց եւ երբայեցիներին խնդրեց համաձայնութեան գալ: Ուխտ դրեց, երդում փութեց, որ նրանց բոլոր իրաւունքները կը վերականգնի: Խաղաղութեան դաշինք կնքեց, գոհ մտնուեց ու պարիստանեց փաճարին: Նա քաղցր սիրով գթութիւն եւ մարդասիրութիւն ցոյց փութեց նրանց բոլոր վայրերում, փառաբանեց Մակարայեցուն եւ նրան աւելի հարուստ դարձրեց, քան առաջ էր: Այնպէս Ռոդայից մինչեւ Գերար, սպարապետ նշանակեց Նեգեմոնիդէսին, իսկ ինքն եկաւ մտաւ Պարոմայիս: Քաղաքի բնակիչները խիստ զայրացել էին, որ նա խաղաղութեան դաշինք է կնքել: Նրանք չէին հանդարտուած, խռովութիւն էին պարտասարում նրա դէմ, սրիպում, որ չեղեալ յայտարարի հաշտութեան համաձայնութիւնը: Եկաւ Լիւսիանն ինքը, մօտեցաւ, ողջախոհութեամբ համոզեց նրանց, մեղմացրեց: Անփոքոսը նորից վերադարձաւ անփոքացիների կողմերը: Ահա այսպիսի վախճան ունեցաւ ասպարակող թագաւորի այս արշաւանքը:

Երեք օր անց Սելեւկոսի որդի Դեմետրիոսը մեծ բանակով յարձակուեց երբայեցիների Երեքքաղաքեան նաւահանգստի վրայ: Բազմաթիւ զինուորներով նա խուժեց երկիր, որպէսզի արքաքսի-հեռացնի Անփոքոսին ու սրա եղբայր Լիւսիասին: Նախկինում եղել էր Ալկիմոս անունով մի քահանայապետ, որը խառնակ ժամանակներում իր կամքով պղծուել ու դարձել էր հեթանոս. սա միտք արեց ու ասաց. «Ինչ էլ լինի, չեմ կարող փրկութիւն գրնել, չեմ կարող այլեւս մօտենալ սուրբ գոհասեղանին»: Նորիս յիսունմէկ թուականին նա եկաւ կանգնեց Դեմետրիոս արքայի առաջ, նրան նուիրեց ոսկէ պսակ ու արմատնու տրեւեւ եւ, ի պարիստանեց, ձիթնու թաւ ճիւղեր: Այդ օրը նա լուռ մնաց. իր անմտութիւնը իրագործելու համար յարմար ժամանակի էր սպասում: Մի օր Դեմետրիոսը նրան կանչելով խորհրդի՝ հարցրեց. «Նրէասարանի երբայեցիները ի՞նչ օրէնք են դաւանում, ի՞նչ են կամում, ի՞նչ են խորհում մեր մասին»: Նա այսպէս պատասխանեց. «Նրեաների մէջ ասիդացի կոչուողները, որոնց սպարապետ ու զօրավար է հռչակել իրեն Յուդա Մակարայեցին, զօրք են կազմել, պարտասարում են պարտեալով, անընդհար հրահրում են ժողովրդին եւ թոյլ չեն տալիս, որ խաղաղութեամբ հնազանդուեն ձեր տէրութեանը: Դրա համար էլ ես, ահա, գրկուած իմ հայրենի փառքից՝ քահանայութիւնից, եկել հասել եմ քեզ մօտ: Նպատակս է նախ՝ արքունի գործերի մասին սրբազանութիւնս յայտնել եւ ապա՝ իմ մտաւորութիւնը մեր մասին: Այդ մարդկանց անմտութեան պարճառով խիստ անհանգստացած եկել հասել եմ քեզ մօտ, որովհետեւ մեր անմեղ ամբողջ ժողովուրդն իզուր խռովքի մէջ է: Թէ ինչ նպատակներ ու մարդասիրական ցանկութիւններ ունէք փարբեր կողմերի ու ամբողջ աշխարհի նկատմամբ, այդ բոլորը քաջ գիտէ: Քանի Յուդան կենդանի է, անհնար է, որ Նրէասարանում արքունի գործերը խաղաղ ընթանան»: Երբ նա այս խօսքերն ասաց նրա մասին, Յուդայի նկատմամբ թշնամական դիմումեցող աւագանին առաւել եւս զայրացրեց թագաւորին: Սա հրամայեց անմիջապէս կանչել փղապետ Նիկանորին, նրան զօրք յանձնեց ու նշանակեց Նրէասարանի կողմերի սպարապետ: Նրա հետ ուղարկեց մեծ սպառազինութիւն՝ խստագոյնս պարտիւրելով, որ Յուդային անձամբ կենդանի բռնի, նրա գունդը այս ու այն կողմ ցրի եւ Ալկիմոսին նշանակի փաճարի քահանայապետ: Յուդայի պարճառով Նրէասարանից փախած մարդիկ պառակտուած եկան խառնուեցին Նիկանորի գնդին: Սրանք հրեաների դժբախտութիւնը իրենց համար միտքարութիւն էին համարում: Երբ հրեաները լսեցին Նիկանորի արշաւանքի ու հեթանոսների այդ առաջխաղացման մասին, հող էին լցնում իրենց գլխին, թաւալում էին գետնին, օգնութիւն հայցում Տիրոջից, որ ի սկզբանէ յաւիտեանս հաստատել էր իր ժողովրդին եւ ամէն անգամ բացայայտ օգնութեան ձեռք էր մեկնել իրենց: Երբ զօրավարը հրաման փութեց, Դեմետրիոսը անմիջապէս նրան ընդառաջ գնաց Յուդայի եղբայր Ծմաւոնը, որը եկաւ Նիկանորի դէմ, բայց նիզակակիցների փոքրիկ խումբը անզգոյ լինելու պարճառով պարտութիւն կրեց: Նիկանորը, սակայն, լսել էր այդ մարդկանց քաջութեան, յանուն իրենց երկրի մղած մարտերում նրանց ցուցաբերած խիզախութեան մասին: Նա վախենում էր գործն ասարտել արիւնալի դարասարան փեսաներով: Դրա համար նա մարդ ուղարկեց, կանչեց Պոսիդոնիոսին, Թեոդոտոսին ու Մարտիասին, որպէսզի սրանք համոզեն հրեաներին, որ դաշինք կնքեն: Բազմաթիւ առարկութիւններ ու փարակարծութիւններ եղան, բայց երբ զօրավարը շարքերին համոզեց, զինուորներն էլ միաձայն յանձն առան հաշտութիւն կնքել: Պայման դրեցին ու դաշինք կնքեցին: Ժամկէտ նշանակեցին, թէ երբ մի տեղ հաւաքուելով պէտք է հաստատեն դաշինքը: Եկան իրար մօտ, նստեցին աթոռներին, խորհուրդ արեցին ու դաշինք կնքեցին: Յուդան իր գնդին հրաման էր փութել, որ կազմ ու պարտասար զինուեն, դարանամուտ լինեն, չլինի

14
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22

թէ թշնամին յանկարծ մի չար դաւ նիւթած լինի: Այսպէս զգուշութեամբ միմեանց հետ օրինական դաշինք կնքեցին:

23 Նիկանորը մտաւ Երուսաղէմ ու շրջագայեց այնպէս առանց անկարգ ու անօրէն որեւէ բան կատարելու: Իր մօտ
 24 կուրակուած խառնիճադանց բանակի զինուորներին ուղարկեց իրենց տները: Նիկանորը Յուդայի հետ սիրալիր
 25 ու յարգանքով էր վերաբերում: Խնդրեց, որ Յուդան իր ազգից կին առնի, գաւակ ունենայ, որպէսզի միմեանց
 26 նկատմամբ յարգանք լինի: Յուդան համաձայնեց, ու նրանք բարեկամացան: Երբ Ալկիմոսը տեսաւ նրանց միա-
 բանութիւնը եւ միմեանց հետ կնքած դաշինքը, անմիջապէս եկաւ Դեմետրիոսի մօտ: Նա ամբաստանեց Նիկանորին
 եւ սպացուցում էր, որ նա արքունական օրէնքի նկատմամբ խորթ, թշնամական մտադրութիւններ ունի, քանի որ
 արքունական գործերի դէմ գնացող մի մարդու իբրեւ որդեգիր ժառանգ է դարձրել եւ նշանակել իր փոխանորդը:

27 Երբ թագաւորը լսեց անօրէն բանասրկուի այս խօսքերը, խիստ զայրացաւ: Թագաւորը հրամայեց հրովարտակ
 արձակել, որ ինքը համաձայն չէ միաբանութեան դաշինքին: Նոյն հրովարտակում նա հրամայում էր, որ Մակա-
 28 բայեցուն, ուրբերն ու ձեռքերը կտակաւ, բերեն հասցնեն անփոքացիների քաղաքը: Երբ այս ամէնը յայտնի
 դարձաւ Նիկանորին, նա մտաւոր ու գլխահակ դարձաւ, տրտմեց, որ դաշինքը կեղծիք է դառնալու, ուխտը՝ իզուր
 29 մի բան: Այդ արդար մարդը ոչ մի վնաս չէր ուզում պատճառել: Բայց քանի որ թագաւորի հրամանն անպետել չէր
 30 կաող, սպասեց յարմար առիթի, որպէսզի հնարագիտութեամբ կարարի թագաւորի հրամանը: Երբ Մակարայեցիներ
 տեսաւ, որ Նիկանորը ինչ-որ նենգութիւն է նիւթում, հպարակութեան օրէնքը շար խիստ ու կոպտօրէն է կիրառում
 իր նկատմամբ, Նիկանորի յանդգնութիւնը չար բան համարեց: Եւ քանի որ նա շար մարդկանց էր լարել իրար դէմ,
 31 ուստի ելաւ գնաց Նիկանորի մօտից: Երբ Նիկանորը տեսաւ, որ նրան չի կարողանում իր ձեռքը զցել այնպէս,
 ինչպէս ինքն էր կամենում, եկաւ սրբութեան փառարձակ մօտ, երբ սրանք զոհեր էին մատուցում: Նա
 32 պահանջում էր նրանցից, որ անմիջապէս իրեն յանձնեն այդ մարդուն: Սրանք երդուելով ասացին. «Այդ մարդուն
 33 մենք չենք էլ տեսել»: Նա ձեռքը մեկնեց դէպի փառարձակ ու այսպէս երդուեց. «Եթէ Յուդային, ուրբերն ու ձեռքերը
 կտակաւ, ինձ չյանձնէք, Աստուծո՛ւ այս փառարձակ գեղնին կը հաւասարեցնեմ, զոհասեղանը կը կործանեմ, նուիրական
 34 այս փառարձակ Որմիզի սպրտածների մեհեան կը դարձնեմ»: Այս խօսքերն ասաց նա ու ելաւ գնաց: Քահանաները
 ձեռքերը դէպի երկինք պարզեցին, դիմեցին Նրան, ով բոլոր ժամանակներում իրենց ազգի օգնականն ու պաշտ-
 35 պանն էր եղել, եւ ասացին. «Դու, ով ամէն բանի Տէր, որ ոչ մի բանի կարիք չունես եւ ամէն ինչով լի ես, կամեցար,
 36 որ քո բնակութեան փառարձակ հասարակուի մեր մէջ: Արդ, քո բոլոր սրբութիւններով, Տէր, յափտեան պահպանի՛ր
 37 նորոգ սրբազործուած քո այս փառարձակ»: Երուսաղէմի զօրքի, ժողովրդի ձերերի մէջ կար Ռաքս անունով մէկը,
 որին խիստ ընկերասէր, մարդասէր, բարեհամբոյր եւ բարեհամբաւ, բարեսիրտ ու հոգաւոր լինելու պատճառով
 38 երբայեցիների հայր էին անուանում: Նին ժամանակ, հրեւութեան օրէնքների նկատմամբ անխառն, մաքուր հոգով
 39 ու մարմնով նախանձխնդիր մարդ էր նա եւ իրեն նուիրել էր իր ազգի ազատութեանը: Երբ Նիկանորը ցանկա-
 ցաւ իր բացայայտ թշնամութիւնը յայտնել հրեաների նկատմամբ, ատէի քան հինգ հարիւր զինուոր յարկացրեց,
 40 որպէսզի գնան ու բռնեն նրանց, որովհետեւ այսպէս էր մտածում. «Եթէ կարողանամ դրանց ընկճել, մեծ գործ
 41 կատարած կը լինեմ այս քաղաքում»: Երբ զինուորները հասան ու պաշարեցին աշտարակը եւ դարպասի վրայ ուժ
 42 գործադրեցին, միմեանց ձայն տուին, որ կրակ բերեն, դարպասներն այրեն: Երբ այդ մարդը, փազնապաւ, տեսաւ,
 որ իրեն պիտի բռնեն, սուրը խրեց իր պորտի փակ. նա գերադասեց ազատ մեռնել, քան անօրէնների ձեռքն ընկնել,
 43 պղծել իր հոգու ազնուութիւնը: Քանի որ զօրքը դարպասից ներս էր խուժել եւ բռնուելու վրանգը մօտենում էր,
 շտարակուց նրա հարուածը մահացու չէր եղել: Նա ուզեց վեր բարձրանալ եւ իրեն պարսպի բարձրութիւնից ներել
 44 ցած: Երբ ներքեւում գրնուողները փազնապահար այս ու այն կողմ ընկան, եւ ամբոխը նրանից հեռացաւ, նա
 45 սուրը դրեց ու պառկեց վրան: Քանի դեռ շնչում էր, նա ուժ առաւ ու ուրքի կանգնեց բարկութեամբ լցուած, թէեւ
 46 արիւնը գունդ-գունդ հոսում էր, եւ վերքը գնալով մեծանում: Ամբոխն այս ու այն կողմ ցրուեց: Նա ելաւ կանգնեց
 երկու կողմից երեսացող մի ցից ժայռի վրայ, թեքուեց, իր ձեռքերի մէջ առաւ արնաթաթախ աղիքները, ցոյց տուեց
 երկնքին եւ դիմելով կենդանի հոգիների ու մարմինների Տիրոջը՝ ասաց. «Այս հապուցմամբ հապուցի՛ր նրան»: Եւ
 նա այսպէս հրաժեշտ տուեց աշխարհին:

15 Երբ Նիկանորն իմացաւ, որ Յուդայի զինուորները սամարացիների կողմնում են, որոշեց, որ շաբաթ՝ հանգստե-
 2 ան օրը կը յարձակուի նրանց վրայ: Նիկանորը բռնի փարաւ իր մօտ գրնուող հրեաներին: Սրանք սկսեցին աղաչել
 ու ասացին. «Տէր, քո կամքն այդպէս խիստ ու դաժանօրէն մի՛ կատարիր, այլ փանջ տուր, յարգիր այս օրը, որ
 3 սուրբ Ամենակալն է իբրեւ հանգստեան օր սահմանել»: Այն ժամանակ անօրէն սկսեց հարցնել ու ասաց. «Մի՞թէ
 4 երկնքում գոյութիւն ունի Ամենակալ Աստուծո՛ւ, որը հրամայել է ձեզ շաբաթ օրը նուիրական պահել»: Նրանք
 պատասխանեցին ու ասացին. «Այո՛, գոյութիւն ունի ամենագոր, կենդանի Տէր, որը հրամայել է նուիրական պահել
 5 շաբաթուայ եօթներորդ օրը»: Ամենաժանր այդ մարդն արհամարհանքով ասաց. «Իսկ ես ամենագոր եմ այս երկրի
 վրայ, որ հրամայում եմ գործել զէնքով ու գրահով եւ կատարել արքունական ծառայութիւն»: Այդ անօրէնը չէր հրա-
 6 ժարում իր գոռոզամտութիւնից: Նիկանորը յամառօրէն որոշել էր յարձակուել Յուդայի մարդկանց վրայ, կոտորել
 7 եւ յաղթութեան նշան կանգնեցնել: Մակարայեցին ամէն ժամ յոյսը դնում էր Տիրոջ վրայ, որ երբեք չէր դադարում
 8 նրան օգնելուց: Նա յուսադրում էր իր հետ գրնուողներին եւ ասում. «Չվախենաք, չարասիւք անօրէն հեթանոս-
 ներից: Նախնիների քաջագործութիւնները յիշելով՝ յարձակուեցէ՛ք, որովհետեւ երկնքից է գալու ձեր օգնութիւնը:
 9 Ապախնեցէ՛ք այն յաղթութեանն ու միտքարութեանը, որ Տէրն է առաքելու»: Օրէնքներով ու մարգարէներով նա
 10 քաջալերում էր նրանց՝ յիշեցնելով նրանց մղած պարերագնները: Սրբապնդելով համոզում էր նրանց, նաեւ հե-
 11 թանոսների կեղծիքը ցոյց տալով յիշեցնում էր, թէ որքան են նրանք ուխտը դրժել եւ երդմնազանց եղել: Նրանցից
 ամէն մէկին սրբապնդում էր առաւել ոգեւորիչ խօսքերով, քան զէնքով՝ փրկելով ու վահաններով: Նա այդ ժամա-
 12 նակին պարզած մի երազ պատմեց, որով ատէի զուարթացրեց բոլորին: Նրա տեսած երազը հետեւեալն էր. Օնիա
 անունով մէկը, որն իր ժամանակին գեղեցիկ դէմքով, շքեղ արարաքիւնով, հեզաբարոյ ու սրբով խաղաղ մի քահա-
 նայապետ էր, եկաւ ու սկսեց գեղեցիկ խօսքեր ասել մարդու անձնական քաջագործութիւնների մասին, մի բան, որ
 13 սովորել էր մանուկ հասակից: Նա ձեռքը բարձրացրած աղաչում էր, որ հասարակ մնայ հրեայ ազգը: Դրանից բա-
 14 ցի, նա տեսաւ մի փառասեղ, սքանչելի ու խիստ վայելուց ծերունու, որ կանգնած էր նրա մօտ: Այդպէս խօսել սկսեց

Օնիան ու ասաց. «Մա մեր եղբայրասեր ծերունին է, որ միշտ ու յաճախ աղօթք է մաքուցում Աստուծոն»: Դա Աստուծոն մարգարե Երեմիան էր: Երեմիան իր աջ ձեռքը մեկնելով՝ Յուդայի ձեռքին դրեց ոսկե մի սուսեր: Տալու ժամանակ նա այսպես ասաց. «Ընդունիր այս սուրբ սուսերն իբրև Տիրոջ կողմից փրուած պարգև, որովհետև դրանով ես ոչնչացնելու բոլոր թշնամիներին»: Այս ազդու եւ գեղեցիկ խօսքերից խիստ քաջալերուեցին, ոգևորուեցին, նոր ուժ սրացան Յուդան ու երիտասարդները: Որոշեցին այլևս չհուփորուել, այլ ուրքերը հաստատուեցին դնել գետին, ապաւինել համբերութեանը, պարտաստ լինել պարտեազմի, քաջի անուն վաստակել, հաւաքարմութեան ուխտը հաստատ պահել, քաղաքի մասին հոգ փանել, նաեւ կանանց, երեխաների, հարազատ եղբայրների, փոհմակից քաղաքացիների, փեղացի դայեակների մասին հոգալ: Այս ամենից աւելի, սակայն, պէտք է մտահոգուելին յանուն մեծ ու սուրբ փաճարի պարտեազմելու համար: Քաղաքացիները նուազ չէին անհանգստանում մղուող պարտեազմի, նրա ելքի համար: Երկու կողմերի զօրքերը միմեանց վրայ յարձակուելուց առաջ շեփոք էին հնչեցնում, պարտաստութիւն էին փեսնում, ճակար կազմում, բոլոր գնդերի գլուխ կանգնեցնում սպառազինուած փղեր, հեծելազօրը կանգնեցնում էին աջ ու ձախ կողմերում: Այդ սուկալի երազում Յուդան փեսնում էր, որ գնդերն իրենց դրօշները պարզած՝ պարտաստութիւն էին փեսնում, փարբեր զենքերով զինուած: Փողփողում էին փարբերանշանները, խիստ գազազում էին հսկայ գազանները: Այն ժամանակ Յուդան ձեռքերը երկինք պարզած՝ դիմեց հրաշագործ Տիրոջը, որը յաղթանակ է պարգևում ոչ թէ ըստ մարդկանց ցանկութեան, այլ ըստ իր իրաւադատ կամքի այն մարդկանց, որ արժանի են իրեն: Նա դիմեց Նրան այսպիսի աղաչանքով. «Դու, Տէր փրկերի, Եզեկիէլ արքայի ժամանակ ուղարկեցիր քո հրեշտակին եւ Մենքերիմի զօրքից կոփորեցիր հարիւր ութսունհինգ հազար սպառազէն հեծեալ: Արդ, ո՞վ ամենագոր Տէր, որ բնակում ես երկնքում, ուղարկիր մեզ քո հրեշտակին որպէս ահ ու սարսափ փարածող, որպէս քո բազկի զօրութիւն, որպէսզի սարսափեն ու դողան քո ժողովրդի վրայ հայհոյելով յարձակուող թշնամիները»: Եւ այսպէս նա վերջացրեց իր խօսքը: Երբ Նիկանորը շեփորներ հնչեցնելով, բազմաթիւ նուագարաններ նուագելով իր զօրքն էր առաջ շարժում, սրանք բազմաթիւ աղօթքներով ու պաղապանքներով յարձակուեցին նրանց վրայ: Սրանց ձեռքերը կռուի մէջ էին, իսկ սրտերը աղօթքներով դարձած էին դէպի երկինք, դէպի Աստուած: Մակաբայեցի Յուդայի բանակը հեթանոսների զօրքից կոփորեց ոչ պակաս քան երեսունհինգ հազար մարդ՝ խիստ ուրախանալով, որ Աստուած մեծապէս օգնեց իրենց: Այսպէս գործը յաջող աւարտելով՝ նրանք վերադարձան ուրախութեամբ: Երկու կողմերի սպանուած զինուորների մէջ գրնդելով Նիկանորի դիակը իր զենքերով ու զինանշաններով հանդերձ, իրենց մայրենի լեզուով ու բարձր ձայնով օրհնեցին իրենց Ամենագոր Աստուծոն: Ազգի համար յօժարակամ նահապարկուելու պարտաստ Յուդան հրամայեց, որ կրքեն Նիկանորի գլուխն ու աջ ձեռքը ուսով հանդերձ եւ փանեն Երուսաղէմ: Երբ ինքն եկաւ հասաւ, գոհասեղանի մօտ կանչեց իր ազգապոռհմի մարդկանց, քահանաներին, բերել փուեց նաեւ միջնաբերդում մնացած մարդկանց, նրանց ցոյց փուեց անօրէն, հայհոյող Նիկանորի գլուխը եւ այն ձեռքը, որ ամբարտաւան գոռոգութեամբ յանդգնել էր երկարել Ամենակալ Աստուծոն փաճարի դէմ: Նա հրամայեց կրքել հանել անօրէն Նիկանորի լեզուն եւ ասաց. «Մա մանր-մանր կրքապելով՝ գիշակեր թռչուններին կեր պիտի դարձնեն»: Նա հրամայեց նրա անխոհեմ բազուկը կախել փաճարի դիմաց: Բոլորը դէպի երկինք՝ փառապանծ Աստուծոն ուղղեցին իրենց օրհնութիւնները եւ ասացին. «Թող օրհնուի Նա, ով իր սուրբ վայրը անարապ պահեց»: Մակաբայեցին Նիկանորի գլուխը կախեց բարձրապարիսպ աշտարակից ի ցոյց բոլորի՝ որպէս նշան Տիրոջ պարգևած յաղթութեան ու բացայայտ օգնութեան: Բոլորի համաձայնութեամբ ամբողջ ազգին հրաման փուեցին, որ այդ օրը ամենամեայ փօն լինի, որպէսզի այդ օրն աննկար չանցնի: Դա փաստերկուերորդ ամսի՝ ասորերէն Ադար կոչուող ամսի փաստերեքերորդ օրն է եւ փօնուած է մարդքեական ամսից մի օր առաջ: Նիկանորի հետ կապուած դէպքերի պարմութիւնն այսքան է: Այսպէս եւ էլ աւարտում են այն ժամանակների պարմութիւնը, երբ երբայեցիները փիրեցին այդ քաղաքին: Եթէ գովութեան արժանի է շարադրանքս, ապա գոհ եմ, որովհետև դա եղել է իմ ցանկութիւնը, իսկ եթէ խօսքս եղել է պարզունակ ու թոյլ, ապա այդքանն եմ կարողացել: Եթէ որեւէ մէկը զինին առանձին ու ջուրն առանձին է խմում, անդուր է, իսկ եթէ մէկը ջուրը խառնում է գինու հետ, ապա քաղցր ու հաճելի է դառնում դրա համը: Նոյն ձեւով մեր խօսքի կառուցուածքը հաճելի պէտք է լինի նրանց ականջին, ովքեր ընդունում են այն: Այսպէս աւարտում ենք մեր խօսքը:

3 Մակարայեցիներ

1 **Փ**իլոպպոսը իր մօտ վերադարձողներից փրկեցացաւ, որ Անտիոքոսը գրաւել է իր հողերը եւ այդպէս իր հեռացրել իր զինուորներին: Ժամկէտ նշանակեց, հրաման փութեց իր ամբողջ զօրքին՝ հեփուսակներին ու հեծեակներին, հեփուս վերցրեց իր քոյր Արսինոյէին, գնաց հասաւ ռափայեցիների կողմերը, ուր հասել ու 2 բանակ էր դրել նաեւ Անտիոքոսն իր ամբողջ զօրքով: Թէոդոսոս անունով մէկը մտաբերեց, որ իրեն գործ են յանձնարարել, վերցրեց իր ձեռքի փակ եղած զօրքը եւ գաղփնի զինուցեց: Գիշերով նա հասաւ Պարոմնոսի վրանը, որ ներս մտնի, նրան այնպէս սպանի ու միայնակ լուծի պատերազմի հարցը: Նրան առաջնորդում էր Դուլիթոս անունով մի հրեայ, որն ուրացել էր իր նախնիների կրօնը: Այդպէս վրանում, արագ-արագ հանգցնում 3 էին լոյսերը: Երբ մարտը բոբբոբուցեց, եւ Անտիոքոսի գործերը յաջողուցին, Արսինոյէն անմիջապէս վեր կացաւ, ողորմաձայն լալով, մագերն արձակելով զօրքերին աղաչեց, որ նրանք այսուհետեւ իրենց ու իրենց որդիների համար կռուեն, եւ եթէ կարողանան յաղթանակ փանել, ապա խտրաբանում էր նրանցից ամէն մէկին երկուական ոսկի մնաս փայ: Այնպէս պարահեց, որ Անտիոքոսն ու իր զօրքը սկսեցին նեղել թշնամուն: Նրանք ոմանց կոտորեցին, ոմանց գերկարեցին: Երբ իր ծրագրած գործն այսպէս իր ձեռքով բարեյաջող աւարտ ունեցաւ, Անտիոքոսը որոշեց գնալ այցելել իր շրջակայքում գտնուող քաղաքները եւ քաջալերել բնակիչներին: Նա ի կարար ամեց իր որոշումը. պաշտամունքի բոլոր վայրերին նուէրներ փութեց, իր շուրջը համախմբեց ոգևորումով ու քաջալերումով մարդկանց: Երբայեցիները ժողովրդի միջից ծերեր ուղարկեցին նրան ողջոյն հաղորդելու, գոհեր մատուցելու, յաղթանակի առթիւ ուրախութիւն յայտնելու համար: Եւ նա նրանց յայտնեց, որ սիրով յանձն է առնում գնալ նրանց մօտ: Երբ մեծ շուքով ու հանդիսատեսութեամբ նա եկաւ հասաւ Երուսաղէմ, մեծ Աստուծոյ ողջակէզներ մատուցեց, գոհութիւն յայտնեց ու շնորհակալ եղաւ: Նա ուզում էր այդ վայրում մի ծէս եւս կատարել: Երբ եկաւ հասաւ սուրբ վայրը, զարմացաւ փառաբանի գեղեցկութեան ու շքեղութեան, նրա սպասքի վրայ, ապա ցանկութիւն յայտնեց մտնել նաեւ սրբարանից ներս: Նրեաները առաջը կտրեցին եւ յայտնեցին, որ պատշաճ ու յարմար չէ այդ բանն անելը, որովհետեւ հրեաներն իրենք անգամ իրաւունք չունեն մտնել այնպէս: Նոյնիսկ քահանաները չեն կարող մտնել այնպէս, այլ միայն՝ քահանայապետը, այն էլ փարիս միայն մէկ անգամ: Նա, սակայն, չնահանջեց: Թէւ բերեցին օրէնսգիրքը, կարդացին նրա առաջ, բայց նա չհրաժարուց. յամառում, պնդում էր, որ իրեն ներս թողնեն: «Եթէ ուրիշներին արժանի չէ ներս մտնել, ապա ինձ, - ասում էր, - արժանի է, պէտք է փրոյի այդ պատիւը: Նապա ինչպէս է, - ասաց, - որ պաշտամունքի անխախտ բոլոր վայրերը համարձակ մտնել են, եւ ոչ ոք ինձ չի արգելել»: Այդպէս մէկը համարձակութիւն խօսեց ու ասաց. «Ինչո՞ւ ես յամառեցի պնդում: Մի՞թէ չի կարող լինել այնպիսի մի փեղ, ուր պատշաճ չէ մտնել»: Սա պատասխանեց. «Ո՛չ, հնար չկայ, ուզում էր թէ չէր ուզում, ես մտնելու եմ»: Թանկարժէք զգեստներ հագած բոլոր քահանաներն այդպէս ընկան գետին, սողում էին ու աղաչում Աստուծոյ, որ օգնի իրենց եւ յետ կանգնեցնի նրան իր մտադրութիւնից: Նրանք փաճարը աղաղակով, լացուկոծով լցրեցին: Մնացած քաղաքացիներն էլ յուզումով ու շրտապ այդպէս հասան: «Ի՛նչ է պատահել», - շշնջում էին նրանք: Կուսանոցների կոյսերը մայրապետների հետ փողոցներ դուրս եկան: Նրանք հող էին ածում իրենց գլխին, քաղաքը լցնում իրենց ճիչ ու աղաղակով: Իրենց առաջատեսներում պառկած նորահարսերը, իրենց պատշաճ ամօթը մոռացած, համարձակ քայլուածքով դէպի քաղաքամէջ էին շրտապում: Նոյն ձեռով դեռափի մայրերն իրենց երեխաներով, երեխաների հոգները մոռացած, խելայեղօրէն վազում էին արտերի միջով առանց յետ նայելու, որպէսզի հաւաքուեն սրբազան փառաբանի մօտ: Նազարատր մարդիկ հաւաքուցեցին այսպէս, որպէսզի աղօթք անեն, որովհետեւ նա որոշել էր իր կեանքը վրանգի ենթարկելով՝ անօրէնութեամբ փաճարից ներս մտնել: Դրա համար էլ քաղաքացիները բարկացել էին եւ չէին հաշտուում այդ սրբապիղծ մարդու բռնութեան հետ: Երբ փեսան, որ հասարակապէս ու յամառօրէն ուզում է իր կամքը կատարել, միմեանց ձայն փութեցին, ամէն մէկն իր գէնքը վերցրեց, որպէսզի կազմ ու պարաստ փնի կռուի եւ մեռնի յանուն նախնիների հաւատքի ու հայրերի օրէնքների: Այդպէս նրանք մեծ խռովութիւն բարձրացրին, բայց ժողովրդի միջից ծերերը հազիւ կարողացան ամբոխին հանդարտեցնել եւ կռուի պատրաստութեանը 13 ժողովարան վերադարձնել: Նոյնն արեց նաեւ քաղաքի զօրքը: Թագաւորի մօտ գտնուող ծերերն ու մեծամեծները աշխատում էին այդ գոռոզի միտքը փոխել, բոբբոբում յամառութիւնը կտրել: Նա, սակայն, չէր ընկրկում. յամառօրէն պահանջում էր կատարել նախապէս յայտնած իր կամքը: Նրա մօտ գտնուողները երբ փեսան նրա յամառութիւնը, վերադարձան ժողովարան՝ Ամենագոր Աստուծոյ աղաչելու, որ զօրավիգ լինի իրենց, որ չարհամարհի, աջքաթող չանի իրենց ու չթողնի, որ նա ամբարտաւանութեամբ ուրմահարի իրենց օրէնքն ու կրօնը: Նաւաքուած ժողովուրդն այսպէս անընդհատ սրտակեղեք աղաղակ էր բարձրացնում: Մոսկալի աղմուկ բարձրացաւ, եւ թուում էր, թէ ոչ միայն մարդիկ են աղաղակում, այլեւ պարիսպներն ու գետինն են ձայն փայլիս: Բոլորը գերադասում էին մեռնել, քան սրբարանը պղծուած փեսանել:

2 Նրեաներն սկսեցին աղաչել ու ասել. «Տէ՛ր, Տէ՛ր, թագաւոր երկնքի, բոլոր արարածների Տէ՛ր Աստուած, սրբերի՛ սուրբ, Ամենագոր, Ամենակալ, փեն մեր այս ցաւերը, որ կրում ենք անօրէն ու պիղծ, յանդուգն ու գոռոզ թշնամուց: 2 Դո՛ւ ես սրբեղծել ամէն ինչ, դո՛ւ, որ ամէն ինչ ընդունում ես հեզութեամբ ու արդարութեամբ, արդար ես դո՛ւ, Տէ՛ր, բայց ովքեր գոռոզութեամբ ու ամբարտաւանութեամբ են գործում, դո՛ւ դատում ես նրանց: Նախկինում դո՛ւ բնաջնջեցիր անօրէնութիւններ կատարող հսկաներին, որ ապախնում էին իրենց ուժին ու քաջութեամբ: Դո՛ւ նրանց ջրասոյգ արեցիր: Դո՛ւ ամբարտաւան սողմացիներին իրենց բացայայտ չարիքների համար խայրառակեցիր, կրակի ու ծմբի մատնեցիր նրանց, ծաղրուծանակի ենթարկեցիր յետագայ սերունդների առաջ: Դո՛ւ զանազան պատուհասներով պարծեցիր յանդուգն ու բռնակալ արքային՝ Փարաւոնին, որը քո խրայելագի սուրբ ժողովրդին սարկութեան էր մատնել, ցոյց փութեցիր քո գորութիւնը, նրան ցոյց փութեցիր քո գորութեան մեծութիւնը, որովհետեւ սպառնալից նուած, բազմաթիւ մարտակառքերով ու ձիերով հեփապնդում էր քո ժողովրդին, բայց դո՛ւ նրան սուզեցիր Կարմիր ծովի մէջ, իսկ նրանց, ովքեր հաւատում էին քեզ, բոլոր արարածներից բարձր պահեցիր: Սրանք երբ փեսան քո

ձեռքի գործը, օրհնեցին քեզ, Տէր Ամենակալ: Դու թագաւոր ես, դու ես, որ սպեղծեցիր անչափելի ու անքննելի ողջ երկինքը, քեզ համար ընկրեցիր այս քաղաքը եւ սրբագործեցիր այս վայրը քո անունով, քեզ համար, դու, որ կարօւր չես ոչ մի բանի: Դու սա կառուցեցիր ի փառս քո մեծութեան, ի պարիս քո անուան: Դու սիրեցիր այս 6
 փաճարը եւ խոստացար խորայեւացիներին, որ, ինչ էլ պարահի, ինչ դժուարութիւններ էլ լինեն, զանք այս սուրբ 7
 փեղը խնդրանքներով եւ լսելի դարձնենք քեզ մեր աղօթքը: Քո խօսքը վստահելի է ու ճշմարիտ, որովհետեւ մեր հայրերը շաք անգամ են նեղութեան մէջ ընկել, եւ որովհետեւ նրանք հնազանդ էին քեզ, դու օգնեցիր, մեծա-
 մեծ չարիքներից փրկեցիր նրանց: Իսկ մենք, ահա, տուրք թագաւոր, մեր մեծամեծ ու բազմաթիւ մեղքերի համար փանջուելով՝ մաքրուել ենք մեր թշնամու ձեռքը: Մենք ուժասպառ ու յուսահատ ենք դարձել: Մեր թուլութեան ու նեղութեան այս օրերին պիղծ, գոռոզ ու ամբարփաւան այդ մարդն ուզում է անպայման ներս մտնել, անպարտել սրբարանը, ողջ երկրում քո անուան փառքի համար կառուցուած անուանի փաճարը: Թէեւ քո բնակավայրը անե- 8
 րելոյթ ու մարդկանց ձեռքի համար անհասանելի երկինքների երկինքն է, բայց դու հաճեցար քո փառքով Իսրայելին վայելչութիւն պարգեւել, սրբագործեցիր այս վայրը: Թէեւ յանցաւոր ենք քո առաջ, բայց պիղծ հեթանոսների վրէժը մեզանից մի՛ լուծիր, որպէսզի անօրէնները չպարծենան գոռոզամտութեամբ եւ չցնծան իրենց ամբարփաւան խօսքե-
 րով ու չասեն, թէ՛ «Մենք ուրնակոյս արեցինք սուրբ փաճարը, ինչպէս ուրնաբակ են փալիս մեհեանների յարակը»: Զնջիր մեր մեղքերը, ներիր մեր բոլոր յանցանքները, այս պահին ցոյց փոր քո ողորմածութիւնը: Ամիջապէս մեզ 9
 թող հասնի քո ողորմածութիւնը, թո՛յլ փոր, որ մենք՝ կործանուողներս եւ չարչարուողներս, մեր բերանով օրհնենք քեզ: Խաղաղութիւն պարգեւիր մեզ»: Ամենագօր, Ամենակալ Աստուածը, որ սուրբ է եւ բնակում է սրբերի մէջ, 10
 լսեց ժողովրդի այս օրինաւոր խնդրանքն ու աղօթքը: Մինչեւ վերջ ամբարփաւան, մեծ գոռոզութեամբ նրանց վրայ յանդգնօրէն յոխորպացող այդ մարդուն նա սաստիկ հարուածներով պարծեց: Նրան այնպէս էր փանում ու բերում, ինչպէս եղէզն է փարուբերում քամուց: Ապա գեպին զարկեց նրան: Նա այդպէս ընկած էլ մնաց անզգայ, թմրած, անմռունջ, բոլոր անդամները յողերից խախտուած. եւ խիստ դաբասաբանը նրա գոռոզութեան համար արագ հասաւ նրա վրայ: Նրա բարեկամներն ու նրան շրջապարող սպասաւորները փեսնելով, որ դաբասաբանը այդպէս շուր 11
 հասնում նրա վրայ, վախեցան, թէ նա կը մեռնի: Ամիջապէս նրան ներսից դուրս հանեցին՝ վախենալով էլ աւելի սաստիկ հարուածներից: Երբ բաւական ժամանակ անցաւ, այդ մարդը սթափուեց, բայց ոչ թէ զղջաց իր մարքում 12
 այդ մեծ պարուհասից յետոյ, այլ սկսեց աւելի սաստիկ սպառնալ: Նրանայեց վերադարձի ուղին բռնել: Երբ եկաւ 13
 հասաւ Եգիպտացիների երկիրը, չարութիւնն աւելի բորբոքուեց իր ու սեղանակից ընկերների մէջ, որոնք արհա-
 մարհում էին բոլոր փեսակի օրէնքները: Նա ոչ միայն անթիւ չարագործութիւններ անելով չյագեցաւ, այլ այնպիսի յանդգնութեան հասաւ, որ սրբավայրի հասցէին հայեցանքներ էր թափում: Իր բարեկամներից շարքերն էլ, հեպտե-
 ւելով թագաւորին, նրա կամքին էին ենթարկուում: Նա նամակ գրեց ու հրամայեց, որ այն հրապարակենք քաղաքի 14
 փողոցներում: Դա բամբասանք էր ու հայեցանք: Նա հրամայեց իր պալատի շուրջը, աշխարակների վրայ սիւներ կանգնեցնել եւ դրանց վրայ ամրացնել հեպտեւալ խիստ հրամանը. «Եթէ որեւէ մէկը գոհ չի մարտուցում, թող երբեք չհամարձակուի փաճար մտնել: Ամբողջ հրեայ ազգը հաշտաւան ենթարկել եւ հարկաւոր դարձնել նրանց իբրեւ ծառաների: Ով ապստամբելով մի փոքր դիմադրի, մահուան պիտի դաբասաբարտուի: Իսկ ում որ չեն սպանելու, նրանց վրայ կրակով թող խարանեն Ռոմիզո սաստու նշանը եւ նրա փօսին ստիպեն նրանց պարել՝ ճիւղերից հիւ-
 սած պսակներ ձեռքներին»: Որպէսզի ինքը բոլորին թշնամի չէրեւայ, հրամայեց, որ հրովարակուում գրեն նաեւ 15
 հեպտեւալը. «Եթէ ոմանք համաձայնեն ընդունել արքունի կրօնը, ապա նրանք թող համարուեն պէքսանդրացի-
 ների համաքաղաքացիներ»: Նրաների միջից բազմաթիւ թէթեւամիտներ, որ առաջներում էլ փախանում էին 16
 նախնիների օրէնքը դաւանելիս, հեշտութեամբ յանձն առան: Սրանք կարծում էին, թէ մեծ փառքի կարծանան, եթէ հնազանդուեն թագաւորի սասածին: Մակայն հրեաներից շարքերը մնացին անդրդուելի. նրանք հաւաքարիւմ 17
 մնացին իրենց սուրբ օրէնքներին: Նրանք իրենց ունեցած հարստութիւնը փութեցին իրենց անձը փրկելու համար, որպէսզի ստուգապէս այդ ցուցակի մէջ չմտնեն: Նրանք յոյս ունէին, որ իրենց օգնութիւն կը հասնի Տիրոջից: Նրանք խորշում, զգում էին իրենց կրօնից հրաժարուած մարդկանցից, նրանց պիղծ էին համարում: Նրանց վանում, հեռու էին պահում իրենց հայրենի օրէնքներից եւ մերժում էին, որ նրանք հաղորդուեն սրբութիւնների հետ:

Երբ այդ անօրէնը փեղեակ դարձաւ նրանց նպարակներին, խիստ զայրացաւ, հրաման փութեց, որ իր բարկու- 3
 թիւնը թափեն ոչ միայն երուսաղէմացիների, այլեւ ամբողջ երկրի վրայ, ուր երբայեցիներն են բնակուում, հրամայեց բերել հաւաքել նրանց, փանջալի մահով սպանել վերացնել նրանց երկրի երեսից: Երբ փանջանքի այս անօրէն 2
 հրամանը հրապարակուեց, նրանք գգրան, որ իրենց համար աւելի ծանր է օրէնքները փոխելու փառապանքը, քան դառն մահը: Երբայեցիները հաւաքարմութեամբ արքայի օրէնքը պահում էին, բայց եւ իրենց Տէր Աստուծուն հաւա- 3
 քարիւմ էին մնում, փրուած օրէնքները հաստատ էին պահում, հեռու էին մնում ապստամբների անօրէնութիւններից, որի պարճառով շարքերի աչքից ընկնում էին, բայց հէնց նրա համար, որ հաւաքարիւմ էին մնում օրէնքի սպասա- 4
 տրութեանը, դրա համար էլ բոլոր մարդկանց առաջ փառաւորում էին: Մակայն այլազգիները հաշտուի չէին առնում հրեայ ազգի բարեմասնութիւնները, այլ նրանց պաշտամունքի եւ կերակուրների փարբերութիւնը համարում էին ապստամբութիւն իրենց դէմ եւ ասում. «Այս ազգն առհասարակ թագաւորին ու արքունի գօրքին թշնամի է»: Եւ այսպիսի հայեցալից խօսքերով արքունիքին մեծ վնաս ու պարուհաս էին բերում: Ինչ վերաբերում է քաղաքում 5
 ապրող հեթանոսներին, ապա սրանք փեսնելով մարդկանց յանկարծակի խռովութիւնը, այսպիսի հալածանքների յանկարծակի վրայ հասնելը, ոչ կարողանում էին օգնել նրանց, ոչ էլ արքունի հրամանին դէմ կանգնել: Միայն 6
 կարեկցում էին, միսթարում, քաջաւերում, խնդրում էին անցկացնել բարկութեան պահն ու ասում էին. «Իրենց Տէր Աստուածը չի թողնի, որ այսպիսի մի ազգ իզուր ոչնչացնեն»: Բարեկամները, մերձաւորները, վանառակները լռեալայն ուխտում էին օգնական լինել միմեանց՝ որքան կարող էին: Անօրէնը, սակայն, միառժամանակ այնքան էր 7
 ամբարփաւանացել, որ բոլորովին անփեսել էր մեծն Աստուծո գօրութիւնը: Նա կարծում էր, որ իր իշխանութիւնը մշտնջենական է: Նա ամբողջ երկրում այսպիսի մի հրովարակ փարածեց. «Եգիպտոսի կողմերի արքայ Ամփո- 8
 թուր ողջունում է բոլոր վայրերի սպարապետներին, գօրավարներին ու զինուորներին: Ո՛րջ եղէք, իսկ ես ինքս ամեն ինչով, զօրքով ու փերութեան օրէնքների շնորհիւ ողջ եմ: Դուք ինքներդ լսած կը լինէք մեր հեծելագօրի անցած 9

ճանապարհի մասին, թե ինչպես աստուածների օգնութեամբ իմ զինուորներով ճանապարհ ընկայ: Ոչ զօրքի ուժով անցայ, ոչ քրտեզ ու նիզակով, ոչ ամրապինդ աղեղներով, այլ՝ հեզութեամբ ու խոնարհութեամբ, մարդասիրական նպատակներով, որպէսզի դայեակի նման սնուցանեմ Ստորին Ատրիքի ու Տաճկաստանի բոլոր կողմերը: Ամէն ինչ բարեյաջող ասարկուեց: Մենք մեծարեցինք բոլոր քաղաքները, նուէրներ մատուցեցինք այնքերդ: Եկանք մտանք Երուսաղէմ, ցանկացանք մտնել քաճար՝ այն չարագործների սրբավայրը, որոնք երբեք չեն կամենում հրաժարուել իրենց չար խորամանկութիւններից: Նրանք խօսքերով առերես ուրախացան, որ եկել ենք իրենց մօտ, բայց գործով խաբեցին մեզ, որպէսզի խանգարեն մեր այնքերդ մտնելը: Նրանք մեզ ոչ քաճարին մօտիկ թողեցին, ոչ էլ ընդունեցին իրենց քաճարին մատուցած մեր մեծարժէք ընծաներն ու գոհաբերութիւնները: Ապահնելով իրենց ամբարտաւան հպարտութեանը, մի բան, որ շատ հնուց է գալիս, արգելեցին մեզ ներս մտնել: Նրաժարուեցին մեր այն մարդասիրական բարութիւնից, որ մենք ունենք բոլոր մարդկանց նկատմամբ: Նրանք մեր հանդէպ ունեցած իրենց անմիտ թշնամութիւնը կամեցան բացայայտ կերպով ցոյց տալ, միայն թէ կարողանային բոլոր ազգերի մէջ վարագի պէս գլուխները փնկել, ելնել, փիթել, թագաւորել, հպարտանալ, ամբարտաւանել, բարձրապարանոց երեսալ իրենց երախտաւորների առաջ: Մենք հանդուրժեցինք նրանց անմտութիւնը, եւ երբ յաղթանակով վերադարձանք Եգիպտոսի կողմերից, նուաճեցինք բոլոր ցեղերն ու ազգերը մարդասիրական հեզութեամբ, խնամք փածելով, ինչպէս պարտ ու պարշաճ է մեր օրէնքներին: Առանց ոյս պահելու բազում անգամ նրանց ցուցաբերած յանդգնութեան ու լրբութեան համար, հրամայեցինք նրանց ազգաբոհմերին համարել պէքսանդրացիներին արժանի համաքաղաքացիներ: Բայց նրանք ստոր, յեփին նպատակներով ու բնածին խորամանկութիւններով այդ բարեգործութիւնից էլ հրաժարուեցին, եւ քանի որ նրանց միտքը միշտ դէպի չարագործութիւն է հակուած, նրանք ոչ միայն մերժեցին ընկերութիւնը, մեծարանքն ու պատիւը, այլեւ գարշում են, խօսքով կամ լռելեայն անարգում են ու պիղծ համարում մեզ: Եւ սակաւաթիւ մարդկանց եւս, որոնք գթութեամբ համակրում են մեզ, նրանք մերժում, անարգում են եւ արագօրէն թշուառ կեանքի հասցնում: Նրանք հապշտապ, փազնապահար՝ նրանց գործերը ձախողման են ուզում հասցնել: Այս ամենի պարճառով մենք համոզուեցինք, որ նրանք մեր թշնամիներն են, ուստի մենք ենթադրում ենք, որ այդպիսի խորամանկ մտադրութիւն ունենալով՝ նրանք գուցէ յանկարծ խռովութիւն բարձրացնեն մեր դէմ, ըստ իրենց անօրէն սովորութեան՝ օգնութիւն հայցեն ուրիշներից, ներքուստ մեզ իրենց թշնամի ու մարտնչ համարեն: Նրանք այս հրովարտական ստանալուց անմիջապէս յետոյ մոյի չարագործներին իրենց կանանց ու երեխաների հետ նախապիւնքների ու փանջանքների ենթարկելով, ուրք ու ձեռքը եւ պարանոցները կապկպած, չորս կողմ կարգուած պահակախմբերով, խիստ պարիժների ենթարկելով՝ մեզ մօտ բերել, որպէսզի նրանք, իբրեւ խորամանկ մարդիկ, իրենց անօրէն չարագործութիւնների համար իրենց կարարած գործերին արժանի պարիժ ու պարտուհաս կրեն, եւ մենք կարողանանք հեշտ ու խաղաղ մեր գործերը կարգի բերել: Եթէ գրնուեն մարդիկ, որոնք կը թաքցնեն նրանցից մի փոքրագոյն, մի կին կամ մի փոքր երեխայ՝ պէտէր ծերունուց մինչեւ ծծկեր երեխայ, ապա նրան ու նրա փոհմը չարաչար փանջանքներով մահապարժի կ'ենթարկէք: Իսկ եթէ գրնուեն մարդիկ, որոնք ի յայտ կը բերեն այդ թաքնուած մարդկանց, ապա յայտնողը թող սեփականացնի թաքնուածի ինչքն ու ունեցուածքը, արքունի գանձարանից թող պարգեւ ստանայ եւ ազատութեան պատկով պատկուած՝ գայ ու մեծարուի հրապարակում: Բոլոր այն վայրերը, ուր կ'երեսան փախստականներ կամ թաքնուածներ, թող աւերուեն, հրդեհուեն ու վերածուեն անապարհ, թող կրակի մարմնուեն եւ ամէն ազգի մարդկանց համար մշտապէս համարուեն ոչ պիտանիք»:

4 Արքունի հրովարտական, ահա, գրուել էր այս ձեռով: Նրովարտականի հրամանը որպէսզի էլ որ հասնում էր, հեթանոսները հաւաքում էին գաւառներում ու քաղաքներում եւ մեծ ուրախութիւն անում, որովհետեւ խորամանկ նենգութեամբ թաքցրած իրենց ռիսկալուծիւնը այլեւս բացայայտօրէն ու համարճակութեամբ էին ցոյց տալիս: Քաջերի խոր սուզը յորդառապ արցունքներով էր արտայայտում, սիրտ էր ճմրում, որովհետեւ յանկարծ փրում էր մի խիստ հրաման, որով կոչ էին անում առհասարակ բոլորին սպանել: Չկար մի գաւառ կամ քաղաք, մարդաբնակ մի վայր, բոլոր քաղաքներում մի փողոց, որ գոյժի աղաղակով ու կոծով լցուած չլինէր, որովհետեւ խիստ դաժան ու անողոք հրամանի համաձայն, գաւառների հրամանապարները զանազան քաղաքներից փրկահան էին անում ընտրեալ ազգի գաւակներին, որպէսզի, ըստ այդ հրամանի, բնակավայրերից դուրս իզուր փրկող մեռնեն: Աղտոյալի փառապանքներն ու խոր վշտերը այնքան ծանր էին, որ չարչարանքների այս ողորմելի փետարանը մինչեւ անգամ ռիսկակ սրբի, վրէժխնդիր ոգու փրէ մարդկանց աչքերից արտասուք էր քսում, որովհետեւ թշուառութեան այդ ճանապարհով փրանում էին պէտէր, ծերութիւնից թուլացած եւ կրօնաւոր ուրբերով ծերունիների մի բազմութիւն: Տանում էին նաեւ նորապատկերի՝ կիսատ թողնելով նրանց ուրախութիւնը, զրկելով նրանց ամուսնական առազաստից, չարաչար դժբախտութիւն պարճառելով նրանց: Աւանդապահ, քօղածածկ, պարկեշտ հարսները, ի նշան գոյժի, մագերն արձակած, իւղով օծուած մագերի հիւսուածքը համարճակօրէն արձակելով՝ հող էին ածում իրենց գլուխներին: Նրանք ուրախ երգերի ձայնակից ընկեր լինելու փոխարէն ենթարկուում էին իրենց համար անսովոր փառապանքների: Նրապարակներից մինչեւ նաւահանգիստները բռնութեամբ քարշ տալով նրանց՝ փրանում էին հերարճակ, բզկտուած ու կապուած: Նրանց ամուսինները երիտասարդական ուրախութեան փոխարէն պարաններով կապկպուեցին: Նրանք փեսներով իրենց վրայ հասած այս աղէտը՝ մռնչում էին ու լալիս, իրենց դիմաց փեսնում էին մահուան օրհասը, իրենց ուրբերի առաջ՝ դժոխքի պարկերը: Այսպէս բոլորին, իբրեւ վայրենի գազանների, շղթայակապ բերեցին եւ նոյն շղթաները, որոնցով կապուած էին նրանց պարանոցները, ամրացրին նաւախելերին: Ոմանց ուրբերից, ոմանց ձեռքերից կապելով՝ գամեցին նախ փախստականութեան վերին կողմը: Բոլոր կողմերից փակուած՝ նրանք թմրած ու յիմարացած էին. այդպէս էին արել, որպէսզի նաւերի ընթացքի ժամանակ յանկարծ խորամանկութեամբ ազատուել-փախչել չկարողանան: Երբ այսպէս բոլորին նաւերին ամրացրած փրանում եւ յաջողակ քսում շնորհիւ, թագաւորի հրամանի համաձայն, փրկ հասցրին, հրաման արձակուեց, որ դրանց կոպորեն քաղաքից դուրս մի հրապարակում, ընդարձակ մի վայրում, որպէսզի խայրառակեն այդ ազգը, եւ որպէսզի բոլորը, ազգար ու հանգիստ, փեսներն նրանց, որոնք ելումուր էին անում ամէն փրկող: Բոլոր նախորդների վրէժը փրանցից էին հանում: Երբ այս ամէնը կատարեցին, յայտնի դարձաւ, որ ցեղակիցները գաղտնի ցուակցելով՝ լաց էին լինում ազգի վրայ հասած այս յանկարճակի թշուառութեան համար: Երբ դա իմացուեց, թագաւորը խիստ զայրացաւ,

հրաման փուռեց, որ քաղաքում գրնուող հրեաներին նոյնպէս բերեն ու խառնեն սրանց, եւ բոլորին նոյն պարժի ենթարկելով՝ մահուան դատարարութեն, նոյն ցուցակում գրեն նրանց բոլորի անունները, որովհետեւ այս գործը յայտնի դառնալուց թիչ առաջ թէեւ նա պարտիրել էր սրբազանութիւն հանդէս բերել նրանց պաշտամունքի հանդէպ, բայց այժմ հրամայեց սաստիկ պարտուհասներով ու փանջանքներով միանգամից ոչնչացնել նրանց: Նրանց ցուցակագրելու այս խիստ դաժան հրամանն ի կարար ածելը փետում էր արեւածագից մինչեւ մայրամուտ, բայց այն լիովին արարել չյաջողուեց քառասուն օրուայ ընթացքում: Սովորականից աւելի խիստ մի հրամանով թագաւորը կարգադրեց բոլոր մեծամեծներին խնջոյքի հրախրել մեծ փաճարում: Ճշմարտութիւնից շեղուած մարքով, անօրէն, պիղծ բերանով նա յարգում ու գովաբանում էր անշունչ, անձայն, անմունչ կուռքերին, իսկ օրինաւոր սրբութիւնների մասին ասում էր այն, ինչ արժան չէր: Իր նշանակած ժամից յետոյ ցուցակագրող գրագիրները թագաւորին յանձնեցին ցուցակը: Նրանք սկսեցին համոզել, որ հրեաների հաշուառում կարարելը անհնար է: Նրանք ասացին. «Չենք կարող, որովհետեւ նրանք խիստ շար են, որովհետեւ շարերը երկրով մէկ ցրուած լինելու պարճառով հնարաւոր չէ նրանց հաշուառման ենթարկել. հաշուառումից դուրս են մնացել շարերը, չցուցակագրուած հրեաներ կան անգամ Եգիպտացիների երկրի փարբեր վայրերում»: Երբ դա լսեց թագաւորը, գրագիրներին մեղադրեց կաշառակերութեան մէջ, որ իբր թէ նրանք ցանկանում են խտրող ճանապարհներով փրկել նրանց կեանքը: Նրանք պնդում ու ասում էին, որ իրենց թողթերն սպառուել էւ գրիչները մաշուել են քացայայտօրէն ցոյց փայլով դա: Եւ այս ամէնը լինում էր Բարձրեալի օգնութեամբ, որը գուցէ ու խնամք էր ցուցաբերում երբայեցիների նկատմամբ:

Այն ժամանակ նա կանչեց Ներոն փղապետին ու հրամայեց, որ սա վաղն եւեթ գինի փղերը, առանց յապաղելու պարբաստի խնկախառն գինիներ, դրանք թունդ դարձնի կնդրուկով, մօտ եօթը հարիւր փղեր կարաղեցնի անպական գինիով, քիչ հրապարակ՝ երբայեցիների գլխին մեծ պարտուհաս բերելու համար: Թագաւորը փղապետին այս հրամանը փուռեց, իսկ ինքը վերադարձաւ իր ուրախութիւնը շարունակելու բազմաթիւ զօրքերի, բարեկամների, մեծամեծ աւագանու հետ, որոնք երբայեցիների նկատմամբ աւելի թշնամաբար էին վերաբերում, քան թագաւորն ինքը: Երբ փղապետը լսեց խիստ հրամանը, նոյն ժամին էլ պարբաստ վիճակի բերեց փղերին: Ծառաները ելան, կապեցին փառապետների ձեռքերն ու ոտքերը, իսկ ուրիշ ծառաներ, իբրեւ գիշերային պահակներ, զգուշութեամբ նրանց շուրջն էին պարտում՝ մտածելով, թէ առաւօտեան կը փետնեն այդ ազգի կոպորածն ու վախճանը: Իսկ հրեաներն իրենց անգոր ու անօգնական էին համարում, իբրեւ մի լէ՛՛ ներում հեթանոսների առաջ: Նրանք անդադար աղօթելով, արբաստելով դիմում էին Ամենակալ Աստուծոյ, ամէն զօրութիւն զօրացնող, ողորմած Աստուծոյ: Բոլորն առհասարակ ծնկի եկած աղաչում էին, որ նա խափանի անօրէն այս դիպատրութիւնը, մի մեծ հրաշքով վերացնի այս օրհասը, որ ահա մօտենում է ոտքերն ու ձեռքերը կապուած այս մարդկանց: Փղապետն անողորմ գազանները խնկախառն գինիներով գրգռելով՝ առաւօտեան հասցրեց թագաւորի պալատը: Պարգեւատու, երկնաւոր, առաքաձեռն Աստուծոյ, սակայն, թագաւորին պարգեւեց խոր բուն, որ իբրեւ բարի պարգեւ վաղնջական ժամանակներից ի վեր գիշեր ու ցերեկ փրում է գեղեցիկ արարածներին: Նա իր զօրութեամբ թագաւորին թանձր, խոր, քաղցր ու անուշ բուն առաքելով՝ կապեց, մոլորեցրեց, շեղեց եւ հեռու պահեց նրան իր հասարար որոշումից: Երբ երբայեցիները փետան, որ անցել է օրհասի մահաբեր ժամանակը, սկսեցին օրհնել երկնաւոր սուրբ Աստուծոյ եւ նորից իրենց երեսի վրայ ընկած՝ աղաչում էին նրան, որ գոռոզ հեթանոսներին ցոյց փայ իր մեծագոր բազկի զօրութիւնը: Երբ կիսուեց փասնեղոր ժամը, եւ արդէն վերջացրել էին խնջոյքի պարբաստութիւն փետնելը, եւ հրախրուածներից իւրաքանչիւրը կանգնած էր ըստ իր աստիճանի, այն ժամանակ արարողապետը ներս մտաւ, արթնացրեց թագաւորին եւ յայտնեց, որ խնջոյքն սկսելու ժամանակն է: Թագաւորը յիշեց, որ մարդկանց խնջոյքի էր հրախրել: Նա անմիջապէս վեր կենալով՝ հրամայեց հրախրուածներին ներս կանչել, բարձր սպասարկել նրանց խնջոյքին մասնակցելու համար, իրաքանչիւրին, ըստ իր աստիճանի, գահաւորակ մատուցել: Երբ խրախճանքն սկսուեց, նա ցանկութիւն յայտնեց ուրախ ժամանակ անցկացնելու մինչեւ ուշ գիշեր: Երբ խնելով երկար ժամանակ գրոյցի բռնուեցին, նա կանչեց փղապետին ու խիստ զայրացած սպառնաց նրան. «Ինչպէ՛ն կամ ինչո՞ն են հրեաներն ազատուել սաստիկ հրամանով նշանակուած օրհասից. ինչո՞ն մինչեւ այսօր դեռ կենդանի են մնացել»: Փղապետը վկայակոչեց արքայի հրամանը եւ ասաց, որ դեռեւս գիշերն է հարբեցրել փղերին: Նրախրուածները հասարակեցին փղապետի խօսքերը: Դրանից յետոյ թագաւորը մեղմացնելով իր կարաղութիւնը ասաց. «Գնա՛, այսօր թող իմ բնից շնորհակալ լինեն նրանք, բայց վաղն անպայման փղերը նոյն կարաղութեան կը հասցնեն, որպէսզի կոպորենք այդ անօրէն հրեայ ազգին»: Երբ թագաւորն այդ ասաց, բոլորն ուրախացած, միաձայն հաւանութիւն փուռեցին նրա հրամանին, եւ որովհետեւ ուշ էր, միմեանցից բաժանուելով՝ ամէն մէկը գնաց իր օթեւանը: Նրանք ոչ այնքան քնեցին, որքան ամբողջ գիշեր մտածում էին այն մասին, թէ ինչ նորանոր չարչարանքներ կարելի է հնարել փառապետների համար: Երբ արթորը կանչեց, փղապետն առաւօտ վաղ բերեց գինիով ու խնկով գրգռուած փղերին, իսկ ինքն իջնելով ընդարձակ գաւիթը՝ սկսեց ճեմել: Քաղաքում գրնուող բոլոր մարդիկ եկել հաւաքուել էին, ուզում էին փետնել ողորմելի այն փետարանը, որ առաւօտ շուր սպառնում էր հրեաներին: Նրեաներն անցկացնելով օրհասի ժամը, զսպած իրենց առար արցունքները, խղճալի ու ողբածայն, ձեռքերը դէպի երկինք պարզած՝ աղաչում էին Ամենագոր Աստուծոյ, որ նորից օգնութեան հասնի իրենց ու փրկի սուկալի օրհասից: Դեռ արեգակը չէր սփռել իր ճառագայթները աշխարհի վրայ, որ թագաւորը վեր կենալով ընդունում էր իր մեծամեծ հիւրերին: Նասնելով փղապետի դռան մօտ՝ աչքով գնում էր փղերի վիճակը, թէ ինչպէս են նրանք կազմ ու պարբաստ հասել մինչեւ հրապարակ: Թագաւորը շնորհակալ էր, զարմացել էր փղերի պարբաստութեան վրայ: Նա մի անգամ էլ յետաձգեց կոպորածի հրամանը՝ ասելով. «Ի՛նչ կարիք կայ անիմաստ կերպով շրապելու»: Դարձեալ միքոր փոխեց, փղապետին մեղադրեց, որ ինչ հրամայուած էր, անմիջապէս չէր գործադրել: Այս ամէնը լինում էր Ամենակալ Տիրոջ հրամանով. Նա օրհասի սուկալի նպարակով մոռացնել էր փայխ: Փղապետը անուանի մարդկանցից ոմանց վկայ էր բերում, թէ ինչպէս էին փղերը վաղուց գինուել, գինուորները պարբաստուել: Նա ասացուցում էր, որ ինքը արքայի հրամանը կարարել էր անթերի: Այն ժամանակ թագաւորը լցուեց մեծ զայրոյթով, - եւ դա շնորհիւ Աստուծոյ մեծ գթասրտութեան, - որովհետեւ Նա ուզում էր թագաւորի մտադրութիւնը ի չիք դարձնել: Թագաւորը խիստ զայրացած ու ցասումնալից նայեց փղապետին, սկսեց խօսել ու ասաց. Յուցակագրեցէ՛ք այն հայրերին, 18

մայրերին ու որդիներին՝ բոլոր նրանց, ովքեր այս փեսարանը դիպելու են եկել, որպեսզի դրանք, դու էլ դրանց հետ, գազանների կեր դառնաք այդ դափնապարույրած անմեղ եբրայեցիների փոխարեն, որոնք, սկսած իրենց առաջին նախնիներից մինչև այսօրուայ սերունդը, պահպանել են արդարությունն ու հուսալը մեր նկատմամբ: Եթե քո՝ իմ սննդակցի նկատմամբ սեր չունենայի, քո քաղցր արեւը կը կտրելի աչքերիցդ եւ քեզ, ով նենգ չարագործ, մեջբերից կը վերացնելի»: Փղպպերն այսպէս բարեպարեհ դիպումով մագապործ ազգաբունց եղերական պարծից: Նրա նախկին գուարթութիւնն անհեղափայտ, մարդկանց միջից նա հեռացաւ փրկուած երեսով: Վաւարուած մարդիկ, որոնք իր բարեկամներն էին, գլխիկոր ցրուեցին, ամէն մէկը թոյլութիւն ստանալով վերադարձաւ իր տեղը: Երբ եբրայեցիները լսեցին թագաւորի հրամանը, սկսեցին օրհնել մեծագոր Տէր Աստուծոյ, թագաւորների Թագաւորին, մանաւանդ որ այսպիսի օգնութիւն էին ստացել: Այն ժամանակ թագաւորն անմիջապէս հրամայեց հրաւիրուածներին, որ վերադառնան խնջոյքը շարունակելու: Նա փղպպերին նորից կանչեց, սպառնալով խօսեց նրա հետ ու ասաց. «Այ թշուառական, քանի՞ անգամ են քեզ պարուիրել, որ կազմ ու պարասար պահես փղերը: Գոնէ վաղը թող պարասար լինեն հրեաների թշուառական, եղեռնագործ ազգը ոչնչացնելու համար»: Երբ բոլոր նստածները լսեցին դա, առաւել եւս զարմացան թագաւորի յեղեղով սրբի վրայ ու ասացին. «Մինչեւ ե՞րբ, ով արքայ, մինչեւ ե՞րբ մեզ պիտի փորձես: Երեք անգամ հրաման ես արձակել այդ յանդուգն ազգը ոչնչացնելու մասին եւ անմիջապէս քո իսկ հրամանը չեղեալ ես յայտարարել: Այժմ դրա համար բոլոր քաղաքների ժողովուրդները աւելի են վշտացել, քան հէնց իրենք՝ այդ չարագործները»: Մոլորուած արքան այս ամենի պարճառով սկսեց վարանել, շփոթուել ու չհասկացաւ, որ երկնքից է գալիս օգնութիւնը եբրայեցիներին: Նա նորից երդուեց իր անհասարար երդումով ու ասաց. «Առանց որեւէ բանից երկմտելու կարաղի գազաններին ուրնաբակ անել պիտի փամ նրանց, դժոխք պիտի ուղարկեմ, զօրք պիտի հաւաքեմ, որպէսզի յարձակուենք Նրեաստանի վրայ, փայտակերտ շէնքերը հրդեհենք, կաւաշէն շէնքերը հեղեղենք ջրով, կողոպտենք նրանց ինչքն ու ունեցուածքը եւ ինչ որ կայ նրանց երկրում, նրանց փաճարի պահեստները կրակի մարմնենք եւ փաճարն էլ յախրեանս զոհերի փամ վերածենք»: Նրաւիրուածները, բարեկամներն ու սիրելի ազգականները լսելով այդ հասարար որոշումը՝ ուրախացած գնացին: Զօրքին հրաման փրուեց, որ բերդում պաշարուածների վրայ զիշերապահներ ու խրամապահներ նշանակուեն, իսկ փղպպերը գազաններին խիստ զրգռելով՝ դրանց կազմ ու պարասար վիճակի բերեց. նա կնդրուկ, խունկ ու գինի իրար խառնելով՝ խմեցրեց ու զգրեց դիւային գազաններին յաջորդ օրուայ համար, որպէսզի հրապարակ եկած անթիւ մարդկանց դիակների վերածի: Նա եկաւ սրբաւ սրահը, շտապեցրեց թագաւորին, որ կապկպուած ժողովրդին կոտորեն: Այն ժամանակ թագաւորը ողջ զօրքով ու կարաղած գազանների հետ դուրս եկաւ՝ ցանկանալով իր անյազ աչքերով ու անգութ սրբով փնտնել թշուառ ժողովրդի ցաւալի կոտորածը: Երբ պարասարուած փղերն ու սպառազէն զինուորները հասան քաղաքի դարպասի մօտ, հրեաները լսեցին զինուորների ուրբերի դոփիւնը, փեսան գէնքերի փայլը, մինչեւ երկինք հասնող փոշու ամալը: Նրանք լսեցին իրենց շրջապարած ամբոխի աղաղակը: Դրանից նրանք ուշադասի էին լինում: Նրանք կարծում էին, որ իրենց թշուառ կեանքի վերջը հասել է: Խանդաղաբարանքով լցուած ողորմելի, խեղճ հայրերն ու մայրերը, գաւակներն ու դուստրերը, քոյրերն ու եղբայրները, ազգակից սիրելի բարեկամները միմեանց պարանոցներին փաթաթուած՝ համբուրում էին: Մայրերից ոմանք իրենց նորածին երեխաներին գրկած՝ կարծում էին, որ վերջին անգամ են կուրծք փալիս իրենց երեխաներին: Այս պեկոծութեան ու փազնապի մեջ հալումաշ եղած վիճակում էլ նրանք յիշում էին երկնքից իջած առաջին օգնութիւնը: Բոլորը համերաշխ միմեանց էին մօտենում, մանուկների բերաններից հանում էին իրենց սրինքները, բոլորն իրենց մեծ Աստուծոյ առաջ երեսի վրայ ընկած թաւալում էին: Բարձրացնելով իրենց ձայնը՝ ողբագին լացով աղաչում էին Ամենագոր եւ Ամենակալ Աստուծոյ, որ նա մեծ ողորմածութեամբ գթայ, փրկի յուսալքուածներին, դժոխքի դուռը հասածներին:

6 Քահանաների սերնդից Եղիազար անունով երեսելի մի մարդ, որ արդէն ծերութեան էր հասել, եւ որի կեանքը մանկութիւնից քաջութեամբ ու արդարութեամբ էր զարդարուած, իր շուրջը համախմբեց մի քանի ծերունիների, հանգստացրեց նրանց եւ սուրբ Աստուծոյ դիմելով՝ աղօթեց այսպիսի խօսքերով. «Մեծագոր թագաւոր, բարձրեալ եւ Ամենակալ Աստուած, որ քո բոլոր սրեղծածներին առաջնորդում եւ ուղղում ես քո ողորմած գթութեամբ, նախիր Աբրահամի գաւակների, սուրբ Իսահակի ու Յակոբի որդիների՝ քո բաժին ժառանգութեան վրայ, որոնք օտար երկրում օտար ժողովրդի ձեռքին կորստի են մարմնում: Դու այն Աստուածն ես, որ եգիպտական Փարաւոնին իր բազմաթիւ մարտակառքերով, երկվարներով ու զինուորներով գոռոզ ու ամբարտաւան եգիպտական զօրքի հետ միասին ծովասոյգ անելով՝ կորստեան մարմնեցիր: Դու ես, որ կոտորեցիր Ատրեստանի պարծենկոտ Սամարուկ արքայի զօրքը, որը մի սրով ու մի փեղով գրաւել, նուաճել էր ամբողջ Նրեաստան երկիրը: Նա ինքնահաւան խօսքերով գոռոզացել էր, սպառնացել, թէ յանդուգն զայրոյթով եւ մեծ նախապիքով կը յարձակուի նաեւ սուրբ քաղաքի վրայ: Դու, Տէր, հարուածեցիր, կոտորեցիր ու կործանեցիր նրան եւ բոլոր հեթանոսներին ցոյց փուցիր քո բազկի ուժը: Դու փրկեցիր երեք մանուկներին, որոնք Բաբելոնացիների երկրում սնտրի աստուածներին չերկրպագելու համար իրենք իրենց ինքնական կերպով հրի էին մարմնել, որպէսզի նրանց մազի մի թելին անգամ կրակ չդիպէ: Դու հրոյ ճարակ դարձիր թշնամուն: Դու ես, որ անվնաս պահեցիր եւ գբից հանեցիր Դանիէլին, որը նենգ վրեժ-խնդրութեան պարճառով յանձնուած էր կարաղած գազանների երախին: Դու ես, որ փեսար եւ անդունդներից հանեցիր այն հիւրին, որ մաշում էր ձկան որովայնում, եւ անվնաս բերեցիր յանձնեցիր իր ընկաւնիքին: Դու, ով Նայր, որ աբում ես ամբարտաւաններին, որ բարեւեր ես, որոքում, բոլորի ապաւէն, շրանայ յայտնուի իսրայէլացիներին, որոնք պիղծ ու անօրէն հեթանոսների ձեռքին չարաչար կորստեան են մարմնում: Իսկ եթէ մեր ամբարիշտ կեանքը այսպիսի սպառնալիքներով է վախճան ունենալու, ապա գոնէ թշնամիների ձեռքից ազատիր եւ յետոյ, ինչպիսի սոսկալի պարուհաններով էլ ցանկանաս պարծել մեզ, պարծիր, որպէսզի դափարկամիս ու ունայնախոտ հեթանոսները մեզ կոտորելով չպարծենան իրենց սնտրի աստուածների առաջ ու չասեն, թէ՛ «Անգամ իրենց Աստուածը նրանց չփրկեց մեր ձեռքից»: Դու, որ բոլոր գորութիւնները, իշխանութիւնները, եւ պարութիւնները յախրեանս պահում ես քո ձեռքում, ով անուշ, անմահ ու ողորմած Աստուած, ողորմիր, գթա՛ մեզ, որ այսպիսի անօրէն թշնամութեամբ մահուան անիմաստ պարիժ կրելով՝ կեանքից զրկուելով մահուան չմարմնենք իբրեւ չարագործներ: Ըն ամենայաղթ զօրութիւնը թող հալեցնի, մաշեցնի հեթանոսներին, որովհետեւ Յակոբի փոքնի փրկութիւնը քո

պարհին է: Ահա մարդաշ էրեխաները, նրանց հայրերն ու մայրերը խումբ-խումբ ծնկի եկած, արցունք թափելով 12
աղաչում են, որ բոլոր հեթանոսներին ցոյց փաս, թե դու մեր նկարմամբ ողորմած ես, որ, ո՛վ մեր Տէր, դու մեզ
հեք ես ու երես չես թեքել մեզանից, ինչպէս առաջ էլ խոստացել էիր, թե մեր թշնամիների երկրում չես լքի մեզ:
Արդ, քո նոյն այդ խոստումը կատարի՛ր, ո՛վ Տէր»: Երբ Եղիազարն իր այս աղօթքը ուղղում էր Աստուծոն, խիստ 13
զայրացած թագաւորը զազաններով ու զօրքով եկաւ հրապարակ: Երբայեցիները, փեսներով դա, իրենց աչքերը
վեր բարձրացրին եւ բարձր ձայնով աղաղակեցին դէպի երկինք: Աղաղակի այս ձայնին արձագանքեցին բոլոր
լեռներն ու հովիտները: Երկու կողմերի աղմուկ-աղաղակից սաստիկ խռովութիւն բարձրացաւ զօրքի մէջ: Այդ 14
ժամին Բարձրեայը՝ փառաւոր, մեծապարհու, ամենակալ, ճշմարիտ Աստուած, ցոյց փուցեց իր երեսը: Նա բաց արեց
երկնքի դռները, որպէտէից եկան իջան երկու ահեղ, փառաւոր ու աներեւոյթ հրեշտակներ, որոնք, բացի հրեաներից,
ոչ ոքի չէին երեսում: Նրանք եկան թշնամիների դէմ, զօրքը խռովքի մարմնեցին, ահ ու դողի մէջ գցեցին նրանց 15
եւ բոլորին առհասարակ կաշկանդեցին, անշարժ պահեցին: Թագաւորի մարմինն ու ոսկորները սոսկալի դողում
էին, փշաքաղում: Կարաղութեան խիստ սպառնալիքը եւ զայրոյթը խելագարեցրել էին նրան: Ապա զազանները
յարձակուեցին զինում զօրքի վրայ, նրանցից շարերին ուրնակոխ անելով՝ սպանեցին: Նոյն փեղում թագաւորի 16
զայրոյթն ու խստութիւնը անմիջապէս փոխուեցին արքայատիկի ու գույթի նախկինում իր ցոյց փուած յամառութեան
ու խստութեան համար, որովհետեւ երբ լսեց նրանց աղաղակն ու յիշեց բազմութեան կոտորածը, վրդովուեց, ար-
ցունքներ թափեց, խստութեամբ սկսեց խօսել բարեկամների հետ ու ասաց. «Դուք չափն անցկացրիք, բռնութիւններ 17
գործեցիք, ուզում էք թագաւոր դառնալ, ուզում էք իմ երախտիքների փոխարէն ինձ առհասարակ իշխանութիւնից
զրկել: Դուք՝ առաքինի խորհրդականներդ, ինձ խելքից հանեցիք եւ խորամանկութեամբ ուզեցիք անել այն, ինչ
օգտակար չէ մեր պէտքութեանը: Այդ ո՛վ է, որ ուզում է սասանել մեր հզօր ու հասարարուն աշխարակը՝ մեր ուխտի 18
աւանդապահներին, ո՛վ է, որ սրանցից իրաքանչիւրին իրենց բնակավայրերից կտրելով, իբրեւ չարագործ գա-
զանների, հաւաքել ու պաշարում պահում է այսպէտ: Ո՛վ է, որ այս մարդկանց պահում է կապած-կապկապած,
անասելի փանջանքների ենթարկում, պաշարում պահում, երբ սրանք, արդարամտութեանը հաւարարին մնալով,
բազմաթիւ պատերազմների ու յուզումների ժամանակ սկզբից եւեթ մեր նկարմամբ աւելի հաւարարին ու արդար
են եղել, քան միւս ազգերը: Քանդեցէք, արձակեցէք այդ անօրէն կապանքները, ամէն մէկին խաղաղութեամբ 19
իր բնակավայրն ուղարկեցէք, նախկինում պարճառած լկանքների փոխարէն միտթարեցէք կենդանի Երկնաւորի՝
Ամենակալ Աստուծո որդիներին, որը մեր նախնիներից սկսած մինչեւ այսօր մեզ փուել է հզօր իշխանութիւն ու
հասարարուն իրաւունքներ»: Թագաւորն այսպիսի խօսքերով յայտնեց իր միտքը: Երբայեցիները անմիջապէս, մի 20
ակնթարթում արձակուելով իրենց կապանքներից՝ օրհնեցին իրենց ամենակալ փրկիչ սուրբ Աստուծոն, որ իրենք
անհաւարարի կերպով մագապուրծ ազատուել են մահուանից: Թագաւորը երբայեցիներին այս ազատութիւնը 21
փարցոյ յետոյ մտաւ քաղաքամէջ, հրամայեց կանգնել ծախսերի գրագրին ու ասաց. «Գինի, ընփրի ալիւր եւ ինչ որ
պէտք է եօթը օրուայ ուրախութեան հանդէսի համար, բեր մատուցի՛ր հրեաներին»: Նրանք մտաւորութեամբ, որ այնպէտ,
ուր պէտք է կատարուէր նրանց կոտորածի նախճիրը, նոյն փեղում փրկութեան առիթով եօթը օր ուրախութիւն կա- 22
տարուի: Այն ժամանակ, երբ նրանք նախապիտիքի, ծաղործանակի ենթարկուելով՝ եկել հասել էին մահուան դուռը,
նոյնիսկ մտել էին դժոխքի դռնից ներս, այժմ այդ դառն օրհասի փոխարէն ուրախութեան խնջոյք էին կատարում
այն նոյն փրկութեան վայրում, որպէտէ սպասում էին կոտորուելու ու մահուան վիհն ընկնելու: Այժմ, խմբերի բա- 23
ժանում, ուրախութեամբ լի, ամէն մէկն իր փեղը գնաց: Նրանք արքայատուայից ողբերի փոխարէն իրենց մայրենի
լեզուով սկսեցին օրհնել հրաշագործ, փրկիչ Աստուծոն: Մոռացան լացն ու կոծը: Ի նշան խաղաղութեան ու ցնծու- 24
թեան, նրանք ուրախ պարեր էին պարում: Այս ձեւով թագաւորն էլ մեծ փառաւորն ժամ նշանակելով՝ անսահման
ուրախութեամբ հրամայեց ներս կանգնել կոչնականներին: Նա անդադար աղօթելով ու երկինք նայելով՝ ժողովրդի
անակնկալ եւ սքանչելի փրկութեան համար օրհնում էր Աստուծոն: Ովքեր առաջ ժողովրդին ուզում էին ուրախութե- 25
ամբ զազանների ու գիշարիչ թռչունների կեր դարձնել, այժմ անօթից ու իրենց մեղաւոր գգալուց հառաչում, իրենց
հրաբորբոք բարկութիւնը իջեցնում եւ ցնծում էին անգուսպ ուրախութեամբ: Իսկ հրեաները, ինչպէս քիչ առաջ 26
սասցինք, եօթը օր ուրախութեան պարեր պարելով եւ զուարճանալով՝ օրհնում էին Աստուծոն: Ընդհանուր համա-
ձայնութեամբ օրէնք սահմանեցին, որ իրենց բնակութեան բոլոր վայրերում այդ օրերը ուրախութեամբ անցկացնեն:
Ղա ոչ թէ իրենց հպարտութեանը կամ որկրամտութեանը շարժող փարու համար էր, այլ գոհութիւն յայտնելու Աստու- 27
ծուն՝ նրա պարգեւած փրկութեան համար: Որոշեցին այդ օրերը դասել իրենց փարեկան փոսերի շարքը: Դրանից
յետոյ խնդրեցին թագաւորին, որ թոյլ փայ իրենցից ամէն մէկին մեկնելու իր բնակավայրը: Քառասուն օր՝ Պարոն
ամսի քսանհինգից մինչեւ Եպիփոս ամսի չորսը, ցուցակ կազմեցին: Որոշեցին նոյն փեղում, Եպիփոս ամսի հինգից 28
սկսած երեք օրուայ ընթացքում կազմել ծախսերի ցանկը, երբ Աստուած առաքաձեռն կերպով իր ողորմածութիւնն
էր պարգեւել եւ նրանց բոլորին անվնաս պահել: Ուրախացան, որ թագաւորը հրամայել է մինչեւ փասնչորսերորդ 29
օրը խնջոյքի պարաստութիւններ փեսնել, որից յետոյ նա պիտի փար իրենց ազատ արձակելու վճիռը: Թագաւորը
յանձն առաւ եւ հրամայեց, որ բոլոր քաղաքների զօրավարներին ուղարկուեն այսպիսի հրովարակներ.

«Եգիպտոսի Փիլոպպոս Պարոմէոս արքան ողջունում է արքունի բոլոր իշխաններին եւ արքունի գործերի գօ- 7
րավարներին ու պէտերին: Ուրախ եղէք, որ մենք մեր որդիների, եղբայրների ու բոլոր զօրքի հետ ողջ-առողջ
ենք, որ Աստուած մեր գործերը յաջողութեամբ է կատարում այնպէս, ինչպէս մենք ենք ուզում: Արդ, մեր այսպէտի 2
մերձաւոր բարեկամներից ոմանք, իրենց չարամտութիւնից դողում, չարախօսութեամբ զբաղուեցին. նրանք մեզ
գրգռեցին այնքան, մինչեւ որ համոզեցին մեզ, որ հրաման փանք հաւաքել մեր իշխանութեան փակ գրնուող բո- 3
լոր հրեաներին, կուրակել մի փեղ, որպէսզի նորահնար փանջանքների ենթարկելով կոտորենք նրանց: Նրանք
մեզ բոլորովին թոյլ չփուեցին հրաժարուել այդ մտքից՝ պարճառաբանելով, որ նրանք թշնամանք են փառում բո- 4
լոր հեթանոսների դէմ: Ի վերջոյ ոմանք իբրեւ օտարների, մանաւանդ իբրեւ չարագործների հաւաքեցին, բերեցին
կապկապած, բազմաթիւ լկանքների ու փանջանքների ենթարկեցին: Նրանք մտադիր էին առանց հարցուփորձի
ու քննութեան ենթարկելու՝ բոլորին միանգամից կոտորել: Նրանց համակել էր մի աւելի վայրենի գգացում, քան
բարբարոսների վայրագութիւնը: Բայց մենք, մեր սովորութեանը համաձայն, նրանց խստագոյնս պարծեցինք: 4

Մարդասիրական գույք ցուցաբերելով հրեաների նկատմամբ՝ մենք նրանց կեանք շնորհեցինք: Մենք դաւանում ենք երկնաւոր Աստուծուն, որովհետեւ նոյն ձեռով նա օգնական եղաւ հրեաներին, ինչպէս հայրն է վերաբերում իր որդիներին: Մրանք սիրով ու միաբանութեամբ մեզ հաւաքարհմ են եղել ինչ ժամանակներից մինչեւ այսօր, դրա համար էլ հրաման փութեցինք ազատ արձակել նրանց եւ ներեցինք նրանց այն բոլոր վնասները, որ պարճառել են մեզ: Հրաման փութեցինք նաեւ, որ նրանք բոլորը փեր դառնան այն ամենին, ինչ ունեցել են, որպէսզի նրանցից ոչ ոք իր ունեցածից չզրկուի: Ոչ ոք թող չհամարձակուի նրանց նախաքել իրենց կարարած արարքների համար: Իմացէ՛ք հետեւեալը. եթէ նրանց նկատմամբ դաւեր նիւթենք կամ վշտացնենք, մեղանշած կը լինենք ոչ թէ առհասարակ մարդու նկատմամբ, այլ Աստուծու, որ փրկում է ամէն փեսակ գորութիւնների ու մեծութիւնների: Այդպիսին անվրէպ ու ամէն փեսակ հաբուցում կը սպանայ ոչ թէ մարդկանցից, այլ Բարձրեալից: Ողջ եղէ՛ք»: Երբ հրեաներն սրացան այս հրովարտակը, ոչ թէ անմիջապէս հեռացան, այլ թագաւորի մօտ գնացին ու խնդրելով ասացին. «Հրեաների միջից ով ինքնակամ ուրացել է սուրբ Աստուծուն ու հրաժարուել Աստուծու օրէնքներից, հրաման թող փրկուի, որ նրանց յանձնեն մեր ձեռքը, որպէսզի ըստ օրէնքի արժանի պարիժ փրկուի նրանց»: Ի յաւելումն դրա՝ նաեւ ասացին. «Եթէ կան մարդիկ, որոնք իրենց կեանքից վախենալով կամ որկրամոլութիւնից դրդուած՝ հրաժարուել են իրենց նախնիների օրէնքներից, արքունի դատարանում իրենց յօժարութեան համար արդարանալ երբեք չեն կարող»: Թագաւորը դա իրաւացի համարեց եւ նրանց իրատունք փութեց, որ եթէ թագաւորի իշխանութեան փակ գրնոտող որեւէ մի փեղ գրնեն Աստուծու օրէնքներից հրաժարուած մէկին, ապա թող նրան սպանեն համարձակութեամբ: Ոչ ոք թող չընդդիմանայ դրան արքունիքի անունից սպառնալով: Այն ժամանակ քահանաները, նրանց հետ նաեւ ամբողջ ժողովուրդը, ինչպէս կարգն է, գոհութիւն յայտնեցին, օրհնեցին եւ իրենց խօսքի վերջում օրհնութիւնն աւարտեցին ալելուիայով: Նրանք ցնծութեամբ եւ ուրախութեամբ երկրպագեցին ու հրաժեշտ փութեցին թագաւորին: Երբ ճանապարհ ընկան նրանք, խայրառակ փանջանքների ենթարկելով՝ սպանեցին բոլոր նրանց, ովքեր նախկինում հրաժարուել էին իրենց օրէնքներից, անօրէնութեամբ պղծուել եւ հեռացել էին իրենց ցեղակիցներից: Այդպէս, մի օրում սպանուեց աւելի քան երեք հարիւր մարդ: Այդ օրն ուրախութիւն արեցին, որովհետեւ իրենց օրէնքներից հրաժարուած պիղծ, անօրէն մարդկանց բռնելով՝ սպանել էին, որովհետեւ իրենք, իրենց Աստուծու ողորմածութեամբ, մահուան դռնից էին ազատուել: Այդ քաղաքից դուրս գալով՝ նրանք գնացին փարբեր փեսակի անուշահոտութիւններով օծուած, գոյնզգոյն ծաղիկներով պսակուած, ուրախ ու գուարթ, քաղցր ձայնով գոհութիւն մատուցեցին իրենց հայրերի Աստուծուն՝ Իսրայէլի յաւիտենական Փրկչին: Երբ եկան հասան պարոմէացիների Վարդաբերք քաղաքը, որն այսպէս էր կոչում այդ վայրի պայծառութեան պարճառով, նրանց սպասում էին այն նաւերը, որոնցով եկել էին այսպէս: Բոլորի համաձայնութեամբ նրանք եօթը օր մնացին այսպէս, ուրախութիւն արեցին, որովհետեւ թագաւորը հրամայել էր ճանապարհի պաշարը հոգալ առաքօրէն, մինչեւ որ ամէն մէկն իր բնակավայրը հասներ: Երբ իրենց փեղերը հասան, նրա պարգեւներին արժանի գոհութիւն յայտնեցին: Նորից հասարակութիւն իրենց այն որոշումը, որ այդ օրը նոյնպէս դատուի փարբերական փօների շարքը եւ ուրախութիւն կարարուի: Նուէրներ մատուցեցին, ուրախութեան վայրերում յուշարձաններ կանգնեցրին եւ այդ օրը դասեցին փարբերական փօների շարքը: Նաւաբուցեցին մի փեղ, աղօթք ու գոհութիւն մատուցեցին, յետոյ ողջ-առողջ, անվնաս, ազատ, ուրախ ու գուարթ միմեանց հրաժեշտ փութեցին, Տիրոջ թոյլտրութեամբ եւ թագաւորի հրամանով ամէն մէկը ծովով, ցամաքով եւ գետերի վրայով գնաց իր բնակավայրը: Նրանք, որ առաջ թշնամու ձեռքի փակ էին, այժմ իշխանական փառքով ու շուքով էին վերադառնում: Այսուհետեւ ոչ ոք չէր կարող նրանց անհանգստացնել: Նրանք սրացան ցուցակագրուած իրենց ամբողջ ինչքն ու ունեցուածքը, որովհետեւ ում մօտ ինչ որ մնացել էր, բոլորն ահ ու սարսափով բերեցին յանձնեցին փերերին՝ մեծն Աստուծու փրկութեանն արժանանալու համար: Օրհնեալ է Աստուծու, որ Իսրայէլը փրկում է ամէն ինչից՝ բոլոր փեսակի նեղութիւններից ու վշտերից: Նրան փառք, պարիւ եւ գորութիւն այժմ եւ միշտ եւ յաւիտենից ամէն:

Սաղմոս

Երանելի է այն մարդը, որն ամբարիշտների խորհրդով չի շարժում, մեղաւորների ճանապարհին ուր չի դնում և յանցագործների հետ համախոհ չի լինում, այլ հաճոյք է սրանում Տիրոջ օրէնքներից և գիշեր-ցերեկ խորհում է Նրա պարտութեան մասին: Նա նման է ջրերի հոսանքի վրայ քնկուած ծառի, որն իր պտուղը ժամանակին կը քայ, իսկ նրա փերերը չի թափուի, ու ամէն բան, ինչ էլ որ անի, կը յաջողուի նրան: Այսպէս չեն ամբարիշտները, այսպէս չեն, այլ նման են հողմափոշու, որ հոսում է երկրի երեսին: Ուստի ամբարիշտները չեն դիմանայ դարասպանին, ոչ էլ մեղաւորները կը լինեն արդարների հաւաքի մէջ, քանզի Տէրը գիտէ արդարների ճանապարհները, իսկ ամբարիշտների ճանապարհները կորստեան են փանում:

Ինչո՞ւ խռովութիւն արեցին հեթանոսները, և ժողովուրդները դարարկ բաներ խորհեցին: Նաւաքուեցին երկրի թագաւորները, և միաւորուեցին իշխաններն ընդդէմ Տիրոջ ու նրա օճեալի՝ ասելով. «Քանդենք նրանց կապանքները և թօթափենք նրանց լուծը մեզանից»: Երկնքում բնակուողը կը ծիծաղի նրանց վրայ, և Տէրը կ'արհամարհի նրանց: Այնժամ ճը խօսի նրանց հետ իր բարկութեամբ, և իր զայրոյթով կը սարսափեցնի նրանց: Ես թագաւոր կարգուեցի նրանից իր սուրբ լերան՝ Սիոնի վրայ, որ հռչակեմ Տիրոջ հրամանները: Տէրն ասաց ինձ. «Դու իմ որդին ես, և այսօր ծնեցի քեզ: Խնդիր ինձնից՝ և հեթանոսներին քեզ կրամ որպէս ժառանգութիւն, ու իշխանութիւն՝ երկրի բոլոր ծագերում: Նրանց կը հովուես երկաթեայ գաւազանով և բրուարի անօթի պէս կը փշրես նրանց»: Արդ, թագաւորներ, ո՞չ դարձրէք սրան, և խրատուեցէ՛ք ամէնքդ, որ մարդկանց էք դարում: Ծառայեցէ՛ք Տիրոջը երկիւղով և ցնծացէ՛ք նրա առջեւ դողալով: Ընդունեցէ՛ք նրա խրատը, որ Տէրը չբարկանայ, որ դուք չկորչէք արդարութեան ճանապարհից, երբ նրա զայրոյթը բորբոքուած լինի: Երանի բոլոր նրանց, ովքեր յոյսը դրել են Տիրոջ վրայ»:

Սաղմոս Դարթի, երբ նա փախել էր իր որդու՝ Աբիսուդոմի երեսից՝ Տէր, ինչո՞ւ բազմացան ինձ հալածողները, և շարքերը ելան իմ դէմ: Ծափերն էին ասում իմ մասին՝ «Սա փրկութիւն չունի իր Աստուծոյ»: Բայց դու, Տէր, իմ օգնականն ես, իմ փառքը և գլուխս բարձր պահողը: Իմ ձայնով ես Տիրոջը դիմեցի, և նա լսեց ինձ իր սուրբ լերան վրայից: Ես ննջեցի ու քուն մտայ. զարթնեցի, և Տէրն իմ ապաւեն է: Չեմ սուսկայ ես նրանց բիրաւոր զօրքերից, որոնք ամէն կողմից պարել ու պաշարել էին ինձ: Արի՛, Տէր, փրկիր ինձ, Աստուած իմ, քանզի կործանեցիր բոլորին, ովքեր իզուր թշնամացել էին ինձ հետ. դու մեղաւորների արամները կը փշրես: Տիրոջից է փրկութիւնը, և Թո օրհնութիւնը ժողովրդիդ վրայ թող լինի:

Դարթի օրհնութեան սաղմոսներգութիւնը Երբ ձայն փութի, իմ արդարութեան համար լսեցիր ինձ, Աստուած, մեղութեան մէջ ինձ անդորր փութի. ողորմիր ինձ և ակննջ դիր իմ աղօթքին: Մարդկանց որդիներ, մինչեւ երբ պիտի խստասիրտ լինէք. ինչո՞ւ էք ունայնութիւն սիրում և ստութիւն փնտրում: Իմացէ՛ք, որ Տէրը զարմանահարա՞ծ գործեր արեց իր սրբի համար, և Տէրը կը լսի ինձ, երբ օգնութեան կանչեմ նրան: Եթէ բարկանաք մի՛ մեղանչէք, ձեր անկողնու մէջ ինչ էլ որ ասէք ձեր սրտում՝ զղջացէ՛ք: Արդարութեան գոհեր մարտցեցէք և Տիրոջ վրայ յոյս դրէք: Ծափերն ասացին՝ «Ո՞վ ցոյց կը քայ մեզ Տիրոջ բարութիւնը»: Թո երեսի յոյսը ծագեց մեր վրայ, և ուրախութիւն փութի մեր սրտերին, ցորենի, գինու, ձէթի բարիքով յագեցրիր նրանց: Այսուհետեւ մենք խաղաղութեամբ կը ննջենք ու կ'արթնանանք, քանզի դու միայն, Տէր, ապահովութեան մէջ բնակեցրիր մեզ:

Դարթի օրհնութեան սաղմոս Ակննջ դիր իմ խօսքերին, Տէր, և ո՞չ դարձրու աղաղակիս, ընդունիր ձայնն աղօթքներիս, Թագաւոր իմ և Աստուած իմ: Աղաչում եմ քեզ, Տէր, որ առաւօտեան լսես ձայնն իմ. առաւօտեան պարասար կը լինեմ քո առջեւ կանգնելու: Դու անօրէնութիւն կամեցող Աստուած չես, և քեզ մօտ չարամիտներ չեն բնակուած: Թող յանցագործները չապրեն աչքիդ առջեւ: Դու արեցիր անօրէնութիւն գործողներին, կործանում ես բոլոր սրախօսներին, արիւնահեղ ու նենգ մարդուց զարշում ես, Տէր: Իսկ ես քո ամենառար ողորմութեան շնորհիւ կը մտնեմ փունդ, և քեզ վայել ակնածանքով կ'երկրպագեմ սուրբ փառարիդ մէջ: Տէր, արդարութեամբ քո առաջնորդիր ինձ, իմ թշնամիների պարճառով ուղղիր իմ առջեւ ճանապարհները քո, քանզի նրանց բերանում ճշմարտութիւն չկայ, և նրանց սրտերն ունայնացած են: Գերեզմանի պէս բաց են կողորդները նրանց, իսկ լեզուները՝ լի նենգութեամբ: Դարթի նրանց, Աստուած, որ եր կանգնեն իրենց մտքերից. իրենց անչափ ամբարշտութեան համար վանիր նրանց, քանզի դառնացրին քեզ: Թող ուրախանան բոլոր նրանք, որ յոյս են դնում քեզ վրայ, յաւիտեան թող ցնծան, և դու ապրես նրանց մէջ. թող պարծենան քեզնով քո անունը սիրողները, քանզի դու պիտի օրհնես արդարին. Տէր, քո սպառազինութեամբ պաշտպանեցիր մեզ:

Դարթի օրհնութեան սաղմոս Տէր, զայրոյթով քո մի՛ յանդիմանիր ինձ, և քո բարկութեամբ ինձ մի՛ խրատիր: Ողորմիր ինձ, Տէր, քանզի հիւանդ եմ ես, բժշկիր ինձ, քանզի ոսկորներս խախտուել են: Անձն իմ յոյժ խռոված է, և դու, Տէր, մինչեւ երբ. . . : Դարձիր, Տէր, փրկիր ինձ, ազարիր ինձ, Տէր, քո ողորմութեամբ քանզի չկայ մէկը, որ մահուան մէջ յիշի քեզ, կամ դժոխքում գոհանայ քեզանից: Ես յոգնեցի իմ հառաչանքներից, ամէն գիշեր հեծեմանքով լուացի մահիճն իմ և իմ արքասուրբով անկողինս թըջեցի: Մրսնեղութիւնից այլայլուեց աչքն իմ, և հիւժուեցի բոլոր թշնամիներիս ձեռքից: Նեռացէ՛ք ինձնից ամէնքդ, որ անօրէնութիւն էք գործում: Տէրը լսեց իմ լացի ձայնը, Տէրն ակննջ դրեց իմ աղօթքներին, Տէրն ընդունեց իմ խնդրանքները: Բոլոր թշնամիներս թող ամաչեն ու խիստ խռովուեն, թող եր դառնան և իսկոյն խիստ ամաչեն ու զարհուրեն:

Սաղմոս Դարթի, որ Տիրոջն ասաց Յեմինի որդի Թուսի խօսքերի առթիւ Տէր իմ Աստուած, քեզ վրայ դրեցի յոյսն իմ, փրկիր ինձ և իմ բոլոր հալածիչներից ազարիր ինձ: Չլինի թէ առիւծի նման յօշոտեմ ինձ, և չգրնուի մէկը, որ փրկի ինձ և պահպանի: Տէր իմ Աստուած, եթէ արել եմ այս բանը, եթէ իմ ձեռքով անօրէնութիւն եմ գործել, եթէ երբեւէ իմ չարակամներին չարութեամբ եմ հարուցել, թող ես էլ իսպառ կորչեմ թշնամիներիս ձեռքով: Թող ուրեմն թշնամին հալածի ինձ, թող վրայ հասնի և խորքակի կեանքն իմ՝ կոխտելով ինձ, իսկ փառքս հողին

7 թող հաւասարեցնի: Ելիր, Տէր, բարկութեամբ քո եւ բարձրացիր իսպառ վերացնելու իմ թշնամիներին: Արթնացիր,
 8 Տէր իմ Աստուած, յանուն քո սահմանուած կարգի: Ժողովորդների բազմութիւնները շուրջդ կը հաւաքուեն, իսկ
 9 դու, Տէր, բազմիր բարձունքում (Տէրն է դաբում իր ժողովրդին): Դաբիր ինձ, Տէր, իմ մէջ եղած արդարութեան
 10 եւ անմեղութեան համեմատ: Մեղաւորների վրայ չարիք կը գայ, իսկ արդարին յաջողութիւն կը փաս, սրբերի
 11 ու երիկամների քննիչ արդար Աստուած: Յիրաի, օգնողն Աստուած է, որ փրկում է նրանց, ովքեր շիփակ են
 12, 13 սրբով: Արդար, հզօր եւ համբերաբար դաբաւոր է Աստուած, որն իր զայրոյթը չի թափում հանապազ: Սակայն
 14 եթէ չդառնաք դէպի Նա, սուրն իր սրած է եւ աղեղն իր լարած: Նա պարբասարել է մահուան գործիքները, իսկ
 15 նեպերն իր հրանիթով է սարքել: Ահաասիկ, ով որ անօրէնութիւն երկնեց, չարիք յղացաւ եւ անիրաւութիւն ծնեց,
 16, 17 նա փոս փորեց, խորացրեց, հենց ինքն էլ ընկաւ այն փոսը, որ նա պարբասարեց: Նրա գլխին կը թափուեն
 18 իր չարագործութիւնները, նրա գազաթին կ'իջնեն իր անօրէնութիւնները: Գոհութիւն կը մապուցեմ Տիրոջն իր
 արդարութեան համար, սաղմոս կ'երգեմ Բարձրեալ Տիրոջ համար:

8, 2 Այսուհետեւ՝ հնձանների մասին, սաղմոս Դաւթի Տէր, ով մեր Տէր, ի՛նչ հրաշալի է քո անունը ողջ աշխարհում: Քո
 3 փառքը բարձրացաւ երկնքից վեր: Մանկահասակ եւ ծծկեր երեխաների բերանից թող օրհնութիւն ելնի ընդդէմ քո
 4 թշնամիների, Տէր, որպէսզի ոտիսն ու հակառակորդը կործանուեն: Տեսնեմ երկինքը՝ քո մաքների գործը, լուսինն
 5 ու աստղերը, որոնք դու հաստատեցիր: Մարդն ի՛նչ է, որ յիշում ես նրան, կամ մարդու որդին՝ որ այցի գաս նրան:
 6, 7 Քո հրեշտակներից փոքր-ինչ ցածր դրիր նրան եւ փառք ու պատուով պսակեցիր նրան: Նրան կարգեցիր քո բոլոր
 8, 9 ձեռակերպների վրայ: Ամեն ինչ դրիր նրա ոտքերի ներքոյ՝ ոչխար, արջառ եւ ամեն ինչ, նաեւ վայրի երէ, երկնքի
 10 թռչուններ, ծովի ձկներ, որ շրջում են ծովերի հոսանքներում: Տէր, ով մեր Տէր, ի՛նչ հրաշալի է քո անունը ողջ
 աշխարհում:

9, 2 Այսուհետեւ՝ որդու զաղպնիքների մասին, սաղմոս Դաւթի Իմ ամբողջ սրբով գոհութիւն կը մապուցեմ քեզ, Տէր,
 3 կը պարմեմ բոլոր հրաշագործութիւններդ: Կ'ուրախանամ ու կը ցնձամ քեզնով, սաղմոս կ'երգեմ քո անուանը, ով
 4, 5 Բարձրեալ: Թշնամիներս ետ դառնալով՝ կը թուլանամ ու կը կորչեմ քո առաջից: Դաբասարանս եւ իրաւունքս
 6 դու փեսար, բազմեցիր աթոռին, ով դաբաւոր արդար: Մասրեցիր հեթանոսներին, եւ ամբարիշտն անհետացաւ.
 7 նրանց անունները ջնջեցիր յալիպետանս յալիպետնից: Եւ թշնամու գէնքը իսպառ վերացաւ. դու քաղաքներ ւաւերեցիր,
 8 եւ յիշարակը դրանց կորաւ աղաղակով: Բայց Աստուած մնում է յալիպետան, նա պարբասարեց իր աթոռը դաբաս-
 9, 10 փանի համար: Ինքն է դաբում աշխարհն այս արդարութեամբ, եւ իր ժողովրդին՝ ուղղամբութեամբ: Տէրն եղաւ
 11 փնանկի ապաւէնը եւ նեղութեան ժամանակ օգնականը: Քեզ վրայ թող յոյս դնեն բոլոր նրանք, ովքեր զիպեն
 12 անունը քո, քանզի դու չես լքի նրանց, ովքեր փնաբռում են քեզ, Տէր: Սաղմոն երգեցէք Տիրոջը, որ բնակում է
 13 Սիոնում. հեթանոսների մէջ պարմեցէ՛ք գործերը նրա: Տեսնկների արեան համար վրէժխնդիր լինելիս՝ Տէրը յիջեց
 14, 15 եւ չնռացաւ աղօթքը նրանց: Աղորմիր ինձ, Տէր, եւ փնն իմ նուաստացումն իմ թշնամիներից: Դու բարձրացրիր
 16 ինձ մահուան դռներից, որ պարմեմ քո բոլոր օրհներգութիւնները Սիոնի քաղաքի դռներին, եւ ցնձամ քո փրկագոր-
 17 ծութեամբ: Նեթանոսներն ընկղմուեցին իրենց գործած ապականութեան մէջ, եւ իրենց լարած թակարդն իրենց իսկ
 18, 19 գործերի: Մեղաւորները կրկին դժոխք կ'ընկնեն, նաեւ բոլոր հեթանոսները, որոնք մոռացան Աստուած: Տէրն
 20 ամենեւին չի մոռանայ աղքատին, եւ փնանկների համբերութիւնը երբեք չի սպառուի: Ելիր, Տէր, եւ թող մարդը
 21 չզօրանայ, թող հեթանոսները դաբուեն քո առջեւ: Նրանց վրայ օրէնադիր կարգիր, Տէր, եւ թող հեթանոսներն
 22, 23 իմանան, թէ իրենք մարդիկ են: Ինչո՞ւ, Տէր, հեռու մնացիր, անբարբեր եղար նեղութեան ժամանակ: Ամբարշտի
 24 յոխորպարուց փոջորում է աղքատը. թող խափանուեն այն հնարքները, որ խորհեցին նրանք, քանզի գովաբանում
 25 է մեղաւորն իր ցանկութիւնների համար, գովաբանում է եւ նա, ով զրկում է: Իսկ մեղաւորն ինչո՞ւ բազում դառ-
 26 նութեամբ զայրացրեց Աստուած, թէ չի սպանայ հարուցում: Չկայ Աստուած նրա աչքերի առջեւ, մշտապէս պիղծ
 են նրա ճանապարհները: Իրաւունք ասուածը վերացել է նրա մրքից, նա կը փրի իր բոլոր հակառակորդներին:
 27, 28 Նա ասում է իր սրբում, թէ չի սասանուի, դարեդար կ'ապրի առանց փորձանքի: Անէծքով, դառնութեամբ ու նեն-
 29 գութեամբ լի է բերանը նրա, իսկ լեզուի փակ ցաւ է ու փառապանք: Մեծամեծների հեպ դարան է մրնում, որ
 30 զաղպնաբար սպանի ամենեւին: Նրա աչքն աղքատի վրայ է, դարանակալում է թաքստոցում ինչպէս աշիւծն իր
 31 որջում, դարանակալում է յաիշտակելու աղքատին, յաիշտակելու աղքատին եւ ճանկելու նրան: Նրան կը գցի իր
 32 որոգայթը, բայց փրիելով փնանկներին՝ նա կը խոնարհուի ու կ'ընկնի: Նա ասում է իր սրբում, թէ Աստուած մոռա-
 33 ցել է, շրջել է երեսն իր՝ բնաւ չբեսնելու համար: Ելիր, Տէր իմ Աստուած, թող բարձրանայ քո ձեռքը, եւ մի՛ մոռացիր
 34, 35 փնանկներին: Իսկ ամբարիշտն ինչո՞ւ բարկացրեց Աստուած՝ ասելով իր սրբում, թէ ինքը չի քննուի: Տէր, փեսնում
 ես դու աղքատին՝ նայելով նրա ցալին ու սրբամբութեանը՝ նրան քո ձեռքը վերցնելու համար: Քեզ է ապախնել
 36 աղքատը, եւ դու ես որբի օգնականը: Թող խորպակուի մեղաւորի ու չարագործի բազուկը, թող փնաբռուեն նրա
 37 մեղքերն ու այլեւս չգրնուեն: Տէրը թագաւոր է յալիպետանս յալիպետնից. թող կորչեն հեթանոսները նրա երկրից:
 38, 39 Տեսնկների ցանկութիւնը լսեցիր, Տէր, քո սկանջը ու զարձրեց նրանց սրբի պարբասարակամութեանը՝ փեսնելու
 որբի ու փնանկի դաբասարանը, որպէսզի մարդը չջարունակի իր յոխորպանքը երկրի երեսին:

10, 2, 3 Այսուհետեւ՝ սաղմոս Դաւթի Յոյսս դրի Տիրոջ վրայ. ինչո՞ւ էք ասում ինձ, որ ճնճողուի պէս լեռները թռչան: Չէ՞
 որ մեղաւորներն ահա լարել են աղեղներն իրենց, պարբասարել են նեպերը կապարճներում, որ մութն ընկնելիս ձգեն
 4, 5 ուղղամիտների վրայ: Ինչ դու շինեցիր՝ ւաւերեցին նրանք, իսկ արդարն ի՛նչ արեց: Տէրն իր սուրբ փաճարում է,
 Տէրը երկնքում է՝ իր գահի վրայ: Նրա աչքերը նայում են փնանկներին, իսկ արեւանունքները զննում են մարդկանց
 6, 7 որդիներին: Տէրը քննում է արդարին եւ ամբարշտին. ով սիրում է մեղքը՝ ապում է անձն իր: Մեղաւորների վրայ
 8 որոգայթ, հուր եւ ծծումք կը փեղայ, փոթորկի շունչն է նրանց բաժակի բաժինը: Արդար է Տէրը, արդարութիւն է
 սիրում, ճշմարտութեանն է նայում երեսը նրա:

11, 2 Այսուհետեւ՝ ութերորդականների մասին, սաղմոս Դաւթի Փրկիր ինձ, Տէր, քանզի սուրբ ջննաց, նուազեց ճշմար-
 3 փութիւնը մարդկանց որդիների մէջ: Սպութեամբ խօսեց մարդը մարդու հեպ, սրբերը հաղորդակցուեցին նենգ
 4, 5 շրթունքներով: Տէրը կ'ոչնչացնի բոլոր նենգ շրթունքներն ու լեզուները մեծախօս, որոնք ասացին. «Երկարեցնենք

մեր լեզուները, մենք շրթունք ունենք, արդ՝ ո՞վ է մեր արեքը»: Աղբարի փառապանքին եւ փրկանքի հեծութեան համար այժմ ես կ'ելնեմ, - ասում է Տէրը, - կը բերեմ իմ փրկութիւնը եւ վստահ կը լինեմ նրանց վրայ: Տիրոջ խօսքերը սուրբ խօսքեր են, ինչպէս ընտրի ու փորձում արձայ՝ եօթնապատիկ մաքրում և գրում հողից: Դու, Տէր, պահպանեցիր մեզ եւ փրկեցիր այս ազգից մինչեւ յաւիտեան: Ամէն կողմ ամբարշտներ են շրջում. քո բարձրութեան համեմատ դու մեծութիւն փութ մարդկանց որդիներին:

Մինչեւ երբ, Տէր, պիտի սոռանա ինձ խառն, մինչեւ երբ պիտի շրջես երեսդ ինձից: Մինչեւ երբ խռով ունենամ իմ հոգում եւ ամենօրեայ ցաւ՝ իմ սրտում: Մինչեւ երբ թշնամին պիտի բռնանայ ինձ վրայ: Նայիր եւ լսիր ինձ, Տէր իմ Աստուած, լոյս փութ, Տէր, իմ աչքերին, որ երբեք մահուան քուն չմտնեմ: Թշնամիս թող չսափ, թե՛ յաղթեցի նրան, կամ հալածիչներս ցնծան, եթէ սասանուեմ: Ես ողորմութեանդ վրայ յոյս դրի, Տէր, սիրտս հրճուեց քո փրկագործութեամբ. կ'օրհներգեմ քեզ, Տէր, բարերարդ իմ:

Անզգամն ասաց իր սրտում, թե՛ չկայ Աստուած. ապականուեցին ու պղծուեցին իրենց անօրէնութեան մէջ, եւ չկայ մէկը, որ բարութիւն գործի: Տէրն երկնքից նայեց բոլոր մարդկանց որդիներին՝ փեսնելու, թէ կայ մի իմաստուն, որ Աստուծոն փնտրի: Բոլորը խտրուեցին, միասին անպիտան դարձան. բարութիւն անող չկայ, ոչ իսկ մէկ հոգի: Ինչպէն չեն գիտակցում բոլոր նրանք, ովքեր անօրէնութիւն են գործում, ովքեր խժռում են իմ ժողովրդին իբրեւ կերակուր ու հաց եւ Տիրոջ չեն դիմում: Այնպէն են երկիւղից սարսում, ուր երկիւղ չկայ, քանզի Տէրը արդարների ազգի մէջ է: Աղբարի մրաժմունքը անօթ համարեցին, Տէրն է յոյսը նրա: Ով կը փայ Միտնից փրկութիւնն Իսրայէլի: Երբ Տէրն իր ժողովրդին վերադարձնի գերութիւնից, Յակոբը կը ցնծայ, եւ Իսրայէլն ուրախ կը լինի:

Տէր, ով պիտի ապրի քո վրանում, կամ ով պիտի բնակուի քո սուրբ լեռան վրայ. նա, ով անբասիր է ընթանում, արդար գործ է կատարում, ճշմարտութիւն խօսում իր սրտում: Ով չի նենգել իր լեզուով եւ ընկերոջը վատութիւն չի արել, Մերձաւորներից նախապիսիք նա չի սրանում, եւ չարագործն անարգում է նրա աչքում: Այդպիսին փառաբանում է նրանց, ովքեր երկիւղ ունեն Տիրոջից, երդում է իր բարեկամին չի դրժում: Իր արծաթը վաշխով չի փախի, իրաւունքի դէմ կաշառք չի վերցնում: Ով անում է այս, նա յաւիտեան չի սասանուի:

Սաղմոս Դարթի, արձանագիր Պահպանիի ինձ, Աստուած, քանզի քեզ վրայ դրի յոյս իմ: Տիրոջն ասացի. «Իմ Տէրն ես դու, ինձ արում բարիքները քեզնից են: Բոլորներին, որոնք քո երկրում են, սքանչելագործութեամբ ցոյց փութ իմ բոլոր ցանկութիւնները: Ծափացան նրանց հիւանդութիւնները, որ այսուհետեւ յաճախակի են դառնալու: Չեմ մասնակցի նրանց արիւնալի հաւաքներին եւ նրանց անունը չեմ յիշարակի իմ շրթունքներով: Տէր, իմ ժառանգութեան եւ իմ բաժակի բաժին, ժառանգութիւնս դու ես կրկին ինձ վերադարձնելու: Ինձ վիճակ ընկաւ ընտրեալների մէջ լինելու, եւ իմ բաժին ժառանգութիւնն հաճելի եղաւ ինձ: Պիտի օրհներգեմ Տիրոջը, որ իմաստուն դարձրեց ինձ, եւ գիշերն անգամ երկկամներս ինձ խրատում էին: Սկզբից եւեթ Տիրոջը մշտապէս փեսնում էի իմ առջեւ. նա իմ աջ կողմում է, որպէսզի չսասանուեմ: Դրա համար ուրախ եղաւ սիրտս իմ, եւ ցնծաց լեզուս իմ, իսկ մարմինն իմ կը հանգստանայ յոյսով. քանզի դժոխքում չես թողնի դու ինձ, եւ քո սրբին ապականութիւն չես տեսնել չես փայ: Ինձ ցոյց փութ կեանքի քո ճանապարհները, քո աջի բաղքութիւնից, եւ վայելչութիւնից լիովին յագեցրիր ինձ երեսիդ ուրախութեամբ:

Աղօթք Դարթի. Արդարութեանն ականջ դիր, Տէր, նայիր իմ խնդրանքին եւ լսիր աղօթքս, որ նենգ շրթներով չէ: Դաբաստանս քեզնից թող չլինի, եւ աչքերն իմ ճշմարտութիւնը թող փեսնեն: Փորձեցիր սիրտս իմ եւ քննեցիր գիշերով, փորձեցիր ինձ, եւ իմ մէջ անիրաւութիւն չգտնուեց: Բերանն իմ չի պարմի մարդկանց որդիների գործերը. քո շրթների խօսքերի շնորհիւ ես հասարակ կը մնամ դժուարին ճանապարհներին: Նաստարտն պահիր շախիդն իմ քո ճանապարհին, որ ընթացքս չխտարուի: Ես քեզ կանչեցի, Տէր, քանի որ լսեցիր ինձ, Աստուած. դէպի ինձ խոնարհեցրու ականջդ եւ լսիր իմ խօսքերը: Սքանչելի դարձրիր քո ողորմութիւնները, դու, որ աջիդ գտնուող հակառակորդներից փրկում ես նրանց, որոնք իրենց յոյսը դրել են քեզ վրայ: Պահպանի ինձ աչքի բքի պէս, քո թելերի հովանու փակ ծածկի ինձ ամբարշտների երեսից, որոնք փառապեցրին ինձ: Թշնամիներն ինձ պաշարեցին՝ խիստ պարարտացան եւ նրանց բերանն ամբարտաւանութիւն բարբառեց: Վռնեցին ինձ, եւ արդ դարձեալ շուրջս պարտելով, մարդուեցին ինձ գետին փայտելի: Ինձ թուացին իբրեւ աշիւ, որ պարտասար է որսի վրայ նետուելու, իբրեւ կորին առիւծի՝ նստած դարանում: Ելիր, Տէր, հասիր եւ արգելիր նրանց, փրկիր ինձ ամբարշտների սրից ու թշնամու ձեռքից: Տէր, վերացրո՛ւ նրանց աշխարհից, ցրիր նրանց եւ խորպակիր կեանքը նրանց: Բոլոր պահեստներից լցուեց որովայնը նրանց, յագեցան նրանք կերակուրներով եւ մնացած թողեցին իրենց երեսներին: Իսկ ես արդարութեամբ կ'երեսամ քո առաջ, կը յագենամ՝ փեսնելով փառքը քո:

Այսուհետեւ՝ Տիրոջ ծառայ Դարթի՝ քաջամարտիկի մասին, որն օրհնութեան այս խօսքերը Տիրոջն ուղղեց այն օրը, երբ Տէրը փրկեց նրան բոլոր թշնամիների ու Սաուլի ձեռքից. եւ ասաց. Միրում եմ քեզ, Տէր, գորութիւն իմ. ով Տէր, պահպանի՛ իմ, ապաւէն իմ եւ փրկի՛: Աստուած օգնականս է, ես յոյսս դրել եմ նրա վրայ. իմ ապաւէնն է, փրկութեանս եղջիրը, ինձ ընդունողը: Օրհնելով կը կանչեմ Տիրոջը, եւ իմ թշնամիներից կ'ազատուեմ: Մահուան փառապանքը շրջապատեց ինձ, եւ անօրէնութեան հեղեղն ինձ վրդովեց: Դժոխքի ցաւերը պաշարեցին ինձ, եւ մահացու վրանգներն ինձ հասան: Ներութեանս մէջ ես Տիրոջը դիմեցի եւ իմ Աստուծոն աղաղակեցի. Նա լսեց ինձ եւ իմ աղօթքի ձայնն իր սուրբ փաճարից, նրան ուղղում աղաղակս նրա ականջին է հասնելու: Յնցուեց ու դողաց երկիրը, եւ լեռների հիմքերը սասանուեցին ու խախտուեցին, քանզի բարկացաւ նրանց վրայ Աստուած: Նրա բարկութիւնից ծուխ բարձրացաւ, երեսից հուր բորբոքուեց, եւ կայծակներ ճարճապեցին նրանից: Յածրացրեց նա երկինքն ու իջաւ, եւ նրա ուրբերի փակ մառախուղ էր: Ելաւ նա քերովքների վրայ ու թռաւ, սլացաւ հողմի թելերով: Խաւարն իր համար ծածկոյթ դարձրեց, եւ շուրջբոլորն իր փունը եղաւ՝ օդի ամպերի թանձր ջրերով: Նա փայլաբակեց նրանց առջեւ, ամպերը կարկուտ եւ հրեղէն կայծակներ արձակեցին: Որտուաց Տէրն երկնքից, եւ Բարձրեալն իր ձայնը լսել փութեց կարկուտով ու հուր կայծակներով: Ուղարկեց իր նետերն ու ցրեց դրանք, շափացրեց իր կայծակները եւ սփռեց դրանք: Բոլոր զայրոյթից, Տէր, եւ քո բարկութեան հողմի շառաչից երեսացին ջրերի ակունքները, եւ յայտնուեցին հիմքերն աշխարհի: Վերից փութալով՝ Տէրը վերցրեց ինձ, վերցրեց ինձ ջրերի հեղեղից: Տէրը կը փրկի ինձ իմ գորեղ թշնամիներից ու ինձ սպողներից, որոնք աւելի հզօր են,

19, 20 քան ես: Նրանք ինձ վրայ հասան չարչարանքներիս օրերին, բայց Տէրն ինձ զօրութիւն փութեց ու անդորրութիւն
 21 պարգեւեց: Եւ Տէրը կը փրկի ինձ, քանզի նա ինձ հաւանեց: Տէրն ինձ կը հապուցի ըստ իմ արդարութեան,
 22 ըստ իմ անբժութեան կը հապուցի ինձ: Ես կը պահեմ Տիրոջ ճանապարհը եւ իմ Աստուծոյ դէմ ամբարշտութիւն
 23, 24 չեմ անի: Նրա բոլոր օրէնքներն իմ առջեւ են, նա արդարութիւնն իր շէնացրեց ինձնից: Եւ ես անբասիր կը
 25 լինեմ նրա հանդէպ, կը զգուշանամ իմ անօրէնութիւնից: Տէրն ինձ կը հապուցի ըստ իմ արդարութեան, ըստ իմ
 26 ձեռքերի մաքրութեան, որ նրա աչքի առջեւ է: Սրբի հեպ սուրբ կը լինես, Տէր, անարար մարդու հեպ՝ անարար:
 27, 28 Ընտրեալների հեպ ընտրեալ կը լինես եւ խոտորումներին կը կործանես: Դու փրկում ես հեզ ժողովուրդներին,
 29 իսկ ամբարաբաւանների աչքերը խոնարհեցնում: Դու յոյս ես փալիս իմ ճրագին, Տէր. Աստուած իմ, լուսաւորի՛ր ինձ
 30, 31 խաւարում: Քեզնով կը փրկուեմ ես փորձութիւնից, Աստուծոյ շնորհիւ պարիսպներ կը յաղթահարեմ: Աստուած
 իմ, անթերի են քո ճանապարհները, ընտրի են խօսքերը Տիրոջ, նա ապաւեն է բոլոր նրանց, ովքեր յոյսը դրել են
 32, 33 նրա վրայ. քանզի Տիրոջից բացի ո՛վ է Աստուած, կամ ո՛վ է Աստուած մեր Աստուծոյ բացի: Աստուած, դու ինձ ուժ
 34 պարգեւեցիր եւ իմ ճանապարհն անբիժ դարձիր: Ինձ ուրբեր փութիւր եղջերուի ուրբերի նման, եւ բարձր փեղերի
 35, 36 վրայ կանգնեցիր ինձ: Ձեռքերս վարժեցիր պատերազմի, իսկ բազուկն իմ դարձիր ինչպէս հասար աղեղ: Տուիր
 ինձ նաեւ քո փրկարար պաշտպանութիւնը: Աջդ զօրավիզ եղաւ ինձ, իսկ խրափոյ միշտ կանգուն պահեց. քո խրափոյ
 37, 38 թշնամիների՛ւ՝ ես կը հասնեմ նրանց ու եր չեմ դառնալ, մինչեւ չոչնչացնեն նրանց: Ես կ'ընկնեմ նրանց, որ այլեւս
 39 չկարողանան կանգնել, եւ նրանք կ'ընկնեն իմ ուրբերի փակ: Դու ինձ պատերազմելու զօրութիւն փութի, դէմս
 40 ելնողներին ուրբերիս փակ գցեցիր: Թշնամիներիս դու հալածեցիր, իսկ ինձ ապողներին ոչնչացրիր: Աղաղակեցին
 41, 42 նրանք, բայց չկար մէկը, որ փրկէր նրանց, կանչեցին Տիրոջը, բայց նա չսեց նրանց: Ես կը փշրեմ, հողմափոշի
 43 կը դարձնեմ նրանց, փողոցների ցեխի պէս կը փրորեմ նրանց: Տէրն ինձ կը փրկի ժողովրդի ըմբոստութիւնից
 44 եւ ինձ հեթանոսների գլուխ կը կարգի: Իմ չճանաչած ժողովուրդն ինձ ծառայեց եւ համակ ականջ դարձա՛ւ լսեց
 45 ինձ: Օտարների որդիներն ինձ սպեցին, օտարների որդիները մաշուեցին խոտորուելով իրենց շաւղից: Կենդանի
 46, 47 է Տէրն ու օրհնեալ է Աստուած, եւ թող բարձր լինի Աստուածն իմ փրկութեան: Աստուածն իմ, որ լուծում է վրժմ
 48 իմ եւ ժողովուրդներին ինձ է հնազանդեցնում, որ փրկում է ինձ իմ զազազած թշնամիներից. դու բարձր դասեցիր
 49 ինձ իմ հակառակորդներից, անիրաւ մարդոց ազատեցիր ինձ: Դրա համար գոհութիւն պիտի մատուցեմ քեզ
 50 ինձ իմ հակառակորդներից, անիրաւ մարդոց ազատեցիր ինձ: Դրա համար գոհութիւն պիտի մատուցեմ քեզ
 51 հեթանոսների մէջ եւ քո անուանը սաղմոս պիտի երգեմ: Դու փրկութեամբ մեծարեցիր թագաւորիդ՝ ողորմելով քո
 օծեալ Դաւթին ու նրա սերնդին յաւիտեանս յաւիտենից:

18, 2 Այսուհետեւ՝ սաղմոս Դաւթի Երկինքը պատրում է Աստուծոյ փառքը, եւ երկնքի հասարարութիւնը յայտնում է նրա
 3, 4 ձեռքի գործերը: Օրը օրուան միտք է հաղորդում, եւ գիշերը գիշերուան գիտութիւն է ցոյց փալիս: Չկան բառեր,
 5 ոչ էլ խօսքեր, դրանց հնչիւնները լսելի չեն: Ողջ երկիրն է բռնել ձայնը նրանց, եւ մինչեւ աշխարհի ծայրն են հասել
 6 խօսքերը նրանց: Արեւի մէջ նա վրանն իր խփեց, իսկ ինքն ասես փեսայ լինի, որ ելնում է իր առագաստից. ցնում
 7 է նա որպէս հսկայ՝ ընթանալով իր ճանապարհով: Երկնքի ծայրերից է նրա ծագումը, իսկ դադարը՝ մինչեւ ծայրերը
 8 նրա, ու չկայ մէկը, որ թաքնուի նրա փապից: Տիրոջ օրէնքն անբիժ է եւ վերափոխում է հոգիները. Տիրոջ վկա-
 9 յութիւնն սրոյգ է եւ իմաստուն է դարձնում թասներին: Տիրոջ արդարութիւնն ուղիղ է եւ զուարճացնում է սրտերը.
 10 Տիրոջ պատուիրանները յոյս են ու յոյս են փալիս աչքերին: Տիրոջ երկիւղը սուրբ է եւ սուրբ է մնում յաւիտեան:
 11 Տիրոջ դարաստանները ճշմարիտ են եւ ինքնին՝ արդար: Ոսկուց ու շաք թանկագին քարերից ցանկալի են դրանք,
 12 նոյնպէս եւ քաղցր՝ մեղրից ու խորիսխից անելի: Եւ քանի որ քո ծառան պահպանում է դրանք, պահպանելու վարձը
 13, 14 մեծ կը լինի: Նրա յանցանքներն ո՛վ կարող է մտքում պահել. իմ գաղտնիքներից մաքրի՛ր ինձ, Տէր: Օտարներից
 15 պահպանի՛ր քո ծառային, որ նրանք ինձ չփրեն. այնժամ ես անբիժ կը լինեմ ու կը մաքրուեմ մեծ մեղքերից: Թող
 քեզ հաճելի լինեն բերանիս խօսքերը, եւ սրբիս խորհուրդներն յարածամ քո առջեւ լինեն, Տէր, օգնական իմ եւ
 փրկիչ իմ:

19, 2 Այսուհետեւ՝ սաղմոս Դաւթի Անձկութեան օրը կը լսի քեզ Տէրը, եւ օգնական կը լինի քեզ Յակոբի Աստուծոյ
 3, 4 անունը: Տէրն իր սուրբ Միտնից քեզ օգնութիւն կ'ուղարկի եւ կ'ընդունի քեզ: Թող յիշի Տէրը քո բոլոր ընծաները եւ
 5 ողջակէզներդ ընդունելի թող համարի: Տէրը քեզ կը փայ, ինչ որ ուզի քո սիրտը, եւ քո բոլոր մտարարութիւնները նա
 6 կը կարարի: Մեք կը ցնամք քո փրկութեամբ, Աստուծոյ անունով մենք կը մեծարուեմք: Տէրը կը կարարի քո բոլոր
 7 խնդրանքները: Այժմ հասկացանք, որ Տէրը փրկեց իր օծեալին: Նա կը լսի նրան իր սուրբ երկնքիցի փրկարար
 8 աջի զօրութեամբ: Ոմանց աչքը ռազմակառքերին է, ուրիշներինը՝ երիվարներին: Իսկ մենք մեր Աստուծոյ անունն
 9, 10 ենք կանչում: Նրանք կործանուեցին ու ընկան, իսկ մենք ուրբի կանգնեցինք եւ ուղղուեցինք: Տէր, պահպանի՛ր
 թագաւորին եւ լսի՛ր մեզ այն օրը, երբ ձայն փանք քեզ:

20, 2 Այսուհետեւ՝ սաղմոս Դաւթի Տէր, զօրութեամբ քո պիտի ուրախանայ թագաւորը, եւ յոյժ ցնձայ քո փրկութեամբ:
 3, 4 Նրա սրբի ուզածը փութի նրան եւ նրա շրթունքների ցանկութիւնը ջնրժեցիր: Քո քաղցր օրհնութեամբ այցելեցիր
 5 նրան եւ թանկագին քարերով ընդելուզում պսակ դրիր նրա գլխին: Կեսանք խնդրեց քեզնից, եւ նրան փութի երկար
 6 օրեր՝ յաւիտեանս յաւիտենից: Մեծ է նրա փառքը քեզնից եղած փրկութեամբ, փառք ու պարծանք կը դնես նրա
 7 վրայ: Օրհնութեան մէջ կը հասարարես նրան յաւիտեանս յաւիտենից, կ'ուրախացնես նրան քո երեսի խնդրութեամբ:
 8, 9 Թագաւորն իր յոյսը դրեց Տիրոջ վրայ, եւ Բարձրեալի ողորմութեամբ նա չի սասանուի: Թող ձեռքդ անպակաս
 10 լինի քո թշնամիների վրայ, եւ աջդ հասնի բոլոր քեզ ապողներին: Երբ դու երեսաս, նրանց հրաբորբոք հնոց կը
 11 դարձնես. Տէրն իր զայրոյթով կը խռովի նրանց, եւ հուրը նրանց կը լափի: Երկրից կը կորչի պտուղը նրանց,
 12 իսկ մարդկանց որդիներից՝ սերունդը նրանց: Չարամտութեամբ խոտորուեցին քեզնից, դատեր նիւթեցին, բայց չեն
 13 կարող իրագործել դրանք: Դու նրանց հալածակաւ կ'անես, եւ նրանց երեսը կ'ուղղես քո հաւարարիմների կողմը:
 14 Բարձր եղիր, Տէր, քո զօրութեամբ. օրհնենք եւ սաղմոս երգենք քո զօրութեանը:

21, 2 Այսուհետեւ՝ առաօտեան օգնութեան մասին. սաղմոս Դաւթի Աստուած իմ, Աստուած, նայի՛ր ինձ, ինչո՞ւ լքեցիր
 3 ինձ, յանցանքներիս պարճառով հեռու մնացիր իմ փրկութիւնից: Աստուած իմ, քեզ կանչեցի ցերեկով, բայց
 4, 5 չսեցիր ինձ, կանչեցի գիշերով՝ բայց չանսացիր ինձ: Դու ապրում ես սրբերի մէջ եւ գովերգում Իսրայէլում: Քեզ

վրայ յոյս դրին հայրերը մեր, յոյս դրին քեզ վրայ, եւ դու փրկեցիր նրանց: Առ քեզ աղաղակեցին ու ապրեցին, 6
քեզ վրայ յոյս դրին եւ ամօթով ջննացին: Բայց եւ որդ եւ եւ ոչ թէ մարդ, մարդկանց համար նախապիւնք եւ եւ 7
անարգանք՝ ժողովուրդներին: Բոլոր ինձ քեսնողներն արհամարհում էին ինձ, խօսում շրթունքներով եւ շարժում 8
գլուխներն իրենց՝ ասելով. «Յոյսը դրել է Տիրոջ վրայ, դէ թող փրկի ու ազապի նրան, եթէ սիրում է նրան»: Դու 9, 10
հանեցիր ինձ արգանդից, իմ յոյսը դարձար մօրս կաթով սնուելու օրից: Քեզ յանձնուեցի եւ արգանդից, մօրս 11
որովայնից սկսած՝ դու եւ Աստուածն իմ: Մի՛ հեռացիր ինձնից, քանզի մօր եւ վրանգները, եւ չկայ մէկը, որ 12
օգնի ինձ: Բազում եզներ շրջապարեցին ինձ, եւ պարարտ ցուրտը պաշարեցին ինձ: Մռնացող ու յափշտակող 13, 14
առիւծների պէս ինձ վրայ բացին բերաններն իրենց: Հոսեցի եւ ինչպէս ջուր, խախտուեցին իմ բոլոր ոսկորները, 15
եւ սիրտս հալած մոմ դարձաւ որովայնիս մէջ: Զօրութիւնն իմ չորացաւ խեցու նման, լեզուս կպաւ քիւմքիս, եւ ինձ 16
իջեցրին մահուան հողի մէջ: Չորս կողմս բազում շներ հաւաքուեցին, եւ չարագործների ամբոխն ինձ պաշարեց: 17
Ծակեցին ձեռքերն ու ոտքերն իմ, հաշուեցին բոլոր ոսկորներս, նրանք նայեցին ու քեսան ինձ: Հագուստներս 18, 19
բաժանեցին իրար մէջ, եւ պարսուճանիս վրայ վիճակ գցեցին: Դու, Տէր, օգնութիւնդ ինձնից հեռու մի՛ պահիր, 20
այլ օգնիր ինձ, Տէր: Փրկիր ինձ սրից, փրկիր միամօրիկիս շների ձեռքից: Ազապիր ինձ առիւծի բերանից, եւ 21, 22
խեղձ անձն իմ՝ միեղջերուի եղջիւրից: Անունդ պիտի հռչակեմ իմ եղբայրներին, ժողովապետում պիտի օրհնեմ 23
քեզ: Աստուածավախներ, օրհնեցէ՛ք Տիրոջը, եւ թող Յակոբի բոլոր զաւակները փառաբանեն նրան: Իսրայէլի ողջ 24, 25
սերունդը երկիւղ պիտի կրի Տիրոջից, քանզի Տէրը չարհամարիեց ու չանարգեց աղօթքն աղքատիս եւ երեսն ինձնից
չշրջեց, այլ երբ ձայն փութի նրան՝ լսեց ինձ: Բո մասին է գովքն իմ, մեծ հաւաքներում պիտի օրհնեմ քեզ: Ուխտս 26
պիտի կատարեմ նրա բոլոր երկիւղածների առջեւ: Տնանկները պիտի ուրբեն ու յագենան, Տիրոջը փնտրողները 27
պիտի օրհնեն նրան: Նրանց սրտերը կ'ապրեն յախիբեանս յախիբենից: Աշխարհի բոլոր ծայրերից մարդիկ կը 28
վերջիջեն ու կը դառնան Տիրոջը: Բոլոր ազգաբոհները կ'երկրպագեն նրան, քանզի Տիրոջն է արքայութիւնը, եւ 29
նա է փրկում բոլոր հեթանոսների վրայ: Լիացան եւ երկրպագեցին նրան երկրի բոլոր մեծամեծները, եւ ամէն ոք, 30
որ գերեզման է իջնում, նրա առջեւ պիտի ընկնի: Նրանով է ապրում անձն իմ, եւ իմ սերունդը պիտի ծառայի 31
նրան: Գալիք սերունդներին պիտի պարմեմ Տիրոջ մասին, Տիրոջ գործած արդարութիւնը պիտի աւանդուի այն 32
ժողովրդին, որ ծնուելու է:

Այսուհետեւ՝ սաղմոս Դաւթի Տէրն իմ հովին է, եւ ինձ ոչինչ չի պակասի: Դաւար վայրերում նա ինձ բնակեցրեց 22, 2, 3
եւ հանդարտ ջրերի մօր ինձ սնուեց: Նա կենդանացրեց ինձ, յանուն իր անուան առաջնորդեց ինձ արդարութեան 4
ճանապարհներով: Եթէ նոյնիսկ անցնեմ մահուան սպուերների միջով, չեմ վախենայ չարից, քանզի դու, Տէր, ինձ 5
հեպ ես: Բո ցուպն ու զաւազանն ինձ կը մխիթարեն: Իմ առջեւ սեղան պարարտացիր հալածիչներս աչքերի 6
դիմաց: Գլուխս իղով օծեցիր, եւ քո բաժակն ինձ արբեցրեց անխառն գինու պէս: Ողորմութիւնը քո, Տէր, պիտի 7
հեպտի ինձ կեանքիս բոլոր օրերին, երկար օրեր եւ Տիրոջ փառք պիտի բնակուեմ:

Դաւթի կիրակնօրեայ սաղմոսը Տիրոջն է երկիրն իր ամբողջութեամբ, աշխարհն իր բոլոր բնակիչներով: Նրա 23, 2, 3
հիմքերն անձամբ գցեց ծովի վրայ, եւ գետերի վրայ հասարակեց նրան: Ո՛վ կը բարձրանայ Տիրոջ լեռը, կամ ո՛վ 4
կը կանգնի նրա սրբավայրում. նա, ով մարտը ձեռքեր եւ անբիծ սիրտ ունի, ով յանձն չի առել ունայնութիւն ու 5
նենգութեամբ չի երդուել իր ընկերոջը: Նա՛ է, որ օրհնութիւն կը սրանայ Տիրոջից, եւ ողորմութիւն իր փրկարար 6
Աստուծոց: Այս սերունդն է, որ փնտրում է Տիրոջը, որ ուզում է քեսնել համար երեսը Յակոբի Աստուծու: Վեր 7, 8
քաշեցէք, իշխաններ, դռները ձեր, թող բացուեն յախիբենական դռները, եւ փառքի արքան թող ներս մտնի: Հան- 9, 10
գիստ: Ո՛վ է այս փառքի արքան, - կարողութեամբ հզօր Տէրն է նա, պարտագումով գօրեղ Տէրը: Վեր քաշեցէք, 9, 10
իշխաններ, դռները ձեր, թող բացուեն յախիբենական դռները, եւ փառքի արքան թող ներս մտնի: Ո՛վ է այս փառքի 11
արքան, - գորութիւնների Տէրը՝ նա ինքն է փառքի արքան:

Այսուհետեւ՝ Սաղմոս Դաւթի Դէպի քեզ, Տէր, բարձրացրի հոգիս: Աստուած իմ, քեզ վրայ դրի յոյսն իմ, թող 24, 2, 3
ամօթով ջննամ, եւ թշնամիներս չծիծաղեն ինձ վրայ: Բոլոր նրանք, ովքեր յոյսով սպասում են քեզ, ամօթով պիտի 4
ջննան, այլ ամօթով պիտի մնան անօրէններն իրենց ունայնութեան մէջ: Տէր, ցոյց փութ ինձ քո ճանապարհները 5
եւ քո շախիւղները սովորեցրո՛ւ ինձ: Ինձ առաջնորդիր քո ճշմարտութեան մէջ եւ ուսուցանիր ինձ, քանզի դու եւ 6
փրկիչ Աստուածն իմ, ու եւ հանապազ քեզ եմ սպասում: Յիշիր, Տէր, քո գթութիւններն ու ողորմութիւնները, որոնք 7
քո բարութեան, քանզի դու քաղցր եւ ուղիղ ես, Տէր: Դրա համար էլ մեղատուներին դնում եւ օրէնքի գիտութե- 8
ան ճանապարհի վրայ: Նեգերին առաջնորդում եւ դաբասարանի մէջ, հեգերին սովորեցնում քո ճանապարհները: 9
Տիրոջ բոլոր ուղիները ողորմութիւն ու ճշմարտութիւն են նրանց համար, ովքեր պահում են նրա ուխտն ու վկայու- 10
թիւնը: Յանուն քո անուան, Տէր, քաւութիւն փութ իմ մեղքերին, քանզի շարացան դրանք: Ո՛վ է այն մարդը, որ 11, 12
վախենում է Տիրոջ ից, Տէրը նրան սովորեցնելու է Իր ընտրած ուղին: Նա բարութեան մէջ պիտի հանգցի, եւ նրա 13
սերունդը երկիրը պիտի ժառանգի: Տէրը գորացուցիչն է իր երկիւղածների եւ իր ուխտը նրանց է սովորեցնում: 14
Աչքերն իմ մշտապէս Տիրոջն են ուղղուած, եւ նա՛ պիտի հանի ոտքերս թակարդից: Նայիր ինձ եւ ողորմիր ինձ, 15, 16
քանզի միամօրիկ եմ եւ եւ աղքատ: Սրտիս նեղութիւնները խիստ շարացան, ազապիր ինձ իմ վշտերից: Տես 17, 18
իմ նուաստացումն ու փառապանքը եւ թողութիւնն արա իմ բոլոր մեղքերին: Տես՝ թշնամիներս որքան բազմացան 19
եւ անիրաւ արելութեամբ ինձ արեցին: Պահպանիր ինձ ու փրկիր ինձ, եւ թող ամօթով ջննամ, որ յոյսս դրի քեզ 20
վրայ: Անբիծներն ու արդարներն ինձ կցորդ եղան, եւ ես սպասեցի քեզ: Փրկիր, Աստուած, Իսրայէլն իր բոլոր 21, 22
նեղութիւններից:

Այսուհետեւ՝ սաղմոս Դաւթի Դար արա ինձ, Տէր, քանզի անբասիր ընթացայ, յոյսս դրի Տիրոջ վրայ, որ չլինեմ 25
փկար: Փորձիր ինձ, Տէր, եւ քննիր ինձ, փորձիր երկկամներս ու սիրտս: Ողորմութիւնդ, Տէր, աչքիս առջեւ է, 2, 3
եւ ճշմարտութիւնդ հաճելի է ինձ: Ունայնամիտների պառռնիս եւ չեմ նաքի եւ անօրէնների մօր եւ չեմ գնայ: 4
Չարագործների ամբոխը եւ արեցի եւ ամբարիշտների կողքին չեմ բազմի: Սրբութեամբ կը լուսամ ձեռքերն իմ 5, 6
եւ սեղանիդ շուրջը կը նստեմ, Տէր. թող լսեմ քո օրհնութեան ձայնը եւ պարմեմ քո բոլոր հրաշալիքները: Տէր, 7, 8
սիրեցի քո փան վայելչութիւնը եւ քո փառքի բնակութեան վայրը: Մի՛ կործանիր ինձ ամբարիշտների հեպ եւ ոչ էլ 9

10, 11 կեանքս՝ արիւնահեղների հետ, որոնց ձեռքերն անօրէնութեան մէջ են, եւ աջը նրանց լի է կաշառքով: Ես անբասիր
12 ընթացայ, փրկկիր ինձ, Տէր, եւ ողորմիր ինձ: Ուրբն իմ ուղիղ ճանապարհների վրայ թող լինի, մեծ հաւաքներում
քեզ պիտի օրհնեն:

26, 2 Տէրն իմ յոյսն է ու կեանքը, ո՛նմից վախենամ. Տէրն իմ կեանքի պալաւենն է, ո՛նմից ես դողամ: Երբ չարագործ
3 նեղիչներս ու թշնամիներս մօտեցան ինձ՝ մարմինս ուրելու, նրանք թուլացան ու ընկան: Եթէ իմ դէմ պատերազմ
պատրաստուի, սիրտս չի սուսկայ. եթէ իմ դէմ ճակատամարտի ելնեն, միեւնոյն է, Տէր, յոյսս քեզ վրայ եմ դնելու:
4 Մի բան եմ խնդրել Տիրոջից, եւ նոյնն եմ աղաչում, որ կեանքիս բոլոր օրերին բնակուեմ Տիրոջ փանը, փեսնեմ
5 Տիրոջ վայելչութիւնը եւ վերահսկեմ նրա փաճարում: Չար օրերին նա ինձ թաքցրեց իր վրանում, պարսպարեց ինձ
6 իր վրանի ծածկի փակ: Ժայռից բարձր պահեցիր ինձ, այժմ էլ գլուխն իմ բարձրացրո՞ւ թշնամիներիս վրայ: Շրջեմ
7 եւ օրհնութեան պատրաստ մատուցեմ Նրա վրանում, օրհներգեմ եւ սաղմոս երգեմ Տիրոջը: Լսիր ձայնն իմ, Տէր,
8 քանզի քեզ կանչեցի, ողորմիր ինձ եւ ակա՛նջ դիր, քանզի սիրտն իմ քեզ դիմեց, եւ հայեացքն իմ փնտրեց, փնտրեց
9 քո երեսը, Տէր: Մի՛ դարձրու երեսդ ինձնից եւ բարկութեամբ մի՛ շրջուիր քո ծառայից: Իմ օգնականն եղիր, Տէր,
10 եւ մի՛ անարգիր ինձ ու մի՛ լքիր, փրկիչ Աստուած իմ: Իմ հայրն ու մայրը լքեցին ինձ, բայց Տէրն ինձ ընդունեց:
11, 12 Սովորեցրո՞ւ ինձ, Տէր, քո ճանապարհը եւ առաջնորդիր ինձ քո ուղիղ շախմատով: Իմ թշնամիների պատճառով
ինձ նեղողների ձեռքը մի՛ մարմիր. Իմ դէմ մեղապարծ վկաներ ելան եւ չարախօսեցին ինձ իրենց անիրաւութեամբ:

13, 14 Նաւաբում եմ, որ կը քրտնեն Տիրոջ բարութիւնը ողջերի երկրում: Սպասիր Տիրոջն ու քաջալերուիր, սիրտդ թող
ամրապնդուի, Տիրոջն սպասիր:

27 Քեզ կանչեցի, Տէր, անարձագանք մի՛ թողնիր ինձ, Աստուած իմ. եթէ երբեւէ լուռ մնաս, կը նմանուեմ նրանց,
2 ուլքեր գերեզման են իջնում: Լսիր, Տէր, պաղարանքիս ձայնը, երբ ես աղաչեմ քեզ, երբ ձեռքերս դէպի սուրբ
3 փաճարդ պարզեմ: Ամբարիշտների շարքը մի՛ դասիր ինձ եւ մի՛ կործանիր ինձ նրանց հետ, որ անօրէնութիւն են
4 գործում, որ հաշտութեան մասին են խօսում իրենց ընկերների հետ, բայց սրտներում չարութիւն կայ: Վարձարիւր
նրանց, Տէր, ըստ իրենց արարքների, իրենց անօրէն վարքի համեմատ հապուցիր նրանց, նրանց ձեռքերի գործին
5 նայելով՝ փոքր իրենց հապուցումն իրենց: Նրանք ուշ չարածիրն Տիրոջ արածներին, ոչ էլ նայեցին նրա ձեռքի
6 գործերին: Դու կը կործանես նրանց, եւ այլեւս նրանք ուրքի չեն կանգնի: Օրհնեալ է Տէրը, քանզի լսեց ձայնն
7 իմ աղօթքի: Տէրն իմ օգնականն է ու պաշտպանը. նրա վրայ դրեց իր յոյսը սիրտն իմ, եւ մարմինս գոհացաւ ու
8 գուարճացաւ. եւ յօժարական պիտի փառաբանեմ նրան: Տէրը գորութիւնն է իմ ժողովրդի, ապաւենն իր օժեպի
9 փրկութեան: Փրկիր քո ժողովրդին, եւ օրհնիր քո ժառանգորդներին, հովուիր ու յաւեր բարձրացրո՞ւ նրանց:

28, 2 Աստուծո՞ւ որդիներ, մատուցեցէ՛ք Տիրոջը, մատուցեցէ՛ք Տիրոջը խոյտի ձագեր: Մատուցեցէ՛ք Տիրոջը փառք ու
3 պարիսի, փուլէ՛ք Տիրոջը փառքն իր անուան եւ երկրպագեցէ՛ք Տիրոջն իր սուրբ սրահում: Տիրոջ ձայնը ջրերի վրայ է.
4 փառքի Աստուածը որոտաց, Տէրն ինքն է անսպառ ջրերի վրայ: Տիրոջ ձայնը անարկու է, Տիրոջ ձայնը փառահեղ
5, 6 է: Տիրոջ ձայնը փշուրն է մայրիները, Տէրը կոտորաբում է մայրիները Լիբանանի: Տէրը կոտորաբում է դրանք
7 ինչպէս Լիբանանի մարտդ փունկերը, որոնք սիրատուն են միեղջերուի ձագերի պէս: Տիրոջ ձայնը ճեղքում է
8, 9 կրակի բոցը: Տիրոջ ձայնը ցնցում է անապարը, Տէրը դողացնում է Կաղէսի անապարը: Տիրոջ ձայնը ուրքի է
10 կանգնեցնում եղնիկներին եւ մերկացնում անփառները: Նրա փաճարում բոլորը թող գովեն փառքը նրա: Տէրը
11 զսպում եւ ցածրացնում է ջրհեղեղները, Տէրը յախտեան պիտի թագաւորի: Տէրն իր ժողովրդին գորութիւն պիտի
փայ, իր ժողովրդին պիտի օրհնի խաղաղութիւն պարգեւելով:

29, 2 Պանծացնում եմ քեզ, Տէր, քանզի ընդունեցիր ինձ եւ չթողիր, որ թշնամիներս չարախնդան վրաս: Տէր Աստուած
3, 4 իմ, կանչեցի քեզ, եւ բուժեցիր ինձ: Տէր, հոգիս դժոխքից հանեցիր եւ փոսն իջնողների միջից փրկեցիր ինձ:
5, 6 Մաղմոն երգեցէ՛ք Տիրոջը, ո՛վ նրա սրբեր, գոհութիւն մատուցեցէ՛ք նրա սուրբ յիշատակին: Նրա բարկութեան մէջ
7, 8 կը լինի: Իմ բարկութեան մէջ ես սասցի, թէ յաւեր չեմ սասանուի: Տէր, քո կամքով ուժ փուր իմ վայելչութեանը,
9, 10 բայց երբ երեսդ դարձիր ինձնից, ես խռովայոյզ եղայ: Քեզ կանչեցի, Տէր, աղաչեցի իմ Աստուծո՛ւ: Ի՛նչ օգուր
ունես իմ արիւնից, եթէ ապականութեան գրի մէջ թաղուեմ: Միթէ՛ հողը գոհութիւն կը մատուցի քեզ կամ կը պարմի՞
11, 12 քո ճշմարտութիւնը: Լսեց ինձ Տէրն ու ողորմեց, Տէրը եղաւ իմ օգնականը: Սուգս դարձրեց ուրախութիւն, հանեց
13 քուրձն իմ եւ խնդութիւն հագրեց ինձ, փառքս սաղմոս պիտի երգի քեզ, որպէսզի այլեւս չզոջամ ես: Տէր իմ
Աստուած, յախտեան գոհութիւն պիտի մատուցեմ քեզ:

30, 2 Այսուհետեւ՝ Դաթի հերոսութեան գովքի սաղմոսը Յոյսս դրի քեզ վրայ, Տէր, թող յաւեր ամօթով չմնամ. քո
3 արդարութեամբ փրկիր եւ ազարիր ինձ: Դէպի ի՛նձ խոնարհիր ականջը քո, փութա՛ւ ինձ պաշտպանելու: Եղիր
4 իմ պահապանը, Աստուած, եւ իմ փրկութեան ապաստարանը, քանզի իմ ուժն ու ապաւենն ես դու: Զո՛ւ անուան
5, 6 համար ինձ առաջնորդ եղար եւ սնուցեցիր ինձ: Ինձ կը հանես այն որոգայթից, որ լարեցին իմ դէմ: Դու ես
7 պաշտպանն իմ, Տէր, եւ քո ձեռքն եմ յանձնում իմ հոգին: Տէր Աստուած, փրկեցիր ինձ քո ճշմարտութեամբ: Արեցիր
8 նրանց, ուլքեր երկիւղ են կրում սնոսիաբար: Ես յոյսս դրի Տիրոջ վրայ, պիտի ցնձամ եւ ուրախանամ քո փութ
9 փրկութեամբ: Տեսար իմ նուաստացումն ու ինձ փրկեցիր վշտերից: Ինձ չմարմնեցիր նեղիչներիս ձեռքը եւ ուրքերս
10 լայնարձակ վայրում հաստատեցիր: Ողորմիր ինձ, Տէր, քանզի ճնշում եմ ես. սրտնեղութիւնից խռոված եմ իմ
11 աչքը, հոգին ու որովայնը: Կեանքս սպառուեց վիշտ ու ցաւերով, եւ փարիներս՝ հոգոց հանելով: Թշուառութիւնից
12 փկարացաւ ուժն իմ, եւ ոսկորներս մաշուցին: Իմ բոլոր թշնամիներից աւելի ես դրացիներին համար նախապիւնք
եղայ եւ ծանօթներիս համար՝ սուսկալի ահ ու սարսափ: Բոլոր նրանք, ուլքեր փեսնում էին ինձ, հեռու էին փախչում
13, 14 ինձնից: Սրտերից մոռացուցի ես ինչպէս մեռեալ եւ նմանուցի անպէտք անօթի, քանզի բամբասանք լսեցի
15 շարերից, որոնք իմ շուրջն էին: Նաւաբում իրար գլխի՝ նրանք ուզում էին առնել իմ հոգին: Բայց ես, Տէր, յոյսս
16 դրի քեզ վրայ՝ ստելով. «Դո՛ւ ես Աստուածն իմ, եւ քո ձեռքում է իմ ժառանգութիւնը: Փրկիր ինձ թշնամիներիս
17 ձեռքից եւ իմ հալածիչներից: Յո՛յց փութ երեսդ քո այս ծառային, պահպանիր ինձ, Տէր, քո ողորմութեամբ»:
18, 19 Տէր, ամօթով թող չմնամ, որ քեզ դիմեցի. թող ամբարիշտներն անաչեն ու դժոխք իջնեն: Եւ թող պապանձուեն
20 նենգ շրթունքները, որոնք ամբարտաւանութեամբ եւ արհամարհանքով չարախօսում են արդարի մասին: Որբա՛ն

շապ է քո ողորմութեան քաղցրութիւնը, Տէր, որ պահեցիր երկիւղածներիդ համար: Դու այն շնորհեցիր նրանց, որոնք իրենց յոյսը դրել են քեզ վրայ մարդկանց որդիների առջեւ: Մարդկանց խռովութիւնից պաշտպանեցիր նրանց քո երեսի ծածկոյթով, լեզուների հակառակութիւնից թաքցրիր նրանց քո վրանում: Օրհնեալ է Տէրը, քանզի ողորմութիւնն իր հրաշագործեց ամուր քաղաքում: Շփոթութեան մէջ ես ասացի, թէ այլեւս հեռու մնացի աչքերիդ առջեւից: Սակայն դու լսեցիր ձայնն իմ աղօթքի, երբ աղաղակեցի քեզ: Միրեցէք Տիրոջը, բոլոր սրբերդ նրա, քանզի Տէրը ճշմարտութիւն է փնտրում եւ խստութեամբ հապուցում նրանց, ովքեր շապ են ամբարտաւանանում: Քաջալերուեցէք ամէրդ, որ յոյս էք դրել Տիրոջ վրայ, եւ ձեր սրբերը թող գորանան:

Երանի նրան, ում մեղքերին թողութիւն արուեց եւ ում բոլոր յանցանքները ծածկուեցին: Երանի այն մարդուն, որին Տէրն այլեւս մեղաւոր չի համարում, եւ որի բերանում նենգութիւն չկայ: Ես լսեցի, եւ իմ բոլոր ոսկորները մաշուեցին՝ ամէն օր գիշեր-ցերեկ Տիրոջը կանչելուց: Քո ձեռքը ծանրացաւ ինձ վրայ, եւ կրկին ընկալ թշուառութեան մէջ, քանզի փշերն ինձ ծակեցին: Մեղքերս քեզ ցոյց կտան, եւ անօրէնութիւնս չեմ ծածկի քեզնից: Ասացի, թէ կը խոստովանեմ մեղքերն իմ, եւ դու թողութիւն կը արաս իմ մեղքերի ամբողջ ամբարշտութեանը: Նանգիսաւ: Դրա համար բոլոր սրբերն յարմար ժամին աղօթքի կը կանգնեն քո առջեւ, եւ աստիկ ջրհեղեղների ժամանակ նրանց ոչինչ չի պատահի: Դու ես իմ յենարանն այն նեղութեան մէջ, որը շուրջս պատեց: Ո՛վ ցնծութիւն իմ, փրկի՛ր ինձ նրանցից, ովքեր պաշարեցին ինձ: «Քեզ կ'իմաստանայնեն ու խելամիտ կը դարձնեն քո ընթացած ճանապարհին եւ աչքերս վրադ կը պահեմ», ասում է Տէրը: Մի՛ եղէք ձերի եւ ջորիների պէս, որոնք զիպակցութիւն չունեն. սանձով ու պախուրցով պէտք է նրանց կգակը ճնկել, որ քեզ չմօտեանան: Շապ են մեղաւորների փանջանքները, բայց ովքեր իրենց յոյսը դրել են Տիրոջ վրայ, Տիրոջ ողորմութիւնը կը պարուրի նրանց: Ուրախ եղէք եւ ցնծացէք Տիրոջով, ո՛վ արդարներ. պարծեցէք բոլորդ, որ ուղիղ էք սրբով:

Ցնծացէք, արդարներ, Տիրոջով. արդարներին է վայել օրհնութիւնը: Գոհութիւն յայտնեցէք Տիրոջը օրհներգութեամբ, փապարանի նուագարանով սաղմոն երգեցէք նրան: Օրհներգեցէք Տիրոջը նոր օրհներգով, քանզի հաճելի է այն: Սաղմոն երգեցէք նրան օրհնութեամբ: Ճշմարիտ են Տիրոջ պարգամները, եւ յուսալի՛ նրա բոլոր գործերը: Տէրը ողորմութիւն եւ իրաւունք է սիրում, Տիրոջ ողորմութեամբ է լցուած երկիրը: Տիրոջ խօսքով սրբեղծուեց երկինքը, եւ իր բերանի շնչով՝ նրա բոլոր գորութիւնները: Ինչպէս մի փրկի մէջ հասաքեց ծովի ջրերը եւ իր գանձը դրեց անդունդների յարակը: Թող երկիւղ կրի Տիրոջից ողջ երկիրը, եւ նրանից թող դողան բոլոր բնակիչներն աշխարհի, քանզի Նա ասաց՝ եւ սրբեղծուեցին, Նա հրամայեց՝ եւ հաստատուեցին: Տէրը խափանում է հեթանոսների մարդկութիւնները, Տէրն անարգում է ժողովուրդների դիպաւորութիւնները, Տէրն արհամարհում է իշխանների խորհուրդները: Տիրոջ մրաժուրը յաւիտեան կը մնայ, եւ նրա սրբի խորհուրդը՝ սերնդից սերունդ: Երանի այն ազգին, որի օգնականը Տէր Աստուած է, երանի այն ժողովուրդին, որին իր համար նա ժառանգութիւն ընկրեց: Տէրը երկնքից նայեց բոլոր մարդկանց որդիներին: Իր պարարասած բնակարեղից դիպեց աշխարհի բոլոր բնակիչներին: Նա, որ սրբեղծել է նրանցից իրաքանչիւրի սիրտը, հաշուի է առնում նրանց բոլոր գործերը: Թագաւորն իր զօրքի բազմութեամբ չի փրկուի, եւ ոչ էլ հսկան՝ իր մեծ ուժով: Չին անօգուտ է փրկութեան համար, իր մեծ ուժով հանդերձ չի փրկի հեծեալին: Տիրոջ աչքն իր երկիւղածների եւ իր ողորմութեանը յուսացողների վրայ է՝ մահից փրկելու նրանց անձը եւ սովի ժամանակ կերակրելու համար նրանց: Մեր հոգիներն սպասում են Տիրոջը, քանզի նա մեր օգնականն է ու պաշտպանը: Նրանով թող ուրախանան մեր սրբերը, եւ մենք նրա սուրբ անուան վրայ յոյս դնենք: Թող ողորմութիւնը, Տէր, լինի մեզ վրայ, ինչպէս որ մեր յոյսը դրինք քեզ վրայ:

Սաղմոս Դաւթի, երբ նա կերպարանափոխեց իր դէմքը Աբիմելեքի առջեւ, եւ սա բաց թողեց նրան, որ գնայ: Ամէն ժամ Տիրոջն օրհներգեմ, նրա օրհնութիւնն ամէն ժամ բերանումս լինի: Անձս Տիրոջով թող պարծենայ, հեզերը թող լսեն եւ ուրախանան: Մեծարեցէք Տիրոջն ինձ հեպ մէկպեղ, բարձրացնենք նրա անունը միասին: Խնդրեցի Տիրոջն, ու նա լսեց ինձ եւ իմ բոլոր նեղութիւններից փրկեց ինձ: Մօտեցէք Տիրոջն ու լոյս առէք, եւ թող ձեր երեսը չամաչի: Աղքատն այս Տիրոջը դիմեց, եւ Տէրը նրան լսեց ու իր բոլոր նեղութիւններից փրկեց նրան: Տիրոջ հրեշտակների բանակն իր երկիւղածների շուրջն է եւ պահպանում է նրանց: Ճաշակեցէք եւ տեսէք, թէ որքան քաղցր է Տէրը. երանելի է այն մարդը, որ յոյսը դրել է նրա վրայ: Վախեցէք Տիրոջից, բոլոր սրբերդ նրա, քանզի նրանից վախեցողները ոչ մի պակասութիւն չեն ունենայ: Մեծամեծներն աղքատացան ու սովի մարմուտեցին, բայց ովքեր Տիրոջն են փնտրում, նրանցից ոչ մի բարիք չի պակասելու: Եկէ՛ք, իմ որդիներ, եւ լսեցէք ինձ. ես կը սովորեցնեմ ձեզ Տիրոջ երկիւղը: Ո՛վ է մարդն այն, որ սիրում է կեանքը, եւ ուզում է իր օրերը բարութեան մէջ փտանել: Լեզուդ պահիր չարութիւնից, եւ շրթներդ թող նենգութիւն չխօսեն: Խուսափիր չարից ու բարիք գործիր, խաղաղութիւն փնտրիր եւ դրան հեպելիր: Տիրոջ աչքերն ուղղուած են արդարներին, իսկ ականջները՝ նրանց աղօթքին: Տիրոջ հայեացքը չարագործների վրայ է՝ նրանց յիշարակն աշխարհից ջնջելու համար: Արդարները Տիրոջը աղօթեցին, եւ Տէրը լսեց նրանց ու փրկեց նրանց իրենց բոլոր նեղութիւններից: Տէրը նրանց կողքին է, ովքեր սրբամաշ են եղել, եւ նա փրկում է հոգով խոնարհներին: Արդարների նեղութիւնները շապ են, Տէրն ազատում է նրանց այդ բոլորից: Պահպանում է նրանց բոլոր ոսկորները, եւ դրանցից ոչ մէկը չի փշրուելու: Մեղաւորի մահը չարաչար է, իսկ արդարին ապողը կը զոջայ: Տէրը փրկում է իր ծառաներին, եւ բոլոր նրանք, որ յոյս են դնում Նրա վրայ, չայիպի զոջան:

Տէր, դափիր նրանց, ովքեր դաբում են ինձ, մարտնչիր նրանց դէմ, ովքեր մարտնչում են իմ դէմ: Ան գէնքն ու գրահը քո եւ հասիր ինձ օգնութեան: Սուրդ հասիր ընդդէմ իմ հալածիչների, վանիր նրանց եւ ասա՛ ինձ, թէ՛ «Քո փրկութիւնը ես եմ»: Թող խայտառակուեն ու ամօթով մնան ինձ հեպապնդողները, թող ընկրկեն եւ ամօթահար լինեն ինձ չար կամեցողները: Նրանք թող վերածուեն հողմից քշուող փոշու, եւ թող Տիրոջ հրեշտակը չարչարի նրանց: Նրանց ճանապարհը թող խաւար լինի ու սայթաքուն, եւ Աստուծո՛ւ հրեշտակը թող հալածի նրանց: Իզուր որոգայթ լարեցին իմ դէմ իրենց ապականութեամբ, եւ իզուր նախապրեցին ինձ: Նրանց վրայ կը հասնի մի որոգայթ, որի մասին չգիպեն նրանք. իրենց թաքցրած թակարդը կը բռնի ուրքը նրանց, եւ նրանք կ'ընկնեն այդ որոգայթի մէջ: Իսկ հոգիս կը ցնծայ Տիրոջով, ուրախ կը լինի նրա փութած փրկութեամբ: Իմ բոլոր ոսկորները կ'ասեն. «Տէր, ո՛վ է քեզ նման»: Նա փրկեց աղքատին բռնակալի ձեռքից, եւ խեղճին ու փնանկին՝ իրենց յափշտակողներից: Իմ

12 դեմ բարձրացան վկաները չար, հարցաքննեցին ինձ մինչ ես անպեղեակ էի: Բարու փոխարեն չար հապուցեցին
 13 ինձ, խորհուրդ արին ինձ անժառանգ թողնել մարդկանց մէջ: Նրանց հալածանքի ժամանակ ես քուրձ էի հագ-
 14 նում, ծոնով խղճալի էի դարձնում ինձ, եւ իմ աղօթքներն ինձ վերադարձան: Եղբօր ու ընկերոջ նման սիրալիր էի,
 15 սգաւորի ու վշտացեալի պէս՝ խոնարհ: Նաւաբուեցին ու չարախնդացին ինձ վրայ. փանջանքներ կուտակուեցին իմ
 16 դէմ, եւ ես չհմացայ. նրանք ցրուեցին, բայց չզղջացին. Փորձեցին ինձ ու անարգեցին, աբամներն իրենց արհա-
 17 մարհանքով կրճարեցին իմ դէմ: Տէր, մինչեւ երբ պիտի տեսնես: Նեռն պահիր ինձ նրանց խորամանկութիւնից,
 18 եւ միամօրիկիս՝ առիծներից: Գոհութիւն պիտի մաքուցես թեզ, Տէր, մեծ հաւաքներում եւ ժողովրդի բազմութեան
 19 մէջ պիտի օրհնեղանք թեզ: Թշնամիներն իմ թող վրաս չլնդան, նրանք, որ ապում էին ինձ առանց պարճառի եւ
 20 իրար աչք էին անում ինձ համար: Նեքս խաղաղութիւնից էին խօսում, բայց իրենք զայրացած՝ նենգութիւն էին
 21, 22 խորհում: Բացին ինձ վրայ բերաններն իրենց եւ սասցին. «Այո՛, այո՛, մեր աչքերը տեսան»: Տէր, ինքը տեսար,
 23 մի՛ լքիր. Տէր, մի հեռացիր ինձանից: Չարթնիր, Տէր, նայիր իմ իրաւունքին ու արդարութեանը, Աստուած իմ եւ
 24 Տէր իմ: Իմ դապն արա՛, արդարացրո՛ւ ինձ ըստ քո արդարութեան, ո՛վ Տէր իմ Աստուած: Թշնամիներն իմ թող
 25, 26 չուրախանան ինձանով: Եւ չասեն իրենց մտքում. «Երնէ՛կ, երնէ՛կ մեզ, քանզի խորակեցինք նրան»: Թող խայ-
 27 իմ դէմ մեծախօսողները: Բոլոր նրանք, ովքեր իմ արդարութիւնն են կամենում եւ քո ծառային խաղաղութիւն ցան-
 28 կանում, թող ուրախութեամբ ցնծան թեզնով եւ միշտ ասեն՝ «Մեծ է Աստուած»: Լեզուս պիտի քո արդարութիւնը
 պարծի եւ հանապազ թեզ գովաբանի:

35, 2 Այսուհետեւ՝ Տիրոջ ծառայ Դաւթի սաղմոսը Անօրէնն ասում է իր մտքում մեղանջելիս, թէ իր աչքերի առջեւ
 3 Աստուծու վախ չկայ: Նա խորամանկութիւն է գործում նրա իսկ հանդէպ, որ չտեսնի իր անօրէնութիւնն ու չափի
 4, 5 այն: Նրա բերանի խօսքերն անարդար ու նենգամիտ են, նա չկամեցաւ հասկանալ բարին: Անօրէնութիւն խորհեց
 6 իր անկողնում, կանգնեց այն բոլոր ուղիների վրայ, որոնք բարի չեն, եւ չարից չձանձրացաւ: Տէր, երկնքում է
 7 քո ողորմութիւնը, իսկ ճշմարտութիւնը՝ մինչեւ ամպերը: Արդարութիւնը, Աստուած, լեռների պէս է, իրաւունքը՝
 8 խոր անդունդի պէս. մարդ ու անասուն դու ես ապրեցնում, Տէր: Որքան՝ առաք է քո ողորմութիւնն, Աստուած,
 9 մարդկանց որդիները թելերիդ հովանուն պիտի սպալինեն: Նրանք պիտի յագենան քո փան լիութիւնից, եւ նրանց
 10 պիտի խմեցնես քո գրգանքի գետերից: Տէր, թեզնից է կեանքի աղբիւրը, եւ երեսիդ յոյսով ենք յոյսը տեսնում:
 11, 12 Ողորմութիւնդ շնորհիր թեզ ճանաչողներին, եւ արդարութիւնդ՝ սրբով ուղիղներին: Թող ամբարտաւանների ուրբը
 13 մեզ չհասնի, եւ մեղաւորների ձեռքը չդողացնի մեզ: Այնպեղ բոլոր անօրէնութիւն գործողները պիտի ընկնեն,
 մերժուեն ու չկարողանան այլեւս ուրքի կանգնել:

36, 2, 3 Սաղմոս Դաւթի Մի՛ նախանձիր չարամիտներին եւ ոչ էլ նրանց, ովքեր անօրէնութիւն են գործում, քանզի
 4 նրանք խոտի պէս իսկոյն կը չորանան, դալար խոտի պէս արագ կ'անցնեն: Յոյսդ դիր Տիրոջ վրայ ու բարու-
 5 թիւն գործիր, բնակուիր երկրում եւ արածիր նրա ընդարձակութեան մէջ: Պաղապիր Տիրոջը, եւ նա թեզ կը փայ
 6, 7 սրբիդ ուզածները: Յայրնի՛ դարձրո՛ւ քո ճանապարհները Տիրոջը եւ դիր յոյսդ նրա վրայ: Նա այնպէս կ'անի, որ
 8 արդարութիւնդ երեսայ ինչպէս յոյս, եւ իրաւունքդ՝ ինչպէս ցերեկ: Ննազանդ եղիր Տիրոջն ու ծառայիր նրան. մի՛
 9 նախանձիր նրանց, որոնց ճանապարհը նշաւակելի է, ոչ էլ այն մարդուն, որ անօրէնութիւն է գործում: Դաւարիր
 10 բարկանալուց, հանդարտուիր սրամտութիւնից եւ մի՛ նախանձիր չարամիտներին: Չարագործները շուրջով կը վե-
 11 ռանան, իսկ Տիրոջն սպասողները կը ժառանգեն երկիրը: Ես մի փոքր ժամանակ, եւ այլեւս ամբարիշտ չի մնայ,
 12 կը փնտրես նրա տեղն ու չես գտնի: Իսկ ովքեր հեզ են, նրանք կը ժառանգեն երկիրը եւ կը գուարճանան մեծ
 13, 14 խաղաղութեան մէջ: Մեղաւորը հեղապնդում է արդարին եւ իր աբամներն է կրճարեցնում նրա վրայ: Բայց Տէրը
 15 կը ծիծաղի նրա վրայ, քանզի նախապէս գիտէ, որ հասել է նրա օրը: Մեղաւորները սուր քաշեցին եւ լարեցին
 16 իրենց աղեղները՝ աղբարին ու փնտրեցին հարուածելու, սրբով խոնարհներին սպանելու համար: Նրանց սրերը
 17 կը միտուն իրենց սրբերը, եւ նրանց աղեղները կը փշրուեն: Արդարի քիչն աւելի լաւ է, քան մեղաւորների մեծ
 18, 19 հարստութիւնը: Ամբարիշտների բազուկները կը խորակուեն, եւ Տէրն արդարներին հասարաք կը պահի: Նա
 20 գիտէ անմեղների օրերը, նրանց ժառանգութիւնը յաւիտեան կը լինի: Փորձանքի ժամանակ նրանք ամօթով չեն
 21 մնայ, իսկ սովի օրերին կը յագենան: Արդ, մեղաւորները կորստեան կը մաքնուեն, եւ Տիրոջ թշնամիներն իրենց
 22 փառքի ու վերելքի ժամին կը սպառուեն, ինչպէս ծուխն է սպառում: Մեղաւորը փոխ է առնում ու չի վճարում,
 23 իսկ արդարը ողորմում է ու փալիս: Ովքեր օրհնում են Տիրոջը, կը ժառանգեն երկիրը, իսկ ովքեր անիծում են, կը
 24, 25 ջնջուեն Տիրոջ ձեռքով: Տէրն ուղղում է այն մարդու ընթացքը, ով շար է սիրում իր ճանապարհը: Եթէ անգամ
 26 նա սայթաքի, չի կործանուի, քանզի Տէրը բռնել է նրա ձեռքը: Մանուկ էի ես եւ ձերացայ, բայց արդարին ար-
 27 համարիւած չտեսայ կամ նրա զաւակին՝ հաց մուրալիս: Ամէն օր նա ողորմում ու փոխ է փալիս, նրա սերունդը
 28, 29 յաւիտեան օրհնեալ կը լինի: Խուսափիր չարից ու բարութիւնն արա եւ յաւիտեան կ'ապրես երկրի վրայ: Տէրը
 սիրում է իրաւունքը, եւ իր սրբերին երեսի վրայ չի թողնում, այլ յաւիտեան պահպանում է նրանց: Անօրէնները
 30 կը քշուեն կը գնան միասին, եւ ամբարիշտների սերունդը կ'ոչնչանայ: Իսկ արդարները կը ժառանգեն երկիրը եւ
 31 յաւիտեանս յաւիտեանից կը բնակուեն նրա մէջ: Արդարի բերանն իմաստութիւն է բարբառում, իսկ լեզուն արդա-
 32, 33 րութիւն է խօսում: Նրա սրբում իր Աստուծու օրէնքն է, ուստի նրա երթն անսայթաք կը լինի: Մեղաւորը նայում է
 34 արդարին եւ ձգտում սպանել նրան: Սակայն Տէրը նրա ձեռքում չի թողնի նրան եւ դաբասարանի ժամանակ նրան
 35 չի դաբասարարի: Սպասիր Տիրոջն ու պահիր նրա ճանապարհները, նա թեզ կը բարձրացնի՝ երկիրը ժառանգելու,
 36 եւ դու կը տեսնես մեղաւորների կործանումը: Տեսայ ամբարշտին մեծացած ու բարձրացած, ինչպէս Լիբանանի
 37, 38 մայրիները: Ես մօտով անցայ, եւ ահա նա չկար, փնտրեցի՝ ու նրա տեղը չերեսաց: Անարա՛ր ապրիր եւ նայիր
 39 արդարութեանը, քանզի խաղաղասէր մարդը ժառանգութիւն կ'ունենայ: Անօրէնները կը քշուեն կը գնան գլխովին,
 40 եւ ամբարիշտների սերունդը կորստեան կը մաքնուի: Արդարների փրկութիւնը Տիրոջից է, նեղութեան ժամանակ
 41 նա է նրանց օգնակաւը: Տէրը կ'օգնի ու կը փրկի նրանց, կ'ազարի մեղաւորներից ու կը պահպանի նրանց, քանզի
 նրանք իրենց յոյսը դրել են Նրա վրայ:

37, 2 Սաղմոս Դաւթի՝ շաբաթօրեայ յիշատակի առթիւ. Տէր, քո զայրոյթով մի՛ յանդիմանիր ինձ եւ քո բարկութե-

ամբ հին՝ մի՛ խրատիր, քանզի քո նեպերն ինձ հարուածեցին, եւ քո ձեռքն ինձ վրայ ծանրացաւ: Մարմնիս 3, 4
 համար բուժում չկայ քո բարկութեան դէմ, ոսկորներս հանգստութիւն չունեն իմ մեղքերի պատճառով: Անօրէ- 5
 նութիւններս գլխիցս վեր բարձրացան, սասարիկ բեռան պէս ծանրացան վրաս: Վերքերն իմ նեխեցին ու փոքեցին 6
 անզգամութեանս հեպտեանքով: Տառապեցի եւ խիստ նուաստացայ, գիշեր-ցերեկ շրջեցի վշտացած, քանզի հոգիս 7, 8
 լցուեց փանջանքներով, եւ մարմնիս համար բուժում չկայ: Չարչարուեցի եւ սասարիկ կորացայ, մռնչացի սրբիս 9
 հեծութիւնից: Տէր, ամբողջ ցանկութիւնս առջեւդ է, եւ հառաչանքս չճածկուեց քեզնից: Միրքս պղտորուեց իմ մէջ, 10, 11
 եւ ուժս լքեց ինձ, աչքերիս մէջ լոյսի նշոյլ իսկ չմնաց: Բարեկամներս եւ ընկերներս մօտեցան ու կանգնեցին իմ առ- 12
 ջել, եւ մերձաւորներս ինձնից հեռու մնացին: Ինձ հեքապնդողները բռնադատեցին ինձ, իմ դէմ չարիք նիւթողները 13
 անօրէնութիւն խօսեցին, եւ գիշեր-ցերեկ նենգութիւն մտածեցին: Իսկ ես դարձայ ինչպէս խուլ, որ չի լսում, ինչպէս 14
 համր, որ բերանն իր չի բացում: Ես դարձայ ինչպէս մարդ, որ չի լսում, եւ որի բերանում խօսք չկայ: Ես յոյսս 15, 16
 քեզ վրայ դրի, ո՛վ Տէր, ու դու կը լսես ինձ, Տէր իմ Աստուած: Ասացի՝ «Թող թշնամիներս չծիծաղեն վրաս»: Երբ 17
 ուրքս սայթաքեց, նրանք յոխորտացին իմ դէմ: Ես պարտաստ եմ փանջանքների, եւ իմ ցաւերը միշտ առջեւս են: 18
 Կը պարմեմ իմ անօրէնութիւնները եւ կը հոգամ իմ մեղքերի մասին: Բայց թշնամիներն իմ ողջ են ու ատելի հզօր, 19, 20
 քան ես, եւ բազմացել են նրանք, ովքեր յանիրաւի արում են ինձ, ովքեր ինձ չարութեամբ հապուցեցին բարու 21
 փոխարէն եւ չարախօսեցին իմ մասին, քանզի ես արդարութեամբ էի ընթանում: Մի՛ լքիր ինձ, Տէր իմ Աստուած, 22
 եւ մի՛ հեռացիր ինձնից: Ո՛չ դարձրու, որ ինձ օգնես, ո՛վ իմ փրկիչ Տէր: 23

Այսուհետեւ՝ օրհնութիւն Իդիթումին Ասացի՝ «Զգուշանամ իմ ճանապարհին, որ լեզուովս չմեղանջեմ»: Բերանիս 38, 2
 պահպանակ դրի, երբ մեղաւորը հակառակուեց ինձ: Խուլ եղայ եւ խոնարհ դարձայ, բարիքս լռութեան մայրնեցի, 3
 եւ ցաւերս նորոգուեցին իմ մէջ: Միրքս կրակ կարեց իմ ներսում, եւ մարքիս մէջ հուր բորբոքուեց: Խօսեցի 4, 5
 լեզուովս եւ ասացի. «Տէր, ցոյց տուր ինձ, թէ ե՞նք է իմ վախճանը, եւ որքան է կեանքիս օրերի թիւը, որպէսզի
 իմանամ, թէ ինչքան կորուստ եմ ունեցել»: Ահա սահման դիր իմ օրերին, եւ կարողութիւնս ոչինչ է իմ աչքում, 6
 բոլորովին ոչնչութիւն է ամէն մարդ, որ մարմին ունի: Արդարեւ, մարդ շրջում է ինչպէս մի ուրուական. բայց իզուր 7
 է նա փազնապում, զանձ կուրակում՝ չիմանալով, թէ ում համար: Իսկ արդ, ո՛վ է իմ համբերութիւնը, եթէ ոչ դու, 8
 Տէր, կամ իմ ուժն ու կարողութիւնը քեզնից չե՛մ միթէ: Բոլոր յանցանքներիցս փրկեցիր եւ անզգամների համար 9
 նախապիւնք դարձիր ինձ: Ես խուլ եղայ եւ ջբացեցի բերանն իմ, քանզի դու էիր գործում: Նեռացրո՛ւ ինձնից իմ 10, 11
 փանջանքները, որովհետեւ քո ձեռքի զօրութիւնից հիւծուեցի ես: Մեղքերի համար կշտամբելով՝ խրատեցիր դու 12
 մարդուն, սարդոստայնի պէս մաշեցիր նրան, բայց սուտ է ամէն մարդ: Նանգիստ: Տէր, լսի՛ր իմ աղօթքը, ականջ 13
 դիր խնդրանքներիս եւ արտասուքս լռութեան մի՛ մարմիր: Պանդուխտ եմ ես քո առաջ, օտարական եւ անցորդ, 14
 ինչպէս իմ բոլոր նախնիները: Թո՛յլ տուր ինձ, որ հանգստանամ, մինչեւ իմ գնալն այնպտել, որ այլեւս չեմ լինի: 14

Այսուհետեւ՝ սաղմոս Դաւթի՝ Նամբերութեամբ սպասեցի Տիրոջը, եւ նա նայեց ինձ ու լսեց իմ աղօթքը: Ես ինձ 39, 2, 3
 հանեց փառապանքի փոսից, ցեխից ու փղմից. ուրքերս ժայռի վրայ հասարայեց եւ ուղղեց իմ քայլերը: Բերանս 4
 դրեց մի նոր օրհներգ՝ օրհներգը մեր Տէր Աստուծո: Շարքերը պիպի փեսնեն ու վախենան եւ իրենց յոյսը դնեն 5
 Տիրոջ վրայ: Երանի այն մարդուն, որի յոյսը Տիրոջ անունն է, եւ որը ունայնութեանն ու սուտ մոլորութեանն ուշ 6
 չի դարձրել: Բազում են քո սքանչելիքները, Տէր իմ Աստուած, քո խորհուրդներում ոչ ոք նման չէ քեզ: Պարմեցի 7
 ու խօսեցի դրանց մասին, բայց դրանք անթիւ են: Չոհերն ու ընձաները հաճելի չեղան քեզ, ինձ լսողութիւն տուիր 8
 եւ ողջակէզ ու մեղայագին չպահանջեցիր: Այն ժամանակ ասացի, թէ՛ «Ահա գալիս եմ ես, գրքի գլուխներում 9, 10
 գրուած է իմ մասին: Ուզեցի կամքդ կատարել, Աստուած իմ, եւ օրէնքդ, որ իմ ներսում է»: Մե՛ծ հաւաքներում 11
 ես քո արդարութիւնն անարեցի, եւ արդ շրթունքներս չեմ կտրում քեզնից: Տէր, դու գիտես, որ քո արդարութիւնը, 12
 քո ճշմարտութիւնն ու փրկութիւնը ծածուկ չեմ պահել իմ սրտում, պարմել եմ եւ մե՛ծ հաւաքներից չեմ թաքցրել 13
 քո ողորմութիւնն ու ճշմարտութիւնը: Իսկ դու, Տէր, գթութիւնդ հեռու մի՛ պահիր ինձնից, քո ողորմութիւնն ու 14
 ճշմարտութիւնը միշտ պահապան լինի ինձ: Ինձ պաշարեցին չարիքներ, որոնք անթիւ էին. անօրէնութիւններս ինձ 15
 վրայ հասան, եւ ես չկարողացայ նկատել. գլխիս մագերից ատելի շար եղան դրանք, եւ սիրքս ինձ լքեց: Կամեցիր 16
 փրկել ինձ, Տէր, նայի՛ր, որ օգնես ինձ, Տէր: Թող խայրառակունեն ու ամօթահար լինեն նրանք, որ ուզում էին 17
 նրանք, որ չարախնդում էին իմ դէմ: Թող քեզանով ցնձան ու ուրախանան բոլոր նրանք, որ փնտրում են քեզ, Տէր: 18
 «Քո փրած փրկութիւնը սիրողներն ամէն ժամ թող ատեն՝ «Մե՛ծ է Աստուած»: Ես աղքատ եմ եւ փնտրեցի, Աստուած, 18
 հոգ տար իմ մասին. իմ օգնականն ու պաշտպանը դու ես. Աստուած իմ, մի՛ ուշացիր:

Այսուհետեւ՝ սաղմոս Դաւթի՝ Երանի նրան, ով մտածում է աղքատի ու փնտրողի մասին. փորձանքի օրը Տէրը 40, 2
 կը փրկի նրան: Տէրը կը փրկի ու կը պահպանի նրան, երանելի կը դարձնի երկրի երեսին եւ չի մարմնի նրան 3
 իր թշնամիների ձեռքը: Տէրը նրան կ'օգնի փառապանքի մահճում եւ նրա անկողինն ամբողջովին կը մաքրի 4
 իր հիւանդութիւնից: Ես ասացի. «Տէր, ողորմիր ինձ եւ բուժիր անձն իմ, եւ մեղանջեցի քո դէմ»: Թշնամիներս 5, 6
 չարութեամբ ասացին իմ մասին. «Ե՛իք պիտի մեռնի նա, եւ նրա անունը ջնջուի»: Ինձ այցելութեան եկողը դարարկ 7
 բաներ էր խօսում իր սրտում, անօրէնութիւն կուրակում իր մէջ, դուրս էր գալիս եւ նոյն բանն էր պարմում: Բոլոր 8
 թշնամիներս քրթմնջեցին իմ մասին եւ չարիք նիւթեցին իմ դէմ: Նրանք անօրէն խօսքեր բարդեցին ինձ վրայ. «Ով 9
 ննջում է, մի՛թէ այլեւս յարութիւն չի՛ առնի»: Անգամ իմ բարեկամ մարդը, որին ես վստահում էի, եւ որն ուրում 10
 էր հացն իմ, յաճախակի իմ դէմ խաբէութիւն գործեց: Բայց դու, Տէր, ողորմիր եւ ուրքի՛ կանգնեցրու ինձ, որ 11
 հապուցեմ նրանց: Եթէ թշնամիներս չչարախնդան վրաս, դրանից ես կ'իմանամ, որ բարեհաճ ես իմ հանդէպ: Դու 12, 13
 իմ անմեղութեան համար ընդունեցիր ինձ եւ յաիպեան հասարայեցիր քո առջեւ: Օրհնեալ լինի Տէր Աստուածն 14
 Իսրայէլի յաիպեանս յաիպեանից. ամէն, ամէն:

Այսուհետեւ՝ Կորնի որդիների իմաստութիւնը Ինչպէս եղջերուն ջրի ակունքներին է փափագում, այնպէս էլ ես 41, 2
 քեզ եմ փափագում, ո՛վ Աստուած. հոգիս ծարաւ է քեզ, Աստուած հզօր եւ կենդանի. ե՛րբ պիտի գամ ու երեսամ 3
 Աստուծո առաջ: Գիշեր-ցերեկ իմ արցունքներով սնուեցի, քանզի ամէն օր ինձ ատում էին. «Քո Աստուածն ո՛ր 4
 է»: Դա յիշելիս՝ հոգիս փառապում էր իմ ներսում, բայց քաջալերում էի, որ պիտի մտնեմ Աստուծո փան սքանչելի 5

6 յարկի փակ, ցնծութեան ու օրհնութեան ձայնով եւ ձայնով բարեբանութեան: Արդ, ինչո՞ն ես փրկման, հոգի՛ իմ,
 7 կամ ինչո՞ն ես խռովեցնում ինձ. յոյսդ դիր Աստուծո՞ւ վրայ, օրհներգի՛ր նրան, իմ անձը փրկողն Աստուծո՞ւմ է: Նոզին իմ
 8 խիստ խռովուեց, դրա համար քեզ յիշեցի Յորդանանի երկրից ու Ներմոնի փոքր սարից: Անդունդից քեզ կանչեցին
 9 քո յորձանքների ձայնով: Քո բոլոր կոհակներն ու ալիքներն անցան իմ վրայով: Յերեկը Տէրն իր ողորմութիւնը
 10 հասարարեց. գիշերը՝ նոր օրհներգութիւն. ես աղօթում եմ Աստուծո՞ւն իմ կեանքի համար: Աստուծո՞ւն ասացի. «Ինձ
 11 ընդունողը դու ես, ինչո՞ն մերժեցիր ինձ, ինչո՞ն փխուր լինեմ թշնամուս հալածանքի ժամանակ»: Երբ ոսկորներս
 12 փշրուեցին, թշնամիներն իմ նախաբեցին ինձ՝ ամէն օր ասելով. «Քո Աստուծո՞ւն ո՞ր է»: Արդ, ինչո՞ն ես փրկման, հոգի՛ իմ,
 կամ ինչո՞ն ես ինձ խռովեցնում. յոյսդ դիր Աստուծո՞ւ վրայ, օրհներգի՛ր նրան, իմ անձը փրկողն Աստուծո՞ւմ է:

42 1 Դաբիր ինձ, Աստուծո՞ւ, եւ դաբասարանիս ժամին արդարացրո՞ւ ինձ: Անսուրբ ազգից, մեղսագործ ու նենգ
 2 մարդուց փրկի՛ր ինձ: Դու ինձ ուժ փռողն ես, Աստուծո՞ւ, ինչո՞ն ինձ մոռացար, ինչո՞ն փխուր լինեմ, երբ թշնամիս
 3 ինձ հալածի: Առաքի՛ր, Տէ՛ր, քո յոյսն ու ճշմարտութիւնը, որ ինձ առաջնորդեն եւ հասցնեն քո սուրբ լեռն ու օթեանը:
 4 Ես կը մօտենամ Աստուծո՞ւ սեղանին, Աստուծո՞ւն, որ երջանկացնում է իմ երկրասարդութիւնը: Գոհութիւն կը մաքուցեմ
 5 քեզ օրհներգերով, Աստուծո՞ւ, Աստուծո՞ւ իմ: Արդ, ինչո՞ն ես փրկման, հոգի՛ իմ, կամ ինչո՞ն ես ինձ խռովեցնում, յոյսդ
 դիր Աստուծո՞ւ վրայ, օրհներգի՛ր նրան, նա իմ փրկիչ Աստուծո՞ւն է:

43. 2 Այսուհետեւ՝ Կորիսի որդիների իմաստութիւնը. սաղմոս Դաթի Աստուծո՞ւ, մեր ականջներով լսեցինք, մեր
 3 հայրերը մեզ պարմեցին այն գործը, որ կարարեցիր նրանց օրերում՝ հին օրերում: Քո ձեռքն արմաբախիլ արեց
 4 հեթանոսներին, եւ նրանց փոխարէն մեզ փնկեցիր, հասարարեցիր. չարչարեցիր ժողովուրդներին ու արարքսեցիր
 5 նրանց: Նրանք երկիրն իրենց սրով չժառանգեցին, ոչ էլ իրենց բազուկն էր, որ նրանց փրկեց, այլ՝ քո աջը,
 6 քո բազուկը եւ քո երեսի յոյսը, քանզի դու բարեհաճ եղար նրանց հանդէպ: Դու ինքդ ես իմ թագաւորն ու իմ
 7 Աստուծո՞ւր, որ Յակոբի փրկութեան հրամանն արձակեց: Քեզնով պիտի կործանենք մեր թշնամիներին, եւ քո
 8 անուամբ արհամարհենք մեր դէմ ելնողներին: Յոյսս չեմ դրել իմ աղեղի վրայ, եւ ոչ էլ սուրս պիտի փրկի ինձ: Այլ
 9 դու փրկեցիր մեզ մեր թշնամիներից եւ մեզ պողոտներին ամօթահար արեցիր: Նանապազ Աստուծով պարծենանք
 10 եւ յափտեան գոհութիւն մաքուցենք նրա անուանը: Մակայն դու մերժեցիր ու խայրառակեցիր մեզ եւ մեր զօրքերի
 11, 12 հեք մարտի չէլար, ո՞վ Աստուծո՞ւ: Մեզ յեք մղեցիր մեր թշնամիներից, եւ մեզ պողոտները մեզ կողոպտեցին: Մեզ
 13 ոչխարի պէս մորթելու յանձնեցիր եւ մեզ ցրեցիր հեթանոսների մէջ: Քո ժողովրդին վաճառեցիր ոչինչ գնով, եւ
 14 մեր աղաղակը չափ չունեցաւ: Մեր հարեանների նախաբինքին արժանացրիր մեզ եւ մեր շուրջը գրնուողների
 15 խայրառակ ծաղրուծանակին: Մեզ խաղը դարձրիր հեթանոսների մէջ, եւ ժողովուրդները գլուխ թափ փուցին:
 16, 17 Ամէն օր իմ նախաբինքն առջես է, եւ երեսիս ամօթը պարել է ինձ՝ նախաբողի ու չարախօսի ձայնից, թշնամու
 18, 19 եւ հալածողի երեսից: Այս ամէնը մեզ վրայ եկաւ, բայց մենք քեզ չմոռացանք, չորժեցինք քո ուխտը, եւ մեր
 20 սրբերով յեք չդարձանք քեզանից. դու շեղեցիր մեր շափողը քո ճանապարհից: Տաճանավայրում մեզ ծնկի բերին,
 21 եւ մահուան սպուռները պարեցին մեզ: Միտէ՛ մոռացել ենք մեր Աստուծո՞ւն անունը կամ ձեռք ենք մեկնել օտար
 22 աստուածների. չէ՛ որ Աստուծո՞ւ դա կ'իմանայ, քանի որ նա քննում է գաղտնիքները մեր սրբի: Մենք ամէն օր
 23 գոհում ենք քեզ համար, կարծես մորթելու ոչխարներ լինենք: Զարթնի՛ր, ինչո՞ն ես ննջում, Տէ՛ր. ելի՛ր եւ մի՛ մերժիր
 24, 25 մեզ իսպառ: Ինչո՞ն ես երեսդ շրջում մեզանից, մոռանում մեր աղքատութիւնն ու նեղութիւնները: Մեր անձերը
 26 մինչեւ գետին կորացան, եւ մեր մէջքը դիպաւ հողին: Ելի՛ր, Տէ՛ր, օգնի՛ր եւ փրկի՛ր մեզ յանուն քո անուն:

44 1 Այսուհետեւ՝ անցած ժամանակի մասին. Կորիսի որդիների իմաստութիւնը. օրհնութեան սաղմոս սիրելիի մասին
 2 Սրբիցս քո բարի պարգամներն են բխում, եւ իմ գործերը պարմում եմ թագաւորին: Լեզուս նման է արագ գրող
 3 դպրի գրչի: Տեսքով գեղեցիկ ես բոլոր մարդկանց որդիներից, շրթունքներիցդ շնորհք է թափում. դրա համար
 4, 5 Աստուծո՞ւ օրհնեց քեզ յափտեան: Մէջքիդ տնօր կապի, ո՞վ հօգօր, քո վայելչութեամբ ու գեղեցկութեամբ: Լարի՛ր
 6 աղեղդ, ուղղի՛ր եւ թագաւորի՛ր յանուն ճշմարտութեան, հեզութեան ու արդարութեան, եւ քո աջը թող սքանչելապէս
 7 առաջնորդի քեզ: Քո նկերը սրում են, ո՞վ հօգօր, ընդդէմ թագաւորի թշնամիների. եւ ժողովուրդները պիտի
 8 ընկնեն ուքերիդ փակ: Քո գահը յափտեանս յափտենից է, Աստուծո՞ւ. քո արքայական գաւազանն արդարութեան
 9 գաւազան է: Միտեցիր արդարութիւնն ու արեցիր անօրէնութիւնը, դրա համար Աստուծո՞ւ՝ քո՛ Աստուծո՞ւն օձեց քեզ
 10 ուրախութեան իրով՝ անելի, քան քո ընկերների: Քո զգեստներից ու փղոսկրեայ պալատներից գնուռս, հալով
 11 կիսամոն է բուրում: Արքայադասարներն ուրախացնում ու պարում են քեզ: Թագուհին կանգնած է քո աջից՝
 12 զարդարուած ու պաճուճուած ոսկեհուռ զգեստներով: Դուսար, լսի՛ր ու փես, մօտեցրո՞ւ ականջը քո, մոռացի՛ր
 13 քո ժողովրդին եւ քո հօր փունը, քանզի թագաւորը ցանկացաւ քո գեղեցկութիւնը: Նա ինքն է քո Տէրը, որին
 14 պիտի երկրպագես. նրան պիտի երկրպագի եւ դուստրը Տիրոսի, եւ ժողովրդի մեծամեծները պիտի պաշտեն
 15, 16 նրան ընծաներով: Արքայադասեր ողջ փառքը իր մէջ է՝ ոսկեհուռ զգեստների զարդարանքի ու պաճուճանքի փակ:
 17 Թագաւորի մօտ նրա հեք կոյսեր պիտի փարունեն, իր ընկերուհիները պիտի փարունեն նրա մօտ: Յնծութեամբ եւ
 18 ուրախութեամբ պիտի բերեն նրանց, եւ պիտի փարունեն թագաւորի պալատը: Եւ քո հայրերի փոխարէն որդիներ
 19 պիտի լինեն քեզ, որոնց իշխան պիտի կարգես ողջ երկրի վրայ: Քո անունը պիտի յիշուի սերնդից սերունդ. դրա
 համար ժողովուրդները քեզ պիտի գովեն յափտեան, եւ յափտեանս յափտենից:

45. 2 Այսուհետեւ՝ Կորիսի որդիների գաղտնիքների մասին Աստուծո՞ւ ասպաւենն ու զօրութիւնն է մեր եւ մեր օգնա-
 3 կանը մեզ հասած խիստ նեղութիւնների մէջ: Ուստի մենք չենք վախենայ, երբ երկիրը ցնցուի, եւ լեռները ծովի
 4, 5 խորքը փեղափոխուեն: Դորդացին ու ալեկոծուեցին ջրերը նրա, լեռները դողացին նրա սաստկութիւնից: Գետերի
 6 յորձանքները գուարճացնում են Աստուծո՞ւ քաղաքը. եւ Բարձրեալը սրբացրել է իր օթեանը: Աստուծո՞ւ դրա մէջ է,
 7 եւ այն չի սասանուի. Աստուծո՞ւ կ'օգնի դրան վաղորդայնից վաղորդայն: Նեթանոսները խռովուեցին, ու թագա-
 8 տրութիւնները հնազանդ եղան. Բարձրեալը ձայն փուցեց, եւ երկիրը երերաց: Մեզ հեք է Զօրութիւնների փրկը,
 9 Յակոբի Աստուծո՞ւն ասպաւենն է մեր: Եկէ՛ք փեսէ՛ք գործերն Աստուծո՞ւ, որ նշաններ ու զարմանահրաշ գործեր արեց
 10 երկրի վրայ: Դադարեցրեց պարերագնը երկրի մի ծայրից մինչեւ միւսը, աղեղներ փշրեց, գէնքեր խորփակեց եւ
 11 վահանները մաքուցեց հրի: Ծարպեցէ՛ք ու իմացէ՛ք, որ ես Աստուծո՞ւն եմ. ես պիտի բարձրացուեմ հեթանոսների
 12 մէջ, պիտի բարձրացուեմ երկրի երեսին: Մեզ հեք է Զօրութիւնների Տէրը, Յակոբի Աստուծո՞ւն ասպաւենն է մեր:

Այսուհետև՝ Կորնի որդիների մասին. սաղմոս Դալթի Բոլոր հեթանոսներ, ծանի զարկեք, ցնծության աղա- **46, 2**
 դակով դիմեցէք Աստուծոյն: Տէրը բարձրեալ եւ ահարկու է, մեծ թագաւոր է ամբողջ երկրի վրայ: Ժողովուրդներին **3, 4**
 մեզ հնազանդեցրեց, եւ հեթանոսներին մեր ուրբերի փակ դրեց: Ընտրեց մեզ համար որպէս ժառանգութիւն իրեն՝ **5**
 Յակոբի վայելչութիւնը, որին նա սիրեց: Աստուած բարձրացաւ օրհնութեամբ, եւ մեր Տէրը շեփորի ձայնով: Մաղ- **6, 7**
 մոն երգեցէք մեր Աստուծոյն, սաղմոն երգեցէք մեր թագաւորին, սաղմոն երգեցէք: Ամբողջ երկրի մեծ թագաւորն **8**
 Աստուած է, սաղմոն երգեցէք նրան իմաստութեամբ: Աստուած թագաւորեց հեթանոսների վրայ, Աստուած բազ- **9**
 մեց իր սրբութեան գահին: Ժողովուրդների իշխանները հաւաքուեցին Աբրահամի Աստուծոյ մօտ, քանզի Աստուծո **10**
 զօրութիւնները շաք բարձրացան երկրից:

Կորնի որդիների երկուշաբթի օրուայ օրհնութեան սաղմոսը Մեծ է Տէրը եւ յոյժ օրհնեալ մեր Աստուծոյ քա- **47, 2**
 դաքում, իր սուրբ լեռան վրայ: Մեծ ցնծութեամբ ցնծում է ամբողջ երկիրն հասարակարմաբ, ցնծում են Սիոնի **3**
 լեռները, հիւսիսային կողմերը, մեծ թագաւորի քաղաքը: Աստուած յայտնում է իր փառաբանում, երբ օգնական է դառ- **4**
 նում նրանց: Ահա երկրի թագաւորութիւնները հաւաքուեցին ու միասին եկան անցան: Անձամբ փեսնելով այդ **5, 6**
 բանը՝ նրանք զարմացան, խռովուեցին ու սասանուեցին: Այնպէս զողոր բռնեց նրանց եւ երկունքը, ինչպէս ծննդա- **7**
 բերութեան ժամանակ: Սասարկեց հողմով նա պիտի փշրի նաւերը Թարսիսում: Ինչ որ լսեցինք, այն էլ փեսանք **8, 9**
 Զօրութիւնների Տիրոջ քաղաքում մեր Աստուծոյ քաղաքում: Աստուած դրա հիմքերը գցեց յաւիտեան: Սրացանք **10**
 ողորմութիւնդ, Աստուած, քո ժողովրդի մէջ: Ինչպէս որ անունդ է, այնպէս էլ օրհնութիւնդ է ողջ փիեզերքում, եւ **11**
 քո աջը լի է արդարութեամբ: Տէր, քո արդարադատութեամբ թող ուրախանայ լեռը Սիոնի եւ ցնծան դուստրե- **12**
 րը Յուդայի երկրի: Պարտուեցէք Սիոնի շուրջը, շրջանն արեք նրա եւ պարեցէք նրա աշտարակները: Թող ձեր **13, 14**
 սրբերը կապուեն նրա ամրութիւններին, գննեցէք նրա բերդերը, որ պարմել կարողանաք մէկ ուրիշ սերնդի: Մա **15**
 է Աստուածը, մեր Աստուածը յաւիտեանս յաւիտենից, եւ սա պիտի հովուի մեզ մինչեւ յաւիտենութիւն:

Այսուհետև՝ Կորնի որդիների սաղմոսը Լսեցէք այս, համայն ազգեր, ականջ դրեք բոլորդ, որ բնակուում էք **48, 2**
 աշխարհում, երկրածիններ եւ մարդկանց որդիներ, եւ մեծամեծներ, եւ փնանկներ: Բերանս իմաստութիւն պիտի **3, 4**
 խօսի, եւ սրբիս խորհուրդը խոհեմութիւն: Առակներին պիտի ականջ դնեն եւ օրհնեալով պիտի մեկնեն առակները **5**
 սկզբից: Ինչո՞ւ արդեօք վախենամ չար օրերին, երբ կեանքիս անօրէնութիւններն ինձ պաշարեցին: Իրենց կարո- **6, 7**
 դութեան վրայ յոյս դնողները պարծենում են իրենց մեծ հարստութեամբ: Եղբայրն իր եղբօրը չի փրկի, ոչ էլ մարդը **8**
 կը փրկի նրան. նա փրկանք չի փայ Աստուծոյն, ոչ էլ իր հոգու փրկանքը: Յաւիտեան ջանք թափիր, եւ դու կ'ապրես **9, 10**
 անվերջ ու ապականութիւն չես փեսնի: Երբ փեսնես, որ իմաստունները մեռնում են, նրանց հետ կը կորցնեն նաեւ **11**
 անզգամներն ու անմիտները՝ իրենց հարստութիւնը թողնելով օտարներին: Նրանց գերեզմանը յաւիտեան իրենց **12**
 փունը կը լինի, եւ սերնդից սերունդ՝ իրենց օթեանը. նրանց հողերը կը կոչուեն իրենց անունով: Մարդը պարիս **13**
 ունէր՝ եւ չհասկացաւ, հաւասարուեց անբան անասուններին ու նմանուեց նրանց: Այս է ճանապարհը նրանց գայ- **14**
 թակողութեան, որին յետոյ իրենց բերանով հաւանութիւն պիտի փան: Ոչխարների պէս դժոխքի պիտի մարմնեն, **15**
 ու մահը պիտի հովուի նրանց, եւ առաօտեան արդարները պիտի նրանց փրկեն: Նրանց օգնութիւնը կը սպառուի **16**
 դժոխքում, եւ նրանք իրենց փառքը կը կորցնեն: Մակայն երբ դժոխքն ինձ ընդունելու լինի, Աստուած կը փրկի իմ **17, 18**
 հոգին: Մի՛ վախեցիր, երբ մարդ հարստանում է, եւ մեծանում է փառքը նրա փան, քանզի մեռնելիս հետը ոչինչ **19**
 չի փանի, եւ նրա փան փառքն իր հետ չի թաղուի: Նրա անձը կ'օրհնուի իր կենդանութեան ժամանակ, եւ քեզ **20**
 շնորհակալ կը լինի, երբ բարիք գործես նրան: Նա կը միանայ իր նախնիների սերնդին, մինչեւ յաւիտենութիւն **21**
 յոյսը չի փեսնի: Մարդը պարիս ունէր՝ եւ չհասկացաւ, հաւասարուեց անբան անասուններին ու նմանուեց նրանց: **21**

Աստուածների Աստուած Տէրը խօսեց, ձայն փունեց երկրին արեւելքից մինչեւ արեւմուտք: Սիոնից է նրա մեծ **49, 2**
 վայելչութիւնն ու փրկութեան գեղեցկութիւնը: Մեր Աստուածը պիտի գայ յայտնապէս, եւ մեր Աստուածը պիտի **3**
 չքի, նրա առջեւ հուր պիտի բորբոքուի, եւ նրա շուրջը՝ սասարկ մրրիկ: Նա վերելից ձայն պիտի փայ երկնքին ու **4**
 երկրին՝ իր ժողովրդին դարելու համար: Մօտն է հաւաքելու իր սրբերին եւ նրանց, ովքեր ուխտի գոհ են մատուցում **5**
 իր սեղանին: Երկինքը պարմելու է նրա արդարութիւնը, քանզի Աստուած դարաւոր է: Նանգիստ: Լսիր, իմ ժողո- **6, 7**
 վորդ, ու ես քեզ կ'ասեմ, եւ Իսրայէլ՝ քեզ կը վկայեմ, որ Աստուածը, քն Աստուածը ես եմ: Քո գոհաբերութիւնների **8**
 համար չէ, որ կշարմարում են քեզ, քանզի ողջակէզներդ միշտ առջես եմ: Քո փնից հորթեր չեն ընդունում, ոչ էլ **9**
 քո հօտից՝ նոխազներ: Ի՞նչ են անպառի բոլոր զագանները, լեռների երկները եւ բոլոր անասունները: Քիտեն եւ **10, 11**
 երկնքի բոլոր թռչուններին, եւ դաշտի գեղեցկութիւնն իմն է: Եթէ քաղց գգամ, քեզ բան չեմ ասի, քանզի իմն է **12**
 աշխարհն իր ամբողջութեամբ: Ես չեմ ուրբում քո հորթերի միսը, եւ քո նոխազների արիւնը չեմ խմում: Աստուծոյն **13, 14**
 օրհնութեան պարարագ մատուցիր եւ Բարձրեալի առջեւ ուխտդ կապարիր: Քո նեղութեան օրը կանցիր ինձ, եւ **15**
 կը փրկեն քեզ, ու դու կը փառաբանես ինձ: Նանգիստ: Մակայն մեղաւորին Աստուած ասում է. «Իսկ դու ինչո՞ւ **16**
 ես պարմում իմ արդարութիւնը, կամ բերանդ չես առնում իմ ուխտը: Չէ որ դու արեցիր իմ խրատը, մերժեցիր **17**
 ու անարեւեցիր բերանիս բոլոր խօսքերը: Երբ գողեր էիր փեսնում, նրանց հետ էիր ընթանում եւ ընկերակցում **18**
 շնացողներին: Բերանդ չարութիւն էր փարածում, եւ լեզուդ նեղութիւն էր նիւթում: Նստած չարախօսում էիր **19, 20**
 եղբօրդ մասին եւ մօրդ որդու վրայ գրպարութիւն բարդում: Այս բոլորն արեցիր, ու ես լուռ մնացի. դու՛ անօրէնդ, **21**
 կարծեցիր քո մտքում, թէ ես էլ կը նմանուեմ քեզ: Արդ, պիտի յանդիմանեմ քեզ եւ այս ամէնը առջեւդ դնեմ»: Ի՞նչ- **22**
 ցէք բոլորդ, որ մոռացել էք Աստուծոյն. գուցէ երբեւէ յափշտակուեք փարուեք, եւ ձեզ փրկող չգտնուի: Օրհնութեան **23**
 պարարագն ինձ կը փառաւորի. եւ ճանապարհն այնպէս է, որ ես նրան ցոյց պիտի փան Աստուծոյ փրկութիւնը:

Այսուհետև՝ սաղմոս Դալթի. այն ժամանակ, երբ նրա մօտ եկաւ Նաթան մարգարէն, երբ ինքը մերձեցել էր **50, 2**
 Բերաբէին Ողորմիր ինձ, Աստուած, քո մեծ ողորմութեամբ եւ քո գթառարարութեամբ ջնջիր իմ յանցանքները: **3**
 Առաւել եւս լուռ ինձ իմ անօրէնութիւնից եւ իմ մեղքերից մաքրիր ինձ: Իմ անօրէնութիւններն եւ ինքս գիտեմ, **4, 5**
 մեղքերն իմ միշտ առջես եմ: Քո դէմ միայն մեղանչեցի, Տէր, եւ չարիք գործեցի քո առջեւ, որպէսզի արդար լինես քո **6**
 խօսքերում, եւ յաղթող՝ քո դարաստանի մէջ: Անօրէնութեամբ յղիացաւ եւ մեղքերի մէջ ծնեց ինձ մայրն իմ: Դու, **7, 8**
 Տէր, ճշմարտութիւնը սիրեցիր եւ քո իմաստութեան անյայտն ու ծածուկն ինձ յայտնեցիր: Յօղիր ինձ սպունգով՝ եւ **9**
 ես կը մաքրուեմ, լուռ՝ ու ձիւնից ճերմակ կը լինեմ: Ինձ ցնծութիւն եւ ուրախութիւն լսել փուն, եւ թող փառապէս **10**

11, 12 ոսկորներս ցնձան: Երեսդ շունք փոր իմ մեղքերից եւ իմ բոլոր յանցանքները ջնջիր ինձնից: Իմ մէջ մաքուր սիրտ
 13 հասարարիր, Աստուած, եւ արդար հոգի նորոգիր իմ որովայնում: Մի՛ գցիր ինձ, Տէր, քո երեսից եւ սուրբ Տոգիդ
 14 մի՛ հանիր ինձնից: Ինձ փրկութեան ցնձութիւն փոր, եւ քո փրկական Տոգով հասարարիր ինձ: Անօրէններին
 16 կը սովորեցնեն քո ճանապարհը, եւ ամբարիշտները քո կողմը կը դառնան: Փրկիր ինձ արիւնից, Աստուած, իմ
 17 փրկութեան Աստուած. լեզուս թող ցնձայ քո արդարութեամբ: Տէր, եթէ շրթներս բացես, բերանն իմ կ'երգի
 18, 19 օրհնութիւնը քո: Եթէ ուզէիր՝ պատարագ կը մատուցէիք, բայց դու ողջակէզներ չես սիրում: Խոնարհ հոգին է
 20 պատարագն Աստուծո, մաքուր սիրտն ու խոնարհ հոգին Աստուած չի արհամարհում: Քո բարեհաճութեամբ բարիք
 21 գործիր Միոնին, Տէր, եւ Երուսաղէմի պարիսպները թող կառուցուին: Այնժամ դու կը հաւանես արդարութեան
 պատարագները, եւ, իբրեւ ուխտի գոհեր, քո սեղանին հորթեր կը մատուցեն:

51, 2 Այսուհետեւ՝ սաղմոս Դաւթի, այն ժամանակ, երբ Դովեկ Եղոնայեցին եկաւ պատմեց Մատուղին, թէ ահա Դաւիթն
 3, 4 Աքիմելէի փանն է: Ինչո՞ւ է հզօրը պարծենում չարութեամբ ու անօրէնութեամբ: Գիշեր-ցերեկ նա անիրաւութիւն
 5 նիւթեց իր լեզուով, սուր անելու նման նենգութիւն գործեց: Բարութիւնից աւելի չարութիւն սիրեց եւ արդար խօսքից
 6, 7 աւելի՛ անօրէնութիւն: Սիրեց նա ամէն փեսակ կործանարար խօսքեր եւ նենգ լեզուներ: Դրա համար Աստուած կը
 8 կործանի նրան իսպառ, կը խլի ու կը հանի նրան իր օթեանից, եւ նրա արմատները՝ ողջերի երկրից: Արդարները
 9 կը փեսնեն ու կը վախենան եւ կը ծաղրեն նրան՝ ասելով. «Մա է այն մարդը, որն Աստուծո օգնութեանը չապախնեց,
 10 այլ յոյսը դրեց իր մեծ հարստութեան վրայ եւ զօրացաւ իր ունայնութեամբ»: Իսկ եւս Աստուծո փան պրոֆարեր
 11 ձիթենու նման են. յալիպեան եւ յալիպեանս յալիպենից յոյսս դրի Աստուծո ողորմութեան վրայ: Քեզ յալիպեան
 գոհութիւն պիտի մատուցեն արածիդ համար եւ յոյսս պիտի դնեն քո անուան վրայ, քանզի բարի եւս սրբերիդ
 հանդէպ:

52, 2 Անզգամն ասաց իր սրտում, թէ՛ «Աստուած չկայ»: Ապականուեցին ու պղծուեցին իրենց անօրէնութեան մէջ,
 3 եւ չկայ մէկը, որ բարութիւն գործի: Աստուած երկնքից նայեց բոլոր մարդկանց որդիներին՝ փեսնելու, թէ կայ մի
 4 իմաստուն, որ Աստուծոն է փնտռում: Բոլորը միասին խոսորուեցին եւ անպէտք դարձան: Բարութիւն անող չկայ,
 5 չկայ նոյնիսկ մէկ հոգի: Ինչպէ՛ն չեն գիտակցում բոլոր նրանք, որ անօրէնութիւն են գործում, նրանք, որ խժռում են
 6 իմ ժողովրդին իբրեւ կերակրահաց եւ չեն դիմում Աստուծո: Այնպէտ, ուր երկիւղ չկայ, երկիւղից սարսում են նրանք,
 7 Աստուած անարգեց նրանց: Ո՞վ կը փայ Միոնից Իսրայէլի փրկութիւնը: Երբ Տէրն իր ժողովրդին վերադարձնի
 գերութիւնից, Յակոբը կը ցնձայ, եւ Իսրայէլն ուրախ կը լինի:

53, 2 Այսուհետեւ՝ Դաւթի իմաստութեան օրհնութիւնը, այն ժամանակ, երբ Զիփացիները եկան եւ ասացին Մատուղին.
 3 «Ահա Դաւիթը թաքուն նստած է մեզ մօտ»: Աստուած, քո անուամբ փրկիր ինձ եւ քո զօրութեամբ արդար հանիր
 4, 5 ինձ: Աստուած, լսիր իմ աղօթքները, ականջ դիր բերանիս խօսքերին: Օտարներն ելան իմ դէմ, հզօրներն իմ
 6 կեանքն ուզեցին եւ քեզ իրենց աչքում Աստուած չհամարեցին: Ահա Աստուած իմ օգնականն է, եւ Տէրը՝ իմ հոգու
 7, 8 ապաւենը: Չարիքը շրջելով թշնամիներիս դէմ՝ քո ճշմարտութեամբ կործանիր նրանց: Ես իմ բարի կամքով գոհ
 9 պիտի մատուցեմ քեզ, Տէր, եւ գոհանամ քո անուամբ, քանի որ այն բարի է: Իմ ողջ նեղութիւնից փրկեցիր ինձ, եւ
 աչքս փեսաւ կորուստը թշնամիներիս:

54, 2 Այսուհետեւ՝ իմաստութեան օրհնութիւնը, սաղմոս Դաւթի Ականջ դիր, Աստուած, իմ աղօթքին, եւ խնդրանք–
 3, 4 ներս մի՛ անպետիր: Նայիր ինձ ու լսիր ինձ, քանզի անձկութեամբ փրկմանից ու խռովուեցի: Թշնամու ձայնից
 եւ մեղսագործի հալածանքից նրանք անիրաւութեամբ դէպի ինձ շրջուեցին, բարկութեամբ ոխ պահեցին իմ դէմ:
 5, 6 Միրքս խռովուեց իմ մէջ, եւ մահուան երկիւղն ինձ համակեց: Ահ ու դող ընկաւ վրաս, եւ խաւարը ծածկեց
 7, 8 ինձ: Ասացի. «Մէկն ինձ աղանու թեւեր փար, որ թռչելով բարձրանայի եւ հեռանալով հանգիստ առնէի ա–
 9 նապատում: Յոյս ունէի, որ Աստուած ինձ կը փրկէր կարճամիտ գայրոյթից եւ փոթորկուող նեղսրտութիւնից:
 10 Կորստեան մատնիր, Տէր, եւ թող նրանք իրար լեզու չհասկանան, քանզի անիրաւութիւն եւ հակառակութիւն փեսայ
 11 քաղաքում: Գիշեր-ցերեկ նրա պարիսպների շուրջը անօրէնութիւն է գործում, իսկ դրա ներսում՝ չարիք ու մեղք:
 12, 13 Եւ վաշխառութիւնն ու նենգութիւնը զվերացան նրա հրապարակներից: Եթէ թշնամին լինէր ինձ նախապողով, կը
 14 համբերէի, կամ իմ արելին լինէր իմ դէմ մեծախօսողը, կը թաքնուէի նրանից: Այլ դու, մարդ, իմ հաւասարն ես,
 15 իմ առաջնորդն ու ծանօթը: Չէ՞ որ դու էիր քաղցրացնում իմ ու քո կերակուրը, եւ միաբանութեամբ էինք գործում
 16 Աստուծո փանը: Մահը նրանց վրայ կը նստի, եւ նրանք ողջ-ողջ դժոխք կ'իջնեն, քանզի իրենց բնակարանում
 17, 18 ու իրենց մէջ չարութիւն կայ: Ես Աստուծոն ձայն փոխի, եւ Տէրն ինձ լսեց: Երեկոյեան, առաւօտեան ու կեսօրին
 19 պատմեցի ու խօսեցի, եւ նա իմ ձայնը կը լսի: Նա ինձ խաղաղութեամբ կը փրկի ինձ մերձեցողներից, քանզի
 20 ուժով յարձակուեցին ինձ վրայ: Կը լսի եւ կ'ընկճի նրանց Աստուած, որ կար յալիպենութիւնից առաջ, քանզի չեն
 21 փոխում նրանք, եւ չեն վախենում Աստուծոց: Նա մեկնեց իր ձեռքը՝ պատժելու նրանց. նրանք պղծել էին Նրա
 22 օրէնքները: Բաժանուեցին Նրա երեսի գայրոյթից, բայց Նա հասաւ նրանց սրտերին: Չէ՞ թից փափուկ էին նրանց
 23 խօսքերը, բայց իրենք կարծես նետեր լինէին: Տոգով դիր Տիրոջ վրայ, ու նա քեզ կը կերակրի եւ չի թողնի, որ
 24 արդարը յալիպեան սասանուի: Դու, Աստուած, նրանց կ'իջեցնես ապականութեան փոսը. արիւնահեղ ու նենգ
 մարդիկ իրենց կեանքի օրերի կէսին չեն հասնի. իսկ ես, Տէր, յոյսս դրի քեզ վրայ:

55 Այսուհետեւ՝ ժողովրդի մասին, որը հեռացել էր սրբերից. արձանագիր սաղմոս Դաւթի, երբ այլագգիները նրան
 2 բռնել էին Քէթում. Ողորմիր ինձ, Աստուած, քանզի մարդն ինձ կոխտրեց, ամենօրեայ պատերազմներն ինձ նեղե–
 3, 4 ցին: Թշնամիներս գիշեր-ցերեկ ինձ ուրնափակ արին, եւ շարերն իմ դէմ մարտնչեցին բարձունքից: Օրը ցերեկով
 5 չեմ վախենայ, քանզի յոյսս դրել եմ Տիրոջ վրայ: Աստուծո խօսքով պիտի կարարեն իմ գովաբանութիւնը. Աստուծո
 6 վրայ դրի իմ յոյսը ու չեմ սուկալու. մարդն ինձ ի՛նչ կարող է անել: Ամէն օր խօսքերս անարգեցին, նրանց չար
 7 խորհուրդներն իմ դէմ եղան: Նրանք պանդուխտ կը լինեն ու գաղափարող կը շրջեն: Նրանք հեքիաստներն են
 8 ինձ, ինչպէս իմ մահը ցանկացող մարդիկ: Որպէս ոչնչութիւն դու կը մերժես նրանց, քո բարկութեամբ հնազանդ
 9 կը դարձնես ժողովուրդներին: Աստուած, կեանքս քեզ կը պատմեմ, արցունքներս առջեւ կը դնեմ, ինչպէս դու
 10 ինձ խոստացար: Թշնամիներս եր կը դառնան այն օրը, երբ օգնութեան կանչեմ քեզ. ահա իմացայ, որ դու իմ

Ասարուածն ես: Ասարծուն պիտի օրհնեն իմ բերանով եւ բառերովս Տիրոջը պիտի գովեն իմ խօսքերով: Ասարծու 11
 վրայ դրի իմ յոյսը եւ վախ չունենմ. մարդն ինձ ի՛նչ կարող է անել: Ինձնից է ուխտս իմ, որ օրհնութեամբ քեզ 12
 պիտի մասնուցեն, Ասարուած: Ինձ փրկեցիր մահուանից, աչքս՝ արքայաւորից, եւ ոտքս՝ գայթակղութիւնից. ողջերի 13
 երկրում ես հաճելի կ'երեսամ Տիրոջ առջեւ:

Այսուհետեւ՝ մի՛ ապականիր. արձանագիր Դաւթի, երբ նա Մաւուդի երեսից փախել թաքնուել էր քարայրում 56
 Ողորմիր ինձ, Ասարուած, ողորմիր ինձ, քանզի յոյսս դրի քեզ վրայ. քո թեւերի հովանուն պիտի ապաւինեն, մինչեւ 2
 անօրէնութիւնն անցնի: Աղաղակեցի բարձրեալ Ասարծուն՝ իմ բարերար Ասարծուն: Նա օգնութիւն ուղարկեց երկն- 3, 4
 քից եւ փրկեց ինձ, նախաբերելի դարձրեց ինձ ոտնահարողներին: Ասարուած իր ողորմութիւնն ու ճշմարտութիւնն
 ուղարկեց: Գազանների միջից ազարեց ինձ, քանզի ես խռովուած ննջում էի: Մարդկանց որդիների ապամները 5
 գէնք եւ նեպ են, իսկ նրանց լեզուները՝ ինչպէս սուր սուտեր: Դու երկինք ես բարձրացել, Ասարուած, եւ ողջ աշխարհին 6
 է բռնել փառքը քո: Որոգայթ պարտաւորեցին ոտքերիս համար, ընկճեցին ինձ, առջեւս փոս փորեցին, բայց նրա 7
 մէջ իրենք ընկան: Պարտասար է սիրտս իմ, Ասարուած, պարտասար է սիրտս իմ՝ օրհնելու եւ սաղմոսերգելու քեզ 8
 իմ փառաբանութեամբ: Արթնացիր, փանք իմ, արթնացիր սաղմոսներով եւ օրհներգութեամբ, եւ ես կ'արթնանամ 9
 առաւօտեան: Գոհութիւն կը մասնուցեն քեզ ժողովուրդների մէջ, Տէր, եւ ազգերի մէջ քեզ սաղմոս կ'երգեն: Քո ո- 10, 11
 ղորմութեան մեծութիւնը հասաւ մինչեւ երկինք, եւ քո ճշմարտութիւնը՝ մինչեւ ամպերը: Դու երկինք ես բարձրացել, 12
 Ասարուած, եւ ողջ աշխարհին է բռնել փառքը քո:

Այսուհետեւ՝ մի՛ ապականիր. արձանագիր Դաւթի Եթէ դուք արդարութեամբ խօսելիք, ուղիղ կը լինէին ձեր դա- 57, 2
 րասպանները, մարդկանց որդիներ: Չէ՛ որ այժմ իսկ ձեր սրտում անօրէնութիւն էք գործում երկրի երեսին, եւ ձեր 3
 ձեռքերն անիրաւութիւն են նիւթում: Մեղաւորներն իրենց ծննդեան օրից իսկ խտրորուեցին, արգանդից մոլորուե- 4
 ցին եւ սուր խօսեցին: Նրանց կարողութիւնը նման է օձի թոյնի, վիշապ օձի թոյնի, որ խցել է իր ականջները, 5
 որպէսզի ճարպար օձահմայի ձայնը ջրի եւ դեղ չառնի իմաստուն դեղաբուից: Ասարուած պիտի փշրի նրանց ա- 6, 7
 րամներն իրենց բերանում. Տէրը կոտորաբեց ժանիքներն առիւմների: Թող նրանք թափուող ջրի պէս անպիտան 8
 լինեն: Երբ նրանք իրենց աղեղները լարեն, թող հալուեն մոմի նման ու սպառուեն: Նուր թափուեց, եւ նրանք արեւ 9
 չբռնան: Դեռ իրենց փշերը չզգացած՝ Ասարուած նրանց դժնկի պէս ողջ-ողջ պիտի այրի բարկութեամբ: Արդարը 10, 11
 պիտի ուրախանայ՝ տեսնելով հարուցումը, եւ ձեռքերն իր պիտի լուայ մեղաւորի արեան մէջ: Ու մարդ պիտի ասի, 12
 թէ իսկապէս արդարի համար վարձարութիւն կայ, եւ կայ Ասարուած, որ երկրի վրայ դատում է նրանց:

Այսուհետեւ՝ մի՛ ապականիր. արձանագիր Դաւթի, երբ Մաւուդը զօրք ուղարկեց պաշարելու նրա փունը եւ 58
 սպանելու նրան. սաղմոս Դաւթի Ասարուած, թշնամիներիցս փրկիր ինձ, ազարիք նրանցից, ովքեր ելել են իմ դէմ: 2
 Ինձ փրկիր անօրէնութիւն գործողներից, արհուսահեղ մարդկանցից պահպանիր ինձ: Որսալ ուզեցին ինձ, եւ հօզօր 3, 4
 մարդիկ ինձ վրայ յարձակուեցին: Ոչ մեղք ունեն եւ ոչ յանցանք, առանց մեղքի ընթացայ ու արդար եղայ: Ինձ 5, 6
 ընդառաջ ել եւ փնէ դու, Զօրութիւնների՝ Տէր, Ասարուած Իսրայէլի: Նայիր ու այցելիր բոլոր հեթանոսներին եւ մի՛
 ողորմիր բոլոր նրանց, ովքեր անօրէնութիւն են գործում: Նրանք եր կը դառնան երեկոյեան, քաղց կը զգան շների 7
 պէս եւ քաղաքի շուրջը կը պարտուեն: Նրանք կը վարաւհաչեն իրենց բերանով ու կը սրեն շրթերն իրենց: Իսկ 8, 9
 արդ, ով կը լսի դա. դու, Տէր, կը ծիծաղես նրանց վրայ եւ կ'արհամարհես բոլոր հեթանոսներին: Զօրութիւնս 10
 քեզնով կը պահեն, քանզի Ասարուած իմ օգնականն է: Իմ Ասարծու ողորմութիւնը կը հասնի ինձ, եւ իմ Ասարուածն 11
 ինձ համար ի ցոյց կը հանի թշնամիներս: Մի՛ սպանիր նրանց, որ չնոռանան քո ժողովրդին: Յի՛ր եւ ընկճիր 12
 նրանց քո զօրութեամբ, քանզի դու իմ պաշտպանն ես, Տէր: Իրենց բերանի մեղքերի եւ շրթունքների խօսքերի 13
 համար թող նրանք ընկղմուեն իրենց ամբարտաւանութեան մէջ եւ անէծքի ու սրտութեան մարմուռն: Բարկութեան 14
 ներգործութեամբ թող սպառուեն ու անհետանան: Թող իմանան, որ Ասարուած փրկում է Յակոբին ու երկրի բոլոր
 ծագերին: Նրանք եր կը դառնան երեկոյեան, քաղց կը զգան շների պէս եւ քաղաքի շուրջը կը պարտուեն: Նրանք 15, 16
 կը թափառեն ուրելու համար եւ, եթէ չկշտանան, կը փրկուան: Ես պիտի օրհնաբանեն քեզ, Տէր, պիտի ցնծամ
 առաւօտեան քո ողորմութեամբ, քանզի դու եղար իմ պաշտպանն ու ապաստանը եւ նեղութեանս օրերի օգնականը: 17
 Քեզ սաղմոս պիտի երգեն, իմ ապաւին Ասարուած, իմ ողորմութեան Ասարուած: 18
 19

Այսուհետեւ անցած ժամանակների մասին ուսանելու համար. արձանագիր սաղմոս Դաւթի, երբ նա հրի մար- 59, 2
 քէց Միջագետքն ու Սորոդի Ասորեստանը, իսկ եր դառնալիս Յովաբն Ադի ձորում կոտորեց փասնեղուի հազար 3, 4
 մարդ: Ասարուած, մեզ լքեցիր ու քարոքանդ արիր, բարկացար, բայց պիտի գթաս մեզ: Յնցեցիր երկիրն ու խռո- 5
 վութեան մարմնեցիր այն, բուժիր նրա սրացած հարուածները, քանզի նա սասանուեց: Քո ժողովրդին խստութիւն 6
 ցոյց փութիր եւ մեզ թմրութեան գինի խմեցրիր: Երկիւղածներիդ նշան դու փութիր, որ փրկութիւն գտնեն աղեղից: 7, 8
 Ինչպէս որ քո սիրելիները փրկուեցին, այնպէս էլ քո աջով պահպանիր եւ լսիր մեզ: Ասարուած խօսեց իր սրբա- 9
 րանից. «Ես պիտի ցնծամ ու բարձրանալով՝ բաժանեմ Միւլքնը եւ վրանների հովիտը չափեմ: Իմն է Գաղաաղն ու 10
 իմն է Մանաւէն, Եփրեմն իմ գլխի սաղաւարտն է: Յուդան թագաւորս է, Մովաբը՝ յոյսիս առաջանը: Դէպի Եդոմէ 11
 պիտի ուղղեմ երթն իմ, քանզի այլազգիներն ինձ հնազանդուեցին»: Ով ինձ կը փանի բերդաքաղաք, կամ ով ինձ 12, 13
 կ'առաջնորդի մինչեւ Եդոմէ, եթէ ոչ դու, Ասարուած, որ լքեցիր մեզ եւ մեր զօրքերի հեք չեղար, Ասարուած: Նեղու- 14
 թեան մէջ օգնութիւն ցոյց փութիր մեզ, քանզի ունայն է փրկութիւնը մարդու: Ասարուծով քաջութիւն կը գործենք, եւ 14
 նա կ'արհամարհի մեզ նեղողներին:

Այսուհետեւ՝ օրհնութեամբ սաղմոս Դաւթի Լսիր, Ասարուած, աղօթքն իմ, եւ ո՛ւշ դարձրու, Տէր, աղօթքիս: Երկրի 60, 2, 3
 ծայրերից եւ քեզ կանչեցի, երբ սիրտս յոգնեց: Ժայռից բարձր պահեցիր ինձ, առաջնորդեցիր ինձ ու եղար իմ 4
 յոյսը, եւ թշնամու դէմ հօզօր աշտարակ դարձար ինձ համար: Ես յափտեան պիտի բնակուեմ քո խորանում ու 5
 թեւերիդ հովանու փակ պարսպարուն: Դու, Ասարուած, աղօթքս լսեցիր եւ ժառանգութիւն փութիր քո անունից 6
 ակնածողներին: Թագաւորի կեանքի փարփներին օրեր աւելացրիր, օրեր սերնդէ սերունդ: Նա կայ եւ յափտեան 7, 8
 կը մնայ Ասարծու առջեւ. նաեւ նրանք, որոնք ողորմութիւն ու ճշմարտութիւն կը խնդրեն նրանից: Այսպէս սաղմոս 9
 պիտի երգեն քեզ յափտեանս յափտեանից եւ օրըսօրով աղօթք պիտի մասնուցեն:

Այսուհետեւ՝ Իդիթոմի մասին սաղմոս Դաւթի Միայն Ասարծուն հնազանդ եղիր, հոգի՛ իմ, քանզի նրանից է 61, 2

3, 4 փրկութիւնս: Նա է Աստուածն իմ ու փրկիչն իմ, ապաւենն իմ, որ էլ չասանուեմ: Մինչեւ եհր ամենքդ պիտի
 5 յարձակուեք մարդու վրայ՝ կործանելու նրան թեքուած պարսպի ու խախտուած ցանկապարի պէս: Նրանք ինձ
 պատուից գրկելու մասին էին մտածում միայն՝ փոքրուելով նախանձից: Իրենց բերանով օրհնում էին, բայց իրենց
 6, 7 սրբով անհիծում: Մակայն իմ հոգին հնազանդ կը մնայ Աստուծոն, քանզի նրանից է իմ համբերութիւնը: Նա է
 8 Աստուածն իմ ու փրկիչն իմ, ապաւենն իմ, որ չասանուեմ: Աստուծոց է զօրութիւնն ու փառքն իմ, Աստուած է
 9 օգնականն իմ եւ Աստուծու վրայ է յոյսն իմ: Ձեր յոյսը դրէք նրա վրայ, ժողովուրդների ողջ բազմութիւններ, բացէք
 10, 11 նրա առջեւ սրբերը ձեր, քանզի Աստուած օգնականն է մեր յաւիտեանս յաւիտենից: Նանգիստ Մակայն ունայն են
 մարդկանց որդիները, սուր են որդիները մարդկանց, իրենց կշռով անարդար են եւ իրենք ամենքն էլ ունայնութեան
 12 մէջ են: Յոյս մի՛ դրէք անիրաւութեան վրայ, յափշտակութիւն մի՛ ցանկանաք, եթէ հարստութիւնն առուի պէս իսկ
 13, 14 հոսի, թող ձեր սրբերը չցանկանան: Մի անգամ խօսեց Աստուած, եւ երկու անգամ լսեցինք այս բանը: Աստուծոն
 է զօրութիւնը, եւ քունն է, Տէր, ողորմութիւնը, դու ես հապուցում իւրաքանչիւրին ըստ իր գործերի:

62, 2 Մաղնոս Դաւթի, մինչ նա գրնում էր Նրէասարանի անապատում Աստուած, Աստուած իմ, ես առաօտից քեզ եմ
 3 դիմում. հոգիս ծարաւ է քեզ, առաւել եւս մարմինն իմ, ինչպէս մի անապատ եւ անջուր երկիր, ուր ճամփայ չկայ:
 4 Այդպէս էլ պիտի երեւամ քո սրբարանում՝ րեսնելու փառքդ եւ զօրութիւնդ, քանզի ինձ համար քո ողորմութիւնն
 5 անելի լաւ է, քան կեանքս, եւ շրթունքներն իմ պիտի գովեն քեզ: Այսպէս իմ կեանքում քեզ պիտի օրհնեն եւ քո
 6 անունով ձեռքս բարձրացնեն: Ասես պարարտ ճարպով պիտի յագենայ իմ հոգին, եւ բերանս ցնծալից շրթունք-
 7, 8 ներով քեզ պիտի օրհնի: Երբ քեզ յիշում էի իմ անկողնում, առաօտեան կանուխ խօսում էի քեզ հետ: Քանի որ
 9 դու եղար իմ օգնականը, քո թելերի հովանու փակ ես պիտի ցնծամ: Քեզ հետեւեց իմ հոգին, եւ աջդ ընդունեց
 10, 11 ինձ: Նրանք, որ ինձ իզուր հետապնդեցին, թող երկրի անդունդների խորքը մտնեն: Թող սրի մաքունն նրանք
 12 եւ աղուէսների բաժին դառնան: Թագաւորը յոյսը դրեց Տիրոջ վրայ, թող պարծենան բոլոր նրանք, որ երդում են
 նրանով. թող խցուն բերանները նրանց, ովքեր անիրաւութիւն են խօսում:

63, 2 Այսուհետեւ՝ սաղմոս Դաւթի Աստուած, երբ աղաչեմ քեզ, աղօթքս լսի՛ր, թշնամու սարսափից փրկի՛ր ինձ:
 3, 4 Թաքցրո՛ւ ինձ չարագործների ամբոխից եւ անօրէնութիւն գործողների բազմութիւնից: Նրանք սուսերի պէս սրեցին
 5 իրենց լեզուները եւ իրենց աղեղները լարեցին դառն գործի համար, որպէսզի գաղտագողի նեփահարեն սրբով
 6 շփակներին, յանկարծակի նեփահարեն նրանց առանց երկիւղի: Նրանք զօրացան իրենց չարախօսութեամբ,
 7 մտածեցին իմ դէմ որոգայթ լարել եւ ասացին. «Տէրը դա չի րեսնի»: Անօրէնութիւն փնտրեցին, յոգնեցին փնտրելուց
 8, 9 ու քննելուց: Թող մարդ մերձենայ իր սրբի խորութեամբ, եւ Աստուած թող բարձր լինի: Մանուկների նեփարձա-
 10 կումները խոցեցին նրանց, նրանց լեզուները փկարացան, եւ բոլոր նրանց րեսնողները պիտի խռովուեն: Բոլոր
 11 մարդիկ վախեցան ու պարսպեցին Աստուծու գործերը եւ հասու եղան նրա արածներին: Արդարը պիտի ուրախանայ
 Տիրոջը յոյսը դնելով նրա վրայ. սրբով շփակ բոլոր մարդիկ պիտի պարծենան նրանով:

64 Այսուհետեւ՝ սաղմոս Դաւթի. Երեմիայի, Եգեկիլի եւ ժողովրդի օրհնութիւնը, երբ ուզում էին վերադառնալ
 2 պանդխտութիւնից Աստուած, քեզ վայել է օրհնութիւն Միոնում, եւ քեզ աղօթք պիտի մաքուցուի Երուսաղէմում:
 3, 4 Լսի՛ր աղօթքս, քանզի քեզ մօտ է գալու ամեն մարմին: Անօրէնների խօսքերը ծանրացան մեզ վրայ, դու պիտի
 5 քաւութիւն փաս մեր ամբարշտութիւններին: Երանի նրանց, որոնց ընտրեցիր ու ընդունեցիր, որ բնակուեն քո գա-
 6 ւիթներում: Մենք պիտի յագենանք քո փան բարիքներից, սուրբ է քո փաճարը: Սքանչելի արդարութեամբ լսի՛ր մեզ,
 7 Աստուած, փրկի՛ց մեր՝ յոյսը երկրի բոլոր ծագերի եւ հեռաւոր ծովաբնակների: Նա, որ իր կարողութեամբ լեռներ
 8 է հասարարում եւ զօրութիւն է հագել: Նա, որ պէկոծում է ծովի ընդարձակութիւնը եւ ցածրացնում նրա ալիքների
 9 ձայնը: Նշխանները պիտի խռովուեն, եւ երկրի բնակիչները պիտի սարսափեն քո նշաններից, այգաբացին ու
 10 երեկոյեան պիտի գուարճանան: Նայեցիր երկրին, ջրով յագեցրի՛ր այն եւ բազմացրի՛ր նրա հարստութիւնը: Աստ-
 11 ծու գետը լցուեց ջրով. դու պարարտեցիր նրա կերակուրը, քանզի այսպէս է պարարտութիւնը. դու ոռոգեցիր
 12 նրա ակօսն ու բազմացրի՛ր նրա արմարիքը, քո ցօղը գուարթ պիտի դարձնի նրա բոյսը: Տարուայ պսակը պի-
 13 տի օրհնուի քո քաղցրութեամբ, դաշտերդ պարարտութեամբ պիտի լցուեն: Անապարի գեղեցկութիւնները պիտի
 14 փթթեն, բլուրները ցնծութեամբ պիտի զգեստարարուեն: Մաքիների խոյերը պիտի գուգուեն, հովիւներն առար
 ցորեն պիտի բերեն, պիտի ցնծան ու օրհնեարեն:

65, 2 Այսուհետեւ՝ սաղմոս Դաւթի. յարութեան մասին Աղաղակեցէք Աստուծոն, բոլոր երկրներ, սաղմոն երգեցէք նրա
 3 անուանը եւ փառք փուէք նրա օրհնութեանը: Ասացէք Աստուծոն. «Որքա՛ն ահեղ են քո գործերը. ի քես քո մեծ
 4 զօրութեանքո թշնամիները սրեցին քո դէմ: Ողջ աշխարհը պիտի երկրպագի քեզ, սաղմոս պիտի երգի քեզ ու
 5 քո անուանը սաղմոս ձօնի»: Եկէ՛ք եւ րեսնէք գործերն Աստուծու, թէ որքան ահեղ են խորհուրդներով՝ քան գործերը
 6, 7 մարդկանց բոլոր որդիների: Նա էր, որ ծովը ցամաք դարձրեց, եւ մարդիկ ուրքով անցան գետի միջով: Ահա
 8 պիտի ցնծանք նրանով, որ յաւէր փրկում է իր զօրութեամբ: Նրա աչքերը նայում են հեթանոսներին, որոնք դառ-
 9 նացրին իրեն. թող նրանք չպարծենան իրենց հոգում: Օրհնեցէ՛ք, հեթանոսներ, մեր Աստուծոն եւ լսելի՛ դարձրէք
 10 նրա օրհնութեան ձայնը: Նա իմ հոգին դարձրեց կեանքին եւ թոյլ չտուեց, որ ուրքերս դողան: Քննեցիր մեզ, Աս-
 11, 12 տուած, ու փորձեցիր, ինչպէս արծաթն է փորձում: Մեզ որոգայթի մէջ գցեցիր, նեղութիւն դրի՛ր մեր թիկունքին, եւ
 13 մարդկանց անցկացրի՛ր մեր գլխի վրայով: Մենք անցանք հրի ու ջրի միջով, բայց դու մեզ անդորր փուի: Չոհարե-
 14 րութիւններով պիտի մտնենք քուր քո եւ քեզ պիտի հապուցեն իմ ուխտերը, որ խոստացան քեզ իմ շրթունքները,
 15 եւ բերանն իմ խօսեց նեղութեան մէջ: Պարարտ ողջակէզներ պիտի մաքուցեն քեզ խոյերով ու խնկերով, քեզ
 16 պիտի մաքուցեն արջառներ ու նոխազներ: Եկէ՛ք ու լսեցէ՛ք ինձ, Աստուծու բոլոր երկիւղածներ, որ ձեզ պարսպեմ, թէ
 17, 18 ինչ արեց նա իմ անձի համար: Ես նրան դիմեցի իմ բերանով, եւ լեզուովս մեծարեցի նրան: Եթէ սրբումս մեղք
 19, 20 րեսնելի, Տէրն ինձ չէր ունկնդրի: Դրա համար Աստուած լսեց ինձ եւ ուշ դարձրեց իմ խնդրանքի ձայնին: Օրհնեալ
 է Աստուած, որ չվանեց աղօթքն իմ, ոչ էլ ողորմութիւնն իր՝ ինձնից:

66, 2 Այսուհետեւ՝ Դաւթի օրհնութեան սաղմոսը. Աստուած, ողորմի՛ր մեզ եւ օրհնի՛ր, ցոյց փուր երեսդ եւ գթա՛
 3, 4 մեզ, որպէսզի երկրի վրայ ճանաչեն ճանապարհը քո, եւ բոլոր ազգերի մէջ՝ փրկութիւնը քո: Ժողովուրդները քեզ
 5 գոհութիւն պիտի մաքուցեն, Աստուած, գոհութիւն պիտի մաքուցեն քեզ բոլոր ժողովուրդները: Պիտի ուրախանան

ու ցնձան ազգերը, քանզի դու արդարութեամբ ես դպարում ժողովորդներին եւ երկրի ազգերին դու ես առաջնորդում: Թող ժողովորդները քեզ օրհնաբանեն, Աստուած, թող գոհութիւն մապուցեն քեզ բոլոր ժողովորդները: Երկիրը 6, 7
 քուեց իր պարտը, եւ Աստուած, Աստուածը մեր, օրհնեց մեզ: Մեր Աստուածը պիտի օրհնի մեզ, եւ երկրի բոլոր 8
 ծագերում պիտի սուսկան նրանից:

Այսուհետեւ՝ սաղմոս Դաւթի Թող ելնի Աստուած, նրա բոլոր թշնամիները թող ցրուեն, ու նրան արողները 67, 2
 փախչեն իր առջեւից: Ինչպէս ծուխն է ցնդում, այնպէս պիտի անհետանան նրանք. ինչպէս մոմն է հալում կրակի 3
 դիմաց, այնպէս էլ մեղաւորները պիտի կորչեն Աստուծոյ երեսից: Արդարները թող ուրախ լինեն, թող ցնձան նրա 4
 առջեւ եւ գուարճանան իրենց ուրախութեամբ: Օրհնեցէ՛ք Աստուծուն, սաղմոն երգեցէ՛ք նրա անուանը, ճանապարհ 5
 քուէք նրան, ով նստում է արեւմուտքում. եւ Տէր է անունը նրա: Թող մարդիկ ցնձան նրա առջեւ, եւ թող խռ-
 վուեն նրա երեսից, որ հայրն է որբերի ու դպարտուն արիւնների՝ Աստուած իր սուրբ բնակարանում: Աստուած 6, 7
 բնակեցնում է միայնակներին քան մէջ եւ իր քաջութեամբ ազարում գերեալներին ու դառնացած գերեզմանաբնակ-
 ներին: Աստուած, երբ քայլեցիր քո ժողովրդի առջեւից, երբ անցար անապարտ, ցնցուեց երկիրը, եւ երկինքը 8, 9
 ցօղ թափեց Սինայում Աստուծոյ շնորհիւ, Իսրայէլի Աստուծոյ առջեւ: Յանկալի անձրեւ պարբասրեցիր, Աստուած, 10
 քո ժառանգութեան համար, որը թէ՛ւ փկարացաւ, բայց դու ուրբի կանգնեցիր նրան: Եւ քո ժողովորդը պիտի 11
 բնակուի նրա մէջ: Աստուած, քո քաղցրութեամբ պարբասրութիւն քեզ քու արքայի համար: Տէրը պարգամ պիտի 12
 քայ նրանց, ովքեր մեծ գորութեամբ աւելին են քալիս: Սիրելիիդ զօրքերի թագաւոր, քո քան գեղեցկութիւնը 13
 մարմուտեց ասարի: Թէկուզեւ ննջէք կալուածքների մէջ, արծաթապար թելերով եւ ոսկեգոյն թիկնամէջով աղանի 14
 կը լինէք: Երբ երկնաւորը թագաւորներին հաւաքի այնպէս, նրանք ձեան պէս կը թափուեն Մաղմոնի լեռան վրայ: 15
 Աստուծոյ լեռը պարարտ լեռ է, հասարարուն լեռ եւ պարարտ լեռ: Ով հպարտ լեռներ, ի՛նչ էք նախանձում այն լե- 16, 17
 ռանը, որպէս բարեհաճեց բնակուել Աստուած, եւ Տէրն իսկ բնակուելու է այնպէս յաւիտեան: Աստուծոյ կառքերը 18
 բիրապարիկ են հազարաւոր կառավարներով, որոնց մէջ է Տէրն իր սուրբ Սինայից: Նա ելաւ բարձունքներն ու 19
 գերեւարեց գերիներին. ասար առաւ, պարգեւներ բաշխեց ու քուեց մարդկանց որդիներին, որ թերահաւարներն անգամ 20
 բնակուեն այնպէս: Օրհնեալ է Տէր Աստուածը, օրհնեալ է Տէրն ամէն օր. Աստուած՝ փրկիչը մեր, պիտի 21
 առաջնորդի մեզ: Աստուած մեր կենարար Աստուածն է, եւ Տիրոջ ձեռքում է ելքը մահուան: Սակայն Աստուած պի- 22
 տի փշրի մեր թշնամիների գլուխը եւ կարճամազ պիտի պահի նրանց, ովքեր ընթանում են իրենց անօրէնութեամբ: 23
 Տէրն ասաց. «Անդունդների խորքից եւ պիտի վերադարձնեն եւ ժանիքների միջից դուրս կորզեն նրան: Այնպէս որ 24
 ուրբդ արեան մէջ թըջուի, եւ քո շների լեզուները թըջուեն թշնամիներիդ արիւնից»: Երեւաց քո երթն, Աստուած, 25
 Աստուծո՛ւ մեր սուրբ թագաւորի երթը: Իշխաններն առաջ անցան օրհնութիւն մապուցելու կոյսերի եւ գովերգուների 26
 մէջ: Խնդրվին օրհնեցէ՛ք Աստուծուն, Տիրոջը՝ Իսրայէլի աղբիւրների կողմից: Այնպէս են Բենիամին գարնանահարաշ 27, 28
 մանուկը, Յուդայի երկրի առաջնորդ իշխանները եւ Զարուղոնի ու Նեփթալիմի իշխանները: Նրամայի՛ր, Աստուած, 29
 քո գորութեամբ, զօրացրո՛ւ այն, ինչ հասարարեցիր մեր մէջ: Երուսաղէմի քո քաճարից թագաւորները թող ընձաներ 30
 մապուցեն: Սասարի՛ր եղեգնութի գագանին՝ ցուլերի ու երինջների երամակներով հանդերձ: Թող արհամարհուեն 31
 նրանք, ովքեր ընտրուել են արծաթով: Յրի՛ր հեթանոսներին ու պարտեազմ կամեցողներին: Եզիպտոսից պար- 32
 գամաւորներ պիտի գան, եւ հնդիկներն աւելի առաջ ձեռք պիտի մեկնեն Աստուծուն: Աշխարհի՛ թագաւորութիւններ, 33
 օրհնեցէ՛ք Աստուծուն, եւ սաղմոն երգեցէ՛ք Տիրոջը: Ճանապարհ բացէ՛ք նրա համար, ով նստում է երկինքների երկն- 34
 քում, արեւելեան կողմում: Ահա նա ձայն պիտի քայ, ձայնն իր գորութեան: Փառք քուէք Աստուծուն. նրա մեծ 35
 վայելչութիւնն Իսրայէլի վրայ է, իսկ գորութիւնը հասնում է մինչեւ երկնքի ամպերը: Սքանչելի է Աստուած իր 36
 սրբերի մէջ. նա Աստուածն է Իսրայէլի, որ իր ժողովրդին հասարար գորութիւն պիտի քայ. օրհնեալ է Աստուած:

Այսուհետեւ՝ անցած ժամանակների մասին սաղմոս Դաւթի Փրկի՛ր ինձ, Աստուած, քանզի ջրերը հասան իմ ան- 68, 2
 ձին, եւ ընկղմուեցի խոր անդնդի մէջ, որպէս ինձ համար հանգիստ չկայ: Մրայ եւ խորքերը ծովի, եւ յորձանքներն 3
 ինձ ընկղմեցին: Ես յոգնեցի աղաղակելուց, կոկորդն իմ կերկերաց, եւ աչքերս նուաղեցին քեզ վրայ յոյս դնելուց, 4
 Տէր իմ Աստուած: Գլխիս մագերից շար եղան նրանք, ովքեր յանիրաւի արում էին ինձ, թշնամիներս եւ ինձ իզուր 5
 արողները գորացան ինձնից աւելի, իմ չյափշտակած բաների համար եւ վճարեցի նրանց: Աստուած, դու իմացար 6
 անմարութիւն իմ, եւ յանցանքներս չձածկուեցին քեզմից: Թող իմ պարճառով չամաչեն քեզ սպասողները, Տէր, 7
 գորութիւնների՛ Տէր. թող իմ պարճառով չամաչեն քեզ փնտրողները, Աստուած Իսրայէլի: Քեզ համար նախա- 8
 քինք հանդուրժեցի, եւ ամօթը ծածկեց երեսն իմ: Եղբայրներիս համար ես օտար եղայ, եւ մօրս որդիների համար՝ 9
 հիւր: Քո քան նախանձախնդրութիւնն ինձ կերաւ, եւ նախապողտերիդ նախաքինքն ընկաւ ինձ վրայ: Ծոմա- 10, 11
 պահութեամբ խոնարհեցրի ինձ, եւ դա ինձ համար նախաքինքն եղաւ: Քուրճն ինձ հագուստ դարձրի, եւ նրանց 12
 համար ծաղրուծանակի առարկայ եղայ: Ինձ չարախօսում էին դռանը նստողները, գինի խմողները ծաղրում էին 13
 ինձ: Ընդունելի ժամին եւ աղօթում էի քեզ, Տէր: Լսի՛ր ինձ, Աստուած, քո առաք ողորմութեամբ, քո փրկութե- 14, 15
 ան ճշմարտութեամբ: Ազարի՛ր ինձ ցեխից, որ չխրուեն եւ փրկուեն իմ արեւիներից ու խոր ջրերից: Ջրերի 16
 յորձանքները թող չկլանեն ինձ, եւ անդունդներն ինձ թող չընկղմեն, ոչ էլ ջրհորն ինձ վրայ բերանն իր փակի: Լսի՛ր 17
 ինձ, Տէր, քանզի քաղցր է ողորմութիւնը քո, նայի՛ր ինձ քո գթառարութեամբ: Եւ մի՛ շքշիւր երեսդ քո ծառայից, 18
 փութով լսի՛ր ինձ, քանզի նեղութեան մէջ եմ ես: Նայեացքդ դարձրո՛ւ ինձ վրայ ու փրկի՛ր ինձ, եւ իմ թշնամիներից 19, 20
 ինձ պահպանի՛ր: Դու գիտես իմ կրած նախաքինքն ու ամօթը եւ խայտառակութիւնն իմ: Քո առջեւ են բոլոր 21
 ինձ նեղողները: Սիրաս համբերեց նախաքինքների եւ թշուառութեան: Սպասում էի, թէ ով ինձ արդեօք պիտի 22, 23
 քացախ խմեցրին: Թող նրանց սեղաններն իրենց առջեւ դառնան որոգայթ, պարիժ ու գայթակղութիւն: Թող 24
 նրանց աչքերը խաւարեն, որպէսզի չբեւեն, եւ նրանց թիկունքը միշտ ծռած պահիր: Նրանց վրայ թափիր քո 25
 զայրոյթը, եւ քո բարկութեան սաստկութիւնը թող հարուածի նրանց: Նրանց բնակավայրերը թող աւերակ դառ- 26
 նան, եւ նրանց յարկերի փակ ոչ որ չապրի. քանզի ում որ դու հարուածեցիր՝ նրանք հալածեցին, եւ իմ վերքերին 27, 28
 ցաւեր աւելացրին: Նրանց մեղքերին մեղքեր գումարիր, որպէսզի մութը չունենան քո արդարութեան մէջ: Թող 29
 նրանք ջնջուեն կեանքի քո մարեանից, եւ քո արդարների շարքում չարձանագրուեն: Աղքատ ու վշտացած եմ ես.

30 թող քո պարգևած փրկությունն, Աստուած, ինձ բռնած պահի: Օրհնութեամբ պիտի օրհնես անունն իմ Աստուծո, եւ
 31 գովաբանութեամբ պիտի մեծարես նրան: Դա հաճելի կը լինի Աստուծոն՝ մարտադաջու հորթից աւելի, որ եղջիրներ
 32 ու կճղակներ ունի: Աղքատները կը տեսնեն ու կ'որախանան. փնտրեցէք Աստուծոն, եւ ձեր հոգիները կը փրկուեն,
 33, 34 քանզի Տէրը լսեց փնտրանքներին, եւ իր գերեւաններին չարհամարիեց: Թող նրան օրհնեն երկինքն ու երկիրը եւ ծովն
 35 իր մէջ վիսրացող բոլոր կենդանի էակներով: Աստուած կը փրկի Սիոնը, եւ Հրեաստանի քաղաքները կը ծաղկեն:
 36 Մարդիկ կը կառուցեն, կը բնակեցնեն ու կը ժառանգեն այն: Քո ծառաների սերունդները կը հաստատուեն այնտեղ,
 եւ քո անունը սիրողները կը բնակուեն նրա մէջ:

69, 2 Այսուհետեւ՝ սաղմոս Դաւթի ի յիշատակ այն բանի, որ Տէրը փրկեց նրան Աստուած, ինձ օգնութեան հասիր.
 3 Տէր, փութա՛ ընկերակցել ինձ: Թող խայրառակուեն ու ամօթահար լինեն ինձ հեղապնդողները, թող եր դառնան
 4 ու անարգուեն իմ մասին չար խորհողները: Թող խայրառակուած ընկրկեն նրանք, ովքեր ինձ վա՛ջ վա՛ջ էին
 5 ասում: Թող ցնձան եւ քեզնով ուրախանան բոլոր նրանք, ովքեր փնտրում են քեզ, Տէր: Քո պարգևած փրկությունը
 6 սիրողները թող միշտ ասեն. «Մե՛ծ է Աստուած»: Ես աղքատ եւ փնտրեցի քեզ, Աստուած, օգնի՛ր ինձ. օգնականն ու
 փրկիչն իմ դու ես. Տէր իմ, մի՛ ուշացիր:

70, 2 Այսուհետեւ՝ սաղմոս Դաւթի, Յոնադաբի որդիներից եւ առաջին գերութիւնից Տէր, յոյս քեզ վրայ դրի, թող
 3 յաւէր ամօթով ջնամ, քո արդարութեամբ ինձ փրկիր ու պահպանիր: Ականջդ մօտեցրո՛ւ ինձ եւ ազարի՛ր ինձ: Ինձ
 4 համար ապաւէն եւ ամուր վայր եղիր, Աստուած, որ ինձ փրկես, քանզի իմ հիմքն ու յենարանը դու ես: Աստուած իմ,
 5 փրկիր ինձ մեղաւորի ձեռքից, անօրէնի եւ անիրաւի ձեռքից: Դու ես իմ ակնկալությունը, Տէր. Տէր, դու ես իմ յոյսը
 6 մանկությունիցս ի վեր: Քե՛զ կռուան ունեցայ եւ արգանդից, մօրս որովայնից դու ես իմ ապաւէնը, եւ յարածամ
 7 քեզնից է իմ օգնությունը: Ես շարերի համար ծաղր դարձայ, բայց դու իմ օգնականն ու քաջաւերողը եղար:
 8, 9 Բերանս թող գովաբանութեամբ լցուի, որ օրհնես փառքը քո եւ յաւիտեան՝ քո մեծ վայելչությունը: Ծերութեան
 10 ժամանակ ինձ մի՛ վանիր, Տէր. երբ ուժս պակասի՝ դու ինձ մի՛ լքիր: Թշնամիներս իմ մասին խօսեցին եւ ինձ
 11 պաշարողները միասին խորհուրդ արեցին ու ասացին. «Աստուած լքել է նրան, հալածե՛նք նրան ու հասնենք
 12 նրա վրայ, քանզի չկայ մէկը, որ նրան փրկի»: Աստուած իմ, հեռու մի՛ մնա ինձնից, եւ ինձ օգնութեան հասիր,
 13 Աստուած: Թող ամաչեն ու կորստեան մարմունն ինձ չարախօսողները, թող ամօթանք ու խայրառակութիւն կրեն
 14, 15 իմ դէմ չար խորհողները: Ես յարածամ պիտի յուսամ եւ աւելի ու աւելի պիտի օրհնես քեզ: Բերանս պիտի պարմի
 16 քո արդարությունն ու ամէն օր՝ քո գովքը, եւ ես մարտանում արձանագրուած դրանց թիւը չպիտի խարախսեմ: Ես
 17 պիտի մրմնեմ Տիրոջ գործութեան փակ եւ պիտի յիշեմ քո արդարությունը միայն, Տէր: Աստուած իմ, ինձ սովորեցիր
 18 մանկությունիցս ի վեր, եւ այժմ էլ քո արդարությունը պիտի պարմեմ: Մինչեւ իմ ալեւորությունն ու ծերությունը
 19 արդարությունը հասնում են մինչեւ բարձունքները, Նոյնպէս եւ քո մեծամեծ գործերը, ո՛վ Աստուած. ո՛վ է քեզ մնան:
 20 Որքան էլ որ բազում նեղություն եւ չարչարանք ցոյց տուիր ինձ, դարձեալ մխիթարեցիր ինձ եւ հանեցիր երկրի
 21 խոր անդունդներից: Բազմապարկեցիր քո գործությունը, դարձեալ մխիթարեցիր ինձ եւ մի անգամ ես հանեցիր
 22 երկրի խոր անդունդներից: Եւ արդ, սաղմոսերգութեամբ գոհութիւն պիտի մարտնչեմ քեզ, ճշմարիտը Աստուած.
 23 պիտի օրհնութեամբ սաղմոս երգեմ քեզ, ո՛վ սուրբդ Իսրայէլի: Երբ քեզ սաղմոս երգեմ, պիտի ցնձան շրթունքներն
 24 իմ, եւ իմ հոգին, որը դու փրկեցիր: Ու լեզուս ամէն օր քո արդարութեանից պիտի խօսի: Իր ժամանակին պիտի
 խայրառակուեն ու ամօթահար լինեն իմ մասին չար խորհողները:

71, 2 Սաղմոս Սողոմոնի համար. Աստուած, դաբաստանդ արքայի՛ն փութ, եւ արդարությունդ՝ թագաւորի որդուն,
 3 որ քո ժողովրդին արդարութեամբ դարբի ու քո աղքատների իրաւունքը պահի: Լեռները խաղաղություն կը բերեն
 4 ժողովրդին, եւ բլուրներն՝ արդարութիւն: Թող արքան իրաւունք փայ ժողովրդի աղքատներին, պահպանի փնտրանք-
 5 ների որդիներին, եւ ընկճի ամբարտաւաններին: Նա թող ապրի ու մնայ որքան որ արեւը լինի, լուսնից առաջ,
 6, 7 սերնդից սերունդ: Նա թող իջնի որպէս անձրեւ հնձած խոտի վրայ եւ որպէս ցօղ՝ երկրի վրայ: Նրա օրօք արդա-
 8 րութիւն եւ մեծ խաղաղութիւն թող փրկի, մինչեւ լուսնի վախճանը: Նա թող իշխի ծովից մինչեւ ծով, եւ գետերից
 9, 10 մինչեւ ծագերն աշխարհի: Ննդիկները ճնկի թող գան նրա առջեւ, եւ նրա թշնամիները հող ուրբեն: Թարսիսի եւ
 կղզիների թագաւորները նուէրներ թող մարտնչեն նրան, Արաբիայի եւ Մաքայի արքաներն ընձաներ թող բերեն
 11, 12 նրան: Աշխարհի բոլոր թագաւորները թող խոնարհուեն նրա առաջ, եւ բոլոր ազգերը թող ծառայեն նրան, քանզի
 13 հօրի ձեռքից նա փրկեց աղքատին՝ աղքատին ու փնտրեցին, որոնք օգնական չունեն: Նա կը խղճայ աղքատին
 14 ու փնտրեցին, եւ փնտրեցին հոգին կը փրկի: Չար վաշխառուներից կ'ազարի նրանց: Նրա անունը փառատր է
 15 նրանց առաջ: Նա կ'ապրի, եւ արաբների ոսկին նրան պիտի փրկուի: Ամէն ժամ աղօթքի կը կանգնեն նրա առջեւ
 16 եւ գիշեր-ցերեկ կ'օրհնեն նրան: Ամբողջ երկրում եւ լեռների գագաթներին հաստատութիւն կը փրկի: Նրա բեր-
 17 քի առաքությունը Լիբանանից աւելի բարձր կը լինի, Տիրոջ քաղաքում նա կը ծաղկի երկրի խորի նման: Տիրոջ
 18 անունը կ'օրհնուի յաւիտեան, քանզի արեւից հին է անունը նրա: Աշխարհի բոլոր ազգերը կ'օրհնեն նրան, եւ բո-
 19 յոր ժողովուրդները երանի կը փան նրան: Օրհնեալ է Իսրայէլի Տէր Աստուածը, որ միայն ինքն է սքանչելիքներ
 20 գործում: Եւ օրհնեալ է յաւիտեան սուրբ անունը նրա փառքի, թող նրա փառքով ողջ երկիրը լցուի. թող լինի, թող
 լինի:

72, 2 Որքան բարի է Աստուած Իսրայէլի համար. սրբով շիտակների համար: Բայց ուրբերս քիչ մնաց, որ սասա-
 3 նուէին, մի փոքր ես՝ եւ քայլերս պիտի մոլորուէին: Նախանձեցի եւ անօրէններին՝ մեղաւորների խաղաղությունը
 4, 5 փնտրեցի: Նրանք մահուան փազնապ չունեն: Սովորական են փանջանքները նրանց: Մարդկանց փնտրութի-
 6 նը չեն կրում նրանք, եւ մարդկանց պէս չեն փանջում: Դրա համար ամբարտաւանությունը պարեց նրանց, եւ
 7 նրանք համակուցեցին իրենց ամբարշտութեամբ ու անիրաւութեամբ: Նրանց անիրաւությունները կարծես ճարպից
 8 են դուրս գալիս, քանզի նրանք իրենց սրբի խորհրդով են շարժում: Չարամբօրէն մրաձեցին ու խօսեցին եւ
 9 մեծամարտութեամբ ապիրաւութիւն խորհեցին: Բերաններն իրենց ուղղեցին երկնքին, եւ լեզուները երկրով մէկ
 10 քարշ տուին: Դրա համար ժողովուրդն իմ պիտի վերադառնայ այստեղ, եւ իմ օրերը լեցուն պիտի անցնեն նրանց
 11, 12 հետ: Ասացին՝ «Ինչպէ՛ն իմացաւ Աստուած», կամ «Կա՛մ արդեօք իմացութիւն Բարձրեալի մօտ»: Ահա մեղաւոր

են, եւ սակայն բարգաւաճում են նրանք, կան եւ ունեն հարստութիւնն աշխարհի: Ասացի՝ «Իզուր ուրեմն ար– 13
դար դարձրի սիրտն իմ, եւ ձեռքերս սրբութեամբ լուացի»: Գիշեր–ցերեկ եւ խոշորանգում էի, եւ առաւօրները 14
կշտամբանք կրեցի: Թէպէտ ես ասում էի, թէ՛ եթէ այսպէս պարմեմ, դիմացս պիտի գտնեմ քո որդիների սերնդին, 15
որոնց ուխտ արեցի: Բայց հասկացայ, որ սա եւս դժուար է ինձ համար, մինչեւ մտնեմ Աստու սրբարանը եւ 16, 17
իմանամ նրանց վախճանը: Բայց դու նրանց փարագիր կ'անես իրենց նենգութեան համարեւ կը կործանես նրանց 18
իրենց ամբարտաւանութեան մէջ: Իսկ ինչպէ՛ն նրանք յանկարծակի աւերակ դարձան, կործանուեցին, սպառու– 19
եցին ու անհետացան իրենց անօրէնութեան համար եւ եղան ինչպէս քնից արթնացող մարդու երագ: Տէր, դու, 20
արթնանալով, պիտի անարգես նրանց երազի պարկերը. քանզի հուր բորբոքուեց իմ սրտում, եւ երկկամներս 21
գունափոխուեցին: Ես արհամարհուած եղայ ու չմացայ այդ, քո առջեւ անասուն համարուեցի: Բայց եւ միշտ 22, 23
քեզ հետ եմ. դու բռնեցիր իմ աջ ձեռքից, քո խորհուրդներով ինձ առաջնորդեցիր եւ փառքով ընդունեցիր ինձ: 24
Արդարեւ, ինձ համար ի՛նչ կայ երկնքում, կամ քեզնից բացի ի՛նչ փնտրեմ երկրի վրայ: Միրքս ու մարմինս մաշու– 25, 26
եցին, իմ սրտի՛ Աստուած, յախտեան ինձ բաժի՛ն ընկած Աստուած: Ահաւասիկ իրենց անձը քեզնից հեռացնողները 27
պիտի կորչեն, դու պիտի կործանես բոլոր նրանց, ովքեր ապարամբեցին քո դէմ: Ինձ համար բարիք է մերձեւալ 28
Աստուան, յոյս ոնել Տիրոջ վրայ եւ աւերել քո ամբողջ օրհնութիւնը Միոնի դստեր դռների առաջ:

Աստուած, ինչո՞ն մեղծեցիր ընդմիշտ, եւ գայրոյթո՞ւ սաստկացաւ քո արօրի ոչխարների վրայ: Յիշի՛ր քո ժո– 73, 2
ղովրդին, որ սկզբից սրացար, եւ փրկեցիր քեզ վիճակուած ժառանգութիւնը՝ լեռն այս Միոնի, որպէտ դու բնակուե–
ցիր: Նրանց ամբարտաւանութեան վրայ բարձրացրո՞ւ քո ձեռքն ընդմիշտ, քանզի թշնամին անիրաւութիւն գործեց 3
քո սրբարանում: Քեզ պողոտները պարծեցան իրենց բարօրութեամբ, նշաններն իրենց իբրեւ զինանշան դրին մուր– 4
քին, բայց իրենք չհասկացան, որ վերից է ելքը: Ինչպէս անփառի փայտաշէտքեր, կացիններով ջարդեցին դռները 5, 6
նրա, փապարներով ու մուրճերով կործանեցին այն: Հրի մապնեցին քո սրբարանը, եւ հողին հաւասարեցրին քո
անուան խորանը: Նրանց ազգակիցներն իրենց սրտում միասնաբար ասացին. «Եկէք վերացնենք Աստու բոլոր 8
տօներն երկրի երեսից»: Նշաններ մենք չտեսանք, այլեւս մարգարէ չմնաց, եւ ոչ ոք մեզ չի ճանաչում: Մինչեւ ե՛րբ, 9, 10
Աստուած, թշնամին պիտի նախապի եւ հակառակորդն անարգի սուրբ անունդ: Ինչո՞ն ես ետ քաշում քո ձեռքը, եւ
քո աջը ծոցիդ մէջ է ընդմիշտ: Աստուած, դու մեր թագաւորն եւ յախտեմութիւնից ի վեր, դու, որ փրկութիւն գոր– 12
ծեցիր երկրի վրայ: Դու քո գորութեամբ ծովը հաստարեցիր, եւ վիշապների գլուխը խորքակեցիր ջրերում: Դու 13, 14
վիշապի գլուխը փշրեցիր եւ որպէս կերակուր փուր հնդիկների գորբերին: Դու աղբիւրներ ու վրակներ բխեցրիր,
եւ անցամաքելի գետեր ցամաքեցրիր: Քուն է ցերեկը, եւ քուն է գիշերը, լոյսն ու արեւը դու հաստարեցիր: Դու 16, 17
հաստարեցիր երկրի բոլոր սահմանները, գարունն ու ամառը դու ստեղծեցիր: Յիշի՛ր այս. թշնամին նախապէս 18
Տիրոջը, անզգամ ժողովուրդն անարգեց քո սուրբ անունը: Քեզ խտարովանողին մի՛ մարմիր գազաններին, եւ քո
տնամկներին մի՛ մոռացիր երբեք: Նայի՛ր քո ուխտին, քանզի ապշահարկների փները երկրի վրայ լցուեցին անիրա– 20
ւութեամբ: Թող խեղճն ամօթով ետ ջրառնայ, եւ աղբապն ու փնակը թող օրհնեն սուրբ անունդ: Ելի՛ր, Աստուած, 21, 22
եւ կարարի՛ր դաբասաբանը, յիշի՛ր անզգամի ամենօրեայ նախապիները: Մի՛ մոռացիր պաշտօնեաներիդ ձայնը. քեզ 23
պողոտների ամբարտաւանութիւնն անընդհար պիտի աճի:

Այսուհետեւ՝ մի՛ ապականիր. Ասափի օրհներգութեան սաղմոսը Գոհութիւն մապուցենք քեզ, Աստուած, գոհու– 74, 2
թիւն մապուցենք եւ փանք քո անունը: Ես պիտի պարմեմ քո բոլոր հրաշագործութիւնները. երբ ժամը հասնի՝
ճշմարիտ դաբասաբան պիտի տեսնեմ: Մաշուեցին երկիրն ու նրա բոլոր բնակիչները, եւ հաստարեցի նրա սի– 4
ները: Անօրէններին ասացի, թէ՛ անօրէնութիւն մի՛ գործէք, մեղաւորներին, թէ՛ մի՛ ցցէք ձեր կոպոշները: Ձեր 5, 6
կոպոշները վեր մի՛ փնկէք, եւ Աստու մասին անիրաւաբար մի՛ խօսէք: Մեծութիւնը գալիս է ո՛չ արեւելքից, ո՛չ
արեւմուտքից, ո՛չ էլ լեռների անապապից, այլ Աստուած է դաբաւոր, որ ցածրացնում է մէկին եւ միւսին՝ բարձ– 8
րացնում: Տիրոջ ձեռքի բաժակը լի է անապակ գինով, որ մապուցում է սրան ու նրան: Սակայն նրա մրուրը չի
պակասի, եւ երկրի բոլոր մեղաւորները կը խմեն այն: Ես պիտի ցնծամ յախտեան, սաղմոս պիտի երգեմ Յակոբի 10
Աստուան: Մեղաւորների բոլոր եղջիրները դու պիտի փշրես, եւ արդարի եղջիրը պիտի բարձրանայ: 11

Այսուհետեւ՝ Ասափի օրհնութեան սաղմոսը. երգ ասորեալանցիների մասին Աստուած յայտնի է Հրէաստանում, 75, 2
եւ Իսրայէլում մե՛ծ է անունը նրա: Նրա տեղը խաղաղութեան մէջ է, եւ նրա բնակութիւնը՝ Միոնում: Այնպէտ 3, 4
խորպակեց Տէրն աղեղի գորութիւնը եւ զէնքը, սուրն ու ճակպարամարտը: Դու սքանչելի լուսաբան եւ յաւերժական
լեռների: Բոլոր անմիտ սիրտ ունեցողները պիտի խռովուեն, պիտի ննջեն եւ ոչինչ պիտի չգրանեն. բոլոր մարդիկ, 6
որոնց ձեռքում հարստութիւն կար, ննջեցին եւ ոչինչ չգրան: Յակոբի Աստուած, քո սաստից քուն մտնան նաեւ 7
ձի հեծնողները: Դու ահաւոր ես, եւ ո՞վ կարող է կանգնել քո առջեւ: Երբ երեւացիր դու երկնքից՝ յայտնուեց քո 8, 9
բարկութիւնը: Երկիրը սարսափեց ու դողաց, երբ Աստուած ելաւ դաբասաբան տեսնելու, փրկելու աշխարհի բոլոր
հեզերին: Մարդկանց խորհուրդները պիտի խտարովանեն քեզ, եւ իմաստութեամբ ծածկուածները պիտի օրհնեն 11
քեզ: Ո՛վստ դրէք եւ կարարեցէ՛ք այն մեր Տէր Աստու համար, ամենքդ՝ որ շուրջն էք նրա: Ընծաներ մապուցեցէք 12, 13
Ահաւորին, Նրան, որ քաղում է հոգիներն իշխանների. ահաւոր է Նա աշխարհի բոլոր թագաւորներից աւելի:

Այսուհետեւ՝ Իդիթոմի մասին. սաղմոս Ասափի Իմ ձայնով եւ Տիրոջը դիմեցի, իմ ձայնով դիմեցի Աստուան, եւ 76, 2
նա նայեց ինձ: Նեղութեանս օրերին Աստուան փնտրեցի՝ ձեռքերս գիշերով պարզած նրա առջեւ, եւ չխաբուեցի:
Նոզիս չէր ուզում միտթարուել: Յիշեցի Աստուան եւ ուրախացայ, իսկ երբ հառաչում էի, նուաղում էր հոգիս իմ մէջ: 4
Նանգիստ: Աջերն իմ բաց մնացին գիշերուայ պահին, խռովուեցի ու չխօսեցի: Խորհեցի հին օրերի մասին, եւ 5, 6
վաղնջական փարիները յիշեցի: Գիշերը սրտիս հետ խօսեցի, հառաչելիս փառապում էր հոգիս իմ մէջ: Միթէ յաւէտ 7, 8
մեղծելով է Տէրն ինձ, եւ այլեւս չի՞ շարունակելու բարեհաճ լինել: Կամ ընդմիշտ գրկելու է ինձ իր ողորմութիւնից, 9
եւ դադարեցնելովն է խօսքն իր սերնդից սերունդ: Կամ այլեւս մոռանալովն է Աստուած գթալ ինձ, եւ բարկութեամբ 10
մեղծելովն է գթութիւնն իր: Նանգիստ: Ասացի. «Այժմ հասկացայ. սա է նորացած աջը Բարձրեալի»: Յիշեցի գոր– 11, 12
ծերը Տիրոջ, սկզբից յիշեցի սքանչելագործութիւնները նրա: Մարբերեցի գործերը քո բոլոր, եւ քո ձեռակերպների
մասին խորհեցի: Աստուած, քո ճանապարհները սրբութեան մէջ են. ո՞ր աստուածն է մե՛ծ՝ մեր Աստու մնան: Դու 14, 15
եւ հրաշագործ Աստուածը. գորութիւնդ ցոյց փուր քո ժողովրդին: Բազկովդ փրկեցիր քո ժողովրդին՝ Յակոբի եւ 16

17 Յովսէփի որդիներին: Նանգիսար: Քեզ քեսան ջրերն, Աստուած, քեսան քեզ ջրերն ու սուկացին, եւ անդունդները
 18 խառվուեցին յորդառաք ջրերի ձայնից: Ամպերը ձայն քուին, ուստի եւ քո ներքերը սլացան քո անուի որոքման
 19 ձայնից: Երեսացին քո փայլակները փեղեղեքի, եւ երկիրը խառվուեց ու դողաց: Քո ճանապարհները ծովում են,
 20 շափղներդ՝ յորդառաք ջրերում, եւ քո հեքքերը չեն երեսում: Քո ժողովրդին ոչխարների պէս առաջնորդեցիր
 21 Մովսէսի եւ Ահարոնի ձեռքով:

77, 2 Ժողովուրդներ, ո՛ր զարծրէք իմ օրէնքներին, եւ մօտեցրէք ձեր ականջները բերանիս խօսքերին: Առակով պիտի
 3 բացեմ բերանն իմ, սկզբից եւեթ առակներով պիտի խօսեմ, ինչպէս լսեցինք ու իմացանք դրանք, եւ ինչպէս մեր
 4 հայրերը պարմեցին մեզ: Մենք ոչինչ չթաքցրինք նրանց որդիներից, միւս սերնդին պարմեցինք օրհնութիւնն ու
 5 զօրութիւնը Տիրոջ եւ այն սքանչելագործութիւնները, որ նա արեց: Յակոբի համար հասարարեց իր վկայութիւնը,
 6 եւ օրէնքներ դրեց Իսրայէլի վրայ, մէկ անգամ ընդմիջար պարտիրելով մեր հայրերին, որ նրանք այդ բոլորը ցոյց
 7 քան իրենց որդիներին, որ սովորեցնեն միւս սերնդին: Որդիները, որ ծնուելու են, պիտի ելնեն եւ պարմեն դա
 8 իրենց զաւակներին, որպէսզի իրենց յոյսը դնեն Աստուծու վրայ եւ չնռանան Աստուծո գործերը՝ հեքքելով նրա
 9 պարտիրաններին, որ իրենց հայրերի պէս չար եւ դառնացող ազգ չինեն, ազգ՝ որ չուղղեց սիրտն իր, եւ իր հոգին
 10 չհասարարեց Աստուծու վրայ: Եփրեմի որդիները ուժեղ աղեղնատրներ էին, բայց պարտերազմի օրը իրենց կապարճ-
 11 երախտիքներն ու այն սքանչելագործութիւնները, որ գործեց նրանց հայրերի առջեւ, եզիպարացիների երկրում եւ
 12 Տայանի դաշտում: Նա ճեղքեց ծովը եւ անցկացրեց նրանց, ջրերը պահեց ինչպէս փկերի մէջ: Յերեկն ամպով
 13 առաջնորդեց նրանց, իսկ ողջ գիշեր՝ հրեղէն լոյսով: Պարտեց ժայռն անապարում, եւ նրանց խմեցրեց ինչպէս
 14 մեծ անդնդից: Ժայռից ջուր բխեցրեց, եւ ջրերն հոսեցրեց գետերի պէս: Սակայն նրանք շարունակեցին մեղանչել,
 15 եւ աւելի եւս բարկացրին Բարձրեալին անապարում: Փորձեցին Աստուծոն իրենց սրտերում՝ կերակուր խնդրելով
 16 իրենց համար: Տրփնջացին Աստուծոց ու սասցին. «Միթէ Աստուած կարող է սեղան պարրասարել անապարում»:
 17 Ընդհար է, որ նա հարուածեց ժայռին, եւ ջրեր հոսեցին ու վրակներ բխեցին դրանից: Բայց կարող է նաեւ հաց քալ
 18 մեզ կամ իր ժողովրդի համար սեղան պարրասարել»:
 19 Դրա համար էլ Տէրը լսեց այս ու յապաղեց. հուր բորբոքուեց
 20 Յակոբի սերնդի մէջ, եւ բարկութիւն իջաւ Իսրայէլի վրայ: Նրանք Աստուծոն չհաւարացին ու յոյս չդրին նրա փրկու-
 21 թեան վրայ: Տէրը վերելից հրաման քուեց ամպերինու բացեց դռները երկնքի: Եւ մանանայ քեղացրեց նրանց
 22 վրայ որպէս կերակուր: Երկնքի հացը քուեց նրանց, մարդիկ հրեշտակների հացը կերան. եւ նա լիովի ուրելիք
 23 իջեցրեց նրանց համար: Նանց հարաւի հողմը, եւ իր զօրութեամբ բերեց հիւսիսի կողմը: Նրանց վրայ հողի պէս
 24 միւս քեղացրեց, եւ ծովի աւազի պէս՝ թեւատր թռչուններ: Նա դրանք ներեց նրանց բանակարեղի մէջ եւ նրանց
 25 վրանների շուրջը: Կերան եւ լիապէս յագեցան, իրենց ցանկացածը քուեց նրանց: Եւ նրանք իրենց ցանկութիւնից
 26 ոչնչով գոյրկ չմնացին: Մինչ դեռ կերակուրն իրենց բերանում էր, Աստուծո բարկութիւնն իջաւ նրանց վրայ. նրանցից
 27 շարքերն նա սպանեց եւ Իսրայէլի ընտրեալներին ոչնչացրեց: Նախառակ այս բոլորի, նրանք նորից մեղանչեցին ու
 28 չհաւարացին նրա հրաշագործութիւններին: Նրանց օրերն ունայնաբար սպառուեցին, եւ նրանց քարիներն արագ
 29 անցան: Երբ Տէրն սպանում էր նրանց, նրանք փնջում էին իրեն, դարձի էին գալիս եւ փութով դիմում էին Աստու-
 30 ծուն: Նրանք յիշեցին, որ Աստուած իրենց օգնականն էր, Բարձրեալն Աստուած փրկիչն էր իրենց: Սիրեցին նրան
 31 իրենց բերաններով, բայց իրենց լեզուներով սրեցին նրան: Նրանց սրտերը շիտակ չէին նրա հանդէպ, եւ նրանք
 32 չհաւարացին նրա ուխտին: Բայց ինքը գթասիրտ էր, քառութիւն էր քառութիւն նրանց մեղքերին ու չէր կործանում
 33 նրանց: Յաճախ զսպում էր իր բարկութիւնը եւ չէր թափում իր ողջ զայրոյթը: Յիշում էր, որ նրանք մարմին են՝
 34 շունչ, որ, դուրս ելնելով, այլեւս եր չի դառնում: Քանի՛-քանի՛ անգամ դառնացրին նրան անապարում, բարկացրին
 35 Բարձրեալին անջրդի վայրում, վերադարձան փորձեցին Աստուծոն, եւ Իսրայէլի սրբին զայրացրին: Չյիշեցին նրա
 36 ձեռքը, ձեռք, որ մի օր փրկեց նրանց իրենց նեղողներից: Չյիշեցին, թէ նա ինչպէս սքանչելիքներ ու զարնանահրաշ
 37 գործներ արեց եզիպարացիների երկրում եւ Տայանի դաշտում: Նրանց գետերն ու անձրեւներն արին դարձրեց, որ
 38 չխմեն: Նրանց վրայ շնաճանձեր ուղարկեց, որոնք յօշոտեցին նրանց, եւ գորտերով նրանց ապականեց: Նրանց
 39 բերքը որդնութեան մարմնեց, եւ նրանց վաստակը բաժին դարձրեց մարախի: Նրանց այգիները կարկտահար
 40 արեց, եւ նրանց թփերները ծածկեց եղեսնով: Նրանց անասունների կարկտահար արեց, եւ նրանց ունեցումները
 41 հրոյ ճարակ դարձրեց: Նրանց դէմ ուղղեց իր աստիկ բարկութիւնը՝ բարկութիւնը, զայրոյթն ու նեղումներինը,
 42 չար հրեշտակի ձեռքով քանջանքներ ուղարկեց նրանց վրայ: Նրանց վրայ թափեց իր զայրալից բարկութիւնը,
 43 նրանց հոգին գերծ չպահեց մահուանից, եւ կոտորեց նրանց անասունները: Նա հարուածեց Եզիպարոսի բոլոր
 44 անդրանիկ ծնունդներին՝ իրենց վաստակի առաջնեկներին Քամի վրանների քակ: Նանգիսար: Իր ժողովրդին քշեց
 45 ոչխարների պէս, եւ ինչպէս հօտ նրանց հանեց անապար: Նրանց առաջնորդեց յոյսով՝ եւ նրանք չվախեցան,
 46 եւ ծովը ծածկեց նրանց թշնամիներին: Նրանց բարձրացրեց իր սուրբ լեռը՝ լեռն այն, որ իր Աջն էր նուաճել:
 47 Նրանց առջեւից վանեց հեթանոսներին, իր ժառանգութիւնից բաժին բաշխեց նրանց եւ Իսրայէլի ցեղերին բնա-
 48 կեցրեց նրանց վրաններում: Նրանք փորձեցին, դառնացրին Բարձրեալն Աստուծոն ու նրա վկայութիւնը չպահեցին:
 49 Դարձեալ խտրութեան ինչպէս իրենց հայրերը, դարձեալ նմանուեցին ծուռ աղեղի: Դարձեալ բարկացրին նրան
 50 իրենց բազմներով, եւ իրենց կոտորելով շարժեցին նախանձը նրա: Լսեց Աստուած ու զայրացաւ նրանց վրայ, եւ
 51 իսիսար անարգեց Իսրայէլը: Մերժեց նա խորանը Մելովի, խորանն այն, որ հասարարել էր մարդկանց մէջ: Նրանց
 52 զօրութիւնը գերութեան մարմնեց, իսկ նրանց գեղեցկութիւնն՝ իրենց թշնամիների ձեռքը: Իր ժողովրդին սրի մար-
 53 նեց եւ անպեսեց իր իսկ ժառանգութիւնը: Նրանց երկրասարդներին հուրը լափեց, եւ նրանց կոյսերի համար ոչ
 54 ոք չսզաց: Նրանց քահանաները սրի բաշուեցին, եւ նրանց այրիներին ոչ ոք չվշտակեց: Տէրը կարծես քնից
 55 արթնացաւ, ինչպէս գիւնոց սթափուող հսկայ: Նա թշնամիներին եր շարքեց յախտնական նախարիցն քալով
 56 նրանց: Մերժեց նա խորանը Յովսէփի, եւ Եփրեմի ցեղին նա չընտրեց, այլ նա ընտրեց Յուդայի ցեղին, լեռը
 57 Սիոնի, որը եւ սիրեց: Նրա սրբարանը շինեց միեղջերուի նմանութեամբ՝ յախտնական գետնի վրայ հասարարելով
 58 այն: Ընտրեց Դաւթին՝ իր ծառային, եւ նրան դուրս քաշեց ոչխարների հօտից: Նորածին գառների միջից վերցրեց
 59 նրան, որ հովուի իր ծառայ Յակոբի ցեղին եւ իր ժառանգութիւնը՝ Իսրայէլը: Նա արածեցնում էր նրանց իր սրտի

իմաստութեամբ, իր անմեղունակ ձեռքերով առաջնորդում էր նրանց:

Աստուած, հեթանոսները մտնալ քո ժառանգութեան մեջ, պղծեցին քո սուրբ փառարը, Երուսաղէմը դարձրին **78**
ինչպէս մրգապահի հիւղակ: Քո ծառաների դիակները որպէս կեր ներսեցին երկնքի թռչուններին, եւ քո սրբերի **2**
մարմինները՝ երկրի գազաններին: Նրանց արիւնը ջրի պէս Երուսաղէմի շուրջը թափեցին, եւ չկար մէկը, որ թաղէր **3**
նրանց: Մենք դարձանք մեր դրացիների նախապիները եւ մեր շուրջը եղողների ծաղրուծանակը: Մինչեւ երբ, Տէր, **4, 5**
պիտի բարկանաս դու անվերջ, եւ քո նախանձը պիտի բորբոքուի հրի պէս: Բարկութիւնդ թափիր այն ազգերի **6**
վրայ, որոնք քեզ չեն ճանաչում, այն թագաւորների վրայ, որոնք անունդ չեն ոգեկոչում: Նրանք յօշոտեցին Յակոբի **7**
ցեղին, եւ նրա փեղն աւերեցին: Մի՛ յիշիր հին մեղքերը մեր, թող ողորմութիւնդ շուրջով հասնի մեզ, Տէր, քանզի **8**
սասարիկ աղքատացանք: Օգնիր մեզ, Աստուած, փրկիչ մեր, քո անուան փառքի համար. Տէր, յանուն քո անուան **9**
փրկիչ մեզ ու թողութիւն քո մեր մեղքերին: Թող հեթանոսների մեջ երբեք չասեն՝ «Ո՛ր է նրանց Աստուածը». **10**
այլ հեթանոսների մեջ, մեր աչքի առջեւ, թող յայտնուի քո ծառաների թափած արեան վրէժխնդրութիւնը: Բան- **11**
փարկեալների հեծեծանքը թող հասնի քեզ. դու քո բազկի զօրութեամբ փրկիր սպանուածների որդիներին: Մեր **12**
դրացիների նախապիները, որով անարգեցին մեզ, եօթնապարիկ իրենց գիրկը վերադարձրու, Տէր: Մենք՝ քո ժողո- **13**
վուրդն ու քո արօքի ոչխարները, յաւիտեան քեզ գոհութիւն պիտի մատուցենք, սերնդից սերունդ պիտի պատմենք **քո օրհնութիւնը:**

Այսուհետեւ՝ անցած ժամանակների մասին Աստուծոյ վկայութիւնը. սաղմոս եթովպացիների մասին **Դու, որ 79, 2**
հովուում ես Իսրայէլին՝ ո՛ւշ դարձրու, դու, որ առաջնորդում ես Յովսէփի ցեղին ինչպէս հօք, դու, որ քերովքների **3**
վրայ ես նստում յայտնուիր՝ Եփրեմի, Բենիամինի ու Մանասէի առջեւ, արթնացրու քո զօրութիւնը եւ արի՛ մեզ **4, 5**
փրկելու: Զօրութիւնների՝ Աստուած, մեզ ե՛ր դարձրու, ցոյց քո մեզ երեսը քո, որ ապրենք: Զօրութիւնների Տէր **6**
Աստուած, մինչեւ երբ պիտի բարկանաս քո ծառաների աղօթքի վրայ: Մեզ արտասուախառն հացով սնեցիր, եւ **7**
անչափ արտասուք խմեցիր մեզ: Մեզ դարձրիր նախապիները մեր հարեւանների եւ ծաղրուծանակը մեր թշնա- **8, 9**
միների: Զօրութիւնների՝ Աստուած, մեզ ե՛ր դարձրու, ցոյց քո մեզ երեսը քո, որ ապրենք: Դու Եգիպտոսից **10**
Իսրայէլ-որթապունկը հանեցիր, վռնդեցիր հեթանոսներին եւ այդ որթապունկը փակեցիր: Առաջնորդեցիր նրան, **11**
հաստապունկ դարձրիր նրա արմաքները, եւ այն լցրեց երկիրը: Նրա ստուերը ծածկեց լեռները, եւ նրա ճիւղը՝ **12, 13**
Սաբոն մայրիները: Որթապունկ իր ճիւղերը ձգեց մինչեւ ծով, իսկ բողբոջները՝ մինչեւ Եփրատ գետը: Ինչո՞ւ **14**
քանդեցիր ցանկապարը նրա, ճանապարհի անցորդները պոկոյրում էին այն: Ապականեց նրան խոզն անփա- **15**
ռի, եւ վայրի երէն արածեց նրա մեջ: Զօրութիւնների՝ Աստուած, դարձիր, նայիր երկնքից ու փեն, այցելիր այս **16**
որթապունկին, եւ ինձանք փար նրան, որին փակեց Աջը քո, նաեւ մարդու որդուն, որին դու զօրացրիր քեզնով: **17, 18**
Այլապէս, հրով վառուած ու աւերուած, պիտի կորչեն քո խաղութիւնից: Քո ձեռքը թող լինի մարդու վրայ, քո աջը՝ **19**
այն մարդու որդու վրայ, որին դու զօրացրիր քեզնով: Մենք այլեւ չենք հեռանայ քեզանից, դու պիտի փրկես մեզ, **20**
եւ մենք քո անունը պիտի ոգեկոչենք, Տէր: Զօրութիւնների Տէր Աստուած, մեզ ե՛ր դարձրու, ցոյց քո մեզ երեսը **քո, որ ապրենք:**

Այսուհետեւ՝ հնձանների մասին. Աստուծոյ հինգշաբթի օրուայ սաղմոսը **Յնձացէք Աստուծոյ առջեւ, որ օգնական է 80, 2**
մեր, աղաղակեցէք Յակոբի Աստուծուն: Սաղմոն սասցէք եւ օրհնութիւն քո, նրան քաղցրածայն սաղմոն երգեցէք: **3**
Փող հնչեցրէք ամսագլխին՝ մեր նշանաւոր օրուայ փարեղարձին: Դա հրաման է Իսրայէլի համար, եւ օրէնք՝ Յակոբի **4, 5**
Աստուծոյ համար: Յովսէփի ուխտն է դա, որը կնքեց Նրա հետ, երբ նա դուրս էր գալիս Եգիպտացիների երկրից: **6**
Նա լսեց մի լեզու, որ չգիտէր. «Նրանց թիկունքներն ազարիի բռններից եւ նրանց ձեռքերը՝ այգու ու բահի **7**
ծառայութիւնից: Նեղութեան մեջ ինձ ձայն փոխիր՝ եւ փրկեցի քեզ. քեզ լսեցի մորիկի ծածկոյթի փակ ու փորձեցի **8**
քեզ Նակառակութեան ջրերի վրայ: Լսիր, իմ ժողովուրդ, ու ես վկայ կը լինեմ քեզ, եւ Իսրայէլ, եթէ ինձ լսում **9**
ես: Ժամանակաւորապէս պաշտուող աստուածներ չես ունենայ ու չես երկրպագի օտար աստուծու: Ես եմ քո Տէր **10, 11**
Աստուածը, որ հանեցի քեզ Եգիպտացիների երկրից. բաց բերանդ, եւ ես պիտի լցնեմ այն: Իմ ժողովուրդը **12**
չունկնդրեց ձայնիս, եւ Իսրայէլ ինձ չնայեց: Բարձիթողի մարմնեցի նրան, որ գնան իրենց սրբի թելադրանքով, **13**
քանզի շարժուեցին իրենց կամքով: Եթէ իմ ժողովուրդը լսէր ինձ, կամ Իսրայէլն ընթանար իմ ճանապարհով, ապա **14, 15**
որպէս ոչնչութիւն կ'ընկնէր նրա թշնամիներին եւ ձեռքս կ'իջեցնէր նրան նեղողների վրայ: Տիրոջ թշնամիները **16**
պստեցին նրան, ուստի նրանց ժամանակն աշխարհում կը սպառուի: Նրանց կերակրեց ցորենի առապութեամբ, **17**
ժայռից հոսող մեղրով յագեցրեց նրանց»:

Աստուած կանգնեց աստուածների ժողովում, եւ նրանց մեջ դափապարտեց նրանց՝ ասելով. «Մինչեւ երբ պիտի **81, 2**
անիրաւութեամբ դապրէք. եւ աշառութիւն անէք մեղաւորներին: Տեսէք դափապարտը որքի եւ այրու, արդար դափե- **3**
ցէք աղքատին ու խեղճին: Փրկեցէք աղքատին ու փնանկին, մեղաւորի ձեռքից փրկեցէք նրանց»: Չհասկացան, **4, 5**
չըմբռնեցին, խարխափեցին խաւարի մեջ, եւ երկրի բոլոր հիմքերը գնցուեցին: Ես սասցի՝ «Աստուածներ էք դուք, **6**
կամ բոլորդ էլ որդիներն էք Բարձրեալի: Բայց ահա մեռնում էք դուք որպէս մարդ եւ ընկնում էք ինչպէս մի իշխան»: **7**
Ելիր, Աստուած, ու դափիր աշխարհը, քանզի դու պիտի ժառանգես բոլոր հեթանոսներին: **8**

Աստուծոյ օրհնութեան սաղմոսը **Աստուած, ո՛վ է քեզ նման. մի՛ լռիր ու կանգ մի՛ առ, Աստուած: Ահա թշնա- 82, 2, 3**
միներդ աղաղակեցին, եւ արեւիներդ բարձրացրին իրենց գլուխները: Քո ժողովրդի դէմ խորամանկութիւն մտա- **4**
ծեցին, խորհուրդ արեցին քո սրբերի դէմ ասելով. «Եկէք ազգերի միջից վերացնենք նրանց, որ այլես Իսրայէլի **5**
անունը չյիշուի»: Միաբանած խորհեցին համարել, դաշինք կնքեցին քո դէմ եղումայեցիների բանակներն ու իս- **6, 7**
մայելացիները, մովաբացիներն ու հագարացիները, Գեբաղի, Ամոնի, Ամաղեկի բնակիչներն ու բոլոր այլազգիները **8**
Տիրոսի բնակիչներով հանդերձ: Նաեւ Ասորի բանակն էր եկել նրանց հետ. սրանք բոլորը զօրավիգ էին Ղովքի **9**
որդիներին: Նրանց արա այնպէս, ինչպէս արեցիր Մաղիամին, Միաբային ու Յաքինին՝ Կիսունի հեղեղափոխում: **10**
Նրանք կորորուեցին Դորի ակունքներում եւ եղան ինչպէս գետնի աղբ: Նրանց իշխաններին արա՛ այնպէս, ինչպէս **11, 12**
արեցիր Չլբէէին, Մաղմանային ու նրանց բոլոր իշխաններին, որոնք սասցին. «Մեր ժառանգութիւնը դարձնենք **13**
Աստուծոյ սրբարանը»: Աստուած իմ, նրանց արա՛ ինչպէս անիւ, ինչպէս եղէ՛ք՝ քանո հանդէպ, ինչպէս հուր, որ **14, 15**
անփառն է այրում, ինչպէս բոց, որ լեռներն է խանձում: Այսպէս հալածիր նրանց քո մորիկով, ու քո բարկութեամբ **16**

17, 18 խռովեցրո՞ւ նրանց: Նրանց երեսն անարգանքով պատիր, որ քո անունը փնտռեն, Տէր: Թող ամաչեն ու խռովուն
19 յախտեանս յախտենից, եւ ամօթահար թող կորստեան մատնուեն: Թող իմանան, որ քո անունը Տէր է, եւ դու միակ
Բարձրեալն ես ամբողջ երկրի վրայ:

83, 2 Այսուհետեւ՝ հնձանների մասին. սաղմոս Կորիսի որդիներին Որբա՛ն հաճելի է քո յարկի փակ, գորութիւնների՝
3, 4 Տէր. իմ հոգին քո գաւիթն է ցանկանում ու փափագում: Միրքս ու մարմինս ցնծում են կենդանի Աստուծով. քանզի
ճնճողկը գրաւ փունն իր, փափրակն իր բոյնը, որպէղ ձագեր պիտի դնի. գրաւ քո սեղանը, գորութիւնների՝ Տէր,
5 թագաւոր իմ եւ Աստուած իմ: Երանի բոլոր նրանց, ովքեր բնակուում են Տիրոջ փանը, նրանք յախտեանս յախտենից
6, 7 պիտի օրհնեն քեզ: Երանի այն մարդուն, որի օգնութիւնը քեզնից է, եւ որը մտքում դրեց ելնել փրկման
8 հովտից այն վայրը, ուր ուխտ արեց: Նա օրհնութիւն պիտի մատուցի օրէնսդին: Զօրութիւնից գորութիւն պիտի
9 ընթանայ, եւ Աստուած պիտի երեսայ Միոնում: Զօրութիւնների Տէր Աստուած, լսիր իմ աղօթքը, ականջ դիր,
10, 11 Յակոբի՛ Աստուած: Դու ապաւեն ես մեր. փեն, Աստուած, ու նայիր քո օձեալի երեսին, քանզի ինձ համար քո
գաւթում լինելու մէկ օրը հազար օր արժէ: Ես նախընտրեցի ընկեցիկ լինել Աստուծու փան մէջ, քան մեղաւորների
12 յարկի փակ բնակուել: Ողորմութիւն ու ճշմարտութիւն է սիրում Տէր Աստուածը մեր, որը շնորհք ու փառք պիտի
13 փայ: Տէրն իր ողորմութիւնը չի զլանայ նրանց, ովքեր անմեղութեամբ են ընթանում: Զօրութիւնների՝ Տէր Աստուած,
երանելի է այն մարդը, ով յոյսը քեզ վրայ է դրել:

84, 2 Այսուհետեւ՝ սաղմոս Կորիսի որդիներին Տէր, հաւանեցիր քո երկիրը ու ե՛ր դարձիր Յակոբին գերութիւնից:
3, 4 Ներեցիր ժողովրդիդ անիրաւութիւնը, ջնջեցիր նրա բոլոր մեղքերը: Զսպեցիր ողջ սրբանդութիւնը, եր դարձար քո
5, 6 սասարիկ բարկութիւնից: Դէպի մե՞զ դարձիր, Աստուած, փրկի՛չ մեր, ու ե՛ր պահիր գայլոյթոյ մեզնից: Մեզ վրայ
7 յախտեան մի՛ բարկացիր, Տէր, եւ բարկութիւնդ սերնդից սերունդ թող չձգուի: Աստուած, դու դարձեալ մեզ պիտի
8 փրկես, եւ ժողովուրդդ պիտի ուրախանայ քեզով: Յոյց փութ մեզ քո ողորմութիւնը, Տէր, եւ քո փրկութիւնը շնորհիր
9 մեզ: Լսեցինք, թէ ինչ է խօսում Տէր Աստուածը մեր. խաղաղութեան մասին պիտի խօսի իր ժողովրդի, իր սրբերի
10 եւ սրբով դէպի իրեն դարձողների հետ: Արդարեւ, մօտ է նրա շնորհելիք փրկութիւնն իր երկիւղն ունեցողների
11 համար, որպէսզի մեր երկրում նրա փառքը հաստատուի: Ողորմութիւնն ու ճշմարտութիւնը պիտի հանդիպեն,
12 արդարութիւնն ու խաղաղութիւնը պիտի համբուրուեն: Ըշմարտութիւնը երկրից բուսաւ, արդարութիւնը երկնքից
13, 14 երեսաց: Տէրը բարութիւն պիտի գործի, իսկ մեր երկիրն իր պարտը պիտի փայ: Արդարութիւնը նրա առջեւից
պիտի գնայ, ճանապարհ փառով նրա ընթացքին:

85, 2 Մօտեցրո՞ւ, Տէր, ականջը քո եւ լսիր ինձ, քանզի աղքատ ու փնտռեմ եմ ես: Ղոզիս իմ սուրբ պահիր, Տէր. փրկիր,
3 Աստուած իմ, քո ծառային, որ յոյսը դրել է քեզ վրայ: Որորմի՛ր ինձ, Տէր, քանզի գիշեր-ցերեկ քեզ կանչեցի:
4, 5 Ուրախացրո՞ւ ծառայիդ հոգին, Տէր, քանզի հոգիս դէպի քեզ բարձրացրի. որովհետեւ դու, Տէր, բարի ու շիտակ
6 ես, գթառատ ես նրանց հանդէպ, ովքեր կանչում են քեզ: Ականջ դիր, Տէր, իմ աղօթքներին եւ ո՛չ դարձրու
7, 8 խնդրանքիս ձայնին: Իմ նեղութեան օրը ես կանչեցի քեզ, եւ դու լսեցիր ինձ: Աստուածների մէջ քեզ նմանը
9 չկայ, Տէր, եւ ոչինչ չկայ, որ նմանուի քո գործերին: Բոլոր ազգերը, որոնց սպեղծեցիր, պիտի գան երկրպագեն քո
10 առջեւ, յախտեան փառք պիտի փան քո անուանը: Մե՞ծ ես դու, Տէր, եւ հրաշագործութիւններ ես անում, եւ միայն
11 դու ես Աստուած: Առաջնորդիր ինձ քո ճանապարհով, որ ընթանամ քո ճշմարտութեամբ, եւ սիրքս ուրախանայ՝
12 ակնածելով քո անունից: Ամբողջ սրբովս գոհութիւն պիտի մատուցեմ քեզ, Տէր Աստուած իմ, յախտեան փառք
13, 14 պիտի փան քո անուանը: Մե՞ծ եղաւ քո ողորմութիւնն իմ հանդէպ, հոգիս փրկեցիր խոր դժոխքից: Աստուած,
անօրէններն յարձակուեցին ինձ վրայ, բռնակալների ամբոխներն հետապնդեցին ինձ, եւ քեզ իրենց առջեւ Աստուած
15 չհամարեցին: Բայց դու, Տէր Աստուած իմ, գթափիրք ու ողորմած ես, համբերաբար, ողորմաշատ ու ճշմարիտ:
16, 17 Նայիր ու ողորմիր ինձ, գորութիւն փութ քո ծառային, պահպանիր աղախանիդ որդուն: Եւ ինձ բարութեան նշան
ցոյց փութ. թող արելիներն իմ փեսներն ու ամօթահար լինեն, որ դու, Տէր, օգնեցիր ու մխիթարեցիր ինձ:

86, 2 Կորիսի որդիներին օրհնութեան սաղմոս Նրա հիմքերն իր սուրբ լեռան վրայ են. Տէրը սիրում է Միոնի դար-
3 պասներն աւելի, քան Յակոբի բոլոր վրանները: Ահաւասիկ փառաւորեալը խօսեց քո մասին, քաղաքդ Աստուծո:
4 Յիշեցի Ռահաբն ու Բաբելոնը, որոնք ճանաչում են ինձ. ահա եւ այլազգիներն ու Տիրոսը, եւ Ղնդկաստանի ժողո-
5 վուղները, որոնք գոյացան այնպէղ: Միոնը պիտի մայր կոչուի, որպէղ մարդը ծնուեց, եւ նրա հիմքերը Բարձրեալն
6 անձամբ գցեց: Տէրը գրքերում պիտի պատմի այն ժողովուրդների եւ իշխանների մասին, որոնք գոյացան այնպէղ:
7 Որբա՛ն պիտի ուրախանան քեզով բոլոր նրանք, որոնց բնակութիւնը քեզնից է:

87 Այսուհետեւ՝ Մալալէթի իմաստութեան մասին. իմաստութիւն, որով պապասխան փութեց Եման Եգրայելացին.
2, 3 Իմ փրկութեան Տէր Աստուած, գիշեր-ցերեկ քեզ կանչեցի: Թող աղօթքս հասնի քեզ, Տէր, ականջը թող մօտե-
4, 5 նայ խնդրանքիս, քանզի հոգիս չարչարանքով լցուեց, եւ կեանքս դժոխքին մերձեցաւ: Ես համարուեցի նրանցից,
6 ովքեր մահուան փոսն են իջնում, եղայ անօգնական մի մարդ, լքուած՝ մեռելների մէջ, գերեզմանում պառկած
7 սպանուածների պէս, որոնց դու չես յիշում, եւ որոնք մերժուած են քեզնից: Ինձ խորախոր փոսի մէջ դրին, խա-
8, 9 արի եւ մահուան սրտերների մէջ: Բարկութիւնդ ծանրացաւ ինձ վրայ, ողջ յորձանքներդ իմ դէմ ուղղեցիր: Իմ
ժանօթներին ինձնից հեռացիր, եւ նրանք ինձ նշաւակ դարձրին. ես մատնուած էի դժբախտութեան ու դուրս չէի
10 գալիս: Աջերս փկարացան թշուառութիւնից, գիշեր-ցերեկ առ Տէր աղաղակեցի եւ դէպի քեզ կարկառեցի ձեռքերն
11 իմ: Միթէ մեռելների՝ համար պիտի հրաշագործութիւններ անես, կամ բժիշկները պիտի կենդանացնե՞ն նրանց,
12 եւ նրանք գոհութիւն պիտի մատուցեն քեզ: Միթէ որեւէ մէկը երբեւէ պիտի պատմի քո ողորմութիւնը գերեզ-
13 մանում, կամ քո ճշմարտութիւնը՝ կորստեան մէջ: Բո՛ւ հրաշալի գործերը միթէ խաւարի՝ մէջ պիտի ճանաչուեն,
14 կամ քո արդարութիւնը՝ մոռացուած երկրում: Ես, Տէր, առ քեզ աղաղակեցի, առաւօտեան իմ աղօթքը քեզ պիտի
15, 16 հասնի: Ինչո՞ւ, Տէր, մերժում ես իմ հոգին, կամ շրջում երեւոյ ինձնից: Տեսնկ եւ չարքաշ եմ ես մանկութիւնից ի
17 վեր, բարձրութիւնից ընկալ ու շուարեցի: Բո՛ւ բարկութիւնը ծանրացաւ ինձ վրայ, քո արհաւիրքները խռովեցրին
18, 19 ինձ: Ջրի պէս օրնիբուն շրջապատեցին ինձ, պաշարեցին ինձ բոլորը միասին: Իմ թշուառութեան պատճառով
բարեկամներիս ու ժանօթներիս հեռացիր ինձնից:

88, 2 Եման Եգրայելացու իմաստութիւնը Բո՛ւ ողորմութիւնները, Տէր, յախտեան պիտի օրհնեն, սերնդից սերունդ պի-

փի պարմեն իմ բերանով: Ասացիր՝ «Աշխարհս ողորմութեամբ պիտի շինուի»․ քո ճշմարտութիւնը երկնքում պիտի 3
 հասարարուի: Ուխտ կնքեցի իմ ընտելանքների հետ, երդուեցի իմ Դաւիթ ծառային՝ որ իր սերունդը յաւիտեան 4, 5
 պիտի հասարարեն եւ նրա աթոռը դարեդար պիտի կառուցեն: Երկինքը պիտի պարմի քո հրաշագործութիւնը, 6
 Տէր, եւ քո ճշմարտութիւնը՝ սրբերի ժողովում: Ամպերի մէջ ո՞վ է քեզ հաւասար, կամ Աստու ողորմների մէջ ո՞վ է 7
 Տիրոջ նման: Աստուած փառաւորուած է իր սրբերի խորհրդում, մեծ եւ ահաւոր է նա իր շուրջը եղողների համար: 8
 Զօրութիւնների՝ Տէր Աստուած, ո՞վ է քեզ նման. հզօր ես դու, Տէր, եւ ճշմարտութիւնդ քո շուրջն է: Դու փրկում ես 9, 10
 ծովի զօրութիւններին, եւ նրա ալիքների խռովքը դու ես հանդարտեցնում: Դու վիրատրների պէս խոնարհեցրիր
 ամբարաւաններին եւ բազկիդ ուժով ցրեցիր քո թշնամիներին: Քոնն է երկինքը եւ բունն է երկիրը, աշխարհն 12
 իր մէջ եղածով դո՞ւ հասարարեցիր: Նիսիսն ու Նարաւը դո՞ւ սպեղծեցիր, Քաբոն ու Ներմոնը քո անուամբ պիտի 13
 ցնծան: Քոնն է բազուկը եւ բունն է կարողութիւնը, թող զօրանայ քո աջը, եւ բարձր լինի քո ձեռքը: Քո աթոռը 14, 15
 հասարարուած է արդարութեան ու իրաւունքի վրայ, ողորմութիւնն ու ճշմարտութիւնը քո առաջից պիտի ընթանան:
 Երանի այն ժողովրդին, որը գիտակցում է քո օրհնութիւնը, Տէր, նա քո երեսի լոյսով պիտի ընթանայ: Նա քո անու- 16, 17
 ամբ պիտի ցնծայ գիշեր-ցերեկ, ու քո արդարութեամբ բարձր պիտի լինի: Դու ես պարծանքը մեր զօրութեան, եւ 18
 մեր եղջիրը քո կամքով պիտի բարձրանայ: Տիրոջից է Իսրայէլի սրբի՝ մեր թագաւորի օգնութիւնը: Այնժամ դու 19, 20
 քեզիցի մէջ խօսեցիր որդիներիդ հետ՝ ասելով. «Օգնութիւն ցոյց կտամ հզօրին, եւ կը բարձրացնեմ ժողովրդիս
 ընտելանքին: Գրայ իմ Դաւիթ ծառային, սուրբ իւղովս օծեցի նրան: Ձեռքս կ'ընդունի նրան, եւ բազուկս նրան կը 21, 22
 զօրացնի: Թշնամին չի վնասի նրան, եւ անօրէնութեան որդին նրան չի չարհարի: Նրա թշնամիներին կը հարուա- 23, 24
 ծեմ նրա առաջ, եւ նրան ապողներին պարպութեան կը մարմնեն: Իմ ճշմարտութիւնն ու ողորմութիւնը նրա հետ են, 25
 եւ նրա եղջիրն իմ անուամբ բարձր կը լինի: Նրա ձեռքը կը հասարարեն ծովի վրայ, եւ նրա աջը՝ գետերի վրայ: Նա 26, 27
 ձայն կը փայ ինձ. «Իմ հայրն ես դու, Աստուած, հաճեցնողն իմ փրկութեան»: Ես իմ անդրանիկ որդին կը դարձնեմ 28
 նրան, եւ բարձր՝ քան երկրի բոլոր թագաւորները: Յաւիտեան կը պահեմ նրա համար իմ ողորմութիւնը, եւ ուխտս 29
 նրա հանդէպ հաւարարիմ կը մնայ: Նրա սերունդը կը հասարարեն յաւիտեանս յաւիտենից, եւ նրա գահն՝ ինչպէս 30
 օրերը երկնքի: Եթէ նրա որդիները լքեն իմ օրէնքը եւ իմ դարաստանով չկամենան ընթանալ, եթէ անարգեն 31, 32
 իմ արդարութիւնը եւ իմ պարտիքները չպահեն, գաւազանով կը հարուածեմ նրանց անօրէնութիւններին, եւ 33
 քանջանքներով՝ նրանց անիրաւութիւններին: Բայց իմ ողորմութիւնից չեմ զրկի նրանց, եւ ճշմարտութեանս չեմ 34
 դաւաճանի: Ոչ էլ իմ ուխտը կ'անարգեն, կամ կ'արհամարհեն այն, ինչ դուքս է գալիս իմ շրթունքներից: Մէկ ան- 35, 36
 գամ ընդմիջար եւ երդուեցի իմ սրբութեամբ, որ Դաւիթն չեմ խաբի: Նրա սերունդը յաւիտեան կը մնայ, եւ ինչպէս 37
 արեւ, ինչպէս լուսին, նրա աթոռն իմ առջեւ յաւիտեան հասարարուած կը մնայ երկնքում, որպէս հաւարարիմ վկայ»: 38
 Բայց արդ, դու մերժեցիր, անարգեցիր ու գետին փայտեցիր քո օձեալին: Նրա՞ ճարտարութիւնը քո ծառայի ուխտից, 39, 40
 նրա սրբութիւնը հողին հաւասարեցրիր: Քանդեցիր նրա բոլոր պարիսպները, եւ նրա բերդերը խարխուլեցիր: Ըա- 41, 42
 նապարհի անցորդները կողոպտեցին նրան, եւ նա իր հարեւանների նախապիւնքը դարձաւ: Բարձրացրիր նրան 43
 նեղուների աջը, ուրախացրիր նրա բոլոր թշնամիներին: Նրա սրից ետ դարձրիր քո օգնութիւնը, եւ պարտազ- 44
 մի մէջ նրան չհովանաւորեցիր: Անարգեցիր նրա սրբութիւնը, եւ նրա գահը գետին փայտեցիր: Նրա կեանքի 45, 46
 օրերը նուազեցրիր, եւ նրան անօթով ծածկեցիր: Մինչեւ երբ պիտի երեսդ շրջես իսպառ, եւ բարկութիւնդ պիտի 47
 բորբոքուի՝ հրի պէս: Իսկ արդ, յիշիր ու փեն, թէ ո՞րն է իմ հանգիստը. միթէ իզո՞ր սպեղծեցիր մարդկանց բոլոր 48
 որդիներին: Ո՞վ է այն մարդը, որ պիտի ապրի ու մահ չտեսնի, կամ իր հոգին պիտի փրկի դժոխքից: Ո՞ր են քո 49, 50
 նախկին ողորմութիւնները, Տէր, որոնք քո ճշմարտութեամբ խոստացար Դաւիթին: Յիշիր ծառայիդ նախապիւնքնե- 51
 րը, որ ծոցումս կրեցի բազում ազգերից: Տէր, քո թշնամիները նախապեցին նրան, նախապետով հարուցեցին քո 52
 օձեալին: Օրհնեալ է Տէր Աստուածը յաւիտեանս յաւիտենից, թող լինի, թող լինի: 53

Տէր, սերնդից սերունդ մեր ապաւենը եղար: Դու կայիր, երբ դեռ չէին հասարարուել լեռները եւ չէին սպեղծուել 89, 2
 երկիրն ու ողջ փիեզերքը, յաւիտեանութիւնից մինչեւ յաւիտեանութիւն: Մարդուն մի՛ մարմիր փառապանքի, քանզի 3
 ասացիր. «Մարդկանց որդիներ, վերադարձէք ինձ»: Նազար փարին Տիրոջ աջքում երկնայ օրոյս պէս է, որ 4
 անցաւ, կամ գիշերուայ մի պահի պէս: Նրանց փարիները փառապալից պիտի լինեն. առաւօրեան խոտի պէս 5
 պիտի բուսնեն, առաւօրեան խոտի պէս պիտի դալարեն ու ծաղկեն. երեկոյեան պիտի թռուտնեն, չորանան ու 6
 ընկնեն: Մենք մաշուեցինք քո բարկութիւնից, եւ քո զայրոյթից մենք խռովուեցինք: Մեր մեղքերը առջեւդ դրիր, 7, 8
 իսկ մեր կեանքը՝ երեսիդ լոյսի փակ: Մեր օրերը բոլորովին նուազեցին, եւ մենք խռովուեցինք քո բարկութիւ- 9
 նից: Մեր կեանքի ժամանակը դադար չունի սարդի նման: Մեր կեանքի օրերի թիւն է եօթանասուն փարի, կամ 10
 առաւելագոյնը՝ ութսուն փարի, որոնց մեծ մասն անցնում է ցաւով ու հեծութեամբ: Մեզ վրայ հեզութիւն իջաւ, եւ 11
 մենք խրաբուեցինք: Իսկ ո՞վ գիտէ քո բարկութեան ուժը, կամ քո պարճառած ահից ո՞վ կը չափի քո զայրոյ- 12
 թը: Այսպէս, ինձ ցոյց տուր քո աջը, եւ սրտով խոնարհներին՝ քո իմաստութիւնը: Դարձիր, Տէր: Մինչեւ երբ. .. 12, 13
 Մխիթարիք քո ծառաներին: Առաւօրեան լիացանք քո ողորմութեամբ, ցնծացինք եւ ուրախ եղանք մեր կեանքի 14
 բոլոր օրերին: Ուրախացանք այն օրերի փոխարէն, երբ հնազանդեցրիր մեզ, եւ այն փարիների, երբ չարհարանք 15
 քեզանք: Նայիր, Տէր, քո ծառաներին ու քո ձեռակերպներին, եւ առաջնորդիր նրանց որդիներին: Տէր Աստու 16, 17
 լոյսը թող մեզ վրայ իջնի. ուղղիր մեր ձեռքի գործերը, Տէր, մեր ձեռքի գործերը յաջողեցրո՞ւ մեզ:

Ով ապրում է Բարձրեալի աջակցութեամբ, երկնքում կը հանգչի Աստու հովանու փակ: Տիրոջ կ'ասի. «Դու 90, 2
 ես ինձ ընդունողը, ապաւեն իմ Աստուած, որի վրայ եմ դրել իմ յոյսը»: Նա ինձ կը փրկի որսորդի թակարդից ու 3
 խռովեցուցից խօսքերից: Իր ծոցում կը պահի կը պաշտպանի քեզ, եւ դու ապահովութիւն կ'ունենաս նրա թելերի 4
 հովանու փակ: Նրա ճշմարտութիւնը որպէս զէնք քո շուրջը կը լինի: Դու չես վախենայ գիշերուայ զարհուրանքից 5, 6
 եւ ոչ էլ ցերեկուայ սպառող նեպից, խաւարում շրջող բանից, եւ կէտօրին դէտի զայթակողութիւնից: Քո կողքին 7
 հազարներ կ'ընկնեն, եւ քո աջին՝ փանեակ հազարներ, բայց քեզ ոչինչ չի մերձենայ: Բաւական է, որ քո աջքով 8
 նայես, եւ դու կը տեսնես մեղաւորների սպացած հապուցումը: Դու, Տէր, իմ յոյսն ես: Բարձրեալին քեզ ապաւեն 9
 դարձրիր: Զարիքը չի հասնի քեզ, եւ քանջանքները չեն մօտենայ քո փան յարկին: Իր հրեշտակներին հրամայուած 10, 11
 է քո մասին, որ պահպանեն քեզ քո բոլոր ճանապարհներին: Իրենց բազուկների վրայ պիտի վերցնեն քեզ, որ 12

13 երբեք ուրբոք քարի չխփես: Դու կը քայլես իժերի ու քարբերի վրայով, ուրբով կը կոխոյես առիւծին ու վիշապին:
 14 15 Քանի որ յոյսն ինձ վրայ դրեց, ես կը փրկեմ նրան, նրան հովանի կը լինեմ, քանզի անունս ճանաչեց: Ինձ ձայն կը
 16 փայ՝ ու կը լսեմ նրան, եւ նրա հետ կը լինեմ նեղութեան մէջ. կը փրկեմ ու կը փառաւորեմ նրան: Բազում օրերով
 նրան կը լիացնեմ ու ցոյց կ'ստանայ նրան իմ փրկութիւնը:

91, 2 Շաբաթօրեայ օրհնութեան սաղմոսը Բարի է գոհաբանել Տիրոջը, սաղմոս երգել քո անուանը, ո՛վ Բարձրեայ:
 3, 4 Առաւօպեան պարմել քո ողորմութիւնը, եւ գիշերը՝ քո ճշմարտութիւնը, փասնալար սաղմոսարանով, օրհնութեան
 5, 6 ձայնով զովարանել: Ուրախացրիք ինձ, Տէր, քո արարումներով, եւ պիտի ցնծամ ձեռքիդ գործերով: Որքա՛ն մեծ
 7 են քո գործերը, Տէր, եւ չափազանց խոր են խորհուրդները քո: Անզգամ մարդը չի ըմբռնի, եւ անմիտը չի հասկանայ
 8 այս: Մեղաւորները՝ բուսնելով ինչպէս խոտ, եւ անօրէնութիւն գործողները՝ ծաղկելով, կը կործանուեն յափտեանս
 9, 10 յափտենից: Բայց դու, Տէր, Բարձրեայ ես յափտեան: Ահա քո թշնամիները, Տէր, ահա քո թշնամիները կը կորչեն,
 11 կը ցրուեն բոլոր նրանք, ովքեր անօրէնութիւն են գործում: Միեղջերուի պէս բարձր կը լինի եղջիւրն իմ, իսկ
 12 ձերութիւնն իմ առաք օժանելիքով: Աչքս դիպաւ թշնամիներիս, որոնք չարութեամբ յարձակուել են վրաս: Ականջս
 13, 14 կը լսի նրանց: Արդարներն արմատնու պէս կը ծաղկեն, Լիբանանի մայրիների պէս կը բազմանան: Դրանք կը
 15 արևկուեն Տիրոջ փանը, ու կը ծաղկեն մեր Աստուծո՛ գաւիթներում: Դրանք պողպատ կը լինեն նաեւ ձերութեան
 16 ժամանակ՝ զիրգ ու փափուկ, որպէսզի անտուն, թէ՛ ճշմարիտ է Տէրը, եւ նրա մէջ անիրաւութիւն չկայ:

92, 2 Առաջին շաբաթօրայ օրը, երբ հասարարուեց երկիրը. Դաւթի օրհներգը Տէրը թագաւորեց, վայելչութիւն հագաւ,
 3 զօրութիւն հագաւ Տէրն ու զօրեւորուեց, հասարարուեց աշխարհը, որ չսասանուի: Սկզբից է պարարաստուած գահը
 4 քո, եւ յաւերժ ես դու: Բարձրացան գետերը, Տէր, գետերը բարձրացրին ձայնն իրենց. գետերը պիտի յորդեն իրենց
 5, 6 հունից դուրս: Առաք ջրի ձայնից ծովի ալիքներն սքանչելի դարձան. սքանչելի ես դու բարձունքներում, Տէր: Մենք
 անչափ հաւաքացինք քո վկայութիւններին. սրբութիւնը վայել է քո փանը, Տէր, երկար օրեր:

93, 2 Աստուած՝ վրէժխնդիր Տէր, Աստուած վրէժխնդիր, դու յայտնուեցիր: Բարձր եղիր, որ երկիրը դաբես, հա-
 3 րուցուն՝ փոքր ամբարաւաններին: Մինչեւ երբ մեղաւորները, Տէր, մինչեւ երբ մեղաւորները պիտի պարծենան,
 4, 5 յոխորտալով անիրաւութիւն բարբառեն, բարբառեն բոլոր նրանք, ովքեր անօրէնութիւն են գործում: Քո ժողովրդին,
 6 Տէր, ճնշեցին, եւ քո ժառանգութիւնը չարչարեցին: Այրում ու պանդխտի սպանեցին, որբերին կտորեցին ու ա-
 7, 8 սացին. «Տէրը դա չի փեսնում, եւ Յակոբի Աստուածն ուշ չի դարձնում»: Ուշքի՛ եկէք, ժողովրդի անզգամներ
 9 ու անմիտներ, մինչեւ երբ պիտի չըմբռնէք: Միթէ ականջ սպեղծողն ինքը չի՛ լսի, կամ աչք սպեղծողն ինքը չի՛
 10, 11 փեսնի: Ազգերին խրատողն ու մարդուն գիտութիւն ուսուցանողը միթէ չի՛ յանդիմանի: Տէրը զիպէ մարդկանց
 12 խորհուրդները, որոնք ունայն են: Երանի այն մարդուն, որին խրատում ես դու, Տէր, եւ օրէնքներդ նրան սովորեց-
 13, 14 նում: Դու նրան հանդարտեցնում ես չար օրերին, մինչեւ որ մեղաւորի համար խոր փոս փորուի: Տէրը չի մերժի
 15 իր ժողովրդին, եւ իր ժառանգութիւնը չի անտեսի, մինչեւ որ դաբասարան արդար դառնայ, եւ բոլոր նրանք, որ
 16 սրբով ուղիղ են, ընդունեն այն: Ո՞վ ինձ հետ պիտի ելնի չարամիտների դէմ, կամ ո՞վ ինձ հետ պիտի միաբանի
 17 ընդդէմ նրանց, ովքեր անօրէնութիւն են գործում: Եթէ Տէրն ինձ չաջակցէր, մի փոքր ես՝ եւ հոգիս կը բնակուէր
 18, 19 դժոխքում: Երբ ասում էի, թէ՛ ահա ուրբերս սասանուեցին, քո ողորմութիւնը, Տէր, օգնում էր ինձ: Սրբիս ցաւերի
 20 բազմանալու ժամինքո միտքարութիւնը հրճուեցնում էր իմ հոգին: Թող չհաւասարուի քեզ աթոռն անօրէնութեան,
 21, 22 որ վնաս է պարճառում օրէնքին: Արդարի հոգին որսացին, եւ անմեղի արիւնն էին դաբասարարում: Տէրն եղաւ
 23 իմ ապաւենը, իմ յոյսի օգնական Աստուածը: Տէրը նրանց պիտի հապուցի իրենց անօրէնութեան համեմատ, իրենց
 չարութեան համեմատ պիտի կործանի նրանց Տէր Աստուածը մեր:

94, 2 Եկէ՛ք ցնծանք Տիրոջ առջեւ, աղաղակենք մեր փրկիչ Աստուծո՛ւ: Փութանք նրա մօտ խոստովանութեամբ, սաղ-
 3, 4 մուտքութիւններով աղաղակենք առ Աստուած: Մեծ է Աստուած, Տէր, մեծ թագաւոր ողջ աշխարհում: Նրա
 5 ձեռքում են բոլոր եզերքները երկրի, եւ նրանն են բարձունքները լեռների: Նրանն է ծովը, եւ նա՛ արարեց այն,
 6 ու ցամաքը նրա ձեռքերն սպեղծեցին: Եկէ՛ք երկրպագենք նրան, խոնարհուենք ու լաց լինենք մեր Արարչի՛ Տիրոջ
 7, 8 առջեւ: Տէր Աստուածն է նա մեր, մենք՝ նրա ձեռքի փակի ժողովուրդը եւ նրա արօքի ոչխարները: Այսօր, երբ
 9 լսէք ձայնը նրա, մի՛ խաբարեք սրտերը ձեր դառնութեամբ, ինչպէս փորձութեան օրն անապարում, որպէղ ինձ
 10 փորձեցին ձեր հայրերը, քննեցին ինձ ու փեսան իմ գործերը: Քառասուն փարի քրքնեցի այդ ազգի համար եւ ա-
 11 սացի. «Նրանք միշտ մոլորուած են սրբով, ու ճանապարհներս չճանաչեցին»: Ուստի երդուեցի զայրոյթիս պահին,
 որ նրանք չեն մտնի իմ հանգստի մէջ:

95, 2 Օրհնեցէ՛ք Տիրոջը նոր օրհնեցով, օրհնեցէ՛ք Տիրոջը, համայն աշխարհի մարդիկ: Օրհնեցէ՛ք Տիրոջն ու օրհնե-
 3 ցէ՛ք անունը նրա, օրըստօրէ անտեղեկ փրկութիւնը նրա: Նեթանոսների մէջ փառքը պարմեցէ՛ք նրա, եւ բոլոր ժո-
 4 դովուրդների մէջ՝ սքանչելագործութիւնները նրա: Մեծ է Տէրն ու անչափ օրհնեալ, ահարկու է նա բոլոր կուռքերից
 5, 6 անելի: Նեթանոսների բոլոր կուռքերը դուրս են, իսկ Տէրն արարիչն է երկնքի: Խոստովանութիւն եւ վայելչութիւն
 7 կայ նրա առջեւ, սրբութիւն եւ մեծափառութիւն՝ նրա սրբարանում: Մաքուցեցէ՛ք Տիրոջը, ազգապոռններ, մաքուցե-
 8 ցէ՛ք Տիրոջը փառք ու պարի: Մաքուցեցէ՛ք Տիրոջը փառքն իր անուան, ընծաներ վերցրէք ու մտնէք քահանայները նրա:
 9 Երկրպագեցէ՛ք Տիրոջն իր սրբարանի գաւիթներում, քանզի ամբողջ երկիրը պիտի խռովուի նրա ներկայութիւնից:
 10 Նեթանոսների մէջ ասացէ՛ք, թէ՛ «Տէրը թագաւորեց, նա աշխարհն հասարարեց, որ չսասանուի, եւ նա իր ժողովրդին
 11 արդարութեամբ պիտի դաբի»: Թող ուրախ լինի երկիւնքն ու ցնծայ երկիրը, թող զուարճանայ ծովն իր մէջ եղած
 12 բոլոր կենդանի էակներով: Թող հրճուեն դաշտերը եւ նրանցում եղած ամեն ինչ, թող այնժամ ցնծան անպատի
 13 բոլոր ծառերը Տիրոջ առջեւ, որ գալիս է, գալիս է դաբելու երկիրը: Նա պիտի դաբի փեղեկներն արդարութեամբ,
 եւ բոլոր ժողովուրդներին՝ իր ճշմարտութեամբ:

96, 2 Տէրը թագաւորեց, թող երկիրը ցնծայ, թող ուրախ լինեն բազում կղզիները: Ամպ եւ մեզ է շուրջը նրա, իրա-
 3 տունքով ու արդարութեամբ է հասարարուած աթոռը նրա: Նրա առջեւից հուր պիտի ընթանայ, այրելով իր շուրջն
 4, 5 եղող թշնամիներին: Նրա կայծակները երեսցին փեղեկներում, երկիրը փեսաւ դրանք ու սասանուեց: Լեռները
 6 մոմի պէս պիտի հալուեն Տիրոջ ներկայութիւնից, ամբողջ երկիրը՝ Տիրոջ ներկայութիւնից: Երկիւնքը պիտի պար-
 7 մի արդարութիւնը նրա, բոլոր ժողովուրդները փեսան փառքը նրա: Թող խայրառակուեն բոլոր նրանք, ովքեր

երկրպագում են կուռքերին, և պարծենում իրենց արձաններով: Նրա բոլոր հրեշտակները պիտի երկրպագեն իրեն, քանզի լսեց և ուրախ եղաւ Սիոնը. Յուդայի երկրի դուստրերը պիտի ցնծան քո դաստիարակների համար, Տէր: Դու Բարձրեալ ես ողջ երկրի վրայ, անչափ վեր եղար բոլոր կուռքերից: Տիրոջը սիրողներ, արեցէք չարութիւնը. Տէրը պահպանում է իր սրբերի հոգիները, մեղաւորների ձեռքից փրկում է նրանց: Արդարների համար լոյս ծագեց, և սրբով շիջակների համար ուրախութիւն եղաւ: Յնծացէք, արդարներ, Տիրոջով, գոհաբանեցէք յիշաբակը նրա սրբութեամբ:

Օրհնեցէք Տիրոջը նոր օրհներգով, քանզի սքանչելագործութիւններ արեց նա: Իր Աջն ու իր սուրբ բազուկը փրկեցին նրան: Տէրը ցոյց փուռեց իրենից եկող փրկութիւնը, ազգերի առջեւ յայտնեց իր արդարութիւնը: Իր ողորմութեամբ յիշեց Յակոբին, իր ճշմարտութեամբ՝ փունն Իսրայէլի. և երկրի բոլոր ծայրերը փեսան մեր Աստուծո շնորհած փրկութիւնը: Աղաղակիր Տիրոջ առջեւ, ողջ երկիր. օրհնեցէք, ցնծացէք ու սաղմոն երգեցէք: Մաղնոն երգեցէք մեր Աստուծո օրհնութեամբ, օրհնութեամբ ու սաղմոսերգութեամբ: Կոփածոյ շէփորի օրհնութեան ձայնով, օրհնութեամբ, ցնծութեամբ ու եղջերափողի ձայնով աղաղակեցէք Տիրոջ թագաւորի առջեւ: Թող խռովուի ծովն իր մէջ եղած բոլոր կենդանի էակներով, փեղեղերքն իր ամբողջ բնակիչներով: Եւ գետերը թող ծափ փան միասին իրենց ձեռքերով, ու լեռները ցնծան Տիրոջ առջեւ, քանզի Տէրը եկել հասել է՝ երկիրը դաստիարակելու: Նա պիտի դաստիարակէ յաշխարհն արդարութեամբ, և իր ժողովուրդներին՝ ճշմարտութեամբ:

Տէրը թագաւորեց, ժողովուրդները բարկացան: Ով քերովքների վրայ նստողը, երկիրը սասանուեց: Տէրը մեծ է Սիոնում ու բարձր, քան ժողովուրդները բոլոր: Գոհութիւն մատուցենք քո մեծ անուանը, քանզի ահաւոր ու սուրբ է նա: Իրաւունք սիրելը պատիւ է բերում թագաւորին. դո՛ւ հասարակեցիր իրաւունքն ու արդարութիւնը Յակոբի մէջ: Մեծարեցէք մեր Տէր Աստուծոն, երկրպագեցէք նրա ուրբերի պատուանդանին, քանզի Նա սուրբ է: Մովսէսն ու Ահարոնը՝ երեցները նրա, Մամուէլը, որ նրա անունը կանչողների մէջ էր, ձայն էին փախի Տիրոջն, ու նա լսում էր նրանց և ամպի սիւնով խօսում նրանց հետ: Նրանք պահպանում էին վկայութիւնը նրա և հրամանները, որ փուռեց իրենց: Տէր Աստուծո մեր, դու լսում էիր նրանց. Աստուած, դու քաւիչ և վրէժխնդիր էիր լիմում նրանց բոլոր գործերի համար: Մեծարեցէք մեր Տէր Աստուծոն, երկրպագեցէք նրա սուրբ լեռանը, քանզի սուրբ է Տէր Աստուածը մեր:

Դաթի խոստովանութեան սաղմոսը Աղաղակեցէք Տիրոջ առջեւ, երկրի բոլոր բնակիչներ, ծառայեցէք Տիրոջն ուրախութեամբ: Նրա առջեւ ելէք ցնծութեամբ. իմացէք, որ Նա է Տէր Աստուածը մեր. նա սրբեղծեց մեզ, և ոչ թէ մենք եղանք. նրա ժողովուրդն ենք մենք ու ոչխարները նրա արօքի: Սրէք նրա դռներով խոստովանութեամբ, և մտէք նրա սրահները՝ օրհնութեամբ. գոհութիւն մատուցեցէք Տիրոջն ու օրհնեցէք անունը նրա: Քաղցր է Տէրը, նրա ողորմութիւնը յաւերժ է, նրա ճշմարտութիւնը՝ սերնդից սերունդ:

Ողորմութեանդ ու արդարութեանդ մէջ պիտի օրհնենք քեզ, Տէր, սաղմոս պիտի երգեն, և ի մտի պիտի ունենան անբիծ ճանապարհով ընթանալ, մինչև որ նա գայ ինձ մօտ. քանզի ես իմ փան մէջ սրբիս անարարութեամբ էի ընթանում: Աջբերիս առջեւ անիրաւ բան չգրի, և ուրացութիւն անողներին արեցի: Ծուռ սիրտ ունեցողն ինձ չմօտեցաւ. անզգամն ինձնից խոտորուեց, բայց ես հոգ չարեցի: Ով ծածուկ խօսեց իր ընկերոջ դէմ, նրան բացէիքաց հալածեցի, ով ամբարտաւան էր աչքով և ազահ՝ սրբով, նրա հետ հաց իսկ չկերայ: Աջբերս սեւեռուած էին երկրի հաւարացեալներին, որպէսզի նրանք ինձ հետ նստեն. ով գնում էր անբիծ ճանապարհով, նա՛ էր ինձ ծառայում: Ամբարտաւանութիւն անողն իմ փան մէջ չէր բնակում, անիրաւութիւն խօսողն աջբերիս առջեւ յաջողութիւն չունէր: Առաւօքներն սպանում էի երկրի բոլոր մեղաւորներին, որ Տիրոջ քաղաքից վերացնեմ բոլոր նրանց, ովքեր անօրէնութիւն են գործում:

Բորոքի աղօթքը, երբ նա իր անձկութեան մէջ Տիրոջ առաջ դրեց իր խնդրանքները Տէր, լսիր իմ աղօթքը, աղաղակս թող հասնի քեզ: Մի՛ շրջիր երեսդ ինձնից, նեղութեանս օրը ի՛նձ մօտեցրու ալկանջը քո. երբ ձայն փամ քեզ՝ իսկոյն լսիր ինձ: Ծիփ պէս սպառուեցին օրերն իմ, և ոսկորներս չորացան ինչպէս խօի: Միրքս խոցուեց և ցամաքեց խոքի պէս, հեծութեանս ձայնից հաց ուրելս մոռացայ: Ոսկորս մարմնիս կպաւ, և նմանուեցի անապարի հաւալուանին: Եղայ ինչպէս բու աներակներում, փքնեցի ու դարձայ ինչպէս մենաւոր ճնճող կանաչի-բու: Թշնամիներս ամէն օր նախապրեցին ինձ, և ինձ գովողներն ինձնով երդուեցին: Մոխիր կերայ հացի փեղ, և ընկալելիքս արարատւքով խառնեցի՝ քո բարկութեան ու զայրոյթի պարճառով, քանզի դու ինձ բարձրացրիր և վայր գցեցիր: Օրերս անցան սպուրեղի պէս, և ես ցամաքեցի ինչպէս խոպ: Դու, Տէր, յաւերժ ես, և սերնդից սերունդ է յիշաբակը քո: Դու պիտի ելնես, որ գթաս Սիոնին. ժամանակն է գթալու նրան, հասել է ժամը: Ծառաներդ նրա քարերը հաւանեցին, ու գթացին նրա հողին: Նեթանոսները պիտի սոսկան քո անունից, և երկրի բոլոր թագաւորները՝ քո փառքից: Տէրը պիտի Սիոնը վերաշինի, և իր փառքով երեսայ այնպեղ: Ուշ դարձրեց նա խեղճերի աղօթքին, և չարհամարհեց խնդրանքը նրանց: Մա պիտի գրուի այլ սերնդի համար, որպէս ժառանգութիւն սրացած նրա ժողովուրդը պիտի օրհնի Տիրոջը: Նայեց նա իր սրբութեան բարձրութիւնից, Տէրն երկնքից երկիր նայեց՝ բանարկեալների հառաչանքը լսելու և մահապարսների որդիներին ազատ արձակելու համար, որ Սիոնում պատմեն անունը Տիրոջ, և Երուսաղէմում՝ գովքը նրա, որ ժողովուրդներն իրար մօտ հաւաքուեն, և թագաւորները Տիրոջը ծառայեն: Նա պատասխանեց նրան իր հզօրութեան ճանապարհին. «Ասա՛ ինձ սակաւութիւնն իմ օրերի, և ինձ մի՛ վերցրու օրերիս կէսին, քանզի յաւերժ եմ փարիները քո: Ի սկզբանէ, Տէր, երկրի հիմքերն հասարակեցիր, և երկինքն էլ գործն է քո ձեռքերի: Կանցնեն դրանք, բայց դու կաս և կը մնաս յաւիտեան. ամէն ինչ ձորձի պէս կը մաշուի, դու վերարկուի պէս կը փոխես դրանք, ու դրանք կը փոխուեն: Բայց դու նոյնը կը մնաս, և քո փարիները չեն անցնի: Զո՛ւ ծառաների որդիները կը բնակուեն այնպեղ, և նրանց սերնդին յաւիտեան յաջողութիւնը կ'ուղիկցի:

Օրհնիր Տիրոջը, ով իմ անձ, և իմ բոլոր ոսկորները թող օրհնեն սուրբ անունը նրա: Օրհնիր Տիրոջը, ով իմ անձ, և մի՛ մոռացիր բոլոր պարգեւները նրա, ով քաւութիւն է փախի քո մեղքերին, բշշկում պիտեղը քո բոլոր: Նա, որ քո կեանքը փրկում է ապականութիւնից, քեզ պսակում է ողորմութեամբ ու գթութեամբ, որ բարութեամբ յազգենում է ցանկութիւնը քո, և քո երիտասարդութիւնը նորոգում է արծուի պէս: Ողորմութիւն ու արդարութիւն

7 Է շնորհում Տէրը բոլոր գրկեալներին: Տէրն իր ուղիները ցոյց փութեց Մովսէսին, եւ իր կամքը՝ Իսրայէլի որդիներին:
 8, 9 Գթասիրտ, ողորմած է Տէրը, համբերաբար ու ողորմաշատ: Տէրն իսպառ չի բարկանում եւ յախբեան ոյս չի
 10, 11 պահում: Մեր մեղքերի համեմատ չվարուեց մեզ հետ, ոչ էլ մեր անօրէնութեան համեմատ հասարակեց մեզ: Այլ
 12 որքան բարձր է երկինքը երկրից, այնքան զօրեղ է Տիրոջ ողորմութիւնն իրենից երկիւղ կրողների վրայ: Որքան
 13 հեռու է արեւելքն արեւմուտքից, այնքան հեռացրեց նա մեր անօրէնութիւնները մեզնից: Ինչպէս որ մի հայր գտնուեց է
 14 իր որդիներին, այնպէս Տէրը պիտի գթայ իրենից երկիւղ կրողներին: Նա գիտէ կազմուածքը մեր եւ յիշում է, որ հող
 15, 16 ենք մենք: Մարդու օրերը խոտի պէս են. նա ծաղկում է ինչպէս վայրի ծաղիկ: Երբ փչի քամին, նա կ'անհետանայ,
 17 եւ նրա տեղն իսկ չի երեւայ: Բայց Տիրոջ ողորմութիւնը յախբեանս յախբենից իրենից երկիւղ կրողների վրայ է,
 18 եւ նրա արդարութիւնը՝ որոջ որդի նրանց հանդէպ, որոնք պահում են ուխտը նրա, յիշում նրա պատուիրաններն
 19, 20 ու կարարում դրանք: Տէրն երկնքում հասարակեց իր աթոռը, նրա թագաւորութիւնը փիրում է բոլորին: Օրհնեցէք
 Տիրոջը, նրա բոլոր հրեշտակներ, որ հզօր էք ուժով, կարարում էք խօսքը նրա, լսում ձայնը նրա պատգամների:
 21, 22 Օրհնեցէք Տիրոջը, նրա բոլոր զօրքեր, սպասաւորներ եւ նրա կամքը կարարողներ: Օրհնեցէք Տիրոջը, նրա բոլոր
 գործերը, ամենուրեք է վերութիւնը նրա: Նոզիդ իմ, օրհնիր Տիրոջը:

103 Օրհնիր Տիրոջը, ո՛վ իմ անձ. Տէր իմ Աստուած, անչափ մեծ ես, գովաբանութեամբ ու մեծափառութեամբ զգես-
 2, 3 փաւորուեցիր: Լոյսը կրեցիր ինչպէս վերարկու, երկինքը փռեցիր վրանի պէս, քո վերնայարկը հասարակեցիր
 4 ջրերի վրայ: Երթեւեկում է Նա ամպերի մէջ եւ շրջում հողմերի թելերին: Նա քամիները հրեշտակներ դարձրեց ի-
 5, 6 բնն, եւ կիզիչ հուրը՝ սպասաւորների: Երկիրն հասարակեց իր հիմերի վրայ, որ յախբեան չսասանուի: Խոր ծովերն
 7 ասես նրա զգեցած վերարկուն լինեն: Ջրերը կանգնած են լեռների վրայ: Նրանք պիտի փախչեն քո սաստից, եւ քո
 8 որդի ձայնից պիտի սարսափեն: Լեռները պիտի ելնեն ու դաշտերն իջնեն այնտեղ, ուր դու հասարակեցիր դրանք:
 9, 10 Մահման դրիր, որպէսզի չանցնեն եւ չողողեն երկիրը նորից: Աղբիւրները դէպի ձորերն ուղղեցիր, եւ ջրերը լեռների
 11, 12 միջով պիտի հոսեն՝ յազեցնելու ծարաւը բոլոր գազանների ու վայրի էշերի: Այնտեղ երկնքի թռչունները բոյն պի-
 13 տի դնեն եւ ժայռերի միջից ձայն պիտի փայն: Նա ջուր պիտի խմեցնի լեռներին իր շտեմարաններից, նրա գործերի
 14 պարտւորով պիտի երկիրը լցուի: Մարդկանց կարիքների համար լեռներում խոտ աճեցրիր ու բանջար, եւ հողից
 15, 16 հաց հանեցիր: Գինին ուրախացնում է մարդուն, իւրը՝ գուարթացնում, եւ հացն ամրացնում է մարդու սիրտը: Թող
 17 յազեան Տիրոջ ծառերն ու մայրիները Լիբանանի, որ դու փնկեցիր: Այնտեղ երկնքի թռչունները ձագ կը հանեն,
 18 եւ արագիլի բոյնը նրանց ապաստան կը լինի: Բարձր լեռներն եղջերուների համար են, իսկ ժայռերը ապաստան
 19 են նապաստակների համար: Դու հասարակեցիր լուսինը ժամանակը չափելու համար, արեգակն իմացաւ պահն իր
 20, 21 մայրամուտի: Դու խաւարն սպեղծեցիր, ու գիշեր եղաւ, որի մէջ շրջում են բոլոր գազաններն անարտի: Առիւծների
 22 կորիւնները մռնչում են ու յօշոտում՝ Աստուծոյ իրենց ուրելիքը խնդրելով: Արեւածագին նրանք հաւաքում են եւ
 23, 24 հանգում իրենց որջերում: Մարդ մինչեւ երեկոյ գնում է իր գործիսու վաստակին իր ձեռքերի: Որքան մեծ են
 25 գործերը քո, Տէր, ամեն ինչ իմաստութեամբ սպեղծեցիր դու, եւ աշխարհը լցուեց քո սպեղծածներով: Ահա ծովը՝
 26, 27 այնտեղ նաեւ նաւերն են լողում: Այնտեղ է վիշապը, որ դու սպեղծեցիր, որ խաղ անի ծովի հետ: Բոլորը քեզ են
 28 սպասում, որ նրանց ուրելիքը ժամանակին փաս: Տալիս եւ նրանց, ու նրանք կերակրում են, բացում եւ ձեռքը
 29 եւ քո հաճութեամբ սնում բոլորին: Երբ շրջում ես երեսդ նրանցից, խռովում են նրանք, երբ նրանցից հանում
 30 ես նրանց շունչը, սպառում եւ հող են դառնում: Ուղարկում ես քո շունչը եւ վերսպեղծում նրանց, ու նորոգում
 31, 32 երեսն երկրի: Թող Տիրոջ փառքը յախբեան լինի, եւ Տէրն ուրախանայ իր արարածներով: Նա նայում է երկրին
 33 ու դող պարճառում նրան, մերձենում լեռներին՝ եւ նրանք ծովս են արձակում: Պիտի օրհնեն Տիրոջն իմ կեանքում,
 34 սաղմոս պիտի երգեն իմ Աստուծոյ՝ քանի դեռ կամ: Օրհնութիւնն իմ քաղցր կը լինի նրան, եւ ես կ'ուրախանամ
 35 Տիրոջով: Թող մեղաւորները պակասեն աշխարհից, եւ ամբարիշտներ թող չգրնուեն նրա մէջ: Նոզիդ իմ, օրհնիր
 Տիրոջը: Ալելուիա:

104. 2 Գոհութիւն մատուցեցէք Տիրոջն ու նրա անունը կանչեցէք, հեթանոսների մէջ պատմեցէք գործերը նրա: Օրհնե-
 3 ցէք ու սաղմոս երգեցէք նրան, պատմեցէք բոլոր հրաշագործութիւնները նրա: Պարծեցէք նրա սուրբ անունով, թող
 4 ուրախ լինի սիրտը նրան, ուվեր փնտրում են Տիրոջը: Փնտրեցէք Տիրոջն ու հզօրացէք, փնտրեցէք նրա երեսն
 5, 6 ամեն ժամ: Յիշեցէք հրաշագործութիւնները նրա, սքանչելիքներն ու բերանի պատուիրանները նրա: Աբրահամի՝
 7 սերունդներ, դուք ծառաներն էք նրա, ընտրեալներն էք նրա, դուք՝ Յակոբի՝ որդիներ: Նա ինքը Տէր Աստուածն է
 8 մեր, եւ ողջ աշխարհում են դարասպանները նրա: Իր ուխտը նա յախբեան յիշեց եւ իր պատուիրած խօսքը՝ մինչեւ
 9, 10 հազար տարի: Ուխտ, որ Աբրահամի հետ կնքեց, եւ երդումն իր՝ Իսահակի հետ: Յակոբի համար իր հրամանն
 11 հասարակեց, եւ Իսրայէլի համար՝ ուխտն իր յախբենական: Ասաց. «Ձեզ պիտի փամ երկիրը Քանանի՝ բաժինը
 12, 13 ձեր ժառանգութեան»: Երբ սակաւ էին նրանք թուով, տկար էին եւ օտար այդ երկրում, դեզերում էին սերնդից
 14 սերունդ, մի թագաւորութիւնից դէպի մի այլ ժողովուրդ, նա թոյլ չարուեց մարդկանց, որ վնասեն նրանց, կշտամբեց
 15 թագաւորներին նրանց համար: «Մի՛ մօտեցէք, - ասաց, - իմ օժեպներին, եւ մարգարէներիս վնաս մի՛ հասցրէք»:
 16, 17 Մովի մատնեց երկիրը նրանց, հացի ամբողջ զօրութիւնը կտրեց: Նրանց առաջից մարդ ուղարկեց՝ Յովսէփին,
 18 որ վաճառուեց որպէս ստրուկ: Նրա ոտքերը ցաւեցրին շղթաների մէջ, եւ նրա մարմինը երկաթով պնդեցրին,
 19, 20 մինչեւ որ նրա խօսքը կարարուեց, եւ Տիրոջ խօսքը փորձեց նրան: Թագաւորը մարդ ուղարկեց ու կապանքներից
 21 արձակեց նրան, ժողովրդի իշխանը բաց թողեց նրան, իր փան վրայ նրան տեր կարգեց եւ իր ողջ ունեցումը
 22, 23 փնտրեց, որպէսզի իր ուզածի պէս խրատի նրանց իշխաններին, եւ նրանց ձերերին իմաստուն դարձնի: Իս-
 24 րայէլը մտաւ Եգիպտոս, Յակոբը պանդխտութեան գնաց երկիրը Քամի: Խիստ բազմացրեց Տէրն իր ժողովրդին,
 25 եւ նրան իր թշնամիներից զօրեղ դարձրեց: Թշնամիների սիրտը շրջեց, որ արեն իր ժողովրդին, եւ իր ծառանե-
 26, 27 ռի դէմ նենգութիւն գործեն: Տէրն ուղարկեց իր ծառայ Մովսէսին եւ իր ընտրեալ Ահարոնին՝ տալով նրանց իր
 28 նշանների ու սքանչելիքների խօսքը Քամի երկրում: Խաւար ուղարկեց ու խաւարի մէջ թողեց նրանց, քանզի դառ-
 29, 30 նացրին իր խօսքը: Նրանց գետերն արին դարձրեց, եւ ոչնչացրեց բոլոր ձկները նրանց: Նրանց երկիրն ու նրանց
 31 թագաւորների շտեմարանները լցրեց գորտերով: Նրանայեց՝ եւ շնանան ու մժեղ թափուեց նրանց երկրի բոլոր

սահմաններում: Նրանց անձրեւները կարկտի վերածեց, եւ նրանց երկրում հուր բորբոքուեց: Նարուածեց այգի- 32, 33
 ներն ու թզենիները նրանց, եւ փշրեց նրանց երկրի սահմաններում եղած ծառերը բոլոր: Ասաց՝ եւ եկաւ մարախ 34
 ու խառնիճ, որոնց թիւ չկար: Մարախը կերաւ նրանց երկրի ամբողջ խոտը, սպառեց նրանց դաշտի ամբողջ բեր- 35
 քը: Տէրը հարուածեց եգիպտացիների բոլոր անդրանիկ ծնունդներին՝ իրենց ամբողջ վաստակի առաջնեկներին: 36
 Նրանց հանեց Եգիպտոսից ոսկով ու արծաթով, եւ նրանց ցեղի մէջ հիւանդ չկար: Եգիպտոսն ուրախացաւ, որ 37, 38
 նրանք դուրս եկան, քանզի Տիրոջ ահն ընկել էր իրենց վրայ: Տերեկն ամպ սփռեց նրանց սպուերելու համար, եւ 39
 գիշերն հրով լուսաւորեց նրանց: Նրանք խնդրեցին՝ ու լորանարգիներ իջան, եւ Տէրը երկնային հացով կշտացրեց 40
 նրանց: Նարուածեց ժայռին՝ ու ջրեր բխեցին, եւ գետեր հոսեցին անապարով: Յիշեց խօսքն իր սուրբ, որ փուել էր 41, 42
 իր Աբրահամ ծառային: Վանեց իր ժողովրդին ցնծութեամբ, եւ իր ընտրեալներին՝ ուրախութեամբ: Նրանց փուեց 43, 44
 գաւառներն հեթանոսների, եւ ժողովուրդների վաստակի ժառանգ դարձրեց նրանց, որ պահեն պատուիրաններն 45
 իր, ու հեղուեն իր օրէնքներին:

Գոհութիւն մատուցեցէք Տիրոջը, քանզի քաղցր է նա, քանզի յաւերժ է նրա ողորմութիւնը: Ո՛վ պիտի պապ- 105, 2
 մի գորութիւնը Տիրոջ, լսելի դարձնի նրա ամբողջ օրհնութիւնը: Երանի նրանց, ովքեր իրաւունքն են պահում եւ 3
 ամէն ժամ արդարութիւն գործում: Յիշիր մեզ, Տէր, ի հաճութիւն քո ժողովրդի, եւ այցելի՛ր մեզ քո շնորհելիք 4
 փրկութեամբ: Տեսնե՛ք բարութիւնը քո ընտրեալների, ուրախանա՛նք քո ազգի ուրախութեամբ, ու պարծենանք քո 5
 ժառանգութեամբ: Մենք մեր հայրերի հետ մեղանչեցինք, անօրէնութիւն եւ յանցանք գործեցինք: Նայրերը մեր 6, 7
 Եգիպտոսում չհասկացան քո հրաշագործութիւնները, չյիշեցին քո ողորմութեան առաքութիւնը, քեզ բարկացրին 8, 9
 Կարմիր ծովն անցնելիս: Նա փրկեց նրանց իր անուան համար, որ ճանաչեն իր գորութիւնը: Մասպեց Կար- 10
 միր ծովին՝ եւ այն ցամաքեց, նրանց առաջնորդեց անդնդի միջով ինչպէս անապարով: Նրանց ազատեց իրենց 11
 սպողներից եւ նրանց փրկեց իրենց թշնամիների ձեռքից: Ծովը ծածկեց նրանց հալածողներին, եւ սրանցից ոչ 12, 13
 ոք չփրկուեց: Նաւապացին նրա խօսքերին եւ օրհներգեցին նրան: Բայց շուրով մոռացան գործերը նրա, եւ չան- 14
 սացին նրա խորհուրդներին: Անապարում ցանկութեամբ վառուեցին, ու փորձեցին Աստուծոն անջրդի վայրում: 15, 16
 Իրենց խնդրածը նա փուեց նրանց, եւ լիութիւն ուղարկեց նրանց: Բանակապետիւմ բարկացրին Մովսէսին եւ 17, 18
 Տիրոջ սրբին՝ Ահարոնին: Գետինը բացուեց ու կլանեց Դադանին, ծածկեց բանակն Աբիրոնի: Նոր բորբոքուեց 19
 նրանց հաւաքավայրերում, եւ բոցը լափեց մեղաւորներին: Քորերում մի հորթ շինեցին, եւ երկրպագեցին արձա- 20
 նին: Իրենց Փառքը փոխարինեցին խոտակեր հորթի պարկերով: Մոռացան իրենց կեանք փուած Աստուծոն, որը 21
 մեծ գործեր կատարեց Եգիպտոսում, սքանչելագործութիւններ՝ Քամի երկրում, եւ ահաւոր բաներ՝ Կարմիր ծովի 22
 վրայ: Ասաց, թէ պիտի ոչնչացնի նրանց, եթէ նրա ընտրեալ Մովսէսն առջեւը կանգնած չիներ: Նա դիմեց Տիրոջն 23
 ու վերացրեց բարկութիւնը նրա, որ նրանք չկոտորուեն: Անարգեցին երկիրը ցանկալի, ու չհաւաքացին Տիրոջ 24
 խօսքին: Տրտնացին իրենց բանակապետիւմ, ու չլսեցին ձայնը Տիրոջ: Տէրն իր ձեռքը բարձրացրեց նրանց 25, 26
 վրայ, որ նրանց հարուածի անապարում, որ նրանց սերունդը ցրուի հեթանոսների մէջ, նրանց սերունդը ցրուի 27
 գաւառներում: Նրանք Բելիեգորին յարեցին, գոհի միս կերան ու մեռելուփի: Բարկացրին Տիրոջն իրենց գործե- 28, 29
 րով, եւ նրանց վրայ կոտորած իջաւ: Ապա Փենէէսն եկաւ մէջբեղ, քաութիւն փուեց, ու մահը վերջ գրաւ: Նա 30, 31
 արդարացի համարուեց սերնդից սերունդ՝ մինչեւ յափտեմութիւն: Նրան բարկացրին Նակառակութեան ջրերի մօտ, 32
 եւ Մովսէսը փանջուեց նրանց պարճառով, քանզի դառնացրել էին նրա հոգին: Նա հրամայեց իր շրթունքներով, 33
 եւ չկոտորուեցին այն ազգերը, որոնց մասին ասել էր Տէրը: Խառնուեցին հեթանոսների մէջ, ու սովորեցին գործերը 34, 35
 նրանց: Ծառայեցին նրանց կուռքերին, որոնք իրենց գայթակղութիւնը դարձան: Իրենց որդիներին ու դուստրերին 36, 37
 գոհեցին դէներին, եւ անմեղ արին թափեցին՝ արիւնն իրենց որդիների ու դուստրերի, որ գոհեցին Քանանի կուռ- 38
 քերին: Երկիրը շաղախուեց նրանց արեամբ, ու պղծուեց նրանց գործերից, քանզի պոռնկացան իրենց ընթացքով: 39
 Սրբնեղած բարկացաւ Տէրն իր ժողովրդի վրայ, եւ խիստ զգուեց իր ժառանգութիւնից: Նրանց մաքնեց հեթա- 40, 41
 նոսների ձեռքը, եւ իրենց սպողները փրկեցին նրանց: Իրենց թշնամիները նեղեցին նրանց, եւ նրանք խեղճացան 42
 նրանց ձեռքի փակ: Տէրը շար անգամ փրկեց նրանց, բայց նրանք դառնացրին նրան իրենց չար խորհուրդներով, 43
 եւ ընկղմուեցին իրենց անօրէնութեան մէջ: Տէրը նայեց նրանց նեղութեանը՝ լսելով ձայնը նրանց աղօթքի: Յիշեց 44, 45
 ուխտն իր, եւ իր առաք ողորմութեամբ զոջաց: Նրանց գթութեան արժանացրեց իրենց բոլոր գերաւորների 46
 դիման: Փրկի՛ր մեզ, Տէր Աստուած մեր, եւ հաւաքի՛ր մեզ հեթանոսների միջից: Մենք գոհութիւն պիտի մատուցենք 47
 քո սուրբ անուանը եւ պիտի պարծենանք քո օրհնութիւններով: Օրհնեալ է Տէր Աստուածն Իսրայէլի յափտեանս 48
 յափտենից, ողջ ժողովուրդը թող ասի՝ «Թող լինի, թող լինի»:

Գոհութիւն մատուցեցէք Տիրոջը, քանզի քաղցր է նա, քանզի յաւերժ է ողորմութիւնը նրա: Այսպէս թող ասեն 106, 2
 Տիրոջից փրկուածները, որոնց նա ազատեց թշնամու ձեռքից: Բոլոր գաւառներից հաւաքեց նրանց՝ արեւելքից եւ 3
 արեւմուտքից, հիւսիսից եւ ծովի կողմից: Մոլորուեցին նրանք անապարում, անջրդի ճանապարհին, եւ բնակուելու 4
 քաղաք չգտան: Քաղց զգացին ու ծարաւեցին, եւ նրանց հոգիները նուաղեցին իրենց ներսում: Աղաղակեցին 5, 6
 Տիրոջն իրենց նեղութեան մէջ, եւ նա փրկեց նրանց իրենց վշտերից: Առաջնորդեց նրանց ուղիղ ճանապարհով, 7
 որ գնան քաղաքն իրենց բնակութեան: Թող մարդկանց որդիները գոհութիւն մատուցեն Տիրոջը նրա ողորմու- 8
 թիւնների եւ հրաշագործութիւնների համար, քանզի նա յազեցրեց քաղցած հոգիները, եւ բարութեամբ լիացրեց 9
 կարօտեալ անձանց, որոնք նստած էին խաւարում ու մահուան սպուերների մէջ՝ գամուած աղքատութեանն ինչպէս 10
 երկաթին, քանի որ դառնացրին խօսքն Աստուծոն, եւ անարգեցին խորհուրդները Բարձրեալի: Յալից սեղմուեցին 11, 12
 սրտերը նրանց, փկարացան նրանք ու օգնող չունեցան: Աղաղակեցին Տիրոջն իրենց նեղութեան մէջ, եւ նա ա- 13
 զատեց նրանց իրենց վշտերից: Նրանց փրկեց խաւարից ու մահուան սպուերներից եւ փշրեց շղթաները նրանց: 14
 Թող մարդկանց որդիները գոհութիւն մատուցեն Տիրոջը նրա ողորմութիւնների եւ հրաշագործութիւնների համար, 15
 քանզի նա փշրեց դռները պղնձեայ եւ երկաթայ նիզերը խորպակեց: Օգնեց նրանց, երբ իրենց անօրէնութե- 16, 17
 ան ճանապարհին էին, քանզի աստիկ խեղճացել էին իրենց մեղքերից: Ամէն փեսակ կերակուրից զարշեց սիրտը 18
 նրանց, եւ նրանք մօտեցան մահուան դռներին: Աղաղակեցին Տիրոջն իրենց նեղութեան մէջ, եւ նա ազատեց նրանց 19
 իրենց վշտերից: Առաքեց իր խօսքն ու բուժեց նրանց, եւ փրկեց նրանց իրենց ապականութիւնից: Թող մարդկանց 20, 21

22 որդիները գոհությամբ մաքուրեցնեն Տիրոջը նրա ողորմությունների և հրաշագործությունների համար: Թող նրան օրի-
 23 նութեան պապարագ մաքուրեցնեն, և ցնծութեամբ նրա գործերը պատմեն: Ովքեր ծով էին իջնում նաւերով և մեծ
 24 ջրերում գործեր կատարում, նրանք տեսան Տիրոջ արարքները և նրա հրաշագործություններն անդնդի խորքե-
 25, 26 րում: Նրանց ասացին՝ Ես եմ հոգի և ուրիշ չեմ, և բարձրացան ալիքները նրա: Մարդիկ բարձրացան երկինք ու անդունդ
 27 իջան, և նրանց հոգիները մաշուցնեցին իրենց ներսում, խռովուցնեցին նրանք, երեքացին հարբածի պէս, և նրանց
 28 ողջ իմաստությունը կոտ գնաց: Աղաղակեցին Տիրոջն իրենց նեղության մէջ, և նա փրկեց նրանց իրենց վշտերից:
 29, 30 Մորիկը վերածեց խաղաղ օդի, և ալիքները դադարեցին: Նրանք ուրախացան, որ ալիքները հանդարտուցնեցին, և
 31 Նա նրանց իրենց ուզած նաւահանգիստն առաջնորդեց: Թող մարդկանց որդիները գոհությամբ մաքուրեցնեն Տիրոջը
 32 նրա ողորմությունների և հրաշագործությունների համար: Թող պանծացնեն նրան ժողովուրդների հաւաքներում,
 33 և ծերերի արեւաններում օրհնեն նրան, քանզի գեպերը ցամաքի վերածեց, և ջրերի ընթացքը՝ ծարաւած հողի:
 34, 35 Պարզաբեր երկիրն աղուր դարձրեց՝ նրա բնակիչների չարութեան դիմաց: Անապարը վերածեց ջրառար վայրի,
 36 և ծարաւած հողը՝ հոսող ջրերի: Այնպէս բնակեցրեց քաղցեալներին, որոնք իրենց համար բնակութեան քա-
 37, 38 դաք շինեցին: Վարեցին արտերը, այգիներ փնկեցին, և բերք աճեցրին իրենց համար: Տէրն օրհնեց նրանց՝ ու
 39 խիստ բազմացան, և նրանց անասունները չափասեցին: Նուազեցին նրանք և փանջուցեցին չարիքների նեղու-
 40 թիւնից ու վշտերից: Անարգանք թափուց նրանց իշխանների վրայ, Տէրը մոլորեցրեց նրանց ճանապարհադրուկ
 41 անապարտներում: Տնանկներին օգնեց աղքատութեան մէջ, ոչխարների պէս առաջնորդեց նրանց, որ ազգ դառնան:
 42, 43 Թող արդարները տեսնեն և ուրախանան, և բոլոր անօրէնները փակեն բերաններն իրենց: Ով է իմաստունն այն,
 որ պիտի պահպանի սա, և հասկանայ ողորմությունը Տիրոջ:

107, 2 Դատի օրհնութեան սաղմոսը Պարթասը է սիրտն իմ, Աստուած, պարթասը է սիրտն իմ՝ օրհնելու և սաղմոս-
 3 երգելու քեզ իմ փառաբանութեամբ: Արթնացիր փառք իմ, արթնացիր սաղմոսով և օրհնութեամբ, և ես կ'արթ-
 4 նանամ առաւօտեան: Գոհությամբ կը մաքուրեցնեմ քեզ ժողովուրդների մէջ, Տէր, և ազգերի մէջ սաղմոս կ'երգեմ քեզ:
 5, 6 Մեծ է քո ողորմությունը և երկնքից բարձր, և քո ճշմարտությունը հասնում է ամպերին: Դու երկինք ես բարձրա-
 7 ցած, Աստուած, և ողջ աշխարհն է բռնել փառքը քո: Որպէսզի սիրելիներդ փրկուեն, պահպանիր քո աջով և լսիր
 8 մեզ: Աստուած խօսեց իր սրբարանից. «Ես պիտի բարձրանամ, բաժանեմ Միւլեմը և վրանների հովիտը պիտի
 9, 10 չափեմ: Իմն է Գաղատան ու իմն է Մանասէն, Եփրեմն իմ գլխի սաղաւարտն է: Յուդան թագաւորս է, Մովաբը՝
 11 աւագանը յոյսիս: Դէպի Եդոմէ պիտի ուղղեմ երթն իմ. և այլազգիներն ինձ հնազանդուցին: Ով ինձ կը տանի
 12 բերդաքաղաք, կամ ով ինձ կ'առաջնորդի մինչեւ Եդոմէ, եթէ ոչ դու, Աստուած, որ լքեցիր մեզ և մեր զօրքերի հետ
 13, 14 դուրս չէլար, Աստուած: Նեղութեան մէջ օգնություն փութ մեզ, քանզի ունայն է փրկությունը մարդու: Աստուծով
 զօրութիւն կը սրբեմք, և նա ամօթահար կ'անի մեր թշնամիներին:

108, 2 Այսուհետեւ՝ սաղմոս Դատի Ով իմ օրհնութեան Աստուած, մի՛ թիր, քանզի մեղաւորի բերանը՝ բերանը նեն-
 3 գաւորի, բացուց ինձ վրայ: Խօսեցին իմ մասին նենգամիտ լեզուով և արելութեան խօսքերով պաշարեցին ինձ՝
 4, 5 յանիրաւի մարտնչելով իմ դէմ: Միտուս փոխարէն մեղադրեցին ինձ, բայց ես աղօթքի կանգնեցի: Նապուցեցին
 6 ինձ չար՝ բարու փոխարէն, և իմ սիրոյ դիմաց՝ արելութիւն: Նրա դէմ մի չարագործ հանիր, և սապանան թող
 7 կանգնի նրա աջ կողմում: Իր դատարանից թող նա յանցապարտ դուրս գայ, և նրա աղօթքը մեղք թող հա-
 8, 9 մարտի: Թող նուազեն օրերը նրա, և նրա պաշարօնը թող ուրիշն առնի: Նրա որդիները թող որբ դառնան, իսկ
 10 նրա կինն՝ այրի: Նրա որդիները թող թափառական շրջեն ու մուրացիկ լինեն, և թող նրանք հեռանան իրենց
 11 բնակավայրից: Պարտապէրը թող խուզարկի ողջ ունեցումքը նրա, օտարները թող յափշտակեն վաստակը նրա:
 12, 13 Թող ոչ ոք չաչակից չլինի նրան, և նրա որբերին ոչ ոք չզօրայ: Թող նրա որդիները կոտորուեն, և նրա անունը թող
 14, 15 ջնջուի սերնդի միջից: Թող Տիրոջ առջեւ յիշուեն նրա հօր մեղքերը, և նրա մօր մեղքերը չարբուեն: Թող նրանք
 16 ամէն ժամ Տիրոջ առջեւ լինեն, և նրանց յիշարակը թող վերանայ երկրից, քանզի նա ողորմութիւն անելը չյիշեց,
 17 հալածեց աղքատ ու քնանկ մարդուն, որ կործանի նրան, ով խոնարհ է սրբով: Նա, որ անէծք սիրեց, թող այն
 18 իրեն դիպչի, նա, որ չուզեց օրհնութիւն, թող այն հեռու լինի նրանից: Անէծքը, որ նա հագաւ ինչպէս հանդերձ, թող
 19 ջրի պէս լցուի նրա փորը, և ձէթի պէս՝ նրա ոսկորների մէջ: Թող նրա համար հագնելու զգեստ լինի այն, և մէջքին
 20 կապելու մշտական գօպի: Այս է վարձը նրանց, ովքեր բամբաստում էին ինձ Տիրոջ առջեւ, և ովքեր չարաստում
 21 էին իմ մասին: Բայց դու, Տէր, Տէր, ինձ հետ վարուիր ինչպէս վայել է անուանը, քանզի քաղցր և ողորմութիւնը
 22, 23 քո: Եւ փրկիր ինձ, քանզի աղքատ ու քնանկ եմ ես, և սիրտս խռովուած է իմ ներսում: Ստուերի պէս երկարելով
 24 սպառուցեցի, և թափ արուցի ինչպէս մարախ: Ծնկներս թուլացան ծոմապահութիւնից, և գունաթափուցեց մար-
 25, 26 մինս իւրի պակասից: Ես նրանց նախապիւնը դարձայ, տեսան ինձ ու շարժեցին գլուխներն իրենց: Օգնիր ինձ,
 27 Տէր Աստուած իմ, և փրկիր ինձ քո ողորմութեամբ: Թող իմանան, որ քո ձեռքն այս է, և որ, Տէր, դու արեցիր
 28 այս: Թող նրանք անիծեն, բայց դու օրհնիր. ինձ վրայ յարձակուողները թող ամօթահար լինեն, բայց քո ծառան
 29 թող ուրախանայ քեզնով: Իմ մասին չարաստողները թող ամօթ հագնեն և իրենց ամօթը թիկնոցի պէս կրեն
 30 իրենց վրայ: Իսկ ես մեծ գոհությամբ պիտի մաքուրեցնեմ Տիրոջն իմ բերանով, բազմութիւնների մէջ պիտի օրհնեմ
 31 քեզ, քանզի նա կանգնեց քնանկիս աջ կողմը, որ փրկի ինձ նրանցից, ովքեր հալածում են ինձ:

109 Տէրն իմ Տիրոջն ասաց. «Նախիր իմ աջ կողմում, մինչեւ որ քո թշնամիներին ուրբերիդ պատուանդան դարձնեն»:
 2, 3 Տէրը քեզ իշխանութեան գաւազան կ'ողարկի Միոնից, և դու կ'իշխես քո թշնամիների մէջ: Քեզնով է սկսում
 4 զօրացումն իմ օրերի, քո սրբերի վայելչութեամբ. քեզ արշալոյսից առաջ ծնեցի արգանդից: Երդուց Տէրը և չի
 5 գղջայ, որ դու յափտենական քահանայ ես ըստ Մեղիսեդեկի կարգի: Եւ Տէրը, որ քո աջ կողմում է, բարկութեան
 6 օրը կը կործանի թագաւորներին: Կը դարի հեթանոսներին ու կը բազմացնի իր հարուածները, և շարժելու գլուխը
 7 կը ջախջախի երկրի վրայ: Ծանապարհին նա կը խմեցնի հեղեղապի ջրերից, և դրա համար էլ գլուխները վեր կը
 պահի:

110, 2 Ամբողջ սրտովս քեզ պիտի գոհութիւն մաքուրեցնեմ, Տէր, արդարների ժողովում, հաւաքոյթի մէջ: Մեծ են գործերը
 3 Տիրոջ, և քննուած է նրա կամքը ամէն ինչում: Փառաւոր և վայելուչ են նրա գործերը, նրա արդարութիւնը կը տեսի
 4 յափտեանս յափտեանից: Արդարներին նա յիշեցրեց իր հրաշագործութիւնները. ողորմած և գթասիրտ է Տէրը:

Կերակուր է քալիս իրենից երկիւղ կրողերին, յաւիտեան յիշում իր ուխտը: Իր գործերի գորութիւնը յայտնեց նա 5, 6
 իր ժողովրդին՝ նրանց քալով ժառանգութիւնը հեթանոսների: Նրա ձեռքի գործերն արդար են ու իրաւացի, նրա 7
 բոլոր պատուիրանները՝ վստահելի: Նաստապարտած են դրանք յաւիտեանս յաւիտենից, սրտեղծուած ճշմարտութեամբ 8
 եւ արդարութեամբ: Տէրը փրկութիւն ուղարկեց իր ժողովրդին, յաւիտեանս պատգամեց իր ուխտը. սուրբ եւ ահեղ 9
 է նրա անունը: Զգօնութեան սկիզբն երկիւղն է Տիրոջ հանդէպ, բարեմիտ են բոլոր նրանք, որ գործադրում են այն. 10
 նրա օրհնութիւնը կը մնայ յաւիտեանս յաւիտենից:

Երանի այն մարդուն, որ վախենում է Տիրոջից, եւ խիստ կամեցող է նրա պատուիրանների: Նրա սերունդը **111, 2**
 հզօր կը լինի երկրի վրայ, եւ ուղղամիտների ազգը կ'օրհնուի: Փառք եւ հարստութիւն կը լինի նրա փան մէջ, նրա 3
 արդարութիւնը կը մնայ յաւիտեանս յաւիտենից: Արդարների համար յոյս ծագեց խաւարում. ողորմած, գթասիրտ եւ 4
 արդար է Տէրը: Բարի մարդը ողորմած է եւ փոխ է քալիս, խօսքն իր կատարում արդարութեամբ, որպէսզի յաւեր 5, 6
 նա չսասանուի, յաւիտեան մնայ յիշատակն արդարի: Չար լուրից նա չի վախենայ, նրա սիրտը պատրաստ է յոյս 7
 դնելու Աստուծո վրայ: Նաստապարտ է սիրտը նրա եւ չի սոսկայ, մինչեւ իր թշնամիների վերջը չբռնուի: Բաժանեց 8, 9
 նա ու փութեց աղքատներին. նրա արդարութիւնը կը մնայ յաւիտեանս յաւիտենից, եւ նրա եղջիւրը բարձր կը լինի
 փառքով: Մեղաւորը, փեսանելով, կը բարկանայ, կը կրճարեցնի արամներն իր ու հալումաշ կը լինի, եւ մեղաւորների 10
 ցանկութիւնը կը կորչի:

Օրհնեցէք Տիրոջը, երկապարդներ, օրհնեցէք անունը Տիրոջ: Թող Տիրոջ անունն օրհնեալ լինի այսուհետեւ **112, 2**
 մինչեւ յաւիտեան: Արեւելքից մինչեւ արեւմուտք օրհնեալ լինի անունը Տիրոջ: Բարձր է Տէրը բոլոր ազգերից վեր, 3, 4
 եւ երկնքում է փառքը նրա: Ով է նման մեր Տէր Աստուծուն, որ բնակուում է բարձունքներում: Նա փեսնում է հեզերին 5, 6
 երկնքում ու երկրի վրայ: Բարձրացնում է աղքատներին գեղնից, եւ փառապաշտութիւն վեր բաշում աղբանոցից: 7
 Նրանց որպէս իշխան նստեցնում է իր ժողովրդի իշխանների կողքին: Անուկ կնոջը բնակեցնում է ցնձալից փան 8, 9
 մէջ՝ իբրեւ մայր, որ հրճում է զաւակներով:

Երբ իսրայէլացիներն ելան Եգիպտոսից, Յակոբի փունը՝ օտար ժողովրդի միջից, Նրէաստանն եղաւ սրբարանը **113, 2**
 նրա, եւ Իսրայէլը՝ իշխանութիւնը նրա: Ծովը փեսաւ ու փախաւ, եւ Յորդանան գետը ետ դարձաւ: Լեռները 3, 4
 ցնձացին խոյերի պէս, եւ բլուրները՝ ինչպէս մաքիների գառներ: Ի՞նչ եղաւ թեզ, ծով, ոմ փեսար ու փախար, 5
 կամ դո՛ւ, գե՛տ Յորդանանի, ինչո՛ւ ետ դարձար: Լեռներ, ցնձացիք ինչպէս խոյեր, եւ բլուրներ՝ ինչպէս մաքիների 6
 գառներ: Երկիրը սասանուեց Տիրոջ դիմաց՝ Յակոբի Աստուծո դիմաց, նրա՛ դիմաց, ով ժայռը դարձրեց ջրի վրակ, 7, 8
 եւ ապառաժն աղբիւրի ակունք: Ոչ թէ մեզ, Տէր, ոչ թէ մեզ, այլ քո անուանը փառք փութ քո ողորմութեան եւ 9
 ճշմարտութեան համար: Թող երբեք հեթանոսների մէջ չասեն, թէ՛ «Նրանց Աստուածն ո՞ր է»: Մեր Աստուածն 10, 11
 երկնքում է եւ երկրի վրայ. ինչ որ նա ուզեց՝ արեց: Նեթանոսների կուռքերը ոսկի եւ արծաթ են, ձեռքի գործն են 12
 մարդկանց որդիների: Բերան ունեն՝ բայց չեն խօսում, աչքեր ունեն՝ բայց չեն փեսնում: Ականջներ ունեն՝ բայց 13, 14
 չեն լսում, քիթ ունեն՝ բայց չեն հոտոտում: Չեռքեր ունեն՝ բայց չեն շոշափում, ոտքեր ունեն՝ բայց չեն քայլում, եւ 15
 նրանց կոկորդում ձայն չկայ: Նրանց նման կը լինեն դրանք սրտեղծողները եւ բոլոր նրանք, որ իրենց յոյսը դնում 16
 են դրանց վրայ: Իսրայէլի փունը յոյսը դրեց Տիրոջ վրայ, որը նրա օգնականն ու ապաւենն է: Ահարոնի փունը 17, 18
 յոյսը դրեց Տիրոջ վրայ, որը նրա օգնականն ու ընկերակիցն է: Տիրոջից երկիւղ կրողները յոյսը դրին Տիրոջ վրայ, 19
 որը նրանց օգնականն ու փրկիչն է: Յիշեց մեզ Տէրն ու օրհնեց մեզ, Տէրն օրհնեց փունն Իսրայէլի, Տէրն օրհնեց 20
 փունն Ահարոնի: Տէրն օրհնեց իրենից երկիւղ կրողներին՝ փոքրերին ու մեծերին: Տէրը պիտի լիացնի ձեզ՝ ձեզ 21, 22
 եւ ձեր որդիներին: Օրհնուած էք դուք Տիրոջից, որ երկիւղն ու երկիրն սրտեղծեց: Երկինքների երկինքը Տիրոջն 23, 24
 է, բայց երկիրը նա փութեց մարդկանց որդիներին: Մեռելները չէ, որ պիտի օրհնեն թեզ, ոչ էլ բոլոր նրանք, ովքեր 25
 դժոխք են իջնում, այլ ողջերս Տիրոջը պիտի օրհնենք՝ այսուհետեւ մինչեւ յաւիտեան: 26

Նաճելի է ինձ, որ Տէրը լսեց ձայնն իմ աղօթքի: Ականջն իր մօտեցրեց ինձ, եւ ես իմ օրերում նրան ղիմեցի: **114, 2**
 Ինձ պատեց երկունքը մահուան, եւ դժոխքի վշտերն ինձ բռնեցին: Նեղութիւն եւ անձկութիւն գրայ եւ Տիրոջ 3, 4
 անունը կանչեցի՝ ասելով. «Ով Տէր, փրկի՛ր ինձ»: Գթառար եւ արդար է մեր Տէր Աստուածը: Տէրը ողորմում 5, 6
 եւ պահպանում է մանուկներին. ես խոնարհ եղայ, եւ Տէրն ինձ փրկեց: Դարձի՛ր, հոգի՛ի իմ, դէպի հանգիստը 7
 քո, քանզի Տէրն օգնեց թեզ: Նա ինձ փրկեց մահուանից, աչքերն արքասութիւց եւ ոտքերն՝ սայթաքումից: Թող 8, 9
 ողջերի երկունքն հանելի լինեն Տիրոջ առջեւ:

Ինչ որ խօսեցի՝ հաստաբացի դրան, եւ չափազանց խղճալի եղայ: Զարմանքիս մէջ սասացի. «Ամեն մարդ սուր **115, 2**
 է»: Ի՞նչ հապուցում պիտի անեն Տիրոջն այն ամենի համար, որ ինձ փութեց: Փրկութեան բաժակը պիտի վերցնեն, 3, 4
 եւ Տիրոջ անունը կանչեն: Աղօթքս Տիրոջը պիտի մատուցեմ իր ամբողջ ժողովրդի առջեւ: Տիրոջ աչքում յարգելի է 5, 6
 մահն իր սրբերի: Ով Տէր, ես քո ծառան եմ, քո ծառան եւ քո աղախնի որդին: Դու քանդեցիր իմ կապերը, ես թեզ 7, 8
 օրհնութեան պատարագ պիտի մատուցեմ, եւ Տիրոջ անունը կանչեմ: Աղօթքս Տիրոջը պիտի նուիրեմ իր ամբողջ 9
 ժողովրդի առջեւ, Տիրոջ փան սրահներում եւ քո մէջ, Երուսաղէմ: 10

Օրհնեցէք Տիրոջը, բոլոր ազգեր, գովեցէք նրան, բոլոր ժողովուրդներ: Թող նրա ողորմութիւնը հաստաբացի **116, 2**
 մեզ վրայ, Տիրոջ ճշմարտութիւնը յաւիտեան թող մնայ:

Գոհութիւն մատուցեցէք Տիրոջը, քանզի բարի է նա, քանզի յաւերժ է ողորմութիւնը նրա: Տունն Իսրայէլի **117, 2**
 թող ասի, որ բարի է նա, որ յաւերժ է ողորմութիւնը նրա: Տունն Ահարոնի թող ասի, որ բարի է նա, որ յաւերժ 3
 է ողորմութիւնը նրա: Տիրոջից երկիւղ կրողները թող ասեն, որ բարի է նա, որ յաւերժ է ողորմութիւնը նրա: 4
 Նեղութեան ժամանակ եւ Տիրոջը կանչեցի, նա լսեց ինձ եւ հանդարտութեան առաջնորդեց: Տէրն օգնականն է 5, 6
 իմ, եւ ես չեմ երկնջի. մարդն ինձ ի՞նչ կարող է անել: Տէրն օգնականն է իմ, եւ ես կը փեսնեմ վախճանն իմ 7
 թշնամիների: Լաւ է յոյսը դնել Տիրոջ վրայ, քան յոյսը դնել մարդկանց վրայ: Լաւ է յոյսը դնել Տիրոջ վրայ, 8, 9
 քան յոյսը դնել իշխանների վրայ: Բոլոր ազգերը շքապատեցին ինձ, բայց Տիրոջ անուամբ վանեցի նրանց: 10
 Շուքբոլորս բռնեցին, միահամուռ պաշարեցին ինձ, բայց Տիրոջ անուամբ վանեցի նրանց: Մեղունների պէս շուքս 11, 12
 լցուեցին, վառուեցին բորբոքուեցին ինչպէս հրաճարակ փուշ, բայց Տիրոջ անուամբ վանեցի նրանց: Երբ ինձ 13
 հրեցին, եւ սասանուեցի եւ մօտ էի գլորուելու, բայց Տէրը բռնեց ինձ: Իմ գորութիւնն ու օգնութիւնն է Տէրը, 14

15, 16 նա իմ փրկութիւնը եղաւ: Յնծութեան եւ փրկութեան ձայն կայ արդարների սրահներում: Տիրոջ աջը զօրութիւն
 17 գործեց, Տիրոջ աջը բարձրացրեց ինձ, եւ Տիրոջ աջը զօրութիւն գործեց: Չպիտի մեռնեն, այլ պիտի ապրեն եւ Տիրոջ
 18, 19 գործերը պիտի պատմեն: Տէրն ինձ խրատելով պարծեց, բայց չմարնեց մահուան: Բացէք արդարութեան դռներն
 20 իմ առաջ, որ մտնեմ ներս ու Տիրոջը գոհութիւն մապուցեմ: Տիրոջ դուռն է սա, եւ արդարները այս դռնով պիտի
 21, 22 մտնեն: Գոհութիւն պիտի մապուցեմ քեզ, Տէր, քանզի լսեցիր ինձ, եւ ինձ համար փրկութիւն եղար: Քարն այն, որ
 23 շինարարներն արհամարհեցին, այն դարձաւ անկիւնաքար: Տիրոջից եղաւ այս բանը, եւ սքանչելի է մեր աչքերին:
 24, 25 Սա է օրն այն, որ Տէրն սրեղծեց, եկէք ցնծանք եւ ուրախանանք այսօր: Ո՛վ Տէր, փրկի՛ր, ո՛վ Տէր, առաջնորդի՛ր:
 26, 27 Օրինեալ ես դու, որ պիտի գաս Տիրոջ անունով, մենք օրինեցինք քեզ Տիրոջ փնից: Մէր Տէր Աստուածը երեսաց
 28 մեզ, կապարեցէ՛ք փօսն ուրախութեան մաքողաչ ճիւղերով՝ մուրփից մինչեւ անկիւնները սեղանի: Դու իմ Աստուածն
 ես, պիտի գոհութիւն մապուցեմ քեզ, դու իմ Աստուածն ես, պիտի մեծարեմ քեզ: Գոհութիւն պիտի մապուցեմ քեզ,
 29 Տէր, քանզի լսեցիր ինձ, եւ ինձ համար փրկութիւն եղար: Գոհութիւն մապուցենք Տիրոջը, քանզի բարի է նա,
 քանզի յաւերժ է նրա ողորմութիւնը նրա:

118. 2 Երանի նրանց, ովքեր անբիժ ուղի են բռնել, եւ ընթանում են Տիրոջ օրէնքով: Երանի նրանց, ովքեր հեպտեւում
 3 են նրա պատուիրաններին, իրենց ամբողջ սրբով փնթում են նրան: Անօրէնութիւն գործողները չեն, որ պիտի ըն-
 4, 5 թանան նրա ճանապարհներով: Դու հրամայեցիր, որ քո պատուիրանները խափօրէն պահեն: Իմ ճանապարհները
 6 յաջող կը լինեն, եթէ քո պատուիրանները պահեն: Այն ժամանակ եւ չէի ամաչում երբ գոյշ էի քո պատուիրան-
 7 ների հանդէպ: Ես գոհութիւն պիտի մապուցեմ քեզ, Տէր, ուղիղ սրբով, սովորելով քո արդար դաբասաբանները:
 8, 9 Պահեցի ես քո օրէնքները, իսպառ մի՛ լքիր ինձ: Երիտասարդն ի՛նչ միջոցով ուղղի ճանապարհն իր, եթէ ոչ քո
 10, 11 խօսքերը պահելով: Իմ ամբողջ սրբով քեզ փնթեցի, մի՛ գրկիր ինձ քո պատուիրաններից: Քո խօսքերը սրբումս
 12, 13 թաքցրի, որ չնեղանցեմ քո դէմ: Օրինեալ ես դու, Տէր, սովորեցրու ինձ քո օրէնքները, որ շրթունքներով իմ պապ-
 14 մեմ բերանիդ բոլոր դաբասաբանները: Քո պատուիրանների ճանապարհին եմ գտնում ես իմ ուրախութիւնը, աւելի
 15 քան ամէն փեսակ հարստութեան մէջ: Քո պատուիրանների մասին խորհեցի, հեպտեւցի քո ճանապարհներին:
 16, 17 Քո օրէնքները կարարեցի եւ չնոռացայ խօսքերը քո: Նապուցի՛ր քո ծառային, որ ապրեն ու պահեն խօսքերը
 18, 19 քո: Բաց իմ աչքերը, որ փեսնեմ քո օրէնքի հրաշալիքները: Պանդուխտ եմ եւ երկրի երեսին, պատուիրաններդ
 20, 21 մի՛ թաքցրու ինձնից: Ես փափագեցի ամէն ժամ ցանկանալ քո դաբասաբանները: Դու սաստեցիր ամբարաբա-
 22 ւաններին. անիծեալ են նրանք, ովքեր խտրութեան քո պատուիրաններից: Նեռացրու ինձնից նախապիւնքն ու
 23 արհամարհանքը, քանզի ես նախանձախնդիր եղայ քո վկայութիւններին: Թէեւ իշխանները նստած չարախօսում
 24 էին իմ մասին, բայց քո ծառան խորհում էր քո օրէնքների մասին: Քո վկայութիւններն իմ խօսքերն էին, եւ քո
 25, 26 արդարութիւնն՝ իմ խորհուրդը: Նոզիս մերձեցաւ հողին. Տէր, ըստ քո խոսքումս փրկի՛ր ինձ: Իմ ճանապարհների
 մասին պարմեցի քեզ, ու դու ինձ լսեցիր. դաբասաբաններդ սովորեցրու ինձ: Ինձ ճանաչել փոր քո արդարու-
 28 թիւնների ճանապարհը, որ խորհեմ քո հրաշագործութիւնների մասին: Նոզիս անբուն մնաց ձանձրոյթից, ըստ
 29, 30 քո խոսքումս՝ ամրապնդի՛ր ինձ: Մեղքի ճանապարհները հեռացրու ինձնից, եւ քո օրէնքով ողորմի՛ր ինձ: Քո
 31 ճշմարտութեան ճանապարհն ընտրեցի, եւ քո օրէնքները եւ չնոռացայ: Մերձեցայ քո պատուիրաններին. Տէր,
 32, 33 մի՛ ամաչեցրու ինձ: Քո պատուիրանների ճանապարհով ընթացայ, քանզի անողորութիւն փոր իմ սրտին: Տէր,
 34 իրաւունքիդ ճանապարհի օրէնագէտն ի՛նձ դարձրու, որ ամէն ժամ հեպտեւմ դրան: Իմաստուն դարձրու ինձ, որ
 35 քննեմ քո օրէնքը եւ ամբողջ սրբովս պահպանեմ այն: Առաջնորդի՛ր ինձ քո պատուիրանների շաւիղներով, քանզի
 36, 37 հաճելի են դրանք ինձ: Սիրտս հակիր դէպի քո պատուիրանները, եւ ոչ թէ դէպի ազահութիւն: Շրջի՛ր աչքերս,
 38 որ ունայնութիւն չդեսնեմ, ինձ պահպանի՛ր քո ճանապարհին: Քո ծառայի համար հաստապի՛ր քո խօսքը, որ քո
 39 երկիւղի մէջ մնամ: Ազապի՛ր ինձ նախապիւնքներից, որոնցից կասկածում էի, քանզի քաղցր են դաբասաբանները
 40, 41 քո: Ահա ցանկացայ քո պատուիրանները, քո արդարութեամբ պահպանի՛ր ինձ: Ողորմութիւնը ինձ վրայ թող գայ,
 42 Տէր, եւ փրկութիւնը՝ ըստ քո խոսքումս: Ես խօսքով պատասխան կրամ ինձ նախապողներին, քանզի յոյսս դրի
 43 քո խօսքերի վրայ: Ճշմարտութեան խօսքը բնաւ մի՛ հեռացրու իմ բերանից, քանզի յոյսս դրի քո դաբասաբանների
 44, 45 վրայ: Քո օրէնքը պահեցի ամէն ժամ, յաւիտեան եւ յաւիտեանս յաւիտենից: Ես ընթացայ անողորութեան մէջ,
 46 քանզի քո պատուիրանները փնթեցի: Թագաւորների առաջ խօսեցի քո պատուիրանների մասին ու չամաչեցի:
 47, 48 Խորհեցի քո պատուիրանների մասին, որոնք սիրեցի: Չեռքս պարգեցի դէպի պատուիրանները քո, որոնք սիրեցի,
 49, 50 եւ խորհեցի քո արդարութեան մասին: Յիշի՛ր քո ծառային փրկումս խօսքը, որի վրայ էլ դրի իմ յոյսը: Դա է
 51 թշուառութեանս մէջ ինձ մխիթարողը, քանզի քո խօսքն ինձ պահպանեց: Ամբարաբանները շար անիրաւութիւն
 52 գործեցին իմ դէմ, բայց ես քո օրէնքից չխտրուեցի: Քո յաւերժական օրէնքները յիշեցի, Տէր, ու մխիթարու-
 53, 54 եցի: Տրամութիւն իջաւ ինձ վրայ մեղաւորների ու քո օրէնքը լքողների երեսից: Պատուիրաններդ գովասանքի
 55, 56 արժանի են ինձ համար իմ պանդխտապայտում: Գիշերն յիշեցի քո անունը, Տէր, եւ քո օրէնքը պահեցի: Դա՛
 57 եղաւ կեանքիս ուղին, քանզի քո արդարութիւնը փնթեցի: Բաժինս դու ես, Տէր, ասացի որ օրէնքիդ պիտի հեպտե-
 58, 59 ւեմ: Ամբողջ սրբովս աղօթեցի քո դիմաց, ողորմի՛ր ինձ ըստ քո խոսքումս: Իմ ճանապարհի մասին խորհեցի, եւ
 60, 61 քայլերս դէպի քո պատուիրանները շրջեցի: Պատրաստուեցի եւ չվախեցայ պահել քո պատուիրանները: Մեղքի
 62 ցանցերը պապեցին ինձ, բայց քո օրէնքը եւ չնոռացայ: Աւագիշերին ելնում էի գոհութիւն մապուցելու քեզ քո ար-
 63 դար դաբասաբանների համար: Նաղորդակցում էի քեզնից երկիւղ կրող բոլոր մարդկանց հեպ, ովքեր պահում են
 64, 65 պատուիրանները քո: Երկիրը լցուել է Տիրոջ ողորմութեամբ, սովորեցրու ինձ արդարադատութիւնը քո: Քաղց-
 66 րութեամբ վարուեցիր ծառայիդ հեպ, Տէր, քո խօսքի համաձայն: Քաղցրութիւն, խրատ եւ գիտութիւն սովորեցրու
 67 ինձ, քանզի հաստապի քո պատուիրաններին: Քանի դեռ չէի խեղճացել՝ մեղանջում էի, դրա համար խափօրէն
 68 հեպտեւցի քո խօսքերին: Քաղցր ես դու, Տէր, եւ քո քաղցրութեամբ քո արդարադատութիւնը սովորեցրու ինձ:
 69 Ամբարաբանների անիրաւութիւններն իմ դէմ շարացան, բայց ես ամբողջ սրբովս քո պատուիրանները քննեցի:
 70, 71 Կաթի պէս թանձրացաւ սիրտը նրանց, բայց ես քո օրէնքներով խօսեցի: Լաւ է, որ դու խոնարի դարձրիր ինձ,
 72 որպէսզի քո արդարադատութիւնը սովորեմ: Քո բերանից ելած օրէնքն ինձ համար աւելին է, քան հազարներով
 73 արծաթ ու ոսկի: Քո ձեռքերն արարեցին ու սպեղծեցին ինձ, ինձ իմաստուն դարձրու, որ սովորեմ պատուիրանները

քո: Քեզմից երկիւղ կրողները պիտի տեսնեն ինձ եւ ուրախանան, քանզի յոյս դրի քո խօսքերի վրայ: Նասկացայ, 74, 75
 Տէր, որ քո դպրաստանն արդար է, եւ իրաւացիօրէն խոնարհ դարձրի ինձ: Ողորմութիւնդ թող ինձ մխիթարու- 76
 թիւն լինի՝ ծառայիդ փրուած խօսքիդ համաձայն: Գթութիւններդ թող ինձ վրայ գան, որպէսզի փրկուեմ, քանզի քո 77
 օրէնքներն են իմ խօսքերը: Ամբարփաւանները պիտի ամաչեն, որ իզուր անիրաւութիւն գործեցին իմ դէմ, իսկ ես 78
 քո պարտիրանների մասին պիտի խորհեմ: Թող ինձ խրատեն քեզմից երկիւղ կրողները եւ քո վկայութիւնները 79
 ճանաչողները: Թող սիրտս անքիծ լինի քո արդարութեան մէջ, որպէսզի չամաչեմ: Նոզիս կարօքեց քո փրկու- 80, 81
 թեանը, քանզի յոյս դրի քո խօսքի վրայ: Աչքերս սպասեցին քո խօսքին, ասացի՝ «Ե՛րբ պիտի մխիթարես ինձ»: 82
 Եղայ ես ինչպէս փիկը սառնամանիքում, քանի որ քո արդարադպրութիւնը չմոռացայ: Որքա՛ն են քո ծառայի 83, 84
 օրերը, երբ պիտի տեսնես դպրաստանն ինձ հալածողների: Անօրէններն ինձ խորհուրդներ փոխին, բայց ոչ քո 85
 օրէնքի համեմար: Քո բոլոր պարտիրանները ճշմարիտ են, իզուր ինձ հալածեցին, օգնի՛ր ինձ: Մի փոքր ես՝ եւ 86, 87
 նրանք կորստեան կը մատնուին ինձ երկրի երեսին, բայց ես չքեցի քո պարտիրանները: Քո ողորմութեամբ կեանք 88
 փոր ինձ, եւ ես կը պահպանեմ քո բերանի վկայութիւնները: Քո խօսքը, Տէր, յաւիտեան երկնքում է: Մերնդից 89, 90
 սերունդ մնում է քո ճշմարտութիւնը, դու հաստատեցիք երկիրը, որ կայ: Քո հրամանին է սպասում ցերեկը, քանզի 91
 մէջ: Յաւիտեան չպիտի մոռանամ քո արդարութիւնները, քանզի դրանցով ինձ պահպանեցիք: Քոնն են ես՝ փրկի՛ր 93, 94
 ինձ, քանզի արդարադպրութիւնդ փնտռեցի: Մեղաւորները հեղամարտեցին, որ կործանեն ինձ, քանզի մտքումս 95
 քո վկայութիւնները դրի: Ամեն կարարեութեան վախճանը փեսայ, քո պարտիրանները խիստ ընդարձակ էին 96
 ինձ համար: Որքա՛ն սիրեցի օրէնքները քո, նրանք զիշեր-ցերեկ իմ խոհերն էին: Թշնամիներիցս աւելի խելացի 97, 98
 դարձրի ինձ քո պարտիրաններով, քանզի նրանք իմն էին միշտ: Բոլոր ուսուցիչներիցս աւելի իմաստուն եղայ, 99
 քանզի քո վկայութիւններն իմ խոհերն էին: Ծերունիներից աւելի իմաստուն դարձայ, քանզի քո պարտիրանները 100
 քննեցի: Որքերս եր պահեցի չարիքի բոլոր ճանապարհներից, որպէսզի պահեմ քո խօսքերը: Քո իրաւունքից 101, 102
 չխտրորուեցի, քանզի դու ինձ օրէնագէտ դարձրիք: Որքա՛ն քաղցր են քո խօսքերն իմ քիմքին՝ աւելի քաղցր, քան 103
 մեղրն իմ բերանին: Քո պարտիրաններով իմաստանալով՝ արեցի չարիքի բոլոր ճանապարհները, քանզի դու 104
 ինձ օրէնագէտ դարձրիք: Քո խօսքը ճրագ է իմ ուրբերի համար, եւ լուսաւորում է իմ շափղները: Երդուեցի ու 105, 106
 որոշեցի, որ պիտի պահեմ քո բոլոր արդար դպրաստանները: Մաստիկ թշուառ եղայ, Տէր, կեանք փոր ինձ ըստ 107
 քո խոսքման: Բարեհաճի՛ր ընդունել ընձան իմ բերանի, Տէր, եւ քո իրաւունքն ինձ սովորեցրո՛ւ: Նոզիս ամեն 108, 109
 ժամ քո ձեռքում է, եւ ես քո օրէնքը չմոռացայ: Մեղաւորները որոգայթ լարեցին իմ դէմ, ես քո պարտիրաննե- 110
 րից չխտրորուեցի: Յաւիտեան ժառանգեցի քո վկայութիւնները, քանզի նրանք իմ սրտի ցնծութիւնն են: Սիրտս 111, 112
 առյաւէտ խոնարհեցրի, որ հաւուցման համար քո օրէնքները կարարեմ: Արեցի անօրէններին, եւ քո օրէնքը սի- 113
 րեցի: Օգնականն ու փրկիչն իմ դու ես, եւ ես յոյս դրի քո խօսքի վրայ: Նեռացէ՛ք ինձնից, չարագործներ, որ 114, 115
 ես իմ Աստծու պարտիրանները քննեմ: Օգնի՛ր ինձ ըստ քո խօսքի ու պահպանի՛ր ինձ, եւ իմ յոյսի մէջ ինձ մի՛ 116
 ամաչեցրո՛ւ: Օգնի՛ր ու փրկի՛ր ինձ, որ շարունակ քո դպրաստանի մասին մտածեմ: Անարգեցիք բոլոր նրանց, 117, 118
 ովքեր ընդվզեցին քո արդարադպրութեան դէմ, քանզի անիրաւ էին նրանց խորհուրդները: Յանցաւոր համարեցի 119
 աշխարհի բոլոր մեղագործներին, դրա համար սիրեցի պարտիրանները քո: Մարմինն իմ գամի՛ր քո երկիւղին, 120
 քանզի սաստիկ վախեցայ քո դպրաստաններից: Դպրաստանն եւ արդարութիւն գործեցի, ինձ մի՛ մատնիք ինձ 121
 նեղողների ձեռքը: Ծառայիդ բարութեամբ ընդունիք, որ ամբարփաւանները չարչարեն ինձ: Աչքերն իմ սպա- 122, 123
 սեցին քո շնորհելիք փրկութեանը, Տէր, եւ քո արդարութեան խօսքին: Ծառայիդ հեղ փարոսի՛ր քո ողորմութեան 124
 համեմար, քո արդարադպրութիւնն ինձ սովորեցրո՛ւ: Ես քո ծառան եմ, ինձ իմաստուն դարձրո՛ւ, որ ճանաչեմ 125
 քո վկայութիւնները: Ժամն է, որ Տէրը վեր կենայ, քանզի խափանեցին քո օրէնքը: Յիրաւի, սիրեցի քո պա- 126, 127
 րտիրանները ոսկուց ու փայլաւորեցի աւելի: Քո բոլոր պարտիրաններն ինձ յաջողութիւն բերին, քանզի արեցի 128
 ճանապարհը չարիքի: Մքանչելի են քո վկայութիւնները, դրա համար հոգիս սիրեց դրանք: Քո խօսքերի յայտ- 129, 130
 նութիւնը լուսաւորում եւ իմաստնացնում է պարզամիտներին: Բերանս բացեցի ու շունչ առայ, հոգիս փափագեց 131
 պարտիրանները քո: Նայի՛ր ինձ եւ ողորմի՛ր ինձ քո անունը սիրողների իրաւունքի համեմար: Ծանապարհն իմ 132, 133
 ուղղի՛ր քո խօսքի համաձայն, որ գանազան մեղքեր չսիրեն ինձ: Փրկի՛ր ինձ մարդկանց զրպարտութիւնից, եւ ես քո 134
 պարտիրանները իր պահեմ: Երեսդ ցոյց փոր քո ծառային, եւ քո արդարադպրութիւնը սովորեցրո՛ւ ինձ: Ջրերի 135, 136
 վտակներ իջան իմ աչքերից, քանզի մարդիկ չհեղատեցին քո օրէնքներին: Արդար ես դու, Տէր, եւ շիջակ են քո 137
 դպրաստանները: Դու պարտիրեցիք քո վկայութիւնները, որոնք արդարեւ շար ճշմարիտ են: Նախանձախնդրու- 138, 139
 թիւնը քո հանդէպ մաշեց ինձ, քանզի թշնամիներն իմ մոռացան խօսքերը քո: Խիստ ընդիր են խօսքերը քո, եւ քո 140
 ծառան սիրեց դրանք: Մանուկ եմ եւ եւ արհամարհուած, բայց քո արդարութիւնը չմոռացայ: Քո արդարութիւնը 141, 142
 յաւերժական արդարութիւն է, եւ քո օրէնքը՝ ճշմարիտ: Նեղութիւնն ու վիշտն ինձ պարեցին, բայց քո պարտի- 143
 րաններն իմ խօսքերն եղան: Քո վկայութիւններն արդար են յաւիտեան, իմաստուն դարձրո՛ւ եւ պահպանի՛ր ինձ: 144
 Ամբողջ սրտովս քեզ ձայն փոխի, լսի՛ր ինձ, Տէր, քանզի քո արդարութիւնը փնտռեցի: Աղաղակեցի քո առջեւ՝ փրկի՛ր 145, 146
 ինձ, եւ ես քո վկայութիւնները կը պահեմ: Ես վաղ առաւօտեան արթնացայ ու աղաղակեցի եւ իմ յոյսը դրի քո 147
 խօսքերի վրայ: Առաւօտից շուրջ բացուեցին աչքերն իմ, որ քո խօսքերն արբասանեմ: Լսի՛ր իմ ձայնը, Տէր, ըստ 148, 149
 քո ողորմութեան. Տէր, քո դպրաստանով փրկի՛ր ինձ: Նախաձիջներս անօրէնութիւնը մօտեցրի՛ն ինձ, քանզի նրանք 150
 հեռու եղան քո օրէնքից: Մօտ ես դու, Տէր, եւ քո բոլոր պարտիրանները ճշմարիտ են: Սկզբից եւեթ ճանաչեցի 151, 152
 քո վկայութիւնները, որոնք դու յաւիտեան հաստատեցիք: Տես իմ թշուառութիւնը եւ փրկի՛ր ինձ, քանզի քո օրէնքը 153
 ես չմոռացայ: Տես իմ դպրաստանը եւ ազարի՛ր ինձ, ու քո խօսքի համաձայն պահպանի՛ր ինձ: Փրկութիւնը հեռու 154, 155
 է մեղաւորներից, քանզի նրանք քո օրէնքները չպահեցին: Քո գթութիւնները շար են, Տէր, եւ քո դպրաստանի 156
 համաձայն պահպանի՛ր ինձ: Բազմաթիւ եղան իմ հալածիչներն ու ինձ նեղողները, բայց քո վկայութիւններից 157
 ես չխտրորուեցի: Մաշում էի նայելով անողորմներին, քանզի քո պարտիրանները չպահեցին նրանք: Տես, թէ 158, 159
 որքա՛ն սիրեցի քո պարտիրանները. Տէր, քո ողորմութեամբ կեանք փոր ինձ: Քո խօսքի սկիզբը ճշմարտութիւնն 160
 է, յաւերժ են քո բոլոր արդար դպրաստանները: Իշխաններն իզուր հալածեցին ինձ. սիրտս միայն քո խօսքերից 161

162, 163 սարսափեց: Ես ցնձացի քո խօսքերով ինչպես մեկը, որ մեծ աւար է գրնում: Արեցի ու արհամարհեցի մեղքը,
 164, 165 եւ քո օրէնքը սիրեցի: Օրուայ մէջ եօթն անգամ քեզ պիտի օրհնեն քո արդար դատաստանի համար: Քո օրէնքը
 166 սիրողները մեծ խաղաղութեան մէջ են, եւ նրանց համար չկայ գայթակղութիւն: Սպասեցի քո փրկութեանը, Տէր,
 167, 168 եւ քո պարուիրանները սիրեցի: Նոզիս պահեց քո վկայութիւնները, եւ ես շար սիրեցի դրանք: Ներեցի քո
 169 պարուիրաններին եւ վկայութիւններին, քանզի իմ բոլոր ուղիներն առջեւ եմ: Իմ խնդրանքները թող մօտենան
 170 քեզ, Տէր, քո խօսքի համաձայն իմաստուն դարձրու ինձ: Իմ աղօթքը թող հասնի քեզ, Տէր, եւ քո խօսքով փրկի՛ր
 171, 172 ինձ: Իմ շրթունքները քեզ օրհնութիւն կը բխեցնեն, երբ ինձ սովորեցնես քո արդարադատութիւնը: Իմ լեզուն քո
 173 խօսքերը կ'արտասանի, քանզի քո բոլոր պարուիրաններն արդար են: Քո ձեռքն իմ պահապանը թող լինի, քանզի
 174 քո պարուիրաններն ընտրեցի: Քո շնորհելիք փրկութիւնը ցանկացայ, Տէր, եւ քո օրէնքներն իմ խօսքերն եղան:
 175, 176 Թող ես ապրեմ, որ օրհնեմ քեզ, եւ քո արդարադատութիւնն ինձ թող օգնի: Մոլորուեցի կորուսեալ ոչխարի պէս,
 փնտրի՛ր ծառայիդ, քանզի պարուիրաններդ չեմ մոռացել:

119, 2 Օրհներգութիւններ Բարձունքի աստիճանների վրայ Նեղութեանս մէջ եւ Տիրոջը ձայն փոփ, եւ նա լսեց ինձ:
 3, 4 Տէր, փրկի՛ր ինձ նենգ շրթունքներից ու չար լեզուից: Ի՞նչ պիտի փրկի քեզ, կամ ի՞նչ պիտի աւելանայ, նենգ
 5, 6 լեզու. – դրանք հսկայի ներքեր են, որոնք կայծակներով միտում են կաղնու մէջ: Վայ ինձ, քանզի երկար փնտրեց
 7 պանդխտութիւնն իմ, եւ բնակուեցի Կեդարի վրաններում: Շար ժամանակ հոգիս բնակուեց նրանց հետ, ուլքեր
 8 ապում են խաղաղութիւնը: Ես խաղաղասեր էի. երբ խօսում էի, նրանք մարտնչում էին իմ դէմ:

120, 2 Օրհներգութիւններ Բարձունքի աստիճանների վրայ Աջբերս դէպի լեռները բարձրացրի, որպէտից ինձ օգնու-
 3, 4 թիւն պիտի գայ: Ինձ օգնութիւն պիտի գայ Տիրոջից, որ սպեղծեց երկինքն ու երկիրը: Թող քո ուրբը չասանուի,
 5, 6 եւ քո Պահապանը թող չննջի, ինչպէս չի ննջում եւ քուն չի մտնում Պահապանն Իսրայէլի: Տէրը քեզ կը պահպանի,
 7, 8 Տէրը քեզ կ'ընդունի իր աջ ձեռքով: Յերեկն արեգակը քեզ չի վնասի, ոչ էլ լուսինը՝ զիջեր ժամանակ: Տէրը քեզ կը
 9 պահպանի ամէն չարիքից, Տէրը կը պահպանի քեզ: Տէրը կը հսկի քո մուտքն ու ելքը՝ այսուհետեւ մինչեւ յաւիտեան:

121, 2 Օրհներգութիւններ Բարձունքի աստիճանների վրայ Ուրախանում էի, երբ ասում էին՝ «Գնանք Տիրոջ փուն»:
 3, 4 Մեր ուրբերը հասել կանգնել էին քո դռներին, ո՛վ Երուսաղէմ: Երուսաղէմը բարեշէն է որպէս քաղաք, եւ նրա
 5 բնակիչներն իր շուրջն են: Յեղերն այնպէս բարձրացան՝ ցեղերը Տիրոջ, որ Իսրայէլի վկայութեամբ գոհութիւն
 6 մարտնչեց Տիրոջ անուանը: Այնպէս են դրուած դատաստանի այթռները՝ այթռներ դրուած Դաւթի փան մէջ:
 7, 8 Նարցրէք Երուսաղէմի խաղաղութեան ու շէնութեան մասին, դուք՝ բոլորդ, որ սիրում էք այն: Քո ամրութիւններում
 9 թող խաղաղութիւն լինի, եւ քո բերդերի աշտարակներում՝ շէնութիւն: Ի սէր իմ եղբայրների եւ ընկերների քեզ
 10 խաղաղութիւն մաղթեցի: Եւ մեր Տէր Աստուծու համար քեզ բարութիւն ցանկացանք:

122, 2 Օրհներգութիւններ Բարձունքի աստիճանների վրայ Աջբերս դէպի քեզ բարձրացրի, Տէր, դու, որ բնակում
 3 ես երկնքում: Ինչպէս ծառաների աջբերն իրենց փրկելի ձեռքին, ինչպէս աղախնի աջբերն իր փրոտու ձեռքին,
 4 այնպէս էլ մեր աջբերն ուղղուած են քեզ, Տէր Աստուծո՛ւմ մեր, մինչեւ որ գրաս մեզ: Գթա՛ մեզ, Տէր, գթա՛ մեզ, քանզի
 5 բազում արհամարհանքներ կրեցինք: Մեր հոգիներն անչափ լցուեցին մեզ անպարտողների նախափնտրելով եւ
 ամբարտաւանների անարգանքով:

123, 2, 3 Օրհներգութիւններ Բարձունքի աստիճանների վրայ Եթէ Տէրը մեզ հետ չլինէր, – թող ասի Իսրայէլը, – եթէ
 4 Տէրը մեզ հետ չլինէր, մարդիկ մեզ վրայ յարձակուելով՝ մեզ ողջ-ողջ կու կը փային, երբ նրանց զայրոյթը բորբո-
 5, 6 քուած էր մեզ վրայ: Եւ ջրերն անգամ մեզ կ'ընկղմէին, երբ մեր հոգիներն անցան հեղեղի միջով: Մեր հոգիներն
 7, 8 անցան անհանգիստ ջրերի միջով: Օրհնեալ է Տէրը, որ մեզ նրանց արամների որսը չդարձրեց: Մեր հոգիները
 9 փրկուեցին ինչպէս ճնճղուկը որսորդի թակարդից: Նրանց թակարդները փշրուեցին, եւ մենք ազատուեցինք: Մեր
 օգնութիւնը Տիրոջ անունից է, նա, որ երկինքն ու երկիրն ստեղծեց:

124, 2 Օրհներգութիւններ Բարձունքի աստիճանների վրայ Ով յոյսը դրել է Տիրոջ վրայ, յաւիտեան չի սասանուի
 3 ինչպէս լեռը Սիոնի, որ գրնում է Երուսաղէմում: Ինչպէս որ նա շրջապարուած է լեռներով, այնպէս Տէրն իր
 4 ժողովրդի շուրջն է՝ այսուհետեւ մինչեւ յաւիտեան: Տէրը չի թողնի, որ մեղաւորների գաւազանն որոշի արդարների
 5 վիճակը, եւ արդարներն իրենց ձեռքերը պիտի չերկարեն անօրէնութեան: Տէրը բարիք է գործում բարիներին եւ
 6 նրանց, որ ուղիղ են սրբով: Իսկ յափշտակութեամբ համակուածներին Տէրը կը կործանի նրանց հետ, ուլքեր
 անօրէնութիւն են գործում: Խաղաղութիւն Իսրայէլին:

125, 2 Օրհներգութիւններ Բարձունքի աստիճանների վրայ Երբ Տէրը Սիոնը վերադարձրեց գերութիւնից, մենք միսի-
 3 թարուեցինք: Այնժամ մեր բերանները խնդութեամբ լցուեցին եւ մեր լեզուները՝ ցնծութեամբ: Այնժամ հեթա-
 4 նոսների մէջ ասացին. «Տէրը մեծ բաներ գործեց սրանց համար»: Մեծ բաներ գործեց Տէրը մեզ համար, եւ մենք
 5, 6 ցնձացինք: Տէր, ե՛ր դարձրու մեզ գերութիւնից՝ հարաւի հեղեղների պէս: Ուլքեր ցանում էին արտասուքով, ցնծու-
 7 թեամբ պիտի հնձեն: Ուլքեր շալակած փանում էին սերմերն իրենց ու լաց լինում գնալիս, յետ պիտի գան ցնձալով
 եւ բարձած պիտի բերեն խրճերն իրենց:

126, 2 Օրհներգութիւններ Բարձունքի աստիճանների վրայ Եթէ Տէրը փունը չլինէր, իզուր են չարչարում այն շինող-
 3 ները, եթէ Տէրը քաղաքը չպահպանի, իզուր են հսկում պահապանները նրա: Իզուր էք վաղ արթնանում. արդ, վեր
 4 կացե՛ք՝ քանի դեռ չէք ննջել: Դուք փառապանքի հացն էք ուտում, մինչ Նա քուն է փալիս իր սիրելիներին: Տիրոջ
 5 ժառանգութիւնը նրա որդիներն են, որոնք նրա վարձն են, պարտը նրա որովայնի: Ինչպէս ներքերը հզօրի ձեռքում,
 6 այնպէս են որդիներն անկեալների: Երանի՛ նրան, ով իր ուզածի չափ կ'առնի այդ ներքերից. երբ դարպասի մօտ
 իր թշնամիների հետ խօսելու լինի, նա ամօթով չի մնայ:

127, 2 Օրհներգութիւններ Բարձունքի աստիճանների վրայ Երանի՛ բոլոր նրանց, ուլքեր վախենում են Տիրոջից եւ
 3 ընթանում նրա ճանապարհներով: Դու քո ձեռքի վաստակը պիտի ուրես. երանի՛ քեզ, դա լաւ պիտի լինի քեզ
 4 համար: Կինդ պիտի լինի վայելուչ որթափունկի պէս քո փան անկիւնում, որդիներդ՝ նորափունկ ձիթենու պէս
 5, 6 քո սեղանի շուրջը: Ահա այսպէ՛ն պիտի օրհնուի ամեն մարդ, որ վախենում է Տիրոջից: Քեզ պիտի օրհնի Տէրը
 7 Սիոնիցկեանքիդ բոլոր օրերին դու պիտի փեսնես բարութիւնը Երուսաղէմի: Դու պիտի փեսնես քո որդիների
 որդիներին: Խաղաղութիւն Իսրայէլին:

Օրհներգութիւններ Բարձունքի աստիճանների վրայ Մանկութիւնիցս ի վեր բազում անգամ մարտնչեցին իմ **128, 2**
 դէմ, - թող Իսրայէլն ասի այդ, - մանկութիւնիցս ի վեր բազում անգամ մարտնչեցին իմ դէմ, բայց չյաղթեցին ինձ: **3**
 Մեղաւորներն հարուածեցին իմ թիկունքին, երկար ժամանակ գործեցին անօրէնութիւն իրենց: Տէրն արդար է, **4, 5**
 մեղաւորների պարանոցը նա կը խորտակի: Ամօթահար կը լինեն ու եր կը դառնան բոլոր նրանք, ովքեր արում **6**
 են Սիոնը: Նրանք կը լինեն փանիքի խոփի պէս, որ չորանում է դեռ չհնձած: Դրանով հնձուորն իր բուռը չի լցնի, **7, 8**
 ոչ էլ խորձ կապողն՝ իր գիրկը: Նրանց կողքից անցնողները չեն ասի՝ «Տիրոջ օրհնութիւնը ձեզ վրայ լինի, եւ **9**
 օրհնեալ լինէք Տիրոջ անունով»:

Օրհներգութիւններ Բարձունքի աստիճանների վրայ **129**
 Խորութիւններից քեզ կանչեցի, Տէր: Տէր, լսի՛ր իմ ձայնը, թող քո ականջները լսեն ձայնն իմ աղօթքի: Եթէ **2, 3**
 անօրէնութիւններս քննես, Տէր, ո՞վ կարող է կանգնել քո առջեւ, Տէր, քանզի քեզնից է գալիս քաւութիւնը: Քո **4, 5**
 անուան համար համբերեցի, Տէր, հոգիս սպասեց քո խօսքին: Նոգիս յոյսը դրեց Տիրոջ վրայ: Առաւօտեան պահից **6**
 մինչեւ երեկոյ, առաւօտեան պահից Իսրայէլը յոյսը դրեց Տիրոջ վրայ: Տիրոջից է ողորմութիւնը, ու նրանից են **7**
 բոլոր փրկութիւնները: Եւ նա պիտի փրկի Իսրայէլն իր բոլոր նեղութիւններից: **8**

Տէր, սիրտս զգոռզացաւ, եւ աչքերս վերեւից չնայեցին. եւ մեծամեծների հետ ուրք չորի, ոչ էլ նրանց հետ, ովքեր **130**
 բարձր են ինձնից. այլ խոնարհ եղայ մօր կրծքից կտրուած մանկան նման, որի փափագը նոյն բանին դառնալն **2**
 է. իսկ եթէ հպարտացրի իմ հոգին, այդպէս թող լինի հարուցումն անձիս: Իսրայէլը յոյսը դրեց Տիրոջ վրայ՝ **3**
 այսուհետեւ մինչեւ յաւիտեան:

Տէր, յիշի՛ր Դաւթին եւ նրա ամբողջ հեգութիւնը, թէ ինչպէս նա երդուեց Տիրոջը, եւ ուխտ արեց Յակոբի **131, 2**
 Աստուծո՛ւն՝ ասելով. «Չեմ մտնի իմ փան յարկից ներս, չեմ մտնի իմ անկողինը, իմ աչքերին քուն չեմ փայ, կամ **3, 4**
 նինջ՝ իմ թարթիչներին, եւ կամ հանգիստ՝ իմ մարմնին, մինչեւ Յակոբի Տէր Աստուծո՛ւ համար խորանի փեղ չգտնեն»:
 Ահա, խորանի մասին լսեցինք Եփրատայում, եւ այն գրանք մայրիների դաշտերում: Մրնենք կացարանը նրա, **6, 7**
 երկրպագենք այն փեղին, ուր կանգնած են ուրբերը նրա: Ելի՛ր քո հանգստավայրը, Տէր, դու եւ փապանակը քո **8**
 սուրբ Կրակի: Քո երեցները թող արդարութիւն հագնեն, եւ քո սրբերը խնդութեամբ ցնծան: Յանուն քո սիրելի **9, 10**
 Դաւթի, մի՛ շրջիր երեսդ քո օձեալից: Տէրը ճշմարտութեամբ երդուեց Դաւթին ու չսրեց նրան. «Քո որովայնի **11**
 պողից պիտի նստեցնեն քո գահին: Եթէ որդիներդ պահեն իմ օրէնքն ու իմ վկայութիւնները, որոնք նրանց **12**
 պիտի սովորեցնեն, ապա որդիները նրանց յաւիտեանս յաւիտենից կը նստեն քո գահին»:
 Տէրը սիրեց Սիոնը եւ նախընտրեց բնակուել այնտեղ: Ասաց. «Այս է հանգստավայրն իմ յաւիտեանս յաւիտենից, այստեղ պիտի **13**
 բնակուեմ, քանզի հաւանեցի սա: Սրա բերքը պիտի շարունակ օրհնեն, եւ սրա աղբարներին կշտացնեն հացով: **14**
 Սրա երեցներին փրկութիւն պիտի հագցնեն, եւ սրա սրբերը խնդութեամբ պիտի ցնծան: Այնտեղ պիտի Դաւթին **15**
 եղջիրներ ծլեցնեն, իմ օձեալի համար ճրագ պատրաստեն: Նրա թշնամիներին ամօթ պիտի հագցնեն, իսկ նրա **16, 17**
 վրայ պիտի ծաղկի սրբութիւնն ինձ»:

Որքա՛ն բարի, որքա՛ն վայելուչ է, որ եղբայրները բնակուում են միասին, ինչպէս ազնիւ իւղ, որ իջնում է Ահարոնի **132, 2**
 գլխին ու մօրուցին, եւ մօրուցից սահում դէպի նրա զգեստի քղանցքները, ինչպէս ցօղ, որ Ներսնից ցօղում է Սիոն **3**
 լերան վրայ: Այնտեղ պատրաստեց Տէրն օրհնութիւնն ու կեանքը յաւիտենական:

Այստեղ օրհնեցէ՛ք Տիրոջը, Տիրոջ բոլոր ծառաներ, որ գրնում էք Տիրոջ փանը եւ մեր Աստուծո՛ւ գաւիթներում: **133**
 Գիշերը դէպի սրբութիւն պարզեցէ՛ք ձեռքերը ձեր, եւ օրհնեցէ՛ք Տիրոջը: Թող Տէրն օրհնի մեզ Սիոնից, Նա, որ **2, 3**
 երկինքն ու երկիրը սրբեցեց:

Օրհնեցէ՛ք Տիրոջ անունը, օրհնեցէ՛ք Տիրոջը, Տիրոջ ծառաներ, որ գրնում էք Տիրոջ փանը, մեր Աստուծո՛ւ փան **134, 2**
 գաւիթներում: Օրհնեցէ՛ք Տիրոջը, քանզի բարի է Տէրը. սաղմոն երգեցէ՛ք նրա անուանը, քանզի քաղցր է նա: Տէրն **3, 4**
 իր ընտրեալը դարձրեց Յակոբին, եւ Իսրայէլը՝ ժառանգութիւնն իր: Ես հասկացայ, որ մեծ է Տէրը, եւ Տէրը մեծ է **5**
 բոլոր կուռքերից: Տէրն ինչ որ ցանկացաւ, կատարեց երկնքում ու երկրի վրայ, ծովում եւ բոլոր անդունդներում:
 Ամպեր հանելով երկրի ծայրերից՝ իր կայծակներն անձրեւի վերածեց, եւ իր պահեսպներից հողմեր դուրս բերեց: **6**
 Նա հարուածեց եգիպտացիների բոլոր անդրանիկ ծնունդներին, ինչպէս մարդկանց, այնպէս էլ անասուններին: **7**
 Իր նշաններն ու բարմանահրաշ գործերն ուղարկեց քեզ, ո՞վ Եգիպտոս, քո Փարաունին եւ նրա ամբողջ զօրքին: **8**
 Նա հարուածեց բազում ազգերի, եւ սպանեց հզօր թագաւորների. ամորիացիների թագաւոր Սեռնին, Բասա- **10, 11**
 նի թագաւոր Օգինու բոլոր թագաւորութիւնները Քանանի: Նրանց երկիրը որպէս ժառանգութիւն փուեց, որպէս **12**
 ժառանգութիւն Իսրայէլի իր ժողովրդին: Տէր, քո անունը յաւերժ է, Տէր, քո յիշատակը՝ սերնդից սերունդ: Տէրը **13, 14**
 դապում է իր ժողովրդին, եւ մխիթարում իր ծառաներով: Ներսնուների կուռքերը ոսկի ու արծաթ են, ձեռքի **15**
 գործն են մարդկանց որդիների: Բերան ունեն, բայց չեն խօսում, աչքեր ունեն, բայց չեն փեսնում: Ականջներ ու- **16, 17**
 նեն, բայց չեն լսում, եւ նրանց բերանում շունչ չկայ: Նրանց նման կը լինեն դրանք սրբեցնողները եւ բոլոր նրանք, **18**
 որ յոյսը դրել են նրանց վրայ: Օրհնի՛ր Տիրոջը, փուն Իսրայէլի, օրհնի՛ր Տիրոջը, փուն Ահարոնի: Օրհնի՛ր Տիրոջը, **19, 20**
 փուն Աւիի. Տիրոջից երկինդ կրողներ, օրհնեցէ՛ք Տիրոջը: Օրհնութիւն Տիրոջը Սիոնից, Նրան, որ բնակուում է **21**
 Երուսաղէմում:

Գոհութիւն մատուցեցէ՛ք Տիրոջը, քանզի բարի է նա, քանզի յաւերժ է նրա ողորմութիւնը: Գոհութիւն մատուցե- **135, 2**
 ղէք աստուածների Աստուծո՛ւն, քանզի յաւերժ է նրա ողորմութիւնը: Գոհութիւն մատուցեցէ՛ք փերերի Տիրոջը, քանզի **3**
 յաւերժ է նրա ողորմութիւնը: Միայնակ նա մեծ հրաշագործութիւններ արեց, քանզի յաւերժ է նրա ողորմութիւնը: **4**
 Երկինքն սրբեցեց իր իմաստութեամբ, քանզի յաւերժ է նրա ողորմութիւնը: Երկիրը հաստատեց ջրերի վրայ, **5, 6**
 քանզի յաւերժ է նրա ողորմութիւնը: Միայնակ սրբեցեց լուսատուները մեծ, քանզի յաւերժ է նրա ողորմութիւ- **7**
 նը: Արեգակը կարգեց ցերեկուայ փրակալ, քանզի յաւերժ է նրա ողորմութիւնը, լուսինն ու աստղերը՝ գիշերուայ **8, 9**
 փրակալ, քանզի յաւերժ է նրա ողորմութիւնը: Կործանեց եգիպտացիների երկիրն իր անդրանիկ ծնունդներով **10**
 հանդերձ, քանզի յաւերժ է նրա ողորմութիւնը: Իսրայէլացիներին հանեց Եգիպտոսից, քանզի յաւերժ է նրա ողոր- **11**
 մութիւնը, արեց այդ՝ բարձր ձեռքով եւ իր հզօր բազկով, քանզի յաւերժ է նրա ողորմութիւնը: Պարտեց մեծ ծովն **12, 13**
 ու բաժանեց երկու մասի, քանզի յաւերժ է նրա ողորմութիւնը: Իսրայէլացիներին անցկացրեց ծովի միջով, քանզի **14**

15 յաւերժ է նրա ողորմութիւնը: Փարատնին իր զօրքով ընկղմեց Կարմիր ծովում, քանզի յաւերժ է նրա ողորմութիւնը: Իր ժողովրդին հանեց դէպի անապատ, քանզի յաւերժ է նրա ողորմութիւնը: Վարուածեց մեծամեծ ազգերի, քանզի յաւերժ է նրա ողորմութիւնը: Սպանեց հզօր թագաւորների, քանզի յաւերժ է նրա ողորմութիւնը. սպանեց 20 ամորհացիների թագաւոր Սեհոնին, քանզի յաւերժ է նրա ողորմութիւնը, Բասանի թագաւոր Օզին, քանզի յաւերժ է նրա ողորմութիւնը: Նրանց երկիրը որպէս ժառանգութիւն փուեց, քանզի յաւերժ է նրա ողորմութիւնը, փուեց 22 որպէս ժառանգութիւն Իսրայէլին՝ իր ծառային, քանզի յաւերժ է նրա ողորմութիւնը: Տէրը մեզ յիշեց մեր թշուա- 24 ռութեան մէջ, քանզի յաւերժ է նրա ողորմութիւնը: Նա փրկեց մեզ մեր թշնամիների ձեռքից, քանզի յաւերժ է նրա ողորմութիւնը: Նա կերակուր է փալիս բոլոր ապրող էակներին, քանզի յաւերժ է նրա ողորմութիւնը: Գոհութիւն մաքուցեցէք երկնաւոր Աստուծոյ, քանզի յաւերժ է նրա ողորմութիւնը:

136. 2 Բաբելոնի գեպերի մօտ՝ այնպէղ նստած լալիս էինք, երբ յիշում էինք Սիոնը: Նրանց ուռիներից էինք կախել մեր 3 կրակաբանները: Այնպէղ մեզ գերևարողները օրհնութեան խօսք էին պահանջում մեզնից, մեզ փարագրողներն սրիպում էին՝ ասելով. «Երգեցէք մեզ համար Սիոնի օրհներգերից»: Իսկ մենք ինչպէն երգենք Տիրոջ օրհներգերը 5, 6 օտար երկրում: Եթէ մոռանամ քեզ, Երուսաղէն, թող իմ աջը մոռանայ ինձ: Թող լեզուս քիմքիս կայցի, թէ քեզ չյիշեմ, 7 եթէ իմ ուրախութեան սկզբում նախ քեզ, Երուսաղէն, չգովաբանեմ: Յիշիր, Տէր, թէ ինչ էին ասում եղոմացիները 8 Երուսաղէմի օրերին. «Քանդեցէք, քանդեցէք, հիմնայապարկ արէք»: Ով Բաբելոնի թշուառ դուստր, երանի՛ նրան, 9 ով քեզ պիտի հաբուցի այնպէս, ինչպէս դու մեզ հաբուցեցիր: Երանի՛ նրան, ով կը բռնի քո մանուկներին ու կը խփի քարին:

137 Գոհութիւն պիտի մաքուցեմ քեզ, Տէր, իմ ամբողջ սրբով, հրեշտակների առջեւ սաղմոս պիտի երգեմ քեզ, 2 քանզի լսեցիր խօսքը բերանիս: Պիտի երկրպագեմ սուրբ փաճարիդ եւ անուանդ գոհութիւն պիտի մաքուցեմ քո ողորմութեան ու ճշմարտութեան համար, քանզի ամէն ինչում մեծ ցոյց փուիր սուրբ անունդ: Որ օրը որ քեզ ձայն 4 փամ, իսկոյն լսիր ինձ, եւ բազմապարկի՛ր զօրութիւններն հոգուս մէջ: Գոհութիւն պիտի մաքուցեմ քեզ աշխարհի բոլոր թագաւորները, քանզի լսեցին բերանիդ խօսքերը: Նրանք պիտի փառաբանեն քո ճանապարհները, քանզի 6 մեծ է փառքը Տիրոջ: Բարձր է Տէրը, նա փեմուն է խոնարհներին, իսկ բարձրամիտներին հեռուից ճանաչում: 7 Երբ անցնեմ նեղութիւնների միջով, դու կը փրկես ինձ թշնամու զայրոյթից: Ձեռքդ կը մեկնես, եւ քո աջը կը փրկի 8 ինձ: Տէրը կը հաբուցի իմ փոխարէն. Տէր, քո ողորմութիւնը յաւերժ է, ձեռքիդ գործերը մի՛ անփեսիր:

138. 2 Տէր, ինձ փորձեցիր ու ճանաչեցիր ինձ: Դու իմացար իմ նիստուկացը, հեռուից հասկացար իմ մարտումները: 3 Իմ շալիղներն ու վիճակը դու քննեցիր, եւ բոլոր ճանապարհներս նախապէս փեսար: Իմացար, որ լեզուիս փակ 6 նենգութիւն չկայ: Ահա դու, Տէր, իմացար իմ սկիզբն ու վերջը, դու ինձ սրեղծեցիր եւ ձեռքդ դիր ինձ վրայ: Զարմանալի է քո իմացութիւնն իմ մասին, այնքան զօրեղ, որ չեմ կարող հասու լինել դրան: Ո՞ր գնամ եւ քո հոգուց, կամ 8, 9 քո դէմքից ո՞ր փախչեմ: Եթէ երկինք ելնեմ, այնպէղ ես դու, եթէ դժոխք իջնեմ, դրան էլ մօտ ես: Եթէ առաւօրեան թեւեր առնեմ ու բնակուեմ ծովի եզերքին, այնպէղ էլ քո ձեռքն ինձ կ'առաջնորդի, եւ աջդ ինձ կ'ընդունի: Ասացի՛ 12 գուցէ խաւարն ինձ ծածկի, կամ գիշերը պարի ինձիմ վայելքի լոյսի փոխարէն: Խաւարը քեզ համար խաւար չի լինի, եւ գիշերը լուսաւոր ցերեկ կը դառնայ, ու նրա մթութիւնն ինչպէս լոյս կ'երեւայ: Դո՛ւ սրեղծեցիր երկկամներն իմ, եւ մօրս որովայնից ինձ ընդունեցիր: Գոհութիւն պիտի մաքուցեմ քեզ, Տէր, քանզի ահեղ ու սքանչելի ես դու, 15 սքանչելի են գործերը քո, որոնք ես շար սիրեցի: Զծածկուեց քեզնից իմ ոսկորը, որն սրեղծեցիր դու թաքուն, ոչ էլ ծածկուեց կարողութիւնն իմ երկրի խորքերում: Իմ անկարարութիւնները փեսան քո աչքերը, եւ այդ բոլորը 17 գրուեցին քո գրքում: Տերեկը դրանք մոլորուեցին, ու չկար մէկը, որ առաջնորդէր դրանք: Ինձ համար խիստ պա- 18 փուական եղան քո բարեկամներն, Աստուած, եւ շար զօրացան նրանց իշխանները: Նաշուեցի նրանց, եւ աւագից 19 շար դուրս եկան. արթնացայ՝ եւ ահա քեզ հեղ եմ: Դու, Աստուած, պիտի սպանես մեղաւորներին. արինարբո՛ւ մարդիկ, հեռացէ՛ք ինձնից: Նակառակութեամբ ու նախանձով նրանք իզուր պիտի փրեն քո քաղաքներին: Քեզ 22 ապողներին ապեցի, Տէր, եւ քո թշնամիների պարճառով մաշուեցի: Կարարեալ արելութեամբ ապեցի նրանց, եւ նրանք թշնամի դարձան ինձ: Փորձիր ինձ, Աստուած, ու ճանաչիր իմ սիրտը, քննիր ինձ ու ճանաչիր իմ շալիղները, 24 եւ փեմ, եթէ իմ ճանապարհին անօրէնութիւններ կան, առաջնորդիր ինձ քո յախփենական ճանապարհներով:

139. 2, 3 Այսուհետեւ՝ սաղմոս Դաւթի Ազարիի ինձ, Տէր, չար մարդուց, անիրաւ մարդուց փրկիր ինձ: Իրենց սրբում 4 նրանք անօրէնութիւն խորհեցին, եւ գիշեր-ցերեկ պատերազմի պատրաստուեցին: Օձի պէս սրեցին լեզուներն իրենց, եւ նրանց շրթների փակ թոյն կայ ժծի: Պահպանիր ինձ, Տէր, մեղաւորի ձեռքից, եւ չար մարդուց փրկիր ինձ. նրանք խորհեցին խափանել ընթացքն իմ: Ամբարտաւաններն իրենց որոզայթը թաքցրին ինձնից, թակարդի լարեր ձգեցին ուրբերիս առջեւ, եւ իմ շաւղի շուրջը զայթակրութիւններ դրին: Ասացի. «Դու իմ Տէր Աստուածն ես, 8, 9 սկա՛նջ դիր, Տէր, աղօթքիս ձայնին»: Տէր, Տէր, իմ փրկութեան զօրութիւն, գլխիս հովանին պատերազմի մէջ: Մի՛ մարմիր ինձ, Տէր, մեղաւորների կամքին, որոնք նենգամտեցին իմ դէմ: Ինձ երեսի վրայ մի՛ թող, որ նրանք երբեք չբարձրանան, եւ նրանց մարդրութիւնները չկարարուեն: Թող նրանց կարարածի վախճանն այս լինի. իրենց 11 շրթունքների վասպակը թող ծածկի նրանց: Դու նրանց վրայ կրակի կայծեր թափիր ու կործանիր նրանց, որ փա- 12 ռապանքներից չկարողանան փրկուել: Զարալեզու մարդը յաջողութիւն չի ունենայ երկրի վրայ. մեղաւոր մարդուն իր չարագործութիւնները կորստեան կը մատնեն: Գիտեմ, Տէր, որ դու աղքատին արդար դապաստան ես անում եւ փնանկի իրաւունքն ես պաշտպանում: Արդարները գոհութիւն պիտի մաքուցեն քո անուանը, ուղղամիտները պիտի բնակուեն քո դիմաց:

140. 2 Տէր, ձայն փուի քեզ, լսիր ինձ եւ ո՛չ դարձրու աղօթքիս ձայնին, երբ քեզ եմ կանչում: Տէր, թող աղօթքս քեզ 3 ուղղուի որպէս խունկ, ձեռքերիս կարկառումն՝ իբրեւ երեկոյեան պարարագ: Պահապան դիր, Տէր, իմ բերանին, եւ 4 ամուր դու՛ իմ շրթներին, որ սիրտս չհակուի չարութեան խօսքին՝ մեղրի պարճառ դառնալով անօրէնութիւն գործող մարդկանց նման. եւ նրանց հաճելի բաներին չեմ հաղորդակցուի: Թող արդարը խրափի ինձ ողորմութեամբ ու 6 յանդիմանի, բայց մեղաւորի իւրը թող գրուիս չօծի, աղօթքս պիտի հակադրեմ նրա կամքին: Նրանց դապաւորները 7 կույ գնացին ժայռի մօտ. թող լսեն խօսքերն իմ, որ քաղցր են. «Ինչպէս թանձր հողը, որ սփռուած է երկրի վրայ, 8 այնպէս պիտի ցրուեն նրանց ոսկորները դժոխքի մօտերքում»: Տէր, Տէր, քեզ են ուղղուած աչքերն իմ, յոյսս դրի

քեզ վրայ, մի՛ հանիր ինձնից իմ հոգին: Պահպանիր ինձ իմ դեմ լարուած թակարդից եւ անօրէնութիւն գործողների 9
գայթակորութիւնից: Թող մեղաւորները նրա ցանցերն ընկնեն, եւ միայն ես անցնեմ գնամ:

Դաւթի իմաստութիւնը. աղօթք, երբ նա քարայրում էր Իմ ձայնով եւ Տիրոջը կանչեցի, իմ ձայնով Տիրոջն **141, 2**
աղաչեցի: Տիրոջ դիմաց պիտի սփռեմ աղօթքն իմ եւ նրա առջեւ նեղութիւնս պիտի պատմեմ: Երբ շունչս պակասեց 3, 4
իմ ներսում, դու, Տէր, իմացար շափողներն իմ. այն ճանապարհին, որով գնում էի, ծածուկ որոգայթ լարուեց իմ դէմ:
Նայում էի աջ ու քսանում, որ ոչ ոք ինձ չի ճանաչում. փախչելն ինձ համար անհնար դարձաւ, եւ չկար մէկը, որ 5
փնտրէր ինձ: Քեզ կանչեցի, Տէր, ու ասացի. «Դու ես իմ յոյսը եւ իմ բաժինը ողջերի երկրում: Ուշ դարձրու, Տէր, 6, 7
իմ աղօթքին, քանզի ես թաղուած եմ թշուառութեան մէջ. ազգաբնի ինձ իմ հալածիչներից, քանզի նրանք ինձանից
հզօր եղան: Տէր, բանփից հանիր ինձ, որ գոհութիւն մատուցեմ քո անուանը: Արդարները պիտի սպասեն, մինչեւ 8
որ հապուցման արժանացնես ինձ:

Տէր, լսիր աղօթքն իմ, քո ճշմարտութեամբ ականջ դիր իմ խնդրանքին, քո արդարութեամբ լսիր ինձ: Ծառայիդ **142, 2**
հեպ դաբասարան մի՛ քսու, քանզի ոչ մի կենդանի մարդ չի արդարանայ քո առջեւ: Թշնամին հալածեց ինձ, կեանքս 3
հողին հաւասարեցրեց եւ ինձ նստեցրեց խաւարի մէջ յափտեան մեռածի պէս: Նոզիս փաղկակցաւ իմ ներսում, եւ 4
սիրտս խռովուեց իմ մէջ: Յիշեցի օրերն առաջուայ, մարտերեցի բոլոր գործերը քո, ձեռքերիդ սրեղծածների մասին
խորհեցի: Դէպի քեզ կարկառեցի ձեռքերն իմ. հոգիս հողի պէս ծարափ է քեզ: Լսիր ինձ փութով, Տէր, քանզի 5
շունչս պակասեց իմ ներսում, մի՛ շրջիր երեսդ ինձնից, որ չմանուեմ գերեզման իջնողներին: Առաւօտեան քո 8
ողորմութիւնն ինձ լսելի՛ դարձրու, քանզի, Տէր, յոյսս քեզ վրայ դրի. ցոյց փութ ինձ ճանապարհն այն, որով պիտի
գնամ, քանզի դէպի քեզ, Տէր, բարձրացրի հոգիս: Իմ թշնամիներից փրկիր ինձ, Տէր, քանզի քեզ իմ ապաւեճը 9
դարձրի: Սովորեցրո՛ւ ինձ կարարել կամքը քո, քանզի դու ես Աստուածն իմ, քո բարի հոգին ինձ պիտի առաջնորդի
դէպի արդար երկիր: Յանուն քո անուան, կեանք փութ ինձ, Տէր, քո արդարութեամբ նեղութիւնից հանիր հոգին 10
իմ: Քո ողորմութեամբ կործանիր իմ թշնամիներին, կորսպեան մատնիր բոլոր ինձ նեղողներին, քանզի ես ծառան 12
եմ քո:

Օրհնեալ է Տէր Աստուածն իմ, որ ձեռքս վարժեցրեց պատերազմի եւ մարտերն՝ ճակատամարտի: Նա ո՛ր **143, 2**
ողորմութիւնն ու ապաւենն է իմ, օգնականը, փրկիչն ու պահպանիչն իմ: Ես յոյսս դրել եմ նրա վրայ. նա է, որ
ժողովուրդներին հնազանդեցնում է ինձ: Տէր, մարդն ի՛նչ է, որ յայտնուեցիր նրան, կամ մարդու որդին՝ որ բանի 3
քեզ եւ դնում նրան: Մարդը նման է ունայնութեան, եւ նրա օրերն անցնում են սպուտի պէս: Տէր, ցածրացրո՛ւ 4, 5
երկինքն ու իջիր, մօտեցիր լեռներին՝ եւ թող ծխեն դրանք: Արձակիր կայծակները քո եւ խռովիր նրանց, առաքիր
նետերը քո եւ ցրիր նրանց: Ձեռքդ մեկնիր վերից ու փրկիր ինձ յորդացող ջրերից եւ օտարների որդիների ձեռքից, 6
որոնց բերաններն ունայնութիւն են խօսում, եւ որոնց աջը մեղսագործ աջ է: Աստուած, քեզ նոր օրհներգով պիտի 8, 9
օրհնեմ, փասնալար նուագարանով սաղմոս պիտի երգեմ քեզ: Նա ազատութիւն պիտի փայ մեր թագաւորներին, 10
եւ չար սրից պիտի փրկի իր Դաւիթ ծառային: Փրկիր եւ ազգաբնի ինձ օտարների որդիների ձեռքից, որոնց բերան- 11
ներն ունայնութիւն են խօսում, եւ որոնց աջը մեղսագործ աջ է: Նրանց որդիները նոր փունկի պէս հասարակութեամբ 12
են իրենց մանկութիւնից, նրանց դուստրերը զարդարուած ու պնդուած են ինչպէս փառար: Նրանց շքեմարանները 13
լիքն են եւ մէկից միւսն են հոսում, նրանց ոչխարները բազմածին են եւ բազմանում են իրենց ճամփի վրայ: Նրանց 14
արջառները պարարտ են, նրանց ցանկապատերը խրամապներ չունեն, եւ նրանց հրապարակներում աղմուկ չկայ:
Ես երանի եմ փալիս այն ժողովուրդին, որն այս վիճակում է. նաեւ երանի՛ այն ժողովուրդին, որի Տէրն Աստուած է: 15

Գիտի՛ր փառաբանեմ քեզ, Աստուած իմ եւ Թագաւոր իմ, ու յափտեան եւ յափտեանս յափտենից քո ա՛- **144**
նունն օրհնեմ: բեթ. Գիշեր-ցերեկ քեզ օրհնութիւն պիտի մատուցեմ, ու յափտեանս յափտենից պիտի գովաբանեմ 2
անունը քո: գամէլ. Մեծ է Տէրն ու անչափ օրհնեալ, եւ նրա մեծութիւնը սահման չունի: դայթ. Մերդից սերունդ 3, 4
պիտի գովեն գործերը քո, եւ պիտի պատմեն գործիւնները քո: հէ. Քո սուրբ փառքի մեծ վայելչութեան մասին 5
պիտի խօսեն, եւ քո հրաշագործութիւնները պիտի պատմեն: վա. Քո ահաւոր գործիւնը պիտի նկարագրեն, եւ 6
քո մեծութիւնը պատմեն: զէ. Քո մեծ բարութեան յիշատակը պիտի աւերեն, եւ պիտի ցնձան քո արդարութեամբ: 7
խէթ. Գթասիրտ եւ ողորմած է Տէրը, համբերաբար եւ ողորմաշար: թէթ. Տէրը քաղցր է բոլորի հանդէպ, եւ նրա 8, 9
գթութիւնը փարածում է նրա բոլոր արարածների վրայ: եօդ. Քո բոլոր գործերը, Տէր, քեզ գոհութիւն պիտի մա- 10
տուցեն, եւ քո սրբերը պիտի օրհնեն քեզ: բափ. Քո արքայական փառքի մասին պիտի խօսեն, եւ քո գործիւնները 11
պիտի պատմեն, լամէք. որ մարդկանց որդիները ճանաչեն գործիւնները քո, եւ մեծ վայելչութիւնը արքայական 12
քո փառքի: մեմ. Քո արքայութիւնը ողջ յափտեանութեան արքայութիւնն է, եւ քո փրկութիւնը՝ սերնդից սերունդ: 13
նուն. Նաւարարիւմ է Տէրն իր բոլոր խօսքերում, եւ արդար է նա իր բոլոր գործերում: սամբաթ. Տէրն ամուր է պա- 14
հում բոլոր սայթաքողներին, եւ ուրքի կանգնեցնում բոլոր գլորուածներին: էյ. Բոլորի աչքերը քեզ վրայ են յառած 15
յուսով, եւ դու ես փալիս նրանց կերակուրը ժամանակին. փալիս ես դու նրանց, եւ սնում են նրանք: փէ. Բացում ես 16
ձեռքը քո, եւ քո քաղցր կամքով յագեցնում ես բոլորին: ծաղէ. Արդար է Տէրն իր բոլոր ճանապարհներին, եւ սուրբ 17
է նա իր բոլոր գործերում: կոփ. Տէրը մօտ է բոլոր նրանց, ովքեր կանչում են իրեն, բոլոր նրանց, ովքեր կանչում 18
են իրեն ճշմարտապէս: րէշ. Իրենից ակնածողների կամքը կախարում է Տէրը, յսում է նրանց աղօթքն ու փրկում 19
նրանց: շին. Տէրը պահպանում է բոլոր նրանց, ովքեր սիրում են իրեն, եւ Տէրը կործանում է բոլոր մեղաւորներին: 20
թաւ. Բերանս Տիրոջ օրհնութիւնը պիտի խօսի. ամէն կենդանի էակ պիտի օրհնի սուրբ անունը նրա յափտեան եւ 21
յափտեանս յափտենից:

Ալեւուիա՛ Անգեղոսի եւ Զաքարիայի Օրհնիր Տիրոջը, հոգիդ իմ. պիտի օրհնեմ Տիրոջն իմ կեանքում, սաղմոս **145, 2**
պիտի երգեմ իմ Աստուծոն, քանի կամ: Յոյս մի՛ դրէք իշխանների՝ մարդկանց որդիների վրայ, որովհետեւ նրան- 3
ցից փրկութիւն չկայ: Երբ դուրս գայ նրանց հոգին, նրանք կրկին հող կը դառնան, եւ նոյն օրը նրանց բոլոր 4
մարածումները կ'անհետանան: Երանի՛ նրան, ում օգնականը Յակոբի Տէր Աստուածն է, եւ ում յոյսը Տէր Աստուծո 5
վրայ է, Նա, որ սրեղծեց երկինքն ու երկիրը, ծովն ու դրանց մէջ եղած ամէն ինչ, Նա, որ յափտեան պահպա- 6, 7
նում է ճշմարտութիւնը, եւ գրկեալներին արդարութիւն շնորհում. Տէրը հաց է փալիս քաղցածներին եւ արձակում
բանարկեալներին: Տէրը բացում է կոյրերի աչքերը, Տէրը ուրքի է կանգնեցնում գլորուածներին: Սիրում է Տէրն 8

- 9 արդարներին: Տէրը պահպանում է պանդուխտներին, Տէրն ընդունում է որբերին ու այրիներին, եւ կործանում
 10 ճանապարհներն ամբարիշտներին: Յաւեր պիտի թագաւորի Տէրը, քո Աստուածը, Սիոն, սերնդից սերունդ:
- 146,** 2 Օրհնեցէ՛ք Տիրոջը, քանզի քաղցր են սաղմոսները. հաճելի է օրհնութիւնը մեր Աստծուն: Տէրը կառուցում է
 3 Երուսաղէմը, եւ հաւաքում Իսրայէլի ցրուածներին: Բժշկում է բեկեալ սրբերը, եւ կապում բոլոր վերքերը նրանց:
 4, 5 Նա հաշտում է ասպղերի բազմութիւնը, եւ կոչում բոլորն իրենց անուններով: Մեծ է մեր Տէրը, եւ մեծ է նրա
 6 զօրութիւնը, նրա իմաստութիւնը սահման չունի: Տէրն ընդունում է հեզերին, եւ մինչեւ գետին խոնարհեցնում
 7, 8 ամբարտաւաններին: Օրհնեցէ՛ք Տիրոջը գոհաբանութեամբ, սաղմոն երգեցէ՛ք նրան օրհնութեամբ: Երկինքը նա
 պարեց ամպերով, երկրի համար պարբասարեց անձրեւն իր, լեռներում խոյր աճեցրեց եւ բանջար՝ մարդկանց
 9, 10 կարիքների համար: Նա ուրելիք է փալիս անասուններին եւ ագռաւի ձագերին, որոնք դիմում են իրեն: Տէրը
 11 ձիու զօրութիւն չէ, որ կամենում է, ոչ էլ հսկայի կազմուածքն է հաւանում, այլ Տէրն իրենից երկիւղ կրողներին է
 հաւանում եւ նրանց, որ իրենց յոյր դրել են իր ողորմութեան վրայ:
- 147,** 2 Գովաբանի՛ր Տիրոջը, ո՛վ Երուսաղէմ, եւ օրհներգի՛ր քո Աստծուն, Սիոն, քանզի նա դռներիդ նիզերն ամրացրեց,
 3 եւ որդիներիդ օրհնեց քո մէջ: Քո սահմանները խաղաղութեան մէջ պահեց, եւ ցորենի առապրութեամբ լիացրեց
 4, 5 քեզ: Նա երկիր է ուղարկում խօսքերն իր, եւ արագ սլանում են պարգամները նրա: Նա ձիւն է փեղացնում
 ինչպէս բուրդ, եւ մառախուղը ցանում փոշու պէս: Նա սառոյցներն արձակում է ինչպէս պարառներ. ո՛վ կարող
 7, 8 է դիմանալ նրա ցրտին: Ուղարկում է խօսքն իր ու հալեցնում դրանք. փչում են հողմերը, եւ հոսում ջրերը: Իր
 9 խօսքը յայտնում է Յակոբին, իր օրէնքներն ու դատաստանները՝ Իսրայէլին: Տէրն այսպէս չվարուեց բոլոր ազգերի
 հետ, եւ իր դատաստանները նրանց չյայտնեց:
- 148,** 2 Օրհնեցէ՛ք Տիրոջը երկնքից, օրհնեցէ՛ք նրան բարձունքներից: Օրհնեցէ՛ք նրան, նրա բոլոր հրեշտակներ, օրհնե-
 3 ճէ՛ք նրան, նրա բոլոր զօրութիւններ: Օրհնեցէ՛ք նրան, արեգակ եւ լուսին, օրհնեցէ՛ք նրան, բոլոր ասպղեր եւ լոյս:
 4, 5 Օրհնեցէ՛ք նրան, երկինքների՝ երկինքներ, եւ ջրեր՝ որ վեր էք երկնքից: Օրհնեցէ՛ք անունը Տիրոջ, քանզի նա ասաց՝
 6 եւ դրանք սրտեղծուեցին, նա հրամայեց՝ եւ դրանք հաստատուեցին: Նա կարգեց դրանք յաիփեանս յաիփենից.
 7, 8 կարգ սահմանեց, եւ այն չի խախտում: Օրհնեցէ՛ք Տիրոջը երկրի վրայից, վիշապներ եւ բոլոր անդունդներ: Նոր
 9 եւ կարկուտ, ձիւն եւ սառնամանիք, հողմ ու մրրիկ, դուք, որ նրա խօսքն էք կատարում, լեռներ եւ բոլոր բլուրներ,
 10 պղղաբեր ծառեր եւ բոլոր մայրիներ, գազաններ եւ ամէն փեսակ անասուններ, սողուններ եւ ամէն փեսակ թեւաւոր
 11, 12 թռչուններ, երկրի թագաւորներ՝ զօրքերով հանդերձ, իշխաններ եւ երկրի բոլոր դատարարներ, երիտասարդներ
 13 ու կոյսեր, ծերեր ու մանուկներ, օրհնեցէ՛ք անունը Տիրոջ: Փառաւորուեց միայն նրա՝ անունը. երկնքում ու երկրի
 14 վրայ է վեհութիւնը նրա: Տէրը բարձրացնում է եղջիւրն իր ժողովրդի. օրհնութիւն նրա բոլոր սրբերին՝ որդիներին
 Իսրայէլի, այն ժողովրդին, որ մօտ է Տիրոջը:
- 149,** 2 Օրհնեցէ՛ք Տիրոջը նոր օրհնութեամբ, սրբերի ժողովում է օրհնութիւնը նրա: Իսրայէլն ուրախացաւ իր Արարչով,
 3 Սիոնի որդիները թող ցնձան իրենց Թագաւորով: Թող գովեն նրա անունը օրհնութեամբ, նուագարանով ու օրհներ-
 4, 5 գով սաղմոս ասեն նրան: Տէրը սիրում է իր սուրբ ժողովրդին, եւ փառաւորում հեզերին փրկութեամբ: Թող սրբե-
 6 ըրը պարծենան փառքով, եւ ցնձան իրենց հանգստի մէջ: Թող նրանք փառաբանեն Աստծուն իրենց բերաններով.
 7, 8 նրանց ձեռքերում երկապրի սրեր կան, որ վրէժ լուծեն հեթանոսներից եւ պարժեն բոլոր ժողովուրդներին, որ
 9 նրանց թագաւորներին կապեն շղթաներով, եւ նրանց մեծամեծներին՝ երկաթեայ ձեռնակապերով, որ գրուած դա-
 տաստանն իրագործեն նրանց հանդէպ: Այս է փառքը նրա բոլոր սրբերի:
- 150,** 2 Օրհնեցէ՛ք Աստծուն իր սրբարանում, օրհնեցէ՛ք նրան իր զօրութեան երկնային հաստատութեան մէջ: Օրհնեցէ՛ք
 3 նրան իր զօրութեան մէջ, օրհնեցէ՛ք նրան իր անչափ մեծութեան մէջ: Գովաբանեցէ՛ք նրան օրհնութեան ձայնով,
 4 գովաբանեցէ՛ք նրան սաղմոսով եւ օրհներգութեամբ: Օրհնեցէ՛ք նրան ցնծութեամբ, գովաբանեցէ՛ք նրան ուրախու-
 5 թեամբ: Օրհնեցէ՛ք նրան քաղցր խօսքերով, օրհնեցէ՛ք նրան լսելի բառերով, օրհնեցէ՛ք նրան գոհութեան ձայնով:
 6 Բոլոր հոգիներ, օրհնեցէ՛ք Տիրոջը: Նաշուից դուրս այս սաղմոսը Դաւթի ինքնագիրն է, երբ նա մարտնչելու ելաւ
 7 Գողիաթի դէմ, Սաուլի առջեւ. Փոքրն էի ես իմ եղբայրների մէջ. եւ կրտսերն՝ իմ հոր փանը. հորս ոչխարներն էի
 8, 9 արածեցնում: Ձեռքերն իմ նուագարան սրտեղծեցին, եւ մարմներս օրհներգութեան գործիք պարբասարեցին: Իսկ
 10 արդ, ո՛վ պիտի պարմի այս բանն իմ Տիրոջը. ամէն բանի Տէրն ինքը կը լսի այս ամէնը: Նա ուղարկեց իր հրեշ-
 11 փակին, ինձ վերցրեց հորս ոչխարների հօտից, եւ օծեց ինձ իր խղի օծումով: Գեղեցիկ ու մեծ էին եղբայրներն իմ,
 12, 13 բայց Տէրը չհաւանեց նրանց: Ես ելայ այլազգու դէմ, եւ նզովեցի կուռքերը նրա: Առայ նրա սուրն իրենից, կարեցի
 գլուխը նրա, եւ վերացրի նախափինքը Իսրայէլի որդիներից:

Առակներ

Երուսաղեմում Իսրայելի թագաւոր Դաւթի որդու՝ Սողոմոնի առակները ճանաչել իմաստութիւնն ու խրա- 1, 2
պը, իմանալ հանճարի խօսքերը, ընկալել խօսքի բարդ դարձուածքները, հասկանալ ճշմարիտ ար- 3
դարութիւնը եւ ուղղել իրատունքը՝ պարզամիտներին խորագիտութիւն եւ երիտասարդներին միտք ու 4
հանճար փալու համար, որպէսզի, դրանք լսելով, իմաստունն աւելի իմաստուն լինի, իսկ հանճարեղը 5
առաջնորդութիւն ստանայ, թափանցի առակների եւ խորին աստղների մէջ, իմաստունների ճառերի եւ նրանց 6
այլաբանութիւնների մէջ: Իմաստութեան սկիզբը Տիրոջ երկիւղն է, որ բարի հանճար է բոլոր նրանց համար, ով- 7
քեր առաջնորդում են նրանով, իսկ զգօնութեան սկիզբը բարի աստուածապաշտութիւնն է, բայց ամբարիշտներն արհամարհում են իմաստութիւնն ու խրապը: Լսիր, որդեակ, հօրդ խրապը եւ մի՛ մերժիր մօրդ պատուիրանը, 8
որպէսզի շնորհի պսակ կրես քո գլխին եւ ոսկի մանեակ՝ քո պարանոցին: Որդեակ, թող քեզ չխաբեն ամբարիշտ 9, 10
մարդիկ, եւ հաւանութիւն չդաս, եթէ քեզ կանչեն ու ասեն. «Արի՛ մեզ հետ, մասնակից եղիր արինասեղութեան, 11
անմեղ քեզը սպանենք եւ հողի փակ ծածկենք արդար մարդուն, գերեզմանի պէս նրան ողջ-ողջ կուլ փանք եւ նրա 12
յիշատակը վերացնենք երկրից, յափշտակենք նրա փեսակ-փեսակ ունեցուածքը եւ մեր փները լցնենք աստով: 13
Եկ մեզ բաժնեկից դարձիր, բոլորս մի ընդհանուր քսակ կ'ունենանք, եւ միեւնոյն քեզը կը լինի մեր գանձարանը»: 14
Որդեակ, ճանապարհ մի՛ գնա նրանց հետ, ուրքդ շեղիր նրանց շափողներից, քանզի նրանց ուրքերը դէպի չարիք 15, 16
են ընթանում, եւ նրանք շտապում են արին հեղելու: Արդարեւ, իզուր թակարդ չեն լարում թռչունների համար: 17
Նրանք, որ սպանութեան մասնակից են դառնում, չարիք են գանձում իրենց անձի համար. չար է լինելու անիրաւ 18
մարդկանց կործանումը: Դա է ճանապարհը բոլոր նրանց, որ անիրաւութիւն են գործում, որովհետեւ ամբար- 19
տաւանութեամբ նրանք սպանում են իրենց հոգին: Իմաստութիւնը գովաբանում է ճանապարհների վրայ, բարձր 20
ձայնով հռչակում հրապարակներում, քարոզում պարիսպների գլխից, ազդարարում հզօրների դռների առջեւ եւ 21
համարձակ խօսում քաղաքների դարպասների մօտ: Այնքան ժամանակ, քանի դեռ անմեղները հետամուտ կը 22
լինեն արդարութեան, չեն ամաչելու: Բայց ամբարիշտները, որ թշնամութիւն են ցանկանում եւ ամբարշտանալով 23
սպում են իմաստութիւնը, պիտի դաւապարպուեն յանդիմանութեան: Ահաւասիկ եւ ձեր առջեւ կը բացեն իմ հո- 24
գու պարզամտները եւ իմ խօսքերը կը սովորեցնեն ձեզ. որովհետեւ եւ կանչում էի, բայց դուք չէիք լսում, երկար 25
թախանձում էի, բայց դուք չէիք ունկնդրում ինձ, այլեւ զանց էիք առնում իմ խորհուրդները եւ չէիք ուզում անսալ 26
իմ յանդիմանութիւններին: Ես այտուիտեւ պիտի ծիծաղեմ ձեր կորստեան վրայ եւ ինդամ, երբ ձեր նեղութիւնն ու 27
փազնապը պաշարեն ձեզ: Եւ երբ յանկարծակի խռովութիւնն հասնի ձեզ վրայ, եւ, ինչպէս մորթիկ, կործանում գայ, 28
կամ երբ ձեր վախճանը հասնի, գուցէ դուք կանչէք ինձ, բայց ես ձեզ չեմ լսելու. չարերը պիտի փնտռեն ինձ, բայց 29, 30
չեն գտնելու, քանզի արեցին իմաստութիւնը եւ Տիրոջ երկիւղը չընկրեցին, չկամեցան անսալ իմ խորհուրդներին, 31
արհամարհեցին իմ յանդիմանութիւնները: Այտուիտեւ նրանք կ'ուրբեն իրենց ճանապարհների պտուղները եւ կը 32
յազենան իրենց ամբարշտութեամբ: Քանի որ գրկում էին երեխաներին, պիտի կոտորուեն, եւ կշտամբանքը պիտի 33
սպանի ամբարիշտներին: Իսկ նա, ով ինձ լսի, կ'ապրի ապահով եւ երկիւղ չի ունենայ ոչ մի չարիքից:

Որդեակ, եթէ իմ պարզամտներն ու պարուիրաններն ընդունես եւ պահես դրանք հոգուդ մէջ, իմաստութիւնը 2, 2
պիտի հաճելի լինի քո ականջին, սիրտդ պիտի հաճոյք գտնի գիտութեան մէջ, եւ դրանք, իբրեւ խրապ, պիտի 3, 4
աւանդես որդուդ: Արդարեւ, եթէ իմաստութիւնը քեզ մօտ կանչես եւ ձայնդ մտքի հանճարին ուղղես, փնտրես 5
այն ընտիր արձաթի նման եւ, ինչպէս գանձ, որոնես այն, այն ժամանակ կը հասկանաս Տիրոջ երկիւղը, եւ դու կը 6, 7
գտնես Աստու գիտութիւնը: Տէրն է փալիս իմաստութիւնը, եւ նրանից են բխում գիտութիւնն ու հանճարը. նա է 8
արդարների համար փրկութիւն վերապահում եւ հովանի լինում նրանց ընթացքին, նա է պահպանում արդարների 9
ճանապարհը եւ հասարար դարձնում իրենից երկիւղ կորոնների ուղին: Այն ժամանակ կը հասկանաս արդարութիւնն 10
ու իրատունքը եւ բոլոր շափողներդ կ'ուղղես դէպի բարին: Եւ երբ իմաստութիւնը մտնի սրտիդ մէջ, եւ գիտութիւնը 11
ախորժելի լինի հոգուդ, այն ժամանակ բարի խոհերը պիտի զգուցանեն քեզ, եւ արդար մտքերը քեզ պիտի 12, 13
պահպանեն, որպէսզի փրկութիւն գտնես չար ճանապարհից եւ նենգախօս մարդուց: Վայ նրանք, ովքեր ուղիղ 14
ճանապարհը թողած՝ կը գնան խաւարի ճանապարհով, ովքեր կ'ուրախանան չարիքներ գործելով եւ կը խնդան 15, 16
դէպի չարը խտրորուելով. Ծուռ են լինելու նրանց ճանապարհները, եւ շափողները՝ խտրորնակ, նրանք պիտի 17
փորձեն քեզ հեռացնել ուղիղ ճանապարհից եւ օտարացնել արդար խորհուրդներից: Որդեակ իմ, թող քեզ չխանեն 18
չար խորհուրդներն այն մարդու, որ երիտասարդ ժամանակ թողել է ուսումը եւ մոռացել Աստու ուխտը: Այդպիսին 19
իր փունը դրել է մահուան մօտիկ, իր շափողները՝ դժոխքի մօտ, երկրածինների հետ: Բոլոր նրանք, ովքեր գնում են 20
այդպիսիների հետ, յետ չեն դառնալու եւ եթէ մինչեւ իսկ զոջան էլ՝ չեն հասնելու ուղիղ ճանապարհի եւ չեն ապրելու 21
իրենց կեանքի փարիները: Եթէ նրանք բարի ճանապարհներով գնացած լինէին, դիտին կը գտնէին արդարութեան 22
շափողները. քաղցրաբարոյ մարդիկ պիտի լինեն երկրի բնակիչները, եւ արդարները պիտի ապրեն այնպէս: Իսկ 23
ամբարիշտների ճանապարհները պիտի ջնջուեն երկրից, եւ անօրէնները պիտի վարաուեն դրանից:

Որդեակ, մի՛ մոռացիր իմ խրապները եւ իմ խօսքերը պահիր քո սրտում, որպէսզի երկարեն քո կեանքի օրերն 3, 2
ու կենդանութեանդ փարիները եւ խաղաղութիւն աւելացնեն: Թող ողորմութիւնն ու հաւաքարմութիւնը չպակասեն 3
քեզնից. կապիր դրանք քո պարանոցին, գիրք դրանք քո սրտի լայն փախարակի վրայ, եւ դու շնորհ կը գտնես: 4, 5
Տիրոջ ու մարդկանց առջեւ խորհիր բարու մասին: Ամբողջ սրտով յոյսդ դիր Աստու վրայ եւ մի՛ հպարտացիր քո 6
իմաստութեամբ: Քո բոլոր ճանապարհներին ճանաչիր նրան, որպէսզի նա ուղիղ քո ճանապարհները, եւ ուրքդ 7, 8
չսայթաքի: Դու քո աջին իմաստուն մի՛ թուս, այլ վախճեցիր Տիրոջից եւ խուսափիր ամենայն չարից: Դա քո 9
մարմնի համար՝ բուժում եւ քո ոսկորների համար՝ դարման կը լինի: Պարուիր Տիրոջը քո արդար վաստակից 10
քո արդար բերքից պտուղ յարկացրու նրան, որպէսզի քո շքեմարանները լցուն առաք ցորենով, եւ քո հնձաններն 11, 12
աւելի յորդ գինի բխեն: Որդեակ, մի՛ անարգիր Տիրոջ խրապը եւ մի՛ դժգոհիր նրա յանդիմանութիւնից, քանզի

13 Տէրը ում սիրում՝ նրան խրապում է եւ պարծում նրան, ում ընդունում է որպէս որդի: Երանի այն մարդուն, որ իմաս-
 14 արութիւն կը գրնի, եւ այն մահկանացուն, որ հանճար կը սրանայ, քանզի իմաստութիւնն աւելի թանկ արժէ, քան
 15 ոսկու եւ արծաթի գանձերը: Այն առաւել յարգի է, քան անգին քարերը, եւ չկայ ոչ մի չար բան, որ հակառակ կանգնի
 նրան: Իւրաքանչիւրին, ով մերձեցել է իմաստութեանը, յայտնի է, որ այն ամէնը, ինչ յարգի է համարում, չունի դրա
 16 արժէքը. քանզի նրա աջ ձեռքում երկար օրեր ու կեանքի փարիներ, նրա ձախ ձեռքում փառք եւ հարստութիւն կայ:
 17 Նրա բերանից բխում է արդարութիւն, իսկ իր լեզուի վրայ նա կրում է օրէնք ու ողորմութիւն. Նրա ճանապարհները
 18 բարու ճանապարհներ են, եւ նրա բոլոր շախիղները՝ խաղաղութեան: Նա կենաց ծառ է բոլոր նրանց համար, ովքեր
 19 ապաւինում են նրան եւ վստահութեամբ յենում նրա վրայ, ինչպէս Տիրոջ վրայ: Աստուած իմաստութեամբ դրեց
 20 երկրի հիմքերը եւ իմացականութեամբ հաստատեց երկինքը, իր հանճարով անդունդներ բացեց, եւ ամպերն անձ-
 21, 22 րեւներ փեղացին: Որդեակ, մի՛ անպետիր, այլ պահիր իմ խորհուրդներն ու իմաստութիւնը, որպէսզի ապրի քո
 հոգին, եւ դրանք քո պարանոցի վրայ գարդ լինեն, բուժում լինեն մարմնիդ համար եւ ոսկորներիդ համար՝ դարման:
 23, 24 Եւ դու ապահով կը գնաս քո բոլոր ճանապարհներով, ու ուրքդ չի սայթաքի: Եթէ նստես, աներկիւղ կը լինես,
 25 եթէ քնես, քունդ անուշ կը լինի, եւ չես երկնչի յանկարծահաս սարսափներից, ոչ էլ ամբարիշտների վերահաս
 26 յարձակումներից, որովհետեւ Տէրը կը լինի քո բոլոր ճանապարհների վրայ եւ ուրքդ հաստատում կը պահի, որ
 27, 28 չայթաքես: Մի՛ յայտարար կարօտեալին բարութիւն անել, երբ քո ձեռքը կարող է օգնել նրան: Չասես թէ՛ «Գնա՛,
 29 կը գաս՝ վաղը կտրամ», մինչդեռ կարող ես բարութիւնդ անել, քանի որ չգիտես, թէ վաղն ինչ է բերելու քեզ: Չարիք
 30 մի՛ նիւթիր բարեկամիդ դէմ, որը քեզ վստահում է եւ յոյս է դրել քեզ վրայ: Ջուր փեղը մի՛ թշնամացիր մարդու հետ
 31 վիճելով, որ նա քեզ չարիք չպարճառի: Զգուշացիր չարագործ մարդկանց նախաբինքներից եւ մի՛ նախանձիր
 32, 33 նրանց ճանապարհներին, քանզի անօրէնը պիղծ է Տիրոջ առջեւ եւ չի հաղորդակցում արդարների հետ: Տիրոջ
 34 անէծքն ամբարիշտների փնտրում է, մինչդեռ արդարների փնտրն օրհնում են: Տէրը հակառակ է ամբարտաւան-
 ներին. նա շնորհ է փալիս խոնարհներին: Փառքը պիտի ժառանգեն իմաստունները, իսկ ամբարիշտները պիտի
 բազմացնեն իրենց անարգանքը:

4, 2 Որդիներ, լսեցէ՛ք ձեր հօր խրատը եւ անսացէ՛ք ճանաչելու իմաստութիւնը, քանզի ձեզ բարի պարգետներ պիտի
 3 փամ. մի՛ թողէք իմ պատուիրանները, որովհետեւ ես եւս հնազանդ որդի էի իմ հօրս համար եւ սիրելի էի մօրս աչքին:
 4 Նրանք սովորեցնում էին ինձ եւ ասում. «Թող մեր խօսքը հաստատուի քո սրտում, պահիր մեր պատուիրանները
 5 եւ ապրիր, իմաստութիւն ձեռք բեր, խելք ձեռք բեր եւ մի՛ մոռացիր: Մի՛ արհամարհիր իմ բերանի պարգամները
 6, 7 եւ մի՛ շեղուիր իմ շուրթերի խօսքերից: Մի՛ թող իմաստութիւնը, եւ նա կը պաշտպանի քեզ , սիրիր այն, եւ նա
 8 կը պահպանի քեզ: Իմաստութիւն ձեռք բեր, - ահա զգօնութեան սկիզբը, - եւ խելացի՛ եղիր քո կեանքի բոլոր
 9 ճանապարհներին: Պարփակուիր իմաստութեամբ, եւ նա պիտի բարձրացնի քեզ, մեծարիւր այն, եւ նա քեզ կ'առնի
 10, 11 իր գիրքը: Նա շնորհի պսակ կը դնի քո գլխին եւ փառքի պսակով կը պահպանի քեզ: Լսիր՛, որդեակ, եւ ընդունիր
 12 իմ խօսքերը, եւ քո կեանքի փարիները պիտի շարանան, եւ պիտի աւելանան քո կեանքի ճանապարհները: Ես
 13 իմաստութեան ուղիներն եմ ուսուցանում քեզ, եւ քեզ սովորեցնում եմ ընթանալ ուղիդ շախիղներով, որպէսզի,
 14 եթէ գնաս, ընթացքդ չխափանուի, եթէ վազես, երբեք չյոգնես: Ամուր բռնիր իմ խրատը եւ բաց չթողնես այն, այլ
 15 պահիր, որովհետեւ քո կեանքն է այն: Մի՛ գնա ամբարիշտների ճանապարհով եւ մի՛ նախանձիր անօրէնների
 16, 17 ճանապարհներին: Մի՛ անցիր այն վայրով, ուր բնակում են նրանք: Խուսափիր նրանցից եւ խորշիւր այդ վայրից,
 18 քանզի նրանք մինչեւ չարիք չգործեն, չեն քնում: Քունը փախչում է նրանց աչքից եւ չեն քնում, քանի որ նրանք ամ-
 19 բարշտութեան հաց են ուտում եւ հարբում են անօրէնութեան գինով: Արդարների ճանապարհները նման են ծագող
 20 յոյսի, որ առաջնորդում է լուսատրում է նրանց, մինչեւ որ օրը լրիւ լուսատրի: Ամբարիշտների ճանապարհները
 21 նման են խաւարի, եւ նրանք չգիտեն, թէ ինչպէս պիտի սայթաքեն: Որդեակ, անսա՛ իմ իմաստութեանը եւ ականջ
 22, 23 դիր իմ խօսքերին, որ քո աղբիւրները չպակասեն: Պահիր իմ խօսքերը քո սրտի մէջ, քանզի դրանք կեանք են
 24 գրնողների համար եւ բժշկութիւն՝ ամբողջ մարմնի համար: Ամենայն զգուշութեամբ պահիր եւ պահպանիր քո
 25 սիրտը, որովհետեւ նրանից է բխում կեանքի աղբիւրը: Նեռն վանիր սրախօսութիւնը քո բերանից եւ անիրա-
 26 շրթունքները հեռացրո՛ւ քեզանից: Թող քո աչքերը նայեն ուղիղ, եւ քո թարթիչները արդարութեամբ շարժուն:
 27, 28 Քո ուրբերին ուղիղ շախիղներ արա՛, եւ քո ճանապարհները ուղիղիր: Մի՛ խտրորուիր ոչ ղէպի աջ եւ ոչ էլ ղէպի ձախ.
 ուրքդ ե՛ր դարձրո՛ւ չար ճանապարհից: Դէպի աջ փանող ճանապարհները գիտէ Աստուած, բայց ղէպի ձախ փանող
 ճանապարհները մոլոր են, եւ Աստուած ինքն էլ կ'ուղղի քո շախիղները եւ խաղաղութեամբ քեզ կ'առաջնորդի քո
 ճանապարհներով:

5, 2 Որդեակ, անսա՛ իմ իմաստութեանը եւ ականջ դիր իմ խօսքերին, որպէսզի բարի խորհուրդներ պահես. ես պա-
 3 րուիրան եմ թողնում քեզ իմ շուրթերի իմաստութիւնը: Մի՛ նայիր չար կնոջը, որովհետեւ պոռնիկ կնոջ շուրթերից
 4 մեղր է ծորում, որ առժամանակ պարուրում է քիմքդ, բայց յետոյ զգում ես, որ աւելի դառն է, քան լեղին, եւ աւելի
 5 սուր, քան երկաւորի սուրը: Անզգամի ուրբերը ղէպի մահ են փանում նրա մերձատրներին եւ ղէպի դժոխք են իջեց-
 6 նում նրանց. հաստատում չեն նրա ուրանհետքերը, որովհետեւ նրա ուրբերը չեն գնում կեանքի ճանապարհներով,
 7, 8 սայթաքում եւ անյայտ են նրա ճանապարհները: Արդ, որդեակ, լսիր ինձ եւ մի՛ արհամարհիր իմ խօսքերը. քո
 9 ճանապարհները հեռացրո՛ւ նրանից եւ մի՛ մօտեցիր նրա փան դռներին, որպէսզի քո կեանքն օտարներին չմարմնես,
 10 եւ քո ունեցումաճքը՝ անողորմ մարդկանց: Մի՛ թող, որ օտարները լցունեն քո ուժով, եւ քո վաստակը մարնի ուրիշների
 11 փունը: Թող յետոյ այնպէս չլինի, որ երբ մարմնիդ անդամները մաշուեն, զոջաս եւ ասես, թէ՛ «Ինչո՞ւ ես աւրեցի
 12, 13 խրատը, ինչո՞ւ իմ սիրտն անարգեց յանդիմանութիւնը»: Ես չէի լսում ոչ իմ խրատարու ձայնը, ոչ էլ ականջ էի
 14, 15 դնում իմ ուսուցչի խօսքերին. քիչ էր մնացել, որ ժողովի ու ժողովրդի մէջ մասնակից դառնայի ամէն չարիքի: Քո
 16 ջուրը խմիր քո ամանից եւ քո ջրհորի աղբիւրից: Թող քո ջրերը բխեն քո աղբիւրից, եւ քո փողոցով թող հոսեն
 17, 18 դրանք: Թող դրանք միայն բոնը լինեն, եւ օտար ոչ որ ջրածանի դրանք քեզ հետ: Քո ջրի աղբիւրը թող առանձին
 19 լինի, եւ ուրախ եղիր քո երկրասարդ օրերի կնոջ հետ: Թող քեզ համար եղնիկի պէս սիրով եւ այծեամի նման
 20, 21 մեծարժէք պիտի լինես: Մի՛ այցելիր օտար կանանց եւ մի՛ փարուիր ուրիշի կրծքին, որ քունը չէ. քանզի փրա-

մարդու ճանապարհներն Աստուծու աչքի առջև են, եւ Նա գիտէ նրա բոլոր շափոյնները: Չարագործին պիտի որսան 22
 նրա անօրէնութիւնները, եւ իւրաքանչիւրը պիտի կապկպուի իր մեղքի թելերով: Խրապ չստելու պարճառով պիտի 23
 մեռնի նա իւրաքանչիւր չանասացողների հետ, պիտի գրկուի իր կեանքի երկարութիւնից եւ պիտի կորչի անզգամութեան
 պարճառով:

Որդեանկ, եթէ բարեկամիդ համար երաշխատր լինես, դու քեզ կը մարնես քո թշնամուն. քանզի մարդուս 6, 2
 շրթունքները խիստ որոգայթ են իր համար, եւ մարդ բռնում է իր բերանի խօսքով: Արդ, որդեանկ, վարուի՛ր 3
 այնպէս, ինչպէս պարուիրում են քեզ, եւ դու կ'ապրես, որովհետեւ բարեկամիդ համար չար մարդկանց ձեռքն ընկար:
 Մրտապնդուի՛ր եւ մի՛ յուսալքուի՛ր եւ նոյնը հաղորդի՛ր քո բարեկամին, որի համար երաշխատր ես եղել: Աչքերիդ 4
 քուն մի՛ փուր եւ թարթիչներիդ՝ նինջ, որպէսզի փրկուես, ինչպէս այծեամը թակարդից եւ թռչունը՝ ծուղակից: 5
 Մրջիւնի մօտ գնա, ո՛վ ծոյլ, նախանձի՛ր նրա գործերին եւ իմաստուն եղի՛ր նրանից ատելի. քանզի նա ոչ հողագործ է, 6, 7
 ոչ վերակացու եւ ոչ էլ գլխին վեր ունի, բայց ամռանը նա պապրասպում է իր ուրելիքը եւ հնձի ժամանակ ամբարում 8
 է իր առար պաշարը: Կամ մեղուի մօտ գնա, րեն, թէ ինչպէ՛ն գործունեայ է նա եւ թէ ինչպիսի ջանասիրութեամբ
 է գործում, որի վասպակը մարուցում են թագաւորներին եւ րնանկներին՝ բժշկութեան համար: Թէպէտեւ թոյլ 9, 10
 յարգանքի: Մինչեւ երբ պիտի գամուած մնաս, ո՛վ ծոյլ, կամ երբ պիտի գարթնես քնից: Մի քիչ քնով ընկնես, մի
 կը նստես, մի քիչ ննջես, մի քիչ էլ ձեռքերդ հանգեցնես կրծքիդ, եւ, ահա, աղքատութիւնը, ինչպէս չար ուղետր, 11
 կը հասնի քեզ, եւ կարիքը, իբրեւ ժիւ սուրհանդակ, կը կանգնի դռանդ: Բայց եթէ ծոյլ չլինես, ապա քո ամառը
 պիտի հասնի աղբիւրի նման, եւ կարիքը, ինչպէս ինքնահալած չարամիտ այր, պիտի փախչի հեռու: Անօրէն եւ 12
 անզգամ մարդը ծուռ ճանապարհներով է գնում, որովհետեւ հէնց ինքն է աչքերը թարթում, ուրքերով ցոյց րալիս 13
 եւ նշանացի սովորեցնում մարներով: Խոսքորում սիրտը չարիքներ է նիւթում եւ ամէն ժամանակ սերմանում է 14
 խռովութիւն քաղաքում: Այդ պարճառով էլ նրա կորուստը պիտի յանկարծակի գայ, նա պիտի հաշմուի ու մաշուի 15
 առանց բուժումի: Նա ծիծաղում է այն ամէնի վրայ, ինչ ապում է Տէրը, եւ իր հոգու պղծութեան երեսից էլ պիտի 16
 կործանուի: Այն աչքերը, որ թշնամանքով են նայում, այն լեզուն, որ սուտ է խօսում, այն ձեռքերը, որ արդար 17, 18
 արին են թափում, այն սիրտը, որ չար խորհուրդներ է նիւթում, այն ուրքերը, որ շրտապում են չարիքներ գործել,
 պիտի ոչնչանան: Անիրաւ վկան բորբոքում է սպութիւնը եւ գրգռութիւն է գցում եղբայրների միջեւ: Որդեանկ, 19, 20
 պահի՛ր հօրդ օրէնքը եւ մի՛ մերժի՛ր մօրդ խրապը: Ընդունի՛ր դրանք հոգուդ մէջ, մշտապէս պահի՛ր քո գլխում եւ,
 իբրեւ մանեակ, զցի՛ր քո պարանոցին: Երբ ճանապարհ գնաս, հեղո՛ւ րար, եւ թող դրանք քեզ հետ լինեն. երբ 22
 քնած լինես, պիտի քեզ պահպանեն, երբ արթնանաս, պիտի գրուցակից լինեն քեզ: Օրէնքի պարուիրանը ճրագ է, 23
 յանդիմանութիւնը եւ խրապը լոյս են եւ կեանքի ճանապարհ: Նրանք քեզ հեռու կը պահեն ամուսնացած կնոջից 24
 եւ օտար կնոջ չար լեզուից: Որդեանկ, թող քեզ չյաղթի կնոջ գեղեցկութեան ցանկութիւնը, թող չբռնուեն քո աչքերը 25
 նրանով, մի՛ հրապարտուի՛ր նրա թարթիչներով, քանզի պռռնիկ կնոջ պարճառով կարող ես մի նկանակ հացի կարօտ 26
 մնալ, որովհետեւ չար կինը որսում է պարուական մարդկանց հոգին: Վնարատի՛ր է արդեօք, որ մէկը կրակը պահի 27
 իր գոգի մէջ եւ շորը չայրի, կամ որեւէ մէկը բոբիկ քայի կայծ ու կրակի միջով եւ իր ուրքերը չայրի, – այդպէս 28, 29
 էլ անհնարին է որեւէ մէկին մարնել ամուսնացած կնոջ ծոցը եւ առանց պարժի մնալ. ով էլ որ մերձենայ նրան,
 չի արդարացուելու: Չարմանալու ոչինչ չկայ, եթէ մէկը բռնուի գողութեան մէջ. գողանում է, որպէսզի յագեցնի 30
 իր քաղցած անձը, բայց եթէ բռնուեց, պիտի եօթնապարիկ րուժի եւ անձը փրկելու համար պիտի րայ իր ողջ 31
 ունեցուածքը: Իսկ եթէ մէկը շնանում է խելքի պակասութեան պարճառով, նա կորստի է մարնում ինքն իրեն, նա 32, 33
 ցաւ ու անարգանք պիտի կրի, եւ երբեք չի ջնջուելու նրա նախապիները: Կնոջ ամուսինը պիտի բորբոքուի խանդով 34
 լցուած եւ չի խնայելու վրէժխնդրութեան օրը, ոչ մի փրկագնի հետ չի փոխանակելու իր թշնամութիւնը, ոչ իսկ 35
 առար կաշառքով:

Որդեանկ, պահի՛ր իմ խօսքերը եւ իմ պարուիրանները պահպանի՛ր քո մէջ: Որդեանկ, պարուի՛ր Տիրոջը եւ գօ– 7
 րացի՛ր, եւ բացի նրանից ուրիշ ոչ ոքից մի՛ երկնչի՛ր: Որդեանկ, պահի՛ր իմ պարուիրանները եւ դու կ'ապրես, 2
 պահպանի՛ր իմ խօսքերը, ինչպէս աչքի բիբը: Կապի՛ր դրանք քո մարներին եւ գրի՛ր սրտիդ րախարակի վրայ: 3
 Իմաստութեանն ասա՛, որ քեզ քոյր լինի, եւ խելքը թող դառնայ քո մրերինը, որպէսզի դրանք քեզ պահպանեն 4, 5
 օտար ու չար կնոջից, երբ նա իր խօսքերով հրապարի քեզ: Իր րան պարուիանից աչքը ճանապարհին յառած՝ 6
 նա նայում է անմիտ պարանիներին եւ թեթեւամիտ երիտասարդներին, որոնք գնում են փողոցներով, անցնում 7, 8
 նրա րան անկեան մօտով. նա խօսում է երեկոյի խաւարի միջից, երբ գիշերը մթնում, եւ դադարում է անցուդարձը: 9
 Այդ կինը, պռռնիկի կերպարանքով, ընդառաջ է գալիս երիտասարդներին, որ բուռն հրայրքով ու պազշտութեամբ 10
 խելքահան անի նրանց: Նրա ուրքերը րանը դադար չեն առնում, եւ նա մերթ թափառում է դուրսը, մերթ անցնում 11, 12
 է փողոց ու հրապարակ եւ դարանամուտ է լինում ամէն պարահաճ անկիւնում: Ահա նա որսում է մէկին, գրկում 13
 եւ համբուրում նրան եւ լրբենի երեսով ասում է նրան. «Ես խաղաղութեան ուխտ էի արել, այսօր ուխտս կարա– 14
 րեցի, դրա համար էլ ընդառաջ ելայ քեզ՝ երեսդ րեսնելու համար, եւ ահա գրայ քեզ: Ես գահատրակս պարել 15, 16
 եմ ծածկոցներով, գարդարել եգիպտական ճոխ կրաներով, անկողինս պարասպրել եմ ու քրքում ցանել վրան, 17
 բնակարանս խնկել եմ կինամոնով, Եկ մինչեւ առաւօտ սեր վայելենք եւ հեշրանքի յանձնուենք. իմ ամուսինը 18, 19
 րանը չէ, հեռու ճանապարհ է գնացել, իր փողի քսակն էլ վերցրել է հետը եւ շար օրեր անց, թերես, րուն գայ»: 20
 Եւ այսպիսի բազում խօսքերով մոլորեցնում է նրան, խելողող շուրթերով կաշկանդում նրան, եւ նա յիմարացած 21, 22
 գնում է կնոջ յետեից, ինչպէս արջառը՝ սպանդանոց, կամ շունը՝ թոկը վզին, կամ ինչպէս լեարդը նետով խոցուած 23
 եղջերուն. թռչնի նման նա շրտապում է դէպի ծուղակը եւ չի գիպակցում, որ կորստի է մարնում իր հոգին: Արդ, 24
 լսի՛ր ինձ, որդեանկ, եւ հնազանդ եղի՛ր իմ խօսքերին: Միրտը մի՛ շեղի՛ր դէպի նրա րան ճանապարհները եւ մի՛ 25
 մոլորուի՛ր նրա շափոյններում, որովհետեւ խոցոտելով նա շարտի՛ն է դիտարասար արել, եւ անթիւ են նրա կողմից 26
 սպանուածները: Դժոխքի ուղիներն են նրա րունը, որոնք իջեցնում են դէպի մահուան շրտարանները: 27

Դրա համար էլ դու քարոզի՛ր իմաստութիւնը, որ հանճարը արձագանքի քեզ: Այն գրնում է բարձր լեռների 8, 2
 գլխին եւ շափոյնների վրայ, այն սպասում է նաեւ հզօրների դռան առջեւ, եւ օրինում է նրանց մուրքերին: «Ձեզ 3, 4

5 եմ աղաչում, ո՛վ մարդիկ, եւ մարդու որդիներին եմ եւ բաշխում իմ խօսքը: Ո՛վ պարզամիտներ, խորագիտութիւն
6 իմացէք, խրա՛ր դրէք ձեր սրտերում, ո՛վ անխրապներ, ունկնդրեցէ՛ք ինձ, քանզի պարկեշտ խօսքեր պիտի ասեմ,
7 եւ շուրթերս պիտի բանամ ուղիղ բան խօսելու համար, քանզի իմ կոկորդը միշտ ճշմարտութիւն է բարբառում,
8 եւ պիղծ են ինձ համար սրախօս շուրթերը: Արդար են իմ բերանի բոլոր պատգամները, եւ ոչ մի ծուռ ու թիւր
9 բան չկայ նրանց մէջ, բոլորն էլ ուղիղ են նրանց համար, որ իմաստուն են, եւ հաճելի են նրանց համար, որ
10 ձգտում են գիտութիւն ձեռք բերելու»: Խրա՛ր ձեռք բերէք եւ ոչ թէ արծաթ, գիտութիւն, քան թէ ընտիր ոսկի:
11, 12 Իմաստութիւնը լաւ է անգին քարերից, եւ թանկարժէք ոչ մի բան չի հաւասարուի նրան: Ես՝ իմաստութիւնս,
13 բնակուեցի խորագիտութեան մէջ, եւ միշտ ինձ հետ են խորհուրդն ու գիտութիւնը: Տիրոջ հանդէպ զգացուած
14 երկիւղն ապում է անիրաւութիւնը, թշնամանքն ու հպարտութիւնը եւ չարի ճանապարհը: Իմն է խորհուրդը, իմն է
15 զգուշութիւնը, իմն են հանճարը եւ զօրութիւնը: Թագաւորներն ինձնով են թագաւորում, եւ հզօրները՝ օրինադրում
16, 17 արդարութիւնը: Ինձնով են բարձրանում մեծամեծները, եւ փրակալներն ինձնով են փրկում երկրին: Ես սիրում
18 եմ նրանց, ովքեր սիրում են ինձ, եւ ով փնտրում է ինձ, շնորհ կը գտնի: Իմն են հարստութիւնն ու փառքը, կայուն
19 ունեցուածքն ու արդարութիւնը: Լաւ է ի՛նձ ունենալ, քան ոսկի եւ անգին քարեր, ունենալ իմ արդիւնքը, քան ոսկի
20, 21 եւ ընտիր արծաթ: Ես քայլում եմ արդարութեան ճանապարհներով եւ շրջում արդարութեան շաւիղներով, որ
22 թէ ինչ է լինելու ամէն օր, ապա պիտի յիշեցնեն նաեւ, թէ ինչ է եղել յաիպենութեան սկզբից: Տէրն ինձ սրտով
23 իր ճանապարհի սկզբին՝ իր գործերի համար. յաիպենութիւնից էլ առաջ հաստատեց ինձ: Նա ծնեց ինձ հէնց
24, 25 սկզբին, դեռ երկիրն արարելուց առաջ, աւելի առաջ, քան անդունդներ կը բացէր, աւելի առաջ, քան աղբիւրների
26 ջրեր կը բխեցնէր, եւ էլ աւելի առաջ, քան կը հաստատէր լեռներն ու բոլոր բլուրները: Տէրն սրտով շէն ու անշէն
27 վայրեր եւ բնակելի աշխարհները երկնքի ներքոյ: Ես նրա հետ էի, երբ նա պարտաւորում էր երկիւնքը, երբ նա
28 իր աթոռն էր հաստատում հողմերի վրայ, երբ նա զօրութիւն էր փալիս վերին ամպերին եւ երբ նա աղբիւրներ
29 էր հաստատում երկնքի ներքոյ: Այն ժամանակ, երբ նա դնում էր ծովի հաստատութիւնը, - որ ջրերը նրա ակերը
30 չանցնեն, - այն ժամանակ, երբ նա դնում էր երկրի ամուր հիմքերը, եւ նրա մօտ էի որպէս գործավար: Ինձնով էր,
31 որ Տէրն ուրախանում էր մշտապէս, եւ ես ամէն ժամ ցնծում էի նրա առաջ. բովանդակ փիեզերքը հրճում էր, եւ
32 ուրախ էի մարդկանց որդիների հետ: Արդ, որդեակ, լսի՛ր ինձ. երանի նրանց, որ պահում են իմ ճանապարհները:
33, 34 Լսեցէ՛ք իմաստութիւնը, եւ դուք կը լինէք իմաստուն. մի՛ շեղուէք դրանից: Երանի այն մարդուն, որ կը լսի ինձ, եւ
այն մարդուն, որ կը պահի իմ ճանապարհները, մշտապէս կը փքնի իմ դռների առջեւ եւ կը պահպանի իմ դռների
35, 36 շեմերը: Իմ ուղիները կեանքի ուղիներ են, եւ Տէրն է սահմանել իմ կամքը: Բայց ովքեր մեղանչում են իմ դէմ,
նրանք ամբարշտանում են իրենց հոգու մէջ, եւ ովքեր ապում են ինձ, նրանք սիրում են մահը:

9, 2 Իմաստութիւնը շինեց իր փունը եւ կանգնեցրեց եօթը սիւներ, մորթեց իր անասունները, խառնեց պարտա-
3 րեց գինին, պարտաստեց նաեւ իր սեղանը: Նա ուղարկեց իր ծառաներին, որ բարձր ձայնով հրաւիրեն իր
4, 5 հացկերոյթին, եւ ասաց. «Ով անզգամ է, թող գայ ինձ մօտ»: Իսկ պակասամիտներին ասաց. «Եկէ՛ք կերէ՛ք
6 իմ հացից եւ խմեցէ՛ք իմ գինուց, որ պարտաստել եմ ձեզ համար: Թողէ՛ք յիմարութիւնը, եւ դուք կ'ապրէք, իմաս-
7 տութիւն փնտրեցէ՛ք, եւ դուք կը փրկուէք, իմացութեամբ ուղղեցէ՛ք ձեր խոհեմութիւնը եւ ճիշտ իմաստով հասկացէ՛ք
8 խրապը»: Ով խրապ է փալիս չարերին, նա անարգանք է սրանում, եւ ով յանդիմանում է ամբարիշտներին, նա
9 սպելութիւն է վաստակում: Մի՛ յանդիմանիր չարերին, որ քեզ չարեն, յանդիմանի՛ր իմաստունին, եւ նա կը սիրի
10 քեզ, խրապի՛ր յիմարին, եւ նա աւելի շատ կ'ապի քեզ: Իմաստունին բացապրի՛ր պարճառը, եւ նա աւելի՛ իմաս-
11 տուն կը լինի, սովորեցրո՛ւ արդարին, եւ նա կ'աւելացնի իր ընկալումը: Իմաստութեան սկիզբը Տիրոջ երկիւղն է,
12 արդարների խորհուրդը՝ խոհեմութիւն, օրէնքի իմացութիւնը մտքի հարստութիւն է: Օրինակ առ սրանք, եւ դու
13 կ'ապրես երկար, ու կ'աւելանան քո կեանքի փարիները: Որդեակ, եթէ իմաստուն լինես, պիտի լինես քեզ համար
14 եւ քո ընկերների. եթէ անզգամ լինես, միայն դո՛ւ չարիք պիտի գտնես: Ով հաստատում է սրի վրայ, նոյնն է, թէ
15 անհոգի է արածեցնում կամ հալածում է թեւաւոր թռչուններ. քանզի այդպիսին իր այգու ճանապարհը թողած՝ մոլոր
16, 17 թափախեցնում է իր հանդի շաւիղներում, անջրդի դաշտ ու անապատ է գնում եւ իր ձեռքով ոչ մի պտուղ չի հաւաքում
18 ճամփով. «Ով ձեր մէջ առաւել յիմար է, թող գայ ինձ մօտ, իսկ պակասամիտներին հրամայում եմ ու ասում.
19 «Թաքցրած հացը համով է ուրում, եւ քաղցր է խմում գողացուած ջուրը»: Եւ նա չգիտէ, թէ երկրածինները պիտի
կորչեն իր մօտ, եւ պիտի հասնեն խորքերը դժոխքի: Բայց դու հեռո՛ւ թախր եւ մի՛ դանդաղիր այդպեղ, հայեացքդ մի՛
յառիր նրան, որպէսզի այդպէս անցնես օտար ջրից, անցնես օտար գետից, հեռու մնաս օտար ջրից եւ ջուր չխմես
օտար աղբիւրից. որպէսզի դու երկար ապրես, եւ աւելանան քո կեանքի փարիները:

10, 2 Իմաստուն որդին ուրախացնում է հօրը, անմիտ որդին փրկման իր փրկման իմաստունը: Գանձերը չեն օգնի անօրէն-
3 ներին, մինչդեռ արդարութիւնը փրկում է մահից: Տէրը սովանահ չի անում արդարին, բայց ամբարիշտների կեանքը
4, 5 պիտի կործանի: Աղքատութիւնը խեղճացնում է մարդուն, ժրաջան ձեռքերը հարստացնում են նրան: Խրապուած
որդին իմաստուն կը լինի, իսկ անմիտը ծառայ կը դառնայ: Իմաստուն որդին ազատում է խորշակից, անօրէն որդին
6 խորշակահար է լինում ամռանը: Տիրոջ օրհնութիւնն արդարների գլխին է, բայց փարաժամ սուզը պիտի փակի
7 ամբարիշտների բերանը: Արդարների յիշատակը մնալու է գոհաբանութեամբ, բայց ամբարիշտների անունը պի-
8 տի ջնջուի: Իմաստուն սիրտն ընդունում է պարտութիւնները, բայց զգարախօսը պիտի կործանուի իր գայթակող
9 շուրթերի պարճառով: Ողջամտութեամբ ընթացողը գնում է ապահով, իսկ ով ծռում է իր ճանապարհները, թա-
10 քուն պիտի ջնայ: Ով նենգ աչքով ակնարկ է անում, նա փրկման իմաստուն պիտի կրի մարդկանցից, բայց համարձակ
11 յանդիմանողը խաղաղութիւն է բերում: Արդարի ձեռքին է կեանքի աղբիւրը, բայց ամբարշտի կորուստը կը փա-
12, 13 կի նրա բերանը: Նակառարկութիւնն արեւութիւն է գրգռում, բայց սէրը ծածկում է ամէն մի ներհակութիւն: Ում
14 շուրթերից իմաստութիւն է բխում, նա, ինչպէս գաւազան, հարուածում է անմիտ մարդուն: Իմաստունները իմաս-
15 տութիւն են հաւաքում, բայց յանդուգն մարդու բերանը մօտ է կործանման: Մեծատունների հարստութիւնն իրենց

ամուր քաղաքն է, աղբարությունը կորստեան պարճառ է ամբարիշտների համար: Արդարների գործերը կեանք են 16
 փալիս, ամբարիշտների բերքը՝ մեղքեր: Կեանքի ճանապարհները պահպանում է Տէրը: Առանց յանդիմանության 17
 խրապը սխալ է: Արդար շուրթերը լռեցնում են թշնամանքը, իսկ բամբասանք փարածողները անզգամներ են: 18
 Շապախօսութեամբ չես խուսափի մեղքից. շուրթերդ եթէ զսպես, իմաստուն կը լինես: Արդար լեզուն ընփրի ար- 19, 20
 ծաթ է, ամբարշտի սիրտը պիտի նուաղի: Արդարների շուրթերը ճանաչում են բարձր մարդկանց, իսկ անզգամները 21
 պիտի կործանունեն խելքի պակասությունից: Տիրոջ օրհնությունն արդարների գլխին է, եւ նա էլ հարսպացնում է 22
 նրանց եւ չի անելացնում նրանց սրբի փրկությունը: Անզգամը ծիծաղելով չարիք է գործում, բայց խոհեմ մարդը 23
 իմաստություն հաւաքում: Ամբարիշտը շրջում է կորուսարը իր հետ, բայց արդարի ցանկությունը պիտի կատարուի: 24
 Ամբարիշտը պիտի ջնջուի ինչպէս անցնող մրրիկ, բայց արդարը խուսափելով կ'ապրի յաւիտեան: Ինչպէս ազոխը 25, 26
 վնասակար է արամներին, իսկ ծուխը՝ աչքերին, այդպէս էլ անօրէնությունը վնասակար է նրանց համար, ովքեր
 առաջնորդում են նրանով: Տիրոջ երկիւղն անելացնում է կեանքի օրերը, բայց ամբարիշտների փարիները պիտի 27
 կրճատունեն: Արդարների ուրախությունը պիտի երկարի, իսկ ամբարիշտների յոյսը պիտի կորչի: Տիրոջ երկիւղը 28, 29
 ոգու ամրություն է մաքուր մարդկանց համար, բայց սրտաբեկություն է նրանց համար, ովքեր չարիք են գործում:
 Արդարը երբեք չպիտի դողայ, ամբարիշտները չպիտի բնակունեն երկրի վրայ: Արդարի բերանն իմաստություն է 30, 31
 բխեցնում, բայց անիրաւի լեզուն պիտի կորուի: Արդար մարդկանց շուրթերը շնորհներ պիտի բխեցնեն, բայց 32
 ամբարիշտների բերանը պիտի կործանուի:

Խարդախ կշեռքը պիղծ է Տիրոջ առջեւ, բայց արդար կշեռքը հաճելի է նրան: Ուր թշնամանք է մտնում, այնպեղ 11, 2
 կայ նաեւ անարգանք: Խոնարհների բերանն իմաստություն է խորիում: Ուղղամիտներին առաջնորդելու է իրենց 3
 կատարելությունը, բայց անօրէններին կործանելու է իրենց գայթակղությունը: Նարստությունը չի օգնի բարկության 4
 օրը, բայց արդարությունը կը փրկի մահից: Արդարը մեռնում է եւ մեծ ափսոսանք թողնում, ամբարիշտների կորուս- 5
 ւորը պիտի լինի բիրտ ու անարգ: Անբիծ մարդու արդարությունը ուղղում է նրա ճանապարհները, բայց ամբարիշտ 6
 մարդուն կորստի է մատնում անիրաւությունը: Ուղղամիտ մարդկանց արդարությունը փրկում է իրենց, բայց անօրէն- 6
 ները պիտի կորչեն անմտությունից: Երբ արդար մարդը վախճանուի, նրա յոյսը չի կորչում, բայց ամբարիշտների 7
 սնափառությունը պիտի կորչի: Արդարը պիտի խոյս փայ որսացողներից, իսկ նրա փոխարէն ամբարիշտը պիտի 8
 մատնուի կորստի: Անօրէնների բերանը որոգայթ է ընկերների համար, իսկ արդարների իմաստությունը երաշխիք է 9
 յաջողութեան: Արդարների բարութեամբ բարեկարգում է քաղաքը, իսկ ամբարիշտների կորստեամբ ուրախութե- 10
 ան հանդէս է լինում: Ուղղամիտների օրհնութեամբ բարձրանում է քաղաքը, բայց կը կործանուի ամբարիշտների 11
 բերանով: Պակասամիտ մարդն արհամարհում է ընկերներին, իմաստուն մարդը լռություն է սիրում: Նենգամիտ 12, 13
 մարդը գաղտնիքը յայտնում է արեանում, բայց հոգով հաւատարիմը ծածկում է գործը: Նրանք, որ առաջնորդ չու- 14
 նեն, պիտի ցած թափունեն փրեւեանների պէս, բայց երբ շար են խորհրդակցանները, փրկություն կը գտնուի: Անզգամի 15
 չարիք է նիւթում, երբ գործ է ունենում արդարի հետ եւ արում է զգուշութեան ձայնը: Շնորհալի կինը բարձրացնում 16
 է ամուսնու փառքը, մինչդեռ անարգանքի այթռ է իրաւունքն արող կինը: Ծոյլերը կարօտ պիտի մնան մեծության,
 բայց ժրջանները կը հասնեն մեծութեան: Ողորմած մարդը բարություն է անում իր հոգուն, բայց անողորմ մարդը 17
 խորպակում է իր մարմինը: Ամբարիշտն անիրաւ գործեր է կատարում, բայց արդարների գաւակը ճշմարտութեան 18
 վարձկան է: Արդար որդին ծնում է կեանքի համար, ամբարիշտը՝ հալածանքի ու մահուան: Թիւր ճանապարհները 19, 20
 պիղծ են Աստուծո համար, ուղիղ ճանապարհով գնացողները հաճելի են նրան: Ով որ գուր փեղը վնաս է հասցնում 21
 մէկին, նա անպարիթ չի մնայ: Իսկ ով արդարություն է սերմանում, արժանի վարձ կը ստանայ: Ինչպէս ոսկէ 22
 գինը խոզի դնչին, նոյնպէս էլ գեղեցկությունն է չարաբարոյ կնոջ համար: Արդարների ցանկությունը կատարում 23
 է ամենայն բարութեամբ, բայց ամբարշտի յոյսը պիտի կորչի: Կան մարդիկ, որոնք ցանում են իրենց ունեցածը 24
 եւ ստանում բազմապարիկը, կան էլ, որ անիրաւօրէն են հաւաքում, բայց մնում են կարօտալ: Ամէն օրհնուած 25
 մարդ պարզամիտ է, բայց բարկացող մարդը փգեղ է կերպարանքով: Ով ցորենը խնայի ժողովրդից, այն պիտի 26
 թողնի օտարներին. ով ազահօրէն կուրակի, պիտի արժանանայ ընդհանուրի անէծքին, բայց ով բաշխի առաքօրէն՝ 27
 օրհնուած կը լինի: Ով բարիք է անում, նա բարութեան շնորհ կը գտնի, իսկ ով չարիք է նիւթում, չարիք կը հասնի 28
 նրան: Ով յոյսը դնում է հարստութեան վրայ, պիտի կործանուի, իսկ ով հովանաւորում է արդարներին, պիտի 29
 բարգաւաճի: Ով չի մտածում իր փան մասին, նա հողն է ժառանգելու, եւ անմիտը պիտի ծառայի իմաստունին: 30
 Կեանքի ծառը բուսնում է արդարութեան պտղից, իսկ անօրէն անձինք փարածամ պիտի վերանան: Եթէ արդարը 30, 31
 հազիւ է ապրում, ապա ի՛նչ կը լինի մեղաւորի եւ ամբարշտի կեանքը:

Ով խրապ է սիրում, նա իմաստություն է սիրում. ով ապրում է յանդիմանությունը, նա անմիտ է: Լաւ է, որ մարդ 12, 2
 Տիրոջից շնորհ է գտնում, իսկ անօրէն մարդու բերանը պիտի կարկամի: Մարդ անօրէնութեամբ յաջողութեան չի 3
 հասնի. արդարների արմարները չպիտի կորուեն: Ժրջան կինն իր ամուսնու պսակն է. ինչպէս փայտի համար 4
 վնասակար է որդը, այնպէս էլ չարագործ կինը կորստի կը մատնի ամուսնուն: Արդարների խորհուրդները իրաւացի 5
 են, իսկ ամբարիշտները նենգութիւնների առաջնորդներ են: Ամբարիշտների բերանները նենգաւոր են. ուղղամիտ- 6
 ների բերանը կը փրկի իրենց: Ամբարիշտը որ կողմ էլ դառնայ, պիտի բնաջնջուի, բայց արդարների փները պիտի 7
 յարաբարեն: Իմաստունի բերանը պիտի գովաբանուի մարդկանցից, բայց ծուռ սիրտ ունեցողը պիտի արհամար- 8
 հուի: Լաւ է խոնարհ ծառայ լինել իր անձի համար, քան իր անձը մեծարել եւ հաց մուրալ: Արդարը խղճում է 9, 10
 իր անասունին, բայց ամբարիշտները անողորմ են: Ով մշակում է իր հողը, պիտի կշտանայ հացով, իսկ ով դա- 11
 փարկ բաների յետեւից է գնում, նա պակասամիտ է: Ով ժամանակը վարնում է գինաբբութի մէջ, նա անարգանք 12
 է թողնելու իր շրջապարի վրայ: Ամբարիշտների ցանկությունները չար են, իսկ բարեպաշտների արմարները 13
 հաստատուն: Մեղաւորն իր լեզուի պարճառով որոգայթի մէջ կ'ընկնի, բայց արդարը գերծ կը մնայ դրանից: 14
 Քաղցրահայեաց մարդը գթություն է գտնում, բայց ով դժների արանքում է պարտաւոր մարդկանց, նեղություն է 15
 պարճառում հոգուն: Մարդ պիտի լցուի բարիքներով իր բերանի պտղից, եւ իր շուրթերի փուածի համեմալ՝ 16
 ստանայ հապուցում: Ամմիտներին իրենց ճանապարհները թոււմ են ուղիղ: Իմաստունն ունկնդիր է լինում խրա- 15, 16
 փին, իսկ անմիտն իսկոյն յայտնի է դարձնում իր բարկությունը: Խորագէտ մարդը թաքցնում է իր անարգանքը. 17

18 արդարը հաւարարմօրէն յայտնում է ճշմարտութիւնը. նենգամիտ է անօրէնի վկայութիւնը: Մարդիկ կան, որ իրենց
 19 խօսքով խոցում են թրի պէս, բայց իմաստունների լեզուները բուժում են: Ճշմարտախօս շուրթերը հասպարում
 20 են վկայութիւնը, բայց շրպաող վկան անիրաւ լեզու ունի: Չարամիտների սրբում նենգութիւն կայ, բայց ովքեր
 21 խաղաղութիւն են ուզում, ուրախ պիտի լինեն: Անիրաւացի ոչ մի բան հաճելի չէ արդարին, բայց ամբարիշտները
 22 լցում են չարութեամբ: Սրախօս շուրթերը պիտի են Տիրոջ առջեւ, ճշմարտութեան հաւարարիմ բերանը հաճելի է
 23, 24 նրան: Նանճարի աթոռը իմաստուն մարդն է, բայց անզգամների սիրտը պիտի ենթարկուի նզովքի: Ընկերակների
 25 ձեռքը պիտի հեշտ յաղթի, բայց նենգաւորները պիտի գերութեան մարմունեն: Ահեղ խօսքը խռովում է արդարի
 սիրտը, բարի խօսքը ուրախացնում է նրան: Արդարը սիրում է իրաւադատ անձը, բայց ամբարիշտների մտքերը
 26, 27 կեղծ են: Չարիքները հալածում են յանցաւորներին, բայց բարիքները պիտի հասնեն արդարներին: Ամբարիշտ-
 28 ների ճանապարհները մոլորեցնում են նրանց. որսը չի հանդիպում նենգաւորին: Անարատ մարդու ունեցումը
 պարտական է եւ առատ: Արդարութեան ճանապարհը փանում է դէպի կեանք, ռիսակալների ճանապարհը՝ դէպի
 մահ:

13, 2 Խելացի որդին հնազանդ է հօրը, բայց անհնազանդ որդին կորստեան պիտի մարմուտի: Մարդ առաքօրէն պիտի
 3 ճաշակի արդարութեան պարտից, բայց անօրէն անձինք փարածան պիտի կործանուեն: Իր լեզուն զապողը պիտի
 4 պահպանի իր անձը, բայց ում բերանը յանդուգն է, պիտի խռովի իր հոգին: Ծոյլը միշտ կարիքի մէջ պիտի լինի,
 5 բայց ժրջան ձեռքը ճար կը գրնի: Արդարն արում է անիրաւ գործը, բայց ամբարիշտը պիտի ամաչի եւ հա-
 6 մարձակութիւն պիտի չգրնի: Արդարութիւնն անմեղներին պահպանում է իրենց ճանապարհներին, բայց մեղքերն
 7 անզգամ են դարձնում ամբարիշտներին: Մարդիկ կան, որ իրենց հարուստ են ձեւացնում, բայց ոչինչ չունեն, կան
 8 էլ, որ իրենց խելոճ են ձեւացնում, բայց լի են մեծ հարստութեամբ: Մարդս իր հարստութեամբ փրկագնում է իր
 9 անձը, բայց աղքատը չի հանգստանում պարտուհաններից: Արդարի լոյսը պիտի վառ լինի յարածան, բայց ամբա-
 10 րիշտների լոյսը պիտի հանգչի: Նենգամիտ հոգիները պիտի մոլորուեն մեղքերի մէջ, բայց արդարները գթութիւն
 11 եւ ողորմութիւն պիտի գրնեն: Անզգամն ամբարտաւանութեամբ չարիք է գործում, բայց իրաւախոս մարդը իմաս-
 12 տուն է: Անիրաւութեամբ դիզում ճարստութիւնը պիտի պակասի, բայց աստուածապաշտութեամբ ձեռք բերում
 13 ունեցումը պիտի բազմապարկուի: Լաւ է սկզբից եւեթ սրբով օգնել, քան շուրափոյթ խոստանալ եւ երկար
 14, 15 ժամանակ յոյսով թողնել: Արդարը ողորմում է փոխի է փախի. բարի ցանկութիւնը կեանքի ծառ է: Ով ինչ ար-
 16 համարի, դրանից էլ պիտի արհամարհուի. ով երկիւղ է կրում պարտուհանից, առողջ պիտի լինի: Նենգամիտ
 որդին բարիք չի գրնի, բայց խելացի ծառայի գործերը պիտի յաջողուեն, եւ ուղիղ պիտի լինեն նրա ճանապարհնե-
 17, 18 րը: Իմաստունի համար օրէնքը կեանքի աղբիւր է, բայց անմիտը պիտի մեռնի որոգայթի մէջ ընկնելով: Բարոց
 խոհեմութիւնը շնորհի է պարգեւում, եւ օրէնքի իմացութիւնը մտքի բարիք է. կորստաբեր է օրէնքն արհամարհողնե-
 19 ռի ճանապարհը: Խորագէտ անձն իմաստութեամբ է գործում, բայց անմիտն ինքնական չարիքներ է փարածում:
 20 Յանդուգն թագաւորը չարիքի մէջ պիտի ընկնի, բայց հաւաքարիմ պարգամաւորը կը փրկի նրան: Խրաքը հեռու
 է վանում աղքատութիւնն ու անարգանքը, իսկ յանդիմանութեան անսացողը պիտի փառաւորուի: Բարեպաշտների
 21 ցանկութիւնները քաղցրացնում են հոգին. ամբարիշտների գործերը հեռու են իմաստութիւնից: Իմաստուններին
 22 ընկերացողը իմաստուն կը լինի, բայց անզգամներին ընկերացողը թաքուն պիտի չմայ: Չարիքները հալածում
 23 են մեղաւորներին, բայց բարիքները պիտի հասնեն արդարներին: Առաքաձեռն մարդը ճոխ ժառանգութիւն պի-
 24 տի թողնի որդիների որդիներին, բայց ամբարիշտների հարստութիւնը արդարները պիտի սրանան: Արդարները
 երկար փարիներ պիտի վայելեն իրենց հարստութիւնը, բայց անիրաւները շուրով պիտի կործանուեն: Ով չի գոր-
 25 ւածողում խրաքի գաւազանը, նա արում է որդուն. իսկ ով սիրում է իր որդուն, նրան խրաքում է հոգածութեամբ:
 Արդարն իր անձը յազեցնում է ուրելու ժամանակ, բայց ամբարշտի որկորը միշտ անկուշտ է լինում:

14, 2 Իմաստուն կանայք շինում են իրենց փները, իսկ անզգամ կանայք կործանում են դրանք իրենց ձեռքով: Ուղիղ
 3 ընթացողը երկիւղ է կրում Տիրոջից, բայց ով ծռնում է իր ճանապարհը՝ պիտի անարգուի: Յիմարների բերաննե-
 4 րը թշնամանքի գաւազաններ են, բայց իմաստունների լեզուները պահպանում են դրանցից: Ուր որ եզներ չկան,
 5 մաքուր են մտութիւնը, բայց ուր որ շար արդինք կայ, այնտեղ երեսում է եզան գօրութիւնը: Նաւարարիմ վկան
 6 չի ստում, բայց անիրաւ վկան ստերի կրակ է թափում: Չարերի մօտ եթէ իմաստութիւն փնտռես, չես գրնի, բայց
 7 հեշտութեամբ իմաստութիւն կը գրնես իմաստունների մօտ: Անզգամը հակառակ է ամեն ինչի, բայց իմաստուն
 8 շրթները հանճարի գէնքն են: Խելացի մարդու իմաստութիւնը երեսում է նրա ճանապարհից, իսկ անզգամնե-
 9 ռի անմտութիւնը՝ իրենց մոլորութիւնից: Անօրէնների փները պիտի դաւապարպուեն արդարութեան կողմից, բայց
 10 արդարների փները հաճելի են դրան: Զգայուն մարդու սիրտը փրկութիւն է իր համար, բայց ուրախութեան ժամա-
 11 նակ նա թշնամանքի չի խառնում: Ամբարիշտների փները պիտի կործանուեն, բայց արդարների բնակարանները
 12 պիտի հասարար լինեն: Ճանապարհներ կան, որ մարդկանց թում են ուղիղ, բայց դրանց վերջաւորութիւնը դժոխ-
 13 քի յարակն է գնում: Տրամութիւնը չի խառնում ուրախութեան հետ, բայց ուրախութիւնը յետոյ վերածում է սգի:
 14, 15 Խստասիրտը պիտի յազեցնայ իր ճանապարհներից, իսկ բարեբար մարդը ուղղուելու է իր խոհերի շնորհիւ: Ամեղը
 16 հաւարում է ամեն բանի, բայց խորագէտը պիտի գղջայ: Իմաստունը զարհուրելով՝ իր ճամփան շեղում է չարից,
 17 իսկ անզգամը ինքնավարահ ընկերանում է անօրէնի հետ: Զայրացկոտ մարդը գործում է առանց մտածելու, իսկ
 18 իմաստուն մարդը խիստ համբերաբար է: Ամբարիշտները պիտի բաժանեն չարիքները, բայց խորագէտները պիտի
 19 գօրանան իրենց իմաստութեամբ: Չարերը ծնկի պիտի գան բարիների առջեւ, եւ ամբարիշտները պիտի պաղապեն
 20 արդարների դռների մօտ: Աղքատներին արում են նոյնիսկ իր բարեկամները, մինչդեռ հարուստներին շարերն
 21 են դառնում բարեկամ: Ով անարգում է փնանկին, մեղք է գործում, բայց ով ողորմում է աղքատին, արժանի է
 22 երանութեան: Մոլորեալները չարիքներ են նիւթում, բարիք խորհողները ողորմութիւն եւ ճշմարտութիւն արարում:
 23 Չարիքներ նիւթողները չեն ճանաչում ողորմութիւնն ու հաւարը, բայց բարիք արարողները կը ժառանգեն ողորմու-
 24 թիւնն ու հաւարը: Իմաստութիւն է, որ մարդ աշխատում է մի բան է աւելացնում, բայց անհոգ դաւարկապարպը
 միշտ կարիքի մէջ պիտի լինի: Իմաստունների պակար իրենց խորագիպութիւնն է, իսկ անմիտների ուղին՝ իրենց
 25, 26 չարութիւնը: Նաւարարիմ վկան մարդ է փրկում, բայց նենգամիտը բորբոքում է ստերի կրակը: Տիրոջից երկիւղ

կրելու մէջ վստահ յոյս կայ, որովհետեւ Աստուած իր որդիների համար խաղաղ ապաւեն է: Տիրոջ հրամանը կեանքի աղբիւր է, որը խուսափել է քալիս մահուան որոգայթներից: Թագաւորի փառքն իր գորքերի բազմութեան մէջ է, հօգորների կործանումը՝ իրենց ժողովրդի նուագելու մէջ: Համբերաբար մարդն օժտուած է մեծ խոհեմութեամբ, բայց կարճամիտը շար է անխելք: Նեզաբարոյ մարդը սրտի բժիշկ է, հոգս անող սիրտը՝ ոսկորների փայտափայլ: Տնանկին գրպարտողը բարկացնում է նրա Արարչին, բայց ով պատում է Աստուծուն, նա ողորմում է աղքատին: Ամբարիշտը պիտի մերժուի իր չարիքի պարճառով, բայց իր անձի համար մաքրութիւն ցանկացողը արդար կը լինի: Իմաստութիւնը հանգիստ է գտնում բարի սրտում, բայց անմիտների սիրտը չի ճանաչում այն: Արդարութիւնը բարձրացնում է ազգը, բայց մեղքը ազգեր է նուագեցնում: Խելացի սպասաւորը հաճելի է թագաւորին. իր փութաջանութեամբ նա թօթափում է անարգանքը: Բարկութիւնը կործանում է նոյնիսկ իմաստուններին:

Միտաւոր պատասխանը մեղմացնում է զայրոյթը, բայց խիստ խօսքը բարկութիւն է յարուցում: Իմաստունների լեզուն գիտ է բարիքը, իսկ անզգամների բերանը խօսում է չարիքների մասին: Տիրոջ աչքը ամէն տեղ դիպում է չարերին եւ բարիներին: Բուժող լեզուն կեանքի ծառ է, եւ ով պահում է այն՝ նրա հոգին պիտի լցուի: Անզգամն անարգում է հօր խրատը, բայց յանդիմանութեանը հնազանդ որդին ողջախոս է: Արդարութեան ատելացումով ատելանում է գօրութիւնը, բայց ամբարիշտները արմատախիւ պիտի լինեն երկրից: Արդարների քնքերը պիտի մնան մեծ գօրութեամբ, բայց ամբարիշտների պտուղները պիտի ոչնչանան: Իմաստունների շուրթերը իմաստութիւն են հաստատում, անմիտների սրտերը անսխալ լինել չեն կարող: Ամբարիշտների գոհագործութիւնները պիտի են Տիրոջ առջեւ, բայց ուղղամիտների ուխտը հաճելի է նրան: Ամբարիշտների ճանապարհները պիտի են Տիրոջ առջեւ, բայց ով հետեւում է արդարութեանը, Տէրը սիրում է նրան: Անմտի խրատն ընդունելի է մերձաւորների համար, բայց ով պտուղ է յանդիմանութիւնը, պիտի վախճանուի անարգանքով: Դժոխքն ու կորուստը յայտնի են Տիրոջ առջեւ, էլ ուր մնաց՝ մարդկանց սրտերը: Մեծամիտը չի սիրում իրեն յանդիմանողին եւ չի հաղորդում իմաստունների հեպ: Սրտի բերկրանքից ծաղկում է դէմքը, իսկ սրտում հոգին շրջում է թախմուտ: Ուղիղ սիրտը իմաստութիւն է որոնում, բայց անզուսպ բերանը ծանօթ է չարիքներին: Չարի աչքն ամէն ժամանակ սպասում է չարիքի, բայց բարի աչքը պիտի խաղաղուի ամէն ժամ: Լաւ է քիչ բաժինը՝ Տիրոջ երկիւղով, քան թէ շար գանձը՝ առանց երկիւղածութեան: Լաւ է բանջարեղէնի ճաշ ուտել՝ սիրով ու շնորհքով, քան թէ մտուրի արջառի միս՝ թշնամութեամբ: Չայրացկոտ մարդը կռիւ է յարուցում, բայց համբերաբար խաղաղեցնում է այն: Համբերաբար մարդը մեղմում է դապաստանը, բայց ամբարիշտն ատելի է գրգռում այն: Ծոյլի ճանապարհը ծածկուած է փշերով, բայց հարթ ու բաց է ջանասերի ճամփան: Իմաստուն որդին ուրախացնում է հօրը, իսկ անմիտ որդին արհամարհում է մօրը: Անմիտ մարդու սիրտը կարօտ է խելացի խորհրդի, բայց խելացի մարդն ինքն է ուղղում իր ընթացքը: Իրենց խորհուրդը յապաղում են յայտնել նրանք, որ չեն յարգում իրենց խորհրդակիցներին: Խորհուրդները հասարակ են մնում խոհեմների սրտում, բայց անզգամը չի հետեւում նրանց եւ չի ասում պարզած բան, որ բարի լինի ընդհանուրի համար: Իմաստունի խորհուրդը կեանքի ճանապարհ է, եւ մարդ դրանով դժոխքից խորշկելով՝ կը փրկուի: Տէրը կործանում է ոխակալների քնքերը, բայց որբերի եւ այրիների սահմանը հասարակ է պահում: Անիրաւ խորհուրդը պիտի է Տիրոջ առջեւ, բայց սրբերի խօսքերը պարկեշտ են: Կաշառակերը սպանում է իր հոգին, բայց կաշառք արողը պիտի ապրի: Ողորմութեամբ ու հաւատով մաքրում է մեղքը, եւ Տիրոջ երկիւղով ամէն ոք խորշում է չարից: Արդարների սրտերը խորհում են հաւատի մասին, բայց ամբարշտի բերանը իբրեւ պատասխան ունի չարիքը: Տիրոջը հաճելի են արդար մարդկանց ճանապարհները. նրանց շնորհիւ թշնամիները դառնում են բարեկամներ: Աստուած հեռու է ամբարիշտներից, բայց նա լսում է արդարների աղօթքը: Լաւ է քիչ վերցնել՝ արդարութեամբ, քան թէ շար արդիւնք ստանալ՝ առանց երկիւղածութեան: Մարդու սիրտը պիտի խորհի իրատուքի մասին, որպէսզի Աստուած ուղղի նրա ընթացքը: Բարին տեսնող աչքը ուրախացնում է սիրտը, իսկ բարի լուրը պարարում է ոսկորները: Խրատ մերժողն արում է իր հոգին, բայց յանդիմանութիւն լսողը խոհեմութիւն պիտի ստանայ: Տիրոջ երկիւղը խրատ է եւ իմաստութիւն, եւ փառքը ծագում է դրանից:

Ինչ որ մարդ դրել է սրտում՝ վերաբերում է իրեն, բայց Տիրոջից է նրա լեզուի պատասխանը: Խոնարհ մարդու բոլոր գործերը յայտնի են Տիրոջը, եւ Տէրն է դատում հոգիները: Քո գործերը յանձնիր Տիրոջ ձեռքը, եւ քո մտադրութիւնները պիտի կատարունեն: Ինչպիսի մեծութեան էլ հասնես, դու քեզ խոնարհ պահիր, եւ դու շնորհ կը գտնես Տիրոջ առջեւ: Տէրն ամէն ինչ արել է մի նպատակի համար. ամբարիշտները չար օրը պիտի մարմնուեն կորստեան: Ամէն մեծամիտ պիտի է Տիրոջ առջեւ, եւ ով գուր տեղը ձեռնամուխ է լինում չարիքի, ի սարդացուցելու: Բարու ճանապարհի սկիզբը արդարութիւն գործելն է, եւ Աստուծուն ատելի հաճելի է աղօթքը, քան գոհ մարտցելը: Ով փնտրում է Տիրոջը, նա գիտութիւն կը գտնի՝ արդարութեամբ հանդերձ, եւ ովքեր ուղիղ սրտով փնտրեն նրան, խաղաղութիւն կը գտնեն: Աստուծու բոլոր գործերը արդարութեամբ են արուած, ամբարիշտն էլ պահում է չար օրուայ համար: Լաւ է քիչ վերցնել՝ Տիրոջ երկիւղով, քան թէ մեծ գանձեր՝ ամբարշտութեամբ: Մարդու սիրտը պիտի խորհի իրատուքի մասին, որպէսզի Աստուած էլ ուղղի նրա ընթացքը: Թագաւորի շուրթերին մարգարեական պատգամ կայ, եւ նրա բերանը չի սխալուի դապաստանի ժամանակ: Կշռաքարի արդարութիւնը Տիրոջից է. արդար նժարներ են նրա գործերը: Ով չարիք է գործում, նա զարշելի է թագաւորի համար, քանի որ նրա իշխանութեան աթոռը հասարակ է մնում արդարութեան շնորհիւ: Արդար շուրթերը հաճելի են թագաւորին, քանի որ Տէրը սիրում է ուղիղ խօսքը: Թագաւորի զայրոյթը մահուան պատգամաբեր է, բայց իմաստունը մեղմացնում է այն: Թագաւորի որդու երեսի յոյսը կեանք է, եւ նրա բարեհաճութիւնը սպասուող անձրեւաբեր ամպի պէս է: Առաւել ցանկալի է իմաստութիւն ստանալ, քան ոսկի. եւ առաւել բաղձալի է խոհեմութիւն ձեռք բերել, քան արծաթ: Կեանքի շափոնները հեռացնում են չարիքներից, եւ արդարութեան ճանապարհների վրայ է գտնում կեանքի երկարութիւնը: Խրատ ընդունողը բարիքների մէջ կը լինի, եւ յանդիմանութիւն պահողը կ'իմաստանայ: Տիրոջ ճանապարհից գոյշ գնացողը պահպանում է իր անձը, կեանքը սիրողը զսպում է իր լեզուն: Կործանմանը նախորդում է թշնամանքը, անկմանը՝ չար բարքը: Լաւ է հեզասիրտ լինել խոնարհների հեպ, քան աւար բաժանել ամբարտաւանների հեպ: Գործի մէջ խելացի մարդը բարիքներ կը գտնի, եւ երանելի է նա, ով յոյսը դնում է Տիրոջ վրայ: Իմաստուններին եւ հանճարներին անմիտ են կոչում, բայց նրանց, որ քաղցր-մեղցր խօսքեր ունեն, ատելի շար են լսում: Միտքը

23 կեանքի աղբիւր է այն ունեցողի համար, բայց անմիտների խրապը չար է: Իմաստունի սիրտը գիտէ իր բերանի
 24 խօսքը, եւ նա իր շուրթերով իրաւադատութիւն է խորհում: Բարի խօսքը մեղրի խորիսխ է, եւ հոգու բժշկութիւն է
 25 նրա քաղցրութիւնը: Ծանապարհներ կան, որ մարդու աչքին ուղիղ են թաւում, բայց նրանց վերջաւորութիւնը փանում
 26 է դէպի դժոխքի յաբակ: Աշխատողը վաստակում է իր անձի համար՝ իր կորուստը հեռու վանելով իրենից, բայց
 27 անմիտը կորուստը կրում է իր բերանի մէջ: Անզգամ մարդն իր հոգում չարիքներ է յղանում եւ կրակ է կուրակում
 28 իր շուրթերի վրայ: Խորամանկ մարդը չարիքներ է նիւթում, չարութեամբ բորբոքում է նենգութեան լապտերը եւ
 29 բարեկամներին բաժանում է իրարից: Անօրէն մարդը փորձութեան է ենթարկում իր բարեկամներին եւ նրանց
 30 փանում է վար ճանապարհներով: Նա, որ իր աչքերը փակում է ծուռ բաներ է խորհում, որ շուրթերը փակ ամէն
 31 րեսակ չարիքներ է մտորում՝ այդպիսին չարի հնոց է: Ծերութիւնը պարծանքի պսակ է, որ մարդ գտնում է միայն
 32 արդարութեան ճանապարհին: Նամբերապար մարդը լաւ է հզօրից, իմաստութիւն ունեցողը՝ մեծապարած հանդեր
 33 ունեցողից, իր բարկութիւնը զսպողը՝ մեծագօր քաղաք գրաւողից: Անիրաւների չարիքները նորից իրենց ծոցն են
 դառնալու, քանզի Տէրն է սահմանում բոլորի իրաւունքը:

17, 2 Լաւ է մի պարտաւ համով հացը՝ խաղաղութեամբ, քան միս ու բարիքով լի փունը՝ թշնամութեամբ: Խելացի
 3 ծառան պիտի իշխի անմիտ րտերի վրայ եւ ժառանգութիւնը պիտի բաժանի եղբայրների հետ: Ինչպէս արծաթը
 4 եւ ոսկին փորձում են քուրայի մէջ, այնպէս էլ Աստուած ընտրում է սրտերը: Չարագործը հնազանդում է ան-
 5 օրէնի լեզուին, բայց արդարը չի նայում սրախօս շուրթերին: Նաւարարիմ մարդու համար ամբողջ աշխարհը լի
 6 է հարստութեամբ, բայց անհաւարարիմը մէկ գրոշ իսկ չունի: Ով ծաղրում է աղքատին, նա զայրացնում է նրա
 7 Ծերերի պսակն իրենց որդիների որդիներն են, որդիների պարծանքը՝ իրենց հայրերը: Անզգամներին վայել չեն
 8 ճշմարտախօս շուրթերը, եւ ոչ էլ արդարներին՝ սրախօս շուրթերը: Խրապը այն ունեցողի համար նրա շնորհի
 9 վարձն է, եւ նա դէպի որ կողմն էլ դառնայ՝ յաջողութիւն պիտի գտնի: Յանցանքը ծածկողը բարեկամութիւն է
 10 փնտրում, բայց այն բացայայտողը բարեկամներին եւ ընտանիքը բաժանում է իրարից: Սպառնալիքները փշրում
 11 են իմաստունների սրտերը, բայց անմիտը թէկուզ եւ բազում հարուստներ ուրի՛ չի ազդում: Ամէն չարական հա-
 12 կառակութիւն է յարուցում, բայց Տէրն էլ անողորմ հրեշտակ է ուղարկում նրա դէմ: Նոզը ծանրանում է իմաստունի
 13 սրտին, իսկ անմիտները մտածում են չարիքների մասին: Ով բարիքի փոխարէն չարիք է հարուցում, չարը չի պա-
 14 կասի նրա րնից: Արդարութեան սկիզբը խօսքին իշխանութիւն է տալիս, իսկ հակառակութիւնը եւ կռիւր փանում
 15 են դէպի չքաւորութիւն: Ովքեր անիրաւին համարում են արդար ու արդարին՝ անիրաւ, նրանք պիտի ու գարշելի
 16 են Տիրոջ առջեւ: Ինչպէն է անմիտը հարստութիւն գտնում, քանի որ չգիտէ, թէ ինչ բան է իմաստութիւնը: Նա,
 17 պիտի ընկնի չարիքի մէջ: Բարեկամներ կարող են ունենալ ամէն ժամանակ, բայց եղբայրներդ քեզ պէտք են վշտի
 18 ժամանակ, քանզի հենց դրա համար էլ ծնուել են նրանք: Անմիտ մարդը պարտւում է ցնծում է բարեկամների համար
 19 երաշխատոր լինելիս, վնասատէրը ուրախանում է նրանց վեճ ու կռուի ժամանակ: Նա, որ շար վեր է բարձրացնում
 20 իր փունը, պարճաւ է դառնում նրա կործանման, եւ խստասիրտն էլ բարիք չի գտնի: Լեզուով յեղեղուկ մարդը
 21 պիտի ընկնի չարիքի մէջ, եւ անզգամի սիրտը ցաւ է իր մարմնի անդամների համար: Նայրը չի կարող ուրախ
 22 լինել անխելք որդու համար, բայց խելացի որդին ուրախացնում է մօրը: Ուրախ սիրտը առողջարար է. հոգւերի
 23 մէջ ընկած մարդու ոսկորները ցամաքում են: Կաշառքի համար գիրկը բացողը յաջողութիւն չի գտնի իր ճամփին,
 24 ամբարիշտը խոտորում է արդարութեան ճանապարհներից: Նանձարեղ մարդու երեսն իմաստուն է, իսկ անմիտ
 25 մարդու աչքերը այս ու այն կողմ են նայում: Անմիտ որդին հօր սրտմտութիւնն է եւ դառն ցաւ է իր ծնողների համար:
 26, 27 Արդար մարդուն տոյժի ենթարկելը բարի գործ չէ, եւ ոչ էլ իրաւունքի մէջ իշխանի նենգելը՝ արդարի նկարամամբ: Իր
 28 խիստ խօսքը զսպողն իմաստուն է, համբերապարը՝ խելացի: Անմիտ մարդուն հարցրին, թէ ի՛նչ է իմաստութիւնը,
 եւ նա գտնում է արդեօք, որ իմաստութիւն կայ. նա պապանձուեց, եւ կարծեցին, թէ իմաստուն է:

18 Ով ցանկանում է բարեկամներից հրաժարուել, պարճառներ է փնտրում. այդպիսին ամէն ժամանակ նախա-
 2 րինք պիտի կրի: Իմաստութիւնը պակասամիտի համար ոչ մի բանի պէտք չէ, քանի որ նա կը վարուի առաւել
 3 անզգամութեամբ: Ամբարիշտն արհամարհում է չարիքները, երբ հասնում է դրանց խորքերը, բայց իր վրայ էլ
 4 անարգանք ու նախապիտք են հասնում: Խորհուրդը խոր ջուր է մարդու սրտում, բխող գեղ է եւ կեանքի աղբիւր:
 5 Վայել չէ աչառու լինել ամբարշտի նկարամամբ, եւ ոչ էլ դարաստարանի ժամանակ արհամարհել արդարի իրաւունքը:
 6, 7 Անզգամի շուրթերը նրան հասցնում են չարիքների, եւ նրա յանդուգն բերանը մահ է հրաւիրում իր վրայ: Անզգամի
 8 բերանը կործանում է նրա համար, եւ նրա շուրթերը որոզայթ են իր հոգու համար: Վարին կործանում է վախը,
 9 իսկ կնաբարոյ անձինք պիտի քաղցի մարմնուեն: Ով իր հոգին չի բուժում իր գործով, նա իրեն ապականոողի եղ-
 10 բայրն է: Տիրոջ անունը յայրնի է նրա գօրութեան մեծութիւնից, եւ դէպի նա ընթացող արդարները բարձրանում
 11, 12 են: Մեծապուն մարդու հարստութիւնն ամուր քաղաք է նրա համար, եւ նրա փառքը մեծ հովանի ունի: Տղա-
 13 մարդու սիրտը գոռոզանում է կործանումից առաջ եւ խոնարհում է փառքի հասնելուց առաջ: Ով առանց բան
 14 լսելու պարասխան է տալիս, դա անզգամութիւն է նրա համար եւ նախապիտք: Իմաստուն ծառան մեղմացնում է
 15 մարդու ցատումը, բայց ով կարող է դիմանալ մարդուս նեղսրտութեանը: Խելացի սիրտը ձեռք է բերում ճանաչում,
 16 իմաստունների ականջները փնտրում են ուսանելի խորհուրդներ: Ընծաներն ընդլայնում են մարդուս շրջապարը
 17 եւ նրան նստեցնում իշխանների հետ: Արդարն ինքն իր մասին չարախօսում է իր խօսքի սկզբին, երբ սկսում է
 18 յանդիմանուել ոտխի կողմից: Լուռուումնջ մնալը մեղմացնում է հակառակութիւնները եւ գօրեղների միջեւ վճռում
 19 է հարցը: Եղբօրից օգնութիւն ստացած եղբայրը նման է ամուր քաղաքի. նա հզօր ու բարձր է ինչպէս հաստատուն
 20 թագաւորութիւնը: Մարդ իր բերանի պտղով պիտի կշտացնի իր փորը եւ իր շուրթերի պտղով պիտի յագենայ:
 21, 22 Մահն ու կեանքը լեզուի ձեռքին են, եւ ու յաղթահարում է այն, պիտի վայելի նրա պտուղը: Ով բարի կին է գտել՝
 23 շնորհք է գտել եւ ուրախութիւն է ստացել Աստուծոց: Ով հեռացնում է բարեբարոյ կնոջը, նա հեռացնում է բարիքը,
 24 իսկ ով շնաբարոյ կին ունի, նա անմիտ է եւ ամբարիշտ: Աղքատն աղաչում է ողորջ խօսքով, բայց հարուստը
 յանդուգն պարասխան է տալիս: Տղամարդը լկրիութեան պարճառով է բոզանոց գնում: Մօտիկ բարեկամը լաւ է

հեռաւոր եղբօրից:

Լաւ է քզէք լինել, բայց միամիտ, քան թէ անզգամ ու շողակրար: Տգիւրօթիւնն էլ, սակայն, լաւ չէ հոգու համար, եւ ով իր ուրբերին սրիպում է շքապել՝ սխալներ է գործում: Մարդու անզգամութիւնը ապականում է նրա ճանապարհները, բայց իր սրբում նա մեղքը գցում է Աստուծո վրայ: Նարսպութիւնը աւելացնում է շար բարեկամներ, բայց աղքատը բաժանում է նոյնիսկ հարազատ բարեկամից: Սրախօս վկան առանց պարծի չի մնայ, եւ չի փրկուի նա, ով զուր փեղն է մեղադրում: Շարերն են հաճոյախօսում թագաւորի դիմաց, բայց ամէն մի չարական պիտի նախարարի մարդկանցից: Ով արում է իր աղքատ եղբօրը, ինքն էլ հեռու պիտի լինի նրա սիրուց: Բարի խորհուրդը մերձենում է իրեն ճանաչողին, եւ իմաստուն մարդը կը գրնի այն: Ով խիստ բան է անում չարամտօրէն, նա չարիք է գործում, եւ ով վեճեր է յարուցում, փրկութիւն չի գրնի, մանաւանդ որ այնպիսի բան է անում, որ չի վերաբերում իրեն: Խելք ձեռք բերողը սիրում է իր հոգին, եւ իմաստութիւն պահողը բարիք է պահում: Սրախօս վկան առանց պարծի չի մնայ, եւ ով թշնամանք է բորբոքում, ով չարութիւն է գրգռում, պիտի կործանուի: Անզգամին վայել չէ փափկակեցութիւնը, եւ ոչ էլ գոռոգութիւնը՝ ծառային, երբ նա սկսի իշխել: Գթասիրտ մարդը համբերաբար կը լինի, եւ նրա համար պարծանք է բարձր լինել անզգամներից: Թագաւորի սպառնալիքը նման է առիծի մռնչիւնի, իսկ նրա գուարթութիւնը՝ դալարիքի վրայ կայծած ցօղի: Ամփիտ որդին ամօթանք է հօր համար, ընդունելի չէ բոզերի վարձով կապարտած ուխտը: Տներն ու սրացումաձքը հայրերը բաժանում են որդիներին, բայց առաքինի կին՝ Աստուած է քալիս քրտամարդուն: Ծուլութիւնը յարուկ է թուլամտութիւն, եւ գործ անել չսիրող մարդը քաղցած կը մնայ: Պատուիրաններ պահողը պահպանում է իր անձը, բայց նա, ով արհամարհում է իր ճանապարհը, պիտի կործանուի: Աղքատին ողորմութիւն քուտը փոխ է քալիս Աստուծո, եւ ըստ նրա քուտի էլ Աստուած պիտի հարուցի նրան: Խրատի՛ր որդուդ, որպէսզի այդպէս բարի յոյս լինի քեզ համար, եւ մի՛ նայիր նրա թշնամական վերաբերմունքին. եթէ դու բրածե՛ծ անես նրան, նա չի մեռնի, բայց նրա հոգին կը փրկես մահից: Չարաբարոյ մարդը շար է քուժելու, եւ եթէ աւելի դաժան վարուի, հոգին էլ վրայ կը քայ: Լսի՛ր, որդե՛ակ, հօրդ խրատը, որպէսզի իմաստուն դառնաս յեղազայում: Բազմաթիւ խորհուրդներ կան մարդու սրբում, բայց Աստուծո խորհուրդը մնում է յաւիտեան: Մարդու ողորմածութիւնը նրա հոգու պարուզն է, եւ արդար աղքատը լաւ է, քան սրախօս հարուստը: Տիրոջ երկիւղը կեանք է մարդու համար. ով չունի այդ երկիւղը, մոլորուած շրջում է դռներին, ապրում է այն փեղերում, ուր յաւիտեան այցելու չի ունենայ: Ով անգործութեամբ ձեռքերը թաքցնում է ծոցում, նա իր ձեռքը նոյնիսկ իր բերանն էլ չի քանի: Անզգամի պարիժը քեանելով՝ անմեղն աւելի խելացի է դառնում, իսկ եթէ յանդիմանես իմաստունին, նա առաւել իմաստութիւն կ'ունենայ: Այն որդին, որ անարգում է հօրը եւ հեռացնում մօրը, պիտի ամօթ կրի եւ նախապինք: Նօր խրատը չպահող որդին չար խորհուրդներ է խորհում: Ամփիտ երիտասարդին երաշխաւոր եղողը ծաղրում է արդարութիւնը. ամբարիշտների բերանը կուլ է քալիս դատ ու դարաստան: Տանջանքները պարտաստուած են անխելք մարդկանց համար, պարիժները՝ անզգամների:

Գինին անառակութեան է մղում, հարբեցողութիւնը՝ թշնամութեան, եւ ով անձնապարտ է լինում դրանց՝ խելացի չէ: Թագաւորի պարուտասը պակաս վնասաբեր չէ առիծի ցասումից, եւ ով զայրացնում է նրան, վնաս է պարտաւում ինքն իրեն: Մարդու համար փառք է հեռու մնալ հայհոյանքներից, բայց ամէն մի անզգամ խառնում է այդպիսի բաների: Ծոյրը թէն նախապարտ է, բայց չի ամաչում, ինչպէս մէկը, որ ցորեն է փոխ առնում ամառը: Մարդու սրբի խորհուրդը խոր ջրի պէս է, բայց իմաստուն մարդը երես է հանում այն: Մեծանուն եւ պարուական է գթասիրտ մարդը, բայց դժուար է գրնել հաւարարին մարդ: Ով անարար է քայլում արդարութեան ճամփով, նա իրենից յեղոյ երանութեան արժանի որդիներ պիտի թողնի: Երբ արդար մի թագաւոր նստի գահին, ոչ մի չարագործ չի վրիպի նրա աչքից: Ով կարող է պարծենալ, թէ ինքը սուրբ սիրտ ունի, կամ ով կը համարձակուի ասել, թէ ինքը գերծ է մեղքերից: Թէ՛ մեծ, թէ՛ փոքր ծուռ կշեռքը եւ թէ՛ երկակի չափը, երկուսն էլ պիտի են Տիրոջ առջեւ. պիտի խափանուեն թէ՛ դրանք եւ թէ՛ դրանք գործադրողները. այդպէս էլ պիտի խափանուի իր կեանքի մէջ նոյն կերպ վարուող մարդը: Ուղիղ են այն երիտասարդի ճամփաները, որ մաքրութեամբ է ընթանում: Ականջը լսում է, աչքը՝ քեանում. եւ երկուսն էլ Տէրն է սրելով: Մի՛ սիրիր չարախօսել, որպէսզի չզրկուես կեանքից. աչքերդ բաց արա եւ կշտացիր հացով: «Վար է, վար է», ասում է գնորդը, իսկ հեռանալիս պարծենում է իր գնումով: Կայ ոսկի էլ, հանդերի հարստութիւն էլ, բայց գիտուն շուրթերն են թանկարժէք անօթ: Նանի՛ր ու վերցրո՛ւ նրա հանդերձանքը, քանզի նա երաշխաւոր եղաւ մի օտարականի եւ հիարընկալեց նրան: Խաբէութեան հացը քաղց է թում մարդու, բայց յեղոյ նրա բերանը պիտի լցուի խիճով: Դիտարութիւնը հասարակում է մտքի խորհուրդներով. պարբերազմը մղում է խելամտութեամբ: Գաղտնիք յայտնողը նենգամտութեամբ է վարում. մի՛ հաղորդակցիր շողոքորթ լեզու ունեցողի հետ: Ով հայհոյում է իր հօրն ու մօրը, նրա լոյսը պիտի հանգչի. նրա աչքերի բիբերը պիտի զգան խաւարը: Այն ժառանգութիւնը, որ սկզբից շուր է ձեռք բերուել վերջաւորութեան չի կարող օրհնուած լինել: Մի՛ ասա, թէ՛ վրեժ պիտի առնես թշնամուց, այլ համբերութիւն ունեցիր Տիրոջ հանդէպ, որ նա օգնական լինի քեզ: Տիրոջ առջեւ պիտի է երկու քեանակի չափը, եւ խարդախ կշեռքը մերժելի է նրա համար: Տէրն է, որ ուղղում է մարդու քայլերը, էլ ինչպէ՛ն մահկանացուն խելամուտ լինի իր ճամփաներին: Որոգայթ է մարդու համար շքապելը եւ իր ունեցումաձքից բան նուիրելը, հապճեպ ուխտ անելը եւ յեղոյ գղջալը: Իմաստուն թագաւորը ցրում է ամբարիշտներին եւ անուի քակ է գցում նրանց: Մարդու հոգին Տիրոջ յոյսն է, որը քննում է սրբի շքեմարանները: Ողորմածութիւնը եւ ճշմարտութիւնը թագաւորի պահապաններն են, եւ նրանք արդարութեամբ են շրջապարտում նրա գահը: Երիտասարդների գարդը իմաստութիւնն է, ձերերի փառքը՝ նրանց պեղեցութիւնը: Չարագործների համար են թէ՛ վերքերն ու հարուածները եւ թէ՛ քանջանքները նրանց որովայնի խորքերում:

Ինչպէս ջրի հոսանքը, այնպէս էլ թագաւորի սիրտը Աստուծո ձեռքին է. Նա որ կողմ կամենայ, այն կողմն էլ կը դարձնի այն: Ամէն մարդ ինքն իր աչքին արդար է թում, բայց Տէրն է դատում սրբերը: Արդարութիւն գործելը եւ ճշմարտութիւն խօսելը աւելի հաճելի է Տիրօջը, քան գոհերի արիւնը: Ամբարտաւանը մեծամիտ է իր յոխորքանքի մէջ. ամբարիշտների լապտերը մեղքն է: Կտրճ խորհրդածութիւնն էլ կարող է առապութիւն բերել, սակայն ամէն մի հապճեպութիւն կարօտութիւն է բերում: Ով հարստութիւն է կուրակում լեզուի սրութեամբ, նա գնում է սնուրի բաների յեղեւից եւ պիտի հասնի մահուան որոգայթների: Ամբարիշտները պիտի կործանուեն, քանզի չեն ուզում

19, 2
3
4
5
6
7
8
9
10, 11
12
13
14
15
16
17
18
19, 20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
20
2
3
4, 5
6
7
8
9
10
11, 12
13
14
15, 16
17
18
19
20
21
22
23, 24
25
26
27
28
29, 30
21
2, 3
4
5
6
7

8 գործադրել իրաւունքը: Խոստորնակին Աստուած խոսոր ճանապարհ է առաքում, քանզի Տիրոջ գործերը սուրբ են
 9, 10 եւ ուղիղ: Լաւ է բաց օդի մէջ մի անկլինում ապրել, քան անիրաւութեամբ ծեփուած եւ խառնակ քան մէջ: Ամ-
 11 բարշտի հոգին չարիքներ է ցանկանում, եւ նա ողորմածութիւն չի գտնի ոչ ոքից: Անխելքի պարիժը քրտնելով՝
 12 անմեղն աւելի խորագէտ է դառնում, իմաստունն էլ խորիելով՝ դառնում է առաւել գիտուն: Արդարին մտաւորում է
 13 ամբարիշտների սիրտը, բայց չարիքներն էլ ապականում են ամբարիշտներին: Ով իր ականջը փակում է քնանկին
 14 չսելու համար, ինքն էլ երբ կանչի Տիրոջը, Տէրն էլ իրեն չի լսի: Գաղտնի պարզելը մեղմացնում է բարկութիւնը,
 15 իսկ ով խնայում է պարզել քալ, զայրոյթ է յարուցում: Իրաւունքի գործադրումը ուրախութիւն է արդարի համար,
 16 բայց սուրբ գործը պիղծ է թում չարագործներին: Արդարութեան ճանապարհից մոտրուած մարդը հանգրուան
 17 է գտնում հսկաների ժողովում: Ով ուրախութիւն է սիրում, կարիքի մէջ կ'ընկնի, ով գինի ու ձեթ է սիրում, չի
 18 հարստանայ: Անօրէն արդար մարդու համար փրկանք պիտի լինի, երդմնագանցը՝ ուղղամիտ մարդկանց համար:
 19, 20 Լաւ է բնակուել անապարում, քան թէ անզգամ, լեզուանի եւ բարկացկոտ կնոջ հետ: Իմաստունի բերանը ցանկալի
 21 գանձ է պահում, բայց քղեքները կոպ են քալիս այն: Նա, ով հեպետում է արդարութեան եւ ողորմածութեան ճանա-
 22 պարհին, կեանք, արդարութիւն եւ փառք պիտի գտնի: Իմաստութիւնը հասաւ ամուր քաղաքներին եւ քանդեց այն
 23 ամրոցները, որոնց վրայ յոյս էին դրել ամբարիշտները: Ով զսպում է իր բերանն ու լեզուն, իր անձը պահպանում է
 24 նեղութիւնից: Դաժանը, յանդուգնը եւ գռռոզը կոչում են չարագործ, իսկ ով ոյս է պահում, անօրէն է: Ծոյլին սպա-
 25 նում են ցանկութիւնները, որովհետեւ նրա ձեռքերը յօժար չեն որել բան անելու: Ամբարիշտն ամեն օր չարիքների
 27 ցանկութիւն է յանում, իսկ արդարն առանց խնայելու ողորմութիւն է քալիս: Ամբարիշտների գոհաբերումները
 28 պիղծ են Տիրոջ առջեւ, որովհետեւ մարուցում են անօրէն խորհրդով: Սքախօս վկան կորստեան պիտի մարմուտի.
 29 խոնարհ մարդը խօսում է զգուշութեամբ: Ամբարիշտ մարդը դէմդ է ելնում յանդուգն երեսով, բայց արդարն ինքը
 30 գիտի իր ճանապարհը: Աստուած համեմատութեամբ՝ մարդ ոչ իմաստութիւն ունի, ոչ արիութիւն եւ ոչ էլ խորհուրդ:
 31 Երկվարը պարաստում է պատերազմի օրուայ համար, բայց Տիրոջից է զալիս յաղթանակի օգնութիւնը:

22, 2 Բարի անունը լաւ է մեծ հարստութիւնից, ընտիր շնորհքը՝ արծաթից ու ոսկուց: Նարուստն ու աղքատը
 3 հանդիպում են իրար. երկուսին էլ այցելում է Տէրը: Չարագործին պարծում քրտնելով՝ խորագէտն աւելի
 4 հաստատութեամբ է խրատում իրեն, բայց անմիտները զանց առնելով այն՝ աւելի են վնասում: Տիրոջ երկիւղն
 5 իմաստութեան սկիզբն է. դա է եւ հարստութիւնը, եւ փառքը, եւ կեանքը: Թիրամիտ մարդկանց ճանապարհ-
 6 ներին քապասկ կայ եւ որոգայթ, բայց ով զգուշանում է իր հոգու համար, հեռանում է նրանցից: Երկրասարդը
 7 դաստիարակում է ըստ իր ընտրած ճանապարհի եւ ծերութեան ժամանակ էլ չի հեռանում դրանից: Աղքատները
 8 պիտի փորեն հարուստներին, եւ ծառաները պիտի փոխ քան իրենց քրտնելին: Ով անզգամութիւն է ցանում, չարիք-
 9 ներ է հնձելու եւ պարուհաս է կրելու իր գործերին համապարասխան: Աստուած սիրում է ուրախ եւ առաքաձեռն
 մարդուն. աղքատին ողորմութիւն անողն ինքն էլ պիտի կերակուրի, որովհետեւ քնանկին իր հացից է բաժին հա-
 10 նել: Կաշառք քուտղը յաղթութիւն եւ պարիս է ձեռք բերում, բայց կաշառքը սպանում է առնողների հոգին: Ժանար
 մարդուն դուրս վեճիկը արեանից, եւ հակառակութիւնը կը վերանայ նրա հետ, որովհետեւ երբ նա նստած է լինում
 11 արեանում, անարգում է բոլորին: Տէրը սիրում է մաքուր սիրտը, եւ բոլոր անարար մարդիկ ընդունելի են նրան:
 12 Թագաւորը հովում է շուրթերով, Տիրոջ աչքերը պահպանում են գիտութիւնը, բայց Տէրն արհամարհում է անօրէն
 13 խօսքերը: Ծոյլը պարճառ է բռնում եւ ասում. «Ճամփին առիծ կայ, փողոցների մարդոցներում՝ մարդասպան-
 14 ներ»: Անօրէնի բերանը խոր հոր է, եւ Տիրոջն արելի անձը նրա մէջ պիտի ընկնի: Վար ճանապարհներ կան
 մարդու առջեւ, եւ նա չի ուզում յետ դառնալ դրանցից, բայց հարկաւոր է յետ դառնալ ծուռ ու վար ճանապարհից:
 15, 16 Անմտութիւնը բորբոքում է երկրասարդի սրտում. ուրեմն՝ զաւագանը եւ խրատը հեռու են նրանից: Աղքատին
 զրպարտողը բազմացնում է իր չարիքները. եւ նա, ով զրկում է նրան եւ քալիս է հարստին, կարօտութեան մէջ
 17 պիտի մնայ: Ականջդ մօտ պահիր իմաստունների խօսքերին. լսիր իմ խօսքերը, հաստատիր սրտիդ մէջ եւ կ'ի-
 18 մանաս, որ դրանք բարի են: Եւ եթէ դրանք պահես սրտիդ մէջ, կ'ուրախացնեն քեզ եւ միշտ կը մնան շուրթերիդ
 19, 20 վրայ: Որպէսզի քո յոյսը Տիրոջ վրայ լինի, եւ քեզ ցոյց կրամ նրա ճանապարհները: Եւ դու այդ խօսքերը երկցս
 21 գրիր հոգուդ մէջ, քո մտքի, գիտութեան եւ բանականութեան մէջ: Ահաւասիկ եւ քեզ սովորեցնում եմ ճշմարիտ
 խօսքեր եւ գիտութիւն, որպէսզի քեզ հարցնողներին յօժարութեամբ ճշմարտութեան խօսքերով պարասխաններ
 22, 23 քաս: Մի՛ բռնացիր աղքատի վրայ, որովհետեւ նա խելոճ է, եւ մի՛ անարգիր քնանկին դարարանի մէջ, որովհե-
 24 քալ Տէրն է նրա դարն ու դարաստանն անելու, եւ Տէրն է, որ անկորուստ պիտի փրկի քո հոգին: Ընկեր մի՛ լինիր
 25 բարկացկոտ մարդուն եւ մի՛ առնչուիր դիւրաբորբոք բարեկամի հետ, որ չլինի թէ սովորես նրա ճանապարհները եւ
 26 ծուղակն ընկնելով՝ խելոգանաս լինես: Որեւէ մէկից ակնածելով՝ պարպքի համար անձդ երաշխաւոր մի՛ դարձրու,
 27 որովհետեւ եթէ չունես, որպէտից՝ պիտի վճարես, եւ ինչո՞ն առնեն քանեն քո անկողինը, որի վրայ հանգստանում
 28, 29 են կողերդ: Մի՛ փոփոխիր քո հայրերի դրած յաւիտեանական սահմանները: Իր գործի մէջ փութկոտ եւ խելամիտ
 մարդուն պէտք է կանգնեցնել թագաւորների եւ ոչ թէ ծոյլ ու անպէտք մարդկանց առջեւ:

23 Երբ հզօրների հետ սեղան նստես՝ ընթրիքի, ուրելուց առաջ լա՛ւ իմացիր, թէ ինչ են դրել քո առաջ, եւ նոր միայն
 2, 3 ձեռքդ մեկնիր: Իմացիր նաեւ, որ դու եւս պարսպաւոր եւ նոյնը պարաստել: Եւ եթէ ազակ է լինես, մի՛ ցանկացիր
 4 նրա խորպիկները, քանի որ դրանք էլ կ'անցնեն կը գնան սուր կեանքի հետ: Եթէ ունետր չես, մի՛ ձգարի հասնել
 5 հարստին, այլ քո իմաստութեամբ հեռացիր նրանից: Տէնց որ աչքդ քնկես մի բանի վրայ, այն իսկոյն կը ջքանայ.
 6 հարստութիւնն արծուի թելեր է շինում իր համար եւ վերադառնում է իր նախնիների քունը: Չարացք մարդու հետ
 7 հաց մի՛ կեր եւ մի՛ ցանկացիր նրա կերակուրը, քանզի նա ուրում եւ խմում է այնպէս, ինչպէս մէկը մազ կոպ քար:
 8 Նրան մի՛ ընդունիր քո քունը եւ քո հացը մի՛ կեր նրա հետ, քանի որ նա նողկանք կը պարճառի քեզ եւ կ'ապականի
 9, 10 քո բարի խօսքերը. Ամենեւին բան մի՛ սաս անզգամի ակնաջին, որ նա չանարգի քո իմաստուն խօսքերը: Մի՛
 11 փոփոխիր վարենի սահմանների նշանները. եւ ձեռք մի՛ քունը որբերի ունեցուածքին, որովհետեւ հզօր է նրանց
 12 պաշտպանը՝ Տէրը, եւ նրանց դարը նա կը պաշտպանի քո դէմ: Միտրդ քունը խրատին, եւ ակնաջներդ պարաստ
 13 պահիր իմաստութեան խօսքերը լսելու համար: Քո խրատը մի՛ խնայիր երեխային, որովհետեւ եթէ զաւագանով
 14, 15 էլ խփես նրան՝ չի մեռնի, դու նրան կը հարուածես զաւագանով, բայց նրա հոգին կը փրկես մահից: Որդեակ,

եթէ քո սիրտն իմաստուն լինի, ապա կ'ուրախացնես եւ իմ սիրտը: Իմ շուրթերը պիտի ձուլուն քո շուրթերին, 16
միայն թէ դու ուղիղ խօսես: Թող քո սիրտը չնախանձի մեղաւորներին, այլ միշտ Տիրոջ երկիւղը պահիր սրտիդ 17
մէջ: Եւ եթէ պահես, դու գաւակ կ'ունենաս, եւ քո յոյսը չի կորուի: Լսիր, որդեակ, իմաստուն եղիւր եւ ուղիւր 18, 19
քո սրտի խորհուրդները: Մի՛ լինիր հարբեցող եւ մի՛ նախանձիր իրենց մարմինը մտով պարարտացնողներին, 20
որովհետեւ գինեմով ու բոգարածը պիտի աղքատանան, եւ քնի մէջ թմրած ամէն մարդ պիտի քրջոյր հանդերձ 21
հագնի: Լսիր, որդեակ, քեզ ծնող հօրը եւ մի՛ արհամարհիր քո մօր ծերութիւնը: Ճշմարտութիւն ձեռք բեր եւ 22, 23
չթողնես իմաստութիւնը, խրապար եւ խոհեմութիւնը: Արդար հայրը բարութեամբ է կրթում գաւակին, եւ նրա սիրտը 24
պիտի ուրախ լինի իմաստուն որդու համար: Թող քո հայրն ու մայրն ուրախ լինեն քեզ համար, եւ թող ուրախանայ 25
նա, ով ծնել է քեզ: Տո՛ւր ինձ, որդեակ, քո սիրտը, եւ թող աչքերդ սպասեն ինձ՝ իմ ճանապարհին: Օտար փունը 26, 27
ծակ կարաս է, օտար բանը՝ նեղ ցրիոր: Եւ ով այնպէղ է շրտապում, շուրտով պիտի կործանուի, եւ ամէն մի անօրէն 28
պիտի ջնջուի իսպառ: Ո՞նմ համար է վայր, ո՞նմ համար է խռովութիւնը, ո՞նմ համար են դաբասաբանները, ո՞նմ համար 29
են դաժանութիւններն ու փարակուսանքները, ո՞նմ են աջ ու ձախ փրուած հարուածները, եւ ո՞նմ են հարուածից
կապարած աչքերը, - ո՞չ արդեօք նրանցը, ովքեր փարուում են գինով, ովքեր նայում են, թէ որպէղ գինարբուք կայ: 30
Մի՛ հարբէք գինով, այլ գրուցեցէ՛ք արդար մարդկանց հետ, եւ խօսեցէ՛ք միմեանց հետ հրապարակներում: Իսկ 31
եթէ աչքդ գցես թաս ու բաժակի, յետոյ պիտի սանդի կոթի պէս փկլոր ման գաս, վերջն էլ օձից խայթումս պէս 32
պիտի ցած ընկնես, եւ գինին, ինչպէս իժի թոյն, պիտի փարածուի քո մէջ: Եւ երբ աչքերդ օտար կին փեսան, 33
բերանդ խառն ու շփոթ պիտի խօսի, եւ պիտի ծփաս՝ ասես ծովի մէջ, ինչպէս նաւավարը՝ սաստիկ մրրիկի մէջ: Եւ 34, 35
պիտի ասես. «Ինձ ծեծում էին, բայց ես ցաւ չէի գգում, ինձ ծաղրում էին, բայց ես չէի գիտակցում, երբ է բացուելու
առաւօտը, որ վեր կենամ գրնեմ, թէ ո՞նմ հետ պիտի էլի շրջեմ»:

Որդեակ իմ, մի՛ նախանձիր չար մարդկանց եւ մի՛ ցանկացիր ապրել նրանց հետ, որովհետեւ նրանց սիրտը **24, 2**
խաբէութիւն է խորհում, եւ նրանց շուրթերը խօսում են ցաւեր պատճառելու մասին: Տունը շինում է իմաստութե- 3
ամբ, հաստատում է խելացիութեամբ, եւ շրտեմարաններն ամէն փեսակ հարստութեամբ ու բարիքներով լցում են 4
գիտութեամբ: Իմաստունը լաւ է հօգոյ մարդոց, եւ խոհեմ մարդը՝ մեծամեծ դասակերպներ ունեցողից: Պատե- 5, 6
րագմը մղում է ռազմավարութեամբ, եւ յաջողութիւնը կախուած է սրտի խորհուրդներից: Իմաստութիւնն ու բարի 7
խորհուրդները գրնում են իմաստունների դռներին: Իմաստունները չեն խոտորում Տիրոջ խօսքից, այլ խորհուրդ 8
են անում իրենց հաւաքոյթներում: Մահը պատահում է խրապ չտողներին, իսկ անզգամը մեռնում է մեղքերի մէջ: 9
Պղծութիւնը խայտառակում է ժանտագործին՝ նրա չար եւ նեղ օրերին, քանի նա դեռ չի մտել: Փրկիւր նրանց, ում 10, 11
մահուան են փանում, եւ ոչինչ մի՛ խնայիր մահապարտներին փրկագնելու համար: Բայց եթէ ասես, թէ՛ «Ես նրան 12
չեմ ճանաչում, ոչ էլ նա՛ ինձ», - ապա իմացիր, որ Տէրը ճանաչում է բոլորի սրտերը, եւ Նա, որ սպեղծեց բոլորի
շունչը, ճանաչում է բոլորին եւ իրաքանչիւրին հարուցելու է ըստ նրա գործերի: Մե՛ղր կեր, որդեակ, որովհետեւ 13
հաճելի է, եւ խորիսխ, որպէսզի կոկորդո թաղարանայ: Այդպէս էլ իմաստութեան գիտութիւնը թաղար պիտի լինի 14
քո հոգու համար, որովհետեւ եթէ գրնես այն, քո վախճանը լինելու է բարի, եւ չի կորուելու քո յոյսը: Ամբարշտիւն 15
մի՛ մօտեցրու արդարների արօտին, եւ մի՛ խաբուիր, որ նրա որովայնը լիքն է: Բայց եթէ արդարը եօթն անգամ էլ 16
ընկնի, պիտի կանգնի, մինչդեռ ամբարիշտները պիտի փկարանան չարիքների մէջ: Եթէ թշնամիդ ցած գլորուի, մի՛ 17
փրորիր նրան, եւ եթէ սայթաքի, ամբարտաւանութեամբ մի՛ վարուիր նրա հետ, քանզի Տէրը կը փեսնի, եւ դա հա- 18
ճոյ չի լինի նրան, եւ իր բարկութիւնը կը հեռացնի նրանից: Մի՛ ուրախացիր չարագործների հետ եւ մի՛ նախանձիր 19
մեղաւորներին, որովհետեւ չարերը ժառանգորդ չեն ունենայ, եւ ամբարիշտների ճրագը պիտի հանգչի: Որդեակ, 20, 21
վախեցի՛ր Աստուծոց ու թագաւորից, եւ նրանցից ոչ մէկի դէմ մի՛ ապստամբիր, որովհետեւ ամբարիշտների կործա- 22
նումը յանկարծախա է լինելու, եւ ո՞վ է ճանաչելու թէ՛ մէկի, թէ՛ միւսի պատուհաւը: Ձե՛զ իմաստուններիդ, այս էլ 23
ասեմ. «Մի՛ ամաչէք խելամուտ լինել իրաւունքի մէջ», քանզի լաւ չէ աչառու լինել դաբաստանի ժամանակ: Ամ- 24
բարշտիւն արդար ասողը պիտի արժանանայ ժողովուրդների անէծքին եւ արելի պիտի լինի ազգերից: Իսկ նրանք, 25
որ կը յանդիմանեն ամբարիշտներին, պիտի բարի համարուն, եւ բարի օրհնութիւն պիտի գայ նրանց վրայ: Ծուր- 26
թերը սիրում են բարի խօսքերի պատասխաններ, իսկ ով պատասխան է փախիս դիմադարձ խօսքերով, նա իր վրայ
հրախորում է հեռացման խօսքեր: Նո՛գ փար դրսի գործերիդ համար, վերջացրո՛ւ դասակերպիդ աշխատանքը, 27
ապա ե՛կ իմ յետեից եւ նորից շինիր քո փունը: Սուր վկայ մի՛ լինիր քո ընկերոջ հանդէպ, եւ քո շուրթերով մի՛ 28
խաբիր նրան: Մի՛ ասա, թէ՛ «Ինչպէս նա վարուեց ինձ հետ, այնպէս էլ ես եմ վարուելու նրա հետ», եւ թէ՛ «Այնպէս 29
պիտի հարուցեմ նրան, ինչպէս ինքն ինձ գրկեց»: Անզգամ մարդը նման է արտի, թերամփրը՝ այգու. եթէ անխնամ 30, 31
թողնես, խոպան կը դառնայ արտը, ամենուր մոլախոտ կը բուսնի, այն կը մնայ լքուած, գետին կը թափուեն նրա
ցանկապարի քարերը, բայց նա յետոյ միայն կ'ասի. «Ես գոջացի, փեսայ եւ ընկերցի բարի խրապը»: Մինչեւ երբ 32
պիտի պառկես, ով ծոյլ, երբ պիտի զարթնես քնից: Մի՛ քիչ էլ որ ննջես, մի՛ քիչ էլ նիրհես, մի՛ քիչ էլ հանգստանաս, 33
մի՛ քիչ էլ ձեռքերդ դնես կրծքիդ, եթէ այդպէս անես, ապա քեզ վրայ պիտի հասնի աղքատութիւնը ինչպէս ուղետը, 34
եւ կարիքը՝ արագընթաց սուրհանդակի նման: Խօսքից գգուշացող որդին կորստեան չի մարնուի, քանի որ նա 35
խնամքով է ընդունում այն: Թագաւորի լեզուից թող ոչ մի սուր բան դուրս չգայ, թող նրա լեզուից խաբէութիւն էլ 36
դուրս չգայ: Սուր սուտեր է թագաւորի լեզուն եւ ոչ մարմնեղէն մի բան. ով որ մօտենայ դրան, կը խորտակուի: Եթէ 37, 38
նրա բարկութիւնը բորբոքուի, մարդկանց կը կործանի իրենց յօդերով հանդերձ, մարդկանց ոսկորները կը փշրի եւ
դրանք կ'այրի ինչպէս բոց: Մարդկանց մարմինը կը նմանուի արծիւների բոյներում եղած լէշի: Որդեակ, վախեցի՛ր 39
իմ խօսքերից, եւ եթէ դրանք ընդունես, գոյշ կը լինես:

Առակներ, որ յայտնի չեն Սողոմոնի անունով եւ որոնք գրել են Նրէաստանի արքայ Եզեկիայի բարեկամները: **25**
Աստուծո փառքը ծածկում է նրա խօսքերը, թագաւորի փառքը երեսում է նրա հրամանները պատուելու մէջ: Անքննե- 2, 3
լի են երկնքի բարձրութիւնները, երկրի խորութիւնները, թագաւորի սիրտը: Կրակի բովից անցկացրո՛ւ չնշակուած 4
արծաթը, եւ կը փեսնես, որ այն կը մաքրուի ամէն խառնուրդից: Ամբարիշտներին հեռացրո՛ւ թագաւորի երեսից, եւ 5
նրա գահը պիտի հաստատուի արդարութեան վրայ: Մի՛ պարծեցիր թագաւորի մօտ, մի՛ մօտեցիր մեծամեծների
փեղերին, որովհետեւ լաւ է, որ մէկը քեզ ասի՝ «Արի՛ վեր, ինձ մօտ», քան թէ գլխահակ խոնարհուես իշխանի առաջ: 7

8 Խօսի՛ր քո աչքով րեսածի մասին. յանդգնօրէն կռուի մէջ մի՛ ներսուր, որ յերոյ չզոջաս: Եթէ բարեկամդ նախարի
9, 10 քեզ, խոյս րուր, մի՛ արհամարհիր: Գուցէ բարեկամդ քեզ նախարի, եւ դու էլ շարունակես քո թշնամութիւնն ու
կռիւը, եւ մահուան պէս ծանր լինի քեզ համար: Ծնորին ու բարեկամութիւնն ազար են. քո սրբի մէջ հասարարի՛ր
11 դրանք եւ չես նախարուի, այլ հաշար ու խաղաղ կ'անցնի կեանքդ: Պարշաճ ասուած իմաստուն խօսքերը նման
12 են սարդիոնով շարուած ոսկի խնձորի: Պայծառ շարուած սարդիոն եւ ոսկի գինդեր են իմաստուն խօսքերը լսող
13 սկանջների համար: Ինչպէս անռան րօթից րանջուողի համար օգնութիւն է ձին գալը, այնպէս էլ հաւարա-
14 իմ պարգամարարը օգնութիւն է իրեն ուղարկողների համար, որոնք իրենց յոյսը կապել են նրա հետ: Սուր
15 խոսարումներով պարծեցող մարդիկ նման են սասրիկ քամիների, ամպերի ու անձրեւների: Տամբերարարութեամբ
16 թագաւորը յաջողութիւն է գրնում, մեղմ լեզուն փշրում է ոսկորները: Երբ մեղր գրնես, որդեակ, կեր չափով. չլինի
17 թէ յագենաս եւ փսխես: Քո ուրբով շար մի՛ յաճախիր բարեկամիդ մօր, գուցէ թէ քեզնից կշարանայ եւ քեզ արի:
18, 19 Մրած սուներ եւ սուր ներ է սուր վկայութիւն րուող մարդը իր բարեկամի մասին: Չարի ճանապարհները եւ ան-
20 օրէնի ուրբերը պիտի կորչեն նրանց չար օրում: Ինչպէս քացախն է անօգուր վերքին, այնպէս էլ մարմնին հասած
ցաւերից րրրմում է սիրր: Ինչպէս ցեցը վնասում է հագուարին, եւ որդը՝ փայրին, այնպէս էլ րրրմութիւնն է
21, 22 վնասակար մարդու սրբին: Եթէ թշնամիդ քաղցած է, կերակրի՛ր նրան, եթէ ծարաւ է, ջուր րուր խմելու, քանզի
23 այդպէս անելով՝ դու նրա գլխին կրակի կայծեր կը դիգես, եւ Տերը քեզ պիտի բարութիւն հարուցի: Տիսիսային
24 քամին ամպեր է յարուցում, լիրբ երեսը գրգռում է լեզուն: Լաւ է մենակ սարել կրուրի րակ՝ անկիւնում, քան թէ
25 բամբասող կնոջ հետ բնակուել մի րան մէջ: Ինչպէս պաղ ջուրն ախորժելի է ծարաւած մարդուն, այնպէս էլ ախոր-
26 ժելի է հեռու երկրից եկած բարի աւերիքը: Ինչպէս որ մէկը յցանելով աղբիւրի ակը՝ խափանում է ջրերի հոսանքը,
27 այնպէս էլ րգեղ է արդարի խոնարհուելը ամբարիշտ մարդու առաջ: Ինչպէս որ լաւ չէ շար մեղր ուրելը, այնպէս
28 էլ հարկաւոր է յարգել միայն պարուական խօսքերը: Առանց խորիրդի գործ անող մարդը նման է պարիսպները
կործանուած քաղաքի:

26, 2 Ինչպէս ցողը՝ անռանը, եւ անձրեւը՝ հնձի ժամանակ, այնպէս էլ պարիւր անրեղի է անգգամին: Ինչպէս թոջուն-
3 ներն ու ճնճողակները գուր րեղը չեն թոջում, այնպէս էլ ոչ մէկն իզուր անէժքներ չի րալիս: Ինչպէս մրակը ձիու
4 համար է, խթանը՝ էշի, այնպէս էլ գաւազանն է անմիւրների համար: Անգգամին մի՛ պարասխանիր ըստ նրա ան-
5 գգամութեան, որ չլինի թէ նմանուես նրան: Բայց անգգամին նրա անգգամութեանն արժանի պարասխան րուր,
6 որպէսզի ինքն իրեն աւելի իմաստուն չկարծի: Իր բռնած ճամփի համար նախարինք պիտի սրանայ այն մարդը,
7 որն անմիւր րարարի հետ խօսք կ'ուղարկի: Խափանի՛ր անգգամի գնալ-գալը եւ նրա բերանի խօսքն ու առակը:
8, 9 Ով պարիւ է րալիս անգգամին, նման է այն մարդուն, որ թանկարժէք քար է դնում պարասրիկի մէջ: Տարբեցողի
10 ձեռքերը փշերն են ծակծկում, անմիւր մարդու ձեռքերը ծառայում են անգգամին: Բոլոր անգգամների մարմիններն
11 էլ պիտի ալեկոծուն շար խռովքներից, որպէսզի խորակուն նրանց յիմարութիւնները: Ինչպէս շունը դառնում
է արելի, երբ վերադառնում է իր փսխածին, այնպէս էլ անգգամն է իր չարութեամբ, երբ վերադառնում է դէպի իր
12 մեղքերը: Ամօթ կայ, որ մեղքերի մէջ է գցում մարդուն, ամօթ էլ կայ, որ նրան պարգետում է փառք ու շնորի: Մարդ
են րեսել, որ պարծեցել է, թէ ինքն իմաստուն է, բայց անգգամից աւելի շար բան կարելի է յուսալ, քան նրանից:
13 Երբ ծոյլին ուզում ես մի րեղ ուղարկել, ասում է. «Ճանապարհին առիւծ կայ, հրապարակում՝ մարդասպաններ»:
14, 15 Ինչպէս դուռը շուռ է գալիս իր ձխնի վրայ, այնպէս էլ ծոյլն է թաւալում իր մահճում: Ծոյլն իր ձեռքերը թաքցնում
16 է ծոցում եւ ալարում է նոյնիսկ իր բերանը րանել: Ծոյլն իր աչքին աւելի իմաստուն է թում, քան այն անձը, որ
17 հարսարութեան բարի լուր է աւերում: Ուրիշի դար ու վէճին խառնուող մարդը նման է նրան, ով ձեռքը գցում է
18 շան պոչը բռնելու: Փորձող անձեր կան, որ առարկում են մարդկանց, բայց երբ որեւէ մէկը շրպայում է կանխել՝
19 հակադրուելով նրանց, ընկճում են, այդպէս էլ վարում են այն բոլոր մարդիկ, որ դարանամուր են լինում իրենց
20 բարեկամների հանդէպ, բայց երբ կշարմբանքի են ենթարկում, ասում են՝ «Մենք կարակ էինք անում»: Շար
21 փայր աւելացնելուց բորբոքում է կրակը, բայց ուր երկմիւր մարդ չկայ, այնրեղ դադարում է վէճը: Կրակարանը
22 շիկանում է ածուխից, փայրը բորբոքում է կրակը, բանարկուն էլ հրահրում է կռիւը: Շողոքորթների խօսքերը
23 փաղաքշող են, բայց դառնում են կռուի բուն: Նենգամրութեամբ րրում արծաթը նման է խեցու. ողորկ շուրթե-
24 իր թաքցնում են րրում սրբերը: Ով լաց է լինում թշնամու վրայ, շուրթերով յայրնում է ամեն ինչ, մինչդեռ իր
25 սրումն նենգութիւն է նիւթում: Եթէ քո թշնամին քեզ աղաչի եւ բարձր ձայնով աղերսի, մի՛ հաւարաւ նրան, քանզի
26 ետօթը չարիք կայ նրա սրում: Ով թաքցնում է արելութիւնը, նա յայրնի է դարձնում նենգութիւնը. բանիմաց
27 մարդն արեսնում իր վնասը հեռու է վանում: Ընկերոջ համար հոր փորողն ինքն է ընկնելու նրա մէջ. ով քար է
28 գլորում ուրիշի վրայ, ինքն իր վրայ է գլորում այն: Սրախօս լեզուն արում է ճշմարութիւնը. շաղակրար բերանը
խռովութիւն է սրելոծում:

27, 2 Մի՛ պարծեցիր վաղուայ օրով, որովհետեւ չգիտես, թէ վաղն ինչ է բերելու քեզ: Թող քեզ քո ընկերը գովի եւ
3 ոչ թէ քո բերանը, օրարը եւ ոչ թէ քո շուրթերը: Քարը ծանր է, աւազը դժուար է բարձրացնել, բայց երկուսից էլ
4 առաւել ծանր է անգգամի բարկութիւնը: Անողորմ է գայրոյթը, բարկութիւնը՝ սասրիկ, բայց ոչ մէկից էլ պակաս
5, 6 չէ նախանձը: Բացայայտ յանդիմանութիւնը լաւ է սքողում բարեկամութիւնից: Լաւ է բարեկամի ապարկը,
7 քան թշնամու նենգ համբոյրը: Կուշար մարդն արհամարհում է խորիսն ու մեղրը, բայց քաղցածի համար դառն
8 բանն էլ քաղցր է թում: Իր բոյնը լքած թոջունի նման՝ իր րեղից օրար վայր գնացած մարդն իրեն սրուկ է
9, 10 գգում: Իւղով, խնկով եւ գինով գուարճանում է սիրրը, եւ հոգին թօթափում է րրմութիւնից: Քո բարեկամին,
ինչպէս նաեւ հօրդ բարեկամին, մի՛ լքիր, եւ թշուառացած մի՛ մրնիր եղբօրդ րունը. մօրիկ բարեկամը լաւ է հեռու
11 րեղ բնակուող եղբօրից: Իմաստուն եղիր, որդեակ, որ քո սիրտն ուրախ լինի, քեզնից հեռու վանիր նախարինքի
12 խօսքերը: Խորագէրը րեսնում է գալիք չարիքը եւ խոյս է րալիս, բայց անգգամներն ընդառաջ են գնում եւ րուժում:
13 Տագից հանրի հանդերձանքը նրա, ով չափից անց է թշնամանք րածում, որովհետեւ նա ուրիշին էլ է ապականում:
14, 15 Ով առաւօր կանուխ բարձր ձայնով գովում է բարեկամին, նա աւելի լաւ չէ, քան նրան անիծողը: Ինչպէս կարթոցը
16 ձմեռային օրը մարդուն հանում է իր րնից, այնպէս էլ անգգամ կինն է իր րնից դուրս հանում ամուսնում: Խսարաշունջ
17 է հիսիսային քամին, բայց յաջողութեան նշան է համարում: Երկաթը երկաթ է խարրում, մարդն էլ՝ ընկերոջ երեսը:

Թգենի րնկողը պիտի ուրի նրա պտուղը, իր փրոջը պահողը պիտի պարի գրնի: Ինչպէս մարդկանց դէմքերը 18, 19
 նման չեն իրար, այնպէս էլ նման չեն նրանց սրբերը: Ինչպէս այնպէս են դժոխքն ու կորուսարը, այնպէս էլ այնպէս 20
 են ազահ մարդու աչքերը: Տիրոջ առջեւ պիտի են յանդուգն աչքերով, խրատը չսող եւ ցոփ լեզու ունեցող մարդիկ:
 Արծաթն ու ոսկին փորձում է հալոցը, իսկ մարդուն՝ նրան գովաբանողների բերանը: Անօրէնի սիրտը չարիքներ 21
 է որոնում, ուղիղ սիրտը փնտրում է գիտութիւն: Անզգամին կարող ես ծեծ փակ եւ անարգել արեանում, բայց 22
 նրա անզգամութիւնը չես հեռացնի նրանից: Խելամտօրէն հոգաւոր եղիր քո հօտերի անասունների նկարմամբ, 23
 սրբացան եղիր քո երանակների համար, որովհետեւ մարդու ուժը, զօրութիւնն ու իշխանութիւնը յափտենական 24
 չեն, եւ դրանք չեն փրում սերնդից սերունդ: Խնամքով վարուիր դաշտի կանաչի հետ, որ խոտը հնձես, դալար խոտը 25, 26
 հաւաքիիր, որ ճկարներդ գեղմնաբեր լինեն, եւ դաշտերը լան պահիր, որ գառներ ունենաս: Որդեակ, սովորիր 27
 ինձնից այս գորատը պարգամները քո փան ապրուստի եւ քո բարեկամների ապրուստի համար:

Ամբարիշտը փախչում է առանց որեւէ մէկից հալածուած լինելու, բայց արդարն անձնապաստան է լինում, ինչպէս 28
 առիծ: Ամբարիշտների յանցանքների մասին վեճերը յուզում են դատական արեանները, բայց խորագեր մարդը 2
 հանգցնում է դրանք: Ղօրը, որ ամբարտաւանութեամբ ընկճում է փնանկին, նման է սաստիկ անձրեւի, որից 3
 օգուտ չկայ. նոյնպէս էլ նրանք, որ մերժում են օրէնքը, գովում են ամբարշտութիւնը. բայց նրանք, ովքեր սիրում են 4
 օրէնքը, իրենց շրջապատում են պարսպով: Չար մարդիկ չեն հասկանում իրատունքը, բայց Տիրոջը փնտրողները 5
 խելամուտը են ամեն բանի: Ճշմարտութեան հետ գնացող աղքատը անելի լաւ է սրի հետ ընթացող հարստից: 6
 Իմաստուն որդին պահում է օրէնքը, բայց որկրամոլներին ընկերացողը անարգում է իր հորը: Ով իր փունը լցնում է 7, 8
 է փոկոսներով ու վաշխով, նա կուրակում է այն մարդու համար, ով ողորմում է աղքատին: Ով իր ականջը շեղում է, 9
 որ չսի օրէնքը, նա ինքն է պղծում իր ուխտը: Ով ուղիղներին մոլորեցնում է չարի ճանապարհով, ինքն է ընկնելու 10
 ապականութեան մէջ: Անարատ մարդիկ պիտի բաժանեն բարիքները, բայց անօրէնները պիտի անցնեն բարիքների 11
 մօտով եւ չեն մտնելու դրանց մէջ: Նարուստը իր աչքին իմաստուն է թում, բայց խելացի աղքատը դարապարտում 12
 է նրան: Արդարներին օգնական դառնալուց մեծ փառք է ձեռք բերում, բայց ամբարիշտների շրջանում կոտորում 13
 են մարդիկ: Իր ամբարշտութիւնը ծածկողը յաջողութիւն չի ունենայ, բայց բացայայտողը եւ իրեն պախարակողը 14
 կը դառնայ սիրելի: Երանի այն մարդուն, որ Աստուծո հանդէպ երկխոսութեան պարճառով արհամարհում է ամեն 15
 բան, բայց խստասիրտը չարիքների մէջ կ'ընկնի: Նա, ով աղքատ է, քաղցած առիծի եւ ծարուած գայլի պէս 16
 դաժան կը լինի թշուառ ժողովրդի նկարմամբ: Խոհեմութիւնից գուրկ թագաւորը մեծ անիրաւութիւն անող է, բայց 17
 անիրաւութիւնն ապողը երկար կեանք կ'ունենայ: Մահապարտի համար երաշխատը եղած մարդը փախստական է 18
 դառնում եւ չի հաստատում ոչ մի փեղ: Խրատի որդուդ, եւ նա հանգստութիւն կը փայ քեզ, զարդ կը լինի քո հոգու 19
 ծուռ ճանապարհի եւ լելում, նրա ուրբը պիտի կատարի: Ով մշակում է իր հողը, կը կշտանայ հացով, իսկ ով հետքում 20
 է դաբարակ բաների, փնանկ կը մնայ: Նաւարարին մարդը շար օրհնութիւն պիտի գրնի, բայց չարագործը չի 21
 փրկուելու պարտիասից: Գովասանքի արժանի չէ այն անձը, ով չի պարկառում արդարներից: Բարի չէ նա, ով 22
 երեսպաշտօրէն խուսափում է անօրէններին յանդիմանելուց. նա պարտաւոր է մարդ վաճառել մի կտոր հացով: 23
 Չարացք մարդը շտապում է հարստանալ, բայց չգիտի, որ ողորմած մարդը պիտի յաղթի իրեն: Մարդուն՝ նրա 24, 25
 ճանապարհի համար յանդիմանողը անելի շնորհ պիտի գրնի, քան նրան լեզուով շողոքորթողը: Ով մերժում է իր 26
 հորը կամ մօրը եւ դա մեղք չի համարում, նա համախոհ է ամբարիշտ մարդկանց: Ազահ մարդը հակառակութիւն 27
 է գրգռում, բայց յոյսը Տիրոջ վրայ դնողը հոգածութիւն կը գրնի: Ով յոյսը դնում է իր սրտի յանդգնութեան վրայ, 28
 նա անզգամ է, բայց իմաստութեամբ վարուողը կը փրկուի: Աղքատներին բաժին փութողը չի աղքատանայ, բայց ով 29
 իր աչքը թեքում է նրանցից, նա շար բանի կարօտ կը մնայ: Ամբարիշտների շտապանալուց հեծում են արդարները, 25
 բայց նրանց կորստեամբ բազմանում են արդարները:

Լաւ է յանդիմանող, քան յամառ մարդը, որովհետեւ եթէ սրան կրակը յանկարծակի հարուածի, փրկութիւն չի 29
 լինի: Երբ արդարները գովասանքի են արժանանում, ուրախանում են ժողովուրդները. արդարները հեծում են ամ- 2
 բարիշտների իշխանութեան փակ: Իմաստութիւն սիրողը ուրախացնում է իր հորը, մինչեւեւ բոգարածը վարում է 3
 է նրա հարստութիւնը: Աղոթք թագաւորը բարձրացնում է իր երկիրը, իսկ անօրէնը կործանում է այն: Ով կռի 4, 5
 է փնտրում բարեկամի դէմ, նա թակարդ է լարում իր ուրբերի համար: Մեղաւոր մարդու համար խիստ որովայն 6
 կը լարուի, բայց արդարը պիտի լինի ուրախութեան եւ խնդրութեան մէջ: Աղոթքը գիտէ փնանկներին իրաւուն- 7
 քով դարել, բայց ամբարիշտը խելամուտ չի լինում այն գիտենալու մէջ, իսկ աղքատը էլ իրաւախոհ միտք չունի:
 Անօրէն մարդիկ քաղաքը մարմնում են կրակի, բայց իմաստունները վանում են բարկութիւնը: Իմաստուն մարդը 8, 9
 դաբում է ազգերին, բայց անզգամ մարդն իր բարկութեան մէջ ծաղրելի է դառնում եւ չի պարկառում: Արիւնարբու 10
 մարդիկ ապում են արդարին, իսկ ուղղամիտները համակրանք են փածում նրա անձի նկարմամբ: Անզգամն իր 11
 ողջ բարկութիւնը թափում է միանգամից, բայց իմաստունը համբերում է մեղմութեամբ: Այն թագաւորը եւ նրա 12
 հետ բոլոր նրանք, որ ականջ են դնում անիրաւութեան խօսքերին, անօրէններ են: Փոխ փութողը եւ փոխ առնողը 13
 հասնելու են նոյն փեղը, եւ երկուսին էլ առերեսելու է Տէրը: Տնանկներին արդարութեամբ դաբող թագաւորի ա- 14
 թոռը միշտ հաստատում պիտի մնայ: Ծեծն ու կշտամբանքն իմաստութիւն են փալիս. ճանփից շեղուած երեխան 15
 ամօթախար է անելու իր ծնողներին: Ամբարիշտների բազմանալու դէպքում բազմապարկում են յանցանքները, 16
 բայց արդարները ահով պիտի համակուեն նրանց կործանման ժամանակ: Խրատի որդուդ, եւ նա քեզ հանգիստ 17
 պիտի պարգեւի եւ զարդ պիտի լինի հոգուդ համար: Անօրէն ազգն առաջնորդ չի գրնի, իսկ ով պահում է օրէնքը, 18
 նա երանելի է: Խօսքով չի խրատում կամակոր ծառան, որ թէեւ հասկանում, բայց բանի փեղ չի դնում այն: Երբ 19, 20
 յանդգնութեամբ խօսող մարդ փեսնես, ինացիր, որ անելի յոյս կայ անզգամի, քան նրա համար: Ով փափկասուն է 21
 լինում մանկուց, պիտի ծառայ դառնայ եւ յետոյ մորմոքի ինքն իր մէջ: Անզգամ մարդը հակառակութիւն է գրգռում, 22
 հեզաբարոյ մարդը դարձրեցնում է մեղքերը, իսկ բարկասիրտ մարդը խորացնում է դրանք: Ամբարտաւանութիւնը 23
 պիտի նուաստացնի մարդուն, բայց Տէրը խոնարհներին պիտի արժանացնի փառքի: Ով բաժնեկից է դառնում 24
 գողերին, նա ապում է իր հոգին. նրանք երդում են փալիս, որ իմացածի մասին չպատմեն, բայց մարդկանցից 25

ունեցած վախի և անօթի պարճառով պիտի յայտնեն և կործանուեն. իսկ ով յոյսը դրել է Տիրոջ վրայ, պիտի ուրախ լինի: Ամբարշտութիւնը մարդուն գցում է գայթակղութեան մէջ, բայց ով ապաւինում է Տիրոջը, պիտի փրկուի:

26, 27 Շարերն են հաճոյախօսում իշխաններին, բայց մարդուս իրաւունքը բխում է Տիրոջից: Արդարի համար պիղծ է անօրէն մարդը, իսկ անօրէնի համար պիղծ է ուղիղ ճանապարհը:

30 Մարդս Աստուծու հաւատարեցաւորներին պիտի ասի այսպէս. «Լաւ է լռեմ, որովհետեւ բոլոր մարդկանցից աւելի 2, 3 անմիտ եմ, և իմ մէջ մարդկային իմաստութիւն չկայ: Աստուծոյ իմաստութիւն սովորեցրեց ինձ, և ես խելամուտ 4 եղայ սրբերի գիտութեանը և ճանաչեցի սրբութիւնները. ո՞վ էլաւ երկինք և իջաւ, ո՞վ հաւաքեց հողմերը իր գոգի մէջ, ո՞վ ամփոփեց ջրերը իր հանդերձանքի մէջ, ո՞վ հասարարեց երկրի ծագերը: Բ՛նչ է նրա անունը, կամ ի՞նչ է նրա որդու 5 անունը: Իմացիր, որ Աստուծու բոլոր գործերն էլ ընկրեալ են, և նա ինքն է իրենից երկիւղ կողմերի վերակացուն: 6, 7 Ոչինչ մի՛ աւելացրու նրա խօսքերին, որ քեզ չչանդիմանի, և դու սրախօս չերեսաս»: Երկու բան են խնդրում 8 քեզանից. մինչեւ մեռնելս ինձ չզրկես քո շնորհներից: Ջուր և սուր խօսքը հեռու վանիր ինձանից: Նարստութիւն 9 և աղքատութիւն մի՛ փութ ինձ, այլ ինձ համար կշիռի արժանին, որ բաւական է: Չի՞նի թէ հարստանամ և ուրանամ 10 քեզ ու ասեմ. «Ո՞վ է ինձ փեսնում»: Կամ աղքատանամ ու բան գողանամ և երդում ուրեմ իմ Աստուծու անունով: Մի՛ 11 մարնիր ծառային իր փիրոջ ձեռքը, որ երբեք քեզ չանիծի, և դու ապականուած չմնաս: Չար ծնունդն անիծում է իր հօրը և իր մօրը չի օրհնում: Չար ծնունդն իր աչքին արդար է երեսում, բայց նա չի լուացել իր հոգու կեղտը: 13, 14 Չար ծնունդն ամբարտաւան աչքեր ունի, և գոռոզ են նրա թարթիչները: Չար ծնունդի պրամները սուտեր են, և 15 ժանիքները՝ դանակներ, երկրիս խոնարհներին և աղքատ մարդկանց կեղեքելու և ուրելու համար: Տգրուկը սրբով սիրած երեք դուստր ունէր, և սրանք երեքն էլ չկշտացրին նրան, չորրորդն էլ չկարողացաւ կշտացնել, որպէսզի նա 16 ասէր. «Բաւական է»: Գերեզմանն ու մահը, կանանց սէրն ու փարպարոսը, հողը, որ չի յագենում ջրով, ջուրը և 17 կրակը երբեք չեն ասում. «Բաւական է»: Այն աչքը, որ արհամարհում է հօրը և անարգում է մօր ծերութիւնը, ձորերի 18 ագռաները պիտի հանեն, և արծիւների ձագերը պիտի յօշոտեն այն: Երեք բան կայ, որ ինձ անհնարին է իմանալ, 19 և մի չորրորդն էլ, որ չեմ ճանաչում. թոչո՞ղ արծուի ուղին՝ օդում, օձի ճամփան՝ ապառաժի վրայ, ծովով անցնող 20 նաւի ծիրը և երկրասարդ փղամարդու ճանապարհները: Այդպէս է նաեւ շնացող կնոջ ճանապարհը. երբ նա որեւէ 21 վար բան է անում, լուացում է և ասում. «Ես ոչինչ չեմ արել»: Երեք բան կայ, որոնցից դողում է երկիրը, և մի 22 չորրորդն էլ կայ, որից չի կարողանում հանդարտուել. ծառան, եթէ թագաւոր է դառնում, անմիտը, եթէ կշտանում է 23, 24 հացով, աղախինը, եթէ վնդուում է իր փիրուիւն, և արելի կինը, որ ամուսնանում է բարի մարդու հետ: Չորս բան 25 կայ, որ մանր են երկրի վրայ, բայց իմաստուններից աւելի իմաստուն են. մրջինը, որ գօրութիւն չունի, բայց իր 26, 27 կերակուրը պարտաստում է ամռանը, ճագարը, անգօր մի կենդանի, բայց իր բոյնը շինում է քարերի մէջ, մորեխը, 28 որ թագաւոր չունի, բայց կարծես մէկի հրամանով հաւաքում է գօրաժողովի, և ճանկերով պարից կառնող սարդը, 29 որին թէն հեշտ է որսալ, բայց բնակում է թագաւորների յարկերի փակ: Երեք բան կայ, որ շրջում են սիգապանձ, 30 և մի չորրորդն էլ, որ ճեմում է գեղեցիկ. առիծի կորիւնը, որ հօգօր է բոլոր կենդանիներից, որ երբեք չի վախենում 31 և թիկունք չի դարձնում անասուններին, աքաղաղը, որ սիգալով շրջում է հաւերի մէջ, նոխազը, որ առաջնորդում 32 է հօտը, և թագաւորը, որ ժողովրդի առաջ խօսում է հրապարակաւ: Եթէ դու քեզ անհոգութեան մարնես և ձեռքդ 33 դժուարութեամբ փանես բերանդ, պիտի արհամարհուես: Կա՞թ կթիր, և իւղ կը լինի, բայց եթէ պտուկները շար 34 ճմլես, արին կը գայ: Այդպէս էլ՝ եթէ խօսքը ձգձգես, դափաստան ու կռիւ դուրս կը գայ:

31 Իմ խօսքերն ասուած են Աստուծու կողմից, իբրև թագաւորին ուղղուած պարգամ, որով նրան խրատել է իր մայրը: 2 Դէ ինչ, որդեակ, Աստուծու խօսքեր են, անդրանիկդ իմ, քեզ են ասում, որդի՛. դէ ինչ, որդեակ, իմ որովայնի պտուղն 3 ևս. դէ ինչ, որդեակ, իմ ուխտերի զաւակն ես: Քո հարստութիւնը մի՛ փութ կանանց և ոչ էլ քո միտքն ու կեանքը՝ 4 յետին խորհուրդների. մրաճուած գործիր ամէն բան և խոհեմութեամբ խմիր գինի: Մեծամեծները բարկասիրտ 5 են, թող գինի չխմեն, որպէսզի չհարբեն ու մոռանան իմաստութիւնը և չկարողանան փկարին ուղիղ դարել: 6, 7 Ըմպելիք մարտցեցէք վշտացածներին, գինի՛ փութ ըմպելու փառապետներին, թող խմեն ու մոռանան իրենց 8 աղքատութիւնը և թող չիշեն իրենց ցաւերը: Աստուծու խօսքով բաց քո բերանը և ողջամտութեամբ դարիր բոլորին, 9, 10 քննիր և փարբերիր աղքատին ու խեղճին: Թէ առաքինի կին գրնուի, այդպիսին թանկ է բոլոր գոհարներից: 11, 12 Անուսնու սիրտը վստահ է նրա հանդէպ, և իր ունեցածը երբեք բանուն չի փրուի: Ողջ կեանքում նման կինը 13 գործակից է լինում ամուսնու բարիքների և ոչ թէ չարիքների մէջ: Բուրդ և կրաւ ձեռք բերելով՝ նա իր ձեռքով 14, 15 պիտանի հանդերձներ է պարտաստում և, ինչպէս շահութաբեր նա, նա հեռուից ժողովում է գանձերը: Նա 16 ուրքի է ելնում արշալոյսին, փնեցիներին կերակուր է փախի և գործի է դնում նաժիշտներին: Թէ գեղեցիկ հանդ է 17 փեսնում, գնում է այն և իր ձեռքի վաստակով մշակում է հողը: Իր մէջքին պինդ գօտի կապած՝ նա թելերը մխրճում 18, 19 է գործի մէջ և ճաշակում է աշխատանքի քաղցր հաճոյքը, և ողջ գիշերն էլ չի հանգում նրա ճրագը: Ձեռքը 20 միշտ իր օգուտին մեկնած՝ նա առանց ձանձրոյթի իր մարմերով իլիկ է մանում: Նրա ձեռքը բաց է աղքատների 21 համար, և նա բաժին է փախի խեղճերին: Նրա ամուսինը, եթէ ինչ-որ պարճառով ուշանայ էլ, չի մրահոգում 22 փան համար, որովհետեւ գիտէ, որ, եթէ փանը ցուրտ է, կինը կրկնակի հագուստ է հագցրել բոլորին: Նա բեհեզ 23 և ծիրանի է գործել ամուսնու համար և իր համար՝ ծածկոցներ: Նրա ամուսինը յայտնի մարդ է դրսում, երբ 24 նստում է ժողովրդի մէջ՝ երկրի բնակիչների ու ծերերի մէջ: Կինը կրաւ է գործում ու վաճառում, և ծածկոցներ է 25, 26 ծախում քանանացիներին: Ուժ ու վայելչութիւն գզեցած՝ նա պիտի ուրախ լինի իր վերջին օրերին: Նա չափով և 27 իմաստութեամբ է բացում իր բերանը և սահման է դնում իր լեզուին: Պարկեշտ են նրա փան ճանապարհները, 28 և նա դարարկապարտութեամբ հաց չի կերել: Իր ողորմածութիւնները ուրքի են կանգնեցնում իր որդիներին 29 և մեծացնում: Նրա ամուսինը գովում է նրան՝ ասելով. «Շար դուստրեր հարստութիւն ձեռք բերին, շարերն էլ 30 սխրագործութիւններ կարարեցին, բայց դու գերազանցեցիր նրանց և անցար բոլորից: Քո մէջ կանացի կեղծ 31 բարեհաճութիւն չկայ և ոչ էլ սին գեղեցկութիւն»: Արդարեւ, իմաստուն և բարեպաշտ կինը պիտի օրհնուի: Նա 22 պարիտ է փախի Աստուծոյ երկիւղ կողմերին, դուք էլ նրա շուրթերի պարից պարիս փութ նրան, և թող նրա ամուսինը գովաբանուի դրսում. քանզի եթէ մարդուս ճամփան բաց է նրա հայեացքի առջեւ, ապա նա յաջողութիւն պիտի գրնի յախտեանս յախտեանից:

Ժողովող

Դաւթի որդու՝ Երուսաղէմում Իսրայէլի թագաւոր Ժողովողի խօսքերը Ունայնութիւն ունայնութեանց, - 1, 2
ասաց Ժողովողը, - ունայնութիւն ունայնութեանց. ամէն ինչ ունայն է: Ի՞նչ օգուր ունի մարդ իր ողջ 3
չարչարանքից, որ փանջուում է արեգակի ներքոյ: Մերունդ է գնում, սերունդ է գալիս, բայց երկիրը մնում 4
է յաւերժ: Արեգակը ծագում, արեգակը մայր է մընում եւ վերադառնում է իր փեղը, որպէղից ծագել 5
է: Նոդմը ելնում է դէպի հարաւ եւ դառնում է դէպի հիւսիս, պարտուելով պարտում՝ փչում է հողմը եւ վերադառնում 6
նորից իր շրջապայտիս: Բոլոր գետերը գնում են դէպի ծով, բայց ծովը չի լցում, եւ նորից գետերը վերադառնում 7
են այնպէղ, որպէղով հոսել են: Ամէն ինչ ջանք ու փքնանքով է լինում, եւ չի կարող մարդ այն պարտել. աչքը 8
փեանելով չի յագենում, եւ ականջը լսելով չի լցում: Այն, ինչ եղել է, նոյնն էլ պիտի լինի, եւ այն, ինչ կարարուել է, 9
նոյնն էլ պիտի կարարուի: Եւ ոչ մի նոր բան չկայ արեգակի ներքոյ. որովհետեւ ոչ ոք չի կարող ասել՝ «Ահա սա 10
նոր է, քանի որ դա եղել է վաղուց, յաւիտենապէս՝ մեզնից առաջ եղածների մէջ»: Նախկինների յիշարակը չկայ, 11
չի լինելու նաեւ դրանցից յետոյ գալիքների յիշարակը՝ ամենավերջում եկողների մէջ: Ես՝ Ժողովողս, Իսրայէլի 12
թագաւոր եղայ Երուսաղէմում. եւ սիրտս փութի իմաստութեամբ բննելու եւ խորհելու այն ամենի մասին, ինչ եղել 13
է արեգակի ներքոյ: Աստուած դաժան զբաղմունք է փութել մարդու որդիներին, որ զբաղուեն արեգակի ներքոյ: 14
Ես փեսայ այն բոլոր գործերը, որ կարարուել են արեգակի ներքոյ, եւ, ահա, ամէն ինչ ունայնութիւն է եւ հոգու 15, 16
փանջանք: Ծռուն ուղղել չի լինի, եւ չեղածը՝ հաշուել: Մրտիս մէջ ինքս ինձ ասացի, թէ՛ «Ահա ես աւելի մեծ եղայ, 17
քան բոլոր նրանք, որ ինձնից առաջ եղել են Երուսաղէմում». եւ ես իմ սիրտը փութի ճանաչելու իմաստութիւնն ու 18
գիտութիւնը եւ աւելի շար իմաստութիւն սպացայ, քան բոլոր նրանք, որ ինձնից առաջ եղել են Երուսաղէմում: Իմ 19
սիրտը ճանաչեց բազում իմաստութիւն եւ գիտութիւն, առակներ եւ խորհուրդներ: Ես հասկացայ, սակայն, որ դա 20
եւս հոգու փանջանք է, քանզի շար իմաստութեան մէջ շար գիտութիւն կայ, եւ իր գիտութիւնն աւելացնողը իր 21
ցան է աւելացնում:

Մրտիս մէջ ասացի. «Արի՛ քեզ փորձեն նաեւ վայելքի փալով, փեսնեմ՝ ինչ ես դու բարիքների մէջ». եւ ահա 2
դա էլ ունայնութիւն է: Տեսայ, որ ծիծաղը յիմար բան է, եւ ուրախութիւնը՝ անօգուր: Եւ ես խորհեցի, որ սիրտս 2, 3
զուարթացնեմ, ինչպէս գինին զուարթացնում է մարմինս. եւ ես ինձ հաճոյքի փութի. սիրտս, սակայն, իմաստութեամբ
առաջնորդեց ինձ մինչեւ որ փեսնեմ, թէ որն է բարին մարդու որդիների համար, որպէսզի նրանք այն անեն արե- 4
գակի ներքոյ՝ իրենց պարգետած կեանքի օրերին: Ես շար գործերի ձեռնամուխ եղայ, ինձ համար ապարանքներ 5
շինեցի, ինձ համար այգիներ փնկեցի, ինձ համար պարտեզներ եւ ծաղկանոցներ շինեցի եւ ամէն փեսակ պողաբեր 6
ծառեր փնկեցի նրանց մէջ: Ջրաազաններ շինեցի ինձ համար, որ ջրերը ոռոգեն մայրիների խիտ անտառները: 7
Ծառաներ եւ աղայիներ ունեցայ, եւ նրանք ընդոծիններ ունեցան ինձ համար, եւ աւելի շար նախիրներ ու հօտեր 8
ունեցայ, քան բոլոր նրանք, որ եղել են ինձնից առաջ Երուսաղէմում: Ինձ համար արծաթ ու ոսկի կուրակեցի եւ 9
թագաւորներից ու գաւառներից մեծ գանձեր դիզեցի: Գուսաններ եւ երգիչներ ու երգչուհիներ ունեցայ եւ մարդու 10
որդու համար՝ ամէն մեղկութիւն: Տղամարդ եւ կին մաքակարարներ բերեցի ինձ համար, եւ ես աւելի մեծ եղայ, 11
քան բոլոր նրանք, որ ինձնից առաջ եղել են Երուսաղէմում. եւ աւելացայ նաեւ իմ իմաստութիւնը: Ինչ որ աչքս 12
ուզեց, ինձ չզրկեցի դրանից, եւ ոչ մի ուրախութեան համար սրտիս վրայ արգելք չդրի: Իմ սիրտն ուրախ եղաւ, 13, 14
որովհետեւ վայելեց իմ աշխարանքի պտուղները, եւ դա էլ իմ բաժինը եղաւ իմ բոլոր վաստակներից: Ես նայե- 15
ցի իմ ձեռքերի արած բոլոր գործերին եւ դրանք անելու համար իմ քաշած չարչարանքներին, եւ, ահա՛ ամէն ինչ 16
ունայնութիւն է եւ հոգու փանջանք, եւ ոչ մի օգուր չկայ արեգակի ներքոյ: Ես դարձայ փեսնելու իմաստութիւնը, 17
նաեւ յիմարութիւնն ու անմարտութիւնը, թէ այն ո՞ր մարդն է, որ իր գործն անելիս միշտ հետեւում է իմաստութեան: 18
Եւ փեսայ, որ իմաստութիւնն աւելի օգտակար է անմարտութիւնից, ինչպէս լոյսը՝ խաւարից: Իմաստունի աչքերն իր 19
գլխի մէջ են, իսկ անմարտը գնում է խաւարի միջով. բայց ես հասկացայ, որ նրանց բոլորին միեւնոյն դիպումսն է 20
է սպասում: Եւ սրտիս մէջ ասացի. «Եթէ նոյն դիպումսն է պարտաւելու ինչպէս անզգամին, այնպէս էլ ինձ, էլ 21
ինչո՞ն եւ աւելի իմաստուն դարձայ»: Եւ մէկ անգամ ես ասացի սրտիս մէջ, թէ սա նոյնպէս ունայնութիւն է, քանի 22
որ անմարտ է աւելորդ խօսում, որովհետեւ թէ՛ յիմարի եւ թէ՛ իմաստունի համար յաւիտենական յիշարակ չկայ: 23
Արդարեւ, գալիք օրերին մոռացուելու է ամէն բան, եւ իմաստունը եւս պիտի մեռնի ինչպէս յիմարը: Ես արեցի 24
իմ կեանքը, որովհետեւ ինձ համար չար էին այն գործերը, որ կարարուել են արեգակի ներքոյ, քանի որ ամէն ինչ 25
ունայնութիւն է եւ հոգու փանջանք: Ես արեցի իմ ամբողջ վաստակը, որ արել էի արեգակի փակ, քանի որ ես 26
այն թողնելու եմ մի մարդու, որ գալու է ինձնից յետոյ: Եւ ո՞վ գիտէ, իմաստուն է լինելու նա, թէ՛ յիմար, կամ 19
փիրելուն է արդեօք իմ բոլոր վաստակին, որ ես վաստակեցի եւ որի շնորհիւ էլ իմաստուն դարձայ արեգակի ներքոյ. 20
սակայն սա եւս ունայնութիւն է: Ի սրտէ ես հրաժարուեցի իմ բոլոր վաստակներից, որ վաստակեցի արեգակի 21
ներքոյ. որովհետեւ մարդ կայ, որի վաստակը իմաստութեամբ, գիտութեամբ եւ առաքինութեամբ է լինում, մարդ էլ 22
կայ, որ ոչինչ չի արել, բայց այդ վաստակը բաժին է ընկնում նրան: Մակայն սա եւս ունայնութիւն է եւ մեծ չարիք: 23
Ուստի ի՞նչ է մնում մարդուս իր բոլոր չարչարանքից եւ սրտի փանջանքից, որ ջանք է թափել արեգակի ներքոյ, 24
որովհետեւ նրա բոլոր օրերը ցաւերով են լի եւ հաճոյքը՝ արարմութեամբ, եւ գիշերն էլ նրա սիրտը չի ննջում: Մակայն 25
սա եւս ունայնութիւն է: Մարդուս համար չկայ ուրիշ լաւ բան, բացի ուրբելուց, խմելուց եւ իր վաստակով իր հոգուն 26
հաճոյք պարճառելուց: Բայց ես փեսայ, որ այդ եւս լինում է Աստուծուց, քանզի ո՞վ կարող է ուրբել եւ խմել առանց 27
Նրա: Աստուած իմաստութիւնը, գիտութիւնը եւ ուրախութիւնը փալիս է այն մարդուն, որը հաճելի է իր առջեւ, 28
իսկ մեղաւորին փալիս է հաւաքելու եւ դիզելու հոգս, որպէսզի նա ձեռք բերածը փայ այն մարդուն, որը հաճելի է 29
Աստուծու առջեւ: Բայց սա եւս ունայնութիւն է եւ հոգու փանջանք:

Ամէն բանի ժամանակը կայ, եւ աշխարհում ամէն գործ ունի իր ժամանակը. ծնուելու ժամանակը եւ մեռնելու 3, 2
ժամանակը, փնկելու ժամանակը եւ փնկածը հանելու ժամանակը, սպանելու ժամանակը եւ բժշկելու ժամանակը, 3

4 քանդելու ժամանակը եւ շինելու ժամանակը, լալու ժամանակը եւ ծիծաղելու ժամանակը, ողբալու ժամանակը
5 եւ պարելու ժամանակը, քարեր կտրելու ժամանակը եւ քարերը հաւաքելու ժամանակը, գրկելու ժամանակը եւ
6 գրկից հեռանալու ժամանակը, փնտրելու ժամանակը եւ կորցնելու ժամանակը, պահելու ժամանակը եւ դուրս
7 նետելու ժամանակը, պատրելու ժամանակը եւ կարկապտելու ժամանակը, լռելու ժամանակը եւ խօսելու ժամանակը,
8 սիրելու ժամանակը եւ արելու ժամանակը, պատրեազմի ժամանակը եւ խաղաղութեան ժամանակը: Արդ, ի՞նչ
9 օգուտ կայ մարդուն իր աշխատանքից, որի համար նա ջանք է թափում: Ես տեսայ այն բոլոր զբաղմունքները, որ
10 Աստուած փռել է մարդու որդիներին, որ զբաղուեն: Նա ամէն ինչ լաւ է արել իր ժամանակի համար, մինչեւ իսկ
11 յախտներու ճանաչելու իղձ փռուց նրանց սրտերին, բայց եւ այնպէս մարդս չի կարող հասկանալ Աստուծու արած
12 գործը՝ սկզբից մինչեւ վերջ: Ես հասկացայ, որ մարդկանց համար չկայ ուրիշ լաւ բան, քան ուրախ լինել եւ բարիք
13 գործել իրենց կեանքում, քանի որ ով որ ուրում, խնում եւ իր աշխատանքի բարիքն է վայելում, Աստուծու պարգէն է
14 դա: Ես իմացայ, որ այն ամէնը, ինչ Աստուած է արել, պիտի մնայ յախտեան, որ ոչինչ չի կարելի աւելացնել դրանց
15 վրայ եւ ոչինչ չի կարելի պակասեցնել դրանցից: Եւ Աստուած այդպէս է արել, որ իրենից երկիւղ ունենան: Ինչ որ
16 եղել է, հիմա էլ կայ, եւ ինչ որ պիտի լինէր, եղել է արդէն, եւ Աստուած կը փնտրի հալածուածին: Արեգակի ներքոյ,
17 քարեպաշար: Եւ սրտիս մէջ ասացի, թէ՛ «Աստուած պիտի դատի արդարին եւ ամբարշտփին, քանի որ ամէն բանի
18 ժամանակը կայ, եւ ժամ ու ժամանակ կայ բոլոր գործերի համար»: Եւ սրտիս մէջ մարդու որդիների խօսքերի
19 համար ասացի, որ Աստուած պիտի դատի նրանց, որպէսզի ցոյց տայ, թէ իրենք էլ անասուններ են: Արդարեւ,
20 նոյն դիպումն է պահուած թէ՛ մարդու որդիների եւ թէ՛ անասունների համար, նոյն պատահարն է լինելու նրանց
21 բոլորի համար: Ինչպէս որ մէկի մահն է, նոյնպէս եւ՝ միւսի մահը, եւ բոլորի մէջ նոյն շունչը կայ. էլ ի՞նչ առատելոյսին
22 ունի մարդն անասունից. ո՞չ մի, քանի որ ամէն ինչ ունայնութիւն է: Ամէն բան մի տեղ է գնում, ամէն ինչ հողից
23 է եղել, եւ ամէն ինչ հող է դառնում: Եւ ո՞վ գիտէ, թէ մարդու որդիների հոգին ելնում է վեր, իսկ անասունների
24 շունչը իջնում է ցած՝ հողի մէջ: Տեսայ նաեւ, որ մարդու համար չկայ ուրիշ աւելի լաւ բան, քան ուրախ լինել իր
25 վաստակով, որովհետեւ դա է նրա բաժինը, քանի որ ո՞վ պիտի նրան նորից բերի, որ նա տեսնի, թէ ինչ է լինելու
26 իրենից յետոյ:

4 Ես դարձայ ու տեսայ այն բոլոր գրկանքները, որ լինում են արեգակի ներքոյ. եւ ահա գրկուածներն արցունքների
2 մէջ են, եւ ոչ ոք չկար, որ մխիթարէր նրանց, եւ ուժը նրանց գրկողների ձեռքին էր: Եւ ես երանի փռի բոլոր նրանց,
3 որ արդէն մահացել են, քան կենդանի մարդկանց, որ ապրում են մինչեւ այժմ: Բայց այդ երկուսից էլ աւելի լաւ է
4 նա, որ բնաւ չի եղել եւ չի տեսել այն բոլոր չար գործերը, որ կատարուում են արեգակի ներքոյ: Ես տեսայ նաեւ,
5 որ ամէն վաստակի եւ յաջողութեան համար մարդուս նախանձում է իր մերձաւորը. սակայն սա եւս ունայնութիւն
6 է եւ հոգու փանջանք: Յիմարը ձեռնաձայ նստում եւ ինքն իրեն է ուրում: Լաւ է հանգիստ վաստակել մի բուռ,
7 քան չարչարանքով ու փանջանքով երկու բուռ: Դարձայ եւ ես մի ունայնութիւն էլ տեսայ արեգակի ներքոյ. մարդ
8 կայ, որ մենակ է եւ ոչ ոք չունի՝ ո՞չ որդի եւ ո՞չ էլ եղբայր, բայց նրա աշխատանքն էլ վերջ չունի, եւ աչքն էլ չի
9 կշարանում հարստութեամբ. նա չի ասում, թէ՛ «Ո՞նց համար եմ ջանք թափում եւ ինչո՞ւ եմ հոգիս գրկում բարիքից».
10 սա եւս ունայնութիւն է եւ դաժան զբաղմունք: Երկու հոգով աւելի լաւ է, քան մենակ, որովհետեւ աւելի վարձ
11 կայ նրանց վաստակի համար, քանի որ եթէ մէկն ընկնի, նրա ընկերը կը կանգնեցնի նրան, բայց վայ՛ մենակին,
12 որ ընկնի, երբ ուրիշ մէկը չկայ, որ բարձրացնի նրան: Եւ եթէ երկուսը միասին քնեն, կը փաքացնեն միմեանց,
13 բայց միայնակ մարդն ինչպէ՛ն պիտի փաքանայ: Եւ եթէ մէկի վրայ բռնանան, երկուսը դէմ կը կանգնեն. չէ՛ որ
14 երեքսն թելն էլ հեշտ չի կտրուում: Լաւ է աղքատ եւ իմաստուն փղան, քան թէ ծեր եւ անմիտ թագաւորը, որ էլ
15 չի կարող խորհուրդներ ընկալել, որովհետեւ փղան կարող է կալանափնից դուրս գալ եւ թագաւորել, հակառակ
16 որ իր թագաւորութեան մէջ ծնուել էր աղքատ: Ես տեսայ, որ արեգակի ներքոյ բոլոր ապրողները գնում են այն
17 փրկանքի՝ այն երկրորդի հետ, որ պիտի փոխարինի նրան: Վերջ չկար ամբողջ ժողովրդին, բոլորին, որ եղել էին
18 նրանցից առաջ, բայց յետոյ եկողներն էլ պիտի չորախանան նոր թագաւորով. բայց դա եւս ունայնութիւն է եւ
19 հոգու փանջանք: Զգոյշ եղիր քայլիդ համար, երբ Աստուծու փռն է ս գնում, եւ սօտեցի՛ր լսելու համար. որովհետեւ
20 քո գոհն աւելի յարգի է, քան ընծաներն անզգամների, որոնք չգիտեն բարիք գործել:

5 Թող քո բերանը չշարապի, եւ ոչ էլ սիրտը հապճեպ խօսք մի Աստուծու առջեւ, որովհետեւ Աստուած երկնքում է,
2 իսկ դու՝ երկրի վրայ. դրա համար էլ թող քո խօսքերը սակաւ լինեն: Երազը հոգսերի շարութիւնից է առաջ գալիս,
3 իսկ յիմարի ձայնը՝ շարախօսութիւնից: Եւ ինչ ուխտ որ արել ես Աստուծուն՝ մի՛ դանդաղիր այն կատարել, քանի
4 որ անզգամները հաճելի չեն նրան: Որքան որ ուխտ անես՝ կատարի՛ր, քանի որ լաւ է ուխտ չանել, քան թէ ուխտ
5 անել եւ չկատարել: Մի՛ թող փութ, որ բերանդ մարմնիդ դրդի մեղքեր գործելու, եւ Աստուծու առջեւ մի՛ ասա, թէ
6 անգիտութիւնից էր, որպէսզի խօսքիդ համար Աստուած չբարկանայ եւ չաւերի ձեռքիդ գործերը, որովհետեւ, ինչպէս
7 երազների առարութեան, այնպէս էլ խօսքերի շարութեան մէջ եւս ունայնութիւն կայ. եւ դու վախեցի՛ր Աստուծու:
8 Եթէ դու երկրի վրայ աղքատի գրկանք տեսնես եւ իրաւունքի ու արդարութեան յափշտակութիւն, մի՛ զարմացիր
9 այդ բաների վրայ, որովհետեւ բարձր դիրքի մի պաշտօնեայ պաշտօնաւում է մէկ այլ բարձր դիրքի պաշտօնեայի
10 կողմից, իսկ դրանցից էլ աւելի բարձր մի երրորդ պաշտօնեայ կայ: Բայց հողի բարիքը բոլորի համար է, եւ բոլորի
11 վրայ թագաւորն է, որը օգտուում է մշակուած հողից: Եւ դու հաւատարիմ եղիր այն ամենին, ինչ ծանր աշխատանքով
12 վերցնում են հողից: Արձաթ սիրողը չի կշարանայ արձաթից, ոչ էլ հարստութիւն սիրողը՝ իր եկամուտներից. ուստի
13 դա եւս ունայնութիւն է: Արդար բարիքները բազմանալու հետ շարանում են նաեւ ուրողները. եւ ի՞նչ օգուտ ունի
14 քոնը, քիչ ուրի նա, թէ շար: Բայց կուշտ լինելը չի թողնում, որ հարուստը հանգիստ քնի: Մի բան էլ տեսայ
15 արեգակի ներքոյ. դա այն հարստութիւնն է, որ մարդ պահում է իր սեւ օրուայ համար, բայց մի չար դիպումով
16 կորցնում է նրա հարստութիւնը. որդի է ծնուել նրան, բայց նրա ձեռքին ոչինչ, ոչ մի բան չկայ: Ինչպէս որ իր մօր
17 որովայնից նա մերկ է ելել, մերկ էլ ետ կը դառնայ. ինչպէս եկել է, այնպէս էլ կը գնայ, եւ երբ գնայ՝ ոչինչ չի
18 վերցնելու իր վաստակից, որպէսզի փանի իր հետ: Մա էլ մի ծանր ցաւ է, ինչպէս որ եկել է, այնպէս էլ կը գնայ. էլ

Ի՞նչ օգուտ ունի մարդն իր վաստակից, որ ջանք է թափում. .. քանո համար: Եւ յետոյ նրա բոլոր օրերը խաւար 16
 են ու սուգ եւ անցնում են շար հոգսերի, հիւանդութիւնների եւ բարկութեան մէջ: Ահաւասիկ եւ այն լաւը, որ ես 17
 քեսայ. դա ուրեղն ու խմելը եւ բարիք քեսնելն է իր ամբողջ վաստակից, որի համար նա ջանք է թափել արեգակի
 ներքոյ՝ Աստուծո կողմից նրան քրուած իր կեանքի բոլոր օրերին, որովհետեւ դա է նրա բաժինը: Աստուած ամէն 18
 մարդու հարստութիւն եւ ունեցումը ու դրանից ուրելու, իր բաժինը վերցնելու եւ իր աշխատանքից ուրախ լինելու
 իշխանութիւն է քուել: Դա եւս Աստուծո պարգեւն է: Նա իր կեանքի շար օրերը չի յիշելու, որովհետեւ Աստուած 19
 նրա սրբի ուրախութեան համար հաճոյք է քուել նրան:

Մի չարիք էլ քեսայ արեգակի ներքոյ, որ շար յաճախ է պարահում մարդկանց: Մարդ կայ, որին Աստուած թէ՛ 6, 2
 հարստութիւն եւ թէ՛ ունեցումը ու քառք է քուել, եւ ինչ ցանկանայ նրա հոգին՝ ոչ մի բանի պակաս չի գգում, բայց
 Աստուած դրանցից ուրելու իշխանութիւն չի քուել նրան, այլ օտար մարդ է վայելում դրանք. եւ սա եւս ունայնութիւն
 է եւ ծանր ցաւ: Եթէ մի մարդ հարիւր գաւակ էլ ծնի եւ բազում քարիներ էլ ապրի, եւ կամ էլ առաւել շարանան նրա 3
 քարիների օրերը, բայց եթէ նրա հոգին չի կշարացել բարիքներից, եւ մի գերեզման իսկ չի գրնուել նրա համար,
 ապա ես կ'ասեմ, որ վիժածն աւելի լաւ է նրանից, որովհետեւ վիժածն ունայնութեամբ գալիս եւ գնում է խաւարով,
 եւ խաւարում էլ ծածկում է նրա անունը, որովհետեւ նա ոչ արեւ քեսաւ եւ ոչ էլ ինացաւ, թէ ինչ է հանգիստը իր 4
 կամ մէկ ուրիշի համար: Իսկ եթէ մէկ ուրիշն էլ ապրել է հազար քարի, բայց ոչ մի բարիք չի վայելել, մի՞թէ բոլորի
 նման նա էլ նոյն քուել չի գնալու: Մարդու բոլոր աշխատանքներն իր բերանի համար են, բայց նրա հոգին չի 5
 յազգնում: Ի՞նչ առաւելութիւն ունի իմաստունը յիմարից, քանի որ քանակը գիտէ ընթանալ իր կեանքի առջեւից: 6
 Լաւ է աչքով քեսնել, քան հոգով ցանկալ. սակայն սա եւս ունայնութիւն է եւ հոգու քանջանք: Ինչ որ գոյութիւն 9, 10
 ունի, կանխաւ սահմանուած է եղել. եւ սկզբից արդէն յայտնի է, թէ ինչ է մարդը, եւ որ երբեք նա չի կարող չափուել
 իրենից Նգորի հետ, որովհետեւ շար բաներ կան, որ բազմապարկում են ունայնութիւնը: 11

Ի՞նչ է մարդու առաւելութիւնը, եւ ո՞վ գիտէ, թէ ինչն է լաւ նրա ունայն կեանքի սակաւաթիւ օրերին, որ անցնում 7
 են սրտերի նման, որովհետեւ ո՞վ պիտի պարամի մարդուն, թէ ինչ է լինելու նրանից յետոյ արեգակի ներքոյ: Բարի
 անունը լաւ է հոգաւելք իտից, եւ մահուան օրը՝ ծննդեան օրից: Խնջոյքի քուն գնալուց լաւ է սգոյ քուն գնալը, 3
 որովհետեւ դա է ամէն մարդու վախճանը, եւ դա կենդանի մարդու սրբին բարութիւն է քալիս: Տխրութիւնը լաւ 4
 է ծիծաղից, որովհետեւ դէմքի վշտալի քեսքից գուարթանում է սիրտը: Իմաստունի սիրտը սգոյ քանն է, իսկ
 յիմարի սիրտը՝ ուրախութեան քանը: Աւելի լաւ է մարդ լսի իմաստունի յանդիմանութիւնը, քան թէ յիմարի երգը: 6
 Արդարեւ, յիմարի ծիծաղը նման է կաթասի քակ կրակի մէջ ճարճաբող քիշերի ձայնին: Բայց սա եւս ունայնութիւն 7
 է: Զրպարութիւնը խռովում է իմաստունին եւ կործանում նրա ազնիւ սիրտը: Գործի վախճանը լաւ է նրա 8, 9
 սկզբից, համբերաբար հոգին՝ գոռոզամիտ հոգուց: Մի՞ շքապիր հոգուդ մէջ բարկանալ, որովհետեւ բարկութիւնը
 հանգում է յիմարների ծոցում: Մի՛ սաս, թէ ինչ կարարուեց, թէ ինչն առաջուայ օրերն այս օրերից լաւ էին, 11
 որովհետեւ իմաստութեամբ չէ, որ հարցնում են այդ մասին: Իմաստութիւնը ժառանգութեան պէս լաւ բան է եւ
 առաւելութիւն արեգակը քեսնողների համար: Արեգակի հովանու ներքոյ իմաստութիւնը նման է արծաթի հովանու
 ներքոյ լինելուն, բայց գիտութեան օգուտն այն է, որ նա ապրեցնում է իմաստութիւն սրացողին: Նայի՛ր Աստուծո 14
 գործերին. ո՞վ կարող է ուղղել այն, ինչ խախտել է Աստուած: Զո լաւ օրը բարիքների մէջ ապրիր, բայց յիշի՛ր, որ 15
 վար օր էլ կայ: Եւ քեսն, որ Աստուած դրանք միահիւսեց իրար, որպէսզի մարդ այնուհետեւ խօսելու բան չունենայ:
 Ես իմ ունայնութեան օրերին քեսայ ամէն ինչ. արդար կայ, որ իր արդարութեան մէջ կորչում է, ամբարիշտ էլ կայ, 16
 որ ապրում է իր չարութեամբ: Չափազանց արդար մի՛ լինիր եւ ոչ էլ շար ճարպար, որ չլինի թէ սխալուես: Շար 17, 18
 ամբարիշտ մի՛ լինիր եւ մի՛ լինիր խարաբարոյ, որ չլինի, թէ քարածամ մեռնես: Լաւ է, որ մէկը բռնես եւ միւսից 19
 էլ ձեռքը չքաշես, որովհետեւ ով երկնչում է Աստուծուց, նա կ'ազաբուի ամէն բանից: Իմաստութիւնն աւելի շար է 20
 օգնում իմաստունին, քան քաղաքում գրնուող քասը իշխան: Երկրի վրայ չկայ արդար մի մարդ, որ բարի գործ 21
 անի եւ չմեղանչի: Բայց դու ամբարիշտների ասած ամէն խօսք սրբիդ շար մօպ մի՛ ընդունիր, որ ծառայիդ անէծքը 22
 չլսես, երբ նա քեզ անիծի: Ծառան շար անգամ քեզ կարող է վարութիւն անել եւ շար անգամ սրբիդ քանջանք 23
 պարճառել, սակայն դու էլ ուրիշներին չանիծես: Այս ամէնը քործեցի իմաստութեամբ եւ ասացի. «Ահա իմաստուն 24
 դարձայ»: Բայց իմաստութիւնը հեռու էր ինձնից: Եւ ո՞վ կարող է իմանալ նրա խորութեան չափը: Ես սրբով շրջեցի, 25, 26
 ամէն քեզ, որ իմանամ, բռնեմ եւ որոնեմ իմաստութիւնն ու հանճարը, հասկանամ ամբարիշտների ուրախութիւնը,
 նրանց խռովքներն ու յուզումները: Եւ ես գրայ ու պիտի ասեմ, որ մահից աւելի դառն է այն կինը, որի սրտում 27
 որոգայթ ու թակարդ կայ, իսկ ձեռքերի մէջ՝ կապանքներ: Ով հաճելի է Աստուծո առջեւ, նա պիտի ազաբուի այդ
 կնոջից, իսկ ով մեղաւոր է, պիտի նրանից բռնուած լինի: Ահա այս բոլորը գրայ, - ասում է Ժողովողը, - մէկ առ 28
 մէկ հաշուելով՝ գրնելու համար խորհուրդները. հոգիս քնքուեց, բայց չգրայ. հազարի մէջ մի քուամարդ գրայ,
 բայց կին ամենեւին չգրայ: Բայց ահա գրայ այն, որ Աստուած մարդուն ուղղամիտ է սրեղծել, բայց մարդիկ չար 29
 խորհուրդներ քնքուեցին: Ո՞վ է ճանաչում իմաստուններին, եւ ո՞վ կարող է այս հարցերի մեկնութիւնը քալ:

Մարդու իմաստութիւնը լոյս է քալիս նրա երեսին, բայց անամօթի երեսը քալելի է լինում: Թագաւորի բերանից 8, 2
 ելած խօսքից գոյճ եղիր եւ մի՛ շքապիր երդման խօսք ասել Աստուծո: Մի՛ շքապիր հեռանալ նրա աչքից եւ ոչ 3
 էլ մնա չար գործի մէջ, որովհետեւ նա ինչ որ կամենայ, կարող է անել: Որպէս թագաւոր նա խօսում է իշխանու- 4
 թեամբ, եւ ո՞վ կարող է նրան ասել, թէ՛ ի՞նչ արեցիր: Այն մարդը, որ պարտիրան է պահում, չարիքի չի հանդիպի. 5
 իմաստուն սիրտը գիտէ պարտիրանը կարարելու ժամանակն ու եղանակը: Ամէն բանի ժամանակը կայ եւ կայ 6
 ճիշտ կարարելու եղանակը. բայց շար բան էլ կայ, որ մարդ չգիտէ, որովհետեւ չգիտէ, թէ ինչ է լինելու, եւ ինչ 7
 էլ որ լինի՝ ո՞վ պիտի պարամի նրան: Մարդս չի կարող իշխել իր հոգուն եւ ոչ էլ իր հոգուն արգելք հանդիսանալ. 8
 եւ ոչ էլ նա իշխանութիւն ունի իր մահուան օրուայ հանդէպ. ոչ կարող է խոյս քալ հոգևարքի պայքարից, եւ ոչ 9
 էլ ամբարշտութիւնը կարող է քնքուել ամբարշտի: Ես քեսայ այս բոլորը եւ սրբով բռնեցի այն բոլոր գործերը, 9
 որ կարարուել են արեգակի ներքոյ, եւ այն, որ մարդն իշխում է մարդու վրայ ու չարքարում է նրան: Տեսայ, 10
 որ ամբարիշտներին թաղեցին գերեզմանների մէջ. գնացին նրանք սուրբ քեզից, եւ նրանց համար սուգ արեցին
 քաղաքում: Սակայն սա եւս ունայնութիւն է: Չարի դարաստանն անմիջապէս չի կարարում, այդ պարճառով 11

12 էլ մարդկանց որդիների սրտերը համարձակում են չարիք գործել: Մեղաւորը չարիք է գործում՝ լինի այժմ, աւելի
 առաջ թէ յետոյ. իսկ ես գիտեմ, որ բարիքը հասնում է միայն նրանց, ովքեր երկիւղ են կրում Աստուծոց եւ երկնչում են
 13 նրա առջեւ: Բայց ամբարշտի համար բարութիւն պիտի չլինի. նա իր օրերը պիտի չերկարեցնի, այլ դրանք պիտի
 15 լինեն սպուերի նման, քանի որ նա երկիւղ է կրում Աստուծո ներկայութիւնից: Մի ունայնութիւն էլ կայ երկրի վրայ.
 արդարներ կան, որոնց հետ պատահում են գործեր, որ արժանի են ամբարշտներին, եւ ամբարիշտներ կան, որոնց
 16 հետ պատահում է այն, ինչ արժանի է արդարների գործերին: Եւ ես ասացի. «Սակայն դա եւս ունայնութիւն է»: Եւ
 ես գովեցի ուրախութիւնը, որովհետեւ արեգակի ներքոյ մարդու համար ուրախութիւն, խմելուց եւ ուրախ լինելուց բացի
 ուրիշ աւելի լաւ բան չկայ, քանի որ նրա ողջ կեանքում, որ Աստուած փութել է նրան արեգակի ներքոյ, դա է մնալու
 17 միայն նրա վաստակից: Մի անգամ որ ես սիրտս փութի ճանաչելու իմաստութիւնը եւ փեսնելու այն զբաղմունքները,
 18 որ կատարում են երկրի վրայ (որովհետեւ մարդ կայ, որի աչքին գիշեր թէ ցերեկ քուն չի գալիս), Աստուծո բոլոր
 գործերից եւ հասկացայ, որ մարդ չի կարող գրնել այն գործը, որ կատարուել է արեգակի ներքոյ. որքան էլ մարդ
 աշխատի որոնել այն, չի գրնելու, եւ մինչեւ իսկ իմաստունն էլ ինչքան էլ ասի, թէ գիտէ, դարձեալ չի կարող գրնել:

9 Արդ, այս բոլորը ես դրի սրտիս մէջ, սիրտս էլ քննեց այս բոլորը. թէ՛ արդարներն ու իմաստունները եւ թէ՛
 2 նրանց գործերը Աստուծո ձեռքին են, քանզի մարդ սերն ու արելութիւնն էլ չգիտէ: Ամէն ինչ մարդու առջեւ է, եւ
 ունայնութիւն կայ ամէն ինչի մէջ: Նոյն դիպումն է վերապահուած արդարի եւ ամբարշտի, բարու եւ չարի, մարտի
 եւ անմաքուրի, զոհ մատուցողի եւ չմատուցողի, ինչպէս բարեգործի, այնպէս էլ մեղսագործի, ինչպէս երդում փութողի,
 3 այնպէս էլ երդումից վախեցողի համար: Բայց արեգակի փակ եղած բոլոր բաների մէջ ամենից վաղթարը սա է,
 որ նոյն դիպումն է վիճակուած բոլորին: Արդարեւ, մարդկանց որդիների սրտերը լի են չարութեամբ եւ իրենց
 4 կենդանութեան ժամանակ՝ հոգս կայ նրանց սրտերում, բայց յետոյ իրենք էլ պիտի մեռնեն: Նրանցից ո՞վ կարող
 5 է հաւասարուել ողջերին. մարդ յոյս է փածում, թէ կենդանի շունը լաւ է, քան սարկած առիծը: Նրանք, որ
 կենդանի են, գիտեն, թէ իրենք մեռնելու են, իսկ մեռածները ոչինչ չգիտեն, եւ այլեւս վարձ չկայ նրանց համար,
 6 որովհետեւ մոռացուել է նրանց յիշատակը, եւ կորել է, ահա, թէ՛ նրանց սերն ու թշնամանքը եւ թէ՛ նախանձը, եւ
 7 նրանք յախտեան բաժին էլ չունեն այն բոլորի մէջ, ինչ սրեղծուած է արեգակի ներքոյ: Արի ուրախութեամբ կեր
 8 քո հացը եւ զուարթ սրտով խմիր քո գինին, քանզի Աստուած արդէն իսկ հաւանել է քո արած գործերը: Թող
 9 հագուստներդ միշտ սպիտակ լինեն, եւ օծման իւրը չպակասի քո գլխից: Կեանքդ վայելի քո կնոջ հետ, որին
 սիրեցիր քո ունայն կեանքի այն բոլոր օրերին, որոնք արեգակի ներքոյ փրուած են քեզ մինչեւ քո օրերի վախճանը,
 10 որովհետեւ դա է քո բաժինը քո կեանքի եւ քո վաստակի մէջ, որ ձեռք ես բերել արեգակի ներքոյ: Այն ամէնը,
 ինչ քո ձեռքից կը գայ անելու, արա՛ւ քո կարողութեան չափով, որովհետեւ գերեզմանի մէջ, ուր պիտի գնաս, ո՞չ
 11 գործ կայ, ո՞չ խորհուրդ, ո՞չ գիտութիւն եւ ո՞չ էլ իմաստութիւն: Դարձեալ փեսայ արեգակի ներքոյ, որ ասալարեկը
 վազողներինը չէ, ոչ էլ պատերազմը՝ քաջերինը, ոչ էլ հացը՝ իմաստուններինը, ոչ էլ հարստութիւնը՝ հանճարներինը
 12 եւ ոչ էլ շնորհը՝ գիտուններինը, որովհետեւ կը գայ ժամանակ, երբ բոլորին էլ կը պատահի նոյն դիպումը: Բայց
 մարդն իր ժամանակն անգամ չգիտէ եւ, ինչպէս ձկները, որ որսում են նենգ ցանցերից, եւ թռչունները, որ բռնում են
 ծուղակների մէջ, այնպէս էլ մարդկանց որդիներն են ընկնում չար ժամանակի որոգայթների մէջ, որ յանկարծակի
 13, 14 բռնում է նրանց: Այս մի իմաստութիւնն էլ փեսայ արեգակի ներքոյ, որ մեծ է թում ինձ. փոքրիկ մի քաղաք
 կար եւ նրա մէջ՝ սակաւաթիւ մարդիկ. մեծագոր մի թագաւոր յարձակուեց դրա վրայ, պաշարեց այն եւ մեծամեծ
 15 պատնէշներ շինեց նրա դէմ: Իսկ այնտեղ աղքատ եւ իմաստուն մի մարդ կար, եւ նա իր իմաստութեամբ փրկեց
 16 քաղաքը, բայց յետոյ ոչ ոք չյիշեց այդ փրկանի մարդուն: Եւ ես ասացի. «Իմաստութիւնը լաւ է ուժից, մինչեւ իսկ եթէ
 17 աղքատի իմաստութիւնը արհամարհուած լինի, եւ չուզենան յսել նրա խօսքերը»: Իմաստունների մեղմ խօսքերն
 18 աւելի լաւ են լուում, քան անզգամ իշխանների աղաղակը: Իմաստութիւնը լաւ է պատերազմի գործիքներից, բայց
 մէ՛կ մեղաւորը շար գորութիւններ կարող է կորստեան մատնել:

10 Ստակած ճանճերը ապականում են անուշ իւղերը: Սակաւ-ինչ իմաստութիւնն աւելի յարգի է, քան մեծ ու անմիտ
 2, 3 փառքը: Իմաստունի սիրտը իր աջ կողմն է, յիմարի սիրտը՝ իր ձախ կողմը: Երբ յիմարը ճանապարհ գնայ, պիտի
 4 երեւայ, որ խելքը պակաս է, եւ ինչի մասին էլ նա մտածի՝ ամբողջ անմտութիւն է: Եթէ իշխանի զայրոյթը բռնկուի
 5 քո դէմ, դու մի՛ լքիր քո տեղը. քաղցր աղաչանքով կարող է կանխել մեծ մեղքերը: Մի չարիք էլ փեսայ արեգակի
 6 ներքոյ, որ ակամայ լինում է իշխանի պատճառով: Յիմարին բարձր դիրք է փրում, իսկ հարուստներին՝ ցածր տեղ
 7 են նստեցնում: Ես ծառաներ եմ փեսել, որ ձի հեծած են շրջել, եւ իշխաններ, որոնք երկրի վրայ քայլել են ծառաների
 8, 9 նման: Նոր փորողն ինքը կ'ընկնի հորի մէջ, ցանկապատ քանդողին կը խայթի օձը: Քար հանողին քարը վնաս կը
 10 փայ, փայտ ճեղքողին՝ փայտից վրանգ կը գայ: Եթէ կացինը բթանայ, եւ մարդը չսրի նրա բերանը, ապա պիտի
 11 աւելի շար ուժեր վատնի, մինչդեռ յաջողութեան մեծ օգուտը իմաստութիւնն է: Եթէ հմայելիս օձը պիտի խայթի,
 12 դա առաւելութիւն չէ հմայողի համար: Իմաստունի բերանում խօսքերը շնորհ են, իսկ յիմարի շրթները կործանում
 13, 14 են իրեն: Նրա խօսքերի սկիզբը յիմարութիւն է, եւ նրա խօսքի վախճանը՝ կատարեալ խենթութիւն: Յիմարը միայն
 խօսքերն է շարացնում: Մարդը չգիտէ, թէ ինչ է եղել եւ ոչ էլ իմանալու է, թէ ինչ է լինելու, քանի որ նրանից յետոյ
 15, 16 ո՞վ կարող է պատնել նրան: Յիմարի աշխատանքը փանջում է իրեն, ինչպէս քաղաքի ճամփան՝ չմացողին: Վայ
 17 քեզ, քաղաք, որ թագաւորդ մանուկ է, եւ իշխաններդ կերուխում են անում մինչեւ առաւօտ: Երանի՛ քեզ, երկիր,
 18 որ թագաւորդ ազատորդի է, եւ իշխաններդ էլ ուրում են ժամանակին՝ ուժի համար եւ չեն ամաչելու: Ծուլութեան
 19 պատճառով շէնքի գերանները կ'ընկնեն ցած, եւ ձեռքերի պարապութիւնից փունը կը կայթ: Նացը փայլիս են
 20 խնդրութեան համար, գինին եւ իւղն ուրախացնում են ապրողներին, բայց արծաթն է լուծում ամէն բան: Սակայն
 դու քո մտքում անգամ մի՛ նզովիր թագաւորին եւ քո ննջարանում էլ մի՛ անիծիր մեծաւորին, որովհետեւ երկնքի
 թռչունները ձայնը կը փանեն, եւ թեւաւորները կը յայտնեն քո խօսքը:

11, 2 Նացո ջրի՛ն փութ՝ թող փանի, շար օրեր անց պիտի նորից գրնես այն: Բաժին՛ս փութ եօթին էլ, ութին էլ,
 3 որովհետեւ ի՛նչ իմանաս, թէ ի՛նչ չարիք պիտի լինի երկրի վրայ: Երբ ամպերը լցում են անձրեւով, այն թափում
 են երկրի վրայ, բայց երբ ծառն ընկնում է դէպի հարաւ կամ դէպի հիւսիս, ուր էլ ընկնի՝ այնտեղ էլ պիտի մնայ:
 4, 5 Քամուն նայողը սերմ չի ցանի, ամպին նայողը հունձ չի անի: Ի՛նչ իմանաս՝ որն է քամու ճանապարհը: Ինչպէս

որ չզհիպես, թե ինչպես են յղի կնոջ արգանդում ոսկորներ գոյանում, այնպես էլ չես կարող իմանալ Աստուծու բոլոր գործերը: Առաստիան քո սերմը կը ցանես, բայց երեկոյեան էլ ձեռքդ պարապ չթողնես, որովհետև չզհիպես, թե 6
 ո՞րը յաջող կը լինի՝ սա՛, թե՛ նա, կամ գուցէ երկուսն էլ լաւ լինեն միասին: Քաղցր է լոյսը, եւ աչքի համար հաճելի է 7
 արեգակը փնտնել, որովհետև եթէ մարդ բազում փարիներ էլ ապրի եւ այդ բոլոր փարիներին էլ ուրախ լինի, պիտի 8
 յիշի նաեւ խաւարի այն օրերը, որոնք խիստ շար են լինելու, քանզի այն ամէնը, որ յեփոյ է գալու, ունայնութիւն է: Ուրախացի՛ր, երիտասարդ, քո երիտասարդութեամբ, թող սիրտդ քեզ գուարճացնի քո երիտասարդ օրերին: 9
 Գնա՛ քո սրտի անբիծ ճանապարհով եւ քո աչքերի փնէջանքով, բայց եւ իմացի՛ր, որ այս բոլորի համար Աստուած պիտի քեզ դատաստանի ենթարկի: Եւ քո սրտից հեռու վանիր փրփմութիւնը եւ չարութիւնը հանի՛ր քո մարմնից, 10
 որովհետև թե՛ երիտասարդութիւնը եւ թե՛ յիմարութիւնը ունայնութիւն են:

Յիշի՛ր քո Արարչին քո երիտասարդութեան օրերին, քանի դեռ չեն եկել դառնութեան օրերը, եւ չեն հասել այն **12**
 փարիները, որոնց մասին պիտի ասես. «Կեանքից այլևս հաճոյք չեմ գգում», քանի դեռ քեզ համար չեն խաւարել արեգակն ու լոյսը եւ լուսինն ու աստղերը, քանի դեռ ամպերը չեն վերադարձել անձրեւից յեփոյ, որովհետև 2
 քեզ համար էլ է գալու այն օրը, երբ քո փան պահապանները պիտի երերան, պիտի կքեն զօրաւոր այրերը, պիտի պակասեն եւ դատարկ մնան աղօրիքները, պիտի խաւարեն անցքերից նայողները, ու երբ աղօրիքի ձայնը փկա- 4, 5
 րանայ, պիտի փակուեն փողոցների դռները, պիտի զարթնես աքլորականչից առաջ, եւ պիտի նկուն լինեն երգող աղջիկները, պիտի նայեն բարձունքներին եւ սարսափեն ճանապարհից: Պիտի ծաղկի նշենին, ու մորեխը պիտի 6
 բազմանայ, կապարը պիտի փարածուի, որովհետև մարդը գնաց իր յափտենական փունը. հրապարակներում պիտի բոլորուեն նրա շուրջը լացուկոծ անողները: Եւ մինչ արծաթի լարը կը կտրուի, եւ կը քանդուի ոսկի մանեակը, 7
 մինչ սափորը կը փշրուի աղբիւրի ճանապարհին, եւ կը կտրուի ջրհորի անիւը, նրա աճիւնը, ինչպես որ հող էր, հող 8
 պիտի դառնայ, եւ հոգին, որ Աստուած էր փուել, պիտի վերստին նրա մօտ գնայ: Ունայնութիւն ունայնութեանց, 9
 - ասաց Ժողովողը, - ամէն ինչ ունայն է: Եւ այսպիսով Ժողովողը ոչ միայն դարձաւ անելի իմաստուն, այլև նա 10, 11
 գիտութիւն սովորեցրեց Ժողովողին, քանի որ ականջի համար հաճելի է խրատի գեղեցկութիւնը: Ժողովողը շար 12
 որոնեց, որ ցանկալի խօսքեր գտնի, գրի ճշմարիտ խօսքերի ուսանելի մի գիրք: Իմաստունների խօսքերը նման 13
 են եզների խթանի կամ մեծատրի փուած մուրիակի վրայ խփած կնիքի: Մի խօսք եւս, որդեակ իմ. գգուչացի՛ր 14
 շար գրքեր ունենալուց, որովհետև նրանք վերջ չունեն, եւ շար կարդալը մարմնի համար յոգնութիւն է: Եւ ահա 15
 լսի՛ր իմ բոլոր խօսքերի վերջաբանը. վախեցի՛ր Աստուծուց եւ պահի՛ր նրա պատուիրանները. ահա այս է մարդն ամբողջովին, որովհետև Աստուած պիտի բոլոր արարածների դատաստանն անի նրանց կատարած բոլոր թաքուն 16
 գործերի համար՝ լինեն դրանք չար թե՛ բարի:

Երգ Երգոց

1, 2 **Թ**ող ինձ համբուրի իր բերանի համբոյրներով: Քո սպինքներն աւելի լաւ են գինուց, եւ քո օծման իւրերի հոտը՝ բոլոր խնկերից: Քո անունը թափուած իղ է անուշ. սրա համար էլ օրհորդները սիրեցին քեզ, եւ դէպի իրենց ձգեցին քեզ: Մենք կը գանք քո օծման խղերի հոտի յետեւից»: «Արքան ինձ իր սենեակը փարաւ»: «Մենք պիտի գնանք եւ ուրախ լինենք քեզնով, եւ պիտի սիրենք քո սպինքները գինուց աւելի»: «Արժանիս սիրեց քեզ»: «Ես սեւ եմ եւ գեղեցիկ, ո՛վ Երուսաղէմի դուստրեր, Կեդարի վրանների պէս եւ Սողոմոնի խորանի նման: Մի՛ նայէք ինձ, որ թխացել եմ ու սեւացել, քանզի խէթ նայեց արեգակն ինձ: Իմ մօր որդիները կռուեցին ինձ հետ, ինձ այգեստանի պահապան դրին, բայց ես իմ այգին չպահպանեցի»: «Պապմիր ինձ, իմ հոգո՛ւ սիրած, ուրի՛ ես քո հօտը հովուում, ո՛ր ես հանգստի փանում միջօրէին, որ չնոյրուեմ քո ընկերների երանակների մէջ»: «Եթէ չգիտես, ո՛վ գեղեցիկը կանանց մէջ, թէ որպէս կը գրնես ինձ, գնա՛ հօտերի ոտնահետքերով եւ քո ուլերն արածեցրո՛ւ հովիւների վրանների մօտ: Ո՛վ իմ սիրելի, ես քեզ նմանեցրի փարաւնի նի կառքին լծուած իմ երիվարներին»: «Գեղեցիկ եմ քո ծնօտները փարաքակի ծնօտների նման, եւ գեղեցիկ է քո պարանոցը, ասես մանեակներով զարդարուած լինի: Մենք քեզ կը գուգենք ոսկէ գարդի պէս, որ ընդելուզուած է արծաթէ կիտուածքներով, մինչեւ որ արքան քեզ իր գիրկն առնի»: «Իմ նարդուսը իր հոտը բուրեց. սպաշխի փունջ է իմ սիրեցեալն ինձ համար, որ պիտի հանգստանայ իմ սպինքների միջեւ: Նոճու ողկոյզ է իմ սիրեցեալն ինձ համար՝ Ենգաղղի այգիների մէջ»: «Ահա սա, ի՛նչ գեղեցիկ ես, ո՛վ իմ սիրելի, ի՛նչ գեղեցիկ ես. քո աչքերը նման են աղանիների»: «Ի՛նչ բարեպետ ես, ահա, ո՛վ իմ սիրեցեալ, եւ որքան՝ գեղեցիկ ես գահատրակի վրայ՝ հովանու ներքոյ: Մեր փան գերանները մայրիներ են, եւ նոճիներ են մեր առաստաղները»:

2, 2 «Ես դաշտերի ծաղիկ եմ, հովիւների շուշան: Ինչպէս շուշանն է փշերի մէջ, այնպէս էլ իմ սիրելին է դուստրերի մէջ»: «Ինչպէս խնձորենին է անփառի ծառերի մէջ, այնպէս էլ իմ սիրեցեալն է փղաների մէջ: Ցանկացայ նստել նրա հովանու փակ եւ նստեցի. եւ քաղցր է նրա պտուղն իմ կոկորդում»: Նարսն ասում է օրհորդներին. «Դուք ինձ խնջոյքի սենեակը փարեք, եւ թողէք մնամ ես իմ սիրոյ հետ: Զօրացրէք ինձ խղերով եւ խնձորի դիզեցէք վրաս, քանզի այրում եմ խանդակաթ սիրով: Թող նրա ձայնը լինի զլիսի փակ, եւ աջը նրա թող գրկի ինձ»: «Երողեցէք, ո՛վ Երուսաղէմի դուստրեր, հողի եւ հանդի զօրութեան վրայ, որ երբ վեր կենաք, դուք իմ սիրածին չէք արթնացնի, մինչեւ որ ինքը չկամենայ»: «Իմ սիրեցեալի ձայնն է. ահա գալիս է նա, վազքով անցնում է լեռների վրայով եւ ցարկոտում բլուրների վրայ: Իմ սիրեցեալը նման է այծեամի կամ եղնիկի հորթերի, որ լինում են Բեթէլի լեռներում»: «Ահա նա կանգնած է մեր պարի յետեւում, եւ ձգուելով դէպի պարուհանները՝ նայում է ճաղերից: Ինձ պարասխան է փայլիս իմ սիրեցեալը եւ ասում՝ «Վեր կաց, իմ սիրելի, իմ գեղեցիկ, իմ աղանի: Ահա ձմեռն անցաւ, անձրեւները անցան-գնացին, ծաղիկները երեսացին մեր երկրում, էլբելու ժամանակը հասաւ, փարաքակի ձայնը լսուեց մեր երկրում: Թգենին իր բողբոջն արձակեց, ծաղկած որթերը փարածեցին իրենց հոտը: Վեր կաց, իմ սիրելի, իմ գեղեցիկ, իմ աղանի: Ո՛վ իմ աղանեակ, դու, որ պարսպարուել ես վեմի հովանու փակ, ցոյց փուր քո երեսն ինձ եւ լսելի՛ դարձրո՛ւ ինձ քո ձայնը, քանզի քաղցր է քո ձայնը, եւ գեղեցիկ է երեսը քո»: «Բռնեցէք փոքրիկ աղուէներին, որ ապականում են այգիները, որպէսզի ծաղկեն մեր որթերը»: «Իմ սիրեցեալն իմն է, իսկ ես՝ նրանը. նա, որ հովուում է հօտը շուշանների մէջ, քանի դեռ ցերեկը կը լուսատրի, եւ դեռ կը շարժուեն սպուներները: Վերադարձիր, ո՛վ իմ սիրեցեալ, այծեամի պէս կամ եղնիկների հորթերի նման, որ լինում են խնկաբեր լեռների վրայ»:

3 «Գիշերն անկողնուս մէջ փնտրեցի իմ հոգու սիրածին, փնտրեցի նրան, բայց չգտայ, կանչեցի, բայց ինձ ձայն չտուեց: Վեր կենամ, շրջեմ քաղաքում, անցնեմ փողոցներ ու հրապարակներ եւ փնտրեմ նրան՝ իմ հոգու սիրածին: Փնտրեցի նրան, բայց չգտայ, կանչեցի նրան, բայց ինձ ձայն չտուեց: Քաղաքում շրջող պահապանները հանդիպեցին ինձ»: «Արդեօք չէ՞ք փնտրել իմ հոգու սիրածին»: Երբ նրանցից փոքր-ինչ անցայ, ես գրայ իմ հոգու սիրածին: «Բռնեցի նրան եւ բաց ջրողեցի, մինչեւ որ նրան իմ մօր փունջ չգտարայ եւ այն սենեակը, ուր իմ մայրն յղիացել է ինձնով»: «Երողեցէք, ո՛վ Երուսաղէմի դուստրեր, հողի եւ հանդի զօրութեան վրայ, որ երբ վեր կենաք, դուք իմ սիրածին չէք արթնացնի, մինչեւ որ ինքը չկամենայ»: «Ո՛վ է սա, որ ելել գալիս է անապատից, բարձրանալով, ինչպէս ծառացած ծուխ, ինչպէս գնուռսի եւ կնդրուկի եւ ամէն փեսակ խղերի փռու սիւն»: «Ահա Սողոմոնի գահատրակը. նրա շուրջը Իսրայէլի վայթուն սպառազէն քաջեր են կանգնած, բոլորն էլ սուսերատրներ եւ հմուտ պարերագնողներ, եւ իւրաքանչիւրը սուր ունի ազդրին՝ գիշերուայ արհաւիրքների համար: Սողոմոն արքան իր համար գահատրակ պարաստեց Լիբանանի մայրի փայտերից. նրա սիւները շինեց արծաթից, նրա սնարները՝ ոսկուց, իսկ ձեղունը՝ ծիրանի կերպասից: Նրա ներսը ակնազարդ է, Երուսաղէմի դուստրերի սէրն է սփռուած: Ելէք, ո՛վ Սիոնի դուստրեր, եւ նայեցէք Սողոմոն արքային ու նրա պսակին, որով մայրը նրա հարսանիքի օրը՝ իր որդու սրտի ուրախութեան օրը պսակեց նրան»:

4 «Ահա դու, ի՛նչ գեղեցիկ ես, ո՛վ իմ սիրելի, ի՛նչ գեղեցիկ ես. քո աչքերը նման են աղանիների՝ հարսնաբօղիղ փակ: Քո վարսերը նման են այծերի հօտերի, որոնք իջնում են Գաղաաղից: Քո պարամները նման են խուզած ոչխարների հօտերի, որոնք ելնում են լողաւազանից. բոլորն էլ գուգաշար են, եւ ոչ մի սպերջ չկայ նրանց մէջ: Քո շուրթերը նման են որդան կարմիր թելի, եւ գեղեցիկ է քո խօսքը՝ քո շուրթերին: Քո այտերը նման են կիսած նռան՝ հարսնաբօղիղ փակ: Քո պարանոցը նման է Դաւթի աշտարակին, որ շինուած է Թալպիոթում. հազար վահան է կախուած նրանից, նաեւ՝ ռազմիկների բոլոր նետերը: Քո երկու սպինքները նման են այծեամի երկուտրեակ ուլերի, որոնք արածում են շուշանների մէջ, մինչեւ գերեկն անցնի, եւ սպուներները շարժուեն: Ես էլ առանձին գնամ գնուռսի սարը եւ կնդրուկի բլուրը: Դու բոլորովին գեղեցիկ ես, ո՛վ իմ սիրելի, եւ ոչ մի արաբ չկայ քո մէջ: Ե՛կ Լիբանանից, ո՛վ հարս, այսպէ՛ղ եկ Լիբանանից. արի անցիր՝ Նաափի գագաթից, Սանիրի եւ Ներմոնի կապարներից, առիւծների որջերից եւ ինձերի լեռներից: Կարօտով լցրիք մեր սիրտը, ո՛վ մեր քոյր հարս, քո մի հայեացքով, քո պարանոցի մի

մանեակով կարօտով լցրիր սիրտը մեր: Գեղեցկացան քո սպինքները, ո՛վ մեր քոյր հարս, գինուց գեղեցկացան քո սպինքները, եւ քո զգեստների հոպը քաղցր է բոլոր խնկերից: Մերը է կաթում քո շուրթերից, քոյր իմ հարս, մեր ու կաթ կայ քո լեզուի փակ. եւ քո զգեստների հոպը նման է կնդրուկի հոպի: Փակուած պարպեզ ես, քոյր իմ հարս, փակուած պարպեզ եւ կնքուած աղբիւր: Քո փնկիները նռնենիների դրախտ են՝ մրգաբու ծառերի պտուղներով, նոճով ու նարդոսով, նարդոս են ու քրքում, խնկեղէն ու կինամոն՝ Լիբանանի ամէն փեսակ ծառերով, զմուռս ու հայուէ՝ բոլոր լաւագոյն խնկերով հանդերձ, բուրաստանների աղբիւր են եւ կենդանի ջրի ակունք, որ բխում է Լիբանանից: Վեր կաց, հիւսիսի՝ քամի, եւ է՛կ, հարաւի՝ հով, փչի՛ր իմ պարպեզի մէջ, եւ թող իմ խնկերն իրենց բոյրը ւարածեն:

«Թող իմ սիրեցեալն իջնի իր պարպեզը, եւ իր ծառերի պտուղներն ուրի»: «Ես իմ պարպեզը մրայ, քոյր իմ հարս, զմուռս քաղցի իմ խնկերի հետ, հացս կերայ իմ մեղրով, իմ կաթի հետ խմեցի գինիս: Կերէ՛ք, ո՛վ իմ սիրելիներ, խմեցէ՛ք եւ հարբեցէ՛ք, ո՛վ իմ սիրելիներ»: «Ես քնած եմ, բայց իմ սիրտն արթուն է»: «Իմ սիրեցեալն է, նրա ձայնն է. դուռն է բախում»: «Բաց, քոյր իմ, ո՛վ իմ սիրելի, իմ աղանի՛, իմ կապարեալ. գլուխս, ահա, թրջուել է ցողով, մազերս՝ գիշերուայ շաղով»: «Ես հանել եմ իմ պարմուճանը, ինչպէ՛ն հագնեմ այն. ես լուացել եմ իմ ուրբերը, ինչպէ՛ն կեղտոտեմ դրանք: Իմ սիրեցեալը ձեռքը ձգեց պարուհանից, եւ որովայնս սարսռաց նրա համար: Վեր կացայ դուռը բացելու իմ սիրեցեալի համար. իմ ձեռքերից զմուռս կաթեց, եւ իմ մաքրութից զմուռս լցուեց փականի բռնակի վրայ: Ես բացեցի դուռն իմ սիրեցեալի համար, բայց նա գնացել էր արդէն, եւ խելքս մաղուեց նրա խօսքի համար: Փնքուեցի նրան, բայց չգրայ, կանչեցի նրան, բայց ձայն չբուեց ինձ: Ինձ գրան քաղաքում շրջող պահապանները, խփեցին եւ վիրաւորեցին ինձ, իսկ պարիսպների պահակները քօղս հանեցին իմ վրայից: Երդուեցէ՛ք, ո՛վ Երուսաղէմի դուստրեր, հողի ու հանդի զօրութեան վրայ, եթէ դուք գրնէք իմ սիրեցեալին, կը պարմէք նրան, որ ես այրում եմ նրա սիրոց»: «Ինչո՞վ է առաւել քո սիրելին միւս փղաներից, ո՛վ գեղեցիկը կանանց մէջ, ինչո՞վ է նա առաւել, որ այդպէս երդուեցնում ես մեզ»: «Իմ սիրեցեալը սպիտակ է եւ կարմիր, ընկրեալ է՝ փասը հազարից: Նրա գլուխը ոսկի է ազնիւ, նրա մազերը գանգուր են, սեւ, ինչպէս ագռաւ: Նրա աչքերը նման են աղանիների՝ հակուած առաք ջրերի վրայ, կաթով լուացուած եւ թառած՝ առաք ջրերի վրայ: Նրա ծնօտները նման են խնկէ անօթների, որոնք, ինչպէս օձման իւղեր, անուշահոտութիւն են բուրում. նրա շուրթերը շուշաններ են, որոնցից առաք զմուռս է բխում: Նրա ձեռքերը ճախարակուած ոսկի են՝ Թարսիսի ակնաքարերով պապուած: Նրա որովայնը փղոսկրեայ փախարակ է՝ շափիւղայ քարերով ընդելուզուած: Նրա սրունքները մարմարեայ սիւներ են՝ հասարարուած ոսկէ խարխիսների վրայ: Նրա փեսքն ասես Լիբանանի ընկիր եղեւնափայլ լինի: Նրա կոկորդը լի է քաղցրութեամբ, եւ ամբողջովին հաճելի է նա: Այսպիսին է, ահա, իմ սիրեցեալը, ո՛վ Երուսաղէմի դուստրեր, այսպիսին է իմ հոգու սիրածը: » «Ուրի գնաց քո սիրեցեալը, ո՛վ գեղեցիկը կանանց մէջ, ո՛ր կողմը գնաց քո սիրեցեալը, որ մենք էլ քեզ հետ որոնենք նրան»:

«Իմ սիրեցեալն իջաւ իր պարպեզը՝ խնկածաղիկների մարգերի մէջ, որ հօտն արածեցնի բուրաստաններում եւ շուշաններ քաղի: Իմ սիրեցեալն իմն է, իսկ ես՝ նրանը. նա, որ հովուում է հօտը շուշանների մէջ»: «Դու բարեկազմ ես, իմ սիրելի, ամբողջովին հաճելի ես եւ Երուսաղէմի պէս գեղեցիկ՝ զարմանալի յօրինուած: Թեքի՛ր աչքերդ ինձնից, քանզի դրանք սիրով արբեցրին ինձ. քո վարսերը նման են այծերի հօտերի, որոնք իջնում են Գաղաաղից: Քո ապամները նման են խուզած ոչխարների հօտերի, որոնք ելնում են լողաազանից. բոլորն էլ զուգաշար են, ոչ մի ստերջ չկայ նրանց մէջ: Քո շուրթերը նման են որդան կարմիր թելի, եւ գեղեցիկ է քո խօսքը՝ քո շուրթերին: Քո այտերը նման են կիսուած նռան հարսնաքօղիդ փակ: Թող վաթսուն թագուհի եւ ութսուն հարձ լինեն, թող ազնիւ օրիորդներ ունենայ արքան, մինչդեռ մէկն է իմ աղանին, իմ կապարեալը. իր մօր միակն է նա, իր ծնողի ընկրեալը: Դուստրերը փեսան նրան եւ երանի փուխն, թագուհիները եւ հարձերը գովեցին նրան»: «Ո՞վ է սա, որ ելնում է ինչպէս առաւօտ, եւ գեղեցիկ է, ինչպէս լուսին, ընկիր, ինչպէս արեգակ՝ զարմանալի յօրինուած»: «Ես ընկուզենիների պարպեզն իջայ՝ նայելու, թէ առունքն ինչպէս են ջրում, փեսնելու, թէ արդեօք ծաղկել է որթաբուռնկը, ծաղկել է արդեօք նոճին, ծաղկել է արդեօք նռնենին»: Նարսն ասում է Փեսային. «Այնպեղ քեզ կրամ իմ սպինքները. հոգիս չհմացաւ, բայց ցանկութիւնս փանում է ինձ, ինչպէս Ամինադաբի կառքը»: «Վերադարձի՛ր, վերադարձի՛ր, ո՛վ սոմնացիդ, վերադարձի՛ր, որ մենք փեսնենք քեզ»:

«Ի՛նչ էք փեսնում այդ սոմնացու վրայ, որ գալիս է դէպի մեզ զօրաբանակի գնդերի նման: Որքա՛ն գեղեցիկ է քո քայլը կօշիկներով, ո՛վ Ամինադաբի դուստր: Քո ազդրերի ձեռք նման է ճարպար վարպետի յղկած ուլունքների: Քո պորպը ճախարակուած ըմպանակ է, որից անպակաս է անխառն գինին: Քո որովայնը ցորենի շեղ է՝ ծածկուած շուշանով: Քո երկու սպինքները ասես այծեամի երկուրեակ ուլեր են, քո պարանոցը՝ փղոսկրեայ աշտարակ: Քո աչքերը նման են Եսեբոնի ծովակին՝ Բագում դուստրերի դարպասների մօտ: Քո քիթը նման է Լիբանանի աշտարակին, որ նայում է դէպի Դամասկոս: Գլուխդ քո վրայ նման է Կարմելուսին, մազերիդ հիւսերը կարծես ծիրանի լինեն, ասես թագատր են՝ թագը գլխիդ, հանդիսարանների մէջ: Որքա՛ն գեղեցիկ, որքա՛ն քաղցր ես դու, սէր իմ, քո քնքշութեան մէջ: Քո հասակը նման է արմաւենու, իսկ սպինքներդ՝ ողկոյզների: Ասացի. «Բարձրանամ արմաւենու վրայ, ձեռքս ձգեմ նրա ճիւղերին, եւ թող քո սպինքները լինեն խաղողի ողկոյզների պէս, քո ռունգերի շունչը՝ խնձորի հոպի նման, եւ քո կոկորդը՝ ազնիւ գինու պէս»: «Այն ուղիդ գնում է իմ սիրեցեալին՝ հոսելով ննջողների շրթների ապամների վրայ: Ես իմ սիրեցեալինն եմ, եւ նա պիտի վերադառնայ ինձ մօտ: Ե՛կ, իմ սիրեցեալ, ելնենք ազարակները, գիշերենք շէների ու պարպեզների մէջ, վաղ առաւօտեան այգիները գնանք: Տեսնենք, թէ արդեօք ծաղկել է որթաբուռնկը, ծաղկել է արդեօք նոճին, ծաղկել է արդեօք նռնենին: Այնպեղ քեզ կրամ իմ սպինքները: Մանրագործներն իրենց հօտն են բուրում, մեր դռների մօտ ամէն փեսակ հին ու նոր մրգաբու ծառեր կան, որ իմ մայրն է փուել ինձ, եւ պահել եմ քեզ համար, իմ սիրեցեալ»:

Ո՞վ իմ սիրեցեալ, երանի՛ թէ իմ եղբայրը լինէիր՝ մօրս կաթով սնուած, եւ երբ հանդիպէի քեզ դրսում, համբուրէի քեզ, եւ ոչ ոք չնախապէրինձ: Վերցնէի քեզ, բերէի իմ մօր փունը, այն սենեակը, ուր նա յղիացել է ինձնով, քեզ ազնիւ գինի փայի խմելու, օշարակ փայի իմ նռնենիներից: Թող նրա ձայնը լինի գլխիս փակ, եւ նրա աջը թող գրկի ինձ: Երդուեցէ՛ք, ո՛վ Երուսաղէմի դուստրեր, հողի ու հանդի զօրութեան վրայ, որ երբ վեր կենաք, դուք իմ

5 սիրածին չէք արթնացնի, մինչեւ որ ինքը չկամենայ»: «Ո՛վ է սա, որ գալիս է սպիտակ հագած, գալիս է՝ յենած
իր սիրեցեալին»: «Ես քեզ արթնացրի խնձորենու փակ. այնպեղ քո մայրը երկնել է քեզ, այնպեղ քո ծնողը ծնել
6 է քեզ: Ինձ իբրեւ կնիք դիր քո սրբի վրայ, իբրեւ մաքանի դիր քո աջ ձեռքին, քանզի հզօր է սերը մահուան
7 պէս, խանդը դաժան է դժոխքի նման, նրա թռիչքը նման է հրի բոցի թռիչքին: Առաք ջրերը չեն կարող սերը
մարել, եւ ոչ էլ գետերը կարող են արգելել այն: Եթէ մի մարդ իր ողջ հարստութիւնը փար սեր գնելու համար,
8 նրան արհամարհելով կ'արհամարհէին մարդիկ»: «Մեր քոյրը փոքրիկ է եւ դեռ չունի սփինքներ. ի՞նչ պիտի անենք
9 այն օրը, երբ գան նրան ուզելու: Եթէ պարիսպ լինէր նա, վրան արծաթէ աշտարակներ կը կանգնեցնէինք, եթէ
10 դռա լինէր նա, եղեւնափայտի փախտակներ կը շինէինք վրան»: «Ես պարիսպ եմ, եւ իմ սփինքները նման են
11 աշտարակների. նրա աչքին ես երեսում եմ ինչպէս մէկը, որ իր խաղաղութիւնն է գրել»: Սողոմոնը մի այգի ուներ
Բեղմատնում. իր այգին նա փուեց պահապաններին: Նրանցից իրաքանջիւրը հագար արծաթ պիտի բերէր պարդի
12 փոխարէն: Իմ այգին իմ առջեւն է. հագարը Սողոմոնին, եւ երկու հարիւրը՝ պահապաններին, որ պահում են նրա
13 պտուղը: Նարսն ասում է. «Դո՛ւ, որ նստել ես պարտեզների մէջ, եւ ուրիշները լսում են քեզ, քո ձայնը լսելի՛ դարձրու
14 նաեւ ինձ»: «Փախիր, իմ սիրեցեալ, այժեամի պէս, կամ եղնիկների հորթերի նման, որ լինում են խնկաբեր լեռների
վրայ»:

Իմաստությունն Սողոմոնի

Սիրեցէք արդարութիւնը, երկրի՝ դաբաւորներ: Բարի՛ խորհեցէք Տիրոջ մասին եւ պարզ սրտով փնտրե՛- 1
ցէք նրան: Աստուած պիտի գտնի նրանց, ովքեր չեն փորձում նրան, եւ պիտի երեւայ նրանց, ովքեր 2
թերահաւատ չեն նրա նկատմամբ: Արդարեւ, անիրաւ խորհուրդները բաժանում են մարդուն Աստուծոց, 3
իսկ իր գործութիւնը փորձելու համար Աստուած յանդիմանում է անզգամներին: Իմաստութիւնը չի սքնի 4
չարանենց անձի մէջ եւ ոչ էլ կը բնակուի այն մարմնի մէջ, որ մեղք է գործում: Իմաստուն եւ անբիժ հոգին փախ- 5
ջում է նենգութիւնից ու մերժում անմիտների խորհուրդները, եւ երբ անիրաւութիւն է վրայ հասնում, յանդիմանում 6
է այն: Իմաստուն եւ մարդասէր հոգին չի արդարացնում նրան, ով հայեցում է իր բերանով, որովհետեւ Աստուած 7
վկայ է նրա ներքին ցանկութիւններին, նրա սրտի ճշմարիտ վերակացուն է եւ նրա լեզուի ունկնդիրը: Արդարեւ, 8
Տիրոջ հոգին լցնում է քիեզերքը, եւ Նա, որ պահում է ամէն ինչ, գիտէ, թէ ով ինչ է բարբառում: Ուստի նա, ով 9
անիրաւ բաներ է շնչում, չի ծածկուելու եւ չի խուսափելու արդարացի դատաւարութիւնից: Ամբարիշտների 10
խորհուրդների բնութիւնն պիտի լինի, նրանց ասածների լուրը պիտի հասնի Տիրոջը, եւ նրանք պիտի կրեն իրենց 11
անիրաւութիւնների պատիժը: Նախանձախնդիր ականջը լսում է ամէն բան, եւ քրթմնջիւնն ու շնչիւնն անգամ չեն 12
մնայ ծածուկ: Ուստի այսուհետեւ զգոյշ եղէք անօգուտ քրթմնջիւնից եւ բամբասանքներից խնայեցէ՛ք ձեր լեզուն, 13
որովհետեւ գաղտնի շնչիւնը գուր չի անցնի, եւ սրախօս բերանը կը սպանի հոգին: Ձեր կեանքի մոլորութեամբ 14
ձեզ մահ մի՛ ցանկացէք եւ մի՛ սպանէք ձեր անձերը՝ ձեր իսկ ձեռքերի գործերով: Արդարեւ, Աստուած մահ չի սպեղ- 15
ծել, եւ նա չի ուրախանում ողջերի կորստեան համար: Նա ամէն ինչ հաստատել է լինելու համար, եւ աշխարհի 16
գործերը փրկութեան համար են: Ոչ մահաբեր թոյն կայ նրանց մէջն ոչ էլ դժոխքի թագաւորութիւն՝ երկրի վրայ, 17
որովհետեւ արդարութիւնը անմահ է: Իսկ ամբարիշտները ձեռքով ու խօսքով իրենց մօտ կանչեցին մահը, նրան 18
իրենց բարեկամ համարեցին, հալումաշ եղան եւ դաշինք կնքեցին նրա հետ. եւ իսկապէս արժանի են բաժնեկից 19
լինելու նրան:

Անուղղայ մարդիկ այսպէս խորհեցին իրենց սրտի մէջ՝ ասելով. «Մեր կեանքը կարճ է եւ ցաւերով լի. եւ երբ 2
մարդ հասնի իր վախճանին, ոչ մի փրկութիւն չկայ, եւ չկայ մէկը, որ վերադարձած լինի մահուան գերեզմանից: 3
Մենք պարահաբար ենք ծնուել եւ սրանից յետոյ էլ չեղածների պէս ենք լինելու, որովհետեւ մեր ժուռների շունջը 4
ծուխ է ասես, իսկ մեր խօսքը՝ կայծ, որ ծնուել է մեր սրտի փրփուկից: Կայծի մարումով մարմինը մոխիր է դառնում, 5
իսկ հոգին սփռում է ինչպէս թոյլ օդ: Մեր անունը պիտի մոռացուի ժամանակի ընթացքում, եւ ոչ ոք չի յիշելու 6
մեր գործերը: Եւ, ինչպէս ամպի հետք, պիտի անցնի մեր կեանքը եւ պիտի ցրուի շամանդաղի նման՝ արեգակի 7
ճառագայթներից հալածուած ու բշուած նրա փայտից: Արդարեւ, մեր կեանքը սահող սրտեր է, եւ ոչինչ չի կա- 8
րող արգելել մարդուս վախճանը, քանզի երբ վախճանը կնքուի, այլեւս ոչ ոք չի կարող վերադարձնել: Արդ, եկէ՛ք 9
վայելենք այն բարիքները, որ կան, եւ, ինչպէս մանկութեան օրերին, ըմբռնենք այն, ինչ սպեղծուած է: Եկէ՛ք 10
յագենանք պէս-պէս գինիներով եւ անուշ խղերով, եւ թող զարնան ծաղիկը չանցնի մեր կողքով: Կոկոն վարդերից 11
պսակներ կրենք, քանի դրանք չեն թառամել: Թող մեծաշուք մեր այս ուրախութիւնից ոչ ոք ամենեւին անմասն 12
չմնայ, ամէն փող ուրախութեան մի նշան թողնենք, որովհետեւ դա է մեր բաժինը, դա է մեզ վիճակուել: Եկէ՛ք ան- 13
իրաւութեամբ բռնադատենք փրանկին, չխնայենք որբեւայրուն, չխորշենք ծերի բազմամեայ ալեհերութիւնից: Թող 14
մեր ուժը դառնայ արդարութեան օրէնքը, որովհետեւ փկարութիւնը պիտանի չէ եւ ոչ մի բանի: Դարանակալ լինենք 15
արդարին, որովհետեւ դժկամ է նա մեր հանդէպ եւ հակառակ մեր գործերին, նախափինք է փայլիս մեզ՝ օրէնքների 16
դէմ մեղանջելու համար, եւ պարսաւում է մեզ՝ մեր երիտասարդական մեղքերի համար: Նախ խոստովանում է, թէ 17
աստուածգիտութիւն ունի, եւ իր անձը Տիրոջ որդի է անուանում: Մեր առջեւ՝ մեր խորհուրդների յանդիմանու- 18
թիւնն է նա: Ծանր է մեզ համար նաեւ նրան փեսնելը, որովհետեւ նրա կեանքը նման չէ ուրիշների կեանքին, եւ 19
այլազան են նրա վարքի շաղկերը: Նա մեզ գարշանք է համարում եւ խորշում է մեր ճանապարհներից, ինչպէս 20
պղծութիւնից, երանի է փայլիս արդարների վախճանին եւ հպարտանալով Աստուծուն հայր է կոչում: Տեսնենք ար- 21
դէօք ճշմարիտ՝ եւ նրա խօսքերը եւ փորձենք իմանալ, թէ ինչ է լինելու նրա վախճանը: Եթէ, արդարեւ, Աստուծո 22
որդի է, ապա թող Աստուած պաշտպանի եւ ազատի նրան հակառակորդների ձեռքից: Թշնամանքով եւ ծեծով 23
խոշտանգենք նրան, որպէսզի փեսնենք նրա հեզութեան չափը եւ խելամուտ լինենք նրա համբերաւարութեանը: 24
Խայրաբառակ մահուան դատաւարութենք նրան. արդէօք Աստուած օգնական կը լինի՛ նրան»: Այսպէս խորհեցին եւ 25
խաբուեցին ամբարիշտները, որովհետեւ նրանց կուրացրել էր իրենց չարութիւնը: Չճանաչեցին Աստուծո խորհուր- 26
դները եւ չակնկալեցին ո՛չ սրբութեան վարձը եւ ո՛չ էլ ընտրեցին անարար հոգիների պատիւը: Աստուած մարդուն 27
սպեղծել է անեղծ լինելու համար եւ արարել է նրան ըստ իր բարերարութեան պատկերի: Մահը աշխարհ է եկել 28
բանասարկուի նախանձով. եւ ովքեր նրա բաժինն են, նրանք էլ պիտի կրեն այն:

Բայց արդարների հոգիներն Աստուծո ձեռքին են, եւ մահը չի մօտենալու նրանց: Անզգամների աչքին թուաց, 3
թէ նրանք մեռան, եւ նրանց ելքն այս աշխարհից համարուեց փանջանք, իսկ նրանց հեռանալը մեզնից՝ կործանում, 4
բայց նրանք գտնուում են խաղաղութեան մէջ: Ու թելւելու մարդկանց թուում է, թէ նրանք փանջուեցին, բայց նրանք 5
անմահութեան հաստատ յոյս ունեն, ինչպէս եւ նրանք, որոնք չխուսափեցին սակաւ ինչ փառապանքից, պիտի 6
բարիքներ գտնեն, քանի որ Աստուած փորձեց նրանց եւ նրանց էլ արժանի գրաւ իրեն: Նրանց փորձեց, ինչպէս 7
ուսկին բովի մէջ, եւ իբրեւ ողջակէզի գոհ ընդունեց նրանց: Եւ երբ Տէրն այցելի նրանց, նրանք պիտի պայծառանան 8
ու վեր ընթանան, ինչպէս կայծը եղէզի միջով: Պիտի դարեն ազգերին եւ փրեն ժողովուրդներին, եւ նրանց վրայ 9
յախարհան թագաւորելու է Տէրը: Նրանք, որ իրենց յոյսը դրել են Աստուծո վրայ, պիտի իմանան ճշմարտութիւնը, եւ 10
նրանք, որ հաւաքարիմ են, սիրով պիտի սպասեն նրան, քանզի սրբերի համար են նրա շնորհները եւ ողորմութիւնը, 11
եւ իր ընտրեալների համար է նրա այցելութիւնը: Իսկ ամբարիշտները, որոնք արհամարհեցին արդարութիւնն ու 12
ապստամբեցին Տիրոջ դէմ, պիտի կրեն իրենց պատիժը՝ իրենց խորհուրդներին համապատասխան: Արդարեւ 13

ով անարգում է իմաստությունն ու խրապը, թշուառական է. ունայն է նրա յոյսը, անօգուտ է նրանց վաստակը, եւ
 12 պիտանի չեն նրանց գործերը: Նրանց կանայք անմիտ են, նրանց երեխաները՝ չարաբարոյ, եւ անիծուած են նրանց
 13 ծնունդները: Երանելի է անարար ամուլը, որ մեղքի անկողին չի ճանաչել. նա վարձ կ'ընդունի դատաստանի օրը:
 14 Նաեւ ներքինին, որ իր ձեռքով անիրաւութիւն չի գործել եւ ոչ էլ չարութիւն է խորհել Տիրոջ մասին, նրան ըստ իր
 15 հաւարի ընտիր շնորհ է փրուելու եւ ցանկալի վիճակ՝ Տիրոջ փաճարում: Արդարեւ, փառաւոր է բարի վաստակների
 16 պտուղը, եւ անսխալ՝ իմաստութեան արմարը: Ծնացողների որդիները լինելու են պակասատր, եւ պիտի ոչնչանայ
 17 ապօրինի անկողնու զաւակը: Եւ եթէ նոյնիսկ երկարակեաց էլ լինեն, ոչնչութիւն են համարուելու. իրենց կեանքի
 18 վախճանին էլ անարգուելու է նրանց ծերութիւնը: Իսկ եթէ շուտ էլ լինի նրանց վախճանը, յոյս չեն ունենալու, եւ
 19 ոչ էլ դատաստանի օրը՝ մխիթարութիւն: Այո՛, այսպէս է կարգը. անիրաւ սերնդին՝ չարաչար վախճան:

4 Լաւ է անզաւակ լինել, բայց առաքինի, որովհետեւ առաքինի մարդու յիշատակն անմահութիւն է, որ ճանաչուած է
 2 թէ՛ Աստուծու կողմից եւ թէ՛ մարդկանց: Առաքինութեանը հպուելիս՝ մարդիկ նմանուած են նրան, հեռանալուց յետոյ՝
 անձկագին փափագում: Յաւիտեանութեան մէջ նրանք, պակասուորուած, պիտի ճենն են փօսեն իրենց յաղթանակը՝
 3 անթառամ անհարակութեան պարերազմում յաղթած լինելու համար: Ամբարիշտների բազմածին զաւակները
 4 պիտանի չեն լինի, փրամ շիւերը խոր արմարներ չեն փայ, եւ հասարարուն չի լինի խախտութիւն հիմքը: Ու թէեւ
 միառժամանակ ճիւղերը կարող են բողբոջել, բայց լինելով անկայուն հասարարում պիտի փարուրերուն հողմից
 5 եւ հողմի ուժով էլ պիտի արմարախիլ լինեն: Արմարի շուրջն աճած թոյլ շիւերը պիտի կոպրարուեն, ժամանա-
 6 կին չի հասունանալու նրանց պտուղը՝ ուրելու համար եւ ոչ մի բանի պիտանի չի լինելու: Ապօրինի անկողնուց
 7 ծնուած որդիները դատարքնութեան ժամանակ իրենց ծնողների անբարոյականութեան վկաներն են լինելու, իսկ
 8 արդարը, եթէ ժամանակից շուտ էլ վախճանուի, հանգիստ կը գրնի: Պարուաբեր ծերութիւնը ոչ երկարակեցու-
 9 թեամբ է չափուած եւ ոչ էլ ապրած փարիների թուով, այլ մարդու համար իմաստութիւնն է նրա ալեհերութիւնը,
 10 եւ անարար կեանքն է նրա ծերութեան հասակը: Կար մի արդար մարդ, որ հաճելի եղաւ Աստուծու, Աստուած
 11 սիրեց նրան, եւ նրան՝ իր կենդանութեան ժամանակ՝ մեղաւորների միջից փոխադրեց երկինք: Նա յափշտակուեց,
 12 որպէսզի չարութիւնը չայլափոխի նրա իմաստութիւնը, կամ նենգութիւնը չխաբի նրա հոգին: Անզգամութեան չար
 13 նախանձը շեղում է բարուց, եւ ցանկասիրութեան կիրքը խուճապի է մարմնում անմեղների միտքը: Այդ արդարը
 կարարելութեան հասաւ կարճ ժամանակում, եւ որովհետեւ նրա հոգին ցանկալի էր Տիրոջը, ուստի նա փազնապեց
 14, 15 չարերի մէջ: Իսկ մարդիկ փեսան դա եւ չհասկացան, ոչ էլ նոյնիսկ մարածեցին, թէ Աստուծու արդարութիւնը իր
 16 սրբերի վրայ է, եւ նրա ձեռքն անպակաս է իր ընտիրեալների վրայից: Նանգուցեալ արդարը դատաստարարում է
 կենդանի ամբարիշտներին, եւ վաղ հատունութեան հասած երիտասարդութիւնը դատաստարարում է բազմամեայ ան-
 17 իրաւ ծերութիւնը: Իմաստունի վախճանը փեսնում եւ չեն հասկանում, թէ ինչ է խորհել Տէրը նրա մասին եւ ինչից
 18, 19 է գգուչացրել նրան: Սարդիկ կը փեսնեն եւ կ'արհամարհեն նրան, մինչդեռ Տէրը պիտի ծիծաղի նրանց վրայ: Եւ
 դրանից յետոյ նրանք պիտի լինեն անարգ կործանման եւ ամօթանքի մէջ՝ յախտեանական մեղքների հետ, որովհե-
 20 րտեւ Տէրը պիտի պայթեցնի նրանց ուռած անշշունջ մարմինները, հիմքերից պիտի շարժի նրանց, մինչեւ որ նրանք
 իսպառ խոպան դառնան, փանջուեն ցաւերի մէջ. եւ պիտի կորչի նրանց յիշատակը: Իրենց կուրակած մեղքերից
 փազնապած՝ նրանք պիտի հասնեն դատաստանի օրուան, եւ նրանց գործած անիրաւութիւնները պիտի կշարամբեն
 նրանց ճակար առ ճակար:

5 Այն ժամանակ արդարը շար համարձակ պիտի կանգնի իրեն նեղողների հանդէպ, եւ նրանք, ովքեր արհամարում
 2 էին նրա վաստակը, փեսնելով նրան, պիտի խռովուեն սաստիկ երկիւղից եւ պիտի գարհուրեն նրա սքանչելի
 3 փրկութեան համար: Նրանք պիտի գղջան իրենց մարքում եւ հոգու նեղութիւնից ճնշուած՝ պիտի հառաչեն ու ասեն.
 4 «Սա այն մարդն է, որին մենք ծաղրում էինք մի ժամանակ եւ նախապիմք էինք փայխա: Մենք՝ անմիտներս, նրա
 5 վարքը մոլորութիւն էինք համարում, իսկ նրա վախճանը՝ անարգանք: Բայց նա ինչպէն դատուեց Աստուծու որդիների
 6 շարքը՝ դառնալով սրբերին վիճակակից: Ուրեմն մենք մոլորուեցինք ճշմարտութեան ճանապարհից, արդարութեան
 7 յոյսը չուսատրեց մեզ, եւ մեր սրտերում չձագեց արդարութեան արեգակը: Մենք խրուեցինք անօրէնութեան եւ
 8 կորստեան շափողների մէջ, զնացինք անկոխ անապարներով եւ ճանաչեցինք Տիրոջ ճանապարհները: Ի՞նչ շահ
 9 բերեց մեզ հպարտութիւնը, եւ ի՞նչ նպաստ բերեց մեզ հարստութեամբ պարծենալը: Այդ ամէն անցաւ ինչպէս
 10 սրտուեր եւ թռաւ ինչպէս մարդու վաղանցուկ համբաւ, ինչպէս ուռած ջրերը ճեղքող նաւ, որի անցնելուց յետոյ
 11 անհնարին է գրնել նրա հետքերը եւ թողած շափողները ալիքների մէջ. կամ ինչպէս օդում ճախարող թռչունը, որի
 ընթացքից չի մնում նշարելի մի բան. մագիլներով բախուելով եւ ճեղքելով թեթեւ հողմը, նա բուռն ուժով մարմնում
 է ոլորտից ոլորտ եւ, թեւերը թափահարելով, սլանում դէպի առաջ. դրանից յետոյ նրա սլացքից չի մնում եւ ոչ մի
 12 նշան. կամ՝ ինչպէս դէպի նպարակակէտն արձակուած նետ, որ թռչում է օդը ճեղքելով, բայց օդը կրկին արագ
 13 իրար է գալիս, եւ չգիտես, թէ նետը որտեղից անցաւ, - այդպէս էլ մենք. ծնուեցինք ու դադարեցինք գոյութիւն
 14 ունենալուց եւ չկարողացանք առաքինութեան ոչ մի նշան ցոյց փայ, այլ մաշուեցինք մեր իսկ չարիքների մէջ:
 15 Արդարեւ, ամբարշտի յոյսը կորցում է ինչպէս քամուց բարձրացուած փոշի, իբրեւ մորիկից հալածուած մանրիկ
 16 եղեամ, իբրեւ հողմից ցրուած ծովա կամ ինչպէս մէկ օրուայ հիւրի յիշատակ: Բայց արդարները պիտի ապրեն
 17 յախտեան. նրանց վարձը Տիրոջից է, եւ նրանց խնամքը Բարձրեալից: Դրա համար էլ նրանք Տիրոջ ձեռքից
 պիտի ընդունեն արքայութեան վայելչութիւնն ու գեղեցիկ թագը, քանի որ Տէրն իր աջով նրանց հովանի է իր
 18 բազկով նրանց պաշտպան է լինելու: Տէրը պիտի սպառազինուի իր նախանձախնդրութեամբ եւ պիտի զինավառի
 19 իր արարածներին՝ թշնամիներից վրէժ լուծելու համար. իբրեւ գրահ նա պիտի հագնի արդարութիւնը եւ անաչառ
 20, 21 դատաստարար իբրեւ սաղաւարտ պիտի դնի գլխին, որպէս վահան պիտի վերցնի իր անպարտելի սրբութիւնը եւ
 որպէս հասրու սուտեր պիտի սրի բարկութիւնը: Եւ Տիրոջ հետ միասին ու խառն, աշխարհը պիտի պարտերազմի
 22 անզգամների դէմ: Ամպերից, ինչպէս յայնալիճ աղեղներից, փայլակների կորովի նետեր պիտի փռուեն թռչուն
 23 դէպի նպարակակէտը, եւ բարկութիւնից, ինչպէս քարանձախից, առար կարկուտ պիտի թափուի, ծովի ջրերը պիտի
 24 գայրագին յորդեն նրանց վրայ, գետերը պիտի անխնայ ողողեն, բուռն հողմը պիտի հարուածի նրանց դէմքին եւ,
 ինչպէս մորիկը, պիտի քշի նրանց: Անօրէնութիւնը պիտի աւերի ողջ երկիրը, եւ խարդախութիւնը պիտի կործանի

բռնակալների գահերը:

Լսեցէք, ո՛վ թագաւորներ, եւ հասկացէ՛ք. սովորեցէ՛ք, երկրի բոլոր ծագերի թագաւորներ: Ականջ դրէք դուք, **6, 2, 3**
 որ բազմութիւններ ունէք ձեր ձեռքի փակ եւ հպարտանում էք, որ փիրում էք բազում ազգերի վրայ. ձեզ այդ **4**
 իշխանութիւնը Տիրոջ կողմից է փրուած, փերութիւնը՝ Բարձրեալից. նա էլ հաշիւ է պահանջելու ձեր գործերի համար
 եւ քննելու է ձեր մտածումներ: Դուք նրա թագաւորութեան սպասաւորներն էք, բայց ուղիղ դաս չէք վարում, չէք **5**
 պահում նրա օրէնքները եւ չէք հետեւում Աստծու կամքին, իսկ նա ահ ու փազնապով պիտի հասնի ձեզ վրայ, քանի **6**
 որ իշխանների համար անաչառ դատաստան է լինելու, մինչդեռ ռամիկի համար կայ ներսնան ողորմածութիւնը:
 Նգորներն աւելի խիստ են դատուելու, որովհետեւ Տէրը ոչ ոքի յարկապէս իր աչքի փակ չի ունենում, չի խորշում **7, 8**
 ոչ մի մեծութիւնից, քանզի ինքն է սպեղծել թէ՛ մեծին եւ թէ՛ փոքրին եւ հաւասարապէս խնամք է փածում բոլորի
 նկատմամբ: Բայց զօրաւորների նկատմամբ աւելի խիստ քննութիւն պիտի լինի: Արդ, ձեզ են ուղղուած իմ **9, 10**
 խօսքերը, ո՛վ բռնակալներ, որպէսզի իմաստութիւն սովորէք եւ չսխալուէք: Այն ամէնը, ինչ սուրբ է, պահեցէ՛ք
 սրբութեամբ, եւ դուք պիտի սրբանաք. նրանք, ովքեր սովորեն այդ բաները, պաշտպանութիւն պիտի գրնեն: Արդ, **12**
 ձգեցէ՛ք հետեւել իմ խօսքերին, փափագեցէ՛ք եւ պիտի խրատուէք: Լուսաւոր եւ անթառամ է իմաստութիւնը, դիւրին **13**
 է յայտնում իրեն սիրողներին եւ հեշտ է գրնում փնտռողներին: Նա ինքն է հասնում իրեն ցանկացողներին՝ աւելի **14**
 շուր քան աչտելու համար: Ով վաղ է ելնում նրան փնտռելու, նա չի չարաբար, որովհետեւ դեգերելիս կը գրնի այն **15**
 իր դռան մօտ: Նրա մասին մտածելն արդէն կարարեայ իմաստութիւն է, եւ ով քթնում է նրա համար, շար շուր էլ կը **16**
 թէթեանայ հոգսից: Արդարեւ, իմաստութիւնն ինքն է շրջում՝ գրնելու իրեն արժանի եղողներին, եւ քաղցրութեամբ **17**
 յայտնուելով նրանց շաւղների վրայ, ինքն է նրանց փալիս ամէն մի հնարագիտութիւն: Իմաստութեան սկիզբը **18**
 իմաստութիւն սովորելու ճշմարիտ ցանկութիւնն է. իսկ սովորելու ցանկութիւնը նրա նկատմամբ փածած սէրն է, **19**
 նրա օրէնքների պահպանութիւնը գոյթն է, նրա օրէնքների իրացումը՝ անեղծութեան հաստատութիւնը: Իսկ **20**
 անեղծութիւնը մարդուն մօտեցնում է Աստծուն, եւ իմաստութեան ցանկութիւնը փանում է դէպի արքայութիւն:
 Արդ, ո՛վ ժողովուրդների բռնակալներ, եթէ իշխանութեան գահեր եւ մականներ էք փնէնում, ապա պարտեցէ՛ք **22**
 իմաստութիւնը, որպէսզի յաւիտեան թագաւորէք: Իսկ թէ ի՞նչ է իմաստութիւնը եւ ինչպէ՛ն է ծագել այն, եւ կը **23**
 պարբնաւ. եւ չեմ թաքցնի ձեզնից նրա գաղտնիքները, այլ այն կը քննեմ արարածների սպեղծման սկզբից եւ կը **24**
 բացայայտեմ նրա իմացութիւնը: Ես չեմ շեղուի ճշմարտութիւնից եւ ոչ էլ նրան կը հետեւեմ այն անձի նման, որ **25**
 մաշուել է նախանձից, քանի որ այդպիսի մէկը հաղորդ չէ իմաստութեանը: Իմաստունների բազմութիւնն աշխարհի **26**
 փրկութիւնն է, իմաստուն թագաւորը՝ ժողովուրդների ամրութիւնը: Այսուհետեւ որպէս խրատ առէք իմ խօսքերը **27**
 եւ օգտուեցէ՛ք դրանցից:

Ես ինքս էլ մահկանացու մարդ եմ բոլորի նման եւ նախասպեղծ հողածնի ծնունդ: Ես եւս մարմին եմ առել **7, 2**
 մօր որովայնում փասնամտեայ ժամանակի մէջ՝ մածուելով արեամբ փղամարդու սերմից եւ համարելով քնի ցանկա- **3, 4**
 լի հաճոյքից: Ես էլ ծնուելով՝ շնչեցի նոյն ընդհանուր օդը եւ համանման վշտերի նոյն երկիրն ընկայ: Առաջին **5**
 բարբառս բոլորի նման նոյն լացը եղաւ, եւ ես էլ սնուցի խանձարուրի եւ հոգսերի մէջ: Թագաւորներից ոչ ոք **6, 7**
 ուրիշ սկիզբ չի ունեցել. աշխարհը մէկ մուտք ունի բոլորի համար եւ մէկ ընդհանուր ելք: Դրա համար էլ աղօ- **8**
 թելով խնդրեցի, եւ ինձ իմաստութիւն փրուեց, կանչեցի առ Աստուած, եւ իմաստութեան հոգի եկաւ իմ մէջ: Ես **9**
 նախանձար համարեցի այն, քան իշխանութիւնն ու գահը, եւ հարստութիւնը ոչինչ համարեցի նրա համեմատու- **10**
 թեամբ: Ես այն չնամանցի թանկարժէք բարերի, որովհետեւ ոսկին մի բուռ աւազ է նրա առաջ, իսկ արծաթը նրա **11**
 համեմատութեամբ՝ մի բուռ կաւ: Առողջութիւնից եւ գեղեցկութիւնից առաւել՝ ես սիրեցի այն, եւ նախընտրեցի **12**
 լոյսից առաւել, որովհետեւ անմարելի է նրանից բխող լոյսը: Ես նրա շնորհիւ շայլ բարիքներ ստացայ, եւ նրա օգ- **13**
 նութեամբ հասայ անթիւ հարստութեան: Ես հրճուեցի բոլոր նրանց հետ, ում առաջնորդում էր իմաստութիւնը, բայց **14**
 չգիտէի, որ ամէն ինչի ծնունդ փուտող նա էր: Ես սովորեցի առանց նենգութեան եւ առանց նախանձի էլ բաշխում **15**
 եմ, չեմ թաքցնում նրա հարստութիւնը, որովհետեւ նա անսպառ գանձ է մարդկանց համար: Նրանք, որ վարում **16**
 են այսպէս, բարեկամանում են Աստծու հետ՝ նրա կրթութեան ընծայած պարգեւների շնորհիւ: Տայ Աստուած, որ **17**
 եւս խօսեմ իրաւախոհութեամբ եւ ունենամ նրա փուռ շնորհների արժանի մտածումներ, որովհետեւ նա ինքն է **18**
 իմաստութեան առաջնորդը եւ իմաստուններին ուղղութիւն փուտողը, որովհետեւ նրա ձեռքում ենք թէ՛ մենք, թէ՛ մեր **19**
 խօսքերը եւ թէ՛ ամէն մի իմաստութիւն եւ խելամիտ գործ: Նա ինձ փուռ է եղած բաների մասին անախայ գիտութիւ- **20**
 նը, որ ճանաչեմ աշխարհի հաստատման կարգը եւ փարբերի ներգործութիւնը, ժամանակների սկիզբը, վախճանը **21**
 եւ միջին մասը, արեգակի շրջանների փոփոխութիւնները եւ եղանակների շրջադարձերը. փարբերի պրոյպներն **22**
 ու աստղերի դիրքերը, անասունների բարքերը եւ գազանների գազանային յարկանիշները, հողմերի շարժումներն **23**
 ու մարդկանց մարքերը, փունկերի ձեւափոխութիւններն ու արմարների գործութիւնը: Ես իմացայ այն ամէնը, ինչ **24**
 ծածուկ էր կամ բացայայտ, որովհետեւ իմաստութիւնը, որ բոլորի ճարտարապետն է, ուսուցանեց ինձ: Նրա մէջ **25**
 կայ բանական հոգի, որ սուրբ է, միածին, բազմաբաշխ, նուրբ, դիւրաշարժ, պարզ, անարար, յայտնի, անվրէպ, **26**
 բարեւեր, արագ, անարգել, բարերար, մարդասէր, հաստատուն, զգուշաւոր, անհոգ, ամենագոր, ամենահայեաց **27**
 եւ կարող՝ թափանցելու մտաւոր, մաքուր եւ նրբին բոլոր բաների մէջ: Արդարեւ, իմաստութիւնն աւելի շարժում է **28**
 բոլոր շարժումներից եւ իր յարկութեան պարճառով թափանցում եւ անցնում է ամէն ինչից ներս: Նա Աստծու **29**
 գործութեան ճաճանչն է, Ամենակալի ճշմարիտ փառքի ծագումը, եւ դրա համար էլ ոչ մի պիղծ բան չի խառնում **30**
 նրան: Նա մշտնջենաւոր լոյսի նշոյլ է, Աստծու ներգործութեան անարար հայելին եւ նրա վեհութեան պարկերը: **31**
 Նա մի է, բայց ամենակարող. նա ինքնակայ է, բայց նորոգում է ամէն բան, սերնդից սերունդ անցնում է մաքուր **32**
 հոգիների մէջ եւ պարաստում Աստծու բարեկամներ եւ մարգարէներ: Աստուած չի սիրում ուրիշ ոչ ոքի, բացի **33**
 իմաստութեամբ ապրողից: Արդարեւ, իմաստութիւնն աւելի գեղեցիկ է, քան արեգակը եւ բոլոր աստղաբոյլերը, **34**
 իսկ լոյսի հետ համեմատած՝ առաւել է նրանից, որովհետեւ լոյսը փոխում է գիշերի, մինչդեռ իմաստութեանը չի **35**
 կարող յաղթել չարութիւնը:

Օգտակար առողջութեամբ փարածուելով ծագից ծագ, իմաստութիւնը քաղցրութեամբ բուժում է բոլորին: Սի- **8, 2**
 րեցի այն, հետամուտ եղայ նրան իմ պարանկութեան օրերից, խնդրեցի նրան, որ ինձ հարսնանար, եւ ցանկացայ

3 նրա գեղեցկությունը: Փառաւոր է նրա ազնուական ծագումը, քանզի նա կեանքի հաղորդություն ունի Աստուծու հետ,
 4 եւ բոլորի Տէրը սիրեց այն: Նա խորհրդակից է Աստուծու իմաստութեանը եւ ինքն էլ Կենցաւ է նրա գեղեցկությունը:
 5 Եթէ կեանքում հարստութիւնն է ցանկալի ունեցումաձքը, ապա ո՞ր հարստութիւնն է աւելի մեծ, քան իմաստութիւնը,
 6 որ կարող է ամէն ինչ անել: Եթէ իմացականութեամբ է, որ գործուծ է այս կամ այն բանը, ապա ո՞վ կարող է առաւել
 7 լաւ ճարտարապետ լինել եղած բաների մէջ, քան իմաստութիւնը: Եթէ մարդ արդարութիւն է սիրում, ապա արդա-
 8 րարամտութիւնն է արիւթիւն, որոնցից առաւել պիտանի բան չկայ մարդու կեանքում. իսկ ով ցանկանում է
 9 բազմահմուտ լինել, թող նա Կենցաւ իմաստութիւն, որ գիտի անցեալը եւ կռահում է զալիքը, հասկանում է թէ՛ խօսքի
 10 իմաստները եւ թէ՛ առականների մեկնությունը, կանխապէս ճանաչում է թէ՛ նախանշանները, թէ՛ զարմանահարշ բաները
 11 եւ թէ՛ ժամ ու ժամանակների ելքերը: Եւ ահա եւ որոշեցի, որ նա կեանքում անբաժան լինի ինձնից, գիտակցելով,
 12 որ նա բարի խորհրդատու կը լինի ինձ համար եւ կը մխիթարի ինձ հոգսերից եւ սրտանոցից: Եւ նրա շնորհիւ
 13 փառք կը վաստակեմ ժողովրդի մէջ եւ պարի՛ ծերերի առջեւ: Դեռ պարանի՛ միպքս սուր կը լինի դար ու դարաս-
 14 րանի ժամանակ, եւ եւ փառաւոր կ'երեւան հօգորների աչքին: Երբ լռեմ, պիտի սպասեն, որ ինձ լսեն, երբ սկսեմ
 15 շնորհիւ եւ անմահութիւն պիտի գրնեմ եւ յաւերժ յիշարակ թողնեմ իմ յետնորդների մէջ: Դարման պիտի լինեմ
 16 ժողովուրդներին, եւ ազգերը պիտի հնազանդուեն ինձ: Սոսկալի բռնակալները պիտի սարսափեն ինձնից՝ լսելով
 17 իմ մասին. բազմութեան մէջ եւ շնորհաշար պիտի երեւան եւ պարերագմի մէջ՝ առաքինի: Մրնելով իմ Կուրնը՝ եւ
 18 պիտի հանգստանան իմաստութեան հետ, քանզի նրա ընկերակցութեան մէջ դառնութիւն չկայ, եւ նրա կեանքի հետ
 19 հաղորդակցուելն էլ վիշտ ու ցաւ չունի, այլ՝ ուրախութիւն եւ խնդութիւն: Իմ մէջ խորհելով այսպէս՝ եւ վճռեցի իմ
 20 սրտում, որ անմահութիւնը ազգակից է իմաստութեանը, որ բարիքների վայելչութիւնը բխում է նրա բարեկամու-
 21 թիւնից, անսպառ հարստութիւնը՝ նրա ձեռքի վաստակներից, իմաստութիւնը՝ նրա խօսքերի կրթութիւնից, փառքի
 22 ձեռքբերումը՝ նրա մտքերին հաղորդակից լինելուց, ուստի եւ շրջում եւ փնտրում էի այն, որ վերցնէի ինձ մօտ: Եւ
 23 մտաւորաբար մտնուել էի եւ բարի հոգու հանդիպեցի. մանաւանդ՝ խիստ ազնիւ էի, եւ մարմինս էլ՝ անարապ: Եւ այն
 24 էլ հասկացայ, որ եթէ Աստուած ինձ չտար, եւ այլ կերպ չէի կարող լինել իմաստուն: Իմաստութիւնը նաեւ այն է, որ
 25 ճանաչես, թէ ումից է շնորհը Կրուած: Եւ ընկալ Տիրոջ առջեւ եւ ամբողջ սրտով աղաչեցի նրան:

9, 2 Ո՛վ իմ հայրերի Աստուած եւ Տէրդ ողորմութեան, դու ես, որ քո խօսքով սպեղծեցիր բոլորին. եւ քո իմաստու-
 3 թեանք ձեւաւորեցիր մարդուն, որ փրկի քո սպեղծած արարածներին, սրբութեամբ ու արդարութեամբ կառավարի
 4 աշխարհը եւ ուղիղ հոգով դար ու դարասպան անի: Տո՛ր ինձ քեզ գահակից իմաստութիւնից եւ խորան մի՛ հա-
 5 մարի ինձ քո ծառայներից: Արդարեւ, եւ քո ծառան եւ եւ քո աղային որդին, եւ փկար մարդ եւ եւ կարճատեւ
 6 կեանքի փէր, եւ հասուն չեմ դարձի ու օրէնքի իմացութեան մէջ: Եւ եթէ նոյնիսկ որեւէ մէկը կարող է կարարեալ
 7 լինել մարդու որդիների մէջ, բայց եթէ քո իմաստութիւնը հեռու է նրանից, նա ոչինչ պիտի համարուի: Դու ինձ
 8 ընկրեցիր քո ժողովրդի թագաւոր եւ քո փրկանքի եւ աղջկաների դարաւոր: Դու ասացիր, որ եւ Կարճաբ շինեմ քո
 9 սուրբ լեռան վրայ եւ գոհասեղան՝ քո բնակութեան քաղաքում, քո այն սուրբ խորանի նմանութեամբ, որ սկզբից ե-
 10 լեթ, նախապէս, ինքդ պարտասպեցիր: Քեզ հետ է նաեւ իմաստութիւնը, որ գիտի քո գործերը, քեզ մօտ էր նա, երբ
 11 դու արարում էիր աշխարհը, եւ գիտէր, թէ որն է հաճելի քո աչքին ու որն է քո պարտաւորանքներին համապատասխան:
 12 Առաքի՛ր դրան քո սուրբ երկնքից, քո փառքի աթոռից ուղարկի՛ր դրան, որ զայ եւ փրկ գրնի իմ մէջ, եւ եւ գիտենամ,
 13 թէ ինչն է հաճելի քո առջեւ, քանզի նա գիտէ ամէն ինչ եւ խելամուտ է բոլորին, իմ գործերի մէջ ինձ կ'առաջնորդի
 14 զգաստութեամբ եւ իր փառքով կը պահպանի ինձ, իմ գործերն ընդունելի կը լինեն, եւ արդարութեամբ կը դարձնեմ
 15 քո ժողովրդին եւ արժանի կը լինեմ իմ հօր գահին: Ո՛ր մարդը կարող է իմանալ Աստուծու խորհուրդները, եւ կամ ո՞վ
 16 կարող է խելամուտ լինել, թէ ինչ է կամենում Տէրը. քանզի մահկանացուների մտածումները անստույգ են, իսկ մեր
 17 գիտելիքները՝ անհասարար: Եղծանելի մարմինը ծանրացնում է հոգին, եւ հողեղէն այս յարկը բազմահոգ է դարձ-
 18 նում միպքը: Ուստի մենք հագիւ ենք նկատում երկրային բաները եւ չարչարանքով ենք գրնում այն, ինչ ընկած է
 19 մեր ուրբերի մօտ: Իսկ այն, ինչ գրնում է երկնքում, ո՞վ կարող է քննել, եւ ո՞վ կարող է գիտենալ քո խորհուրդները,
 20 եթէ դու իմաստութիւն չտես եւ քո սուրբ Նոզնի չառաքես քո բարձունքներից: Այսպէս է, որ երկրայիններն ուղեցին
 21 իրենց շափղները, սովորեցին այն, ինչ հաճելի է քեզ, եւ փրկուեցին քո իմաստութեամբ:

10, 2 Իմաստութիւնը հաստատուած պահեց աշխարհի նախաստեղծ հորը՝ միայնակ սպեղծեալին: Նա փրկեց նրան իր
 3 յանցանքներից եւ զօրութիւն փութեց նրան բոլորի վրայ իշխելու: Իսկ անիրար բարկութեամբ հեռացաւ դրանից եւ
 4 կործանուեց իր եղբայրասպան զայրոյթի մէջ: Դրա համար էլ իմաստութիւնը երկրորդ անգամ փրկեց հեղեղուած
 5 երկիրը չնչին այն փայտի շնորհիւ, որի նստապետն էր արդարը: Իմաստութիւնն էր նոյնպէս, որ միաբանութեամբ
 6 չարութեան մէջ խռնուած ազգերի միջից ճանաչեց արդարին, նրան անարապ պահեց Աստուծու առջեւ եւ հօգորին
 7 պահպանեց որդու նկատմամբ Կրուած գթութեամբ: Իմաստութիւնն ամբարիշտների կորստի ժամանակ փրկեց
 8 արդարին՝ փախցնելով նրան հինգ քաղաքների վրայ իջնող հրից, ուր որպէս չարիքի վկայ՝ հողերը ծխալով դեռեաւ
 9 մնում են խոպան, ուր պարտաւոր փունկերը ժամանակին պարող չեն փալիս, եւ ուր որպէս անհասարար հոգու յիշարակ՝
 10 կանգուն է աղի արձանը: Զանց անելով իմաստութիւնը՝ նրանք ոչ միայն վնաս կրեցին բարին չճանաչելու համար,
 11 այլեւ աշխարհում անմտութեան յիշարակ թողեցին, որպէսզի իրենց յանցանքները ծածկուած չմնան: Իսկ իմաս-
 12 տութիւնն իրեն ծառայողներին փրկեց վշտերից: Նա եղբօր բարկութիւնից փախածին առաջնորդեց դէպի ուղիղ
 13 շափղներ, ցոյց փութեց նրան Աստուծու արքայութիւնը եւ սրբութիւնները ճանաչելու գիտութիւնը: Յաջողութիւն եւ շահ
 14 փութեց նրան իր փրկութիւնների մէջ եւ բազմացրեց նրա վաստակը: Բռնացողների ազատութիւնից պաշտպանեց
 15 նրան, աւելի հարստացրեց նրան եւ պահպանեց թշնամիներից: Նրան գոշացրեց դարանակալներից եւ յաղթող
 16 դարձրեց բռն անարարագնում, որպէսզի գիտենայ, թէ աստուածապաշտութիւնը զօրաւոր է ամէն բանից: Իմաս-
 17 տութիւնը չքեց վաճառուած արդարին, այլ մեղքերից փրկեց նրան, նրա հետ իջաւ փոսը եւ կապանքների մէջ
 18 չջողեց նրան, մինչեւ իսկ նրա ձեռքը թափաւորական գաւազան դրեց եւ նրան իշխանութիւն փութեց իրեն նեղողների
 19 վրայ, ցոյց փութեց, որ սպախօսներ էին իրեն բամբաստողները, եւ յալիպենական փառք փութեց նրան: Իմաստութիւնը

փրկեց սուրբ ժողովրդին եւ անարար սերնդին՝ իրեն նեղող ազգի ձեռքից: Իմաստութիւնը մտաւ Տիրոջ ծառայի 16
 հոգու մէջ եւ հրաշագործութիւններով ու սքանչելիքներով դիմագրաւեց ահագոյ թագաւորներին. սրբերին հա- 17
 րուցեց իրենց վաստակի վարձը, նրանց առաջնորդեց սքանչելի ճանապարհով, ցերեկը նրանց հովանի եղաւ, իսկ 18, 19
 գիշերը՝ աստղալոյս: Նրանց անցկացրեց Կարմիր ծովով եւ փարաւ նրանց առաջ ջրերի միջով: Ընկնալով նրանց 20
 թշնամիներին, իսկ իրենց վերեւ հանեց անդնդի խորքերից: Դրա համար էլ արդարները կողոպտեցին ամբարիշտ-
 աներին եւ օրհնեցին, Տէր, քո սուրբ անունը. քո ձեռքը, որ մարմնուս էր իրենց համար, օրհնեցին միահամուտ:
 Իմաստութիւնը բացեց համբերի բերանը եւ յստակախօս դարձրեց մանուկների լեզուն:

Իմաստութիւնը սուրբ մարգարէի ձեռքով յաջողեցրեց նրանց գործերը: Նրանք շրջեցին անբնակ անապատում 11, 2
 եւ վրաններ խփեցին անկոխ վայրերում, կանգնեցին պատերազմողների դէմ եւ վանեցին թշնամիներին, ծա- 3, 4
 րաւեցին եւ աղերսեցին քեզ, նրանց ջուր փրուցեց պառաժ քարից, եւ նրանց պապակը յագեցաւ կարծր քարից:
 Արդարեւ, ինչ բանով որ պարտուեցին իրենց թշնամիները, նոյն այդ բանից նրանք, երբ կարիքի մէջ էին, բարերա- 5, 6
 րութիւն գրան: Արիւնով կարմրած եւ պղծաբան մշտնջենական գեպի փոխարէն, որպէս կշտամբանք մանկակոտոր 7, 8
 հրամանի, դու առաջ ջուր փոխի անյոյսներին՝ ցոյց տալով, թէ ծարաւի ժամին ինչպէս եւ փանջել հակառակորդ- 9
 ներին. երբ իրենց պարտի չափն առան, քո ողորմածութեամբ խրատուած հասկացան, թէ ինչպէս են փանջուում քո 10
 բարկութեամբ դափնարարութեամբ ամբարիշտները: Սրանց, իբրեւ խրատող հայր, փորձութեան ենթարկեցիր, իսկ 11
 ամբարիշտներին, իբրեւ խիստ թագաւոր, կշտամբեցիր դափնարարութեամբ: Նոյն վրանգին ենթարկուեցին թէ՛ հեռու 12
 եւ թէ՛ մօտիկ գոնուողները, եւ նրանց կրկին համակեց անցեալի յիշողութիւնների փրկութիւնն ու հեծութիւնը, 13
 որովհետեւ, երբ նրանք լսում էին, թէ իրենց կրած պարտի միջոցով բարեպաշտները երախտիքի են արժանացել, 14
 ճանաչում էին քո չափը, Տէր: Դեռ երէկ եւ վաղուց ի վեր ում նրանք ուրացել եւ ծաղրում էին, դէպքերի վերջին 15
 ելքից դրողուած՝ զարմացան, թէ իրենք արդարների նման չէին եւ պիտի ծարաւէին: Իրենց անիրաւ ու անմիտ մտա- 16
 ծումների փոխարէն, որոնցով մոլորուած՝ նրանք անխօս սողուններ եւ վարթար ճիճուներ էին պաշտում, նրանց 17
 վրայ արձակեցիր անբնակ անասունների մի բազմութիւն՝ վրէժխնդիր լինելու համար, որպէսզի գիտենան, թէ ինչով 18
 որ մեղանչում է մարդ, նոյն բանով էլ պիտի պարտուի: Ամենագոր քո ձեռքի համար, որ անկերպարան նիւթից 19
 հասարակեց այս աշխարհը, դժուար չէր արձակել նրանց վրայ արջերի մի բազմութիւն կամ վայրագ առիւծներ կամ 20
 նորասպան, անձանօթ կապաղի այլ գազաններ՝ հոտ ու կրակ շնչող, շարաւալից ծուխ արձակող, աչքերից սաստիկ 21
 կայծեր փայլաբալակեցնող: Նրանց խորհրդակցելու համար բաւական էր ոչ միայն դրանց պարճառած վնասը, այլեւ 22
 դրանց փեսքից զգացումը սարսափը կը սպանէր նրանց: Բայց առանց դրան էլ նրանց կարող էին կործանել՝ 23
 մի հողմով իսկ հալածելով ու ցրելով նրանցքո հոգու զօրութեամբ եւ արդարադատութեամբ: Բայց դու ամէն ինչ 24
 կարգեցիր չափով, թուով ու կշռով, որովհետեւ իւրաքանչիւր ժամ քեզ հետ է քո ամենագոր ուժը, եւ ո՛վ կարող է 25
 դէմ կանգնել քո բազմի զօրութեանը, որովհետեւ ամբողջ աշխարհը քո առջեւ է իբրեւ կշեռքի նմար եւ կամ ինչպէս 26
 ցօղի մի կաթիլ, որ իջնում է երկիր: Բայց դու ողորմում ես բոլորին, որովհետեւ կարող ես անել ամէն բան եւ 27
 թողնում ես, որ ապաշխարութեամբ քաւուեն մարդկային մեղքերը: Քանի որ արելով չէ, որ սպեղծել ես ամէն ինչ, 28
 այդ պարճառով էլ սիրում ես ինչ որ կայ եւ գարշանք չես զգում քո արարածներից եւ ոչ մէկից: Ինչպէս կարող էր 29
 որեւէ բան լինել, եթէ դու չկամենայիր, եւ ինչպէս կարող էր գոյարեւել մի բան, եթէ դու գոյութեան կանչած չլինէիր 30
 այն: Խնայիր բոլորին, ո՛վ հոգեսէր Տէր, քանզի քոնն է ամէն բան:

Ամէն բանի մէջ է քո անեղծ հոգին: Դրա համար էլ մեղապարտներին յանդիմանում ես սակաւ առ սակաւ եւ 12, 2
 յիշեցնելով, թէ ինչ մեղքեր են գործում, սովորեցնում ես, որ չարիքներից խուսափելով՝ հաւաքանք քեզ, Տէր: Դու ա- 3
 րեցիր նաեւ քո սուրբ երկրի հին բնակիչներին իրենց կապարած գարշելի գործերի՝ կախարդութիւնների, անսուրբ 4
 գոհաբերութիւնների, մանուկների անողորմ կոտորածների եւ աստուածութեանդ նուիրուած խորհրդաւոր ծեսերի 5
 ժամանակ՝ մարդկային մարմնի փորոքից եւ արիւն ուրելու համար: Եւ այն ծերերին ու ծնողներին, որոնք սպա- 6
 նեցին անօգնական հոգիներին, դու կամեցար կորստի մարմնի մեր հայրերի ձեռքով, որպէսզի այն երկիրը, որ 7
 ամենից թանկ էր քեզ համար, իր մէջ ընդունէր Աստուծոյ արժանաւոր ծառաներ: Բայց նրանց եւս, որպէս մարդ- 8
 կանց, խնայեցիր, արձակելով քո զօրքի առաջամարտիկներին՝ պիծակներին, որ սակաւ առ սակաւ սպանեն նրանց, 9
 թէեւ դու անգոր չէիր ամբարիշտների դէմ պատերազմելու արդարների ձեռքով կամ ամենի գազաններով, կամ ինչ 10
 մի խօսքով միանալով կործանելու նրանց. բայց դու կամաց-կամաց դափնարան փտանելով՝ ապաշխարութեան 11
 փեղ էիր թողնում՝ չմոռանալով սակայն, որ չար է նրանց արարածը, բնածին է նրանց չարութիւնը, եւ յափտեան չեն 12
 փոխուելու նրանց մարմունները, քանզի սկզբից եւեթ անիծուած էր նրանց ծնունդը: Դու երկիրը չէիր կրում որեւէ 13
 մէկից, երբ ներում էիր շնորհում մեղաւորներին: Արդարեւ, ո՛վ կարող է ասել քեզ, թէ ինչ ես անում, եւ ո՛վ կարող 14
 է դէմ կանգնել քո դափնարանին, կամ ո՛վ կարող է քեզ կշտամբել ազգեր կործանելու համար, որ դու արել ես, եւ 15
 կամ ո՛վ կարող է քեզ հակառակուել՝ անիրաւ մարդկանցից վրէժխնդիր լինելու համար: Ոչ, քեզնից բացի չկայ այլ 16
 Աստուած, որ հոգար բոլորի համար, որին յայտնի դարձնէիր, թէ անարդար չես դարել: Եւ ոչ մի թագաւոր ու ոչ 17
 մի բռնակալ չի կարող հայեացքը վեր բարձրացնել քո դէմ նրանց համար, ում պարտել ես դու. որովհետեւ արդար 18
 ես եւ արդարութեամբ ես կառավարում բոլորին: Ո՛վ արժանի է պարիժ կրելու, պարտում ես, եւ քո ուժին օտար 19
 է անարդար պարիժը: Քո զօրութիւնը արդարութեան իշխան է, եւ բոլորի վրայ քո փրկելը մղում է քեզ բոլորին 20
 խնայելու: Դու թերահաւատին ցոյց ես տալիս քո ուժը կարարեալ զօրութեամբ եւ յանդիմանում ես նրանց, ովքեր 21
 չեն ճանաչում քո զօրութիւնը: Դու զօրութեամբ ես փրկում, բայց դափում ես հեզութեամբ եւ մեծ խնամքով խնա- 22
 մում ես մեզ, քանի որ քո զօրութիւնը քեզ հետ է միշտ, եւ դու երբ կամենաս, կարող է քո կամքը լինել: Այսպիսի 23
 գործերով էլ դու սովորեցրիր քո ժողովրդին, թէ արդարը պարտաւոր է մարդասէր լինել, եւ բարի յոյս ներշնչեցիր քո 24
 որդիներին, թէ նրանց մեղքերին ապաշխարութիւն կը տա: Եթէ քո ծառաների թշնամիներին եւ մահապարտներին 25
 այդչափ ներելով դու պարտեցիր եւ փրկեցիր՝ նրանց փեղ ու ժամանակ տալով, որ կարողանան ազատուել չարիք- 26
 ներից, ապա որբան՝ ճշմարիտ դարեցիր քո որդիներին, որոնց հայրերի հետ երդում եւ դաշինք ես կնքել՝ բարի 27
 անեղիք տալու համար: Արդ, մեզ խրատելու համար դու բիրտապարիկ պարտում ես թշնամիներին, որպէսզի մենք, 28
 քո բարերարութեան չափն առնելով, հոգաբար լինենք եւ երբ դափում լինենք, յուսանք ողորմութեան: Ուստի եւ 29

24 նրանց, որ անմիպ եւ փարապարպ կեանքով էին ապրել, դու փանջեցիր իրենց իսկ գարշելի կուռքերով, քանի որ
 25 նրանք շաք հեռու գնացին իրենց մոլորութեան ճանապարհներով եւ անմիպ երեխաների նման խաբուելով՝ ասպու-
 26 ածներ համարեցին անգամ այն կենդանիներին, որ անարգ էին իրենց իսկ թշնամիների համար: Դրա համար էլ
 27 նրանց, ինչպէս անխօս մանուկների, դաբասաբանի փոխարէն ծաղր ու ծանակ արիր: Եւ որովհետեւ նրանք ծաղր ու
 ծանակի սաստից չխրափուեցին, Աստուծո՛ւ արժանի դաբասաբանին պիտի ենթարկուեն: Նրանք պարիժ են կրելու
 հէնց այն անասուններից, որոնց չարչարելիս զայրանում էին եւ որոնց աստուածներ էին համարում: Եւ փեսներով
 Նրան, ում առաջ ուրանում էին, ճանաչեցին, որ նա ճշմարիտ Աստուած է, եւ այդ պարճառով էլ դաբասապարպութեան
 նշանը եկաւ իրենց վրայ:

13 Իսկապէս բնութեամբ յիմար էին բոլոր այն մարդիկ, որ աստուածգիտութիւն չունէին եւ անկարող էին փեսանելի
 2 բարի բաներից գիտենալ, թէ որն է Գոյը, եւ ոչ էլ նայելով գործերին՝ ճանաչեցին նրանց ճարտարապետին: Այլ նրա
 3 փոխարէն աստուածներ համարեցին կամ կրակը, կամ հողը, կամ արագահոս օդը, կամ աստղերի շրջանները, կամ
 4 յորդ ջրերը եւ կամ երկնային լուսարուները՝ աշխարհիս արբանեակները: Եւ եթէ դրանց գեղեցկութեամբ հրճուելով՝
 նրանց աստուածներ կարծեցին, ապա պիտի գիտենային, թէ որքա՛ն առաւել եւս լաւ է դրանց Տէրը, որովհետեւ նա,
 5 որ գեղեցկութեան արարչապետն է, նա էլ սրեղծել է դրանք: Իսկ եթէ զարմանում են դրանց ուժի եւ ազդեցութեան
 6 մեծութիւնից եւ գեղեցկութիւնից՝ նոյն համեմատութեամբ էլ երեսում է դրանք արարչագործողը: Սակայն այդ
 7 մարդկանց մեղադրելու փակաին քիչ բան կայ, քանի որ, թէեւ մոլորուած, բայց նրանք Աստուած են որոնել եւ
 8, 9 ուզել են գտնել նրան: Անդրադառնալով նրա գործերին՝ քննում եւ փեսողութեամբ հաւանելով փեսանելիները՝
 10 համոզում են, թէ դրանք գեղեցիկ են: Բայց նրանք եւս արժանի չեն ներման, որովհետեւ եթէ կարողացան
 11 նրա Տիրոջը: Թշուառական են նաեւ այն մարդիկ, եւ մեռեալ իրերի վրայ է նրանց յոյսը, ովքեր աստուածներ
 12, 13 համարեցին մարդկային ձեռքի գործերը, ոսկին եւ արծաթը, արուեստի ճարտար կերպուածքները, կենդանիների
 14 նմանութիւնները կամ նախնիների ձեռակերպ չնչին ինչ-որ քար: Եւ եթէ որեւէ պարզագործ, սողոցելով ինչ-որ
 15 եւ պիտանի մի անօթ, իսկ փաշեղը վառել կերակուր պատրաստելու համար եւ յագեցել, կամ անպէտք, խտրելի
 16 եւ ծոփիկ-մոտրիկ փայլը վերցրել ու փաշել է գործի խոր իմացութեամբ եւ իմաստուն խելամտութեամբ ձեւաորել՝
 17 նմանեցրել մարդու կերպարանքին կամ դարձրել անարգ կենդանու ճշգրիտ նմանութիւն, կրով ծեփել եւ կարմիր
 18 սնգոյրով ներկել այն, կառով սուաղել նրա բոլոր խորոյութիւնը մասերը, եւ նրա համար ըստ արժանույն փուն
 19 շինելով՝ դրել պարի մօտ եւ ամրացրել երկայթով, գգուշնալով, որ չկործանուի, որովհետեւ գիտէր, թէ նա ինքն
 20 իր անձին օգնել չի կարող, քանզի արձան է եւ կարօտ օգնութեան: Այնուամենայնիւ աստուած անուանութեան, որդիների եւ
 21 ունեցուածքի համար մօտենում ու շշնջում է այդ անշունչ կերպուածքին, աղաչում է եւ չի ամաչում, իր առողջութեան
 22 համար դիմում է այդ ապիկարին, իր կեանքի համար աղերսում է այդ մեռեալին, աղօթում է այդ անկարին, որ թեւ
 19 ու թիկունք լինի իրեն. եւ նրանից, որ ուրքն առաջ փանել չի կարող, ճանապարհորդութեան, հարստութեան եւ
 գործերի յաջողութեան համար է խնդրում, եւ նրանից, որ ձեռքը շարժել չի կարող, խնդրում է ձեռքերի կորով եւ
 արգասաւորութիւն:

14 Դարձեալ. եթէ մէկը, նաւ բարձրանալով, կամենում է ճանապարհորդել ամեհի ալիքների վրայով, օգնութեան է
 2 կանչում այդ փայտին, որն աւելի փկար է, քան նախ փայտակը, քանի որ թէեւ նաւը սրեղծուել է շահի ցանկութիւ-
 3 նից, եւ ճարտարապետն էլ իմաստութեամբ է կառուցել, սակայն քո նախախնամութիւնն է, Նայր, որ վարում է այն,
 4 որովհետեւ դու ես, որ ծովի մէջ ճանապարհ եւ ալիքների մէջ ապահով շափող ես փուն՝ ցոյց փալով, թէ ամէն ինչից
 5 կարող ես փրկել մինչեւ իսկ նրան, ով ծով է մտել նոյնիսկ առանց փորձ ունենալու: Բայց դու կամենում ես, որ քո
 6 իմաստութեան գործը զուր չանցնի, դրա համար էլ մարդիկ իրենց անձերը վստահում են չնչին փայտին եւ, շրջելով
 7, 8 ալիքների վրայով, փրկուում աննշան լաստի շնորհիւ: Արդարեւ, հէնց սկզբից, երբ կործանում էին ամբարաբան
 9 հսկաները, աշխարհի յոյսը, ապալինելով լաստանախն եւ դեկավարուելով քո ձեռքով, փրկուեց, որ աշխարհի վրայ
 10 ինչպէս նաեւ այն շինողը, որովհետեւ նա կերպեց, իսկ այս եղծանելին աստուած անուանուեց: Առհասարակ Աստու-
 11 ծուն աբելի են թէ՛ ամբարիշտը եւ թէ՛ նրա ամբարշտութիւնը, որովհետեւ գործն էլ, գործողն էլ հաւասարապէս
 12 պիտի պարծուեն: Դրա համար էլ հեթանոսների կուռքերի համար եւս դաբասաբան է լինելու, քանզի Աստու-
 13, 14 արարածների մէջ նրանք գարշութիւն են, մարդկանց որդիների համար՝ զայթակղութիւններ, անգգամների համար՝
 15 ուրքերի որոգայթներ: Պռնկութիւնը սկիզբ առաւ կուռքերի հնարագործութիւնից, իսկ կեանքի ապականութիւնը՝
 16 նրանց գիտից: Ի սկզբանէ դրանք չեն եղել եւ յալիպեան էլ չեն մնալու, դրանք աշխարհ եկան մարդկանց ու-
 17 նայնամտութեան հետեւանքով, ուստի նրանց վախճանն էլ շուր է սահմանուած: Իր վաղամեռիկ որդու փարածան
 18 մահուան սգով թախծող մի հայր շինել փունց նրա արձանը եւ արդէն մահացած այդ մարդուն մեծարեց որպէս
 19 աստուած եւ իր հպարակներին աւանդ թողեց գաղտնի ծէսեր եւ ընծաներ մատուցել: Յետոյ ամբարիշտ այդ սո-
 20 վորութիւնը մնաց երկար ժամանակ եւ պահպանուեց որպէս օրէնք, եւ բռնակալների հրամանով կուռքերը պաշտելու
 21 կարգ սահմանուեց: Իսկ նրանց, որ հեռու բնակուելու պարճառով մարդիկ չէին կարող դեմառդէմ պատուել, նոյն
 22 օրինակով քանդակեցին նրա հեռաւոր կերպարը եւ կերպեցին թագաւորի յայտնի պատկերը պատուելու համար,
 18 որպէսզի հեռաւորին, իբրեւ մօտիկի, ողորքն փութաջանութեամբ: Անգէտների մէջ պաշտամունքի փարածանը
 19 նպաստեց արուեստագէտ վարպետի փառասիրութիւնը, եւ նա շատ արձաններ կերպեց. քանզի նա, թերեւս ցան-
 20 կանալով հաճելի լինել իշխանին, ջանք չհնայեց իր արուեստով նրա պատկերը քանդակելու իբրեւ գեղեցկութիւն:
 21 Իսկ բազմութիւնը, արուեստագէտի գործի հնայեցից հրապարուած, նրան, որ քիչ ժամանակ առաջ մեծարում էր
 22 որպէս մարդու, այժմ արդէն պաշտամունքի առարկայ դարձրեց. եւ դա էլ դարձաւ կեանքի որոգայթ եւ զայթա-
 կղութիւն, որովհետեւ ում ժամանակին մարդիկ ծառայում էին կարիքից ու բռնութիւնից դրդուած, այժմ արդէն նրա
 անհաղորդակցելի անունը դրին քարի ու փայտի վրայ: Բաւական չէ, որ նրանք մոլորուել էին Աստուծո՛ւ գիտութիւնից,

այլև, լինելով անգիտության պայքարի մէջ, դեռ այդ չարիքն էլ խաղաղութիւն էին կոչում՝ մանկասպան գոհա- 23
բերութիւններ կամ գաղտնի ծեսեր կատարելով եւ կամ ուրիշ կրօններից մոլեգին անառակութիւններ վերցնելով: 24
Նրանք սուրբ չեն պահում ո՛չ իրենց կեանքը եւ ո՛չ էլ ամուսնութիւնը. ընկերը կասկածամտութեամբ կան սպանում 25
է ընկերոջը, կան թաքուն խաբէութեամբ խղճալի վիճակի է հասցնում նրան: Եւ խառնիխառն է ամէն ինչ՝ արիւնը 26
եւ սպանութիւնը, գողութիւնը եւ նենգութիւնը, ապականութիւնը, ուխտադրժութիւնը, խռովութիւնը, երդմնազանցու-
թիւնը, գրգռութիւնը, բարի երախտիքների մոռացութիւնը, հոգեպղծութիւնը, այլասերուածութիւնը, ամուսնական 26
անառակութիւնը, շնութիւնն ու գիջութիւնը: Արդարեւ, կուռքերի անունն ու նրանց պաշտամունքը հէնց բոլոր չա- 27
րիքների սկիզբն են, պատճառն են ու վախճանը: Դրանք պաշտողները եթէ ուրախ են լինում, ապա մոլեգնում 28
են, եթէ մարգարեանում են, ապա սուտ են, եթէ ապրում են, ապա՝ անիրաւութեամբ, եթէ երդում են, ապա դրժում
են իսկոյն: Եւ սուտ են երդում, քանի որ յոյսը դրել են անշունչ կուռքերի վրայ, որոնցից պարժի ակնկալութիւն 29
չունեն: Արդ, նրանց համար կրկնակի պարիժ պիտի լինի յիրաւի, քանի որ սխալ գաղափար ունեցան Աստու
մասին՝ ունկնդիր լինելով կուռքերին, եւ սուտ երդուեցին կուռքերին՝ արհամարհելով սրբութիւնը: Արդարեւ, ոչ 31
թէ նրանց զօրութիւնն է, ում երդուեցին, այլ մեղաւորներին սահմանուած արդար դատաստանն է, որ պարժելու է
ամբարիշտներին յանցանքների համար:

Բայց դու, Աստուածո՞ մեր, քաղցր ես եւ ճշմարիտ, համբերաբար ես եւ ողորմածութեամբ ղեկավարում ես **15**
բոլորին: Եթէ մեղք էլ ենք գործում, քունն ենք, որովհետեւ գիտենք քո զօրութիւնը, բայց չենք մեղանչի, որով- 2
հետեւ գիտենք, որ քեզ ենք պարկանում: Չէ՞ որ քեզ ճանաչելն իսկ բովանդակ արդարութիւն է, եւ քո գօ- 3
րութիւնը գիտենալը՝ արմատ անմահութեան: Մեզ չմոլորեցրեց մարդկային չարարուեստը հնարագիտութիւնը, եւ 4
ոչ էլ կարծեցեալ նկարիչների անպտուղ աշխատանքը՝ պէս-պէս գոյնեղով ծեփուած այն պարկերները, որոնց 5
տեսքը ցանկալի է անմիտներին, եւ որոնք փափագում են մեռեալ արձանի այդ անշունչ կերպարանքը: Չարիքի 6
արուեստագէտներ են բոլոր նրանք, ովքեր փայփայում են այդ յոյսը. նաեւ՝ թէ՛ նրանք, որ կերպում են այդ կուռ-
քերը, թէ՛ նրանք, որ փափագում են, եւ թէ՛ նրանք, որ պաշտում են դրանք: Բրուարը շաղկով փափուկ կալը՝ դնում 7
է պտուտող գործիքի վրայ եւ անօթ է շինում մեր բոլորի կարիքների համար. սակայն միեւնոյն կալից միանման
շինուած այդ անօթներից թէ՛ որն է ծառայելու սրբութիւններին, որը՝ բոլորովին հակառակ գործերի, թէ՛ որն ինչի 8
հարկատր կը լինի, - դրա համար նոյն կաւագործն է դաբաւորը եւ հոգաւուն: Եւ իզուր է, որ նա նոյն կալից սա-
տում է կերպում, քանզի ինքն էլ ոչ չար ժամանակ առաջ սրեղծուել է հողից եւ քիչ ժամանակ յետոյ, երբ իր հոգու 9
պարպքը պահանջուի, նոյն հողին է գնալու, որից իր սկիզբն է առել: Սակայն նրա հոգան այն չէ, որ ինքը պէտք 10
է սքնի, եւ ոչ էլ այն, որ կարճապէս է կեանքը, այլ այն, որ նա ձգտում է մրցել ոսկերիչների եւ արծաթագործների
հետ, նմանում է պղնձագործներին ու փառք է համարում, որ գարշելի բաներ է շինում: Նրա սիրտը մոխիր է, 11
յոյսը՝ արհամարհելի հող, իսկ նրա կեանքը առաւել անարգ է, քան կար, որովհետեւ նա չճանաչեց իր սրեղծողին
եւ ոչ էլ նրան, որ ներգործող շունչ արարեց իր մէջ ու իր մէջ փչեց կենդանի հոգի: Աւելին, նա մեր գոյութիւնը 12
խաղ համարեց, իսկ մեր կեանքը՝ շահութաբեր փոճակաճառ, քանի որ, ասում են, որսերից ուզում է լինի, թէկուզ
հէնց չարիքից, հարկատր է բան շահել: Եւ նա բոլորից էլ լաւ գիտի, որ ինքը մեղք է գործում՝ հողեղէն նիւթից 13
դիրքաբեկ անօթներ եւ կուռքեր շինելով: Նրանք բոլորը մանուկներից անգամ անմիտ եւ խելապակաս են: Քո ժո- 14
ղովրդի թշնամիները բռնադատեցին նրան, որովհետեւ աստուածներ համարեցին հեթանոսների բոլոր կուռքերը, 15
որոնց ո՛չ աչքերն են պիտանի տեսնելու համար, ո՛չ ռունգերը՝ օդ չնչելու համար, ո՛չ ականջները՝ լսելու համար, ո՛չ
էլ ձեռքերի մատները՝ շօշափելու համար. ոտքերն էլ ընդունակ չեն քայլելու: Մարդն է արարել դրանք, մութացիկ 16
ոգին է դրանք սրեղծել: Ոչ մի մարդ չի կարող սրեղծել Աստու պարկերը, քանի որ մահկանացու է եւ անօրէն 17
ձեռքով մեռեալ գործ է կերպում: Կերպողն ինքն աւելի լաւ է իր պաշտած կուռքերից, որովհետեւ ինքը կեանք է
ունեցել, իսկ նրանք՝ երբեք: Նաեւ գարշելի կենդանիներ են պաշտում, ինչն արդէն ծայրայեղ անմտութիւն է: Եթէ 18, 19
այդ կենդանիները համեմատուեն ուրիշների հետ, ապա աւելի վարդաբար պիտի համարուեն, որովհետեւ անասունը
չունի այն գեղեցկութիւնը, որ կարելի է ցանկանալ:

Բայց քանի որ նրանք վրիպեցին Աստու ճանաչողութիւնից եւ նրա օրհնութիւնից, այդ պատճառով էլ, ըստ **16**
նրանց նմանութեան, արժանի պարիժ կրեցին՝ խոշորանգուելով ճիճուների բազմութիւնից: Այդ փանջանքների 2
փոխարէն, սակայն, դու դիրքացրիր քո ժողովրդի դրութիւնը, նրա սաստիկ ցանկութեան համաձայն՝ նրա համար
լորամարգուց նուրբ կերակուր պատրաստեցիր: Իսկ եզրագիտիները, որ կերակուր էին ցանկանում, իրենց վրայ 3
ուղարկուած զգուելի անասունների պատճառով հրաժարուեցին անգամ անիրաժեշտ կերակուրն ուրելու ցանկու-
թիւնից, մինչդեռ քո ժողովուրդը, սակաւ ինչ կարիքի մէջ մնալով, վայելում էր նոր տեսակի կերակուրներ, քանի որ 4
թշնամիներդ իրենց գործած բռնութեան համար պէտք է անիրաժեշտ կարիքի մէջ ընկնէին, մինչդեռ քո ժողովրդին
հարկատր էր ցոյց տալ միայն, թէ ինչպէս փանջուեցին իր թշնամիները: Բայց այն ժամանակ, երբ զազանների 5
սոսկալի բարկութիւնը հասաւ նաեւ քո ժողովրդի վրայ, եւ մարդիկ մեռնում էին գալարապտոյտ օձերի հարու-
ածներից, քո բարկութիւնը չտեսց այնքան, որ նրանք խապառ ոչնչանան, այլ որ մի կարճ ժամանակ խռովուեն, 6
որպէսզի խրատուեն եւ փրկութեան նշան ունենան՝ յիշելու համար քո Օրէնքի պարտիքանները: Եւ ով շրջում էր
նայելու՝ փրկում էր ոչ թէ իր տեսածի, այլ քո՛ շնորհիւ, որ փրկիչդ ես բոլորի: Դրանով իսկ համոզում էիր մեր 8
թշնամիներին, թէ դու ես, որ փրկում ես ամէն չարիքից, որովհետեւ ո՞նանց մորեխի եւ մկների պատուհասները 9
կտորրեցին, եւ նրանց համար բուժում չգտնուեց, քանի որ արժանի էին այդ պատուհասներից փանջուելու. իսկ քո 10
որդիներին թունատր օձերի ժանիքներն իսկ չյաղթեցին, որովհետեւ քո ողորմածութիւնը անջրպետեց որդիներիդ
եւ բուժեց նրանց: Քո խօսքերը յիշելով՝ նրանք վերստին պատուաստում եւ փրկում էին շուրափոյթ, որպէսզի 11
խոր մոռացման մէջ չընկնեն եւ անպաշտպան չմնան քո բարեարարութիւնից: Արդարեւ, նրանց ոչ դեղերը բժշկեցին 12
եւ ոչ էլ սպեղանիները, այլ քո խօսքն է, Տէր, որ բուժում է ամէն ինչ. քանզի դու ունես կեանքի եւ մահուան 13
իշխանութիւն, եւ դու ես դժոխք իջեցնում եւ հանում: Մարդը, սակայն, իր չարութիւնից է սպանութիւն գործում, 14
եւ մարմնից դուրս ելած հոգին կրկին ետ չի գալիս, քանզի անհնարին է փախչել քո ձեռքից: Ամբարիշտներն 15, 16
ուրացան քեզ ճանաչել, ուստի փանջուեցին քո բազկի զօրութեամբ: Կարկարի նոր անձրեւներով եւ անդիմադրելի

17 փոթորիկներով հալածուեցին ու ոչնչացան հրով: Բայց նորայայտ հրաշքն այն էր, որ ամէն ինչ հանգցնող ջրի մէջ
 18 կրակն աւելի ուժեղ էր գործում, քանի որ աշխարհը մարտնչում է արդարների համար: Երբեմն բոցը մեղմանում էր,
 որպէսզի ամբարիշտների վրայ արձակուած գազանները չայրուէին, այլ նրանք տեսնէին, որ խուճապի են մտնում
 19 Աստուծո ղարաստանից: Երբեմն էլ ջրի մէջ աւելի ուժեղ էր բորբոքում կրակի զօրութիւնը, որպէսզի ոչնչացնէր
 20 մեղանչական երկրի արդիւնքները: Դրա փոխարէն դու քո ժողովրդին սնեցիր հրեշտակների կերակրով եւ նրանց
 համար, առանց իրենց ջանքերի, երկնքից պարարաստի հաց տուցիր, որ բաւարարէր բոլորի պահանջն ու հաճելի
 21 լինէր իւրաքանչիւրի ճաշակին: Քո գոյացրած սնունդը ցոյց տուց քո որդիներին քո փածած քաղցրութիւնը նրանց
 նկատմամբ, եւ նրա համը մարակարարուելով ճաշակողներից իւրաքանչիւրին, փոխում էր ամէն մէկի ցանկութեան
 22 համապատասխան: Չիւնը եւ սառոյցը կրակի դէմ մնում եւ չէին հալում, որպէսզի իմանայինք, թէ այն կրակը, որ
 23 այրում էր կարկրի մէջ եւ փայլաբակում անձրեւի ջրերում, ոչնչացնում էր թշնամիների պտուղը. եւ, ընդհակառակը,
 24 որպէսզի արդարները կերակրուէին, կրակը կորցնում էր իր զօրութիւնը: Քո արարածները, թե՛ ծառայելով իբրեւ
 Արարչի, հզօրանում են անիրաւներին պարտելու ժամանակ եւ բարերարութեան դիմաց օրհնում թե՛ վրայ յոյս
 25 դնողներից: Դրա համար էլ կրակն այն ժամանակ, ամէն ինչով փոխում, դառնում էր քո ամենափրկիչ պարգևի
 26 սպասաւորը՝ քո կարօտելիների ցանկութեան համաձայն, որպէսզի քո որդիները, որոնց դու սիրեցիր, Տէ՛ր, սովորե-
 27 նան, թէ ոչ թէ արմարիքների արդիւնքներն են մարդուն կերակրում, այլ քո խօսքն է հաւարացեալների պահում թե՛
 28 որպէսզի յայտնի դառնայ, թէ պէտք է արեգակի ծագելուց առաջ ելնել՝ թե՛ գոհութիւն տալու, եւ աղօթքի կանգնել
 29 լոյսը բացուելուց առաջ. քանզի անշնորհապարտ մարդու յոյսը պիտի հալուի ինչպէս ձմռան սառոյց եւ հոսի՝ իբրեւ
 անօգուտ ջուր:

17, 2 Մեծ եւ անպարմելի են քո ղարաստանները, դրա համար էլ անխոհեմ անձերը մոլորուեցին: Անօրէնները կար-
 ծում էին, թէ կարող են բռնաղապել սուրբ ազգը, մինչդեռ նրանք կապում էին խաւարին եւ երկարատեւ գիշերով
 կաշկանդուած, իրենց յարկի փակ արգելափակուած փախստականներ էին նրանք՝ լքուած յախտեանական նախախ-
 3 նամութիւնից: Մրաձելով, թէ իրենց մեղքերը գաղտնի են պահուած, նրանք յիմարութեան անճանաչ առագաստի
 4 ներքոյ ցրուեցին ծայր աստիճան յիմարացած եւ խուճապի ու խռովքների մարմուած: Արդարեւ, այն մութ վայ-
 5 րը, որ թաքցնում էր նրանց, չփրկեց երկիւղից. նրանց սարսափեցնում էին իրենց շուրջը թնայցող բոմբիւնները,
 6 նրանց աչքին անժպիտ ու խոժոռաղէմ ցնորքներ էին երեւում: Կրակի եւ ոչ մի ուժ չկարողացաւ լուսաւորել մութը,
 7 եւ խարոյկից ծնուած ոչ մի բորբոք բոց ի վիճակի չէր պարարելու փխտր գիշերը: Նրանց միայն ինքնակեզ
 երկիւղալի խարոյկ էր երեւում, եւ դրա աներեւոյթ տեսիլքից զարհուրած՝ այն, ինչ տեսնում էին, համարում էին
 8 առաւել եւս մեծ չարիք: Նրանք ընկնում էին հմայական արուեստի խաբկանքների յաւակնոտ մրամուսների մէջ
 9 եւ արժանանում թշնամանքով լի կշտամբանքի. որովհետեւ, ովքեր խոստանում էին հիւանդների հոգաց հալա-
 10 ծել գարհուրանքն ու խռովքները, իրենք էին բռնուած ծաղրելի երկիւղի այդ ախպով: Թէպէտ նրանց ինչ-որ
 նորանշան բան չէր զարհուրեցնում, բայց ճիճուների անցնելուց եւ սողունների շչիւնից խուճապահար՝ դողալով
 11 մեռնում էին, վախենալով նայել անգամ այդ օղին, որից չէին կարող խուսափել ոչ մի կերպ: Արդարեւ, երկչոյրն
 ինչ-որ առանձնայարուկ չարութիւն ունի, որն ինքն է վկայում՝ ղարաստաններով իրեն եւ, խղճմանքից նեղուելով,
 12 միշտ անհնարինն է կանխագգում, քանի որ երկիւղն այլ բան չէ, քան մտքի օգնականութիւնից զրկուած լինելը: Եւ
 13 քանի դեռ մէկի ներսը վախ կայ, փոքր է նրա ակնկալութիւնը, եւ շար են չգիտակցում այն պարճառները, որոնք
 14 փանջանքներ են յարուցում: Նրանք դժոխքի անմարտէլի խաւարից վրայ հասած այդ սոսկալի գիշերը եւս քնեցին
 15 սովորական բնով, բայց մերթ սահմնկում էին ուրուարեսիլ ցնորքներից, մերթ լքուած հոգով վիստրութեան էին
 16 մարմուտ, քանի որ յանկարծահաս եւ անակնկալ ահը մերուել էր նրանց. եւ ով որտեղ էլ գրնում էր, այնտեղ էլ
 17 ցած ընկաւ եւ վախից փակուեց չերկաթապարուած բանտի մէջ: Նողագործ լինէր թէ հովի, կամ թէ դաշտային
 ծանր աշխարանքներով զբաղուող գործաւոր, ահով բռնուած՝ ընկնում էր անխուսափելի փազնապի մէջ, քանզի
 բոլորն էլ կապուել էին խաւարի անքակտելի մի շղթայով: Եթէ հողմ էր փչում, կամ եթէ թանձրախիտ ոստերի մի-
 18 ջից քաղցրաձայն թռչունների դայլայլ էր հնչում, կամ բուռն թափով հոսող յորդ ջրերն էին յորձանք տալիս, կամ
 գլորուող քարերի սառնալից դողդիւն էր լսում, կամ կայտառ կենդանիների աներեւոյթ վազքի ուրանաձայն, կամ
 19 ախ ամէնը գարհուրեցրեց եւ յուսալքեց նրանց: Իսկ ողջ աշխարհը լուսաւորում էր պայծառ լոյսով, եւ ամէն ոք
 20 աշխարում էր իր գործին ամուր կպած, մինչդեռ միայն նրանց վրայ էր տարածուած ծանր գիշերը, խաւարի այն
 պարկերը, որ ի վերջոյ պարելու էր նրանց. բայց իրենք իրենց վրայ աւելի ծանր էին, քան խաւարը:

18 Բայց մեծ էր լոյսը քո սրբերի համար. իսկ նրանք, որ ձայներ էին լսում, սակայն կերպարանքները չէին տեսնում,
 2 հէնց նրանք էլ երանի էին տալիս սրբերին, որոնք այդպիսի չարչարանքներ չկրեցին: Սրբերը իրենց կրած նախկին
 զրկանքների համար ոչ թէ անարգում, այլ գոհութիւն էին մարտնչում Աստուծուն եւ թողութիւն հայցում անցեալում տե-
 3 ղի ունեցածի համար: Խաւարի փոխարէն քո ժողովրդին առաջնորդում էր բոցի սիւնը անժանօթ ճանապարհին, որն
 4 անվնաս արեգակ էր նրանց համար՝ իրենց բազմախոռոչ գաղթի ժամանակ: Իսկ անօրէններն արժանի էին լոյսից
 զրկուելու եւ խաւարի մէջ արգելափակուելու, որովհետեւ արգելքի փակ էին պահում քո որդիներին, որոնց միջոցով
 5 անեղծ օրէնքի կենաց լոյսը պիտի պարգետուէր աշխարհին: Երբ նրանք խորհեցին կտորել սրբերի երեխաներին, ու
 թէ եւ նրանցից մի ընկեցիկ մանուկ փրկեցին, բայց դու, որպէս պարիժ, ոչնչացրիր նրանց բազմաթիւ որդիներին եւ
 6 բոլորին էլ կործանեցիր յորդահոս ջրերում: Այդ գիշերը նախագուշակ եղաւ մեր հայրերի համար, որպէսզի նրանք
 7 հաստատ տեսնուէր այն երդումը, որին հաւատում էին, սրբանց հրճուէին: Եւ քո ժողովուրդն ակնկալեց ինչպէս
 8 արդարների փրկութիւնը, այնպէս էլ թշնամիների կորուստը: Արդարեւ, ինչով որ պարտեցիր հակառակորդներին,
 9 նոյն միջոցով էլ թե՛ մօտ կանչելով՝ փառաւորեցիր մեզ: Ազնիւների որդիները գաղտնիքով գոհաբերութիւններ էին
 կարարում եւ միաբան ուխտում սրբութեան օրէնքը, որը պահանջում էր, որ սրբերը հաւասարապէս հաղորդակից
 10 լինէին թէ՛ բարիքներին եւ թէ՛ զրկանքներին: Ուստի այնտեղ, ով Նայր, քաղցր օրհնութիւններ էին երգում, մինչդեռ
 հակառակ կողմից հնչում էր թշնամիների խառնաշփոթ բարբառը, եւ բարձրանում էր սզացող մանուկների խղճալի

ձայնը: Նոյն ձեռով ծառաները փերերի հեք փանջուցեցին, եւ ռամիկը թագաւորի հեք նոյն չարչարանքը կրեց: Առ- 11, 12
 հասարակ բոլորն էլ նոյն մահով մահացած անթիւ-անհամար մեռեալներ ունէին, այնպէս որ կենդանի մնացածները
 նոյնիսկ բաւական չէին թաղելու մեռածներին, որովհետեւ մի վայրկեանի մէջ կործանուել էր նրանց պարուական
 սերունդը: Ու թէեւ կախարդութիւնների պարճառով ոչ մի բանի չէին հաւատում, բայց փեսնելով իրենց անդրա- 13
 նիկ ծնունդների վախճանը, խոստովանեցին, որ դա քո ժողովուրդն է: Եւ մինչդեռ խաղաղ անդորրը պարել էր 14
 ամէն ինչ, եւ գիշերն արագօրէն իր ընթացքը կիսել, երկնային արքայական գահերից ամենագօր քո խօսքը ահեղ 15
 ռազմիկի նման հասաւ՝ կործանելու այս երկիրը: Քո անաչառ հրամանը պողպատէ տուներ բերելով եւ միջամուխ 16
 լինելով՝ բոլորին մահ էր պարճառում. այնպեղ երկինքն էր քերում, այսպեղ՝ հասնում երկրին: Այն ժամանակ յան- 17
 կարծակի նրանց խռովեցին ծանր երազների ցնորքները, անսպասելի զարհուրանքները պաշարեցին նրանց, եւ 18
 մէկն այսպեղ, միւսն էլ այլ փեղ կիսամահ ընկած՝ յայտնի էին դարձնում այն պարճառը, որից մեռնում էին: Նրանց 19
 խռովեցնող այդ երազները նոյնն էին նախագուշակում, որպէսզի նրանք չկործանուէին առանց իմանալու, թէ ինչու
 էին չարաչար փանջու: Թէեւ երբեմն-երբեմն արդարներն էլ մարմուտեցին մահուան փորձութեան, եւ շարերը մահ 20
 գրան անապարտ, բայց քո բարկութիւնը երկար չդեռեց, որովհետեւ անարար մի այր շրպալեց իր պաշարամունքի
 գէնքով՝ աղօթքով եւ խնկով յղելով իր ուղերձը քաւութեան համար՝ կանգնելու քո բարկութեան դիմաց եւ վերջ դնելու 21
 հարուածներին, դրանով իսկ ցոյց փայով, որ ինքը քո ծառան է: Եւ նա յաղթեց խռուներան բազմութեանը ոչ թէ 22
 մարմնի ուժով կամ գէնքի գորութեամբ, այլ սուկ խօսքով հնազանդեցրեց պարժողին՝ յիշեցնելով հայրերի երդումն
 ու դաշինքը: Միմեանց վրայ շեղջ-շեղջ կուրակուած դիակների մէջ կանգնած՝ նա դադարեցրեց բարկութիւնը եւ 23
 ողջերի ու մեռածների միջով ճանապարհ բացեց: Նրա ծոպաւոր պարեգօփի վրայ ողջ աշխարհն էր դրուագուած, 24
 քառաշար թանկագին քարերի վրայ քանդակուած էր հայրերի փառքը, իսկ նրա գլխի թագի վրայ՝ քո մեծութիւնը:
 Դրանցից էլ խորշեց կործանիչը եւ հէնց դրանցից էլ զարհուրեց, քանզի բաւական էր միայն քո բարկութեան այդ 25
 փորձը:

Բայց անողորմ այդ բարկութիւնը ամբարիշտների վրայ փարածուեց մինչեւ վերջ, քանզի Տէրը գիպէր նրանց եւ 19
 նրանց կարարելիք գործերը. թէեւ նրանք արձակեցին քո ժողովրդին եւ շրպալ ճանապարհեցին, սակայն փոքր-ինչ 2
 յետոյ զղջալով՝ սկսեցին հալածել, որովհետեւ քանի դեռ նրանք իրենց սզի մէջ էին եւ կոծում էին մահացածների 3
 գերեզմանների վրայ, ուրիշ մի անմիտ խորհուրդ էլ յղացան. նրանց, ում աղաչանքով ճանապարհել էին, սկսեցին 4
 հեքապնդել որպէս փախստականների: Այդ փազնապը նրանց մղում էր դէպի այն վախճանը, որին արժանի էին 5
 իրենք, եւ այլեւս չէին մարբերում անցեալի դէպքերը, որպէսզի մնացած փանջանքների պարիժները եւս իրենց 6
 լրումին հասնէին, քո ժողովուրդը գնար նոր ու սքանչելի ճանապարհով, եւ իր որդիները փառաւոր մահ գրնէին, 7
 որովհետեւ արարածներից իւրաքանչիւրը վերստին պիտի նորոգուէր ըստ իր բնութեան՝ հնազանդուելով քո հրա- 8
 մաններին: Եւ որպէսզի քո որդիներն անվնաս մնային, անայը պիտի ծածկէր բանակը, ջուրը պիտի ցամաքէր, նրա 9
 փակից հողի յափակը երեւար, Կարմիր ծովի մէջ պիտի բացուէր անխափան մի ճանապարհ, իսկ յորդ ջրերի յոր- 10
 ձապոյտներից՝ ծաղկաւէր մի դաշու: Քո ձեռքի հովանու ներքոյ նրանք միահամուռ անցան այդպէղից՝ փեսնելով 11
 քո սքանչելի գործերը: Նրանք կերակրուեցին ձիերի նման եւ խայտացին գառների պէս՝ օրհնելով քեզ, Տէր, որ 12
 փրկեցիր իրենց: Նրանք փակաւին յիշում էին այն դէպքերը, որ փեղի ունեցան իրենց պանդխտութեան ժամանակ. 13
 թէ ինչպէս անասունների ծնունդների փոխարէն հողը խայթող մոծակներ դուրս բերեց, իսկ գեպը ջրային էակների 14
 փոխարէն՝ գորգերի բազմութիւն: Յետոյ նաեւ թռչունի նոր փեսակի ծնունդ փեսան, երբ կերակրուելու ցանկու- 15
 թեամբ փենջալի խորտիկներ խնդրեցին: Նրանց համար, որպէս մխիթարութիւն, ծովից լորամարգիներ ելան, իսկ 16
 մեղաւորներին, ոչ առանց կանխերեւ հրաշքների, պարիժներ հասան բուռն բարկութեան կայծակների փեսքով. եւ 17
 նրանք արդարացի չարչարանք կրեցին իրենց չարութեան համապարասխան, որովհետեւ խիստ օտարաբեաց էին:
 Ոմանք եկուոր անձանօթներին չէին ընդունում, իսկ ոմանք էլ բարեգործ հիւրերին սրիպում էին ծառայել իրենց: 18
 Եւ ոչ միայն այսքանը, այլեւ դաբաստան է լինելու նրանց համար, ովքեր արելութեամբ էին ընդունում օտարներին: 19
 Չէ՛ որ նրանք փօնական խնդութեամբ օտարականներին ընդունելուց յետոյ անպանելի վիշտ ու չարչարանքներ 20
 պարճառեցին նրանց, մինչդեռ սկզբի օրերին հաւասարներ էին միմեանց: Դրա համար էլ կուրութիւնը հարու- 21
 աճեց նրանց, ինչպէս մի ժամանակ այն մարդկանց, որ կանգնել էին արդարի դռանը. նրանց պարեց անշող ու
 անփարաք խաւարը, եւ նրանցից ամէն մէկն իր դռան ելքն էր փնտռում: Այսպէս ամէն ինչ ըստ պարճաճի փո- 17
 խեց իր բնութիւնը, ինչպէս նուագարանի իւրաքանչիւր եղանակն է փոխում իր բնոյթը, սակայն միշտ նուագի նոյն
 հնչիւններն են մնում՝ սպեղծուած նոյն ձայնեղանակի համար: Այս բանը ճշմարտօրէն կարելի է նկատել գոյերի 18
 փոփոխութիւնից: Չէ՛ որ ցամաքային կենդանիները փեղափոխուած էին ջրերի մէջ, իսկ ջրային կենդանիները վե- 19
 րադառնում էին ցամաք: Կրակն իր գորութեամբ յաղթում էր ջրին, իսկ ջուրը մոռանում էր իր մարիչ բնութիւնը: 20
 Բոցերը չէին այրում-սպառում թափառող անասունների դիւրավառ մարմինները եւ ոչ էլ հալում էին սառցանման 21
 եւ դիւրահալ անուշ կերակրի փեսակը: Արդարեւ, ամէն ինչում դու բարձրացրիր եւ փառաւորեցիր քո ժողովրդին,
 Տէր, եւ ամէն ժամ ու ամենուրեք անպես չարեցիր նրան քո պաշտպանութեամբ:

Միրաք

1, 2 **Բ**ովանդակ իմաստութիւնը Տիրոջից է, եւ այն յաւիտեան կը մնայ նրա հետ: Ով կարող է հաշուել երբեւէ
3 ծովի աւազը, անձրեւների շիթերը եւ յաւիտենութեան օրերը: Ով կարող է քննել երկնքի բարձրու-
4 թիւնը, երկրի լայնութիւնը եւ իմաստութեան խորքերը: Իմաստութիւնն ստեղծուեց ամէն ինչից առաջ,
5 զգօնութիւնը եւ հանճարը ի յաւիտենից կային: Իմաստութեան աղբիւրը բարձրեալ Աստուծո խօսքն
6 է, եւ նրա ճանապարհները յաւիտենական պապագամներ են: Իմաստութեան արմատները նրա մէջ յայտնուեցին:
7, 8 Ոմ տրուեց իմաստութեան գիտութիւնը, եւ ով հասկացաւ նրա արուեստը: Իմաստութիւնը մէկ է եւ խիստ ահեղ,
9 որ նստում է իր գովութեան աթոռին: Ինքը՝ Տէրը հասարակեց այն, փեսաւ եւ չափեց այն ու հեղեց իր գործերի
10 վրայ, ամէն մարմնի վրայ, ըստ իր պարգևի, եւ այն բաշխեց իր սիրելիներին: Տիրոջ հանդէպ երկիւղը փառք է
11 ու պարծանք, ուրախութիւն է եւ ցնծութեան պասկ: Տիրոջ հանդէպ երկիւղը գուարճացնում է սիրտը եւ պարգե-
12 տում ուրախութիւն, խնդութիւն ու երկար կեանք: Ով երկիւղ է կրում Տիրոջից, նա բարիք կը ստանայ յետոյ եւ իր
13 վախճանի օրը կ'օրհնուի: Տիրոջ հանդէպ երկիւղը Տիրոջ պարգևն է, որ հասարակում է սիրոյ ճանապարհներին:
14 Տիրոջ հանդէպ սէրը փառաւոր իմաստութիւն է, եւ ում կամենում է՝ Տէրը շնորհում է համաձայն իր հայեցողութեան:
15 Իմաստութեան սկիզբը երկիւղն է Տիրոջից, որ հաւաքացեալների համար հասարակուել է մայրական արգանդից ի
16 վեր, մարդկանց հետ բնաւորուել է յաւիտենական հիմքից եւ հաւաքարիմ կը մնայ նրանց սերնդի հետ: Իմաս-
17 տութեան լրումը երկիւղն է Տիրոջից. այն կը սնի մարդկանց իր պտուղներով, մարդու ամբողջ փունը կը լցնի
18 ցանկալի բաներով եւ շքեմարանները՝ նրա վասպակով: Իմաստութեան պասկը Տիրոջ հանդէպ երկիւղն է: Նա
19 է, որ ծլեցնում է խաղաղութիւն եւ կարարեալ առողջութիւն, փեսնում եւ քննում է ամէն բան: Նա է, որ բխեցրեց
20 իմաստունի խրատը եւ գիտութիւնը, բարձրացրեց նրանց փառքը, ովքեր ունեն այն: Իմաստութեան արմատը եր-
21 կիւղն է Տիրոջից, եւ նրա ոստերը՝ երկար կեանքը: Տիրոջ հանդէպ երկիւղը վանում է մեղքը, իսկ երկիւղ չունեցողը
22 չի կարող արդարանալ: Անիրաւ գայրոյթը չի կարող արդարանալ, քանզի նրա գայրոյթի ընթացքը նրան փանում
23 է դէպի կործանում. համբերաբարը միառժամանակ զսպում է իրեն, եւ յետոյ դարձեալ ուրախութիւնը փրկում է
24 նրան: Նա միառժամանակ կը թաքցնի իր խօսքերը, եւ շարերի շուրթերը կը պատմեն նրա իմաստութեան մասին:
25 Իմաստութեան գանձերի մէջ խրատի առակներ կան: Մեղաւորի համար աստուածապաշտութիւնը գարշելի է: Եթէ
26 իմաստութեան եւ ձգտում, պահիր Տիրոջ պատուիրանները, եւ Տէրը քեզ կը պարգևի այն: Արդարեւ, իմաստու-
27 թիւնն ու խրատը երկիւղն է Տիրոջից, եւ հաւաքն ու հեղօթիւնը հաճելի է Տիրոջը: Մի՛ անպետիր Տիրոջ հանդէպ
28 երկիւղը եւ նրան մի՛ մօտեցիր երկբայութեամբ: Կեղծաւորութիւն մի՛ արա մարդկանց առջեւ եւ զոյճ եղիր քո
29 շրթունքներից: Մի՛ բարձրացրու քեզ, որպէսզի չընկնես, քո վրայ անարգանք չբերես, եւ Տէրը չնուստացնի քեզ,
30 քանզի նրան չմօտեցար Տիրոջ երկիւղով, եւ քո սիրտը լի է նենգութեամբ:

2, 2 Որդեալ, եթէ նուիրում ես Տիրոջը ծառայելու, քո անձը փորձութիւնների պարբաստիր: Ուղղիր քո սիրտը,
3 համբերիր եւ շփոթութեան մի՛ մատուցիր աղէտների ժամանակ: Փարուիր Տիրոջը եւ մի՛ հեռացիր, որպէսզի յետա-
4 գայում բարձրանաս: Ինչ էլ որ գայ քո գլխին, ընդունիր յօժարութեամբ եւ յաճախաղէպ փառապանքների ժամանակ
5 համբերաբար եղիր: Ոսկին փորձում է կրակի մէջ, իսկ մարդը՝ փառապանքների բովում: Վաւարձ Տիրոջը, եւ
6 նա կը պաշտպանի քեզ, ուղղիր քո ճանապարհները եւ յոյսդ դիր նրա վրայ: Դուք, որ երկիւղ էք կրում Տիրոջից,
7 ակնկալեցէ՛ք նրա ողորմութիւնը եւ մի՛ խոտորուէք, որպէսզի չզորուէք: Դուք, որ երկիւղ էք կրում Տիրոջից, հաւա-
8 քացէ՛ք նրան, եւ չի կորչի ձեր վարձը: Դուք, որ երկիւղ էք կրում Տիրոջից, ակնկալեցէ՛ք բարիքներ, յաւիտենական
9 ուրախութիւն եւ ողորմութիւն: Նայեցէ՛ք ինն ազգերին եւ փեսէ՛ք ով հաւաքաց Տիրոջը եւ ամօթով մնաց: Կամ
10 ով մնաց Տիրոջ երկիւղի մէջ՝ եւ յուսահապուեց. կամ ով կանցեց Տիրոջը, եւ նա անպետ արեց նրան: Արդարեւ,
11 Տէրը գթած է եւ ողորմած, ներում է մեր մեղքերը եւ փրկում է մեզ նեղութեան ժամանակ: Վայ վարթար սրտերին,
12 յուսալքում ձեռքերին եւ այն մեղաւորին, որ քայլում է երկու շափղներով: Վայ յուսաբեկ սրտին, որ չի հաւատում.
13 դրա համար էլ նա չի գտնի պաշտպանութիւն: Վայ ձեզ, որ կորցրել էք համբերութիւնը, եւ ի՛նչ պիտի անէք, երբ
14 Տէրն այցելի հաշիւ պահանջելու: Ովքեր երկիւղ են կրում Տիրոջից, զանց չեն առնի նրա խօսքերը, եւ ովքեր սիրում
15 են նրան, կը պահեն նրա ճանապարհները: Ովքեր երկիւղ են կրում Տիրոջից, կը փնտռեն նրա բարեհաճութիւնը,
16 եւ ովքեր սիրում են նրան, կը լցունեն նրա օրէնքով: Ովքեր երկիւղ են կրում Տիրոջից, նրանց սրտերը պարբաստ
17 կը լինեն Տիրոջ առաջ, նրանց անձերը՝ խոնարհ: Լաւ է Տիրոջ ձեռքն ընկնենք եւ ոչ թէ՛ մարդկանց, քանզի ինչպէս
18 նրա մեծութիւնն է, այնպէս էլ՝ նրա ողորմածութիւնը:

3, 2 Լսեցէ՛ք ինձ՝ ձեր հօրը, որդիներ, եւ արէ՛ք այդպէս, որպէսզի փրկուէք. քանզի Տէրը փառաւորում է հօրն իր գա-
3 ակների նկատմամբ եւ հասարակում մօր իրաւունքները որդիների վրայ: Ով պատում է հօրը, քաւում է իր մեղքերը,
4 եւ ով յարգում է իր մօրը, նման է գանձ դիզողի: Ով պատում է հօրը, ինքն էլ կ'ուրախանայ իր որդիներով, եւ նրա
5 աղօթքը լսելի կը լինի: Ով փառաւորում է հօրը, երկարակեաց կը լինի: Ով լսում է Տիրոջը, կը հանգստացնի իր
6 մօրը եւ իր ծնողներին կը ծառայի այնպէս, ինչպէս փրկելին: Գործով եւ խօսքով պատուիր քո հօրը, որպէսզի նրա
7 կողմից օրհնութիւն գայ քեզ վրայ: Վօր օրհնութիւնը ամրացնում է որդիների փները, իսկ մօր անէծքը խարխում
8 է հիմքերը: Մի՛ փնտրիր փառք քո հօր անարգանքի մէջ, որովհետեւ քո հօր անարգանքը փառք չէ քեզ համար:
9 Արդարեւ, մարդու փառքը իր հօր պատուից է գալիս, որդիների նախաքինքը՝ մօր անպարտութիւնից: Որդեալ, կը
10 գորավիճ եղիր քո հօրը ձերութեան ժամանակ եւ նրան մի՛ արբուցրու իր կեանքի ընթացքում: Եւ եթէ պակասի
11 նրա խելքը, ներիր նրան, մի՛ անարգիր նրան քո ամբողջ ուժով: Ով հոգաբար է հօր հանդէպ, Աստուծո չի մոռանայ
12 նրան: Դրա փոխարէն չարը կը ներուի քեզ, քո նեղութեան օրը Տէրը կը յիշի քեզ եւ, ինչպէս սառայցն է հալում
13 ջերմութիւնից, այնպէս էլ կը հալունեն քո մեղքերը: Ով լքում է հօրը, նման է Աստուծոն անարգողի, ով բարկացնում
14 է իր մօրը, անիծում է Տիրոջից: Որդեալ, քո գործը հեզութեամբ կարարիր եւ կը սիրուես ընտիր մարդկանցից:
15 Ինչքան մեծ լինես, այնքան խոնարհեցրո՛ւ քո անձը, եւ շնորհ կը գտնես Տիրոջ առջեւ, քանզի մեծ է Տիրոջ գորու-

թինը, եւ նա փառաւորում է իր կամքը կապարող խոնարհներին: Քո ուժերից վեր բաներ մի՛ ձեռնարկիր, եւ այն, 18
ինչ հզօր է քեզանից, մի՛ քննիր: Մտքիդ մէջ պահիր այն, ինչ հրամայուեց քեզ, քանզի քեզ պէտք չեն գաղտնի 19
բաներ: Աւելորդ գործեր քննող մի՛ եղիր, որովհետեւ անելի իմաստութիւն է արուած քեզ, քան շար մարդկանց: 20
Արդարեւ, շարերին մոլորեցրեց իրենց մասին մեծ կարծիք ունենալը, եւ դրանով չար սրածուրը սողոսկեց նրանց 21
միտքը: Ով որ սիրում է փազնապը, նրա մէջ էլ պիտի կորչի: Յամառ սիրպը ի վերջոյ չարաչար պիտի կործանուի, 22, 23
քանզի դաժան սիրպը ցաւերով կը ծանրանայ, եւ մեղաւորը մեղքերի վրայ մեղքեր կ'աւելացնի: Ամբարտաւանի 24, 25
հարուածներից բժշկութիւն չկայ, որովհետեւ չարութեան բոյսը արմատաւորուեց իր մէջ: Իմաստունի սիրպը իր 26
միտքն է բերում առակը. իմաստունի ցանկութիւնն է, որ լինի լսող ականջ: Ջուրը հանգցնում է բորբոքում կրակը, 27
եւ ողորմածութիւնը քաւում է մեղքերը: Ով բարիք է հապուցում, պիտի յիշուի յերազայում, իսկ սայթաքելիս նեցուկ 28
պիտի գրնի:

Որդեակ, մի՛ զլացիր օգնել աղքատներին եւ թոյլ մի՛ րուր, որ փուայքն կարօպեալների աչքերը: Քաղցած 4, 2
մարդուն մի՛ փրկմեցրու եւ մի՛ զայրացրու մարդուն նրա ջրարութեան մէջ: Մի՛ խռովիր արդէն նեղուած սիրպը եւ 3
մի՛ դանդաղիր օգնել կարօպեալներին: Մի՛ մերժիր նեղութեան մէջ եղողի պաղապանքը եւ քո երեսը մի՛ դարձրու 4
տնանկից: Քո հայեացքը մի՛ շրջիր կարօպեալից եւ առիթ մի՛ րուր, որ մարդ անիծի քեզ, քանզի երբ նա իր 5, 6
հոգու դառնութեան պահին քեզ անիծի, նրա խնդրանքը կը լսի Տէրը: Քո անձը սիրելի՛ դարձրու ժողովրդին եւ 7
քո գլուխը խոնարհեցրո՛ւ մեծի առջեւ: Քո ականջը խոնարհեցրո՛ւ փնանկին եւ խաղաղ հեզույթեամբ պապարխան 8
րուր նրան: Զրկուածին փրկիր հզօրի ձեռքից եւ կարճամիտ մի՛ եղիր, երբ դապում ես: Որբերի համար եղիր 9, 10
ինչպէս հայր եւ նրանց սօր հանդէպ՝ որպէս ամուսին, եւ դու կը լինես Բարձրեալի որդու նման, որը քեզ անելի կը 11
սիրի, քան քո մայրը: Իմաստութիւնը բարձրացնում է իր որդիներին եւ պաշտպան է լինում նրանց, ովքեր փնտրում 12
են իրեն: Ով սիրում է նրան, կեանքն է սիրում, եւ ովքեր առաւօրից շրտապում են դէպի նա, ուրախութեամբ պիտի 13
լցունեն: Ով ունի այն, փառք պիտի ժառանգի, եւ ուր որ մտնի նա, պիտի օրհնի Տիրոջը: Ովքեր երկրպագում են 14, 15
նրան, ծառայում են սրբութեանը, եւ Տէրը սիրում է այն սիրողներին: Ով լսում է նրան, դապելու է ազգերին, եւ 16
ով իր մտքի մէջ դնի այն, կ'ապրի յուսով: Ով հաւարայ, կը ժառանգի այն, եւ երբ վրայ հասնի չարութիւնը, նրա 17
սերունդը կը յարապելի: Սկզբից իմաստութիւնը կը գնայ այդ սերնդի հետ սայթաքում ճանապարհներով, երկիւղ 18, 19
եւ վստահութիւն կը բերի նրան եւ նրան փորձութեան կը մատնի իր խրատով, մինչեւ որ վստահի նրա անձին 20
եւ նրան փորձի իր հրահանգներով: Ապա դարձեալ ընդառաջ դուրս կը գայ նրան, ուղիղ ճանապարհի վրայ, 21
կ'ուրախացնի նրան, եւ իր գաղտնիքները նրան կը յայտնի: Բայց եթէ մոլորուի, կը թողնի նրան եւ կը մատնի 22
նրան իր իսկ գործնաւը: Առժամանակ դանդաղիր եւ զգոյշ եղիր չարից, եւ դու քո անձի համար ամօթահար չես 23
լինի, քանզի ամօթ կայ, որ դէպի մեղք է փանում, ամօթ էլ կայ, որ փառք է եւ շնորհ: Մի՛ եղիր աչառու հակառակ 24, 25
քո անձի եւ մի՛ ամաչիր ի վնաս քեզ: Նեղութեան պահին խօսքը մի՛ արգելիր, քանզի ատուածից է ճանաչում 26
իմաստութիւնը, եւ խրատը՝ լեզուի խօսքերից: Մի՛ եղիր ընդդէմ ճշմարտութեան եւ անաչիր քո անարժանութեան 27
համար: Մի՛ ամաչիր խոստովանել քո մեղքերը, մի՛ դիմակայիր գեպի հոսանքին, մի՛ ենթարկիր քո անձը յիմարին, 28
մի՛ ակնածիր հզօրից, մինչեւ մահ պայքարիր յանուն ճշմարտութեան, եւ Տէր Աստուած կը պայքարի քեզ հետ: Մի՛ 29, 30
եղիր յանդուգն քո լեզուով եւ ծոյլ ու դանդաղկոպ՝ քո գործերում: Մի՛ եղիր քո փան մէջ առիծի պէս եւ դաժան՝ քո 31
ժառանգի հանդէպ: Թող ձեռքդ բաց չլինի վերցնելու համար եւ փակ՝ փալու ժամանակ: 32

Յոյսդ քո ունեցումքի վրայ մի՛ դիր եւ մի՛ ասա, թէ դա բաւական է ինձ: Գերի մի՛ դարձիր քո անձին եւ քո 5, 2
ուժին, մի՛ հպարտացիր քո հարստութեամբ, մի՛ եղիր յանձնապատասխան եւ մի՛ ասա, թէ՛ «Իմ ունեցումքը շար է»:
Մի՛ ասա, թէ՛ «Ով կը յաղթի ինձ» եւ մի՛ ասա, թէ՛ «Ով չարութիւն կ'անի ինձ», որովհետեւ Տէրը քեզանից վրէժխնդիր 3
կը լինի: Մի՛ ասա՝ «Մեղք գործեցի, բայց ի՛նչ եղաւ ինձ»: Տէրը համբերաբար է քո դարձի եւ քաւութեան համար, 4, 5
քեզ անվախ մի՛ համարիր՝ մեղքերի վրայ մեղքեր անելացնելով: Մի՛ ասա՝ «Տիրոջ գթութիւնը շար է, նա իմ բազում 6
մեղքերը կը քաւի», քանզի ողորմութիւնն ու բարկութիւնը նրանից է, եւ մեղաւորների վրայ է իջնում նրա զայրոյթը: 7
Որդեակ, մի՛ յապաղիր քո մեղքերից դառնալ դէպի Տէրը, որպէսզի մեղքերիդ մէջ չմտնես: Յոյսդ մի՛ դիր անարդար 8, 9
գանձերի վրայ, որովհետեւ դրանք քեզ չեն օգնի բարկութեան օրը: Մի՛ ենթարկուիր ամէն հողմի եւ մի՛ գնա ամէն 10
շաւոյով, քանզի դրանք մեղաւորի ու երկերեսանի մարդու բաժինն են: Տասարար եղիր քո իմաստութեան մէջ, եւ քո 11
խօսքը թող մէկ լինի: Լսելու մէջ փութկոյն եղիր եւ պատասխան խօսքի մէջ՝ համբերո՛ղ: Եթէ քո մէջ իմաստութիւն 12, 13
կայ, պատասխան րուր մերձատրիի, իսկ եթէ ոչ՝ քո ձեռքը թող բերանիդ վրայ լինի: Փառքն ու անարգանքը խօսքի 14
մէջ է, եւ մարդու կործանումն՝ իր լեզուի վրայ: Մի՛ ունեցիր բանասարկուի համբաւ եւ քո լեզուով չարիք մի՛ նիւթիր. 15
որովհետեւ գողի վրայից անպակաս է ամօթը, երկերեսանու վրայից՝ չար պարսաւանքը: Մի՛ եղիր անխոհեմ ոչ 16, 17
մեծ եւ ոչ փոքր բաների մէջ:

Բարեկամ լինելու փոխարէն մի՛ եղիր թշնամի, քանզի չար անունը իր հետ կը բերի ամօթ եւ նախապինք մե– 6
ղաւորին ու երկերեսանուն: Քո հոգու խորհուրդների մէջ մի՛ բարձրացրու քեզ, որպէսզի քո անձը չմոլորուի 2
զուարակի նման, այլապէս քո փրկումները կ'ոչնչացնես, քո պարտները կը կորցնես եւ կը մնաս իբրեւ չորացած 3
ծառ: Չար հոգին կործանում է իր փիրոջը եւ նրան ոքնապակ դարձնում թշնամիների: Քաղցր բերանը շա– 4, 5
րացնում է իր բարեկամներին, քաղցրախօս լեզուն մեծացնում է մտերմութիւնը: Ովքեր քեզ հետ խաղաղութեան 6
մէջ են, թող մեծաթիւ լինեն, բայց քո խորհրդակիցը հազարից մէկը թող լինի: Եթէ բարեկամ ես ձեռք բերում, 7
փորձով ձեռք բեր նրան եւ իսկոյն մի՛ վստահիր նրան, քանզի բարեկամ կայ, որ բարեկամ է իրեն պէտք եղած 8
ժամանակ միայն եւ քեզ հետ բարեկամ չի մնայ քո նեղութեան օրը. բարեկամ կայ, որ թշնամի է դառնում քեզ, եւ 9
քո վէճն ու նախապինքը հրապարակում: Բարեկամ էլ կայ, որ սեղանակից է քեզ, սակայն քեզ մօտ չի մնայ քո 10
նեղութեան օրը: Քո բարեկցութեան ժամանակ նա քեզ նման կը լինի եւ յանդուգն կը վերաբերուի քո ծառաների 11
հետ: Եթէ սնանկանաս, նա քեզ հակառակ կը լինի եւ կը թաքնուի քեզնից: Նեռն մնա քո թշնամիներից եւ զգոյշ 12, 13
եղիր բարեկամներից: Նախաբարիմ բարեկամը հզօր պարուար է, իսկ ով գրնի նրան՝ գանձ է գրել: Նախաբա– 14, 15
րիմ բարեկամն անփոխարինելի է, եւ անկշռելի է նրա բարութիւնը: Նախաբարիմ բարեկամը կեանքի դեղ է, եւ 16
Տիրոջից երկնջողները միայն կը գրնեն նրան: Ով երկնջի Տիրոջից, կը յաջողի բարեկամութեան մէջ, որովհետեւ 17

18 ինչպիսին ինքն է, այնպիսին էլ՝ իր մերձատրը: Որդեակ, ուսում փնտրիր քո մանկությունից, եւ մինչեւ ծերություն
 19 իմաստություն պիտի գրնես: Մօտեցիր նրան վարողի եւ սերմանողի նման, եւ սպասիր նրա բարի պտուղներին.
 20 թէ՛ւ այն մշակելու պահին մի փոքր կը յոգնես, բայց շուրով կ'ուրես նրա պտուղները: Տգեղների համար այն
 22 քարքարոտ ճանապարհ է, եւ անմիտ մարդը նրա մէջ երկար չի մնայ: Փորձութեան ծանր քարի նման այն բեռ է
 23 նրա վրայ, եւ նա չի դանդաղի այն դէն շարքել: Արդարեւ, իմաստությունը համապարասխանում է իր անուանը
 24, 25 եւ շարերին չէ, որ յայտնի է: Լսիր, որդիս, եւ ընդունիր իմ խրատը, մի՛ մերժիր իմ այս խորհուրդը: Դիր քո
 26 ուրբը նրա ուրնակապերի մէջ եւ քո պարանոցը՝ նրա շղթաների մէջ: Խոնարհեցրո՛ւ քո ուսը, վերցրո՛ւ այն եւ մի՛
 27 ձանձրացիր նրա կապանքներից: Քո բովանդակ հոգով մօտեցիր նրան եւ քո բովանդակ գորութեամբ պահիր
 28, 29 նրա ճանապարհները: Քննիր, փնտրիր, եւ դու կը ճանաչես այն. եւ երբ բռնես՝ մի՛ թող նրան, քանզի ի վերջոյ
 30 դու հանգիստ կը գրնես նրա մէջ, եւ քեզ համար նա ուրախություն կը դառնայ: Քեզ համար նրա կապանքները
 31 գորութեան պատուար կը լինեն, եւ նրա շղթաները՝ փառքի պարմունճան: Արդարեւ, ոսկեղէն զարդ կայ նրա վրայ,
 32 եւ նրա կապանքները յակնիթի շար են: Այն կը հագնես իբրեւ փառքի զգեստ եւ քո վրայ կը դնես իբրեւ ցնծութեան
 33, 34 պսակ: Որդեակ, եթէ ցանկանաս, կը դաստիարակուես եւ եթէ հոգով նուիրուես, խորագէտ կը լինես: Եթէ լսել
 35 սիրես, կը հասկանաս եւ եթէ մօտեցնես քո ականջը, իմաստուն կը լինես: Եղի՛ր ծերերի բազմութեան մէջ, եւ ով
 36 չվրիպէն քեզնից: Եթէ իմաստուն մարդ քեզնէս, առաւօտից նրա մօտ եղիր, եւ թող քո ուրբը մաշի նրա դռան սեմը:
 37 Խորհիր Տիրոջ հրամանների մասին եւ քեզնէս ձգտիր նրա պարտիրաններին: Նա կը հաստատի քո սիրտը եւ
 իմաստութեան ցանկություն կը փայ քեզ:

7, 2 Չարիք մի՛ գործիր, եւ քո վրայ չարիք չի գայ: Նեռո՛ւ մնա անիրաւութիւնից, եւ այն հեռու կը մնայ քեզնից:
 3, 4 Որդեակ, մի՛ սերմանիր անիրաւութեան ակօսի մէջ, որպէսզի այն եօթնապարիկ չհնձես: Տիրոջից իշխանություն
 5 մի՛ խնդիր եւ թագաւորից՝ փառքի աթոռ: Տիրոջ առջեւ մի՛ փորձիր արդարանալ եւ թագաւորի առջեւ ճարտարախօս
 6 մի՛ երեւար: Մի՛ ձգտիր դաբարտ լինել, գուցէ չկարողանաս վերացնել անիրաւութիւնը: Գուցէ երբեւէ ակնածելով
 7 հզօրից՝ սայթաքես քո արդարութիւնից: Քաղաքի բազմութեան հանդէպ մի՛ մեղանչիր եւ քեզ մի՛ նուաստացրո
 8, 9 ամբոխի առջեւ: Մեղքի վրայ մեղք մի՛ ակագրու, որպէսզի որեւէ մէկից չմեղադրուես: Մի՛ ծուլացիր քո ուխտի
 10, 11 մէջ, անփոյթ մի՛ լինիր ողորմածություն անելու մէջ: Մի՛ ասա, թէ Տէրը կը նայի իմ բազմաթիւ գոհաբերումներին
 12 եւ բարձրեալ Աստուծոն մատուցելիս՝ նա կ'ընդունի: Մի՛ ծաղրիր այդ մարդուն, որի հոգին դառնացած է, քանզի
 13 Տէրն է, որ նուաստացնում եւ բարձրացնում է նրան: Քո եղբօր մասին սպեր մի՛ սերմանիր, նոյնը՝ եւ բարեկամի
 14, 15 մասին: Մի՛ ախորժիր սպեր ասել ամէն բանի մասին, քանզի յաճախակի սրելը լաւ բան չէ: Մի՛ շարախօսիր
 16 ծերերի մէջ եւ մի՛ կրկնաբանիր քո աղօթքի մէջ: Մի՛ ապիր աշխարհաբանքի փրկությունը եւ ոչ էլ այն մշակությունը, որ
 17 հասարակուել է Բարձրեալի կողմից: Մի՛ գրնուիր մեղաւորների բազմութեան մէջ. յիշիր, որ Տիրոջ բարկությունը չի
 18, 19 ուշանայ: Մի՛շտ խոնարհեցրո՛ւ քո անձը, որովհետեւ ամբարշտի վրէժխնդրությունը կրակ ու որդ է: Բարեկամիդ մի՛
 21 փոխանակիր կայք ու ինչքի հետ եւ հարազատ եղբօրդ՝ Մափիրական ոսկու հետ: Մի՛ լքիր իմաստուն եւ բարի կնոջը,
 22 քանզի նրա շնորհը ոսկուց էլ առաւել է: Մի՛ չարչարիր ծառային, որ ջանասիրութեամբ է աշխատում եւ վարձկանին,
 23, 24 որ քեզ նուիրում է հոգով: Քո հոգին թող սիրի իմաստուն ծառային եւ նրան չզրկի ազատությունից: Եթէ անասուն
 25 ունես, հո՛գ քար դրանց, եւ եթէ դրանք քեզ պիտանի են, թող քեզ մօտ մնան: Եթէ զուակներ ունես, խրափիր
 26 նրանց, մանկությունից խոնարհեցրո՛ւ նրանց պարանոցը: Եթէ դուստրեր ունես, զգո՛յ՛ եղիր նրանց մարմինների
 27 համար եւ քո դէմքի լոջությունն անպակաս արա նրանցից: Ամուսնացրո՛ւ քո դստերը, եւ դու մեծ գործ արած կը
 28, 29 լինես. քորն նրան իմաստուն մարդու: Քո սրտով է կինդ՝ մի՛ վրարիր: Քո բովանդակ հոգով պարտիր հօրդ եւ
 30 մի՛ սոռացիր մօրդ երկունքը: Յիշիր, որ դու նրանցից ես ծնուել եւ ի՛նչ կարող ես հապուցել նրանց՝ քեզ նրանց
 31, 32 քուստի փոխարէն: Քո ամբողջ սրտով երկնիդ կրիր Տիրոջից եւ յարգիր նրա քահանաներին: Քո ամբողջ ուժով
 33, 34 սիրիր Արարչիդ եւ նրա սպասաւորներին մի՛ անպետիր: Երկնիդ կրիր Տիրոջից եւ մեծարիր քահանաներին: Ինչպէս
 35 հրամայում է քեզ, քորն նրանց քուրքի մի մասը. պտուղը, յանցանքների համար սահմանումը, գոհաբերումը
 36 անասունի թիակները, սրբութեան գոհը եւ սրբազան ընծաները: Քո ձեռքը մեկնիր քնանկնի, որպէսզի կարարեալ
 37 լինի քեզ քուտուղ օրհնությունը: Ողորմություն շնորհը թող բաշխուիր բոլոր ողջերին, բայց եւ մեռածի համար մի՛
 38, 39 խնայիր շնորհներդ: Մի՛ խուսափիր լացողներից եւ սգա՛ սգացողների հետ: Մի՛ յայտարար հիւանդին քեզնէս
 40 գնալ, եւ դա շնորհ կը համարուի քեզ համար: Քո բոլոր գործերի մէջ յիշիր վախճանդ, եւ չես մեղանչի երբեք:

8, 2 Մի՛ խանդիր սրբակից կնոջդ եւ չար խորհուրդներ մի՛ յարուցիր քո նկատմամբ: Քո սիրտը կնոջ մի՛ քուր,
 3, 4 որպէսզի նա չիշխի քեզ վրայ: Մի՛ ընդառաջիր բոզ կնոջը, որպէսզի յանկարծ նրա որոզայթների մէջ չընկնես: Մի՛
 5 յաճախիր երգող ու կաքաւող կնոջ մօտ, որպէսզի յանկարծ կուլ չգնաս նրա լրբութեանը: Երկար մի՛ նայիր կոյսին,
 6, 7 որպէսզի չզայթակողուես նրա հմայքով: Քո անձը մի՛ քուր պոռնիկներին, որպէսզի չկորցնես քո ունեցումքը: Դէս
 8 ու դէն մի՛ գցիր աչքերդ քաղաքի փողոցներում եւ մի՛ թափառիր նրա աւերակների մէջ: Աչքդ հեռացրո՛ւ գեղեցիկ
 9 կնոջից եւ երկար մի՛ նայիր օտարի գեղեցկութեանը: Շապերը մոլորուցին կնոջ գեղեցկությունից. դրանից կրակի
 10 նման սէր է բորբոքում: Ամենեւին մի՛ նստիր ամուսնացած կնոջ մօտ եւ նրա հետ գինի մի՛ խմիր. գուցէ քո անձը
 11 շեղուի դէպի նա, եւ քո հոգով կորստեան մատուես: Մի՛ լքիր հին բարեկամին, քանզի նորը հաւասար չէ նրան:
 12, 13 Նոր գինի՛ նոր բարեկամ. երբ հնանայ, ուրախութեամբ վայելիր: Մեղաւորի փառքին մի՛ նախանձիր, որովհետեւ
 14 չգիպես, թէ ինչպիսին կը լինի նրա կործանումը: Նաւանություն մի՛ քուր ամբարիշտների հաւանած բանին. յիշիր,
 15 որ մինչեւ դժոխք չես արդարանայ: Նեռո՛ւ մնա այն մարդուց, որ սպանելու իշխանություն ունի, եւ դու չես քաղնապի
 16, 17 մահուան երկիւղից: Եթէ մօտ էլ լինես, զգո՛յ՛ եղիր սխալ գործելուց, որպէսզի նա չսլի կեանքդ. համարիր, թէ
 18 որոզայթների միջով եւ անցնում եւ քաղաքի պարիսպների վրայով եւ քայլում: Ըստ քո կարողութեան ճանաչիր
 19 մերձատրիդ եւ իմաստունների հետ խորհրդակցիր: Արդարները թող քո սեղանակիցները լինեն, եւ Տիրոջ երկիւղը՝
 20 քո պարծանքը: Զրուցիր իմաստունների հետ, եւ քո բոլոր գրոյցները թող լինեն Բարձրեալի Օրէնքի մասին:
 21 Ճարտար վարպետները գովաբանում են իրենց ձեռքի գործով, իսկ ժողովրդի առաջնորդը՝ իր իմաստուն խօսքով:
 22 Լեզուանի մարդը ահաւոր է իր քաղաքում, եւ արելի է նա, ով յանդուգն է իր խօսքով:

Իմաստուն դարձաւորը խրատուն է իր ժողովրդին, խելամիտ մարդու իշխանութիւնը կարգաւորուած է լինում: **9**
 Ինչպիսին ժողովրդի իշխանն է, այնպիսին նրա սպասաւորներն են, ինչպիսին քաղաքի առաջնորդն է, այնպիսին՝
 նրա բնակիչները: Տգէտ թագաւորը կորստեան է մարնում իր ժողովրդին. քաղաքը կառուցում է հզօրների իմաստ-
 փութեամբ: Երկրի իշխանութիւնը Տիրոջ ձեռքին է. նա է ժամանակին արժանի մարդուն բարձրացնում իշխանու-
 թեան: Տիրոջ ձեռքին է մարդու յաջողութիւնը. նա է իր փառքը դնում օրէնսգէտի վրայ: Մերձատրիդ նկարմամբ
 ոխ մի՛ պահիր նրա բոլոր մեղանշումների պարճառով եւ թշնամական արարքներ մի՛ գործիր նրա դէմ: Ամբարտա-
 ւանութիւնը արելի է թէ՛ Տիրոջ եւ թէ՛ մարդկանց համար. դա երկուսի համար էլ անիրաւութիւն է: Թագաւորութիւնն
 անցնում է մի ազգից միւսին անիրաւութեան, թշնամանքի եւ ընչաքաղցութեան պարճառով: Ինչո՞ւ է հպարտանում
 մարդը, որ հող է ու մոխիր: Դեռեւս կենդանի՝ թափում է նրա փորոփիքը: Բժիշկը կարճեցնում է երկարաբա-
 ցաւորը: Թագաւորն այսօր կայ, իսկ վաղը վախճանում է: Երբ մարդը մեռնում է, սողուններ, ճիճուներ եւ որդեր է
 ժառանգում: Մարդու ամբարտաւանութեան սկիզբը նրա ապարմբելն է Տիրոջ դէմ, նրա սրբի սրահակութիւնը՝
 իր Արարչի դէմ: Մեղքի սկիզբն ամբարտաւանութիւնն է, եւ ով ունի այն, նրանից պղծութիւն պիտի ժայթքի: Դրա
 համար էլ Տէրը նրան սարսափելի հարուածներ հասցրեց եւ իսպառ կործանեց նրան: Տէրը ջախջախեց իշխանների
 պառոնները եւ նրանց փոխարէն հեզերին նստեցրեց: Տէրն արմարախիլ արեց հեթանոսներին եւ նրանց փոխա-
 րէն խոնարհներին փնկեց: Տէրը քարոքանդ արեց ժողովուրդների բնակավայրերը եւ դրանք կորստեան մարմնեց
 մինչեւ հիմքերը: Կործանեց եւ կորստեան մարմնեց դրանք, եւ դրանց յիշապակը վերացրեց երկրից: Ամբարտա-
 ւանութիւնը մարդկանց համար չի հասարարուած, եւ ոչ էլ գայրալից բարկութիւնը՝ կանանցից ծնուածների համար:
 Ով է մարդու պարտական գաւակը. նա, ով երկնցում է Տիրոջից: Ով է մարդու անարգ գաւակը. նա, ով գանց է
 առնում Տիրոջ պարտիրանները: Բազում եղբայրների մէջ աւագն է պարտականը, իսկ Տիրոջ աչքում՝ իրենից
 երկնցողները: Նարուստ լինի, անուանի թէ աղքատ, նրա պարծանքը Տիրոջ երկիւղն է: Արդարացի չէ անպարտել
 իմաստուն աղքատին, եւ օրինաւոր չէ պարտել անարդար մարդուն: Նարուստը, դարձաւորը եւ իշխանը գովաբան-
 ւում են, սակայն նրանցից եւ ոչ մէկը մեծ չէ նրանից, ով երկնցում է Տիրոջից: Իմաստուն ծառային ազարներն
 են սպասաւորում, եւ խելամիտ մարդը չի քրքրում դրա համար: Քո գործը կատարելու համար մի՛ պերճաբանիր
 եւ մեծութիւն մի՛ ծախիր քո նեղութեան ժամանակ: Աւելի լաւ է նա, ով փողոց է մաքրում, քան նա, ով սիգալով
 ճեմում է, բայց մնում է հացի կարօպ: Որդեակ, հեզութեամբ փառատրիր քո հոգին եւ նրան պարիս քուր ըստ իր
 արժանիքների: Ով կ'արդարացնի նրան, որ մեղանշում է իր հոգու մէջ, կամ ով կը փառաբանի նրան, որ անարգում
 է իր կեանքը: Աղքատը մեծարում է իր իմաստութեան համար, իսկ հարուստը փառաբանում իր հարստութեան
 համար: Ով իմաստութեամբ փառատրում է հարստութեան մէջ, որքան էս կը փառատրի աղքատութեան մէջ,
 իսկ նա, ով չի մեծարում աղքատութեան մէջ, առաւել էս չի մեծարուի հարստութեան մէջ:

Խոնարհ մարդու իմաստութիւնը բարձր է պահում նրա գլուխը եւ մեծամեծների մէջ է բազմեցնում նրան: Մար- **10, 2**
 դուն մի՛ գովիր իր գեղեցկութեան համար եւ մի՛ արհամարհիր իր խեղճ րեսքի համար: Մեղուն փոքր է թաշտոնների
 մէջ, սակայն նրա պուտը քաղցրութեան սկիզբն է: Մի՛ պարծեցիր զգեստների պերճութեամբ եւ փառքիդ օրը մի՛
 հպարտացիր, քանզի սքանչելի են Տիրոջ գործերը եւ դրանք ծածկուած են մարդկանցից: Բազում բռնակալներ
 գետին նստեցին, եւ նա, որից չէին սպասում, թագ սրացաւ: Բազում հզօրներ խիստ անարգուեցին, եւ անուանի
 մարդիկ մարմուռեցին այլոց ձեռքը: Քանի դեռ չի քննուել, մի՛ մեղադիր մարդուն, իմացի՛ր՝ յետոյ պարծիր: Քանի
 դեռ չես լսել, մի՛ պարտախանիր եւ մի՛ միջամտիր խօսակցութեանը: Մի՛ պայքարիր այն բաների համար, որ քեզ
 չեն վերաբերում, եւ մի՛ նստիր մեղաւորների արեանում նրանց կողքին: Որդեակ, շար գործեր մի՛ ձեռնարկիր,
 քանզի բազում գործերի մէջ չես կարող անպարտ մնալ, եւ եթէ հեքամուտ լինես դրանց, չես հասնի վերջին եւ չես
 խուսափի կործանումից: Մարդ կայ, որ քքնում, աշխատում ու աճապարում է, եւ սակայն առաւել էս կարիքի մէջ
 է մնում, մարդ էլ կայ, որ ծոյլ է, օգնութեան կարօպ, զօրութիւնից զուրկ, աղքատութեան մէջ թաղուած, սակայն
 Տիրոջ աչքը նրան նայում է բարութեամբ, ուրքի է կանգնեցնում նրան իր աղքատութիւնից, բարձրացնում է նրա
 գլուխը, եւ շարերը զարմանում են դրա վրայ: Բարիքը, չարիքը, կեանքը եւ մահը, աղքատութիւնն ու հարստութիւնը
 Տիրոջից են: Տիրոջ պարգեւը բարեպաշտներին է մնում, եւ յաւիտեան է նրա բարեհաճութիւնը: Ով հարստանում
 է ժպտութեամբ եւ կուսակելով, նրա վարձի բաժինը այս է լինում. երբ նա ատում է, թէ, «Նանգիստ գրայ եւ այժմ
 պիտի վայելեմ իմ հարստութիւնը», սակայն զգարի, թէ երբ որ գայ օրհասը, նա այլոց կը թողնի այն ու կը մեռնի:
 Նաւարարիմ մնա քո ուխտին, նուիրուի՛ր նոյն ուխտին եւ ձերացի՛ր քո գործի մէջ: Մի՛ կարմացիր մեղաւոր մարդու
 գործերի վրայ, հաւարա՛ Տիրոջը ու քուկա՛ քո քրքնութեան մէջ: Տիրոջ համար դիւրին է աղքատին անակնկալ
 հարստացնելը: Տիրոջ օրհնութիւնը բարեպաշտների վարձն է, եւ շար շուրով՝ Նրա օրհնութիւնը խնդութիւն է
 քալու նրանց: Մի՛ ասա, թէ՛ «Էլ ինչի՛ կարիք ունեմ» եւ՝ «Մրանից յետոյ էլ ի՛նչ բարիք պիտի լինի ինձ»: Մի՛
 ասա, թէ՛ «Սա բաւական է ինձ. սրանից յետոյ էլ ի՛նչ չարիք կարող է լինել»: Երջանկութեան օրը մոռացում են
 չարիքները, չարիքի օրը չեն յիշում բարիքները, քանզի Տիրոջ համար դիւրին է վախճանի օրը մարդուն հարուցել
 ըստ իր անցած ճանապարհների: Մէկ ժամուայ փանջանքը մոռացնել է քալիս հաճոյքները, եւ մարդու վախճանի
 ժամին յայտնի են դառնում նրա գործերը: Մարդու վախճանից առաջ երանի մի՛ քուր նրան. մարդ ճանաչում է իր
 որդիներով: Ամէն մարդու մի՛ ընդունիր քո քուրը, քանզի բազմաթիւ են նեղատր մարդու որոգայթները: Ինչպէս
 որտորդն է դարան մտնում կաքաւ որսալու համար, այնպէս էլ ամբարտաւանը, որի ուշքն ու միտքը քեզ գորելն
 է: Նա բարիքը վերածում է չարիքի եւ արարաւորում այն, ինչ ցանկալի է: Կայծերի շարութիւնից բորբոքում է
 կրակը, այդպէս էլ մեղաւոր մարդը մահ է նիւթում: Զգուշացի՛ր խորամանկ մարդուց, քանզի նա չարիք է նիւթում.
 գուցէ նա քեզ յաւիտենական պարսաւանքի փակ դնի: Քո քանը բնակեցրո՞ւ օտարին, եւ նա խռովութիւն կը գցի
 քո քան մէջ ու կ'օտարացնի քեզ քո իւրայիններից:

Եթէ բարիք ես անում, իմացի՛ր՝ ում ես անում, եւ շնորհ կը սրանա քո բարիքի դիմաց: Բարիք արա բարե- **11, 2**
 պաշտին եւ փոխարէնը հարուցում կը սրանա եթէ ոչ նրանից, սպա՛ւ Բարձրեալից: Բարիք չկայ նրա համար,
 ով մշտապէս չարիք է գործում եւ ողորմածութիւն չի ցուցաբերում: Օգնի՛ր բարեպաշտին եւ ձեռք մի՛ երկարիր
 մեղաւորին: Բարիք արա խոնարհին եւ մի՛ օգնիր ամբարշտին, պահի՛ր քո հացը եւ մի՛ քուր նրան, որպէսզի **5, 6**

7 դրանով նա քեզ չյաղթի, այլապես կրկնակի չարիք կը սրանաս նրան արած քո բոլոր բարությունների դիմաց, որովհետև Բարձրեալն արում է մեղաորներին եւ վրէժ առնում ամբարիշտներից: Օգնիր բարի մարդուն եւ գործ-
 8 վիզ մի՛ եղիր մեղաորին: Բարեկամը չի ճանաչում երջանկութեան մէջ, եւ ոչ էլ թշնամիդ վշտակից կը լինի քեզ:
 9 Մարդու երջանկութեան ժամանակ փրկման օրը մէջ են լինում նրա թշնամիները, իսկ նրա վշտի ժամանակ նրա
 10 բարեկամը լքում է նրան: Յաւիտեան մի՛ հաւարա քո թշնամուն, քանզի ինչպէս պղինձն է ժանգոտում, այնպէս էլ՝
 11 նրա չարութիւնը: Եթէ թէկուզ նա խոնարհուի եւ գլխահակ գնայ, ուշքդ վրան պահիր եւ զգուշացիր նրանից, նրա
 12 առջեւ մաքուր հայելու նման եղիր ու կ'իմանաս, որ նա իսպառ չի մաքրուել ժանգից: Նրան մի՛ պահիր քեզ մօտ,
 13 որպէսզի քեզ կործանելով չգրաւի քո փեղը: Նրան մի՛ նստեցրու քո աջ կողմը, որպէսզի երբեւէ չյաւակնի քո աթո-
 14 ռին. ի վերջոյ դու կը հասկանաս իմ խօսքերը եւ չես ափսոսայ իմ խրատների համար: Ինչպէս նա, ով կարեկցում է
 15 խայթուած ծածկանային, եւ նա, ով գնում է գազանների դէմ, այդպէս է եւ նա, ով ընդառաջ է գնում մեղաոր մարդուն
 16 ու շաղախում նրա մեղքերին: Մի պահ նա կը լինի քեզ հետ, եւ երբ բաժանուես, չի համբերի: Թշնամին բաղցր
 17 է իր շրթունքներով, բայց իր սրտում խորհում է խորխորաբար մէջ քեզ կործանելու մասին: Թշնամին իր աչքերով
 18 է արտասում, բայց եթէ յարմար պահ գտնի, արինից չի յազենայ: Եթէ քեզ չարիք պարտաւի, նրան այնպէս կը
 19 գրկնէ քեզանից առաջ եւ, օգնութեան փոխարէն, նա ոտք կը դնի քո առջեւ: Նա թափ կը փայ իր գլուխը, ծափ կը
 20 գարկի ձեռքով, իբր շար է փազնապում, եւ կեղծ զարմանքով կ'այլալի իր երեսը:

12. 2 Ով դիպչի ձիւթին, նրանով կը շաղախուի, եւ ով շփուի ամբարտաւանի հետ, նրան կը նմանուի: Այն, ինչ քեզնից
 3 ծանր է, մի՛ վերցրու, եւ ով քեզնից հարուստ ու հզօր է, մի՛ եղիր նրա հետ: Ի՞նչ յարաբերութիւն ունի կաւէ սափորը
 4 մեղադէտ կաթասայի հետ. սա հարուածում է, եւ այն փշրում: Նարուստը գրկում եւ ի՛նքն է սպառնում, աղբարը
 5 գրկում եւ ի՛նքն է ներողութիւն խնդրում: Եթէ դու նրան պէտք լինես, նա քեզ կ'օգտագործի, իսկ եթէ պէտք չես,
 6, 7 քեզ կը լքի: Եթէ ունեւոր ես, նա քո ընկերը կը լինի, քեզ կը քամի եւ չի էլ կարեկցի: Երբ քո կարիքը ունենայ,
 8 կը մոլորեցնի քեզ, կը ժպտայ երեսիդ եւ յոյս կը փայ քեզ: Քեզ հետ կը խօսի ազնուութեամբ եւ կ'ասի. «Քեզ
 9 ի՞նչ է պէտք», ու քեզ կ'ամաչեցնի իր հիւրասիրութեամբ, մինչեւ որ երկու-երեք անգամ կողոպտի եւ ապա խաբի
 10 քեզ, որից յետոյ երբ փեսնի քեզ, կ'արհամարհի ու երես կը թեքի քեզանից: Զգոյշ եղիր, որպէսզի չմոլորուես,
 11 եւ մի՛ նուաստացիր քո ուրախութեան մէջ: Եթէ հզօրը քեզ հրաւիրի, խուսափիր, եւ նա առաւել եւս պնդելով՝ կը
 12, 13 հրաւիրի քեզ իր մօտ: Շար մէջ մի՛ ընկիր, որ չվնդուես, ոչ էլ շար հեռու մնա, որ մոռացուես: Մի՛ ձգարի նրան
 14 հաւասարուել եւ մի՛ հաւարա նրա երկար խօսքերին, որովհետեւ երկար խօսքով նա քեզ կը գայթակղեցնի եւ քո
 15, 16 կապանքներից: Ուշադիր եղիր եւ չափազանց զգոյշ, քանզի ամէն թուր կարող եւ կործանուել: Իւրաքանչիւր
 17 կենդանի էակ իր նմանին է սիրում, եւ իւրաքանչիւր մարդ՝ իր մերձաւորին: Իւրաքանչիւր մարմին միանում է իր
 18 փեսակին, եւ իւրաքանչիւր մարդ յարում իր նմանին: Ի՞նչ յարաբերութիւն կարող է լինել գայլի եւ գառան միջեւ:
 19 Ի՞նչ խաղաղութիւն կարող է լինել բորեւու եւ շան միջեւ, եւ ի՞նչ խաղաղութիւն հարուստի եւ աղքատի միջեւ:
 20, 21 Առիւծների որսը անապատի վայրի էշերն են, այդպէս էլ հարուստների կերակուրը աղքատներն են: Նպարտի
 22 համար արգահարելի է խոնարհութիւնը, այդպէս էլ հարուստի համար արգահարելի է աղքատը: Եթէ հարուստը
 23 վրանգուի, բարեկամները նեցուկ կը լինեն նրան, իսկ երբ աղքատն է ընկնում, ծանօթներից իսկ հեռու է վանում:
 24 Մխալուելիս հարուստը բազում պաշտպաններ է ունենում, իսկ աղքատը՝ եւ ոչ մի. հարուստն անմիտ բաներ խօսեց,
 25, 26 րեւ չարուեց: Երբ հարուստը խօսեց, բոլորը լռեցին եւ նրա խօսքերը մինչեւ երկինք բարձրացրին: Աղքատը
 27 խօսեց, եւ սասցին. «Մա ո՞վ է». իսկ եթէ նա սայթաքի, աւելի կը հրեն նրան: Լաւ է այն հարստութիւնը, որի մէջ
 28 չկայ մեղք, եւ վար է աղքատութիւնն ամբարշտի շուրթերին: Թե՛ բարիք եւ թե՛ չարիք գործելիս մարդու սիրտը
 29 այլափոխում է նրա երեսը: Բարի սրտի նշանը զուարթ դէմքն է, բայց իմաստութեան գիւրը արդիւնք է փանջակից
 խորհրդածութեան:

13. 2 Երանի այն մարդուն, որ չի մեղանջել իր շուրթերով եւ խոցում չէ մեղքի յարուցած փրկման: Երանի այն
 3 մարդուն, որին չի փանջում իր խիղճը, եւ ով չի կորցրել իր յոյսը: Նարստութիւնը բարիք չէ ժլատ մարդու համար,
 4 եւ չկամ մարդու ինչի՞ն է պէտք իր ունեցումը: Ով հաւաքում է իրեն գրկելով, նա հաւաքում է այլոց համար, եւ
 5 նրա բարիքները ուրիշները պիտի վայելեն: Ով չար է իր անձի հանդէպ, ո՞նք համար բարի կը լինի. նա ուրախ չի
 6 լինի նոյնիսկ իր բարիքների մէջ: Աւելի չար մարդ չկայ, քան նա, ով չարակամ է ինքն իր նկատմամբ, եւ դա նրա
 7 չարութեան հասարցումն է: Թէկուզեւ բարիք անի՝ պարտաւար կ'անի, եւ յետոյ յիշելով՝ դարձեալ իր չարութիւնը
 8, 9 կ'անի: Չար է նա, ով նախանձոր աչքերով է նայում, երեսը թեքում է եւ անպետում մարդկանց: Ազահի աչքը քցով
 10 չի յազենայ, եւ չար անօրէնութիւնը չորացնում է հոգին: Չար աչքը նախանձոր է նոյնիսկ իր հացին եւ կարօտ
 11, 12 է իր սեղանին: Որդեակ, ըստ քո ունեցումքի բարութիւնն արա եւ Տիրոջն արժանի գո՛հ մատուցիր: Յիշիր, որ
 13 մահը չի ուշանայ, եւ գերեզմանի ուխտը քեզ յայտնի չէ: Մինչեւ վախճանուելո՞ւ բարիք արա քո բարեկամին, ձեռք
 14 մեկնիր ըստ քո կարողութեան եւ փորձ նրան: Քեզ մի՛ գրկիր լաւ օրից, եւ բարի ցանկութեան մասնիկն իսկ թող
 15 չվրիպի քեզնից: Արդեօ՞ք քո վաստակն ուրիշին չես թողնելու, եւ մի՞թէ գրկանքներիդ պտուղը բաժանելու համար
 16, 17 վիճակ չի գցուելու: Տո՛ր եւ վերցրո՛ւ եւ ուրախացրո՛ւ քո հոգին, քանզի գերեզմանում չի կարելի վայելք փնտրել:
 18, 19 Ամէն մարմին շորի նման մաշում է, քանզի յաւիտեանութիւնից ի վեր օրէնք է, թե՛ «Մահով պիտի մեռնես»: Ինչպէս
 20 սաղարթախիտ ծառի դալար փերեղ մերթ թափում է եւ մերթ բուսնում, այնպէս էլ մարմնի եւ արեան փեսակն է.
 21 մէկը վախճանում է, միւրը՝ ծնում: Ամէն գործ, որ ենթակայ է փոփոխ, վերանում է, եւ այն սրբեղծողը նրա հետ
 22 էլ պիտի գնայ: Երանի՛ այն մարդուն, որ կը վախճանուի իմաստութեամբ, կը խօսի իր բանականութեամբ եւ իր
 23 մտքով կը թափանցի նրա գաղտնիքների մէջ: Ներամտութիւնը եղիւ նրան իբրեւ ուրախութիւն, որպէսզի նրա
 24, 25 ճանապարհին: Ով կը կանգնի նրա պարտուհանների դէմ, նա ունկնդիր կը լինի նաեւ նրա դռների մօտ, ով իջեւան
 26 հանգստանայ բարիքի բնակարանում, իր գաւակներին կը դնի նրա հովանու փակ եւ նրա ճիւղերի ներքոյ: Նրանով
 կը պարսպարուի խորշակից եւ կը հանգստանայ նրա փառքի մէջ:

Ահա այսպէս կ'անի նա, ով երկնչում է Տիրոջից. եւ ով ընդունում է օրէնքը, կը հասնի իմաստութեան: Նրան կը դիմաւորի մօր նման եւ նրան կ'ընդունի իբրեւ կոյս աղջիկ: Նրան կը ջամբի հացն իմաստութեան, նրան կը խմեցնի ջուրն իմացութեան: Նա կը յենուի նրան եւ չի ընկնի, նրա մէջ ապաստան կը գտնի, ամօթով չի մնայ եւ նրան ընկերներէից աւելի վեր կը բարձրացնի: Ժողովուրդների մէջ կը բացի նրա շուրթերը: Նա ուրախութիւն, ցնծութեան պսակ եւ յաւիտենական անուն կը ժառանգի: Անմիտ մարդկանց հասու չէ իմաստութիւնը, եւ մեղաւորներն այն չեն տեսնի: Այն հեռու է հպարտութիւնից, եւ խաբեբայ մարդիկ չեն յիշի նրան: Օրհնութիւնը գեղեցիկ չէ մեղաւորի շուրթերին, քանզի այն Տիրոջից չառաքուեց նրան: Թող իմաստութեամբ աստի օրհնութիւնը, եւ Տէրը յաջողութիւն կը տայ նրան: Մի՛ ասա, թէ յանուն Տիրոջ ապստամբեցի, քանզի պէտք չէ անել այն, ինչ արեց Տէրը: Մի՛ ասա, թէ նա՛ ինձ մոլորեցրեց, քանզի նրան հարկաւոր չէ մեղաւոր մարդը: Տէրն արեց բոլոր գարշելի բաները, դրանք հաճելի չեն Տիրոջից երկնչողներին: Նա ի սկզբանէ մարդուն ստեղծեց եւ նրան թողեց իր իսկ կամքի ձեռքին: Եթէ կամենաս, կը պահես պատուիրանները եւ հաճութեամբ կը պահպանես քո հաւարը: Քո առջեւ Տէրը կրակ եւ ջուր է դրել. որին կամենաս՝ կը մեկնես քո ձեռքը: Մարդու առջեւ է կեանքն ու մահը. ինչ հաճելի կը թուայ իրեն՝ կը փրուի նրան: Արդարեւ, մեծ է Տիրոջ իմաստութիւնը, նա հզօր է իր կարողութեամբ եւ տեսնում է ամէն բան: Նրա աչքը իրենից երկնչողների վրայ է, եւ ինքը կ'իմանայ մարդու բոլոր գործերը: Նա ոչ մէկին չպատուիրեց ամբարշտութիւն անել եւ ոչ մէկին չբաժնաւորեց մեղանչել:

Մի՛ ցանկացիր անպիտան որդիների շարութիւն եւ մի՛ ուրախացիր ամբարիշտ որդիներով. եթէ նրանք շարանան, մի՛ ուրախացիր նրանցով: Եթէ նրանց մէջ չկայ Տիրոջ երկիւղը, դու նրանց կեանքի նկատմամբ վստահ մի՛ եղիր եւ մի՛ ապաւինիր նրանց շարութեանը: Լաւ է մէկը, քան հազարը, եւ լաւ է մեռնել անգաւակ, քան ունենալ ամբարիշտ որդիներ: Արդարեւ, միայն մէկ իմաստուն է կառուցում քաղաքը, բայց այն կործանում է անօրէնների ցեղից: Բազում այսպիսի բաներ տեսայ իմ աչքերով, եւ սրանից էլ առաւել զօրաւոր բաներ լսեց իմ ականջը: Մեղաւորների հաւաքոյթներին կրակ կը բորբոքուի, եւ Տիրոջ բարկութիւնը կը թափուի անհնազանդ ազգի վրայ: Տէրը քաութիւն չտուեց հին հսկաներին, ովքեր, իրենց զօրութեան վրայ վստահ, ապստամբեցին: Չխնայեց նաեւ Ղովտի համաբաղաբացիներին, որոնցից զգուեց նրանց ամբաստանութեան պատճառով: Չգթաց իրենց մեղքերի համար կորստեան դատաւարութեամբ ազգին: Այսպէս վարուեց նաեւ վեց հարիւր հազար հեպտեակների հետ, ովքեր հպարտացել էին իրենց խաբաստութեամբ: Թէկուզ եւ նրանցից մէկն իսկ խաբաստանաց լինէր, զարմանալի կը լինէր, եթէ չդատաւարուէր. քանզի թէ՛ ողորմութիւնը, թէ՛ բարկութիւնը նրանն է: Նա հզօր է ինչպէս իր ներման, այնպէս էլ իր բարկութիւնը թափելու մէջ. որքան մեծ է նրա ողորմութիւնը, այնքան էլ մեծ է նրա յանդիմանութիւնը: Մարդը դատում է ըստ իր գործերի. մեղաւորն իր յափշտակութեան համար չի ճողոպրի, իսկ բարեպաշտ մարդը շնորհ կը գտնի իր համբերութեան համար: Ամէն ողորմութեան համար Տէրը տեղ կ'անի. իւրաքանչիւր որ հարուցում կը գտնի ըստ իր գործերի: Մի՛ ասա, թէ՛ «Կը թաքնուեմ Տիրոջից», եւ՛ «Ո՛վ կը յիշի ինձ»: «Բազում ժողովրդի մէջ չեն նկատուի, որովհետեւ իմ հոգին ի՛նչ է այդչափ արարածների մէջ»: Ահաւասիկ, երկինքը, երկինքների երկինքը, անդունդներն ու երկիրը դողդուում են նրա այցելութիւնից, նոյնպէս լեռներն ու երկրի հիմքերը ցնցում նրա հայեացքից: Բայց սիրտը չի կարող խորհել այդ մասին: Ո՛վ կը մտածի նրա ճանապարհների եւ այն որոգայթների մասին, որոնք մարդ չի տեսել: Իսկ նրա գործերից շարքերը ծածուկ են. արդարութեան գործերը ո՛վ կը յայտնի, կամ ո՛վ համբերութեամբ կը սպասի, որովհետեւ կ'ասի, թէ՛ «Ուխտը հեռու է»: Ով պակասամիտ է, այսպէս կը խորհի, եւ անզգամ ու մոլորուած մարդը յիմարութիւններ կը մտածի: Որդեա՛կ, լսի՛ր ինձ, սովորի՛ր գիտութիւնը եւ իմ խօսքերին ունկնդիր եղիր քո սրտով: Ես քեզ ցոյց կ'տան կշռադատութեամբ գիտութիւնը եւ ճշմարտութեամբ կը յայտնեմ իմացութիւնը: Տիրոջ գործերը սկզբից եւեթ ճշմարտութեամբ էին, եւ նա արարչագործութիւնից իսկ զաւրեց նրանց մասերը: Յափտեան կարգաւորեց իր գործերը եւ կարգեր սահմանեց նրանց տեսակների մէջ: Դրանք ո՛չ քաղց ունեն եւ ոչ էլ յոգնութիւն, չեն դադարում իրենց գործերից, եւ դրանցից իւրաքանչիւրը նեղութիւն չի փալիս իր մերձաւորին: Դրանք յափտեան չեն հակառակուի Տիրոջ խօսքերին: Այնուհետեւ Տէրը նայեց երկրին եւ այն լցրեց նրա բարիքներով: Բոլոր կենդանի էակների շունչը ծածկեց երկրի երեսը, եւ բոլորը դարձեալ վերադառնալու են երկիր:

Տէրը մարդուն ստեղծեց հողից եւ դարձեալ նրան վերադարձրեց հողին: Նա մարդկանց տուեց հաշուած օրեր ու ժամանակներ եւ նրանց իշխանութիւն տուեց այն ամենի վրայ, ինչ կայ երկրում: Ըստ իրենց բնոյթի, զօրութեամբ զգեստաւորեց նրանց եւ ըստ իր պատկերի, արարեց նրանց: Մարդու ահը դրեց ամէն կենդանի էակի վրայ՝ փրկելու համար գազաններին եւ թռչուններին: Մարդկանց միտք, լեզու, աչք, ականջ եւ սիրտ տուեց՝ դրանցով իմացութիւն ստանալու համար: Նրանց լցրեց գիտութեան հանճարով եւ նրանց ցոյց տուեց չարն ու բարին: Իր աչքը դրեց նրանց սրտի մէջ՝ ցոյց տալու համար նրանց իր գործերի մեծութիւնը, որպէսզի օրհնեն իր սուրբ անունը. նաեւ, որպէսզի պատմեն իր գործերի մեծութիւնը: Աւելացրեց նրանց գիտութիւնը եւ նրանց ժառանգութիւն տուեց կեանքի օրէնքը: Յափտենական ուխտ հաստատեց նրանց հետ եւ իր դատաւարանները ցոյց տուեց նրանց: Նրանց աչքը տեսաւ նրա փառքի մեծութիւնը, եւ նրանց ականջը լսեց նրա ձայնի փառքը: Տէրը նրանց ասաց. «Զգո՛յ՛ յեղբայր ամէն մի անիրաւութիւնից»: Նա նրանցից իւրաքանչիւրին պատուիրեց հոգ տանել մերձաւորին: Նրանց ճանապարհները միշտ նրա առջեւ են եւ չեն վրիպում նրա հայեացքից: Իւրաքանչիւր ազգի համար առաջնորդ կարգեց, բայց Տիրոջ բաժինը Բարայէլն է: Նրանց բոլոր գործերը արեգակի նման նրա առջեւ են, եւ նրա աչքը միշտ նրանց ճանապարհի վրայ է: Նրանց անիրաւութիւնները չծածկուեցին նրանից, նրանց բոլոր մեղքերը Տիրոջ առջեւ են: Մարդու ողորմածութիւնը կնիք է նրա համար, եւ մարդու շնորհները նա պահպանելու է բիքի նման: Սրանից յետոյ Տէրը պիտի ելնի ու հապուցի նրան եւ նրանց արածների փոխարէնը պիտի բերի իրենց գլխին: Սակայն ապաշխարողներին նա վերապին դարձնել է բերում եւ միտքարում նրանց, որոնց համբերութիւնը նուազել էր: Դարձի՛ր դէպի Տէրը եւ թող մեղքերդ: Աղերսի՛ր նրա առջեւ, եւ նա կը նուազեցնի յանցանքներդ: Դարձի՛ր դէպի Բարձրեալը, յէ՛ր դարձի՛ր անիրաւութիւնից եւ խիստ արտի գարշտութիւնը: Բարձրեալին ո՛վ գոհութիւն կը տայ գերեզմանում նրանց փոխարէն, ովքեր ողջ են եւ գոհութիւն են փալիս նրան: Մեռեալից, իբրեւ անգոյից, կորած է փառաբանութիւնը: Կենդանի եւ ողջ մարդը միայն կը գովի Տիրոջը: Որքան մեծ է Տիրոջ ողորմութիւնը, նոյնքան

27 էլ՝ քառույթիւնը նրանց նկատմամբ, ովքեր դառնում են դէպի Տէրը: Ամէն ինչ չէ, որ մարդ կարող է անել, քանզի
28 մարդու որդին անմահ չէ: Ի՞նչն է աւելի յուսաւոր, քան արեգակը, բայց նա էլ է նուագում. մարդու մարմինն ու
29 արիւնը չարի մասին են մրաժում: Տէրն ինքն է հեղուում երկնքի բարձր գործերին. բոլոր մարդիկ հող եւ մոխիր
են:

17 Նա, որ կենդանի է յաւիտեան, ամէն ինչ սրեղծեց հաւասարապէս, եւ միայն Տէրն է արդար համարում: Ոչ
2, 3 մէկին չի փրում ականջով նրա գործերը: Ով կը քննի նրա մեծագործութիւնները: Ով կը չափի նրա հզօրութեան
4, 5 մեծութիւնը, եւ ով կը համարձակուի պատմել նրա ողորմութեան մասին: Վնարաւոր չէ ոչ նուագեցնել, ոչ աւելացնել
6 եւ ոչ էլ հեղազօրել Տիրոջ զարմանահրաշ գործերը: Երբ մարդը համարի, թէ աւարտել է, կը զգայ, թէ նոր է սկսել, եւ
7, 8 երբ դադարի պատմեցուց, ապշահար կը մնայ: Ի՞նչ է մարդը, եւ ի՞նչ է նրա օգուտը: Որն է նրա բարիքը, որն է նրա
9 չարիքը: Մարդու օրերի թիւը ինչքան էլ շար լինի, հարիւր փարի է: Ինչպէս ջրի կաթիլը ծովի համեմատութեամբ եւ
10 խիճը՝ աւազի, այնպէս փարիներն են սակաւ յաւիտեանական օրերի համեմատը: Սրա համար է, որ Տէրը համբերաբար
11 է նրանց նկատմամբ եւ նրանց վրայ հեղում է իր ողորմութիւնը: Նա փեսա եւ իմացաւ նրանց կործանումը, որ
12 դաժան էր: Սրա համար էլ բազմապարկեց իր ներողամտութիւնը: Մարդու ողորմութիւնն իր մերձաւորի վրայ
13 է, իսկ Տիրոջ ողորմութիւնը՝ բովանդակ մարմնաւորի: Տէրը յանդիմանում, խրատում եւ ուսուցանում է եւ, իբրեւ
14 հովիւ, նրան իր հօտին է վերադարձնում: Ողորմում է նրանց, ովքեր ընդունում են խրատը եւ շրտապում են լսել
15, 16 նրա վճիռները: Որդեանկ, քո բարիքին արար մի՛ խառնիր եւ քո փրատմանդին՝ փրատման խօսքեր: Միթէ
17, 18, 19 Յիմարն ապերախութեամբ նախապում է, եւ չարակամ մարդու նուէրը արցունք է բերում աչքերին: Խօսելուց
20 առաջ մրաժիր եւ դեռ չհիւանդացած՝ հոգ փար քո մասին. նախքան Տիրոջ դարաստանը քննիր քո անձը եւ
21 նրա այցելութեան ժամանակ ողորմութիւն կը գտնես: Մեղանչելու ժամանակ ցոյց փուր, որ դարձի եւ գալիս:
22, 23 Մի՛ յապաղիր ժամանակին կատարել խոստումդ եւ մինչեւ մահ մի՛ յեղաձգիր արդարացումդ: Աղօթելուց առաջ
24 նախապարասարիք քեզ եւ մի՛ եղիր այն մարդու նման, որ փորձում է Տիրոջը: Յիշիր վախճանի օրուայ ցասումը
25 եւ վրէժխնդրութեան ժամանակը, երբ Տէրը քեզնից կը շրջի իր երեսը: Լիութեան ժամանակ յիշիր աղքատութեան
26 ժամանակը եւ հարստութեան օրերին՝ աղքատութիւնն ու նեղութիւնը: Առաւօտից մինչեւ երեկոյ փոփոխում է
27 ժամանակը, եւ Տիրոջ առջեւ ամէն ինչ յարափոփոխ է: Իմաստուն մարդը ամէն ինչում զգոյշ կը լինի եւ մեղքի
28 ժամանակ կը խուսափի բազում յանցանքներից: Ամէն խելամիտ մարդ ճանաչում է իմաստութիւնը եւ գոհութիւն
29 կը փայ նրան, ով գրել է այն: Խելամիտ խօսքերով իրենք էլ են իմաստունում եւ ճշմարիտ ու փրկիչ առակներ
30, 31, 32 բերում: Որդեանկ, անձնաւոր մի՛ եղիր հեշտասիրութեանը եւ թշնամիներից ուրակոխ չես լինի: Մի՛ ուրախացիր
33 փափուկ կեանքով եւ մի՛ կատարիր դրա հետ: Գրաւ դրամ եւ պարտք վերցրած փողերով մի՛ աղքատացիր, քանզի
հարբեցող մշակը նոյնպէս հարստութեան չի հասնի:

18, 2 Ով անարգում է փոքրագոյն բաները, քիչ-քիչ կը կործանուի: Կանայք եւ գինին կործանում են իմաստութիւնը,
3 եւ լկտի մարդը պիտի սափակի: Ով փութոյր է հաւաքալու մէջ, նա թեթեամիտ է, եւ ով յանցանք է գործում,
4, 5 մեղանչում է իր հոգու դէմ: Ով մտքով լի է, շարերից կը մեղադրուի: Մի՛ յօժարիր խօսքդ կրկնել ոչ բարե-
6 կամին եւ ոչ թշնամուն: Եթէ ներսդ մեղքեր չունես, բնաւ մի՛ ասա ուրիշին, քանզի նա կը լսի եւ կը զգուշանայ
7, 8 քեզանից: Լսեցիր որեւէ խօսք՝ թող մեռնի այն քո սրտում. պի՛նդ կաց, քանզի այն քեզ չի պարտի եւ դուրս չի
9, 10 գայ: Տիմարն իր խօսքից այնպիսի փանջանք է կրում, ինչպէս երեխայից ծնումածը: Ինչպէս մարդու մարմնի մէջ
11 մխրճում են փունջեր, այնպէս էլ խօսքն է անմիտ մարդու սրտում: Քննիր բարեկամիդ, գուցէ ոչնչով նա չի մեղանչել:
12, 13 Իսկ եթէ մեղանչել է, դարձեալ զգուշացրո՛ւ, որպէսզի բարեկամութիւնը հաստատ մնայ: Բանասիրութիւնները շար
14 են, բայց դու ամէն խօսքի մի՛ հաւարա: Մարդ կայ, որ մեղանչում է լեզուով եւ ոչ թէ մտքով, քանզի ով է, որ մեղք
15 չի գործում մտքով կամ լեզուով: Ամէն իմաստութիւն երկիւղն է Տիրոջից: Նախքան սպառնալը՝ հարցուփորձ արա
16 քո մերձաւորին եւ փրկ թող Բարձրեալի օրէնքի համար: Չարերի խրատն իմաստութիւնն է եւ ոչ էլ՝ մեղաւորնե-
17, 18 րի խորհուրդը: Նենգութիւն կայ, որ զարշանք է, եւ կայ աղքատամտութիւն, որ գուրկ է իմաստութիւնից: Լաւ է
19 երկիւղած աղքատամտիւրը, քան գիտելիքով հարուստը, որ յանդգնում է զանց առնել օրէնքը: Կայ նրբին խորագի-
20 րտութիւն, որ լեցուն է ապիրատութեամբ եւ անիրատութեամբ: Մարդ կայ, որ կորցնում է իր շնորհները, որպէսզի
21, 22 նենգութեամբ: Նա դէմքով խոնարհ է եւ խոլ է ձեռնում, բայց քեզ կը սպասի այնպէս, ուր չես էլ կարծում: Եւ
23, 24 եթէ ուժի պակասութիւնը նրան արգելք հանդիսանայ վնասելու քեզ, ապա նա քեզ չարիք կը պատճառի, երբ պահը
25 գրնի: Մարդը ճանաչում է իր հայեացքից իսկ, եւ դէմքի փեսքից երեւում է իմաստութիւնը: Մարդու հագուստը,
26 երեսի ծիծաղը եւ ոտքի քայլը յայտնի է դարձնում նրան: Յանդիմանութիւն կայ, որ բարի չէ, եւ լռութիւն կայ, որ
իմաստութիւն է:

19, 2 Որքան աւելի լաւ է յանդիմանել, քան ինքն իր մէջ զայրանալ: Ով բռնութեամբ է դար անում, նման է այն
3 ներքինում, որ բռնանում է կոյսի կուտութեանը: Մարդ կայ, որ շարախօսութեան պատճառով արելի է դառնում
4, 5 բոլորին, մարդիկ էլ կան, որոնց բերանում խօսք չկայ: Կան որ լուռ են, քանզի չգիտեն խօսելու ժամանակը: Իմաս-
6 տուն մարդը լուռ է մինչեւ խօսելու պահը, բայց ով անզգամ եւ անբարիշտ է, առաջ է վագում: Ով շարախօսում
7 է, կ'արհամարհուի, եւ ով անչափ սաստում է իր խօսքով, արելի կը լինի: Կայ յաջողութիւն, որ չարիք է մարդուն,
8 գիտ էլ կայ, որ կորուստ է: Կայ ողորմութիւն, որ չի օգնում, բայց ողորմութիւն էլ կայ, որ կրկնակի հարուցում
9, 10 ունի: Նուաստութիւն կայ, որ փառքից է գալիս, փառք էլ կայ, որ խոնարհութիւն է փալիս: Կան որ փոքր բանի
11 փրժում են: Ով խօսքով իմաստուն է, իր անձը սիրելի է դարձնում, բայց փխմարների շնորհներն անաչեցնում են
12, 13 իրենց: Անզգամների ողորմութիւնը օգուտ չի բերի, քանզի նրանց աչքը մէկի փոխարէն շարք է ակնկալում: Քիչ
14 է փալիս, բայց շար է նախապում, եւ իր բերանը բացում է իբրեւ քարոզիչ: Տիմա փոխ կը փայ, իսկ վաղը յեղ
15 կը պահանջի. այդպիսին Տիրոջ եւ մարդկանց համար արելի է: Տիմարն այսպէս է ասում. «Ես բարեկամ չունեմ,
16, 17 եւ իմ բարի գործերի համար հարուցում չկայ: Իմ հացն ուրողները կեղծաւոր են»: Որքան յաճախ եւ ինչքան

շարերը պէտք է ծիծաղեն նրանց վրայ: Լաւ է ուրբից սայթաքել, քան լեզուից. այդպէս էլ չարերի կործանումը շուր 18
կը հասնի: Ապաշնորհ մարդը նման է փարաղէպ առասպելի: Անմիտ մարդու շուրթերին առակներն անարժէք են 19, 20
դառնում, քանզի նա չի ասում ժամանակին: Մարդ կայ, որ վկարութեան պարճառով անկարող է մեղք գործել. նա 21
իր հանգստութեան մէջ խղճի խայթ չի գգում: Մարդ կայ, որ ամօթի պարճառով է հոգին կորցնում. նա կը կորչի 22
իր մարդահաճութեան համար: Մարդ էլ կայ, որ բարեկամի պարճառով է ամօթը յանձն առնում եւ իզուր նրան 23
թշնամի դարձնում իրեն: Մարդու մէջ չար բիծ է սուրբ: Այլ բան է գողութիւնը եւ այլ բան՝ սրութիւնը, սակայն 24, 25
երկուսից էլ կորուստ են ժառանգում: Մարդու հոգուն անարգանք են իր սրտի վար խօսքերը, եւ նրա ամօթը միշտ 26
մնում է իր հետ: Որդեակ, պահիր իմ խօսքերը եւ օր ու գիշեր դրանց մասին մտածիր իբրեւ հարազատ որդի եւ
ազնիւ ժառանգ, իսկ նա, ով չի նորոգում եւ բարձրացնում նախնիների առաքինութիւնը, նա ամօթ եւ նախապիմք է
իր պապերի համար եւ մի նոր անէծք: Ով խօսքով իմաստուն է, առաջ կը փանի իրեն, եւ գիտուն մարդը հաճելի կը 27
լինի մեծամեծներին: Ով որ մշակի հողը, կը բարձրացնի իր ցորենի դէզը, եւ ով որ հաճելի լինի մեծամեծներին, 28
կը քաւի իր անիրաւութիւնը: Նուէրներն ու կաշառքը կուրացնում են իմաստունների աչքը եւ, ինչպէս բերանի կապ, 29
կաշկանդում յանդիմանութիւնը: Թաքուն է իմաստութիւնը, եւ անյայտ՝ գանձը, երկուսից էլ ի՛նչ օգուտ: Լաւ է այն 30, 31
մարդը, որ թաքցնում է իր յիմարութիւնը, քան այն մարդը, որ թաքցնում է իր իմաստութիւնը:

Որդեակ, եթէ մեղք գործեցիր, այլեւս մի՛ արա եւ աղօթիր հին մեղքերի համար: Փախիր մեղքերից, ինչպէս օ՝ 20, 2
ձից. եթէ մօպենաս կը խայթի բեզ: Մեղքի ժանիքները առիծի ժանիքներ են, որ սպանում են մարդկանց հոգիները: 3
Ամէն փեսակ անօրէնութիւն նման է երկսայրի սրի. նրա փուած վերքերին բժշկութիւն չկայ: Արհաւիրքն ու թշնա- 4, 5
մանքը աւերում են հարստութիւնը. այդպէս էլ կ'աւերուի ամբարտաւանների փունը: Խոնարհների խնդրուածքները 6
հասնում են մինչեւ Տիրոջ ականջները, եւ նրա արդարութիւնը փութով կը հասնի: Ով որ արի յանդիմանութիւնը, 7
նա կը լինի մեղաւորների շաւիղների մէջ, եւ ով որ երկիւղ է կրում Տիրոջից, սրտով նրան կը դառնայ: Լեզուով 8
հզօրը հեռուից է ճանաչում, իսկ ով գիտուն է, փեսնում է իր սայթաքումը: Ով իր փունը կառուցում է այլոց ունե- 9
ցուածքով, նման է նրան, որ քարեր է հաւաքում ձնռանը: Անօրէնների խումբը նման է դիզուած վուշի, եւ նրանց 10
վախճանը կրակի բոցի մէջ է: Մեղաւորների ճանապարհները հարթ են՝ քարերից մաքրուած, բայց վերջը դժոխքի 11
խորխորափն է: Ով պահում է օրէնքը, իշխում է իր մարքերին, եւ Տիրոջ երկիւղի վերջը իմաստութիւնն է: Ով 12, 13, 14
խորագէտ չէ, չի սովորի: Բայց խորագիտութիւն էլ կայ, որ շարացնում է դառնութիւնը: Իմաստունի գիտութիւնը 15, 16
հեղեղի նման կը սասարկանայ, եւ նրա խորհուրդները ականադրի նման են: Տգէտի փորը նման է ծակուրկէն 17
ամանի. ոչ մի գիտելիք այնպէղ չի մնայ: Եթէ գիտունը իմաստուն խօսք լսի, կը գովի այն եւ կ'աւելացնի այն, 18
մինչդեռ թեթեամիպը լսեց ու նրան հաճելի ջրուաց այն եւ նետեց իր թիկունքի յետը: Տխմարի խօսքը ճանա- 19
պարհի բռնաւ նման է, սակայն իմաստունների շուրթերի վրայ այն շնորհի է սրանում: Իմաստունների խօսքերը 20
փընաբուսելու են ժողովրդի մէջ, եւ դրանց մասին խորհելու են իրենց սրտում: Աւերուած փան նման է յիմարի 21
իմաստութիւնը, եւ փխմար մարդու գիտութիւնը անմիտ խօսք է: Անմիտների համար խրապը ուրանակապ է եւ աջ 22
ձեռքի ձեռնակապ: Ծիծաղելիս փխմարը բարձրացնում է իր ձայնը, իսկ խորագէտ մարդը հազիւ ժպտում է հան- 23
դար: Գիտունի համար խրապը նման է ոսկեղէն զարդի եւ աջ բազկի ապարանջանի: Տխմարի ուրբը արագ 24, 25
դիմում է դէպի փուն, սակայն բազմափորձ մարդը պարկառու է մարդկանցից: Անմիտը դռան արանքից է փան 26
մէջ նայում, իսկ բարեկրօն մարդը մնում է դրսում: Մարդու համար անվայել բան է դռան մօտ ականջ դնելը, իսկ 27
իմաստունը վշտանում է այդ անարգ արարքից: Շարախօս օտար բերանները պարսում են, ինչ որ լսել են, իսկ 28
իմաստունների խօսքերը կշռադատուած են: Յիմարների սիրտը իրենց բերանում է, իսկ իմաստունների բերանը՝ 29
իրենց սրտում: Ամբարիշտը սափանային անիծելիս՝ ինքն իր հոգին է անիծում: Բամբաստող պղծում է իր հոգին, 30, 31
նա ուր էլ բնակուի, աքելի կը լինի:

Ծոյլը նման է շաղախուած կղկղանքի. ամէն ոք գգուանքով կը թքի նրա վրայ: Ծոյլը հաւասար է աղբի եւ 21, 2
թրիքի. ամէն ոք, ով այն վերցնի, թափ կը փայ իր ձեռքը: Անդաստիարակ որդու ծնունդը հօր ամօթն է, իսկ դստեր 3
ծնունդը՝ նրա նուաստացումը: Ողջախոս դուստրն իր ամուսինը կ'ունենայ, իսկ անամօթը փրփմութիւն է ծնողների 4
համար: Անառակը ամօթով կը թողնի իր հօրն ու մօրը եւ երկուսից էլ կ'անարգուի: Տարաղէպ պարսմութիւնը 5, 6
նոյնն է, ինչ որ երաժշտութիւնը սգի ժամանակ, իսկ ծեծն ու խրապը իմաստութիւն է ամէն ժամանակ: Յիմարին 7
սովորեցնողը նման է կոտորած խեցի կապնողի եւ քնածին խոր քնից արթնացնողի: Ով պարսում է յիմարին, 8, 9
նոյնն է թէ պարսում է նիրհողին, որը վերջում հարցնում է «Ի՛նչ»: Լաց եղիր նաեւ փխմարի վրայ, քանզի նրա 10
համար չքացաւ իմաստութիւնը: Մեղմ լաց եղիր մեռելի վրայ, քանզի նա գրաւ իր հանգիստը, իսկ յիմարի համար 11
ապրելը մահից վար է: Մեռելի վրայ սուգը եօթն օր է, իսկ անմիտ եւ ամբարիշտ մարդու համար՝ իր կեանքի 12, 13
բոլոր օրերին: Անզգամի հետ շար մի՛ խօսիր եւ անմիտ մարդու մօտ մի՛ գնա: Զգոյշ եղիր նրանից, որպէսզի 14, 15
փանջանք չկրես եւ նրանից հեռանալիս կեղտով չշաղախուես, այլ գափուիիր նրանից, եւ հանգիստ կը գտնես ու 16
չես ձանձրանայ նրա անմիտութիւնից: Կապարից աւելի ծանր ի՛նչ կայ, եւ ի՛նչ է նրա անունը, եթէ ոչ՝ յիմար: Աւելի 17, 18
դիւրին է փանել աագը, աղը եւ շիկացած երկաթը, քան անմիտ մարդուն: Ինչպէս փայտէ պահանգով ամբացուած 19
շինուածքը ցնցումներից չի խախտուում, այդպէս էլ անխախտ է մնում իմացութեան խորհրդով հաստատուած սիրտը: 20, 21
Իմաստութեան խորհրդով հաստատուած սիրտը վախի ժամանակ չի վիսպուի: Ինչպէս բարձրաւանդակի վրայ 22
գրնուող յարդը եւ աւագաշաղախ քարաշէն պարի խճաքարերը հողմերի առաջ չեն դիմանայ, այնպէս էլ վախկոտ 23
սիրտը փխմար խորհուրդների պարճառով չի փոկայ ամէն փեսակ երկիւղի առաջ: Ով աչքն է խոցում, արտասուք 24
է բերում, եւ ով սիրտն է խոցում, զգացմունքներ է յարուցում: Ով քար է նետում թռչուններին, քշում է նրանց, եւ 25
ով նախապում է բարեկամին, խզում է բարեկամութիւնը: Թէ սուր էլ քաշես բարեկամի վրայ, անյոյս մի՛ եղիր, 26
քանզի դարձ կայ: Թէ բարեկամի վրայ բերան էլ բացես, մի՛ վախեցիր, քանզի հաշտութիւն կայ, միայն թէ դա չլինի 27
նախապիմք, ամբարտաւանութիւն, գաղտնիք յայտնել եւ նեղ վիրաւորանք: Ամէն փեսակ բարեկամ փախչում է 28
սրանցից: Մերձատրի մօտ հաւաքարմութիւն ունեցիր նրա աղքատութեան ժամանակ, որպէսզի նրա հարստութեան 29
օրօք ուրախ լինես: Նեղութեան ժամանակ մօտ եղիր նրան, որպէսզի դու էլ ժառանգես նրա ժառանգութիւնից: 28
Ինչպէս հնոցում կրակից առաջ գոլորշի եւ ծուխ է դուրս գալիս, այդպէս էլ արինահեղութիւնից առաջ՝ բամբասանքը: 29

30 Ես չեմ ամաչի բարեկամիս պաշտպանել եւ նրա երեսից չեմ թաքնուի, թէկուզ ինձ չարիք պատահի նրա պարճառով,
31, 32 մինչդեռ ամէն ոք, ով լսի այդ մասին, պիտի խորշի նրանից: Ով ինձ կը քար պահապան իմ բերանի վրայ եւ
խորագիտութեան կնիք՝ իմ շուրթերին, որպէսզի չխորտակուեմ, եւ իմ լեզուն չկործանի ինձ:

22, 2 Տէր, Նայր եւ Իշխան իմ կեանքի, մի՛ թող ինձ դրանց խորհուրդների մէջ: Ով կապանք կը դնէր իմ մարմնի
3 վրայ եւ իմաստութեան խրատ իմ սրտի վրայ, որպէսզի դրանք չհնայեն իմ քրտնալեզուն եւ թոյլ չգրան, որ մեղք
գործեմ, որպէսզի չճանրանան իմ զանցանքները, եւ չմեծանան իմ մեղքերը, որպէսզի չընկնեմ հակառակորդների
4, 5 առջեւ, եւ իմ թշնամին ինձ ոտնապակ չանի: Տէր, Նայր եւ իմ կեանքի՝ Աստուած, մի՛ քոր ինձ աչքերի ունայն
6 խաղ եւ հեռացրո՛ւ ինձնից սրտի ցանկութիւնը: Թող ինձ չհասնեն որովայնի ցանկութիւնն ու անառակութիւնը,
7 եւ մի՛ մաքնի ինձ անամօթ մարդու ձեռքը: Որդիներ, լսեցէ՛ք բերանի մասին այս խրատը. ով որ պահի այն,
8, 9 չի որսուի: Մեղաւորն իր շուրթերով է որսում, եւ հայիոյիչն ու ամբարփաւանը դրանցով է սայթաքում: Մի՛
10, 11 ընտելացրո՛ւ քո բերանը երգումի: Մի՛ վարժուի՛ր Սրբի անունով երգուել: Ինչպէս այն ծառան, որ յաճախ պարծի
է ենթարկում, անպակաս չէ վերքերից, այնպէս էլ ով երդում եւ մշտապէս Սրբի անունն է փախիս, չի մաքրում
12 մեղքերից: Շար երդուող մարդը անօրէնութեամբ է լցում, եւ հարուածներն անպակաս կը լինեն նրա քրտնից:
13, 14 Եթէ յանցանք գործի, իր մեղքն իր վրայ է, եւ եթէ շփոթուի, կրկնակի մեղք է գործում: Եթէ ի գուր երդուեց, չի
15 արդարանայ, որովհետեւ նրա քունը փանջանքով է լցուելու: Խօսք կայ, որ հաւասար է մահուան. թող այն չզգրնուի
16 Յակոբի քրտնի ժառանգութեան մէջ: Թող այս ամէնը բարեպաշտներից հեռու մնայ, եւ նրանք մեղքի մէջ չեն
17, 18 թաւալուի: Մի՛ ընտելացրո՛ւ քո շուրթերը քրտնալեզուն, քանզի դրա մէջ մեղաւոր խօսքեր կան: Երբ մեծամեծների
19 մէջ նստես, յիշի՛ր քո հօրն ու մօրը, որպէսզի քեզ չկորցնես նրանց առջեւ եւ, ըստ քո սովորութեան, յիմարութիւն
20 չանես ու չասես, թէ՛ «Լաւ էր չճնուելի», եւ քո ծննդեան օրն անիծես: Այն մարդը, որ վարժուած է նախափնիքի, իր
21 բոլոր օրերում չի խրատուի: Երկու բան կայ, որ շարացնում է մեղքերը, մի երրորդ բան է՝ որ բարկութիւն է առաջ
22, 23 բերում: Յասկոպ հոգին բորբոքում կրակի նման է՝ չի մարի մինչեւ չսպառուի: Բոզաբարոյ մարդը չի դադարի
24 իր մարմնի անդամների հետ անառակութիւն անել, մինչեւ որ կրակը վառի նրան: Պռնիկ մարդուն ամէն քրտնակ
25 հաց քաղցր է, նա չի դադարի, մինչեւ որ մեռնի: Մարդը, որ մեղք է գործում իր մահճի դէմ, իր սրտում ասում
26 է. «Ով կը քրտնի ինձ: Իմ շուրթը խաւար է, պարբեր ծածկում են ինձ, ոչ ոք չի քրտնում ինձ. ինչո՞ն կասկածեմ,
27, 28 չե՞ որ Բարձրեալը չի քրտնում իմ մեղքը»: Նրա երկիւղը մարդկանց աչքն է: Նա չգիտի, որ Տիրոջ աչքը բիւր
անգամ լուսավոր է արեգակից, քրտնում է մարդկանց բոլոր ճանապարհները եւ նկատում նրանց բոլոր գաղտնի
29 քրտնալեզուները: Մինչեւ նրանց սրտերում չանանայն ինչ ծանօթ էր նրան, այդպէս էլ կը լինի նրանց վախճանուելուց
30, 31 յետոյ: Այդպիսին կը պարծուի քաղաքի հրապարակներում եւ կը բռնուի այնքեղ, ուր չէր ենթադրի: Այդպէս կը
32 պարծուի նաեւ այն կինը, որ թողել է իր ամուսնուն եւ օտարից ժառանգ է բերել: Նախ որովհետեւ Բարձրեալի
օրէնքին չհնազանդուեց, երկրորդ՝ յանցանք գործեց իր ամուսնու դէմ, եւ երրորդ՝ շնացաւ պռնկութեամբ եւ օտար
33, 34 մարդուց որդի բերեց: Նա ժողովրդից պիտի վարաւորի, եւ նրա որդիներին պիտի հոգ չսրանեն: Նրա որդիները
35 արմարներ պիտի չարձակեն, եւ նրա ոսկերը պտուղ չպիտի փրան: Նա անէծք է թողնելու իր յիշարակին, եւ նրա
36 նախափնիքը չի ջնջուելու: Աւելի լաւ բան չկայ, քան երկիւղը Տիրոջից, եւ չկայ աւելի քաղցր բան, քան անսալ
Տիրոջ պարտիրաններին:

23, 2 Իմաստութիւնը կը գովի իրեն եւ պիտի պարծենայ իր ժողովրդի մէջ: Բարձրեալի փաճառում պիտի բացի
3 իր բերանը եւ նրա գօրութեան առջեւ պիտի պարծենայ. «Ես դուրս ելայ Բարձրեալի բերանից եւ մշուշի նման
4, 5 ծածկեցի երկիրը: Ես բնակուեցի բարձունքներում, եւ իմ Աթոռը ամպի սեւան մէջ է: Միայն ես պարտուեցի երկնքի
6, 7 ծիրով մէկ, գնացի անդունդների խորքերը, իշխեցի ծովի ալիքներին, բոլոր երկրներին եւ բոլոր ժողովուրդներին
8, 9 ու ազգերին: Այս բոլորի մէջ հանգիստ փնտրեցի եւ այն երկիրը, ուր ես հանդարտուեմ: Այն ժամանակ բոլորի
10 Արարիչը պարտիրեց ինձ, եւ նա, ով սրտեղծեց ինձ, ցոյց փուտեց իմ խաղաղութեան խորանը: Նա ասաց. «Դու
11 բնակուի՛ր Յակոբի քրտնի մէջ եւ Իսրայէլի մէջ ժառանգութիւն սրացիր»: Սկզբից, յախտնութիւնից առաջ Տէրն
12 սրտեղծեց ինձ, եւ ես յախտեան չեմ նուազելու: Ես պաշտամունք մարտուեցի նրա սուրբ խորանի առջեւ, ապա
հաստատուեցի Սիոնի մէջ, Տէրը նոյնպէս բնակեցրեց ինձ սուրբ քաղաքում, եւ իմ իշխանութիւնը Երուսաղէմի
13, 14 մէջ է: Ես արմարտուեցի փառաւոր ժողովրդի մէջ, Տիրոջ բաժնում նրա ժառանգութեան մէջ: Բարձրացայ
15 Լիբանանի նոճու պէս եւ Ահերմոնի լեռների դափնու նման: Բարձրացայ ինչպէս արմաւենիի Ենգաղիում եւ ինչպէս
16, 17 վարդենու փունկը Երիքովի մէջ: Բարձրացայ դաշտի վայելուչ ձիթենու պէս, բարձրացայ սօսու նման: Բուրեցի
18, 19 իբրեւ կինամոն եւ խնկի ծառ, իբրեւ քաղբան, խունկ, սրաշիւ եւ իբրեւ կնդրուկի անուշ հոտ վրանում: Բեւեկնի
20 նման արձակեցի իմ ոսկերը, եւ իմ ոսկերը փառքի եւ շնորհների ոսկեր են: Ես իբրեւ այգի շնորհներ եմ բխում,
21 եւ իմ ծաղիկները փառքի եւ հարստութեան պտուղներ են: Սօսեցէ՛ք ինձ ամէնքդ, որ ցանկանում էք ինձ, եւ
22 ճաշակեցէ՛ք իմ արմարներից, քանզի իմ յիշարակը մեղրից քաղցր է, եւ իմ ժառանգութիւնը աւելի քաղցր է, քան
23 մեղրի խորխիւր: Ովքեր ուրեմ ինձ, փակաւին պիտի քաղցած մնան, եւ ովքեր ընպէս ինձ, փակաւին պիտի
24, 25 ծարաւեն: Ով ինձ լսի, չի ամաչի, եւ ովքեր ինձ հետ գործեն, չեն մեղանցի»: Այս ամէնը բարձրեալ Աստու
26, 27 ուխտի Գիրքն է եւ Օրէնքը, որ մեզ պարտիրեց Մովսէսը իբրեւ Յակոբի ժողովուրդների ժառանգութիւն: Նա
28, 29 իմաստութիւնը հեղում է Փիսոն գետի նման եւ ինչպէս Տիգրիսը՝ նորահաս բերքի օրերին: Նա գիտութիւնը լցնում
30 է Եփրատի նման եւ ինչպէս Յորդանանը՝ հնձի օրերին: Նա խրատը սփռում է իբրեւ յոյս եւ փարածում ինչպէս
31, 32 Գեհոնը՝ բերքահաւաքի օրերին: Նրան չհասցրեց ճանաչել առաջին մարդը, նրան չքննեց վերջինը եւս, քանզի
33 նրա խոհամտութիւնը ծովից անհուն է, եւ նրա խորհուրդը խոր է մեծ անդունդներից աւելի: Ես իբրեւ ջրմուղ ելայ
34, 35 գետից եւ իբրեւ վրակ ելայ դրախտից: Ասացի՛ ջրեմ պարտեզը եւ ջրեմ անուն: Ես ահա ինձ համար ջրմուղը
36 գետ դարձաւ եւ ինձ համար գետը՝ ծով: Տակաւին ես գիտութիւնը պիտի լուսաւորեմ ինչպէս առաւօտը եւ նրա
37 յոյսը պիտի փարածեմ մինչեւ հեռաստանները: Ես փակաւին ուսմունքը պիտի սփռեմ իբրեւ մարգարտութիւն եւ այն
38 յախտեանս պիտի թողնեմ ազգերի մէջ: Տեսէ՛ք, ես ոչ միայն ինձ համար աշխատեցի, այլեւ բոլոր նրանց համար,
ովքեր փնտրում են այն:

24, 2 Երեք բանով գեղեցկացայ եւ վայելուչ երեսացի Տիրոջ եւ մարդկանց առջեւ: Դրանք են՝ եղբայրների միաբա-

նութիւնը, մերձատրնների սերը եւ՝ երբ կինն ու փղամարդը համերաշխ են իրար հետ: Իմ հոգին արեց երեք փեսակ մարդկանց եւ խիստ զարշեց նրանց կեանքից: Դրանք են՝ հպարտ աղքատը, սրախօս հարուստը եւ վաւաշտը ու պակասամիտ ծերը: Եթէ պարանեկութեանը ժամանակ չհաւաքեցիր, ինչպէ՛ն կը գրնես ծերութեանը ժամանակ: Որքա՛ն պապշած է պեկեր մարդուն՝ դարելը եւ ծերերին՝ խորհուրդ փալը: Որքա՛ն գեղեցիկ է ծերերի իմաստութիւնը եւ պարուատը մարդկանց իմացութիւնն ու խորհուրդը: Ծերերի պակը բազմահմութիւնն է եւ նրանց պարծանքը՝ երկիւղը Տիրոջից: Ինը խորհրդի են երանի փալիս իմ մտքում, իսկ փասնետրոդը կ'ասես լեզուով: Դա այն մարդն է, որ ուրախ է որդիներով եւ իր կենդանութեան ժամանակ փեսնում է թշնամիների կործանումը: Երանի՛ նրան, ով ապրում է իմաստուն կնոջ հետ, իր լեզուով չի սխալում եւ չի ծառայում մէկին, որ անարժան է իրեն: Երանի՛ նրան, ով իմաստութիւն գրաւ եւ այն կը պարմի լսողների ականջին: Որքա՛ն մեծ է նա, ով իմաստութիւն է գրել, բայց նա աւելի մեծ չէ, քան նա, ով երկիւղ է կրում Տիրոջից: Երկիւղը Տիրոջից գերազանցում է ամէն բան: Եւ ով ունի այն, ո՛ն կարելի է նմանեցնել: Կարելի է փանել ամէն փեսակ վերք, բայց ոչ՝ սրբի վերքը, ամէն փեսակ չարութիւն, բայց ոչ՝ կնոջ չարութիւնը, ամէն փեսակ հարուած, բայց ոչ՝ արելիների հարուածը, ամէն փեսակ վրէժ, բայց ոչ՝ թշնամիների վրէժը: Օձի գլխից չար գոլիս չկայ եւ ոչ էլ թշնամու ցասումից աւելի մեծ ցասում: Նախընթացի բնակուել աշիւծի եւ վիշապի հետ, քան ապրել չար կնոջ հետ: Կնոջ չարութիւնը այլափոխում է նրա փեսքը եւ բուրձի նման սեւացնում նրա երեսը: Նրա ամուսինը կը նստի իր ընկերների հետ եւ, լսելով, հոգոց կը հանի: Ամէն փեսակ չարութիւն փոքր է կնոջ չարութեան մօտ. թող նրան ընկնի մեղաորի վիճակը: Աւազուր գառիվերը ծերունու ոտքերի փակ նոյնն է, ինչ հեզ ամուսնու համար լեզուանի կինը: Մի՛ նայիր կնոջ գեղեցկութեանը եւ մի՛ փափագիր: Բարկութիւն է, լրբութիւն եւ մեծ ամօթ, եթէ կինն է ամուսնուն հրամայողը: Թշուառացած սիրտ, խոժոռ դէմք եւ սրբի վերք է չար կինը: Թուացած ձեռք եւ կթոքած ծունկ է այն կինը, որ երանի չի փալիս իր ամուսնուն: Մեղքի սկիզբը կնոջից է, եւ նրա պարծառով ենք մեռնում բոլորս: Ելք մի՛ փոր ջրին եւ չար կնոջ համարձակութեանը. եթէ նա չի գնում ըստ քո ձեռքի ցոյց փուած ուղղութեան, կորի՛ր քո մարմնից եւ հեռո՛ւ նեպիր նրան:

Երանելի է բարի կնոջ ամուսինը, եւ բազում է նրա օրերի թիւը: Բարեգործ կինն ուրախացնում է իր ամուսնուն եւ նրա փարիները լցնում խաղաղութեամբ: Բարի կինը մի բարի բաժին է, որ Տէրը փալիս է իրենից երկնչողներին. հարուստ թէ աղքատ՝ նրանց սիրտը գոհ է նրանից, եւ նրանց դէմքը միշտ ուրախ է: Երեք բանի վրայ կասկածեց իմ սիրտը, բայց կայ մի չորրորդը, որի համար աղօթում եմ վախից: Դրանք են՝ քաղաքի բանասարկութիւնը, ամբոխի վրդովմունքը եւ սուր չարախօսութիւնը, որոնք մահից աւելի դաժան են: Բայց սրբի ցաւ եւ սուգ է այն կինը, որ չարանախանձ է մէկ այլ կնոջ, լեզուանի գազան է, որ խոցում է բոլորին: Չար կինը եզան երեքացող լուծ է. ով բռնի այն՝ իժ է բռնում: Մեծ խայրառանկութիւն է հարբեցող կինը, որ չի ծածկում իր ամօթը: Կնոջ պոռնկութիւնը իմացում է նրա շարժումներից, նրա աչքերի հայեացքից եւ նրա արքայանունքներից: Անամօթ դստեր վրայ հսկողութիւն հասարակիր, որպէսզի համարձակութիւն սքանալով՝ նա ինքնագոլիս չլինի: Լիրբ կնոջ աչքից գոյճ եղիր եւ մի՛ գարմացիր, եթէ քո դէմ էլ յացանք գործի: Ինչպէս ծարաւած ճանապարհորդը, նա բերանը բացում եւ խմում է ամէն փեսակ մօտիկ ջրերից, նստում է ամէն փեսակ վրանի առջեւ եւ կապարճի պէս բացում առաջին իսկ նեպի դէմ: Կնոջ շնորհը հրճուանք է նրա ամուսնուն, եւ նրա ողջախոհութիւնը զօրացնում է նրա ոսկորները: Խոնարհ կինը Տիրոջ պարգեւն է. անփոխարինելի է առաքինի հոգին: Ընտրիների վրայ շնորհ է ամօթխած կինը, եւ համարժէք կշիռ չկայ նրա զուսպ հոգու համար: Տիրոջ բարձունքներում ծագող արեգակ է բարի կնոջ գեղեցկութիւնն իր փան յարդարանքի մէջ: Ինչպէս լուսափու ճրագն է մաքուր աշտանակի վրայ, այնպէս էլ երեսի գեղեցկութիւնն է հանդարտ հասակի վրայ: Ինչպէս ոսկեղէն սիւներն են արծաթեղէն խարխիւների վրայ, այնպէս էլ գեղեցիկ ոտքերն են խոնարհ զարշապարների վրայ: Միրքս փխտը է երկու բանի համար, եւ կայ մի երրորդ բան, որից իմ մէջ ցասում առաջացաւ: Դրանք են՝ պարերազմող մարդը, որն աղքատութեան պարճառով է թշուառ, եւ իմաստուն մարդիկ, որոնք արհամարհուած են: Բայց ով արդարութիւնից դառնում է դէպի մեղքը, Տէրը նրա համար սուր է պարբաստում: Դժուար թէ վաճառականը խուսափի յանցանքներից, եւ պանդոկապանը արդարանայ մեղքերից:

Շարերը մեղանջում են կայքի համար, եւ ով ուզում է շարացնել այն, դէմքը շրջում է: Ինչպէս իրար կից բարերի միջեւ ցից է սփում, այնպէս էլ մեղքն է փեղ գրնում վաճառելու եւ գնելու միջեւ: Եթէ մէկը նախանձախնդրութեամբ հասարակական չէ Տիրոջ երկիւղի մէջ, արագ կը կործանուի նրա փունը: Մաղելիս մաղի մէջ աղբն է մնում, ինչպէս մարդու կղկղանքը՝ նրա մտքերի մէջ: Բրուպի անօթները փորձում են կրակի մէջ, իսկ մարդը փորձում է իր խորհուրդների մէջ: Ծառերի մշակութիւնը երեսում է նրա պտղից, ինչպէս խօսքից՝ մարդու սրբի խորհուրդները: Մի՛ գովիր մարդուն նրա խօսելուց առաջ. այսպէս են փորձում մարդկանց: Եթէ արդարութեան յետեւից գնաս, կը հասնես նրան, եւ այն կը հագնես իբրեւ փառքի զգեստ: Թշուները հանգստանում են իրենց նմանների մօտ, եւ ճշմարտութիւնը վերադառնում է իրեն փնտռողների մօտ: Ինչպէս աշիւծն է դարանակալ որսին, այնպէս էլ մեղքը՝ անիրաւութիւն անողին: Բարեպաշտի գրոյցը յարարեւ իմաստութիւն է, իսկ անզգամը լուսնի պէս այլափոխուում է: Խնայիր ժամանակդ, երբ անմիտների մէջ ես, բայց փեսայէն մնա խելացիների հետ: Յիմարների գրոյցները ձանձրալի են, եւ ծաղրելու համար նրանք պիտի մեղքեր գործեն: Շար երդուողի խօսքից ցցում են լսողի մազերը, իսկ նրանց վեճը ականջ է խլացնում: Ամբարտաւանների վեճն արիւնահեղութիւնն է, եւ նրանց բամբասանքը ձանձրալի է լսել: Ով յայտնում է գաղտնիքները, կորցնում է հաւատարմութիւնը եւ չի գրնի բարեկամ իր հոգու համար: Երկար մնա բարեկամի մօտ եւ հաւատարիմ եղիր նրան. իսկ եթէ յայտնես նրա գաղտնիքները, չես գնայ նրա յետեւից: Ինչպէս մարդ կորցնում է իր թշնամուն, այնպէս կորցնում է մերձատրի սերը: Ինչպէս թռչունին, որ քո ձեռքից բաց եւ թողնում եւ էլ չես կարող բռնել, այնպէս էլ չես բռնի մերձատրին, որին բաց եւ թողնում: Մի՛ գնա նրա յետեւից, բանգի նա հեռացաւ եւ այժմամի պէս փրկուեց որոգայթից: Վերքը կարելի է կապել, եւ հայտնաբերից յետոյ հաշտութիւն կայ: Ով յայտնում է գաղտնիքները, նա կորցնում է հաշտութեան յոյսը: Ով ականակում է աչքով, չարիք է նիւթում, եւ ով փեսնում է այն, թող հեռու մնայ նրանից: Քո աչքի առջեւ նա կը քաղցրացնի իր բերանը, կը զարմանայ քո խօսքի վրայ, իսկ յետոյ կը ծռի իր բերանը եւ քո խօսքը գայթակղութեան առարկայ կը

27, 28 դարձնի: Շար բան արեցի, բայց ոչ մի բան այնպես չեմ արել, ինչպես նրան. Տերը նոյնպես արելու է նրան: Ով
 29 քարը երկինք է նետում, այն իր գլխին կ'ընկնի. նենգաոր մարդու հարուածները բացում են վերքերը: Ով հոր փորի,
 30 նրա մէջ կ'ընկնի, և ով որոգայթ լարի, կը բռնուի նրա մէջ: Ով չարութիւն անի, կը գորուի նրա մէջ և չի էլ իմանայ,
 31 թէ այն որպէղից հասաւ իրեն: Ամբարտաւանների ծաղրն ու նախապիւնքը, նաեւ վրէժխնդրութիւնը աշիւծի նման
 32 դարանակալ է նրանց: Որոգայթով կը բռնուեն նրանք, ովքեր ուրախանում են բարեպաշտների անկումով. իրենց
 33 մահից առաջ հեծութիւնը պիտի մաշի նրանց: Ոխը և բարկութիւնը նոյնպէս գարշելի են, և մեղաւոր մարդը ամուր
 կառչում է նրանցից:

27, 2 Ով վրեժ առնի, Տիրոջից վրէժխնդրութիւն կը գրնի, և Տերը խստօրէն կը հասարարի նրա մեղքերը: Ներին
 3 քո եղբօր անիրաւութիւնը, և միայն այն ժամանակ աղօթելիս քո մեղքերը կը ներուեն: Մարդը մարդու հանդէպ
 4 բարկութիւն է կուրակում, իսկ Տիրոջից բժշկութիւն է խնդրում: Իր նման մարդու հանդէպ նա չունի ողորմածութիւն,
 5 բայց աղերսում է իր մեղքերի թողութեան համար: Ինքը եւս մարմին է, բայց դիս է պահում: Ով քաւութիւն կը փայ
 6, 7 նրա մեղքերին: Յիշիր քո վախճանը և դադարիր թշնամութիւն անելուց, յիշիր ապականացու լինելը ու մահը և
 8, 9 մնա՛ պարտիրանների մէջ: Յիշիր պարտիրանները և դիս մի՛ պահիր մերձատրիդ հանդէպ, յիշիր Բարձրեալի
 10 ուխտը և արհամարհիր քո քարկոտութիւնը: Նեռն մնա վեճից և դու կը նուագեցնես մեղքերդ, քանզի զայրացած
 11 մարդը կռիւ է բորբոքում, մեղաւոր մարդը գժպեցնում է իր բարեկամներին և նրանց մէջ, ովքեր խաղաղութեամբ
 12 են ապրում, բանասրկութիւն է գցում: Կրակը վառում է ըսպ իրեն սնող նիւթի, իսկ կռիւն էլ բորբոքում է ըսպ նրան
 գրգռող սասարկութեան. մարդու զայրոյթը լինում է ըսպ նրա գորութեան, և ըսպ նրա հարստութեան սասարկանում
 13, 14 է նրա բարկութիւնը: Անզիջում հակառակութիւնը կրակ է բորբոքում, և անզիջում կռիւը արիւն է հեղում: Եթէ
 կայծի վրայ փչես, կը բորբոքուի, և եթէ նրա վրայ թքես, կը մարի. այդ երկուսն էլ քո բերանից են դուրս գալիս:
 15, 16 Քսուն և երկերեսանին թող անիծուեն, քանզի բազում խաղաղ ապրողներ կործանուեցին: Մի երրորդ մարդու
 17, 18 լեզուն շարերին սասանեց, նրանց ազգից ազգ հալածեց, ամուր քաղաքներ կործանեց և մեծամեծների փներն
 19, 20 աւերեց: Մի երրորդ մարդու լեզուն ջանասեր կանանց վռնդեց և նրանց գրկեց իրենց վասարակից: Ով նրան
 21 լսի, հանգիստ չի գրնի և վստահ ու ապահով չի ապրի: Մտրակի հարուածը վերք է առաջացնում, իսկ լեզուի
 22 հարուածը ոսկորներ է փշրում: Շարերն են ընկել տուների սայրից, բայց ոչ նրանց չափ, ովքեր ընկել են լեզուի
 23 երեսից: Երջանիկ է նա, ով թաքնում է նրանից, ով չի ճաշակել նրա ցասումը, ով չի քաշել նրա լուծը և ով չի
 24, 25 կապուել նրա կապանքներով: Նրա լուծը երկաթեայ լուծ է, և նրա կապանքները՝ պղնձէ կապանքներ: Դաժան
 26 մահ է նրա մահը, դժոխքը լաւ է նրանից: Թող նրա ձեռքը չլինի բարեպաշտների վրայ, և թող նրանք չայրուեն նրա
 27 բոցում: Ովքեր Տիրոջը թողնեն, կ'ընկնեն չար լեզուի ձեռքը, նրանց մէջ կը բորբոքուի այն ու չի մարի, նրանց վրայ
 28 կ'ուղարկուի իբրեւ աշիւծ ու նրանց կ'ոչնչացնի ինձի նման: Տես, քո կալուածքը ամբարձր փշէ ցանկապարով:
 29, 30 Պի՛նդ կալած պահիր քո ոսկին և արծաթը, քո խօսքին չափ ու կշիռ փոր և քո բերանին դուռ ու նի՛գ դիր: Զգո՛յ՛ջ
 եղիր, որպէսզի չցայթակողուես լեզուից, ջընկնես դարանակալ մարդու առջեւ:

28, 2 Ով ողորմութիւն է անում, նա փոխ է փալիս մերձատրին: Ով իր ձեռքով նրան սարար է լինում, պահում
 3 է պարտիրանները: Մերձատրիդ փոխ փոր ժամանակին, հասարար պահիր խօսքը, հաւարարին եղիր նրան
 4 և միշտ կը գրնես քեզ համար անիրաժեշտը: Շարերը փոխ վերցրածը գրած բան համարեցին և դառնութիւն
 5 պարճառեցին իրենց օգնողներին: Մի՛նչեւ վերցնելը մարդ համբուրում է մերձատրի ձեռքը և խոնարի ձայնով է
 6 խօսում նրա ունեցուածքի մասին: Վերադարձնելու ժամանակ նա կը յերաճգի ժամկէտը, ցաւալի խօսքեր կ'ասի և
 7 կը գանգարուի ժամանակից: Եթէ փոխարում կարողանայ փորածի հագիւ կէտը յեր առնել, ապա այն կը համարի
 8 գրած բան. իսկ եթէ չկարողանայ, կը գրկուի իր ունեցուածքից և նրան գուր փեղը թշնամի կը դարձնի իրեն:
 9, 10 Մա էլ անէժք և բամբասանք կը հարուցի և պարիս փալու փոխարէն կ'անարգի նրան: Արդ, շարերը նման
 11 չարութեան պարճառով երես են թեքում և գուշանում գուր փեղը գրկուել ունեցուածքից: Մակայն դու աղքատի
 12 նկարմամբ բարեհաճ եղիր և նրան մի՛ ուշացրու ողորմութիւնդ: Ի սեր պարտիրանի ձեռք մեկնիր աղքատին ըսպ
 13 նրա կարօտութեան և ձեռնունայն մի՛ վերադարձրու նրան: Արծաթը ծախսիր եղբօր և բարեկամի վրայ և մի՛
 14 թող որ ժանգոտուի քարի փակ ի կորուստ: Քո գանձն օգրագործիր համաձայն Բարձրեալի պարտիրանների, և
 15 դա քեզ օգուր կը լինի ոսկուց աւելի: Ողորմութիւն հաւաքիր քո շրեւարաններում, և այն կը փրկի քեզ գանազան
 16, 17 չարչարանքներից, թշնամու դէմ կը ճակարկի քեզ համար եզօր վահանից և ծանր նիզակից աւելի: Բարերար
 18 մարդը երաշխատրում է իր մերձատրին, իսկ ով կորցրել է ամօթը, կը թողնի նրան: Մի՛ սոռացիր երաշխատրողի
 19 շնորհը, քանզի նա իր անձը փուցեց քեզ համար: Մեղաւորը վարնում է իր երաշխատրողի բարիքը, և սրբով
 20 երախարամոռը կը լքի իր փրկարարին: Երաշխատրութիւնը բազում յաջողակների կործանեց և նրանց ցնցեց ծովի
 21, 22 ալիքների նման: Վզօր մարդկանց գրկեց իրենց բնակավայրից, և նրանք դեգերեցին օրար ազգերի մէջ: Իր շահին
 23 հերամուտ մեղաւորը, որը երաշխատր է դառնում, դարասարանի մէջ կ'ընկնի: Պաշտպան եղիր մերձատրին ըսպ
 24 քո կարողութեան և գոյ՛ջ եղիր, որպէսզի չլինի թէ ծուղակ ընկնես: Մարդու կեանքի սկիզբը ջուրն է, հացն է,
 25 ջուրն է և փունն է, ուր նա ծածկում է իր ամօթը: Լաւ է աղքատի ապրուստը իր գերանապար յարկի փակ, քան
 26, 27 այլոց փների ճոխ կերակուրը: Գո՛հ եղիր թէ՛ շարից և թէ՛ քից: Թշուառ կեանք է փնից փուն փոխադրուելը,
 28 ուր պանդխտը՝ չես կարող բանալ բերանը: Նաց և ջուր կը փա՛ շնորհակալութիւն չես ստանայ, և դեռ աւելին՝
 29 այսպիսի բաներ կը լսես. «Ե՛կ, օտարական, սեղան պարասարի և, ինչ որ քո ձեռքին կայ, կերակրիր ինձ:
 30, 31 Դո՛րս գնա փնից, օտարական, պարուար մարդ է հիւր եկել, իմ եղբայրը հիւր է եկել, փունը պէտք է ինձ»: Այս
 բոլորը ծանր են այն մարդու համար, որ հոգի ունի, անարգուած ծառայ է և կրում է փոխարուի նախապիւնքը:

29, 2 Ով սիրում է իր որդուն, պէտք է յաճախակի պարծի նրան, որպէսզի վերջում ուրախ լինի: Ով խրափում է իր
 3 որդուն, նրանից օգուր կը փեսնի և ծանօթների մէջ նրանով կը պարծենայ: Ով ուսուցանում է իր որդուն, թշնամու
 4 նախանձը կը շարծի և բարեկամների առջեւ նրանով կը պարծենայ: Երբ նրա հայրը վախճանուի, կարծես թէ
 5 չի մեռել, որովհետեւ իրենից յետոյ թողնում է իր նմանին: Նայրը նրան փեսա իր կեանքում և ուրախացաւ և
 6 իր վախճանի մասին չարքմեց: Թշնամիների առջեւ վրիժառու թողեց նրան և բարեկամների առջեւ՝ շնորհներ
 7 հարուցող: Ով գուրգուրում է իր որդուն, նրա վերքերը կը կապի, և նրա ամէն մի ճիջի հետ կը գալարուեն նրա

աղիքները: Անվարժ ձին կամակոր է լինում, եւ քմահաճ որդին՝ կլփի: Գգուիր որդուդ, եւ նա քեզ կը վախեցնի, 8, 9
խաղա՛ նրա հետ, եւ նա քեզ կը արքամեցնի: Մի՛ ծիծաղիր նրա հետ, որպէսզի ցաւ չպարճառի քեզ, եւ յետոյ 10
ապամներդ չառնեն դառնութիւնից: Մանկութեան ժամանակ իշխանութիւն մի՛ րոր նրան. քանի դեռ րդայ է, 11
ջարդիր նրա կողերը, որպէսզի չլինի թէ երբեւէ յամառելով չհնազանդուի քեզ: Խրապիր քո որդուն եւ գործի՛ 12, 13
դիր նրան, որպէսզի խայրառակութեան մէջ չընկնես: Լաւ է առողջ եւ ուժեղ աղքատը, քան հաշմուած մարմնով 14
հարուստը: Լաւ է առողջութիւնն ու առողջութիւնը, քան ամէն րեսակ ոսկին, եւ լաւ է կարող մարմինը, քան 15
անսպառ հարստութիւնը: Մարմնի առողջութիւնից աւելի մեծ հարստութիւն չկայ եւ մարմնի խնդութիւնից՝ աւելի 16
մեծ ուրախութիւն: Լաւ է մահը, քան դառն կեանքը կամ երկար ցաւը: Փակ բերանին մօրեցուած քաղցրաւենիքը 17, 18
նոյնն է, ինչ գերեզմանին դրուած կերակուրը: Ի՛նչ օգուր գոհերը կուռքերին, քանի որ ոչ ուրում են եւ ոչ էլ 19
հոգւորում: Այնպէս էլ՝ ովքեր հաւածուեն Տիրոջից, աչքով կը րեսնեն ու կը հառաչեն այն ներքինու նման, որը 20, 21
գրկում է կոյսին եւ հոգոց հանում: Անձնաբար մի՛ եղիր րխրութեանը եւ քեզ մի՛ նեղիր քո խորհուրդներով: 22
Մարդու կեանքը րքի ուրախութիւնն է, եւ կեանքի երկարութիւնը՝ նրա ցնծութիւնը: Միտիիր քո հոգին, միտիարիր 23, 24
քո սիրտը եւ քեզանից հեռն վանիր րխրութիւնը, քանզի շարերին սպանեց րխրութիւնը, եւ դրանից ոչ մի օգուր 25
չկայ: Նախանձն ու բարկութիւնը կարճեցնում են կեանքի օրերը, եւ հոգսերը ծերացնում ժամանակից առաջ: 26
Տիրոջ օրհնութիւնը հասնում է բերք հաւաքողների յետեւից ինչպէս ճաքաղը. եւ բերք հաւաքողի նման լցնում 27, 28
հնձանը: Նասկացէք, միայն ինձ համար չէ, որ աշխարեցի, այլ՝ բոլորի համար, ովքեր խրաք են փնրում: Լսեցէք 29, 30
ինձ, ժողովրդի՛ իշխաններ, եւ ունկնդիր եղէք, եկեղեցուն առաջնորդներ: Որդուդ, կնոջդ, եղբօրդ եւ բարեկամիդ 31
իրաունք մի՛ րոր քո կեանքում եւ քո ունեցուածքը մի՛ րոր ուրիշի, որպէսզի գոջալով կարիքի մէջ չընկնես: Քանի 32
դեռ կենդանի ես, եւ շունչդ վրադ է, թող ոչ մէկը չփոխարինի քեզ, քանզի աւելի լաւ է, որ որդիներդ քո կարիքն 33
զգան, քան դու նայես նրանց ձեռքին: Քո բոլոր գործերի մէջ գլխաւոր եղիր: Քո պարուի վրայ պարսաւանք մի՛ 34, 35
բեր: Քո կեանքի աւարտի օրը եւ վախճանի ժամանակ միայն բաշխիր եւ րոր ժառանգութիւնդ: Կերը, զաւազանը 36
եւ բեռը էշինն է. հացը, ծեծը եւ գործը՝ ծառայինը: Գործը կարարիիր ծառայով, եւ դու հանգիստ կ'ունենաս, 37
անգործ թող նրա ձեռքերը, եւ նա ազարութիւն կը փնրի: Լուծը եւ շղթաները վիզն են խոնարհեցնում, իսկ 38
լլկանքն ու րանջանքը չարագործ ծառային: Նրան գործի՛ դիր, որպէսզի պարապ չմնայ, քանզի բազում չարիք 39, 40
է ծնում անգործութիւնը: Նրան գործի՛ մէջ պահիր, ինչպէս վայել է նրան, եւ եթէ նա չհնազանդուի, ծանրացրո՛ւ 41
կապանքները, բայց ամբողջ մարմինը աւելորդ մի՛ ծանրաբեռնիր եւ մի՛ գործիր անարդարութեամբ: Եթէ դու ծառայ 42
ունես, թող նա քեզ նման լինի, քանզի նրան ձեռք բերեցիր արեամբ: Եթէ դու ծառայ ունես, նրա հետ եղբօր նման 43
վարուիր, քանզի նրա կարիքը կը զգաս, ինչպէս քո անձի կարիքը: Եթէ չարչարես նրան, նա խրքմելով կը փախչի. 44
էլ ո՞ր ճանապարհի վրայ նրան պիտի փնրուես:

Կարարկ եւ սուր են անմիտ մարդու յոյսերը. անուրջները թեւաորում են անզգամներին: Ով հաւարում է 30, 2
երազներին, նա նման է մէկին, որը փորձում է բռնել սրուերը եւ վազել քանու յետեւից: Ինչպէս ունայն է դէմքի 3
անդրադարձը դէմքի դիմաց, այնպէս էլ՝ երազներ րեսնելը: Պիղծ բանից մարուր բան չի լինի, եւ սուր բանից՝ 4
սրոյց բան: Ունայն են այն գուշակութիւնները, նշաններն ու երազները, որ երկնում է բանդագուշակի սիրտը, եթէ 5, 6
դրանք Բարձրեալից չեն առաքում: Մի՛ րոր քո սիրտը դրանց, քանզի շարերին մոլորեցրին երազները, եւ դրանց 7
վրայ յոյս դնողները խորորուեցին: Օրէնքը գործադրում է առանց խաբէութեան, եւ իմաստութիւնը հաւարարին 8
շուրթերի վրայ մարդու կարարելութիւնն է: Ճանապարհորդող մարդը շար բան իմացաւ, եւ բազմափորձ մարդը 9
խելամարթուն է պարմում: Ով փորձառու չէ, քիչ բան գիտի, իսկ ճանապարհորդողը կը մեծացնի իր գիտելիքը: Շար 10, 11
բան րեսայ իմ պանդիպութեան ժամանակ, եւ իմ իմաստութիւնն աւելին է, քան իմ խօսքը: Շար անզամ մահու 12
չափ վրանգուեցի եւ փրկուեցի իմ փորձառութեամբ: Տիրոջից երկնչողների հոգին ապրելու է, քանզի նրանց յոյսն 13
իրենց փրկարարի վրայ է: Ով երկնչում է Տիրոջից, նա ոչ մէկից երկիտի կասկած չի ունենայ, ոչ ըրից չի վախենայ, 14, 15
քանզի նրա յոյսը Տէրն է: Ով երկնչում է Տիրոջից, երանելի է նրա հոգին: Ոն է ապաւինում նա, եւ ով է նրա 16, 17
նեցուկը: Տիրոջ աչքն իր սիրելիների վրայ է, Նա նրանց զօրութեան պաշարպանն է, ուժի ամրութիւնն է, ապաստան 18
է խորշակից եւ հովանի՝ միջօրէի րապից: Պահպանութիւն է գայթակրութիւնից եւ ապահովութիւն գորումից, 19
վեհացնում է հոգին, լուսաորում աչքը, մարդկանց րալիս է բժշկութիւն, օրհնութիւն եւ կեանք: Ով անարդար 20
գոհ է մարուցում, նրա գոհարերումը արհամարհուած է. հաճելի չէ անօրէնների մարուցած գոհը: Բարձրեալը չի 21
ընդունում ամբարիշտների գոհարելութիւնները եւ ոչ էլ դրանց շարութեամբ է քաութիւն րալիս մեղքերին: Ով 22
գոհ է մարուցում օրարների ունեցուածքից, նոյնն է, թէ որդուն գոհում է իր հօր առաջ: Կարօրեալների հացը 23
աղքատների կեանքն է. ովքեր գրկում են նրանց, մարդասպաններ են: Ով գրկում է մերձաորին կերակրից, նա 24
սպանում է նրան: Ով գլանում է րալ վարձկանի վարձը, նա թափում է նրա արինը: Մէկը շինում է, եւ միւսն՝ 25, 26
աւերում. ի՛նչ օգուր կայ դրանից, բացի րանջանքից: Մէկն աղօթում է, եւ միւսն՝ անիծում. ոն ձայնը կը լսի Տէրը: 27
Ով որ մարուում է մեռելին դիպչելուց եւ դարձեալ հալում է նրան, ի՛նչ օգուր ունեցաւ իր լուացուելուց: Ինչպէս այն 28, 29
մարդը, որ մեղքի պարճառով ծոս է պահում եւ դարձեալ գնում ու նոյն բանն է անում, ով կը լսի նրա աղօթքը, եւ ի՛նչ օգուր ունեցաւ նա իր խոնարհուելուց:

Ով պահում է օրէնքը, նա բազմացնում է գոհարելութիւնները: Ով լսում է պարուիրանները, գոհ է մարուցում 31, 2
փրկութեան համար: Ով ընրիր ալիւր է մարուցում, շնորհ է փոխհարուցում, եւ ով ողորմութիւն է անում, օրհնու՝ 3
թեան գոհ է մարուցում: Տիրոջը հաճելի է, որ մարդ գերծ մնայ չարութիւնից, եւ մարդու համար քաութիւն է հեռու 4
մնալ անիրաութիւնից: Տիրոջ առջեւ ձեռնունայն մի՛ երեւա, քանզի այս բոլորը արում է պարուիրանի համար: 5, 6
Արդարի ընձան լիացնում է գոհասեղանը, եւ դրա անուշահոտութիւնը Տիրոջ առջեւ է: Արդար մարդու գոհն ըն՝ 7, 8
դունելի է, եւ դրա իշարակը չի մոռացուի: Լիառար աչքով փառաորիր Տիրոջը եւ նրա համար մի՛ պակասեցրու 9
քո ձեռքի պարուրը: Քո դէմքը թող գուարթ լինի ամէն րեսակ պարուր եւ ընձայ մարուցելիս եւ ուրախութեանը 10
ընձայիր րասանորդը: Բարձրեալին րոր բար նրա րուածների եւ լիառար աչքով րոր քո ձեռքի բարիքներից, 11
քանզի Տէրը հարուցող է եւ եօթնապարիկ կը հարուցի քեզ: Մի՛ րոր կաշառքի նման, քանզի այն ընդունելի չի 12, 13
լինի: Յոյս մի՛ դիր անարդար գոհի վրայ, քանզի Տէրը դարաւոր է, եւ նրա մօր չկայ աշառութիւն: Նա կողմնակալ 14, 15

16 չէ աղքատի հանդէպ եւ կը լսի գրկուածի աղօթքը: Անբէս չի անի ո՛չ որբերի պաղապանքը եւ ոչ է՛լ այրու, երբ
 17 նա աղօթք է մատուցում: Միթէ արքասուք չի՞ իջնում այրու այգերից, եւ միթէ նրա աղաղակը նրանց դէմ չէ՛,
 18 ովքեր արքասուք են թափել փալիս նրան: Ով յօժարութեամբ է պաշարմունք մատուցում, ընդունելի կը լինի այն,
 19 եւ նրա խնդրուածքները կը հասնեն մինչեւ երկինք: Տառապեալի աղօթքները կ'անցնեն ամպերի միջով եւ մինչեւ
 20 չմօտենան Աստուծոյ, չեն մխիթարի նրան եւ չեն հեռանայ, մինչեւ Բարձրեալը չայցելի, չդասի արդարութեամբ եւ
 21, 22 հեթանոսներից, մինչեւ չոչնչացնի թշնամիների բազմութիւնը եւ չվշրի անիրաւների գաւազանները, մինչեւ չհա-
 23 րուցի արդարներին ըստ իրենց գործերի եւ մարդկանց գործերն է՛լ ըստ իրենց խորհուրդների, մինչեւ չդասի իր
 24 ժողովրդին եւ իր ողորմութեամբ չտրախացնի նրանց: Բարեպապեւ է նրա ողորմութիւնը նեղութեան ժամանակ,
 ինչպէս անձրեաքեր ամպը՝ երաշարի ժամանակ:

32, 2, 3 Ողորմիր մեզ, բոլորի Տէր Աստուած, եւ նայիր: Քո ահը դիր բոլոր հեթանոսների մէջ: Քո ձեռքը բարձրացրո՛ւ
 4 օտար ազգերի վրայ, եւ նրանք թող քանցեն քո գործութիւնը: Ինչպէս նրանց առջեւ ցոյց փուցիր մեր մէջ եղած
 քո սրբութիւնը, այնպէս մեր առջեւ ցոյց փուր նրանց մէջ եղած քո մեծութիւնը, եւ թող ճանաչեն քեզ, ինչպէս որ
 5 մենք ճանաչեցինք, քանզի չկայ Աստուած քեզանից բացի, Տէր: Նորոգիր նշանները եւ նոր զարմանահրաշ գործեր
 6, 7, 8 կատարիր: Փառաւորիր քո ձեռքն ու աջ բազուկը: Զարթնեցրո՛ւ քո զայրոյթը եւ թափիր բարկութիւնը: Վերաց-
 9 ըն ախոյեանին, ոչնչացրո՛ւ թշնամուն: Փութա՛ւ հասնել ժամանակին եւ յիշիր ժամադրութիւնը, եւ թող պարմեն
 10 քո մեծագործութիւնները: Կրակի բարկութեամբ թող ոչնչանայ սրից փախչողը, եւ ովքեր չարչարում են քո ժո-
 11 դովրդին, թող կորուստ գտնեն: Փշրիր թշնամի այն իշխանների գլուխը, ովքեր ասում են. «Ոչ որ չկայ մեզանից
 12 բացի»: Նաւթիր Յակոբի բոլոր ցեղերին, թող նրանց սիրտը լինի պայծառ, թող մրահոգուեն առաք խորհիկների
 սեղանների համար: Նրանց դարձրո՛ւ քո ժառանգութիւնը, ինչպէս սկզբում էր:

33, 2 Նարսպութեան համար փքնութիւնը մաշում է մարմինը, եւ ծանր հիւանդութիւնը վանում է քունը: Մրահոգ
 3 փքնութիւնը փախցնում է քունը: Նարուսը փանջում է ունեցուածք կուրակելու համար եւ հանգստանալիս յագե-
 4 նում է շուայթօրէն վախճելով այն: Աղքատն աշխատում է գրկանքներով եւ հանգստանալիս էլ կարիքի մէջ է մնում:
 5, 6 Ով ոսկի է սիրում, չի արդարանայ, եւ ով ապականութիւն է սիրում, նրանով կը լցուի: Շարքերը կործանուեցին
 7 ոսկու պարճառով եւ կանգնեցին հենց իրենց կորստի դէմանդիման: Գայթակողութեան ծառ է դա նրանց համար,
 8 ովքեր գոհ են մատուցում նրան. բոլոր անմիտները կուլ են գնում դրան: Երանելի է այն հարուստը, որ անարար
 9 գտնուեց եւ չգնաց ոսկու յետեւից: Ով է նա, երանի փանք նրան, քանզի զարմանալի բաներ արեց իր ժողովրդի
 10 մէջ: Ով փորձուեց դրանով եւ կատարեալ մնաց. այդ նրան թող պարճանք համարուի. ով կարող էր զանցառու
 11 լինել՝ եւ չեղաւ, չարիք գործել՝ եւ չգործեց: Թող նրա բարօրութիւնը հասարակութիւն լինի, եւ թող մարդիկ պարմեն
 12, 13 նրա ողորմածութեան մասին: Երբ ճոխ սեղան եւ նարում, քո կոկորդը բաց մի՛ արա ուրբելու համար: Մի՛ ասա՛
 14, 15 «Ինչքան շարք բան կայ արա վրայ»: Յիշիր, որ վար է չար աչքը. ի՛նչ կայ չար աչքից անելի չար: Դրա համար
 16 ինչ էլ որ փեսնի, լաց կը լինի: Ուր որ նայես՝ ձեռքդ մի՛ երկարիր: Մի՛ փութա ձեռքդ երկարել նրա ափսէի մէջ:
 17, 18, 19 Մերձատրի մասին դարձիր քո մէջ եւ ամեն գործի մասին խորհիր: Մարդու պէս կեն այն, ինչ կայ քո առջեւ, եւ
 20 մի՛ ծանծանիր, որպէսզի արեւի չլինես: Ի սեր բարեկրթութեան առաջինը դո՛ւ դադարիր ուրբելուց եւ ազատութիւն
 21, 22 մի՛ արա, որպէսզի չզայթակողուես: Եթէ շարքերի մէջ նստես, նրանցից առաջ ձեռքդ մի՛ երկարիր: Բարեկիրթ
 23 մարդը բաւարարում է քեզ եւ իր անկողնում ծանր չի քնում: Առողջ քունը լինում է չափատր սրամոքսի դէպքում.
 24 մարդ վեր է կենում արշալոյսին, եւ նրա հոգին էլ թեթեւ է լինում: Ժպտ մարդն ունենում է անքնութեան ցաւեր,
 25, 26 սրբխառնութեւ որովայնի խիթեր: Եթէ ծանրացար կերակուրներով, կէսից վեր կաց եւ հանգստացիր: Լսիր ինձ,
 27 որդեակ՛, մի՛ արհամարհիր ինձ եւ վերջում կը հասկանաս իմ խօսքերը: Քո ամեն գործի մէջ կայարան եղիր, եւ ոչ
 28 մի հիւանդութիւն քեզ չի հանդիպի: Շրթունքները կ'օրհնեն հաց ու խրախճանք փուրդին, դա է նրա լաւութեան
 29 ճշմարիտ վկայութիւնը: Քաղաքը կը փրկուից հաց փալու մէջ ժպտ մարդուց, եւ դա է նրա վարութեան ճշմարիտ
 30, 31 վկայութիւնը: Գինու մօտ քեզ քաջ մի՛ ցոյց փուր, քանզի գինին կործանել է շարքերին: Ինչպէս քուրան փորձում է
 32 սրի սայրի ջրղեղուած լինելը, այդպէս էլ գինին հպարտների սիրտը փորձում է վեճով: Գինին հաւասար է մարդու
 33 կեանքին, եթէ այն խմում եւ չափով: Ի՛նչ է կեանքն առանց գինու. այն սրեղծուած է մարդկանց ուրախութեան
 34, 35 համար: Մտի գնձութիւն եւ հոգու ուրախութիւն է գինին, երբ այն խմում են չափատր եւ ժամանակին: Գինին
 36 հոգու դառնութիւն է, երբ այն խմում են շարք եւ ընկնում գրգռութեան եւ հակառակութեան մէջ: Նարբեցողութիւնը
 37, 38 շարքանում է անզգամի բարկութիւնը՝ դառնալով գայթակողութիւն, թուլացնում է ուժը եւ վերջ պարճառում: Խրա-
 խճանքի մէջ, երբ գինի են խմում, մի՛ յանդիմանիր մերձատրիդ եւ մի՛ արհամարհիր նրան ուրախութեան պահին:
 39 Նախաքիմքի խօսք մի՛ ասա նրան եւ մի՛ նեղիր նրան քո պահանջներով:

34, 2 Եթէ քեզ առաջնորդ են կարգել խրախճանքի մէջ, մի՛ հպարտացիր, նրանց մէջ եղիր իբրեւ նրանցից մէկը: Նո՛գ
 փար նրանց մասին եւ յետոյ նստիր, նրանց բոլոր կարիքները կատարելուց յետոյ բազմիր, որպէսզի ուրախանաս
 3, 4 նրանց հետ եւ լաւ կառավարելու համար պսակ սրանաս: Խօսիր, երբ աւագը դու ես, քանզի քեզ է վայել խօսել
 5, 6 սպոյգ իմաստութեամբ. մի՛ խանգարիր երաժիշտներին: Երբ ունկնդրում են քեզ, խօսքդ մի՛ երկարիր եւ իզուր
 7, 8 մի՛ իմաստախօսիր: Ինչպէս փայլուն ակն է ոսկէ գարդի վրայ, եւ գմբուխով ակն՝ ոսկու շրջանակի վրայ, այնպէս
 9 էլ երաժիշտների նուագը քաղցր է գինու վրայ: Եթէ երկրասարդ ես, խօսիր եթէ քեզ պէտք է, հազիւ մէկ-երկու
 10, 11 խօսք ասա, եթէ հարցնեն: Ասա՛ գլխատրը, քիչ խօսքով՝ շարք: Եղիր նրա նման, ով իմանում է, բայց լուռ է
 12, 13 լինում: Մեծամեծներին մի՛ հաւասարուիր, եւ ուր նրանք խօսում են, մի՛ շողակրարիր: Որոքից առաջ փայլակն
 14 է շուր երեսում, իսկ ամօթխածից առաջ շնորհն է շարքանում: Զարթնիր ժամանակին, մի՛ եղիր վերջինը, գնա՛ քո
 15 փունը եւ մի՛ ծուլացիր: Զուարճացիր այնպէս եւ քո կանքն արա, բայց ոչ մեղք գործելով եւ ամբարտաւանութեամբ:
 16, 17 Այս բաների համար օրհնիր քո Արարչին, որ կերակրում է քեզ իր բարիքներով: Ով Տիրոջից երկնում է, խրա-
 18 վը սրանայ, եւ ովքեր առաւօր կանուխ դիմում են նրան, հաճութիւն կը գտնեն: Ով օրէնք է փնտռում, կը լցուի
 19 նրանով, եւ ով կեղծատրութիւն անի, նրանով կը գայթակողուի: Ովքեր երկնում են Տիրոջից, իրաւունք կը գտնեն
 20 եւ արդարութիւն իբրեւ լոյս կը վառեն: Մեղաւոր մարդը խորշում է յանդիմանութիւնից եւ ըստ իր հայեցողութեան

գրնում է արդարացման օրինակներ: Առանց խորհրդածության ոչինչ մի՛ արա եւ անելուց էլ մի՛ գոջա: Առանց 21, 22
մրաձեւելու մի՛ անպեսիր իմացութիւնը: Նպարսրը եւ ամբարբաւանը չեն զարհուրում Տիրոջ երկիրից: 23

Ով մեղանցում է իր Արարչի առջեւ, նա կ'ընկնի բժշկի ձեռքը: Որդեակ, մեռեալի վրայ արբաստո՛ք թափիր եւ 35, 2
սկախիր ողբալ՝ իբրեւ թէ նա վնաս է կրել, եւ, ըստ օրինի, պարսիր նրա մարմինը ու մի՛ անպեսիր նրա թաղումը: Դառ– 3
նօրէն լաց եղիր, աղի արցունք թափիր եւ, ըստ նրա արժանիքի, մէկ-երկու օր սգա՛ պարսաւանքից խուսափելու 4
համար եւ ապա մխիթարուի՛ր փրփրութիւնից, քանզի փրփրութիւնից մահ է լինում, եւ սրբի փրփրութիւնը թուլաց– 5
նում է ուժը: Նարուածների հեպ գալիս է նաեւ փրփրութիւնը, եւ աղքատի կեանքը սիրտ է մաշում: Քո սիրտը մի՛ 6, 7
տուր փրփրութեան, վանի՛ր այն, յիշի՛ր վախճանը: Մի՛ մոռացիր, որ վերադարձ չկայ, վախճանուածին օգուտ չեն 8
բերի եւ դու ինքդ կը չարչարուես: Յիշի՛ր իմ դափաստանը, քանզի այդպէս է լինելու եւ քո՛նը. ինը՝ երէկ, եւ քոն՛ 9
այսօր: Մեռեալի հանգչելուց յետոյ հանգի՛նս թող նրա յիշարակը եւ մխիթարուի՛ր, որ նա աւանդել է իր հոգին: 10
Օրէնագէտի իմաստութիւնը ձեռք է բերում հանգստի հաճելի ժամին, եւ ով մի բանի կարիք ունի, ջանք կը թափի եւ 11
կ'իմաստանայ: Ինչպէ՛ն կարող է իմաստանալ նա, ով աշխատում է մաճով, պարծենում խթանի ցուպով, եզներ 12
է քշում, զբաղում իր գործերով, եւ նրա գրոյցը իր որդիների հեպ հորթերի մասին է: Նրա սիրտը զբաղուած է 13
լինում ալօս բացելով, եւ նրա հոգը հորթերին կերակրելն է: Այդպէս են նաեւ ամէն հիւսն եւ ճարարապետ, 14
որ գիշերն անցկացնում են իբրեւ ցերեկ, նաեւ նրանք, ովքեր արձաններ են քանդակում. նրանցից իւրաքանչիւրի 15
զբաղմունքը ձեւերի բազմազանութիւն սրելովն է: Ամէն մէկն իր սիրտը փալիս է պարկերներ նմանցնելուն, եւ 16
նրա հոգը իր գործն աւարտելն է: Այդպէս է եւ դարբինը, որ նստում է սալի մօտ եւ մրաձում երկաթէ առարկայի 17
մասին. փաթ գոլորշին մաշում է նրա մարմինը, եւ նա ոգորում է հնոցի փալի դէմ: Մուրճի ձայնը խլացնում է 18
նրա ականջը, իսկ նրա աչքի առաջ միշտ պարբաստուող անօթի նմանութիւնն է: Նրա սիրտը ձգտում է գործի 19
աւարտին, եւ աւարտելիս նրա մրահոգութիւնը այն բարեզարդելն է: Այդպէս է եւ բրուարը, որ նստած իր գործն 20
է անում եւ ուրքով պրփում է դուրզը. նա իր գործի համար փետապէս հոգսի մէջ է, եւ նրա ամբողջ աշխատանքը 21
կապուած է հաշուարկի հեպ: Իր բազկով նա ձեւ է փալիս կալին եւ ուրքով մեղմում նրա պնդութիւնը: Նրա սիրտը 22
ձգտում է աւարտել ծեփը, եւ նրա հոգը թրծարանը մաքրելն է: Նրանք բոլորն էլ վստահ են իրենց ձեռքերի վրայ, 23
եւ իւրաքանչիւրը հմուտ է իր գործի մէջ: Առանց սրանց քաղաք չի կառուցուի, մարդիկ չեն բնակուի այնպէղ եւ չեն 24
շրջի, բայց սրանց ժողովարան չեն հրաւիրում, սրանք դափաւորի աթոռին չեն նստում, արդարութեան եւ իրա– 25
ւունքի մասին դատողութիւն չեն անում, չեն արդարացնում, չեն մեղադրում եւ չեն զբաղում առակներով: Սրանք 26
միայն այս աշխարհի շինուածքն են ամրացնում, եւ սրանց աղօթքը միայն իրենց արհեստի համար է. բայց այդպէս 27
չէ դա, ով իր անձը նուիրում եւ խորհրդածում է Բարձրեալի մասին:

Օրէնագէտը կը քննի իմաստութիւնը եւ կը պարսալի ու կը հմարանայ իր բոլոր նախորդների մարգարէութիւննե– 36
րի մէջ: Կը մրապահի անուանի մարդկանց պարմութիւնները եւ կը թափանցի առակների նրբին դարձուածքների 2
մէջ: Կը փնտռի առակների խորհուրդը եւ կը զբաղուի առակների իմաստների բացայայտմամբ: Նա կը ծառա– 3, 4
յի մեծամեծների մօտ եւ կ'երեսայ իշխանների առջեւ: Կը ճամփորդի օտար ազգերի երկրներով, որպէսզի ձեռք 5
բերի մարդկանց չար եւ բարի փորձառութիւնը: Վաղ առաւօտից սրտով կը դիմի Տիրոջը, որ սրելով իրեն, եւ 6
կը պաղարի Բարձրեալի առջեւ: Աղօթքի մէջ կը բացի իր շուրթերը եւ կը թախանձի իր մեղքերի համար: Եթէ 7, 8
մեծագոր Տէրը կամենայ, նա կը լցուի իմաստութեան հոգով: Նրա սրբից կը բխեն Տիրոջ իմաստութեան խօսքերը, 9
եւ նա աղօթքով կը փառաբանի նրան: Տէրն ինքը կ'ուղղի նրա խորհուրդներն ու իմաստութիւնը, իսկ նա էլ կը 10
մրաձի Նրա գաղտնիքների մասին: Նա ցոյց կը փայ իր սրացած ուսմունքի իմաստութիւնը եւ կը պարծենայ 11
Տիրոջ պարտիրանի օրէնքով: Ծարերը նրա իմաստութիւնը կը գովեն, եւ նա չի մոռացուի յալիւտեան: Նրա 12, 13
յիշարակը չի անցնի, եւ նրա անունը կը մնայ սերնդից սերունդ: Ազգերը կը պարմեն նրա իմաստութեան մասին, 14
եւ ժողովուրդը կը փարածի նրա գովքը: Քանի դեռ կ'ապրի, հազարաւոր մարդկանցից աւելի մեծ անուն կ'ունենայ, 15
եւ երբ վախճանուի, լաւ կը լինի նրա համար: Դարձեալ խորհրդածելով պիտի պարմեն, քանզի լցուցի լիալուսնի 16
նման: Լսեցէ՛ք ինձ, ով սրբեր, ծաղկեցէ՛ք վարդեմու նման, որ աճում է հոսող ջրերի մօտ: Անուշահոտ կնդրուկի 17, 18
նման հոնք բուրեցէ՛ք: Ծաղկեցէ՛ք շուշանի նման, հոնք փարածեցէ՛ք, օրհնութեան երգ երգեցէ՛ք, Տիրոջն օրհնեցէ՛ք 19
իր բոլոր գործերի մէջ: Փանք փուէք նրա մեծ անունը եւ նրան փառաբանեցէ՛ք օրհնութեամբ. շուրթերի երգով 20
եւ փառով այսպէ՛ն ասացէ՛ք՝ գոհաբանելով. «Տիրոջ բոլոր գործերը շաք բարի են, եւ նրա բոլոր կրամանները 21
կարարում են իրենց ժամանակին. վայել չէ ասել՝ ի՞նչ է սա, կամ ինչո՞ւ է սա, քանզի ամէն ինչ պիտի կարարուի իր 22
ժամանակին: Նրա խօսքով ջուրը կանգնեց դէզի նման, նրա բերանի պարգամով ջրերի շրտմարաններ յայտնուե– 23
ցին: Նրա կրամանների մէջ է իր հաճութիւնը, եւ ոչ ոք չի կարող նսեմացնել նրա բերած փրկութիւնը: Նրա առջեւ 24
է ամէն մարմնեղէն էակի մարմնի գործը, եւ անկարելի է թաքնուել նրա աչքից: Նա փետնում է յալիւտեանից 25
յալիւտեանի, եւ չկայ մի բան, որ զարմանալի լինի նրա համար: Վայել չէ ասել՝ ի՞նչ է սա, կամ ինչո՞ւ է սա, քանզի 26
ամէն ինչ սրելովուած է ըստ իր կարիքի: Նրա օրհնութիւնը յորդում է գետի նման եւ հեղեղի նման ջրում ցամաքը: 27
Նեթանունները պիտի ժառանգեն նրա բարկութիւնն այնպէս, ինչպէս նա քաղցր ջուրը վերածեց աղաջրի: Նրա 28, 29
ճանապարհները սրբերի համար ուղիղ են, իսկ անօրէնների համար՝ սայթաքուն»: Ինչպէս բարիքները բարիների 30
համար սրելովուէն են սկզբից, այնպէս էլ չարիքները՝ մեղաւորների համար: Մարդու կեանքի համար ամէն փետակ 31
կարիքների սկիզբը ջուրն է, կրակը, երկաթը, աղը, ցորենի ալիւրը, կաթը, մեղրը, խաղողի հիւթը, ձէթը եւ հագուս– 32
տը: Այս բոլորը բարիք է բարեպաշտների համար, իսկ մեղաւորների համար չարիք կը դառնայ: Այն հոգիները, 33, 34
որոնք սրելովուած են վրէժխնդրութեան համար եւ իրենց սրամտութեամբ սասարկացրել են իրենց փանջանքները, 35, 36
նրանք իրենց վախճանի ժամանակ հեղում են իրենց ուժն ու զայրոյթը, եւ դա հանդարտեցնում է իրենց Արարչի 37
ցասումը: Կրակը, կարկուտը, սովը եւ մահը, այս բոլորը վրէժխնդրութեան համար են սրելովուած: Փազանների 38
ժանիքները, իժերը, օձերը եւ սուրը վրիժառութեան համար են՝ ամբարշտիւնների սասարկեցնելու համար: Նրանք 39
ուրախ կը լինեն նրա պարտիրանները կարարելու համար, երկրի վրայ պարբաստ եւ հոգալու նրա կարիքները եւ 40
իր ժամանակին չեն խախտի նրա խօսքը: Դրա համար էլ եւ սկզբից հասարակուցի, մրաձեցի ամէն բան եւ գրով 38
թողեցի: Արդարեւ, Տիրոջ բոլոր գործերը բարի են, եւ բոլոր պէտքերը նա ժամանակին է բաշխում: Չի կարելի 39, 40

41 ասել, թե սա նրանից վար է, քանզի ամեն ինչ իր ժամանակին լաւ կը լինի: Իսկ այժմ ամբողջ սրբով եւ լիաբերան օրհնեցէք եւ բարեբանեցէք Տիրոջ անունը:

37 Մեծ աշխարհանք է սահմանուած ամէն մարդու համար, եւ ծանր լուծ է դրուած մարդու որդիների վրայ իրենց մօրից ելնելու օրից մինչեւ բոլորի մօր ծոցում թաղուելու օրը: Ալնկալիքի եւ վախճանի օրուայ մասին մտածումը նրանց խորհրդածութեան նիւթն ու սրբի ահն է. սկսած նրանից, ով նստած է ինքնագոհ փառքի այթոռին, մինչեւ նա, ով թշուառացել է հող ու մոխրի մէջ է, սկսած նրանից, ով կրում է յակնիթ եւ պսակ, մինչեւ նա, ով ցնցոյթի է հագնում, ամէն ոք ունի ցատում եւ նախանձ, խռովք եւ անհանգստութիւն, մահուան երկիւղ, դիւ եւ հակառակութիւն: **Տանգարի ժամանակ անկողնում գիշերուայ երազը մթագնում է նրա միտքը:** Քիչ հանգիստ, համարեա նա հանգիստ չունի, որից յետոյ երազների մէջ փանջում է ինչպէս ցերեկը: Իր սրբի փեսիլքներից ցնցուած՝ նա նման է պարտեզի մագապուած եղածի. արթնանում է իր փեսիլքներից փրկուելու պահին եւ զարմանում է, որ սարսափել է ոչինչ բանից: Թէպէտ այս պարտեզում է ամէն էակի հետ՝ մարդուց մինչեւ անասուն, բայց մեղաւորների հետ դա լինում է սրանից ետեւապարիկ ատելի: Մահն ու հակառակութիւնը, արիւնն ու սուրը, հարուածներն ու սովը, կործանումն ու փանջանքը, այս բոլորը սրեղծուել են մեղաւորների համար: Նաեւ նրանց պարտաւորել էր զրհեղեղը: **Ամէն ինչ, որ հողից է, հողին է վերադառնում, ինչ որ ջրից է, ծովին է վերադառնում, այդպէս էլ ամբարիշտները գնում են նգովքից դէպի կորուստ:** Ամէն փեսակ կաշառք եւ անիրաւութիւն կը կործանուի, իսկ հաւաքարմութիւնը յաւիտեան կը մնայ: Անիրաւ մարդկանց ունեցումը գետի նման պիտի ցամաքի, եւ նրանք պիտի գոռան փրկուած փրկուածի օրոյի պէս: Նրանցից ով բացի իր ձեռքը, ուրախ կը լինի, այդպէս էլ յանցագործներն ի վերջոյ կը ցամաքեն: **Ամբարիշտների սերունդը չի շարացնի ճիւղերը, իսկ պիղծ արմարները ապառաժ քարի վրայ են լինում:** Ոսկեծաղիկը, որ բուսնում է ամէն փեսակ ջրի մօտ, գետերին, ամէն փեսակ խոտից առաջ է արմարախիլ լինում: Բարեգործութիւնը, սակայն, իբրեւ դրախտ, յաւիտեան կը մնայ օրհնութեան մէջ: **Աշխարհաւորի եւ ինքնագոհ մարդու կեանքը քաղցր է, բայց երկուսին գերազանցում է նա, ով գանձ է գտնում:** Որդիներ ունենալն ու քաղաք կառուցելը յանրժացնում են մարդու անունը, բայց անբիծ կինն այս երկուսից էլ առաւել յարգելի է: **Գինին եւ երգը ուրախացնում են սիրտը, բայց իմաստութեան սերը երկուսից էլ առաւել է:** Սրինգն ու փաւիղը հաճելի են դարձնում նուազը, բայց քաղցր լեզուն երկուսից էլ առաւել է: **Աջքը ցանկանում է շնորհ եւ գեղեցկութիւն, բայց այս երկուսից ատելի՝ բոյսերի գեղեցկութիւնը:** Ժամանակին հանդիպած բարեկամն ու ընկերը լաւ են, բայց այս երկուսից ատելի՝ բարի կինը: Եղբայրներն ու օգնութիւնը փրկում են նեղութեան ժամանակ, բայց այս երկուսից աւելի՝ ողորմածութիւնը: Ոսկին եւ արծաթը հասարակութեան պահում ու պահում են, բայց ընտիր խորհուրդն այս երկուսից առաւել է համարում: **Նարստութիւնը եւ ուժը հպարտութիւն են փաւիս սրբին, բայց բոլորից առաւել է երկիւղը Տիրոջից:** Ով երկիւղ ունի Տիրոջից, նա պակասութիւն չի գգայ: Երկիւղը Տիրոջից օրհնելալ դրախտի նման է, եւ այն հովանի է ամէն փեսակ փառքից ատելի: Որդեակ, մի՛ ապրի մտրացկանի կեանքով. լաւ է մեռնել, քան մտրալ: Ով նայում է ուրիշի սեղաններին, նրա կեանքը չի կարելի կեանք համարել. նա իր հոգին ստորացնում է ուրիշի կերակուրներով: Իսկ իմաստուն եւ խելացի մարդը զգոյշ է լինում: **Անաստօթի բերանին քաղցր է մտրալով ստացածը, բայց նրա որովայնի մէջ կրակ պիտի վառուի:**

38, 2 Ով մահ, որքան դառն է քեզ յիշելն այն մարդու համար, ով խաղաղ ապրում է իր հարստութեան մէջ, ով անվիշտ է ու ամէն ինչում յաջողակ եւ կարող է դեռ կերակուր ճաշակել: Ով մահ, բարի է քո դարաստանն այն մարդու համար, որ կարիքի մէջ է եւ ուժից ընկած, որ ծերացած եւ ամէն փեսակ հոգսերով ծանրաբեռնուած եւ կորցրած է հաւաքն ու համբերութիւնը: Մի՛ վախեցիր մահուան դարաստանից. յիշիր քո նախնիներին եւ յետնորդներին. այս դարաստանը Տիրոջից է ամէն մի կենդանի մարմնի համար: Էլ ինչո՞ւ է քեզ ծանր թուած Բարձրեալի բարեհաճութիւնը. թէկուզ փասք, թէկուզ հարիւր, թէկուզ հազար փարի էլ լինի՝ գերեզմանում չկայ յանդիմանութիւն կեանքի համար: **Մեղաւորների որդիները պիղծ որդիներ են լինում, նրանք շրջում են ամբարիշտների մէջ:** Մեղաւորների որդիների ժառանգութիւնը կորցնում է, բայց նրանց սերնդի հետ միշտ մնում է նախարիւնը: **Որդիները մեղաւորում են ամբարիշտի հօրը, որովհետեւ նրա պարտաւորել նախարիւն են կրում:** Վայ ձեզ ամբարիշտ մարդիկ, որ լքել էք բարձրեալ Աստուծոյ օրէնքը: Եթէ ծնում էք՝ անէծքի համար էք ծնում, եւ եթէ մեռնում էք՝ անէծքն է ձեր բաժինը: **Այն ամէնն, ինչ հողից է, հողին է գնում. այդպէս էլ ամբարիշտները անէծքից գնում են դէպի կորուստ:** Մարդկանց սուգն իրենց մարմնի համար է, իսկ մեղաւորների անունը բարի չէ, պիտի ջնջուի: **Տո՛ղ փար քո անուան համար, քանզի այն քեզ հետ է լինելու ատելի քան ոսկու հազարաւոր մեծ գանձերը:** Բարի կեանքի օրերը համարանք չունեն, եւ բարի անունը յաւիտեան կը մնայ: **Որդիներ, պահպանեցէք խաղաղութեան խրատը. ծածուկ իմաստութիւն լինի թէ թաքցուած գանձ, ի՛նչ օգուտ երկուսից:** Աւելի լաւ է այն մարդը, որ թաքցնում է իր իմաստութիւնը, քան այն մարդը, որ թաքցնում է իր իմաստութիւնը: **Արդ, պարկառեցէք իմ այս խօսքերից, որ մի բանի մասին պիտի ասեմ. լաւ չէ ամէն ինչից ամօթ զգալ եւ ոչ էլ բոլորին հաւաքարմութեամբ հաճելի լինել:** **Տօրից ամաչեցէք պոռնկութեան համար, դարաւորից եւ իշխանից՝ յանցանքի համար, ժողովականներից եւ ժողովրդից՝ անօրհնութեան համար, ընկերոջից եւ բարեկամից՝ գրկանքների համար, պանդխտութեան վայրում՝ գողութեան համար, Աստուծոյ ճշմարտութիւնից եւ ուխտից՝ ստրկութեան համար, ուրիշների հացի վրայ ձեռք դնելու համար, փաւիս եւ առնելու մէջ նախարիւն կրելու համար, ողջոյնին ի պարսպսան ձեր լռութեան համար, բոզ կնոջ երեսին նայելու համար, ազգականից երես թեքելու համար, մէկի բաժինը կամ նրան փրոտածը խլելու համար, ամուսնացած կնոջը ակնապիշ նայելու համար, նրա սպասուհուն հետամտելու, առաւել եւս նրա անկողնում մօտենալու համար: **Ամաչիր բարեկամներին նախարիւնի խօսքեր ասելու համար, եւ փաւիս յետոյ մի՛ յանդիմանիր. ամաչիր նրանցից քո լսած խօսքերը կրկնելու եւ նրանց գաղտնիքները հրապարակելու համար:****

39 Եթէ ճշմարտապէս ամօթխած լինես, բոլոր մարդկանց առջեւ շնորհ կը գրնես: Բայց այն բանի համար, որ պիտի ասեմ, դու չես ամաչի, եւ մեղանջելու պարտաւոր չի լինի: Մի՛ ամաչիր Աստուծոյ օրէնքը եւ ուխտը կարարելու եւ ամբարշտի մարդար դարաստան անելու համար: Մի՛ ամաչիր գործընկերոջ եւ ուղեկցի հետ հաշիւները պահելու եւ ժառանգութիւնը ուրիշների հետ բաժանելու համար, կշռի եւ չափի ճշգրտութեան, քիչ կամ շատ ունեցումը ի համար, վաճառականներին ապրանքը թանկ վաճառելու համար, որդիներին շատ խրատելու եւ չար ծառաների

կողերն արնոսրելու համար: Չար կնոջ հետ լաւ է կնիք դնել բերանին, եւ ուր շար ձեռքեր կան, ունեցուածքդ պահիր 6
 փակի փակ: Ինչ փայլիս ես, հաշուով եւ կշռով փուր, իսկ առեւտուրը գրանցիր: Մի՛ ամաչիր անմիտ մարդուն, 7, 8
 յիմարին եւ պոռնկութեան պարճառով դատուող ծերունուն խրատելու համար. այդպիսով ցոյց կը փրաս, որ դու
 ճշմարտապէս խրատուած մարդ ես, եւ բոլորի առջեւ փորձառու կ'երեւաս: : Դուստրը հօր գաղտնի հոգան է, եւ նրա 9
 այդ հոգարը վանում է քունը. ջիւնի թէ աղջիկ ժամանակ նա թառամի, ջիւնի թէ, երբ ամուսնանայ, արելի դառնայ,
 ջիւնի թէ կուսութեան ժամանակ պղծուի եւ յղի լինի իր հայրական փանը, ջիւնի թէ, երբ ամուսնանայ, դաւաճանի 10
 ամուսնուն եւ երբ նրա հետ ապրի, ջիւնի թէ ամուլ մնայ: Անամօթ դստեր վրայ հսկողութիւն հաստատիր, որպէսզի 11
 քեզ ծաղրի չենթարկի թշնամիների առջեւ, որպէսզի գրոյցի նիւթ չդառնաս քաղաքում եւ նախապիւնք՝ ժողովրդի
 մէջ, որպէսզի նա քեզ ամօթահար չանի ամբոխի առջեւ: Մի՛ նայիր ամէն մարդու գեղեցկութեանը եւ մի՛ նստիր 12
 կանանց մէջ, քանզի ինչպէս շորից ծնում է ցեցը, այնպէս էլ կնոջից՝ չարութիւնը: Լաւ է փղամարդու չարութիւնը, 13, 14
 քան կնոջ բարութիւնը եւ նրա ամօթը, որ պարճառ է դառնում նախապիւնքի: Այժմ ես պիտի յիշեմ Տիրոջ գործերը 15
 եւ պիտի պարմեմ, ինչ որ փեսել եմ. Տիրոջ խօսքերով են կատարում նրա գործերը: Արեգակը բոլորին նայում է 16
 յուսատրելով, եւ Տիրոջ գործերը լի են նրա փառքով: Տիրոջ սրբերին իսկ չարունց պարմել նրա բոլոր հրաշալի 17
 գործերը, որ հաստատեց Ամենակալ Տէրը, որպէսզի ամենայն ինչ հաստատ մնայ նրա փառքի մէջ: Նա է, որ քննեց 18
 անդունդներն ու սրբերը, եւ դու յիշիր նրա խորագիտութիւնը: Բարձրեալն է, որ իմանում է բոլոր մեղքերը եւ նայում 19
 յաւիտենութեան նշաններին, յայտնի է դարձնում անցեալն ու լինելիքը, բացայայտում գաղտնի բաների հետքերը:
 Նրանից չի խուսափում եւ ոչ մի մտածութիւն, նրանից չի թաքնում եւ ոչ մի բան: Նա կարգաւորեց իր իմաստուն 20, 21
 մեծագործութիւնները. նա յաւիտենութիւնից առաջ է եւ յաւիտենական, նա երբեք չաւելացաւ ու չնուազեց եւ կարիք 22
 չունեցաւ որեւէ խորհրդատուի: Որքան ցանկալի են նրա գործերը, թէպէտ դրանք երեւում են սոսկ իբրեւ փայլակ: 23
 Այս ամէնը կենդանի է եւ յաւիտեան մնում է բոլոր կարիքների համար, ամէն ինչ հնազանդ է նրան: Ամէն ինչ գոյգ 24, 25
 է, մէկը միւսին ներհակ չէ, եւ ոչ մի բան նա չի սպեղծել թերի:

Յոթ

1 Ասիոյ քաղաքում մի մարդ կար, որի անունը Յոթ էր: Այդ մարդը ճշմարտախօս էր ու անարար, ար-
2 դար էր ու աստուածապաշտ, ամէն փեսակի չար ու մեղաւոր գործերից հեռու: Եօթը փղաներ ու երեք
3 աղջիկներ ունեցաւ նա: Նրա հօփի մէջ եօթը հազար ոչխարներ կային, երեք հազար ուղփեր, հինգ
4 հարիւր լուծ եզներ եւ արածող հինգ հարիւր մարակ էշեր. ուներ եւ բազմաթիւ սպասարներ: Մեծա-
5 մեծ գործեր ուներ նա երկրի վրայ: Այդ մարդը բոլոր արեւելաբնակներից ամենաազնուականն էր: Նրա որդիները,
6 համաձայնելով, իրենց հետք իրենց երեք քոյրերին վերցնելով, իրար մօտ էին գալիս, խրախճանքներ սարքում, նրանց
7 հետ ուրում-խմում: Եւ երբ աւարտում էին խրախճանքի օրերը, Յոթը նրանց յետեւից մարդիկ էր ուղարկում եւ
8 սրբագործում էր նրանց. առաօտեան վեր կենալով՝ նրանց համար, ըստ նրանց թուի, զոհեր էր մատուցում՝ մէկա-
9 կան զուարակ, նրանց մեղքերի համար: Յոթն ասում էր. «Գուցէ իմ զաւակներն իրենց մտքում չար բան մտածեցին
10 Աստուծո՞ւ մասին»: Այսպէս էր անում Յոթը՝ նրանց խրախճանքների բոլոր օրերին: Եւ մի օր ահա Աստուծո՞ւ հրեշ-
11 փակները եկան կանգնեցին Տիրոջ առաջ. նրանց հետ սաբանան էլ եկաւ՝ ման գալով երկրի երեսին, շրջելով նրա
12 վրայ: Եւ Տէրն ասաց սաբանային. «Որպէտի՞ց ես գալիս դու»: Պատասխան փուտեց սաբանան Տիրոջն ու ասաց.
13 «Երկրի երեսին շրջելով ու երկնքի փակ ման գալով եմ եկել»: Եւ Տէրն ասաց նրան. «Ուշադրութիւն դարձրի՛ր իմ
14 ծառայ Յոթին, որի նման անարար, ճշմարտախօս, աստուածապաշտ, ամէն փեսակի չար գործերից հեռու մնացող
15 մարդ չկայ երկրի վրայ»: Պատասխան փուտեց սաբանան՝ ընդդիմանալով Տիրոջը. «Միթէ Յոթը ձրի՞ է պաշտում
16 Տիրոջը. չէ՞ որ դու ես պաշտպանել նրան արարքուստ ու նրա փունը՝ ներքուստ, եւ ամէն ինչ, որ կայ նրա շուրջը.
17 նրա ձեռքի գործերը դու ես օրհնել, երկրի վրայ նրա անասունները դու ես բազմացրել: Բայց դէ փորձի՛ր մեկնել
18 ու գցել քո ձեռքը նրա ամբողջ ունեցումը, ու կը փեսնես, որ նա դէմառդէմ կ'անի՞ծի քեզ»: Այն ժամանակ
19 Տէրն ասաց սաբանային. «Ահա նրա ամբողջ ունեցումը քո ձեռքն եմ փալիս, պայմանով որ նրա անձին ձեռք
20 չբաս»: Եւ սաբանան հեռացաւ Տիրոջ առաջից: Եւ այդ այն օրն էր, երբ Յոթի փղաներն ու աղջիկները իրենց
21 աւագ եղբօր փունը ուրում ու գինի էին խմում: Եւ ահա մի պարզամաքեր եկաւ Յոթի մօտ ու ասաց նրան. «Լծկան
22 եզները վար էին անում, մարակ էշերն էլ՝ արածում նրանց մօտերը. գերևարողները եկան ու փարան նրանց,
23 իսկ քո ծառաներին սրով կոտորեցին: Միայն ես ազատուելով՝ եկայ քեզ պարմելու»: Եւ մինչ նա խօսում էր, մի
24 ուրիշ պարզամաքեր եկաւ ու Յոթին ասաց. «Երկնքից կրակ թափուց ու այրեց հօտերը, հովիւներին էլ նոյն ձեռով
25 ճարակեց: Միայն ես մնացի ու եկայ քեզ պարմելու»: Եւ մինչ նա խօսում էր, մի ուրիշ պարզամաքեր եկաւ ու
26 Յոթին ասաց. «Աստուծո՞ւ հրեշփակներ աստուծակեցին մեզ երեք խմբերով, շրջապարեցին ուղփերն ու փարան դրանք, իսկ
27 քո ծառաներին սրով կոտորեցին: Միայն ես ազատուելով՝ եկայ քեզ պարմելու»: Եւ մինչ նա խօսում էր, մի ուրիշ
28 պարզամաքեր եկաւ ու Յոթին ասաց. «Մինչ քո փղաներն ու աղջիկներն իրենց աւագ եղբօր մօտ ուրում-խմում էին,
29 անապարհից յանկարծակի աստիկ հողմ փչեց ու խփեց փուն չորս անկիւններին. փունը փլուտեց քո զաւակների վրայ,
30 ու նրանք վախճանուեցին: Միայն ես ազատուելով՝ եկայ քեզ պարմելու»: Ապա Յոթը վեր կացաւ, պարառուցեց
31 իր հագուստները, կտրեց իր գլխի մագերէտը եւ գեպին փռուելով՝ երկրպագեց Տիրոջն ու ասաց. «Իմ մօր որովայնից
32 ես մերկ դուրս եկայ, մերկ էլ կը վերադառնամ: Տէրը փուտեց, Տէրն էլ յետ առաւ: Ինչպէս որ հաճելի էր Տիրոջը,
33 այնպէս էլ եղաւ: Թող օրհնեալ լինի Տիրոջ անունը»: Եւ նրան պարահաճ այս բոլոր դէպքերի ժամանակ Յոթը
34 ջնեղանչեց Տիրոջ առաջ, ոչ էլ անզգամութիւն հանդէս բերեց Աստուծո՞ւ հանդէպ:

2 Մի օր Աստուծո՞ւ հրեշփակները եկան կանգնեցին Աստուծո՞ւ առաջ. նրանց մէջ էր ու նրանց հետ Տիրոջ առաջ եկաւ
2 կանգնեց նաեւ սաբանան: Եւ Տէրն ասաց սաբանային. «Որպէտի՞ց ես գալիս»: Այն ժամանակ սաբանան Տի-
3 րոջն ասաց. «Եկել եմ թափառելով անցնելով երկնքի ներքոյ եւ շրջելով ամէն փեղ»: Եւ Տէրն ասաց սաբանային.
4 «Տեսա՞ր արդեօք իմ ծառայ Յոթին, որի նման ճշմարտախօս, անարար, աստուածապաշտ, ամէն չար գործից հեռու
5 մնացող մարդ չկայ երկրի վրայ. դեռ հաստատուն էլ մնում է նա իր անմեղութեան մէջ: Իսկ դու իզուր էիր ասում,
6 որ կորստեան մարտն էր նա ունեցումը»: Պատասխան փուտեց սաբանան ու ասաց Տիրոջը. «Մորթի՞ դէ՞ մորթ.
7 մարդն ինչ որ ունի՝ իր կեանքի համար կը փայ: Բայց ահա մեկնի՛ր ձեռքդ, ձեռք փուր նրա ոսկորին ու մարմնին,
8 ու կը փեսնես, որ նա դէմառդէմ կ'անի՞ծի քեզ»: Տէրն ասաց սաբանային. «Ահա նրան քո ձեռքն եմ մարմնում,
9 պայմանով որ նրա կեանքը պահես»: Եւ սաբանան հեռացաւ Տիրոջ առաջից եւ ուրից գլուխ չարորակ վերքերով
10 պարեց Յոթին: Եւ Յոթը խեցու մի կտոր առնելով՝ քերում էր թարխալը. նստում էր աղբիւսում, քաղաքից դուրս: Ու
11 երբ այս դէպքից շաբ ժամանակ անցաւ, կինն ասաց նրան. «Մինչեւ ե՛րբ, դիմանալով, պիտի ասես, որ համբերելու
12 ես դեռ մի որոշ ժամանակ՝ փրկութեան յոյս ակնկալելով: Ահա ջնջուած է յիշարակդ երկրի երեսից, ոչնչացուած են
13 փղաներդ ու աղջիկներդ՝ իմ որովայնի ծնունդները, որոնց ես իզուր վաստակեցի փառապանքով: Դու ինքդ էլ զագ-
14 րելի որդերի մէջ նախած ես բացօթեայ, իսկ ես, մոլորուած, ծառայի պէս փնից փուն, փեղից փեղ ընկած՝ սպասում
15 եմ, թէ ե՛րբ է արեգակը մայր մտնելու, որ հանգստանամ իմ փառապանքներից ու ցաւերից, որոնք այժմ պարել են
16 ինձ: Արդ, մի խօսք ասա Տիրոջն ու մեծի՛ր»: Եւ Յոթը նրան նայելով՝ ասաց. «Խօսեցի՛ր ինչպէս մի անզգամ կին.
17 եթէ Տիրոջ ձեռքից բարիքներն ընդունեցինք, չարիքներին չհամբերե՛նք»: Եւ իր հետ պարահաճ այս բոլոր դէպքերի
18 ժամանակ Յոթն իր շրթունքներով ջնեղանչեց Տիրոջ առաջ, ոչ էլ անզգամութիւն հանդէս բերեց Աստուծո՞ւ հանդէպ:
19 Երեք բարեկամներ՝ թեմնացիների արքայ Եղիփազը, սոքեցիների բռնակալ Բաղդասարը եւ մինեցիների արքայ Սո-
20 փարը, լսելով այն բոլոր չարիքների մասին, որ հասել էին Յոթի վրայ, համաձայնելով եկան նրա մօտ, իրաբանցիւրն
21 իր աշխարհից՝ մխիթարելու եւ ամոքելու նրան: Նրան հեռուից փեսնելով՝ ջճանաչեցին. բարձրադասակ լաց եղան.
22 իրաբանցիւրն իր պարտուածանք պարառուցեց. երկինք նայելով՝ հող ցանեցին գլխներին: Եօթն օր ու եօթը գիշեր
23 նստեցին նրա շուրջը. նրանցից ոչ ոք մի բան չխօսեց հետը, որովհետեւ փեսնում էին նրան հասած սաստիկ մեծ
24 հարուածները:

3, 2, 3 Ապա Յոթը դժուարութեամբ բաց արեց բերանը, անիծեց իր ծնուած օրը, խօսեց ու ասաց. «Կորցի թող օրն այն,

երբ ես ծնուեցի, ու գիշերն էլ, երբ ասացին ինձ, թե՛ արու մի գաւակ է սաղմնաւորուել: Խաւար թող դառնայ այն 4
 գիշերը, եւ Տէրը վերեւից չփնտրի թող այն: Նրա վրայ էլ լոյսը չծագի. թող պարեն խաւարն, սպուերները մահուան, 5
 ու մեզը իջնի թող նրա վրայ: Անիծեալ լինի այն օրն, գիշերն էլ. խաւարը փանի: Չլինի թող այն՝ փարուայ օրերում, 6
 ու չթուարկուի նաեւ օրերում այն ամիսների: Այլ գիշերը այն լինի ցաւերում, եւ թող չայցելեն նրան խնդութիւն, ոչ 7
 էլ ցնծութիւն: Նգովի թող նա, ով պիտր անիծի օրն այն, ով ձեռքն իր գցի վիշապին: Խաւարեն թող այն ասպողերն 8, 9
 գիշերուայ. գիշերն սպասի, բայց լոյս չգայ թող, ու չտեսնի թող երբեք ծագելը վառ արուսեակի. քանզի չփակեց իմ 10
 մօր արգանդի դռները, որով գուցէ եւ վանէր ցաւերն իմ չաքից: Ինչո՞ն չմեռայ եւ էլ արգանդում, դուրս եկայ այսպէս 11
 եւ փեղնուարեղը չքթացայ գէթ: Ինչո՞ն ծնուեցի, ինչո՞ն ծծեցի սփինքներն իմ մօր: Մինչ հիմա հանգչած ես կը լինէի, 12, 13
 կը ննջէի ու կը հանգչէի եւ արքաների հետ, երկրի իմաստնոց, որ յոխորպում են սրերով իրենց, կամ իշխանների, 14, 15
 որ բազում ոսկի ունեն եւ որոնք լցրել են իրենց փնէրն արծաթով, կամ ինչպէս վիժուածք, որ դուրս է ընկնում 16
 արգանդից իր մօր, կամ զերթ մանուկներ, որոնք որ լոյսը չտեսան երբեք: Այնպեղ են հիմա ամբարիշտները, որ 17
 բորբոքեցին զայրոյթը Տիրոջ: Այնպեղ հանգչեցին մարմնով փանջուածներ, անցեալի մարդիկ, որ չեն լսում էլ ձայնն 18
 հարկահանի: Այնպեղ են փոքրն ու մեծը միասին, նոյնպէս եւ ծառան, որ չունի երբեք փորոցից երկիւղ: Ինչո՞ն է 19, 20
 փրում լոյսը այն անձանց, որ դառնացած են, կեանքը ցաւագնած այն հոգիներին, որ մահ են փենչում չեն հասնում 21
 դրան, փորում են, ինչպէս գանձ կը փորէին, կ'ուրախանային, թէ մահ գրնէին: Մահն մարդու համար հանգիստ է 22
 սակայն ճամփան դէպի այն ծածկուեց նրանից. փակեց նրա շուրջը ինքը Աստուած: Կերակրից առաջ՝ հեծութիւնն 23, 24
 հասաւ. արցունքներով ու սհով են ընկճուած, քանզի ինչ բանի երկիւղն ունէի՝ հասաւ ինձ վրայ. ինչից որ վախ 25
 կար՝ հէնց ի՞նձ պարահեց: Չխաղաղուեցի, դադար չառայ ես, ոչ էլ հանգչեցի, քանի որ վրաս բարկութիւնն իջաւ»:

Եղիփազ Թեմնացին ասաց. «Մի՞թէ շար անգամներ են ասուել քեզ խօսքեր փանջալից. եւ ո՞վ կը դիմանայ 4, 2
 խօսքերիդ գորութեան: Որովհետեւ եթէ խրատել ես դու շարերին, բռնել ես ձեռքը փկարի ու միսիթարել, խօսքովդ 3, 4
 կանգնեցրել ուրքի անգորին, եղել քաջալեր ծնկին կթոքած, - արդ քեզ վրայ են հասել փանջանքներ: Բայց 5
 փազնապէլ ես: Չէ՛ որ երկիւղդ անգամութիւն է, ինչպէս կասկածո՞՞ ճամփի վրայ անչար: Յիշի՞ր դու արդ. այն 6, 7
 ո՞ր անմեղն է կորել-գնացել, կամ երբեւէ արդարները եղել են արմապախիլ: Ինչպէս որ ես եմ փեսել միշտ. ով 8
 որ վարել է ու անպարշաճ սերմեր ցանել, փոխարէնը ցաւ է հնձելու: Կորչելու են Տիրոջ հրամանով, ոչնչացուելու 9
 զայրալից շնչից: Նանգել են գորութիւնն առիծի, գոչիւնը էգ առիծի եւ պերճութիւնը վիշապների: Մապկել է 10, 11
 մրջնառիծը՝ կեր չլինելուց. իրար են լքել կորիւններն առիծի: Եթէ քո խօսքերում դեռ ճշմարիտ բան գոյութիւն 12
 ունենար, այդպիսի չար բաներ քեզ չէին պարահի: Ուրեմն ականջն իմ չի՞ ընդունելու հրաշակերտ բաներ նրանից: 13, 14
 Գիշերային արհաւիրքներ ու դրոյդիւններահ են գցել մարդկանց սրբում. դողումն ու սուկումն են պարել ինձ եւ 15, 16
 սաստիկ ցնցել ոսկորներն իմ: Մի շունչ դիպաւ իմ երեսին. քսմանցին մագերս ու մարմինն իմ: Կանգնեցի, բայց 17
 չհասկացայ. փեսայ, բայց կերպարանք չկար աչքերիս առաջ: Միայն շունչ ու մի շնչիւն էի լսում: Մահկանացուն 18
 միթէ Տիրոջ մօր աւելի մաքրո՞ր է, կամ մի մարդ աւելի անարար է քան գործերը Նրա, եթէ չի հաւապում իր 19
 ծառաներին, իսկ հրեշտակների վրայ խոփոր բաներ է նկատում: Արդ, զալով կաւէ փներում բնակուածներին 20
 (մենք էլ միեւնոյն կալից ենք), ցեցի պէս կերաւ նրանց, եւ առաւօրից մինչեւ երեկոյ նրանք գոյութիւն չեն ունենայ: 21
 Քանի որ իրենք իրենց չէին կարող օգնել՝ կորան: Փչեց նրանց վրայ, ու չորացան, ոչնչացան նրանք, զի չունէին 21
 իմաստութիւն:

Արդ, կանչի՞ր, եթէ մէկը քեզ ձայն է փալու, կամ եթէ փեսնելու ես սուրբ հրեշտակներից որեւէ մէկին: Յիրաւի, 5, 2
 բարկութիւնն անգամին սպանում է, մոլորեալին մեռցնում: Ես փեսել եմ ահա անգամներին արմատ գցելիս, բայց 3
 իսկոյն խորքակուել են փները նրանց: Նեռու լինեն թող նրանց զաւակները փրկութիւնից, եւ խոճուկ քարշ գան 4
 թող վապթարների դռներին. բայց ոչ ոք չի գրնուելու, որ փրկի նրանց: Ինչ որ նրանք ժողովել են արդարներն 5
 են ուրելու, իսկ իրենք չեն ազատուելու պարուհասներից. քսմուելու է գորութիւնը նրանց: Արդարեւ, հողից չէ 6
 որ ելնում է փառապանքը, ոչ էլ լեռներից են բուսնում ցաւերը: Այլ մարդը փանջանքով է ծնում. արծիւների 7
 ձագերը բարձունքներում են ճախրում: Սակայն եւ Տիրոջից են խնդրելու, Տիրոջը՝ բոլորի իշխանին եւ ձայն 8
 փալու, որ կարարում է մեծ ու անքննելի, փառաւոր ու հրաշակերտ գործեր, որոնք թի ու համար չունեն, որ 9, 10
 փալիս է անձրեւ՝ երկրի վրայ, ուղարկում ջրեր՝ երկնքի ներքոյ, որ բարձրացնում է խոնարհներին եւ ուրքի է 11
 կանգնեցնում կորուսեալներին, որ փոխում է մարդութիւնները խորամանկների, որոնք ձեռքերը ճշմարիտ գործեր 12
 չեն կարարում, որ վրայ է հասնում իմաստուններին՝ հանճարով, ջախջախում մարդութիւնները բազմադասների: 13
 Յերեկը խաւարն է նրանց վրայ հասնելու, իսկ կէսօրին խարխափելու են ինչպէս գիշեր ժամանակ: Պարերագնով 14, 15
 են ոչնչանալու, եւ աղքատն ազատուելու է հզօրի ձեռքից: Յոյս է ունենալու փկարը, եւ փակուելու է անիրաւի 16
 բերանը: Երանելի է այն մարդը, որին Տէրն ուղղում է երկրի վրայ. ուստի, Յո՞ր, չիրաժարուես Ամենակալի խրատից: 17
 Տէրն է, որ ցաւ է պարճառում, բայց յետոյ նորից ամոքում, խփում է, բայց նրա ձեռքն է բժշկում: Վեց անգամ 18, 19
 փրկելու է քեզ վշտերից, իսկ եօթներորդին չարը քեզ չի մօքնալու: Սովի ժամանակ քեզ մահից է փրկելու, 20
 պարերագնի ժամանակ կապանքներից է ազատելու քեզ: Պահելու է քեզ լեզուի հասցրած փառապանքներից, 21
 ու չես սարսափելու քեզ վրայ եկած չարիքներից: Արհամարհելու ես անիրաններին ու անօրէններին եւ երկիւղ 22
 չես կրելու վայրի գազաններից, որովհետեւ դաշտի քարերի հետ ես դաշինք կնքելու, վայրի գազանների հետ 23
 խաղաղութեան մէջ ես լինելու: Ապա իմանալու ես, որ խաղաղութիւն կայ քո փան մէջ, եւ քո յարկի փակ բան 24
 չի պակասելու: Իմանալու ես, որ բազում են քո սերունդները, եւ քո որդիները դաշտի խոփի պէս են լինելու: 25
 Գերեզման ես իջնելու ժամանակին հնճուած հասուն ցորենի պէս, կամ ինչպէս ժամանակին մէկտեղուած կալի 26
 շեղջը: Ահա սա այսպէս քննեցինք, սա է, ինչ որ լսեցինք. բայց դու ինքդ իմացիր, թէ ի՞նչ ես արել»:

Յոբը խօսեց ու ասաց. «Թէ որ կշեւելով կշեւէ մէկը իմ սրբմտութիւնը, ցաւերս էլ բարձր նժարին կշռի, ծովի 6, 2
 աւազներից էլ ծանր կը լինէին դրանք: Խօսքերս կարծես խենթ-խելառ լինեն, զի նետերն Տիրոջ մէջն են իմ 3, 4
 մարմնի, զայրոյթը նրա արինս է ձծում. բերան բացելիս կորչում են ինձ: Արդ, մի՞թէ գուր է էշն վայրի գոռու, եթէ 5
 չի խնդրում իր համար նա կեր: Կամ թէ կը գոռայ էզը մտուրում, եթէ ունենայ առաւոր կերակուր: Կամ կ'ուրալի՞ 6
 առանց աղի հաց: Կամ համ կը լինի՞ դապարկ խօսքերում: Չի կարող հանդարտուել իմ հոգին, քանի որ շարաւոր 7

8, 9 եմ րեսնում կերակուրս, ինչպէս հոսքն առիծի: Երանի կարարոյի խնդիրքն իմ, եւ յոյս լիացնի Տէրը: Սկսեց Տէրը
 10 ինձ խոցորել, սակայն թող չսպանի ինձ իսպառ: Գերեզմանս թող լինի քաղաքն իմ, որի պարսպի վրայ ճեմում
 11 էի. չպիտի խնայեմ ես նրան, որպէսզի սուր չելնեն խօսքերը սուրբ Աստուծոյ: Զօրութիւնս ի՛նչ է, որ համբերեմ.
 12 ժամանակս ի՛նչ է, որ դիմանայ իմ հոգին: Մի՛թէ քար գորութիւն է ուժն իմ. մարմինս պղնձից է միթէ: Կամ չէի
 13 վարահում ես դրան: Զրկուեցի ինքս իմ նեցուկից. Օգնութիւնն հեռացաւ արդ ինձնից. Տիրոջ այցն անպետեց
 14, 15 ինձ լրիւ: Մերձաւոր չնայեց երբեք ինձ. նուազած առուի պէս, ալիքի պէս անցան իմ կողով: Ովքեր դողում էին
 16, 17 ինձանից, այժմ ահա եկել են ինձ վրայ: Չիւնն ինչպէս կամ ինչպէս քարացած սառչոյցը, որ իսկոյն հալչում է
 18 ջերմոյթից, չի յիշում, թէ ինչ էր ինքն առաջ, - նոյն ձեւով լքուեցի բոլորից նաեւ ես, կորստեան մարմուտեցի ու
 19, 20 դարձայ ես փանկ: Եւ դուք, որ նայում էք Սաբայի շափողին, փետք եւ ճամփաներն թեմնացոց. ամօթով կը
 21 մնան, ովքեր որ յոյս դրին քաղաքի, ինչքերի վրայ այս: Դէ ահա դուք նոյնպէս անողորմ հասել էք ինձ վրայ. գէթ
 22, 23 վերքիս նայելով դուք երկիւղ կրեցէք: Այժմ բան խնդրեցի՞ ես ձեզնից, կամ միթէ ձե՛ք ուժով կարող եմ փրկել ինձ
 24 թշնամուց, կամ փրկել հօգրաց ձեռքերից: Ուսուցէք դուք էլ ինձ՝ կը լռեմ: Իսկ եթէ մոլորուած ես լինեմ, ինձ խելքի՞
 25, 26 բերէք դուք: Բայց կարծէք իզուր են խօսքերն այս ճշմարիտ. չէ՞ որ ես ձեզանից գորութիւն չեմ խնդրում: Ոչ էլ
 27 ձեր կշտամբանքի բառերն են կարող լռեցնել. պիտ չանսամ նաեւ ձեր բարբառած խօսքերին: Բայց քանի հասել էք
 28 ինձ վրայ, իբրեւ մի որբուկի, շարժուել էք բարեկամի վրայ ձեր, - էլի ես նայելով ձեր դէմքին՝ պիտ երբեք չսքտեմ:
 29, 30 Նսպեցէք. դպրի մէջ անիրաւ բան չիկնի. եւ դարձեալ արդարին հետեւէք, քանի որ իմ լեզուին անիրաւ բան չկայ,
 քիմքս էլ չի ձգտում երբեք իմաստութեան»:

7, 2 «Փորձութիւն չէ՞ միթէ երկրի վրայ կեանքն մարդու. վարձկանի օրական վարձը չէ՞ կեանքը իր: Ինչպէս որ
 3 ծառան է վախենում փրոջից ու պահում սրուերում, կամ ինչպէս վարձկանն է սպասում իր վարձին, - այնպէս
 4 էլ ես գուր եմ սպասել ամիսներ: Յաւագին գիշերներ են բաժին ընկել ինձ. թէ քնեմ՝ ասում եմ. «Ե՛հր պիտի
 5 բացուի յոյս», արթնանամ՝ դարձեալ թէ՛ «Ե՛հր կը լինի երեկոյ»: Յառով եմ լեցուն ես իրիկուն-առաւօպ: Ծածկուած
 6 է մարմինս զագրելի որդերով. խեցեր եմ մաշել եւ թարախոտ վերքերն իմ քերելու: Եւ կեանքս խօսքից էլ թէթեւ
 7, 8 է. կորել է նա ունայն յոյսերում: Յիշի՛ր, որ քամի է կեանքը իմ. աչքերս էլ չեն րեսնի բարի բան. չեն նայի այլեւս
 9 ինձ աչքերն րեսնողի: Աչքերդ ինձ վրայ ես յառում. այլեւս չեմ լինի՞ երկնքից ջնջուած ամպի պէս: Չի եթէ իջնի
 10, 11 մարդ գերեզման, չի ելնի այլեւս, չի դառնայ՝ իր րունք. իր րեղն էլ նրան չի ճանաչի: Այսուհետ չպիտի զսպեմ ես
 12 բերանս. պիտ խօսեմ, քանի դեռ վիշտ ունեմ, րագնապով պիտ բացեմ դառնութիւնն իմ հոգու: Ծով եմ ես, թէ՛ կէտ
 13 ձուկ, որ շուրջս պահակ ես դու կարգել: Ասացի՝ անրքեն պիտի ինձ մահիճներս. եւ ինքս պիտ քնեմ անկողնում
 14, 15 իմ բոլոր գործերը: Երագով վախեցնում, րեսիլքով հարուածում ես դու ինձ: Իմ հոգին հանում ես դու ինձնից,
 16 մարմնիցս՝ շունջ իմ, մահուանից՝ կեանքը իմ: Քանի որ յաիտեան չեմ ապրի, թող որ ես համբերող միշտ լինեմ:
 17 Նեռն կաց դու ինձնից, քանի որ իզուր է կեանքը իմ: Եւ ի՛նչ է մարդը, որ դու այդքան մեծարել ես նրան, կամ էլ՝
 18 որ միտքդ ես սեւեռում իր վրայ, կամ էլ՝ որ քնում ես նրան մինչ առաւօպ, հանգստի ժամերին, փորձում միշտ:
 19, 20 Մինչեւ ե՛հր դու ինձ չես թողնելու, արձակելու չես ինձ, մինչեւ որ ցաւերով կուլ րամ ես լորձունքս: Թէ ես մեղք
 գործեցի՞ ի՛նչ կարող եմ անել քեզ, որ միտքն ես մարդկանց քնում միշտ: Ինչո՞ւ ես ինձ դարձրել քեզ ոտխ, որ լինեմ
 21 քեզ համար ես մի բեռ: Ինչո՞ւ չես ներել դու յանցանքներս, չես թողել մեղքերն իմ: Եւ ահա երկիր եմ դառնում ես
 շապ կանուխ. այլեւս չեմ լինի»:

8, 2 Բաղդապ Սոբեցին խօսեց ու ասաց. «Մինչեւ ե՛հր ես այդպէս խօսելու: Մեծաբանութեան հովեր կան քո
 3 բերանում: Միթէ անիրաւ դատարարան կը րեսնի Տէրը, կամ նա, որ ամէն ինչ սրեղծեց, իրաւունքը կ'աղաւաղի՞:
 4, 5 Եթէ քո զաակները մեղանչեցին նրա առաջ, ինքն էլ պատիժներ ուղարկեց անօրէնութիւնների համար: Բայց դու
 6 աղօթքներով վաղ առաւօպեան դիմի՛ր Ամենակալ Տիրոջը. եթէ սուրբ ու ճշմարիտ լինեմ՝ քո աղօթքներին ականջ
 7, 8 կը դնի, քեզ կը վերադարձնի արդար յարկը քո: Եթէ սկզբում քոնը քիչ էր, վերջում այն անբաւ կը լինի: Բայց
 9 դու րեղեկացի՛ր ինձ ազգերից եւ քննի՛ր րոհմերի գլխաւորներին: Քանի որ մենք երկուան ենք պարկանում, բան
 10 չենք իմանում. սրուեր է երկրի վրայ կեանքը մեր: Միթէ նրանք պիտի չսովորեցնեն՞ քեզ ու պարսնն, իրենց
 11 իմաստութիւնից պիտի չբխեցնեն՞ խօսքերն իրենց: Միթէ պրտուն կը կանաչի՞ առանց ջրի, կամ կը բարձրանայ
 12 կնիւնն առանց ջրուելու: Չի՞ հնձուելու այն, մինչ իր արմարների վրայ է. եթէ ամէն խոտ մինչեւ յագեցում չռոչոտի՞
 13 չի՞ չորանայ: Արդ, բոլորի վախճանն այնպիսին կը լինի, որ կը մոռանան Տիրոջը, այդպէս էլ ամբարշտի յոյսը կը
 14, 15 կորչի: Ըէն չի լինի րունը նրա. սարդոսպայմի պէս կ'անհետանայ յարկը նրա: Թէկուզ ես հասարակ րունն իր՝ այն
 16 չի մնայ կանգուն. հէնց իր ձեռքը գցի դրան՝ այն չի խարխիլ: Արեգակից է խոնաւութիւնը, եւ նրա նեխուածքից է
 17 դուրս գալու իր շիւր: Քարակարկառի վրայ է ննջելու ու մանրախիճ քարերի վրայ ապրելու. իսկ եթէ արմարախիլ
 18, 19 արուի իր րեղից, նրա րեղն էլ ուրանալու է նրան: Այսպիսի բան չեն րեսել միթէ. ամբարշտի կորձանումն
 20 այսպիսին է լինելու, իսկ հողից ուրիշն է բուսնելու: Տէրը չի մերժում անմեղին՝ ամբարշտի ամէն ընծայ ընդունելի
 21, 22 չի լինելու: Ըշմարիտ մարդկանց բերանները ծիծաղով են լցուելու, նրանց շրթունքները՝ գոհութեամբ: Նրանց
 թշնամիներն ամօթով են ծածկուելու. ամբարշտի բնակավայրերն այլեւս չեն մնալու»:

9, 2 Յորը խօսեց ու ասաց. «Ըշմարտապէս գիտեմ, որ այդ այդպէս կը լինի. ինչպէն կարող է մարդ արդար լինել
 3 Աստուծո առաջ: Եթէ Աստուած ուզի դպր րեսնել իր հետ՝ նրան չի լսելու, որովհետեւ հազար խօսքին մի խօսքով իսկ
 4 պարսպախան չի րալու: Աստուած միքով իմաստուն է, զօրաւոր ու մեծ. այդ ո՞վ է նրա դէմ յամառել ու յաջողութիւն
 5, 6 գրել: Չեն իմանում, թէ Նա, որ մաշեցնում է լեռները, բարկութեամբ կը րապալի էլ դրանք: Նա է, որ երկնքի
 7 ներքոյ շարժում է գեպիւնը հիմքերից, եւ նրա սիւները դողում են: Նա է, որ հրամայում է արեգակին, ու սա չի ծագում,
 8 փակում է ասպղերի դէմը: Նա է, որ մենակը րարածել է երկնիքը եւ ծովի վրայ այնպէս է շրջում, ինչպէս ցամաքի
 9, 10 վրայ: Նա է, որ սրեղծել է Բազմասպղոն ու Գիշերասպղը, Մայլն ու Մագարոթը: Նա է, որ արարում է մեծամեծ
 11 ու անքննելի, փառաւոր ու հրաշակերտ բաները, որոնց թիւ ու համար չկայ: Եթէ ինձանից վեր բարձրանայ՝ չեմ
 12 րեսնի, իսկ եթէ կողքովս անցնի՝ այդպէս էլ չեմ իմանայ: Եթէ ոչնչացնի՞ ո՞վ յեպ կը պահի նրան, կամ ո՞վ նրան
 13, 14 կ'ասի՞ ի՛նչ արեցիր: Եպ դարձաւ նա բարկութիւնից, եւ նրանից սարսեցին կէտերը, որ երկնքի ներքոյ են: Երանի՛
 15 թէ լսի ինձ եւ իրաւացի համարի իմ խօսքերը: Եթէ արդար լինեմ, ու ինձ ջսի՛ նրա դատարարանն եմ աղերսելու:

Իսկ եթէ աղաղակեն իրեն, ու լսի՝ հաւաքայաւ էլ չի գալու, որ հէնց լսել է ինձ: Փոթորիկով չի ոչնչացնելու ինձ: 16, 17
 Բազում են հարուածները, որ ինձ գուր քերը հասցրել է. ինձ հանգիստ էլ չի տալիս: Դառնութեամբ է լցրել ինձ. 18
 քանի որ հզօր է՝ բռնանում է: Եւ հիմա այն ո՞վ է, որ նրա դարասարանին հակառակ կը կանգնի: Եթէ արդար 19, 20
 լինեն, բերանս ինձ ամբարիշտ կը դարձնի, անարար լինեմ՝ կամակոր կը դառնամ: Իսկ եթէ հոգով մեղանջել եմ՝ 21
 չգիտեմ. գիտեմ միայն, որ կեանքս խլում են ինձանից: Դրա համար եմ ասել. «Բարկութիւնը կործանում է մեծին 22
 ու հզօրին»: Չարերը սաստիկ մահով են կորչելու. արդարներն էլ ծաղրի են ենթարկուում, քանի որ մարմնուում են 23
 ամբարշտի ձեռքը: Նա դարաւորների երեսն է ծածկում. եթէ նա չէ՞ ծածկողը, ապա ո՞վ է: Սակայն սուրհանդակից 24, 25
 էլ արագ անցաւ իմ կեանքը. փախաւ այն ու չերեաց: Կը գրնուի՝ նաւերի ճանապարհի կամ թռչող, կեր փնտրող 26
 արծուի հետքը: Եթէ ասեմ, թէ մոռանալու եմ գանգապուելը, երեսս գեպին խոնարհելով՝ հեծեծեմ, դողը կը պապի 27, 28
 իմ բոլոր անդամները, քանզի գիտեմ, որ ինձ անմեղ չես համարելու: Եթէ ամբարշտութիւն էի անում՝ ինչո՞ւ չմեռայ: 29
 Եթէ ձիւնով իսկ լուացուէի ու ձեռքերս էլ օշնանով մաքրէի, դարձեալ սաստիկ աղպետութեամբ կը ներկէի ինձ՝ 30, 31
 պարմուճանս իմ աչքերին զազրելի դարձնելով. քանզի դու մարդ չես ինձ նման, որի հետ դար անէի ես, եւ որպէս 32
 հաւասար դարասարանի գայիմք: Ո՞ր է թէ՛ մի միջնորդ լինէր, դիմացս գար ու դար անէր երկուսիս միջեւ: Նա 33, 34
 անպայման կը հեռացնէր ինձանից խարազանը, եւ դրա անն ինձ չէր սարսափեցնի. էլ չէի վախենայ, այլ կը խօսէի. 35
 բայց գիտեմ, որ այդպէս չէ. որ ինքս մենակ եմ քանցում:

«Նձծիւնով կը հասցնեմ նրան իմ խօսքերը. կը խօսեմ թախծոքած իմ հոգու դառնութեամբ: Ու կ'ասեմ. «Տէր, 10, 2
 մի՛ սովորեցրու ինձ, որ լինեմ ամբարիշտ»» եւ ինչո՞ւ դարձեցիր այսպէս ինձ: Բարո՞ք է քեզ թում անիրաւուած 3
 լինելու. մերժել ես քո ձեռքի գործերը, նայել պիղծերի խորհրդին: Մի՞թէ դու նայում ես, ինչպէս մարդն է նայում, 4
 կամ քեանում, ինչպէս մահկանացուն է քեանում: Տարիներդ մարդու քարիներն են միթէ, որ փնտրում ես կրկին 5, 6
 յանցանքներս ու քննում մեղքերս: Գիտես, որ երբեք չեմ մեղանջել, բայց ո՞վ ինձ կ'ազարի քո ձեռքից: Քո ձեռքն 7, 8
 է արարել ու ինձ ձեւ է տուել, բայց յետոյ դարձել ես, զարկել ինձ: Յիշիր, որ կաւից ես սրտեղծել. վերստին դու 9
 հող ես ինձ դարձնում: Մի՞թէ չես կաթի պէս կթել ինձ, պանրի պէս մակարդել: Մորթ ու միս հագցրել, ոսկրեղով, 10, 11
 ջիւերով ես օծարել: Կեանք ու կարեկցանք ես դրել ինձ վրայ. հոգաբարութեամբ ես պահել իմ ոգին: Եւ քանի 12, 13
 այս բոլորն ունես դու՝ գիտեմ, որ ամեն բան կարող ես. քեզ համար չի լինի ոչ մի բան ուժից վեր: Մեղանջեմ 14
 թէկու՞զ ես՝ կը պահես. չես պահել գերծ դու ինձ՝ մեղքերից: Ամբարիշտ թէ եղայ՝ օ՛, վայ ինձ. արդար էլ թէ լինեմ՝ 15
 չեմ կարող հայեացքս բարձրացնել, զի մէջս անարգանք կայ լեցուն: Որսուած եմ իբր առիւծ, որին պիտ սպանեն: 16
 Ինձ դարձեալ չարաչար ջնջում ես, նորոգում հարուածներս իմ գլխին: Բարկութեամբ ես ձեռքդ իջեցրել ինձ վրայ, 17
 փորձիչներ ես բերել դու իմ դէմ: Ինչո՞ւ ինձ հանեցիր արգանդից, ու տրեղում չմեռայ: Ոչ մի աչք չէր տեսնի ինձ 18
 այնժամ, ու կարծես թէ եղած էլ չէի լինի ես: Եւ ինչո՞ւ արգանդից ուղղակի գերեզման չիջայ ես, կամ մի՞թէ շար 19, 20
 կարճ չէ ժամանակն իմ կեանքի: Թո՞ղ քու ինձ, որ փոքր-ինչ հանգչեմ ես, մինչեւ այնպէղ գնամ, որպէտից երբեք 21
 չեմ դառնալու՝ երկիրն այն խաւարին ու մթին, երկիրը, ուր յաւերժ աղջամուղջ է փիրում, եւ որպէտ լոյս չկայ, ու ոչ 22
 ոք չի կարող քեանել կեանք մարդկային»:

Սովոր Միսեցին ասաց. «Ով շար է խօսում, պարտաւոր է նոյն ձեւով էլ լսել. խօսողը կարող է խօսքերով 11, 2
 արդարանայ: Օրհնեալ է սակաւակեաց կանանց ծնունդը: Շար էլ մի՛ շողակրարիր, որովհետքեւ մէկը չկայ, որ 3
 քեզ պարասխան տայ: Մի՛ ասա՝ «Գործերովս մաքուր ու անարար եմ Տիրոջ առաջ»: Այլ մրաձիր, թէ ինչպէ՛ն 4, 5
 է Տէրը շրթունքները բաց անելու եւ հետոյ խօսելու: Քեզ կը հասկացնի իմաստութեան գործութիւնը, որ կը լինի 6
 կրկնակի, քան քոնը: Ապա կ'իմանաս, թէ ինչ որ գլխիդ բերել է Տէրը՝ արժանի էր քո գործած մեղքերին: Կը գրնեն 7
 Տիրոջ ճանապարհը, կամ վերահասու կը լինեն այն դէպքերին, որ սահմանել է քեզ համար Ամենակալը: Բարձր է 8
 երկիրքը. ի՞նչ կարող ես անել: Խորն է դժոխքը. ի՞նչ կ'իմանաս: Երկար են երկրի չափերը. լայն է ծովը: Եւ եթէ 9, 10
 Աստուած կործանի այդ բոլորը, ո՞վ կ'ասի նրան՝ այդ ի՞նչ արեցիր: Ինքը գիտէ անօրէնների գործերը. անարժան 11
 բաներ քեանելով՝ անքեւ չի առնի: Դարարկաբան մարդը խօսքերի մէջ է թաքնում: Կնոջից ծնուած մարդը նման 12
 է անապարի վայրի էջի: Իսկ եթէ դու մաքուր ես պահել քո սիրտը՝ ձեռքդ մեկնիր դէպի Աստուած: Եւ եթէ քո մէջ 13, 14
 անօրէնութիւն կայ՝ հեռու վանիր այն քեզանից, եւ անօրէնութիւնը քո յարկի քակ թող չիջեանի: Եւ ահա քո դէմքը 15
 կը փայլի վճիպ ջրի պէս, կը մերկանաս աղպետութիւնից ու երկխոյ չես կրի, կը մոռանաս նեղութիւններդ, ինչպէս 16
 անցած ալիքը, ու չես զարհուրի: Աղօթքդ քեզ համար արուսեակի պէս կը լինի. կէսօրին կը ծագի կեանքդ քո, ու 17
 վարակ կը լինես, ու քո յոյս ունես. հոգսերի ու քարակուսանքների միջից խաղաղութիւնը կ'երեսայ քեզ: Անորդ կը 18
 գրնես, եւ ոչ ոք չի պարտազմի քեզ հետ: Շարերը շուռ կը գան ու քո հաճութիւնը կը փնտրեն. փրկութիւնը կը 19
 վրիպի նրանցից, որովհետքեւ նրանց յոյսն իրենց իսկ կորուսարն է: Ամբարիշտների քեռողութիւնը կը սպառուի»:

Յոթը նորից խօսեց ու ասաց. «Արդ դո՞ք էք լոկ մարդիկ. հանճարը ձեզ հե՛տ է մեռնելու: Ես նոյնպէս ձեզ նման 12, 2, 3
 սիրտ ունեմ: Արդար ու անարար մի մարդ է ենթարկուել ծաղրանքի: Սահմանուած ժամանակ պարտաստուեց, 4, 5
 քեանա իր քները՝ կործանուած օտարից, անօրէնների ձեռքով ւաերուած: Բայց ով որ չար լինի՝ թող երբեք չյուսայ, 6
 թէ անպարտ կը լինի: Եւ ով որ բարկացնի Տիրոջը, նրանից մի՞թէ չի պահանջուի պարասխան: Բայց դէ՛ ե՛կ ու 7
 հարցրո՞ւ զազանին՝ թէ կը քայ պարասխան, երկնքի թռչունին՝ թէ մի՛ բան կ'ասի քեզ. ու պարմիր դու երկրին՝ թէ 8
 մի բան հասկացնի. կամ ձկները ծովի կը պարմեն մի բան քեզ: Եւ սակայն ո՞վ է, որ չիմացաւ, թէ Տիրոջ ձեռքն է 9
 սրտեղծել ամէն ինչ: Եւ մի՞թէ իր Տիրոջ ձեռքին չէ կեանքը կենդանի շնչերի ու հոգին ամէն մարդ էակի: Զի միպքն 10, 11
 է քննում խօսքն, ու քիմքն է համարեում կերակուր: Ժամանակի երկարութեան մէջ կայ իմաստութիւն, եւ կեանքի 12
 երկարութեան մէջ՝ միպքը հանճարեղ: Նրանից գալիս են ուժ, իմաստութիւն, Նրան են խորհուրդներն ու հանճար: 13
 Թէ՛ Նա կործանի՝ ո՞վ կը շինի այն, թէ՛ Նա փակ դնի մարդկանց առաջ՝ ո՞վ բաց կ'անի այն: Թէ՛ Նա արգելք դնի 14, 15
 ջրերի առաջ՝ կը չորանայ հողը, իսկ թէ՛ որ թոյլ տայ՝ կը կործանի երկիրը: Նրանից գալիս են ուժ ու գործութիւն, 16
 Նրան են հանճարն ու իմաստութիւն: Գերի է քշում խորհրդակցանքերին, յիմարացնում է երկրի դարաւորներին, 17
 գահերին է նստեցնում արքաներին եւ գօրի կապում նրանց մէջքին: Գերութեան է ուղարկում քահանաներին 18, 19
 ու կործանում է երկրի հզօրներին: Փոխում է խօսքը հաւաքարիմի, ծերունիների խելքը ճանաչում: Անարգանք 20, 21
 թափում իշխանի գլխին եւ խոնարհներին բժշկում է նա: Երեսան հանում խորքը խաւարի եւ լոյսի բերում սրուերը 22

23, 24 մահի: Թափառական է դարձնում ազգերին, կործանում նրանց. սփռում է նրանց, եւ՝ առաջնորդում: Երկրի
25 իշխանաց սիրտն է շուռ փալիս, մոլորեցնում է ճանապարհներին, որոնց ծանօթ չեն: Խաւարի միջին միշտ կը
խարխալեն ու չեն փեսնի լոյս եւ հարբածի պէս միշտ կը մոլորուն:

13, 2 Ահա այս բոլորն են փեսել աչքերն իմ, լսել ականջներս: Ես այնքան գիտեմ, որքան ինքներդ փեղեակ էք լի-
3 նում. անմիտ չեմ ձեզնից: Սակայն Տիրոջ հետ պիտի խօսէի, ես նրա առաջ պիտի կանգնէի, թէ որ կամենար:
4, 5 Բայց բժիշկներ էք դուք խիստ չարագործ. ողջացնում էք դուք ամէնքդ էլ չարիքներ միայն: Սակայն համբանաք՝
6 իմաստութիւնն էլ ի վերջոյ կը գայ ձեզ այցելութեան: Լսեցէք բերնիս զանգապները դուք եւ շրթունքներիս դարաս-
7, 8 փանին էլ ականջ դրեցէք: Չէ՞ որ մեր Տիրոջ առաջ էք խօսում, նրա յանդիման նենգ բարբառում էք: Եր պիտի
9 քաշուէք՝ Ո՛հ, ինքներդ ձեզ եղէք դարաւոր: Բայց բարութք է, որ ինքը քննի ձեզ: Չի թէ արուածը իրեն վերագրէք՝
10, 11 նա էլ ձեզ նուազ չի կշարմբելու: Իսկ եթէ ծածուկ՝ աչառու լինէք մարդկանց նկարմար, Իր արհաւիրքը ահի կը
12, 13 մարմնի, նրա երկիւղը կը թափուի ձեզ վրայ: Պերճանքը ձեր մոխրի պէս կը լինի, մարմինը՝ կալի: Լսեցէք, զի
14 ես եմ խօսելու, գրնելու անորոր իմ զայրոյթից: Մարմինս առնեմ արամներիս մէջ, հոգիս ամփոփեմ ձեռքերի մէջ
15 իմ: Թէ որ իջեցնի Աննազօրը ձեռքը ինձ վրայ (սկսել էլ է՝) չեմ խօսելու ես Նրա առաջին եւ պաշտպանուելու
16, 17 փորձեր անելու: Կը դառնայ դա ինձ իբրեւ փրկութիւն, զի նրա առաջ նենգ բան չի կանգնի: Լսեցէք, անասցէք
18 խօսքերիս. ի լուր ամենքիդ եմ ասում ես սա: Մօտ եմ ես ահա իմ դարասպանին. գիտեմ, արդար եմ երեսալու
19, 20 ես: Ով է ոտիս իմ, որ դէմ կանգնի ինձ. ինչո՞ւ կաշկանդուեմ եւ կամ էլ մեռնեմ: Երկու բաներ են լոկ անիրաժէշտ
21 ինձ. այն ժամանակ էլ հո չեմ թաքնուի ես Զո երեսից: Եր քաշիր ինձնից ձեռքդ. եւ ահդ թող ինձ չարասպիեցնի:
22, 23 Յետոյ դիմիր ինձ, ու Քեզ կը լսեմ, թէ խօսես ինձ հետ՝ պարասխան կրամ: Որքա՞ն մեղք ունեմ, անօրէնութիւն,
24 հասկացրո՞ւ Դու ինձ՝ որքա՞ն են դրանք: Ինչո՞ւ ես պահում դրանք ինձանից: Ինձ Քեզ թշնամի՞ ես հաշուում արդեօք,
25 թէ՞ քամուց շարժուող փրեւից ես Դու վախենում այդպէս, կամ թէ հակառակ ես կանգնում Դու ինձ՝ հողմավար
26, 27 խորիս: Իմ դէմ չար վճիռներ գրեցիր ու վրաս գցեցիր ջահելի մեղքերս: Արքերս դրեցիր կոճղի մէջ, խուզարկու
28 դարձար իմ գործերին, քննեցիր նոյնիսկ ոտնահետքերս, մինչդեռ մարմինս է հին փիկի պէս, կամ էլ ցեցակեր՝
ծորձի պէս»:

14, 2 «Կնոջածին մարդն է սակաւակեաց ու լի դառնութեամբ: Ով որ ծաղկել էր որպէս մի ծաղիկ՝ թափուեց ու ընկաւ,
3, 4 փախաւ իբր սպուեր. հասարար չի մնայ: Մի՞թէ նրան ես հաշուի առնելու եւ ներս փանելու Զո դարասպանին: Իսկ
5 այն ով է, որ մաքուր է աղտից. ո՛չ ոք. թէկուզ եւ կեանքն երկրի վրայ մէկօրեայ լինի: Արդ, հաշուում են օրերը
6 նրա. ժամ ես դրել Դու, խոյս չի փայ երբեք: Նեռն նրանից, որ հանգսի մի քիչ, հաճոյք սրանայ իր կեանքից գէթ
7 իբր մի վարձկան: Ծառի համար իսկ գրնում է յոյս. թէեւ կտրոււմ են, նորից է ծաղկում: Ծիւղերը նրա դեռ չեն
8, 9 պակասում: Անգամ արմարը թէ որ ձերանայ խորքի մէջ հողի, քարերի մէջ էլ խեղդուի բունը, - ջրի հոսից իսկ
10 կը ծաղկի իսկոյն, նորաբունիկի պէս պրոտներ կը փայ: Բայց մահկանացուն՝ վախճանում մարդը գնում է եւ էլ
11, 12 գոյութիւն չունի: Ծանծաղում է ծովն իր ժամանակին. սպառած գետերը ցամաքում են. նոյնպէս մարդիկ թէ ննջեն՝
13 էլ վեր չեն կենայ: Մինչեւ երկինքը իսպառ չլուծուի՝ չեն զարթնի քնից: Ու երանի թէ գերեզմաններում պահէիր դու
14 ինձ, մինչեւ որ անցնէր բարկութիւնը քո, եւ ժամանակ ինձ նշանակէիր, յիշէիր դու ինձ: Մարդը թէ մեռնի՝ կ'այրի՞
15 նա դարձեալ՝ ամբողջացնելով օրերն իր կեանքի: Պիտի սպասեմ, մինչեւ որ կրկին գոյութիւն առնեմ: Դու ձայն կը
16 փաս ինձ՝ կը պարասխանեմ: Մի՞ մերժիր գործը քո սուրբ ձեռքերի: Նկարել ես վարքը իմ. չի վրիպի քեզանից
17, 18 մեղքերիցս ոչ մին: Յանցանքներս կնքել ես քսակի մէջ. նշել, թէ ի՞նչ յանցանք եմ գործել ականայ: Փրուելու
19 ենթակայ լեռը պէտք է փլուի. եւ վեմն էլ պիտ շարժուի իր փեղից: Եւ ինչպէս ջրերն են քարերը ողորկում, հեղեղում
20 դաշտերը կոշտ հողի, այնպէս էլ դու մարդու յոյսերն ես ջրացրել: Մերժել ես նրան իսպառ. նա անցել գնացել է:
21 Դու նրա երեսն ես անբել ու այդպէս արձակել: Թէպէտեւ նա բազում որդիներ ունենայ, նա այդ չի իմանայ, իսկ
22 եթէ սակաւ էլ լինեն, չի ճանաչի: Բայց անդամներն իր ախարահարում են, իսկ հոգին նրա սգում է իր մէջ»:

15, 2 Եղիպիազ Թեմնացին նորից խօսեց ու ասաց. «Նոգով հանճարեղն իմաստութեամբ պարասխան կը փայ արդեօք,
3 կ'անցկացնի՞ իր որովայնի ցաւը, եթէ յանդիմանի արարայպտութիւններով, որոնք արժանի չեն, եւ խօսքերով,
4, 5 որոնցից օգուտ չկայ: Դրանց երկիւղը դու էլ մերժեցիր ու Տիրոջ առաջ չարաշահեցիր այսպիսի խօսքեր: Յանցարու
6 եղար բերանիդ խօսքերով, իսկ հօգորների խօսքերը ջքնեցիր: Զո իսկ բերանն է կշարմբելու քեզ, ոչ թէ ես.
7 շրթունքներդ քո դէմ վկայութիւն են փայու: Ի՛նչ է, բոլոր մարդկանցից առաջ ես ծնուել, թէ՞ բոլոր բուրբներից
8, 9 վաղ ես հասարարուել: Դո՞ւ ես լսել Տիրոջ հրամանը, թէ՞ քեզ է օժտել նա իմաստութեամբ: Այն ի՛նչ է, որ դու
10 գիտես, իսկ մենք՝ ոչ, կամ ի՛նչն է, որ դու կ'իմանաս, իսկ մենք՝ ոչ: Մեր մէջ էլ կան ձերեր, այլեւեր մարդիկ,
11 փարիքով շար անելի մեծեր, քան քո հայրը: Մեղքերիդ համեմար շար քիչ փանջանքներ ես կրել ու անելի շար ես
12, 13 մեծաբանել: Ինչո՞ւ յանդուգն դարձաւ քո սիրտը, ինչո՞ւ լկտի նայեցին քո աչքերը. սրբութիւնդ դուրս թափեցիր
14 Տիրոջ առաջ եւ այդպիսի բառեր հանեցիր քո բերանից: Այն ո՞ր մահկանացուն է անարար եղել, կամ այն ո՞ր
15, 16 կնոջածինն է արդար լինելու: Եթէ Աստուած սրբերին չի հաւարում, ու երկինքը նրա առաջ անարար չէ, առաւել
17 եւս զարշելի ու պիղծ է այն մարդը, որ անօրէնութիւններն ընկելիքի նման է խմում: Պարմելու եմ քեզ, Յո՛ր,
18 յսիր ինձ: Ինչ որ փեսել եմ, ինչ որ իմաստուններն են ասում, ինչ որ չեն թաքցրել նրանց հայրերը, - պարմելու
19, 20 եմ քեզ: Նրանց է միայն փրուել երկիրը, եւ ոչ մի օտարածին չի խառնուել նրանց: Ամբարշտի ամբողջ կեանքը
21 հոգսերով է անցնում, ու փարիները բռնակալ մարդուն հաշուով են փրուած: Նրա ահի ձայնն իր ականջում է:
22 Երբ նա կարծի, թէ խաղաղութեան մէջ է՝ նրա վրայ կործանում է գալու: Թող չհաւարայ, թէ կը վերադառնայ
23 խաւարից, որովհետեւ արդէն սրի է դարասպարարում: Մահմանում է իբրեւ անգղերին կեր. իր ներսում ինքն էլ
24 գիպտ, որ հասարար կործանուելու է: Մթին օրը զարհուրեցնելու է նրան. անձկութիւնն ու նեղութիւնն են նրա վրայ
25 հասնելու. կործանուելու է իբրեւ առաջին գծի գօրավար, որովհետեւ ձեռք է բարձրացրել Տիրոջ դէմ ու ընդվզել
26, 27 է Աննաակալ Տիրոջ դէմ: Գռռոզութեամբ, իր վիթխարի վահանով է յարձակուել նրա վրայ: Երեսը ծածկել է իր
28 ճարպով ու երկսայրի սուր դրել ազդրին: Աերակ քաղաքներում է բնակուելու եւ անմարդաբնակ փներ մղնելու.
29 ինչ որ իրենք պարարաստել էին, ուրիշներն են փանելու: Չի հարստանալու, ունեցումը չի մնալու, երկրի վրայ
30 սպուեր չի գցելու, խաւարից էլ չի փրկուելու: Նրա բողբօջը հողմն է թառամացնելու. թափուելու է ծաղիկը նրա:

Թող շահապալայ, որ հանգիստ է գտնելու. վախճանը փուչ է լինելու: Վաղաժամ են կտրուելու ճիւղերը նրա, շիւերն 31, 32
 էլ չեն ծաղկելու: Խոսկ պարուղի պէս վաղաժամ է քաղուելու. ձիթենու ծաղկի պէս ցած է թափուելու, քանզի մահն 33, 34
 է ամբարշտի վկան. հուրն է այրելու կաշառակերների փները: Իր մէջ ցաւեր է սաղմնաւորելու. վախճանը փուչ է 35
 լինելու. նրա արգանդը նենգութիւն է ծնելու»:

Յօրը նորից խօսեց ու ասաց. «Շաք են լսել ես այդպիսի բաներ. խեղճ ամոքիչներ էք դուք բոլորդ էլ: Բայց հիմա **16, 2, 3**
 ի՞նչ ժամանակն է դաբարկ խօսքերի, կամ մէկը խնդրո՞ւմ է քեզ, որ պարասխանես: Ես էլ ձեզ պէս կը խօսէի, եթէ 4
 ձեր հոգին էլ իմի պէս լինէր: Ձեզ պէս ես էլ կարող էի գուրիս շարժել, ձեզ կսկիծ պարծառել խօսքերով: Գուցէ իմ 5, 6
 բերանում ուժ ունենայի, ու ես չզլանայի շրթունքներս շարժել, քանզի թէ խօսեմ չի փարսպուելու ցաւը վերքերիս, 7
 իսկ եթէ լռեմ՝ աւելի՞ քիչ եմ խոցոտուելու ես: Արդ, դարձրել է ինձ շարդուած, փրփած ու ընդարմացած: Ձեռքը 8, 9
 զցել է ահա ինձ վրայ. մարտիրոսուել եմ: Դէմն է կանգնեցրել իմ սրտիւնը, երեսովս փուշի պարասխաններս:
 Բարկութեամբ մղուած՝ կործանել է ինձ, աբամ կրճարացրել իմ անձի վրայ: Նրա հէների ներքերն են վրաս փեղացել 10
 ուժգին, աչքերի փեղով շարժուել ինձ վրայ: Իրար յեպելից խփել է ծնկիս. բոլորը մէկփեղ խուժել են վրաս: Տէրն 11, 12
 ինձ մարնել է ձեռքն անիրաւի, ամբարիշտների մէջ է զցել ինձ: Մինչ խաղաղ էի՝ քայքայել է ինձ, քաշել մազերիցս 13
 ու փեպել դրանք: Թիրախ կանգնեցրել, փեղեր են պարտել: Երկկամներս են խոցել անխնայ, զեպին են թափել 14
 մաղձն իմ. ինձ կործանել են՝ հարուած հարուածի վրայ իջեցնելով: Վրաս են թափուել զօրաւորները, ես բուրձ են 15, 16
 կարել մորթիս վրայ նրանք: Նանգել է զեպնին զօրութիւնը իմ. լալուց խաշուել են աղիքները իմ. մահուան սրտերն 17
 է իջել կոպերիս: Անիրաւութիւն չկար իմ ձեռքին, ես անարար էր աղօթքն իմ հոգու: Երկիր, մի՛ ծածկիր արիւնն 18, 19
 իմ մարմնի. թող աղաղակս կանգ չառնի բնաւ: Ես ահա հիմա վկաս երկնքում, դաբապաշտպանս այն բարձունքում 20
 են: Խնդիրքս թող որ Տիրոջը հասնի, ու նրա առաջ աչքերս արբասուեն: Երանի մէկը պաշտպան կանգնի ինձ 21, 22
 Տիրոջ յանդիման, ինչպէս որ մարդը՝ իր ընկերոջը: Իմ փարիները հաշուուած են արդ. բռնել են արդէն անդարձի 23
 ուղին»:

«Կորչում են հողմավար. կարօք են շիրիմի, բայց դրան չեն հասնում: Նեղում, փանջում են. ի՞նչ են ա– **17, 2**
 նելու: Գողացան օտարներն ինչքերս: Այն ո՞վ է, որ ձեռքն իր իմ ձեռքի մէջ դնի: Քանի որ սրբները հեռու է 3, 4
 դաբումից, ուստի չես բարձրացնի Դու նրանց: Նրանց փոխարէն են պարսպուելու չարիքները բիւր: Աչքերս որդոցս 5
 համար հալուեցին: Ողջ սերունդների չարախօսութեան ենթարկեցիր ինձ. նրանց ծաղրանքի առարկան դարձայ: 6
 Բարկութիւնից իմ մթնեցին աչքերս. խիստ պաշարուած եմ բոլորի կողմից: Ճշմարիտ մարդիկ զարմացած են այս 7, 8
 ամենի վրայ. արդարը հիմա վեր է կենալու անիրաւի դէմ: Նաւարարիմը թող հասարար մնայ իր ճանապարհին, իր 9
 մարտու ձեռքով քաջալերութիւն սրանայ թող միշտ: Բայց դուք էլ, ամենքդ, վեր կացէք, եկէ՛ք. ձեր մէջ չեմ գտնում 10
 ճշմարտութիւն ես: Իմ օրերը խիստ շարաւար եղան. սրբիս երակներն ամեն պայթեցին: Գիշերս ցերեկայր փեղ 11, 12
 դրին նրանք. լոյսը մերժուեց մութի երեսից: Թէ՛ համբերեմ ես՝ դժոխք կը դառնայ ինձ համար փուս: Խաւարի մէջ 13
 է փռուած մահիճս: Մահը ինձ համար ես հայր կոչեցի, նեխուածքը՝ մայր, բոյր: Ո՞ր է յոյսը իմ, կամ բարիքներս 14, 15
 պիտի փեսնեն ես: Թէ՛ այդ բոլորը պիտի գերեզման իջեցնեն հեպս. բոլորս իրար հեպ հողն ենք իջնելու»:

Բաղդաք Սոքեցին նորից խօսեց ու ասաց. «Մինչեւ ե՞րբ դադար չես առնելու. հանդարտուի՛ր, որ մենք էլ խօսենք: **18, 2**
 Ինչո՞ւ ենք մենք չորքոտանիների պէս լռել քո առաջ, իսկ դու համակ բարկութիւն ես: Նիմա եթէ դու մեռնես՝ երկնքի 3, 4
 ներքոյ ամայութիւն է փրկելու, թէ՛ լռենքն են հիմնայարակ կործանուելու: Նանգելու է ամբարիշտների լոյսը, 5
 նրանց բոցը չի փայլելու: Նրա լոյսը խաւարելու է իր յարկի փակ, եւ ճրագը հանգելու է նրա վրայ: Յեպին մարդիկ 6, 7
 յափշտակելու են նրա ունեցուածքը. սխալ են դուրս եկել նրա խորհուրդները: Ուրքը ծուղակն է ընկնելու, եւ նա 8
 թայրաբալու է ուռկանում: Դարաններ են վրան թափուելու. ծարախներին զօրացնելու է նրա դէմ: Նրա համար 9, 10
 հողում թակարդ է թաքցուած, իսկ ճանապարհին՝ որոգայթներ: Յաւերը բոլոր կողմերից ոչնչացնելու են նրան. 11
 շարեր նրա ձեռքն ու ուրքն են կապելու փանջահարող սովով: Նրա համար ահաւոր կործանում է պարբասարուած. 12
 ուրքի ներբանները մաշուելու են: Տարածամ մահը ուրելու է գեղեցկութիւնը նրա. առողջութիւնը դուրս է քշուելու 13, 14
 նրա յարկից: Տագնապով նրան է հասնելու Մահ-արքայի պարուհասը: Գիշերը նա բնակուելու է նրա յարկի փակ. 15
 նրա վայելչութիւնը ծծումքի բոցով է փչանալու: Նրա արմարները խորքից են ցամաքելու, հունձն էլ վերելից 16
 թափուելու: Յիշարակել նրա կորչելու է երկրի երեսից, անունն էլ ջնջուելու է հրապարակաւ: Լոյսից խաւար են 17, 18
 քշելու նրան, եւ իր ժողովրդի մէջ ծանօթ չի ունենալու: Երկնքի ներքոյ նրա փունը չի փրկուելու, այլ այնքեղ 19
 օտարներ են բնակութիւն հասարարելու: Յեպին մարդիկ հեծեծելու են նրա վրայ, առաջինները զարմանքով են 20
 համակուելու, թէ՛ սրա՛նք են անիրաւների փները, սրա՛նք են այն մարդկանց փեղերը, ովքեր Տիրոջը չճանաչեցին»:

Յօրը խօսեց ու ասաց. «Մինչեւ ե՞րբ պիտի փանջե՞ք իմ հոգին, խօսքերով պիտի ընկճէ՞ք իմ անձը: Իմացէ՛ք, որ Տէրը **19, 2, 3**
 ինձ հեպ այսպէս վարուեց: Բամբասում էք ինձ, յարձակուում վրաս, չէք էլ ամաչում: Այո՛, արդարեւ ես մոլորուեցի 4
 (մոլորութիւնս իմ ներսում է հանգուցուել)՝ ասելով բաներ, որոնք արժան չեն: Խօսքերս եւս մոլորութիւն են ու չեն 5
 պարշաճում մեր ժամանակին: Մի կողմ թողնենք այն, որ դուք ինձ վրայ մեծ-մեծ խօսում էք, յարձակուում վրաս 6
 նախապիւնքներով: Արդ, իմացէ՛ք դուք, որ իմ Տէրն է ինձ փակնուվրայ արել, վրաս անխնայ պարսնէ՛ք բարձրացրել: 7
 Ահա ծաղրուում են նախապիւնքներով՝ բերան չեմ բացում. աղաղակեմ էլ՝ ես ոչ մի փեղից ինձ համար արդար 8, 9
 դաբասարան չկայ: Շրջապարուած եմ՝ չեմ կարող խոյս փալ: Խաւարն է չոքել համակ ինձ վրայ: Մերկացրել է 10
 ինձ փառքերից բոլոր, հանել իմ գլխից պսակը նաեւ: Պաշարել է ինձ բոլոր կողմերից, ու կործանուած եմ. յոյսս 11
 կտրել է յաւել՝ ծառի պէս: Մասփիկ բարկութեամբ է վարուել ինձ հեպ ու իր թշնամին է համարել ինձ: Գնդերը 11, 12
 նրա, բոլորը մէկփեղ, հասել են վրաս. դարանակալներ կտրել են բոլոր ճանապարհներս: Ինձնից հեռացել են 13
 եղբայրներս. ինձնից առանել՝ օտարներին են ճանաչել նրանք: Բարեկամներս անողորմ դարձել, անգունել են 14
 ինձ մերձաւորներս, իսկ ծանօթներս անունս անգամ արդ՝ մոռացել են: Նիրընկալուածներն իմ յարկի ներքոյ, 15
 աղախիներն իմ համարել են ինձ լիովին օտար. մի այլազգի են թուացել նրանց: «Ճառայ՛» են կանչել, բայց նա չի 16
 լսել. ես իմ բերանով կնոջս աղաչում, աղերսում էի: Պաղարանքներով կանչում էի ես որդիներին իմ բոլոր հարճերի, 17
 յաւելու ուրացել են նրանք էլ ինձ. հէնց վեր են կենում՝ բամբասում են ինձ: Զգուել են ինձնից իմ ծանօթները, 18, 19
 ում սիրում էի՝ իմ դէմ են ելել: Իմ այս մորթի փակ մտերս են փրկել. արամներիս մէջ իմ ոսկորներն են պահում 20

21, 22 սեղմելով: Ով բարեկամներ, ողորմեցէք ինձ, ողորմեցէք ինձ, զի Տիրոջ ձեռքն է բարձրացել վրաս: Տիրոջ պէս
 23 ինչո՞ւ էք ինձ հալածում. մի՞թէ իմ մարմնով չէք յագեցել դուք: Ի՛նչ կը լինէր, որ կարողանայի ես գրել խօսքերս,
 24 յախիբենական մի մասբեանի մէջ գրանցել դրանք՝ երկայթ գրչով կապարի կամ թէ վեմերի վրայ փորագրելով,
 25, 26 քանի որ զիպտեմ՝ յաերժական է Նա, ով երկրի վրայ պիտի փրկի ինձ՝ յարութիւն փառով մարմնիս, որ այս բոլորը
 27 համբերեց, փարաւ: Տիրոջ կողմից են հասել բոլորը, որ ինքս անձամբ քաջ զիպակցում եմ, ինչ որ փեսել եմ ես
 28 իմ աչքերով, ոչ թէ ուրիշը: Այդպէս ամէն ինչ իմ ծոցում հանգաւ: Իսկ թէ հարցնէք՝ «Ինչի՞ մասին մենք խօսենք իր
 29 առաջ, ինչպէն գրնենք մենք արմատը գործի», - դո՞ւք էլ վախեցէք միջին գործերից: Զի բարկութիւնն է անօրէնների
 վրայ հասնելու. ապա կ'իմանան, թէ ո՞ր է իրենց բուն էութիւնը»:

20, 2 Սոփար Միենցին նորից խօսեց ու ասաց. «Չէի կարծում, թէ դու մեր դիմաց այդպէս կը խօսես: Մի՞թէ դու
 3 ինձնից աւելի իմաստուն ես: Ես ունկնդրելու եմ իմ ակնածայից խրատին, եւ իմ բանականութեան ոգին է, որ
 4 պարասխան է փառու ինձ: Մի՞թէ դու դա հիմա ես իմացել ես ոչ թէ այն ժամանակուանից, երբ երկրի վրայ մարդն է
 5, 6 սրբեղծուել: Ամբարիշտների ուրախութիւնը չարաչար կործանման նշան է, անօրէնների խնդրութիւնը՝ կորուսալ: Եթէ
 7 անգամ երկինք բարձրանան նրա ընծաները, ողջակէզներն էլ ամպերին հասնեն, - երբ թուայ, թէ հասարակուած
 8 է՝ այն ժամանակ իսպառ կորչելու է. իսկ ովքեր որ նրան ձանաչում էին, ասելու են՝ ո՞ր է: Երագի պէս է թռչելու, ոչ
 9 եւ չի գրնուելու. գիշերային փեսիլքի պէս է թռչելու նա: Այն աչքը, որ նայել է նրան, այլեւս չի փեսնելու, ոչ
 10 էլ նրա բնակավայրն է նրան ընդունելու: Նրա որդիներին վար մարդիկ են սպանելու. ձեռքերը ախպերից են
 11, 12 բողբոջուելու: Ոսկորներն իր, որ երիտասարդական ուժով էին յագեցած, իր հետք էլ հողում են ննջելու: Եթէ
 13 անգամ քաղցրանայ չարութիւնը նրա բերանում, թաքցնի այն իր լեզուի փակ, - չի՛ խնայելու նրան, թողութիւն
 14 չի՛ շնորհելու: Կուրակելու է այն իր կոկորդում, ու ինքն էլ չի կարողանալու իրեն օգնութեան հասնել. ի՞՞՞՞ թոյն
 15 կայ նրա փորում: Անիրաւութեամբ հաւաքուած նրա հարստութիւնը դուրս է փսխուելու. հրեշտակը նրան քաշել
 16, 17 հանելու է փնից: Վիշապների զայրոյթն է նա ծծելու, եւ նրան օձի լեզուն է սպանելու: Չի փեսնելու նա արածող
 18 կենդանիների կիթը, ոչ էլ մեղրի ու կարագի պաշարներ: Զուր ու պարապ փեղն է նա հարստութիւն վաստակել,
 19 ուստի չի վայելելու այն ու չի կարողանալու կուլ փալ, ինչպէս չձամուռ ու չկորսուող կարծր բան, որովհետեւ
 20 շաք փկարների փներ է խորփակել, բնակարաններ խլել, բայց չի կառուցել: Նրա ունեցուածքին փրկութիւն չկայ.
 21 իր ցանկացած ձեռով չի ազատուելու: Ուրելու մթերք չի ունենալու: Դրա համար նրա բողբոջները չեն ծաղկելու:
 22, 23 Երբ իրեն թուայ, թէ ահա առաւորութեան մէջ է՝ նեղութիւն է կրելու: Ամէն անգամ փազնապի մէջ է լինելու, թէ
 ինչպէն է լցուելու իր որովայնը: Աստուած նրա վրայ է ուղարկելու իր սրբաբարութիւնն ու զայրոյթը, վրան ցաւեր
 24, 25 է թափելու, եւ նա սրի ձեռքից չի ազատուելու: Պղնձէ աղեղն է խոցոտելու նրան. նետն է թափ անցնելու նրա
 26 մարմնով: Նրա յարկի փակ աստղեր են շուռ գալու, եւ արհաւիրքներ են թափուելու գլխին: Նամակ խաւարն է
 27 սպասում նրան, եւ անշէջ հուրն է ճարակելու նրան: Եկուորն է չարչարելու նրա ընտանիքը: Երկինքը մէջտեղ է
 28 հանելու նրա անօրէնութիւնները, եւ աշխարհն է վեր կենալու նրա դէմ: Կործանումն է իսպառ քանդելու նրա փունը.
 29 հասնելու է նրա վրայ ցասման օրը: Տիրոջից այս է բաժին հասնելու ամբարիշտ մարդուն, եւ այս է լինելու նրա
 ունեցուածքը՝ Վերակացուից սահմանուած»:

21, 2 Յոբը նորից խօսեց ու ասաց. «Ականջ դրէք, ականջ դրէք խօսքերիս: Երանի ջիւներ ձեզանից եկած միտիթա-
 3, 4 րանքը: Թո՛յլ փուէք դուք ինձ, ու ես կը խօսեմ. գուցէ չայպանէք խօսքերիս համար: Իմ կշտամբանքը մարդկանց
 5 կողմից է. եւ ինչո՞ւ պէտք չէ, որ բարկանամ ես: Զարմանում էք դուք՝ նայելով վրաս, ձեռքներդ դրած ծնօտներին
 6, 7 ձեր: Նէնց որ յիշում եմ փազնապում եմ ես, քանզի ցաւերն են պատել մարմինս: Այդ ինչպէն է, որ ամբարիշտները
 8 միշտ ողջ են մնում, փարիքը առնում, նոյնիսկ լողում են հարստութեան մէջ: Նրանց սերունդը ըստ ցանկութեան
 9 է, եւ զաւակները՝ աչքների առաջ: Նրանց փները՝ երջանկութեան մէջ, եւ ոչ մի փեղից՝ դոյզն ինչ երկիւղ: Տիրոջից
 10, 11 փանջանք չի հասնում նրանց: Նրանց կովերը հասարաք ծնում են, յիութիւնը երբեք չի վիժում. հորթերը նրանց
 12 յաերժական են, ինչպէս գառնուկներ: Երեխաները խաղում են նրանց աչքերի առաջ՝ ձեռքներին քնար ու սաղ-
 13 մոսարան, ուրախանում են երգերի ձայնից: Ամբարիշտները կեանքները ահա բարիքների մէջ են աւարտել դեռ,
 14 գերեզմաններում հանգիստ են ննջել են: Եւ Տիրոջ կ'ասեն. «Նեռո՞ ինձանից. քո ուղիները չեն կամենում ես ճանաչել
 15, 16 հիմա: Ի՛նչ շահ ունենեմ, որ ծառայենք նրան, ի՛նչ օգուտ կայ, որ նրան մօտենանք»: Չի նայում բնա ամբարիշտ-
 17 ների արարքներին նա. արանց ձեռքին են բարիքները բիւր: Սակայն կը մարի ամբարիշտների ճրագը նոյնպէս.
 18 նրանց կը հասնի կործանումը մեծ. զայրոյթից վերժի երկունքը կը բռնի նրանց: Ու կը լինեն յարդ՝ հողմի բերանին,
 19 կամ թէ չէ փոշի՝ մրրիկից բշուող: Իր ունեցուածքը վերջ կը փայ մի օր իր որդիներին. կը հապուցի եւ ճանաչել
 20 կը փայ Տէրը հէնց իրեն: Նրա աչքերը կը փեսնեն անշուշտ իր սպանուելը, ու Տիրոջ ձեռքից չի ազատուի նա:
 21, 22 Զուարճութիւնը իր փան մէջ է միշտ, իր հետք. կեանքի ամիսներն արդ կը կտրուեն: Չէ՛ որ Տէրն է, որ ուսուցանում
 23 է հանճար, զիպութիւն, քանի որ ինքն է քննում ու դատում իմաստուններին: Խիստ բարեկեցիկն ու երջանիկը
 24 ստոյգ կը մեռնի սաստիկ անզգամ լինելու համար: Իր որովայնը ճարակալաւ է. ու քանուելու է իր ուղն ու ծուծը:
 25, 26 Դառնութիւնն հոգու կը սպանի նրան, ու չի ճաշակի իր բարիքներից: Կը ննջեն նրանք, բոլորը մէկտեղ, երկրի
 27, 28 ընդերքում. ծածկել է նրանց փութիւնն համակ: Եւ հիմա զիպտեմ, որ յանդգնութեամբ հասել էք վրաս: Նիմա
 29 դուք կ'ատէք, «Իշխանի փունը այն որպե՛ղ է որ. ո՞ի յարկի փակ են ամբարիշտները բնակուում հիմա»: Դուք դա
 30 հարցրէք լոկ անցորդներին ճանապարհների. նրանց նշաններն օտար ցոյց մի՛ փաք: Զարն շտապում է դէպի այն
 31 օրը անդարձ կորստեան. քշում է դէպի օրը հապուցման: Ով է պարսնելու նրա առաջին՝ իր վարքի մասին, արածի
 32 համար ո՞վ է, որ պիտի հապուցի նրան: Եւ ինքը դէպի գերեզման ուղղուեց. անքուն անցկացրեց-մնաց փապանում.
 33, 34 ձորի խիճերը քաղցր թուացին: Նրա յետեից կ'երթան բոլորը, իսկ առջեից էլ՝ մարդիկ բիրաւոր: Եւ ինչո՞ւ էք
 դուք գուր փեղը ջանում ինձ միտիթաւել. ձեզանից կեանքում հանգիստ օր բնա չեմ ունենայ ես»:

22, 2 Եղիփիազ Թեմնացին նորից խօսեց ու ասաց. «Չէ՛ որ Տէրն է, որ ուսուցանում է իմաստութիւն եւ զիպութիւն:
 3, 4 Արդ, Տիրոջն ի՛նչ փոյթ, թէ դու անարար ես քո գործերով, կամ ի՛նչ օգուտ, որ դու ուղղես վարքը: Կամ բանի փեղ
 5 դնելով՝ կը յանդիմանի՞՞ քեզ, քեզ հետ դատարանի՞ կը նստի: Չէ՛ որ քո չար արարքները բազմաթիւ են, մեղքերդ՝
 6, 7 անթիւ: Առանց պարճառի քո եղբայրներին գրաւ ես վերցրել, մերկերի զգեստները յափշտակել: Ծարաւածներին

ջուր չես խմեցրել, նաեւ քաղցածների հացը կտրել: Ոմանց աչքի փակ ես առել ու նրանց բնակեցրել երկրի 8 վրայ: Այրիներին ձեռնունայն ես արձակել եւ որբերին չարչարել: Տիմա քո շուրջը որոգայթներ են դրուած, եւ 9, 10 սասարիկ պարտերազմն է քեզ փազնապի մէջ գցել: Լոյսդ քեզ խաւար թուաց. քնի մէջ քեզ ջրերը ծածկեցին: Միթէ 11, 12 Նա, ով բարձունքում է ու նայում է՝ չի՞ փեսնելու. նա չէ՞ր, որ ահա ամբարփաւանութեամբ զգեստաւորուածներին խոնարհեցրէ: Եւ սասացիր. «Ի՞նչ գիտէ Ղօրոջ», կամ թէ՛ «Անպի մէջ է դատ անելու»: Անպն է նրա ծածկոյթը, 13, 14 ու երբ շրջում է նա երկնի ծիրի մէջ, ոչինչ փեսանելի չէ: Չեն պահելու այն յաւիտենական շաւիղները, որոնց 15 վրայ կոխեցին փարաժամ յափշտակուած արդար այրերը: Նրանց հիմքերը յորդաբովս գետ են: Նրանք ասում 16, 17 էին. «Տէրը մեզ ի՞նչ կ'անի», կամ՝ «Ամենակալն ի՞նչ կը թափի մեր գլխին»: Նա սրանց փները բարիքներով 18 լցրէ: Բայց ամբարիշտների մտադրութիւնը հեռու է նրանից: Արդարները փեսան ամբարիշտների կործանումը 19 ու ծիծաղեցին. անարարն էլ փեսաւ ու արհամարհեց՝ ասելով. «Արդարեւ, նա ջքանդէ՞ր դրանց նեցուկը: Դրանց 20 ունեցուածքների մնացորդները հուրն է ճարակելու»: Բայց եկ խստակեաց եղիր, թէ կարող ես համբերել. եւ 21 քո պտուղը կը փարթամանայ: Ուսմունք ընդունիր նրա բերանից, նրա խօսքերը սրտիդ մէջ վերցրու: Եւ եթէ 22, 23 դարձի գաս ու քո անձը խոնարհեցնես Տիրոջ առաջ, անիրաւութիւնը հեռացրած կը լինես քո յարկից: Կը բազմես 24 անուր վեմի վրայ, ինչպէս Սոփերի ձորի ժայռի վրայ: Եւ Ամենակալը քեզ օգնական կը լինի թշնամիներիդ դէմ ու յայտնապէս կը վարձարորի քեզ, ինչպէս գրած արձայթ: Ապա համարձակ կը կանգնես Տիրոջ առաջ ու զուարթ կը 25 նայես դէպի երկինք: Երբ նրան աղերսես՝ կը լսի քեզ ու կապարել կը փայ քեզ՝ քո ուխտը: Քեզ կը վերադարձնի 27, 28 արդար բնակարանդ: Քո ճանապարհներին լոյս կը լինի, որովհետեւ ինքդ քեզ խոնարհ պահած կը լինես ու կ'ասես, 29 թէ ամբարփաւանութիւն ես արել: Կ'ապրեցնի նրանց, ում աչքերը խոնարհ են. կը փրկի անարարին: Քո մաքուր 30 ձեռքերով կ'ազատես քեզ»:

Յոբը նորից խօսեց ու սասաց. «Ես էլ գիտեմ, որ իմ երեսից եմ յանդիմանում ես. իմ հեծութեան մէջ ծանրացել է 23, 2 այդ ձեռքը ինձ վրայ: Իսկ ո՞վ կ'իմացնի՞ կը գրենն Նրան, եւ ես վերջապէս կը հասնեմ նրան: Կը ներկայացնեմ ես 3, 4 նրա առաջ դարս ու փաստեր: Ու կ'իմանամ ես բուժիչ խօսքերը, որ ինձ կ'ափի նա. լաւ կը հասկանամ, ինչ որ խօսի 5 ինձ: Թէկուզ մեծ ուժով գայ նա ինձ վրայ՝ իր պարտուհասներն ի գործ չի դնի: Ծշմարտութիւնն էլ, յանդիմանանքն 6, 7 էլ գալիս են նոյնից, ուստի վերջապէս իրաւունքներս մէջտեղ կը հանի: Թէ առաջ գնայ, ու ես չլինեմ ինչպէն 8 կ'իմանամ դէպքերը վերջին: Իր ձախ ձեռքը, որ սրտդեց նրան, ես չբռնեցի: Թէ որ իջեցնի աջն էլ ի՞նձ վրայ՝ դա, 9 միեւնոյնն է, չեմ նկատի ես, քանի որ ինքը գիտէ իմ վարքը, քննել-կշռել է, կարծես թէ ոսկի: Կ'ըմբռնեմ նրա 10, 11 պարտիրանները, կ'ընթանամ նրա ճանապարհներով ու էլ չեմ շեղուի: Պարտիրաններից դուրս չեմ գայ բնաւ, որ չմտնեմ ես: Խօսքերը նրա ծոցումս կը պահեմ: Նապա եթէ նա այսպէս դատ անի՝ էլ ո՞վ կը լինի, որ դիմադարձի, 12 որովհետեւ նա ինչ որ կամեցել՝ այն էլ արել է: Ահա թէ ինչու կը փութեմ մօտը ու խրափուելով՝ կը մղմտեմ ես 14 միայն իր մասին: Ի լրումն սրանց՝ փազնապ կ'արեմ ես նրա առաջին ու խելքի գալով՝ ես կը զարհուրեմ: Միբարս 15, 16 Տէրն էր, որ հիւանդացրեց, Ամենակալը նեղը լծեց ինձ: Չէի իմանում, թէ իջնելու էր խաւարը վրաս. թանձր մէգով է ծածկուել դիմացս: »

«Ինչո՞ւ մոռացան ամբարփաւանները մեր Տիրոջը. ամբարիշտները սահմանը անցան: Տօբը հովուի հետ 24, 2 յափշտակեցին, որբուկի էլը քշեցին փարան ու իրացրին այրու եզն անգամ: Շեղեցին խեղճին ուղիղ շաւիղից. 3, 4 երկրի հեզերին, բոլորին մէկտեղ, ընկճեցին նրանք, ու սրանք դարձան մի-մի վայրի էջ դաշտերի վրայ: Վարնեցին 5 իրենց գործերն ինձ համար. քաղցր եղաւ հացը լկտի մանկանց հետ: Չհասած արտը, որ իրենցը չէր, հնձեցին 6 նրանք. ամբարիշտների այգին խեղճերը մշակեցին, բայց չստացան հաց, վարձ: Բազում մերկերի քնեցրին նրանք 7 առանց հագուարի, զգեստն հանեցին նրանց վրայից: Նրանք թրջում են լեռների ցոյցից. քանի որ չունեն բնակու- 8 ելու փեղձ ժայռերի փակ են ապաստան գտնում: Յափշտակեցին սփինքից որբին եւ փնանկներին փառապեցրին: 9 Իգուր քնեցրին մերկին անհագուար, սովահարի էլ հացը կտրեցին: Դարան սարքեցին կիրճերում իգուր. ճանա- 10, 11 պարհն ուղիղ՝ չիմացան երբեք: Մարդիկ զրկուեցին քաղաքից, փնից, հոգիներն մանկանց խիստ հեծեծեցին: Իսկ 12 Նա ինչո՞ւ չի այցելում սրանց: Երկրում ապրեցին, սակայն չիմացան. ճանապարհն արդար չճանաչեցին. Աստ- 13 ծու շաւիղով երբեք չընթացան: Տեղեկանալով նրանց գործերին՝ խաւարի մարմնեց Տէր Աստուած նրանց. ու կը 14 մանամուն գիշերուայ գողի: Ընացողն աչքը խաւարին է լոկ յառում-սեւեռում: Եւ կ'ասի՝ «Թող ոչ մէկի աչքը չբռնի իրեն. քող է գցել եւ հիմն երեսին»: Մութի միջով է փորել իր փունը. ցերեկի դիմաց փակել է իրեն ու չէն իմացել՝ 16 ի՞նչ բան է լոյսը: Այգն իրենց համար մահուան սպուր է, եւ ըմբռնում են նրանք փազնապը մահուան սպուրի: 17 Ամբարիշտները ատելի թէթեւ են ջրի երեսին: Նրանց մի մասը երկրի վրայ կը կործանուի. եւ նրանց փունկերը կը 18 լինեն ցամաքած հողի վրայ. խլեցին որբից խուրձը ցորենի: Նրանց մեղքերը երեսով փութին: Ու ցոյի մշուշի նման 19 նա անյայտ էլ կը մնայ: Եւ թող նա սրանայ արածի համեմատ. անիրաւ ամէն մարդ թող ջարդուի քայքայուած 20 ծառի պէս, քանի որ ամուկ կնոջ բարի բան չի արել, որբեւայրուն չի ողորմել, աղքատին կործանել է բարկութե- 21, 22 ամբ: Ու անգամ թէ ուրբի կանգնի նա՝ հաւար չի ունենայ իր կեանքի հանդէպ մարդ: Տիւնդամայիս չի ակնկալի, 23 որ կ'առողջանայ, այլ կը խրուի նա հիւանդութեան մէջ. իր յոխորպանքով շար-շարերի է նա փառապեցրել: Կը 24 թառամի նա փոթ եղանակին, ինչպէս որ խոտը կամ ինչպէս հասկը՝ ընկած ցօղունից: Թէ լինի մէկը, որ ասի, թէ 25 ես սքերն եմ խօսում, թող որ բանի փեղ չդնի նա էլ իմ ասածները»:

Բաղդար Սոբեցին նորից խօսեց ու սասաց. «Արդ, մի՞թէ առասպել է, որ երկիւղում են նրանից, ով բարձունքնե- 25, 2 րում ամէն ինչ անում է: Ոչ ոք թող չկարծի, թէ նրա գնդերը կը յապաղեն պարծել. ո՞ն վրայ չի իջնի նրա որոգայթը: 3 Մահկանացուն ինչպէն արդար կը լինի Տիրոջ առաջ, կամ կնոջից ծնուածներից ո՞վ կը մաքրի իր հոգին, որովհետեւ 4, 5 եթէ լուսնին հրամայի Նա՝ չի ծագի: Աստուծոն իսկ մաքուր չեն Նրա առաջ, ուր մնաց մարդը, որ ասպկանում է, 6 եւ մարդու որդին, որ որդ է»:

Յոբը նորից խօսեց ու սասաց. «Ո՞ն ես մերձենում կամ ո՞ն օգնականն ես լինելու դու. արդեօք ոչ նրա, ում ուժն 26, 2 անբաւ է, ու բազուկն՝ հզօր: Ո՞ն խորհրդակից ես լինելու դու. արդեօք ոչ նրան, ով ամբողջապէս իմաստութիւն 3 է: Ո՞ն յեպտից ես արդ գնալու դու. արդեօք ոչ նրա, որի գօրութիւնը այնքան մեծ է: Ո՞ն ես բան ասել, եւ կամ 4 ո՞ն շունչն է դուրս եկել քեզնից: Միթէ երբեւէ կը ծնունեմ ջրի խորքից հսկաներ, կամ էլ այնպէսի բնակիչներից: 5

6, 7 Մերկ է դժոխքը Ասարծու առաջ, եւ կործանումը չունի վրան քօղ: Ոչնչի շուրջը փռեց երկինքը, կախեց երկիրը ոչնչի
 8, 9 վրայ: Իր ամպերի մէջ ջուրն է ծրարում, եւ չի պապռուի մէզը նրանց քակ: Նա, ով պահում է երեսն իր գահի,
 10 փռում է վրան իր մառախուղը: Իր հրամանով սահման է քաշել ջրի երեսին, մինչեւ վախճանը լոյսի ու մութի:
 11, 12 Երկնի սիւները սարսուել են այնպէս ու զարհուրել են նրա սասարումից: Նանդարտեցրել է ծովն իր զօրութեամբ,
 13 եւ ովկիանոսը իր իմաստութեամբ փարածուել-փռուել: Սարսուել են նրանից փականքներն երկնի. սպանել է նա
 14 իր հրամանով վիշապն ապարամբ: Ահա այս է մասն իր ճանապարհի, եւ դեռ պիտ լսենք խօսքերը նրա, մինչեւ
 վերջին շիթ: Եւ ով կ'իմանայ նրա որոպման զօրութիւնը մեծ, երբ այն արձակուի»:

27, 2 Յօրը նորից խօսեց ու ասաց. «Կենդանի է Տէրն, որ ինձ հետ այսպէս դապաստան քեսաւ, Ամենակալը
 3, 4 դառնացրեց հոգիս: Եթէ փակաւին իմ մէջ է հոգիս, եւ աստուածային շունջը ապրում է իմ թունգերի մէջ, - իմ
 5 շրթունքները անօրէնութիւն չեն արքասանի, եւ ոչ էլ հոգիս անիրաւութեան մասին կը խորիի: Մինչեւ մեռնելս էլ չի
 6 լինի, որ ես ձեզ արդար կոչեմ, քանզի չեմ փոխի անմեղութիւնն իմ: Եւ արդարութեան ձայնին անսպով չեմ հրա-
 7 ժարուի, քանզի չզգիտեմ, որ ինքս անպարտեհ բան արած լինեմ: Առաւել եւս թող թշնամիներս լինեն կործանող
 8 ամբարիշտները, իմ դէմ դուրս եկած, կորստի մարնուած անօրէնները: Եւ ի՛նչ յոյս ունի ամբարիշտը, որ հաստար
 9 կը մնայ. գուցէ Տիրոջը ապահինելով կարենայ փրկուել, կամ թէ Տէր Աստուածն ականջ կը դնի՞ իր խնդրանքներին:
 10 Եթէ մի փազնապ երբ հասնի իր վրայ, նա վստահութիւն պիտի չունենայ Ասարծու առաջ: Դիմի էլ Նրան՝ ունկն կը
 11 դնի՞ արդեօք Նա իրեն: Կ'ասեմ հիմա ձեզ, թէ այն ի՛նչն է, որ Տիրոջ ձեռքին է, ու չեմ ծածկի ես ձեզնից այն բանը,
 12 ինչ որ ձեռքին է Ամենակալի: Ահա բոլորդ հէնց քաջ գիտէք, որ ունայն բաներին ունայնութիւն էք աւելացնում դուք:
 13 Այս է բաժինը ամբարիշտ մարդու՝ Տիրոջից գծուած. Ամենակալի կամքով անպայման զօրաւորների ունեցումը
 14 հէնց իրենց դէմ կ'ելնի: Ու եթէ անգամ բազում զաւակներ ունենան նրանք՝ պիտի սպանուեն, իսկ թէ պարահի՞
 15 չափահաս դառնան, մտրացկանութեամբ պիտի դեզերեն: Ովքեր որ նրա շուրջը կը լինեն՝ մահով կը մեռնեն.
 16 նրանց այրիներին մէկը չի գթայ: Ու եթէ անգամ հողի պէս արծաթ հաւաքեն նրանք կամ կալի նման պարրաստեն
 17 ոսկի՞ դրանք բոլորը արդարներին լոկ բաժին կը դառնան, ու արդար մարդիկ կը փիրեն նրանց ունեցումքներին:
 18, 19 Դարձել է նրանց փունը ցեցի կեր, սարդոստայնի բոյն: Քնում է հարուստ, բայց արթնանում է ոչ իբր մեծարուն,
 20 աչքերն է բացում, քեսում ամէն բան ջբացած ընդմիջը: Յաւեր պիտի գան վրան՝ ջրի պէս, գիշերուայ խաւարն
 21, 22 պիտի ծածկի նրան: Պիտ խլի նրան խորշակն ու գնայ, պիտ քշի նրան փողից հարազատ, շարտի նրան ու չխնայի:
 23 Փախչելով պիտի փախչի խորշակից: Ծափ պիտի զարնի սա նրա դիմաց, եւ քարշ պիտի փայ փողից հարազատ»:

28, 2 «Յայտնի է փեղը արծաթի, որպեղից այն հանում է, եւ փեղը ոսկու, ուր այն զփում է: Երկաթը հողից է
 3 դուրս գալիս, պոլինձն էլ քարի պէս փաշում է: Կարգ է սահմանել խաւարի համար. ինքն է ճշգրտում բոլոր ծիրերը՝
 4 քարի, խաւարի, մահուան ստուերի, ինչպէս փռուց է կարում-բաժանում իրամն հեղեղապի: Ով մտռանում է ճամփան
 5 ճշմարիտ, մարդկանց մէջ փկար պիտի լինի նա: Գալով այս հողին՝ ապա այնպեղից է ելնում հացը. իսկ իր ընդերքը
 6, 7 շուռ-մուռ է փրում, ինչպէս կրակից: Նրա բարերը շափիւղայ ունեն, իսկ հողը՝ ոսկի: Ծափի կայ՝ երբեք ընտօթ չէ
 8 թոջնին, եւ ոչ էլ անգղի աչքն է այն փեսել, ուր ուրք չի դրել մարդն ամբարտաւան, որպեղով առիւծ չի անցել անգամ:
 9, 10 Մարդ ձեռքն է գցել ապառաժներին, հիմքից սասանել բարձրաբերձ լեռներ: Պարառտութ է գեպի յորձանքներ:
 11 Բոլոր պարուական այս բաները ես աչքովս եմ փեսել: Գետերի խորքն է երեսն հանել, իր զօրութիւնը ցոյց փուել
 12, 13 լոյսին: Այդ որպեղից է իմաստութիւնը, եւ որն է փեղը խելք ու հանճարի: Բայց մահկանացուն չզգիտ ուղին դէպ
 14 իմաստութիւն. չի էլ երեսում սա մարդկանց միջին: Անդունող ասաց. «Ինձ մօտ դա չկայ», իսկ ծովը ասաց. «Իմ
 15, 16 խորքում չէ դա»: Դրա փոխարէն գրաւ չի դրում, ու չի կշռում դրա գնով մէկ՝ որեւէ արծաթ: Սուփերի ոսկու հետ
 17 չի դրուի այն նժարի վրայ, ոչ էլ պարուական եղնգաքարի ու շափիւղայի: Չեն համենապ նրա հետ ոսկի, ոչ էլ
 18 ապակի, ու չի ճարուի նրա գնով անօթ ոսկեղէն: Բարձրութիւններ, խորութիւններ թող չլիշուեն էլ. խորքում է փռել
 19 Նա ճշմարտութիւնն: Չի չափուի հետը եւ փազաղոնը այն եթովպացոց, ոսկիների հետ չի դրուի երբեք նժարի
 20, 21 վրայ: Այդ որպեղից է իմաստութիւնը, եւ որն է փեղը խելք ու հանճարի: Թաքնում է այն բոլոր մարդկանցից,
 22, 23 ծածկում է երկնի ամէն թոջունից: Կորուսարը, մահը ասացին. «Շար ենք մենք լսել նրա համբափ մասին»: Տէրը
 24 հեշտութեամբ պարրաստեց նրա ճանապարհները, քանզի նրա փեղն Ինքը լոկ գիտէ. Ինքը ամէն բան երկնքի
 25 ներքոյ փեսնում է անձամբ: Գիտէ ամէն ինչ, որ սրեղծել է աշխարհի վրայ՝ կշիռը հողմի, չափը ջրերի, որ Ինքն
 26, 27 է կարգել: Նա Ինքն է փեսել ու մէկ-մէկ հաշուել: Եւ ճանապարհ է սահմանել ամպի որոպման ձայնով: Այն
 28 ժամանակ էլ փեսել է Ինքը իմաստութիւնը ու նրա մասին յայտնել է մարդուն. : Պարրաստել, քննել ու ասել է Նա.
 «Աստուածաշարտութիւնն է իմաստութիւն, ու չարիքներից հեռու մնալը՝ խելացիութիւն»:

29, 2 Յօրը նորից խօսեց ու ասաց. «Ով ինձ կը դարձնէր նախկին օրերիս, ամիսներին իմ, երբ պաշտպանում էր ինձ
 3, 4 ինքը Աստուած, երբ լուսաւոր էր նրա ճրագը իմ գլխի վերեւ, երբ նրա լոյսով էի ընթանում խաւարի միջով, երբ
 5 զուարճութեան ճամփի մէջ էի, երբ Տէրն այցի էր գալիս իմ փունը, երբ լողում էի հարստութեան մէջ, շուրջս՝ ծառա-
 6, 7 ներ, երբ կարագով էր ճամփաս ողողում, լեռներս կաթով էին ոռոգում, երբ առաւօտեան քաղաք դուրս գալիս՝
 8 հրապարակում էր դրում աթոռս: Տեսնում էին ինձ երիտասարդներ եւ քաշում էին, ու կանգնում էին ձերերը ուրքի:
 9, 10 Ընդհարում էին իրենց խօսքն անգամ մեծարունները, մարները դնում իրենց բերանին: Ովքեր բան էին լսում իմ
 11 մասին՝ երանի փալիս, ու նրանց լեզուն քիմքին էր կպչում: Ձի ականջը, որ ունկնդրում էր ինձ, երնէլ էր փալիս,
 12 ինձ փեսնող աչքը մի կողմ էր շրջում: Ձի աղքատին ես հզօրի ձեռքից էի ազատել ու օժանդակել անօգ որբուկին:
 13, 14 Կենքից հեռացող մարդկանց օրհնանքը փեղում էր վրաս, այրու բերանը օրհնաբանում ինձ: Արդարութեամբ էի
 15 զգեստաւորուել եւ իրաւունքը թիկնոցի նման գցել ինձ վրայ: Կոյրին աչք էի եւ կաղ մարդուն՝ ուրք ու խեղճերին՝
 16, 17 հայր: Դար էի անում նրան, ում բնաւ չէի ճանաչում: Անիրաւների ծնօրը ջարդում, յափշտակուածը խլում էի ես
 18 նրանց ժանիքից: Անում էի, թէ գուցէ փարիքս ձերութեան հասնի, արմատնու պէս երկար ժամանակ կարենամ
 19, 20 ապրել: Ջրերի վրայ իմ արմարները լայն փարածուէին, ու ցօղն էլ հանգչէր իմ հնձի վրայ: Ակնկալիքս ընդու-
 21 նայն եղաւ. իմ գործիքն, աղեղն իր ձեռքին՝ անցաւ նա: Մարդիկ ինձ լսում ու անում էին, խորհուրդներս փալիս՝
 22, 23 միշտ լռում էին, խօսքերիս չէին բան աւելացնում: Խնդակցում էին, երբ որ հետները խօսում էի ես. սպասում էին
 24 նրանք իմ խօսքին, ինչպէս ծարաւ հողն՝ անձրելի գալուն: Երբ ես նրանց հետ ծիծաղում էի, չէին հաւատում, բայց

չէր նուագում լոյսը իմ դէմքից: Ինքս էի ընկրում բոլորի ուղին, գերթ իշխան նստում, զօրքի մէջ բազմում իբրեւ թագաւոր»:

«Ես, որ զրգանքով ամոքում էի, արդ յեպին մարդիկ քամահրում են ինձ: Խրապում են ինձ բոլորը մէկպեղ, որոնց հայրերին նախապում էի, որոնց հաւասար չէի համարի շներին անգամ ես իմ հովուական: Իմ ինչի՞ն էր պէտք նրանց ձեռքերի զօրութիւնը փուչ: Եկել է նրանց կեանքի վախճանը. կարօտութեան ու սովամահութեան մէջ են, անծնունդ: Նրանք, որ երէկ անձկութիւնից ու թշուառութիւնից հէնց փախչում էին անջողի վայրեր: Նաեւ նրանք, որ խշխշան խոտով էին փաթաթում, որոնց կերակուրն հէնց խոտն էր, որ կար: Անարգներ նրանք, արհամարհուածներ, կարօտ մնացած ամէն բարիքի, նրանք, որ սովից ծառի արմաւրներ էին ծամծնում: Գողերն են հիմա վեր կացել իմ դէմ, որոնց քները քարայրներն էին, ձայն էին փալիս արծազանքի մէջ եւ ապրում էին չոր ճիւղերի փակ: Զաւակներն էին անզգամների, որոնց անունը, ինչպէս եւ փառքը մարել են երկրում: Նիսա քնար եմ դարձել ձեռքներին, եւ իմ մասին են նրանք բամբասում: Նեռու մնացին՝ զգուելով ինձնից, եւ ջքաշուեցին դէմքիս թքելուց, քանի որ Տէրն էլ կապարճը բացել, խոցոտել էր ինձ, սանձ գցել դէմքիս: Վեր են կացել արդ ողջ սերունդներով, ոպքերն են պարզել ու ճամփայ ելել՝ յարձակուեն վրաս: Ու խաչուել են ճամփաներս կորստաբեր ուղիների հետ նրանց: Մերկացրեց Տէրն ինձ իմ պարմունճանից, խոցոտեց անձս իր սուր նետերով՝ մօտենալով ինձ, ինչպէս կամեցաւ: Ախպերով եմ վարակուած. ցաւերս յետ են դարձել: Քամու պէս անցաւ յոյսը ինձանից, եւ մշուշի պէս՝ իմ փրկութիւնը: Տոգիս է լցուել բերնէ ի բերան: Ինձ համակել են ցաւալից օրեր: Գիշերը ոսկորներս են խաշում. ջղերս են քայքայուել: Տէրն իր զօրութեամբ ձեռքը գցել է իմ պարմունճանին ու պարմունճանիս ժապաւէնի պէս պարել է շուրջս: Մի կալի փեղ է ընդունում նա ինձ. հողն ու մոխիրն են բաժինս դարձել: Քեզ դիմեցի ես, բայց չսեցիր. կանգնեցին նրանք ու դիպեցին ինձ: Իմ նկատմամբ դու անողորմ եղար. ինձ հզօր ձեռքովդ հարուածեցիր դու: Յաւի մէջ դրիր ինձ, զրկեցիր փրկութեան միջոցից: Գիպեմ, որ մահը ինձ պիտի ջնջի, քանզի երկիրն է քունը ամենայն մահկանացուի: Ու երանի թէ կարողանայի իմ հոգին կրթել եւ կամ ուրիշին խնդրել, աղաչել, որ նոյնը անէր: Ես, որ հեծեծում ու ողբում էի դժբախտի վրայ, երբ քեանում էի մարդուն վշտի մէջ: Ես յոյս ունէի բարութիւն քեանել, մինչդեռ չար օրեր են ինձ պատահել: Իմ որովայնը եռեռեռում է ու չի համդարպում. թշուառ օրերն են հասել ինձ վրայ: Պիտի շրջեմ ես նեղացած սրտով, անսանձ բերանով. ու հաւաքոյթի մէջփեղում կանգնած՝ ձայնս բարձրացնեմ: Վամբարուների եղբայր եմ դարձել, ջայլամին՝ ընկեր: Սասարիկ սեւացել է մորթս հիմա, ու ոսկորներս այրուել են փօթից: Քնարս է սուզ դարձել, սիրտս եւ երգս՝ լացուկոծի մէջ»

«Իաշինք կնքեցի աչքերիս հետ ես, ու չնայեցին նրանք մի կոյսի: Ասքում բաժին է հանել ինձ վերուստե բաւականին մեծ ժառանգութիւն՝ իր այն բարձունքից: Անիրաւ մարդու կործանումը չէ՞ միթէ դա հէնց կամ վարումը այն մարդկանց, ովքեր անօրէնութիւն են գործում կեանքում: Ինքը չէ՞ միթէ, որ պարզ քեանում է իմ ճանապարհը ու հաշուի առնում քայլերս բոլոր: Թէ ծաղրողի հետ գնացած լինեմ, թէ իմ ոտքերը նենգութեան ճամփով շրպայած լինեն՝ (բայց կշռուել եմ արդար կշեռքով, եւ գիպե Տէրն իմ անմեղութիւնը), թէ շեղուած լինի ոտքս ճիշդ ուղուց, սիրտս՝ ընթացած աչքիս յետեւից, թէ կպած լինեմ ձեռքով՝ կաշառքի, - ապա թող որ ես սերմանեմ, սակայն ուրիշներն ուրեմ, ու ես անարմար լինեմ երկրի վրայ: Թէ գնացել է սիրտս ուրիշի կնոջ յետեւից, թէ դարանակալ եմ եղել իր քան դարպասների մօտ, - ապա թող կինս նոյնպէս հաճելի լինի ուրիշի, ու թող քառապէս իմ մանուկները. քանզի այլ մարդու կնոջ պղծելը անգուսպ բարկութեան է լոկ արժանի. կրակ կը վառուի իր մարմնի բոլոր անդամների մէջ. որ կողմն էլ հասնի՝ հիմքից կը ջնջի: Իրաւունքն արդար թէ անպետել եմ ես իմ ծառայի կամ իմ աղախնի, որ մօտ է եկել իմ դարաստանին, - ի՞նչ եմ անելու, եթէ հարցուփորձ անի ինձ Տէրը, կամ թէ դարս անի՞ ի՞նչ պատասխան եմ ես փալու նրան: Չէ՞ որ ինձ նման նրանք էլ մի օր պտղատրուել են ինչ-որ արգանդում. նոյն որովայնում ենք գոյացել մենք: Իսկ այն խեղճին, որ կարիքի մէջ էր, արդեօք երբեւէ օգնութեան չեկայ: Թողեցի՞ արդեօք, որ այրու աչքերն ողբալուց մաշուեն: Կամ թէ պատաստ մենա՞կ կերայ ես ու չհանեցի՞ բաժին որբերին: Իմ երիպասարդ օրերից հօր պէս սնունդ քունեցի, մօրս արգանդից ուղի ցոյց քուի: Կորած մեղերին անպետեցի՞ ես ու չհագցրի՞: Չբարութեան ինձ չօրհնեցի՞ն միթէ, նրանց թիկունքը խաշներիս բրդով էլ չբաքացան: Թէ որբի վրայ ձեռք եմ բարձրացրել՝ հաշուելով, թէ շար են օգնականներս, ապա թող ուսս թափուի անրակից, իսկ բազուկս էլ պոկուի արմուկիկից. քանզի ինձ Տիրոջ ստրակին է պատել, ու նրա առաջ չեմ կարող կանգնել: Եթէ հողիս մէջ ոսկի պահեցի, յոյս դրի ես թանկ քարերի վրայ, թէ ուրախացայ հարստութեանս վրայ անախման, թէ անթիս գանձի վրայ ձեռք դրի (չէ՞նք քեանում միթէ, որ լուսատրոդ արեգակն անգամ հիւծում է մի օր, լուսինը՝ մաշում. այդ նրանցից չէ), եթէ գաղտնաբար սիրտս հրապարուեց, թէ ձեռքս դրի բերանիս վրայ ու համբուրեցի, - թող այս բոլորն մեծ անօրէնութիւն դիպուեն ինձ համար, որ սուր եմ եղել Բարձրեալ Ասքոմ՝ Տիրոջ առաջին: Ուժ, կարողութիւն, խելք, իմաստութիւն՝ Նրանից են լոկ: Թէ ուրախացայ գեպնին թաւալուող թշնամուս վրայ, եւ «վա՛շ» սասացի իմ սրտի խորքում, - թող ականջներս լսեն անէծքն իմ, թող արհամարհուեն ու քամահրուեն իմ ժողովրդից: Եթէ իմ մասին աղախիններս բազմութիւնն ասի՝ «Երանի՞ նրա մտով յագենանք», քանզի քաղցր էի ես նրանց համար (օտարը դրսում չէր օթեւանում. իմ դուռը բաց էր եկուորի առաջ), թէ թաքցրեցի ակամայ գործած ես իմ մեղքերը (չէի ամաչում ես բազմութիւնից, որ նրա առաջ չասելի դրանք), եթէ աղքատին ես դարարկ ձեռքով դուրս արի դռնից (երնէ՛կ լսէի, թէ Տիրոջ ձեռքը չի գարհուրեցրել), կամ եթէ մէկից առած մուրհալք, իբրեւ մի պակասութիւն դրած՝ կարդալով պատառ-պատառ չարեցի, յետ չդարձրի այն՝ չգինջ չառնելով իմ պարտապանից, թէ իմ պատճառով հեծեծեց հողը, թէ ակօսները նրա լաց եղան, եթէ կերայ ես արդիւնքը նրա առանց վճարի, կամ փակնուվրայ արեցի հոգին հողի փերերի, - ապա ցորենի փոխարէն եղինջ թող բուսնի այնպեղ, գարու փոխարէն՝ մորենի միայն»:

Յոբը դադարեց խօսելուց: Այնուհետեւ նրա երեք բարեկամներն էլ լռեցին ու չխօսեցին Յոբի դէմ, որովհետեւ Յոբն արդար էր նրանց աչքին: Բարկացաւ Բարաքիէլի որդի Եղիուս Բուզացին, Օսրացիների աշխարհից, Արամի արեւակիցներից. սասարիկ զայրացաւ Յոբի վրայ, քանի որ սա իրեն արդար էր ցոյց փալիս Տիրոջ առաջ: Նա սասարիկ բարկացաւ նաեւ նրա երեք բարեկամների վրայ, քանի որ Յոբի պատասխանը չէին կարողացել փալ, նրա ամբարիշտ լինելը ցոյց չէին քուել: Սակայն Եղիուսը յապաղեց Յոբի պատասխանը փալու, քանի որ միւսներն

5 իրենից անելի փարեց էին: Տեսաւ Եղիուսը, որ այն երեք մարդկանց բերանում պարասխան չկայ, ու նրա բարկու-
6 թիւնը բորբոքուեց: Բարաքիէլի որդի Եղիուս Բուզացին նորից խօսեց ու ասաց. «Ես երիտասարդ եմ փարիքով,
7 իսկ դուք՝ անելի երեց: Դրա համար ես լուռ եմ մնացել՝ վախենալով ինքս իմ իմաստութիւնն յայտնելուց: Ասացի,
8 թէ շաք փարեց մարդիկ են նրանք, որ խօսում են, ու փարիներից ի վեր ճանաչել են իմաստութիւնը: Սակայն
9 այդպէս էլ չէ. մարդիկ հոգի ունեն. Ամենակալի շունչն է, որ ուսուցանում է դրանք: Միայն փարեց մարդիկ չէ, որ
10 իմաստուն են, ոչ էլ ծերերն են միայն, որ ճշմարիտը գիտեն: Դրա համար էլ ասացի. «Լսեցէք ինձ, ու ես կը յայտնեմ
11 ձեզ, ինչ որ գիտեմ, ականջ դրէք իմ խօսքերին. Կ'ասեմ ի լուր ամենքիդ, մինչեւ որ քննէք խօսքերս, թէ ձեր չափ
12, 13 բան գիտեմ»: Ահա ձեր մէջ ոչ ոք չկար, որ յանդիմանէր Յոբին, նրա խօսքերի պարասխանը փար: Չլինի, թէ
14 ասէք՝ Տիրոջ իմաստութեանը բան ենք անելացրել: Դուք էք մի մարդու համարձակութիւն փութել այսպիսի խօսքեր
15, 16 ասելու»: Զարհուրեցին ու պարասխան չարուին այլեւ: Բառերը պակասեցին նրանց: Վամբերեցին ու չխօսեցին,
17, 18 որովհետեւ մնացին առանց պարասխանի: Եղիուսը նորից խօսեց ու ասաց. «Դարձեալ խօսելու եմ, որովհետեւ
19 լեցուն եմ խօսքերով, որովհետեւ շունչս իմ ներսում ինձ սպանում է, որովայնս փիկի մէջ դրուած ու կապուած նոր
20 գինու պէս եռում է, կամ դարբինների փութսի պէս ուռել է: Շրթներս բաց անելով՝ խօսելու եմ, որ հանգստանամ.
21, 22 ոչ մէկից չեմ ամաչելու, մարդկանցից էլ չեմ պարկառելու, քանզի երեսպաշտութիւն անել չգիտեմ, այլապէս ցեցն
ինձ կ'ուրի»:

33. 2 «Բայց դու, Յոբ, լսիր խօսքերս, ականջ դիր իմ խօսքերին: Ահա բաց եմ արել բերանս, ու խօսում է իմ
3, 4 լեզուն: Սրբիս խօսքերն անարար են, եւ իմ շուրթերի իմաստութիւնը յարակորէն կ'իմացուի: Աստուածային
5 հոգին է, որ սքեղծել է ինձ, եւ Ամենակալի շունչն է, որ ուսուցանում է ինձ: Եթէ կարող ես՝ այս մասին փոր
6 քո պարասխանը, ապա թէ ոչ համբերող եղիր, դու իմ դիմաց կանգնիր, ես էլ՝ քո: Դու էլ, ինձ պէս, կալից ես
7 սքեղծուած. նոյն նիւթից ենք սքեղծուած մենք: Արդ, թող իմ ահը չհամակի քեզ, ոչ էլ ձեռքս ծանրանայ թող
8, 9 քեզ վրայ: Սակայն դու խօսեցիր իմ ականջին, ու քո խօսքի ձայնը լսեցի ես: Ասացիր. «Մաքուր եմ ու չեմ
10 մեղանջել, անարար եմ, որովհետեւ անօրէնութիւն չեմ արել: Մեղադրանքներ է բարդել ինձ վրայ Աստուած ու
11, 12 ինձ հակառակորդ համարել: Կոճղի մէջ է դրել ոտքերս ու կապել բոլոր ճանապարհներս»: Ինչպէ՛ն ես ասում, թէ
13 արդար ես, ու Տէրը չի լսել քեզ: Մինչդեռ յախբեմական է Նա, որ մարդկանց վերետում է: Նաեւ ասում ես, թէ ինչո՛ւ
14 իր պրեանում դեռ ականջ չի դրել քո բոլոր խօսքերին: Մի անգամ է խօսում Տէրը, կամ երկրորդ անգամ՝ երազի
15 միջոցով, կամ էլ գիշերային այցելութեամբ (երբ սաստիկ արհաւիրքներ են վրայ հասնում մարդկանց՝ անկողնում
16, 17 նիրհելիս, այն ժամանակ են մարքերը յայտնուում նրանց): Այդպիսի ահաւոր փրկելով է ահա, որ զարհուրեցրեց
Աստուած նրանց՝ մարդուն անիրաւութիւնից յեպ կանգնեցնելու եւ նրա մարմինը կործանումից փրկելու համար:
18, 19 Նրա հոգին զերծ պահեց մահուանից, որպէսզի նա պարբերազմում չընկնի: Նաեւ կշարմբեց նրան անկողնային
20 հիւանդութեամբ, ընդարմացում բերեց նրա բազմակոյր ոսկորներին: Թէ՛ն հոգին կերակուր պիտի փրէջայ, բայց
21 ինքը պիտի չկարողանայ ուրբելու սնունդ ակնկալել, մինչեւ որ մաշուեն նրա մսերը, ու սոսկ ոսկորները երեսան:
22, 23 Նրա մարմինը մօտեցել է մահուան, կեանքը՝ գերեզմանին: Եթէ մահաբեր հազար իրեշտակներ էլ լինեն, նրանցից
24 ոչ մէկը նրան չի խոցի, թէ որ գիտակցի ու իր սրբով դառնայ դէպի Տէրը, խոստովանի մարդն իր մեղքերը, ցոյց փայ
25 իր անմտութիւնը: Այն ժամանակ Տէրը կը պաշտպանի նրան, որ մահուան գիրկը չընկնի: Կը նորոգի մարմինը նրա,
ինչպէս ծեփը պարի, ու ոսկորները նրա ծուծով կը լցուեն: Կը փափկացնի մարմինը նրա, ինչպէս մարմինը մանկան,
26 ու մարդկանց մէջ կը հաստատի նրան՝ երիտասարդացած: Երբ Տիրոջն աղերսի, կ'ընդունուի նրա կողմից, լուրջ
27 դէմքով կը մտնի խոստովանութեան, քանի որ Աստուած արդարութեան համար կը հաստատի մարդկանց: Ապա կը
մեղադրի մարդն ինքն իրեն ու կ'ասի. «Այդ ինչեր էի անում ես, եւ իմ մեղանջումների համեմատ ըստ արժանայն
28 Նա չպարտեց ինձ: Փրկեց հոգիս, որպէսզի այն ապականութեան մէջ չմտնի, եւ որպէսզի կեանքս լոյսը փրէսի»:
29, 30 Այս ամէնն ահա կարարում է մարդու նկարմամբ Ամենագործ՝ երեք ճանապարհներով: Նոզիս փրկել է մահից, եւ
31, 32 կեանքս լոյսի մէջ օրհնելու է նրան: Ականջ դիր, Յոբ, լսիր ինձ, կրորի ձայնդ, ու ես կը խօսեմ: Եթէ բան ունես՝
33 պարասխան փոր ինձ, քանի որ ուզում եմ, որ արդարանաս: Ապա թէ ոչ, դու ինձ լսիր, կրորի ձայնդ, եւ քեզ
իմաստութիւնը կ'ուսուցանեմ»:

34. 2, 3 Եղիուսը նորից խօսեց ու ասաց. «Ո՛վ իմաստուններ, լսեցէք ինձ, եւ դուք՝ հանճարեղներ, ականջ դրէք. քանզի
4 ականջն է քննում խօսքերը, իսկ կոկորդը կերակուրներ է ճաշակում: Արդ, մենք մեզ համար պրեան ընտրեմք ու
5 մեր մէջ իմանանք, թէ ի՛նչն է բարի: Յոբն ասաց. «Ես արդար եմ, բայց Տէրը մի կողմ նեպեց իմ իրաւունքները,
6, 7 արդար դաբասարան չարեց իմ հանդէպ. սաստիկ է նեպի յարուցած վերքը, եւ ես անիրաւութիւն չեմ գործել»: Արդ,
8 կա՛մ մարդ, որ, Յոբի պէս, արհամարհանքն իբրեւ ջուր խմի, չմեղանջելով, ամբարշտութիւն չանելով, անօրէնութիւն
9 անող մարդկանց գործերին չմանակցելով՝ ընթանայ ամբարշտութիւնի հեպ: Չասես՝ «Ո՛չ մէկին պարիժ վրայ չի
10 հասնի, մինչդեռ այցը Տիրոջ կողմից է լինելու»: Դրա համար էլ, սրբով հանճարեղներ, ի՛նձ լսեցէք: Այնպէս չլինի
11 թող, որ ես ամբարշտութիւն անեմ Տիրոջ հանդէպ ու Ամենակալի առաջ աղմկեմ, թէ արդար եմ ես: Յուրաքանչիւր
12 մարդու, ըստ նրա արարքների, կը հաստատի Նա, ըստ նրա վարքի կը փոխադարձի նրան: Գուցէ Տիրոջ մասին
մտածում ես, որ կարող է անկարգ բաներ անել, կամ կը պղծի՝ իրաւունքն Ամենակալը, նա, որ երկիրն է սքեղծել:
13, 14 Այն ո՞վ է, որ սքեղծել է երկնքի ներքոյ ու միջոցի մէջ եղած ամէն բան: Եթէ կամենար սահմանափակել եւ հոգին
15 յեպ իր մէջ պահել, առհասարակ ամէն մարմին վերջ կը գտնէր, ամէն մարմին կը դառնար հող, որից որ սքեղծուել
16, 17 էր: Իսկ եթէ չես խրատուել, սա՛՛ էլ լսիր, ականջ դիր խօսքիս ու բառերիս: Չեն մտածում, որ նա, ով արել է
18 անիրաւութիւնը, խորտակել է նաեւ չարիքը. արդարները յախբեան են աստուած: Ամբարշտը է նա, ով թագաւորին
19 ասում է՝ անիրաւ ես դու, իսկ իշխաններին համարում է էլ անելի ամբարշտը: Նա չի պարկառել մեծապարի
20 մարդկանցից, անելի պարի չի ընծայել երեսելի մարդկանց, քան աղքատներին: Ի գուր կը լինի նրանց՝ ուրիշների
21 ձայն փակ ու աղերսելը, որովհետեւ անօրէնութեամբ են շարժուել՝ խեղճերին էլ խոտորեցնելու համար. քանզի Տէրն
22 ինքը փրէսում է մարդկանց արարքները, ինչ որ սրանք արել են. նրանից ոչինչ ծածուկ չի մնում: Եւ թաքնուելու փել
23 չեն ունենայ նրանք, ովքեր անօրէնութիւն են գործում, որովհետեւ մարդու վրայ ոչինչ չի դնելու բացի իրաւունքից,
24 որովհետեւ Տէրը փրէսում է ամէն ինչ, քննում, վերահասու է լինում անքննելի, փառաւոր ու հրաշակերտ բաների, որ

թիւ ու համար չունեն: Ինքն է, որ ճանաչում է նրանց գործերը եւ մի գիշերում փապայելու նրանց, ու խորպակուելու են: Խաւարեցրել է ամբարիշտներին, եւ սրանք մարմուտել են իրենց թշնամիների ձեռքը: Արդարեւ, նրանք շեղուել են Աստուծոյ արդար օրէնքից, նրա կարգն ու կանոնը չեն ճանաչել: Չեն հասցրել նրան աղաղակը քանակի, բայց աղքատի բողոքը նա լսելու է: Թէ ինքը լուծութիւն պահի՞ ո՞վ է դատաւարութիւն, թէ դէմքը ծածկի՞ ո՞վ է նրան փեսանելու: Ժողովրդի խստասրտութեան պարճառով ազգերի ու մարդկանց վրայ կեղծաւորին է թագաւոր կարգելու: Մէկն ասելու է Ամենագործին. «Առել ու գրաւել եմ առանց քեզ. թէ անիրաւութիւնս փեսել ես՝ ցոյց փոր ինձ, իսկ եթէ անօրէնութիւն եմ արել՝ այլեւս չեմ անի»: Մի՞թէ մէկը քեզինից դա պահանջելու է, որ դու մերժում ես: Դու ես ընկրել, ոչ թէ ես, իսկ եթէ մի բան գիտես՝ ասա՛: Դրա համար սրբով իմաստունները, նոյնպէս եւ ամէն խելացի մարդ, որ լսում է դա, պիտի ասի. «Բայց Յոթն իմաստութեամբ չխօսեց, եւ նրա խօսքերը խելացի չեն»: Բայց հաշուի՛ առ, Յոթ, եւ անզգամի պէս մի՛ պարասխանիր դեռ, որպէսզի ձեր մեղքերը չաւելացնէք. Տիրոջ առաջ շար բան խօսելն անօրէնութիւն է համարուելու ձեզ համար»:

Եղիուը նորից խօսեց ու ասաց. «Այդ ի՞նչն էս իրաւունք համարել, դու ո՞վ ես, որ ասում ես. «Արդար եմ Տիրոջ առաջ», կամ «Մեղանչեցի, ի՞նչ անեմ»: Կը պարասխանեն քեզ ու երեք բարեկամներիդ. երկնքի՛ն նայիր ու փնտրէ, նկատիր ամպերը. քեզինից որքան բարձր են: Եթէ մեղք ես գործել, ի՞նչ ես անելու, ու եթէ բազում անիրաւութիւններ ես կատարել, ի՞նչ կարող ես անել: Արդ, եթէ արդար ես, ի՞նչ ես փախու Նրան, կամ ինքն ի՞նչ է սրանալու քո ձեռքից: Ամբարշտութիւնդ՝ քեզ նման մարդկանց, արդարութիւնդ է՛լ մարդու որդիների համար օգուտ չունեն: Ծափերի կողմից գրաւարուածները կ'աղաղակեն, ձայն կը բարձրացնեն շափերի բռունցքի պարճառով: Մակայն մէկը չի ասել. «Ո՞ր է Աստուած, որ այս ամէնն ստեղծել է, որ կարգում է գիշերային պահակութեան ժամերը, որ ինձ զարթում է երկրի չորքոտանիներից ու երկնքի թռչուններից»: Այն ժամանակ ձայն կը փան, բայց չես լսի, որովհետեւ ինչ որ պարահում է, փեղի է ունենում չարերի ամբարտաւանութիւնից: Տէրը չի ուզում անկարգութիւններ փեսնել, որովհետեւ Ամենակալն ինքը փեսնում է բոլորին, ովքեր անօրէնութիւն են գործում. իսկ ինձ կը փրկի: Խնդիրդ ներկայացրո՞ւ նրան, եթէ կարող ես գովել նրան այնպէս, ինչպէս որ նա կայ: Եւ արդ, քանի որ չկայ մէկը, որ կրել է նրա բարկութիւնը, մէկը, որ գիտակցել է իր ծանր մեղքերը, - ապա ուրեմն Յոթն էլ գուր է բացում բերանը եւ իր անգիտութեամբ ծանրացնում խօսքերը»:

Եղիուը նորից խօսեց ու ասաց. «Ինձ դեռ մի փոքր բան է մնում, որ քեզ սովորեցնեն այն, ինչ դու չգիտես, քանի որ մէջս դեռ ունեմ խօսքեր, որ միտքս ընկալել է հեռուից-հեռու: Արդարօրէն ասելու եմ ճշմարիտ բաներ եւ ոչ թէ լսուած անիրական ու դատարկ խօսքեր: Իմացիր, որ Տէրը չի մերժում անմեղին. հզօր է իր զօրութեամբ. ամբարշտի կեանքը չի խնայելու եւ պաշտպանելու է աղքատի իրաւունքը: Իր աչքը չի դարձնելու արդարից, եւ ով որ իր առաջ գտնուի՝ թագաւորների հետ գահի վրայ է լինելու. նրանց հասարակապէս նստեցնելու է, եւ նրանք բարձրանալու են: Իսկ չարերը, ձեռնակալներով կաշկանդուած, թշնամութեան պարաններով են կապկպուելու: Նրանց յայտնելու է իրենց արարքները, նաեւ յանցանքները, որ սասպկացել են: Լսելու է արդարին ու ասելու է, որ յետ կանգնեն անիրաւութիւնից: Եթէ լսեն ու իրեն ծառայեն, իրենց օրերը բարիքների մէջ են աւարտելու, փարիները՝ շքեղութեան մէջ: Բայց ամբարիշտներին չի ապրեցնելու, որովհետեւ նրանք չուզեցին Տիրոջը ճանաչել, որովհետեւ խրատուել էին, բայց չէին հնազանդուել: Մտքով կեղծաւորներն իրենց հանդէպ զայրոյթ են գրգռելու, ճիշ ու աղաղակ չեն բարձրացնելու, որովհետեւ Տէրը կապել է նրանց: Նրանք երիտասարդ փարիքում են մեռնելու, նրանց կեանքը խոցոտուելու է մահուան հրեշտակների կողմից՝ այն բանի համար, որ խեղճին ու անգործին են նեղել: Տէրը բարձրացնելու է հեզերի իրաւունքները. քեզ էլ փրկեց թշնամու երախից: Բո փակ գտնուող անդնդից ազատեց քեզ ու առաջդ պարարութեամբ լի սեղան դրեց: Չի պակասելու արդարների ուղիղ դատաստանը, բայց զայրոյթ է իջնելու ամբարիշտների վրայ՝ անօրէն կաշառքի համար, որ ընդունում էին անիրաւութեամբ: Թող քո միտքը կամովին երես չդարձնի խնդրանքներից, երբ փկարները ցախի մէջ են: Զօրութեամբ բոլոր օժտուածներին առաջ չբանես գիշերը, որպէսզի ժողովուրդը նրանց փոխարէն դուրս չգայ: Այլ գոյշ եղիր, գուցէ անպարտեհ բաներ անես, որովհետեւ նրան փրկել ես աղքատութիւնից: Ահա Ամենագործ կը զօրացնի իր զօրութեամբ, որովհետեւ այն ո՞վ է, որ նրա պէս ուժեղ է, կամ այն ո՞վ է, որ քննում է նրա գործերը, կամ այն ո՞վ է, որ կ'ասի. «Ինչ որ արել է, անիրաւութեամբ է արել»: Յիշիր, շար մեծ են նրա գործերը, որ սկսել են գովերգել արդար մարդիկ: Ամէն մարդ անձամբ է փեսել, թէ որքան են մարդիկ խոցոտուած: Ահա, Ամենագործ շար մեծ է, բայց մենք չենք իմանալ, նրա փարիների համարանքն անսպառ է: Նա հաշուել է անձրեւի շիթերը, եւ սրանք անձրեւի փեսքով կը լցուն ամպերի մէջ: Երկնքի ամպերը կը յորդեն: Ամպերը հովանի է դարձրել անթիւ մարդկանց. դրանք մէզ են դարձել մարդկանց վրայ: Ժամանակ է սահմանել անասունների համար, եւ դրանք գիտեն ծնելու կարգը: Այս բոլորի վրայ զարմացած չէ՞ քո միտքը, չի՞ դողում սիրտդ կրծքիդ փակ, քանի որ Նա կատարել է մեծ-մեծ բաներ, որ մենք չգիտէինք: Նրամայում է ձիւնին՝ «Իջիր լերան վրայ», նաեւ ձմեռային անձրեւներին, որ ցոյց փան իրենց զօրութիւնը: Ամէն մարդու միջոցով է վկայում այս բոլորը, որպէսզի իրաքանչիւր ոք իմանայ իր թոյլ լինելը: Իսկ դու կ'իմանան ամպերի սիռուելը կամ նրա վրանի չափերը: Ահա ճանապարհով մէկ լոյս է գցել դրա վրայ եւ ծովի խորքերն է ծածկել, որպէսզի դրանցով դարի ժողովուրդներին, կերակուր պարգեւի զօրացածին: Ձեռքերով լոյսն է ծածկել ու հրահանգ փունել, թէ երբ պէտք է դա լինի: Իր բարեկամներին կը պարմի դրա, ինչպէս նաեւ ինչքերի ու անիրաւութեան մասին»:

«Ո՞ր դրա վրայ խռովուել է սիրտս, շարժուել իր փեղից: Լսիր Տիրոջ սրբաբարութեան ու զայրոյթի լուրը. նրա բերանից խորհուրդ է դուրս գալու: Ամէն ինչ նրա երկնային իշխանութեան փակ է, իսկ նրա լոյսը՝ երկրի ծագերի վրայ: Նրա յետելից մի ձայն է գոչելու, որոտալու է իր բարձր ձայնով եւ դրանք ուրիշներով չի փոխանակելու, որ լսելի դարձնի իր ձայնը: Ամենագործ որոտալու է սքանչելի ձայնով, քանի որ կատարել է մեծամեծ բաներ, որ մենք չգիտէինք: Նրամայել է ձիւնին՝ «Իջիր լերան վրայ», նաեւ ձմեռային անձրեւներին, որ ցոյց փան իրենց զօրութիւնը: Խափանում է ամէն մարդու ձեռքի գործը, որպէսզի իրաքանչիւր ոք իմանայ իր թոյլ լինելը: Գազաններն իրենց որջերն են մտել, խշրիներով ծածկուել: Նարալային քամու շրեմարաններից խորշակ է դուրս գալիս, բարձրաւան-դակներից՝ ցուրտ, եւ Ամենագործի շնչից սառնամանիք է սփռուելու: Ուղղութիւն է փախի ջրերին, ինչպէս կամենայ, խիտ ամպերը ցիրուցան է անելու: Մէզը ցրելու է նրա լոյսը, իսկ ինքը դարձնելու է շրջանակները: Ուր որ կամեցել՝

վնօրինել է դրանց գործը եւ այն ամէնը, ինչ կը հրամայի նրանց: Սրանք երկրի վրայ կարգուած են իր կողմից՝
 13, 14 խրապի համար լինի թէ երկիւղ գցելու կամ ողորմութեան համար, եւ բոլորը կը գտնեն Նրան: Ականջ դիր սրան,
 15 Յո՛ր, եկ խրապուի՛ր Տիրոջ գորութեամբ: Գիտենք, որ Աստուած վնօրինել է իր գործերը, լոյսն է սրեղծել խաւարի
 16, 17 մէջ: Գիտէ ամպերի էութիւնը: Չարագործների յանցանքներն արհաւիրք են: Ինչո՞ւ է պարմուճանդ փաքանում,
 18 երբ երկիրը հանգստանում է հարաւային հողմից: Այդ Տէրն է հաստատել երկինքը եւ նրա մէջ գտնուող ջրայի
 19 ամպերը, որոնք իր գորութեամբ ցած է թափում: Բայց հէնց ինչո՞ւ, դէ հասկացրո՞ւ ինձ, ի՞նչ ենք ասելու նրան, ու
 20 ասպա դադարենք շար բաների մասին խօսելուց: Միթէ մօտք մարեան՝ կայ, կամ դալի՞ր է կանգնած, որ մարդկանց
 21 գրածը լինելով լռեցնեն: Ամէն մարդու չէ, որ լոյսը տեսանելի է. փայլածուն ամպերի մէջ է, ինչպէս որ լոյսը՝ ամպերի
 22 վերեւում: Նիսիսից ոսկեճաճանչ ամպերն են. սրանց համեմատութեամբ մեծ են Ամենակալի փառքն ու պատիւը:
 23 Չգիտենք մենք նրա գորութեանը նմանուող ուրիշ ոչ ոքի, որ արդար դաստիարակ լինի, եւ դու պէտք չէ՛ որ լսես նրան:
 24 Դրա համար են մարդիկ նրանից երկիւղ կրում. նրանից վախենում են նաեւ սրբով իմաստունները»:

38, 2 Երբ Եղիուսը դադարեց խօսելուց, Տէրն ասաց Յօրինի՛ փոթորկի ու ամպի միջից. «Այդ ո՞վ է, որ իր խորհուրդները
 3 թաքցնում է ինձնից, խօսքերը հաւաքելով իր սրբում՝ կարծում է, թէ ինձնից պահում է դրանք: Տղամարդու պէս
 4 պնդացրո՞ւ մէջքդ. հարցեր են փայլու քեզ, ու պարապխան՝ րուր ինձ: Որտե՞ղ էիր դու, երբ ես երկրի հիմքերն էի
 5 գցում: Ասա՛ ինձ, եթէ խելամիտ ես ու իմաստուն: Ո՞վ է սահմանել դրա չափը, եթէ գիտես, կամ ո՞վ է լար գցել դրա
 6, 7 վրայ: Ինչի՞ վրայ է հաստատուել օդակը դրա, ո՞վ է դրել անկիւնաքարը դրա: Երբ աստղերը ցիրուցան եղան,
 8 աստղերի բոլոր հրեշտակները մեծածայն օրհնեցին ինձ, իմ բոլոր հրեշտակներն էլ գովեցին: Ծովը փակեցի դար-
 9 պասներով, երբ այն իր մօր դրովայնից ծնուեց դուրս եկաւ: Մէզը նրան իբրեւ հանդերձ սահմանեցի, մառախուղը՝
 10 իբրեւ խանձարուր: Սահմաններ դրեցի նրա համար՝ փականքներ ու դարպասներ, եւ ասացի. «Կը գաս մինչեւ այդ
 11 վայրն ու այլեւս առաջ չես անցնի». այդպէղ, քո մէջ կը խորտակուեն ալիքները քո: Թէ քո՞ կողքին կարգեցի լոյսն
 12 առաւօտեան: Արուեսկը տեսաւ իր համար սահմանուածը՝ հասնել երկրի թելերի վրայ, թափ փայլ ամբարիշտութե-
 13 թին դրա վրայից: Կամ թէ դո՞ւ ես, որ կան առնելով սրեղծեցիր կենդանի արարածին եւ, խօսում, գեպեղեցիր երկրի
 14 վրայ: Մերժեցի՞ր լոյսն ամբարիշտութեան, խորտակեցի՞ր բազուկներն ամբարտաւանների: Նասա՞ի ծովի ակունքին,
 15 շրջեցի՞ր խորքերն անդունդների: Զո՞ւ առաջ ահով բացուելո՞ւ են դռները մահուան. դժոխքի դռնապանները սարսելո՞ւ
 16 են քեզ տեսնելով: Վերահասու լինելո՞ւ ես երկնքի ներքոյ եղած փարածութեան. ասա՛ ինձ տեսնե՞մ որքա՞ն է այն:
 17 Ո՞րն է այն երկիրը, ուր լոյսն է օթեւանում, կամ ո՞րն է տեղը խաւարի: Տանելո՞ւ ես ինձ նրա սահմաններին, եթէ գի-
 18, 19 տես ճանապարհները դրանց: Գուցէ գիտննե՞ս կամ այն ժամանակներում ես ծնուել. քո օրերը բազում են: Գնացել էս
 20 շրեմարանները ձեան, կամ տեսել էս պահեստները կարկաթի: Կուրակել էս դրանցից՝ քո թշնամիների վրայ հաս-
 21 նելու, մարտի ու պատերազմի օրուայ համար: Որտեղի՞ց է դուրս գալու եղեանը, կամ փարածուելու է հարաւային
 22 հողմը երկնքի ներքոյ: Ո՞վ է պարտապէս աստիկ անձրեւների հոսանքները եւ ճանապարհներն ամպրոպների,
 23 որ տեղան երկրի վրայ, ուր անմարդաբնակ անապատում ոչ ոք չկայ, որ յագեցնի անկոխ ու անշէն հողը, այնպէղ
 24, 25 բխեցնի բոյսը դալար: Ո՞վ է հայրն անձրեւի, եւ ո՞վ է, որ ծնունդ է փուել ցօրի շաղերին: Ո՞ն արգանդից է դուրս
 26, 27 գալիս սառոյցը, եւ ո՞վ է երկնքում եղեան ծնել, որ ջրի պէս հոսելով իջնում է. ո՞վ է հալեցնում երկնքի երեսը: Վե-
 28, 29 րահասու եղել էս Բազմասրեղեանի կարգին, բացել էս քօղը Նայկ համասրեղութեան: Կամ Մազարթը կարո՞ղ
 30 ես բացել իր ժամանակին, Գիշերավարն իր շառաիղներով հանդերձ կարո՞ղ ես փանել նրանց հեպ: Կ՛իմանան
 31 երկնքի բարեշրջութիւնները կամ առհասարակ երկնքի ներքոյ տեղի ունեցածները: Չայնովդ կը կանչեն մէզը. նա
 32 էլ, սարսուռով համակուած, ջրի յորդութեամբ կը լսի՞ քեզ: Շանթեր կ'արձակեն, ու կը սլանան դրանք. եւ կ'ասեն՝
 33 քեզ՝ թէ ինչ է սա: Ո՞վ է կանանց փուել ոստայնանկութեան հմտութիւն ու երփներանգ գործուածքներ սրեղծելու
 34 շնորհ: Ո՞վ է հաշուում ամպերն իմաստութեամբ: Ո՞վ է խոնարհեցրել երկինքը երկրի վրայ, հողը փոշու պէս թափել:
 35 Ես եմ կայրել դա, ինչպէս խորանարդ քարերը՝ իրար: Կերակուր կ'որսան առիւծների համար, վիշապների մարմի-
 36 նը կը կշարացնեն, երբ դրանք կուչ են եկած: Մարսելու են իրենց խշպիներում ու դարանակալ նստելու մայրիների
 37 անբառում: Ո՞վ է ագռաւների համար կեր պարտապէս, որ նրանց ձագերը ձայները Տիրոջն ուղղեն, մոլորուած՝
 38 ուրելիք խնդրեն:

39, 2 Գիտես քարայծերի ծննդաբերութեան ժամանակը կամ լաւ հետեւի եւ եղնիկների երկունքին: Կարո՞ղ ես լրիւ
 3 թունել նրանց ծնելու ամիսները, կարո՞ղ ես մեղմացնել երկունքը նրանց: Առանց երկիւղի կարո՞ղ ես կերակրել նրանց
 4 ձագերին, նրանց գերծ պահել երկունքի ցաւերից: Ազատութիւն կ'ունենան նրանց ձագերը, ծնելով կը բազմանան,
 5 դուրս կը գան ու այլեւս չեն վերադառնայ: Ո՞վ է վայրի էշին բաց թողել ազապ, ո՞վ է արձակել կապանքները նրա:
 6, 7 Նրան իբրեւ կայան սահմանել եմ առապարները, իբրեւ բնակավայր՝ աղուրները: Ծաղրում է նա քաղաքների
 8 խաժամուժին ու չի լսում մեղադրանքներն հարկահանների: Դիպում է իր լեռնոք արօքավայրերը ու շրջում է՝ ամէն
 9, 10 դալարիք փնտռելու: Միեղջերուն յօժար կը լինի՞ ծառայելու քեզ կամ հանգստանալու քո մտորի մէջ: Չուանով
 11 նրան լուծ կը կապեն, կամ նա ակօս կը քաշի՞ քո դաշտում: Յոյսդ կը դնեն նրա վրայ, քանի որ նրա գորութիւնը
 12 մեծ է, եւ նրան կը թողնեն գործերդ քո բոլոր: Կը հաւաքան, որ սերմանուելիքներդ հարուցելու է ու հաւաքելու
 13 քո կալում: Գեղեցիկ են թռչող նեղասների թելերը. եթէ ասիդն ու նեւսանել բեղմնաւորում են, արժէ տեսնել,
 14, 15 որովհետեւ նեւսան իր ձուերը գեպին է դնում, հողով փաքացնում է ու մոռանում, թէ ուրքի փակ ցրի կը գան,
 16 եւ անապարի գազանները կը կոխտրեն դրանք: Նեռանում է նա իր ձագերից, կարծես իրենը չլինեն դրանք. իր
 17 վաստակի կորստեան վախը չունի նա, որովհետեւ Աստուած նրանից վերցրել է իմաստութիւնը եւ խելքի բաժին
 18, 19 չի փուել նրան: Բայց երբ դէպի վեր ու բարձունքներ բարձրանայ, կը ծիծաղի երիվարի ու հեծեալի վրայ: Դո՞ւ ես
 20 միթէ օժտել ձիուն գորութեամբ, պարանոցին գրահ հագցրել, վրան սպառազինութիւն գցել, նրա լանջը փառաւոր
 21 դարձրելու խիզախութիւն փուել նրան: Որոպում է դաշտում ու դոփում, գորութեամբ դուրս է գալիս դաշտ: Երբ
 22 նետերի է հանդիպում, արհամարհում է, թրի առաջ էլ չի նահանջում նա: Նրա վերեւում շողշողում են աղեղն
 23 ու սուրը, շարժում վահանն ու նիզակը: Իսկ ինքը բարկութեամբ գեպինն է փոքրփոքում: Չի հաւաքում մինչեւ
 24 փողը չհնչի: Իսկ երբ հնչում է փողը, «վա՛շ-վա՛շ» է կանչում: Նեռուից է առնում պատերազմի հոպը՝ սուրալով
 25 ու փնչացնելով: Զո՞ւ խելքից է որ բազէն թելերը փարածելով կանգնած է մնում օդում՝ անշարժ դիպելով հարաւի

կողմը, կամ քո՝ հրամանով է արժիւր բարձրանում, իսկ անգոն էլ քարանձաններում ու ծածուկ փեղերում նստում 27
 հանգաբանում է իր բոյնի վրայ, մնում է այնփեղ ու կեր է փնթում: Նրա աչքերը դիպում են հեռուից, իսկ նրա 28, 29, 30
 ձագերը գոհի արեան մէջ են թաթախուած: Ուր որ դիակ գրնեն՝ իսկոյն այնփեղ են յայտնում»: Եւ Տէր Աստուած 31
 խօսեց ու Յոբին ասաց. «Միթէ մէկը պիտի կարողանայ իմ դասաստանը ծռել, պիտի յանդիմանի՞ Աստուծոն ու 32
 նրա առաջ պատասխան պիտի փայ»: Յոբը նորից խօսեց ու Տիրոջն ասաց. «Էլ ինչո՞ դաս անեն դեռ, կշտամբեն 33, 34
 ու յանդիմանեն: Տիրոջից են լսում այդ բաները եւ: Ոչնչութիւն են, ի՞նչ պատասխան պիտի փայ եւ այդ մասին.
 միայն պիտի պատանձուեն: Բերանս բացի մի անգամ արդէն, էլ երկրորդ անգամ բան չեմ աւելացնի»:

Տէրը ամպերի միջից նորից խօսեց ու ասաց Յոբին. «Այդպէս չէ. փղամարդու պէս պնդացրո՞ մէջքդ, հարցեր 40, 2
 եմ փայլո քեզ, ու պատասխան փութ ինձ: Մի կողմ մի՛ նետիր իմ դասաստանը ու մի՛ մտածիր, թէ ես քեզ այլ 3
 ազդարարութեամբ չեմ յայտնուել, քան այնպէս, որ դու արդար երեսաւ: Թէ՛ կարծում ես, որ Տիրոջ հետ նոյն 4
 բազուկն ունես կամ նրա հետ նոյն ձայնով ես որոպում: Դէ ուրեմն, բարձր կեցուածք ընդունիր, գորութիւն, փառք 5
 ու պատիւ ա՛ն վրադ: Սուրհանդակներ ուղարկիր բարկութեամբ, խոնարհեցրո՞ բոլոր գոռոզներին, խոնարհեց- 6
 րո՞ւ-սառեցրո՞ւ ամբարբաւաններին: Անմիջապէս խորպակի՛ր ամբարիշտներին, առհասարակ բոլորին հողի մէջ 7, 8
 ծածկի՛ր իսպառ, նրանց երեսներն անարգանքով ողողիր: Կամա՞ծայնուե՞մ արդեօք, որ աջդ կարող է փրկել: Իսկ 9, 10
 նրա քո առաջն է, որովհետեւ գազաններն արջառի պէս խոպ են ճարակում: Ահա նրա ուժը մէջքին է, գորութիւնը՝ 11
 որովայնի պորտի շուրջ: Իր պոչը նոճու պէս փնկել է, ջլերն իրար են հիւսուած, կողերը պղնձից են, ողնաշարը՝ ձոյլ 12, 13
 երկաթից: Տիրոջ արարածների սկիզբը նա է՝ խաղալիք դարձած հրեշտակների ձեռքին: Ապառաժ լերան վրայ 14, 15
 հասնելով՝ փարպարոսում չորքոտանիների խրախճանք է սարքել: Տեսակ-փեսակ ծառերի փակ է քուն մտնում՝ 16
 շամբի, եղէգի ու կնիւնի փակ: Նրա գլխաւերեւում հովանի են դառնում մեծամեծ ծառեր՝ անփառով մէկ, եւ բարդու 17
 սիւները: Նեղեղ էլ լինի՝ նա չի զգայ: Անձնապաստան է. եթէ Յորդանան գետն էլ դէպի իր բերանը դիմի՝ իր 18, 19
 սկնակապիճների մէջ կ'առնի այն: Եթէ վիշապը խոյս փայ, կը ծակեն նրա ռունգերը: Կարող եւ կարթով բարձ- 20
 րացնել նրան, նրա դնչին պախուրց կը դնեն: Թէ՛ շղթայ կը կապես նրա քթին: Մանձ կ'անցկացնեն նրա կզակին: 21
 Քեզ հետ կը խօսի՝ հեզութեամբ, քաղցր լեզուով: Նեղր ուխար կը դնի՞: Նրան քեզ իբրեւ յախփեմական ծառայ կը 22, 23
 նուաճեն: Նրա հետ կը խաղան, ինչպէս թռչնի հետ, կամ ձագի պէս թելով կը կապեն նրան: Ազգեր կը կերակրուեն 24, 25
 նրանով, եւ փիւնիկեցիների փոհները նրան իրենց մէջ կը բաժանեն: Բոլոր նաասափները, մի փեղ հաւաքուելով, 26
 նրա պոչից մի թեփ անգամ չեն վերցնի. նրա գանգը ձկնորսների նաւերում է: Նէնց որ ձեռքդ վրան դնես՝ կը 27
 մտաբերես այն պայքարը, որ փեղի է ունենալու նրա մարմնի մէջ. ու այլեւս չես անի: Չես փեսել դու նրան, ոչ էլ 28
 կը զարմանաս իմ ասած այս խօսքերի վրայ:

Չես երկնցի, որովհետեւ ես եմ այդ բոլորը պարաստել: Բայց ո՞վ է, որ ինձ պիտի հակառակուի, կամ ո՞վ է, որ 41
 ինձ պիտի դիմադրարձի ու դիմանայ, երբ այն ամէնը, ինչ որ կայ երկնքի ներքոյ, իմն է: Յանուն նրա՝ վիշապի, եւ 2, 3
 չեմ լռելու: Նրա գործն ուժեղ լինելով՝ խղճալու են նրա գուզընկերոջը: Ո՞վ կը մերկացնի նրա երեսի բողբ, եւ ո՞վ կը 4
 մտնի նրա փակ պատեանից ներս, ո՞վ բաց կ'անի նրա երախի դռները: Ահն է իշխում նրա արամների շուրջ-բոլորը. 5
 փորը պղնձէ վահան է, յողերը՝ սուր-սուր քարեր, մէկը միտի յետեւից կապած են, նրա միջով օդ չի անցնի: Ասես 6, 7, 8
 եղբայրն իր եղբօր հետ գնայ. իրարից կը բռնեն ու չեն բաժանուի: Նրա փռնցոցից փայլակներ են դուրս թռչում. 9
 նրա աչքերը փայլածուի փեսք ունեն: Նրա բերանից վառուած լապտերներ են դուրս ժայթքում, եւ հրեղէն շանթեր 10
 են արձակում: Նրա ռունգերից, ինչպէս հնցի կրակից, ծուխ է ելնում: Նրա շնչից կայծեր են դուրս թռչում, 11, 12
 եւ բերանից բոց է դուրս գալիս: Նրա պարանոցում գորութիւնն է հաստատուած. նրա առջելից կործանումն է 13
 ընթանում: Նրա մարմնի անդամները ամուր կապած են իրար. եթէ մէկը վրան ընկնի, նա չի էլ խլրտայ, որովհետեւ 14, 15
 նրա սիրտն ապառաժ քար է կտրել եւ դարբնի սալի նման անշարժ, հաստատուն է: Երբ խլրտայ՝ ահը կը համակի 16
 երկրի գազաններին, չորքոտանիներին ու գեռուններին: Թէ նրան փեղեր, գէնքեր ու նիզակներ հանդիպեն, վնաս 17
 չեն հասցնի, որովհետեւ նա երկաթը յարդ է համարում, պղինձը՝ փրած փայտ: Նրան չի խոցում պղնձէ աղեղը: 18, 19
 Ռմբաքարը նա խոքի փեղ է ընդունում, լախարը՝ եղէգի: Ծիծաղում է իր դիմաց ճօճուող կրակի վրայ: Սուր-սուր 20, 21
 փեղերը նրա անկողինն են: Ծովի ամբողջ ոսկին նրա փակ՝ անբաւ կախի պէս է: Անդունդները կաթասայի պէս է 22
 եռացնում: Ծովը ոչնչութիւն է համարում, անդնդային փարպարոսը՝ մի գերի, անդունդները՝ զբօսավայր: Երկրի 23, 24
 վրայ չկայ բան, որ նման լինի նրան: Նա սրեղծուել է իբրեւ խաղալիք իմ հրեշտակների համար: Արհամարհանքով 25
 է նայում ամէն բարձր բանի, եւ ջրերում եղած ամէն ինչի թագաւորն ինքն է»:

Յոբը նորից խօսեց ու Տիրոջն ասաց. «Գիտեմ, պարտւում է ուժդ ամէն ինչի, ու չի թուլանում քո մէջ ոչ մի բան: 42, 2
 Այն ո՞վ կը ծածկի քեզնից իր միտքը, խօսք կը խնայի ու կը կարծի, թէ կարող է պահել: Այն ո՞վ կ'ասի ինձ, ինչ 3
 որ չգիտեմ, մեծ ու ապշելի բաներ, որոնց ես իրագել չի: Արդ, լսիր ինձ, Տէր. ես եմ խօսելու, հարցնելու բաներ. 4
 սովորեցրո՞ւ ինձ: Սրանից առաջ ես ականջներովս էի լոկ լսել, բայց հիմա աչքերս էլ փեսան հէնց քեզ: Այդ 5, 6
 պարճառով նուաստ համարեցի ինձ ու հալուեցի ես: Ինքս ինձ հող ու մոխիր եմ դիպում»: Երբ Տէրը Յոբի հետ 7
 այս բաները խօսեց, Աստուած ասաց Եղիփազ Թեմնացուն. «Մեղք գործեցիր դու, նաեւ քո երկու բարեկամները, 8
 քանի որ իմ առաջ ճշմարիտ բան չասացիք, ինչպէս իմ ծառայ Յոբը: Բայց հիմա եօթը զուարակ առէք ու եօթը խոյ, 9
 գնացէք իմ ծառայ Յոբի մօտ, ու թող նա ողջակէզ անի ձեզ համար, իմ ծառայ Յոբը թող նաեւ աղօթի ձեզ համար, 10
 քանի որ, եթէ ես նկարի ունեցած ջիւնէի նրան, ու նրա համար ջիւնէր այս, եւ արդարեւ կորստի մարմնած կը լինէի 11
 ձեզ, որովհետեւ իմ ծառայ Յոբի մասին ճշմարիտ բաներ չասացիք»: Եղիփազ Թեմնացին, Բաղդասար Սոքեցին ու 12
 Մովսար Մինեցին գնացին ու արեցին այնպէս, ինչպէս Տէրն էր հրամայել իրենց: Եւ թողութիւն շնորհեց նրանց 13
 մեղքերին՝ յանուն Յոբի: Ու Տէրը ճիսացրեց Յոբին, եւ երբ սա աղօթեց իր բարեկամների համար, Տէրը թողութիւն 14
 շնորհեց նրանց մեղքերին: Տէրը կրկնակի աւելի շար փութեց, քան այն հարստութիւնը, որ առաջ Յոբն ունէր: Նրա 15
 բոլոր եղբայրներն ու քոյրերը լսեցին այն բոլոր դէպքերի մասին, որ պատահել էին նրան, եկան մօտը, եկան նաեւ 16
 բոլոր նրանք, ովքեր առաջ ճանաչում էին նրան: Կերան-խմեցին նրա մօտ, սփոփեցին նրան ու զարմացան այն 17
 բոլոր բաների վրայ, որ նրա գլխին բերել էր Տէրը: Իրաքանչիւրը նրան մի գառ փութեց ու չորսընեմանոց անդորոյձ 18
 ոսկի: Ու Տէրը Յոբի կեանքի վերջին շրջանն աւելի օրհնեց, քան առաջին շրջանը. նրա հօտի մէջ կային փասնչորս 19

- 13 հազար ոչխարներ, վեց հազար ուղտեր, հազար լուծ եզներ, հազար արածող մաքրակ էշեր: Նա ունեցաւ եօթը փղայ
 14, 15 եւ երեք աղջիկ: Առաջին աղջկան Տիւ կոչեց, երկրորդին՝ Կասիա, իսկ երրորդին՝ Ամաղթեղջիւր: Եւ երկնքի ներքոյ
 Յոթի դուստրերի պէս ու նրանցից աւելի գեղեցիկներ չգտնուեցին: Յոբն իր աղջիկներին ժառանգութեան բաժին
 16 փութեց նրանց եղբայրների հետ: Յոբը, այն հարուածներից յետոյ, ապրեց հարիւր եօթանասուն փարի (նա ապրեց
 ընդամենը երկու հարիւր քառասուն եւ ութ փարի): Յոբը փեսաւ իր զաւակներին, որդիների որդիներին, մինչեւ
 17 չորրորդ սերունդը: Ու վախճանուեց Յոբը զառամեալ հասակում, փարիների բեռան փակ կքած: Նաեւ գրուած է, որ
 նա էլ յարութիւն է առնելու նրանց հետ, ում Տէրը յարութիւն պիտի փայ: Սա թարգմանուած է ասորերէն գրքից:
 Յոբը բնակուած էր Ասփայ երկրում, եղոմայեցիների ու արաբների սահմաններում: Առաջ նրա անունը Յոբաբ էր:
 Արաբ կին առնելով՝ որդի ունեցաւ, որի անունն էր Եննով: Նրա հայրը Չարեհն էր՝ Եսաւի որդու որդին: Նրա
 մայրը բոսորացի էր: Այնպէս որ նա Աբրահամից սկսած՝ հինգերորդ սերունդն էր: Սրանք են այն թագաւորները, որ
 թագաւորեցին Եդոմում. առաջինը՝ Բէորայ Բաղակը (սրա քաղաքի անունն էր Դենաբայ), Բաղակից յետոյ՝ Յոբաբը
 (որ Յոբ կոչուեց), սրանից յետոյ՝ Ասոմը (որ թեմնացիների երկրի զօրավարն էր), սրանից յետոյ՝ Բարադի որդի
 Ադադը (որ Մադիամին ջարդեց Մովաբի դաշտում. նրա քաղաքի անունն էր Գէթեմ): Իսկ այն բարեկամները, որ նրա
 մօտ եկան, սրանք էին. Եղիփազը՝ թեմնացիների արքան (Եսաւի որդիներից), Սոքեցիների բռնակալ Բաղդապը,
 մինեցիների արքայ Մովաբը:

Եսայի

Մնոսի որդի Եսայու փեսայքը, որ նա փեսա Նրեասարանի եւ Երուսաղեմի վրայ, երբ Նրեասարանում թա- 1
գաւորում էին Օգիան, Յովաթամը, Աբազը եւ Եգեկիան: Լսիր, երկինք, եւ ականջ դիր, երկիր, բանգի 2
Տէրն է խօսում. «Ջաակներ ունեցայ եւ մեծացրի, իսկ նրանք ինձ անարգեցին: Եզն իր փիրոջն է ճա- 3
նաչում, եւ էշը՝ իր փիրոջ մտուրը, բայց Իսրայէլն ինձ չճանաչեց, իմ ժողովուրդն ինձ չհասկացաւ: Վայ 4
մեղաւոր ազգին. մեղքերով լի ժողովուրդ, չարագործ սերունդ, անօրէն ծնունդներ, թողեցիք Տիրոջը, բարկացրիք
Իսրայէլի սրբին: Նրանք օտարացան ու յետ քաշուեցին: Ինչո՞ւ էք անօրէնութիւնների վրայ նոր վերքեր աւելացնում: 5
Ամէն գլուխ ցաւի մէջ է, ամէն սիրտ՝ փրփրած: Ուրբերից մինչեւ գլուխ նրա վրայ առողջ փեղ չկայ. վերքերի, 6
այրուցների եւ շարատի խոցերի վրայ դնելու ո՞չ սպեղանի կայ, ո՞չ ձեռք եւ ո՞չ էլ վիրակապ: Ձեր երկիրն ատերակ
է, ձեր քաղաքները՝ հրոյ ճարակ. թշնամի ցեղերից ատերուած ու անայացած ձեր հողի բարիքները ձեր իսկ աչքի
առաջ օտարներն են ուրում: Միտնի դուստր Երուսաղեմը պիտի մնայ լքուած, ինչպէս փաղաւարը՝ այգում, մրգա- 8
պահների հիւղակը՝ սեխի պարփեղում, ինչպէս պաշարման մէջ գրնուող քաղաքը: Եթէ Զօրութիւնների Տէրը մեզ
սերունդ թողած չիներ, կը դառնայինք Սողոմոնի պէս, կը նմանուէինք Գոմորին: Լսեցէք Տիրոջ խօսքը, ո՞վ Սողոմոնի 10
իշխաններ, ականջ դրէք Ասորու օրէնքներին, ո՞վ Գոմորի մարդիկ: «Իմ ինչի՞ն են պէտք ձեր բազմաթիւ գոհերը, -
ասում է Տէրը, - եւ կշտացել եմ ձեր խոյերի ողջակէզներից. ձեր գառների ճարպը, ցուլերի ու նոխազների արիւնը 11
չէ, որ ուզում եմ, եւ ոչ էլ այն, որ գաք ու կանգնէք իմ առաջ: Ո՞վ խնդրեց դա ձեզնից. մի՛ շարունակէք կոխտրել
իմ գաւիթները: Եթէ ազնիւ պիտի հաց մատուցէք ինձ՝ զուր է լինելու. ձեր խնկերն էլ են պիղծ են ինձ համար. 12
ձեր անասնութները, շաբաթները եւ փոնական մեծ օրը եւս անընդունելի են ինձ. ձեր պահեցողութիւնն ու հան- 14
գիպը, ձեր անասնութներն ու փօները արեց իմ հոգին: Կշտացել եմ ձեզնից, այլեւս չեմ ների ձեր մեղքերը: Երբ
աղօթքի համար դէպի վեր բարձրացնէք ձեր ձեռքերը, երես եմ դարձնելու ձեզանից, եւ եթէ բազմապարկէք ձեր
աղօթքները, չեմ լսելու ձեզ, որովհետեւ ձեր ձեռքերը լի են արիւնով: Լուացուեցէք, մաքրուեցէք, իմ աչքի առաջ 16
ձեր չար արարքները թօթափեցէք ձեզնից, վերջ փուէք ձեր չարագործութիւններին: Սովորեցէք բարիք գործել,
արդարութիւն փնտռեցէք, փրկեցէք զրկուածին, արդարադատ եղէք որբի հանդէպ, իրաւունք փուէք այրուն: Եկէք 18
խօսենք իրար հետ, - ասում է Տէրը. - եթէ ձեր մեղքերը արեան պէս կարմիր են, ապա ես ձեան պէս ճերմակ կը
դարձնեմ, եթէ որդան կարմիր լինեն, կը սպիտակեցնեմ ինչպէս բուրդ: Եւ եթէ յօժար լինէք ու լսէք ինձ, դուք կը 19
ճաշակէք երկրի բարիքները. իսկ եթէ չկամենաք ինձ լսել, սուրբ պիտի ուրի ձեզ, բանգի Տիրոջ շուրթերն ասացին
այս»:
«Ինչպէն պոռնիկ դարձաւ հաւաքարիմ քաղաք Սիոնը, որը լի էր հաւաքով, ուր արդարութիւնն էր բնակ- 21
ւում, իսկ այժմ՝ մարդասպանները: Ձեր արծաթը փորձուած չէ, ձեր վաճառականները գիտուն ջուր են խառնում, 22
ձեր իշխաններն ապստամբներ են եւ գողերին գողակից, կաշառք սիրող են եւ վրէժխնդիր, որբերի իրաւունքը չեն
պաշտպանում եւ ուշադրութիւն չեն դարձնում այրիների դատին»: Դրա համար էլ այսպէս է ասում Զօրութիւնների 24
Տէրը՝ Իսրայէլի ամենագօր Ասորուածը. «Վայ ձեզ, Իսրայէլի հզօրներ, բարկութիւնն իմ այլեւս չի դադարելու իմ հա-
կառակորդների հանդէպ, դատ ու դատաստանով պիտի պարփեմ իմ թշնամիներին: Ձեռքս պիտի ձգեմ քեզ վրայ, 25
մաքրելու համար քեզ քուրայում պիտի այրեմ, կորստեան պիտի մատնեմ ապստամբներիդ, քո միջից պիտի վերաց-
նեմ բոլոր անօրէններին, բոլոր ամբարտաւաններին պիտի խոնարհեցնեմ: Քեզ վրայ, ինչպէս առաջ, դատարարներ 26
պիտի կարգեմ ու խորհրդականներ՝ ինչպէս նախկինում, եւ այն ժամանակ դու կը կոչուես Քաղաք արդարութեան՝
քաղաքների մայր հաւաքարիմ Սիոն»:
Արդարեւ, նա գերութիւնից պիտի փրկուի իրաւունքով, արդարութեամբ եւ 27
ողորմածութեամբ: Բայց անօրէններն ու մեղաւորները պիտի խորփակուեն միասին, եւ նրանք, որ լքեցին Տիրոջը, 28
պիտի բնաջնջուեն միասին: Նրանք ամաչելու են այն կուռքերի համար, որոնց հանդէպ սեր էին փածում, ամօ- 29
թահար են լինելու այն դիւապարկերների համար, որ իրենք կերպեցին, խայտառակուելու են այն պարփեղների
համար, որոնց ցանկանում էին: Լինելու են ինչպէս փրեւաթափ բեռեկնի, նմանուելու են այգու, որը ջուր չունի: 30
Նրանց գորութիւնը վերանուելու է ծեծուած վուշի խռիւի, իսկ նրանց կործերը՝ կրակի կայծերի, եւ անօրէններն ու 31
մեղաւորները այրուելու են միասին. եւ չի լինելու ոչ ոք, որ հանգցնի կրակը:

Մնոսի որդի Եսայուն ուղղուած խօսքը Նրեասարանի մասին Վերջին օրերին պիտի յայտնուի Տիրոջ 2, 2
լեռը, Ասորու փունը՝ լեռների գագաթներին, պիտի բարձրանայ բլուրների վրայ, եւ բոլոր հեթանոսները պիտի
շարժուեն դէպի նա: Գալու են բազում ժողովուրդներ՝ ասելով. «Եկէք ելենք Տիրոջ լեռն ու Յակոբի Ասորու փունը: 3
Նա մեզ կը սովորեցնի իր ճանապարհները, որոնցով եւ կը գնանք»: Օրէնքները Սիոնից են դուրս գալիս, եւ Տիրոջ
խօսքը՝ Երուսաղեմից: Նա դատաստան պիտի փեսնի հեթանոսների մէջ ու պիտի յանդիմանի բազում ժողովուրդ- 4
ների: Նրանք իրենց սուսերներից խոփեր պիտի ձուլեն, եւ իրենց սուրբներից՝ մանգաղներ. ազգ ազգի վրայ սուր
չպիտի բարձրացնի, եւ նրանք այլեւս չեն սովորելու պատերազմել: Արդ, ո՞վ փունդ Յակոբի, եկէ՛ք քայլենք Տիրոջ 5
լոյսի մէջ: Նա երես դարձրեց իր ժողովրդից՝ Յակոբի փնից, որովհետեւ նրանց երկիրը, ինչպէս այլազգիներինը, 6
առաջուայ պէս լցուեց կախարդներով, եւ նրանք բազում այլազգի որդիներ ունեցան: Նրանց երկիրը լցուեց ոս- 7
կով ու արծաթով, նրանց գանձերին թիւ չկար. նրանց երկիրը լցուեց երիվարներով, նրանց ռազմակառքերին թիւ
չկար: Նրանց երկիրը լցուեց իրենց իսկ ձեռքերով կերուրած գարշելի կուռքերով, եւ նրանք երկրպագեցին նրանց, 8
որ իրենց մարներն էին սպեղծել: Սպորացաւ մարդը, գեղնամած խոնարհուեց փղամարդը, եւ չեմ ների նրանց: 9
Արդ, Տիրոջ սարսափի ու նրա փառքի գորութիւնից գնացէք քարերի փակ մութ, հողի մէջ թաքնեցուեց, երբ նա կը 10
յառնի երկիրը պատուիտելու: Տէրը նայում է բարձունքից, իսկ մարդը խելով ու ողորմելի է. մարդկանց ամբարտա- 11
ւանութիւնը պիտի խոնարհուի, ու այդ օրը միայն Տէրը պիտի բարձրանայ, բանգի Զօրութիւնների Տիրոջ օրը բոլոր 12
հպարտների ու ամբարտաւանների վրայ է, բոլոր մեծամիտների ու գոռոզների վրայ, որոնք պիտի խոնարհուեն,
նաեւ Լիբանանի բոլոր բարձր ու սլացիկ մայրիների վրայ եւ Բասանի բոլոր կաղնի ծառերի վրայ, բոլոր բարձր 13, 14
լեռների եւ բարձրիկ բլուրների վրայ, բոլոր վերասլաց աշարակների եւ բարձր պարիսպների վրայ, ծովի բոլոր 15, 16

17 նաւերի վրայ, բոլոր վեհաշուք նաւերի վրայ: Ամէն մարդ պիտի խոնարհուի, մարդկանց հպարտութիւնը պիտի իջ-
 18 նի, եւ միայն Տէրը պիտի բարձրանայ այդ օրը: Նրանք իրենց բոլոր ձեռակերպ կուռքերը պիտի քանդեն թաքցնեն
 19 քարայրներում, ժայռերի ծերպերում ու գեպնի խոռոչներում՝ սարսափած Տիրոջից ու նրա փառքի գորութիւնից, երբ
 20 նա կը յառնի՝ երկիրը պարուհասելու: Այն օրը մարդ իր արծաթէ ու ոսկէ զարդելի կուռքերը, որ պարսպաբեկ
 21 էր սնտոյի բաներին ու չղջիկներին երկրպագելու համար, պիտի հանի՝ Տիրոջ սարսափից եւ նրա փառքի գորու-
 թիւնից մտնելով ամրակուռ ապառաժների խոռոչներն ու ծերպերը, երբ Տէրը կը յառնի՝ երկիրը պարուհասելու:
 22 Դադարեցէք յոյս դնել այն մարդու վրայ, որի շունչը ժուռերի մէջ է, որովհետեւ ի՞նչ վստահութիւն կարող է ներշնչել
 նա:

3 Ահաասիկ Զօրութիւնների Տէր Աստուածը Նրեաստանից եւ Երուսաղէմից պիտի վերացնի հզօր փղամարդուն եւ
 2 գօրատր կնոջը, հացի գօրութիւնը եւ ջրի գօրութիւնը, հսկային, գօրեղին եւ քաջամարտիկին, դաբաւորին, մար-
 3 գարէին, քննիչին եւ ծերին, յիսնապետին եւ սքանչելի խորհրդականին, իմաստուն ճարտարապետին եւ խելամիտ
 4, 5 արեւնակալին: Նրանց վրայ իշխան պիտի կարգեմ մանուկներին, խաբէբաները պիտի փրկեն նրանց: Ժողո-
 վուրդն իրար պիտի անցնի, փղամարդը փղամարդու դէմ պիտի ելնի, ընկերն՝ ընկերոջ դէմ, մանուկը ծերի հետ
 6 պիտի ընդհարուի, անարժանն՝ արժանատրի հետ: Ու մարդ պիտի բռնի իր եղբօրը կամ իր հօր ընտանիքից մէկին
 7 եւ ասի. «Դու վերարկու ունես, մեզ իշխան դարձիր, թող մեր կերակուրը քո հրամանով լինի»: Այն ժամանակ
 պարսպախան է փայտ՝ ասելով. «Իշխան չեմ լինի, որովհետեւ իմ քանը ո՞չ հաց կայ եւ ո՞չ էլ հագուստ. ես այս
 8 ժողովրդի վրայ իշխան չեմ դառնայ»: Եւ այսպէս, Երուսաղէմը լքուեց, Նրեաստանը կործանուեց, եւ նրանց լեզու-
 9 ները անօրէնութեամբ ապստամբեցին Տիրոջ դէմ: Ահա թէ ինչու նրանց փառքը նսեմացաւ, ամօթը ծածկեց նրանց
 երեսը, եւ նրանք, սողոմայեցիների նման, իրենց մեղքերը պարմեցին ու յայտնի դարձրին: Վայ նրանց հոգիներին,
 10 որովհետեւ իրենք իրենց համար չար խորհուրդներ խորհեցին եւ ասացին. «Կապենք արդարին, քանի որ նա մեզ
 11 անհաճոյ է»: Այսուհետեւ նրանք իրենց արարքների պտուղները պիտի ուտեն: Վայ անօրէնին, չարիքներ պիտի
 12 գան նրա վրայ՝ ըստ իրենց կարարած չար գործերի: Ո՛վ իմ ժողովուրդ, ձեր հարկահանները ձեզ ճաքաղ են
 անում, հարկապահանջները փիրում են ձեզ. ո՛վ իմ ժողովուրդ, նրանք, ովքեր երանի են փախի ձեզ, խաբում են ձեզ
 13 եւ խտրում ձեր շախիղները: Բայց ահա ներկայանալու է Տէրը, որ դաբաստան անի, եւ իր ժողովրդին կանգնեց-
 14 նելու է արեւանում: Տէրն ինքը դաբելու է իր ժողովրդի ծերերին եւ նրանց իշխաններին. «Դուք ինչո՞ւ երկիւզեցիք
 15 իմ այգին. քանակից յափշտակուածը ձեր քններում է: Դուք ինչո՞ւ էք գրկում իմ ժողովրդին եւ ամօթահար անում
 16 քնանկներին», «ասում է Տէրը, Զօրութիւնների Տէրը: Այսպէս է ասում Տէրը. «Սիոնի դուստրերը հպարտացան,
 17 քայլում էին բարձրապարանոց, աչքով-ունքով էին անում, շարժուելիս իրենց քղանցքներն էին քարշ փախի ու ուր-
 18 պակալեցե՛րձ պիտի անի նրանց: Տէրը նրանց վրայից պիտի հանի նրանց վայելուչ զգեստները եւ պարմուճանները,
 19, 20 պիտի քանդի նրանց հիւսերը, վերացնի նրանց ժամակալները, նրանց պսակակալներն ու մահիկաձեւ վզնոցները,
 նրանց դէմքի քողազարդերն ու վայելուչ պաճուճազարդերը, քօղէքներն ու ապարանջանները, մեհեսանդներն ու
 21, 22 գինդերը, նրանց մաքրանիւններն ու ոսկեշար մանեակները, դիպակներն ու թելատր զարդերը, եզրածիրանին ու
 23 միջնածիրանին, առքնին հագուստն ու պերճաշուք լակոնականը, բեհեզն ու երկնագոյնը, կարմիր շղարշաքօղը,
 24 բանուածոյ, ոսկեճամուկ ու ոսկեծոպ զգեստներն ու գօփիները: Եւ քո արարքների պարճառով անուշահոտութիւն-
 ների փոխարէն փոշի պիտի լինի, զարդանախշ զգեստների փոխարէն՝ չուան գօփի, ոսկեայ գլխազարդի փոխարէն՝
 25 ճաղարտութիւն, իսկ ոսկեհիսա դիպակի փոխարէն քորձ պիտի հագնես: Քո գեղեցիկ զուակը, որին դու սիրում ես,
 26 սրով պիտի մեռնի, ձեր իշխանները ես սրով պիտի ընկնեն: Ձեր զարդարութիւնը դաբարկ պիտի մնան, պիտի
 մաքնուեն սգի, իսկ դու պիտի մնաս մեն-մենակ ու փապալուես գեպին:

4 Այն օրը եօթը կին պիտի բռնեն մի փղամարդու եւ ասեն. «Մեր հացը կ'ուտենք եւ մեր զգեստը կը հագնենք, միայն
 2 թէ քո անունը լինի մեզ վրայ. մեր այրիութեան նախապինքը վերացրո՞ւ մեզնից»: Այն օրն Աստուած իր խորհրդաւո-
 րութեամբ ու փառքով պիտի ճառագի երկրի վրայ՝ բարձրացնելու եւ փառաւորելու համար Իսրայէլի մնացորդացին:
 3 Թէ՛ Սիոնից մնացածները եւ թէ՛ Երուսաղէմից մնացածները, բոլորը, որոնք Երուսաղէմի կենաց գրքի մէջ են գրուած,
 4 սուրբ պիտի կոչուեն, քանզի Տէրը Սիոնի եւ Երուսաղէմի փղաների ու աղջիկների աղտոտութիւնը պիտի լուանայ,
 5 դաբաստանի հոգով եւ այրման հոգով արիւնը նրանց միջից պիտի սրբի: Նա պիտի գայ, եւ Սիոն լեռան բոլոր
 փեղերը ու նրա շուրջն եղած ամեն ինչ ցերեկն ամփոփանի պիտի ունենան, իսկ գիշերը պիտի ծածկուեն ամենայն
 6 փառաւորութեամբ, կարծես բորբոքուած կրակի լոյսով ու ծխով: Նովանի պիտի լինի փօթի դէմ, եւ ապաստարան
 ու ծածկ՝ սաստկաշունչ եղանակի ու անձրելի դէմ:

5 Իմ սիրեցեալի համար պիտի երգեմ նրա սիրելի այգու երգը. Մի անկիւնում, արգասանդ մի փեղում, այգի
 2 ունէր իմ սիրելին: Յանկապարեցի, բարձր ձողեր կանգնեցրի եւ ընտիր որթապտունկ քնկեցի: Աշտարակ շինեցի
 3 նրա մէջ, նաեւ հնճան փորեցի այնտեղ եւ սպասեցի, որ խաղող բերի, բայց փուշ բերեց: Այժմ, Յուդայի երկրի
 4 մարդիկ եւ Երուսաղէմի բնակիչներ, իմ ու իմ այգու դայրն արեք. էլ ի՞նչ պիտի անէի իմ այգու համար, որ չարեցի:
 5 Սպասեցի, որ խաղող բերի, բայց փուշ բերեց: Նիւնա ես ինքս կ'ասեմ, թէ ինչպէս եմ վարուելու իմ այգու հետ. կը
 քանդեմ նրա ցանկապարը, եւ թող յափշտակութեան ենթարկուի այն. կը կործանեմ նրա պարիսպները, եւ թող
 6 ուրքի կոխան լինի այն: Կը լքեմ իմ այգին, թող չեպտի ու չփորուի, թող նրա մէջ փուշ բուսնի, ինչպէս խոպան
 7 փեղում, եւ կը պարուիրեմ իմ ամպերին, որ չանձրեւեն իմ այգում: Զօրութիւնների Տիրոջ այգին Իսրայէլի քունն
 է, Յուդայի երկրի մարդը՝ նրա սիրած դալար որթապտունկը. սպասեցի, որ նա իրաւունքը պահի, առաջ փանի,
 8 բայց նա անիրաւութիւն արեց, արդարութեան փոխարէն՝ ողբ ու աղաղակ: Վայ նրանց, որոնք քանը քուն են
 կցում եւ ազարակին ազարակ միացնում, որպէսզի ընկերոջն արտաքսեն. բայց մի՞թէ երկրի վրայ մենակ ինք
 9 էք ապրելու: Ահաասիկ այդ ամէնը հասաւ Զօրութիւնների Տիրոջ ականջին: Եւ թէկու՞ղ քունը բազմաթիւ լինեն,
 10 նրանք անբակ են դառնալու. եթէ մեծ ու գեղեցիկ էլ լինեն, մարդ չի գործուելու, որ բնակուի նրանց մէջ: Տասը լուծ
 11 եզան վարաւորը փայտ է մէկ սափոր արդիւնք, փասը արդու սերմանողը երեք գրի է հաւաքելու: Վայ նրանց,
 ովքեր առաւօրեան վեր կենալով՝ ընկնում են օդու յետեւից եւ օրն անցկացնում դրանով, եւ հէնց գինին նորից

բորբոքում է նրանց: Փողով ու թմբուկով, քնարով ու երգով զինին խնում, բայց չեն նայում Տիրոջ գործերին, նրա 12
 ձեռքի կապարածներին ուշադրությւն չեն դարձնում: Իմ ժողովուրդն այսուհետև գերութեան է մաքնուելու այն 13
 պարճառով, որ չի ճանաչում Տիրոջը. հացի սովից եւ ջրի ծարաւից բազմանալու են նրանց դիակները: Դժոխքն 14
 էլ ինքն իրեն լայնացրել է բացել է իր երախները, որպէսզի դադար չունենայ. փառաւորութեանը, մեծամեծներն
 ու հարուստները, չարագործներն ու զուարճամոլները նրա մէջ պիտի իջնեն: Մարդը պիտի ստորացուի, անուանի 15
 տղամարդը պիտի անարգուի, ամբարտաւան աչքերը պիտի խոնարհուեն, եւ Զօրութիւնների Տէրն արդարութեամբ 16
 պիտի բարձրանայ, սուրբ Աստուածն արդարութեամբ պիտի փառաւորուի: Յափշտակութեանը պիտի արածեն 17
 ինչպէս ցուրտ, եւ մնացածների աւերակների վրայ գառները պիտի ճարակեն: Վայ նրանց, ովքեր կարծես երկար 18
 պարանով իրենց մեղքերն են քարշ քալիս եւ ասես երիջների լծափոկով՝ իրենց անօրէնութիւնները: Նրանք 19
 ասում են. «Այն, ինչ որ կապարելու է, թող շուրջ վրայ հասնի, որ քանակն է. թող ժամանի Իսրայէլի սրբի խորհուրդը,
 որ իմանանք»: Վայ նրանց, որոնք չարը բարի կ'անուանեն եւ բարին՝ չար, որոնք լոյսը խաւար կը համարեն եւ 20
 խաւարը՝ լոյս, որոնք դառնը քաղցր կը համարեն եւ քաղցրը՝ դառնը: Վայ նրանց, որոնք իրենք իրենց իմաստունի
 տեղ կը դնեն, իրենք իրենց աչքին խորագէտ կ'երեւան: Վայ ձեր այդ հզօրներին, որոնք զինի են ըմպում, եւ ձեր 22
 իշխաններին, որոնք խառնուած թունդ օդի են խնում, որոնք կաշառքի համար արդարացնում են ամբարշտին եւ
 արդարի իրաւունքն են գողանում: Դրա համար էլ, ինչպէս եղէգն է վառում կրակի կայծերից, այնպէս էլ նրանք են 24
 այրուելու բորբոքում բոցից, նրանց արմարը դառնալու է մղէղի նման, նրանց ծաղիկը փոշու պէս վեր է ելնելու,
 որովհետեւ նրանք մերժեցին Զօրութիւնների Տիրոջ օրէնքը, առաւել եւս անարգեցին Իսրայէլի սրբի խօսքը: Եւ 25
 սաստկացաւ Զօրութիւնների Տիրոջ զայրոյթը իր ժողովրդի դէմ. Նա ձեռքը ձգեց նրանց վրայ եւ ոչնչացրեց՝ իր
 բարկութիւնը փարածելով նաեւ լեռների վրայ, եւ նրանց դիակները, իբրեւ աղբ, թափուած են ճանապարհներին:
 Բայց այս բոլորով հանդերձ՝ նրա բարկութիւնը չիջաւ. փակաւին նրա ձեռքը մնում է բարձրացած: Այսուհետեւ 26
 ազդանշան կը փայ հեռաւոր ազգերին ու նրանց կը բերի երկրի ծայրերից. եւ ահա նրանք առանց յապաղելու արագ
 կ'ընթանան եւ թեթեւօրէն տեղ կը հասնեն: Ոչ քաղց են զգալու եւ ոչ էլ յոգնելու, ոչ նիւրեւելու են եւ ոչ էլ ննջելու,
 ոչ իրենց մէջքի գօտիներն են արձակելու, ոչ էլ իրենց կօշիկների կապերն են քանդուելու: Նրանց նետերը սուր 28
 են, աղէղները՝ լարուած, նրանց երիվարների սմբակները կարծր ապառաժի նման են, մարտակառքերի անիւները՝
 մրրիկի պէ: Նրանք յարձակուելու են ինչպէս առիւծներ, վրայ են հասնելու ինչպէս առիւծի կորիւններ. գոչին 29
 են հանելու, յարձակուելու են եւ գազանաբար կոտորելու. եւ չի լինելու ոչ ոք, որ փրկի նրանց: Այն օրը, ինչպէս 30
 այլեծուփ ծովի ձայնը, աղաղակ պիտի բարձրացնեն նրանց վրայ: Պիտի նայեն դէպի վեր՝ երկնքին, եւ դէպի վար՝
 երկրին, բայց ահա նրանց փազնապին ի պարասիսան լինելու է դաժան խաւար:

Այն փարին, երբ մեռաւ Օգիա արքան, տեսաւ Տիրոջը, որ նստած էր բարձր ու վերացած աթոռին, իսկ փաճարը լի 6
 էր նրա փառքով: Նրա շուրջը սերովբէներ կային, որոնցից իւրաքանչիւրը վեց թել ունէր. երկուսով իրենց երեսներն 2
 էին ծածկում, երկուսով՝ իրենց ուրբերը եւ երկուսով էլ թռչում էին: Չայնակցում էին իրար եւ ասում. «Սուրբ, սուրբ, 3
 սուրբ է Զօրութիւնների Տէրը, եւ ամբողջ երկիրը լի է նրա փառքով»: Կանչողների ձայնից դռան բարաւորը վեր 4
 բարձրացաւ, ու փունը լցուեց ծխով: Եւ ես ասում եմ. «Վայ ինձ. ես մի փառապաճ մարդ եմ. ինչո՞ւ եմ ապշած 5
 կանգնել մնացել. չէ՞ որ ես մարդ եմ, պիտի շուրթեր ունեն եւ պղծաշուրթ ժողովրդի մէջ եմ ապրում, բայց ահա 6
 իմ աչքերով տեսայ Զօրութիւնների Տիրոջը»: Եւ ահա ինձ ներկայացաւ սերովբէներից մէկը՝ ձեռքին կայծ բռնած, 7
 որ ունելիով վերցրել էր գոհաստեղանից: Բերեց մօտեցրեց իմ բերանին եւ ասաց. «Ահա մօտեցրի քո շուրթերին. 8
 դա կը հանի քո անօրէնութիւնները, եւ քո մեղքերը կը սրբի քեզնից»: Եւ լսեցի Տիրոջ ձայնը, որն ասում էր. «Ո՞ւմ 9
 ուղարկեմ, եւ կամ ո՞վ կը գնայ այդ ժողովրդի մօտ»: Ու ես ասացի. «Ահաւասիկ ես, ի՞նձ ուղարկիր»: Նա ասաց. 10
 «Գնա՛ եւ յայտնիր այդ ժողովրդին. «Լսելով պիտի լսեք, բայց չիմանաք, քանակով պիտի տեսնեք, բայց չճանաչեք».
 քանզի այդ ժողովրդի սիրտը կարծրացել է, ծանր են լսում իրենց ականջներով, իրենց աչքերն էլ փակել են, որպէսզի 11
 չիմեն թէ երբեւէ աչքերով տեսնեն ու ականջներով լսեն, սրտով իմանան ու դարձի գան, եւ ես էլ բժշկեմ նրանց»: Եւ 12
 ես ասացի. «Մի՞նչեւ երբ, Տէր»: Իսկ նա պարասիսանեց. «Մի՞նչեւ որ քաղաքներն աւերուեն բնակիչ չլինելու եւ փները՝
 մարդ չլինելու պարճառով, եւ այդ երկիրը մնայ ամայի»: Դրանից յետոյ Աստուած կը հանդուրժի մարդկանց, եւ 13
 կ'ենթարկուեն գերութեան ու յափշտակութեան, եւ սուրբ սերունդը, ինչպէս իրենց պատեանը թօթափած բեւեկն ու
 կաղին, նրա հասարակութիւնը կը դառնայ:

Այնպէս պարահեց, որ Նրէասարանի թագաւոր Օգիայի որդի Յովաթամի որդու՝ Աքազի օրօք Ատրիքի արքայ 7
 Ռասիմը եւ Իսրայէլի արքայ Ռոմելայի որդի Փակէէն յարձակուեցին Երուսաղէմի վրայ, որպէսզի պարտազմեն նրա 2
 դէմ, բայց չկարողացան պաշարել այն: Դաւթի փանը լուր հասաւ, թէ Ատրիքը դաշնակցել է Եփրեմի երկրի հետ, ու 3
 դողն ընկաւ նրա սիրտը, նրա ժողովրդի սիրտը. կարծես անբառում ծառը շարժուէր հողմից: Տէրն ասաց Եսայուն.
 «Դու քո փրկումը որդու՝ Յասուբի հետ Կրաւ սպիտակեցնողի ազարակի ճանապարհի վրայ, վերելի ջրաւազանի 4
 դիմաց, ընդառաջ էլ Աքազին եւ ասա՛ նրան. «Ձգո՛՛ջ եղիւր եւ հանդարտուի՛ր. մի՛ վախեցիր, եւ թող քո անձը
 չզարհուրի ծխացող այդ երկու կիսախանձ փայտերից, քանզի երբ վրայ հասնեն իմ բարկութիւնն ու զայրոյթը, ձեզ 5
 դարձեալ պիտի ուրբի կանգնեցնեն: Արամի որդին եւ Ռոմելայի որդին քո դէմ չար խորհուրդ խորհեցին: Եփրեմը եւ 6
 Ռոմելայի որդին դիտով ասացին. 'Գնանք Նրէասարանի վրայ, խօսենք նրանց հետ, նրանց մեզ ենթարկենք եւ նրանց 7
 վրայ թագաւոր կարգենք Տաբէլի որդուն»: Այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը. 'Այդ խորհուրդը չի կապարուելու 8
 եւ չի լինելու. քանզի Ատրիքի գլուխը Դամասկոսն է, իսկ Դամասկոսի գլուխը՝ Ռասիմը: Եւս վաթսուսինից փարի, 9
 եւ Եփրեմի թագաւորութիւնն իբրեւ ժողովուրդ պիտի դադարի»: Եփրեմի գլուխը Մոմորոնն է, իսկ Մոմորոնի 10
 գլուխը՝ Ռոմելայի որդին. եթէ չհաւաքաք, չէք էլ հասկանայ: Տէրը նորից շարունակեց խօսել Աքազի հետ՝ ասելով.
 «Նորխորաբուն լինի թէ քարծուներում՝ քեզ համար նշան ինդրի քո Տէր Աստուծոց»: Իսկ Աքազը պարասիսանեց. 11, 12
 «Չեմ խնդրի եւ Տիրոջը չեմ փորձի»: Եւ նա ասաց. «Արդ, լսեցե՛ք դուք, որ Դաւթի փնից էք. ձեզ թեթեւ բան է թում 13
 մարդկանց նեղութիւն պարճառելը, ինչո՞ւ էք ուզում Տիրոջը եւս նեղացնել: Դրա համար էլ Տէրն ինքը ձեզ նշան է 14
 փալու: Ահա կոյսը պիտի յղիանայ ու որդի ծնի, եւ նրա անունը պիտի լինի Էմմանուէլ. իսկ ու մեղր պիտի ուրբի նա. 15

16 նախքան չարը ճանաչելը կամ այն ցանկանալը նա պիտի ընտրի բարին: Դրա համար մանուկը բարին կամ չարը
 17 ճանաչելուց առաջ պիտի անարգի չարը եւ ընտրի բարին, եւ այն երկիրը, որից դու վախենում ես, պիտի լքուի երկու
 18 թագաւորների պարճառով: Աստուած քեզ վրայ, քո ժողովրդի եւ քո հօր փան վրայ այնպիսի օրեր պիտի բերի,
 19 որ չեն եկել այն ժամանակից ի վեր, երբ Եփրեմն անջարուեց Նրէասփանից, - պիտի բերի Ասորեստանի արքային:
 20 Այդ օրը Տէրը պիտի շարժի ճանճերին, որոնք Եգիպտոսի գետի միւս կողմն են գտնուում, եւ գոռեխներին, որոնք
 21 Ասորեստանի երկրում են: Բոլորը պիտի գան ու նստեն քո երկրի ձորերում, ժայռերի ծերպերում ու քարայրներում,
 22 բոլոր փապարներում ու ամէն ծառի վրայ: Այդ օրը Տէրը մեծ եւ արիւնով հարբած սրով՝ գետի այն կողմում եղած
 23 Ասորեստանի թագաւորի ձեռքով պիտի սափրի նրանց գլուխն ու ոտքի մազերը, խուզի նրանց մօրուքները: Եւ
 24 այդ օրն այնպէս պիտի լինի, որ ամէն մարդ, մի երինջ եւ երկու ոչխար պահելով, կաթի առաքութիւնից իւր պիտի
 25 ուրի. իւր ու մեղր պիտի ուրի ամէն ոք, ով կենդանի կը մնայ այդ երկրում: Այդ օրն այնպէս պիտի լինի, որ ամէն
 26 փեղ, ուր հազար որթաբունկ էր աճում՝ հազար սիկղ արծաթի արժէքով, խոպան պիտի դառնայ եւ փշով լցուի:
 27 Նեպաճիգներ եւ աղեղնատրներ պիտի մտնեն այնքեղ: Ողջ երկիրը խոպան պիտի դառնայ ու փուշ բերի, եւ ամէն
 28 սարալանջ, ուր արօրն էր վարում, այլեւս ակօս չի ունենալու: Երկիրը չի հասնելու այնքեղ, որովհետեւ այդ խոպան
 29 ու փշոտ վայրերը պիտի դառնան գառան արօտավայր եւ եզան ոտքի կոխան պիտի լինեն»:

8 Տէրն ինձ ասաց. «Ահա քեզ մի նոր մեծադիր մարտն. նրա մէջ ճարպար մարդու գրչով գրի՛ր արագօրէն
 2 ւարառութեան ենթարկել, շուրափոյթ կողոպտիւր կուրակել, քանզի ժամը հասել է: Ինձ համար վկաներ կը
 3 կարգես հաւաքարիմ մարդկանց՝ Ուրիա քահանային եւ Բարաքիայի որդի Զաքարիային»: Եւ ես մերձեցայ իմ
 4 մարգարտուի կնոջը. նա յղիացաւ ու մի որդի ծնեց: Տէրն ինձ ասաց. «Նրա անունը դի՛ր Արագ-արագ կողոպտի՛ր
 5 եւ շուր-շուր ւար ան, քանզի մինչ մանուկը կը սովորի հայր կամ մայր ասել, Դամասկոսի հարստութիւնը եւ
 6 Սամարիայի ւարը կը բերուն Ասորեստանի թագաւորի առաջ»: Ապա Տէրը նորից խօսեց ինձ հետ եւ ասաց.
 7 «Քանի որ այդ ժողովուրդը արհամարհեց Սելովայի հանդարտառու ջուրը եւ ուզեց իր համար թագաւոր ընտրել
 8 Ռասիմին եւ Ռոմելայի որդուն, դրա համար էլ Տէրը ձեզ վրայ պիտի թափի յորդ ու հօր գետի ջուրը՝ Ասորեստանի
 9 արքային ու նրա զօրութիւնը: Նա պիտի գայ հասնի ձեր բոլոր ձորերը եւ շարժուի ձեր պարիսպների վրայով. այն
 10 մարդուն, որ ի վիճակի կը լինի բարձրացնել իր գլուխը, եւ այն զօրաւորին, որ ունակ կը լինի որեւէ բան անելու,
 11 պիտի վերացնի Նրէասփանի երկրից. նրա բանակը պիտի լցուի ձեր լայնարձակ երկիրը»: Գիպցէք, հեթանոսներ,
 12 Ասորւած մեզ հետ է, պիտի պարպուէք. լուրը հասցրէք աշխարհի չորս կողմերը. դուք, որ հօգօրացել էք, պիտի
 13 պարպուէք: Թէւ դուք դարձեալ ուժեղանալու էք, բայց էլի պարպութեան էք մատնուելու: Ինչ խորհուրդ էլ անէք՝
 14 Տէրը խափանելու է այն, եւ ինչ էլ ասելու լինէ՛ք՝ չի հաստատուելու, քանզի Տէր Ասորւած մեզ հետ է: Այսպէս
 15 է ասում Տէրը նրանց, ովքեր ընդդիմանում են նրա ձեռքի զօրութեանը՝ հետեւելով այս ժողովրդի ճանապարհին.
 16 «Ասում են, թէ երբեք չար բան չեն խօսում. բայց չէ՛ որ ինչ խօսում է այդ ժողովուրդը՝ չարութիւն է: Մի՛ սարսափէք
 17 այն բանից, ինչից նրանք են վախենում, եւ մի՛ անհանգստացէք: Իրեն՝ Զօրութիւնների Տիրոջը սրբացրէք, թող
 18 ձեր վախը Նա լինի: Եթէ յոյսդ նրա վրայ դնես, նա քեզ համար սրբութիւն կը լինի, եւ քո ոտքը քարի չի դիպչի,
 19 դու չես սայթաքի: Բայց Յակոբի փունը որոգայթի եւ Երուսաղէմի դարանակալ ծործորների մէջ է: Դրա համար
 20 էլ այնքեղ շարժերը պիտի ուժասպառ լինեն, ընկնեն ու խորակուեն. մարդիկ, որոնք ապահովութեան մէջ էին,
 21 պիտի ենթարկուեն պաշարման: Այն ժամանակ պիտի յայտնուեն նրանք, ովքեր փակի փակ են դնելու օրէքները,
 22 որպէսզի որեւէ մէկը չկարողանայ սովորել եւ ասել. «Կը մնամ ու կը սպասեմ Ասործուն, որն իր երեսը դարձրեց
 23 Յակոբի փնից, յոյս կը դնեմ նրա վրայ»: Ահապիկ ես եւ իմ գաւակները, որ Ասորւած ինձ պարգեւեց. եւ
 24 Իսրայէլի փան վրայ թող նշաններ ու հրաշքներ լինեն Զօրութիւնների Տիրոջից, որ բնակուում է Սիոն լեռան վրայ:
 25 Եւ եթէ ձեզ ասեն, թէ՛ «Նարցրէք վիուկներին ու մեռելախարցուկներին, նանրախօսներին ու որովայնախօսներին»,
 26 այն ժամանակ ասացէ՛ք. «Մի՛թէ որեւէ ժողովուրդ իր Ասործուն չպիտի դիմի, ողջերի համար մեռածների՛ն պիտի
 27 հարցնեն: Չէ՛ որ օրէնքը փունց՝ օգնութեան համար, որպէսզի ասեն, թէ սրանք այն խօսքերը չեն, որոնց համար
 28 պէտք է կաշառք փար»: Սոսկալի սովը պիտի սպառնայ ձեզ, եւ երբ քաղցած լինէք, պիտի վշտանաք, հայիոյանք
 29 թափէք իշխանի ու աշխարհի հասցէին: Ձեր հայեացքը պիտի ուղղէք դէպի վեր՝ երկնքին, պիտի նայէք դէպի վար՝
 30 երկրին, եւ կարիքը, փառապանքն ու խաւարը, նեղութիւնը, անձկութիւնն ու մթութիւնը պիտի դիմաւորեն ձեզ: Ոչ
 31 ոք չպիտի կարողանայ փեսնել: Եւ նա, ով մեղութեան մէջ լինի, չի փկարանալու, մինչեւ որ գայ ժամանակը:

9 Նախ դուք այդ նեղութիւնները փարէք եւ շուր քօթափեցէք, Զաքուոնի՛ երկիր, երկիր՝ Նեփթաղիմի, ճանապարհ
 2 ծովի, նաեւ միւսներդ, որ բնակուում էք ծովեզերքին եւ Յորդանան գետի այն կողմում, հեթանոսների՛ Գալիլիա եւ
 3 Նրէասփանի՛ կողմեր: Այն ժողովուրդը, որն ընթանում էր խաւարի միջով, փեսաւ մեծ լոյս. ձեզ համար էլ, որ
 4 բնակուում էք աշխարհում եւ մահուան սրտերների մէջ, լոյս պիտի ծագի: Ժողովրդի մեծ մասը, որին մասնակից
 5 դարձրիր քո ուրախութեանը, ուրախանալու է քո առաջ, ինչպէս հնձի ժամանակ են ուրախանում եւ կամ ւարը
 6 բաժանելիս, որովհետեւ վերացաւ այն մեծ լուծը, որ նրանց վրայ էր դրուած, եւ գաւազանը, որ նրանց պարանոցին
 7 էր: Ինչպէս Մադիամի օրերին, նա մերժեց հարկապահանջների գաւազանը: Ամէն մի պարմուճանի եւ հանդերձի
 8 համար, որ նեղութեամբ էին հաւաքել, փուզանքով պիտի հարուցեն, նոյնիսկ եթէ դրանք այրուած լինէին, նրանք
 9 պիտի յօժարէին հաբուցել, քանզի մեզ համար մանուկ ծնուեց, մի որդի փրուեց մեզ, որի իշխանութիւնն իր ուսերի
 10 վրայ պիտի լինի. նա պիտի կոչուի Մեծ խորհրդի հրեշտակ, Սքանչելի խորհրդակից, Ասորւած հօր, Իշխան,
 11 Նայր հանդերձեալ աշխարհի: Ես խաղաղութիւն կը բերեմ նրա իշխաններին, իսկ իրեն՝ առողջութիւն: Մեծ է
 12 նրա իշխանութիւնը, եւ նրա խաղաղութիւնը սահման չունի: Նա պիտի նստի Դաւթի աթոռին, առաջ պիտի փանի
 13 նրա թագաւորութիւնը, իրաւունքով ու արդարութեամբ պիտի կարգանի այն այսուիւրեւ եւ յաւիտեան յաւիտենից:
 14 Զօրութիւնների Տիրոջ նախանձախնդրութեամբ պիտի կարարուի դա: Տէրը Յակոբի փան վրայ մահ արձակեց,
 15 բայց այն եկաւ հասաւ Իսրայէլի վրայ: Թող Եփրեմի ողջ ժողովուրդը եւ Սամարիայում ապրողներն իմանան, որ
 16 հպարտութեամբ եւ ամբարտաւան սրտով խօսեցին՝ ասելով. «Աղիւսները թափուցին, բայց եկէ՛ք քար փաշենք,
 17 մայրիներ ու եղեւնու ծառեր կտրենք եւ մեզ համար աշարակ կառուցենք»: Ասորւած պիտի կործանի Սիոնի լեռան
 18 վրայ բարձրացածներին եւ ցիրուցան պիտի անի Յուդայի երկրի թշնամիներին, արեւելքից՝ ասորեստանցիներին

եւ արեւմուտքից՝ յոյներին, որոնք լիաբերան կերան Իսրայելին: Այնուամենայնիւ, նրա բարկութիւնը փեղի չարուեց, փակաւին նրա ձեռքը բարձրացած է: Ժողովուրդն էլ դարձի չեկաւ, մինչեւ չենթարկուեց հարուածի: Զօրութիւնների Տիրոջը փնտրող չեղաւ: Եւ Տէրը մէկ օրում վերացրեց Իսրայելի գլուխն ու պոչը, մեծին ու փոքրին: Ծերն ու սկանաւորը գլուխն են, իսկ մարգարէն, որ անօրէնութիւն էր ուսուցանում, պոչն է: Եւ պիտի այնպէս լինի, որ երանի պիտի փան այս ժողովրդին, բայց մոլորեալները պիտի մոլորեցնեն նրան, որպէսզի կոպ փան: Դրա համար էլ Տէրը բարեհաճ չի լինելու նրանց երիտասարդների հանդէպ, նրանց որբերին ու այրիներին չի գթալու, որովհետեւ նրանք ամենքն էլ անօրէն են ու չար, ամէն բերան անարդարութիւն է խօսում: Այս ամենի հետեւանքով Տիրոջ զայրոյթը չի իջել, փակաւին նրա ձեռքը մնում է բարձրացած: Անօրէնութիւնը պիտի վառուի ինչպէս կրակ, չորացած սիզախտի պէս պիտի այրուի կրակից, պիտի վառուի մայրիների անբառում, որոնց շուրջը, բոլոր բլուրների վրայ, հուրը պիտի ճարակի նրանց: Տիրոջ զայրոյթի ու բարկութեան հետեւանքով համայն երկիրը կրակի պիտի մարմուռի, եւ ժողովուրդն էլ հրով կիզուածի պէս պիտի լինի: Մարդ իր եղբօրը չի խղճալու, քաղցից նա պիտի շրջուի դէպի աջ, պիտի շրջուի դէպի ձախ, պիտի ուրի, բայց չյագենայ՝ մինչեւ իսկ իր բազուկների միսն ուրելով: Մանասէն Եփրեմին պիտի ուրի, եւ Եփրեմը՝ Մանասէին, ապա միասին պիտի պաշարեն Յուդայի երկիրը: Այս ամենի հետեւանքով Տիրոջ զայրոյթը չի իջել, փակաւին նրա ձեռքը մնում է բարձրացած:

10, 2 Կայ նրանց, ովքեր չար գործեր են արձանագրում, անընդհար գրի են առնում իրենց չարութիւնը, խեղաթիւրում են աղքատների դարն ու դաբաստանը, խլում իմ ժողովրդի փնտրողների իրաւունքը, որպէսզի որբեայրին յափշտակութեան ենթարկուի, որքը՝ աւարի: Բայց նրանք ի՞նչ պիտի անեն դաբաստանի օրը: Ձեր նեղութիւնը հեռուներից պիտի գայ. ո՞ն մօտ պիտի փախչէք օգնութեան համար, ո՞ր պիտի թողնէք ձեր հարստութիւնը: Գերութեան չմարմուռելու համար նրանք սպանուածների փակ պիտի թաքնուեն: Այս ամենի հետեւանքով Տիրոջ զայրոյթը չի իջել, փակաւին նրա ձեռքը մնում է բարձրացած: Կայ ասորեստանցիներին, որոնց ձեռքին է իմ բարկութեան ու զայրոյթի գաւազանը. քանզի իմ բարկութիւնն անօրէն ազգի վրայ պիտի արձակեն, պիտի կարգադրեն, որ իմ ժողովրդին ենթարկեն աւարի ու յափշտակութեան, ուրքի կոխան անեն նրանց քաղաքները եւ թաղեն նրանց փոշու փակ: Իսկ Ասորեստանի իշխանն այդպէս չմտածեց, ինքն իր մտքում այդպէս չխորհեց, այլ մտադրուեց բնաջնջել ոչ քիչ ազգերի: Եւ եթէ նրան ասեն, թէ՛ «Միայն դո՞ն ես լինելու իշխան», կը պատասխանի. «Մի՞թէ ես չնուաճեցի այն աշխարհը, որ բարձր է Բաբելոնից, եւ Քաղանէն, ուր աշտարակը կառուցուեց: Ես գրաւեցի նաեւ Արաբիան, Դամասկոսն ու Մամարիան: Ինչպէս որ դրանք իմ ձեռքով գրաւեցի, այնպէս էլ պիտի նուաճեմ բոլոր իշխանութիւնները»: Ողբացէ՛ք, ո՞վ կուռքեր, որ Երուսաղէմում եւ Մամարիայում էք, քանզի ինչպէս որ վարուեցի Մամարիայի եւ նրա ձեռակերպների հետ, նոյն կերպ էլ վարուելու եմ Երուսաղէմի եւ նրա կուռքերի հետ: Այնպէս պիտի լինի, որ, երբ Տէրը վերջացնի ամէն ինչ, որ կատարելու է Սիոնի բարձունքի վրայ եւ Երուսաղէմում, իր բարկութիւնը պիտի թափի նաեւ մեծամտացողի վրայ, Ասորեստանի իշխանի եւ գոռուութեամբ փայտող նրա աչքերի վրայ: Արդարեւ, նա ասաց. «Իմ գործութեամբ կը կատարեն եւ իմ իմաստութեամբ ու խելքով կը վերացնեն ազգերի սահմանները, կը յափշտակեն նրանց հարստութիւնները, կը ցնցեն շէն քաղաքները, իմ բազկով կը յարձակուեմ բոլոր երկրների վրայ՝ ինչպէս հաւաքնի վրայ, եւ բոլորին կը վերցնեմ՝ ինչպէս մնացած ձուեր. ոչ ոք իմ ձեռքից չի փրկուի, ոչ ոք ինձ չի ընդդիմանայ, բերանը չի բացի եւ ծպտուն չի հանի»: Այսպէս ասաց Տէրը. «Մի՞թէ կացինը կը բարձրանայ առանց փայտահապի, կամ սողոցը վերեւ կ'ելնի՞ առանց որ մէկը ձգի այն. այնպէս էլ՝ գաւազանը կամ ցուպը, եթէ մէկը չքննի այն: Այդպէս չի կարող լինել»: Զօրութիւնների Տէրը քո պատուի վրայ անարգանք է ուղարկելու, եւ քո փառքի վրայ բոցավառ հուրն է բորբոքուելու: Լոյսն Իսրայելի կրակ պիտի դառնայ եւ նրան սրբի բորբոքուն հրով, խոտի պէս պիտի լափի անբառը: Այն օրը լեռները, բլուրներն ու անբառները պիտի մոխրանան, կրակը հոգի ու մարմին պիտի լափի, եւ փրկուողը նման պիտի լինի բորբոքուած բոցից ազգաբուծածի: Կենդանի մնացածները թողով այնքան պիտի լինեն, որ մանուկ երեխան էլ կարողանայ հաշուել նրանց: Այն օրը Իսրայելից մնացածները եւ Յակոբի փնից փրկուածներն այլեւս մեղքի մէջ չեն ընկնելու եւ ոչ էլ ապաւինելու են իրենց գրկողներին, այլ արդար սրբով ապաւինելու են Ասորեստանի Իսրայելի Սրբին: Յակոբի փնից մնացածները պիտի շուռ գան դէպի գորատը Ասորեստանը: Եւ եթէ Իսրայելի ժողովուրդը ծովի աագի չափ էլ լինի, նրանից սակաւաթիւ մարդիկ են միայն մնալու: Դա կատարուելու է կարճ ու կարուի եւ արդարութեամբ, այդ բանը Զօրութիւնների Տէրը վճռակաւ օրէն է կատարելու համայն աշխարհում: Դրա համար էլ այսպէս է ասում Ասորեստանի Զօրութիւնների Տէրը. «Ո՞վ իմ ժողովուրդ, որ բնակւում ես Սիոնում, մի՞ վախեցիր ասորեստանցիներից, երբ նրանք թեզ հարուածեն գաւազանով, քանզի այդ հարուածները ես եմ բերում թեզ վրայ, որպէսզի ճանաչես եգիպտացիների ճանապարհը: Բայց փոքր-ինչ անց իմ բարկութիւնը պիտի իջնի, եւ իմ զայրոյթը պիտի ուղղուի նրանց դիպատութիւնների դէմ»: Տէր Ասորեստանի հարուածներ պիտի յարուցի նրանց դէմ, նման այն հարուածներին, որոնք հասան Մադիամին՝ չարչարանքների փեղում. նրա զայրոյթը պիտի երեւայ, ինչպէս Եգիպտոսից դուրս գալու ժամանակ՝ ծովն անցնելիս: Այն օրը նրա երկիրը պիտի վերանայ քո վրայից, նրա լուծը՝ քո պարանոցից. եւ ձեր ուսերից պիտի խորտակուի նրա լուծը: Նա պիտի գայ հասնի Անգէ քաղաքը, անցնի Մակեդոնով եւ իր բեռը վայր դնի Մաքմասում: Պիտի անցնի ձորերով, յարձակուի գաբաւունացիների վրայ, ահաբեկի Ռաման՝ Մաաուտի քաղաքը. Գալիմի դուստրը պիտի փախչի: Խրիսի՛նջ բարձրացրու քո ձայնով. թող լուրը հասնի Լաիս, թող լուրը հասնի Անաթոթ. թող գարհուրի Մադեբեման, նաեւ նրանք, որ բնակւում են Գեբիմում: Նա պիտի միտիթարուի այսօր՝ զիջելով ճանապարհին, ձեռքով պիտի միտիթարի Սիոնի դուստր լերանը եւ այն բլուրներին, որոնք Երուսաղէմում են: Ահաւասիկ Զօրութիւնների Տէրը՝ Ասորեստան, իր ուժով ահուսարսափի պիտի մարմնի փառաւորութեանը, եւ ամբարտաւանութեամբ բարձրացածները պիտի խորտակուեն ու խոնարհուեն. բարձրադիր սրով պիտի ընկնեն, եւ Լիբանանն իր բարձունքներով պիտի կործանուի:

11, 2 Յեսսէի արմապից գաւազան պիտի ընծիւղուի, ծաղիկ պիտի բուսնի այդ արմապից: Նրա վրայ պիտի իջնի Ասորեստանի հոգին, իմաստութեան եւ հանճարի հոգին, խորհրդի ու գործութեան հոգին, գիտութեան եւ աստուածապաշտութեան հոգին. Ասորեստան երկիրը հոգին պիտի լցնի այն: Ո՞չ ըստ կարծիքի պիտի դարի նա եւ ո՞չ էլ ըստ խօսքերի յանդիմանի: Նա փնտրուի իրաւունքը պիտի պաշտպանի եւ արդարութեամբ պիտի դարի երկրի փառապետներին. իր բերանի խօսքով հարուածի երկրին եւ իր շուրթերի շնչով ոչնչացնի ամբարիշտներին: Արդարութեամբ

6 պիտի գօրծուրի իր մէջըը եւ ճշմարտութեամբ կապի իր կողերը: Գայն ու գառը միասին պիտի ուրեն, ընձառիծը ուկի հետ պիտի մակառի, հորթը, ցուլն ու առիծը միասին պիտի սնունեն, եւ մաքաղապի մանուկը պիտի հովուի նրանց: Եզն ու արջը միասին պիտի ուրեն, նրանց ձագերը խառը պիտի շրջեն, եւ առիծը, ինչպէս եզը, յարդ պիտի ուրի: Մաքաղապի մանուկն իր ձեռքը պիտի մրցնի իժերի բունը եւ իժերի ձագերի բունը, ու նրանք ոչ ոքի չպիտի կարողանան վնասել եւ խայթել իմ սուրբ լեռան վրայ, քանզի ամբողջ երկիրը լցուելու է Տիրոջ գիտութեամբ, նման առապ ջրերին, որոնք ծածկուած են ծովերը: Այն օրը հեթանոսներն իրենց յոյսը դնելու են Յեսուէի արմարի վրայ, որն իշխան է կանգնելու հեթանոսներին, եւ նրա հանգիստը փառահեղ է լինելու: Այն օրը Տէրը նորից պիտի ցոյց փայ իր ձեռքը՝ նախանձեղի դարձնելու համար իր ժողովրդի մնացորդներին, որոնք պահպանուած են լինելու Ասորեստանում եւ Եգիպտոսում, Բաբելոնում եւ Եթովպիայում, Էլամում եւ Արեւելքում, Արաբիայում եւ ծովի կղզիներում: Նեթանոսներին դրօշ պիտի պարզի եւ հաւաքի Իսրայէլի կորուսեալներին, Յուդայի փնից ցրուածներին պիտի հաւաքի աշխարհի չորս անկիւններից: Եփրեմի նախանձը պիտի վերանայ, եւ Յուդայի թշնամիները կորսուեան պիտի մարնունեն: Եփրեմը չպիտի նախանձի Յուդային, եւ Յուդան էլ չպիտի նախանձի Եփրեմին: Այլագգիների նաւերը պիտի չունեն, միանգամից աւարի պիտի ենթարկեն ծովակողմը, թէ՛ արեւելցիներին եւ թէ՛ եղովայեցիներին: Իրենց ձեռքը պիտի բարձրացնեն նախ Մովաբի վրայ, եւ ամենից առաջ ամոնացիներին են հնազանդուելու: Տէրը պիտի ցամաքեցնի Եգիպտոսի ծովը, իր շնչի սասարկութեամբ իր ձեռքը պիտի երկարի գետի վրայ ու հարուածի ետքը գետաբերաններին, որպէսզի կօշիկով համարձակ կարողանան անցնել այնպէտով: Մի անցուղի պիտի լինի Եգիպտոսում պահպանուած իմ ժողովրդի համար, եւ Իսրայէլը պիտի լինի այնպէս, ինչպէս այն օրը, երբ ելա Եգիպտացիների երկրից:

12 Այն օրը պիտի ասես. «Օրհներգում եմ քեզ, Տէր, որ բարկացար ինձ վրայ, բայց քո զայրոյթը հեռացրի ինձնից եւ ողորմեցիր ինձ: Ահա Աստուածն իմ եւ փրկիչ Տէրն իմ. ես յոյս դրեցի նրա վրայ եւ երկիւղ չեմ կրելու, քանզի Տէրն իմ փառքն է ու իմ օրհնութիւնը, եւ փրկութիւն եղաւ ինձ համար»: Ուրախութեան ջոճը առէք փրկութեան աղբիւրներից: Եւ այն օրը պիտի ասես. «Օրհներգեցէ՛ք Տիրոջը, հնչեցրէ՛ք նրա անունը, նրա փառքը փարածեցէ՛ք հեթանոսների մէջ, յիշեցէ՛ք, որ բարձր է նրա անունը: Օրհնեցէ՛ք Տիրոջ անունը, քանզի նա մեծամեծ գործեր կատարեց, պատմեցէ՛ք այդ մասին արար աշխարհում: Յնձացէ՛ք եւ ուրախ եղէք, Սիոնի՛ բնակիչներ, քանզի Իսրայէլի սուրբը վեր բարձրացաւ նրա մէջ»:

13, 2 Անուսի որդի Եսայու փեսայը բաբելացիների մասին «Լեռան բարձունքին, սարահարթի վրայ դրօշ կանգնեցրէք, ձեր ձայնը բարձրացրէ՛ք նրանց վրայ, մի՛ վախեցէ՛ք, ձեռքով նշան արէք, դուրս եկէք, իշխաններ, որ ես հրաման փամ: Իմ նուիրեալներն են նրանք, որոնց ես եմ բերել. ելէ՛ք զայիս են հսկաները, որպէսզի գոհացում փան իմ բարկութեանը. միահամուռ գալիս են խինդով ու նախապիճ թափում: Լեռների վրայ բազում ցեղերի ձայնն է հնչում, կարծես անհամար ժողովուրդներ լինեն. միահամուռ հաւաքուած թագաւորների ու ցեղերի ձայնն է հնչում»: Զօրութիւնների Տէրը հրաման է արձակել սպառազէն ազգերին, որ գան հեռու երկրներից. երկնային հասարակութեան ծայրերից հասել է Տէրն իր սպառազէններով՝ բնաջնջելու ամբողջ աշխարհը: Ողբացէ՛ք, քանզի մօտ է Տիրոջ օրը, եւ հասել է Աստուծու պարուհար: Ահա թէ ինչու բոլորի ձեռքերը պիտի թուլանան, ամեն մարդու սիրտը պիտի դողայ: Պարզամտութեանը փազնապի մէջ պիտի ընկնեն, երկունքի ցաւը պիտի բռնի նրանց, ինչպէս ծննդաբերող կանանց: Տրտնալով մէկը միւսին պիտի նայի, պիտի զայրանան, եւ զայրոյթից պիտի կարմրեն իրենց դէմքերը, քանզի Տիրոջ օրն ահաւասիկ հասել է՛լի անասանան բարկութեամբ, ռիսակալութեամբ ու զայրոյթով, որպէսզի աշխարհն անապար դարձնի եւ մեղաւորներին վերացնի այնպէտից: Արդարեւ, երկնքի աստղերը, Նայկի համաստեղութեան եւ երկնային բոլոր լուսարմների հետ միասին, լոյս չեն փալու, արեգակն իր ծագման պահին պիտի խաւարի, լուսինը նոյնպէս իր լոյսը չպիտի փայ»: Զարիթի համար, ամբարիշտների մեղքերի համար վճիռ պիտի արձակեն համայն աշխարհին, պիտի կործանեն անիրաւների հպարտութիւնը, ամբարտաւանների մեծամտութիւնը պիտի խոնարհեցնեն: Իսկ մնացածներն աւելի յարգի պիտի լինեն, քան մաքուր ոսկին, մարդն աւելի յարգանքի պիտի արժանանայ, քան սոփեական թանկագին քարերը»: Այն օրը, երբ Զօրութիւնների Տիրոջ բարկութիւնը վրայ հասնի, նրա զայրոյթից ու ցասումից երկինքը պիտի մոլեգնի, եւ երկիրն իր հիմքերից պիտի սասանուի: Կենդանի մնացածները պիտի լինեն ինչպէս սարսափից փախած այժեան եւ մոլորեալ ոչխար, նրանց հաւաքող չի լինելու, ամեն մարդ իր ժողովրդի մօտ պիտի վերադառնայ, իւրաքանչիւր մարդ իր երկիրը պիտի փախչի: Ով որ բռնուի, պարտութեան պիտի մարնուի, իսկ մի քեղ հաւաքուածները սրով պիտի ընկնեն: Նրանց որդիներին նրանց աչքերի առաջ պիտի սպանեն, նրանց փնէրը պիտի կողոպտեն, իսկ նրանց կանանց պիտի խայրառակեն: «Ահա նրանց վրայ պիտի հանեն մարերին, որոնք արհամարհում են արծաթն ու ոսկին: Նրանք երկրասարդների աղեղները պիտի ջարդեն, ձեր որդիներին չեն գթալու, նրանց աչքը չի խնայելու ձեր մանուկներին»: Եւ Բաբելոնը, որ քաղղէացի թագաւորից փառապանձ է կոչուած, պիտի դառնայ այնպէս, ինչպէս Մոդոմն ու Գոմորը, որոնց Աստուած կործանեց: Այնպէտ յաւիտեանս յաւիտենից բնակուող չպիտի լինի, բազմաթիւ ցեղեր այլեւս այնպէտ մուրք չպիտի գործեն, արաբացիներն այլեւս այնպէտով չպիտի անցնեն, հովիւներն այնպէտ այլեւս հանգիստ չպիտի առնեն: Այնպէտ կայան են գրնելու վայրի գագանները, նրանց փնէրը լցուելու են աղաղակով, այնպէտ բուն են դնելու համբարուները, դեւերն են կաքաւելու այնպէտ, յուշկապարիկներն են բնակուելու նրա մէջ, ոգնիներն են ձագ հանելու նրա ապարանքներում:

14 Պիտի գայ ժամանակը, շրապ հասնի, չի յապաղելու, օրերը երկար սպասել չեն փալու: Տէրը գթալու է Յակոբին, Իսրայէլին դարձեալ իր ընտրեալն է դարձնելու: Նրանք հանգիստ են գրնելու իրենց երկրում, եւ պանդուխտներն աւելանալու են Յակոբի փանը: Նրանց ընդունելու են հեթանոսները եւ բերելու են իրենց քեղերը, որ ժառանգեն եւ բազմանան Աստուծու երկրում՝ ծառաներով ու աղայիներով: Նրանց գերաւորները գերիներ են դառնալու, նրանց փրորդները նրանց ծառայութեան փակ են ընկնելու: Այն օրը Տէրը հանգապացնելու է քեզ քո ցարից ու նեղութիւններից եւ այն դաժան ծառայութիւնից, որ նրանց համար կատարեցիր: Ու այս ողբը պիտի յօրինես Բաբելոնի թագաւորի վրայ եւ ասես այն օրը. «Ինչպէն այլեւս չկայ հարկապահանջը, ինչպէն լռեց կողոպտիչը: Տէրը խորպակեց մեղաւորների լուծը, իշխանների լուծը, զայրոյթով, սոսկալի հարուածներով ու անողոք բարկութեամբ

ոչնչացրեց նրանց ցեղերին: Ողջ երկիրը յոյսով խաղաղուեց եւ կանչում է ցնծութեամբ: Անգամ Լիբանանի ծառերը 7, 8
ցնծում են քեզ համար, Լիբանանի մայրիներն ասում են. «Այն օրից, երբ դու ընկար, անբառաւահարները մեզ չեն
դիպել»: Այդ բանը երբ պարտաւեց քեզ հետ, դժոխքն ալեկոծուեց ներքեւում, միանգամից ուրբի կանգնեցին բոլոր
հսկաները, որոնք երկրի իշխաններն էին եղել, եւ բոլոր ազգերի թագաւորներին վերացրին իրենց գահերից: Ամենքը 10
դիմեցին քեզ՝ ասելով. «Պո էլ մեզ նման բռնուեցիր եւ դարձար մեզ պէս»: Քո փառքը, քո մեծ ուրախութիւնը դժոխք
իջան. ցեցը պիտի փարածուի քո փակ, իսկ վրադ որդը պիտի պարի: Արդ, ինչպէս երկնքից ընկաւ արուսեակը, որ
ծագում էր առաօսբեան. նա, որ ուղարկուում էր բոլոր ազգերին, ընկաւ գետին ու խորակուեց: Մարքիդ մէջ ասում 13
էիր. «Երկինք կը բարձրանամ, իմ գահը կը դնեմ երկնային ասփղեթից անելի վեր. կը նստեմ բարձր լեռան վրայ,
հիսիսի բարձր լեռների վրայ. կը բարձրանամ ամպերից էլ վեր, կը նմանուեմ Բարձրեալին»: Բայց ահաասիկ 14, 15
դժոխք եւ իջնելու եւ երկրի խորքերը: Ովքեր քեզն են քեզ, պիտի գարմանան քեզ վրայ եւ ասեն. «Սա այն մարդն է,
որ ահաբեկուում էր երկիրը, ցնցում թագաւորներին, աներակ էր դարձնում աշխարհներ, քանդում նրանց քաղաքները,
գերիներին չէր թողնում վերադառնալ»: Բոլոր ազգերի թագաւորները պարտով ննջեցին՝ ամէն մէկն իր փանը, 17
իսկ դու պիտի ընկնես լեռան վրայ՝ իբրեւ մեռել գարշելի՝ սրակոտոր բազում դիակների մէջ, որոնք դժոխք են 19
իջնելու: Ինչպէս արնաթաթախ անմաքուր ձորձը, այնպէս էլ դու չպիտի մաքրուես, որովհետեւ ասպականցիք իմ
երկիրը եւ կոտորեցիք իմ ժողովրդին. յախտեանս յախտեցիք դու չպիտի յիշուես: Չար գաւակ, պարտաւորիք 21
քո որդիներին իրենց հայրերի մեղքերի պարճառով սպանուելու համար, որպէսզի ուրբի չելնեն նրանք, չնուաճեն
երկիրը եւ այն չցնեն պարտաւորներով»: «Պիտի ելնեմ նրանց դէմ, - ասում է Զօրութիւնների Տէրը, - պիտի 22
կորցնեմ նրանց անունը, նրանց գարմն ու գաւակը»: Այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը. «Բարեւոյն աներակ
պիտի դարձնեմ, որ այնպէղ ոգնիները բնակուեն, եւ նա ոչնչութեան վերածուի. այն պիտի դարձնեմ փղովի ու
կորստեան խորխորաք»: Այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը. «Ինչպէս ասացի, այնպէս պիտի լինի, եւ ինչպէս 24, 25
մրաճել եմ, այնպէս էլ պիտի կարարուի. ասորեստանցիներին իմ երկրի մէջ եւ իմ լեռների վրայ պիտի կոտորեմ,
թող նրանք ուրբի փակ գնան, եւ նրանց լուծն ընկնի ձեր վրայից, նրանց բռնութիւնը վերանայ ձեր պարանոցից»:
Այս է այն խորհուրդը, որ խորհեց Տէրը համայն աշխարհի մասին, եւ այս ձեռքն է, որ բարձրացել է հանուր ազգերի
վրայ: Արդարեւ, այն, ինչ սուրբ Աստուած խորհեց, ով կարող է խափանել, եւ ով կարող է նրա բարձրացած ձեռքը 27
կասեցնել: Այլազգիներին ուղղուած այս պարգաւը եղաւ այն փարում, երբ մեռաւ Աքազ արքան. «Մի՛ ուրախացէք, 28, 29
ո՛վ դուք, բոլոր այլազգիներ, թէ՛ ձեզ հարուածողների լուծը խորակուեց, որովհետեւ օձի գարմից դուրս են գալիս
իժի ծնունդներ, իսկ սրանց ծնունդներից է՛ թեւաւոր օձեր: Աղքատները պիտի կերակուեն Տիրոջ շնորհիւ, փկար
մարդիկ պիտի ապրեն խաղաղութեան մէջ, իսկ քո գաւակին՝ Նա քաղցով պիտի սպանի, քո մնացորդներին էլ պիտի
կոտորի: Ողբացէք, քաղաքների՝ դարպասներ, ձայն բարձրացրէք, փագնապած քաղաքներ եւ բոլոր այլազգիներ, 31
ծովա ելաւ հիւսիսից, եւ այլեւ ոչ ոք չի լինի: Իսկ ի՛նչ պարասխան են փալու ազգերի թագաւորները, քանզի Տէրը 32
հասարակեց Սիոնի հիմքերը, եւ նրա շնորհիւ պիտի փրկուեն ժողովրդի թշուառները»:

Պարգաւ մովաբացիների մասին Գիշերով պիտի կոտորուի մովաբացին, գիշերով պիտի կործանուի Մովաբի 15, 2
պարիսպը: Սգացէք ձեզ, որովհետեւ կործանուելու է Գեղեթնը՝ ձեր մեհեանի փեղը: Այնպէղ պիտի բարձրանաք՝
մովաբացիների Նաբաւի վրայ լաց լինելու: Ողբացէք, քանզի ամէն գլուխ ճաղաք է դարձել, բոլոր բազուկները՝
խորակուել: Նրա հրապարակներում քորձ հագէք, նրա փանիքների վրայ լաց ու կոծ արէք եւ նրա փողոցներում 3
ամենքդ ողբացէք ու լացէք: Եսերոնն ու Ելէիան գոյժ բարձրացրին, նրանց ձայները մինչեւ Յասսա հասան, ահա 4
թէ՛ ինչու մովաբացու ձայնը հնչում է երկար, եւ նա ճանաչում է իրեն: Մովաբացու սիրտն իր մէջ գոչում է մինչեւ 5
Մեգոր, որովհետեւ նա երեք փարեկան երինջ է: Լուիթի գառիվերով նրանք լաց լինելով պիտի բարձրանան քեզ մօտ,
Արոնիիմի ճանապարհին կոտորածի վայնասուն եւ իրարանցում պիտի ընկնի: Նեմերիմի ջուրը պիտի պակասի 6
ու ցամաքի, նրա խոպը պիտի չորանայ, եւ այնպէղ դալար բոյս չպիտի ճարուի. մի՛թէ այդպէս հնարաւոր կը լինի
ապրել: Նրա ձորերի վրայ պիտի բերեմ արաբացիներին, որ գրաւեն, քանզի մովաբացու սահմանների բողոքը 7, 8
միացաւ գալիմացու բողոքին, նրա ողբը, նրա հեծեծանքը հասաւ մինչեւ Ելիմի ջրհորը: Եւ Ռեմոնի ջուրը պիտի 9
լցուի արեամբ, քանզի Ռեմոնի վրայ պիտի բերեմ արաբացիներին, սողունների պէս պիտի ուղարկեմ երկրի վրայ
ու վերացնեմ Մովաբի գաւակին, Արիելին եւ Ադեմի մնացորդներին:

Մի՛թէ Սիոնի դպրեր լեռը աներակ ապառաժ է լինելու: Մովաբացիների դո՛սպր, դու պիտի լինես ինչպէս 16, 2
թաճաճ թռչնի անբեր մնացած ձագը: Մակայն դու էլ, Անոն՛, փոքր-ինչ երկար մրաճիք՝ նրանց համար սգոյ փներ 3
կառուցելու, որոնք, կարծես խաւարի մէջ, միջօրէի ժամին հանապազ փախչում են: Նրանք զարհուրած են, բայց 4
դու չես առաջնորդում. Մովաբի փախստականները քեզ մօտ են պանդխտելու, հալածողից քեզ մօտ են ապաւինելու,
քանզի ընկաւ քո մարտակից ընկերը, կորաւ իշխանը, որ ուրբի փակ էր փալիս երկիրը: Ողորմածութեամբ պիտի 5
հասարարուի աթոռը, ու նրա վրայ, Դաւթի խորանի մէջ, ճշմարտութեամբ պիտի բազմի նա, ով դարբելիս իրաւունքին
հեղաճուր պիտի լինի, պիտի ջանայ արդարութիւն անել: Լսեցինք Մովաբի ամբարտաւանութեան մասին, քանզի 6
նա խիստ հպարտացել էր, գոռոզացել ու ռիսակալ դարձել. քո ամբարտաւանութիւնը եւ վերացրի քեզնից, բայց 7
ոչ այնպէս, ինչպէս քո կախարդութիւնը, եւ ոչ էլ այնպէս, ինչպէս նրանք, որ Մովաբի ողբն են անում: Մովաբի 8
վրայ պիտի ողբան բոլոր նրանք, որոնք բնակուում են Դեսեթում, պիտի մրմնջան ու ջանաչեն, քանզի Եսերոնի
դաշտերն ու Մեբիմայի այգիները նուազեցին, ազգերի իշխանները կոտորեցին նրա ընկիր-ընկիր որթաբունկերը,
որոնք հասնում էին մինչեւ Յագեր, փարածուում անապարտում, եւ նրանց շառաւիղները ձգուելով անցնում ծովից 9
այն կողմ: Դրա համար էլ Յագերի լացով պիտի լամ Մեբիմայի այգիների վրայ: Ով Եսերոն էւ Ելէիա, ձեր
ծառերը կոտորուեցին, որպէսզի ձեր հունձն ու այգեկոյթը վերանայ, եւ ամէն ինչ կործանուի: Ուրախութիւնն ու 10
ցնծութիւնը պիտի վերանան այգիներից, ձեր այգեպարտում ուրախութիւն չի լինելու, ձեր հնձաններում գինի չեն
քամելու, որովհետեւ է՛լ այգեկոյթ չի լինի: Ահա թէ՛ ինչու իմ աղիքները բնարի նման պիտի ինչեւ Մովաբի համար, 11
իսկ իմ փորը, իբրեւ պարիսպ, նորոզեցիր: Եւ դա քեզ համար պիտի լինի ամօթանք, որովհետեւ Մովաբը փանջուեց 12
իր մեհեաններում եւ ուխտաւորի նման պիտի մրմնի իր ձեռակերպ կռաւորների մէջ, որոնք չպիտի կարողանան
փրկել նրան: Սա է այն խօսքը, որ Տէրը մի ժամանակ ասաց Մովաբի մասին եւ այժմ նորից խօսեց՝ ասելով. 13, 14

մօտ պիտի ուղարկի մի մարդու, որը պիտի փրկի նրանց, դարաստանով է փրկելու նրանց: Տէրը յայտնի պիտի 22
դառնայ եգիպտացիներին, ու այն օրը եգիպտացիները պիտի ճանաչեն Տիրոջը եւ մարուցեն զոհեր ու ընծաներ,
ուխտ պիտի դնեն Աստուծոյ եւ կապարեն այն: Տէրը մեծամեծ հարուածներ պիտի հասցնի եգիպտացիներին, բայց 23
եւ պիտի լսի ու բժշկի նրանց, ու նրանք պիտի դառնան դէպի Տէրը, որը պիտի լսի ու բժշկի նրանց: Այն օրը Եգիպտոսից 24
դուրսից դէպի Ասորեստան ճանապարհ պիտի լինի, ասորեստանցիները պիտի սփռեն Եգիպտոս, եգիպտացիներն էլ
պիտի գնան ասորեստանցիների մօտ. եգիպտացիները պիտի ծառայեն ասորեստանցիներին: Այն օրն Իսրայէլը 25
եգիպտացիների ու ասորեստանցիների շարքում երրորդը պիտի լինի՝ օրհնութեան արժանանալով այն երկրում, 26
որն օրհնելու է Զօրութիւնների Տէրը՝ ասելով. «Օրհնեալ լինի իմ ժողովուրդը, որը Եգիպտոսում է եւ Ասորեստանում,
օրհնեալ լինի իմ ժառանգութիւնը՝ Իսրայէլը»:

Այն փարին, երբ Տանաթանը, Ասորեստանի Առան արքայի կողմից ուղարկուելով, եկաւ Ազոպոս, պատերազմ 20
մղեց Ազոպոսի դէմ եւ գրաւեց այն, ահա այդ ժամանակ Տէրը խօսեց Անուսի որդի Եսայու հետ եւ ասաց. «Գնա՛ 2
ու քործո՛ղ հանի՛ր քո մէջքից եւ հողաթափերո՛ղ արծակի՛ր քո ոտքերից»: Այդպէս էլ արեց՝ քայլելով մերկ ու բոկոտր: 3
Եւ Տէրն ասաց. «Ինչպէս որ իմ ծառայ Եսային քայլեց մերկ ու բոկոտր, այդպէս երեք փարի եգիպտացիների եւ 4
եթովպացիների համար հրաշքներ ու նշաններ պիտի լինեն: Թող հասկանան, որ այդպէս Ասորեստանի արքան գերի է 5
փանելու եգիպտացիներին ու եթովպացիներին, երիտասարդներին ու ծերերին՝ մերկ ու անօտոյքը բաց, խայտառակելով 6
եգիպտացիներին: Եւ պարտութեան մատնուած եգիպտացիները պիտի ամաչեն եթովպացիների պարճառով, որոնց վրայ յոյս էին դրել, եւ որոնք նրանց համար զօրութիւն էին»: Ապա այն օրը այդ կղզու բնակիչները 7
պիտի ասեն. «Ահաւասիկ մենք մեր յոյսը դրել էինք սրանց վրայ, ապաւինել սրանց օգնութեանը, բայց սրանք իրենց անձն անգամ 8
զկարողացան փրկել Ասորեստանի արքայից, իսկ մենք ինչպէ՛ն պիտի փրկուենք»:

Տեսիլք ծովափնեայ անապարի վրայ: Ինչպէս անապարով անցնող մրրիկ, այդպէս նա եկաւ անապարային 21
երկրից: Ահաւոր էր եւ սարսափելի այն փեսիլքը, որ երեւաց ինձ: Անարգողն անարգում է, անիրաւը՝ անիրաւութիւն 2
գործում: Ինձ վրայ յարձակուեցին էլամացիք, ինձ վրայ եկան պարսից պարզամտորները: Նեժեժում եմ ու ինքս ինձ 3
բաջալերում: Ահա թէ ինչու մէջս սարսուռ ընկաւ, ցաւերը բռնեցին ինձ, ինչպէս ծննդկան կնոջը: Փախա՛յ, որպէսզի 4
չլսեմ, շրպապեցի, որպէսզի չսրտնեմ: Միտքս շուարեց, յանցանքի զգացումը պատեց ինձ, մարմինս դող ընկաւ: 5
Նայի՛ր, թէ ինչ դիպատրութիւն ունես. սեղան պարաստիր, կեր, խմի՛ր: Եկէ՛ք, իշխաններ, պարտապարտե՛ք ձեր 6
վահանները, քանզի այսպէս ասաց ինձ Տէրը. «Ինքդ անձամբ գնա դէ՛ր եղիր, ինչ որ փեսնես՝ կը պատմես»: Եւ ես 7
փեսայ երկու հեծեալ, մի հեծեալը՝ էշի վրայ, միւս հեծեալը՝ ուղտի: Մեծ ուշադրութեամբ ականջ դրեցի: «Ուրիային 8
կանչիր քո դիպանո՛ցը», - ասաց Տէրը: Ու ամբողջ ցերեկը եւ ողջ գիշերը հետեւեցի բանակին՝ ու փեսայ, որ գալիս 9
է նոյն հեծեալ գոյգը՝ ձայն փայով եւ ասելով. «Ընկա՛ւ, կործանուեց Բաբելոնը, նրա բոլոր արձաններն ու կոռքերը գերի 10
նստին փապարուեցին»: Լսեցէ՛ք, կենդանի մնացածներն ու փանջուածներ, լսեցէ՛ք այն, ինչ ես լսեցի Զօրութիւնների Տիրոջից, 11
ինչ մեզ պարմեց Իսրայէլի Աստուածը: Տեսիլք եղումայեցիների վրայ: Մի ձայն ինձ կանչում է Միւր լերան վրայից. 12
«Պահպանեցէ՛ք պարսպաբուրգերը»: Ես կը պահպանեմ առաւօտ ու գիշեր: Եթէ դու ինձ հարցնես, հարցրո՛ւ եւ եկ ինձ մօտ բնակուի՛ր: 13
Պարզամտ արաբացիների մասին: Գիշերները կը ննջես անպառում, Դողանիմի ճանապարհին: 14
Ընդառաջ եկէ՛ք եւ ջուր բերէ՛ք ծարաւածներին, ո՛վ Թեմանի բնակիչներ, հացով ընդառաջ ելէ՛ք փախստականներին, 15
որովհետեւ անթիւ են սպանուածները եւ բազում՝ մոլորեալները, անթիւ են սրերը եւ բազում՝ լարուած աղեղները, 16
որովհետեւ բազմաթիւ են պատերազմում ընկածները: Այսպէս ասաց ինձ Տէրը. «Ես մի 17
փարի՛ նման վարձկանի փարուան, եւ կը վերանայ Կեդարի որդիների փառքը: Կեդարի աղեղնաւոր ու զօրաւոր որդիներից 18
մնացածները ես սակաւաթիւ կը լինեմ», - քանզի Իսրայէլի Տէր Աստուածը խօսեց:

Պարզամտ Միոնի հովտի մասին Ի՛նչ եղար, ի՛նչ պատահեց քեզ, այժմ ինչո՞ւ դուք բոլորդ իզուր փանիք բարձրա- 22
ցաք: Ձեր քաղաքը լցուեց գուժկաններով: Ո՛վ պերճացեալ քաղաք, քո վիրաւորները սուսերով վիրաւորուածներ չեն, 2
եւ քո դիակներն էլ պատերազմում ընկած դիակներ չեն: Բոլոր իշխաններդ փախստական են դարձել, գերեալներդ խսրօրէն կալանաւորուած են, 3
քո հզօրները, որոնք հեռու էին փախել, անխտիր կապանքների մէջ են: Դրա համար էլ ասացի. «Թո՛ղ փուլէ՛ք ինձ՝ դառնօրէն լաց լինեմ, մի՛ աշխարէք ինձ միսիթարելիմ ժողովրդի դստեր կործանման աշիթով»: 4
Արդարեւ, Միոնի հովտում Զօրութիւնների Տիրոջ կողմից խառնութեան, ոտնաթալ փայլու ու շփոթութեան օր է. 5
մեծ ու փոքր առհասարակ մոլորում՝ փարտերում են լեռների վրայ: Իսկ էլամացիները, կապարճներ առած, 6
ձի հեծած եւ յարձակուող գնդերով պիտի գան, եւ քո ընտիր-ընտիր հովիտները պիտի լցուն կառքերով, 7
հեծեալները երիվարներով պիտի խցանեն քո դռները: Նրանք պիտի կործանեն Յուդայի երկրի դարպասները եւ 8
այն ժամանակ պիտի փեսնեն քաղաքի ընտիր-ընտիր ապարանքները, ի յայտ պիտի բերեն Դաւթի բարձր ապարանքի 9
գաղտնի անցքերը: Եւ պիտի փեսնեն, որ դրանք շար են: Նին ջրմուղը պիտի շուտ փան դէպի քաղաք, պիտի քանդեն 10
Երուսաղէմի ապարանքները՝ քաղաքի պարիսպներն ամրացնելու նպատակով: Իսկ դուք երկու պարիսպների մէջքերը, 11
հին ջրմուղից աւելի ներս, պիտի ջուր հանէ՛ք ձեզ համար, առանց ձեր հայեացքն ուղղելու նրան, որ առաջուց շինել էր այն, 12
առանց նրա հիմնադրողին հեռուից-հեռու ճանաչելու: Այն օրը Զօրութիւնների Տէրը կանչեց լաց ու կոծ անելու, 13
ողբալու, մագերը պոկոտելու եւ քործ հագնելու: Իսկ նրանք ուրախութիւն ու ցնծութիւն արեցին. 14
արջառներ էին սպանում, ոչխարներ էին մորթում, որպէսզի միս ուրեն, գինի խմեն եւ ասեն. «Ուրե՛նք ու խմե՛նք, որովհետեւ վաղը մեռնելու ենք»: 15
Բայց դա հասնելու է Զօրութիւնների Տիրոջ ականջին: «Եւ ձեր այդ մեղքերին մինչեւ ձեր մահը թողութիւն չի փրուելու», - ասում է Զօրութիւնների Տէրը: 16
Այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը. «Դու գնա՛, մտի՛ր դիւան, Մոմնաս հանդերձապետի մօտ, եւ ասա՛ նրան. «Ինչո՞ւ ես եկել 17
այսպէտ, ի՛նչն է բերել քեզ այսպէտ. դու քեզ համար գերեզման ես փորել այսպէտ, ժայռի մէջ քեզ համար օթեան ես շինել»: 18
Ահաւասիկ Զօրութիւնների Տէրը դուրս պիտի հանի ու սպանի քեզ, ո՛վ մարդ, պիտի մերկացնի քեզ քո պարմուճանից 19
եւ փառապաշտից: Քեզ պիտի ներսի մեծ ու անասանալ երկիրը, եւ այնպէտ դու պիտի մեռնես. քո շքեղ կառքերը 20
անարգանքի առարկայ պիտի դարձնի, քո իշխանական փունը ոտնաթալ պիտի փայ: Քո դիրքից ու աստիճանից 21
պիտի գրկուես: Այն օրը պիտի կանչեմ իմ ծառայ Եղիակիմին՝ Քեղկիայի որդուն, նրան պիտի հազգնեմ քո պարմուճանը, 22
պիտի փամ նրան քո պատկն իր ճոխութեամբ, քո հազարապետութիւնը նրա ձեռքը պի-

22 րի փամ, եւ թող նա հայր դառնայ Երուսաղէմի ու Յուդայի երկրի բնակիչների համար: Դալթի բանալիները պիտի
 23 փամ նրան. նա պիտի իշխի, եւ ոչ ոք չի կարողանալու նրան հակառակ կանգնել: Նրան իշխան պիտի կարգեն
 24 հասարարուն մի փեղ, եւ թող նա բազմի իր հօր փան փառքի աթոռին: Թող նրան ապալինեն իր հօր փան բոլոր
 պարուաւոր մարդիկ՝ փոքրից մինչեւ մեծը: Բոլոր անօթները, մանր թէ մեծ, մինչեւ կարասները, նա պիտի բացի,
 եւ ոչ ոք չի կարողանալու փակել, պիտի փակի, եւ ոչ ոք չի կարողանալու բացել: Այն ժամանակ ամէն ինչ կախուած
 25 է լինելու նրանից: Այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը. «Աներեք մարդը պիտի շարժուի իր հասարարուն փեղից,
 պիտի ընկնի ու կործանուի, եւ նրա փառքը պիտի վերանայ նրանից», - քանզի Տէրը խօսեց:

23 Պարգամ Տիրոսի մասին Ողբացէք, Կարբեդոնի՛ նաւեր, քանզի կարբեդոնացիները կործանուեցին եւ այլեւս չեն
 2 վերադառնայ Կիւրացիների երկրից, ուր գերութեան քշուեցին: Ո՞ն են նման այդ կղզու բնակիչները. նման են
 3 փինիկեցի վաճառականներին, որոնք անցնում են ծովով ու մեծ ջրերով. վաճառականների սերունդ են. ինչպէս
 4 ամռանը հունձն է հաւաքում, այդպէս են այդ վաճառականները ազգերի համար: «Ամաչի՛ր, Սիդոն», - ասում է
 5, 6 ծովը: Ծովի գորութիւն էլ ասում է. «Միթէ ես երկունքի ցաւով չեմ բռնուել, չեմ ծնել, երկրասարդներ չեմ սնել,
 7 Կարբեդոն, դուք, որ այդ կղզու բնակիչներն էք, ողբացէք: Արդեօք սկզբից իսկ ձեր այդ ամբարտաւանութիւնը
 8 չէ՞ր, որ նրա մարնութեան պարճառ դարձաւ. նա իր իսկ ոտքերով հեռաւոր պանդխտութեան պիտի քշուի: Իսկ
 9 քանանացիների պարուաւոր մարդիկ էին, նրա առեւտրականները երկրի իշխաններն էին: Զօրութիւնների Տէրը
 մարածեց վերջ փալ ականաւոր մարդկանց ողջ ամբարտաւանութեանը եւ երկրի երեսին անարգանքի ենթարկել
 10, 11 բոլոր պարուաւորներին: Քո հորը մշակիր, որովհետեւ այսուհետեւ նաւերը չեն գալու Կարբեդոնից, քո ձեռքի
 գորութիւնը այլեւս չի երեսաւոր ծովի վրայ, դու, որ սարսեցնում էիր թագաւորներին: Զօրութիւնների Տէրը Քանանի
 12 համար հրամայեց՝ կործանել նրա հզօրութիւնը: Պիտի ասեն, թէ՛ «Էլ չշարունակենք թշնամանքը եւ չզրկենք Սիոնի
 13 կոյս դստերը»: Ուրբի՛ կանգնիր եւ ծովով անցիր: Սակայն թէկուզեւ դիմես դէպի Կիւրիս, այնպէղ էլ քեզ համար
 14 հանգիստ չի լինելու: Եւ եթէ քաղղեացիների երկիրը գնաս, որը, սակայն, նոյնպէս աներուած է ասորեսպանցիներից,
 15 այնպէղ եւս քեզ համար դու ու դադար չի լինելու: Սիւնիւնը նրա հիմքը գցեց, կանգնեցրեց նրա պարսպաբարձները,
 16 բարձրացրեց նրա աշտարակները, բայց ահա նրա պարիսպը փայլաւուեց ու կործանուեց: Ողբացէք, Կարբեդոնի՛
 17 նաւեր, քանզի կործանուեց ձեր ամրութիւնը: Եւ պիտի գայ մի օր, երբ Տիրոսը եօթանասուն փարի լքուած պիտի
 18 լինի, այնքան, որքան մի թագաւորի իշխանութեան ժամանակն է լինում, որքան մի մարդու կեանքի ժամանակը: Ու
 19 եօթանասուն փարի յետոյ Տիրոսը պիտի դառնայ այնպիսին, ինչպէս ասում է պոռնիկի երգում. «Քնար վերցրու,
 20 շրջի՛ր ու կոծի՛ր, ո՞վ դու պոռնկութեան լքուած քաղաք, լա՛ն նուագիր, նորից ու նորից երգիր, որ քո յիշարակը մնայ:
 21 Ու եօթանասուն փարի յետոյ Տէրը պիտի այցելի Տիրոսին, որը նորից նոյն կարգով պիտի վերահասարարուի,
 22 ինչպէս առաջ էր, եւ այնպէղ պիտի կարարուի աշխարհի երեսին գոյութիւն ունեցող բոլոր երկրների թագաւորների
 23 առեւտրորը: Նրա վաճառքի շահը Տիրոսը պիտի նուիրաբերուի. ոչ թէ առանձին մարդկանց համար պիտի հաւաքեն,
 այլ նրա վաճառքի շահը պիտի պարկանի Տիրոս առջեւ բնակուողներին, որպէսզի ուրբեն, խմեն եւ, ի նշան Տիրոս
 հանդէպ իրենց երախտագիտութեան, ուրախ լինեն:

24 Ահաւասիկ Տէրը ամայացնելու է աշխարհը, աներելու է այն, խորպակելու է նրա հիմքերը եւ ցանուցիր է անե-
 2 լու նրա բնակիչներին: Նոյն բախտին պիտի արժանանան ժողովուրդը եւ քահանան, ծառան եւ փեղը, աղախինը
 եւ փրոտիին, միմեանցից չպիտի փարբերուեն գնողն ու վաճառողը, փոխապում եւ փոխառում, պարսպապանը եւ
 3 պարսպաբերը: Ամբողջովին պիտի աներուի երկիրը, լրիւ պիտի կողոպտուի երկիրը, քանզի Տէրն իր բերանով ասաց
 4 այդ. «Մո՛ւգ արա, որովհետեւ երկիրը կործանուեց, աշխարհն աներուեց ու ամայացաւ, երկրի բարձունքները սուգ
 5 մըրան»: Երկիրն իր բնակիչներով մեղանցեց, քանզի գանց առան Տիրոս օրէնքները, խեղաթիւրեցին նրա պարուի-
 6 բանները եւ դրժեցին յալիպենական ուխտը: Նզովքը պիտի ճարակի երկիրը, որովհետեւ նրա բնակիչները մեղք
 գործեցին: Դրա համար էլ նրա բնակիչները փնանկ պիտի դառնան, եւ սակաւաթիւ մարդիկ են կենդանի մնալու:
 7, 8 Պիտի սգայ գինին, պիտի սգայ այգին, խրախճանքով փարուածները բոլորը հոգոց պիտի հանեն: Թմբուկների
 ցնծութիւնը դադարեց, ամբարիշտների հպարտութիւնն ու մեծութիւնը փոխուեցին, քնարների ձայները լռեցին:
 9, 10 Խնողներն անօթաւոր եղան ու այլեւս գինի չէին խմում, օղին դառնութեան փոխուեց նրանց համար: Բոլոր քա-
 11 ղաքներն աներակ դարձան, ապարանքների դռները գոց մնացին, որովհետեւ ներս մըրնող չկար: Ամէն, ամէն փեղ
 12 գինու վրայ ողբացէք. ամէն ուրախութիւն լռեց, վերացաւ ողջ երկրի ցնծութիւնը: Աներակ քաղաքները պիտի լքու-
 13 են, կանգուն մնացած ապարանքները պիտի կործանուեն: Այս ամէնը պիտի կարարուի երկրի վրայ, հեթանոսների
 14 մէջ: Ինչպէս վերջին պարուը քաղելու համար ճռաքաղ են անում ձիթենին, այդպէս ճռաքաղ պիտի անեն եւ նրանց:
 15 Եւ երբ այգեկույթը դադարի, նրանք բարձրաձայն պիտի աղաղակեն: Իսկ երկրի վրայ կենդանի մնացածները մի-
 16 պարուրի ծովի կղզիները, եւ Տիրոս անունը պիտի փառաւորուի: Ով Տէր Աստուած Իսրայէլի, երկրի ծայրերից
 17 հրաշալի օրհնութիւն լսեցինք. «Յո՛յս բարեպաշտին». եւ թող ասեն. «Ինձ համար է իմ խորհուրդը, իմ խորհուրդն
 18 ինձ եւ իւրայիններիս համար է»: Վայ նրանց, որոնք արհամարհում են, արհամարհելով արհամարհում են օրէնք-
 19 ները: Ահը, գուբը եւ որոգայթը թող սպառնան ձեզ, ո՞վ երկրի բնակիչներ: Ով որ ահից փախչի՝ թող ընկնի գուբը,
 20 եւ ով որ ելնի գբից՝ թող բռնուի որոգայթի մէջ: Ահա բացուեցին երկնքի պարուհանները, եւ երկրի հիմքերը ցնցու-
 21 եցին: Երկիրը շփոթի ու խռովութեան մէջ պիտի ընկնի, երկիրը պիտի փայլաւայի, փարակուսի եւ խռնարհուի:
 22 Երկիրը պիտի շարժուի ու ցնցուի ինչպէս այգու պահապանի փնակ, հարբածի ու երերուողի պէս պիտի գլորուի
 23 եւ պիտի չկարողանայ ուրքի կանգնել, որովհետեւ նրա վրայ ծանրացել է անօրէնութիւնը: Այն օրը Աստուած իր
 ձեռքը պիտի փարածի երկնային լուսարուների վրայ, իսկ երկրում՝ երկրի թագաւորների վրայ: Եւ պիտի հաւաքեն
 նրա ժողովրդին ու դնեն կապանքների մէջ, պիտի պաշարեն ամրոցները եւ շար սերունդներ անց պիտի պար-
 ժեն նրանց: Ու պիտի հալուի աղիււը, կործանուի պարիսպը, քանզի Սիոնի լերան վրայ եւ Երուսաղէմում Տէրն է
 թագաւորելու եւ փառաւորուելու ձերերի առաջ:

Տէր Աստուած իմ, ես պիտի փառաբանեմ քեզ, պիտի օրհնեմ քո անունը, քանզի սքանչելի գործեր կատարեցիր՝ առաջին խորհուրդը ճշմարիտ: Այո՛, Տէր, քաղաքները վերածեցիր հողաբլուրների, բերդաքաղաքներն իրենց հիմքերից կործանեցիր. թող ամբարիշտների քաղաքը յափտենապես չվերաշինուի: Դրա համար էլ աղքատ ժողովուրդը պիտի օրհնի քեզ, զրկուած մարդկանց քաղաքները պիտի օրհնեն քեզ, որովհետեւ բոլոր խոնարհ քաղաքներին օգնական դարձար, իսկ թշուառութիւնից փանջուածին՝ ապաւինութեան յարկ, չար մարդկանցից փրկելով նրանց: Դու ծարաւածների համար ապաւեն ես եւ զրկուած մարդկանց համար՝ ոգի այն ամբարիշտների դէմ, որոնց ձեռքը մարմնեցիր մեզ՝ իբրեւ Սիոնին ծարաւի փոջորուած մարդկանց: Զօրութիւնների Տէրն այնպէս պիտի անի, որ բոլոր հեթանոսներն այս լեռներում ուրախութիւն վայելեն, գինի խմեն, օծուեն մրուրից մաքրուած խոլով եւ հանգչեն այս լեռների վրայ: Պապմիր սա բոլոր հեթանոսներին, քանզի բոլոր ազգերի համար Տէրն այս խորհուրդն ունի: Մահը գորացաւ եւ կուլ փուտեց, բայց Աստուած բոլորի երեսից արցունքն իսպառ պիտի կտրի, ժողովրդի նախապիները պիտի վերացնի ամբողջ աշխարհից, քանզի սա Տիրոջ բերանը խօսեց. ինչպէս ամպի հովանին յաղթահարում է փայլը, այնպէս էլ Նա պիտի ընկճի հզօրների բազուկները: Ու այն օրը պիտի ասեն. «Ահա մեր Տէր Աստուածը, որի վրայ յոյս էինք դրել մենք, նա փրկեց մեզ, քանզի նա է Տէրը, որին սպասում էինք. եկէ՛ք ցնձանք եւ ուրախանանք մեր փրկութեամբ»: Աստուած մեզ հանգիստ է պարգեւելու այս լեռներում, իսկ սովաբացին ուրքի կոխան պիտի լինի, ինչպէս որ օրանն է ճգմունս կամնասայի փակ: Տէրն իր ձեռքերը պիտի երկարի այնպէս եւ այդպէս նրան պիտի թշուառացնի ու կործանի, հողին պիտի հաւասարեցնի նրա հպարտութիւնը՝ նրա վրայ փարածելով իր ձեռքերը: Քո բարձր պարիսպների ամրութիւնը պիտի խոնարհեցնի՝ գեղնին հաւասարեցնելով այն:

Այն օրը Նրէաստան երկրում այս երգն են երգելու. «Ահա մեր գօրաւոր քաղաքը եւ մեր փրկութիւնը, որ կանգնելու է ինչպէս պարիսպ ու պապուար: Բացէ՛ք ձեր դռները. թող մտնի ժողովուրդը, որ յարգում է արդարութիւնը, պահպանում ճշմարտութիւնը, որ հոգում է ճշմարտութեան մասին եւ ապահովում խաղաղութիւնը: Յոյսով ապաւինեցինք քեզ յափտենապէս, ո՛վ Տէր: Դու, որ խոնարհեցրիր եւ ներքեւ իջեցրիր բարձունքների բնակիչներին, հզօր քաղաքներն եւ կործանում եւ գեղնին հաւասարեցնում դրանք: Նեզ ու խոնարհ մարդիկ՝ կոխտրում, եւ աղքատները ուրքի փակ են փախիս դրանք»: Բարեպաշտների ճանապարհներն ուղիղ են, հարթ ու դիւրին են աստուածապաշտների ճանապարհները: Տիրոջ ճանապարհներն արդար են: Քո անուանն ենք ապաւինել մենք եւ քո յիշատակին, որին փնջում է մեր հոգին: Գիշերով իմ հոգին դէպի քեզ է շրպայում, Աստուած, քանզի քո հրամանները յոյս են երկրի վրայ: Արդարութիւն սովորեցէք, ո՛վ երկրի բնակիչներ, որովհետեւ ամբարիշտը պապանձուեց: Ով երկրի վրայ արդարութիւն չի ուսանում, նա ճշմարիտ բան չի կատարի: Թող կորչի ամբարիշտը, որպէսզի չբռնի փառքը Տիրոջ: Տէր, բարձր է քո բազուկը, բայց նրանք դա չգիտեն. պիտի գիտենան ու ամաչեն, վրէժնորութիւնը պիտի սպառնայ չխրատուող ժողովրդին, եւ այժմ էլ թող կրակը լափի հակառակորդներին: Տէր Աստուած մեր, փորձ մեզ խաղաղութիւն, դու, որ ամեն ինչով վարձապարել ես մեզ: Տէր Աստուած մեր, թող քոնը լինենք մենք. քեզնից բացի ուրիշ ոչ ոքի չգիտենք, ո՛վ Տէր, եւ քո անունն ենք փախիս: Իսկ մեռածները կեանքը չեն փնջնելու. բժիշկները յարութիւն չեն կարող փայ: Դրա համար էլ ոչնչացրիր ու կորստեան մարմնեցիր նրանց բոլոր արուններին. դու նրանց գլխին չարիք կուրակեցիր, ո՛վ Տէր, չարիք անելացրիր երկրի փառաւորուածների վրայ, փարածեցիր աշխարհի բոլոր կողմերում: Տէր, նեղութեան մէջ յիշեցինք քեզ, որովհետեւ քո փուած փոքր նեղութիւնը խրատ է մեզ համար: Ինչպէս որ երկունքի մէջ գրնուողը, որ մօտ է ծննդաբերելու, ճշում է իր ցաւերից, այդպէս եղանք նաեւ մենք քո երկիւղից, Տէր, մենք, որ քո սիրելիին ենք. յիացանք, երկունքով բռնուեցինք, ծնեցինք ու երկրի վրայ սրեղծեցինք փրկութեան քո ոգին: Այլեւս մենք չենք կործանուի, կը կործանուեն աշխարհի բնակիչները: Պիտի յառնեն ու կանգնեն մեռածները, որոնք գերեզմաններում են, եւ ուրախանալու են երկրի վրայ, որովհետեւ այն ցօղը, որ քեզնից է, բժշկութիւն է նրանց համար, իսկ ամբարիշտների երկիրը պիտի կործանուի: Գնա՛, ո՛վ իմ ժողովուրդ, մտիր քո շքեմարանները, փակիր քո դռները, թաքնուիր միառժամանակ, մինչեւ որ անցնի Տիրոջ բարկութիւնը, քանզի Տէրն ահաւասիկ իր սրբարանից բարկութիւն է բերում երկրի բնակիչների վրայ, իսկ երկիրը պիտի ցոյց փայ իր արիւնը եւ չպիտի թաքցնի սպանուածներին:

Այն օրը Տէրը պիտի քաշի սուրբ, մեծ ու հզօր սուրը փախչող վիշապ օձի վրայ, գալարուող վիշապ օձի վրայ՝ ծովի մէջ սպանելով վիշապին: Այն ժամանակ մի սքանչելի այգի է լինելու, որին փիրանալը ցանկալի պիտի լինի: «Ես մի անառիկ քաղաք եմ, քաղաք, որին պաշարելը գուր է: Ես պիտի հարբեցնեմ նրան, որ գիշերը գրաւուի, իսկ ցերեկը խորտակուի նրա պարիսպը: Չեղաւ մէկը, որ ձեռք չբար նրան: Ո՛վ է, որ կ'օգնի ինձ ազարակի մէջ պահպանելու արտի հունձը: Սրա համար պատերազմողին այտուիտեւ պիտի անարգեմ: Ահա թէ ինչու Տէրը կատարեց այն ամենը, ինչ որ կարգադրեց: «Այրուեցինք», - ասում են ու բողոքում նրա բնակիչները. - եկէ՛ք նրա հետ խաղաղութիւն պահենք»: Յակոբի հաւաքուած որդիները նոր փունկի նման պիտի ընծիւղներ փան. Պիտի ծաղկի Իսրայէլը, եւ աշխարհը պիտի լցուի նրա պտղով: Մի՛թէ սա այնպէս պիտի վիրաւորուի, ինչպէս որ Նա հարուածեց նրան, կամ այնպէս պիտի սպանուի, ինչպէս որ սպանեց նրան: Նա պատերազմով ու նախապիներով է արձակելու նրանց. «Դու չէիր, արդեօք, որ խաբարարուէն եւ բարկացած հոգով սքանչում էիր սպանել նրանց»: Ուստի Յակոբի անօրէնութիւնը պէտք է վերանայ, եւ այս է լինելու նրա օրհնութիւնը, երբ ազատեմ նրան իր մեղքերից: Այն ժամանակ նրա մեհեանների բոլոր քարերը մանր փոշու պէս պիտի փշրեն, այլեւս չեն պահպանուելու նրանց պաշտամունքի կուռքերը, այլ կտոր-կտոր պիտի արուեն, ինչպէս մայրի ծառը՝ փայտահարի ձեռքով: Եթէ մի շէն վայր մնայ, ապա պիտի վերածուի այնպիսի փեղի, ուր հօտն է մակաղելու կամ ուր լքուած ոչխարներ են լինելու, երկար ժամանակ անասունների արօտավայր է դառնալու այն, որպէս եւ նրանք հանգրուանելու են: Երկար ժամանակ անց այնպէս դալար բոյս չի գրնուելու, որովհետեւ այդ փեղը պիտի չորանայ: Ո՛վ կանայք, որ ահա գալիս եք հանդէսից, առաջ եկէ՛ք, դուք, որ այն ժողովուրդը չէք, որն իմաստուն է: Ահա թէ ինչու ձեզ չի գթալու Աստուած, նա, որ սրեղծել է ձեզ: Չեր Արարիչը ձեզ չի ողորմելու: Այն օրը Տէրն արգելք պիտի դնի գեղի փոսից մինչեւ Ռինուկորուրի կողմերը, բայց դուք մէկ առ մէկ հաւաքեցէ՛ք իսրայէլացիներին: Այն օրը պիտի հնչեցնեն մեծ փողը, եւ նրանք, ովքեր ցրուած են Ասորեստանի երկրում եւ կորած՝ Եգիպտոսի երկրում, պիտի վերադառնան ու Երուսաղէմի սուրբ լեռան վրայ երկրպագեն Տիրոջը:

28 Վայ Եփրեմի վարձկաններիդ հպարտության պսակին, փառքից թառամած մի ծաղիկ՝ փարթամ լեռան գագաթին. դուք հարբած էք, բայց ոչ գինուց: Ահա ապիկ Տիրոջ ահաւոր ու խիստ բարկութիւնը, որ թափում է ինչպէս կարկուտ, եւ ապաստանելու ոչ մի տեղ չկայ. նա նման է բուռն հեղեղներին ու յորդառապ ջրերին, որ ողողում են երկիրը, եւ երկրին հանգստութիւն է բերելու: Եփրեմի վարձկաններիդ հպարտության պսակը ուրբի կոխան պիտի լինի, եւ բարձր լեռան գագաթին յուսոյ ծաղիկը փառքից պիտի թառամի ինչպէս վաղահաս թուզ, որ, երբ որեւէ մէկը նկատում է, դեռ ձեռքը չառած՝ ուզում է կոլ տալ: Այն օրը Զօրութիւնների Տէրը յոյսի նրբահիւս պսակ պիտի դառնայ՝ պատրաստուած ի փառս ժողովրդի մնացորդների, որպէսզի նրանք լինեն հոգով արդար ու դափասարանի երկիւղով յետ կանգնեն ծուլութիւնից: Արդարեւ, նրանք մոլորուած են գինիով, նրանք իրենց կորցրին օդու համար. քահանան ու մարգարէն օդու համար յիմարացան, գինու համար ցնորուեցին. օդով հարբած՝ նրանք դանդաջեցին ու մոլորուեցին, որովհետեւ դա ինքնին յիմարութիւն է: Թող այդ մոլութիւնն անէծքի բաժին դառնայ, որովհետեւ այդ մոլութիւնը ազահուլութիւնից է: Ո՞նք պատմենք չարիքների մասին, ո՞նք գուժենք այդ, կայրից բաժանուածների՞ն, կրծքից կտրուածների՞ն: Ո՞չ, ընդունիր նեղութիւններ նեղութիւնների վրայ. ընդունիր կասկածներ կասկածների վրայ: Մի քիչ էլ, մի քիչ էլ ընդունիր շրթունքներիդ անզգամութեան համար. այդ ժողովրդի հետ խորթ լեզուով պիտի խօսեն եւ ասեն դրանց, թէ քաղցածի հանգիստը դա է, եւ դա է աղէտը. բայց նրանք չեն կամենում լսել: Ներսեանք նրանց է ուղղուած Տիրոջ խօսքը. «Ընդունիր նեղութիւններ նեղութիւնների վրայ. ընդունիր կասկածներ կասկածների վրայ: Մի քիչ էլ, մի քիչ էլ ընդունիր, մինչեւ որ գնան, թիկունքի վրայ տապալուեն, խորտակուեն, փանջուեն ու մեռնեն»: Ուրեմն լսեցէք Տիրոջ խօսքը, ո՞վ նեղուած մարդիկ եւ Երուսաղէմի ժողովրդի իշխաններ: Դուք ասացիք. «Ուխտ կնքեցինք դժոխքի հետ եւ դաշինք կնքեցինք մահուան հետ. եթէ փոթորկուող մրրիկ էլ բարձրանայ, մեզ վրայ չի գայ, քանզի սուտը մեզ համար յոյս դարձրինք, ուրեմն սպութեամբ էլ կը պաշտպանուենք»: Դրա համար էլ այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Ահա ես Միոնի հիմքում մեծագին քար եմ դնում, պարուական ու ազնիւ անկիւնաքար՝ նրա հիմքում, եւ ով որ հաւաքայ նրան՝ չի ամաչի: Յոյսով պիտի հաստատուեն իմ իրաւունքը եւ կշեռքով՝ իմ ողորմութիւնը, եւ իզուր իրենց յոյսը պիտի դնեն սպութեան վրայ՝ ասելով, թէ՛ «Մեզ չի հասնի մրրիկը, չի վերացնի մահուան հետ կնքած մեր ուխտը»: Չեր յոյսը, որ դժոխքի վրայ է, չի հաստատուելու, որովհետեւ եթէ փոթորկուող մրրիկը սպառնայ, ուրբի տակ պիտի գնաք: Իսկ երբ այն գայ անցնի, պիտի վերցնի ու փանի ձեզ, առաւօտից առաւօտ, օր ու գիշեր պիտի անցնի, եւ դուք պիտի լինէք չարիքների կասկածի մէջ: Ո՞վ դուք նեղեալներ, սովորեցէք լսել: Մարմնէկ եւս չենք կարող, որովհետեւ երբ հաւաքուեցինք, տկարացանք ինչպէս ամբարիշտների լեռը: Տէրը, բարկութեամբ լի, յառնելու է Գաբաւոնացիների հովտում եւ կարարելու է իր գործը, դառն գործը, քանզի նրա բարկութիւնը օտարի պէս է դարելու, եւ օտարի պէս է վրայ հասնելու նրա դառնութիւնը: Իսկ դուք մի՛ ցնծացէք, որ չամբանա՞ն ձեր կապանքները, քանզի Տիրոջից, Զօրութիւնների Տիրոջից լսեցի այնպիսի հաստատում ու կտրուկ բաներ, որ Նա կարարելու է ողջ երկրի վրայ: Ունկնդիր եղէք եւ անսացէ՛ք իմ ձայնին, ո՞չ որբե՛ք եւ լսեցէ՛ք իմ խօսքերը: Մի՛թէ հերկուորն ամբողջ օրը կը հերկուի, կամ մի՛թէ սերմը նախապէս կը ցանի, քանի դեռ նա հողը չի հերկել: Մի՛թէ նախ նրա երեսը չի փխրեցնի, յետոյ մի փոքր արջնդեղ եւ չաման չի ցանի, ապա սահմանուած տեղում ցորեն ու գարի, կորեկ ու հաճար չի սերմանի: Իսկ դու պիտի սովորես դա քո Աստուծոյ արդարութեամբ, որով եւ ուրախ ես լինելու: Արջնդեղը կարսելով չի մաքրուի, եւ կամնասայլի անիւղ չամանի վրայ չեն պտտեցնի. արջնդեղը թակիջով է ձեծուում-անջարուում, իսկ չամանը հացով է ուրուում: Բայց ես ձեզ վրայ յախտեան չպիտի բարկանամ, եւ ոչ էլ իմ դառնութեան ձայնն է ձեզ ճնշելու: Այս իմաստուն գործերը եղան Զօրութիւնների Տիրոջից: Արդ, մարմեցէ՛ք, վերացրէ՛ք ձեզնից ձեր ունայն միսիթարութիւնը:

29 Վայ քեզ, Արիէ՛լ քաղաք, Արիէ՛լ, որը Դաւիթը պաշարեց, քանզի փօսերը խառնուեցին իրար: Արմարիք հաւաքեցէք եւ փարեցցարի կերէ՛ք, կերէ՛ք Մովաբի հետ միասին: Ես նեղը պիտի գցեմ Արիէ՛լին, որ նրա զօրութիւնն ու մեծութիւնը իմը լինեն: Ես Դաւիթի պէս պիտի պաշարեմ քեզ, պատմեմք քեզ շուրջանակի եւ քո շուրջըրորը աշտարակներ պիտի կանգնեցնեն: Եւ քո խօսքերը դէպի հողը պիտի խոնարհուեն, քո պարզամտները գետնի մէջ մտնեն. քո կանջը պիտի լինի ինչպէս վիուկներինը, եւ հողի ընդերքում քո ձայնը պիտի տկարանայ: Ամբարիշտների մեծութիւնը պիտի դառնայ անուի փոշու նման, քեզ գրկողների բազմութիւնը՝ մաղում խնկի պէս: Եւ մի ակնթարթում այցելութեան պիտի գայ Զօրութիւնների Տէրը՝ թնդիւնով, որպարմով ու բարձրաբարբառ կանչով, փոթորկուած մրրիկով եւ լափող կրակի բոցով: Ինչպէս գիշերուայ երագի մէջ յայտնուած տեսիլքում, բոլոր հեթանոսների բազմութիւնը յարձակուելու է Երուսաղէմի ու այնտեղ հաւաքուածների վրայ, նաեւ նրանց վրայ, որոնք նեղում են նրան: Բայց ինչպէս որ երագի մէջ քաղց են գգում եւ ուրում ու արթնանալով տեսնում, որ դա սին երագ էր, եւ կամ ինչպէս մէկը, որ երագում ծարաւում է եւ խմում ու արթնանալով նորից ծարաւ է մնում, եւ իզուր է անցնում հոգու այդ ցանկութիւնը, - այդպէս պիտի լինի նաեւ բոլոր հեթանոսների մեծութիւնը, որոնք զօրքով հաւաքուեցին եւ ելանընդդէմ Երուսաղէմի եւ Միոն լեռան: Ապշահար եղաք, յիմարացաք, թմրեցիք, է՛լ աւելի թմրեցիք, հարբեցիք, բայց ոչ գինուց եւ ոչ էլ օդուց. քանզի Տէրը ձեզ յիմարութեան ոգի խմեցրեց եւ խցանեց ձեր, ձեր մարգարէների, ձեր իշխանների ու ձեր փեսանողների աչքերը: Թող այս բոլոր պարզամտները ձեզ համար լինեն ինչպէս կնքուած նամակի խօսքեր, որը երբ փան որեւէ գրագէտ մարդու եւ ասեն նրան՝ ընթերցի՛ր այդ, պիտի ասի. «Չեմ կարող ընթերցել, որովհետեւ կնքուած է»: Եւ նոյն գիրը պիտի փան մի մարդու ձեռքը, որը փառեր չի ճանաչում, ու ասեն նրան՝ ընթերցի՛ր այդ, նա պիտի պարասխանի՛ կարդալ չգիտեմ: Տէրն ասում է. «Այս ժողովուրդը մօտ է ինձ իր բերանով, իր շրթունքներով է մեծարում ինձ, բայց սրտով հեռացել ու մեկուսացել է ինձնից. գուր է ինձ պաշտում, մարդկանց պարտիրաններն ու վարդապետութիւններն է ուսուցանում: Դրա համար ես էլ պիտի փոխեմ այդ ժողովրդին, պիտի այլափոխեմ նրան, պիտի կորցնեմ իմաստունների իմաստութիւնը եւ արհամարհեմ խորհրդականների խորհուրդները»: Վայ նրանց, ովքեր խորին խորհուրդներ են խորհում, բայց առանց Տիրոջ. վայ նրանց, ովքեր թաքուն խորհուրդներ են խորհում, ու նրանց գործերը խաւարի հետ են: Նրանք ասում են. «Ո՞վ կը տեսնի մեզ, ո՞վ պիտի իմանայ, թէ ինչ ենք անում»: Բայց չէ՛՛ որ դուք բրուտի կաւ էք. մի՛թէ սրեղծուածն իր սրեղծողին կ'ասի, թէ՛՛ դո՞ն չես ինձ սրեղծել, կամ արարածն՝ Արարչին, թէ՛՛ իմաստութեամբ չես արարել ինձ: Շարք չէ՛՛ քիչ ժամանակ կ'անցնի, եւ Լիբանանը կը դառնայ ինչպէս Քերմէլ լեռը, իսկ Քերմէլն անտառ կը համարուի: Այն ժամանակ խուլերը պիտի լսեն այդ

գրուածքի խօսքերը, եւ խաւարի ու մէզի մէջ գրնուող կոյրերի աչքերը պիտի փեւսնեն. աղքատներն ուրախութեամբ պիտի գնծան Տիրոջ համար, եւ յոյսը կորցրած մարդիկ պիտի լցունեն խնդութեամբ: Անօրէնը պիտի վերանայ, 20
 ամբարտաւանը պիտի անհետ կորչի, անիրաւները պիտի ոչնչանան չարիքների մէջ, նրանց հետը նաեւ նրանք, 21
 ովքեր խօսքով սրիպում էին մարդկանց մեղանչել, իրենց յանդիմանողների բոլորի դռներին թակարդ էին լարում
 եւ անարդարութեամբ ծռում իրաւունքը: Ուստի եւ Տէրն այսպէս է ասում Յակոբի փան մասին, որ նա ընկերաց
 Աբրահամից. «Ինչն Յակոբը չի անաչելու, Իսրայէլը հիմա երեսի գոյնը չի փոխելու, բայց երբ նրանց որդիները 23
 փեւսնեն իմ գործերը, պիտի սրբացնեն իմ անունը, պիտի սրբացնեն Յակոբի սրբին ու պիտի երկնչեն Իսրայէլի
 Աստուծոյ: Դոգով մոլորութեանները պիտի ճանաչեն իմաստութիւնը, փրփնջացողները պիտի սովորեն հնազանդուել, 24
 թոթովախօս լեզուները պիտի սովորեն բարբառել խաղաղութիւն»:

Այսպէս է ասում Տէրը. «Վայ ձեզ, ապարանք որդիներ, քանզի խորհուրդ էք անում, բայց ոչ իմ կամքով, դաշինք 30
 էք կռում, բայց ոչ իմ հոգով, մեղքերի վրայ մեղքեր էք բարդում: Առանց ինձ հարցնելու գնում իջնում էք Եգիպտոս
 փացիների երկիրը՝ Փարաւոնից օգնութիւն գրնելու եւ եգիպտացիներին ձեզ թիկունք դարձնելու: Բայց Փարաւոնի 3
 պաշտպանութիւնը ձեզ համար ամօթ է լինելու, իսկ եգիպտացիներին ապաւինելը՝ նախարհիք. քանզի Տայանիս 4
 երկրում իշխանները չար պապագամարերներ են. գուր փեղը ջանք կը թափեն մի ժողովրդի համար, որից ոչ շահ 5
 եւ ոչ էլ օժանդակութիւն ու օգուտ է լինելու իրենց, այլ՝ ամօթ ու նախարհիք»: Տեսիք անապարտում նեղութեան եւ
 փառապանքի մէջ գրնուող չորքոփանիների մասին: Առիծն ու առիծի կորիւնը եւ իժերն ու թռչող իժերի ձագերը, 7
 իրենց գանձերը բարձած էշերին եւ իրենց հարստութիւնը դրած ուղիների վրայ, գնում են մի ազգի մօտ, որից իրենց
 օգուտ ու օժանդակութիւն չի լինելու, այլ՝ ամօթ ու նախարհիք: Եգիպտացիներին, որոնք իզուր եւ ապարդիւն 8
 են օգնում ձեզ, յայտնի՛ր. «Չուր է ձեզնից սրբացած մեր միսիթարանքը»: Արդ, նստի՛ր ու գրի՛ր փախարակի վրայ 9
 եւ գրքի մէջ, որպէսզի դա պահպանուի իր ժամանակի համար եւ յախտեանս յախտենից, քանզի ժողովուրդն 10
 անհաւար է, որդիները՝ սուր, որոնք չկամեցան հետեւել Աստծու օրէնքին: Նրանք մարգարէներին ասում էին. 11
 «Մի՛ մարգարեացէք, այլ խօսեցէ՛ք մեզ հետու մեզ պարմեցէ՛ք մի այլ մոլորութեան մասին. մեզ յէր դարձրէք այդ 12
 ճանապարհից, հեռացրէ՛ք մեզ այդ շաւղից, մեր միջից հանեցէ՛ք Իսրայէլի Աստծու օրէնքները»: Դրա համար էլ 13
 այսպէս է ասում Տէրը՝ Իսրայէլի սուրբը. «Որովհետեւ դուք անարգեցիք այդ խօսքերը եւ ապաւինեցիք սնտփի սրին,
 փրփնջացիք եւ յոյս դրիք դրա վրայ, այդ պարճառով էլ ձեր մեղքերը ձեզ համար պիտի դառնան այն անառիկ 14
 քաղաքի՝ իսկոյն խորտակուած պարսպի պէս, որը գրաւուած է, եւ որին հասել է յանկարծակի կործանում: Նրա 15
 կործանումը նման է լինելու բրուսի խեցէ անօթի ջարդուելուն, այնքան մանր փշրուած, որ որեւէ մէկը դրանից մի
 կտոր էլ չգտնի, որպէսզի դրանով կրակ վերցնի եւ կամ կարողանայ մի քիչ ջուր առնել»: Այսպէս է ասում Տէրը՝ 16
 Իսրայէլի սուրբ Աստուածը. «Երբ դարձի գաս եւ հոգոց հանես, այն ժամանակ կ'ապրես եւ կ'իմանաս, թէ որպէս
 ես գրնում»: Որովհետեւ յոյսդ դրել էիր սնտփի բաների վրայ, դրա համար էլ սնտփի դարձաւ եւ ձեր օրութիւնը: 17
 Դուք չէիք կամենում լսել, այլ ասում էիք. «Մենք կը փախչենք մեր արագընթաց երիվարներով»: Դրա համար էլ փախստական 18
 պիտի դառնաք: Ասում էիք. «Մենք կը փախչենք մեր արագընթաց երիվարներով»: Դրա համար առաւել արա-
 գընթաց պիտի լինեն նրանք, որոնք ձեզ հալածելու են. քանզի մէկի աղաղակից հազարը պիտի փախչի, հինգի 18
 աղաղակից՝ փարս հազարը, մինչեւ որ մնաք լերան վրայ ցցուած ձողի նման եւ կամ ինչպէս բլրի վրայ կանգնեցուած
 քարակոթող: Սակայն շուրջով Աստուած նորից գթալու է ձեզ, վեր է կենալու, որպէսզի ողորմի ձեզ: Տէր Աստուած 19
 մեր դարաւորն է: Երանի՛ բոլոր նրանց, ովքեր սպասում են նրան, որովհետեւ արդար ժողովուրդը պիտի բնակուի 20
 Սիոնում: Եւ Երուսաղէմը լալով պիտի պաղարի, թէ՛ ողորմի՛ր ինձ: Պիտի ողորմի քեզ, պիտի գթայ քո ձայնին ու
 աղաղակին, հէնց որ փեւսի ու լսի քեզ: Տէրը նեղութեան մէջ քեզ՝ հաց եւ թշուառութեան մէջ ջուր պիտի փայ. 21
 էլ քեզ չեն մօտենալու նրանք, ովքեր մոլորեցնում էին քեզ, որովհետեւ աչքերդ բացուելու են քեզ մոլորեցնողների
 հանդէպ, եւ ականջներդ քեզ մոլորեցնողների յետեւից լսելու են նրանց ասած խօսքերը, թէ՛ «Մա է ճանապար- 22
 հը, այսպէտղով գնանք», եւ կամ թէ՛ «Դէպի աջ, կամ դէպի ձախ»: Դու պիտի պղծես արծաթապար եւ ոսկեպար 23
 կուռքերը, պիտի փշրես դրանք եւ թափես ինչպէս դաշտանի ջուր, ինչպէս աղը՝ պիտի հեռացնես դրանք: Այն 24
 ժամանակ քո հողի սերմերի համար անձրեւ պիտի լինի, քո հողի հացն ու բերքը պիտի լինեն առաք ու յուռթի, եւ
 այն օրը քո հօտերը պիտի արածեն փարթամ ու ընդարձակ վայրում: Ձեր արջառներն ու եղները, որոնք հողն են 25
 վարում, պիտի ուրեն յարը՝ խառնուած գարու հետ, որ բերելու են կալից: Այն օրը բոլոր բարձր լեռների եւ բոլոր 26
 բարձրաբերձ բլուրների վրայ ջուր պիտի բխի, երբ ոչնչանան շաքերը, եւ կործանուեն աշտարակները: Այն օրը 27
 լուսնի լոյսն արեգակի լոյսի պէս պիտի լինի, իսկ արեգակի լոյսը պիտի լինի եօթնապարիկ շաք, պիտի դառնայ
 եօթը օրուայ լոյսի չափ, ու Տէրը պիտի բուժի իր ժողովրդի կրած հարուածը, պիտի բուժի քո վերքերի ցաւերը: 28
 Ահաւասիկ, երկար փարիներ ու բազում ժամանակներ անց պիտի գայ Տիրոջ անունը՝ բարկութեամբ վառուած եւ
 փառքով լի. բարկութեամբ լի են լինելու նրա շուրթերի ու բերանի խօսքերը: Նրա բարկութիւնն ու ցասումը կրակի 29
 պէս պիտի լափեն, իսկ նրա հոգին, ինչպէս ձորը լցուող յորդահոս հեղեղ, պիտի հասնի մինչեւ պարանոցը: Եւ
 պիտի բաժանի ու խռովութեան մարմնի ազգերին՝ իրենց սնտփի մոլորութեան համար, պիտի հալածի նրանց մոլո- 30
 րութիւնը եւ նրանց հանի միմեանց դէմ: Մի՛թէ դուք հանապազ ուրախութեամբ պիտի մտնէք իմ սրբութիւնները, 31
 մի՛թէ ամէն ժամ փօսախմբութիւններով, ցնծութեամբ ու փողերով պիտի մուտք գործէք Տիրոջ լեռը՝ Իսրայէլի սուրբ
 Աստծու մօտ: Տէրը լսելի պիտի դարձնի իր փառաւոր ձայնը, ցոյց պիտի փայ իր բազկի զայրոյթը՝ սրբութեամբ 32
 ու ցասման ամենակուլ բոցով, կրակ սփռող իր ահաւոր բարկութեամբ, ինչպէս եւ ջրհեղեղով ու սաստկապարտափ
 կարկուտով: Աստուծանցիները պիտի ընկճուեն Տիրոջ ձայնից եւ այն հարուածներից, որ Նա հասցնելու է նրանց: 33
 Եւ իրենց օգնականները, որոնց վրայ յոյս էին դրել, ամէն կողմից շրջապարման մէջ են առնելու նրան. փողերով
 ու թմբուկով նրանք շաք անգամ փոխնիփոխ պիտի կռուեն նրանց դէմ ու ոչ թէ վաղօրօք, այլ հէնց ժամանակին
 վրէժխնդրի պիտի լինեն նրանցից: Եւ արդ, մի՛թէ ձեզ համար եւս նախարեսուած է թագաւորել: Խոր ձորի մէջ 34
 փայտ է դիզուած, մեծ փայտակոյրն է բորբոքուել հրով. Տիրոջ զայրոյթն է բորբոքուած, ինչպէս ձմեռով լի ձոր:

Վայ նրանց, ովքեր օգնութիւն գրնելու համար իջնում են Եգիպտոս, ովքեր հեծեալներին ու մարտակառքերին 31
 են ապաւինում, թէ շաք են, եւ ձիերի մեծ բազմութեանը. նրանք Իսրայէլի սրբի վրայ յոյս չեն դնում, Աստծուն չեն

2 փնտրում: Բայց Տէրն իմաստուն է, նրանց վրայ չարիք է բերելու, եւ նրա խօսքը չի անարգուի. նա կը կանգնի
3 չար մարդկանց փնտրի, նրանց սնուցի յոյսի վրայ: Եգիպտացի մարդուն են ապաւինում եւ ոչ թէ Ասորուն, ձիերի
մարմիններին, «բայց օգնութիւն չի լինի. Տէրը իր ձեռքը կ'երկարի նրանց վրայ, եւ օգնողները փանջանքի կ'ենթար-
4 կունեն, իսկ նրանցից օգնութիւն սպասողները կը կործանուեն, ամէնքն անխփիր կ'ոչնչանան: Այսպէս ասաց ինձ
Տէրը. «Ինչպէս որ առիծը եւ առիծի կորիւնը մռնչում են դէպի այն որսը, որի վրայ են յարձակուում, այնպէս էլ ինքը
5 պիտի բացականցի, լեռները լցնի իր ձայնով, եւ նրանք պարտութեան պիտի մատնուեն, նրա բարկութեան աստ-
6 կութիւնից պիտի հալուեն. այդպէս է իջնելու Զօրութիւնների Տէրը Սիոն լեռան եւ նրա բլուրների վրայ»: Ինչպէս
թեաւածող թռչունները, այդպէս էլ Զօրութիւնների Տէրը պիտի հովանի լինի Երուսաղէմին, նրա թիկունքին կանգնի,
7 օգնի, փրկի եւ ապրեցնի: Դարձէք դէպի Տէրը, ո՛վ Իսրայէլի որդիներ, որ գաղտնի ու չար խորհուրդներ էք խորհում.
8 քանզի այն օրը մարդիկ պիտի վերացնեն իրենց արծաթէ եւ ոսկէ կուռքերը՝ իրենց ձեռքերի գործած մեղքերը: Եւ
9 ասորեստանցիներ պիտի ընկնին, բայց ոչ մարդու սրով. մարդու սուրը չի ուրելու նրան, նա փախուստի պիտի մատ-
10 նուի, բայց ոչ սուսերի պարճառով. նրա երկրպարտները եւս պարտութեան պիտի մատնուեն: Նրանք, ովքեր
11 բանարկուածների պէս թաքնուած են լինելու ժայռերի մէջ, նոյնպէս պարտութեան են մատնուելու. փախչողն էլ
12 պիտի բռնուի: Այսպէս է ասում Տէրը. «Երանի՛ նրան, ով զաւակ ունի Սիոնում, եւ ում փանեցիները Երուսաղէմում
են»:

32. 2 Ահա մի թագաւոր, որ արդարութեամբ պիտի թագաւորի, եւ իշխաններ, որոնք իրաւունքով պիտի իշխեն: Եւ
այն մարդը, որն իր մութերն է թաքցնում, այնպէս պիտի լինի, ինչպէս յորդ ջրերի մէջ թաքնուած մէկը: Իսկ Սիոնը
3 նմանուելու է մի փառաւոր զեպի, որ յորդել է փոչորուած երկրում: Այլեւս յոյս չեն դնելու մարդկանց վրայ, այլ
4 իրենց ականջները պահելու են լսելու համար. փկարների սրտերը պիտի անսան ու հնազանդուեն, թոթովախօս
5 լեզուներն արագօրէն պիտի սովորեն բարբառել խաղաղութիւն: Էլ չեն դիմելու յիմարին, որ լինի իրենց իշխան, եւ
6 ոչ էլ քո պաշտօնեաներն են ասելու, թէ՛ լուռ կաց. քանզի յիմարը յիմարութիւն դուրս կը փայ եւ իր սրտում փուչ
7 բաներ կը մտածի՝ անօրէնութիւն անելով, Ասորու մասին մոլորութիւններ խօսելով, հալածելով քաղցած հոգիներին
8 եւ ծարաւած մարդկանց դափարկ արձակելով: Զարագործներն անօրէն խորհուրդներ են խորհում՝ անիրաւ խօսքե-
9 ռով ապականելով խեղճերին եւ դպրի ժամանակ արհամարհելով աղքատների խօսքը. իսկ արդարները իմաստուն
10 բաներ են խորհում, եւ այդ խորհուրդը կայ ու կը մնայ: Ո՛վ բարեկեցիկ կանայք, եկէք ականջ դրէք իմ ձայնին,
11 եւ դուք, դուստրեր, խոհեն եղէք ու լսեցէք իմ խօսքերը: Յատու ու փազնապով պիտի յիշէք փարեկան փոսերի
12 օրերը, քանզի այգեկոյտը նուազեց, ցանքսը դադարեց, եւ այլեւս յետ չեն գալու: Զարհուրեցէք, բարեկեցիկներ,
13 փրկմանցէք, մեծամիտներ, հանուեցէք, մերկացէք, քորձ հագէք, լաց եղէք եւ կոնք ծեծեցէք սիրելի հանդերի հա-
14 մար եւ այգիների բերքի համար: Իմ ժողովրդի հողում փուչ ու մոլախոտ պիտի բուսնի, եւ բոլոր ապարանքների
15 միջից ուրախութիւնը պիտի վերանայ. փարթամ քաղաքի ապարանքները պիտի լքուեն: Պիտի լքեն այդ քա-
16 ղաքի հարստութիւնը եւ ցանկալի փնտրը, քո ասանները յափտենապէս քարանձանների պիտի վերածուեն, ցիւրերը
17 պիտի գուարճանան այնպեղ, եւ հօտերը պիտի արածեն, մինչեւ որ բարձրից ձեզ վրայ գայ Նոզին, եւ Քերմէլն
18 անապար դառնայ, Քերմէլ լեռն անպառ համարուի, եւ իրաւունքը հանգրուանի անապարում, արդարութիւնը
19 բնակուի Քերմէլում: Արդարութեան գործերը խաղաղութեամբ պիտի կատարուեն, արդարութիւնը անողորութիւն
20 պիտի հասարակի, յոյս ունեցողները յափտեան պիտի մնան: Եւ իմ ժողովուրդը պիտի բնակուի խաղաղութեան
21 քաղաքում, պիտի բնակուի յոյսով եւ լինի ապահով ու հանգիստ: Եթէ կարկուտ էլ թափուի, նրանց վրայ չի գալու:
22 Անպառնում բնակուողները նոյնպէս պիտի լինեն այնպէս ապահով, ինչպէս նրանք, որոնք դաշտում են: Երանի՛
նրանց, ովքեր սերմ են ցանում այն բոլոր ջրերի մօտ, ուր ոտք են դնում եզն ու էշը:

33 Վայ՛ նրանց, ովքեր թշուառացնում են ձեզ: Սակայն ձեզ ոչ ոք չի կարող թշուառութեան մատնել. ով որ
արհամարհում է, ձեզ չէ, որ արհամարհում է, քանզի ձեզ արհամարհողները պարտութեան պիտի մատնուեն. ինչպէս
2 որ ձորների վրայի ցեղը, այնպէս էլ նրանք պարտութեան պիտի մատնուեն: Տէր, ողորմի՛ր մեզ, քանզի մենք մեր
յոյսը դրել ենք քեզ վրայ: Անհաւատների սերունդը կործանուեց, իսկ մեր փրկութիւնը նեղութեան ժամին քեզնից
3, 4 է գալու: Զո՛ւ ձայնի ահից ժողովուրդները յիմարացան, եւ քո երկիւղից հեթանոսները ցրուեցին: Ահա ձեր մեծ ու
փոքրի կողոպուտը պիտի հաւաքուի այնպէս, ինչպէս մէկը, որ մորեխի է հաւաքում փոսից. այդպէս էլ ծաղրելու են
5 ձեզ: Սուրբ է մեր Տէր Աստուածը, որ բարձունքներում է բնակում, որի շնորհիւ Սիոնն իրաւունքով ու արդարու-
6 թեամբ է լցուել: Նրանք իրաւացիօրէն պարտութեան մատնուեցին, իսկ մեր փրկութիւնը պիտի լինի մեր գանձերի
7 շնորհիւ: Մեզ հասան Տիրոջ իմաստութիւնը, հանճարը եւ աստուածապաշտութիւնը. ահա դրանք են արդարութեան
8 գանձերը: Ահաւասիկ նրանք սարսափում են ձեր ահից. ումից որ վախենում էիք, իրենք են ձեզնից վախենում.
9 պարզամտութիւններ են ուղարկում, որպէսզի դառնօրէն լաց լինելով՝ խաղաղութիւն աղերսեն: Նրանց ճանապարհ-
10 ները կտրուեցին, հեթանոսների ահը հանդարտուեց, եւ վերացաւ նրանց հետ կնքուած ուխտը. այլեւս նրանց մարդ
11 մի՛ համարէք: Սուգ արեց եւ փկարացաւ երկիրը, Լիբանանն անօթահար եղաւ, Սարոնը մարգագետնի դաշտի
12 վերածուեց, Գալիլիան եւ Կարմէլոսը մերկացան: «Այժմ ելնելու են ես, - ասում է Տէրը, - այժմ փառաւորուելու են,
13 այժմ բարձրանալու են: Ահա պիտի փնտրէք, ահա անօթահար պիտի լինէք, գութ պիտի լինի ձեր հոգու գորութիւնը,
14 եւ կրակը ձեզ պիտի ճարակի: Նեթանոսները ազարակի մէջ խանձուած փշի նման պիտի դառնան՝ այրուած ու լքու-
15 ւած: Թող հեռուում գրնուողները լսեն՝ ինչ որ կատարեցի, եւ մօտ եղողները ճանաչեն իմ գորութիւնը»: Անօրէնները
16 մերժուեցին Սիոնից. դողն է բռնել ամբարիշտներին: Եւ արդ, ո՛վ պիտի պարմի ձեզ, թէ կրակը բորբոքուել է, կամ
17 ո՛վ պիտի յայտնի ձեզ յափտենական կայանի մասին: Ո՛վ արդարութեամբ է ընթանում, խօսում ճշմարիտ ուղու
18 մասին, արտում անօրէնութիւնն ու անիրաւութիւնը, իր ձեռքերը հեռու պահում կաշառքից, ծանրացնում ականջները,
19 որպէսզի չլսի արեան վրիժառութեան մասին, փակում աչքերը, որպէսզի անարդարութիւնը չընեսնի, « նա հասար-
20 քուն ապառաժի բարձր անձաւի մէջ է բնակուելու. հաց պիտի փրուի նրան, ջրով եւս ապահովուած պիտի լինի նա:
21 Դուք փնտնելու էք թագաւորին իր փառքի մէջ, ձեր աչքերը հեռուցի դիպելու են երկիրը, ու ձեր հոգին խորհելու է
22 Ասորու երկիւղի մասին: Ո՛ր են գրագիրները, ո՛ր են խրատարները, ո՛ր է նա, որի ձեռքին է ժողովրդի մեծ ու
23 փոքրին սնուցողների հաշիւը. նա խորհրդի չնստեց ժողովրդի հետ, որն անպեղեակ էր ու ծանրալեզու, որովհետեւ

չեր լսում. վարթարացած մի ժողովուրդ, որ լսածի մասին չէր ուզում մտածել: Ահա մեր փրկության քաղաք Սիոնը. ձեր աչքերը պիտի փռվեն Երուսաղեմ քաղաքը՝ մեծացած, այնպիսի վրաններով, որոնք չեն փրկաբերություն, յախբեանս յախբենից չեն շարժուելու նրա վրանների ցցերը, չեն խզուելու և դրանց պարանները, քանզի ձեզ համար մեծ է Տիրոջ անունը: Ձերն է լինելու այն երկիրը, ուր գեպերը և ջրանցքները լայնահուն են ու ջրառար. այն ճանապարհով դու այլևս չես գնալու, չես գնալու և քո վարած նաւերը, որովհետեւ մեծ է մեր Աստուածը և մեզ չի անարեւի: Տերն է մեր հայրը, Տերն է մեր դափաւորը, Տերն է մեր իշխանը, Տերն է մեր թագաւորը, Տերն է մեր փրկիչը, նա է փրկելու մեզ: Կտրուեցին քո պարանները, որովհետեւ չդիմացան, կայսն էլ թեքուեց և չի բացելու առագաստը ու չի պարզելու դրօշը մինչև կորստեան մաքսուելը՝ Այնուհետեւ բազում կաղեր աւարառութիւն պիտի կարարեն: Ժողովուրդը, որ բնակուած է դրանց մէջ, չպիտի ասի, թէ՛ փանջուեցինք, որովհետեւ նրա մեղքերին թողութիւն է լինելու:

Մօտ եկէք ու լսեցէք, ո՛վ հեթանոսներ, ականջ դրէք, ո՛վ իշխաններ. թող լսի երկիրը՝ իր մէջ գրնուողների հետ, աշխարհը՝ իր մէջ ապրող ժողովուրդների հետ: Տիրոջ գայրոյթը բոլոր ազգերին է ուղղուած, բարկութիւնը նրանց բոլոր բազմութիւնների դէմ է, որպէսզի ոչնչացնի նրանց՝ մարմնելով սպանութեան. իսկ նրանց վիրաւորները պիտի ընկնեն դիպապասար, նրանցից նեխահոտ պիտի փչի, լեռները պիտի թրջուեն նրանց արեամբ: Երկնային բոլոր գորութիւնները պիտի հալուեն, երկինքը մագաղաթի պէս պիտի գալարուի, բոլոր աստղերը ցած պիտի թափուեն ինչպէս որթաբոսնիկի փրեւե կամ ինչպէս թզենուց վայր ընկնող փրեւե: Մտրն իմ, որ հարբել է երկնքում, այժմ իջնելու է եղոմայեցիների վրայ և կորստեան դափապարտուած ժողովրդի վրայ՝ դափաստանի համար: Տիրոջ սուրը յազեցել է արեամբ, ուռել է գառների, ցուլերի ու խոյերի ճարպով, քանզի Տիրոջ համար Բոսորայում՝ զոհաբերութիւն, իսկ եղոմայեցիների երկրում մեծ սպանող է լինելու: Նրանց հետ պիտի ճգնուեն մեծամեծները, նաեւ խոյերն ու ցուլերը. երկիրը պիտի հարբի նրանց արեամբ, և հողը նրանց ճարպով պիտի լցուի: Արդարեւ, Տիրոջ դափաստանի օրն է, Սիոնի դափաստանի հափուցման փրփին. և նրա ձորերը ձիւթ պիտի դառնան, իսկ նրա հողը՝ ծծումբ. նրա հողը, ինչպէս ձիւթ, գոր ու գիշեր պիտի վառուի և յախբենապէս չի հանգչելու: Նրա ծովը վեր պիտի բարձրանայ, և նա սերնդից սերունդ պիտի աւերուի, շատ ու շատ ժամանակներ պիտի աւերուի, և չի լինելու ոչ ոք, որ անցնի այնպէս: Այնպէս բնակութիւն պիտի հաստատեն թռչուններն ու ոգնիները, ցիւներն ու ագռաւները, նրա մէջ պիտի ջնջուեն ու աւերակ դառնան չափուած սահմանները, յուշկապարիկները պիտի բնակուեն այնպէս: Նրա իշխանները պիտի դաղարեն գոյութիւն ունենալուց, նրա թագաւորներն ու մեծամեծները պիտի կործանուեն: Նրա քաղաքներում և ամրոցներում փշաբեր ծառ պիտի բուսնի: Համբարուների բնակարեղի և ջայլամների հանգրուան պիտի դառնայ նա, ուր դեւերն ու յուշկապարիկներն են հանդիպելու և միմեանց ձայն փայլու: Այնպէս պիտի հանգրուանեն յուշկապարիկները, որովհետեւ իրենց համար հանգիստ են գտնելու: Այնպէս ոգնին ձագեր պիտի հանի, և երկիրը գոռութեամբ սնուցելու է նրա ձագերին: Այնպէս միմեանց են հանդիպելու եղջերուները և իրար երես են փռնելու. նրանք թուով պիտի բազմապարկուեն, նրանցից մէկն անգամ չի նուազելու, ընկերն ընկերոջ պակաս չի գգալու, քանզի Տերն է այդպէս հրամայել նրանց, Նրա Հոգին է նրանց հաւաքել: Նա է նրանց այդ վիճակին արժանացրել, նրա ձեռքն է նրանց կեր բաժանել՝ յախբեանս յախբենից: Նրանք պիտի ժառանգեն սերնդից սերունդ և հանգրուան գտնեն այնպէս:

Թող ուրախանայ ծարաւած անապարը, թող ցնձայ անապարը ու ծաղկի ինչպէս շուշանը: Թող ծաղկի ու ցնձայ Յորդանանի անապարը. նրան պիտի փրոտի եւ փառքը Լիբանանի, եւ պարիւր Կարմելոսի, ու իմ ժողովուրդը պիտի փռնի փառքը Տիրոջ ու վեհութիւնը մեր Աստծու: Ո՛ժ առէք, լքուած ձեռքեր ու փկարացած ծնկներ, մխիթարուեցէ՛ք, թուլասիրտ մարդիկ, գօփեպնդուեցէ՛ք և մի՛ երկնէք: Ահաւասիկ մեր Աստուածը դափաստանով պիտի հափուցի և վրէժխնդիր լինի, նա ինքը պիտի գայ ու փրկի մեզ: Այն ժամանակ կոյրերի աչքերը պիտի բացուեն, և խուլերի ականջները լսեն: Այն ժամանակ կաղը եղջերուի պէս պիտի վազի, և ծանրախօսների լեզուն պարզ պիտի դառնայ, քանզի ջուր պիտի բխի անապարում, և գեպ՝ ծարաւած հողում: Ջրագուրկ փրկող լճակների պիտի վերածուեն, և փոջորուած հողում աղբիւրի ջրեր պիտի բխեն: Այնպէս թռչուններն ուրախ պիտի ճռուողեն, և հօտերը մակաղապրել պիտի գտնեն, այնպէս մարգագեպիւններ են լինելու և ճահճութիւններ: Այնպէս մարտիկան համար այնպէս ճանապարհ չի լինելու, - մտամտող մարդիկ անգամ, այդ փրկող պիղծը չպիտի անցնի, «պիղծ մարդկանց համար այնպէս ճանապարհ չի լինելու, - մտամտող մարդիկ անգամ, այդ փրկող ընթացակարգը, չպիտի մոլորուեն: Այնպէս առի՞ծ չի լինելու, ու չար գազաններից ոչ մէկն այնպէս չի անցնելու և այնպէս չի ամենաին չի լինելու. այդ փրկող պիտի գնան փրկուածները և Տիրոջ համար հաւաքուածները: Պիտի վերադառնան ու ցնձութեամբ գան Սիոն, և նրանց գլխի վրայ յախբենական ուրախութիւն պիտի լինի, օրհնութիւն ու ցնձութիւն պիտի լինի նրանց գլխի վրայ, ուրախութիւնը պիտի դիմաւորի նրանց, ցալը, փրփմութիւնն ու հեծութիւնը պիտի անհետանան:

Այնպէս պարահեց, որ Եզեկիայի թագաւորութեան փասնչորսերորդ փարում Ատրեստանի Սենեքերիմ արքան յարձակուեց Նրէաստանի ամուր քաղաքների վրայ և գրաւեց: Ատրեստանի արքան Լաքիսից մեծ զօրքով Երուսաղեմ, Եզեկիա արքայի մօտ ուղարկեց Ռափսակին, որը եկաւ կանգ առաւ Կրաւ սպիտակեցնողների ազարակի ճանապարհի վերեւի աագանի ջրմուղի մօտ: Նրան ներկայացան Քեղկիայի որդի Եղիակիմը, որը հազարապետն էր, գրագիր Սոմնասը, որ հրովարտակներ էր գրում, և Ասափի որդի Յովաքը, որը արեւնադպիրն էր: Ռափսակը նրանց ասաց. «Քնացէք յայրենեցէ՛ք Եզեկիային, որ այսպէս է ասում Ատրեստանի մեծ արքան. «Ո՛ն վրայ ես յոյս դրել. խորհրդով կամ բերանի խօսքերով պարերազմի հարց կը լուծուի՞. իսկ հիմա ո՛ն վրայ ես յոյս դրել, որ չես հնազանդուած ինձ: Ահա դու յոյսդ դրել ես ջախջախուած եղեգնեայ ցուպի՝ եզիպարացու վրայ, որին եթէ որեւէ մէկը յենուի՞ պիտի խորտակուի, և այն պիտի ընկնի ձեռքից. ահա այդպիսին է Եզիպարոսի Փարաւոն արքան ամենքի համար, որոնք սպաւիճել են նրան: Իսկ եթէ ասէք, թէ՛ մեր Տեր Աստծուն ենք սպաւիճել, ապա մի՞թէ դա նա չէ, որի բարձրադիր մեհեաններն ու զոհասեղանները Եզեկիան քանդեց և Նրէաստանին ու Երուսաղեմին հրաման փութեց, որ միայն իր առջեւ գրնուող զոհասեղանին երկրպագութիւն մաքուցեն: Դէ ուրեմն եկէք միացէ՛ք իմ փրկողը՝ Ատրեստանի արքային, և ես ձեզ երկու հազար երիվար կրամ, եթէ դուք կարողանաք դրանց համար հեծեալներ

9 րալ: Եւ դուք, որ յոյս էք դրել Եգիպտոսի վրայ, նրանց հեծեալների ու երկվարների վրայ, ինչպէն պիտի կարողա-
10 նաք կռուել իմ փիրոջ աշխարհակալ զօրապետներից որեւէ մէկի հետ: Արդ, ի՞նչ է, առանց Տիրոջ հրամանի՝ ենք
11 եկել այս երկիրը՝ նրա հետ պատերազմելու համար: Տէրն ինձ ասաց. «Գնա՛ այդ երկիրը եւ ւերերի՛ր այն»: Ապա
Եղիակիմը, Սոմնասը եւ Յովաքը ասացին նրան. «Մեզ՝ քո ծառաների հետ խօսի՛ր ասորերէն, որովհետեւ մենք
այն հասկանում ենք, մեզ հետ հրէերէն մի՛ խօսիր. ինչո՞ւ ես այդպէս խօսում, որ հասնի այն մարդկանց ականջին,
12 որոնք պարիսպների վրայ են»: Ռափասկը նրանց ասաց. «Մի՛թէ միայն ձեր փիրոջ մօտ կամ ձեզ մօտ է ուղարկել
ինձ իմ փերը, որ խօսեն այս բաները, եւ ոչ արդեօք այն մարդկանց մօտ, որոնք նստում են այդ պարսպի վրայ,
13 որպէսզի ձեզ հետ միասին չուրեն իրենց աղբը եւ չհամեն իրենց մէզը»: Ռափասկը ուրքի ելաւ եւ բարձր ձայնով
14 հրէերէն կանչեց ու ասաց. «Լսեցէ՛ք Ասորեստանի մեծ արքայի թագաւորական պարգամները: Այսպէս է ասում
15 արքան. «Թող Եգեկիան ձեզ չնուորեցնի այնպիսի խօսքերով, որոնցով չի կարող փրկել ձեզ: Եւ թող չխաբի ձեզ
Եգեկիան, թէ Ասորում փրկելու է ձեզ, եւ այս քաղաքը Ասորեստանի թագաւորի ձեռքը չի մաքնուելու: Մի՛ լսէք
16 Եգեկիային»: Այսպէս է ասում Ասորեստանի արքան. «Եթէ դուք ձեր բարին էք կանենում, եկէ՛ք ի՞նձ յանձնուէ՛ք, եւ
17 իրաքանջիւրդ կ'ուրէք ձեր այգու եւ թզենու պտուղը ու կը խմէք ձեր ջրհորի ջուրը, մինչեւ որ գամ եւ փանեն ձեզ
18 մի երկիր, որ նման է ձեր երկրին, երկիր ցորենի ու գինու, հացառապ ու այգեշար: Թող ձեզ չխաբի Եգեկիան՝
ասելով, թէ՛ «Ասորում պիտի փրկի ձեզ»: արդեօք ազգերի ասորածները կարողացա՞ն Ասորեստանի արքայի
19 ձեռքից փրկել իրենց այս կամ այն երկիրը: Ո՞ր են Եմաթի ու Արփաթի ասորածները, ո՞ր է Սեփարուիմ քաղաքի
20 ասորածը. միթէ իմ ձեռքից կարողացա՞ն փրկել Սամարիան: Այդ բոլոր ազգերի ասորածներից արդեօք ո՞ր մէկն
էր, որ կարողացաւ իմ ձեռքից փրկել իր երկիրը, որ ձեր Ասորածն էլ կարողանայ իմ ձեռքից փրկել Երուսաղէմը»: 21,
22 Լուռ մնացին նրանք եւ ոչ մի պատասխան չտուին, որովհետեւ թագաւորը հրամայել էր պատասխան չտալ: Ա-
պա Քեղկիայի որդի Եղիակիմը, որը հազարապետն էր, գրագիր Սոմնասը, որը հրովարտական էր գրում, Ասափի
որդի Յովաքը, որը արեւնադայիրն էր, օձիքները պատռելով, վերադարձան Եգեկիայի մօտ եւ նրան հաղորդեցին
Ռափասկի խօսքերը:

37. 2 Եգեկիա արքան, լսելով այս խօսքերը, պատռեց իր պարմունձանը, քորձ հագաւ եւ մտաւ Տիրոջ տունը: Այ-
նուհետեւ Եղիակիմ հազարապետին, գրագիր Սոմնասին եւ ձեր քահանաներին, որոնք քորձ էին հագել, ուղարկեց
3 Ամոսի որդու՝ Եսայի մարգարէի մօտ, որ ասեն նրան. «Այսպէս է ասում Եգեկիան. «Այսօր նեղութեան ու նախա-
4 քինքնի, կշարմբանքի ու բարկութեան օր է, մի օր, երբ ճնդկանի երկունքի ժամն է հասել, բայց նա չի կարողանում
5 ճնդաբերել: Թող քո Տէր Ասորածը լսի Ռափասկի խօսքերը, որին ուղարկեց իր փերը՝ Ասորեստանի արքան,
6 որպէսզի նա նախարի կենդանի Ասորում, նախարի այնպիսի խօսքերով, որոնք լսեց քո Տէր Ասորածը: Արդ,
7 աղերսի՛ր քո Տէր Ասորում մնացածներին համար»: Եգեկիա արքայի պաշտօնեաները ներկայացան Տայուն: Եւ
8 Եսային ասաց նրանց. «Այս բանը կը հաղորդէ՛ք ձեր փիրոջը: Այսպէս է ասում Տէրը. «Չվախենա՛ս այն խօսքերից,
9 որ լսեցիր, եւ որոնցով նախապեցին ինձ Ասորեստանի արքայի պարգամաւորները: Ահա ես արքայի մէջ խռովու-
10 թեան ոգի կը սերմանեմ. լուր առնելով՝ նա կը վերադառնայ իր աշխարհը եւ իր երկրում սրի բաժին կը դառնայ»: 8
Ռափասկը իմանալով, որ Ասորեստանի արքան հեռացել է Լաքիսից, քանի որ պաշարել է Լոբնան, վերադարձաւ
9 ու հասաւ Ասորեստանի արքայի մօտ: Եւ երբ եթովպացիների Թարակ արքան դուրս եկաւ սրան պաշարելու, նա
10 յետ եկաւ այնտեղից եւ պարգամաւորներ յղեց Եգեկիայի մօտ՝ յայտնելով. «Այսպէս ասացէ՛ք Նրեաստանի Ե-
գեկիա արքային. «Թող քեզ չնուորեցնի Ասորած, որին դու ապաւինել ես՝ ասելով, թէ Երուսաղէմը չի մաքնուի
11 Ասորեստանի արքայի ձեռքը: Բայց մի՛թէ դու չես լսել, թէ Ասորեստանի թագաւորներն ի՞նչ օրը գցեցին բոլոր
12 երկրներին, ինչպէ՛ն կործանեցին նրանց: Իսկ, ի՞նչ է, դու փրկուելով ես: Մի՛թէ ասորածները փրկեցին իմ այն
13 ազգերին, որոնց իմ հայրերը կորսպետան մաքնեցին. Գոգանը, Խառանը, Ռափիթը, որոնք գրնուում են Եմաթի երկ-
14 րում: Ո՞ր են Եմաթի եւ Արփաթի թագաւորները, ո՞ր են Սեփարուիմ քաղաքի, Անայի եւ Գաւայի թագաւորները»: 15,
16 Եգեկիան, պարգամաւորների ձեռքից վերցնելով հրովարտակը, կարդաց, մտաւ Տիրոջ տունն ու այն փռեց Տիրոջ
17 առաջ: Եգեկիան աղօթքի կանգնեց Տիրոջ առաջ եւ ասաց. «Ջօրութիւնների՛ Տէր, Ասորած Իսրայէլի, որ բազմում
18 ես քերովքների վրայ, դու ես աշխարհի բոլոր թագաւորութիւնների միակ Ասորածը, դո՛ւ արարեցիր երկինքն ու
19 երկիրը: Խոնարհի՛ր քո ականջը, ո՛վ Տէր, եւ լսի՛ր. Տէր, բաց քո աչքերը եւ նայի՛ր, ո՛վ Տէր. լսի՛ր, Տէր, եւ իմացի՛ր այն
20 պարգամները, որ ուղարկեց Ասորեստանի Սենեքերիմ արքան՝ նախապետու համար կենդանի Ասորում: Արդարեւ,
21 Ասորեստանի թագաւորներն ւերեցին համայն աշխարհն իր երկրներով, հրոյ ճարակ դարձրին նրանց կուռքերը
22 եւ կործանեցին, քանի որ նրանք ասորածներ չէին, այլ՝ մարդու ձեռքով կերպուած փայտէ ու քարէ կուռքեր: Բայց
23 արդ, Տէր Ասորած մեր, ազարի՛ր մեզ նրանց ձեռքից, որպէսզի աշխարհի բոլոր թագաւորութիւնները զիպակցեն,
24 որ դու ես միակ Ասորածը»: Ապա Ամոսի որդի Եսային ուղարկուեց Եգեկիայի մօտ ու ասաց նրան. «Այսպէս է
25 ասում Իսրայէլի Տէր Ասորածը. «Լսեցի այն աղօթքները, որոնցով պաղարեցիր ինձ՝ ընդդէմ Ասորեստանի Սենե-
26 քերիմ արքայի»: Ահա այս է այն պարգամը, որ յայտնեց Ասորած նրա մասին. «Ծաղրեց ու արհամարհեց քեզ, ո՛վ
27 Սիոնի կոյս դուստրը, քո յետեւից հեզմանքով նայեց Երուսաղէմի դուստրը: Ո՞ն վրայ թափեցիր քո նախաքինքն
28 ու չարութիւնը, ո՞ն վրայ ես բարձրացրել ձայնդ, ինչո՞ւ հայեացքդ չես յառում բարձունքին՝ դէպի Իսրայէլի սուրբը:
29 Ինչո՞ւ պարգամաւորների միջոցով նախաքինքն հասցրիր Տիրոջը: Դու ասում էիր, թէ՛ «Իմ կառքերի բազմութեամբ
30 լեռների բարձունքը, Լիբանանի ծայրերը ելայ, կոտորեցի նրա բարձր մայրիները, նրա գեղեցիկ նոճիները եւ մտայ
նրա անպառի ամենաբարձր կողմերը, կամուրջ գցեցի եւ ցամաքեցրի ջրերն ու բոլոր ջրամբարները»: Մի՛թէ դու
չես լսել, թէ ւերի առաջ, հին ժամանակ, ինչ եմ արել ես. կանխապետել եմ եւ այժմ էլ յայտնում եմ, որ կործանելու
եմ հեթանոսներին իրենց ամրոցների մէջ, նաեւ բոլոր բերդաքաղաքների բնակիչներին: Ձեռքից բաց թողի, եւ
նրանք չորացան, դարձան ինչպէս փանիքի վրայ այրուած խոփ, ինչպէս չորացած սեզ: Արդ, եւ գիտեմ քո փերն ու
նանգրուանը, գիտեմ, թէ՛ որ ճամփով ես գնում ու գալիս: Քո գայրոյթն ու բարկութիւնը, քո մաղձութիւնն ինձ
համար ակներես են, որա համար էլ լկամ պիտի հազցնեմ քո մտութիւն ու սանձ՝ քո կզակին եւ յետ պիտի դարձնեմ
քեզ նոյն ճանապարհով, որով եկար: Իսկ քեզ համար, Եգեկիա՛, թող սա նշան լինի. այս փարի պիտի ուրէք
սերմանուածը, միւս փարին պիտի ուրէք մնացորդները, իսկ երրորդ փարին պիտի ցանէք ու հնձէք, այգիներ փնկէք

1 Եւ ուրէք նրանց պրտողը: Տրեասարանում մնացածները արմարներ պիտի արձակեն դէպի ներքեւ եւ պրտող պիտի 31
 2 քան վերեւում, որովհետեւ նրանք Երուսաղէմում պիտի լինեն, եւ փրկուածները՝ Միոն լեռան վրայ, Զօրութիւնների 32
 3 Տիրոջ նախանձախանդութեամբ է այդպէս լինելու»: Դրա համար էլ Տէրն այսպէս է ասում Ասորեստանի թագա- 33
 4 տրի մասին. «Նա չպիտի մընի այդ քաղաքը, նետեր չպիտի արձակի դրա վրայ, դա չպիտի փակի վահաններով եւ
 5 ոչ էլ պարնէշներով պիտի պաշարի դա, այլ պիտի վերադառնայ այն նոյն ճանապարհով, որով եկել է, եւ չպիտի 34
 6 մընի այդ քաղաքը: Այսպէս է ասում Տէրը. «Պիտի պահպանեն այդ քաղաքը, որպէսզի փրկեն դա՝ ինձ եւ իմ ծառայ 35
 7 Դաւթի համար»: Ապա Տիրոջ հրեշտակը ելաւ եւ Ասորեստանի բանակից հարիւր ութսունհինգ հազարին սպանեց: 36
 8 Առաւօտեան վեր կենալով՝ գրան բոլորի անշունչ դիակները: Եւ Ասորեստանի Սենեքերիմ արքան նորից դարձաւ,
 9 գնաց ու բնակուեց Նինուէում: Եւ մինչ նա իր Նասրաք ասպծու փառարի մէջ երկրպագում էր իր կուռքին, նրա 38
 10 որդիները՝ Ադրամելէքը եւ Սարասարը, սրով սպանեցին նրան եւ իրենք փախստական գնացին Նայաստան: Իսկ
 11 նրա փոխարէն թագաւորեց նրա որդին՝ Ասորդանը:

12 Այն ժամանակ Եզեկիան հիւանդացաւ մահացու հիւանդութեամբ. Ամոսի որդի Եսային եկաւ նրա մօտ ու ասաց. 38
 13 «Այսպէս է ասում Տէրը. «Պարուէր քուր քանդ համար, որովհետեւ մեռնելու ես, չես ապրելու»: Եւ Եզեկիան երես 2
 14 շրջեց դէպի պարը, աղօթք արեց ու ասաց. «Ով Տէր. յիշիր ինձ, Տէր, քանզի քո առաջ արդարութեամբ ու ճշմարիտ 3
 15 սրտով ընթացայ եւ քեզ համար հաճելի գործեր կատարեցի»: Ապա մեծ ցաւով լաց եղաւ Եզեկիան: Եւ Տէրը, խօսքն 4
 16 ուղղելով Եսայուն, ասաց. «Գնա՛ եւ ասա՛ Եզեկիային, թէ այսպէս է ասում քո հօր՝ Դաւթի Տէր Ասորուածը. «Լսեցի 5
 17 քո աղօթքի ձայնը եւ քեզայ քո արցունքները. ահաւասիկ քո կեանքի ժամանակի վրայ աւելացնում եմ փասնիկն 6
 18 քուր. Ասորեստանի արքայի ձեռքից պիտի փրկեն քեզ ու այս քաղաքը, պիտի պահպանեն լինեն այս քաղաքին»: 6
 19 Եւ Տիրոջ կողմից թող սա նշան լինի քեզ, թէ Ասորուած կատարելու է այն խօսքը, որ ասաց. «Ահաւասիկ ես 7, 8
 20 յետ եմ դարձնելու քո աստիճաններին ընկած սրտերը. քո քան քասը աստիճաններով ներքեւ իջած շողքը ես
 21 քասը աստիճանով յետ եմ շրջելու»: Եւ շողքը բարձրացաւ քասը աստիճան, հասաւ այնպէս, որ սրտերն էր իջել:
 22 Տրեաստանի արքայ Եզեկիայի աղօթքը այն ժամանակ, երբ նա հիւանդացաւ եւ ապաքինուեց հիւանդութիւնից. «Ես 9, 10
 23 ասում էի, թէ երբ իմ օրերն սպառուեն, մնացած փարիներս թողած՝ ընկնելու եմ գերեզմանի դռները: Ասում էի, թէ 11
 24 երկրի վրայ այլեւս չեմ քեանի Ասպծու փրկութիւնը, էլ չեմ քեանի մարդ ու բնակիչ: Զրկուեցի ես իմ ազգապոռնից, 12
 25 թողի իմ մնացած կեանքը, որը ելաւ ու հեռացաւ ինձնից, ինչպէս քանդուում է կանգուն քաղաւարը: Իմ հոգին ինձնից 13
 26 ահա ուր որ է պիտի անջարտուի, ինչպէս ջուրհակի ոսկայնը, որ մօտ է կարուելու: Այն օրը դարապարտուած մնացի 14
 27 մինչեւ առաւօտ. ասես առիծը ջարդէր իմ բոլոր ոսկորները, գօր ու գիշեր դարապարտուած մնացի: Ընդուն էի 15
 28 ինչպէս ծիծեռնակը եւ աղաւնու նման մնչում, որովհետեւ աչքերս փակուեցան նայելուց դէպի երկնքի բարձունքը՝ 16, 17
 29 դէպի Տէրը, որը փրկեց ինձ, փարապեց իմ հոգու ցաւերը՝ եւ ինքն էլ սահմանեց իմ բոլոր փարիները՝ ի դառնութիւն 15
 30 իմ անձի: Այդ մասին քեզ պարմուեց, Տէր, եւ դու արթնացրի իմ հոգին, եւ մխիթարուեցի եւ ապրեցի: Ահաւասիկ 16, 17
 31 խաղաղութեան փոխուեց իմ դառնութիւնը. դու փրկեցիր իմ հոգին, որ չկործանուեւ, ինձնից յետ վանեցիր իմ բոլոր 18
 32 մեղքերը: Գերեզմանում գրնուողները չէ, որ պիտի խոստովանեն քեզ, մեռածները չեն, որ պիտի օրհնեն քեզ, եւ 18
 33 ոչ էլ քո ողորմութեանն են յուսալու նրանք, ովքեր գերեզման են իջնում: Ապրողները պիտի օրհնեն քեզ, ինչպէս 19
 34 ես այժմ: Այսուհետեւ մանուկներ պիտի ծնեն, որ պարմեն քո արդարութեան մասին, ո՛վ փրկիչ իմ Տէր: Եւ իմ 20
 35 կեանքի բոլոր օրերին քո աստուածային փառարի առաջ չեմ դադարելու սաղմոսարանով օրհներգելու քեզ»: Ապա 21
 36 Եսային Եզեկիային ասաց. «Թ՛գի չիր վերցրու, մանրիր եւ դիր վերքիդ վրայ, եւ պիտի առողջանաս»: Իսկ նա 22
 37 պարապասանեց. «Դա նշան է, որ Ասպծու փառարի պիտի մընեն»:

38 Այն ժամանակ Բաբելոնի արքան Մարդաք Բաղդանը՝ Բաղդանի որդին, պարգամաւորներ ուղարկեց Եզեկիայի 39
 39 մօտ՝ հրովարտակներով ու նուէրներով, որովհետեւ լսել էր, թէ նա հիւանդացել է մերձիմահ եւ առողջացել: Նրանք 2
 40 ուրախութիւն պարգատեցին Եզեկիային, որը ցոյց քուեց նրանց իր գանձերի քները, խնկերի ու օճանելիքների, 3
 41 ոսկու եւ արծաթի, զէնքերի բոլոր պահեստները, ամեն բան, ինչ կար իր գանձարաններում: Իր քանը, իր ամբողջ 4
 42 քերութեան սահմաններում բան չմնաց, որ Եզեկիան նրանց ցոյց չարար: Եւ ահա Եսայի մարգարէն ներկայացաւ 3
 43 Եզեկիա արքային եւ ասաց նրան. «Ի՞նչ են ասում այդ մարդիկ, ո՞ր կողմերից են եկել մօտդ»: Իսկ Եզեկիան 4
 44 պարապասանեց. «Նեռաւոր աշխարհից են եկել մօտս, Բաբելոնից»: Եսային ասաց. «Ի՞նչ քեանս քո քան մեջ»: 4
 45 Եզեկիան պարապասանեց. «Ամեն բան, ինչ որ կայ իմ քանը, քեանս: Բան չկայ իմ քան մեջ, որ չքեանի, քեանս 5, 6
 46 նաեւ իմ գանձերը»: Եսային ասաց նրան. «Տիմա՛ դու լսիր Զօրութիւնների Տիրոջ պարգատները. «Ահա գալու են 7
 47 օրեր, երբ պիտի խլեն ամեն բան, ինչ որ կայ քո քան մեջ, ինչ որ հաւաքել են քո հայրերը մինչեւ այսօր: Դրանք 7
 48 Բաբելոն պիտի քարուեն, ոչ մի բան չեն թողնելու»: Ասորուած ասաց, թէ պիտի քարուեն նաեւ քո որդիներից 7
 49 շարքը, որոնք քեզնից են լինելու, որոնց դու ես ծնելու, քանելու եւ ներքինիներ են դարձնելու Բաբելոնի թագաւորի 8
 50 պարտում»: Իսկ Եզեկիան ասաց Եսայուն. «Տիրոջ այդ խօսքը, որ դու յայտնեցիր, բարի է. թող արդարութիւն ու 8
 51 խաղաղութիւն լինի իմ օրերում»:

52 «Մխիթարեցէք, մխիթարեցէք իմ ժողովրդին, - ասում է Ասորուած, - դուք՝ քահանաներդ, Երուսաղէմի սրբով 40, 2
 53 խօսեցէք եւ մխիթարեցէք նրան, որովհետեւ նա լի է քառապանքով»: Թող նրա մեղքերին թողութիւն լինի, քանզի իր 3
 54 մեղքերի համար նա Տիրոջ կողմից կրկնակի հապուցում ստացաւ: Անապարտ կանչողի ձայնն է. «Պարապարեցէք 3
 55 Տիրոջ ճանապարհը եւ հարթեցէք մեր Ասպծու շախմատը: Բոլոր ձորերը պիտի լցուեն, եւ բոլոր լեռներն ու 4
 56 բլուրները պիտի ցածրանան, դժուարին քերերը պիտի դիւրին դառնան, եւ առապարները՝ դաշտեր: Պիտի յայտնուի 5
 57 Տիրոջ քառքը, եւ ամեն մի մարմնաւոր պիտի քեանի Ասպծու փրկութիւնը, քանզի Տէրը խօսեց»: Մի ձայն ասում 6
 58 է՝ կանչիր: Ասում եմ ի՞նչ կանչեմ: «Բմացիր, ամեն մարմին նման է խոտի, եւ մարդու ամբողջ քառքը նման է 7
 59 խոտածաղկի: Խոտը չորանում է, նրա ծաղիկը թափուում, որովհետեւ նրա վրայ քիչում է Տիրոջ շունչը: Արդարեւ, 7
 60 իմ այս ժողովուրդը նման է խոտի: Խոտը չորանում է, ծաղիկը թափուում, բայց Տիրոջ խօսքը մնում է յաւիտեան»: 8
 61 Ե՛լ այդ բարձր լեռան վրայ, ո՛վ աւերաբերդ Միոնի, ո՛ւժ քուր քո ձայնին, ո՛վ աւերաբերդ Երուսաղէմի, ո՛ւժ քուր, 9
 62 մի՛ վախեցիր եւ յայտնիր Յուդայի երկրի այդ քաղաքներին. «Ահաւասիկ ձեր Ասորուածը. ահա Տէրը, որ գալիս 10
 63 է գորութեամբ եւ իր բազկի իշխանութեամբ. ահաւասիկ իր վարձն իր հետ է, ու գործերն էլ իր աչքի առաջ են:

11 Նովուի նման հովուելու է իր հօսերը, իր բազկով հաաքելու է գառներին, կրելու է նրանց իր ծոցում, մխիթարիչ է լինելու յղիներին»։ Ով կարողացաւ իր ափով չափել ջրերը, թզով՝ երկինքը եւ քլով՝ համայն երկիրը. ով կարողացաւ լեռները կշռել կշեռքով եւ դաշտերը՝ նժարով։ Ով իմացաւ Տիրոջ մտքերը, ով խորհրդապարտ դարձաւ նրան՝ իբրեւ թէ նրան խելամիտ դարձնելու համար։ Կամ թէ ուն հետ խորհրդակցեց նա, որ իրեն խելամիտ դարձնի, եւ կամ ով նրան ցոյց տուեց արդարադատութիւնն ու իմաստութեան ճանապարհը, կամ անցեալում ով փոխ տուեց իրեն, որ հարուցի նրան։ Բոլոր հեթանոսները նման են դոյլի մի կաթիլին, նոյնն են, ինչ փոշեհափկը՝ կշեռքի վրայ եւ կամ ինչպէս բերանից ցայտող շիթը։ Այրելու համար Լիբանանը բաւական չէ, բոլոր չորքտանիները ողջակէզի համար բաւական չեն, եւ բոլոր հեթանոսները նրա համար ոչինչ են, ոչնչութիւն են համարում։ Արդ, ուն նմանեցրիք Տիրոջը, ուն նման համարեցիք նրան։ Միթէ կոնք է նա, որին կերպել է արուեստարարը, եւ կամ ոսկերիչը, ձուլելով ոսկին, պարել է նրան ոսկով՝ պարկերի նմանութիւնն ու կերպարանք տալով նրան։ Տիւսնն էլ անփութի փայտն է ընտրել եւ խելք ու հնարքի դիմել, թէ ինչպէս կանգնեցնի այն, որ չհարժուի։ Միթէ չսեցիք ու չհմացաք, ի սկզբանէ ձեզ չպարմուեց, չհասկացաք, թէ ով հասարակեց երկրի հիմքերը։ Նա է, որ նստած է երկրի շրջածիրից վերեւ, եւ բնակիչները նրան մոռնալի չափ են երեւում։ Նա է կանգնեցրել երկինքն ինչպէս կամար, ձգել ինչպէս վարագոյր եւ հիմնել երկիրը՝ նրա մէջ բնակուելու համար։ Նա է, որ իշխաններին անիշխանութեան է դարապարտում եւ երկիրն ամալացնում, որպէսզի չսերմանն ու փունկեր չբնակեն, եւ նրանց արմարը հողի մէջ չհասարարուի։ Նա կը փչի նրանց վրայ, եւ կը չորանան, ու փոթորիկը խռիւի նման կը քշի դրանք։ «Արդ, ուն կ'ուզենայիք նմանեցնել ինձ, որին վուգահաւասար լինէի», «ասում է Իսրայէլի սուրբը։ Աջքներդ դէպի երկինք բարձրացրէք եւ տեսէ՛ք՝ ով հասարակեց այս ամէնը, ով սրբեղծեց նրա համակարգութիւնը՝ մեծ փառքով եւ անհնարին ուժով ամէն ինչի տալով իր անունը. ոչ մի բան ծածուկ չի մնում նրանից։ Մի՛ սաս, Յակոբ, կամ ի՛նչ ես խօսում, Իսրայէլ, թէ՛ «Իմ ճանապարհները գաղտնի մնացին Աստուծոյ, եւ իմ Աստուածը վերացրեց իմ իրաւունքներն ու հեռացաւ»։ Արդ, չհմացաք, չսեցիք, որ յաւիտենական Աստուածը, երկրի սահմանները հասարարող Աստուածը ոչ քաղց է զգում եւ ոչ էլ յոգնում, նրա իմաստութիւնն անքննելի է։ Նա քաղցածներին ուժ է տալիս, բայց ցաւ չունեցողներին էլ՝ արարմութիւն։ Երիտասարդները քաղց պիտի զգան, մանուկները պիտի յոգնեն, քաջընտիր մարդիկ անզօր պիտի դառնան, իսկ նրանք, որոնք Տիրոջն են ապաւինում, նոր ուժ պիտի ստանան եւ նոր փերտուրներով զարդարուեն ինչպէս արծիւներ, պիտի վազեն, բայց չպիտի յոգնեն, պիտի գնան, բայց քաղց չպիտի զգան։

41 Նորոգուեցէ՛ք իմ առաջ, ով կղզիներ, քանզի իշխանները նորոգուելու են զօրութեամբ, մօտենալու են ու միա- սին խօսելու եւ պարմելու են արդար դարաստանի մասին։ Ով արթնացրեց արդարին Արեւելքից եւ կանչեց իր յեղեղից. նա գնալու է եւ հեթանոսների յանդիման հարուցում է տալու, սարսափահար է անելու թագաւորներին, հողին է յանձնելու նրանց սրերը, խռիւի պէս վանելու է նրանց նեփերը, նրանց փախստականութեան է դարձնելու եւ խաղաղութեամբ անցնելու է այն ճանապարհները, որոնք իր ոտքերի համար են։ Արդ, կ'ատէ՛ք, թէ՛ Նա չի գալու. ով արեց ու կարարեց այս ամէնը, ով կանչեց նրան, որ կանչում էր առաջին ցեղերից։ Ես եմ Տէրն առաջին, նոյնն եմ լինելու եւ յաւիտեան։ Տեսան ինձ հեթանոսները եւ վախեցան, երկրի բոլոր ծագերը սարսափեցին. իրար մօտեցան եւ միասին եկան։ Ամէն մէկը մարքում դրեց ընկերոջն ու եղբօրն օգնական լինել՝ ասելով. «Թող հիւսնը քաջալերի դարբնին՝ կռելու, կոփելու եւ մորձով հարուածելու, եւ ասի՝ ինձ համար լաւ օգնութիւն եղաւ»։ Գամերով գամում են կոռքերը, դնում զեփնի վրայ, որպէսզի չհարժուեն։ Բայց դու, ով իմ ծառայ Իսրայէլ, ով Յակոբ, որին ընտրեցի, ով դու Աբրահամի գաւակ, որին սիրեցի, որին օգնական եղայ՝ երկրի ծայրերից ու նրա եզերքներից կանչելով նրան եւ ասելով, թէ՛ «Դու իմ ծառան ես, քեզ ընտրեցի ես եւ չեմ լքի քեզ», - դու մի՛ վախեցիր, քանզի ես քեզ հետ եմ, մի՛ խաբուիր, քանզի ես եմ քո Աստուածը, եւ, որ զօրացրի քեզ, օգնեցի քեզ ու պահպանեցի քեզ իմ արդար աջով։ Ահա պիտի ամաչեն ու պարկառեն քո բոլոր հակառակորդները, չեղածի նման պիտի լինեն նրանք, եւ բոլոր քեզ ամբաստանողները պիտի կորչեն։ Եթէ փնտռես էլ, չես գտնելու այն մարդկանց, որոնք քո դէմ թշնամութիւն էին անում, քեզ հետ պարտագնողներն ի չիք պիտի դառնան։ Արդարեւ, ես եմ քո Տէր Աստուածը, որ բռնել եմ քո աջ ձեռքից, որ ասում եմ քեզ, թէ՛ «Մի՛ վախեցիր, ես կ'օգնեմ քեզ»։ «Չվախենաս, Յակոբ, որ որդ ես հիմա, եւ դու, Իս- րայէլ, որ սակաւամարդ ես այժմ, ես օգնեցի քեզ», - ասում է Աստուած՝ Իսրայէլի սուրբը, որը փրկելու է քեզ։ - Ահա քեզ դարձրի սողապարս կամնասայի նոր անիւների պէս. լեռները պիտի կալսես, բլուրները պիտի մանրես, փոշու պիտի վերածես դրանք ու քշես քանես։ Նողմերը պիտի քանեն դրանք, եւ մորիկները պիտի ցրեն։ Բայց դու ուրախ պիտի լինես Տիրոջով՝ Իսրայէլի սրբով։ Պիտի ցնծան քանակներն ու ջբաւորները, որոնք ջուր էին փնտռում ու չէին գտնում, եւ նրանց լեզուները ծարաւից ցամաքում էին։ Ես՝ Տէր Աստուածս, Իսրայէլի Աստուածս, կը լսեմ նրանց եւ չեմ լքի նրանց։ Գեպեր կը բխեցնեն լեռների վրայ եւ դաշտերի մէջ՝ աղբիւրներ, անապար կը վերածեն ջրերի լճակների եւ փոչորուած երկիրը՝ վրակների։ Անջրդի հողում մայրի ու փօսախ, մրպենի ու նոճի, սօսի ու դափնի, սոճի ու կաղամախի, գիհի ու ձիթենի կ'աճեցնեն, որպէսզի տեսնեն ու գիտենան, ճանաչեն ու իմանան բոլորը, թէ Տիրոջ ձեռքը կարարեց այդ ամէնը, եւ Իսրայէլի սուրբը հասարակեց»։ «Մօտեցել է ձեր արդար դարաստանը, - ասում է Տէր Աստուած, - «Մօտեցել է ձեր արդար դարաստանը», - ասում է Յակոբի թագաւորը։ Թող մօտենան ու պարմեն ձեզ, թէ՛ ի՛նչ դէպքեր են կարարուելու։ Ես կամ առաջներում կարարուածներն էլ թող մեզ պարմեն, որպէսզի մարքերս պահենք եւ գիտենանք, թէ ի՛նչ եղաւ առաջ, եւ ի՛նչ է լինելու յետոյ։ Ասացէ՛ք, պարմեցէ՛ք մեզ, թէ՛ վերջում ի՛նչ է լինելու, որ իմանանք. եթէ աստուածներ էք՝ բարին կարարեցէ՛ք, չարը կարարեցէ՛ք, որպէսզի տեսնենք ու զարմանանք, թէ՛ որպէսզի էք դուք, եւ որպէսզի է գալիս ձեր արածը, որովհետեւ պիտի են նրանք, որ երկրից ընտրել են ձեզ։ Բայց ես պիտի արթնացնեմ հիւսիսային մարդուն եւ արեւելեանին, նրանք պիտի կանչուեն իմ անունից, պիտի գան իշխանները, եւ բրուտի կալի նման դուք պիտի փրորուէք այնպէս, ինչպէս բրուտն է փրորում։ Ով կը պարմի սկզբում եղածի մասին, որ գիտենանք, եւ կամ անելի առաջ կարարուածի մասին, որ ասենք, թէ՛ ճշմարիտ է. ոչ առաջներում եղածի մասին պարմող կայ, եւ ոչ էլ մէկը, որ լսի ձեր խօսքերը։ Սկսեմ Միտնից եւ ճանապարհին մխիթարեմ Երուսաղէմին։ Ահաւասիկ ոչ մի հեթանոս չկայ, չկայ նաեւ նրանց կոռքերից ոչ մէկը, որ պարմի, ու եթէ հարցնեմ իսկ նրանց, թէ՛ որպէսզի էք, ինձ պարասխան չեն տալու։ Ունայն են նրանք, որ կերպել են ձեզ, սնորհ են նրանք, որ սրբեղծել են ձեզ։

Յակոբն իմ ծառան է. օգնական պիտի լինեմ նրան: Իմ ընտրեալն է Իսրայէլը, որը հաճելի եղաւ իմ հոգուն: Իմ շունչը կը փարածեմ նրա վրայ, եւ նա հեթանոսների դաբաստանը կը փռեն: Նա չի աղաղակելու եւ չի վիճելու, ոչ որ դրսում նրա ձայնը չի լսելու, անգամ ջախջախուած եղէր նա չի ջարդելու եւ առկայծող պարտոյցը չի մարելու, այլ արդարութեամբ դաբաստան է փռենելու: Նա պիտի ծագի եւ չափի խորփակուի, քանի դեռ երկրի վրայ չի հասարարել դաբաստանը. եւ հեթանոսները իրենց յոյսը պիտի դնեն նրա անուն վրայ: Այսպէս է ասում Տէր Աստուած, որ սրբեղծեց երկինքը եւ կանգնեցրեց այն, հասարարեց երկիրն ու ամէն բան, ինչ կայ նրա վրայ, շունչ փունց այնպէղ գոմտող մարդկանց, հոգի՛ բոյոր նրանց, ովքեր ոտք են դնում երկրի վրայ. «Ես՝ Տէր Աստուածս, արդարութեամբ կանչեցի քեզ, բռնեցի քո աջ ձեռքից եւ գորտոր դարձրի քեզ, իբրեւ ուխտ փունցի քեզ ժողովորդին եւ իբրեւ լոյս՝ հեթանոսներին, որպէսզի կոյրերի աչքերը բանաս եւ խաւարի մէջ նստած կալանատրներին հանես բանարից ու գնդանից: Ես եմ Տէր Աստուածը, սա է իմ անունը, իմ փառքը ուրիշին չեմ փայ, ոչ էլ իմ քաջութիւնը՝ կուռքերին»: Ինչ որ նախասահմանուած էր, այն էլ կարարուեց, իսկ ինչ որ նոր պիտի կարարուի, եւ կը պարմեմ ձեզ, մինչեւ պարմուելն էլ այն յայտնի կը դառնայ ձեզ: Օրհնեցէ՛ք Տիրոջը նոր օրհներգութեամբ, քանզի նրա իշխանութիւնը բարձունքներում է փառաբանում, եւ նրա անունը՝ երկրի ծագերից, ծովերում նաւարկողներից, կղզիներից ու նրանց բնակիչներից: Թող ուրախ լինեն անապարն ու նրա աւանները, Կեդարի բանակարեղիներն ու բնակիչները, թող ուրախանան Վեմի բնակիչները, լեռների գագաթներից կանչեն, փառք փան Աստուածն, իսկ կղզիները պարմեն նրա քաջութեան մասին: Զօրութիւնների Տէր Աստուածը պիտի գայ ու պարտեազմ մղի, նախանձ պիտի յարուցի եւ բարձրաձայն պիտի գոչի իր թշնամիների վրայ: Սկզբից իսկ լուս եմ եղել. մի՛թէ պիտի լսեմ ու միշտ լուս մնամ. համբերող եղայ ինչպէս ծննդկան, հիմա պիտի սարսափեցնեմ ու միանգամից ցամաքեցնեմ: Լեռներն ու բլուրները պիտի հարթեցնեմ եւ նրանց ամբողջ խորը չորացնեմ, գետերը պիտի վերածեմ կղզիների եւ ճահճութիւնները ցամաքեցնեմ: Կոյրերին պիտի առաջնորդեմ մի ճանապարհով, որ նրանք չզհրեն, պիտի քայլել փամ այնպիսի շափղներով, որոնք ծանօթ չեն նրանց. խաւարը լոյս պիտի դարձնեմ նրանց համար եւ դժուարանցանելին դիտին: Այս բաները պիտի անեմ նրանց համար եւ չեմ լքելու նրանց: Բայց նրանք երես դարձրին ինձնից: Անօթ ու պարկառանք ունեցէ՛ք դուք, որ ապախնել էք կուռքերին եւ ասում էք ճուլածոսներին, թէ՛ «Մեր աստուածներն էք դուք»: Խուլեր, լսեցէ՛ք, կոյրեր, նայեցէ՛ք ու փեսէ՛ք. ով է կոյրը, եթէ ոչ իմ ծառաները, ովքեր են խուլերը, եթէ ոչ այն մարդիկ, որ փրկում են նրանց: Ով է կոյրը, եթէ ոչ ուժացածը: Կուրացան Աստուածս ծառաները: Ծար անգամ փեսաք, բայց չգոյշացաք, բաց էին ձեր ականջները, բայց չլսեցիք: Տէր Աստուած կամենում էր, որ արդարութիւն լինի, գոտութիւն մարուցեն, բայց փեսայ, որ ժողովորդը կողոպտուեց ու աւարի մարմուեց. բոյոր շրեմարաններում, միաժամանակ եւ բոյոր ապարանքներում, ուր եւ թաքցրին նրանց, որոգայթներ կային. նրանք յափշարակութեան մարմուեցին, եւ ոչ որ չկար, որ նրանց փրկել, աւարառութեան ենթարկուեցին, եւ չգրնուեց մէկը, որ ասէր, թէ՛ եր արար: Ձեզնից ով է նա, որ ականջ կը դնի այս ամենին եւ կը մարածի այն մասին, թէ ինչ է կարարուելու յերագայում: Ով մարմուեց Յակոբին յափշարակութեան, Իսրայէլը՝ աւարառութեան. ոչ արդեօք Աստուած, որի հանդէպ մեղք գործեցին, չկամեցան ընթանալ նրա ճանապարհներով եւ չլսեցին նրա օրէնքները: Նա նրանց վրայ թափեց իր գայրոյթն ու բարկութիւնը, պարտեազմի դաբաստարարեց նրանց, բոյոր կողմերից կրակի մէջ առաւ նրանց, բայց նրանցից ոչ մէկը չզհրակցեց, խելքի չեկաւ:

Արդ, այսպէս է ասում Տէր Աստուածը, որ արարեց քեզ, Յակոբ, եւ սրբեղծեց քեզ, Իսրայէլ. «Մի՛ վախեցիր, որովհետեւ փրկեցի քեզ եւ կոչեցի քեզ քո անունով, թէ իմն ես: Եթէ ջրերի միջով անցնես՝ քեզ հետ կը լինեմ, եւ գետերը քեզ չեն խեղդի. եթէ կրակի միջով անցնես՝ չես այրուի, եւ նրա բոցը քեզ չի կիզի. քանզի ես եմ քո Տէր Աստուածը՝ Իսրայէլի սուրբը, որ պիտի փրկեմ քեզ: Եզիպտոսն ու Եթովպիան որպէս փրկագին փոխ քեզ համար եւ Մուհէնը քեզ հետ փոխանակեցի: Ուստի թանկ եղար ինձ համար, իմ առաջ փառատրուեցիր, ու ես սիրեցի քեզ, մարդիկ կարամ քո փոխարէն, իշխաններ՝ քո գլխի դիմաց: Մի՛ վախեցիր, որովհետեւ քեզ հետ եմ. արեւելքից կը բերեմ քո սերունդը եւ արեւմուտքից կը հաւաքեմ քեզ: Նիսիսին կ'ասեմ՝ բեր, եւ հարախն, թէ՛ մի՛ արգելիր. բերէք իմ որդիներին հեռաւոր երկրից եւ իմ դուստրերին՝ երկրի ծագերից, բոյորին, որոնք երբեւէ կոչուել են իմ անունով. որովհետեւ իմ փառքով հասարարեցի նրան, սրբեղծեցի եւ արարեցի նրան: Բարձրացրի կոյր ժողովորդին. եւ թէպէտ աչքեր ունեն, սակայն կուրացած են նրանք, եւ խցանուած են նրանց ականջները: Թող բոյոր ազգերը հաւաքուեն միասին, թող նրանց իշխանները ժողովուեն, բայց ով կարող է պարմել այս, եւ կամ ով կարող է ձեռ ազարարել այն, ինչ առաջ է կարարուել. թող բերեն իրենց վկաներին եւ արդարանան, թող լսեն եւ սսեն ճշմարտութիւնը: Եղէ՛ք ինձ համար վկաներ, ես էլ ձեզ համար վկայ լինեմ, - ասում է Տէր Աստուած. - ծառայ ընտրեցի ձեզ, որ հասկանաք ու հաւարաք ինձ եւ գիտակցէք, թէ ով եմ ես: Ինձնից առաջ ուրիշ Աստուած չի եղել, ինձնից յետոյ եւս չի լինի: Ես եմ Աստուած, ինձնից բացի չկայ մէկը, որ փրկութիւն փայ: Յայտնեցի եւ փրկեցի. նախարեցի, ու ձեր մէջ օտար չկար. դուք ինքներդ կարող էք վկայ լինել ինձ համար: Ես եմ Տէր Աստուածը ի սկզբանէ եւ միշտ. չկայ մէկը, որ իմ ձեռքից կարողանայ ազարուել. ինչ որ ես անեմ, ոչ որ չի կարող հակառակն անել»: Այսպէս է ասում Տէր Աստուածը՝ Իսրայէլի սուրբը, որ փրկելու է ձեզ. «Ձեզ համար Բաբելոն կ'ուղարկեմ, բոյորին փրկահան կ'անեմ ու փախարական կը դարձնեմ, եւ քաղղեացիները նաւերով պաշարման մէջ կ'առնուեն»: Ես եմ Տէր Աստուածը՝ ձեր սուրբը, որ ցոյց փոխ ձեզ Իսրայէլի թագաւորին»: Այսպէս է ասում Տէրը, որ ճանապարհ է բացում ծովում եւ շափղներ՝ յորդահոս ջրերի մէջ. Նա, որ կառքեր ու նժոյգներ է հանում եւ բազմահամար գորքեր. բայց նրանք կարող են քնել ու վեր չկենալ, մարել ինչպէս հանգած պարոյոյց: «Առաջուայ բաները մի՛ յիշէք, հինը մարմուեցր իմ բերէք, քանզի ես նորն եմ անելու, որ հիմա յայտնուելու է, եւ դուք պիտի ճանաչէք. ճամփայ պիտի բացեմ անապարով եւ անջրդի հողում գետեր պիտի բխեցնեմ: Ինձ պիտի օրհնեն անապարի գագանները, համբարուներն ու ջայլամների ծագերը, որովհետեւ ես ջուր եմ փայու անապարին եւ անջրդի երկրին՝ գետեր, խմեցնելու համար իմ ընտրեալ ազգին: Ես իմ ժողովորդը, որին սրբեղծեցի, պիտի պարմի իմ սխարանքների մասին»: «Նիմա չէ, որ կանչեցի քեզ, Յակոբ, եւ ոչ էլ չարջարեցի քեզ, Իսրայէլ: Ողջակէզներից ոչխարներ ճարուեցի ինձ եւ ոչ էլ քո գոտերով փառաւորեցի ինձ. քո ընձաներով ճառայեցի ինձ, եւ ոչ էլ ես նեղութիւն պարճառեցի քեզ՝ ծախսել փալով քո կնորուկները: Ինձ համար արժաթով խունկ չգնեցիր, եւ ոչ էլ քո գոտերի ճարպին ես ցանկացող եղայ, 24

25 բայց քո մեղքերի ու անօրէնութիւնների մէջ քեզ վերակացու եմ լինելու: Ես եմ, ես եմ այն նոյնը, որ ջնջում եմ
 26 իմ հանդէպ կարարած քո անօրէնութիւնները եւ քո մեղքերն այլեւս չեմ յիշելու: Բայց դու յիշիր, որ իրար հետ
 27 դար ենք ունենալու. նախ դու խոստովանիր քո անօրէնութիւնները, որ արդարացուես: Նախ ձեր հայրերը մեղք
 28 գործեցին, եւ ձեր իշխանները օրինազանց եղան իմ հանդէպ: Իշխանները պղծեցին իմ սրբութիւնները, ուստի
 Յակոբին կորսպեան մարնեցի եւ Իսրայէլը՝ նախապիմքի»:

44, 2 «Իսկ այժմ լսիր, ո՛վ իմ ծառայ Յակոբ, եւ դու, Իսրայէլ, ում ընտրել եմ: Այսպէս է ասում Տէր Աստուած, որ
 արարեց քեզ, սրբեղծեց քեզ որովայնից, եւ փակալին օգնութիւն պիտի գրնես. Մի՛ վախեցիր, ծառայ իմ Յակոբ,
 3 եւ դու, սիրեցեալ իմ Իսրայէլ, ում ընտրել եմ: Ես ջուր պիտի փամ ծարաւածներին, որոնք ընթանում են անջրդի
 4 փեղերով. իմ հոգին պիտի դնեմ քո զաւակի վրայ եւ իմ օրինանքները՝ քո որդիների վրայ: Նրանք պիտի ծնն ու
 5 ծաղկեն ինչպէս ջրաբքի խոտը, ինչպէս ուռենին՝ հոսող ջրերի մօտ: Մէկը պիտի ասի՝ Աստուծոն եմ ես, մէկ ուրիշը
 6 խրախոյս պիտի բարձրացնի յանուն Յակոբի Աստծու, իսկ միւսը գիր պիտի գրի իր ձեռքով, թէ՛ ես Աստուծոն եմ
 7 պարկանում, եւ յանուն Իսրայէլի քաջալերութեան կոչ պիտի անի»: Այսպէս է ասում Աստուած՝ Իսրայէլի թագաւորը
 8 եւ նրա փրկիչ Զօրութիւնների Տէրը. «Ես եմ առաջինը եւ ես եմ վերջինը, ինձնից բացի ուրիշ Աստուած չկայ: Ո՞վ
 9 է ինձ նման, թող առաջ գայ, ձայն հանի, պարմի ու ամէն ինչ ներկայացնի ինձ այն ժամանակից սկսած, երբ ես
 10 արարեցի մարդուն, նաեւ այն, ինչ գալու է. մինչեւ գալը թող պարմեն ձեզ: Մի՛ գարնացէք եւ մի՛ շփոթուէք. չէ՛ որ
 11 դուք սկզբից լսեցիք, եւ ես ձեզ ասացի, որ դուք ինքներդ իսկ կարող էք վկայ լինել ինձ համար, թէ՛ կամ այլ Աստուած,
 12 բացի ինձնից»: Բոլոր նրանք, որ սրբեղծում ու կերպում էին սնտրի աստուածներ, այն ժամանակ իսկ ոչնչութիւն էին:
 13 Նրանք այդ անում էին ըստ իրենց ցանկութեան, սակայն դրանք չեն օգնելու նրանց, քանզի ոչ փեսնում են եւ ոչ էլ
 14 ըմբռնում, եւ դուք էլ կարող էք վկայել այդ մասին: Թող ամաչի նա, ով սրբեղծում է սրբեղծուածը եւ անօգուտ կերպով
 15 կուռք է ձուլում, նաեւ բոլոր նրանք, որ հաղորդակից են դառնում նրան: Բայց ամօթահար պիտի լինեն բոլոր նրանք,
 16 որ կուռքեր են սրբեղծում եւ կերպում անօգուտ բաներ, որոնք, ինչից էլ պարրաստուած լինեն, բոլորովին պիտի
 17 չորանան եւ անփեսուն մարդկանցից: Պիտի հաւաքուեն ամենքը, դէմառդէմ կանգնեն միասին, պիտի ամաչեն եւ
 18 առհասարակ ամօթահար լինեն: Երկաթագործը իր համար գործիք կռեց, ուրազը սրեց եւ փաշեց նրանով, դուրը
 19 գործի դրեց ու յղկեց եւ իր բազկի ուժով կանգնեցրեց այն: Իսկ ինքը քաղց է գգալու, փկարանալու, ջուր իսկ
 20 չի խմելու: Տիւնը փայտ ընտրեց, չափեց այն ու գծեց, պարկերի ձեւ ու նմանութիւն փոսեց, դուրով յղկեց այն,
 21 ստանձապարեց, նրան փոսեց փղամարդու կերպարանք, մարդու դէմքի ձեւ ու գեղեցկութիւն եւ կանգնեցրեց իր փան
 22 մէջ: Այն փայտը, որ կտրեց, «սոճին կամ սօսին, կաղնին կամ թեղօշը, որոնք փնկեց Տէրը, եւ անձրեւը անցրեց,
 23 որպէսզի մարդու համար վառելիք լինեն, «ահա դրանից վերցրեց, վառեց ու փաքացաւ, մի կէսից հաց եփեց, իսկ մի
 24 կէսն էլ արձան շինեց եւ երկրպագեց նրան. իր իսկ շինած արձանի առաջն ընկած՝ երկրպագեց նրան: Նրա կէսն
 25 այրեց խարոյկի վրայ, որի կրակով հաց եփեց եւ միս խորովեց, կերտաւ, կշտացաւ ու փաքացաւ՝ ասելով, թէ՛ «Երանի՛
 26 ինձ, որ փաքացայ եւ կրակը փեսայ»: Իսկ կէսից քանդակուած աստուած շինեց եւ, խոնարհուելով, երկրպագեց
 27 նրան, աղօթեց նրա առաջ եւ ասաց՝ «Փրկիր ինձ, քանզի դու իմ աստուածն ես»: Նրանք անկարող եղան մրաձել
 28 եւ իմանալ, որովհետեւ նրանց աչքերը՝ փեսնելու համար եւ նրանց սրտերը՝ հասկանալու համար բթացան: Նրանք
 29 չմտածեցին, չգիտակցեցին ու չհասկացան, որ փայտի կէտը կրակով այրեցին եւ նրա կրակի վրայ հաց եփեցին, միս
 30 խորովեցին ու կերան, իսկ նրա կէսից կուռք պարրաստեցին եւ երկրպագում են նրան: Իմացիր, նրանց սիրտը
 31 մոխիր է, եւ նրանք մոլորուած են, նրանցից ոչ ոք չի կարող փրկել նրանց հոգիները. դուք փեսնում էք, բայց չէք
 32 ասում, թէ՛ «Նաբեւութիւն է մեր ձեռքերի մէջ»: «Յիշիր դա, Յակոբ, նաեւ դու, Իսրայէլ, քանզի իմ ծառայ ես դու.
 33 քեզ սրբեղծեցի ինձ ծառայելու համար, եւ դու, Իսրայէլ, մի՛ մոռացիր ինձ: Ահաասիկ ջնջեցի քո անօրէնութիւնները
 34 ինչպէս ամպ եւ քո մեղքերը՝ ինչպէս մէգ. ինձ մօտ դարձիր, որպէսզի փրկեմ քեզ»: Ուրախացիր, երկի՛նք, քանզի
 35 Աստուած ողորմեց Իսրայէլին, փո՛ղ փչեցէք, երկրի հիմքեր, ուրախութեան կանչէր արձակեցէք, լեռներ, բլուրներ
 36 եւ նրանց վրայ գլխուղ բոլոր ծառեր, որովհետեւ Աստուած փրկեց Յակոբին, եւ Իսրայէլը պիտի փառաւորուի:
 37 Տէրը, որ փրկեց քեզ, սրբեղծեց քեզ որովայնից, այսպէս է ասում. «Ես եմ Տէրը, որ անում, կարարում եմ ամէն ինչ,
 38 միայնակ փարանեցի երկինքը եւ հաստարեցի երկիրը: Էլ ո՞վ է, որ ի չիք դարձրեց փուկների կախարդութիւնները
 39 եւ դիպութիւնները՝ սրտերից, ո՞վ է, որ իմաստուններին յետ է դարձնում եւ նրանց խորհուրդները յիմարտութեան
 40 վերածում, իր ծառաների խօսքերն է հաստարում եւ արդարացնում իր պարգամաբերների խորհուրդները: Ես եմ,
 41 որ ասում եմ Երուսաղէմին, թէ՛ բնակելի՛ դարձիր, եւ Նրէասարան բաղաբներին, թէ՛ վերստին կառուցուցէք. եւ
 42 ես պիտի վերականգնեմ նրանց աւերակները: Ես ասում եմ անդունդին, թէ՛ աւերուիր. եւ ես պիտի ցամաքեցնեմ
 43 նրա զեպերը: Ես ասում եմ Կիրոսին, թէ՛ իմաստնացիր, որ կարարես իմ բոլոր ցանկութիւնները: Ես ասում եմ
 44 Երուսաղէմին, թէ՛ կառուցուիր, եւ ես պիտի հաստարեմ իմ սուրբ փաճարը»:

45 Այսպէս է ասում Տէր Աստուած իր օձեալ Կիրոսին. «Ես բռնեցի քո աջ ձեռքը, որպէսզի ազգերին հնազանդեցնեմ
 2 քեզ, խորպակեմ թագաւորների գօրութիւնը, բացեմ քո առաջ դռները, եւ քաղաքները չփակուեն: Ես կ'ընթանամ
 3 քո առջեւից, կը հարթեցնեմ լեռները, կը խորպակեմ պղնձէ դռները եւ կը փշրեմ երկաթէ նիզերը: Ես քեզ կրամ
 4 խաւարի մէջ պահուող գանձերը եւ քեզ համար կը բացեմ աներեւոյթ հարստութիւնները, որպէսզի իմանաս, որ ես
 5 եմ Տէր Աստուածը, Իսրայէլի Աստուածը, որը կանչեց քո անունը: Իմ Յակոբի համար եւ իմ ընտրեալ Իսրայէլի
 6 համար ես քո անունով կանչեցի քեզ եւ ընդունեցի, բայց դու ինձ չճանաչեցիր, որ ես եմ Տէր Աստուածը, եւ չկայ
 7 մէկ ուրիշը: Թող իմանան արեւելքից ու արեւմուտքից, որ ինձնից բացի մէկ ուրիշը չկայ: Ես եմ, որ հաստարեցի
 8 յոյսը եւ սրբեղծեցի խաւարը, ես եմ, որ խաղաղութիւն եմ անում եւ հաստարում չարը, ես եմ Տէր Աստուածը, որ
 9 կարարում եմ այս ամէնը: Երկինքը թող ուրախ լինի վերուստ, եւ ամպերը արդարութիւն գօղեն, թող երկիրը
 10 ողորմութիւն բխեցնի, լիովին արդարութիւն թող բխեցնի: Ես եմ Տէրը, որ հաստարեցի քեզ որպէս մի լաւ բան,
 11 սրբեղծեցի քեզ իբրեւ բրուպի կա»: Մի՛թէ նա, որ հողն է հերկում, ամէն օր հերկ կ'անի. մի՛թէ կարը բրուպին
 12 կարող է ասել, թէ՛ ի՞նչ ես անում, ինչո՞ւ չես աշխատում, ձեռքեր չունեն. մի՛թէ սրբեղծուածն իր սրբեղծողին կարող է
 13 ասել, թէ՛ ինչո՞ւ այսպէս սրբեղծեցիր ինձ: Վայ նրան, որ իր հօրը կ'ասի, թէ՛ ինչո՞ւ ծնեցիր ինձ, եւ մօրը, թէ՛ ինչո՞ւ
 14 ծննդաբերեցիր ինձ: Այսպէս է ասում Տէր Աստուած՝ Իսրայէլի սուրբը, որ արարեց նրանց, ովքեր յետոյ են գալու.

«Դուք ինձ հարցնում եք իմ որդիների ու դուստրերի մասին եւ իմ ձեռքի գործերի համար պարտեր եք փալիս ինձ: Ես սպեղծեցի երկիրը, եւ մարդուն՝ նրա վրայ. եւ իմ ձեռքով հասարակացի երկինքը, եւ հրաման փութեցի բոլոր 12
աստղերին: Ես արդարութեամբ նրան թագաւոր հասարակացի, եւ նրա բոլոր ճանապարհներն ուղիղ եմ. նա կը 13
կառուցի իմ քաղաքը եւ իմ գերուած ժողովրդին յետ կը բերի՝ առանց կաշառքի եւ առանց ընծաների», «ասում է Զօրութիւնների Տէրը: Այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը. «Եգիպտացիների երկրի վաստակը, եթովպացիների 14
առեւտուրը եւ սաբայեցի մեծամեծ այրերը քո ձեռքը պիտի անցնեն եւ քեզ ծառայեն, ձեռնակապերով շղթայուած՝ քո յետեւից պիտի շրջեն եւ քեզ պիտի ներկայանան, քեզ պիտի երկրպագեն եւ ուխտ պիտի դնեն քեզ հետ, որովհետեւ 15
Աստուած քո մէջ է, ու պիտի ասեն, թէ՛ ուրիշ Աստուած չկայ, բացի քեզմից»: Դու եւ Աստուածը, իսկ մենք չգիտէինք, 16
ո՞վ Աստուած՝ փրկիչդ Իսրայէլի: Դիպի ամաչեն, ամօթահար պիտի լինեն նրա բոլոր հակառակորդները, ամօթով 17
պիտի հեռանան: Նորոգուեցէք իմ առաջ, ո՞վ կզգիներ, քանզի Իսրայէլը փրկուեց յաւիտենական փրկութեամբ: Դուք չէք ամաչելու, այլեւս ամօթահար չէք լինելու մինչեւ յաւիտենութիւն: Արդարեւ, այսպէս է ասում Տէրը, որ 18
սպեղծեց երկինքը, Աստուած, որ արարեց ու հասարակաց երկիրը, նա, որ կարգաւորեց այն. գուր քեզը չսպեղծեց այն, այլ սպեղծեց բնակութեան համար. «Ես եմ Տէրը, ուրիշը չկայ: Ոչ գաղտնի խօսեցի եւ ոչ էլ երկրի մութ 19
տեղում. Յակոբի սերնդին չասացի, թէ՛ սնուրի բաներ էք փնտրում: Ես եմ, եւ եմ Տէրը, որ խօսում եմ արդարութիւնը եւ յայտնում ճշմարտութիւնը»: «Նաարուեցէք եւ եկէք միասին խորհեցէք, ո՞վ դուք հեթանոսներից փրկուածներ: 20
Ովքեր վերցրել, բերում էին փայտէ կոռքը եւ աղօթում էին աստուածներին, չգիտակցեցին, որ նրանք չէին կարող փրկել իրենց: Երբ նրանց յայտնեն, թող մօտ գան, որպէսզի միասին իմանան, թէ այդ ամենի մասին սկզբից ո՞վ 21
լուր փութեց. եւ այժմ էլ ասում է ձեզ. «Ես եմ Աստուածը, ինձնից բացի ուրիշը չկայ, արդար ու փրկող Աստուածը, ինձնից բացի մէկ ուրիշը չկայ»: Դարձէք ինձ մօտ, եւ կը փրկուեք, դուք, որ եկել էք երկրի չորս ծագերից: Ես եմ 22
Աստուածը, ուրիշը չկայ: Անձովս եմ երդում, որ ինչ էլ դուրս գայ իմ բերանից՝ արդարութիւն է, եւ իմ խօսքերը չեն 23
եղծուելու: Ամէն ծունկ ինձ է խոնարհուելու, ամէն լեզու Աստուած է խոստովանելու եւ ասելու, թէ արդարութիւնն ու 24
փառքը նրա միջոցով են գալու: Եւ բոլոր նրանք, ովքեր իրենց անձը բաժանելու են Աստուծուց, ամօթով են մնալու: Աստուծով պիտի արդարանայ եւ փառաւորուի իսրայէլացիների ամէն մի սերունդ»:

«Ընկաւ Բէլը, խորփակուեց Դագոնը. նրանց կոռքերը յայտնուեցին կենդանիների եւ անասունների վրայ: Իբ– 46
րեւ բեռ դրանք կապեցիք ու բարձեցիք փանջուած ու քաղցած կենդանիների վրայ. անգոր լինելով փրկուելու 2
պարտերազմից՝ գրաստների հետ միասին գերութեան քշուեցին լքուած ու խեղճ կոռքերը: Լսեցէք ինձ, ո՞վ դու 3
Յակոբի փուն եւ դուք, Իսրայէլի բոլոր կենդանի մնացածներդ, դուք, որ որովայնից իսկ ընտրեալ էք եւ մանկութիւ– 4
նից մինչեւ ծերութիւն՝ խրատուած, քանզի ես նոյնն եմ: Դուք մինչեւ խոր ծերութիւն էլ որ հասնէք, ես նոյնն եմ. 4
եւ համբերութեամբ պիտի փանեմ ձեզ, եւ սպեղծեցի եւ եւ էլ պիտի հանդուրժեմ, եւ պիտի ընդունեմ ու փրկեմ ձեզ: Ո՞ն կը նմանեցնէիք ինձ, հապա մրաժեցէք, ո՞վ դուք մոլորեալներ, որ ոսկու մեծ բաժին էք գցում քակից, 5. 6
արծաթ էլ կշռում կշեռքով եւ ոսկերիչներ վարձում, որպէսզի ձեռակերպ կոռքեր պարարասպեն, եւ խոնարհուելով երկրպագում էք դրանց: Վերցնում, ուսերիդ վրայ դրած՝ բերում էք, եւ երբ գեպնին էք դնում, այդպէս մնում են 7
տեղում ու չեն շարժում. եթէ որեւէ մէկը կանչի դրանց, չեն լսի եւ չար փորձանքներից չեն փրկի նրան: Յիշեցէք 8
այս եւ հոգոց հանեցէք, զղջացէք դուք, մոլորեալներդ, սրտանց դարձի եկէք, մրաբերեցէք առաջին գործերը՝ վա– 9
րդուց ի վեր կարարուածները, քանզի եւս եմ Աստուածը, եւ ինձնից բացի մէկ ուրիշը չկայ, որ առաջուց պարմի 10
վերջում կարարուելիք բաների մասին, երբ դեռ չեն եղել, բայց անպայման կարարուելու են: Ես ասացի, որ իմ բոլոր խորհուրդներն իրականանալու են, եւ ամէն բան, ինչ որ ցանկանամ, կարարելու եմ: Ես արեւելքից կանչեցի 11
թռչուններին, իսկ հեռաւոր երկրից՝ նրան, ում մասին մրաժեցի. խօսեցի ու բերի, հասարակացի եւ կարարեցի, բերի նրան եւ դրի յաջող ճանապարհի վրայ: Լսեցէք ինձ դուք, սրտով մոլորուածներդ եւ արդարութիւնից հեռացածներդ, 12
մօտեցրի իմ արդարութիւնը, եւ այն այլեւս չի հեռանայ, իմ ճշմարտութիւնն ու փրկութիւնը չեն ուշացնի. եւ Սիոնում 13
փութեցի Իսրայէլի փրկութիւնը՝ յանուն իմ փառքի»:

«Իջիր ու նստիր հողին, ո՞վ Բաբելոնի կոյս օրհորդ, նստի՛ր գեպնին, որովհետեւ այժմ չկայ, խաւարի մէջ մտի, 47
քաղղեացիների՝ դուստր, դու, որ այլեւս չես շարունակելու կոչուել քնքուշ ու փափկասուն: Երկունք առ, ալի՛ր աղա, 2
դէ՛ն նետիր քօղդ, քաշի՛ր մազերդ. մերկացրո՛ւ արունքներու եւ անցի՛ր գետի միջով, ու թող յայտնուի քո ամօթը, թող 3
երեսդ քո նախարհինը, քանզի քեզմից վերցնելու են քո իրաւունքները: Նա, որ փրկեց քեզ, այլեւս չի մտադնի քեզ մարդկանց. նրա անունը Զօրութիւնների Տէր է, Իսրայէլի սուրբ: Նստի՛ր թախածոյ ու զղջացած, մտի՛ր խաւարի 4, 5
մէջ, ո՞վ քաղղեացիների դուստր, էլ չես կոչուի թագաւորութիւնների գօրութիւն: Ես բարկացել էի իմ ժողովրդի վրայ, որովհետեւ պղծեցին իմ ժառանգութիւնը: Ես նրանց մաքնեցի քո ձեռքը, իսկ դու ողորմածութիւն չարեցիր նրանց նկարմամբ: Ծերերի լուծը սաստիկ ծանրացրիր եւ ասացիր. «Ես յաւիտեան իշխան կը մնամ»: Երբեք չմրաժեցիր 7
ու չյիշեցիր վախճանի մասին: Արդ, լսի՛ր այս, ո՞վ դու փափկասուն, որ նստել էիր ինքնագոհ եւ սրտիդ մէջ ասում էիր, թէ՛ «Ես եմ, եւ ինձ հաւասար ոչ ոք չկայ, որբեւայրութիւն չեմ քաշելու եւ որբութիւն չեմ ճանաչելու»: Սակայն դրանք 9
երկունս էլ որբեւայրութիւնն ու անգաւակութիւնը, մէկ օրուայ մէջ յանկարծակի քեզ վրայ են հասնելու, անսպասելի քեզ վրայ են գալու քո դիւթութիւնների, քո սաստկացող կախարդութիւնների պարճառով, քո ինքնավարահոռութեան 10
ու չարութեան պարճառով, որովհետեւ ասում էիր, թէ՛ «Ես եմ, եւ ինձ հաւասար ոչ ոք չկայ»: Դո՛ւ, որ այդպէս ես մրաժում, իմացի՛ր, որ քո պոռնկութիւնը ամօթանք պիտի լինի քեզ համար, քանզի քո սրտի մէջ ասացիր. «Ես եմ, եւ ինձ հաւասար ոչ ոք չկայ»: Քեզ այնպիսի կորուստ է վրայ հասնելու, որ չես իմանալու, այնպիսի խորխորապ, որ ընկնելու ես նրա մէջ. քեզ վրայ մի թշուառութիւն է գալու, որ չես կարողանալու յետ մղել. քեզ վրայ յանկարծակի 11
աւերում է գալու, որ դու չես գիտակցելու: Դէ՛ հիմա մնա՛ քո դիւթութիւնների ու քո բազում կախարդութիւնների մէջ, որոնք քո մանկութիւնից սկսած սովորեցիր. գուցէ կարողանաս օգուտ քաղել, գուցէ կարողանաս ո՛ւժ առնել: 12
Չարչարուեցիր քո խորհուրդներով: Թող վեր կենան ու քեզ փրկեն աստուածութեան աստուածները, որոնք դիպում են երկնքի 13
աստղերը, թող պարմեն քեզ, թէ՛ ի՛նչ է գալու քո գլխին: Ահաւասիկ նրանք բոլորը, ինչպէս խոյու, պիտի այրուեն 14
կրակի մէջ եւ իրենց հոգիները չպիտի կարողանան փրկել բոցից. նստած եւ կրակի կայծերի վրայ. դրանք քեզ համար օգնութիւն պիտի լինեն: Քո վաստակն այն վաճառականները եղան, որոնց հետ առեւտուր արեցիր քո 15

մանկութիւնից. նրանք բոլորն էլ իրար յեպտեից մոլորուեցին, եւ դու փրկութիւն չունես»:

48 «Լսեցէք այս, ով Յակոբի փուն, Իսրայէլի անունով կոչուածներդ եւ Յուդայի սերնդից ծնուածներդ, որ երդում էք
 2 Իսրայէլի Ասորու անունով եւ յիշում նրան, բայց ոչ ճշմարտութեամբ, ոչ արդարութեամբ: Դուք ձեզ խրախուսում
 էք սուրբ քաղաքի անունով եւ ձեզ հաստատում էք համարում Իսրայէլի Ասորու շնորհիւ, որի անունը Զօրութիւնների
 3 Տէր է: Մինչեւ հիմա պարմում էի առաջին եղելութիւնների մասին. դրանք իմ բերանից ելան եւ լսելի դարձան.
 4 եւ յանկարծակի կարարեցի, եւ դրանք վրայ հասան: Գիպէի, որ դու խիստ ես, քո պարանոցը երկաթէ ջղերից
 5 է, ու քո ճակարկը՝ պղնձից: Քեզ պարմուեց մինչեւ այժմ կարարուածը, դեռ չեղած՝ դրանց մասին լուր փութի քեզ,
 որպէսզի երբեք չասես, թէ՛ «Դրանք իմ կուռքերը կարարեցին», չասես, թէ՛ «Քանդակուածները եւ ձուլածոյ կուռքերը
 6 պարմեցին ինձ»: Լսեցիք ամէն ինչ եւ մըքներդ չպահեցիք, սակայն քեզ լուր պիտի փամ այն նորի մասին, որ
 7 այսուհետեւ պիտի լինի: Բայց չես ասում, որ՝ հիմա պիտի լինի եւ ոչ թէ վաղուց է եղել, հին ժամանակներում, ու
 8 դու չես լսել այդ մասին: Մի՛ ասա, թէ՛ «Այո՛, գիպեմ դա», որովհետեւ ոչ գիպես եւ ոչ էլ իմացել ես, եւ սկզբից իսկ
 քո ականջները չբացեցիր. քանզի գիպեմ, որ չափազանց արհամարհող ես եւ դեռ որովայնից անօրէն ես կոչում:
 9 Իմ անուան համար ես քեզ պէտք է ցոյց փամ իմ բարկութիւնը եւ իմ փառքը, որ բերել եմ քեզ վրայ, բայց քեզ չեմ
 10, 11 ոչնչացնելու: Ահաւասիկ վաճառեցի քեզ, բայց ոչ յանուն արծաթի, եւ փրկեցի քեզ աղքատութեան հնոցից: Իմ
 12 անուան համար արեցի այդ, որպէսզի իմ անունը չհայհոյուի. ես իմ փառքը ուրիշին չեմ փայ»: «Լսիր ինձ, Յակոբ,
 13 եւ դու, Իսրայէլ, ում ես կանչում եմ. ե՛ն եմ առաջինը, ե՛ն եմ եւ յաւիտեանկանը: Իմ ձեռքը դրեց երկրի հիմքերը, եւ
 14 իմ աջը հաստատեց երկինքը. կը կանչեմ նրանց բոլորին, եւ նրանք միասին կը գան: Կը հաւաքուեն ամէնքը եւ կը
 լսեն, թէ սա ով պարմեց նրանց: Յանուն քո սիրոյ կարարեցի կամքդ Բաբելոնի նկարմամբ՝ վերացնելու համար
 15, 16 քաղղէացիների սերունդը: Ե՛ն կանչեցի եւ ե՛ն խօսեցի, ե՛ն բերի նրան եւ յաջողեցրի նրա ճանապարհը: Մօտեցէք
 ինձ եւ լսեցէք այս. սկզբից իսկ ես ոչ գաղտնի խօսեցի եւ ոչ էլ ինչ-որ խաւար փեղում. երբ դրանք կարարում
 17 էին, ես այնպէս էի»: Եւ այժմ Տէրն ինձ ուղարկեց, Տէրը եւ նրա Նօզին: Այսպէս է ասում Տէրը՝ Իսրայէլի սուրբը,
 18 որ փրկեց քեզ. «Ես եմ քո Ասորուածը, ե՛ն քեզ ճանապարհ ցոյց փութի, որով դու գնացիր: Եւ եթէ դու հետեւէիր իմ
 19 պարտիքներին, ապա քո խաղաղութիւնը գետի նման կը լինէր, եւ քո արդարութիւնը՝ ծովի ալիքների նման: Քո
 սերունդը աւազի չափ կը լինէր, եւ քո որովայնից ծնուածները՝ երկրի հողի չափ: Եւ սակայն դու այժմ չես ոչնչանալու,
 20 եւ քո անունը չի կորչելու իմ առաջ»: Դո՛ւրս եկէք Բաբելոնից, փախէք քաղղէացիներից, ուրախ ձայնով պարմեցէք,
 21 թող լսելի լինի այն, մինչեւ աշխարհի ծագերը յայտնեցէք ու ասացէք, թէ՛ «Տէրը փրկեց իր ծառայ Յակոբին»: Եւ
 եթէ անապարտ ծարաւեն նրանք, նրանց համար նա քարից ջուր պիտի հանի: Քարը պիտի պարտուի, ջրերը
 պիտի բխեն, եւ իմ ժողովուրդը պիտի խմի: «Ամբարիշտներն ուրախութիւն չեն փեսնելու», - ասում է Տէրը:

49 «Լսեցէք ինձ, կղզիների՝ բնակիչներ, ականջ դրէք, հեթանոսներ. շար ժամանակներ անց պիտի հաստատուի
 դա», - ասում է Տէրը: Ինձ կանչեց, երբ ես դեռ արգանում էի, իմ անունը փութեց, երբ ես դեռ իմ մօր որովայնում
 2 էի: Իմ բերանը հաստատեց ինչպէս սուր սուսեր եւ ինձ թաքցրեց իր ձեռքի հովանու փակ, ինձ դարձրեց ինչպէս
 3 մի ընկույթ նետ եւ թաքցրեց իր կապարճում: Նա ինձ ասաց. «Դու իմ ծառան ես, Իսրայէլ, քեզնով պիտի ես
 4 փառաւորուեմ»: Իսկ ես ասացի. «Ուրեմն գուր փեղը չարհարուեցի, իմ ուժն անմիտ բաների վրայ ծախսեցի, բայց
 5 իմ իրաւունքը Տիրոջից է, եւ իմ վաստակն իմ Ասորու առաջ է: Արդ, Տէրը, որն ինձ որովայնից իր համար ծառայ
 ստեղծեց, ասաց, որ Յակոբին եւ Իսրայէլին իր շուրջը հաւաքեմ: Պիտի հաւաքուեն ու փառաւորուեն Տիրոջ առաջ,
 6 եւ իմ Ասորուածը ինձ համար գօրութիւն է լինելու: Ապա ասաց ինձ. «Մեծ բան է քեզ համար այն, որ քեզ իմ ծառան
 եմ կոչում, որպէսզի հաստատես Յակոբի ազգը եւ Իսրայէլի ցրուածներին վերադարձնես: Ահաւասիկ ազգի համար
 քեզ իբրեւ ուխտ հաստատեցի եւ հեթանոսների համար՝ իբրեւ լոյս, որպէսզի փրկութիւն լինես մինչեւ աշխարհի
 7 ջրոս ծագերը»: Այսպէս է ասում Տէրը՝ Իսրայէլի Ասորուածը, որ փրկեց քեզ. «Սրբացրէք նրան, ով անարգում է
 իր անձը, ով արհամարհուած է ազգերի կողմից եւ իշխանների ծառաներից, թագաւորները պիտի փեսնեն նրան եւ
 8 ուրքի ելեն, իշխանները պիտի երկրպագեն նրան յանուն Տիրոջ, որը հաւաքարիմ է, եւ յանուն Իսրայէլի սրբի, որն
 ընկրեց քեզ»: Այսպէս է ասում Տէրն Իսրայէլին. «Պարեհ ժամանակ քեզ լսեցի եւ փրկութեան օրը օգնեցի. ես քեզ
 ստեղծեցի եւ ուխտի նպատակով հեթանոսներին փութեցի քեզ՝ երկիրը վերականգնելու եւ աւերակ ժառանգութիւն-
 9 ները ժառանգներին վերադարձնելու համար, շրջայուածներին ասելու, թէ՛ ելէք, իսկ խաւարի մէջ գրնուողներին,
 թէ՛ յայտնուեցէք: Նրանք պիտի արածեն բոլոր ճանապարհներին, նրանց արօքը պիտի լինի բոլոր շախիղների վրայ:
 10 Նրանք ոչ քաղց են զգալու, ոչ ծարաւելու, ոչ էլ արեւից խորշակահար են լինելու, եւ նա, որ ողորմելու է, պիտի
 11 մխիթարի նրանց, աղբիւրների ակունքների մօտ պիտի փանի նրանց: Իմ բոլոր լեռները նրանց համար ճանապարհ
 12 պիտի դարձնեն եւ բոլոր շախիղներս արօքների վերածնեն: Ահա ոմանք պիտի գան հեռաստանից, ոմանք՝ հիւսիսից
 13 եւ ծովից, եւ ոմանք՝ Պարսից երկրից»: Ուրախացիր, երկինք, եւ ցնձա՛, երկիր, թող լեռները ցնծութիւն կանչեն,
 եւ բլուրները՝ արդարութիւն, քանզի Ասորուած ողորմեց իր ժողովրդին, մխիթարեց իր ժողովրդի փառապետներին:
 14, 15 Բայց Միոնն ասաց. «Տէրն ինձ թողեց, Ասորուած ինձ մոռացաւ»: «Մի՛թէ կինը կը մոռանայ իր մանկանը կամ չի
 գթայ իր որովայնի ծնունդներին, եւ եթէ կինը մոռանալու էլ լինի այդ, ես, սակայն, քեզ չեմ մոռանայ», - ասում է Տէ-
 16, 17 րը: - «Ահա իմ ձեռքերի ավերի մէջ զձագրեցի քո պարիսպը, եւ ամէն ժամ դու իմ առաջ ես: Դու արագօրէն պիտի
 18 վերաշինուես նրանց ձեռքով, որոնք քանդեցին քեզ: Քեզ աւերողները քո միջից պիտի վարարուն: Բարձրացրո՛ւ
 քո աչքերը, նայիր շուրջդ եւ փնէ բոլորին. ահա հաւաքուել ու գալիս են դէպի քեզ: Կենդանի եմ ես, - ասում է Տէրը:
 19 Նրանց բոլորին պիտի հագնես ինչպէս պարմուճան, նրանց քո վրայ պիտի կրես ինչպէս հարսի գարդ: Արդարեւ,
 քո աւերակները, ամայացած ու կործանուած երկիրը նեղուածք պիտի լինեն իրենց բնակիչների համար, եւ քեզ կույ
 20 փուռները քեզնից պիտի հեռանան: Քո որդիները, որոնց դու կորցրիր, քո ականջին պիտի ասեն. «Այս փեղը նեղ
 21 է մեզ համար. ընդարձակիր, որ բնակուենք»: Եւ քո մըքում պիտի ասես. «Ով ինձ համար ծնեց սրանց, չէ՛ որ ես
 անգաւակ ու այրի էի, պանդուխտ ու արգելափակուած. ով սրանց սնեց ինձ համար, չէ՛ որ ես միայնակ էի մնացել,
 22 ո՛ր էին սրանք»: Այսպէս է ասում Տէր Ասորուածն. «Ահա իմ ձեռքը պիտի բարձրացնեն ազգերի վրայ եւ իմ դրօշը
 կանգնեցնեն կղզիներում, ու քո որդիներին, իրենց գիրկն առած, եւ քո դուստրերին, իրենց ուսերին դրած, պիտի
 23 բերեն: Թագաւորները քո խնամակալներն են դառնալու, իսկ նրանց կանայք՝ քո ծծմայրերը, երկրի երեսին քեզ

են երկրպագելու եւ լիզելու քո ուրբերի փոշին. պիտի գիպակցես, որ ես եմ Տէրը, ու ինձ ապահինողները չպիտի
ամաչեն: Որեւէ մէկը կարող է միթէ խել հսկայի կողոպուտը կամ կարող է յանիրաւի գերևարել ու ազապուել»: 24
Այսպէս է ասում Տէրը. «Եթէ որեւէ մէկը հսկային գերևարի, կ'առնի նրա աւարը. նա, ով հսկայի աւարը կը վերցնի,
շաք լաւ է կ'ազապուի: Բայց ես իմ դաբաստանն եմ անելու եւ փրկելու եմ իմ որդիներին: Մեզ նեղողներն իրենց 25
մարմինը պիտի ուրեն եւ, ինչպէս նոր գինի, պիտի խմեն իրենց արիւնն ու հարբեն: Եւ ամէն մարմին պիտի իմանայ,
թէ ես եմ Տէրը, որ փրկեցի ու օգնեցի քեզ եւ զօրատր դարձրի Յակոբին»:

Այսպէս է ասում Տէրը. «Ո՛ր է ապահարգանի թուղթը, որով արձակեցի ձեր մօրը, կամ ո՛ր է վաճառականների 50
մութիակը, որով վաճառեցի ձեզ: Դուք ձեր մեղքերով վաճառուեցիք, եւ ձեր անօրէնութիւնների պարճառով արձա-
կեցի ձեր մօրը: Եկայ, եւ մարդ չկար. կանչեցի, բայց ոչ ոք չկար, որ լսէր. մի՛թէ իմ ձեռքը չի կարող փրկել, կամ մի՛թէ 2
ես ի գօրու չեմ ազապելու: Ահա իմ կշտամբանքով կը ցամաքեցնեմ ծովը, կը չորացնեմ գետերը, եւ նրանց ջրերի
պակասութիւնից կը չորանան նրանց ձկները ու կը սաքկեն ծարալից: Խաւար կը հագցնեմ երկնքին, նրա համար 3
քուրձը կ'անեմ հագուստ»: Տէր Աստուած ինձ խրատող լեզու փուլեց, որ կարողանամ ճիշտ ժամանակին խօսք ասել,
ամէն առաւօտ ինձ զգուշացրեց, սրեց իմ լսելիքը, որ ունկնդիր լինեմ: Տիրոջ խրատը կը բացի իմ ականջները, եւ 4
ես խստասիրտ չեմ դառնայ ու չեմ ընդդիմանայ: Թիկունքս հարուածների փուլեցի, ծնօրներս՝ ապրակի, եւ երեսու
շուռ չփուլի նախաքիւնքից ու թքից: Տէր Աստուած եղաւ ինձ օգնական, դրա համար էլ ամօթ չզգացի, այլ իմ երեսը 7
դարձրի ինչպէս կարծր քար: Գիպեմ, որ չեմ ամաչելու, քանզի մօտ է նա, ով արդարացնելու է ինձ: Ո՛վ է իմ ոտիսը, 8
թող գայ եւ կանգնի մէջտեղը. ո՛վ է նա, որ դաբասապարտելու է ինձ, թող մօտենայ ինձ. քանզի ահաւասիկ Տէրը, 9
Տէրն է ինձ օգնական, եւ ո՛վ է, որ չարչարելու է ինձ: Ահա դուք բողոք, ինչպէս ձորձեր, պիտի հնանաք, ցեցն ու
որդը պիտի ուրեն ձեզ: Ձեր մէջ ո՛վ է, որ վախենում է Տիրոջից, լսում է նրա ծառայի ձայնը: Ովքեր գնում էին 10
դէպի խաւարը, եւ լոյս չկար նրանց համար, թող իրենց յոյսը դնեն Տիրոջ անուան վրայ եւ խրախուսուեն Աստուծով:
Ահա դուք ամէնքդ, որ վառուած էք հրով, պիտի պարտուէք բոցից, պիտի ընթանաք ձեր իսկ կրակի լոյսի միջով ու 11, 12
պիտի բորբոքուէք բոցով: Դա իմ պարճառով պիտի հասնի ձեզ, եւ դուք փրկման ձեր մէջ պիտի մննէք:

«Լսեցէ՛ք ինձ, դուք, որ արդարութեան էք հեքամուտ եւ փնտրում էք Տիրոջը, նայեցէ՛ք այն հասարակուսն վեմին, 51
որից կերպուել էք, եւ այն հորի փոսին, որից հանուել էք: Ձեր հայր Աբրահամին նայեցէք եւ Սառային, որ ծնեց 2
ձեզ. քանզի ում ես կանչեցի, նա մէկն էր, օրհնեցի նրան, սիրեցի նրան եւ բազմացրի նրան: Արդ, ես մխիթարելու 3
եմ քեզ, Սիոն, մխիթարելու եմ քո բոլոր ակերակները. քո բոլոր ակերակները դրախտի եմ վերածելու, արեւմտեան
կողմն էլ՝ Տիրոջ դրախտի. ուրախութիւն ու ցնծութիւն են նրա մէջ քեզ գրնելու, փառաբանութիւն ու օրհնութեան 4
ձայն: Լսի՛ր ինձ, լսի՛ր ինձ, ո՛վ ժողովուրդ, ականջ դրէք ինձ, ո՛վ թագաւորներ, քանզի ինձնից է դուրս գալիս օրէնքը, 5
եւ իմ դաբաստանը լոյս է հեթանոսների համար: Արագ, արագ պիտի մօտենայ իմ արդարութիւնը, եւ իմ փրկութիւն-
նը պիտի ելնի ինչպէս լոյս. հեթանոսներն իմ բազկին պիտի ապաւինեն, կղզիները պիտի սպասեն ինձ եւ յոյս դնեն 6
իմ բազկի վրայ: Դէպի երկինք բարձրացրէք ձեր աչքերը եւ նայեցէ՛ք դէպի ցած՝ երկրին. երկինքը պիտի անցնի 7
ինչպէս ծովսը, եւ երկիրը պիտի մաշուի ինչպէս ձորձերը, նրա բնակիչները եւս նոյն կերպ պիտի կորչեն, բայց իմ
փրկութիւնը յաւիտենապէս պիտի մնայ, եւ իմ արդարութիւնը չի պակասելու: Դուք, որ ճանաչում էք իրաւունքը, եւ 8
դու, իմ ժողովուրդ, որ սրտիդ մէջ իմ օրէնքն ես կրում, լսեցէ՛ք ինձ. մի՛ վախեցէք մարդկանց նախաքիւնքից, եւ նրանց
բամբասանքը թող ձեզ ամօթանք չպարճառի, քանզի ժամանակի ընթացքում դրանք պիտի մաշուեն ինչպէս ձորձեր 9
եւ ինչպէս բուրդ, որին ուրում է ցեցը, բայց իմ արդարութիւնը պիտի մնայ յաւիտեան, եւ իմ փրկութիւնը՝ սերնդից
սերունդ»: Զարթնի՛ր, զարթնի՛ր, Երուսաղէմ, եւ հագի՛ր քո բազկի գօրութիւնը, զարթնի՛ր, ինչպէս հին օրերում, ինչ- 10
պէս վաղեմի ժամանակներում: Մի՛թէ դու նա չես, որ հապեցիր ովկիանոսի լայնութիւնը, վանեցիր վիշապին. Դու 11
այն չեմ, որ ցամաքեցրեց ծովը, անդունդների ջրերի յորդութիւնը եւ ծովերի խորութիւնները ճանապարհ դարձրեց,
որպէսզի այնպէսզի անցնեն փրկուողներն ու ազապուողները: Տիրոջ շնորհիւ պիտի լինի վերադարձը, եւ նրանք 12
Սիոն են գալու ցնծութեամբ ու յաւիտենական ուրախութեամբ. նրանց գլխի վրայ օրհնութիւն պիտի լինի, եւ ուրա-
խութիւնը պիտի հասնի նրանց. ցաւը, փրկմանն ու հեծութիւնը պիտի հեռանան: «Ես եմ, ես այն նոյնն եմ, որ 13
մխիթարեցի ձեզ: Իմացի՛ր, թէ դու ո՛վ էիր, որ վախեցար մահկանացու մարդուց եւ աղամորդուց, որոնք չորացան
ինչպէս խոյ: Դու մոռացար Աստուծուն՝ քո Արարչին, որ սրտեղծեց երկինքը եւ հասարակեց երկիրը, ու դու միշտ, 14
ամէն օր վախենում էիր քեզ նեղողի բարկութիւնից՝ մղածելով, թէ ես կը նրանջնջի քեզ: Բայց ո՛ր է քեզ նեղողի
բարկութիւնը: Զո փրկութիւնը նա չի կարող կասեցնել, չի կարող ուշացնել, ոչ էլ կարող է քեզ ոչնչացնելով սպանել. 15
եւ քո հացը չի պակասելու: Ես եմ քո Տէր Աստուածը, որ ալեկոծում եմ ծովը եւ նրա ալիքներին սրիպում մռնչալ. 16
Զօրութիւնների Տէր է իմ անունը: Իմ խօսքերը քո բերանը դրեցի եւ իմ ձեռքի հովանու փակ առայ քեզ, որպէսզի 17
երկինքը կանգնեցնեմ, երկրի հիմքերը հասարարեմ եւ ասեմ Սիոնին. «Դու իմ ժողովուրդն ես»: Զարթնի՛ր, զարթ-
նի՛ր, եւ կանգնի՛ր, Երուսաղէմ, դու, որ Տիրոջ ձեռքից խմեցիր նրա բարկութեան բաժակը, կործանման բաժակը, 18
ցասման բաժակը, որ խմեցիր ու դաբարկեցիր: Եւ քո բոլոր որդիների մէջ, որոնց դու ծնեցիր, մէկը չեղաւ, որ
մխիթարէր քեզ. քո բոլոր որդիների մէջ, որոնց դու մեծացրիր, մէկը չեղաւ, որ զօրավիզ դառնար քեզ: Երկու բան 19
կայ քեզ հակառակ. եւ ո՛վ է, որ ցաւակից է լինելու քեզ. կործանում եւ կոտորած, սով եւ սուր է լինելու, եւ ո՛վ է, որ
մխիթարելու է քեզ: Զո որդիները, փարակուսած, բուն են մտել բոլոր ճանապարհների խաչմերուկներում: Նրանք 20
կարծես կիսեփ ճակնդեղ լինեն: Նրանց մէջ Տիրոջ բարկութիւնն է լցում, նրանք խոտորուած են Տէր Աստուծուց:
Դրա համար էլ լսի՛ր, ո՛վ փառապետալ, որ հարբած ես, բայց ոչ գինուց: Այսպէս է ասում Տէր Աստուած, որ դաբում է 21, 22
իր ժողովրդին. «Ահա քո ձեռքից հեռացրի կործանման բաժակը, իմ բարկութեան բաժակը, եւ դու այլեւս չես խմելու
այն: Այն փալիս եմ քեզ վնասողների ձեռքը, նրանց ձեռքը, ովքեր փառապանքի դաբասապարտեցին քեզ, ովքեր քեզ
ասում էին. «Խոնարհուի՛ր, որ անցնենք»»: Եւ քո մէջքը գեղմին հաւասար դարձրին քո վրայով անցնողների համար»:

Զարթնի՛ր, զարթնի՛ր, Սիոն, հագի՛ր քո գօրութիւնը, Սիոն. դու էլ քո փառքը հագիր, ո՛վ սուրբ քաղաքը Երուսաղէմ, 52
որովհետեւ պիղծերն ու անթափաքներն այլեւս չեն անցնելու քո միջով: Թօթափի՛ր քո փոշին, ուրբի՛ր եւ ու նսարի՛ր, 2
ո՛վ Երուսաղէմ, քանդի՛ր քո պարանոցի կապը, ո՛վ դու Սիոնի գերի դուստր. Արդարեւ, այսպէս է ասում Տէրը. «Դուք 3
ձրի վաճառուեցիք եւ արծաթով չէք փրկուելու»: Այսպէս է ասում Տէրը. «Իմ ժողովուրդը նախ Եգիպտացիների 4

5 երկիրն իջաւ, որպէսզի իբրև նժդեհ ապրի այնպէտ, ապա բռնութեամբ Ասորեստան թշուոց: Բայց այժմ ինչո՞ն էր
այսպէտ»: Այսպէս է ասում Տէրը. «Իմ ժողովուրդը զուր քնդը թշուոց. նրանք ապշահար էին մնացել եւ լաց էին
6 լինում»: Այսպէս է ասում Տէրը. «Ձեր պարճառով իմ անունը մշտապէս հայեոյուն է հեթանոսների մէջ: Դրա
համար իմ ժողովուրդն այդ օրը պիտի ճանաչի իմ անունը, գիտենայ, որ ես նոյնն եմ, որի մասին խօսում էին,
7 եւ ահա եկել հասել եմ»: Լեռների վրայ ի՞նչ գեղեցիկ են ուրբերը նրա, ով խաղաղութեան լուրն է արտում, ով
բարութեան արտաբան է բերում եւ քո փրկութեան մասին յայտնում՝ ասելով Միոնին, թէ՛ «Քեզ վրայ թագաւորելու է
8 Աստուած»: Քո պահապանների ծայնն է հնչելու, բոլորն առհասարակ ցնծալով ծայն են փայլու, որովհետեւ իրենց
9 աչքերով են տեսնելու այն ժամանակը, երբ Տէրը ողորմելու է Միոնին: Լեռները Երուսաղէմի արեւակների հետ
10 միասին ցնծութեան կոչ պիտի արձակեն, քանզի Տէրը ողորմեց նրանց եւ փրկեց Երուսաղէմը: Տէրն իր սուրբ
բազուկը պիտի ցոյց տայ ի քնդ բոլոր ազգերի, եւ երկրի բոլոր կողմերը պիտի տեսնեն մեր Աստուծոյ փրկութիւնը:
11 Նեռացէք, հեռացէք, ելէք այդպէտից եւ պիղծերին մի՛ մօտեցէք. ելէք այդ երկրի միջից եւ հեռացէք, դուք, որ վերցրել
12 բերում էք Տիրոջ սպասքը: Ո՛չ խռովութեամբ պիտի ելնէք եւ ո՛չ էլ փախչելով գնաք, քանզի ձեր առջեւից Տէրն
13 ինքն է ընթանալու, եւ ձեզ հաւաքելու է նա, որ Աստուածն է Իսրայէլի: Ահաւասիկ խելահաս պիտի դառնայ իմ
14 ծառան, պիտի յառնի, բարձրանայ ու մեծապէս փառաւորուի: Ինչպէս որ շարերը քեզ վրայ պիտի զարմանան, երբ
15 անշքանա մարդկային քո տեսքը եւ քո փառքը, որ մարդկանց որդիներից է, այդպէս էլ բազում ազգեր զարմանալու
են քեզ վրայ, եւ թագաւորների բերանները պայպանծուելու են, որովհետեւ տեսնելու են այն, ինչի մասին նրանց չի
պարզուել, եւ իմանալու են այն, ինչի մասին չեն լսել:

53, 2 Ո՞վ հաւաքաց Տիրոջ մասին մեր տուած լուրին, եւ ո՞ն յայտնի դարձաւ Տիրոջ բազուկը: Նրա առաջ մենք
յայտնուեցինք որպէս մանուկ, որպէս արմաք՝ ելած անջրդի հողից. ո՛չ տեսք ունէր նա եւ ո՛չ էլ վեհութիւն: Նայեցինք
3 մենք նրան, բայց նա ո՛չ տեսք ունէր եւ ո՛չ էլ գեղեցկութիւն: Նրա տեսքն արեւի անարգ էր ու նսեմ, քան բոլոր մարդ-
կանց որդիներինը: Նա հարուածների ենթակայ մի մարդ եղաւ, որ ցաւերին համբերել գիտէ. իր երեսը դարձնելով՝
4 արհամարհուեց ու բանի տեղ չդրուեց: Նա մեր մեղքերն էր վերցնում եւ մեզ համար չարչարում, սակայն մենք նրա
5 ցաւերը, հարուածներն ու չարչարանքները համարեցինք իբրև Աստուծոց եկած բան: Բայց նա խոցուեց մեր մեղ-
քերի համար եւ մեր անօրէնութիւնների համար դապաւարտուեց. մեր խաղաղութեան համար նա՛ պարիժ կրեց,
6 եւ նրա՛ վերքերով մենք բժշկուեցինք: Ամէնքն էլ մոլորուած ոչխարներ են. մարդն իր ճանապարհին մոլորուեց,
7 բայց Տէրը նրան մարմնեց մեր մեղքերի համար: Ու նա վշպից իր բերանն անգամ չի բացում: Ինչպէս ոչխար՝ նա
մոլորուելու տարուեց, եւ ինչպէս գառ՝ անմռունչ կանգնած է խուզողի առաջեւ նրա նման իր բերանը չի բացում:
8 Խոնարհութեան շնորհիւ նրա դաւաւարանը վերացաւ, եւ նրա ազգաւորնի մասին ո՞վ պիտի պարմի: Երկրի վրայ
9 վերջ տուին նրա կեանքին. իմ ժողովրդի անօրէնութիւնների պարճառով նա մահուան մարմնուեց: Նրա գերեզմանի
համար՝ չարութեամբ, իսկ նրա մահուան համար մեծամեծ հարուածներով պիտի վրէժխնդիր լինեն, որովհետեւ նա
10 անօրէնութիւն չգործեց, եւ նենգութիւնը տեղ չգրաւ նրա բերանում: Տէրը կամենում է մաքրել նրան վերքերից: Եթէ
մեղքերի համար հապուցում տաք, ապա երկարակեաց սերնդի կ'արժանանաք, որի միջոցով Տէրը կը ցանկանայ
11 ազատել նրան իր ցաւերից, ցոյց տալ նրան լոյս եւ օժտել իմաստութեամբ, արդարացնել արդարին, որը յօժարա-
12 կամ ծառայեց շարերին եւ իր վրայ է վերցնելու նրանց մեղքերը: Ահա թէ ինչու նա շար բան պիտի ժառանգի
եւ հզօրների աւարը պիտի բաժանի, որովհետեւ նրա անձը մահուան մարմնուեց, եւ նա յանցաւորներին հաւասար
համարուեց: Նա շարերի մեղքերը կրեց եւ նրանց անօրէնութիւնների համար դաւաւարտուեց:

54 Ուրախացի՛ր, ո՞վ ամուլ, որ չծնեցիր, կանչի՛ր ու աղաղակ բարձրացրու, որ երկունքի ցաւով չբռնուեցիր, քան-
զի բազում են ամուսնուց լքուածիդ որդիները, արեւի շար, քան որդիները արամբի կնոջ: Չէ՛ որ Տէրն ասաց.
2 «Ընդարձակի՛ր քո վրանի եւ քո սրահների տեղը, կանգնեցրո՞ւ եւ խնայողութիւն մի՛ արա. երկարացրո՞ւ քո պարան-
3 ները, հասարակի՛ր քո ցցերը: Աջ ու ձա՛խ տարածուի՛ր, եւ քո սերունդը պիտի ժառանգի հեթանոսներին եւ պիտի
4 կառուցի արեւուած քաղաքները: Մի՛ վախեցիր, որ քեզ ամօթահար արին, մի՛ նեղուի՛ր, որ քեզ նախարեցին, ո-
5 թովհետեւ վաղնջական ամօթը պիտի մոռանաս եւ որբեւայրութեանդ նախարինքն այլեւս չպիտի յիշես»: Տէրն է,
6 որ քեզ համար անելու է այդ, Զօրութիւնների Տէր է նրա անունը, եւ նա, որ փրկեց քեզ, Իսրայէլի նոյն Աստուածն
7 է, որ համայն երկրինը պիտի համարուի: Տէրը քեզ չկանչեց որպէս լքուած ու վարանած կնոջ եւ ոչ էլ իբրև մի
8 կնոջ, որ մանկուց արելի է եղել, այլ Աստուածն ասաց. «Միաժամանակ լքեցի քեզ, բայց մեծ գթութեամբ պիտի
9 ողորմեմ քեզ»: Փոքր-ինչ բարկանալու պարճառով երեստ շրջեցի քեզնից, բայց յախիտնական կարեկցութեամբ
10 պիտի ողորմեմ քեզ»: Այդպէս ասաց Տէրը, որ փրկեց քեզ: «Մա ինձ համար նոյնն է, ինչ Նոյի օրօք, ջրհեղեղի
ժամանակ. ինչպէս որ այն ժամանակ նրան երդուեցի, որ չեմ բարկանայ երկրի վրայ, այնպէս էլ երդուեցի, որ չեմ
11 բարկանայ քեզ վրայ: Իմ սպառնալիքով չեմ շարժելու լեռները, չեմ փոփոխելու բլուրները. ո՛չ իմ ողորմութիւնն է
12 պակասելու քեզնից, եւ ո՛չ էլ քո խաղաղութեան ուխտը պիտի վերանայ», - ասաց Տէրը: «Ո՞վ դու, որ տառապեալ
ես եւ խախտուած, ես հաշտուել եմ քեզ հետ, մինչեւ որ դու միտիարուես: Ահա ես քո քարերը՝ սուրակից եւ քո
13 հիմքերը շափիւղայից պիտի պարաստեմ. քո աշտարակները յասպիսից պիտի կանգնեցնեմ, դռներդ՝ բիւրեղից
14 եւ քո շուքը պարիսպ պիտի բաշեմ թանկագին եւ ընդիր-ընդիր քարերից: Աստուծոց խրատուած որդիներ պիտի
15 ունենաս, քո մանուկները մեծ խաղաղութեան մէջ պիտի լինեն: Արարութեամբ պիտի շինանաս: Նեռո՛ւ կանգնիր
16 անիրաւից, որ ահ չունենաս, եւ դողը քեզ չբռնի: Ահա եկողները իմ անունով պիտի մօտենան քեզ, քեզ մօտ պիտի
պանդխտեն եւ քեզ ապաստան դարձնեն: Ահաւասիկ ես քեզ հասարակեցի, բայց ոչ որպէս մի դարբին, որ փութով
կայծեր է արծարծում եւ գործիքներ է շինում իր համար. ես քեզ հասարակեցի ոչ կորստի ու ոչնչացման համար:
17 Ոչ մի վնասակար գործիք քո դէմ յաջողութիւն չպիտի ունենայ, եւ դու քո դէմ դաւաւարանի ելնող ամէն մի լեզու
պարպուեան եւ մարմնելու, նրա հետ՝ եւ քո բոլոր դաւաւարաններին: Դա է Տիրոջ ծառաների ժառանգութիւնը, եւ
ինձ համար դուք էք լինելու իրաւացի», - ասում է Տէրը:

55 «Ո՞վ դուք, որ ծարաւած էք, գնացէ՛ք ջրի, եւ դուք, որ բոլորովին արծաթ չունէք, գնացէ՛ք գնեցէ՛ք ու կերէ՛ք առանց
2 արծաթի եւ առանց գինու համար վճարելու: Բայց ինչո՞ն արծաթով ճարպ էք գնում եւ ոչ թէ հաց, ձեր վաստակն
ինչո՞ն կտրանալու համար չէք ծախում: Լսեցէ՛ք ինձ եւ բարիքներ ճաշակեցէ՛ք, ու բարութեան մէջ ձեր հոգիները

վայելք պիտի գգան: Ականջ դրեք ինձ եւ հետեւեցէք իմ ճանապարհին: Լսեցէք ինձ, եւ ձեր հոգիները կ'ապրեն 3
բարութեան մէջ, ու եւ ձեզ հետ յաիպտենական ուխտ կը կնքեմ՝ շնորհելով ձեզ Դաւթին խոստացուած անանց սրբու- 4, 5
թիւնները: Ահա նրան քուտեցի որպէս հեթանոսների վկայ, որպէս ազգերի իշխան եւ հրամանաւար: Քեզ չիմացող 6
ազգերը պիտի դիմեն քեզ, եւ քեզ չճանաչող ժողովուրդներն ապաւեն պիտի դարձնեն քեզ յանուն քո Տէր Աստուծո՝ 7
Իսրայէլի սրբի, որը փառաւորեց քեզ»: Փնտրեցէք Տիրոջը եւ, երբ գտնէք, կանչեցէք նրան. երբ նա ձեզ մօտենայ, 8
ամբարիշտը թող հրաժարուի իր ընթացքից, անօրէն մարդը՝ իր խորհուրդներից, թող նա վերադառնայ Տիրոջ մօտ՝ 9
եւ ողորմութիւն կը գտնի, մեր Աստուծո՝ մօտ, որը բազմապարհիկ թողութիւն պիտի շնորհի ձեր անօրէնութիւններին: 10
«Իմ խորհուրդները նման չեն ձեր խորհուրդներին, եւ ոչ էլ իմ ճանապարհները՝ ձեր ճանապարհներին, - ասում է 11
Տէրը, - այլ, ինչպէս երկինքն է հեռու երկրից, այնպէս էլ իմ ճանապարհներն են հեռու ձեր ճանապարհներից, եւ իմ 12
խորհուրդները՝ ձեր խորհուրդներից: Ինչպէս որ, ասենք, երբ անձրեւ կամ ձիւն է իջնում երկնքից եւ կրկին այնպէտ 13
չի վերադառնում, քանի դեռ չի ոռոգել երկիրը, չի ծլեցրել ու պողպեղել այն, սերմանողին սերմ եւ ուրելու հաց 14
չի քուտել, այդպէս էլ պիտի լինի իմ խօսքը, որ ելնում է իմ բերանից. նա դարարկ չի վերադառնալու, մինչեւ որ 15
չկատարի այն, ինչ կամենում եմ ես: Պիտի հեշտացնեմ քո ճանապարհները, որպէսզի իմ ճանապարհներն էլ դու 16
պահպանես: Ուրախութեամբ պիտի ելնէք եւ ցնծութեամբ պիտի սովորէք. լեռներն ու բլուրները պիտի խայտան, 17
խնդրութեամբ ընդունեն ձեզ, եւ անպառի բոլոր ծառերը պիտի ծափահարեն ձեզ: Գիտու փոխարէն նոճի պիտի 18
բուսնի, դժմիկի փոխարէն մրսեմի պիտի աճի. եւ դա պիտի լինի յանուն Տիրոջ եւ ի նշան յաիպտենականութեան ու 19
չի նուազելու»:

Այսպէս է ասում Տէրը. «Պահպանեցէք իրաւունքը եւ կարարեցէք արդարութիւնը, քանզի եկել հասել է իմ 56
փրկութիւնը, եւ յայտնուելու է իմ ողորմութիւնը: Երանի՛ այն մարդուն, որ կ'անի այդ, եւ նրան, որ հաւաքարիմ կը 2
մնայ դրան, կը պահի իմ շաբաթներն ու չի պղծի եւ իր ձեռքը ետ կը քաշի անիրաւութիւն անելուց»: Օտարազգին, 3
որ եկել յարել է Տիրոջը, թող չասի, թէ՛ «Տէրը մերժեց ու վանեց ինձ իր ժողովրդից», եւ ներքինին էլ թող չասի, թէ՛ 4
«Ես չոր փայտ եմ»: Այսպէս է ասում Տէրը ներքինիներին. «Ովքեր կը պահեն իմ պատուիրանները, կը նախընտրեն 5
այն, ինչ ես եմ կամենում, եւ իմ ուխտի մէջ կը մնան, նրանց իմ Տան մէջ եւ իմ պարսպի ներսում աւելի անուանի 6
քան քան որդիներին ու դուստրերին, կ'արան նրանց յաիպտենական մի անուն, որ չի կորչելու: Իսկ այն 7
այլազգիներին, որոնք եկել յարել են Տիրոջը, որպէսզի ծառայեն նրան եւ սիրեն նրա անունը, լինեն նրա համար 8
ծառաներ եւ աղախիներ, ու բոլոր նրանց, որոնք կը պահեն իմ շաբաթները եւ չեն պղծի, ու կը մնան իմ ուխտի մէջ, 9
- նրանց կը քանեն իմ սուրբ լեռը, կ'ուրախացնեմ նրանց իմ աղօթքի Տան մէջ, նրանց ողջակէզներն ու ընծաներն 10
ընդունելի կը լինեն իմ սեղանի վրայ, քանզի իմ Տունը բոլոր հեթանոսների համար աղօթքի Տուն պիտի կոչուի»: 11
Այսպէս է ասում Տէր Աստուծո՝ որ հաւաքում է Իսրայէլի բոլոր ցրուածներին. «Նրանց վրայ ես պիտի հաւաքեմ 12
անապարհի բոլոր գազանների բազմութիւնները»: Եկէք կերէք, ո՛վ դուք անպառի բոլոր գազաններ: Տեսէք, ամենքն 13
էլ կուրացել են եւ չգիտեն, թէ ի՛նչ է իմաստութիւնը. ամենքն էլ կարծես համրացած շներ են, որ չեն կարողանում 14
հաչել, իրենց անկողիններում երազներով են քարուած, սիրում են նիրհել: Իրենց հոգով լիք եղան շների նման, 15
որ անկուշտ են, չար են եւ չգիտեն, թէ ի՛նչ է իմաստութիւնը. ամենքն իրենց ճանապարհներով գնացին: «Եկէք, - 16
ասում եմ, - գինի առնենք եւ հարբենք գինով. այդպիսի օրը մեզ համար ամենամեծ գոհաբերութիւնը կը լինի»:

«Տեսէք, ինչպէ՛ն կորու արդարը, եւ չկայ մէկը, որ սրտով կարեկցի. արդար մարդիկ վերանում են, եւ ոչ ոք ուշա- 57
դրութիւն չի դարձնում, որ արդարն անիրաւութեան պարճառով է վերանում: Թող խաղաղ լինի նրա գերեզմանը, 2
ով վերացաւ մէջբերից: Բայց դուք մօտեցէք, առաջ եկէք, անօրէն որդիներ, պռնկածի՛ն որդիներ, շնութեան՝ որ- 3
դիներ: Ինչով էք պարծենում, ո՞նմ վրայ էք բացում ձեր բերանները եւ կամ ո՞նմ վրայ էք հանում ձեր լեզուները. մի՞թէ 4
դուք կորսաբեան որդիներ չէք, անօրէնութեան սերունդ, որ անպառախիպ ծառերի փակ ընկած՝ աղաչում էիք ձեր 5
կուռքերին, անդունդներում՝ ժայռերի կարարներին եւ խոր ձորերում գոհում էիք ձեր որդիներին: Այդ է քո բաժինը, 6
այդ նոյնն է քո վիճակը. նրանց առաջ նուէրներ թափեցիր, նրանց գոհեր մատուցեցիր, եւ այս ամենի վրայ միթէ չե՛մ 7
բարկանալու, - ասում է Տէրը: Այնպէ՛տ, բարձր ու մեծ լեռան վրայ է քո անկողինը, եւ դու այնպէ՛տ ելար գոհեր մա- 8
տուցելու: Ապա դռների դրանդիների վրայ հասարակեցիր քո յիշարակները: Կարծում էիր՝ եթէ ինձնից հեռանաս, 9
աւելի՛ բան պիտի գտնես: Բո՛ւ անկողինները լայնացրի եւ փռուցի որանց վրայ. սիրեցիր քո հումանիներին եւ 10
յաճախեցիր դարձրի քո պռնկութիւնը նրանց հետ: Խեռաւորներից շարերին քեզ կարեցիր եւ պարզամտութիւն 11
նուղարկեցիր քո սահմաններից դուրս: Նկուն դարձար ու իջար գերեզման, յոգնաբանջ եղար քո բազում ճանապար- 12
հորդութիւններից եւ չասացիր, թէ՛ «Այժմ հանգստանամ», որովհետեւ ուժիդ համեմատ էիր գործում, դրա համար էլ 13
չհնազանդուեցիր ինձ: Ո՞նից վախեցար ու զարհուրեցիր, որ սրբերի եւ չիշեցիր ինձ, միտքդ չբերիր, սրտիդ մէջ 14
չդրիր, իսկ ես քեզ քեզայ ու անպետեցի: Ես այն եմ, որ յաիպտենական եմ, իսկ դու ինձնից չվախեցար: Արդ, ես 15
պիտի պարսպեմ իմ արդարութեան եւ քո չարիքների մասին, որոնք քեզ չեն օգնելու, երբ աղաղակես, եւ քեզ չեն 16
փրկելու քո նեղութիւնից. դրանց բոլորին հողմերը պիտի քանեն եւ մորիկները բաժան-բաժան պիտի անեն: Իսկ 17
նրանք, ովքեր ինձ վրայ են յոյս դրել, պիտի սքանան երկիրը եւ ժառանգեն իմ սուրբ լեռը: Նրանք պիտի ասեն. 18
«Բացէ՛ք նրա առաջ ճանապարհները, խոչ ու խոյսերը հեռացրէ՛ք իմ ժողովրդի ճանապարհից»: Այսպէս է ասում 19
Բարձրեալը, որ յաիպտենապէս բնակում է բարձունքներում, սուրբը սրբերի մէջ. նրա անունը Բարձրեալ է, եւ նա 20
սրբերի մէջ է մնում, համբերութիւն է փալիս քարակուսանքի մէջ ընկածներին եւ կեանք՝ նրանց, որոնք սրբամաշ են 21
եղել: «Ես յաիպտեան վրեժխնդիր չեմ լինելու ձեզանից եւ ոչ էլ մշտապէս բարկանալու եմ ձեզ վրայ, քանզի հոգին 22
ինձնից է բխում, եւ ամէն շունչ ես եմ սրբողով: Մեղքի պարճառով սակաւ ժամանակ քրտնութիւն հասցրի նրան, 23
հարուածեցի նրան ու իմ երեսը շրջեցի նրանից, եւ նա քրտնեց ու իմ առաջ թախծոյ՝ անցաւ իր ճանապարհները: 24
Ես քեզայ նրա սրբի ճանապարհները եւ բժշկեցի նրան, սփոյնեցի ու ճշմարիտ միտքարութիւն քուտի նրան: Նրա 25
սգաւորների համար պարտու սրբողների: Թող խաղաղութիւն, խաղաղութիւն լինի հեռաւորներին եւ մերձաւորներին, 26
- ասում է Տէրը, - ու ես պիտի բժշկեմ նրանց: Իսկ անօրէնները պիտի ծփան ծովի նման եւ հանգիստ չգտնեն, ու 27
նրա ջրերը պիտի անհետանան՝ կաւի հետ խառնուելով: Ամբարիշտների համար խաղաղութիւն չկայ», - ասում է 28
Տէրը:

58 1 Ուժգին կանչիր եւ մի՛ խնայիր, շեփորի պէս բարձրացրո՛ւ ձայնդ, պարմիր իմ ժողովրդին իր մեղքերի եւ Յակոբի
 2 փանը՝ իր անօրէնութիւնների մասին: Օր օրի ինձ են փնտրում եւ ցանկանում ճանաչել իմ ճանապարհները, իբրեւ
 3 մի ժողովուրդ, որ արդարութիւն է գործել եւ իր Աստուծո՛ւ իրաւունքը զանց չի առել. ահա նրանք եկել եւ իրաւունք
 4 ու արդարութիւն են որոնում: Փափագում են մերձենալ Աստուծո՛ւն եւ ասում են. «Այդ ինչպէ՛ն է, որ մենք ծոմ
 5 պահեցինք, եւ դու չբռնար, գրկանքների ենթարկեցինք մեզ, եւ դու չհմացար: Արդ, ձեր ծոմապահութեան օրերին
 6 ձեր ցանկութիւններն էք կարարում եւ կսկիծ պարճառում բոլոր նրանց, ովքեր ենթակայ են ձեզ: Նակառակութեան
 7 եւ կռիւների մէջ էք պահում եւ բռնցքահարում փկարին: Իսկ իմ ինչի՞ն է պէտք այդպիսի ծոմապահութեան օրը.
 8 դուք պիտի գաք բողոքէք ինձ, եւ ես չպիտի լսեմ ձեզ: Այդպիսի ծոմապահութիւնը չէ, որ ես ընկրեցի, եւ ոչ էլ
 9 այնպիսի օրը, երբ մարդ իր անձն է փանջում: Եթէ պարանոց կորացնես օղակի նման ու փակդ քորձ ու մոխիր
 10 փարածես, այդ էլ, սակայն, չես համարի ծոմ եւ ընդունելի օր. այդպիսի ծոմապահութիւնը չէ, որ ես ընկրեցի,
 11 - ասում է Տէրը: - Քանդիր անիրաւութեան հանգոյցը, խորպակիր քո վաճառականական խարդախութիւնն ու
 12 բռնութիւնը, ներիր ու արձակիր նեղեալներին եւ պարտիր բոլոր անիրաւ մտրակները: Քաղցածներին բաժանիր
 13 քո հացը եւ անօթեան աղքատներին՝ փար քո փունը, եթէ մերկ մարդ քեանես՝ հազցրո՛ւ նրան, բայց քո ընկրանիքի
 14 զաւակին մի՛ անբռնիր: Այն ժամանակ այգաբացի պէս պիտի ծաւալուի քո լոյսը, եւ արագօրէն պիտի հասնի
 15 քո ապաքինումը, քո առջեւից պիտի ընթանայ քո արդարութիւնը, եւ Աստուծո՛ւ փառքը պիտի պահպանի թեզ: Այն
 16 ժամանակ պիտի կանչես, եւ Աստուած պիտի լսի թեզ. մինչէս դու խօսես, նա պիտի ասի, թէ՛ «Ահա հասել եմ»:
 17 Եթէ դու քո միջից հեռացնես խարդախութիւնը, ձեռնձգութիւնն ու փրփուցի խօսքերը, քո հացը յօժար սրբով
 18 քաղցածներին փաս եւ չքաւոր մարդկանց կշտացնես, այն ժամանակ խաւարի մէջ կը ծագի քո լոյսը, քո խաւարը կը
 19 վերածուի միջօրէի: Քո Աստուածը ամէն ժամ թեզ հեպ կը լինի, քո անձն ըստ ցանկութեան յագեցում կը ստանայ,
 20 եւ քո ոսկորները կը լիանան ու կը լինեն ինչպէս ջրաքի պարսեզ, ինչպէս աղբիւր, որից ջուրը չի պակասի: Քո
 21 դարաւոր ատերակները կը վերաշինուեն, եւ քո հիմքերը մշտնջենական կը լինեն սերնդից սերունդ. դու պիտի յառնես
 22 ու կոչուես պարսպապարերի փկարակները վերականգնող եւ նրանց ճամփամիջեան դարուփոսերը վերացնող:
 23 Եթէ ուրքդ յեպ քաշես եւ սրբութեան օրը քո ուզածը չկատարես, զուարճութեան շաբաթները համարես Աստուծո՛ւ
 24 նուիրում եւ փառաւոր, ուրքդ դուրս չդնես գործի համար ու քո բերանով բարկութեան ոչ մի խօսք չասես, այն
 25 ժամանակ կարող ես ապաւինել Տիրոջը: Նա թեզ կ'առաջնորդի դէպի երկրի բարիքները եւ իբրեւ սնունդ թեզ կը
 26 փայ քո հայր Յակոբի ժառանգութիւնը, քանզի Տիրոջ բերանը խօսեց այս:

59, 2 Մի՛թէ Տիրոջ ձեռքն անկարող է փրկել, կամ նա ծանրացրել է իր ականջը, որ չսի. ո՛չ, ձեր մեղքերն են պարնէշ
 3 դարձել ձեր եւ Աստուծո՛ւ միջեւ, ձեր անօրէնութիւնների պարճառով է նա իր երեսը շրջել ձեզնից, որ չգթայ: Ար-
 4 դարել, ձեր ձեռքերը պղծում են արեամբ, եւ ձեր մաքրները՝ մեղքով. ձեր շուրթերն անօրէնութիւն խօսեցին, եւ
 5 ձեր լեզուները խորհում են անիրաւութիւն: Չկայ մէկը, որ արդարութիւն խօսի, եւ բացակայում է ճշմարտութեան
 6 իրաւունքը. յոյս են դրել սնտրի բաների վրայ եւ ունայնութիւն են խօսում, յղանում են ցաւեր եւ ծնում անօրէնու-
 7 թիւն: Քարք օձի ձուեր են ծակում եւ սարդերի ոստայն հիսում. եթէ որեւէ մէկը կամենայ ուրել դրանցից, ծակ
 8 բացելով՝ նրա մէջ կը գրնի ջուր եւ քարք օձ: Նրանց ոստայնները հագուստ չեն դառնայ, եւ ոչ էլ նրանք կարող
 9 են զգեստարարուել իրենց ձեռքի գործերով, քանզի նրանց գործերն անօրէնութեան գործեր են, նրանց ձեռքերի մէջ
 10 անիրաւութեան գործեր կան: Նրանց ուրքերը դէպի չարն են ընթանում, շտապում են անմեղ արիւն թափել. նրանց
 11 խորհուրդներն անզգամների խորհուրդներ են, նրանց ճանապարհներին կործանում է ու թշուառութիւն: Նրանք
 12 չճանաչեցին խաղաղութեան ճանապարհը, ու նրանց ուղիներում արդարութիւն չկայ, որովհետեւ նրանց շաւիղները,
 13 որոնցով ընթանում են, խտրորում են, եւ նրանք խաղաղութիւնը չեն ճանաչում: Ահա թէ ինչու իրաւունքը հեռա-
 14 ցաւ նրանցից, եւ արդարութիւնը չի հասնելու նրանց. մինչ նրանք լոյս էին ակնկալում՝ խաւար եղաւ նրանց համար,
 15 մինչ լոյսի էին սպասում՝ շուռ եկան դէպի մութը: Կոյրերի պէս նրանք պարերն են շօշափելու, խարխափելու են
 16 աչքերից գրկուածների պէս, կէտօրին գլորուելու են, ինչպէս կէտգիշերին, օրհասական մարդկանց պէս հոգևարքի
 17 փանջանքներ են փանելու եւ առհասարակ թափառելու են արջերի ու աղանիների նման: Մենք երկար սպասեցինք
 18 դարաստրանի, բայց չեղաւ, սպասեցինք փրկութեան, բայց այն հեռացաւ մեզնից, քանզի բազում են մեր անօրէնու-
 19 թիւնները քո առաջ, եւ մեր մեղքերը հակառակ կանգնեցին մեզ. մեր անօրէնութիւնները մեր մէջ են, մենք ինքներս
 20 գիպենք մեր անիրաւութիւնները: Ամբարիշտ դարձանք եւ ստեցինք Տիրոջ առաջ, յեպ կանգնեցինք մեր Աստուծո՛ւ
 21 անիրաւութիւն խօսեցինք եւ ապստամբեցինք, մեր սրբերում անիրաւութեան խօսքեր յղացանք ու որոճացինք: Յեպ
 22 վանեցինք իրաւունքը, եւ արդարութիւնը հեռացաւ մեզնից: Ըշմարտութիւնը սայթաքեց նրանց ճանապարհներից.
 23 նրանք ուղիղ ճանապարհով չկարողացան գնալ, եւ արդարութիւնը վերացաւ նրանց միջից. արգելք դրեցին իրենց
 24 սրբերին, որ չիմանան: Տեսաւ Տէրը եւ չհաւանեց, որովհետեւ իրաւունքը բացակայում էր: Նայեց, բայց մարդ
 25 չկար, դիպեց, բայց չկար մէկը, որ օգնական լինէր. եւ իր բազկով հարուցեց ու ըստ իր ողորմութեան հաստա-
 26 րեց նրանց: Իբրեւ զրահ հագաւ արդարութիւնը, իբրեւ սաղաւարտ՝ գլխին դրեց փրկութիւնը, իբրեւ հանդերձ ու
 27 պարմուճան՝ իր վրայ գցեց վրէժխնդրութիւնը, որ հարուցում փայ նրանց: Նա նախապիւնք ու հարուցում պիտի
 28 փայ հակառակորդներին ու կղզիների բնակիչներին: Արեւմուտքում Տիրոջ անունից պիտի սարսափեն, արեւելքում՝
 29 նրա փառքից ու համբաւից: Բարկութիւնն, ինչպէս գետ, ուժգնօրէն պիտի գայ Տիրոջից, կարաղօրէն վրայ պիտի
 30 հասնի: «Մի փրկիչ պիտի գայ Միոնից ու պիտի վանի Յակոբի ամբարշտութիւնները», - ասում է Տէրը: «Այս է իմ
 31 ուխտը նրանց հեպ, - ասում է Տէրը: - Իմ հոգին, որ թեզ վրայ է, եւ իմ խօսքերը, որ քո բերանը դրեցի, այսուհետեւ
 32 մինչէս յախրենութիւն չպիտի պակասեն քո բերանից, քո զաւակի բերանից եւ քո զաւակի զաւակի բերանից», -
 33 ասում է Տէրը:

60, 2 Լուսատրուիր, լուսատրուիր, Երուսաղէմ, քանզի հասել է քո լոյսը, եւ Տիրոջ փառքը թեզ վրայ է ծագելու: Ահա
 3 խաւարը ծածկեց երկիրը, մառախուղ՝ հեթանոսներին, բայց քո մէջ է յայտնուելու Տէրը, եւ նրա փառքը քո մէջ
 4 է երեւալու: Թագաւորները գալու են դէպի քո լոյսը, հեթանոսները՝ դէպի քո լոյսի փայլը: Աջքերդ բարձրացրո՛ւ
 5 եւ, իրենց ուսերին առած, բերում են քո դուստրերին: Ահա դու պիտի փեսնես ու խնդաս, զարմանաս ու ապշես

քո մտքում, որովհետև ծովերի, ազգերի ու ժողովուրդների հարստությունը քո կողմը պիտի դառնայ: Դեպի քեզ 6
են գալու ուղտերի երամակները, քեզ ծածկելու են Մադիամի եւ Գեփայի ուղտերի երամակները. բոլորը Սաբայից
պիտի գան՝ բերելով ոսկի, կնդրուկ ու թանկագին քարեր եւ փայլու են Տիրոջ փրկութեան աւերիսը: Կեդարի 7
ոչխարների բոլոր հօտերը քեզ մօտ պիտի հաւաքուեն, Նաբթօթի խոյերը պիտի բերուեն ու իմ սեղանի վրայ պիտի
մաքուցուեն իբրև ընդունելի զոհ, եւ իմ աղօթքի Տունը պիտի փառաւորուի: Ովքեր են սրանք, որ թռել են ինչպէս 8
ամպ եւ ինչպէս ձագերի հեպ խառնուած աղանձներ՝ երամով գալիս են ինձ մօտ: Ինձ են սպասում կղզիները
եւ Թարսիսի նաւերը, որպէսզի նախօրօք հեռուներից բերեն քո որդիներին եւ նրանց հեպ՝ արծաթն ու ոսկին,
Տիրոջ սուրբ անուան համար, Իսրայէլի փառաւորեալ սրբի համար: Օտարազգիների որդիները պիտի շինեն քո 10
պարիսպները, ու նրանց թագաւորները պիտի ծառայեն քեզ, որովհետև իմ բարկութեան պարճառով հարուածեցի
քեզ եւ իմ գթասրտութեան համար սիրեցի քեզ: Քո դռներն օր ու գիշեր միշտ բաց պիտի լինեն եւ չպիտի փակուեն,
որպէսզի քո մէջ տեղափոխեն ազգերի հարստութիւնը եւ նրանց թագաւորներին բերեն քեզ մօտ: Իսկ այն ազգերն 12
ու թագաւորները, որոնք քեզ չեն ծառայելու, կորչելու են. ազգերը բոլորովին պիտի կործանուեն: Լիբանանի
փառքը դեպի քեզ է գալու՝ դափնիով, սօսիով, նոճիով ու մայրիով, որպէսզի լիապէս փառաւորեն իմ սրբարանի
տեղը, եւ ես փառաւորեմ իմ ուրբերի տեղը: Քեզ մօտ պիտի գան քեզ նեղողների եւ զայրացնողների զարհուրած 14
որդիները, քո ուրանահետքերին երկրպագութիւն պիտի անեն բոլոր նրանք, որոնք զարհուրեցնում էին քեզ, ու դու
պիտի կոչուես Տիրոջ բաղաք, Իսրայէլի սրբի Սիոն: Դու եղար լքուած ու աբելի, եւ ոչ ոք չկար, որ օգնէր քեզ, եւ քեզ 15
կը դարձնեն յալիպենական ուրախութիւն, ցնծութիւն՝ սերնդից սերունդ: Դու պիտի ծծես հեթանոսների կաթը եւ
ուրես թագաւորների հարստութիւնը, պիտի զիպակցես, որ ես եմ Տէրը՝ Իսրայէլի Աստուածը, որ ազարում ու փրկում
եմ քեզ: Պղնձի փոխարէն ոսկի եմ բերելու քեզ, երկաթի փոխարէն արծաթ եմ բերելու քեզ, փայտի փոխարէն 17
պղինձ եմ բերելու քեզ, քարի փոխարէն երկաթ եմ փայլու քեզ, խաղաղութիւն եմ փայլու քո իշխաններին, եւ քո
վերակացուներին՝ արդարութիւն: Քո երկրում անիրաւութեան մասին այլեւս չի լսուելու եւ ոչ էլ քո սահմաններում 18
կոտորածի ու թշուառութեան մասին. քո պարիսպները պիտի անուանուեն փրկութիւն, եւ քո դռները՝ ցնծութիւն:
Այլեւս արեգակը չէ, որ քեզ համար ցերեկուայ լոյս է լինելու, եւ ոչ էլ լուսնի ծագումն է, որ քեզ գիշերը լոյս է փայլու, 19
այլ քեզ համար Տէրն է յալիպենական լոյս լինելու, եւ Աստուած՝ քո փառքը: Արեգակը քեզ համար մայր չի մտնելու,
եւ լուսինը քեզնից չի պակասելու, որովհետև Տէրը քեզ համար յալիպենական լոյս է լինելու: Քո սգոյ օրերը պիտի
վերջանան: Քո ժողովուրդը բոլորովին արդար պիտի լինի եւ յալիպենապէս պիտի ժառանգի երկիրը՝ պահպանելով 21
իր նոր փունկը՝ իր ձեռքի գործը յանուն իմ փառքի: Մակաւաթիւր հազարաւոր պիտի դառնայ, փոքրը՝ մեծ ազգ,
քանզի եմ Տէրս, ժամանակ առ ժամանակ պիտի հաւաքեմ նրանց:

Տիրոջ Նոզին ինձ վրայ է, դրա համար իսկ նա օձեց ինձ, ուղարկեց ինձ՝ աւերարանելու աղբարներին, բժշկելու 61
սրտով բեկուածներին, գերիներին ազատութիւն բարոզելու եւ կոյրերին՝ տեսողութիւն, հոջակելու Տիրոջ ընդունելի
փարին եւ մեր Աստուծու վրէժխնդրութեան օրը, մխիթարելու բոլոր սգաւորներին, փառաւորելու Սիոնի սգաւորնե- 2
րին, որ մոխրի փոխարէն ուրախութեան օծման իւղի պիտի արժանանան, իսկ սգաւորները վհապ հոգու փոխարէն՝
փառքի զգեստի: Եւ նրանք պիտի կոչուեն ազգ արդարութեան, փունկ՝ ի փառս Տիրոջ: Պիտի վերաշինեն դարաւոր 4
աւերակները, նախկինում աւերուածները պիտի վերականգնեն եւ նորոգեն դարերից ի վեր փլաւարկուած քաղաք-
ները: Օտարածիները պիտի գան ու լինեն քո ոչխարների հօտերի հովիւները, այլազգիները՝ քո մաճկալներն 5
ու այգեգործները: Իսկ դուք Տիրոջ քահանաներ պիտի կոչուէք, մեր Աստուծու պաշտօնեաներ պիտի անուանուէք,
ազգերի հարստութիւնը պիտի ուրեք եւ նրանց մեծութեամբ պիտի փառաւորուէք: Ձեր անօթի փոխարէն կրկնակի 7
ուրախութիւն, ձեր անարգանքի փոխարէն ցնծութիւն պիտի վայելէք եւ ապա դարձեալ պիտի ժառանգէք երկիրը, եւ
յալիպենական ուրախութիւն պիտի լինի ձեզ համար: Ես՝ Տէրս, սիրում եմ արդարութիւնը եւ պտում յափշտակու- 8
թիւնն ու անիրաւութիւնը, արդարներին պիտի փամ իրենց վաստակը եւ յալիպենական ուխտ պիտի անեմ նրանց
հեպ: Պիտի ճանաչուեն նրանց սերունդը ազգերի մէջ եւ նրանց զաւակները՝ ժողովուրդների մէջ. ամենքն էլ, երբ 9
տեսնեն, պիտի ճանաչեն նրանց եւ ասեն, թէ՛ «Սրանք Աստուծու օրհնեալ զաւակներն են», ու ցնծութեամբ պիտի
ուրախ լինեն ի Տէր: Ես պիտի հրճուեմ Տիրոջով, որովհետև նա ինձ փրկութեան զգեստ եւ ուրախութեան պար- 10
մունճան հագցրեց, որպէս փեսայի՝ պսակ դրեց իմ գլխին եւ որպէս հարսի՝ զուգեց ինձ զարդով: Ինչպէս երկիրը, որ
աճեցնում է իր ծաղիկները, եւ ինչպէս պարտեզը, որ ծլեցնում է իր սերմերը, այնպէս էլ Տէրն է ի յայտ բերելու իր
արդարութիւնն ու ցնծութիւնը բոլոր ազգերի առջ:

Չեմ լռի յանուն Սիոնի եւ չեմ ների յանուն Երուսաղէմի, մինչեւ չձագի նրա արդարութիւնը՝ ինչպէս լոյս, եւ 62
ջրոցավառուի նրա փրկութիւնը՝ ինչպէս փայլակ: Նեթանոսները պիտի տեսնեն քո արդարութիւնը, թագաւորները՝
քո փառքը, եւ դու նոր անունով եւ կոչուելու, որ Տէրն է անուանելու: Տիրոջ ձեռքին վայելչութեան պսակ պիտի 3
դառնաս եւ քո Աստուծու ձեռքին՝ արքայական թագ: Այլեւս չես կոչուելու Լքեալ, ոչ էլ քո երկիրն է կոչուելու Աւերակ:
Քեզ պիտի կոչեն՝ Իմ կամքը, իսկ քո երկիրը՝ Շէն բնակութիւն, որովհետև Տէրը սեր է փածում քո նկատմամբ, եւ քո
երկիրը բնակութեամբ պիտի լցուի: Ինչպէս որ երկրաւարդն է ամուսնանում կոյսի հեպ, այնպէս էլ քո որդիները 5
պիտի ապրեն քեզ հեպ, եւ ինչպէս որ, օրհնակ, փեսան է ուրախանում հարսի համար, այնպէս էլ Տէրն է ուրախ
լինելու քեզ համար: Քո պարիսպների վրայ, ո՛վ Երուսաղէմ, ամբողջ օրն ու ողջ գիշերը պահապաններ պիտի 6
կարգես, որ մինչեւ վերջ չդադարեն յիշել Տիրոջը: Ձեր նմանը չի լինի, երբ նա վերստին ուղղի եւ Երուսաղէմը
դարձնի պարծանք երկրի վրայ: Տէրը երդուեց իր փառքով եւ իր բազկի գօրութեամբ, որ քո ցորենն ու կերակուրը 8
չի փայ քո թշնամիների ձեռքը, եւ օտարների որդիները չեն խմի քո գինին, որի համար դու ջանք թափեցիր, այլ
ովքեր այդ ամբարեցին՝ նրանք պիտի ուրեն եւ օրհնեն Տիրոջը, եւ ովքեր այդ հաւաքեցին՝ նրանք պիտի խմեն իմ
սրբարանի սրահներում: Գնացէք ներս մտէք իմ դռներով, պարտաստեցէ՛ք ճանապարհները, շրկեցէ՛ք շաւիղները, 10
ճամփայ՝ բացէք իմ ժողովրդի համար, հեռացրէ՛ք քարերը ճանապարհից եւ դրօշակ բարձրացրէ՛ք հեթանոսների
համար: Ահա թէ ինչ ազգարարեց Տէրը մինչեւ երկրի ծագերը. «Ասացէ՛ք Սիոնի դստերը. ահաւասիկ գալիս է քո 11
Փրկիչը, եւ իր վարձն իր հեպ է, գործը՝ իր աչքի առաջ»: Տիրոջ ձեռքով փրկուած Մուրբ ժողովուրդ է կոչուելու նրան, 12
իսկ դու կոչուելու եւ Փնտրուած քաղաք եւ ոչ թէ Լքուած»:

63 Ո՛վ է սա, որ ելել զալիս է Եդոմից. նրա հագուստների կարմիրը Բոսորայից է, նա գեղեցիկ պարմունճանով է եւ
 2 հուժկու գորութեամբ: Ես խօսում եմ արդարութեան եւ փրկութեան իրաւունքի մասին: Քո հագուստներն ինչո՞ն են
 3 կարմիր, քո հագուստներն, ասես, հնձանահարի հագուստներ լինեն, որ փրորում է լեցուն հնձանը: Ես մենակ ճնլեցի
 4 հնձանը, հեթանոսներից ոչ ոք ինձ հետ չէր. զայրոյթով փրորեցի նրանց, բարկութեամբ ճնլեցի նրանց եւ գեպնին
 5 հաւասարեցրի ու իմ բոլոր զգեստներն արինաթաթախ արի. քանզի հասել էր նրանց հապուցման օրը, փրկութեան
 6 փարին եկել հասել էր: Նայեցի, բայց օգնող չկար, մրաձեցի, թէ ինչու ոչ ոք չկար, որ թիկունք դառնար ինձ: Իմ
 7 բազուկը փրկեց նրանց, եւ միայն իմ բարկութիւնն ինձ զօրավիզ եղաւ: Իմ բարկութեամբ փրորեցի եւ իմ զայրոյթով
 8 մորթեցի նրանց, գեպնին հաւասարեցրի նրանց: Տիրոջ ողորմութիւնը պիտի յիշեմ, Տիրոջ մեծագործութիւնը միպքս
 9 պիտի բերեմ այն բարիքների համար, որ Տէրն է հապուցելու մեզ: Տէրն Բորայէլի փան բարերար դափաւորն է, որ
 10 իր ողորմածութեամբ եւ իր մեծ արդարութեամբ վարձաբերելու է մեզ: Նա էր, որ ասաց. «Իմ ժողովուրդն իմ
 11 որդիներն են, որոնք չեն անարգի ինձ»: Եւ նա նրանց փրկութիւն բերեց իրենց բոլոր նեղութիւններից: Ոչ թէ ինչ-որ
 12 պարգանատր կամ հրեշտակ փրկեց նրանց, այլ՝ Տէրն ինքը. եւ որովհետեւ նա սիրում ու խնայում էր նրանց, ինքն
 13 էլ փրկեց նրանց, ուրքի կանգնեցրեց եւ բարձրացրեց նրանց յար ու յաւիտեան: Բայց նրանք ընթուստացան ու
 14 բարկացրին նրա Սուրբ Նոզին, եւ Տէրը նրանց թշնամի դարձաւ, ինքն իսկ պատերազմեց նրանց դէմ: Այնժամ
 15 բերեց հիօն ժամանակները յիշեցին՝ ասելով. «Ո՛ր են Մովսէսը եւ նրա ժողովուրդը, ո՛ր է նա, որ երկրից դուրս
 16 բերեց հօտերի հովուին, ո՛ր է նա, որ նրանց մէջ դրեց Սուրբ Նոզին. ո՛վ էր, որ իր աջով բարձրացրեց Մովսէսին
 17 եւ որի առաջ իր փառատր բազկով կասեցրեց ջրերը՝ իր անունը յաւերժացնելու համար: Նրանց անցկացրեց
 18 անդունդներով, ինչպէս ձին է անցնում անապարով, կամ ինչպէս գրասպրը՝ դաշտով, ու նրանք չյոգնեցին: Տիրոջ
 19 Նոզին իջաւ եւ առաջնորդեց նրանց»: Քո ժողովրդին դու այնպէս առաջնորդեցիր, որ քո անունը փառատրեն: Արդ,
 20 դարձիր երկնքից եւ քո սուրբ ու փառատր փաճարից նայիր, թէ ո՛ր են քո նախանձախնդրութիւնն ու զօրութիւնը,
 21 ո՛ր են քո մեծ ողորմութիւնն ու գթութիւնը, որոնցով ներում էիր մեզ: Դու ես մեր հայրը: Աբրահամը չգիպեր
 22 մեզ, Բորայէլը մեզ չէր ճանաչում, բայց դու, Տէր, Նայր մեր, փրկիր մեզ, որովհետեւ սկզբից ի վեր մեզ վրայ է քո
 23 անունը: Ինչո՞ւ մեզ թողեցիր, որ մոլորունք քո ճանապարհներից, ո՛վ Տէր, ինչո՞ւ կարծացրիր մեր սրբերը, որ
 24 քեզնից չվախենանք. դարձիր ի սեր քո ծառաների, դարձիր ի սեր քո ժողովրդի, որ քո ժառանգութիւնն է: Գուցէ քո
 25 սուրբ լեռը չկարողանանք ժառանգել: Մեր թշնամիները նեղեցին մեզ եւ ուրնակոխ արին քո սրբութիւնը: Եղանք
 ինչպէս առաջ էինք, երբ դու մեզ չէիր փրորում, եւ մենք քեզ չէինք պարկանում:

64. 2 Եթէ բացես երկինքը, քո ահից լեռները կը սասանուն եւ կը հալուեն, ինչպէս մտնը՝ կրակի դիմաց: Կրակը կ'այրի
 3 քո հակառակորդներին, եւ քո անունը յայտնի կը դառնայ թշնամիներիդ. քո պարճառով հեթանոսները խռովութեան
 4 կը մատնուեն: Երբ հրաշալի գործեր կատարես, քո ահից լեռները կը սասանուն: Նույց ի վեր չսեցինք, ու ոչ
 5 էլ մեր աչքերը քեզնից բացի տեսան մէկ այլ Աստուած, որ իր ողորմութեան վրայ յոյս դնողների համար այսպիսի
 6 բարկացար, որովհետեւ մենք մեղք գործեցինք եւ դրա համար էլ մոլորուեցինք: Մենք ամէնքս պիղծ դարձանք, եւ
 7 մեր ամբողջ արդարութիւնը դաշտանի շորերի նմանուեց, մեր անօրէնութիւնների պարճառով մենք ամէնքս ցած
 8 թափուեցինք ինչպէս տերեւ. հողմերը քշեցին մեզ: Ոչ մէկը չի կանչում քո անունը, ոչ ոք չի մրաձում քեզ ապաստան
 9 դարձնել. ահա թէ ինչու քո երեսը մեզնից շրջեցիր եւ մեր մեղքերի համար մեզ դափապարտեցիր: Տէր, մեր Նայրն
 10 ես դու. մենք կաւ ենք, իսկ դու՝ մեր սրբեղծիչը, մենք ամէնքս քո ձեռքի գործն ենք: Տէր, աստիկ մի՛ բարկացիր
 11 մեզ վրայ եւ մեր մեղքերը յաւիտեան մի՛ յիշիր: Եւ հիմա նայիր, Տէր, մենք ամէնքս քո ժողովուրդն ենք: Քո սուրբ
 12 քաղաք Սիոնն աներակ դարձաւ, Երուսաղէմը՝ անապար: Անէժքի մատնուեց մեր սուրբ ու փառատր փաճարը,
 13 որպէղ մեր հայրերն օրհնեցրում էին քեզ, հոյ գարակ դարձաւ, եւ մեր ամբողջ փառատրութիւնը կործանուեց: Եւ
 այս ամենի վրայ դու աչք ես փակում, Տէր, լռութիւն ես պահում ու աստիկ ստորացնում մեզ:

65 Յայտնուեցի նրանց, որոնք իմ մասին չէին հարցնում, ինձ գրան նրանք, որոնք ինձ չէին փնտրում: «Ահաւասիկ
 2 ես կամ», ասացի այն ազգին, որն իմ անունը չկանչեց: Ամէն օր իմ ձեռքը երկարեցի դէպի անհնազանդ ու թշնամի
 3 ժողովուրդը, որ ընթանում էր ոչ թէ բարի ճանապարհով, այլ իր մեղքերի յետեւից: Այս ժողովուրդը բարկացնում
 4 էր ինձ. իմ առաջ միշտ գոհեր էին մատուցում իրենց պարտեզներում եւ իրենց աղիւսների վրայ խունկ ձխում
 5 դէտերին, որոնք նրանց համար յիշատակ դառնալ չէին կարող: Քարայրներում էին պառնում ու բնում, որպէսզի
 6 երազ փեսնէին. խոզի միս էին ուտում ու գոհերի մսաջուր, եւ նրանց բոլոր ամանները պղծուած էին: Ասում էին.
 7 «Նեռն կաց ինձնից, մի՛ սօսեցիր ինձ, որովհետեւ ես սուրբ եմ»: Դա ծուխն է իմ բարկութեան, որի մէջ ամէն օր
 8 բորբոքում է կրակը: Ահա իմ առջեւ գրուած է. «Չեմ լռելու, մինչեւ որ չհապուցեմ նրանց մեղքերը՝ վերադարձնելով
 9 իրենց ծոցը: Նրանց հետ միասին՝ նաեւ նրանց հայրերի մեղքերը, - ասում է Տէրը, - որոնք խնկարկում էին լեռների
 10 վրայ եւ բլուրների վրայ նախապում էին ինձ. հապուցելու եմ նրանց առաջուայ արարքները՝ վերադարձնելով իրենց
 11 ծոցը»: Այսպէս է ասում Տէրը. «Ճիշտ այնպէս, ինչպէս ողկոյզների մէջ մի ճութ է գրնում, եւ ասում են՝ «Մի՛ փչացնիր
 12 դա, որովհետեւ Տիրոջ օրհնութիւնը կայ դրա մէջ», այնպէս էլ ես նոյն կերպ պիտի վարուեմ իմ ծառայի համար.
 13 յանուն նրա չեմ կործանելու բոլորին: Յակոբի եւ Յուդայի սերնդին պիտի բարձրացնեմ, որպէսզի ժառանգեն իմ
 14 սուրբ լեռը. իմ ընտրեալներն ու ծառաները պիտի ժառանգեն այն եւ բնակուեն այնպէղ: Անպառի մէջ պիտի լինեն
 15 հովիւների մակաղապտեղերը, եւ Աբրի ձորը պիտի դառնայ նախիրների հանգստավայրն իմ ժողովրդի, որն ինձ է
 16 փնտրել: Դուք թողեցիք ինձ, մոռացաք իմ սուրբ լեռը եւ սեղան գցեցիք դէտերին՝ բաժակ բարձրացնելով Բախարի
 17 աստծու պատուին: Ես էլ ձեզ սրի եմ մատնելու, եւ ամէնքդ կտորորուելու էք, որովհետեւ կանչեցի ձեզ, բայց չսեցիք.
 18 խօսեցի, բայց դուք ականջ չդրեցիք, իմ առաջ չարութիւն կատարեցիք եւ, ինչ չէի ցանկանում, այն ընտրեցիք»: Եւ
 19 Դրա համար էլ Տէրն այսպէս է ասում. «Ահաւասիկ նրանք, որ ինձ են ծառայում, պիտի խնեն, իսկ դուք քաղաքի
 20 եւ մնալու. ահաւասիկ նրանք, որ ինձ են ծառայում, պիտի խնեն, իսկ դուք ամօթով էք մնալու. ահաւասիկ նրանք,
 21 որ ինձ են ծառայում, ուրախ պիտի լինեն, իսկ դուք ամօթով էք մնալու: Ահաւասիկ նրանք, որ ինձ են ծառայում,
 22 սրբի ուրախութեամբ պիտի ցնձան, իսկ դուք ձեր սրբի ցաւից աղաղակելու էք, ձեր հոգու կսկծից ողբալու էք:
 23 Ձեր անունն իմ ընտրեալների նողկանքի համար պիտի թողնէք, եւ Տէրը ձեզ պիտի մեռցնի: Իմ ծառաներին նոր

անուն պիտի փրուի, որը պիտի օրհնաբանուի երկրի վրայ: Որպէսզի օրհնեն ճշմարիտ Աստուծոն, երկրի վրայ 16
 երդուողները պիտի երդունեն ճշմարիտ Աստուծով, առաջուայ նեղութիւնը պիտի մոռանան, այլեւ իրենց միտքը
 չպիտի բերեն: Քանի որ նոր երկինք ու նոր երկիր պիտի ստեղծեն, առաջուաններն այլեւ չպիտի յիշեն եւ այլեւ 17
 իրենց միտքը չպիտի բերեն: Ուրախութիւն ու գնծութիւն են գրնելու այն բանի մէջ, ինչ եւ հաստատուելու են: Ահա եւ 18
 Երուսաղէմն ստեղծուած են գնծութեան համար եւ իմ ժողովրդին՝ ուրախութեան համար: Պիտի գնծան Երուսաղէմով, 19
 պիտի ուրախանան իմ ժողովրդով. նրա մէջ այլեւ լացի ձայն եւ կամ բօթի ձայն չպիտի հնչի: Այնպէս չի լինելու 20
 մանկահասակ եւ կամ ծեր, որ լցրած չլինի իր կեանքի ժամանակը, քանզի կրտսեր որդին հարիւր փարեկան պիտի
 լինի, իսկ հարիւր փարեկանում մեռնողը մեղատր եւ անիծեալ պիտի համարուի: Տներ պիտի շինեն եւ իրենք 21
 պիտի բնակուեն, այգիներ պիտի փնկեն եւ նրանց պտուղն իրենք պիտի ուտեն: Այլեւ նրանք չպիտի շինեն, որ 22
 ուրիշները բնակուեն, նրանք չպիտի փնկեն, որ ուրիշներն ուտեն: Իմ ժողովրդի օրերը կենաց ծառի օրերի չափ
 պիտի լինեն, նրանք երկար պիտի վայելեն իրենց ձեռքի գործերը: Իմ ընտելաններն այլեւ գուր փողը չպիտի 23
 չարհարուեն եւ անէծքի համար որդիներ չպիտի ծնեն, որովհետեւ նրանք իրենց զաւակների հետ միասին Աստուծոց
 օրհնուած սերունդ են: Այնպէս պիտի լինի, որ դեռ նրանք ձայն չտուած՝ պիտի լսեն նրանց, դեռ նրանք չսօսած՝ 24
 պիտի ասեն, թէ՛ ի՞նչ էք ուզում: Այն ժամանակ զայլերն ու գառները միասին պիտի արածեն, եւ առիծը, ինչպէս 25
 եզը, յարդ պիտի ուտի, զօր հող պիտի ուտի իբրեւ հաց: Մարդիկ չեն մեղանջելու եւ չեն վնասելու իմ սուրբ լեռան
 վրայ», - ասում է Տէրը:

Այսպէս է ասում Տէրը. «Երկինքն իմ աթոռն է, եւ երկիրը՝ իմ ոտքերի պատուանդանը: Ի՞նչ փուն պիտի շինէք 66
 ինձ համար, - ասում է Տէրը, - եւ կամ իմ հանգստեան փեղն ինչպիսի՞ն պիտի լինի: Չէ՛ որ այդ ամէնն իմ ձեռքը 2
 պատրաստեց, եւ ամէն ինչ իմն է, - ասում է Տէրը. - ու ես ո՞նց եմ նայելու, եթէ ոչ հեզերին ու խոնարհներին եւ նրանց,
 ովքեր դողում են իմ խօսքից: Բայց անօրէնը, որ ինձ եզ է գոհաբերում, նոյնն է, թէ մարդու գանգ է ջախջախում, 3
 իսկ նա, որ ոչխար է գոհաբերում, նոյնն է, թէ շուն է մորթում, իսկ նա, որ ընտել ալիւր է ընծայաբերում, նոյնն
 է, թէ խոզի արին է թափում, իսկ նա, որ յիշաբանների խնկարկման համար կնդրուի է մատուցում, նոյնն է, թէ
 հայհոյում է: Նրանք ընտելներն իրենց ճանապարհները եւ իրենց այն գարշելի բաները, որոնք ախորժելի էին իրենց
 հոգիներին: Ու ես պիտի բռնեմ նրանց խաբէութիւնները եւ հարուցեմ նրանց ըստ իրենց մեղքերի, որովհետեւ 4
 կանչեցի, բայց ինձ չստեղծեցի, խօսեցի, բայց ականջ չդրին, չարիք գործեցին իմ առաջ եւ ընտելներն այն, ինչ ես
 չէի կաննում»: Տիրոջ պարգամները լսեցէք դուք, որ դողում էք նրա խօսքերից: Ո՞վ մեր եղբայրներ, խօսեցէք 5
 ձեր արեւելիների եւ ձեզ զգուանք պարճառողների հետ, որպէսզի փառատրուի Տիրոջ անունն ու այն յայտնուի ձեր
 ուրախութեան ժամին, եւ նրանք ամաչեն: Աղաղակի ձայն է հնչում քաղաքից, ձայն՝ փառարկից. Տիրոջ ձայնն է դա, 6
 որ պարծով է հարուցելու թշնամիներին: Քանի դեռ յղին չէր ծնել, քանի դեռ երկունքի ցաւերը չէին հասել, նա
 ազատուեց, եւ ծնուեց մի արու գաւակ: Ո՞վ է լսել, ո՞վ է փեսել այսպիսի բան, որ երկիրը մէկ օրում ծննդաբերի, 8
 եւ միանգամից մի ամբողջ ազգ ծնուի. քանզի Սիոնը երկունքի ցաւով բռնուեց եւ ծնեց իր մանուկներին: «Ես 9
 փութեցի թեզ այդ յոյսը, բայց դու ինձ չյիշեցիր, - ասում է Տէրը. - մի՞թէ ես չստեղծեցի ամուլին եւ ծննդկանին», -
 ասում է քո Աստուածը: Ուրախացի՛ր, Երուսաղէմ, եւ դուք էլ հաւաքուեցէ՛ք, որպէսզի գնծաք նրա մէջ. ամէնքդ էլ, 10
 որ սիրում էք նրան եւ սուգ էք մտել նրա համար, խնդա՛ցէ՛ք եւ ուրախացէ՛ք միասին: Պիտի սնուէք ու յազենաք
 նրա միտքարող սփիւններից եւ կուշտ ու պինդ վայելք պիտի առնէք նրա գալիք փառքից: Այսպէս է ասում Տէրը. 12
 «Ահա ես դէպի նրանց պիտի դարձնեմ խաղաղութիւնը՝ ինչպէս գետ եւ հեթանոսների փառքը՝ ինչպէս յորհանոս
 հեղեղ. իրենց ուտերին առած՝ նրանք պիտի բերեն դրանց մանուկներին եւ, իրենց ծնկներին դրած, պիտի գգուեն
 նրանց: Ինչպէս որ մայրն է գգում իր մանկանը, այնպէս էլ ես պիտի գգուեմ ձեզ, եւ դուք պիտի միտքարուէք 13
 Երուսաղէմում: Պիտի փեսուէք, ու պիտի խնդան ձեր ծաղկեն, ձեր ոսկորները դալար խոտի պէս պիտի խայտան»: 14
 Տիրոջ ձեռքը պիտի յայտնուի իր բարեպաշտներին եւ սպառնայ անհաւաքներին: Ահա գալու է Տէրը ինչպէս կրակ,
 եւ նրա կառքը՝ ինչպէս մորիկ, որպէսզի բարկութեամբ փայ իր հարուցումը եւ կրակի բոցով՝ իր արհամարհանքը,
 քանզի համայն երկիրը պիտի դափուի Տիրոջ կրակով, եւ ամէն մի մարմին՝ նրա սրով. շարքերը պիտի վիրաւորուեն 16
 Տիրոջ ձեռքից: «Նրանք, որ իրենց սրբում են մաքրում են իրենց պարտեզների ու սրահների մէջ, որ ուտում են խոզի 17
 միս, պիղծ բաներ եւ մուկ, միասին պիտի բնաջնջուեն, - ասում է Տէրը: - Ես նրանց գործերն ու խորհուրդները 18
 գիտեմ. պիտի գամ, որպէսզի հաւաքեմ բոլոր ազգերին ու բոլոր լեզուները. թող գան ու փեսնեն իմ փառքը: Նրանց 19
 վրայ նշան պիտի թողնեմ: Նրանց միջից փրկուածներին պիտի ուղարկեմ ազգերի մէջ՝ դէպի Թարսիս ու Փուդ,
 դէպի Լուդ, Մոսոք եւ Թոբէլ, դէպի Նելլադա եւ հեռաւոր կղզիները, որոնք չեն լսել իմ անունը եւ ոչ էլ իմ փառքն 20
 են փեսել. նրանք պիտի պարմեն իմ փառքն ու իմ անունը ազգերի մէջ: Եւ ինչպէս որ Տիրոջ Տանն Իսրայէլի
 որդիները սաղմոսներով մատուցեցին ինձ իրենց նուէրները, նրանք բոլոր ազգերից Երուսաղէմ սուրբ քաղաքը
 Տիրոջն ընծայ պիտի բերեն իրենց եղբայրներին՝ կառքերի վրայ հեծած, շքեղազարդ ձիերով ու հովանոցներով
 հանդերձ, - ասում է Տէրը: - Եւ նրանցից եմ վերցնելու ինձ համար քահանաներ ու դեպագիներ, - ասում է Տէրը: - 21
 Ինչպէս որ նոր երկինքն ու նոր երկիրը, որ ես եմ ստեղծում, մնալու են իմ առաջ, - ասում է Տէրը, - այդպէս մնալու 22
 է եւ ձեր սերունդը: Եւ այնպէս պիտի լինի, որ ամսից ամիս ու շաբաթից շաբաթ իւրաքանչիւր անձ պիտի գայ 23
 Երուսաղէմում իմ առաջ երկրպագելու, - ասում է Տէր Աստուածը: - Պիտի ելնեն ու փեսնեն իմ հանդէպ յանցանք 24
 կարարած մարդկանց ոսկորները, քանզի նրանց որդը չի մեռնելու, նրանց կրակը չի հանգչելու, նրանք յայտնի
 պիտի լինեն բոլոր մարմնաւորներին»:

Օւտէ

1 Տիրոջ խօսքը, որ հասաւ Երիի որդի Օւտէին, Յուդայի երկրի թագաւորներ Օգիայի, Յովաթամի, Աքազի եւ
2 Եզելիայի օրերին եւ Իսրայէլի թագաւոր Յովասի որդի Յերոբովամի ժամանակ: Օւտէին փրուած Տիրոջ
3 խօսքի սկիզբը: Տէրը ասաց Օւտէին. «Դու գնա՛ եւ քեզ համար մի պռոնիկ կին առ՛ եւ պռոնկութեան
4 որդիներ, որովհետեւ երկիրը չափից դուրս պիտի պռոնկանայ Տիրոջ դէմ»: Նա գնաց ու առաւ Գոմերին՝
5 Գաբելայիմի աղջկան, որը յղիացաւ եւ որդի ծնեց նրա համար: Եւ Տէրն ասաց նրան. «Նրա անունը Յեզրայէլ
6 ղիբ, որովհետեւ մի քիչ ժամանակ ես, եւ ես Յեզրայէլի արեան վրէժը պիտի պահանջեմ Յեուիի փնից եւ պիտի
7 դադարեցնեմ Իսրայէլի փան թագաւորութիւնը: Այն օրը պիտի խորտակեմ Իսրայէլի աղեղը Յեզրայէլի հովրում»:
8 Գոմերը երկրորդ անգամ յղիացաւ եւ մի աղջիկ ծնեց, ու Տէրը ասաց նրան. «Նրա անունը ղիբ Չողորմած, որովհետեւ
9 այլեւս պիտի չշարունակեմ ողորմել Իսրայէլի փանը, այլ նրանց դէմ պիտի կանգնեմ հակառակութեամբ: Բայց
10 Յուդայի որդիներին պիտի ողորմեմ եւ պիտի փրկեմ նրանց, եւ՝ իրենց Տէր Ասրուածը, բայց չեմ փրկելու նրանց
11 աղեղով, ոչ սրով, ոչ պարտեազմով, ոչ կառքերով, ոչ ձիերով եւ ոչ հեծեալներով»: Եւ Չողորմածին կարեց կաթից:
12 Գոմերը դարձեալ յղիացաւ եւ մի որդի ծնեց: Տէրը ասաց. «Նրա անունը ղիբ Ոչ Իմ Ժողովուրդ, քանի որ դուք իմ
13 ժողովուրդը չէք, եւ ես ձեր ոչ մի բանը չեմ»: Բայց իսրայէլացիների քանակը ծովի աագի պէս անչափ ու անթիւ կը
14 լինի. եւ այնպէս, որպէս ասուեց՝ «Դուք իմ ժողովուրդը չէք», այնպէս «Կենդանի Ասրծու որդիներ կը կոչուեն»: Եւ
15 Յուդայի ու Իսրայէլի որդիները միասին կը հաւաքուեն, իրենց համար մի իշխանութիւն կը հաստատուեն եւ կ'ելնեն
16 այն երկրից, քանի որ մեծ է Յեզրայէլի օրը:

2, 2 «Ձեր եղբօրն ասացէ՛ք՝ «Իմ ժողովուրդ», եւ ձեր քրոջը՝ «Ողորմած»: Դա՛ր արեք ձեր մօր հետ, դա՛ր արեք,
2 քանի որ նա իմ կինը չէ, եւ ես նրա ամուսինը չեմ: Ես կը վերացնեմ նրա պռոնկութիւնը իմ ներկայութիւնից
3 եւ շնութիւնը՝ իր սքիւնքների միջից, որովհետեւ նրան կը մերկացնեմ եւ նրան կ'անեմ այնպէս, ինչպէս ծնուած
4, 5 օրը. նրան անբնակ կը դարձնեմ, կը վերածեմ անջուր հողի եւ կը սպանեմ նրան ծարաւից: Նրա որդիներին
6 չեմ գթայ, քանի որ պռոնկութեան որդիներ են, քանի որ չափից դուրս պռոնկացաւ նրանց մայրը եւ ամօթի մէջ
7 թողեց ում որ ծնեց, քանի որ ասաց. «Կը գնամ իմ սիրածների յետեւից, որոնք կը փնտրեն ինձ իմ հացն ու ջուրը, իմ
8 հագուստն ու ներքնագգեստը, իմ գինին ու իմ ձէթը եւ ամէն ինչ, որ պէտք է ինձ»: Դրա համար ես կը փակեմ
9 նրա ճանապարհները, կը պարսկեմ նրա ուղիները, եւ նա իր շաւղները չի գտնի: Նա կը գնայ իր սիրածների
10 յետեւից եւ չի հասնի նրանց, կը փնտրէ, բայց չի գտնի նրանց եւ կ'ասի. «Կը գնամ եւ կը վերադառնամ իմ
11 նախկին ամուսնու մօր, որովհետեւ այն ժամանակ աւելի լաւ էր ինձ համար, քան հիմա»: Եւ նա չմտացաւ, որ եւ
12 փութի նրան ցորենը, գինին եւ ձէթը, բազմացրի նրա դրամը, իսկ նա շար արծաթէ եւ ոսկէ արձաններ սարքեց
13 Բահաղիմ: Դրա համար ես կը դառնամ եւ յետ կ'առնեմ իմ ցորենն իր ժամանակին, իմ գինին եւ իմ ձէթն իրենց
14 ժամանակին եւ կը հանեմ նրա վրայից իմ հագուստն ու ներքնագգեստը, որ չծածկի իր մերկութիւնը: Եւ արդ,
15 կը պարզեմ նրա պղծութիւնը իր սիրածների առջ, եւ ոչ ոք չի ազարի նրան իմ ձեռքից: Կը խափանեմ նրա
16 բոլոր ուրախութիւնները, նրա փօները, ամսագլուխներն ու շաբաթները եւ նրա բոլոր փօնախմբութիւնները: Կը
17 կործանեմ նրա այգիներն ու թզենիները, որոնց համար մի անգամ ասաց, թէ՛ «Իմ վարձն են սրանք, որ փութեցին
18 ինձ իմ սիրածները». նրան որպէս վկայութիւն կը դնեմ, կ'ուրեն նրան անապարի գազանները, երկնքի թռչուններն
19 ու երկրի սողունները: Կը պարսկեմ նրան Բահաղիմի օրերի համար, երբ զոհ էր մատուցում նրանց, ականջօղեր
20 էր դնում, իր քառամանակներն էր գցում, գնում էր իր սիրածների հետ եւ մոռացել էր ինձ», - ասում է Տէրը:
21, 22 «Դրա համար ահա կը մոլորեցնեմ նրան եւ կը դարձնեմ նրան ինչպէս անապար, կը խօսեմ նրա սրտին, ապա
23 կ'արեմ նրան իր ունեցումը եւ Աքոբի հովիտը՝ բացելու նրա միտքը, եւ նա խոնարհ կը դառնայ այնպէս, ինչպէս
24 իր սանկութեան օրերին, եւ ինչպէս նրա՝ Եգիպտացիների երկրից ելնելու օրերին: Այն օրը, - ասում է Տէրը, -
25 ինձ կ'անուանի՝ «Իմ ամուսին» եւ Բահաղիմ չի կոչի ինձ: Կը վերացնեմ Բահաղիմի անունները նրա բերանից,
26 եւ այլեւս չեմ յիշուի նրանց անունները: Այն օրը ուր կ'ընեմ նրանց հետ՝ անապարի գազաններով, երկնքի
27 թռչուններով եւ երկրի սողուններով հանդերձ. եւ աղեղը, սուրն ու ճակպամարտը կը վերացնեմ երկրից եւ կը
28 բնակեցնեմ քեզ յոյսով: Զեզ կը նշանեմ ինձ յափտեան, քեզ կը նշանեմ ինձ արդարութեամբ եւ իրաւունքով,
29 ողորմութեամբ եւ գթութեամբ: Զեզ կը նշանեմ ինձ հաւարով, եւ դու կը ճանաչես Տիրոջը: Այն օրը, - ասում է
30 Տէրը, - եւ կ'ունկնդրեմ երկնքին, երկինքը կ'ունկնդրի երկրին, երկիրը կ'ունկնդրի ցորենին, գինուն ու ձէթին, եւ
31 նրանք կ'ունկնդրեն Յեզրայէլին: Ես նրան կը սերմանեմ երկրի վրայ ինձ համար, կը գթամ Չողորմածին, կ'ասեմ
32 ինձ օրար ժողովրդին՝ «Իմ ժողովուրդն ես դու», եւ նա կ'ասի՝ «Իմ Տէր Ասրուածն ես դու»:

3 Եւ Տէրն ասաց. «Դարձեալ դու գնա՛ եւ սիրի մի կին, որ սիրի չարութիւնը եւ շնացող լինի, ինչպէս որ Ասրուած
4 սիրեց իսրայէլացիներին, իսկ նրանք օրար ասրուածներին էին նայում եւ սիրում էին չամիչով պարտապարտած
5 բիթներ»: Ես վարձեցի նրան ինձ համար փանհինգ արծաթով, մի քոռ գարիով եւ մի մարմնաչափ գինով: Եւ
6 ասացի նրան. «Շար օրեր կը նստես ինձ մօր եւ այլեւս չես պռոնկանայ ու այլեւս ուրիշ փրամարդունը չես լինի»:
7 Արդարեւ, շար օրեր իսրայէլացիները կը նստեն առանց թագաւորի, առանց իշխանի, առանց գոհաբերութեան, ա-
8 ռանց սեղանի, առանց քահանայութեան եւ առանց յայտնութիւնների: Դրանից յետոյ իսրայէլացիները կը դառնան
9 եւ կը փնտրեն իրենց Տէր Ասրծուն ու իրենց Դաւիթ արքային. կը գորանան Տիրոջով եւ նրա բարութիւններով՝
10 վերջին օրերին:

4 Լուեցէք խօսքը, իսրայէլացիներ, որովհետեւ Տէրը դար ունի երկրի բնակիչների հետ. «Չկայ ճշմարտ-
1 թիւն, չկայ ողորմութիւն եւ չկայ Ասրծու ճանաչում երկրի վրայ: Անէճք, սրութիւն, սպանութիւն, գողութիւն եւ
2 շնութիւն ողողել են երկիրը եւ արիւնը արեան են խառնում: Դրա համար սուգը կը պարի երկիրը, եւ կը նուազեն
3 նրա բոլոր բնակիչները՝ անապարի գազանները, գետնի սողունները եւ երկնքի թռչունները, կը պակասեն ծովի
4 ձկները. քանի որ չի լինելու մէկը, որ դարի, ոչ էլ մէկը, որ յանդիմանի»: «Բայց իմ ժողովուրդը նման է քահա-

նային հակաճառողի. նրանք կը փկարանան ցերեկով, եւ մարգարէն էլ կը փկարանայ քեզ հետ. քո մօրը նմանցորի գիշերուան: Իմ ժողովուրդը նմանուեց նրան, ով իմացութիւն չունի. քանի որ դու մերժեցիր իմացութիւնը, եւ էլ քեզ կը մերժեմ, որպէսզի քահանայութիւն չանես ինձ համար. քանի որ մոռացար քո Աստուծո՞ւ օրէնքները, եւ էլ կը մոռանամ քո որդիներին: Քահանաները իրենց թուի աճի համեմատ մեղք գործեցին իմ նկատմամբ, նրանց փառքը անարգանքի կը վերածեմ: Իմ ժողովրդի մեղքերով կ'ուռճանան եւ իրենց անիրաւութեամբ կը հարստացնեն իրենց անձերը: Ինչպէս ժողովուրդը, այնպէս էլ քահանան կը լինի, եւ ես կը պարծեմ նրան, նրա ճանապարհներին եւ նրա խորհուրդներին համաձայն կը հափուցեմ նրան. կ'ուրբեն եւ չեն յազենայ, կը պոռնկանան, բայց յաջողութիւն չեն գրնի, քանի որ լքեցին Տիրոջը՝ ամբողջապէս պոռնկանալու համար»: «Գինին եւ հարբեցողութիւնը գրաւեցին իմ ժողովրդի սիրտը: Վիճակաբարեր գցելով խորհուրդ էին հարցնում, եւ քահանաներն իրենց փայտիկներով պարասխանում էին նրանց. պոռնկութեան սալանայից մոլորուեցին եւ պոռնկացան իրենց Աստուծո՞ւ նկատմամբ: Լեռների գլխին գոհ էին մաքուրուում եւ բլուրների վրայ ողջակէզ էին անումկաղնիների, կաղամախիների եւ սաղարթախիսի ծառերի փակ, քանզի հովանին հաճելի էր նրանց. դրա համար ձեր դուստրերը կը պոռնկանան, եւ ձեր հարսները կը շնանան: Ես չեմ պարծելու ձեր դուստրերին, երբ պոռնկանան, եւ ձեր հարսներին՝ երբ շնանան, քանի որ այրերն իրենք էին պոռնիկների հետ կենակցում, գոհ էին մաքուրուում մեհեաններին նուիրուածների հետ, եւ քո ժողովուրդը, որ չէր հասկանում այդ, խառնակում էր պոռնիկների հետ: Բայց դո՞ւ, Իսրայէլ, քզեք մի՛ լինիր, եւ Յուդայի՛ որդիներ, մի՛ մտէք Գաղգաղա, մի՛ բարձրացէք Ովնի քուն եւ մի՛ երդուէք կենդանի Տիրոջ անունով, քանի որ Իսրայէլն ինձ համար եղաւ ինչպէս լուծը թօթափած երինջ»: Արդ, Տէրը նրանց որպէս գառ կ'արածացնի բաց դաշտում: Եփրեմը յարեց կուռքերին, գայթակղութեան մաքնեց իր անձը. բոլորը փենչացին քանանացիների կուռքերին, գինի սիրեցին. թողէք նրանց: Չափից դուրս պոռնկացան, սիրեցին անպարտութիւնը իրենց հպարտութեան պարճառով: Քամու մրրիկ կը փչի նրանց թելերի փակ, եւ կ'ամաչեն իրենց գոհասեղանների համար:

Լսեցէք սա, ով քահանաներ, մտի՛կ արեք, ով Իսրայէլի քուն, թագաւորի՛ քուն, ակա՛նջ դրէք, քանի որ ձերն է դաբասաբանը. կը լինէք ինչպէս թակարդ դիւրանցում եւ ինչպէս մի ցանց՝ ձգուած բարձրադիր վայրում, որ որսորդները դրեցին որսի համար: «Ես եմ ձեր ուղղիչը. ես ճանաչեցի Եփրեմին, եւ Իսրայէլը հեռու չէ ինձնից, քանի որ այժմ Եփրեմը պոռնկացաւ, եւ Իսրայէլը պղծուեց»: Նրանք չմտածեցին վերադառնալ իրենց Աստուծուն, որովհետեւ պոռնկութեան չար ոգին նրանց մէջ է, եւ Տիրոջը չճանաչեցին: Իսրայէլի հպարտութիւնը կը խոնարհուի նրա առաջ. եւ Իսրայէլը, եւ Եփրեմը կը փկարանան իրենց անօրէնութեան մէջ, կը փկարանայ եւ Յուդան նրանց հետ: Նրանք ոչխարներով եւ գոհերով կը գնան Տիրոջը որոնելու եւ չեն գրնի նրան, որովհետեւ նա խուսափեց նրանցից: Նրանք Տիրոջը թողեցին, քանի որ օտար որդիներ ծնուեցին նրանց: Ահա այժմ թրթուրը կ'ուրի նրանց, նրանց եւ նրանց երկիրը: Փող հնչեցրէք բլուրների վրայ, գոռացէք բարձունքների վրայ, յայտարարեցէ՛ք Ովնի քանը, թէ յիմարացաւ Բենիամինը, եւ Եփրեմը կործանուեց յանդիմանութեան օրերին. «Իսրայէլի ցեղերին հաւաքարմութիւն ցոյց փուցի: Յուդայի երկրի իշխանները նմանուեցին սահմանների փոփոխողների. նրանց վրայ ջրի պէս կը թափեմ իմ կարաղութիւնը: Եփրեմը գրկեց իր թշնամուն եւ ուրնակոխ արեց արդարադատութիւնը, քանի որ սկսեց սնուրի բաների յեպտից գնալ: Ես Եփրեմի համար սարսափ կը լինեմ եւ Յուդայի քան համար՝ ինչպէս խայթոց: Եփրեմը փեսաւ իր ախարը, եւ Յուդան՝ իր ցաւերը. Եփրեմը գնաց ատրեստանցիների մօտ եւ պարզամտորներ ուղարկեց Յարիմի արքային, բայց նա չկարողացաւ փրկել ձեզ եւ ոչ էլ հանգստացնել ձեզ ցաւերից: Քանզի ես Եփրեմի համար յովազի պէս եմ եւ Յուդայի քան համար՝ աթիծի նման. կը յարձակուեմ, կը յափշտակեմ, կ'առնեմ նրանց, ու ոչ ոք չի լինի, որ փրկի. կը գնամ եւ կը վերադառնամ իմ փեղը, մինչեւ որ նրանք կործանուեն եւ փնտրեն ինձ»:

«Իրենց նեղութիւնների մէջ կը շարպեն ինձ մօտ եւ կ'ասեն. «Գնանք եւ վերադառնանք մեր Տէր Աստուծուն. որովհետեւ նա հարուածեց մեզ եւ ինքն էլ կը բժշկի, վիրաւորեց եւ կը կապի մեր վերքերը: Երկու օր յետոյ նա կը կենդանացնի մեզ, եւ երրորդ օրը կ'ելնենք կը կանգնենք նրա առաջ, կը ճանաչենք Տիրոջը եւ հեքամուր կը լինենք ճանաչելու նրան: Մենք նրան պարտասար կը գրնենք ինչպէս առաւօտը, եւ նա կը գայ դէպի մեզ՝ ինչպէս վաղ եւ ուշացած անձրեւը՝ դէպի հողը»: Ի՛նչ անեմ քեզ, Եփրեմ, կամ ի՛նչ պարճառեմ քեզ, Յուդա՛, որովհետեւ ձեր ողորմութիւնը վաղորդեան ամպի պէս է եւ առաւօտեան ցոյլի պէս, որ անհեքանում է: Դրա համար հնձեցի ձեր մարգարէներին եւ կտրորեցի նրանց իմ բերանի խօսքով. իմ արդարադատութիւնը իբրեւ լոյս կը ծագի: Քանզի ողորմութիւն եմ ցանկանում եւ ոչ թէ գոհաբերում, Աստուծո՞ւ ճանաչումն աւելի եմ ցանկանում, քան ողջակէզները. բայց նրանք եղան ինչպէս մի մարդ, որ դրժում է ուխտը: Գաղաաղն այնպեղ արհամարհեց ինձ, քաղաք, որ սնուրի բաներ է անում եւ խառնում ջրերը: Քո գօրութիւնը աւազակ մարդու գօրութեան պէս է: Քահանաները թաքցրին ճանապարհը, սպանեցին Սիկիմը, որովհետեւ անօրէնութիւն գործեցին: Իսրայէլի քան մէջ քեռայ արհաւիրքներ. այնպեղ պոռնկացաւ Եփրեմը, եւ պղծուեց Իսրայէլը: Յուդան սկսեց այգեկութիւն, երբ ես գերութիւնից վերադարձրի իմ ժողովրդին»:

«Իսրայէլին բժշկելիս յայր կը գան Եփրեմի չարիքներն ու Մամարիայի չարիքները, քանի որ սխալ բաներ արեցին. գող կը մտնի նրա քուն, իսկ աւազակը կը թալանի նրա ճանապարհներին. նրանք միախն կը մրմնջեն, ինչպէս մրմնջում են մարդիկ իրենց մտքում. նրանց բոլոր չարիքները յիշեցի. նրանց խորհուրդները պաշարեցին նրանց, եւ նրանք յայտնուեցին իմ առաջ: Իրենց չարիքներով ուրախացրին թագաւորին եւ իրենց ստերով՝ իշխաններին: Բոլորը շնացան, ինչպէս թոնիրն է վառում հաց թխելու համար բորբոքուած կրակից եւ ճարպի գանգուածից, մինչեւ այն խմորուի. այդպէս ձեր թագաւորների օրերին իշխաններն սկսեցին վառուել գինուց եւ ձեռք մեկնեցին չարագործներին, որովհետեւ սրտերն իրենց հնոցի պէս բորբոքուեցին՝ անիծելու նրանց: Գիշերն ամբողջ քնից յազեցան Եփրեմը. առաւօտ եղաւ, եւ բորբոքուեցին որպէս կրակի բոց: Բոլորը քաքացան ինչպէս վառուած հնոց, եւ կրակը կերաւ նրանց դաբաւորներին. նրանց բոլոր թագաւորներն ընկան, եւ նրանց մէջ չկար մէկը, որ կանչէր ինձ: Եփրեմը խառնում էր ժողովուրդներին, Եփրեմը նմանուեց շուռ ցրուած հացիկի. օտարները կերան նրա գօրութիւնը, եւ նա չիմացաւ. սպիտակեցին նրա մազերը, եւ նա չզգաց: Իսրայէլի հպարտութիւնը կը խոնարհուի նրա առաջ. նրանք չվերադարձան իրենց Տէր Աստուծուն եւ չփնտրեցին նրան այս բոլորի մէջ: Եփրեմը

12 նման էր անմիտ աղանու, որ սիրտ չունի. Եգիպտոս էին կանչում, բայց գնացին Ասորեստան: Ուր էլ որ գնան, նրանց վրայ կը գցեն իմ ցանցը, երկնքի թռչունների նման ցած կը բերեն նրանց եւ կը պարծեան նրանց իրենց գլխին
 13 գալիք նեղութեան լուրով: Վայ նրանց, քանի որ նրանք խոյս տուցին ինձնից, ողորմելի են, քանի որ ամբարշտ-
 14 րացան իմ դէմ: Ես փրկեցի նրանց, իսկ նրանք սպտութեամբ բամբասեցին ինձ: Նրանց սրտերը չկանչեցին ինձ,
 15 այլ ողբում էին իրենց անկողիններում. նրանք ցորենի ու գինու համար ծուարում էին իրենց: Ես խրատեցի նրանց
 16 եւ զօրացրի նրանց բազուկները, բայց նրանք չարիք խորհեցին իմ դէմ: Նրանք դարձան անգոյին եւ եղան ինչպէս
 լարուած աղեղ: Սրով կ'ընկնեն նրանց իշխանները իրենց լեզուի անսամձ խսպութեան պարծառով, եւ սա կը լինի
 նրանց նախափինքը Եգիպտոսում»:

8 «Կ'իջնի նա նրանց կենսորոնում ինչպէս հողը եւ ինչպէս արծի՝ Տիրոջ փան վրայ, որովհետեւ անպետեցին իմ
 2, 3 ուխտը եւ իմ օրէնքի դէմ ամբարշտացան: Կ'աղաղակեն դէպի ինձ. «Աստուած, ճանաչեցինք քեզ». քանի որ Իս-
 4 րայէլը հեռացաւ բարիքներից նրանք հալածեցին թշնամուն: Անձամբ թագաւորներ կարգեցին, բայց ոչ իմ միջոցով.
 5 Կիրեցին, բայց ցոյց չտուցին ինձ, իրենց արծաթից ու ոսկուց կուռքեր շինեցին իրենց, որպէսզի կործանուեն: Խոր-
 6 րակիր քո հորթը, Սամարիա՛. իմ բարկութիւնը բորբոքուեց նրանց դէմ. մինչեւ երբ պիտի չկարողանան մաքրուել
 7 Իսրայէլում: Արհեստարարը պարտաւորեց այն, եւ նա Աստուած չէ, քանի որ քո հորթը մոլորեցուցիչ է, Սամարիա՛,
 8 որովհետեւ խորշակահար սերմ սերմանեցին, եւ նա էլ կը կործանուի նրանց նման. նրանց ցորենի խորձը ուժ չի
 9 ունենայ խիստ դառնալու. եթէ նոյնիսկ դառնայ, օտարները կ'ուտեն այն: Իսրայէլն ընկղմուեց, այժմ նա ազգերի մէջ
 10 դարձաւ ինչպէս անպիտան անօթ: Քանի որ գնացին դէպի ասորեստանցիները, ուրախացաւ Եփրեմն առանձին,
 11 սիրեց կաշառքը. դրա համար էլ կը մաքրուի ազգերին: Բայց այժմ կ'ընդունեն նրանց, եւ մի փոքր կը դադարեն
 12 թագաւորներ եւ իշխաններ օծելուց: Եփրեմն առաքացրեց զոհասեղանները, եւ նրա սիրելի զոհասեղանները մեղք
 13 դարձան նրան: Բազմաթիւ պարգամներ կը գրեն նրանց, բայց նրա կուռքերը օտարոտի կը համարուեն, նաեւ նրա
 14 սիրելի զոհասեղանները: Թէպէտ եւ զոհեր կը մատուցեն եւ դրանց միտը կ'ուտեն, Տէրը չի ընդունի այն: Այժմ կը
 15 յիշի նրանց անիրաւութիւնները եւ վրէժ կը լուծի նրանց անօրէնութիւնների համար, քանի որ նրանք վերադարձան
 16 Եգիպտոս եւ պիղծ բաներ պիտի ուտեն ասորեստանցիների մէջ: Իսրայէլը մոռացաւ իր Արարչին, եւ մեհեաններ
 շինեցին. Յուդան շապացրեց պարսպապար քաղաքները, բայց եւ կրակ կ'ողորմէր նրա քաղաքների վրայ, եւ այն
 կ'ուտի դրանց հիմքերը»:

9 Մի՛ խնդար, Իսրայէլ, եւ մի՛ ուրախացիր ինչպէս երկրի ժողովուրդները, որովհետեւ պոռնկացար քո Աստու
 2 դէմ, սիրեցիր կաշառքը ցորենի բոլոր կալերի վրայ: Կալերն ու հնձանները ճանաչեցին նրանց, եւ զինին խաբեց
 3 նրանց: Նրանք չեն բնակուի Տիրոջ երկրում. Եփրեմը կը բնակուի Եգիպտոսում, եւ նրանք ասորեստանցիների մէջ
 4 պիղծ բաներ պիտի ուտեն: Տիրոջը զինի չնուիրեցին եւ նրա սիրտը չբաղցրացրին իրենց վրայ, նրանց զոհերը սգոյ
 5 հոգեճաշ կը դառնան նրանց, բոլոր նրանք, ովքեր կ'ուտեն նրանից, կը պղծուեն, քանի որ իրենց հացը միայն իրենց
 6 կը մնայ եւ չի մընի Տիրոջ Տան մէջ: Ի՛նչ պիտի անէք քարեկան հաւաքի օրը եւ Տիրոջ փօնի օրը: Դրա համար
 7 ահա կը գնան դէպի եգիպտացիների թշուառութիւնը. Մեմփիսը կ'ընդունի նրանց, եւ Մաքմասը կը թաղի նրանց,
 8 կորստի կը մաքրի նրանց արծաթը, եւ նրանց բնակարանում փուշ կը բուսնի: Նասել են քո վրէժխնդրութեան
 9 օրերը, հասել են օրերը քո հատուցման, եւ Իսրայէլը կը չարչարուի ինչպէս յիմարացած մարգարէ, ինչպէս այսահար
 10 մի մարդ. քո անիրաւութիւնների շարքութեան պարծառով վրայ հասաւ մոլորութիւնը: Եփրեմը դիպորդ է Աստու
 11 հետ, մարգարէն զայթակրութեան թակարդ է նրա բոլոր ճանապարհների վրայ. նրանք մոլորութիւն հաստատեցին
 12 Աստու փան մէջ, ապականուեցին ինչպէս բարձունքի օրերին. Տէրը կը յիշի նրանց անօրէնութիւնները եւ վրէժ կը
 13 լուծի նրանց մեղքերի համար: Գրայ Իսրայէլին ինչպէս խաղող անապատում, եւ փեսայ նրանց հայրերին՝ որպէս
 14 պահակ վաղահաս թզենու մէջ: Նրանք մընան Բելփեզոր եւ օտարացան անօթահար լինելով. գարշելիները դարձան
 15 սիրելիներ: Եփրեմը թռչունի պէս թռաւ, եւ փառք չի լինի նրանց ծնունդներից, երկունքից եւ յոյութիւնից: Թէպէտ
 16 կը մեծացնեն իրենց որդիներին, սակայն զուրկ կը մնան մարդկանցից: Արդարեւ, վայ է նրանց, թէլ իմ մարմինը
 17 նրանցից է: Ինչպէս Եփրեմին փեսայ, նրանք իրենց որդիներին որպէս զոհ կանգնեցրին, եւ Եփրեմն սկսեց իր
 18 որդիներին դուրս բերել սպանդի: Տնոր նրանց, Տէր, - ի՛նչ ես փալու նրանց, - փոր նրանց անորդի արգանդ եւ
 19 ցամաքած սպիւնքներ: «Նրանց ամբողջ չարութիւնը Քաղցաղայում է, ուտի եւ այնպէս արեցի նրանց. իրենց չար
 20 ընթացքի համար իմ փնից կը հեռացնեն նրանց եւ այլեւ չեն սիրի նրանց. նրանց բոլոր իշխանները ապարամբներ
 21 են: Ախարահարուեցին Եփրեմի արմատները, չորացան եւ այլեւս պտուղ չեն տայ, որովհետեւ նոյնիսկ եթէ ծնեն,
 22 կ'ոչնչացնեն նրանց որովայնների ցանկալի պտուղները»: Աստուած կը մերժի նրանց, քանի որ չստեցին նրան, եւ
 նրանք մոլորուած կը լինեն ազգերի մէջ:

10 Ճիւղառար պարզալից որթափունկ է Իսրայէլը. նա իր պտուղների առաքութեան չափ բազմացրեց իր գո-
 2 հասեղանները, իր պարարտութեան չափ արձաններ կանգնեցրեց: Նրանք բաժանեցին իրենց սրտերը, նրանք
 3, 4 կ'ապականուեն: Նա կը կործանի նրանց զոհասեղանները, ողբալի կը դառնան նրանց արձանները, քանի որ հի-
 մա կ'ասեն. «Թագաւոր չունենք, որովհետեւ Տիրոջից չվախեցանք, բայց թագաւորը ի՛նչ կարող է անել մեզ համար»:
 5 Եթէ խօսքեր ասի՝ սպայօղ են. ուխտ կը կնքի, եւ արդարադարութիւնը որպէս սեզ կ'աճի ազարակի անմշակ հողում:
 6 Ովնի փան հորթի պէս պանդուխտ կը դառնան Սամարիայի բնակիչները, որովհետեւ նրա ժողովուրդը սուզ արեց
 7 նրա վրայ. եւ ինչպէս որ դառնացրին նրան, ոտնակոխ կը լինեն նրա փառքի համար, քանի որ գերուեցին նրա
 8, 9 կողմից: Եւ նրան կապկպած Ասորեստան կը փանեն որպէս նուէր Յարիմ արքային: Նա կաշառքով կ'ընդունի Եփ-
 10 րեմին. Իսրայէլը կ'ամաչի իր խորհուրդներից: Սամարիան մերժեց իր թագաւորին, ինչպէս փաշէղ ջրի երեսին: Կը
 վերանան Ովնի մեհեանները՝ Իսրայէլի մեղքերը, փուշ ու փափասկ կը բուսնեն նրանց զոհասեղաններին, եւ լեռնե-
 11 րին կ'ասեն, թէ՛ «Ընկէք մեզ վրայ» եւ բլուրներին, թէ՛ «Չամկեցէք մեզ»: «Այն օրից, երբ բարձունքները գոյութիւն
 12 ունեն, Իսրայէլը մեղք գործեց: Այնպէս փեղատուեցին նրանք: Եւ բարձունքի վրայ չի հասնի նրանց պարտեզաձուր,
 13 որ եկաւ խրատելու նրանց անօրէնութեան որդիների դէմ. ազգերը կը հաւաքուեն նրանց դէմ՝ խրատելու նրանց
 14 իրենց կրկնակի անիրաւութիւնների համար: Եփրեմը մարգուած երինջ է, որ սիրում է հակառակութիւնը, բայց
 15 եւ կը նեպուեն նրա գեղեցիկ պարանոցի վրայ, կը բարձրանան Եփրեմի վրայ, կ'անպետեն Յուդային, եւ Յակոբը

կը յաղթի նրան: Ձեզ համար արդարութեան սերմեր ցանցեցէք եւ կենաց պտուղ քաղեցէք. վառեցէք ձեզ համար 13
 գիտութեան լոյսը, փնտրեցէք Տիրոջը, մինչեւ որ արդարութեան պտուղները հասնեն ձեզ: Ինչո՞ւ էք փորփորում 14
 ամբարշտութիւնը, փխրեցնում նրա անօրէնութիւնները եւ ուրում սպտութեան պտուղը. որովհետեւ յոյս դրեցիր քո
 կառքերի վրայ, քո զօրքի բազմութեան վրայ: Քո ժողովուրդը կորստեան կը մատնուի, եւ քո բոլոր պարսպապար 15
 ամրոցները կը կործանուեն: Ինչպէս Յերոբովաղի փնից Մաղաման իշխանի պատերազմի ժամանակ, երբ մայրերին
 սպանեցին որդիների կողքին, այդպէս էլ կ'անեն ձեզ, ո՞վ Իսրայէլի փուն, ձեր չարիքների պարճառով»: 16

«Առաւօտեան նրանք ընկան, ընկաւ Իսրայէլի թագաւորը: Քանի դեռ մանուկ էր Իսրայէլը, եւ սիրեցի նրան 11
 եւ Եգիպտոսից կանչեցի նրա որդիներին: Եւ ինչպէս կանչեցի նրանց, այնպէս էլ հեռացան իմ ներկայութիւնից: 2
 Նրանք Բահաղիմին էին գոհ մատուցում եւ խնկարկում էին կուռքերին: Եւ խափանեցի Եփրեմի ընթացքը եւ նրան 3
 վերցրի իմ բազուկների վրայ. չիմացան, որ եւ բռնուի եմ նրանց: Երբ մարդիկ ապականուեցին, եւ կապեցի նրանց 4
 իմ սիրոյ կապերով եւ նրանց համար դարձայ այնպիսին, որ ապրակում է ուրիշի ծնօտին: Եւ հոգ կը փանեն եւ
 կը յաղթեն նրան: Եփրեմը բնակուեց Եգիպտոսում, իսկ ասորեստանցիներն նրա թագաւորն էր, քանի որ չուզեցին 5
 վերադառնալ: Նա սրով տկարացաւ իր քաղաքներում եւ դադարեց կռիւ մղել իր ձեռքերով: Նրանք կը ճաշակեն 6
 իրենց խորհուրդների պտուղը: Նրա ժողովուրդը կախում կը մնայ իր բնակավայրից, եւ Աստուած կը բարկանայ ինձ
 նրա պարտական բաների վրայ ու չի մեծարի նրան: Ինչպէն վարուեմ քեզ հետ, Եփրեմ, ինչպէն պաշտպան լինեմ 8
 քեզ, Իսրայէլ, ինչպէն վարուեմ քեզ հետ. քեզ կը դարձնեն ինչպէս Աղամ եւ ինչպէս Մերոյիմ: Սիրտս շուտ եկաւ, 9
 գուրթս շարժուեց, եւ իմ սաստիկ բարկութեան թելադրանքով չեմ վարուի ու չեմ թողնի, որ Եփրեմը ջնջուի, քանի որ
 եւ Աստուած եմ եւ ոչ թէ մարդ, Սուրբ եմ ձեր մէջ եւ քաղաք չեմ մտնի: Տիրոջ յետեւից կը գնան: Նա առիւծի պէս 10
 կը մռնչայ. քանի որ նա կը մռնչայ եւ ջրերի որդիներին կ'ապշտեցնի: Որպէս թռչուն կը թռչեն, կը գան Եգիպտոսից, 11
 եւ որպէս աղանիներ՝ Ասորեստանից. «Կը պարսպարեմ նրանց իրենց փնտրում», - ասում է Տէրը: Եփրեմն ինձ 12
 սպտութեամբ պաշարեց, իսկ Իսրայէլի եւ Յուդայի փունը՝ անբարշտութեամբ: Բայց այժմ Աստուած ճանաչեց նրանց,
 եւ նրանք կը կոչուեն Աստուծու սուրբ ժողովուրդ:

Սակայն այս Եփրեմը չար է. հետեւեց խորշակին, ամբողջ օրը դաբարկ եւ սնուրի բաներ շարացրեց, դաշինք 12
 կնքեց ասորեստանցիների հետ եւ իւղ էր փանում Եգիպտոս: Տէրը վե՛ճ ունեցաւ Յուդայի հետ եւ կը պարժի 2
 Յակոբին. ըստ նրա ճանապարհի եւ ընթացքի կը հապուցի նրան: Արգանդում նա խաբեց իր եղբորը եւ իր գործերով 3
 ուժ ցոյց փուեց Աստուծու դէմ. նա չափուեց Նրեշարակի հետ եւ յաղթեց նրան: Լաց եղան, աղաչեցին ինձ եւ գրան ինձ 4
 իմ փանը. այնպէս խօսք ուղղուեց նրանց, եւ Ամենակալ Տէր Աստուածը կը դառնայ յիշարակը նրանց: «Դու կը 5, 6
 դառնաս քո Աստուծուն, կը պահպանես ողորմութիւն եւ արդարութիւն եւ ամէն ժամ կը մերձենաս քո Տէր Աստուծուն»: Անիրաւութեան կշեռքը Քանանի ձեռքում է, եւ նա սիրեց բռնանալ: Եփրեմն ասաց. «Արարացայ, հանգիստ գրայ
 իմ անձի համար». նրա բոլոր վաստակները չեն մնայ նրան, քանի որ անօրէնութիւնների համար յանցանք գործեց:
 «Բայց ես՝ քո Տէր Աստուածը, որ հանեցի քեզ Եգիպտացիների երկրից, դարձեալ կը բնակեցնեմ քեզ վրանների 9
 փակ ինչպէս փուն օրերին: Կը խօսեմ մարգարէների հետ. կը շարացնեմ փնտրելները եւ մարգարէների միջոցով կը 10
 ներկայանամ: Եթէ Գաղաադը չկար, ապա սուր էին իշխանները, որ գոհ էին մատուցում Գաղաղայում, եւ նրանց 11
 գոհասեղանները նման էին կրիաների խոպան հողում: Յակոբը գնաց ասորիների դաշտը, Իսրայէլը ծառայեց 12
 կնոջ համար եւ կնոջ համար պահակութիւն արեց: Տէրը մարգարէի միջոցով Իսրայէլը հանեց Եգիպտոսից, եւ նա 13
 պահպանուեց մարգարէի միջոցով: Իսրայէլը ինձ բարկացրեց ու գայրացրեց, նրա արիւնը իր վրայ կը թափուի, եւ 14
 Տէրը կը հապուցի նրան նրա նախաքինքների համար»:

Ըստ Եփրեմի խօսքի, նա սրացաւ Իսրայէլի Աստուծու վճիռը, նրան հաստատեց Բահաղի համար ու մեռաւ: 13
 Այժմ դարձեալ շարունակեցին մեղանչել եւ իրենց համար կուռքերի պապկերների նման ձուլածոյ արձաններ պապ- 2
 րաստեցին իրենց արձաթից՝ ճարտար արհեստարարների գործ փալու նրանց: Նրանք ասացին. «Մարդիկ, գո՛հ 3
 մատուցեցէք, որովհետեւ հորթերը նուազեցին»: Դրա համար կը լինեն ինչպէս առաւօտեան ամպ եւ վաղորդեան 4
 ցօղ, որ անցնում է, ինչպէս փոշի՝ կալից քշուած, եւ ինչպէս ծովի՝ պարուհանից դուրս եկող: «Եւ եմ քո Տէր Աս- 4
 տուածը, որ հաստատեցի երկինքը եւ հաստատեցի երկիրը, եւ, որի ձեռքերը հաստատեցին երկնքի բոլոր զօրքերը,
 բայց քեզ ցոյց չեմ փայ, որ գնաս նրանց յետեւից. եւ հանեցի քեզ Եգիպտացիների երկրից, ինձնից բացի Աստու- 5, 6
 ած չես ճանաչի, եւ ինձնից բացի փրկիչ չկայ: Եւ էի քեզ հովում անապատում՝ անշէն երկրում: Նրանք իրենց 5, 6
 արօքավայրերի չափ յազեցան եւ զմայլուեցին, գոռոզացան իրենց սրբերով, դրա համար էլ մոռացան ինձ: Եւ 7
 նրանց համար կը լինեն ինչպէս յովազ եւ ինչպէս ընձառիւծ Ասորեստանի ճանապարհին: Կը պարահեմ նրանց 8
 ինչպէս սոված արջ, կը պարառուրեմ նրանց սրբերի վարագոյրը. անպառի կորիւնները կ'ուրբեն նրանց, եւ վայրի 9
 գագանները կը յօշտուեն նրանց: Քո ապականութեան մէջ, Իսրայէլ, ո՞վ է, որ պիտի օգնի քեզ: Ո՞ր է քո թագաւորը, 9, 10
 որ փրկի քեզ քո բոլոր քաղաքներում, որ դապի քեզ, եւ որի մասին ասացիր, թէ՛ «Տո՛ւր ինձ թագաւոր եւ իշխան»: Եւ քեզ թագաւոր փուեցի իմ բարկութեամբ եւ յետ վերցրի նրան իմ սրբմատութեամբ: Եփրեմը անիրաւութիւնների 11, 12
 կծիկ է, եւ նրա մեղքերը թաքնուած են: Շնորհականի պէս երկունք կը պարահի նրան. դա է քո իմաստուն որդին. դրա 13
 համար այժմ նա չի կարող փոկալ քո որդիների կործանմանը: Եւ դժոխքից կ'ազատեն նրանց եւ մահից կը փրկեն 14
 նրանց: Որպէն է քո յաղթանակը, մահ, որպէն է քո խայթոցը, դժոխք: Մխիթարութիւնը ծածկուած է իմ աչքերից, 15
 քանի որ նա խարութիւն է դնում եղբայրների միջեւ»: Տէրը նրա վրայ կը բերի խորշակի հողմ անապարից, կը
 ցամաքեցնի նրա երակները եւ կ'աւերի նրա աղբիւրները: Նա կը չորացնի նրա երկիրը եւ նրա բոլոր թանկագին
 անօթները:

Կը կործանուի Սամարիան, որովհետեւ նա իր Աստուծու դէմ դուրս եկաւ. նրանք սրով կ'ընկնեն, նրանց ծծկեր 14
 երեխաները քարի կը զարնուեն, եւ նրանց յոյ կանայք կը պարառուեն: Դարձի՛ր, Իսրայէլ, դէպի քո Տէր Աստուածը, 2
 քանի որ տկարացար քո անօրէնութիւնների մէջ: Առէ՛ք այս խօսքերը ձեզ հետ, դարձէ՛ք ձեր Տէր Աստուծուն եւ 3
 ասացէ՛ք նրան. «Դու կարող ես ներել մեր մեղքերը, որ անիրաւութիւն չանենք, այլ բարին ընդունենք եւ հապուցենք 4
 քեզ մեր շրթունքների պտուղը. - եւ ձեր սրբերը բարութեան մէջ կը գրնեն: - Ասորեստանը չի փրկի մեզ, եւ մենք 4
 ձի չենք հեծնի ու այլեւս մեր ձեռակերպներին «աստուած մեր» չենք սասի, որովհետեւ նա, որ քո մէջ է, կը գրայ

5 որբերին»: «Կը վերականգնեն նրանց բնակարանները եւ ամբողջ սրտով կը սիրեն նրանց, որովհետեւ անցաւ
6 նրանց դէմ ունեցած իմ բարկութիւնը: Ես ցօղ կը դառնամ Իսրայէլի համար, նա կը ծաղկի ինչպէս շուշան եւ իր
7 արմարները կը կը փարածի ինչպէս լիբանոսը: Կ'ընդարձակուեն նրա ճիւղերը, նա կը դառնայ ինչպէս պտղալից
8 ձիթենի, եւ նրա հոփը կը բուրի ինչպէս կնդրուկի բոյր: Կը դառնան եւ կը նստեն նրա յարկի փակ, կ'ապրեն եւ
9 ապահով կը լինեն ցորենով, նա կը բողբօջի ինչպէս որթափունկ, եւ նրա յիշատակը կը լինի ինչպէս Լիբանանի
գինի Եփրեմի համար: Այլեւս ի՞նչ գործ ունի նա կուրքերի հետ. են խոնարհեցրի նրան, ես էլ կը գօրացնեն նրան. ես
10 նման եմ պտղառատ այգու, ինձանից է քո պտուղը»: Ով իմաստուն է, կը հասկանայ այս բաները, ով հանճարեղ է,
կ'իմանայ սրանք, քանի որ ուղիղ են Տիրոջ ճանապարհները. արդարները դրանցով կ'անցնեն, իսկ ամբարիշտները
կը սայթաքեն դրանց մէջ:

Ամսու

Անուսի պարգամները Թեկուա Ակկարիմում, որոնք նրան յայտնուեցին մի րեսիլքում Երուսաղեմի մասին, **1**
երկրաշարժից երկու փարի առաջ Նրեաստրանի Օգիա արքայի եւ Իսրայելի արքայ Յովասի որդի Յե- **2**
րոբովամի ժամանակ: Նա ասաց. Տէրը իսուեց Միոն լեռից, եւ ձայն փուեց Երուսաղեմից. չորացան **3**
հօփերի արօքները եւ ցամաքեցին Կարմէլի բարձունքները: Տէրն ասում է. «Դամասկոսի գործած երեք **4**
անօրէնութիւնների եւ մանաւանդ չորրորդի համար, քանի որ նրանք գաղաաղացիների յիներին կրրապում էին **5**
երկաթ տղոցներով, եւ պիտի պարժեմ նրանց: Կրակ պիտի գցեմ Ազայէլի փունը, եւ այն պիտի ոչնչացնի Ադերի **6**
որդու փան հիմքերը: Պիտի խորպակեմ Դամասկոսի նիզերը: Պիտի ոչնչացնեմ Ովնի դաշտի բնակիչներին: Պիտի **7**
կոտորեմ Խառանի փոսը: Գերի պիտի ընկնի ասորիների ընտիր ժողովուրդը», - ասում է Տէրը: Այսպէս է ասում **8**
Տէրը. «Գազայի երեք ամբարշտութիւնների եւ մանաւանդ չորրորդի համար, քանի որ գերեցին Սողոմոնի ամբողջ **9**
ժողովուրդը եւ արգելափակեցին Եղոմում, եւ պիտի պարժեմ նրանց: Կրակ պիտի գցեմ Գազայի պարիսպնե- **10**
րը, եւ այն պիտի լափի նրա հիմքերը: Պիտի ոչնչացնեմ Ազոփի բնակիչներին, եւ պիտի վերանայ ժողովուրդը **11**
Ասկադոնից, պիտի հարուածեմ Ակկարոնը, եւ պիտի կորչեն այլազգիների մնացորդները», - ասում է Տէրը: Այս- **12**
պէս է ասում Տէրը. «Տիրոսի երեք ամբարշտութիւնների եւ մանաւանդ չորրորդի համար, քանի որ նրանք Եղոմի **13**
մէջ արգելափակեցին Սողոմոնի գերիներին եւ չիշեցին եղբայրների ուխտը, եւ պիտի պարժեմ նրանց: Կրակ **14**
պիտի գցեմ Տիրոսի պարիսպները, եւ այն պիտի լափի նրա հիմքերը»: Այսպէս է ասում Տէրը. «Եղոմի երեք **15**
ամբարշտութիւնների եւ մանաւանդ չորրորդի համար, քանի որ նա սրով հալածեց իր եղբորը, անգութ գրնուեց **16**
եղբոր նկարամամբ երկրում, բորբոքեց իր բարկութիւնը եւ նրա հանդէպ պահեց իր թշնամանքի յանդգնութիւնը, եւ **17**
պիտի պարժեմ նրան: Կրակ պիտի գցեմ Թեմանը եւ կրակը պիտի լափի նրա պարիսպների հիմքերը»: Այս- **18**
պէս է ասում Տէրը. «Ամոնացիների երեք ամբարշտութիւնների եւ մանաւանդ չորրորդի համար, քանի որ նրանք **19**
ձեղքեցին գաղաաղացիների յի կանանց փորը, որպէսզի ընդարձակեն իրենց սահմանները, եւ պիտի պարժեմ **20**
նրանց: Ռաբի պարիսպների վրայ կրակ պիտի բորբոքեմ, եւ այն պիտի լափի նրա հիմքերը պարտազմի օրուայ **21**
աղաղակի ձայնով: Եւ նա պիտի սասանուի իր վախճանի օրը: Նրանց թագաւորները գերի պիտի փարուեն նրանց **22**
քրմերով ու իշխաններով հանդերձ», - ասում է Տէր Աստուածը:

Այսպէս է ասում Տէրը. «Սովաբի երեք ամբարշտութիւնների եւ մանաւանդ չորրորդի համար եւ պիտի պարժեմ **23**
նրանց, քանի որ նրանք այրեցին եղոմայեցիների թագաւորների ոսկորները, մինչեւ որ դրանք մոխիր դարձան: **24**
Կրակ պիտի գցեմ Սովաբի վրայ, եւ կրակը պիտի լափի նրանց քաղաքների հիմքերը. Սովաբը պիտի մեռնի **25**
փկարութեան մէջ՝ աղաղակով եւ փողի ձայնով: Պիտի սպանեմ նրա դարաւորին եւ նրա հետ պիտի կոտորեմ բոլոր **26**
իշխաններին», - ասում է Տէրը: Այսպէս է ասում Տէրը. «Յուդայի երկրի որդիների երեք ամբարշտութիւնների եւ **27**
մանաւանդ չորրորդի համար եւ պիտի պարժեմ նրանց, քանի որ նրանք մերժեցին Տիրոջ օրէնքներն ու չկատարեցին **28**
նրա հրամանները, մոլորեցրին նրանց իրենց սպեղծած սնոփի կուռքերով, որոնց յետեւից գնացին նրանց հայրերը: **29**
Կրակ պիտի գցեմ Նրեաստրանի վրայ, եւ այն պիտի լափի Երուսաղեմի հիմքերը»: Այսպէս է ասում Տէրը. «Իսրայելի **30**
երեք ամբարշտութիւնների եւ մանաւանդ չորրորդի համար եւ պիտի պարժեմ նրանց, քանի որ նրանք արդարին **31**
ճախեցին արծաթով եւ փնանկին մի գոյգ կօշիկի դիմաց, նրանց, որ փորում են երկրի հողը, որ կռփահարում էին **32**
աղբարների գլուխները, շեղում խոնարհների ճանապարհը, եւ հայր ու որդի մի բոզի մօտ էին մրմնում, որպէսզի **33**
պղծեն իրենց Աստուծու անունը: Նրանք իրենց զգեստները որպէս ծածկոց էին գցում իրենց վրայ եւ գոհաստեղանին **34**
եւ բռնագրաւուած գինի էին խմում իրենց Աստուծու փան մէջ: Բայց եւ նրանց առաջից վերացրի Ամորիացուն, **35**
որի հասակը մայրու բարձրութիւն ուներ, եւ նա հզօր էր կաղնու պէս, վերացրի նրա պարտները՝ վերեւից, եւ նրա **36**
արմարները՝ ներքեւից: Եւ հանեցի ձեզ Եգիպտացիների երկրից եւ քառասուն փարի շրջեցրի ձեզ անապարում **37**
ժառանգել փալու համար ամորիացիների երկիրը: Եւ մարգարէներ վերցրի ձեր որդիներից եւ ուխտաւորներ՝ ձեր **38**
երիտասարդներից: Մի՞թէ դա այդպէս չի եղել, Իսրայելի՛ որդիներ», - ասում է Տէրը: - Դուք Իմ ուխտաւորներին **39**
գինի էիք խմեցնում եւ մարգարէներին պարտիրոսում, որ չմարգարէանան: Դրա համար էլ սահա եւ ձեզ պիտի զննեմ **40**
փեղում, ինչպէս ճշգրտում է օրանով լի սայլը իր անցած փեղը: Փախչողին լքելու է նրա ուժը, գորաւորը գօրել չի **41**
մնայ իր գօրութեամբ, եւ պարտազմողը չի փրկի ինքն իրեն: Աղեղնաւորը չի կարող դէմ կանգնել, արագավազը **42**
չի փրկուի, հեծեալն էլ չի ազարի իր անձը: Միրքը չի գրնի իր գօրութիւնը, մերկն էլ կը հալածուի այն օրը», - **43**
ասում է Տէրը:

Լսեցէք այս պարգամը, որ Տէրը իսուեց Իսրայելի ձեր այդ փան եւ բոլոր այն փոսների դէմ, որոնց հանեց **44**
Եգիպտացիների երկրից: «Երկրի բոլոր ազգերից միայն ձեզ ընտրեցի, այդ պարճառով էլ ձեզ պիտի պարժեմ **45**
ձեր բոլոր չարիքների համար»: Երկու մարդ միասին կը գնա՞ն երբեւէ, եթէ չճանաչեն իրար: Առիւծը կը մռնչի՞ **46**
անբառում, եթէ նա որս չի արել, առիւծի կորիւնը ձայն կը փայ իր որջից, եթէ նա ոչինչ յափշտակած չի: Թռչունը **47**
գետին կ'ընկնի՞՝ առանց թռչնորսի, գետնի վրայ թակարդը կը շրխկայ, եթէ ոչինչ չի բռնուել: Կը լինի՞, որ քաղաքում **48**
փող հնչի, եւ ժողովուրդը չխտվուի. քաղաքում չարիք կը պարսի՞, եթէ Տէրը չի արել այն: Դրա համար Տէրը ոչինչ **49**
չի անի, եթէ իր գաղտնի խորհուրդը չյայտնի իր ծառայ մարգարէներին: Եթէ առիւծը մռնչայ, ո՞վ է որ չի սարսռայ: **50**
Եթէ Տէր Աստուածը իսուեց, ո՞վ է, որ չի մարգարէանայ: Յայտնեցէք Ասորեստրանի գաւառներում, Եգիպտացիների **51**
երկրի գաւառներում եւ ասացէք. «Նաւաբուեցէք Սամարիայի լեռան վրայ եւ րեսէք բազում զարմանալի գործերն **52**
ու բռնութիւնը, որ կատարուած են այնպէս: Նրանք չիմացան իրենց պարսիտիքը եղեռնը, - ասում է Տէրը, - քանի **53**
որ նրանք անօրէնութիւն եւ թշուառութիւն էին գանձում իրենց գաւառներում»: Դրա համար այսպէս է ասում Տէրը **54**
Տիրոսին. «Այն երկիրը, որ քո շուքն է, կ'աւերուի, կը խորպակուի քո ամբողջ գօրութիւնը, եւ կը յափշտակուեն **55**
քո գաւառները»: Այսպէս է ասում Տէրը. «Ինչպէս հովիւը կը կարողանայ առիւծի բերանից ազարել երկու սրունք **56**
կամ ականջի մի բլթակ, այնպէս պիտի փրկուեն իսրայելացիները, որոնք ապրում են Սամարիայում նրանց ազգի **57**

13 դեմ դիմաց եւ դամասկացիների մէջ: Քահանաներ, լսեցէք եւ վկայութիւն փութ Յակոբի այդ փանը, - ասում
 14 է Ամենակալ Տէրը, քանի որ այն օրը, երբ Իսրայէլի ամբարշտութեան պարճառով պիտի պարժեմ նրան, վրեժ
 15 պիտի առնեն նաեւ Բեթէլի զոհասեղանից, պիտի փշրուեն զոհասեղանի եղջիրները եւ գեպին ընկնեն: Ես պիտի
 խորհակեն ընդարձակ ապարանքներն ու ամարանոցները, պիտի անհեղանան փղոսկրեայ ապարանքները, եւ շար
 ուրիշ ապարանքներ պիտի ընկնեն», - ասում է Տէրը:

4 «Լսեցէք Տիրոջ խօսքը, Բասանի՛ երինջներ, որ Սամարիայի լեռներում էք, որ զրկում էք աղքատներին եւ ուրքի
 2 փակ էք գցում փնանկին, դուք որ ասում էիք ձեր ամուսիններին՝ «Գինի՛ մաքուցեցէք մեզ, որ խմենք»: Տէրը
 երդում է իր սրբութեամբ, որ ահա օրեր պիտի գան ձեզ վրայ, եւ ձեզ զենքով պիտի քշեն, եւ նրանց, որ ձեզ հետ
 3 են, պիտի նետեն եռացած կաթսաների մէջ: Դուք մերկ դուրս պիտի գաք միմեանց դեմ եւ պիտի ընկնէք Ռեմանի
 4 լեռան վրայ», - ասում է Տէրը: «Մտէք Բեթէլ, ամբարշտացէք, գնացէք Գաղգաղա եւ շարացրէք ամբարշտութիւնը,
 5 առաւօտեան մաքուցեցէք ձեր զոհերը եւ երեք օրը մէկ՝ ձեր փասանորդները: Ընթերցում էին արքաքին օրէնքները
 6 եւ հրաւիրում խոստովանութեան. յայտնեցէք, որ իսրայէլացիները սիրեցին սա», - ասում է Տէրը: «Ես ձեր բոլոր
 քաղաքներում ափամի ցաւ պարճառեցի ձեզ եւ հացի կարօտ թողեցի ձեր բոլոր բնակավայրերում, բայց դուք էլի
 7 չդարձաք դէպի ինձ», - ասում է Տէրը: «Եւ ձեզ անձրեւից զրկեցի բերքահաւաքից երեք ամիս առաջ. մի քաղաքում
 անձրեւ փեղացրի, իսկ միւս քաղաքում չբեղացրի. մի մասը, ուր անձրեւ փեղացրի, խոնաւ պիտի մնայ, իսկ միւսը,
 8 ուր չբեղացրի, պիտի ցամաքի: Երկու ու երեք քաղաքներ պիտի հաւաքուեն մի քաղաքում՝ ջուր խմելու, եւ չեն
 9 յագենալու, բայց դուք էլի չէք դառնայ դէպի ինձ», - ասում է Տէրը: «Նարուածեցի ձեզ փապով եւ դակլութիւն բերի
 ձեր բերքի վրայ: Գնացիք ձեր պարտեզները եւ այգիները, ձեր թզենիներն ու ձեր ձիթենիները. թրթուրը կերաւ,
 10 սակայն եւ այնպէս դուք չդարձաք դէպի ինձ», - ասում է Տէրը: «Եգիպտոսի ճանապարհին մահ ուղարկեցի ձեզ
 վրայ եւ կոտորեցի ձեր երկրասարդներին՝ գերի փարուած ձեր երկվարների հետ, սպառեցի ձեր բանակները իմ
 11 բարկութեան հրով, սակայն եւ այնպէս դուք չդարձաք դէպի ինձ», - ասում է Տէրը: «Կործանեցի ձեզ, ինչպէս
 Ասորուած կործանեց Սողոմոն ու Գոմորը, եւ դուք կրակից փրկուած փայտի պէս եղաք, սակայն եւ այնպէս չդարձաք
 12 դէպի ինձ, - ասում է Տէրը: «Դրա համար էլ ես այսպէս պիտի անեմ քեզ, Իսրայէլ, բայց քանի որ այսպէս պիտի
 13 անեմ քեզ, պարտաւոր եղիր կանչելու քո Ասորու անունը, Իսրայէլ: Ահաասիկ ես եմ, որ հաստատում եմ երկինքը,
 հաստատում եմ հողմերը, ես եմ նա, որ իր օծեալին ի յայտ է բերում մարդկանց մէջ, սրբեղծում է առաւօտն ու մէզը
 եւ ելնում է երկրի բարձունքների վրայ. Ամենակալ Տէր Ասորուած է նրա անունը»:

5 Լսեցէք Տէր Ասորու խօսքը, որով ես պիտի ողբամ ձեզ վրայ: Ընկաւ Իսրայէլի փունը եւ այլեւս չի կարողանայ
 2 ուրքի կանգնել: Իսրայէլի կոյսը կործանուեց իր երկրում, եւ չկայ մէկը, որ կանգնեցնի նրան: Այսպէս է ասում
 Տէր Ասորուածը. «Այն քաղաքից, որից հազար մարդ էր դուրս գալիս, պիտի մնայ հարիւրը, եւ որից հարիւրն էր
 4 ելնում, պիտի մնայ փարջ Իսրայէլի այդ փնից»: Ահա այսպէս է ասում Տէրը Իսրայէլի այդ փանը. «Փնտրեցէք ինձ,
 5 եւ դուք կ'ապրէք. մի՛ փնտրէք Բեթէլը եւ Գաղգաղա մի՛ մտքէք, Երդման ջրհորից մի՛ էլնէք, քանի որ Գաղգաղան
 6 գերուելով պիտի գերուի, եւ Բեթէլը կարծես թէ չի եղել»: Փնտրեցէք Տիրոջը, եւ դուք կ'ապրէք, որպէսզի կրակի
 7 պէս չբորբոքուի Յովսէփի փունը, կրակը չուրի այն եւ ոչ ոք չի լինի, որ հանգցնի Իսրայէլի այդ փունը: Նա, ով
 8 իրաւունք է հաստատում բարձունքներում արդարութիւն է դրել երկրում, ով սրբեղծում է ամէն ինչ եւ նորոգում,
 ով մահուան սպուտը այգ է դարձնում եւ ցերեկը մթնեցնում ինչպէս գիշեր, ով վերեւ է կանչում ծովի ջրերը եւ
 9 հեղում երկրի երեսին, Ամենակալ Տէր է նրա անունը. նա, որ կոտորում է ուժեղի զօրութիւնը եւ թշուառութիւն է
 10 բերում ամրոցների վրայ: Դռների առաջ նրանք արեցին յանդիմանողներին եւ սուրբ խօսքերը պիտի դարձրին:
 11 Դրա համար աղքատներին նեղելով եւ նրանցից ընտրութեամբ կաշառք առնելով՝ շքեղազարդ ապարանքներ պիտի
 12 շինէք, բայց չէք բնակուի նրանց մէջ, գեղեցիկ այգիներ պիտի փնկէք, սակայն նրանց գինին չէք խմի, քանի որ
 ես իմացայ ձեր բազում ամբարշտութիւնները, եւ սարսափելի են ձեր մեղքերը: Արդարին ուրնակոխ էիք անում՝
 13 կաշառք առնելով եւ աղքատին դռնէ դուռ էիք գցում: Ահա թէ ինչու նա, ով իմաստուն է, այդ ժամանակ կը լռի,
 14 քանի որ ժամանակը չար է: Բարին փնտրեցէք եւ ոչ թէ չարը, որպէսզի ապրէք, եւ ձեզ հետ կը լինի Ամենակալ
 15 Տէր Ասորուածը. ինչպէս որ ասում էիք, թէ՛ «Արեցինք չարը եւ սիրեցինք բարին»: Իրաւունք հաստատեցէք ձեր
 16 դռանը, որպէսզի Տէր Ասորուածը ողորմի Յովսէփի մնացորդներին: Դրա համար այսպէս է ասում Ամենակալ Տէր
 17 Ասորուածը. «Բոլոր իրապարակներում կոծ կը լինի եւ բոլոր ճանապարհներին վայ, վայ կ'աւաղի. մշակու կը կանչուի
 սուգի ու կոծի եւ ձայնարկու կը դառնայ, բոլոր ճանապարհներին կոծ կը լինի, որովհետեւ ես պիտի անցնեմ քո
 18 միջով», - ասում է Տէրը: Վայ Տիրոջ օրը ցանկացողին. ձեր ինչի՛ն է պէտք Տիրոջ օրը, այն խաւար է եւ ոչ թէ լոյս:
 19 Որպէս թէ մի մարդ փախչի աշիւծից, մի արջ պարտաւոր նրան, նա փուն փախչի, ձեռքը պարտաւոր յենի եւ օձը խայթի
 20, 21 նրան: Չէ՛ որ խաւար է Տիրոջ օրը եւ ոչ լուսաւոր, աղջամղջային է, եւ լոյսի ճաճանչ չկայ նրա մէջ: «Արեցի,
 22 մերժեցի ձեր փոճերը եւ ձեր փարեկան հաւաքների հոտը չեմ շնչի. եւ եթէ ձեր ողջակէզներն ու զոհերը մաքուցէք,
 23 չեմ ընդունի դրանք եւ չեմ նայի ձեր փրկութեան նշաններին: Նեռացրո՛ւ ինձնից քո երգերի ձայնը, քո սրինգների
 24, 25 նուագը եւ չեմ լսի: Թող յորդի իրաւունքը ինչպէս ջուր, եւ արդարութիւնը՝ ինչպէս անհուն հեղեղ: Միթէ ողջակէզ
 26 եւ զոհեր մաքուցեցիք ինձ այնպէս, անապատում, քառասուն փարի, ով փունը Իսրայէլի: Մակայն դուք վերցրիք
 27 Մողոքի խորանը, ձեր Ռեմփա ասորու ասորը եւ նրանց պարկերները, որ պարտապարտեցիք ձեզ համար: Ես ձեզ
 պիտի փոխադրեմ Դամասկոսից այն կողմ», - ասում է Տէրը, որի անունն է Ասորուած Ամենակալ:

6 Վայ նրանց, ովքեր արհամարհում են Միտը եւ յոյս են դրել Սամարիայի լեռան վրայ: Նաւաքեցին ազգերի
 2 իշխաններին, եւ Իսրայէլի փունը մրտա նրանց մէջ: Բոլորդ անցէք Քաղանէից եւ փետէք, այնպէսզի անցէք մեծ
 Եմաթ Ռաբա եւ իջէք օտարազգիների Գէթ քաղաքը, որն աւելի զօրաւոր է, քան այդ բոլոր քաղաքները. միթէ նրանց
 3 սահմաններն աւելի մեծ կը լինեն, քան ձեր սահմանները: Դուք, որ գալիս էք դէպի չարիքների օրը, մօտենում էք
 4 հասնելու ստրութիւնների շարքին, դուք, որ ննջում էք փղոսկրեայ գահաւորակներում, մեղկանում ձեր անկողին-
 5 ներում, հօպերից ուլեր էք ուրում եւ նախիրներից՝ պարարտ հորթեր, դուք, որ պարում էք սրինգների նուագի փակ,
 6 եւ դրանք մնայուն բան համարեցիք եւ ոչ՝ անցաւոր, դուք, որ խմում էք անխառն գինի եւ օծում անուշ իւղերով եւ
 7 ցաւ չէիք զգում Յովսէփի փուն կործանման համար, ահա դրա համար էլ այժմ այժմ գերի պիտի փարուէք բռնա-

կալների իշխանության կողմից, եւ պիտի կորուի Եփրեմի փան երկվարների խրխինջը: Տէրը երդուեց իր անձով 8
 եւ այսպէս է ասում Ամենակալ Տէր Աստուածը. «Ես զարշէլի պիտի դարձնեմ Յակոբի փան ամբողջ հպարտութիւնը, 9
 նրա երկիրը պիտի արեմ եւ պիտի վերացնեմ նրա քաղաքներն իրենց բոլոր բնակիչներով»: Եւ եթէ լինի, որ փասը 9
 մարդ էլ մնայ մի փանը, նրանք պիտի մեռնեն, մնացողները պիտի վերցնեն իրենց հարազատներին եւ իջնեն 10
 հանելու նրանց ոսկորներն այդ փնից եւ ասեն փան առաջ կանգնածներին, թէ՛ «Ուրիշ մի բան մնաց այնպեղ, քեզ 10
 մօտ»: Նա կ'ասի, թէ՛ ոչ: Չի ասի, թէ՛ լուռ կայ: Եւ դա նրա համար որ Տիրոջ անունը չէին փալիս: Ահա Տէրը 11, 12
 հրաման պիտի փայ եւ հարուածի մեծ ապարանքները՝ կործանելով, եւ փոքր ապարանքները՝ աւերելով: Միթէ 13
 երկվարները կ'արշաւե՛ն ժայռերի վրայ, կամ կը հանդարտուե՛ն մաքակ ձիերի մէջ: «Դուք, որ իրաւունքը ցասման 14
 փոխարկեցիք, արդարութեան պտուղը դարձրիք լեղի եւ ուրախանում էիք ոչինչ բաներով, դուք, որ ասում էիք, թէ՛ 14
 «Մեր ուժով չէ՛, որ մենք հզօր եղջիրներ ունեցանք», ահա դրա համար էլ, ո՛վ Իսրայէլի փուն, ձեր դէմ մի ազգ 15
 պիտի հանեն, որը պիտի նեղի ձեզ, որպէսզի այլեւ Եմայթ չմտնէք ու չհասնէք մինչեւ արեւմտեան հեղեղաբը», - 15
 ասում է Զօրութիւնների Տէրը:

Այսպիսի փեսիք ցոյց փուեց ինձ Տէր Աստուածը, ահա մորեխի մի պարս էր զալիս արեւելքից առաւօտեան 7
 դէմ. եւ ահա մի ջորեակ՝ մի Գոգ արբայ: Եւ երբ այնպէս եղաւ, որ դրանք ուրելով վերջացրին երկրի խոփը, եւ 2
 ասացի. «Տէր, Տէր, խնայիր, որովհետեւ ո՞վ կը վերականգնի Յակոբի փունը, քանի որ նա սակաւաթիւ է: Գթա՛մ այդ 3
 բանի համար, Տէր»: «Դա այլեւ չի լինի», - ասում է Տէրը: Այսպիսի մի փեսիք ցոյց փուեց ինձ Տէր Աստուածը. 4
 ահա կրակով դափաստան արեց Տէր Աստուածը, կրակը լափեց շար խորութիւններ եւ կերաւ երկրի մի մասը: Ես 5
 ասացի. «Տէր Աստուած, դադարեցրո՛ւ դա, որովհետեւ ո՞վ է, որ ուրքի կը կանգնեցնի Յակոբի փունը, քանի որ նա 6, 7
 սակաւաթիւ է: Գթա՛մ այդ բանի համար, Տէր»: «Դա այլեւ չի լինի», - ասում է Տէրը: Այսպիսի մի փեսիք ցոյց 8
 փուեց ինձ Տէր Աստուածը. ահա մի մարդ կանգնած էր աղամանդեայ պարսպի վրայ, ձեռքին՝ մի աղամանդ: Եւ 8
 ասաց ինձ Տէրը. «Ի՛նչ ես փեսնում, Ամո՛ն»: Ես ասացի՝ աղամանդ: Տէրն ասաց ինձ. «Ահաւասիկ ես աղամանդ պիտի 9
 հաստարեմ Իսրայէլի իմ ժողովրդի մէջ եւ այլեւ ոչ մի յանցանք չեմ ներելու նրան: Պիտի ապականուեն նրանց 9
 ուրախութեան բազմները, պիտի աւերուեն Իսրայէլի մեհեանները, եւ ես սուր պիտի բարձրացնեմ Յերոբովամի 10
 փան վրայ»: Բեթէլի բուրմ Ամասիան մարդ ուղարկեց Իսրայէլի Յերոբովամ արքայի մօտ եւ ասաց. «Ամոսը քո 10
 դէմ խռովութիւններ է յարուցում Իսրայէլի փանը, եւ երկիրը չի կարող փանել նրա բոլոր խօսքերը, քանի որ 11
 այսպէս է ասում Ամոսը. «Յերոբովամը սրով պիտի վախճանուի, եւ Իսրայէլը գերուելով պիտի գերուի իր երկրից»: 12
 Իսկ Ամասիան ասաց Ամոսին. «Ով դու գուշակդ, թող այս փեղդ, գնա՛ Նրեաստան երկիրը, այնպեղ ապրիր եւ 12
 այնպեղ մարգարեացիր, այլեւ չարունակես մարգարեանալ Բեթէլում, որովհետեւ սա թագաւորի սրբութիւնն է եւ 13
 թագաւորութեան փաճարը»: Պարասիան փուեց Ամոսը եւ ասաց Ամասիային. «Ես ո՛չ մարգարէ էի եւ ո՛չ մարգարէի 14
 որդի, այլ հովիւ էի եւ թոյթ էի քաղում. Տէրը վերցրեց ինձ հօփից եւ ասաց ինձ. «Դու գնա՛ եւ մարգարեացիր 15
 Իսրայէլի իմ ժողովրդի մասին»: Արդ, լսիր Տիրոջ պարգամները. դու ասում ես՝ «Մի՛ մարգարեացիր Իսրայէլի 16
 մասին, մարդ մի՛ հաւաքիր ու մի՛ խօսիր Յակոբի փան դէմ»: Դրա համար այսպէս է ասում Տէր Աստուածը. «Քո 17
 կինը այդ քաղաքում պիտի պոռնկանայ, եւ քո որդիներն ու դուստրերը սրով պիտի ընկնեն, քո երկիրը լարելով 17
 պիտի բաժանուի, ինքը պիտի վախճանուես պիղծ երկրում, եւ Իսրայէլը գերուելով պիտի գերուի իր երկրից»:

Այսպիսի մի փեսիք էլ ցոյց փուեց ինձ Տէր Աստուածը. թռչնորսների մի գործիք էր: Տէրն ասաց. «Ի՛նչ ես 8
 փեսնում, Ամո՛ն»: Ես ասացի՝ թռչնորսների գործիք: Եւ Տէրն ասաց ինձ. «Նասել է Իսրայէլի իմ ժողովրդի վախճանը, 2
 եւ ես այլեւ ոչ մի յանցանք չեմ ներելու նրան: Տաճարի յարկերի փակ այդ օրը ողբեր պիտի հնչեն, - ասում է 3
 Տէրը, - շարերը պիտի ընկնեն, եւ ամէն փեղ լռութիւն պիտի հաստարեմ»: Լսեցէ՛ք սա, դուք, որ առաւօտեան 4
 նեղում էիք փանակներին, երեկոյեան գրկում աղքատներին եւ ասում էիք. «Երբ պիտի անցնի այս ամիսը, որ շահ 5
 անենք, եւ այս շաբաթը, որ բացենք պահեստները, փոքրացնենք չափը եւ մեծացնենք կշիռը, սուր կշռաքարեր 6
 սարքենք, ծախու առնենք աղքատներին արծաթով, փանակներին՝ մի գոյգ կօշիկով, եւ շահ ստանանք մեր բոլոր 6
 վաճառքներից»: Տէրը երդում է Յակոբի հպարտութեամբ՝ ասելով, թէ՛ ձեր գործերը իսպառ չեն սոռացուի, եւ 7, 8
 որ դրանց պարճառով երկիրը պիտի խռովուի, նրա բոլոր բնակիչները սուգ պիտի անեն, նրա վախճանը պիտի 9
 գայու եգիպտացիների գետի պէս ելնի ու իջնի: «Այդ օրը, - ասում է Տէր Աստուածը, - այնպէս պիտի լինի, որ 9
 արեակը մայր պիտի մտնի միջօրէին, եւ երկրում լուսը պիտի խաւարի ցերեկով, ձեր փօնը սուգ պիտի դարձնեն, 10
 ձեր բոլոր երգերը՝ ողբեր, ամէն փարիքի մարդկանց վրայ բուրձ պիտի գցեն եւ կնքութիւն՝ բոլոր գլուխներին, այդ 11
 օրը պիտի դարձնեն սիրելիի սգի օր, եւ բոլոր նրանց համար, որ նրա հետ կը լինեն՝ ցաւերի օր: Ահա օրեր պիտի 11
 գան, - ասում է Տէր Աստուածը, - եւ ես սով պիտի ուղարկեմ այդ երկիրը, ոչ թէ հացի սով կամ ջրի ծարաւ, այլ 12
 Տիրոջ խօսքը լսելու սով: Զրերը պիտի յուզուեն ծովից մինչեւ ծով եւ հիւսիսից մինչեւ արեւելք. նրանք պիտի գնան 12
 Տիրոջ խօսքը փնտրելու եւ չեն գտնելու: Այդ օրը գեղեցիկ կոյսերն ու երիտասարդները ծարաւից պիտի թուլանան: 13
 Նրանք, որ երդում էին Սամարիայի սրբութիւն սրբոցով եւ ասում էին՝ «Կենդանի է քո Աստուածը՝ Դանը, կենդանի 14
 է քո Աստուածը՝ Բեթաբէէն», պիտի կործանուեն եւ այլեւ ուրքի չեն կանգնելու»:

Տեսայ Տիրոջը. նա գոհասեղանի վրայ էր եւ ասաց. «Նարուածի՛ր այդ գոհասեղանին, եւ թող շարժուեն 9
 դրանդիները. կորիր գցիր դրանք բոլորի գլուխներին, իսկ մնացածներին ես սրով պիտի կոտորեմ. նրանցից 2
 փախածը չի փրկուի, եւ չի ազատուի նրանցից ազատուածը: Թէկուզ նրանք դժոխքում էլ թաքնուեն, իմ ձեռքը այն- 2
 փեղից էլ դուրս կը բերի նրանց. եթէ երկինք բարձրանան, եւ այնպեղից էլ կ'իջեցնեն նրանց, իսկ եթէ թաքնուեն 3
 Կարմէլի բարձունքներում, այնպեղ էլ կը փնտրեմ եւ կը բռնեմ նրանց: Եթէ իմ աչքից խոյս փան եւ պահուեն 3
 ծովի խորքերում, այնպեղ էլ վիշապին կը հրամայեմ, որ խայթի նրանց: Եթէ գերի փարուեն իրենց թշնամիների 4
 կողմից, եւ այնպեղ հրաման կրամ սրին, որ ոչնչացնի նրանց: Իմ աչքը նրանց վրայ կը լինի՝ չարութեան եւ ոչ 4
 թէ բարութեան համար»: Երբ Ամենակալ Տէր Աստուածը դիպչի երկրին եւ շարժի այն, պիտի սգան նրա բոլոր 5
 բնակիչները, նրա վախճանը պիտի գայու եգիպտացիների գետի պէս ելնի ու իջնի: Նա, ով պարտաստում է իր 6
 համբառնալը դէպի երկինք, ով իր աւերիսն է հաստարում երկրում, ով վերեւ է կանչում ծովի ջրերը եւ հեղում երկ- 6
 րի երեսին, Ամենակալ Տէր է նրա անունը: «Միթէ ինձ համար եղծվապացիների որդիների պէս չէ՞ք դուք, Իսրայէլի՛ 7

որդիներ, - ասում է Տէրը, - իսրայելին չհանեցի Եգիպտացիների երկրից, այլազգիներին՝ Գամրից եւ ասորիներին՝
8 Բոթորից»: Ահա Տիրոջ աչքը մեղաւորների այդ թագաւորութեան վրայ է. «Ես դա պիտի վերացնեմ երկրի երեսից,
9 սակայն չեմ ջնջի Յակոբի փունը, - ասում է Տէրը: - Ահա ես հրաման եմ փալիս ձեզ, ո՛վ Իսրայելի փուն, ես պիտի
ցրեմ ձեզ բոլոր ազգերի մէջ այնպէս, ինչպէս հեծանոցով ցորենն են զարում, եւ ոչ մի մանրուքը զեպին չի ընկնի:
10 Մրով պիտի վախճանուեն իմ ժողովրդի բոլոր մեղաւորները, որոնք ասում էին, թէ՛ «չարիքները չեն մօտենայ մեզ,
11 չեն հասնի մեզ վրայ»: «Այդ օրը պիտի կանգնեցնեմ Դաւթի խորանը, պիտի վերականգնեմ նրա աւերակները,
12 զեպնին հաւասարուած նրա փեղերը վերստին պիտի կանգնեցնեմ եւ պիտի վերաշինեմ այն հին օրերի նման, որ-
պէսզի մնացած մարդիկ եւ բոլոր ազգերը, որոնց վրայ կայ իմ անունը, փնտռեն ինձ» - ասում է Տէրը, որ անում է
13 սա: «Ահա օրեր են գալիս, - ասում է Տէրը, - երբ կալերը պիտի հասնեն բերքահաւաքին, խաղողը պիտի հասնի
14 հնձանների համար, լեռները քաղցրութիւն պիտի բխեցնեն, եւ բոլոր բլուրները անփառախիտ պիտի դառնան: Ես
պիտի վերադարձնեմ Իսրայելի իմ ժողովրդին գերութիւնից, նրանք պիտի շինեն աւերուած քաղաքներն ու պիտի
բնակուեն այնպեղ, այգիներ պիտի փնկեն եւ պիտի խմեն դրանց գինին, պարտէզներ պիտի աճեցնեն եւ ուրեն
15 դրանց պտուղները: Ես նրանց պիտի հաստատեմ իրենց երկրում, եւ այլեւս նրանք չեն հեռացուի իրենց երկրից,
որ ես փութեցի նրանց», - ասում է Ամենակալ Տէր Աստուածը:

Միքիա

Յուդայի Յովայթամ, Աբազ եւ Եգեկիա թագաւորների ժամանակ Մորսարացի Միքիային հասա Տիրոջ պարգանը, որ յայտնուեց նրան Սամարիայի եւ Երուսաղէմի մասին: Լսեցէք, բոլոր ժողովուրդներ, եւ թող երկիրն ու նրա բոլոր բնակիչները ունկնդրեն: Տէր Աստուածը թող լինի ձեր մէջ վկայութեան համար, Տէրը՝ իր սուրբ փնից: Ահա նա առաջ կը շարժուի իր փեղից, կ'իջնի եւ կը հասնի երկրի բարձունքների վրայ: Լեռները կը շարժուեն նրա ուրբերի փակ, ձորերը կը հալուեն, ինչպէս մտնը՝ կրակի առաջ, եւ ինչպէս գառիվայր հոսող ջուրը: Այդ բոլորը Յակոբի ամբարշտութեան պարճառով է եւ Իսրայէլի փան մեղքերի համար: Իսկ արդ, ո՞վ է պարճառը Յակոբի ամբարշտութեան, ո՞չ Սամարիան, եւ ո՞վ է Յուդայի փան մեղքի պարճառը, եթէ ոչ Երուսաղէմը: Ես Սամարիան կը դարձնեմ ագարակի մրգապահների փաղաւար, այգի հսկելու փեղ, խորխորապ կը ներսնայ նրա քարերը եւ կը մերկացնեմ նրա հիմքերը: Նրա բոլոր քանդակները կը կոտորեն, նրա բոլոր արձանները կրակով կ'այրեն. ես կ'ապականեմ նրա բոլոր կուռքերը, քանի որ նա պոռնկութեան վարձից ժողովեց եւ պոռնկութեան վճարից հաւաքեց դրանք: Այդ պարճառով նա լաց ու կոծ կ'անի եւ կ'ողբայ, մերկ ու բոքիկ կը քայլի, վիշապների պէս ողբ ու կոծ կ'անի եւ կը սգայ ինչպէս յաւերժահարսերի դուստրերը, քանի որ սասարկացան նրա հարուածները, քանի որ մինչեւ Յուդայի երկիր հասան դրանք, մօտեցան մինչեւ իմ ժողովրդի դռները եւ Երուսաղէմ: Դուք, որ Գէլոն էք, մի՛ գոռոզաբանէք, եւ դուք, որ Ակկարիմուն էք, մի՛ նորոգէք փան խայտառակութիւնը, ձեր խայտառակութեան պարճառով հողը ձեր գլխին: Բարութեամբ բնակուողը չեղան իր քաղաքներից. Սենարի՛ բնակիչներ, ողբացէ՛ք նրան մօտիկ գրնուող փան վրայ, նա կը վերացնի ձեզնից ցափ հարուածները: Ո՞վ սկսեց բարիք անել ցափ մէջ բնակուողին, քանի որ Տիրոջ կողմից չարիք իջաւ Երուսաղէմի դռների վրայ: Կառքերի շաշին ու երկվարների դողդին թող լինի, Լաքիսի՛ բնակիչներ, նա է Սիոնի դուստրերի մեղքերի սկիզբը, քանի որ քո մէջ կարարուեցին Իսրայէլի ամբարշտութիւնները: Այդ պարճառով Գէթի փոհմից արձակուածներին կը փայ դարարկ փներ, որոնք Իսրայէլի թագաւորների համար ունայնութիւն դարձան: Լաքիսի բնակիչները ժառանգութիւն կը բերեն մինչեւ քո ժառանգորդները, մինչեւ Ողողան կը հասնի Սիոնի դստր փառքը: Ածիւլիւր եւ կարիւր մագերդ քո սիրասուն որդիների համար, գնպիւր քո գլուխը արծուի պէս, քանի որ նրանք գերի փարուեցին քեզանից հեռու:

Իրենց շահը մարածեցին, չարիք են խորհում իրենց անկողիններում եւ առաւօք կանուխ կարարում են այն, քանի որ իրենց ձեռքը չբարձրացրին դէպի Աստուած: Աչք էին փնկում հանդերին, յափշտակում որբերին, բռնագրաւում փները, յափշտակում էին մարդուն եւ նրա փունը, մարդուն եւ նրա ժառանգութիւնը: Այդ պարճառով այսպէս է ասում Տէրը. «Ահաասիկ ես մարածում եմ չարիք բերել այդ ազգի վրայ, ուստի վեր մի՛ ցցեք ձեր վզերը եւ գլուխներդ բարձր մի՛ քայլէք, քանի որ վաք ժամանակ է»: Այն օրը ձեր մասին առակ կը յօրինեն, ողբ կը հնչեցնեն, կ'ողբան եւ կ'ասեն. «Մնբողջութեամբ թշուառացանք, իմ ժողովրդի բաժին հողը լարով չափուեց, եւ մէկը չկար, որ արգելէր այդպէս անել, մեր հանդերը բաժանուեցին»: Դրա համար չի գրնուի մէկը, որ վիճակով լարաբաժին գցի ժողովում: Լաց մի՛ եղէք արցունքներով, եւ թող լաց չլինեն նրա վրայ, քանի որ նա չի մերժի նախարիքները: Նա ասաց, թէ Իսրայէլի փունը բարկացրեց Տիրոջ հոգին. եթէ սա լինի նրա ընթացքը, լաւ չեն լինի Տիրոջ խօսքերը նրա հետ. իմ ժողովուրդը ուղիղ չի գնում ինձ հետ: Թշնամութեամբ հակառակ կանգնեց իր խաղաղութեանը: Նրան մորթագերծ կ'անեն՝ բառնալու յոյսը եւ վերացնելու պարտեազմի կսկիծը: Այդ պարճառով իմ ժողովրդի առաջնորդները դուրս կ'ընկնեն իրենց ճոխ փներից. նրանք իրենց չար ընթացքի համար մերժուեցին: Մօտենանք յափտենական լեռներին: Ուրբի՛ կանգնիր եւ գնա՛, քանի որ դու հանգիստ չունես այնքեղ, պղծութեան պարճառով սասարիկ ապականուեցիք, հալածուեցիք առանց որեւէ մէկի հալածանքի: Սա սուր դուրս եկաւ, քո մէջ գինի եւ արբեցութիւն կաթեց, եւ այդ կաթումից բաժին կ'ընկնի նաեւ այս ժողովրդին: Կը հաւաքուի Յակոբը բոլորով հանդերձ, ամբողջովին կ'ընդունի Իսրայէլի մնացորդներին. ես նրանց միասին կը վերադարձնեմ ինչպէս նեղութեան մէջ գրնուող ոչխարներ, ինչպէս հօբերը իրենց մակաղափրեղի մէջփրեղում: Նրանք մարդկանց կողմից դէպի խրամարները կ'առաջնորդուեն, քանի որ նրանց աչքի առաջ խրամար բացեցին, նրանք անցան դռնով եւ դուրս եղան դրա միջից: Թագաւորը նրանց առաջ ացաւ, եւ Տէրը կ'առաջնորդի նրանց:

Նա կ'ասի. «Լսեցէ՛ք, Յակոբի՛ փան իշխան եւ Իսրայէլի՛ փան մնացորդներ: Դուք չէ՞, որ պիտի իմանաք իրաւունքը, դուք, որ արում էք բարին եւ չարիք էք որոնում, մորթագերծ էք անում նրանց եւ պոկում էք նրանց մարմիններն իրենց ոսկորներից»: Նրանք, որ կերան իմ ժողովրդի մարմինը, նրանց մորթը հանեցին վրաներից, նրանց ոսկորները փշրեցին, կտրաբեցին նրանց մարմինները, ինչպէս կտրաբում են կաթսայում եփելու համար, եւ նրանց միսն այնպէս, ինչպէս պոկի մէջ եփելու համար: Այդպէս էլ կ'աղաղակեն Տիրոջը, եւ նա չի լսի նրանց, երես կը դարձնի նրանցից այդ ժամանակ, քանի որ նրանք իրենց արարքով չարիք գործեցին: Այսպէս ասաց Տէրը մարգարէների մասին, որոնք մոլորեցնում են իմ ժողովրդին, որոնք խաճափում են նրան ապամներով եւ խաղաղութիւն են քարոզում նրան: Բայց ոչինչ չդրուեց նրանց բերանը, եւ նրա դէմ պարտեազմ յարուցեցին: Այդ պարճառով ձեր փեսիւրը խաւար գիշեր պիտի դառնայ, ձեր իղձը պիտի նսեմանայ, արեգակը մայր պիտի մարգարէների վրայ, եւ ցերեկը պիտի խաւարի նրանց վրայ: Պիտի ամացեն երազարեսները, ծաղրուեն գուշակները, եւ բոլորը պիտի բամբասեն նրանց, քանի որ ոչ ոք չի լսելու նրանց: Բայց ես լցուեցի Տիրոջ Տոգու գորութեամբ, արդարամութեամբ եւ գորութեամբ՝ պարմելու Յակոբին իր ամբարշտութիւնը եւ Իսրայէլին՝ իր մեղքերը: Լսեցէ՛ք ու, Յակոբի՛ փան առաջնորդներ եւ Իսրայէլի՛ փան մնացորդներ, որ անարգում էք իրաւունքը եւ շէղում էք բոլոր ուղիղ ընթացողներին, որ Սիոնը կառուցում էք արեան վրայ եւ Երուսաղէմը՝ անիրաւութեան: Նրա առաջնորդները կառաքներով էին դարում, նրա քահանաները վարձով էին պարասխան փալիս, նրա մարգարէները արձայթով էին գուշակութիւններ անում եւ Տիրոջն էին ապաւինում ու ասում. «Արդարեւ, Տէրը մեզ հետ չէ՞. ո՞չ, մեզ վրայ չարիք չի գալ»: Դրա համար Սիոնը ձեր պարճառով պիտի հերկուի արօրով, Երուսաղէմը պիտի դառնայ ինչպէս 12

մրգապահների փաղաւար, եւ Տիրոջ փաճարի լեռը՝ մայրիների անփառ:

4 Գալիք օրերում յայտնի կը դառնայ Տիրոջ փաճարի լեռը՝ հասարակած լեռների գագաթների վրայ, կը բարձրանայ բլուրների վրայ, եւ շար ժողովուրդներ կը շարապեն դէպի նա: Եւ շար ազգեր կը գնան եւ կ'ասեն. «Եկէ՛ք բարձրանանք Տիրոջ լեռը եւ Յակոբի Աստուծո՛ւ փունը. մեզ ցոյց կը փան նրա ճանապարհը, եւ մենք կը գնանք նրա շափողով»: Արդարեւ, Միոնից են դուրս գալիս օրէնքները, եւ Տիրոջ խօսքը՝ Երուսաղէմից: Նա դար կ'անի բազում ժողովուրդների մէջ եւ կը յանդիմանի հզօր ազգերին, մինչեւ իսկ հեռաւորներին, նրանք իրենց սրերից խոփ կը ձուլեն, գեղարդներից՝ մանգաղ, եւ այլեւս մի ազգ միւսի վրայ սուր չի բարձրացնի, եւ մարդիկ այլեւս չեն սովորի պատերազմել: Իւրաքանչիւրը կը հանգստանայ իր որթափունիկի եւ իր թգնու փակ, եւ չի լինի ոչ ոք, որ սարսափ ազդի, քանի որ Ամենակալ Տիրոջ բերանը խօսեց այս բանը: Թող բոլոր ժողովուրդներից իւրաքանչիւրն իր ճանապարհով գնայ, սակայն մենք կը գնանք մեր Տէր Աստուծո՛ւ անուամբ մշտապէս: «Այն օրը, - ասում է Տէրը, - կը հաւաքեն ցրուածներին եւ հեռացածներին, կ'ընդունեն նաեւ մերժուածներին, բեկուածին զօրեղ կը դարձնեն եւ մանրացածին՝ հզօր ազգ, եւ Տէրը Միոն լեռան վրայ կը թագաւորի այսուհետեւ մինչեւ յաւիտեան: Եւ դու՛ ոչխարների հօրի՛ աշտարակ, Միոնի անշքացած դուստր, դէպի քեզ կը գայ ու կը մտնի Երուսաղէմի դարձեր՝ Բաբելոնի թագաւորութեան նախկին իշխանութիւնը»: Իսկ արդ, ինչո՞ւ չար գործեցիր, միթէ՞ դու թագաւոր չունէի՞ր, կամ կոխաքո թո խորհրդապուն, քանի որ սաստկացաւ քո երկունքը ճննդկանի պէս: Միոնի՛ դուստր, երկունքի մէջ ընկիր, զօրացիր եւ մօտեցիր ինչպէս ճննդկան, որովհետեւ հիմա դուրս պիտի գաս քաղաքից, քեզ պիտի բնակեցնեն դաշտում, դու պիտի հասնես մինչեւ Բաբելոն. եւ քո Տէր Աստուծո՛ւր այնպեղ կը փրկի քեզ, այնպեղ կ'ազգայի քեզ քո թշնամիների ձեռքից: Ահա հաւաքուեցին քեզ վրայ բազում ժողովուրդներ, որոնք ասում էին. «Եկէ՛ք ուրնահարենք նրան, եւ մեր աչքերը թող քեսնեն Միոնի անկումը»: Նրանք չիմացան Տիրոջ խորհուրդը, եւ նկատի չառան նրա կամքը, քանի որ Նա հաւաքեց նրանց ինչպէս հասկը կալում: «Կանգնիր եւ կալսիր նրանց, դուստր Միոնի, որովհետեւ քո եղջիրները երկաթ կը դարձնեն, քո կճղակները՝ պղինձ, եւ դու կը մանրես բազում ժողովուրդներ, դրանցով ազգեր կը փշրես, նրանց բազմութիւնը կ'ընծայես Տիրոջը եւ նրանց զօրութիւնը՝ ամբողջ աշխարհի Տիրոջը»:

5 Արդ, դուստրը պիտի ցանկապարտի, քանի որ նեղութիւն բերեց ձեզ վրայ, գաւազանով պիտի հարուածեն Իսրայէլի ազգի ճնօսներին: «Եւ դու, Բեթղեհէմ, Եփրաթայի սակաւամարդ փուն, կը լինես Յուդայի երկրի հազարաւորների մէջ, քեզնից պիտի ելնի ինձ համար Իսրայէլի մի իշխան, եւ նրա ծագումը աշխարհի սկզբի օրերից է»: Այդ պարճառով Տէրը նրանց կը թողնի մինչեւ ճննդկանի ժամանակը. նա կը ծնի, եւ նրա մնացած եղբայրները կը վերադառնան իսրայէլացիների մօտ: Նա կը կանգնի, կը քեսնի եւ կը հովուի իր հօրը Տիրոջ զօրութեամբ, եւ նրանք կը հասարակուեն իրենց Տէր Աստուծո՛ւ անուան փառքի մէջ, քանի որ այժմուանից նրա հզօրութիւնը պիտի փարածուի մինչեւ երկրի ծագերը: Եւ խաղաղութիւն կը լինի նրանով: Երբ ասորեստանցիները գան ձեր երկիրը, եւ երբ նրանք հասնեն ձեր աշխարհը, Տէրը կը բարձրացնի նրանց դէմ եօթը հովիւ եւ ութ ինկալար մարդիկ: Նրանք կը հովուեն Ասորեստանը քով եւ Նեբոթի երկիրը, իր պարիսպների մէջ. նա կը փրկի քեզ Ասորեստանից, երբ գայ ձեր երկիրը եւ երբ յարձակուի ձեր սահմանների վրայ: Յակոբի սերնդի մնացորդացը հեթանոս բազում ազգերի մէջ կը լինի ինչպէս Տիրոջից եկած ցօղ եւ ինչպէս գառները խոտի վրայ, որպէսզի չհաւաքուի առանձին-առանձին եւ չմնայ մարդկանց որդիների մէջ: Յակոբի մնացորդները կը լինեն բազում ազգերի մէջ, ինչպէս առիւծը կենդանիների մէջ՝ անբառում, եւ ինչպէս առիւծի կորիւնը ոչխարների հօրի մէջ, որը եթէ անցնի, կը գափի եւ կը յափշտակի, եւ ոչ ոք չի լինի, որ յետ պահի նրան: «Քո ձեռքը թող բարձրանայ քեզ նեղողների վրայ, եւ քո բոլոր թշնամիները թող սարակեն: Այդ օրը, - ասում է Տէրը, - կը սարկեցնեն քո ձիերը քո միջից եւ կորստի կը մատնեն քո կաթերը. կը կործանեն քո երկրի քաղաքները, կը վերացնեն քո բոլոր ամրոցները, կը խլեն քո բոլոր կախարդութիւնները քո ձեռքից, եւ այլեւս գուշակներ չեն լինի քո մէջ: Կը ջնջեն քո քանդակներն ու քո արձանները, եւ այլեւս չես երկրպագի քո ձեռակերպներին: Կը կոտորեն անբառները քո միջից եւ կ'ապականեն քո քաղաքները: Բարկութեամբ ու ջղայնութեամբ վրեժ կը լուծեն ազգերից, քանի որ նրանք չստեղծին ինձ»:

6, 2 Լսեցէ՛ք, ինչ որ ասաց Տէրը. Ե՛լ եւ դարձ արա լեռներում, եւ բլուրները թող լսեն քո ձայնը: Լսեցէ՛ք Տիրոջ դատաստանը, բլուրներ, ձորեր եւ երկրի ընդերք: Ահա Տէրը դար ունի իր ժողովրդի հետ, Իսրայէլի հետ դէմ դիմաց կը կանգնի: «Ժողովուրդ իմ, ի՞նչ արեցի քեզ, ինչո՞ւ փխրեցիր քեզ եւ կամ ինչո՞ւ նեղեցի քեզ, պարասխան փուն ինձ այն բանի փոխարէն, որ հանեցի քեզ Եփրատիցիների երկրից, փրկեցի քեզ ծառայութեան փնից եւ քեզ առաջնորդ ուղարկեցի Մովսէսին, Ահարոնին եւ Մարիամին: Ժողովուրդ իմ, յիշիր, թէ ինչ մտածեց քո մասին մովաբացիների Բաղակ թագաւորը, եւ թէ ինչ պարասխան փունց նրան Բեթորի որդի Բաղամը այս շրջաններից մինչեւ Գաղգաղա, որպէսզի յայտնի դառնայ Տիրոջ արդարութիւնը»: Ինչո՞ւ փութամ Տիրոջ մօտ, ապախնեն իմ բարձրեալ Աստուծո՛ւն, ընդառաջ գնամ նրան ողջակէզներով եւ մէկ փարեկան հորթերով: Տէրը կ'ընդունի՛ հազարաւոր խոյեր կամ բիւրաւոր պարարտ նոխազներ, փամ իմ անդրանիկը ամբարշտութեան պարճառով եւ իմ որովայնի պտուղը՝ իմ անձնական մեղքերի համար: Պարսունեց քեզ, ո՞վ մարդ, թէ ի՞նչ է բարին եւ ի՞նչ է ուզում քեզնից Տէրը. իրաւունք հասարակել, ողորմութիւն սիրել եւ պարասար լինել քո Տէր Աստուծո՛ւ յետեւից գնալու: Տիրոջ ձայնը քաղաքի վրայ կը հնչի եւ կը փրկի նրա անունից վախեցողներին: «Լսիր, ժողովուրդ, ո՞վ կը լցնի քաղաքը, եթէ ոչ հուրը եւ անօրէն փունը, որ անօրէն գանձեր է գանձում հպարտութեամբ եւ անիրաւութեամբ: Եւ կը լինի՛, որ անօրէնը կշեռքով արդարանայ կամ խարդախուած կշռի պայուսակով: Դրա համար էլ իրենց փունը լցրին ամբարշտութեամբ, նրա բնակիչները անիրաւ բաներ խօսեցին, եւ նրանց լեզուները գոռոզաբանեցին իրենց բերաններում: Ես քեզ ապականութեամբ հարուածեցի քո մեղքերի համար: Դու կ'ուրես եւ չես յազենայ. եւ մերժեցի քեզ. կը բռնուես եւ չես փրկուի, եւ նրանք, որ երբեմն փրկուեցին, սրի կը մատնուեն: Դու կը սերմանես, բայց չես հնձի, դու ձէթ կը քամես, բայց չես օծուի խոլով, խաղող կը ճննես, բայց գինի չես խմի: Կ'ապականուեն իմ ժողովրդի անօրէնները եւ Աքաաբի փան բոլոր գործերը, դուք էլ շարժուեցէ՛ք ըստ նրա խորհուրդների, որովհետեւ ձեզ ապականութեան պիտի մատնեն, քո բնակիչներին պիտի դարձնեն սուլոցի արժանի, եւ դուք ժողովուրդների նախափնքը պիտի սքանաք»:

7 Վայ ինձ, որովհետեւ նմանուեցի հնձի ժամանակ մնացած հասկերը հաւաքողի եւ այգեկութի ժամանակ ճռաքաղ

անողի, բայց ողկոյզ չկար առաջին բերքից, որից ուրում էի: Վայ՛ ինձ, որովհետեւ երկիւղածութիւնը վերացաւ 2
երկրից, եւ մարդկանց մէջ չկայ մէկը, որ ուղիղ լինի. բոլորը արեամբ են դապում, իւրաքանչիւրը սաստիկ նեղում
է իր ընկերոջը, եւ իրենց ձեռքը չարիք անելու սովոր են դարձնում: Իշխանը նուէր է խնդրում, իսկ դաբաւորը 3
խաղաղութեան խօսքեր է ասում իրեն պէտք եղած ձեռով: Ես կը հանեն նրանց միջից այն բարութիւնը, որը ցեցի 4
նման ուրում եւ պարտում է կանոնի վրայ դաւաքնութեան օրը: Վայ՛, վայ՛, եկաւ հասաւ քո վրէժխնդրութիւնը. արդ,
թող լաց լինեն նրանք: Մի՛ հաւաքացէք սիրելիներին, մի՛ ապաւինէք իշխաններին, զգո՛յ՛ջ եղիր քո անկողնակցից, 5
որ որեւէ բան չպատմես նրան, որովհետեւ որդին անարգում է հօրը, եւ դուստրը կը կանգնի իր մօր դէմ, հարսը՝ իր
ընկերոջ դէմ, եւ մարդու թշնամին իր իսկ ընտանիքը կը լինի: Մակայն եւ Տիրոջը կը սպասեն, կը սպասեն իմ փրկիչ
Աստուծուն, եւ իմ Տէր Աստուածը կը լսի ինձ: Մի՛ ուրնահարիր ինձ, ո՛վ իմ թշնամի. թէ գլորուցի, նորից կը կանգնեմ, 8
քանի որ, եթէ խաւարում նստեմ, Տէրն է իմ լոյսը: Քանի որ մեղանչեցի Տիրոջ դէմ, համբերութեամբ կը փանեմ նրա
բարկութիւնը, մինչեւ որ նա արդարացնի իմ դաւաքստանը, իրաւունք փայ ինձ, ինձ հանի դէպի լոյսը, եւ ես փեսնեմ
նրա արդարութիւնը: Ինձ կը փեսնի իմ թշնամին, եւ ամօթը կը պարի նրան, որ ասում էր ինձ. «Ո՞ր է քո Տէր 10
Աստուածը»: Իմ աչքերը կը փեսնեն նրան: Արդ, նա ուրքի կոխան կը դառնայ, ինչպէս ճանապարհի կաւը: Աղիւսի
ձեպի օր եւ քո ջնջման օր կը լինի այն օրը. այդ օրը կը մերժի քո իրաւունքները: Քո քաղաքները կ'ենթարկուեն
աստրեապանցիների պաշարման եւ աւարին: Քո ամուր քաղաքները կը բաժանուեն Տիրոսից մինչեւ գետը, ծովից
ծով եւ լեռից լեռ: Եւ երկիրը ապականուի իր բնակիչներով հանդերձ՝ իր գործերի պարտի պատճառով: Արածացրո՛ւ 13, 14
քո ժողովրդին քո ցեղերի գաւազանով, նաեւ քո ժառանգութեան ոչխարի հօտերը, որոնք առանձին բնակում են
Կարմէլի անտառում, թող նրանք արածեն Բասանում եւ Գաղաադում մշտապէս: Եւ ինչպէս Եգիպտացիների երկրից 15
քո ելքի օրերին, եւ հրաշքներ ցոյց պիտի փամ նրանց: Պիտի փեսնեն հեթանոսներն ու պիտի ամաչեն իրենց 16
ամբողջ գորութիւնից, ձեռքները պիտի դնեն իրենց բերանների վրայ, եւ նրանց ականջները պիտի խլանան: Նրանք 17
պիտի լիզեն հողը ինչպէս օձերը, որ սողում են երկրի վրայ: Պիտի խռովուեն իրենց պաշարման մէջ, մեր Տէր
Աստուծուց պիտի սարսափեն եւ պիտի վախենան քեզից: Ո՞վ է Աստուած քեզ նման, որ վերացնում է անօրէնութիւնը, 18
զանց է առնում իր ժառանգութեան երկրի մնացորդների անիրաւութիւնը եւ գործի չի դնում իր բարկութիւնը, քանի
որ ողորմութիւն է կամենում: Նա պիտի դառնայ ու գթայ մեզ, պիտի թաղի մեր մեղքերը եւ ծովի խորքը պիտի 19
նետրի մեր բոլոր անօրէնութիւնները: Ճշմարտութիւն պիտի փայ Յակոբին, ողորմածութիւն՝ Աբրահամին, ինչպէս 20
որ երդումով խոստացել էր մեր հայրերին սկզբից ի վեր:

Յուվել

1, 2 **Տ**իրոջ պարզամը, որ հասա Բաթուլի որդի Յուվելին Եգեկիայի ժամանակ: Լսեցէք սա, ծերունիներ, ականջ դրէք, երկրի բոլոր բնակիչներ. եղել է արդեօք այսպիսի բան ձեր օրերում կամ ձեր հայրերի ժամանակ:

3 Պարանցէք սա ձեր որդիներին, ձեր որդիները՝ իրենց որդիներին, եւ նրանց որդիները՝ յաջորդ սերնդին:

4 Թրթուրից մնացածները մորեխը կերաւ, մորեխից մնացածները կերաւ ջորեակը, եւ ջորեակից մնացածները կերաւ բուսակեր ճիճուն: Մթափուեցէք գինուց հարբածներ, լացէք եւ ողբացէք բոլորդ, որ մինչեւ հարբելը

5 գինի էք խմում, որովհետեւ չքացաւ ձեր բերանից ուրախութիւնն ու խնդութիւնը, քանի որ մի ազգ յարձակուեց իմ

6 երկրի վրայ՝ հզօր եւ անթիւ. նրա արամները առիւծի արամներ են, նրա ժանիքները՝ առիւծի կորիւնի ժանիքներ:

7 Նա ապականեց իմ որթաբունները եւ իմ թզենիները խորպակեց, ցնցելով ցնցեց, գցեց այն եւ կեղտից մերկացրեց

8, 9 նրա ճիւղերը: Ողբա՛ ինձ, ինչպէս քուրձ հագած հարսը՝ իր ամուսնու վրայ: Վերացան գոհերն ու զենումը Տիրոջ

10 փնից, սզացէք քահանաներ՝ խորանի պաշտօնեաներ, քանի որ չորացան դաշտերը: Թող սզայ երկիրը, որովհետեւ

11 չորացաւ ցորենը, ցամաքեց գինին, նուազեց ձէթը: Ողբացէք, մշակներ, ձեր ունեցուածքի՝ ցորենի եւ գարու վրայ,

12 որովհետեւ վերացաւ այգեկութիւնը ագարակից, ցամաքեց որթաբունները, նուազեցին թուզը, նուազեցին խնձորը,

13 եւ ագարակի ամէն ծառ գօսացաւ, քանի որ ուրախութիւնը ամօթ համարեցին: Մարդն որդիներ, քուրձեր հագէք,

14 ողբացէք քահանաներ, սզացէք, խորանի՛ պաշտօնեաներ, սփէք, ննջեցէք, քուրձ հագած Աստուծո՛ւ պաշտօնեաներ,

15 քանի որ ձեր Աստուծո՛ւ փնից պակասեցին գոհերն ու զենումը: Ծոմի օր նշանակեցէք, աղօթք կազմակերպեցէք,

16 հաւաքեցէք ծերերին, երկրի բոլոր բնակիչներին ձեր Աստուծո՛ւ Տանը եւ աղօթեցէք Տիրոջը անկեղծ սրտով: Վայ ինձ, վայ ինձ, վայ ինձ այն օրը, որովհետեւ մօտ է Տիրոջ օրը. թշուառութիւն թշուառութեան վրայ պիտի հասնի:

17 Ձեր աչքերի առաջ պակասեցին կերակուրները, ձեր Աստուծո՛ւ փնից՝ ուրախութիւնը եւ խնդութիւնը: Խայտառակ երիւնջները իրենց մտորներում, ապականուեցին զանձերը, փապալուեցին շրեմարանները, քանի որ ցորենը խոր-

18 շակահար եղաւ: Ի՛նչ ամբարեմ նրանց մէջ: Լացեցին նախիրների խմբերը, որովհետեւ նրանք արօք չունէին, եւ

19 ոչխարների հօտերը սափկեցին: Քեզ եմ աղօթում, Տէր, որովհետեւ հուրը սպանեց անապատի գեղեցկութիւնը,

20 բոցը լափեց ագարակի իւրաքանչիւր ծառ, վայրի կենդանին քեզ նայեց, քանի որ ցամաքեցին ջրի վրակները, եւ

21 հուրը կերաւ անապատի գեղեցկութիւնը:

2 **Փ**ող գարկէք Սիոնի մէջ, կոչ արձակեցէք իմ սուրբ լերան վրայ, թող հաւաքուեն երկրի բոլոր բնակիչները,

2 քանի որ հասել է Տիրոջ օրը, քանի որ մօտ է խաւարի եւ մէգի օրը, ամպի եւ մառախուղի օրը: Ինչպէս առաւօտ, լեռների վրայ կը փարածուի բազմամարդ եւ հզօր զօրքը. այդպիսին չի եղել յախրենական ժամանակներից եւ

3 նրանից յետոյ այլեւ չի լինի սերնդից սերունդ: Նրա առջեից լափող կրակն է, նրա յետեից՝ բորբոքեալ բոցը. նրանից առաջ երկիրը դրախտային այգի, իսկ նրանից յետոյ՝ ապականուած դաշտ. եւ փրկուող չի լինի նրանից:

4, 5 Նրա տեսքը երկրորդների նման է. նրանք կ'արշաւեն որպէս հեծեալներ. որպէս կառքերի դրոյդին կ'ասպարակեն լեռների գագաթներին, որպէս ձայնը բոցակէզ կրակի, որ ուրում է եղէզը, որպէս պարերազմի պարաստում

6 բազմամարդ ու հզօր զօրք: Նրանց առաջ ազգեր կը խորպակուեն, եւ բոլոր դէմքերը կը դառնան ինչպէս սեւացած

7 պուրով: Նրանք կը յարձակուեն որպէս ախոյեաններ եւ որպէս ռազմիկներ կը բարձրանան պարիսպների վրայ.

8 իւրաքանչիւր իր ճանապարհով կը գնայ, եւ չեն շեղուի իրենց շախիղներից, Մարդն իր եղբորից եւ ընկերոջից չի

9 զարուի: Իրենց զէնքերով ծանրացած կը գնան եւ իրենց նետերի վրայ կ'ընկնեն եւ չեն մեռնի: Կը խուժեն քաղաք,

10 կը քայլեն պարիսպների վրայ, կը մագլցեն փնէրը եւ գողերի նման ներս կը մտնեն պարտիսաններից: Նրանց

11 առաջ երկիրը կը խռովուի, երկինքը կը ցնցուի, արեգակն ու լուսինը կը խաւարեն, եւ աստղերը կը թաքցնեն իրենց

12 լոյսը: Եւ Տէրն իր ձայնը կը բարձրացնի իր զօրքի առաջ, քանի որ չափազանց շար է նրա բանակը, եւ հզօր՝

13 նրա պարերազմական զօրքը, որովհետեւ մեծ է Տիրոջ օրը, մեծ է շար նշանաւոր. ո՛վ կարող է դիմանալ դրան:

14 «Եւ արդ, - ասում է ձեր Տէր Աստուածը, - դարձէք ինձ ձեր ամբողջ սրտով, ծոմապահութեամբ, լալով ու կոծելով:

15 Ձեր սրտերը պարտեցէք եւ ոչ թէ ձեր հագուստները»: Այո՛, դարձէք ձեր Տէր Աստուծո՛ւ, որովհետեւ նա ողորմած

16 է եւ գթասիրտ, համբերաբար եւ բազումողորմ է աստուծուն է մարդկանց չարիքների համար: Ո՛վ գիտի, թերեւս

17 դառնայ ու խղճայ, եւ իրենից յետոյ լինի օրհնութիւն, զոհ եւ զենում մեր Տէր Աստուծո՛ւ: Փող գարկէք Սիոնի մէջ, ծոմի

18 օր նշանակեցէք, պաղապարանք քարոզեցէք, հաւաքեցէք ժողովրդին, սուրբ ժողով գումարեցէք, ընտրեցէք ծերերին,

19 հաւաքեցէք կաթնակեր երեխաներին, թող փեսան դուրս գայ իր սենեակից եւ հարսը՝ առազասպից: Աստիճանների

20 ու խորանի միջեւ Տիրոջ քահանաներն ու պաշտօնեաները լաց կը լինեն եւ կ'ասեն. «Խնայի՛ր, Տէր, քո ժողովրդին, եւ

21 քո ժառանգութիւնը նախապի՛նքի մի՛ ենթարկիր, որ ազգերը փրկեն նրան, որպէսզի հեթանոսները չասեն, թէ՛ «Ո՛ր է

22 նրանց Աստուածը»: Տէրը նախանձախնդիր եղաւ իր երկրի համար ու խնայեց իր ժողովրդին: Տէրը պարասխանեց

23 իր ժողովրդին եւ ասաց. «Ահա եւ ուղարկում եմ ձեզ ցորեն, գինի եւ իւղ, եւ դուք կը կշտանաք դրանցով, ու այլեւս

24 ձեզ չեմ յանձնի ազգերի նախապի՛նքին: Նախապի՛նք բանակը կը հալածեն ձեզնից, նրան կը վարեն դէպի անջուր

25 երկիր, կը կործանեն նրա առաջապահ գնդերը առաջին ծովում եւ նրա վերջապահ գունդը՝ վերջին ծովում. նրա

26 թարախը կը հոսի, եւ նրա հոտը դուրս կը գայ, քանի որ նրա կարարած գործերը չափն անցան: Քաջալերուի՛ր,

27 երկիր, ցնձա՛ եւ ուրախացի՛ր, որովհետեւ Տէրը մեծ գործեր կարարեց քեզ հետ: Քաջալերուի՛ր, վայրի՛ կենդանի, որովհետեւ անապատի դաշտերը դալարեցին, որովհետեւ ծառը փուտեց իր պտուղը, որթաբուններն ու թզենիներն փուտեցին իրենց բերքը: Սիոնի՛ որդիներ, ցնձացէք եւ ուրախացէք ձեր Տէր Աստուծով, քանի որ Տէրը արդար կերակուր փուտեց ձեզ ձեւ ձեզ համար կը փրկուանք զարնան առաջին եւ աշնան վերջին անձրեւը՝ ինչպէս առաջ: Կը լցուն ցորենի կալերը, եւ կը յորդեն գինու եւ իւղի հնձանները: Եւ այն փարիների դիմաց, ինչ որ մորեխը, ջորեակն ու թրթուրը կերան, կը հափուցեն ձեզ իմ մեծ զօրքով, որ ուղարկեցի ձեզ վրայ: առափօրէն կ'ուրեք, կը յազենաք եւ կ'օրհնէք ձեր Տէր Աստուծո՛ւ անունը, որ հրաշքներ գործեց ձեզ համար, եւ այլեւս իմ ժողովուրդը չի ամաչի յախրեան: Եւ կը լինի այնպէս, որ սրանից յետոյ իմ Նոգուց կը հեղեն ամէն մարմնի վրայ, կը մարգարեանան ձեր փրկանքն ու

աղջիկները, ձեր ծերերը երագներ կը փեսանեն, եւ ձեր երիպասարդները փեսիլքներ կ'ունենան: Եւ կ'իմանաք, որ 28
Իսրայէլի մէջ եմ ես, որ ես եմ ձեր Տէր Աստուածը, ու չկայ ոչ ոք ինձնից բացի, եւ իմ ժողովուրդը չի ամաչի յափտեան:
Այն օրերին իմ Հոգուց կը հեղեն իմ ծառաների վրայ, իմ աղախինների վրայ, որոնք կը մարգարեանան: Հրաշքներ 29, 30
ցոյց կ'ստան երկնքում եւ երկրի վրայ՝ արիւն, հուր եւ ծխի մրրիկ. արեգակը կը խաւարի, եւ լուսինը արիւն կը դառնայ,
քանի դեռ չի եկել Տիրոջ մեծ ու երեսելի օրը»: Այո՛, կը լինի այնպէս, որ, ով որ կանչի Տիրոջ անունը՝ կ'ապրի: Միտն 31
լերան վրայ եւ Երուսաղէմում փրկութիւն կը լինի, Տէրը կը կանչի իր մօտ, ինչպէս որ ասաց եւ ծանուցեց:

«Ահա ես այն օրերին եւ այն ժամանակ կը վերադարձնեմ Հրէաստանին եւ Երուսաղէմին գերութիւնից, կը 3, 2
հաւաքեմ բոլոր ազգերին, կ'իջեցնեմ նրանց Յոսափաթի ձորը եւ կը դապեմ նրանց այնպէ՛ղ՝ իմ ժողովրդի եւ իմ
ժառանգութեան՝ Իսրայէլի համար, որին ցրուցեցի բոլոր ազգերի մէջ: Նրանք իմ երկիրը բաժանեցին, իմ ժողովրդի 3
համար վիճակ էին գցում, պարանիներին փախիս էին որպէս պոռնիկների վարձ, աղջիկներին վաճառում էին գինու
դիմաց եւ խմում էին: Եւ դուք փակախն ի՛նչ ունէք ինձ հետ, ո՛վ Տուր եւ Տայդան եւ այլազգիների ոճջ Գալիլիա, 4
մի՞թէ ինչ-որ հապուցում կը փաթ ինձ կամ ոխ կը պահէք իմ դէմ. ես շուրջով ձեր հապուցումը փազնապով կը բերեմ
ձեր գլխին՝ այն բանի փոխարէն, որ իմ արծաթն ու ոսկին առաք իմ ընկիր-ընկիր ու գեղեցիկ անօթները փարաք 5
ձեր մեհեանները՝ ու Յուդայի երկրի եւ Երուսաղէմի որդիներին վաճառեցիք յոյներին, որպէսզի նրանց հեռացնէք
իրենց սահմաններից: Արդ, ես ուրբի կը կանգնեցնեմ նրանց այնպէ՛ղ, որպէ՛ղ վաճառեցիք նրանց, եւ կը բերեմ ձեր 6
հապուցումը ձեր գլխին: Ձեր փղաներին եւ ձեր աղջիկներին կը մաքնեմ Յուդայի երկրի որդիների ձեռքը, եւ նրանք 8
գերի կը վաճառեն նրանց հեռու-հեռաւոր մի ազգի, քանի որ Տէրը խօսեց»: Յայտարարեցէք ազգերին. «Մարտի 9
ժամ նշանակեցէք, արթնացրէք պարտաւորներին, հաւաքուցէք եւ ելէք, բոլոր ռազմիկներ: Ձեր խոփերից սրեր 10
կռցէք եւ ձեր գերանդիներից՝ գեղարդներ: Տկարը թող խրախուսի՝ ասելով, թէ՛ ես հզոր եմ. հաւաքուցէք եւ ներս 11
մտէք, շրջակայ բոլոր ազգեր, խմբուցէք այսպէ՛ղ. հանդարտ մարդն էլ պարտաւոր թող դառնայ»: «Թող ելնեն 12
ու գնան բոլոր ազգերը Յոսափաթի ձորը, քանի որ այնպէ՛ղ պիտի նստեմ՝ դապելու բոլոր ազգերին: Գործի՛ դրէք 13
մանգաղը, որովհետեւ հասել է հունձը, եւ մտէք, կոխտրեցէք, որովհետեւ լցուել է հնձանը, եւ փոսերը յորդում են,
քանի որ շաքարացան նրանց չար գործերը»: Ձայներ հնչեցին Դաբասսարանի ձորում, որովհետեւ մօտ է Տիրոջ օրը 14
Դաբասսարանի ձորում: Արեգակն ու լուսինը կը խաւարեն, եւ աստղերը կը թաքցնեն իրենց լոյսը: Տէրը Միտնից 15, 16
կը կանչի, Երուսաղէմից ծայն կը փայ, եւ կը շարժուեն երկինքն ու երկիրը. սակայն Տէրը կը խնայի իր ժողովրդին,
կը զօրացնի իսրայէլացիներին: «Դուք կը ճանաչէք, թէ՛ ես եմ Տէր Աստուածը, որ բնակում եմ իմ սուրբ Միտն 18
լերան վրայ. Երուսաղէմը կը սրբանայ, եւ այլազգիները այլեւս չեն անցնի նրա միջով»: Այո՛, կը լինի այնպէս, որ 19
այն օրը լեռները քաղցրութիւն կը բխեցնեն, բլուրները կաթ կը յորդեցնեն, Յուդայի երկրի բոլոր աղբիւրները ջուր
կը բխեցնեն, Տիրոջ Տանից աղբիւր կը բխի եւ կ'ոռոզի շրջակայքի ձորը: Եգիպտոսը եւ Եդոմը ամայի դաշտ կը 20
դառնան Յուդայի երկրի որդիներին արուած անիրաւութիւնների պարճառով, քանի որ արդար արիւն թափեցին
իրենց երկրում: Սակայն Հրէաստանը յափտեմապէս կը բնակեցուի, նաեւ Երուսաղէմը՝ սերնդից սերունդ: «Եւ ես 21, 22
- ասում է Տէրը, - նրանց արեան վրէժը կը լուծեմ, անպարտ չեմ դարձնի նրանց եւ կը բնակուեն Միտնի մէջ»:

Արդիու

1 **Ս**ա է Արդիուի Կեսիլքը: Այսպէս է ասում Տէրը Եդոմի մասին. լուր իմացայ Տիրոջից, որ պաշարման
2 հրահանգ ուղարկեց հեթանոսներին. «Ելէ՛ք, պատերազմի դուրս գանք նրա դէմ»: «Ահա ես քեզ փոք-
3 ռաթիւ թողեցի ազգերի մէջ, եւ դու շար ես անարգուած: Քո հպարտութիւնը քեզ վերեւ բարձրացրեց՝
4 կ'իջեցնի»: Եթէ արծուի պէս էլ բարձրանաս, եւ եթէ ասպդերի մէջ էլ դնես քո բոյնը, այնպէղից անգամ կ'իջեցնեն
5 քեզ, - ասում է Տէրը: Եթէ գողերն ու գիշերային ասպակները մտնեն քեզ մօտ, որպէղ էլ որ թաքնուէիր, իրենց
6, 7 Ինչպէն քննութեան ենթարկուեց Եսաւը, եւ բացայայտուեցին նրա թաքցրածները: Քո բոլոր դաշնակիցները քեզ
8 մինչեւ սահմանները ուղարկեցին. նրանք քո դէմ ելան, քեզ հետ խաղաղութիւն կնքող մարդիկ իշխեցին քեզ վրայ,
9 խաբեցին քեզ՝ ասելով. «Նա խելք չունէր»: Տէրն ասաց այդ օրը. «Կը վերացնեն իմաստութիւնը Եդոմի երկրից եւ
10 հանճարը՝ Եսաւի լեռից: Եւ Թեմանում գրնուող քո պատերազմողները խուճապահար կը լինեն, քանի որ պիտի
11 վերանայ մարդը Եսաւի լեռից»: «Քո եղբօր՝ Յակոբի սպանութեան եւ ամբարշտութեան պատճառով ամօթը պիտի
12 ծածկի քեզ, եւ դու պիտի ջնջուես յաւիտեան՝ այն օրումանից, որ հակառակուեցիր, երբ օտարազգիները սպառե-
13 ցին նրա ուժը, օտարներ մտան նրա դռներից, վիճակ էին գցում Երուսաղէմի համար, եւ դուք նրանցից մէկն էիք:
14 Դու պէտք չէ Կեսիլքի քո եղբօր անկումը օտարների կողմից, պէտք չէ ոտքով հարուածէիր Յուդայի երկրի որդի-
15 ներին՝ նրանց կորստի պահին եւ պէտք չէ գոռոզանայի նրա նեղութեան օրը: Պէտք չէ ներս մտնէիր ժողովրդի
16 դռներից նրանց ցաւերի ժամանակ, պէտք չէ Կեսիլքի նրանց հաւաքը նրանց սպանութեան օրը եւ պէտք չէ հարուած
17 հասցնէիր նրանց գօրութեանը նրանց կորստի օրը: Պէտք չէ գրաւէիր նրանց կիրճերը նրանցից փրկուածներին
18 սպանելու համար եւ պէտք չէ պաշարէիր նրանց փախստականներին նրանց նեղութեան ժամանակ»: «Արդարեւ,
19 մօտ է Տիրոջ օրը բոլոր ազգերի վրայ: Ինչպէս որ դու արեցիր, այդպէս էլ քեզ կը պարտաւորես, եւ քո հպարտումը
20 կ'իջնի քո գլխին. քանզի ինչպէս որ դու հարբեցիր իմ սուրբ լեռան վրայ, բոլոր ժողովուրդները գինի կը խմեն,
21 կը հարբեն, կը թուլանան եւ կը դառնան այնպէս, կարծես թէ չեն եղել»: «Բայց Սիոն լեռան վրայ փրկութիւն կը
դառնայ, Յովսէփի տունը՝ բոց, իսկ Եսաւի տունը՝ եղէգ. նրանք կը վառուեն նրա շուրջը եւ կ'ուրեն այն, եւ Եսաւի
տանը կրակ անող ջի մնայ, քանի որ Տէրը խօսեց: Նազեբացիները կը ժառանգեն Եսաւի լեռը, Սեփելացիները՝
օտարազգիներինը, նրանք կը ժառանգեն Եփրեմի լեռը, Սամարիայի դաշտը, ինչպէս նաեւ Բենիամինի ու Գա-
ղատի երկիրը: Իսրայէլի առաջին արքայները կը ժառանգեն Քանանացիների երկիրը մինչեւ Սարփաթ, իսկ
Երուսաղէմի արքայները, որոնք Եփրաթայում էին, կը ժառանգեն Նազեբի քաղաքները: Փրկուածները Սիոնի
լեռից ոտքի կը կանգնեն՝ վրէժ լուծելու Եսաւի լեռից, եւ կը հաստատուի Տիրոջ արքայութիւնը»:

Յովնան

Տերը խօսեց Ամաթի որդի Յովնանի հետ եւ ասաց. «Ելիր եւ գնա՛ Նինուէ մեծ քաղաքը եւ քարոզիր այնպէտ, **1, 2**
քանի որ նրա չարութեան համբաւը հասաւ ինձ»: Սակայն Յովնանը ելաւ Տիրոջ ներկայութիւնից փախ- **3**
չելու Թարսիս: Իջաւ Յոպպէ, գրաւ մի նաւ, որը Թարսիս էր գնում, վճարեց գինը եւ մտաւ նաւ՝ նրանց **4**
հետ նաւարկելու դէպի Թարսիս՝ Տիրոջ ներկայութիւնից հեռու: Տերը հողմ բարձրացրեց ծովում: Մեծ **5**
փոթորիկ եղաւ ծովում, եւ նաւը խորտակուելու վտանգի մէջ էր: Նաւաւարները խիստ վախեցան, եւ իւրաքանչիւրը **6**
օգնութեան էր կանչում իր ասարծուն: Նաւի վրայ եղած կարասին գցեցին ծովը, որպէսզի նուազեցնեն վտանգն **7**
իրենցից: Իսկ Յովնանը իջել էր նաւի մի խորշը, ննջում էր եւ խռմփացնում: Նաւաւետը մօտեցաւ նրան եւ աս- **8**
աց. «Ի՞նչ ես խռմփացնում, վեր կաց, աղաչի՛ր քո Տէր Ասարծուն, թերեւս մեզ փրկի, եւ մենք կորստի չմարնուենք»: **9, 10**
Եւ իւրաքանչիւրն ասաց իր ընկերոջը. «Եկէ՛ք վիճակ գցենք եւ իմանանք, թէ ում պարճառով են այս չարիքները **7**
պարտաւում մեզ»: Վիճակ գցեցին, եւ վիճակն ընկաւ Յովնանին: Ասացին նրան. «Պարմիր մեզ, թէ ի՞նչն է այս **8**
չարիքների պարճառը. ի՞նչ գործ ես անում, որպէտէ՛ց ես գալիս եւ ո՞ր ես գնում, ո՞ր երկրից ես կամ ո՞ր ժողովրդից»: **9, 10**
Ասաց նրանց. «Ես Տիրոջ ծառան եմ, պաշտում եմ երկնքի Տէր Ասարծուն, որն սրեղծեց ծովն ու ցամաքը»: Մար- **9, 10**
դիկ շար վախեցան եւ ասացին նրան. «Այդ ի՞նչ ես արել» (որովհետեւ իմացան, թէ փախել է Տիրոջից, քանի որ **11**
պարմեց նրանց): Ասացին նրան. «Ի՞նչ անենք քեզ, որ ծովը մեզ հանգիստ թողնի» (քանի որ ծովն աւելի էր **11**
ալեկոծուել եւ փոթորիկ էր բարձրացնում նրանց վրայ): Յովնանն ասաց նրանց. «Ինձ ծովը գցեցէ՛ք, եւ ծովը կը **12**
խաղաղուի, որովհետեւ ես գիտեմ, որ իմ պարճառով է այս փոթորիկը ձեզ վրայ հասել»: Մարդիկ ջանում էին նաւը **13**
ցամաք վերադարձնել եւ չէին կարողանում, քանի որ ծովն աւելի ու աւելի էր ալեկոծում ու սասարկանում նրանց **14**
դէմ: Աղաղակեցին Տիրոջը եւ ասացին. «Ներիր, Տէր, մեզ կորստի մի՛ մարմիր այս մարդու պարճառով եւ անմեղ **14**
արիւն մի՛ բեր մեզ վրայ, քանի որ դո՛ւ, Տէր, արեցիր, ինչպէս որ կամեցար»: Եւ Յովնանին առան ու ծովը գցեցին: **15**
Ծովը դադարեց իր ալեկոծութիւնից: Եւ մարդիկ շար վախեցան Տիրոջից, զոհ մատուցեցին Տիրոջը եւ ուխտեցին **16**
ծառայել նրան:

Տերը խոշոր կէտ ձկանը հրամայեց կոլ տալ Յովնանին: Երեք ցերեկ եւ երեք գիշեր Յովնանը կէտի փորում **2**
էր: Յովնանը կէտի փորի միջից աղօթեց Տէր Ասարծուն եւ ասաց. «Իմ նեղութեան մէջ ես աղօթեցի իմ Տէր **2, 3**
Ասարծուն, եւ նա լսեց իմ աղաչանքը դժոխքի խորքից: Տէր, լսիր իմ ձայնը: Ինձ գցեցիր ծովի խորքերը, եւ ջրի **4**
հոսանքները պաշարեցին ինձ: Զո կոհակներն ու ալիքները թափուեցին ինձ վրայ, եւ ես մարտեցի, թէ մերժուել **5**
եմ քո ներկայութիւնից. արդեօք նորից պիտի տեսնեմ քո սուրբ տաճարը: Զրե՛րը թափուեցին ինձ վրայ շունչս **6**
կորելու աստիճան: Խորունկ անդունդներ պաշարեցին ինձ: Գուխս մտաւ լեռների փապարների մէջ, իջայ մի **7**
երկիր, որի նիզեղը փակ են յախտեան: Ես կը փրկուեմ ապականութիւնից: Երբ հոգիս փկարացաւ, քեզ դիմեցի, **8**
Տէր իմ Ասարծուն. մարտերեցի Տիրոջը, եւ թող իմ աղօթքները հասնեն քո սուրբ տաճարը: Նրանք, որ ունայն **9**
ու սուր ասարածներ էին պաշտում, թողեցին իրենց երկիւղածութիւնը: Իսկ ես օրհնության եւ խոստովանանքի **10, 11**
ձայնով քեզ պիտի մատուցեմ այն զոհը, որ ուխտեցի, եւ կ'արժանանամ Տիրոջ փրկութեան»: Եւ Տերը հրամայեց **12**
վիշապ ձկանը, եւ ձուկը նրան ցամաք նետեց:

Եւ Տերը երկրորդ անգամ խօսեց Յովնանի հետ եւ ասաց. «Ելիր, գնա՛ Նինուէ մեծ քաղաքը եւ այնպէտ քա- **3, 2**
րոզիր ըստ նախկին պարգաւի, որ տուեցի քեզ»: Յովնանը ելաւ ու գնաց Նինուէ, ինչպէս Տէրն ասել էր նրան: **3**
Նինուէն շար մեծ քաղաք էր՝ երեքօրեայ ճանապարհի չափ: Յովնանն սկսեց մուտք գործել քաղաք: Երբ մի օ- **4**
րուայ ճանապարհ անցաւ, քարոզեց եւ ասաց. «Ես երեք օր, եւ Նինուէն պիտի կործանուի»: Նինուէացի մարդիկ **5**
հաւաքացին Ասարծու պարգաւին, պահեցողութիւն յայտարարեցին եւ մեծից մինչեւ փոքրը բուրձ հազաց: Լուրը **6**
հասաւ նինուէացիների թագաւորին: Սա ելաւ իր գահից, հանեց իր պարմուճանը, բուրձ հագաւ եւ նստեց մոխրի **7**
վրայ: Թագաւորի ու նրա մեծամեծների կողմից Նինուէում յայտարարուեց ու ազդարարուեց, թէ մարդ է անասուն, **8**
հօտ եւ արջառ թող ոչինչ չուրեն, չճարակեն եւ ջուր չխմեն: Եւ մարդ ու անասուն բուրձ հագան, ի սրբէ աղօ- **8**
թեցին Ասարծուն, բոլորը յետ կանգնեցին իրենց չար ճանապարհներից եւ անօրէնութիւններից, որ իրենց ձեռքով **9**
էր կարարում, եւ ասացին. «Ով գիտէ, թերեւս Ասարծուն միտքը փոխի եւ յետ կանգնի իր խիստ բարկութիւնից, **9**
եւ կորստի չմարնուենք»: Եւ Ասարծուն տեսաւ նրանց գործերը, քանի որ բոլորը յետ էին կանգնել իրենց չար **10**
ճանապարհներից. Ասարծուն զոջաց այն չարիքների համար, որ ասել էր, թէ կ'անի նրանց. եւ չարեց: **10**

Յովնանը մեծապէս տխրեց եւ ջղայնացաւ: Աղօթեց Տէր Ասարծուն եւ ասաց. «Ով Տէր, ես այդ նոյն բանը չասացի՞, **4, 2**
երբ տակաւին իմ երկրում էի: Այդ պարճառով էլ շրապեցի փախչել Թարսիս, քանի որ գիտէի, որ դու գթասիրտ ես **3**
ու ողորմած, համբերող ես ու բազումողորմ եւ զոջում ես չարիքների համար: Արդ, Տէր, Տէր, ա՛ն իմ հոգին ինձնից, **3**
որովհետեւ ինձ համար աւելի լաւ է մեռնել, քան կենդանի լինել»: Եւ Տէրն ասաց Յովնանին. «Իսկապէս շա՛ր **4**
ես տխրել»: Յովնանը դուրս ելաւ այդ քաղաքից, նստեց քաղաքի դիմաց, իր համար ամփոփանի պարաստեց **5**
եւ նստեց դրա տակ, մինչեւ որ տեսնի, թէ ինչ պիտի պարտաւի քաղաքին: Եւ Ասարծուն հրամայեց դրմենուն, որը **6**
բարձրացաւ Յովնանի գլխի վրայ՝ նրան հովանի դառնալու, զովացնելու նրան եւ ազատելու իր փանջանքներից: **6**
Յովնանը չափից շար ուրախացաւ դրմենու համար: Եւ յաջորդ օրը վաղ առաւօտեան Ասարծուն հրամայեց որդին, **7**
որը կերաւ դրմենին, եւ այն չորացաւ: Իսկ երբ արեւը ծագեց, Ասարծուն հրամայեց տապախառն խորշակ քամուն, **8**
եւ արեւն ընկաւ Յովնանի գլխին: Սա փանջում, սրտնեղում էր եւ ատում. «Ինձ համար աւելի լաւ է մահը, քան իմ **9**
այս կեանքը»: Եւ Ասարծուն ասաց Յովնանին. «Իսկապէս խիստ ես տխրել դրմենու համար»: Յովնանն ասաց. **9**
«Մահու չափ տխրել եմ»: Տէրն ասաց. «Դու ամսոսացիր դրմենուն, որի համար ոչ մի ջանք չթափեցիր, չսնեցիր **10**
այն. նա գիշերը բուսնեց եւ միւս գիշեր կորաւ: Իսկ ես չիմայեմ Նինուէ մեծ քաղաքին, որպէտէ՛ս ասարծուն են աւելի **11**
քան հարիւր քսան հազար մարդ, որոնք իրենց լան ու վարը չիմացան, ինչպէս նաեւ շար կենդանիներ:

Նաուում

1, 2 **Պ**արգամ Նինուէին: Նաուում Ելեասացու քեսիլիքի գիրքը: Տէր Աստուած նախանձոր է եւ վրէժխնդիր, Տէրը վրէժխնդիր է բարկութեամբ, Տէրը վրէժ է լուծում իր հակառակորդներէից, եւ ինքն է վերացնում իր թշնամիներին: Նամբերաբար է Տէրը, մեծ է նրա զօրութիւնը, Տէրը ամենեւին չի արդարացնում մեղապարտին: Նրա ճանապարհը հողմապոյտով է եւ կործանումով. քամին նրա ձին է, ամպերը՝ նրա ուրբերի փոշին: Սաստուած է ծովը, ցամաքեցնում այն, չորացնում բոլոր գետերը: Չորացան Բասանն ու Կարմելու-սը, Լիբանանի բոլոր ծաղիկները թառամեցին: Լեռները դողացին նրանից, բլուրները սասանուեցին, խախտուեց երկիրը նրա առաջ, ինչպէս նաեւ նրա բոլոր բնակիչները: Նրա բարկութեանն ո՛վ կը դիմանայ, ո՛վ կը կանգնի նրա զայրոյթի եւ սրամտութեան դէմ: Նրա զայրոյթը հալեցնում է իշխանութիւնները, ժայռերը խորտակուած են նրա առաջ: Բարեհաճ է Տէրը նրանց նկատմամբ, ու՛րբեր ապախնում են նրան նեղ օրերին. Նա ճանաչում է իրենից երկիւղ կրողներին: Նեղեղով վերջ կը փայ իր դէմ ըմբոստացածներին, եւ խաւարը կը հալածի նրա թշնամիներին: 9, 10 Ի՞նչ էք խորհում Տիրոջ դէմ. ինքն է վերջ փայլու եւ կրկին անգամ վրէժ չի լուծի նեղութեան մէջ: Մինչեւ իրենց հիմքերը նրանք խոպան պիտի դառնան. բաղեղով պարտաւճի պէս պիտի սպառուեն եւ լինեն ինչպէս չորացած եղէգ: Քեզինք պիտի դուրս գայ Տիրոջ դէմ չար խորհուրդը՝ հակառակութեամբ չարիք խորհելու միտքը: Այսպէս սասց Տէրը բազում ջրերի իշխանների մասին. «Այսպէս պիտի բաժանուեն նրանք, եւ քո մասին այլեւ լուր չի լսուելու: Նիմա պիտի խորտակեն քո գլխին կախումով նրա գաւազանը եւ քո կապանքները պիտի խզեն»: Տէրը կը հրամայի քեզ համար, եւ այլեւ չի հռչակուի քո անունը. «Պիտի ջնջեն քանդակուած եւ ձուլածոյ կուռքերը քո աստուծոյ փնից եւ այն գերեզման պիտի դարձնեն քեզ համար»: Ահա արագընթաց են անտարբերի ուրբերը լեռների վրայ, որ խաղաղութիւն է անտար: Տօնի՛ր քո փօսը, Յուդայի՛ երկիր, կապարի՛ր քո ուխտը, քանի որ այլեւ քո միջով չի անցնելու անօրէնը քեզ հիւծելու համար: Նա վախճանուեց, մաշուեց ու վերացաւ:

2 Ելաւ նա, ով փչում է քո դէմքին եւ քեզ փրկում նեղութիւնից. հսկի՛ր ճանապարհը, պնդացրո՛ւ մէջքդ, զօրացի՛ր մեծ ուժով. քանզի Տէրը վերադարձրեց Յակոբի հպարտութիւնը Իսրայէլի հպարտութեան նման, քանի որ բոլորովին թօթափեցին նրանց եւ նրա ճիւղերը ապականեցին: Նրա զօրեղ մարդկանց զէնքը հզօր մարդիկ են, որոնք խաղում էին կրակի հետ. նրանց կառքերի սանձերը կը փայլեն պարտերազմի նախօրեակին. հեծեալները իրար կ'անցնեն ճանապարհներին եւ հրապարակներում կը խառնուեն իրար: Նրանց րեսքը կրակէ լամպերի նման է, եւ նրանք փայլակի պէս այս ու այն կողմ են գնում: Նրա մեծամեծները կը յիշեն եւ ցերեկը կը փախչեն, կը փկարանան իրենց ճանապարհներին, կը շրպայեն դէպի պարիսպները եւ կը պարտասպան իրենց առաջապահներին: Քաղաքների դռները բացուեցին, արքունիքները կործանուեցին, եւ նրանց հարստութիւնը յայտնի դարձաւ: Ինքը ելնում էր, նաժիշկները գալիս էին նրա առաջ եւ, ինչպէս աղանիներ, հառաչում էին իրենց սրտերում: Նինուէի ջրերը նման էին աւազանի ջրերի. նրանք փախան քեզինք եւ րեղ ջրուեցին: Չկար մէկը, որ հսկէր. յափշտակուած էին արծաթը, յափշտակուած էին ոսկին, եւ նրա զարդեղէնին չափ չկար: Ծանրացան անելի քան նրա բոլոր ցանկալի սպասքները: Մրտի ստակում, թօթափում եւ ձգում, ծնկների թուլացում, ցաւ ամէն մէջքի վրայ, եւ բոլորի երեսները սեւացան պուպուկի նման: Ո՛ր են առիւծների որջերն ու նրանց կորիւնների որսերը, ո՛ր գնաց մրաւ առիւծը. չկար մէկը, որ վախեցնէր առիւծի կորիւնին: Առիւծը բաւական որս արեց իր կորիւնների համար, որս խեղդեց իր կորիւնների համար, իր բոյնը լցրեց որսով եւ իր որջը՝ յափշտակուած բաներով: «Ահա ես քո դէմ եմ, - ասում է Ամենակալ Տէրը, - ծխով կ'այրեն քո զօրքերը, սուրը կ'ուրփի քո առիւծներին, երկրից կը վերացնեն քո որսը, եւ այլեւ չեն լսուի քո գործերը»:

3, 2 Ո՛վ արեան քաղաք, բոլորովին սուր, անիրաւութեամբ լի, ուր որսը պէտք է փնտրուի: Նարուածների ձայն, 3 անուի շարժման ձայն, կառքերի շաշիւն, հեծեալների դոփիւն, զէնքի փայլ, սուտերի շող, վիրատրների թաւազոյր անկում, հաշիւ չկար նրա ժողովուրդներին: Նրանք պիտի փկարանան իրենց մարմնով բազում պոռնկութեան պար- 4 ճառով: Գեղապանձ պոռնիկ, կախարդների գլխատր, որ վաճառում էր ազգը իր պոռնկութեամբ եւ փոհները՝ իր կախարդանքներով: «Ահա ես քեզ դէմ եմ, - ասում է Ամենակալ Տէր Աստուածը, - պիտի բացեն քո յեղմամարը, քոզ 5 պիտի գցեն քո դէմքին, ազգերին ցոյց պիտի փամ քո անօթը եւ թագաւորութիւններին՝ քո անարգանքը: Քեզ վրայ 6 պիտի նետեն քո պղծութիւններն ու աղտոտութիւնները եւ խայտառակ պիտի անեն քեզ: Եւ այնպէս պիտի լինի, որ ով քեսնի քեզ, պիտի իջնի եւ ասի. «Խեղճ Նինուէ, ո՛վ կը լինի, որ հեծե՞ծի քեզ համար, որպէսից միտքարութիւն 8 փնտրենք քեզ համար: Բաժի՛ն պարտասպիր, քնար լարիր, ո՛վ Անունի նահանգ, որ բնակուած ես գետերի միջեւ՝ ջրե- 9 թով շրջապարուած, որի սկիզբը ծովն է, եւ ջրերը՝ նրա պարիսպը: Եթովպացիներն ու Եգիպտոսը նրա զօրութիւնն 10 են, եւ նա երբեք փախուսարի չէր մարնուի. լիբիացիները նրան օգնական դարձան: Սակայն նա էլ սասանուելով գերի կը գնայ, քարին կը խփեն նրա գաւակներին նրա ճանապարհների սկզբում, նրա բոլոր թանկարժէք իրերի 11 վրայ վիճակ կը գցեն եւ նրա բոլոր մեծամեծները ձեռնակապերով կը կապուեն: Եւ դու կը հարբես, կը յիմարանաս, թշնամիներից քեզ համար ուրբի րեղ կը խնդրես: Քո բոլոր ամրոցները նման են ծառի վրայ երեւացող թօզի, որ 12 եթէ շարժուի, կ'ընկնի ուրողների բերանը: Ահա քո ժողովուրդը կանանց նման կը լինի քո մէջ, քո թշնամիների համար անապայման կը բացուեն քո երկրի դռները, եւ կրակը կը լափի քո նիզերը: Պաշարման համար ջո՛ր լցրու եւ 13 ամրացրո՛ւ քո ամրոցները. մրի՛ր ցեխի մէջ, կոխտրի՛ր, շաղախի՛ր այն յարդի հետ եւ պնդացրո՛ւ անելի քան աղիւսը: Այնպէս կրակը կը լափի քեզ, սուրը կը սպանի քեզ, կ'ուրփի քեզ ինչպէս մորեխը եւ կը ծանրանայ ինչպէս ջրեակը: 14 Ծափացրի՛ր քո վաճառելիքը երկնքի աստղերի չափ, եկաւ ջորեակը, թռաւ, առաջ գնաց ինչպէս փոքրիկ մորեխը. եւ քո խառնամբոխը նման էր մորեխի, որ ցուրտ օրերին կպչում է ցանկապարիւն. ծագեց արեւը, գնաց եւ չիմացուեց 15 նրա րեղը: Վայ նրանց. քո հովիւները ննջեցին, Ասորեստանի թագաւորը կոպորեց քո զօրքերը, քո ժողովուրդը 16 ջուեց լեռները, չկար մէկը, որ մնար: Թարախակալուեցին քո վերքերը, եւ քո անկումը բուժում չունի. բոլոր նրանք, ու՛րբեր լսեցին քո գոյժը, ծափ կը զարնեն քեզ համար, քանի որ ո՛ն վրայ չեկաւ քո չարութիւնը մշտապէս:

Ամբակում

Պապում, որ քեսա Ամբակում մարգարէն: Մինչէ եհր, Տէր, աղօթեմ, բայց դու չսես, գրկուած՝ ձայն քան 1, 2
քեզ, եւ դու չփրկես: Ինչո՞ւ ինձ ջանք ու յոգնութիւն պարճառեցիր՝ թշուառութիւն եւ ամբարշտութիւն 3
քեսնելու: Իմ առաջ եղաւ դաբասաբանը, եւ դաբասաբանը կաշառք էր առնում: Այդ պարճառով օրէնքը 4
խախտուեց, եւ արդարութիւնը գլուխ չի գալիս. քանի որ ամբարիշտը ճշում է արդարին, դրա համար
էլ սխալ դաբասաբան էր լինում: Տեսէ՞ք, արհամարհողներ, նայեցէ՞ք, մեծապէս զարմացեք եւ չքուեցէ՞ք, որովհետեւ 5
մի քան պիտի անեմ եւ ձեր օրերին, որին չէք հաւարայ, նոյնիսկ եթէ մէկը պարմի ձեզ: Ահա եւ կ'արթնացնեմ 6
քաղղէացիներին՝ դաժան եւ արագընթաց մի ազգ, որ արշաւում է երկրի լայնքով մէկ՝ ժառանգելու այն բնակա-
վայրերը, որոնք իրը չեն: Նա ահեղ է ու սարսափելի, եւ նրա դաբասաբանը իր կողմից կը լինի, ինքն է վճռում իր 7
դաբասաբանը, եւ իր իշխանութիւնը իրեն է պարկանում: Ընձառիծներից առաւել արագ կը վազեն նրանց ձիերը, 8
աւելի արագ, քան արարական գայլերը, նրանց զինեալները կ'ասպարակեն, կը գան հեռուներից եւ կը սլանան, ինչ-
պէս արծիւն է հաճոյքով սլանում դէպի կերակուր: Նրանց դէմ կանգնող ամբարիշտների վերջը կը գայ: Գերիներ 9
կը կուրակի աւազի չափ: Նա թագաւորների հետ զելութիւն կ'անի, բռնակալները նրան խաղալիք կը դառնան, 10
բոլոր ամբողջների հետ խաղ կ'անի, հող կը կուրակի եւ կը գրաւի դրանք: Այն ժամանակ կը փոխուի նրա միտքը, 11
նա անց կը կենայ եւ կը դառնայ բարեհաճ. սա է իմ Աստուծո՞ւ զօրութիւնը: Արդարեւ, դու չես մեր Տէր Աստուածը 12
սկզբից, ուրեմն չենք մեռնի. Տէր, նրան դաբասաբանի ենթարկեցիր եւ սրեղծեցիր ինձ, որ յանդիմանեմ նրա խաղը:
Մաքուր է քո աչքը՝ չարիք քեսնելուց հեռու. կարարուածին նայել չես կարող. ինչո՞ւ նայեցիր արհամարհողներին եւ 13
չնկալեցիր, երբ ամբարիշտը կուլ էր փալիս արդարին: Մարդկանց ծովի ձկների՝ պէս եւ դարձնում եւ սողունների՝ 14
պէս, որոնք առաջնորդ չունեն: Բարեւոյնը նրանց կարթով հանեց, ձգեց իր ցանցով եւ հաւաքեց իր ուղկաններով: 15
Այդ պարճառով կ'ուրախանայ եւ կը ցնծայ նրա սիրտը, դրա համար զոհ կը մարուցի իր ուղկանին եւ խունկ կը 16
ծխի իր ցանցին, քանի որ նա նրանցով ուռճացրեց իր բաժինը, եւ իր կերակուրը ընտիր եղաւ: Այդ պարճառով 17
նա կը փարածի իր ցանցը եւ երբեք չի խնայի կոտորելու ազգերին:

Իմ պահակալներում կը կանգնեմ, կը բարձրանամ ժայռի վրայ եւ կը քեսնեմ, թէ ինչ կը խօսի ինձ հետ եւ ինչ 2
պարասխան կը փայ իմ յանդիմանութեան: Պարասխանեց ինձ Տէրը եւ ասաց. «Պարզորոշ գրի՛ր այդ քեսիլքը 2
փախարակի վրայ, որպէսզի ով որ կարդայ, համարձակ կարդայ. որովհետեւ քեսիլքիդ կարարման համար քա- 3
կանի ժամանակ կայ, այն կը ծագի անպայման եւ ոչ իզուր քեղը: Բայց եթէ ուշանայ, համբերի՛ր, որովհետեւ ինչ 4
որ պիտի գայ, կը գայ եւ չի ուշանայ: Եւ եթէ որեւէ մէկը երկմտի, իմ անձը բարեհաճ չի լինի նրա նկարմամբ»: 4
Արդարեւ արդարը հաւարաբով կ'ապրի, իսկ կասկածողն ու արհամարհողը ամբարպտեան մարդ է եւ ոչինչ աւարտին 5
չի հասցնի: Ով իր հոգին ընդարձակում է ինչպէս գերեզման եւ անյազ է ինչպէս մահը, իր շուրջը կը հաւաքի բոլոր 6
հեթանոսներին եւ իր մէջ կ'ամփոփի բոլոր ազգերին: Արդարեւ, սրանք, այս բոլորը նրա մասին պարմութիւններ 7
չե՞ն յօրինի. նրան կը մարցնեն երգերի մէջ եւ կ'ասեն. «Վայ նրան, ով իրացնում է այն, ինչ իրենը չէ. մինչէ եհր նա 8
այդքան շար պիտի ծանրացնի իր քանջօղակները, որովհետեւ յանկարծ կ'ելեն նրան ուրողները, կը զարթնեն 9
նրա դաւաճանները, եւ դու աւար կը դառնաս նրանց համար: Քանի որ դու կողոպտեցիր բազում ազգերի, ժողո- 8
վուրդների ամբողջ մնացորդացը քեզ կը կողոպտի մարդկանց արեան, երկրի, քաղաքի եւ նրա բոլոր բնակիչների 9
ամբարշտութեան համար: Վայ նրան, ով իր քան համար ազանութիւն կ'անի, իր բոյնը բարձր քեղ կը դնիչար ձեռ- 9
քերից ազապելու համար: Քո քան ամօթը հասարակցի. ոչնչացրի՛ր բազում ազգերի եւ դու յանցանք գործեցիր. 10
քանի որ քարը հիմքից կ'աղաղակի, եւ որդը փայտի միջից այդ մասին ձայն կը քայ: Վայ նրան, ով քաղաքը արե- 11, 12
ան վրայ է կառուցում եւ քաղաք է հասարարում անիրարութեամբ: Այդ բոլորը Ամենակալ Տիրոջ կողմից չի՞ լինում. 13
շար ժողովուրդներ պակասեցին կրակի պարճառով, եւ շար ազգեր նուազեցին, որպէսզի երկիրը լցուի Տիրոջ 14
փառքի գիտութեամբ, ինչպէս ծովերը ծածկող բազում ջրերն են: Վայ նրան, ով ընկերոջը պղտոր հրապոյրներով 15
է արբեցնում, արբեցնում է, որպէսզի նայի նրանց մերկութեանը: Փառքի փոխարէն անարգանքով լիացար. դու 16
էլ իմի՛ր, շարժուի՛ր եւ դողա՛: Պաշարեց քեզ Տիրոջ Աջի բաժակը, եւ անարգութիւն կուրակուեց քո փառքի վրայ. 17
քանի որ Լիբանանի ամբարշտութիւնը կը ծածկի քեզ, զազանների թշուառութիւնը կը գարհուրեցնի քեզ՝ մարդկանց 18
արեան, երկրի, քաղաքի ու նրա բոլոր բնակիչների ամբարշտութեան պարճառով: Ինչ օգուր ունի քանդակուած 19
արձանը, երբ քանդակեցին, ձուլեցին այն. սուր երետոյթ. իսկ սրեղծողը յոյսը դրեց իր սրեղծածի վրայ՝ իր համար 20
անօգուր կուռքեր շինելով: Վայ նրան, ով փայտին ասում է՝ սթափուի՛ր եւ զարթնի՛ր, իսկ քարին՝ բարձրացի՛ր, մինչ 19
դրանք աչքի առաջ գրնուող երետոյթ են՝ արծաթից ու ոսկուց կռած, եւ բոլորովին շունչ չկայ դրանց մէջ: Սակայն 20
Տէրը իր սուրբ քանարի մէջ է, եւ ամբողջ երկիրը թող վախենայ նրանից:

Ամբակում մարգարէի աղօթքը՝ երգով: «Տէր, քո լուրը լսեցի եւ վախեցայ, նայեցի քո գործերին եւ գարհուրեցի. 3, 2
դու կը ճանաչուես երկու զազանների միջեւ, երբ քարիները մօտենան՝ կը յայտնուես, երբ ժամանակը հասնի՝ 3
կ'երեսաս, երբ իմ անձը բարկութիւնից խռովուի՝ ողորմութիւնս կը յիշես: Աստուած Թեմանից կը գայ, սուրբը՝ 3
գով եւ անպառախիպ լեռից. նրա փառքը ծածկեց երկիւնքը, նրա օրհնութեամբ լցուեց երկիրը (դադար): Նրա 4
ճառագայթները լոյսի պէս կը լինեն, եւ եղջիրներ կային նրա ձեռքում: Նա ուժգին սեր հասարարեց իր զօրութեան 5, 6
նկարմամբ: Նրա առջեւից լուրը կը գնայ եւ դաշտ դուրս կը գայ նրանից յետոյ: Նա կանգնեց, եւ շարժուեց 5, 6
երկիրը. նայեց, եւ հալուեցին ազգերը, լեռները բռնութեամբ խորպակուեցին, եւ հալուեցին յանրժական բլուրներ: 7
Նրա ընթացքը յախտեանական քեսայ, գարհուրեցին եթովպացիների վրանները եւ Մադիանի երկրի վրանները: 7
Մի՞թէ գեպտերի դէմ եւ բարկանում, Տէր, քո բարկութիւնը գեպտերի՞ վրայ է ընկնում, կամ քո ասարարակութիւնը՝ 8
ծովերի՞ վրայ, որպէսզի բարձրանաս քո ձիու վրայ, իսկ քո հեծնելը փրկութիւն է: Շարք ձիւ կը լարես քո աղեղը 9
իշխանութեան դէմ, - ասում է Տէրը, - երկիրը գեպտերով պարտուեց: Քեզ կը քեսնեն ժողովուրդները եւ երկունքի 10
ցաւեր կ'ունենան. դու եւ հասարարում ջրերի ընթացքը: Անդունդները ձայն քուցին սաստիկ բարձրութեամբ:

11 Բարձրացաւ արեգակը, եւ լուսինը կանգնեց իր տեղում: Քո նեպերը կը թռչեն լոյսի մէջ, եւ քո զէնքերի փայլը կը լինի
12 փայլաբազումների պէս: Մպառնալիքներով խոնարհեցրիր երկիրը եւ բարկութեամբ կը տկարացնես ազգերին:
13 Ելար քո ժողովրդի փրկութեան համար՝ փրկելու քո օծեալներին. մահ բերեցիր անօրէնների գլխին. կապանքներ
14 բարձրացրիր ամբողջ պարանոցն ի վեր (դադար): Ապուշ դարձնելով խորպակեցիր բռնակալների գուլխը: Նրանք
15 կը սասանուեն դրանից, կ'արձակեն իրենց երասանները ինչպէս գաղտագողի ուտող աղքատ: Ծով հանեցիր քո
16 ձիերը՝ շատ ջրեր պղտորելու: Նայեցի, եւ իմ սիրտը զարհուրեց իմ շրթների աղօթքների ձայնից, դող ընկաւ
17 ոսկորներիս մէջ, եւ փորս անհանգստացաւ ներսից: Կը հանգստանամ նեղութեան օրը, որպէսզի ելնեմ գնամ դէպի
18 իմ պանդուխտ ժողովուրդը. քանզի եթէ անգամ թզենին իր պտուղը չտայ, որթապունկը ծնունդ չունենայ, ձիթենին
19 բերք չտայ, դաշտերը կերակուր չտան, հօտերը դադարեն արածելուց, եւ մտուրների մէջ եզներ չլինեն, եւ պիտի
20 ուրախանամ Տիրոջով, ուրախանամ իմ փրկիչ Աստուծով: Տէր Աստուածն է իմ զօրութիւնը, նա կը հաստատի իմ
21 ոտքերը մինչեւ վերջ եւ ինձ բարձունք կը հանի՝ յաղթելու իր երգով»:

Սուփոնիա

Տիրոջ պատգամը, որ հասաւ Եգեկիայի որդի, Ամարիայի որդի, Գողողիայի որդի, Քուսիի որդի Սուփոնիային՝ **1**
Յուդայի երկրի արքայի՝ Անոնի որդի Յոսիայի ժամանակ: «Ամէն ինչ կը պակասի երկրի երեսից», - **2**
ասում է Տէրը: «Կը պակասի մարդ եւ անասուն, կը պակասեն երկնքի թռչուններն ու ծովի ձկները, **3**
կը վկարանան ամբարիշտները, եւ ես կը վերացնեմ անօրէններին երկրի երեսից», - ասում է Տէրը:
«Իմ ձեռքը կ'երկարեն Յուդայի երկրի վրայ, Երուսաղէմի բոլոր բնակիչներին վրայ եւ կը վերացնեմ այդպէս **4**
Բահաղի անունն ու քրմերի անունները՝ քահանաներով հանդերձ, որոնք փանիքի վրայ երկրպագում են երկնքի **5**
գօրութիւններին, նրանք, որ երդուում էին Տիրոջ՝ իրենց արքայի անունով, նրանք, որ խոստում էին Տիրոջից, **6**
նրանք, որ չէին փնտրում Տիրոջը, եւ նրանք, որ Տիրոջ կողմը չէին»: Վախեցէք Տէր Աստուծոց, քանի որ մօտիկ է **7**
Տիրոջ օրը, որովհետեւ Տէրը պատրաստեց իր զոհերը եւ հրախրեց իր հրախրեալներին: «Կը լինի այնպէս, որ **8**
Տիրոջ զոհի օրը կը պատժեն իշխաններին, թագաւորի փոխընկերները, որոնք իրենց Տէր Աստուծոց Տունը լցնում էին **9**
ամբարշտութեամբ: Այն օրը, - ասում է Տէրը, - աղաղակների ձայն կը լինի վիրատրների դռնից, **10**
գոյժ երկրորդ դռնից եւ մեծ բեկում՝ բլուրներից: Ողբացէք, Կոտորուածների թաղամասի բնակիչներ, քանի որ **11**
այդ ամբողջ ժողովուրդը նմանուց քանանացիներին, բնաջնջուցին բոլորը, ովքեր հպարտացել էին արծաթով:
Այն օրը ճրագով կը խուզարկեն Երուսաղէմը եւ կը պատժեն այն փղամարդկանց, որոնք արհամարհեցին իրենց **12**
պահպանութեանը յանձնում իրերը եւ որոնք ասում էին իրենց սրբում. «Տէրը ո՛չ բարի գործ է անում եւ ո՛չ՝ չար»:
Կը խլուի նրանց գօրութիւնը, եւ նրանց փոխընկերները կը դառնայ. փոքր կը շինեն, բայց չեն բնակուի դրանց մէջ, **13**
այգիներ կը փնկեն, բայց չեն խմի դրանց գինին»: Մօտ է Տիրոջ մեծ օրը, մօտ է եւ շաք շուրջով կը գայ, Տիրոջ օրուայ **14**
ձայնը խիստ է եւ դառն, ուժեղն է կը զգայ, այն օրը բարկութեան օր է, նեղութեան եւ վրանգի օր, թշուառութեան եւ **15**
կործանումի օր, խաւարի եւ մէգի օր, ամպի եւ մառախուղի օր, շեփոթի եւ աղաղակի օրամուր քաղաքների եւ բարձր **16**
աշտարակների դէմ: «Մարդկանց նեղութեան կը մատնեն, եւ նրանք կոյրերի պէս կ'ընթանան, քանի որ մեղանջեցին **17**
Տիրոջ դէմ եւ նրա անունը դրեցին սնոփիների վրայ, որոնք ոչնչով չկարողացան օգնել նրանց. կը թափուի նրանց **18**
արիւնը հողի նման եւ նրանց մարմինը՝ աղբի պէս»: Նրանց արծաթն ու ոսկին նրանց չի կարողանայ փրկել **18**
Տիրոջ բարկութեան օրը, եւ նրա վրէժխնդրութեան կրակով կը մաշուի ամբողջ երկիրը, որովհետեւ նա վախճան ու **19**
պագանալ կը բերի երկրի բոլոր բնակիչների վրայ:

Նաաքուեցէք եւ բնեցէք ձեզ, ով անզգամ ազգեր, քանի դեռ չէք դարձել ինչպէս անցաւ ծաղիկ, քանի **2, 2**
դեռ չի եկել Տիրոջ բարկութեան եւ սրամտութեան օրը: Փնտրեցէք Տիրոջը, երկրի բոլոր խոնարհներ, իրաւունք **3**
արեք, արդարութիւն որոնեցէք եւ պատասխան փոխեք նրանց, որովհետեւ Տիրոջ բարկութեան օրը պիտի թաքնուի:
Գազան յափշտակուած կը լինի, Ասկաղոնը կ'աւերուի, Ազգոսը միջօրէին կը կործանուի, եւ Ակկարոնը արմարից **4**
կը խլուի: Վայ ձեզ, որ բնակուում էք ծովի եզերքում, Կրեպտ կղզու բնակիչներ: Տիրոջ այս պատգամը քո դէմ է, **5**
Քանան՝ երկիրդ այլազգիների. «Ես կը գրկեմ քեզ բնակութեանից, եւ Կրեպտն հօտերի արօքավայր կը դառնայ եւ **6**
ոչխարների գոմ»: Ծովեզերքը Յուդայի փան մնացորդներին կը լինի, հօտերը այնպէս կը ճարակեն, եւ Յուդայի **7**
երկրի որդիների սիրոյն նրանք գիշերը կ'իջեւանեն Ասկաղոնի փնտրում, քանի որ նրանց այցի է եկել իրենց Տէր **8**
Աստուածը, որ վերադարձրեց նրանց գերութեանից: «Լսեցի Մովաբի նախափննքը եւ ամոնացիների թշնամանքը, **8**
որով նախափննք էին իմ ժողովուրդին եւ գոռոզաբանում էին իմ սահմանների վրայ: Դրա համար եմ ես կենդանի, - **9**
ասում է Ամենակալ Տէրը՝ Իսրայէլի Աստուածը, - որ Մովաբը Մողոմի պէս դառնայ, ամոնացիները՝ Գոմորի պէս, եւ **10**
Դամասկոսը՝ լքուած ինչպէս կալի շիւղը եւ ապականուած յախբեան: Իմ ժողովուրդի մնացորդները կը յափշտակեն **10**
նրանց, եւ իմ ժողովուրդի մնացորդները կը ժառանգեն դրանք»: Եւ դա կը պատահի նրանց՝ իրենց հպարտութեան **11**
փոխարէն, քանի որ նախափննքին եւ վախաբանեցին Ամենակալ Տիրոջը: Տէրը սարսափազդու փետրով կ'երեւայ **11**
նրանց, կը խորտակի ազգերի բոլոր աստուածներին, եւ ազգերը կ'երկրպագեն նրան՝ իւրաքանչիւր իր փրկից **12, 13**
ազգերի բոլոր կղզիներից: «Դուք է՛լ եթովպացիներ, իմ սրից էք հարուածուելու: Իմ ձեռքը կ'երկարեն հիւսիսի վրայ **12, 13**
եւ կը բնաջնջեմ ասորեստանը, Նինուէն ապականութեան կ'ենթարկեմ՝ անապարհի պէս անջրդի կը դարձնեմ, **14**
կ'արածեն նրա մէջ հօտերն ու երկրի բոլոր գազանները, գեղանախոյժներն ու ոգնիները կ'ապրեն նրա փնտրում, **14**
գազանները կ'ոռնան նրա նկուղներում, եւ հաւալուսիները՝ նրա դռների մէջ, քանի որ նրա գոռոզութիւնը մայրի **15**
ծառի պէս բարձր է»: Այսպէս է լինելու վրիժագործ քաղաքը, որ ապրում էր յոյսով, որ ասում էր իր սրբում. «Ես **15**
եմ, եւ ոչ ոք չի լինի ինձնից յետոյ»: Ինչո՞ւ գազանների ճարակ դարձաւ այն եւ ապականուեց: Իւրաքանչիւր ոք, որ **16**
պիտի անցնի նրա միջով, պիտի սուլի եւ իր գլուխը շարժի:

Ով երեւելիո՞ւ փրկեալ քաղաք, աղանի, որ ոչ ականջ դրեց Տիրոջ ձայնին եւ ոչ խրատն ընդունեց: Յոյսը չդրեց **3, 2**
Տիրոջ վրայ եւ Աստուծոն չմտնեցաւ: Նրա իշխանները առիծի պէս պիտի մռնչեն, եւ նրա դապարտները՝ արաբական **3**
գայլերի պէս, որոնք մինչեւ առաւօք ոչինչ չեն թողնում: Նրա մարգարէները այսահար են, արհամարհող: Նրա **4**
քահանաները պղծում են սրբութիւնները եւ ամբարշտանում օրէնքը խախտելով: Սակայն արդար Տէրը նրա մէջ է **5**
եւ անիրաւութիւն չի անի. ամէն առաւօք կանուխ իմ դապաստանը ի յայտ կը բերի եւ չի թաքցնի, պահանջելիս **6**
չի ճանաչում անիրաւութիւն, երբեք անիրաւութիւն չի անի եւ ապականութեամբ կը կործանի ամբարտաւաններին:
Քանդուեցին նրանց աշտարակները: «Կ'աւերեն նրանց ճանապարհները, որպէսզի ոչ ոք այլեւս երբեք դրանցով **7**
չգնայ: Կը պակասեն նրանց քաղաքները բնակիչներ չլինելու պատճառով: Ասացի, թե՛ «Վախեցէք ինձնից, իսրայր **7**
լսեցէք եւ չէք մտնի երկրի երեսից ամբողջովին, քանի դեռ կը պատժեն նրանց: Պատրաստուի՛ր, առաւօտեան վան **8**
արթնացի՛ր. ապականուեցին նրա բոլոր արդիւնքները: Դրա համար սպասի՛ր ինձ, - ասում է Տէրը, - այն օրը, **8**
երբ ուրբի կանգնեմ վկայելու: Ազգերի դէմ իմ դապաստանը կը լինի՝ բռնել թագաւորներին, նրանց վրայ թափել **9**
իմ բարկութիւնը, իմ ամբողջ բարկութիւնն ու սրամտութիւնը, քանի որ իմ վրէժխնդրութեան կրակով պիտի մաշուի **9**

9 ամբողջ երկիրը: Այն ժամանակ ժողովուրդներին կը վերադարձնեն իրենց լեզուն ըստ ազգի, որպէսզի բոլորը Տիրոջ
 10 անունը կանչեն, որպէսզի նրանք ծառայեն նրան մէկ լծի փակ: Եթովպացիների գետերից այն կողմ իմ ցրուածներին
 11 կ'ընդունեն, եւ նրանք զոհ կը մատուցեն ինձ: Այն օրը չես ամաչի քո բոլոր գործերից, որով ամբարշտացար իմ
 12, 13 գոռոզանալ իմ սուրբ լեռան վրայ: Քեզ կը թողնեն հեզ եւ խոնարհ ժողովուրդ: Իսրայէլի մնացորդները կը
 14 վախենան Տիրոջ անունից, անիրաւութիւն չեն անի, սնորհի բաներ չեն խօսի, եւ նրանց բերանում նենգ լեզու չի
 15 գտնուի, որովհետեւ նրանք կ'արածեն եւ կը մակաղեն, եւ ոչ մէկը չի լինի, որ վախեցնի նրանց»: Նրոնի, դոսպր
 Սիոնի, բարձրաձայն աղաղակի, Երուսաղէմ, ուրախացիի եւ զուարճացիի քո ամբողջ սրտով, դոսպր Երուսաղէմի,
 16 որովհետեւ Տէրը վերացրեց քեզնից քո անիրաւութիւնները, Տէրը քեզ փրկեց քո թշնամիների ձեռքից. Իսրայէլի
 17 թագաւորը՝ Տէրը, քո մէջ է, եւ դու այլեւս չարիք չես փեսնի: Այն ժամանակ Տէրը կ'ասի Երուսաղէմին. «Քաջալերուի, Սիոն,
 18, 19 թող չթուլանան քո ձեռքերը: Նզօրը՝ Տէր Աստուած, քո մէջ է եւ կը փրկի քեզ, ուրախութիւն կը բերի քեզ, կը
 20 նորոզի քեզ իր սիրով եւ ուրախ կը լինի քո մէջ զուարճութեամբ, ինչպէս փօսի օրը: Ես կը հաւաքեմ քո ցրուածներին:
 Վայ ով կը նախարի նրան: Ահա թէ ինչ կ'անեն քեզ համար այն ժամանակ. կը փրկեն ճնշուածին, մերժուածին
 կ'ընդունեն եւ նրանց պանծալի ու հռչակաւոր կը դարձնեն ամբողջ աշխարհում: Նրանք կ'ամաչեն եւ այն ժամանակ,
 երբ բարիք կ'անեն ձեզ, եւ այն ժամանակ, երբ կ'ընդունեն ձեզ, որովհետեւ անուանի եւ պանծալի կը դարձնեն ձեզ
 երկրի բոլոր ազգերի մէջ՝ ձեր աչքերի առաջ փոխելով ձեր գերութեան վիճակը», - ասում է Տէրը:

Անգլ

Դարեհ արքայի երկրորդ փարում, վեցերորդ ամսուայ, որ ամսվա առաջին օրն էր, Տիրոջ պարգամը հասաւ **1**
Անգլ մարգարէի միջոցով եւ ասաց. «Խօսի՛ր Յուդայի ազգից Սաղաթիէլի որդու՝ Զորոբաբէլի հետ, եւ **2**
մեծ քահանայ Յոսեդէկի որդու՝ Յեսուի հետ եւ ասա՛ւ. «Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. այդ ժողովուրդն **3**
ասում է, թէ չի հասել Տիրոջ փունը շինելու ժամանակը»: Տիրոջ պարգամը հասաւ Անգլ մարգարէի **4**
միջոցով եւ ասաց. «Միայն ձեզ համար է եկել գմբէթաւոր փներում ապրելու ժամանակը, մինչ իմ փունը աւերակ **5, 6**
է: Արդ, այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. դարձրէ՛ք ձեր սիրտը ձեր ճանապարհները: Շար էիք վարում եւ **7**
քիչ էիք հաւաքում, ուրում էիք, բայց չէիք յազնում, խմում էիք, բայց յագուրդ չէիք սպանում, հագնում էիք, բայց **8**
չէիք փաքանում դրանցով, եւ ով իր վարձն էր հաւաքում, ծակ փոսակների մէջ էր հաւաքում: Այսպէս է ասում **9**
Ամենակալ Տէրը. դրէ՛ք ձեր սիրտը ձեր ճանապարհների վրայ: Բարձրացէ՛ք լեռը, փայտ կտրեցէ՛ք եւ շինեցէ՛ք **10**
փունը. եւ հաճոյք կը զգամ նրանով եւ կը փառաւորուեմ, - ասում է Տէրը: Շափին սպասեցիք, եւ քիչը եղաւ, եւ **11**
ինչ որ դուք փուն փարաք, եւ դուրս թափեցի: Այդ պարճառով այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. «Քանի որ իմ **12**
փունը աւերակ է, եւ դուք շփապում էք իւրաքանչիւրդ իր փունը: դրա համար երկինքը կը զլանայ քո անձրեւը, **13, 14**
իսկ երկիրը չի փայ: Ես սուր կը բերեմ երկրի վրայ, ցորենի ու գինու վրայ, իւրի ու երկրի բոլոր բոյսերի վրայ, **15**
մարդդկանց ու անասունների վրայ եւ նրանց ձեռքերի բոլոր վաստակների վրայ: Յուդայի ազգից Սաղաթիէլի որդի **16**
Զորոբաբէլը, եւ քահանայ Յոսեդէկի որդի Յեսուն եւ ժողովրդի բոլոր մնացածները լսեցին իրենց Տէր Աստուծու ձայնը **17**
եւ Անգլ մարգարէի պարգամները, ինչպէս որ նրանց Տէր Աստուծոյ նրան ուղարկեց նրանց մօտ. եւ ժողովուրդը **18**
վախեցաւ Տիրոջից: Եւ Տիրոջ պարգամաբեր Անգլն ասաց ժողովրդին. «Տէրն ասում է, եւ ձեզ հետ եմ»: Եւ Տէրն **19, 20**
արթնացրեց Յուդայի ազգից Սաղաթիէլի որդի Զորոբաբէլի ոգին, մեծ քահանայ Յոսեդէկի որդու՝ Յեսուի ոգին եւ **21**
Վեցերորդ ամսի քսանչորսին Դարեհ արքայի երկրորդ փարում, եօթներորդ ամսում, ամսի քսանմեկերորդ օրը, **22**
Տէրը խօսեց Անգլ մարգարէի միջոցով եւ ասաց. Ասա Յուդայի ազգից Սաղաթիէլի որդի Զորոբաբէլին, մեծ քա- **23**
հանայ Յոսեդէկի որդի Յեսուն եւ ժողովրդի բոլոր մնացորդներին. «Ո՛վ է ձեզանից փետել այս Տունը իր նախկին **24**
փառքի մէջ եւ իհնա ինչպիսի՛ն էք փետնում այն՝ կարծես ոչինչ չլինի ձեր առջեւ: Իսկ արդ, զօրացի՛ր դու, Զորոբաբէլ,
- ասում է Տէրը, - զօրացի՛ր, մեծ քահանայ Յոսեդէկի որդի Յեսուն, եւ թող զօրանայ այդ երկրի ամբողջ ժողովուրդը,
- ասաց Տէրը, - գործի՛ անցէք, որովհետեւ եւ ձեզ հետ եմ, - ասում է Ամենակալ Տէրը: Քաջալերուեցէ՛ք, - ասում **25**
է Ամենակալ Տէրը, - այն խօսքով, որ եւ կնքեցի ձեզ հետ եզիպպացիների երկրից դուրս գալիս, եւ իմ հոգով, որ **26**
կայ ձեր մէջ: Դարձեալ պիտի սասանի երկինքն ու երկիրը, ծովն ու ցամաքը միաժամանակ պիտի ցնցեմ բոլոր **27**
ազգերին, այսպէս պիտի գան բոլոր ազգերի ընտիր-ընտիր ինչքերը, եւ ես պիտի լցնեմ այդ փունը փառքով, - ասում **28**
է Ամենակալ Տէրը: - Իմն է արծաթը, իմն է ոսկին, - ասում է Ամենակալ Տէրը, - որպէսզի այդ Տան վերջին փառքը **29**
լինի աւելի մեծ, քան նախկին փառքը, - ասում է Ամենակալ Տէրը: - Ես այս փեղին խաղաղութիւն պիտի փամ, - **30**
ասում է Ամենակալ Տէրը, - հոգով խաղաղութիւն՝ որպէս փրկութիւն բոլոր նրանց, ովքեր կ'աշխատեն վերականգնել **31**
այդ փաճարը: Իններորդ ամսի քսանչորսին, Դարեհի երկրորդ փարում, Տիրոջ պարգամը հասաւ Անգլ մարգարէին **32**
եւ ասաց. «Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. հարցրու օրէնքը այդ քահանաներից եւ ասա՛ւ. «Եթէ մի մարդ սրբա- **33**
գործուած միս փանի իր հագուստի քղանցքի մէջ, եւ իր հագուստը դիպչի հացին, կամ թանին, կամ գինուն, կամ **34**
խոլին, կամ բոլոր կերակուրներին, մի՛թէ դա կը սրբանայ»: Քահանաները պարասխանեցին եւ ասացին. Ոչ: Եւ **35**
Անգլն ասաց. «Եթէ հոգով պիղծն ու անտուրբը մօտենայ բոլոր այդ բաներին, մի՛թէ դա կը պղծուի»: Քահանաները **36**
պարասխանեցին եւ ասացին. «Կը պղծուի»: Պարասխանեց Անգլն եւ ասաց. «Այդպէս էլ այս ժողովուրդը, այդպէս **37**
էլ այս ազգը իմ առաջ, - ասում է Տէրը, - այդպէս էլ նրանց ձեռքերի բոլոր գործերը. ինչ որ մօտենայ այնպէս, կը **38**
պղծուի՝ նախկինում իրենց արած յափշտակութիւնների պարճառով. եւ նրանք կը մորմոքան իրենց չար գործերի **39**
պարճառով, քանի որ դուք հրապարակաւ արում էիք յանդիմանողներին»: Եւ արդ, մրաժեցէ՛ք, թէ այս օրուանից **40**
եւ աւելի առաջ, երբ դեռ Տիրոջ այդ փաճարի քարը քարի վրայ չէր դրուել, ո՛վ էիք, երբ ձեր անանների մէջ քսան **41**
քռո գարի էիք լցնում, բայց փասը փոս էր լինում, ձեր հնձանների մէջ խաղող էիք լցնում՝ յիսուն մար գինի հանե- **42**
լու համար, բայց քսան էր լինում: Նարուածեցի ձեզ անպարտութեամբ, խորշակով ու կարկտով, խորտակեցի ձեր **43**
ձեռքերի բոլոր գործերը բայց դուք չդարձաք դէպի ինձ, - ասում է Տէրը: Մրաժեցէ՛ք ձեր սրտում, թէ ինչ է լինելու **44**
այսօրուանից եւ յետոյ, իններորդ ամսուայ քսանչորսերորդ օրից, եւ այն օրուանից, երբ դրուեց Տիրոջ այդ փաճարի **45**
հիմքը: Մրաժեցէ՛ք ձեր սրտում, գուցէ այնպէս լինի, որ ձեր կալի, որթափունի, թզենու, նռնենու եւ ձիթենու վրայ, **46**
բերք չլինի. այսօրուանից եւեթ եւ պիտի օրհնեմ, որ լինի»: Տիրոջ պարգամը հասաւ նորից Անգլ մարգարէին ամսի **47**
քսանչորսին եւ ասաց. «Ասա՛ Յուդայի ազգից Սաղաթիէլի որդի Զորոբաբէլին. դարձեալ պիտի սասանեմ երկինքն **48**
ու երկիրը, ծովն ու ցամաքը, պիտի կործանեմ թագաւորների գահերը, պիտի խորտակեմ թագաւորների գորութիւ- **49**
նը, պիտի կործանեմ կառքերն ու հեծեալներն: Երկվարներն ու նրանց հեծեալները պիտի ընկնեն իւրաքանչիւրն **50**
իր եղբօր սրով: Այն օրը, - ասում է Ամենակալ Տէրը, - Սաղաթիէլի որդի Զորոբաբէլ, եւ քեզ իմ ծառային, պիտի **51**
վերցնեմ եւ հաստատեմ որպէս կնիք, քանի որ դու հաճոյ եղար ինձ», - ասում է Ամենակալ Տէրը: **52**

Զաքարիա

1 **Դ**արեհ արքայի երկրորդ փարուայ ութերորդ ամսին Տիրոջ խօսքը հասաւ Ադրովի որդի Բարաքէի որդուն՝
2, 3 Զաքարիա մարգարէին եւ ասաց. «Տէրը մեծ ցասումով բարկացաւ ձեր հայրերի վրայ: Դու կ'ասես
4 նրանց. այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. «Դարձէք դէպի ինձ, - ասում է Զօրութիւնների Տէրը, - եւ
5 պախարակում էին առաջին մարգարէները՝ ասելով, թէ այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. «Եր դարձէք ձեր բոլոր
6 չար ճանապարհներից եւ ձեր չար ընթացքից»: Բայց նրանք չսեցին, ականջ չդրեցին՝ լսելու ինձ, - ասում է Տէրը:
7 Ո՛ր են ձեր հայրերը, մարգարէները, միթէ յաւիտեա՛ն ապրեցին: Բայց իմ խօսքն ու իմ օրէնքը ընդունեցէ՛ք, որ ես
8 իմ հոգով պապուիրում եմ իմ ծառաներին, որ այցելեցին ձեր հայրերին»: Նրանք պատասխան փութեցին եւ ասացին.
9 «Ինչպէս որ Ամենակալ Տէրը կարգադրեց անել ըստ մեր ճանապարհների եւ ըստ մեր ընթացքի, նոյնպէս արեց
10 եւ մեզ»: Տասնմէկերորդ ամսի, որ նոյն ինքը Արաց ամիսն է, քսան եւ չորսին, Դարեհի երկրորդ փարում, Տիրոջ
11 ձայնը հասաւ Ադրովի որդի Բարաքէի որդի Զաքարիա մարգարէին եւ ասաց. «Գիշերը ես մի փտսիլք ունեցայ.
12 ահա մի մարդ, որ աշխտար ձի էր հեծած, կանգնած էր երկու անտառախիտ լեռների միջեւ, իսկ նրա յետեւում կային
13 աշխտար ձիեր՝ պուրաւոր եւ սպիտակ: Ես ասացի. «Ի՛նչ են դրանք Տէ՛ր»: Եւ Նրեշփակը, որ խօսում էր ինձ հետ,
14 ասաց. «Ես քեզ ցոյց կրամ, թէ ինչ են դրանք»: Պատասխանեց այն մարդը, որ կանգնած էր լեռների միջեւ,
15 եւ ասաց ինձ. «Դրանք այն են, որոնց Տէրն ուղարկեց՝ շրջելու երկրում»: Մրանք պատասխան փութեցին Տիրոջ
16 Նրեշփակին, որ կանգնած էր լեռների միջեւ, եւ ասացին. «Շրջեցինք ամբողջ երկիրը, եւ ահա երկիրն ամբողջ
17 բնակեցում է եւ հանդարտ»: Պատասխանեց Նրեշփակը եւ ասաց. «Տէր Ամենակալ, մինչեւ երբ չես ողորմելու
18 Երուսաղէմին եւ Յուդայի երկրի քաղաքներին, որոնց այս եօթանասուն փարի է, ինչ անփես ես արել»: Ամենակալ
19 Տէրը պատասխանեց Նրեշփակին, որ խօսում էր ինձ հետ, ասում բարութեան եւ մխիթարութեան խօսքեր: Եւ
20 Նրեշփակը, որ խօսում էր ինձ հետ, ասաց. «Աղաղակիր եւ ասա՛. այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. «Ես խիստ
21 նախանձախնդիր եմ Երուսաղէմի եւ առաւել եւս Սիոնի համար, եւ սաստիկ բարկացած եմ այն ազգերի դէմ, որոնք
22 միասին յարձակուեցին նրանց վրայ: Այն բանի փոխարէն, որ ես փոքր-ինչ բարկացել էի նրանց դէմ, նրանք միասին
23 յարձակուեցին չարիքներ գործելու համար»: Դրա համար այսպէս է ասում Տէրը. «Գթութեամբ կը դառնամ դէպի
24 Երուսաղէմ, եւ իմ փունը վերստին կը շինուի, - ասում է Ամենակալ Տէրը - վերստին սահման կը գծուի Երուսաղէմի
25 շուրջ»: Եւ Նրեշփակը, որ խօսում էր ինձ հետ, ասաց. «Աղաղակիր եւ ասա՛. այսպէս է ասում Տէրը. «Դարձեալ
26 քաղաքներ կը լցուն բարութեամբ, Տէրը կ'ողորմի Սիոնին եւ նորից բարեհաճ կը լինի Երուսաղէմի հանդէպ»: Ես
27 բարձրացրի իմ աչքերը եւ փեսայ. ահա չորս եղջիրներ. եւ ասացի Նրեշփակին, որ խօսում էր ինձ հետ. «Ի՛նչ են
28 դրանք, Տէ՛ր»: Ասաց ինձ. «Դրանք այն եղջիրներն են, որ ցիրուցան արին Յուդայի երկիրը եւ Իսրայէլը»: Եւ Տէրը
29 ցոյց փութեց ինձ չորս հիւսներ. եւ ասացի. «Իսկ դրանք ի՛նչ անելու են զալիս»: Ասաց ինձ. «Դրանք այն եղջիրներն
30 են, որոնք ցիրուցան արին Յուդայի երկիրը եւ խորակեցին Իսրայէլը. եւ նրանցից ոչ ոք չբարձրացրեց իր գլուխը:
31 Իսկ սրանք եկել են սրելու իրար դէմ այդ չորս եղջիրները՝ այն ազգերը, որոնք եղջիր բարձրացրին Տիրոջ երկրի
32 վրայ եւ ցիրուցան արին այն»:

2, 2 **Բ**արձրացրի իմ աչքերը եւ փեսայ. ահա մի մարդ, որ իր ձեռքում ուներ երկրաչափի լար. ասացի նրան. «Ո՛ր
3 ես գնում»: Ասաց ինձ. «Գնում եմ չափելու Երուսաղէմը եւ փեսնելու, թէ որքա՛ն է նրա լայնութիւնը եւ որքա՛ն
4 երկարութիւնը»: Եւ ահա Նրեշփակը, որ խօսում էր ինձ հետ, կանգնած էր այնպէղ. մի ուրիշ Նրեշփակ ելաւ
5 նրան ընդառաջ եւ ասաց նրան. «Գնա՛, խօսիր այդ երկրասարդի հետ եւ կ'ասես. «Երուսաղէմը իր մէջ եղող
6 մարդկանց եւ անասունների առաքութիւնից կը դառնայ պողոտից»: «Ես հրեղէն պարիսպ կը լինեմ նրա շուրջը
7 եւ կ'ապրեմ նրա մէջ իր փառքի համար», - ասում է Տէրը: «Նէ՛յ, հէ՛յ, փախէ՛ք հիւսիսի երկրից, - ասում է Տէրը, -
8 քանզի երկնքի չորս կողմերից պիտի հաւաքեմ ձեզ, - ասում է Տէրը: Դէպի Սիոն դիմելով՝ փրկեցէ՛ք ձեզ, Բաբելոնի
9 դարեր բնակիչներ»: Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը: Փառքի յետեւից նա ուղարկեց ինձ այն ազգերի մէջ, որոնք
10 կողոպտեցին ձեզ, քանի որ, ով որ մօտենում է ձեզ, նման է նրան, ով հարուածում է իր աչքի բիբին: Ահաասիկ ես
11 իմ ձեռքը կը փարածեմ նրանց վրայ, նրանց ծառայեցողները աւար կը դառնան, եւ դուք կ'իմանաք, թէ Ամենակալ
12 Տէրն ուղարկեց ինձ: «Խնդա՛ եւ ուրախացիր, դուստր Սիոնի, քանի որ ահա ես կը գամ եւ կը բնակուեմ քո մէջ, -
13 ասում է Տէրը, - եւ այդ օրը շար ազգեր կ'ապաւինեն Տիրոջը, նրա ժողովուրդը կը դառնան ու կը բնակուեն քո
14 մէջ»: Երբ դա պատահի, դու կ'իմանաս, թէ Ամենակալ Տէրն ուղարկեց ինձ քեզ մօտ: Տէրը կը ժառանգի Յուդայի
15 երկիրը որպէս իր բաժինը սուրբ երկրում, նա նորից բարեհաճ կը լինի Երուսաղէմի հանդէպ, եւ ամէն մարմին
16 երկիւղ կը կրի Տիրոջից, քանի որ նա արթնացել է իր սուրբ ամպերի միջից:

3 **Տ**էրը ցոյց փութեց ինձ Յեսու մեծ քահանային, որ կանգնած էր Տիրոջ Նրեշփակի առաջ. եւ սպասան կանգնած
2 էր նրա աջ կողմում՝ նրան հակառակուելու համար: Տէրն ասաց սպասանային. «Տէրը կը սաստիկ քեզ, սպասանայ,
3 Տէրը, որ ընտրեց Երուսաղէմը, կը սաստիկ քեզ. արդեօք նա կրակից փրկուած կ'ստանան մի փայտ չէ՛»: Եւ
4 Յեսուն, որ կեղտոտ հագուստներ էր հագել, կանգնած էր Տիրոջ Նրեշփակի առաջ: Նրեշփակը պատասխան փութեց
5 եւ ասաց նրանց, որոնք կանգնած էին նրա առաջ. «Նանեցէ՛ք կեղտոտ հագուստները նրա վրայից»: Եւ ասաց
6 նրան. «Ահա վերացրի քեզից քո անօրէնութիւնները: Պարեգօ՛ր հագցրէք նրան եւ սուրբ խոյր դրէք նրա գլխին»:
7 Սուրբ խոյր դրեցին նրա գլխին եւ հագուստ հագցրին նրան: Տիրոջ Նրեշփակը կանգնած էր: Տիրոջ Նրեշփակը
8 վկայութիւն փութեց Յեսուին եւ ասաց. այսպէս ասաց Ամենակալ Տէրը. «Եթէ իմ ճանապարհներով գնաս եւ պահես
9 իմ հրամանները, դու կը լինես դարաւորը իմ Տան. եւ մեծ պահես իմ գաղթները, քեզ կը դարձնեմ մէկը նրանցից,
10 որոնք ահա շրջում են դրանց մէջ: Բայց լսիր, Յեսու մեծ քահանայ, դու եւ քո մերձաւորները, որ նստած են քո
11 առաջ, քանզի նրանք գիտակ կանխապես մարդիկ են: Ահա ես բերում եմ իմ ծառային՝ Շառաւիղին, քանի որ այն
12 քարի վրայ, որ դրեցի Յեսուի դիմաց, եօթը աչքեր կան. ահա ես խորխորապ պիտի փորեմ, - ասում է Ամենակալ

Տէրը, - եւ պիտի շոշափեն այդ երկրի ամբողջ անօրէնութիւնը մէկ օրում: Այն օրը, - ասում է Ամենակալ Տէրը, - 10 բոլորդ պիտի կանչէք, իւրաքանչիւրն իր ընկերոջը, որթաբունակի եւ թզնու փակ»:

Եւ հրեշտակը, որ խօսում էր ինձ հետ, դարձաւ եւ արթնացրեց ինձ, ինչպէս մարդ արթնանում է իր քնից, եւ 4
ասաց ինձ. «Ի՞նչ ես փեսնում դու»: Ես ասացի. «Ահա փեսնում եմ ոսկեձոյլ մի աշտանակ եւ նրա վրայ գունդ. գնդի 2
վրայ՝ եօթը ճրագ, ճրագների վրայ՝ եօթը բերաններ»: Աշտանակի վրայ կային երկու ձիթենիներ, մէկը՝ վառուած 3
գնդի աջ կողմում եւ մէկը՝ ձախ կողմում: Հրեշտակին, որ խօսում էր ինձ հետ, ես հարցրի եւ ասացի. «Ի՞նչ են 4
դրանք, Տէր»: Հրեշտակը, որ խօսում էր ինձ հետ, պարասխասն փուտեց եւ ասաց ինձ. «Չգիտեմ ինչ են դրանք»: Ես 5
ասացի. «Ո՛հ, Տէր»: Պարասխասն փուտեց Հրեշտակը եւ ասաց ինձ. «Սա Տիրոջ խօսքն է Զօրաբարեւի՜ն ասուած ոչ 6
թէ մե՛ծ գօրութեամբ եւ ուժգնութեամբ, այլ իմ հոգով, - ասում է Ամենակալ Տէրը: - Ո՛վ ես դու՜ մե՛ծ լեռ, որ կանգնած 7
ես Զօրաբարեւի առաջ, ես կը հանեմ ժառանգութեան քարը՝ շնորհների հաւասարութիւն շնորհելու նրան»: Տիրոջ 8
խօսքը հասաւ ինձ եւ ասաց. «Զօրաբարեւի ձեռքերը հիմք գցեցին այս Տանը եւ նրա ձեռքերն էլ կը կանգնեցնեն 9
դա»: Երբ դա պարահի, դու կ'իմանաս, թէ Ամենակալ Տէրն ուղարկեց ինձ քեզ մօտ: Արդարեւ, ո՞վ է նա, որ 10
արհամարհեց փոքր գործերը եւ պիտի խնայայ. պիտի փեսնեն անագէ քարը Զօրաբարեւի ձեռքին. սրանք են այն
եօթը աչքերը, որ նայում են ամբողջ երկրին»: Պարասխասնեցի եւ ասացի նրան. «Իսկ ի՞նչ են երկու ձիթենիները, 11
որ կան աշտանակի աջ եւ ձախ կողմերում»: Կրկին հարցրի եւ ասացի նրան. «Ի՞նչ են ձիթենու այն երկու ուրերը, 12
որոնք երկու ոսկեայ ճրագաբերանների՝ երկու խողովակների միջոցով հեղում են ոսկեգոյն իւղը»: Ասաց ինձ. 13
«Չգիտեմ ինչ են դրանք»: Ես ասացի. «Ո՛հ, Տէր»: Եւ Նա ասաց ինձ. «Դրանք պարարտութեան որդիներն են, որ
կանգնած են ամբողջ աշխարհի Տիրոջ առաջ»:

Դարձեալ բարձրացրի աչքերս եւ փեսայ. ահա մի թռչող գերանդի: Հրեշտակն ասաց ինձ. «Ի՞նչ ես փեսնում»: 5, 2
Ասացի. «Թռչող գերանդի եմ փեսնում՝ քսան կանգուն երկարությամբ եւ փառը կանգուն լայնությամբ»: Ասաց ինձ. 3
«Դա այն անէծքն է, որ փարածում է ամբողջ երկրի երեսին, որովհետեւ ամէն գողի մահացու պատիժը դրանով
պիտի իրագործուի, եւ դրանով պիտի լինի բոլոր նրանց մահացու վրէժը, ովքեր սուտ են երդում»: «Ես պիտի 4
հանեմ դա, - ասում է Ամենակալ Տէրը, - եւ այն պիտի մտնի գողերի փունը եւ նրանց փունը, որոնք սուտ երդում
են անում իմ անունով. պիտի մնայ նրանց փանը եւ պիտի սպառի այն, նրա փայտն ու քարերը»: Եւ Հրեշտակը, 5
որ խօսում էր ինձ հետ, վեր կացաւ եւ ասաց ինձ. «Նայի՛ր քո աչքով եւ փես այն, ինչ դուրս է գալիս»: Ես ասացի. 6
«Ի՞նչ է»: Ասաց ինձ. «Դա կշռաչափ է, որ ելնում է». եւ շարունակեց. «Դա նրանց անիրաւութիւնն է ամբողջ երկրով
մէկ»: Եւ ահա մի կապարէ կշեռք բարձրացաւ. մի կին նստած էր նրա մի թաթի մէջ: Հրեշտակն ասաց. «Դա է 7, 8
անիրաւութիւնը»: Եւ նրան գցեց կշեռքի մէջ ու կապարէ քարը դրեց նրա բերանին: Ես բարձրացրի իմ աչքերը 9
եւ փեսայ. ահա երկու կանայք էին ելնում. հողով կար նրանց թետերի մէջ, եւ նրանց թետերը յոպպի թետերի պէս
էին: Նրանք կշեռքը բարձրացրին երկնքի ու երկրի միջէ: Ես ասացի Հրեշտակին, որ խօսում էր ինձ հետ. «Ո՞նր 10
են փանում նրանք կշեռքը»: Նա ասաց ինձ. «Տանում են բաբելացիների երկիրը՝ նրանց համար փուն շինելու, փեղ
պապրաստելու. եւ այն դնելու են այնպէս՝ պապրաստում իր փեղի վրայ»:

Դարձեալ բարձրացրի աչքերս եւ փեսնում էի. ահա չորս կառքեր դուրս էին գալիս լեռների արանքից, եւ լեռները 6
պղնձեայ լեռներ էին: Առաջին կառքին լծուած էին աշխէտ ձիեր, երկրորդ կառքին՝ սեւ ձիեր, երրորդ կառքին՝ 2, 3
սպիտակ ձիեր, եւ չորրորդ կառքին՝ պէսպէս, պուրաւոր ձիեր: Ես հարցրի եւ ասացի Հրեշտակին, որ խօսում էր
ինձ հետ. «Ի՞նչ են դրանք, Տէր»: Հրեշտակը, որ խօսում էր ինձ հետ, պարասխասն փուտեց եւ ասաց. «Դրանք 5
երկնքի չորս հողմերն են, որ ելնում են կանգնելու ամբողջ աշխարհի Տիրոջ առաջ»: Այն կառքը, որին սեւ ձիեր
էին լծուած, գնում էր դէպի հիւսիսի երկիր, սպիտակ ձիերինը՝ նրա յեթեւից, աշխէտ ձիերինը գնում էր դէպի 7
հարաւի երկիր, իսկ պուրաւոր ձիերինը ելնում ու ձգւում էր շրջել ամբողջ երկրում: Եւ Տէրն ասաց. «Գնացէ՛ք եւ
շրջեցէ՛ք երկրով մէկ»: Եւ նրանք շրջեցին երկրով մէկ: Տէրը ձայն փուտեց եւ ասաց ինձ. «Ահա, նրանք, որ գնում են 8
դէպի հիւսիսի երկիր, հանգցրին իմ բարկութիւնը հիւսիսի երկրի նկատմամբ»: Տիրոջ խօսքը հասաւ ինձ եւ ասաց. 9
«Դու ինձ համար կը վերցնես գերութեան մէջ գրնուող այդ իշխաններից, պիտանի մարդկանցից եւ գիտուններից
եւ այն օրը կը մտնես Սովոնիայի որդի Յոսիայի փունը, որ եկել է Բաբելոնից: Ոսկի եւ արծաթ կը վերցնես, 10, 11
պակնեմ կը պարարաստես, կը դնես Յոսեֆէկ մե՛ծ քահանայի որդի Յետուի գլխին եւ կ'ստես նրան, թէ այսպէս
ասաց Ամենակալ Տէրը. «Ահա այն մարդը, որի անունը Շառաիօ է, նա պիտի ծագի իր արմաքից եւ պիտի շինի
Տիրոջ փաճարը: Նա քաջութիւն պիտի սքանայ, պիտի նստի եւ փրիի իր այթոռին: Նրա աջ կողմում պիտի լինի 13
քահանայ եւ խաղաղութեան խորհուրդ՝ երկուսի միջեւ: Այդ պակնը պիտի լինի նրանց համար, ովքեր ապաւինում
են նրան, արժանի են նրան, ովքեր ճանաչում են այն, նաեւ Սովոնիայի որդու շնորհների համար եւ Տիրոջ փաճարի 14
երգերի համար»: Եւ նրանք, ովքեր հեռու են, պիտի գան ու շինեն Տիրոջ փաճարը, եւ դուք պիտի իմանաք, թէ 15
Ամենակալ Տէրն ուղարկեց ինձ ձեզ մօտ: Այս բանը պիտի կատարուի, եթէ դուք ջանադիր ականջ դնէք ձեր Տէր
Աստծու ձայնին:

Դարեւ թագաւորի չորրորդ փարում, իններորդ ամսի՝ Քաաղեւ ամսի չորրորդ օրը Տիրոջ խօսքը հասաւ Զա- 7
բարիային: Բեթէլից Մարասար ու Աբուսաղ թագաւորները եւ իրենց մարդիկ ուղարկուեցին աղաչելու Տիրոջը եւ 2, 3
ասելու քահանաներին, որոնք Ամենակալ Տիրոջ փաճարում էին, նաեւ մարգարէներին, թէ մտնա՞յն այնպէս
հինգե- 4
րորդ ամսում սրբութիւն անելու կարգը, որ անում էին շաք փարիներ: Զօրութիւնների Տիրոջ խօսքը հասաւ ինձ
եւ ասաց. «Խօսի՛ր այդ երկրի ժողովրդի եւ քահանաների հետ եւ կ'ստես. «Երբ դուք ծոմ էիք պահում եւ ողբում 5
ահա եօթանասուն փարի շարունակ, հինգերորդ կամ եօթներորդ ամիսներին, մի՞թէ ինձ համար էիք ծոմ պահում.
Երբ ուրում էիք եւ խմում, մի՞թէ դուք ձեզ համար էիք ուրում եւ խմում»: Սրանք չէ՛ն այն խօսքերը, որ խօսեց 6, 7
Տէրը իր նախկին մարգարէների միջոցով, երբ դե՛ռ շէն էր Երուսաղէմը, բարիքներով լի, եւ բնակեցուած էին նրա
շուրջը գրնուող թէ՛ լեռնային եւ թէ՛ դաշտային քաղաքները: Տիրոջ խօսքը հասաւ Զաբարիային եւ ասաց. այսպէս 8, 9
է ասում Ամենակալ Տէրը. «Արդար դպրով դպրեցէ՛ք, ողորմութիւն եւ գթութիւն արեք իւրաքանչիւրն իր եղբորը:
Մի՛ կեղեքէ՛ք այրում, որբին, պանդխտին եւ փնանկին: Թող ոչ ոք իր սրտում ոխ չպահի իր ընկերոջ դէմ՝ նրա 10
գործած չարիքների համար»: Բայց նրանք լսել չուզեցին, այլ յիմարաբար իրենց թիկունքը շրջեցին եւ ծանրացրին 11

12 իրենց ականջները՝ չստելու համար: Նրանք իրենց սրբերը անհնազանդ դարձրին՝ չստելու համար իմ օրէնքներն ու
 13 խօսքերը, որ ուղարկեց Ամենակալ Տէրն իր Նոգով՝ նախորդ մարգարէների միջոցով, ուստի մեծ բարկութիւն եղաւ
 14 Ամենակալ Տիրոջ կողմից: «Եւ այնպէս պիտի լինի, որ, օրինակ, ինչպէս մէկը խօսում, եւ նրան չեն լսում, այնպէս
 15 էլ նրանք պիտի կանչեն, եւ ես չեմ լսելու նրանց», - ասում է Ամենակալ Տէրը: «Նրանց պիտի ցրեն բոլոր ազգերի
 16 մէջ, որոնց չեն ճանաչում, եւ երկիրը պիտի աւերուի նրանցից յետոյ, որովհետեւ ոչ ոք չի լինելու, որ դուրս ելնի եւ
 վերադառնայ: Նրանք ընկրեալ երկիրը ապականութիւն դարձրին»:

8, 2 Ամենակալ Տէրը խօսքն ուղղեց ինձ եւ ասաց. այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. «Ես նախանձով լցուեցի Երու-
 3 սաղէմի համար, մեծ խանդով նախանձեցի Սիոնի համար, մեծ բարկութեամբ նախանձեցի նրա համար»: Այսպէս
 է ասում Տէրը. «Ես պիտի վերադառնամ Սիոն եւ բնակուեմ Երուսաղէմում, Երուսաղէմը պիտի կոչեն ճշմարիտ քա-
 4 դաք, եւ Ամենակալ Տիրոջ լեռը՝ Սուրբ լեռ»: Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. «Գարձեալ ծերունիներ եւ պառաւներ
 5 պիտի նստեն Երուսաղէմի հրապարակներում, ապրած օրերի շարքի մասին՝ ամէն մէկը ցույց իր ձեռքին: Քաղաքի
 6 հրապարակները պիտի լցուն փղաներով ու աղջիկներով, որոնք պիտի խաղան նրա հրապարակներում»: Այսպէս
 է ասում Ամենակալ Տէրը. «Եթէ այդ ժողովրդի մնացորդների համարայն օրերին դժուար որեւէ բան լինի, ապա
 7 մի՞թէ ինձ համար էլ պիտի դժուար լինի դա», - ասում է Ամենակալ Տէրը: Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. «Ահա
 8 ես պիտի փրկեմ իմ ժողովրդին արեւելեան երկրից եւ արեւմտեան երկրից, Պիտի բերեմ նրանց եւ բնակեցնեմ
 Երուսաղէմում, նրանք ինձ համար ժողովուրդ պիտի լինեն, իսկ ես նրանց համար՝ Աստուած ճշմարտութեամբ եւ
 9 արդարութեամբ»: Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. «Ձեր ձեռքերը պիտի գորանան, դուք, որ այժմ լսում էք մար-
 10 գարէների այս խօսքերը այն օրից ի վեր, երբ նրանք եղել են Ամենակալ Տիրոջ փանջ՝ նրա փաճարի հիմնարկէքը
 կապարելու եւ ապա այն կառուցելու ժամանակ: Այդ օրերից առաջ վարձ չէին փալիս մարդո՞ւ իր աշխատանքի
 համար, եւ ոչ էլ յարգի էր վարձը անասունների համար, խաղաղութիւն էլ չկար եկողի ու գնացողի համար՝ թշնամու
 11 փում նեղութիւնից, քանի որ ես թշնամացրել էի բոլոր մարդկանց՝ իւրաքանչիւրին հանելով իր ընկերոջ դէմ: Բայց
 ես հիմա այդ ժողովրդի մնացորդների համար չեմ լինելու այնպէս, ինչպէս առաջին օրերին էի, - ասում է Ամենակալ
 12 Տէրը, - այլ խաղաղութիւն եմ փալու նրան: Այգին իր պտուղն է փալու, հողը փալու է իր բերքը, երկինքն իր ցօղն
 13 է փալու, եւ ես իմ ժողովրդի մնացորդներին եմ փալու այս բոլորը իբրեւ ժառանգութիւն: Ո՛վ Յուդայի փունդ եւ
 Իսրայէլի փունդ, դուք, որ անէ՞ք էիք ազգերի մէջ, պիտի այնպէս լինի, որ ես նոյնպէս ձեզ պիտի փրկեմ, եւ դուք
 14 օրինութիւն պիտի դառնաք. քաջալերուեցէ՛ք, եւ թող գորանան ձեր ձեռքերը»: Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը.
 «Ինչպէս խորհեցի ձեզ չարչարել(քանի որ ձեր հայրերը բարկացրին ինձ, - ասում է Ամենակալ Տէրը, եւ ես չզօջացի),
 15 այնպէս էլ ես վերստին մրաժել ու վճռել եմայս օրերին բարիք անել Երուսաղէմին եւ Յուդայի փանջ: Քաջալերու-
 16 եցէ՛ք: Սրանք են այն բաները, որ պիտի անէք. թող ամէն մէկը ճշմարտութիւն ասի իր ընկերոջը. խաղաղութեան
 17 դարապահ եւ արդար դար արեք ձեր դռներին. թող ամէն մէկը իր սրտում չարիք չտորի ընկերոջ դէմ. մի՛ սիրէք
 18 սուտ երդումը, որովհետեւ ես արեցի այս բոլորը», - ասում է Ամենակալ Տէրը: Ամենակալ Տէրը խօսքն ուղղեց ինձ
 19 եւ ասաց. այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. «Չորրորդ ամսի պահեցողութիւնը, հինգերորդի պահեցողութիւնը,
 եօթներորդի պահեցողութիւնը, փասներորդի պահեցողութիւնը խնդութեան, ուրախութեան եւ բարութեան փօներ
 պիտի դառնան Յուդայի փան համար, բայց դուք ուրախ եղէք եւ սիրեցէ՛ք ճշմարտութիւնն ու խաղաղութիւնը»:
 20 Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. «Գարձեալ շար ժողովուրդներ եւ շար քաղաքների բնակիչներ պիտի գան Ե-
 21 րուսաղէմ. մի քաղաքի բնակիչները պիտի հաւաքուենայլ քաղաքի բնակիչների մօտ եւ ասեն. «Գնանք աղօթենք
 22 Տիրոջ առաջ եւ խնդրենք Ամենակալ Աստուծուն»: Եւ այն ժամանակ ամէն մէկը պիտի ասի. «Ես էլ եմ գալիս»: Շար
 23 ժողովուրդներ պիտի գան Երուսաղէմ՝ Ամենակալ Տիրոջը խնդրելու, որ իրենց հաշտեցնի Տիրոջ հետ»: Այսպէս է
 ասում Ամենակալ Տէրը. «Այն օրերին եթէ փառք մարդ բռնեն փարբեր լեզուներով խօսող ազգերից, ապա նրանք էլ
 պիտի բռնեն մի հրեա փղամարդու փեշից եւ ասեն. «Մենք գալիս ենք քեզ հետ, որովհետեւ լսել ենք, որ Աստուած
 քեզ հետ է»:

9 Տիրոջ խօսքի պարգամը Մեղրաքի երկրի մասին, նրա գոհի՝ Դամասկոսի մասին: Արդարեւ, Տէրը փեսնում է
 2 բոլոր մարդկանց եւ Իսրայէլի բոլոր ցեղերին, նաեւ Եմաթի երկիրը, որ սահմանակից է նրան, Տիրոսը եւ Սիդոնը,
 3 որոնք խիստ արհամարհեցին իրեն: Տիրոսն իր համար ամրոց շինեց, հողի պէս արծաթ գանձեց, ճանապարհի
 4 կապի պէս ունի: Ահա դրա համար էլ Տէրը պիտի գրախ այն, պիտի խորքակի նրա գորութիւնը ծովի մէջ, եւ
 5 քաղաքը պիտի կործանուի հրով: Ասկաղորդ պիտի փեսնի դա եւ սարսափի, Գազան սաստիկ պիտի մորմոքուի,
 6 Իսկ Ակկարոնը, իր գործած յանցանքների պարճառով, պիտի փազնապի ամօթահար: Գազայից վերանալու է
 7 թագաւորը, Ակկարոնը պիտի լինի անբնակ: «Ազգոսում պիտի բնակուեն այլազգիներ, եւ ես պիտի ոչնչացնեմ
 8 նրանց գոռոզութիւնը: Նրանց արիւնը պիտի դուրս հանեն իրենց բերանից, նրանց գարշտիւնները՝ իրենց ա-
 9 փամների միջից, իսկ մնացածները պիտի լինեն իմ՝ Աստուծու բաժինը. նրանք հազարապետներ պիտի դառնան
 10 Յուդայի երկրում, եւ Ակկարոնը պիտի լինի յերուսացիների պէս: Ես պարիսպ եմ դնելու իմ փան համար, որպէսզի
 11 անցնող ու դարձող չանցնի այն, ոչ մի բռնակալ չհալածի նրանց, քանի որ իմ աչքերն արդէն պիտի լինեն նրանց
 12 վրայ»: Ուրախացիր խնդութեամբ, դո՛ւսարդ Սիոնի, կանչիր ցնծութեամբ, դո՛ւսարդ Երուսաղէմի, ահա գալիս է
 13 քո թագաւորը քեզ մօտ, քո արդար, փրկագործ ու խոնարի թագաւորը՝ հեծած էշի, էշի բուռակի վրայ: Կառքերը
 պիտի ոչնչանան Եփրեմի երկրից, երկվարները՝ Երուսաղէմից, պարտազանդի աղեղը պիտի խորքակուի, եւ նա
 խաղաղութիւն պիտի բերի մարդկանց ու ազգերին, պիտի փրի ջրերի վրայ՝ ծովից մինչեւ ծով եւ գետերից մինչեւ
 12 երկրի ծագերը: «Իսկ դու արեամբ կնքուած ուխտի համար պիտի արձակես քո գերիներին իրենց անջուր գրից,
 13 դուք պիտի ապրէք այդ ժողովրդի ապահով վայրերում, եւ ես քո պանդխտութեան մէկ օրուայ փոխարէն պիտի
 14 հարուցեմ քեզ կրկնակին: Ես քեզ, ո՛վ Յուդայի երկիր, ինձ համար պիտի լարեն ինչպէս աղեղ, պիտի լցնեն նաեւ
 15 Եփրեմի երկիրը, իսկ քո որդիներին, ո՛վ Սիոն, ուրբէ պիտի հանեն Յունաստանի դէմ, պիտի յետանեն քեզ ինչպէս
 16 ռազմիկի պողպատե սուներ»: Տէրը վերակացու պիտի լինի նրանց վրայ, նրա նետը պիտի թռչի ինչպէս փայլակ:
 17 Տէրը, Ամենակալ Տէրը փող պիտի փչի եւ բարկութեամբ ու սպառնալիքներով պիտի գնայ նրանց դէմ: Ամենակալ
 18 Տէրը պիտի պաշտպանի նրանց, պիտի ոչնչացնեն նրանց, պիտի թաղեն նրանց պարսպափկի քարերի փակ, պի-

արի խմեն նրանց արինը ինչպես զինի, եւ դաշտերը, զոհաստեղանների նման, պիտի լցուն նրանցով: Եւ այն օրը նրանց Տէր Աստուածը պիտի փրկի նրանց՝ իր ժողովրդին, ինչպես ոչխարների, որովհետեւ նրանք սուրբ քարեր են՝ ընկած այդ երկրում, որովհետեւ ինչ բարիք որ կայ այնպեղ այդ ժողովրդինն է, ինչ լաւ բան՝ նոյնպէս նրանն է. երկրասարդների համար՝ ցորենի հաց, կոյսերի համար՝ անուշարար զինի:

Անձրեն խնդրեցէք Տիրոջից ըստ ժամանակի՝ բերքից առաջ եւ յետոյ: Տէրը, որ հրաշքներ է գործում, ձմռանը անձրեւ կը տայ նրանց, եւ ամէն հանդում խոտ կը լինի: Այն բանի համար, որ կախարդները անտեղի բաներ էին բարբառում, գուշակները սուտ փեսիքների ու սին երագների մասին էին խօսում եւ իզուր մխիթարում, դրա համար էլ, ահա, նրանք ցրուեցին հօտերի նման, չարաչար ցաւերի դիպան, եւ բժշկութիւն չկար նրանց համար: «Իմ բարկութիւնը բորբոքուեց հովիւների վրայ, եւ ես պիտի նայեմ գառներին: Տէրը՝ Ամենակալ Աստուածը, պիտի այցելի Յուդայի տանը իր հօտին, պիտի պատրաստի նրան, ինչպէս իր գեղեցիկ երիվարին՝ պատերազմի համար: Նրանով է ճանաչուելու ինքը, նրանով է յարդարելու իր ճամփան, նրանով է բարձրացնելու իր աղէտը եւ նրանով են ելնելու բոլոր նրանք, որ հալածելու են իրեն: Նրանք պիտի լինեն այնպիսի պատերազմողներ, որոնք պատերազմում, ճակատամարտի մէջ, ուրնակոխ պիտի անեն թշնամիներին այնպէս, ինչպէս փրորում են ճանապարհի կաւը, որովհետեւ Տէրը նրանց հետ է: Թշնամու հեծեալները պիտի ամաչեն իրենց երիվարների վրայ: Ես պիտի զօրացնեմ Յուդայի տունը, պիտի փրկեմ նաեւ Յովսէփի տունը, պիտի բնակեցնեմ նրանց, որովհետեւ ես սիրեցի նրանց. նրանք պիտի դառնան այնպիսին, կարծես ես նրանցից երես չեմ դարձրել. եւ որովհետեւ ես եմ նրանց Տէր Աստուածը, ես էլ պիտի լսեմ նրանց: Եփրեմի տանը պիտի լինեն լաւ պատերազմողներ, նրանց սրտերը պիտի խնդան, ինչպէս զինուց, նրանց որդիները պիտի տեսնեն եւ ուրախ լինեն, նրանց սրտերը պիտի ցնձան Տիրոջ համար: Ես լուր պիտի տամ նրանց, պիտի ընդունեմ նրանց, որովհետեւ պիտի փրկեմ նրանց, եւ նրանք պիտի բազմանան ինչպէս առաջ, երբ մեծաթիւ էին: Ես սերմերի պէս նրանց պիտի ցրեմ ազգերի մէջ, եւ նրանք հեռուոր վայրերում էլ պիտի յիշեն ինձ: Պիտի ապրեն իրենց որդիների հետեւ նրանց հետ էլ պիտի վերադառնան: Ես նրանց պիտի վերադարձնեմ Եգիպտացիների երկրից, Ասորեստանից պիտի ընդունեմ նրանց, նրանց Գաղատա եւ Լիբանան պիտի բերեմ, եւ ոչ մէկը չի պակասելու նրանցից: Նրանք պիտի անցնեն նեղ ծովով, ծովի ալիքները պիտի զարկեն նրանց, պիտի ցամաքեն գետերի բոլոր խորքերը: Այն ժամանակ պիտի վերանայ ասորեստանցիների գոռոզութիւնը, եգիպտացիների իշխանութիւնը պիտի խորտակուի: Իմ ժողովրդին ես պիտի զօրացնեմ յանուն իրենց Տէր Աստուծու, եւ նրանք պիտի պարծենան նրա անունով», - ասում է Տէրը:

Բաց արա քո դռները, ո՛վ Լիբանան, թող կրակը լափի քո մայրիները: Թող ողբան նոճիները, քանզի մայրիները տապալուեցին, եւ մեծապէս թշուառացան մեծամեծ ծառերը: Ողբացէ՛ք, ո՛վ Բասանի կաղնիներ, քանզի քանդուեց ծառախիտը անբարձր: Ահա հովիւների ողբալու ձայնը. նսեմացել է նրանց մեծութիւնը: Ահա առիւծների մռնչալու ձայնը. ամայացել է Յորդանան գետի վեհութիւնը: Այսպէս էլ ասում Ամենակալ Տէրը. «Արածացրո՛ւ քո հօտերը, որ մորթօտուելու համար են. նրանց գնդները կտորորում էին նրանց, վաճառում էին նրանց եւ ասում. «Թող օրհնեալ լինի Տէրը. մենք հարստացանք»: Իսկ նրանց հովիւները բնաւ չէին ցաւում ոչխարների համար: Դրա համար էլ ես այլեւս չեմ խնայելու այդ երկրի բնակիչներին, - ասում է Տէրը. - ահա ես մատնելու եմ մարդկանց իւրաքանչիւրին իր ընկերոջ ձեռքը, նաեւ իր թագաւորի ձեռքը, նրանք պիտի զարկեն իրար, իսկ ես ոչ մէկին չեմ փրկելու նրանց ձեռքից»: Քանանացիների երկրում ես հովուութիւն պիտի անեմ այն հօտին, որ մորթօտուելու համար է, ինձ համար երկու գաւազան պիտի վերցնեմ, մէկը պիտի կոչեմ Գեղեցկութիւն, իսկ երկրորդը՝ Վիճակ, եւ պիտի արածացնեմ հօտերը: Մէկ ամսում ես վերացրի երեք հովիւներին, որովհետեւ իմ հոգին զգուէլ էր նրանցից, նրանց հոգիներն էլ զգուէլ էին ինձանից: Ես, ահա, ասում եմ. «Ձեզ չեմ հովուելու. ով մեռնելու է՝ թող մեռնի, ով սապկելու է՝ թող սապկի: Մնացածներից ամէն մէկն էլ թող ուրի իր ընկերոջ մարմինը»: Ես պիտի վերցնեմ իմ գաւազանը՝ Գեղեցկութիւնը, պիտի նետեմ ցած՝ խզելու համար այն ուխտը, որ դրել եմ բոլոր ժողովուրդների հետ: Այդ ուխտը պիտի խզուի այն օրը, եւ քանանացիները պիտի ճանաչեն իմ պահպանած հօտերը, քանզի սա Տիրոջ խօսքն է: Ես նրանց ասացի. «Եթէ ձեր աչքին հաճելի է թում, ապա փուէք իմ վարձը, իսկ եթէ՛ ոչ, ասացէ՛ք»: Եւ նրանք կշռեցին իմ վարձը՝ երեսուն արծաթ»: Տէրն ինձ ասաց. «Դու բովի մէջ գցիր դա, քննիր, թէ այն փորձուած է արդեօք այնպէս, ինչպէս ես, որ փորձուեցի նրանց կողմից իրենց համար»: Եւ վերցրի երեսուն արծաթը եւ Տիրոջ Տանը գցեցի բովի մէջ: Ես դէն գցեցի իմ երկրորդ գաւազանը՝ Վիճակը, քանդելու համար այն ուխտը, որ դրել էի Յուդայի երկրի եւ Իսրայէլի միջեւ: Տէրը դարձեալ ինձ ասաց. «Դու հովուութիւն անելու համար վերցրո՛ւ մի քաղցր հովուի գործիքներ, որովհետեւ ահա ես մի քաղցր հովու եմ դնելու այս երկրի վրայ: Նա չի հոգալու նիհար ոչխարների համար, ցրուածին չի փնտրելու, վիրաւորուածին չի բուժելու, առողջին չի խնամելու, այլ ուրեւելու է ընդիր ոչխարների միսը եւ փշրելու նրանց ուրքերի ոսկորները»: Վայ՛ քեզ, ո՛վ անարժան հովու, որ աչքաթող ես անում քո հօտը: Թող սուրը կտրի նրա բազուկը, թող հանի նրա աջ աչքը: Թող անպարճաւ չորանայ նրա բազուկը, թող անպայման կուրանայ նրա աջ աչքը:

Տիրոջ խօսքի պատգամը Իսրայէլի մասին: Տէրը, որ տարածեց երկիւնքը եւ գցեց երկրի հիմքերը, որ մարդու մէջ հաստատեց նրա հոգին, այսպէս էլ ասում. «Ահա ես Երուսաղէմը պիտի դարձնեմ երերուն մի շեմք այն բոլոր ժողովուրդների համար, որոնք գրկում են նրա շուրջը. Տրեստանում էլ այդպէս էլ լինելու Երուսաղէմի պաշարման ժամանակ: Այն օրը ես Երուսաղէմը որպէս մի քար պիտի դնեմ բոլոր հեթանոսների ուրքերի տակ, նրանք բոլորն էլ պիտի կոխտան այն, խիստ պիտի ծաղրեն, եւ նրա վրայ պիտի հաւաքուեն բոլոր ազգերը: Այն օրը ես, - ասում է Տէրը, - կատաղութեան ախտով պիտի հարուածեմ նրանց երիվարներին, նրանց հեծեալներին էլ խելագարութեամբ: Բայց ես իմ աչքերը պիտի բացեմ Յուդայի տան վրայ, իսկ բոլոր ազգերի երիվարներին պիտի հարուածեմ կուրութեամբ: Յուդայի երկրի հազարապետները պիտի ասեն իրենց սրտում. «Մենք Երուսաղէմի բնակիչներին կը գրնենք իրենց Ամենակալ Տէր Աստուծու ձեռքում»: Այն օրը Յուդայի երկրի հազարապետներին իբրեւ կիսախանձ ձողեր ես պիտի դնեմ կրակի փայտերի մէջ, իբրեւ հրավառ ջահեր պիտի դնեմ եղէգնի մէջ, նրանք աջից ու ձախից պիտի ուրեն շրջակայ բոլոր ժողովուրդներին, եւ Երուսաղէմը դարձեալ բնակելի պիտի լինի իր տեղում՝ Երուսաղէմում: Տէրը պիտի փրկի Յուդայի երկրի փոհները, ինչպէս առաջ, որպէսզի Դաւթի տան պարծանքը եւ

8 Երուսաղեմի բնակիչների հպարտութիւնը բարձր չլինի Յուդայի երկրի համեմատ: Այն օրը Ամենակալ Տէրը պիտի պաշտպանի Երուսաղեմի բնակիչներին, եւ ամենակարը նրանց մէջ պիտի լինի Դաւթի պէս, իսկ Դաւթի բունը՝
 9 Ասաբնու փան նման, Տիրոջ հրեշտակի պէս՝ նրանց առաջ»: «Այն օրը ես պիտի բնաջնջեմ այն բոլոր ազգերին, որոնք կը յարձակուեն Երուսաղեմի վրայ: Շնորհի ու գթութեան հոգի պիտի հեղեմ Դաւթի փան եւ Երուսաղեմի բնակիչների վրայ. նրանք իրենց հայեացքը պիտի դարձնեն դէպի ինձ, պարելու փոխարէն լաց ու կոծ պիտի անեն, ինչպէս ողբում են սիրելի էակի վրայ, սուգ պիտի անեն, ինչպէս սգում են անդրանիկ զաւակի վրայ: Այն օրը չափազանց մեծ սուգ պիտի լինի Երուսաղեմում, ինչպէս դաշտում կտրտուած նռնենիների վրայ եղած սուգը: Պիտի հեկեկայ երկիրը՝ ամէն մի ազգաբոհմ՝ առանձին, եւ նրանց կանայք՝ առանձին, Դաւթի ազգաբոհմը՝ առանձին, եւ նրանց կանայք՝ առանձին, Նաթանի ազգաբոհմը՝ առանձին, եւ նրանց կանայք՝ առանձին, Աելիի ազգաբոհմը՝ առանձին, եւ նրանց կանայք՝ առանձին, Սեմէիի ազգաբոհմը՝ առանձին, եւ նրանց կանայք՝ առանձին: Այդպէս էլ մնացած բոլոր ազգաբոհմերը, ամէն մէկն՝ առանձին, եւ նրանց կանայք՝ առանձին»:

13. 2 Այն օրը Դաւթի փան համար պիտի բացուի ամէն մի վայր՝ նրա փոփոխման ու մաքրման համար: Այն օրը Տէրը պիտի վերացնի կոռւքերի անունները երկրից, նրանք այլեւ չպիտի յիշուեն. պիտի վերացնի երկրից սուր մարգարէներին եւ պիղծ ոգիներին, եւ եթէ որեւէ մէկը դեռեւս մարգարէութիւն անի, նրա հայրն ու մայրը, որ ծնել են նրան, թող ասեն՝ «Դու չպիտի ապրես, որովհետեւ Տիրոջ անունից սուր խօսեցիր»: Նրա հայրն ու մայրը, որ ծնել են նրան, թող արգելեն մարգարէութիւն անել: Այն օրը այդ մարգարէները պիտի ամաչեն իրենց մարգարէութիւն անելու ժամանակ՝ ամէն մէկն իր փեսայի համար, որովհետեւ նրանք սուր խօսեցին եւ սուր խօսելու պարճառով պիտի հազնեն մազեղէն քրճեր: Նրանցից ամէն մէկը պիտի ասի. «Ես մարգարէ չեմ, այլ հողագործ մարդ եմ, ինձ մարդ է ծնել, եւ ես մարդ եմ իմ մանկութիւնից ի վեր»: Եւ երբ ես նրան ասեմ՝ «Այդ ի՞նչ վերքեր են քո ձեռքերի մէջ», նա կ'ասի՝ «Դրանք այն վերքերն են, որ ես սրացել եմ իմ սիրելի ազգի փանը»: «Արթնացիր, ո՛վ սուր, իմ հովուի վրայ եւ նրա ընկեր փղամարդու վրայ, - ասում է Ամենակալ Տէրը. - ես պիտի հարուածեմ իմ հովուին, եւ իմ հօբերը պիտի ցրուեն, եւ իմ ձեռքը պիտի դնեմ իմ հովիւների վրայ: Եւ այն օրը, - ասում է Տէրը, - երկրում պիտի պակասի ժողովրդի երկու երրորդը, իսկ մէկ երրորդը պիտի մնայ նրա մէջ: Այդ մէկ երրորդն էլ ես պիտի անցկացնեմ հրի միջով, պիտի հալեմ նրանց, ինչպէս արծաթն են հալում, պիտի փորձեմ նրանց, ինչպէս փորձում են ոսկին. այն ժամանակ նրանք պիտի կանչեն իմ անունը, եւ ես պիտի լսեմ նրանց ու ասեմ՝ «Սա է իմ ժողովուրդը», իսկ նրանք պիտի ասեն՝ «Դու ես մեր Տէր Աստուածը»:

14. 2 Ահա գալիս է Տիրոջ օրը, եւ քո աւարը պիտի բաժանուի քո մէջ: Պիտի հաւաքուեն բոլոր ազգերը Երուսաղեմի դէմ պատերազմելու համար, քաղաքը պիտի գրաւուի, քրտերը պիտի կողոպտուեն, եւ կանայք՝ պղծուեն. քաղաքի կէտը գերութեան պիտի փարուի, բայց իմ ժողովրդի մի մասը պիտի մնայ այնպէղ եւ չի բնաջնջուելու: Տէրը պիտի լինի ու պատերազմի այդ բոլոր ազգերի դէմ, պիտի պատերազմի, ինչպէս իր համար ճակատամարտի օրը: Այն օրը նրա ուրբերը պիտի կանգնեն Չիթենեաց լեռան վրայ՝ Երուսաղեմի դիմաց, արեւելեան կողմը. Չիթենեաց լեռը պիտի պապռուի, նրա մի կէտը՝ դէպի արեւելք, նրա միւս կէտը՝ դէպի ծով. նրանց միջեւ շար մեծ վիհ պիտի լինի, եւ լեռան մի կէտը պիտի սահի դէպի հիւսիս, միւս կէտը՝ դէպի հարաւ: Պիտի լցուի իմ լեռների ձորը, եւ լեռների այդ ձորը պիտի փարածուի մինչեւ Ասայէլ ու կցուի նրան, պիտի լցուի այնպէս, ինչպէս լցուեց երկրաշարժից՝ Յուդայի երկրի արքայ Օգիայի օրերին: Այն ժամանակ պիտի գայ ու հասնի իմ Տէր Աստուածը, եւ բոլոր սրբերը պիտի լինեն նրա հետ: Այն օրը լոյս չի լինելու, այլ լինելու է ցուրտ ու պարզ օր: Դա պիտի լինի միայն Տիրոջը յայտնի օր. ո՛չ ցերեկ պիտի լինի եւ ո՛չ էլ գիշեր, այլ լոյս պիտի լինի միայն երեկոյեան: Այն օրը կենդանի ջուր է բխելու Երուսաղեմում, նրա մի կէտը պիտի հոսի դէպի առջեւի ծովը, նրա միւս կէտը՝ դէպի երեւի ծովը, եւ այդպէս էլ լինելու ամառ ու գարուն: Տէրը թագաւոր պիտի լինի ամբողջ երկրի վրայ. այն օրը Տէրը միակը պիտի լինի, եւ նրա անունը պիտի լինի միակը: Ամբողջ երկիրը անապատից պիտի վերածուի դաշտի՝ Գաբայից մինչեւ Ռեմուն՝ Երուսաղեմի հարաւային կողմը, Նաաթը պիտի մնայ իր փեղը՝ Բենիամինի դռնից մինչեւ Առաջին դուռը, մինչեւ Անկիւնների դուռը, Անամայէլի աշտարակից մինչեւ Թագաւորի հնձանները: Նրա մէջ պիտի բնակուեն մարդիկ, այլեւս նզովք չի լինելու, եւ Երուսաղեմը պիտի դառնայ յուսալի: Ահա սրանք են այն հարուածները, որ Տէրը հասցնելու է բոլոր ազգերին, որոնք պատերազմեցին Երուսաղեմի դէմ. նրանց մարմինները պիտի հալուեն իրենց ուրբերի վրայ կանգնած ժամանակ, նրանց աչքերը թարախի պէս պիտի ծորեն իրենց ակնակապիճների մէջ, եւ նրանց լեզուները պիտի նեխեն իրենց բերաններում: Այն օրը նրանց համար մեծ ահ պիտի լինի Տիրոջից, ամէն մէկը ձեռքը պիտի գցի ընկերոջ ձեռքին, ընկերը իր ձեռքը պիտի բարձրացնի իր ընկերոջ վրայ: Յուդայի երկիրը եւս պիտի պատերազմի Երուսաղեմի դէմ, պիտի կողոպտուի շրջակայ բոլոր ազգերի հարստութիւնը՝ ոսկին ու արծաթը եւ մեծ թուով հանդերձանք: Այդպէս էլ լինելու նաեւ այն հարուածը, որով Տէրը հարուածելու է թէ՛ ձիերին ու ջորիներին, թէ՛ միւս բոլոր անասուններին, որոնք կը լինեն նրանց բանակների մէջ: Բոլոր նրանք, ովքեր մնացած կը լինեն Երուսաղեմի դէմ պատերազմած ազգերից, ամէն փարի պիտի գան երկրպագելու թագաւորին՝ Զօրութիւնների Տիրոջը, պիտի գան Տաղաւարահարաց փօնը փօնելու: Եւ եթէ լինի այնպէս, որ երկրի ազգերից որեւէ մէկը չգնայ Երուսաղեմ՝ երկրպագելու թագաւորին՝ Զօրութիւնների Տիրոջը, ապա նա եւս պիտի գնայ: Եթէ եգիպտացիների ազգաբոհմը նոյնպէս չգնայ, ապա նրանց եւս հասնելու է այն նոյն հարուածը, որը պիտի հասնի բոլոր այն ազգերին, որոնք չեն գնայ Տաղաւարահարաց փօնը փօնելու: Սա՛ պիտի լինի եգիպտացիների պատիժը եւ պարպքն այն բոլոր ազգերի, որոնք չեն գնայ Տաղաւարահարաց փօնը փօնելու: Այն օրը նոյնիսկ ձիերի սանձերի վրայ գրուած պիտի լինի՝ «Սրբութիւն՝ նուիրուած Տիրոջը»: Տիրոջ փան կաթսաները պիտի լինեն ինչպէս զոհասեղանի առջեւի փաշտերը, եւ Երուսաղեմում ու Յուդայի երկրում ամէն մի կաթսայնուիրուած պիտի լինի Ամենակալ Տիրոջը: Բոլոր նրանք, ովքեր զոհ կը բերեն ընծայելու, պիտի վերցնեն այդ կաթսաներից՝ դրանց մէջ միսը եփելու համար. եւ այն օրը, Զօրութիւնների Տիրոջ փանը այլեւս չի լինի ոչ մի քանանացի:

Մաղաքիա

Տիրոջ մարգարեական պատգամը Իսրայելի մասին իր պատգամաբերի միջոցով: Վասպարեցէք ձեր սրբուն, **1, 2**
որ ես սիրեցի ձեզ, - ասում է Տէրը, դուք ասում էք. «Ինչով սիրեցիր մեզ»: «Եսաւը Յակոբի եղբայրը չէր»,
- ասում է Տէրը, - ես սիրեցի Յակոբին, բայց Եսաւին արեցի, նրա սահմանները ամայութեան դարձրի եւ **3**
նրա ժառանգութիւնը՝ անապարի բաժին: Եթէ Եդոմն ասի, թէ՛ ահա կործանուեցինք, դառնանք եւ շինենք **4**
աւերուած քաղաքները, այն ժամանակ այսպէս կ'ասի Ամենակալ Տէրը. «Թող նրանք շինեն, իսկ ես կը կործանեմ, եւ
նրանց սահմանները կը կոչուեն անօրէնութեան սահմաններ, իսկ ժողովուրդը, որի հետ Տէրը յախրեան պատերազմ
պիտի մղի, կը կոչուի անօրէն»: Ձեր աչքերը կը տեսնեն, եւ դուք իսկ կ'ասէք, թէ՛ Տէրը բարձրացաւ Իսրայելի **5**
սահմանների վրայ»: «Որդին փառաւորում է Նօրը, եւ ծառան երկնչում է իր Տիրոջից: Իսկ արդ, եթէ ես Նայր եմ, **6**
ո՞ր է իմ փառքը, իսկ եթէ Տէր եմ, ո՞ր է իմ պատիւը, - ասում է Ամենակալ Տէրը: Դուք, քահանաներ, անարգում
էք իմ անունը եւ ասում. «Ինչով անարգեցինք քո անունը. դուք իմ սեղանին պիղծ հաց էք մատուցում եւ ասում. **7**
«Ինչով պղծեցինք այն»: Ձեր այն խօսքով, թէ՛ «Տիրոջ սեղանը արհամարհուած է», եւ ինչ որ դուրս է նրա վրայ,
արհամարհում էք: Իսկ եթէ մի կոյր անասուն էք զոհ մատուցում, ապա չար գործ չէ՛ դա. եւ եթէ կար կամ **8**
հիանդ անասուն էք զոհ մատուցում, ապա զուր գործ չէ՛ դա. լաւ, այն քո իշխանին մատուցիր, տես, թէ կ'ընդունի՞
քեզ, կամ քեզ նկատի կ'առնի՞, - ասում է ամենակալ Տէրը: Իսկ այժմ խնդրեցէք ձեր Աստուծոյն եւ հաշտեցրէք **9**
նրան. ձեր ձեռքով եղաւ դա, ապա որեւէ բան կ'առնեն ձեզնից բարեհաճութեամբ, - ասում է Ամենակալ Տէրը:
Ձեր առջեւ դռները կը փակուեն, եւ դուք զուր տեղը մի մօտեցէք իմ սեղանին, որովհետեւ յօժարական չեմ ձեր **10**
նկատմամբ, - ասում է Ամենակալ Տէրը, - եւ զոհ չեմ ընդունի ձեր ձեռքից: Արեւածագից մինչեւ մայրամուտ իմ **11**
անունը փառաւորուած է ազգերի մէջ, եւ ամէն տեղ խունկ եւ սուրբ պատարագ է մատուցում իմ անուն, որովհետեւ
մեծ է իմ անունը հեթանոսների մէջ, - ասում է Ամենակալ Տէրը: Իսկ դուք պղծեցիք այն ձեր այն խօսքով, թէ՛ «Տիրոջ **12**
սեղանը պիղծ է, եւ այն կերակուրը, որ դուրս է նրա վրայ, արհամարհուած է»: Ասում էիք, թէ՛ «Դապաժանքով **13**
է բերուած». եւ այն քանոն կրամ, - ասում է ամենակալ Տէրը: Եւ եթէ գողացուած, կար ու նիհար անասուն զոհ
մատուցէք ինձ, կ'ընդունեն դրանք ձեր ձեռքից, - ասում է Ամենակալ Տէրը: Թող անիծեալ լինի այն մարդը, որն **14**
ունետր է, իր հօտի մէջ որձ ունի եւ ուխտ է արել մատուցել, սակայն արապատրն է մատուցում Տիրոջը: Մինչդեռ
եւ յաղթող թագաւոր եմ, - ասում է ամենակալ Տէրը, - եւ իմ անունը յայտնի է ազգերի մէջ»:

«Եւ արդ, այս է իմ պատուիրանը ձեզ, քահանաներ: Եթէ չստէք եւ չմտածէք փառք տալ իմ անուն, - ասում **2, 2**
է ամենակալ Տէրը, - ձեզ վրայ անէ՞ք կ'ուղարկեն, կ'անիծեն ձեր օրհնութիւնները, կը նգովն դրանք, քանոն
կրամ ձեր օրհնութիւնները, եւ չեն մնայ ձեր մէջ, քանի որ դրանք չգրեցիք ձեր սրբերում: Ահա ես որոշեցի **3**
թիկունքս դարձնել ձեզ, ձեր երեսին շաղ փայ ձեր աղպրն ու կեղպը եւ ձեր փոստերի աղպրեղութիւնը. եւ այդպէս պիտի
վերացնեն ձեզ: Այն ժամանակ դուք կ'իմանաք, որ ես ուղարկեցի ձեզ այս պատուիրանը՝ որ իմ ուխտը դեւրացիների **4**
հետ է, - ասում է Ամենակալ Տէրը: Իմ ուխտը Ղեւիի հետ կեանքի եւ խաղաղութեան ուխտ է, եւ ես նրան երկիւղ
ներշնչեցի՝ վախենալու ինձանից, ակնածելու իմ անունից: Ճշմարիտ օրէնքն էր նրա բերանում եւ անիրաւութիւն **6**
չգտնուեց նրա շրթունքներին, նա խաղաղութեամբ եւ ուղիղ ընթացաւ ինձ հետ եւ շաղպրին անիրաւութիւնից դարձի
բերեց: Արդարեւ, քահանայի շրթունքները զգոյշ պիտի վարուեն գերութեան հետ, նրա բերանից պիտի օրէնքներ **7**
խնդրեն, քանի որ նա է Ամենակալ Տիրոջ պատգամաբերը: Իսկ դուք խոտորուեցիք ճանապարհից, շաղպրին **8**
թուլացիք օրէնքը պահելուց եւ ապականեցիք Ղեւիի ուխտը, - ասում է Ամենակալ Տէրը: Ուստի ես ձեզ բոլոր **9**
ազգերից լքուած եւ արհամարհուած դարձրի, քանի որ իմ ճանապարհը չպահեցիք, այլ կեղծաւորութիւն էիք անում
օրէնքի առաջ: Արդարեւ, մէկ չէ՛ ձեր բոլորի հայրը, մէկ Աստուած չհաստատեց ձեզ, ինչո՞ւ էք իւրաքանչիւր թոյլ **10**
փախիս ձեր եղբորը՝ պղծելու ձեր հայրերի ուխտը: Լքուեց Յուդայի երկիրը, զարշելի բաներ արուեցին Իսրայելում եւ **11**
Երուսաղէմում, որովհետեւ Յուդայի երկիրը պղծեց Տիրոջ սրբութիւնները նրանց ձեռքով, ում սիրեց, եւ յարեց օտար
աստուածներին: Տէրը պիտի կործանի այն մարդուն, որն այդպէս կ'անի մինչեւ որ նա հալածուի Յակոբի փնից եւ **12**
դադարի Ամենակալ Տիրոջը զոհեր մատուցելու: Ինչ որ եւ ասում էի, այն էիք անում. արցունքներով ծածկեցիք **13**
իմ սեղանը, փանջանքի լաց ու ողբով: Արժէ՛ արդեօք վերստին նայել ձեր գոհաբերումին եւ կամ այն ընդունել
ձեր ձեռքերից: Դուք սասցիք. «Ինչո՞ւ այդպէս»: Նրա համար, որ Տէրը ուխտ դրեց քո եւ քո երկրասարդութեան **14**
օրերի կնոջ միջեւ, որին թողեցիր. իսկ նա քո ուխտի ամուսինն ու կինն էր: Չէ՛ որ Տէրը ձեզ մէկ մարմին եւ հոգի **15**
արեց նրա հետ: Եւ սասցէք, թէ ուրիշ ի՞նչ է խնդրում Աստուած, եթէ ոչ գաւակ: Զգոյշ վարուեցէք ձեր հոգու հետ.
քո երկրասարդութեան օրերի կնոջը մի՛ թող. իսկ եթէ արելու պատճառով արձակես նրան, ամբարշտութիւնը կը **16**
ծածկի քո խորհուրդը, - ասում է Իսրայելի Տէր Աստուածը: Զգոյշ վարուեցէք եւ անհաւաքարիմ մի՛ եղէք, - ասում
է Ամենակալ Տէրը: Դուք, որ բարկացնում էք Աստուծոյն ձեր խօսքերով եւ ասում էք՝ «Ինչով բարկացրինք նրան»: **17**
Ձեր այն խօսքով, թէ՛ «Ով որ չար գործ է անում, բարի է համարում Տիրոջ առաջ, բարեհաճ է նրա նկատմամբ: Էլ
ո՞ր է Արդարութեան Աստուածը»:

Ահա ես ուղարկում եմ իմ պատգամաբերին, եւ նա կը տեսնի իմ ճանապարհները՝ իմ առաջ. եւ յանկարծակի իր **3**
փաճարը կը գայ Տէրը, որին դուք փնտրում էք, եւ ուխտի պատգամաբերը, որին կամենում էք դուք: Ահա գալիս է, - **2**
ասում է Ամենակալ Տէրը, - ով կը դիմանայ նրա մուտքի օրում, եւ կամ ով հանիստար կը մնայ նրա յայտնութեան
ժամանակ, քանի որ նա պիտի մտնի որպէս հայրիցի բոց եւ որպէս լուացարանների օճառ: Նա կը նստի ձուլելու եւ **3**
մաքրելու՝ որպէս արծաթ եւ որպէս ոսկի, կը մաքրի Ղեւիի որդիներին եւ կը հալեցնի նրանց ոսկու մասն եւ արծաթի
պէս: Եւ այն ժամանակ արդարութեամբ զոհ կը մատուցեն Տիրոջը: Յուդայի երկրի ու Երուսաղէմի գոհաբերումը **4**
հաճելի կը լինի Տիրոջը, ինչպէս վաղնջական օրերին, ինչպէս առաջին փարիներին: Եւ ձեզ վրայ պիտի գամ **5**
դաբաստանով ու արագ վկայ պիտի լինեն կախարդների եւ շնացած կանանց դէմ, նաեւ նրանց դէմ, ովքեր սուր
երդում են անում իմ անունը, որոնք կտրում են վարձկանի վարձը, որոնք նեղում են այրիներին եւ ծեծում որբերին,

6 որոնք խեղաթիւրում են պանդխտի իրաւունքը եւ որոնք չեն վախենում ինձնից, - ասում է Ամենակալ Տէրը: Ահա
7 ես եմ ձեր Տէր Աստուածը եւ չեմ փոխուի: Իսկ դուք, Յակոբի որդիներ, հեռու չէք մնում ձեր հայրերի մեղքերից,
8 խուսափում էք իմ օրէնքներից եւ չէք պահում դրանք: Դարձէք դէպի ինձ, եւ ես կը դառնամ դէպի ձեզ, - ասում է
9 Ամենակալ Տէրը: Դուք ասում էք. «Ինչո՞վ դառնան»: Մարդ Աստուծուն կը խաբի՞, քանի որ դուք խաբեցիք ինձ եւ
10 ասացիք, թէ՛ «Ինչո՞վ խաբեցինք քեզ»: Չէ՞ որ փասանորդներն ու պրուդները ձեզ մօտ են, եւ դուք չարութեամբ
11 նախանձում եւ խաբում էք ինձ: Տարին աւարտուեց, եւ ամբողջ բերքը հաւաքեցիք մեր շտամարաններում. ձեր
12 փնտրում յափշտակութիւն կը լինի, ե՛ր կանգնէք դրանից, - ասում է ամենակալ Տէրը: Մի՞թէ չեմ բացի ձեզ համար
13 երկնքի պարուհանները եւ իմ օրհնութիւնը լիառապ չեմ թափում ձեզ վրայ: Ուշադիր կը լինեմ ձեր կերակուրների
14 նկատմամբ, չեմ ապականի ձեր երկրի բերքը, եւ չի փչանայ ձեր որթափունկը այգում, - ասում է Ամենակալ Տէրը:
15 Բոլոր ազգերը երանի կը փան ձեզ, քանի որ դուք կը լինէք իմ ցանկալի երկիրը, - ասում է Ամենակալ Տէրը: Ծանր
16 են ձեր խօսքերն ինձ համար, - ասում է Տէրը: Դուք ասում էք. «Ինչո՞վ բամբասեցինք քեզ»: Նրանով, որ ասում
17 էիք, թէ՛ «Ջուր է այն ամենը, ինչ ծառայում է Աստուծուն, եւ ի՞նչ ատլի օգուտ եղաւ, որ պահեցինք նրա հրահանգները
18 եւ պաղապանքով ընդառաջ գնացինք Ամենակալ Տիրոջը: Եւ այժմ մենք երանի ենք փալիս ուրիշներին. բարեշէն
19 են բոլոր նրանք, ովքեր անօրէնութիւն են գործում, Աստուծու դէմ դուրս եկան եւ ապրեցին»: Այսպէս փրփնջացին
20 Տիրոջից երկիւղ կրողները, իրաքանչիւրն իր ընկերոջ հետ: Տէրը անասց, լսեց եւ յիշաբակի գիրք գրեց Տիրոջից
21 երկիւղ կրողների առաջ եւ նրանց առաջ, որոնք սարսում են նրա անունից: Եւ Ամենակալ Տէրն ասում է. «Նրանք իմը
22 կը լինեն այն օրը, երբ ես փրկութիւն կ'անեմ, կը փայփայեմ նրանց, ինչպէս հայրն է փայփայում իրեն բարութեամբ
23 ծառայած որդուն: Դուք կը դառնաք եւ կը փեսնէք այն փարբերութիւնը, որ կայ արդարի ու անօրէնի, Աստուծուն
24 ծառայածի եւ չծառայածի միջեւ»:

4 Ահա պիտի գայ Տիրոջ օրը՝ հնոցի նման բորբոքուած, եւ պիտի այրի նրանց. բոլոր այլազգիներն ու ովքեր
անօրէնութիւն են գործում, պիտի վառուեն ինչպէս եղէզ այն օրը, որը պիտի գայ, - ասում է Ամենակալ Տէրը, - եւ
2 նրանցից ոչ մի արմատ եւ ոչ մի ուռ չի մնայ: Բայց ձեզ՝ իմ անունից երկիւղ կրողներիդ համար արդարութեան
3 արեգակը պիտի ծագի, եւ բժշկութիւն պիտի լինի նրա շողերի մէջ եւ դուք պիտի ելնէք ու խայտաբ ինչպէս կապից
4 արձակուած հորթեր՝ պիտի փրորէք անօրէններին եւ նրանք մոխիր պիտի դառնան ձեր ոտքերի փակ այն օրը, որ
5 ես եմ պարբաստելու, - ասում է Ամենակալ Տէրը: Ահա ես ձեզ մօտ եմ ուղարկում Թեգրացի Եղիային, նախքան
6 որ կը գայ Տիրոջ մեծ ու երեւելի օրը, որպէսզի նա հօր սիրտը դարձնի դէպի որդին, մարդու սիրտը՝ դէպի իր
7 ընկերը. չլինի այնպէս, որ գալով հարուածեմ երկիրը միանգամից: Յիշեցէ՛ք իմ ծառայ Մովսէսի օրէնքները, ինչպէս
8 որ պարուիրեցի նրան Քորէրում, բոլոր հրամաններն ու պարուիրանները:

Երեմիա

Ասրծու պարգամը, ուղղուած Քեղկիայի որդի Երեմիային, որը Բենիամինի երկրում, Անաթոթում ապրող **1**
քահանաներից էր: Տէրը նրա հետ խօսեց Նրեասարանի արքայ Ամոնի որդի Օսիայի օրօք, վերջինիս **2**
թագաւորութեան փասնէրէքերորդ փարում, նաեւ Նրեասարանի արքայ Օսիայի որդի Յովակիմի օրօք, **3**
մինչեւ Յուդայի երկրի արքայ Օսիայի որդի Սեդեկիայի փասնմէկերորդ փարուայ վերջը, մինչեւ Երու-
սաղէմի բնակչութեան գերութիւնը, որ փեղի ունեցաւ նոյն փարուայ հինգերորդ ամսին: Տէրը խօսքն ուղղեց ինձ **4**
եւ ասաց. «Դեռ քեզ որովայնում չսփռեցի քեզ, եւ դեռ արգանդից դուրս չեկած՝ սրբացրի քեզ ու **5**
հեթանոսների վրայ մարգարէ կարգեցի»: Իսկ եւ ասացի. «Տէ՛ր, ո՛վ դու Տէ՛ր, ահա եւ նոյնիսկ խօսել չգիտեմ, **6**
քանզի մանուկ եմ»: Տէրն ինձ ասաց. «Մի՛ սաս, թէ՛ «Մանուկ եմ ես». ում մօտ որ ուղարկեմ քեզ, բոլորի մօտ **7**
էլ պիտի գնաս, ու այն ամէնը, ինչ որ պարտիրեմ քեզ, պիտի խօսես: Չվախենաս նրանցից, - ասում է Տէրը, - **8**
քանզի եւ քեզ հետ եմ՝ քեզ փրկելու համար»: Եւ Տէրը, ձեռքն ինձ երկարելով, հպեց բերանիս ու ասաց. «Ահա **9**
իմ խօսքը քո բերանը դրեցի: Ահա քեզ այսօր իշխանութիւն փոխ ազգերի ու թագաւորութիւնների վրայ, որպէս- **10**
զի դրանք քանդես ու խորհրակես, կործանես ու ատերես, կառուցես ու հաստատես»: Տէրը, խօսքն ինձ ուղղելով, **11**
ասաց. «Ի՛նչ եւ փեսնում, Երեմիա՛»: Եւ ասացի. «Ընկուզենու գաւազան եմ փեսնում»: Տէրն ինձ ասաց. «Ծիշք **12**
եւ փեսնում. եւ արթուն հեքեւում եմ, որպէսզի իմ ասածները կատարուեն»: Եւ Տէրը նորից խօսքն ինձ ուղղեց՝ **13**
ասելով. «Ի՛նչ եւ փեսնում»: Ասացի. «Եռացող կաթայ եմ փեսնում՝ բերանը հիւսիսից դէպի այս կողմ»: Տէրն ինձ **14**
ասաց. «Այս երկրի բնակիչների վրայ չարիքները հիւսիսից են բորբոքուելու: Ահա եւ բոլոր թագաւորութիւններին **15**
միասին կանչելու եմ հիւսիսի երկրից, - ասում է Տէրը, - գալու են, եւ ամէն մէկն իր գահն է հաստատելու Երուսա-
ղէմի դարպասների շենքին, նրա շրջակայ բոլոր պարիսպների վրայ եւ Նրեասարանի բոլոր քաղաքների վրայ: Եւ **16**
դար ու դարասարանով եմ խօսելու նրանց հետ՝ իրենց գործած բոլոր չարիքների համար, քանզի նրանք լքեցին ինձ **17**
եւ զոհեր մատուցեցին օտար աստուածներին, երկրպագեցին իրենց ձեռակերպ կուռքերին: Դու էլ գօրեպնդուի՛ր, **17**
գնա՛ եւ ասա՛ նրանց այն ամէնը, ինչ որ պարտիրելու եմ քեզ: Չվախենաս նրանցից եւ քեզ չկորցնես նրանց առաջ, **18**
քանզի եւ քեզ հետ եմ՝ քեզ փրկելու համար, - ասում է Տէրը: Ահաւասիկ եւ այսօր կանգնեցրի քեզ ինչպէս ամուր **18**
քաղաք, եւ ինչպէս երկաթէ սիւն եւ կամ ինչպէս պղնձէ հզօր պարիսպ՝ ընդդէմ Նրեասարանի բոլոր թագաւորների, **19**
նրա իշխանների, նրա քահանաների ու երկրի ժողովրդի: Նրանք պիտի կռուեն քեզ հետ, բայց քեզ ոչ մի բան **19**
չպիտի կարողանան անել, քանզի եւ քեզ հետ եմ՝ քեզ փրկելու համար», - ասում է Տէրը:

Տէրը խօսքն ուղղեց ինձ եւ ասաց. «Գնա՛ երուսաղէմացիների ականջներին ձայն փոր ու ասա՛. Տէրն այսպէս **2, 2**
է ասում. «Քե՛զ յիշեցի, քո պարանութեան խանդաղապանքն ու քո հարսնութեան սէրը, երբ դու ընթանում էիր **3**
Իսրայէլի սրբի յետեւից»: Այսպէս է ասում Տէրը՝ Իսրայէլի սուրբը. «Տիրոջ համար իր պարտութեան առաջինն է նա: **4**
Բոլոր նրանք, ովքեր ուրելու են այն, զոջալու են. չարիքներ են հասնելու նրանց վրայ», - ասում է Տէրը: Լսեցէք **5**
Տիրոջ խօսքը, ով Յակոբի փունն է Իսրայէլի բոլոր փոխներ: Այսպէս է ասում Տէրը. «Ձեր հայրերն ի՛նչ վնասակար **6**
բան գրան իմ մէջ, որ հեռացան ինձնից եւ, սնոյի աստուածների յետեւից գնալով, սնահաւար դարձան: Չասացին **7**
էլ՝ «Ո՛ր է Տէրը, որ մեզ հանեց Եգիպտացիների երկրից եւ առաջնորդեց մեզ անապատում, անձայր ու անուղի, ան- **8**
ջուր ու անպտուղ երկրում, մահուան սպուերների մէջ, այն երկրում, որտեղով մարդ չէր անցել, եւ ուր չէր բնակուել **9**
մարդու որդին: Տարաւ մեզ Քերմէլ՝ ուրելու նրա պարտուն ու բարիքները». իսկ դուք մտաք ու ապակամեցիք իմ **7**
երկիրը, իմ ժառանգութիւնը պղծութեան մատուցեցիք: Եւ քահանաները չհարցրին՝ «Ո՛ր է Տէրը»: Իմ օրէնսգէտներն **8**
ինձ չուզեցին ճանաչել, առաջնորդներն ապստամբեցին իմ դէմ, եւ մարգարէները Բահաղի անունով մարգարէութիւն **9**
արին ու անօգուտ աստուածների յետեւից գնացին»: «Դրա համար էլ դեռ պիտի դարձնեմ ձեզ, - ասում է Տէրը, - **10**
պիտի դարձնեմ նաեւ ձեր որդոց որդիներին: Արդ, անցէք քեփմացիների կղզիներն ու նայեցէք, մարդ ուղարկեցեք **11**
նաեւ Կեդար ու լա՛ն փեղեկացեք, փետե՛ք եղէլ էլ այդպիսի բան. ազգերն իրենց աստուածներին փոխել են, թէ՛ւ **11**
նրանք աստուածներ էլ չեն, բայց իմ ժողովուրդն իր փառքը փոխանակեց նրանց հետ, որոնցից օգուտ չի ունենալու: **12, 13**
Այդ բանի վրայ ապշեց երկինքը եւ խիստ սուսկաց, - ասում է Տէրը, - քանզի երկու չարիք գործեց իմ ժողովուրդը. **12, 13**
ինձ կենաց ջրի աղբիւրիս, լքեց եւ իր համար ծակ փոսեր փորեց, որոնք ջուր չեն կարող պահել: Միթէ Իսրայէլը **14**
ծառայ է, կամ Յակոբը՝ սպրոնկ, որ աւարի մարմուտեցին: Նրա վրայ մոնչացին եւ իրենց ձայներն արձակեցին **15**
առիւծները, որոնք աւերակ դարձրին նրա երկիրը: Նրա քաղաքները, բնակիչներից թափուր դառնալով, կործանու- **16, 17**
եցին: Մեմփացիներն ու փափնացիները ճանաչեցին քեզ ու ծաղրեցին: Միթէ դրա պարճառն այն չէր, - ասում **16, 17**
է քո Տէր Աստուածը, - որ դու լքեցիր ինձ այն ժամանակ, երբ քեզ բերում էի անապատի ճանապարհով: Եւ հիմա **18**
դու ո՛ր, եգիպտացիների ճանապարհն ուր. ուզում ես Գեհոնի ջուրը խմել. եւ կամ՝ դու ո՛ր, ասորեստանցիների **19**
ճանապարհն ուր. ուզում ես գետերի ջուրը խմել: Քո աստուածութիւնը քեզ խրատ է լինելու, եւ քո չարութիւնները **19**
կշտամբելու են քեզ: Իտելքի կը գաս ու կը փեսնես, որ քեզ համար դառնաղէպ է ինձ լքելը, - ասում է քո Տէր Աստուա- **20**
ծը»: «Եւ չհաւանեցի քեզ, - ասում է քո Տէր Աստուածը: Վաղուց խորհրակեցիր քո լուծը, խզեցիր քո կապանքներն **20**
ու ասացիր, թէ՛ «Չեմ ծառայի, այլ կը գնամ այնտեղ, բոլոր բարձր բլուրների վրայ եւ բոլոր սպուերախիպ ծառերի **21**
փակ, կը գեխանամ պոռնկութեան մէջ»: Եւ քեզ փնկեցի իբրեւ համակ ազնիւ եւ պարտաւոր որթափունկ. ինչո՞ւ ինձ **22**
համար դառնութեան փոխուցիք, ով դու, որթափունկը օտարացեալ: Եթէ բորակով էլ լուացուես եւ կամ օճառը **22**
ձեռքիցդ վար չգցես, դարձեալ իմ առաջ քո անիրաւութիւնների մէջ շաղախուած կը մնաս, - ասում է Տէր Աստուածը: **23**
Ինչպէն եւ ասում, թէ՛ «Չեմ պղծուել եւ չեմ գնացել Բահաղի յետեւից»: Տես քո ընթացքը գերեզմաններում եւ ինա- **23**
ցի՛ր, թէ՛ ի՛նչ եւ արել: Ամէն երեկոյ նրա փոփանքի ձայնը փարածուեց իր ճանապարհներին. յաճախ նա այցելեց **24**
անապատի ջրերին. իր մարմնական ցանկութեան պարճառով այսահար դարձաւ: Անձնապարտ եղաւ իր կյանքին, **24**
եւ ո՛վ է, որ յետ պիտի դարձնի նրան: Բոլոր նրանք, ովքեր կը փնտռեն նրան, նեղութիւն չեն կրի. իր ամսականի **25**
փառապանքների մէջ կը գրնեն նրան: Դարձրո՛ւ քո սիրտը ծուռ ճանապարհից եւ քո կոկորդը՝ ծարաւից»: Իսկ

26 նա ասում է՝ «Ուժս Կեղևն է», որովհետև նա սիրում էր օգար ասպրածներին և գնում նրանց յեփեփոց»։ «Ինչպես որ կ'ամաչի գողը, երբ բռնուի, այնպես էլ պիտի ամաչեն իսրայելացիները, իրենք, իրենց թագաւորներն ու իրենց իշխանները, իրենց քահանաներն ու իրենց մարգարէները։ Նրանք փայտին ասացին, թէ՛ «Իմ հայրն ես դու», և քարին, թէ՛ «Դու ծնեցիր ինձ»։ Եւ նրանք ոչ թէ իրենց երեսները, այլ թիկունքները դարձրին ինձ, բայց իրենց փորձութեան ժամին պիտի ասեն՝ «Արի փրկի՛ր մեզ»։ Նապա ո՛ր են քո այն ասպրածները, որոնց քեզ համար կերպեցիր. քո թշուառութեան ժամանակ նրանք թող լինեն ու փրկեն քեզ։ Չէ՛ որ քո ասպրածները նոյնքան էին, որքան քո քաղաքների թիւը, ո՛վ Յուդայի երկիր։ Չէ՛ որ Երուսաղէմի ճանապարհների թուով գոհեր էին մափուցում Բահաղին։ Այժմ ինչո՞ւ էք խօսում ինձ հետ, որովհետև դուք բոլորդ ամբարշտացաք, բոլորդ անօրէն եղաք իմ դէմ, - ասում է Տէրը։ Ջուր ծեծեցի ձեր որդիներին, դուք խրապ չառաք։ Սուրը կերաւ ձեր մարգարէներին, առիւծի պէս յօշոտեց, բայց դուք չզարհուրեցիք»։ Լսեցէք Տիրոջ պարգասը, այսպէս է ասում Տէրը. «Միթէ ես Իսրայելի համար անապաւր եղայ կամ աւեր ու խոպանացեալ երկիր, որ իմ ժողովուրդն ասաց. «Անպէրունջ կը շրջենք, բայց քեզ մօտ չենք գայ»։ Միթէ հարսը կը մոռանայ իր զարդը, և կոյսն՝ իր լանջազեղ գօպին. իսկ իմ ժողովուրդն երկար ժամանակ մոռացաւ ինձ։ Քո ճանապարհին ուրիշ ի՛նչ միջոցների պիտի դիմես՝ սիրոյ հաճոյք գրնելու համար. բայց դու ոչ միայն այդպէս արեցիր, այլև նոյնիսկ անզգամացար և պղծեցիր քո ճանապարհները։ Քո ձեռքերի մէջ յայրմարտերուց թշուառ ու անմեղ մարդկանց արիւնը. ոչ թէ վիհերում գրայ նրանց, այլ բոլոր կաղնիների մօտ։ Դու ասացիր, թէ՛ «Անմեղ եմ, թող նրա բարկութիւնն ինձնից հեռանայ»։ Ահաասիկ ես դափաւարան եմ փեսնելու քեզ հետ, որովհետև դու ասացիր, թէ՛ չմեղանցեցի։ Դու արհամարհեցիր ինձ՝ միշտ կրկնելով քո ընթացքը, բայց դու Եգիպտոսից էլ պիտի ամաչես, ինչպէս Ասորեստանից ամաչեցիր։ Այնպէս էլ պիտի դուրս գաս՝ ձեռքերդ գլխիդ վրայ բռնած, քանզի Տէրը մերժեց այն, որ քո յոյսն էր, և նրանով այլևս յաջողութիւն չպիտի գրնես»։

3 «Եթէ մարդն արձակի իր կնոջը, և սա հեռանայ նրանից ու ամուսնանայ ուրիշ փղամարդու հետ, ապա նորից յեփ գայ նախկին մարդու մօտ, արդեօք այդ կինը ամբողջապէս պղծուած չի՞ լինի։ Իսկ դու պոռնկացար բազում առաջնորդների հետ և վերադարձար ինձ մօտ, - ասում է Տէրը։ - Բարձրացրո՞ւ աչքերդ, ուղիղ դէպի առաջ նայիր և փնտրէ, թէ քո ճանապարհներին ո՛ր ասես որ պղծութեամբ ջթաթախուեցիր։ Ազբաւի պէս մենակ ու անօգնական՝ նստեցիր այդ ճանապարհներին և քո պոռնկութիւններով ու չարութիւններով երկիրը պղծեցիր։ Ի՞ գայթակղութիւն քեզ՝ բազում առաջնորդներ ունեցար, պոռնիկ կնոջ կերպարանք առար և բոլորի մօտ կորցիր քո ամօթը։ Չընդունեցիր ինձ իբրև փաճար, իբրև Նայր և Իշխան քո կուսութեան։ «Միթէ Տէրը յաիփեան բարկացած պիտի մնայ և բարկութիւնն ընդմիշտ պիտի պահի՞»։ - ահա այսպէս ասացիր դու, գործեցիր այդ բոլոր չարիքները և գորացար»։ Օսիա արքայի օրօք Տէրն ինձ ասաց. «Տեսա՛ր, թէ ինչ արեց Իսրայելի այդ բնակչութիւնը. գաղտնի գնաց և այնպէս, բոլոր բարձր լեռների վրայ ու բոլոր սաղարթախիտ ծառերի փակ, պոռնկացաւ։ Այդքան պոռնկանալուց յեփոյ եւ նրան ասացի՝ «Ինձ մօտ դարձիր», բայց չդարձաւ։ Նրա ցոփութեանն ականատես եղաւ ուխտադրուծ Յուդայի երկիրը։ Երբ Իսրայելի բնակչութիւնն ամբողջովին փարուեց շնութեամբ և բռնուեց դրա մէջ, արձակեցի նրան, ապահարզանի թուղթ փռուի ձեռքը, ու ես փեսայ, որ նրա ուխտադրուծ քոյրը՝ Յուդան, չզարհուրեց, այլ գնաց ու ինքն էլ պոռնկացաւ։ Նա իր պոռնկութեամբ, որ չնչին բան էր համարում, երկիրը պղծեց՝ քարի ու փայտի հետ շնանալով։ Այս ամենից յեփոյ, - ասում է Տէրը, - նրա ուխտադրուծ քոյր Յուդան չդարձաւ դէպի ինձ ամբողջ սրտով, այլ՝ դարձաւ սպութեամբ։ Իսրայելը, - ասում է ինձ Տէրը, - արդարացրեց իր ապստամբութիւնը՝ ուխտազանց Յուդայի համեմատութեամբ։ Ահաասիկ գնա՛ և այս պարգասները հռչակի՛ր հիսիսի կողմերում ասելով. «Ինձ մօտ դարձիր, ո՛վ դու Իսրայելի բնակիչ, - ասում է Տէրը։ - Ես ձեզ վրայ չեմ բարկանայ, քանզի ես ողորմած եմ, - ասում է Տէրը, ձեր դէմ յաիփեան ռի չեմ պահի։ Բայց դու գիտակցի՛ր քո անօրէնութիւնները, որովհետև դու ամբարշտացար քո Տէր Աստուծու դէմ և օտարների համար քո ճանապարհները փարածեցիր բոլոր սաղարթախիտ ծառերի փակ, իսկ իմ ձայնը չստացիր, - ասում է Տէրը։ - Ինձնից հեռացած որդիներ, դարձէ՛ք ինձ մօտ, որպէսզի ես ձեզ փրկեմ, - ասում է Տէրը։ - Կ'առնեմ ձեզ, ամէն քաղաքից՝ մէկին և ամէն ցեղից՝ երկուսին, ու կը փանեմ ձեզ Միոն։ Իմ սրտին հաճելի առաջնորդներ կ'ստան ձեզ. թող նրանք իմաստութեամբ հովուութիւն անեն ձեզ։ Ու երբ երկրի վրայ այն օրերին դուք բազմանաք ու աճէք, - ասում է Տէրը, - այլևս չեն ասելու՝ «Իսրայելի Սուրբ Ուխտի փայտանակը», չի յիշուելու այն, նրա անունն այնպէս չի փրուելու, այլևս չի փնտրուելու այն և չի վերաշինուելու։ Այն օրերին ու այն ժամանակ Երուսաղէմը Տիրոջ աջոք են կոչելու. բոլոր ազգերը հաւաքուելու են Երուսաղէմում՝ Տիրոջ անունը մեծարելու և այլևս չեն հետեւելու իրենց չար սրտերի խորհուրդներին։ Այն օրերին Իսրայելի փունը միանալու է Յուդայի փունը, և հիսիսից ու բոլոր գաւառներից միասին գալու են այն երկիրը, որն իբրև ժառանգութիւն փռուի նրանց հայրերին»։ Ես ասացի՝ թող լինի՛, Տէր։ «Ձեզ որդիներս մէջ կարգել կամեցայ՝ ձեզ փալու համար ընտիր երկիրը՝ իբրև ազգերի Ամենակալ Աստուծու մեծահռչակ ժառանգութիւն. ասացի, որ հայր կոչես ինձ և այլևս երես չթեքես ինձնից։ Բայց ինչպէս կ'ինն է անարգում իր ամուսնուն, այնպէս էլ դու ինձ անարգեցիր, ո՛վ Իսրայելի փուն, - ասում է Տէրը։ - Լացի ու պաղապանքի ձայնը գուժեց իսրայելացիների շուրթերից, քանզի անիրաւութիւն գործեցին իրենց ճանապարհներին և մոռացան իրենց սուրբ Աստուծուն։ Դարձէ՛ք, որդիներ, և ես կը փարափեմ ձեր ցալը»։ Նրանք ասացին. «Ահա մենք կանք, քանզի դու ես մեր Տէր Աստուածը։ Արդարեւ, ունայն էին բլուրների և բարձունքների բազմութիւնը և նրանց զօրութիւնը. Իսրայելի փուն փրկութիւնը մեր Տէր Աստուծու ձեռքին է։ Մեր մանկութիւնից ի վեր խայրառակութիւնը սպառեց մեր հայրերի վաստակը՝ նրանց հօտերն ու նախիրները, նրանց փղաներին ու աղջիկներին։ Մենք մեր ամօթով քուն մտանք, և մեր անարգանքները մեզ ծածկոց եղան, քանզի մենք և մեր հայրերը մանկութիւնից մինչև այսօր մեր Աստուծու առաջ մեղք գործեցինք և մեր Տէր Աստուծու ձայնը չստացինք»։

4 «Եթէ Իսրայելը դառնալու է դէպի ինձ, թող դառնայ, - ասում է Տէր Աստուած, - եթէ յանուն Երուսաղէմի Աստուծու նա իր բերանից դուրս թափի զարշելի ասպրածների անունները, վախենայ ինձնից՝ և ճշմարտութեամբ, իրաւամբ ու արդարութեամբ երդուի, թէ՛ «Տէրը կենդանի է», նրա կողմից պիտի օրհնուեն ազգերը և նրանով արժանանան պարծանքի»։ Այսպէս է ասում Տէրը ձեզ՝ Յուդայի երկրի մարդկանց և Երուսաղէմի բնակիչներին. «Տերկեր հերկեցէք ձեզ համար, փշերի մէջ մի՛ սերմանէք։ Յուդայի երկրի մարդիկ և Երուսաղէմի բնակիչներ, ձեր Աստուծո՞ւ

համար թվապարուեցէք, ձեր սրբի անթվապարութիւնը թվապարուեցէք, որովհետեւ գուցէ ձեր չար գործերի պարճառով իմ 5
 բարկութիւնն իբրեւ հուր ելնի ու բորբոքուի, եւ մէկը չզգնուի, որ հանգցնի այն»: «Գուժեցէք Նրեաստանի մէջ, լուրը 6
 թող հասնի Երուսաղէմ, ասացէք, փո՛ղ հնչեցրէք երկրով մէկ, աղաղակ բարձրացրէք, գոչեցէք, հաւաքուեցէք եւ մտէք 7
 պարսպապար քաղաքները: Ելէք փախէք դէպի Սիոն, շրպայեցէք, մի՛ դանդաղէք, որովհետեւ ես չարիք ու մեծ կո- 8
 տորած եմ բերելու հիսիսից: Առիծն իր որջից դուրս եկաւ, որպէսզի յօշոտի ազգերին, շարժուեց ու ելաւ իր փեղից, 9
 որպէսզի քո երկիրն աներակ դարձնի: Քո քաղաքները քանդուելու են՝ այնպէղ բնակիչ չլինելու պարճառով: Դրա 10
 համար էլ քննե՛ք հազէք, կոծեցէ՛ք ու ճի՛շ բարձրացրէք, քանզի Տիրոջ ցասումն ու բարկութիւնը յետ չհարձաւ ձեզանից: 11
 Եւ այն օրը, - ասում է Տէրը, - թագաւորն ու իշխանները սրբաբէկ պիտի լինեն, քահանաները պիտի յիմարանան, 12
 մարգարէներն ապշեն»: Ու ես ասում եմ. «Ո՛վ Տէր Աստուած, ուրեմն խաբելով խաբեցիր այդ ժողովրդին ու Ե- 13
 րուսաղէմին, քանի որ ասացիր, թէ՛ «Խաղաղութիւն պիտի լինի ձեզ», մինչդեռ սուրը նրանց հոգուն դէմ է առել: 14
 Այն ժամանակ դու պիտի ասես այդ ժողովրդին ու Երուսաղէմին. «Սա անապարտ քո մոլորութեան համար է: Իմ 15
 ժողովրդի դստեր ճանապարհը ո՛չ մաքրութեան եւ ո՛չ էլ սրբութեան համար էր: Նրանց այդ յորդաբոխ շունչն է, որ 16
 ողջ սասկութեամբ գալու է դէպի ինձ. այսուհետեւ ես էլ նրանց հետ իմ դատաստաններով եմ խօսելու»: Ահա նա 17
 ելնելու է ինչպէս ամպ. նրա կառքը նման է մրկի, նրա երկվարներն անելի արագընթաց են, քան արծիւները: Վայ 18
 մեզ, որ թշուառացանք: «Երուսաղէմ, լուս՛ քո սրբի չարութիւնները, որ փրկուես. քո ցաւալի խորհուրդները մինչեւ 19
 երբ պիտի մնան քո մէջ: Բօթաբեր ձայն է հնչում դրանից, թշուառութեան աղաղակներ են լսուելու Եփրեմի լեռից: 20
 Այս բանը գուժեցէք ազգերին. իմաց՛ փուէք, թէ՛ գնդեր են գալիս հեռաւոր երկրից. ահա հասել են Երուսաղէմ. նրանք 21
 իրենց ձայնն են արձակում Նրեաստանի քաղաքների դէմ՝ եւ, ինչպէս ազարակի պահապաններ, շրջապարել են 22
 Նրեաստանը: Դու անպետեցիր ինձ, - ասում է Տէրը, - քո ճանապարհներն ու քո ընթացքը քեզ հասցրին այդ ամէնը: 23
 Դա է քո չարութիւնը, ինչպէս եւ դառնութիւնը, որ հասաւ սրբիդ»: Արովայնս, որովայնս ցաւ է ընկել, եւ հեծում 24
 եմ սրբիս զգայարանները: Սիրտս ճնշում է, եւ հոգիս հանգստութիւն չունի, որովհետեւ ես շեփորի ձայն լսեցի եւ 25
 պարերագմի ու թշուառութեան գոյժ: Նարուած հարուածի վրայ եկաւ. բողոք բարձրացրէք, քանզի ողջ երկիրն 26
 աներակ դարձաւ, վրանս յանկարծակի խորպակուեց, եւ քանդուեցին վրանիս վարագոյրները: Մինչեւ երբ պիտի 27
 փախապականներ փեսեն, շեփորի ձայն լսեմ: Իմ ժողովրդի իշխաններն ինձ չճանաչեցին, որովհետեւ նրանք ոչ թէ 28
 խելացի, այլ անմիտ որդիներ են. չարութիւն անելիս իմաստուն են, իսկ բարի բան կատարել չգիտեն: Նայեցի երկ- 29
 րին՝ ամայի էր, ոչինչ չկար, նայեցի դէպի երկինք՝ եւ չկար նրա լոյսը: Նայեցի եւ փեսայ, որ լեռները երերում էին, եւ 30
 բոլոր բլուրները՝ սասանում: Նայեցի, բայց ահա մարդ չկար, եւ երկնքի բոլոր թռչունները սարսափահար էին եղել: 31
 Նայեցի եւ փեսայ, որ Կարմելոսն աներակ էր, իսկ նրա բոլոր քաղաքները՝ հրի մատնուած: Տիրոջ պարճառով, նրա 32
 բարկութեան ու ցասման պարճառով դրանք ամայացան: Այսպէս է ասում Տէրը. «Աւերուելու է համայն երկիրը, 33
 բայց ես չեմ բերելու նրա վախճանը: Այս ամենի համար երկիրը սուգ պիտի անի, եւ վերից երկինքը պիտի խաւարի, 34
 որովհետեւ են ասացի՝ եւ չեմ գոջալու, են ձեռնարկեցի՝ եւ յետ չեմ կանգնելու դրանից»: Նե՛ծեալների ձայնից եւ 35
 լարուած աղեղներինից ամբողջ երկիրը խոյս փուեց, մարդիկ սողոսկեցին քարայրները, թաքնուեցին անպառնէրում, 36
 բարձրացան քարանձաւները. բոլոր քաղաքները լքուեցին, ու նրանց մէջ մարդ չի բնակում: Իսկ դու, թշուառական, 37
 ի՛նչ ես անելու: Եթէ կարմիր հագնես, ոսկի զարդով զարդարուես ու քո աչքերին ծարիր քսես, քո զարդարանքները 38
 գուր են լինելու: Նո՛մանիներդ քեզ մերժեցին եւ հոգիդ առնել են ուզում: Լսեցի քո հեծե՛մանքը, որը կարծես իր 39
 անդրանիկ որդուն ծնելու երկունքով բռնուած կնոջ ձայնը լինէր: Սիոնի դստեր ձայնը պիտի նուաղի, յուսահապ՝ 40
 նա պիտի փարածի իր ձեռքերն ու ափ. «Վայ ինձ, որ հոգիս մահու չափ խոցուեց սպանուածների համար»:

«Երուսաղէմի փողոցներով այս ու այն կողմ շարժուեցէք, նայեցէք, իմացէք եւ փնտռեցէք նրա հրապարակնե- 5
 րում. եթէ այնպէղ գտնէք մի մարդ, որ արդար գործ անի եւ լինի ճշմարտութեանը հետամուտ, ապա ես թողութիւն 6
 կտամ նրա բնակիչներին», - ասում է Տէրը: - Եթէ նրանք նոյնիսկ ասեն, թէ կենդանի է Տէրը, իրաւ որ սուր 7
 երդում կը լինեն: Տէր, աչքերդ յառած ճշմարտութեանը՝ փանջեցիր նրանց, բայց նրանք ցաւ չզգացին, ոչնչացրիր 8
 նրանց, բայց խրատ ընդունել չկամեցան, իրենց երեսներն ապառաժից անելի կարծրացրին եւ չուզեցին դարձի գալ: 9
 Եւ ես ասացի՝ թերեւս աղբար լինելով՝ անկարող եղան ճանաչելու Տիրոջ ճանապարհներն ու Աստուծո՛ր օրէնքները. 10
 գնամ հարուստների մօտ եւ նրանց հետ խօսեմ. գուցէ նրանք գիտենան Տիրոջ ճանապարհն ու Աստուծո՛ր օրէնքները: 11
 Բայց ահաաաիկ նրանք էլ առհասարակ խորքակեցին լուծն ու խզեցին կապերը: Դրա համար էլ անպարտ առիծը 12
 կտորեց նրանց, եւ գայլը ոչնչացրեց նրանց՝ հասնելով մինչեւ փերը. նրանց քաղաքներին սպառնաց ընձառիծը, 13
 եւ բոլորը, ովքեր այնպէղից դուրս կը գան՝ կ'ընկնեն իբրեւ դիակ, քանզի իրենց ամբարշտութիւնները բազմացրին եւ 14
 իրենց անհնազանդութեան մէջ գորացան: «Սրանցից որի՛ համար հաշտուեմ քեզ հետ. քո որդիներն ինձ լքեցին եւ 15
 չաստուածներով երդուեցին. ես կշտացրի նրանց, բայց նրանք շնացան ու պռնկանոցներում օթեանեցին: Նրանք 16
 դարձան իգամոլ ձիեր, եւ ամէն մէկն իր ընկերոջ կնոջ վրայ էր վրնջում: Այս ամենից յետոյ, - ասում է Տէրը, - 17
 միթէ ես չեմ պարժելու, կամ այդպիսի ազգից ես վրէժ չեմ լուծելու: Բարձրացէ՛ք քաղաքի աշտարակների վրայ եւ 18
 կործանեցէ՛ք, բայց իսպառ մի՛ աներէք. թողէ՛ք մնան նրա հիմքերը, որովհետեւ դրանք Տիրոջն են: Յիրաւի, Իսրա- 19
 յելի փունը եւ Յուդայի փունը չափազանց արհամարհեցին ինձ», - ասում է Տէրը: Նրանք սրեցին իրենց Տիրոջը 20
 եւ ասացին. «Բան չկայ, մեզ վրայ չարիքներ չեն գայ, սուր ու սով չենք փեսնի: Մեր մարգարէները քամի էին, 21
 նրանք չունէին Տիրոջ պարգամը: Այդպէս էլ թող լինի նրանց»: Դրա համար էլ այսպէս է ասում Ամենակալ Տէր 22
 Աստուածը. «Քանի որ այդ բանը բարբառեցին, ահաաաիկ իմ խօսքը քո բերանն եմ դնում իբրեւ կրակ, թող լափի 23
 նրանց՝ այդ ժողովրդին ինչպէս փայր: Ո՛վ Իսրայէլի փուն, - ասում է Տէրը, - ահա հեռուից ես ձեզ վրայ պիտի 24
 բերեմ մի ազգ, որ ուժեղ է ու հին, ազգ, որի լեզուն լսած չէր լինի եւ խօսքը չէր հասկանայ: Նրա կապարճները 25
 նման են բաց գերեզմանների: Ամէնքն էլ գորտար են. ուրելու են ձեր հունձն ու հացը, ուրելու են ձեր փողաներին 26
 ու աղջիկներին, ուրելու են ձեր ոչխարն ու արջառը, ուրելու են ձեր այգիները, թզենիներն ու ձիթենիները, աներելու 27
 են ձեր անառիկ քաղաքները. ինչով որ դուք պարծենում էք, սրով հիմնիվեր կործանելու են: Բայց այն օրն էլ, - 28
 ասում է քո Տէր Աստուածը, - ձեզ ձեր վախճանին չեմ հասցնելու. եւ երբ ասելու լինեն՝ «Մեր Տէր Աստուածն այս 29
 ամէնն ինչո՛ւ արեց մեզ», կ'ասես նրանց. «Քանի որ ինձ լքեցիք եւ ձեր երկրում ծառայեցիք օտար աստուածներին,

20 այդպես էլ օտարներին էք ծառայելու մի երկրում, որը ձերը չի լինելու»: Այդ մասին իմաց փուռ Յակոբի փանը,
21 թող լսելի դառնայ նաեւ Յուդայի փանը. ասացէք. «Լսեցէք այս բանը, յիմար եւ անմիտ ժողովուրդ, որ աչքեր
22 ունէք, բայց չէք փեսնում, ականջներ ունէք բայց չէք լսում: Միթէ ինձնից չէք երկնչում, – ասում է Տէրը, – իմ երեսից
չէք դողում, ես, որ աւագը ծովին սահման կարգեցի յալիփեճական հրամանով, որ նա չանցնի դրանից, պեկոճուի,
23 բայց չկարողանայ դուրս գալ, նրա ալիքները մոնչան, բայց չկարողանան անցնել դրանից: Այս ժողովուրդն ան-
24 հնազանդ ու ըմբոստ սիրտ ունի. խոտորուցին ու անցան գնացին: Իրենց սիրտն իսկ չասացին. «Վախեցէք մեր
Տէր Աստուծոց, որը, ըստ մեր հնձի ժամանակի, նրանից առաջ էլ յետոյ, անձրեւ է փայխ մեզ եւ պահպանում է
25, 26 մեզ: Մեր անօրէնութիւնները խախտեցին այդ կարգը, եւ մեր մեղքերը մեզնից հեռացրին բարիքները»: Արդարեւ,
իմ ժողովրդի մէջ գարնուցին ամբարիշտներ եւ, մարդկանց ոչնչացնելու համար, թռչնորսների թակարդների պէս
27 որոգայթներ ու ցանցեր լարեցին եւ որսում էին: Ինչպէս որոգայթներն են լի թռչուններով, այնպէս էլ նրանց փնտր
28 են լեցուն նենգութեամբ: Դրա համար էլ նրանք հարստացան, մեծացան, գիրացան ու պարարտացան եւ չարու-
թեամբ զանց առան իմ խօսքերը. արդար դատաստան չարին, որքի իրաւունքը չպաշտպանեցին, այրուն արդար
29 դատով չբարեցին: Այս ամենից յետոյ, – ասում է Տէրը, – միթէ ես չեմ պարծելու, կամ այդպիսի ազգից ես վրէժ
30, 31 չեմ լուծելու: Յիմարութիւններ ու արհաւիրքներ կարարուցին երկրի վրայ: Մարգարէները սուտ մարգարէութիւն
են անում, քահանաները ծափահարում են նրանց, եւ իմ ժողովուրդը սիրեց այդ: Իսկ ի՞նչ էք անելու դրանից յետոյ»:

6 Բենիամինի՛ որդիներ, արիացէք Երուսաղէմում, փո՛ղ հնչեցրէք Թեկուե՛ում եւ ազդանշան՝ որէք Բեթաբարմայի
2 վրայ, որովհետեւ հիւսիսից յայտնուել են չարիքներ, մեծ վնաս է լինելու քեզ՝ գեղեցկիդ եւ փափկացեալիդ, վերա-
3 նալու է քո փառքը, դուստր Սիոնի: Նովիւներն իրենց հօտերով նրա մօտ են գալու եւ իրենց վրաններն են խփելու
4 նրա շուրջը, իւրաքանչիւրը հովուելու է իր ձեռքով: Պարտեազմի՛ պատրաստուցէք նրա դէմ, եկէք նրա դէմ ելնենք
5 կէսօրին. վա՛յ մեզ, որովհետեւ ցերեկն անցաւ, եւ մեզ վրայ հասան երեկոյի սպուերները: Եկէք գիշերով ելնենք
6 եւ խորակենք նրա հիմքերը: Այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը. «Ջարդեցէք նրա փայտաշէն փնտրը, զօ՛րք
7 հանեցէք Երուսաղէմի դէմ, որովհետեւ նա ամբողջապէս սուտ քաղաք է, բռնութիւնն է իշխում նրա մէջ: Ինչպէս
8 գութն է իր ջուրը պաղեցնում, այնպէս էլ նա է պաղեցնում իր չարութիւնները. այնպեղ, նրա յանդիման, մշտապէս
9 ամբարշտութիւն ու չարութիւն է լսում: Յատերով ու փանջանքներով պիտի խրափուես, Երուսաղէմ: Թող այնպէս
10 չլինի, որ ես բաժանուեմ քեզնից, չլինի, որ քեզ դարձնեմ մի անապար երկիր, ուր ոչ ոք երբեք չի բնակուել»: Այսպէս
է ասում Զօրութիւնների Տէրը. «Քաղեցէք, քաղեցէք, Իսրայելի այդ մնացորդներին ճաքա՛ղ արէք եւ նորից նոյն
11 գործին դարձէք, ինչպէս այգին քաղողն է դառնում դէպի իր գործը»: Արդ, ո՞ն հետ խօսեմ եւ ո՞ն մօտ վկայութիւն
անեմ, որ լսի. ահաւասիկ նրանց ականջներն անթլիսար են, եւ նրանք չեն կարողանում լսել: Ահա Տիրոջ խօսքը
12 նրանց համար նախափինք եղաւ, եւ այլեւս նրանց ախորժիւղի չի լինելու այն: Ես լցուցի բարկութեամբ ու զայեցի
այն իմ մէջ, բայց նրանց չմեռցրի: «Ես այն դուրս պիտի թափեմ փղաների վրայ, նաեւ՝ երիտասարդների բազմու-
13 թեան վրայ, այր ու կին առհասարակ գերաւորելու են, ծերը եւ հասուն փարիք ունեցողները քշուելու են: Նրանց
փնտրը, նրանց արարելի ու կանանց հետ միասին, ընկնելու են օտարների ձեռքը, քանզի, – ասում է Տէրը, – պէտք
14 է պարծեմ այդ երկրի բնակիչներին: Նրանք, փոքրերից մինչեւ մեծերը, բոլորն էլ անօրէնութիւններ գործեցին,
15 քահանայից մինչեւ սուտ մարգարէն բոլորն էլ սուտ խօսեցին: Իմ ժողովրդի դստեր վերքերը նրանք բուժում էին
16 արհամարհանքով ու ասում՝ «Խաղաղութիւն է, խաղաղութիւն». բայց ո՞ր է խաղաղութիւնը: Խայրառակ եղան,
որովհետեւ ձախողուցին, բայց ամօթի զգացում ունեցողների պէս չպարկառեցին եւ իրենց կրած անարգանքի
մասին չմտածեցին, դրա համար էլ իրենց կործանումն են գրնելու, եւ երբ իրենց պարծելու լինեմ բնաջնջուելու
17 են», – ասում է Տէրը: Այսպէս է ասում Տէրը. «Կանգնեցէք ճանապարհներին եւ դիտեցէք, հարցրէք Տիրոջ յալի-
փեճական ճանապարհների մասին, փեսէք, թէ ո՞րն է բարի ճանապարհը՝ գնացէք դրանով, եւ քաութիւն կը գրնէք
18 ձեր հոգիների համար: Իսկ նրանք ասացին, թէ՛ չենք գնայ: Ձեզ վրայ հսկիչներ կարգեցի, լսեցէք փողի ձայնը:
19 Իսկ նրանք ասում են չենք լսի: Այդ մասին իմացան ազգերը, նաեւ նրանք, որ նրանց մէջ հովուութիւն էին անում
20 հօտերին: Լսի՛ր, երկիր, ահաւասիկ ես այդ ժողովրդի վրայ չարիքներ եմ բերելու՝ իբրեւ իրենց ապստամբութեան
պարտը, որովհետեւ իմ խօսքերին չանսացին եւ իմ օրէնքը մերժեցին: Ինչի՞ համար է խուսկն այդ, որ բերում ես
ինձ Մարայից, եւ կինանունը՝ հեռաւոր երկրից. ձեր ողջակեզներն ընդունելի չեն, եւ ձեր գոհերն ինձ հաճելի չեն»:

21 Դրա համար էլ Տէրն այսպէս է ասում. «Ահաւասիկ ես հիւանդութիւն կը բերեմ այդ ժողովրդի վրայ, հայրերն
22 զաւակները միասին կը վարակուեն նրանով, հարեւան ու ընկեր կը կորչեն միասին»: Այսպէս է ասում Տէրը. «Ահա-
23 ւասիկ զօրք է գալիս հիւսիսից, մի մեծ ազգ: Երկրի ծագերից յառնելու են բազում թագաւորներ, աղեղնաւորներ ու
նիզակակիրներ, մի յանդուգն ու անողորմ ազգ: Նրա ձայնը նման է պեկոճ ծովի ձայնի: Կառքերով ու երկվարներով
ճակարամարտ պիտի փայ, ինչպէս կրակ՝ կազմ ու պատրաստ պիտի պարտեազմի քո դէմ, ո՞վ Սիոնի դուստր»:

24, 25 Նրանց լուրն առանք, եւ մեր ձեռքերը թուլացան. ծննդկանի երկունքի պէս մեզ պաշարեցին նեղութիւնները: Դուրս
մի՛ գաք դէպի հանդերը եւ մի՛ գնացէք ճանապարհներով, որովհետեւ ամենուր թշնամիների սուրն է շրջապարել:
26 «Իմ ժողովրդի դուստր, քորձ հագիր, մոխիր ցանիր, սո՛ւգ արա սիրելիի համար, աղիողորմ լաց ու կոճ արա, որով-
27 հետեւ ձեզ վրայ թշուառութիւնը յանկարծակի է գալու: Ես քեզ, Երեմիա՛, կարգեցի պաշարուած ժողովուրդների
28 համար որպէս փորձիչ, եւ դու պիտի իմանաս, երբ ես փորձեմ նրանց ճանապարհները»: Բոլորն անհնազանդ են եւ
29 գնում են կամակորութեամբ. ինչպէս պղինձ եւ երկաթ՝ բոլորն էլ ապականուած են: Փութերը ոչնչացան կրակից,
30 կապարն սպառուեց, արծաթագործը գուր է չարչարում: Նրանց չարիքները չհալուեցին: Խոտրան արծաթ կոչեցէք
նրանց, որովհետեւ Տէրը նրանց խոտրանեց: Լսի՛ր Տիրոջ պարգամները, համայն Նրէաստան:

7, 2 Ահա այն պարգամը, որ Տէրը փուռց Երեմիային՝ ասելով. «Կանգնի՛ր Տիրոջ Տան դռան մօտ եւ այնպեղ
յայտարարի՛ր այս խօսքերը. կ'ասես. «Լսի՛ր Տիրոջ խօսքը, ո՞ղջ Նրէաստան, դու, որ մտնում ես այս դռներով՝
3 երկրպագելու Տիրոջը»: Այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը՝ Աստուածն Իսրայելի. «Սողեցէ՛ք ձեր ընթացքն
4 ու վարքը, եւ ես կը բնակեցնեմ ձեզ այս վայրում: Մի՛ ապաւինէք սուտ խօսքերին. նրանք, որ ասում են՝ Տիրոջ
5 փաճարն է, Տիրոջ փաճարը, Տիրոջ փաճարը, բոլորովին ձեզ չեն օգնի: Եթէ իսկապէս ուղղէք ձեր ընթացքն ու
6 վարքը, եթէ այր մարդու եւ նրա ընկերոջ միջեւ օրէնք ու արդարութիւն պահէք, օտարականին, որբին ու այրուն

չնեղեք, անմեղ արին չթափեք այդպեղ եւ չարութեան չհանդիպելու համար օտար ասպրածներին չհետեւեք, ապա 7
 ձեզ կը բնակեցնեն այդ վայրում, այն երկրում, որ յափարեանս յափարեմից փուռեցի ձեր հայրերին: Իսկ եթէ դուք 8
 սուր խօսքերին ապաւինեք, ինչից ոչ մի օգուտ չէք ունենալու, եւ գողանաք, սպանեք, շնութիւն անեք, սուր եր- 9
 դում փաք, խնկարկեք Բահաղին, հետեւեք օտար սուր ասպրածներին, որոնց չէք ճանաչում, ապա ձեզ բաժին կը 10
 հասնի չարիքը: Ու դուք կը գաք, կը կանգնեք իմ առաջ, այս Տան մէջ, որի վրայ իմ անունն է դրուած, եւ կ'ասեք՝ 11
 «Նրաժարուեցինք բոլոր այն գարշելի գործերը կապարելուց»: Միթէ ձեր ազգին աւագակների բարայր է դարձել իմ 12
 այս Տունը, որի վրայ իմ անունն է դրուած: Ահաասիկ ես փեսայ, - ասում է Տէրը: - Գնացէ՛ք Սելով իմ այն փեղը, 13
 ուր առաջ հասարարել էի իմ անունը, փեսեք, թէ ինչպէ՛ն վարուեցի նրա հետ Իսրայէլի իմ ժողովրդի չարութիւնների 14
 պարճառով: Եւ հիմա, - ասում է Տէրը, - քանի որ դուք այդ բոլոր գործերը կապարեցիք, իսկ ես խօսեցի ձեզ 15
 հետ՝ կանխաւ իսկ ասելով այդ մասին, բայց դուք ականջ չդրիք ինձ, կանջեցի ձեզ, բայց պարասխան չդրիք ինձ, 16
 ապա այդ Տան հետ, որի վրայ դրուած է իմ անունը, եւ որպէղ դուք ապաստան եք գրել, նոյնն են անելու, ինչ 17
 արեցի Սելովի հետ, նաեւ այն երկրի հետ, որ փուռեցի ձեզ եւ ձեր հայրերին: Ձեզ իմ ազգից զցելու եմ, ինչպէս 18
 զցեցի ձեր եղբայրներին՝ Եփրեմի ամբողջ սերնդին»: «Իսկ դու մի՛ աղօթիր այդ ժողովրդի համար, դրանց համար 19
 ողորմութիւն մի՛ խնդիր եւ մի՛ աղաչիր, իմ առաջ մի՛ խոնարհուիր դրանց համար, որովհետեւ քեզ չեն լսելու: Ձեն 20
 սրտանում, թէ ինչէ՛ր են կապարում դրանք Յուդայի երկրի քաղաքներում եւ Երուսաղէմի ճանապարհներին. նրանց 21
 որդիները փայտ են հաւաքում, նրանց հայրերը կրակ են վառում, իսկ նրանց կանայք խմոր են հունցում, որպէսզի 22
 երկնքի զօրութիւնների համար կարկանդակ թխեն. ընծաներ են նուիրում օտար ասպրածներին, որպէսզի բար- 23
 կացնեն ինձ: Բայց միթէ ի՛նձ են բարկացնում, - ասում է Տէրը, - թե՛ իրենք իրենց, եթէ երեսի ամօթ ունենան»: 24
 Դրա համար էլ Տէրն այսպէս է ասում. «Ահա իմ ցատումն ու բարկութիւնը կը թափեն այդ փեղի վրայ, մարդու եւ 25
 անասունի վրայ, ագարակի ծառի վրայ, հողի բարիքների վրայ. թող կրակը բորբոքուի ու չմարի»: Այսպէս է ասում 26
 Զօրութիւնների Տէրը՝ Իսրայէլի Աստուածը. «Ձեր ողջակէզները ձեր գոհերի հետ միասին հաւաքեցէ՛ք եւ մի՛ն կերէք: 27
 Ձեր հայրերի հետ ոչինչ չխօսեցի եւ ոչ էլ պարուէր փուռեցի նրանց ողջակէզների եւ գոհերի մասին այն օրը, երբ 28
 նրանց հանեցի Եգիպտացիների երկրից: Բայց այս բանը պարտիքեցի նրանց՝ ասելով. «Ակա՛նջ դրէ՛ք իմ ձայնին, 29
 եւ ես ձեզ համար Աստուած կը լինեմ, իսկ դուք ինձ համար կը լինեք ժողովուրդ եւ կը գնաք իմ այն բոլոր ճանա- 30
 պարհներով, որ ձեզ պարտիքեցի, որպէսզի լաւ լինի ձեզ համար»: Սակայն նրանք ինձ չստեցին, նրանց ականջը 31
 չանսաց. հետեւեցին իրենց չար սրտերի խորհուրդներին: Եւ այն օրից սկսած, երբ նրանց հայրերը դուրս եկան 32
 Եգիպտացիների երկրից, այն օրից մինչեւ այսօր նրանք յետ գնացին եւ ոչ թէ առաջ: Ու ես ձեզ մօտ ուղարկեցի իմ 33
 բոլոր ծառաներին՝ մարգարէներին, ուղարկեցի ամէ՛ն օր, առաօտ կանուխ: Սակայն նրանք չստեցին ինձ, նրանց 34
 ականջը չանսաց, եւ նրանք անելի անհնազանդ դարձան, քան իրենց հայրերը: Այս խօսքերը դու կ'ասես նրանց, 35
 բայց քեզ չեն լսի, դու կը կանչես նրանց, բայց քեզ պարասխան չեն փայ: Ու դու կ'ասես նրանց. «Մա այն ազգն 36
 է, որ չանսաց իր Տէր Աստծու ձայնին, ոչ էլ խրատ ընդունեց: Նաւաբքը նուազեց, եւ ճշմարտութիւնը վերացաւ նրա 37
 բերանից»: «Կորիքի մագերդ ու դէ՛ն նետիր, շրթունքներդ թող ողբան, որովհետեւ Տէրը խոստանեց ու մեծեց այն 38
 ազգին, որ այս բաներն էր ասում: Արդարեւ, - ասում է Տէրը, - Յուդայի որդիները չարութիւն արին իմ առաջ. իրենց 39
 գարշելի ասպրածներին կարգեցին իմ անունը կրող Տան մէջ, որպէսզի պղծեն այն: Նաեւ Ենոմացիների ձորում 40
 Տափեթի բազին կանգնեցին՝ իրենց փղաներին ու աղջիկներին կրակի մէջ այրելու համար, մինչդեռ այդպիսի 41
 հրաման ես նրանց չարուեցի եւ ոչ էլ մարտնչեցի անցկացրի: Ահա թէ ինչու գալու են օրեր, - ասում է Տէրը, - երբ այլեւս 42
 չեն ասի Տափեթի բազին կամ Ենոմացիների ձոր, այլ՝ Սպանուածների ձոր եւ, փեղը չբաւականացնելու պարճառով, 43
 թաղում են կապարելու հենց Տափեթում: Այդ ժողովրդի դիերը կերակուր պիտի դառնան երկնքի թռչունների եւ 44
 երկրի գազանների համար, եւ մարդ չի լինելու, որ հալածի նրանց: Յուդայի երկրի քաղաքներից եւ Երուսաղէմի 45
 փողոցներից վերացնելու եմ խրախճանքի ձայնը եւ ցնծացողների ձայնը, հարսի ձայնը եւ փեսայի ձայնը, որպէսզի 46
 երկիրը դառնայ անապար»: 47

«Այն ժամանակ, - ասում է Տէրը, - Յուդայի երկրի թագաւորների ոսկորները եւ նրանց իշխանների ոսկորները, 8
 քահանաների ոսկորները եւ մարգարէների ոսկորները, նաեւ Երուսաղէմի բնակիչների ոսկորները պիտի հանեն 9
 իրենց գերեզմաններից, պիտի չորացնեն արեւի փակ, լուսնի եւ բոլոր աստղերի փակ, երկնքի այն բոլոր զօրու- 2
 թիւնների առաջ, որոնց սիրեցիք, որոնց սիրեցիք, որոնց յերտից ընթացան եւ որոնց ապաւինեցիք ու երկրպագեցիք: 3
 Նրանք լաց ու կոծի չեն արժանանալու, այլ երկրի երեսին նշաւակ են լինելու, քանի որ մահը նախընտրեցին եւ 4
 ոչ թէ կեանքը, իսկ այս չար ազգի մնացորդներին, որոնք պահպանուել են, ամէն փեղ մնացածների հետ միասին 5
 պիտի արարաքսեն», - ասում է Զօրութիւնների Տէրը: «Ու դու կ'ասես նրանց՝ այսպէս է ասում Տէրը. «Նա, որ 6
 գլորում է, միթէ չի՛ ելնում, կամ նա, որ շեղում է, յետ չի՛ դառնում»: Արդ, Երուսաղէմն այդ ժողովրդի հետ ինչո՞ւ 7
 խտրորուեց ժպիրի խտրորումով. իրենց կամակորութեան մէջ յամառեցին ու չցանկացան դարձի գալ: Ակա՛նջ դրէ՛ք 8
 եւ լսեցէ՛ք. այդ բանը չեն ուզում խոստովանել, մարդ չկայ, որ զոջայ իր չարութիւնների համար եւ ասի, թէ՛ ի՛նչ 9
 գործեցի: Արշաւորը կասեցրեց իր ընթացքը, ինչպէս քրտինք սրած ձին է կանգնում խրխնջալիս: Արդ, արսին 10
 թռչունը երկնքում ժամանակի իր զգացողութիւնն ունի, վայրի թռչուններ փայրակն ու ծիծեռնակը չեն մոռանում 11
 իրենց վերադարձի ժամանակը, իսկ իմ ժողովուրդը չգիտակցեց Տիրոջ օրէնքները»: Ինչո՞ւ էք ասում, թէ՛ «Մենք 12
 իմաստուն ենք, եւ Աստծու օրէնքները մեր մէջ են». ահա դրա համար էլ սուր դուրս եկաւ օրէնագրների կարգը, 13
 իմաստուններն ամօթահար եղան, զարհուրեցին ու պարտուեցին, որովհետեւ անարգեցին Տիրոջ խօսքը: Նրանց 14
 մէջ ի՛նչ իմաստութիւն կայ որ: Դրա համար էլ նրանց կանանց ուրիշներին պիտի փամ, իսկ նրանց ագարակները 15
 օտար ժառանգներին, որովհետեւ նրանցից ամէն ոք, փոքրից մինչեւ մեծերը, չափից անելի ազահութիւն է անում, 16
 իրաքանջիրը, մարգարէից մինչեւ քահանան՝ անիրաւութիւն: Իմ ժողովրդի դարեր վերջը նրանք բուժում էին ար- 17
 համարհանքով եւ ասում. «Խաղաղութիւն է, խաղաղութիւն», մինչդեռ խաղաղութիւն չկար: Պիտի ամաչե՛ն, որ 18
 պղծութիւն գործեցին: Սակայն այդպէս էլ ամօթ ու ամաչել չիմացան եւ մարքներում պարկառանք չզգացին, դրա 19
 համար էլ երբ իրենց պարժելու լինեմ, ընկածների հետ պիտի ընկնեն եւ ուժասպառ լինեն, - ասում է Տէրը: Նրանք 20
 հաւաքելու են իրենց բերքը, - ասում է Տէրը, - բայց խաղող չի լինի նրանց այգիներում, ոչ էլ թուղ՝ նրանց թզենիների 21

14 վրայ, որոնց Կերեմն անգամ պիտի թափուի. ինչ փունի եմ նրանց՝ պիտի գնայ նրանցից»։ Իսկ հիմա մենք ինչո՞ւ
15 նստենք. հաւաքուեցէ՛ք՝ գնանք մտնենք ամուր քաղաքները եւ այնպէղ մտնենք, քանզի մեր Տէր Աստուածը լքեց
16 մեզ եւ դառնութեան ջուր խմեցրեց մեզ. արդարեւ, մեղք գործեցինք նրա հանդէպ։ Նաւաքուեցինք խաղաղութեան
17 համար, բայց բարոյթիւն չկար, հաւաքուեցինք բժշկութեան համար, բայց ահա փագնաւ է։ Դանից մեզ հասաւ
18 նրա արագընթաց երկվարների ձայնը. նրա նժոյգների խրխնջոցի ձայնից ցնցուեց ողջ երկիրը։ Թող գայ եւ ուրի
19 երկիրն իր ամէն ինչով, նրա քաղաքներն ու բնակիչներին։ «Ես ահաւասիկ ձեզ վրայ սպանիչ օձեր եմ արձակելու,
20 որոնց վրայ թովջութիւնները չեն ներգործելու, - ասում է Տէրը, - եւ որոնք պիտի խայթեն ձեզ՝ անբուժելի ցաւեր
21 պատճառելով ձեր փարակուսած սրտերին»։ Ահա եւ իմ ժողովրդի դստեր գոյժի ձայնը լսում է հեռաւոր երկրից.
22 «Միթէ Տէրը Միտնում չէ՞, կամ այնպէղ թագաւոր չկայ»։ «Ինչո՞ւ ինձ բարկացրին իրենց կուռքերով ու սնոփի աստու-
23 24 ածներով»։ Ննձի ժամանակն անցաւ, ամառն անցաւ, բայց մենք չփրկուեցինք։ Իմ ժողովրդի դստեր վերքն ինձ
25 խորպակեց, խաւարեցի անյուսութեամբ, հալումաշ եղայ, ինչպէս ճննդկանը՝ երկունքից։ Միթէ Գաղաաղում դեղ
26 չի՞ ճարում, կամ այնպէղ բժիշկ չկայ. իմ ժողովրդի դստեր համար ինչո՞ւ բժշկութիւն չեղաւ։

9 Ո՞վ կը փար իմ գլխին ջուր եւ իմ աչքերին՝ արփաստփ աղբիւրներ, որ ես գօր ու գիշեր ողբայի այս ժողովրդին
2 եւ իմ ժողովրդի դստեր վիրաւորներին։ Ո՞վ կը փար ինձ անապատում մի խղճուկ օթեան, որ ես թողնէի իմ ժո-
3 դովրդին, հեռանայի նրանից, քանզի բոլորն էլ անխորհր շնացող են եւ անարգների բազմութիւն։ «Նրանք լարեցին
4 իրենց լեզուներն ինչպէս աղեղ. սպոյթներն եւ ոչ թէ հաւաքքը գօրացաւ երկրի վրայ, որովհետեւ նրանք չարութիւնից
5 չարութիւն գնացին եւ ինձ չճանաչեցին, - ասում է Տէրը։ Իրաքանչիւրը ձեր ընկերոջից գգոյշ եղէ եւ յոյս մի՛ դրէք
6 ձեր եղբայրների վրայ, որովհետեւ ամէն եղբայր խաբելով խաբում է, եւ ամէն բարեկամ ընթանում է նենգութե-
7 անբ։ Իրաքանչիւրն այսպանում է իր բարեկամին, ճշմարտութիւն չեն խօսում. նրանց լեզուն սովորեց սուր խօսել։
8 Նրանք գրկանքներ են պարգեւել եւ չեն դադարել կուրակելուց վաշխ վաշխի վրայ եւ նենգութիւն նենգութեան
9 վրայ. նրանք չկամեցան ճանաչել ինձ», - ասում է Տէրը։ Դրա համար էլ այսպէս է ասում Աստուած՝ Զօրութիւնների
10 Տէրը. «Ահաւասիկ ես կրակով պիտի հալեմ նրանց եւ պիտի փորձեմ նրանց, որովհետեւ չարութիւնների պատճառով
11 ուրիշ ինչպէն վարումն իմ ժողովրդի դստեր հետ։ Նրանց նենգաւոր լեզուները խոցոփող նեղ են։ Նրանց բերանի
12 խօսքերը իրենց ընկերոջ հետ խաղաղութեան մասին են խօսում, իսկ նրանք իրենց սրտում թշնամութիւն ունեն։
13 Միթէ սրանց համար չեն պատժելու նրանց, - ասում է Տէրը, - կամ այդպիսի ազգից եւ վրէժխնդիր չեն լինելու։
14 Կոծեցէ՛ք լեռների վրայ եւ ձայն բարձրացրէք անապատի բլուրների վրայ, ողբացէ՛ք, որովհետեւ անցորդ մարդկանց
15 բացակայութեան պատճառով դրանք ամայացան եւ չեն լսում անասունների ձայները։ Երկնային թռչուններից մին-
16 17 չնի անասունները բոլորը ցրուեցին ու գնացին։ Երուսաղէմը գերութեան եմ մատնելու եւ այն փայլու եմ վիշապներին
18 բնակութեան համար, իսկ Յուդայի երկրի քաղաքներն աներածութեան եմ ենթարկելու, այնպէս որ բնակիչներ չլի-
19 20 նեն»։ Ո՞վ իմաստուն այր է, թող հասկանայ այս բանը, եւ ուն փրկում է Տիրոջ բերանի խօսքը, թող նա մեզ պարմի,
21 թէ ինչի՞ համար կորսաւ նա դաւապարտութեց երկիրը։ Լքուեց ինչպէս անապատ՝ անցորդներ չիկնելու պատճառով։
22 Եւ Տէրն ինձ ասում է. «Քանի որ դրանք թողեցին իմ օրէնքը, որ դրել էի նրանց աչքի առաջ, եւ ականջ չդրեցին
23 իմ ձայնին, հետեւեցին իրենց չար սրտերի հաճոյքներին ու այն կուռքերին, որոնց հետեւել սովորեցրին իրենց
24 հայրերը, դրա համար էլ այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը՝ Իսրայէլի Աստուածը. «Ահաւասիկ այդ ժողովրդին
25 կերակրելու եմ վրանգով եւ խմեցնելու եմ դառնութեան ջուր։ Դրանց ցրելու եմ այն ազգերի մէջ, որոնց չէին
26 ճանաչում ոչ իրենց հայրերը եւ ոչ էլ իրենք։ Դրանց վրայ սուր եմ արձակելու, մինչեւ որ սրով կտորեմ դրանց», -
27 ասում է Զօրութիւնների Տէրը։ Մրածեցէ՛ք եւ կանչեցէ՛ք լալական կանանց, որ գան, եւ մարդ ուղարկեցէ՛ք՝ կանչելու
28 վարժ եղերամայրերի. թող նրանք գուժեն, թող սփիպեն, թող ողբան ձեզ վրայ։ Թող ձեր աչքերն արքասութեան թա-
29 փեն, իսկ ձեր արքեւանուները ջուր հոսեցնեն։ Միտնում փարածութեց փխտոր մի ձայն. «Ինչպէն թշուառացանք
30 ու խիստ ամաչեցինք, որովհետեւ լքեցինք երկիրը, թողեցինք մեր բնակավայրերը»։ Կանայք, լսեցէ՛ք Տէր Աստու-
31 պատճառները, եւ թող ձեր ականջներն ընկալեն նրա բերանի խօսքերը։ Ձեր դուստրերին կոծել սովորեցրէք, իսկ
32 կինն իր ընկերոջը թող սովորեցնի ողբալ, քանզի մահը ձեր պատուհաններով բարձրացաւ եւ սփաւ ձեր երկիրը՝
33 արներից դուրս՝ մանուկներին, իսկ երիտասարդներին հրապարակներից ջնջելու համար»։ Այսպէս է ասում Տէրը.
34 «Թող մարդկանց դիակները խայրառակութեան օրինակ դառնան ձեր երկրի դաշտերի երեսին. թող լինեն ինչպէս
35 խոտն է մնում հնձողից յետոյ, եւ չի լինի մէկը, որ այն հաւաքի»։ Այսպէս է ասում Տէրը. «Թող իմաստունն իր
36 իմաստութեամբ չպարծենայ, թող հզօրն իր գօրութեամբ չպարծենայ, եւ թող մեծն իր մեծութեամբ չպարծենայ,
37 այլ պարծեցողը թող այս բանով պարծենայ՝ իմանալ եւ ճանաչել ինձ, թէ ես եմ Տէր Աստուածը, որ երկրի վրայ իրաւ
38 դաւաաստան, ողորմութիւն ու արդարութիւն եմ անում, որոնք հաճելի են ինձ, - ասում է Տէրը։ Ահա գալու են օրեր,
39 - ասում է Տէրը, - երբ ես պատժելու եմ անթիւփար մնացած բոլոր թիւփապուածներին՝ Եգիպտոսին եւ Յուդայի
40 երկրին, եղոմացիներին ու ամոնացիներին, սովաբացիներին եւ երեսներն ածիլած բոլոր անապատաբնակներին։
41 Եթէ բոլոր ազգերն անթիւփար են մարմնով, ապա Իսրայէլի ողջ փունն անթիւփար է իր սրտով»։

10. 2 Ո՞վ Իսրայէլի փուն, լսի՛ր Տիրոջ պատգամները, որ քեզ են ուղղում։ Այսպէս է ասում Տէրը. «Մի՛ սովորէք գնալ
3 հեթանոսների ճանապարհներով եւ մի՛ գարիւրէք երկնքի նշաններից, որոնցից նրանք են վախենում։ Նեթանու-
4 ների բոլոր կուռքերը սնոփի բաներ են՝ անպառից կտրուած փայտ, հիւսների ձեռքի գործեր, արծաթով եւ ոսկով
5 զարդարուած ձուլածոյ բաներ։ Մուրճերով եւ զամերով ամրացրել են դրանք, որ չշարժուեն. յղկուած արծաթ են,
6 Թարսիսի բանուած արծաթ եւ ոսկի՝ բերուած Մեմփաթայից։ Ոսկերչի ձեռքը ճարարար վարպետի գործ է կապարել.
7 կապոյտ ու ծիրանի են հագցնում նրանց, բայց նրանք չեն կարող գնալ, այլ պէտք է բարձուելով փարունեն. ուրքով
8 մի քայլ էլ չեն փոխի, ոչ էլ իրենք իրենց կարող են բարձրանալ այն բանի վրայ, որով փանում են։ Մի՛ վախեցէք
9 նրանցից, որովհետեւ չարութիւն չեն անում, բայց բարոյթիւն էլ չկայ նրանց մէջ։ Քեզ նման ոչ ոք չկայ, Տէր, մեծ
10 եւ դու եւ մեծ է քո անունը գօրութեամբ։ Ո՞վ չի երկնքի քեզանից, ազգերի՞ Թագաւոր, դա քեզ է միայն վայել, քանզի
11 բոլոր հեթանոս իմաստունների եւ նրանց բոլորը թագաւորների մէջ ո՞վ է քեզ նման։ Թող միանգամից այրուեն,
12 թող սափակեն սրտերը սնոփի աստուածների, որովհետեւ դրանք փայտ են, Թարսիսից բերուած ընփրի արծաթ
13 եւ ոսկի՝ Մոփաթայից։ Դրանք բոլոր վարպետների եւ ոսկերիչների ձեռքի գործն են. դրանց կապուրակ ու ծիրանի

զգեսպաները բոլորը հնարամիտ վարպետների գործն են: Իսկ մեր Տէր Աստուածը ճշմարիտ է, կենդանի Աստուած 10
 է եւ յախփեմական Թագաւոր: Նրա բարկութիւնից երկիրը կը շարժուի, ազգերը չեն դիմանայ նրա բարկութեանը: 11
 Այսպէս կ'ատէք նրանց. «Այն աստուածները, որոնք երկինքն ու երկիրը չեն ստեղծել, կորչելու են երկրից եւ այս 12
 երկնքի փակից»: Տէրն է, որ իր զօրութեամբ ստեղծեց երկիրը, իր իմաստութեամբ հաստատեց փիւղերը եւ իր 13
 հանձարով փարածեց երկինքը: Իր ձայնն արձակելիս՝ նա երկինքը լցնում է ջրերի առափութեամբ, երկրի ծայրե- 14
 րից ամպեր է բարձրացնում, իր փայլաբազմութեամբ անձրեւների վերածում, հողմեր է հանում իր շքեմարաններից: 15
 Ամէն մարդ, գիտութիւնից զրկուած, ապուշ դարձաւ, իրենց արձանների պարճառով բոլոր ոսկերիչներն ամօթա- 16
 հար եղան, որովհետեւ սուր բաներ ձուլեցին, եւ նրանց մէջ շունչ չկայ. սնուրի ու խաբէական գործեր են դրանք: 17
 Երբ նրանց այցելութեան գնան, նրանք կորստեան են մատնուելու: Սակայն այդպիսին չէ Յակոբի բաժինը. նրա 18
 բաժինը Նա է, ով ստեղծեց ամենայն ինչ, որի ժառանգութեան շառաիղն է Իսրայէլը, եւ նրա անունը Զօրութիւն-
 ների Տէր է: Ով դու, որ բնակուում ես ընտրեալների մէջ, հեռուներից հաւաքիր քո զօրութիւնը: Այսպէս է ասում 19, 18
 Տէրը. «Ահա ես նեղութիւն իբրեւ խոչընդոտ քար եմ դնելու այդ երկրի բնակիչների ոտքերի փակ եւ հալածելու եմ
 նրանց, որ զգրնուեն»: Վայ քո կործանումին, քանզի ցաւալի եմ քո վերքերը. իսկ ես ասում եմ. «Արդարեւ հէնց 20
 դրանք են իմ վերքերը, որ վիճակուեցին ինձ. խորանն իմ խորպակուեց, վերացաւ, իմ վրանի բոլոր վարագոյրները
 քանդուեցին, իմ որդիներն ու հօտերը ոչ մի փեղ չեն երեսում. այլեւս չկայ իմ խորանի փեղը, չկայ եւ իմ վարագոյր-
 ների փեղը»: Նովիւները խելքի չեկան եւ Տիրոջը չհինարեցին, դրա համար էլ բոլոր հօտերը չճանաչեցին նրանց ու 21
 ցիրուցան եղան: Բօթաբեր ձայն է գալու եւ մեծ դողոյում՝ հիւսիսի երկրից, որպէսզի Յուդայի երկրի քաղաքներն
 աւերածութեան ենթարկի եւ դարձնի ջայլամների կայան: Գիտեմ, Տէր, որ մարդու ուղին իրենից կախուած չէ, այր 22
 մարդն ի վիճակի չէ փնտրիւնելու իր ճանապարհի յաջողութիւնը: Խրափիր մեզ, Տէր, բայց արդարութեամբ եւ ոչ թէ 23
 ցասմամբ, որ մեզ սակաւաթիւ չդարձնես: Ըն բարկութիւնը թափիր հեթանոսների՝ վրայ, որոնք չեն ճանաչում քեզ, 24
 եւ այն ազգերի վրայ, որոնք չճանաչեցին քո անունը, որովհետեւ նրանք յօշոտեցին Յակոբին, սպառեցին նրան, 25
 վախճանի հասցրին նրան եւ աւերեցին նրա արօքավայրերը:

Երեմիային ուղղելով իր խօսքը՝ Տէրն ասում է. «Լսեցէք այս ուխտի պայմանը եւ յայտնեցէք Յուդայի երկրի 11, 2
 մարդկանց ու Երուսաղէմի բնակիչներին: Եւ կ'ատես նրանց. այսպէս է ասում Տէր Աստուածն Իսրայէլի. «Թող 3
 անիծեալ լինի այն մարդը, որը չի ընդունի այս ուխտի պայմանը, որ աւանդել եմ ձեր հայրերին այն օրը, երբ 4
 նրանց հանում էի Եգիպտացիների երկրից՝ երկաթե հնոցից. ասում եմ. ' Ականջ դրէք իմ ձայնին եւ, ինչ որ 5
 պատուիրեմ ձեզ, կատարեցէք ըստ ամենայնի, ու դուք իմ ժողովուրդը կը լինէք, իսկ ես՝ ձեր Աստուածը»: Կը 6
 հաստատեմ իմ երդումը, որ երդուեցի ձեր հայրերին՝ փալու նրանց այն երկիրը, որը, ինչպէս եւ այսօր, մեղոր 7
 ու կտթ է բխեցնում»: Պարասխանեցի եւ ասացի. «Այո՛, Տէր, թող այդպէս լինի»: Եւ Տէրն ինձ ասեց. «Այդ 8
 բոլոր խօսքերը յայտարարիր այդպէս, Յուդայի երկրի քաղաքներում ու Երուսաղէմից դուրս եւ ասա՛. ' Լսեցէք այս 9
 ուխտի պարգամները եւ կատարեցէք դրանք»: Չէ՛ որ այն օրը, երբ ես նրանց հանեցի Եգիպտացիների երկրից, 10
 ու մինչեւ այսօր, ամէն առաւօր կանուխ, ձեր հայրերին խաբագոյնս խրաբեցի եւ ասացի. ' Ականջ դրէք իմ 11
 ձայնին», բայց նրանք չստեցին: Ականջները շուտ փուլեցին եւ բոլորը, իրենց յօժար սրբով, գնացին դէպի չարիքը: 12
 Եւ որովհետեւ ինչ որ պատուիրեցի նրանց անել՝ չարեցին, իմ այս ուխտի բոլոր խօսքերը կը կատարեմ նրանց 13
 նկատմամբ»: Եւ Տէրն ինձ ասաց. «Յուդայի երկրի մարդկանց եւ Երուսաղէմի այդ բնակիչների մէջ փեղ է գրել 14
 չարամտութիւնը: Նրանք դարձ կատարեցին դէպի իրենց նախահայրերի մեղքերը, որոնք չէին կամենում հետեւել 15
 իմ խօսքերին: Ահաւասիկ նրանք գնում են օքար աստուածների յետեւից, որպէսզի ծառայեն նրանց: Իսրայէլի 16
 փունը եւ Յուդայի փունը խախտեցին իմ ուխտը, որ կապել էի նրանց հայրերի հետ»: Դրա համար էլ Տէրն այսպէս 17
 է ասում. «Ահաւասիկ եւ չարիք կը բերեմ նրանց վրայ, որից չպիտի կարողանան դուրս գալ: Ինձ են կանչելու, 18
 բայց չեմ լսելու նրանց: Յուդայի երկրի քաղաքներն ու Երուսաղէմի բնակիչները կը գնան, կը կանչեն իրենց 19
 աստուածներին, որոնց խունկ էին ծխում, բայց նրանցից փրկութիւն չի լինելու իրենց դժբախտութեան ժամանակ: 20
 Ըն աստուածները, Յուդայի՛ երկիր, թուով այնքան էին, որքան քո քաղաքները, եւ ըստ Երուսաղէմի փողոցների 21
 թուի, ամօթի բազմութիւնը ու սեղաններ կանգնեցրիք՝ Բահաղին խունկ ծխելու համար: Իսկ դու մի՛ աղօթիր այդ 22
 ժողովրդի համար, խնդրանքներով մի՛ աղաչիր ու պաղապիր դրանց համար, որովհետեւ երբ իրենց դժբախտութեան 23
 ժամանակ կանչեն ինձ՝ ես չպիտի լսեմ: Իմ սիրելի ժողովրդի մասին եմ ասում, քանզի նա իմ փաճարի ներսում 24
 պղծութիւն գործեց: Միթէ աղօթքը եւ գոհերի միւսը քեզնից կը վերացնեն՝ քո չարիքները, կամ թէ դրանցով դու 25
 կը փրկուեն: Տէրը քո անունը գեղաբերու ու վարսաւոր ձիթենի կոչեց: Նրանց թփափութեան ձայնից դու մեծ 1
 նեղութեան մէջ ես. անպէտքացան քո ոտքերը: Զօրութիւնների Տէր Աստուածը, որ քեզ փակեց, Իսրայէլի փան եւ 2
 Յուդայի փան չարութիւնների պարճառով սպառնաց պարժել քեզ. նրանք իրենք իրենց արեցին դա, որովհետեւ 3
 ինձ բարկացնելու համար Բահաղին խնկարկեցին»: Տէր, ճանաչել փոր ինձ, եւ ես կը ճանաչեմ. այն ժամանակ 4
 կը փնտնեմ նրանց գործերը: Ես, իբրեւ անմեղ մի գառ, որին մորթելու են փանում, չիմացայ, որ իմ մասին չար 5
 խորհուրդ են արել եւ ասում են. «Եկէք ոչնչացնենք ծառն իր պտղով եւ նրան ջնջենք ողջերի երկրից, թող նրա 6
 անունն այլեւս չլիջուի»: Զօրութիւնների՛ Տէր, դու, որ արդար ես վարում, քննում ես երկկամներն ու սրբերը, թող 7
 ես փնտնեմ, որ վրէժխնդիր ես լինում նրանցից, քանզի քեզ յանձնեցի իմ դպրը: Դրա համար էլ Տէրն այսպէս է 8
 ասում Անաթոթի մարդկանց մասին, որոնք քո անձն են փնտրում՝ ասելով. «Մեզ համար մի՛ մարգարեացիր, ապա 9
 թէ ոչ կը մեռնես մեր ձեռքով»: Ահա թէ ինչու այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը. «Ահաւասիկ ես պիտի պարժեմ 10
 նրանց. նրանց երիպասարդները սրով պիտի սպանուեն, եւ փղաներն ու աղջիկները սովից պիտի վախճանուեն: 11
 Նրանցից ոչ ոք չի մնալու, որովհետեւ Անաթոթի բնակիչներին չարիք եմ բերելու այն փարին, երբ գամ նրանց 12
 պարժելու»:

Արդար ես դու, Տէր, բայց ես իմ դպրը պէտք է պաշտպանեմ ու իմ իրաւունքի մասին խօսեմ. ինչպէս է, որ ամբա- 11
 թիշփների բռնած գործերը յաջողուում են, եւ բոլոր նրանք, ովքեր արհամարհում են ու անարգում, երջանիկ դարձան: 12
 Տնկեցիր նրանց, եւ նրանք արմար գցեցին, որդիներ ունեցան, պտուղ փուլեցին: Դու, Տէր, նրանց շուրթերին ես, 2
 սակայն հեռու ես նրանց սրբերից: Դու, ով Տէր, գիտես ինձ, փեսար ինձ եւ քո առաջ փորձեցիր իմ սիրտը. հաւա- 3

4 քիր նրանց ինչպես մորթելու ոչխար եւ, երբ նրանց սպանութեան օրը գայ, գոհաբերիր նրանց: Երկիրը մինչեւ երբ
 5 պէտք է սուգ պահի, ու խոսքն ամենուրեք չորանայ: Անասուն ու թռչուն կոտորուեցին երկրի բնակիչների չարութիւն-
 6 ների պարճառով, որովհետեւ ասացին, թէ՛ «Աստուած չի քննի մեր արարքները «: Զո ուրբերը վազում են, բայց
 7 քեզ պիտի լքեն, էլ ինչպէն պիտի մրցեն ձիաորների հետ: Եւ հիմա այս խաղաղ երկրի՛ վրայ ես յոյսդ դրել. իսկ
 8 ի՛նչ ես անելու, երբ Յորդանան գետը բարձրանայ, քանի որ քո եղբայրներն ու քո հօր փունը՝ նրանք անգամ դա
 9 նիւթեցին քո դէմ, նրանք էլ աղաղակ բարձրացրին քո յետեւից եւ կուտակուեցին քո գլխին: Մի՛ հաւատար նրանց,
 10 որովհետեւ չարախօսում են քո մասին: Ես լքեցի իմ փունը, թողեցի իմ ժառանգութիւնը եւ իմ հոգու սիրելիին
 11 փունեցի իր թշնամիների ձեռքը: Իմ ժառանգութիւնն ինձ համար դարձաւ անապատի առիւծ, իր ձայնն ինձ վրայ
 12 բարձրացրեց, դրա համար էլ արեցի նրան: Միթէ իմ ժառանգութիւնն ինձ համար բորեմու ո՞րջ է լինելու կամ
 13 նրան շրջապատող քարանձաւ. շրջեցէք, հաւաքեցէք անապատի բոլոր գազաններին, որ գան այն ուրելու: Բազում
 14 հովիւներ ապականեցին իմ այգին, ուրնաբակ փունն իմ բաժինը, իմ ցանկալի դաշտը խոպան անապատ դարձրին.
 15 այն ենթարկուեց աների ու ապականութեան: Ողջ երկիրն իմ պարճառով քայքայուեց ու քանդուեց, որովհետեւ իմ
 16 սրբին մօտ չհամարեցի պարտահարոյց լինել, եւ չկայ մէկը, որի սիրտը ցաւի դրա համար: Թշուառացած՝ մարդիկ
 17 անցան անապատի բոլոր ճանապարհներով, քանզի երկրի մի ծայրից մինչեւ միւսը Տիրոջ սուրն է մաշում, ոչ մի
 18 մարմնի համար հանգիստ չկայ: Յորեն ցանեցիք, սակայն փուշ էք հնձելու, եւ ձեր անդաստանները օգուտ չեն
 19 փայտ ձեզ: Ձեր հպարտութիւնն անօթանքի է փոխուելու այն նախապիւնքից, որ կրելու էք Տիրոջ առաջ: Այսպէս
 20 է ասում Տէրը բոլոր չար հարեւանների մասին, որոնք ձեռք են մեկնում իմ ժառանգութեանը, որ բաշխեցի Իսրա-
 21 յէլի իմ ժողովրդին. «Ահա ասիկ ես նրանց հեռացնելու եմ իրենց երկրից, Յուդայի փունը եւս հանելու եմ նրանց
 22 միջից: Բայց նրանց արարքսելուց յետոյ ես նորից պիտի դառնամ ու գթամ նրանց եւ իւրաքանչիւրին բնակեցնեմ
 23 իր ժառանգութեան մէջ, ամէն մէկին՝ իր երկրում: Եւ եթէ նրանք լաւ սովորեն իմ ժողովրդի ճանապարհը, երդունեն
 24 իմ անունով, թէ կենդանի է Տէրը, ինչպէս որ սովորեցրին իմ ժողովրդին երդուել Բահաղին, ապա նրանք կը հաս-
 25 տան իմ ժողովրդի մէջ: Իսկ եթէ դարձի չգան, ես կը ջնջեմ այդ ազգին, կորստեան մարմնելով կը վերացնեմ
 26 նրանց», - ասում է Տէրը:

13 Այսպէս է ասում Տէրը. «Գնա՛ քեզ համար ձեռք բեր կրատ գօրի, փաթաթիր մէջքիդ, բայց ջրի միջով չանցնես»:
 2 Նետելով Տիրոջ խօսքին՝ ես ձեռք բերի մի գօրի ու փաթաթեցի մէջքիս: Տէրը, կրկին խօսքն ինձ ուղղելով,
 3 ասաց. «Այդ գօրին, որ ձեռք բերեցիր, հանիր քո մէջքից, վեր կաց գնա՛ Եփրատի ափը եւ դա թաքցրո՛ւ այնտեղ՝
 4 ժայռի մի քարի խոռոչում»: Ու ես գնացի եւ այն թաքցրի Եփրատի ափին, ինչպէս պարտիրել էր ինձ Տէրը: Եւ
 5 ահա շար օրեր անց Տէրն ինձ ասաց. «Վեր կաց գնա՛ Եփրատի ափը եւ վերցրո՛ւ այն գօրին, որը հրամայեցի
 6 քեզ այնտեղ թաքցնել»: Գնացի Եփրատ գետի ափը, փորեցի եւ վերցրի գօրին այնտեղից, ուր այն թաղել էի.
 7 բայց, ահա, գօրին փրկել էր եւ ոչ մի բանի պիտանի չէր: Տէրը, խօսքն ինձ ուղղելով, ասաց. այսպէս է ասում
 8 Տէրը. «Այդպէս էլ ապականելու եմ Յուդայի երկրի հպարտութիւնը եւ Երուսաղէմի հպարտութիւնը, քաղաքն ու իմ
 9 չար ժողովրդին, որոնք չէին ուզում ականջ դնել իմ խօսքերին, որոնք գնում են իրենց չար սրտերի ցանկութեամբ,
 10 ընթանում են օտար աստուածների յետեւից, որպէսզի ծառայեն նրանց եւ երկրպագեն. նրանք պիտի դառնան
 11 այդ գօրու պէս, որը ոչ մի բանի պիտանի չէ: Ինչպէս որ գօրին պարտում է մարդու մէջքը, այդպէս իմ շուրջը
 12 պարեցի Իսրայէլի այդ ամբողջ փունը եւ Յուդայի ամբողջ փունը, - ասում է Տէրը, - որպէսզի նրանք ինձ համար
 13 դառնան անուանի ժողովուրդ եւ պարծանք ու փառք. բայց նրանք չսեցին ինձ»: «Այդ ժողովրդին կը յայտնես նաեւ
 14 հետեւեալ պարգամը. այսպէս է ասում Իսրայէլի Տէր Աստուածը. «Ամէն մի փիկ գինով պէտք է լցուի: Եւ եթէ այնպէս
 15 լինի, որ քեզ ասեն, թէ՛ Միթէ մենք չէ՛նք հասկանում ու չգիտե՛նք, որ ամէն մի փիկ գինով պիտի լցուի», ապա
 16 կ'ասես նրանց. այսպէս է ասում Տէրը. «Ահա ես այդպէս պիտի լցնեմ ու հարբեցնեմ այդ երկրի բոլոր բնակիչներին
 17 եւ թագաւորներին՝ Դաւթի որդիներին, որոնք նստում են նրա պառոյնի, քահանաներին ու մարգարէներին, Յուդայի
 18 երկրի ու Երուսաղէմի բոլոր բնակիչներին: Յրելու եմ դրանց՝ մարդն իր եղբօր, հայրն իր զաւակների հետ միասին,
 19 - ասում է Տէրը. - չեմ գթալու եւ չեմ խնայելու, առանց ողորմելու՝ դրանց բնաջնջելու եմ»: Լսեցէք, ունկնդիր եղէք եւ
 20 մի՛ հպարտացէք, քանզի Տէրը խօսեց: Ձեր Տէր Աստուած փառք փունը, քանի դեռ խաւարը չի պարել, եւ ձեր ուրբերը
 21 խաւար լեռների վրայ չեն սայթաքել: Լոյս պիտի ակնկալէք, իսկ այնտեղ մահուան ստուերներ են. ձեզ դնելու են
 22 խաւարի մէջ: Եւ եթէ չստէք նրան, դառնութիւնից ձեր հոգու խորքում լաց պիտի լինէք, արցունքը պիտի խեղդի
 23 ձեզ, ձեր աչքերից արտասուք պիտի թափուի, քանզի կործանուեց Տիրոջ հօրը: Թագաւորին ու բռնակալներին
 24 ասացէք. «Նոնարհուէ՛ք ու գետնին նստեցէք, քանզի ձեր փառքի պսակն ընկաւ ձեր գլուխներից: Նարաւի կողմի
 25 քաղաքները փակուեցին, եւ ոչ ոք չկայ, որ բաց անի. Յուդայի երկիրն ամբողջապէս գերուեց, սպառուեց լիովին»:
 26 «Բարձրացրո՛ւ քո աչքերը, Երուսաղէն, եւ նայիր հիւսիսից յարձակուողներին. ո՞ր է այն հօրը, որ փրուեց քեզ,
 27 քո փառաւոր ոչխարներն ո՞ր են: Երբ քեզնից պահանջեն, այն ժամանակ ի՛նչ պարասիսան ես փայլու. դու ինքդ
 28 սովորեցիր նրանց, որ իշխեն քեզ վրայ: Միթէ քեզ երկունքի ցաւերը չէ՛ն բռնելու, ինչպէս ծննդկան կնոջը: Եւ եթէ
 29 քո սրտում ասես՝ «Ինչո՞ւ պարտեց այս բանը ինձ հետ», ապա դա եղաւ քո բազում անիրաւութիւնների պարճառով,
 30 քանի որ քո քղանցքները բացուեցին քո յետեւից՝ խայտառակելով քեզ: Թէ որ հնդիկը փոխի իր մաշկը, ընձառիւծը՝
 31 իր խայտուցները, դուք էլ կը կարողանաք բարութիւն անել, դուք, որ սովորել էք չարիք գործել: Ես ցրելու եմ նրանց՝
 32 անապատում հողմակոծ խռիւի նման: Ինձ չհաւանելուդ համար այդ է քո մասն ու բաժինը, քանզի մոռացար ինձ
 33 եւ յոյսդ դրեցիր սուտ աստուածների վրայ: Ես պիտի մերկացնեմ քո յետերը՝ փեշդ քաշելով քո գլխին ու երեսին,
 34 որ երեսան քո անօթոյքը, քո շնութիւնն ու վրնջիւնը, դու, որ քո պոռնկութեամբ խորթացար ինձնից: Ես փետայ
 35 քո զարշէլի արարքները բազիններում ու անդաստաններում: Վայ՛ քեզ, Երուսաղէն, որ իմ յետեւից գալով՝ չես
 36 մարտելու: Մինչեւ երբ ես այդպէս մնալու»:

14. 2 Տիրոջ խօսքը, որ նա ասաց Երեմիային երաշտի մասին. «Սուգ մտաւ Նրեաստանը, նրա դռները մնացին
 3 թափուր, խաւարը պարեց երկիրը, եւ Երուսաղէմն աղաղակ բարձրացրեց: Նրանց մեծամեծներն իրենց երկրա-
 4 սարդներին ջրի ուղարկեցին. նրանք եկան ջրհորները եւ ջուր չգտան. իրենց ամանները դարարկ յետ բերեցին:
 5 Ամաչեցին ու անօթահար ծածկեցին իրենց գլուխները: Երկրագործութիւնը դադարեց, որովհետեւ հողը առանց

անձրեւի մնաց. մշակներն անօթահար եղան, ծածկեցին իրենց գլուխները: Նանդում եղնիկները ձագ ծնեցին, սա– 5
կայն թողեցին իրենց ձագերին, որովհետեւ բուսականություն չկար. ցիռերը դաշտերում վիշապների պէս օղ ծծեցին, 6
նրանց աչքերը դուրս ընկան, որովհետեւ խոտ չկար»: Թէպէտ մեր մեղքերը կանգնեցին մեր դէմ, բայց դու, Տէր, 7
վարուիր յանուն քո անուն: Բազում են մեր մեղքերը քո առաջ. մեղք ենք գործել քո հանդէպ, ո՛վ յոյսդ Իսրայէլի: 8
Տէր, նեղութեան ժամին փրկիր մեզ: Ինչո՞ւ երկրի վրայ պանդխտի պէս եղար կամ երկրի մի բնակչի պէս, որ իր
իջեւանն է վերադառնում: Մի՞թէ դու քնած մի մահիդ ես, կամ մի այր, որ գուրկ է փրկելու կարողությունից: Բայց 9
դու, Տէր, մեր մէջ ես, եւ քո անունը դրուած է մեզ վրայ, մի՛ սոռայցիր մեզ: Այսպէս է ասում Տէրն այդ ժողովրդին. 10
«Այդպէս սիրեցին նրանք թափառել ու իրենք իրենց չխնայեցին». եւ Աստուած բարեհաճ չեղաւ նրանց հանդէպ.
այժմ պիտի յիշի նրանց անիրաւութիւնները եւ պիտի պատժի նրանց իրենց մեղքերի համար: Տէրն ինձ ասում է. 11
«Այն ժողովրդին բարիք անելու համար մի՛ աղօթիր: Եթէ ծոմ էլ պահեն, ես չեմ լսելու նրանց խնդրանքները. եթէ 12
ողջակեզներ ու զոհեր մատուցեն, դրան էլ հաճութիւն ցոյց չեմ փալու. սրով, սովով ու մահով պիտի սպառեն նրանց»:
Իսկ ես ասում եմ. «Ո՛վ դու, որ Տէր Աստուած ես, ահա մարգարէներն ասում են նրանց, թէ՛ «Սուր չէք փեսնելու, սով 13
չի լինելու ձեր մէջ, քանզի ճշմարտութիւն ու խաղաղութիւն պիտի շնորհուեն երկրի եւ այդ փեղի վրայ»: Տէրն ինձ 14
ասում է. «Մարգարէներն իմ անունով սուր մարգարէութիւն են անում. ես ո՛չ ուղարկել եմ նրանց, ո՛չ պատուել եմ
ունել նրանց եւ ո՛չ էլ խօսել եմ նրանց հետ. նրանք ձեզ մարգարէանում են սուր փեսիւներ, սնորհի գուշակութիւններ 15
ու հմայութիւններ եւ իրենց սրբի ցանկութիւնները»: Դրա համար Տէրն այսպէս է ասում մարգարէների մասին.
«Նրանք մարգարէութիւն են անում իմ անունով, բայց ես չեմ ուղարկել նրանց, ոչ էլ պատուիրել եմ նրանց, որ ասեն, 16
թէ՛ «Սուր ու սով չպիտի լինի այս երկրում»: Մահուան քայքայիչ հիւանդութեամբ եւ սրով ու սովով պիտի ոչնչանան
այդ մարգարէները, նաեւ այն ժողովուրդը, որի համար նրանք մարգարէանում են. նրանք սրից ու սովից ընկած 17
պիտի մնան Երուսաղէմի ճանապարհներին, թէ՛ նրանք, թէ՛ նրանց կանայք եւ թէ՛ նրանց որդիներն ու դուստրերը.
եւ նրանց թաղող չպիտի լինի. իրենց չարութիւնն իրենց վրայ պիտի թափեն: Կ'ասես նրանց նաեւ այս խօսքը. 18
«Զօր ու գիշեր ձեր աչքերից արքասութեան թափեցէք, եւ թող վերջ չլինի դրան, քանզի իմ ժողովրդի կոյս աղջիկը մեծ
կոտորածի, ամենացաւազին հարուածների ենթարկուեց: Դաշտ եմ դուրս գալիս՝ եւ ահա սրից վիրատրուածներ, 19
քաղաք եմ մտնում՝ եւ ահա սովից փանջուողներ, որովհետեւ մարգարէն ու քահանան գնացին իրենց չճանաչած
երկիրը»: Մի՞թէ իսպառ երեն թեքեցիր Յուդայի երկրից, կամ նրանից բոլորովին հեռացաւ քո հոգին. ինչո՞ւ այն– 20
պէս հարուածեցիր մեզ, բժշկութիւն չլինի մեզ համար: Խաղաղութիւն ակնկալեցինք, բայց բարի բան չկատարուեց,
սպասեցինք բժշկութեան ժամին, բայց ահա խռովութիւն եղաւ: Տէր, գիտակցեցինք մեր մեղքերը եւ մեր հայրերի 21
անիրաւութիւնները, քանզի մեղք գործեցինք քո առաջ: Քո անուն համար մեղմիր բարկութիւնդ, կորստեան մի՛
մարմնի քո փառքի աթոռը. յիշիր, մի՛ խզիր քո ուխտը, որ կապել ես մեզ հետ: Նթանսական կոտորելի մէջ կայ 22
արդեօք մի կուռք, որ անձրեւ բերի, կամ թէ կարող է երկինքը ինքն իրեն հեղեղ փեղալ. այդ անողը մի՞թէ դու ինքդ
չեմ, ո՛վ Տէր Աստուած մեր, եւ մենք քեզ վրայ ենք դնում մեր յոյսը, քանզի դու ես այդ ամէնը կատարում:

Տէրն ինձ ասում է. «Եթէ Մովսէսն ու Մամուէլն իսկ իմ դիմաց կանգնեն, ես հոգով այդ ժողովրդի հետ չեմ 15
լինի. այդ ժողովրդին հեռուն վանիր ինձնից, թող հեռանա՛: Եւ եթէ պարտի, որ հարցնեն քեզ՝ ո՞ր գնանք, կ'ասես 2
նրանց. այսպէս է ասում Տէրը. «Ովքեր մահուան համար են՝ թող գնան դէպի մահ, ովքեր սրի համար են՝ դէպի սուր,
ովքեր սովի համար են՝ դէպի սով, իսկ ովքեր գերութեան համար են՝ դէպի գերութիւն»: Ես նրանցից վրէժ լուծելու 3
համար պիտի դիմեն չորս միջոցի, - ասում է Տէրը. - սրին՝ սպանելու համար, շներին՝ պարտառելու համար,
երկնքի թռչուններին եւ երկրի գազաններին՝ յօշորելու եւ ոչնչացնելու համար: Յուդայի երկրի թագաւոր Եզեկիայի 4
որդի Մանասէի պարճառով եւ այն ամենի պարճառով, որ նա կատարեց Երուսաղէմում, նրանց պիտի մատնեն
աշխարհի բոլոր թագաւորութիւնների փանջանքին: Ո՞վ կը խնայի քեզ, Երուսաղէմ, կամ ո՞վ կը փրկի քեզ համար, 5
եւ կամ ո՞վ կը դառնայ դէպի քեզ՝ հարցնելու քո խաղաղութեան մասին, քանզի դու երես թեքեցիր ինձնից, - ասում 6
է Տէրը, - եւ յետ ես գնալու: Իմ ձեռքը պիտի երկարեն քեզ վրայ եւ պիտի կործանեն քեզ: Այլեւս նրանց չեմ լսի,
պիտի ցրեն ու սփռեն նրանց, իմ ժողովուրդն անգաւակ մնաց դռներին, որովհետեւ ես կորցրի իմ ժողովրդին՝ նրանց 7
չարութեան պարճառով, քանի որ նրանք չուղղուեցին: Նրա չարիքներն ատելի բազմացան իմ շուրջը, քան ծովի
զցեցի. յանկարծակի դող ու փազնապ եկաւ: Նա, որ եօթը գաւակ էր ծնել, գրկանքների մատնուեց, նրա հոգին 9
նուաղեց. միջօրէին նրա արեւը մայր մտաւ. ամօթն ու նախապիքն են պատել նրան: Նրանց մնացորդներին
իրենց թշնամիների աչքի առաջ սրի պիտի մատնեն», - ասում է Տէրը: Վայ ինձ, վայ ինձ, մայր իմ. իբրեւ ո՞ւմ 10
ծնեցիր ինձ. իբրեւ մի մարդո՞ւ, որին երկրում ամենուրեք դաբափեպել են, քաշքշել դաբարան: Ո՞չ ես եմ ինչ–որ 11
բան պարպք, ոչ էլ ուրիշն է ինձ որեւէ բան պարպք, բայց ինձ անիծողներից իմ ուժն սպառուեց: Թող որ նրանք 12
յաջողութիւն գտնեն բարի բաների մէջ, Տէր, թէպէտ նրանց փորձութեան ժամին կամ նրանց նեղութեան ժամանակ
եւ իմ թշնամիների հանդէպ բարիք չեմ գործել: Երկաթի գորութիւնը կարող է ճանաչուել, իսկ քո գորութիւնը 13
քաղաքի պղնձէ պարսպի գորութեան պէս է: «Բոլոր մեղքերիդ պարճառով քո երկրի բոլոր սահմաններում քո
գանձերը, իբրեւ փրկանք, փալու եմ օտարներին: Զեզ ճառայեցնելու եմ քո թշնամիներին մի երկրում, որ դու 15
չգիտես, քանզի իմ բարկութիւնից կրակ է վառում, որ բորբոքուելու է ձեզ վրայ: Դու գիտես, Տէր, յիշիր ինձ, Տէր, 16
այցելիր ինձ, փրկիր ինձ իմ թշնամիներից. ինձ համար մի՛ ուշացիր, գիտցիր, քեզ համար որքան՝ նախապիք կրեցի
քո խօսքերն արհամարհողներից: Մեռցրո՞ւ նրանց, եւ քո խօսքն ինձ՝ ուրախութիւն եւ իմ սրբի համար ցնծութիւն 17
կը լինի, քանզի քո անունը ինձ վրայ է դրուած, ո՞վ Ամենակալ Տէր Աստուած: Ծաղր անողների հետ արեան 18
չնստեցի, այլ երկիւղ կրելով քեզնից՝ նստում էի առանձին, որովհետեւ դառնութեամբ էի լցուած: Ինչո՞ւ նրանք, որ 19
ինձ արքանութիւն են պարճառում, գորանում են, իսկ իմ վերքերն ահարոն են. ինչպէ՞ն պիտի բժշկուեն: Փոխուեցի ու
վերածուեցի անհամ ջրի, որի նկատմամբ չկայ հաւար: Դրա համար էլ այսպէս է ասում Տէրը. «Եթէ նորից դարձի 20
գաս, քեզ կը պարսպարեն, եւ իմ աչքի առաջ կ'ապրես. ու եթէ անարգի միջից դուրս հանես պարտականք, կը
լինես ինչպէս իմ բերանը, ու եթէ նրանք վերադառնան դէպի քեզ, եւ ոչ թէ դու նորից դառնաս դէպի նրանց, եւ 21
քեզ կ'արան այդ ժողովրդին իբրեւ պղնձէ ամուր պարիսպ. նրանք պիտի կռուեն քեզ հետ, բայց չեն կարողանայ

22 սասանել քեզ, քանզի ես քեզ հեպ եմ՝ քեզ փրկելու եւ պահպանելու համար, - ասում է Տէրը, - ես քեզ կ'ազատեմ չար ձեռքերից, քեզ կը փրկեմ ժանր ձեռքերից», - ասում է Տէր Աստուածն Իսրայելի:

16. 2 Տէրը խոսեց ինձ հեպ ասելով՝ «Քեզ համար կին մի՛ առնիր, եւ այդպէղ թող քեզ փրկաներ ու աղջիկներ չծնունեն», 3 քանզի Տէրն այսպէս է ասում այն որդիների ու դուստրերի մասին, որ պիտի ծնունեն այդպէղ, նաեւ նրանց մայրերի 4 մասին, որ պիտի ծնեն նրանց, ինչպէս եւ նրանց հայրերի մասին, որ այդ երկրում պիտի ունենան նրանց: «Նրանք հիւանդութեամբ պիտի հիւծունեն ու մեռնեն. լաց ու կոծի չեն արժանանալու եւ ոչ էլ թաղման, այլ երկրի երեսին պիտի խայրառակունեն. սրով պիտի ընկնեն ու սովից սպառունեն, իսկ նրանց դիակները երկնքի թռչուններին եւ 5 երկրի գազաններին կեր պիտի դառնան»: Այսպէս է ասում Տէրը. «Նրանց համար լաց մի՛ լինիր, նրանց համար ողբ ու կոծի մի՛ գնա եւ ոչ էլ նրանց վրայ սուգ պահիր, որովհետեւ իմ խաղաղութիւնը, ողորմութիւնն ու գթութիւնը 6 յեպ եմ վերցրել այդ ժողովրդից, - ասում է Տէրը: Թե՛ մեծերը եւ թե՛ փոքրերը պիտի մեռնեն այդ երկրում. նրանց համար չեն կոծելու, նրանց համար արիւնքզիկ չեն լինելու եւ մազերը չեն փետրելու. նրանք լացի չեն արժանանալու 7 եւ ոչ էլ թաղման: Նրանց սգոյ հացը մեռնողի վրայ մխիթարութեան համար կարող չի լինելու, եւ ոչ էլ նրա հօր ու 8 մօր յիշարակին մխիթարութեան բաժակ են խմելու: Նրանց հեպ կերուխումի նստելու համար խնջոյքի փուն մի՛ մտնիր»:

9 քանզի այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը՝ Իսրայելի Աստուածը. «Ահաւասիկ իմ աչքի առաջ եւ ձեր իսկ 10 օրերում այդպէղից կը վերացնեմ ձայնը ցնծութեան եւ ձայնն ուրախութեան, ձայնը փեսայի եւ ձայնը հարսի: Եւ երբ պարտախի, որ այն ժողովրդին պարմես այս բոլոր պարգամների մասին, ու քեզ ասեն՝ «Այդ բոլոր մեծ չարիքների համար Տէրն ինչո՞ւ խօսեց մեր դէմ, ի՞նչ անիրաւութիւն կայ մեր մէջ կամ ի՞նչ մեղք, որ մեղանչած լինէինք մեր Տէր 11 Աստուծո առաջ», - ապա կ'ասես նրանց. «Որովհետեւ ձեր հայրերը լքեցին ինձ, - ասում է Տէրը, - եւ գնացին օտար 12 աստուածների յետեւից, ծառայեցին նրանց, երկրպագեցին նրանց, իսկ ինձ թողին եւ իմ օրէնքը չպահեցին: Բայց դուք այնքան անզգամ եղաք՝ կարարեցիք աւելին, քան ձեր հայրերը. ահաւասիկ դուք իւրաքանչիւր ինձ չստելու համար ընթանում էք ձեր չար սրտերի հաճոյքների յետեւից: Այս երկրից ես ձեզ կը նետեմ մի երկիր, որը չզիտէր 13 ոչ դուք եւ ոչ էլ ձեր հայրերը. այնպէղ օր ու գիշեր կը ծառայէք օտար աստուածներին, բայց ձեզ ողորմածութիւն չեն անի»: «Ահա այս պարճառով էլ օրեր են գալու, - ասում է Տէրը, - եւ այլեւս չեն ասի՝ «Կենդանի է Տէրը, որ 14 իսրայէլացիներին հանեց Եգիպտացիների երկրից», այլ կ'ասեն թե՛ «Կենդանի է Տէրը, որ իսրայէլացիներին հանեց հիւսիսի երկրից եւ այն բոլոր երկրներից, ուր արտաքսուել էին, ու նրանց վերստին կը պարսպարի իրենց երկրում, 15 որը փութել էր նրանց հայրերին»: «Ահաւասիկ եւ կ'ուղարկեմ բազում ձկնորսների, - ասում է Տէրը, - եւ նրանք կ'որսան նրանց. այնուհետեւ կ'ուղարկեմ բազում որսորդների, եւ նրանք կ'որսան նրանց բոլոր լեռների վրայ, բոլոր 16 բլուրների վրայ ու ժայռերի ձերպերից: Իմ աչքը նրանց բոլոր ճանապարհներին է. նրանք իմ փեսայի մեծ թաքնուել, ոչ էլ նրանց անիրաւութիւններն են ծածկելու իմ աչքերի առաջ: Ես նախ նրանց կրկնակի կը հարուցեմ իրենց անիրաւութիւնների դիմաց, նաեւ նրանց մեղքերի դիմաց, որոնցով պղծեցին իմ երկիրը, իրենց գարշելի 17 մեռելոսիներով եւ իրենց անօրէնութիւններով լցրին իմ ժառանգութիւնը»: Տէր, ո՞վ իմ գորութիւն, իմ օգնութիւն եւ չար օրերի իմ ապաւեն. աշխարհի ծայրերից հեթանոսները քեզ մօտ են գալու եւ ասելու. «Ինչպէ՛ս էին սուր կուռքեր 18 սրբեղծում մեր հայրերը, իսկ նրանցից օգուտ չկար: Մի՞թէ մարդ ինքն իր համար աստուածներ կը շինի, բայց չէ՞ որ նրանք աստուածներ չեն»: «Դրա համար էլ այժմ ես նրանց ցոյց կ'ստամ իմ ձեռքը, ճանաչել կ'ստամ նրանց նաեւ իմ գորութիւնը, ու թող գիտնան, որ իմ անունը Տէր է»:

17 «Յուդայի երկրի մեղքերը գրուած են երկաթէ գրչով, աղանանդէ գրչածայրով, որոնք փորագրուած պիտի լինեն 2 նրանց սրտերի փախարակներին եւ նրանց գոհաստեղանների եղջիրներին, մինչեւ այն ժամանակ, քանի դեռ նրանց որդիները կը յիշեն իրենց մեղքերը եւ իրենց պաշտամունքի անբառները՝ վարսատր ծառերի փակ, բարձր բլուրների 3 եւ ամայի լեռների վրայ: Զո գորութիւնը, քո բոլոր գանձերը եւ քո մեղաքիթ բարձունքները, քո բոլոր սահմանների մէջ, աւարի պիտի մաքրեն: Թող նկուն լինես ու զրկուես քո ժառանգութիւնից, որ քեզ փութեցի: Զո թշնամիների ձեռքով քեզ պիտի արտաքսեն մի երկիր, որը չզիտէր դու, քանզի իմ բարկութեան մէջ կրակ է վառուել եւ այն 5 յախրեան պիտի բորբոքուի»: Այսպէս է ասում Տէրը. «Թող անիծեալ լինի այն մարդը, որ իր յոյսը կը դնի մարդու վրայ՝ ապաւինելով նրա մարմնին ու բազկին, իսկ նրա սիրտը կ'ապարամբի Տիրոջ դէմ: Նա կը լինի ինչպէս վայրի մոշին անապատում եւ, երբ բարիքը գայ, չի նկարի. կը բնակուի անապատի աղուտներում, մի աղաղակով երկրում, 7 ուր երբեք չեն ապրի: Բայց թող օրհնեալ լինի այն մարդը, որ յոյսը Տիրոջ վրայ դնի, որ Տէրը նրա յոյսը կը դառնայ: Նա կը լինի ինչպէս հոսող ջրերի մօտ անձած ծառ եւ իր արմատները կը ձգի դէպի ջրերի հոսանքը. երբ 8 փոթը հասնի՝ չի վախենայ. նրա սաղարթն անբառի պէս կը փարածուի իր շուրջը. երաշտ փարոց չի վախենայ եւ 9, 10 չի դադարի պտուղ փալուց: Միրքը խոր է, քան ամեն բան. մարդ արարած է, ո՞վ կարող է ճանաչել նրան: Ես՝ Տէրս, քննում եմ սրտերը եւ փորձում երկկամները, որպէսզի իւրաքանչիւրին հարուցեմ ըստ իր ընթացքի եւ ըստ իր գործերի արդիւնքի»: Կարաւ ձայն փութեց, հաւաքեց նրանց, որոնց ինքը չէր ծնել. այնպէս էլ նա, ով անարդար ճանապարհով հարստութիւն է դիզում, իր օրերի կէսին պիտի թողնի այն ու իր վախճանի ժամին պիտի զգայ իր անմտութիւնը: Ո՞վ Տէր, ակնկալութիւն Իսրայելի, դու, որ ի սկզբանէ բարձրացած ես մեր սրբարանի փառքի 12 յառօքը, բոլոր նրանք, որ քեզ թողեցին, պիտի ամաչեն: Քեզից հեռացածները պիտի կորչեն երկրի խորքում, որովհետեւ լքեցին Տիրոջը՝ կենաց ջրի աղբիւրը: Բժշկիր ինձ, Տէր, եւ ես բուժուած կը լինեմ, փրկիր ինձ, Տէր, 13 եւ ես փրկուած կը լինեմ, քանզի դու ես իմ պարճանքը: Ահաւասիկ նրանք ինձ ասում են. «Ո՞ր է Տիրոջ խօսքը, թող այսպէղ հասնի»: Իսկ ես չճանձրացայ զալ քո յետեւից եւ չցանկացայ մարդու համար աղէտալի օր: Դու ինքդ իսկ գիտես, որ ինչ իմ շուրթերից ելնում է, այդ լինում է քո ներկայութեամբ: Ինձից մի՛ օտարացիր, չար 14 օրը խնայիր դու ինձ: Իմ հալածիչները թող ամօթահար լինեն, եւ ոչ թէ ես ամաչեմ, նրանք թող զարհուրեն, եւ ոչ թէ ես զարհուրեմ. սեւ օր բեր նրանց գլխին, կրկնակի հարուածի ենթարկելով՝ կոտորիր նրանց: Այսպէս է ասում Տէրը. «Գնա կանգնիր քո ժողովրդի դռներին, որպէղով մտնում ու ելնում են Յուդայի երկրի թագաւորները, 15 նաեւ՝ Երուսաղէմի բոլոր դռներին. ու կ'ասես նրանց. «Լսեցէ՛ք Տիրոջ պարգամները, Յուդայի երկրի թագաւորներ, 16 համայն Տրեսալան եւ դուք, Երուսաղէմի բոլոր բնակիչներ, որ մտնում էք այդ դռներով»: Այսպէս է ասում Տէրը. 17 «Զգո՛յշ եղէք ձեր հոգիների համար. բեռներ մի՛ բարձեք շաբաթ օրը, Երուսաղէմի դռներով դուրս մի՛ ելնէք, շաբաթ 18

օրը ձեր փնտրից բեռներ մի՛ հանեք, ոչ մի գործ մի՛ արեք եւ շաբաթ օրը սուրբ պահեցեք, ինչպէս պապութիւնցի ձեր հայրերին: Բայց նրանք չստեցին, չխոնարհեցրին իրենց ականջները եւ ատելի խաբարարանոց դարձան, քան իրենց հայրերը, որպէսզի չսեն ինձ եւ խրապ չընդունեն: Եւ եթէ լինի այնպէս, – ասում է Տէրը, – որ լաւ լսեք ինձ՝ շաբաթ օրը բեռ չբերեք այդ քաղաքի դռներով, շաբաթ օրը սուրբ պահեք, այդ օրը ոչ մի գործ չանեք, ապա այդ քաղաքի դռներով ներս պիտի մտնեն թագաւորներ ու իշխաններ, որպէսզի նստեն Դաւթի աթոռին. նրանք պիտի բարձրանան իրենց կառքերն ու հեծնեն իրենց երկվարները, նրանք ու նրանց իշխանները, Յուդայի երկրի մարդիկ եւ Երուսաղէմի բնակիչները. եւ այդ քաղաքը յափտեան բնակուած պիտի լինի: Ու ամէն կողմից Յուդայի երկրի քաղաքներից պիտի գան Երուսաղէմ, պիտի գան նաեւ Բենիամինի երկրից, դաշտերից, լեռնավայրերից եւ հարաւի կողմերից՝ բերելով ողջակէզներ, խունկ, ընծայ ու կնդրուկ եւ օրհնութիւն պիտի մատուցեն Տիրոջ Տան մէջ: Իսկ եթէ ինձ չստե՛ք՝ շաբաթ օրը սուրբ չպահեք, շաբաթ օրը բեռներ բարձեք եւ մտնեք Երուսաղէմի դռներով, ապա կրակ կը վառեն նրա դռներին, որն ամէն կողմից կը լափի Երուսաղէմն ու չի հանգչի»:

Երեմիային ուղղելով իր խօսքը՝ Տէրն ասաց. «Գնա իջի՛ր բրուպի փունը եւ այնպէղ կը լսես իմ խօսքերը»: Ես իջայ բրուպի փունը, եւ ահա նա գործ էր անում քարերի վրայ: Ու մի աման, որը նա պատրաստում էր կաւից, ընկաւ նրա ձեռքից, բայց նա դարձնաւ այն վերածեց մի ուրիշ ամանի, ինչպէս որ իր աչքին հաճելի թուաց անել: Եւ Տէրը, խօսքն ինձ ուղղելով, ասաց. «Միթէ այդ բրուպի պէս չեմ կարող անել քեզ, ո՛վ Իսրայէլի փուն: Ահաւասիկ, – ասում է Տէրը, – ինչպէս այդ կաւն է բրուպի ձեռքին, այդպէս էլ դու ես իմ ձեռքին, ո՛վ դու Իսրայէլի փուն: Եթէ վճիռ կարողամ մի ազգի կամ թագաւորութեան վախճանի մասին՝ նրանց վերացնելու, քանդելու եւ կործանելու համար, եւ եթէ այն ազգը դարձի գայ իր չարութիւններից, որոնց մասին խօսեցի, – ես եւս կը զոջամ այն չարիքների համար, որ մտածեցի անել նրանց նկատմամբ: Իսկ եթէ վճիռ կարողամ մի ազգի կամ թագաւորութեան մասին՝ նրան շէնացնելու եւ կանգուն պահելու համար, բայց նրանք չարութիւն անեն իմ առաջ՝ ականջ չդնելով իմ ձայնին, – ես եւս կը զոջամ այն բարիքների համար, որ ասացի, թէ կ'անեն նրանց: Արդ, խօսի՛ր Յուդայի երկրի փղամարդկանց եւ Երուսաղէմի բնակիչների հետ. կ'ասես նրանց. «Այսպէս է ասում Տէրը. ահաւասիկ ձեր դէմ ես չարիքներ կը նիւթեմ, ձեր մասին չար խորհուրդներ կը խորհեմ. ամէն ոք թող դառնայ իր չար ընթացքից. ուղղեցէ՛ք ձեր ընթացքն ու ձեր ճանապարհները»: Բայց նրանք ասում են. «Մենք պիտի քաջ լինենք, պիտի հեքեքենք մեր ապստամբութիւններին, եւ իւրաքանչիւր ոք իր չար սրբի հաճոյքները պիտի կատարի»: Դրա համար էլ Տէրն այսպէս է ասում. «Այժմ հարցուն արեք ազգերի մէջ՝ ո՛վ է լսել այնպիսի զարհուրելի բան, որ իրօք կատարեց Իսրայէլի կոյսը: Միթէ կը ցամաքի՞ ջուրը ժայռի ստինքներից, կամ ձիւնը՝ Լիբանանից, կամ թէ հողմի սաստկութիւնից ջրերը բռնութեամբ յեկ կը շրջուե՛ն: Մոռացաւ ինձ ժողովուրդն իմ. գուր քեզը խունկ ծխեցին: Իրենց վաղեմի ճանապարհներից դուրս գալով՝ նրանք պիտի փկարանան՝ մտնելով այն շափողները, որոնցից ելք չկայ. իրենց երկիրը պիտի ենթարկուի յափտեանկան ապականութեան ու սուլոցի: Ամէնքն էլ, որ անցնելու են նրա միջով, պիտի գարնանան եւ շարժեն իրենց գլուխները: Ինչպէս փապախառն հողմ՝ ես նրանց ցրի եմ փայլու իրենց թշնամիների առաջ, ծոծրա՛կս եւ ոչ թէ երեսս պիտի ցոյց փամ նրանց իրենց կորստեան օրը»: Իսկ նրանք ասացին. «Եկե՛ք մի բան մտածենք Երեմիայի դէմ, քանզի օրէնքը չի կորչի քահանայից, խորհուրդը՝ իմաստուններից եւ խօսքը՝ մարգարէից: Եկե՛ք նրան լեզուով ջախջախենք եւ նրա բոլոր խօսքերին ականջ չդնենք»: Լսի՛ր ինձ, Տէր, անսա՛ իմ արդար ձայնին. արդէօք կարելի՞ է բարու փոխարէն չար հատուցել. նրանք միասին իմ անձի դէմ չար բաներ խորհեցին՝ ծածուկ պահելով իրենց մտաբանջութիւնները: Յիշի՛ր, թէ ինչպէս ես քո առաջ կանգնեցի, նրանց համար բարեխօսութիւն արեցի՝ քո բարկութիւնը նրանցից դարձնելու համար: Դրա համար էլ նրանց որդիներին սովի՛ մատնիր, հաւաքի՛ր ու սրի ձեռքը փութ նրանց. թող նրանց կանայք որդեգուրկ այրիներ դառնան, նրանց փղամարդիկ մահուամբ կտորուտեն, իսկ նրանց երիտասարդները սրով ընկնեն պատերազմի մէջ: Նրանց փնտրում թող գոյժ լսուի, երբ նրանց վրայ յանկարծակի աւազակներ բերես, որովհետեւ նրանք մտաբանեցին բռնել ինձ եւ իմ դէմ գաղտնի որոզայթներ լարեցին: Ո՛վ Տէր, դու, որ իմացար ինձ մահ բերելու մասին նրանց բոլոր դիտաւորութիւնները, քաւութիւն չբան նրանց անիրաւութիւններին, քո աչքի առաջ նրանց մեղքերը չջնջես, թող նրանք հիւանդութեամբ փառապեն քո առաջ, նրանց հետ վարուի՛ր ինչպէս քո բարկութեան ժամին:

Այն ժամանակ Տէրն ինձ ասաց. «Գնա քեզ համար ձեռք բեր կաւից շինուած մի կուժ, ժողովրդի աւագներից եւ քահանաների աւագներից մարդիկ՝ վերցրու քեզ հետ, բարձրացի՛ր նրանց որդիների գերեզմանոցը, որը գտնուում է Քարսիդի դռների մուտքի առաջ, եւ յայտնի՛ր այնպէղ այն բոլոր բաները, որ պիտի խօսես քեզ հետ: Կ'ասես նրանց. «Ո՛վ Յուդայի երկրի թագաւորներ, Նրէասպանի մարդիկ եւ Իսրայէլի բնակիչներ, լսեցէ՛ք Տիրոջ պատգամը: Այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը՝ Իսրայէլի Աստուածը. ահաւասիկ այդ վայրի վրայ ես այնպիսի չարիքներ եմ բերելու, որ ո՛վ որ լսի՝ ականջները դժժան, որովհետեւ նրանք լքեցին ինձ, այս վայրն ինձ համար օտար դարձրին, այսպէղ խունկ ծխեցին օտար աստուածներին, որոնց իրենք եւ իրենց հայրերը չէին ճանաչում: Յուդայի երկրի թագաւորներն այս վայրը լցրին անմեղների արեամբ: Բահաղին բազմներ կանգնեցրին, որպէսզի իրենց որդիներին, որպէս Բահաղի ողջակէզների, հրով այրեն, մի բան, որ ես չեմ պատուիրել եւ չեմ ասել, ոչ էլ անցել է իմ մտքով: Դրա համար էլ, ահա, օրեր են գալու, – ասում է Տէրը, – երբ այդ վայրի անունն այլես չի կոչուելու Գորման վայր կամ Ենոմացիների գերեզման, այլ՝ Կտորածի ձոր: Այդպէղ պիտի խափանեմ Յուդայի երկրի խորհուրդը եւ խորհուրդը Երուսաղէմի. սրով, ինչպէս եւ նրանց հոգիները փնտրողների ձեռքով նրանց դիտապաստ պիտի գցեն իրենց թշնամիների առաջ: Նրանց դիակներն իբրեւ կերակուր պիտի փամ երկնքի թռչուններին ու երկրի զազաններին: Այդ քաղաքն էլ պիտի մատնեմ ապականութեան ու ենթարկեմ սուլոցի. ամէն ոք, ով անցնի նրա միջով, պիտի փրփուի եւ սուլի նրա կրած բոլոր հարուածների համար: Նեղութեան ու պաշարման մէջ՝ նրանք ուրբելու են իրենց որդիների մարմինները եւ մարմինները դուստրերի, իւրաքանչիւրը՝ իր ընկերոջ մարմինը: Նրանց պաշարման առաջ, որ բարձրանալու են քեզ հետ, ու կ'ասես նրանց. այսպէս է ասում ինձ Զօրութիւնների Տէրը. “Նոյն կերպ էլ պիտի խորտակեմ այդ ժողովրդին ու այդ քաղաքը, ինչպէս որ փշուում է խեցեղէն ամանը, որն այլես չի կարող վերականգնուել: Եւ թող նրանք թաղուեն Տափեթում՝ թաղելու փեղ ջլինելու պատճառով: Այդպէս պիտի վարուեն

18, 2, 3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19, 20
21
22
23
19
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

13 այդ վայրի հեպ, - ասում է Տէրը, - նաեւ բնակչութեան հեպ, որ դրա մէջ է՝ այդ քաղաքը մարմնելով կործանման: Ու թող Երուսաղէմի փնէրն ու Յուդայի երկրի թագաւորների փնէրը դառնան սպանութեան վայր այն պոծութիւնների պարճառով, որ կարարեցին բոլոր փնէրում, որպէտք, նրանց փանիքների վրայ, խունկ էին ծխում երկնքի բոլոր

14 գորութիւններին եւ նուէրներ ընձայաբերում օտար ասպուածներին»: Երեմիան եկաւ Տափեթից, այն է՝ Գորման վայրից, ուր ուղարկել էր նրան Տէրը՝ մարգարէանալու այնպէտք: Նա կանգնեց Տիրոջ Տան սրահում եւ ասաց ամբողջ

15 ժողովրդին. «Այսպէս է ասում Զորութիւնների Տէրը՝ Իսրայէլի Ասպուածը. «Ահաւասիկ այս քաղաքի վրայ բերելու եմ ամենայն չարիք, ինչպէս ասացի նրա մասին, նաեւ սրա միւս բոլոր քաղաքների ու ասանների վրայ, քանզի նրանք խստապարանոց դարձան, որպէսզի չսեն իմ խօսքերը»:

20 Եմների որդին՝ Պասքոր քահանան, որ Տիրոջ Տան հրամանապարն էր եւ իշխանը, լսեց այդ խօսքերը Երեմիայից, երբ սա մարգարէանում էր: Պասքորը հարուածեց Երեմիա մարգարէին եւ արգելափակեց նրան բանբում, Բենի-ամիհի դարպասի մօտ, Տիրոջ Տան վերնայարկում: Իսկ երբ յաջորդ օրը Պասքորը Երեմիային հանեց բանբից, Երեմիան նրան ասաց. «Տէրը քո անունը կոչեց ոչ թէ Պասքոր, այլ՝ Թափառական գերի: Արդարեւ, այսպէս է ասում Տէրը. «Ահաւասիկ քեզ քո բոլոր բարեկամներով հանդերձ պիտի մարմնեմ գերութեան. նրանք պիտի ընկնեն իրենց թշնամիների սրով, եւ քո աչքերը պիտի փնսնեն դա: Քեզ եւ Յուդայի այդ ամբողջ փունը պիտի փամ բարելացի-ների թագաւորի ձեռքը. թող գերի՝ փանեն նրանց Բաբելոն, թող կոտորեն նրանց սրով: Այս քաղաքի ամբողջ հարստութիւնը, նրա բոլոր վաստակները, նրա ողջ թանկարժէք անօթներն ու Յուդայի երկրի թագաւորի բոլոր գանձերը պիտի փամ իրենց թշնամիների ձեռքը, նրանք պիտի յափշտակեն, առնեն դրանք ու փանեն Բաբելոն: Իսկ դու, Պասքոր, դու եւ քո փան բոլոր բնակիչները պիտի գերի գնաք Բաբելոն, պիտի գնաք եւ այնպէտք մեռնէք ու այնպէտք էլ թաղուէք, դու եւ քո բոլոր բարեկամները, որոնց համար դու սուր մարգարէութիւն արեցիր»: Տէր, խաբեցիր ինձ, ու ես խաբուեցի. յաղթեցիր ու գորացար: Ծաղր ու ծանակի առարկայ դարձայ, օրս մթնեցի ծաղրի մէջ, որովհետեւ իմ դառն խօսքերով այպ ու արհամարհանք վաստակեցի: Իմ թշուառութեան պարճառով ես բողոք եմ բարձրացնելու, քանզի Տիրոջ խօսքն ինձ բերեց նախապիսն եւ հանապազօրեայ ծաղրուծանակ: Ես ասացի. «Չեմ փայ Տիրոջ անունը, այլեւս չեմ խօսի նրա անունից»: Սակայն իմ սրբում կարծես կրակ վառուեց, բորբոքուեց ու կոտորներիս մէջ, ու ես ամեն կողմից լքուած մնացի, չկարողացայ հանդարտուել: Լսեցի շարերի պարսաւանքը, որոնք հաւաքուել խռնուել էին իմ շուրջը, թէ՛ «Ո՛վ դուք բոլորդ, որ դրա բարեկամներն էք, եկէք յարձակուէնք դրա վրայ, մի հնարք հնարենք դրա դէմ, գուցէ խաբուի, եւ մենք յաղթենք ու մեր վրէժը լուծենք դրանից»: Բայց Տէրն ինձ հեպ էր որպէս պարտագնող եւ ուժ էր փալիս: Դրա համար էլ նրանք հալածեցին ինձ, բայց ոչ մի հնարք չկարողացան գրնել, խիստ ամօթով մնացին, որովհետեւ անմիտ վարուեցին: Նրանց անարգանքը թող յախիբեանս չմոռացուի: Ո՛վ Զորութիւնների Տէր, որ արդար եւ կշռում, քննում եւ սրբերն ու երկիւմները, այնպէս արա, որ փնսնեն քո վրէժիմարութիւնը նրանցից. չէ՛ որ իմ աղերսանքը ես քեզ յայտնեցի: Օրհնեցէ՛ք Տիրոջը, գովեցէ՛ք նրան, քանզի նա փնսնի հոգին փրկեց չարագործների ձեռքից: Անիծեալ լինի այն օրը, երբ ես ծնուեցի. թող ուխտի օր չլինի այն օրը, երբ իմ մայրը ծնեց ինձ: Անիծեալ լինի այն մարդը, որն աւերիս փունց իմ հօրը եւ ասաց, թէ՛ «Քեզ արու մանուկ ծնուեց», եւ ցնծութեամբ ուրախացրեց նրան: Թող այդ մարդը դառնայ այն քաղաքների պէս, որոնք Տէրը բարկութեամբ կործանեց եւ չզոջաց. թող նա առաւօրները բօթ լսի, իսկ միջօրէի ժամին՝ աղա-ղակ, որովհետեւ Տէրը հէնց արգանդի մէջ չապանեց ինձ, որպէսզի մայրն իմ ինձ համար դառնար գերեզման ու արգանդ յախիբեանական յղութեան: Ինչո՞ւ այսպէս պարահեց, որ ես դուրս ելայ արգանդից՝ փնսնելու վշտեր ու փառապանքներ, եւ իմ օրերն ամօթալի վախճան ունեցան:

21 Սա է Տիրոջ խօսքը, ուղղուած Երեմիային, երբ Սեղեկիան վերջինիս մօտ ուղարկեց Մելքիայի որդի Պասքորին եւ Մասիայի որդի Մովսնիա քահանային՝ յայտնելով. «Մեր մասին հարցրո՛ւ Տիրոջը, որովհետեւ բարելացիների Նաբուքոդոնոսոր արքան յարձակուեց մեզ վրայ. գուցէ Տէրն ըստ իր բոլոր հրաշքների՝ մի բան անի մեզ համար եւ վանի նրան մեզնից»: Իսկ Երեմիան նրանց ասաց. «Այսպէս ասացէք Սեղեկիային. «Այսպէս է ասում Տէր Ասպուածն Իսրայէլի. ահաւասիկ ես շուռ եմ փալու ձեր պարտագնական գէնքերը, որ բռնել էք ձեռքներիդ եւ նրանցով կռուում էք բարելացիների արքայի ու քաղղեացիների դէմ, որոնք պարսպի դրսից պաշարել են ձեզ: Այդ գէնքերը հաւաքելու եմ քաղաքի մէջ: Ես էլ պիտի պարտագնեմ ձեր դէմ՝ ձեռքս երկարած, բազուկս բարձրացրած, սրամարտութեամբ, բարկութեամբ ու մեծ ցասմամբ: Այդ քաղաքի բնակիչներին, մարդ թէ անասուն, պիտի կոտորեմ սոսկալի մահով, ու նրանք պիտի մեռնեն»: Իսկ դրանից յետոյ, - ասում է Տէրը, - Յուդայի երկրի արքայ Սեղեկի-ային, իր ծառաներին ու ժողովրդին, որ այդ քաղաքի մէջ փրկուած կը լինեն մահից, սրից ու սովից, պիտի մարմնեմ բարելացիների Նաբուքոդոնոսոր արքայի ձեռքը, իրենց թշնամիների ձեռքը, այն մարդկանց ձեռքը, ովքեր հեպա-մուտ էին սպանելու նրանց. նրանք սրի սայրով պիտի կոտորեն դրանց: Ես չեմ խնայելու դրանց, չեմ ողորմելու դրանց եւ չեմ գթալու դրանց»: Ու ժողովրդին կը յայտնես. «Այսպէս է ասում Տէրը.՝ Ահաւասիկ ես ձեր դիմաց դրել եմ կեանքի ճանապարհը եւ մահուան ճանապարհը: Ո՛վ որ նսրի այդ քաղաքում, սրով, սովով ու մահով պիտի մեռնի, իսկ նա, ով ելնի ու կանգնի քաղղեացիների առաջ, որոնք պաշարել են ձեզ, պիտի ապրի. նրա հոգին իրեն պարգեւ պիտի լինի, եւ նա ողջ պիտի մնայ: Երեսա դէպի այդ քաղաքը դարձրի չարութիւն անելու համար եւ ոչ թէ բարութիւն, - ասում է Տէրը. - այդ քաղաքը պիտի մարմնուի բարելացիների թագաւորի ձեռքը, որը հրով պիտի այրի դա»: Ո՛վ Յուդայի երկրի թագաւորի փուն եւ Դաւթի փուն, լսեցէ՛ք Տիրոջ պարգամը: Այսպէս է ասում Տէրը. «Առաւօրից սկսած արդար դաբաստան արեք, իրաւապահ եղէք, գրկուածին փրկեցէ՛ք նրան գրկողի ձեռքից, որ-պէսզի իմ բարկութիւնը չբորբոքուի որպէս կրակ. թէ չէ այն կը վառուի, եւ ձեր անիրաւ ընթացքի պարճառով ոչ ոք չի լինի, որ հանգցնի: Ահա ես կանգնած եմ քո դէմ, ո՛վ դու, որ բնակուում ես Տիրոսի ծործորներում ու դաշտերում, 13 - ասում է Տէրը. - դուք էիք, որ ասում էիք. «Ո՛վ կը զարհուրեցնի մեզ, կամ ո՛վ կը մրնի մեր բնակատեղի»: Ըստ ձեր չար ընթացքի՝ ես կը պարծեմ ձեզ, - ասում է Տէրը, - կրակ կը վառեմ ձեր անտառներում, եւ նա ամեն ինչ կը լափի իր շուրջը»:

22 Այսպէս է ասում Տէրը. «Գնա իջի՛ր Յուդայի երկրի թագաւորի փունը եւ այս խօսքը յայտնի՛ր այնպէտք՝ ասելով. 2 «Լսի՛ր Տիրոջ պարգամները, ո՛վ թագաւորդ Յուդայի երկրի, որ բազում ես Դաւթի աթոռին, դո՛ւ, նաեւ քո ծառաներն

ու քո ժողովուրդը, որոնք ներս են մտնում այս դռներով»: Այսպես է ասում Տէրը. «Իրաւունք ու արդարութիւն արեք, 3 կողոպտուածին փրկեցէ՛ք իրեն գրկողի ձեռքից, պանդխտին, որքին ու այրուն մի՛ բռնադատեք եւ ամբարիշտ մի՛ լինէք, այդպէս անմեղ արին մի՛ թափէք: Եթէ այս բանը կատարեք, ապա այդ փան դռներով ներս կը մտնեն թա- 4 գաւորներ, որոնք կը բազմեն Դաւթի աթոռին եւ կը նստեն կառքեր ու կը հեծնեն երիվարներ, թէ՛ իրենք եւ թէ՛ իրենց ծառաներն ու իրենց ժողովուրդը: Իսկ եթէ չկատարեք այս բաները, ապա ինքս ինձ երդում եմ, - ասում է Տէրը, 5 - որ աւերակ պիտի դառնայ այդ փունը»: Ահա այսպէս է ասում Տէրը Յուդայի երկրի թագաւորի քո փան մասին. 6 «Գաղաահ, դու ես ինձ համար Լիբանանի բարձունքը, բայց քեզ աւերակի ու անբնակ քաղաքների պիտի վերածես: Զո դէմ կը հանես աւերողներ՝ իրաքանչիւրին իր փապարով, որոնք կը կոտորեն քո ընկիր-ընկիր մայրիները եւ կը 7 նետեն կրակի մէջ: Բազում ազգեր կ'անցնեն այդ քաղաքի միջով, եւ իրաքանչիւր իր ընկերոջը կ'ասի. «Այդ մեծ 8 քաղաքի հետ Տէրն ինչո՞ւ այդպէս վարուեց»: Ու կը պատասխանեն. «Որովհետեւ թողեցին իրենց Աստուծո՞ւ ուխտը, 9 երկրպագեցին օտար աստուածներին ու ծառայեցին նրանց»: Լաց մի՛ լինէք մեռածի վրայ, մի՛ ողբացէք նրան, այլ 10 լացելով լացէք նրա՛ վրայ, ով կը հեռանայ եւ այլեւս չի դառնայ ու չի փեսնի իր ժողովրդի երկիրը: Այսպէս է ասում 11 Տէրը Յոսիայի որդի Յովակիմի մասին, որը թագաւորեց՝ յաջորդելով իր հայր Յոսիային եւ որը այդպէս ղեկ էր արգելից դուրս էր եկել. «Նա այլեւս չի վերադառնայ, կը մեռնի այնպէս, որպէս զերեցին նրան, այլեւս այս երկիրը չի փեսնի»: 12 Վայ՛ նրան, ով կը կառուցի իր փունը, բայց ոչ արդարութեամբ, եւ իր վերնայարկերը, բայց անիրաւ կերպով: Նրա 13 մերձատրը նրա համար ձրի գործ կ'անի, բայց նրա վարձը նա չի հափուցի նրան: Քեզ համար յարմարաւէր փուն 14 շինեցիր՝ կառուցելով լուսամուտներով հովասուն վերնափուն, պատելով մայրի փայտի փայտակներով եւ ծեփելով ձիւթով: Եթէ դու մայրի փայտից կերպուած քո հոր այս փան մէջ զայրացար, ի՛նչ է, կարծում ես թագաւորելո՞ւ 15 ես: Թող ո՞չ ուրեն եւ ո՞չ խմեն, որովհետեւ իրաւունքը, արդարութիւնն ու բարութիւնը չճանաչեցին, փրանկի ի- 16 րաւունքը չպահեցին եւ աղքատին չարդարացրին: «Իսկ դա հէնց ինձ չճանաչել չի՞ նշանակում», - ասում է Տէրը: Ահաւասիկ քո աչքերը եւ քո սիրտը հակուած են ոչ թէ՛ դէպի բարութիւն, այլ՝ դէպի ազահութիւն, դէպի անպարտ 17 արինահեղութիւն, դէպի անիրաւութիւն ու սպանութիւն: Դրա համար էլ Տէրը Յուդայի երկրի թագաւոր Յոսիայի 18 որդի Յովակիմի մասին այսպէս է ասում. «Թող այդ մարդու վրայ չողբան եւ չասեն՝ վայ՛, վայ՛ եղբայր, թող չկոծեն ու չասեն՝ վայ՛, վայ՛ քեր, վայ՛, վայ՛ սիրելի: Թող նա էլ չի թաղումով թաղուի, թող նեխուի ու գցուի Երուսաղէմի 19 դարպասից այն կողմ»: Ե՛լ դէպի Լիբանան ու գուժիր, ձայնդ արձակիր դէպի Բասան, աղաղակ բարձրացրու ծովի 20 այն կողմը, որովհետեւ քո բոլոր հոմանիները միասին խորպակուեցին: Խօսեցի քեզ հետ, երբ դու սխալուեցիր 21 եւ ասացիր, թէ՛ քեզ չեմ լսի: Զո մանկութիւնից սկսած դա է եղել քո ճանապարհը, քանզի ականջ չդրեցիր իմ ձայնին: Զո բոլոր հովիւներին քամիները պիտի քշեն, ու քո բոլոր հոմանիները գերութեան պիտի գնան, որպէսզի 22 այն ժամանակ ամաչես եւ անարգուես քո բոլոր սիրելիներից: Ով դու, որ Լիբանանում ես բնակուում ես ամրացել 23 ես մայրիների մէջ, պիտի հեծեծես, երբ քեզ հասնեն ցաւերն ու երկունքը, ինչպէս ծննդկան կ'նջը: «Կենդանի եմ 24 ես, - ասում է Տէրը: - Եթէ դու, Յուդայի երկրի արքայ Յովակիմի որդի Յեթրոնիա՛, իմ աջ ձեռքին կնիք էլ դառնալու լինես, այդպէս էլ կը կորզես քեզ, կը մատնես քեզ քո անձը փնտրողների ձեռքը, նրանց ձեռքը, որոնց երեսից 25 զարհուրում էիր, բարեւազիների արքայ Նաբուքոդոնոսորի ձեռքը եւ քաղղէացիների ձեռքը. քեզ ու քո սօրը կը 26 նետեն օտար երկիր, ուր դու չես եղել, եւ դուք կը մեռնէք այնպէս: Նրանք չեն վերադառնայ այն երկիրը, ուր իրենք 27 հոգով ուխտած կը լինեն վերադառնալ, քանզի ինքն ու իր զուակը ընկան օտար երկիր, արհամարհուած բերանը 28 փարագիր դարձաւ, շարքուելով անարգուեց Յեթրոնիա ասուած մարդը ինչպէս անպէտք աման, շարքուեց մի երկիր, որը չէր ճանաչում»: Երկիր, երկիր, ով երկիր, լսիր Տիրոջ պատգամները: Այսպէս է ասում Տէրը. «Այդ մարդուն 29, 30 համարիւր փարագիր այր, թող նա իր փարիներին սերունդ չգրայ, թող նրա զուակից փղամարդ չստի, որ նստի Դաւթի աթոռին՝ իբրեւ Յուդայի երկրի փան իշխան»:

«Վայ՛ հովիւներին, որ կորցրին ու ցրեցին քո արօքի ոչխարներին», - ասում է Տէրը: Ահա թէ՛ ինչու Իսրայէլի Տէր 23, 2 Աստուածն այսպէս է ասում այդ հովիւների մասին, որ հովուում են իմ ժողովրդին. «Դուք ցրեցիք իմ ոչխարներին, հեռացրիք նրանց, չխնամեցիք նրանց: Այժմ ահա ես վրէժ եմ լուծելու ձեզնից՝ ըստ ձեր չար ընթացքի», - ասում է Տէրը: «Ես կ'ընդունեմ իմ ժողովրդի բոլոր մնացորդներին ամեն մի երկրից, ուր նրանց վարել եմ, եւ նրանց կը հաստատեն իրենց արօքներում. թող աճեն ու բազմանան: Նովիւներ կը կարգեն, որ հովուեն նրանց, եւ 4 նրանք այլեւս չեն վախենայ, չեն զարհուրի, արհամարհուած չեն լինի»: - ասում է Տէրը: «Ահա օրեր են գալու, - 5 ասում է Տէրը, - ու ես Դաւթի համար ծնունդ եմ փայլում մի արդար շառաւիղի, որ թագաւորելու է որպէս արքայ. նա խելամիտ է լինելու, իրաւունք ու արդարութիւն է պաշտպանելու երկրի վրայ: Նրա ժամանակ փրկուելու է 6 Յուդայի երկիրը, Իսրայէլը յոյսով է ապրելու: Եւ նրա անունը, որով կոչելու է նրան Տէրը, այս է՝ Յոսեֆել, այսինքն՝ մարգարէների մէջ մեր արդարութիւնը: Ահա թէ՛ ինչու օրեր են գալու, - ասում է Տէրը, - երբ այլեւս չեն ասի, 7 թէ՛ «Կենդանի է Տէրը, որն Իսրայէլի ժողովրդին դուրս հանեց Եգիպտացիների երկրից», այլ թէ՛ «Կենդանի է 8 Տէրը, որն Իսրայէլի բոլոր զուակներին դուրս հանեց հիւսիսի երկրից եւ այն բոլոր երկրներից, ուր նրանց վարել էր, եւ վերստին պատարեց նրանց իրենց երկրում»: Մարգարէների համար սիրտս մէջս կտոր-կտոր եղաւ, 9 ցնցուեցին բոլոր ոսկորներս. ես դարձել եմ մի խեղուած մարդ, մի մարդ, որ գլուխը կորցրել է գինուց՝ Աստուծո՞ւ եւ նրա մեծավայելուց փառքի պարճառով, քանզի երկիրը լցուել է շնացողներով, նզովքից երկիրը սուգ է բռնել, 10 անապարի արօքավայրերը չորացել են. չար է նրանց ընթացքը, նրանց ուժն էլ այն չէ, ինչ պէտք է լինի: «Արդարեւ, 11 մարգարէ ու քահանայ պիղծ են դարձել. իմ Տան մէջ անգամ ես փեսայ նրանց չարութիւնները, - ասում է Տէրը: - Ահա թէ՛ ինչու նրանց ճանապարհը իրենց համար սայթաքուն պիտի դառնայ. խաւարի մէջ պիտի գայթեն ու 12 կործանուեն, որովհետեւ այն փարիւն, երբ պատժելու լինես, չարիք պիտի բերեն նրանց վրայ, - ասում է Տէրը: Նաեւ Շամրինի մարգարէների մէջ փեսայ անօրէնութիւն, քանզի Բահաղի անունից մարգարէացան եւ մոլորեցրին 13 իմ ժողովրդին Իսրայէլի երկիրը: Երուսաղէմի մարգարէների մէջ անլի զարհուրելի բաներ փեսայ, քանզի նրանք 14 շնանում ու գնում էին սուր աստուածների յեփեից եւ զօրավիգ դառնում չար ձեռքերին, որպէսզի ոչ մէկը յեփ չդառնայ իր չար ճանապարհից: Ամէնքն ինձ համար Սողոմ եղան, իսկ նրա բնակիչները՝ Գոմոր»: Դրա համար 15 էլ Զօրութիւնների Տէրն այսպէս է ասում մարգարէների մասին. «Ահաւասիկ ես դրանց ցաւեր եմ փայլու իբրեւ

կերակուր, դրանց խմեցնելու եմ լեղի ջուր, որովհետեւ պղծութիւնն արար աշխարհում քարածուեց Երուսաղէմի մարգարէներից»։ Այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը. «Մի՛ լսէք այն մարգարէների խօսքերը, որ ձեզ համար մարգարէութիւն են անում. դրանք փուչ բաներ են ասում ձեզ, իրենց սրբի գնորքներից են խօսում եւ ոչ թէ Տիրոջ բերանից։ Տիրոջ խօսքի դէմ ընթացաբաններին նրանք ասում են՝ «Խաղաղութիւն լինի ձեզ»։ Բոլոր նրանց, ովքեր ընթանում են ըստ իրենց կամակորութեան, կամ իրաքանչիւրին, ով ընթանում է ըստ իր սրբի մոլորութեան, ասում են՝ «Քո գլխին չարիք չի գալու»։ Իսկ ո՞վ հաւատարիմ մնաց Տիրոջ խորհրդին եւ անսաց ու հետեւեց նրա խօսքին։ Ո՞վ լսեց ու ականջ դրեց իմ խօսքին»։ Ահա մի դրոշոց, որ գալիս է Տիրոջից, նրա բարկութիւնը մրկաշարժ պիտի բարձրանայ ամբարիշտների վրայ, պիտի գայ Տիրոջ ցասումը եւ չնահանջի, մինչեւ որ նա ի կարգար անի եւ հասարակի իր սրբի փափագը. եւ դա պիտի իմանան ու գիտակցեն վերջին ժամանակներում։ «Եւ չուղարկեցի այդ մարգարէներին, սակայն նրանք գնում էին, չխօսեցի նրանց հետ, սակայն նրանք մարգարէութիւն էին անում։ Եթէ իմ խորհրդին հաւատարիմ մնային, ապա իմ խօսքերը լսելի կը դարձնէին իմ ժողովրդին, յետ կը պահէին նրան իր չար ճանապարհներից, իր չար վարքից։ Եւ մերձաւոր Աստուած եմ եւ ոչ թէ հեռաւոր Աստուած, - ասում է Տէրը։ Եթէ մարդը թաքնուի թաքստոցում, մի՞թէ եւ նրան չեմ տեսնի, - ասում է Տէրը։ Մի՞թէ երկինքն ու երկիրը եւ չեմ լցնում, - ասում է Տէրը։ Եւ լսեցի, թէ ինչ են խօսում մարգարէները, որոնք սուր մարգարէութիւններ էին անում իմ անունով եւ ասում՝ «Եւ մի երագ, մի տեսիլ տեսայ»։ Մինչեւ ե՞րբ պէտք է սրութիւնը տեղ գրնի այդ մարգարէների պարգում, որոնք մարգարէանում են. նրանք իրենց սրբի ցանկութիւնն են մարգարէանում, մարածում են իրենց երագների միջոցով, որ նրանցից ամէն մէկը պարմում է իր ընկերոջը, մոռացութեան փայ իմ ժողովրդին իմ օրէնքները, ինչպէս նրանց հայրերը Բահաղի միջոցով մոռացութեան փուխն իմ անունը։ Այն մարգարէն, որը երագ ունի, թող պարմի իր երագը, իսկ ով որ իմ խօսքն ունի, թող յայտնի իմ խօսքը ճշմարտութեամբ։ Յորեմի մօտ ի՞նչ է յարդը, - ասում է Տէրը։ Իմ խօսքերն արդեօք կրակի նման չե՞ն կամ մուրճի, որ քար է կտրում։ Ահա դրա համար էլ եւ դէմ եմ այդ մարգարէներին, - ասում է Տէրը, - նրանցից ամէն մէկն իմ խօսքերն է գողանում։ Ահա եւ դէմ եմ այդ մարգարէներին, - ասում է Տէրը, - որոնք իրենց լեզուից վանում են իմ մարգարէութիւնը եւ իրենց քունն են քնում։ Ահա եւ դէմ եմ այդ մարգարէներին, որոնք մարգարէանում են սուր երագներ, - ասում է Տէրը, - պարմում են դրանց մասին եւ իրենց սրութեամբ ու իրենց խաբէութեամբ մոլորեցնում իմ ժողովրդին. բայց եւ նրանց չեմ ուղարկել, պարուեր չեմ փութել նրանց, եւ նրանք որեւէ օգուտ չեն կարող փայ այդ ժողովրդին, - ասում է Տէրը։ Եւ եթէ այդ ժողովուրդը կամ որեւէ մարգարէ եւ կամ քահանայ քեզ հարց փան ու ասեն, թէ՛ «Ի՞նչ պարգամ է դա Տիրոջ կողմից», ապա կ'ասես նրանց. «Պարգամը ձեզ է վերաբերում, եւ եւ կործանելու եմ ձեզ», - ասում է Տէրը։ Մարգարէ լինի, քահանայ թէ ժողովուրդ, ով որ ասի՝ «Տիրոջ պարգամը», այդ մարդուր եւ նրա ընթանիքից վրէժխնդիր եմ լինելու։ Նապա ինչու ամէն ոք իր ընկերոջը եւ կամ ամէն մէկն իր եղբորը չի ասում նաեւ, թէ՛ «Ի՞նչ պարգամսն անուց Տէրը, ի՞նչ խօսեց Տէրը»։ Այլեւս մի՛ անուանէք Տիրոջ պարգամ, քանզի մարդու համար Տիրոջ պարգամ է դառնում իր իսկ խօսքը։ Դուք աղաւաղել էք փուխ կենդանի Աստուծո՛ւ Զօրութիւնների Տէր մեր Աստուծու պարգամները։ Այսպէս ասացէք մարգարէին. «Ի՞նչ պարգամսն անուց քեզ Տէրը, ի՞նչ խօսեց Տէրը»։ Եթէ Տիրոջ պարգամ էք ասելու, ապա դրա համար Տէրն այսպէս է ասում. «Քանի որ ասացիք այդ խօսքը՝ Տիրոջ պարգամ, եւ էլ ուղարկեցի ձեզ մօտ պարուիրելու՝ «Մի՛ ասէք Տիրոջ պարգամ»։ Ահա թէ ինչու եւ ձեզ վերցնելու եմ իբրեւ աւար, իմ աչքի առաջ կործանելու եմ եւ ձեզ, եւ այդ քաղաքը, որ փուխի ձեզ ու ձեր հայրերին։ Ձեզ վրայ յախբենական նախապիտիք եմ դնելու եւ յախբենական անարգանք, որ չեն մոռացուելու»։

24 Տէրն ինձ ցոյց փութեց թուգով լի երկու կողով, որոնք դրուած էին Տիրոջ փառարի առաջ այն բանից յետոյ, երբ բաբելոնացիների արքայ Նաբուքոդոնոսորը Երուսաղէմից գերեց Յուդայի երկրի արքայ Յովակիմի որդի Յեքոնիային, Յուդայի երկրի իշխաններին, արհեստարարներին, դարբիններին ու մեծամեծներին եւ փարաւ նրանց Բաբելոն։ 2 Կողովներից մէկը լցուած էր անչափ քաղցր թուգով, ինչպիսին լինում է վաղահաս թուգը, իսկ երկրորդ կողովը՝ ժանտափայլ թուգով, որն իր դառնութեան պարզառով չի ուրում։ Տէրն ինձ ասաց. «Ի՞նչ եւս փեսնում, Երեմիա՛»։ 3 Ասացի. «Թուգ, քաղցր թուգ, շար քաղցր թուգ, նաեւ՝ ժանտափայլ թուգ, անչափ ժանտափ, որ իր դառնութեան պարզառով չի ուրում»։ 4 Տէրը, խօսքն ուղղելով Երեմիային, ասաց. «Այսպէս է ասում Տէր Աստուածն Իսրայէլի. ինչպէս այդ քաղցր թուգն է, այդպէս եմ ինձ համար Յուդայի երկրի գերեզմանները, որոնք այդպիսից ուղարկեցի Քաղղեացիների երկիրը բարիք անելու համար. եւ իմ աչքը պիտի պահես նրանց վրայ բարութեան համար, նրանց պիտի պարգաւարտես այս երկրում. պիտի կառուցես նրանց եւ ոչ թէ քանդես, պիտի փնկես նրանց եւ ոչ թէ արմատախիլ անես։ Եւ նրանց այնպիսի սիրտ եմ տալու, որ ճանաչեն ինձ, թէ եւս եմ Տէրը. թող նրանք ինձ համար ժողովուրդ լինեն, իսկ եւս նրանց համար կը լինեն Աստուած, որպէսզի նրանք իրենց ամբողջ սրբով ինձ դառնան։ Իսկ ինչպէս այդ ժանտափայլ թուգը, որն իր դառնութեան պարզառով չի ուրում, այդ վիճակին պիտի մարմնեն Յուդայի երկրի արքայ Սեղեկիային, նրա մեծամեծներին, Երուսաղէմում մնացածներին, այդ երկրում մնացածներին եւ Եգիպտոսում բնակուողներին։ 9 Դրանց պիտի ցրեն աշխարհի բոլոր թագաւորութիւնների մէջ՝ նախապիտիքի, անարգանքի, արեւելութեան ու անէծքի արժանացնելով ամենուրեք, ուր էլ որ վարեն դրանց։ Դրանց վրայ պիտի ուղարկես սուր, սով ու մահ, մինչեւ որ անհետանան այն երկրից, որը փութեցի իրենց եւ իրենց հայրերին»։

25 Այս է Երեմիային ուղղուած խօսքը՝ Յուդայի երկրի ժողովրդի մասին, ասուած Յուդայի արքայ Յոսիայի որդի Յովակիմի չորրորդ փարում, որ համապարասխանում է բաբելոնացիների Նաբուքոդոնոսոր արքայի առաջին փարում, 2 - այն խօսքը, որ յայտնեց Երեմիա մարգարէն Յուդայի երկրի համայն ժողովրդին եւ Երուսաղէմի բնակիչներին՝ 3 ասելով. «Յուդայի երկրի արքայ Ամոնի որդի Յոսիայի փասներեքերորդ փարուց մինչեւ այսօր, այսինքն՝ քսան-երեք փարի, Տէրը խօսեց ինձ հետ, ու եւս վաղ առաւօտից իսկ խօսում էի ձեզ հետ, ասում, բայց դուք չսեցիք»։ 4 «Վաղօրօք արձակեցի ու ձեզ մօտ ուղարկեցի իմ ժառանգներին՝ մարգարէներին, բայց դուք չսեցիք, չանսացիք ու 5 ձեր ականջներով չսեցիք։ Ասում էի. «Ամենքդ դարձէ՛ք ձեր չար ճանապարհից, ձեր չար ընթացքից, որպէսզի 6 բնակուէք այդ երկրում, որ յախբենական յախբենից փութել եմ ձեզ ու ձեր հայրերին։ Զգնա՛ք օտար աստուածների յետեւից՝ նրանց ծառայելու եւ երկրպագելու համար, չբարկացնէ՛ք ինձ ձեր ձեռքի գործերով, որպէսզի չհարչարեն 7 ձեզ»։ Բայց դուք ինձ չսեցիք, - ասում է Տէրը, - քանզի բարկացիք ինձ ձեր ձեռքի գործերով, որպէսզի չհարչարեն

ձեզ»։ Դրա համար էլ այսպես է ասում Զորութիւնների Տէրը. «Քանի որ չհաւարացիք իմ խօսքերին, ահա ես 8, 9
կ'ուղարկեմ, կ'առնեմ հիւսիսի բոլոր ցեղերին, - ասում է Տէրը, - նաեւ բաբելոնացիների Նաբոքոդոնոսոր արքային՝
իմ ծառային, եւ նրանց կը բերեմ այդ երկրի վրայ, դրա բնակիչների վրայ, այն բոլոր ցեղերի վրայ, որ դրա շուրջն
են, կը բնաջնջեմ դրանց, կը մաքրեմ աւարի ու ապականութեան, սուլոցի ու յաիփենական նախափինքի։ Դրանց 10
միջոց կը վերացնեմ ուրախութեան ձայնը եւ ձայնը ցնծութեան, փեսայի ձայնը եւ ձայնը հարսի, երկանքի ձայնը եւ
լոյսը ճրագի։ Այդ ողջ երկիրը կը վերածուի աւերի ու ապականութեան, նրա բնակիչները եօթանասուն փարի կը 11
ծառայեն այդ ցեղերին եւ բաբելոնացիների արքային։ Իսկ երբ լրանայ եօթանասուն փարին, վրէժխնդիր կը լինեմ 12
բաբելոնացիների արքայից եւ այդ ազգից՝ իրենց անօրէնութիւնների համար, - ասում է Տէրը, - ինչպէս եւ Քաղդէ-
ացիների երկրից. դրանք կը դարձնեմ յաիփենապետ ամայի։ Այդ ամբողջ երկրի վրայ կը բերեմ այն ամէնը, ինչ 13
ասել եմ նրա մասին ըստ այն ամենի, ինչ գրուած է այս գրքում, որ մարգարեացել է Երեմիան բոլոր ազգերի մասին,
որոնց ծառայել են նրանք։ Դրանք բազում ցեղեր են եւ մեծամեծ թագաւորութիւններ. նրանց եւ պիտի հապուցեմ 14
ըստ իրենց անօրէնութիւնների, ըստ իրենց ձեռքի գործերի»։ Այսպէս է ասում ինձ Տէր Աստուածն Իսրայելի. «Ան-
խառն գինու այս բաժակը վերցրո՛ւ իմ ձեռքից եւ խմեցրո՛ւ բոլոր ազգերին, որոնց մօտ կ'ուղարկեմ քեզ. նրանք կը 16
խմեն այն ցնորոտ եւ խելքները կը թռցնեն այն սրի ահից, որ ես նրանց վրայ եմ ուղարկելու»։ Ես վերցրի բաժակը 17
Տիրոջ ձեռքից եւ խմեցրի այն բոլոր ազգերին, որոնց մօտ ուղարկեց ինձ Տէրը՝ Երուսաղէմին եւ Յուդայի երկրի 18
քաղաքներին, նրա թագաւորներին եւ նրա իշխաններին՝ մաքրելու դրանք աւերի ու անապարի, սուլոցի ու անէծքի,
ինչպէս որ այս օրերում են, նաեւ եգիպտացիների արքայ Փարաւոնին, նրա պաշտօնեաներին եւ նրա մեծամեծնե- 19
րին, նրա ամբողջ ազգին եւ ամբողջ խառնիճադանջ զօրքին, նաեւ կղզու բոլոր թագաւորներին եւ այլազգիների 20
երկրի բոլոր թագաւորներին՝ Ասկաղոնին ու Գազային, Ակկարոնին ու Ազոպոսի մնացորդներին, եղոմացիներին, 21
մովբացիներին եւ անոնացիներին, նաեւ Տիւրոսի բոլոր թագաւորներին, սիդոնացիների բոլոր թագաւորներին եւ 22
այն կղզու թագաւորներին, որ գտնուում է ծովի միւս կողմում, Դեղանին, Թեմանին, Բոկին եւ բոլոր նրանց, ովքեր 23
երեսներն են ածիլում, նաեւ արաբացիների բոլոր թագաւորներին եւ անապարում ապրող խառնիճադանջ ցեղերի 24
բոլոր թագաւորներին. նաեւ Չամբիի բոլոր թագաւորներին, Ելամի բոլոր թագաւորներին ու պարսից բոլոր թա- 25
գաւորներին. նաեւ միմեանցից հեռու կամ իրար մօտ հիւսիս-արեւելքի բոլոր թագաւորներին, ինչպէս նաեւ երկրի 26
բոլոր թագաւորներին, որոնք կան աշխարհի երեսին։ Իսկ ամենավերջում պիտի խմի Միսակ թագաւորը։ «Ապա 27
կ'ասես նրանց. այսպէս է ասում Իսրայելի Ամենակալ Տէր Աստուածը. «Պիտի խմէք ու հարբէք, յիմարանաք ու
կործանուէք եւ ոտքի չէք կանգնելու այն սրի պարճառով, որ ես ուղարկելու եմ ձեզ վրայ»։ Իսկ երբ այնպէս լինի, 28
որ խմելու համար քո ձեռքից չկամենան ընդունել բաժակը, կ'ասես նրանց. այսպէս է ասում Զորութիւնների Տէրը.
«Նսմելով պիտի հարբէք, որովհետեւ չարչարանքի սկիզբը դնելու եմ այն քաղաքից, որի վրայ դրուում է իմ անունը։ 29
Իսկ դուք մաքրո՛ւր պիտի դուրս գաք։ Ո՛չ, մաքրո՛ւր չէք դուրս գալու, քանզի ես սրի կոչ արձակեցի ամենքի դէմ, ովքեր
բնակուում են երկրի վրայ», - ասում է Զորութիւնների Տէրը։ Դու էլ նրանց համար կը մարգարեանաս իմ այս բոլոր 30
պարգամները եւ կ'ասես նրանց. «Տէրն իր սուրբ բարձունքից հրաման պիտի փայ, իր ձայնը, հրամանի իր խօսքը
պիտի արձակի իր փեղից, եւ նրանք, այգեկութ անողների պէս, երկրի բոլոր բնակիչներին պարասխան պիտի փան, 31
թէ մահը վրայ հասաւ երկրից, քանզի Տէրն ազգերի մէջ դարաստան պիտի փռէ, պիտի դարսի ամէն մարդու, 32
եւ ամբարիշտները սրի են մաքրուելու», - ասում է Տէրը։ Այսպէս է ասում Զորութիւնների Տէրը. «Ահա չարիքները 33
պիտի անցնեն մի ազգից միւսին, երկրի ծագերից մեծ մորիկ պիտի բարձրանայ, եւ Աստուած ամէն օր աշխարհի մի
ծայրից մինչեւ միւսը պիտի գտնուեն Տիրոջ կողմից խոցուածներ։ Նրանք կոծի չեն արժանանալու, չեն հաւաքուելու,
ինչպէս աղբ՝ թափուած են մնալու դաշտի երեսին։ Գո՛յժ բարձրացրէք եւ աղաղակեցէ՛ք, ո՛վ հովիւներ, որբացէ՛ք, 34
ոչխարների հօտի խոյեր, որովհետեւ հասան ձեր մորթուելու եւ ցիրուցան լինելու օրերը. պիտի գոհ գնաք ինչպէս
ընփրի խոյեր։ Նովիւները փախչելու փեղ չեն գտնուելու, իսկ ոչխարների հօտի խոյերը՝ փրկութիւն։ Ահա լսում է 35, 36
հովիւների գոյժի ձայնը, ոչխարների հօտի խոյերի աղաղակը, քանզի Տէրը ոչնչացրեց նրանց արօքները։ Տիրոջ
բարկութեան ու ցասման պարճառով վերացաւ խաղաղութեան գեղեցկութիւնը։ Նրանք լքեցին երկիրը, ինչպէս 38
առիւծն՝ իր որջը, եւ նրանց երկիրն անապար դարձաւահեղ սրի բարկութիւնից ու ցասումից, Տիրոջ բարկութիւնից
ու ցասումից»։

Այս է Տիրոջ խօսքը՝ ասուած Յուդայի երկրի արքայ Յոսիայի որդի Յովակիմի թագաւորութեան սկզբում. այս- 26, 2
պէս է ասում Տէրը. «Կանգնի՛ր Տիրոջ Տան գալստում եւ Յուդայի երկրի ողջ ժողովրդին, որ երկրպագելու է գալիս
Տիրոջ փունը, յայտնի՛ր այն բոլոր բաները, որ պարուիրեցի քեզ մարգարեանալու նրանց համար։ Ո՛չ մի բան 3
չպակասեցնես։ Թերեւս լսեն, ու ամէն մէկը յեւ կանգնի իր չար ճանապարհից, եւ էլ յեւ կանգնեմ այն չարու- 4
թիւններից, որ մրաժուում եմ անել նրանց՝ ի պարասխան իրենց չար ընթացքի»։ Ապա կ'ասես նրանց. այսպէս է 5
ասում Տէրը. «Եթէ ինձ չստէք, ջրնթանաք ձեզ համար կարգած իմ օրէնքով. ալանջ չդնէք իմ ծառայ մարգարէների
խօսքերին, որոնց ես կանխաւ ուղարկեցի ձեզ մօտ, - ուղարկեցի, բայց դուք չստեցիք, - ապա այդ Տունը կը դարձ- 7
նեմ Սելոմի նման, իսկ այս քաղաքն աշխարհի բոլոր ցեղերի անէծքին կը դարասպարսեմ»։ Տիրոջ Տան մէջ այս 8
խօսքերն ասելիս՝ քահանաները, սուր մարգարէներն ու ողջ ժողովուրդը լսեցին Երեմիային։ Իսկ երբ Երեմիան 9
դադարեց խօսելուց՝ ամբողջ ժողովրդին ասելով ամէն բան այնպէս, ինչպէս նրան հրամայել էր Տէրը, նրան բռնե-
ցին քահանաները, սուր մարգարէներն ու ողջ ժողովուրդը եւ ասացին. «Դու մահ պիտի գտնես, որովհետեւ Տիրոջ 10
անունից մարգարեացար եւ ասացիր, թէ այս Տունը պիտի դառնայ Սելոմի նման, եւ այս քաղաքը պիտի ամայանայ
բնակիչներից»։ Ժողովուրդը Տիրոջ Տան մէջ կուրակուեց Երեմիայի շուրջը։ Յուդայի երկրի իշխանները, լսելով այս 11
բաները, թագաւորի պալատից եկան Տիրոջ Տունը եւ նստեցին Տիրոջ Տան նոր դարպասի առջաջ։ Քահանաներն 12
ու սուր մարգարէներն իշխաններին եւ ողջ ժողովրդին ասացին. «Այդ մարդը մահուան դարավճռի է արժանի,
որովհետեւ, ինչպէս ձեր իսկ ականջներով լսեցիք, մարգարեացաւ այս քաղաքի մասին»։ Իսկ Երեմիան բոլոր իշ- 13
խաններին եւ ողջ ժողովրդին ասաց. «Տէրն ինձ ուղարկեց այս Տան եւ քաղաքի վերաբերեալ մարգարեանալու
այն բոլոր խօսքերը, որ լսեցիք. ուրեմն ձեր ճանապարհներին ու ձեր գործերին ուղիղ ընթացք փուէք եւ ալկանջ 14
դրէք ձեր Տէր Աստուծո՛ւ ձայնին, որպէսզի Տէրը յեւ կանգնի այն չարութիւններից, որոնց մասին յայտնեց ձեզ։ Ես 15

16 ահաասիկ ձեր ձեռքին եմ. վարուեցէք ինձ հեպ, ինչպէս ձեզ համար օգտակար կամ լաւ կը համարէք: Բայց լաւ
 17 իմացէք, որ եթէ դուք ինձ սպանէք, անմեղ արեան փակ պիտի ընկնէք դուք եւ այս քաղաքն ու իր բնակիչները, քանզի
 18 արդարեւ Տէրն ինձ ուղարկեց ձեզ մօպ՝ ձեր ականջին ասելու այս բոլոր խօսքերը»: Այն ժամանակ իշխաններն
 19 ու ողջ ժողովուրդն ասացին քահանաներին եւ սուր մարգարէներին. «Այդ մարդը մահուան դատաւճի ենթակայ
 20 չէ, որովհետեւ Տէր Աստուծոյ անունից խօսեց մեզ հեպ»: Երկրի ծերերից մի քանի մարդիկ ուրքի ելան եւ ասացին
 21 հաւաքուած ողջ ժողովրդին. «Յուդայի երկրի արքայ Եզեկիայի ժամանակ Միքիէ Մորսափացին մարգարեացել է
 22 եւ ասել Յուդայի երկրի ամբողջ ժողովրդին. «Այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը. ' Միտնն, ինչպէս ազարակ,
 23 արօրով պիտի հերկուի, Երուսաղէմը պիտի վերածուի այգեպանների հիւղակների, իսկ այդ Տան լեռը՝ մայրու ան-
 24 փառի»: Բայց արդեօք Յուդայի երկրի Եզեկիա արքան եւ համայն Նրէասփանը դրա համար նրան սպանեցի՞ն.
 25 միթէ չվախեցան Տիրոջից ու չխնդրեցի՞ն Տիրոջը. եւ Տէրը հրաժարուեց այն բոլոր չարութիւններից, որ ասել էր
 26 նրանց դէմ: Իսկ մենք ինքներս մեծ չարիք ենք բերելու մեզ»: Մի մարդ էլ կար՝ կարիիաթարիմցի Մամէայի որդի
 27 Ուրիան, որ մարգարէութիւն արեց Տիրոջ անունից. մարգարէութիւն արեց այս քաղաքի ու այս երկրի վերաբերեալ՝
 28 յար եւ նման Երեմիայի բոլոր ասածներին: Նրա բոլոր խօսքերը լսեցին Յովակիմ արքան, նրա բոլոր մեծամեծները
 29 եւ բոլոր իշխանները: Նրանք ուզում էին սպանել նրան: Ուրիան, լսելով, վախեցաւ ու փախաւ գնաց Եգիպտացիների
 30 երկիրը: Իսկ Յովակիմ արքան մարդիկ ուղարկեց Եգիպտոս. նա Աբոբորի որդի Եղնաթանի մի քանի մարդկանց
 31 հեպ ուղարկեց Եգիպտոս: Նրանք հանեցին նրան այնպէտից եւ բերին Յովակիմ արքայի մօպ. սա սրով սպանեց
 32 նրան եւ գցեց հասարակաց գերեզմանոցը: Բայց Մափանի որդի Աբիկամի բազուկը Երեմիայի հեպ էր, որ չլինի
 թէ նա ժողովրդի ձեռքը մարմուտի, ու սպանեն նրան:

27 Այս է Տիրոջ խօսքը՝ ասուած Երեմիային Յուդայի երկրի արքայ Յովակիայի որդի Յովակիմի թագաւորութե-
 2 ան սկզբում: Տէրն այսպէս է ասում ինձ. «Քեզ համար կապանքներ ու լուծ պատրաստիր եւ գցիր պարանոցը:
 3 Դրանցից ուղարկիր նաեւ եղոմայեցիների թագաւորին եւ մովաբացիների թագաւորին, ամնացիների թագաւորին,
 4 Տիրոսի թագաւորին եւ սիդոնացիների թագաւորին՝ նրանց դեսպանների միջոցով, որոնք գալիս են Երուսաղէմ
 5 Յուդայի երկրի արքայ Սեղեկիայի մօպ: Նրանց կը պատուիրես յայտնելու իրենց փերերին, թէ այսպէս է ասում
 6 Զօրութիւնների Տէրը՝ Իսրայէլի Աստուածը. այսպէս կ'ասէք ձեր փերերին. «Ես իմ մեծ գորութեամբ եւ յաղթ բազ-
 7 կով սպեղծեցի երկիրը, մարդկանց, անասուններին ու այն ամէնը, ինչ կայ երկրի երեսին. ես այն կտամ նրան, ով
 8 հաճելի է իմ աչքին: Արդ, ես ինքս բաբելացիների Նաբուքոդոնոսոր արքայի՝ իմ ծառայի ձեռքը փոխեցի ամբողջ
 9 երկիրը, փոխեցի նաեւ փափաստանների գագաններին, որ ծառայեն նրան: Ու բոլոր ազգերը պիտի ծառայեն նրան,
 10 նաեւ նրա որդիներին եւ նրա որդոց որդիներին, մինչեւ որ գայ նրա եւ նրա երկրի վրայ իմ բարկանալու ժամանակը:
 11 Նրան պիտի ծառայեն բազում ազգեր եւ մեծամեծ թագաւորներ: Իսկ եթէ լինեն ազգեր ու թագաւորութիւններ,
 12 որոնք չենթարկուեն բաբելացիների արքայ Նաբուքոդոնոսորին, անմիջապէս իրենց պարանոցները չընեն բաբելա-
 13 ցիների արքայի լծի փակ, այդպիսի ազգերին սրով, սովով ու մահուամբ պիտի պատժեմ, - ասում է Տէրը, - մինչեւ
 14 որ ոչնչացուեն նրա ձեռքով: Եւ դուք մի՛ լսէք ձեր մարգարէներին ու ձեր գուշակներին, ձեր երազափետներին ու
 15 ձեր վիճակներին, ձեր հաւատներին եւ ձեր կախարհներին, որոնք ձեզ ասում են, թէ՛ «Չենթարկուէք բաբելացի-
 16 ների արքային», քանզի դրանք ձեզ համար սուր մարգարէութիւն են անում, որպէսզի հեռացնեն ձեզ ձեր երկրից,
 17 որպէսզի ցրիս փամ ձեզ, ու դուք կորչէք: Իսկ այն ազգը, որն իր պարանոցը կը դնի բաբելացիների արքայի լծի
 18 փակ եւ կ'ենթարկուի նրան, կը թողնեմ իր երկրում, - ասում է Տէրը. - կը մշակի այն եւ կը բնակուի այնպէտ»: Այս
 19 բոլոր բաները մէկ առ մէկ յայտնեցի նաեւ Յուդայի երկրի արքայ Սեղեկիային ասելով. «Ձեր պարանոցները դրէք
 20 բաբելացիների արքայի լծի փակ, ծառայեցէք նրան ու նրա ազգին, որպէսզի ապրէք: Ինչի՞ համար սրով, սովով
 21 ու մահով մեռնէք դու եւ քո ժողովուրդը, ինչպէս այն ազգը, որը չի ուզի ծառայել բաբելացիների արքային, եւ որի
 22 մասին խօսեց Տէրը: Մի՛ լսէք այն մարգարէների խօսքերը, որոնք ձեզ ասում են, թէ՛ «Չենթարկուէք բաբելացիների
 23 արքային». նրանք սուր մարգարէութիւն են անում ձեզ համար: «Ես չեմ ուղարկել նրանց, - ասում է Տէրը, - իսկ
 24 նրանք իմ անունից սուր մարգարէութիւն են անում, միայն թէ կորստի մարմնն ձեզ: Դուք էլ, ձեր մարգարէներն էլ,
 25 որ ձեզ համար անպտեղի ու սուր մարգարէութիւն են անում, կորստեան էք դատաւարարուելու»: Ինչ որ խօսեցի, կը
 26 յայտնես նաեւ քահանաներին ու համայն ժողովրդին, թէ այսպէս է ասում Տէրը. «Ականջ մի՛ դնէք այն մարգարէների
 27 խօսքերին, որ մարգարէութիւն են անում ձեզ համար եւ ասում. «Ահա Տիրոջ Տան սպասքը այժմ եւնէք Բաբելոնից
 28 պիտի վերադարձուի»: Բայց դա զուր են մարգարէանում ձեզ համար. ես չեմ ուղարկել նրանց: Մի՛ լսէք նրանց,
 29 այլ ծառայեցէք բաբելացիների արքային, որպէսզի ապրէք: Ինչո՞ւ այս քաղաքն աւերակ դառնայ: Եթէ մարգարէներ
 30 են, ու նրանց մէջ կայ Տիրոջ խօսքը, թող գան դէմս կանգնեն»: Տէրն այսպէս է ասում. «Եւ մնացած սպասքը,
 31 որ չյափշտակեց բաբելացիների արքան, երբ Յեքոնիային գերի վարեց Երուսաղէմից, պիտի Բաբելոն փարուի», -
 32 ասում է Զօրութիւնների Տէրը: «Իսկ այն սպասքի մասին, որոնք, - ասում է Զօրութիւնների Տէրը, - մնացին Տիրոջ
 33 Տանը եւ Յուդայի երկրի թագաւորի փանը, Երուսաղէմից Բաբելոն նրանց չտարուելու մասին, սիւների մասին, մեծ
 34 աւազանի մասին, խարիսխների ու անօթների մասունքների մասին, որ մնացին այս քաղաքում, որոնք չյափշտա-
 35 կեց բաբելացիների Նաբուքոդոնոսոր արքան, երբ ինքը Յուդայի երկրի արքայ Յովակիմի որդի Յեքոնիային եւ
 36 Յուդայի երկրի ու Երուսաղէմի ողջ ազգաբանուն գերի փարաւ Երուսաղէմից Բաբելոն, - ահա այսպէս է ասում Զօ-
 37 րութիւնների Տէրը՝ Իսրայէլի Աստուածը, Տիրոջ Տանը, Յուդայի երկրի թագաւորի փանը եւ Երուսաղէմում մնացած
 38 այդ սպասքի մասին. «Թող դրանք Բաբելոն փարուեն ու այնպէտ մնան մինչեւ այն օրը, երբ այցելութիւն կտամ
 նրանց»: Այսպէս է ասում Տէրը. «Խուրս կը հանեն դրանք եւ կը վերադարձնեն այսպէտ»:

28 Այդ նոյն փարում, Յուդայի երկրի արքայ Սեղեկիայի թագաւորութեան սկզբում, չորրորդ փարուայ հինգերորդ
 2 ամսին, Ազորի որդին սուր մարգարէ Անանիան, որ Գաբաւոնից էր, Տիրոջ Տանը, քահանաների եւ ողջ ժողովրդի
 3 առաջ, ասաց ինձ, թէ այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը՝ Իսրայէլի Աստուածը. «Բաբելացիների արքայի լուծը
 4 պիտի խորքակուի. երկու փարուց յեպոյ եւ այսպէտ պիտի վերադարձնեն Տիրոջ Տան այն ամբողջ սպասքը, որ մի
 5 ժամանակ բաբելացիների Նաբուքոդոնոսոր արքան յափշտակել էր այսպէտից եւ փարել Բաբելոն. նաեւ Յուդայի
 6 երկրի արքայ Յովակիմի որդի Յեքոնիային եւ Նրէասփանի բոլոր գերիներին, որոնք փարուեցին Բաբելոն, եւ պիտի

վերադարձնեն այս վայրերը, - ասում է Տէրը, - թե՛ Յեքոնիային եւ թե՛ Յուդայի երկրի գերեւայներին, քանզի պիտի խորպակեն բաբելացիների արքայի լուծը»: Իսկ Երեմիա մարգարէն Տիրոջ Տանը գրնուող քահանաների ներկա- 5
յութեամբ ամբողջ ժողովրդի առաջ ասաց սուր մարգարէ Անանիային: «Արդարեւ, թող այդպէս անի Տէրը. թող 6
հասարակի քո խօսքը, որ մարգարէացար այս Տան սպասքը եւ բոլոր գերիներին Բաբելոնից այսպէղ վերադարձնելու մասին: Սակայն լսեցէք Տիրոջ պարգամները, որ ես կ'ասեմ ձեր ականջներին եւ ամբողջ ժողովրդի ականջներին: 7
Այն մարգարէները, որոնք ինձնից ու քեզնից առաջ միշտ էլ եղել են, բազում երկրների եւ մեծամեծ թագաւորու- 8
թիւնների համար գուշակել են պարտեազմ, չարիք ու մահ: Իսկ այն մարգարէն, որ խաղաղութիւն է գուշակում, 9
եւ այդ մարգարէի խօսքը կարարում է, ապա այդ մարգարէին ընդունում են իբրեւ մէկին, որին իսկապէս Տէրն է ուղարկել նրանց մօտ»: Այն ժամանակ Անանիա մարգարէն ողջ ժողովրդի առաջ Երեմիայի պարանոցից վերցրեց 10
լուծը եւ խորպակեց: Անանիան համայն ժողովրդի ներկայութեամբ ասաց. «Այսպէս է ասում Տէրը. «Երկու փարուց 11
յեւոյ այսպէս պիտի խորպակուի բաբելացիների արքայ Նաբոքոդոնոսորի լուծը բոլոր ազգերի պարանոցներից»: Եւ Երեմիա մարգարէն գնաց իր ճանապարհով: Այն բանից յետոյ, երբ Անանիա մարգարէն Երեմիա մարգարէի 12, 13
պարանոցից խորպակեց լուծը, Տէրը խօսքն ուղղեց Երեմիային՝ ասելով. «Գնա խօսի՛ր Անանիայի հետ եւ ասա՛, թէ այսպէս է ասում Տէրը. «Փայտ լուծը դու խորպակեցիր, բայց նրա փոխարէն ես երկաթ լուծ պիտի շինես»: Այսպէս է ասում Զորութիւնների Տէրը՝ Իսրայէլի Աստուածը. «Երկաթ լուծ դրի այդ բոլոր ազգերի պարանոցին՝ 14
հպարակուելու բաբելացիների Նաբոքոդոնոսոր արքային. եւ նրանք պիտի ծառայեն նրան. նաեւ փափասարանների գազաններին ենթարկեցի նրան»: Իսկ Երեմիա մարգարէն ասաց Անանիա մարգարէին. «Այժմ լսի՛ր, Անանիա՛. Տէ- 15
րը քեզ չի ուղարկել, եւ դու իզուր փուչ բաների համար յոյս փուրի այդ ժողովրդին: Դրա համար էլ Տէրն այսպէս է ասում. «Ահա ես վնդնելու եմ քեզ երկրի երեսից: Այս փարուայ մէջ իսկ պիտի մեռնես դու, որովհետեւ հակառակ բաներ խօսեցիր Տիրոջ անունից»: Եւ Անանիա մարգարէն նոյն այդ փարուայ մէջ, եօթներորդ ամսին, մեռաւ: 17

Սրանք են այն նամակի խօսքերը, որ Երեմիա մարգարէն Երուսաղէմից ուղարկեց գերութեան մէջ գրնուող 29
ձեռերին, քահանաներին եւ սուր մարգարէներին: Սոյն նամակը յղուած էր Բաբելոն գերիներին եւ աշխատակալ ժողովրդին, որոնց Նաբոքոդոնոսորը գերևարեց Երուսաղէմից Բաբելոն, Յեքոնիա արքային եւ փիկնօջը, ներքի- 2
նիներին ու Յուդայի երկրի իշխաններին, ինչպէս եւ ողջ ազգաբանուն, արհեստարարներին ու դարբիններին Երուսա- ղէմից փանելուց յետոյ: Նամակն ուղարկուած էր Սափանի որդի Ելարիայի եւ Քեղկիայի որդի Գամարիայի ձեռքով, 3
որոնց Սեղեկիա արքան Բաբելոն ուղարկեց բաբելացիների արքայ Նաբոքոդոնոսորի մօտ՝ յայտնելով. «Այսպէս է ասում Զորութիւնների Տէրը՝ Իսրայէլի Աստուածը, գերիներիդ մասին, որ Երուսաղէմից գերևարուեցիք Բաբելոն. 4
«Տներ շինեցէք եւ բնակուեցէք, այգիներ փնկեցէք եւ կերէք դրանց պտուղները, կի՛ն առէք, եւ թող ծնունտ փղաներ ու աղջիկներ, ձեր փղաների համար կի՛ն առէք, իսկ ձեր աղջիկներին մարդո՛ւ փուէք, եւ թող ծնունտ փղաներ ու աղ- 5, 6
ջիկներ, բազմացէ՛ք այդպէղ եւ մի՛ նուազեք: Խաղաղութեամբ ապրեցէք այդ երկրում, ուր գերևարել պուտեցի ձեզ, այդ երկրի համար աղօթք արէք Տիրոջը, որովհետեւ նրա խաղաղութեամբ ձեզ համար եւս խաղաղութիւն կը լինի»: Այսպէս է ասում Զորութիւնների Տէրը՝ Իսրայէլի Աստուածը. «Թող ձեզ չհրապուրեն ձեր սուր մարգարէները, որոնք 8
ձեր մէջ են, նաեւ ձեր գուշակները, ուշք մի՛ դարձրէք ձեր երազներին, որ դուք փեսնում էք, որովհետեւ նրանք սուր մարգարէութիւն են անում իմ անունից, իսկ ես նրանց չեմ ուղարկել», - ասում է Տէրը: Այսպէս է ասում Տէրը. «Երբ 9
որ մօտենայ Բաբելոնի եօթանասուն փարին լրանալու ժամանակը, ես այցի կը գամ ձեզ եւ կը հասարարեմ ձեր մասին իմ բարի խօսքերը՝ վերադարձնելու ձեզ այս վայրերը, քանզի ես միայն գիտեմ իմ մտադրութիւնները, որ 11
խորհում եմ եւ պիտի խորհեմ ձեր մասին, - ասում է Տէրը. - խաղաղութեան մտադրութիւն, եւ ոչ թէ չարութեան: Դրանից յետոյ ես յոյս կրամ ձեզ, եւ դուք կը կանչէք ինձ, կը գնաք եւ կ'աղօթէք ինձ, ու ես կը լսեմ ձեզ: Կը 12, 13
փնտրէք ինձ եւ կը գտնէք, որովհետեւ ինձ փնտրելու էք ձեր ամբողջ սրտով: Ես կ'երեւամ ձեզ, - ասում է Տէրը, 14
- եւ կը վերացնեմ ձեր գերութիւնը. կը հաւաքեմ ձեզ բոլոր ազգերի միջից եւ բոլոր վայրերից, ուր ցրեցի ձեզ, - ասում է Տէրը, - եւ կը վերադարձնեմ ձեզ այնպէղ, որպէղից գերևարել փուտեցի ձեզ, քանի որ դուք ասելու էք, թէ՛ 15
«Տէրը մեզ համար մարգարէներ կարգեց նաեւ Բաբելոնում»: Այսպէս է ասում Տէրը թագաւորի մասին, որ նստում է Դաւթի աթոռին, ամբողջ ժողովրդի մասին, որ բնակուում է այդ քաղաքում, ձեր եղբայրների մասին, որոնք ձեզ հետ գերութեան ջգնացին: Այսպէս է ասում Զորութիւնների Տէրը. «Ահաւասիկ ես նրանց մէջ ուղարկում եմ սով, սուր 17
եւ մահ: Նրանց պիտի դարձնեմ գարշ ու ծանր թուղի պէս, որ իր դաժնութեան պարճառով չի ուրաւում: Նրանց 18
պիտի հալածեմ սրով, սովով ու մահով, նրանց պիտի մաքնեմ աշխարհի բոլոր թագաւորութիւնների ցասումին, նգովքին, ապականութեանը, սուրցի ու նախարիքի՝ այն բոլոր ազգերի մէջ, ուր պիտի ցրեմ նրանց, որովհետեւ 19
նրանք չանսացին իմ խօսքերին, - ասում է Տէրը. - եւ նրանց մօտ ուղարկեցի իմ ծառաներին՝ մարգարէներին, կանխապէ՛ն ուղարկեցի, բայց դուք չլսեցիք, - ասում է Տէրը: - Իսկ դուք, բոլոր գերիներդ, որոնց ուղարկել եմ 20
Երուսաղէմից Բաբելոն, լսեցէ՛ք Տիրոջ խօսքը. այսպէս է ասում Զորութիւնների Տէրը՝ Իսրայէլի Աստուածը, Ուկկիի որդի Աբիաթի եւ Մասաի որդի Սեղեկիայի մասին, որոնք սուր մարգարէացան իմ անունից. «Ահաւասիկ ես նրանց կը յանձնեմ բաբելացիների Նաբոքոդոնոսոր արքայի ձեռքը, որը նրանց կը սպանի ձեր աչքի առաջ: Եւ նրանցից 22
այս անէծքը կը մնայ Յուդայի երկրի բոլոր գերիների մէջ, որոնք գրնուում են Բաբելոնում: Նրանք պիտի ասեն՝ «Թող Տէրը քեզ անի այնպէս, ինչպէս արեց Սեղեկիային եւ Աբիաթին, որոնց բաբելացիների արքան կրակի վրայ խորովեց»: Արդարեւ, նրանք անօրէնութիւններ գործեցին Իսրայէլում. շնութիւն էին անում համաքաղաքացիների 23
կանանց հետ, իմ անունից սուր պարգամներ էին ասում, որը նրանց չէի հրամայել. ես ինքս դրան իրագել եւ վկայ եմ», - ասում է Տէրը: Կը յայտնես նաեւ ելիմացի Մամային, թէ այսպէս է ասում Զորութիւնների Տէրը՝ Իսրայէլի Աստուածը. «Դու իմ անունից նամակներ ես ուղարկել Երուսաղէմ՝ ամբողջ ժողովրդին, - մինչդեռ իմ կողմից ես 25
քեզ չեմ ուղարկել, - նաեւ Մասա քահանայի որդի Սոփոնիային, ինչպէս եւ բոլոր քահանաներին եւ ասել, «Տէրը քեզ քահանայ կարգեց Յովիդիա քահանայի փոխարէն, որպէսզի Տիրոջ Տանը վերակացու լինես ամէն մարդու վրայ, որ կը մարգարէանայ, եւ ամէն մէկի վրայ, որ գուշակութիւն կ'անի, ու նրանց բանտի մէջ շրջայի զարնես: Արդ, 27
ինչո՞ւ չպարտուասեցիք անաթոթացի Երեմիային, որ մարգարէութիւն է անում ձեզ համար: Նա մեզ լուր է ուղարկել 28
Բաբելոն՝ ասելով, թէ՛ ՚ Նեռու է ժամանակը. փներ կառուցեցէք եւ բնակուեցէք, այգիներ փնկեցէք եւ կերէք նրանց

29, 30 պարտուները”։ Սովոնիա քահանան Երեմիա մարգարեի ականջին ընթերցեց նամակը։ Եւ Տէրը, խօսքն ուղղելով
 31 Երեմիային, ասաց. «Լուր ուղարկիր բոլոր գերուածներին եւ յայտնիր. այսպէս է ասում Տէրը ելիմացի Սամէայի
 32 մասին. «Քանի որ Սամէան, որին ես չեմ ուղարկել, մարգարեացաւ եւ ձեզ փոջ բաների յոյս փութեց, դրա համար էլ
 Տէրն այսպէս է ասում. “Ահաւասիկ ես դաքաստան պիտի փեսնեմ ելիմացի Սամէայի եւ նրա սերնդի հետ. նրանից
 չի լինելու որեւէ մէկը, որ նստի ձեր մէջ՝ փեսնելու այն բարիքը, որ ես անելու եմ ձեզ, - ասում է Տէրը, - քանզի նա
 Ասործուն հակառակ խօսքեր ասաց»։

30, 2 Այս է այն խօսքը, որ Տէրն ուղղեց Երեմիային՝ ասելով. «Այսպէս է ասում Տէր Ասորուածն Իսրայէլի. այն բոլոր
 3 բաները, որ քեզ հրամայեցի, քեզ համար գրի՛ առ մաքեանի մէջ։ Ահա օրեր են գալու, - ասում է Տէրը, - երբ
 4 Իսրայէլի իմ գերեալ ժողովրդին, նաեւ Յուդայի երկրի ժողովրդին վերադարձնելու եմ. վերադարձնելու եմ այն
 5 երկիրը, - ասում է Տէրը, - որ փութեցի նրանց հայրերին, որպէսզի փրկեն նրան»։ Մրանք են այն խօսքերը, որ
 6 խօսեց Տէրը Իսրայէլի եւ Յուդայի երկրի մասին. այսպէս է ասում Տէրը. «Սարասափի ձայն պիտի լսէք, ձայնը ահեղ
 7 գոյժի, որից մարդկանց մէջքերը պիտի դողան, եւ փրկութիւն ու հանգստութիւն չպիտի լինի։ Նարցրէք ու փետէք,
 8 թէ երբեւէ արուն ծնել է. հապա ինչո՞ւ ամէն փղամարդու փեսնում եմ իր ձեռքերը մէջքին պահած, ինչպէս ծննդկան
 9 կինը, եւ բոլորի դէմքի գոյնը դալուկ դարձած. քանզի մեծ է այն օրը, եւ նրա նմանը չկայ։ Դա Յակոբի համար
 10 ասարափեղի ներդութեան ժամանակ է լինելու, բայց նա փրկուելու է դրանից։ Այն օրը, - ասում է Զօրութիւնների Տէրը,
 11 - նրանց պարանոցից խորքակելու եմ լուծը, խզելու եմ նրանց կապանքները. նրանք այլեւ օտարներին հարկապարտ
 12 չեն մնալու, այլ ծառայելու են իրենց Տէր Ասործուն. նրանց համար վերականգնելու եմ իրենց Դաւիթ արքային։
 13 Սակայն դու մի՛ երկնջիր, ո՛վ իմ ծառայ Յակոբ, - ասում է Տէրը, - չգարհուրես, ո՛վ Իսրայէլ, որովհետեւ ահաւասիկ քեզ
 14 ազատելու եմ հեռաստանից, իսկ քո սերնդին՝ իր գերութեան երկրից։ Պիտի վերադառնայ Յակոբը, հանգստութիւն
 15 պիտի գտնի ու բարեկեցիկ կեանք ունենայ, ոչ ոք չի լինի, որ գարհուրեցնի նրան։ Ահա ես քեզ հետ եմ, - ասում
 16 է Տէրը, - որպէսզի փրկեմ քեզ եւ կործանեմ այն ազգերին, որոնց մէջ ցրեցի քեզ։ Բայց քեզ չեմ ոչնչացնելու.
 17 քեզ արդարութեամբ եմ պատժելու եւ քաութիւն փալով՝ անմեղ չեմ համարելու քեզ»։ Այսպէս է ասում Տէրը.
 18 «Սասրկացի քո փառապանքը. քո կրած հարուածները ցաւազին են, քո դաքը պաշտպանող չկայ։ Դու բժշկուեցիր
 19 քո ցաւերից, բայց դա քեզ օգուտ չբերեց։ Քո բոլոր բարեկամները քեզ մոռացան եւ չեն հարցնում քո մասին։ Իբրեւ
 20 սուկալի խրատ՝ ես թշնամական հարուածներ հասցրի քեզ։ Քո բոլոր անօրէնութիւնների պատճառով բազմացան
 21 մեղքերդ։ Քո կրած հարուածների համար ի՛նչ ես աղաղակ բարձրացրել։ Բայց ես քեզ չեմ ոչնչացնելու։ Բուռն
 22 են քո ցաւերը. դրանք սասրկացան քո բազում անօրէնութիւնների պատճառով, դրանք քո մեղքերի՛ հետեւանքն
 23 են։ Սակայն ամէնքը, որ յօշոտում էին քեզ, իրենք պէտք է յօշոտուեն, քո բոլոր թշնամիները պիտի յօշոտեն իրենց
 24 մարմինները։ Քո անօրէնութիւնները բազմացան ու յաճախակի դարձան. դրանք քո մեղքերի՛ հետեւանքն են։ Քեզ
 25 մտրոզներն իրենք պիտի աւերի ենթարկուեն, քո բոլոր ասարառուներին եւ ասարի պիտի մաքնեն։ Քո ցաւազին
 26 վերքերին բժշկութիւն պիտի բերեմ, պիտի բժշկեմ քեզ, - ասում է Տէրը, - որովհետեւ, Սիոն, դու ասարանդական
 27 կոչուեցիր. ասացին՝ «Դա է ձեր որսը, բայց ով որ փնտրի՞ չի գտնի նրան»։ Այսպէս է ասում Տէրը. «Ահաւասիկ
 28 եւ Յակոբի վարանդի վրանները կը վերադարձնեմ, ողորմած կը լինեմ նրա գերեայների նկատմամբ. քաղաքը
 29 կը վերաշինուի իր բարձունքի վրայ, փաճարն իր կարգ ու կանոնով կը վերականգնուի։ Այնպէսզի կը ծաւալուի
 30 երգիչների ու պարողների ձայնը։ Պիտի բազմացնեմ նրանց, եւ նրանք չպիտի նուազեն, պիտի փարածեն նրանց, եւ
 31 նրանք չպիտի թուլանան։ Նրանք առաջուայ պէս ելունուր պիտի անեն. նրանց օրէնքներն իմ աչքին հաստատուն
 32 պիտի դառնան։ Դաքաստան պիտի կարդամ նրանց նեղողների գլխին, որոնց հանդէպ նրանք աւելի զօրաւոր
 33 պիտի լինեն։ Իրենց իշխանը իրենց միջին պիտի ելնի։ Պիտի հաւաքեմ նրանց, ու նրանք պիտի վերադառնան
 34 ինձ մօտ. քանզի ո՛վ ինքն իրեն սիրտ կ’անի դառնալ Տիրոջ մօտ, - ասում է Տէրը։ - Դուք ինձ համար ժողովուրդ
 35 կը լինէք, իսկ ես ձեզ համար կը լինեմ Ասորուած»։ Ահա Տիրոջ բարկութիւնը ցասմամբ բորբոքուեց, մրրիկի պէս
 36 բորբոքուեց նրա բարկութիւնն ամբարիշտների վրայ։ Տիրոջ բարկութիւնն ու գայրոյթը կը գան ու յետ չեն շրջուի,
 37 մինչեւ որ նա կարարի իր սրտի կամքը։ Վերջին օրերին դուք կը հասկանաք դա»։

31 «Այն ժամանակ, - ասում է Տէրը, - եւ Իսրայէլի ժողովրդի համար Ասորուած կը լինեմ, իսկ նա ինձ համար՝
 2 ժողովուրդ»։ Այսպէս է ասում Տէրը. «Այնպէս, անապատում, նրանք հանդիպեցին փապի եւ սուներով սպանող-
 3 ների»։ Նեռացէք, մի՛ սպանէք Իսրայէլը։ Նեռու-հեռուից նրան երեսաց Տէրը. «Յաւիտեանական սիրով սիրեցի քեզ,
 4 դրա համար էլ քեզ գթութեան արժանացրի։ Նորից պիտի շէնացնեմ քեզ, ու դու վերստին պիտի բարգաւաճես,
 5 ո՛վ կոյսղ Իսրայէլի։ Դարձեալ պիտի առնես քո թմբուկը եւ խառնուես պարողների խմբերին։ Դարձեալ այգիներ
 6 պիտի փնէք Սամարիա լեռան վրայ, փունկեր պիտի փնէք եւ փառաբանէք, քանզի հասել է օրը, երբ Եփրեմի
 7 լեռներում պահակները ձայնելու են. «Եկէք ելե՛նք Սիոն՝ մեր Տէր Ասործու մօտ»։ Այսպէս է ասում Տէրը. «Յնձացէք
 8 Յակոբի համար, ուրախ եղէք եւ կանչեցէք նրան, որ ազգերի մէջ գլխաւորն է, իմաց փութեց, օրհնեցէք ու ասացէք.
 9 «Տէրը փրկեց իր ժողովրդին՝ Իսրայէլի մնացորդներին»։ Ահա նրանց պիտի բերեմ եւ հիւսիսի երկրից, աշխարհի
 10 ծագերից պիտի հաւաքեմ նրանց՝ պատեքի փօսին. նրանց մէջ մեծ բազմութեամբ որդիներ պիտի ծնունեն, կոյրն ու
 11 կաղը, յոյն եւ ծննդաբերուածը միահամուռ, իբրեւ մեծ ժողովուրդ, պիտի վերադառնան այսօրէ։ Նրանք լալով
 12 հեռացան, բայց ես միխթարելով պիտի բերեմ նրանց՝ հանգիստ պարգեւելով ջրերի վրակների մօտ, ուղիղ ճանա-
 13 պարհով, որպէսզի չմոլորուեն նրա վրայ, քանզի Իսրայէլի համար ես հայր եղայ, եւ Եփրեմն իմ անդրանիկն է»։
 14 Ո՛վ ազգեր, լսեցէք Տիրոջ պատգամները, պատմեցէք հեռաւոր կղզիներում եւ ասացէք. «Ո՛վ ցրեց Իսրայէլը, նա էլ
 15 կը հաւաքի նրան եւ կը պահպանի, ինչպէս նախրապանը՝ իր հօքը»։ Տէրն ազապեց Յակոբին եւ փրկեց նրան նրա
 16 վրայ բռնացողների ձեռքից։ Պիտի գան եւ ուրախանան, պիտի ցնձան Սիոնի լեռան վրայ, պիտի գան դէպի Տիրոջ
 17 բարիքները՝ ցորենի ու գինու, բերքի ու հօքերի, արջառի ու ոչխարի երկիրը. նրանց անձերը պիտի լինեն պողպատից
 18 ծառի պէս, այլեւս բաղջ չպիտի գան։ Այն ժամանակ կոյսերը պիտի ցնձան երիտասարդների շորջապարի մէջ,
 19 ծերերը պիտի խնդան։ Նրանց սուգը խնդութեան պիտի վերածեմ, փրկութիւնից ուրախութեան պիտի հասցնեմ
 20 նրանց։ Ղեկի որդի քահանաների հոգիները գնալանքով պիտի լցնեմ ու արբեցնեմ, եւ իմ ժողովուրդը պիտի
 21 լիանայ իմ բարիքներով», - ասում է Տէրը։ Այսպէս է ասում Տէրը. «Մի ձայն էր լսում Ռամայում, ողբ, լաց ու գոյժ.

Ռաբելը ողբում էր իր որդիներին, որդիների պարծառով չէր ուզում մխիթարուել, քանի որ նրանք չկային»։ Այսպես 16
 է ասում Տէրը. «Թող քո անձը դադարի լաց լինելուց, իսկ քո աչքերը՝ արքայապետից, որովհետեւ քո գործերի համար
 վարձ կայ, - ասում է Տէրը: Նրանք կը վերադառնան թշնամիների երկրից, եւ վերջում քո յոյսը կ'իրականանայ, 17
 - ասում է Տէրը. - քո որդիները կը վերաբնակուեն իրենց սահմաններում: Լսեցի Եփրեմի այս ողբը. «Խրաբեցիր 18
 ինձ, Տէր, ու ես խրաբուեցի, բայց չսովորեցի, ինչպէս անվարժ արջաւ: Դարձրո՛ւ ինձ, եւ ես կը դառնամ, քանզի դու
 իմ Տէր Աստուածն ես: Իմ գերութիւնից յետոյ զոջացի. երբ խելքի եկայ, իմ ամօթալի օրերի համար հոգոց հանեցի 19
 եւ քեզ ցոյց տուի, թէ իմ փոխութեան պարծառով նախապիւնք կրեցի»։ Եփրեմն իմ սիրելի որդին է, գորգուրելի 20
 մանուկը. հենց որ իմ խօսքը նրա մասին է լինում, նորից յիշում եմ նրան: Ահա թէ ինչու շարապում եմ նրա համար,
 անչափ պիպի ողորմեմ նրան», - ասում է Տէրը: «Ճանաչիր ինքդ քեզ, ո՛վ Սիոն, արդարութեան վրէժ խնդրիր, 21
 թիկունք դարձրո՛ւ քո ցանկութիւնից, անցիր քո ճանապարհը, դարձիր, ո՛վ կոյսոյ Իսրայէլի, նորից դարձիր դէպի քո
 սգաւոր քաղաքները: Մինչեւ ե՛րբ պիպի թափառես, ո՛վ անարգուած դուստր. չէ՛ որ Տէրը փրկութիւն է հասարակել 22
 նոր սրեղծած վայրում, որպէսզի մարդիկ ազարագրուած՝ շրջեն այնպէտ»։ Այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը՝ 23
 Իսրայէլի Աստուածը. «Յուդայի երկրում եւ նրա քաղաքներում, երբ վերադարձնեմ նրա գերեալներին, պիպի կրկնեն
 այս խօսքը. «Օրհնեալ է Տէրն իր արդար ու սուրբ լերան վրայ»։ Եւ Նրէաստանի բնակիչները, իրենց քաղաքներով 24
 ու գործարարներով հանդերձ, պիպի փարթամանան հօտերով, քանզի ես արբեցրի բոլոր ծարաւ հոգիներին, բոլոր
 քաղցած հոգիներին լիացրի: Ահա թէ ինչու արթնացայ ու նայեցի, եւ իմ բունն ինձ համար քաղցրացաւ»։ «Ահա 26, 27
 օրեր են գալու, - ասում է Տէրը, - ու Իսրայէլի փունը եւ Յուդայի փունը սերմանելու եմ մարդու սերնդով եւ անասունի
 սերնդով: Ու ինչպէս որ աչքերս բաց արի նրանց վրայ՝ խլելու եւ կործանելու, քանդելու, կորստեան մատնելու եւ 28
 չարչարելու համար, այդպէս էլ աչքերս պիպի բաց անեմ նրանց վրայ, - ասում է Տէրը, - կառուցելու եւ փնկելու հա-
 մար: Այն օրերին այլեւս չեն ասելու, թէ՛ «Վայրերն ազոխ կերան՝ որդիների արամներն առան», այլ իւրաքանչիւրն 29, 30
 իր մեղքով պիպի մեռնի, եւ ով ազոխ է ուրելու՝ նրա՛ արամներն են առնելու: Ահաւասիկ օրեր են գալու, - ասում է
 Տէրը, - երբ նոր ուխտ եմ կապելու Իսրայէլի փան հետ եւ Յուդայի երկրի փան հետ: Ոչ թէ ըստ այն ուխտի, որ մի 32
 օր ես ուխտեցի նրանց հայրերի հետ, երբ բռնեցի նրանց ձեռքից՝ դուրս հանելու համար նրանց Եգիպտացիների
 երկրից, բայց նրանք իմ ուխտին հաւատարիմ չմնացին, ու ես նրանց մասին հոգ չարարայ, - ասում է Տէրը, - «այլ 33
 այն ուխտն է, որ ուխտելու եմ Իսրայէլի փան հետ այն օրերից յետոյ, - ասում է Տէրը, - իմ օրէնքները նրանց մքթի
 մէջ եմ դրոշմելու, դրանք նրանց սրտերի մէջ եմ գրելու, նրանց համար Աստուած եմ լինելու, իսկ նրանք ինձ համար
 լինելու են ժողովուրդ: Եւ այլեւս ամէն մէկն իր ընկերոջը չի սովորեցնելու, կամ ամէն մէկն իր եղբօրը չի ասե- 34
 լու, թէ՛ «Ճանաչիր Տիրոջը», քանզի ամէնքը՝ նրանց փոքրերից մինչեւ մեծերը, ճանաչելու են ինձ, - ասում է Տէրը,
 - որովհետեւ նրանց անիրաւութիւնները պիպի ներեն եւ նրանց մեղքերն այլեւս չպիպի յիշեմ»։ Տէրը, որ արեւը 35
 հասարակեց ցերեկուայ լուսաւորութեան, իսկ լուսինն ու աստղերը՝ գիշերուայ լուսաւորութեան համար, աղաղակ
 փունց ծովին, ու նրա լիքները շառագում են. նա, որի անունը Տէր Ամենակալ է, այսպէս է ասում. «Եթէ իմ աչքի 36
 առաջ այս օրէնքները դադարեն գործելուց, ապա Իսրայէլի ազգն էլ, - ասում է Տէրը, - իմ աչքի առաջ ընդմիշտ
 պիպի դադարի ազգ լինելուց»։ Այսպէս է ասում Տէրը. «Եթէ անգամ երկինքը դէպի վեր բարձրանայ, իսկ երկրի 37
 յարակները դէպի վար խոնարհուեն, եւ դարձեալ չեմ անտեսի համայն Իսրայէլի ազգին այն ամենի համար, որ նա
 կարարեց: Ահա օրեր պիպի գան, - ասում է Տէրը, - երբ Անամայէլի աշտարակից մինչեւ Անկեան դուռը Տիրոջ 38
 համար քաղաք պիպի շինուի: Եւ դեռ պիպի ձգուի չափալարը եւ նրանց առջեւով պիպի երկարի մինչեւ Գարեբի
 բլուրը՝ այն բլուրելով ընտիր քարերից շինուած պատով: Եւ Փաքաղիմի ու Մոխիսիւնի ողջ ձորը, ողջ Սարեմոթը, 40
 մինչեւ Կեդրոնի ձորը, մինչեւ արեւելեան կողմի Չիբի դռան անկիւնը, պէտք է դառնան Տիրոջ սրբութիւնը. եւ այս
 բոլորը այլեւս չեն յափշտակուելու եւ չեն ատերուելու մինչեւ յաիպետութիւն»։

Այս է այն խօսքը, որ Յուդայի երկրի Մեղեկիա արքայի փասնեորդ փարին, այն է՝ բաբելացիների Նաբուքո- 32
 դոնոսոր արքայի փասնութեորդ փարին, Տէրն ուղղեց Երեմիային: Այն ժամանակ բաբելացիների արքայի գօրքը 2
 պաշարել էր Երուսաղէմը, իսկ Երեմիա մարգարէն կալանաւորուած էր Յուդայի երկրի թագաւորի ապարանքի բան- 3
 փի սրահում, որպէղ արգելափակել էր նրան Մեղեկիա արքան՝ ասելով. «Ինչո՞ւ դու մարգարէութիւն ես անում եւ 3
 ասում, թէ այսպէս է ասում Տէրը՝ «Ահաւասիկ ես այս քաղաքը բաբելացիների թագաւորի ձեռքը պիպի յանձնեմ, նա
 պիպի վերցնի դա, եւ Յուդայի երկրի Մեղեկիա արքան չպիպի փրկուի քաղղեացիների ձեռքից, պիպի մարտուի 4
 բաբելացիների թագաւորի ձեռքը, դեմառդէմ պիպի խօսի նրա հետ, եւ իր աչքերը պիպի փեսանէ նրա աչքերը: Մե- 5
 դեկիան պիպի մտնի Բաբելոն եւ պիպի նստի այնպէղ, մինչեւ որ այցելութեան գամ իրեն, - ասում է Տէրը, - ինչո՞ւ
 էք մարտնչում քաղղեացիների դէմ, որից ոչ մի յաջողութիւն չէք ունենալու»։ Եւ Տէրը, խօսքն ուղղելով Երեմիային, 6
 ասում է. «Ահա քո հօրեղբայր Մելոմի որդի Անամայէլը քեզ մօտ է գալու եւ ասելու. «Դու քեզ համար գնիր իմ 7
 ազարակը, որը գրնուում է Անաթոթում, որովհետեւ ազգակցութեան կարգով պարշաճ է, որ դո՛ւ առնես այն որպէս
 սեփականութիւն»։ Եւ իմ հօրեղբայր Մելոմի որդի Անամայէլը, ըստ Տիրոջ խօսքի, ինձ մօտ բանտի սրահը եկաւ եւ 8
 ասաց ինձ. «Գնիր իմ ազարակը, որը գրնուում է Անաթոթում, Բենիամինի երկրում, որովհետեւ քեզ է յարմար ձեռք
 բերել այդ ժառանգութիւնը, քանզի աւագը դու ես»։ Այն ժամանակ ես հասկացայ, որ դա Տիրոջ խօսքն է, եւ իմ 9
 հօրեղբօր որդի Անամայէլից գնեցի ազարակը, որն Անաթոթում է: Նրա համար կշեցի արծաթը՝ փասնեօթը սիկը,
 մուրհակ գրեցի ու կնքեցի, վկաներ դրեցի եւ արծաթը կշեռով կշեցի: Ապա, ըստ հրամանի ու իրաւունքի, վերցրի 10, 11
 սեփականութեան մասին կնքուած մուրհակն ու չկնքուածը՝ եւ սեփականութեան մասին մուրհակը իմ հօրեղբօր որ-
 դի Անամայէլի ներկայութեամբ այնպէղ գրնուողների աչքի առաջ փունցի Մասաի որդի Ներիայի որդի Բարուքին: 12
 Բանտի սրահում նստած բոլոր հրեաների առաջ նրանք ստորագրեցին սեփականութեան մասին մուրհակը: Ու 13
 նրանց առաջ պարտիւրեցի Բարուքին՝ ասելով. «Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը, Իսրայէլի Աստուածը. «Վերցրո՛ւ 14
 այդ մուրհակները, սեփականութեան մասին կնքուած մուրհակը ու չկնքուած մուրհակը եւ դիր խեցէ ամանի մէջ,
 որ պահպանուեն բազում օրեր»։ Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը, Իսրայէլի Աստուածը. «Այս երկրի մէջ փները, 15
 ազարակներն ու այգիները նորից պիպի գնուեն»։ Երբ սեփականութեան մասին մուրհակը յանձնեցի Ներիայի որդի 16
 Բարուքին, աղօթեցի Տիրոջը եւ ասացի. «Տէր, ո՛վ դու Տէր, քո մեծ գօրութեամբ եւ քո յաղթ բազկով դու սրեղծեցիր 17

18 երկինքն ու երկիրը. չկայ ոչ մի բան, որ կարողանայ թաքնուել քեզնից: Նազարատը սերունդների ողորմածութիւն
 19 եւ անուն եւ հայրերի մեղքերի պատիժը նրանցից յետոյ հապուցում եւ նրանց որդիներին: Մեծ եւ հզօր Աստուած,
 20 քո անունը Զօրութիւնների Տէր է, խորհուրդներով մեծ եւ եւ գործերով՝ զօրաւոր: Ով դու Ամենակալ մեծանուն Տէր,
 21 թո աչքերը բաց են մարդկանց որդիների բոլոր ճանապարհների վրայ՝ իւրաքանչիւրին հապուցելու համար ըստ
 22 իր ճանապարհի եւ ըստ իր գործերի արդիւնքի: Դու հրաշքներ ու սքանչելիքներ կատարեցիր Եգիպտացիների
 23 երկրում, նաեւ մինչեւ այժմ՝ Իսրայէլում ու ողջ աշխարհի մարդկանց մէջ, քեզ համար սպեղծեցիր մի անուն, որ կայ
 24 առ այսօր. Իսրայէլի քո ժողովրդին դու դուրս հանեցիր Եգիպտացիների երկրից հրաշքներով ու սքանչելիքներով,
 25 հզօր ձեռքով ու յաղթ բազկով եւ մեծամեծ քեօքներով: Նրանց փութեցիր այս երկիրը, ինչպէս երդուել էիր իրենց
 26 հայրերին՝ փալ նրանց մի երկիր, որ կաթ ու մեղր է բխեցնում: Նրանք մտնում եւ ժառանգեցին այն, բայց ականջ
 27 չդրին քո ձայնին եւ չընթացան ըստ քո հրամանների, եւ այն ամէնը, ինչ պարտիքեցիր նրանց անել, չկատարեցին,
 28 այլ արեցին այնպէս, որ այս բոլոր չարիքները եկան նրանց գլխին: Եւ ահա զօրքն այս քաղաքի վրայ է հասել,
 29 որպէսզի այն գրաւի, ու քաղաքը մատնուել է քաղղէացիների ձեռքը, որոնք պատերազմում են նրա հետ սրի, սովի
 30 ու մահուան միջոցով: Ինչպէս ասել էիր, այդպէս էլ եղաւ. դու ինքդ էլ քեօնում ես: Իսկ դու, Տէր, ասում ես ինձ, թե՛
 31 «Արձաթով քեզ համար ազարակ գնիր»: Ես մտրակ գրեցի ու կնքեցի եւ վկաներ դրեցի, բայց քաղաքը մատնուեց
 32 եւ. միթէ որեւէ բան ինձնից կարող է թաքնու մնալ»: Դրա համար էլ Տէրն այսպէս է ասում. «Այդ քաղաքը պիտի
 33 մատնուի քաղղէացիների ձեռքը եւ բաբելոնացիների Նաբուքոդոնոսոր արքայի ձեռքը, որը պիտի գրաւի դա: Պիտի
 34 գան քաղղէացիները, որպէսզի պատերազմեն այդ քաղաքի դէմ եւ հրով այրեն դա. պիտի կրակի մատնեն այն
 35 քանդակները, որոնց փանիքներին խունկ էին ծխում Բահաղին ու գոհեր մատնուցում օտար աստուածներին, որպէսզի ինձ
 36 դառնութիւն պատճառէին: Իսրայէլացիներն ու Յուդայի երկրի մարդիկ իրենց մանկութիւնից սկսած իմ աչքերի
 37 առաջ միմիայն չարիք էին գործում: Իսրայէլացիներն իրենց ձեռքի գործերով բարկացրին ինձ, - ասում է Տէրը:
 38 - Այն օրից, ինչ շինեցի այդ քաղաքը, մինչեւ այսօր այն գոյութիւն ունեցաւ ինձ բարկացնելու եւ զայրացնելու
 39 համար. իմ աչքի առաջ պէտք է ջնջել դա այն բոլոր չարիքների համար, որ ինձ դառնացնելու նպատակով կա-
 40 տարեցին իսրայէլացիներն ու Յուդայի երկրի մարդիկ, իրենք, իրենց թագաւորներն ու իրենց մեծամեծները, իրենց
 41 քահանաներն ու իրենց մարգարէները, Յուդայի երկրի փղամարդիկ եւ Երուսաղէմի բնակիչները: Նրանք իրենց
 42 թիկունքները դարձրին ինձ եւ ոչ թէ երեսները: Սկզբից եւեթ եւ սովորեցրի նրանց, սովորեցրի, բայց չուզեցին
 43 խրատ ընդունել: Իրենց պղծութիւնները դրեցին այն Տան մէջ, որը կրում է իմ անունը: Իրենց աղպերութիւն-
 44 ների համար Ենոմացիների ձորում Բահաղին բազիմներ կանգնեցրին, որպէսզի իրենց փղաներին ու աղջիկներին
 45 նուիրաբերեն Մողոթին, մի բան, որ եւ չէի պատուիրել նրանց, եւ ոչ էլ մտքովս անցել էր կատարել փալ նրանց այդ
 46 պղծութիւնը՝ Յուդայի երկիրը յանցանքի մէջ մեղադրելու համար»: Արդ, այսպէս է ասում Տէր Աստուած Իսրայէ-
 47 լի այդ քաղաքի վերաբերմամբ, որի մասին դու ասացիր, թէ մատնուեց բաբելոնացիների Նաբուքոդոնոսոր արքայի
 48 ձեռքը՝ սրի, սովի ու գերութեան: «Ահա եւ նրանց կը հաւաքեմ այն բոլոր երկրներից, ուր ցրիւ փութեցի նրանց իմ
 49 բարկութեամբ, զայրոյթով ու մեծ ցասումով. նրանց կը վերադարձնեմ այս վայրերը, յոյսով կը բնակեցնեմ նրանց,
 50 նրանք ինձ համար ժողովուրդ կը լինեն, իսկ եւ նրանց համար կը լինեն Աստուած: Եւ եւ կրամ նրանց մի այլ
 51 սիրտ ու ճանապարհ՝ հանապազ երկնչելու ինձնից ի բարօրութիւն իրենց, իսկ իրենցից յետոյ՝ ի բարօրութիւն իրենց
 52 որդիների: Նրանց հետ կը կնքեմ յախտեմական ուխտ, որից չեմ հրաժարուի՝ բարութիւն անելով նրանց, եւ իմ
 53 երկիւղը կը դնեմ նրանց սրտերի մէջ, որպէսզի նրանք չապարամբեն իմ դէմ: Բարութիւն անելու համար այցի կը
 54 գնամ նրանց, հաւաքով, իմ ամբողջ սրտով եւ իմ ամբողջ հոգով նրանց կը փնկեմ այս երկրում»: Արդարեւ, այսպէս
 55 է ասում Տէրը. «Ինչպէս որ այդ ժողովրդի վրայ բերեցի այս բոլոր մեծամեծ չարիքները, այնպէս էլ նրա համար
 56 կը բերեմ բարիքներ, ինչպէս ասել էի դրանց մասին: Նորից ազարակներ պիտի առնեն այդ երկրում, որի մասին
 57 դու ինքդ ասացիր, թէ թափուր է դարձել մարդ ու անասունից, որոնք մատնուել են քաղղէացիների ձեռքը: Նրանք
 58 արձաթով ազարակներ պիտի գնեն, մտրակներ պիտի գրեն եւ վկաներ կարգեն Բենիամինի երկրում եւ Երու-
 59 սաղէմի շրջակայքում, Յուդայի երկրի քաղաքներում եւ լերան քաղաքներում, Մեփեղայի քաղաքներում եւ Նազեթի
 60 քաղաքներում, որովհետեւ նրանց պիտի վերադարձնեմ գերութիւնից», - ասում է Տէրը:

33 Աստուած երկրորդ անգամ իր խօսքն ուղղեց Երեմիային, որ փակալին փակուած էր բանփի սրահում, եւ ասաց.
 2, 3 այսպէս է ասում Տէրը, որ արարեց երկիրը, սպեղծեց եւ հասարակեց այն. Տէր է նրա անունը: «Կանչիր ինձ, եւ ես
 4 պատասխան կրամ քեզ, կը պատմեմ քեզ մեծամեծ ու զօրաւոր բաների մասին, որ դու չգիտես»: Այո՛, այսպէս է
 5 ասում Տէր Աստուածն Իսրայէլի այս քաղաքի քանդակների մասին եւ Յուդայի երկրի արքայի պատրանքի մասին, որոնք
 6 քանդուել են պատմեցիներ եւ մարդկոցներ կառուցելու նպատակով, որպէսզի եկողները մարտնչեն քաղղէացիների
 7 դէմ եւ դրանք լցնեն այն մարդկանց դիակներով, որոնց հարուածեցի իմ բարկութեամբ ու զայրոյթով եւ իմ երեսը
 8 շուտ փութի նրանցից նրանց բոլոր չարութիւնների պատճառով: Ահաւասիկ եւ պիտի բուժեմ նրանց վերքերը, պիտի
 9 բժշկեմ նրանց. խաղաղութեան ձայնը եւ ապահովութիւն պիտի բերեմ նրանց: Պիտի վերադարձնեմ Յուդայի երկրի
 10 եւ Երուսաղէմի գերեզմաններն ու վերականգնեմ նրանց իրենց նախկին վիճակի մէջ: Նրանց պիտի մաքրեմ այն բոլոր
 11 անիրաւութիւններից, որ գործեցին իմ նկատմամբ, ու այլեւս չպիտի յիշեմ նրանց յանցանքները, որ կատարեցին իմ
 12 հանդէպ՝ ապարամբելով իմ դէմ: Նրանք ինձ համար ուրախութիւն, օրհնանք ու պարծանք պիտի դառնան երկրի
 13 բոլոր ժողովուրդների առաջ, որոնք, իմանալով այն բոլոր բաների մասին, որ եւ անելու եմ Երուսաղէմի եւ Յուդայի
 14 երկրի համար, երկիւղ պիտի կրեն ու դառնանան դրանց համար կատարած իմ բոլոր բարիքների եւ խաղաղութեան
 15 գործերի շնորհիւ»: Այսպէս է ասում Տէրը. «Այդ փեղում, որի մասին դուք ինքներդ ասում էք, թէ մարդկանցից ու
 16 անասուններից թափուր է, Յուդայի երկրի քաղաքներում եւ Երուսաղէմից դուրս, որոնք աւերակների են վերածուել,
 17 որովհետեւ չկան մարդիկ, չկան բնակիչներ, չկան անասուններ, «այդ նոյն փեղում դարձեալ պիտի հնչեն ձայնն
 18 ուրախութեան եւ ձայնը ցնծութեան, ձայնը փետայի եւ ձայնը հարսի, որոնք պիտի ասեն՝ «Գոհութիւն մատուցեցք
 19 Ամենակալ Տիրոջը, քանզի քաղցր է նա, եւ յախտեմական է նրա ողորմութիւնը»: Օրհնութեան նուէրներ պիտի
 20 բերեն Տիրոջ Տունը, քանզի այդ երկրի գերեզմաններն առաջուայ վիճակին պիտի վերադարձնեն», - ասում է Տէրը:

Այսպես է ասում Զորութիւնների Տէրը. «Մարդ ու անասունից գուրկ այդ ւաերակ վայրում եւ դրա բոլոր քաղաքներում 12 դարձեալ պիտի լինեն հովուական իջեաններ ու ոչխարների հօտերի մակաղապրեղիներ: Լեռնային քաղաքներում, 13 Սեփելայի քաղաքներում ու Նագբեի քաղաքներում, Բենիամինի երկրում, Երուսաղէմի շրջակայքում եւ Յուդայի քաղաքներում դարձեալ ոչխարների հօտեր են անցնելու դրանք հաշուողի ձեռքի փակով, - ասում է Տէրը: - Ահա 14 օրեր են գալու, - ասում է Տէրը, - եւ ես հասարար կարարելու եմ իմ բարի խօսքերը, որ յայտնեցի Իսրայելի փան մասին եւ Յուդայի փան մասին: Այն օրերում եւ այն ժամանակ Դաւթի համար մի արդար շառաւիղ պիտի ծննամ, 15 որն իրաւունք ու արդարութիւն պիտի պաշտպանի երկրի վրայ: Այն օրերում Յուդայի երկիրը պիտի փրկուի, եւ 16 Երուսաղէմը յոյսով պիտի ապրի: Այս է այն անունը, որով նա պիտի կոչուի՝ «Տէրն է մեր արդարութիւնը»: Տէրն 17 այսպես է ասում. «Դաւթի սերնդից Իսրայելի փան գահին նստող մարդ չպիտի պակասի, եւ դեպքի քահանաներից 18 իմ առաջ ամէն օր ողջակէզ մաքուցող, գոհաբերութիւն անող եւ խունկ ծխող մարդ չպիտի պակասի»: Տէրն իր 19 խօսքն ուղղեց Երեմիա մարգարէին՝ ասելով. այսպես է ասում Տէրը. «Եթէ կարողանաք խափանել ցերեկուայ իմ 20 ուխտը եւ գիշերուայ իմ ուխտը այնպէս, որ ցերեկն ու գիշերը իրենց ժամանակին չլինեն, ապա կը խափանուի նաեւ իմ ուխտը, որ կնքել եմ իմ ծառայ Դաւթի հետ, «նաեւ իմ պաշտօնեաների՝ դեպքի քահանաների հետ, «թէ՛ 21 չի ունենայ նա որդի, որ թագաւորի նրա գահի վրայ: Ինչպէս որ անթուեղի են երկնքի աստղերը, եւ անչափելի ծովի աւազը, այդպէս էլ պիտի բազմացնեն իմ ծառայ Դաւթի սերունդը եւ դեպքիներին՝ իմ պաշտօնեաներին»: 22 Տէրը, իր խօսքն ուղղելով Երեմիա մարգարէին, ասում է. «Չեն փետնում ի՛նչ է խօսում այդ ժողովուրդը՝ ասելով, 23, 24 թէ՛ «Ապուրած, որ ընկրել էր երկու ազգաբոհների, աչքից գցեց նրանց»: Այդպիսով նրանք զայրացնում են իմ ժողովրդին, կարծես թէ նրանց համար նա այլեւս ազգ չէ»: Այսպէս է ասում Տէրը. «Եթէ ցերեկուայ ու գիշերուայ, 25 երկնքի ու երկրի մասին իմ ուխտը չեմ հաստատել, ապա Յակոբի եւ իմ ծառայ Դաւթի սերունդը կ'անարգեն, 26 Աբրահամի, Իսահակի եւ Յակոբի սերնդի վրայ նրա սերնդից իշխան չեմ դնի. ոչ, ես նրանց գերեալներին պիտի վերադարձնեմ, պիտի ողորմեմ նրանց»:

Երբ բաբելացիների Նաբոքոդոնոսոր արքան իր բոլոր զօրքերով, իր իշխանութեանը ենթակայ բոլոր թագա- 34 տրութիւններով ու բոլոր ժողովուրդներով պատերազմի ելաւ Երուսաղէմի եւ Յուդայի երկրի բոլոր քաղաքների դէմ, Տէրը խօսքն ուղղեց Երեմիային՝ ասելով. «Այսպէս է ասում Տէր Ապուրածն Իսրայելի. գնա՛ Յուդայի երկրի 2 Սեղեկիա արքայի մօտ եւ ասա՛ նրան. այսպէս է ասում Տէրը. «Այդ քաղաքն անպայման պիտի մաքնուի բաբելացիների արքայի ձեռքը, որը պիտի գրաւի ու հրով այրի այն: Դու էլ նրա ձեռքից չպիտի փրկուես, անպայման 3 պիտի բռնուես ու մաքնուես նրա ձեռքը: Զու աչքերը պիտի փետնեն նրա աչքերը, դեմառդէմ պիտի խօսես նրա հետ եւ գնաս Բաբելոն: Բայց լսի՛ր Տիրոջ պարգամները, ո՛վ Յուդայի երկրի Սեղեկիա արքայ. այսպէս է ասում Տէրը քո 4 մասին. «Մրով չպիտի մեռնես, այլ խաղաղութեան մէջ պիտի մեռնես, եւ ինչպէս որ ողբացին քո հայրերին՝ առաջին թագաւորներին, որոնք նախորդեցին քեզ, այնպէս էլ պիտի ողբան քեզ, թէ՛ Վայ՛, վայ՛ փէր»: Պիտի լացուկոծ անեն 5 քեզ համար, քանզի շար խիստ խօսեցի», - ասում է Տէրը: Երեմիա մարգարէն այս բոլոր բաները Երուսաղէմում 6 յայտնեց Յուդայի Սեղեկիա արքային: Իսկ բաբելացիների թագաւորի զօրքը կռոււմ էր Երուսաղէմի եւ Յուդայի 7 երկրի մնացած բոլոր քաղաքների դէմ, Լաբիսի եւ Ազեկայի դէմ, որովհետեւ Յուդայի երկրի քաղաքների մէջ միայն 8 սրանք էին մնացել որպէս անուր քաղաքներ: Տէրն իր խօսքն ուղղեց Երեմիային այն բանից յետոյ, երբ Սեղեկիա 9 արքան, ազատութեան կոչով, ուխտ կնքեց Երուսաղէմում եղած ամբողջ ժողովրդի հետ, որպէսզի իւրաքանչիւր ոք՝ իր ծառային, եւ ամէն մէկն՝ իր աղախնին, լինի եբրայեցի փղամարդ կամ եբրայեցի կին, ազատութիւն փայ եւ 10 արձակի նրանց, որպէսզի Յուդայի ազգաբոհնից ոչ մի մարդ իր եղբօրը ծառայ չդառնայ: Եւ բոլոր մեծամեծներն ու ամբողջ ժողովուրդը, որոնք ուխտ էին դրել ազար արձակելու իւրաքանչիւրն իր ծառային, եւ ամէն մէկն իր աղախ- 11 նին, լինի եբրայեցի փղամարդ կամ եբրայեցի կին, արձակեցին նրանց, որպէսզի նրանք այլեւս իրենց չճառայեն: Լսեցին ու արձակեցին, իսկ յետոյ յետ կանգնեցին եւ նորից բերեցին իրենց ծառաներին ու աղախններին, որոնց 12 ազար էին արձակել, եւ նրանց դարձրին ծառաներ ու աղախններ: Տէր Ապուրած, խօսքն ուղղելով Երեմիային, 13 ասաց. «Այսպէս է ասում Տէր Ապուրածն Իսրայելի. ես ուխտ կնքեցի ձեր հայրերի հետ այն օրը, երբ նրանց փրկեցի Եգիպտացիների երկրից՝ ստրկութեան փնից եւ ասացի, թէ՛ «Երբ վեց փարիւս լրանայ, քո եբրայեցի եղբօրը, որ 14 քեզ կը վաճառուի եւ վեց փարի քեզ համար կ'աշխատի, քեզնից ազար արձակիր», բայց ձեր հայրերը չլսեցին ինձ, չխոնարհեցրին իրենց ականջները: Այսօր նրանք յետ եւ դարձել, որպէսզի իմ աչքի առաջ անեն ջան, ինչ հաճելի 15 է ինձ, որ իւրաքանչիւրն ազար յայտարարի իր ընկերոջը, իմ աչքի առաջ կարարեն ուխտ այն Տան մէջ, որի վրայ դրուած է իմ անունը: Բայց դուք շրջուեցիք ու պղծեցիք իմ անունը, իւրաքանչիւրը դարձաւ իր ծառայի մօտ, ամէն 16 մէկն՝ իր աղախնի մօտ, որոնց ձեր հոգու համար ազար էիք արձակել, եւ սրիպեցիք, որ վերադառնան եւ ծառայ ու աղախն լինեն ձեզ»: Դրա համար էլ Տէրն այսպէս է ասում. «Դուք չլսեցիք ինձ, իւրաքանչիւրն իր եղբօրը, եւ 17 ամէն մէկն իր մերձաւորին ազար չյայտարարեց. ահա ես էլ ձեզ համար ազատութիւն պիտի հռչակեմ սրի, սովի ու մահուան միջոցով, - ասում է Տէրը. - ձեզ պիտի ցրեմ աշխարհի բոլոր թագաւորութիւնների մէջ: Այն մարդկանց, 18 որոնք խախտեցին իմ ուխտը եւ իմ առաջ կարարած իրենց ուխտի պարգամներին հաւարարիւմ չմնացին, հորթը երկու մասի բաժանեցին եւ անցան նրա երկու մասերի միջով, Յուդայի երկրի իշխաններին եւ Երուսաղէմի իշ- 19 խաններին, ներքինիներին ու քահանաներին, նաեւ երկրի ամբողջ ժողովրդին, որոնք անցան հորթի երկու մասերի միջով, « այդ մարդկանց եւ փայլու եմ իրենց թշնամիների ձեռքը, նրանց հոգիները պահանջողների ձեռքը, նրանց 20 դիակներն իբրեւ կերակուր պիտի նետեն երկնքի թռչուններին ու երկրի գազաններին: Իսկ Նրէասարանի Սեղեկիա արքային ու նրա իշխաններին պիտի մաքնուեն իրենց թշնամիների ձեռքը, նրանց հոգիները պահանջողների ձեռքը, 21 բաբելացիների արքայի զօրքի ձեռքը, որ եկել հասել են նրանց վրայ: Ահաւասիկ ես հրաման եմ փայլու, - ասում է Տէրը, - եւ նրանց նորից արձակելու եմ այդ քաղաքի վրայ. նրանք պիտի պարտերազմեն դրա դէմ, գրաւեն ու հրով այրեն այն: Յուդայի երկրի քաղաքներն իրենց բնակիչներից թափուր են դարձնելու»:

Յուդայի երկրի արքայ Յոսիայի որդի Յովակիմի օրերին Տէրը իր խօսքն ուղղեց Երեմիային՝ ասելով. «Գնա՛ Ռա- 35, 2 քաբիմների փունը, կանչի՛ր նրանց, բեր՛ Տիրոջ Տան փահներից մէկը եւ գինի՛ խմեցրու նրանց»: Ու եւ Քաբախիմի- 3 այի որդի Երեմի որդի Յեբոնիային, նրա եղբայրներին ու նրա բոլոր որդիներին՝ Ռաքաբիմի ամբողջ գերդաստանը,

4 բերի Տիրոջ Տունը, Ասործու մարդ Գողոթիայի որդի Անանի որդու սրահը, որը գտնուում էր իշխանների սրահի մօտ,
5 մուտքի պահապան Սելոմի որդի Մասաի սրահի վերևում: Ռաքաբիմի որդիների առաջ դրեցի մի աման լիքը գինի
6 ու բաժակներ եւ ասացի նրանց. «Խմեցէ՛ք այդ գինին»: Նրանք ասացին. «Գինի չենք խմում, որովհետեւ մեր հայր
7 Յոնադաբը՝ Ռեքաբի որդին, մեզ պատուիրել է ու ասել. «Դուք եւ ձեր որդիները յալիպեանս գինի մի՛ խմեք, նաեւ
8 երկրում, ուր դուք պանդուխտ էք, բազմապարկուեն ձեր կեանքի օրերը»: Եւ մենք ամեն բանում, ինչ պատուիրել
9 էր մեզ, ականջ դրինք մեր հայր Յոնադաբի՝ Ռեքաբի որդու ձայնին, «թե՛ մենք եւ թե՛ մեր կանայք, թե՛ մեր փոքրներն
10 ու աղջիկները, «որ մեր բոլոր օրերում չխմենք գինի, փոքր չլինենք եւ ջրակուենք նրանց մէջ. մենք չունեցանք
11 նաեւ այգիներ, հանդեր ու ցանքեր. բնակուեցինք վրանների փակ եւ լսեցինք ու կախարեցինք այն ամէնը, ինչ
12 պատուիրել էր մեզ մեր հայր Յոնադաբը»: Բայց երբ բաբելացիների Նաբուքոդոնոսոր արքան մտաւ այս երկի-
13 րը, ասացինք՝ «Քաղղեացիների գորքի պարճառով, սաորեսպանցիների գորքի պարճառով վեր կենանք գնանք
14 Երուսաղէմ եւ այնպէղ ապրենք»: Եւ Տէրը խօսքն ինձ ուղղեց՝ ասելով. «Այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը՝
15 Իսրայէլի Աստուածը. գնա՛ եւ յայտնի՛ր Յուդայի երկրի մարդկանց ու Երուսաղէմի բնակիչներին. «Խրապ չէ՛ք առնում
16 հեպտելու համար իմ խօսքերին», - ասում է Տէրը: Ռեքաբի որդի Յոնադաբի որդիները հաւաքարիւմ մնացին այն
17 պատուիրանին, որ նա փուել էր իր որդիներին՝ գինի չխմել: Եւ նրանք չխմեցին մինչեւ օրս, որովհետեւ իրենց հօր
18 պատուիրանը լսող եղան: Իսկ եւ սկզբից եւեթ խօսեցի ձեզ հետ, բայց դուք չլսեցիք ինձ: Չեզ մօտ ուղարկեցի իմ
19 բոլոր ծառաներին՝ մարգարէներին, կանխաւ ուղարկեցի, որ ամէնքդ յետ դառնաք ձեր չար ճանապարհից, աւելի
20 բարի գործեր կատարէք, չհեպտելք օտար աստուածներին ու չճառայէք նրանց, որպէսզի բնակուէք այդ երկրում, որ
21 փուելի ձեզ ու ձեր հայրերին: Բայց դուք չխոնարհեցիք ձեր ականջները եւ չլսեցիք ինձ: Ռեքաբի որդի Յոնադաբի
22 որդիները պահեցին իրենց հօր փուած պատուիրանը, իսկ այդ ժողովուրդը չլսեց ինձ»: Դրա համար էլ այսպէս է
23 ասում Զօրութիւնների Տէրը՝ Իսրայէլի Աստուածը. «Ահաւասիկ եւ Յուդայի երկրի եւ Երուսաղէմի բոլոր բնակիչների
24 վրայ պիտի բերեմ այն բոլոր չարիքները, որոնց մասին խօսել էի, որովհետեւ ասացի նրանց, բայց չլսեցին, կան-
25 չեցի նրանց, բայց ինձ պատրաստան չտուին»: Իսկ Ռեքաբի փան մարդկանց այսպէս ասաց Երեմիան. «Այսպէս
26 է ասում Զօրութիւնների Տէրը՝ Իսրայէլի Աստուածը. «Քանի որ Ռեքաբի որդի Յոնադաբի որդիները հեպտելեցին
27 իրենց հօր պատուիրանին, հաւաքարիւմ մնացին նրա բոլոր հրամաններին՝ կախարելով այն ամէնը, ինչ որ նրանց
28 պատուիրել էր իրենց հայրը, դրա համար էլ այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը՝ Իսրայէլի Աստուածը. այս երկրի
29 ողջ գոյութեան ընթացքում թող Ռեքաբի որդի Յոնադաբի որդիներից այր մարդ չպակասի՝ իմ առաջ կանգնելու
30 համար»:

36. 2 Յուդայի երկրի արքայ Յոսիայի որդի Յովակիմի չորրորդ փարում Տէրը խօսեց ինձ հեպ՝ ասելով. «Քեզ համար
3 մարեան՝ վերցրու եւ նրա մէջ գրի՛ր այն ամէնը, ինչ ասել եմ քեզ Իսրայէլի, Յուդայի երկրի եւ բոլոր ազգերի մասին՝
4 սկսած այն օրից, երբ խօսեցի քեզ հետ՝ Յուդայի երկրի արքայ Յոսիայի օրերից մինչեւ այժմ. թերեւս Յուդայի
5 փունն իմանայ այն բոլոր չարիքների մասին, որ մտածել եմ կատարել նրա նկատմամբ, որպէսզի իրաքանչիւրը
6 յետ դառնայ իր չար ճանապարհից, եւ եւ քալիչ լինեմ նրա անօրէնութիւններին ու նրա մեղքերին»: Երեմիան
7 կանչեց Ներիայի որդի Բարուքին, եւ Բարուքը Երեմիայի բերանից մարեանում գրի առաւ այն բոլոր խօսքերը, որ
8 Տէրը յայտնել էր նրան: Երեմիան Բարուքին պատուիրեց ու ասաց. «Ես կալանքի մէջ եմ եւ չեմ կարող մտնել
9 Տիրոջ Տունը. դու կը գնաս եւ այն, ինչ գրի առար իմ բերանից՝ Տիրոջ խօսքերը, պահեցողութեան օրը Տիրոջ
10 Տանը այդ մարեանից կ'ընթերցես ի լուր ժողովրդի, կ'ընթերցես նաեւ ի լուր Յուդայի երկրի բոլոր մարդկանց,
11 որոնք եկած կը լինեն իրենց քաղաքներից: Թերեւս Տիրոջ առաջ նրանց սիրտը գուր ընկնի, եւ ամէնքն իրենց չար
12 ճանապարհներից յետ դառնան, քանզի աստիկ եմ զայրոյթն ու բարկութիւնը, որ Տէրն արգայայտեց այդ ժողովրդի
13 դէմ»: Եւ Ներիայի որդի Բարուքն ամեն ինչ կատարեց այնպէս, ինչպէս պատուիրել էր նրան Երեմիա մարգարէն՝
14 Տիրոջ Տան մէջ մարեանից ընթերցել Տիրոջ պարգամները: Յուդայի երկրի արքայ Յոսիայի որդի Յովակիմի
15 հինգերորդ փարում, իններորդ ամսին, Երուսաղէմի ամբողջ բնակչութիւնը, Յուդայի երկրի քաղաքներից Երուսաղէմ
16 եկած համայն ժողովուրդը եւ Յուդայի փունը հաւաքուեցին Տիրոջ առաջ պահեցողութեան համար: Իսկ Բարուքը
17 Տիրոջ Տանը, Սափանից արեւմտայրի որդի Գամարիայի գալթում, Տիրոջ Տան Նոր դարպասի մուտքի մօտ, ի լուր
18 ամբողջ ժողովրդի՝ մարեանից կարդաց Երեմիայի խօսքերը: Երբ Սափանիայի որդի Գամարիայի որդի Միքիան
19 այդ մարեանից լսեց Տիրոջ բոլոր պարգամները, իջաւ թագաւորի փունը, արեւմտայրի դիւանը, ուր նստած էին
20 բոլոր իշխանները՝ Եղիսամա արեւմտայրի, Սամէայի որդի Դալիան, Աբոբորի որդի Եղնայանը, Սափանիայի որդի
21 Գամարիան, Անանիայի որդի Սեղեկիան եւ շար ուրիշ իշխանաւորներ: Միքիան նրանց հաղորդեց իր լսած այն
22 բոլոր խօսքերը, որ մարեանից ընթերցել էր Բարուքը՝ ի լուր ամբողջ ժողովրդի: Այն ժամանակ բոլոր իշխանները
23 Քուսի որդի Սելոմի որդի Նաթանի որդի Յուդիին ուղարկեցին Բարուքի մօտ եւ յայտնեցին. «Այն մարեանը, որ
24 ընթերցում էիր ի լուր ժողովրդի, ա՛ն քո ձեռքը եւ ե՛կ այսպէղ»: Ներիայի որդի Բարուքը մարեանն իր ձեռքն առաւ
25 ու գնաց նրանց մօտ: Նրան ասացին. «Նապա նորից կարդա, որ մենք էլ լսենք»: Եւ Բարուքը կարդաց, որ լսեն:
26 Իսկ երբ նրանք բոլոր պարգամները լսեցին, միմեանց հետ խորհուրդ արին ու ասացին Բարուքին. «Մենք այդ
27 բոլոր բաները կը հաղորդենք արքային»: Բարուքին հարց փուին՝ ասելով. «Դե՛ մեզ պարմի՛ր՝ ո՞րպէղից գրեցիր այդ
28 բոլոր խօսքերը, ո՞ն բերանից»: Բարուքը նրանց պատասխանեց. «Երեմիայի՛ բերանից. նա՛ է ինձ պարմել այդ
29 բոլոր բաները, իսկ եւ թանաքով գրել եմ այս մարեանի մէջ»: Իշխանները Բարուքին ասացին. «Գնա թաքնուի՛ր
30 Երեմիայի հետ. թող ոչ ոք չիմանայ, թե՛ որպէղ էք գտնուում»: Մարեանը պահ փալով Եղիսամա արեւմտայրի
31 փունը՝ նրանք գնացին սրահ, արքայի մօտ, եւ արքային պարմեցին ամեն բան: Իսկ արքան մարեանը բերելու
32 ուղարկեց Յուդիին, որն այն բերեց Եղիսամա արեւմտայրի փնից: Յուդիին, ի լուր թագաւորի եւ ի լուր թագաւորի
33 շուրջը գտնուող բոլոր իշխանների, ընթերցեց մարեանը: Թագաւորը, որովհետեւ իններորդ ամիսն էր, նստած էր
34 ձմեռային պալատում, իսկ նրա դիմաց գտնուում էր վառուղ կրակարանը: Ու երբ Յուդին ընթերցում էր երեք կամ
35 մարեանը կրակարանի բոցի մէջ ոչնչացաւ: Թագաւորն ու նրա բոլոր պաշտօնեաները, որ լսեցին այդ բոլոր

խօսքերը, չաղաչեցին եւ չպարառութեցին իրենց պարամունաները: Եղնաթանը, Դալիան եւ Գամարիան թելէպ 26
 յուշեցին արքային չայրել մարեանը, բայց նա նրանց չսեց: Արքան հրաման փոսեց արքայորդի Յերեմիէլին, 27
 Եսրիէլի որդի Սարէային եւ Աբդիէլի որդի Սեղեմիային, որ բռնեն Բարուք արեւնադարին եւ Երեմիա մարգարէին,
 սակայն սրանք հեռացան ու թաքնուեցին: Այն բանից յետոյ, երբ թագաւորն այրեց մարեանը, ուր Բարուքը 28
 Երեմիայի բերանից գրի էր առել նրա բոլոր խօսքերը, Տէրը խօսեց Երեմիայի հետ՝ ասելով. «Նորից դու մի այլ 29
 մարեան վերցրո՞ւ եւ նրա մէջ գրի՛ր նախորդ բոլոր խօսքերը, որոնք փել էին գրել առաջին մարեանում, որ այրեց
 Յուդայի երկրի Յովակիմ արքան: Իսկ Յուդայի երկրի Յովակիմ արքային էլ կ'ասես, թէ այսպէս է ասում Տէրը. 30
 «Դու վառեցիր մարեանն այն եւ ասացիր՝ Ինչո՞ւ նրա մէջ գրեցիր ու յայտնեցիր, թէ բաբելացիների արքան պիտի
 ներխուժի ու ջնջի այս երկիրը, պիտի գրկի այն մարդ ու անասունի՞ծ»: Դրա համար էլ Տէրն այսպէս է ասում 31
 Յուդայի երկրի Յովակիմ արքայի մասին. «Նրա սերնդից մարդ չի մնալու, որ նստի Դաթի պոռոնի, եւ նրանց
 դիակները ցերեկն ընկած պիտի մնան փոթի, իսկ գիշերը՝ ցրտի մէջ: Իր անօրէնութիւնների համար պարտելու 32
 են նրան, նրա ցեղին ու նրա պաշտօնեաներին, նրանց վրայ, Երուսաղէմի բնակչութեան վրայ եւ Յուդայի երկրի
 վրայ բերելու են այն բոլոր չարիքները, որոնց մասին յայտնեցի նրանց, բայց նրանք չսեցին»: Եւ Երեմիան մի 33
 այլ մարեան վերցրեց ու յանձնեց Ներիայի որդուն՝ Բարուք արեւնադարին, որը նրա մէջ Երեմիայի բերանից գրի
 առաւ այն մարեանի բոլոր խօսքերը, որ կրակի մէջ այրել էր Յուդայի երկրի արքայ Յովակիմը: Այդ մարեանի մէջ
 ուրիշ խօսքեր եւս աւելացան, առաւել, քան նախորդ խօսքերը:

Յովակիմի որդի Յերեմիայի փոխարէն թագաւորեց Յոսիայի որդի Սեղեմիան, որին Յուդայի երկրի վրայ թագա- 37
 տը կարգեց բաբելացիների Նաբուքոդոնոսոր արքան: Սա, իր ծառաներն ու երկրի ժողովուրդը եւս ականջ չդրին 2
 Տիրոջ խօսքերին, որ նա յայտնել էր Երեմիա մարգարէի միջոցով: Սեղեմիայի որդի Յովաքաղին եւ Մասսիայի 3
 որդի Սոփոնիային, որոնք քահանաներ էին, Սեղեմիա արքան ուղարկեց Երեմիա մարգարէի մօտ՝ ասելով. «Դու մեզ 4
 համար աղօթի՛ր մեր Տէր Աստուծուն»: Իսկ Երեմիան գնում գալիս էր ամբոխի մէջ, եկաւ ու նրան բանք չէին զգել: Այն 4
 ժամանակ Փարաոնի զօրքը եկաւ Եգիպտացիների երկրից, որի մասին լսելով՝ քաղղէացիները, որոնք պաշարել էին
 Երուսաղէմը, հեռացան Երուսաղէմից: Տէրը խօսեց Երեմիա մարգարէի հետ եւ ասաց. «Այսպէս է ասում Տէր Աս- 5, 6
 տուածն Իսրայէլի. այսպէս կ'ատէք Յուդայի երկրի արքային, որն ինձ մօտ է ուղարկել ձեզ՝ խնդրելու այս բանը. ահա
 Փարաոնի զօրքը, որը եկել է ձեզ օգնութեան, նորից պիտի վերադառնայ Եգիպտոս, իսկ քաղղէացիները կրկին 7
 պիտի վերադառնան այսօրեղ. պիտի պարտազանեն այս քաղաքի դէմ, պիտի գրաւեն եւ հրով պիտի այրեն այն»: 8
 Այսպէս է ասում Տէրը. «Դուք ձեզ մի՛ խաբէք այն բանով, թէ՛ «Քաղղէացիները ելան հեռացան մեզնից»: Նրանք 8
 ձեզնից ձեռք չեն քաշելու: Անգամ եթէ ձեզ հետ կռուող քաղղէացիների ամբողջ զօրքը կտորոքէ, այն վիրաւորները,
 որոնք մնալու են նրանցից, ամեն կողմից պիտի բորբոքուեն ու հրով այրեն այս քաղաքը»: Երբ քաղղէացիների բա- 10
 նակը Եգիպտացիների զօրքերի սահից հեռացաւ Երուսաղէմից, Երեմիան դուրս եկաւ Երուսաղէմից, որպէսզի գնայ 11
 Բենիամինի երկիրը եւ այնպէղ, ժողովրդի մէջ, գնի իր բաժին հողը: Նա եկաւ հասաւ Բենիամինի դուռը: Այդպէղ 12
 մի մարդ կար, որին հանդիպեց նա, անունը՝ Սարու, Անանիայի որդի Սեղեմիայի փոքրը: Սա բռնեց Երեմիա մար- 13
 գարէին՝ ասելով. «Դու փախել ես եւ ուզում ես քաղղէացիների մօտ գնալ»: Իսկ Երեմիան ասաց. «Մուտ ես ասում, 14
 ես չեմ փախում քաղղէացիների մօտ»: Բայց նա չսեց նրան: Սարուն Երեմիային ձեռքակալեց եւ բերեց իշխանների 15
 մօտ: Իշխանները զայրացան Երեմիայի վրայ, զանաւարեցին ու բանարկեցին նրան Յովնաթան արեւնադարի 16
 ապարանքում, քանի որ սրա ապարանքը բանարի էին վերածել: Երեմիան ընկաւ Այերիմոթ, այն փունը, որպէղ 17
 գտնւ էր: Այդպէղ Երեմիան անցկացրեց երկար օրեր: Սեղեմիա արքան մարդ ուղարկեց ու կանչեց նրան: Իր 18
 փան մէջ թագաւորը ծածուկ հարցրեց նրան՝ ասելով. «Տիրոջ կողմից որեւէ պարգամ չկայ՝ արդե՞տք»: Իսկ Երեմիան 19
 ասաց՝ այո՛, կայ: Ապա ասաց. «Բաբելացիների թագաւորի ձեռքը պիտի մարմնուես: Քո եւ քո պաշտօնեաների ու 20
 ժողովրդի հանդէպ ի՞նչ մեղք գործեցի, - ասաց Երեմիան Սեղեմիա թագաւորին, - որ դու ինձ բանք ես նստեցրել: 21
 Իսկ ո՞ր են ձեր այն մարգարէները, որոնք մարգարէութիւն էին անում ու ասում, թէ բաբելացիների արքան չի գալու 22
 այս երկիրը՝ ձեզ վրայ: Արդ, լսի՛ր, աղաչում եմ, փէ՛ր իմ արքայ, թող աղերսանքս հասնի քո սրտին. ինչո՞ւ ես ինձ 23
 նորից յետ դարձնում Յովնաթան արեւնադարի փունը, որ այնպէղ մեռնեմ»: Սեղեմիա արքան հրաման արձակեց, 24
 եւ նրան զցեցին բանարի գալիթը: Նրան դրսից հացագործներն օրը մի նկանակ հաց էին փայխա, մինչեւ որ հացը 25
 քաղաքից բոլորովին կտրուեց: Եւ Երեմիան մնաց բանարի գալիթի մօտ:

Մարթանի որդի Մափափիան, Պասքորի որդի Գողոռիան, Սեղեմիայի որդի Յովաքաղը եւ Մելքիայի որդի 38
 Պասքորը լսեցին Երեմիայի խօսքերը, որ նա ասում էր ամբողջ ժողովրդին, թէ՛ այսպէս է ասում Տէրը. «Ով որ 2
 մնայ այս քաղաքում, սրով, սովով ու ժանտախտով պիտի մեռնի, իսկ ով գնայ քաղղէացիների մօտ, պիտի ապրի. 3
 նրա համար իր հոգին վերագրնուածի պէս պիտի լինի, նա պիտի փրկուի»: Այսպէս է ասում Տէրը. «Այդ քաղաքը 3
 պիտի մարմնուի բաբելացիների թագաւորի զօրքի ձեռքը, պիտի գրաւեն դա»: Եւ իշխաններն ասացին թագաւորին. 4
 «Թող սպանուի այս մարդը, որովհետեւ այդպիսով նա թուլացնում է բազուկները կռուող մարդկանց, որոնք մնացել 5
 են այս քաղաքում, եւ բազուկները ամբողջ ժողովրդի՝ այդպիսի խօսքեր ասելով նրան. այս մարդը ոչ թէ օգուտի եւ 6
 խաղաղութեան խօսքեր է ասում ժողովրդին, այլ՝ չարութեան»: Իսկ Սեղեմիա արքան, ամենեւին ձեռնհաս չլինելով 7
 նրանց դէմ որեւէ բան անելու, ասաց. «Ահա նա ձեր ձեռքում է»: Առան Երեմիային եւ նրան զցեցին թագաւորի 8
 որդի Մելքիայի գուրը, որ գրնուում էր բանարի գալիթում: Երեմիային պարաններով իջեցրին գուրը: Իսկ գրի մէջ 9
 բոլորովին ջուր չկար, այլ լոկ փիղմ էր: Երեմիան մնաց փիղմի մէջ: Եթովպացի Աբդիմէլէքը, ներքինի մի մարդ, 10
 որը թագաւորի ապարանքում էր, լսեց, որ Երեմիային զցել էին գուրը: Արքան նստած էր Բենիամինի դռանը, երբ 11
 թագաւորական ապարանքից նրա մօտ գնաց Աբդիմէլէքը, խօսեց թագաւորի հետ ու ասաց. «Տէր արքայ, այդպէս 12
 վարուելով Երեմիա մարգարէի հետ՝ այդ մարդիկ, ըստ ամենայնի, չարիք գործեցին, որովհետեւ նրան ներպեցին 13
 գուրը, որի ներսում նա մեռնելու է: Դու չարիք գործեցիր՝ սովի միջոցով մահուան մարմնով Աստուծու մարդուն, 14
 քանզի այս քաղաքում հաց չկայ»: Թագաւորը Եթովպացի Աբդիմէլէքին հրաման փոսեց ու ասաց. «Այսպէղից դու 15
 քեզ հետ վերցրո՞ւ երեսուն մարդ, մարգարէին հանեցէ՛ք այն գրից, որպէսզի չմեռնի»: Աբդիմէլէքն իր հետ վերցրեց 16
 մարդկանց, գնաց թագաւորի ապարանքը, գերնափոր գանձարունը, այնպէղից առաւ ինն կապերսներ ու ինն պա-

12 րաններ եւ դրանք իջեցրեց Երեմիայի մօտ, գրի մէջ: Աբդիսելէք Եթովպացին Երեմիային ասաց. «Նին կապերպներն
13 ու բորերը դիր քո թեւապակերին, պարանների փակ»: Երեմիան այդպէս էլ արեց: Նրան պարաններով քաշեցին եւ
14 հանեցին գրից: Երեմիան նստեց բանարի գալթի մէջ: Սեղեկիա արքան մարդ ուղարկեց եւ մարգարէին կանչեց իր
մօտ, Ասասիխայի կացարանը, որը գտնուում էր Տիրոջ փառարի մէջ: Արքան նրան ասաց. «Մի բան պիտի հարցնեն
15 քեզ, բայց չիմի թէ ինձնից պահես»: Իսկ Երեմիան թագաւորին ասաց. «Եթէ պատմեմ քեզ, արդեօք ինձ մահով
16 չեն մեռցնի, իսկ եթէ քեզ որեւէ խրատ փամ, ինձ չեն լսի»: Սեղեկիա արքան գաղտնի երդում փութեց նրան եւ
ասաց. «Կենդանի է Տէրը, որ մեր մէջ այս շունչն է արարել. քեզ չեն սպանելու եւ չեն մարմնելու այն մարդկանց
17 ձեռքը, որոնք քո հոգին են պահանջում»: Երեմիան նրան ասաց. այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը՝ Իսրայէլի
Աստուածը. «Եթէ ելնես գնաս բաբելացիների արքայի գորավարի մօտ, ապա քո անձը ողջ կը մնայ, եւ այս քաղաքը
18 հրով չի այրուի, կ'ապրէք դու էլ, քո փունն էլ: Իսկ եթէ չգնաս բաբելացիների արքայի իշխանների մօտ, այս քա-
19 ղաքը կը մարմնուի քաղղէացիների ձեռքը, հրով կ'այրեն դա, ու դու նրանց ձեռքից չես փրկուի»: Սեղեկիա արքան
Երեմիային ասաց. «Ես կասկած ունեմ քաղղէացիների մօտ փախած հրեաների նկատմամբ. գուցէ ինձ մարմնեն
20 նրանց ձեռքը, եւ նրանք ծաղրուծանակի ենթարկեն ինձ»: Իսկ Երեմիան ասաց. «Չեն մարմնի քեզ, սակայն լսիր
21 Տիրոջ խօսքերը, որ ես յայտնում եմ քեզ. քեզ համար լաւ կը լինի, եւ քո անձը կը փրկուի: Իսկ եթէ չկամենաս
22 գնալ, ապա արդիւնքը կը լինի այն բանը, ինչ Տէրն ինձ ցոյց է փութել: Ահաասիկ այն բոլոր կանայք, որոնք մնացել
են քո՝ Յուդայի երկրի թագաւորիդ փանը, պիտի փարտուն բաբելացիների արքայի իշխանների մօտ: Նրանք պիտի
ասեն. «Մարդիկ, որոնք քեզ հետ հաշտութեան մէջ էին, քեզ խաբեցին եւ յաղթեցին, մոլորութեան մէջ գցեցին քո
23 ուրբերը եւ երես դարձրին քեզնից: Քո բոլոր կանանց ու որդիներին պիտի հանեն փանեն քաղղէացիների մօտ,
եւ դու էլ նրանց ձեռքից չես փրկուելու, որովհետեւ բաբելացիների թագաւորի ձեռքով պիտի բռնուես, իսկ այս քա-
24 ղաքը պիտի այրուի հրով»: Եւ թագաւորը նրան ասաց. «Ո՛վ դու մարդ, թող ոչ ոք չիմանայ այդ բաների մասին,
25 թէ չէ կը մեռնես: Իսկ եթէ իշխանները լսեն, որ խօսեցի քեզ հետ, եւ գան քեզ մօտ ու ասեն. «Պատմիր մեզ ի՞նչ
26 խօսեցիր արքայի հետ, մեզնից մի՞ թաքցրու, մենք քեզ չենք սպանի» կամ թէ՛ «Արքան քեզ ի՞նչ ասաց», - ապա
նրանց կ'ասես. ' Ես գուցէ աղերսեցի արքայի առաջ, որ ինձ նորից յետ չդարձնի Յովնաթանի փունը, որ այնպէտ
27 մեռնեն»: Եւ բոլոր իշխանները եկան Երեմիայի մօտ ու հարցուփորձ արին նրան. նա պատմեց նրանց այն ամէնը,
28 ինչ պատուիրել էր նրան թագաւորը, ու նրան հանգիստ թողին, որովհետեւ ոչինչ յայտնի չարձաւ: Ու Երեմիան
նստեց բանարի գալթում մինչեւ այն ժամանակ, երբ Երուսաղէմը գրաւուեց:

39 Իսկ Երուսաղէմը գրաւուելու ժամանակ, Յուդայի երկրի Սեղեկիա արքայի իններորդ փարում, փասներորդ ամ-
սին, բաբելացիների Նաբուքոդոնոսոր արքան ինքը իր ամբողջ զօրքով եկաւ հասաւ Երուսաղէմ եւ պաշարեց այն:
2, 3 Սեղեկիայի փասնէկերորդ փարում, չորրորդ ամսին, ամսի իններորդ օրը, քաղաքը ճեղք փութեց, եւ բաբելացիներ-
ի արքայի բոլոր զօրավարները՝ Ներգէլը, Սարասարը, Սարմագաղը, Նաբուսարսեթիմը, Ռափիսարիսը եւ Ներգէլը,
4 Սարասարը, Ռաբմագը ու բաբելացիների արքայի այլ իշխաններ, մտնաւ եւ բազմեցին միջին դռան առաջ: Իսկ
երբ Յուդայի երկրի Սեղեկիա արքան եւ բոլոր կտուղ մարդիկ փետան նրանց, գիշերով փախան եւ արքունի այ-
գու ճանապարհով, պարիսպների միջեւ գտնուող դարպասով ելան քաղաքից, դուրս եկան Արաբիայի ճանապարհը:
5 Նրանց հետապնդեցին քաղղէացիների զօրքերը եւ Երիքովի Արաբոթում հասան Սեղեկիային, բռնեցին նրան ու բե-
րին Եմաթի երկիրը՝ Դեբլաթա, բաբելացիների Նաբուքոդոնոսոր արքայի առաջ, որը նրա հետ դարաստան փետաւ:
6 Բաբելացիների արքան Դեբլաթայում Սեղեկիայի առաջ սպանեց նրա որդիներին: Բաբելացիների արքան նաեւ
7 կտորեց Յուդայի երկրի ողջ ազգաբանուն, իսկ Սեղեկիայի աչքերը կտրացրեց, կապեց նրան պղնձէ շղթաներով,
8 որպէսզի նրան փանեն Բաբելոն: Քաղղէացիները հրով այրեցին թագաւորի փունն ու ժողովրդի փները, քանդեցին
9 Երուսաղէմի պարիսպները: Ժողովրդի մնացած մասին, քաղաքում մնացածներին եւ իրենց կողմն անցածներին,
10 ինչպէս եւ ժողովրդի թափափուկներին Նաբուգարդան դահճապետը քշեց Բաբելոն: Աղքատ ու ընչազուրկ ժո-
ղովրդին Նաբուգարդան դահճապետը թողեց դարձեալ Յուդայի երկրում եւ նոյն օրն իսկ նրանց փութեց այգիներ ու
11 ջրարբի հողեր: Իսկ Երեմիային բաբելացիների Նաբուքոդոնոսոր արքան յանձնելով Նաբուգարդան դահճապետի
12 ձեռքը՝ պատուիրեց նրան ու ասաց. «Վերցրո՛ւ դրան, աչքդ պահիր դրա վրայ. ոչ մի վար բան չանես դրան, այլ
13 ինչ որ քեզ ասի՝ կ'անես դրա համար»: Ապա Նաբուգարդան դահճապետին ու Նաբուսազարան ներքինայեփին,
Ներգէլին, Սարասարին, Ռոբոգամին ու բաբելացիների արքայի բոլոր մեծամեծներին ուղարկեցին Երեմիայի մօտ,
14 նրան հանեցին բանարից եւ յանձնեցին Սափանի որդի Աբիկամի որդի Գողողիային. նրան փարան մի փուն, եւ նա
15 ապրում էր ժողովրդի մէջ: Մինչ Երեմիան բանարի գալթում նեղութեան մէջ էր, Տէրը խօսեց նրա հետ եւ ասաց.
16 «Գնա յայտնիր Աբդիսելէք Եթովպացուն, թէ այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը՝ Իսրայէլի Աստուածը. «Ահա ես
այդ քաղաքի մասին ասած իմ խօսքը պիտի գործադրեն չարիքի եւ ոչ թէ բարիքի համար. դա պիտի կատարուի
17 այն օրը, քո աչքի առաջ: Իսկ քեզ այդ օրը պիտի փրկեն, - ասում է Տէրը: - Քեզ ոչ թէ պիտի փամ այն մարդկանց
18 ձեռքը, որոնցից դու երկնջում ես, այլ անապայման պիտի ազատեմ քեզ. դու սրով չպիտի ընկնես, եւ քո անձը քեզ
համար պիտի լինի վերստին գտնուած, քանզի դու յոյսդ ինձ վրայ դիր»: - ասում է Տէրը:

40 Սա է այն խօսքը, որ Տէրն ուղղեց Երեմիային այն բանից յետոյ, երբ Նաբուգարդան դահճապետը նրան ազատ
արձակեց Ռամայում: Նրան, ձեռքերը շղթայակապ, վերցրին Երուսաղէմի եւ Յուդայի երկրի բոլոր գերիների միջից,
2 որոնց քշում էին Բաբելոն: Առաւ նրան դահճապետն ու ասաց. «Քո Տէր Աստուածն հէնց այս փելի համար
3 բարբառեց այդ չարութիւնների մասին: Տէրն սպառնաց եւ կատարեց այնպէս, ինչպէս խօսել էր, քանզի մեղանչեցիր
4 Տիրոջ հանդէպ եւ ականջ չդրիք նրա ձայնին, որի համար էլ այդ բանը պատահեց ձեզ հետ: Եւ ահա այժմ արձակեցի
քեզ այն կապանքներից, որոնք քո ձեռքերին էին. եթէ քեզ համար հաճելի ես գտնում ինձ հետ գալ Բաբելոն՝ արի՛,
աչք կը պահեն քեզ վրայ, իսկ եթէ քո աչքին վար է թում ինձ հետ գալ Բաբելոն՝ մնա՛ւ այստեղ: Ահա այս ամբողջ
5 երկիրը բարիքներով քո առաջ է. ուր որ հաճելի է քեզ՝ այնպէտ էլ գնա՛: Քանի դեռ ես այստեղ եմ, գնա՛ ում
մօտ որ կամենում ես: Վերադարձիր Սափանի որդի Աբիկամի որդի Գողողիայի մօտ, որին բաբելացիների արքան
Նրեսափանի՝ քո երկրի վրայ իշխան կարգեց. նրա հետ կը բնակուես ժողովրդի մէջ: Իսկ եթէ չես ուզում, քո աչքին
6 ուր որ դուր է գալիս գնա՛՛ գնա՛»: Ապա դահճապետը նրան պաշար ու պարգեւներ փութեց եւ արձակեց: Երեմիան

գնաց Մասեփա, Աքիկամի որդի Գողոթիայի մօտ, եւ բնակուեց այնպէղ երկրում մնացած ժողովրդի մէջ: Բոլոր 7
 զօրքերի հրամանաւարները, որոնք գտնուում էին դաշտում, իրենք ու իրենց զօրքերը լսեցին, որ բաբելացիների արքան երկրին վերակացու է կարգել Աքիկամի որդի Գողոթիային՝ նրան յանձնելով փղամարդկանց ու կանանց 8
 եւ մեծաթիւ ժողովրդի, ինչպէս եւ երկրի բնակչութեան աղքատ մասին, որոնց չէր գաղթեցրել Բաբելոն: Իրենց հետք եղած մարդկանցով Գողոթիայի մօտ Մասեփա եկան Նաթանի որդի Իսմայէլը, Կարէի որդիներ Յովնանն ու Յովնաթանը, Թանաթեմի որդի Սարեան, Նեբուփապի որդի Օփերի որդիներն ու Մաքաթիի որդի Յեզոնիան: Մափանի որդի Աքիկամի որդի Գողոթիան նրանց ու նրանց հետք եղած մարդկանց երդում փուեց ու ասաց. «Մի՛ 9
 վախեցէք քաղղեացի պաշտօնեաներից, ապրեցէք այս երկրում, հարկաբոն դարձէք բաբելացիների արքային, եւ ձեզ համար լաւ կը լինի: Ես էլ ահաւասիկ մնում եմ Մասեփայում, որպէսզի դէմ կանգնեմ այն քաղղեացիներին, որոնք 10
 կը յարձակուեն ձեզ վրայ: Իսկ դուք գինի ու միրգ մթերեցէք, ձեր ամանների մէջ իւղ կուպակեցէք եւ բնակուեցէք ձեր քաղաքներում, որոնք դուք քաջութեամբ պահեցիք»: Եւ բոլոր հրեաները, որոնք մովաբացիների երկրում էին եւ 11
 ամոնացիների մէջ, որոնք Եդոմում էին, ոմանք էլ՝ փարքեր երկրներում, լսեցին, որ բաբելացիների արքան ժողովրդի մի մասը թողել է Տրէասպանում եւ նրանց վրայ վերակացու է դրել Մափանի որդի Աքիկամի որդի Գողոթիային, « այդ բոլոր հրեաներն ամէն փեղից, ուր ցրուած էին, եկան Յուդայի երկիրը, Մասեփա, Գողոթիայի մօտ, եւ չափազանց 12
 շար գինի ու միրգ մթերեցին: Կարէի որդի Յովնանն ու զօրքերի բոլոր հրամանաւարները եւս, որոնք ուրիշ փեղ էին գտնուում, Մասեփայում ներկայացան Գողոթիային եւ ասացին նրան. «Գիպեն այն մասին, որ ամոնացիների 14
 Բայաեւիլիս թագաւորը Նաթանի որդի Իսմայէլին ուղարկել է քեզ մօտ, որպէսզի սպանի քեզ»: Բայց Աքիկամի որդի Գողոթիան չհաւատաց նրանց: Ապա Կարէի որդի Յովնանը Մասեփայում Գողոթիային գաղտնի ասաց. «Թո՛ղ փութ 15
 գնամ սպանեմ Նաթանի որդի Իսմայէլին, ու ոչ ոք թող չիմանայ. գուցէ մի օր նա սպանի քեզ, եւ հրեաները, որոնք հաւաքուած են քեզ մօտ, ցրուեն, ու Յուդայի երկրի մնացորդներն էլ կորչեն»: Իսկ Աքիկամի որդի Գողոթիան 16
 Կարէի որդի Յովնանին ասաց. «Մի՛ արա ինչպէս ասացիր, քանզի Իսմայէլի մասին դու սուր խօսեցիր»:

Պարահեց այնպէս, որ եօթներորդ ամսին թագաւորագարն Եղիսամայի որդի Նաթանի որդի Իսմայէլը թագաւորի պաշտօնեաների եւ փասը մարդու ուղեկցութեամբ եկաւ Մասեփա՝ Աքիկամի որդի Գողոթիայի մօտ, եւ նրանք միասին հաց կերան Մասեփայում: Ապա Նաթանի որդի Իսմայէլն իր հետք եղած փասը փղամարդկանցով վեր կացաւ, սրով հարուածեց Մափանի որդի Աքիկամի որդի Գողոթիային եւ սպանեց նրան, որին բաբելացիների արքան երկրի վրայ վերակացու էր դրել: Բոլոր հրեաներին եւս, որոնք Գողոթիայի հետք Մասեփայում էին, ինչպէս նաեւ այնպէղ գտնուած բոլոր քաղղեացիներին, որոնք պատերազմող մարդիկ էին, Իսմայէլը կոտորեց: Իսկ Գողոթիայի սպանութեան յաջորդ օրը, երբ դեռ ոչ ոք այդ մասին չգիպեր, Սիւքեմից, Մաղեմից եւ Շամրիինից մարդիկ եկան, ուխտուն փղամարդ, մօրուքները սափրած, զգեստները պարառուած, կոծ անելով, ձեռքներին ընծաներ եւ կնդրուով, որպէսզի փանեն Տիրոջ Տունը: Մասեփայում նրանց ընդառաջ ելաւ Նաթանի որդի Իսմայէլը. նա գնում էր ու լաց լինում: Իսկ երբ մօտեցաւ նրանց, ասաց. «Մտէ՛ք Աքիկամի որդի Գողոթիայի մօտ»: Նէնց որ քաղաքամէջ հասան, Նաթանի որդի Իսմայէլն իր հետք եղած մարդկանցով քաղաքի մէջ կոտորեց նրանց եւ լցրեց ջրհորը: Այնպէղ փասը մարդ կար, որոնք ասացին Իսմայէլին. «Մեզ մի՛ սպանիր, որովհետեւ մենք դաշտում զանձեր ունենք՝ ցորեն ու գարի, մեղր ու իւղ»: Նա զիջեց, ընկերների միջից միայն նրանց չսպանեց: Իսկ ջրհորը, որի մէջ Իսմայէլը լցրել էր այն բոլոր մարդկանց դիակները, որոնց կոտորել էր Գողոթիայի պարճառով, մի մեծ ջրհոր էր, որը Իսրայէլի Բաասա արքայի վախից շինել էր Ասա արքան. Նաթանի որդի Իսմայէլն այն լցրեց սպանուածներով: Իսմայէլը գերևարեց Մասեփայում մնացած ամբողջ ժողովրդին եւ թագաւորի դուստրերին՝ Մասեփայում եղած ժողովրդի թափափուկների հետք միասին, որոնց Նաբուգարդան դահճապետը յանձնել էր Աքիկամի որդի Գողոթիային: Նաթանի որդի Իսմայէլը առաւօտ կանուխ ելաւ գնաց միւս կողմը՝ ամոնացիների մօտ: Երբ Կարէի որդի Յովնանը եւ զօրքերի բոլոր հրամանաւարները, որոնք նրա հետք էին, լսեցին այն բոլոր չարիքների մասին, որ գործել էր Նաթանի որդի Իսմայէլը, հաւաքեցին իրենց բոլոր զինուորներին՝ եւ շարժուեցին, որպէսզի գնան պատերազմ մղեն Նաթանի որդի Իսմայէլի դէմ: Նրան հանդիպեցին Գաբաւոնում, յորդ ջրերի մօտ: Իսկ երբ Իսմայէլի հետք եղած ամբողջ ժողովուրդը նկատեց Կարէի որդի Յովնանին եւ բոլոր զօրապետներին, որ նրա հետք էին, ուրախացաւ: Ամբողջ ժողովուրդը, որին Իսմայէլը գերել էր Մասեփայում, անցաւ նրանց կողմը, եկաւ Կարէի որդի Յովնանի մօտ: Բայց Նաթանի որդի Իսմայէլը ոչ փղամարդու հետք փրկուեց Յովնանի ձեռքից եւ ընկաւ ամոնացիների մօտ: Ապա Կարէի որդի Յովնանն ու բոլոր զօրապետները, որ նրա հետք էին, Մասեփայից վերցրին ժողովրդի այն մասը, որ մնացել էր, ազատեցին նրանց Նաթանի որդի Իսմայէլի ձեռքից այն բանից յետոյ, երբ սա սպանեց Աքիկամի որդի Գողոթիային, գաբաւոնացիների երկրից առան հզօր ու պատերազմող մարդկանց, կանանց, փղամարդկանց ու ներքինիներին, գնացին ու կանգ առան Բերութքամում երկրում, Բեթղահեմի դիմաց, որպէսզի քաղղեացիների երկիրից անցնեն գնան Եգիպտացիների երկիրը: Նրանք վախեանում էին նրանցից, քանի որ Իսմայէլն սպանել էր Աքիկամի որդի Գողոթիային, որին բաբելացիների արքան երկրի վրայ կառավարիչ էր կարգել:

Բոլոր զօրապետները, Կարէի որդի Յովնանը, Օւէի որդի Յեզոնիան եւ ամբողջ ժողովուրդը, փոքրից մինչեւ մեծերը, մօտեցան ու ասացին Երեմիա մարգարէին. «Թող մեր աղերսն ընդունելի լինի քո առաջ. մեզ համար, այս մնացորդացիս համար, առօթի՛ր քո Տէր Աստուծոն: Շափերից այս քչերս ենք մնացել, ինչպէս դու փեսնում ես մեզ քո աչքերով: Թող քո Տէր Աստուծանը մեզ ցոյց փայ ճանապարհը, որով ընթանանք, կամ այն բանը, որ կարարենք»: Իսկ Երեմիա մարգարէն նրանց ասաց. «Լսեցի. ձեր խնդրանքի համար այժմ ես աղօթքի կը կանգնեմ մեր Տէր Աստուծո առաջ, եւ Տէրն ինչ պատասխան որ փայ՝ կը յայտնեմ ձեզ, ոչ մի բան ձեզնից չեմ պահի»: Իսկ նրանք Երեմիային ասացին. «Թող Տէրը մեզ համար արդար ու ճշմարիտ վկայ լինի, եթէ ամէն բան չանենք ըստ այն խօսքի, որ Տէրը կ'ուղարկի քեզ այն բանի վրայ: Մենք այնպէս կ'անենք: Մենք կ'անանք մեր Տէր Աստուծո ձայնին, որի մօտ ենք ուղարկուում քեզ, այն բարի լինի թէ՛ չար, որպէսզի մեզ համար լաւ լինի: Մենք կ'անանք մեր Տէր Աստուծո ձայնին»: Երբ անցել էր փասը օր, Աստուծո խօսեց Երեմիայի հետք, որը կանչեց Կարէի որդի Յովնանին, բոլոր զօրապետներին, որոնք նրա հետք էին, եւ ամբողջ ժողովրդին, փոքրից մինչեւ մեծերը, ու ասաց նրանք. «Այսպէս է ասում Տէր Աստուծան Իսրայէլի, որի մօտ ուղարկեցիք ինձ, որպէսզի գուրջ աղերսեմ նրա առաջ. «Եթէ մնաք այս

7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
41
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15, 16
42
2
3
4
5
6
7, 8
9
10

երկրում, ձեզ կը շննացնեն եւ ոչ թէ կը քանդեն, ձեզ կը փնկեն եւ ոչ թէ արմաբախիլ կ'անեն, որովհետեւ մեղմացել
 11 եմ այն չարութիւնից, որ ասացի, թէ ձեր նկարմամբ պիտի անեն: Մի՛ վախեցէք բաբելացիների արքայից, որից
 զարհուրած էիք, չվախենաք նրանից, - ասում է Տէրը, - քանզի ես ձեզ հետ եմ, որպէսզի փրկեմ ձեզ եւ ազատեմ
 12 նրանց ձեռքից: Կը գթան ձեզ, կ'ողորմեն ձեզ ու կը վերադարձնեն ձեզ ձեր երկիրը: Իսկ եթէ ասէք՝ «Չենք բնակուի
 13 այս երկրում եւ չենք անսայ մեր Տէր Աստուծոյ ձայնին, այլ կը գնանք Եգիպտացիների երկիրը, որպէզ պատերազմ
 14 չենք փեսնի, շեփորի ձայն չենք լսի, հացից քաղցած չենք մնայ, եւ այնպէզ կ'ապրենք», « ապա այդ մասին լսեցէք
 15 Տիրոջ պատգամները, ո՛վ Նրեաստանի մնացորդներ»: Այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը՝ Իսրայէլի Աստուածը.
 16 «Եթէ դուք երեսներդ շուռ փաք ու մտնէք Եգիպտոս, որպէսզի այնպէզ բնակուէք, ապա այն սուրը, որից դուք
 17 վախենում էք, այնպէզ, Եգիպտացիների երկրում, պիտի գրնի ձեզ, եւ այն սուրը, որից փազնապում էք, այնպէզ,
 18 Եգիպտացիների երկրում, պիտի հասնի ձեզ, եւ այնպէզ պիտի մեռնէք: Բոլոր մարդիկ, որոնք կը դիմեն ու կ'անցնեն
 19 Եգիպտացիների երկիրը, որպէսզի բնակուեն այնպէզ, սրով, սովով ու ժանտախարով պիտի մեռնեն, նրանցից ոչ ոք
 20 չպիտի կարողանայ փրկուել այն չարիքներից, որ բերելու եմ նրանց գլխին»: Այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը՝
 21 Իսրայէլի Աստուածը. «Ինչպէս որ իմ զայրոյթն ու բարկութիւնը թափուեց Երուսաղէմի բնակիչների վրայ, նոյնպէս էլ
 22 իմ զայրոյթը պիտի թափուի ձեզ վրայ, երբ դուք մտնէք Եգիպտոս: Պիտի լինէք անապատում, վարարանդի, նզովուած
 23 թէ՛ «Չմտնէք Եգիպտոս»: Բայց այժմ լս՛ իմացէք, այսօր ձեր առաջ վկայում եմ, որ մեղք գործեցիք ձեր հոգու դէմ,
 24 քանի որ ինձ ուղարկեցիք ձեր Տէր Աստուծոյ մօտ՝ ասելով. «Մեզ համար աղօթի՛ր մեր Տէր Աստուծոյ, եւ այն ամէնը,
 25 ինչ որ մեր Տէր Աստուածը խօսի քեզ հետ՝ նոյն ձեռով յայտնի՛ր մեզ, ու մենք կը կատարենք»: Եւ ես յայտնեցի ձեզ
 26 այսօր, բայց դուք ձեր Տէր Աստուծոյ ձայնին չանսացիք, որի համար նա ինձ ձեզ մօտ էր ուղարկել: Արդ, իմացէք,
 27 որ սրով, սովով ու ժանտախարով պիտի մեռնէք նոյն այն փեղում, ուր դուք կամենում էք գնալ ու բնակուել»:

43 Երբ Երեմիան վերջացրեց ամբողջ ժողովրդին յայտնել նրա Տէր Աստուծոյ բոլոր խօսքերը, որոնք նրան էր յղել
 2 Տէր Աստուած, այն ժամանակ Օւէի որդի Յեզունիան, Կարէի որդի Յովնանը եւ բոլոր ամբարտաւան մարդիկ Ե-
 3 ռեմիային ասացին. «Դու սուր ես խօսում. մեր Տէր Աստուած քեզ չի ուղարկել մեզ մօտ ասելու, թէ՛ «Մի՛ մտնէք
 4 Եգիպտոս՝ այնպէզ բնակուելու համար», այլ քեզ մեր դէմ է գրգռում Ներիայի որդի Բարուքը, որպէսզի մեզ մտնեն
 5 ու ամբողջ ժողովուրդը չանսացին Տիրոջ ձայնին՝ բնակուելու Յուդայի երկրում: Կարէի որդի Յովնանը եւ բոլոր
 6 գորապետներն առան Յուդայի երկրի բոլոր մնացորդներին, որոնք Յուդայի երկրում ապրելու համար վերադար-
 7 ձել էին այն բոլոր ազգերի մօտից, ուր ցրուած էին նրանք, փղամարդկանց, կանանց ու մանուկներին, թագաւորի
 8 դուստրերին եւ այն անձանց, որոնց Նաբուգոդոնոսը դահնապետը թողել էր Սափանի որդի Աքիկամի որդի Գո-
 9 դոնիայի մօտ, ինչպէս եւ Երեմիա մարգարէին ու Ներիայի որդի Բարուքին, եւ գնացին Եգիպտացիների երկիրը,
 10 որովհետեւ չանսացին Տիրոջ ձայնին, եւ հասան Տափնաս: Տափնասում Տէրն իր խօսքն ուղղեց Երեմիային եւ
 11 ասաց. «Դու մեծ» մեծ քարէր վերցրու, թաղի՛ր Տափնասում, աղիւսափան թաքստոցի մէջ, Փարաօնի ապարանքի
 12 մուտքի մօտ՝ ի փես Յուդայի երկրի մարդկանց, եւ ասա՛ նրանց. այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը՝ Իսրայէլի
 13 Աստուածը. «Ես ուղարկեմ ու կը բերեմ բաբելացիների Նաբուքոդոնոսոր արքային՝ իմ ծառային, որն
 14 իր գահը պիտի կանգնեցնի այդ քարերի վրայ, որոնք դու թաքցրիր: Դրանց վրայ կանգնած՝ նա պիտի կապի իր
 15 զէնքերը, պիտի գայ ու հարուած հասցնի Եգիպտացիների երկրին, ում մահ է վիճակուած՝ պիտի դափնապարտի
 16 մահուան, ում գերութիւն՝ գերութեան, ում սուր՝ սրի: Նրանց աստուածների փան մէջ կրակ պիտի գցի, պիտի այրի
 17 նրանց ու գերի փանի: Պիտի քրքրի Եգիպտացիների երկիրը, ինչպէս հովիւն է քրքրում իր հագուստները, եւ այդ-
 18 փեղից հանգիստ պիտի դուրս գայ: Պիտի խորտակի Եգիպտացիների երկրում գրնուող Արեզ քաղաքի սիւները եւ
 19 նրանց աստուածների մեհեաններն այրի հրով»:

44 Տէրը Երեմիայի միջոցով խօսեց բոլոր հրեաների մասին, որոնք բնակուած էին Եգիպտացիների երկրում, գրնուած
 2 էին Մագդոդում, Տափնասում, Մեմփիսում եւ Պաթուրէս երկրում, ու ասաց. այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէ-
 3 րը՝ Իսրայէլի Աստուածը. «Դուք ինքներդ գիտէք այն բոլոր չարիքները, որ բերեցի Երուսաղէմի վրայ եւ ամբողջ
 4 Նրեաստանի քաղաքների վրայ: Ահա դրանք այսօր ամայի են բնակիչներից այն չարութիւնների պատճառով, որ
 5 նրանք կատարեցին ինձ դառնացնելու համար, քանզի գնացին խունկ ծխելու եւ պաշարելու օտար աստուածներին,
 6 որոնց դուք եւ ձեր հայրերը չէիք ճանաչում: Ու ես միշտ էլ կանխաւ ձեզ մօտ ուղարկեցի իմ բոլոր ծառաներին՝
 7 մարգարէներին եւ ասացի, թէ՛ «Մի՛ անէք այդ պիղծ բաները, որ ես ասում եմ»: Բայց նրանք չստացին ինձ եւ չհնա-
 8 զանդուեցին, որ դարձի գան իրենց չարութիւններից, խունկ չծխեն օտար աստուածներին: Եւ իմ բարկութիւնն ու
 9 զայրոյթը թափուեց ու բորբոքուեց Յուդայի երկրի քաղաքներում եւ Երուսաղէմի հրապարակներում, որոնք ատեր ու
 10 անապար դարձան, ինչպէս այսօր են»: Արդ, այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը՝ Իսրայէլի Աստուած. «Ինչո՞ւ ձեր
 11 հոգիների առաջ մեծամեծ մեղքեր էք գործում, որ Յուդայի երկրի միջից ջնջէք ձեր փղամարդուն, կնոջն ու ծծկեր
 12 մանկանը, որ ձեզնից որեւէ մէկը չմնայ, ձեր ձեռքի գործերով ինձ դառնութիւն պատճառէք եւ Եգիպտացիների
 13 երկրում, ուր դուք գնացել էք բնակուելու, խնկարկէք օտար աստուածներին, որ բնաջնջուէք եւ անէժքի ու նախա-
 14 փինքի առարկայ դառնաք աշխարհի բոլոր ազգերի մէջ, որովհետեւ դուք մոռացութեան չբերեցիք ձեր հայրերի
 15 չար գործերը, Յուդայի երկրի թագաւորների չարութիւնները, նրանց կանանց չարութիւնները, ձեր չարութիւնները եւ
 16 ձեր կանանց չարութիւնները, որ նրանք կատարեցին Յուդայի երկրում եւ Երուսաղէմի հրապարակներում: Մինչեւ
 17 այսօր նրանք յետ չկանգնեցին, չվախեցան եւ ոչ էլ հաւաքարիմ մնացին իմ օրէնքին ու պատուիրաններին, որ դրեցի
 18 ձեր աչքի առաջ եւ ձեր հայրերի աչքի առաջ»: Դրա համար էլ այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը՝ Իսրայէլի
 19 Աստուածը. «Ահա ես իմ երեսը դարձնում եմ դէպի ձեզ՝ չարութեան համար, ոչնչացնելու համար ամբողջ Յուդայի
 20 երկիրը: Պիտի առնեն Յուդայի երկրի մնացորդներին, որոնք դիմեցին ու եկան Եգիպտացիների երկիրը՝ այսպէզ
 21 բնակուելու համար, Եգիպտոսում եղած բոլոր մնացորդներին պիտի կորստեան մտնեն. պիտի սրի քաշուեն եւ
 22 սովից բնաջնջուեն, փոքրից մինչեւ մեծերը սրից պիտի ընկնեն ու սովից մեռնեն, պիտի մարմնուեն նզովքի ու կորս-
 23 փեսան, անէժքի ու նախափինքի: Եւ նրանց, որ Եգիպտոսում են բնակուած, պիտի պատժեն սրով, սովով ու մահով,

ինչպես պարժեցի Երուսաղեմին. եւ Յուդայի երկրի մնացորդներից, որոնք բնակում են Եգիպտացիների երկրում, ոչ որ չպիտի փրկուի, որ վերադառնայ Յուդայի երկիրը, ուր նրանք վերադառնալու եւ այնպեղ բնակուելու յոյսն էին փայփայում իրենց հոգում: Չպիտի վերադառնան, բացի միայն փրկուածներից»: Այն ժամանակ այն բոլոր փղամարդիկ, որոնք գիպելին, որ իրենց կանայք խունկ են ծխում օտար ասպումներին, նաեւ այնպեղ եղած բոլոր կանանց մեծ բազմութիւնն ու ամբողջ ժողովուրդը, որ բնակում էր Եգիպտացիների երկրում, Պաթորէտում, պա- 14
 րասխան քուին Երեմիային եւ ասացին. «Մենք չենք լսի թո այդ խօսքը, որ Տիրոջ անունից ասացիր մեզ, բայց անպայման կը կարարենք ամէն բան, ինչ էլաւ մեր բերանից. խունկ կը ծխենք երկնքի թագուիւն, նրան նուէրներ կ'ընծայենք, ինչպէս արել ենք մենք ու մեր հայրերը, մեր թագաւորներն ու մեր իշխանները Յուդայի երկրի քաղաք- 16, 17
 ներում ու Երուսաղեմի հրապարակներում, երբ առաք էինք հացով, վայելքի մէջ էինք ու չարիք չէինք փեսնում: Իսկ երբ դադարեցինք երկնքի թագուիւն խունկ ծխելուց եւ նրան նուէրներ ընծայելուց, ամէն ինչի կարօտ մնացինք եւ սրով ու սովով կոտորուեցինք: Երբ մենք, - աւելացրին կանայք, - երկնքի թագուիւն խունկ էինք ծխում եւ նրան նուէրներ ընծայում, ինչ է, առանց մեր անուսինների իմացութեա՞ն էինք թխուածք ու կարկանդակներ պարբասարում կամ նուէրներ ընծայում նրան»: Ժողովրդի բոլոր գորաւոր մարդկանց ու նրանց կանանց եւ ամբողջ ժողովրդին, որոնք իրեն այդպիսի պարասխան խօսք ասացին, Երեմիան պարասխանեց ու ասաց. «Արդեօք Տէրը չիշէնց, նրա միպքը չընկամ այդ խունկը, որ դուք ու ձեր հայրերը, ձեր թագաւորները, ձեր իշխաններն ու երկրի ժողովուրդը ծխում էիք Յուդայի երկրի քաղաքներում ու Երուսաղեմի հրապարակներում: Ձեր չար արարքների եւ ձեր արած գարշելի գործերի պարճառով Տէրը չկարողացաւ համբերել, եւ ձեր երկիրը, բնակիչներից գրկուած, դարձաւ անբարկ ու անապար եւ նգովքի առարկայ, ինչպէս այսօր է: Այն բանի համար, որ դուք դրանց խնկարկում էք եւ դրանով իսկ մեղանջում Տիրոջ հանդէպ, չէք լսում Տիրոջ ձայնը եւ չէք ընթանում ըստ նրա օրէնքների, ըստ նրա ցուցումների եւ հրամանների, դրա համար էլ ձեզ վիճակուեցին այդ չարիքները, ինչպիսիք այսօր էլ կան»: Եւ Երեմիան ամբողջ ժողովրդին ու բոլոր կանանց ասաց. «Լսեցէք Տիրոջ պարգամները, Յուդայի երկրի բոլոր մարդիկ, որ գտնուում էք Եգիպտացիների երկրում. այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը Իսրայէլի Աստուածը. «Դուք եւ ձեր կանայք ինչ որ ասացիք ձեր բերաններով, այն էլ արեցիք ձեր ձեռքերով. ասում էք թէ՛ «Մեր դաւանածը պիտի դաւանենք, խունկ պիտի ծխենք երկնքի թագուիւն եւ նուէրներ ընծայենք»: Եւ դուք հասարար մնացիք ձեր դաւանութեանը եւ ճշարտէն կարարեցիք ձեր ուխտը: Դրա համար էլ լսեցէք Տիրոջ պարգամը, Յուդայի երկրի բոլոր մարդիկ, որ բնակում էք Եգիպտացիների երկրում. «Ահա եւ երդուեցի իմ մեծ հոգով, - ասում է Տէր Աստուած, - որ եթէ իմ անունը նորից ինչի Յուդայի երկրի որեւէ մարդու բերանից, եթէ ասեն, թէ՛ «Տէրը կենդանի է Եգիպտացիների այս ամբողջ երկրում», ապա եւ կը ծառանամ դրանց դէ՛մ դրանց չարչարելու եւ ոչ թէ բարութիւն անելու համար: Եւ Յուդայի երկրի բոլոր մարդիկ, որ ապրում են Եգիպտացիների երկրում, պիտի կոտորուեն սրով ու սովով, մինչեւ որ նուազեն: Իսկ սրից ազարուածները՝ սակաւաթիւ մարդիկ, Եգիպտացիների երկրից պիտի վերադառնան Յուդայի երկիրը: Եւ Յուդայի երկրի բոլոր մնացորդները, որ բնակում են Եգիպտացիների երկրում, պիտի իմանան, թէ ում խօսքն է հասարարուելու՝ ինը, թէ՛ իրենցը: Եւ սա թող ձեզ նշան լինի, - ասում է Տէրը, - որ այսպեղ եւ ձեզ պարժելու պիտի գամ, որպէսզի գիպենաք, որ իմ խօսքերը ձեր նկարմամբ ի չարը պիտի կարարուեն»: Այսպէս է ասում Տէրը. «Ահա եւ Եգիպտացիների արքայ Վափառ փարաւոնին կը յանձնեմ իր թշնամիների ձեռքը, իր հոգին պահանջողների ձեռքը, ինչպէս որ Սեղեկիա արքային փուեցի իր թշնամու եւ իր հոգին պահանջողի՝ բաբելացիների Նաբուքոդոնոսոր արքայի ձեռքը»:

Ահա այն խօսքը, որ Յուդայի երկրի արքայ Յոսիայի որդի Յովակիմի չորրորդ փարում Երեմիա մարգարէն յայտնեց Ներիայի որդի Բարուքին, որն այն ժամանակ սոյն մարեանում Երեմիայի բերանից գրի առաւ այս բաները: Այսպէս է ասում թո մասին Տէր Աստուածն Իսրայէլի. «Ո՛վ Բարուք, դու, որ ասացիր, թէ՛ «Վայ ինձ, վայ ինձ, քանզի Տէրն իմ ցաւերի վրայ փառապանք աւելացրեց, եւ հեծեծանքով քուն մըրայ եւ հանգարութիւն չգրայ», այսպէս կ'ասես նրան, թէ այսպէս է ասում Տէրը. «Ահա ինչ որ եւ շինեցի, ինքս քանդում եմ, եւ ինչ որ եւ փնկեցի, ինքս եմ արմարախիլ անում՝ այս ամբողջ երկիրը: Իսկ դու քեզ համար մեծ-մեծ բաներ եւ խնդրում. մի՛ խնդիր, որովհետեւ, - ասում է Տէրը, - ահա իւրաքանչիւր մարմնի եւ չարիք եմ բերելու, իսկ թո անձը ամենուրեք, ուր էլ որ գնալու լինես, քեզ եմ պարգեւելու իբրեւ փրկութիւն»:

Եգիպտոսի մասին Ահա Երեմիա մարգարէին ուղղուած Տիրոջ խօսքը եգիպտական բոլոր ազգարոհների եւ եգիպտացիների արքայ Նեքաւով փարաւոնի գորբաբանակի մասին, որը գտնուում էր Եփրատ գետի մօտ, Քարքա-միսում, եւ որին Հրէասարանի Յոսիա արքայի որդի Յովակիմի չորրորդ փարում ջախջախեց բաբելացիների Նաբուքոդոնոսոր արքան: «Ձէնք ու վահան վերցրէք, մըրէք մարտի մէջ, պարբասարեցէք երիվարները, ձի՛ հեծէք, ո՛վ սպառազինուածներ, դրէք սաղաւարտները, առաջ ուղղեցէք գեղարդները, հագէք ձեր գրահները: Բայց այդ ի՞նչ է կարարում. դրանք, ահաւասիկ, զարհուրածներն են, որ դէպի յեւ են շարժում, որովհետեւ նրանց գորաւոր մարդիկ ջախջախուեցին, եւ իրենք փախուստի են դիմել, իսկ դրանցից նրանք, որ շրջապարման մէջ ընկան, չպիտի վերադառնան, - ասում է Տէրը: - Ո՛չ արագաշարժը պիտի փախչի, ո՛չ էլ հզօրը փրկուի. հիւսիսի կողմերում, Եփրատ գետի մօտ, նրանք ուժասպառ եղան ու կործանուեցին: Ո՛վ է սա, որ բարձրացել է գետի պէս, եւ ջրեր կուրակած գետերի պէս յորճանք է փախի: Եգիպտոսի ջրերը գետի պէս յորդել են, գետի պէս ալեկոծուած են նրա ջրերը: Դա Եգիպտոսն է, որ ասում է. «Ես կ'ելնեմ ու կը ծածկեմ երկիրը, կը կործանեմ քաղաքներն ու նրանց բնակիչներին: Երիվարներ հեծէք, կառքեր լծեցէք, ելէք, ո՛վ եթովպացի մարտիկներ եւ զինավառ լիբիացիներ, վեր կացէք, աղեղներդ լարեցէք, ո՛վ լիդացիներ»: Այս օրը, ահա, մեր Տէր Աստուծու վրէժխնդրութեան օրն է՝ իր թշնամիներից վրէժ առնելու համար: Սուրը պիտի ուրի եւ յազենայ, պիտի հարքի նրանց արիւնից, որովհետեւ Զօրութիւնների Տիրոջ գոհը հիւսիսի երկրից պիտի լինի, Եփրատ գետի ակիւն: Գնա՛ Գաղատա եւ դեղ ու բալասան առ եգիպտացիների կոյս դարեր համար. իգուր եւ շարացնում դեղորայքը. ոչ մի փնկից քեզ օգուտ չկայ: Ազգերը լսեցին թո գոյժը, եւ երկիրը լցուեց թո աղաղակով. պարբերազմողը պարբերազմողի հեպ բախուեց ու թուլացաւ, եւ երկուսն էլ միասին ընկան»: Ահա այն խօսքը, որ Տէրը յայտնեց Երեմիա մարգարէի միջոցով, երբ բաբելացիների Նաբուքոդոնոսոր արքան եկաւ հարուած հասցնելու Եգիպտացիների երկրին. Գուժեցէք Եգիպտոսում, ձայն արձակեցէք

Մագդողում, իմանց րուէք Մեմփիսին, ազդարարէք Տափնասին, թէ՛ «Արի պարտաւոր եղիր, որովհետեւ սուրը կերաւ քո ճիւղերը, քո ընփոխ ցուլը փախուսար րուեց, չմնաց, քանի որ Տէրը լքեց նրան»: Եւ բազմութիւնը տկարացաւ. ամէն մէկն իր ընկերոջ մօտ ընկաւ: Ապա ասացին. «Եկէ՛ք հեթանոսի սրից իւրաքանչիւրս դառնանք դէպի մեր ժողովուրդը, գնանք ամէն մէկս՝ իր երկիրը: Եգիպտացիների Փարաւոն արքայի անունը կոչեցէ՛ք Սաոն, Եբիր եւ Մովեդ «: «Կենդանի եմ ես, - ասում է Տէրը, - Զօրութիւնների թագաւոր է նրա անունը: Ինչպէս գահաւանդակն է լեռների մէջ, կամ ինչպէս Կարմելուսը՝ ծովում, նա պէտք է գայ: Գերութեան պարտաւորութիւնս րեւ, ո՛վ դուստր, բնակիչդ Եգիպտոսի, քանզի Մեմփիսն աներակ պիտի դառնայ, եւ վայ պիտի րան նրան՝ այնտեղ բնակիչներ չլինելու պարճառով: Եգիպտոսը զարդարուած ու գեղեցիկ երինջ է. նրա կործանումը հիւսիսից պիտի գայ: Նրա վարձկանները նրա մէջ նման են պարարտ եզների, ու նրանք էլ առհասարակ փախուստի պիտի դիմեն եւ չպիտի հանդարտուեն, որովհետեւ նրանց վրայ եկաւ կործանման օրը, եւ հասաւ վրէժխնդրութեան ժամանակը: Նրանց ձայնը լինելու է ինչպէս օձի շչիւնը, քանի որ նրանք աւագի միջով են գնալու: Տապարակիրները նրա վրայ են գալու որպէս անբառահարներ: Կարեցէ՛ք նրա ծառերը, - ասում է Տէր Աստուած, - քանզի նրանց հաշիւը ոչ ոք չի կարող անել. նրանք մորեխից աւելի են բազմացել, նրանց թիւ չկայ: Ամօթով մնաց Եգիպտոսի դուստրը, նա պիտի մաքուի նուի հիւսիսի զօրքերի ձեռքը»: Զօրութիւնների Տէրը Իսրայէլի Աստուածն ասում է. «Ահա ես վրէժխնդիր եմ լինելու նրա որդի Ամոնից, Փարաւոնից ու եգիպտացիներից, նրանց աստուածներից ու նրա թագաւորներից, Փարաւոնից ու նրան ապաւինողներից. նրանց մաքնելու եմ նրանց հոգիները պահանջողների ձեռքը, բարեխաղների Նաբուքոդոնոսոր արքայի ձեռքը ու նրա պաշտօնեաների ձեռքը, եւ այնուհետեւ նրանք կ'ապրեն ինչպէս առաջ, - ասում է Տէրը: Բայց դու մի՛ վախեցիր, ո՛վ իմ ծառայ Յակոբ, դու չպէտք է զարհուրես, ո՛վ Իսրայէլ, քանզի ես ահա փրկելու եմ քեզ հեռաստանից, իսկ քո սերունդը՝ նրանց գերութիւնից: Պիտի վերադառնայ Յակոբը, դադար պիտի առնի ու հանգիստ լինի, եւ չի լինելու որեւէ մէկը, որ լլկի նրան: Իսկ դու մի՛ վախեցիր, ո՛վ իմ ծառայ Յակոբ, - ասում է Տէրը, - որովհետեւ ես քեզ հեղ եմ. եթէ ես բնաջնջեմ այն բոլոր ազգերին, որոնց մէջ ցրեցի քեզ, քեզ, սակայն, չեմ բնաջնջելու: Քեզ արդարութեամբ պիտի խրատեն, թէ՛ ես լրիւ չպիտի արդարացնեմ»:

47. 2 Այլազգիների մասին Տիրոջ խօսքը այլազգիների մասին ուղղուած Երեմիա մարգարէին, երբ Փարաւոնը դեռ չէր 3 աներէլ Գազան: Այսպէս է ասում Տէրը. «Ահաասիկ ջրեր են բարձրանում հիւսիսից, որոնք յորդահոս հեղեղների վերածուելով՝ պիտի ողողեն երկիրն ամբողջութեամբ, քաղաքն իր բնակիչներով: Լաց ու կոծ պիտի անեն մարդիկ, եւ երկրի բոլոր բնակիչները աղաղակ պիտի բարձրացնեն՝ ասապարակող հեծելագօրի զէնքերի ու ուրբերի ձայնից, նրա կառքերի շաչիւնից եւ դրանց անիւների շառաչից: Նայրերը չպիտի համարձակուեն շրջուել դէպի իրենց որդիները, որովհետեւ նրանց ձեռքերը պիտի թուլանան՝ այն օրը, որը վրայ է հասնելու բոլոր այլազգիներին կորստեան մարմնելու համար: Կորստեան պիտի մաքնեն նաեւ Ծուրն ու Ծայդանը եւ նրանց միւս բոլոր օգնականներին»: 6 Տէրը ոչնչացնելու է կղզիներում եւ կղամիրքում մնացած այլազգիներին: Գազայում այնպիսի սուգ պիտի լինի, որ մարդիկ խուզեն իրենց գլուխները, Ասկաղոնը պիտի ոչնչանայ, ինչպէս եւ Ենակիմի մնացորդները: Ո՛վ դու Տիրոջ սուր, մինչեւ ե՛րբ պիտի կոտորես, մինչեւ ե՛րբ դադար պիտի չառնես, վերադարձիր քո պարտեանը, հանգիստ առ, յէր 8 կանգնիր: Ինչպէ՛ն դադար առնի նա. չէ՛ որ Տէրը հրամայեց նրան յարձակուել Ասկաղոնի եւ նրանց վրայ, ովքեր մնացել էին ծովեզերքին:

48. 2 Մովաբի մասին Այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը՝ Իսրայէլի Աստուածը. «Վայ Նաբաիին, որ կործանուեց, Կարիաթիմն ամօթահար եղաւ, գրաւուեց. ամօթահար եղաւ Մոսոգամբն ու պարտութեան մարմուեց: Մովաբն այլեւս Եսեբոնում պարծենալու բան չունի: Նրա մասին չարիք են որոճում, թէ՛ «Եկէ՛ք ազգի միջից նրան ոչնչացնենք, թող լռի ու պապանձուի»: Նուրն է շրջում քո յետեից: Օրոնայիմից լսում է գուժկանների բօթը. «Մովաբն աներուեց ու մեծ կոտորածի ենթարկուեց»: Գոյժ րուէք Զոգորին, քանզի Ալոթը ողբով լցուեց, եւ լացով են բարձրանում Օրոնայիմի ճանապարհով: Տագնապ ու կոտորածի բօթ լսեցի. փախէ՛ք ու փրկեցէ՛ք ձեր անձերը ու կը լինէք ինչպէս անապարի ցիւռ: Յոյսդ դրել էիր քո ամրոցների վրայ, բայց պիտի վրայ հասնեն նեղութիւնները, ու դու պիտի բռնուես: Քամուը գերի պիտի գնայ իր քուրմերի ու իր իշխանների հետ: Միանգամից կործանում պիտի հասնի բոլոր քաղաքներին, մի քաղաք իսկ չպիտի փրկուի, բնակիչը պիտի ոչնչանայ, դաշտեցիմ՝ բնաջնջուի»: Այսպէս է ասում Տէրը. «Մի ծաղիկ րուէք Մովաբին որպէս ջիւն, որը րոջորուելով պիտի րոջորուի, իսկ նրա բոլոր բաղաւթները անապարի պիտի վերածուեն բնակիչներ չլինելու պարճառով»: Թող անիծեալ լինի նա, ով Տիրոջ գործը ծուլութեամբ կը կատարի, թող անիծեալ լինի նաեւ նա, ով Տիրոջ սուրը արիւնից յեր կը պահի: «Իր մանկութիւնից ի վեր Մովաբը հանգիստ էր, իր փառքին էր ապաւինել, ամանից աման չէր թափուել եւ գերութեան չէր գնացել, դրա համար էլ նրա համն իր մէջ էր մնացել, եւ բոլոր չէր ջքացել: Ահա թէ ինչու օրեր պիտի գան, - ասում է Տէրը, - ու ես մարդիկ պիտի ուղարկեմ նրա մօտ, որոնք պիտի կռացնեն նրան, նրա անօթները պիտի մանրեն ու նրա ամանները փշրեն: Մովաբը պիտի ամաչի Քամոսից, ինչպէս Իսրայէլի րունն ամաչեց Բեթէլից՝ իր ապաւենից: 15, 16 Ինչո՞ւ էք ասում, թէ՛ «Ղօթ ենք, կռուի մէջ գօրեղ րդամարդ ենք»: Կորստեան մարմուեց Մովաբն իր քաղաքներով, եւ նրա ընփոխ-ընփոխ երիտասարդները գնացին մեռնելու, - ասում է արքան, որի անունը Զօրութիւնների Տէր է: Մովաբի օրհասը մօտ է, եւ ձախորդութիւնները մեծ արագութեամբ նրա վրայ են գալիս: Խոճացէ՛ք նրան ամէն կողմից. ամէնքդ, որ գիտէք նրա անունը, ասացէ՛ք. «Ինչո՞ւ խորպակուեց գեղեցիկ ցուպը՝ մեծարանքի գաւազանը»: Խոնարհուիր քո փառքից եւ նստիր խոնարհութեան մէջ, ո՛վ դու դուստր, որ բազմել ես Դեբոնում, քանզի Մովաբը կորստեան մարմուեց, վրայ հասաւ քո ամրոցները կործանողը: Դու, որ նստում ես Արովէրում, կանգնիր ճանապարհներին, նայիր եւ հարցրո՛ւ փախապականներին ու փրկուածներին, ասա՛՜ «Ի՛նչ րեղի ունեցաւ»: Ամօթահար եղաւ Մովաբը, որովհետեւ կործանուեց: Ըջա՛ւ եւ աղաղակիր, գոյժ րուր Ամոնին, թէ Մովաբը կործանուեց: 22, 23 Դաւապարանն է ապառնում Միտրի երկրին՝ Քիլոնին, Յասասիին, Մովաթին, Դեբոնին եւ Նաբաիին, Դեբլաթեմի րանն ու Կարիաթիմին, Գամողի րանը եւ Մաունի րանը, Կարիաթիին, Բոտրին եւ Մովաբի երկրի հեռաւոր ու մօտիկ բոլոր քաղաքներին: 24, 25 Զարդուեց Մովաբի եղջիւրը, եւ նրա յանդգնութիւնը խորպակուեց», - ասում է Տէրը: 26 Նարբեցրէ՛ք նրան, որովհետեւ նա յոխորպաց Տիրոջ դէմ. Մովաբը թող ծափ րայ, որպէսզի ինքն էլ խայրառակ լինի: Արդեօք Իսրայէլը քեզ համար ծաղի առարկայ չէ՞՜ գողութեան մէջ բռնուած, երբ մարմնջում էիր նրա դէմ.

նրա կողմից դու պիտի գերուես: Մովաբի բնակիչները թողեցին քաղաքները եւ բնակուեցին քարերի ծերպերում. 29
նմանուեցին քարերի ծերպերում եւ խռոչների ճեղքերում բոյն դրած աղանիներին: Լսեցի Մովաբի գոռոզութեան 30
մասին, քանզի նա խիստ գոռոզացաւ իր վետութեամբ, խրոխտութեամբ ու ամբարտաւանութեամբ, մեծամիտ դարձաւ
նա: «Ես էլ իմացայ նրա արած գործերը, - ասում է Տէրը: - Միթէ ըստ նրա կարողութեան չէի՞ն նրա բազուկները, 31
բայց նա այդպէս չգործեց: Ահա թէ ինչու ճիշ բարձրացրէք Մովաբի համար, ամէն կողմից ողբացէք Մովաբին, այն 32
մարդկանց, որոնք խզում, փեպում ու սրում են իրենց մազերը: Պիտի հառաչեմ Յազերի լացով, պիտի լաց լինենք 33
քեզ համար, ո՞վ դու Սաբեմի այգի: Քո ճիւղերը փարածուեցին դէպի ծով, հասան մինչեւ Յազեր, քո մրգերին եւ
քո այգեքաղին սպառնաց մահը: Կարմելոսից եւ մովաբացիների երկրից վերացան ուրախութիւնն ու ցնծութիւնը: 34
Գինի կար քո հնձաններում. այսուհետեւ առաւօտները խաղող չպիտի ճմլեն, եւ երեկոները հնձանահարների ձայն
չպիտի լսուի: Ետերոնի աղաղակը հասաւ մինչեւ Ելեւա եւ մինչեւ Յասսա. նրանց քաղաքները, Սեգորից մինչեւ 35
Օրոնայիմ, իրենց ձայնը բարձրացրին եւ գուժեցին մինչեւ Սալէս, որովհետեւ Եբերիմի ջուրն անգամ փաքանալով
ցամաքեց: Կորսպեան պիտի մարմնեմ Մովաբը, - ասում է Տէրը, - որ բազիններն էր բարձրանում եւ խնկարկում 36
օտար ասպրտներին: Դրա համար էլ սիրտն իմ սրնգի պէս կանչ է արձակում Մովաբի վրայ, սիրտն իմ, իբրեւ շե- 37
փորի ձայն, ուղղում է այն մարդկանց, որոնք ընկած են պարտերի փակ: Դրա համար էլ ինչ հարստութիւն որ ունէր,
մարդկանց ձեռքով պիտի կորչի: Բոլոր գլուխներն ամենուրեք պիտի սափրուեն, բոլոր մօրուքները կտրուեն, բոլոր 38
ձեռքերին կտրուածքներ պիտի լինեն, բոլոր մարմինները պիտի լինեն քրձագգեաց: Մովաբի բոլոր փանիքներին 39
ու նրա հրապարակներում ամբողջովին լաց ու կոծ է լինելու: Ես փշրեցի Մովաբը ինչպէս մի աման, որ ոչ մի բանի
պիտանի չէ», - ասում է Տէրը: Ինչպէս կործանուեց, ողբացէք, ինչպէս դարձրեց նա իր թիկունքը. ամաչեց, ծաղրելի 40
դարձաւ, եւ նրան քինախնդիր եղան իրեն շրջապատողները»: Այսպէս է ասում Տէրը. «Ահա արծուի նման թշնամին 41
առաջ պիտի սլանայ եւ իր թելերը փարածի Մովաբի վրայ: Պիտի գրաւուի Կարիատթը, պիտի նուաճուեն նրա 42
ամրոցները, եւ այն օրը Մովաբի գօրատը մարդկանց սիրտը պիտի դառնայ երկունքի մէջ գրնուող կանանց սրտի
պէս: Մովաբը, իբրեւ ժողովուրդ, պիտի կորչի, որովհետեւ նա յոխորաց Տիրոջ դէմ: Վիհ, սարսափ ու որոզայթ 43, 44
պիտի լինի քեզ համար, ո՞վ դու, որ բնակում ես Մովաբում. ու նա, որ փախուստ է փալու սարսափից, պիտի
ընկնի վիհը, իսկ վիհից ելնողը պիտի բռնուի որոզայթի մէջ, քանզի այն փարին, երբ պարծելու լինեմ Մովաբին,
ամէն ինչ նրա գլխին պիտի բերեմ, - ասում է Տէրը: Որոզայթից փախչողները հասան Ետերոնի փանիքների փակ, 46
բայց Ետերոնից կրակ դուրս եկաւ, ու Սեհոն քաղաքից՝ բոց, լափեց Մովաբի իշխաններին եւ փորձութեան ենթար-
կեց անոնացիներին: Վայ քեզ, Մովաբ, որ կորցիր Քամոսի ժողովրդին, քանզի նրա որդիներն ու դուստրերը 47
գերևարուեցին: Բայց վերջին օրերը, - ասում է Տէրը, - Մովաբի գերեալներին պիտի վերադարձնեմ»: Մովաբի 48
դարասպանը մինչեւ այսպէս է լինելու:

Ամոնացիների մասին Այսպէս է ասում Տէրը. «Միթէ Իսրայէլը որդիներ չունի՞՞ եւ կամ միթէ ժառանգորդ չունի՞: 49, 2
Ինչո՞ւ Մեղքումը փրկեց Գադի հողերին, ու Մեղքումի ժողովուրդը նրա քաղաքներում է բնակում: Դրա համար էլ, 3
- ասում է Տէրը, - օրեր են գալու, երբ Ռաբոթում ամոնացիներին գոյժ պիտի փամ քաղաքների մասին, որոնք
անապարի պիտի վերածուեն ու անհետանան, նրանց բազինները հրով պիտի այրուեն, եւ Իսրայէլը պիտի սքանայ
իր իշխանութիւնը, - ասում է Տէրը: Աղաղակիր, Ետերոն, որովհետեւ Գեհը կործանուեց, բողոք բարձրացրէք, ո՞վ 4
Ռաբայի դուստրեր, քորձ հագէք, մոլեգնեցէք, սգացէք եւ ցանկապարտերի շուրջն այս ու այն կողմ թափառեցէք,
որովհետեւ Մեղքումն իր քրմերի ու իշխանների հետ միասին գերի է գնում: Ինչո՞ւ ես ցնծում քո խորանների մէջ, ո՞վ 5
Ջեփ, եւ քո դաշտերում, ո՞վ անգամ դուստր, որ ապախինել էիր քո զանձերին եւ ասում էիր, թէ՛ «Ո՞վ պիտի գայ ինձ
վրայ»: Ահա ամէն կողմից սարսափ պիտի բերեմ քեզ՝ քո շուրջը բնակուողներից, - ասում է Զօրութիւնների Տէրը. - 6
դուք ցրուելու էք ամէն կողմ, ու ոչ ոք չի լինելու, որ հաւաքի թափառականներին: Դրանից յետոյ եմ վերադարձնելու
գերեալ ամոնացիներին», - ասում է Տէրը: Եղոմի մասին Այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը. «Այլեւս իմաստու- 8
թիւն չկայ Թեմանում, հանճարեղները խելակորոյս եղան. գնաց նրա իմաստութիւնը, ծաղրի առարկայ դարձաւ
նրա երկիրը: Գնացէք ապրելու թաքուն եւ դժուարին փեղերում, ո՞վ Դեղանի բնակիչներ, որովհետեւ նրանց վրայ 9
պիտի բերեմ մի ժամանակ, երբ գամ պարծելու նրանց: Այգեկույթ անողները վրայ հասան եւ մնացորդներ չեն
թողնելու քո մէջ, ինչպէս գիշերուայ գողեր՝ իրենց ձեռքերը դնելու են նրանց վրայ: Ես կործանեցի Տաաիւն եւ նրա 11
թաքսարեան փեղերը յայտնի դարձրի. այլեւս նրանք չեն կարող թաքնուել: Նրա գաւակը կորսպեան մարմունց իր
եղբօր եւ դրացու ձեռքով. չկայ քո որբը, որ ապրի, իսկ նրանց այրիներն ինձ վրայ էին յոյս դրել»: Այսպէս է ասում 12, 13
Տէրը. «Ահա նրանք, որոնք պէտք չէ որ խմէին բաժակը, բայց խմելով հարբեցին, իսկ դու բոլորովին անպարիժ
պիտի մնաս. դու չեն արդարանայ, այլ խմելով պիտի հարբես, քանզի ես իմ անձով երդուեցի, - ասում է Տէրը, - 14
որ Եղոմի ժառանգութեան մէջ դու ապականութեան, նախապինքի, անապարի ու անէժքի պիտի վերածուես, իսկ
քո բոլոր քաղաքները յախտեանս աւերակ պիտի դառնան»: Լուր առայ Տիրոջից, որ սուրհանդակներ ուղարկեց 15
ազգերի մօտ, թէ՛ «Նաւաբուեցէք ու գնացէք նրա վրայ, պարտազմի՞ դուրս ելէք», որովհետեւ ահա մի փոքր ժա- 16
մանակ եւմ եւ ես ազգերի մէջ, մարդկանց մէջ քեզ կը դարձնեմ արհամարհուած: Այդ բանը քո գլխին բերեց քո
խայտառակութիւնը, քո սրտի լրբութիւնը քեզ սրիպեց ժայռերի մէջ ծակամուտ լինել եւ խլեց քո բարձրացած բլրի 17
գօրութիւնը. բայց եթէ արծուի պէս բարձրացնես քո բոյնը, այնպէտից էլ կ'իջեցնեմ քեզ, - ասում է Տէրը: Եղոմն 18
անապար պիտի դառնայ, ամէն ոք, ով անցնի նրա միջով, պիտի զարմանայ ու սուլի նրա կրած բոլոր աղէկների
համար: Ինչպէս Մոդոմն ու Գոմորը եւ նրանց բնակիչները կործանուեցին, - ասում է Տէրը, - այնպէս էլ մարդ 19
չպիտի նսարի նրա մէջ, մարդու որդի չպիտի բնակուի նրա մէջ: Ահա, իբրեւ առիւծ, թշնամին Յորդանանի միջից
դուրս պիտի գայ դէպի Եթեմմա վայրը, որպէսզի արագօրէն հալածական դարձնեմ նրան այնպէտից: Ո՞վ է այնպէս 20
ընտրեալը, որ այցի գամ նրան, կամ ո՞վ կը համարձակուի ելնել իմ դէմ, ո՞վ է այն հովիւր, որ կը կանգնի իմ առ-
ջեմ»: Լսեցէք, ուրեմն, Տիրոջ խորհուրդը, որ նա խորհել է եղոմայեցիների մասին, եւ նրա խորհուրդը, որ խորհել 21
է Թեմանի բնակիչների մասին. «Միթէ չե՞ն խօսում հօտի վերջին ոչխարներին, որ գնան, կանգնած չմնան, եւ հօտը
չցրուի: Նրա կործանման ձայնից երկիրը ցնցուեց, բօթը հասաւ Կարմիր ծով, լսուեց նրա աղաղակը: Ահաւա- 22, 23
սիկ թշնամին պիտի երեսայ ինչպէս արծիւ, պիտի սլանայ ու փարածի իր թելերը նրա ամրոցների վրայ, եւ այդ

24 օրը Եդոմի զօրաւոր մարդկանց սիրտը պիտի դառնայ երկունքի մէջ գրնուող կանանց սրտի պէս»։ Դամասկոսի
25 մասին «Ամաչեցին Եմաթն ու Արփաթը, որովհետեւ չար լուր լսեցին, քաղաքայի մարմուտեցին ծովում, զայրացան
26 եւ չեն կարողանում հանգստանալ։ Դամասկոսը վիհաբուռեց, փախուստի դիմեց եւ կործանուեց. դողը բռնեց նրան,
27 ցաւերն են այրում նրան, ինչպէս ծննդկանին։ Ինչպէն է, որ նա չխնայեց իմ քաղաքը, այն աւանը, որը ես սիրեցի։
28 Քո հրապարակներում պիտի ընկնեն երիտասարդները, բոլոր կոտուղ մարդիկ պիտի զոհուեն այն օրը, - ասում է
29 Զօրութիւնների Տէրը։ - Ես կրակ պիտի վառեմ Դամասկոսի պարսպի վրայ, որը պիտի ճարակի Ադերի որդիների
30, 31 ապարանքները»։ Կեդարի մասին Այսպէս է ասում Տէրը թագուհու ապարանքի մասին, որին հարուած հասցրեց
բաբելացիների Նաբուքոդոնոսոր արքան. «Եկէք յարձակուեցէք Կեդարի վրայ եւ սպանեցէք Կեդմի որդիներին։
32 Նրանց վրանները, նրանց ոչխարները պիտի խլեն, նրանց շորերը, նրանց ամբողջ կահկարասին, նրանց ուղտերի
երամակները պիտի վերցնեն իրենց համար։ Աղաղակ բարձրացրէք, որ չորս կողմից նրանց կորուսար է սպառնում։
33 Արագ փախէք, ապրելու համար թաքստոցները մտէք, ո՛վ ապարանքի բնակիչներ, որովհետեւ բաբելացիների Նա-
34 բուքոդոնոսոր արքան ձեր մասին խորհուրդ է խորհել, վճիռ է կայացրել ձեր դէմ։ Վեր կաց, - ասում է Տէրը, - գնա՛
այն ազգի վրայ, որը խաղաղ ապրում է հանգստութեան մէջ, որը ո՛չ դռներ ունի եւ ո՛չ էլ նիզեր, ապրում է առանձին։
35 Թող նրանց ուղտերի երամակներն աւար դառնան, նրանց ոչխարների բազմութիւնները ձեռքից գնան, պիտի թշնմ,
քամու բերանը պիտի փամ երեսները ածիլածներին, բոլոր կողմերից նրանց կործանում պիտի բերեն, - ասում է
36 Տէրը։ - Ապարանքը յախտեան պիտի վերածուի ջայլամների բնակավայրի եւ անապայի, մարդ չպիտի բնակուի
37, 38 այնտեղ, հողածնի որդին այնտեղ չպիտի ապրի»։ Ելամի մասին Յուդայի երկրի արքայ Սեդեկիայի թագաւորու-
39 թեան սկզբում Տէրը Երեմիա մարգարէի միջոցով խօսեց Ելամի մասին եւ ասաց. այսպէս է ասում Զօրութիւնների
40 Տէրը՝ Իսրայէլի Աստուածը. «Ահա խորտակուեց Ելամի աղեղը՝ նրանց բռնապետութիւնը։ Երկրի չորս ծագերից
չորս հողմ են բերելու Ելամի վրայ եւ նրանց ցրիւ են փախու այդ չորս հողմերին։ Չի լինելու մի ազգ, որի մօտ
41 չհասնեն Ելամի թափառականները։ Նրանց պիտի սարսափեցնեն իրենց թշնամիների առաջ, որոնք պահանջում
42 էին նրանց հողիները։ Նրանց վրայ պիտի բերեն իմ բարկութիւնն ու ցասումը, - ասում է Տէրը, - եւ իմ սուրը պիտի
43 արձակեմ նրանց յետեւից, մինչեւ որ այն սպառի նրանց։ Իմ պտոռը Ելամում պիտի դնեմ եւ այնտեղից պիտի
44 վերացնեմ թագաւորներին ու մեծամեծներին, - ասում է Տէրը։ - Բայց ես վերջին օրերին Ելամի գերեպետներին
45 պիտի վերադարձնեմ», - ասում է Տէրը։ Ելամի մասին այս խօսքը յայտնուել է Սեդեկիայի թագաւորութեան սկզբին։

50 Բաբելացիների մասին Ահա այն խօսքը, որ Տէրը Երեմիա մարգարէի միջոցով ասաց Բաբելոնի՝ քաղղեացիների
2 երկրի մասին։ «Պարմեցէք ազգերին, լուր փոռէք, նշան արէք, լսելի՛ դարձրէք, մի՛ ծածկէք, ասացէք. «Բաբելոն-
3 նը գրաւուեց, Բելը՛ այդ փափկատունն ու անվախը, ամօթով մնաց, Մերոդաքը մարմուտեց, խայտառակուեցին նրա
4 կուռքերը, ամօթահար եղան նրա սարուածները»։ Արդարեւ, հիսիսից նրա վրայ յարձակուեց մի ազգ, որը նրա
5 երկիրն աւերակ պիտի դարձնի, եւ ոչ ոք չպիտի բնակուի այնտեղ՝ մարդուց մինչեւ անասուն, որովհետեւ բոլորը
6 պիտի քանդուեն ու գնան»։ «Այն օրերին եւ այն ժամանակ, - ասում է Տէրը, - պիտի գան Իսրայէլի որդիները,
7 նրանք եւ Յուդայի երկրի որդիները՝ միասին, պիտի շրջեն ու լալով գան դէպի իրենց Տէր Աստուածը, պիտի փնտրեն
8 նրան, մինչեւ Սիոն պիտի հարցնեն նրա ճանապարհի մասին, դէպի այստեղ պիտի ուղղուեն, պիտի գան ու ա-
9 պաւինեն Տիրոջը. չէ՛ որ ուխտը յաւիտենական է, եւ դրանք չպիտի մոռացուեն։ Իմ ժողովուրդը նմանուեց կորած
10 ոչխարների. հովիւները լեռները թշեցին նրանց, մոլորեցրին նրանց լեռ ու բլրի վրայ։ Նրանք գնացին ու մոռացան
11 իրենց մակաղելու տեղերը, եւ բոլոր նրանք, ովքեր գրնում էին, սպանում էին նրանց։ Նրանց թշնամիներն ասա-
12 ցին. «Չպիտի ներենք նրանց, որովհետեւ մեղք գործեցինք Տիրոջ առաջ։ Արդարութեան արօք է Տէրը, որ հաւաքեց
13 նրանց հայրերին»։ Նեաչազէք Բաբելոնի միջից, Քաղղեացիների երկրից դո՛ւրս ելէք եւ եղէք ինչպէս վիշապներ՝ ոչ-
14 խարների հօքի առաջ։ Ահա ես ուրբի պիտի հանեմ եւ հիսիսի երկրից բաբելացիների վրայ պիտի բերեմ մեծամեծ
15 ազգերի բազմութիւններ, որոնք ճակատ պիտի կազմեն նրա շուրջը, եւ նա պիտի գրաւուի նոյնքան հասարակ, որքան
16 հմուտ պարտազմողի ներքը, որ չի վրիպում։ Քաղղեացիների երկիրն աւարառութեան պիտի ենթարկուի, եւ նրա
17 բոլոր աւարառուները պիտի յագենան, - ասում է Տէրը. - դուք ուրախանում էիք եւ պարծենում յափշտակելով իմ
18 ժառանգութիւնը. խայտում էիք, ինչպէս հորթերը՝ դալարիքի վրայ, եւ ցուլերի պէս ոգորում իրար դէմ։ Ձեր քա-
19 ղաքը՝ ձեր մայրը, խիստ ամօթահար եղաւ, մայր, որ բարութեան մէջ էր։ Ահա նա Տիրոջ բարկութեան պարտազմով
20, 21 ազգերի մէջ յետիւնը եղաւ՝ դարձաւ աւեր, անջուր երկիր է անապայ։ Նա բնակելի չպիտի լինի, այլ ամբողջովին
ապականութեան պիտի վերածուի, եւ իւրաքանչիւր ոք, ով անցնի Բաբելոնով, պիտի վշտանայ ու սուլի նրա բոլոր
22 աղէտների համար։ Ծակար կազմեցէք Բաբելոնի շուրջը, ո՛վ դուք բոլոր աղեղնաւորներ, նեփահարեցէք նրան, մի՛
23 խնայէք ձեր ներքերը, որովհետեւ նա Տիրոջ դէմ մեղք գործեց։ Յնծութեան աղաղակ բարձրացրէք նրա շուրջը,
24 որովհետեւ թուլացան նրա ձեռքերը, քաղաքակուեցին նրա կործանուեցին նրա պարիսպները, քանզի
25 վրէժխնդրութիւնն Աստուծոց է։ Վրէժխնդիր եղէք դրանից. ինչպէս ինքն արեց՝ իրեն արէք։ Բաբելացի այն զաւակին,
26 որը հնձի ժամանակ սնանգաղ կ'առնի իր ձեռքը, սպանեցէք. հեթանոսի սրից իւրաքանչիւրը թող վերադառնայ դէպի
27 իր ժողովուրդը, ամեն մէկը թող փախչի դէպի իր երկիրը»։ Իսրայէլը մոլորեալ ոչխար է, աշիւծներն են փախցրել
28 նրան. նախ՝ նրան կերաւ ասորեստանցիների թագաւորը, իսկ սպա բաբելացիների արքան կերաւ նրա ոսկորները։
29 Դրա համար էլ այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը՝ Իսրայէլի Աստուածը. «Ահաւասիկ ես վրէժխնդիր եմ լինելու
30, 31 բաբելացիների արքայից եւ նրա երկրից, ինչպէս վրէժխնդիր եղայ ասորեստանցիների արքայից։ Իսկ Իսրայէլին
նորից պարսպարելու եմ իր արօքավայրերում, նա պիտի արածի Կարմելոսում, Բասանում, Եփրեմի լեռան վրայ
22 եւ Գաղաադում, ու նրանց հողիները պիտի յագուրդ սրանան։ Այն օրերին ու այն ժամանակ, - ասում է Տէրը,
23 - Իսրայէլի մօտ անօրէնութիւն պիտի փնտրեն, բայց այլեւս այն չի լինելու, պիտի փնտրեն նաեւ Յուդայի երկրի
24 մեղքերը, բայց չեն գտնելու, քանզի ես երկրի վրայ պիտի լինեմ՝ քաւութիւն փախու համար նրանց անիրաւութիւննե-
25 րին»։ Դառն գայրոյթով յարձակուի՛ր նրա վրայ եւ վրէժխնդիր եղի՛ր նրա բնակիչներից։ Սուրն ու աւերածութիւնը
26 թող հեքապաղեն նրան, - ասում է Տէրը. - ամեն ինչ արա՛ այնպէս, ինչպէս պարտիւրեցի քեզ։ Քաղղեացիների
27 երկրից պարտազմի ձայն է լսում. մեծ կոպորած է։ Ինչպէն խորտակուեց ու փշուրեց ամբողջ երկրի մուրճը,
28 ինչպէն Բաբելոնը ազգերի մէջ աւեր դարձաւ։ Ասացի՛ «Կը յարձակուեն քեզ վրայ, դու կը բռնուես, ո՛վ Բաբելոն, եւ

չես իմանայ»․ ահա գրնուեցիր ու բռնուեցիր, որովհետեւ Տիրոջ դէմ կանգնեցիր»։ Տէրը բաց արեց իր զինանոցը եւ 26
հանեց իր բարկութեան զենքերը, քանզի Զօրութիւնների Տէրն անելիք ունի քաղղէացիների երկրում։ Նասել է նրա 27
ժամանակը, բացէք նրա շրեմարանները, խուզարկեցէք նրան քարայրների պէս եւ սպանեցէք նրան․ թող նրանից
մնացորդներ չլինեն։ Այրեցէք նրա բոլոր գաւակներին․ թող իջնեն սպանուելու համար․ վայ նրանց, որովհետեւ 28
հասել է նրանց օրը, նրանցից վրէժխնդիր լինելու ժամը։ Բաբելոնի երկրից փախածների ու փրկուածների ձայնն է 29
հնչում, որ Սիոնում իմաց տայ մեր Տէր Աստուծոյ վրէժխնդրութեան մասին, նրա փաճարի վրէժխնդրութեան մասին։
Նրանք անէնքին գնալու Բաբելոնի վրայ, բոլոր աղեղնաւորներին, թէ՛ «Բանակ դրէք դրա շուրջը, որպէսզի 30
ոչ ոք այդտեղից չփրկուի։ Նապուցեցէք դրան ըստ իր գործերի, իր ամբողջ կապարածի համեմատ՝ դրան արէք,
որովհետեւ ընդդիմացաւ Տիրոջը՝ Իսրայէլի սուրբ Աստուծուն»։ «Ահա թէ ինչու նրա երիպասարդները պիտի ընկնեն 31
նրա հրապարակներում, նրա բոլոր կռուող մարդիկ պիտի կոտորուեն այն օրը, - ասում է Տէրը։ - Ահա եւ քեզ 32
վրայ եմ գալու, - ասում է Զօրութիւնների Տէրը, - քեզ վրայ, ո՛վ դու ամբարտաւան, որովհետեւ հասել է քո օրը,
քեզնից վրէժխնդիր լինելու ժամանակը։ Նապարտութիւնդ տեղի պիտի տայ, եւ դու պիտի կործանուես․ ոչ ոք քեզ չի 33
բարձրացնելու։ Կրակ պիտի վառեն քո անպառնեքում, որ իր շուրջն եղած ամէն բան պիտի լափի»։ Այսպէս է ասում 34
Զօրութիւնների Տէրը․ «Բռնութեան ենթարկուեցին իսրայէլացիները, ինչպէս եւ Յուդայի երկրի որդիները, բոլորն էլ,
ովքեր գերեցին նրանց, բռնութեամբ պահեցին ու չկամեցան արձակել նրանց։ Նրանց հօգոյ փրկիչը, որի անունը 35
Տէր Ամենակալ է, նրա ոտխների հետ դապարտան պիտի տեսնի, որպէսզի վերացնի երկիրը եւ գայրանայ Բաբելոնի
բնակիչների վրայ։ Սուրը թող բարձրանայ քաղղէացիների վրայ, - ասում է Տէրը, - Բաբելոնի բնակիչների վրայ, 36
նրա բոլոր մեծամեծների վրայ ու նրա խորհրդականների վրայ։ Սուրը թող բարձրանայ նրա գուշակների վրայ, եւ 37
թող վերանան նրանք․ թող բարձրանայ սուրը նրա պարտեզապարտների վրայ, եւ թող լքուեն նրանք։ Թող բարձրանայ 38
սուրը նրա երկվարների ու կառքերի վրայ, թող բարձրանայ սուրը նրանց քաջամարտիկների վրայ, այդպէս
եղած համայն խառնամբոխի վրայ, եւ թող նրանք դառնան կանանց նման։ Թող բարձրանայ սուրը նրա գանձերի 39
վրայ, եւ թող յափշտակուեն դրանք։ Թող բարձրանայ սուրը նրա ջրերի վրայ, եւ թող ամաչեն, որովհետեւ իրենց
երկիրը կուռքերի երկիր է, նաեւ թող բարձրանայ կղզիների՝ վրայ, որոնցով նրանք պարծենում էին․ դրա համար էլ 40
թող ճիւղերը բնակուեն կղզիներում, թող յուշկապարիկների դուստրերն ապրեն այնպէս, թող այդ երկիրն այլեւս
խապառ չվերաշինուի, թող այնպէս յափտեան այլեւս բնակուող չլինի։ Ինչպէս Աստուած բնաջնջեց սողոմացիների 41
ու գոմորացիների երկիրը եւ նրանց դրացիներին, - ասում է Տէրը, - այդպէս էլ թող այնպէս մարդ չբնակուի, թող
մարդու որդին չպանդխտի այնպէս։ Ահա հիսիսից մի գորագունը է գալիս, մի մեծ ազգ, նաեւ բազում թագաւորներ 42
ուրքի են ելնելու երկրի ծայրերից՝ աղեղն ու նիզակը ձեռքներին։ Նրանք յանդուգն են ու անողորմ, նրանց ձայնը
որոտում է ինչպէս ծով, ձիեր հեծած՝ նրանք պարտաւար են կրակի պէս կռուի նեպուելու քեզ վրայ, ո՛վ բաբելացի- 43
ների դուստր։ Բաբելացիների արքան երբ նրանց լուրն առաւ, նրա ձեռքերը թուլացան, նեղութիւնը ճնշողկան կնոջ
երկունքի պէս փազնապի մէջ գցեց նրան։ Ահա, իբրեւ առիւծ, Յորդանան գետի յորձանքներից դուրս պիտի գայ 44
դէպի Եթամա վայրը, որպէսզի արագօրէն հալածեն նրան այնպէսզի ու բոլոր երիպասարդներին ուրքի հանեն նրա
դէմ։ Ո՞վ է ինձ նման, ո՞վ կը համարձակուի ելնել իմ դէմ, ո՞վ է այն հովիւր, որ կը կանգնի ինձ հակառակ»։ Լսեցէք, 45
ուրեմն, Տիրոջ խորհուրդը, որ նա խորհել է Բաբելոնի մասին, նրա խորհուրդը, որ խորհել է քաղղէացի բնակչութեան
մասին։ Միթէ չպիտի՞ ոչնչացնէք նրանց հօտի գաններին, միթէ նրանց արօպները չպիտի՞ ամայանան, որովհետեւ 46
Բաբելոնի կործանման ձայնից երկիրը պիտի ցնցուի, նրա բօթը պիտի լսուի հեթանոսների մէջ։

Այսպէս է ասում Տէրը․ «Ահա եւ Բաբելոնի վրայ եւ նրա բնակիչների վրայ պիտի բերեն գայրոյթով լցու- 51
ած մի սիրտ, կործանարար հողմ ու խորշակ։ Անարգողներ պիտի ուղարկեն Բաբելոն․ թող նախապէս նրան եւ 2
ապականեն նրա երկիրը, քանզի Բաբելոնի վրայ նրա չարչարանքի օրը ամէն կողմից վայն է գալու»։ Ով լարելու 3
է, թող լարի իր աղեղը, եւ ով զենք ունի, թող վերցնի այն։ Մի՛ խնայէք նրա երիպասարդներին, ոչնչացրէք նրա ողջ 4
գօրութիւնը։ Վիրաւորները պիտի թափուեն քաղղէացիների երկրում, իսկ նրա շուրջը՝ խոցուածները, քանզի Իս- 4, 5
րայէլը եւ Յուդայի երկիրը իրենց Աստուծոյ եւ Տէր Ամենակալից չայրիացան, թէ՛ն նրանց երկիրն Իսրայէլի սրբերի
դէմ անօրէնութիւններով լցուեց։ Փախէք Բաբելոնի միջից, թող ամէն մէկն իրեն փրկի, որպէսզի չկործանուէք նրա 6
անիրաւութիւնների պարճառով, քանզի հասել է ժամանակը, երբ Տէրը նրանից վրէժխնդիր է լինելու, ինքն է կապու-
ցելու նրա պարիժը։ Բաբելոնը Տիրոջ ձեռքին ոսկի բաժակ է, որն իր զինուոց արբեցնում է ամբողջ երկիրը․ խմեցին 7
հեթանոսները, դրա համար էլ շարժուեցին ազգերը, եւ Բաբելոնը յանկարծակի վայր ընկաւ ու փշրուեց։ Ողբացէք 8
նրա վրայ, նրա վերքերին դէ՛ղ արէք․ թերեւս բժշկուի։ Բժշկեցինք Բաբելոնին, բայց նա չբժշկուեց, թողնենք նրան եւ 9
իւրաքանչիւրս գնանք մեր երկիրը, որովհետեւ նրա դապարտանքն մինչեւ երկինք հասաւ, բարձրացաւ մինչեւ ասպ-
ղերը, եւ Տէրը նրա գլխին պարիժ բերեց։ Եկէ՛ք Սիոնում պարմենք մեր Տէր Աստուծոյ գործերը։ Պարտապարտեցէք 10, 11
աղեղները, լցրէ՛ք կապարճները, քանի որ Տէրն արթնացրեց մարտի թագաւորի հոգին, քանի որ նրա բարկութիւնը
Բաբելոնի վրայ է, պիտի ջնջի նրան, քանզի Տիրոջ վրէժխնդրութիւնն է դա, նրա փաճարի վրէժխնդրութիւնը։
Բաբելոնի պարիպների վրայ դրօշ կանգնեցրէք, պահապաններ կարգեցէք, արթնացրէ՛ք առաջապահներին, զեն- 12
քերը պարտապարտեցէ՛ք, քանզի Տէրը ձեռնամուխ եղաւ անելու այն, ինչ ասել է Բաբելոնի բնակիչների մասին, որոնք
ապրում են յորդառապ ջրերի մօտ եւ նստում անթիւ գանձերի վրայ։ Նասել է քո վախճանը, արդարեւ այն ստուգա- 13
պէս քո փորն է մտել։ Զօրութիւնների Տէրը երդուեց իր բազկով, թէ՛ «Քեզ լցնելու եմ գօրքով, ինչպէս մորեխով, 14
եւ նրանք, որ քո մէջ են իջնելու, աղաղակ են բարձրացնելու քեզ վրայ»։ Նա իր գօրութեամբ սրեղծեց երկիրը, 15
իր իմաստութեամբ հիմնեց փեղեկերը, իր հանճարով փարածեց երկինքը, իր հրամանով երկնքում տեղաւորեց 16
շառաչող ջրերի առապութիւնը․ նա երկրի ծագերից ամպեր է հանում վեր, փայլափայլումներ առաջացնում անձրեւ-
ների ժամանակ, լոյս է հանում իր շրեմարաններից։ Իւրաքանչիւր մարդ խելակորոյս դարձաւ, բոլոր ոսկերիչներն 17
իրենց կուռքերի պարճառով ամօթահար եղան, որովհետեւ սուր բաներ ձուլեցին, նրանց մէջ հոգի չկայ․ սնտփի 18
ու խայտառակ գործեր են․ երբ եւ իրենց այցելութեան գնամ․ կորսպեան են մաքնուելու։ Այդպիսին չէ Յակոբի 19
բաժինը․ նրա բաժինը նա է, ով սրեղծեց ամենայն ինչ, եւ նրա անունը Զօրութիւնների Տէր է։ «Դու ինձ համար 20
ցիրուցան պիտի անես պարտեզապարտական զենքերը, իսկ եւ քո միջոցով ցիրուցան պիտի անեն ազգերին, քեզնով վե-

21 րացնեն թագաւորներին, ոչնչացնեն նրանց այրուծին, քեզնով պիտի ոչնչացնեն նրանց կառքերն ու հեծեալներին:

22 Քո միջոցով պիտի ոչնչացնեն փղամարդուն ու կնոջը, քեզնով ծերին ու երիտասարդին պիտի ոչնչացնեն, քեզնով

23 պիտի ոչնչացնեն կրրիճին ու կոյսին: Քո միջոցով պիտի ոչնչացնեն հովուին ու նրա հօփը, քեզնով հողագործին

24 ու նրա հողագործութիւնը պիտի ոչնչացնեն, քեզնով պիտի ոչնչացնեն քո զօրավարներին ու զօրագլուխներին:

25 Բաբելոնին եւ քաղղէացի բնակիչներին պիտի պատժեն այն բոլոր չարիքների համար, որ ձեր աչքի առաջ գոր-

26 ծեցին Սիոնի նկարմամբ, - ասում է Տէրը: - Ահա ես քո դէմ եմ, ո՛վ դու ապականիչ լեռ, - ասում է Տէրը, - դու, որ ապականում էիր ամբողջ երկիրը. իմ ձեռքը քեզ վրայ եմ երկարելու եւ քեզ ժայռերից ներքեւ եմ գործելու, քեզ

27 վերածելու եմ խանձուած լեռան: Եւ այլեւս քեզնից չեն վերցնելու՛նք անկիւնաքար, ո՛չ էլ հիմքի քար, որովհետեւ

28 դու յափտեան պիտի լինես ապականութեան մէջ, - ասում է Տէրը: Դո՛ժ բարձրացրէք երկրի վրայ, փո՛ղ փչեցէք բոլոր ազգերի մէջ, զօրագնդեր կանչեցէք նրա դէմ: Իմ կողմից հրաման փութք Այրարապեան թագաւորութիւննե-

29 րին եւ ասքանագեան գնդին, նրա շուրջը ներաձիգ սարքեր կանգնեցրէք, յարձակուեցէք նրանց վրայ: Ծարժուեց ու փանջուեց երկիրը, որովհետեւ Բաբելոնի վրայ հասաւ Տիրոջ խորհուրդը, եւ երիվարները հասան ինչպէս մո-

30 ռեխի բազմութիւն: Նրա վրայ հրախրեցէք ազգերին եւ մարերի թագաւորին, նրանց զօրավարներին ու նրանց բոլոր զօրագլուխներին, երկրի բոլոր իշխանութիւններին՝ աւերածութեան ենթարկելու համար բաբելացիների եր-

31 կիրը, որպէսզի այնպէղ բնակութիւն չլինի: Բաբելոնի քաջամարտիկները պատերազմից յետ կանգնեցին, մնացին պաշարման մէջ, բեկուեց նրանց զօրութիւնը, նրանք դարձան կանանց նման, հրդեհի մարտուեցին նրանց քնները,

32 ջարդուեցին դրանց փականքները: Փախչողը փախչողի պիտի պատահի, գուժկանը պիտի հանդիպի գուժկանի՝

33 բօթը փալու բաբելացիների թագաւորին, թէ նրա քաղաքը գրաւուած է, ելքերը բռնուած են չորս կողմից, բնակիչ-

34 ները կրակի մէջ այրուել են, իսկ պատերազմող մարդիկ խոյս են փութել դէպի դարպասները»: Այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը՝ Իսրայէլի Աստուածը. «Բաբելացիների փութք պիտի կալսուի հասած օրանի նման, մի քիչ ես՝

35 եւ կը գայ նրա հնձի ժամանակը»: «Կերաւ ինձ, հասաւ ինձ վրայ, բաժանեց ինձ բաբելացիների Նաբուքոդոնոսոր արքան, ինձ դարձրեց կարծես մի դափարկ աման, վիշապի նման ինձ կուլ փութեց, իր փորը լցրեց իմ փափկութիւն-

36 ներով: Թող հեռանան իմ փանջանքները, եւ ինձ հասած փառապանքները հասնեն Բաբելոնին»: «այսպէս պիտի ասի Սիոնի բնակիչը: «Իմ արիւնը քաղղէացի բնակիչների վրայ թող լինի»: - այսպէս պիտի ասի Երուսաղէմը:

37 Դրա համար էլ այսպէս է ասում Տէրը. «Ահա ես պիտի դափնեմ քո ոսոխին եւ պիտի առնեմ քո վրէժը, պիտի աւերեմ

38 նրա ծովը եւ ցամաքեցնեմ նրա աղբիւրները: Բաբելոնը բլուրների պիտի վերածուի, վիշապների բնակավայրի, աւերածութեան ու սուլոցի պիտի ենթարկուի, բնակելի չպիտի լինի: Նրանց բոլոր որդիները պատրաստուեցին

39 իբրեւ աթիւմներ, իբրեւ աթիւծի կորիւններ. իրենց փայ խշպիների մէջ՝ նրանց արհաւիրք եմ բերելու, հարբեցնելու

40 եւ նրանց, որ թմրեն ու ննջեն յափտենական քնով եւ չարթնանան, - ասում է Տէրը: - Իջեցրու՛, մորթելու փայ

41 նրանց ինչպէս ոչխարների, ինչպէս խոյերի ու այծերի»: Ինչպէս պարտութեան մարտուեցիր, ո՛վ Սիսակ, ինչպէս

42 որսի պէս բռնուեցիր, ո՛վ դու պարծանքդ ամենայն երկրի: Ինչպէս Բաբելոնն ամայացաւ հանուր ազգերի մէջ: Իր

43 ալիքների գոչիւնով ծովը բարձրացաւ Բաբելոնի վրայ, եւ նա ծածկուեց: Նրա քաղաքները դարձան աւեր, անջուր

44 երկիր ու անապատ, ուր ոչ ոք չի բնակուի, ուր մարդու որդին կանգ չի առնի: «Բաբելոնում վրէժխնդիր պիտի լինեն

45 Բէլից, եւ ինչ որ նա կուլ փութեց, նրա բերանից պիտի հանեն: Ազգերն այլեւս նրա մօտ չեն հաւաքուի: Բաբելոնի պարիսպներն էլ պիտի խորտակուեն: Դուրս արի նրա միջից, ո՛վ իմ ժողովուրդ, ամէն մէկդ ձեր անձը փրկեցէք

46 Տիրոջ ցատումից ու բարկութիւնից: Թող երբեք չահաբեկուեն ձեր սրտերը, մի՛ վախեցէք այն լուրերից, որ կը լսէք երկրում,

47 որովհետեւ նոյն փարում պիտի գայ մի լուր, իսկ յաջորդ փարում՝ այլ լուր, եւ անիրաւութիւն պիտի լինի երկրում,

48 իսայրառականութիւն՝ իսայրառականութեան վրայ: Դրա համար էլ, ահա, օրեր պիտի գան, - ասում է Տէրը, - երբ ես պիտի պատժեմ բաբելացիների կուռքերին, եւ նրա ողջ երկիրն ամօթով պիտի մնայ, նրա բոլոր վիրաւորները

49 պիտի ընկնեն նրա մէջ: Այն ժամանակ Բաբելոնի վրայ պիտի ցնձան երկիւնք ու երկիր եւ նրանցում եղած ամէն ինչ, քանի որ հիւսիսից պիտի գան նրան թշուառացնողները, - ասում է Տէրը, - եւ ամբողջ երկրի վիրաւորները պիտի ընկնեն Բաբելոնում»: Ելէ՛ք այդ երկրից, ո՛վ փրկուածներ, մի՛ մնացէք, յիշեցէ՛ք Տիրոջը, ո՛վ դուք հեռաւորներ, եւ թող

50 Երուսաղէմը ձեր միտքը գայ: Ամօթահար եղանք, որովհետեւ լսեցինք մեր նախարհները, մեր անարգանքը ծածկեց մեր երեսը,

51 այսազգիները Տիրոջ Տան մէջ մեր սրբարանները ներխուժեցին: «Դրա համար էլ, ահա, օրեր են գալու, - ասում է Տէրը, - ու ես վրէժխնդիր եմ լինելու նրա կուռքերից, ամբողջ երկրում ընկնելու եւ վիրաւորները: Եւ եթէ Բաբելոնը երկնքի պէս վեր բարձրանայ եւ ամրացնի իր բարձր զօրութիւնը, միեւնոյն է, իմ կողմից կործանողներ

52 պիտի գան նրա համար», - ասում է Տէրը: Բօթն է հնչում Բաբելոնում, մեծ կոպորած է քաղղէացիների երկրում, քանզի Տէրն աւերեց Բաբելոնը եւ այնպէղից ջքացրեց նրա բարձր ձայնը՝ նրա ալիքների գոչիւնը, կարծես բազում

53 ջրեր ձայնեցին նրա կործանման մասին: Բաբելոնի վրայ հասաւ թշուառութիւնը, նրա սպառազէնները բռնուեցին, նրա աղեղնաւորները զարհուրեցին: Չէ՛ որ Աստուած հապուցանող է, Տէրն ինքը պիտի հապուցի նրա պատիժը եւ սաստիկ հարբեցնի նրա զօրավարներին ու նրա իմաստուններին, նրա իշխաններին, նրա զօրագլուխներին ու նրա զօրաւոր մարդկանց. նրանք պիտի ննջեն յափտենական քնով եւ չարթնանան», - ասում է արքան, որի անունը Տէր

54 Ամենակալ է: - Այսպէս է ասում Զօրութիւնների Տէրը. «Լայն էր Բաբելոնի պարիսպը, բայց նա կործանուելով պիտի կործանուի, նրա բարձր դարպասները հրով պիտի այրուեն, ժողովուրդները գուր չարչարուեցին, եւ ազգերն սկզբից

55 եւեթ պիտի ոչնչանային»: Այն իսօքը, որ Տէրը պատուիրեց Երեմիա մարգարէին՝ ասելու Մասսիայի որդի Ներիայի որդի Մարեային, երբ սա Յուդայի երկրի Սեղեկիա արքայի կողմից, նրա թագաւորութեան չորրորդ փարում, գնում էր Բաբելոն: Մարեան նրա գանձապետն էր: Երեմիան մի մատնակի մէջ նկարագրեց այն բոլոր չարիքները, որ

56 գալու էին Բաբելոնի վրայ, այսինքն՝ Բաբելոնի մասին գրուած այս բոլոր բաները: Երեմիան ասաց Մարեային. «Երբ Բաբելոն գնաս եւ նայես ու կարդաս այս բոլոր բաները, կ'ասես. «Տէ՛ր, դու իսուեցիր այս վայրի մասին, որ բնաջինջ անես սա, որ այսպէղ այլեւս բնակիչ չմնայ՝ մարդուց մինչեւ անասուն, որ յափտեան ամայութիւն լինի»: Իսկ երբ վերջացնես այդ մատնակի ընթերցումը, քար կը կապես դրան, կը գցես Եփրատի մէջ ու կ'ասես. «Թող Բաբելոնն այսպէս ընկղմուի ու ջրարձրանայ այն չարիքներից, որ ես բերելու եմ նրա վրայ»: Երեմիա մարգարէի իսուեցրը մինչեւ այսպէղ եւս հասնում:

Այս խօսքերը Թագաւորութիւնների չորրորդ գրքից են. Քսանմէկ փարեկան էր Սեղեկիա արքան, երբ թագաւոր 52, 2
դարձաւ: Տասնմէկ փարի թագաւորեց Երուսաղէմում: Նրա մօր անունն Ամիփաալ էր. սա դուստրն էր Երեմիայի, որը 3, 4
Լուբենայից էր: Սեղեկիան Տիրոջ առաջ չարիք գործեց, ինչպէս Յովակիմն էր գործել: Տէրը զայրացել էր Երուսա-
ղէմի եւ Յուդայի երկրի վրայ այն սարհճան, որ նրանց իր աչքից գցեց, եւ Սեղեկիան ապստամբեց բաբելացիների
արքայի դէմ: Իսկ նրա թագաւորութեան իններորդ փարում, փասներորդ ամսին, ամսի փասին, բաբելացիների 5
Նաբուքոդոնոսոր արքան իր ամբողջ զօրքով եկաւ Երուսաղէմ եւ պաշարեց այն: Նրա շուրջը բառակուսի բա-
րերից պարնէշ պարնէշի վրայ կանգնեցրեց: Մինչեւ Սեղեկիա արքայի փասնմէկերորդ փարին քաղաքն ընկաւ 6
նեղութեան մէջ: Իսկ չորրորդ ամսին, երբ ամսի ինն էր, քաղաքում սաստկացաւ սովը. հաց չկար, որ երկրի 7
բնակչութիւնն ուրեր: Քաղաքի պարիսպը ճեղք փուեց, բոլոր կռուող մարդիկ փախուսարի դիմեցին եւ գիշերով, 8
երբ քաղղեացիները քաղաքի շուրջն էին, ներքին եւ արտաքին պարիսպների մէջ ընկած դարպասի ճանապարհով,
արքունի պարպեղի կողմով դուրս եկան քաղաքից եւ շարժուեցին արաբացիների ճանապարհով: Քաղղեացիների 9
թագաւորի զօրքերը հեփապղեցին եւ Երիքովից այն կողմ հասան Սեղեկիա արքային, իսկ նրա բոլոր ծառաները
թողեցին հեռացան նրանից: Բռնեցին թագաւորին եւ բերին Դելլաթա, Եմաթի երկիրը, բաբելացիների արքայի 10
մօր, որը նրա հետ դափաստան փեսաւ: Բաբելացիների արքան Սեղեկիայի առաջ կոփորեց նրա որդիներին, Դել-
լաթայում կոփորեց նաեւ Յուդայի երկրի բոլոր իշխաններին, Սեղեկիայի աչքերը կուրացրեց եւ ձեռքերը կապեց 12
շղթաներով: Բաբելացիների արքան փարաւ նրան Բաբելոն եւ մինչեւ նրա մահուան օրը պահեց նրան ջրաղացի
մէջ: Շինգերորդ ամսին, ամսի փասին, «դա բաբելացիների Նաբուքոդոնոսոր արքայի փասնիններորդ փարին էր, 13
«բաբելացիների արքայի առջեւ նրա սպասին կանգնող Նաբուզարդան դահճապետը եկաւ, կրակի մափնեց Տի-
րոջ Տունը եւ արքունի ապարանքները, քաղաքի բոլոր փնթրն ու բոլոր մեծամեծ դղեակները հրով այրեց, իսկ 15
քաղղեացի բոլոր զօրքերը, որոնք եկել էին դահճապետի հետ, Երուսաղէմի պարիսպներն ամբողջապէս շուրջա-
նակի քանդեցին: Բայց ժողովրդի չքատոր մասին ու թափափուկներին, որոնք մնացել էին քաղաքում, ինչպէս եւ 16
փախափախաններին, որոնք փախել էին բաբելացիների արքայի մօր, եւ մնացած բազմութեանը Նաբուզարդան
դահճապետը ձեռք չփուեց: Երկրի աղքատների մի մասին Նաբուզարդան դահճապետը թողեց՝ այգեգործներ ու 17
հողագործներ լինելու համար: Տիրոջ Տան պղնձէ սիւներն ու խարիսխները եւ պղնձէ մեծ աւազանը, որ Տիրոջ Տան 18
մէջ էր, քաղղեացիները ջարդեցին եւ ամբողջ պղինձը փարան Բաբելոն: Դահճապետն առաւ նաեւ եռոփանիներն 19
ու վերնախարիսխները, պակներն ու փաշարերը, մսի պարամաքաղներն ու պղնձէ ամանեղէնը, որոնցով սպա-
սարկում էին: Դահճապետն առաւ նաեւ կոնքերն ու թաղարները, քամիչներն ու աշտանակները, խնկամաններն 20
ու փուփերը. որը ոսկի էր՝ վերցրեց իբրեւ ոսկի, որն արծաթ էր՝ իբրեւ արծաթ: Միւները երկուսն էին, պղնձէ մեծ 21
աւազանը՝ մէկը. իսկ աւազանի փակ փասներկու ցուլեր կային, որոնք Տիրոջ Տան մէջ շինել էր Սողոմոն արքան: Եւ
պղնձին ու պղնձէ բոլոր անօթներին հաշիւ չկար: Միւներից ամէն մէկի բարձրութիւնը երեսունհինգ կանգուն էր, ո- 22
րոնցից իւրաքանչիւրի շուրջը փարածուում էր փասներկու կանգուն երկարութեամբ շղթայ՝ չորս մաս հաստութեամբ:
Նրանց գլխին պղնձէ խոյակներ կային, ամէն մի խոյակի բարձրութիւնը՝ հինգ կանգուն. մի խոյակի մակերեսը 23
շուրջանակի բոլորում էին ցանցակերպ եւ նռնաձեւ զարդերը՝ համակ պղնձից: Նոյն ձեւի էր եւ երկրորդ սիւնինը,
փասներկու կանգուններից ամէն մի կանգունը՝ ութ նռնազարդով: Նռնազարդերի թիւը մի կողմի վրայ իննսունվեց 24
էր, իսկ բոլոր նռնազարդերը շուրջանակի ցանցի վրայ հարիւր հար էին: Դահճապետը բռնեց Սարեային՝ գլխաւոր
քահանային, Սոփոնիային՝ երկրորդ քահանային, ու երեք դռնապանների: Այդ քաղաքից ձերբակալեց նաեւ մի 26
ներքինու, որ պարերազմող մարդկանց զօրապետն էր, եւ եօթը անուանի մարդկանց, որոնք թագաւորի առջեւ նրա
սպասին էին կանգնում եւ որոնց գրան քաղաքում, ինչպէս եւ արեւնադարին՝ զօրքի իշխանին, երկրի ժողովրդի
արեւնադարին ու երկրի բնակչութիւնից վաթսուն մարդու, որոնց գրան քաղաքում: Նաբուզարդան դահճապետն 27
առաւ նրանց ու փարաւ բաբելացիների արքայի մօր, Դելլաթա: Բաբելացիների արքան մահուան դափասպարպեց 28
նրանց ու սպանեց Դելլաթայում, Եմաթի երկրում: Յուդայի երկրի ժողովուրդը իր երկրից գերևարուեց: Սա է 29
այն ժողովուրդը, որին գերեց Նաբուքոդոնոսոր արքան. եօթներորդ փարում՝ երեք հազար քսաներեք հրեայ, Նա- 30
բուքոդոնոսորի փասնութեան փարում Երուսաղէմից փարան ութ հարիւր երեսուներկու հոգի, Նաբուքոդոնոսորի
քսաներեքերորդ փարում Նաբուզարդան դահճապետը հրեաներից գերի փարաւ եօթը հարիւր քսասունհինգ հոգի, 31
բոլորը միասին՝ չորս հազար վեց հարիւր հոգի: Յուդայի երկրի արքայ Յովակիմի գերութեան երեսունեօթներորդ
փարին էր, փասներկուերորդ ամիսը, ամսի քսանչորսը, երբ բաբելացիների Ուլմարոդաք արքան իր թագաւոր դար- 32
ձած փարին պարուի արժանացրեց Յուդայի երկրի արքայ Յովակիմին. հանեց նրան այն փնից, որպէղ նա գրնում
էր հսկողութեան փակ, նրա հետ քաղցրութեամբ խօսեց եւ նրա բարձն աւելի վեր դրեց, քան այն թագաւորների 33
բարձերը, որոնք Բաբելոնում նրա մօր էին: Փոխեց բանփի նրա պարմութանը, եւ նա ինչքան ժամանակ որ ապրեց՝ 34
ամէն օր միշտ արքայի մօր էր հաց ուտում: Նրա համար սահմանուեց մշտական ռոճիկ, որը նրա կեանքի ամբողջ 35
ընթացքում, բաբելացիների արքայի կողմից, փալիս էին նրան օրըստօրէ՛ մինչեւ նրա մահուան օրը:

Բարութ

1 Սրանք են այն թղթի խօսքերը, որ Բաբելոնում գրեց Բարութը՝ Քեղկիայի որդի Ասադի որդի Սեդեկիայի որդի Մաասի որդի Ներիայի որդին, հինգերորդ փարում, ամսի եօթներորդ օրը, այն ժամանակ, երբ քաղղեացիները գրաւեցին Երուսաղէմը եւ հրով այրեցին այն: Բարութն այս նամակի խօսքերն ընթերցեց ի յուր Յուդայի երկրի արքայ Յովակիմի որդի Յեքոնիայի, նաեւ ի յուր համայն ժողովրդի, որ եկել էր գրքի համար, նաեւ ի յուր զօրքերի ու թագաւորների որդիների, նաեւ ի յուր ծերերի եւ ամբողջ ժողովրդի՝ փոքրից մինչեւ մեծերը, ի յուր ամենքի, որ ապրում էին Բաբելոնում, Սուդ գետի ափին. լսելով՝ նրանք լաց էին լինում, պաս պահում եւ աղօթում Տիրոջը: Արծաթ հաւաքեցին, ամէն մէկն՝ ըստ իր կարողութեան, եւ ուղարկեցին Երուսաղէմ՝ Մաղոմի որդի Քեղկիայի որդի Յովակիմ քահանային եւ միւս քահանաներին, որոնք նրա հետ միասին Երուսաղէմում էին: Միան ամսի փասին Բարութը Տիրոջ փառարկից հանուած սպասքը վերցրեց՝ այն վերադարձնելու համար Յուդայի երկիր: Այդ սպասքը պարտաստել էր Յուդայի արքայ Յոսիայի որդի Սեդեկիան. երբ բաբելացիները Նաբուքոդոնոսոր արքան Երուսաղէմում գերեց Յեքոնիային, իշխաններին, բանապատեմներին, հօգօրներին ու երկրի ժողովրդին, սպասքը փարաւ Բաբելոն: Նրանք սասցին. «Ահա ձեզ ուղարկում ենք արծաթ. մեղքերի քաւութեան համար այդ արծաթով ողջակէզներ գնեցէք եւ կնդրուկ՝ իբրեւ մեղքի գոհաբերութիւն, ընծաներ վերցրէք, բարձրացրէք մեր Տէր Աստուծոյ գոհաստեղանի վրայ: Աղօթք արէք բաբելացիների Նաբուքոդոնոսոր արքայի կեանքի համար եւ նրա որդի Բաղդասարի կեանքի համար, որպէսզի նրանց կեանքի օրերը երկար լինեն ինչպէս երկրի վրայ, այնպէս էլ՝ երկնքում: Տէրը մեզ զօրութիւն կը փայ եւ կը լուսատրի մեր աչքերը. կ'ապրենք բաբելացիների Նաբուքոդոնոսոր արքայի հովանու փակ, նրա որդի Բաղդասարի հովանու փակ, բազում օրեր կը ծառայենք նրանց եւ նրանց մօտ շնորհ կը գտնենք: Մեր Տէր Աստուծոյ աղօթք արէք նաեւ մեզ համար, քանզի մեղանչեցինք մեր Տէր Աստուծոյ առաջ, ու մինչեւ այսօր մեզնից չհեռացան Տիրոջ ցասումն ու բարկութիւնը: Ընթերցեցէք այդ նամակը, որն ուղարկեցինք ձեզ՝ փօն օրերին եւ յուր օրերին հրապարակելով Տիրոջ Տանը: Եւ կ'սսէք. «Մեր Տէր Աստուծոյն է արդարութիւնը, իսկ մերը երեսի ամօթն է, ինչպէս այս օրերին ամօթը Յուդայի երկրի մարդունն է եւ Երուսաղէմի բնակիչներինը, մեր թագաւորներինը եւ մեր իշխաններինը, մեր քահանաներինը, մեր մարգարէներինն ու մեր հայրերինը՝ Տիրոջ հանդէպ, քանզի անհնազանդ եղանք նրան, ականջ չդրինք մեր Տէր Աստուծոյ ձայնին՝ ընթանալու ըստ այն պարտիւրանների, որ Տէրը փուեց մեզ»: Այն օրից, երբ Տէրը մեր հայրերին հանեց Եգիպտացիների երկրից, մինչեւ այսօր անհնազանդ եղանք մեր Տէր Աստուծոյ խուսափելով, որ չանսանք նրա ձայնին: Եւ, ինչպէս այսօր, մեզ պարտեցին չարիքն ու այն նգովքը, որ Տէրը դրեց իր ծառայ Մովսէսի միջոցով, երբ մեր հայրերին հանում էր Եգիպտացիների երկրից՝ մեզ պարգեւելու համար այս երկիրը, որ բխեցնում է կաթ ու մեղր: Չանսացինք մեր Տէր Աստուծոյ ձայնին, մեզ մօտ ուղարկած մարգարէների բոլոր ասածներին, իրաքանչիւրս գնացինք ըստ մեր չար սրտի խորհուրդների, պաշտեցինք օտար աստուածներին՝ չարիք գործելով մեր Տէր Աստուծոյ առաջ»:

2 Տէրը կարարեց իր խօսքերը, որ ասաց մեր մասին, մեր դարաւորների մասին, որոնք դարում էին Իսրայէլին, մեր թագաւորների մասին, մեր իշխանների մասին, Իսրայէլի եւ Յուդայի երկրի մարդկանց մասին, թէ մեզ վրայ բերելու է այնպիսի մեծամեծ չարիքներ, որպիսիք երբեք չեն եղել ողջ երկնքի ներքոյ եւ որպիսիք նա կարարեց Իսրայէլի նկարմամբ՝ ըստ Մովսէսի օրէնքներում գրուած այն խօսքերի, թէ մենք ուրբելու ենք մեր որդիների մարմինները, եւ հայրը՝ իր դպրեր մարմինը: Տէրը մեզ սարուկ դարձրեց այն բոլոր թագաւորներին, որոնք մեր շուրջն էին, դարապարտեց նախապիւնքին ու աւերածութեանը շրջապարի բոլոր ժողովուրդների, որոնց մէջ ցրեց մեզ. մենք ցած իջանք եւ ոչ թէ բարձրացանք, որովհետեւ մեղանչեցինք մեր Տէր Աստուծոյ առաջ՝ չանստով նրա ձայնին: Մեր Տէր Աստուծոյն է արդարութիւնը, իսկ մերը եւ մեր հայրերինը՝ երեսի ամօթը, ինչպէս որ այսօր է: Այն բոլոր չարիքները, որոնց մասին խօսեց Տէրը, եկան մեզ վրայ: Մենք չպաղատեցինք Տիրոջ առաջ, որպէսզի ամէն մէկն իր չար սրտի խորհուրդներից յետ դառնար, եւ չարութիւնը զարթնեց Տիրոջ մէջ, ու նա չարիքներ բերեց մեզ վրայ: Արդարեւ, Տէրն արդար է իր այն բոլոր գործերում, որ պարտիւրել է մեզ, բայց մենք չանսացինք նրա ձայնին՝ հեպտելու այն պարտաւաններին, որ Տէրը փուեց մեզ: Եւ արդ, ո՛վ Տէր Աստուծոյ Իսրայէլի, դու էիր, որ հօր ձեռքով, զարմանաւորա՛ց գործերով ու սքանչելիքներով, մեծ զօրութեամբ ու բարձր բազկով քո ժողովրդին դուրս բերեցիր Եգիպտացիների երկրից եւ քեզ համար անուն սրելո՛ծեցիր, ինչպէս այսօր: Մենք մեղք գործեցինք, ամբարշտութիւն ու անիրաւութիւն կարարեցինք, ո՛վ Տէր Աստուծոյ մեր, քո իրաւունքների դէմ: Թող քո բարկութիւնը յետ դառնայ մեզնից, որովհետեւ մենք նուազեցինք հեթանոսների մէջ, ուր ցրեցիր մեզ: Լսի՛ր, Տէ՛ր, մեր աղաչանքներն ու մեր խնդրանքները, յանուն քո անուան՝ փրկի՛ր մեզ եւ մեզ շնորհների՝ արժանացրու մեզ գերողների առաջ, որպէսզի ամբողջ երկիրն իմանայ, որ դու ես մեր Տէր Աստուծո՛ւ, քանզի Իսրայէլի վրայ եւ նրա ազգի վրայ քո անունն է կնքուած: Տէ՛ր, նայի՛ր քո սուրբ փառարկից եւ յիշի՛ր մեզ: Տէ՛ր, խոնարհեցրո՛ւ քո ականջը եւ լսի՛ր, բաց քո աչքերը եւ փն. Տիրոջը փառք ու իրաւունք են մաղթում ոչ թէ դժոխքի մեռելները, որոնց հոգիները նրանց միջից առել են, այլ անասիւման փխրութեամբ փրկման հոգիները, որոնք քայլում են կորացած ու հիւանդ. մարմնող աչքերն ու քաղցած հոգիներն են փառք ու արդարութիւն մաղթում քեզ: Ո՛վ Տէր, ոչ թէ մեր հայրերի եւ մեր թագաւորների արդարութիւնից է, որ գութ ենք հայցում քո առաջ, Տէ՛ր Աստուծոյ մեր, այլ նրա համար, որ քո ցասումն ու քո բարկութիւնը բերեցիր մեզ վրայ, ինչպէս քո ծառաների՝ մարգարէների միջոցով խօսեցիր, թէ՛՝ այսպէս է ասում Տէրը. «Խոնարհեցրէ՛ք ձեր պարանոցները եւ ծառայեցէ՛ք բաբելացիների արքային, եւ դուք կ'ապրէք այն երկրում, որ փուել էմ ձեր հայրերին, իսկ եթէ չանսաք Տիրոջ ձայնին՝ ծառայելու բաբելացիների արքային, ապա Յուդայի երկրի քաղաքներից եւ Երուսաղէմից դուրս եւ կը վերացնեն՝ ձայնն ուրախութեան եւ ձայնը ցնծութեան, ձայնը փեսայի եւ ձայնը հարսի, եւ այդ ամբողջ երկիրն ամայի կը դառնայ բնակչութիւնից»: Բայց մենք չանսացինք քո ձայնին՝ ծառայելու բաբելացիների արքային, եւ դու ի կարար ամեցիր քո խօսքերը, որ յայտնեցիր քո ծառաների՝ մարգարէների միջոցով, թէ մեր թագաւորների ոսկորները եւ մեր հայրերի ոսկորները հանուելու են իրենց փրկից:

Եւ ահա դրանք թափուած են ցերեկուայ փոթին ու գիշերուայ ցոյրին, իսկ իրենք իրենց վախճանը գրան չարաչար 25
 ցաւերով, սովով, սրով ու գերութեամբ: Իսրայելի փան եւ Յուդայի փան չարութեան պարճառով քո փաճարը, որը 26
 կոչուում է քո անունով, դու դարձրիր այնպիսին, ինչպիսին նա այսօր է: Տէր Աստուած մեր, մեզ հետ վարուեցիր քո 27
 ամբողջ հեգուութեամբ եւ քո ամբողջ մեծ գթութեամբ, ինչպէս որ քո ծառայ Մովսէսի միջոցով խօսեցիր այն օրը, 28
 երբ դու Իսրայելի որդիների առաջ պատուիրեցիր գրել քո օրէնքը եւ ասել. «Եթէ դուք չլսէք իմ ձայնը, ապա ձեր 29
 բարձրագոյ շփոթը ազգերի մէջ, ուր ցրելու եմ ձեզ, պիտի իջնի ու նուազի: Գիտեմ, որ ինձ չեն լսելու, որովհետեւ 30
 մի պնդաճակապ ժողովուրդ են, բայց իրենց պանդխաբած երկրում սրբով դարձի պիտի գան եւ իմանան, որ նրանց 31
 Տէր Աստուածը եւ եմ: Նրանց սիրտ եմ փալու եւ ականջներ, որ լսեն: Նրանք պիտի օրհնեն ինձ այն երկրում, 32
 ուր գերի են, պիտի յիշեն իմ անունը ու պիտի հրաժարուեն իրենց կամակորութիւնից եւ իրենց չար արարքներից, 33
 որովհետեւ պիտի յիշեն իմ առաջ մեղք գործած իրենց հայրերի ճանապարհները: Ես նրանց պիտի վերադարձնեմ 34
 այն երկիրը, որ երդուեցի փալ նրանց հայրերին՝ Աբրահամին, Իսահակին եւ Յակոբին, ու նրանք պիտի փրեն
 նրան: Պիտի բազմացնեն նրանց, եւ նրանք չեն նուազելու: Նրանց հետ յաիպենական ուխտ պիտի հաստատեմ. 35
 ես նրանց համար Աստուած պիտի լինեմ, իսկ նրանք ինձ համար՝ ժողովուրդ, եւ այլեւս Իսրայելի իմ ժողովրդին չեմ
 գաղթեցնի այն երկրից, որ փուել եմ նրանց»:

Տէր Ամենակալ, Աստուած Իսրայելի, չարչարուած անձերն ու յոգնած հոգիներն են աղաղակում առ քեզ: Լսիր, **3, 2**
 Տէր, եւ ողորմիր. չէ՞ որ դու ողորմած Աստուած ես, ողորմիր, որովհետեւ մեղք գործեցինք քո առաջ. դու ապրում 3
 ես յաիպեան, իսկ մենք կորստական ենք յաիպեան: Տէր Ամենակալ, Աստուած Իսրայելի, լսիր աղօթքը Իսրա- 4
 յելի մեռելաների եւ քո դէմ մեղանշողների որդիների, որոնք չանսացին իրենց Տէր Աստուծոյ ձայնին, եւ չարիքները 5, 6
 պատրուեցին մեզ: Այժմ մի՛ յիշիր մեր հայրերի անիրաւութիւնները, այլ յիշիր քո գորութիւնը եւ քո անունը, քանզի 7
 մեր Տէր Աստուածն էս դու, եւ մենք օրհնում ենք քեզ, Տէր: Չէ՞ որ դու նրա՛ համար քո երկիրը մեր սրբերի 8
 մէջ դրեցիր, որ մենք կանչենք քո անունը եւ մեր գերութեան մէջ օրհնենք քեզ. մենք մեր սրբերից վանել ենք քո 9
 առաջ մեղք գործած մեր հայրերի անիրաւութիւնները: Ահա մենք այսօր գրնում ենք մեր գերութեան մէջ, ուր, 8
 մեր Տէր Աստուծոյ դէմ ապստամբած մեր հայրերի անօրէնութիւնների պարճառով, իբրեւ նախարհիք, նզովք ու հա- 9
 փուցում, ցրեցիր մեզ: Լսիր, Իսրայէլ, կեանքի պարգամները, ականջ դրէք, որպէսզի ճանաչէք իմաստութիւնը: 10
 Ի՞նչ պարահեց, Իսրայէլ, ինչպէն եղաւ, որ թշնամիներիդ երկրում ես: Ծերացար օտար երկրում, խառնակուեցիր 10, 11
 դիակների հետ, դրուեցիր դժոխք իջածների կարգը, թողեցիր իմաստութեան երկիրը: Եթէ Աստուծոյ ճանապարհով 12, 13
 ընթանայիր, խաղաղութեամբ կ'ապրէիր յաիպենութեան մէջ: Մովորիր՝ ո՛ր է իմաստութիւնը, ո՛ր է գորութիւնը, 14
 ո՛ր է հանճարը, միաժամանակ ճանաչիր, թէ ո՛րն է երկարապետ կեանքը, ո՛րպէտեւ են աչքերի լոյսն ու խաղաղու- 15, 16
 թիւնը: Ո՞վ գրաւ իմաստութեան փեղը, ո՞վ հասաւ նրա գանձերին: Ո՞ր են հեթանոսների իշխանները եւ նրանք, 17, 18
 որ երկրի գագառների փիրակալներն էին, որ երկնքի թռչունների հետ էին ճախարում եւ գանձում էին արծաթ ու 19
 ոսկի, որոնց վրայ յոյս դրեցին մարդիկ. նրանց հարստութեանը չափ չկար. ովքեր ջանք էին թափում արծաթ ու 20
 ոսկի կուտակելու, նրանք իրենց գործով գոյութիւն չունեն, մահացան ու դժոխք իջան. նրանց փոխարէն ուրիշներն 21
 աշխարհ եկան: Երիտասարդները փեսան լոյսը եւ բնակուեցին երկրի վրայ, բայց իմաստութեան ճանապարհները 22
 չճանաչեցին, չգիտակցեցին նրա շաւիղները, չկանգնեցին իմաստութեան ճանապարհի վրայ: Նրանց որդիներն այդ 23
 ճանապարհից հեռու մնացին: Իմաստութիւնը ջրուեց Քանանում եւ ոչ էլ երեսաց Թեմանում: Նազարի որդիները 24
 եւս իմաստութեան հեղուկութեամբ չեղան, Մերանի եւ Թեմանի վաճառականները, առասպելախօսները եւ իմաստութե- 25
 ան քննիչները իմաստութեան ճանապարհը չճանաչեցին, նրանք չիշխեցին նրա շաւիղները: Ո՞վ Իսրայէլ, որքա՛ն 26, 27
 մեծ է Աստուծոյ Տունը, եւ որքա՛ն ընդարձակ՝ Նրա փիրապետութեան սահմանը. մեծ է, անեզր, բարձր ու անչափելի: 28
 Այնպէտ սկզբում ծնուեցին անուանի հսկաները, որոնք վիթխարի էին եւ պատրաստների մէջ հմուտ: Բայց Աստու- 29
 ած նրանց իր ընտրեալները չդարձրեց եւ ոչ էլ իմաստութեան ճանապարհ ցոյց փուեց նրանց: Նրանք կորստեան 30
 մարտուեցին, որովհետեւ իմաստութիւն չունէին, ոչնչացան, որովհետեւ անմիտ էին: Ո՞վ ելաւ երկինք, առաւ իմաս- 31
 տութիւնն ու այն իջեցրեց ամպերից. ո՞վ անցաւ ծովի այն կողմը եւ գրաւ այն, որ բերի ընտիր ոսկու փոխարէն: 32
 Չկայ մէկը, որ իմանայ նրա ճանապարհները, ոչ ոք, որ գիտակցի նրա շաւիղները: Բայց Նա, որ գիտէ ամեն ինչ, 33
 Նա՛ է ճանաչում իմաստութիւնը, Նա՛ է իր իմաստութեամբ գրել այն, Նա, ով ստեղծել է երկիրը յաիպենական 34
 ժամանակների համար, լցրել այն կենդանիներով եւ չորքորանիներով, Նա, ով լոյսն է ուղարկում եւ լոյսը գնում 35
 է, յետ է կանչում՝ եւ լոյսը դողալով հնազանդում է նրան. աստղերը ծագել են՝ իրաքանջիւրն իր փեղում, եւ ուրա- 36
 խացել. Նա կանչում է աստղերին, ու նրանք ասում են՝ «Ահա այսպէտ ենք», եւ գուարթօրէն ճառագում են իրենց 37
 Արարչի համար: Դա մեր Աստուածն է, որի հետ ոչ ոք չի կարող համեմատուել, որը գրաւ իմաստութեան բոլոր 38
 ճանապարհները եւ դրանք փուեց իր ծառայ Յակոբին ու իր սիրեցեալ Իսրայելին: Դրանից յետոյ իմաստութիւնը 39
 յայտնուեց երկրի վրայ ու շրջեց մարդկանց մէջ:

Իմաստութիւնը Աստուծոյ պատուիրանների գիրքն է, Օրէնքն է, որ կայ յաիպեան: Բոլոր նրանք, ովքեր ընդունում **4**
 են այն, պիտի ապրեն, իսկ ովքեր թողնում են այն, պիտի մեռնեն: Դարձիր, Յակոբ, եւ բռնիր իմաստութիւնից՝ 2
 նրա լոյսի ծագման իսկ պահին: Զո փառքն ուրիշին մի՛ փուր, եւ քո վաստակները՝ օտար ազգին: Երանի է 3, 4
 մեզ, Իսրայէլ, որովհետեւ գիտենք, թէ ի՛նչն է հաճելի Աստուծոյ: Քաջալերուիր, ով իմ ժողովուրդ, յիշիր, ով Իս- 5
 րայէլ. ազգերին ծախուեցիք, բայց ոչ կործանուելու համար. քանի որ դուք բարկացիք Աստուծոյ, մարտուեցիք 6
 հակառակորդներին: Չայրացիք ձեր Արարչին, գոհեր մարտուեցիք դեւերին եւ ոչ թէ Աստուծոյ: Մոռացար ձեր 7, 8
 կերակրողին՝ յաիպենական Աստուծոյ, փրկութեան պարճառեցիք եւ ձեր դայեակին՝ Երուսաղէմին, որը փեսա 9
 Աստուծոյ ձեզ վրայ եկած բարկութիւնը եւ ասաց. «Լսեցէք, ով Սիոնի պանդուխտներ, Տէրն ինձ մեծ սգի մէջ դրեց. 10, 11
 ես փեսայ իմ փղաների ու աղջիկների գերութիւնը, որի մէջ նրանց դրեց յաիպենական Տէրը: Նրանց սնեցի ու- 12
 ռախութեամբ, բայց նրանց ճանապարհ դրի լացով ու սզով: Թող ոչ ոք չտրանահարի որբեայրուս, որ շարտից 13
 միայնակ եմ մնացել. թափուր եմ մնացել իմ որդիների բազում մեղքերի պարճառով, քանզի նրանք խոտորուեցին 14
 Աստուծոյ օրէնքներից, չճանաչեցին նրա իրաւունքները, չգնացին Աստուծոյ պատուիրանների ճանապարհներով եւ 15
 ոչ էլ բարձրացան նրա արդար խրատի շաւիղներով: Կը գան Սիոնի պանդուխտները ու կը յիշեն իմ փղաների 16

- 15 եւ աղջիկների գերութիւնը, որի մէջ նրանց դրեց յաւիտենական Տէրը: Նրանց վրայ բերեց մի հեռաւոր ազգի, մի
 16 լիրբ եւ այլալեզու ազգի, որ չէր ակնաճում ծերերից եւ ոչ էլ ողորմում մանկանը: Նրանք փարան որբեւայրուս
 17, 18 սիրելիներին, իսկ մնացածներին գրկեցին դուսրերից: Ես ինչպէ՛ն կարող էի օգնել ձեզ: Ով ձեզ վրայ չարիք
 19 բերեց, նա էլ կը փրկի ձեզ ձեր թշնամիների ձեռքից: Գնացէ՛ք, ո՛վ զաւակներ, գնացէ՛ք, քանզի ես մնացի աւերակ:
 20 Նանեցի խաղաղութեան պարմունճանը եւ հազայ իմ պաղապանքների քուրճը. իմ օրերում աղաղակ բարձրացրի
 21 առ յաւիտենական Տէրը: Քաջալերուեցէ՛ք, ո՛վ զաւակներ, ձայն փուռէ Աստուծո՛ւն, եւ նա ձեզ կ'ազարի թշնամիների
 22 բռնութիւնից, նրանց ձեռքից: Ձեր փրկութեան համար ես յոյսս դրեցի յաւիտենական Տիրոջ վրայ եւ Սրբից ուրախ
 23 լուր առայ այն ողորմութեան մասին, որ շուրջով ձեզ է գալու ձեր յաւիտենական Փրկչից: Ձեզ ճանապարհ դրի սգով
 24 ու լացով, սակայն Աստուած յաւիտենապէս ձեզ ինձ է փալու գնծուծեամբ եւ ուրախութեամբ: Ինչպէս այժմ Սիոնի
 25 պանդուխտները փեսան ձեր գերութիւնը, այնպէս էլ ընդհուպ պիտի փեսեն Աստուծու կողմից ձեր փրկութիւնը, որ
 26 ձեզ է հասնելու յաւիտենական Տիրոջ մեծափառութեամբ ու լոյսով: Ո՛վ զաւակներ, Աստուծոց ձեզ հասած բարկու-
 27 թեան հանդէպ համբերաբար եղէ՛ք. ձեր թշնամին հալածեց ձեզ, բայց շուրջով դուք կը փեսնէք նրա կործանումը եւ
 28 ձեր ուրբը կը դնէք նրա պարանոցի վրայ: Իմ փափկասուն զաւակները դաժան ճանապարհներ անցան, բշտեցին
 29 ինչպէս թշնամիներից յափշտակուած հօր: Քաջալերուեցէ՛ք, ո՛վ զաւակներ, եւ ձայն փուռէ Աստուծո՛ւն, որպէսզի Նա,
 30 պիտի դառնաք ու փնտռէք նրան, որովհետեւ ով ձեզ վրայ չարիք բերեց, նա էլ յաւիտենական ուրախութիւն պիտի
 31, 32 բերի ձեզ՝ ձեր բարեկեցութեամբ հանդերձ»: Քաջալերուի՛ր, Երուսաղէմ, ով որ քո անունը դրեց, նա կը մխիթարի
 33 քեզ: Վայ՛ նրանց, որ չարչարեցին քեզ եւ խնդացին քո կործանման վրայ: Վայ՛ այն քաղաքներին, որոնց ծառա-
 34 յեցին քո զաւակները, վայ՛ նրան, ով ընդունեց քո որդիներին, որովհետեւ ինչպէս որ նա խնդաց քո կործանման
 35 վրայ եւ ուրախացաւ քո անկումով, այնպէս էլ պիտի փրփմի իր աւերման համար: Նրան պիտի գրկեն բազում
 36 խրախճանքների ուրախութիւնից եւ նրա պերճութիւնը սզի պիտի փոխեն: Բազում օրեր յաւիտենական Տիրոջ
 37 հուրը պիտի գայ նրա վրայ, բազում ժամանակներ դեւերի բնակավայր պիտի լինի նա: Նայի՛ր դէպի արեւելք, ո՛վ
 38 Երուսաղէմ, եւ փեն Աստուծոց քեզ եկած ուրախութիւնը: Ահա գալիս են քո որդիները, որոնց ճանապարհ էիք դրել,
 39 գալիս են՝ Սրբի խօսքով հաւաքուած արեւելքից մինչեւ արեւմուտք, ուրախացած Աստուծու փառքով:
- 5. 2** Ո՛վ Երուսաղէմ, հանի՛ր քո սզի ու յլկանքի գգեստը եւ յաւիտեան հագիր Աստուծու փառքն ու վայելչութիւնը, ա՛ն
 3 քո վրայ Աստուծու արդարութեան վերարկուն եւ դի՛ր գլխիդ յաւիտենական Տիրոջ փառքի խոյրը, որպէսզի Աստուած
 4 երկնքի ներքոյ ցոյց փայ քո ամբողջ պայծառութիւնը: Աստուծու կողմից քո անունը յաւիտեան կը կոչուի խաղա-
 5 դութիւն, արդարութիւն եւ աստուածապաշտութեան փառք: Ելի՛ր, Երուսաղէմ, կանգնի՛ր բարձունքի վրայ, նայի՛ր
 6 դէպի արեւելք ու փեն Սրբի խօսքով արեւելքից մինչեւ արեւմուտք հաւաքուած քո որդիներին, որոնք ուրախացել
 7 են Աստուծոց յիշուած լինելու համար: Նրանք քեզնից հեռացան հեփիոփն, թշնամիներից բշտած, բայց Աստուած
 8 նրանց քեզ մօտ է բերում փառքով, ինչպէս թագաւորական զահ բարձրացածների: Արդարեւ, Աստուած հրաման է
 9 արձակել, որ բոլոր բարձր լեռները, յաւերժական բլուրները խոնարհուեն, ձորերը լցուեն, որպէսզի երկիրը հարթուի,
 8 Իսրայէլն Աստուծու փառքով ապահով քայլի, իսկ բոլոր անարառները եւ ամէն մի անուշաբոյր ծառ Աստուծու հրա-
 9 մանով հովանի լինեն Իսրայէլին: Աստուած պիտի առաջնորդի Իսրայէլին ուրախութեամբ, իր փառքի լոյսով՝ իր
 ողորմութեամբ ու արդարութեամբ հանդերձ:

Ողբ

Ի սրայելի գերութիւնից եւ Երուսաղէմի աւերածութիւնից յետոյ էր, երբ Երեմիան նստել լաց էր լինում եւ այս ողբերն ասում Երուսաղէմի վրայ. Ինչպէն զապուեց ու նստեց մենաւորիկ՝ քաղաքը բազմամարդ, քրքրուածութեամբ լցուած որբեայրի մի կին դարձաւ հեթանոսների մէջ. երկրի իշխանը հարկապարտ դարձաւ: Նա գիշերը դառնօրէն լաց եղաւ. արցունքներ կան նրա ծնօքներին: Այդ օրը նրա սիրելիների մէջ չգտնուեց մէկը, որ մխիթարիչ լինէր նրան. բոլոր բարեկամներն անարգեցին նրան ու դարձան թշնամիներ: Յուդայի երկիրը մարմնուեց գերութեան, բազում քառասպանքների, նեղութեան, սպրկութեան ու ծառայութեան. նա նստեց հեթանոսների մէջ եւ հանգիստ չգտաւ. թշնամական պաշարման մէջ՝ բոլոր հալածիչները նրա վրայ հասան: Միտնի ճանապարհները սուգ բռնեցին, որովհետեւ նրա քաղաքը քանդուեց: Նրա դարպասներն անայացան, նրա քահանաները հեծում, հառաչում ու հոգոց են հանում: Նրա կոյսերը գերկարուեցին, իսկ ինքն էլ դառնացած է իր հոգում: Նրան նեղողները՝ կանգնեցին նրա գլխին, նրա թշնամիներն ուրախութեան մէջ են, քանի որ Տէրը խոնարհեցրեց նրան ծանր ամբարշտութեան համար. նրա մանուկները, նեղողների առաջն ընկած, գերի բռնեցին: Միտնի դուստրերի ամբողջ վայելչութիւնը վերացաւ. նրանց իշխանները նմանուեցին այն խոյերին, որոնք կեր չեն գտնում. նրանք իրենց այնքան ցանկալի իրերը քուրջուեցին կերակուրների համար, որպէսզի յազգեցնեն իրենց մարմինները: Գնում էին նրանք մարմնոյր, նեղողների առաջն ընկած, հալածիչներից բռնուած: Երուսաղէմը յիշեց իր քառասպանքի օրը եւ օրն իր բաժանումի, թախծեց այն բոլոր փափագելի բաների համար, որոնց արժանացել էր սկզբում: Երբ ժողովուրդը թշնամիների ձեռքն ընկաւ, ոչ ոք չկար, որ օգնէր նրան, քանի որ նրա սիրելիները, քանակեցին ու ծաղրի առան նրա գերութիւնը: Մեղք գործեց Երուսաղէմը, դրա համար էլ նրան մեծարողները խայտառակեցին նրան, քանզի քեան նրա անարգանքը, եւ նա ինքն էլ, շրջուելով, հոգոց էր հանում: Նրա պղծութիւնն իր ուրբերի առաջ էր, սակայն նա իր վախճանի մասին չմտածեց, առաքօրէն արցունք թափեց, բայց ոչ ոք չկար, որ մխիթարէր նրան: Նայի՛ր քառասպանքներիս, ո՛վ Տէր, քանզի թշնամիներս հպարտացան իմ դէմ: Թշնամին իր ձեռքը երկարեց իմ գանձերին: Ես քեանս հեթանոսներին, որոնք մտնում քո սրբարանը, մինչդեռ նրանց հրամայել էիր, որ քո ժողովուրդի սրբավայրը չմտնեն: Ամբողջ ժողովուրդը հաց էր փնտրում ու հառաչում. ամէն բան, ինչ թանկ էր նրան, ծախսեց հացի համար, որպէսզի պահի ինքն իրեն: Նայի՛ր, ո՛վ Տէր, եւ քեան, որ ես դարձայ անարգուած ու արհամարհուած: Ձեզ եմ ասում, ձեզ, ո՛վ անցորդներ, յետոյ դարձէք, նայեցէք, քեան՝ ինձ հասած ցաւերի նման ցաւեր եղել են արդէօք. Տէրը ձայնը բարձրացրեց ինձ վրայ եւ իր բարկութեան ու ցասման ժամին խոնարհեցրեց ինձ: Իր բարձունքից կրակ ուղարկեց իմ ոսկորներին, ցանց գցեց իմ ուրբերին եւ ինձ յետ շարքեց, կործանեց իմ անձը՝ հանապազօրեայ քառասպանքի ու քրքրութեան մէջ: Տէրը կանխաւ ասաց ինձ իմ ամբարշտութեան մասին, իր ձեռքը գցեց եւ իմ պարանոցին ծանրացրեց իր լուծը. իմ գորութիւնը փկարացաւ: Տէրն ինձ մարմնեց իմ ցաւերին, ու ես չեմ կարողանում հանդարտուել: Նա ջնջեց իմ միջից իմ ընտիր-ընտիր գորատրներին, իմ ընտիրեալների կորորածի ժամն ազդարարեց. Տէրը, ինչպէս հնձանում, ճգնեց կոյսին՝ Յուդայի երկրի դստերը: Ահա թէ ինչու ես ինձ քուրջ եմ լացի: Աչքն իմ արցունք թափեց, քանզի նրանք, ովքեր իմ մխիթարիչներն էին եւ իմ հոգին ինձ էին վերադարձնում, հեռու են ինձնից: Իմ որդիները մարմնուեցին կործանման, որովհետեւ թշնամիներս գորացան: Միտն իր բազուկները քառածեց առ Աստուած, բայց չկար ոչ ոք, որ մխիթարէր նրան: Նրա շուրջը նրան նեղողներն են. նրանց մէջ Երուսաղէմը դարձաւ մի նողկալի կին: Արդար է Տէր Աստուած, ես դառնացրի նրան: Ո՛վ ժողովուրդներ, բոլորդ լսեցէք այս եւ քեան՝ իմ ցաւերը. իմ օրիորդներն ու երիտասարդները բռնեցին գերութեան: Ես կանչեցի իմ սիրելեաններին, բայց նրանք արհամարհեցին ինձ. իմ քահանաներն ու երեւցներն այսպէս, քաղաքի մէջ, մեռան. կերակուր փնտրեցին, կենդանի մնալու համար, սակայն չգտնուեց: Նայի՛ր, Տէր, ես նեղութեան մէջ եմ. ոսկորներս հալումաշ եղան, սիրտս մէջս քրքրուեց, դառնացած եմ: Դրսից սուրն ինձ անժառանգ դարձրեց, ինչպէս մահը՝ ներսից: Լսեցէք, լսեցէք այս. ես հեծում ու հառաչում եմ, եւ ոչ ոք չկայ, որ մխիթարի ինձ: Իմ բոլոր թշնամիներն ինձ անայացան իմ վրայ եկած չարիքների մասին եւ ուրմահարեցին ինձ, քանզի դո՛ւ սպեղնեցիր այդ օրը, դո՛ւ կանչեցիր այդ ժամանակը, որ վայր գայ ինձ վրայ: Բոլոր չար գործերը թող կանգնեն քո առաջ, եւ դո՛ւ ճռաքանդ արա նրանց այնպէս, ինչպէս ճռաքանդ արիւր ինձ իմ բոլոր մեղքերի համար, քանզի անթիւ եմ իմ հառաչանքները, եւ սիրտս իմ լի է քրքրութեամբ:

Ինչպէն խաւարեցրեց Տէրը Միտնի դստերը իր ցասումով ու բարկութեամբ, Իսրայելի փառքը երկնքից երկիր նետեց եւ չիշեց իր ուրբերի պատուանդանը: Իր ցասման ու բարկութեան օրը Տէրն անխնայ խորքակեց Յակոբի քան գեղեցկութիւնը, քանդեց ու չինայեց, կործանեց Յուդայի երկրի դստեր ամբողջները երկրի վրայ, անարգեց նրանց իշխաններին ու թագաւորներին: Տէրն իր ցասման ու բարկութեան օրը փշրեց Իսրայելի բոլոր եղջիրները եւ նրան յետ շարքեց իր թշնամիների առաջ: Կրակը պարեց Յակոբի երկիրը, լափեց ու ոչնչացրեց ամէն բան, ինչ կար նրա շուրջը: Նրա գիրկը մտաւ իբրեւ թշնամի, իր աջը հասարարեց նրա վրայ եւ սպանեց Միտնի դստեր բոլոր սիրելիներին, իր ցասումն ու բարկութիւնը կրակի պէս թափեց նրա վրայ: Տէրը, իբրեւ թշնամի, կործանեց Իսրայելը, կործանեց նրա թագաւորներին, կործանեց նրա բոլոր ամբողջները եւ Յուդայի երկրի դստեր քառասպանքների վրայ քառասպանքներ աւելացրեց: Այգու պէս հարեց նրա խորանները, վերացրեց նրա քաղաքները. Տէրը մոռացութեան քուրջ այն քաղաքներն ու շարքեցրեց, որ կարարում էր Միտնը. իր բարկութեան պահին մոռացալիս՝ քաղաքայի մարմնեց թագաւորներին, իշխաններին ու քահանաներին: Տէրը մեղքեց իր գոհաստեղանը, հեռու վաճառեց իր սրբարանները, կործանեց իր քանդակների պարիսպներն ու աշտարակները. Տիրոջ Տան մէջ թշնամիները աղմկեցին ու գոչեցին, ինչպէս նրա քաղաքները քուրջ օրերին: Միտնի դստեր պարիսպն ընկաւ ու կործանուեց. լարը քաշեցին ու բաց ջրողեցին իրենց ձեռքերից. աշտարակները սուգ մտան, եւ բոլոր պարիսպները ցնցուեցին ու կործանուեցին: Նրա դռները գեպին քաղաքակեցին, խորքակեցին նրա նիզերը: Նրանց թագաւորներն ու իշխանները հեթանոսների մէջ էին. օրէնք ու մարգարէներ չկային, չկային եւ նրանք, ովքեր քեանս Տիրոջ

10 կողմից: Ամեն ինչ իջաւ ու գեպնին հաւասարուեց: Միոնի դստեր ծերերը պապանձուեցին, հող ցանեցին իրենց
 11 գլխին, քորձ հագան: Երուսաղէմի իշխաններին գեպին փապալեցին: Իմ ժողովրդի դստեր կործանման համար
 արցունք թափելուց աչքերիս լոյսը խաւարեց, որովայնս փակնուվրայ եղաւ, փառքս լուծուեց հողի մէջ, քանզի քա-
 12 ղաքի բոլոր փողոցներում մեռնում են ծծկեր մանուկները: Նրանք հաց ու գինի էին խնդրում իրենց մայրերից,
 13 մինչ քաղաքի մէջ ընկած ու ցրուած՝ մեռնում, իրենց հոգիներն էին աւանդում: Քո մասին ի՞նչ վկայութիւն բերեմ
 կամ քեզ ո՞ն նմանեցնեմ, դո՞ւստր Երուսաղէմի. ո՞վ պիտի մխիթարի քեզ, Միոնի կոյս աղջիկ. ծանրացաւ քո վշտի
 14 բաժակը, ո՞վ է, որ պիտի կարողանայ բժշկել քեզ: Մարգարէները գուր, խաբուսիկ ու անշահ փեսիքներ փեսան
 15 փունցին սնտրի առասպելներ քո բնակավայրից հեռանալու մասին: Բոլոր անցորդները ծափ զարկին, սուլում էին
 ու շարժում իրենց գլուխները Միոնի դստեր վրայ. «Այս է այն քաղաքը, - ասում էին, - որ ամբողջ երկրի փառքի
 16 պատկան էր եւ ուրախութիւնը»: Քո բոլոր թշնամիներն իրենց բերանները բացեցին քեզ վրայ, սուլում էին կրճարում
 եւ իրենց արամները՝ ասելով. «Եկէք կո՛ւ փանք սրան. չէ՞ որ սա այն օրն է, որին սպասում էինք. ահաւասիկ
 17 փեսանք, գրանք ու հասանք մենք նրան»: Տէրն ինչ խօսել էր՝ արեց, կարարեց իր ասածները, ինչ պարտիրել էր
 հին օրերում. քանդեց ու չխնայեց, քո թշնամիներին քեզ վրայ ծիծաղել փունց եւ բարձրացրեց քեզ նեղողների եղ-
 18 ջիւրը: Նրանց սրտերը պիտի աղաղակեն դէպի Միոնի դստեր պարիսպները, գիշեր ու ցերեկ հեղեղի պէս արցունք
 19 պիտի թափեն. մի՛ լռիր, մի՛ դաղարիք, աչքդ արքատուքից թող հանգիստ չառնի: Վեր կաց խոստովանութեան,
 20 գիշերը, քո պահեցողութեան սկզբին, քո սիրտը, ինչպէս ջուր, թափիր Տիրոջ առաջ, ձեռքդ վեր կարկառիր քո
 մանուկների հոգիների համար, որոնք սովամահ էին լինում քո երթելուութեան բոլոր ճանապարհներին: Տես, ո՞վ
 21 Տէր, նայիր՝ ո՞ն այսպէս ճռաքաղ արիր, որ կանայք ուրեմ իրենց որովայնի պտուղը, ճռաքաղ արիր, ներս փարար,
 փուր խոհարարներին, որ ներսում, Տիրոջ սրբարանի մէջ, մորթեն ծծկեր մանուկներին, քահանային ու մարգարե-
 22 ին: Ծերն ու փոքան միասին վախճանուեցին ճանապարհների գլխին, կոյսն ու երիտասարդը բշուեցին գերութեան.
 23 քո բարկութեան օրը սրի քաշեցիր, կոտորեցիր, մորթեցիր, կերակուր դարձրիր ու չխնայեցիր: Պանդխտութեանս
 օրը, ինչպէս փարեկան փօսերին, հրախրեցիր, որ նրանք իմ շուրջը հաւաքուեն, բայց ոչ որ չզգնուեց, որ Տիրոջ
 ցասման ու բարկութեան ժամին փրկուած կամ կենդանի մնացած լինէր, մինչդեռ իմ բոլոր թշնամիներն ապրեցին
 ու բազմացան:

3, 2 Ո՞վ գորատր Աստուած, նայիր իմ թշուառութեանը: Իր ցասման զաւազանով նա փրկեց ինձ ու ինձ վրայ խաւար
 3, 4 բերեց եւ ոչ թէ լոյս, նաեւ իր ձեռքն հանապազ իմ դէմ դարձրեց: Նա մաշեց իմ մորթն ու մարմինը, իմ բոլոր
 5, 6 ոսկորները փշրեց, կուրակեց վրաս եւ պարեց իմ գլխի շուրջը, առանց յապաղելու ինձ խաւարի մէջ նստեցրեց,
 7 ինչպէս յախտեանակն մի մեռելի: Կուրակեց դրանք ինձ վրայ, եւ ես այլեւս չեմ կարող խլրրալ, պղնձի նման
 8 ծանրացրեց ինձ վրայ, ու թէեւ ասացի, թէ պիտի կանչեմ ու աղաղակեմ, սակայն նա փակել է դռն, որ
 9 աղօթքներս իրեն չհասնեն: Իմ ճանապարհներին արգելքներ կանգնեցրեց, խցանեց իմ շարժուելու շախիները, ինձ
 10, 11 խրամեցրեց. ինձ համար դարանակալ արջ եւ թաքնուած առիծ դարձաւ. հեղապնդեց ինձ, հասաւ ու հալածեց,
 12, 13 ուժասպառ արեց ինձ, կործանեց ինձ: Մտաւ իմ գիրկը, ինձ թիրախ դարձրեց ու լցրեց նեպերով. երկկամներս
 14 մէջքերից կիսեց, նեպահարեց ինձ, ծաղր դարձրեց իմ ժողովրդի համարեւ խաղք ու խայրառակ յախտեանակալ:
 15, 16 Ինձ լեղի փունց ուրելու եւ հարբեցրեց դառնութեամբ, իմ արամները քարերով փշրեց եւ մոխիր փունց ինձ ուրելու.
 17, 18, 19 գրկեց իմ անձը հանգստութիւնից. ես մոռացայ բարութիւնը. կորաւ իմ արիւթիւնը, եւ իմ յոյսը՝ առ Տէր: Յիշեցի
 20 իմ թշուառութեան ու հալածանքի մասին. միտքս եկան միայն դառնութիւնն ու բարկութիւնը, հոգիս մէշս թուլացաւ.
 21, 22 այդ եմ մտաբերում եւ դրա համար էլ համբերում եմ: Անապառ են Տիրոջ ողորմութիւնները, նրա գթութիւնները չեն
 23, 24 նուազում: Ամեն նոր առաւօտի հեղ բազմանում է քո ճշմարտութիւնը, Տէր: Իմ հոգին ասաց, թէ՛ «Նա իմ բաժինն
 25 է», ահա թէ ինչու յոյսս պէտք է դնեմ նրա վրայ: Աստուած բարեբար է նրանց հանդէպ, ովքեր իրենց յոյսը դնում են
 26 նրա վրայ, քանզի այն անձը, ով փնտրում է ճշմարտութեամբ ապաւինում է նրան, բարի է եւ Տիրոջ փրկութեամբ
 27, 28 հանգստութիւն կը գտնի: Մարդու համար լաւ է, եթէ իր մանկութիւնից կրի խոնարհութեան լուծը: Միայնակ ու լռիկ
 29 նա կը նստի իր փանը, որովհետեւ ինքն անձամբ յանձն առաւ քո լուծը: Նա կը խոնարհուի՝ իր բերանով համբուրելու
 30 հողը, որովհետեւ նրա համար յոյս կայ. իր ծնօտները դէմ կը փայ հարուածողներին, կը կրի շար նախապիւնքներ,
 31, 32 բայց Տէրը նրան ընդմիջը չի մերժի: Նա, ով փառասպաններն փունց նրան, ինքն էլ իր անասանան ողորմածութեամբ
 33, 34 կ'ողորմի նրան. Տէրը սրտով չի կամեմուն մարդկանց պարծել եւ նուաստացնել մարդու որդիներին: Երբ մէկը
 35 երկրի բոլոր կալանաւորներին իր ուրբերի փակ սպորացնում է եւ մարդուն մարմնում Տիրոջ դաբասաբանին, երբ
 36 Բարձրեալի առաջ խեղաթիրում է մարդու իրաւունքները, երբ դաբասաբանում անիրաւում է մարդուն, «Տէրը չի՞
 37 փեսնում: Նա չասաց, թէ՛ «Այսպէս է ասում Տէրը», եւ կարարուեց: Բարձրեալի բերանը չէր, որ պարտիրեց,
 38, 39 թէ՛ «Այնպէս որ չարիք պիտի դուրս գայ եւ ոչ էլ բարիք»: Մարդը, կենդանի մարդը ինչո՞ւ է փրկուցում իր
 40, 41 մեղքերի համար: Մեր ընթացքը քննութեան առնուեց ու յանդիմանուեց. դառնանք դէպի Տէրը, մեր ձեռքերը մեր
 42 սրտերի հեղ, կարկառենք դէպի երկնքի բարձունքները: Մեղք գործեցինք, ամբարիշտ դարձանք, դրա համար էլ
 43 մեր հանդէպ, բարեհաճ չեղար: Պարծելու եկար ցատումով ու բարկութեամբ եւ հալածեցիր մեզ, կոտորեցիր ու
 44, 45 չխնայեցիր. երկինքն ամպերով ծածկեցիր, որ մեր աղօթքները քեզ չհասնեն. քանախրեցիր ու հեռացրիր մեզ,
 46 հեթանոսների ամբոխի մէջ արհամարհուած ու անարգուած դարձրիր մեզ: Մեր բոլոր թշնամիների բերանները
 47, 48 բացել փուր մեր դէմ: Ահ ու սարսափ եկաւ մեզ վրայ, աւեր ու կոտորած: Իմ ժողովրդի դստեր կործանման
 49, 50 պատճառով մեր աչքերը ջրի հեղեղներ թափեցին: Իմ աչքերը լցուեցին արցունքով, բայց ես չեմ լռի եւ ականջ
 51 չեմ դնի, մինչեւ որ երկնքից չայարնուի եւ չտեսնի Տէրը: Իմ քաղաքների բոլոր դուստրերի չափ աչքս արցունք է
 52, 53 թափում իմ հոգու համար: Ինչպէս թռչնորսներ, իմ թշնամիները գուր փողը ինձ որսացին, իմ կեանքը գրի մէջ
 54, 55 խեղդեցին, քար դրին ինձ վրայ, գլուխս ջրով հեղեղեցին, ու ես ասացի, թէ՛ «Ահա կործանուեցի»: Տառապանքի
 56 գրքի քո անունը կանչեցի, Տէր, եւ դու լսեցիր իմ ձայնը: Քո ականջն իմ աղաչանքներից մի՛ ծածկիր, ազատութիւն
 57 փուր ինձ, փրկիր ինձ: Դու մօտեցար, որպէսզի ինձ օգնես, եւ ասացիր, թէ՛ «Այն օրը, երբ ինձ կանչես, չվախենաս»:
 58, 59 Դարձրար, ո՞վ Տէր, իմ հոգու դարձրար: Փրկեցիր իմ կեանքը, փրկար իմ խռովքը, իմ դաբասաբանն արիր, Տէր:

Տեսար իմ ողջ արդարութիւնը, իմացար իմ բոլոր խորհուրդները: Տէր, լսեցիր նախափինքներն ու իմ նկարմամբ 60, 61
 ունեցած բոլոր դիպատութիւններն այն մարդկանց, ովքեր իրենց շուրթերը հանապազ իմ դէմ են շարժում: Իրենց 62, 63
 խորհուրդներից ես հասկացայ, թէ ինչու են նրանք նստում ու վեր կենում: Նայիր նրանց ամբարտաւան աչքերին, 64
 ո՛վ Տէր, եւ նրանց արժանի հափուցումը նրանց գլխին բեր, հափուցիր նրանց ըստ իրենց սրտերի կարծրութեան, 65
 քո ցասմամբ հալածիր նրանց, քո բարկութեամբ ոչնչացրո՞ւ նրանց երկնքի ներքոյ: 66

Ինչպէ՛ն խամրեց ոսկին, գունաթափուեց, սպիտակ արծաթը, նրանց թանկագին քարերը հալուեցին ու ցրիւ եկան 4
 իրենց ճանապարհների խաչմերուկներում: Միոնի պարուական որդիները, աւելի պարուական, քան թանկագին 2
 քարերը, ինչպէ՛ն համարուեցին խեցեղէն ամաններ՝ բրուպների ձեռքի աշխատանք: Ինչպէս վիշապներ, նրանք 3
 մերկացրին իրենց սփինքները եւ կաթ փուեցին իրենց կորիւններին. իմ ժողովրդի որդիները փանջահար եղան,
 եւ չկայ բժշկութիւն նրանց համար. անապարի ջայլամների պէս փառապեցին նրանք: Ծարաւից կաթնակեր մա- 4
 նուկների լեզուներն իրենց քիմբերին կայան. երեխաները հաց խնդրեցին, բայց նրանց հաց կտրող չէր: Ովքեր 5
 կերակրով էին սնուել, ճանապարհների վրայ սովամահ եղան, ովքեր գրկերի մէջ գորգուրանք ու գգուանք էին
 վայելել, աղբանոցները գրկած՝ թաթաւեցին ու թաւալուեցին: Իմ ժողովրդի դստեր մեղքերն աւելի շարացան, քան 6
 կործանուած Սոդոմի անօրէնութիւնները. նրանք փութով վեր էին կենում, բայց նրանց ձեռքերի վաստակը ոչ մի
 փայլուն ինչպէս շափիւղայ, ակնեղէն. այժմ նրանց փեսքն ածուխի նման սեւացաւ, ու ոչ ոք չէր ճանաչում նրանց. 7
 նրանց դրել էին ճանապարհների խաչմերուկներում: նրանց կաշին ոսկորներին էր կպել. նրանք կոշտացել ու չո- 8
 րացած փայտ էին դարձել: Սրից հասած վերքերից դիպապասար ընկածներն աւելի բախտաւոր էին, քան սովից 9
 մեռածները: Խումբ-խումբ շարժոււմ էին վիրաւոր մարդիկ: Գթասիրտ կանանց ձեռքերը եփեցին իրենց մանուկնե- 10
 րին, որոնք իմ ժողովրդի դստեր կործանման ժամանակ նրանց համար կերակուր դարձան: Տէրն ի կատար ածեց 11
 իր ցասումն ու բարկութիւնը, թափեց իր ցասումն ու բարկութիւնը եւ կրակ բորբոքեց Միոնում, որը լափեց նրա
 հիմքերը: Աշխարհում գոյութիւն ունեցող բոլոր երկրների թագաւորները չհասարացին, թէ թշնամին կարող է ներս 12
 մտնել Երուսաղէմի դարպասներից: Բայց դա փեղի ունեցաւ նրանց մարգարէների մեղքով, նրանց բահանաների 13
 մեղքով, քանզի նրանք այնքեղ թափում էին արդար մարդկանց արիւնը: Գնապարհների գլխին ցնցուեց ու սա- 14
 սանուեց նրանց գորութիւնը, մեռածների արեամբ պղծուեցին ու թաթախուեցին այնպէս, որ նրանց հագուստները
 հնարաւոր չէր մաքուր վիճակում նրանց վրայից հանել: «Նեռն կացեք, պիղծ անուանեցեք նրանց, հեռն մնացեք, 15
 հեռն մնացեք, մի՛ մօտեցեք»: Եւ նրանք շարժուեցին ու բարկացած հեռացան: «Ասացէ՛ք հեթանոսներին, որ նրանք
 այլեւս չչարունակեն ապրել նրանց մէջ»: Մեր կենդանութեան ժամանակ իսկ նուաղեցին մեր աչքերը իզուր օգ- 16
 նութիւն սպասելուց, որովհետեւ գուր փեղը մենք նրանց հսկիչ էինք կարգել սնորի բաների վրայ: Տէրն իր երեսը 17
 շրջել է նրանցից եւ այլեւս չի նայելու նրանց: Քահանաները չսեցին ձեռքերին, նրանց որդիների նկարմամբ անո-
 դորմ եղան: Աչքներս պահած՝ նայում էինք այն ազգերին, որոնք մեզ չէին կարող փրկել: Որսացին մեզ. մի փոքր 18
 ժամանակ ես, եւ մեզ սպանած-բնաջնջած կը լինեն մեր քաղաքներից: Նասել է ժամը, հասել է ժամանակը, լրացան
 մեր օրերը, լրացան ժամանակները: Լեռների վրայ մեզ հալածողները թեթեւաշարժ են. նրանք, ինչպէս երկնային 19
 արծիւներ, ճախրեցին բարձր լեռների վրայ եւ, անապարտում դարան մտած, պաշարեցին մեզ: Տէր Զրիսպոսը մեր
 անձի շունչն է. իրենց ապականութեամբ նրանք պաշարեցին նրան, մինչդեռ մենք մտածու էինք, թէ կը նստենք 20
 նրա հովանու փակ եւ կ'ապրենք հեթանոսների մէջ: Յնձա՛ւ եւ ուրախացիր, ո՛վ եղոմայեցիների դուստր, որ բնակ-
 տում ես օստրացիների այդ երկրում, քեզ էլ կը հասնի այս բաժակը. կը կանգնես ու կը խմես, կը խմես ու նորից կը 21
 վերադարձնես: Զո անօրէնութիւնները պիտի վերջ գտնեն, Միո՛ն, եւ այլեւս դու չպիտի պատժուես. բայց քեզ, ո՛վ 22
 Եդոմի դուստր, քո մեղքերի համար Տէրը պատժելու եկա՛ւ՝ յայտնի դարձնելով քո բոլոր ամբարշտութիւնները:

Յիշիր, Տէր, թէ ինչե՛ր կատարուեցին մեզ հետ, նայիր եւ փնէ մեր կրած նախափինքները: Մեր ժառանգութիւնն 5, 2
 անցաւ օտար ազգերին, մեր փները՝ օտարականներին: Որք մնացինք մենք, հայր չկար մեզ համար, մեր մայրերը 3
 մեր աչքի առաջ այրիացան: Մեր շուրը փողով խմեցինք, եւ մեր փայտը գնելու հոգսը միշտ մեր վզին է ծանրացած: 4
 Նալածական եղանք եւ հանգստութիւն չգտանք: Եգիպտացիներն ու ասորաստանցիները ձեռք մեկնեցին՝ մեզ 5, 6
 հացով կշտացնելու համար: Մեր հայրերը մեղք գործեցին, նրանցից ոչ ոք հիմա չկայ, եւ հայրերի մեղքը մենք ենք 7
 քաշում: Մեզ վրայ փրեցին ծառաները, եւ այլեւս նրանց ձեռքից մեզ փրկող չկայ: Անապարի սրի ահից եկէք 8, 9
 մեր պաշարները ներս փանենք: Մոսկալի սովի երեսից մեր կաշին հնացած թոնրի նման ճաք է փուել: Կանանց 10, 11
 խայտառակեցին Միոնում, իսկ կոյսերին՝ Յուդայի երկրի քաղաքներում: Ծերերին կախեցին իրենց բութ մաքներից,
 չխնայեցին նաեւ պառաւաններին: Ընդիր ու պարուական մարդիկ ողբում էին բարձրաձայն, իսկ երիտասարդները, 13
 փայտածեծ արուելով, ուժասպառ եղան: Ծերերն այլեւս չէին նստում դարպասների մօտ, իսկ ընդրեալ մարդիկ
 դադարեցին օրհնութիւններ երգելուց: Մեր սրտերը գրկուեցին ուրախութիւնից, եւ մեր օրհներգութիւններն ու 15
 պարերը փոխուեցին սգի: Պասկը վայր ընկաւ մեր գլուխներից. վայ՛ մեզ, վայ՛ մեզ, քանզի մենք մեղք գործեցինք: 16
 Ահա թէ ինչու ցան առաւ մեր սրտերը, ահա թէ ինչու մեր աչքերին խաւարը պատեց Միոնի լեռան վրայ, որն 17, 18
 աւերակ է դարձել, եւ աղուէսներն են ելումուտ անում նրա սրահներում: Տէր, դու կաս յախիտեան, եւ քո աթոռը
 մնում է սերնդից սերունդ: Ինչո՞ւ իսպառ մոռացար մեզ, պատժեցիր, թողեցիր ու երկար ժամանակով լքեցիր մեզ: 20
 Ե՛ր դարձրո՞ւ մեզ, ո՛վ Տէր, եւ մենք կը վերադառնանք, նորոգիր մեզ, Տէր, ինչպէս վաղնջական ժամանակներում: 21
 Դու մերժելով մերժեցիր մեզ, քո ցասումն ու բարկութիւնն անչափ բորբոքուեց մեզ վրայ: 22

Դանիել

1, 2 **Բ**աբելոնում բնակուող մի մարդ կար. նրա անունը Յովակիմ էր. նա անունացաւ Շուշան անունով մի
3 կնոջ՝ Քեղկիայի դստեր հետ, որը շաք գեղեցիկ էր եւ ասպուածավախ: Նրա ծնողները արդար էին
4 եւ իրենց դստերը դաստիարակել էին Մովսէսի օրէնքներով: Յովակիմը շաք հարուստ էր. նա մի այգի
5 էր: Մի անգամ երեւացին այդ ժողովրդից երկու ծերունիներ, որոնք այդ փարուայ դափառներն էին, եւ որոնց
6 մասին Տէրն ասաց. «Անօրէնութիւնը սկիզբ առաւ Բաբելոնից՝ ձեր դափառներից, որոնք կոչուած էին ժողովրդին
7 առաջնորդելու»: Նրանք մշտապէս լինում էին Յովակիմի փանը, եւ բոլորը զայիս էին նրանց մօտ՝ դափաստանի:
8 Եւ կէսօրին, երբ ժողովուրդը մեկնում էր, Շուշանը ներս էր մտնում եւ զբօսում իր ամուսնու այգում: Երկու ձե-
9 թունիները միշտ փնտնում էին նրան, որ նա այգի էր մտնում ու զբօսում, եւ ցանկացան նրան: Նրանք շեղեցին
10 իրենց միտքը ու թեթեցին իրենց աչքերը՝ երկինք չնայելու եւ չիշշելու համար արդար դափաստանները: Երկուսն էլ
11 գրաւուել էին նրանով, բայց միմեանց չէին պարմում իրենց ցաւերը, որովհետեւ ամաչում էին խոստովանել իրենց
12, 13 ցանկութիւնը, քանի որ ուզում էին լինել նրա հետ՝ եւ շաք յաճախ սպասում էին՝ նրան փեսնելու համար: Նրանք
14 ասացին միմեանց. «Գնանք փուն, որովհետեւ ճաշի ժամ է»: Ելան, բաժանուեցին իրարից՝ եւ նորից եկան նոյն
15 փողով միմեանց մօտ. իրար հարցնելով եւր գալու պարճառը՝ նրանք խոստովանեցին իրենց ցանկութիւնը: Ապա
16 պայմանաւորուեցին, թէ երբ կարող են նրան մենակ գրնել: Եւ մի օր, երբ սպասում էին նրան, նա եկաւ, մտա-
17 այգի ինչպէս երէկ եւ նախորդ օրը՝ միայն թէ երկու աղջիկների հետ: Նա ուզեց լողանալ այնպէղ, այգում, որով-
18 հետեւ փոթ էր. այնպէղ ոչ ոք չկար, բացի երկու թաքնուած ծերունիներից, որոնք սպասում էին նրան: Շուշանն
19 ասաց աղջիկներին. «Գնացէ՛ք, իւր եւ օճառ բերէ՛ք ինձ համար եւ փակեցէ՛ք այգու դռները, որպէսզի լողանամ»:
20 Նրանք արեցին, ինչպէս ասաց նրանց. փակեցին այգու դռները եւ դուրս եկան՝ բերելու ինչ որ հրամայել էր նրանց:
21 Ծերունիներին չբեւան, քանի որ թաքնուած էին: Եւ այնպէս եղաւ, որ երբ աղջիկները դուրս եկան, երկու ծերունի-
22 ները վեր կացան, գնացին դէպի Շուշանը եւ ասացին. «Ահա այգու դռները փակ են, եւ չկայ ոչ ոք, որ մեզ փնտնի,
23 իսկ մենք ցանկանում ենք քեզ. ուստի եկ համաձայնուի՛ր ու եղի՛ր մեզ հետ, ապա թէ ոչ քո մասին մենք կը վկայենք,
24 որ մի պարանի կար քեզ հետ, եւ դրա համար էլ աղջիկներին հեռացրիք քեզանից»: Շուշանը հոգոց հանեց եւ
25 ասաց. «Տագնապ է պարել ինձ չորս կողմից. եթէ այդպէս վարուեմ, այդ մահ է ինձ համար, իսկ եթէ այդպէս չանեմ,
26 չեմ փրկուի ձեր ձեռքից: Բայց աւելի լաւ է, որ ես այդպէս չանեմ եւ ջրնկնեմ ձեր ձեռքը, քան թէ մեղք գործեմ Տիրոջ
27 առաջ»: Եւ Շուշանը բարձրաձայն աղաղակեց, նրա հետ աղաղակեցին եւ երկու ծերունիները, իսկ նրանցից մէկը
28 գնաց ու բացեց այգու դռները: Երբ փնտնիները այգուց լսեցին ձիչոն, դռան կողմից ներս մտան՝ փնտնելու, թէ ինչ է
29 պարահել նրան: Եւ երբ ծերունիներն ասացին իրենց խօսքը, ծառաները շաք ամաչեցին, որովհետեւ երբեք այդ-
30 պիսի բաներ չէին ասուել Շուշանի մասին: Երբ յաջորդ առաւօտեան ժողովուրդը եկաւ նրա ամուսնու՝ Յովակիմի
31 մօտ, եկան նաեւ երկու ծերունիները Շուշանի նկատմամբ անօրէն մտադրութեամբ՝ սպանելու նրան, եւ ասացին
32 ժողովրդի առաջ. «Մարդ ուղարկեցէ՛ք կանչելու Քեղկիայի դստերը՝ Շուշանին, որ Յովակիմի կինն է: Եւ նրանք
33 մարդ ուղարկեցին: Եկաւ Շուշանը, եկան նաեւ նրա ծնողները, նրա որդիներն ու բոլոր ազգականները: Շուշանը
34 շաք նազելի էր եւ փեսքով գեղեցիկ: Եւ քանի որ ծածկուած էր շղարշով, անօրէնները հրամայեցին մերկացնել
35 նրան, որպէսզի յազենան նրա գեղեցկութեամբ: Լաց էին լինում իրայիներն ու բոլոր նրանք, ովքեր ճանաչում
36 էին նրան: Ժողովրդի միջից վեր կացան երկու ծերունիները եւ իրենց ձեռքերը դրին նրա գլխին. նա լաց լի-
37 նելով նայեց դէպի երկինք, որովհետեւ նրա սիրտը ապախնել էր Տիրոջը: Երկու ծերունիներն ասացին. «Մինչ
38 մենք մենակ զբօսում էինք այգում, նա այնպէղ մտաւ երկու աղջիկների հետ, փակեց այգու դռներն ու արձակեց
39 աղջիկներին: Մի պարանի, որ թաքնուած էր, եկաւ նրա մօտ ու եղաւ նրա հետ, իսկ մենք այգու անկիւնում էինք.
40 Երբ փնտնանք անօրէնութիւնը, մօտեցանք նրանց եւ փնտնեցինք նրանց իրար հետ լինելը: Պարանուն չկարողացանք
41 բռնել, որովհետեւ մեզանից աւելի ուժեղ էր. նա բացեց դուռը եւ դուրս փախաւ: Մրան, որ բռնեցինք, հարցրինք,
42 թէ ով էր պարանի: Նա չուզեց պարմել մեզ: Ահա այս ենք վկայում»: Արեւանը հաւաքաց նրանց՝ որպէս ժողո-
43 վրդի աւագների եւ դափառների, եւ մահուան դափառարեցին Շուշանին: Շուշանը բարձրաձայն աղաղակեց եւ
44 ասաց. «Ով դու յաւիտենական, ծածկազէ՛ր Աստուած, որ գիտես ամէն ինչ՝ նախքան դրանց փնտնելու ունենալը: Դու
45 գիտես, որ սուր են վկայում իմ մասին. ահա ես մեռնում եմ, ես, որ չեմ արել այն, ինչով նրանք ամբաստանում
46 են ինձ: Եւ Տէրը լսեց նրա ձայնը: Մինչ նրան փանում էին սպանելու, Աստուած Սուրբ Հոգին արթնացրեց մի
47 պարանու մէջ, որի անունն էր Դանիել: Սա բարձր ձայնով աղաղակեց եւ ասաց. «Ես անպարտ եմ դրա արեան
48 մեղքից»: Ամբողջ ժողովուրդը շրջուեց դէպի նա. ասացին. «Այդ ի՛նչ խօսք է, որ դու ասացիր»: Եւ նա կանգնեց
49 նրանց մէջ ու ասաց. «Այդպէս անխելք էք, Իսրայէլի՛ որդիներ. չէք քննում, ճշմարտութեանը հասու չէք լինում եւ
50 դափառարարում էք Իսրայէլի դստերը: Վերադարձէ՛ք արեան, որովհետեւ դրանք սուր վկայութիւն փոխին նրա
51 մասին»: Եւ ժողովուրդը անմիջապէս վերադարձաւ: Ծերունիներն ասացին պարանուն. «Ե՛կ, նստի՛ր մեր մէջ եւ
52 պարմի՛ր մեզ, որովհետեւ Աստուած աւագութիւն փունց քեզ»: Դանիելը ասաց նրանց. «Բաժանեցէ՛ք դրանց իրարից
53 եւ քննեցէ՛ք դրանց»: Երբ նրանք հեռացան իրարից, կանչեց նրանցից մէկին եւ ասաց նրան. «Այ դու, որ ծերացել
54 ես չարութեան մէջ, այժմ քո մեղքերը, որ գործում էիր նախապէս, ահա եկան հասան իրենց վախճանին, քանի որ
55 դափերը անիրաւութեամբ էիր վարում, դափառարարում էիր անմեղներին եւ վնասարարներին ազար արձակում,
56 մինչդեռ Աստուած ասել էր, որ անմեղներին եւ արդարների չսպանես: Իսկ արդ, եթէ դրանց փնտնեց, ո՞ր ծառի
57 փակ հասար դրանց, մինչ խօսում էին իրար հետ»: Եւ նա ասաց. «Ներձենու փակ»: Դանիելն ասաց. «Սուրբ գլխիդ
դիպչի, լաւ սրեցիր: Ահա Աստուծո իրեշտակը հրաման ստանալով՝ քեզ կը հերձի մէջփնդից»: Եւ դուրս արեց նրան:
Նրամայեց բերել միսին եւ ասաց նրան. «Չաւան Բանանի եւ ոչ Յուդայի. նրա գեղեցկութիւնը հրապուրեց քեզ, եւ
քո սիրտը փնջաց նրան: Դուք այդպէս էիք վարում Իսրայէլի դուստրերի հետ, եւ նրանք վախից փրկուում էին ձեզ.

Յուդայի այդ դուստրը, սակայն, յանձն չառաւ ձեր անօրէնութիւնը: Իսկ արդ, ճիշդն ասա, երբ նրանք խօսում էին միմեանց հետ, ո՞ր ծառի փակ հասար նրանց»: Եւ նա ասաց. «Մողցենու փակ»: Դանիէլն ասաց նրան. «Քո սուրբ էլ քո զլխին դիպչի, լաւ սուրբ խօսեցիր: Ահա մերկ սուրը ձեռքին կանգնած է Աստուծոյ հրեշտակը՝ քեզ մէջքտից սողցելու համար, որպէսզի սարկեցնի քեզ»: Ամբողջ ժողովուրդը աղաղակեց բարձր ձայնով, օրհնեց Աստուծուն, որ փրկում է իր վրայ յոյս դնողներին: Եւ յարձակուեցին երկու ծերունիների վրայ, քանի որ Դանիէլը իրենց իսկ բերանով, որպէս սուրբ վկաների, խայրառակեց նրանց: Եւ ըստ Մովսէսի օրէնքի նրանց հետ վարուեցին այնպէս, ինչպէս վարում են նրանց հետ, ովքեր սպառնում են չարութիւն անել իրենց ընկերոջը. եւ սպանեցին նրանց: Այդ օրը արդար արիւնը փրկուեց: Իսկ Քեղկիան եւ նրա կիներ, Շուշանի ամուսին Յովակիմի եւ բոլոր ազգականների հետ, օրհնեցին Աստուծուն իրենց դասեր՝ Շուշանի համար, քանի որ գարշելի ոչինչ չգրնուեց նրա մէջ: Եւ Դանիէլը այդ օրը ու դրանից յետոյ մեծ եղաւ ժողովրդի առաջ:

Յուդայի երկրի Յովակիմ արքայի թագաւորութեան երրորդ փարում բաբելացիների Նաբուքոդոնոսոր արքան եկաւ Երուսաղէմ եւ պաշարեց այն: Տէրը Յուդայի երկրի Յովակիմ արքային եւ Աստուծոյ Տան սպասքի մի մասը փունց նրա ձեռքը: Նաբուքոդոնոսորը նրան փարաւ իր աստուծոյ փունը՝ Մենասար, իսկ սպասքը դրեց իր աստուծոյ գանձարունը: Թագաւորը իր ներքինապետ Ասիանէզին ասաց, որ գերի իսրայէլացիների միջից, թագաւորական պահմից եւ ազնուականներից առանց արարի, դէմքով գեղեցիկ, ամէն իմաստութեան խելահաս, գիտութեանը հմուտ, խելացիութեամբ օժտուած եւ թագաւորական պալատում սպասաւորելու ունակ մանուկներ բերի եւ սովորեցնի նրանց բաղդակցիների լեզուն եւ դպրութիւնը: Թագաւորը նրանց համար սահմանեց ամենօրեայ ուրելիքի բաժին արքայական սեղանից եւ այն գինուց, որ ինքն էր ըմպում, հրամայեց սնել նրանց երեք փարի եւ յետոյ կանգնեցնել թագաւորի առաջ: Նրանց մէջ էին Յուդայի երկրի որդիներից Դանիէլը, Անանիան, Միսայէլը եւ Ազարիան: Ներքինապետը Դանիէլին անուանեց Բաղդասար, Անանիային՝ Սեդրակ, Միսայէլին՝ Միսակ եւ Ազարիային՝ Աբեղնագով: Դանիէլը որոշեց չճաշակել թագաւորի սեղանից եւ ոչ էլ խմել այն գինուց, որ նա էր խմում, եւ խնդրեց ներքինապետին թոյլ տալ, որ ինքը չուտի: Աստուծոյ արեւը, որ Դանիէլը գութ եւ շնորհ գրաւ ներքինապետի մօտ: Ներքինապետն ասաց Դանիէլին. «Ես վախենում եմ իմ փեր արքայից, որ այդ կերակուրն ու ըմպելիքը սահմանեց ձեզ համար. թերեւս ձեր դէմքը ատելի դալուկ փեսնի, քան ձեզ հասակակից ուրիշ մանուկներինը, եւ դուք ինձ զլխով պարտական կը դարձնէք թագաւորի առաջ»: Դանիէլն ասաց Ամելասադին, որին ներքինապետը վերակացու էր նշանակել Դանիէլի, Անանիայի, Միսայէլի եւ Ազարիայի վրայ. «Արի՛ փարը օր փորձիր քո ծառաներին, եւ թող մեզ ընդդէմ փան, որ ուրեմք, եւ ջուր, որ խմենք: Եւ կ'երեսան քեզ մեր եւ այն մանուկների գոյները, որոնք ուրում են թագաւորի սեղանից: Եւ ինչպէս որ դու փեսնես, ըստ այնմ էլ վարուիր քո ծառաների հետ»: Ամելասադն անսաց նրանք ու փորձեց նրանց փան օր: Երբ վերջացան փարը օրերը, նրանց դէմքերը նրան ատելի լաւ երեսացին, իսկ նրանք մարմնով ատելի հզօր, քան բոլոր այն մանուկները, որոնք ուրում էին թագաւորի սեղանից: Ամելասադը վերցնում էր նրանց ընթրիքն ու խմելու գինին եւ չորս մանուկներին ընդդէմ էր փախաւ: Աստուծոյ նրանց խելք եւ իմաստութիւն փունց ամէն փեսակի դպրութեան եւ իմացութեան մէջ: Դանիէլը խելամուտ էր հասկանալու ամէն փեսակ փեսիքներ ու երագներ: Իսկ երբ ժամանակը լրացաւ, թագաւորը հրամայեց բերել նրանց: Ներքինապետը նրանց բերեց Նաբուքոդոնոսորի առաջ, եւ արքան խօսեց նրանց հետ: Բոլորի մէջ չգրնուեց ոչ ոք, որ նման լինէր Դանիէլին, Անանիային, Միսայէլին եւ Ազարիային: Եւ նրանք կանգնեցին թագաւորի առաջ: Իմաստութեան ու գիտութեան այն բոլոր բաների մասին, որ թագաւորը հարցնում էր նրանց, այդ բոլորի մէջ նրանց գրնում էր փասնապարհի առատել, քան բոլոր գիտուններին ու մոգերին, որ նրա թագաւորութեան մէջ էին: Եւ Դանիէլը մնաց մինչեւ Կիւրոս արքայի փարիները:

Իր թագաւորութեան երկրորդ փարում Նաբուքոդոնոսորը երագ փեսաւ: Նրա հոգին խռովուեց, ու քունը փախաւ աչքերից: Թագաւորն ասաց, որ կանչեն իմաստուններին, մոգերին, կախարդներին եւ աստղագուշակներին, որպէսզի թագաւորին յայտնեն նրա երագը: Նրանք եկան, կանգնեցին թագաւորի առաջ, եւ թագաւորն ասաց նրանց. «Երագ փեսայ, եւ հոգիս խռովուեց՝ երագս հասկանալու համար»: Աստղագուշակները ատրերէն լեզուով խօսեցին թագաւորի հետ եւ ասացին. «Արքայ՛, թող քո կեանքը յալիւտան լինի: Դու երագդ ասա՛ քո ծառաներին, եւ մենք կը մեկնենք այն»: Արքան պարասխանեց եւ ասաց աստղագուշակներին. «Իմ խօսքը վճռական է. արդ, եթէ ինձ չյայտնէք երագն ու նրա մեկնութիւնը, կորստի կը մարումէք. եւ ձեր փները ատերակ կը դառնան, իսկ եթէ երագն ու նրա մեկնութիւնը յայտնէք ինձ, դուք պարգեւներ, բազում ընծաներ եւ մեծ պարի կը սքանաք ինձից, միայն թէ յայտնեցէք ինձ երագն ու նրա մեկնութիւնը»: Երկրորդ անգամ պարասխանեցին նրան եւ ասացին. «Թող արքան ասի երագը իր ծառաներին, եւ մենք կը յայտնենք նրա մեկնութիւնը»: Արքան պարասխանեց եւ ասաց. «Նապարար գիտեմ, որ դուք ուզում էք ժամավաճառ լինել, որովհետեւ փեսնում էք, որ իմ խօսքը վճռական է: Եթէ դուք երագը չյայտնէք ինձ, ուրեմն համաձայնուել էք սուրբ եւ անճիշտ բաներ ասել ինձ, մինչեւ որ ժամանակն անցնի: Ասացէք ինձ իմ երագը, եւ կ'իմանամ, որ նրա մեկնութիւնը նոյնպէս կը յայտնէք ինձ»: Աստղագուշակները նորից պարասխանեցին թագաւորին եւ ասացին. «Երկրի վրայ չկայ մի մարդ, որ կարողանայ յայտնել թագաւորի ուզած բանը: Ոչ մի թագաւոր եւ իշխան այդպիսի բան չի հարցնի իմաստունին, մոգին եւ աստղագուշակին, որովհետեւ այն բանը, որ թագաւորն է հարցնում, ծանր բան է, եւ բացի աստուածներից, որոնք մարմնատրների մէջ չեն բնակում, չկայ ոչ մէկը, որ այն յայտնի թագաւորի առաջ»: Այն ժամանակ թագաւորը մեծ բարկութեամբ ու զայրոյթով հրամայեց կոտորել բաբելացի բոլոր իմաստուններին: Նրանք արձակուեց, եւ իմաստունները կոտորում էին: Փնարում էին Դանիէլին եւ նրա ընկերներին՝ սպանելու համար նրանց: Այն ժամանակ Դանիէլը խոհեմ եւ իմաստուն կերպով խորհրդակցեց արքայի դահճապետի՝ թագաւորի իշխան Արիոքի հետ, որ ելել կոտորում էր բաբելացի իմաստուններին: Դանիէլը հարցնեց նրան եւ ասաց. «Ինչո՞ւ արքայի կողմից արձակուեց այդ խիստ հրամանը»: Եւ Արիոքը այդ բանը յայտնեց Դանիէլին: Դանիէլը մտաւ արքայի մօտ եւ խնդրեց արքային, որ նրան ժամանակ տա, եւ ինքը դրա մեկնութիւնը կը յայտնի թագաւորին: Դանիէլը մտաւ իր փունը եւ բանը յայտնեց իր ընկերներին՝ Անանիային, Ազարիային եւ Միսայէլին: Նրանք գթութիւն էին խնդրում երկնքի Աստուծուց, որպէսզի նա Դանիէլին ու իր ընկերներին կորստի չմարմի բաբելացի այլ իմաստունների հետ: Այն ժամանակ գաղտնիքը Դանիէլին յայտնուեց

20 գիշերային փեսիլքում: Դանիելը օրհնեց երկնքի Աստուծոն և ասաց. «Թող օրհնեալ լինի Տիրոջ անունը յաիփե-
 21 անս յաիփենից, որովհետև նրանն է իմաստութիւնը, հանճարը և զօրութիւնը: Նա է, որ փոփոխում է ժամերն ու
 ժամանակները: Թագաւորներ է կարգում և փոփոխում, իմաստուններին իմաստութիւն է տալիս և խելամիտներին՝
 22 իմացութիւն, բացայայտում է խորին և ծածուկ բաները, գիտի, թէ ինչ կայ խաւարում, և լոյսը նրա հետ է: Գո-
 23 հուփիւն քեզ, մեր հայրերի՝ Աստուած, օրհնում եմ քեզ, որովհետև ուժ է իմաստութիւն փութեցիր ինձ և յայտնեցիր
 24 ինձ այն, ինչ որ մենք աղօթքներով խնդրեցինք քեզնից, և բացատրեցիր ինձ թագաւորի փեսիլքը»: Դանիելը սփա-
 25 Արիփոքի մօտ, որին թագաւորը նշանակել էր՝ կոտորելու Բաբելոնի իմաստուններին, և ասաց նրան. «Մի՛ կոտորի՛ր
 Բաբելոնի իմաստուններին, այլ փար՝ ինձ թագաւորի առաջ, և ևս թագաւորին կը յայտնեմ երազի մեկնութիւնը»:
 26 Այն ժամանակ Արիփոքը Դանիելին շտապ փարաւ թագաւորի առաջ և ասաց նրան. «Տրեապարանից գերի բերուածների
 27 մէջ գտայ մի մարդ, որ երազի մեկնութիւնը պիտի յայտնի արքային»: Թագաւորը պարասխանեց Դանիելին, ու-
 28 թի անունն էր Բաղդասար, և ասաց. «Կարո՞ղ ես պարմել ինձ իմ փեսած երազն ու յայտնել նրա մեկնութիւնը»:
 29 Դանիելը պարասխանեց թագաւորին և ասաց. «Այդ գաղտնիքը, որի մասին հարցնում է արքան, իմաստունները,
 30 մոզերը, հմայողներն ու բախարագուշակները արքային պարմել չեն կարող, այլ երկնքում կայ Աստուած, որ յայտ-
 31 նում է գաղտնիքները: Նա՛ ցոյց տուեց Նաբուքոդոնոսոր արքային, թէ ինչ պիտի լինի զալիք օրերում: Բո երազն
 32 ու քո գլխում ծագած փեսիլքը, որ դու փեսել ես անկողնում, այս է, արքայ. քո մտածումները, թէ ինչ պիտի լինի
 33 սրանից յետոյ, քեզ մտաբանջում էին քո անկողնում, և գաղտնիքները բացայայտողը ցոյց տուեց քեզ, թէ ինչ պիտի
 34 լինի այսուհետև: Գաղտնիքը յայտնուեց ինձ ոչ այն պարճառով, որ իմ մէջ աւելի իմաստութիւն կայ, քան բոլոր
 35 բանականների մէջ, այլ որպէսզի մեկնութիւնը ցոյց տրուի արքային, և դու իմանաս քո սրտի խորհուրդները: Դու,
 36 արքայ, ահա թէ ինչ էիր փեսնում. քո առաջ կանգնած էր մի արձան, մի վիթխարի արձան, և նրա կերպարանքն ու
 37 փեսքը ահաւոր էր: Այդ արձանը շտապ սարսափազոյ էր: Նրա գլուխը մաքուր ոսկուց էր, նրա ձեռքերը, կուրծքն
 38 ու բազուկները՝ արծաթից, նրա մէջքն ու ազդրերը՝ պղնձից, սրունքները՝ երկաթից, ոտքերը՝ կէտր երկաթից և
 39 կէտր խեցուց: Դու նայում էիր, երբ առանց ձեռք դիպչելու պոկուեց մի քար և հարուածեց արձանի երկաթեայ և
 40 խեցեղ ոտքերին ու ամբողջովին փշրեց դրանք: Միաժամանակ բոլորովին փշրուեցին խեցին ու երկաթը, պղինձը,
 41 արծաթն ու ոսկին և դարձան ինչպէս ամառուայ կալի փոշի. սաստիկ քամին քշեց դրանք, ու փեղ չէր գտնուում
 42 դրանց համար: Իսկ այն քարը, որ հարուածեց արձանին, դարձաւ մեծ լեռ ու լցրեց ամբողջ երկիրը: Մա է երազը:
 43 Իսկ այժմ թագաւորին ասենք երազի մեկնութիւնը: Դու, ո՞վ արքայ, արքայից արքայ, որին երկնքի Աստուածը
 44 հզօր և փառաւոր թագաւորութիւն տուեց: Դու, որի ձեռքը տուեց մարդու որդիներին, վայրի գազաններին, երկնքի
 45 թռչուններին ու ծովի ձկներին, որպէզ էլ որ աստուծն են նրանք, և քեզ փեր կարգեց բոլորին: Դու ևս ոսկեայ գլու-
 46 խը: Քեզանից յետոյ ուրիշ թագաւորութիւն պիտի բարձրանայ, որ պիտի լինի քո թագաւորութիւնից ցածր: Ապա
 47 երրորդ՝ պղնձեայ թագաւորութիւնը պիտի փրկի ամբողջ երկիրը: Իսկ չորրորդ թագաւորութիւնը, որ երկաթի պէս
 48 ամուր պիտի լինի, պիտի փշրի և քորի ամեն ինչ, ինչպէս երկաթն է փշրում և քորում ամեն բան: Եւ քանի որ
 49 ոտքերի մասերի կէտր երկաթեայ և կէտր խեցուց էիր փեսնում դու, ապա այդ թագաւորութիւնը պիտի բաժանուի,
 50 բայց և նրա մէջ երկաթեայ ուժ պիտի լինի, ինչպէս որ երկաթը խեցու հետ խառնուած էիր փեսնում: Ուրբերի
 51 մասերի մի մասը երկաթ էր և մի մասը՝ խեցի. ուրեմն թագաւորութեան մի մասը հզօր պիտի լինի, իսկ միւս մասը՝
 52 դիւրաբեկ: Իսկ այն, որ դու երկաթը խեցուն խառնուած էիր փեսնում, ապա այդպէս էլ խառն են լինելու մարդկա-
 53 յին սերունդները, բայց չեն միաձուլուելու իրար, ինչպէս երկաթը չի զօղում խեցուն: Այդ թագաւորների ժամանակ
 54 երկնքի Աստուածը պիտի բարձրացնի մի թագաւորութիւն, որ յաիփեանս չի կործանուելու, և այդ թագաւորութիւնը
 55 ուրիշ ազգի չի մնալու: Այն պիտի փոշիացնի ու վերացնի բոլոր թագաւորութիւնները և ինքը պիտի մնայ յաիփեանս:
 56 Իսկ այն, որ դու փեսնում էիր, թէ լեռից առանց ձեռք դիպչելու քար պոկուեց և մանրեց խեցին, երկաթը, պղինձը,
 57 արծաթն ու ոսկին, ապա այդպէս էլ մեծն Աստուած ցոյց տուեց արքային, թէ ինչ պիտի լինի յետոյ: Ծշմարիտ է
 58 երազը և ճշգրիտ՝ նրա մեկնութիւնը»: Այն ժամանակ Նաբուքոդոնոսոր արքան երեսի վրայ ընկաւ և երկրպագեց
 59 Դանիելին, հրամայեց զոհեր ու անուշահոտ խնկեր մատուցել նրան: Թագաւորն ասաց Դանիելին. «Արդարեւ, ձեր
 60 Աստուածը աստուածների Աստուածն է, փերերի Տէրը և թագաւորների Թագաւորը, որ բացայայտում է գաղտնիք-
 61 ները, քանի որ դու կարողացար յայտնել այդ գաղտնիքը»: Եւ թագաւորը մեծարեց Դանիելին, մեծամեծ ու բազում
 62 պարգևներ տուեց նրան, Բաբելոնի վրայ կառավարիչ նշանակեց նրան և նախարարների իշխան՝ Բաբելոնի բոլոր
 63 իմաստունների վրայ: Դանիելը արքային խնդրեց, և արքան Սեղրակին, Միսակին և Աբեղնագովին գործավարներ
 64 նշանակեց բաբելացիների երկրի վրայ: Իսկ Դանիելը մնաց արքայի պալատում:

4 Իր թագաւորութեան փասնութեանը փարում Նաբուքոդոնոսոր արքան պարաստեց մի ոսկեայ արձան, որի
 2 բարձրութիւնը վաթսուն կանգուն էր, լայնութիւնը՝ վեց, և այն կանգնեցրեց բաբելացիների երկրում, Դէրա դաշ-
 3 տում: Նա հրամայեց հաւաքել զօրավարներին, զօրագլուխներին և կուսակալներին, պետերին, իշխանաւորներին,
 4 գործակալներին և զաւառների բոլոր իշխաններին՝ գալու այն արձանի նաւակափիքին, որ կանգնեցրել էր Նաբու-
 5 քոդոնոսոր արքան: Նաւաքուեցին կուսակալները, զօրավարներն ու զօրագլուխները, պետերը, իշխանաւորները,
 6 մեծամեծները, գործակալներն ու զաւառների բոլոր իշխանները, եկան այն արձանի նաւակափիքին, որ կանգնեց-
 7 րել էր Նաբուքոդոնոսոր արքան: Նրանք կանգնած էին այն արձանի առաջ, որ կանգնեցրել էր Նաբուքոդոնոսոր
 8 արքան: Եւ մունեպիկը կանջում էր բարձրաձայն ու ասում. «Ձեզ է ասում, ազգեր, ժողովուրդներ և լեզուներ:
 9 Երբ լսեք փողի, սրնգի, թմբուկի, քնարի, փառի և բոլոր փեսակի նուագարանների ձայնը, գետինն ընկէք և երկր-
 10 պագեցէք արձանին, որ կանգնեցրել է Նաբուքոդոնոսոր արքան: Եւ նա, ով գետինն չընկնի ու չերկրպագի, նոյն
 11 ժամին կը նետուի բորբոքուած կրակի հնցը»: Եւ այնպէս եղաւ, որ երբ ազգերը լսեցին փողի, սրնգի, փառի,
 12 նուագարանների և այլ փեսակի գործիքների ձայնը, բոլոր ազգերը, ժողովուրդները և լեզուները գետինն էին ընկ-
 13 նում և երկրպագում ոսկեայ արձանին, որ կանգնեցրել էր Նաբուքոդոնոսոր արքան: Այն ժամանակ մօտեցան
 14 քաղղէացի մարդիկ, Նաբուքոդոնոսորին չարախօսեցին հրեաների մասին և ասացին. «Արքայ, թող քո կեանքը
 15 յաիփեան լինի, դու հրամայեցիր, որ ամեն մարդ, երբ լսի փողի, սրնգի, քնարի, փառի, նուագարանների ու բոլոր
 16 փեսակի գործիքների ձայնը, գետինն ընկնի ու երկրպագի ոսկեայ արձանին, իսկ նա, ով այդպէս չի անի, պիտի

նեպոսի բորբոքում կրակի հնոցը: Արդ, այսպեղ կան հրեայ մարդիկ, որոնց դու նշանակեցիր Բաբելոնի գործերի վրայ՝ Սեդրակը, Միսակը եւ Աբեղնագովը, որոնք ճանապարհուցինք քո հրամանին, արքայ. նրանք չեն պաշտում քո աստուածները, չեն երկրպագում քո կանգնեցրած այդ ոսկե արձանին: Այն ժամանակ Նաբուքոդոնոսորը բարկութեամբ եւ ցատումով հրամայեց բերել Սեդրակին, Միսակին եւ Աբեղնագովին: Եւ նրանց բերեցին թագաւորի առաջ: Նաբուքոդոնոսորը նրանց ասաց. «Սեդրակ, Միսակ եւ Աբեղնագով, իսկապէս դուք իմ աստուածները չէք պաշտում եւ ոսկեայ արձանին, որ ես կանգնեցրի, չէք երկրպագում. իսկ այժմ պարտաւոր եղէք, որ երբ լսէք փողի, սրնգի, թմբուկի, քնարի եւ ամէն տեսակ երաժիշտների ձայնակցութիւնը, գեպին ընկնէք եւ երկրպագէք արձանին, որ ես կանգնեցրի. իսկ եթէ չերկրպագէք, նոյն ժամին կը նեպոսէք բորբոքում կրակի հնոցը: Ո՛վ է այն աստուածը, որ կը փրկի ձեզ իմ ձեռքից»: Սեդրակը, Միսակը եւ Աբեղնագովը պատասխանեցին Նաբուքոդոնոսոր արքային եւ ասացին. «Նարկ չկայ քեզ պատասխանել այդ բանի համար, արքայ, որովհետեւ մեր Աստուածը, որին մենք պաշտում ենք, երկնքում է, կարող է փրկել մեզ բորբոքում կրակի հնոցից եւ ազատել մեզ քո ձեռքից: Իսկ եթէ ոչ, թող քեզ յայտնի լինի, արքայ, որ քո աստուածները մենք չենք պաշտում եւ չենք երկրպագում քո կանգնեցրած այդ ոսկե արձանին: Այն ժամանակ Նաբուքոդոնոսորը զայրոյթով լցուեց, բարկացաւ Սեդրակի, Միսակի եւ Աբեղնագովի վրայ եւ ասաց. «Եօթնապարիկ վառեցէ՛ք հնոցը, որպէսզի մինչեւ վերջ այրուեն սրանք: Տինգ ուժեղ մարդիկ թող կապեն Սեդրակին, Միսակին եւ Աբեղնագովին եւ ներեն բորբոքում կրակի հնոցը»: Այն ժամանակ այդ մարդկանց կապեցին իրենց պարմունաններով, անդրավարքիքներով, գլխի սպարօշներով, զանկապաններով եւ նեպեցին բորբոքում կրակի հնոցը, որովհետեւ թագաւորի հրամանը անելի ու անելի էր սաստկանում, եւ հնոցը բորբոքում էր եօթնապարիկ անելի: Իսկ նրանք երեքը՝ Սեդրակը, Միսակը եւ Աբեղնագովը կապուած ընկան հնոցի մէջ: Նրանք քայլում էին կրակի մէջ, օրհնում եւ գովում էին Տէր Աստուծուն: Ազարիան ելաւ, աղօթքի կանգնեց, կրակի մէջ բացեց բերանը եւ այսպէս ասաց. «Օրհնեալ ես, Տէր, մեր հայրերի՝ Աստուած, յաւիտեանս գովեալ եւ փառաւորեալ է քո անունը, որովհետեւ դու արդար ես այն ամենի մէջ, որ բերեցիր մեզ վրայ, քո բոլոր գործերը ճշմարիտ են, քո ճանապարհները՝ ուղիղ, եւ քո բոլոր դատաստանները՝ արդար. դու ըստ ամենայնի արդար արեցիր այն, ինչ արեցիր մեր եւ մեր հայրերի սուրբ քաղաք Երուսաղէմի նկատմամբ, որովհետեւ ճշմարտութեամբ եւ արդար կերպով արեցիր այս բոլորը մեր մեղքերի պարճառով, քանի որ քո դէմ պատրաստեցիք մեղանշեցիք եւ անօրէնութիւն գործեցիք. մենք առաւել մեղանշեցիք նրանով, որ քո պատուիրանները չստացիք: Չպահեցիք քո պատուիրանները եւ այնպէս չարեցիք, ինչպէս պատուիրեցիր մեզ, որպէսզի լաւ լինէր մեզ համար. այն ամէնը ինչ բերեցիր մեզ վրայ եւ այն ամէնը, ինչ արեցիր մեր նկատմամբ, արդար դատաստանով արեցիր: Մեզ մարմնեցիր մեր անօրէն, խիստ եւ ապստամբ թշնամիների, բոլոր երկրների ամենից անելի անիրաւ եւ չար թագաւորի ձեռքը: Իսկ այժմ չենք կարող բանալ մեր բերանները, որովհետեւ մենք՝ քո պաշտօնեայ ծառաները, ամօթաւոր եղանք եւ նախապիկնք կրեցիք: Բայց դու, յանուն քո անունս, մեզ ինչպէս մի՛ լքիր, մի՛ ցրիր քո ուխտը եւ մի՛ հեռացրո՞ւ քո ողորմութիւնը մեզանից յանուն քո սիրելի Աբրահամի, յանուն քո Իսահակ ծառայի եւ յանուն քո սուրբ Իսրայէլի, որոնց ասացիր, թէ պիտի բազմացնես նրանց որդիները երկնքի սափղերի չափ եւ այնքան, որքան աազը ծովի ափին: Արդ, Տէր, բոլոր ազգերից անելի փկարացանք մենք եւ այսօր փառապում ենք ամբողջ աշխարհում մեր մեղքերի պարճառով: Այժմ, այս ժամանակներում չկայ իշխան, մարգարէ եւ առաջնորդ, ո՛չ ողջակէզ, ո՛չ գոհ, ո՛չ գոհաբերութիւն, ո՛չ խունկ եւ ո՛չ էլ քեզ երախայրիք մարուցելու փեղ՝ ողորմութիւն գրնելու համար: Այլ կտրուած սրբով եւ փառապած հոգով թող ընդունելի լինենք խոյերի եւ արջառների, ինչպէս նաեւ բիւրաւոր պարարտ գառների ողջակէզների նման. այդպէս թող լինի մեր գոհաբերումը այսօր քո առաջ եւ կարարեալ լինենք քեզանից յետոյ, որովհետեւ քեզ վրայ յոյս դնողները ամօթով չեն մնայ: Արդ, գալիս ենք դէպի քեզ մեր ամբողջ սրբով, վախենում ենք մենք քեզանից, քո բարեհաճութիւնն ենք խնդրում. ամօթով մի՛ թող մեզ, այլ մեզ հետ վարուիր ըստ քո հեզութեան, ըստ քո մեծ ողորմութեան, Տէր, փրկի՛ր մեզ ըստ քո հրաշալի գործերի եւ փանջ բեր քո անուանը: Թող ամօթով մնան բոլոր նրանք, ովքեր չարիք են պարճառում քո ծառաներին. թող ամաչեն իրենց բոլոր բռնութիւններից, նրանց զօրութիւնը թող խորփակուի, եւ թող ճանաչեն, որ դու ես միակ Տէր Աստուածը եւ փառաւորեալը ողջ փիւզերքում»: Եւ նրանք՝ թագաւորի սպասաւորները, որ հնոց էին ներել նրանց, չէին դադարում բորբոքել այն նաթով, ձէթով, վուշով եւ որթապտուկի ճիւղերով: Բոցը ելնում դիզում էր հնոցից քառասուն եւ ինը կանգուն վեր, պարտում պարտում էր հնոցի շուրջը եւ այրում էր, ում որ գրնում էր քաղեացիներից: Բայց Աստուծո՛ւ Տրեշտակն իջաւ կանգնեց հնոցի մէջ, Ազարիայի կողքին, կրակի բոցը թօթափեց հնոցի եւ հնոցի մէջ դարձրեց այնպիսի հողմ, որ ցօղ է բերում, եւ կրակը ամենեւին չէր մօտենում նրանց, չէր փանջում եւ չէր նեղում նրանց: Այն ժամանակ հնոցի մէջ երեքը, կարծես մէկ բերանով, օրհնում, գովում եւ փառաւորում էին Աստուծուն ու ասում. «Օրհնեալ ես դու Տէր, Աստուած մեր հայրերի, գովեալ ես եւ առաւել պանծալի յաւիտեան: Օրհնեալ է քո փառաւոր սուրբ անունը, գովեալ ես եւ առաւել պանծալի յաւիտեան: Օրհնեալ ես քո փառքի սուրբ փառաւորում, գովեալ ես եւ առաւել պանծալի յաւիտեան: Օրհնեալ ես քո թագաւորութեան աթոռի վրայ, գովեալ ես եւ առաւել պանծալի յաւիտեան: Օրհնեալ ես, որ նայում ես անդունդներին եւ նստում ես քերովբէների վրայ, գովեալ ես եւ առաւել պանծալի յաւիտեան: Օրհնեալ ես, որ նստում ես երկնքում, գովեալ ես եւ առաւել պանծալի յաւիտեան: Օրհնեցէ՛ք Տիրոջ բոլոր գործերը, օրհնեցէ՛ք եւ պանծացրէ՛ք նրան յաւիտեան: Երկինքներ, օրհնեցէ՛ք Տիրոջը, օրհնեցէ՛ք եւ պանծացրէ՛ք նրան յաւիտեան: Տիրոջ հրեշտակներ, օրհնեցէ՛ք Տիրոջը, օրհնեցէ՛ք եւ պանծացրէ՛ք նրան յաւիտեան: Ջրեր, որ վեր էք երկնքից, օրհնեցէ՛ք Տիրոջը, օրհնեցէ՛ք եւ պանծացրէ՛ք նրան յաւիտեան: Տիրոջ բոլոր զօրութիւններ, օրհնեցէ՛ք Տիրոջը, օրհնեցէ՛ք եւ պանծացրէ՛ք նրան յաւիտեան: Արեւ եւ լուսին, օրհնեցէ՛ք Տիրոջը, օրհնեցէ՛ք եւ պանծացրէ՛ք նրան յաւիտեան: Երկնքի բոլոր սափղեր, օրհնեցէ՛ք Տիրոջը, օրհնեցէ՛ք եւ պանծացրէ՛ք նրան յաւիտեան: Անձրեւներ եւ ցօղեր, բոլոր օրհնեցէ՛ք Տիրոջը, օրհնեցէ՛ք եւ պանծացրէ՛ք նրան յաւիտեան: Նոյնը, բոլոր օրհնեցէ՛ք Տիրոջը, օրհնեցէ՛ք եւ պանծացրէ՛ք նրան յաւիտեան: Նոր եւ փայլ, օրհնեցէ՛ք Տիրոջը, օրհնեցէ՛ք եւ պանծացրէ՛ք նրան յաւիտեան: Տնորպ եւ սառնամանիք, օրհնեցէ՛ք Տիրոջը, օրհնեցէ՛ք եւ պանծացրէ՛ք նրան յաւիտեան: Եղեան եւ ձիւն, օրհնեցէ՛ք Տիրոջը, օրհնեցէ՛ք եւ պանծացրէ՛ք նրան յաւիտեան: Յերեկներ եւ գիշերներ, օրհնեցէ՛ք Տիրոջը, օրհնեցէ՛ք եւ պանծացրէ՛ք նրան յաւիտեան: Լոյս եւ խաւար, օրհնեցէ՛ք Տիրոջը, 70

71 օրհնեցէք եւ պանծացրէք նրան յաիպեան: Ամպեր եւ կայծակներ, օրհնեցէք Տիրոջը, օրհնեցէք եւ պանծացրէք
72 նրան յաիպեան: Թող երկիրն օրհնի՝ Տիրոջը, օրհնի եւ պանծացնի նրան յաիպեան: Լեռներ, բարձունքներ,
74 օրհնեցէք Տիրոջը, օրհնեցէք եւ պանծացրէք նրան յաիպեան: Երկրի բոլոր բոյսեր, օրհնեցէք Տիրոջը, օրհնեցէք եւ
75 պանծացրէք նրան յաիպեան: Աղբիւրներ, օրհնեցէք Տիրոջը, օրհնեցէք եւ պանծացրէք նրան յաիպեան: Ծովեր
77 ու գետեր, օրհնեցէք Տիրոջը, օրհնեցէք եւ պանծացրէք նրան յաիպեան: Կէտեր եւ ջրային բոլոր կենդանիներ,
78 օրհնեցէք Տիրոջը, օրհնեցէք եւ պանծացրէք նրան յաիպեան: Երկնի թռչուններ, օրհնեցէք Տիրոջը, օրհնեցէք եւ
79 պանծացրէք նրան յաիպեան: Բոլոր գազաններ եւ անասուններ, օրհնեցէք Տիրոջը, օրհնեցէք եւ պանծացրէք նրան
80 յաիպեան: Մարդո՛ր որդիներ, օրհնեցէք Տիրոջը, օրհնեցէք եւ պանծացրէք նրան յաիպեան: Իսրայելը թող օրհնի
82 Տիրոջը, թող օրհնի եւ պանծացնի նրան յաիպեան: Քահանաներ, օրհնեցէք Տիրոջը, օրհնեցէք եւ պանծացրէք
83 նրան յաիպեան: Տիրոջ ծառաներ, օրհնեցէք Տիրոջը, օրհնեցէք եւ պանծացրէք նրան յաիպեան: Արդարների
85 շունչ ու հոգիներ, օրհնեցէք Աստուծո՛ւ, օրհնեցէք եւ պանծացրէք նրան յաիպեան: Սրբեր եւ սրբով խոնարհներ,
86 օրհնեցէք Տիրոջը, օրհնեցէք եւ պանծացրէք նրան յաիպեան: Անանիա՛, Ազարիա՛ եւ Միսայէլ, օրհնեցէք Տիրոջը,
87 օրհնեցէք եւ պանծացրէք նրան յաիպեան, քանզի նա մեզ փրկեց դժոխքից, ազատեց մահուան ձեռքից, փրկեց
89 մեզ այս հնոցից, այս բոբրեքուած բոցի միջից, փրկեց մեզ այս կրակի միջից: Գոհութիւն մատուցե՛նք Տիրոջը,
90 քանզի քաղցր է նա, քանզի յաիպեան է ողորմութիւնը նրա: Տիրոջ բոլոր պաշտօնեաներ, գոհութիւն մատուցեցէք
91 եւ օրհնեցէք աստուածների Աստուծո՛ւ, քանզի յաիպեան է ողորմութիւնը նրա»: Նաբուքոդոնոսորը երբ լսեց նրանց
92 օրհնութիւնը, զարմացաւ. նա տագնապահար վեր կացաւ եւ ասաց իր մեծամեծներին. «Միթէ մենք կապուած երեք
93 մարդ չնետեցի՞նք կրակի մէջ»: Նրանք ասացին թագաւորին. «Այո՛, ճիշտ ես ասում, արքայ»: Թագաւորն ասաց.
94 «Բայց ես տեսնում եմ կապերից արձակուած չորս մարդ, որոնք քայլում են կրակի մէջ, որեւէ վնաս չեն կրել, իսկ
95 չորրորդի տեսքը Աստուծո՛ւ որդու նման է»: Այն ժամանակ Նաբուքոդոնոսորը մօտեցաւ հրաբորբոց հնոցի դռանը
96 եւ ասաց. «Սեդրակ, Միսակ եւ Աբեդնագով, բարձրեալ Աստուծո՛ւ ծառաներ, ելէք եւ եկէք»: Սեդրակը, Միսակն ու
97 Աբեդնագովը դուրս եկան կրակի միջից: Նաաբոնեցին նախարարները, կուսակալները, թագաւորի զօրավարներն
98 ու զօրագլուխները, եւ տեսնում էին այն մարդկանց, որոնց մարմնին կրակը չէր վնասել, նրանց գլխի մազերը չէին
99 խանձուել, նրանց անդրավարփիքները չէին գունաթափուել, եւ կրակի հոպ չկար նրանց վրայ: Նաբուքոդոնոսոր
100 թագաւորը նրանց առաջ երկրպագեց Տիրոջը, պարասխանեց եւ ասաց. «Օրհնեալ է Սեդրակի, Միսակի եւ Ա-
101 բեդնագովի Աստուածը, որ ուղարկեց իր Նրեշարակին եւ փրկեց իր ծառաներին, որովհետեւ նրանք յոյս էին դրել
102 նրա վրայ, անարգել էին թագաւորի խօսքը եւ մատնել իրենց մարմինը կրակին, որպէսզի չպաշտեն եւ չերկրպագեն
103 բոլոր աստուածներին, այլ՝ միայն իրենց Աստուծո՛ւ: Արդ, ես հրաման եմ տալիս. բոլոր ազգերը, ժողովուրդներն ու
104 լեզուները, որոնք կը հայիոյեն Սեդրակի, Միսակի եւ Աբեդնագովի Աստուծո՛ւ, կորստի պիտի մատուեն, իսկ նրանց
105 քանքը յաիշխանութեան, որովհետեւ չկայ այլ Աստուած, որ կարողանայ այսպէս փրկել»: Այն ժամանակ թագաւո-
106 րը Բաբելոնում առաւել եւս մեծարեց Սեդրակին, Միսակին եւ Աբեդնագովին, բարձր պատուի արժանացրեց նրանց
107 եւ խնդրեց նրանց, որ իշխան լինեն այն բոլոր հրեաների վրայ, որ իր թագաւորութեան մէջ էին:

5 Նաբուքոդոնոսոր արքան՝ բոլոր ազգերին եւ լեզուներին, որոնք բնակուած են ամբողջ աշխարհում. «Թող
2 բազմապարկուի՛ ձեր խաղաղութիւնը: Նաճելի է ինձ պարմել, թէ որքան մեծ են եւ զօրաւոր այն նշաններն ու
3 հրաշքները, որ Բարձրեալը ցոյց տուեց ինձ. նրա թագաւորութիւնը յաիպեանական թագաւորութիւն է, եւ նրա
4 իշխանութիւնը՝ սերնդից սերունդ: Ես՝ Նաբուքոդոնոսորս, ուրախ էի իմ տանը եւ գուարթ: Երազ տեսայ, որ զար-
5 հուրեցրեց ինձ, եւ խռովուեցի իմ անկողնում: Իմ մտքի տեսիլքը տագնապեցրեց ինձ՝ եւ սփայեց, որ ես հրամայեմ
6 իմ առաջ բերել բաբելացի բոլոր իմաստուններին, որպէսզի երազի մեկնութիւնը յայտնեն ինձ: Եւ ինձ մօտ եկան
7 գուշակներ, մոգեր, հմայողներ ու աստղագուշակներ: Ես իմ երազը պարմեցի նրանց, բայց նրանք չյայտնեցին
8 ինձ նրա մեկնութիւնը, մինչեւ որ եկաւ Դանիէլը, որի անունը Բաղդասար էր ըստ իմ աստուծո՛ւ անուան, որովհետեւ
9 Աստուծո՛ւ Սուրբ Նոզին կայ նրա մէջ: Նրան ես ասացի. «Բաղդասար իշխան, իմացի՛ր այն, ինչ ես տեսայ: Գիտեմ,
10 որ Աստուծո՛ւ Սուրբ Նոզին կայ քո մէջ, եւ բոլոր գաղտնիքները յայտնի են քեզ: Արդ, լսի՛ր դու իմ տեսած երազի, իմ
11 տեսիլքի մասին, եւ նրա մեկնութիւնը կ'ասես ինձ: Իմ անկողնում տեսնում էի, որ ահա կար մի ծառ հողի մէջ,
12 թիւնը՝ աշխարհի բոլոր կողմերը: Նրա տերեւը գեղեցիկ էր, եւ նրա պտուղը՝ առապ: Բոլորի կերակուրը նրանից
13 էր: Վայրի գազաններ էին ապրում նրա տակ, ճիւղերին հանգստանում էին երկնքի թռչունները, եւ նրանից էր կե-
14 րակում ամէն մարմնաւոր արարած: Իմ անկողնում, գիշերային տեսիլքում տեսնում էի, որ ահա երկնքից իջնում
15 էր մի սուրբ Նրեշարակ, խօսում էր բարձրաձայն եւ այսպէս ասում. «Կտրեցէ՛ք այդ ծառը, հատեցէ՛ք նրա ճիւղերը,
16 թօթափեցէ՛ք դրա տերեւները, շահ տուէ՛ք դրա պտուղները, թող գազանները հեռանան նրա տակից, եւ թռչունները՝
17 նրա ճիւղերից: Բայց նրա արմարի շառափողը թողէ՛ք հողում՝ երկայթէ՛ եւ պղնձէ՛ լարերով պարած, դալար մի վայ-
18 րում. թող այն թրջուի երկնքի ցօղից, եւ նրա կենդանի մասը անապարհ գազանների հետ երկրի խորից բաժնի
19 ունենայ. նրա մարդկային սիրտը թող փոխուի, եւ նրան փրոտի գազանների սիրտ, եւ եօթը ժամանակներ թող
20 անցնեն նրա վրայից: Իմ խօսքը Նրեշարակի կողմից փրոտած խօսք է, եւ իմ հարցումը՝ սրբերի պարգամ, որպէսզի
21 ապրողները իմանան, թէ Բարձրեալն է փրկում մարդկանց թագաւորութեան վրայ, այն տալիս է, ում որ կամե-
22 նայ, եւ մարդկանցից ամենաանարգին բարձրացնում է դրա վրայ: Այս է երազը, որ տեսայ ես՝ Նաբուքոդոնոսոր
23 արքան: Եւ դու, Բաղդասար, ասա՛ ինձ նրա մեկնութիւնը, որովհետեւ իմ թագաւորութեան բոլոր իմաստունները
24 չկարողացան յայտնել ինձ նրա մեկնութիւնը, իսկ դու, Դանիէլ, կարող ես, որովհետեւ Աստուծո՛ւ Սուրբ Նոզին կայ քո
25 մէջ»: Այն ժամանակ Դանիէլը, որի անունը Բաղդասար էր, ամփոփուեց մի պահ. նրա մտքերը խռովուած էին նրան:
26 Պարասխանեց նրան թագաւորը եւ ասաց. «Բաղդասար, թող գն ու նրա մեկնութիւնը թող չբազմապեցնեն քեզ»: Բաղդասարը
27 պարասխանեց եւ ասաց. «Տէ՛ր իմ, երազը թող քեզ պարողների համար լինի, եւ նրա մեկնութիւնը՝ քո
28 թշնամիների: Այն ծառը, որ տեսնում էի մեծացած եւ զօրացած, եւ որի բարձրութիւնը հասնում էր մինչեւ երկնք,
29 իսկ նրա լայնութիւնը՝ աշխարհի բոլոր կողմերը, որի տերեւը գեղեցիկ էր, եւ պտուղը՝ առապ, բոլորի կերակուրը
30 նրանից էր, որի տակ էին ապրում անապարհ գազանները, եւ նրա ճիւղերին էին թառում երկնքի թռչունները, - այդ

ծառը դու ես, արքայ: Արդարեւ, դու մեծացար ու հզօրացար, քո մեծութիւնը բարձրացաւ, հասաւ մինչեւ երկինք, եւ քո վերութիւնը՝ աշխարհի բոլոր ծագերը: Իսկ այն, որ քեզ ստիպեց Նրեշարակը իջնում էր երկնքից եւ ասում. «Կարեցէք այդ ծառը եւ խորպակեցէք այն, բայց նրա արմարի շառաւիղը թողէք հողում՝ երկաթէ եւ պղնձէ լարերով պարած, դալար մի վայրում, թող այն թրջուի երկնքի ցօղից, եւ նրա կենդանի մասը լինի անապարի գազանների հետ, մինչեւ եօթը ժամանակներ անցնեն նրա վրայից»: Սա՛ է նրա մեկնութիւնը, արքայ. Բարձրեալի դարաստանը հասել է իմ վեր արքայի վրայ. քեզ պիտի վարեն մարդկանց միջից, անապարի գազանների հետ պիտի բնակուես, եւ քեզ, ինչպէս արջառի, խոտ պիտի փան, երկնքի ցօղից պիտի թրջուես, եւ եօթը ժամանակներ պիտի անցնեն քո վրայից, մինչեւ որ ընդունես, թէ Բարձրեալն է քեզ մարդկանց թագաւորութեանը եւ այն պիտի փայ, ում որ կ'ամենայ: Իսկ այն, որ ասաց, թէ ծառի արմարի շառաւիղը թողէք, դա քո թագաւորութիւնն է, որ պիտի մնայ քեզ, մինչեւ ճանաչես երկնաւոր Աստուծո՛ւ իշխանութիւնը: Դրա համար, արքայ, թող իմ խորհուրդը հաճելի թուայ քեզ, քո մեղքերը քաւիր ողորմութեամբ, եւ քո անօրէնութիւնները՝ աղբարներին գթալով, թերեւս Աստուած համբերաբար լինի քո յանցանքների նկատմամբ»: Այս բոլորը պատահեց Նաբոլթոդոնոսոր արքային փասնելու ամիս յետոյ, մինչ նա ճնմում էր իր թագաւորական պալատում, Բաբելոնում: Թագաւորն սկսեց խօսել եւ ասաց. «Սա այն մեծ Բաբելոնը չէ՞, որ ես կառուցեցի որպէս թագաւորութիւն իմ կամքով ու զօրութեամբ՝ ի պատիւ իմ փառքի»: Մինչ խօսքը թագաւորի բերանում էր, երկնքից ձայն լսուեց եւ ասաց. «Քեզ եմ ասում, ո՞վ Նաբոլթոդոնոսոր արքայ, քո թագաւորութիւնը խլուած է քեզանից: Մարդկանց միջից պիտի հալածեն ու վարեն քեզ: Երբ ժամանակներ պիտի անցնեն քո վրայից, մինչեւ ճանաչես, որ Բարձրեալն է քեզ մարդկանց թագաւորութեանը եւ այն պիտի փայ, ում որ կ'ամենայ»: Նէնց նոյն ժամին այդ բանը կատարուեց Նաբոլթոդոնոսորի հետ. նա հալածուեց ու վարուեց մարդկանց միջից, ինչպէս արջառ՝ նա խոտ էր ուտում, եւ նրա մարմինը թրջուեց երկնքի ցօղից, մինչեւ որ նրա մազերը երկարեցին առիւծի մազերի չափ, եւ նրա եղունգները՝ թռչունների մազիկների պէս: «Այդ օրերից յետոյ, եւ՛ Նաբոլթոդոնոսորս, իմ աչքերը բարձրացրի դէպի երկինք, իմ միտքը վերադարձաւ ինձ, օրհնեցի Բարձրեալին, գովեցի եւ փառաւորեցի յաւիտենապէս կենդանի Աստուծուն, որովհետեւ նրա իշխանութիւնը յաւիտենական իշխանութիւն է, նրա վերութիւնը՝ սերնդից սերունդ»: Երկրի բոլոր բնակիչները ոչինչ են համարում: Նա ըստ իր կամքի է գործում երկնքի ուժերի եւ երկրի բնակիչների նկատմամբ, եւ չկայ մէկը, որ ընդդիմանայ նրա ձեռքին եւ ասի՝ «Ի՞նչ արեցիր»: Այդ նոյն ժամանակ միտքս վերադարձաւ ինձ, եւ վերադարձայ իմ թագաւորական պատուին, իմ կերպարանը վերադարձաւ ինձ, իմ իշխաններն ու իմ մեծամեծները խնդրեցին ինձ, եւ նորից իմ թագաւորութեան վրայ հաստատուեցի, եւ իմ մեծութիւնն աւելացաւ առաւել եւս: Արդ, եւ՛ Նաբոլթոդոնոսորս, օրհնում եմ, փառաւորում եւ առաւել պանծացնում երկնքի արքային, որովհետեւ նրա բոլոր գործերը ճշմարիտ են, նրա ուղիները՝ արդար, եւ բոլորին, ովքեր կ'ամբարտաւանանան, նա կարող է խոնարհեցնել»:

Բաղդասար արքան ընթրիք փուեց իր մեծամեծներին՝ թուով հազար հոգու, նաեւ գինի՝ հազար հոգու համար: Երբ Բաղդասարը հարբեց, հրամայեց բերել արծաթեայ եւ ոսկեայ այն սպասքը, որ նրա հայր Նաբոլթոդոնոսորը աւար էր առել Երուսաղէմի փաճարից, որպէսզի թագաւորը, նրա մեծամեծները, նրա հարճերն ու կանայք դրանցով խմեն: Բերեցին ոսկեայ եւ արծաթեայ սպասքը, որ վերցուած էր Աստուծո՛ւ փաճարից, որ Երուսաղէմում էր, եւ թագաւորն ու նրա մեծամեծները, նրա հարճերն ու կանայք խմում էին դրանցով: Գինի էին խմում եւ օրհնում էին ոսկեայ, արծաթեայ, պղնձեայ, երկաթեայ, փայտէ եւ քարէ աստուածներին, իսկ յաւիտենական Աստուծուն, որ իշխանութիւն ունէր նրանց հոգիների վրայ, չօրհնեցին: Նոյն ժամին երեսացին մարդու ձեռքի մարմնը, որոնք գրում էին թագաւորի փաճարի ծեփած պատի վրայ՝ կանխելի դիմաց: Թագաւորը քեզնում էր թաթն այն ձեռքի, որ գրում էր: Այն ժամանակ թագաւորը գոյնը գցեց, նրա մտքերը խռովուած էին նրան, նրա մէջքի յօդերը խախտուած էին, եւ նրա ծնկերը միմեանց էին բախուած: Թագաւորը ուժգին աղաղակով հրամայեց բերել մոզերին, աստղագուշակներին, գիտնողներին եւ ասաց բաբելոնացիների իմաստուններին. «Ո՞վ որ կարողայ այդ գրութիւնը եւ նրա մեկնութիւնը յայտնի ինձ, ծիրանի պիտի հազնի, իր պարանոցին պիտի կրի ոսկեայ մանեակ եւ իմ թագաւորութեան երրորդ մարդը պիտի դառնայ»: Բաբելոնացիների բոլոր իմաստունները մտնում էին եւ չէին կարողանում գրութիւնը կարդալ եւ ոչ էլ նրա մեկնութիւնը յայտնել թագաւորին: Բաղդասար արքան խռովուեց, եւ նրա երեսի գոյնը փոխուեց, նրա մեծամեծները նոյնպէս խռովուեցին նրա հետ: Թագուհին մտաւ խրախճանքի աստիճանը եւ ասաց. «Արքայ, ապրի՛ր յաւիտենա. թող քո մտքերը չխռովեն քեզ, եւ քո երեսի գոյնը չեղծուի, որովհետեւ քո թագաւորութեան ներքոյ կայ մի մարդ, որի մէջ Աստուծո՛ւ Սուրբ Նոզին կայ. քո հօր ժամանակ ուժ էր իմաստութիւն կար նրա մէջ եւ քո հայրը՝ Նաբոլթոդոնոսոր արքան, նրան գուշակների, մոզերի, աստղագուշակների եւ հմայողների գլխաւոր կարգեց, որովհետեւ նրա մէջ առաւել շար էր իմաստութեան եւ հանճարի ոգին. նա մեկնում է երագները, բացառաւ յայտնում առեղծուածները եւ լուծում է խրթին բաները. դա Դանիէլն էր, եւ արքան նրա անունը Բաղդասար դրեց: Արդ, թող կանչեն նրան, եւ նա կը յայտնի դրա մեկնութիւնը»: Այն ժամանակ Դանիէլին ներս բերեցին թագաւորի առաջ, եւ թագաւորը ասաց Դանիէլին. «Դու եւ Դանիէլը՝ Նրեապանի գերաւորածներից մէկը, որին բերեց իմ հայր Նաբոլթոդոնոսորը: Զո՛ւ մասին լսեցի, որ Աստուծո՛ւ Սուրբ Նոզին կայ քո մէջ, եւ դու ունես աւելի ուժ, հանճար եւ իմաստութիւն: Արդ, ահա իմ առաջ եկան իմաստուններ, մոզեր եւ հմայողներ, որպէսզի այդ գրութիւնը կարդան եւ դրա մեկնութիւնը յայտնեն ինձ, բայց չկարողացան մեկնել ինձ համար: Ես քո մասին լսեցի, թէ կարող ես մեկնութիւններ փայլ. արդ, եթէ կարողանաս այդ գրութիւնը կարդալ եւ դրա մեկնութիւնը փայլ ինձ, ծիրանի պիտի հազնես, ոսկեայ մանեակ պիտի կրես քո պարանոցին եւ իմ թագաւորութեան երրորդ մարդը պիտի դառնաս»: Եւ Դանիէլն ասաց թագաւորի առաջ. «Զո՛ւ պարգեւները թող քեզ մնան, եւ քո փան պատիւը դու ուրիշին փութ, իսկ ես այդ գրութիւնը կը կարդամ եւ դրա մեկնութիւնը կը յայտնեմ քեզ: Արքայ, Բարձրեալը հզօրութիւն, թագաւորութիւն, պատիւ եւ փառք փուեց քո հօրը՝ Նաբոլթոդոնոսորին, եւ այն հզօրութեան պարճառով, որ փուեց նրան, բոլոր ազգերը, ժողովուրդներն ու լեզուները գարհուրելով դողում էին նրանից. նա ում ուզում էր՝ հարուածում էր, ում ուզում էր՝ սպանում, ում ուզում էր՝ բարձրացնում եւ ում ուզում էր՝ խոնարհեցնում: Երբ գոռոզացաւ նրա սիրտը, եւ նրա ոգին համարձակուեց ամբարտաւանանալ, նա ընկաւ իր թագաւորական աթոռից, պատիւը վերացաւ

21 նրանից, նա վարարուեց մարդկանց միջից, գազանների սիրտ փրուեց նրան, վայրի էշերի հետ էր նրա բնակութիւնը, ինչպէս արջառի խոտ էին փայխա նրան, երկնքի ցօղից նրա մարմինը թըջուեց, մինչեւ որ նա ճանաչեց, թէ Բարձրեալն է փրկում մարդկանց թագաւորութեանը եւ այն կը փայ նրան, ում որ կամենայ: Արդ, դո՛ւ նրա որդի՛ Բաղդասար, քո սիրտը չխոնարհեցիր Աստու առաջ, որից այդ բոլորը ստանում էիր, երկնքի Աստու դէմ գոռոզացար, նրա Տան սպասքը բերին քո առջեւ, եւ դու, քո մեծամեծները, քո հարճերն ու քո կանայք գինի էիք խմում դրանցով, օրհնում էիր ոսկեայ, արծաթեայ, պղնձեայ, երկաթեայ, փայտէ եւ քարէ աստուածներին, որոնք ոչ փեսնում են, ոչ լսում եւ ոչ էլ իմանում, իսկ Աստուծուն, որի ձեռքում են քո շունչը եւ քո բոլոր ճանապարհները, չփառաւորեցիր: Այդ պարճառով էլ նրա կողմից ուղարկուեց ձեռքի թայթը եւ գրեց այդ գրութիւնը. ահա այս է այն գրութիւնը, որ գրուած է. ՄԱՆԷ, ԹԷԿԷՂ, ՓԱՐԷՍ: Եւ սա է այդ բանի մեկնութիւնը. ՄԱՆԷ՝ Աստուած չափեց քո թագաւորութիւնը եւ վերջ փուեց դրան. ԹԷԿԷՂ՝ կշեռքով կշռուեց եւ պակաս եղաւ. ՓԱՐԷՍ՝ քո թագաւորութիւնը բաժանուեց եւ փրուեց մարերին ու պարսիկներին»: Բաղդասարը հրաման փուեց, եւ նրան ծիրանի հագցրին ու ոսկեայ մանեակ դրին պարանոցին: Ապա նրան հռչակեցին իշխան լինելու թագաւորութեան երրորդ մարդը: Նէնց 31 նոյն զիշերը սպանուեց քաղղէացիների Բաղդասար արքան: Իսկ Դարեհ արքան, որ վաթսուներկու փարեկան էր, գրաւեց թագաւորութիւնը:

7 Տաճկի թուաց Դարեհին, եւ նա իր թագաւորութեան մէջ հարիւրքսան նախարար նշանակեց, որպէսզի իր ողջ թագաւորութեան մէջ նախարարներ լինեն. նա նրանց վրայ կարգեց երեք հրամանաւարներ, որոնցից մէկը Դանիէլն էր, որպէսզի նրանք նախարարներին հրաման փան, եւ թագաւորը չճանաչեան: Դանիէլը առաւելութիւն ունէր նրանց վրայ, որովհետեւ նրա մէջ աւելի բարձր հոգի կար, ուստի թագաւորը նրան նշանակեց կառավարիչ իր ողջ թագաւորութեան վրայ: Տրամանաւարներն ու նախարարները նախանձում էին եւ առիթ էին փնտրում մեղադրելու Դանիէլին: Բայց ոչ մի առիթ, յանցանք եւ մեղք չէին գտնում, որովհետեւ նա հաւաքարիմ էր: Տրամանաւարներն ասացին. «Մենք Դանիէլի դէմ ոչ մի այլ բանում առիթ չենք գտնի, բացի նրա Աստուծու օրէնքներից»: Այն ժամանակ հրամանաւարներն ու նախարարները կանգնեցին թագաւորի առաջ եւ ասացին նրան. «Դարեհ արքայ, թող կեանքդ յաւիտեան լինի. քո թագաւորութեան մէջ գտնուող բոլոր զօրավարներն ու նախարարները, իշխաններն ու կուսակալները խորհուրդ արին արքունական համաձայնութեամբ հաստատելու եւ ամրացնելու մի ուխտ, որ, եթէ մինչեւ երեսուն օր որեւէ մէկը որեւէ բան խնդրի որեւէ աստուծուց կամ մարդուց, բացի քեզնից, արքայ, կը նետուի առիւծների գուբը: Արդ, արքայ, հաստատիր ուխտը եւ հրաման գիր, որպէսզի չանպատուի մարերի եւ պարսիկների օրէնքը»: Այն ժամանակ Դարեհ արքան պատուիրեց գրել հրամանը: Դանիէլը երբ իմացաւ, որ հրաման է եղել, մտաւ իր փունը, իսկ նրա վերնաւոր պատուհանները բացուած էին դէպի Երուսաղէմ: Օրական երեք անգամ նա ծնրադրում էր եւ աղօթում, գոհութիւն էր յայտնում իր Աստուծուն, ինչպէս 11 առաջ էր անում: Այն ժամանակ այդ մարդիկ գաղղիի դիպրեցին եւ փեսան Դանիէլին, որ աղօթում էր եւ աղաչում իր Աստուծու: Եկան եւ ասացին թագաւորին. «Արքայ, դու ուխտ չհաստատեցիր, թէ իւրաքանչիւր մարդ, որ մինչեւ երեսուն օր բան խնդրի որեւէ աստուծուց կամ մարդուց, բացի քեզնից՝ արքայից, կը նետուի առիւծների գուբը»: Եւ 13 արքան ասաց. «Ճշմարիտ է այդ խօսքը. մարերի ու պարսիկների հրամանը օրինական չէ խախտել»: Այն ժամանակ պարսիկներին թագաւորին եւ ասացին. «Դանիէլը, որ Տրեստանի գերնարուածներից մէկն է, չհնազանդուեց քո հրամանին, արքայ, եւ օրական երեք անգամ բան է խնդրում իր Աստուծուց»: Այն ժամանակ, երբ թագաւորը լսեց այս խօսքը, շար վշտացաւ Դանիէլի համար եւ ջանում էր փրկել նրան: Մինչեւ երեկոյ մտնում էր փրկել նրան: Այն ժամանակ այդ մարդիկ ասացին թագաւորին. «Իմացիր, արքայ, որ օրինական չէ խախտել պարսիկների ու մարերի հրամանը եւ ամեն ուխտ ու դաշինք, որ արքան է հաստատում»: Այն ժամանակ թագաւորը հրամայեց, եւ Դանիէլին բերին ու նրան նետեցին առիւծների գուբը: Արքան ասաց Դանիէլին. «Այն Աստուածը, որին դու յաճախ աղօթում ես, 17 նա կը փրկի քեզ»: Եւ բերեցին մի քար, դրեցին գբի վրայ, եւ թագաւորը կնքեց այն իր մատանով եւ մեծամեծների մատանով, որպէսզի այլ բան չպարսի Դանիէլին: Թագաւորը գնաց իր փուն, պառկեց առանց ընթրիքի, խորքիկ ջմապուցեցին նրան, եւ նրա քունը փախաւ: Աստուած փակեց առիւծների բերանը, եւ նրանք չօշոտեցին Դանիէլին: Այն ժամանակ արքան առաւօտեան լուսաբացին ելաւ, շրպա եկաւ առիւծների գուբը եւ, երբ մօտեցաւ գբին, բարձրաձայն աղաղակեց եւ ասաց. «Դանիէլ, կենդանի Աստուծու ծառայ, քո Աստուածը, որին դու յաճախ աղօթում էիր, կարողացա՞մ արդեօք քեզ փրկել առիւծների բերանից»: Եւ Դանիէլը ասաց արքային. «Արքայ, թող կեանքդ յաւիտեան լինի. իմ Աստուածն ուղարկեց իր Տրեշտանի եւ փակեց այս առիւծների բերանները, եւ նրանք չօշոտեցին ինձ, որովհետեւ ես աղօթար գտնուեցի նրա առաջ, իսկ քո հանդէպ, արքայ, ոչ մի մեղք չեմ գործել»: Այն ժամանակ թագաւորը ներքնապէս ուրախացաւ, հրամայեց, որ Դանիէլին հանեն գբից: Դանիէլը հանուեց այդ գբից, եւ վերք բոլորովին չզգնուեց նրա վրայ, որովհետեւ նա հաւաքաց իր Աստուծուն: Թագաւորը հրամայեց, եւ բերեցին Դանիէլի դէմ չարախօսող մարդկանց, եւ նրանք, նրանց որդիներն ու նրանց կանայք գցուցին առիւծների գուբը. 25 դեռ գբի յարակին չէին հասել, երբ առիւծները յափշտակեցին նրանց եւ մանրեցին նրանց բոլոր ոսկորները: Այն ժամանակ Դարեհ արքան հետեւեալը գրեց բոլոր ազգերի, ժողովուրդների եւ լեզուների մարդկանց, որ բնակուում էին ամբողջ աշխարհում. «Թող շարանայ ձեր խաղաղութիւնը. իմ կողմից արուեց այս հրամանը իմ թագաւորութեան բոլոր իշխանութիւններին, որպէսզի երկնքն եւ դողան Դանիէլի Աստուծուց, որովհետեւ նա է կենդանի Աստուածը եւ կայ յաւիտեան. նրա արքայութիւնը չի կործանուի, եւ նրա փրկութիւնը կը մնայ մինչեւ վերջ: Նա է, որ օգնական է լինում եւ փրկում, հրաշքներ է գործում երկնքում եւ երկրում, նա է, որ Դանիէլին փրկեց առիւծների բերանից»: Եւ Դանիէլը յաջողութիւն էր գտնում Դարեհի եւ պարսիկ Կիրոսի թագաւորութեան մէջ:

8 Քաղղէացիների Բաղդասար արքայի առաջին փարում Դանիէլը երազ փեսաւ. գլխում մի փեսիլք երեւաց, երբ 2, 3 իր անկողնում էր, եւ նա գբի առաւ իր երազը. «Ես՝ Դանիէլ, գիշերային փեսիլքում փեսնում էի, որ, ահա, երկնքի չորս հողմերը բախում էին մեծ ծովը, եւ ծովից դուրս էին գալիս փարբեր կերպարանքով չորս մեծամեծ գազաններ: 4 Առաջինը նման էր թեւաւոր մափակ առիւծի, եւ նրա թեւերը արծուի թեւերի նման էին. ես նայում էի, մինչեւ որ նրա թեւերը թափուեցին, նա պարզ երեւաց գեպինի եւ կանգնեց ինչպէս մարդը ուրբերի վրայ, ու մարդու սիրտ փրուեց 5 նրան: Իսկ ահա երկրորդ գազանը նման էր արջի, մի կողմ էր կանգնած եւ երեք կողոսկրեր կային բերանում՝

Ժանիքների մէջ: Այսպէս էին ասում նրան. «Ելիր, կեր շաբերի մարմինը»: Դրանից յետոյ նայում էի. եւ ահա 6
 քեսայ մի այլ գազան ընձի նման. նրա վրայ թռչունի չորս թետեր կային. գազանը չորս գլուխ ուներ, եւ իշխանութիւն
 փրուեց նրան: Դրանից յետոյ դարձեալ նայում էի. եւ ահա քեսայ չորրորդ գազանին, որ ահեղ, զարմանալի եւ 7
 առաւել հզօր էր. նրա ժանիքները երկաթեայ էին, ուրում-մանրում էր եւ մնացորդները ուրքի փակ կոտրապում: Մա
 աւելի այլակերպ էր, քան նրանից առաջ բոլոր գազանները. փասը եղջիր ուներ: Ապշած նայում էի նրա եղջիրնե- 8
 րին. եւ ահա մի ուրիշ փոքրիկ եղջիր էր դուրս գալիս դրանց միջից. նախկիններից երեք եղջիրներ թափում էին
 նրա առաջ. եւ ահա մարդու աչքերի պէս աչքեր կային այդ եղջիրի վրայ, նաեւ մի բերան, որ մեծ-մեծ բաներ էր
 խօսում: Նայում էի, մինչեւ որ աթռներ դրուեցին, եւ մի Ծերունի նստում էր այնպէղ. նրա հագուստը ձեան պէս 9
 սպիտակ էր, նրա գլխի մագերը մաքուր էին գեղմի նման, նրա աթռը՝ կրակի բոցի նման, եւ նրա անիւները՝ ինչպէս
 բորբոքում կրակ: Նրա առաջից հոսում էր կրակէ յորդ մի գեղ, հազար-հազարատրներ պաշտում էին նրան, եւ 10
 բիր-բիրատրներ կային նրա առջեւ: Նա արեան նստեց, եւ գրքերը բացուեցին: Այն ժամանակ ես շարունակում
 էի նայել այն մեծամեծ խօսքերի պարճառով, որ այդ եղջիրն էր խօսում, մինչեւ որ գազանը վերացաւ ու կորաւ, եւ
 նրա մարմինը փրուեց կրակին՝ այրուելու: Միւս գազանների իշխանութիւնը վերացուեց, եւ կեանքի երկարութեան 12
 որոշակի ժամանակ փրուեց նրանց: Գիշերային փեսիլքում փեսնում էի, որ, ահա, երկնքի ամպերի միջից գալիս
 էր մէկը մարդու Որդու նման եւ հասնում Ծերունուն. նա բերուեց նրա առջեւ: Նրան իշխանութիւն, պարիս եւ 14
 արքայութիւն փրուեց, բոլոր ազգերը, ժողովուրդներն ու լեզուները պիտի ծառայեն նրան. նրա իշխանութիւնը յա-
 փպենական իշխանութիւն է, որ չի անցնի, եւ նրա թագաւորութիւնը չի կործանուի: Իմ հոգին սուկաց իմ մարմնում, 15
 իմ Դանիելիս մէջ, եւ իմ գլխի փեսիլքը խռովեց ինձ: Մօտեցայ այնպէղ գրնուողներից մէկին եւ խնդրում էի ճշմար- 16
 տութիւնն իմանալ այդ բոլորի մասին: Նա ասաց ինձ ճշմարտութիւնը եւ յայտնեց ինձ այդ խօսքերի մեկնութիւնը:
 Այդ չորս մեծամեծ գազանները նշանակում են, որ չորս թագաւորութիւններ պիտի բարձրանան երկրի վրայ: Ապա 17, 18
 բարձրեալ Աստուծո սրբերը պիտի ելնեն եւ առնեն թագաւորութիւնը եւ պահեն այն յաիպեանս յաիպենից: Քննում
 էի ճշմարտութիւնը չորրորդ գազանի մասին, որովհետեւ նա առաւել այլակերպ էր, քան բոլոր գազաններն ու յոյժ
 ահագոյր. նրա ժանիքները երկաթեայ էին, եւ նրա մագիլները պղնձեայ, նա ուրում էր ու մանրում եւ մնացորդները
 կոտրապում ուրքերի փակ: Նաեւ քննում էի ճշմարտութիւնը նրա գլխի փասը եղջիրների մասին եւ այն միւսի 20
 մասին, որ ելնում եւ թափում էր երեք եղջիրները, որ աչքեր ուներ եւ բերան, որ մեծ-մեծ բաներ էր խօսում, եւ նրա
 քեսայը առաւել մեծ էր, քան միւսներինը: Տեսնում էի, որ այդ եղջիրը պարտաւորում էր սրբերի դէմ եւ յաղթում էր 21
 նրանց, մինչեւ որ եկաւ Ծերունին եւ իրաւունք փրուեց Բարձրեալի սրբերին. ժամանակը հասաւ, եւ սրբերը փրեցին
 թագաւորութեանը: Նա ասաց. «Չորրորդ գազանը նշանակում է, որ չորրորդ թագաւորութիւն պիտի լինի երկրում, 23
 որ այն աւելի մեծ պիտի լինի, քան բոլոր թագաւորութիւնները, կոյ պիտի փայ ամբողջ երկիրը, պիտի կոխարի եւ
 հարուածի այն: Իսկ նրա փասը եղջիրները նշանակում են, որ փասը թագաւորներ պիտի բարձրանան, եւ նրանցից 24
 յետոյ պիտի բարձրանայ մէկ ուրիշը, որ աւելի չար պիտի լինի, քան բոլոր նախորդները, պիտի հպարակեցնի երեք
 թագաւորներին, Բարձրեալի դէմ խօսքեր պիտի բարբառի, պիտի մոլորեցնի Բարձրեալի սրբերին, պիտի կարծի 25
 փոփոխել ժամանակներն ու օրէնքները, եւ դա պիտի յաջողուի նրան մինչեւ որոշ ժամանակ, ինչ-որ ժամանակներ
 եւ ժամանակների կէտը: Արեան պիտի հաւաքուի, պիտի փոխեն նրա իշխանութիւնը, պիտի ոչնչացնեն այն եւ 26
 իսպառ կորստի մարմնէն: Եւ երկնքի փակ գրնուող թագաւորութիւնն ու թագաւորների մեծութիւնը փրուեց Բարձ- 27
 րեալի սրբերին. Նրա արքայութիւնը յաիպենական արքայութիւն է, եւ բոլոր իշխանութիւնները պիտի ծառայեն
 եւ հնազանդուեն նրան: Մինչեւ այսպէղ է խօսքի վախճանը: Ինձ՝ Դանիելիս, շատ էին խռովեցնում իմ սրբերը, 28
 փոխուեց իմ երեսի գոյնը, եւ ես այս բանը պահում էի իմ սրբի մէջ»:

«Բաղդասար արքայի երրորդ փարում մի փեսիլք երեսաց ինձ: Ես՝ Դանիելս, առաջին փեսիլքից յետոյ, Էլամի 9, 2
 երկրում գրնուող Շօշ ապարանքում էի, Ուբաղ գետի մօտ: Բարձրացրի աչքերս եւ փեսայ, որ, ահա, մի խոյ կար 3
 Ուբաղ գետի դիմաց, եւ նրա եղջիրները բարձր էին. մէկը բարձր էր միւսից, եւ այն, որ բարձր էր, յետոյ էր դուրս
 գալիս: Տեսնում էի, որ խոյը ոգորում էր ծովի արեւմուտքի, հիւսիսի եւ հարաւի դէմ, ոչ մի գազան չէր կարող նրա 4
 դիմաց կանգնել, չկար մէկը, որ փրկուէր նրանից, նա անում էր այն, ինչ ուզում էր եւ հզօրանում: Ես հեպեւում
 էի ու մարծում: Եւ ահա մի քօշ գալիս էր արեւմուտքից երկրի վրայով եւ գեպնին չէր դիպում. քօշը ուներ մի 5
 եղջիր իր աչքերի միջեւ: Նա հասաւ եղջիրատր խոյին, որին ես փեսնում էի Ուբաղի դիմաց, եւ յարձակուեց
 նրա վրայ իր ամբողջ ուժով: Ես փեսայ նրան, որ հասաւ մինչեւ խոյը: Նա կապաղեց, հարուածեց խոյին եւ 7
 խորպակեց նրա երկու եղջիրները, իսկ խոյը ուժ չուներ նրան դիմադրելու: Քօշը խոյին գեպին գցեց, ուրքի կոխան
 արեց նրան, եւ չկար մէկը, որ խոյին ազապէր քօշից: Քօշը մեծապէս հզօրացաւ, եւ հզօրանալիս խորպակուեց 8
 նրա մեծ եղջիրը, որի փակից չորս այլ եղջիրներ ելան՝ ուղղուած դէպի երկնքի չորս հողմերը: Դրանցից մէկից 9
 եկաւ մի հզօր եղջիր, առաւել հզօրացաւ դէպի հիւսիս, ուժ ստացաւ, բարձրացաւ մինչեւ երկնքի գօրութիւնները եւ 10
 երկնքի գօրութեան ու աստղերի մի մասը նետեց երկրի վրայ եւ կոխարեց դրանք այնքան ժամանակ, մինչեւ որ 11
 գօրավարը փրկի գերութիւնը. նրանով գոհաբերումները խանգարուեցին, եւ այդպէս եղաւ, ու դա յաջողուեց նրան.
 սրբութիւնը խաթարուեց, մեղքեր բարդուեցին գոհաբերումների վրայ, եւ արդարութիւնը վերացաւ երկրից. այդպէս 12
 արեց, եւ դա յաջողուեց նրան: Ես լսեցի մի սրբից, որ խօսում էր. եւ մի այլ սուրբ, որ խօսում էր նրա հետ, ասաց. 13
 «Մինչեւ երբ այդ փեսիլքը պիտի մնայ. գոհաբերումները վերացել են, մեղքերը աներներ են գործել, եւ սրբութիւնն ու
 գօրութիւնը կոխարուել»: Եւ ասաց նրան. «Պիտի մնայ մինչեւ երեկոյ եւ մինչեւ վաղորդեան, մինչեւ հազար երկու 14
 հարիւր վաթսուներօ օր, ապա պիտի սրբանայ սրբարանը»: «Եւ երբ ես՝ Դանիելս, փեսիլքը փեսայ եւ փորձում 15
 էի խելամուտ լինել, ահա իմ առջեւ կանգնեց մի բան մարդու փեսքով, եւ ես Ուբաղ գետի միջից մի մարդու ձայն 16
 լսեցի, որ կանչեց եւ ասաց. «Գաբրիէլ, բացաբրիի նրան այդ փեսիլքը»: Եւ նա եկաւ կանգնեց այնպէղ, ուր ես էի 17
 կանգնած: Նրա գալու ժամանակ ես ապշեցի եւ ընկայ երեսիս վրայ: Նա ասաց ինձ. «Ըմացիր, մարդո՛ւ որդի, որ
 փեսիլքը ժամանակի վախճանի մասին է»: Եւ մինչ նա խօսում էր ինձ հետ, յիմարացայ եւ երեսիս վրայ գեպին 18
 ընկայ: Նա բռնեց ինձ, կանգնեցրեց ինձ ուրքերիս վրայ եւ ասաց ինձ. «Ահա ես ցոյց կպան քեզ, թէ վերջում ինչ է 19
 լինելու երկրի վրայ, քանի որ փակաւին հեռու է վախճանը: Եղջիրատր այն խոյը, որ փեսնում էիր, պարսիկների 20

21 և մարերի թագաւորն է. և այն քօռը յոյների թագաւորն է, իսկ այն մեծ եղջիւրը, որ նրա աչքերի միջև էր, նոյն
 22 ինքն առաջին թագաւորն է: Երբ նա խորպակուի, նրա քակ գրնուող միւս եղջիւրները՝ չորս թագաւորներ, կ'ելնեն
 23 նրա ազգից, բայց ոչ իրենց ուժով: Նրանց թագաւորութիւնից յետոյ, երբ իրենց լրումին հասնեն նրանց մեղքերը,
 24 ժպիրի երեսով մի թագաւոր պիտի բարձրանայ: Այս առեղծուածը խորհրդաւոր է, և հօգօր է նրա գօրութիւնը: Նա
 25 սքանչելի բաներ պիտի կործանի, և դա պիտի յաջողուի ու կատարուի, նա պիտի ոչնչացնի հօգօրներին և սուրբ
 26 ժողովրդին. նրան յաջողուելու է լծի քակ դնել ուրիշներին, նենգութիւն նիւթել իր ձեռքով, նա պիտի մեծամարանայ
 27 իր սրբում, նենգութեամբ պիտի ապականի շապերին, շապերին կորստի պիտի մարմնի և ձուերի պէս պիտի մանրի
 28 իր ձեռքում: Երեկոյեան և առաօտեան քեսիլքը, որի մասին ասուեց, ճշմարիտ է, և դու կնքիի քօ քեսիլքը,
 29 որովհետեւ այն շաք օրերի համար է»: Եւ եւ՝ Դանիելս, ննջեցի և հիւանդացայ: Ապա ելայ ու արքունի գործը
 կատարեցի: Ես զարմացած էի այդ քեսիլքից, և չկար մէկը, որ այն բացատրէր»:

10 «Մարերի սերնդից Արշաիրի որդու՝ Դարեհի առաջին քարում, որ թագաւորեց քաղղէացիների թագաւորութեան
 2 մէջ, եւ՝ Դանիելս, խելամուտ եղայ այն քարիների թուագրութեանը, երբ Տիրոջ խօսքը հասաւ Երեմիա մարգարէին՝
 3 Երուսաղէմի ատերման եօթանասուներորդ քարում: Ես երեսս դարձրի դէպի իմ Տէր Աստուածը՝ խնդրելու համար
 4 աղօթքներով ու աղաչանքներով, պահեցողութեամբ ու քուրձ կրելով. աղօթեցի Տէր Աստուծոյ, գոհութիւն յայտնեցի
 5 և ասացի. «Ո՛վ Տէր Աստուած մեծ և սքանչելագործ, որ պահում ես քօ սիրելիների ուխտն ու ողորմութիւնը, որոնք
 6 պահում են քօ պարուիրանները: Մեղք գործեցինք, անօրինացանք, անիրաւութիւն արեցինք, ապստամբեցինք և
 7 շեղուեցինք քօ պարուիրաններից և քօ օրէնքներից, չսեցինք քօ ծառաներին՝ մարգարէներին, որոնք քօ անունով
 8 խօսեցին մեր թագաւորների, մեր իշխանների, մեր հայրերի և երկրի ամբողջ ժողովրդի հետ: Քունն է, Տէր, ար-
 9 դարութիւնը, և մերն է ամօթն այսօր մեր երեսին, Յուդայի երկրի մարդկանց, Երուսաղէմի բնակիչների և Իսրայէլի
 10 բոլոր մերձաւորների ու հեռաւորների ամօթը ամբողջ երկրում, ուր ցրեցիր նրանց իրենց անհնազանդութեան հա-
 11 մար, քանզի նրանք չհնազանդուեցին քեզ, Տէր: Մերն է ամօթը մեր երեսին, մեր թագաւորների, մեր իշխանների
 12 և մեր հայրերի ամօթը, քանզի մեղք գործեցինք, իսկ մեր Տէր Աստուծուն է գթութիւնը և ներողամտութիւնը, ո-
 13 թովհետեւ ապստամբեցինք Տիրոջ դէմ, չսեցինք մեր Տէր Աստուծոյ ձայնը՝ հետեւելու համար նրա օրէնքներին, որ
 14 դրեց մեր առաջ իր ծառաների՝ մարգարէների միջոցով: Ամբողջ Իսրայէլը զանց առաւ քօ օրէնքները և շեղուեց,
 15 որ չլի քօ ձայնը, և անէծք ու երդում թափուեցին մեզ վրայ, գրուած քօ ծառայի՝ Մովսէսի օրէնքում, Տէր, քանի
 16 որ մեղանչեցինք նրա դէմ: Տէրը հաստատեց իր խօսքերը, որ ասել էր մեր մասին և մեր դատարանների մասին,
 17 որոնք դատում էին մեզ՝ բերելով մեզ վրայ այնպիսի մեծամեծ չարիքներ, որ չեն եղել ամբողջ երկնքի քակ, ինչպէս
 18 որ եղան Երուսաղէմում: Ինչպէս որ գրուած է Մովսէսի օրէնքում, այդ բոլոր չարիքները եկան մեզ վրայ, իսկ մենք
 19 ճշմարտութեամբ: Մեր Տէր Աստուածը բացեց իր աչքը մեր չարիքների վրայ և դրանք բերեց մեզ վրայ, որովհետեւ
 20 արդար է մեր Տէր Աստուածը իր այն բոլոր գործերի մէջ, որ արեց մեր հանդէպ, քանի որ չսեցինք նրա ձայնը:
 21 Եւ արդ, Տէր Աստուած մեր, որ հօգօր ձեռքով քօ ժողովրդին հանեցիր Եգիպտացիների երկրից և քօ անունը փա-
 22 ռաւորեցիր, իսկ մենք այսօր մեղք գործեցինք և անօրինացանք: Տէր, թող քօ ողջ ողորմածութեամբ անցնի քօ
 23 գայրոյթը և վերանայ քօ բարկութիւնը քօ քաղաքի՝ Երուսաղէմի և քօ սուրբ լեռան վրայից, քանզի մեղանչեցինք, և
 24 մեր հայրերի անօրինութեան պարճառով Երուսաղէմը և քօ ամբողջ ժողովուրդը նախապիճի ենթարկուեց բոլորի
 25 կողմից, որոնք գրնում են մեր շուրջը: Արդ, Տէր Աստուած մեր, լսիր քօ ծառայի աղօթքներն ու խնդրանքները և
 26 ցոյց քօ քօ երեսը՝ յանուն քեզ, այն սրբարանի մէջ, որ ատերուեց: Խոնարհեցրո՛ւ, Աստուած իմ, քօ ականջը և
 27 լսիր ինձ. բաց քօ աչքերը և քօ քակականութիւնը մեր և քօ քաղաքի, որի վրայ դրուած է քօ անունը, որովհետեւ
 28 մեր արդարութեան պարճառով չէ, որ գութ ենք հայցում քեզնից, այլ՝ քօ անբաւ գթութեան պարճառով, Տէր: Լսիր,
 29 Տէր, ներիր, Տէր, ունկնդիր, Տէր, և մի՛ յապաղիր՝ յանուն քեզ, Աստուած իմ, քանզի քօ անունով է կոչում քօ քա-
 30 դաքը: » «Եւ մինչ ևս խօսում էի ու աղօթում, խոստովանում էի իմ մեղքերը և Իսրայէլի ժողովրդի մեղքերը և գութ
 31 էի հայցում իմ Տէր Աստուծոց սուրբ լեռան համար, մինչ ևս խօսում էի աղօթքով, ահա Գաբրիէլը, մի մարդ, որին
 32 քօ քակեց էի նախորդ քեսիլքում, թռաւ և մօտեցաւ ինձ՝ երեկոյեան գոհաբերութեան ժամին, խելամուտ դարձրեց ինձ,
 33 խօսեց ինձ հետ և ասաց. «Դանիէլ, այժմ եկայ խելք սովորեցնելու քեզ: Քո աղօթքի սկզբից մի պարզամտ քօ քակեց,
 34 և ես եկայ այն յայտնելու քեզ, քանի որ դու սիրելի մարդ ես: Արդ, մտածիր այդ խօսքի մասին և մի՛արքդ պահիր
 35 քօ քակեցը: Մէկ եօթանասուներեքուց և քօ ժողովրդի և սուրբ քաղաքի վրայ և սուրբ քաղաքի վերջ գրնեն
 36 մեղքերը, ատերուեցին անօրէնութիւնները, ջնջուեն անիրաւութիւնները, ներուեն ամբարշտութիւնները, և գայ յաւի-
 37 քանական արդարութիւնը, որպէսզի իրականանայ քօ քակեցը ու մարգարէութիւնը, օծուի Սրբութիւն սրբոցը, և դու
 38 իմանաս ու խելամուտ լինես պարասխան քօ քակեցը աստուած խօսքերին: Երուսաղէմի շինուելուց մինչեւ առաջին
 39 օծումը կայ եօթը եօթնեակ և վաթսուներկու եօթնեակ, որպէսզի վերաշինուեն հրապարակներն ու պարիսպները
 40 և նորոգուեն ժամանակները: Վաթսուներկու եօթնեակից յետոյ կը վերանայ օծումը, արդարութիւն չի լինի նրա
 41 մէջ, և քաղաքն ու սրբարանը կ'ապականուեն այն առաջնորդով հանդերձ, որ պիտի գայ, և դրանք պիտի ջնջուեն
 42 հեղեղով. մինչեւ պարտեզազմի վախճանը նա պիտի հաստատի ապականութիւնը և գօրացնի շապերի ուխտը: Մէկ
 43 և կէս եօթնեակում պիտի դադարեցնի սեղաններն ու գոհաբերութիւնները. ապականութիւնը պիտի հասցնի մինչեւ
 44 վերջին ծայրը, մինչեւ որ վախճան և քօ քակեցը քօ քակեցը քօ քակեցը քօ քակեցը քօ քակեցը քօ քակեցը քօ քակեցը քօ քակեցը
 45 և կէս եօթնեակում պիտի վերանան գոհերն ու ընծաները, ատերածութեան պղծութիւնը պիտի մնայ քօ քակեցը քօ քակեցը քօ քակեցը
 46 և մինչեւ ժամանակի վախճանը վերջ պիտի քօ քակեցը քօ քակեցը քօ քակեցը քօ քակեցը քօ քակեցը քօ քակեցը քօ քակեցը»:

11 Պարսից Կիրոս արքայի երրորդ քարում պարզամտ յայտնուեց Դանիէլին, որը կոչում էր Բաղդասար: Ճշմարիտ
 2 է պարզամտը. մեծ ուժ և հանճար քօ քակեցը նրան քօ քակեցը: «Այդ օրերին եւ՝ Դանիէլս, երեք շաբաթ սուգի մէջ էի:
 3, 4 Լաւ հաց չկերայ, միս և գինի չնրաւ իմ բերանը, իւրով չօծուեցի, մինչեւ որ վերջացան երեք շաբաթները: Առաջին
 5 ամսի քսանչորսերորդ օրը ես կանգնած էի Տիգրիս, այն է՝ Դկլայի մեծ գետի ափին: Բարձրացրի աչքերս, և ահա
 6 փառահեղ հազուում մի մարդ՝ մէջքին Ոփազի ոսկուց մի գօպի կապած. նրա մարմինը ծովագոյն էր, նրա դէմքը
 7 փայլակի քակեցը ունէր, նրա աչքերը կրակի ճառագայթների պէս էին, նրա բազուկներն ու զիստերը փայլուն պղնձի

փեսք ունէին, եւ նրա խօսակցութեան ձայնը կարծես զօրքի ձայն լինէր: Միայն ես՝ Դանիէլս փեսայ փեսիլքը, ինձ 7
 հեք եղող մարդիկ չտեսան փեսիլքը, այլ մեծ ահ փիրեց նրանց, եւ նրանք զարհուրած փախան: Ես մենակ մնացի 8
 եւ փեսայ այդ մեծ փեսիլքը, բայց իմ մէջ էլ ուժ չմնաց, վայելչութիւնս ապականութիւն դարձաւ, եւ ուժս չվերագրայ: 9, 10
 Ես լսեցի նրա խօսքերի ձայնը եւ երբ լսում էի նրա խօսքերը, քարացել մնացել էի՝ դէմքս գետին խոնարհած: Եւ
 ահա նա, ձեռքը ձգելով դէպի ինձ, կանգնեցրեց ինձ ծնկներս եւ ձեռքս թաթերի վրայ եւ ասաց ինձ. «Դանիէլ, 11
 այր սիրելի, հասկացիր խօսքերս, որ պիտի ասեմ քեզ եւ մնա՛ քո փեղում, որովհետեւ այժմ ես ուղարկուած եմ
 քեզ մօտ»: Երբ նա այս բաներն էր ասում ինձ, ես դողալով ոտքի ելայ: Նա ասաց ինձ. «Մի՛ վախեցիր, Դանիէլ, 12
 որովհետեւ այն օրումանից, որ դու սիրտդ բացեցիր՝ խելամուտ լինելու եւ վիշտդ յայտնելու քո Աստուծու առաջ, քո
 խօսքերը լսելի դարձան, եւ ես եկայ քո խօսքերի պարճառով: Պարսից թագաւորութեան մի իշխան հակառակում 13
 էր ինձ քսանմէկ օր, եւ ահա Միքայէլը՝ աւագ իշխաններից մէկը, եկաւ օգնելու ինձ. թողեցի նրան այնպէղ պարսից
 թագաւորութեան իշխանի հետ եւ եկայ քեզ հասկացնելու, թէ վերջին օրերին ինչ դէպքեր պիտի պատահեն քո 14
 ժողովրդին, որովհետեւ փեսիլքը գալիք օրերի համար է»: Եւ երբ նա այսպէս խօսում էր ինձ հետ, գետին ընկայ 15
 իմ երեսի վրայ եւ քարացել էի: Եւ ահա նա, ինչպէս մարդու որդի, մօտենում էր իմ շրթունքներին. ես բացեցի 16
 բերանս, խօսեցի ու ասացի այն մարդուն, որ իմ դիմացն էր. «Տէր, երբ դու երեսացիր ինձ, աղիքներս զալարուեցին,
 ուժ չկար մէջս. եւ ինչպէն կարող է քո ծառան, փէր, խօսել իմ Տիրոջ հետ: Ես այլեւս զօրութիւն չունեմ, եւ շունչ 17
 չմնաց իմ մէջ»: Նա էլ ատելի մօտեցաւ ինձ մարդու փեսքով, զօրացրեց ինձ եւ ասաց. «Մի՛ վախեցիր, այր սիրելի, 18, 19
 խաղաղութիւն քեզ, զօրացիր եւ քաջ եղիր»: Երբ նա խօսում էր ինձ հետ, ես զօրացայ եւ ասացի. «Թող խօսի փէրը,
 քանի որ դու զօրացրիր ինձ»: Նա ասաց. «Գիտեն թէ ինչու եկայ քեզ մօտ. այժմ վերադառնում եմ պատերազմելու 20
 պարսից իշխանի դէմ. ես գնում էի, իսկ յունաց իշխանը գալիս էր: Բայց ես կը յայտնեմ քեզ, թէ ինչ է գրուած 21
 ճշմարիտ գրքերում. եւ նրանց դէմ ոչ մի այլ օգնական չունեմ, բացի ձեր Միքայէլ իշխանից»:

«Ես Կիրոսի առաջին իսկ փարում ամուր էի եւ ուժեղ: Այժմ ես քեզ կը յայտնեմ ճշմարտութիւնը: Ահա երեք 12, 2
 թագաւորներ պիտի բարձրանան Պարսից երկրում, եւ չորրորդը իր հարստութեամբ բոլորից ատելի մեծ պիտի լինի.
 նա իր հարստութեամբ հզօրանալուց յետոյ պիտի յարձակուի յունաց թագաւորութեան վրայ: Նոր մի թագաւոր 3
 պիտի բարձրանայ, պիտի փրկի շաք փերութիւնների եւ պիտի անի, ինչ որ կամենայ. եւ երբ բարձրանայ, նրա 4
 թագաւորութիւնը պիտի փշրուի, բաժանուի ու փրուի երկնքի չորս հողմերին: Եւ դա ոչ ըստ նրա վախճանի, ոչ իր
 փերութեան պարճառով, որին փրում էր, քանի որ պիտի խուի նրա թագաւորութիւնը, իսկ ուրիշներինը պիտի 5
 մնայ իրենց: Եւ պիտի զօրանայ Նարաի թագաւորը, իշխաններից մէկը պիտի հզօրանայ նրանից ատելի եւ փրկի 6
 ատելի մեծ փերութեան: Տարիներ յետոյ նրանք պիտի մերձենան միմեանց: Նարաի թագաւորի դուստրը պիտի գայ 7
 Նիսիսի թագաւորի մօտ՝ նրա հետ դաշինք կնքելու, բայց չի պահպանուելու նրա բազկի զօրութիւնը, նրա սերունդը
 չի մնալու, եւ ինքն ու իրեն բերողները, նաեւ այն օրիորդն ու նա, որ խնամում էր նրան այդ ժամանակ, մահուան 8
 պիտի մարմնեն: Նրա արմարի ընձիւղից պիտի բարձրանայ մէկը, նա ուժ պիտի ստանայ, պիտի մրնի Նիսիսի 9
 թագաւորութեան հասարակութեան մէջ, պիտի գործի նրանց դէմ եւ պիտի զօրանայ: Նա պիտի կործանի նրանց 10
 աստուածները իրենց ձուլածոյ կուռքերով հանդերձ, եւ նրանց ամբողջ սպասքը՝ ոսկեայ եւ արծաթեայ, աւար առնե-
 լով պիտի բերի Եգիպտոս. եւ ինքն առաւել հասարակութեան պիտի լինի, քան Նիսիսի թագաւորը, պիտի մրնի Նարաի 11
 թագաւորութեան մէջ եւ այնպէղից նորից պիտի վերադառնայ իր երկիրը: Նրա որդիները զօրքի մեծ բազմութիւն 12
 պիտի հաւաքեն. նրանցից մէկը հեղեղի նման պիտի յարձակուի, անցնի եւ մինչեւ նրա ամբողջ պիտի շարունակի
 պատերազմել: Եւ Նարաի թագաւորը պիտի գազանանայ, պիտի ելնի ու պատերազմ փայ Նիսիսի թագաւորի դէմ. 13
 սա մեծ զօրք պիտի գումարի, բայց զօրքը պիտի յանձնուի հակառակորդին: Նարաի թագաւորը պիտի գրաւի այդ 14
 բազմութիւնը, նա պիտի գոռոզանայ իր սրտում, շարերին պիտի կործանի, բայց չի յաղթելու: Նիսիսի թագաւորը 15
 պիտի վերադառնայ, ատելի զօրք պիտի բերի, քան առաջին անգամ, եւ որոշ ժամանակ անց պիտի գայ մրնի
 մեծ զօրքով եւ բազում ունեցուածքով: Այդ ժամանակ շարերը պիտի յարձակուեն հարաւի թագաւորի վրայ: Քո 16
 ժողովրդի մնացեալ որդիները ոտքի պիտի ելնեն՝ հասարակելու փեսիլքը, բայց պիտի փկարանան: Նարաի թա-
 գաւորը պիտի մրնի, հողապատնէշ պիտի բարձրացնի եւ պիտի գրաւի ամուր քաղաքներ, բայց հարաւի թագաւորի 17
 բազուկները չեն դիմանալու. նրա ընտրեալները պիտի ապարանքեն, եւ նա ուժ չի ունենալու դիմադրելու նրանց,
 եւ նա, ով կը մրնի նրա մօտ, կը կարարի նրա կամքը, եւ ոչ մէկը չի լինի, որ կանգնի նրա դէմ: Նա պիտի մնայ 18
 Սաբիմի երկրում, եւ երկիրը պիտի փառապի նրա ձեռքից: Նա պիտի մրադրուի իր ուժով մրնելու նրա ամբողջ 19
 թագաւորութեան մէջ եւ իբր թէ ուղիղ մրքով պիտի անի ամեն ինչ նրա հետ: Երկիրն ատելու դիպարտութեամբ
 իր կանանց դուստրը պիտի փայ նրան, բայց այդ խարդաւանքը չի յաջողուելու նրան. Նա իր երեսը պիտի դարձնի 20
 դէպի կղզիները, պիտի գրաւի շարերը եւ պիտի այրի այն իշխաններին, որոնք նախապէցին նրանց բնակիչներին,
 եւ նրանց նախապիները պիտի վերադարձնի հէնց իրենց: Նա զօրութեամբ պիտի վերադառնայ իր երկիրը, պիտի 21
 փկարանայ, ընկնի, եւ հետք չի մնալու նրանցից: Նրա արմարից թագաւորութեան փունկ պիտի բարձրանայ եւ
 բռնութեամբ պիտի վերցնի թագաւորական փառքը, բայց այդ օրերին նա պիտի խորպակուի. նա ոչ իր անձով եւ 22
 ոչ պատերազմով չի մնալու իր դիրքի վրայ, քանի որ արիամարիուց: Նրան թագաւորական փառքի չարժանացրին,
 ոչ էլ յաջողութիւն եկաւ նրան. նա փարուեց թագաւորական գայթակցութիւններով: Այն բազուկները, որոնք պիտի 23
 յարձակուեն, պիտի խորպակուեն նրա երեսից: Պիտի խորպակուի նաեւ ուխտի առաջնորդը. նա նենգութիւն պիտի 24
 անի իր դաշնակիցների դէմ, պիտի ելնի եւ յաղթի նրանց քիչ մարդկանցով, յաջողութեամբ շաք երկրներ պիտի
 գրաւի եւ անի այն, ինչ չարեցին նրա հայրերը, ոչ էլ նրա հայրերի հայրերը. աւարը, կողոպուտը եւ ունեցուածքը 25
 պիտի բաշխի նրանց եւ Եգիպտացիների մասին էլ պիտի մրածի, մինչեւ ժամանակը գայ, պիտի զարթնի նրա
 զօրութիւնը, եւ նրա սիրտը լցուի մեծ ուժով Նարաի թագաւորութեան դէմ: Նարաի թագաւորը պատերազմի պիտի 26
 ելնի մեծ եւ շաք հզօր զօրքով եւ չի կարողանալու դիմադրել, որովհետեւ նրա դէմ դաւ պիտի նիւթեն. պիտի 27
 ուրեն ինչ որ նրան է պատկանում, պիտի խորպակուեն նրան, նրա զօրքը պիտի այրեն, եւ շաք վիրաւորներ պիտի
 ընկնեն: Երկու թագաւորների սրտերում էլ մնալու է չարութիւնը, նոյն սեղանի շուրջը նրանք սուտ պիտի խօսեն, 28
 բայց այդ չի յաջողուելու, որովհետեւ դեռ ժամանակի վախճանը հասած չէ: Նա պիտի վերադառնայ իր երկիրը

29 մեծ հարստութեամբ՝ թշնամացած սրտով սուրբ ուխտի դէմ. այդպէս պիտի անի եւ վերադառնայ իր երկիրը: Պի-
 30 տի վերադառնայ ժամանակին, պիտի գայ Նարաիի դէմ, բայց վերջինս առաջինի նման չի լինելու: Նրա զօրքի
 մէջ պիտի մտնեն կիւրացիների բանակները, եւ նա պիտի թուանայ ու պիտի վերադառնայ՝ բարկութեամբ լցուած
 սուրբ ուխտի դէմ. այդպէս պիտի անի եւ վերադառնայ ու նորից պիտի զօրք գումարի նրանց դէմ, որոնք լքեցին
 31 սուրբ ուխտը: Մերունդներ պիտի ելնեն, պիտի բարձրանան նրանից, բռնութեամբ պիտի պղծեն սրբարանը, պիտի
 32 վերացնեն ամենօրեայ գոհաբերութիւնները, պղծութեամբ պիտի ապականեն այն, եւ ուխտի այդ ապականիչները
 գայթակղութիւն պիտի բերեն իրենց վրայ: Բայց ժողովուրդը, որ ճանաչում է իր Աստուծուն, պիտի գորանայ եւ ուխտը
 33 կարարի. եւ ժողովրդի խոհուն մարդիկ շարերին խելամուտ պիտի դարձնեն, թէ եւ նրանք միառժամանակ պիտի
 34 տկարանան սրով ու հրով, գերութեամբ եւ յափշտակութեամբ: Եւ երբ նրանք տկարանան, փոքր-ինչ օգնութիւն
 35 պիտի գտնեն, շարերը պիտի միանան նրանց իրենց գայթակղութիւններով: Խոհուն մարդկանցից ոմանք պիտի
 տկարանան նրանց փորձելու եւ ընտրելու համար, եւ յայտնելու նրանց, որ այդպէս պիտի լինի մինչեւ ժամանակի
 36 վախճանը, որովհետեւ փակաին ժամանակ կայ: Թագաւորը պիտի անի, ինչ որ կամենում է, պիտի բարձրանայ
 եւ մեծամտանայ բոլոր աստուածների նկատմամբ, ամբարտաւան բաներ պիտի բարբառի աստուածների Աստու
 մասին, եւ դա պիտի յաջողուի նրան, մինչեւ որ անցնի իր բարկութիւնը, քանի որ պիտի գայ բարկութեան վերջը:
 37 Նա պիտի մտածի իրենց հայրերի աստուածների մասին, կանանց ցանկանալու մասին, չի մտածելու այլ աստուած-
 38 ների մասին: Նա պիտի մեծամտանայ բոլորի նկատմամբ, պիտի փառաւորի հօգոտ աստուծուն իր գտնուած տեղում
 եւ այն Աստուծուն, որին չճանաչեցին իր հայրերը. պիտի փառաւորի նրան ոսկով, արծաթով, թանկարժէք եւ գեղեցիկ
 39 գոհարներով: Նա պիտի մնայ փախստականների ամրոցներում՝ օտար աստուծու հետ, պիտի աւելացնի նրա փառքը,
 40 շարերին պիտի հնազանդեցնի նրան եւ երկիրը պիտի բաժանի իբրեւ պարգեւ: Եւ երբ ժամանակի վախճանը գայ,
 նա պիտի կռուի Նարաիի թագաւորի դէմ: Տիւրիսի թագաւորը կառքերով, հեծեալներով ու բազում նաւերով զօրք
 41 պիտի հաւաքի նրա դէմ, պիտի մտնի նրա երկիրը, պիտի կործանի այն, անցնի եւ մտնի Սաբայի երկիրը, եւ
 շարերը պիտի տկարանան: Սրանք են ահա, որ պիտի փրկուեն նրա ձեռքից. Եդոմը, Մովաբը եւ ամոնացիների
 42 իշխանութիւնը: Նա իր ձեռքը պիտի երկարի դէպի երկիրը, եւ Եգիպտացիների երկիրը չի փրկուելու: Նա պիտի
 43 փրկի գաղղանի գանձարանների ոսկուն եւ արծաթին, եգիպտացիների, լիբիացիների եւ եթովպացիների ամրոց-
 44 ներում պահուած ամբողջ թանկարժէք ակնդէնին: Բայց յետոյ արեւելքից եկող յուրերն ու փազնապները պիտի
 45 շտապեցնեն նրան, եւ նա հիւսիսից պիտի արշաւի մեծ բարկութեամբ սպանելու շարերին: Նա իր վրանը պիտի
 խփի Եփադնոնում, ծովերի եւ Սաբա սուրբ լեռան միջեւ, պիտի արշաւի դէպի նրա մի կողմը, եւ ոչ ոք չի լինելու, որ
 փրկի նրան»:

13 «Այն ժամանակ պիտի ելնի Միքայել մեծ իշխանը, որ քո ժողովրդի որդիների գլխաւորն է: Պիտի լինի նեղութեան
 ժամանակ, նեղութիւն, որպիսին չի եղել այն օրից, երբ ժողովուրդն առաջացաւ երկրի վրայ: Եւ այն ժամանակ պիտի
 2 փրկուի քո ժողովուրդը, ինչպէս որ այս բոլորի մասին գրուած է գրքերում: Երկրում, հողի մէջ ննջածներից շարերը
 յարութիւն պիտի առնեն, ոմանք յափտենական կեանքի համար, եւ ոմանք յափտենական նախապիճի ու ամօթի
 3 համար: Իմաստուն մարդիկ պիտի ճառագեն իբրեւ երկնականարի լուսարուներ, իսկ արդարներից շարերը առաւել
 4 եւս՝ իբրեւ յափտենական աստղեր: Եւ դու, Դանիէլ, գաղղանի՝ պահիր այդ խօսքերը եւ կնքիր այդ գիրքը մինչեւ
 5 ժամանակի վախճանը, մինչեւ շարերն ուսանեն, եւ շարանայ իմաստութիւնը»: «Եւ՝ Դանիէլս, տեսայ, որ ահա
 6 երկու հոգի կանգնած էին գետի այս եւ այն կողմը, նրանցից մէկն ասաց այն մարդուն, որ սպիտակ կրակից
 զգեստ էր հագել եւ գետերի ջրերի վրայ էր կանգնած. «Ե՛րբ է լինելու այդ զարմանահրաշ բաների վախճանը, որ դու
 7 ասացիր»: Ես լսեցի այն մարդուց, որ կրակից զգեստ էր հագել եւ կանգնած էր գետի ջրերի վրայ. նա բարձրացրեց
 իր աջ ու ձախ ձեռքերը դէպի երկինք, երդուեց յափտեան կենդանի Աստուծով, թէ ժամանակին, ժամանակներում
 8 եւ ժամանակի կէսին կ'իմանան այս բոլորը, երբ լիովին սպառուի սուրբ ժողովրդի ձեռքի զօրութիւնը: Ես լսեցի,
 9 բայց չհասկացայ եւ ասացի. «Տէ՛ր, ի՞նչ է դրանց վախճանը»: Նա ասաց. «Գնա՛, Դանիէլ, քանի որ փակուած
 10 եւ կնքուած են խօսքերս մինչեւ ժամանակի վախճանը: Շարերը պիտի ընտրուեն, սպիտականան, փորձուեն եւ
 11 մաքրուեն, անօրէնները պիտի անօրէնութիւն անեն, ամբարիշտները խելքի չպիտի գան, բայց իմաստունները պիտի
 հասկանան ժամանակի յաճախակի փոփոխման շնորհիւ: Աւերածութեան պղծութիւնը պիտի տեսնուի հազար երկու
 12 հարիւր երեսունհինգ օր. երանի նրան, ով կը համբերի եւ կը հասնի հազար երեք հարիւր երեսունհինգերորդ
 13 օրուան: Իսկ դու արի հանգստացիր, որովհետեւ փակուի օրերն ու ժամեր կան մինչեւ վախճանի կարարումը. դու
 կը հանգչես եւ վեր կը կենաս քո ժամանակին, օրերի վերջում»:

14 Աստիագէտ թագաւորը յաջորդեց իր հայրերին, եւ պարսից Կիրոս թագաւորը առաւ նրա թագաւորութիւնը:
 2, 3 Դանիէլը թագաւորի կեանքի ընկերն էր եւ աւելի փառք էր վայելում, քան նրա բոլոր բարեկամները: Բարեկանները
 4 Բէլ անունով մի կուռք ունէին, եւ օրական նրան բաժին էր ընկնում փասներկու արդու ընտիր ալիւր, քառասուն
 5 ոչխար եւ վեց մար գինի: Թագաւորը պաշտում էր նրան եւ միշտ գնում ու երկրպագում էր նրան: Բայց Դանիէլը
 իր Աստուծուն էր երկրպագում: Թագաւորն ասաց նրան. «Դու ինչո՞ն չես երկրպագում Բէլին»: Դանիէլն ասաց.
 «Որովհետեւ ձեռակերպ կուռքեր չեմ պաշտում, այլ՝ կենդանի Աստուծուն, երկնքի եւ երկրի Արարչին, որ իշխանութիւն
 6 ունի բոլոր մարմնաւոր էակների վրայ»: Թագաւորն ասաց նրան. «Իսկ Բէլը քեզ կենդանի Աստուած չի՞ թում, չեն
 7 տեսնում, թէ ամէն օր որքան է ուրում եւ խմում»: Դանիէլն ասաց ծիծաղելով. «Մի՛ խաբուիր, արքայ՛, որովհետեւ
 8 նա ներսից կալից է եւ դրսից պղնձից. նա երբեք ոչ կերել է, ոչ էլ խմել»: Եւ թագաւորը բարկանալով՝ կանչեց նրա
 9 քրմերին եւ ասաց նրանց. «Եթէ՛ չասէք ինձ, թէ ով է ուրում այս սեղանի ուրելիքները, մահով կը մեռնէք, իսկ եթէ
 10 թագաւորին. «Թող լինի ըստ քո ասածի»: Բէլի քրմերը եօթանասուն հոգի էին չհաշուած կանանց եւ մանուկներիս:
 11 Թագաւորը Դանիէլի հետ եկաւ Բէլի կռապումը: Բէլի քրմերն ասացին. «Ահաասիկ մենք դուրս ենք գալիս. իսկ
 դու, արքայ՛, նրա առաջ դիր այդ կերակուրները եւ այդ գինին. խառն կը դնես. փակիր դռներն ու կնքիր քո
 12 մտքներդ: Եւ երբ առաւօտեան գաս, եթէ՛ այդ բոլորը կերուած չլինի Բէլի կողմից, մենք կը մեռնենք, իսկ եթէ ոչ՝
 13 Դանիէլը, որ սուր խօսեց մեր մասին»: Նրանք վստահ էին, քանի որ սեղանի փակ գաղղանի մուտք էին շինել եւ

միշտ նրանով մտնում եւ ուրում էին կերակուրները: Եւ երբ նրանք դուրս ելան, թագաւորը կերակուրները դրեց 14
 Բէլի առաջ: Դանիէլը հրամայեց իր սպասաւորին, մոխիր բերին եւ ցանեցին ամբողջ մեհեանում միայն թագաւորի
 ներկայութեամբ եւ դուրս գալով՝ փակեցին դուռը, կնքեցին թագաւորի մաքրանիով եւ գնացին: Քրմերը, իրենց 15
 սովորութեան համաձայն, գիշերը ներս մտնելու իրենց կանանցով եւ երեխաներով, կերան ամէն ինչ, խմեցին եւ
 ոչինչ չթողեցին: Թագաւորը առաւօտը կանուխ եկաւ Դանիէլի հետ եւ ասաց. «Կնիքներն անխախտ են, Դանիէլ»: 16, 17
 Դանիէլն ասաց. «Անխախտ են, արքայ»: Եւ երբ դռները բացեցին, թագաւորը նայեց սեղանին, բարձրաձայն
 գոչեց եւ ասաց. «Մեծ ես, ո՛վ Բէլ, եւ ոչ մի նենգութիւն չկայ քո մէջ»: Դանիէլը ծիծաղեց, բռնեց թագաւորին, որ 19
 ներս չմտնէ, եւ ասաց. «Լա՛ն նայիր այդ յարակիւն եւ քնն ո՛ն հետքերն են դրանք»: Թագաւորն ասաց. «Տեսնում
 եմ փղամարդկանց, կանանց եւ մանուկների հետքեր»: Այն ժամանակ թագաւորը, բարկանալով, բռնեց քրմերին, 21
 նրանց կանանց եւ որդիներին. նրան ցոյց տուեցին գաղտնի դուռը, որով մտնում էին եւ ուրում սպառում սեղանը:
 Թագաւորը կտորեց նրանց, իսկ Բէլին յանձնեց Դանիէլի ձեռքը, որը կործանեց նրան եւ նրա մեհեանը: Կար նաեւ 22, 23
 մի մեծ վիշապ, եւ բաբելացիները պաշտում էին նրան: Թագաւորն ասաց Դանիէլին. «Մի՛ջէ դրա մասին էլ կ'ասես,
 թէ պղնձից է. ահա դա կենդանի է, ուրում է եւ խմում, եւ չես կարող ասել, թէ դա կենդանի Աստուած չէ: Արդ,
 արի երկրպագիր դրան»: Դանիէլն ասաց նրան. «Ես իմ Տէր Աստուծուն եմ երկրպագում, որովհետեւ նա է կենդանի 25
 Աստուածը, բայց դու, արքայ, իրաւունք փոխ ինձ, եւ ես առանց սրի ու գաւազանի կը սպանեմ այդ վիշապին»: 26
 Թագաւորն ասաց. «Թոյլ եմ փալիս քեզ»: Դանիէլը վերցրեց իւղ, ձիւթ, ճարպ եւ մազ, եփեց միասին, գնդեր շինեց 27
 եւ զցեց վիշապի բերանը: Երբ վիշապը կերաւ՝ պայթեց: Դանիէլն ասաց. «Տեսէ՛ք, թէ ո՛ն էք պաշտում»: Եւ երբ 28
 բաբելացիները լսեցին այդ, շաք բարկացան, եկան հաւաքուեցին թագաւորի մօտ եւ ասացին. «Թագաւորը հրեայ
 է դարձել, կործանեց Բէլին, սպանեց վիշապին, կտորեց քրմերին»: Եւ երբ նրանք եկան, ասացին թագաւորին. 29
 «Դանիէլին մեր ձեռքը փոխ, ապա թէ ոչ կը սպանենք քեզ եւ քո փոհմը»: Երբ թագաւորը տեսաւ, թէ շաք են 30
 փազնապեցնում իրեն, սրիպուած Դանիէլին փուեց նրանց ձեռքը: Եւ նրանք նրան նետեցին առիւծների փոսը. 31
 Դանիէլն այնպէս մնաց վեց օր: Փոսի մէջ եօթը առիւծներ կային: Ամէն օր նրանց երկու մարդ եւ երկու անասուն 32
 էին փալիս ուրելու, բայց այդ օրը նրանց առջեւ ոչինչ չզցեցին, որպէսզի առիւծներն անմիջապէս ուրեն Դանիէլին:
 Նրեաստանում կար Ամբակում անունով մի մարգարէ. սա թան եփեց, հաց բրդեց կերակուրի մէջ եւ հանդ էր գնում իր 33
 մշակներին փանելու: Տիրոջ հրեշտակն ասաց Ամբակումին. «Այդ ճաշը որ դու ունես, փարձաբերուն՝ Դանիէլին, որը 34
 առիւծների փոսի մէջ է»: Ամբակումն ասաց. «Տէ՛ր, ես Բաբելոնը չեմ տեսել եւ չգիտեմ, թէ ո՛ր է փոսը»: Նրեշտակը 35, 36
 ձեռքը զցեց նրա գագաթին, բռնեց նրա գլխի մագերից եւ իր հոգու ամբողջ ուժով նրան փարաւ Բաբելոն, դրեց փոսի
 վրայ: Ամբակումն աղաղակեց եւ ասաց. «Դանիէլ, Դանիէլ, արի վերցրո՛ւ այդ ճաշը, որ Աստուած ուղարկեց քեզ 37
 համար»: Դանիէլն ասաց. «Յիշեցի՛ր ինձ, Աստուած, եւ ամօթով չթողցիր քո սիրելիներին»: Դանիէլը վեր կացաւ 38, 39
 եւ կերաւ: Եւ Աստուծոյ հրեշտակը նոյն ժամին Ամբակումին նորից փարաւ իր փեղը: Թագաւորը եօթներորդ օրը
 եկաւ ողբալու Դանիէլի վրայ. եւ երբ եկաւ փոսի բերանի մօտ, նայեց եւ տեսաւ, որ Դանիէլը նստած էր. աղաղակեց 40
 բարձր ձայնով եւ ասաց. «Մեծ ես, Դանիէլի Տէր Աստուած, եւ չկայ այլ աստուած քեզանից բացի»: Նա Դանիէլին 41, 42
 դուրս հանեց, իսկ վնասարարներին, որ ուզեցել էին կորստի մատնել նրան, նետեցին փոսի մէջ, եւ իսկոյն նրանք
 պարտաւորուեցին թագաւորի առաջ:

Եզեկիել

1 Բուզիի որդի Եզեկիել քահանայի տեսիլքը, որ նա տեսաւ քաղղէացիների երկրում, Քոբար գետի ափին:
2 Երեսուներորդ փարում, չորրորդ ամսին, ամսուայ հինգերորդ օրը, եւ Քոբար գետի ափին գերևարու-
3 ամների մէջ էի: Երկինքը բացուեց, եւ եւ Աստուծոյ տեսայ մի տեսիլքի մէջ: Ամսուայ հինգերորդ օրն
4 էր. դա Յովակիմ արքայի գերութեան հինգերորդ փարին էր: Աստուած խօսեց Բուզիի որդու՝ Եզեկիել
5 քահանայի հետ, քաղղէացիների երկրում, Քոբար գետի ափին: Եւ այնպէտ Տիրոջ ձեռքը հանգչեց ինձ վրայ, ու
6 տեսայ, որ ահա հիւսիսից մի հողմ բարձրացած գալիս էր, մի մեծ ամպ էլ՝ նրա հետ: Ծուրջը լոյս էր, որից հուր էր
7 փայլաբակում: Նրա մէջ թանկարժէք քարերի տեսքը կար, միջից՝ ճառագայթներ: Դրա մէջ չորս կենդանի էակների
8 կերպարանքներ կային: Եւ այս էր դրանց տեսքը. դրանք մարդու կերպարանք ունէին: Ամէն մէկը չորս դէմք ունէր,
9 ամէն մէկը՝ չորս թև: Նրանց ազդրերն ուղիղ էին, ուրքերը՝ թեւաւոր. կնդակները նման էին հորթերի կնդակների,
10 եւ դրանցից կայծեր էին թափում, ինչպէս պղնձի փայլաբակումներից: Նրանց թեւերն արագաշարժ էին: Նրանց
11 թեւերի փայլ, չորս կողմերում, մարդկային ձեռքեր կային: Նրանց երեսները չորսն էին: Չորսի թեւերն էլ կցուած
12 էին միմեանց: Գնալիս երեսները յետ էին դարձնում. իւրաքանչիւրն իր դէմքի ուղղութեամբ էր ընթանում: Նրանց
13 չորսի էլ դէմքի տեսքը աջից մարդու եւ աջից կերպարանք ունէր, իսկ ձախից՝ եզան եւ արծուի կերպարանք. այս
14 էր նրանց տեսքը: Նրանց չորսի թեւերը փարածուած էին վերեւից. իւրաքանչիւր երկուսն իրար էին կցուած ու
15 վերեւից գոյգ-գոյգ ծածկում էին նրանց մարմինները: Եւ իւրաքանչիւրն իր դէմքի ուղղութեամբ էր ընթանում. դէպի
16 որ կողմը որ հողմը փչում էր՝ նրանք այն կողմն էին գնում եւ ընթանալիս յետ շուռ չէին գալիս: Կենդանի էակների
17 մէջ բորբոքուած հրի պէս մի պարկեր կար, ասես շարժուող լապտերների պարկեր լինէր. կրակի լոյս կար, եւ այն
18 կրակից փայլաբակումներ էին սփռում: Եւ կենդանի էակներն արագ էին ընթանում ու թեթեւ պարտում էին, արե-
19 գակի պէս: Եւ ահա երկրի վրայ, չորս կենդանի էակների յետեւից մի անիւ էի տեսնում. անիւների կերպարանքն ու
20 դրանց կառուցուածքը ոսկեքարի տեսքն ունէին: Թե՛ չորսի տեսքը, թե՛ նրանց պարկերն ու կառուցուածքը այնպէս
21 էին, որ կարծես թէ անուի մէջ անիւ էր պարտում: Նրանք իրենց դէմքերի չորս ուղղութեամբ էլ ընթանում էին ու յետ
22 շուռ չէին գալիս: Բարձր էին: Նայում էի նրանց ու տեսնում, որ նրանց թիկունքները, չորս կողմերում էլ, լիքն էին
23 աչքերով: Կենդանի էակներն ընթանալիս՝ անիւներն էլ նրանց հետ էին գնում, իսկ երբ երկրից բարձրանում էին,
24 անիւներն էլ էին բարձրանում: Դէպի որ կողմը որ գնում էին ամպն ու հողմը՝ կենդանի էակներն էլ էին ընթանում,
25 եւ անիւները նրանց հետ բարձրանում էին, որովհետեւ այն անիւների մէջ կենդանի ոգի կար: Երբ նրանք ընթա-
26 նում էին, անիւներն էլ էին գնում, կանգնելիս կանգ առնում, երբ երկրից նրանք բարձրանում էին, անիւներն էլ էին
27 նրանց հետ բարձրանում, որովհետեւ այն անիւների մէջ կենդանի ոգի կար: Եւ կենդանի էակների գլխավերեւում
28 երկնակամարի նման մի բան կար, որ բարձրի տեսք ունէր ու վերեւից փարածուած էր նրանց թեւերի վրայ: Իսկ
29 երկնակամարի ներքեւում նրանց թեւերը պարզուած սաւառնում էին իրար հետ. իւրաքանչիւրը երկուական թեւ, որ
30 ծածկում էր իրենց մարմինները: Երբ նրանք սաւառնում էին, լսում էի նրանց թեւերի ձայնը, ինչպէս յորդ ջրերի
31 ձայն, ինչպէս Մաղայ Աստուծու ձայնը: Իսկ երբ շարժում էին, լսում էր նրանց խօսքը, ինչպէս բանակի ձայնը: Երբ
32 նրանք կանգ էին առնում, թեւերն էլ դադար էին առնում: Եւ ահա, երբ նրանք կանգ էին առնում ու իրենց թեւերը
33 բարձրացնում, նրանց գլխավերեւի երկնակամարից մի ձայն էր լսում: Նրանց գլխավերեւի երկնակամարից էլ
34 անելի վեր կար գահի պէս մի բան, որ շափիւղայ ակի էր նմանում, իսկ գահի վրայ՝ մարդու կերպարանքով մի բան:
35 Այդ կերպարանքի մէջ բազմազոյն ակի պէս մի պարկեր էի տեսնում, նրանից անելի ներքեւ՝ շուրջանակի կրակի
36 պարկեր, մէջքից վեր՝ արեգակի նմանութեամբ, իսկ մէջքից ներքեւ՝ կրակի: Եւ լոյսը, որ նրա շուրջը բոլորակ էր
37 կազմել, ունէր ծիածանի տեսք, որ անձրեւային օրերին ամպերի մէջ է ձգուում: Եւ այսպէս նրա շուրջը լոյսի ահագին
38 մի տեսիլք կար:

2 Այս տեսիլքը նման էր Տիրոջ փառքին: Երբ այն տեսայ՝ երեսս ի վայր ընկայ եւ լսեցի մի ձայն, որ խօսում էր
2 ինձ հետ ու ասում. «Մարդու որդի, ուրքի՛ կանգնիր, խօսելու եմ հետդ»: Եւ Նոզին եկաւ վրաս, բարձրացրեց ինձ ու
3 կանգնեցրեց ուրքերիս վրայ: Ու լսում էի, որ նա խօսում էր հետս ու ասում. «Մարդու որդի, ես քեզ ուղարկելու եմ
4 այդ դառնացուցիչ Իսրայէլի փունը. նրանք իրենք եւ նրանց հայրերը դառնացրել են ինձ, անարգել են ինձ մինչեւ
5 այսօր: Ում մօտ որ ես քեզ ուղարկում եմ՝ պնդեմ ու խստասիրտ որդիներ են. կ'ասես նրանց. «Այսպէս է ասում
6 Տէր Աստուածը»: Եթէ պարահի, որ լսեն կամ սարսափեն (քանի որ դառնացնողների փուն են) եւ կամ ամբողջովին
7 ընդունեն, որ դու նրանց մարգարէն ես, - դո՛ւ էլ, մարդու որդի, նրանցից չվախենաս ու նրանց տեսքից չսարսափես,
8 որովհետեւ զայրանալով պիտի զայրանան ու քեզ վրայ պիտի յարձակուեն, քանի որ կարիճների մէջ բնակուելիս
9 պիտի լինես դու: Նրանց խօսքերից չվախենաս ու նրանց տեսքից չսարսափես, որովհետեւ դառնացնողների փուն
10 են: Նրանց իմ խօսքերը կ'ասես. արդեօք պիտի լինի՞, որ լսեն կամ սարսափեն, քանի որ դառնացնողների փուն
11 են, - դու էլ, մարդու որդի, անսա՛ այն խօսքերին, որ ասում եմ քեզ. դառնացնողների փուն պէս դառնացնող մի՛
12 լինի, բայց բերանդ ու կեր, ինչ որ իբրեւ կերակուր փալիս եմ քեզ»: Եւ տեսայ, որ ահա մի ձեռք էր երկարել դէպի
13 ինձ ու դրա մէջ մի մագաղաթ կար: Բացեց այն իմ առաջ, ու դրա վրայ, ներքեւում ու վերեւում, գրուած էին ողբեր,
14 աղաղակներ ու վայեր:

3 Եւ ասում էր ինձ. «Մարդու որդի, ինչ որ դրա մէջ գրնես՝ կեր. մանր-մանր կեր այդ մագաղաթը եւ գնա՛
2 ու խօսի՛ր իսրայէլացիների հետ»: Բաց արեց բերանս ու իբրեւ կերակուր դրեց այդ մագաղաթը եւ ասաց ինձ.
3 «Մարդու որդի, բերանդ թող ուփի, ու որովայնդ՝ լցուի այդ մագաղաթով, որ քեզ փրուեց»: Կերայ այն, եւ բերանիս
4 մեղրի բաղնջուքիս փունց: Եւ ասաց ինձ. «Մարդու որդի, դու գնա՛ ու մփի՛ր Իսրայէլի փուն. նրանց մօտ իմ
5 պարգաւմները պիտի հաղորդես, որովհետեւ դու խրթնախօս եւ ծանրալեզու մի ժողովրդի մօտ չէ, որ ուղարկուած
6 ես, այլ Իսրայէլի փուն, ո՛չ բազում օտար կամ այլալեզու ժողովուրդների մօտ, ո՛չ էլ խրթին լեզու ունեցողների,
7 որոնց խօսքը չես էլ լսում: Եթէ այդպիսիների մօտ էլ ուղարկելի քեզ, նրանք անգամ պիտի լսեն քեզ: Մակայն

Իսրայէլի փունը պիտի չուզի քեզ լսել, որովհետեւ չի ուզում ինձ անսալ. ամբողջ Իսրայէլի ցեղը հակառակորդներ ու խափափորներ են: Եւ ահա ես քո դէմքը կարծրացրել եմ նրանց դէմ. քո յաղթանակն էլ պիտի գորացնեմ ընդդէմ նրանց հակառակութեան: Եւ քո յաղթանակն ամէն ժամ վե՛նի պէս հասարարուն պիտի լինի: Մի՛ վախեցիր նրանցից ու մի՛ սարսափիր նրանց ներկայութիւնից, որովհետեւ նրանք դառնացնողների փունն են»: Եւ Տէրն ասաց ինձ. «Մարդո՛ւ որդի, այն բոլոր խօսքերը, որ ասացի քեզ, ականջներովդ լսիր ու սրբիդ մէջ պահիր: Եւ գնա՛ ու մտի՛ր քո ժողովրդի գերեալ զաւակների մէջ: Նրանց հետ կը խօսես ու կ'ասես. «Այսպէս է ասում Տէր Աստուածը», լսեն նրանք, թէ չլսեն»: Եւ Նոզին ինձ բարձրացրեց, ու երեւիցս մեծ շարժման ձայն լսեցի. ասում էին. «Օրհնեալ է Տիրոջ փառքը՝ իր բնակատեղիում»: Ու քեզ, որ դա ձայնն էր միմեանց հետ սառածող կենդանի էակների թեւերի, ձայնը նրանց հետ պարտող անիւների եւ ձայնը շարժման: Տիրոջ Նոզին բարձրացրեց, բարձրացրեց ինձ, ու համբառնալով գնում էի՝ հեպտելով իմ հոգու մղումին: Տիրոջ ձեռքն ինձ վրայ գորաւոր եղաւ: Վերացած՝ մտալ գերեալների մէջ ու շրջեցի Քոբար գետի բնակիչների մօտ, որոնք այնպէս էին: Ու դադար առնելով եօթը օր նստեցի նրանց մէջ: Եօթը օր յետոյ Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդո՛ւ որդի, ես քեզ դէպ կարգեցի Իսրայէլի այդ փանը. դու ինձնից պարզամտեր ես լսելու եւ իմ անունից սպառնալու ես նրանց: Երբ անօրէնին ասեմ՝ սրոյգ պիտի մեռնես, դու այլեւս չես զգուշացնելու նրան, ոչ էլ ասելու ես անօրէնին, որ զգուշանայ, յետ դառնայ իր չար ճանապարհից ու ապրի: Այդ անօրէնն իր անօրէնութեան մէջ է մեռնելու, եւ նրա արիւնը քեզնից եմ պահանջելու: Իսկ եթէ դու անօրէնին զգուշացնես, ու նա յետ չդառնայ իր անօրէնութիւնից եւ իր ճանապարհից, - այդ անօրէնն իր անօրէնութեան մէջ է մեռնելու, իսկ դու քեզ փրկելու ես: Եւ երբ արդարն էլ իր արդար գործերից շեղուի ու յանցանքներ գործի, նրա գլխին փանջանքներ եմ բերելու. ինքը մեռնելու է, որովհետեւ նրա կարարած արդար գործերը չեն յիշուելու: Բայց քանի որ դու նրան չես զգուշացրել, նրա արիւնը քեզնից եմ պահանջելու: Ապա եթէ դու զգուշացնես արդարին, որ նա մեղք չգործի, արդարն ապրելով պիտի ապրի, որովհետեւ զգուշացրել ես նրան. դու էլ քեզ պիտի փրկես»: Այնպէս Տիրոջ ձեռքն ինձ վրայ հանգչեց, ու նա ասաց ինձ. «Վեր կաց, դու էլ այն դաշտը ելի՛ր, այնպէս քեզ հետ խօսելու եմ»: Վեր կացայ ելայ այն դաշտը: Ահա այնպէս էր իջել Տիրոջ փառքը, ինչպէս այն փեսիքն ու փառքը, որ քեզնի էի Քոբար գետի ափին: Երեսս ի վայր ընկայ: Եւ Նոզին եկաւ վրաս ու ինձ ուրբերիս վրայ կանգնեցրեց: Խօսեց հետս ու ասաց. «Մտի՛ր ու փակուի՛ր քո փանը: Մարդո՛ւ որդի, ահա քեզ վրայ կապանքներ են դրուած, ու քեզ դեռ կապելու են դրանցով. եւ դու դուրս չես գալու դրանց միջից: Լեզուդ էլ կապելու եմ քո քիմքին, ու համր ես լինելու: Դու նրանց համար յանդիմանող մի մարդ չես լինելու, որովհետեւ նրանք դառնացնողների փունն են: Ու երբ հետդ խօսեմ, բաց եմ անելու քո բերանը, եւ դու ասելու ես նրանց. «Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէր Աստուածը»: Ով որ լսելու է, թող լսի, իսկ ով որ արհամարհելու է, թող արհամարհի, քանի որ նրանք դառնացնողների փունն են»:

«Դու՛ էլ, մարդո՛ւ որդի, քեզ համար մի աղիւս առ, այն դիր քո առաջ: Դրա վրայ կը նկարես Երուսաղէմ քա- դաքը, շուրջը կը հասարարես նրա պաշարումը: Նրա շուրջը մարտական աշտարակներ կը շինես, կը շրջապարսես պարնէշներով, շուրջը բանակներ կը կանգնեցնես ու ներածիգներ կը դնես չորս կողմը: Քեզ համար երկաթէ մի վահան կ'առնես եւ այն, իբրեւ երկաթէ պարիսպ, կը կանգնեցնես քո ու քաղաքի միջեւ: Դէմքդ էլ կ'ուղղես դէպի այն, կը պաշարես այն, ու սա պաշարման մէջ կը լինի: Իսրայէլի զաւակների նշանն է դա: Դու կը ննջես քո ձախ կողքի վրայ ու Իսրայէլի փան անիրաւութիւններն էլ կը դնես վրադ, ըստ այն օրերի թուի, որ ննջելու ես դրա վրայ. հարիւր իննսուն օր կը կրես նրանց անիրաւութիւնները: Ես քեզ եմ փունը նրանց երկու անիրաւութիւնները, օրերի թումով հարիւր իննսուն օր: Եւ դու կը կրես Իսրայէլի փան անիրաւութիւնները, կ'ամբողջացնես բոլորը միասին: Դարձեալ կը ննջես, աջ կողքիդ վրայ, եւ Յուդայի փան անիրաւութիւնները կը կրես քառասուն օր. իւրաքանչիւր փարուայ դիմաց մէկ օր եմ սահմանել քեզ: Դէմքդ կ'ուղղես դէպի Երուսաղէմի պաշարումը, կը գորացնես բազուկներդ եւ նրա վրայ մարգարէութիւններ կ'անես: Իսկ ես ահա քեզ վրայ կապանքներ եմ դրել, ու դու մի կողքիցդ միւսին չես դառնալու, մինչեւ չվերջանան արգելափակմանդ օրերը: Իսկ դու քեզ համար ցորեն ու գարի աճ, ոսպ ու ոլոռ, կորեկ ու հաճար, դրանք դիր խեցէ մի ամանի մէջ եւ քեզ համար հաց պարարասիր: Ու ըստ կողքիդ վրայ քո քնելու օրերի թուի՝ հարիւր իննսուն օր կ'ուրես այն: Կերակուրդ կշռով կ'ուրես. օրը քսան սիկո որոշուած ժամերին կ'ուրես դրանից: Ջուրն էլ չափով կը խմես. մի փարջ վեցերորդ մասը որոշուած ժամերին կը խմես: Կերակուրդ գարուց պարարաստան մկանակի ձեռով կ'ուրես. մարդկանց կղկղանքի վրայ կ'եփես այն, նրանց աչքի առաջ: Ու կ'ասես. «Այսպէս է ասում Իսրայէլի Տէր Աստուածը. իսրայէլացիներն այսպէս են ուրելու իրենց հացը՝ իրենց պղծութեամբ, այն այլազգիների մէջ, ուր ցրելու եմ նրանց»: Եւ ես ասում եմ. «Քան լիցի, Իսրայէլի Տէր Աստուած, եթէ հոգիս երբեւէ ապականուի պղծութիւնների մէջ. ես մեռելուրի կամ գազանից յօշոտուած անասունի միս ծննդիցս ի վեր մինչեւ այժմ երբեք չեմ կերել, ու բերանս էլ որեւէ պիղծ միս չի մտել»: Եւ ասաց ինձ. «Ահա քեզ մարդու կղկղանքի փոխարէն արջառի քակոր եմ փունը. դրա վրայ կ'եփես հացը»: Եւ Տէրն ինձ ասաց. «Մարդո՛ւ որդի, ահա ես վերացնում եմ Երուսաղէմում հացի պաշարը. թող հացը կշռով ու կարօքով ուրեն, ջուրն էլ չափով ու կարօքութեամբ խմեն, որպէսզի կարօք մնան հացի ու ջրի: Ու թող կործանուեն մարդն ու իր եղբայրը, հալումա՛ջ լինեն իրենց անիրաւութիւնների մէջ»:

«Դու՛ էլ, մարդո՛ւ որդի, յեսանով սրուած սուտեր աճ՝ վարսավիրների ածելուց աւելի սուր, ձեռքդ առ այն, քաշի՛ր գլխիդ ու մօրուքիդ վրայով, ապա կշեռքն աճ ու կշի՛ր այդ մագերը: Մագի մէկ չորրորդ մասը հրով կ'այրես քաղաքի մէջ, երբ լրանան արգելափակմանդ օրերը, մէկ չորրորդ մասն էլ սրով կը կորարարես կը փռես քաղաքի շուրջը, իսկ մէկ չորրորդ մասն էլ քամուն կը փաս. ես սուր կը քաշեմ դրանց յետեւից: Դրանցից մի փոքր մաս կ'առնես, կը ծրարես ու կը դնես թիկնոցիդ մէջ: Դրանցից էլի կը վերցնես կը գցես կրակի մէջ, կ'այրես դրանց կրակի մէջ, եւ այնպէս կրակ դուրս կը գայ: Ու կ'ասես բոլոր իսրայէլացիներին. «Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. այս այն Երուսաղէմն է, որ դրել եմ հեթանոսների եւ նրանց շուրջը գարնուող երկրների մէջ: Քանի որ իմ դրած կայանները փոխեցին հեթանոսների անիրաւութեան հետ, իմ հրամանները՝ իրենց շուրջը գարնուող երկրների օրէնքների հետ, մերժեցին իմ օրէնքներն ու իմ օրէնքներով չչարժուեցին, - դրա համար այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. «Քանի որ պարճառները գալիս են այն ազգերից, որոնք ձեր շուրջն են, եւ դուք իմ օրէնքներով չչարժուեցիք,

8 իմ դրած կանոնները չկապարեցիք, չգործեցիք նաեւ ըստ ձեր շուրջը գտնուող հեթանոսների օրէնքների, - ուստի
 9 Ամենակալ Տէրն այսպէս է ասում. ահա ես ձեզ դէմ եմ ու ձեր դաբասաբանը պիտի անեմ ազգերի առաջ եւ ձեր
 10 պղծութիւնների պարճառով ձեզ պիտի անեմ այն, ինչ երբեք չեմ արել ու այլեւս դրա պէս ոչինչ չեմ անելու: Դրա
 11 համար, Երուսաղէմ, քո մէջ հայրերը պիտի ուրբեն որդիներին, որդիներն էլ՝ հայրերին: Քո դաբասաբանն եմ անելու
 12 եւ չորս հողմերին եմ ցրելու քո բոլոր մնացորդներին: Քանի ես կենդանի եմ, - ասում է Ամենակալ Տէրը, - եւ նրա
 13 համար, որ իմ սրբութիւնները պղծեցիք ձեր բոլոր գարշելի կուռքերով ու պիղծ պաշտամունքներով, - ես մերժելու
 14 եմ ձեզ, աչքս էլ ձեզ չի խնայելու, ոչ էլ ողորմելու եմ ձեզ: Ձեր մէկ չորրորդ մասը համաճարակից է ապառուելու,
 15 քո մէջ մէկ չորրորդ մասը սովից է մեռնելու, միւս չորրորդ մասը չորս հողմերին եմ ցրելու, իսկ մէկ չորրորդ մասն
 16 էլ ձեր շուրջը սրից է ընկնելու. սուր եմ քաշելու նրանց յետեւից: Եւ այսպէս նրանց վրայ իմ բարկութիւնը յագուրդ
 17 է սպանալու, ու ես միխթարուելու եմ: Եւ պէտք է իմանան, որ ես՝ Տէրս, խօսեցի իմ վրէժխնդրութեամբ՝ յագուրդ
 18 փալու համար իրենց վրայ իմ բարկութեան: Երուսաղէմ, ես քեզ անապապի եմ վերածելու, քեզ դարձնելու եմ քո
 19 շուրջը գտնուող հեթանոսների նախաքինքի առարկան, քո շուրջը եղող գիւղերն էլ ւտերակների եմ վերածելու բոլոր
 20 անցորդների աչքերի առաջ, եւ դուք ողբալի ու եղկելի էք լինելու, ծաղր ու ցուցանք՝ ձեր շուրջը եղող ազգերի մէջ,
 21 երբ ես սրբութեամբ ու վրէժխնդրութեան ցասումով ձեզ հետ դաբասաբան րեսնեմ: Ես՝ Տէրս եմ ասում աւ. երբ
 22 ես սովի չար նետերս արձակեմ ձեզ վրայ՝ կ'ոչնչանաք: Դրանք կ'արձակեմ ձեզ վրայ, սով կը բերեմ ձեր գլխին, կը
 23 վերացնեմ ձեր հացի պաշարը, ձեր դէմ սով ու վայրի գազաններ կ'ուղարկեմ եւ կը պապոժեմ ձեզ. մահն ու արիւնը
 24 կ'անցնեն ձեր վրայով, ձեր շուրջն էլ սրածութիւն կ'անեն, որովհետեւ ես՝ Տէրս եմ ասում դա»:

6, 2 Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդո՞ր որդի, դէմքդ ուղղի՞ր դէպի Իսրայէլի այդ լեռները, մարգարէութիւն արա
 3 դրանց վրայ եւ ասա՛. «Իսրայէլի՛ լեռներ, լսեցէ՛ք Ամենակալ Տիրոջ պարգամները: Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը
 4 լեռներին ու բլուրներին, ձորերին ու դաշտերին.՝ Ահա սուր եմ քաշում ձեզ վրայ, ու ոչնչանալու եմ ձեր բարձրադիր
 5 սպանուածներին ձեր կուռքերի առաջ: Ձեր կուռքերի առաջ վիրաւոր դիպաւալ եմ անելու իսրայէլացիներին ու
 6 ձեր ոսկորները փռելու եմ ձեր խորանների շուրջը, ձեր բոլոր բնակավայրերում: Քաղաքներն ւտերուելու են, բարձ-
 7 րադիր սրբավայրերը՝ ոչնչանալու, որպէսզի ջնջուեն ու պակասեն ձեր խորանները, խորպակուեն ու վերջ գտնեն
 8 ձեր կուռքերը, վերանան ձեր մեհեանները, ջնջուեն ձեր ձեռքերի գործերը, ու ձեր մէջ սպանուածներ ընկնեն: Պէտք
 9 է իմանաք, որ ես եմ Տէրը: Սակայն ազգերի մէջ ձեզանից սրից ազապուածներ եմ թողնելու՝ օտար երկրներում
 10 ցիր ու ցան: Ու ազգերի մէջ, ո՞ր էլ որ գերուած լինեն նրանք, ձեր ազապուածները պիտի յիշեն ինձ, որ երդուեցի
 11 վրէժխնդիր լինել շնացած ու իմ դէմ ապստամբած նրանց սրբին, պոռնկացած աչքերին՝ նրանց չար վարքի համար:
 12 Նրանք պիտի ծեծեն իրենց երեսները այն չարիքների համար, որ արել են իրենց բոլոր կռապներում, իրենց ողջ
 13 կեանքի ընթացքում: Ու պէտք է իմանան, որ ես եմ Տէրը, եւ ի՞նչու չէ որ ասել եմ, թէ այս բոլոր չարիքները նրանց
 14 հարուցելու եմ»: Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. «Ձեռքերով ծախ գարկ, ոտքերով դոփի՞ր ու վա՛շ-վա՛շ ասա
 15 Իսրայէլի փան գարշելի գործերի ու չարիքների համար, որովհետեւ սրից, համաճարակից ու սովից են ընկնելու:
 16 Ով որ հեռու է՝ համաճարակից է մեռնելու, իսկ ով մօտ է՝ սրից է ընկնելու. մնացածն ու պաշարուածը սովից են
 17 մեռնելու: Այսպիսով ես յագուրդ եմ փալու բարկութեանս: Ու պէտք է իմանան, որ ես եմ Տէրը, երբ ձեր սպանուած-
 18 ներն ընկնեն ձեր կուռքերի առաջ, ձեր խորանների շուրջը, բոլոր բլուրների ու լեռների գագաթների վրայ, ինչպէս
 19 նաեւ բոլոր սաղարթախիտ ծառերի, հասաբարուն կաղնիների փակ գտնուող կռապներում, ուր խունկ էիք ծխում
 20 ձեր բոլոր կուռքերին: Ես ձեռքս իջեցնելու եմ բոլորի վրայ եւ երկիրը մաքրելու եմ կործանման ու ոչնչացման,
 21 Դերլաթի անապարհից մինչեւ ձեր բոլոր բնակավայրերը: Պէտք է իմանաք, որ ես եմ Տէրը»:

7, 2 Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Դո՞ւ էլ, մարդո՞ր որդի, կ'ասես. այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. «Իսրայէ-
 3 լացիների երկրիդ վախճանը հասել է, վախճան է հասել երկրիդ չորս կողմերին էլ. ահա հասել է քո վախճանը:
 4 Բարկութիւնս ուղարկելու եմ քեզ վրայ ու քո բռնած ճանապարհին համապարասխան՝ վրէժ եմ լուծելու քեզանից,
 5 հարուցել եմ փալու քեզ՝ քո բոլոր գարշելի արարքների համար: Աչքս չի խնայելու քեզ, ոչ էլ ողորմելու եմ, ո-
 6 ռովհետեւ քո վարքին համապարասխան հարուցել եմ փալու քեզ, եւ քո գարշելի գործերը երեսալու են քո մէջ:
 7 Պէտք է իմանաս, որ ես եմ Տէրը»: Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Ահա մի չարիք, մի չարիք է վրայ հասել. եկել
 8 է ժամանակը, մօտեցել՝ օրը, սակայն ոչ իրարանցումով, ոչ երկուներով: Այլ այժմ, շուրջով թափելու եմ քեզ վրայ
 9 գայրոյթս, ի կարար եմ ածելու սրբութիւնս, դաբասաբան եմ րեսնելու քեզ հետ՝ ըստ քո բռնած ճանապարհի,
 10 հաշիւ եմ պահանջելու քո բոլոր պիղծ պաշտամունքների համար: Աչքս չի խնայելու քեզ, ոչ էլ ողորմելու եմ, ո-
 11 ռովհետեւ ըստ քո բռնած ճանապարհի հարուցել եմ փալու քեզ, ու քո գարշելի գործերը երեսալու են քո մէջ: Պէտք
 12 է իմանաս, որ ես եմ Տէրը, որ հարուածում եմ քեզ: Ահա եւ Տիրոջ օրը. ահա հասել է վերջը: Եկել է փազնապը,
 13 դալարել է գաւազանը. գլուխ է բարձրացրել ամբարտաւանութիւնը: Խորպակելու եմ անօրէնի չարութիւնը, սակայն
 14 ոչ իրարանցումով ու փութով: Նրանց խելքը գլուխներին չէ, ոչ էլ գեղեցկութիւն կայ նրանց մէջ: Նասել է ժամանա-
 15 կը, ահա եկել է օրը: Գնողը թող չուրախանայ, ոչ էլ վաճառողը ողբայ, որովհետեւ Իսրայէլի ամբողջ բազմութեան
 16 վրայ բարկութիւնն է փիրում: Ով որ գնելու է, վաճառողին այլեւս չի դառնալու, ոչ էլ նրանք կենդանի կեանքով են
 17 ապրելու, որովհետեւ այս րեսնելը նրանց ողջ բազմութեանը չի վերադառնալու, եւ ոչ մի մարդ իր կեանքի յոյսի մէջ
 18 չի հասաբարուելու: Փող գարկեցիք ու ամէն ինչ պարբասարեցիք: Սակայն ոչ ոք չի լինելու, որ պարբերազմի գնայ,
 19 որովհետեւ բարկութիւնս իջել է Իսրայէլի բազմութեան վրայ»: «Սրով պարբերազմը՝ դրսից, սովն ու համաճարակը՝
 20 ներսից: Ովքեր դրսում են լինելու՝ սրով են վերջ գտնելու, իսկ ովքեր քաղաքում՝ սովից ու համաճարակից են մեռնե-
 21 լու: Բայց դրանցից փրկուելու եմ միայն նրանք, որ փրկուելու էին, ու լեռների վրայ աղանիների պէս անձանձորոյթ
 22 պիտի մնչեն-հեծեծեն: Բոլորին էլ կտորելու եմ, իրաբանցիտիւն՝ ըստ իր անիրաւութեան: Ամէն ձեռք թուլանալու
 23 է, ամէն երանք՝ խոնաութեամբ ապականուելու: Բուրձեր են առնելու իրենց վրայ. մո՞ծաւանջներ են համակելու
 24 նրանց: Ամէն երեսի վրայ ամօթ պիտի լինի, ամէն գլուխ՝ սափրուած: Նրանց արծաթն ընկած է մնալու հրապա-
 25 րակներում, իսկ ոսկին արհամարհուելու է: Տիրոջ բարկութեան օրը նրանց արծաթն ու ոսկին չեն կարողանալու

փրկել նրանց: Նրանց հոգիները չեն յազենալու, ոչ էլ որովայնները՝ լցուելու են, որովհետեւ փանջանքները նրանց են փրուել անիրաւութիւնների պարճառով: Ընփրիր-ընփրիր զարդեր են դրել՝ գոռոզույթեամբ, եւ դրանցից սարքել են զարշէլի պաշարամունքի կուռքեր: Դրա համար էլ պղծութեան առարկայ են դարձնելու դրանք ու մարմնելու են դրանք օտարների ձեռքը՝ յափշտակելու, չարագործների ձեռքը՝ աւարի ենթարկելու: Եւ պղծելու են դրանք: Երեսս շուռ են փալու նրանցից: Պղծելու են իմ սրբարանը, անխորի մրմնելու են այնպեղ, պղծելու են այն, խառնակութիւն են անելու, որովհետեւ երկիրը լցուել է նրանց արիւնալի դաբասափաններով, քաղաքներն էլ լի են անօրէնութիւններով: Չար ազգեր են բերելու, եւ սրանք ժառանգելու են նրանց փները: Չախջախելու են բռնութիւն գործած նրանց ամբարտաւանութիւնը: Պղծուելու են նրանց սրբավայրերը: Քաւութեան զոհ մատուցելով՝ խաղաղութիւն են փնտրելու, բայց չեն գտնելու: Դժբախտութիւնը դժբախտութեան վրայ է գումարուելու, գոյժը՝ գոյժի: Մարգարէների մօտ փեսիքներ են փնտրելու, քահանայի մօտ՝ ցանկալի օրէնքներ, ծերերի մօտ՝ խորհուրդներ, բայց չեն գտնելու: Սգալու է թագաւորը, վիշտ է կրելու իշխանը, թուլանալու են երկրի ժողովրդի ձեռքերը. ըստ նրանց բռնած ճանապարհի վարուելու են նրանց հետ եւ ըստ նրանց չարիքների պատժելու են նրանց: Պէտք է իմանան, որ ես եմ Տէրը»:

Վեցերորդ փարում, հինգերորդ ամսին, ամսուայ հինգերորդ օրը, ես նստած էի իմ փանը, Յուդայի երկրի փան աւագներն էլ նստած էին իմ առաջ: Ամենակալ Տիրոջ ձեռքը հանգեցեց վրաս, ու փեսնում էի մարդու նման մի կերպարանք, մէջքից ներքեւ՝ կրակ, մէջքից վեր՝ ասես օդի մէջ փեսիք, ասես երփներանգ ակ: Ձեռքի պէս մի բան պարզեց գցեց իմ գլխի գագաթին. հոգին բարձրացրեց ինձ երկնքի ու երկրի միջեւ, փարաւ ինձ Երուսաղէմ՝ Աստու փեսութեան, ու կանգնեցրեց Տիրոջ փան ներքին նախադասն մօտ, որ դէպի հիւսիս է նայում, եւ ուր գտնում էր նախանձ գրգռող կուռքը: Այնպեղ էր եւ Իսրայէլի Աստու փառքը, ճիշտ այն փեսիքի պէս, որ փեսել էի դաշտում: Եւ ասաց ինձ. «Մարդո՛ւ որդի, նայի՛ր աչքերովդ դէպի հիւսիս»: Աչքերս բարձրացրի դէպի հիւսիս, եւ ահա հիւսիսային կողմում, խորանի դռան վերեւում, մուրքի մօտ, որ դէպի արեւելք էր նայում, կար նախանձի կուռքը: Եւ ասաց ինձ. «Մարդո՛ւ որդի, փեսնո՛ւմ ես, թէ ի՛նչ մեծ անօրէնութիւններ է գործում այսպեղ Իսրայէլի այդ փունը, որպէսզի հեռանան իմ սրբավայրերից: Սրանցից էլ աւելի մեծ անօրէնութիւններ դարձեալ կը փեսնես»: Եւ ինձ փարաւ գաթի դռների առաջ. ահա պարի մէջ մի ծակ փեսայ: Եւ ասաց ինձ. «Մարդո՛ւ որդի, փորի՛ր այդ պարը»: Փորեցի պարը: Եւ ահա մի դուռ: Ասաց ինձ. «Մարդո՛ւ որդի, մփի՛ր, փեսն անօրէնութիւններն ու չարիքները, որ դրանք այսպեղ գործում են»: Մրայ ու փեսայ ամեն փեսակ սողուն ու անասուն, սնուփի զարշանքներ: Տեսայ եւ դրանց շուրջը քանդակուած՝ Իսրայէլի փան բոլոր կուռքերը: Իսրայէլի փան նախնիներից եօթանասուն փղամարդիկ, որոնց մէջ էր նաեւ Մափանի որդի Յեզոնիան, որ կանգնած էր նրանց առջեւ: Իւրաքանչիւրի ձեռքում՝ բուրվառ: Խնկի ծուխն էլ ամպի պէս բարձրանում դիզում էր: Եւ Տէրն ինձ ասաց. «Մարդո՛ւ որդի, փեսնո՛ւմ ես, թէ Իսրայէլի այդ փան նախնիներն ինչէ՛ր են անում այսպեղ, խաւարի մէջ, իւրաքանչիւրն իր ծածուկ սենեակում: Նրանք ստում են, թէ Տէրը լքել է երկիրը, չի նայում երկրին»: Եւ ասաց ինձ. «Էլի ուրիշ աւելի մեծ անօրէնութիւններ կը փեսնես, որ գործում են դրանք»: Ու ինձ փարաւ Տիրոջ փան դռան առաջ, որ դէպի հիւսիս է նայում: Ահա այնպեղ նստած էին կանայք ու ողբում էին Թամուզին: Եւ ասաց ինձ. «Տեսնո՛ւմ ես այդ, մարդո՛ւ որդի. բայց դեռ սրանից էլ աւելի մեծ չարագործութիւններ կը փեսնես»: Եւ ինձ մտքեց Տիրոջ փան ներքնասրահը: Ահա Տիրոջ փաճարի դռների վերեւում, խորանի ու պարզամբի միջեւ, կային մօտաւորապէս քսանհինգ մարդիկ, որոնք թիկունքները շուռ էին փուել Տիրոջ փաճարի կողմը, երեսները՝ դէպի արեւելք ու երկրպագում էին արեւին: Նա ասաց ինձ. «Տեսա՛ր այդ, մարդո՛ւ որդի: Մի՛թէ փոքր բան է Իսրայէլի այդ փան անօրէնութիւնը, որ դրանք այսպեղ գործում են, որպէսզի այդ երկիրը լցուի անօրէնութիւններով, ու դրանք բարկացնեն ինձ: Ահա որթափունկի ճիւղն էլ քաշում են որպէս արիամարիանքի նշան: Ես էլ դրանց հետ բարկութեամբ եմ վարուելու. գթասիրտ պչքով չեմ նայելու, ոչ էլ ողորմելու եմ: Ականջիս գոռան էլ, չեմ լսելու դրանց»:

Նա ականջիս բարձր ձայնով աղաղակեց ու ասաց. «Մօտեցել է այդ քաղաքը պատժելու ժամը»: Ամեն մարդ սպանութեան գործիք ունէր ձեռքին: Ահա վեց մարդ էր գալիս դէպի հիւսիս նայող բարձր դռան ճանապարհով՝ իւրաքանչիւրի ձեռքին փապար: Դրանց մէջ էր նաեւ սքեմով մի մարդ՝ մէջքին շափիւղաներով ականակապ գօփի: Մրան կանգնեցին պղնձե՛ծ զոհասեղանի առաջ: Եւ Իսրայէլի Աստու փառքը, որ փաճարում էր, քերովբէներից վեր օդ բարձրացաւ: Կանչեց այն մարդուն, որ սքեմ էր հագել ու մէջքին գօփի ունէր: Տէրն ասաց նրան. «Անցի՛ր Երուսաղէմ՝ քաղաքի միջով ու նշան դիր այն մարդկանց ճակափին, որ հեծում են ու հոգոց հանում այդ վայրերում կարարուած անօրէնութիւնների վրայ»: Միւսներին էլ ինձ լսելի ձեւով ասաց. «Նրա յետեւից քաղաք գնացէք ու կոտորեցէք: Գթասիրտ պչքով մի՛ նայէք. մի՛ խղճաք ծերին ու մանկան, կոյսին ու երիտասարդին: Կանանց էլ կոտորեցէք-ջնջեցէք: Բայց ում վրայ որ նշան կայ՝ չմօտենա՛ք: Սկսեցէք իմ սրբարանից»: Եւ սկսեցին ծեր մարդկանցից, որոնք փաճարի ներսում էին: Եւ ասաց նրանց. «Պի՛ղձ համարեցէք այդ փունը, լցրէ՛ք այդ փունը դիակներով, ելէ՛ք, հարուածեցէ՛ք, կոտորեցէ՛ք այդ քաղաքը»: Եւ ես նայեցի ու փեսայ, որ կոտորում էին նրանց: Երեսս ի վայր ընկայ, աղաղակեցի ու ասացի. «Վա՛յ ինձ, Ամենակալ Տէր. ահա դու ջնջում ես Իսրայէլի այդ փան մնացորդներին՝ քո զայրոյթը Երուսաղէմի վրայ թափելով»: Եւ Տէրն ասաց ինձ. «Իսրայէլի ու Յուդայի երկրի այդ փան անիրաւութիւնները սաստիկ շարագան, որովհետեւ այդ երկիրը լցուեց ժողովուրդների բազմութեամբ, այդ քաղաքն էլ՝ անօրէնութեամբ ու պղծութեամբ, որովհետեւ ասացին, թէ՛ «Տէրը լքել է երկիրը, այլեւ չի նայում երկրին»: Արդ, գթասիրտ պչքով չեմ նայելու, ոչ էլ ողորմելու եմ, այլ ըստ նրանց ընթացած ճանապարհի էլ պիտի հարուցեմ նրանց»: Եւ ահա այն մարդը, որ սքեմ էր հագել ու մէջքին գօփի ունէր, պարապխանեց ու ասաց. «Արեցի, ինչպէս որ հրամայել էիր ինձ»:

Ու ահա փեսնում էի, որ երկնքում, որ քերովբէների գլխավերեւում էր, շափիւղայ քարից շինուած գահի նմանուող մի բան կար: Եւ ասաց սքեմ հագած մարդուն. «Մփի՛ր այդ անիւների մէջտեղը, քերովբէների փակ, բուռն լցրո՛ւ այդ քերովբէների մէջտեղում եղող շիկացած ածուխներով ու դրանք ցանկի՛ր քաղաքի վրայ»: Եւ ես մտաւ իմ աչքի առաջ: Երբ մարդը մտնում էր, քերովբէները կանգնած էին փաճարի աջ կողմում. ծխի ամպն էլ լցրել էր ներքնասրահը: Եւ այն քերովբէների վրայից օդի մէջ վեր բարձրացաւ Տիրոջ փառքը, որ փաճարում էր. փաճարը լցուեց ծխի ամպով,

5 արահն էլ լցուեց Տիրոջ փառքի լոյսով: Եւ քերովբէնրի թելերի ձայնը լսելի էր լինում մինչեւ արփաքին գալիքը,
 6 ինչպէս Մադայի Ասփծու ձայնը, երբ նա խօսում էր: Մինչ Ասփուսած հրահանգ էր փալիս սուրբ սքեմ հազած
 7 մարդուն ու ասում էր՝ «Կրակ առ քերովբէնրի մէջտեղում եղող այդ անիւների միջից», - սա մտաւ ու կանգնեց
 8 անիւների մէջտեղը: Եւ քերովբէնրից մէկը ձեռքը մեկնեց կրակի մէջ, որ քերովբէնրի մէջտեղում էր, առաւ այն ու
 9 փուեց նրա ձեռքը: Եւ նա, որ սուրբ սքեմ էր հազել, առաւ այն ու այնպէսից դուրս եկաւ: Նայում էի քերովբէնրին
 10 ու նրանց թելերի փակ փեմունում մարդու ձեռքի պէս մի բան: Տեսնում էի նաեւ, որ ահա չորս անիւներ կային
 11 քերովբէնրի մօտ, ամէն մի քերովբէի երեսում մի անիւ: Եւ անիւների փեմքը նման էր կարկեհան ակի փեմքին:
 12 Չորս անիւների փեմքն էլ այնպիսին էր, որ կարծես մի անիւը միսի մէջ անցած լինէր: Եւ երբ դրանք շարժուում
 13 էին, չորս կողմերից մէկի ուղղութեամբ էին ընթանում ու յետ շուռ չէին գալիս, որովհետեւ դէպի առաջ ո՛ր կողմ որ
 14 նայում էր գլուխը՝ նրա յետեւից էին ընթանում եւ միասնորով ու յետ շուռ չէին գալիս: Եւ նրանց բոլորի մարմինները՝
 15 թէ՛ ձեռքերը, թէ՛ թելերը, ինչպէս նաեւ անիւները, չորս կողմից լիքն էին աչքերով: Նէնց ինքս լսեցի, որ անիւներին
 16 դիրարթաւ առնուն էին փալիս: Եւ քերովբէնրից ամէն մէկը չորս դէմք ունէր. մէկը քերովբէի դէմք էր, երկրորդը՝
 17 մարդու, երրորդը՝ առիւծի, իսկ չորրորդը՝ արծուի: Ու քերովբէները վեր բարձրացան: Մա այն գազանն էր, որ
 18 քերովբէները իրենց թելերը բարձրացնում էին՝ երկրից վերանալու համար, անիւները յետ չէին դառնում, որովհետեւ
 19 նրանց հետ էին: Երբ քերովբէները կանգ էին առնում, անիւներն էլ կանգ էին առնում, իսկ երբ քերովբէները վեր
 20 էին բարձրանում, անիւներն էլ էին վեր բարձրանում, որովհետեւ նրանց մէջ կենդանի ոգի կար: Եւ Տիրոջ փառքը
 21 փառարի մտաքի գալիքից բարձրացաւ ու նստեց քերովբէների վրայ: Քերովբէներն էլ բարձրացրին իրենց թելերը,
 22 աչքերիս առաջ համբարձան երկրից, անիւներն էլ՝ նրանց յետեւից: Եւ կանգնեցին Տիրոջ փան շեմին, որ նայում
 23 էր դէպի արեւելք. Իսրայէլի Ասփծու փառքն էլ նրանց վերեւում էր: Այս այն կենդանի էակն էր, որին ես փեմել
 24 էի Քոբար գետի ափին: Երբ քերովբէները գնում էին, անիւներն էլ էին ընթանում նրանց յետեւից, իսկ երբ
 25 քերովբէները իրենց թելերը բարձրացնում էին՝ երկրից վերանալու համար, անիւները յետ չէին դառնում, որովհետեւ
 26 նրանց հետ էին: Երբ քերովբէները կանգ էին առնում, անիւներն էլ կանգ էին առնում, իսկ երբ քերովբէները վեր
 27 էին բարձրանում, անիւներն էլ էին վեր բարձրանում, որովհետեւ նրանց մէջ կենդանի ոգի կար: Եւ Տիրոջ փառքը
 28 փառարի մտաքի գալիքից բարձրացաւ ու նստեց քերովբէների վրայ: Քերովբէներն էլ բարձրացրին իրենց թելերը,
 29 աչքերիս առաջ համբարձան երկրից, անիւներն էլ՝ նրանց յետեւից: Եւ կանգնեցին Տիրոջ փան շեմին, որ նայում
 30 էր դէպի արեւելք. Իսրայէլի Ասփծու փառքն էլ նրանց վերեւում էր: Այս այն կենդանի էակն էր, որին ես փեմել
 31 էի Քոբար գետի ափին Իսրայէլի Ասփծուց ներքեւ ու իմացայ, որ դրանք քերովբէներ են: Ամէն մէկը չորսական
 32 դէմք ունէր, ամէն մէկը՝ ութական թել, թելերի փակ՝ մարդու ձեռքերի նմանութեամբ ձեռքեր: Երեսներն էլ նման էին
 33 մարդու երեսի: Մրանք այն երեսներն էին, որ ես փեմել էի Քոբար գետի ափին, Իսրայէլի Ասփծու փառքի ներքեւ.
 34 հէնց նրանց փեմելքն էր, նրանք էին. իրաքանչիւրն իր դէմքի ուղղութեամբ էր ընթանում:

11 Նոզին բարձրացրեց ինձ ու բերեց Տիրոջ փան դռան դիմաց, որ նայում էր դէպի արեւելք: Եւ ահա արահի
 դռան առաջ մօտաւորապէս քսանհինգ մարդ կար: Նրանց մէջ փեսայ Յազերի որդի Յեզունիային եւ Բանեայի որդի
 2 Փալփային՝ ժողովրդի առաջնորդներին: Տէրն ասաց ինձ. «Մարդու որդի, արանք են այն մարդիկ, որոնք սնուրի
 3 բաներ են սնվածում ու չար խրատներ փալիս այդ քաղաքում եւ ասում են. «Այս փները նոր շինուած չեն, այլ այս
 4 քաղաքը մի կաթայս է, մենք էլ՝ միս»: Դրա համար էլ մարգարէութիւն արա դրանց վրայ, մարգարէութիւն արա,
 5 մարդու որդի»: Տիրոջ Նոզին իջաւ վրաս ու ասաց ինձ. «Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. «Այսպէս ասացիք,
 6 Իսրայէլի՛ փուն, ու ես գիտեմ ձեր հոգու խորհուրդը: Դուք բազմապարկեցիք ձեր դիակներն այդ քաղաքում ու դրա
 7 ճանապարհները լցրիք սպանուածներով: Դրա համար էլ այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. «Ձեր դիակները, որ
 8 փռել էք այդպէս, քաղաքում, դրանք միսն են, իսկ դա էլ՝ կաթայս: Ձեզ դուրս եմ բերելու դրա միջից: Դուք վախենում
 9 էիք սրից, սուր եմ բերելու ձեզ վրայ, - ասում է Ամենակալ Տէրը: - Ձեզ դուրս եմ բերելու դրա միջից ու մարմնելու
 10 եմ օտարների ձեռքը, դաբասափան եմ փեմնելու ձեզ հետ, որպէսզի սրով էլ ընկնէք: Իսրայէլի լեռների վրայ եմ ձեզ
 11 դարբելու, եւ դուք պէտք է իմանաք, որ ես եմ Տէրը: Դա ձեզ համար կաթայս չի լինելու, ոչ էլ դուք դրա մէջ՝ միս:
 12 Իսրայէլի լեռների վրայ եմ ձեզ դարբելու, եւ պէտք է իմանաք, որ ես եմ Տէրը: Դուք իմ արդարութեան ճանապարհով
 13 չընթացաք, հրամաններս չգործադրեցիք, այլ ձեր շուրջը գրնուող ազգերի սովորութիւններով շարժուեցիք»: Մինչ
 14 ես մարգարէութիւն էի անում, մեռաւ Բանեայի որդի Փալփայն: Երեսս ի վայր ընկաւ ու բարձրաձայն աղաղակեցի՝
 15 ասելով. «Վայ ինձ, վայ ինձ, Ամենակալ Տէր, Իսրայէլի մնացորդների վախճանը հասցրիք»: Տէրը խօսեց ինձ
 16 հետ ու ասաց. «Մարդու որդի, քո եղբայրների, քո գերուած հարազատների, Իսրայէլի ամբողջ փան վախճանը
 17 հասել է: Երուսաղէմի բնակիչները նրանց ասել են, թէ՛ «Նեռացէ՛ք Տիրոջից, որովհետեւ այս երկիրը մեզ է փրուած
 18 որպէս ժառանգութիւն»: Դրա համար ասա՛ նրանց. «Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. նրանց զցելու եմ ազգերի
 19 մէջ, սիւնելու եմ ամբողջ երկրով մէկ: Մի փոքր ժամանակ սրբութիւն եմ լինելու նրանց մէջ՝ մերձ երկրում»: Ուստի
 20 ասա՛ նրանց. «Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. նրանց հաւաքելու եմ ազգերի միջից, մէկտեղելու եմ նրանց այն
 21 երկրներից, ուր սիւնել էի նրանց, եւ նրանց եմ փալու Իսրայէլի երկիրը: Նրանք մտնելու են այնպէս, վերացնելու
 22 են այնպէսից բոլոր գարշելի կուռքերը, ինչպէս նաեւ բոլոր անօրէնութիւնները նրա միջից: Եւ ուրիշ սիրտ եմ
 23 փալու նրանց, նոր հոգի եմ պարզելու նրանց, հանելու եմ քարեղէն սիրտը նրանց մարմիններից՝ եւ փալու եմ
 24 մարմնեղէն սիրտ, որպէսզի պապոսաբաններիս համաձայն ընթանան, օրէնքներս պահեն ու կատարեն, ինձ համար
 25 ժողովուրդ լինեն, եւ էլ իրենց համար՝ Ասփուսած: Բայց գարշելի կուռքերին նուիրուած նրանց սրտի համար, նաեւ
 26 այն անօրէնութիւնների համար, որ գործել են, այն ընթացքի համար, որ ցոյց են փուել, պատիժ եմ բերելու նրանց
 27 գլխին», - ասում է Ամենակալ Տէրը: Քերովբէները բարձրացրին իրենց թելերը, անիւներն էլ նրանց յետեւից
 28 բարձրացան, Իսրայէլի Ասփծու փառքն էլ նրանց բոլորի վրայ էր, վերեւում: Ու Տիրոջ փառքը քաղաքի միջից
 29 վեր բարձրացաւ, կանգ առաւ այն լեռան վրայ, որ քաղաքի դիմացն էր: Ու Նոզին ինձ բարձրացրեց, բերեց
 30 քաղաքից ներս, գերիների մէջ՝ Ասփծու Նոզու ցոյց փուած փեմելքով: Այսպիսով ես սթափուեցի այն
 31 փեմելքից, որ փեմել էի, ու խօսեցի գերիների առաջ այն բոլոր բաների մասին, որ Տէրն ինձ ցոյց էր փուել:

12 Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդու որդի, դրանց անօրէնութիւնների մէջ ես դու բնակուում. աչքեր ունեն
 2 փեմնելու, բայց չեն փեմնում, ականջներ ունեն լսելու, բայց չեն լսում, քանի որ դառնացնողների փուն են: Դու էլ,
 3 մարդու որդի, քո գերութեան պատրաստութիւնը փեմ, ցերեկը գերութեան գնա նրանց աչքի առաջ, քո փեմից ուրիշ
 4 փեմը բացի նրանց աչքի առաջ, որ փեմնեն, քանի որ նրանք դառնացնողների փուն են: Նրանց աչքի առաջ մէջտեղ
 5 հանիր պապոսաբանութիւնը, որ փեմել ես գերութեան համար: Երեկոյեան նրանց առաջ ելիր, ինչպէս գերին է ելում,
 6 նրանց աչքի առաջ պատրճակիր ու դրա միջով սրանց առաջ ելիր: Կուզելուդ կը գնաս ու գաղտնագողի դուրս
 7 կ'ելնես. գլխիդ շոր կը զցես, որ շուրջը չբռնես: Քեզ խորհրդանշան դարձրի Իսրայէլի փան համար»: Եւ ամէն բան

այնպէս արեցի, ինչպէս որ պատուիրել էր ինձ Տէրը. ցերեկը գերու հագուստը գցեցի վրաս, երեկոյեան իմ ձեռքով պատր փորեցի. ու նրանց աչքի առաջ գաղպագողի, կուզեկուզ էի գնում: Իսկ առաւօտեան Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդո՞ւ որդի, Իսրայէլի փան՝ դառնացնողների փան՝ զաւակները չասացի՞նք քեզ, թե՛ «Այդ ի՞նչ ես անում»: Արդ, ասա՛ նրանց. «Այսպէս է ասում Տէր Աստուածը Երուսաղէմի իշխաններիդ ու առաջնորդներիդ, Իսրայէլի բոլոր զաւակներին, որ այնպէղ են բնակում. ես խորհրդանշան եմ ձեզ համար Երուսաղէմի մէջ. ինչպէս որ արել եմ քեզ՝ այնպէս էլ լինելու է նրանց հետ, որովհետեւ պանդխտութեան ու գերութեան են գնալու: Իշխանն էլ նրանց մէջ կուզեկուզ է գնալու, գաղպագողի է շրջելու, պատր փորելով է դուրս գալու, դէմքը ծածկելով է գնալու եւ շուրջը չի փեսնելու: Յանցս գցելու եմ նրա շուրջ, եւ նա բռնուելու է ուռկանիս մէջ: Տանելու եմ նրան Բաբելոն՝ քաղղէացիների երկիրը, բայց նա այդ երկիրը չի փեսնելու եւ այնպէղ էլ մեռնելու է: Եւ նրա բոլոր օգնականներին, որոնք նրա շուրջն են, նրա բոլոր պաշտպաններին ցրելու եմ բոլոր հողներին ու սուր եմ քաշելու նրանց յետեւից: Եւ երբ ես նրանց ցրեմ ազգերի մէջ, սփռեմ երկրներով մէկ, պէտք է իմանան, որ ես եմ Տէրը: Մակայն նրանցից սակաւաթիւ մարդկանց գերծ եմ թողնելու սովից, սրից ու համաճարակից, որպէսզի պատմեն իրենց բոլոր անօրէնութիւնները այն ազգերի մէջ, ուր որ մտնեն: Ու պէտք է իմանան, որ ես եմ Տէրը»: Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդո՞ւ որդի, հացդ կարօտութեամբ կեր եւ ջուրդ փանջանքներով ու նեղութեամբ խմիր: Եւ ասա՛ այդ երկրի ժողովրդին. «Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը Երուսաղէմի բնակիչներին. Իսրայէլի երկրում իրենց հացը կարօտութեամբ են ուտելու, իրենց ջուրը զարշանքով են խմելու, որպէսզի իրենց երկիրն ամբողջութեամբ կործանուի, որովհետեւ նրա բոլոր բնակիչներն ամբարշտութեան մէջ են: Նրանց մարդաբնակ քաղաքներն էլ անբուելու են, նրանց երկիրն էլ ապականութեան մէջ է լինելու: Պէտք է իմանան, որ ես եմ Տէրը»: Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդո՞ւ որդի, այդ ի՞նչ ասացուածք է, որ ասում է Իսրայէլի այդ երկրում, թե՛ «Նեռու են օրերը, ու ջքացել են բոլոր փեսիլքները»: Ուստի ասա՛ նրանց. «Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. խափանելու եմ այդ առակը, եւ Իսրայէլի զաւակներն այլեւս այդ առակը չեն արքատանելու, որովհետեւ պիտի ասես նրանց, որ մօտ են օրերն ու կարարուելու են բոլոր փեսիլքների պարգամները: Այլեւ ոչ մի սուր փեսիլք չի լինելու Իսրայէլում, ոչ էլ հաճոյական գուշակութիւններ՝ Իսրայէլի զաւակների համար: Արդարեւ, ես՝ Տէրս ասացի այս խօսքերը, ասացի ու իրագործելու եմ դրանք, չեմ յետաձգելու, որովհետեւ, ո՛վ դառնացնողների փուն, ձեր օրերին է, որ ասել եմ այդ խօսքերը եւ իրագործելու եմ դրանք», - ասում է Ամենակալ Տէրը: Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդո՞ւ որդի, ահա Իսրայէլի այդ փունը՝ դառնացնողների փունն ասում է. «Դրա՛ Եզեկիէլի փեսած փեսիլքը, ինչ որ դա մարգարեանում է, բազմաթիւ օրեր յետոյ, հեռաւոր ժամանակներում է կարարուելու»: Դրա համար էլ ասա՛ դրանց. «Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. իմ ասած խօսքերից շարք չի անցնելու, եւ ինչ որ ասել եմ իրագործելու եմ», - ասում է Ամենակալ Տէրը:

Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդո՞ւ որդի, մարգարեութիւնն արա Իսրայէլի այդ մարգարէների դէմ, որ մարգարեանում են այնպէղ, եւ ասա՛ այդ մարգարէներին, որոնք իրենց սրբի ուզածի պէս են մարգարեանում. մարգարեացի՞ր ու ասա՛ նրանց. «Լսեցէ՛ք Տիրոջ պարգամները: Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. վայ՛ նրանց, որ այդպէս քմահաճօրէն են մարգարեանում, որ գնում են իրենց քմահաճոյքի յետեւից ու ոչինչ չեն փեսնում: Ո՛վ Իսրայէլ, քո մարգարէներն այնպէս էին, ինչպէս աղոււսները՝ աներակներում. նրանք հաստափուն չմնացին: Վօրեր ժողովեցին Իսրայէլի քո փան՝ վրայ, ու չհաստափունեցին այն խօսքերը, որ նրանք խօսում էին Տիրոջ անունից, սուր փեսիլքներ էին փեսնում, սնոքի գուշակութիւններ անում ու ասում էին՝ ' Այսպէս է ասում Տէրը»: Բայց ես՝ Տէրս, չէի ուղարկել նրանց: Եւ սկսեցին ուրիշ խօսքեր էլ մէջտեղ գցել: Չէ՛ որ սուր փեսիլքներ էիք փեսել, սնոքի գուշակութիւններ արել, երբ ասում էիք, թե՛ այսպէս է ասել Տէրը: Բայց ես՝ Տէրս, չէի ասել: Ուստի ասա՛. «Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. այն բանի համար, որ ձեր խօսքերը սուր են, ձեր գուշակութիւնները՝ սնոքի, ահա դրա համար ես իմ ձեռքը, - ասում է Ամենակալ Տէրը, - իջեցնելու եմ ձեզ վրայ, նաեւ ձեր մարգարէների վրայ, որոնք սուր փեսիլքներ էին փեսնում ու սնոքի բաներ խօսում: Իմ ժողովրդի ժողովարեղիներում չպէտք է լինեն դրանք, ո՛չ պիտի յիշուեն Իսրայէլի փան՝ գրքերում, ո՛չ էլ պիտի մտնեն Իսրայէլի երկիրը: Եւ պէտք է իմանան, որ ես եմ Ամենակալ Տէրը: Եւ իմ ժողովրդին մոլորեցնելու համար ասում էին՝ խաղաղութիւն է, խաղաղութիւն է. բայց խաղաղութիւն չէր լինում: Ժողովուրդը պատր էր կանգնեցնում, իսկ նրանք ձեփ էին քսում, որ փլուի: Տէրն ասում է այդ ձեփողներին. «Դա անգամութիւն է, քանի որ փուլ կը գայ. անձրեւ կը գայ ու կ'ողողի: Դրա որմնակալերը ռմբաբարեղով կը քարկոծեն, ու կը խորքակուեն: Նողմ կը բարձրանայ ու կը քապալի: Եւ Ահա խորքակուած է պատր. այն ժամանակ ձեզ չէ՛ն ասի, թե՛ ' Ո՛ր է ձեր ձեփը, որով այն ձեփեցիք»: Արդ, այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. «Իմ սրբամտութեամբ հողմ եմ արձակելու, որ ամէն ինչ մէջտեղից վերացնի: Իմ բարկութեամբ անձրեւ է գալու՝ ողողելու համար: Յաստունով ռմբաբար ժայռեր եմ արձակելու դրա վրայ, որ կործանուի: Գեպինն եմ հաւասարեցնելու այն պատրը, որ ձեփում էիք, եւ այն պիտի խորքակուի: Գեպինն եմ փապալելու այն, ու նրա հիմքերն են երեւալու: Ընկնելու եւ վերջ է գրնելու այն՝ մեղադրուելով: Պէտք է իմանաք, որ ես եմ Տէրը: Սրբամտութիւնս եմ թափելու թե՛ պատրի, թե՛ այն ձեփողների վրայ: Եւ այն պիտի խորքակուի: Եւ ասելու եմ ձեզ, որ պատրն այլեւս չկայ, ոչ էլ այն ձեփող Իսրայէլի մարգարէները, որոնք մարգարեանում էին Երուսաղէմի մասին, նրա համար խաղաղութիւն էին գուշակում, բայց խաղաղութիւն չկար», - ասում է Ամենակալ Տէրը: «Դո՛ւ էլ, մարդո՞ւ որդի, դարձրո՞ւ դէմքը քո ժողովրդի դուարերի կողմը, որոնք իրենց սրբի ուզածի պէս էին մարգարեանում: Դու էլ մարգարեութիւն արա նրանց մասին ու ասա՛. «Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. վայ՛ նրանց, որ մոգական բարձիկներ են կարում-կարկապում թեփ արմունկի փակի համար եւ գլխաշորեր են սարքում ամէն հասակի մարդկանց գլխի համար՝ մոլորեցնելու նրանց հոգիները, որովհետեւ մոլորուել են իմ ժողովրդի հոգիները: Խելքահան էին անում նրանց, ինձ բամբասում էին իմ ժողովրդի առաջ՝ մի բուռ գարու կամ մի պարառ հացի համար, որպէսզի սպանեն մարդկանց, որոնք մահապարպ չէին, եւ կենդանի պահեն նրանց, ովքեր պէտք չէ որ ապրէին: Խօսում էին ժողովրդի ականջին, որ ախորժու է սին խօսքերից: Ուստի այսպէս է ասում Տէր Աստուածը. «Ահա ես մոգական բարձիկների դէմ եմ, որոնց մէջ ամփոփում էիք ձեր հոգիները, եւ պատրեւ-պոկելու եմ դրանք ձեր թեւերից, առաքելու եմ այն մարդկանց, ում այն մարդկանց, ում դուք մոլորեցնում էիք՝ կործանելու համար: Պատրառութելու եմ ձեր գլխաշորերը: Ազարելու եմ իմ ժողովրդին ձեր ձեռքից, ու նրանք ձեր բուռը հաւաքում չեն լինելու: Պէտք է իմանաք, որ ես եմ Տէրը: Այն բանի համար, որ անիրաւութեամբ խորորում

էիք արդարի սիրպըր (են չէի մոլորեցնում), ինչպէս նաեւ նրա համար, որ զօրացնում էիք անօրէնի բազուկը, որպէսզի
 23 նա երբեք չեպ չհառնայ իր անօրէնութիւնից, իր չար ճանապարհից ու ապրի, - դրա համար այլեւս ունայնութիւններ
 չէք գուշակելու, հաճոյական գուշակութիւններ չէք անելու: Փրկելու եմ իմ ժողովրդին ձեր ձեռքից, ու պէտք է իմանաք,
 որ ես եմ Տէրը»:

14. 2, 3 Իսրայէլի աւագներից ոմանք եկան ինձ մօտ ու առաջ նստեցին: Եւ Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մար-
 դոն որդի, այդ մարդիկ իրենց մտադրութիւնները իրենց սրտի մէջ են դրել, իրենց անիրաւութիւնների պարճառած
 4 քանջանքները դրել են իրենց առջեւ: Են եմ փալու դրանց պապասխանը: Ուստի դոն խօսիր դրանց հետ ու ասա՛.
 «Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. Իսրայէլի քնից ամէն ոք, ով իր կռապաշտական մտադրութիւնները սրտի մէջ
 5 դնի, իր անիրաւութիւնների պարճառած քանջանքներն է՛լ՝ աչքի առաջ եւ գայ մարգարէի մօտ՝ նրա միջոցով ինձնից
 6 պապգամ հարցնելու, - ես՛ Տէրս եմ նրան պապասխան փալու, ըստ այն բանի, թէ ի՛նչ ունի իր մարմուն, որպէսզի
 7 իրենց վարքով, օտարացած սրտով Իսրայէլի այդ փունը չխտրորեցնեն ինձնից: Ուստի ասա՛ Իսրայէլի այդ փունը.
 «Այսպէս է ասում Տէրը, Ամենակալն Աստուած. դարձէ՛ք, յէր դարձէ՛ք ձեր ճանապարհից, ձեր բոլոր ամբարշտու-
 8 թիւններից, դարձրէ՛ք ձեր երեսները դէպի ինձ: Իսրայէլի այդ քնից կամ եկուորներից ու պանդուխտներից ամէն
 9 ոք, ով ինձնից օտարանայ եւ կռապաշտական մտադրութիւնները սրտի մէջ դնի, իր անիրաւութիւնների պարճառած
 10 քանջանքները դնի իր առջեւ ու գայ մարգարէի մօտ՝ նրա միջոցով ինձնից պապգամ հարցնելու, - ես՛ Տէրս եմ նրան
 11 պապասխան փալու, ըստ այն բանի, թէ ի՛նչ ունի իր մարմուն: Երեսս դարձնելու եմ այդ մարդու դէմ, խայտառակելու
 12 եմ նրան եւ վերացնելու եմ իմ ժողովրդի միջից, որպէսզի իմանաք, որ ես եմ Տէրը: Եւ եթէ մի՛ մարգարէ խաբուի ու
 13 մի բան խօսի, թէ իբր ես՛ Տէրս եմ մոլորեցրել այդ մարգարէին, - ձեռքս իջեցնելու եմ նրա վրայ ու ոչնչացնելու եմ
 14 նրան Իսրայէլի իմ ժողովրդի միջից: Եւ պարփօ՛ եմ սրանալու ինչպէս անիրաւութեան մասին հարցնողը, այնպէս էլ
 15 մարգարէն, որպէսզի Իսրայէլի փունն ինձնից չմոլորուի, այլեւս չաղծուեն իրենց բոլոր յանցանքներով, իրենք ինձ
 16 համար ժողովուրդ լինեն, ես էլ նրանց համար՝ Աստուած», - ասում է Ամենակալ Տէրը: Աստուած խօսեց ինձ հետ ու
 17 ասաց. «Մարդոն որդի, եթէ մի երկիր մեղանջելով մեղանջի իմ դէմ, ձեռքս իջեցնելու եմ նրա վրայ, խորտակելու եմ
 18 նրա հացի պաշարը, նրա վրայ սով եմ արձակելու եւ նրա միջից վերացնելու եմ մարդ ու անասուն: Եւ եթէ այնպէս
 19 լինեն այն երեք մարդիկ՝ Նոյը, Յօբն ու Դանիէլը, նրանք իրենց արդարութեան համար փրկուելու են», - ասում է
 20 Ամենակալ Տէրը: - «Եւ եթէ չար գազաններ արձակեմ երկրի վրայ ու պապժեմ նրա բնակիչներին, եւ այն աստիճան
 21 ապականութիւն լինի, որ գազանների պարճառով այնպէտից անցնել էլ չլինի, բայց այդ մարդիկ այնպէտ լինեն,
 22 - վկայ եմ ես, - ասում է Ամենակալ Տէրը, - թէ փղաներ ու աղջիկներ էլ ունենան՝ բոլորն էլ չեն փրկուելու, միայն
 23 նրանք երեքն են փրկուելու, բայց երկիրը ոչնչանալու է: Եւ եթէ սրածեմ այն երկիրն ու սրին ասեմ՝ «Անցիր երկրի
 24 միջով», նրանից վերացնեմ մարդ ու անասուն, բայց այդ երեք մարդիկ այնպէտ լինեն, - վկայ եմ ես, - ասում է
 25 Ամենակալ Տէրը, - նրանք չեն փրկուելու իրենց փղաներին ու աղջիկներին, այլ իրենք երեքն են միայն փրկուելու:
 26 Եւ եթէ համաճարակ ուղարկեմ այն երկիրը, սրամտութիւնս թափեմ նրա վրայ արիւնով՝ նրա միջից վերացնելու
 27 համար մարդ ու անասուն, բայց Նոյը, Յօբն ու Դանիէլը այնպէտ լինեն, - վկայ եմ ես, - ասում է Ամենակալ Տէրը, -
 28 թէ փղաներ ու աղջիկներ էլ ունենան նրանք՝ չեն փրկուելու, այլ նրանք երեքը միայն իրենց արդարութեամբ փրկուելու
 29 են իրենց հոգիները»: Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. «Եթէ Երուսաղէմի վրայ նոյնիսկ չորս սաստիկ վրէժներս
 30 արձակեմ՝ սուրն ու սովը, չար գազաններն ու համաճարակը՝ նրա միջից վերացնելու համար մարդ ու անասուն, -
 31 նրանում ողջ մնացածները դուրս են բերելու իրենց փղաներին ու աղջիկներին: Ահա նրանք նրանց հետ դուրս են
 32 գալու ձեզ մօտ, եւ դուք փեսնելու էք նրանց ընթացքը, նրանց մտադրութիւնները: Չղջալու էք այն չարիքի համար,
 33 որ ես բերել եմ Երուսաղէմի վրայ, բոլոր չարիքների համար, որ ես բերել եմ նրա վրայ: Ու նրանք միտաբարութիւն
 34 են պապճառելու ձեզ, որովհետեւ փեսնելու էք նրանց ընթացքը, նրանց մտադրութիւնները եւ վերահասու էք լինելու,
 35 որ զուր փողը չեմ արել այն ամէնը, ինչ արել եմ նրանց հետ», - ասում է Ամենակալ Տէրը:

15. 2 Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդոն որդի, ինչի՛ կը ծառայի որթափունկի փայպը այն բոլոր ծառերի
 3 ու ճիւղերի մէջ, որ կան անպառում: Միթէ նրանից մի փայտ կ'առնե՛ն՝ որեւէ գործիք սարքելու համար, կամ
 4 նրանից մի ցից կ'առնե՛ն՝ դրանից մի աման կախելու համար: Բայց բանի որ այն հրոյ ճարակ է դառնում, բանի որ
 5 փարեցփարի կրակը նրա արգարն սպառում է, եւ որթափունկն իսպառ վերանում է, - մի՛թէ այն որեւէ գործի համար
 6 ուր մնաց երբ իսպառ հրոյ ճարակ է դառնում. բոլորովին ոչ մի բանի պիտանի չէ: Ուստի ասա՛. «Այսպէս է ասում
 7 Ամենակալ Տէրը. ինչպէս որ անպառի փայտերի միջից որթափունկի փայպը հրոյ ճարակ եմ դարձրել, այնպէս
 8 էլ Երուսաղէմի բնակիչներին հետ եմ վարուելու: Երեսս ուղղելու եմ նրանց դէմ: Կրակից դուրս են գալու, բայց
 9 ուրիշ կրակի ճարակ են դառնալու: Ու երբ երեսս ուղղեմ նրանց դէմ, պէտք է իմանան, որ ես եմ Տէրը: Եւ երկիրը
 10 կործանման եմ ենթարկելու այն բանի համար, որ յանցանքներ գործեցին», - ասում է Ամենակալ Տէրը:

16. 2 Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդոն որդի, իրազե՛կ դարձրու Երուսաղէմին իր անօրէնութիւնների մասին
 3 եւ ասա՛. «Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը Երուսաղէմին. քո արմատն ու ծնունդը քանանացիների երկրից են.
 4 հայրդ ամորհացի է, մայրդ՝ քեփացի հիթիթ: Բո ծննդի ժամանակ, այն օրը, երբ ծնուեցիր, ոչ ոք պորտո չկարեց.
 5 քեզ սնուցող սպինքը չամրացրին. ջրով չլուցուցիր՝ փրկուելու համար, ոչ էլ աղով աղուցիր. խանձարուրների
 6 մէջ չփաթաթուցիր: Աջքս էլ քեզ չխնայեց. քեզ չզգուշացրի այն ամենից, որ կարող եմ քեզ պապահել: Դաշտում
 7 շարժուած էիր քո խտրորնակ մարքերի համար: Այն օրը, երբ դու ծնուեցիր, մօտովդ անցայ ու քեզ արեան մէջ թա-
 8 թախում փեսայ: Ասացի քեզ՝ Կենդանացիի արեանդ միջից, կենսքդ արիւնից է: Աճիր, բանի որ դաշտի բոյսի
 9 պէս աճեցիր քեզ»: Աճեցիր եւ ուռճացար, եկար մարտ բաղաբների այս քաղաքը: Սպինքներդ կազմաւորուեցին,
 10 մազերդ փարթանաւան, բայց դու խայտառակ կերպով մերկ էիր: Եւ եկայ հասայ քեզ ու փեսայ, որ ժամանակդ եկել
 11 է, ինչպէս նաեւ քեզ գաղթեցնողների ժամանակը: Թեւեթս փարածեցի վրադ ու ծածկեցի իսայրաւակ մերկութիւնդ:
 12 Երդում արեցի եւ ուխտ կապեցի հետդ, - ասում է Ամենակալ Տէրը, - եւ դու ինը եղար: Լուացի քեզ ջրով, մաքրեցի
 13 քեզ արիւնից ու օծեցի քեզ իւղով: Պէտպէս հագուստներ հագցրի քեզ. երկնագոյնով զգեստաւորեցի, մէջքիդ բեռեզ
 14 զօրի կապեցի, վրադ սնդուս գցեցի: Զարդեղէնով զարդարեցի քեզ. ձեռքիդ սպարանջաններ դրեցի, պարանոցիդ՝

քառամանեակ: Քթիղ զինդեր ու ականջներիդ օղեր դրեցի, գլխիդ՝ փառապսակ: Եւ դու զարդարուցիր ոսկէ ու 12, 13
արծաթէ զարդերով: Նագուստդ բեհեզ էր, ընդիր կերպան՝ ասեղնագործուած: Նաշի կերար, իղ ու մեր, չափա-
զանց գեղեցիկ եղար, փայփայուցիր արքայական գուրգուրանքով: Քո գեղեցկութեան համբարը փարածուեց բոլոր 14
ազգերի մէջ, որովհետեւ այն գեղեցկութիւնը, որով ստեղծել էի քեզ, կապարելապէս վայելուէ էր», - ասում է Ամենա-
կալ Տէրը: «Եւ դու քո գեղեցկութեամբ պանծալի եղար, շնացար քո հոմանիների հետ ու պոռնկութիւնդ փարածեցիր 15
բոլոր անցորդների վրայ, որոնց հետ առաջ այդպիսի բաներ չէին պատահել: Առար քո հագուստներից եւ դրան- 16
ցից քեզ համար շինծու կուռքեր պատրաստեցիր: Պոռնկացար դրանց հետ, բայց այնպէս չէն մտնելու, որովհետեւ
առաջ դրանք չկային ու այլեւս չեն լինելու: Արծաթից ու ոսկուց զարդեղէնը, որ քեզ էի տուել, առար ու դրանից 17
տղամարդու արձաններ պատրաստեցիր, պոռնկացար դրանց հետ: Քո գեղեցիկ հագուստն առար ու նրանց վրայ 18
զցեցիր, իմ իղն ու խունկն էլ նրանց առաջ դրեցիր: Նացն էլ, որ տուել էի քեզ, նաշիից, իղն ու մեղրը, որոնցով սնել 19
էի քեզ, - որպէս անուշահոտութիւն նրանց առաջ դրեցիր: Եւ դրանից յետոյ, - ասում է Ամենակալ Տէրը, - վերցրիր 20
տղաներիդ ու դուստրերիդ, որոնց դու ինձ համար էիր ծնել, սպանեցիր ու զոհ մատուցեցիր: Իբր թէ քիչ համարե- 21
ցիր քո պոռնկանալը, զաւակներիս էլ նրանց քառութեան զոհ դարձրիր, ընծայաբերեցիր: Իսկ դա անելի սաստիկ մի 22
բան եղաւ, քան քո բոլոր պոռնկութիւններն ու պղծութիւնները: Ու չիշեցիր քո մանկութեան օրերը, երբ մերկ էիր ու
խայտառակ, արեանդ մէջ թաթախուած. այդ վիճակից էիր կենդանացել: Եւ այդ բոլոր չարիքները եկան քո գլխին. 23
վայ, վայ քեզ, - ասում է Ամենակալ Տէրը: - Քեզ համար պոռնկութեան տուն շինեցիր, բազմաթիւ կանգնեցրիր 24
բոլոր հրապարակներում, բոլոր ճանապարհների գլխին բարձրացրիր քո պոռնկաբները, ապականեցիր դէմքիդ 25
գեղեցկութիւնը, երանքդ բաց արիր ճանապարհի ամեն անցորդի առաջ ու սաստկացրիր պոռնկութիւնդ: Պոռնկա- 26
ցար նաեւ քեզ սահմանակից Եգիպտոսի մեծ առնանդամ ունեցող զաւակների հետ, պոռնկացար բազմապարիկ,
որպէսզի ինձ զայրացնես: Արդ, ես ձեռքս իջեցնելու եմ քեզ վրայ եւ քո սննդի վրայ, քեզ մատնելու եմ քեզ արելի 27
այլազգիների դուստրերի ձեռքը, որոնք շեղում էին քեզ քո ճանապարհից: Ամբարշտութիւն արեցիր ու պոռնկացար 28
նաեւ Ատրեստանի զաւակների հետ, սակայն չյազեցար: Խրուցեցիր պոռնկութեանդ մէջ, բայց եւ այնպէս չյազեցար:
Շապարցրիր դաշինքներդ՝ պոռնկանալով նաեւ քանանացիների ու քաղդէացիների երկրների հետ, սակայն եւ այն- 29
պէս դարձեալ չյազեցար: Ինչպէն վարուեմ քո դուստրերի հետ, - ասում է Ամենակալ Տէրը, - այնքան բաներից 30
յետոյ, որ արեցիր պոռնիկ կնոջ պէս. բազմիցս պոռնկացար անգամ դուստրերիդ հետ: Պոռնկաբներ կառուցեցիր 31
բոլոր ճանապարհների գլուխներին եւ կոթողներ էիր կանգնեցնում բոլոր հրապարակներում: Դու մի պարզ պոռնիկ 32
կին չեղար, որ վարձ է հաւաքում, որովհետեւ ամեն պոռնիկ կին չէ, որ քեզ նման շնանում է իր ամուսնու հետ,
ամուսնուց դրամ առնում ու վարձ տալիս իր հոմանիներին: Բոլոր պոռնիկները վարձ են առնում իրենց համար, 33
մինչդեռ դու ինքդ էիր վարձ տալիս քո փայփայութեանդ հետ: Բոլոր պոռնիկները վարձ են առնում իրենց համար,
բոլոր կողմերից՝ քեզ հետ շնանալու: Եւ քեզ հետ, բոլոր պոռնկացող կանանց համեմատութեամբ, հակառակը 34
տեղի ունեցաւ, ու ոչ որ քեզ չհետեւեց, քանի որ նրանք իրենք էին տղամարդկանցից վարձ առնում, մինչդեռ դու
ինքդ էիր տարփածուներիդ վարձ տալիս: Ու քեզ հետ հակառակը տեղի ունեցաւ»: «Ուստի, պոռնիկ, լսիր, Տիրոջ 35
պատգամները: Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. այն բանի համար, որ այլասերութեամբ թափեցիր քո դրամները, 36
ու հոմանիներիդ առաջ բացայայտեցին պոռնկութեանդ ամօթանքը, բոլոր պիղծ մտադրութիւններդ, ինչպէս նաեւ
զաւակներիդ արեան համար, որ հոմանիներիդ էիր տալիս նրանց, - ահա սրանց համար ես քո դէմ եմ հաւաքե- 37
լու բոլոր հոմանիներիդ, որոնց հետ խառնակուել ես, քո դէմ եմ հանելու քո բոլոր սիրելիներին ու արելիներին,
հաւաքելու եմ նրանց եւ շրջապարել եմ տալու քեզ, յայտնելու եմ նրանց առաջ քո բոլոր չարագործութիւնները, ու
նրանք տեսնելու են քո բոլոր խայտառակութիւնները: Քեզնից վրէժ եմ լուծելու իբրեւ շնացողի ու արիւն թափողի. 38
քո առաջ եմ դնելու քո թափած արիւնը, քո առաջ եմ դնելու զայրոյթի ու նախանձի արիւնը: Քեզ նրանց ձեռքն 39
եմ մատնելու, եւ նրանք կործանելու են քո պոռնկաբները, քանդելու են քո կոթողները, մերկացնելու են քեզ քո
զգեստներից, առնելու են քո փառապսակը եւ թողնելու են քեզ մերկ ու խայտառակուած: Եւ ամբողջին քո դէմ 40
են հանելու, քարերով քարկոծելու են քեզ ու քեզ կտոր-կտոր են անելու իրենց սրերով: Նրով են այրելու տներդ, 41
դարաստանդ են տեսնելու կանանց բազմութեան առաջ: Վերջ եմ տալու քո պոռնկութեանը, եւ դու այլեւս վարձ չես
տալու տարփածուներիդ: Բարկութիւնս թափելու են քեզ վրայ, ու այդպիսով քո հանդէպ վրէժխնդրութիւնս վերջ է 42
զարկելու. հանգստանալու եմ եւ այլեւս հոգ չեմ անելու: Այն բանի համար, որ չիշեցիր մանկութեանդ օրերը, այդ 43
ամենի համար տրտմանցում էիր ինձ, - եւ էլ ահա քո բռնած ճանապարհի համար գլխիդ բերի այս բաները, - ասում
է Ամենակալ Տէրը: - Այսպէս է որ ամբարշտութիւն եւ անօրէնութիւններ գործեցիր»: Այս բոլորի համար է որ քո 44
մատնի առակներ են փսփսում ու ասում, թէ՛՝ Ինչպիսին որ մայրն է, այնպիսին էլ աղջիկն է»: Արդ, դու այն աղջկայ 45
մայրն ես, որ վռնդեց ամուսնուն ու զաւակներին, եւ քոյրն ես քո այն քոյրերի, որոնք վռնդեցին ամուսիններին ու
զաւակներին: Ձեր մայրը քեպացի էր, եւ ձեր հայրը՝ ամորհացի: Ձեր աւագ քոյրը Շամրինն է, որ իր դուստրերի 46
հետ բնակուում է քո ձախ կողմում, իսկ կրտսեր քոյրը՝ Սողոմը, որ իր դուստրերի հետ բնակուում է քո աջ կողմում:
Սակայն դու նրանց ճանապարհով չընթացար, ոչ էլ նրանց անօրէնութիւններին հետեւեցիր, այլ դու քո ընթացքի մէջ 47
փոքր-ինչ անելի առաջ գնացիր: Վկայ եմ, - ասում է Ամենակալ Տէրը, - որ քո քոյրը՝ Սողոմը, եւ նրա դուստրերը 48
հագիւ թէ անելին արեցին, քան դու եւ քո դուստրերը: Քո քոջ՝ Սողոմի անօրէնութիւնն այս էր՝ ամբարտաւանու- 49
թիւն, հացով լիացածութիւն, զինու մէջ յղփացածութիւն: Մեղկ կեանք էին վարում ինքն էլ, դուստրերն էլ: Դրա մէջ
էին խրուած ինքն էլ, դուստրերն էլ: Ձեռք չէին մեկնում աղքատին ու տնայնիկին, մեծամտանում էին ու իմ առաջ 50
անօրէնութիւններ անում: Ու երբ դա տեսայ՝ մէջտեղից վերացրի նրանց: Շամրինն անգամ քո մեղքերի կէտը չգոր- 51
ծեց: Իսկ դու բազմապարկեցիր քո անօրէնութիւնները անելի, քան նրանք, նաեւ արդարացրիր քո քոյրերին այն
անօրէնութեան մէջ, որ ինքդ էլ էիր գործել: Արդ, կրիր տանջանքներն այն բանի համար, որ փչացրիր քոյրերիդ, 52
որ անօրէնութիւններ գործեցիր անելի շար, քան նրանք, որ անելի արդարացրիր նրանց, քան քեզ: Արդ, ամաչիր
եւ կրիր քո անարգանքն այն բանի համար, որ քո քոյրերին անելի արդարացրիր, քան քեզ»: Գերութիւնից յետ եմ 53
դարձնելու նրանց՝ քո քոյր Սողոմին ու նրա դուստրերին, յետ եմ դարձնելու քո քոյր Շամրինին ու նրա դուստրերին.
նրանց հետ քեզ էլ եմ յետ դարձնելու, որպէսզի կրես քո տանջանքները եւ անարգուես այն ամենի համար, ինչ 54

55 կարարել ես, որ ինձ բարկացնես: Քո քոյրը՝ Սողոմն ու նրա դուստրերը վերստին հասարարուելու են այն վիճակի մէջ, որ էին ի սկզբանէ. Շամրինն ու նրա դուստրերն էլ վերստին հասարարուելու են այն վիճակի մէջ, որ էին ի սկզբանէ. դու եւ քո դուստրերն էլ հասարարուելու էք նոյն վիճակի մէջ, որ էիք ի սկզբանէ: Եւ քանի որ քո քոյր Սողոմը չէր յիշում քո բերանում՝ քո հպարտութեան օրերին, քանի դեռ չէին բացայայտուել չարագործութիւններդ, 57 ինչպէս որ հիմա ես նախարում Ասորիքի ու նրա շուրջ գտնուող բոլոր այլազգիների դուստրերի առաջ, - ուրեմն 58 քաղիի քո ամբարշտութիւնների ու անօրէնութիւնների պտուղները», - ասում է Տէրը: «Ամենակալ Տէրն այսպէս է ասում. «Քեզ հետ վարուելու են այնպէս, ինչպէս դու ես վարուել, ինչպէս որ անարգել ես ամէն բան ու զանց առել իմ 60 ուխտը: Բայց ես յիշելու եմ ուխտս, որ երիտասարդութեանդ օրերին կապել էի քեզ հետ, յաւիտեան հասարար եմ պահելու այդ ուխտը: Յիշելու եմ նաեւ քո ընթացած ճանապարհը, եւ դու ամօթահար ես լինելու, երբ միտքդ բերես քոյրերիդ՝ աագնէրին ու կրտսերներին: Նրանց փայլու եմ քեզ փորձութեան համար եւ ոչ թէ որպէս դաշնակից: 62, 63 Նասարար եմ պահելու քեզ հետ իմ ուխտը, եւ պէտք է իմանաս, որ ես եմ Տէրը: Որպէսզի յիշես ու ամաչես ու քո կրած անարգանքների պարճառով այլեւս չհամարձակուես բերանդ բաց անել, քառութիւն պիտի փամ այն բոլոր չարագործութիւններիդ, որ կարարել ես», - ասում է Ամենակալ Տէրը:

17, 2 Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդո՞ւ որդի, մի պարստութիւն պարստի, մի առա՛կ բեր Իսրայէլի այդ փան 3 մասին եւ ասա՛. «Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. Մի արծիւ կար, մեծ, լայնափարած թեւերով, մագիլներով լե- 4 ցուն: Մրաճեց Լիբանան մրնել, ընփրի-ընփրի մայրիներից մաքար փունկեր վերցրեց ու քանանացիների երկիրը 5 փարաւ, դրանք փնկեց պարսպապար քաղաքում: Վերցրեց նաեւ երկրի սերմից, մանր-մանր ցանեց դաշտի երե- 6 սին, կարգադրեց, որ առաջօրէն ջրեն այդ դաշտը: Բուսաւ ու եղաւ վրիպ, փեսքով փոքր որթափունկ. վրան ոստեր 7 երեւացին: Նրա արմարները փակն էին: Որթափունկը մեծացաւ, ողկոյզներ փունց, իր շիւերն արձակեց: Ապա երեւաց մի ուրիշ մեծ արծի՛ւ՝ մեծաթեւ ու բազմամագիլ: Եւ ահա այս որթափունկը սրան փաթաթուեց, արմարները 8 սրա կողմը ձգուեցին, ճիւղերն է՛լ սրա փակ: Ուղարկեց, որ այդ ամբողջ փունկը ջրեն: Գեղեցիկ դաշտում առար 9 ջրով պիտի ուռճացուէ՛ր՝ ոստեր արձակելու, պտղաբերելու եւ մեծ որթափունկ դառնալու համար»: Այս մասին ա- 10 սա՛. «Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. Արդեօք որթափունկն ուռճանալո՞ւ է: Չէ՛ որ նրա նուրբ արմարներն ու պտուղները նեխելու են, ու նրա ոստերը՝ չորանալու: Ո՛չ մեծ բազուկ է պէտք գալու եւ ո՛չ էլ շաք մարդ՝ ձեռք գցելու 11, 12 եւ այն արմարախիլ անելու համար: Արդ, որթափունկն ուռճանալո՞ւ է: Չի՛ փարթամանալու: Չէ՛ որ խորշակը երբ մօտենայ, չորանալու է ամբողջ բոյսը՝ իր ոստերով»: Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդո՞ւ որդի, ասա Իսրա- 13 յէլի այդ փանը՝ դառնացնողների փանը. չգիտէ՛ք, թէ այդ ի՛նչ բան էր, որ ձեզ ասացի: Երբ բարեկացիների թագաւորը Երուսաղէմ գայ, սրա թագաւորին ու իշխաններին պիտի վերցնի ու փանի նրանց իր մօտ՝ Բաբելոն: Թագաւորի զաւակներից մէկին պիտի առնի, ուխտ պիտի դնի նրա հետ եւ նրան հաւաքարմութեան երդում անել պիտի փայ: 14 Երկրի իշխաններին էլ պիտի վերացնի, որպէսզի թագաւորութիւնը փկարանայ, բոլորովին ուրբի չկանգնի, նրա 15 ուխտը պահի ու հաւաքարմ մնայ դրան: Պիտի ապարամբի նրա դէմ՝ սուրհանդակներ ուղարկելով Եգիպտոս, որպէսզի իրեն ձիեր ու բազում զօրք փան: Բայց յաջողութիւն ունենալո՞ւ է: Փրկուելո՞ւ է նա, ով այսպիսի հակառակ 16 բաներ է անում, դրժում է ուխտը: Փրկուելո՞ւ է: Վկայ եմ ես, - ասում է Ամենակալ Տէրը, - որ ճիշտ այն փեղում, ուր թագաւորը նրան թագաւոր դարձրեց, ուր անարգեց ինձ փուած հաւաքարմութեան երդումը եւ դրժեց նրա հետ իմ 17 կնքած ուխտը՝ հէնց Բաբելոնում մեռնելու է: Ո՛չ էլ Փարաւոնն իր մեծ գօրութեամբ, բազում գնդերով պարերազ- մելու է նրա դէմ: Բաբելոնի թագաւորը պարնէշներ ու մարտկոցներ է սարքելու, որպէսզի ոչնչացնի շարերին այն 18 բանի համար, որ անարգեց երդումը, դրժեց ուխտը: Եւ ահա մարմնել եմ նրա՛ Բաբելոնի թագաւորի ձեռքը, այս բոլորը բերել եմ նրա գլխին: Մի՛թէ փրկուելու է: Այս մասին ասա՛. «Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. Վկայ եմ ես, 19 - ասում է Ամենակալ Տէրը, - ըստ իմ ուխտի, որ դրժել է, եւ ըստ իմ երդման, որ անարգել է, հպտուցել եմ փայու 20 նրան: Նեպելու եմ նրա վրայ ուսկանս, եւ նա բռնուելու պաշարուելու է իմ կողմից: Բերելու եմ նրան Բաբելոն, այնպէսզի դաքասարան եմ փեսնելու հետը այն անիրաւութիւնների համար, որ գործել է իմ նկարմամբ: Նաեւ բոլոր խուսափածները նրա բոլոր պարերազմներում սրով են ընկնելու, իսկ բոլոր մնացողներին չորս հողմերին եմ ցրե- 22 լու: Եւ պէտք է իմանաք, որ ես՝ Տէրս եմ ասել»: «Այս մասին այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. «Բարձրաւանդակի ընփրի-ընփրի մայրիներից մէկն առնելու եմ, դրա կարարի ճիւղերից վերցնելու եւ խորն եմ փնկելու բարձր լերան 23 վրայ եւ այն կախելու եմ Իսրայէլի բարձր, երեսացող լեռից: Տնկելու եմ, եւ ոստեր է արձակելու այն, պտուղ է փայու, դառնալու է մի մեծ մայրի: Նրա փակ հանգստանալու, նրա հովանու փակ օթեանելու են բոլոր զազաններն 24 ու թռչունները: Նրա ճիւղերը հասարար են մնալու նրա վրայ: Եւ դաշտի բոլոր ծառերը պէտք է իմանան, որ ես՝ Տէրս եմ որ խոնարհեցնում եմ բարձրացած ծառը կամ բարձրացնում խոնարհուած ծառը, չորացնում եմ դալար ծառը կամ դալարեցնում չորացած ծառը: Ես՝ Տէրս եմ ասել սա, եւ անելու եմ»:

18, 2 Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդո՞ւ որդի, ի՛նչ է նշանակում այն առածը, որ ասում են իսրայէլացիներիդ մէջ, թէ՛ «Նայրերն ազոխ են կերել, զաւակների պարմներն է առել»: Վկայ եմ ես, - ասում է Ամենակալ Տէրը, - Իս- 4 րայէլում այդ առածն այլեւս չի ասուելու, որովհետեւ բոլորի հոգիներն էլ իմն են՝ ինչպէս հօրը, այնպէս էլ զաւակինը. 5, 6 ով որ մեղանջի, նա էլ պիտի մեռնի: Բայց եթէ մէկն արդար է, գործադրում է օրէնքներս ու արդարութիւնը, լեռների վրայ գոհաբերուածը չի ուրում, աչքը չի գցում Իսրայէլի փան կուռքերին, չի պղծում իր ընկերոջ կնոջը, իր կնոջն էլ դաշտանի ժամանակ չի մօտենում, ոչ մի մարդու հանդէպ բռնութիւն չի գործադրում, պարտապանի աւանդը վե- 8 րադարձնում է, յափշտակութիւն չի կարարում, իր հացը փայլս է քաղցածներին ու մերկին հացցնում է, իր դրամը փոխ չի փայլս ու փոկոտով յեպ չի պահանջում, ձեռք է քաշում անիրաւութիւնից, արդար դաքասարան է փեսնում 9 մարդու եւ նրա ընկերոջ միջեւ, իմ հրամաններով է շարժում, որպէսզի օրէնքներս պահի ու գործադրի, - այդպիսին 10 արդար է, ասարելով պիտի ասարի, - ասում է Ամենակալ Տէրը: Իսկ եթէ մէկը այլասերուած, արին թափող զաւակ է 11, 12 ծնել, մեղքեր է գործել, իր արդար հօր ճանապարհով չի ընթացել, լեռների վրայ գոհաբերուածն է կերել, պղծել է իր ընկերոջ կնոջը, բռնադատել աղքատին ու փնանկին, յափշտակութիւն կարարել, աւանդը չի վերադարձրել, աչքը 13 գցել է չասարածների պաշտամունքին, անօրէնութիւն է գործել, իր դրամը փոխ է փուել եւ վաշխով ու փոկոտով յեպ պահանջել, - այդպիսին, որ այս բոլոր անօրէնութիւններն է գործել, անշուշտ մեռնելու է, եւ նրա արինն իր գլխին

է գալու: Եւ եթէ զաւակը ծնուի, քանի իր հօր գործած բոլոր մեղքերը, վախենայ եւ նոյն բաները չանի՝ լեռների 14, 15
վրայ գոհաբերուածը չուրի, աչքը Իսրայէլի քան կուռքերին չզցի, իր ընկերոջ կնոջը չպղծի, ոչ ոքի չքննադատի, 16
աւանդը չիւրացնի, յափշտակութիւն չկատարի, իր հացը քայ թաղցածներին ու մերկերին հազցնի, անիրաւութիւնից 17
ձեռք քաշի, վաշխ ու քոկոս չառնի, արդարութիւն գործի, իմ հրամաններով շարժուի, - այդպիսին իր հօր անիրա- 18
ւութիւնների համար չի՝ մեռնելու, այլ ապրելով ապրելու է: Բայց նրա հայրը, եթէ սաստիկ նեղել է, յափշտակել 19
է ու կողոպտել եղբօրը, հակառակ գործեր կատարել իմ ժողովրդի մէջ, - մեռնելու է իր անիրաւութեան համար:
Ասում էք, թէ՛ «Ինչպէն է որ հօր անիրաւութիւնը որդուն չի պարտաւորեցնում»: Քանի որ որդին ողորմածութիւն 20
է արեւ ու արդարութիւն գործել, իմ բոլոր օրէնքները պահել ու գործադրել է, - ապրելով պիտի ապրի: Ով որ 21
մեղանչի, նա էլ պիտի մեռնի, իսկ որդին հօր մեղքը չպիտի կրի, ոչ էլ հայրը՝ իր որդու անիրաւութիւնները: Արդարի
արդարութիւնն է իր վրայ ընկնելու, անօրէնի անօրէնութիւնը՝ իր վրայ»: «Անօրէնը եթէ յետ կանգնի իր գործած 22
անօրէնութիւններից ու պահի իմ բոլոր պատուիրանները, արդարութիւն գործի ու ողորմածութիւն անի, - ապրելով
ապրելու է ու չի մեռնելու: Նրա գործած բոլոր մեղքերը, կատարած բոլոր անիրաւութիւնները չեն յիշուելու, այլ իր 23
գործած արդարութեան համար նա ապրելու է: Մի՞թէ ես մեղաւորի մահն եմ քննչում, - ասում է Տէր Աստուածը,
- եւ ոչ թէ այն, որ նա չար ճանապարհից յետ դառնայ ու ապրի: Իսկ եթէ արդարն իր արդարութիւնից շեղուի, 24
անարդարութիւն գործի, ըստ անօրէն մարդու կատարած բոլոր անօրէնութիւնների՝ նրա կատարած բոլոր արդար
գործերն էլ չեն յիշուելու: Այն մեղքերի համար, որոնց մէջ նա ընկել է, եւ այն յանցանքների համար, որ գործել է,
- դրանց մէջ էլ մեռնելու է: Ասում էք, թէ Տիրոջ ճանապարհը ճիշտ չէ: Արդ, լսեցէք, ով իսրայէլացիներ: Մի՞թէ 25
իմ ճանապարհն է, որ ճիշտ չէ: Չէ՛ որ ձեր ճանապարհները ճիշտ չեն: Եթէ արդարն իր ճանապարհից շեղուի ու
անիրաւութիւն գործի, մեռնելու է իր գործած անօրէնութեան մէջ: Իսկ եթէ անօրէնը յետ կանգնի իր անօրէնութի- 27
ւնից, օրէնքներս կատարի, արդարութիւն անի, - ինքն իր հոգին փրկելու է, որովհետեւ քննել ու յետ է դարձել իր
կատարած բոլոր անբարշտութիւններից: Ապրելով ապրելու է ու չի մեռնելու: Բայց Իսրայէլի այդ քունն ասում է, 29
թէ Տիրոջ ճանապարհը ճիշտ չէ: Մի՞թէ իմ ճանապարհն է, որ ճիշտ չէ, ով քունը Իսրայէլի: Չէ՛ որ քո ճանապարհ-
ները ճիշտ չեն: Ոստի Իսրայէլի այդ քանը, իրաքանչիւրին ըստ իր բռնած ճանապարհի եմ դատաստան անելու, 30
- ասում է Ամենակալ Տէրը: - Դարձէք, յետ կանգնեցէք ձեր բոլոր անբարշտութիւններից, եւ անիրաւութեան համար
քանջանքների չէք սպանուի: Դէն նեղեցէք ձեզնից ձեր բոլոր անբարշտութիւնները, որ կատարել էք իմ հանդէպ, 31
ձեր մէջ նոր սիրտ ու նոր հոգի դրէք, կատարեցէք իմ բոլոր պատուիրանները: Ինչո՞ւ մեռնես, ով քունը Իսրայէլի, -
ասում է Տէրը: Յիրաւի, ես մեղանչածի մահը չեմ քննչում, - ասում է Ամենակալ Տէրը, - այլ նա թող յետ կանգնի 32
իր չար ճանապարհներից ու փրկի իր հոգին: Արդ, եկէք ե՛ր դարձէք եւ ապրեցէք»: Ողբ Իսրայէլի իշխանի վրայ 33

«Դու՛ էլ, մարդո՛ւ որդի, ո՛րք ասա Իսրայէլի իշխանի վրայ: Ասա՛. Ինչպէն եղաւ, որ մայրդ յայտնուեց առիծների 19, 2
մէջ, կորինդ առիծների մէջ բազմացրեց իր կորիւններին: Նրա կորիւնների մէջ մի կորիւն հասակ ներեց, առիծ 3
դարձաւ, սովորեց յափշտակել ու խլել, եղաւ մարդախողխող: Նրա մասին լսեցին ազգեր, բռնեցին նրան՝ սպանելու 4
համար, դնակալով քարան Եգիպտացիների երկիրը: Մայր առիծը քնատ, որ կորիւնը բաժանուեց իրենից, յոյսը 5
կորեց եւ իր կորիւններից մի ուրիշ կորիւն առիծ դարձրեց: Սա շրջում էր առիծների մէջ: Առիծ դարձաւ, սովորեց 6
յափշտակել ու խլել, եղաւ մարդախողխող: Յանդգնութեամբ որս էր անում, քաղաքներ կործանում, իր մռնչոցով 7
երկիրն անբողջովին աւերում: Շրջակայ երկրներից ազգեր ելան նրա դէմ, թակարդներ լարեցին նրա շուրջ՝ սպա- 8
նելու համար, դնակալ հագցրին, վանդակի մէջ քարան բաբելացիների թագաւորի մօտ ու բանտ դրեցին, որպէսզի 9
Իսրայէլի լեռների վրայ նրա ձայնն այլեւս չստի: Քո մայրը մի որթաքունն էր, նռնենու մի ծաղիկ՝ քնկուած հո- 10
տող ջրերի վրայ: Նրա քունն ու պտուղն ուռճացան շնորհիւ առաջ ջրերի: Նրա հզօր մականն իշխեց ազգի 11
իշխանների վրայ. իր հասակով նա բարձրացաւ ծառաստանների մէջ: Տեսաւ իր մեծութիւնը բազմաթիւ ճիւղերի 12
մէջ, բարկութիւնից ջարդուեց ու գեպին քաշուեց: Խորշակը ջրացրեց նրա ճիւղերը: Այսպիսով նրանից վրժ 13
լուծուեց, ու ջրացաւ նրա հզօր մականը: Կրակն էլ ճարակեց այն: Եւ հիմա այն քնկուեցին անապատում, անջրդի 14
հողի վրայ: Կրակ ելաւ նրա ընկիր-ընկիր բներից ու ճարակեց այն: Եւ նրանում հզօր մական չմնաց: Ազգը ողբի 15
առակ է դարձել, ողբ էլ պիտի լինի»: Իսրայէլի քան աւագներին

Եթե՛նրորդ քարում, հինգերորդ ամսին, ամառայ քաներորդ օրը, Իսրայէլի քան աւագներից մարդիկ եկան՝ 20
հարցում անելու Տիրոջը, ու նստեցին իմ առաջ: Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդո՛ւ որդի, խօսի՛ր Իսրայէլի 2, 3
այդ քան աւագների հետ ու ասա՛ դրանց. «Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. հարցում անելով էք գալիս ինձ մօտ:
Վկայ եմ ես, ձեզ չեմ պարտախանելու», - ասում է Ամենակալ Տէրը: Պարժեն դրանց, մարդո՛ւ որդի, դրանց հայ- 4
րերի մեղքերի վկայութիւնը դի՛ր դրանց առաջ: Եւ ասա՛ դրանց. «Այսպէս է ասում Տէր Աստուածը. այն օրից, երբ 5
աչքս քաղցրացաւ Իսրայէլի այդ քան վրայ, երբ յայտնուեցի Յակոբի այդ քան զաւակին, երբ յայտնուեցի Եգիպ- 6
տացիների նրանց երկրում, ձեռք մեկնեցի նրանց ու ասացի. “Ես եմ ձեր Տէր Աստուածը”, - այն օրը ձեռք պարզեցի
նրանց՝ դուրս բերելու համար Եգիպտացիների երկրից դէպի այն երկիրը, որ նրանց համար էի պարտաստել, մի 7
երկիր, ուր կաթ եւ մեղր է բխում, որ աւելի քաղցր է, քան ուրիշ որեւէ երկիրնը: Եւ ասացի նրանց. «Իրաքանչիւրը
թող դէ՛ն ների իր ասքերից գարշելի կուռքերը. Եգիպտացիների ճանապարհով ընթանալով՝ մի՛ պղծուէք: Ես եմ 8
ձեր Տէր Աստուածը»: Սակայն նրանք սպասամբեցին իմ դէմ, չուզեցին ինձ անսալ: Իրաքանչիւր ոք իր աչքե- 9
րից գարշելի կուռքերը դէն չնեղեց: Եգիպտացիների ճանապարհը չթողեցին: Ես էլ ասացի, որ սրբաբարեցիւնս եմ
թափելու նրանց վրայ՝ Եգիպտացիների մէջ յազգնելու համար նրանց դէմ գայրոյթ: Բայց դա արեցի, որպէսզի 10
անունս երբեք չպղծուի այն ազգերի մէջ, որոնց մէջ էին գրնում դրանք: Յայտնուեցի նրանց մէջ՝ Եգիպտացիներ-
րի երկրից դուրս բերելու համար նրանց: Եւ նրանց դուրս բերեցի Եգիպտացիների երկրից, բերեցի անապատ, 11
քունեցի նրանց պատուիրաններս, ցոյց քունեցի նրանց օրէնքներս, որոնք գործադրելու դէպքում մարդ դրանցով 12
կ'ապրի: Շարաթ օրերս էլ քունեցի նրանց, որպէսզի նշան լինեն իմ ու նրանց միջեւ, եւ որպէսզի նրանք իմանան, 13
որ ես եմ Տէրը, որ սրբագործում եմ նրանց: Եւ այն անապատում ասացի Իսրայէլի քան. «Իմ հրամաններով
շարժուեցէք», բայց չշարժուեցին: Ասացի. «Պահեցէ՛ք ու գործադրեցէ՛ք օրէնքներս, որոնք գործադրելու դէպքում
մարդ դրանցով կ'ապրի»: Սակայն Իսրայէլի քունն ինձ դառնացրեց անապատում: Իմ հրամաններով չշարժուե- 13

ցին, զանց առան օրէնքներս, որոնք եթէ մէկը գործադրէ՝ դրանցով կ'ապրէ: Շաբաթ օրերս սասափիկ պղծեցին: 14 Ու ասացի, որ անապատում սրբամտութիւնս թափելու եմ նրանց վրայ՝ ոչնչացնելու համար նրանց: Եւ դա արեցի, որպէսզի անունս երբեք չպղծուի այն ազգերի առաջ, որոնց միջից, նրանց աչքերի առջեւ, դուրս բերեցի սրանց: 15 Եւ անապատում ձեռքս բարձրացրի նրանց վրայ՝ ամենեւին չբանելու համար նրանց այն երկիրը, որ յարկացրել էի նրանց, մի երկիր, ուր կաթ ու մեղր է բխում, որ աւելի քաղցր է, քան ուրիշ որեւէ երկրինը: Այն բանի համար, որ զանց առան օրէնքներս, իմ հրամաններով չշարժուեցին, շաբաթներս պղծեցին եւ իրենց սրբի մտադրութիւններս յետեւեցին գնացին, - աչքս խնայեց նրանց ու ջնջեց նրանց, անապատում վերջ չբուռեցի նրանց: Ու ասացի նրանց անապատում. «Ձեր հայրերի կրօնով մի՛ առաջնորդուէք, նրանց օրէնքները մի՛ պահէք, նրանց վարքով մի՛ խառնակուէք ու մի՛ պղծուէք: Ես եմ ձեր Տէր Աստուածը, իմ հրամաններով շարժուեցէք, իմ օրէնքները պահեցէք ու գործադրեցէք դրանք, շաբաթներս սուրբ պահեցէք, եւ դա նշան կը լինի իմ ու ձեր միջեւ: Կ'իմանաք, որ ես եմ ձեր Տէր Աստուածը»: Նրանց զաւակներն էլ դառնացրին ինձ, իմ հրամաններով չշարժուեցին, հոգ չբարան գործադրելու օրէնքներս, որոնք գործադրելու դէպքում մարդ դրանցով կ'ապրի: Շաբաթներս էլ էին պղծում: Ես էլ ասացի, որ սրբամտութիւնս եմ թափելու նրանց վրայ անապատում՝ յազեցնելու համար նրանց դէմ զայրոյթս: Բայց ես նրանց վրայից յետ քաշեցի ձեռքս, եւ դա արեցի, որպէսզի անունս երբեք չպղծուի այն ազգերի մէջ, որոնց միջից, նրանց աչքերի առջեւ, դուրս բերեցի սրանց: Այն անապատում ես ձեռքս նրանց վրայ բարձրացրի՝ ազգերի մէջ նրանց ափռելու, երկրներով մէկ ցիրուցան անելու համար, քանի որ օրէնքներս չգործադրեցին, պատուէրներս զանց առան, շաբաթներս պղծեցին, եւ իրենց աչքներն էլ իրենց հայրերի մտադրութիւնների վրայ էր: Այդ էր պարճառը, որ նրանց բուռեցի հրամաններ, որ բարի չէին, եւ օրէնքներ, որոնցով չէին կարող ապրել: Նզովելու եմ նրանց՝ իրենց ընծաներով հանդերձ, այնպէս եմ անելու, որ ոչնչացնեմ նրանց բոլոր անդրանիկ ծնունդներին: Եւ պէտք է իմանան, որ ես եմ Տէրը»: «Ուստի խօսի՛ր Իսրայէլի այդ փան հետ, մարդո՛ւ որդի, ու ասա՛ դրանց. «Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. ձեր հայրերը սասափիկ բարկացրին ինձ իմ հանդէպ իրենց գործած մեղքերով. նրանց փարայ այն երկիրը, որ երդուել էի նրանց փայ: Այնպէս փեսան նրանք բոլոր բարձր բլուրները, սաղարթախիսը ծառերը, զոհեր մատուցեցին իրենց աստուածներին, իրենց զոհաբերութիւնների կարգը կատարեցին, ծխեցին իրենց անուշահոտ խունկը, ընծայաբերեցին իրենց նուէրները: Եւ ասացի նրանց. «Այդ ի՛նչ արբանա՛ բարձրադիր սրբավայր է, ուր դուք մտնում էք»: Եւ այն կոչուեց արբանա: Ու այդպէս է կոչուում մինչեւ այսօր: Դրա համար էլ ասա՛ Իսրայէլի փանը. «Այսպէս է ասում Տէր Աստուածը. ձեր հայրերի անօրէնութեամբ ապականուում էք, նրանց զարշէլի կուռքերի հետ պռռնկանում, նուէրներ մատուցում, ձեր որդիներին ընծայաբերում էք աստուածներին՝ կրակի միջով անցկացնելով նրանց: Մինչեւ օրս պղծում էք ձեր բոլոր մտածանքների մէջ: Եւ ես ձեզ պատասխան եմ փայլու, ո՛վ փունդ անցնում է, չի լինելու այնպէս, ինչպէս դուք էք ասում, թէ՛ «Մենք կը լինենք հեթանոսների կամ երկրի այն ազգերի նման, ովքեր ծառեր ու բարեր են պաշտում»: «Ուստի վկայ եմ ես, - ասում է Ամենակալ Տէրը, - հզօր ձեռքով, բարձրացած բազկով ու յորդացող ցատումով եմ թագաւորելու ձեզ վրայ: Վանելու եմ ձեզ ազգերի միջից, դուրս եմ բերելու այն երկրներից, ուր դուք ցրուած էք, - հզօր ձեռքով, բարձրացած բազկով ու յորդացող ցատումով: Բերելու եմ ձեզ ազգերի անապատը, դափի եմ նստելու ձեզ հետ երես առ երես, ինչպէս որ այն անապատում դափի նստեցի ձեր հայրերի հետ, երբ նրանց դուրս հանեցի Եգիպտացիների երկրից: Այդպէս եմ դաբելու ձեզ, - ասում է Տէրը, Ամենակալն Աստուած: Ձեզ անց եմ կացնելու մականիս փակով, մտցնելու եմ իմ հետ ուխտ կապածների թուի մէջ ու զարդարուելու եմ ձեր միջից ամբարիշտներին եւ ապարամբներին, որպէսզի նրանց հանեն իրենց բնակած վայրերից, ու նրանք չմտնեն Իսրայէլի երկիրը: Պէտք է իմանաք, որ ես եմ Տէր Աստուածը: Իսկ դուք, ո՛վ փունդ Իսրայէլի, այսպէս է ասում Տէրը, Ամենակալն Աստուած. նախ իւրաքանչիւր մի կողմ նետեցէք ձեր ընթացքը, ապա եւ լսեցէք ինձ, իմ սուրբ անունը մի՛ պղծէք ձեր նուէրներով, ձեր վարք ու բարքով, որովհետեւ իմ սուրբ լերան վրայ, Իսրայէլի բարձր լերան վրայ, - ասում է Տէր Աստուած, - իսպառ ինձ է ծառայելու Իսրայէլի այդ ամբողջ փունը, այնպէս եմ ընդունելու, այնպէս եմ ուշադիր նայելու ձեր ընծաներին, ձեր բոլոր երախայրիքներն ընդունելու եմ ձեր սուրբ ընծաներով հանդերձ, նաեւ անուշահոտութիւնները՝ ձեզ դուրս բերելու համար ժողովուրդների միջից եւ ընդունելու համար ձեզ այն երկրներից, ուր ստիռուած էիք: Ու ձեր մէջ, ժողովուրդների դէմ յանդիման, սրբանալու եմ: Պէտք է իմանաք, որ ես եմ Տէրը, երբ ձեզ փանեմ Իսրայէլի երկիրը, մի երկիր, որը երդուել եմ փայ ձեր հայրերին: Եւ այնպէս յիշելու էք ձեր բռնած ճանապարհն ու վարք ու բարքը, որոնցով պղծուեցիք դուք: Ձեր երեսներն էք ծեծելու ձեր գործած բոլոր անիրաւութիւնների համար: Պէտք է իմանաք, որ ես եմ Տէրը. այդպէս եմ անում, որպէսզի անունս չպղծուի ձեր չար ճանապարհների, ձեր ապականուած վարք ու բարքի պարճառով», - ասում է Ամենակալ Տէրը: Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդո՛ւ որդի, դէմքդ ուղղի՛ր դէպի Թեման, նայի՛ր Դադոնի կողմը եւ մարգարտութիւն արա Նագեր իշխանի անտառի մասին: Եւ կ'ասեն Նագերի անտառին. «Լսի՛ր Տիրոջ պատգամները, այսպէս է ասում Տէրը, Ամենակալն Աստուած. ահա ես քեզ վրայ կրակ եմ թափելու, եւ քեզանում ամէն ծառ՝ դալարն էլ, չորն էլ, նրան ճարակ է դառնալու. բորբոքուած բոցը չի հանգչելու, եւ նրա մէջ այրուելու եմ բոլոր մարդիկ՝ արեւելքից մինչեւ հիւսիս: Եւ ամէն ոք պէտք է իմանայ, որ ես՝ Տէրս եմ վառել այն. եւ դա չի հանգչելու»: Ու ասում եմ. «Քան լիցի, Տէր Աստուած»: Նրանք ինձ ասում են. «Ձե՛՛ որ դա առակ է, որ դու պատմում ես»:

21. 2 Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Դրա համար մարգարեացի՛ր, մարդո՛ւ որդի, ու դէմքդ ուղղի՛ր Երուսաղէմի վրայ, նայի՛ր նրանց սրբավայրերին: Մարգարտութիւն կ'անես Իսրայէլի երկրի վրայ եւ կ'ասես Իսրայէլի երկրին. «Այսպէս է ասում Տէրը, Ամենակալն Աստուած. ահա ես քո դէմ եմ: Մերկացնելու եմ սուրս իր պատեանից եւ քո միջից ոչնչացնելու եմ անիրաւին ու անօրէնին: Եւ քանի որ քո միջից ոչնչացնելու եմ անիրաւին ու անօրէնին, ուստի իմ սուրն իր պատեանից դուրս է գալու բոլոր մարդկանց վրայ՝ արեւելքից մինչեւ հիւսիս: Եւ ամէն մարդ պէտք է իմանայ, որ ես՝ Տէրս եմ մերկացրել սուրս իր պատեանից, ու յետ փեղը չի դրուելու: Դո՛ւ էլ, մարդո՛ւ որդի, մէջքդ խոնարհա՛ձ հեծեծի՛ր, ցաւագի՛ն հեծեծի՛ր նրանց առաջ: Եւ եթէ քեզ հարցնեն՝ «Ինչո՞ւ ես հեծեծում», կ'ասես. «Որովհետեւ մի բօթ լսեցի, եւ այն վրայ է հասնելու. բոլոր սրբերը կտրուելու են, բոլոր ձեռքերը՝ թուլանալու,

բոլոր անդամները՝ չորանալու, բոլոր շնչերը՝ կտրուելու, բոլոր զիստերը՝ խոնարութեամբ ապականուելու: Ահա վրայ է հասնում, եւ այդպէս էլ լինելու է», - ասում է Տէրը, Ամենակալն Աստուած: Աստուած դարձեալ խօսեց ինձ հետ 8
 ու ասաց. «Մարդո՞ւ որդի, կը մարգարէանաս ու կ'ասես. «Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. Սո՛ւր, սո՛ւր, սրու՛ի՛ր ու 9
 զայրացի՛ր, որպէսզի մե՞ծ կտորո՞ւմ անես: Սրու՛ի՛ր ու սրբու՛ի՛ր, պապրասպու՛ի՛ր կտորո՞ւմ, կտորո՞ի՛ր, արհամարհի՛ր, որդեան՛կ իմ, կտորի՛ր ամէն ծառ»: Եւ Տէրը փուտեց սուրը՝ ձեռքում պապրասպ բռնելու: Սուրը սրուած է եւ պապրասպ՝ 11
 ջարդարարի ձեռքը փալու համար: Աղաղակի՛ր, ճի՛շ բարձրացրու, մարդո՞ւ որդի, որովհետեւ այն սուրը կախուել է իմ 12
 ժողովրդի, Իսրայէլի իշանների վրայ: Նրանք պանդուխտ են լինելու, քանի որ սուրը կախուել է իմ ժողովրդի վրայ: Ուստի ձեռքերովդ ծանի գարկ, որովհետեւ արդարացաւ ասածս: Եւ ի՞նչ է, փրկուելո՞ւ է ազգը: «Դա չի՛ լինելու», - 13
 ասում է Տէր Աստուածը: Դո՛ւ էլ, մարդո՞ւ որդի, մարգարէացի՛ր, ձեռքերովդ ծանի գարկ: Դո՛ւ էլ սուր վերցրու, որովհե- 14
 տեւ երրորդ սուրն սպանուածներինն է լինելու. սուրը ծանրացել է սպանուածների վրայ ու զարհուրեցնելու է նրանց, որպէսզի նրանց սրտերը թուլանան, նրանց բոլոր դմներին փկարները բազմանան, որովհետեւ մաքնուած են սրի 15
 քաշուելու: Սուրը գեղեցկացել է փայլով ու սպանելու համար պիտանի դարձել: Շրջի՛ր, աջ ու ձախ պտուտի, 16
 մինեւոյնն է, ո՛ր էլ որ շուռ գաս՝ ես էլ այնպէղ եմ լինելու, ծափ եմ զարնելու եւ թռչկոտելու եմ, բարձրացնելու եմ 17
 ձայնս. ես՝ Տէրս խօսեցի»: Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդո՞ւ որդի, քեզ համար երկո՞ւ ճանապարհ ընտրի՛ր, 18, 19
 ուր պիտի մտնի բաբելացիների արքայի սուրը, որովհետեւ երկուսն էլ նոյն աշխարհից են դուրս գալիս: Քաղաք փանդո՞ւ ճանապարհի գլխին ուղեցոյց նշա՞ն պապրասպի: Ըճանապարհի սկզբին հաստատուի՛ր, 20
 ճանապարհի հարթի, որ սուրը հասնի Ռաբոթ, ամոնացիներին, նաեւ Նրեասպանի վրայ, նաեւ Երուսաղէմի վրայ, որ նրա մէջ է: Բաբելացիների արքան գալու կանգնելու է հին ճանապարհի վրայ, երկու ճանապարհների գլխին՝ 21
 գաւազան գցելու, կուռքերին հարցեր փալու, լեարդի վրայ գուշակութիւն անելու: Նրա աջ ձեռքից հմայութիւններ են դուրս եկել՝ Երուսաղէմի դէմ պարնէշներ կանգնեցնելու, լիաբերան գոչելու, աղաղակ բարձրացնելու, դարպաս- 22
 ները խոյահարելու, հող թափելու եւ մարտկոցներ շինելու»: «Եւ դա երուսաղէմացիներին այնպէս է երեւալու, 23
 կարծես մէկն իրենց առաջ հմայութիւններ է անում. շաբաթուայ ընթացքում եօթն անգամ կրկնուելու է: Սակայն նա՛ բաբելացիների թագաւորն զգուշացնելու է սրանց, որ յիշեն իրենց անօրէնութիւնները»: Ուստի այսպէս է ա- 24
 սում Տէրը, Ամենակալն Աստուած. «Նրա համար, որ սպառնացել էք ձեր անիրաւութիւններով, յայտնի են դարձել ձեր ամբարշտութիւնները, երեսն են եկել ձեր մեղքերը ձեր բոլոր ամբարշտութիւններով եւ ձեր ընթացքով, - այն 25
 բանի համար, որ դուք ինքներդ էք յիշեցրել, դրանց պարճառով էլ ոչնչանալու էք: Դո՛ւ էլ, Իսրայէլի պիղծ ու ա- 26
 նօրէն իշխանդ, որի վախճանը եկել է անիրաւութեան ժամանակ, - այսպէս է ասում քեզ Տէր Աստուած. «Վերցրո՞ւ խոյրդ, հանի՛ր պասկո, որովհետեւ այդ այդպէս չի վերջանալու: Դո՛ւ բարձրացածին խոնարհեցրել ես, խոնարհի՛ն՝ 27
 բարձրացրել: Եւ հիմա ես անիրաւութիւնը միւս անիրաւութիւնների վրայ եմ բարդելու: Այդ այդպէս չի մնալու, 28
 մինչեւ որ գայ նա, ում վայել է, եւ ես փալու եմ նրա ձեռքը»: Ամոնացիներին: «Դո՛ւ էլ, մարդո՞ւ որդի, մարգարէացի՛ր ու ասա՛. «Այսպէս է ասում Տէրը, Ամենակալն Աստուած ամոնացիներին՝ նրանց նախապիքների համար. Սուր 29
 սուսերը հանուած է սպանելու համար, մերկացուած՝ վերջ փալու համար: Զարթնի՛ր, որովհետեւ փայլում ես սին 29
 փեսիլքով, սուր հմայութիւններ ես անում՝ նրանց դէպի քեզ, անօրէն վիրաւորների վզին քաշելու համար. սրանց վախճանը հասել է՝ անիրաւութեան ժամանակի վախճանը: Յե՛ր դարձի, մի՛ իջեւանի՛ր այնպէղ, ուր ծնուել ես. 30
 դարձեալ քո երկրում եմ քեզ դափելու, քեզ վրայ թափելու եմ բարկութիւնս: Ի՞նչ զայրոյթի հուրը փչելու եմ քեզ 31
 վրայ, մաքնելու եմ քեզ ձեռքը բարբարոս մարդկանց, որոնք պղծութիւն են գործում: Եւ հրոյ ճարակ ես դառնալու, 32
 արինդ թափուելու է քո երկրում, յիշաբակդ էլ չի գրնուելու: Ես՝ Տէրս խօսեցի»: Իսրայէլացիներին 33

Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Դո՛ւ էլ, մարդո՞ւ որդի, եթէ դափելու ես, դափի՛ր արինահեղութեան քաղա- 22, 2
 քը, խայտառակի՛ր նրա բոլոր անօրէնութիւնները եւ ասա՛. «Այսպէս է ասում Տէրը, Ամենակալն Աստուած. ո՛վ 3
 քաղաք, որ արին է թափում իր մէջ, երբ իր ժամանակն է հասնում, իր ներսում խորհուրդներ է որոճում՝ ինքն իրեն 4
 ապականելու համար նրանց արինով: Իզուր արին թափեցի՛ր ու թաթախուեցի՛ր, քո որոճացած խորհուրդներով 4
 ապականուեցի՛ր: Քո օրերը մօտեցրի՛ր եւ քո կեանքի վախճանին մօտեցար: Դրա համար է որ քեզ յանձնեցի նախա- 5
 փինքին ազգերի, ամօթանքներին բոլոր աշխարհների, որոնք մօտ էին քեզ կամ քեզնից հեռու, որպէսզի այսպանեն 5
 քեզ ու ասեն. «Դո՛ւ՛ անուանի քաղաքդ, պղծութեան մաքնուեցի՛ր, որովհետեւ յաճախակի անօրէնութիւններ գործե- 6
 ցի: Ահա Իսրայէլի այդ փան իշխանները. քո մէջ իւրաքանչիւրն իր ազգի մերձաւորների հետ էր խառնակում, 6
 որ արին թափէր. քո մէջ հօրն ու մօրն էին անարգում, եկուորի ու պանդխտի հետ անիրաւութեան էին վար- 7
 ւում, որբին ու այրուն բռնադատում, սրբութիւններս արհամարհում էին ու շաբաթներս պղծում քո մէջ: Աւազակ 8, 9
 մարդիկ կային քո մէջ, որ արին թափէին քո մէջ, լեռների վրայ էլ գոհեր մաքնուեցին քո մէջ եւ անմաքուր գործեր անէին: Իրենց հօր ամօթն էին մէջտեղ հանում քո մէջ եւ պղծութեամբ դաշտանատուր կնոջ էին բռնաբարում քո մէջ: 10
 Իւրաքանչիւրն իր ընկերոջ կնոջն էր պղծում, իւրաքանչիւրն ամբարշտութեամբ իր հարսին էր պղծում, իւրաքան- 11
 չիւրն իր քրոջը՝ իր հօր դստերն էր բռնաբարում քո մէջ: Կաշառք էին վերցնում քո մէջ, որպէսզի արին թափէին, 12
 վաշխ ու փոկոս էին առնում քո մէջ: Եւ ես վերջ եմ փալու քո չարագործութիւններին՝ ըստ քո գործած բռնութեան, որովհետեւ մոռացել ես ինձ», - ասում է Տէր Աստուած: «Ահա ծափ եմ զարնելու քո կապարած գործերին ի քեւ 13
 եւ ի քեւ քո մէջ կապարուած արինահեղութեան: Պիտի դիմանա՞յ քո սիրտը, պիտի գորանա՞ն քո ձեռքերն այն 14
 օրերին, երբ դրանք գլխիդ բերեն: Ես՝ Տէրս եմ ասում, եւ անելու եմ: Սիւռելու եմ քեզ ազգերի մէջ, ցիր ու ցան եմ 15
 անելու երկրներով մէկ, եւ քո միջից պղծութիւնը պակասելու է: Դա եմ ժառանգութիւն թողնելու քեզ ազգերի մէջ, 16
 եւ պէտք է իմանաք, որ ես եմ Տէրը»: Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդո՞ւ որդի, ահա Իսրայէլի այդ փունն 17, 18
 ինձ համար խառնուեց, ինչպէս հալոցում խառնում են պղինձն ու երկաթը, անազը, կապարն ու արծաթը: Ուստի 19
 ասա՛. «Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. այն բանի համար, որ դուք բոլորդ էլ միախառնուեցիք, դրա համար ես ձեզ 20
 հաւաքելու եմ Երուսաղէմում, ինչպէս որ մէկը հալոցում արծաթն ու պղինձը, երկաթն ու կապարը կը հաւաքի՛ նրա 20
 վրայ կրակ փչելու եւ ձուլելու համար: Նոյն ձեւով էլ ձեզ եմ հաւաքելու իմ բարկութեամբ հաւաքելու եւ ձուլելու 21
 եմ ձեզ. ձեզ վրայ իմ բարկութեամբ հուր եմ փչելու, ու դուք ձուլուելու էք նրա մէջ. ինչպէս որ արծաթն է ձուլում 22
 քուրայում, այնպէս էլ դուք էք ձուլուելու դրա մէջ: Եւ պիտի իմանաք, որ ես՝ Տէրս եմ սրամտութիւնս թափել ձեր

23, 24 վրայ»։ Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդո՞ւ որդի, ասա՛ դրան. «Դու այն երկիրն ես, որ չես թըջում. քեզ
 25 վրայ անձրեւ չի կաթել գայրոյթի օրը։ Դու այն երկիրն ես, որի իշխաններն այնպէղ յափշտակելիս ու կողոպտելիս
 առիւծների պէս էին մոնչում. բռնութեամբ րնանկների մարմիններն էին յօշոտում եւ անիրաւութեամբ պարիւներ
 26 խլում։ Եւ այրիները բազմացան քո մէջ։ Նրա քահանաներն անարգում էին օրէնքներս ու պղծում սրբութիւն-
 ներս. սուրբը պիղծից չէին փարբերում, արափաւորը անարափից չէին ջոկում. իմ շաբաթներին աչք էին փակում
 27 եւ պղծում էին շաբաթներս իրենց մէջ։ Նրա իշխանները յափշտակիչ գայլերի պէս էին նրա մէջ՝ յափշտակելու
 եւ կողոպտելու, արիւն թափելու եւ մարդկանց կորստի մարմնելու համար, որպէսզի իրենց սաստիկ ազահութեանը
 28 յագուրդ փային։ Նրա մարգարէները, որոնք կոծկում էին այդ մեղքերը, ընկնելու են, նրանք, որ սնտփի բաներ էին
 գուշակում, սրտութիւններ րենչում եւ ասում էին, թէ այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը, մինչդեռ Տէրը նման բան չէր
 29 կարող խօսել։ Երկրի ժողովրդին րառապեցնում էին անիրաւութեամբ, յափշտակում ու կողոպտում. աղքատին ու
 30 րնանկին բռնադատում էին. պանդխտի հետ անիրաւութեամբ էին վարում։ Նրանց միջից մի մարդ փնտռեցի, որ
 31 ուղիղ ընթանար, գայրոյթիս պահին առջեւս յօժարակամ կանգնէր, որպէսզի չճնջէի նրանց, բայց չգտայ։ Եւ նրանց
 վրայ թափեցի սրտմտութիւնս իմ գայրոյթի հրով՝ նրանց վրայ բարկութիւնս ի կարար ամելու համար։ Ըստ նրանց
 բռնած ճանապարհի էլ նրանց գլխին բերեցի», - ասում է Տէր Աստուած։

23, 2, 3 Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդո՞ւ որդի, երկու կանայք կային՝ մի մօր դուստրեր. իրենց երիտասարդ
 հասակում պոռնկացան Եգիպտոսում։ Այնպէղ ճնշութեցին նրանց սպիւնքները, այնպէղ նրանք զրկուեցին իրենց
 4 կուսութիւնից։ Աւագ դստեր անունը Ոռդա էր, քրոջ անունը՝ Ոռդիբա։ Նրանք իմը եղան եւ րդաներ ու աղջիկներ
 5 ծնեցին. սրանց անուններն էին, Շամրիմիը՝ Ոռդա, Երուսաղէմիը՝ Ոռդիբա։ Ոռդան, իմը լինելով, պոռնկացաւ,
 6 աչքը գցեց իր հոմանիւների՝ ասորեստանցիների վրայ, որոնք նրա մօր էին. դրանք ծիրանի ու կարմիր հագածներ,
 իշխաններ ու գօրագլուխներ, երիտասարդներ, ամէն ինչով ընտրեալներ, երիվարներ հեծած սպառազէններ էին։
 7 Ոռդան իր պոռնկութիւնը րարածեց նրանց վրայ, Ասորեստանի բոլոր ընտրեալ զաւակների վրայ, բոլոր նրանց
 8 վրայ, որոնց յետեից գնացել էր իր բոլոր մրածումներով, ու պղծութիւն արեց։ Եգիպտացիների երկրից բերած
 իր պոռնկութիւնը չթողեց նա, որովհետեւ նրանց հետ խառնակում էր իր երիտասարդ ժամանակից. նրանք էին
 9 սրան զրկել կուսութիւնից, իրենց պոռնկութիւնը թափել նրա վրայ։ Դրա համար նրան մարմնեցին իր հոմանիւների
 10 ձեռքը, ասորեստանցիների ձեռքը, որոնց յետեից էր գնում նա։ Նրանք մէջտեղ հանեցին սրա խայրառակութիւնը,
 վերցրին նրա րդաներին ու աղջիկներին, իրեն սրով սպանեցին։ Եւ կարարուեց կանանց խօսքը. նրանից վրէժ
 11 լուծեցին նրա դուստրերի միջոցով։ Այս բանը րեսաւ նրա քոյր Ոռդիբան, իր ապականուած ցանկասիրութեան մէջ
 12 աւելի առաջ գնաց, քան քոյրը, նաեւ պոռնկութեան մէջ աւելի առաջ, քան քոյրը։ Գնաց ասորեստանցի իշխանների
 ու գօրավարների յետեից, որոնք նրա մօր էին. դրանք ազնիւ ծիրանիներ հագածներ, երիվարներ հեծած սպա-
 13 ռազէններ, ամէն ինչով ընտրեալ երիտասարդներ էին։ Տեսայ, որ պղծութիւն էին անում. երկուսի էլ ճանապարհը
 14 նոյնն էր։ Սա խրուեց իր պոռնկութեան մէջ։ Երբ պարերին քաղղէացի րդամարդկանց պարկերներ էր րեսնում՝
 15 նկարուած քերիչներով, մէջքներին րեսակ-րեսակ գօրիներ, գլուխներին՝ ներկուած խոյրեր (խայրաբղէր գոյներ
 16 էին ցոլանում բոլորից էլ, ինչպէս լինում են Բաբելոնի զաւակները քաղղէացիների երկրում, իրենց երկրում), - աչք
 էր դնում նրանց վրայ՝ իր աչքերի հայեացքով, սուրհանդակներ ուղարկում քաղղէացիների երկիրը, նրանց մօր։
 17 Նրա մօր եկան Բաբելոնի զաւակները նրա անկողնում հանգչելու, պղծեցին նրան իր պոռնկութեան մէջ։ Նա խառ-
 18 նակուեց նրանց հետ. մարմինը յագեցաւ նրանցից։ Բացայայտեց իր պոռնկութիւնը եւ պարմեց իր ամօթը։ Եւ
 19 եւ հեռացայ նրանից, ինչպէս հեռացել էի նրա քրոջից։ Բայց դու սաստկացրի պոռնկութիւնդ, որ յիշեցնում էր
 20 երիտասարդութեանդ օրերը, երբ պոռնկութիւն էիր անում Եգիպտոսում։ Աչքդ գցեցիր էշերի ու ձիերի անդամներ
 21 ունեցող քաղղէացիների վրայ։ Պարժելու եմ քեզ այն անիրաւութիւնների համար, որոնք գործեցիր երիտասարդու-
 թեանդ օրերին քո օթեւանում, Եգիպտացիների երկրում, ուր ճնշութեցին սպիւնքներդ, ու խախտուեց կուսութիւնդ»։
 22 «Ուստի, ո՛վ Ոռդիբա, այսպէս է ասում Տէր Աստուածը. «Ահա քեզ վրայ ուրքի եմ հանելու հոմանիւներիդ, որոնցից
 23 յագեցաւ ու զգուեց մարմինդ, նրանց բերելու եմ, շրջապարել եմ րալու քեզ, բերելու եմ նրանց՝ Բաբելոնի զա-
 ւակներին ու բոլոր քաղղէացիներին, Փակուդին, Սուէին ու Կուէին, Ասորեստանի բոլոր զաւակներին էլ նրանց հետ՝
 24 ընտիր երիտասարդներին, իշխաններին, գօրավարներին, երիվարներ հեծած անուանի սպառազէններին։ Բոլորն
 էլ քեզ վրայ են գալու հիսիսից, ազգերի մի բազմութիւն՝ կառքերով ու անիւներով, սաղաւարպարուրներ ու վահա-
 նաւորներ։ Շուրջդ պահակներ են դնելու։ Քեզ դաբելու եմ նրանց առաջ, եւ նրանք վրէժ են լուծելու քեզնից իրենց
 25 դարաստանով։ Քո դէմ պիտի ուղղեն նաեւ քո հանդէպ ունեցած իմ վրէժխնդրութիւնը. նրանք քեզ հետ վարուելու
 են իմ գայրոյթի չափով. կրբելու են քիթդ ու ականջներդ եւ ինչ որ մնայ քեզնից, սրով կտրորելու են. վերցնելու
 26 են րդաներիդ ու աղջիկներիդ, իսկ մնացածներին հրով են ոչնչացնելու։ Վրայիցդ հանելու են հագուստներդ ու
 27 քեզանից վերցնելու են պարծանքիդ զարդերը։ Այսպիսով առջեւդ եմ դնելու ամբարշտութիւնդ ու պոռնկութիւնդ,
 որոնցով զբաղում էիր Եգիպտացիների երկրում։ Եւ աչքդ այլեւս չես բարձրացնելու դէպի նա, այլեւս չես յիշելու
 28 Եգիպտոսը»։ Ուստի այսպէս է ասում Տէր Աստուածը. «Ահա քեզ մարմնելու եմ արելիներիդ ձեռքը, որոնցից յագե-
 29 ցաւ ու զգուեց մարմինդ։ Քեզ հետ վարուելու են արելութեամբ, վերցնելու են ամբողջ վաստակդ ու աշխատանքդ։
 Մերկ ես լինելու եւ խայրառակուած։ Մէջտեղ է գալու պոռնկութեանդ ամօթը։ Քո ամբարշտութիւնն ու պոռնկու-
 30 թիւնն են գլխիդ բերելու դա, մինչ պոռնկութիւն էիր անում ազգերի հետ, պղծում նրանց մրածումներում։ Քրոջդ
 31 ճանապարհով ընթացար, եւ նրա բաժակը քո ձեռքն եմ րալու»։ Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Քրոջդ բաժակն
 32 եւ ընկելու, մի խոր ու լայն բաժակ։ Ծաղր ու ծանակ եւ դառնալու, կարարելապէս հարբելու ես։ Բոլորովին
 33 թուլանալու ես։ Ընկելու ես քո պոռնկութեան, Շամրիմ քրոջդ բաժակն եւ քանելու ես ցմրուր։ Մազերդ ես փետելու
 34 եւ սպիւնքներդ ձեծելու։ Տօներն ու ամսագլուխներդ վերացնելու եմ քեզանից, այդ են խօսեցի», - ասում է Ամենակալ
 35 Տէրը։ - Ուստի այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. «Այն բանի համար, որ ինձ մոռացար, յետեւ գցեցիր, որն էլ
 36 կրիր ամբարշտութեանդ ու պոռնկութեանդ պարիժը»։ Տէրն ինձ ասաց. «Մարդո՞ւ որդի, երբ դապես Ոռդային
 37 ու Ոռդիբային, նրանց կը պարմես իրենց անօրէնութիւնները։ Նրանք շնացան, եւ արիւն կայ նրանց ձեռքերին։
 38 Նրանք իրենց մարմնով էլ էին շնանում։ Իրենց ծնած զաւակներին բոցի միջով էին անցկացնում։ Այն սաստիճան

բաներ արեցին իմ դէմ, որ նոյն օրն իսկ սրբութիւններս էին պղծում, շաբաթներս ապականում՝ կուռքերին գոհա- 39
բերելու համար իրենց որդիներին: Նոյն օրը մտնում էին իմ սրբավայրերը եւ պղծում էին դրանք: Այսպէս էին 40
վարում իմ Տան մէջ: Նեռուից եկած մարդիկ էլ, որոնց որպէս սուրհանդակներ էին ուղարկել, հէնց որ գալիս էին, 41
բաղնիք էիր մտնում, ծարիրով ու սնգոյրով շաբաթում էիր, զարդեղէնով զարդարում ու նստում էիր զարդարուած 42
գահաւորակի վրայ: Սեղան էիր գցում նրանց առջեւ, իմ խունկն ու խղը վերցնում էիր եւ զուարճանում նրանց հետ:
Նրանք ներդաշնակ ձայնով նուագում էին: Այդ մարդկանց կողքին՝ անապարհից եկած ուրիշ բազմաթիւ զինեմով 43
մարդիկ էլ կային: Ապարանջաններ էիր դնում նրանց ձեռքերին, պարծանքի պսակներ՝ նրանց գլխին: Ես ասում 44
էի՝ «Պռնկական գործերով թող նրանց հետ չշնանայ», բայց նա պռնկանում էր. եւ նրա մօտ էին մտնում, ինչպէս 45
պռնկի մի կնոջ մօտ: Նոյն ձեւով մտնում էին նաեւ Ռողայի ու Ռողիբայի մօտ՝ անօրէնութիւն գործելու: Նրանք, 46
որ արդար մարդիկ էին, վրէժ են լուծելու սրանցից, շնացածների հանդէպ լուծուող վրէժ են արեան վրէժ, որովհետեւ 47
սրանք շնացողներ էին, եւ իրենց ձեռքերն արիւնոտ էին»: Այսպէս է ասում Տէր Աստուածը. «Զօրք արձակիր, 48
նրանց մէջ խռովութիւն գցիր ու յափշտակութիւն, զօրքերի քարերով քարկոծիր նրանց, խոցոտիր նրանց իրենց 49
սրերով: Նրանց տղաներն ու աղջիկները թող կոտորուն: Իսկ նրանց փնէրը թող հրդեհեն: Ամբարշտութիւնը
վերացնելու եմ երկրից, եւ բոլոր կանայք խրաբուելու են ու այլեւս չեն հետեւելու սրանց ամբարշտութեան: Չեր 50
ամբարշտութիւնը ձեր առջեւն է գալու, ապա պարիժ էք կրելու ըստ ձեր մեղքերի ու մտածումների: Ու պէտք է
իմանաք, որ ես եմ Տէր Աստուածը»:

Տէրը խօսեց ինձ հետ իններորդ փարում, փասներորդ ամսին, ամսուայ փասներորդ օրը եւ ասաց. «Մարդո՞ւ 24, 2
որդի, նշան արա, գրիր քեզ մօտ այն օրը, երբ բաբելացիների թագաւորը յարձակուեց Երուսաղէմի վրայ. ճիշտ 3
այդ օրից այս առակը կը պատմես դառնացնողների փանն ու կ'ասես նրանց. «Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. Մի 4
կաթսայ շինիր, շինիր եւ մէջը ջուր լցրու: Դիր մէջը մսի բոլոր մասերը, բոլոր յօշուած գեղեցիկ կտորները՝ ազդրն 5
ու զիսպը: Ընդիր-ընդիր անասունների կտրտուած ոսկորները կ'առնէք, կաթսայի փակ կ'այրէք: Թող եռայ, շար 6
եռայ, նրա մէջ թող եփուեն ոսկորները»: Ահա այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. «Ո՛վ արիւնահեղ քաղաք, կաթսայ՝ 7
լի ժանգով. ժանգն էլ նրա վրայից դեռ չի անցել: Կտոր-կտոր մներ դուրս է հանել դրանից. վիճակ էլ չի գցել նրա 8
վրայ, որովհետեւ նրա արիւնը դեռ նրա մէջ է: Սալաքարի վրայ եմ դրել այն, այլ ոչ թէ գեպին թափել՝ հողով 9
ծածկելու համար, մինչեւ որ իմ գայրոյթն ելնի՝ վրէժխնդրութիւն պահանջելու: Արիւնն էլ դրել եմ սալաքարի վրայ, 10
որ չծածկուի»: Դրա համար այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. «Վայ քեզ, քաղաքը արիւնների. փայտն էլ եմ 11
շաքարացնելու, այրողն էլ բազմացնելու, հուրն էլ բորբոքելու եմ, որ միտը հալուի, արգանակը թուլանայ, ոսկորները 12
փխրուեն. իր կրակի վրայ թող մնայ: Կրակը թող բորբոքուած լինի, որ վառուի ու փաքանայ, հալուի պղինձը, նրա 13
պղծութիւնն էլ՝ նրա մէջ: Թող պակասի ու թուլանայ նրա ժանգը: Բայց նրա ուժեղ ժանգը միջից թող դուրս չգայ, այլ 14
իբրեւ անծթանք մնայ արգանակի մէջ՝ այն բանի համար, որ պղծութեամբ էիր անում դու: Եւ դու չես մարտուելու քո 15
պղծութիւնից: Ինչպէ՛ն կարող ես մաքրուել, քանի դեռ չեմ յագեցրել քո հանդէպ իմ գայրոյթը: Ես՝ Տէրս խօսեցի: Ու 16
գալու է օրը, անելու եմ այդ ու չեմ խորշելու, ոչ էլ ողորմելու եմ կամ զղջալու, այլ ըստ քո բռնած ճանապարհի ու քո 17
վարմունքի էլ պարծելու եմ քեզ», - ասում է Ամենակալ Տէրը: - «Ուստի քեզ պարծելու եմ ըստ քո թափած արեան, 18
ըստ քո մտածումների եմ պարծելու քեզ, ո՛վ պիղծող ու անուանարկեալդ, որ սասրկացրել ես ինձ դառնացնելը»: 19
Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդո՞ւ որդի, ահա ես պարտազմով վերացնում եմ քո աչքին ցանկալի եղածը, 20, 21
իսկ դու չկոծես ու չողբաս, քեզնից թող արցունք դուրս չգայ, որովհետեւ հեծութիւնն արեան ու սուգի մէջ է: Թող 22
վարսերդ չհիստուեն, ուրբերդ կօշիկների մէջ լինեն, չմխիթարուես նրանց շուրթերի խօսքերով ու չուրես մարդկանց 23
հացը»: Առաստեան խօսեցի ժողովրդի հետ, ինչպէս որ պատուիրել էր ինձ Տէրը: Իսկ երեկոյեան կինս մեռաւ: 24
Յաջորդ առաստեան այնպէս արեցի, ինչպէս որ Նա պատուիրել էր ինձ: Եւ ժողովուրդն ասաց ինձ. «Չես պարմում 25
մեզ, թէ այդ ի՛նչ ես անում»: Ու ասացի նրանց. «Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Ասա՛ Իսրայէլի փանը, այսպէս է 26
ասում Տէր Աստուած. ահա ես աւերելու եմ իմ սրբարանը՝ ձեր գործութեան պարծանքը, ձեր աչքին ցանկալի եղածը, 27
նաեւ այն, որին խնայում են ձեր հոգիները: Չեզանից մնացած տղաներն ու աղջիկները սրով են ընկնելու: Դուք էլ 28
անելու էք այնպէս, ինչպէս ես եմ արել. նրանց բերանի խօսքերով չէք մխիթարուելու, մարդկանց հացն էլ չէք ուտելու: 29
Չեր վարսերդ լինելու եմ ձեր գլուխներին, կօշիկները՝ ձեր ուրբերին: Չէք կոծելու եւ ողբալու, հալուելու-մաշուելու 30
էք ձեր անիրաւութիւնների մէջ, եւ իւրաքանչիւրն իր եղբօրը չի մխիթարելու: Եզեկիէլը ձեզ համար մի նշան է 31
լինելու. ինչ որ ինքն անի, նրա օրինակով դուք էլ նոյնն էք անելու: Ու երբ դա կապարտի՛ պիտի իմանաք, որ ես եմ 32
Ամենակալ Տէրը: Դո՛ւ էլ, մարդո՞ւ որդի. չէ՛ որ այն օրը, երբ դրանցից վերացնեմ իրենց գործութիւնը, հպարտութիւնն 33
ու պարծանքը, իրենց աչքին ցանկալի եղածը, հոգիների հպարտութիւնը, նրանց տղաներին ու աղջիկներին, - չէ՛ 34
որ այդ օրը փրկուածը քեզ մօտ է գալու՝ քո ականջներին գոյժը հաղորդելու: Այն օրը փրկուածի առջեւ բացուելու 35
է բերանը, խօսելու եւ ու այլեւս համր չես մնալու, նրանց համար նշան ես լինելու. եւ պէտք է իմանան, որ ես եմ 36
Տէրը» Մարգարէութիւն ամոնացիների դէմ 37

Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդո՞ւ որդի, դարձրո՞ւ երեսդ ամոնացիների դէմ, մարգարէացիի նրանց 25, 2
մասին ու ասա՛ ամոնացիներին. «Լսեցէ՛ք Ամենակալ Տէրից պարգամները: Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. 3
այն բանի համար, որ չարախնդացիք պղծուած սրբարանիս, ապականուած Իսրայէլի երկրի, գերութեան գնացած 4
Յուդայի փան վրայ, - այդ պարգամով ահա ես ձեզ մտնում եմ Կեղեմի գաւակների ձեռքը որպէս ժառանգութիւն: 5
Իրենց մեղքերով բնակուելու են քո մէջ, իրենց վրանները կանգնեցնելու են քո մէջ. նրանք ուրելու են քո միրգը, 6
խմելու քո պարարտ հիւթը: Ամոնացիների քաղաքը փայլու եւ ուղտերին՝ արածելու, իսկ ամոնացիներին՝ արածող 7
հօտերին: Պիտի իմանաք, որ ես եմ Տէրը: Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Այն բանի համար, որ ձեռքերովդ ծափ 8
զարկիր ու ուրբերովդ դուփեցիր, հոգով ուրախացար Իսրայէլի երկրի վրայ, - այդ պարգամով ահա ես ձեռքս գցելու 9
եմ քեզ վրայ ու փայլու եմ քեզ տարբեր ազգերի, որ քեզ յափշտակեն, ոչնչացնելու եմ քեզ ժողովուրդների միջից, 10
կորստեան եմ մատնելու քեզ երկրների միջից: Ու պէտք է իմանաս, որ ես եմ Տէրը»: Մովաբի դէմ: «Այսպէս է 11
ասում Ամենակալ Տէրը. «Այն բանի համար, որ Մովաբն ու Սէիրն ասացին, թէ ահա ինչպէս որ ազգերն են, այնպէս 12
էլ Իսրայէլի եւ Յուդայի փունն է, - այդ պարգամով ահա ես թուլացնելու եմ Մովաբի թիկունքը քաղաքների 13

բարձրաանդակների կողմից, ընկրագոյն երկիրը՝ Բեթի ու Ասիմոթի քաղաքները, որ քաղաքի աղբիւրից աւելի վերեւ
 10 է, ծովեզերքի մօտերը: Կեդեմի գաւակներին էլ, նրանց վրայ աւելացրած նաեւ ամոնացիներին, քուրեւ եւ նրան
 11 որպէս ժառանգութիւն, որպէսզի ամոնացիների յիշարակն ազգերի մէջ չմնայ: Մովաբն էլ եւ պարթեւու: Պէպք
 12 է իմանան, որ ես եմ Տէրը»: Եդոմի դէմ: «Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. «Այն բանի համար, որ Եդոմը վրէժ
 13 լուծեց Յուդայի քանից, ռիսակալ եղաւ ու վրէժ պահանջեց, - այդ պարճառով այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը.
 14 ձեռքս գցելու եմ Եդոմի վրայ, ոչնչացնելու եմ դրա մէջ մարդ ու անասուն, անապարհ եւ վերածելու այն, իսկ
 15 Թեմանից սկսած հալածեալները սրից են ընկնելու: Եւ Եդոմը պարթեւու եւ Իսրայէլի իմ ժողովրդի միջոցով.
 16 Եդոմի հետ վարուելու եմ իմ գայրոյթի ու սրբաբարեացի համեմատ: Պիպի ճանաչեն իմ վրէժխնդրութիւնը», -
 17 ասում է Ամենակալ Տէրը: Փղշպացիների դէմ: «Այդ մասին այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. «Այն բանի համար,
 18 որ այլազգիները ռիսակալ եղան, վրէժխնդիր եղան սրբաբարեացի համեմատ, դաժանութեամբ սպանեցին նրանց իսպառ, -
 19 այդ պարճառով էլ այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. ահա ես ձեռքս գցելու եմ այդ այլազգիների վրայ, ոչնչացնելու
 20 եմ այդ կրեպացիներին, կորստեան եմ մատնելու այդ ծովեզերաբնակներին ու նրանց պարթեւու եւ մեծամեծ
 21 կշտամբանքներով ու գայրոյթով: Եւ պէպք է իմանան, որ ես եմ Ամենակալ Տէրը, երբ նրանց հանդէպ վրէժխնդիր
 22 լինեմ»:

26. 2 Տասնմէկերորդ քարում, ամսուայ առաջին օրը, Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդո՞ւ որդի, այն բանի
 համար, որ Տիրոսը չարախնդաց Երուսաղէմի վրայ ու ասաց. «Վա՛շ-վա՛շ, բանի որ կոտորուեց, կորաւ Երուսաղէմը,
 3 դէպի ինձ են դառնալու ազգերը, որովհետեւ շէն քաղաքն աւերուեց», - այդ պարճառով այսպէս է ասում Ամենակալ
 4 Տէրը. «Ահա ես քո դէմ եմ, Տիրո՞ս, քո դէմ եմ դուրս բերելու բազում ազգերի, ինչպէս որ ծովը դուրս է գալիս իր ալիք-
 5 ներով: Նրանք կործանելու են Տիրոսի պարիսպները, կործանելու են նրա աշտարակները: Նո՞ղն էլ հոսեցնելու եմ
 6 նրա վրայից ու այն դարձնելու եմ լերկ ապառաժ: Ծովի մէջտեղում նա լինելու է ուռկաններ գցելու փող, որովհետեւ
 7 եւ խօսեցի», - ասում է Տէր Աստուած: - «Ազգերին նա արար է դառնալու. նրա արուարձանների բնակիչները ցա-
 8 մաքում սրով են ապանուելու: Եւ նրանք պիտի իմանան, որ ես եմ Տէրը»: Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. «Ահա
 9 ես ինչպիսիք քո դէմ եմ բերելու, Տիրո՞ս, բաբելոնացիների թագաւոր Նաբոքոդոնոսորին, որ արքայից արքայ է՝ կառ-
 10 թեւով ու երկվարներով, շաք ու շաք ազգերի գունդագունդ հեծեալներով: Նա քո արուարձանների բնակիչներին
 11 դաշտում սրով է կոտորելու, շուրջը պահակ է դնելու եւ փոս փորելու, պարսեւէ ու ռազմական ամրոցներ է կանգնեց-
 12 նելու, իր գեղարդները քո դէմ է պահելու, պարիսպները ու աշտարակները սրով է կործանելու: Նրա հեծեալների
 13 բազմութիւնից դրանց փոշին ծածկելու է քեզ. հեծեալների եւ նրանց անիւների ու կառքերի ձայնից դողալու եմ
 14 պարիսպները, երբ նա ներս մտնի քո դարպասներից, ինչպէս որ մէկը դաշտից քաղաք կը մտնի: Իրենց երկվար-
 15 ների սմբակներով կոխարելու են հրապարակները, սրով կոտորելու են ժողովրդիդ, գեպին են փապալելու գօրաւոր
 16 ամրոցներդ: Աւարելու են ամրոցներդ, կողոպտելու՝ ունեցումքդ, ինչքդ, կործանելու են պարիսպներդ, փապալելու՝
 17 ցանկալի ապարանքներդ, ծովն են թափելու քարերդ, փայտերդ ու հողդ: Նա քայքայելու է քո բազմաթիւ երգիչների
 18 խմբերը, եւ երգի ձայներ չեն լսուելու այլեւս քո մէջ: Քեզ լերկ ժայռասարանի եւ վերածելու, եւ լինելու ես ուռկաններ
 19 գցելու փող: Այլեւս չես վերաշինուելու, որովհետեւ ես խօսեցի», - ասում է Ամենակալ Տէրը: - Այսպէս է ասում
 20 Տէր Աստուած Տիրոսին. «Չէ՛ որ քո կործանման ձայնից, քո վիրաւորների հեծեմուց, քո մէջ սրի մերկանալուց
 21 դողալու եմ քո կղզիները, եւ այդ ծովագնաց ազգերի բոլոր իշխաններն իջնելու են իրենց գահաւորակներից, հա-
 22 նելու են գլուխներից իրենց խոյրերը, մերկանալու են իրենց գոյնգոյն հագուստներից, փազնապելով փազնապելու
 23 են, գեպին են փապալուելու, զարհուրելու են իրենց կործանման ժամանակ, հոգոց են հանելու քեզ վրայ, ողբալու
 24 եւ ասելու են. «Ինչո՞ւ կորստեան մատնուեցիր, քանդուեցիր ծովի մէջ, ո՞վ հոյակապ քաղաք, որ զօրացել էիր ծո-
 25 վում, դու եւ քո բնակիչները, մինչ զարհուրեցնում էիր բոլոր բնակիչներիդ: Կղզիներն իրենք են սարսափելու քո
 26 կործանման օրից. ծովիդ կղզիները խռովուելու են քո բնաջնջման համար»: Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Երբ
 27 քեզ՝ քաղաքդ աւերակ դարձնեմ, ինչպէս որ լինում են ամայաբնակ քաղաքները, երբ վիհերը բերեմ քեզ վրայ, ու
 28 քեզ առաք ջրեր ողողեն, - քեզ էլ եմ իջեցնելու գերեզման իջածների մօտ, յափտեմապէս ամբոխուածների մօտ:
 29 Քեզ բնակեցնելու եմ երկրի ընդերքներում, որպէս յափտեմական աւերակ, յափտեմապէս խորխորաք իջածների
 30 կողքին, որպէսզի այլեւս բնակելի չդառնաս, երկրի վրայ կենդանի չմնաս: Կորստեան եմ մատնելու քեզ, եւ դու
 31 այլեւս գոյութիւն չես ունենալու: Փնտրուելու ես, բայց յափտեմա չես գտնուելու»: Ողբ Տիրոսի վրայ

27. 2, 3 Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդո՞ւ որդի, ողբա՛ Տիրոսի վրայ, ասա՛ Տիրոսին. «Դու, որ բնակուել ես
 4 այդ ծովի մուտքին, վաճառաշահ ազգերի բազմաթիւ կղզիներով, այսպէս է ասում Տէր Աստուածը Տիրոսին. «Դու
 5 ասում էիր՝ Ես եմ ինձ զարդարել իմ գեղեցկութեան զարդով, Բէլէ՛մ ծովի սրբում»: Մինչդեռ քո գաւակներն են
 6 զարդարել քեզ: Մանիր լեռից բերուած մայրիներն են դարձել քեզ արաղձ, նո՞ճու փախարակներ են առնուել Լիբա-
 7 նանից՝ քեզ համար եղեմափայտ կայմեր պարրաստելու, Բասանից բերուած կաղնուց են շինել նաւերիդ դեկերը
 8 եւ փողոսներից՝ քո մեհեանները, քեպիմացիների կղզիներից բերուած նիւթերից՝ հովանաւոր ծառերով շրջապարուած
 9 ապարանքներդ, Եգիպտոսից բերուած պաստառներով են գործուել բեհեզն ու դիպակը որպէս փառաշուք թիկնոց,
 10 ելիմացիների կղզիներից բերուած ծիրանի ու կապուրակ հանդերձն է եղել քո պաճուճանքի զարդը: Քո իշխաննե-
 11 րը սիդոնացիներն են եղել, քո նաւավարները՝ արաղացիները: Քո իմաստունները, Տիրո՞ս, որ ապրում էին քո մէջ,
 12 նրանք են եղել քեզ համար նաւապարներ, ծեր մարտնակներն ու իմաստունները, որ ապրում էին քո մէջ, նրանք
 13 են զօրացրել քեզ քո խորհուրդներում: Ծովի բոլոր նաւերն ու դրանց նաւավարները են քեզ առաջնորդել մինչեւ
 14 ծայրագոյն արեւմուտք: Լիւդացիք ու լիբիացիք են եղել քո զօրքն ու թիկունքը՝ պարտաւոր ընտրի մարդիկ, ո-
 15 թոնք իրենց վահաններն ու սաղաւարտները քեզ մօտ են կախել, եւ նրանք է, որ փառաւորել են քեզ: Արաղացիների
 16 գաւակներն է, որ իրենց զօրքերով շրջապարուել են պարիսպներդ ու պահպանել աշտարակներդ, իրենց կապարճները
 17 շուրջանակի կախել պարիսպներիդ վրայ: Նէնց նրանք է, որ կապարտեալ են դարձրել գեղեցկութիւնդ: Կարկեղոնացի
 18 վաճառականներն է, որ քո ամբողջ հարստութիւնը՝ արծաթն ու ոսկին, պղինձն ու երկաթը, անագն ու կապարը բերել
 19 են քո շուկաները: Յոյներն ու նրանց շուրջը գտնուող ազգերն է, որ եղել են քո սրբկավաճառները, պղնձէ անօթներ
 20 են բերել քո շուկաները: Թորգոմայ քանից մարդիկ է, որ ձիերով, հեծեալներով ու ջորիներով լցրել են քո շուկաները:

Ռոտոսցիները՝ թո վաճառականները, կղզիներից բերուած փղոսկրեայ ժանիքներով աշխուժացրել են թո առեւտրորը, 15
 եւ դու երթեանկողներին, իբրեւ գին, մարդկանցով եւ վճարել: Շուկաներդ ճոխացել են թո հակերով: Ափելից է 16
 եկել անուշ խունկը, Թարսիսից՝ երփներանգ նարօպր: Ռամոթն ու Կարթովն են լցրել թո շուկաները: Նրէասպանն 17
 ու Իսրայէլի գաւակները՝ թո վաճառականները, ցորենով ու խնկով, դարչինով ու ընփիր-ընփիր մեղրով, իւղով ու
 խէժով են լցրել թո շուկաների հակերը: Դամասկոսից են թո բազմահարուստ վաճառականները, թո մեծ հարստու- 18
 թինը, Քելթոնից՝ գինին, Միլիփելից՝ բուրդը: Դանը եւ Յաւանը Մեղզնից են գինի բերել թե՛ թո շուկաների համար, 19
 Ասելից են բերել երկայթապար անիւներ՝ թո շուկաների համար: Քո դեղանացի վաճառականներն են ընփիր կառ- 20
 քեր բերել թե՛ ջորիներով հանդերձ: Արաբներն ու Կեդարի բոլոր իշխանները (նրանք էլ վաճառականներ թո 21
 ձեռքի փակ) ուղտեր, խոյեր ու գառներ են վաճառել թո մէջ: Սաբան ու Ռեգման (նրանք էլ թո վաճառականները) 22
 անուշահոտ իւղեր, թանկարժէք քարեր ու ոսկի են բերել թո շուկաները: Խառանը, Քանանն ու Դադանը (նոյնպէս 23
 թո վաճառականները), Սաբան, Ասուրն ու Քալմանը (թո վաճառականները) Մաքլիմի ու Գալիմի վրայով թե՛ ապ- 24
 րանքներ են բերել՝ կարմիր ու կապուրակ պարեգօպ, երփներանգ նարօպներ, պարաններով հակաւորուած ընփիր
 գանձեր: Քո ուժեղ նոճէ նաւերով (նաւեր վաճառականութեան), որոնցով կարարուում էր թո առեւտրորը, թո հակերի 25
 հարստութեամբ լցուեցիր դու, սաստիկ ծանրացար: Շովի սրբում, յորդ ջրերում են թշել թե՛ նաւավարներդ, եւ 26
 հարաւային հողմն է խորպակել թե՛ ծովի սրբում: Բայց թո հարստութիւնն էլ, թո ու թո խառնիճաղանջ ամբոխների
 ձաղանջ ամբոխների վաստակն էլ, թո նաւավարներն ու նաւապետներն էլ, թո ու թո խառնիճաղանջ ամբոխների 27
 խորհրդականներն էլ, թո մէջ եղած բոլոր պարերազմող մարդիկ էլ, թո մէջ բոլոր հաւաքուածներն էլ թո կործան-
 ման օրն ընկնելու են ծովի խորքը: Քո աղաղակի ձայնից նաւավարներդ սաստիկ սարսափելու են եւ իջնելու են 28
 իրենց նաւերից: Քո բոլոր նաւավարները, թիավար թո առաջապահները ծովափին են կանգնելու եւ աղաղակելու 29, 30
 են թե՛, կամ փոխելու են իրենց ձայները եւ գուժելու են դառնօրէն, հող են ամելու իրենց գլխին ու մոխիրների
 մէջ են թաւալուելու, ամիլելու ձաղաքացնելու են գլուխները, քորձեր են հագնելու եւ դառնացած սրբով լաց են 31
 լինելու թե՛ վրայ: Նրանց որդիները թե՛ վրայ դառնօրէն կոծելու են, ողբ են ասելու ու ողբ են երգելու՝ ասելով.
 ' Ո՛վ էր, որ Տիրոսի պէս լեց-հանգաւ ծովում»: Ինչքա՛ն թե՛ վաստակ գրար այդ ծովից, լիացրիր ազգերին թո 32
 հարստութեամբ, փառաւորեցիր երկրի բոլոր թագաւորներին թո շուկաների հակերով: Իսկ հիմա ջարդուեցիր այդ 33
 ծովում, ջրերի խորքերում ընկան խորպակուեցին թո շուկաներն ու թո մէջ բոլոր հաւաքուածները. ընկան թո բոլոր
 նաւավարները. փխրեցին թե՛ համար կղզիների բոլոր բնակիչները, եւ նրանց թագաւորները խիստ զարհուրեցին, 34
 երեսներն արցունքով ողողեցին թե՛ համար. ազգերի վաճառականները սարսափահար սուլելու են ի փես թե՛: 35
 Կորստեան մաքնուեցիր ու այլեւս գոյութիւն չես ունենալու յաւիտեան», - ասում է Տէր Աստուած: Տիրոսի իշխանի 36
 դէմ

Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Դու էլ, մարդո՛ւ որդի, ասա՛ Տիրոսի իշխանին. «Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. 28, 2
 հակառակ նրան, որ գոռոզացաւ թո սիրտն, ու ասացիր՝ Աստուած եմ եւ, աստուածային բնակութեամբ ապրեցի
 ծովի սրբում», սակայն մարդ եւ դու, ոչ թէ Աստուած, թէեւ սիրտդ ներկայացնում ես իբրեւ Աստուած սիրտ: Մի՛թէ 3
 դու աւելի իմաստուն ես, քան Դանիէլը, կամ մի՛թէ իմաստուններ են թե՛ խրատել իրենց հանճարով: Մի՛թէ թո 4
 իմաստութեամբ կամ խելքով ես թե՛ համար հարստութիւն դիզել եւ իբրեւ գանձ սրացել ոսկի ու արծաթ: Կամ թո 5
 իմաստութեան եւ առեւտրի շարքութեամբ ես մեծացրել հարստութիւնդ, ու սիրտդ թո հարստութեամբ է փառաւո-
 րուել»: Ուստի այսպէս է ասում Տէր Աստուածը. «Քանի որ թո սիրտդ որպէս Աստուած սիրտ եւ ներկայացրել, դրա 6, 7
 համար ահա եւ օտար դաժան ազգեր են բերելու թո դէմ, եւ նրանք իրենց թուրն են իջեցնելու թե՛ վրայ, թո գեղեցիկ
 իմաստութեան վրայ եւ թո գեղեցկութիւնը կորստեան են մաքնելու, կործանելու են թե՛, ու մահացու խոցուածների 8
 մահով եւ մեռնելու ծովի սրբում: Մի՛թէ արիւնարբուների շարք ասելու եւ կրկնելու եւ՝ Աստուած եմ եւ: Բայց 9
 մարդ եւ դու, ոչ թէ Աստուած: Եւ թո սպանուածների ու անթլիպար մեռելների առաջ եւ մեռնելու օտարների ձեռ- 10
 քով, որովհետեւ ես խօսեցի», - ասում է Ամենակալ Տէրը: Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդո՛ւ որդի, ո՛րը 11
 ասա Տիրոսի իշխանի վրայ եւ ասա՛ նրան. «Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. դու կարարեայ իմաստութեան նմուշ 12
 եւ եղել, գեղեցկութեան պասկ, եղել ես Աստուած դրախտի գգուանքներում, թե՛ վրայ կապել բոլոր թանկարժէք 13
 քարերը՝ սարդիոն ու փապազիոն, զմրուխտ ու կարկիսեան, շափիւղայ ու յասպիս, արծաթ ու ոսկի, սուրբակ, ակաթ,
 մեղեքիս, ոսկեքար, բիւրեղ, եղնգաքար. ոսկով ես լցրել թո մէջ գրնուած գանձարաններն ու շարձարանները: Այն 14
 օրից, երբ սրեղծուել ես ու գգեստարարուել՝ թերովբէին օծելիս, թե՛ Աստուած սուրբ լեռանն են շարձնել, եւ հրէ քարերի
 մէջ եւ յայտնուել: Անարար եւ եղել թո օրերում, սրեղծուելուցդ ի վեր, մինչեւ որ անիրաւութիւններ են երեսան 15
 եկել թո մէջ: Քո առեւտրի շարքութիւնից՝ անիրաւութիւններով ես լցրել շարձարաններդ. մեղանջել ու խիւուել ես: 16
 Վարսաւոր թերովբէն իջեցրել է թե՛ Աստուած լեռից, հրէ քարերի միջից: Քո գեղեցկութեան մէջ՝ սիրտդ գոռոզացել 17
 է, իմաստութիւնդ ապականուել՝ թո գեղեցկութեամբ հանդերձ: Քո մեղքերի շարքութեան համար գեպին եմ գցել 18
 թե՛, խայտառակել թե՛ թագաւորների առաջ: Քո մեղքերի շարքութեամբ ու առեւտրի խարդախութեամբ պղծել 19
 ես սրբավայրերդ: Կրակ եմ հանելու թո միջից, նա էլ ճարակելու է թե՛. թո երկրում, բոլոր ականապետների առաջ
 մոխիր եմ դարձնելու թե՛: Ու բոլոր նրանք, որ թե՛ ճանաչեն ազգերի մէջ, փրկուելու են թե՛ համար, որովհետեւ 20
 կորստեան եւ մաքնուել ու այլեւս յաւիտեան գոյութիւն չես ունենալու»: Միտոնի դէմ: Տէրը խօսեց ինձ հետ ու 21
 ասաց. «Մարդո՛ւ որդի, երեսդ ուղղի՛ր Միտոնի կողմը, մարգարեացի՛ր նրա մասին ու ասա՛. «Այսպէս է ասում 21, 22
 Ամենակալ Տէրը. ահա ես թո դէմ եմ, Միտոն: Փառաւորուելու եմ թո մէջ: Պիտի իմանաս, որ ես եմ Տէրը, երբ թո
 դարաստարանն անեմ: Եւ ես սրբանալու եմ թո մէջ: Քե՛զ վրայ համաճարակ եմ ուղարկելու, թո հրապարակներին՝ 23
 արին: Ու սպանուածներ են ընկնելու թո մէջ, սրերով են շրջապարելու թե՛: Եւ պէտք է իմանան, որ ես եմ Տէրը: 24
 Իսրայէլի փանն այլեւս դառն փարասակներ չեն լինելու, ոչ էլ ցաւուր փշեր այն բոլոր մարդկանց կողմից, որոնք չորս
 կողմից անարգեցին նրանց: Եւ պէտք է իմանան, որ ես եմ Ամենակալ Տէրը»: Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. 25
 «Նաւաբելու եմ Իսրայէլի փունն այն ազգերի միջից, ուր նրանք ցրուել էին: Սրբանալու եմ նրանց մէջ, ազգերի ու
 ժողովուրդների առաջ: Նրանք բնակուելու են իրենց երկրում, որ փուել են իմ ծառայ Յակոբին: Այնպեղ ապրելու 26
 են ապահով. փներ են շինելու եւ այգիներ փնկելու, ապրելու են ապահով, երբ դարաստարան փեսնեմ այն բոլորի

հեպ, որոնք չորս կողմից անարգեցին նրանց: Եւ պիտի իմանան, որ ես եմ նրանց Տէր Աստուածը, նրանց հայրերի
27 Աստուածը»: Եգիպտոսի ու եգիպտացիների արքայ Փարաւոնի մասին

29, 2 Տասներորդ փարում, փասներորդ ամսին, ամսուայ առաջին օրը, Տէրը խօսեց ինձ հեպ ու ասաց. «Մարդո՛ւ
որդի, երեսդ ուղղի՛ր եգիպտացիների արքայ Փարաւոնի դէմ, մարգարեացի՛ր նրա վրայ, ամբողջ Եգիպտոսի վրայ,
3 խօսի՛ր ու ասա՛. «Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. ահա ես քո դէմ եմ, եգիպտացիների արքայ Փարաւոն, ո՛վ վիշապդ
4 մեծ, որ նստում ես գետերի միջեւ, որ ասում եմ՝ Իմն եմ այս գետերը, ես եմ սրեղծել սրանք»: Մանձ եմ դնելու
քո ծնօպներին, այդ գետի ձկները կպցնելու եմ թեւերիդ, միջիցդ քո այդ գետերը դուրս եմ բերելու, եւ գետիդ բոլոր
5 ձկները կպչելու են թեւերիդ: Արագօրէն ոչնչացնելու եմ քեզ, նաեւ գետիդ բոլոր ձկները: Դու կ'ընկնես դաշտի
երեսին ու չես հաւաքուի, այլես չես ժողովուի, քանի որ քեզ որպէս կերակուր եմ փուել երկրի գագաններին ու
6 երկնքի թռչուններին: Եգիպտոսի բոլոր բնակիչները պիտի իմանան, որ ես եմ Տէրը, քանի որ Իսրայէլի այդ փան
7 համար եղեգնեայ գաւազան եղար, ու երբ քեզ վրայ յենում էին, նրանց ձեռքն էիր խրում, իսկ երբ մէկը ձեռքը քեզ
8 էր մեկնում ու յենում էր քեզ վրայ, այն ժամանակ ջարդում էիր ու կոտորում նրանց բոլորի մէջքը»: Դրա համար
9 այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Ահա ես քո վրայ սուր եմ բերելու, քո միջից կորցնելու եմ մարդ ու անասուն, եւ
Եգիպտացիների այդ երկիրը լինելու է կորստեան մարմում եւ ւաւերակ: Պէտք է իմանաս, որ ես եմ Տէրը: Այն
10 բանի համար, որ ասում էիր՝ Այս գետերն իմն են, ես եմ սրանք սրեղծել», դրա համար էլ ահա ես կանգնեմ
եմ քո եւ քո բոլոր գետերի դէմ, եւ Եգիպտացիների այդ երկիրն ւաւերածութեան, սրի ու կորստի եմ մատնելու
11 Մակդոդից ու Մուհէնից մինչեւ Եթովպացիների սահմանները: Եգիպտոսի վրայով մարդու ոտք չի անցնելու, ոչ
12 էլ անասունի կճղակ է գնալու նրա վրայով, քառասուն փարի մարդ չի ապրելու այնպեղ: Այդ երկիրը կորստեան
եմ մատնելու ւաւերակ երկրների մէջ, նրա քաղաքներն էլ՝ ւաւերում քաղաքների մէջ: Ու դրանք ապականութեան
մէջ են լինելու քառասուն փարի: Եգիպտացիներին ցրելու եմ ազգերի մէջ, նրանց սփռելու եմ երկրներով մէկ»:
13 Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Քառասուն փարի յետոյ հաւաքելու եմ եգիպտացիներին այն ազգերի միջից,
14 ուր ցրում էին նրանք, վերադարձնելու եմ եգիպտացիներին գերութիւնից ու բնակեցնելու եմ նրանց Պաթուրէսի
երկրում, այն երկրում, որտեղից գերի էին քշուել: Եւ այնպեղ գոյութիւն է ունենալու մէկ իշխանութիւն, որ լինելու
15 է բոլոր իշխանութիւններից աւելի խեղճացած: Այն լինելու է ամենակունն ու չի իշխելու ազգերի վրայ: Նրանց
16 սակաւաթիւ եմ դարձնելու, որպէսզի ազգերի մէջ այլես չբազմանան: Իսրայէլի փան ապաւենը չեն լինելու այլես՝
յիշելով իրենց անօրէնութիւնը, ու չեն գնալու իրենց սրտի ուզածով: Պէտք է իմանան, որ ես եմ Ամենակալ Տէրը»:
17 Դարձեալ Եգիպտոսի մասին: Քսանթօթներորդ փարում, առաջին ամսին, առաջին օրը, Տէրը խօսեց ինձ հեպ ու
18 ասաց. «Մարդո՛ւ որդի, բաբելացիների Նաբուքոդոնոսոր արքան չարչարեց իր զօրքերին եւ ուղարկեց Տիրոսի
վրայ: Բոլոր գլուխները ճաղարացել էին, բոլոր ուսերը՝ քերձուել: Տիրոսի դէմ ինձ մատուցած ծառայութեան
19 համար ինքն էլ, զօրքերն էլ վարձ չեն ստացել»: Ուստի այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Ահա ես բաբելացիների
Նաբուքոդոնոսոր արքային եմ փալու Եգիպտացիների երկիրը, եւ նա գերկարելու է նրա մարդկանց բազմութիւնը,
20 աւարի է մատնելու երկիրը, կողոպտելու նրա ունեցումը. եւ դա լինելու է նրա զօրքի վարձը: Տիրոսում ինձ
մատուցած ծառայութեան փոխարէն նրան եմ փալու Եգիպտացիների երկիրը, փալու եմ այն ամենի դիմաց, ինչ
21 արել է ինձ համար»: Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Այն օրը, երբ ամբողջ Իսրայէլի փան եղջիւրը բարձրանայ,
քո բերանն եմ դնելու իմ խօսքը: Ու պէտք է իմանան, որ ես եմ Տէրը»:

30, 2 Տէրը խօսեց ինձ հեպ ու ասաց. «Մարդո՛ւ որդի, մարգարեացի՛ր ու ասա՛. «Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէր
3 Աստուած. վա՛յ, վա՛յ ձեր օրին, քանզի մօտ է Տիրոջ օրը՝ միգապար օրը. հասել է ժողովուրդների վախճանը:
4 Սուր է գալու եգիպտացիների վրայ, ու խռովութիւն է լինելու Եթովպիայի կողմերում: Վիրաւորներ են ընկնելու
5 Եգիպտոսում, եւ գերկարելու են նրա բազմութիւնները, փապալելու՝ նրա հիմքերը: Պարսիկները, կրեպացիները,
յիւդիացիներն ու լիբեացիները, բոլոր խառնիճաղանջ ամբոխները, նաեւ նրանք, որ այնպեղ իմ ուխտի գաւակներից
6 են, - սրով են կոտորուելու»: Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէրը. «Խորպակուելու են եգիպտացիների պահապան-
ները, իջնելու է նրանց ամբարտաւան գօրութիւնը, Մակդոդից մինչեւ Մուհէն սրով են ընկնելու այնպեղ», - ասում
7 է Ամենակալ Տէրը: - «Եւ ւաւերուելու է երկիրը կործանում երկրների մէջ, նրա քաղաքներն էլ՝ ւաւերում քա-
8 ղաքների մէջ: Ու պէտք է իմանան, որ եմ եմ Տէրը, երբ կրակ գցեմ Եգիպտացիների երկրի վրայ: Խորպակուելու
9 են նրա բոլոր օգնակները: Այն օրը փագնապով իրեշտակներ են ելնելու իմ կողմից՝ ոչնչացնելու եթովպացի-
ների սին յոյսերը: Խռովութիւն է լինելու նրանց մէջ՝ եգիպտացիների վախճանի օրը, քանի որ ահա այն հասել
10 է»: Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Եգիպտացիների զօրքերը կորստեան եմ մատնելու բաբելացիների արքայ
11 Նաբուքոդոնոսորի ձեռքով, եւ իրեն, եւ իր ազգն էլ՝ հեպը: Նեթանուս ազգերից չարագործներ են ուղարկուելու
երկիրը կործանելու համար եւ իջեցնելու են իրենց սրերը Եգիպտոսի վրայ. երկիրը լցուելու է սպանումներով:
12 Նրանց գետերի փեղը չոր անապար եմ դարձնելու, երկիրը մատնելու եմ չարագործների ձեռքը, ամբողջ երկիրը
13 այլազգիների ձեռքով մատնելու եմ կորստի, որովհետեւ դա ես՝ Տէրս եմ խօսել»: Այսպէս է ասում Տէր Աստուած.
«Կործանելու եմ գարշելի կուռքերը, վերջ եմ փալու մեմփացիների միջից մեծամեծներին, Եգիպտացիների երկրից
14 էլ՝ իշխաններին. նրանք այլես չեն լինի: Մարսափ եմ գցելու Եգիպտացիների երկրի վրայ: Կորստի եմ մատն-
15 անելու Պաթուրէս երկիրը, կրակ եմ գցելու Տայեանի երկիրը, վրէժխնդիր եմ լինելու դիոսպոլացիներից: Զայրոյթս
16 թափելու եմ եգիպտացիների Մայիս ամրոցի վրայ ու կորստի եմ մատնելու մեմփացիների գօրագնդերը: Կրակի
եմ մատնելու Եգիպտոսը. խռովուելով խռովուելու է Մայիսը: Դիոսպոլացիների քաղաքը ձեղքում է փալու, եւ
17 ջրեր են բխելու: Արեգ քաղաքի ու Բուբասի երիպասարդները սրով են ընկնելու, իսկ նրանց կանայք գերի են
18 քշուելու: Յերեկը խաւարելու է Տափնասում, երբ այնպեղ փշրեմ եւ Եգիպտացիների իշխանական մակաւնը: Եւ այն
19 ժամանակ կորչելու են նրա ամբարտաւան զօրքերը. մէզն է ծածկելու այն: Նրա դուստրերն էլ գերի են քշուելու:
20 Ես իմ դարաստանն եմ անելու Եգիպտոսում, ու պէտք է իմանան, որ ես եմ Տէրը»: Դարձեալ Եգիպտոսի մասին:
21 Տասնմէկերորդ փարում, առաջին ամսին, ամսուայ եօթներորդ օրը, Տէրը խօսեց ինձ հեպ ու ասաց. «Մարդո՛ւ որդի,
եւ խորպակելու եմ եգիպտացիների Փարաւոն արքայի բազուկները, եւ բուժուելու համար այլես չեն փաթաթուելու
22 դրանք, ոչ դեղ են դնելու դրանց վրայ եւ ոչ էլ գօրանալու են ձեռքը սուր առնելու համար»: Ուստի այսպէս է ասում

Տէր Աստուած. «Վհա եւ եգիպտացիների Փարաուն արքայի դէմ եմ. խորտակելու եմ նրա հզօր, ջղոք ու պիղկ բազուկները, գցելու եմ սուրը նրա ձեռքից: Յրելու եմ եգիպտացիներին ազգերի մէջ, սփռելու եմ նրանց աշխարհ– 23 հով մէկ: Զօրացնելու եմ բաբելացիների արքայի բազուկները, եւ իմ սուրն էլ փայլու եմ նրա ձեռքը: Եւ նա այն 24 քաշելու է Եգիպտացիների երկրի վրայ, աւարի է մարմնելու այն եւ կողոպտելու: Զօրացնելու եմ բաբելացիների արքայի բազուկները, իսկ Փարաունի բազուկները թուլանալու են: Պէտք է իմանան, որ ես եմ Տէրը, երբ սուրս փամ 25 բաբելացիների արքայի ձեռքն ու բաց թողնեն նրան Եգիպտացիների երկրի վրայ: Յրելու եմ եգիպտացիներին ազգերի մէջ, սփռելու եմ նրանց աշխարհով մէկ: Ու պէտք է իմանան բոլոր եգիպտացիները, որ ես եմ Տէրը»:

Տասնմէկերորդ փարում, երրորդ ամսին, ամսուայ առաջին օրը, Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդոն 31, 2 որդի, ասա՛ եգիպտացիների արքայ Փարաունին ու նրա զօրքին. «Քո ամբարտաւանութեան մէջ՝ քեզ ո՞ն հետ ես համեմատում: Վհա Ասուրը նման է մի նոճու Լիբանանում՝ գեղեցիկ ճիւղերով ու թաւ ոսպերով, բարձրուղէ, 3 ամպերի մէջ էր նրա կարարը: Զուրը սնել էր նրան, անդունդները՝ բարձրացրել, նրա զեպերը բերել էին իր փունկերի շուրջը. նա իր սպուերախիպ ճիւղերը փարածել էր ամբողջ դաշտով մէկ: Դրա համար էլ նա բարձրացաւ 4 անելի վեր, քան դաշտի բոլոր ծառերը. փարածուել էին նրա ոսպերը, բարձրացել՝ ճիւղերը շնորհիւ առաք ջրերի: Ու երբ նա փարածուել էր, ճիւղերին բնակութիւն էին հաստատել երկնքի բոլոր թռչունները, իսկ նրա ոսպերի փակ 5 ձագեր հանել դաշտի բոլոր գազանները. նրա հովանու ներքոյ բնակութիւն էին հաստատել բազմաթիւ ազգեր: Ընդհանրապէս երկրարութեան շնորհիւ նա գեղեցկացել էր իր վեհութեամբ, որովհետեւ նրա արմատներն էլ առաք ջրերի 6 մէջ էին: Աստուծոյ դրախտի եղեւնին, կաղնին ու նոճին չէին հաւասարում նրա ճիւղերին, մայրիներն ու սօսիները չէին նմանում նրա ոսպերին: Աստուծոյ դրախտի ոչ մի ծառ գեղեցկութեամբ չէր նմանում նրան, որովհետեւ նա 7 սպուերախիպ ոսպեր ուներ: Աստուծոյ բերկրալից դրախտի բոլոր ծառերը նախանձում էին նրան»: Ուստի այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Այն բանի համար, որ խիստ շար բարձրացար, ճիւղերի ծայրերը հասան ամպերին, ես փեսայ 8 ամբարտաւանութիւնդ, - քեզ մարմնեցի ժողովուրդների իշխանի ձեռքը, եւ նրանք կորստեան մարմնեցին: Դուրս 11, 12 հանեցին նրան, ժողովուրդների միջից ոչնչացրին օտար չարագործները, փապալեցին լեռների վրայ: Նրա ոսպերն ընկան բոլոր ձորերը, փապալուեց նրա բունը ամբողջ երկրի դաշտերով մէկ, նրա հովանուց իջան բոլոր ազգերն ու ցեղերը եւ զեպնին հաւասարեցրին նրան: Ու երբ այն փապալուեց, հանգիստ առան նրա վրայ երկնքի բոլոր 9 թռչունները, նրա բնի վրայ փեղ գլխան բոլոր վայրի գազանները, որպէսզի այլեւս իրենց մեծութեամբ չյխտորան ջրասուն բոլոր ծառերը, ոչ էլ իրենց կարարներն արձակեն մինչեւ ամպերը, չնման իրենց գոռոզութեան մէջ, ինչպէս նա, որ ջուր էր խմում: Բոլորն էլ մահուան մարմուտեցին երկրի խորքերում, խորխորաք իջած մարդկանց որդիների մօտ»:

Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Այն օրը, երբ նա գերեզման իջաւ, անդունդները նրա վրայ սզացին: 15 Կապիանեցի նրա զեպերը, խցանեցի յորդ ջրերը, ու փխտեց նրա վրայ Լիբանանը. դաշտի բոլոր ծառերը նրա պարճառով լքուած մնացին: Նրա կործանման ծայնից ցնուցեցին ազգերը, երբ գերեզման իջածների հետ նրան էլ 16 իջեցրի գուրը: Եւ սանդարամբում միսիթարեցին նրան բերկրալից դրախտի բոլոր ծառերը, Լիբանանի ընկիր ու գեղեցիկ ջրարբի ծառերը: Նրանք գերեզման իջան հետը՝ սրից սպանուածներով հանդերձ: Իսկ նրա գաւակները, 17 որ բնակութիւն էին հաստատել նրա հովանու ներքոյ, զրկուելով իրենց կեանքից՝ բնաջնջուեցին: Ո՞ն հետ ես համեմատում քեզ քո զօրութեամբ, փառքով ու մեծութեամբ՝ բերկրալից ծառերի մէջ: Իջիր, ցած իջիր երկրի խորքը՝ քո դրախտի բերկրալից ծառերի եւ սրով սպանուածների հետ՝ անթլփաք ննջեցեալների մէջ: Այսպէս են լինելու նաեւ Փարաունն ու նրա ամբողջ զօրքը», - ասում է Տէր Աստուածը:

Տասներկուերորդ փարում, փասներկուերորդ ամսին, ամսի առաջին օրը, Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մար– 32, 2 դոն որդի, ողբա՛ եգիպտացիների արքայ Փարաունի վրայ ու ասա՛ նրան. «Առիւծացար ազգերի մէջ եւ վիշապի նմանուեցիր ծովում: Մարմնչում էիր քո զեպերի դէմ, ամբակիդ փակ պղպորում էիր ջրերը, ոտնակոխ էիր անում զեպերը»:

Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Քեզ շրջապատելու եմ իմ թակարդներով ու հաւաքուած բազմաթիւ զօր– 3 քերով: Քեզ դուրս եմ հանելու իմ կարթով, զեպնահար փռելու եմ քեզ երկրի երեսին, քեզնով լցուելու են դաշտերը: 4 Քեզ վրայ եմ իջեցնելու երկնքի բոլոր թռչուններին, քեզնով յագեցնելու՝ երկրի բոլոր գազաններին: Մարմնիդ գցե– 5 լու եմ լեռների վրայ ու ձորերը լցնելու եմ քո արիւնով: Երկիրը ողողուելու է քո աղպտելութեամբ՝ լեռների վրայ քո զօրքերի բազմութեան պարճառով: Զորերը լցուելու են քեզ անով: Երբ քո լոյսը հանգչի, երկինքը բողով եմ ծածկե– 6 լու, խաւարեցնելու եմ նրա սաղտերը, արեգակը ծածկելու եմ ամպերով, եւ լուսինն իր լոյսը չի փայլու: Քո վերեւում խաւարեցնելու եմ բոլոր լուսարուները եւ քեզ վրայ խաւար եմ բերելու», - ասում է Տէր Աստուած: - «Բազմաթիւ 7 ժողովուրդների սիրտն եմ զայրացնելու քո դէմ այն ժամանակ, երբ ազգերի հետ քեզ գերութիւնից դուրս բերեմ դէպի այն երկիրը, որ դու չգիտես: Քո պարճառով փրկուելու են բազմաթիւ ազգեր, իսկ նրանց թագաւորները 8 սաստիկ զարհուրելու են, երբ սուրս թռչի նրանց դիմաց, ու քո կործանման օրից նրանք սպասելու են իրենց կոր– ծանման»:

Վհա այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Բաբելացիների արքայի սուրը հսկաների սրով հանդերձ գալու 11, 12 է քեզ վրայ, եւ խորտակելու եմ քո զօրութիւնը: Ազգերի բոլոր չարագործները գալու են ջնջելու եգիպտացիների ամբարտաւանութիւնը. խորտակուելու է նրանց ամբողջ զօրութիւնը: Ոչնչացնելու եմ նրա բոլոր կենդանիներին առաք ջրերի մէջ, եւ դրանք չի պղպորելու մարդու ոտքը, ոչ էլ կոխտուելու է անասունի կճղակը: Ապա կանգ են 14 առնելու նրա ջրերը, իսկ զեպերը իղի պէս են հոսելու», - ասում է Ամենակալ Տէրը: - «Երբ Եգիպտոսը կորստեան մարմնեմ, երկիրն էլ է ամբողջովին աներուելու: Երբ այնպէսից ցրեմ բոլոր բնակիչներին, պիտի իմանան, որ ես եմ Տէր Աստուածը: Ողբ է սա, եւ ողբալու են նրան. ազգերի դուստրերն են ողբալու նրան, ողբալու են Եգիպտոսի 16 ու նրա ամբողջ զօրութեան վրայ», - ասում է Տէր Աստուած: Ողբ Փարաունի ու Եգիպտոսի վրայ: Տասներկուե– րորդ փարում, առաջին ամսին, ամսուայ փասնհինգերորդ օրը, Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդոն որդի, 18 ողբա՛ Եգիպտոսի զօրութեան վրայ: Ազգերը նրա դուստրերին, երկրի խորքում մեռածներին վայելչութեան ջրերից իջեցնելու են խորխորաք իջածների մօտ: Իջիր, ննջիր անթլփաքների հետ, սպանուածների մէջ: Սրով ընկնելու են նրա հետ, եւ վերջ է գարնելու նրա ամբողջ զօրութիւնը: Եւ հսկաներն ասելու են քեզ. «Ե՛կ, իջիր անդունդների 21 խորքերը. ումի՞ց էիր դու լաւ: Իջիր եւ հանգրուանիր անթլփաքների հետ, սրից սպանուածների մէջ»: Այնպէս 22 են Ասուրը եւ նրա ողջ ամբողջը, բոլորն էլ սպանուածներ: Այնպէս խորխորաքի խորքերում է նրանց գերեզման 23

24 արուել, ու բոլորը հաւաքուել են նրա շիրիմների շուրջը: Սրից էին ընկել բոլոր սպանուածներն էլ, որոնք անդունդ-
 ների խորքերը դարձրին իրենց գերեզման: Բոլորը հաւաքուել են նրա շիրիմների շուրջը: Սրից էին ընկել բոլոր
 սպանուածներն էլ, որոնք իրենց սարսափն էին փարածել ողջերի աշխարհի վրայ: Այնպեղ էր Եղամը, նրա ողջ
 25, 26 գորքը նրա գերեզմանի շուրջն էր: Երկրի խորքերն անթլփապ են իջել բոլոր սրով սպանուածներն էլ, որոնք իրենց
 սարսափն էին փարածել ողջերի աշխարհի վրայ: Նրանք իրենց փանջանքներն սրացել են խորխորապ իջածների
 27 հետ, սպանուածների մէջ: Այնպեղ, նրա գերեզմանի շուրջն են գցուել Մոտքն ու Թորէլը՝ ու նրանց ամբողջ գորքը՝
 նրա բոլոր սպանուածները (բոլորն էլ անթլփապներ, սրով սպանուած ընկածներ), որոնք իրենց սարսափն էին
 28 փարածել ողջերի աշխարհի վրայ: Նրանք ննջել են յաւիտենապես ընկած հսկաների հետ, որոնք գերեզման էին ի-
 ջել իրենց պապերագմական գէնքերով. նրանց անիրաւութիւններն էլ դրուել են նրանց ոսկորների վրայ, որովհետեւ
 29 զարհուրեցրել էին հսկաներին իրենց կենդանութեան ժամանակ: Դու էլ ես անթլփապների մէջ գլորուել ու ննջելու
 ես սրով սպանուածների մէջ: Այնպեղ են Եղամը, նրա բոլոր թագաւորներն ու իշխանները, որոնք իրենց գորութե-
 30 ամբ հանդերձ ընկան սրի հարուածներից: Նրանք էլ են ննջել խորխորապ իջած սպանուածների հետ: Այնպեղ են
 հիւսիսի բոլոր իշխանները (բոլորն էլ՝ Ասորեստանի գորավարներ), որոնք, սպանուած, գերեզման են իջել իրենց
 31 ահաւոր գորութեամբ հանդերձ: Նրանք ես ամօթաւոր են անթլփապ ննջել են սրով սպանուածների հետ, կրել
 իրենց փանջանքները խորխորապ իջածների հետ: Փարաւոր փեսներու է նրանց եւ միսիթարուելու է ի պես իր այն
 32 ողջ գորքի, որ սպանուել է սրից. այդպես էլ կը լինի փարաւորնի եւ ամբողջ գորքի հետ, - ասում է Տէր Աստուած,
 33 - քանզի նա իր սարսափն էր փարածել ողջերի աշխարհի վրայ: Եւ փարաւորը, նրա ողջ բազմութիւնն էլ իր հետ,
 ննջելու է սրով սպանուած անթլփապների մէջ», - ասում է Տէր Աստուած: Յակոբի որդիներին
33, 2 Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդո՞ր որդի, խօսի՛ր քո ժողովրդի գաւակների հետ ու ասա՛ նրանց. «Մի երկիր
 կայ, որի վրայ սուր են բերելու: Եւ այդ երկրի ժողովուրդն իր միջից մի մարդ է ընտրելու, նրան պահակ կարգելու:
 3, 4 Սա փեսներու է երկրի վրայ հասած սուրը, փող է փչելու եւ ազդարարելու է ժողովրդին: Ժողովուրդը լաւ է լսելու
 5 փողի ձայնը, բայց չի գգուշանալու: Եւ սուրը հասնելու, բռնելու է նրան. թող նրա արիւնն իր գլխին լինի, քանի
 որ փողի ձայնը լսել էր, բայց չէր գգուշացել: Թող նրա արիւնն իր գլխին լինի: Իսկ նա, ով գգուշացրել էր, փրկելու
 6 է ինքն իրեն: Իսկ եթէ պահակը փեսնի վրայ հասած սուրը, բայց փողով նշան չտայ, ժողովուրդն էլ չգգուշանայ,
 - վրայ հասած սուրը բռնելու է նրանցից մէկին: Սա իր անօրէնութեան պարճառով է բռնուած լինելու. բայց սրա
 7 արիւնը պահակից են պահանջելու»: Դու էլ, մարդո՞ր որդի. քեզ պահակ են կարգել Իսրայէլի այդ փան վրայ, եւ դու
 8 պիտի լսես իմ բերանի խօսքերը, իմ կողմից պիտի գգուշացնես նրանց: Երբ ես մեղաւորին ասեմ՝ հաստապ կը
 մեռնես, իսկ դու չխօսես ու չգգուշացնես ամբարշտին իր ճանապարհից, ինքը՝ անօրէնն իր անօրէնութեան մէջ կը
 9 մեռնի, բայց նրա արիւնը քեզնից կը պահանջեմ: Իսկ եթէ նախօրօք ասես ամբարշտին իր ճանապարհի մասին,
 որպէսզի յետ դառնայ դրանից, բայց նա յետ չկանգնի իր ճանապարհից, - ինքն իր ամբարշտութեան մէջ է մեռնելու,
 10 իսկ դու քո հոգին փրկելու ես»: «Դու էլ, մարդո՞ր որդի, ասա՛ Իսրայէլի այդ փանը. «Այսպէս խօսեցէ՛ք ու ասացէ՛ք՝
 մեր մոլորութիւններն ու անօրէնութիւնները մեր մէջ են, եւ մենք դրանց մէջ մաշուում ենք, ինչպէ՛ն ազապուենք»:
 11 Ասա՛ նրանց. «Ամենակալ Տէրն ասում է՝ կենդանի են ես եւ ամբարշտի մահը չեմ ուզում, այլ՝ նրա յետ կանգնելն իր
 չար ճանապարհից ու ապրելը: Դարձէ՛ք, յետ դարձէ՛ք ձեր չար ճանապարհից, ինչո՞ւ մեռնէք, ով փունդ Իսրայէլի»:
 12 Դու էլ, մարդո՞ր որդի, ասա՛ քո ժողովրդի գաւակներին. «Արդարի արդարութիւնը նրան չի փրկելու այն օրը, երբ
 մոլորութի, անօրէնի անօրէնութիւնն էլ նրան չի չարչարելու այն օրը, երբ յետ կանգնի իր բոլոր անօրէնութիւններից:
 13 Արդարը չի կարողանալու ազապուել իր մեղքերի օրը: Երբ ես արդարին ասեմ՝ ապրելով ապրելու ես, իսկ նա
 էլ, յոյսը դնելով իր արդարութեան վրայ, անօրէնութիւն գործի, - նրա բոլոր արդար գործերը չեն յիշուելու, այլ
 14 իր կապարած անօրէնութեան համար մեռնելու է: Իսկ երբ ես ամբարշտին ասեմ՝ հաստապ մեռնելու ես, բայց
 15 նա յետ կանգնի իր մեղքերից, իրաւ դապաստան եւ արդար գործ կապարի, պարպասանին յետ փայ գրաւը,
 վերադարձնի յափշտակածը, ընթանայ կեանքի պապութիւններով, անիրաւութիւններ չգործի, - հաստապ ապրելու
 16 է ու չի մեռնելու: Նրա գործած բոլոր մեղքերը չեն յիշուելու, որովհետեւ իրաւ դապաստան ու արդար գործ է
 17 կապարել, դրա համար էլ ապրելու է»: Զո ժողովրդի գաւակներն ասում են՝ Տիրոջ ճանապարհն ուղիղ չէ: Բայց
 18 իրենց ճանապարհն է, որ ուղիղ չէ: Երբ արդարն իր արդար ճանապարհից շեղուի եւ անիրաւութիւններ կապարի,
 19 դրանցից էլ մեռնելու է: Իսկ երբ մեղաւորը յետ կանգնի իր անօրէնութիւնից, իրաւ դապաստան ու արդար գործ
 20 կապարի, դրանցով էլ ապրելու է: Այս բանի համար էլ, որ ասում էք՝ Տիրոջ ճանապարհն ուղիղ չէ: Ամէն մէկիդ
 21 ըստ ձեր բռնած ճանապարհի են դապելու, ով փունդ Իսրայէլի»: Մեր գերութեան փասներկուերորդ փարում,
 փասներորդ ամսին, ամսուայ հինգերորդ օրը, Երուսաղէմից ազապուած մէկն ինձ մօտ եկաւ ու ասաց. «Քաղաքը
 22 գրաւուած է»: Եւ երեկոյեան, մինչեւ նրա գալը, Տիրոջ ձեռքը ինձ վրայ էր. նա բաց արեց բերանս, մինչ դեռ
 23, 24 առաւօտ չէր եղել: Երբ բերանս բաց արեցի, այլես չէի կարող լուռ մնալ: Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդո՞ր
 որդի, Իսրայէլի երկրի աւերակների բնակիչներն ասում են. «Աբրահամը մէկ հոգի էր ու երկիրը գրաւեց, իսկ հիմա
 25 մենք շաք ենք, երկիրը մեզ է ժառանգութիւն փրուել, չժառանգե՛նք այն»: Ուստի ասա՛ նրանց. «Այսպէս է ասում
 Ամենակալ Տէրը. քանի որ արիւնով էք կերակրում, աչքներդ գցում էք կուռքերին, արիւն էք թափում, - դեռ ուզում
 26 էք երկիրն էլ ժառանգել: Դա ձեզ համար սուր կը լինի, որովհետեւ պղծութիւններ էք կապարել, իւրաքանչիւրն
 27 իր ընկերոջ կնոջն է պղծել: Եւ դեռ ուզում էք ժառանգել երկիրը»: Ուստի ասա՛ նրանց. «Այսպէս է ասում Տէր
 Աստուած. ես՝ Տէրս, կենդանի եմ, ովքեր որ աւերակներում են՝ սրով են ընկնելու, ովքեր որ դաշտերի երեսին են՝
 28 անապարի գազաններին կեր են փրուելու, իսկ ովքեր որ պարիսպների փակ են կամ քարայրերում՝ համաճարակից
 29 էր: Աւերուելու են Իսրայէլի լեռները, եւ ոչ ոք չի լինելու, որ գնայ դրանց վրայով: Ու պէտք է իմանան, որ ես եմ
 30 Տէրը: Նրանց երկիրն աւերակ են դարձնելու իրենց կապարած բոլոր գարշելի գործերի համար»: «Դու էլ, մարդո՞ր
 որդի. քո ժողովրդի գաւակները շրջում են, թրթմնչում քո հասցէին պարիսպների մօտ, պալապների դռներին եւ
 մէկը միսին, եղբայրն իր եղբօրն ասում է. «Նաւաքուենք գնանք եւ լսենք Տիրոջ կողմից ասուած պապզամները»:
 31 Տիմա գալիս են քեզ մօտ, ինչպէս ժողովուրդն է հաւաքում. եւ իմ ժողովուրդը նստելու է քո առաջ, լսելու է քո

խօսքերը, սակայն չի կարարելու դրանք, որովհետեւ նրանց բերաններում սպուրթինն է, եւ նրանց սրտերն իրենց պղծութեանն են հետեւում: Դու նրանց համար կը լինես ինչպէս քաղցրաբարբառ յօրինուած երգի ձայն. կը լսեն խօսքերդ, բայց չեն կարարի: Իսկ երբ օրը գայ, ու ասեն՝ «Ահա հասել է», կ'իմանան, որ մարգարէ կար իրենց մէջ»: Իսրայէլի հովիւներին

Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդո՛ւ որդի, մարգարէացի՛ր Իսրայէլի այդ հովիւների վրայ, մարգարէացի՛ր ու ասա՛ այդ հովիւներին. «Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. ո՛վ հովիւներդ Իսրայէլի, մի՛թէ հովիւներն իրենք իրենց են արածացնում. չէ՛ որ հովիւները հօբեր են արածացնում: Ահա կայթը խնում էք, բուրդը հագնում, պարարտներին մորթում: Բայց իմ հօբերը չէք արածացնում. փկարացածին չէք զօրացրել, հիւանդացածին չէք բժշկել, չարչարուածին չէք փայփայել, վիրատուածին չէք փաթաթել, մոլորուածին յետ չէք դարձրել, կորածին չէք փնտրել, դիմացկունին փանջել էք: Իմ հօբերը ցրուել են, քանի որ հովիւներ չունէին, եւ անապարհի գազաններին կեր են դարձել: Յրուել են ու մոլորուել իմ հօբերը բոլոր լեռներով մէկ, բոլոր բարձր բլուրներով մէկ. երկրի երեսով մէկ ցրուել են իմ հօբերը: Եւ ոչ ոք չի փնտրել, ոչ էլ մէկը յետ է դարձրել նրանց: Ուստի, հովիւներ, լսեցէ՛ք Տիրոջ պատգամները. «Կենդանի եմ ես, - ասում է Ամենակալ Տէր Աստուած, - այն բանի համար, որ իմ հօբերը աւարի մարնուեցին, իմ հօբերն անապարհի գազաններին կեր դարձան, որովհետեւ հովիւներ չկային, հովիւներն իմ հօբերը չփնտրեցին, հովիւներն իրենք իրենց բարեցին-պարարտարին եւ իմ հօբերը չարածացրին, - դրա համար էլ լսեցէ՛ք, հովիւներ, Տիրոջ պատգամները: Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Ահաասիկ ես այդ հովիւներին դնւ եմ ու հօբերս վերցնելու եմ դրանց ձեռքից, արգելելու եմ դրանց, որ արածացնեն հօբերս, եւ այլեւս դրանք չեն արածացնելու: Փրկելու եմ հօբերս դրանց ձեռքից. այլեւս նրանք կերակուր չեն լինելու դրանց համար»: Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Ահա ես ինքս եմ փնտրելու հօբերս, այցելելու եմ դրանց: Ինչպէս որ հովիւն է իր հօբը փնտրում այն օրը, երբ մէզ ու մառախուղ է լինում իր ցրուած հօբերի վրայ, այնպէս էլ ես եմ փնտրելու հօբերս, հաւաքելու եմ դրանք այն բոլոր փեղերից, ուր ցրուած էին մէզ ու մառախուղի օրը: Դրանք դուրս եմ բերելու ժողովուրդների միջից, դրանք հաւաքելու եմ երկրներից, դրանք փանելու եմ իրենց երկիրը, դրանք արածացնելու եմ Իսրայէլի լեռների վրայ, ձորերում ու երկրի բոլոր բնակավայրերում: Բերկրալից արօտավայրերում եմ արածացնելու դրանք, Իսրայէլի բարձր լեռների վրայ: Այնպէս էլ լինելու եմ դրանց մակաղելու փեղերը. այնպէս եմ դադար առնելու եւ հանգստանալու բարութեան ու գրգանքի մէջ: Փարթամ արօտավայրերում եմ արածելու դրանք, Իսրայէլի լեռների վրայ: Նօտերս ես եմ արածացնելու, ես եմ հանգիստ փալու դրանց, ու պիտի իմանան, որ ես եմ Տէրը»: Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Կորածին փնտրելու եմ, մոլորուածին՝ յետ դարձնելու, վիրատուածին՝ փաթաթելու, հիւծուածին՝ զօրացնելու. գերին ու հօգրին՝ պահելու: Բոլորին արածացնելու եմ արդարութեամբ»: «Դուք էլ, իմ հօբեր, - այսպէս է ասում ձեզ Տէր Աստուած, - ահա ես դարբելու եմ ձեզ ոչխար առ ոչխար, խոյ առ խոյ: Մի՛թէ ձեզ բաւարար չէին առաջներում ձեր արածած գեղեցիկ արօտավայրերը, որ ձեզանից մնացած կերը ուրբի փակ փրորում էիք. զուլալ ջուրը խնում էիք ու մնացածը ուրբի փակ պղպորում: Իսկ իմ հօբերը ձեր ուրբնակոյս արածն էին ճարակում, ձեր կճղակներից պղպորած ջրերը խնում: Ուստի այսպէս է ասում Տէր Աստուած. ահա ես դարբ եմ անելու գեր եւ նիհար ոչխարների միջեւ. նրա համար, որ ձեր կողերով եւ ուսերով հարուածում էիք, ձեր եղջիւրներով պոզահարում ու չարչարում բոլոր թոյլերին, քշում էիք նրանց, մինչեւ որ հօբերս ցիրուցան եղան: Ես փրկելու եմ հօբերս, ու այլեւս յափշտակութիւն չի լինելու: Դարբելու եմ խոյ առ խոյ ու նրանց վրայ մի հովիւ եմ կարգելու՝ իմ ծառայ Դաւթին, եւ նա հովուելու է նրանց: Նա է նրանց համար հովիւ լինելու, իսկ ես՝ Տէրս, լինելու եմ նրանց Աստուածը, եւ իմ ծառայ Դաւթին էլ՝ իշխան նրանց մէջ: Սա ես՝ Տէրս խօսեցի: Դաւթի հետ խաղաղութեան դաշինք եմ կնքելու. չար գազաններին վերացնելու եմ երկրից: Եւ իմ հօբերը ապահով բնակուելու եմ անապարտում եւ ննջելու եմ անպառններում: Իմ լերան շուրջը նրանց օրհնութիւն եմ փալու, ձեզ էլ անձրեւ եմ փալու. եւ անձրեւներն օրհնաբեր են լինելու: Ազարակի ծառերն իրենց պտուղներն են փալու, իսկ հողը փալու է իր զօրութիւնը: Իրենց երկրներում նրանք խաղաղ ու ապահով են բնակուելու: Եւ պէք է իմանան, որ ես եմ Տէրը, երբ խորքակեմ նրանց վզի լուծը: Փրկելու եմ նրանց իրենց սարկացնողների ձեռքից, ու այլեւս նրանք աւար չեն դառնալու ժողովուրդների մէջ, այլեւս երկրի գազանները նրանց չեն ուրբելու: Ապրելու եմ ապահով: Ոչ ոք նրանց չի սարսափեցնելու: Նրանց համար խաղաղութեան փունջ եմ բարձրացնելու, ու երկրի վրայ նրանք սովից չեն հիւծուելու այլեւս եւ ոչ էլ նախադինք են կրելու ժողովուրդներից: Եւ պէք է իմանան, որ ես՝ Տէր Աստուածս, իրենց հետ եմ, եւ նրանք՝ իրենք էլ՝ Իսրայէլի փունջ, իմ ժողովուրդն է, - ասում է Տէր Աստուածը: - Դուք էլ, իմ հօբեր, իմ արօտի՛ ոչխարներ, մարդիկ էք, ես էլ՝ ձեր Տէր Աստուած», - ասում է Տէր Աստուած: Եղումայեցիների մասին

Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդո՛ւ որդի, դարձնո՛ւ երեսդ դէպի այդ Սէիր լեռը, մարգարէացի՛ր դրա վրայ ու ասա՛ դրան. «Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. ահա ես քեզ դնւ եմ, ո՛վ լեռդ Սէիր: Ձեռքս զցելու եմ քեզ վրայ, անապարհի եմ վերածելու քեզ, աւերուելու ես դու, քաղաքներդ էլ աւեր եմ դարձնելու: Դու աւերակ ես լինելու ու պիտի իմանաս, որ ես եմ Տէրը: Այն բանի համար, որ յաւեր թշնամի եղար ու դարանակալը, նստում էիր նեղութեամբ Իսրայէլի փանը թշնամիների սրի միջոցով, երբ նա նեղութեան մէջ էր, եւ երբ անիրաւութիւնը հասել էր իր վախճանին, - ահա դրա համար էլ վկայ եմ ես, - ասում է Տէր Աստուած. քանի որ դու արեամբ մեղանջեցիր, արիւնն էլ հալածելու է քեզ. այն արիւնը, որ դու արեցիր, հէնց նոյն արիւնն էլ հալածելու է քեզ: Աւերակի ու անապարհի եմ վերածելու Սէիր լեռը, դրա վրայից վերացնելու եմ մարդ ու անասուն: Լեռներդ լցնելու եմ քո սպանուածներով, նաեւ բլուրներդ ու ձորերդ, եւ սրից սպանուածները ընկնելու եմ քո բոլոր դաշտերում: Քեզ յափտենապէս աւերակ եմ դարձնելու, ու քո քաղաքներն այլեւս չեն վերաշինուելու: Պիտի իմանաս, որ ես եմ Տէրը: Այն բանի համար, որ ասել ես, թէ երկու ազգերն ու երկու երկրներն էլ իմն են լինելու, ես ժառանգելու եմ դրանք (թէեւ Տէրն էլ այնպէս էր), - դրա համար վկայ եմ ես, - ասում է Տէր Աստուած, - եւ քեզ հետ վարուելու եմ ըստ քո թշնամութեան, ըստ քո նախանձի, որով արել ես նրանց: Եւ դու կը ճանաչես ինձ, երբ դարբնւ քեզ: Պիտի իմանաս, որ ես եմ Տէրը: Լսել եմ քո հայիտյանքի ձայնը, որ ասում էիր՝ Իսրայէլի աւերակ լեռները մեզ կերակուր են փրուած»: Քո բերանով մեծաբանել ես իմ հասցէին, վայրախօսել իմ մասին, եւ ես լսել եմ դրանք: Այսպէս է

35, 2
3
4
5
6
7, 8
9
10
11
12
13, 14

15 ասում Տէր Աստուած. երբ արար աշխարհի ուրախութեան մէջ լինի՝ քեզ աներակ եմ դարձնելու այն բանի համար,
 16 որ ուրնահարեցիր ժառանգութիւնն Իսրայէլի փան, որ կործանուեց: Նոյնն էլ քեզ եմ անելու, եւ դու աներակ ես
 դառնալու, ո՛վ լեռդ Սէիր, ամբողջ Եդոմն էլ ոչնչանալու է: Պէտք է իմանաս, որ ես եմ նրանց Տէր Աստուածը»:
 17 Իսրայէլի լեռների մասին

36. 2 «Դու էլ, մարդո՛ւ որդի, մարգարեացի՛ր լեռների վրայ եւ ասա՛ Իսրայէլի լեռներին. «Լսեցէ՛ք Տիրոջ պատգամները:
 Այսպէս է ասում Տէր Աստուած.՝ Այն բանի համար, որ թշնամին ձեր մասին ասել է՝ վա՛շ-վա՛շ, յաւերժական
 3 աներակները մեզ ժառանգութիւն եղան, - դրա համար մարգարեացի՛ր ու ասա՛ այսպէս է ասում Տէր Աստուած.՝
 Այն բանի համար, որ ձեր շուրջը գրնուող բոլոր ազգերի անարգանքին ենթարկուեցիք, փարագրուեցիք բազում
 4 ազգերի կողմից, ծաղրանքի առարկայ ու ազգերի նախափինք եղաք, - դրա համար, ո՛վ Իսրայէլի լեռներ, լսեցէ՛ք
 Ամենակալ Տիրոջ պատգամները»: Այսպէս է ասում Ամենակալ Տէր Աստուած լեռներին ու բլուրներին, անդունդներին
 ու ձորերին, կործանուած աներակներին ու լքուած քաղաքներին, որոնք աներ են դարձել ու ուրնակոխ եղել ձեր շուրջը
 5 գրնուող ժողովուրդների կողմից, - դրա համար այսպէս է ասում Տէր Աստուած.՝ Չեմ կարող իմ գայրոյթի հրով
 չխօսել այլազգիների մասին, նաեւ բոլոր եղոմայեցիների մասին, որովհետեւ երկիրս փարագրեցին, ուրնահարելով
 6 անարգեցին մարդկանց, աների ու արարի մարմնեցին նրանց: Ուստի մարգարեացի՛ր Իսրայէլի երկրի վրայ ու
 ասա՛ լեռներին ու բլուրներին, ձորերին ու դաշտերին. այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Միտե՛ս իմ նախանձով ու
 7 բարկութեամբ խօսեցի այն բանի համար, որ դուք հեթանոսներից նախափինք էք կրել՝: Ուստի այսպէս է ասում
 Ամենակալ Տէրը. «Չեռքս բարձրացնելու եմ ձեր շուրջը գրնուող ժողովուրդների վրայ. եւ նրանք իրենք իսկ կը
 8 կրեն իրենց անարգանքը՝: Բայց, ո՛վ լեռներ Իսրայէլի, ձեր խաղողն ու բերքը Իսրայէլի իմ ժողովուրդն է ուրբելու,
 9 որովհետեւ վերադառնալու ակնկալութիւն ունի: Միտե՛ս իմ նախնուսուցումն քեզ. դուք մշակուելու եւ սերմանուելու էք:
 10 Բազմացնելու եմ ձեր մէջ մարդ ու անասուն, առհասարակ Իսրայէլի փունն ամբողջովին: Վերաբնակեցուելու են
 11 քաղաքները, վերաշինուելու՝ աներակները: Բազմացնելու եմ ձեր մէջ մարդ ու անասուն. բազմանալու եւ աճելու են
 նրանք: Ձեզ էլ բնակեցնելու եմ, ինչպէս սկզբից կայիք. բարիք եմ անելու ձեզ, ինչպէս առաջ, ու պիտի իմանաք, որ
 12 ես եմ Տէրը: Այնպէս պիտի անեմ, որ մարդիկ՝ Իսրայէլի իմ ժողովորդը, փիռն ձեզ: Նրանք ժառանգելու են ձեզ,
 13 բնակավայր էք լինելու նրանց համար եւ այլեւս անգաւակ չէք մնալու նրանցից: Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. այն
 14 բանի համար, որ քեզ ասացի, թե՛ դու մարդակեր երկիր ես ու քո ցեղից անգաւակ ես մնացել, - դրա համար այլեւս
 15 մարդակեր չես լինելու եւ քո ցեղն այլեւս անգաւակ չես դարձնելու, - ասում է Տէր Աստուած: Եւ ձեր մէջ այլեւս
 ազգերից անարգուածներ չեն լինելու, ժողովուրդներից այլեւս նախափինք չէք կրելու, ձեր ցեղն էլ այլեւս անգաւակ
 16, 17 չի մնալու», - ասում է Տէր Աստուած: Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդո՛ւ որդի, Իսրայէլի այդ փունը, որ
 բնակուել էր իր երկրում, իր ընթացքով, կուռքերով ու պղծութեամբ պղծել է այն. նրա ընթացքն իմ առաջն է եղել,
 18 ինչպէս դաշտախառն կնոջ պղծութիւնը: Բարկութիւնս թափեցի դրանց վրայ այն արեան համար, որ թափել էին
 19 երկրում, նաեւ՝ որովհետեւ իրենց կուռքերով պղծել էին այն: Նրանց ցրեցի ժողովուրդների մէջ, սփռեցի նրանց
 20 երկրից երկիր: Ըստ նրանց բռնած ճանապարհի ու մեղքերի էլ դատեցի նրանց: Նրանք միտե՛ս հեթանոսների մէջ.
 ո՛ր որ միտե՛ս, այնպեղ էլ պղծեցին իմ սուրբ անունը՝ ասելով նրանց, թե՛ Տիրոջ ժողովուրդն են իրենք, բայց ելան
 21 նրա երկրից: Ես ինչպե՛սի նրանց յանուն իմ սուրբ անուն, որ պղծեցին Իսրայէլի փան գաւակները այն ազգերի
 22 մէջ, ուր միտե՛ս իրենք: Ուստի ասա՛ Իսրայէլի այդ փունը. այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Ո՛վ փունդ Իսրայէլի,
 ձեզ համար չէ, որ անում եմ այս բոլորը, այլ՝ յանուն իմ սուրբ անուն, որ պղծեցիք այն ազգերի մէջ, ուր միտե՛ս
 23 դուք: Եւ ես մաքրելու եմ իմ մեծ անունը, որ պղծուել է այդ ազգերի մէջ, իմ անունը, որ դուք պղծեցիք դրանց
 մէջ: Եւ այդ ազգերը պիտի պիտի իմանան, որ ես եմ Տէրը, - ասում է Ամենակալ Տէրը, - երբ սրբագործուեմ ձեր
 24 մէջ, դրանց աչքի առաջ: Ես վերցնելու եմ ձեզ հեթանոսների միջից, հաւաքելու եմ ձեզ բոլոր ազգերի միջից ու
 25 փանելու եմ ձեզ ձեր երկիրը: Ձեզ վրայ սուրբ ջուր եմ ցանելու, եւ դուք մաքրուելու էք ձեր բոլոր պղծութիւններից.
 26 ձեր բոլոր կուռքերից մաքրելու եմ ձեզ: Նոր սիրտ եմ փայլու ձեզ, նոր հոգի եմ դնելու ձեր մէջ. ձեր մարմիններից
 27 հանելու եմ քարեղէն սիրտն ու մարմնեղէն սիրտն քեզ. իմ հոգին եմ փայլու ձեզ: Եւ այնպէս եմ անելու,
 28 որ իմ արդարութեան ճանապարհով ընթանաք, օրէկներս պահէք ու կատարէք դրանք, բնակուէք այն երկրում,
 29 որ փուել էի ձեր հայրերին, ինձ համար ժողովուրդ լինէք, եւ ես ձեզ համար՝ Աստուած: Ազատելու եմ ձեզ ձեր
 30 բոլոր պղծութիւններից: Կիսնելու եմ ցորենին ու բազմացնելու եմ այն եւ ձեզ սովի չեմ մարմնելու: Շարացնելու
 31 եմ ծառերի պտուղներն ու հանդերի բերքը, որպէսզի ազգերի մէջ այլեւս սովի նախափինքը չստանաք: Յիշելու եմ
 ձեր չար ճանապարհներն ու ձեր ոչ բարի ընթացքը, եւ դուք զգուելու էք ձեր բոլոր անօրէնութիւններից ու գարշելի
 32 արարքներից: Ձեզ համար չէ, որ անում եմ այս բաները, - ասում է Տէր Աստուած, - այլ թող յայտնի լինի ձեզ.
 33 ամաչեցէ՛ք ու քաշուեցէ՛ք ձեր բռնած ճանապարհից, ո՛վ փունդ Իսրայէլի: Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Այն
 34, 35 օրը, երբ ձեզ մաքրեմ ձեր բոլոր անօրէնութիւններից, թե՛ վերաշինուելու են աներակները, թե՛ վերաբնակեցնելու
 են քաղաքները, եւ մշակուելու է աներուած հողը, մինչ այն կործանուած էր անցորդների առաջ: Եւ ասելու եմ.
 36 Կերուած երկիրը բերկրալից պարտեզ է դարձել, աներակ, կործանուած ու քանդուած քաղաքները, ամրացած,
 37 բազմել են»: Եւ ձեր շուրջը մնացած ժողովուրդները մէկըմիջոք պիտի իմանան, որ ես եմ Տէրը, որ վերաշինել եմ
 աներուած քաղաքները, վերահաստատել կործանուածները: Ես՝ Տէրս ասացի սա, եւ անելու եմ: Այսպէս է ասում Տէր
 Աստուած. «Ես դարձեալ այցի եմ գալու Իսրայէլի փանը՝ իրագործելու համար դրանք. բազմացնելու եմ մարդկանց՝
 38 ոչխարների հօտերի պէս: Եւ ինչպէս սուրբ ոչխարները, ինչպէս Երուսաղէմի ոչխարները՝ իրենց փօներին, այնպէս
 39 են լինելու աներուած քաղաքները՝ հօտերով ու մարդկանցով լի: Ու պիտի իմանան, որ ես եմ Տէրը»: Յարութեան
 մասին

37 Տիրոջ ձեռքը հանգեց ինձ վրայ. բարձրացրեց ինձ Տիրոջ Նոզով, որեց ինձ մի դաշտի մէջ, որ լի էր մարդկանց
 2 ոսկորներով: Պարտեցրեց ինձ ոսկորների շուրջը: Դրանք շա՛ր-շա՛ր էին դաշտի երեսին ու սաստիկ չորացած էին:
 3 Նա ասաց ինձ. «Մարդո՛ւ որդի, արդեօք կը կենդանանա՞ն այդ ոսկորները»: Ես ասացի. «Տէր Աստուած, այդ դու
 4 գիտես»: Նա ասաց ինձ. «Մարդո՛ւ որդի, մարգարեացի՛ր այդ ոսկորների վրայ եւ ասա՛ դրանց. «Չորացած ոսկորներ,
 5 լսեցէ՛ք Տիրոջ պատգամները: Այսպէս է ասում Տէր Աստուած այդ ոսկորներիդ.՝ Միտե՛ս ձեզ վրայ կենդանի շունչ

եւ մ բերելու, ձեզ ջղեր եմ փայլու, ձեզ վրայ միս եմ բերելու եւ մաշկ քաշելու, իմ հոգին եմ փայլու ձեզ, եւ դուք 6
կենդանանալու էք: Եւ պիտի իմանաք, որ ես եմ Տէրը»: Ես մարգարեացայ, ինչպէս որ հրամայել էր ինձ Տէրը: Ու 7
երբ մարգարեացայ, մի ձայն լսեցի. յեփոյ շարժում եղաւ. եւ ոսկորը ոսկորի հետ մօտեցաւ բոլոր յօղերին: Տեսայ, 8
որ ջղերն ու մտերը պատում էին ոսկորները, նրանց վրայ մաշկ էր ձգում, բայց դրանց մէջ դեռ շունչ չկար: Նա 9
ասաց ինձ. «Մարգարեացի՛ր, մարդո՛ւ որդի, մարգարեացի՛ր շնչի վրայ եւ ասա՛ շնչին. «Այսպէս է ասում Տէր Աստուած.
՛ Եկ, ո՛վ շունչ, չորս հողմերից, ու փչի՛ր մեռելների վրայ, եւ նրանք կը կենդանանան»»: Ես մարգարեացայ, ինչպէս 10
որ հրամայել էր ինձ Տէրը: Ու շունչ մտաւ նրանց մէջ, եւ կենդանացան: Ելան կանգնեցին իրենց ոտքերի վրայ.
դա բազմախումբ մի ժողովուրդ էր: Եւ Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդո՛ւ որդի, այդ ոսկորներն Իսրայէլի 11
ամբողջ փունն են: Դրանք ասում են. «Չորացան մեր ոսկորները, մեր յոյսը կտրուեց, ու մենք մեռանք»: Ուստի 12
մարգարեացի՛ր ու ասա՛ դրանց. «Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. ՛ Ահա ես բաց եմ անելու ձեր գերեզմանները եւ
հանելու եմ ձեզ ձեր գերեզմաններից, ո՛վ իմ ժողովուրդ: Տանելու եմ ձեզ Իսրայէլի երկիրը: Ու պիտի իմանաք, որ 13
ես եմ Տէրը, երբ բաց անեմ ձեր գերեզմաններն ու հանեմ ձեզ ձեր գերեզմաններից, ո՛վ իմ ժողովուրդ: Իմ հոգին 14
փայլու եմ ձեզ, եւ դուք կենդանանալու էք: Ձեզ դնելու եմ ձեր երկրում, եւ դուք պիտի իմանաք, որ ես եմ Տէրը:
Ասացի ու կարարելու եմ», - ասում է Տէր Աստուած: Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Դո՛ւ էլ, մարդո՛ւ որդի, 15, 16
քեզ համար մի գաւազան վերցրու եւ դրա վրայ գրի՛ր Յուդային, Իսրայէլի գաւակներին ու նրանց մերձաւորներին:
Մի երկրորդ գաւազան էլ կը վերցնես ու վրան կը գրես՝ Յովսէփին, մի գաւազանի վրայ էլ՝ Եփրեմին եւ Իսրայէլի
բոլոր գաւակներին, որ աւելացել են նրանց վրայ: Եւ կը կցես դրանք, իրար հետ կապելով, այնպէս որ լինեն մէկ 17
գաւազան, որը քո ձեռքին կը լինի: Եւ եթէ այնպէս լինի, որ քո ժողովրդի գաւակները քեզ ասեն. «Չեն ասի մեզ,
թէ այդ ի՛նչ է քո ձեռքին», - կ'ասես նրանց, թէ այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Ահա ես վերցնելու եմ Յովսէփի 19
այդ ազգին, որ Եփրեմի ձեռքին է, նաեւ Իսրայէլի ազգին ու նրա մերձաւորներին եւ նրանց փայլու եմ Յուդայի
ազգին: Եւ նրանք լինելու են, ու դա լինելու է մէկ գաւազան Յուդայի ձեռքին»: Իսկ այն գաւազանները, որոնց 20
վրայ դու գրեցիր, լինելու են քո ձեռքին, նրանց աչքի առաջ: Կ'ասես նրանց, թէ այսպէս է ասում Տէր Աստուած. 21
«Ահա ես վերցնում եմ Իսրայէլի այդ փան գաւակներին ժողովուրդների միջից, որոնց մէջ մտնել էին, հաւաքելու
եմ նրանց իրենց շուրջը գտնուող բոլոր ազգերի միջից ու փանելու եմ Իսրայէլի երկիրը: Նրանց դարձնելու եմ 22
մէկ ազգ՝ իմ երկրում, Իսրայէլի լեռների վրայ. որպէս թագաւոր՝ մէկ իշխան է լինելու նրանց վրայ: Այլեւս երկու
ազգերի բաժանում չեն լինելու, ոչ էլ երկու թագաւորութիւնների են բաժանուելու, որպէսզի այլեւս չստանան 23
իրենց կուռքերով, իրենց զարշէլի արարքներով, իրենց ամէն փեսակ ամբարշտութիւններով: Նրանց փրկելու եմ
իրենց բոլոր անօրէնութիւններից, որոնց մէջ մեղանչեցին, մաքրելու եմ նրանց, եւ նրանք ինձ համար ժողովուրդ 24
են լինելու, եւ ես իրենց համար՝ Աստուած: Եւ իմ ծառայ Դաւիթն իշխելու է նրանց վրայ, լինելու է մէկ հովի
նրանց բոլորի համար, որպէսզի նրանք իմ պատուիրաններով ընթանան, օրէնքներս պահեն ու դրանք գործադրեն:
Ապրելու են իրենց երկրում, որ ես եմ փուռ իմ ծառայ Յակոբին, եւ ուր բնակուել են նրանց հայրերը: Նրանք էլ 25
են բնակուելու այնպէս, նրանց որդիներն ու որդոց որդիներն էլ՝ յախփեան: Իմ ծառայ Դաւիթն էլ իշխելու է նրանց
վրայ՝ յախփեան: Իսաղաղութեան դաշինք եմ կնքելու նրանց հետ, եւ այդ ուխտը յախփեանական է լինելու նրանց 26
հետ: Նաստարելու եմ նրանց ու բազմացնելու, սրբարան էլ դնելու եմ նրանց մէջ՝ յախփեանապէս: Բնակութեանս
փեղն էլ է իրենց մէջ լինելու. ես նրանց համար Աստուած եմ լինելու, եւ նրանք ինձ համար՝ ժողովուրդ: Ազգերն էլ 28
պիտի իմանան, որ ես՝ Տէրս, կը մաքրեմ նրանց, երբ սրբարանս յախփեանապէս լինի նրանց մէջ»: Գոգի ու Մագոգի 29
մասին

Տէրը խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Մարդո՛ւ որդի, երեսդ ուղղի՛ր Գոգի եւ Ռոսմետոքի ու Թորէլի իշխան Մա- 38, 2
գոգի երկրի դէմ եւ մարգարեացի՛ր նրա մասին, ասա՛ նրան. «Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. ահա ես քո 3
դէմ եմ, ո՛վ իշխանդ Ռոսմետոքի ու Թորէլի, եւ պաշարելու եմ քեզ, սանձ եմ զցելու քո ճնօպներին, հաւաքելու 4
եմ քեզ ու քո բոլոր զօրքերը, հեծեալներին ու երիվարները, բազում ազգերի զինավառուածներին ու սպառազի- 5
նուածներին, վահանաւորներին, սաղաւարտաւորներին ու սուտերաւորներին, բոլորին միասին՝ պարսկներին ու 6
երթովպացիներին, լիբիացիներին ու լիւդացիներին, բոլորին, որ սաղաւարտակիր են ու վահանաւոր, Գոմերին ու 7
բոլոր նրանց, որ նրա շուրջն են, Թորգոմայ փունը՝ հիւսիսի կողմերից, ու բոլոր նրանց, որ նրա շուրջն են, բազմաթիւ
ազգերի էլ՝ քեզ հետ: Պարաստուի՛ր, պատրաստ եղէ՛ք դու ու քեզ մօտ հաւաքուած ամբողջ բազմութիւնը: Դու ինձ 8
համար առաջապահ ես լինելու: Պատրաստուի՛ր, որ բազում օրեր յեփոյ, երբ գայ ժամանակների վախճանը, հա- 8
նէք սրից ապահով երկիրը՝ շար ազգերի միջից հաւաքուելով Իսրայէլի երկրում, որ ամբողջովին աւերակ է դարձել:
Նոյն ազգերի միջից հաւաքուելով՝ բոլորն էլ խաղաղութեամբ են ապրելու: Ելնելու ես անձրեւի պէս, հասնելու ես 9
ամպի պէս ու ծածկելու ես երկիրը: Դու եւ քո շուրջը գտնուող, քեզ հետ եղող բոլոր ազգերն էլ բազմամարդ էք
լինելու»: Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Այն օրը խոհեր են միտքդ գալու, չար խորհուրդներ եւ մտածելու եւ 10, 11
ասելու ես. ՛ Վեր կենամ ապահով երկրի վրայ, հասնեմ անհոգութեամբ հանգստացածների, խաղաղ ապրողների,
բոլոր նրանց վրայ, ովքեր բնակուած են այն երկրում, որ ոչ պարիսպներ ունի, ոչ նիզեր, ոչ էլ դռներ. աւար առնեմ, 12
կողոպտեմ նրանց ունեցուածքը, ձեռքս զցեմ աւերուած ու վերաբնակեցուած երկրի, բազում ժողովուրդների միջից
հաւաքուած ազգի, ունեցուածք ու դաստակներս ձեռք բերածների, երկրի սրբում ապրողների վրայ»: Մաբան ու 13
Դեղան, կարկեղոնացիների վաճառականները, բոլոր աւաններն ասելու եմ քեզ. «Արշաւում-գալիս ես աւար առնելու
համար, ամբոխներ ես հաւաքել՝ արծաթն ու ոսկին վերցնելու, ունեցուածքները գերեւարելու, մեծ կողոպուտ կատար- 14
ելու համար»: Ուստի մարգարեացի՛ր, մարդո՛ւ որդի, եւ ասա՛ Գոգին. «Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. ՛ Մի՞թէ այն 14
օրը, երբ Իսրայէլի իմ ժողովուրդը խաղաղութեամբ ապրելիս լինի, դու զարթնելու ու գալու ես քո փեղից՝ հիւսիսի 15
կողմերից, դու եւ քեզ հետ՝ երիվարներ հեծած բազմաթիւ ժողովուրդներ, բոլորն էլ բազում եւ բազում զօրագուղեր
կազմած: Դու վեր ես կենալու Իսրայէլի իմ ժողովրդի դէմ՝ ամպի նման ծածկելու երկիրը: Եւ դա լինելու է վերջին 16
ժամանակներում. ես քեզ բերելու եմ իմ երկիրը, որ բոլոր ազգերն ինձ ճանաչեն, երբ սրբանամ քո մէջ, նրանց
առա՛ճ «: Այսպէս է ասում Տէր Աստուած Գոգին. «Դու նա ես, ում մասին խօսել եմ հին օրերից, իմ ծառաներից՝ 17
Իսրայէլի իմ մարգարեներից մէկի միջոցով, այն օրերին ու փարիներին, երբ քեզ նրանց դէմ էի բերելու: Եւ այն 18

19 օրը, երբ Գոգը գայ Իսրայէլի երկրի դէմ, - ասում է Տէր Աստուած, - աստիկանալու է զայրոյթս, նաեւ նախանձս՝
 20 իմ բարկութեան հրով: Ասել եմ, որ այն օրն Իսրայէլի երկրի վրայ մեծ երկրաշարժ է լինելու. ծովի ձկները, երկնքի
 թռչունները, դաշտերի գազանները, երկրի բոլոր սողունները, նաեւ երկրի երեսին գտնուող բոլոր մարդիկ դողալու
 21 են իմ դիմաց: Ընդդուելու են լեռները, փապալուելու են ձորերը, կործանուելու են երկրի բոլոր պարիսպները: Սրի
 22 ահն եմ նրա վրայ բերելու, - ասում է Տէր Աստուած. - ամէն մարդու սուրն իր եղբօր դէմ է լինելու: Նրա դաբաս-
 փանն արիւնով ու համաճարակով եմ փռելու, անձրեւների հեղեղներով ու քարէ կարկույտներով. հոյր ու ծծումբ
 եմ փռելու նրա ու բոլոր նրանց վրայ, որ նրա հետ կը լինեն, բազմաթիւ ժողովուրդների վրայ, որ կը լինեն նրա
 23 հետ: Այսպէս եմ ես ցոյց փալու իմ մեծութիւնը, սրբանալու եմ, փառաւորուելու ու ճանաչուելու ազգերի առաջ: Ու
 պիտի իմանան, որ ես եմ Տէրը»:

39 «Դո՛ւ էլ, մարդո՛ւ որդի, մարգարեացի՛ր Գոգի մասին ու ասա՛. «Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. ահա ես քեզ
 2 դէմ եմ, Գո՛գ, իշխանո՛ղ Ռոսմետոքի ու Թոբէլի: Նաւաբելու եմ քեզ եւ առաջնորդելու եմ, հանելու եմ քեզ հիւսիսի
 3 կողմերից ու բերելու եմ քեզ Իսրայէլի լեռները: Դէն եմ գցելու աղեղը քո ձախ ձեռքից, նետերդ էլ՝ քո աջ ձեռքից:
 4 Կործանելու եմ քեզ Իսրայէլի լեռների վրայ, եւ դու ու քո շուրջը բոլոր գտնուողներն էլ ընկնելու էք: Քեզ հետ
 եղած բոլոր ժողովուրդներն էլ կեր են դառնալու բոլոր գիշարիչ թռչուններին, կեր են դառնալու անապարի բոլոր
 5, 6 գազաններին, եւ դու ընկնելու ես դաշտերի երեսին, որովհետեւ ես եմ խօսել, - ասում է Տէր Աստուած: - Նոր եմ
 ուղարկելու Մագոգի վրայ, եւ կղզիներն ապրելու են խաղաղութեամբ: Պիտի իմանան, որ ես եմ Տէր Աստուածը:
 7 Անունս էլ սուրբ է ճանաչուելու Իսրայէլի իմ ժողովրդի մէջ ու այլեւս չի պղծուելու իմ սուրբ անունը: Երկրի բոլոր
 8 ազգերը պէտք է իմանան, որ ես եմ Իսրայէլի սուրբ Տէրը: Ահա հասել է օրը, ու պիտի իմանաս, որ դա լինելու
 9 է, - ասում է Տէր Աստուած. - այս է այն օրը, որի մասին խօսել էի: Եւ պիտի ելնեն Իսրայէլի քաղաքների
 բնակիչները, պիտի այրեն իրենց զէնքերը, նիզակներն ու ասպարները, նետերն ու աղեղների բեկորները, փեղերի
 10 բներն ու սուլիների կոթերը. եօթը փարի վառելու են իրենց կրակը. փայտ չեն վերցնելու դաշտերից, փայտ չեն
 կտրելու անտառներից, այլ զէնքերն են այրելու կրակի մէջ: Աւարելու են իրենց ւառառուներին, կողոպտելու՝ իրենց
 11 կողոպտիչներին», - ասում է Տէր Աստուած: «Այն օրը Գոգին եւ Իսրայէլում փալու եմ գերեզմանի յայտնի փեղ,
 ծովի կողմերից եկածների շիրիմը. ձորափերի շուրջը գերեզման են շինելու ու այնպէս թաղելու են Գոգին ու նրա
 12 բոլոր բազմութիւններին: Եւ շիրիմը կոչուելու է ' Գոգի հօտի գերեզման»: Իսրայէլի փան գաւակներն են թաղելու
 13 նրանց, որպէսզի մաքրուի երկիրը: Եօթը ամիս շարունակ թաղելու են նրանց երկրի բոլոր ժողովուրդները: Եւ
 14 նրանց համար նշանաւոր է լինելու այն օրը, երբ ես փառաւորուելու եմ, - ասում է Տէր Աստուած: - Եւ նոյն գործով
 զբաղուող մարդիկ հաւաքուելու են, որ գնան շրջեն երկրով մէկ, թաղեն երկրի երեսին մնացածներին եւ եօթը
 15 ամիս յետոյ երկիրը մաքրեն: Ամէն ոք, ով անցնի երկրով, երբ մարդու ոսկոր փռուի, նրա մօտ մի նշան է անելու,
 16 մինչեւ որ նրանք, ովքեր թաղում են, թաղեն այն ' Գոգի հօտի գերեզմանի» մէջ: Քաղաքի անունն էլ Գերեզման
 17 է կոչուելու. ու երկիրը մաքրուելու է: Դո՛ւ էլ, մարդո՛ւ որդի, այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Ասա՛ բոլոր գիշարիչ
 թռչուններին, դաշտի բոլոր գազաններին. ' Նաւաբուեցէ՛ք ու եկէ՛ք, հաւաքուեցէ՛ք երկրի բոլոր կողմերից իմ ողջակէզի
 համար, որ ես եմ գոհել, մեծ ողջակէզի, որ կապարում եմ Իսրայէլի լեռների վրայ, մին կերէք ու արին խմեցէք:
 18 Կերէ՛ք միսը հսկաների, խմեցէ՛ք արիւնը երկրի իշխանների, կերէ՛ք խոյերը, եզներն ու նոխազները, որովհետեւ բոլոր
 19 եզներն էլ պարարտ են: Իմ գոհած ողջակէզների ճարպը կերէ՛ք յազենալու եւ արիւնը խմեցէ՛ք հարբելու աստիճան:
 20 Դուք կը յազենաք իմ սեղանից, հեծեալներից, երկվարներից, հսկաներից ու պարտազմող բոլոր այրերից», -
 21 ասում է Տէր Աստուած: «Ես փառքս փալու եմ ձեզ, ու բոլոր ժողովուրդները փռանելու են իմ արած դաբասափանը,
 22 ձեռքս, որ դնելու եմ իրենց վրայ: Եւ Իսրայէլի փան գաւակները պիտի իմանան, որ ես եմ իրենց Տէր Աստուածը՝
 23 սկսած այն օրից եւ յետագայում»: «Բոլոր ժողովուրդներն էլ պէտք է իմանան, որ իրենց մեղքերի պարճառով
 գերևարուեցին Իսրայէլի փան գաւակները: Այն բանի համար, որ անարգեցին ինձ, ես երես դարձրի նրանցից,
 24 նրանց մաքնեցի իրենց թշնամիների ձեռքը, ու բոլորն էլ սրից ընկան: Նրանց պղծութիւնների ու անօրէնութիւնների
 25 համար արեցի այդ բոլորը եւ երես դարձրի նրանցից: Դրա համար էլ այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Այժմ յետ եմ
 դարձնելու Յակոբի գերևարուածներին, ողորմելու եմ Իսրայէլի փանը, նախանձախնդիր եմ լինելու իմ սուրբ անուան
 26 համար: Եւ երբ նրանք անարգանք, անիրաւութիւն ստանան իրենց կապարած անիրաւութիւնների դիմաց, նրանց
 27 խաղաղութեամբ վերաբնակեցնելու եմ իրենց երկրում. ոչ ոք չի գարնորեցնելու նրանց: Երբ նրանց վերադարձնեն
 28 ազգերի միջից, հաւաքեն հեթանոսների երկրներից, սուրբ եմ լինելու նրանց մէջ, ազգերի առջ: Եւ պիտի իմանան,
 որ ես եմ իրենց Տէր Աստուածը, երբ նրանց յայտնուեմ ժողովուրդների մէջ: Նրանց հաւաքելու եմ իրենց երկիրն ու
 29 այլեւս ոչ մի փեղ նրանցից մարդ չեմ թողնելու: Ոչ էլ այլեւս երես եմ դարձնելու նրանցից, որ զայրոյթս թափեմ
 30 Իսրայէլի փան վրայ», - ասում է Տէր Աստուած: Տաճարի շինուածքի մասին

40 Մեր գերութեան քսանհինգերորդ փարում, առաջին ամսին, ամսուայ փասնմէկերորդ օրը, քաղաքի գրաւման
 2 փասնչորսերորդ փարում, Տիրոջ ձեռքը հանգչեց ինձ վրայ: Աստուածային փեսիլքի մէջ նա ինձ բերեց Իսրայէլի
 երկիրն ու դրեց մի չափազանց բարձր լեռան վրայ, իսկ դրա վրայ, դէմ-յանդիման կար քաղաքի պէս մի շինուածք:
 3 Ինձ ներս փարաւ: Ահա մի մարդ կար այնպէս, որի փեսքը փայլուն պղնձի նման էր: Չեռքին շինարարի լար ու
 4 չափաձող ունէր: Ինքն էլ կանգնած էր դռան վրայ: Մարդն ասաց ինձ. «Տեսար դու, մարդո՛ւ որդի: Արդ, աչքերովդ
 նայի՛ր, ականջներովդ լսի՛ր եւ մաքրումդ հաստատու պահիր այն ամէնը, ինչ քեզ ցոյց եմ փալու, որովհետեւ քեզ ցոյց
 5 փալու համար եմ այսպէս եկել: Եւ ինչ որ ինքդ փռեսնե՛ս ցոյց եմ փալու Իսրայէլի փանը»: Ահա փաճարի շուրջը
 փռեսայ փողոցներ: Մարդու ձեռքին կար մի չափաձող վեց կանգուն ու մէկ թիզ երկարութեամբ: Պարսպի լայնու-
 6 թիւնը նա չափեց մէկ ձողի հաւասար, բարձրութիւնն էլ՝ մէկ ձողի հաւասար: Մտաւ այն դռնից, որ արեւելք էր
 նայում եւ ունէր եօթը աստիճաններ: Չափեց դռան չորս կողմում եղած վեցական կամարների խուցերը. մէկ խուցի
 երկարութիւնը մէկ ձողի հաւասար էր, լայնութիւնն էլ՝ մէկ ձողի հաւասար. խուցերի միջի կամարները վեց կանգուն
 7 էին: Երկրորդ խուցը լայնքով հաւասար էր մէկ ձողի, երկայնքով էլ՝ մէկ ձողի հաւասար. կամարը հիգ կանգուն էր:
 8 Երրորդ խուցն էլ երկայնքով հաւասար էր մէկ ձողի, լայնքով էլ՝ հաւասար մէկ ձողի. դռան կամարը, զազաթի մօտ,
 9, 10 ութ կանգուն էր: Կամարներն էլ երկու կանգուն էին, եւ դրանք ներքին դռան կամարներն էին: Դռան խուցերն

իրար դիմաց էին, երեքն այս կողմից, երեքը՝ միս: Երեքն էլ մի չափի էին, կամարներն էլ՝ մի չափի՝ այս եւ միս կողմերից: Դռան մուտքի լայնութիւնը չափեց քար կանգուն, երկարութիւնը՝ քարներէք կանգուն: Դէմ-դիմաց գրնուող խուցերի թռիչքը մի կանգուն էր. մի կանգուն՝ այս կողմից, մի կանգուն՝ միս կողմից: Երկու կողմերի խուցերը վեցական կանգուն էին: Դուռը չափեց խուցի մի պարից միսը. լայնքով քսանհինգ կանգուն էր. դուռը դռան վրայ էր: Դռան կամարի թռիչքը, դռան շուրջը գրնուող խուցերի հետ, վաթսուն կանգուն էր: Արտաքին գաւթից մինչեւ ներքին դուռը կամարի թռիչքը յիսուն կանգուն էր: Նեղ լուսամուտներ կային ինչպէս խուցերի վրայ, այնպէս էլ գաւթի ներքին դռան կամարներին՝ չորս կողմը: Նաեւ լուսամուտներ միս կամարներին՝ ներսից ու դրսից: Կամարների վերեւում, այս ու այն կողմերից, արմաւենիներ կային: Նա ինձ ներքին գաւթի վարաւ: Ահա քեսայ դահլիճներ՝ սիւներով շրջանակուած, որոնք շինուած էին սրահների շուրջը: Շրջանակաձեւ սիւների միջեւ երեսուն դահլիճներ կային: Սիւներն իրար դիմաց էին, դռների երկայնքով, նաեւ շրջանակաձեւ սիւներ կային ներսում: Նա չափեց գաւթի լայնքը արտաքին դռնից մինչեւ ներքին դուռը, որ արեւելք էր նայում. հարիւր կանգուն էր: Նա ինձ հիւսիսային կողմը քարաւ: Ահա մի դուռ քեսայ, որ նայում էր արտաքին գաւթի հիւսիսին: Չափեց նրա երկարութիւնն ու լայնութիւնը, նրա այս ու այն կողմը գրնուող խուցերը, կամարը, սիւնազարդ սրահներն ու արմաւենիները. եւ այն արեւելք նայող դռան չափն ունէր. յիսուն կանգուն երկարութիւնն էր, քսանհինգ կանգուն՝ լայնութիւնը: Նրա լուսամուտները, կամարներն ու արմաւենիները արեւելք նայող դռան համեմատ էին: Եօթը աստիճաններ էին ելում դէպի նա. ներսից կամարակապ էր: Ներքին գաւթի դուռը նայում էր հիւսիսային դռանը, արեւելք նայող դռան նման: Նա գաւթի չափեց դռնից դուռ. հարիւր կանգուն էր: Նա ինձ հարաւային կողմը քարաւ: Ահա մի դուռ քեսայ, որ հարաւ էր նայում: Չափեց այն, նաեւ խուցերը, սիւնազարդ սրահները, կամարները, որոնք նոյն չափն ունէին, ինչպէս միսները: Նրա լուսամուտներն ու շրջանակաձեւ կամարներն էլ առաջինի լուսամուտների ու կամարների նման էին. երկարութիւնը՝ յիսուն կանգուն էր, լայնութիւնը՝ քսանհինգ կանգուն: Դուռը եօթը աստիճաններ ունէր, ներսում՝ կամարներ եւ արմաւենիներ այս ու այն կողմերից՝ սիւնազարդ սրահների վրայ: Ներքին դուռը գաւթի դռան դիմաց էր եւ դէպի հարաւ էր նայում: Գաւթի նա դռնից դուռ չափեց. հարաւային կողմից լայնութիւնը հարիւր կանգուն էր: Ինձ քարաւ ներքին դռան գաւթի, որ հարաւային կողմն էր նայում. չափեց հարաւ նայող դուռը, որ նոյն չափն ունէր. նոյն չափին էին նաեւ խուցերը, կամարներն ու սիւնազարդ սրահները: Նրա շրջանակաձեւ լուսամուտների ու կամարների երկարութիւնը յիսուն կանգուն էր, լայնութիւնը՝ քսանհինգ: Նրա շուրջը կամարներ էին, յիսուն կանգուն երկարութեամբ ու քսանհինգ կանգուն լայնութեամբ: Կամարներ կային եւ արտաքին գաւթում, կամարների վրայ՝ արմաւենիներ եւ սանդուղք եօթը աստիճաններով: Ինձ քարաւ դէպի այն դուռը, որ արեւելեան ճանապարհին էր նայում: Այն ունէր նախորդի չափը: Չափեց նաեւ խուցերն ու կամարները, լուսամուտներն ու չորս կողմի կամարները. երկարութիւնը յիսուն կանգուն էր, լայնութիւնը՝ քսանհինգ: Կամարներ կային ներսի գաւթում, արմաւենիներ՝ կամարների վրայ, այս ու այն կողմերից, նաեւ եօթը աստիճաններ: Ինձ քարաւ դէպի հիւսիսային դուռը: Նոյն չափով չափեց խուցերը, կամարներն ու սիւնազարդ սրահները, չորս կողմի լուսամուտներն ու կամարները. երկարութիւնը յիսուն կանգուն էր, լայնութիւնը՝ քսանհինգ: Կամարներ կային արտաքին դռան վրայ, արմաւենիներ՝ կամարների վրայ, այս ու այն կողմից, նաեւ ութ աստիճաններ: Նրա թէ՛ սրահները, թէ՛ նրանց մուտքերն ու կամարները երկրորդ դռան դիմաց էին, ուր ողջակէզներն էին լուսանում: Դռան կամարի քակ սեղաններ կային, երկուսն այս կողմում, երկուսը՝ միս, որպէսզի դռանց վրայ մորթէին թէ՛ մեղքերի եւ թէ՛ յանցանքների համար գոհագործուող ողջակէզները: Ողջակէզները լուսնալու ջրի խողովակի հարաւային կողմը, այն դռան մուտքին, որ հիւսիս էր նայում, երկու սեղաններ կային, որ արեւելք էին նայում: Իսկ երկրորդ դռան հարաւային կողմից, դռան կամարների դիմաց, նոյնպէս երկու սեղաններ կային: Արեւելեան կողմում՝ ութ սեղաններ, չորսը մի կողմում, չորսը՝ միս, հարաւային դռան դիմաց: Այնպէս՝ ողջակիզման ութ սեղանների վրայ էին մորթում գոհերն ու ողջակէզները: Կոփածոյ քարերից էին ողջակիզման չորս սեղանները, կանգուն ու կէս երկարութեամբ, կանգուն ու կէս լայնութեամբ եւ կանգուն ու կէս բարձրութեամբ, որպէսզի դռանց վրայ դնէին գործիքը, որով մորթում էին գոհերն ու ողջակէզները: Ներսից, չորսբոլորը, թզաչափ քանդակուած եզեր կային եւ սեղանի վրայ ծածկ՝ անձրեւից ու փայլից պարսպարելու համար: Ինձ քարաւ ներքին գաւթի: Ներքին գաւթին ունէր երկու պարզամբ, մէկը հարաւային դռան կողմը, որ հիւսիս էր նայում, եւ հարաւ դուրս բերում, միսը՝ հիւսիսային դռան կողմը, որ հարաւ էր նայում ու հիւսիս դուրս բերում: Նա ասաց ինձ. «Այս պարզամբը, որ հարաւային կողմն է նայում, այն քահանաների համար է, որոնք փաճարի պահպանութիւնն են կատարում, իսկ հիւսիս նայող պարզամբը՝ այն քահանաների համար, որոնք խորանի ծառայութիւնն են կատարում: Դրանք Սաղոկի որդիներն են, դէւրացիների ցեղից, որոնք կարող են մօտենալ Տիրոջը պաշտամունք մատուցելու»: Նա չափեց գաւթի, երկարութիւնը հարիւր կանգուն էր, լայնութիւնն էլ՝ հարիւր կանգուն. այն քառակողմ էր: Տաճարի դիմաց խորանն էր: Ինձ քարաւ դէպի փաճարի սիւնազարդ սրահը: Չափեց սիւնազարդ սրահի լայնութիւնը. մի կողմից հինգ կանգուն էր, միս կողմից՝ հինգ կանգուն, մուտքի լայնութիւնը՝ փասնչորս կանգուն, դռան գլխի խոյակներն այս ու այն կողմերից՝ երեքական կանգուն: Սիւնազարդ սրահի բարձրութիւնը քսան կանգուն էր, նրա լայնութիւնը՝ փասնմէկ: Տաւը աստիճաններով էին բարձրանում այնպէս, այս ու այն կողմերից երկու սիւներ ունէր:

Նա ինձ քարաւ փաճար եւ չափեց նրա կամարը. լայնութիւնը մի կողմից վեց կանգուն էր, երկարութիւնը միս կողմից՝ վեց կանգուն, դռան լայնութիւնը՝ փասը կանգուն, իսկ դռան խոյակներն այս ու այն կողմերից՝ հինգական կանգուն: Չափեց նաեւ դռան երկարութիւնը. քառասուն կանգուն էր, լայնութիւնը՝ քսան կանգուն: Մտաւ ներքին գաւթի: Չափեց մուտքի կամարը. երկու կանգուն էր, մուտքը՝ վեց կանգուն, իսկ մուտքի գլխի խոյակներն այս ու այն կողմերից՝ եօթնական կանգուն: Չափեց դռան երկարութիւնը. քառասուն կանգուն էր, լայնութիւնը՝ քսան կանգուն փաճարի առաջ: Եւ ասաց ինձ. «Սա է սրբութիւն սրբոցը»: Նա չափեց փաճարի պարը. վեց կանգուն էր, փան կողքի քարածութիւնը, շուրջբոլորը՝ չորս կանգուն, մի կողմից միսը՝ երեսուներեք կանգուն: Տաճարի որմերի եւ բոլորաձեւ կից շինութիւնների միջեւ կար մի անջրպետ, որպէսզի նրանք, ովքեր ուզենային նայել ցած, ընկնէին ու երբեք չմօտենային փաճարի որմին: Վերին դռան կողմերին, պարերի կողքերի միջեւ, փան շուրջը, վերին կողմում, մի լայն փարածութիւն կար, որպէսզի փան մէջ, վերեւից ու ներքեւից ընդարձակ փեղ լինէր, որպէսզի ներքին յարկերից

8 բարձրանային միջնայարկերը, այնպէս ինչպէս վերնայարկերը: Տեսայ նաեւ քան ձեռքերի բարձրութիւնը. բոլորածե
 9 մի անջրպէս կար, ձողին հասասար, որը վեց կանգուն էր: Արքայքին կողմի որմի հասարութիւնը հինգ կանգուն
 10 էր, ամբողջ քանակի եւ կից շինութիւնների պարզամբների միջեւ ընկած բաց քարածութիւնը՝ քսան կանգուն:
 11 Պարզամբների մի դուռը հիւսիսային մի դռան միջանցքում էր, մի դուռն էլ՝ հարաւային կողմում: Ընդարձակ
 12 քրեղի լայնութիւնը, միջանցքը լուսատրելու համար, շուրջանակի հինգ կանգուն էր: Բակի դիմաց գտնուող կից
 13 շինութիւնը, որ նայում էր դէպի ծովակողմ ճանապարհը, ուներ եօթանասուն կանգուն երկարութիւն. նրա պարի
 14 հասարութիւնը հինգ կանգուն էր, երկարութիւնը՝ իննսուն կանգուն: Նա չափեց քանակի առաջը. երկարութիւնը
 15 հարիւր կանգուն էր: Խորշերը, անջրպէսները եւ պարերը հարիւր կանգուն երկարութիւն ունէին: Տաճարի առջեւի
 16 քարածութեան լայնութիւնը, նրա դիմացի խորշերը հարիւր կանգուն էին: Չափեց նաեւ խորշերի դիմաց, քանակի
 17 կանգուն երկարութիւն ունէին: Արքայքին քանակը, անկիւններն ու կամարները, առաստաղները, երեք կողմերից,
 18 վանդակապար լուսամուտներ ու լուսանցոյցներ ունէին՝ նայելու համար: Թէ՛ քանակը եւ թէ՛ առաստաղակ նրա
 19 առաստաղները, յարակից մինչեւ լուսամուտները, քանակից նայելու էին: Լուսամուտները երեքակն էին՝ նայելու
 20 համար, ինչպէս ներսից, այնպէս էլ դրսից: Ամբողջ քանակի վրայ, շուրջը շուրջ, ներսից ու դրսից, քերովբէներ
 21 էին քանակով ու արմատենիներ. մի արմատենին քերովբէների արանքում էր, երկու քերովբէները՝ իրար դիմաց:
 22 Արմատենիների մի կողմում քերովբէներից մէկի դէմքը մարդու դէմք էր, միւս կողմում երկրորդինը՝ աշիւծի: Եւ
 23 այդպէս էր քանակով ամբողջ քանակը, բոլոր կողմերից: Յարակից մինչեւ առաստաղները քերովբէներ ու
 24 արմատենիներ էին քանակով: Սրբերն ու քանակը թեւապարած էին ու քառանկիւնաձեւ բացուած: Սրբերի
 25 դէմ-յանդիման մի պարկեր կար՝ փայտէ խորանի նմանութեամբ, երեք կանգուն բարձրութեամբ, երկու կանգուն
 26 երկարութեամբ եւ երկու կանգուն լայնութեամբ, վրան՝ եղջիրաձեւ զարդեր: Նրա թէ՛ յարակն ու թէ՛ պարերը
 27 փայտէայ էին: Նա ասաց ինձ. «Սա է Տիրոջ առջեւ եղած սեղանը»: Տաճարն ուներ երկու դուռ, սրբարանն էլ՝
 28 երկու մուտք: Երկու դռներն էլ երկուակն փեղկ ունէին. երկու փեղկ՝ մէկ դուռը, երկու փեղկ՝ միւսը: Նրանց
 29 վրայ, քանակի մուտքերի վերեւում, քանակով էին քերովբէներ ու արմատենիներ՝ ըստ սրբարանի քանակների:
 30 Ազնիւ փայտէ մի կերպուածք կար կամարի դէմ-յանդիման, արքայքին կողմից: Նաեւ նեղ լուսամուտներ: Այս ու
 31 այն կողմերից նա չափեց կամարի առաստաղները, քան կողմերն էլ՝ իրար հետ վերցրած:

42 Նա դուրս բերեց ինձ արքայքին գաւիթը, դէպի արեւելք, հիւսիսի դռան դէմ-դիմաց, ու ներս քարաւ ինձ: Ես
 2 քրեայ հինգ պարզամբներ՝ հիւսիսահայեաց միջանցքներով ու խորշերով, հարիւր կանգուն երկարութեամբ ու
 3 յիսուն կանգուն լայնութեամբ, նկարագրողում ըստ ներքին սրահի դռան օրինակի: Դռանք չորս կողմը սիւներ
 4 ունեցող արքայքին բակի նման էին՝ երեք յարկերը դէմ առ դէմ դասաւորում: Պարզամբների դէմ-յանդիման
 5 քանակով կանգուն լայնութեամբ ու հարիւր կանգուն երկարութեամբ մի անցուղի կար, ճանապարհից մէկ կանգուն
 6 անկի ներս. դռանց դռները դէպի հիւսիս էին նայում: Անցուղիներ կային նաեւ վերնաբնում, որովհետեւ սիւները
 7 չորս կողմում, ներքեւից վերեւ, խառն էին: Խառն էին նաեւ անջրպէսները եւ շրջանաձեւ սիւները, անջրպէսներն
 8 ու յենափայտերը, որովհետեւ եռայարկ էին: Եւ պարզամբների սիւների պէս սիւներ չկային. դրա համար ներ-
 9 քեւի կողմից միջանցքներ կային: Միջնայարկերն էլ գեպնից յիսուն կանգուն բարձր էին: Դրսից լոյս ունէին,
 10 ինչպէս որ արքայքին բակի պարզամբները, որոնք նայում էին հիւսիսային պարզամբների ճիշդ դիմացը, յիսուն
 11 կանգուն երկարութեամբ: Արքայքին բակին նայող պարզամբների երկարութիւնը յիսուն կանգուն էր, եւ դռանք
 12 իրար դիմաց էին, բոլորը միասին հարիւր կանգուն: Արեւելեան մուտքի պարզամբների դռները, որոնք արքայքին
 13 բակից մտնելու համար էին, շինուած էին հարաւային կողմում առաջին անցուղու լուսամուտի համեմատ, հարաւին
 14 դէմ-յանդիման, միջանցքների ու հարաւայինների դիմաց: Պարզամբներն ու դռանց դիմացի անցուղիները հիւսիս
 15 քանակով ճանապարհի պարզամբի չափով էին, դռանց լայնութեամբ ու դռանց երկարութեամբ, դռանց ելքերի ու
 16 շրջանակների չափով, նաեւ հիւսիսահայեաց պարզամբների մուտքերի չափով, նաեւ հարաւահայեաց պարզ-
 17 ամբների մուտքերի չափով, նաեւ առաջին անցուղու մուտքի չափով, որպէսզի միջանցքներին ուղիղ լոյս փայլէ, եւ
 18 հնարաւոր լինէր դռանց միջոցով գնալ դէպի արեւելք: Նա ասաց ինձ. «Այն պարզամբները, որ հիւսիս են նայում,
 19 նաեւ այն պարզամբները, որ հարաւ՝ բաց քարածութեան կողմն են նայում, - դռանք սուրբ պարզամբներն են,
 20 որ ուրում էին Մարդիկ բահանայ որդիները, որոնք կարող են մերձենալ Տիրոջ ամենաուրբ քրեղերին: Այնպէս
 21 են դուռն սրբութիւն սրբոցը, մարտոցում զոհերը՝ իրենց մեղքերի ու յանցանքների համար, որովհետեւ սուրբ է այդ
 22 քրեղը, ու ոչ ոք, բացի քահանաներից, չի մտնելու այնպէս: Սրանք էլ այն սուրբ քրեղից պէտք չէ որ դուրս գան
 23 արքայքին գաւիթը, որպէսզի ամէն անգամ որ Տիրոջ մերձենան՝ սուրբ մնան, ժողովրդին մօտենան իրենց պար-
 24 մունաններով, որոնցով պաշտամունք են մարտոցում, որովհետեւ սուրբ են դռանք, այլ ժողովրդին մօտենալիս ուրիշ
 25 հանդերձներ հագնեն»: Այսպէս արքայքին քանակի ներսի չափումը: Նա հանեց ինձ արեւելք նայող դռով, չա-
 26 փեց քանակի շուրջը շուրջ: Եկաւ կանգ առաւ հարաւային դռան մօտ, որ արեւելք էր նայում, չափեց հինգ հարիւր
 27 ձողաչափ: Դարձաւ հիւսիսային կողմը, հիւսիսի դիմաց, չափեց հինգ հարիւր ձողաչափ: Դարձաւ արեւմուտք,
 28 ծովի դիմաց, չափեց հինգ հարիւր ձողաչափ: Դարձաւ հարաւային կողմը, հարաւի դիմաց, չափեց հինգ հարիւր
 29 ձողաչափ: Չափեց քանակի չորս կողմերի եւ պարիսպների արանքը նոյն չափով: Տաճարը սրբավայրերից եւ
 30 պարիսպներից անջրպէսելու համար թողեց մի արանք, որ հինգ հարիւր կանգուն էր դէպի արեւելք եւ ուներ հինգ
 31 հարիւր կանգուն լայնութիւն

43. 2 Նա ինձ դուրս բերեց եւ հանեց այն դռան մօտ, որ արեւելք էր նայում: Եւ ահա Իսրայէլի Ասորու փառքը գալիս
 էր արեւելքի ճանապարհով. բանակի ձայնը գալիս էր բազմութեան ձայնի արձագանքի պէս: Գեպիւնը, չորս կողմից,
 3 լուսատուրեց փառքի լոյսով: Եւ քրեայքը, որ եւ էի քրեայնում, նման էր այն քրեայքին, որ եւ քրեայ, երբ քաղաքն
 4 օձելու էի մտնում: Իմ քրեայն կառքի քրեայքն էլ նման էր այն քրեայքին, որ եւ քրեայ Զոբար գեպի մօտ: Երեսու ի
 5 վայր ընկաւ ու խոնարհութիւն արեցի: Տիրոջ փառքը արեւելք նայող դռով քանակով քանակով: Կողմն ինձ բարձրաց-
 6 րեց ու քարաւ ներքին գաւիթը: Ահա քանակը լի էր Տիրոջ փառքով: Ես էլ կանգնած էի այնպէս: Ահա մի ձայն
 7 այն քանակից խօսում էր ինձ հետ: Մի մարդ կար մօտ, որ ասաց ինձ. «Մարդոն որդի, քրեայն իմ գահաւորակի

փեղը, իմ ոսկանհեղեղի փեղը, դրանցով է յախտեան ապրելու անունս Իսրայէլի մէջ: Իսրայէլի փան զաւակներն
 այլեւս չեն պղծելու իմ սուրբ անունը, ո՛չ իրենք, ո՛չ նրանց առաջնորդներն իրենց պոռնկութեամբ, ո՛չ էլ նրանց միջի
 իշխանները՝ իրենց սպանութիւններով, երբ շեմս դնեմ նրանց շեմերի, սեմս՝ նրանց սեմերի մօտ: Նրանք պարիսպ- 8
 ներ են կանգնեցրել իմ ու իրենց միջեւ, իրենց կապարած անօրէնութեամբ պղծել են իմ սուրբ անունը: Խորպակելու
 են նրանց իմ բարկութեամբ եւ սպանելով: Գոնէ հիմա թող իրենց պոռնկութիւնը, իրենց իշխանների սպանութիւնն 9
 ինձնից հեռու պահեն: Եւ ես յախտեան բնակութիւն կը հաստատեմ նրանց մէջ: Դո՛ւ էլ, մարդո՛ւ որդի, Իսրայէլի փա- 10
 նը ցոյց փութ այդ փաճարը, ու թող յետ կանգնեն իրենց մեղքերից: Տոյց փութ դրա պատկերը, ձեւն ու յօրինուածքը:
 Եւ նրանք թող փանջանքներ սրանան իրենց կապարած ամէն ինչի համար: Նկարի՛ր այդ փաճարը, նրա կառուցու- 11
 աճքը, ելքը, մուտքն ու կահաւորանքը: Դրա բոլոր պատուիրաններն ու օրէնքները, կանոնները ցոյց փութ նրանց,
 գրի՛ր նրանց առաջ: Ու թող պահեն իմ բոլոր օրէնքներն ու պատուիրանները, կապարեն դրանք: Լերան կապարի 12
 փան պատկերը, նրա չորս կողմերի սահմանները սրբութիւն սրբոց են: Այս է փաճարի օրէնքը»: Չոհասեղանի
 չափն այս է. մի կանգուն բարձրութիւնը, մի կանգուն ու չորս մաս՝ խորութիւնը, մի կանգուն լայնութիւնը, մի թիզ՝ 13
 եզրերի շուրջ գտնուող պակար: Եւ այս է զոհասեղանի բարձրութիւնը. փորուածքի սկզբից մինչեւ մեծ քաւութիւնը՝ 14
 ներսից երկու կանգուն, մի կանգուն լայնութեամբ, փոքր քաւութիւնից մինչեւ մեծ քաւութիւնը՝ չորս կանգուն, մի
 կանգուն լայնութեամբ: Չոհասեղանը՝ չորս կանգուն, բնից վեր մինչեւ եղջիրները՝ մէկ կանգուն, զոհասեղանը 15, 16
 չորս կողմերից՝ փասներկուական կանգուն, լայնութեամբ ու երկարութեամբ քառակուսի: Քաւութիւնը փասնչորս
 կանգուն երկարութեամբ էր, փասնչորս կանգուն լայնութեամբ, չորս կողմերից էլ հաւասար. նրան շրջապատող
 եզրերը՝ կէս կանգուն, շրջանակը՝ մէկ կանգուն: Աստիճաններն էլ արեւելեան էին: Տէրն ինձ ասաց. «Մարդո՛ւ որդի, 18
 այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Չոհասեղանը գործածելու օրուայ հրահանգները սրանք են. նրա վրայ ողջակէզ
 մաքուցել, շուրջը արիւն ցօղել: Մարդկի որդուց սերած դեւպացի քահանաներին, որոնք պաշտամունք մաքուցելու 19
 համար ինձ կը մօտենան, - ասում է Տէր Աստուած, - մեղքերի քաւութեան համար նախիրից մի զուարակ կը փաս
 ողջակիզելու: Թող վերցնեն սրա արիւնից, դնեն զոհասեղանի չորս եղջիրներին, քաւութեան չորս անկիւններին 20
 էլ, ցաննեն յաբակի շուրջը ու դրանով սրբազործեն: Թող վերցնեն մեղքերի համար ողջակիզուող զուարակը եւ
 այրեն փաճարում առանձնացուած մի փեղում, սրբարանից դուրս: Երկրորդ օրը առանց արաքի այծերից երկու 22
 նոխազ թող վերցնեն իրենց մեղքերի համար, սրբազործեն զոհասեղանը, ինչպէս որ զուարակով սրբազործեցին:
 Քաւութիւնը սրբազործելը վերջացնելուց յետոյ թող նախիրներից առանց արաքի մի զուարակ մաքուցեն, հօրից 23
 էլ՝ առանց արաքի մի խոյ. դրանք մաքուցեն Տիրոջ առաջ, քահանաները դրանց վրայ աղ ցաննեն ու փաննեն ող-
 ջակիզելու Տիրոջ համար: Թող եօթը օր անընդհար իրենց մեղքերի համար մի նոխազ մաքուցեն, նախիրներից՝ 25
 մի զուարակ, հօտերից՝ առանց արաքի մի խոյ, ու եօթը օր սրբազործեն զոհասեղանը, մաքրեն այն: Թող մաքրեն
 նաեւ իրենց ձեռքերը: Երբ օրերն աւարտուեն, եւ երբ ութերորդ օրը լինի, քահանաները թող սեղանի վրայ անեն 27
 ձեր ողջակէզը, եւ դա թող լինի ձեր փրկութեան համար: Ես էլ կ'ընդունեմ ձեզ», - ասում է Տէր Աստուածը:

Եւ ինձ յետ դարձրեց սրբարանի արաքքին դռնով, որ նայում էր դէպի արեւելք: Այն փակուած էր: Տէրն ինձ 44, 2
 ասաց. «Այդ դուռը փակ է մնալու ու չի բացուելու, նրանով ոչ ոք չի անցնելու, որպէսզի Իսրայէլի Տէր Աստուածը
 մտնի այդպէղով: Այն փակ է լինելու, որովհետեւ առաջնորդ իշխանն է ներսում նստելու՝ Տիրոջ առաջ հաց ուտելու 3
 համար: Նա մտնելու է դռան կամարի փակի ճանապարհով եւ նոյն փեղով էլ դուրս է գալու»: Նա ինձ փարաւ մի 4
 դռնով, որ դէպի հիւսիս, փաճարի դիմաց էր նայում: Տեսնում էի՝ ահա Տիրոջ փունը լի էր Տիրոջ փառքով: Երեսս
 ի վայր ընկայ ու խոնարհութիւն արեցի: Տէրն ինձ ասաց. «Մարդո՛ւ որդի, սրբի՛դ մէջ դիր, աջերովդ փես ու 5
 ականջներովդ լսիր այն ամէնը, ինչ որ քեզ կ'ասեն Տիրոջ փաճարի բոլոր հրահանգների ու նրա օրէնքների մասին:
 Դո՛ւ սրբի՛դ մէջ կը պահես այդ փաճար մտնելու ու նրա սրբարանից ելնելու կարգը: Կ'ասես Իսրայէլի փանը՝ 6
 խռովարարների այդ փանը. «Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. թող բաւական լինեն ձեր բոլոր անօրէնութիւնները,
 ո՛վ փունը Իսրայէլի, որ ձեր մէջ էք մտնելու այլազգիներին՝ սրբով անթլփապներին ու մարմնով անթլփապներին: 7
 Նրանք մտնել են իմ սրբարանը եւ պղծել այն, մինչ դուք մաքուցում էիք իմ հացը՝ ճարպով ու արիւնով: Դուք, որ
 զանց էք առնում ուխտս ձեր բոլոր անօրէնութիւններով, չէք պահել ու պահպանել սրբավայրերս, այլազգիներին էք 8
 պահապան կարգել մի սրբութիւնների սրբութեան վրայ»: Ուստի այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Ոչ մի օտարածին 9
 զաւակ՝ սրբով անթլփապ ու մարմնով անթլփապ, չի մտնելու իմ սրբարանը, ոչ մէկն այն այլազգիների բոլոր որ-
 դիներից, որ կան Իսրայէլի այդ փանը: Նաեւ դեւպացիները, որոնք ինձնից հեռացել են, երբ ժողովուրդը մոլորուել 10
 էր, մոլորուել-հեռացել իմ ճանապարհից՝ հեղեղելով իրենց խորհուրդներին, - նրանք էլ են պատժուելու ըստ իրենց
 անօրէնութիւնների: Նրանք իմ սրբարանում, այդ փան դռներին դռնապան ծառաներ են լինելու եւ փաճարի սպա- 11
 սաւորներ: Նրանք են մորթելու ժողովրդի ողջակէզներն ու զոհաբերութիւնները. նրանք են կանգնելու ժողովրդի
 առաջ՝ լինելով նրա սպասաւորները: Այն բանի համար, որ իրենք սպասաւորներ էին նրանց կուռքերի առաջ, այդ 12
 անիրաւութեան համար էլ Իսրայէլի փունը փանջանքների է մտնուել: Դրա համար է որ ձեռքս բարձրացրի նրանց
 վրայ, - ասում է Տէր Աստուած, - եւ ըստ իրենց անիրաւութիւնների էլ նրանք պատժուելու են: Թող ինձ ջներձենան 13
 նրանք, ինձ համար քահանայ չլինեն ու չդիպչեն ոչ Իսրայէլի զաւակների սրբութիւններին, ո՛չ էլ իմ ամենասուրբ բո-
 լոր սրբութիւններին: Նրանք կրելու են իրենց անարգանքը իրենց արած մոլորութեան համար: Նրանց պահապան 14
 են կարգել այն փան, նրա բոլոր գործերի, այն ամենի վրայ, ինչ անելու են այնպէս»: «Իսկ դեւպացի քահանաները՝ 15
 Մարդկի այն որդիները, որոնք պահպանել են իմ սրբութիւնները, երբ Իսրայէլի փունը մոլորուել-հեռացել էր իմ
 ճանապարհից, - նրանք մերձենալու են ինձ՝ պաշտամունք մաքուցելու համար ինձ: Կանգնելու են իմ դիմաց եւ ինձ 16
 զոհեր, ճարպ ու արիւն են մաքուցելու, - ասում է Տէր Աստուած: - Նրանք մտնելու են իմ սրբարանը, մերձենա-
 լու են սեղանիս՝ ինձ պաշտամունք մաքուցելու, եւ պահապանութիւն են անելու: Երբ նրանք ներքին գալթի դռնով 17
 մտնեն, պէտք է կրաւէ պատմուճաններ հագած լինեն եւ իրենց պաշտամունքը մաքուցելու ժամանակ բրդեղէն հա-
 գած չալտր է լինեն՝ սկսած ներքին գալթի դռնից: Գլուխներին կրաւէ խոյրեր են ունենալու, սրունքներին՝ կրաւէ 18
 անդրավարտիքներ: Ծանր հագնուած չալտր է լինեն: Ու երբ դուրս գան արաքքին գալթի՝ ժողովրդի մօտ, հանելու 19
 են իրենց պատմուճանները, որոնցով պաշտամունք են մաքուցում, դնելու են դրանք սուրբ սենեակը եւ հագնելու

20 են ուրիշ պարմունճաններ, որպէսզի ժողովրդին իրենց պարմունճաններով չսրբագործեն: Գլուխները չեն ածիլելու,
 21 մագերը չեն նօսրացնելու: պինդ ծածկելու են իրենց գլուխները: Ներքին գալիթ մընելիս ոչ մի քահանայ գինի
 22 թող չխմի: Որբեայրի կամ արձակուած կնոջն իրենց կին թող չառնեն, այլ՝ Իսրայէլի քան ծնունդ կոյսերի կամ
 23 քահանայից մնացած որբեայրու: Եւ իմ ժողովրդին թող սովորեցնեն ընտրութիւն կատարել սրբի ու պղծուածի,
 24 անարարի ու արարատրուածի միջեւ: Արեան դարաստանի ժամանակ նրանք քննիչ թող լինեն, ըստ իմ օրէնքների
 25 թող պահեն, շաբաթներս սուրբ պահեն: Մարդու դիակի մօտ թող չգան, որ չպղծուեն, բացի հօր կամ մօր, որդու
 26, 27 կամ դստեր, եղբօր կամ չամուսնացած քրոջ դիակից: Եւ այն սրբագործելուց յետոյ պէտք է հաշուել եօթը օր. ո՞ր
 28 օրը որ ներքին գալիթը, սրբավայրը մընեն՝ պաշտամունք մատուցելու, քառութեան զոհ թող մատուցեն, - ասում
 29 է Տէր Աստուած: - Նրանք ուրիշ ժառանգութիւն չեն ունենալու, քանի որ ես եմ նրանց համար ժառանգութիւն:
 30 Իսրայէլի գաւակների մէջ նրանց կալուածք թող չլքուի, քանի որ ես եմ նրանց համար ժառանգութիւն: Նրանք
 31 են ուրելու գոհերը՝ մեղքերի համար լինեն դրանք թէ յանցանքի, ու Իսրայէլի բոլոր նուէրները նրանցն են լինելու:
 32 Բոլոր առաջին պարտուները, ձեր բոլոր պարտուների երախայրիքը քահանաներինն են լինելու: Ձեր առաջին բեր-
 33 քը քահանային էք տալու, որպէսզի ձեր տներն օրհնի: Քահանաները չեն ուրելու որեւէ մեռելոյրի, լինի գազան,
 յօշոտած թռչուն կամ անասուն»:

45 «Եւ երբ ձեր մէջ հողի, իբրեւ ժառանգութեան, համար վիճակ գցեք ու բաժանեք, այդ հողից Տիրոջ համար
 առանձնացնելու էք սուրբ նուէրը՝ քանհինգ հազար ձողաչափ երկարութեամբ ու քառք հազար ձողաչափ լայ-
 2 նութեամբ, այնպէս որ բոլոր սահմաններում չորս կողմերից էլ նուիրագործուած լինի: Դրանից սրբարանինն է
 3 լինելու հինգ հարիւրական ձողաչափ՝ չորս կողմերից, բաց քարածութիւնների շուրջն էլ՝ յիսունական կանգուն: Այս
 4 քարածքից չափուելու է քանհինգ հազար ձողաչափ երկարութեամբ, քառք հազար ձողաչափ լայնութեամբ մի
 5 բաժին. այնպէս էլ լինելու սրբութիւն սրբոցը: Նուիրուած հողից բաժին է լինելու նաեւ այն քահանաներին, ո-
 6 ռոնք սրբաբերելու պաշտամունք են մատուցում, նաեւ նրանց, ովքեր մօտեցնում են ինձ պաշտամունք մատուցելու:
 7 Նրանց համար, նրանց սուրբ քան համար տեղ է առանձնացուած լինելու՝ երկարութիւնը քանհինգ հազար ձո-
 8 ղաչափ, լայնութիւնը՝ քառք հազար: Աւարակների համար էլ, որոնք ծառայութիւն են անում քաճարում, քաղաքում
 9 բնակութեան համար կալուածք է լինելու: Բնակութեան համար քաղաքին տալու ես հինգ հազար ձողաչափ լայ-
 10 նութեամբ եւ քանհինգ հազար ձողաչափ երկարութեամբ քարածութիւն՝ ըստ Իսրայէլի ամբողջ տնից սրբարանին
 11 քրուած երախայրիքների»: Առաջնորդին էլ է տրուելու հող քաղաքի նստավայրում, սրբարանի դիմաց, քաղաքի
 12 բնակավայրերի դէմ-յանդիման, ծովի կողմը, ծովից էլ՝ դէպի արեւելք. երկարութիւնը՝ ըստ մէկ բաժնի սահմանների
 13 դէպի ծովակողմը, լայնութիւնը՝ ըստ հողի մէկ բաժնի սահմանների դէպի արեւելք: Եւ դա նրա համար լինելու է
 14 իր կալուածքն Իսրայէլում: Եւ իշխանները չեն բռնաւալու այլեւս իսրայէլացիների՝ իմ ժողովրդի վրայ. բաժանուած
 15 հողն էլ Իսրայէլի տունն է ժառանգելու սերնդից սերունդը»: Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Բաւական է ձեզ, ո՞վ
 16 իշխաններդ Իսրայէլի: Արդ, հեռու վանեցեք անիրաւութիւնն ու զրկանքը, օրէնքով ու արդարութեամբ վարուեցեք,
 17 հեռու քարէք բռնութիւնն իմ ժողովրդից», - ասում է Տէր Աստուած: - «Արդար չափով չափեցեք. ձեր կշեռքը թող
 18 լինի արդար, չափը՝ արդար, կապիճը՝ արդար: Կապիճը թող նոյնը լինի՝ քալիս թէ առնելիս: Գրիւի մէկ քասներոր-
 19 դը մէկ կապիճ կը լինի. մէկ քասներորդ գրիւը՝ կապիճը, իր կշռով հաւասար կը լինի մէկ արդուի: Քսան դանգը,
 20 հաւասար կը լինի մէկ սիկդի, իսկ քանհինգ սիկդը՝ ձեր մէկ մնասին: Եւ սա կը լինի այն նուէրը, որ դուք կը
 21 բաժանեք. գրիւի մէկ վեցերորդ մաս ցորեն, արդուի մէկ վեցերորդ մաս գարի: Ձէթի վերաբերեալ հրահանգն այս է.
 22 մի քսեսպը՝ մէկ քասներորդ սափոր իւղ (քանի որ քառք քսեսպը մէկ սափոր է): Տասը ճխարից մէկը նուէր կը լինի
 23 Իսրայէլի բոլոր հօտերից՝ ձեր քառութեան եւ փրկութեան գոհերի ու ողջակէզների համար», - ասում է Տէր Աստու-
 24 ած: - «Երկրիդ ամբողջ ժողովուրդը պէտք է տայ այս նուէրները Իսրայէլի առաջնորդներին: Առաջնորդի ձեռքով
 25 պէտք է կատարուեն ողջակէզները, գոհերն ու սպանող՝ փօներին, ամսագլուխներին, շաբաթներին: Եւ Իսրայէլի այդ
 26 քան բոլոր փօներին նա պէտք է մատուցի գոհերն ու ողջակէզները՝ մեղքերի համար ու փրկութեան, սրբագործելու
 27 համար Իսրայէլի այդ տունը»: Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Առաջին ամսին, ամսուայ առաջին օրը, նախ-
 28 րից առանց արարի մի գուարակ կ'առնէք՝ սրբարանը սրբագործելու համար: Քահանան կ'առնի սրբագործման
 29 արիւնից, կը ցանի քան սեմերին, քանարի չորս անկիւններին, զոհասեղանի վրայ, ներքին գալիթ դռան սեմերին:
 30 Այսպէս կ'անի ամսուայ եօթներորդ օրը՝ քանարը սրբագործելու համար բոլոր անգիտակցաբար եւ պարզամտօրէն
 31 մեղանջածներից: Առաջին ամսին, ամսուայ քանարսերորդ օրը, ձեզ համար գալիթի օր կը լինի. եօթը օր բաղաքջ
 32 կ'ուրէք: Առաջնորդն այդ օրը իր ու իր քան համար, երկրի ամբողջ ժողովրդի համար արջառններից մի գուարակ
 33 կը գոհաբերի մեղքերի թողութեան համար: Տօնի եօթը օրերին ողջակէզներ կը մատուցեն Տիրոջը. եօթը գուարակ,
 34 առանց արարի եօթը խոյ՝ եօթը օր շարունակ, օր օրի, մեղքերի քառութեան համար՝ այժերից էլ մէկ նոխազ օր
 35 օրի: Չոհ մատուցող իւրաքանչիւր գուարակի եւ խոյի հետ պէտք է բերել մէկ քսեսպ ազնիւ ալիւր եւ մէկ քսեսպ
 36 իւղ՝ հաց պարաստելու համար: Երրորդ ամսին, ամսուայ քանհինգերորդ օրը, այն եօթը օրերի պէս փօն կը
 37 կատարեն մեղքերի քառութեան համար՝ նոյնպիսի ողջակէզներով, ազնիւ ալիւրով ու ձէթով»:

46 Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Ներքին գալիթի դուռը, որ արեւելք է նայում, վեց լուր օրերին փակ կը լինի, իսկ
 2 շաբաթ օրը կը բացուի: Ամսագլխի օրն էլ կը բացուի: Առաջնորդը կը մընի արարի կամարի դռնով ու կը կանգնի
 3 դռան սեմին: Քահանաները նրա համար ողջակիզում կը կատարեն, զոհ կը մատուցեն նրա փրկութեան համար:
 4 Ինքը կ'երկրպագի դռան սեմին ու դուրս կը գայ: Մինչեւ երեկոյ դուռը չի փակուի: Երկրի ժողովուրդն էլ շաբաթ
 5 օրերն ու ամսագլուխներին կ'երկրպագի դռան մուտքի առաջ, Տիրոջ առաջ: Եւ այն ողջակէզները, որ շաբաթ օրերը
 6 առաջնորդը կը մատուցի Տիրոջը, կը լինեն՝ առանց արարի վեց գառ, եփուած մաննա՝ խոյի ու գառների հետ, գոհեր
 7 ու նուէրներ՝ ըստ իր սրբի ուզածի, եւ մէկ քսեսպ իւղ՝ հացի հետ: Իսկ ամսամտի օրը կը մատուցի առանց արարի
 8 մի գուարակ, որ լինի հորթեր ծնած կովի ձագ (վեց գառներն ու խոյն էլ պէտք է լինեն առանց արարի): Կը մատուցի
 9 նաեւ ազնիւ ալիւր՝ գուարակի հետ, ազնիւ ալիւր ու մաննա՝ խոյի ու գառների հետ, ինչպէս որ ինքը կը կանգնար
 10 փակ, ազնիւ ալիւրի հետ էլ՝ իւղ: Առաջնորդը մընելիս՝ կամարի դռնով կը մընի, նոյն դռնով էլ դուրս կը գայ: Իսկ

երբ երկրի ժողովուրդը փօներին մտնի Տիրոջ առաջ երկրպագելու, ով հիւսիսային դռնով մտնի, հարաւային դռնով դուրս կը գայ, իսկ ով հարաւային դռնով մտնի, հիւսիսային դռնով դուրս կը գայ: Չի վերադառնայ այն դռնով, որով մտել էր, այլ հակառակ դռնով դուրս կը գայ: Առաջնորդն էլ, նրանց մէջ, մտնելիս՝ նրանց հետ կը մտնի, ելնելիս էլ նրանց հետ դուրս կը գայ: Տօներին ու հաւաքոյթներին կը լինի՝ եփուած մաննա գուարակի հետ, մաննա՝ խոյի ու գառների հետ, ինչպէս ինքը կը կամենար փայլ. մէկ քսեսպ իւղ է՝ հացի հետ: Ապա առաջնորդը Տիրոջը կը մատուցի խոստովանութեան ու կամաւոր փրկութեան ողջակէզները, իր համար բաց կ'անի արեւելք նայող դուռը եւ կը մատուցի փրկութեան համար իր ողջակէզները նոյն ձեւով, ինչպէս կատարում էր շաբաթ օրերին: Ապա դուրս կը գայ եւ իր ելնելուց յետոյ կը փակի դռները: Նա Տիրոջը, որպէս ողջակէզ, կը մատուցի մէկ փարեկան առանց արաքի մի ամլիկ գառ, եւ դա կ'անի ամէն օր վաղ առաւօտեան: Դրա հետ, վաղ առաւօտեան, կը մատուցի նաեւ մաննա արդուի չափի մէկ վեցերորդ մասով եւ քսեսպի մէկ երրորդի չափով իւղ՝ ազնիւ ալիւրին խառնելու համար: Մաննայի ընծայումը Տիրոջը յափարենական հրահանգ է. ամէն օր վաղ առաւօտեան պէտք է մատուցուի գառը, մաննան ու իւղը, որպէս մշտնջենական ողջակէզ»: Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Եթէ իշխանն իր որդիներից որեւէ մէկին պարգէտ փայ իր ժառանգութիւնից, դա նրա որդիների ժառանգական կալուածքը կը լինի: Իսկ եթէ իր ժառանգութիւնից պարգէտ փայ իր ժառանգներից մէկին, դա նրանը կը լինի մինչեւ թողութեան փարին, ապա նորից կը վերադարձուի իշխանին: Բայց նրա որդիների ժառանգութիւնը նրանցը կը լինի: Առաջնորդը չպէտք է իր ժողովրդի ժառանգութիւնից վերցնի՝ նրան բռնադատելով, այլ իր կալուածքներից ու իր ժառանգութիւնից պէտք է աւանդ թողնի իր որդիներին, որպէսզի իմ ժողովուրդը չցրուի՝ իւրաքանչիւրն իր բնակավայրից»: Նա ինձ հարաւային դռնով փարաւ դէպի քահանաների սուրբ պապշգամբը, որ հիւսիս է նայում: Եւ ահա մի առանձնացուած ծ պեղ կար: Նա ասաց ինձ. «Սա է այն փեղը, որ քահանաները եփելու են զոհերի միսը՝ յանցանքների ու մեղքերի թողութեան համար: Այնպէս են եփելու նաեւ մաննան՝ ամենեւին դուրս չգալով արփաքին գաւիթը ժողովրդին սրբագործելու համար»: Նա ինձ դուրս բերեց արփաքին գաւիթը, պարտեցեց գաւթի չորս բոլորը: Ահա փեսայ գաւիթներ ու գաւիթներ՝ արահի չորս կողմերին: Փոքր գաւիթը քառասուն կանգուն երկարութիւն եւ երեսուն կանգուն լայնութիւն ունէր: Չորսն էլ մի չափի էին, չորսի շուրջն էլ պապշգամբներ կային: Խոհանոցներ էլ կային պապշգամբի փակ, չորս կողմերին: Նա ինձ ասաց. «Սրանք խոհանոցներ են, որ փաճարի սպասաւորները ժողովրդի մատուցած զոհերի միսն են եփում»:

Նա ինձ բերեց փաճարի դռան առաջ: Ահա փաճարի արեւելեան կողմի վարագոյրների փակից ջուր էր դուրս գալիս եւ հոսում դէպի արեւելք, որովհետեւ փաճարի ճակարակային մասը դէպի արեւելք էր նայում. իսկ ջուրը գալիս էր փաճարի հիւսիսային կողմից՝ աջից դէպի գոհասեղանի կողմը: Ինձ դուրս բերեց հիւսիսային դռնով ու դրսից պարտեցրեց արփաքին դռան չորս կողմը, որ արեւելք էր նայում: Ահա ջուրը հոսում էր աջ կողմից: Երբ դուրս եկայ, մարդը ելաւ իմ դիմաց. ձեռքին չափ ունէր: Իր չափով հազար ձողաչափ չափեց ու անցաւ ջրի միջով: Զուրը մինչեւ նրա երանքներն էր հասնում: Նա հազար ձողաչափ չափեց իր չափով ու անցաւ ջրի միջով: Զուրը մինչեւ գօրկապտեղն էր հասնում: Իր չափով նա հազար ձողաչափ չափեց հոսանքը ու չէր կարողանում անցնել, որովհետեւ ջուրը հեղեղի յորձանք էր փայլիս, որի միջով ոչ ոք չէր կարող անցնել: Նա ասաց ինձ. «Տեսա՞ր, մարդո՞ւ որդի»: Ու ինձ յետ դարձրեց, փարաւ գետի ափը: Երբ շրջում էի այնպէս, ահա գետափին, այս ու այն կողմերին, բազմաթիւ փնկած ծառեր փեսայ: Նա ասաց ինձ. «Այս ջուրը, որ դէպի արեւելք՝ գաւիթիցների կողմն է դուրս գալիս, իջնում է Արաքիա ու գալիս է մինչեւ ծով՝ ջրերի ելքը, եւ ջրերը դարձնում բուժիչ: Ամէն շնչատու էակ, բոլոր նրանք, որոնց վրայ այս գետը գայ, ապրելու են: Այնպէս շաք ձուկ է բազմանալու, որովհետեւ այս ջուրը հասնելով այնպէս՝ լինելու է բուժիչ: Կենդանանալու եւ ապրելու է ամէն ոք, ում վրայ հասնի այս գետը: Նրա մէջ կանգնելու են ձկնորսներ՝ Ենգադիայից մինչեւ Ենգադիք: Ուռկանները գցելու փեղեր են լինելու. նրա ձկներն էլ մեծ ծովի ձկների պէս շաք, խիստ շաք են լինելու: Բայց նրա դուրս գալու, ծանծաղելու եւ յորդելու փեղերում ջրերը առողջարար չեն լինելու, այլ թողնուելու են աղ ունենալու համար: Գետի մօտերը, ափերի այս ու այն կողմերում, պարտաւոր ծառեր են բուսնելու, որոնք չեն ձերանալու, պտուղն էլ նրանց վրայից չի պակասելու: Նէնց սկզբից էլ դալար ճիւղեր են արձակելու, որովհետեւ գետի ջրերը սուրբ վայրերից են դուրս գալիս: Նրանց պտուղը սնունդ է լինելու, փերեք՝ բուժիչ»: Այսպէս է ասում Տէր Աստուած. «Սրանք են երկիրը ժառանգելու այն սահմանները, նաեւ այն յաւելալ բաժինը, որ ժառանգութիւն են թողնելու իսրայէլացիների փասնեկու սերունդներին: Այն ժառանգութիւն է սպանալու ամէն ոք, եղբոր պէս, որովհետեւ եւ, ձեռքս բարձրացրած, երդուել էի ձեր հայրերին յանձնել այն: Եւ այժմ երկիրը ձեզ է հասնում որպէս ժառանգութեան բաժին: Սրանք են երկրի սահմանները դէպի հիւսիս. Մեծ ծովից, որ իջնում ու բաժանում է դէպի Նելլադայի, Եմաթի, Բերոթի, Մաքարսիմի ճանապարհը, Դամասկոսի ու Եմաթի սահմանների միջեւ, - լինելու են Անանի բնակավայրերը, որ արանցիների սահմաններում են: Սրանք են հիւսիսային սահմանները, որ գրնում են ծովի կողմից, Անանի հանգրուանից, Դամասկոսի սահմաններից եւ Եմաթից հիւսիս՝ արեւելքի դէմ-դիմաց: Դրանք ընկած են արանցիների եւ Դամասկոսի միջեւ, գաղաղացիների եւ Իսրայէլի միջեւ, իսկ Յորդանան գետը արեւելեան կողմից սահման է ծովի եւ Արմաւասարանի միջեւ: Սա արեւելքն է: Հարաւային սահմաններն անցնում են Թեմանի հարաւով, Արմաւասարանից մինչեւ Մարիբոթ Կադէսի ջրերը, որ թափում են Մեծ ծովը: Սա հարաւային բաժինն է, հարաւի կողմից: Եւ Մեծ ծովի այս բաժինը, որի սահմանը հասնում է մինչեւ Եմաթի ճանապարհի դիմաց, մինչեւ նրա մուտքը, - հէնց սա էլ Եմաթի արեւմուտքն է: Դուք երկիրը բաժանելու էք նրանց միջեւ. վիճակ կը գցէք Իսրայէլի ցեղերի՝ ձեր եւ եկուորների ու ձեր մէջ գրնուող պանդուխտների միջեւ, որոնք ձեր մէջ գաւակներ են ունեցել: Իսրայէլի գաւակների մէջ սրանք ձեզ համար երկրածինների պէս են լինելու. ձեզ հետ են ապրելու, ժառանգութիւնից են օգտուելու Իսրայէլի ցեղերի մէջ: Նրանք ձեր մէջ գրնուող պանդուխտների պէս պանդուխտներ են լինելու, եւ դուք նրանց ժառանգութիւն էք փայլու», - ասում է Տէր Աստուած:

«Սրանք են ցեղերի սահմանները, հիւսիսից սկսած, գաղաղապի կողմով, որ բաժանում է Եմաթի ճանապարհը եւ Անանի հանգրուանը, Դամասկոսի հիւսիսային սահմանն է՝ Եմաթի կողմից: Դրանց արեւելեան կողմից մինչեւ արեւմուտք՝ մէկ բաժին կը լինի Դանի ցեղին: Դանի սահմաններից դէպի արեւելք, մինչեւ արեւմուտք՝ մէկ բաժին կը

3 լինի Ասերի ցեղին: Ասերի սահմաններից, արեւելեան կողմից մինչեւ արեւմուտք՝ մէկ բաժին կը լինի Նեփթաղիմի
 4 ցեղին: Նեփթաղիմի սահմաններից, արեւելեան կողմից մինչեւ արեւմուտք՝ մէկ բաժին կը լինի Մանասէի ցեղին:
 5, 6 Մանասէի սահմաններից, արեւելեան կողմից մինչեւ արեւմուտք՝ մէկ բաժին կը լինի Եփրեմի ցեղին: Եփրեմի
 7 սահմաններից, արեւելեան կողմից մինչեւ արեւմուտք՝ մէկ բաժին կը լինի Ռուբէնի ցեղին: Ռուբէնի սահմաններից,
 8 արեւելեան կողմից մինչեւ արեւմուտք՝ մէկ բաժին կը լինի Յուդայի ցեղին: Յուդայի սահմաններից, արեւելեան կող-
 մից մինչեւ արեւմուտք՝ քսանհինգ ձողաչափ երկարութեամբ եւ փասը հազար ձողաչափ լայնութեամբ, թող լինի ձեր
 9 սրբավայրի հողամասը՝ իբրեւ բաժիններից մէկը, որպէս կը լինի սրբարանը, մի ընծայ նուիրուած Տիրոջը, քսան-
 10 հինգ հազար ձողաչափ երկարութեամբ ու փասը հազար ձողաչափ լայնութեամբ: Քահանաների սրբապետներին
 նուիրուած հողամասը կը լինի հարաւային կողմում քսանհինգ հազար ձողաչափ երկարութեամբ, արեւմուտքում՝
 11 փասը հազար ձողաչափ լայնութեամբ, արեւելքում՝ փասը հազար ձողաչափ լայնութեամբ, իսկ հիւսիսում՝ քսան-
 12 հինգ հազար ձողաչափ երկարութեամբ մի բաժին: Դրանց մէջտեղում կը լինի սրբարանը: Այս բաժինը Մադոկի
 որդիներից՝ սրբագործուած քահանաներինը կը լինի, որոնք Տիրոջ Տրան պահպանութիւնն են կապարում, որոնք
 13 չնորոտեցին իսրայէլացիների մուրորութեամբ, ինչպէս մուրորուեցին դեւրացիները: Դեւրացիների սահմաններից
 14 բաժինը, կը լինի քսանհինգ հազար ձողաչափ երկարութեամբ ու փասը հազար ձողաչափ լայնութեամբ: Դա չի
 վաճառուի նրանց կողմից, ոչ էլ կը մասնապիտի: Նոյի առաջին բերքից չի վերցուի, որովհետեւ այն Տիրոջն է նուի-
 15 րուած: Բայց քսանհինգ հազարից մնացած հինգ հազար լայնութեամբ հողամասը քաղաքի դրսի պարտաւարը կը
 16 լինի, իբրեւ բնակավայր ու ազատ փարածութիւն: Քաղաքը դրա մէջտեղում կը լինի: Մրանք են նրա չափերը. հիւ-
 սիսային կողմից՝ չորս հազար հինգ հարիւր ձողաչափ, հարաւային կողմից՝ չորս հազար հինգ հարիւր, արեւելեան
 17 կողմից՝ չորս հազար հինգ հարիւր եւ արեւմտեան կողմից՝ չորս հազար հինգ հարիւր: Քաղաքի ազատ փարած-
 քը կը լինի. հիւսիսի ուղղութեամբ՝ երկու հարիւր յիսուն ձողաչափ, հարաւի ուղղութեամբ՝ երկու հարիւր յիսուն,
 18 արեւելքի ուղղութեամբ՝ երկու հարիւր յիսուն եւ արեւմուտքի ուղղութեամբ՝ երկու հարիւր յիսուն: Իսկ մնացած
 այն փարածութիւնը, որ մօտ է սրբապետներին նուիրուած հողամասին, կ'ունենայ արեւելքի ուղղութեամբ՝ փասը
 հազար ձողաչափ երկարութիւն, արեւմուտքի ուղղութեամբ՝ փասը հազար: Դա ընծայ կը լինի սրբապետներին:
 19 Նրա բերքը քաղաքի գործատրի համար հաց կը լինի. Իսրայէլի բոլոր ցեղերից քաղաքի գործատրներն էլ կը
 20 մշակեն այն: Եւ քաղաքի բնակելի վայրերից դուրս, որպէս սրբավայրի ընծայ, կ'առանձնացնէք քառակուսի մի
 21 փարածութիւն՝ քսանհինգ հազար ձողաչափ քսանհինգ հազարի վրայ: Դրանից աւելացածն էլ իշխանինը կը լինի:
 Նոյն փեղից, իբրեւ ընծայ սրբապետին, քաղաքավայրում, նրա դիմաց, քսանհինգ հազար ձողաչափ երկարութե-
 ամբ մի բաժին կը լինի մինչեւ արեւելեան կողմի սահմանները. իսկ դրա դիմաց, արեւմտեան կողմը, քսանհինգ
 հազար ձողաչափ երկարութեամբ մի բաժին էլ կը լինի իշխանի բաժնին մօտ: Եւ դա ընծայ կը լինի սրբապետներին-
 22 ըին. փաճարի սրբարանը կը լինի նրա մէջտեղում, որպէս դեւրացիների ժառանգութիւն: Քաղաքի բնակապետից
 մի փարածութիւն իշխաններինը կը լինի. Յուդայի երկրի սահմանների ու Բենիամինի երկրի սահմանների մի-
 23 ջեւ բաժին կը յարկաւորուի իշխանին»: «Ինչ վերաբերում է մնացած ցեղերին, ապա արեւելեան կողմերից մինչեւ
 24 արեւմուտք՝ մէկ բաժին կը լինի Բենիամինի ցեղին: Բենիամինի սահմաններից, արեւելեան կողմերից մինչեւ արեւ-
 25 մուտք՝ մէկ բաժին կը լինի Շմաւոնի ցեղին: Շմաւոնի սահմաններից, արեւելեան կողմերից մինչեւ արեւմուտք՝ մէկ
 26 բաժին կը լինի Իսաքարի ցեղին: Իսաքարի սահմաններից, արեւելեան կողմերից մինչեւ արեւմուտք՝ մէկ բաժին
 27 կը լինի Ջաբուղոնի ցեղին: Ջաբուղոնի սահմաններից, արեւելեան կողմերից մինչեւ արեւմուտք՝ մէկ բաժին կը
 28 լինի Գադի ցեղին: Գադի սահմաններից մինչեւ հարաւ, Թեմանից ու Ռաբոթ Կադէսի ջրերից մինչեւ Մեծ ծովը
 29 կը լինի մէկ ժառանգութեան սահման: Ահա սա է այն երկիրը, որ վիճակով բաժանելու էք Իսրայէլի ցեղերին, եւ
 30 սրանք են նրանց բաժինները», - ասում է Տէր Աստուած: - «Այժմ քաղաքի ելքի ու մուտքի դռների մասին. դրանցից
 31 հիւսիսային կողմի դռները չորս հազար հինգ հարիւր ձողաչափ են: Քաղաքի դռները կը լինեն Իսրայէլի ցեղերի
 անուններով: Երեք դուռ հիւսիսային կողմում. մի դուռը՝ Ռուբէնի անունով, մի դուռը՝ Յուդայի եւ մի դուռը՝ Դեփի:
 32 Արեւելքի ուղղութեամբ էլ դռները չորս հազար հինգ հարիւր ձողաչափ են: Երեք դուռ. մի դուռը՝ Յովսէփի անունով,
 33 մի դուռը՝ Բենիամինի եւ մի դուռը՝ Դանի: Նարաի ուղղութեամբ էլ դռները չորս հազար հինգ հարիւր ձողաչափ են:
 34 Երեք դուռ. մի դուռը՝ Շմաւոնի անունով, մի դուռը՝ Իսաքարի եւ մի դուռը՝ Ջաբուղոնի: Արեւմուտքի ուղղութեամբ
 էլ դռները չորս հազար հինգ հարիւր ձողաչափ են: Երեք դուռ. մի դուռը՝ Գադի անունով, մի դուռը՝ Ասերի եւ մի
 35 դուռը՝ Նեփթաղիմի: Ընդհանուր շրջագիծը՝ փասնութիւն հազար ձողաչափ: Եւ այդ օրից քաղաքի անունը կը լինի
 «Տէրն այնպէս է»:

Մատթեոս

Գիրք ազգաբանութեան Յիսուս Քրիստոսի՝ Դաթի որդու, Աբրահամի որդու: Աբրահամը ծնեց Իսահակին 1, 2
Իսահակը՝ Յակոբին: Յակոբը ծնեց Յուդային և նրա եղբայրներին: Յուդան ծնեց Փարեսին և 3
Զարային՝ Թամարից: Փարեսը ծնեց Եզրոնին: Եզրոնը ծնեց Արամին: Արամը ծնեց Ամինադարին: 4
Ամինադարը ծնեց Նաասոնին: Նաասոնը ծնեց Սաղմոնին: Սաղմոնը ծնեց Բոոսին՝ Ռաքաբից: Բոոսը 5
ծնեց Օբեդին՝ Նոբթից: Օբեդը ծնեց Յեսսեին: Յեսսեն ծնեց Դավիթ արքային: Դավիթը ծնեց Սողոմոնին՝ Ուրիայի 6
կնոջից: Սողոմոնը՝ Բոբովամին: Բոբովամը ծնեց Աբիային: Աբիան ծնեց Ասափին: Ասափը ծնեց Յուսափարին: 7, 8
Յուսափարը ծնեց Յորամին: Յորամը ծնեց Օզիային: Օզիան ծնեց Յովաթամին: Յովաթամը ծնեց Աբազին: Աբազը 9
ծնեց Եզեկիային: Եզեկիան ծնեց Մանասէին: Մանասէն ծնեց Ամոսին: Ամոսը ծնեց Յոսիային: Յոսիան ծնեց 10, 11
Յեքոնիային և նրա եղբայրներին՝ Բաբելոնում գերութեան ժամանակ: Բաբելոնում գերութիւնից յետոյ Յեքոնիան 12
ծնեց Սաղաթիելին: Սաղաթիելը ծնեց Զորոբաբելին: Զորոբաբելը ծնեց Աբիուդին: Աբիուդը ծնեց Եղիակիմին: 13
Եղիակիմը ծնեց Ազորին: Ազորը ծնեց Սաղոկին: Սաղոկը ծնեց Աքինին: Աքինը ծնեց Եղիուդին: Եղիուդը ծնեց 14, 15
Եղիազարին: Եղիազարը ծնեց Մատթեոսին: Մատթեոսը ծնեց Յակոբին: Յակոբը ծնեց Յովսէփին՝ Մարիամի մար- 16
դուն, որի նշանածն էր կոյս Մարիամը, որից ծնունդ տուց Յիսուս, որ անուանուեց Քրիստոս: Արդ, Աբրահամից մինչև 17
Դավիթը բոլոր սերունդները՝ փասնչորս սերունդ: և Դաթից մինչև Բաբելոնի մէջ գերութիւնը՝ փասնչորս սերունդ: 18
Բաբելոնի մէջ գերութիւնից մինչև Քրիստոս՝ փասնչորս սերունդ: Յիսուս Քրիստոսի ծնունդը այսպէս եղաւ: նրա 18
մայրը՝ Մարիամը, որ Յովսէփի նշանածն էր, նախքան նրանց՝ իրար մօտենալը, Սուրբ Նոգուց յղիացած գտնուեց: 19
Եւ Յովսէփը՝ նրա մարդը, քանի որ արդար էր և չէր կամենում նրան խայրառակել, մտածեց առանց աղմուկի ար- 20
ձակել նրան: Եւ մինչ նա այս բանի մասին էր մտածում, ահա Տիրոջ հրեշտակը երազի մէջ երեւաց նրան և ասաց, 21
«Յովսէփ, Դաթի՝ որդի, մի՛ վախեցիր քեզ մօտ առնելու Մարիամին՝ քո կնոջը, որովհետեւ նրա մէջ ծնուածը Սուրբ 22
Նոգուց է: Նա մի որդի պիտի ծնի, և նրա անունը Յիսուս պիտի դնես, քանի որ նա պիտի փրկի իր ժողովրդին՝ 23
իր մեղքերից»: Սակայն այս ամէնը եղաւ, որպէսզի կարարուի, ինչ որ Տիրոջ կողմից ասուել էր Եսայի մարգարէի 24
բերանով: «Ահա կոյսը պիտի յղիանայ և մի որդի պիտի ծնի, և նրան պիտի կոչեն Էմմանուէլ, որ նշանակում է 25
Աստուած մեզ հետ»: Եւ Յովսէփը քնից արթնանալով՝ արեց, ինչպէս հրամայել էր իրեն Տիրոջ հրեշտակը, և իր 26
կնոջն առաւ իր մօտ: Բայց նրա հետ չյարաբերուեց, մինչև Մարիամը ծնեց իր անդրանիկ որդուն և նրա անունը 27
դրեց Յիսուս:

Երբ Յիսուս ծնունդ տուց Նրեաստանի Բեթղեհէմ քաղաքում, Ներովդէս արքայի օրով, ահա արեւելքից մոգեր եկան 2
Երուսաղէմ և ասացին. «Ո՞ր է հրեաների արքան, որ ծնունդ տուց, որովհետեւ նրա աստուծոյ փեսանք արեւելքում և եկանք 3
նրան երկրպագելու»: Եւ երբ Ներովդէս արքան լսեց այս, խռովուեց, նրա հետ՝ և Երուսաղէմի ամբողջ ժողովուրդը: 4
Եւ հաւաքելով բոլոր քահանայապետներին ու ժողովրդի օրէնագետներին՝ հարցրեց նրանց, թէ ո՞ր պիտի ծնուի 5
Քրիստոսը: Եւ նրանք ասացին նրան. «Նրեաստանի Բեթղեհէմ քաղաքում, որովհետեւ մարգարէի միջոցով այսպէս 6
է գրուած. «Եւ դու, Բեթղեհէմ, Յուդայի՝ երկիր, Յուդայի քաղաքների մէջ փոքրագոյնը չես. քեզինց մի իշխան 7
պիտի ելնի ինձ համար, որ պիտի հովուի իմ ժողովրդին՝ Իսրայէլին»: Այն ժամանակ Ներովդէսը գաղտնի կանչեց 8
մոգերին և նրանցից ստուգեց աստուծոյ երեւալու ժամանակը: Եւ նրանց Բեթղեհէմ ուղարկելով՝ ասաց. «Գնացէ՛ք 9
ստուգե՛ք իմացե՛ք մանկան մասին և երբ գտնե՛ք, փրկե՛ք ինձ, որպէսզի ես էլ գնամ երկրպագելու նրան»: Եւ նրանք 10
երբ թագաւորից լսեցին այս, գնացին: Եւ ահա այն աստուծոյ, որ փեսել էին արեւելքում, առաջնորդեց նրանց, մինչև 11
որ եկաւ կանգնեց այն քաղաքի վրայ, ուր մանուկն էր: Աստուծոյ փեսանքը այս ժամանակում արաբացան: Եւ երբ այն 12
տեսնեց նրան, փեսան մանկանը իր մօտ՝ Մարիամի հետ միասին և ընկան ու երկրպագեցին նրան. և բանալով իրենց 13
գանձապարտիքը՝ նրան նուէրներ մատուցեցին՝ ոսկի, կնդրուկ և գնուռ: Եւ երազի մէջ Աստուծոյ հրաման առնելով 14
չվերադառնալ Ներովդէսի մօտ, այլ ճանապարհով գնացին իրենց երկիրը: Եւ երբ նրանք այնպէս գնացին, ահա 15
Տիրոջ հրեշտակը երազի մէջ երեւաց Յովսէփին ու ասաց. «Վեր կաց, վերցրո՛ւ այդ մանկանը և նրա մօրը ու 16
փախի՛ր Եգիպտոս: Եւ այնպէս մնա՛ մինչև որ քեզ ասեն. քանի որ Ներովդէսը փնտրում է այդ մանկանը կորստեան 17
մատուցելու համար»: Եւ նա վեր կացաւ, առաւ մանկան ու նրա մօրը, գիշերով, և գնաց Եգիպտոս ու այնպէս 18
մնաց մինչև Ներովդէսի մահը, որպէսզի կարարուի մարգարէի բերանով Տիրոջ կողմից ասուածը, թէ՛ Եգիպտոսից 19
պիտի կանչեն իմ Որդուն: Այն ժամանակ, երբ Ներովդէսը փեսաւ, որ մոգերից խաբուեց, սաստիկ բարկացաւ 20
և մարդ ուղարկեց ու կոտորեց այն բոլոր մանուկներին, որ Բեթղեհէմում և նրա սահմաններում էին գտնուում և 21
երկու տարեկան ու դրանից ցած էին՝ ըստ այն ժամանակի, որն ստուգել էր մոգերից: Այն ժամանակ կարարուեց 22
Երեմիա մարգարէի բերանով ասուածը, թէ՛ Ռամայում մի ձայն գոծեց. ողբ ու լաց ու սաստիկ կոծ. Ռաբելը լալիս 23
էր իր զաւակների վրայ և չէր ուզում միտքաբերել, քանի որ նրանք այլևս չկային: Երբ Ներովդէսը վախճանուեց, 24
ահա Տիրոջ հրեշտակը երազի մէջ երեւաց Յովսէփին Եգիպտոսում և ասաց. «Վեր կաց, վերցրո՛ւ այդ մանկան 25
ու իր մօրը և վերադարձի՛ր Իսրայէլի երկիրը, որովհետեւ մեռան նրանք, որ այդ մանկան մահն էին ուզում»: Եւ 26
Յովսէփը վեր կացաւ, առաւ մանկան ու մօրը և եկաւ Իսրայէլի երկիրը: Իսկ երբ լսեց, թէ Արքեղայոսը թագաւորել 27
է Նրեաստանի վրայ իր հօր՝ Ներովդէսի փոխարէն, վախեցաւ այնպէս գնալ. և երազի մէջ հրաման առնելով՝ գնաց 28
Գալիլիայի կողմերը՝ և եկաւ բնակուեց Նազարէթ կոչուող քաղաքում, որպէսզի կարարուի մարգարէների խօսքը, 29
թէ՛ Նազովրեցի պիտի կոչուի:

Այն օրերին Յովսէփն Մկրտիչը գալիս է քարոզելու Նրեաստանի անապարտում և ասում. «Ապաշխարեցէ՛ք, 3, 2
որովհետեւ երկնքի արքայութիւնը մօտեցել է»: Մա՛ է այն մարդը, որի մասին Եսայի մարգարէի բերանով ա- 3
սուեց. «Անապարտում կանչողի ձայնն է, պարտաւորեցէ՛ք Տիրոջ ճանապարհը և հարթեցէ՛ք նրա շաւիղները»: Եւ 4
ինքը՝ Յովսէփն, ուղի մաքից զգեստ ունէր և կաշուէ գօտի՝ իր մէջքին, իսկ նրա կերակուրն էր մորեխ ու 5
վայրի մեղր: Այն ժամանակ նրա մօտ էին գնում բոլոր երուսաղէմացիները, ամբողջ Նրեաստանն ու Յորդանանի 6

6, 7 շրջակայքի ժողովուրդը, մկրպում էին նրանից Յորդանան գետում և խոստովանում էին իրենց մեղքերը: Եւ նա
 8 քրտնալուծ սաղոկեցիներէից և փարիսեցիներէից շարերին, որոնք եկել էին իր մկրպութեանը, ասաց նրանց. «Իժերի՛
 9 կարարեցէք. եւ մի՛ յաւակնէք ասել զուր ձեզ, թէ՛ Աբրահամը մեր հայրն է. ասում են ձեզ, որ Աստուած կարող է
 10 այս քարերից էլ Աբրահամի որդիներ դուրս բերել. որովհետեւ կացինն ահա ծառերի արմապին է դրուած: Ամէն
 11 ծառ, որ բարի պտուղ չի տայ, կտրուում է կրակն է գցուում: Ես ձեզ ջրով են մկրպում ապաշխարութեան համար,
 12 Սուրբ Նոզով և հրով. նա, որի քամհարը իր ձեռքում է, և կը մաքրի իր կալը, ցորենը կը հաւաքի իր շքեմարանում
 13 և յարդը կ'այրի անշէջ կրակով»: Այն ժամանակ Յիսուս Գալիլիայից Յորդանան եկաւ, Յովհաննէսի մօտ՝ նրանից
 14 մկրպուելու: Իսկ Յովհաննէսն ընդդիմացաւ նրան ու ասաց. «Ի՛նձ պէտք է, որ քեզնից մկրպուեմ, և դու ի՛նձ մօտ ես
 15 գալիս»: Յիսուս պատասխանեց և ասաց նրան. «Թո՛ղ քուր հիմա, որովհետեւ այսպէս վայել է, որ մենք կարարենք
 16 Աստուծո ամէն արդարութիւն»: Եւ ապա նրան թոյլ տուեց: Եւ երբ Յիսուս մկրպուեց, իսկոյն ջրից դուրս ելաւ. և
 17 ահա երկինքը բացուեց նրան, և նա տեսաւ Աստուծո Նոզին, որն իջնում էր ինչպէս աղանի և գալիս էր իր վրայ:

4, 2 Դրանից յետոյ Յիսուս անապար քարունեց Նոզու՝ սաքանայից փորձուելու: Եւ քառասուն օր ու քառասուն
 3 գիշեր ծոմ պահեց, ապա բաղց զգաց: Եւ փորձիչը՝ սաքանան, մօտենալով նրան՝ ասաց. «Եթէ Աստուծո Որդին ես,
 4 ասա՛, որ այս քարերը հաց լինեն»: Նա պատասխանեց և ասաց. «Գրուած է՝ միայն հացով չի ապրի մարդ, այլ՝ այն
 5 ամէն խօսքով, որ դուրս է գալիս Աստուծո բերանից»: Ապա սաքանան նրան քարաւ սուրբ քաղաքը և կանգնեցրեց
 6 նրան քանաքարի աշտարակի վրայ ու ասաց նրան. «Եթէ Աստուծո Որդին ես, քեզ այսպէտից ցած գցիր, որովհետեւ
 7, 8 ուրքը քարին չի սփեւս»: Յիսուս դարձեալ նրան ասաց. «Գրուած է՝ քո Տէր Աստուծուն պիտի չփորձես»: Սաքանան
 9, 10 ու դրանց փառքը եւ նրան ասաց. «Այս բոլորը քեզ կրամ, եթէ գտփին ընկնելով ինձ պաշտես»: Այն ժամանակ
 11 Յիսուս նրան ասաց. «Երեսն գնա, սաքանա՛, որովհետեւ գրուած է՝ պիտի երկրպագես քո Տէր Աստուծուն և միայն
 12, 13 Եւ երբ Յիսուս լսեց, թէ Յովհաննէսը բանտարկուել է, մեկնեց գնաց Գալիլիա: Եւ թողնելով Նազարէթը՝ եկաւ
 14 բնակուեց Կափառնայումում, ծովեզերքի մօտ, Զաբուղոնի և Նեփթաղիմի սահմաններում, որպէսզի կարարուի
 15 Եսայի մարգարէի բերանով ասուած խօսքը. «Երկիր Զաբուղոնի և երկիր Նեփթաղիմի, ճանապարհ ծովի, միս
 16 անիր Յորդանանի, Գալիլիա՛ հեթանոսների, խաւարի մէջ նստած ժողովուրդը մեծ լոյս տեսաւ. և լոյս ծագեց
 17 նրանց վրայ, որ նստում էին մահուան երկրի և ստուերների մէջ»: Դրանից յետոյ Յիսուս սկսեց քարոզել և ասել.
 18 «Ապաշխարեցէք, որովհետեւ երկնքի արքայութիւնը մօտեցել է»: Մինչ Յիսուս Գալիլիայի ծովեզերքով քայլում
 19 էր, տեսաւ երկու եղբայրների՝ Սիմոնին, որ Պետրոս էր կոչուում, և նրա եղբայր Անդրէասին. ծովի մէջ ուռկան
 20, 21 պիտի դարձնեն»: Եւ նրանք իսկոյն թողնելով ուռկանները՝ գնացին նրա յետեւից: Եւ այնպէտից առաջ գնալով,
 22 տեսաւ երկու այլ եղբայրների՝ Զեբեդէոսի որդի Յակոբոսին և նրա եղբայր Յովհաննէսին, մինչ նաւակի մէջ էին
 23 իրենց հօր՝ Զեբեդէոսի հետ միասին և իրենց ուռկանները կարգի էին բերում. և նրանց էլ կանչեց: Նրանք
 24 իսկոյն թողնելով նաւակը և իրենց հօրը՝ գնացին նրա յետեւից: Եւ Յիսուս շրջում էր Գալիլիայի բոլոր կողմերը,
 25 ուսուցանում էր նրանց ժողովարաններում, քարոզում էր արքայութեան Աւետարանը և բժշկում ժողովրդի մէջ եղած
 26 բոլոր հիւանդութիւններն ու բոլոր ախտերը: Եւ նրա համբաւը քարածուեց ամբողջ Ասորիքում. և նրա մօտ բերեցին
 27 բոլոր հիւանդներին, որոնք քառասպում էին պէսպէս ցաւերով ու քանձանքներով. եւ դիւահարների, եւ լուսնոտների,
 28 եւ անդամալոյճների. և նրանց բժշկեց: Եւ Գալիլիայից, Դեկապոլսից, Երուսաղէմից, Նրեսապանից և Յորդանանի
 29 միւս կողմից բազում ժողովուրդ նրա յետեւից էր գնում. և բժշկեց նրանց:

5 Եւ տեսնելով ժողովրդի բազմութիւնը՝ բարձրացաւ լերան վրայ: Եւ երբ այնպէտ նստեց, նրա մօտ եկան իր
 2, 3 աշակերտները. և նա սկսեց նրանց ուսուցանել ու ասել. - Երանի՛ հոգով աղքատներին, որովհետեւ նրանց
 4, 5 է երկնքի արքայութիւնը: - Երանի՛ սգաւորներին, որովհետեւ նրանք պիտի միխթարուն: - Երանի՛ հեզերին,
 6 որովհետեւ նրանք երկիրը պիտի ժառանգեն: - Երանի՛ նրանց, որ քաղցն ու ծարան ունեն արդարութեան,
 7, 8 որովհետեւ նրանք պիտի յագնան: - Երանի՛ ողորմածներին, որովհետեւ նրանք ողորմութիւն պիտի գտնեն: -
 9 Երանի՛ նրանց, որ սրտով մաքուր են, որովհետեւ նրանք Աստուծուն պիտի տեսնեն: - Երանի՛ խաղաղարարներին,
 10 որովհետեւ նրանք Աստուծո որդիներ պիտի կոչուեն: - Երանի՛ նրանց, որ հալածուում են արդարութեան համար,
 11 որովհետեւ նրանցն է երկնքի արքայութիւնը: - Երանի՛ է ձեզ, երբ ձեզ նախապէս ու հալածեն և իմ պատճառով
 12 ձեր մասին ամէն տեսակ չար խօսք՝ սուտ ասեն: Յնձացէք և ուրախացէք, որովհետեւ երկնքում ձեր վարձը շար
 13 է, քանի որ այսպէս հալածեցին մարգարէներին, որոնք ձեզնից առաջ են եղել: «Դո՛ք էք երկրի աղը. սակայն եթէ
 14 աղը անհամանայ, ինչո՞վ այն կ'աղուի. այնուհետեւ ոչ մի բանի պիտանի չի լինի, այլ միայն դուրս կը թափուի և
 15 մարդկանց ուրքի կոխան կը լինի: Դո՛ք էք աշխարհի լոյսը. մի քաղաք, որ լերան վրայ է կանգնած, չի կարող
 16 թաքնուել: Եւ ճրագ վառելով կաթսայի տակ չեն դնում, այլ՝ աշխարհակի վրայ, և նա լոյս է տալիս բոլոր նրանց, որ
 17 քան մէջ են: Թող այդպէս փայլի ձեր լոյսը մարդկանց առաջ, որպէսզի տեսնեն ձեր բարի գործերն ու փառաւորեն
 18 ձեր Նօրը, որ երկնքում է»: «Մի՛ կարծէք, թէ Օրէնքը կամ մարգարէներին ջնջելու եկայ. չեկայ ջնջելու, այլ՝ լրացնելու:
 19 Ճշմարիտ են ասում ձեզ. մինչեւ որ երկինքն ու երկիր անցնեն, մի յովտ իսկ, - որ մի նշանախեց է, - Օրէնքից և
 20 մարգարէներից չի անցնի, մինչեւ որ այս բոլորը կարարուի: Ավ որ այս պատուիրաններից, փորձերից անգամ մի
 21 բան կը ջնջի և մարդկանց այդպէս կ'ուսուցանի, երկնքի արքայութեան մէջ փոքր պիտի համարուի. իսկ ով կը
 22 կարարի և կ'ուսուցանի, երկնքի արքայութեան մէջ նա մեծ պիտի համարուի: Բայց ասում են ձեզ, որ, եթէ ձեր
 23 արդարութիւնը անելի չլինի, քան օրէնագրութիւնը և փարիսեցիներիւնը, երկնքի արքայութիւնը չէք ստանի: Լսել էք,
 24 թէ ինչ ասուեց նախնիներին. «Մի՛ սպանիր», որովհետեւ, ով որ սպանի, ենթակայ կը լինի դատաստանի: Իսկ ես

ձեզ ասում եմ, թե՛ ամեն մարդ, որ գուր փեղը բարկանում է իր եղբոր վրայ, ենթակայ կը լինի դաքսասքանի, եւ ով որ իր եղբորն ասի՝ յիմար, ենթակայ կը լինի արեանի, եւ ով որ իր եղբորն ասի՝ ապուշ, ենթակայ կը լինի գեհեհնի կրակին: Եթէ սեղանի վրայ քո ընծան մատուցելու լինես եւ այնքեղ յիշես, թէ քո եղբայրը քո դէմ մի ոխ ունի, քո ընծան թող սեղանի առաջ եւ գնա՛ նախ հաշտուիր քո եղբոր հետ եւ ապա եկ քո ընծան մատուցիր: Եթէ մէկը քեզ հետ խնդիր ունի եւ քեզ դաքսի է կանչում, մինչ նրա հետ դեռ ճանապարհին ես, եղիր իրաւախոս կանխաւ. գուցէ նա քեզ դաքատորին յանձնի, եւ դաքատորը՝ դահճին, ու դու բանք նետուես: Ճշմարիտ եմ ասում քեզ, այնքեղից դուրս չես գայ, մինչեւ չվճարես վերջին դահեկանը: Լսել էք, թէ ինչ ասուեց. «Մի՛ շնանար»: Իսկ ես ձեզ ասում եմ. ամեն մարդ, որ կնոջ նայում է նրան ցանկանալու համար, արդէն շնացաւ նրա հետ իր սրբում: Եթէ քո աջ աջքը քեզ գայթակղեցնում է, հանիր այն եւ դէ՛ն գցիր քեզնից. որովհետեւ քեզ համար լաւ է, որ քո անդամներից մէկը կորչի, եւ քո ամբողջ մարմինը չընկնի գեհեհն: Եւ եթէ քո աջ ձեռքը քեզ գայթակղեցնում է, կտրիր այն եւ դէ՛ն գցիր քեզնից. որովհետեւ քեզ համար լաւ է, որ քո անդամներից մէկը կորչի, եւ քո ամբողջ մարմինը չընկնի գեհեհն: Արդարեւ ասուել է. «Ով որ արձակի իր կնոջը, թող նրան արձակման թուղթը փայ»: Իսկ ես ձեզ ասում եմ. ամեն մարդ, որ իր կնոջն արձակում է առանց պոռնկութեան պարճառի, նա՛ է, որ նրան շնութեան է մղում. եւ ով որ արձակուածին է առնում, շնանում է: Լսել էք դարձեալ, թէ ինչ ասուեց նախնիներին. «Երդմնազանց մի՛ լինիր, այլ արա՛ Տիրոջն այն, ինչ երդուել ես»: Իսկ ես ձեզ ասում եմ՝ ամենեւին չերդուել. ո՛չ երկնքի վրայ, որովհետեւ Աստուծոյ աթոռն է, ո՛չ երկրի վրայ, որովհետեւ նրա ոտքերին պարուանդան է, եւ ո՛չ Երուսաղէմի վրայ, որովհետեւ մեծ Արքայի քաղաքն է: Եւ քո գլխով էլ չերդուես, որովհետեւ չես կարող մի մազ իսկ սպիտակ կամ սեւ դարձնել: Այլ ձեր խօսքը լինի՝ այո՛ն՝ այո, եւ ոչը՛ ոչ. որովհետեւ դրանից աւելին չարից է: Լսել էք՝ ինչ ասուեց. «Աչքի փոխարէն՝ աչք եւ արամի փոխարէն՝ արամ»: Իսկ ես ձեզ ասում եմ. չարին հակառակ չկանգնել. այլ եթէ մէկը քո աջ ծնօտին ապրակ փայ, նրան միսն էլ դարձրու: Եւ եթէ մէկը կամենայ քեզ բռնադատել եւ քո շապիկն առնել, նրան քո բաճկո՛նն էլ թող: Եւ եթէ մէկը քեզ հարկադրի մի մղոն ճանապարհ անցնել, նրա հետ երկո՛ւ էլ գնա: Տո՛ր նրան, ով քեզնից խնդրում է. եւ ով կամենում է քեզնից փոխ առնել, երես մի՛ դարձրու նրանից: Լսել էք արդարեւ, թէ ինչ ասուեց. «Պիտի սիրես ընկերոջդ եւ պիտի արես քո թշնամուն»: Իսկ ես ձեզ ասում եմ. սիրեցէ՛ք ձեր թշնամիներին, օրհնեցէ՛ք ձեզ անիծողներին, բարութիւն արէք ձեզ պաղտներին եւ աղօթեցէ՛ք նրանց համար, որ չարչարում են ձեզ եւ հալածում, որպէսզի որդիները լինէք ձեր Տօր, որ երկնքում է. քանի որ նա իր արեգակը ծագեցնում է չարերի եւ բարիների վրայ եւ անձրեւ է թափում արդարների եւ մեղաւորների վրայ: Եթէ սիրէք միայն նրանց, որոնք ձեզ սիրում են, ձեր վարձն ի՛նչ է. չէ՛ որ մաքսաւորներն էլ նոյնն են անում: Եւ եթէ միայն ձեր բարեկամներին ողջոյն փաք, ի՛նչ աւելի բան էք անում. չէ՛ որ մաքսաւորներն ու մեղաւորները նոյնն են անում: Արդ, կարարեալ եղէք դուք, ինչպէս որ ձեր երկնաւոր Տայրն է կարարեալ»:

«Ջգոյ՛ջ եղէք, որ ձեր ողորմութիւնը մարդկանց առջեւ չանէք, որպէս թէ այն լինէր ի ցոյց նրանց. այլապէս վարձ չէք ընդունի ձեր Տօրից, որ երկնքում է: Այլ երբ ողորմութիւն անես, փող մի՛ հնչեցրու քո առջեւ, ինչպէս անում են կեղծաւորները ժողովարաններում եւ հրապարակներում, որպէսզի փառաւորուեն մարդկանցից: Ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, այդ իսկ է նրանց վարձը: Այլ երբ դու ողորմութիւն անես, թող քո ձախ ձեռքը չիմանայ, թէ ինչ է անում քո աջը, որպէսզի քո ողորմութիւնը ծածուկ լինի, եւ քո Տայրը, որ փեսնում է, ինչ որ ծածուկ է, կը հարուցի քեզ յայտնապէս»: «Եւ երբ աղօթես, չլինեն կեղծաւորների նման, որոնք սիրում են ժողովարաններում եւ հրապարակների անկիւններում աղօթի կանգնել, որպէսզի մարդկանց երեսան. ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, այդ իսկ է նրանց վարձը: Այլ դու երբ աղօթես, մտի՛ր քո սենեակը, փակիր քո դռները եւ ծածուկ աղօթիր քո Տօրը, եւ քո Տայրը, որ փեսնում է, ինչ որ ծածուկ է, կը հարուցի քեզ յայտնապէս: Աղօթք անելիս շարախօս մի՛ լինէք ինչպէս հեթանոսները, որովհետեւ նրանք կարծում են, թէ իրենց շար խօսքերի պարճառով լսելի կը լինեն: Արդ, նրանց չնմանուէք, որովհետեւ ձեր Տայրը գիտէ, թէ ինչ է ձեզ պէտք, նախքան որ դուք նրանից մի բան ուզէք: Եւ արդ, դուք այսպէս աղօթեցէք». «Վայր մեր, որ երկնքում ես. սուրբ թող լինի քո անունը. քո թագաւորութիւնը թող գայ. քո կանքը թող լինի երկրի վրայ, ինչպէս որ երկնքում է՛. մեր հանապազօրեայ հացը փո՛ր մեզ այսօր. եւ ներիր մեզ մեր յանցանքները, ինչպէս որ մենք ենք ներում նրանց, որ յանցանք են գործում մեր դէմ. եւ մի՛ փար մեզ փորձութեան, այլ փրկիր մեզ չարից. որովհետեւ քո՛նն է թագաւորութիւնը եւ զօրութիւնը եւ փառքը յաւիտեանս. ամեն: Եթէ դուք մարդկանց ներէք իրենց յանցանքները, ձեր երկնաւոր Տայրն էլ ձեզ կը ների: Իսկ եթէ դուք մարդկանց չներէք իրենց յանցանքները, ձեր Տայրն էլ ձեզ չի ների ձեր յանցանքները»: «Երբ ծոմ պահէք, փրկուե՛րեւ մի՛ լինէք կեղծաւորների նման, որոնք իրենց երեսները այնաղակում են, որպէսզի մարդկանց այնպէս երեսան, թէ ծոմ են պահում. ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, այդ իսկ է նրանց վարձը: Այլ երբ ծոմ պահես, օձի՛ր քո գլուխը եւ լուա՛ քո երեսը, որպէսզի չերեսաս մարդկանց որպէս ծոմ պահող, այլ քո Տօրը՝ գաղտնաբար. եւ քո Տայրը, որ փեսնում է, ինչ որ ծածուկ է, կը հարուցի քեզ»: «Գանձեր մի՛ դիզէք ձեզ համար երկրի վրայ, ուր ցեց եւ ժանգ ոչնչացնում են, եւ ուր գողեր պարերն են ծակում ու գողանում, այլ գանձեր դիզեցէ՛ք ձեզ համար երկնքում, որպէսզի ոչ ցեց եւ ոչ ժանգ չեն ոչնչացնում, եւ ոչ էլ գողերը պարերն են ծակում ու գողանում. քանի որ, ուր ձեր գանձերն են, այնքեղ եւ ձեր սրբերը կը լինեն: Մարմնի ճրագը աչքն է. եթէ քո աչքը պարզ է, քո ամբողջ մարմինը լուսաւոր կը լինի: Իսկ եթէ քո աչքը պղտոր է, քո ամբողջ մարմինը խաւար կը լինի: Եւ արդ, եթէ քո մէջ եղած լոյսը խաւար է, ապա խաւարը՝ որչանի եւս աւելի»: «Ոչ ոք չի կարող երկու փրոջ ծառայել. կան մէկին կ՛արի եւ միսին կը սիրի, կան մէկին կը մեծարի եւ միսին կ՛արհամարհի. չէք կարող ծառայել Աստուծոյ եւ մանունային»: «Դրա համար ասում եմ ձեզ. ձեր կեանքի համար հոգ մի՛ արէք, թէ ի՛նչ պիտի ուրէք կամ ի՛նչ պիտի խմէք, եւ ոչ էլ ձեր մարմնի համար, թէ ի՛նչ պիտի հագնէք. չէ՛ որ կեանքը աւելին է, քան կերակուրը, եւ մարմինը՝ քան զգետարը: Նայեցէ՛ք երկնքի թռչուններին. ո՛չ վարում են, ո՛չ հնձում եւ ո՛չ էլ շտեմարանների մէջ հաւաքում. եւ ձեր երկնաւոր Տայրը կերակրում է նրանց. չէ՛ որ դուք աւելին էք, քան նրանք: Եւ արդ, ձեզնից ո՛վ կարող է հոգ անելով՝ իր հասակի վրայ մէկ կանգուն աւելացնել: Եւ հագուստի համար ինչո՛ւ էք հոգ անում. նայեցէ՛ք վայրի շուշանին, ինչպէս է աճում. ոչ ջանք է թափում եւ ոչ հիսում: Ասում եմ ձեզ, որ Մողոմունն իսկ, իր ամբողջ փառքի մէջ, չհագնուեց նրանցից մէկի նման: Իսկ եթէ դաշտի միջի խտրին, որ այսօր կայ եւ վաղը հնոց կը նետուի, այդպէս է հագնում 31

32 Աստուած, որքան էս առաւել՝ ձեզ, թերահաւատներ: Այսուհետեւ հոգ մի՛ արեք ու մի՛ ատէք՝ ի՛նչ պիտի ուրեմբ
 33 կամ ի՛նչ պիտի խմենք կամ ի՛նչ պիտի հագնենք, որովհետեւ հեթանոսներն են այդ բոլորը որոնում. քանի որ ձեր
 34 երկնատր Նայրը գիտէ, թէ այդ բոլորը ձեզ պէտք է: Նախ խնդրեցէք Աստծու արքայութիւնը եւ նրա արդարութիւնը,
 35 եւ այդ բոլորը Աստուած ձեզ աւելիով կը տայ: Այսուհետեւ հոգ մի՛ արեք վաղուայ մասին, որովհետեւ վաղուայ օրը
 իր մասին կը հոգայ. օրուայ հոգսը բաւ է օրուայ համար»:

7, 2 «Մի՛ դատէք, որ Աստուծոց չգաբուէք. որովհետեւ ինչ դատաստանով, որ դատէք, նրանով էք դատուելու. եւ ինչ
 3 չափով, որ չափում էք, նրանով պիտի չափուի ձեզ համար: Ինչո՞ւ քո եղբօր աչքի մէջ շիւղը տեսնում ես, իսկ քո
 4 աչքի մէջ գերանը չես տեսնում. կամ ինչպէ՞ն քո եղբօրն ասում ես՝ թո՛ղ որ հանեն այդ շիւղը քո աչքից, եւ ահա քո
 5 աչքում գերան կայ: Կեղծաւոր, նախ հանի՛ր քո աչքից այդ գերանը եւ ապա յստակ կը տեսնես՝ քո եղբօր աչքից
 6 շիւղը հանելու համար: Մի՛ քուէք սրբութիւնը շներին. եւ ձեր մարգարիտները խոզերի առաջ մի՛ գցէք, որպէսզի
 7 դրանք ուրքի կոխան չանեն եւ դառնալով ձեզ չպարառուեն: Խնդրեցէք Աստծուց, եւ նա կը տայ ձեզ, փնտրեցէք
 8 եւ կը գտնէք, բախտեցէք, եւ կը բացուի ձեր առաջ. որովհետեւ, ով որ ուզի, ստանում է, ով որ փնտրի, գտնում է,
 9 եւ ով որ բախի, նրա առաջ կը բացուի: Ձեզնից ո՞վ է այն մարդը, որից իր որդին եթէ հաց ուզի, միթէ՞ քա՛ր կը
 10, 11 տայ նրան. եւ կամ եթէ ձուկ ուզի, միթէ՞ օճ կը տայ նրան: Արդ, եթէ դուք, որ չար էք, գիտէք ձեր որդիներին
 12 բարի պարգեւներ տալ, որքան էս առաւել ձեր Նայրը, որ երկնքում է, բարիքներ կը տայ նրանց, որ նրանից ուզում
 13 են»: «Այն ամէնը, ինչ կը կամենաք, որ մարդիկ ձեզ անեն, այդպէս եւ դո՛ւք արեք նրանց, որովհետեւ այդ իսկ են
 14 Օրէնքն ու մարգարէները»: «Մտէ՛ք նեղ դռնով. ինչքան լայն է դուռը եւ ընդարձակ՝ ճանապարհը, որ դէպի կորուստ
 15 է տանում, եւ բազմաթիւ են նրանք, որ մտնում են դրանով: Ինչքան անձուկ է դուռը եւ նեղ՝ ճանապարհը, որ
 16 տանում է դէպի կեանք, եւ սակաւաթիւ են նրանք, որ գտնում են այն»: «Զգո՛յ՛ յեղեք սուր մարգարէներից, որոնք
 17 մօտենում են ձեզ ոչխարների զգեստներով, բայց ներսից յափշտակող գայլեր են: Իրենց գործերից կը ճանաչէք
 18 նրանց. միթէ՞ փշերից խաղող եւ տափասկից թուզ կը քաղե՞ն: Այսպէս, ամէն բարի ծառ բարի պտուղ է տալիս, եւ
 19 չար ծառ չար պտուղ է տալիս: Լաւ ծառը չի կարող վար պտուղ տալ, ոչ էլ վար ծառը՝ լաւ պտուղ տալ: Ամէն
 20, 21 ծառ, որ բարի պտուղ չի տալիս, կտրուում եւ կրակն է նետում: Ուրեմն՝ իրենց գործերից կը ճանաչէք նրանց»: «Ոչ
 22 ամէն մարդ, որ ինձ «Տէ՛ր, Տէ՛ր» է ասում, երկնքի արքայութիւն կը մտնի, այլ նա՛, ով կատարում է կամքը իմ Նօր, որ
 23 երկնքում է: Այն օրը շարերն ինձ պիտի ասեն. «Տէ՛ր, Տէ՛ր, չէ՛ որ քո անունով մարգարէացանք եւ քո անունով դուրս
 24 ելանք չեմ ճանաչել, հեռու կացէք ինձանից դուք ամէնքդ, որ անօրէնութիւն էք գործում»: Ով որ լսում է իմ այս
 25 խօսքերը եւ կատարում է դրանք, կը նմանուի մի իմաստուն մարդու, որ իր տունը շինեց ժայռի վրայ. անձրեւները
 26 վրայ իր հասարակուած: Իսկ ով որ լսում է իմ այս խօսքերը եւ դրանք չի կատարում, կը նմանուի մի յիմար մարդու,
 27 որ իր տունը շինեց աւազի վրայ. անձրեւները թափուեցին, գետերը բարձրացան, հողմերը փչեցին եւ զարկեցին
 28 տանը, եւ նա ընկաւ. եւ նրա կործանումը շար մեծ եղաւ»: Երբ Յիսուս այս բոլոր խօսքերն ասարտեց, ժողովուրդը
 29 զարմանում էր նրա վարդապետութեան վրայ. որովհետեւ ուսուցանում էր ինչպէս մէկը, որ հեղինակութիւն ունի եւ
 ոչ թէ՛ ինչպէս օրէնագետները:

8, 2 Երբ Յիսուս իջաւ լեռից, նրա յերեւից շար ժողովուրդ գնաց: Եւ ահա մի բորոպ մօտենալով՝ նրան երկրպագում
 3 էր ու ասում. «Տէ՛ր, եթէ կամենաս, կարող ես ինձ մաքրել»: Յիսուս իր ձեռքը երկարեց, դիպրեց նրան եւ ասաց.
 4 «Կամենում եմ, մաքրուի՛ր»: Եւ իսկոյն բորոպութիւնը նրանից մաքրուեց: Եւ Յիսուս նրան ասաց. «Զգո՛յ՛ յեղի,ր,
 5, 6 ոչ ռքի չասես, այլ գնա՛ դու քեզ ցոյց տուր քահանային եւ մարտիկի Մովսէսի հրամայած ընձան՝ նրանց իբրեւ
 վկայութիւն»: Կափառնայում մտնելիս նրան մօտեցաւ մի հարիւրապետ. աղաչում էր նրան եւ ասում. «Տէ՛ր,
 7 ծառաս քանը անդամալոյծ ընկած է եւ չարաչար քանջում է»: Յիսուս նրան ասաց. «Ես կը գամ եւ կը բժշկեմ
 8 նրան»: Նարիւրապետը պարասխանեց եւ ասաց. «Տէ՛ր, ես արժանի չեմ, որ դու իմ յարկի տակ մտնես. այլ խօսքով
 9 ասա, եւ իմ ծառան կը բժշկուի. քանի որ ես էլ իշխանութեան տակ եղող մարդ եմ, ինձ ենթակայ զիւտորներ
 10 ունեմ. սրան ասում եմ՝ գնա՛, եւ գնում է, եւ մի ուրիշին, թէ՛ ե՛կ, եւ գալիս է. եւ իմ ծառային, թէ՛ արա՛ այս, եւ անում
 11 է»: Երբ Յիսուս այս լսեց, զարմացաւ եւ իր հետ գնացողներին ասաց. «Ծշմարիտ եմ ասում ձեզ, Իսրայէլի մէջ իսկ
 12 այսպիսի հաւաք չգրայ երբեք: Բայց ասում եմ ձեզ, որ արեւելքից եւ արեւմուտքից շարերը պիտի գան ու երկնքի
 13 արքայութեան մէջ սեղան պիտի նստեն Աբրահամի, Իսահակի եւ Յակոբի հետ. իսկ արքայութեան որդիները
 14 պիտի ելնեն արտաքին խաւարը. այնպէղ պիտի լինի լաց եւ արամների կրճատում»: Եւ Յիսուս հարիւրապետին
 15 ասաց. «Գնա՛, եւ ինչպէս հաւաքացիր, այնպէս թող լինի քեզ»: Եւ այդ նոյն ժամին նրա ծառան առողջացաւ: Յիսուս
 16 Պեպրոսի տունը գալով՝ տեսաւ, որ նրա գործանը քաքութեան մէջ պառկած էր: Բռնեց նրա ձեռքից, եւ ջերմութիւնը
 17 նրան թողեց. ուրքի կանգնեց եւ ծառայում էր նրանց: Երբ երեկոյ եղաւ, նրա մօտ բազում դիւահարներ բերեցին,
 18 եւ նա խօսքով դուրսից հանեց ու բոլոր հիւանդներին բժշկեց, որպէսզի կատարուի Եսայի մարգարէի բերանով
 19 ասուած խօսքը. «Լա մեր հիւանդութիւնները իր վրայ վերցրեց եւ մեր ցաւերը կրեց»: Յիսուս իր շուրջը բազում
 20 ժողովուրդ տեսնելով՝ հրամայեց միւս կողմ գնալ: Եւ մի օրէնագետ, մօտենալով, ասաց նրան. «Վարդապետ, ես
 21 էլ քո յերեւից կը գամ, ուր էլ որ գնաս»: Յիսուս նրան ասաց. «Աղուէսները որջ ունեն, եւ երկնքի թռչունները՝
 22 բոյն. բայց մարդու Որդին մի տեղ չունի, որ իր գուլիւր դնի»: Եւ իր աշակերտներից մէկն ասաց. «Տէ՛ր, ինձ թո՛յլ
 23 տուր, որ գնամ նախ իմ հօրը թաղեմ»: Յիսուս նրան ասաց. «Դու իմ յերեւից արի եւ թո՛յլ տուր, որ մեռելները
 24 թաղեն իրենց մեռելներին»: Երբ նա նաւակ մտաւ, նրա յերեւից գնացին իր աշակերտները: Եւ ահա ծովի վրայ
 25 մեծ փոթորիկ առաջացաւ, այնքան, որ նաւակը ծածկուեց ալիքներից: Իսկ ինքը ննջում էր: Եւ աշակերտները
 26 մօտենալով՝ վեր կացրին նրան ու ասացին. «Տէ՛ր, փրկի՛ր մեզ, որովհետեւ կորչում ենք»: Նրանց ասաց. «Ինչո՞ւ էք
 27 վախկոպ, թերահաւատներ»: Այն ժամանակ, վեր կենալով, ասարտեց հողմերին եւ ծովին, ու մեծ խաղաղութիւն եղաւ:
 28 Եւ մարդիկ զարմացան ու ասում էին. «Ինչպիսի՞ մէկն է սա, որ հողմերն ու ծովը հնազանդում են սրան»: Եւ երբ այն
 29 կատարած, որ այդ ճանապարհով որեւէ մէկը չէր կարող անցնել: Եւ ահա նրանք աղաղակեցին ու ասացին. «Ի՛նչ

կայ մեր եւ քո միջեւ, Յիսուս, Որդի՛ Աստուծո, մեզ փարածամ փանջելո՞ւ եկար»։ Եւ նրանցից քիչ հեռու արօքական խոզերի մի երամակ կար։ Եւ դեւերը աղչում էին նրան ու ասում. «Քէ մեզ այսփեղից հանես, մեզ թոյլ փոր գնալ խոզերի երամակը»։ Եւ նա նրանց ասաց՝ գնացէք։ Դեւերը դուրս ելնելով՝ գնացին խոզերի երամակ։ Եւ ամբողջ երամակը դարաւանդից դիմեց դէպի ծով, ու ջրերի մէջ սափկեցին։ Իսկ խոզարածները փախան եւ քաղաք գնալով՝ պատմեցին ամէն ինչ, նաեւ՝ դիւահարների դէպքը։ Եւ ահա ամբողջ քաղաքը Յիսուսին ընդառաջ ելաւ. երբ նրան քրեսան, աղաչեցին, որ իրենց սահմաններից հեռու գնայ։

Եւ նաակ մտնելով՝ Յիսուս անցաւ ծովի միւս կողմը. եւ եկաւ իր քաղաքը։ Եւ ահա նրա մօտ բերեցին մի անդամալոյժ, որ պառկած էր մահճի մէջ։ Յիսուս նրանց հաւաքը փեւնելով՝ ասաց անդամալոյժին. «Քո մեղքերը քեզ ներուած են»։ Եւ ահա օրէնագէտներից ոմանք իրենց մտքում ասացին՝ դա հայհոյում է։ Եւ Յիսուս իմանալով նրանց մտքումները՝ նրանց ասաց. «Ինչո՞ւ դուք ձեր սրտերում չար բան էք խորհում. ի՞նչն է դիւրին. ասել՝ քեզ ներուած են քո մեղքերը, թե՛ ասել՝ վեր կաց եւ քայլի՛ր։ Արդ, որպէսզի իմանաք, որ մարդու Որդին իշխանութիւն ունի երկրի վրայ մեղքերը ներելու, – ասաց նա այդ ժամանակ անդամալոյժին, – վեր կաց, վերցրո՞ւ քո մահիճը եւ գնա՛ քո փունը»։ Եւ նա վեր կենալով՝ իր փունը գնաց։ Երբ ժողովուրդը այս փեսաւ, զարմացաւ. եւ փառաւորում էր մի սարդու, որ նստել էր մաքսափանը, ու նրան ասաց. «Իմ յեփեից արի»։ Եւ նա վեր կենալով՝ գնաց նրա յեփեից։ Եւ երբ Յիսուս նրա փանը սեղան էր նստել, ահա բազմաթիւ մաքսաւորներ ու մեղաւորներ եկան բազմեցին Յիսուսի եւ նրա աշակերտների հետ։ Երբ փարիսեցիները այդ փեսան, ասացին նրա աշակերտներին. «Ինչո՞ւ է ձեր վարդապետը մաքսաւորների ու մեղաւորների հետ ուրում»։ Իսկ Յիսուս, երբ լսեց, նրանց ասաց. «Առողջներին բժիշկ պէտք չէ, այլ՝ հիւանդներին։ Գնացէք, սովորեցէ՛ք, թէ ինչ է նշանակում՝ ողորմութիւն եւ կամենում եւ ոչ՝ գոհ. քանզի ես արդարներին կանչելու չեմ եկել, այլ՝ մեղաւորներին։ Այն ժամանակ Յովհաննէսի աշակերտները մօտեցան նրան եւ ասացին. «Ինչո՞ւ մենք եւ փարիսեցիները յաճախ ծոմ ենք պահում, իսկ քո աշակերտները չեն պահում»։ Յիսուս նրանց ասաց. «Միթէ կարելի՞ բան է, որ հարսանքաւորները սուգ պահեն, քանի փեսան նրանց հետ է. բայց կը գան օրեր, երբ փեսան նրանցից կը վերցուի, եւ ապա ծոմ կը պահեն։ Ոչ որ չօգտագործուած կրօնի կրորը հնացած ձորճի վրայ չի կարկափի, քանի որ այն իր լրիւ չափով կը պապոյ կը հանի զգեստից, եւ պապոռուածքը աւելի վաւ կը լինի։ Ոչ էլ նոր գինին հին փիկերի մէջ են դնում. ապա թէ ոչ փիկերը կը պապոռուեն. եւ գինին դուրս կը թափուի, եւ փիկերը կը փչանան. այլ նոր գինին նոր փիկերի մէջ են լցնում, եւ երկուսն էլ պահում են»։ Մինչ Յիսուս նրանց այս բաներն էր ասում, ահա մի իշխանաւոր, մօտենալով, երկրպագեց նրան ու ասաց. «Իմ դուստրը հէնց նոր մեռաւ, սակայն զայիւր եւ քո ձեռքը նրա վրայ դնէի, եւ նա կը կենդանանար»։ Յիսուս վեր կացաւ եւ իր աշակերտների հետ միասին գնաց նրա յեփեից։ Եւ ահա փասներկու փարուց ի վեր արիւնահոտութիւն ունեցող մի կին, յեփեից մօտենալով Յիսուսին, դիպաւ նրա գետափի քղանցքին, քանի որ մտքում ասում էր. «Եթէ միայն դիպչեմ նրա զգեստին, կը փրկուեմ»։ Իսկ Յիսուս, երբ դարձաւ ու նրան փեսաւ, ասաց. «Քաջալերուի՛ր, դուստր, քո հաւաքը քեզ փրկեց»։ Եւ նոյն ժամին կինը բժշկուեց։ Երբ Յիսուս իշխանաւորի փունը եկաւ եւ փեսաւ փողհարներին ու մեծ ամբոյխ, նրանց ասաց. «Նեռո՞ւ գնացէք, որովհետեւ այդ աղջիկը ոչ թէ մեռած է, այլ ննջում է». եւ նրանք ծաղրում էին նրան։ Եւ երբ ամբողջ դուրս ելաւ, նա ներս մտաւ, բռնեց նրա ձեռքից, եւ աղջիկը վեր կացաւ։ Եւ այս լուրը ամբողջ այդ երկրով մէկ փարածուեց։ Եւ մինչ Յիսուս անցնում էր այն փեղով, երկու կոյրեր գնացին նրա յեփեից. նրանք աղաղակում էին ու ասում. «Ողորմի՛ր մեզ, Դաւթի՛ Որդի»։ Երբ նա փուն եկաւ, կոյրերը մօտեցան նրան։ Յիսուս նրանց ասաց. «Նաւարում էք, որ ես այդ բանը ձեզ կարող եմ անել»։ Նրանք ասացին նրան՝ այո՛, Տէր։ Այն ժամանակ դիպաւ նրանց աչքերին եւ ասաց. «Ըստ ձեր հաւատի թող լինի ձեզ»։ Եւ բացուեցին նրանց աչքերը։ Եւ Յիսուս նրանց խափու պապուիրեց եւ ասաց. «Զգո՛յշ կացէք, ոչ որ չիմանայ»։ Իսկ նրանք ելան եւ նրա համբաւը փարածեցին ամբողջ այդ երկրում։ Եւ երբ նրանք դուրս եկան, ահա նրա մօտ բերեցին մի համր, դիւահար մարդ։ Եւ երբ դեւը դուրս եկաւ, համրը խօսեց. եւ ժողովուրդը զարմացաւ ու ասաց. «Այսպիսի բան Իսրայելում երբեք փեսնուած չէ»։ Իսկ փարիսեցիներն ասում էին. «Դա դեւերի իշխանի միջոցով է հանում դեւերին»։ Եւ Յիսուս շրջում էր բոլոր քաղաքներում եւ գիւղերում, ուսուցանում նրանց ժողովարաններում, քարոզում արքայութեան Աւետարանը եւ բժշկում էր ժողովրդի բոլոր ախտերն ու հիւանդութիւնները։ Եւ փեւնելով ժողովրդի բազմութիւնը՝ Յիսուս գթաց նրանց, որովհետեւ յոգնած էին եւ ցրուած, ինչպէս ոչխարներ, որոնք հովիւ չունեն։ Այն ժամանակ իր աշակերտներին ասաց. «Նուսճը առաք է, իսկ մշակները՝ սակաւ։ Արդ, աղաչեցէ՛ք հնճի Տիրոջը, որ մշակներ հանի իր հնճի համար»։

Եւ նա իր մօտ կանչելով իր փասներկու աշակերտներին՝ նրանց իշխանութիւն փոխեց պիղծ դեւերի վրայ՝ հանելու դրանք եւ բժշկելու ամէն ցաւ եւ ամէն հիւանդութիւն։ Եւ փասներկու առաքեալների անունները սրանք էին. առաջին՝ Սիմոն Պետրոս կոչուածը, եւ նրա եղբայրը Անդրէաս, Զբեղէտոսի որդի Յակոբոս եւ նրա եղբայրը Յովհաննէս, Փիլիպպոս եւ Բարթողոմէոս, Թովմաս եւ Մատթեոս մաքսաւոր, Ալփեոսի որդի Յակոբոս եւ Ղեբէոս, որ Թաղէոս կոչուեց, Սիմոն Կանանացի եւ Յուդա Իսկարիովփացի, որ եւ մարմնեց նրան։ Նրանց Տասներկուսին Յիսուս ուղարկեց, պապուիրեց նրանց ու ասաց. «Ներանումների շրջաններով չգնաք եւ սամարացիների որեւէ քաղաքը չմտնէք, այլ աւելի շուտ գնացէ՛ք Իսրայելի փան կորած ոչխարների մօտ։ Եւ երբ գնաք, քարոզեցէ՛ք եւ ասացէ՛ք. «Երկնքի արքայութիւնը մօտեցել է»։ Նիւանդներին բժշկեցէ՛ք, բորոքներին մաքրեցէ՛ք, դեւերին հանեցէ՛ք, ձրի առաք, ձրի էլ փուէք։ Մի՛ ունեցէք ոչ ոսկի, ոչ արծաթ եւ ոչ էլ պղինձ դրամ՝ ձեր գօփիների մէջ. ոչ պարկ՝ ճանապարհի համար. ոչ երկու զգեստ, ոչ կօշիկներ եւ ոչ էլ ցուպ. որովհետեւ մշակն արժանի է իր կերակրին։ Որ քաղաքը կամ գիւղը մտնէք, հարցրէ՛ք, թէ ո՞վ է այնտեղ արժանաւորը, եւ այնտեղ մնացէ՛ք, մինչեւ որ այդտեղից դուրս ելնէք։ Եւ երբ այն փունը մտնէք, ողջոյն փուէք նրան ու ասացէ՛ք. «Ողջոյն այս փունը»։ Եթէ փունն արժանի է, ձեր ողջոյնը նրա վրայ թող իջնի. իսկ եթէ արժանի չէ, ձեր ողջոյնը ձեզ թող վերադառնայ։ Եւ եթէ մի քաղաք չընդունի ձեզ եւ չսի ձեր խօսքերը, այդ քաղաքից դուրս գնալիս՝ ձեր ոտքերից փոշին թօթափեցէ՛ք։ Ըշմարիտ եմ ասում ձեզ, սողոմացիների եւ գոմորացիների երկրի համար աւելի հեշտ պիտի լինի դափասափանի օրը, քան այդ քաղաքի համար»։ «Ահա ես ձեզ ուղարկում եմ որպէս ոչխարներ՝ գայլերի մէջ։ Այսուհետեւ խորագէ՛ր եղէք 16

17 օձերի պէս եւ միամիպ՝ աղանիների նման: Զգուշացէ՛ք մարդկանցից, որովհետեւ պիտի մարնեն ձեզ արեանների
18 եւ պիտի փանցեն ձեզ իրենց ժողովարաններում. ձեզ պիտի փանեն կուսակալների ու թագաւորների առաջ իմ
19 պարճառով, որ իմ մասին վկայութիւն փառք նրանց եւ հեթանոսներին: Բայց երբ ձեզ մարնեն, հոգ մի՛ արեք,
20 թէ ինչպէս կամ ինչ պիտի խօսէք, որովհետեւ այդ ժամին ձեզ կը փրոյնի այն, ինչ պիտի խօսէք. քանի որ ոչ թէ
21 դուք էք, որ պիտի խօսէք, այլ ձեր Տօր Տոգին, որ պիտի խօսի ձեր միջոցով: Եղբայրն իր եղբօրը մահուան պիտի
22 մարնի, եւ հայրը՝ որդուն: Եւ որդիները հայրերի դէմ պիտի ելնեն ու նրանց պիտի սպանեն: Եւ իմ անուան համար
23 բոլորից պիտի արուէք. իսկ ով մինչեւ վերջ համբերի, նա պիտի փրկուի: Եւ երբ ձեզ հալածեն այս քաղաքում, կը
24 Իսրայէլի քաղաքները դեմ վերջացրած պիտի չլինէք, նախքան մարդու Որդու գալը: Աշակերտը աւելին չէ, քան
25 վարդապետը, եւ ոչ էլ ծառան՝ քան իր փերը: Աշակերտին հերիք է, եթէ լինի իր վարդապետի նման, եւ ծառային՝
26 իր փրոջը նման. եթէ փանփրոջը Բէեղզերուդ կոչեցին, որչափ եւս առաւել նրա ընփանիքը: Այսուհետեւ նրանցից
27 չվախենաք, որովհետեւ չկայ ծածուկ քան, որ չյայտնուի, եւ գաղտնի քան, որ չհմացուի: Ինչ ձեզ ասում եմ խաւարի
28 մէջ, դուք ասացէ՛ք լոյսի՛ մէջ. եւ ինչ լսում էք ականջի մէջ փափսուքով, հրապարակեցէ՛ք փանիքների վրայից: Եւ մի՛
29 ով կարող է գեհենի մէջ կորսարեան մարմնէլ հոգին եւ մարմինը: Չէ՞ որ երկու ճնճողուկ մէկ դահեկանի է վաճառում,
30 բայց նրանցից մէկն անգամ առանց ձեր Տօր գեպին չի ընկնում. եւ ձեր գլխի մագերը բոլորն իսկ հաշուում եմ:
31, 32 Արդ, մի՛ վախեցէք, քանի որ բազում ճնճողուկներից լաւ էք դուք: Ով որ ինձ կը խոստովանի մարդկանց առաջ,
33 եւ էլ կը խոստովանեն նրան իմ Տօր առաջ, որ երկնքում է: Եւ ով ինձ կ'ուրանայ մարդկանց առաջ, եւ էլ նրան
34 կ'ուրանամ իմ Տօր առաջ, որ երկնքում է»: «Մի՛ կարծէք, թէ եկայ խաղաղութիւն հասարակելու երկրի վրայ. չեկայ
35 հասարակելու խաղաղութիւն, այլ՝ սուր. քանի որ եկայ, որ բաժանեն որդուն իր հօրից, եւ դստերը՝ իր մօրից, եւ
36, 37 հարսին՝ իր կեսուրից: Մարդու թշնամիները իր փնեցիները կը լինեն: Ով իր հօրը եւ կամ մօրը ինձնից աւելի
38 է սիրում, ինձ արժանի չէ. ով իր որդուն կամ դստերը ինձնից աւելի է սիրում, ինձ արժանի չէ: Եւ ով իր խաչը
39 չի վերցնում ու իմ յետեւից չի գալիս, ինձ արժանի չէ: Ով որ իր անձը գրնում է, այն կը կորցնի. եւ ով իր անձը
40 կորցրեց ինձ համար, այն կը գրնի: Ով ձեզ է ընդունում, ի՛նձ է ընդունում, եւ ով ի՛նձ է ընդունում, ընդունում է ինձ
41 ուղարկողին: Ով մարգարէին ընդունում է իբրեւ մարգարէի, մարգարէի վարձ կը ստանայ. ով արդարին ընդունում
42 է իբրեւ արդարի, արդարի վարձ կը ստանայ: Եւ ով այս փոքրիկներից մէկին միայն մի բաժակ սառը ջուր կը փայ
43 խմելու իբրեւ աշակերտ, ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, իր վարձը չպիտի կորցնի»:

11 Եւ երբ Յիսուս վերջացրեց իր փասնելու ուղիները աշակերտներին պատուէր փառք, այնպէս զգնա՞ք քարոզելու եւ ու–
2 սուցանելու շրջակայ քաղաքներում: Իսկ Յովհաննէսը, երբ բանտում լսեց Քրիստոսի գործերի մասին, ուղարկեց
3, 4 իր աշակերտներին եւ նրանց միջոցով ասաց նրան. «Դո՛ւ ես, որ գալու էիք, թէ՛ ուրիշին սպասենք»: Յիսուս
5 պատասխան փոռեց նրանց եւ ասաց. «Գնացէ՛ք պարմեցէ՛ք Յովհաննէսին, ինչ որ դուք լսեցիք եւ տեսաք. կոյրերը
6, 7 քունում են, կաղերը՝ քայլում, բորբոսները՝ մաքրում, խուլերը՝ լսում, մեռելները՝ յառնում, եւ աղքատներին քարո–
8 զում է Աւետարանը: Եւ երանի՛ է նրան, ով իմ պարճառով չի գայթակղում»: Երբ Յովհաննէսի աշակերտները
9 գնացին, Յիսուս սկսեց ժողովողին ասել Յովհաննէսի մասին. «Ի՛նչ տեսնելու ելաք անապատում. հողմից շարժուող
10 եղէ՞ք: Նապա ի՛նչ տեսնելու ելաք. փափուկ զգեստներով զարդարուած մարդ. ահա նրանք, որ փափուկ բաներ են
11 հագել, թագաւորների պալատներում են: Ապա ի՛նչ տեսնելու ելաք. մի մարգարէ՞. այո՛, ասում եմ ձեզ. առաւել քան
12 մի մարգարէ, որովհետեւ նա է, որի մասին գրուած է. «Ահա ես կ'ուղարկեմ իմ պարգամաւորին քո առջեւից, որ քո
13 առաջ քո ճանապարհը պարբասարի»: Ըշմարիտ եմ ասում ձեզ, կանանցից ծնուածների մէջ Յովհաննէս Մկրտչից
14 աւելի մեծը չի ելել. բայց երկնքի արքայութեան մէջ ամենից յետինը նրանից մեծ է: Յովհաննէս Մկրտչի օրերից
15, 16 մինչեւ այժմ երկնքի արքայութիւնը բռնադատուած է. եւ հզօրներն են յափշտակուած այն, քանի որ ամբողջ Օրէնքը
17 եւ մարգարէները մարգարէացան մինչեւ Յովհաննէսը: Եւ եթէ ուզում էք ընդունել, Յովհաննէսն է Եղիան, որ գալու
18 է: Ով լսելու ականջ ունի, թող լսի: Ո՛ն նմանեցնեն այս սերնդին. նման է նա մանուկների, որոնք նստած են
19 հրապարակներում, կանչում են իրենց ընկերներին եւ ասում. ձեզ համար փող հնչեցրինք, բայց չպարեցիք. ձեզ
20 համար ողբ երգեցինք, բայց դուք լաց ու կոծ չարեցիք: Եկաւ Յովհաննէսը. ո՛չ ուրում էր եւ ո՛չ խնում. եւ ասացին՝
21 մաքսաւորների եւ մեղաւորների. բայց իմաստութիւնը արդարացուեց իր որդիների կողմից»: Այն ժամանակ նա
22 սկսեց պարսաւել այն քաղաքները, որոնց մէջ նրա բազում զօրաւոր գործերը փրկի ունեցան, բայց նրանք չապաշ–
23 խարեցին: «Վայ քեզ, Զորագին, վայ քեզ, Բեթսայիդա. որովհետեւ եթէ Տիրոսում եւ Սիդոնում փրկի ունեցած
24 լինէին այն զօրաւոր գործերը, որ ձեր մէջ արուեցին, վաղուց արդէն քուրջով եւ մոխրով ապաշխարած կը լինէին:
25 Բայց ասում եմ ձեզ, Տիրոսի եւ Սիդոնի երկրի համար աւելի փանելի կը լինի դատաստանի օրը, քան ձեզ համար:
26 Եւ դո՛ւ, Կափառնայում, միթէ մինչեւ երկի՛նք պիտի բարձրանաս. ո՛չ, պիտի իջնես մինչեւ դժոխք. որովհետեւ եթէ
27 Սողոմոն եղած լինէին այս զօրաւոր գործերը, որ եղան քո մէջ, արդարեւ մինչեւ այսօր նրանք կանգուն կը լինէին:
28 Բայց ասում եմ ձեզ, որ սողոմագիների երկրի համար դատաստանի օրը աւելի փանելի կը լինի, քան քեզ համար»:
29 Այն ժամանակ Յիսուս պատասխան փոռեց եւ ասաց. «Գոհութիւն եմ յայտնում քեզ, Նայր, Տէր երկնքի եւ երկրի, որ
30 ծածկեցիք այս քանը իմաստուններից եւ գիտուններից ու յայտնեցիք մանուկներին: Այո՛, Նայր, քանի որ այսպէս
31 հաճելի եղաւ քեզ: Ամենայն ինչ փրոռեց ինձ իմ Տօրից. եւ ոչ որ չի ճանաչում Որդուն, եթէ ոչ՝ Նայրը. եւ ոչ որ չի
32 ճանաչում Տօրը, եթէ ոչ՝ Որդին, եւ նա, ում Որդին ուզեցայ յայտնել: Եկէ՛ք ինձ մօտ, բոլոր յոգնածներդ ու բեռնա–
33 տրուածներդ, եւ ես ձեզ կը հանգստացնեմ: Իմ լուծը ձեր վրայ վերցրէ՛ք եւ սովորեցէ՛ք ինձնից, որ հեզ եմ եւ սրբով
34 խոնարհ. եւ ձեզ համար հանգիստ պիտի գրնէք, որովհետեւ իմ լուծը քաղց է եւ իմ բեռը՝ թեթեւ»:

12 Յիսուս, շաբաթ օրով, անցաւ արտերի միջով. նրա աշակերտները քաղցած էին եւ սկսեցին հասկ պոկել եւ ուրել:
2 Փարիսեցիները երբ այս տեսան, Յիսուսին ասացին. «Ահա քո աշակերտները անում են մի բան, որ շաբաթ օրն անել
3 օրինաւոր չէ»: Եւ նա նրանց ասաց. «Դուք չէ՞ք կարդացել, թէ ինչ արեց Դաւիթը, երբ քաղց զգաց նա եւ նրանք, որ
4 նրա հետ էին: Թէ ինչպէս մտաւ Աստուծոյ փրկումը եւ կերաւ առաջաւորութեան հացը, որն ուրել օրէնք չէր ոչ նրա եւ

ո՛չ էլ նրա հետ եղողների համար, այլ միայն՝ քահանաների համար: Կամ թե՛ Օրէնքում չէ՞ք կարդացել, որ շաբաթ 5
 օրերը փաճարում քահանաները պղծում են շաբաթը եւ անմեղ են: Բայց ասում եմ ձեզ, որ այսօրեղ փաճարից 6
 մեծ մեկը կայ: Եւ եթէ իմանայիք, թէ ի՛նչ է՝ ողորմութիւն եմ կամենում եւ ոչ՝ գոհ, ապա դուք անպարտքներին 7
 չէիք դաբապարտի. ուրեմն մարդու Որդին շաբաթ օրուայ փերն է»: Յիսուս այսպէտից մեկնելով՝ եկաւ նրանց 8, 9
 ժողովարանը: Այնպէղ կար մի մարդ, որի ձեռքը գօսացած էր: Յիսուսին հարցրին ու ասացին. «Շաբաթ օրը 10
 թոյլարե՞լի՛ է՞ բժշկել». որպէսզի նրան ամբաստանեն: Եւ նա ասաց նրանց. «Ո՞վ է ձեզնից այն մարդը, որ մի 11
 ոչխար ունենայ, եւ դա շաբաթ օրն ընկնի փոսի մէջ, միթէ չի՞ բռնի ու վեր հանի այն: Իսկ արդ, մարդը ոչխարից 12
 որքան էս առաւել է. ապա ուրեմն, պէտք է շաբաթ օրը բարիք գործել»: Այն ժամանակ մարդուն ասաց՝ ձեռքդ 13
 երկարի՛ր. եւ նա երկարեց. եւ առողջացաւ գօսացած ձեռքը, ինչպէս միւսը: Իսկ փարիսեցիները դուրս գալով՝ նրա 14
 դէմ խորհուրդ արին, թէ ինչպէս կորստեան մարտնեն նրան: Երբ Յիսուս այդ իմացաւ, այդպէտից մեկնեց: Նրա 15
 յետեւից գնաց շաբ ժողովուրդ, եւ նա բուրբիւն բժշկեց: Եւ խափիւ պատուիրեց նրանց, որ իր մասին ոչ ոքի բան 16
 չասեն, որպէսզի կարարուի այն, ինչ որ ասուեց Եսայի մարգարէի բերանով. Այն ժամանակ նրա մօտ բերուեց 17, 18
 կոյր ու համր մի դիւահար, եւ նա բժշկեց նրան, այնպէս որ համրն ու կոյրը խօսում էր ու փեսնում: Ամբողջ 19
 ժողովուրդը զարմացաւ եւ ասում էր. «Միթէ սա՛ է Քրիստոսը՝ Դաւթի Որդին»: Բայց երբ փարիսեցիները լսեցին, 20
 ասացին. «Նա դեւերին այլ կերպ չի հանում, եթէ ոչ Բեղզեբուղի դեւերի իշխանի միջոցով»: Երբ Յիսուս նրանց 21
 մտածումներն իմացաւ, նրանց ասաց. «Ինքն իր մէջ բաժանուած ամէն թագաւորութիւն ատերում է, եւ ինքն իր մէջ 22
 բաժանուած ամէն քաղաք կամ փուն կանգուն չի մնայ. եւ եթէ սափանան սափանային հանում է, ուրեմն՝ ինքն իր 23
 մէջ բաժանուեց. արդ, նրա թագաւորութիւնը ինչպէ՛ն կարող է կանգուն մնալ: Եւ եթէ ես Բեղզեբուղով եմ հանում 24
 դեւերին, ձեր որդիները ինչո՞վ կը հանեն. դրա համար էլ նրանք կը լինեն ձեր դաբաւորները: Իսկ եթէ Աստուծո՞ւ 25
 Նոգով եմ հանում դեւերին, ուրեմն Աստուծո՞ւ արքայութիւնը հասել է ձեր վրայ: Կամ ինչպէ՛ն կարող է մեկը մընել 26
 հզօր մի մարդու փունը եւ յափշտակել նրա գոյքերը, եթէ նախ չկապի հզօրին եւ ապա նրա փունը կողոպտի: Ով 27
 ինձ հետ չէ՛ իմ դէմ է, եւ ով ինձ հետ չի հաւաքում՝ ցրում է»: «Դրա համար ասում եմ ձեզ. ամէն մեղք եւ հայիտյանք 28
 կը ներուեն մարդկանց, բայց Նոգու դէմ հայիտյանքը չպիտի ներուի: Եւ ով որ մարդու Որդու դէմ խօսք ասի, նրան 29
 պիտի ներուի, բայց ով ասի Սուրբ Նոգու դէմ, նրան չպիտի ներուի ո՛չ այս աշխարհում եւ ո՛չ էլ հանդերձաւում: Կամ 30
 ծառը բարի արեք, եւ նրա պտուղն էլ բարի կը լինի, կամ ծառը չար արեք, եւ նրա պտուղն էլ չար կը լինի. քանի որ իր 31
 պտղից է ծառը ճանաչուած: Իժերի՛ ծնունդներ, դուք, որ չար էք, ինչպէ՛ն կը կարողանաք բարի բաներ խօսել, քանի 32
 որ բերանը սրտի լիութիւնից է, որ խօսում է: Բարի մարդը իր սրտի բարի գանձերից հանում է բարի բաներ, իսկ չար 33
 մարդը իր սրտի չար գանձերից հանում է չար բաներ: Բայց ասում եմ ձեզ, թէ մարդիկ իրենց խօսած ամէն դաբարկ 34
 բանի համար դաբաստանի օրը հաշիւ պիտի փան, որովհետեւ՝ քո խօսքերով պիտի արդարանաս եւ քո խօսքերով 35
 պիտի դաբաստարկուես»: Այն ժամանակ օրէնագրերից եւ փարիսեցիներից ոմանք նրան պարասխանս փութեցին 36
 ու ասացին. «Վարդապետ, բեզնից մի նշան ենք կամենում փեսնել»: Նա պարասխանս փութեց նրանց ու ասաց. «Չար 37
 եւ շնացող ազգը նշան է փնջում. այլ նշան չի փրոտի նրան, բայց միայն Յովնան մարգարէի նշանը. որովհետեւ, 38
 ինչպէս Յովնանը երեք օր ու երեք գիշեր կտրի փորի մէջ էր, նոյնպէս եւ մարդու Որդին երկրի ընդերքում՝ երեք օր ու 39
 երեք գիշեր: Նիւուէի մարդիկ դաբաստանի ժամանակ այս ազգի դէմ պիտի դուրս գան եւ պիտի դաբապարտեն 40
 նրան, քանի որ նրանք Յովնանի քարոզութեամբ ապաշխարեցին. եւ ահա ասիկ այսօրեղ Յովնանից մեծը կայ: 41
 Նարաւի Դշխոն դաբաստանի ժամանակ պիտի դուրս գայ այս ազգի դէմ եւ պիտի դաբապարտի նրան, որովհետեւ 42
 նա երկրի ծագերից եկաւ լսելու Սողոմոնի իմաստութիւնը. եւ ահա այսօրեղ Սողոմոնից մեծը կայ»: «Սակայն պիղծ 43
 ոգին դուրս է ելնում մարդուց, շրջում է անջրդի վայրերում, հանգիստ է որոնում եւ չի գտնում: Այն ժամանակ ասում 44
 է՝ դառնամ իմ փունը, որպէտից դուրս եկայ. եւ գալիս է ու այն գտնում դաբարկ՝ մաքրուած ու կարգի բերուած: 45
 Այն ժամանակ գնում եւ վերցնում է իր հետ իրենից ատելի չար եօթը այլ ոգիներ եւ մընում բնակում է այնպէղ. եւ 46
 այդ մարդու վերջը լինում է ատելի վար, քան առաջ էր. այսպէս պիտի լինի եւ այս չար սերնդին»: Մինչ Յիսուս 13, 2

որ նա նաւակ մընաւ ու նստեց. իսկ ամբողջ ժողովուրդը կանգնած էր ծովեզերքին: Եւ նրանց հետ առակներով 3
 շաբ բաներ էր խօսում եւ ասում. «Ահա մի սերմնացան ելաւ սերմանելու. եւ երբ նա սերմանում էր, մի մաս սերմ 4
 ընկաւ ճանապարհի եզերքին, եւ երկնքի թռչունը եկաւ եւ այն կերաւ: Եւ ուրիշ մի մաս ընկաւ ապառաժի վրայ, 5
 ուր շաբ հող չկար. եւ իսկոյն բուսաւ, քանի որ հողը խորութիւն չունէր. երբ արեւը ծագեց, խանձուեց. եւ քանի որ 6
 արմարներ չկային, չորացաւ: Եւ ուրիշ մի մաս ընկաւ փշերի մէջ, ու փշերը բարձրացան եւ այն խեղդեցին: Եւ մեկ 7, 8
 ուրիշ մաս ընկաւ պարարտ հողի վրայ եւ պտուղ փութեց. կար որ մեկին՝ հարիւր. եւ կար որ մեկին՝ վաթսուս. եւ կար 9, 10
 որ մեկին՝ երեսուն: Ով լսելու ականջ ունի, թող լսի»: Եւ աշակերտները մօտեցաւով՝ նրան ասացին. «Ինչո՞ն ես 11
 առակներով խօսում նրանց հետ»: Նա պարասխանեց եւ ասաց նրանց. «Քանի որ ձե՛զ է փրուած իմանալ երկնքի 12
 արքայութեան խորհուրդները, իսկ նրանց փրուած չէ. որովհետեւ՝ ով ունի, նրան պիտի փրոտի եւ պիտի ատելացուի, 13
 իսկ ով չունի, նրանից պիտի վերցուի ունեցածն էլ: Նրանց հետ առակներով եմ խօսում նրա համար, որ նայում են 14
 եւ չեն փեսնում, լսում են եւ չեն իմանում ու չեն հասկանում: Եւ նրանց վրայ կարարում է Եսայու մարգարէութիւնը, 15
 որ ասում է՝ պիտի լսէք, պիտի լսէք ու պիտի չիմանաք, պիտի նայէք, պիտի նայէք ու պիտի չփեսնէք. որովհետեւ այս 16
 ժողովրդի սիրտը կարծրացաւ, եւ իրենց ականջներով ճանր են լսում. եւ փակեցին իրենց աչքերը, որպէսզի երբեք 17
 աչքերով չփեսնեն ու ականջներով չլսեն եւ սրտով չիմանան եւ դարձի չգան, ու ես նրանց չբժշկեմ: Բայց երանի՛ է 18
 ձեր աչքերին, որ փեսնում են, ու ձեր ականջներին, որ լսում են: Ծճարիպ եմ ասում ձեզ, որ շաբ մարգարէներ ու 19
 արդարներ ցանկացան փեսնել, ինչ որ դուք փեսնում էք, բայց չփեսան, եւ լսել՝ ինչ որ դուք լսում էք, բայց չլսեցին»:

18, 19 «Եւ արդ, լսեցէք դուք սերմնացանի առակը. ամէն մէկից, ով լսում է արքայութեան խօսքը եւ չի հասկանում, չարը
 20 գալիս է եւ յափշտակում նրա սրբում սերմնաւածը. դա այն է, որ ճանապարհի եզերքին սերմնուեց: Եւ որ
 21 սպառաժի վրայ սերմնուեց, այն է, որ երբ լսում է խօսքը, իսկոյն ուրախութեամբ էլ ընդունում է այն: Բայց քանի
 որ ինքն իր մէջ արմարներ չունի, այլ մի որոշ ժամանակի համար է հաւատում, երբ խօսքի համար նեղութիւն է
 22 հալածանքներ լինեն, իսկոյն սայթաքում ընկնում է: Իսկ որ փշերի մէջ սերմնուեց, այն է, որ լսում է խօսքը, բայց
 23 աշխարհիս հոգսերը եւ հարստութեան պարտանքները խեղդում են խօսքը, եւ սա լինում է անպտուղ: Իսկ որ լա
 հողի մէջ սերմնուեց, այն է, որ երբ լսում է խօսքը եւ հասկանում, պտուղ է փայլիս. կայ որ մէկի դիմաց՝ հարիւր,
 24 կայ որ մէկի դիմաց՝ վաթսուն եւ կայ որ մէկի դիմաց՝ երեսուն»: Նա մէկ ուրիշ առակ էլ նրանց առաջ դրեց ու
 25 ասաց. «Երկնքի արքայութիւնը նմանուեց մի մարդու, որ իր արփի մէջ բարի սերմ սերմանեց: Եւ երբ մարդիկ
 26 քնի մէջ էին, նրա թշնամին եկաւ եւ ցանած ցորենի վրայ որոմ ցանեց ու գնաց: Եւ երբ ցորենը բուսաւ ու պտուղ
 27 փուեց, ապա երեսաց եւ այն որոմը: Տանփիրոջ ծառաները մօտեցան ու ասացին նրան. «Տէր, չէ՞ որ քո արփի մէջ
 28 դու բարի սերմ սերմանեցիր, ուրեմն որպէղից՝ է այդ որոմը»: Եւ փրն ասաց նրանց. «Թշնամի մարդ է արեւ այդ»: Ճառաները նրան ասացին. «Կամենում ես, որ գնանք ու քաղենք հանենք այն»: Եւ փրը նրանց ասաց. «Ոչ, մի
 29 գուցէ որոմը քաղելիս, ցորենն էլ նրա հետ արմարախիլ անէք: Թողէք, որ երկուսն էլ միասին աճեն մինչեւ հունձը,
 30 եւ հնձի ժամանակ ես հնձողներին կ'ասեմ՝ նախ այդ որոմը քաղեցէք եւ դրանից խորձեր կապեցէք այրելու համար,
 31 իսկ ցորենը հաւաքեցէք իմ շտեմարանների մէջ»: Նրանց առաջ նա մէկ ուրիշ առակ էլ դրեց ու ասաց. «Երկնքի
 32 արքայութիւնը նման է մանանիխի հարիկի, որ մի մարդ, առնելով, սերմանեց իր արփի մէջ: Այն փոքր է, քան բոլոր
 սերմերը. սակայն երբ աճում է, բոլոր բանջարներից աւելի է մեծանում ու ծառ է լինում, այն ասփիճան, որ երկնքի
 33 թռչունները գալիս են ու նրա ճիւղերի վրայ հանգստանում»: Նա մէկ ուրիշ առակ էլ պատմեց նրանց ու ասաց.
 «Երկնքի արքայութիւնը նման է թթխմորի, որ մի կին, առնելով, դրեց երեք չափ ալիւրի մէջ, մինչեւ որ ամբողջը
 34 խմորուեց»: Այս բոլորը Յիսուս առակներով պատմեց բազմութեանը եւ առանց առակի ոչինչ չէր ասում նրանց,
 35 որպէսզի կարարուի մարգարէի կողմից ասուածը. «Իմ բերանը առակներով պիտի բանամ եւ աշխարհի սկզբից ի
 36 վեր ծածկուած բաները պիտի յայտնեմ»: Այն ժամանակ Յիսուս արձակելով ժողովրդին՝ փուն եկաւ. աշակերտները
 37 մօտեցան նրան ու ասացին. «Մեկնի՛ր մեզ համար արփի որոմների առակը»: Նա պատասխանեց եւ ասաց. «Այն, որ
 38 սերմանում է բարի սերմը, մարդու Որդին է, իսկ արփը այս աշխարհն է. բարի սերմը նրանք են, որ արքայութեան
 39 որդիներն են, իսկ որոմը չարի որդիներն են. եւ թշնամին, որ այն ցանեց, սատանան է. իսկ հունձը այս աշխարհի
 40 վախճանն է, եւ հնձողները հրեշտակներ են: Ինչպէս որոմը հաւաքում է եւ կրակի մէջ այրում, այնպէս կը լինի այս
 41 աշխարհի վախճանին: Մարդու Որդին կ'ուղարկի իր հրեշտակներին, եւ նրանք կը հաւաքեն նրա արքայութիւնից
 42 բոլոր գայթակրութիւնները եւ նրանց, որոնք անօրինութիւն են գործում: Եւ կը գցեն նրանց բոցավառ հնոցի
 43 մէջ. այնպէղ կը լինի լաց եւ արամների կրճարում: Այն ժամանակ արդարները երկնքի արքայութեան մէջ կը ծագեն
 44 ինչպէս արեգակը: Ով լսելու ականջ ունի, թող լսի»: «Դարձեալ՝ երկնքի արքայութիւնը նման է արփի մէջ թաքցուած
 45 գանձի, որ մի մարդ, գտնելով, նորից թաքցնում է. եւ ուրախութիւնից գնում վաճառում է իր ամբողջ ունեցածը եւ այդ
 46 արփը գնում է: Դարձեալ՝ երկնքի արքայութիւնը նման է մի վաճառականի, որ գեղեցիկ մարգարիպներ էր որոնում.
 47 եւ գտնելով մի թանկարժէք մարգարիպ՝ գնաց վաճառեց իր ամբողջ ունեցածը եւ այդ մարգարիպը գնեց: Դարձեալ՝
 48 երկնքի արքայութիւնը նման է ծով նետում ուռկանի, որ ամէն փեսակ բան է հաւաքել. երբ լցուել էր, այն ցամաք
 49 հանելով եւ նստելով՝ լաւերը մի առ մի հաւաքեցին ամանների մէջ, իսկ անպէտքը դուրս գցեցին: Այնպէս էլ կը լինի
 50 այս աշխարհի վախճանին: Նրեշտակները կ'ելնեն եւ չարերին արդարների միջից կը բաժանեն ու կը գցեն նրանց
 51 բոցավառ հնոցի մէջ. այնպէղ կը լինի լաց եւ արամների կրճարում»: Յիսուս իր աշակերտներին ասաց. «Այս բոլորը
 52 իմացա՛ք»: Նրան ասացին՝ այո՛, Տէր: Եւ Յիսուս նրանց ասաց. «Դրա համար երկնքի արքայութեան աշակերտած
 53 ամէն օրէնագէտ նման է փանուպէր մարդու, որ իր գանձից հանում է նորը եւ հինը»: Երբ Յիսուս այս առակները
 54 վերջացրեց, այնպէղից մեկնեց: Եւ գալով իր գաւառը՝ նրանց ուսուցանում էր իրենց ժողովարանում, այնպէս որ
 55 նրանք զարմանում ու ասում էին. «Մրան որպէղից են այս իմաստութիւնը եւ գորութեան գործերը: Սա հիւսնի
 56 որդին չէ՞. սրա մայրը չէ՞, որ Մարիամ է կոչում. եւ սրա եղբայրները՝ Յակոբոս, Յովսէս, Սիմոն եւ Յուդա: Եւ սրա
 57 քոյրերը բոլորը մեզ մօտ չե՞ն. եւ արդ, որպէղից է սրան այս բոլորը»: Եւ նրանով գայթակրում էին: Իսկ Յիսուս
 58 նրանց ասաց. «Չկայ անարգում մարգարէ, բայց միայն՝ իր գաւառում եւ իր փանը»: Եւ նրանց անհաւատութեան
 պատճառով այնպէղ գորատր շաք գործեր չարեց:

14, 2 Այն ժամանակ Ներովդէս չորրորդապէսը լսեց Յիսուսի համբարը եւ իր ծառաներին ասաց. «Նա՛ է Յովհաննէս
 3 Մկրտիչը. մեռելներից յարութիւն է առել, եւ դրա համար նրա միջոցով գորատր գործեր են լինում»: Արդարեւ
 Ներովդէսը ձեռքակալել էր Յովհաննէսին, նրան կապել եւ բանփի մէջ էր դրել իր եղբօր՝ Փիլիպպոսի կնոջ՝ Ներով-
 4 դիայի պատճառով. որովհետեւ Յովհաննէսը նրան ասում էր. «Օրինատր չէ, որ դու նրան իբրեւ կին ունենաս»: Եւ
 5 Եւ կամենում էր նրան սպանել, բայց վախենում էր ժողովրդից, քանի որ նրան որպէս մարգարէ էին ընդունում:
 6 Եւ երբ Ներովդէսի ծննդեան փարեղարձը հասաւ, Ներովդիայի դուստրը հրափրեալների առաջ պարեց. եւ հաճելի
 7, 8 թուաց Ներովդէսին. ուստի ե՛ նա երդումով խոստացաւ նրան փայ, ինչ էլ որ ուզի: Եւ նա, առաջուց խրատուած
 9 լինելով իր մօրից, ասաց. «Տնօր ինձ այսպէղ, սկուպտի վրայ, Յովհաննէս Մկրտիչ գլուխը»: Եւ թագաւորը փարեց,
 10 բայց երդման եւ սեղանակիցների պատճառով հրամայեց նրան փայ այդ: Եւ մարդ ուղարկեց, գլխապէղ փուեց
 11 Յովհաննէսին բանփի մէջ: Եւ նրա գլուխը բերուեց սկուպտով ու փրուեց աղջկան: Եւ սա փարաւ այն իր մօրը:
 12, 13 Իսկ Յովհաննէսի աշակերտները եկան վերցրին մարմինը եւ թաղեցին. եւ եկան պատմեցին Յիսուսին: Երբ Յիսուս
 այդ լսեց, այնպէղից նաւակով առանձին գնաց մի ամայի փեղ: Երբ ժողովրդի բազմութիւնը լսեց այս, քաղաքներից
 14 հեպիտրն նրա յետեից գնաց: Եւ երբ նա ցամաք եկաւ, փեսաւ բազում ժողովուրդ, գլխաց նրանց եւ բժշկեց նրանց
 15 հիւանդներին: Երեկոյեան դէմ, աշակերտները մօտեցան նրան եւ ասացին. «Այս փեղը ամայի է, եւ օրը փարածամել
 16 է. արձակի՛ր այդ ժողովրդի բազմութիւնը, որպէսզի գնաւ շրջակայ գիւղերը իր համար ուտելիք գնի»: Եւ Յիսուս ա-
 17 սաց. «Նարկ չկայ, որ նրանք գնան, դո՛ւք նրանց ուտելու բան փուէք»: Եւ նրանք ասացին նրան. «Այսպէղ ուրիշ բան
 18, 19 չունենք, բացի հինգ նկանակից եւ երկու ձկից»: Եւ նրանց ասաց. «Այսպէղ բերէք այդ»: Եւ հրամայեց ժողովրդի

բազմութիւնը նստեցնել խոտի վրայ. եւ վերցնելով հինգ նկանակն ու երկու ձկները՝ նայեց դէպի երկինք, օրհնեց, կտրեց եւ նկանակները աշակերպներին փռեց. իսկ աշակերպները՝ ժողովրդին: Բոլորը կերան ու յագեցան: Եւ փասնեղկու սակառ լիքը կտորփանքների մնացորդներ վերցրին: Եւ նրանք, որ կերան, մօտ հինգ հազար հոգի էին՝ չհաշուած կանանց եւ երեխաներին: Եւ նա իսկոյն իր աշակերպներին սփիպեց նաւակ մտնել եւ առաջանալ դէպի միւս կողմը, մինչեւ որ ինքը ժողովրդի բազմութիւնն արձակի: Եւ երբ ժողովրդի բազմութիւնն արձակեց, առանձին լեռ բարձրացաւ աղօթելու համար: Եւ երբ երեկոյ եղաւ, այնպէտ էր, մենակ: Նաւակը ցամաքից մղոններով հեռացել էր՝ դէս ու դէն թշուելով ալիքներից, քանի որ քամին դիմացից էր: Եւ գիշերուայ ուշ ժամին Յիսուս եկաւ նրանց մօտ՝ քայլելով ծովի վրայ: Երբ աշակերպները նրան տեսան ծովի վրայ քայլելիս, տազնապահար եղան եւ ասացին. «Ինչ-որ ուրուական է»: ու սարսափից աղաղակեցին: Յիսուս իսկոյն խօսեց նրանց հետ ու ասաց. «Մտաւարդուեցէք, ես եմ, մի՛ վախեցէք»: Պետրոսը նրան պատասխանեց ու ասաց. «Տէր, եթէ դու ես, հրամայիր ինձ ջրի վրայով քեզ մօտ գալ»: Եւ նա ասաց՝ արի՛: Եւ Պետրոսը նաւակից իջնելով՝ քայլեց ջրի վրայով ու եկաւ Յիսուսի մօտ: Մակայն տեսնելով ուժգին քամին՝ վախեցաւ: Եւ երբ սկսեց սուզուել, աղաղակեց ու ասաց. «Տէր, փրկիր ինձ»: Եւ իսկոյն Յիսուս երկարեց իր ձեռքը, բռնեց նրան ու ասաց. «Թերահաւանք, ինչո՞ւ երկմտեցիր»: Եւ երբ նրանք նաւակ բարձրացան, քամին հանդարտուեց: Եւ նրանք, որ նաւակի մէջ էին, մօտեցան, երկրպագեցին նրան ու ասացին. «Արդարեւ Աստուծու Որդին ես դու»: Եւ կտրել անցնելով ցամաք եղան Գեննեսարէթում: Եւ երբ այդ տեղի մարդիկ նրան ճանաչեցին, մարդ ուղարկեցին ամբողջ գաւառով մէկ ու բոլոր հիւանդներին նրա մօտ բերեցին: Եւ աղաչում էին նրան, որ գտնէ միայն նրա զգեստի քղանցքներին դիպչեն. եւ նրանք, որ մի անգամ դիպան, բժշկուեցին:

Այն ժամանակ Յիսուսին մօտեցան փարիսեցիներ ու օրէնսգետներ, որոնք Երուսաղէմից էին, եւ ասացին. «Ինչո՞ւ քո աշակերպները նախնիների ասանդութիւնը զանց են անում, քանի որ, երբ հաց են ուտում, ձեռքները չեն լուանում»: Նա պատասխան փռեց եւ ասաց նրանց. «Իսկ դուք ինչո՞ւ զանց էք անում Աստուծու պատուիրանը՝ ձեր ասանդութեան պատճառով. քանի որ Աստուած ասաց. «Մեծարիր քո հօրը եւ մօրը». եւ ով վատաբանում է հօրը կամ մօրը, մահուամբ պիտի պատժուի: Իսկ դուք ասում էք. ով իր հօրը կամ մօրը ասի, թէ՛ այն, ինչ ինձնից օգտուելու ես, Աստուծուն ընծայ է, այլեւս չի մեծարի իր հօրը կամ իր մօրը. ուրեմն՝ Աստուծու խօսքը արհամարհում էք ձեր ասանդութեան պատճառով: Կեղծաւորներ, Եսային լաւ է մարգարէացել ձեր վրայ եւ ասել. «Այս ժողովուրդը շրթունքներով է ինձ մեծարում, բայց իրենց սիրտը հեռացած բաժանուած է ինձնից. զուր են ինձ պաշտում. մարդկանց կողմից պատուիրուած վարդապետութիւններ են ուսուցանում»: Եւ Յիսուս իր մօտ կանչելով ժողովրդին՝ ասաց. «Լսեցէք եւ իմացէք. ոչ թէ՛ ինչ որ բերանով է մտնում, այն է պղծում մարդուն, այլ ինչ որ ելնում է բերանից՝ այն է պղծում մարդուն»: Այն ժամանակ նրա աշակերպները մօտեցան եւ ասացին նրան. «Գիտեն, որ փարիսեցիները, երբ այդ խօսքը լսեցին, գայթակհուեցին»: Նա պատասխանեց նրանց եւ ասաց. «Ամէն փունկ, որ իմ երկնատուր Նայրը չի փնկել, արմատախիլ պիտի արուի: Թողէք նրանց. կոյրեր են, կոյրերի առաջնորդ. երբ կոյրն է առաջնորդում կոյրին, սխալում է, եւ երկուսն էլ փոսն են ընկնում»: Պետրոսը պատասխան փռեց նրան եւ ասաց. «Այս առակը բացատրիր մեզ»: Յիսուս ասաց. «Դեռես դո՞ւք էլ անհասկացող էք. չէ՞ք իմանում, թէ՛ ամէն ինչ, որ բերան է մտնում, որովայն է գնում եւ դուրս է ելնում: Իսկ ինչ ելնում է բերանից, սրտից է գալիս, եւ այն է մարդուն պղծում, քանի որ սրտից է, որ ելնում են չար խորհուրդներ, սպանութիւններ, շնութիւններ, պռոնկութիւններ, գողութիւններ, սուտ վկայութիւններ, հայտնաբերում: Այս բոլորն են, որ պղծում են մարդուն. իսկ անտուայ ձեռքերով ուտելը մարդուն չի պղծում»: Յիսուս այդպէտից ելնելով՝ գնաց Տիրուսի եւ Սիդոնի կողմերը: Եւ ահա, այդ շրջաններից եկած քանանացի մի կին աղաղակում էր ու ասում. «Ողորմիր ինձ, Տէր, Դաւթի՛ Որդի, աղջիկս չարաչար դիպահարում է»: Բայց նա նրան պատասխան չտուեց, եւ նրա աշակերպները մօտենալով՝ աղաչում էին նրան ու ասում. «Արձակիր նրան, որովհետեւ մեր յեպտից աղաղակում է»: Նա պատասխան փռեց եւ ասաց. «Այլ տեղ չես ուղարկուած, եթէ ոչ Իսրայէլի փան կորուսեալ ոչխարների մօտ»: Իսկ կինը մօտենալով՝ երկրպագում էր նրան ու ասում. «Տէր, օգնիր ինձ»: Նա պատասխանեց նրան եւ ասաց. «Լաւ չէ մանուկների հացն առնել ու շներին գցել»: Եւ նա ասաց. «Այո՛, Տէր, որովհետեւ շներն էլ կերակրում են իրենց փիրոջ սեղանից ընկած փշրանքներով»: Այն ժամանակ նրան պատասխանեց եւ ասաց. «Ով կին, մեծ է քո հաւատը, թող քեզ լինի՛ ինչպէս եւ կամենում ես»: Եւ նրա դուստրը նոյն ժամին բժշկուեց: Եւ Յիսուս մեկնելով այդպէտից՝ եկաւ Գալիլայի ծովեզերքը եւ, լեռը բարձրանալով, նստեց այնպէտ: Նրան մօտեցաւ բազում ժողովուրդ. նրանց մէջ կային կաղեր, կոյրեր, համրեր, հաշմանածներ եւ ուրիշ շարքեր: Սրանց բերին գցեցին նրա ոտքերի առջեւ, եւ նա նրանց բժշկեց. այնպէս որ, ժողովուրդը զարմանում էր՝ տեսնելով, որ համբերը խօսում են, կաղերը՝ քայլում, հաշմանդամները՝ բժշկուում, կոյրերը՝ տեսնում. եւ փառք էին փալիս Իսրայէլի Աստուծուն: Եւ Յիսուս իր մօտ կանչելով աշակերպներին՝ ասաց. «Խղձում եմ այս ժողովրդին, որովհետեւ ահա երեք օր է, որ ինձ մօտ են եւ բան չունեն, որ ուտեն. եւ նրանց չեմ կամենում սոված արձակել. գուցէ ճանապարհին ուժասպառ լինեն»: Աշակերպները նրան ասացին. «Իսկ այժմ, այս անայութեան մէջ որպէտից է մեզ այնչափ հաց՝ այսքան ժողովուրդ կշտացնելու համար»: Եւ Յիսուս նրանց ասաց. «Քանի՞ նկանակ ունէք»: Եւ նրանք ասացին՝ եօթը, եւ մի քանի ձուկ: Եւ նա հրամայեց ժողովրդին, որ նստեն գետնի վրայ: Եւ վերցնելով եօթը նկանակն ու ձկները՝ գոհութիւն յայտնեց Աստուծուն եւ կտրեց ու փռեց աշակերպներին, եւ նրանք էլ՝ ժողովրդին: Բոլորը կերան ու յագեցան. եւ եօթը լիքը զամբիւղ կտորփանքների մնացորդներ վերցրին: Եւ նրանք, որ կերան, մօտ չորս հազար հոգի էին՝ չհաշուած կանանց ու երեխաներին: Երբ նա ժողովրդի բազմութիւնը արձակեց, նաւակ բարձրացաւ ու եկաւ Մագդաղիայի սահմանները:

Փարիսեցիներն ու սադուկեցիները մօտեցան ու փորձելով՝ նրանից ուզում էին, որ ցոյց փայ իրենց երկնային մի նշան: Իսկ նա պատասխան փռեց եւ ասաց նրանց. «Չար եւ շնացող մի սերունդ նշան է ուզում, եւ սակայն նրան նշան չպիտի արուի, բացի Յովնան մարգարէի նշանից»: Եւ նրանց թողեց ու գնաց: Աշակերպներն էլ գնացին ծովի այն կողմը, բայց մոռացան հաց վերցնել: Յիսուս նրանց ասաց. «Տեսէ՛ք, գգո՛յ՛ եղէք սաղուկեցիների եւ փարիսեցիների խմորից»: Աշակերպները իրենց մէջ խորհում էին ու ասում. «Որովհետեւ հաց չենք վերցրել»: Յիսուս այդ իմացաւ ու ասաց. «Թերահաւատներ, ինչո՞ւ էք ձեր սրտում խորհում, թէ՛ հաց չունէք: Դեռես չէ՞ք իմանում եւ

15, 2
3
4, 5
6
7, 8
9
10
11
12
13
14
15
16, 17
18
19
20
21, 22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38, 39
16
1
2
3
4
5
6, 7
8

9 չէք յիշում հինգ նկանակը, որ կերակրեց հինգ հազարին. եւ քանի՛ սակառ վերցրիք. ոչ էլ եօթը նկանակը՝ չորս
10 հազարին. եւ քանի՛ սակառ վերցրիք: Արդ, ինչպէն չէք իմանում, թէ հացի համար չէ, որ ձեզ ասացի՝ զգոյշ լինել
11 փարիսեցիների եւ սադուկեցիների խմորից»: Այն ժամանակ իմացան, թէ չէր ասել, որ զգուշանան խմորից, այլ՝
12 փարիսեցիների եւ սադուկեցիների ուսուցումից: Եւ Յիսուս Փիլիպպեան Կեսարիայի կողմերը գնալով՝ հարցրեց
13 աշակերպներին ու ասաց. «Մարդիկ իմ մասին ի՞նչ են ասում, ո՞վ է մարդու Որդին»: Եւ նրանք ասացին. «Մէկը,
14 թէ՛ Յովհաննէս Մկրտիչը, եւ ուրիշներ՝ Եղիան, իսկ ոմանք, թէ՛ Երեմիան, կամ մարգարէներից մէկը»: Յիսուս
15 նրանց ասաց. «Իսկ դուք իմ մասին ի՞նչ էք ասում, ո՞վ եմ ես»: Միմոն Պետրոսը պարասխանեց ու ասաց. «Դու ես
16 Քրիստոսը՝ կենդանի Աստուծո Որդին»: Յիսուս պարասխանեց եւ նրան ասաց. «Երանի՛ է քեզ, Միմոն, Յովնանի՛
17 որդի, որովհետեւ մարմինը եւ արինը չէ, որ յայտնեց քեզ, այլ՝ իմ Նայրը, որ երկնքում է: Եւ ես քեզ ասում եմ, որ
18 դու վե՛մ ես, եւ այդ վե՛մի վրայ պիտի շինեմ իմ եկեղեցին, ու դժոխքի դռները այն չպիտի յաղթահարեն: Եւ քեզ
19 պիտի փրկեմ երկնքի արքայութեան բանալիները, եւ ինչ որ մի անգամ կապես երկրի վրայ, կապուած պիտի լինի
20 երկնքում: Եւ ինչ որ արձակես երկրի վրայ, արձակուած պիտի լինի երկնքում»: Այն ժամանակ խստիւ պատուիրեց
21 աշակերպներին, որ ոչ որի չասեն, թէ ինքն է Քրիստոսը: Դրանից յետոյ Յիսուս սկսեց յարակօրէն յայտնել աշա-
22 կերպներին, թէ պէտք է, որ ինքը Երուսաղէմ գնայ, բազում չարչարանքներ կրի եւ անարգուի քահանայապետներից,
23 օրէնագէտներից, ժողովրդի ձերերից, սպանուի եւ երրորդ օրը յարութիւն առնի: Եւ Պետրոսը նրան մի կողմ փա-
24 նելով՝ սկսեց վիճել նրա հետ ու ասել. «Քան լիցի քեզ, Տէր, այդ քեզ չի պարահի»: Եւ նա դառնալով Պետրոսին՝
25 ասաց. «Եպենս գնա, սաբանայ, դու գայթակղութիւն ես ինձ համար. որովհետեւ քո խորհուրդը Աստուծոյն չէ, այլ՝
26 մարդկանցը»: Այն ժամանակ Յիսուս իր աշակերպներին ասաց. «Եթէ մէկը կամենում է հետեւել ինձ, թող ուրանայ
27 իր անձը, վերցնի իր խաչը եւ գայ իմ յետեւից. որովհետեւ ով կամենայ իր անձը փրկել, այն կը կորցնի. եւ ով
28 ինձ համար իր անձը կորցնի, կը գործնի այն: Ի՞նչ օգուտ կ'ունենայ մարդ, եթէ այս ամբողջ աշխարհը շահի, բայց
29 իր անձը կործանի: Կամ՝ մարդ իր անձի փոխարէն ի՞նչ փրկանք պիտի փայ. քանի որ մարդու Որդին գալու է
30 իր Նօր փառքով՝ իր հրեշտակների հետ միասին. եւ այն ժամանակ իւրաքանչիւրին կը հապուցի ըստ իր գործերի:
31 Ըշմարիտ եմ ասում ձեզ, որ այսպէղ գործուողների մէջ կան ոմանք, որոնք մահը չեն ճաշակի, մինչեւ որ չբռնեն
32 մարդու Որդուն՝ եկած իր արքայութեամբ»:

17 Եւ վեց օր յետոյ Յիսուս իր հետ վերցրեց Պետրոսին, Յակոբոսին եւ նրա եղբօրը՝ Յովհաննէսին եւ նրանց հանեց,
2 առանձին, մի բարձր լեռ եւ նրանց առաջ պայծառակերպուեց. եւ նրա դէմքը փայլեց ինչպէս արեգակը. եւ նրա
3 զգեստները դարձան սպիտակ ինչպէս լոյսը: Եւ ահա նրանց երեւացին Մովսէսն ու Եղիան, որ խօսում էին նրա
4 հետ: Պետրոսը պարասխան փոռեց եւ ասաց Յիսուսին. «Տէր, լաւ է, որ մենք այսպէղ ենք. եթէ կամենաս, երեք
5 փաղաւարներ շինենք, մէկը՝ քեզ համար, մէկը՝ Մովսէսի, մէկն էլ՝ Եղիայի»: Եւ մինչ նա դեռ խօսում էր, ահա մի
6 լուսաւոր ամպ նրանց վրայ հովանի եղաւ. ամպից մի ձայն եկաւ ու ասաց. «Դա՛ է իմ սիրելի Որդին, որին հաւանեցի,
7 դրան լսեցէք»: Երբ աշակերպները այս լսեցին, իրենց երեսի վրայ ընկան եւ աստիկ վախեցան: Եւ Յիսուս,
8 մօտենալով, դիպաւ նրանց ու ասաց. «Ուրբի՛ ելէք եւ մի՛ վախեցէք»: Նրանք աչքները բարձրացրին եւ Յիսուսից
9 բացի ոչ որի չբռնան: Եւ մինչ լեռից իջնում էին, Յիսուս նրանց պատուիրեց ու ասաց. «Այդ տեսիլքը մարդու չասէք,
10 մինչեւ որ մարդու Որդին մեռելներից յարութիւն առնի»: Աշակերպները նրան հարցրին եւ ասացին. «Նապա ինչո՞ւ
11 օրէնագէտներն ասում են, թէ նախ Եղիան պիտի գայ»: Յիսուս պարասխանեց եւ ասաց նրանց. «Եղիան կը գայ եւ
12 կը վերահասարարի ամեն ինչ. բայց ձեզ ասում եմ, որ Եղիան արդէն իսկ եկել է. բայց նրան չճանաչեցին, այլ, ինչ որ
13 կամեցան, արեցին նրան. նոյնպէս եւ մարդու Որդին նրանց ձեռքով չարչարուելու է»: Այն ժամանակ աշակերպները
14 հասկացան, թէ Յովհաննէս Մկրտչի մասին էր ասել իրենց: Երբ ժողովրդի մէջ եկան, մի մարդ մօտեցաւ, ծնկի
15 եկաւ եւ ասաց. «Տէր, ողորմի՛ր իմ որդուն, որովհետեւ լուսնոտութիւնից է փառապում եւ չարաչար փանջուում է. շար
16 անգամ կրակի մէջ է ընկնում եւ երբեմն՝ ջրի մէջ: Նրան քո աշակերպների մօտ փարայ, եւ չկարողացան բժշկել»:
17 Յիսուս պարասխան փոռեց ու ասաց. «Ո՞վ անհաւար եւ մոլորուած սերունդ, մինչեւ ե՞րբ ձեզ հետ պիտի լինեմ, մինչեւ
18 երբ ձեզ պիտի հանդուրժեմ. նրան ինձ մօտ բեր»: Եւ Յիսուս նրան աստպեց, դեռ նրանից դուրս եկաւ, եւ մանուկը
19 հենց այդ րոպէից բժշկուեց: Այն ժամանակ աշակերպները, առանձին, մօտեցան եւ Յիսուսին ասացին. «Մենք ինչո՞ւ
20 այն հանել չկարողացանք»: Եւ Յիսուս նրանց ասաց. «Ձեր թերահաւարութեան պարճառով. ճշմարիտ եմ ասում
21 ձեզ, եթէ մանանիսի հարիկի չափ հաւար ունենայք, այս լեռանը կ'աստք՝ փեղափոխուի՛ր այսպէղից այնպէղ, եւ կը
22 փեղափոխուի. եւ որեւէ բան ձեզ համար անհնարին չի լինի: Բայց այս փեսակ դեռ այլ կերպ դուրս չի ելնում,
23 եթէ ոչ աղօթքով ու ծոմապահութեամբ»: Եւ մինչ նրանք Գալիլիայում դեռ շրջում էին, Յիսուս իր աշակերպներին
24 ասաց. «Մարդու Որդին մարմուտելու է մարդկանց ձեռքը, ու նրան պիտի սպանեն, եւ նա երրորդ օրը յարութիւն
25 պիտի առնի»: Եւ նրանք շար փխրեցին: Երբ նրանք Կափառնայում եկան, երկդրամեան փութքը պահանջողները
26 մօտեցան Պետրոսին եւ ասացին. «Ձեր վարդապետը երկդրամեանը չի՞ փալիս»: Եւ Պետրոսն ասաց՝ այո՛: Եւ երբ
27 փութքը ումի՞ց են առնում, իրենց որդիներից, թէ՛ օտարներից»: Եւ երբ ասաց՝ օտարներից, Յիսուս նրան ասաց.
28 «Ապա ուրեմն որդիներն ազատ են: Բայց որպէսզի նրանց չզայթակղեցնենք, գնա՛՛ ծով ու կարթ գցի՛ր, եւ առաջին
29 ձուկը, որ դուրս կ'ելնի, վերցրո՛ւ ու բաց նրա բերանը եւ մի արծաթ դրամ կը գործնես. այն առ եւ իմ ու քո փեղ նրանց
30 կը փաս»:

18. 2 Այն օրը աշակերպները մօտեցան Յիսուսին եւ ասացին. «Մեզնից ո՞վ է մեծ երկնքի արքայութեան մէջ»: Եւ
3 Յիսուս իր մօտ կանչեց մի մանուկ, կանգնեցրեց նրան նրանց մէջ ու ասաց. «Ըշմարիտ եմ ասում ձեզ, եթէ
4 չդառնաք ու չլինէք մանուկների պէս, երկնքի արքայութիւնը չէք մտնի: Արդ, ով իր անձը խոնարհեցնում է ինչպէս
5 այս մանուկը, երկնքի արքայութեան մէջ նա՛ է մեծ: Եւ ով որ իմ անունով մի այսպիսի մանուկ ընդունելու լինի,
6 ինձ կ'ընդունի: Եւ ով որ ինձ հաւաքացող այս փոքրիկներից մէկին գայթակղեցնի, նրա համար լաւ կը լինի, որ
7 նրա պարանոցից էջի երկանաբար կախուի, եւ նա սուգուի ծովի խորքը: Վայ՛ աշխարհին՝ գայթակղութիւնների
8 պարճառով. գայթակղութիւններ պէտք է որ գան, բայց վայ՛ այն մարդուն, որի միջոցով կը գայ գայթակղութիւնը:
9 Եթէ քո ձեռքը կամ ոտքը քեզ գայթակղեցնում է, կտրի՛ր այն եւ դէ՛ն գցիր քեզնից. լաւ է, որ դու մէկ ձեռքով կամ

կաղ մտնես կեանք, քան երկու ձեռք ու երկու ոտք ունենաս եւ յախտենական կրակի մէջ ընկնես: Եւ եթէ քո աջքն է 9
 գայթակղեցնում քեզ, հանի՛ր այն եւ դէ՛ն գցիր քեզնից. լաւ է, որ դու միականի մտնես կեանք, քան երկու աջք ունենաս 10
 եւ ընկնես գեհե՛նի կրակը: Զգո՛յ՜ եղէք, որ այս փոքրիկներից մէկին չարհամարիէք. ասում եմ ձեզ, որ երկնքում 11
 նրանց հրեշտակները մշտապէս փնտնում են երեսն իմ Նօր, որ երկնքում է. որովհետեւ մարդու Որդին եկաւ փրկելու 12
 կորածը»: «Ձեզ ինչպէ՛ն է թում. եթէ մի մարդ հարիւր ոչխար ունենայ, եւ նրանցից մէկը մոլորուի, իննսունինը 13
 ոչխարը լերան վրայ չի՞ թողնի ու գնայ որոնելու մոլորուածին: Եւ եթէ պարահի, որ այն գորնի, ճշմարիտ եմ ասում 14
 ձեզ, թէ նրա վրայ անելի կ'ուրախանայ, քան իննսունիննի վրայ, որ մոլորուած չեն: Այսպէ՛ս իմ երկնատուր Նօր 15
 կամօք չէ, որ այս փոքրիկներից մէկը կորչի»: «Եթէ եղբայրդ քո դէմ մեղանչի, գնա յանդիմանի՛ր նրան, երբ դու եւ 16
 նա մենակ էք. եթէ քեզ լսի, քո եղբորը շահեցիր: Իսկ եթէ քեզ չլսի, ա՛ն քեզ հետ մէկին եւ կամ երկուսին, որպէսզի 17
 երկու կամ երեք վկաների բերանով հաստատուի ամէն ինչ: Իսկ եթէ նրանց էլ չլսի, կ'ասես հաւաքացեալների 18
 ժողովում. իսկ եթէ նրանց էլ չլսի, թող նա քեզ համար լինի ինչպէս հեթանոսը եւ մաքսատուրը: Ըշմարիտ եմ ասում 19
 ձեզ, ինչ որ կապէք երկրի վրայ, կապուած պիտի լինի երկնքում: Եւ ինչ որ արձակէք երկրի վրայ, թող արձակուած 20
 լինի երկնքում: Դարձեալ ձեզ ասում եմ. եթէ ձեզնից երկուսը միաբանուեն երկրի վրայ որեւէ խնդրանքի համար, 21
 ինչ էլ որ խնդրեն, կը կատարուի նրանց համար իմ Նօր կողմից, որ երկնքում է. որովհետեւ ուր երկու կամ երեք 22
 հոգի հաւաքուած լինեն իմ անունով, այնպէղ եմ եւ, նրանց մէջ»: Այն ժամանակ Պետրոսը մօտեցաւ նրան ու 23
 ասաց. «Տէ՛ր, քանի՞ անգամ, եթէ եղբայրս իմ դէմ մեղանչի, պէտք է ներեմ նրան. մինչեւ եօ՛թն անգամ»: Յիսուս 24
 նրան ասաց. «Քեզ չեն ասում, թէ՛ մինչեւ եօթն անգամ, այլ՝ մինչեւ եօթանասուն անգամ եօթը»: «Այսպէս, երկնքի 25
 արքայութիւնը նմանում է մի թագաւորի, որ կամեցաւ ծառաների հետ իր հաշիւները կարգադրել: Եւ երբ սկսեց 26
 հաշիւն ընդունել, նրա մօտ բերուեց փարսը հազար քանքարի մի պարփապան: Եւ քանի որ նա վճարելու բան չունէր, 27
 նրա փէրը հրամայեց վաճառել նրան եւ նրա կնոջն ու որդիներին եւ այն ամէնը, ինչ նա ունէր, եւ պարտքը հարուցել: 28
 Եւ ծառան գեպի՛ն ընկնելով՝ երկրպագում էր նրան եւ ասում. «Նամբերո՞ղ եղիր իմ հանդէպ, եւ բոլորը կը վճարեմ 29
 քեզ»: Այդ ծառայի փէրը, գթալով, արձակեց նրան եւ պարտքը նրան շնորհեց: Իսկ ծառան դուրս ելնելով՝ գրաւ իր 30
 ծառայակիցներից մէկին, որ իրեն հարիւր դահեկան պարտք էր: Եւ նրան բռնելով՝ խեղդում էր ու ասում. «Վճարի՛ր 31
 ինձ, ինչ որ պարտք ես»: Իսկ ծառայակիցը, ընկնելով նրա ոտքերը, աղաչում էր նրան եւ ասում. «Նամբերո՞ղ եղիր 32
 իմ հանդէպ, եւ կը վճարեմ քեզ»: Իսկ սա չէր կամենում. գնաց նրան բանք նետել փուտեց, մինչեւ որ պարտքը 33
 վճարէր: Նրա ծառայակիցները, երբ փնտնեցին եղածը, շար փրփուցեցին եւ եկան ու իրենց փրկողը պարմեցին այն 34
 ամէնը, ինչ եղել էր: Այն ժամանակ փէրը կանչեց նրան եւ ասաց. «Չար ծառայ, քո ամբողջ պարտքը քեզ շնորհեցի 35
 նրա համար, որ աղաչեցիր ինձ. իսկ պէտք չէ՛ր, որ դու էլ գթայիր քո ծառայակցին, ինչպէս ես էլ քեզ գթացի»: Եւ 36
 նրա փէրը բարկանալով՝ նրան յանձնեց դահիճներին, մինչեւ որ հարուցէր բոլոր պարտքերը: Նոյնը պիտի անի 37
 ձեզ եւ իմ Նայրը, որ երկնքում է, եթէ ձեզանից խրաքանցիւր սրտանց չների իր եղբորը՝ նրա յանցանքները»:

Եւ երբ Յիսուս աւարտեց այս խօսքերը, Գալիլիայից քաղաքներից մէկում եւ եկաւ Նբտասարանի ասիմանները, Յոր- 19
 դանանի միւս կողմը: Եւ նրա յետեւից բազում ժողովուրդ գնաց, եւ այնպէղ նրանց բժշկեց: Եւ փարիսեցիները, 2, 3
 մօտենալով նրան, փորձեցին եւ ասացին. «Օրինաւոր է, որ մէկն իր կնոջը արձակի ամէն մի յանցանքի պարճա- 4
 ռով»: Նա պարասխանեց նրանց եւ ասաց. «Դուք չէ՛ք կարդացել, թէ նա, ով սկզբից ստեղծեց, արու եւ էգ արեց 5
 նրանց եւ ասաց. դրա համար փրկարարը պիտի թողնի հորը եւ մօրը ու պիտի գնայ իր կնոջ յետեւից. եւ երկուսը 6
 մէկ մարմին պիտի լինեն: Ապա ուրեմն՝ ոչ թէ երկու, այլ մէկ մարմին են: Արդ, ինչ որ Աստուած միացրեց, մարդը 7
 թող չբաժանի»: Նրան ասացին. «Իսկ Մովսէսը ինչո՞ւ մեզ պարտութեց ապահարգանի թուղթ փայ ու արձակել»: 8
 Յիսուս նրանց ասաց. «Մովսէսը ձեր խաբարարութեան պարճառով ձեզ թոյլ փուտեց արձակել ձեր կանանց, բայց 9
 սկզբից այդպէս չի եղել: Մակայն ասում եմ ձեզ, թէ ով իր կնոջն արձակում է, եւ դա պառնկութեան պարճառով չէ, 10
 եւ ուրիշին է առնում, շնանում է. շնանում է եւ նա, ով արձակուածին է առնում»: Իր աշակերտները նրան ասացին. 11
 «Եթէ այդպիսին է պարագան մարդու եւ կնոջ համար, լաւ է չամուսնանալ»: Եւ նա նրանց ասաց. «Բոլորն ընդունակ 12
 չեն այդ բանին, այլ՝ նրանք, որոնց փրկուած է. որովհետեւ կան ներքինիներ, որոնք իրենց մօր որովայնից այդպէս 13
 են ծնուել. կան ներքինիներ էլ, որոնք մարդկանց կողմից են ներքինի դարձել. ներքինիներ էլ կան, որոնք երկնքի 14
 արքայութեան համար իրենց իրենց ներքինիներ են դարձրել. ով կարող է փանել, թող փանել»: Այն ժամանակ 15
 նրա մօտ մանուկներ բերուեցին, որ նրանց վրայ ձեռք դնի ու աղօթք անի. իսկ նրա աշակերտները սաստում էին 16
 բերողներին: Յիսուս ասաց. «Թո՛յլ փուտք այդ մանուկներին եւ մի՛ արգելէք, որ նրանք ինձ մօտ գան, որովհե- 17
 տեւ երկնքի արքայութիւնը այդպիսիներինն է»: Եւ նրանց վրայ ձեռք դրեց ու այդպէղից գնաց: Եւ ահա մէկը 18
 մօտենալով նրան՝ ասաց. «Բարի՛ վարդապետ, ի՞նչ բարիք գործեմ, որ յախտենական կեանքն ունենամ»: Եւ նա 19
 նրան ասաց. «Ինչո՞ւ ես ինձ բարու մասին հարցնում. մէ՛կ է բարին. եթէ կամենում ես յախտենական կեանքը մտնել, 20
 պահի՛ր պարտութեանները»: Նա ասաց. «Որո՞նք»: Յիսուս նրան ասաց. «Մի սպանիր, մի շնանար, մի գողանար, 21
 սուտ մի վկայիր, քո հօրն ու մօրը մեծարիրը եւ քո ընկերոջը քո անձի պէս պիտի սիրես»: Երիտասարդը նրան 22
 ասաց. «Այդ բոլորը իմ մանկութիւնից ի վեր պահել եմ. արդ, էլ ի՞նչ բանով պակաս եմ դեռ»: Յիսուս նրան ա- 23
 սաց. «Եթէ կամենում ես կատարեալ լինել, գնա վաճառի՛ր քո ունեցուածքը ու փո՛ր աղքատներին. եւ երկնքում 24
 գանձեր կ'ունենաս. եւ դու արի՛ իմ յետեւից»: Երբ երիտասարդը այս խօսքը լսեց, փրփում գնաց. որովհետեւ 25
 շար հարստութիւն ունէր: Յիսուս աշակերտներին ասաց. «Ըշմարիտ եմ ասում ձեզ, որ հարուստը դժուարութեամբ 26
 կը մտնի երկնքի արքայութիւնը: Դարձեալ ասում եմ ձեզ՝ անելի հեշտ է, որ պարանը ասեղի ծակով մտնի, քան 27
 թէ հարուստը՝ Աստուծու արքայութիւնը»: Երբ աշակերտները այս լսեցին, շար զարմացան ու ասացին. «Իսկ ո՞վ 28
 կը կարողանայ փրկուել»: Յիսուս նրանց նայեց եւ ասաց. «Մարդկանց համար այդ անկարելի է, բայց Աստուծու 29
 համար ամէն ինչ կարելի է»: Այն ժամանակ Պետրոսը պարասխան փուտեց ու ասաց նրան. «Միանասիկ, մենք 30
 թողեցինք ամէն բան եւ եկանք քո յետեւից, արդ, մենք ի՞նչ կ'ունենանք»: Յիսուս նրանց ասաց. «Ըշմարիտ եմ 31
 ասում ձեզ, թէ դուք, որ եկաք իմ յետեւից, երկրորդ գալստեան, երբ որ մարդու Որդին իր փառքի պառօնին կը նստի, 32
 դուք էլ կը նստէք փասնեկու պառօնների վրայ՝ դատելու Իսրայէլի փասնեկու ցեղերին: Եւ ամէն ոք, որ թողել է 33
 փուն կամ եղբայրներ, կամ քոյրեր, կամ հայր, կամ մայր, կամ կին, կամ որդիներ, կամ ազարակներ՝ իմ անունան 34

30 համար, հարիւրապարիկ պիտի ստանայ եւ յաիփենական կեանքը պիտի ժառանգի: Շարք առաջիններ վերջին պիտի լինեն, եւ վերջիններ՝ առաջին»:

20, 2 «Երկնքի արքայութիւնը նման է մի փանուրերի, որ առաւօրեան ելաւ իր այգու համար մշակներ վարձելու: Եւ մշակների օրավարձը մէկ դահեկան սակարկելով՝ նրանց ուղարկեց իր այգին: Եւ առաւօրեան ժամը իննի մօտ դուրս ելնելով՝ քսաւ ուրիշների, որ պարապ կանգնել էին հրապարակում: Նրանց էլ ասաց. «Դ՛ուք էլ գնացէք իմ այգին, եւ ինչ որ արժան է, կ'ստանա՞նք»: Նրանք եւս գնացին: Եւ դարձեալ դուրս ելնելով կէսօրին ու կէսօրից յետոյ ժամը երեքի մօտ՝ նոյն ձեւով արեց: Եւ ժամը հինգի մօտ դուրս ելնելով՝ գտաւ ուրիշների, որ պարապ կանգնել էին. նրանց ասաց. «Ինչո՞ւ էք այսպէղ ամբողջ օրը պարապ կանգնել»: Նրան ասացին. «Որովհետեւ մեզ ոչ ոք չ'վարձեց»: Նրանց ասաց. «Դ՛ուք էլ գնացէք այգին, եւ ինչ որ արժան է, կը ստանաք»: Եւ երբ երեկոյ եղաւ, այգու փերը իր գործավարին ասաց. «Կանչիր մշակներին եւ փորձ նրանց վարձը՝ սկսած վերջիններից մինչեւ առաջինները»: Երբ եկան ժամը հինգի մօտ վարձուածները, իւրաքանչիւրը մէկ դահեկան ստացաւ: Առաջիններն էլ գալով՝ կարծում էին, թէ աւելի կը ստանան, բայց նրանք էլ իւրաքանչիւրը մէկ դահեկան ստացան: Երբ առան, քրտնջում էին փանփիրոջից ու ասում. «Դրանք՝ այդ վերջինները, մէկ ժամ գործ արեցին, իսկ դու դրանց հաւասար արեցիր մեզ, որ փարանք օրուայ ծանրութիւնը եւ փօթը»: Նա պատասխանեց նրանցից մէկին եւ ասաց. «Ընկեր, քեզ չեմ գրկում. չէ՞ որ ինձ հետ մէկ դահեկանի սակարկեցիր. սրացիր քոնը եւ գնա՛. այս վերջիններին կամենում եմ փայլ որքան եւ քեզ. միթէ իրատուք չունեն իմ ունեցածի հետ վարուելու, ինչպէս կամենում եմ: Կամ թէ՛ նախանձում ես, որ ես առաւարձեռն եմ»: Այսպէս, վերջինները առաջին պիտի լինեն, եւ առաջինները՝ վերջին. որովհետեւ բազում են կանչուածները, բայց սակաւ են ընկրեալները»: Երբ Յիսուս Երուսաղէմ էր բարձրանում, Տասներկուսին առանձին իր հետ վերցրեց եւ ճանապարհին ասաց նրանց. «Ահաւասիկ Երուսաղէմ ենք բարձրանում, եւ մարդու Որդին պիտի մատուցի քահանայապետներին ու օրէնսգետներին. եւ նրան մահուան պիտի դատարարեն ու նրան հեթանոսներին պիտի մատուցեն՝ ծաղրուելու, ծեծուելու եւ խաչը հանուելու համար, սակայն նա երրորդ օրը յարութիւն պիտի առնի»: Այն ժամանակ նրան մօտեցաւ Ջերեզեմիայի որդիների մայրը՝ իր որդիների հետ միասին. նա երկրպագում էր ու նրանից մի բան ուզում: Եւ նա նրան ասաց. «Ի՞նչ ես ուզում»: Կինն ասաց նրան. «Ասա՛, որ սրանք իմ այս երկու որդիները, նստեն քո արքայութեան մէջ, մէկը՝ քո աջ կողմում եւ միւսը՝ ձախ կողմում»: Յիսուս պատասխանեց եւ ասաց. «Չէք իմանում՝ ինչ էք խնդրում. կարող էք խմել այն բաժակը, որը ես խմելու եմ. կամ՝ մկրտուել այն մկրտութեամբ, որով ես մկրտուելու եմ»: Նրան ասացին՝ կարող ենք: Յիսուս նրանց ասաց. «Իմ բաժակը կը խմէք, եւ այն մկրտութեամբ, որով ես մկրտուելու եմ, կը մկրտուէք, բայց նստեցնել իմ աջ եւ ձախ կողմերում՝ ես չէ, որ կ'ստան, այլ այդ նրանց համար է, որոնց քրտած է իմ Նօրից»: Եւ փասը աշակերտները, այս լսելով, բարկացան երկու եղբայրների վրայ: Յիսուս նրանց իր մօտ կանչեց ու ասաց. «Գիտէք, որ ազգերի իշխանաւորները քրտում են ազգերի վրայ, եւ մեծամեծները իշխում են նրանց վրայ: Չէր մէջ ես չպէտք է այդպէս լինի. այլ ձեզնից ով կը կամենայ մեծ լինել, ձեր ծառան պիտի լինի. եւ ձեզնից ով կը կամենայ առաջին լինել, ձեր ծառան պիտի լինի. ինչպէս որ մարդու Որդին չեկաւ ծառայութիւն ընդունելու, այլ ծառայելու եւ իր անձը քրտու որպէս փրկանք շարքերի փոխարէն»: Եւ երբ նրանք Երիքովից դուրս էին գալիս, Յիսուսի յետեւից բազում ժողովուրդ գնաց: Եւ ահա երկու կոյրեր նստած էին ճանապարհի եզերքին: Երբ լսեցին, թէ Յիսուս անցնում է, աղաղակեցին ու ասացին. «Ողորմիր մեզ, Յիսուս, Դաւթի՛ Որդի»: Եւ ամբողջ յանդիմանեց նրանց, որ լռեն: Իսկ նրանք առաւել եւս աղաղակում էին ու ասում. «Ողորմիր մեզ, Տէր, Դաւթի՛ Որդի»: Յիսուս փեղում կանգ առաւ, կանչեց նրանց եւ ասաց. «Ի՞նչ էք կամենում, որ ձեզ անեն»: Նրան ասացին. «Որ մեր աչքերը բացուեն, Տէր»: Եւ գթալով՝ Յիսուս դիպաւ նրանց աչքերին, եւ նրանք իսկոյն քսան ու գնացին նրա յետեւից:

21 Երբ Երուսաղէմին մօտեցան եւ եկան Բեթփագէ, Չիթենեաց լեռան մօտ, այն ժամանակ Յիսուս իր աշակերտներին երկուսին ուղարկեց ու նրանց ասաց. «Գնացէք այդ գիւղը, որ ձեր դիմացն է, եւ այնտեղ կը գտնէք կապուած մի էջ եւ նրա հետ՝ մի քուռակ. արձակեցէք բերք ինձ: Եւ եթէ մէկը ձեզ բան ասի, կ'ասէք, որ Տիրոջը պէտք էն. եւ նա իսկոյն դրանք կ'ուղարկի»: Բայց այս բոլորը եղաւ, որպէսզի կարարուի մարգարէի խօսքը, որ ասում է. «Ասացէք Սիոնի դստերը, ահա դէպի քեզ է գալիս քո թագաւորը՝ հեզ եւ նստած էջի ու էջի քուռակի վրայ»: 6, 7 Աշակերտները գնացին եւ արեցին, ինչպէս Յիսուս իրենց հրամայել էր. եւ էջն ու քուռակը բերեցին, նրանց վրայ 8 զգեստներ գցեցին. եւ նա նստեց դրանց վրայ: Եւ բազում ժողովուրդ իրենց զգեստները փռեցին ճանապարհի վրայ, իսկ ուրիշներ ծառերից ճիւղեր էին կտրում ու սփռում ճանապարհի վրայ: Առաջից եւ յետեւից գնացող ժողովրդի բազմութիւնը աղաղակում էր ու ասում. «Օրհնութիւն Դաւթի Որդուն, օրհնեալ է նա, որ գալիս է Տիրոջ անունով, օրհնութիւն՝ բարձունքներում»: Եւ երբ նա մտաւ Երուսաղէմ, ամբողջ քաղաքը դողդաղ, եւ ասում էին՝ ո՞վ է սա: Իսկ ժողովրդի բազմութիւնն ասում էր. «Սա Յիսուս մարգարէն է, որ Գալիլիայի Նազարէթ քաղաքից է»: Եւ Յիսուս մտաւ փառար ու դուրս հանեց բոլոր նրանց, որ փառարի մէջ վաճառում ու գնումներ էին անում. նա շուր քուռակ լուսնայափոխների սեղաններն ու աղանձաճառների աթոռները: Եւ նրանց ասաց. «Գրուած է՝ իմ քուռակը աղօթքի քուռակ պիտի կոչուի, իսկ դուք աւազակների որջ էք արել այդ»: Տաճարի մէջ կոյրեր եւ կաղեր Յիսուսին մօտեցան, եւ նա բժշկեց նրանց: Երբ քահանայապետներն ու օրէնսգետները քսան այն սքանչելիքները, որ նա արեց, եւ մանուկներին, որ փառարի մէջ աղաղակում էին ու ասում՝ օրհնութիւն Դաւթի Որդուն, բարկացան. եւ ասացին նրան. «Լսում ես՝ դրանք ինչ են ասում»: Յիսուս նրանց ասաց. «Այո՛, դուք չէք կարողացել, թէ՛ երեխաների ու ծնկերների բերանով օրհնութիւն կարարեցիր»: Եւ նրանց թողնելով՝ ելաւ քաղաքից դուրս, դէպի Բեթանիա. 18, 19 եւ այնտեղ գիշերեց: Եւ առաւօրեան երբ քաղաք վերադարձաւ, քաղց զգաց: Եւ ճանապարհի վրայ մի թզենի քսանելով՝ եկաւ դէպի այն եւ նրա վրայ ոչինչ չգտաւ, այլ միայն՝ փեր: Եւ թզենուն ասաց. «Այսուհետեւ քեզնից յաիփեան պարու թող չլինի»: Եւ նոյն պահին թզենին չորացաւ: Երբ աշակերտները այս քսան, զարմացան ու ասացին. «Ինչպէ՞ն թզենին իսկոյն չորացաւ»: Յիսուս պատասխանեց եւ ասաց նրանց. «Ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, եթէ հաւար ունենաք եւ չերկմտէք, ոչ միայն կ'անէք այդ թզենուն պարահաճը, այլ թէկուզ եւ այդ լեռանն ասէք՝ ելիր ու ձովն ընկիր, այն կը կարարուի: Եւ ամէն ինչ, որ ուզէք աղօթքի մէջ հաւարով, կը ստանաք»: Եւ երբ փառար եկաւ, մինչ ուսուցանում էր, նրան մօտեցան քահանայապետները, ժողովրդի ծերերը եւ ասացին. «Ի՞նչ իշխանութե-

ամբ ես այդ անում, եւ ո՛վ քուեց քեզ այդ իշխանութիւնը»: Յիսուս պատասխանեց եւ ասաց նրանց. «Ես էլ ձեզ մի 24
բան հարցնեմ. եթէ ինձ ասէք, ես էլ ձեզ կ'ասեմ, թէ ինչ իշխանութեամբ եմ այս անում: Յովհաննէսի մկրտութիւնը 25
որտեղից՞ էր՝ երկնքից, թէ՛ մարդկանցից»: Նրանք իրար մէջ խորհուրդ էին անում ու ասում. «Եթէ ասենք՝ երկնքից,
մեզ կ'ասի՝ իսկ ինչո՞ւ չհաւատացիք նրան. իսկ եթէ ասենք՝ մարդկանցից, ժողովրդից վախենում ենք, որովհետեւ 26
բոլորն էլ Յովհաննէսին որպէս մարգարէ են ընդունում»: Պատասխանեցին Յիսուսին ու ասացին՝ չգիտենք: Նա էլ 27
նրանց ասաց. «Ես էլ ձեզ չեմ ասի, թէ ինչ իշխանութեամբ եմ այս անում»: «Բայց ինչպէ՞ն է ձեզ թուում. մի մարդ
երկու որդի ունէր: Առաջինին մօտենալով՝ նա ասաց. «Որդեա՛կ, գնա՛ աշուր աշխարհի՛ր այգում»: Սա պատաս- 29
խանեց ու ասաց. «Գնում եմ, քե՛ր». ու չգնաց: Մօտեցաւ միւսին էլ եւ նոյնն ասաց: Սա պատասխանեց ու ասաց. 30
«Չեմ ուզում»: Բայց յետոյ զոջաց եւ գնաց այգին: Արդ, երկուսից ո՛վ կարարեց հօր կամքը»: Նրանք ասացին՝ 31
վերջինը: Յիսուս նրանց ասաց. «Ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, որ մաքսաւորներ ու պոռնիկներ ձեզնից առաջ պիտի
հասնեն արքայութիւն, որովհետեւ Յովհաննէսը արդարութեան ճանապարհով եկաւ, եւ նրան չհաւատացիք. իսկ 32
մաքսաւորներ ու պոռնիկներ հաւատացին նրան. եւ դուք այդ քեզ ասէք եւ յետոյ էլ չզոջացիք, որ նրան հաւատայիք»:
«Լսեցէ՛ք մի այլ առակ. մի փանուրէր կար, որ այգի քնկեց եւ այն ցանկապարեց ու նրա մէջ հնձան փորեց եւ 33
աշտարակ շինեց. ապա այն վարձու փուրէց մշակներին եւ գնաց հեռու երկիր: Երբ պտղի ժամանակը մօտեցաւ, իր 34
ծառաներին ուղարկեց այն մշակներին մօտ, որպէսզի բերքից իր բաժինը առնեն: Իսկ մշակները նրա ծառաներին 35
բռնելով՝ մէկին փանջեցին, մէկին սպանեցին, մէկին քարկոծեցին: Դարձեալ ուրիշ ծառաներ ուղարկեց՝ թուով 36
աւելի, քան առաջինները: Եւ սրանց էլ նոյնն արեցին: Յետոյ նրանց մօտ ուղարկեց իր որդուն ու ասաց՝ թերեւս իմ 37
այս որդուց ամաչեն: Իսկ մշակները, երբ քեզան որդուն, իրենց մտքում ասացին՝ սա է ժառանգը, եկէք սպանենք 38
սրան եւ սրա ժառանգութիւնը մենք սեփականացնենք: Եւ նրան բռնեցին հանեցին այգուց դուրս եւ սպանեցին: 39
Արդ, երբ այգու փրորը գայ, այդ մշակներին ի՞նչ կ'անի»: Նրանք ասացին նրան. «Չարերին չարաչար կ'ոչնչացնի եւ 40, 41
այգին կը փայ այլ մշակների, որոնք նրան կը փան պտուղներն իրենց ժամանակին»: Յիսուս նրանց ասաց. «Մուրբ 42
Գրքերում երբեւիցէ չէ՛ք կարդացել՝ այն վէճը, որ կառուցողները անարգեցին, նա՛ է, որ եղաւ անկիւնաքար. Տիրոջից
եղաւ այս, եւ մեր աչքին սքանչելի է: Դրա համար ասում եմ ձեզ, որ ձեզնից կը վերցուի Աստուծու արքայութիւնը 43
եւ կը փրօւի այն ազգին, որ պտղաբեր կը դարձնի այն: Եւ ո՛վ այս վեճի վրայ ընկնի, կը փշրուի, եւ ում վրայ 44
այն ընկնի, նրան կը ճգմի»: Երբ քահանայապետները եւ օրէնագէտներ ու փարիսեցիներ նրա առակները լսեցին, 45
իմացան, որ իրենց համար ասաց: Եւ ուզում էին նրան բռնել, բայց վախեցան ժողովրդից, քանի որ իբրեւ մարգարէ 46
էին ընդունում նրան:

Յիսուս դարձեալ պատասխանեց եւ առակներով ասաց նրանց. «Երկնքի արքայութիւնը նմանուեց մի թագաւոր- 22, 2
րի, որ իր որդու համար հարսանիք արեց: Եւ ուղարկեց իր ծառաներին՝ հրաւիրուածներին հարսանիքի կանչելու. 3
ու նրանք չուզեցին գալ: Դարձեալ ուրիշ ծառաներ ուղարկեց՝ ասելով. «Նրաւիրուածներին ասացէ՛ք՝ ահա իմ 4
ճաշկերոյթը պատրաստեցի. իմ գուարակները եւ իմ պարարտ անասունները մորթուած են, ու ամէն ինչ պատրաստ 5, 6
է, եկէ՛ք հարսանիքի»: Սակայն նրանք, բանի փոքր չղնելով, գնացին՝ մէկն իր ագարակը, մէկն իր առուփրին. ու-
րիշներ էլ բռնեցին նրա ծառաներին, անպատուեցին ու սպանեցին: Իսկ թագաւորը երբ լսեց, բարկացաւ եւ իր 7
գօրքն ուղարկեց ու բնաջնջեց սպանողներին եւ այրեց նրանց քաղաքը: Ապա իր ծառաներին ասաց. «Նարսանիքը 8
պատրաստ է, բայց հրաւիրուածները արժանի չէին: Արդ, գնացէ՛ք հրապարակները եւ ում որ գտնէք, կանչեցէ՛ք 9
հարսանիքի»: Եւ ծառաները ճանապարհների վրայ ելնելով՝ հաւաքեցին բոլոր նրանց, ում գտան է՛ն չարերին, է՛ն 10
բարիներին. եւ հարսանիքը լցուեց հրաւիրուածներով: Եւ երբ թագաւորը ներս մտաւ հրաւիրուածներին նայելու, 11
այնրեղ քեզաւ մի մարդու, որ հարսանիքի զգեստ չէր հագել, ու նրան ասաց. «Ընկէ՛ր, որ հարսանիքի զգեստ 12
չունէիր, ինչպէ՛ն այսպէղ մտար»: Եւ նա պատանձուեց: Այն ժամանակ թագաւորը ծառաներին ասաց. «Վապեցէ՛ք 13
դրա ուրբերն ու ձեռքերը եւ դո՛րս հանեցէ՛ք դրան, արքայքին խաւարը. այնպէղ կը լինի լաց եւ արամների կրճարում.
որովհետեւ կանչուածները բազում են, իսկ ընտրեալները՝ սակաւ»: Այն ժամանակ փարիսեցիները գնացին խոր- 14, 15
հուրդ արեցին նրա մասին, թէ ինչպէս խօսքերով նրան որոգայթ լարեն: Եւ նրա մօտ ուղարկեցին իրենց աշա- 16
կերպներից ոմանց՝ հերովդէսականների հետ միասին եւ ասացին. «Վարդապէ՛տ, գիտենք, որ ճշմարտախօս ես եւ
Աստուծու ճանապարհը ճշմարտութեամբ ես ուսուցանում. եւ ոչ մէկից չես քաշում ու ոչ մի մարդու չաշառութիւն չես 17, 18
անում: Արդ, ասա՛ մեզ, ինչպէ՛ն է քեզ թուում. պէ՛տք է հարկ փայ կայսրին, թէ՞ ոչ»: Յիսուս հասկացաւ նրանց
խորամանկութիւնն ու ասաց. «Ինչո՞ւ էք ինձ փորձում, կեղծաւորներ, ինձ հարկի դահեկան ցոյց փուրէք»: Եւ նրանք 19
մի դահեկան բերեցին: Եւ նա ասաց նրանց. «Այս պարկերը կամ գիրը ոման է»: Նրանք ասացին՝ կայսրինը: Այն 20, 21
ժամանակ նրանց ասաց. «Գնացէ՛ք, փուրէ՛ք կայսրինը՝ կայսր եւ Աստուծուն՝ Աստուծուն»: Երբ այս լսեցին, զարմացան
եւ թողեցին նրան ու գնացին: Նոյն օրը նրան մօտեցան սաղոկեցիները, որոնք ասում էին, թէ յարութիւն չկայ. 23
հարց փուրեցին նրան ու ասացին. «Վարդապէ՛տ, Մովսէսն ասաց, որ՝ եթէ մէկն անժառանգ մեռնի, նրա եղբայրը 24
նրա կնոջը պիտի առնի եւ իր եղբօրը զուակ հասցնի: Մեզ մօտ եօթը եղբայրներ կային. առաջինը կին առաւ ու 25
ապա մեռաւ. եւ որովհետեւ զուակ չունէր, կնոջն իր եղբօրը թողեց: Նոյնպէս եւ երկրորդը եւ երրորդը, մինչեւ եօթ- 26
ներորդը: Բոլորից յետոյ կինն էլ մեռաւ: Արդ, յարութեան ժամանակ եօթից ոմ կին կը լինի նա, քանի որ բոլորն էլ 27, 28
նրան իբրեւ կին ունեցան»: Յիսուս պատասխանեց նրանց ու ասաց. «Մոլորուածներ, ո՛չ Գրքերն էք հասկանում եւ
ո՛չ էլ Աստուծու գործութիւնը. որովհետեւ յարութեան ժամանակ ո՛չ կին են առնում եւ ո՛չ էլ մարդու գնում, այլ կը լինեն՝ 30
ինչպէս հրեշտակները երկնքում: Բայց մեռելների յարութեան մասին չէ՛ք կարդացել Աստուծուց ձեզ ասուածը. եւ 31, 32
եւ Աբրահամի Աստուածը, Իսահակի Աստուածը եւ Յակոբի Աստուածը. եւ Աստուած՝ մեռելների Աստուածը չէ, այլ՝
կենդանիների»: Երբ ժողովուրդը այս լսեց, զարմացաւ նրա ուսուցման վրայ: Իսկ փարիսեցիները երբ լսեցին, թէ 33, 34
նա պապականեցրեց սաղոկեցիներին, ի մի հաւաքուեցին. եւ նրանցից մէկը նրան փորձելով հարցրեց ու ասաց. 35
«Վարդապէ՛տ, Օրէնքի մէջ ո՞ր պատուիրանն է մեծ»: Եւ Յիսուս նրան ասաց. «Պիտի սիրես քո Տէր Աստուծոն քո 36, 37
ամբողջ սրտով, քո ամբողջ հոգով ու քո ամբողջ մտքով: Այս է մեծը եւ առաջին պատուիրանը. եւ երկրորդը սրա 38, 39
նման է. պիտի սիրես քո ընկերոջը, ինչպէս քո անձը: Այս երկու պատուիրաններից են կախուած ամբողջ Օրէնքը 40
եւ մարգարէները»: Եւ երբ փարիսեցիները հաւաքուեցին, Յիսուս նրանց հարցրեց ու ասաց. «Ի՞նչ կարծիք ունէք 41, 42

43 Քրիստոսի մասին, ում որդին է»: Նրան ասացին՝ Դավթի: Յիսուս նրանց ասաց. «Իսկ Դավթն ինչպե՞ս նրան Սուրբ
 44 Տոգով կոչում է Տէր եւ ասում է. «Տէրն իմ փրոջն ասաց՝ նստի՛ր իմ աջ կողմում, մինչեւ որ քո թշնամիներին դնեմ
 45, 46 քո ոտքերի տակ իբրեւ պարուսկան»»: Իսկ եթէ Դավթը նրան Տէր է կոչում, ինչպե՞ս նրա որդին կը լինի»: Եւ ոչ
 ոք նրան մի բառ պատասխան չկարողացաւ փայլ: Եւ այդ օրուանից ոչ ոք չէր համարձակուում նրան մի որեւէ բան
 հարցնել:

23, 2 Այն ժամանակ Յիսուս խօսեց ժողովրդին եւ իր աշակերտներին ու ասաց. «Մովսէսի աթոռի վրայ նստեցին
 3 օրէնագէտներն ու փարիսեցիները. ամէն ինչ, որ նրանք ձեզ ասեն, արէ՛ք եւ պահեցէ՛ք, բայց մի՛ արէ՛ք ըստ նրանց
 4 գործերի, քանի որ ասում են, բայց չեն անում: Ծանր ու դժուարակիր բեռներ են կապում եւ դնում մարդկանց
 5 ուսերի վրայ, բայց իրենց մտքով անգամ չեն կամենում շարժել դրանք: Եւ իրենց բոլոր գործերն անում են՝ ի
 6 ցոյց մարդկանց. լայնացնում են իրենց գրապանակները եւ երկարացնում են իրենց զգեստների ծուպերը: Միտում
 են ընթրիքների ժամանակ պարտոյ տեղերը, ժողովարաններում՝ նախապարի աթոռները եւ հրապարակներում
 7, 8 ողջոյններ առնել ու մարդկանցից կոչուել՝ ռաբբի, որ նշանակում է ուսուցիչ: Բայց դուք որեւէ մէկին ուսուցիչ
 9 մի՛ կոչէք, որովհետեւ ձեր ուսուցիչը մէկ է, եւ դուք բոլորդ եղբայրներ էք: Եւ երկրի վրայ ոչ մէկին ձեզ հայր
 10 մի՛ կոչէք, որովհետեւ մէկ է ձեր հայրը, որ երկնքում է: Եւ ուսուցիչներ չկոչուէք, որովհետեւ Քրիստոս է ձեր
 11, 12 ուսուցիչը: Եւ ձեզնից մեծը ձեր սպասարար պիտի լինի: Ով իր անձը բարձրացնում է, կը խոնարհուի. եւ ով
 13 խոնարհեցնում է իր անձը, կը բարձրանայ: Վայ՛ ձեզ կեղծաւորների՛՝ օրէնագէտների՛՝ օրէնագէտների՛՝ փարիսեցիների՛, որ
 երկնքի արքայութիւնը փակում էք մարդկանց առաջ. դուք չէք մտնում եւ մտնողներին էլ թոյլ չէք փալիս, որ մտնեն:
 14 Վայ՛ ձեզ կեղծաւորների՛՝ օրէնագէտների՛՝ փարիսեցիների՛, որ շրջում էք ծովի ու ցամաքի վրայ՝ անգամ մէկին
 նորահաւար դարձնելու համար, եւ երբ նա այդպիսին է դառնում, նրան ձեզանից կրկնակի անգամ ատելի գեեեհի
 15 որդի էք դարձնում: Վայ՛ ձեզ, կոյր առաջնորդներ, որ ասում էք՝ ով որ երդուի փաճարի վրայ, այդ երդումը ոչինչ
 16 չի նշանակում. բայց ով որ երդուի փաճարի մէջ եղած ոսկու վրայ, պարտաւորում է այն կատարել: Յիմարներ եւ
 17 կոյրեր, ի՛նչն է մեծ՝ ոսկի՛ն, թե՛՞ փաճարը, որ սրբացնում է ոսկին: Եւ՛ ով որ երդուի սեղանի վրայ, այդ երդումը ոչինչ
 18 չի նշանակում. բայց ով որ երդուի նրա վրայ գրնուող ընծայի վրայ, պարտաւորում է այն կատարել: Յիմարներ
 19 եւ կոյրեր, ի՛նչն է մեծ՝ ընծա՛ն, թե՛՞ սեղանը, որ սրբագործում է ընծան: Իսկ արդ, ով որ երդուեց սեղանի վրայ,
 20 երդուած կը լինի նրա վրայ եւ այն ամենի վրայ, որ սեղանի վրայ է: Եւ ով երդուեց փաճարի վրայ, երդուած կը լինի
 21 նրա եւ նրա մէջ բնակուող Աստուծո վրայ: Եւ ով երդուեց երկնքի վրայ, երդուած կը լինի Աստուծո աթոռի եւ նրա
 22 վրայ նստողի վրայ: Վայ՛ ձեզ կեղծաւորների՛՝ օրէնագէտների՛՝ փարիսեցիների՛, որ փալիս էք անանուխի եւ
 սամիթի ու չամանի փասանորդը, բայց թողել էք օրէնքի ամենից կարեւորները՝ արդարադատութիւնը, ողորմութիւնը
 23 եւ հաւաստը. հարկ էր այս անել եւ այն չթողնել: Կոյր առաջնորդներ, որ մժղուկները քամում էք եւ ուղտերը
 24 կուլ էք փալիս: Վայ՛ ձեզ կեղծաւորների՛՝ օրէնագէտների՛՝ փարիսեցիների՛, որ բաժակի ու պնակի դուրսը
 25 մաքրում էք, մինչ ներսից նրանք լի են ձեր գողութեամբ եւ անժուժկաութեամբ: Կոյր փարիսեցի, նախ մաքրի՛ր
 26 բաժակի ու պնակի ներսը, որպէսզի դրանց դուրսն էլ մաքուր լինի: Վայ՛ ձեզ կեղծաւորների՛՝ օրէնագէտների՛՝
 եւ փարիսեցիների՛, որ նման էք սպիտակեցրած գերեզմանների, որոնք դրսից գեղեցիկ են երեւում, մինչ ներսից
 27 լի են մեռելների ոսկորներով եւ ամենայն ապականութեամբ: Նոյնպէս եւ դուք, դրսից մարդկանց արդար էք
 28 երեւում, մինչ ներսից լի էք կեղծաւորութեամբ եւ անօրէնութեամբ: Վայ՛ ձեզ կեղծաւորների՛՝ օրէնագէտների՛՝
 փարիսեցիների՛, որ մարգարէների շիրիմներն էք շինում եւ արդարների գերեզմաններն էք զարդարում ու ասում
 29, 30 էք. «Եթէ մենք մեր հայրերի օրօք լինէինք, մարգարէների սպանութեանը մասնակից չէինք լինի»: Ապա ուրեմն
 31 դուք ինքներդ ձեր մասին վկայում էք, թէ՛ որդիներն էք նրանց, որոնք կոտորում էին մարգարէներին: Ուրեմն դուք էլ
 32 լրացրէ՛ք ձեր հայրերի արածը»: «Օձեր, իժժի՛՝ ծնունդներ, ինչպէ՛ս պիտի փախչէք գեեեհի դատապարտութիւնից:
 33 Դրա համար ահա եւ ձեզ մօտ ուղարկում են մարգարէներ, իմաստուններ ու օրէնագէտներ. նրանցից ոմանց դուք
 պիտի սպանէք եւ խաչը պիտի հանէք. նրանցից ոմանց էլ պիտի փանջէք ձեր ժողովարաններում ու քաղաքից
 34 քաղաք պիտի հալածէք, որպէսզի ձեր վրայ ընկնի մեղքը երկրի վրայ թափուած ամէն արդար արեան՝ արդար
 Աբելի արիւնից մինչեւ արիւնը Բարաքիայի որդի Զաքարիայի, որին սպանեցիք փաճարի եւ գոհասեղանի միջեւ:
 35, 36 Ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, այս բոլորը պիտի գայ այս սերնդի վրայ»: «Երուսաղէն, Երուսաղէն, որ կոտորում էիր
 մարգարէներին եւ քարկոծում էիր թեզ մօտ ուղարկուածներին. քանի՛ անգամ կամեցայ հաւաքել քո ամունկներին,
 37 ինչպէս հասն է հաւաքում իր ձագերին թեւերի տակ, բայց չկամեցայ: Ահա ձեր փունը արեակ կը թողնուի ձեզ.
 38 բայց ձեզ ասում եմ, որ այսուհետեւ ինձ այլեւս չէք տեսնի, մինչեւ որ ասէք՝ օրհնեալ է նա, որ գալիս է Տիրոջ
 անունով»:

24 Յիսուս փաճարից դուրս ելած՝ գնում էր. եւ աշակերտները մօտեցան՝ նրան ցոյց փալու փաճարի շինութիւնները:
 2 Եւ նա պատասխանեց ու նրանց ասաց. «Տեսնում էք այդ ամէնը. ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, այդպեղ չպիտի մնայ քար
 3 քարի վրայ, որ չքանդուի»: Եւ մինչ դեռ նստած էր Զիթենեաց լեռան վրայ, աշակերտները առանձին մօտեցան
 նրան ու ասացին. «Ասա՛ մեզ, այդ եհի կը լինի, եւ կամ քո զալստեան ու այս աշխարհի վախճանի նշանն ի՛նչ
 4, 5 կը լինի»: Յիսուս պատասխանեց եւ ասաց նրանց. «Ձգո՛յ՛ք եղէք, գուցէ մէկը ձեզ խաբի. որովհետեւ շաբերը
 6 կը գան իմ անունով ու կ'ասեն, թե՛՞ եւ եմ Քրիստոսը. եւ շաբերին կը մոլորեցնեն: Լսելու էք պատերազմների
 ձայներ եւ պատերազմների լուրեր. զգո՛յ՛ք եղէք, չխռովուէք, որովհետեւ պէտք է, որ այդ ամէնը լինի, բայց դա
 7 դեռ վախճանը չէ: Ազգ ազգի դեմ պիտի ելնի, եւ թագաւորութիւն՝ թագաւորութեան դեմ, եւ պիտի լինեն սով,
 8, 9 համաճարակ ու տեղ-տեղ երկրաշարժներ: Մակայն այս ամէնը սկիզբն է երկանց: Այն ժամանակ ձեզ նեղութեան
 10 պիտի մտնեն եւ պիտի սպանեն ձեզ. եւ իմ անուան պարճառով բոլոր ազգերի կողմից արելի պիտի լինէք: Եւ
 11 այն ժամանակ շաբերը պիտի գայթակհուեն եւ միմեանց պիտի մտնեն ու միմեանց պիտի արեն: Եւ բազում
 12 սուտ մարգարէներ պիտի ելնեն ու շաբերին պիտի մոլորեցնեն: Եւ անօրինութեան շաքարալուծ շաբերի սերը
 13, 14 պիտի ցամաքի: Բայց ով մինչեւ վերջ համբերեց, նա պիտի փրկուի: Եւ արքայութեան այս Աւետարանը պիտի
 15 քարոզուի ամբողջ աշխարհում՝ ի վկայութիւն բոլոր հեթանոսների. եւ ապա պիտի գայ վախճանը»: «Արդ, երբ
 տեսնէք սարսափելի սրբապղծութիւնը, - որի մասին ասուած է Դանիէլ մարգարէի միջոցով, - որ հաստատուած է

սուրբ վայրում (ով ընթերցում է, թող հասկանայ), այն ժամանակ, ովքեր Նրեաստանում կը լինեն, թող փախչեն 16
 լեռները. եւ ով քանիքի վրայ կը լինի, իր քնից բան վերցնելու համար թող ցած չիջնի. եւ ով հանդում կը 17, 18
 լինի, իր վերնազգեստը վերցնելու համար թող յետ չդառնայ: Բայց վայ այդ օրերին յիմներին ու սքնաբուներին: 19
 Աղօթեցէք, որ ձեր փախուստը չլինի ձմրանը եւ ոչ էլ շաբաթ օրը. որովհետեւ այդ ժամանակ մեծ նեղութիւն 20, 21
 պիտի լինի, որպիսին չի եղել աշխարհի արարչագործութեան սկզբից մինչեւ այժմ եւ այլեւ չի էլ լինի: Եւ եթէ այդ 22
 օրերը չկարճեցուին, ոչ մի մարմին չէր ազատուի. բայց ընտրեալների պարճառով այդ օրերը պիտի կարճեցուին: 23, 24
 Այն ժամանակ եթէ մէկը ձեզ ասի՝ ահա՛ Քրիստոսը այստեղ է կամ այնտեղ, չհաւարաք նրան. որովհետեւ սուր 25, 26
 քրիստոսներ եւ սուր մարգարէներ պիտի ելնեն եւ մեծամեծ նշաններ ու զարմանալի գործեր պիտի ցոյց փան՝
 Աստուծո ընտրեալներին անգամ մոլորեցնելու աստիճան, եթէ հնար լինի: Ահա ձեզ առաջուց ասացի: Ապա եթէ 25, 26
 ձեզ ասեն՝ ահա՛ անապարհ մէջ է, չեղնէք, կամ թէ՛ ահա՛ մառանում է, չհաւարաք. որովհետեւ ինչպէս փայլակը, 27
 որ ելնում է արեւելքից եւ երեսում է մինչեւ արեւմուտք, մարդու Որդու գալուստը այնպէս կը լինի: Ուր որ դիակն 28
 է, այնտեղ կը հաւաքուեն արծիւները»: «Այդ օրերի նեղութիւնից անմիջապէս յետոյ, արեգակը պիտի խաւարի, եւ 29
 լուսինը իր լոյսը չպիտի փայլ, եւ աստղերը երկնքից պիտի ընկնեն, ու երկնքի գորութիւններ պիտի շարժուեն: Եւ 30
 ասպ երկնքի վրայ մարդու Որդու նշանը պիտի երեւայ, ու այդ ժամանակ երկրի բոլոր ազգերը լացուկոծ պիտի
 անեն եւ պիտի փեսանեն մարդու Որդուն, որ գալիս է երկնքի ամպերի վրայով՝ զօրութեամբ եւ բազում փառքով: Եւ 31
 նա պիտի ողորակի իր հրեշտակներին մեծ շեփորով, ու պիտի հաւաքեն նրա ընտրեալներին չորս կողմերից՝ երկնքի
 ծագերից մինչեւ միւս ծագերը»: «Թզենոց սովորեցէք առակը. որովհետեւ, երբ նրա ոսկերը կակղեն, եւ փերեղը 32
 ցցուի, կ'իմանաք, որ ամառը մօտ է: Նոյնպէս եւ դուք՝ երբ այս բոլորը փեսնէք, իմացէք, թէ մօտ է Նա, դռների 33
 առաջ: Ըշմարիտ եմ ասում ձեզ, որ այս սերունդը չպիտի անցնի, մինչեւ որ այս ամէնը կատարուի: Երկինք եւ 34, 35
 երկիր պիտի անցնեն, բայց իմ խօսքերը չպիտի անցնեն»: «Բայց այդ օրուայ եւ ժամուայ մասին ոչ ոք չգիտէ. ոչ 36
 երկնքի հրեշտակները եւ ոչ էլ Որդին, այլ՝ միայն Տայրը: Եւ ինչպէս Նոյի օրերն էին, այնպէս պիտի լինի մարդու 37
 Որդու գալստեանը. որովհետեւ, ինչպէս որ ջրհեղեղից առաջ եղած օրերն էին, - երբ ուրում էին եւ խմում, կին 38
 էին առնում ու մարդու էին գնում, մինչեւ այն օրը, երբ Նոյը փապանը մտաւ, ու նրանք բան չիմացան մինչեւ որ 39
 ջրհեղեղը եկաւ ու վերցրեց փարա բոլորին, - այնպէս պիտի լինի մարդու Որդու գալստեանն էլ: Այն ժամանակ, 40
 եթէ դաշտի մէջ երկու հոգի լինեն, մէկը պիտի վերցուի, եւ միւրը պիտի թողնուի: Եւ եթէ երկու կին աղան մի 41
 երկանքի վրայ, մէկը պիտի վերցուի, եւ միւրը պիտի թողնուի: Արթուն կացէք, որովհետեւ չգիտէք, թէ ո՞ր ժամին 42
 կը գայ ձեր Տէրը: Այս իմացէք. եթէ փանտերը գիտենար, թէ ո՞ր ժամին գող կը գայ, կը հսկեր եւ չէր թողնի, 43
 որ իր փունը ծակեն: Դրա համար դուք էլ պարտասար եղէք, որովհետեւ այն ժամին, երբ չէք սպասում, մարդու 44
 Որդին կը գայ»: «Իսկ ո՞վ է այն հաւարարին եւ իմաստուն ծառան, որին իր փերը իր ծառաների վրայ կարգեց՝ 45
 իր ժամին կերակուր փայու համար նրանց: Երանի՛ է այն ծառային, որին ծառայի, կը գրնի այդպէս արած: 46
 Ըշմարիտ եմ ասում ձեզ, որ նրան կը կարգի իր ամբողջ ունեցումի վրայ: Իսկ եթէ չար ծառան իր մտքում ասի՝ 47, 48
 իմ փերը ուշանում է գայ, եւ սկսի իր ծառայակիցներին հարուածել եւ հարբեցողների հետ ուրի եւ խմի, եւ այդ 49, 50
 ծառայի փերը գայ այն օրը, երբ չէր սպասում, եւ այն ժամին, երբ չէր իմանում, նրան կը սպանի եւ կեղծաւորների 51
 վախճանին կ'արժանացնի. այնտեղ կը լինի լաց ու արամների կրճատում»:

«Այն ժամանակ երկնքի արքայութիւնը պիտի նմանեցուի փասը կոյսերի, որոնք իրենց լապտերներն առած՝ փե- 25
 սային եւ հարսին դիմաւորելու ելան: Նրանցից հինգը յիմար էին, իսկ հինգը՝ իմաստուն: Յիմարները լապտերներն 2, 3
 առան, բայց իրենց հետ պահեստի ձեթ չվերցրին: Իսկ իմաստունները իրենց լապտերների հետ միասին ամանե- 4
 րով ձեթ վերցրին: Եւ երբ փեսան ուշացաւ, ամէնքն էլ նիքիցին եւ քուն մտան: Եւ կեսգիշերին ձայն լուսեց՝ ահա՛ 5, 6
 փեսան գալիս է, նրան դիմաւորելու ելէք: Այն ժամանակ բոլոր կոյսերը վեր կացան եւ իրենց լապտերները կարգի 7
 բերեցին: Յիմարները իմաստուններին ասացին. «Ձեր այդ իւղից փուկը մեզ, որովհետեւ ահա մեր լապտերները 8
 հանգում են»: Իմաստունները պարասխան փուցին եւ ասացին. «Գուցէ թէ՛ մեզ եւ թէ՛ ձեզ ջրաւկանացնի, 9
 ուստի գնացէք վաճառողների մօտ եւ ձեզ համար գնեցէք»: Երբ նրանք գնացին, որ գնեն, փեսան եկաւ, եւ ովքեր 10
 պարտասար էին, նրա հետ հարսանիքի սրահը մտան, ու դուրը փակուեց: Յետոյ եկան միւս կոյսերն էլ ու ասացին. 11
 «Տէր, փէր, բաց արա»: Նա պարասխան փուցեց ու ասաց. «Ըշմարիտ եմ ասում ձեզ, որ ձեզ գնմ ճանաչում»: 12
 Արթուն կացէք, որովհետեւ չգիտէք ոչ օրը եւ ոչ էլ ժամը»: «Նոյնպէս, մի մարդ, հեռու երկիր գնալիս, կանչեց 13, 14
 իր ծառաներին եւ իր ունեցումը նրանց փուց. մէկին փուցեց հինգ քանքար, միւսին՝ երկու եւ մի ուրիշին՝ մէկ. 15
 իւրաքանչիւրին ըստ իր կարողութեան. եւ գնաց: Ով հինգն առաւ, իսկոյն գնաց, դրանով գործ արեց եւ հինգ եւս 16
 շահեց: Նոյնպէս նա էլ, որ երկուսն առաւ, երկու եւս շահեց: Իսկ ով մէկն առաւ, գնաց հողը փորեց եւ իր փիրոջ 17, 18
 դրամը թաքցրեց: Ծար ժամանակ անց, այն ծառաների փերը եկաւ եւ նրանց հետ հաշիւ փեսաւ: Ով հինգ քանքար 19, 20
 էր առել, մօտեմալով՝ հինգ քանքար եւս փուցեց ու ասաց. «Տէր, հինգ քանքար փուրի ինձ. արդ, ահաւասիկ վրան
 հինգ քանքար եւս շահեցի»: Իր փերը նրան ասաց. «Ապրեն, բարի՛ եւ հաւարարին ծառայ, որովհետեւ այդ քի 21
 մէջ հաւարարին եղար, շարի վրայ կը կարգեմ քեզ. մտի՛ր քո փիրոջ ուրախութեան մէջ»: Ով երկու քանքարն էր 22
 առել, նա էլ մօտեցաւ ու ասաց. «Տէր, ինձ երկու քանքար փուրի, ահաւասիկ երկու այլ քանքար եւս, որ դրանց վրայ
 շահեցի»: Իր փերը նրան ասաց. «Ապրեն, բարի՛ եւ հաւարարին ծառայ, որովհետեւ այդ քի մէջ հաւարարին եղար, 23
 շարի վրայ կը կարգեմ քեզ. մտի՛ր քո փիրոջ ուրախութեան մէջ»: Մօտեցաւ նաեւ նա, որ մէկ քանքար էր առել, 24
 ու ասաց. «Տէր, գիտի՛, որ դու մի խիստ մարդ ես, հնձում ես, ինչ որ չես սերմանել, եւ հաւաքում ես այնտեղից, 25, 26
 ուր չես ցանել. վախեցայ. գնացի եւ թաքցրի քո այս քանքարը հողի մէջ: Արդ, ահաւասիկ, քունը՝ քեզ»: Տէրը
 պարասխան փուցեց ու ասաց նրան. «Չար եւ ծոյլ ծառայ, գիտէ՛իր, որ հնձում եմ, ուր չես սերմանել, եւ հաւաքում 27
 այնտեղից, ուր չես ցանել. դու պէտք է իմ այդ դրամը լույսափոխների մօտ դնէիր, եւ ես, գալով, փոկոտով միասին 28, 29
 պահանջէի այն, ինչ որ իմն է: Արդ, դրանից առէ՛ք այդ քանքարը եւ փուրէ՛ք նրան, ով փարս քանքար ունի. քանի
 որ՝ ով ունի, նրան պիտի փրուի եւ ունեցածը պիտի աւելացուի, իսկ ով չունի, նրանից ունեցածն էլ պիտի վերցուի: 30
 Իսկ այդ անպիտան ծառային հանեցէ՛ք դուրս, արքաքին խաւարը. այնտեղ կը լինի լաց եւ արամների կրճատում»: 31
 «Արդ, երբ որ մարդու Որդին գայ իր փառքով եւ բոլոր հրեշտակները՝ իր հետ, այն ժամանակ նա պիտի նստի իր

32 փառքի գահի վրայ, ու նրա առաջ պիտի հաւաքուեն բոլոր ազգերը, եւ նա նրանց միմեանցից պիտի զարի, ինչպէս
 33 մի հովիւ, որ զարուսն է ոչխարները այծերից: Եւ ոչխարները իր աջին պիտի կանգնեցնի, իսկ այծերը՝ ձախին:
 34 Այն ժամանակ թագաւորը պիտի ասի նրանց, որ իր աջին են. «Եկէ՛ք, իմ Նոր օրհնեալներ, ժառանգեցէ՛ք աշխարհի
 35 սկզբից ձեզ համար պարտասպում արքայութիւնը. որովհետեւ քաղցած էի, եւ ինձ ուրելիք փութիք, ծարաւ էի, եւ
 36 ինձ ջուր փութիք՝ խմելու. օտար էի, եւ ինձ ձեր մէջ առաք, մերկ էի, եւ ինձ հագցրիք, հիւանդ էի, եւ ինձ փեսնելու
 37 եկաք, բանարում էի, եւ ինձ այցի եկաք»: Այն ժամանակ արդարները պիտի պատասխանեն նրան ու ասեն. «Տէր,
 38 ե՛րբ փեսանք քեզ քաղցած ու կերակրեցինք, կամ ծարաւ եւ ջուր փութեցինք. ե՛րբ փեսանք քեզ օտար եւ մեր մէջ
 39, 40 առանք, կամ մերկ եւ հագցրինք. ե՛րբ փեսանք քեզ հիւանդ կամ բանարի մէջ ու եկանք քեզ այցի»: Թագաւորը
 պիտի պատասխանի ու ասի նրանց. «Ճշմարիտ են ասում ձեզ, քանի որ իմ այս փոքր եղբայրներից մէկին արեցիք
 41 այդ ի՛նձ համար արեցիք»: Այն ժամանակ նա պիտի ասի նրանց, որ իր ձախին են. «Անիծեալներ, գնացէ՛ք ինձնից
 42 յաիպենական կրակը, որ պարտասպում է սաբանայի եւ իր հրեշտակների համար. որովհետեւ քաղցած էի, եւ
 43 ինձ ուրելիք չփութիք, ծարաւ էի, եւ ինձ ջուր չփութիք, օտար էի, եւ ինձ ձեր մէջ չառաք, մերկ էի, եւ ինձ չհագցրիք,
 44 հիւանդ էի ու բանարի մէջ, եւ ինձ փեսնելու չեկաք»: Այն ժամանակ նրանք էլ պիտի պատասխանեն ու ասեն. «Տէր,
 45 ե՛րբ փեսանք քեզ քաղցած, կամ ծարաւ, կամ օտար, կամ մերկ, կամ հիւանդ, կամ բանարի մէջ ու քեզ չծառայեցինք»:
 46 Այն ժամանակ պիտի պատասխանի նրանց ու ասի. «Ճշմարիտ են ասում ձեզ, որովհետեւ այս փոքրերից մէկին
 46 այդ չարեցիք, ինձ համար էլ չարեցիք»: Եւ նրանք պիտի գնան դէպի յաիպենական քանդանք, իսկ արդարները՝
 յաիպենական կեանք»:

26, 2 Երբ Յիսուս այս բոլոր խօսքերը վերջացրեց, իր աշակերտներին ասաց. «Գիտէ՛ք, որ երկու օր յետոյ զարիկ է,
 3 եւ մարդու Որդին պիտի մարմնոյի խաչը ելնելու համար»: Այն ժամանակ քահանայապետները եւ օրէնագետներն
 4 ու ժողովրդի ձերբորդ հաւաքուեցին Կայիափա անունով քահանայապետի դահլիճը եւ խորհուրդ արեցին, որպէսզի
 5 նենգութեամբ բռնեն Յիսուսին ու սպանեն: Բայց ասում էին. «Ո՛չ այս փօնին, որպէսզի ժողովրդի մէջ խռովութիւն
 6, 7 չլինի»: Երբ Յիսուս եկաւ Բեթանիա, բորոպ Սիմոնի փունը, նրան մօտեցաւ մի կին, որ մի շիշ թանկարժէք իւղ
 8 ունէր, եւ թափեց այն նրա գլխին, մինչ նա սեղան էր նստել: Երբ աշակերտներն այս փեսան, բարկացան ու
 9 ասացին. «Ինչի՛ համար է անուշահոտ իւղի այդ վարմունը, քանի որ կարելի էր մեծ գնով վաճառել այդ եւ փայ
 10 աղքատներին»: Յիսուս իմացաւ ու նրանց ասաց. «Ինչո՞ւ էք նեղութիւն փայլիս այդ կնոջը. նա իմ հանդէպ մի բարի
 11, 12 գործ կատարեց. աղքատներին ամէն ժամ ձեզ հետ ունէր, բայց ինձ միշտ ձեզ հետ չէր ունենայ: Իմ մարմնի վրայ
 13 այդ իւղը թափելով՝ նա իմ թաղուելը կանխանէր: Բայց ճշմարիտ են ասում ձեզ, որ ամբողջ աշխարհում, ուր էլ այս
 14 Աւետարանը քարոզուի, պիտի պարմուի դրա յիշատակին, նաեւ ինչ որ դա արեց»: Այն ժամանակ Տասներկուսից
 15 մէկը՝ Յուդա Իսկարիովրացի կոչուածը, գնաց քահանայապետների մօտ ու ասաց. «Ի՛նչ կը կամենաք ինձ փայ,
 16 որ ես նրան ձեզ մարմնեմ»: Եւ նրանք երեսուն արծաթ դրամ խոտրացան նրան: Դրանից յետոյ նա առիթ էր
 17 որոնում, որ նրան մարմնի նրանց: Եւ Բարթաղակերաց փօնի առաջին օրը աշակերտները մօտեցան Յիսուսին եւ
 18 ասացին. «Ո՞ր ես կամենում պարտասպենք քեզ համար զարկական ընթրիքը, որ ուրես»: Եւ Յիսուս նրանց ասաց.
 19 «Գնացէ՛ք քաղաք այսինչ անձի մօտ եւ նրան ասացէ՛ք. «Վարդապետն ասում է՝ իմ ժամանակը մօտեցել է, քեզ մօտ
 20 են անելու զարիկը իմ աշակերտների հետ միասին»: Եւ աշակերտները արեցին, ինչպէս Յիսուս իրենց հրամայեց,
 21, 22 ու պարտասպենցին զարկական ընթրիքը: Եւ երբ երեկոյ եղաւ, փասներկու աշակերտների հետ սեղան էր նստել:
 23 Եւ մինչ նրանք դեռ ուրում էին, նա ասաց. «Ճշմարիտ են ասում ձեզ, որ ձեզանից մէկն ինձ մարմնելու է»: Եւ նրանք
 24 խիստ փխրեցին. նրանցից իւրաքանչիւրն սկսեց ասել նրան. «Մի՞թէ են եմ, Տէր»: Նա պատասխան փութեց ու
 25 ասաց. «Ով իր ձեռքն ինձ հետ պնակի մէջ մտցրեց, նա՛ է ինձ մարմնելու: Մարդու Որդին կը գնայ այս աշխարհից,
 26 նրա համար, եթէ այդ մարդը ծնուած չլինէր»: Յուդան, որ մարմնելու էր նրան, պատասխանեց ու ասաց. «Մի՞թէ
 27 են եմ, Վարդապետ»: Նրան ասաց՝ դու ասացիր: Եւ մինչ նրանք դեռ ուրում էին, Յիսուս հաց վերցրեց, օրհնեց ու
 28 կտրեց եւ փութեց աշակերտներին ու ասաց. «Առէ՛ք, կերէ՛ք, այս է իմ մարմինը»: Եւ բաժակ վերցնելով՝ գոհութիւն
 29 էլ շարերի համար՝ իրենց մեղքերի թողութեան համար: Բայց ասում են ձեզ, այսուհետեւ ես այլեւս որսապումնկի
 30 բերքից չեմ խմի մինչեւ այն օրը, երբ ձեզ հետ կը խմեմ նոր իմ Նոր արքայութեան մէջ»: Եւ օրհներգեցին ու ելան
 31 Զիօնեմաց լեռ: Այն ժամանակ Յիսուս նրանց ասաց. «Դուք ամենքդ այս գիշեր իմ պարճառով գայթակղուելու էք.
 32 որովհետեւ գրուած է, թէ՛ հովուին պիտի հարուածեն, եւ հօտի ոչխարները պիտի ցրուեն: Եւ իմ յարութիւն առնելուց
 33 յետոյ, ձեզնից առաջ պիտի գնան Գալիլիա»: Պետրոսը պատասխանեց եւ ասաց նրան. «Թէպէտ եւ ամենքը քո
 34 պարճառով գայթակղուեն, սակայն ես չեմ գայթակղուի»: Յիսուս նրան ասաց. «Ճշմարիտ են ասում քեզ, որ այս
 35 գիշեր, դեռ քաղաղը չկանչած, երեք անգամ ինձ պիտի ուրանաս»: Պետրոսը նրան ասաց. «Թէ քեզ հետ մեռնել
 36 իսկ ինձ հասնի, քեզ չեմ ուրանայ»: Նոյնն ասացին բոլոր աշակերտներն էլ: Այն ժամանակ Յիսուս նրանց հետ
 37 եկաւ մի փեղ, որի անունը Գեթսեմանի էր, եւ նրանց ասաց. «Նստեցէ՛ք այդփեղ, մինչեւ որ գնամ աղօթեմ»: Եւ իր
 38 հետ վերցնելով Պետրոսին եւ Զեբեդէոսի երկու որդիներին՝ սկսեց փրփմել եւ փազնապել: Այն ժամանակ նրանց
 39 ասաց. «Նոզիս փխտը է մահու չափ. այսպէ՛ր մնացէ՛ք եւ ինձ հետ հսկեցէ՛ք»: Եւ մի փոքր առաջ գնալով՝ ընկաւ իր
 40 երեսի վրայ, աղօթեց ու ասաց. «Նայր իմ, եթէ կարելի է, այս բաժակը թող ինձնից հեռու անցնի, բայց ոչ՝ ինչպէս
 41 ես եմ կամենում, այլ՝ ինչպէս դու»: Նա եկաւ աշակերտների մօտ եւ նրանց քնի մէջ գրաւ ու Պետրոսին ասաց.
 42 «Այդպէ՛ն, չկարողացա՛ք մէկ ժամ արթուն մնալ ինձ հետ: Արթուն մնացէ՛ք եւ աղօթք արէ՛ք, որպէսզի փորձութեան
 43 մէջ չընկնէք. հոգիս յօժար է, բայց մարմինս՝ փկար»: Դարձեալ, երկրորդ անգամ, Յիսուս գնաց աղօթքի կանգնեց
 44, 44 լինի»: Եւ գալով՝ դարձեալ նրանց քնի մէջ գրաւ, որովհետեւ նրանց աչքերը ծանրացել էին: Թողեց նրանց ու
 45 երրորդ անգամ գնաց աղօթքի կանգնեց. եւ դարձեալ նոյն խօսքն ասաց: Այն ժամանակ եկաւ աշակերտների
 46 մեղաւորների ձեռքն է մարմնուս: Վեր կացէ՛ք գնանք այսպէ՛րից. որովհետեւ ահա հասաւ նա, ով ինձ մարմնելու է»:

Եւ մինչ նա դեռ այսպէս խօսում էր, ահա Յուդան՝ Տասներկուսից մէկը, եկաւ. ու նրա հետք՝ քահանայապետների 47
 եւ ժողովրդի ծերերի կողմից բազում ամբոխ՝ սրերով ու մահակներով: Եւ նա, որ նրան մարմնելու էր, նրանց 48
 նշան էր փոխել ու ասել. «Ում հետ ես համբուրուեմ, նա՛ է, նրան կը բռնէք»: Եւ սա իսկոյն մօտենալով Յիսուսին՝ 49
 ասաց. «Ողջոյն, Վարդապետ», ու նրա հետ համբուրուեց: Իսկ Յիսուս նրան ասաց. «Ընկէր, սրա՛ համար դու 50
 եկար»: Այն ժամանակ, մօտենալով, ձեռք բարձրացրին Յիսուսի վրայ ու նրան բռնեցին: Եւ ահա Յիսուսի հետ 51
 գրնուողներից մէկը ձեռքը երկարեց եւ իր սուրը հանեց ու հարուածեց քահանայապետի ծառային եւ նրա ականջը 52
 կտրեց պոկեց: Այն ժամանակ Յիսուս նրան ասաց. «Քո սուրը եր դիր իր փեղը, որովհետեւ, ովքեր սուր են 53
 վերցնում, սրով կ'ընկնեն: Եւ կամ կարծոնմ ես, թէ չեմ կարող իմ Նօրն աղաչել, որ նա հիմա ինձ համար այսպէտ 54
 հասցնի հրեշտակների աւելի քան փասներկու գնդեր: Էլ ինչպէն պիտի կարարուէին Սուրբ Գրքերում գրուածները, 55
 թէ՛ այսպէս պէտք է լինի»: Այն ժամանակ Յիսուս ամբոխին ասաց. «Սրերով եւ մահակներով իմ դէմ էք ելել՝ բռնելու 56
 ինձ իբրեւ մի աազակի՛: Միշտ ձեզ մօտ, փաճարում նստում էի եւ ուսուցանում, ու ինձ չբռնեցիք. բայց այս բոլորը 57
 եղաւ, որպէսզի մարգարէների Գրուածքները կարարուեն»: Այն ժամանակ աշակերպները բոլորն էլ թողեցին նրան 58
 ու փախան: Իսկ նրանք բռնելով Յիսուսին՝ փարան Կայիափա քահանայապետի մօտ, ուր օրէնսագետներն ու ծերերը 59
 սպասաւորների հետ նստեց՝ փեսնելու համար վախճանը: Իսկ քահանայապետներն ու ամբողջ արեանը Յիսուսի 60
 մասին սուր վկայութիւն էին փնտրում, որպէսզի նրան սպանեն, բայց ներկայացող բազում սուր վկաների մէջ 61
 չէին գտնում այն: Յետոյ առաջ եկան երկու սուր վկաներ. ասացին. «Մա ասում էր՝ Աստուծոյ փաճարը կարող եմ 62
 քանդել եւ երեք օրում շինել»: Եւ քահանայապետը վեր կենալով՝ նրան ասաց. «Պատասխան չես փախի, քո մասին 63
 ի՛նչ ամբաստանութիւն են անում դրանք»: Եւ Յիսուս լուռ էր մնում: Քահանայապետը խօսեց եւ նրան ասաց. 64
 «Երդուեցնում եմ քեզ կենդանի Աստուծով, որ մեզ ասես, թէ դո՞ւ ես Քրիստոսը՝ Աստուծու Որդին»: Յիսուս նրան 65
 ասաց. «Դու ասացիր: Բայց ասում եմ ձեզ. այսուհետեւ մարդու Որդուն կը փեսնէք նստած ամենագոր Աստուծու աջ 66
 կողմում եւ եկած երկնքի ամպերի վրայով»: Այն ժամանակ քահանայապետը պատռեց իր գգեսպներն ու ասաց. 67
 «Նայիոյեց, էլ ինչի՛ են պէտք մեզ վկաներ. ահա հիմա լսեցիք նրա հայիոյանքը: Ի՛նչ է ձեր կամքը»: Նրանք 68, 69
 պատասխանեցին ու ասացին՝ մահապարպ է: Այն ժամանակ թեքեցին նրա երեսին, բռնուցքով հարուածեցին նրան, 70, 71
 եւ ոմանք էլ ապարկեցին նրան ու ասացին. «Մարգարեացիի մեզ, դո՞ւ, Քրիստոսն, ո՞վ է, որ քեզ հարուածեց»: Իսկ 72
 Պետրոսը նստած էր դուրսը՝ գաւթում. մի աղախին մօտեցաւ նրան ու ասաց. «Դու էլ գալիլիացի Յիսուսի հետ էիր»: 73
 Նա ուրացաւ բոլորի առաջ ու ասաց. «Չգիտեմ՝ դու ինչ ես խօսում»: Եւ երբ նա գաւթից դուրս ելաւ, նրան փեսաւ 74
 մի այլ կին եւ այնպէտ կանգնածներին ասաց. «Մա էլ Յիսուս Նազովրեցու հետ էր»: Եւ դարձեալ նա երդումով 75
 ուրացաւ, թէ՛ այդ մարդուն չեմ ճանաչում: Եւ մի քիչ յետոյ այնպէտ գրնուողները, մօտենալով, Պետրոսին ասացին. 76
 «Իրօք, դու էլ նրանցից ես, քանի որ քո խօսուածքն էլ քեզ յայտնի է անում»: Այն ժամանակ նա սկսեց նզովք 77
 կարդալ ու երդուել, թէ՛ այդ մարդուն չեմ ճանաչում: Եւ իսկոյն աքաղաղը կանչեց: Եւ Պետրոսը յիշեց Յիսուսի 78
 խօսքը, որ նա ասել էր, թէ՛ դեռ աքաղաղը չկանչած՝ երեք անգամ ինձ պիտի ուրանաս: Եւ դուրս ելնելով՝ դառնապէս 79
 լաց եղաւ:

Երբ առաւօտը եղաւ, բոլոր քահանայապետները եւ ժողովրդի ծերերը խորհուրդ արեցին Յիսուսի դէմ՝ նրան 27
 սպանելու համար: Նրան կապեցին, առան գնացին եւ յանձնեցին պոնտացի Պիղատոս կուսակալի ձեռքը: Այն 2, 3
 ժամանակ Յուդան, որ Յիսուսին մարմնել էր, փեսնելով, որ Յիսուս դատաւարութեան, զոջաց, արծաթ դրամները 4
 վերադարձրեց քահանայապետներին եւ ժողովրդի ծերերին ու ասաց. «Մեղանչեցի, որովհետեւ արդար արիւն 5
 մարմնեցի»: Իսկ նրանք ասացին. «Մեր հոգը չէ, դո՞ւ գիտես»: Եւ արծաթ դրամները ներսեց փաճարի մէջ եւ 6
 հեռացաւ ու գնաց ինքն իրեն կախեց: Իսկ քահանայապետները արծաթ դրամները վերցնելով՝ ասացին. «Օրինաւոր 7
 չէ դրանք ընդունել փաճարի գանձանակի մէջ, քանի որ արեան գին են»: Եւ խորհուրդ անելով՝ դրանով գնեցին 8
 բրուտի ազարակը՝ որպէս գերեզման օտարների համար: Այդ պարճառով այդ ազարակը կոչուել է Արեան ազարակ՝ 9
 մինչեւ այսօր: Այն ժամանակ կարարուեց, ինչ ասուել էր Երեմիա մարգարէի բերանով. «Եւ առան երեսուն կտոր 10
 արծաթը՝ վաճառուածի գինը, որ նշանակուել էր իսրայէլացիներից, եւ այն փուեցին բրուտի ազարակի համար, 11
 ինչպէս Տէրը ինձ հրամայել էր»: Եւ Յիսուս կանգնեց կուսակալի առաջ. կուսակալը հարցրեց նրան ու ասաց. «Դո՞ւ 12
 ես հրեաների թագաւորը»: Եւ Յիսուս ասաց. «Դու ես ասում»: Իսկ երբ նա ամբաստանում էր քահանայապետների 13
 ու ծերերի կողմից, ոչինչ չպատասխանեց: Այն ժամանակ Պիղատոսը նրան ասաց. «Չեն լսում, ինչքան դրանք քո 14
 դէմ են վկայում»: Եւ նրան չպատասխանեց եւ ոչ մի բան, այնպէս որ կուսակալը շար գարնացաւ: Սակայն 15
 կուսակալը սովորութիւն ունէր փօնի առիթով ժողովրդի համար արձակել մի բանտարկեալ, ում նրանք կամենային: 16, 17
 Այն ժամանակ ունէին մի նշանաւոր բանտարկեալ, որի անունը Յեսու Բարաբբա էր: Երբ հաւաքուեցին, Պիղատոսը 18, 19
 նրանց ասաց. «Այս երկուսից որի՞ն էք ուզում, որ ձեզ համար արձակեմ. Յեսու Բարաբբայի՞ն, թէ՛ Յիսուսին՝ 20
 Քրիստոս կոչուածին». քանի որ Պիղատոսը գիտէր, որ նախանձից մարմնել էին նրան: Եւ մինչ նա արեան էր 21
 նստում, իր կինը նրան լուր ուղարկեց ու ասաց. «Քո եւ այդ արդարի միջեւ ոչինչ չկայ, որովհետեւ այսօր երազումս 22
 նրա պարճառով գլխովս շար բաներ անցան»: Իսկ քահանայապետներն ու ծերերը համոզեցին ժողովրդին, որ 23
 Բարաբբային ուզեն եւ Յիսուսին կորստեան մարմնել: Կուսակալը պատասխան փուեց ու ասաց նրանց. «Այս 24
 երկուսից որի՞ն էք ուզում, որ ձեզ համար արձակեմ»: Եւ նրանք ասացին՝ Բարաբբային: Պիղատոսը նրանց ասաց. 25
 «Իսկ ի՛նչ անեմ Յիսուսին՝ Քրիստոս կոչուածին»: Ամենքը ասացին՝ թող խաչուի: Եւ նա ասաց. «Ի՛նչ չար բան 26
 արեց»: Եւ նրանք առաւել եւս աղաղակում էին ու ասում՝ թող խաչուի: Եւ Պիղատոսը փեսնելով, թէ ոչինչ չի 27
 օգնում, այլ էլ աւելի խռովութիւն է լինում, ջուր վերցնելով՝ լուաց ձեռքերը ժողովրդի առաջ ու ասաց. «Այդ արդարի 28
 արիւնից ես անմասն եմ. դո՞ւք գիտէք»: Ամբողջ ժողովուրդը պատասխանեց ու ասաց. «Դրա արիւնը՝ մեր վրայ եւ 29
 մեր որդիների վրայ»: Այն ժամանակ Պիղատոսը նրանց համար արձակեց Բարաբբային եւ Յիսուսին գանակոծել 30
 փախով՝ փուեց նրանց ձեռքը, որ խաչուի: Այն ժամանակ կուսակալի զինուորները Յիսուսին վերցրին փարան 31
 ապարանք եւ ամբողջ գունդը նրա գլխին հաւաքեցին: Մերկացրին նրան եւ նրա վրայ կարմիր վերնագգեսպ 32
 գցեցին: Եւ փշերից պսակ պատրաստելով՝ դրեցին նրա գլխին եւ մի եղէգ՝ նրա աջ ձեռքին. նրա առաջ ծնկի 33

30 գալով՝ ծաղրում էին ու ասում. «Ողջոյն, հրեաների՛ թագաւոր»։ Եւ թքելով նրա վրայ՝ եղէգն առնում էին ու խփում
31 նրա գլխին։ Եւ երբ նրան ծաղրուծանակի ենթարկեցին, նրա վրայից հանեցին քղամիրը ու նրան հագցրին իր
32 զգեստը. եւ քարան նրան խաչը հանելու։ Եւ դուրս ելնելով՝ գրան կիւրենացի մի մարդ՝ Միսնոն անունով, ու նրան
33, 34 սքիպեցին, որ նա խաչը կրի։ Եւ հասնելով Գողգոթա կոչուած քեղը, որ նշանակում է կառափնապեղի, Յիսուսին
35 լեղի խառնած գինի փուեցին խմելու, եւ երբ համարեսեց, չկամեցաւ խմել։ Եւ նրան խաչը հանելով՝ բաժանեցին
36, 37 բաժանեցին իրենց մէջ եւ իմ պարսնուճանի վրայ վիճակ էին գցում։ Ու նստած նրան պահպանում էին։ Եւ նրա
38 գլխի վերեւը դրեցին նրա յանցապարտութեան գիրը, թէ՛ սա՛ է Յիսուսը՝ հրեաների թագաւորը։ Միեւնոյն ժամանակ
39 նրա հետ խաչը հանեցին երկու ասագակներ՝ մէկը նրա աջից, եւ միւսը՝ ձախից։ Եւ մօտով անցնողները հայեցում
40 էին նրան, շարժում էին գլուխներն ու ասում. «Վահ, դու որ քանդում էիր քաղաքը եւ երեք օրից այն շինում, փրկի՛ր
41 քեզ. եթէ Աստուծո՞ւ Որդի ես, իջի՛ր այդ խաչից»։ Նոյնպէս եւ քահանայապետները, օրէնազէտներով ու ձեռերով
42 հանդերձ, ծաղրում էին նրան ու ասում. «Ուրիշներին փրկեց, ինքն իրեն չի կարողանում փրկել. եթէ Իսրայէլի
43 թագաւոր է, հիմա թող այդ խաչից իջնի. եւ դրան կը հաւարանք։ Եթէ՛ դա յոյսը դրել էր Աստուծո՞ւ վրայ, թող նա
44 այժմ դրան փրկի, եթէ ուզում է դրան. քանի որ ասաց, թէ՛ Աստուծո՞ւ Որդի եմ»։ Նրա հետ խաչուած ասագակներն էլ
45, 46 մօտ Յիսուս բարձր ձայնով գոչեց ու ասաց. «Էլի՛, Էլի՛, լանա սաբաթթանի», այսինքն՝ Աստուած իմ, Աստուած
47, 48 իմ, ինչո՞ւ թողեցիր ինձ։ Այնպէտ կանգնածներից ոմանք, երբ լսեցին, ասացին. «Դա Եղիային է կանչում»։ Եւ
49, 50 նրանցից մէկը իսկոյն վագեց, քացախով թաթախուած սպունգ վերցրեց եւ մի եղէգի վրայ անցկացնելով՝ փուեց
51 նրան, որ խմի։ Իսկ ուրիշներ ասում էին. «Թո՛ղ, քեսնենք, թէ Եղիան կը գայ, որ դրան փրկի»։ Եւ Յիսուս
52 դարձեալ բարձր ձայնով աղաղակեց եւ հոգին աւանդեց։ Եւ ահա քաճարի վարագոյրը վերեւից մինչեւ ներքեւ
53 երկուսի պարռուեց, եւ երկիրը շարժուեց, եւ ժայռեր ձեղքուեցին, եւ գերեզմանները բացուեցին, եւ ննջեցեալ
54 սրբերի բազում մարմիններ յարութիւն առան ու նրա յարութիւնից յետոյ գերեզմաններից ելնելով մտնեցին սուրբ
55 քաղաքը եւ շարերին երեսացին։ Իսկ հարիւրապետը եւ նրանք, որ իր հետ Յիսուսին պահպանում էին, երբ տեսան
56 երկրաշարժը եւ պարսնուճանները, սաստիկ վախեցան ու ասացին. «Արդարեւ, Աստուծո՞ւ Որդի էր սա»։ Այնպէտ
57 շար կանայք կային, որոնք կանգնած հեռուից նայում էին եւ որոնք Գալիլիայից եկել էին Յիսուսի յետեւից՝ նրան
58 ծառայելու համար. նրանց մէջ էին Մարիամ Մագդաղենացին, Յակոբի եւ Յովսէի մայր Մարիամը եւ Զեբեդէոսի
59 որդիների մայրը։ Երբ երեկոյ եղաւ, եկաւ Յովսէի անունով արիմաթիացի մի մեծահարուստ մարդ, որ Յիսուսին
60 աշակերտել էր։ Սա Պիղատոսի մօտ գնալով՝ Յիսուսի մարմինը խնդրեց։ Այն ժամանակ Պիղատոսը հրամայեց,
61 որ մարմինը փրկի։ Եւ Յովսէի, մարմինն առնելով, պարեց մաքուր կտաւով եւ դրեց նոր գերեզմանի մէջ, որ
62 փորել էր փունջ ժայռի մէջ։ Եւ մի մեծ քար, որպէս կափարիջ, գերեզմանի դռան առաջ գորեց ու գնաց։ Այնպէտ էր
63 Մարիամ Մագդաղենացին եւ միւս Մարիամը. նրանք նստած էին գերեզմանի դիմաց։ Եւ հետեւեալ օրը, որ ուրբաթի
64 յաջորդ օրն է, քահանայապետներն ու փարիսէացիները հաւաքուեցին Պիղատոսի մօտ ու ասացին. «Տէ՛ր, յիշեցինք,
65, 66 թէ այն մոլորեցնողը, քանի կենդանի էր, ասում էր, թէ՛ երեք օրից յարութիւն պիտի առնէ։ Արդ, հրամայի՛ր, որ
մինչեւ երեք օր գերեզմանի ապահովութեանը հոգ տարուի. գուցէ աշակերտները զիջերով գան եւ գողանան նրան
ու ժողովրդին ասեն, թէ՛ մեռելներից յարութիւն առաւ. եւ վերջին մոլորութիւնը աւելի վար լինի, քան առաջինը»։
Պիղատոսը նրանց ասաց. «Զինուորներ ունէ՛ք. գնացէ՛ք ապահովութեանը հոգ տարէ՛ք, ինչպէս որ գիտէ՛ք»։ Եւ
նրանք գնացին գերեզմանի ապահովութեանը հոգ տանելու եւ վե՛րը կնքեցին՝ զինուորներ նշանակելով։

28 Ծաբաթ օրուայ երեկոյեան, երբ կիրակին լուսանում էր, Մարիամ Մագդաղենացին եւ միւս Մարիամը եկան
2 գերեզմանը քննելու։ Եւ ահա մեծ երկրաշարժ եղաւ, որովհետեւ Տիրոջ հրեշտակը երկնքից իջնելով՝ մօտեցաւ,
3 դռնից վե՛րը մի կողմ գորեց ու նստեց նրա վրայ։ Նրա քեցը փայլակի նման էր, ու նրա զգեստը՝ սպիտակ, ինչպէս
4, 5 ձիւնը։ Նրա ահից պահապանները խռովուեցին եւ մեռելների պէս եղան։ Նրեշտակը խօսեց ու կանանց ասաց.
6 «Դուք մի՛ վախեցէ՛ք, գիտե՛մ, որ փնտրում էք Յիսուսին, որ խաչուեց. այսպէտ չէ նա, քանի որ յարութիւն առաւ,
7 ինչպէս ինքն ասել էր. եկէ՛ք, տեսէ՛ք այն քեղը, ուր պառկած էր։ Եւ իսկոյն գնացէ՛ք, ասացէ՛ք նրա աշակերտներին,
8, 9 թէ յարութիւն առաւ. եւ ահա նա ձեզնից առաջ գնում է Գալիլիա. այնպէտ նրան կը տեսնէք։ Ահա ասացի ձեզ»։
10 Եւ իսկոյն, ահով եւ մեծ ուրախութեամբ, գերեզմանից դուրս ելնելով՝ վագեցին աշակերտներին պարսնուճան։ Եւ
11 յանկարծ Յիսուս նրանց դիմացը ելաւ ու ասաց՝ ողջոյն ձեզ. եւ նրանք մօտենալով՝ նրա ոտքերին փարուեցին ու
12 երկրպագեցին նրան։ Այն ժամանակ Յիսուս նրանց ասաց. «Մի՛ վախեցէ՛ք. գնացէ՛ք ասացէ՛ք իմ եղբայրներին,
13 որ գնան Գալիլիա եւ այնպէտ ինձ տեսնեն»։ Երբ նրանք գնացին, ահա զինուորներից ոմանք քաղաք եկան ու
14 քահանայապետներին պարսնուճան այն բոլորը, ինչ որ պարսնուճան էր։ Եւ նրանք ձեռերի հետ միասին հաւաքուելով՝
15 խորհուրդ արեցին, շար դրան փուեցին զինուորներին ու ասացին. «Կ'ասէ՛ք, թէ նրա աշակերտները, զիջերով
16 գալով, գողացան նրան, մինչ մենք քնի մէջ էինք։ Եւ եթէ՛ այդ լուրը կուսակալին հասնի, մենք նրան կը գոհացնենք
17 եւ ձեզ հոգսից կ'ազատենք»։ Եւ նրանք դրան առնելով՝ արեցին այնպէս, ինչպէս որ իրենց սովորեցրել էին։ Եւ այս
18, 19 գրոյցը քարածուած է հրեաների մէջ մինչեւ այսօր։ Իսկ քանանէլ աշակերտները գնացին Գալիլիա, այն լեռը, ուր
20 Յիսուս իրենց հետ ժամադրուել էր։ Երբ նրան տեսան, երկրպագեցին նրան, իսկ ոմանք երկմտեցին։ Եւ Յիսուս
21 մօտենալով՝ խօսեց նրանց հետ ու ասաց. «Ինձ է փրուած ամէն իշխանութիւն երկնքում եւ երկրի վրայ. ինչպէս Նայրը
ինձ ուղարկեց, ես էլ ձեզ եմ ուղարկում։ Գնացէ՛ք ուրե՛մն աշակերտ դարձրէ՛ք բոլոր ազգերին, նրանց մկրտեցէ՛ք Նոր
եւ Որդու եւ Սուրբ Նոգու անունով։ Ուսուցանեցէ՛ք նրանց պահել այն բոլորը, ինչ որ ձեզ պարտութեցի։ Եւ ահա ես
ձեզ հետ եմ բոլոր օրերում՝ մինչեւ աշխարհի վախճանը»։

Մարկոս

Յիսուս Քրիստոսի՝ Աստուծո Որդու Անբարանի սկիզբը: Ինչպես որ գրուած է մարգարէների գրքերում: **1, 2**
«Ահաասիկ եւ ուղարկուում եմ իմ պապազամաւորին քո առաջից, որ կը պապրասարի քո ճանապարհը քո
առաջ»: Անապարում կանչողի ձայնն է. «Պապրասարեցէ՛ք Տիրոջ ճանապարհը եւ հարթեցէ՛ք նրա շա- **3**
ւիղները»: Յովհաննէսը մկրտում էր անապարում եւ քարոզում ասպշխարութեան մկրտութիւն՝ մեղքերի **4**
թողութեան համար: Ամբողջ Նրեասարանը եւ բոլոր երուսաղէմացիները գնում էին նրա մօտ եւ մկրտուում նրանից **5**
Յորդանան գետում՝ խոստովանելով իրենց մեղքերը: Եւ Յովհաննէսը հագել էր ուղտի մազից գգեսպ եւ մէջքին **6**
կաշուէ գօպի. եւ նրա կերակուրն էր մորեխ եւ վայրի մեղր: Նա քարոզում էր եւ ասում. «Իմ յետեւից կը գայ **7**
ինձնից աւելի հզօրը, որի առաջ արժանի չեմ խոնարհուելու՝ նրա կօշիկների կապերն արձակելու համար: Ես ձեզ **8**
մկրտեցի ջրով, իսկ նա ձեզ կը մկրտի Սուրբ Հոգով»: Այն օրերին Յիսուս եկաւ Գալիլիայի Նազարէթ քաղաքից եւ **9**
Յովհաննէսից մկրտուեց Յորդանանում: Եւ նոյն ժամին, երբ ջրից դուրս էր գալիս, տեսաւ երկինքը՝ պապռուած, եւ **10**
Աստուծո Հոգին, որպէս աղանի, որ իջնում էր իր վրայ: Երկնքից մի ձայն եկաւ, որն ասում էր. «Դու ես իմ սիրելի **11**
Որդին, որ ունես իմ ամբողջ բարեհաճութիւնը»: Եւ անմիջապէս Հոգին նրան հանեց քարաւ դէպի անապար: Եւ **12, 13**
նա այնպէղ էր քառասուն օր՝ փորձուելով սաքամայից: Եւ նա գազանների հետ էր, իսկ հրեշտակները ծառայում էին **14**
նրան: Յովհաննէսի բանարկուելուց յետոյ Յիսուս Գալիլիա եկաւ. քարոզում էր Աստուծո Անբարանը եւ ասում. **15, 16**
«Ժամանակը հասել է, եւ մօտեցել է Աստուծո արքայութիւնը. ասպշխարեցէ՛ք եւ հաւաքացէ՛ք Անբարանին»: Երբ **17**
նա անցնում էր Գալիլիայի ծովեզրով, տեսաւ Միմոնին եւ նրա եղբայր Անդրէասին, որոնք ուռկանները ծովն էին **18, 19**
գցել, որովհետեւ ձկնորսներ էին: Եւ Յիսուս նրանց ասաց. «Իմ յետեւից եկէ՛ք, եւ ես ձեզ կը դարձնեմ մարդկանց **20**
որարդներ»: Եւ իսկոյն ուռկանները թողնելով՝ գնացին նրա հետ: Այսպէղից մի քիչ առաջ գնալով՝ տեսաւ Ջեբե- **21, 22**
ղէսի որդի Յակոբոսին եւ նրա եղբայր Յովհաննէսին. սրանց էլ տեսաւ իրենց նաւակի մէջ, մինչ ուռկաններն էին **23**
կարգի բերում: Եւ կանչեց նրանց. եւ նրանք իսկոյն նաւակի մէջ թողնելով իրենց հօրը՝ Ջեբեղէսին, վարձկան **24**
ձկնորսների հետ միասին, գնացին նրա յետեւից: Եւ մտան Կափառնայում: Եւ Յիսուս նոյն շաբաթ օրն իսկ ժողո- **25**
վարան մտնելով՝ ուսուցանում էր նրանց: Եւ նրանք զարմանում էին նրա քարոզութեան վրայ, որովհետեւ նրանց **26**
ուսուցանում էր իշխանութեամբ եւ ոչ՝ ինչպէս օրէնագետները: Արդ, նրանց ժողովարանում մի մարդ կար՝ պիղծ **27**
ոգուց բռնուած, որն աղաղակեց եւ ասաց. «Թո՛ղ քու, ի՛նչ ես ուզում մեզնից, Յիսուս Նազովրեցի. մեզ կորստեան **28**
մարտնելով եկար. գիտե՛ք քեզ, թէ ով ես դու, Աստուծո Սուրբն ես»: Յիսուս ասարեց նրան ու ասաց. «Չայնդ կարի՛ր **29**
եւ դո՛ւրս ել դրանից»: Եւ պիղծ ոգին ասարիկ ցնցեց դիւահարին եւ բարձրաձայն աղաղակելով՝ դուրս ելաւ նրանից: **30, 31**
Եւ ամենքը զարմացան, այնպէս որ հարցնում էին իրար եւ ասում. «Այս ի՛նչ նոր վարդապետութիւնն է, որ իշխանու- **32**
թեամբ պիղծ ոգիներին էլ է ասարում, եւ նրանք հնազանդուում են նրան»: Եւ նրա համբարը քարածուեց Գալիլիայի **33, 34**
բոլոր կողմերում: Եւ ժողովարանից դուրս ելնելով, անմիջապէս եկաւ Միմոնի եւ Անդրէասի տունը՝ Յակոբոսի եւ **35**
Յովհաննէսի հետ: Միմոնի գոբանջը քարութեան մէջ պառկած էր. իսկոյն ասացին նրա մասին Յիսուսին: Եւ նա **36, 37**
մօտեմալով՝ նրա ձեռքը բռնեց եւ նրան ոտքի կանգնեցրեց. եւ տեսնող նրան թողեց. եւ նա ծառայում էր նրանց: **38**
Երբ երեկոյ եղաւ, արեւի մայր մտնելու ժամանակ, նրա մօտ էին բերում բոլոր հիւանդներին եւ դիւահարներին: **39**
Եւ ամբողջ քաղաքը հաւաքուել էր դռների առաջ: Եւ նա տեսակ-տեսակ հիւանդութիւններից բազում հիւանդներ **40**
բժշկեց եւ բազում դէտեր հանեց. եւ թոյլ չէր տալիս դէտերին խօսել, որովհետեւ գիտէին նրան, որ Քրիստոսն է: **41, 42**
Եւ առաւօտեան մօտ, լոյսը բացուելուց առաջ, վեր կացաւ եւ ելաւ գնաց ամայի մի տեղ ու այնպէղ աղօթում էր: **43**
Նրա յետեւից նրան փնտրելու գնաց Միմոնը եւ նրանք, որ նրա հետ էին: Եւ երբ գրան նրան, ասացին. «Ամեն- **44**
քը փնտրում են քեզ»: Եւ նրանց ասաց. «Եկէ՛ք գնանք այլ մօտակայ գիւղաքաղաքներ եւս, որպէսզի այնպէղ էլ **45**
քարոզեմ, որովհետեւ հէնց դրա համար եմ եկել»: Եւ ամբողջ Գալիլիայում նրանց ժողովարաններում քարոզում եւ **46**
դէտեր էր հանում: Նրա մօտ եկաւ մի բորոպ. նա ծնկի եկած աղաչում էր եւ ասում. «Տէ՛ր, եթէ կամենաս, կարող **47**
ես ինձ մաքրել»: Իսկ Յիսուս գթալով՝ ձեռքը երկարեց, դիպաւ նրան եւ ասաց. «Կամենում եմ, մաքրուի՛ր»: Եւ **48**
երբ նրան այս ասաց, բորոպութիւնը նրանից իսկոյն գնաց, եւ նա մաքրուեց: Եւ Յիսուս իսկոյն դուրս հանեց նրան **49**
եւ խստիւ պապուիրեց. «Ջգո՛յ՛ յեղի, ոչ ոքի բան չստես, այլ գնա՛, քեզ քահանային ցոյց տուր եւ մաքրուելու **50**
համար ընծայ տուր այն, ինչ հրամայել էր Մովսէսը՝ նրանց համար իբրեւ վկայութիւն»: Բայց նա դուրս գնալով՝ **51**
սկսեց եռանդուն կերպով քարոզել եւ լուրը քարածել այն ասարիճան, որ Յիսուս չէր կարողանում այլեւս յայտնապէս **52, 2**
քաղաք մտնել, այլ դուրսը, ամայի տեղերում էր մնում. եւ բոլոր կողմերից ժողովուրդը նրա մօտ էր գալիս: **3**
Մի քանի օր յետոյ, երբ նա դարձեալ Կափառնայում մտաւ, լուր քարածուեց, թէ քանն է. եւ շարեր հաւաքուե- **4**
ցին, այնպէս որ այլեւս տեղ չմնաց, ոչ իսկ դռան առջեւ: Եւ նրանց քարոզում էր Աստուծո խօսքը: Եւ եկան նրա մօտ՝ **5**
բերելով մի անդամալոյծի, որին քանում էին չորս հոգով: Եւ երբ ամբոխի պապառածով Յիսուսին չկարողացան մօ- **6, 7**
տեմալ, քանդեցին երդիկը այն քան, ուր գրնում էր նա. եւ բացելով առաստաղը, իջեցրին այն մահիճը, որի մէջ էր **8**
անդամալոյծը: Եւ Յիսուս, տեսնելով նրանց հաւաքը, անդամալոյծին ասաց. «Որդե՛ակ, քո մեղքերը քեզ ներուած **9**
են»: Օրէնագետներից մի քանիսը, որ նստած էին այնպէղ, իրենց մտքում խորհում էին. «Այս ի՛նչ է խօսում, սա **10**
հայտնում է. ով կարող է մեղքերին թողութիւն տալ, եթէ ոչ՝ միայն Աստուծո»: Եւ Յիսուս իր հոգում իմացաւ, որ **11**
այնպէս են խորհում իրենց մտքում. ուստի ասաց. «Ինչո՞ւ ձեր մտքում այդ էք խորհում. ո՞րն է աւելի դիւրին. ան- **12**
դամալոյծին ասել՝ քո մեղքերը քեզ ներուած են, թե՛ ասել՝ վեր կաց, առ մահիճդ եւ գնա՛ քո տունը: Բայց որպէսզի **13**
իմանաք, որ մարդու Որդին երկրի վրայ իշխանութիւն ունի ներելու մեղքերը, - ասաց նա անդամալոյծին, - քեզ **14**
իմ ասում, վեր կաց, առ քո մահիճդ եւ գնա՛ քո տունը»: Եւ վեր կացաւ ու անմիջապէս վերցնելով մահիճը՝ բոլորի **15**
առաջ դուրս ելաւ, այնպէս որ ամենքը զարմացան եւ փառք էին տալիս Աստուծոն ու ասում. «Այսպիսի բան երբեք **16**
չենք տեսել»: Եւ նա դարձեալ ծովեզրը գնաց. եւ ամբողջ ժողովուրդը նրա մօտ էր գալիս, եւ նա ուսուցանում էր **17**
նրանց: Եւ մինչ նա անցնում էր, տեսաւ Ալիւէսի որդի Աւիիին, որ մաքսաբանը նստած գործի վրայ էր, ու նրան **18**

15 ասաց՝ արի՛ իմ յեպեւից: Եւ Ղեւին վեր կացաւ գնաց նրա յեպեւից: Եւ երբ Յիսուս նրա փանը սեղան նստեց, բազում
16 մաքսաւորներ եւ մեղաւորներ էլ Յիսուսի ու նրա աշակերպների հետ սեղան նստեցին, որովհետեւ շապերն էին նրա
17 յեպեւից գնում: Իսկ օրէնսգետներն ու փարիսեցիները երբ տեսան, որ նա մաքսաւորների եւ մեղաւորների հետ
18 է ուրում, նրա աշակերպներին ասացին. «Ինչո՞ւ էք մեղաւորների ու մաքսաւորների հետ ուրում եւ խմում»: Երբ
19 Յիսուս լսեց, նրանց ասաց. «Առողջներին բժիշկ պէտք չէ, այլ՝ հիւանդներին. եւ ես չեմ եկել արդարներին կանչելու,
20 այլ՝ մեղաւորներին»: Յովհաննէսի աշակերպները եւ փարիսեցիները ծոմ էին պահում. եկան եւ նրան ասացին.
21 «Ինչո՞ւ Յովհաննէսի աշակերպները եւ փարիսեցիները ծոմ են պահում, իսկ քո աշակերպները չեն պահում»: Եւ
22 Յիսուս նրանց ասաց. «Մի՞թէ կարելի՛ է, որ հարսանքաւորները ծոմ պահեն, երբ փեսան նրանց հետ է. այնքան
23 ժամանակ, որ փեսան իրենց հետ է, պէտք չէ, որ ծոմ պահեն: Բայց կը գան օրեր, երբ փեսան նրանցից կը վերցուի,
24 եւ ապա այն օրը նրանք էլ ծոմ կը պահեն: Նոր, չօգտագործուած կտուր կտորը ոչ ոք հնացած զգեստի վրայ չի
25 կարկարի, ապա թէ ոչ նոր կտորը ամբողջութեամբ հին զգեստից կը պոկուի, եւ պատռուածքը աւելի վաւր կը լինի:
26 Եւ ոչ ոք հին տիկերի մէջ նոր գինի չի լցնի, ապա թէ ոչ նոր գինին կը պայթեցնի տիկերը, գինին կը թափուի,
27 եւ տիկերը կը փշանան: Այլ նոր գինին նոր տիկերի մէջ պէտք չի լցուի: Մի շաբաթ օրով նա անցնում էր ցորենի
28 արտերի միջով: Եւ նրա աշակերպները գնալու ժամանակ սկսեցին հասկ պոկել եւ ուրել: Եւ փարիսեցիները նրան
29 ասացին. «Տեն, քո աշակերպները շաբաթ օրով ի՞նչ են անում, մի բան, որ օրինաւոր չէ»: Յիսուս նրանց ասաց.
30 «Դուք երբեւիցէ չէք կարդացել, թէ ինչ արեց Դաւիթը, երբ կարիք ունեցաւ եւ քաղց զգաց ինքը եւ նրանք, որ իր հետ
31 էին. թէ ինչպէս Աբիաթար քահանայապետի օրով մտաւ Աստուծոյ տունը եւ կերաւ առաջաւորութեան հացը՝ փառով
32 նաեւ նրանց, որ իր հետ էին. մի բան, որ, բացի քահանաներից, ուրիշների համար օրինաւոր չէր ուրել»: Եւ ասաց
33 նրանց. «Շաբաթ օրը մարդո՞ւ համար է, եւ ոչ թէ մարդը՝ շաբաթ օրուայ համար. ապա ուրեմն՝ մարդու Որդին տէրն
34 է եւ շաբաթ օրուայ»:

3, 2 Եւ նա նորից ժողովարան մտաւ. այնպէղ կար մի մարդ, որի ձեռքը չորացած էր: Եւ նրան ուշադրութեամբ
3 դիտում էին տեսնելու, թէ շաբաթ օրով նրան կը բժշկի՞, որպէսզի ամբաստանեն նրան: Եւ Յիսուս ասաց այն
4 մարդուն, որի ձեռքը չորացած էր. «Վեր կաց, մէջտեղ արի»: Ապա ասաց նրանց. «Շաբաթ օրով ի՞նչ բան է
5 օրինաւոր անել. բարի գործ գործել, թէ՛ չարիք անել. մի հոգի՛ ազատել, թէ՛ կորստեան մատնել»: Եւ նրանք լռեցին:
6 Եւ Յիսուս, ցատուտով լցուած, նայելով նրանց եւ տրամետով նրանց սրտի կուրութեան համար, ասաց մարդուն.
7 «Երկարի՛ր ձեռքդ»: Եւ նա երկարեց, ու նրա ձեռքը առողջացաւ: Փարիսեցիները հերովդէսականների հետ իսկոյն
8 դուրս ելան եւ խորհուրդ էին անում նրա դէմ, թէ ինչպէս նրան կորստեան մատնեն: Իսկ Յիսուս իր աշակերպների
9 հետ միասին գնաց ծովեզերք: Եւ Գալիլիայից բազում ժողովուրդ էր գնում նրա յեպեւից. նաեւ Ղեւսապանից,
10 Երուսաղէմից, Յորդանանի միւս կողմից, ինչպէս նաեւ Տիրուսի եւ Սիդոնի շրջակայքից բազում ժողովուրդ, երբ
11 յամում էր, թէ նա ինչքան բան է անում, գալիս էր նրա մօտ: Եւ նա իր աշակերպներին ասաց, որ իր համար մի
12 նաւակ պատրաստ լինի ամբողջի պատրաստով, որպէսզի իրեն չնեղեն: Քանի որ շաբերին բժշկեց, ուստի ամեն
13 տեսակ հիւանդութիւններ ունեցող մարդիկ գալիս էին, խոնարհ նրա շուրջը, որպէսզի դիպչեն նրան: Եւ պիղծ
14 ոգիները, երբ տեսնում էին նրան, ընկնում էին նրա առաջ, աղաղակում էին ու ասում. «Դու Աստուծոյ Որդի ես»:
15 Իսկ նա խստիւ պատուիրում էր նրանց, որ իր ինքնութիւնը չյայտնեն: Յիսուս լեռը բարձրացաւ եւ իր մօտ կանչեց
16 նրանց, որոնց ինքը կամեցաւ. եւ նրանք գնացին նրա մօտ: Նա նշանակեց Տասներկուսին, որ իր շուրջը լինեն,
17 եւ նրանց քարոզելու ուղարկի, ու նրանք իշխանութիւն ունենան ցաւեր բուժելու եւ դէտեր հանելու: Եւ Միմոնի
18 անունը Պետրոս դրեց եւ Ջերեղէտոսի որդու՝ Յակոբոսի ու նրա եղբոր՝ Յովհաննէսի անունները դրեց Բաներեզէտ, որ
19 նշանակում է Որոտման որդիներ: Նաեւ Անդրէասին եւ Փիլիպպոսին եւ Բարթողոմէոսին եւ մաքսաւոր Մաթթէոսին
20 եւ Թովմասին եւ Ալփետոսի որդի Յակոբոսին եւ Թադէոսին եւ Միմոն Կանանացուն եւ Յուդա Իսկարիովկացուն,
21 որը եւ նրան մատնեց: Նրանք տուն վերադարձան. եւ ժողովուրդը նորից եկաւ նրանց հետ, այնպէս որ նրանք հաց
22 ուրելու անգամ ժամանակ չունեցան: Եւ երբ Յիսուսի իւրայինները լսեցին, ելան եկան նրան բռնելու, որովհետեւ
23 կարծում էին, թէ խելքը կորցրել է: Իսկ Երուսաղէմից իջած օրէնսգետներն ասում էին, թէ դրա մէջ Բեղզերբող կայ,
24 եւ դէտերի իշխանի ձեռքով է հանում դէտերին: Եւ նա իր մօտ կանչելով նրանց՝ առակներով էր խօսում նրանց հետ.
25 «Ինչպէ՞ն կարող է սարսափան սարսափային դուրս հանել: Եւ արդ, եթէ մի թագաւորութիւն ինքն իր մէջ բաժանուի,
26 այդ թագաւորութիւնը չի կարող կանգուն մնալ: Եւ եթէ մի տուն ինքն իր մէջ բաժանուի, այդ տունը չի կարող
27 կանգուն մնալ: Եւ եթէ սարսափան ինքն իր դէմ դուրս գայ եւ բաժանուած լինի, չի կարող կանգուն մնալ, այլ նրա
28 վախճանը հասել է: Ոչ ոք չի կարող հզօրի տունը մտնելով՝ նրա ունեցածը կորուստի տէր լինել, եթէ նախ չկապտի հզօրին.
29 Եւ ապա միայն կը կորուստի նրա տունը: Ընդհարիւր եմ ասում ձեզ, որ մարդկանց որդիներին, որքան էլ հայիոյն,
30 ամեն մեղք եւ հայիոյանք կը ներուի. բայց ով որ հայիոյի Սուրբ Ղոզուն, յաւիտեանս թողութիւն չի ունենայ, այլ
31 նա յանցապարտ պիտի մնայ յաւիտեանական մեղքով»: Այսպէս խօսեց, որովհետեւ ասում էին՝ նրա մէջ պիղծ դէտ
32 կայ: Եկան նրա եղբայրներն ու մայրը եւ դրսում կանգնած՝ մարդ ուղարկեցին ու կանչեցին նրան: Եւ այնպէղ
33 ժողովուրդը նստել էր նրա շուրջը: Եւ երբ ասացին նրան՝ ահա՛նասիկ քո մայրն ու քո եղբայրները դրսում են եւ քեզ
34 են ուզում, նրանց պատասխանեց եւ ասաց. «Ո՞վ է իմ մայրը կամ իմ եղբայրները»: Ապա նայեց իր շուրջը, իր
35 աշակերպներին, որոնք նստած էին, եւ ասաց. «Ահա՛նասիկ իմ մայրը եւ իմ եղբայրները. որովհետեւ, ով Աստուծոյ
36 կամքն է կատարում, նա՛ է իմ եղբայրը եւ քոյրը եւ մայրը»:

4 Նորից նա սկսեց ուսուցանել ծովեզերքի մօտ, եւ նրա շուրջը խոնուեց բազում ժողովուրդ, այնպէս որ նա մտաւ
2 ու նստեց մի նաւակի մէջ, ծովի վրայ, մինչ ամբողջ ժողովուրդը ծովեզերքին շուրջանակի բռնել էր ցամաքը: Եւ
3 նա առակներով նրանց շար բան էր ուսուցանում եւ նրանց ասում իր քարոզութեան մէջ. «Լսեցէ՛ք, ահա՛նասիկ
4 մի սերմանող սերմանելու ելաւ: Եւ պարահեց, որ սերմանելու ժամանակ սերմի մի մասն ընկաւ ճանապարհի
5 եզերքը, եւ թռչունները եկան ու կերան այն: Ուրիշ մի մաս ընկաւ ապառաժի վրայ, որպէղ շար հող չկար. եւ
6 շուրջով բուսաւ, որովհետեւ հողը խորը չէր. բայց երբ արեւը ծագեց, խանձուեց. եւ քանի որ արմատներ չունէր,
7 չորացաւ: Մի ուրիշ մաս ընկաւ փշերի մէջ. փշերը բարձրացան եւ խեղդեցին այն, եւ պտուղ չբուսեց: Իսկ մի ուրիշ
8 մաս էլ ընկաւ լաւ հողի վրայ, բուսնելով աճեց ու պտուղ տուց. մէկի դիմաց՝ երեսուն, մէկի դիմաց՝ վաթսուն եւ

մէկի դիմաց՝ հարիւր»։ Եւ ասում էր. «Ով որ լսելու ականջ ունի, թող լսի»։ Եւ երբ առանձին մնաց, նրա շուրջը 9, 10 եղողները, աշակերպների հեք միասին, հարցրին նրան այս առակի մասին։ Եւ նրանց ասաց. «Ձեզ է փրուած 11 իմանալ Աստուծոյ արքայութեան խորհուրդները, բայց նրանց համար, որ ձեզնից դուրս են, ամէն ինչ առակներով կը լինի, որպէսզի նայելով հանդերձ չբռնեն եւ լսելով հանդերձ չիմանան, որ մի գուցէ երբեւէ դարձի գան, եւ իրենց 12 ներուի»։ Եւ ասաց նրանց. «Այս առակը չէ՞ք հասկանում, ապա ինչպէ՞ն պիտի հասկանաք բոլոր առակները։ Նա, 13, 14 որ սերմանում է, Աստուծոյ խօսքն է սերմանում։ Ճանապարհի եզերքին սերմանուածները այն մարդիկ են, որոնք 15 լսում են խօսքը, եւ սաքանան գալիս է եւ դուրս է հանում նրանց սրտերի մէջ սերմանուած խօսքը։ Ապառաժի վրայ 16 սերմանուածները այն մարդիկ են, որ, երբ լսում են խօսքը, իսկոյն ուրախութեամբ ընդունում են այն, եւ որովհետեւ 17 իրենց մէջ արմատներ չունեն, այլ մի որոշ ժամանակի համար են, երբ խօսքի պարճառով նեղութիւն կամ հալածանք է վրայ հասնում, իսկոյն գայթակղուած են։ Իսկ նրանք, որ սերմանուեցին փշերի մէջ, այն մարդիկ են, որ լսում են 18 խօսքը, սակայն այս աշխարհի հոգսերը եւ հարստութեան պարտաւորութիւնները ներխուժում եւ խեղդում են խօսքը, եւ 19 այն անպտուղ է լինում։ Եւ լաւ հողի մէջ սերմանուածները այն մարդիկ են, որ լսում են խօսքը եւ ընդունում ու 20 պտուղ են փայլիս. մէկի դիմաց՝ երեսուն, մէկի դիմաց՝ վաթսուն եւ մէկի դիմաց՝ հարիւր»։ Եւ նրանց ասաց. «Միթէ 21 ճրագը բերում է, որ կաթասայի կամ մահճի փակ դրուի։ Չէ՞ որ աշխարհակի վրայ է դրուած։ Արդ, ծածուկ բան չկայ, 22 որ չյայտնուի, եւ գաղտնի բան չի եղել, որ ի յայտ չգայ։ Թէ՛ մէկը լսելու ականջ ունի, թող լսի»։ Եւ նրանց ասաց. 23, 24 «Ջգո՛յշ եղէք, թէ ինչ էք լսում, եւ ինչ որ լսում էք, անտես չէք անել, որ չսփոթուէք, նոյնով Աստուծոյ աշխարհակի ձեզ համար։ Ով որ ունի, նրան պիտի փրուի. իսկ ով որ չունի, նրանից պիտի վերցուի, ինչ էլ որ նա 25 ունի»։ Եւ ասում էր. «Այսպէ՛ն է Աստուծոյ արքայութիւնը. որպէս թէ մի մարդ հողի մէջ սերմեր ցանի. եւ նա ննջի 26 թէ վեր կենայ, գիշեր եւ ցերեկ, սերմերը կը բուսնեն ու կ'աճեն, եւ նա չի իմանայ, թէ հողը ինքն իրենից բերք է փայլիս. նախ՝ խորը, ապա՝ հասկը եւ ապա՝ արոք ցորենը հասկի մէջ։ Սակայն երբ սերմը իր պտուղը փայ, 29 իսկոյն մանգաղ է ուղարկուած, որովհետեւ հնձի ժամանակը հասել է»։ Եւ ասում էր. «Ինչի՞ նմանեցնենք Աստուծոյ արքայութիւնը կամ ի՞նչ օրինակով ներկայացնենք այն. նման է մանանեխի հարիկին, որը, երբ սերմանում է 31 հողի մէջ, աւելի մանր է լինում, քան երկրի վրայ եղող բոլոր սերմերը. իսկ երբ սերմանուի, բուսնում եւ լինում 32 է աւելի մեծ, քան ամէն փունկ, եւ արձակում է մեծ ճիւղեր, այնքան, որ երկնքի թռչունները նրա հովանու փակ կարող են բնակուել»։ Եւ այնպիսի առակներով էր նրանց ասում խօսքը, որ կարողանային հասկանալ։ Եւ առանց 33, 34 առակի նրանց հեք ոչինչ չէր խօսում, բայց իր աշակերպների համար առանձին ամէն ինչ մեկնում էր։ Այդ նոյն 35 օրը, երեկոյեան դէմ, աշակերպներին ասաց. «Եկէ՛ք անցնենք ծովի միւս կողմը»։ Թողնելով ժողովրդին՝ նրան 36 իրենց հեք փարան նաւակով, ինչպէս նաեւ՝ միւս նաւակները, որ նրա հեք էին։ Եւ մեծ հողմամբ քարձարացաւ 37 ու ալիքները նաւակի մէջ էր թափում, այնպէս որ նաւակը գրեթէ լցում էր։ Իսկ ինքը նաւախելի կողմը բարձր վրայ 38 ննջում էր. նրան արթնացրին եւ ասացին. «Վարդապետ, քեզ համար բնաւ հոգ չէ՞, որ ահա մենք կորչում ենք»։ Եւ 39 նա, արթնանալով, սաստեց հողմին եւ ասաց ծովին. «Դադարի՛ր, լռի՛ր»։ Եւ հողմը դադարեց, ու մեծ խաղաղութիւն եղաւ։ Եւ նրանց ասաց. «Ինչո՞ւ այդպէս վախկոտ էք. դեռեւս հաւաք չունէ՛ք»։ Եւ նրանք սաստիկ վախեցան եւ 40, 41 միմեանց ասում էին. «Ով է արդեօք սա, որ թէ՛ հողմը, թէ՛ ծովը հնազանդում են սրան»։

Եւ Յիսուս եկաւ ծովի հանդիպակաց կողմը, գերգեսացիների երկիրը։ Եւ երբ նա նաւակից դուրս ելաւ, գերեզ- 5, 2 մաններից նրա դէմն ելաւ մի մարդ, որին բռնել էր մի պիղծ ոգի, եւ որի բնակութեան փեղն իսկ գերեզմանների մէջ էր։ Եւ ոչ ոք նրան շղթաներով անգամ չէր կարող կապել, որովհետեւ շաք անգամ ոտնակապերով եւ շղթաներով 4 կապուած էր, բայց շղթաները փշրել էր ու ոտնակապերը՝ ջարդել։ Ոչ ոք նրան չէր կարողանում զսպել, որովհետեւ 5 միշտ, գիշեր ու ցերեկ, գերեզմաններում եւ լեռներում, աղաղակում էր եւ ինքն իրեն քարերով ծեծում։ Երբ նա 6 Յիսուսին հեռուից փեսաւ, առաջ վազեց ու երկրպագեց նրան. բարձրաձայն աղաղակեց եւ ասաց. «Ի՞նչ ես ուզում 7 ինձնից, Յիսուս, բարձրեայ Աստուծոյ Որդի։ Երդուեցնում եմ քեզ Աստուծով, ինձ մի՛ փանջիր»։ քանի որ Յիսուս 8 նրան ասում էր. «Պիղծ ոգի, դուրս ելիր այդ մարդուց»։ Եւ նրան հարցրեց. «Անունդ ի՞նչ է»։ Եւ նա ասաց նրան. 9 «Իմ անունը Լեզեոն է, քանի որ բազում ենք»։ Իսկ պիղծ ոգիները սաստիկ աղաչում էին նրան, որ այդ շրջանից 10 դուրս չուղարկի իրենց։ Եւ այնպէս, լեռան լանջին, խոզերի մի մեծ երամակ կար, որ արածում էր։ Բոլոր դեւերը 11, 12 աղաչեցին նրան եւ ասացին. «Մեզ խոզերի մէջ ուղարկիր, որ մտնենք նրանց մէջ»։ Եւ նա հրամայեց նրանց։ Երբ 13 պիղծ ոգիները դուրս ելան, մըրան խոզերի մէջ, եւ երամակը, թունով մօտ երկու հազար, դարաւանից դիմեց դէպի ծովը. եւ խեղդուեցին ծովում։ Խոզարածները փախան եւ քաղաքում ու ագարակներում պարմեցին. եւ մարդիկ 14 դուրս ելան փեսնելու, թէ ի՞նչ էր կատարուել։ Եկան Յիսուսի մօտ եւ փեսան դիւահարին, որ նստել էր՝ հագնուած 15 եւ զգաստացած, նրան, որ լեզեոն ունէր. եւ զարհուրեցին։ Եւ ովքեր որ փեսել էին, պարմեցին նրանց, թէ ինչ պա- 16 րահեց այսահարին եւ ինչ խոզերին։ Եւ սկսեցին աղաչել Յիսուսին, որ հեռանայ իրենց սահմաններից։ Եւ երբ 17, 18 նաւակ մըրաւ, դիւահարը նրան աղաչում էր, որ նրա հեք լինի։ Բայց Յիսուս նրան թոյլ չտուեց, այլ ասաց. «Գնա՛ քո փունը հարազատներիդ մօտ եւ պարմի՛ր նրանց այն ամէնը, ինչ Տէրը քեզ արեց եւ թէ ինչպէս խոճաց քեզ»։ Եւ 20 նա գնաց ու սկսեց փարածել Դեկապոլսում, ինչ որ Յիսուս իր համար արել էր։ Եւ ամէնքը զարմանում էին։ Եւ երբ 21 Յիսուս նաւակով նորից ծովի միւս կողմն անցաւ, նրա մօտ հաւաքուեց բազում ժողովուրդ։ Եւ ինքը ծովեզրին էր։ 22, 23 Ահա եկաւ ժողովրդապետներից մէկը, որի անունը Յայրոս էր. եւ երբ փեսաւ նրան, նրա ոտքերն ընկաւ. սաստիկ աղաչում էր նրան ու ասում, որ իր դուստրը մահամերձ է, եւ որ նա գայ ու նրա վրայ իր ձեռքը դնի, որպէսզի առող- 24, 25 ջանայ եւ ապրի։ Եւ Յիսուս գնաց նրա հեք. նրա յետեւից գնում էր նաեւ բազում ժողովուրդ եւ նեղում էր նրան։ Եւ մի կին կար, որ փասներկու փարուց ի վեր արինահոսութիւն ունէր։ Նա շաք էր փառապել բազմաթիւ բժիշկների ձեռքից եւ իր ամբողջ ունեցումը ծախսել էր, բայց որեւէ օգուտ չէր գրել, այլ էլ աւելի վաքացել էր։ Նա երբ լսեց 27 Յիսուսի մասին, եկաւ ամբոխի մէջ նրա յետեւից եւ ձեռքը դիպցրեց նրա զգեստին, որովհետեւ մըրում խորհում էր. «Եթէ միայն դիպչեմ նրա զգեստներին, կը բժշկուեմ»։ Եւ իսկոյն նրա արեան աղբիւրը չորացաւ, եւ իր մարմնի 29 մէջ զգաց, որ փանջանքներից բժշկուեց։ Եւ Յիսուս իսկոյն ինքն իր մէջ իմանալով իրենից դուրս եկած զօրութիւնը, 30 դարձաւ դէպի ամբոխը եւ ասաց. «Ով դիպաւ իմ զգեստներին»։ Եւ աշակերպները նրան ասացին. «Տեսնում ես, 31 որ ամբոխը նեղում է քեզ, եւ ասում ես, թէ՛ ով դիպաւ իմ զգեստներին»։ Եւ նա շուրջն էր նայում՝ փեսնելու, թէ 32

33 ո՛վ այդ արեց: Եւ այդ կինը, զարհուրած ու դողալով նրա համար, որ գաղտնի էր արել, - որովհետեւ գիտէր, թէ
 34 ինչ կարարուեց իր հետ, - եկաւ ընկաւ նրա առաջ եւ ամէն ինչ սրուագութեամբ ասաց: Եւ Յիսուս նրան ասաց.
 35 «Դուսար, քո հաւաքը քեզ փրկեց, զնա՛ խաղաղութեամբ եւ քո փանջանքներից բժշկուած եղիր»: Մինչ Յիսուս
 36 փալիս Վարդապետին»: Իսկ Յիսուս, երբ լսեց ասուած խօսքը, ժողովրդապետին ասաց. «Մի՛ վախեցիր, այլ միայն
 37 հաւաքա՛ւ»: Եւ ոչ ոքի թոյլ չտուեց իր հետ գնալ, այլ միայն՝ Պետրոսին, Յակոբոսին եւ նրա եղբօրը՝ Յովհաննէսին:
 38, 39 Յիսուս ժողովրդապետի փունը եկաւ եւ փեսա մի մեծ ամբոյս, լացուկոծ անողներ եւ աղմուկ-աղաղակ: Ապա ներս
 40 մտնելով՝ նրանց ասաց. «Ինչո՞ն էք խռովուած ու լաց էք լինում. մանուկը մեռած չէ, այլ ննջում է»: Մակայն նրանք
 41 հետ էին, եւ մտաւ այնտեղ, ուր պառկած էր մանուկը: Եւ բռնելով մանկան ձեռքից՝ ասաց նրան՝ Տայի՛թա, կոնմի,
 42 որ նշանակում է՝ աղջիկ, դու, քեզ եմ ասում, վեր կաց: Եւ աղջիկը իսկոյն վեր կացաւ ու քայլում էր, քանի որ մօտ
 43 փասներկու փարեկան էր: Եւ ամենքը մեծապէս զարմացան: Իսկ նա նրանց խստիւ պատուիրեց, որ ոչ ոք այդ
 փանը չհմանայ. ու ասաց, որ նրան ուրելու բան փան:

6, 2 Եւ այնտեղից ելաւ եկաւ իր գաւառը. եւ իր աշակերտները գնում էին նրա յետեւից: Երբ շաբաթ օր եղաւ,
 սկսեց ժողովարանում ուսուցանել. եւ շաբերը, երբ լսում էին նրան, զարմանում էին նրա վարդապետութեան վրայ
 եւ ասում. «Այս բաները որտեղից են սրան, կամ ի՞նչ է այս իմաստութիւնը, որ տրուած է սրան, որ սրա ձեռքով
 3 այսպիսի զօրաւոր գործեր կարարուեն: Մա հիւանի փղան եւ Մարիամի որդին չէ՞ միթէ, Յակոբոսի եւ Յովսէի ու
 4 Յուդայի եւ Սիմոնի եղբայրը. եւ սրա քոյրերը այստեղ մեզ մօտ չէ՞ն»: Եւ նրանով զայթակուում էին: Եւ Յիսուս
 5 նրանց ասաց. «Մարգարէն յարգուած անձ է, բայց ոչ իր գաւառում, իր ազգատունի եւ իր փան մէջ»: Եւ չէր
 կարողանում այնտեղ որեւէ զօրաւոր գործ կարարել, այլ քիչ թուով հիւանդների վրայ ձեռք դնելով՝ նրանց բժշկում
 6, 7, 8 էր: Եւ նա զարմանում էր նրանց անհաւարութեան վրայ: Եւ շրջում էր շրջակայ գիւղերում եւ ուսուցանում: Նա
 իր մօտ կանչեց Տասներկուսին եւ սկսեց ուղարկել նրանց երկու-երկու ու պիղծ ոգիների վրայ նրանց իշխանութիւն
 9 տուեց: Նրանց պատուիրեց, որ ճանապարհի համար գաւազանից բացի այլ բան չվերցնեն. ոչ պարկ, ոչ հաց,
 10, 11 ոչ դրամ գօփիների մէջ, այլ հագնեն հողաթափներ. եւ ասաց. «Աւելորդ պարեգօփ մի՛ վերցրէք»: Եւ ասում էր
 12 նրանց. «Ինչ փուն որ մտնէք, այնտեղ օթեանեցէք, մինչեւ որ այնտեղից ելնէք: Եւ ուր որ ձեզ չեն ընդունի ու ձեզ
 13 չեն լսի, երբ որ այնտեղից ելնէք, ձեր ոտքերի փոշին թափ փոռէ՛ք իբրեւ նրանց դէմ վկայութիւն»: Եւ նրանք ելան
 14 ու քարոզում էին, որպէսզի մարդիկ ապաշխարեն: Եւ բազում դեռեր էին հանում, բազում հիւանդների օծում էին
 15 իտով ու նրանց բժշկում: Եւ Ներովդէս արքան լսեց այս բաները, որովհետեւ Յիսուսի անունը յայտնի էր դարձել.
 16 նա նա սասց. «Յովհաննէս Մկրտիչը յարութիւն է առել մեռելներից, եւ դրա համար զօրութիւններ են գործում
 17 մէկը: Երբ Ներովդէսը այս լսեց, ասաց. «Յովհաննէսը, որի գլուխը կտրեցի ես, սա նա՛ է. մեռելներից յարութիւն է
 18 առել»: Արդարեւ, ինքը՝ Ներովդէսն էր մարդ ուղարկել, ձեռքակալել էր Յովհաննէսին, կապել նրան ու բանաբարկել՝
 19 իր եղբօր՝ Փիլիպպոսի կնոջ՝ Ներովդիայի պարճառով, քանի որ Ներովդէսը նրան իրեն կին էր դարձրել, եւ քանի
 20 որ Յովհաննէսը Ներովդէսին ասում էր. «Քո եղբօր կնոջը քեզ կին առնելը օրինաւոր չէ»: Եւ Ներովդիան դի էր
 21 պահել նրա դէմ ու ուզում էր նրան սպանել փայլ, բայց չէր կարողանում, որովհետեւ Ներովդէսը վախենում էր
 22 Յովհաննէսից, քանի որ նրան գիտէր որպէս արդար եւ սուրբ մարդու, եւ նրան հովանաւորում էր ու նրան անապով՝
 23 շաբ բաներ էր անում եւ քաղցրութեամբ լսում էր նրան: Մակայն մի յարմար օր եկաւ, երբ Ներովդէսը իր ճննդեան
 24 փարեղարձի ընթրիքն էր փալիս իր նախարարներին, Գալիլիայի մեծամեծներին եւ հազարապետներին: Եւ երբ
 25 Ներովդիայի դուստրը ներս մտաւ եւ սկսեց պարել, դուր եկաւ Ներովդէսին եւ սեղանակիցներին. թագաւորը աղջկան
 26 ասաց. «Ուզի՛ր ինձնից, ինչ որ կամենում ես, եւ քեզ կբան»: Եւ երդուեց նրան շաբ անգամ, թէ՛ դու ինձնից ինչ էլ
 27 որ ուզես, կբան քեզ, մինչեւ իսկ իմ թագաւորութեան կէտը: Աղջիկը դուրս գնալով իր մօրն ասաց՝ ի՞նչ ուզեմ: Եւ սա
 28 ասաց՝ Յովհաննէս Մկրտիչ գլուխը: Եւ աղջիկը շրապով վերստին մտնելով թագաւորի մօտ՝ ասաց. «Ուզում եմ, որ
 29 իմնա ինձ փաս սկուտեղի վրայ Յովհաննէս Մկրտիչ գլուխը»: Եւ թագաւորը սաստիկ տրտմեց, բայց իր երդումների
 30 եւ հրախրեալների պարճառով չուզեց նրան մերժել: Եւ թագաւորը իսկոյն դահիճ ուղարկեց ու հրամայեց բերել
 31 Յովհաննէսի գլուխը: Եւ սա գնաց գլխաւրեց նրան բանապում ու նրա գլուխը սկուտեղով բերեց եւ փունց աղջկան,
 32 եւ աղջիկը վարաւ փունց իր մօրը: Երբ Յովհաննէսի աշակերտները լսեցին, եկան վերցրին մարմինը եւ դրեցին
 33 գերեզմանի մէջ: Առաքեալները հաւաքուեցին Յիսուսի մօտ ու նրան պատմեցին այն ամենը, ինչ որ արել էին եւ
 34 ուսուցանել: Եւ Յիսուս նրանց ասաց. «Եկէ՛ք դուք առանձին մի ամայի տեղ ու մի քիչ հանգստացէ՛ք». որովհետեւ
 35 եկող-գնացողները շաբ էին. եւ հաց ուրելու անգամ ժամանակ չունէին: Եւ նաւակով գնացին մի ամայի տեղ՝
 36 առանձին: Մակայն մարդիկ տեսան նրանց, որ գնում էին, եւ շաբերը ճանաչեցին նրանց ու բոլոր քաղաքներից
 37 հեփտորն, խոռոներան այնտեղ վազեցին եւ մօտեցան նրանց: Եւ նա նաւակից դուրս ելնելով՝ մեծ ամբոյս փեսա
 38 ու գթաց նրանց, որովհետեւ նման էին ոչխարների, որոնք հովիւ չունեն. եւ սկսեց նրանց ուսուցանել շաբ բաներ:
 39 Երբ շաբ ժամեր անցան, աշակերտները, մօտենալով, ասացին. «Մա ամայի տեղ է, մինչ օրը դեռ չի վերջացել,
 40 արձակի՛ր այս ժողովրդին, որպէսզի գնան շրջակայքի ազարակներում եւ գիւղերում իրենց համար ուրելիք գնեն,
 41 որովհետեւ այստեղ ուրելու բան չունեն»: Նա պատասխանեց նրանց եւ ասաց. «Դուք նրանց ուրելիք փունք»: Եւ
 42 Ասացին նրան. «Գնանք գնե՛նք երկու հարիւր դահեկանի հաց եւ նրանց փանք ուրելու»: Ասաց նրանց. «Քանի՞
 43 նկանակ ունէք, գնացէ՛ք փեսէք»: Երբ իմացան, նրան ասացին. «Տինգ նկանակ եւ երկու ձուկ»: Եւ նա հրամայեց
 44 խումբ-խումբ նստեցնել նրանց դալար խոտի վրայ: Եւ դաս-դաս նստեցին, տեղ-տեղ՝ հարիւր, տեղ-տեղ՝ յիսուն:
 45 Եւ նա վերցնելով հինգ նկանակը եւ երկու ձկները՝ նայեց դէպի երկինք, օրհնեց, մանրեց նկանակները եւ փունց
 46 աշակերտներին, որպէսզի դնեն նրանց առաջ: Եւ երկու ձկներն էլ բաժանեց բոլորին: Կերան եւ յագեցան եւ
 47 փասներկու սակաւ լիքը կտորքանքները վերցրին, ինչպէս նաեւ՝ ձկներից: Եւ նրանք որ կերան, մօտ հինգ հազար
 48 հոգի էին: Իսկոյն եւեթ Յիսուս շրապեցրեց աշակերտներին, որ նաւակ մտնեն եւ իրենից առաջ գնան հանդիպակաց
 49 կողմը՝ դէպի Բեթսայիդա, մինչեւ ինքը ժողովրդին արձակէր: Եւ բաժանուելով նրանցից՝ լեռ բարձրացաւ աղօթք

անելու: Երբ երևեցող եղաւ, նաւակը ծովի մէջօրեղում էր, իսկ ինքը՝ ցամաքի վրայ: Եւ քրտաւ նրանց, որ հողմակոծ 48, 49
էին լինում թիավարելիս, որովհետեւ քամին նրանց հակառակ կողմից էր. գիշերուայ ուշ ժամին նա գալիս էր նրանց
մօտ՝ ծովի վրայ քայլելով, եւ ուզում էր նրանցից առաջ անցնել գնալ: Երբ նրանք քրտաւ, որ քայլում է ծովի վրայ, 50
կարծեցին, թէ մի ուրուական է, եւ աղաղակ բարձրացրին, որովհետեւ ամենքը քրտաւ նրան եւ խռովուեցին: Եւ 51
նա իսկոյն խօսեց նրանց հետ ու ասաց. «Քաջալերուեցէք, են եմ, մի՛ վախեցէք»: Եւ նա նաւակ բարձրացաւ նրանց 52
մօտ, եւ քամին դադարեց: Եւ նրանք առաւել եւս ապշել էին իրենց մտքում ու սաստիկ զարմանում էին, քանի 53
որ մտքները բթացած լինելով՝ չէին հասկացել նաեւ այն, ինչ վերաբերում էր հացի բազմացմանը: Երբ դիմացի 54
կողմն անցան, Գեննեսարէթի ցամաքը ելան: Եւ երբ նաւակից դուրս ելան, քրտի մարդիկ իսկոյն եւեթ նրան 55
ճանաչեցին: Եւ ամբողջ գաւառում այս ու այն կողմ վազելով՝ սկսեցին մահիճներով հիւանդներ բերել այնքեղ, ուր 56
լսում էին, թէ նա գրնում է: Եւ ուր որ մտնում էր՝ գիւղեր, քաղաքներ թէ ագարակներ, հրապարակներում դնում 57
էին ախարներով քառապարսկներին եւ աղաչում նրան, որ գոնէ իր զգեստի քղանցքներին դիպչեն: Եւ ովքեր մի անգամ
դիպան, բժշկուեցին:

Եւ նրա մօտ հաւաքուեցին փարիսեցիներն ու օրէնագէտներից ոմանք, որոնք եկել էին Երուսաղէմից: Նրանք 7, 2
քրտաւելով, որ նրա աշակերտներից ոմանք անմաքուր ձեռքերով, այսինքն՝ անլուայ հաց էին ուրում, բամբակեցին,
որովհետեւ փարիսեցիները եւ բոլոր հրեաները, եթէ ձեռքները մի լաւ չլուանան, հաց չեն ուրում, քանի որ հնէրի 3
աւանդութիւնը պահում են: Նաեւ՝ շուկայից փուն մտնելով՝ եթէ նախ չլուացուեն, չեն ուրում: Եւ ուրիշ շաք բաներ էլ 4
կան, որ աւանդաբար պահում են. ինչպէս՝ բաժակների, սափորների, պղնձե ամանների ու մահիճների լուացումներ:
Ահա ինչու փարիսեցիները եւ օրէնագէտները հարց փուեցին նրան. «Ինչո՞ք աշակերտները նախնիների աւանդու- 5
թեան համաձայն չեն շարժում, այլ անմաքուր ձեռքերով են հաց ուրում»: Նա պատասխանեց եւ ասաց նրանց. 6
«Եսայիւն լաւ մարգարեացաւ ձեր՝ կեղծատրուներիդ մասին՝ ասելով. «Այս ժողովուրդը ինձ շրթներով է մեծարում, բայց 7
նրանց սրտերը ինձնից հեռու են. ի գուր են ինձ պաշտում. ուսուցանում են վարդապետութիւններ, որ մարդկանց 7
պատուիրածներն են»: Աստուծո պատուիրանը թողա՞՞մ մարդկանց աւանդութիւնն էք պահում»: Ապա աւելացրեց. 8, 9
«Աստուծո պատուիրանը լաւ էք անարգում, որպէսզի ձեր աւանդութիւնը հաստատէք. որովհետեւ Մովսէսն ասում է. 10
«Պատուիրի՛ր քո հօրն ու մօրը. եւ ով որ չարախօսի իր հօր կամ մօր մասին, մահուամբ թող պատուիր»: Իսկ դուք 11
ասում էք. «Եթէ մէկը հօրը կամ մօրն ասի. 'Ինչ ինձնից պիտի օգտուես, Կորբան է', (այսինքն՝ Աստուծոն քալու ըն- 12, 13
ծայ), դրանով իսկ այլեւս թոյլ չէք քալիս, որ նա իր հօր կամ մօր համար որեւէ բան անի, եւ այդպէս անարգում էք
Աստուծո խօսքը նոյն աւանդութեամբ, որ դուք փոխանցում էք միմեանց: Եւ սրա նման ուրիշ շաք բաներ էք անում»: 14, 15
Եւ նա ամբողջ ժողովրդին իր մօտ կանչելով՝ ասաց նրանց. «Ամենքը ինձ լսեցէք եւ իմացէք. չկայ որեւէ բան, որ
մարդու մէջ դրսից մտնելով կարողանայ նրան պղծել. այլ այն, ինչ ելնում է նրանից, այն է, որ պղծում է մարդուն: 16, 17
Ով ակննջներ ունի լսելու, թող լսի»: Եւ երբ ամբոխից բաժանուելով փուն մտաւ, աշակերտները այդ առակի մասին
նրան հարցրին: Եւ նրանց ասաց. «Դո՞նք էլ այդպէս անմիտ էք, չէք իմանում, թէ ամէն բան, որ դրսից մտնում մէջ 18
է մտնում, չի կարող նրան պղծել, որովհետեւ ոչ թէ նրա սիրտն է մտնում, այլ՝ որովայնը եւ դուրս է ելնում ու
մաքրում բոլոր կերածները»: Եւ ասում էր. «Ինչ որ մարդուց դուրս է գալիս, այն է, որ պղծում է մարդուն, որով- 20, 21
հետեւ ներսից, մարդկանց սրտից են ելնում չար խորհուրդները՝ շնութիւն, պոռնկութիւն, գողութիւն, սպանութիւն,
ագահութիւն, չարութիւն, նենգութիւն, գիծութիւն, չար նախանձ, հայհոյանք, ամբարտաւանութիւն, անզգամութիւն: 22
Այս բոլոր չարիքները ներսից են ելնում եւ պղծում մարդուն»: Եւ այնքեղից վեր կացաւ եկաւ Տիրոսի ու Սիդոնի 23, 24
սահմանները. եւ մի փուն մտնելով՝ չէր ուզում, որ որեւէ մէկն իմանայ իր այնքեղ լինելը, սակայն չկարողացաւ
թաքնուած մնալ: Նրա մասին լսեց մի կին, որի դուստրը քառապարսկ էր պիղծ ոգուց. սա եկաւ ընկաւ նրա ոտքերը: 25
Այս կինը հեթանոս էր, փիւնիկ-ասորի ազգից. աղաչում էր նրան, որ իր աղջկանից դէրը հանի: Եւ Յիսուս նրան 26, 27
ասաց. «Թո՛յլ քուր, որ նախ մանուկները կշտանան, քանի որ լաւ չէ մանուկների հացը առնել եւ շների առաջ գցել»:
Կինը պատասխանեց եւ ասաց. «Տէ՛ր, շներն էլ մանուկների սեղանի փշտանքներից են կերակրում»: Եւ նա ասաց 28, 29
նրան. «Այդ խօսքիդ համար գնա՛, դէրը քո աղջկանից դուրս ելաւ»: Կինը գնաց իր փունը եւ դեւին ելած գրաւ,
իսկ աղջկան՝ պառկած մահճի վրայ: Եւ դարձեալ դուրս ելնելով Տիրոսի եւ Սիդոնի սահմաններից, եկաւ Գալիլի- 31
այի ծովեզրը, Դեկապոլսի սահմաններից ներս: Նրա առաջ բերեցին մի խում ու համր մարդ եւ աղաչեցին, որ իր 32
ձեռքը դնի նրա վրայ: Եւ Յիսուս նրան ամբոխից մի կողմ քանչելով՝ իր մտքները դրեց նրա ակննջների մէջ եւ 33
այնքեղ թքեց. ապա բռնեց նրա լեզուից. դէպի երկինք նայեց, հոգոց հանեց եւ ասաց՝ Եփիաթա, որ նշանակում է՝ 34
բացուիր: Եւ իսկոյն նրա լսողութիւնը բացուեց, եւ լեզուի կապանքներն ընկան, եւ խօսում էր ուղիղ: Եւ նա նրանց 35, 36
պատուիրեց, որ ոչ ոքի չասեն. բայց ինչքան էլ նա պատուիրում էր նրանց, նրանք էլ աւելի էին քարածում: Եւ 37
աւելի ու աւելի էին զարմանում եւ ասում. «Սա ամէն ինչ լաւ արեց, որովհետեւ խուլերին լսել է քալիս եւ համրերին՝
խօսել»:

Այդ օրերին ժողովուրդը դարձեալ շաք էր, եւ ուրեղու բան չունէին: Յիսուս կանչեց իր աշակերտներին եւ ասաց 8
նրանց. «Միտքս ցաւում է այս ժողովրդի համար, որովհետեւ արդէն երեք օր է, որ ինձ մօտ են. եւ բան չունեն, 2
որ ուրեն: Եթէ նրանց իրենց փներն արձակեմ՝ քաղցած, ճանապարհին ուշագնաց կը լինեն, որովհետեւ նրանցից 3
ոմանք հեռուներից են եկել»: Աշակերտները նրան պատասխանեցին եւ ասացին. «Որքեղից կարող ես նրանց 4
հացով կշտացնել այս ամայի վայրում»: Եւ նա հարցրեց նրանց. «Քանի՞ նկանակ հաց ունէք»: Եւ նրանք ասացին՝ 5
եօթը: Եւ նա հրամայեց ժողովրդին նստել գետնի վրայ. եւ վերցնելով եօթը նկանակները՝ գոհութիւն յայտնեց 6
Աստուծոն, կտրեց եւ փուեց աշակերտներին, որ դնեն ժողովրդի առաջ. եւ նրանք հացը ժողովրդի առաջ դրեցին: 7, 8
Եւ քիչ թուով ձկներ էլ ունէին. եւ նա այդ եւս օրհնեց ու հրամայեց նրանց առաջ դնել: Կերան եւ կշտացան եւ 9
եօթը զամբիւղ աւելացած կտորքանքներ վերցրին: Եւ նրանք, որ կերան, մօտ չորս հազար հոգի էին. եւ նրանց 10
արձակեց: Եւ իսկոյն աշակերտների հետ նաւակ մտնելով՝ եկաւ Դաղմանուայի կողմերը: Եկան փարիսեցիները 10, 11
եւ սկսեցին վիճել նրա հետ եւ նրան փորձելով՝ երկնքից նշան էին ուզում նրանից: Եւ նա իր հոգում զայրացաւ 12
եւ ասաց. «Ինչո՞ք է այս սերունդը նշան ուզում. ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, որ այս սերունդին նշան չի քրտի»: Թողեց 13
նրանց, նորից նաւակ մտաւ եւ գնաց ծովի միւս կողմը: Եւ աշակերտները մոռացան հաց վերցնել. սակայն միայն 14

15 մէկ նկանակ ունէին իրենց նաակի մէջ: Եւ նա պարուիրեց նրանց ու ասաց. «Ջգոյ՛շ եղէք փարիսեցիների խմորից
16, 17 եւ հերովդէսականների խմորից»: Իսկ նրանք իրենց մէջ խորհում էին եւ ասում՝ հաց չունենք: Յիսուս ինացաւ
նրանց խորհուրդը եւ նրանց ասաց. «Թերահաւարներ, ինչո՞ւ էք ձեր սրտերում խորհում, թէ հաց չունէք. դեռ չէ՞ք
18 հասկանում եւ չէ՞ք յիշում. ապշութիւնն է ձեր մարտերը պարել: Աչքեր ունէք եւ չէ՞ք տեսնում, ականջներ ունէք եւ չէ՞ք
19 լսում եւ դեռ չէ՞ք հասկանում ու չէ՞ք յիշում. երբ հինգ նկանակը բաժանեցի հինգ հազար հոգու, կորոքանքներով
20 լի քանի՞ սակառ վերցրիք»: Եւ նրան պարասխանեցին՝ փասնելով: «Եւ երբ եօթը նկանակը չորս հազար հոգու
21 բաժանեցի, կորոքանքների քանի՞ զամբիւղ լիքը վերցրիք»: Եւ նրանք պարասխանեցին՝ եօթը: Եւ նա նրանց
22 ասաց. «Ապա ուրեմն ինչպէ՛ն չէք հասկանում»: Եկան Բերթայիդա. եւ նրա առաջ բերեցին մի կոյրի ու աղաչում
23 էին, որ դիպչի նրան: Եւ նա բռնելով կոյրի ձեռքից՝ գիւղից դուրս հանեց. նրա աչքերը թթով թրջեց եւ ձեռքը նրա
24 վրայ դրեց. եւ հարցնում էր կոյրին, թէ բան տեսնո՞ւմ է: Նա բացեց աչքերը եւ ասաց. «Տեսնում եմ մարդկանց,
25 որ շրջում են ինչպէս ծառեր»: Նա կրկին ձեռքերը դրեց նրա աչքերի վրայ. կոյրը իր աչքերը բացեց եւ տեսնում
26 էր. բժշկուեց եւ ամէն ինչ յստակ տեսնում էր: Նրան իր փունն արձակեց եւ ասաց. «Գիւղ մի՛ մտնիր, այլ գնա՛
27 քո փունը, իսկ երբ գիւղ մտնես, գիւղում ոչ ոքի չասես»: Եւ Յիսուս իր աշակերտների հետ միասին ելաւ գնաց
Փիլիպպեան Կեսարիայի գիւղերը. եւ ճանապարհին աշակերտներին հարցնում էր եւ ասում. «Մարդիկ ի՞նչ են
28 ասում իմ մասին՝ ո՞վ եմ ես»: Նրանք պարասխան փունեցին եւ ասացին. «Յովհաննէս Սկրիիչը, եւ ոմանք՝ Եղիան,
29 իսկ ուրիշներ՝ մարգարէներից մէկը»: Նրանց ասաց. «Իսկ դուք ի՞նչ էք ասում իմ մասին՝ ո՞վ եմ ես»: Պերոսը
30 պարասխան փունեց եւ ասաց նրան. «Դու Քրիստոսն ես»: Եւ նա խստիւ պարուիրեց նրանց, որ իր մասին
31 մարդու բան չասեն: Եւ սկսեց ուսուցանել աշակերտներին, թէ մարդու Որդին պէտք է բազում չարչարանքներ կրի,
32 անարգուի երեցներից ու քահանայապետներից եւ օրէնսգետներից, մեռնի եւ երրորդ օրը յարութիւն առնի: Եւ այս
33 խօսքը ասաց բացայայտօրէն. եւ Պերոսը նրան մի կողմ փանելով՝ սկսեց յանդիմանել նրան: Իսկ նա դարձաւ
34 խորհում, այլ՝ մարդկանցը»: Եւ նա իր մօտ կանչելով ժողովորդին, աշակերտների հետ միասին, ասաց նրանց. «Եթէ
35 մէկը կամենում է գալ իմ յետեից, թող ուրանայ իր անձը, թող վերցնի իր խաչը եւ գայ իմ յետեից, որովհետեւ
36, 37 այն: Ի՞նչ օգուտ է մարդուն, եթէ ամբողջ աշխարհը շահի, բայց իր անձը կորցնի. որովհետեւ մարդ ի՞նչ ունի
38 փառու իր անձի փոխարէն: Ով որ ամօթ համարի ինձ եւ իմ խօսքերը այս շնացող եւ մեղաւոր ազգի մէջ, մարդու
39 Որդին էլ նրան պիտի անաչեցնի, երբ գայ փառքով իր Տօր եւ սուրբ հրեշտակների»: Եւ նրանց ասաց. «Ճշմարիտ
եմ ասում ձեզ, թէ նրանցից, որ այստեղ են, կան ոմանք, որոնք մահ չպիտի ճաշակեն, մինչեւ որ տեսնեն Աստծու
արքայութիւնը՝ զօրութեամբ եկած»:

9 Վեց օր յետոյ Յիսուս իր հետ վերցրեց Պերոսին, Յակոբոսին եւ Յովհաննէսին ու առանձին նրանց հանեց մի
2 բարձր լեռան վրայ եւ նրանց առաջ պայծառակերպուեց: Եւ նրա զգեստները փայլուն, խիստ սպիտակ դարձան,
3 այնպէս որ երկրի վրայ ոչ մի լուացք անող չի կարող այդքան սպիտակեցնել: Եւ նրանց երեսաց Եղիան՝ Մովսէսի
4 հետ մէկտեղ, ու նրանք խօսում էին Յիսուսի հետ: Պերոսը Յիսուսին ասաց. «Ռաբբի՛, լաւ է, որ մենք այստեղ
5 լինենք եւ երեք փառաւարներ շինենք, մէկը՝ քեզ, մէկը՝ Մովսէսի եւ մէկն էլ՝ Եղիայի համար»: Մակայն չգիտէր, թէ
6 ինչ էր խօսում, որովհետեւ զարհուրած էին: Եւ մի ամպ նրանց վրայ հովանի եղաւ. ամպից մի ձայն եկաւ, որ ասում
7 էր. «Դա՛ է իմ սիրելի Որդին, դրան՝ լսեցէք»: Եւ յանկարծակի այս ու այն կողմ նայելով՝ այլեւս ոչ մի տեղ ոչ ոքի
8 չտեսան, այլ միայն Յիսուսին՝ իրենց հետ: Եւ մինչ լեռնից իջնում էին, նա պարուիրեց նրանց, որ իրենց տեսածը
9 մարդու չպարմեն, մինչեւ որ մարդու Որդին մեռելներից յարութիւն առնի: Նրանք այս խօսքը իրենց մտքում պահում
10 էին եւ միմեանց հարցնում էին, թէ ի՞նչ է մեռելներից յարութիւն առնելը: Ապա հարցրին նրան ու ասացին. «Այն ի՞նչ
11 է, որ օրէնսգետներն ասում են, թէ նախ Եղիան պէտք է գայ»: Նա պարասխանեց նրանց եւ ասաց. «Եղիան նախ
12 պիտի գայ եւ ամէն բան կարգի պիտի դնի. իսկ ինչո՞ւ մարդու Որդու մասին գրուած է, որ շար չարչարանքներ պիտի
13 կրի ու անարգուի: Բայց ես ասում եմ ձեզ, որ Եղիան եկաւ, եւ նրան արեցին, ինչ որ կամեցան, ինչպէս որ գրուած է
14 նրա մասին»: Եւ աշակերտների մօտ գալով՝ նրանց շուրջը տեսաւ մեծ բազմութիւն եւ օրէնսգետներ, որոնք վիճում
15, 16 էին նրանց հետ: Եւ իսկոյն ամբողջ ժողովուրդը, երբ տեսաւ նրան, գարմացաւ եւ, ընդառաջ վազվազի, ողջոյն էր
17 պարասխանեց եւ ասաց. «Վարդապէ՛տ, քեզ մօտ բերեցի որդուս, որին մի համր չար ոգի բռնել է. եւ ուր պարահում
18 է, նրան գետին է զարկում. փրկիրո՞ւմ է, աքամներն է կրճարացնում եւ ապա չորանում մնում է: Քո աշակերտներին
19 ասացի, որ հանեն, բայց չկարողացան հանել այն»: Նա պարասխանեց նրանց եւ ասաց. «Ով անհաւար սերունդ,
20 մինչեւ երբ ձեզ հետ պիտի լինեմ, մինչեւ երբ ձեզ պիտի հանդուրժեմ. բերէ՛ք նրան ինձ մօտ»: Եւ նրան բերեցին իր
21 մօտ: Երբ չար ոգին նրան տեսաւ, իսկոյն ուժգին ցնցեց փողային, որը, գետին ընկնելով, թաւալում էր ու փրկիրո՞ւմ:
22 Յիսուս հարցրեց նրա հօրը եւ ասաց. «Ինչքա՞ն ժամանակ է անցել այն օրուանից, ինչ այդ նրան պարահել է»:
23 Եւ նա ասաց. «Մանկութիւնից: Շար անգամ չար ոգին կրակի եւ ջրի մէջ է նետում նրան, որ կործանի. արդ,
24 եթէ մի կերպ կարող ես, օգնի՛ր մեզ, Տէ՛ր, գրախով մեզ»: Եւ Յիսուս նրան ասաց. «Ասացի՛ր՝ եթէ կարող ես. ամէն
25 ինչ հնարաւոր է նրա համար, ով հաւատում է»: Երեխայի հայրը իսկոյն աղաղակեց եւ ասաց. «Նաւարում եմ,
26, 27 օգնի՛ր իմ անհաւարութեանը»: Երբ Յիսուս տեսաւ, որ ժողովուրդը իրար վրայ է հաւաքում, սաստեց պիղծ ոգուն
28 եւ ասաց. «Դու, համր եւ խոլ ոգի, ես հրամայում եմ քեզ, դուրս ելի՛ր նրանից եւ այլեւս չմտնես դրա մէջ»: Եւ
29 չար ոգին ճշաց, ուժգին ցնցեց նրան ու դուրս ելաւ. եւ պարանին մեռելի պէս եղաւ, այն աստիճան, որ շարերը
30 ասացին, թէ մեռաւ: Յիսուս բռնեց նրա ձեռքերը, բարձրացրեց նրան, եւ նա ոտքի կանգնեց: Եւ երբ Յիսուս փուն
31 մտաւ, աշակերտները, առանձին, հարցրին նրան. «Ինչո՞ւ մենք չկարողացանք հանել դրան»: Եւ նա նրանց ասաց.
«Այդ տեսակը ուրիշ բանով չի ելնի, եթէ ոչ ծոմապահութեամբ ու աղօթքով»: Այնպէտից ելնելով՝ նրանք անցնում
էին Գալիլիայի միջով, եւ Յիսուս չէր կամենում, որ որեւէ մէկն իմանայ, քանի որ իր աշակերտներին ուսուցանում
էր եւ նրանց ասում. «Մարդու Որդին մարմուտելու է մարդկանց ձեռքը, նրանք պիտի սպանեն նրան. եւ երբ նա
սպանուի, երրորդ օրը յարութիւն պիտի առնի»: Բայց նրանք չէին հասկանում այդ խօսքը եւ վախենում էին նրան

հարցնել: Եկաւ Կափառնայում եւ, երբ փուն մտաւ, աշակերպներին հարցրեց. «Ճանապարհին իրար հետ ինչի՞ 32
մասին էիք վիճում»: Եւ նրանք լուռ էին մնում, որովհետեւ ճանապարհին իրար հետ վիճում էին, թէ ո՞վ է մեծը: Եւ 33, 34
երբ նստեց, կանչեց Տասներկուսին ու նրանց ասաց. «Եթէ մէկն ուզում է առաջին լինել, բոլորից վերջինը եւ բոլորի
սպասաւորը պիտի լինի»: Եւ մի մանուկ վերցնելով՝ կանգնեցրեց նրանց մէջ եւ նրան իր գիրկն առնելով՝ նրանց 35
ասաց. «Ով այսպիսի մանուկներից մէկին ընդունում է իմ անունով, ինձ է ընդունում, եւ ով ինձ է ընդունում, ոչ 36
թէ ինձ է ընդունում, այլ նրան, ով ինձ ուղարկեց»: Յովհաննէսը պատասխանեց եւ ասաց. «Վարդապետ, քսանք 37
մէկին, որը քո անունով դեւեր էր հանում, բայց մեզ հետ չէր շրջում, եւ արգելեցինք նրան»: Եւ նա ասաց. «Արգելք 38
մի՛ եղէք նրան, որովհետեւ չկայ մէկը, որ իմ անունով զօրաւոր գործեր անի ու կարողանայ ինձ հայտնել. քանզի ով 39
մեզ հակառակ չէ, նա մեր կողմն է: Եւ ով որ ձեզ մի բաժակ ջուր խմեցնի յանուն այն բանի, որ դուք Քրիստոսին 40
էք, ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, իր վարձը չպիտի կորցնի»: «Եւ ով որ ինձ հաւաքացող այս փոքրիկներից մէկին 41
գայթակղեցնի, նրա համար աւելի լաւ կը լինէր, եթէ նրա պարանոցից կախուած լինէր էջի մի երկանաքար, եւ ծով
զցուէր: Եւ եթէ քեզ գայթակղեցնում է քո ձեռքը, կտրիր դէ՛ն գցիր քեզնից, որովհետեւ քեզ համար աւելի լաւ է 42
խեղուած մտնել յաւիտենական կեանքը, քան թէ երկու ձեռք ունենալ ու գնալ գեհեն, անշէջ կրակի մէջ: Եւ եթէ 43
քո ոտքն է գայթակղեցնում քեզ, կտրիր, քեզնից դէ՛ն գցիր այն. լաւ է, որ դու կաղ մտնես յաւիտենական կեանքը,
քան թէ երկու ոտք ունենաս ու գեհեն ընկնես: Եւ եթէ քո աջքն է գայթակղեցնում քեզ, քաշիր հանիր այն. լաւ է, 44
որ դու մէկ աչքով մտնես Աստուծոյ արքայութիւնը, քան թէ երկու աչք ունենաս ու ընկնես գեհեն, որ նրանց որդը 45
չի մեռնում, եւ կրակը չի հանգչում, որովհետեւ ամէն ինչ կրակով պիտի աղուի: Աղը լաւ բան է. բայց եթէ աղը 46, 47
անհամանայ, ինչո՞վ պիտի համեմուի. արդ, դուք ձեր մէջ ունեցէք աղը եւ իրար հետ խաղաղութանը պարեցէք»:

10
Յիսուս այնպէտից վեր կացաւ եկաւ Նրէասարանի սահմանները, Յորդանանի միւս կողմը. եւ ժողովուրդը դարձաւ 2
ձեռք գնում խոնարհ էր նրա շուրջը, եւ նա, ինչպէս սովոր էր, նորից ուսուցանում էր նրանց: Իսկ փարիսէցիները
մօտեցան եւ նրան փորձելով՝ հարց փոխին ու ասացին. «Օրինաւոր է, որ մարդ իր կնոջն արձակի»: Նա պա- 3
տասխան փոխեց նրանց եւ ասաց. «Մովսէսը ձեզ ի՞նչ պատուիրեց»: Եւ նրանք ասացին. «Մովսէսը հրաման փոխեց 4
արձակելու թողթ գրել եւ արձակել»: Յիսուս պատասխանեց եւ ասաց նրանց. «Ձեր խափարարութեան պատճառով 5
գրեց այդ պատուիրանը, մինչդեռ արարչագործութեան սկզբից Աստուած արու եւ էգ ստեղծեց նրանց»: Եւ ասաց, 6, 7
«Դրա համար փրկամարդը պիտի թողնի իր հօրն ու մօրը եւ պիտի գնայ իր կնոջ յետեւից: Եւ երկուսը մի մարմին 8
պիտի լինեն, եւ այլեւս երկու չեն, այլ՝ մէկ մարմին: Արդ, ինչ որ Աստուած միացրեց, մարդը թող չբաժանի»: Եւ 9, 10
աշակերպները փան մէջ դարձեալ նոյնը հարցրին նրան: Եւ նրանց ասաց. «Եթէ մի մարդ արձակի իր կնոջը եւ
ուրիշին առնի, շնութիւն արած կը լինի: Եւ մի կին եթէ թողնի իր ամուսնուն եւ ուրիշ մարդու կին լինի, շնութիւն 12
արած կը լինի»: Եւ նրան մանուկներ էին բերում, որպէսզի ձեռքը դնի նրանց վրայ: Իսկ աշակերպները յանդիման- 13
ումով էին նրանց, ովքեր բերում էին: Երբ Յիսուս այս փեսաւ, բարկանալով ասարեց նրանց եւ ասաց. «Թո՛ղ փոքր 14
այդ մանուկներին գալ ինձ մօտ եւ արգելք մի՛ եղէք նրանց, որովհետեւ Աստուծոյ արքայութիւնը այդպիսիներինն է:
Ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, ով Աստուծոյ արքայութիւնը չընդունի որպէս մանուկ, նրա մէջ չի մտնելու»: Եւ նա վերց- 15, 16
նելով նրանց իր գիրկը՝ նրանց վրայ ձեռքը դրեց եւ օրհնեց նրանց: Երբ նա այնպէտից ճանապարհ ընկաւ, ահա
մեծահարուստ մէկը առաջ վագելով ծնկի իջաւ, հարցրեց նրան ու ասաց. «Բարի՛ Վարդապետ, ի՞նչ պէտք է անեմ,
որ յաւիտենական կեանքը ժառանգեմ»: Եւ Յիսուս նրան ասաց. «Ինչո՞ւ ես ինձ բարի կոչում. բարի չէ ոչ ոք, այլ 18
միայն՝ Աստուած: Պատուիրանները գիտես. մի՛ շնանար, մի՛ սպանիր, մի՛ գողանար, սուր մի՛ վկայիր պատուիր քո
հօրն ու մօրը»: Նա պատասխանեց եւ ասաց նրան. «Վարդապետ, այդ բոլորը իմ մանկութիւնից ի վեր արել եմ. 20
արդ, ի՞նչ եմ պակաս թողել»: Եւ Յիսուս նրան նայելով՝ սիրեց նրան եւ ասաց. «Քեզ մէկ բան է պակասում. եթէ 21
կամենում ես կարգաւոր լինել, գնա վաճառիր ինչ որ ունես ու աղքատներին՝ փող եւ երկնքում գանձեր կ'ունենաս.
եւ վերցրո՛ւ խաչդ եւ արի՛ իմ յետեւից»: Եւ մարդը այդ խօսքի վրայ խոժոռուած՝ գնաց փրփում, որովհետեւ շար 22
հարուստ էր: Եւ Յիսուս այս կողմ, այն կողմ նայելով՝ ասաց իր աշակերպներին. «Ինչքա՛ն դժուարին է Աստուծոյ
արքայութիւն մտնել նրանց համար, որ հարստութիւն ունեն»: Եւ աշակերպները զարմացած էին նրա խօսքերի 24
վրայ. իսկ Յիսուս դարձեալ պատասխանեց նրանց եւ ասաց. «Չաւակներս, ինչքա՛ն դժուար է Աստուծոյ արքայութիւն
մտնել նրանց համար, որ իրենց յոյսը դրել են հարստութեան վրայ: Աւելի հեշտ է, որ պարանը աստեղի ծակից 25
անցնի, քան թէ մի մեծահարուստ Աստուծոյ արքայութիւնը մտնի»: Եւ աշակերպները առաւել եւս էին զարմանում
ու միմեանց ասում. «Ապա ուրեմն ո՞վ կարող է փրկուել»: Նայելով նրանց՝ Յիսուս ասաց. «Մարդկանց համար 27
այդ անհնար է, բայց ոչ Աստուծոյ համար»: Պետրոսն սկսեց նրան ասել. «Ահաասիկ մենք թողել ենք ամէն բան 28
եւ եկել ենք քո յետեւից»: Յիսուս պատասխանեց եւ ասաց. «Ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, չկայ մէկը, որ թողած լի- 29
նի փուն, կամ եղբայրներ, կամ քոյրեր, կամ հայր, կամ մայր, կամ որդիներ, կամ ազգականներ ինձ համար կամ
Աւետարանի համար եւ այժմ, այս ժամանակի մէջ հարիւրապարիկը չստանայ՝ փներ եւ եղբայրներ եւ քոյրեր եւ 30
մայրեր եւ որդիներ եւ ազգականներ՝ հալածանքներ կրելով հանդերձ, եւ այն աշխարհում, որ գալու է՝ յաւիտենական
կեանք: Սակայն շարեր, որ առաջին են, պիտի լինեն վերջին, իսկ վերջիններ՝ առաջին»: Եւ Երուսաղէմ ելնելու 31, 32
ճանապարհի վրայ էին. Յիսուս աշակերպներից աւելի առաջ էր գնում. իսկ նրանք, որ նրա յետեւից էին գնում,
զարմացած էին ու վախեցնում էին: Եւ նա նորից վերցնելով Տասներկուսին՝ առանձին, սկսեց ասել նրանց, թէ ինչ
բաներ պիտի պատահեն իրեն: «Ահա ելնում ենք Երուսաղէմ. եւ մարդու Որդին պիտի մատուցուի քահանայապետ- 33
ներին ու օրէնսգետներին, եւ նրան մահուան պիտի դատարարեն ու հեթանոսներին պիտի յանձնեն. նրան պիտի 34
ծաղրեն. նրան պիտի ծեծեն ու նրա վրայ պիտի թքեն. եւ պիտի սպանեն. եւ երրորդ օրը նա յարութիւն պիտի
առնի»: Չեբեղո՛սի որդիները՝ Յակոբոսը եւ Յովհաննէսը, գնացին նրա մօտ եւ ասացին նրան. «Վարդապետ, ինչ 35
որ քեզնից պիտի խնդրենք, կամենում ենք, որ անես մեզ համար»: Եւ նա նրանց ասաց. «Ի՞նչ էք կամենում ինձնից, 36
որ անեն ձեզ համար»: Եւ նրանք ասացին նրան. «Շնորհի արա մեզ, որ նստենք մէկս՝ քո աջում եւ միսս՝ ձախում, 37
քո փառքի մէջ»: Յիսուս պատասխանեց նրանց եւ ասաց. «Չէք իմանում, թէ ինչ էք խնդրում. կարող էք խմել այն 38
բաժակը, որ ես խմելու եմ, կամ մկրտուել այն մկրտութեամբ, որով ես մկրտուելու եմ»: Եւ նրանք ասացին նրան. 39
«Վարող ենք»: Եւ Յիսուս նրանց ասաց. «Այն բաժակը, որ ես խմելու եմ, կը խմէք, եւ այն մկրտութիւնը, որով ես

40 մկրպուելու եմ, նրանով կը մկրպուէք, բայց իմ աջում եւ ձախում նսարեցնելը ես չէ, որ պիտի փամ, այլ փրուե-
 41 լու է նրանց, որոնց համար պարտաստուած է»: Այդ լսելով՝ փասը առաքեալները սկսեցին բարկանալ Յակոբոսի
 42 եւ Յովհաննէսի վրայ: Յիսուս նրանց իր մօտ կանչեց եւ ասաց. «Գիտէք, որ հեթանոսների մէջ իշխանաւորներ
 43 համարուածները փրկում են նրանց. եւ նրանց մեծամեծներն իշխում են նրանց վրայ. ձեր մէջ այդպէս չպէք է
 44 լինի. այլ ձեզնից ով կամենայ մեծ լինել, թող լինի ձեր սպասաւորը. եւ ձեզնից ով կամենայ առաջին լինել, բոլորին
 45 ծառայ թող լինի. որովհետեւ մարդու Որդին էլ չեկաւ ծառայութիւն ընդունելու, այլ՝ ծառայելու եւ փալու իր անձը
 46 որպէս փրկանք շարերի փոխարէն»: Եւ եկան Երիթով: Եւ մինչ նա Երիթովից դուրս էր գալիս իր աշակերտներով
 47 եւ բազում ժողովորով, Տիմէի որդին՝ կոյր Բարսիմէոսը, նսարել մտրում էր ճանապարհի եզրին: Երբ լսեց, թէ
 48 անցնողը Յիսուս Նազովրեցին է, սկսեց աղաղակել եւ ասել. «Դաթի՛ Որդի, Յիսուս, ողորմի՛ր ինձ»: Եւ շարերը
 49 նրան ասարում էին, որ լռի, իսկ նա առաւել եւս աղաղակում էր. «Դաթի՛ Որդի, ողորմի՛ր ինձ»: Յիսուս կանգնեց
 եւ հրամայեց, որ նրան կանչեն: Կոյրին կանչեցին եւ նրան ասացին. «Քաջալերուի՛ր, վեր կաց, կանչում է քեզ»:
 50 Եւ նա, դէն գցելով իր զգեստները, վեր կացաւ եկաւ Յիսուսի մօտ: Յիսուս նրան ասաց. «Ի՞նչ ես ուզում, որ քեզ
 52 անեն»: Կոյրը նրան ասաց. «Վարդապետ, աչքերս թող բացուեն»: Եւ Յիսուս նրան ասաց. «Գնա՛, քո հաւարը քեզ
 փրկեց»: Եւ իսկոյն նրա աչքերը բացուեցին, եւ ճանապարհին գնում էր նրա յետեւից:

11 Երբ մօտեցան Երուսաղէմին, Բեթփագէին եւ Բեթանիային, Չիթենեաց լերան մօտ, նա ուղարկեց աշակերտ-
 2 ներից երկուսին եւ նրանց ասաց. «Դուք գնացէ՛ք այդ գիւղը, որ ձեր դիմացն է. եւ հէնց որ այնտեղ մտնէք, կը
 3 գտնէք մի կապուած աւանակ, որի վրայ ոչ մի մարդ արարած չի նսարել. արձակեցէ՛ք այն եւ բերէ՛ք: Եւ եթէ մէկը
 4 ձեզ ասի. «Այդ աւանակը ինչո՞ւ էք արձակում», կ'ասէք. «Տիրոջը պէք է». եւ նա իսկոյն դրան այստեղ կ'ուղար-
 4, 5 կի»: Գնացին եւ գտան աւանակը՝ կապուած դռան մօտ, դրսում, փողոցի մէջ, եւ այն արձակեցին: Եւ այնտեղ
 6 կանգնածներից ոմանք ասացին նրանց. «Ի՞նչ էք անում, ինչո՞ւ էք այդ աւանակն արձակում»: Եւ նրանք նրանց
 7 ասացին, ինչպէս Յիսուս ասել էր. ու նրանց թոյլ փոխին: Աւանակը բերեցին Յիսուսի մօտ. եւ դրա վրայ զգեստներ
 8 գցեցին, եւ Յիսուս նսարեց դրա վրայ: Եւ շարեր իրենց զգեստները փռում էին ճանապարհին. եւ ուրիշներ ծառերից
 9 ճիւղեր էին կտրում ու գցում ճանապարհի վրայ: Եւ նրանք, որ առաջից ու յետեւից էին գնում, աղաղակում էին եւ
 10 ասում. «Ովսաննա՛ Բարձրեալին, օրհնեա՛լ լինի նա, որ գալիս է Տիրոջ անունով. օրհնեա՛լ լինի մեր հօր՝ Դաթի
 11 թագաւորութիւնը, որ գալիս է: Խաղաղութիւն՝ երկնքում եւ փառք՝ բարձունքներում»: Եւ Յիսուս մտաւ Երուսա-
 ղէմ, գնաց փաճար ու նայեց իր շուրջը, ամէն ինչի վրայ. եւ որովհետեւ երեկոյի ժամ էր, բարձրացաւ Բեթանիա՝
 12, 13 Տասներկուսի հետ միասին: Յաջորդ օրը, մինչ Բեթանիայից դուրս էին գալիս, Յիսուս քաղցած էր: Եւ հեռուից
 մի փրեւալից թզենի փեսնելով՝ եկաւ, որ թերես նրա վրայ մի բան գտնի. եւ երբ նրան մօտեցաւ, ոչինչ չգտաւ,
 14 այլ միայն փրեւեւ, որովհետեւ փակաին թզի ժամանակը չէր: Յիսուս խօսքը թզենում ուղղեց եւ ասաց. «Էլ քեզնից
 15 ոչ ոք պտուղ չուրի յախարէն»: Եւ նրա աշակերտները լուսն էին: Եկան Երուսաղէմ. եւ Յիսուս փաճար մտնելով
 սկսեց դուրս հանել փաճարում գտնուող վաճառողներին ու գնորդներին եւ լումայափոխների սեղանները ցրեց ու
 16 աղանձաճառների աթոռները շուռ փռեց. եւ չէր թողնում, որ որեւէ մէկը փաճարի միջով նոյնիսկ որեւէ բան անց-
 17 կացնի: Եւ ուսուցանում էր նրանց ու ասում. «Գրուած է՝ իմ փունը բոլոր ազգերի համար աղօթքի փուն է կոչուելու,
 18 իսկ դուք այն դարձրել էք աւազակների որջեր»: Քահանայապետներն ու օրէնսգետները լսեցին այս եւ մի միջոց
 էին փնտրում, թէ ինչպէս կորստեան մարտնեն նրան, բայց վախենում էին նրանից, որովհետեւ ամբողջ ժողովուրդը
 19, 20 զարմացած էր նրա ուսուցման վրայ: Երբ երեկոյ եղաւ, քաղաքից դուրս ելան: Յաջորդ օրը, առաւօտեան, մինչ
 21 նոյն ճանապարհից էին անցնում, թզենին արմափից չորացած փեսան: Պետրոսը յիշեց եւ ասաց նրան. «Ռաբբի՛,
 22 ահաասիկ թզենին, որին անիծեցիր, չորացել է»: Յիսուս պարասխանեց եւ ասաց նրան. «Եթէ Աստուծո՛ւ հանդէպ
 23 հաւար ունենաք, ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, ով որ այս լերանն ասի՝ ել՛ եւ ծովն ընկիր, եւ իր սրտում չկասկածի, այլ
 24 հաւարայ, թէ ինչ որ ասում է, կը լինի, նա ինչ էլ ասի, կը կատարուի: Դրա համար ասում եմ ձեզ. ամէն ինչ, որ
 25 աղօթք անելով խնդրէք եւ հաւարաք, թէ կը ստանաք, կը փրուի ձեզ: Եւ երբ աղօթքի կանգնէք, թէ մէկի դէմ մի
 26 բան ունէք, ներեցէ՛ք, որպէսզի ձեր Նայրն էլ, որ երկնքում է, ների ձեզ ձեր յանցանքները»: Դարձեալ Երուսաղէմ
 եկան. եւ մինչ նա այնտեղ, փաճարում շրջում էր, նրա մօտ եկան քահանայապետները, օրէնսգետները եւ ծերերը՝
 27, 28 ու ասացին նրան. «Ի՞նչ իշխանութեամբ ես դու այդ անում, եւ ո՞վ փռեց քեզ այդ իշխանութիւնը»: Յիսուս պա-
 րասխան փռեց եւ ասաց նրանց. «Ես էլ ձեզ մի բան հարցնեմ, պարասխանեցէ՛ք ինձ, եւ ես ձեզ կ'ասեմ, թէ ինչ
 29 իշխանութեամբ եմ այս անում: Յովհաննէսի մկրպութիւնը երկնքից էր, թէ՞ մարդկանցից. պարասխանեցէ՛ք ինձ»:
 30, 31 Նրանք իրար միջեւ խորհում էին ու ասում. «Եթէ ասենք՝ երկնքից, մեզ կ'ասի՝ իսկ ինչո՞ւ նրան չհաւարացիր. իսկ
 եթէ ասենք՝ մարդկանցից, ժողովրդից ենք վախենում». որովհետեւ բոլորը գիտէին, թէ Յովհաննէսը մարգարէ էր:
 32 Պարասխան փռեցին եւ Յիսուսին ասացին՝ չգիտենք. եւ Յիսուս նրանց պարասխանեց ու ասաց. «Ես էլ ձեզ չեմ
 ասի, թէ ինչ իշխանութեամբ եմ այս անում»:

12 Եւ սկսեց նրանց հետ առակներով խօսել եւ ասել. «Մի մարդ այգի փնկեց եւ նրա շուրջը ցանկապար քաշեց,
 2 հնձանի փոս փորեց եւ աշտարակ շինեց. ու այն յանձնեց մշակներին եւ գնաց ուրիշ երկիր: Երբ ժամանակը հասաւ,
 3 մշակների մօտ մի ծառայ ուղարկեց, որ այդ մշակներից վերցնի այգու պտղից: Եւ մշակները նրան բռնելով՝ ծեծեցին
 4 ու ձեռնունայն արձակեցին: Դարձեալ նա մի ուրիշ ծառայ ուղարկեց, եւ նրա էլ գլխին հարուածեցին եւ անարգելով
 5 արձակեցին: Եւ վերստին մէկ ուրիշին ուղարկեց. սրան էլ՝ սպանեցին. եւ ուրիշ շարերին ուղարկեց. ոմանց ծեծում
 6 էին, ոմանց՝ սպանում: Դեռես նա մի սիրելի որդի ունէր. վերջում նրան ուղարկեց նրանց մօտ՝ ասելով. «Թերես
 7 իմ այս որդուց ամաչեն»: Իսկ մշակները երբ փեսան, որ նա գալիս է, իրար ասացին. «Ժառանգը սա է, եկէք
 8 սպանենք սրան, եւ ժառանգութիւնը մերը թող լինի»: Եւ բռնելով նրան՝ սպանեցին ու հանեցին գցեցին այգուց
 9, 10 դուրս: Արդ, այգու փրեղ ի՞նչ կ'անի. կը գայ եւ կը սպանի մշակներին ու այգին ուրիշների ձեռքը կը յանձնի: Դուք
 11 չէ՛ք կարդացել Գրքի այն խօսքը, թէ՛ «Այն քարը, որ կառուցողները անարգեցին, նա՛ եղաւ անկիւնաքար»: Տիրոջ
 12 կողմից եղաւ այս, եւ մեր աչքին սքանչելի է»: Եւ նրանք միջոց էին փնտրում նրան ձերբակալելու, բայց ժողովրդից
 13 վախեցան, որովհետեւ հասկացան, թէ նա առակը իրենց մասին ասաց: Եւ թողեցին նրան ու գնացին: Եւ նրա մօտ
 14 ուղարկեցին փարիսեցիներից եւ հերովդէսականներից ոմանց, որպէսզի նրան խօսքով որսան: Եւ նրանք եկան ու

23 նպարակով, եթէ հնար լինի, նոյնիսկ ընտրեալներին: Բայց դուք զգոյ՛ջ եղէք. ահա առաջուց ձեզ ամեն ինչ ասացի»: 24 «Բայց այդ օրերին, այդ նեղութիւնից յետոյ, արեգակը պիտի խաւարի, եւ լուսինն իր լոյսը չպիտի տայ: Եւ աստղերը 25 երկնքից վայր պիտի թափուեն, եւ երկնքում գորութիւնները պիտի շարժուեն: Եւ այն ժամանակ պիտի տեսնեն 26 մարդու Որդուն՝ եկած ամպերի վրայով՝ զօրութեամբ եւ բազում փառքով: Եւ այն ժամանակ պիտի ուղարկի իր 27 հրեշտակներին ու պիտի հաւաքի իր ընտրեալներին չորս կողմերից, երկրի ծագերից մինչեւ երկնքի ծագերը»: 28 «Բայց դուք այդ թօգնանոց սովորեցէք առակը. հէնց որ նրա ոստերը կակղեն, եւ նրա վրայ տերեւ դուրս գայ, իմանում 29 էք, որ ամառը մօտ է. նոյնպէս եւ դուք. երբ այս բոլորը կատարուած տեսնէք, իմացէ՛ք, որ նա մօտ է, դռների առջեւ: 30 Ըշմարիտ եմ ասում ձեզ, որ չի անցնի այս սերունդը, մինչեւ որ այս բոլորը կատարուեն: Երկինք ու երկիր կ'անցնեն, 31 բայց իմ խօսքերը չեն անցնի»: «Սակայն այդ օրուայ եւ ժամի մասին ոչ ոք չգիտէ. ոչ հրեշտակները երկնքում եւ ոչ 32 էլ՝ Որդին, այլ միայն՝ Նայրը: Զգոյ՛ջ եղէք, հսկեցէ՛ք ու աղօթեցէ՛ք, քանի որ չգիտէք, թէ երբ է ժամանակը. ինչպէս 33 հեռու երկիր գնացած մի մարդ, որ կը թողնի իր տունը եւ իր ծառաներին իշխանութիւն կը տայ եւ իւրաքանչիւրին՝ 34 իր գործը, եւ դռնապանին կը պատուիրի, որ արդուն լինի: Արդ, արթուն կացէք, որովհետեւ չգիտէք, թէ քանիտը 35 երբ կը գայ՝ երեկոյեան, թե՛ կեսգիշերին, արշորականչի՞ն, թե՛ առաւօտեան դէմ: Գուցէ յանկարծակի գալով՝ ձեզ 36 քնի մէջ գտնի: Բայց ինչ որ ձեզ եմ ասում, ամենքին եմ ասում՝ արթուն կացէ՛ք»:

14 Եւ երկու օր յետոյ զարիկ էր ու Բաղարջակերաց փօճը. քահանայապետները եւ օրէնագէտները հնար էին 2 որոնում, թէ ինչպէս նրան նենգութեամբ բռնելով սպանեն: Բայց ասում էին. «Ոչ այս փօնին, որպէսզի ժողովրդի 3 մէջ խռովութիւն չլինի»: Եւ մինչ նա Բեթանիայում էր, բորոպ Սիմոնի փանը սեղան նստած, եկաւ մի կին, որ հետն 4 ունէր նարդոսի ազնիւ, մեծարժէք իւղի մի շիշ. եւ շիշը կտրելով՝ իւղը թափեց Յիսուսի գլխին: Աշակերտները 5 զայրացան եւ ասացին. «Այդ իւղը ինչո՞ւ այսպէս պիտի կորչէր. կարելի էր այդ անուշահոտ իւղը վաճառել աւելի 6 քան երեք հարիւր դահեկանի եւ փալ աղքատներին»: Եւ խիստ զայրանում էին կնոջ վրայ: Եւ Յիսուս նրանց 7 ասաց. «Թո՛ղ վուէք դրան. ինչո՞ւ էք նեղութիւն փալիս, որովհետեւ նա ինձ համար մի բարի գործ արեց: Ամեն 8 ժամ աղքատներին ձեզ հետ ունէք եւ երբ ուզենաք, կարող էք նրանց բարիք անել: Բայց ինձ ամէն ժամ ձեզ հետ 9 չունէք: Դա, ինչ որ կարող էր, արեց. առաջուց խնկաւերեց իմ մարմինը ի նշան պատանքուելու: Ըշմարիտ եմ 10 ասում ձեզ, ուր էլ քարոզուի այս Աւետարանը ամբողջ աշխարհում, ինչ որ նա արեց, այդ եւս պիտի պատմուի 11 նրա յիշատակի համար»: Եւ Յուդա Իսկարիովրացին՝ Տասներկուսից մէկը, գնաց քահանայապետների մօտ, որ 12 Յիսուսին մարմնի նրանց: Երբ նրանք լսեցին, ուրախացան եւ խոստացան նրան դրամ փալ. եւ նա առիթ էր 13 փնտրում, թէ ինչպէս յարմար ժամանակ մարմնի նրան: Եւ Բաղարջակերաց փօնի առաջին օրը, երբ զարիկի գառն էին մտրոնում, աշակերտները նրան ասացին. «Ո՛րք եւ ուզում գնանք պատրաստենք, որ զարկական ընթրիքն 14 ուրես»: Եւ նա աշակերտներից երկուսին ուղարկեց ու նրանց ասաց. «Գնացէ՛ք այն քաղաքը եւ երբ այն քաղաքը 15 մտնէք, կը պատրաստի ձեզ մի մարդ, որ ուսին ջրի սափոր ունի. գնացէ՛ք նրա յետեւից: Եւ նա որ տունը որ մտնի, 16 փանարիտը կ'աւառէք. «Վարդապետն ասում է՝ ո՛րք է այն իջեալը, ուր իմ աշակերտների հետ զարկական ընթրիքը 17 պիտի ուրես»: Եւ նա ձեզ ցոյց կը տայ զարդարուած մի վերնատուն. այնպէս պատրաստեցէ՛ք մեզ համար»: 18 Եւ նրա աշակերտները գնացին պատրաստելու. եկան այն քաղաքը եւ գտան՝ ինչպէս որ նա իրենց ասել էր. ու 19 զարկական ընթրիքը պատրաստեցին: Երբ երեկոյ եղաւ, նա եկաւ Տասներկուսի հետ միասին: Եւ երբ սեղան նստեցին ու դեռ ուրում էին, Յիսուս ասաց. «Ըշմարիտ եմ ասում ձեզ, որ ձեզանից մէկը մտնելու է ինձ. նա, որ 20 ինձ հետ իսկ ուրում է»: Եւ նրանք սկսեցին փրփրել ու ասել մէկը միւսի յետեւից՝ միթէ են եմ. եւ միւսը՝ թէ՛ միթէ 21 են եմ: Նա պատրաստան փուլեց եւ ասաց. «Տասներկուսից մէկը, որ ձեռքը ինձ հետ մտնեց պնակի մէջ: Ըիշտ 22 է, մարդու Որդին կը մտնուի. լաւ կը լինէր նրան, եթէ այդ մարդը ծնուած անգամ չլինէր»: Եւ մինչ դեռ ուրում 23 էին, Յիսուս հաց վերցնելով՝ օրհնեց եւ կտրեց, փուլեց նրանց ու ասաց. «Առէ՛ք, այն է իմ մարմինը»: Եւ բաժակը 24 վերցնելով՝ գոհութիւն յայտնեց, փուլեց նրանց, եւ բոլորն էլ նրանից խմեցին: Եւ Յիսուս ասաց նրանց. «Այս է Նոր 25 Ուխտի իմ արիւնը, որ կը թափուի շարժերի համար: Ըշմարիտ եմ ասում ձեզ, որ այլեւս որթապտուկի բերքից չեմ 26 խմելու մինչեւ այն օրը, երբ կը խմեմ նոր գինին Աստծու արքայութեան մէջ»: Եւ գոհութիւն մատուցելուց յետոյ 27 եկան Ձիթենեաց լեռը: Եւ Յիսուս նրանց ասաց. «Այս գիշեր ամենքդ զայրակողուելու էք իմ պարճառով, որովհետեւ 28 գրուած է. «Պիտի հարուածեմ հովուին, եւ ոչխարները պիտի ցրուեն»: Բայց իմ յարութիւնից յետոյ ձեզանց առաջ 29 Գալիլիա պիտի գնամ»: Պատրաստ պատրաստեց եւ ասաց նրան. «Թէկու՛ր բոլորն էլ զայրակողուեն, բայց ես չեմ 30 զայրակողուի»: Եւ Յիսուս նրան ասաց. «Ըշմարիտ եմ ասում քեզ, որ դու այս գիշեր իսկ, դեռ աքաղաղը չկանչած, 31 երեք անգամ պիտի ուրանաս ինձ»: Իսկ Պատրոսն առաւել եւս պնդում էր ու ասում. «Թէ քեզ հետ մեռնել իսկ 32 հարկ լինի, քեզ չեմ ուրանայ»: Եւ ամենքն էլ նոյնն էին ասում: Եկան այն փեղը, որը Գեթսեմանի էր կոչուում: Եւ նա 33 աշակերտներին ասաց. «Նստեցէ՛ք այստեղ, մինչեւ ես աղօթեմ»: Եւ նա իր հետ վերցրեց Պատրոսին, Յակոբոսին եւ 34 Յովհաննէսին եւ սկսեց փխրել ու փազնապել: Այն ժամանակ նրանց ասաց. «Տխուր է հոգիս մեռնելու աստիճան. 35 մնացէ՛ք այստեղ եւ արթուն կացէ՛ք»: Եւ փոքր-ինչ առաջ գնալով՝ երեսի վրայ ընկաւ գետին. եւ աղօթում էր, որ, եթէ 36 կարելի է, այդ ժամը իրենից հեռանայ: Եւ ասում էր. «Աբբա՛, Նայր, ամէն ինչ քեզ կարելի է. այս բաժակը ինձից 37 հեռացրո՛ւ, բայց ոչ թէ ինչպէս են եմ կամենում, այլ՝ ինչպէս դու ես կամենում»: Եւ Յիսուս եկաւ ու նրանց քնած 38 գրաւ. եւ Պատրոսին ասաց. «Սիմո՛ն, ննջո՛ւմ ես. չկարողացար մէկ ժամ արթուն մնալ: Արթուն կացէ՛ք եւ աղօթեցէ՛ք, 39 որպէսզի փորձութեան մէջ չընկնէք: Նոզին յօժար է, բայց մարմինը՝ փկար»: Եւ նորից գնաց, աղօթքի կանգնեց ու 40 նոյն բաներն ասաց: Կրկին անգամ դարձաւ այնպէս եւ նրանց քնի մէջ գրաւ. որովհետեւ նրանց աչքերը ծանրացել 41 էին, եւ չէին իմանում, թէ ինչ պատրաստան փան նրան: Երրորդ անգամ եկաւ եւ նրանց ասաց. «Քնեցէ՛ք այստեղ եւ 42 Օն, վեր կացէ՛ք գնանք, որովհետեւ ահա մօտեցաւ նա, ով ինձ մտնելու է»: Եւ մինչ նա դեռ խօսում էր այս 43 բաները, եկաւ Յուդա Իսկարիովրացին՝ Տասներկուսից մէկը, եւ իր հետ՝ արեւով, մահակներով զինուած ամբողջ՝ 44 ուղարկուած քահանայապետների, օրէնագէտների ու ծերերի կողմից: Մարմնիչը նրանց նշան էր փուլել ասելով՝ ում 45 հետ ես համբուրուեմ, նա՛ է, բռնեցէ՛ք նրան եւ փարէ՛ք զգուշութեամբ: Եւ մօտենալով նրան՝ իսկոյն ասաց. «Ռաբբի՛,

Ռաբբի՛»։ Եւ համբոսեց նրան։ Եւ նրանք ձեռք դրեցին նրա վրայ ու բռնեցին։ Ապա նրա շուրջը գրնուողներից մէկը սուրբ քաշեց եւ զարկեց քահանայապետի ծառային ու նրա ականջը կտրեց։ Յիսուս դարձաւ եւ ասաց նրանց. «Մրերով եւ մահակներով դուրս էք եկել ինձ բռնելու որպէս աւագակի՛»։ Ես միշտ ձեզ մօտ էի եւ ուսուցանում էի քաճարում. եւ ինձ ջրնեցիք. բայց այս եղաւ, որպէսզի մարգարէների Գրուածքները կատարուեն»։ Այն ժամանակ աշակերտները բոլորն էլ լքեցին նրան եւ փախան։ Եւ մի երկրասարդ գնում էր նրա յետեւից՝ իր մերկ մարմնի վրայ մի սաւան գցած։ Երկրասարդները նրան բռնեցին, եւ նա թողնելով հագի կտորը՝ մերկ փախաւ նրանցից։ Եւ Յիսուսին քարան Կայիափա քահանայապետի մօտ. եւ նրա հետ հաւաքուած էին բոլոր քահանայապետները, օրէնսգէտներն ու ծերերը։ Իսկ Պետրոսը հեռուից նրա յետեւից գնաց մինչեւ ներս, քահանայապետի գաւիթը։ Եւ նստած էր սպասատրների մօտ ու քաքանում էր կրակի բոցի առջեւ։ Իսկ քահանայապետներն ու ամբողջ արեանը մի որեւէ վկայութիւն էին փնտրում Յիսուսի դէմ, որպէսզի նրան սպանեն, բայց չէին գտնում. քանի որ նրա դէմ շարքեր սուր վկայութիւն էին քալիս, բայց վկայութիւնները իրար նման չէին։ Ոմանք վեր կենալով՝ սուր էին վկայում նրա դէմ ու ասում. «Մենք լսեցինք դրանից, երբ ասում էր. «Ես կը քանդեմ այս ձեռակերպ քաճարը եւ երեք օրում կը շինեմ մէկ ուրիշը՝ անձեռակերպ»։ Բայց եւ այնպէս նրանց վկայութիւնը նոյնանման չէր։ Ապա քահանայապետը կանգնելով մէջքեղում Յիսուսին հարց քուեց ու ասաց. «Ոչինչ չեն պատասխանում. այդ ինչէն են վկայում դրանք քո դէմ»։ Եւ նա միայն լուռ էր մնում ու պատասխան չէր քալիս։ Քահանայապետը կրկին անգամ հարցրեց նրան ու ասաց. «Դո՞ւ ես Քրիստոսը՝ օրինեալ Աստուծո՞ւ Որդին»։ Յիսուս պատասխանեց եւ ասաց նրան. «Դու ասացիր, թէ ես եմ. բայց պիտի քուեց մարդու Որդուն՝ աննազօր Աստուծո՞ւ աջ կողմում նստած եւ երկնքի ամպերի վրայով եկած»։ Եւ քահանայապետը իսկոյն պատռեց իր պարմուճանը եւ ասաց. «Էլ ի՞նչ պէտք են մեզ վկաներ։ Ահա ամենքդ դրա բերանից լսեցիք հայտնութիւնը. ձեզ ինչպէ՞ն է թուում. .. »։ Եւ ամենքը դատաւարեցին նրան, թէ մահապարտ է։ Եւ ոմանք սկսեցին թքել նրա երեսին, շորով գլուխը ծածկել, բռունցքով խփել ու ասել. «Մարգարեացի՛ր մեզ, Քրիստո՛ս, այն ո՞վ է, որ քեզ խփեց»։ Եւ սպասատրները ապրակում էին նրան։ Եւ մինչ Պետրոսը դէռ ներքեւում, գաւթում էր, քահանայապետի մի աղախինը եկաւ եւ քետաւ նրան քաքանալիս։ Նայեց նրան ու ասաց. «Դու էլ Յիսուս Նազովրեցու հետ էիր»։ Նա ուրացաւ եւ ասաց. «Չեմ ճանաչում նրան եւ չգիտեմ ինչ ես ասում դու»։ Եւ երբ նա դրսի գաւիթը ելաւ, քաքաղող կանչեց։ Աղախինը նորից քետաւ նրան եւ սկսեց իր շուրջը գրնուողներին ասել. «Մա էլ նրանցից է»։ Եւ Պետրոսը դարձեալ ուրացաւ։ Փոքր-ինչ յետոյ, նորից, նրանք, որ շուրջը կանգնել էին, ասացին Պետրոսին. «Իրօք, դու էլ նրանցից ես, քանի որ գալիլիացի ես, եւ քո խօսուածքն էլ նման է»։ Եւ նա սկսեց նզովք կարդալ, երդուել եւ ասել. «Չեմ ճանաչում այն մարդուն, որի մասին դուք խօսում էք»։ Եւ հէնց նոյն ժամին քաքաղող երկրորդ անգամ կանչեց։ Եւ Պետրոսը յիշեց այն խօսքը, որ Յիսուս ասել էր իրեն, թէ՛ «Քաքաղող դէռ երկու անգամ չկանչեմ՝ դու երեք անգամ ինձ պիտի ուրանաս»։ Եւ սկսեց լալ։

Եւ իսկոյն, վաղ առաւօտեան, ծերերի եւ օրէնսգէտների հետ միասին, քահանայապետները եւ ամբողջ արեանը խորհուրդ անելով՝ կապեցին Յիսուսին եւ քարան յանձնեցին Պիղատոսին։ Պիղատոսը հարցրեց նրան եւ ասաց. «Դո՞ւ ես հրեաների թագաւորը»։ Յիսուս պատասխան քուեց նրան եւ ասաց. «Դու ասում ես»։ Եւ քահանայապետները նրան շար էին ամբաստանում, բայց նա ոչինչ չէր պատասխանում։ Իսկ Պիղատոսը դարձեալ հարցրեց նրան. «Ոչ մի պատասխան չեն քալիս. քե՞ն, ինչքան են քեզ ամբաստանում»։ Եւ Յիսուս, այնուհետեւ, էլ ոչինչ չպատասխանեց, այնպէս որ Պիղատոսը շար գարմացաւ։ Սակայն քոնի առիթով Պիղատոսը նրանց համար արձակում էր մի կալանաւոր, ում որ նրանք ուզում էին։ Եւ Բարաբբա անունով մէկը կար՝ բանտարկուած այն խռովարարների հետ, որոնք խռովութեան ժամանակ մի մարդ էին սպանել։ Ամբոխն սկսեց բարձր ձայնով աղաղակել եւ պահանջել, որ, ինչպէս սովորութիւն էր անել, Բարաբբային արձակի։ Պիղատոսը պատասխանեց եւ ասաց նրանց. «Ուզո՞ւմ էք, որ հրեաների արքային արձակեմ ձեզ համար»։ քանի որ նա գիտէր, թէ նախանձից մարտնչեցին նրան քահանայապետները, որոնք եւ ամբոխին համոզեցին, որ Բարաբբային արձակի իրենց համար։ Պիղատոսը դարձեալ խօսք առաւ եւ ասաց նրանց. «Իսկ ի՞նչ էք ուզում, որ անեմ հրեաների արքային»։ Եւ նրանք, քահանայապետներից դրողուած, դարձեալ աղաղակեցին. «Խաչը հանիր դրան»։ Պիղատոսը նրանց ասաց. «Ի՞նչ չար բան է արել նա»։ Եւ նրանք առաւել եւս աղաղակում էին ու ասում. «Խաչը հանիր դրան»։ Իսկ Պիղատոսը, որովհետեւ ուզեց ամբոխին գոհացնել, նրանց համար Բարաբբային արձակեց։ Իսկ Յիսուսին ծեծել քալով՝ նրանց ձեռքը յանձնեց, որպէսզի խաչը հանուի։ Եւ զինուորները նրան ներսի գաւիթը քարան, ուր պալատի բակն էր. մէկտեղ կանչեցին ամբողջ գունդը, եւ նրան հագցրին կարմիր քղամիտ եւ ծիրանի ու նրա գլխին փշերից պատրաստուած պսակ դրեցին եւ սկսեցին նրան ողջոյն քալ ու ասել. «Ողջոյն քեզ, հրեաների թագաւորը»։ Եւ եղեգով հարուածում էին նրա գլխին, թքում էին երեսին ու ծնկի գալով՝ երկրպագում էին նրան։ Եւ նրան ծաղրուածանակի ենթարկելուց յետոյ, քղամիտն ու ծիրանին հանեցին եւ նրան իր զգեստները հագցրին ու դուրս քարան, որ խաչը հանեն նրան։ Եւ սքիպեցին Սիմոն Կիրենացուն՝ Ալեքսանդրի եւ Ռուփոսի հօրը, որը ազարակից էր գալիս ու այդ տեղով էր անցնում, որ Յիսուսի խաչափայտը կրի։ Եւ նրան քարան Գողգոթա, մի տեղ, որ թարգմանում է կառափնաւորի։ Զմուռսով խառնուած գինի քուին նրան, բայց նա չվերցրեց։ Եւ նրան խաչը հանեցին։ Եւ նրա հագուստները բաժանեցին՝ դրանց վրայ վիճակ գցելով, թէ ով ի՞նչ պիտի վերցնի։ Առաւօտեան ժամը ինն էր, երբ նրան խաչեցին։ Եւ կար նրա դատաւարութեան մասին գրութիւն՝ գրուած այսպէս. «Նրեաների թագաւորն է»։ Եւ նրա հետ խաչեցին երկու աւագակներ, մէկը՝ նրա աջում եւ միւսը՝ ձախում։ Եւ կատարուեց գրուածը, թէ՛ «Անօրէնների հետ դատուեց»։ Եւ ովքեր անցնում էին, հայտնում էին նրան, շարժում իրենց գլուխները եւ ասում. «Վա՛հ, որ քանդում էիր քաճարը եւ երեք օրում շինում, ազարիի ինքը քեզ եւ իջիր այդ խաչից»։ Նոյնպէս եւ քահանայապետները, իրենք իրենց մէջ, օրէնսգէտների հետ միասին, ծաղր էին անում ու ասում. «Ուրիշներին ազարեց, ինքն իրեն չի կարողանում ազարել։ Այդ Քրիստոսը՝ Իսրայէլի այդ թագաւորը, թող կէտօր եղաւ, խաւար պարեց ամբողջ երկիրը, մինչեւ ժամը երեքը։ Եւ ժամը երեքին Յիսուս բարձրաձայն աղաղակեց եւ ասաց. «Էլի՛, Էլի՛, լանա սաբաքթանի», որ թարգմանում է՝ Աստուած իմ, Աստուած իմ, ինչո՞ւ թողեցիր ինձ։ Եւ նրանցից ոմանք, որ նրա շուրջն էին կանգնել, երբ լսեցին այդ, ասացին. «Եղիային է կանչում»։ Եւ մէկը առաջ վազելով՝ սպունգը թաթախեց քացախի մէջ, անցկացրեց եղեգի

37 ծայրին, փուեց նրան, որ խմի, ու ասաց. «Թողէ՛ք փեսները, արդեօք Եղիան կը գա՞յ նրան իջեցնելու»: Եւ Յիսուս
 38 բարձր ձայն արձակեց ու հոգին աւանդեց: Եւ փաճարի վարագոյրը վերելից մինչեւ ներքեւ երկուսի պապռուեց:
 39 Եւ այնպէղ կանգնած հարիւրապետը փեսներով, թէ ինչպէս նա աղաղակեց եւ հոգին աւանդեց, ասաց. «Իրօք այս
 40 մարդը Աստուծու Որդի էր»: Կային եւ կանայք, որոնք դիպում էին հեռուից: Նրանց մէջ էին Մարիամ Մագդաղե-
 41 նացին, Կրքսեր Յակոբոսի եւ Յովսէի մայրը՝ Մարիամը, ինչպէս եւ Սաղոմէն, որոնք, երբ Յիսուս Գալիլիայում
 էր, նրա յեղեղից էին գնում եւ ծառայում նրան. կային նաեւ շար այլ կանայք, որոնք նրա հետ Երուսաղէմ էին
 42, 43 ելել: Եւ երբ երեկոյ եղաւ, - քանի որ ուրբաթ էր, եւ շաբաթամուտն էր սկսում, - արիւմաթիացի Յովսէփը, որ մի
 պարկեշտ մարդ էր ու հրեաների ժողովի անդամ եւ որ ինքն էլ Աստուծու արքայութեանն էր սպասում, համարձակուեց
 44 մտնել Պիղատոսի մօտ եւ ուզեց Յիսուսի մարմինը: Եւ Պիղատոսը զարմացաւ, որ Յիսուս այդչափ շուտ էր մեռել.
 45 եւ իր մօտ կանչելով հարիւրապետին՝ հարցրեց նրան ու ասաց. «Իրօք այդչափ շուտ մեռաւ»: Երբ այդ ստուգեց
 46 հարիւրապետից, մարմինը շնորհեց Յովսէփին: Եւ Յովսէփը կրաւ գնեց ու նրան իջեցնելով՝ պապեց այդ կրաւով
 47 ու դրեց մի գերեզմանի մէջ, որ փորուած էր ժայռի մէջ: Եւ մի քար գլորեց գերեզմանի դռան առաջ: Իսկ Մարիամ
 Մագդաղենացին եւ Յակոբոսի ու Յովսէի մայր Մարիամը փեսան այն փեղը, ուր նա դրուեց:

16 Եւ երբ շաբաթն անցաւ, Մարիամ Մագդաղենացին, Յակոբոսի մայր Մարիամը եւ Սաղոմէն գնացին խնկի
 2 պապրասպորթին փեսան, որպէսզի գան եւ օծեն նրա մարմինը: Եւ կիրակի օրը, առաւօրեան, արեւածագին եկան
 3, 4 գերեզման: Եւ ասում էին միմեանց. «Քարը գերեզմանի դռնից մեզ համար ո՞վ պիտի գլորի»: Եւ նայեցին ու փեսան,
 5 որ գերեզմանից քարը գլորուած էր. եւ այն շար մեծ էր: Եւ ներս, գերեզման մտնելով՝ փեսան մի երիտասարդի,
 6 որ նստած էր աջ կողմը՝ սպիտակ պապրոնուան հագած. եւ զարհուրեցին: Եւ նա ասաց նրանց. «Մի՛ վախեցէք,
 դուք Յիսուսին էք փնտրում՝ խաչուած Նազովրեցուն. նա յարութիւն առաւ, այսպէղ չէ: Ահաւասիկ այն փեղը, ուր
 7 նրան դրել էին: Բայց գնացէք ասացէ՛ք նրա աշակերտներին եւ Պետրոսին, թէ՛ ահա նա ձեզնից առաջ գնում է
 8 Գալիլիա. այնպէղ կը փեսներ նրան, ինչպէս ձեզ ասել էր»: Եւ երբ այս լսեցին, ելան ու փախան գերեզմանից,
 9 քանի որ սարսափահար էին եղել. եւ ոչ ոքի բան չասացին, որովհետեւ վախենում էին: Կիրակի առաւօրեան
 10 յարութիւն առած լինելով՝ Յիսուս նախ երեւաց Մարիամ Մագդաղենացուն, որից եօթը դե էր հանել: Եւ սա գնաց
 11 ու պապրեց նրանց, որ Յիսուսի հետ էին եւ դեռեւս սգում ու լաց էին լինում: Երբ նրանք լսեցին, թէ նա կենդանի է
 12 եւ երեւացել է Մարիամին, չհաւարացին: Յետոյ Յիսուս այլ կերպարանքով երեւաց նրանց, որոնք հանդ էին գնում:
 13, 14 Մրանք էլ եկան ու պապրեցին ուրիշների. բայց նրանք էլ չհաւարացին: Յետոյ, մինչ Տասնմէկը սեղան էին նստել,
 Յիսուս նրանց երեւաց եւ յանդիմանեց նրանց իրենց անհաւարութեան եւ խստասրտութեան համար, որովհետեւ
 15 չէին հաւարացել նրանց, որոնց ինքը երեւացել էր՝ մեռելներից յարութիւն առած: Եւ նրանց ասաց. «Գնացէ՛ք
 16 ամբողջ աշխարհով մէկ եւ քարոզեցէ՛ք Աւերարանը բոլոր մարդկանց: Ով հաւարայ եւ մկրտուի, պիտի փրկուի, եւ
 17 ով չհաւարայ, պիտի դապապարտուի: Մրանք են նշանները, որոնք պիտի ուղեկցեն նրանց, որոնք հաւարում են.
 18 իմ անունով դեւեր պիտի հանեն, լեզուներ պիտի խօսեն, իրենց ձեռքերին օձեր պիտի բռնեն, եւ եթէ մահացու թոյն
 19 խմեն, դա նրանց չպիտի վնասի. հիւանդների վրայ ձեռք պիտի դնեն եւ բժշկեն»: Եւ ինքը Տէր Յիսուս, նրանց հետ
 20 խօսելուց յետոյ, դէպի երկինք վերացաւ եւ նստեց Տօր աջ կողմը: Իսկ նրանք ելան ու քարոզեցին Աւերարանը
 ամբողջ աշխարհում՝ Տիրոջ գործակցութեամբ. եւ իրենց ուղեկցող բոլոր նշաններով հաստատուում էին Խօսքը:

Ղուկաս

Քանի որ շապերը ձեռնարկեցին շարադրել մեզանում կարարուած դէպքերի պարմութիւնը, ինչպէս մեզ 1, 2
աւանդեցին նրանք, որ սկզբից Խօսքի ականաարեսներն ու սպասարները եղան, ես էլ, որ սկզբից 3
սարագութեամբ հեարմուար էի եղել ամէն բանի, կամեցայ կարգով քեզ գրել, ո՛վ գերագանգ Թէովիլէ, 4, 5
որպէսզի ճանաչես ճշմարտութիւնն այն խօսքերի, որոնց աշակերտեցիր: Նրեսարանի Ներովդես թա- 4, 5
գարորի օրով, Աբիայի քահանայական ընարանիքից Չաքարիա անունով մի քահանայ կար, որի կինը Ահարոնի 6
դսարերից էր. նրա անունը Եղիսաբեթ էր: Եւ երկունս էլ Ասարծու առաջ արդար էին ու անարար կերպով ընթանում 6
էին Տիրոջ բոլոր պարուիրանների եւ օրէնքների ճանապարհով: Նրանք որդի չունէին, որովհետեւ Եղիսաբեթը 7
ամուլ էր, եւ երկունս էլ իրենց առաջացած արարիքում էին: Եւ մինչ Չաքարիան Ասարծու առջեւ իր քահանայական 8
պաշարօնն էր կարարում, իր կարգի օրերը հասած լինելով՝ ըսար քահանայութեան օրէնքի նրան վիճակուեց մարնել 9
Տիրոջ արճարը եւ խնկարկել: Եւ խնկարկութեան ժամին ժողովրդի ամբողջ բազմութիւնը դրսում աղօթքի էր 10
կանգնած: Եւ Տիրոջ հրեշարակը երեսաց նրան՝ խնկերի սեղանի աջ կողմում կանգնած: Երբ Չաքարիան նրան 11, 12
արեսար, խռովուեց, եւ վախ ընկար նրա մէջ: Տիրոջ հրեշարակը նրան ասաց. «Մի՛ վախեցիր, Չաքարիա՛, որովհետեւ 13
քո աղօթքը լսելի եղար. քո կինը՝ Եղիսաբեթը, մի որդի կը ծնի քեզ, եւ նրա անունը Յովհաննէս կը դնես: Նա քեզ 14
համար ուրախութիւն եւ ցնծութիւն կը լինի, եւ շապերը կ'ուրախանան իր ծննդով, որովհետեւ նա Տիրոջ առաջ մեծ 15
կը լինի, գինի եւ օղի չի խամ եւ մօր որովայնից սկսած Մուրբ Նոգով կը լցուի՝ եւ Իսարայէլի որդիներից շապերին 16
կը դարճնի դէպի իրենց Տէր Ասարուածը: Նա Եղիայի հոգով եւ գօրութեամբ պիարի գնայ նրա առաջից, որպէսզի 17
հայրերի սրարերը որդիներին դարճնի ու անհնագանդներին՝ արդարների իմասարութեանը՝ Տիրոջ համար պարարասար 18
մի ժողովուրդ կազմելու»: Եւ Չաքարիան ասաց հրեշարակին. «Ես ի՛նչ կերպ կ'իմանամ այդ, քանի որ ես ծեր եմ, եւ 19
կինս էլ առաջացած արարիքում է»: Նրեշարակը նրան պարախանեց եւ ասաց. «Ես Գարբիլէն եմ, որ կանգնում եմ 20
Ասարծու առաջ. ես ուղարկուեցի խօսելու քեզ հետ եւ այդ բանը քեզ ատարելու: Եւ ահա՛, դու համար կը լինես եւ չես 21
կարողանայ խօսել մինչեւ այն օրը, երբ այդ կարարուի, քանի որ դու չհարարացիր իմ խօսքերին, որ կ'իրականան 22
իրենց ժամանակին»: Իսկ ժողովուրդը սպասում էր Չաքարիային. գարմանում էին, որ արճարում նա ուշանում է: 21
Եւ երբ նա դուրս եկար, չէր կարողանում խօսել նրանց հետ: Եւ նրանք իմացան, թէ արճարում արեսիք էր արեսել. եւ 22
նա նշանացի էր խօսում նրանց հետ ու մնում էր պապանճում: Եւ երբ պաշարամունքի իր օրերը լրացան, գնաց 23
իր արունը: Այդ օրերից յետոյ նրա կինը՝ Եղիսաբեթը յոհացած: Նինչ ամիս նա թաքցնում էր ինքն իրեն եւ ատում. 24
«Այս ի՛նչ բան արեց Տէրը ինճ իմ այս օրերին, երբ նայեց ինճ վրայ՝ վերացնելով իմ նախարիները մարդկանց միջից»: 25
Վեցերորդ ամսին Գարբիլէ հրեշարակը Ասարծու կողմից ուղարկուեց Գալիլիայի մի քաղաքը, որի անունը Նագարեթ 26
էր, մի կոյսի մօր, որ նշանուած էր Յովսէփ անունով մի մարդու հետ՝ Դաւթի արնից: Եւ այդ կոյսի անունը Մարիամ 27
էր: Եւ հրեշարակը, գալով նրա մօր, ասաց. «Ուրախացիր, ո՛վ շնորհընկալ, Տէրը քեզ հետ է»: Իսկ նա այս խօսքերի 28, 29
վրայ խռովուեց եւ մարքում խորիում էր, թէ ինչ բան էր այս ողջոյնը: Եւ հրեշարակը նրան ասաց. «Մի՛ վախեցիր, 30
Մարիամ, որովհետեւ Ասարծուց դու շնորհ գարար: Եւ ահա՛ դու կը յոհանաս եւ կը ծնես մի որդի ու նրա անունը 31
Յիսուս կը դնես: Նա մեծ կը լինի եւ Բարճրեալի որդի կը կոչուի: Եւ Տէր Ասարուած նրան կը արայ նրա հօր՝ Դաւթի 32
աթօռը, եւ նա յախարեան կը թագարորի Յակոբի արան վրայ, ու նրա թագարորութիւնը վախճան չի ունենայ»: Իսկ 33, 34
Մարիամը հրեշարակին ասաց. «Ինչպէն այդ կը պարահի ինճ, քանի որ ես արղամարդ չեմ ճանաչում»: Նրեշարակը 35
պարարախանեց եւ նրան ասաց. «Մուրբ Նոգին կը գայ քո վրայ, եւ Բարճրեալի գօրութիւնը հովանի կը լինի քեզ, 36
որովհետեւ նա, որ քեզնից է ծնուելու, սուրբ է եւ Ասարծու որդի կը կոչուի: Եւ ահա քո ազգական Եղիսաբեթը, 37
նա եւս յղի է իր ծերութեան մէջ, եւ այս՝ յղիութեան վեցերորդ ամիսն է նրա, որ ամուլ էր կոչուած. որովհետեւ 38
Ասարծու համար անկարելի բան չկայ»: Եւ Մարիամն ասաց. «Ահարասիկ ես մնում եմ Տիրոջ աղախինը, թող քո 39
խօսքի համաճայն լինի ինճ»: Եւ հրեշարակը հեռացար նրանից: Այդ օրերին Մարիամը վեր կացար եւ շարապով գնաց 40, 41
Յուդայի լեռնային շրջանի քաղաքներից մէկը, մարա Չաքարիայի արունը ու Եղիսաբեթին ողջոյն արուեց: Եւ երբ 42
Եղիսաբեթը Մարիամի ողջոյնը լսեց, մանուկը խաղաց նրա որովայնում, եւ Եղիսաբեթը լցուեց Մուրբ Նոգով եւ 43
բարճր ճայնով աղաղակեց ու ասաց. «Օրհնեալ ես դու կանանց մէջ, եւ օրհնեալ է քո որովայնի պարուղը: Որպերից 44
ինճ այս ուրախութիւնը, որ իմ Տիրոջ մայրը ինճ մօր գայ. որովհետեւ ահարասիկ, երբ քո ողջոյնի ճայնը հասար 45
իմ ականջին, մանուկը ցնճարով խաղաց իմ որովայնում: Եւ երանի՛ նրան, որ կը հարարայ, թէ Տիրոջ կողմից իրեն 46, 47
ասուածները կը կարարուեն»: Եւ Մարիամն ասաց. Մարիամը գրեթէ երեք ամիս մնաց Եղիսաբեթի մօր եւ դար- 48, 49
ճար իր արունը: Եղիսաբեթի ծննդարերելու ժամանակը լրացար, եւ նա մի որդի ծնեց. եւ նրա շուրջը գարմուղներն 50, 51
ու նրա ազգարոհները լսեցին, որ Տէրն իր մեծ ողորմութիւնը ցոյց արուեց նրա հանդէպ, եւ ուրախանում էին նրա հետ: 52
Եւ ութերորդ օրը եկան մանկանը թլփարելու. եւ նրան իր հօր անունով Չաքարիա էին կոչում: Բայց նրա մայրը 53, 54
պարարախանեց եւ ասաց. «Ո՛հ, այլ Յովհաննէս պէրբ է կոչուի»: Նրան ասացին. «Մակայն քո ազգարոհնի մէջ չկայ 55
մէկը, որի անունը Յովհաննէս լինի»: Նշանացի ակնարկեցին նրա հօրը, թէ ի՛նչ կը կանենայ նրան կոչել: Իսկ նա 56
մի արախարակ ուզեց եւ վրան գրեց. «Դրա անունը Յովհաննէս է»: Եւ բոլորը գարմացան: Եւ իսկոյն նրա բերանը 57
բացուեց ու նրա լեզուն՝ նոյնպէս. եւ խօսում էր ու օրհնում Ասարծուն: Եւ ահ ընկար բոլորի մէջ, որ լսեցին այս, եւ 58, 59
նրանց մէջ, որ բնակում էին նրանց շուրջը: Եւ Նրեսարանի ամբողջ լեռնակողմում այս բոլոր բաները պարմում 59
էին: Եւ բոլոր լսողները պահում էին իրենց սրարում այս ամենը եւ ատում էին. «Արդեօք ի՛նչ կը լինի այս մանուկը»: 60, 61
Եւ Տիրոջ ձեռքը նրա հետ էր: Չաքարիան՝ նրա հայրը, Մուրբ Նոգով լցուեց, մարգարեացար եւ ասաց. Եւ մանուկը 62
աճում ու գօրանում էր հոգով եւ մնում էր անայի արդերում՝ մինչեւ Իսարայէլում նրա երեսարու օրը: 63, 64

Այն օրերին Օգոսարոս կայսեր կողմից հրաման եկար՝ ամբողջ երկրում մարդահամար անելու համար: Այս առա- 2, 2
ջին մարդահամարը արդի ունեցար, երբ Կիրենիոսը կուսակալ էր Ասորիքում: Եւ բոլորը գնում էին արճանագրուելու 3
մարդահամարի՝ իւրաքանչիւրն իր քաղաքում: Յովսէփն էլ Դաւթի արնից եւ ազգարոհնից լինելով՝ Գալիլիայի Նա- 4

5 զարեթ քաղաքից ելաւ գնաց դէպի Նրէասարան՝ Դաւթի քաղաքը, որը Բեթթեհէն է կոչուած, մարդահամարի մէջ
6 արձանագրուելու Մարիամի հետ, որ նրա հետ նշանուած էր եւ յղի էր: Եւ երբ նրանք այնպէտ հասան, նրա ծննդա-
7 բերելու օրերը լրացան, եւ նա ծնեց իր անդրանիկ որդուն, խանձարուրի մէջ փաթաթեց նրան ու դրեց մտուրի մէջ,
8 որովհետեւ իջեալանում նրանց համար քեղ չկար: Եւ այդ շրջանում բացօթեայ բնակուող հովիւներ կային, որոնք
9 իրենց հօտերի գիշերային պահպանութիւնն էին անում: Եւ Տիրոջ հրեշտակը երեւաց նրանց, Տիրոջ փառքը ծագեց
10 նրանց շուրջը, ու նրանք սաստիկ վախեցան: Եւ հրեշտակը ասաց նրանց. «Մի՛ վախեցէ՛ք, որովհետեւ ահա ձեզ
11 մեծ ուրախութիւն եմ անելու, որը ամբողջ ժողովրդինը կը լինի. որովհետեւ այսօր Դաւթի քաղաքում ձեզ համար
12 ծնուեց մի Փրկիչ, որ օծեալ Տէրն է: Եւ սա՛ ձեզ համար նշան կը լինի. խանձարուրով փաթաթած եւ մտուրի մէջ
13 դրուած մի մանուկ կը գտնուի»: Եւ յանկարծակի այդ հրեշտակի հետ երեւաց երկնային գօրքերի մի բազմութիւն,
14 որ օրհնում էր Աստուծոյ ու ասում. «Փառք Աստուծոյ՝ բարձունքներում, եւ երկրի վրայ խաղաղութիւն եւ հաճութիւն՝
15 մարդկանց մէջ»: Եւ երբ հրեշտակները նրանցից հեռանալով երկինք բարձրացան, հովիւներն ասացին միմեանց.
16 «Եկէ՛ք գնանք մինչեւ Բեթթեհէն եւ տեսնենք, թէ ի՛նչ բան է այս եղածը, որ Տէրը մեզ ցոյց տուեց»: Եւ նրանք շրա-
17 քով եկան ու գտան Մարիամին ու Յովսէփին եւ մտուրի մէջ դրուած մանկանը: Եւ ճանաչեցին նրան այն խօսքից,
18 որ իրենց ասուել էր մանկան մասին: Եւ բոլոր լսողները զարմանում էին այն բաների վրայ, որ հովիւները ասացին
19, 20 իրենց: Իսկ Մարիամը այս բոլոր ասուածները պահում էր իր մէջ եւ իր սրտում խորհում: Եւ հովիւները վերադար-
21 ձան. փառաւորում եւ օրհնում էին Աստուծոյ այն ամենի համար, որ լսեցին ու տեսան, ինչպէս իրենց պատմուել էր:
22 Եւ երբ ութ օրերը լրացան, եւ նա թլփապուեց, նրա անունը Յիսուս դրուեց, ինչպէս հրեշտակի կողմից կոչուել էր,
23 երբ դեռ չէր յղացուել մօր որովայնում: Երբոր նրանց սրբագործման օրերը լրացան, Մովսէսի Օրէնքի համաձայն՝
24 նրան Երուսաղէմ փարան՝ Տիրոջը ներկայացնելու համար, ինչպէս գրուած էր Տիրոջ Օրէնքում. «Ամէն արու գաւակ,
25 որ արգանդ է բացում, Տիրոջ համար սուրբ պիտի կոչուի»: Եւ Տիրոջ Օրէնքում ասուածի համաձայն՝ ընծայ պէտք
26 է փալ մի զոյգ փափրակ կամ աղաւնու երկու ձագ: Արդ, Երուսաղէմում Միմէն անունով մի մարդ կար, եւ այդ
27 մարդը արդար ու աստուածավախ էր եւ ակնկալում էր Իսրայէլի միաթարութիւնը. եւ Սուրբ Նոգին էր նրա մէջ: Եւ
28, 29 Սուրբ Նոգոյց հրամայում էր իրեն մահ չտեսնել, մինչեւ որ տեսնէր Տիրոջ Օծեալին: Նա Նոգով առաջնորդուած՝
30 եկաւ փաճարը, եւ երբ ծնողները բերին Յիսուս մանկանը՝ նրա վրայ կապարելու ինչ որ օրէնքի սովորութեան հա-
31 այն խօսքերի համար, որ ասում էին նրա մասին: Միմէնը նրանց օրհնեց եւ ասաց նրա մօրը՝ Մարիամին. «Ահա՛
32 սա նա է, որ պարճառ է դառնալու Իսրայէլի մէջ շաբերի անկման ու բարձրացման եւ նշան՝ հակառակութեան:
33 Իսկ քո հոգու միջով էլ սուր պիտի անցնի, որպէսզի բազում սրտերի խորհուրդներ յայտնի դառնան»: Եւ այնպէտ
34 էր եւ ամուսնու հետ միայն եօթը փարի էր սարել՝ սկսած իր կուսութիւնից: Նա մօր ուսումնաւորութեան փառելու մի
35 այրի էր, որ չէր հեռանում փաճարից, այլ ծոնապահուեամբ եւ աղօթքով գիշեր-ցերեկ ծառայում էր Աստուծոյ: Մա
36 եւս նոյն ժամին վեր կացաւ եկաւ, գոհութիւն էր մաքուրում Տիրոջը եւ խօսում էր մանկան մասին բոլոր նրանց
37, 38 հետ, որոնք Երուսաղէմի փրկութեանն էին սպասում: Եւ երբ ամէն ինչ կապարեցին Տիրոջ Օրէնքի համաձայն,
39 վերադարձան Գալիլիա, իրենց քաղաքը՝ Նազարէթ: Եւ մանուկը աճում ու զօրանում էր՝ լի իմաստութեամբ. եւ
40 Աստուծոյ շնորհները նրա վրայ էին: Արդ, նրա ծնողները ամէն փարի, Զապկի փօնին, Երուսաղէմ էին գնում: Եւ
41 երբ նա փասնէրկու փարեկան եղաւ, փօնի սովորութեան համաձայն՝ Երուսաղէմ ելան: Եւ երբ փօնական օրերը
42 լրացան, ու նրանք վերադարձան, մանուկ Յիսուսը մնաց Երուսաղէմում, եւ նրա ծնողները այդ չմտացան: Կարծում
43 էին, թէ նա իրենց ուղեկիցների հետ է. մի օրուայ չափ ճանապարհ եկան եւ նրան փնտրեցին ազգականների ու
44, 45 ծանօթների մէջ: Ու երբ չգտան, Երուսաղէմ վերադարձան՝ նրան փնտրելու համար: Եւ երբ օր յետոյ նրան գտան
46 փաճարում. վարդապետների հետ նստած՝ նա լսում էր նրանց եւ հարցեր էր փալիս: Եւ բոլորը, որ նրան լսում
47 էին, զարմանում էին նրա իմաստութեան եւ պարասխանների վրայ: Երբ ծնողները նրան տեսան, հիացան. իսկ
48, 49 մայրը նրան ասաց. «Որդի՛, այս ի՛նչ արեցիր դու մեզ. ահաւասիկ հայրդ ու ես փազնապա՛ծ քեզ էինք փնտրում»: Եւ
50 նա պարասխանեց նրանց. «Ինչո՞ւ էիք ինձ փնտրում, չգիտէիք, թէ ես Նօրս փանը պէտք է լինեմ»: Բայց նրանք
51 չհասկացան այն խօսքը, որ նա իրենց ասաց: Եւ Յիսուս նրանց հետ իջաւ ու Նազարէթ գնաց. եւ նա հնազանդ
52 էր նրանց: Եւ նրա մայրը այս բոլոր բաները պահում էր իր սրտում: Իսկ Յիսուս զարգանում էր իմաստութեամբ,
53 հասակով եւ շնորհով Աստուծոյ ու մարդկանց առջեւ:

3 Տիրերիս կայսեր իշխանութեան փասնիինգերորդ փարում, երբ Պոնփացի Պիղատոսը կուսակալ էր Նրէաս-
2 արանի, եւ Ներովդէսը՝ չորրորդապետ Գալիլիայի, եւ նրա եղբայր Փիլիպպոսը՝ չորրորդապետ Իստուրացիների ու
3 Տրաքոնացիների աշխարհի, Լիսանիասը՝ չորրորդապետ Աբիլենէի, եւ Աննայի ու Կայիափայի քահանայապետու-
4 թեան օրով, Աստուծոյ խօսքը լսելի եղաւ Զաքարիայի որդի Յովհաննէսին անապարում: Եւ նա եկաւ Յորդանանի
5 կողմը ապաշխարութեան մկրտութիւն քարոզելու՝ մեղքերի թողութեան համար, ինչպէս գրուած է Եսայի մարգարէի
6 պարգամների գրքում. Եւ այն ժողովրդին, որ եկել էր իրենից մկրտուելու, ասում էր. «Իժերի՛ ծնունդներ, ով՛ ձեզ
7 սովորեցրեց փախչել բարկութիւնից, որ գալու է: Այսուհետեւ ապաշխարութեան արժանի պարտուներ փոխէ՛ք եւ մի՛
8 սկսէ՛ք ասել, թէ Աբրահամին ունենք իբրեւ հայր. այս ասեմ ձեզ, որ Աստուծոյ կարող է այս քարերից անգամ դուրս
9 բերել Աբրահամի որդիներ: Բայց ահաւասիկ կացինը ծառերի արմարի վրայ է. ամէն ծառ, որ բարի պարտ չի
10 փալիս, կտրուում եւ կրակն է նետում»: Ժողովուրդը նրան հարցնում էր եւ ասում. «Իսկ արդ, ի՛նչ պիտի անենք»: Եւ
11 նա պարասխանեց նրանց եւ ասաց. «Ով որ երկու զգեստ ունի, մէկը թող փայ նրան, որ չունի, եւ ով որ ուրե-
12, 13 անէ՛ք: Նա ասաց նրանց. «Ձեզ հրամայումներից աւելին մի՛ վերցրէ՛ք»: Զինուորները նոյնպէս հարցնում էին
14 նրան. «Իսկ մե՛նք ինչ անենք»: Նա ասաց նրանց. «Ոչ ոքի մի՛ նեղէ՛ք, ոչ ոքի մի՛ գրպարտէ՛ք, ձեր ռոճիկը թող ձեզ
15 բաւարար լինի»: Ժողովուրդը սպասման մէջ էր, եւ բոլորն իրենց սրտում Յովհաննէսի մասին հարց էին փալիս,
16 թէ՛ միթէ՛ սա՛ է Քրիստոսը: Նա պարասխանեց բոլորին ու ասաց. «Ես ձեզ մկրտում եմ ջրով, բայց գալիս է ինձնից
17 աւելի զօրաւորը, որի կօշիկները հանելու արժանի չեմ ես. նա ձեզ կը մկրտի Սուրբ Նոգով եւ հրով. նրա քամհարը

իր ձեռքում է՝ մաքրելու իր կարը, հաւաքելու ցորենը իր շքեմարանում, իսկ յարդը կ'այրի անշէշ կրակով»։ Նա շար 16
 ուրիշ միախօարիչ խօսքերով բարի լուրն էր ւաւերում ժողովրդին։ Բայց Ներովդէս չորրորդապետը, յանդիմանուած 17
 լինելով Յովհաննէսի կողմից, իր եղբօր կնոջ՝ Ներովդիայի պարճառով եւ այն բոլոր չարիքների համար, որ Նե- 18, 19
 րովդէսը գործել էր, այդ բոլորի վրայ աւելացրեց եւ այն, որ Յովհաննէսին բանփարկեց։ Եւ ամբողջ ժողովրդի 20
 մկրտուելուց յետոյ, Յիսուս եւս մկրտուեց ու երբ աղօթքի կանգնեց, երկինքը բացուեց, եւ Սուրբ Տոգին մարմնաւոր
 րեւսքով, որպէս աղանի իջաւ նրա վրայ. եւ երկնքից ձայն եկաւ, որ ասում էր. «Դու ես իմ սիրելի Արդին, որ ունես 21
 իմ ամբողջ բարեհաճութիւնը»։ Եւ ինքը Յիսուս շուրջ երեսուն րարեկան էր, երբ սկսեց իր գործունէութիւնը։ Եւ, 22
 ինչպէս կարծում էին, որդին էր Յովսէփի, եւ սա՝ Յակոբի, եւ սա՝ Նեղիի, եւ սա՝ Մաքարէի, եւ սա՝ Ղեւիի, եւ սա՝ 23
 Մեղքիի, եւ սա՝ Յաննէի, եւ սա՝ Յովսէփի, եւ սա՝ Մաքարէի, եւ սա՝ Անուսի, եւ սա՝ Նաւումի, եւ սա՝ Էսդիի, եւ սա՝ 24
 Նանգէի, եւ սա՝ Մաքարի, եւ սա՝ Մաքարէի, եւ սա՝ Մեմէի, եւ սա՝ Յոսէփի, եւ սա՝ Յողայի, եւ սա՝ Յովնանէի, եւ 25
 սա՝ Բէսայի, եւ սա՝ Զորոբաբէլի, եւ սա՝ Մաղաթէի, եւ սա՝ Ներիի, եւ սա՝ Մեղքիի, եւ սա՝ Աղդէի, եւ սա՝ Կոսամի, 26
 եւ սա՝ Ելմոդադի, եւ սա՝ Երէի, եւ սա՝ Յեսուի, եւ սա՝ Եղիազարի, եւ սա՝ Յորամի, եւ սա՝ Մաքարէի, եւ սա՝ Ղեւիի, եւ 27, 28
 սա՝ Միմէնի, եւ սա՝ Յուդայի, եւ սա՝ Յովսէփի, եւ սա՝ Յովնամի, եւ սա՝ Եղիակիմի, եւ սա՝ Մելլէի, եւ սա՝ Մեննէի, 29
 եւ սա՝ Մարտարայի, եւ սա՝ Նաթանի, եւ սա՝ Դաւթի, եւ սա՝ Յեսսէի, եւ սա՝ Օրէդի, եւ սա՝ Բոնուի, եւ սա՝ Մաղմանի, 30
 եւ սա՝ Նասաոնի, եւ սա՝ Ամինադարի, եւ սա՝ Արամի, եւ սա՝ Արմէի, եւ սա՝ Առնէի, եւ սա՝ Եսրոնի, եւ սա՝ Փարէսի, 31
 եւ սա՝ Յուդայի, եւ սա՝ Յակոբի, եւ սա՝ Իսահակի, եւ սա, Աբրահամի, եւ սա՝ Թարայի, եւ սա՝ Նաքորի, եւ սա՝ 32, 33
 Մերուգի, եւ սա՝ Ռագաւի, եւ սա՝ Փաղեկի, եւ սա՝ Եբերի, եւ սա՝ Մաղայի, եւ սա՝ Կայնանի, եւ սա՝ Արփաքսադի, եւ 34
 սա՝ Մէմի, եւ սա՝ Նոյի, եւ սա՝ Ղամէքի, եւ սա՝ Մաթուսաղայի, եւ սա՝ Ենոքի, եւ սա՝ Յարեդի, եւ սա՝ Մաղաղայէլի, 35
 եւ սա՝ Կայնանի, եւ սա՝ Ենոսի, եւ սա՝ Մէթի, եւ սա՝ Ադամի, եւ սա՝ Աստուծոյ։ 36

Եւ Յիսուս Սուրբ Տոգով լի վերադարձաւ Յորդանանից. եւ Տոգով անապար առաջնորդուեց ու քառասուն օր 4, 2
 փորձուեց սաբանայից։ Չկերաւ եւ չխմեց այն օրերին. եւ երբ քառասուն օրերը լրացան, քաղց զգաց։ Եւ սաբանան 3
 նրան ասաց. «Եթէ Աստուծոյ Արդի ես, այդ քարին ասա՛, որ հաց լինի»։ Յիսուս նրան պարասխանեց եւ ասաց, 4
 «Գրուած է. «Միայն հացով չէ, որ կ'ապրի մարդ, այլ՝ Աստուծոյ ամէն խօսքով»։ Եւ սաբանան փանելով նրան 5
 մի բարձր լեռ, մի վայրկեանում նրան ցոյց րուեց աշխարհի բոլոր թագաւորութիւնները։ Եւ սաբանան նրան 6
 ասաց. «Զեզ կ'սկսեմ այս ամբողջ իշխանութիւնը եւ սրանց փառքը, որովհետեւ ինձ է րրուած, եւ ում որ կ'ամենամ, 7, 8
 կ'սկսեմ այն։ Արդ, եթէ դու իմ առաջ ընկած երկրպագես, բոլորը քոնը կը լինի»։ Յիսուս պարասխանեց նրան 9
 եւ ասաց. «Գրուած է. «Ըն Տէր Աստուծոյն պիտի երկրպագես եւ նրան միայն պիտի պաշտես»։ Եւ րարաւ նրան 10
 Երուսաղէմ, կանգնեցրեց րաճարի աշարակի վրայ ու ասաց նրան. «Եթէ Աստուծոյ Արդի ես, քեզ այստեղից ցած 11
 գցիր, որովհետեւ գրուած է. «Իր հրեշտակներին պարսկութիւնով եւ քո մասին, որ քեզ պահեն. եւ իրենց ձեռքերի 12
 վրայ կը բռնեն քեզ, որ քո ոտքը երբեք քարին չսփիես»։ Յիսուս պարասխանեց նրան եւ ասաց. «Աւուած է. «Ըն 13
 Տէր Աստուծոյն պիտի չփորձես»։ Եւ սաբանան կ'աբարած լինելով բոլոր փորձութիւնները՝ նրանից միառժամանակ 14
 հեռու մնաց։ Եւ Յիսուս Տոգու գորութեամբ վերադարձաւ Գալիլիա, ու զաւառի բոլոր կողմերում նրա համբալը 15, 16
 րարածուեց։ Եւ նա ուսուցանում էր նրանց ժողովարաններում՝ փառաւորուելով բոլորից։ Եւ եկաւ Նազարէթ, ուր 17
 նա սնուել մեծացել էր. եւ ըստ իր սովորութեան՝ շաբաթ օրը ժողովարան մտաւ։ Եւ նրան րուին Եսայի մարգարէի 18
 գիրքը. եւ նա վեր կացաւ ընթերցելու. եւ երբ գիրքը բացեց, զրաւ այն րեղը, ուր գրուած էր. «Տիրոջ Տոգին իմ 19
 վրայ է, դրա համար իսկ օծեց ինձ, ինձ ուղարկեց աղքատներին աւարարանելու, սրբով բեկեալներին բժշկելու, 20
 գերիներին ազաբում քարոզելու եւ կոյրերին րեսողութիւն, կեղեքուածներին ազաբ արձակելու, Տիրոջը ընդունելի 21
 րարին հռչակելու»։ Եւ փակելով գիրքը՝ րուեց պաշարօնեային ու նստեց. եւ ժողովարանում զրնուողների բոլորի 22
 աչքերը նրա վրայ էին սեւեռուած։ Սկսեց ասել նրանց. «Այսօր այս գրուածքները կ'աբարուեցին, երբ լսում էիք 23
 ձեր ալանջներով»։ Եւ բոլորը վկայում էին ու զարմանում նրա բերանից ելած շնորհալի խօսքերի վրայ ու ասում. 24
 «Մա Յովսէփի որդին չէ՞»։ Եւ նա ասաց նրանց. «Անշուշտ, ինձ այս առածը կ'ասէք. «Բժիշկ, բժշկի՛ր ինքդ քեզ»։ 25
 Այն ամէնը, ինչ արել ես Կափառնայումում, որչափ որ լսեցինք, արա՛ եւ այստեղ, քո զաւառում»։ Եւ նա ասաց. 26
 «Ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, որ մարգարէն ընդունելի չէ իր քաղաքում։ Արդարեւ, ասում եմ ձեզ, որ Եղիայի օրով 27
 Իսրայէլում բազում այրիներ կային, երբ երկինքը փակուեց երեք րարի ու վեց ամիս, եւ ամբողջ երկրի վրայ 28
 մեծ սով եղաւ։ Սակայն նրանցից ոչ մէկի մօտ Եղիան չուղարկուեց, այլ միայն մի այրի կնոջ՝ սիդոնացիների 29
 Մարեփթա քաղաքում։ Նաեւ՝ Իսրայէլում Եղիսէ մարգարէի օրով բազում բորոքներ կային, եւ սակայն նրանցից 30
 ոչ մէկը չմաքրուեց, այլ միայն՝ Նէեման ստորին»։ Երբ այս լսեցին, ժողովարանում բոլորը լցուեցին բարկութեամբ. 31
 եւ վեր կենալով՝ նրան քաղաքից դուրս հանեցին ու րարան մինչեւ դարաւանդը այն լերան, որի վրայ շինուած էր 32
 իրենց քաղաքը, որպէսզի նրան զահալէթ անեն։ Իսկ նա, անցնելով նրանց միջով, զնաց։ Եւ իջաւ Գալիլիայի 33
 Կափառնայում քաղաքը ու շաբաթ օրերը ուսուցանում էր նրանց։ Նրա ուսուցման վրայ զարմանում էին, որովհետեւ 34
 նրա խօսքը լի էր հեղինակութեամբ։ Եւ ժողովարանում մի մարդ կար, որին բռնել էր մի պիղծ դէսի չար ոգին. սա 35
 բարձր ձայնով աղաղակեց եւ ասաց. «Թո՛ղ րուր մեզ, Յիսուս Նագովրեցի, ի՛նչ ես ուզում մեզանից. մեզ կորսաբեան 36
 մարմնելո՞ւ եկար. գիտե՞նք, թէ ով ես, Աստուծոյ Սուրբն ես դու»։ Յիսուս սաստեց նրան եւ ասաց. «Ղապանձուի՛ր եւ 37
 դուրս ելիր դրանից»։ Դեւը մէջտեղում զերին զարկեց նրան եւ դուրս ելաւ նրանից ու որեւէ վնաս չրուեց նրան։ Եւ 38, 39
 բոլորին զարմանք պաբեց. իրար հետ խօսում էին ու ասում. «Ի՛նչ խօսք է այս, որ իշխանութեամբ եւ զօրութեամբ 40
 սաստում է պիղծ ոգիներին, եւ դրանք դուրս են զալիս»։ Եւ նրա հռչակը րարածում էր զաւառի շրջակայքի բոլոր 41
 րեղերում։ Եւ նա ժողովարանից դուրս զալով՝ մտաւ Միմնի րունը։ Միմնի զոքանչը բարձր ջերմութեան մէջ 42
 րառապում էր։ Նրա համար Յիսուսին աղաչեցին. Նա կանգնեց նրա մօտ, սաստեց ջերմին, եւ ջերմը թողեց նրան։ 43
 Տիւնդը անմիջապէս ոտքի ելաւ եւ սպասարկում էր նրանց։ Եւ երբ արեւը մայր էր մտնում, բոլոր նրանք, որոնք 44
 պէսպէս ցաներով հիւանդներ ունէին, նրա մօտ էին բերում նրանց. եւ նա նրանցից իրաքանչիւրի վրայ ձեռք էր 45
 դնում ու նրանց բժշկում։ Շաբերի միջից դէտեր էլ էին ելնում, աղաղակում եւ ասում. «Դու ես Աստուծոյ Արդին»։ Եւ 46
 նա սաստում էր ու թոյլ չէր րալիս նրանց խօսել. որովհետեւ զիտէին, թէ նա Քրիստոսն է։ Եւ երբ օրը լուսացաւ, 47
 նա ելաւ զնաց մի ամայի րեղ, իսկ ժողովուրդը փնրում էր նրան. եկան մինչեւ նրա մօտ եւ չէին թողնում նրան, 48

44 որ հեռանայ իրենցից: Եւ նա նրանց ասաց. «Աստուծոյ արքայութիւնը եւ ուրիշ քաղաքներ ի վիպի աւերարանեն,
45 որովհետքս նրա համար իսկ ուղարկուեցի»: Եւ նա քարոզում էր գալիլիացիների ժողովարաններում:

5 Եւ մինչ ժողովուրդը խռնում էր նրա շուրջը՝ լսելու Աստուծոյ խօսքը, նա կանգնած էր Գեննեսարէի ծովակի
2 ափին: Եւ տեսաւ երկու նաւակներ, որ կանգնած էին ծովակի եզերքին. եւ ձկնորսները դրանց միջից դուրս եկած՝
3 ուռկաններն էին լուսնում: Նա մտաւ նաւակներից մէկի մէջ, որ Սիմոնինն էր, եւ խնդրեց նրան, որ ցամաքից
4 փոքր-ինչ հեռացնի այն. նստեց ու նաւակի միջից ուսուցանում էր ժողովրդին: Եւ երբ դադարեց խօսելուց, ասաց
5 Սիմոնին. «Քշիր փար դէպի խորերը, եւ ձեր ուռկանները գցեցէ՛ք որսալու համար»: Սիմոնը պարասխանեց եւ
6 նրան ասաց. «Վարդապետ, ամբողջ այս գիշեր չարչարուեցինք եւ ոչինչ չբռնեցինք, բայց քո խօսքի համար ուռկան-
7 ները կը գցենք»: Երբ այդ արեցին, մեծ քանակութեամբ ձկներ բռնեցին, այն աստիճան, որ նրանց ուռկանները
8 պապռուտում էին: Նրանք նշան էին անում միւս նաւակի մէջ եղող իրենց որսակիցներին, որ գան իրենց օգնեն: Եւ
9 նրանք եկան, եւ երկու նաւակներն էլ լցուեցին սուզուելու աստիճան: Երբ Սիմոն Պետրոսն այս տեսաւ, Յիսուսի
10 ձկնորսին ընկաւ եւ ասաց. «Ինձնից հեռու գնա, Տէր, որովհետքս եւս մեղաւոր մարդ եմ»: քանի որ վախը պարել էր
11 նրան եւ բոլորին, որ նրա հետ էին, իրենց բռնած ձկների քանակի պարճառով. նոյնպէս եւ՝ Չերեղէտի որդիներին՝
12 Յակոբոսին եւ Յովհաննէսին, որոնք Սիմոնի որսակիցներն էին. եւ Յիսուս Սիմոնին ասաց. «Մի՛ վախեցիր, այսու-
13 հետեւ դու մարդկանց պիտի որսաս կեանքի համար»: Եւ նաւակը ցամաք հանելով՝ թողեցին ամէն ինչ ու նրան
14 վրայ ընկած՝ աղաչեց նրան եւ ասաց. «Տէր, եթէ կամենաս, կարող ես ինձ մաքրել»: Նա մեկնեց իր ձեռքը, դիպաւ
15 նրան եւ ասաց. «Կամենում եմ, մաքրուի՛ր»: Եւ իսկոյն բորբոքութիւնը գնաց նրանից: Յիսուս պապուրեց նրան ոչ
16 որքի չասել, այլ՝ «Գնա՛, - ասաց, - դու քեզ ցոյց փոր քահանային եւ ընծայ փոր քո մաքրուելու համար, ինչպէս որ
17 հրամայել էր Մովսէսը՝ ի վկայութիւն նրանց»: Եւ նրա համբարը աւելի ու աւելի էր փարածում. եւ բազում ժողո-
18 վորդ էր հաւաքում լսելու նրան ու իրենց հիւանդութիւնից բժշկուելու: Իսկ նա խոյս էր փախի դէպի ամայի տեղեր
19 եւ աղօթքի էր կանգնում: Մի օր ինքն ուսուցանում էր, իսկ փարիսեցիներն ու օրէնքի վարդապետները, որոնք
20 հաւաքուել էին Գալիլիայի եւ Նրեաստանի բոլոր քաղաքներից ու Երուսաղէմից, նստած էին. եւ Տիրոջ գործութիւնը
21 նրա հետ էր ու նրա միջոցով բժշկում էր: Եւ ահա մարդիկ մահիճով մի մարդ բերեցին, որ անդամալոյժ էր, եւ
22 ուզում էին նրան ներս մտնել ու ղնել նրա առաջ: Եւ երբ ամբոխի պարճառով նրան ներս մտնելու միջոց չգտան,
23 բարձրացան փանիք եւ կտորի բացուածքից նրան վար կախեցին ու մահիճով հանդերձ իջեցրին մէջտեղ, Յիսուսի
24 առաջ: Տեսնելով նրանց հաւաքը՝ Յիսուս ասաց նրան. «Ո՛վ մարդ, թող քո մեղքերը քեզ ներուեն»: Օրէնագետներն
25 ու փարիսեցիները սկսեցին խորհել եւ ասացին. «Ո՛վ է սա, որ հայեոյանքներ է ասում. ո՞վ կարող է ներել մեղքերը,
26 եթէ ոչ՝ Աստուծոյ միայն»: Յիսուս, գիտեստալով նրանց մտածումները, պարասխանեց նրանց եւ ասաց. «Ի՛նչ էք
27 մտնում ձեր սրբերում. ո՞րն է աւելի հեշտ, ասել՝ քեզ ներուած լինեն քո մեղքերը, թե՛՛ ասել՝ վեր կաց եւ քայլի՛ր:
28 Բայց որպէսզի իմանաք, թէ մարդու Որդին իշխանութիւն ունի երկրի վրայ մեղքերը ներելու (ասաց անդամալոյժին)՝
29 քեզ եմ ասում, վեր կաց, վերցրո՛ւ քո մահիճը եւ գնա՛ քո փունը»: Եւ իսկոյն բոլորի առաջ վեր կենալով՝ իր վրայ
30 առաւ այն, ինչի վրայ ինքը պառկել էր, գնաց իր փունը եւ փառատրում էր Աստուծոյ: Բոլորին զարմանք պարեց,
31 եւ փառատրում էին Աստուծոյ: Ահով լցուեցին եւ ասում էին. «Այսօր արքայատկոր բաներ տեսանք»: Դրանից յետոյ,
32 դուրս ելաւ այնտեղից եւ տեսաւ մի մաքսատրի, որի անունը Ղեւի էր, եւ որը մաքսաբանը նստած՝ գործի վրայ
33 էր: Յիսուս նրան ասաց. «Ի՛նչ յետեւից արի՛»: Եւ նա թողնելով ամէն ինչ, վեր կացաւ գնաց նրա յետեւից: Եւ
34 Ղեւին իր փան մէջ նրան մեծ ընդունելութիւն փութեց, եւ մեծ թուով մաքսատրներ եւ ուրիշներ նրանց հետ սեղան
35 էին նստել: Փարիսեցիները եւ օրէնագետները փրփրեցում էին Յիսուսի դէմ իր աշակերտների մօտ ու ասում. «Ինչո՞ւ
36 էք մաքսատրների եւ մեղաւորների հետ ուրում եւ խմում»: Յիսուս պարասխանեց նրանց եւ ասաց. «Առողջներին
37 բժշկելու պէտք չեն, այլ՝ հիւանդներին: Ես չեմ եկել արդարներին կանչելու, այլ՝ մեղաւորներին՝ ապաշխարու-
38 թեան»: Եւ նրանցից ոմանք ասացին նրան. «Ինչո՞ւ Յովհաննէսի, ինչպէս եւ փարիսեցիների աշակերտները ծոմ
39 են պահում յաճախ եւ աղօթք անում, իսկ քո աշակերտները ուրում են ու խմում»: Եւ նա ասաց նրանց. «Մի՞թէ
40 կարող էք հարսանքատրներին հրամայել, որ ծոմ պահեն, որքան ժամանակ որ փեսան նրանց հետ է: Կը գան
41 օրեր, երբ որ փեսան նրանցից կը վերցուի, ապա այդ օրերին ծոմ կը պահեն»: Եւ նրանց մի առակ էլ ասաց. «Ոչ
42 որք հնացած ձորձի վրայ նոր գգեստից կտոր չի դնի, ապա թէ ոչ՝ եւ նորը կը պապռուի, եւ նոր գգեստից վերցրած
43 կտորը չի յարմարուի հնի հետ: Եւ ոչ որ նոր գինին հին փիկերի մէջ չի լցնի, ապա թէ ոչ՝ նոր գինին հին փիկերը կը
44 պայթեցնի. գինին կը թափուի, եւ փիկերը կը փչանան: Այլ՝ նոր գինին նոր փիկերի մէջ պէտք է լցուի, եւ երկուսն
45 էլ կը պահուեն: Եւ ոչ որք, երբ հինը խմի, նորը կ'ուզենայ, որովհետքս կ'ասի, թէ՛՛ հինը աւելի լաւն է»:

6 Առաջին ամսուայ երկրորդ շաբաթ օրը, երբ նա անցնում էր արտերի միջով, նրա աշակերտները հասկ էին
2 պոկում, շփում իրենց ափի մէջ եւ ուրում: Եւ փարիսեցիներից ոմանք ասացին նրանց. «Ինչո՞ւ էք անում այն, ինչ
3 օրինաւոր չէ անել շաբաթ օրով»: Յիսուս նրանց պարասխանեց եւ ասաց. «Դուք չէք կարողացել, թէ ինչ արեց
4 Դաւիթը, երբ քաղց գգաց ինքը եւ նրանք, որ նրա հետ էին. թէ ինչպէս նա մտաւ Աստուծոյ փունը, կերաւ առաջա-
5 տրութեան հացը եւ փութեց նրանց, որ իր հետ էին. միջոցաւ, բացի քահանայապետներից, ոչ որք չէր թոյլատրուած
6 ուրել այն»: Եւ Յիսուս նրանց ասաց. «Մարդու Որդին նաեւ շաբաթ օրուայ տերն է»: Եւ մի ուրիշ շաբաթ օր նա
7 մտաւ ժողովարան եւ ուսուցանում էր. եւ այնտեղ կար մի մարդ, որի աջ ձեռքը չորացած էր: Օրէնագետներն ու փա-
8 րիսեցիները հետեւում էին՝ տեսնելու, թէ արդեօք շաբաթ օրը կը բժշկի՞. որպէսզի նրան ամբաստանելու համար բան
9 գտնեն: Եւ նա գիտէր նրանց մտածումները: Չորացած ձեռքով մարդուն ասաց. «Վեր կաց, մէջտեղ արի»: Նա վեր
10 կացաւ կանգնեց: Յիսուս նրանց ասաց. «Ես ձեզ մի բան հարցնեմ. շաբաթ օրը ի՛նչ բան է օրինաւոր անել՝ բարի՞
11 գործ անել, թե՛՛ չար գործ, մի հոգի՞ փրկել, թե՛՛ կորստեան մտնել»: Եւ իր շուրջը բոլորի վրայ գայրագին նայելով՝
12 ասաց նրան. «Ձեռքը երկարի՛ր». եւ նա երկարեց, եւ նրա չորացած ձեռքը առողջացաւ միտի նման: Նրանք լցուե-
13 ցին կարապետութեամբ եւ միմեանց հետ խօսում էին, թէ ի՛նչ անեն Յիսուսին: Եւ այդ օրերին Յիսուս լեռ բարձրացաւ
14 աղօթելու եւ ամբողջ գիշերն անկապրեց Աստուծոյ աղօթելով: Եւ երբ լոյսը բացուեց, կանչեց իր աշակերտնե-
րին եւ ընտրեց նրանցից փաստերկուսին, որոնց եւ առաքելներ անուանեց. Սիմոնին, որին էլ Պետրոս կոչեց, եւ

Անդրեասին՝ նրա եղբորը, Յակոբոսին, Յովհաննեսին, Փիլիպպոսին, Բարթոլոմէոսին, Մաթթեոսին, Թովմասին, 15
 Ալփեոսի որդի Յակոբոսին, Սիմոնին՝ Նախանձայոյց կոչուածին, Յակոբի որդի Յուդային եւ Իսկարիովքացի Յու- 16
 դային, որը եւ մաքնիչ եղաւ: Եւ նրանց հետ միասին իջաւ մի քաղաքակ քաղ, ուր նրա աշակերպների խումբը եւ 17
 ամբողջ Նրեաստանից ու Երուսաղէմից եւ այն կողմերից եւ Տիրոսի ու Սիդոնի ծովեզրից շատ մեծ բազմութիւն 18
 եկել էր լսելու նրան եւ բժշկուելու իրենց հիւանդութիւններից: Եւ պիղծ ոգիներից քառապողները բժշկուում էին: Եւ 19
 ամբողջ ժողովուրդն ուզում էր նրան դիպչել, որովհետեւ նրանից մեծ գորութիւն էր դուրս գալիս եւ բժշկուում բոլորին: 20, 21
 Եւ Յիսուս աչքերը բարձրացրեց իր աշակերպների վրայ ու ասաց. - Երանի՛ հոգով աղքատներիդ, որովհետեւ 20, 21
 Ասարծու արքայութիւնը ձերն է: - Երանի՛ նրանց, որ քաղցած են այժմ, որովհետեւ պիտի յագենան: - Երանի՛ 22, 23
 նրանց, որ այժմ լալիս են, որովհետեւ պիտի ծիծաղեն: - Երանի՛ է ձեզ, երբ որ մարդիկ ձեզ արեն եւ երբ որ 24
 ձեզ մերժեն եւ նախարեն ու մարդու Որդու պարճառով ձեր մասին չար անուն հանեն: Ուրախացէ՛ք այդ օրը եւ 25
 ցնծացէ՛ք, որովհետեւ ձեր վարձը մեծ է երկնքում. նրանց հայրերը նոյն ձեռով էին վարում մարգարէների հանդէպ:
 - Բայց վայ՛ ձեզ՝ հարուստներիդ, որովհետեւ դուք ձեր մխիթարութիւնը ստացել էք: - Վայ՛ ձեզ, որ այժմ յագեցած 26, 27
 էք, որովհետեւ քաղցած պիտի մնաք: - Վայ՛ ձեզ, որ այժմ ծիծաղում էք, որովհետեւ պիտի սգաք ու պիտի լաք: - 28, 29
 Վայ՛ ձեզ, երբ որ բոլոր մարդիկ լալ խօսեն ձեր մասին, որովհետեւ նրանց հայրերը սուր մարգարէներին պառպալէս
 էին անում: «Բայց ասում եմ ձեզ, դուք, որ լսում էք ինձ. սիրեցէ՛ք ձեր թշնամիներին, ձեզ արողներին բարութիւն արեք 30
 արեք. օրհնեցէ՛ք ձեզ անիծողներին, ձեզ նեղողներին համար աղօթեցէ՛ք: Ով խփում է քո ծնօրին, նրան մինչ 31, 32
 էլ մօտեցրու. եւ ով որ քեզնից քո բաճկոնը բռնի է վերցնում, նրան մի՛ արգելիր, որ վերցնի շապիկդ էլ: Ամեն 33
 մարդու, որ քեզնից ուզում է, քոն, եւ ինչ որ մէկը քեզնից վերցնի, եր մի՛ պահանջիր: Եւ ինչպէս կամենում էք, որ 34
 անեն ձեզ մարդիկ, այնպէս արէ՛ք եւ դուք նրանց: Եւ եթէ դուք ձեզ սիրողներին սիրէք, ո՞րն է ձեր արած շնորհը, 35
 որովհետեւ մեղատուներն էլ են սիրում իրենց սիրողներին: Եւ եթէ ձեր բարերարներին բարութիւն անէք, ո՞րն է ձեր 36
 արած շնորհը, որովհետեւ մեղատուներն էլ նոյնն են անում: Եւ եթէ փոխ էք փոխ նրանց, որոնցից յետ առնելու 37
 ակնկալութիւն ունէք, ո՞րն է ձեր արած շնորհը, որովհետեւ մեղատուներն էլ են փոխ փոխ մեղատուներին, որպէսզի 38
 նոյն չափով յետ առնեն: Բայց դուք սիրեցէ՛ք ձեր թշնամիներին եւ բարութիւն արեք ձեզ արողներին ու փոխ փոխ 39
 նրան, ումից յետ առնելու ակնկալութիւն չունէք: Եւ ձեր վարձը շատ կը լինի, եւ դուք Բարձրեալի որդիները կը լինէք,
 որովհետեւ նա բարեհաճ է չարերի եւ ապերախսների հանդէպ: Գթասիրտ եղէք, ինչպէս որ ձեր Նայրը գթասիրտ 39
 է»: «Մի՛ դարեք, որ Ասարծուց չդարուէք, մի՛ դարապարտեք, եւ չպիտի դարապարտուէք, ներեցէ՛ք, եւ ներում պիտի 40
 գտնէք Ասարծուց, փութէ՛ք, եւ պիտի փրոյն ձեզ. ձեր գողը պիտի լցնեն առաջ չափով՝ թաթաղում, շարժում, զեղում. 41
 այն չափով, որով չափում էք. նոյն չափով պիտի չափուի ձեզ համար»: Նրանց մի առակ էլ ասաց. «Մի՛թէ կարող 42
 է կոյրը կոյրին առաջնորդել. չէ՞՞ որ երկուսն էլ փողը կ'ընկնեն: Աշակերպը մեծ չէ, քան իր վարդապետը. ամեն 43
 կարարեալ աշակերպ իր վարդապետի պէս կը լինի: Ինչո՞ւ քո եղբոր աչքի միջի շիւղը քսանում ես, իսկ քո աչքի 44
 միջի գերանը չես նշմարում: Եւ կամ ինչպէ՞ն կարող ես եղբորդ ասել՝ եղբայր, թող որ քո աչքից այդ շիւղը հանեն, 45
 իսկ դու քո աչքի միջի գերանը չես քսանում: Կեղծաւոր, նախ քո աչքից գերանը հանիր եւ ապա լալ կը քսանես՝ 46
 քո եղբոր աչքից շիւղը հանելու համար»: «Որովհետեւ չկայ բարի ծառ, որ չար պտուղ փայ. եւ դարձեալ՝ չկայ 47
 չար ծառ, որ բարի պտուղ փայ. որովհետեւ իւրաքանչիւր ծառ իր պտղից է ճանաչուում: Փշերից թուփ չեն քաղում 48
 եւ ոչ էլ մորենուց՝ խաղող: Բարի մարդը իր սրտի բարի գանձերից բարին է բխեցնում, իսկ չար մարդը՝ չարն է 49
 բխեցնում. որովհետեւ սրտի աւելցուկից է, որ խօսում է նրա բերանը»: «Ինչո՞ւ ինձ «Տէր, Տէր» էք կոչում, իսկ ինչ 49
 ասում եմ՝ չէք անում: Ամէն մարդ, որ ինձ է գալիս եւ լսում է իմ խօսքերն ու կարարում դրանք, ձեզ ցոյց փայ, 50
 թէ ում է նման: Նման է փուն շինող այն մարդուն, որ հողը փորեց ու խորացրեց եւ հիմքը դրեց ժայռի վրայ. եւ 51
 երբ հեղեղ բարձրացաւ, գետը զարկեց փունը եւ չկարողացաւ շարժել այն, որովհետեւ նրա հիմքը ժայռի վրայ էր
 հաստատուած: Իսկ ով իմ խօսքերը լսում է եւ չի կարարում, նման է այն մարդուն, որ հողի վրայ առանց հիմքի 52
 փուն է շինում. գետը զարկեց, եւ այն իսկոյն փուլ եկաւ, եւ այդ փան կործանումը մեծ եղաւ»:

Եւ երբ Յիսուս վերջացրեց իր բոլոր խօսքերը, եւ ժողովուրդը նրան լսեց, Կափառնայում մտաւ: Այնպէղ մի 7, 2
 հարիւրապետի ծառայ, որ շատ սիրելի էր նրա համար, ծանր հիւանդացել էր եւ մեռնելու մօտ էր: Երբ լսեց Յիսուսի 3
 մասին, հրեաներից աւագներին ուղարկեց, որ աղաչեն նրան, որպէսզի գայ եւ բժշկի իր ծառային: Եւ նրանք 4
 Յիսուսի մօտ գալով՝ թախանձագին աղաչում էին նրան եւ ասում. «Արժանի է նա, որին այս շնորհը պիտի անես,
 որովհետեւ նա սիրում է մեր ազգը եւ ժողովարանը նա՛ շինեց մեզ համար»: Յիսուս գնաց նրանց հետ. երբ քնից 5, 6
 շատ հեռու չէր, հարիւրապետը նրա մօտ բարեկամներ ուղարկեց՝ ասելով. «Տէր, նեղութիւն մի՛ կրիր, որովհետեւ
 արժանի չեմ, որ իմ յարկի փակ մտնես. դրա համար էլ ինձ արժանի չհամարեցի քեզ մօտ գալու. այլ՝ խօսքով ասա՛, 7
 եւ իմ ծառան կը բժշկուի. որովհետեւ ինքս էլ իշխանութեան ենթակայ մարդ եմ, իմ ձեռքի փակ զինուորներ ունեմ. 8
 սրան ասում եմ՝ գնա՛, եւ գնում է, իսկ միասին, թէ՛ արի՛, եւ գալիս է, եւ իմ ծառային, թէ՛ արա՛ այս բանը, եւ նա անում
 է»: Եւ երբ Յիսուս այս լսեց, զարմացաւ. դարձաւ ժողովրդին, որ հետեւում էր իրեն, եւ ասաց. «Ճշմարիտ եմ ասում 9
 ձեզ, որ Իսրայէլի մէջ անգամ այսչափ հաւաստ չգտայ»: Պարզամտները փուն վերադարձան եւ հիւանդ ծառային 10
 գրան բժշկուած: Ներեւեալ օրը Յիսուս գնում էր մի քաղաք, որ Նային էր կոչում. նրա հետ էին գնում նաեւ իր 11
 աշակերպները եւ բազում ժողովուրդ: Երբ քաղաքի դարպասին մօտեցաւ, ահա դուրս էր բերում մի մեռել, միակ 12
 որդին իր մօտ, որ մի այրի կին էր. եւ քաղաքից բազում ժողովուրդ նրա հետ էր: Երբ Տէրը կնոջը քսեաւ, խղճաց 13
 նրան եւ ասաց. «Մի՛ լար»: Մօտենալով՝ դագաղին դիպաւ: Դագաղը փանդները կանգ առան: Եւ նա ասաց. «Քե՛զ 14
 եմ ասում, ո՞վ պարանի, վեր կաց»: Մեռելը վեր կացաւ, նստեց եւ սկսեց խօսել: Եւ Յիսուս նրան մօրը փութեց: Եւ 15, 16
 ահը պարեց բոլորին. փառաւորում էին Ասարծուն եւ ասում. «Մի՛ մեծ մարգարէ է յայտնուել մեր մէջ», եւ՝ «Ասարած
 այցելութիւն է փութել իր ժողովրդին բարութեամբ»: Եւ նրա մասին այս գրոյցը փարածուեց ամբողջ Նրեաստանում 17
 եւ երկրի բոլոր կողմերում: Եւ Յովհաննէսին այս բոլորի մասին պարմեցին իր աշակերպները: Եւ Յովհաննէսն 18, 19
 իր աշակերպներից մի երկուսին իր մօտ կանչեց ու նրանց ուղարկեց Տիրոջ մօտ՝ ասելու. «Դո՛ւ ես, որ գալու էիր, թէ՛
 ուրիշին սպասենք»: Եւ այդ մարդիկ գալով նրա մօտ՝ ասացին. «Յովհաննէս Մկրտիչը մեզ ուղարկեց քեզ մօտ եւ 20
 ասում է. «Դո՛ւ ես, որ գալու էիր, թէ՛ ուրիշին սպասենք»: Եւ նոյն ժամին նա շարերին բժշկեց հիւանդութիւններից, 21

22 ցաւերի հարուածներից, չար ոգիներից եւ բազմաթիւ կոյրերի փետտոյթիւն շնորհեց: Նա պատասխանեց նրանց
 23, 24 եւ ասաց. «Գնացէք պարմեցէք Յովհաննէսին, ինչ որ դուք փեսայք եւ լսեցիք. որ կոյրերը փեսանոյն են, կաղերը՝
 25 թալլում, բորոքները մաքրում են, խուլերը՝ լսում, մեռելները յարութիւն են առնում, աղքատները Բարի յորն են
 26 լսում. եւ երանի՛ նրան, որ իմ պարճառով չի գայթակղուի»: Եւ երբ Յովհաննէսի պատգամատրները գնացին, նա
 27 սկսեց ժողովրդին խօսել Յովհաննէսի մասին. «Ի՛նչ փեսանելու համար դուք եկաք անապար. քանոց շարժուող մի
 28 եղէ՞ք: Նապա ի՛նչ փեսանելու համար դուք եկաք. փափուկ զգեստներով զարդարուած մի մահիդ. ահաւասիկ նրանք,
 29 որ փառատր զգեստներով են եւ փափուկ կենցաղով են ապրում, արքունիքներում են լինում: Նապա ի՛նչ փեսանելու
 30 համար դուք եկաք. մի մարգարէ՛. այո՛, ասում են ձեզ, առաւել քան մի մարգարէ. որովհետեւ Յովհաննէսը նա
 31, 32 է, որի մասին գրուած է. «Ահա քո առաջից ուղարկուած եմ իմ պարգասատրին, որպէսզի քո առաջ քո ճանապարհը
 33 պատրաստես»: Ըշմարիտ եմ ասում ձեզ, կանանցից ծնուածների մէջ չկայ աւելի մեծ մարգարէ, քան Յովհաննէսը.
 34 բայց Աստուծոյ արքայութեան մէջ ամենափոքրը աւելի մեծ է, քան թէ նա»: Եւ երբ ամբողջ ժողովուրդը լսեց,
 35, 36 նոյնպէս եւ մաքսատրները, ընդունեցին Աստուծոյ արդարութիւնը՝ մկրտուելով Յովհաննէսի մկրտութեամբ: Իսկ
 37 փարիսեցիները եւ օրինականները իրենց հոգիներում Աստուծոյ խորհուրդն անարգեցին նրանով, որ Յովհաննէսից
 38 չմկրտուեցին: «Արդ, ո՞ն մանեցնեն այս սերնդի մարդկանց, եւ ո՞ն են նման: Նրանք նման են մանուկների, որոնք
 39 ասացինք, եւ դուք լաց չեղաք»: Եկաւ Յովհաննէս Մկրտիչը, չէր ուրում եւ չէր խմում. եւ դուք ասացիք՝ նրա մէջ դե
 40 կայ: Եկաւ մարդու Որդին. ուրում է եւ խմում. եւ դուք ասում էք. «Ահա ուրող եւ խմող մի մարդ, մաքսատրների
 41, 42 եւ մեղատրների բարեկամ»: Եւ իմաստութիւնը արդարացուեց իր որդիներից»: Փարիսեցիներից մէկը աղաչում
 43 էր նրան, որ իր հետ ճաշ ուրի. եւ նա մտնելով փարիսեցու փունը՝ սեղան նստեց: Եւ քաղաքում մի մեղատր
 44 կին կար. երբ նա իմացաւ, որ փարիսեցու փանը սեղան է նստել, մի շիշ ազնիւ իւղ բերելով, կանգնեց Յիսուսի
 45 յետեւ, նրա ոտքերի մօտ. եւ լաց էր լինում ու սկսեց արտասուքներով թրջել նրա ոտքերը եւ իր գլխի մազերով
 46 սրբում էր. համբուրում էր նրա ոտքերը եւ այդ իւղով օծում: Իսկ փարիսեցին, որ նրան հրախիթել էր, փեսանելով
 47, 48 իրեն, որովհետեւ նա մեղատր է»: Յիսուս պատասխանեց նրան եւ ասաց. «Միմո՛ն, քեզ ասելու քան ունեն»: Եւ սա
 49 ասաց. «Ասա՛, Վարդապետ»: Եւ Յիսուս ասաց. «Մի փոխապու երկու պարտապաններ ունէր. մէկը հինգ հարիւր
 50 դահեկան պարտք ունէր, իսկ միւսը՝ յիսուն: Եւ քանի որ նրանք հարուցելու ոչինչ չունէին, երկուսին էլ պարտքը
 51 շնորհեց. հիմա ասա՛, ո՞վ աւելի շար կը սիրի նրան»: Միմո՛ն ասաց. «Ինձ այնպէս է թուում, թէ նա՛ ում աւելի շար
 52 շնորհուեց»: Եւ Յիսուս ասաց նրան. «Ուղի՛ր դարեցիր»: Եւ դառնալով կնոջ կողմը՝ Միմո՛նին ասաց. «Տեսնո՞ւմ ես
 53 այս կնոջը. մտայ քո փունը, ոտքերիս համար ջուր չտուիր, իսկ սա իր արտասուքներով թրջեց իմ ոտքերը եւ իր
 54 մազերով սրբեց: Դու ինձ մի համբոյր էլ չտուիր, սակայն սա ահա փուն մտնելուցս ի վեր չի դադարում ոտքերս
 55 համբուրելուց: Դու իւղով իմ գուլար չօծեցիր, սա անուշ իւղով ոտքերս օծեց: Դրա համար քեզ ասում են. իր
 56 անհամար մեղքերը կը ներուեն սրան, որովհետեւ ուժգին սիրեց. քանզի ում շար է ներում, շար է սիրում, եւ ում
 57 սակա՛ւ սակա՛ւ»: Եւ ասաց այն կնոջը. «Քո մեղքերը քեզ ներուած են»: Եւ նրանք, որ նրա հետ սեղան էին նստել,
 58 սկսեցին ասել իրենց մտքում. «Ո՞վ է սա, որ մեղքերին թողութիւն է տալիս»: Եւ նա ասաց այդ կնոջը. «Քո հաւանքը
 59 քեզ փրկեց, զնա՛ խաղաղութեամբ»:

8 Դրանից յետոյ Յիսուս շրջում էր քաղաքներում եւ գիւղերում, քարոզում էր եւ աւերարանում Աստուծոյ արքա-
 2 յութիւնը: Եւ նրա հետ էին Տասներկուսը՝ եւ մի քանի կանայք, որոնք բժշկուել էին չար ոգիներից ու հիւանդու-
 3 թիւններից. Մարիամը, որ կոչում էր Մագդաղենացի, եւ որից եօթը դեւ էր դուրս եկել, Յովհաննան՝ Ներովիտի
 4 վերակացուի՝ Բուզայի կինը, եւ Շուշանն ու շար ուրիշներ, որոնք իրենց ունեցուածքից մաքակարարում էին նրան:
 5 Երբ շար ժողովուրդ եւ բազմաթիւ քաղաքներից նրա մօտ եկածներ հաւաքուեցին, առակով նրանց ասաց. «Մի
 6 սերմնացան ելաւ սերմեր ցանելու: Եւ երբ նա սերմանում էր, մի մաս սերմ ընկաւ ճանապարհի եզերքը եւ ոտնա-
 7 կոխ եղաւ, եւ երկնքի թռչունները այն կերան: Եւ ուրիշ մի մաս ընկաւ ապառաժի վրայ. երբ բուսաւ, չորացաւ՝
 8 խոնաւութիւն չլինելու պարճառով: Եւ ուրիշ մի մաս ընկաւ փշերի մէջ. եւ փշերը նրա հետ բուսնելով՝ այն խեղ-
 9 դեցին: Եւ ուրիշ մի մաս ընկաւ լաւ ու պարարտ հողի վրայ եւ, բուսնելով, հարիւրապարիկ պտուղ տուեց»: Երբ
 10 այս խօսեց, ասաց. «Ո՞վ որ լսելու ականջ ունի, թող լսի»: Աշակերտները նրան հարցնում էին, թէ այդ առակն
 11 ի՛նչ է նշանակում: Եւ նա ասաց. «Ձեզ փրում է գիպենալ Աստուծոյ արքայութեան խորհուրդները, իսկ ուրիշներին՝
 12 առակներով, որպէսզի նայեն, բայց չտեսնեն, լսեն, բայց չիմանան: Իսկ առակը այս է նշանակում. սերմը Աստուծոյ
 13 խօսքն է: Որոնք որ ճանապարհի եզերքին են, այդ նրանք են, որ լսում են, եւ ապա սապանան գալիս հանում
 14 է խօսքը նրանց սրտից, որպէսզի չհաւատան եւ չփրկուեն: Եւ որոնք որ ապառաժի վրայ են, այդ նրանք են, որ,
 15 երբ լսեն, խնդրութեամբ են ընդունում խօսքը, բայց արմար չեն բռնում. սրանք միառժամանակ հաւատում են, իսկ
 16 փորձութեան ժամանակ՝ հեռանում: Իսկ այն, որ փշերի մէջ ընկաւ, այդ նրանք են, որ, երբ լսում են խօսքը, աշ-
 17 խարհի հոգսերով, հարստութեամբ եւ զուարճութեամբ զբաղուած լինելով՝ խեղդում ու անպտուղ են լինում: Իսկ
 18 այն, որ պարարտ հողի վրայ է, նրանք են, որ բարի եւ զուարթագին սրտով լսելով խօսքը՝ ընդունում են այն եւ
 19 յարատեւելով պտուղ են տալիս»: «Ո՞չ որ ճրագ չի վառի եւ կաթասի փակ չի թաքցնի կամ մահճի փակ չի դնի, այլ
 20 կը դնի աշտանակի վրայ, որպէսզի, ովքեր մտնեն, լոյսը տեսնեն: Ծածուկ ոչինչ չկայ, որ չյայտնուի, ոչ էլ գաղտնի
 21 բան, որ չիմացուի եւ ի յայտ չգայ: Այսուհետեւ զգո՛յշ եղէք, թէ ինչպէս էք դուք լսում. որովհետեւ ով որ ունի, նրան
 22 կը փրուի, իսկ ով որ չունի, եւ այն, ինչ որ նա կարծում է, թէ ունի, կը վերցուի նրանից» Նրա մօտ եկան իր մայրն
 23 ու եղբայրները եւ չէին կարողանում նրան մօտենալ բազմութեան պարճառով: Իմաց տուին նրան եւ ասացին. «Քո
 24 մայրը եւ քո եղբայրները դրում կանգնել են եւ ուզում են քեզ փեսանել»: Եւ նրանց ասաց. «Իմ մայրը եւ եղբայր-
 25 ները սրանք են, որ Աստուծոյ խօսքը լսում են եւ կարարում»: Մի օր ինքը նաակ նստեց իր աշակերտների հետ եւ
 26 նրանց ասաց. «Եկէ՛ք ծովակի միւս կողմն անցնենք»: Եւ գնացին: Մինչ նաւարկում էին, նա քուն մտաւ: Եւ ծովակի
 27 վրայ քամու մի մրրիկ իջաւ. ծովը ուռչում էր, նաակը ջրով լցնում. եւ նրանք փրկանալի էին մտնուել: Մօտե-
 28 ցան արթնացրին նրան եւ ասացին. «Վարդապետ, Վարդապետ, ահա կորչում ենք»: Եւ նա վեր կենալով՝ սաստեց

քամուն ու աղմկայոյց կոհակներին, եւ նրանք հանդարտուցին, եւ խաղաղութիւն փրեց: Եւ նրանց ասաց. «Ո՛ր 25
 է ձեր հաւապը»: Եւ նրանք սարսափած՝ զարմացան եւ ատում էին միմեանց. «Ո՞վ է արդեօք սա, որ հողմերին ու 26
 ջրերին անգամ հրաման է փայլիս, եւ դրանք հնազանդում են սրան»: Ապա նաւարկեցին իջան գերգեսացիների 27
 երկիրը, որը Գալիլիայի հանդիպակաց կողմն է: Եւ երբ նա ցամաք ելաւ, նրան պատահեց քաղաքից մի մարդ,
 որի մէջ դէտեր կային. նա երկար ժամանակ հագուստ չէր հագել եւ ոչ էլ փան մէջ էր բնակուել, այլ՝ գերեզմանների:
 Եւ տեսնելով Յիսուսին՝ աղաղակեց, ընկաւ նրա առաջ եւ բարձր ձայնով ասաց. «Ի՞նչ ես ուզում ինձնից, Յիսուս, 28
 բարձրեալ Աստուծո՞ւ Որդի, աղաչում եմ քեզ, ինձ մի՛ փանջիր». որովհետեւ Յիսուս հրաման էր փայլիս պիղծ ոգուն,
 որ դուրս գայ այդ մարդուց, քանի որ շաք անգամ փիրացել էր նրան, եւ նա կապուում էր շղթաներով, պահուում
 էր երկաթների մէջ, բայց կտրուում էր կապանքները եւ դեւից քշում էր անբնակ վայրեր: Յիսուս հարցրեց նրան 30
 եւ ասաց. «Անունդ ի՞նչ է»: Եւ նա ասաց. «Լեզեոն». որովհետեւ նրա մէջ շաք դէտեր էին մտել. աղաչում էին 31
 նրան, որ հրաման չբայ իրենց, որ անդունդ գնան: Եւ այնպէղ մեծ թուով խոզերի մի երամակ կար, որ արածում
 էր լերան վրայ: Աղաչեցին նրան, որ հրաման փայ իրենց՝ գնալ մտնել նրանց մէջ: Եւ նա թոյլատրեց նրանց, եւ 33
 դէտերը դուրս եկան այդ մարդուց ու մտնան խոզերի մէջ. եւ երամակը գահաւանդից դիմեց դէպի ծովակ ու խեղդու-
 ցաւ: Երբ խոզարածները տեսան պատահածները, փախան եւ պատմեցին քաղաքում ու ագարակներում: Եւ երբ 34, 35
 մարդիկ դուրս եկան կաթարուածները տեսնելու եւ եկան Յիսուսի մօտ ու գրան այն մարդուն, որից դէտերը ելել
 էին, - որը հազնուած եւ զգաստացած՝ նստած էր Յիսուսի ոտքերի մօտ, - վախեցան: Նրանք, որ ականատես էին 36
 եղել, պատմեցին նրանց, թէ ինչպէս փրկուեց դիւահարը: Եւ գերգեսացիների երկրի շրջակայքում գտնուող ամբողջ
 բնակչութիւնը աղաչում էր Յիսուսին՝ հեռու գնալ իրենց սահմաններից, որովհետեւ մեծ վախով փազնապում էին:
 Եւ նա նաւակ նստելով՝ վերադարձաւ: Այն մարդը, որից դէտերը դուրս էին եկել, աղաչում էր նրան, որ ինքը նրա 38
 հետ շրջի: Բայց Յիսուս արձակեց նրան եւ ասաց. «Վերադարձիր քո տունը եւ պատմիր, ինչ որ Աստուած արեց
 քեզ համար»: Նա գնաց քաղաք եւ փարածում էր այն, ինչ Յիսուս արեց իրեն: Եւ երբ Յիսուս վերադարձաւ ծովի 40
 միւս կողմը, ժողովուրդը նրան լաւ ընդունեց, որովհետեւ ամենքը նրան սպասում էին: Եւ ահա եկաւ մի մարդ, որի
 անունը Յայրոս էր, եւ որը ժողովրդապետ էր: Յիսուսի ոտքերն ընկնելով՝ նա աղաչում էր նրան, որ իր տունը մտնի,
 որովհետեւ նա մօտ փասներկու փարեկան մի միամօրիկ դուստր ունէր, որ մահամերձ էր: Եւ երբ Յիսուս գնում էր, 42
 ժողովուրդը նրան նեղում էր: Եւ մի կին, որ փասներկու փարուց ի վեր արիւնահոսութիւն ունէր եւ հնար չէր եղել 43
 նրան որեւէ մէկից բժշկուել, յետեւից մօտեցաւ եւ դիպաւ նրա զգեստի քղանցքին, եւ նոյն ժամին նրա արիւնահո- 44
 սութիւնը դադարեց: Եւ Յիսուս ասաց. «Ո՞վ էր, որ ինձ դիպաւ»: Եւ երբ բոլորը ուրանում էին, Պետրոսը եւ նրա 45
 հետ եղողները ասացին. «Վարդապետ, ժողովուրդն է, որ սեղմում ու նեղում է քեզ»: Եւ Յիսուս ասաց. «Մէկն ինձ 46
 դիպաւ, որովհետեւ զգացի, որ ինձնից զօրութիւն դուրս եկաւ»: Երբ կինը տեսաւ, որ այդ ծածուկ ջնաց նրանից, 47
 դողալով եկաւ եւ ընկաւ նրա առաջ ու ամբողջ ժողովրդի առջեւ պատմեց, թէ ինչ բանի համար դիպաւ նրան եւ թէ
 ինչպէս իսկոյն բժշկուեց: Եւ նա ասաց. «Քաջալերուիր, որստր, քո հաւապը փրկեց քեզ, գնա՛ խաղաղութեամբ»: 48
 Եւ մինչ նա խօսում էր, ժողովրդապետի փնից մէկն եկաւ եւ Յայրոսին ասաց. «Աղջիկդ մեռաւ, յոգնութիւն մի՛ 49
 պատճառիր դրան»: Իսկ երբ Յիսուս լսեց, նրան պատասխանեց եւ ասաց. «Մի՛ վախեցիր, միայն հաւապա՛ւ, եւ 50
 նա կ'ապրի»: Եւ նրա տունը մտնելով՝ ոչ ոքի չթողեց ներս մտնել, բացի Պետրոսից, Յակոբոսից, Յովհաննէսից եւ 51
 երեխայի հօրից ու մօրից: Ամենքը լալիս եւ ողբում էին նրա վրայ: Եւ նա ասաց. «Լաց մի՛ եղէք, որովհետեւ մեռած 52
 չէ, այլ ննջում է»: Իսկ նրանք ծաղրում էին նրան, որովհետեւ գիպէին, որ մեռած էր: Եւ ամենքին դուրս հանելով՝ 53, 54
 բռնեց նրա ձեռքից, գոչեց եւ ասաց. «Վեր կաց, կանգնիր, ո՞վ մանուկ»: Եւ նրա հոգին վերադարձաւ, եւ մանուկը 55
 իսկոյն կանգնեց: Եւ Յիսուս հրամայեց, որ նրան ուրելու բան փան: Եւ նրա ծնողները զարմացած մնացին, իսկ 56
 նա պատուիրեց, որ ոչ ոքի չասեն, ինչ որ եղել էր:

Եւ նա կանչելով փասներկու առաքելներին՝ նրանց զօրութիւն եւ իշխանութիւն փոխեց բոլոր դէտերի վրայ, 9
 նաեւ՝ բժշկելու հիւանդութիւնները: Եւ ուղարկեց նրանց քարոզելու Աստուծոյ արքայութիւնը եւ բժշկելու ախտերով 2
 վարակուածներին: Եւ ասաց նրանց. «Ճանապարհի համար ոչինչ մի՛ վերցրէք. ոչ գաւազան եւ ոչ մախաղ, ոչ 3
 հաց եւ ոչ արծաթ դրամ. երկու հագուստ մի՛ ունեցէք. որ փունն էլ մտնէք, այնպէղ գիշերեցէք եւ ապա այնպէղից 4
 գնացէք: Եւ նրանք, որ ձեզ չեն ընդունի, որպէս վկայութիւն նրանց դէ՛մ ձեր ոտքերի փոշին թօթափեցէ՛ք, երբ 5
 այդ քաղաքից դուրս ելնէք»: Եւ նրանք ելան եւ շրջում էին քաղաքներում ու գիւղերում, աւերարանում էին եւ 6
 բժշկում ամէն տեղ: Ներովդէս չորրորդապետը լսեց այս բոլոր գործերը եւ զարմանում էր ոմանց ասածի վրայ, 7
 թէ՛ Յովհաննէսը մեռելներից յարութիւն է առել, իսկ ոմանց ասածի վրայ, թէ՛ Եղիան յայտնուեց, եւ ուրիշների՝ թէ՛ 8
 նախկին մարգարէներից մէկը յարութիւն է առել: Ներովդէս ասաց. «Յովհաննէսին ես գլխաւորեցի, իսկ սա ո՞վ է, որի 9
 մասին այսպիսի բաներ եմ լսում»: Եւ ուզում էր նրան տեսնել: Առաքելները վերադարձան եւ Յիսուսին պատմեցին 10
 այն ամէնը, ինչ որ արեցին. եւ նա նրանց հետն առնելով՝ քաշուեց առանձնացաւ ամայի մի տեղ, մօտակայքը մի
 քաղաքի, որ Բեթսայիղա էր կոչում: Եւ երբ ժողովուրդը իմացաւ, գնաց նրա յետեւից. եւ նա ընդունելով նրանց՝ 11
 խօսում էր նրանց հետ Աստուծո՞ւ արքայութեան մասին. եւ որոնք որ բժշկուելու կարիք ունէին, բժշկում էր նրանց:
 Եւ օրն սկսեց փարածամէն: Տասներկուսը մօտեցան եւ նրան ասացին. «Արձակիր այս ժողովրդին, որպէսզի գնան 12
 շրջակայ գիւղերը եւ ագարակները, հանգստանան եւ կերակուր գտնեն, որովհետեւ այսպէղ ամայի վայրում ենք»: Նա ասաց նրանց. 13
 «Դո՛ւք փուլէք նրանց ուրելու բան»: Եւ նրանք ասացին. «Մենք հինգ նկանակից եւ երկու ձկնից 14
 աւելին չունենք, եթէ չգնանք եւ այս ժողովրդի համար բաւարար ուրելիք չգնենք». որովհետեւ շուրջ հինգ հազար 15
 մարդ կար: Նա աշակերտներին ասաց. «Նստեցրէ՛ք դրանց խումբ-խումբ, յիսուն-յիսուն»: Եւ այդպէս արեցին 16
 ու ամենքին նստեցրին: Եւ նա վերցնելով հինգ նկանակը եւ երկու ձուկը՝ նայեց դէպի երկինք, օրհնեց, կտրեց եւ 17
 աշակերտներին փոխեց, որպէսզի ժողովրդի առաջ դնեն: Ամենքը կերան եւ յագեցան. իսկ կտորքանքները վերցրին՝ 18
 փասներկու սակաւ լիքը: «Ժողովուրդը իմ մասին ի՞նչ է ասում. ո՞վ եմ»: Եւ նրանք պատասխանեցին եւ ասացին. 19
 «Յովհաննէս Մկրտիչը. եւ ոմանք, թէ՛ Եղիան, իսկ ուրիշներ, թէ՛ նախնիներից մի մարգարէ յարութիւն է առել»: 20
 Ասաց նրանց. «Դո՛ւք իմ մասին ի՞նչ էք ասում. ո՞վ եմ»: Պետրոսը պատասխանեց եւ ասաց. «Աստուծո՞ւ Քրիստոսը»: 20

21, 22 Նա սասպեց նրանց եւ պարտութեց ոչ ոքի չասել այդ: Ապա սասց. «Մարդու Որդին պէտք է շար չարչարուի եւ
23 անարգուի քահանայապետներից եւ ծերերից ու օրէնսգրւներից. եւ սպանուի ու երրորդ օրը յարուցանուի առնի»: Եւ
24 ամենքին ասում էր. «Եթէ մէկը կամենում է իմ յետեւից գալ, թող ուրանայ իր անձը եւ իր խաչը մշտապէս վերցնի
25 եւ գայ իմ յետեւից. որովհետեւ, ով որ կամենայ իր անձը փրկել, այն պիտի կորցնի, իսկ ով որ իր անձը ինձ
26 համար կորցնի, այն պիտի փրկի: Ի՞նչ օգուտ է մարդուն, եթէ աշխարհը շահի, բայց իր անձը կորցնի ու փոժի.
27 որովհետեւ, ով որ ինձ եւ իմ խօսքերը ամօթ կը համարի, նրան մարդու Որդին էլ ամօթահար պիտի անի, երբ
28 գայ իր եւ Տօր եւ սուրբ հրեշտակների փառքով: Բայց, արդարեւ, ասում եմ ձեզ, թէ այսպէղ գորնուողների մէջ
29 կան ոմանք, որոնք մահ չպիտի ճաշակեն, մինչեւ որ չբեսնեն Աստուծու արքայութիւնը»: Եւ այս խօսքերից մօտ ութ
30 օր յետոյ, իր հետ վերցնելով Պերորտին, Յակոբոսին եւ Յովհաննէսին, նա լեռ ելաւ աղօթքի կանգնելու: Եւ երբ
31 աղօթքի էր կանգնած, նրա երեսի քսեքը այլակերպուեց, նրա զգեստը փոխուեց եւ փայլուն-սպիտակ դարձաւ: Եւ
32 ահա երկու մարդիկ խօսում էին նրա հետ: Նրանք Մովսէսն ու Եղիան էին, որոնք փառքով երեւալով խօսում էին
33 նրա վախճանի մասին, որ քեզի պիտի ունենար Երուսաղէմում: Իսկ Պերորտը եւ նրա հետ գորնուողները քնի
34 ծանրութեան փակ՝ արթնացան ու քսեան նրա փառքը եւ երկու մարդկանց, որոնք նրա մօտ կանգնած էին: Եւ
35 երբ դրանք նրանից հեռանում էին, Պերորտը Յիսուսին սասց. «Վարդապէ՛ր, լաւ է, որ մենք այսպէղ ենք. երեք
36 օրս ասում էր, մի ամա եկաւ ու նրանց վրայ հովանի եղաւ. եւ երբ նրանք ամաի փակ ընկան, վախեցան: Ամաից
37 մի ձայն եկաւ, որ ասում էր. «Դա՛ է իմ ընտրեալ Որդին, լսեցէ՛ք դրան»: Եւ մինչ խօսքի ձայնը դեռ գալիս էր,
38 Յաջորդ օրը, երբ նրանք իջնում էին լեռնից, Յիսուսին ընդառաջ գնաց մի մեծ բազմութիւն: Եւ ահա ժողովողի
39 միջից մի մարդ աղաղակեց եւ սասց. «Վարդապէ՛ր, աղաչում եմ քեզ, նայի՛ր իմ որդուն, որովհետեւ իմ մէկ հասկին
40 է. ահա չար ոգին դէտուղէն է զարնում նրա մէջ եւ յանկարծ գոչում է. եւ նրան սաստիկ ցնցում է, թաւալեցնում,
41 փրփրեցնում եւ, խորտակելով նրան, հագիւ է հեռանում նրանից: Ես քո աշակերտներին աղաչեցի, որ հանեն
42 չար ոգուն, բայց նրանք չկարողացան»: Յիսուս պարասխանեց եւ սասց. «Ո՛վ անհաւատ եւ մոլորուած սերունդ,
43 մինչեւ երբ ձեզ հետ պիտի լինեմ եւ ձեզ հանդուրժեմ. բեր այսպէղ քո որդուն»: Եւ մինչդեռ նա մօտենում էր,
44 դէր գետին խփեց նրան ու ցնցեց: Յիսուս սասպեց պիղծ ոգուն, բժշկեց մանկանը եւ քուրեց նրան նրա հօրը: Եւ
45 ամենքը զարմանում էին Աստուծու մեծագործութիւնների վրայ: Եւ մինչդեռ բոլորը զարմանում էին այն ամենի վրայ,
46 որ նա կարարում էր, նա իր աշակերտներին սասց. «Ձեր ականջների մէջ պահեցէ՛ք դուք այս խօսքերը. որ մարդու
47 Որդին մարմուտելու է մարդկանց ձեռքը»: Սակայն նրանք չէին ըմբռնում այս խօսքը, եւ դա ծածկուած էր նրանցից,
48 որ չհամանէ. եւ վախենում էին այդ խօսքի մասին հարց փալ նրան: Աշակերտների մէջ մի վեճ առաջ եկաւ, թէ
49 արդեօք իրենցից ո՞վ է մեծ: Երբ Յիսուս իմացաւ նրանց սրբի խորհուրդները, վերցրեց մի մանուկ, կանգնեցրեց
50 նրանց մէջ իր մօտ եւ սասց նրանց. «Ո՛վ որ այս մանկանը ընդունի իմ անունով, ինձ է ընդունում. իսկ ով որ
51 ինձ ընդունի, ընդունում է ինձ ուղարկողին. որովհետեւ, ով որ ձեր մէջ փոքրագոյնն է, նա՛ է մեծ»: Յովհաննէսը
52 պարասխանեց եւ սասց. «Վարդապէ՛ր, քսեանք մէկին, որ քո անունով դեւեր էր հանում, եւ արգելեցինք նրան,
53 որովհետեւ մեզ հետ չի շրջում»: Յիսուս սասց նրանց. «Մի՛ արգելէք նրան, որովհետեւ, ով որ ձեր թշնամին չէ,
54 ձեր կողմն է»: Եւ երբ աշխարհից նրա վերանալու օրերը լրանում էին, հասարակապէս որոշեց գնալ Երուսաղէմ:
55 Եւ իրենից առաջ պարզամատրներ ուղարկեց, որոնք, երբ գնացին, մօտ սամարացիների մի գիւղ՝ նրա համար
56 պարասխանութիւն քսեանելու: Բայց սրանք չընդունեցին նրան, որովհետեւ նա ուղեւորում էր դէպի Երուսաղէմ:
57 Երբ նրա աշակերտները՝ Յակոբոսը եւ Յովհաննէսը, այդ քսեան, սասցին. «Տէ՛ր, կամենո՞ւմ ես, որ ասենք, եւ
58 երկնքից կրակ իջնի ու բնաջինջ անի նրանց»: Նա դարձաւ սասպեց նրանց եւ սասց. «Չգիտէք ի՞նչ հոգուց էք
59 դուք. որովհետեւ մարդու Որդին չեկաւ մարդկանց հոգիները կորստեան մարմուտելու, այլ՝ փրկելու»: Եւ մի ուրիշ գիւղ
60 գնացին: Եւ մինչդեռ նրանք գնում էին, ճանապարհի վրայ մէկը նրան սասց. «Կը գամ քո յետեւից, ինչ քեզ էլ
61 գնաս»: Յիսուս նրան սասց. «Աղուէսները որջեր ունեն, եւ երկնքի թռչունները՝ հանգստանալու քեզ, բայց մարդու
62 Որդին գուրդ չունի քեզի վրէժնի»: Մի ուրիշի էլ սասց. «Արի՛ իմ յետեւից»: Եւ սա սասց. «Տէ՛ր, հրաման քուր ինձ՝
63 գնալ նախ թաղել իմ հօրը»: Յիսուս նրան սասց. «Թող որ մեռածները թաղեն իրենց մեռելներին, իսկ դու գնա՛
64 քարոզիր Աստուծու արքայութիւնը»: Մէկ ուրիշն էլ սասց. «Քո յետեւից կը գամ, Տէ՛ր, բայց նախ թո՛ղ քուր ինձ, որ
65 հարժեպ փամ իմ քանիս: Յիսուս նրան սասց. «Ո՛չ ոք իր ձեռքը մահի վրայ կը դնի եւ ապա յետ կը նայի, եթէ
66 յարմար է Աստուծու արքայութեանը»:

10 Այնուհետեւ Տէրը նշանակեց ուրիշ եօթանասուներկու հոգի եւս եւ նրանց իրենից առաջ երկու-երկու ուղարկեց
2 այն բոլոր քաղաքներն ու վայրերը, ուր ինքը գնալու էր: Եւ նրանց սասց. «Նունձն առաք է, իսկ մշակները՝
3 սակաւ: Արդ, խնդրեցէ՛ք հնձի փիրոջը, որ մշակներ ուղարկի իր հնձի համար: Գնացէ՛ք, ահա ուղարկում եմ ձեզ
4 իբրեւ գառներ գայլերի մէջ: Մի՛ վերցրէք ո՞չ քսակ, ո՞չ մախաղ, ո՞չ կօշիկներ եւ ճանապարհին ոչ ոքի ողջոյն մի՛
5 փուէք: Որ քունը մքնէք, նախ սասցէ՛ք. «Խաղաղութիւն այս փանը». եթէ այնպէղ կայ խաղաղասէր մարդ,
6 ձեր խաղաղութիւնը նրա վրայ կը հանգչի. ապա թէ ոչ՝ ձեզ կը վերադառնայ: Նոյն փանը գիշերեցէ՛ք, կերէ՛ք եւ
7 խմեցէ՛ք նրանց ունեցածից, որովհետեւ մշակը արժանի է իր վարձին. քնից քուն մի՛ քեղափոխուէք: Որ քաղաքը
8 որ մքնէք եւ ձեզ ընդունեն, կերէ՛ք, ինչ որ ձեր առաջ դնեն: Եւ բժշկեցէ՛ք դրա մէջ եղած հիւանդներին եւ նրանց
9 սասցէ՛ք. «Մօտեցել է ձեզ Աստուծու արքայութիւնը»: Իսկ որ քաղաքը որ մքնէք եւ ձեզ չընդունեն, երբ դուրս գաք
10 նրա հրապարակները, սասցէ՛ք. «Ձեր քաղաքից մեր ուրբերին կպած փոշին անգամ թօթափում ենք ձեր վրայ.
11 Բայց իմացէ՛ք, որ մօտեցել է Աստուծու արքայութիւնը»: Ասում եմ ձեզ, որ սողունայեցիների համար դարաստարանի
12 օրը անելի փանելի պիտի լինի, քան այն քաղաքի համար»: «Վայ քեզ, Քորագին, վայ քեզ, Բեթսայիդա, որովհետեւ
13 երբ Տիրոսում եւ Սիդոնում եղած լինէին այն գօրատոր գործերը, որ կարարուեցին ձեր մէջ, արդարեւ վաղուց իսկ
14 քուրձերի մէջ ու մոխրի վրայ նստած՝ ապաշխարած կը լինէին: Բայց Տիրոսի եւ Սիդոնի համար, դարաստարանի
15 ժամանակ, անելի փանելի կը լինի, քան ձեզ համար: Եւ դու, Կափառնայում, որ մինչեւ երկինք ես բարձրացել,
16 պիտի իջնես մինչեւ դժոխք: Ով որ ձեզ լսում է, ինձ է լսում, եւ ով որ ձեզ է մերժում, ինձ է մերժում, եւ ով որ ինձ է

մերժում, ինձ ուղարկողին է մերժում, եւ ով որ ինձ է լսում, լսում է նրան, ով ինձ ուղարկեց»։ Եօթանասուններկուսը 17 վերադարձան խնդրութեամբ եւ ասացին. «Տէր, դեւերն էլ են մեզ հնազանդում քո անունով»։ Եւ նրանց ասաց. 18 «Տեսնում էի սաբանային երկնքից ընկնելիս, ինչպէս փայլակը։ Ահա ձեզ իշխանութիւն փոխ կոխելու օձերի, 19 կարիճների եւ թշնամու ամբողջ զօրութեան վրայ։ Եւ ձեզ բոլորովին չեն վնասելու։ Բայց մի՛ ուրախացէք այն 20 բանի համար, որ դեւերը ձեզ հնազանդում են, այլ ուրախացէ՛ք, որ ձեր անունները գրուած են երկնքում»։ Նոյն 21 ժամին Յիսուս ցնձաց Սուրբ Նոգով եւ ասաց. «Գոհութիւն քեզ, Նայր, Տէր երկնքի եւ երկրի, որ ծածկեցիր այս բանը իմաստուններից ու գիտուններից եւ յայտնեցիր մանուկներին. այո՛, Նայր, որովհետեւ այսպէս հաճելի եղաւ քեզ։ Ամէն ինչ ինձ փրուեց իմ Նօրից. եւ ոչ ոք չգիտէ, թէ ո՞վ է Որդին, եթէ ոչ՝ Նայրը, եւ թէ՛ ո՞վ է Նայրը, եթէ 22 ոչ՝ Որդին եւ նա, ում կը կամենայ Որդին յայտնել»։ Եւ դառնալով աշակերտներին՝ առանձին ասաց. «Երանի՛ 23 այն աչքերին, որ կը տեսնեն այն, ինչ դուք տեսնում էք։ Ասում են ձեզ, որ բազում մարգարէներ եւ թագաւորներ կամեցան տեսնել այն, ինչ դուք տեսնում էք, բայց չտեսան, եւ լսել՝ ինչ դուք լսում էք, բայց չստեցին»։ Եւ ահա 24 օրինականներից մէկը վեր կացաւ, փորձում էր նրան եւ ասում. «Վարդապէ՛տ, ի՞նչ պէտք է անեն, որ յախտնական կեանքը ժառանգեն»։ Եւ նա նրան ասաց. «Օրէնքում ի՞նչ է գրուած, ինչպէ՛ս ես ընթերցում»։ Սա պատասխանեց 26, 27 եւ ասաց. «Պիտի սիրես քո Տէր Աստուծուն քո ամբողջ սրտով եւ քո ամբողջ հոգով եւ քո ամբողջ զօրութեամբ եւ քո ամբողջ մարքով. եւ պիտի սիրես քո ընկերոջը, ինչպէս քո անձը»։ Եւ Յիսուս նրան ասաց. «Ճիշտ պատասխան փոխեցիր, այդ արա՛ւ եւ կը փրկուես»։ Եւ նա կամենալով ինքն իրեն արդարացնել, ասաց Յիսուսին. «Իսկ ո՞վ է իմ 28 ընկերը»։ Յիսուս պատասխանեց եւ ասաց. «Մի մարդ Երուսաղէմից Երիքով էր իջնում եւ ընկաւ աւազակների ձեռքը, որոնք նրան մերկացրին, վիրաւորեցին եւ կիսամեռ թողեցին ու գնացին։ Պատահեց, որ մի քահանայ նոյն 31 ճանապարհով իջնի. նրան տեսաւ եւ թողեց անցաւ. նոյնպէս եւ մի դեւրացի նոյն տեղով անցնելիս, տեսաւ եւ թողեց անցաւ։ Մի սամարացի, որ ճանապարհորդում էր, եկաւ նոյն տեղով նրա մօտ եւ տեսնելով նրան՝ գթաց։ 32 Եւ մօտենալով՝ կապեց նրա վերքերը, վրան ձեռք ու գինի անցրեց եւ դնելով նրան իր գրաստի վրայ՝ փարաւ մի իջեւան 33 եւ խնամեց նրան։ Եւ յաջորդ օրը, երբ դուրս էր գալիս այնտեղից, իջեւանափրոջը երկու դահեկան հանեց փուեց 34 եւ խնամեց նրան։ Եւ յաջորդ օրը, երբ դուրս էր գալիս այնտեղից, իջեւանափրոջը երկու դահեկան հանեց փուեց 35 եւ ասաց. «Խնամի՛ր նրան եւ ինչ որ ծախսես դրա վրայ, իմ միտ անգամ գալուն կը հասցնեմ քեզ»։ Արդ, ըստ 36 քեզ, այդ երեքից ո՞րը մերձաւորի պէս վերաբերուեց նրան, ով աւազակների ձեռքն էր ընկել»։ Եւ սա ասաց. «Նա, 37 ով նրան բարիք արեց»։ Յիսուս նրան ասաց. «Գնա՛ւ եւ դու նոյն ձեռով արա»։ Եւ մինչ նրանք գալիս էին, Յիսուս 38 մտաւ մի գիւղ, եւ Մարթա անունով մի կին նրան ընդունեց իր փան մէջ։ Եւ սա մի քոյր ունէր, որի անունը Մարիամ 39 էր, որ եկաւ նստեց Տիրոջ ոտքերի առաջ եւ լսում էր նրա խօսքերը։ Իսկ Մարթան, որ զբաղուած էր փնային շար 40 գործերով, եկաւ կանգնեց նրա մօտ եւ ասաց. «Տէր, քեզ փոյթ չէ՛, որ քոյրս ինձ մենակ է թողել ծառայութեան գործի մէջ. արդ, ասա՛՛ դրան, որ օգնի ինձ»։ Յիսուս պատասխանեց ու ասաց. «Մարթա՛, Մարթա՛, դու հոգս ես անում եւ 41 շար բաներով ես զբաղուած, բայց այսպէղ քիչ բան է պէտք. Մարիամը ընտրել է լաւ մասը, որ նրանից չպիտի 42 վերցուի»։

Եւ եղաւ որ Յիսուս մի տեղ աղօթքի էր կանգնած. եւ երբ վերջացրեց, նրա աշակերտներից մէկն ասաց նրան. **11** «Տէր, մեզ աղօթել սովորեցրու՛, ինչպէս Յովհաննէսը սովորեցրեց իր աշակերտներին»։ Նա նրանց ասաց. «Երբ 2 աղօթքի կանգնէք, ասացէ՛ք. Եւ Յիսուս նրանց ասաց. «Ձեզնից ո՞վ է, որ բարեկամ ունենայ, գնայ նրա մօտ 3 կէսգիշերին եւ ասի նրան. բարեկամ, ինձ երեք նկանակ փոխ փուր, որովհետեւ իմ բարեկամը ճանապարհից եկաւ 4 ինձ մօտ, եւ ես նրա առաջ դնելու ոչինչ չունեմ։ Իսկ նա ներսից պատասխանի եւ ասի. «Ինձ նեղութիւն մի՛ փուր, 5 որովհետեւ դռները փակուած են, եւ երեխաներս ինձ հետ անկողնում են, չեն կարող վեր կենալ եւ քեզ հաց փայլ»։ Ասում են ձեզ, եթէ բարեկամութեան համար էլ վեր չկենայ եւ հաց չտայ նրան, նրա թախանձանքի՛ պատճառով վեր 6 կենալով կը փայ նրան, ինչ որ պէտք է։ Եւ ես ասում եմ ձեզ. խնդրեցէ՛ք, եւ Աստուծոյ կը փրոյն ձեզ, փնտրեցէ՛ք, 7 եւ կը գտնէք, բախեցէ՛ք, եւ կը բացուի ձեզ համար, որովհետեւ, ով որ խնդրում է, առնում է, ով որ փնտրում է, 8 գտնում է, եւ ով որ բախում է, բացում է նրա առաջ։ Ձեզնից ո՞վ է այն հայրը, որի որդին եթէ ձուկ ուզի, միթէ 9 ձկան փոխարէն օձ կը փայ նրան. եւ կամ ձու ուզի, միթէ կարիճ կը փայ նրան։ Իսկ եթէ դուք, որ չար էք, գիտէք 10, 11 բարի պարգեւներ փայ ձեր որդիներին, որչա՞փ եւս առաւել ձեր երկնաւոր Նայրը բարիքներ կը փայ նրանց, որոնք ուզում են իրենից»։ Եւ Յիսուս մի համր դէւ էր հանում. եւ երբ դէւը եկաւ, համրը խօսեց. եւ ամբողջ ժողովուրդը 12 գարմացաւ։ Եւ նրանցից ոմանք ասացին. «Դա դեւերին հանում է դեւերի իշխան Բէեղզբուղի միջոցով»։ Իսկ 13, 14 ուրիշներ փորձում էին նրան եւ երկնքից նշան էին ուզում նրանից։ Իսկ նա իմանալով նրանց մտաւանդները՝ ասաց նրանց. «Ինքն իր մէջ բաժանուած ամէն թագաւորութիւն ւաւերում է, եւ ինքն իր մէջ բաժանուած ամէն փուն՝ 15 կործանում։ Արդ, եթէ սաբանան էլ ինքն իր մէջ բաժանուեց, նրա թագաւորութիւնը ինչպէ՛ն կարող է կանգուն 16 մնալ. որովհետեւ իմ մասին ասում էք, թէ՛ «Դա դեւերին հանում է դեւերի իշխան Բէեղզբուղի միջոցով»։ Եթէ 17 ես դեւերին հանում եմ Բէեղզբուղի միջոցով, ձեր հետեւորդները ինչո՞վ պիտի հանեն. դրա համար նրա՛նք պիտի լինեն ձեր դաբաւորները։ Իսկ եթէ Աստուծոյ մատով եմ հանում դեւերին, ապա Աստուծոյ արքայութիւնը հասել է ձեր 18 վրայ։ Երբոր զինուած հզօր մի մարդ պահպանում է իր փունը, նրա ինչքը ապահով է։ Բայց եթէ նրանից աւելի 19, 20 հզօրը գայ նրա վրայ եւ յաղթի նրան, նրանից կը հանի այն զէնքերը, որոնց վրայ յոյս էր դրել, եւ նրա աւարը կը բաժանի։ Ով ինձ հետ չէ, հակառակ է ինձ, եւ ով ինձ հետ չի հաւաքում, ցրում է»։ «Երբ պիտի դէւը ելնում է 21, 22 մարդուց, շրջում է անջրդի տեղերում, հանգիստ է փնտրում. եւ երբ չի գտնում, ասում է՝ «Վերադառնա՛մ իմ փունը, որպէղից ելայ»։ Եւ գալիս է ու գտնում այն՝ մաքրուած եւ կարգի բերուած։ Այն ժամանակ գնում եւ վերցնում է 23, 24 իրենից աւելի չար եօթը այլ դեւեր եւ մտնում, բնակում է այնտեղ. եւ այն մարդու վերջին վիճակը լինում է աւելի վար, քան նախկինը»։ Եւ մինչդեռ Յիսուս այս բանն էր խօսում, ժողովրդի միջից մի կին ձայն բարձրացրեց եւ ասաց. «Երանի՛ է այն կնոջը, որ յղացաւ եւ դիեցրեց քեզ»։ Եւ նա ասաց. «Մանաւանդ երանի՛ է նրանց, որ լսում են 25 Աստուծոյ խօսքը եւ կը պահեն»։ Եւ երբ ժողովուրդը նրա շուրջը խռնուեց, սկսեց ասել. «Այս սերունդը չար սերունդ է. նշան է ուզում, եւ նրան երկնքից այլ նշան չի փրոյնի, բացի Յովնանի նշանից. որովհետեւ, ինչպէս Յովնանը 26 նշան եղաւ նինուէացիների համար, նոյնպէս մարդու Որդին նշան կը լինի այս սերունդի համար։ Նարաի դշխոն 27 դաբաստանի ժամանակ վեր պիտի կենայ այս սերունդի մարդկանց հետ եւ պիտի դաբապարտի նրանց, որովհետեւ 28 29

30 նա երկրի ծագերից եկաւ լսելու Սողոմոնի իմաստութիւնը. եւ ահա Սողոմոնից մեծը կայ այսպէտ: Նինուի մարդիկ դարաստանի ժամանակ վեր պիտի կենան այս սերնդի հետ եւ պիտի դարաստանեն նրան, որովհետեւ Յովնանի 31 քարոզութեան վրայ ապաշխարեցին. եւ ահա Յովնանից մեծը կայ այսպէտ»: «Ոչ որ ճրագ վառելով ծածուկ տեղ 32 չի դնի, այլ կը դնի աշտանակի վրայ, որպէսզի մտնողը լոյս տեսնի: Մարմնի ճրագը աչքն է. երբ աչքը առողջ է, 33 ամբողջ մարմինը լուսաւոր կը լինի, իսկ երբ աչքը պղտոր է, մարմինն էլ խաւար կը լինի: Արդ, զգոյ՛ջ եղիր, զուցէ 34 այն լոյսը, որ քո մէջ է, խաւար լինի: Եթէ քո ամբողջ մարմինը լուսաւոր է, եւ նրա մէջ խաւարի մաս չկայ, ամէն ինչ 35 այնպէս լուսաւոր կը լինի, ինչպէս երբ ճրագը իր շողերով լուսաւորի քեզ»: Եւ մինչդեռ նա խօսում էր այս բաները, 36 մի փարիսեցի աղաչում էր նրան, որ իր մօտ ճաշի: Եւ նա մտնելով՝ սեղան նստեց: Երբ փարիսեցին տեսաւ, 37 զարմացաւ, որովհետեւ Յիսուս ճաշից առաջ չուացուց: Տէրը նրան ասաց. «Այժմ դուք՝ փարիսեցիներդ, բաժակի 38 եւ պնակի արտաքինն էք մաքրում, իսկ ձեր ներքինը լի է յափշտակութեամբ եւ չարութեամբ: Անմիտներ, չէ՛ որ նա, 39 ով արտաքինը սպտեղծեց, նաեւ ներքինը սպտեղծեց: Բայց տեսէ՛ք, թէ ինչն է իսկապէս արժան. ողորմութիւն տուէ՛ք, 40 եւ ահա ձեր ամէն ինչը մաքուր կը լինի: Բայց վայ՛ ձեզ՝ փարիսեցիներդ, որ փաստաւոր էք փալիս անանուխի, փեզենայի եւ ամէն տեսակ բանջարեղէնի, բայց զանց էք անում Աստուծոյ արդարութիւնն ու սէրը. այս բաները պէտք 41 էր անել, բայց միտները զանց չանել: Վայ՛ ձեզ՝ փարիսեցիներդ, որ ժողովարաններում բարձր զահերն էք սիրում 42 եւ հրապարակներում՝ առաջին ողջոյնները սարանալ: Վայ՛ ձեզ, որ անյայտ գերեզմանների պէս էք. մարդիկ քայլում 43 են նրանց վրայով եւ չգիտեն»: Օրէնսագրերից մէկը պարտաւանեց եւ ասաց նրան. «Վարդապէտ, այդ բաներն 44 ասելով՝ մեզ էլ ես նախատում»: Եւ նա ասաց. «Վայ՛ ձեզ եւս, օրէնսագրեր, որ մարդկանց դժուարակիւր բեռներ 45 էք բարձում, բայց դուք ինքներդ մէկ մարդով իսկ բեռներին չէք դիպում: Վայ՛ ձեզ, որ մարգարէներին շիրիմներ էք 46 շինում, իսկ ձեր հայրերը նրանց սպանեցին: Դրանով իսկ դուք վկայում էք, թէ կամակից էք ձեր հայրերի գործերին, 47 որովհետեւ նրանք կոտորեցին մարգարէներին, իսկ դուք նրանց գերեզմաններ էք շինում: Դրա համար Աստուծոյ իմաստութիւնն ասաց. նրանց մէջ մարգարէներ եւ առաքեալներ կ'ուղարկեն, եւ նրանցից ոմանց պիտի սպանեն եւ 48, 49 հալածեն, որպէսզի այդ սերնդից պահանջուի արիւնը բոլոր մարգարէների՝ թափուած աշխարհի սկզբից՝ Աբելի արիւնից մինչեւ արիւնը Զաքարիայի, որը կորստեան մարմուտեց խորանի եւ փաճարի միջեւ. այո՛, ասում եմ ձեզ, 50 պիտի պահանջուի՛ այդ սերնդից: Վայ՛ ձեզ՝ օրէնսագրերիդ, որ թաքցնում էք զիտութեան բանալիները. դուք չէք 51 մտնում եւ մտնողներին էլ արգելում էք»: Եւ երբ այս բոլորը նրանց ասաց ամբողջ ժողովրդի առաջ, ամօթաւոր եղան. եւ օրէնսագրերն ու փարիսեցիները սկսեցին խիստ չարանալ եւ բանավէճի բռնուել նրա հետ՝ շար բաների 52 համար: Եւ սպասում էին նրա բերանից ինչ-ինչ խօսքեր որսալ, որպէսզի չարախօսեն նրա մասին:

12 Մինչ Յիսուսի շուրջը բիրաւոր ժողովուրդ հաւաքուեց՝ իրար կոխտրտելու աստիճան, նա սկսեց նախ իր աշա- 1 կերպներին ասել. «Նախ դուք ձեզ զգոյ՛ջ պահեցէ՛ք փարիսեցիների խմորից, որ կեղծաւորութիւնն է, որովհետեւ 2 չկայ ծածուկ բան, որ չյայտնուի, եւ գաղտնի բան, որ չհմացուի, քանի որ, ինչ որ խաւարի մէջ ասէք, լսելի պիտի 3 լինի լոյսի մէջ. եւ ինչ որ շրտմարաններում փսփսաք ականջների մէջ, պիտի քարոզուի քանիքների վրայ: Բայց 4 ասում եմ ձեզ՝ իմ սիրելիներին, մի՛ գարիուրէք նրանցից, որ մարմինն են սպանում եւ դրանից յետոյ անելի բան 5 անել չեն կարող, այլ ցոյց կտան ձեզ, թէ ումից պէտք է վախենաք: Վախեցէ՛ք նրանից, ով սպանելուց յետոյ գեղեն 6 ներելու իշխանութիւն ունի: Այո՛, ասում եմ ձեզ, վախեցէ՛ք նրանից: Զէ՛ որ հինգ ճնճողուկը երկու դահեկանի է 7 վաճառում, եւ նրանցից ոչ մէկը Աստուծոյ առաջ մոռացուած չէ: Նոյնիսկ ձեր գլխի բոլոր մագերէրը հաշուուած են. 8 մի՛ վախեցէ՛ք, որովհետեւ դուք շար անելի յարգի էք, քան ճնճողուկները»: «Ասում եմ ձեզ, ով որ մարդկանց առաջ 9 խոստովանի ինձ, մարդու Որդին էլ նրան կը խոստովանի Աստուծոյ հրեշտակների առաջ: Իսկ ով որ մարդկանց 10 առաջ ինձ կ'ուրանայ, Աստուծոյ հրեշտակների առաջ պիտի ուրացուի: Եւ ով որ մարդու Որդու դէմ բան ասի, նրան 11 պիտի ներուի, բայց ով որ Սուրբ Հոգուն հայտոյի, նրան չարիտի ներուի: Իսկ երբ ձեզ փանեն ժողովարանների, կառավարիչների եւ իշխանաւորների առաջ, մի՛ մտաւորուէք, թէ ինչպէս կամ ինչ պարտաւան պիտի տաք եւ կամ 12, 13 ինչ պիտի ասէք, որովհետեւ Սուրբ Հոգին նոյն ժամին կը սովորեցնի ձեզ, թէ ինչ պէտք է խօսել»: Ժողովրդի միջից մէկը նրան ասաց. «Վարդապէտ, ասա եղբօրս, որ ժառանգութիւնը ինձ հետ բաժանի»: Եւ նա նրան ասաց. 14 «Ով մարդ, ինձ ով դարաստան կամ բաժանարար կարգեց ձեր վրայ»: Ապա ժողովրդին ասաց. «Տեսէ՛ք, որ զգոյ՛ջ 15 լինէք ամէն տեսակ ազատութիւնից, որովհետեւ մարդու կենսքը իր կուրակաւ հարստութեան մէջ չէ»: Եւ նրանց մի 16 առակ պարմեց ու ասաց. «Մի մեծահարուստի արքերը առաջ բերեց փրփուցիւն. եւ նա խորհեց իր մտքում ու ասաց. 17 «Տեսնեմ ինչ կարող եմ անել, քանի որ բերքս կուրակելու տեղ չկայ: Գիտեմ, - ասաց նա, - թէ ինչ պէտք է անեմ. 18 կը քանդեմ իմ շրտմարանները եւ անելի մեծերը կը շինեմ ու այնպէտ կը հաւաքեմ ցորենը եւ իմ ամբողջ բարիքները. 19 ու ինքս ինձ կ'ասեմ՝ ով մարդ, շար արիւնների համար ամբարուած բազում բարիքներ ունես, հանգիստ արա, կեն, 20 խմիր եւ ուրախ եղիր»: Աստուծոյ նրան ասաց. «Անմիտ, հէնց այս գիշեր հոգիդ քեզնից պահանջելու են, իսկ ինչ 21 որ պարտաստել ես, ոմն է լինելու»: Նոյնպէս է նաեւ նա, ով իր անձի համար գանձ կը հաւաքի եւ Աստուծով 22 չի հարստանայ»: Եւ իր աշակերտներին ասաց. «Դրա համար էլ ասում եմ ձեզ. հոգ մի՛ արէք ձեր հոգու համար, 23 թէ ինչ էք ուրելու, ոչ էլ մարմնի համար, թէ ինչ էք հագնելու, որովհետեւ հոգին առաւել է, քան կերակուրը, եւ 24 մարմինը՝ քան հագուստը: Նայեցէ՛ք ագռասներին, որոնք ոչ սերմանում են եւ ոչ հնձում, որոնք ոչ շրտմարաններ ունեն եւ ոչ էլ ամբարներ, բայց Աստուծոյ կերակուրում է նրանց. որքա՛ն ես առաւել ձեզ, որ շար անելի յարգի էք, 25, 26 քան թռչունները: Ձեզնից ով, հոգս անելով, կը կարողանայ իր հասակի վրայ մէկ կանգուն անելացնել: Արդ, եթէ 27 փոքր բանի մէջ անկարող էք, այլ բաների համար ինչո՞ն էք հոգս անում: Նայեցէ՛ք շուշանին՝ ինչպէս է աճում. ոչ աշխատում է եւ ոչ հիւսում: Ասում եմ ձեզ՝ Սողոմոնն իսկ իր ամբողջ փառքի մէջ նրանցից մէկի նման չհագնուց: 28 Իսկ եթէ խոքը, որ այսօր բաց դաշտի մէջ է, իսկ վաղը հնոց է ներուելու, Աստուծոյ աղաչելու է հագցնում, որչափ եւս 29 առաւել ձեզ պիտի հագցնի, թերահաւատներ: Եւ դուք մի՛ մտաւորուէք, թէ ինչ էք ուրելու կամ ինչ էք խմելու, եւ 30 մի՛ մտաւորանջուրէք, որովհետեւ այդ ամէնը աշխարհի հեթանոսներն են, որ փնտրում են: Իսկ ձեր Նայրը գիտէ, որ 31 այդ ամէնը պէտք է ձեզ: Այլ դուք հետամոնր եղէք Աստուծոյ արքայութեանը, եւ այդ ամէնը անելով կը փրուի ձեզ»: 32, 33 «Մի՛ վախեցիր, փոքրիկ հօփ, որովհետեւ ձեր Նայրը հաճեց փայլ ձեզ արքայութիւնը: Վաճառեցէ՛ք ձեր ինչքերը եւ ողորմութիւն տուէք. եւ ձեզ համար շինեցէ՛ք չինացող քսակներ եւ անհարմուր գանձեր երկնքում, ուր ոչ գողն

է մօտենում, եւ ոչ ցեցը՝ փչացնում. որովհետեւ, ուր որ ձեր գանձն է, այնտեղ եւ ձեր սրտերը կը լինեն»։ «Թող ձեր գօփիները մէջքներդ պնդուած լինեն, եւ ճրագներդ՝ վառուած։ Եւ դուք նմանուցէ՛ք այն ծառաներին, որոնք սպասում են իրենց փրոջը, թէ երբ կը վերադառնայ հարսանիքից, որպէսզի, երբ գայ եւ բախի դուռը, իսկոյն բաց անեն։ Երանի՛ այն ծառաներին, որոնց արթուն կը գտնի փրոջը, երբ գայ։ Ըշմարիտ եմ ասում ձեզ, որ նա գօփի կը կապի մէջքին, սեղան կը նստեցնի նրանց եւ կ'անցնի նրանց սպասարկելու։ Եւ եթէ փրոջը գայ կէսգիշերին եւ կամ աւելի ուշ ու գտնի նրանց այդպէս, երանելի են այդ ծառաները։ Բայց այն էլ իմացէ՛ք, որ եթէ փանտերը գիտենար, թէ որ ժամին գող կը գայ, թոյլ չէր փայ, որ իր փունը կտրեն։ Դուք էլ պարտաւոր եղէք, որովհետեւ այն ժամին, երբ չէք սպասի, կը գայ մարդու Որդին»։ Պետրոսն ասաց. «Տէր, մե՞զ համար ասացիր այդ առակը, թէ՞ բոլորի համար»։ Եւ Տէրն ասաց. «Ո՛վ է այն հաւաքարիմ եւ իմաստուն փնտար, որին իր փրոջը իր ծառաների վրայ վերակացու կարգեց՝ ժամանակին կերակուր փալու համար։ Երանի՛ է այն ծառային, որին իր փրոջը, երբ որ գայ, այդպէս արած կը գտնի։ Արդարեւ, ասում եմ ձեզ, որ նրան իր բոլոր ինչքերի վրայ վերակացու կը կարգի։ Իսկ եթէ այդ ծառան իր սրտում ասի՝ «Իմ փրոջը ուշանում է գալ», եւ սկսի ծեծել ծառաներին եւ աղախիններին, ուրեւ, խնել եւ հարբել, այդ ծառայի փրոջը կը գայ այն օրը, երբ նա չէր սպասում, եւ այն ժամին, որ չէր իմանում. նրան մէջքից երկու կտոր կ'անի եւ նրա բաժինը անհաւարտների հետ կը դնի։ Իսկ այն ծառան, որ գիտէ իր փրոջը կամքը, բայց նրա կամքի համաձայն չի պարտաւորի, շարք ծեծ կ'ուարի։ Եւ այն ծառան, որ չգիտէ իր փրոջը կամքը եւ ծեծի արժանի գործ է կարարում, քիչ ծեծ կ'ուարի. նրան, ում շարք է փրուած, նրանից շարք էլ կ'ուարի, եւ ում շարք է վստահուած, նրանից աւելին կը պահանջեն»։ «Երկրի վրայ կրակ գցելու եկայ. եւ ինչքան եմ կամենում, որ արդէն իսկ բոլորքուած լինի։ Եւ մի մկրտութիւն ունեն մկրտուելու եւ ինչպէս եմ շրջապում, որ կարարուի։ Կարծում էք, թէ երկրին խաղաղութիւն փալու եկայ. ոչ, ասում եմ ձեզ, այլ՝ բաժանում. որովհետեւ մէկ փան մէջ այսուհետեւ հինգ հոգի իրարից բաժանուած պիտի լինեն. երեքը՝ երկուսի դէմ, եւ երկուսը՝ երեքի։ Նայրը պիտի բաժանուի որդու դէմ, եւ որդին՝ Նօր, մայրը՝ աղջկայ դէմ, եւ աղջիկը՝ մօր, կեսուրը՝ հարսի դէմ, եւ հարսը՝ իր կեսորդ»։ Ժողովորդին էլ ասաց. «Երբ քննէք, որ արեւմտաքից անպէս ելնում, իսկոյն կ'ասեք, թէ՛ անձրեւ կը գայ։ Այդպէս էլ լինում է։ Եւ երբ հարաւի քամին փչի, կ'ասեք, թէ՛ խորշակ կը լինի։ Եւ այդպէս էլ լինում է։ Կեղծարուներ, երկնքի եւ երկրի երեսոյթները քննել գիտէք, իսկ այս ներկայ ժամանակը ինչպէս չէք քննում։ Ինչո՞ւ դուք անձնապէս արժանի չէք ընտրում։ Երբ քո թշնամու հետ գնաս իշխանի մօտ, ճանապարհին հաշիւդ մաքրիր, որ նրանից ազատուես, որովհետեւ գուցէ նա քեզ քարշ փայ դարձնուի մօտ, եւ դարձուրը քեզ բանտարկաւոր ձեռքը յանձնի, եւ բանտարկաւոր էլ՝ բանտ նետի։ Ասում եմ քեզ, այնտեղից դուրս չես գայ, մինչեւ որ չվճարես վերջին գորշը»։

Այդ նոյն ժամանակ ոմանք եկան եւ պարմեցին նրան այն գալիլիացիների մասին, որոնց արիւնը Պիղատոսը խառնեց իրենց գոհերի արեան հետ։ Նա պարասխանեց նրանց եւ ասաց. «Կարծում էք, թէ այն գալիլիացիները, որոնք այդպիսի պարասխանների ենթարկուեցին, աւելի մեղաւոր էին քան բոլոր գալիլիացիները։ Ոչ, ասում եմ ձեզ, սակայն, եթէ չապաշխարէք, ամենքդ էլ նոյնպէս պիտի կորչէք։ Կամ նրանք՝ այն քրտուած մարդիկ, որոնց վրայ Միովամում աշտարակը փոկ եկաւ եւ սպանեց նրանց, կարծում էք, թէ աւելի մեղաւոր էին, քան Երուսաղէմում բնակուող բոլոր մարդիկ։ Ոչ, ասում եմ ձեզ, սակայն եթէ չապաշխարէք, ամենքդ էլ նոյնպէս պիտի կորչէք»։ Պարմեց եւ այս առակը. «Մի մարդ իր այգում մի թզենի էր փնկել. եւ երբ պտղի ժամանակը հասաւ, նա եկաւ նրա վրայ պտուղ փնտրելու ու չգտաւ։ Այգեգործին ասաց. «Ահա երեք փարի է, որ գալիս եմ այդ թզենու վրայ պտուղ փնտրելու եւ չեմ գտնում. արդ, կտրիր այդ. ինչո՞ւ է հողը զբաղեցնում»։ Այգեգործը պարասխանեց եւ ասաց. «Տէր իմ, նրան այս փարի էլ թող, մինչեւ որ նրա շուրջը փորեն եւ աղբ գցեն. գուցէ թէ պտուղ փայ. ապա թէ ոչ՝ մի փարուց յետոյ կը կտրես այդ»։ Եւ մի շաբաթ օր Յիսուս մի ժողովարանում ուսուցանում էր։ Եւ ահա այնտեղ կար մի կին, որին չար դէմը փասնութ փարի բռնած էր պահում. եւ կուշ էր եկած ու ամենեւին վեր նայել չէր կարողանում։ Եւ Յիսուս նրան քննելով՝ կանչեց իր մօտ եւ ասաց. «Ո՛վ կին, բժշկուած ես քո հիւանդութիւնից»։ Եւ ձեռքը դրեց նրա վրայ, ու նոյն ժամին հիւանդը ուղղուեց եւ Աստուծոյ փառք էր փալիս։ Ժողովորդապետը բարկացաւ, թէ ինչո՞ւ Յիսուս շաբաթ օրով բուժեց. եւ ասաց ժողովորդին. «Վեց օր կայ, երբ արժան է գործել, այդ օրերին եկէք բուժուեցէք եւ ոչ թէ շաբաթ օրը»։ Տէրը նրան պարասխանեց եւ ասաց. «Կեղծարուներ, ձեզնից իրաքանչիւր որ շաբաթ օրով իր եզը կամ էլը մտորից չի՛ արձակում եւ չի՛ փանում ջուր փալու։ Իսկ սա Աբրահամի դուստրն էր, որին սարանան ահա փասնութ փարի է, ինչ կապել էր, - արժանի չէի միթէ շաբաթ օրով արձակել նրան կապանքներից»։ Եւ երբ այս ասաց, ամաչեցին նրանք, որոնք հակառակում էին նրան. իսկ ամբողջ ժողովորդը ուրախանում էր այն բոլոր փառաւոր գործերի համար, որ կարարում էին Յիսուսի կողմից։ Եւ ասաց. «Ինչի՞ նման է Աստուծու արքայութիւնը, եւ ինչի՞ նմանեցնեն այն։ Նման է մանանեխի հարկիկին, որ մի մարդ վերցրեց եւ նետեց իր պարտեզը։ Մա աճեց եւ ծառ եղաւ, եւ երկնքի թռչունները ապրում էին նրա ճիւղերի վրայ»։ Եւ դարձեալ ասաց. «Ինչի՞ նմանեցնեն Աստուծու արքայութիւնը. նման է այն խմորին, որ մի կին, վերցնելով, խառնեց երեք գրիւ պիւրի մէջ, մինչեւ որ ամբողջը խմորուեց»։ Եւ Յիսուս շրջում էր քաղաքներով ու գիւղերով եւ ուսուցանում էր։ Երբ ճանապարհ էր ընկել դէպի Երուսաղէմ, մէկը նրան ասաց. «Տէր, սակաւաթիւ են նրանք, որ փրկուելու են»։ Եւ նա նրանց ասաց. «Չանացէ՛ք մտնել նեղ դռնով. ասում եմ ձեզ, որ շարքերը կ'ուզենան մտնել, բայց չեն կարողանայ։ Այն բանից յետոյ, երբ փանտերը մտնի եւ դուռը փակի, դուք, դուրս կանգնած, կը սկսեք դուռը բախել եւ ասել. «Տէր, փրէ՛ք, բաց մեզ համար». իսկ նա պարասխանելով կ'ասի ձեզ. «Չգիտեմ, թէ որտեղից էք»։ Այն ժամանակ կը սկսեք ասել. «Մենք քո առաջ կերանք եւ խմեցինք, եւ դու հրապարակներում ուսուցանեցիր»։ Եւ փանտերը կ'ասի. «Ասում եմ ձեզ չգիտեմ, թէ որտեղից էք. հեռացէ՛ք ինձնից դուք՝ բոլոր անիրաւ մշակներդ»։ Այնտեղ կը լինի լաց եւ ապամտերի կրճարում, երբ քննէք Աբրահամին, Իսահակին, Յակոբին եւ բոլոր մարգարէներին Աստուծու արքայութեան մէջ, իսկ ձեզ՝ դուրս հանուած։ Եւ կը գան մարդիկ արեւելքից եւ արեւմտաքից, հիւսիսից եւ հարաւից ու կը բազմեն Աստուծու արքայութեան մէջ։ Եւ ահա վերջիններ կան, որ առաջին կը լինեն, եւ առաջիններ՝ որ կը լինեն վերջին»։ Նոյն օրը մի քանի փարիսեցիներ մօտեցան եւ ասացին նրան. «Վեր կաց, գնա՛ այստեղից, որովհետեւ Ներովդէսն ուզում է քեզ սպանել»։ Եւ Յիսուս նրանց ասաց. «Գնացէ՛ք ասացէ՛ք այն աղուէին, թէ ահա դեւեր եմ հանում, բուժումներ եմ կարարում այսօր եւ վաղը, իսկ երրորդ օրը գործս կ'աւարտեն։ Բայց պէտք է այսօր, վաղը եւ միւս

34 օրը գնալ. որովհետեւ մարգարէն պէտք չէ, որ Երուսաղէմից դուրս կորստեան մտնուի»: «Երուսաղէն, Երուսաղէն,
 35 որ կորստում էիր մարգարէներին եւ քարկոծում էիր քեզ մօտ ուղարկուածներին. քանի՛ քանի՛ անգամ կամեցայ
 հաւաքել քո որդիներին, ինչպէս հաւը իր ձագերին՝ թելերի փակ, բայց դու չկամեցար: Ահա ձեր փունը ձեզ պիտի
 թողնուի աւերակ. բայց ասում եմ ձեզ, որ ինձ այլեւս չէք տեսնի, մինչեւ որ չասէք՝ «Օրհնեալ է նա, որ գալիս է Տիրոջ
 անունով»:

14 Երբ մի շաբաթ օր նա մտաւ փարիսեցիների իշխանաւորներից մէկի փունը հաց ուտելու, նրանք դիպում էին
 2, 3 նրան: Եւ ահա այնպէտ, նրա առաջ ջրգողով հիւանդ մի մարդ կար: Յիսուս պատասխանեց օրէնսգրքներին
 4 ու փարիսեցիներին եւ ասաց. «Շաբաթ օրով բժշկելը օրինաւոր է, թե՛ ոչ»: Նրանք լուռ մնացին: Յիսուս նրան
 5 բռնելով՝ բուժեց եւ արձակեց: Եւ նրանց ասաց. «Ձեզնից ո՞ն էզը կամ էջը ընկնի ջրհորի մէջ, նա իսկոյն այն
 6, 7 չի հանի շաբաթ օրով»: Եւ այդ մասին նրան պատասխան փայլ չկարողացան: Նրափրօւածներին էլ մի առակ
 8 ասաց՝ տեսնելով, թէ ինչպէս նրանք պատուոյ տեղերն էին ընտրում: Նրանց ասաց. «Երբ մէկը քեզ հարսանիքի
 9 կամ հրաւերքի կանչի, առաջին տեղը մի՛ նստիր, գուցէ քեզնից աւելի պատուական մէկը նրա կողմից կանչուած
 10 լինի: Եւ քեզ ու նրան կանչողը գայ ու քեզ ասի՝ «Մրան տեղ փութ»: Եւ ասպ սկսես ամօթով վերջին տեղը
 11 աւելի վեր մօտեցիր», այն ժամանակ քո սեղանակիցների առաջ դու փառաւորուես. որովհետեւ նա, ով ինքն
 12 իրեն բարձրացնում է, պիտի խոնարհուի, եւ նա, ով ինքն իրեն խոնարհեցնում է, պիտի բարձրանայ»: Իրեն
 13 հրաւիրողին էլ ասաց. «Երբ ճաշ կամ ընթրիք ես փայլս, մի՛ կանչիր ո՞չ քո բարեկամներին, ո՞չ քո եղբայրներին,
 14 ո՞չ քո ազգականներին եւ ո՞չ էլ քո հարուստ հարեւաններին, որպէսզի նրանք էլ փոխարէնը քեզ չհրաւիրեն, եւ քեզ
 15 հապուցում լինի: Այլ, երբ ընդունելութիւն անես, կանչիր աղքատներին, խեղանդամներին, կաղերին ու կոյրերին
 16 եւ երանելի կը լինես, որովհետեւ փոխարէնը քեզ հատուցելու ոչինչ չունեն: Եւ դրա փոխարէն քեզ կը հապուցուի
 17 արդարների յարութեան օրը»: Երբ սեղանակիցներից մէկը այս լսեց, ասաց նրան. «Երանի՛ նրան, ով ճաշ կ'ուտի
 18 Աստուծո արքայութեան մէջ»: Եւ Յիսուս ասաց. «Մի մարդ ընթրիք սարքեց եւ հրաւիրեց շաբաթին: Եւ ընթրիքի
 19 ժամին իր ծառային ուղարկեց՝ կանչելու հրաւիրուածներին, թէ՛ «Եկէ՛ք, որովհետեւ ահա ամեն ինչ պատրաստ է»: Եւ
 20 Եւ ամենքը մէկ-մէկ սկսեցին հրաժարուել: Առաջինն ասաց. «Ազարակ գնեցի եւ պէտք է, որ գնամ տեսնեմ. խնդրում
 21 եմ քեզ, ինձ հրաժարումս համարիր»: Եւ միւսն ասաց. «Նինգ լուծ եզներ գնեցի. գնում եմ դրանք փորձելու.
 22 խնդրում եմ քեզ, ինձ հրաժարումս համարիր»: Իսկ միւսն ասաց. «Կին եմ առել, դրա համար էլ չեմ կարող գալ»: Եւ
 23 Եւ ծառան եկաւ ու իր փրօքը պատմեց այս: Այդ ժամանակ, բարկանալով, փանտերն իր ծառային ասաց. «Իսկոյն
 24 դուրս եկ քաղաքի հրապարակներն ու փողոցները եւ աղքատներին, խեղանդամներին, կաղերին ու կոյրերին բեր
 25 մտնողն այստեղ»: Եւ ծառան ասաց. «Տէր, ինչ հրամայեցիր՝ կատարուեց եւ էլի տեղ կայ»: Եւ տերը ծառային
 26 ասաց. «Դուրս եկ ճանապարհներն ու ցանկապարտերի առաջ եւ մարդկանց այստեղ մտնողն, որպէսզի փունս
 27 լցուի»: Ասում եմ ձեզ, որ այդ հրաւիրուածներից ոչ ոք իմ ընթրիքից չի ճաշակի»: Եւ նրա հետք ժողովուրդ
 28 էր գնում. նա դարձաւ եւ ասաց նրանց. «Եթէ մէկը ինձ մօտ գայ եւ չնախընտրի ինձ իր հօրից ու մօրից, կնոջից
 29 ու որդիներից, եղբայրներից ու քոյրերից, նոյնիսկ իր անձից անգամ, չի կարող իմ աշակերտը լինել. որովհետեւ,
 30 ով որ զվերցնի իր խաչը եւ իմ յետեւից չգայ, չի կարող իմ աշակերտը լինել: Ձեզնից ով, եթէ կամենայ աշխարակ
 31 շինել, նախ նստելով չի հաշուի իր ծախսերը, թէ ասարտելու համար բաւական դրամ ունի՞, որպէսզի, գուցէ, երբ
 32 հիմը դնի եւ չկարողանայ ասարտել, բոլոր նրանք, որ տեսնեն, չսկսեն նրան ծաղրել եւ ասել, թէ՛ «Այս մարդը
 33 սկսեց կառուցել եւ չկարողացաւ ասարտել»: Կամ ո՞ր թագաւորը, եթէ գնայ պատերազմելու մի այլ թագաւորի դէմ,
 34 նախ չի նստի եւ խորհի, թէ փասը հազարով կը կարողանայ դիմադրել նրան, որ իր վրայ քսան հազարով է գալիս:
 35 Ապա թէ ոչ, մինչ սա դեռ հեռու է, պատգամաւորութիւն ուղարկելով՝ խաղաղութիւն կը խնդրի: Արդ, այսպէս էլ՝
 ձեզնից ով որ իր ամբողջ ունեցուածքից չհրաժարուի, չի կարող իմ աշակերտը լինել»: «Արդ լաւ բան է, բայց եթէ
 աղն էլ անհամանայ, ինչով այն պիտի համեմուի: Ո՛չ հողի համար է պիտանի եւ ո՞չ էլ՝ պարարտանիւթի, այլ՝ դուրս
 թափելու: Ով որ ականջ ունի լսելու, թող լսի»:

15, 2 Եւ բոլոր մաքաւարներն ու մեղաւորները նրա մօտն էին, որպէսզի լսեն նրան: Փարիսեցիներն ու օրէնսգրքները
 3 արքայնում էին եւ ասում. «Ինչո՞ւ է սա ընդունում մեղաւորներին եւ ուտում նրանց հետ»: Յիսուս նրանց այս առակն
 4 ասաց. «Ձեզնից ով է այն մարդը, որ, երբ հարիւր ոչխար ունենայ եւ կորցնի նրանցից մէկը, արօքավայրում չի
 5 թողնի իննսունմիննի եւ չի գնայ կորածի յետեւից, մինչեւ որ այն գտնի: Եւ երբ այն գտնի, կը դնի այն իր ուտելի
 6 վրայ խնդութեամբ՝ եւ կը գնայ փուն, կը կանչի բարեկամներին եւ հարեւաններին ու նրանց կ'ասի. ուրախացէ՛ք
 7 ինձ հետ, որովհետեւ գտայ իմ կորած ոչխարը: Ասում եմ ձեզ, որ այսպէս ուրախութիւն կը լինի երկնքում մի
 8 մեղաւորի համար, որն ապաշխարում է, քան իննսունմինը արդարների համար, որոնց ապաշխարութիւն պէտք չէ:
 9 Կամ ով է այն կինը, որ, երբ փասը դրամ ունենայ եւ մի դրամ կորցնի, ճրագ չի վառի եւ չի ալի փունը փութով ու
 10 չի փնտրի, մինչեւ որ գտնի: Եւ երբ գտնի, կը կանչի բարեկամներին եւ հարեւաններին ու կ'ասի. «Ուրախացէ՛ք ինձ
 11 հետ, որովհետեւ գտայ իմ կորցրած դրամը»: Ասում եմ ձեզ, Աստուծո հրեշտակների առաջ այսպէս ուրախութիւն
 12 կը լինի մէկ մեղաւորի համար, որն ապաշխարում է»: Եւ ասաց. «Մի մարդ երկու որդի ունէր. նրանցից կրտսերը
 13 հօրն ասաց. «Նայր, փութ քո ունեցուածքից ինձ ընկնող բաժինը»: Եւ նա ունեցուածքը բաժանեց նրանց: Քիչ
 14 օրեր յետոյ, կրտսեր որդին, փողի վերածելով ամէն ինչ, գնաց հեռու աշխարհ եւ այնպէտ վաւրեց իր ունեցուածքը,
 15 որովհետեւ անառակ կեանքով էր ապրում: Եւ երբ ամեն ինչ սպառեց, այդ երկրում սաստիկ սով եղաւ, եւ նա սկսեց
 16 ջքատր դառնալ: Գնաց դիմեց այդ երկրի քաղաքացիներից մէկին, եւ սա ուղարկեց նրան իր ազարակը՝ խոզեր
 17 արածեցնելու: Եւ նա ցանկանում էր իր որովայնը լցնել եղջերեմու պողով, որ խոզերն էին ուտում, բայց ոչ ոք այդ
 18 նրան չէր փայլս: Ապա իսելքի եկաւ եւ ասաց. «Քանի՞ վարձու աշխատարարներ կան իմ հօր փանը, որ առաջ հաց
 19 ունեն, եւ նա այստեղ սովամահ կորչում եմ: Վեր կենամ գնամ իմ հօր մօտ եւ նրան ասեմ. հայր, մեղանչեցի երկնքի
 20 դէմ ու քո առաջ եւ այլեւս արժանի չեմ քո որդին կոչուելու, ինձ վերցրո՞ւ իբրեւ քո աշխատարարներից մէկը»: Եւ
 21 վեր կացաւ եկաւ իր հօր մօտ. եւ մինչ դեռ հեռու էր, հայրը տեսաւ նրան եւ գթաց. վեր կացաւ եւ վազեց նրան
 ընդառաջ, ընկաւ նրա պարանոցով եւ համբուրեց նրան: Եւ որդին ասաց նրան. «Նայր, մեղանչեցի երկնքի դէմ

եւ քո առաջ, այլեւս արժանի չեմ քո որդին կոչուելու»: Նայրը իր ծառաներին ասաց. «Անմիջապէս հանեցէ՛ք նրա 22 նախկին պատմունճանը եւ հագցրէ՛ք նրան, մաքրանին նրա մաքրը դրէք եւ նրա ոտքերին՝ կօշիկներ. բերէ՛ք պարարտ 23 եզր, մորթեցէ՛ք, ուրենք եւ ուրախ լինենք, որովհետեւ իմ այս որդին մեռած էր եւ կենդանացաւ, կորած էր եւ 24 գտնուեց». եւ սկսեցին ուրախանալ: Իսկ նրա աւագ որդին ազարակում էր. եւ մինչ գալիս էր եւ փանը մօտեցաւ, 25 լսեց երգերի եւ պարերի ձայնը. եւ իր մօտ կանչելով ծառաներից մէկին՝ հարցրեց, թէ այդ ի՞նչ է: Եւ սա նրան 26, 27 ասաց. «Քո եղբայրը եկել է, եւ քո հայրը մորթեց պարարտ եզր, որովհետեւ ողջ առողջ ընդունեց նրան»: Նա 28 բարկացաւ եւ չէր ուզում ներս մտնել. իսկ հայրը դուրս ելնելով՝ աղաչում էր նրան: Որդին պատասխանեց եւ ասաց 29 հորը. «Այս քանի՛ փարի է, որ ծառայում եմ քեզ եւ երբեք քո հրամանները զանց չեմ արել. ինձ երբեք մի ուլ չստուիր, որ բարեկամներին հետ ուրախութիւն անէի: Երբ եկաւ քո այդ որդին, որը քո ունեցուածքը կերաւ պռոնիկների 30 հետ, պարարտ եզր նրա համար մորթեցիր»: Նայրը նրան ասաց. «Որդեակ՛, դու միշտ ինձ հետ ես, եւ ամէն ինչ, 31 որ իմն է, քոնն է. բայց պէտք էր ուրախ լինել եւ ցնճալ, որովհետեւ քո այս եղբայրը մեռած էր եւ կենդանացաւ, 32 կորած էր եւ գտնուեց»:

Եւ Յիսուս իր աշակերտներին ասաց. «Մի մեծահարուստ մարդ կար, որ մի փնտրեւ ուներ. եւ նրա մասին 16 ամբաստանութիւն եղաւ, որպէս թէ վաքնում է իր փրոջ ունեցուածքը: Տէրը կանչեց նրան եւ ասաց. «Այս ի՞նչ 2 եմ լսում քո մասին. քոնը քո փնտրեւ փնտրեւ հաշիւը, որովհետեւ այլեւս փնտրեւ լինել չես կարող»: Տնտեսը իր 3 մտքում ասաց. «Ի՞նչ պէտք է անեմ, քանի որ իմ փերը փնտրեստիւնս ինձնից վերցնում է, հողի վրայ աշխատել չեմ կարող, մուրալ ամաչում եմ: Գիտեմ, թէ ինչ պիտի անեմ, որպէսզի, երբ փնտրեստիւնիցս հեռացուեմ, ընդունեն 4 ինձ իրենց փնտրելը»: Եւ իր փրոջ պարտապաններից իւրաքանչիւրին մէկ առ մէկ իր մօտ կանչելով՝ առաջինին 5 ասում է՝ «Իմ փրոջը ինչքա՛ն պարտք ունես»: Եւ սա ասում է՝ «Նարիւր փակառիկ ձէ՛թ». եւ փնտրեսը նրան ասում է՝ «Ա՜ռ քո մուրհակը եւ նստի՛ր ու անմիջապէս գրի՛ր՝ յիսուն»: Ապա դարձեալ միւսին ասում է՝ «Դու ինչքա՛ն պարտք 6 ունես». եւ սա ասաց՝ «Նինգ հարիւր պարկ ցորեն»: Տնտեսը նրան ասաց՝ «Ա՜ռ քո մուրհակը եւ նստի՛ր ու գրի՛ր՝ 7 չորս հարիւր»: Եւ փերը գովեց անիրաւ փնտրեսին, որովհետեւ հնարամտութեամբ գործեց, քանի որ այս աշխարհի 8 որդիները աւելի հնարամտիւր են, քան լոյսի որդիները իրենց սերնդի մէջ»: «Եւ ես ձեզ ասում եմ. անիրաւ մամոնայից 9 ձեզ համար բարեկամներ արէք, որպէսզի, երբ այն պակասի, յափտենական յարկերի փակ ընդունեն ձեզ: Քիչ քանի 10 մէջ հաւաքարիմը շարի մէջ էլ հաւաքարիմ է. իսկ քիչ մէջ անիրաւը, շարի մէջ էլ անիրաւ է: Արդ, եթէ անիրաւ 11 մամոնայի մէջ հաւաքարիմ չեղաք, ձեզ ո՞վ կը վստահի ճշմարիտը: Եւ եթէ օտարինը եղող քանի մէջ հաւաքարիմ չեղաք, ձերը ո՞վ կը փայ ձեզ: Ոչ մի ծառայ երկու փրոջ ծառայել չի կարող. որովհետեւ, եթէ մէկին ապի, միւսին 12 կը սիրի. կամ եթէ մէկին մեծարի, միւսին էլ կ'արհամարհի: Չէք կարող եւ Աստուծոն ծառայել, եւ մամոնային»: Երբ փարիսեցիները լսում էին այս բոլորը, նրան պախարակում էին, քանի որ արծաթասէր էին: Եւ նրանց ասաց, 14, 15 «Դուք էք, որ մարդկանց առաջ ձեզ արդար էք ձեռացնում, սակայն Աստուած ձեր սրտերը գիտէ. որովհետեւ այն, որ մարդկանց առաջ բարձր է, Աստուծո առաջ զազրելի է: Օրէնքն ու մարգարէները մինչեւ Յովհաննէսն էին. այնուհետեւ 16 անտարանում է Աստուծո արքայութիւնը, եւ ամէն ոք բռնի է ուզում ձեռք բերել այն: Աւելի հեշտ է, որ երկինք ու երկիր անցնեն, քան թէ օրէնքից մէկ նշանախեց ընկնի: Ով որ իր կնոջն արձակում է եւ մի ուրիշին առնում, 17 շնանում է. իսկ ով որ արձակուածին է առնում, շնանում է»: «Մի մեծահարուստ մարդ կար, որ բեռեզ ու ծիրանի էր 18 հագնում եւ ամէն օր առաքապէս ուրախութիւն էր անում: Եւ Ղազարոս անունով մի աղքատ մարդ ընկած էր նրա 19 դռան առաջ՝ վերքերով ծածկուած: Եւ ցանկանում էր լցնել իր որովայնը այն փշրանքներով, որոնք թափում էին մեծահարուստի սեղանից: Եւ դեռ շներն էլ գալիս էին ու լիզում նրա վերքերը: Երբ աղքատը մեռաւ, հրեշտակները 22 նրան փարան Աբրահամի գոգը. մեծահարուստն էլ մեռաւ եւ թաղուեց: Եւ դժոխքում, մինչ սա փանջանքների մէջ 23 էր, բարձրացրեց իր աչքերը, հեռուից փեսաւ Աբրահամին եւ Ղազարոսին էլ՝ նրա գրկում հանգստացած: Եւ նա 24 աղաղակեց ու ասաց. «Նայր Աբրահամ, ողորմի՛ր ինձ եւ ուղարկի՛ր Ղազարոսին, որ իր մաքի ծայրը թրջի ջրով եւ գովացնի լեզուս, որովհետեւ այս փապից պապակում եմ»: Եւ Աբրահամը նրան ասաց. «Որդեակ՛, յիշի՛ր, որ դու 25 սրացար քո բարիքները այնպեղ, քո կեանքի ընթացքում, իսկ Ղազարոսն էլ՝ չարչարանքները. այժմ սա այսպեղ մխիթարում է, իսկ դու այդպեղ պապակում ես: Եւ այս բոլորից բացի, մեծ վիհ կայ մեր եւ ձեր միջեւ. եթէ ուզենան 26 այսպեղից ձեզ մօտ անցնել, չեն կարողանայ. ոչ էլ այդպեղից մէկը կարող է մեզ մօտ անցնել»: Մեծահարուստն ասաց. «Արդ, աղաչում եմ քեզ, հայր, որ Ղազարոսին ողորկես իմ հօր փունը, - որպէսզի ես իհիշ եղբայրներ ունեմ, 28 - որպէսզի նրանց վկայութիւն փայ, որ նրանք էլ չգան փանջանքների այս վայրը»: Եւ Աբրահամն ասաց. «Նրանք 29 ունեն Մովսէս եւ մարգարէներ, թող նրա՛նց լսեն»: Եւ նա ասաց. «Ոչ, հայր Աբրահամ. բայց եթէ մեռելներից մէկը 30 նրանց մօտ գնայ, նրանք կ'ապաշխարեն»: Եւ Աբրահամը նրան ասաց. «Եթէ Մովսէսն եւ մարգարէներին չեն 31 լսում, մեռելներից մէկն էլ եթէ յարութիւն առնի, չպիտի համոզուեն»:

Յիսուս ասաց նաեւ իր աշակերտներին. «Անկարելի է, որ գայթակղութիւն չգայ, բայց վայ նրան, որի ձեռքով 17 կը գայ: Նրա համար լաւ կը լինէր, եթէ իր պարանոցից երկանաբար վե՛մ կախուէր, եւ նա ծովը գցուէր, քան թէ 2 այս փոքրիկներից մէկին գայթակղեցնէր: Զօրյշ եղէք ձեր անձերի համար»: «Եթէ քո եղբայրը մեղանչի, սաստի՛ր նրան. եւ եթէ գղջայ, ների՛ր նրան: Եւ եթէ եօթն անգամ մեղանչի քո դէմ եւ եօթն անգամ դառնայ քեզ եւ ասի՛ 3 գղջում եմ, ների՛ր նրան»: Եւ առաքեալները Տիրոջն ասացին. «Աւելացրո՛ւ մեր հաւաքը»: Եւ Տէրն ասաց. «Եթէ 6, 7 մանանեխի հապիկի չափ հաւաք ունենաք եւ այս թթեմուն ասէ՛ք՝ «Արմաքախի՛լ եղիր եւ փնկուի՛ր ծովի մէջ», նա՛ իսկ կը հնազանդուի ձեզ»: «Իսկ ձեզնից ո՞վ, որ հողագործ կամ հովիւ ծառայ ունի, երբ սա ազարակից փուն 8 մտնի, նրան կ'ասի իսկոյն՝ «Անցի՛ր սեղան նստի՛ր». այլ նրան չի՛ ասի՝ «Պատրաստի՛ր, ինչ ընթրելու եմ, եւ զօրի 9 կապած՝ ծառայի՛ր ինձ, մինչեւ որ ուրբեմ եւ խմեմ, եւ ապա կ'ուրբեմ եւ կը խմես դու»: Միթէ փերը շնորհապարտ 10 կը լինի այդ ծառային, որ իր բոլոր հրամանները կատարեց: Նոյնպէս եւ դուք, երբ կատարէք այն բոլորը, որ 11 ձեզ հրամայուած է, ասացէ՛ք, թէ՛ «Անպիտան ծառաներ ենք. ինչ որ պարտաւոր էինք անել, այն արեցինք»: Եւ 12 մինչ նա դէպի Երուսաղէմ էր գնում, անցնում էր Սամարիայի եւ Գալիլիայի միջով: Եւ երբ մի գիւղ էր մտնում, 13 նրան հանդիպեցին փարս բողոքներ, որոնք հեռու կանգնեցին, բարձրացրին իրենց ձայնը եւ ասացին. «Յիսուս 14 վարդապետ, ողորմի՛ր մեզ»: Եւ երբ նրանց փեսաւ, ասաց նրանց. «Գնացէ՛ք դուք ձեզ քահանաներին ցոյց փուէք»: 15

16 Երբ գնում էին, նոյն ժամին մաքրուեցին: Նրանցից մէկը, երբ պեսաւ, թէ բժշկուեց, վերադարձաւ եւ բարձր ձայնով
 17 փառաւորում էր Աստուծոյն. երեսի վրայ ընկաւ Յիսուսի ուրբերի առաջ եւ շնորհակալութիւն էր յայտնում նրան. եւ
 18, 19 ինքը սամարացի էր: Յիսուս պարասխանեց եւ ասաց. «Մրանք քան էլ չմաքրուեցին. իսկ արդ, ինքը ո՞ր են, որ
 20 չվերադարձան՝ փառք քալու համար Աստուծոյն, բացի միայն այս օտարազգի մարդուց»: Եւ ասաց նրան. «Վեր կաց
 21 գնա, որովհետեւ քո հաւաքը քեզ փրկեց»: Երբ փարիսեցիների կողմից հարց տրուեց, թէ ե՞րբ պիտի գայ Աստու
 22 արքայութիւնը, նա պարասխանեց եւ ասաց. «Աստուծոյ արքայութիւնը որսից քսանեղի կերպով չի գալիս, եւ չեն
 23 ասի, թէ՛ ահաասիկ այսպեղ է կամ այնպեղ, որովհետեւ ահա Աստուծոյ արքայութիւնը ներսում, ձեր մէջ է»: Իսկ
 իր աշակերտներին ասաց. «Կը գան օրեր, երբ դուք կ'ուզենաք մարդու Որդու օրերից մէկը քսանել, եւ չէք քսանի:
 24, 25 Եւ եթէ ձեզ ասեն, թէ՛ «Ահաասիկ այսպեղ է կամ այնպեղ», մի՛ շփապէք գնալու, որովհետեւ, ինչպէս որ փայլակը
 26 երկնքի ներքեւից փայլաբալկելով՝ երկնքի երեսը լուսաւորում է, այնպէս էլ կը լինի մարդու Որդին՝ իր օրում: Բայց
 27 նախ նա պէտք է շարք շարքարուի եւ մերժուի այս սերնդից: Եւ ինչպէս եղաւ Նոյի օրով, այնպէս կը լինի եւ մարդու
 28 Որդու օրով: Ուրում էին, խմում, կին էին առնում եւ մարդու էին գնում, մինչեւ այն օրը, երբ Նոյը քապան մտաւ,
 29 եւ ջրհեղեղը եկաւ ու բոլորին կորստեան մատնեց: Նոյնպէս, ինչպէս Ղովքի օրով էլ եղաւ. ուրում էին, խմում,
 30 առնում էին ու վաճառում, քնկում էին, շինում: Եւ այն օրը, երբ Ղովքը Սոդոմից դուրս ելաւ, երկնքից կրակ եւ
 31 ծծումբ քսեց ու բոլորին կորստեան մատնեց: Նոյն ձեւով է լինելու այն օրն էլ, երբ մարդու Որդին է յայտնուելու:
 32 Այն օրը, ով որ քանիքում է, եւ իր կարասին՝ քանը, թող չհջնի առնելու այն. եւ ով որ հանդում է, նոյնպէս թող յեւ
 33, 34 չդառնայ: Յիշեցէք Ղովքի կնոջը: Ով որ ուզի իր անձը փրկել, պիտի կորցնի այն, իսկ ով որ կորցնի իր անձը,
 35 պիտի փրկի այն: Ասում են ձեզ, այն զիշերը, եթէ երկու հոգի լինեն մի մահճի մէջ, մէկը պիտի վերցուի, իսկ միւսը՝
 36 թողնուի: Եւ եթէ երկու կին միասին աղալիս լինեն, մէկը պիտի վերցուի, իսկ միւսը՝ թողնուի: Եւ եթէ հանդում
 37 երկու հոգի լինեն, մէկը պիտի վերցուի, իսկ միւսը՝ թողնուի»: Պարասխան քուին եւ ասացին նրան. «Որքե՞ն,
 38 Տէ՛ր»: Եւ նա ասաց նրանց. «Ուր որ մարմինն է, այնպեղ էլ կը հաւաքուեն արծիւները»:

18, 2 Մի առակ էլ ասաց նրանց այն մասին, թէ նրանք ամեն ժամ պէտք է աղօթեն ու չճանճրանան: Ասաց. «Մի
 3 քաղաքում մի դպրատու կար. Աստուծուց չէր վախենում եւ մարդկանցից չէր անաչում: Եւ նոյն քաղաքում մի այրի
 4 կար, որ գալիս էր նրա մօտ եւ ասում. «Իմ ոտիս դէմ իմ դպրոց քսեց»: Եւ դպրատուը երկար ժամանակ չէր ուզում.
 5 դրանից յետոյ իր մտքում ասաց. «Թէ՛ւ Աստուծուց չեմ վախենում եւ մարդկանցից չեմ անաչում, բայց այն բանի
 համար, որ այրի կինը ինձ յոգնեցնում է, նրա դպրոց քսեցնեմ, որպէսզի անընդհատ չգայ եւ ինձ չանհանգստացնի»:
 6, 7 Եւ Տէրն ասաց. «Լսեցէք, թէ ինչ էր ասում անիրաւ դպրատուը: Իսկ Աստուծոյ արդարութիւն չի՞ անի իր այն
 8 ծառաներին, որոնք գիշեր եւ ցերեկ աղաղակում են. եւ նրանց հանդէպ միայն համբերաբար կը լինի: Այո՛, ասում
 են ձեզ, նրանց իսկոյն արդարութիւն կ'անի. իսկ երբ մարդու Որդին գայ, արդէօք երկրի վրայ հաւար կը գտնի»:
 9 Այս առակն էլ ասաց ոմանց, որոնք իրենցով պարծենում էին, թէ արդար են, եւ քրիստոսաւորում էին ուրիշ
 10, 11 շարքերին: «Երկու մարդ քաճար ելան աղօթքի կանգնելու. մէկը՝ փարիսեցի, միւսը՝ մաքսաւոր: Փարիսեցին
 կանգնած էր մեկուսի եւ, ինքն իրեն, այս աղօթքն էր ասում. «Աստուծոյ իմ, շնորհակալ եմ քեզնից, որ ես նման
 12 չեմ ուրիշ մարդկանց, ինչպէս՝ յափշտակողները, անիրաններն ու շնացողները, եւ կամ ինչպէս այս մաքսաւորը. այլ
 13 շաքաթը երկու անգամ ծոմ եմ պահում եւ քաւսանորդ եմ քալիս իմ ամբողջ եկամտից»: Իսկ մաքսաւորը կանգնած
 էր մեկուսի եւ չէր իսկ կամենում իր աչքերը երկինք բարձրացնել, այլ ծեծում էր կործքը եւ ասում. «Աստուծոյ, ներքի
 14 ինձ՝ մեղաւորիս»: Ասում են ձեզ, սա՛ իջաւ իր քունը արդարացած, ոչ թէ միւսը. որովհետեւ, ով որ բարձրացնում
 15 է իր անձը, կը խոնարհուի, եւ ով որ խոնարհեցնում է իր անձը, կը բարձրացուի»: Մանուկներին էլ մօտեցնում
 16 էին նրան, որպէսզի նրանց դիպչի. երբ աշակերտները այդ քսան, սաստեցին բերողներին: Իսկ Յիսուս կանչելով
 մանուկներին իր մօտ՝ ասաց. «Թո՛յլ քուէք այդ մանուկներին, որ ինձ մօտ գան, եւ մի՛ արգելեք նրանց, որովհետեւ
 17 այդպիսիներինն է Աստուծոյ արքայութիւնը: Ըշմարիտ եմ ասում ձեզ, ով որ Աստուծոյ արքայութիւնը չընդունի ինչպէս
 18 մի մանուկ, այնպեղ չի մտնի»: Մի իշխանաւոր նրան հարցրեց եւ ասաց. «Բարի՛ Վարդապետ, ի՞նչ պիտի անեմ, որ
 19 յափտեմական կեանքը ժառանգեմ»: Յիսուս նրան ասաց. «Ինչո՞ւ ինձ բարի ես կոչում. ոչ ոք բարի չէ, այլ միայն՝
 20 Աստուծոյ: Պարտիրանները գիտեմ մի՛ շնացիր, մի՛ սպանիր, մի՛ գողացիր, սուր մի՛ վկայիր, մեծարիր քո հօրը
 21 եւ մօրը»: Եւ նա ասաց. «Այդ բոլորը պահել եմ իմ մանկութիւնից»: Երբ Յիսուս այս լսեց, ասաց նրան. «Դեռ
 մի բան պակաս է քեզ. ինչ որ ունես, վաճառիր եւ քունը քու քունը: Երբ Յիսուս նրան քսեց, ասաց. «Դեռ
 23, 24 յետեւից»: Երբ նա այս լսեց, տրտմեց, որովհետեւ չափազանց հարուստ էր: Երբ Յիսուս նրան քսեց, ասաց. «Ինչպէս
 25 ասաց. «Ինչքան դժուարութեամբ Աստուծոյ արքայութիւնը կը մտնեն նրանք, որոնք հարստութիւն ունեն: Աւելի
 26 հեշտ է, որ պարանը ասեղի ծակից անցնի, քան թէ մի մեծահարուստ Աստուծոյ արքայութիւնը մտնի»: Եւ նրանք,
 27 որ լսեցին, ասացին. «Իսկ ով կարող է փրկուել»: Եւ նա ասաց. «Ինչ որ անհնար է մարդկանց համար, Աստու
 28, 29 համար հնարաւոր է»: Եւ Պետրոսն ասաց. «Ահա մենք մեր ամեն ինչը թողնեցինք եւ եկանք քո յետեւից»: Եւ Յիսուս
 ասաց նրանց. «Ըշմարիտ եմ ասում ձեզ, չկայ մէկը, որ թողած լինի քունը, կամ ծնողներին, կամ եղբայրներին, կամ
 30 կնոջը, կամ զաւակներին՝ Աստուծոյ արքայութեան համար, եւ այս ներկայ ժամանակում բազմապարիկ չստանայ ու
 31 յափտեմական կեանքը չժառանգի այն աշխարհում, որ գալու է»: Եւ Տասներկուսին, առանձին, մի կողմ քանելով՝
 նրանց ասաց. «Ահաասիկ ելնում ենք դէպի Երուսաղէմ, եւ մարգարէների միջոցով մարդու Որդու մասին բոլոր
 32, 33 գրուածները պիտի կարարուեն. որովհետեւ նա պիտի մատնուի հեթանոսներին եւ պիտի ծաղրուի. նրան պիտի
 34 ձաղկեն ու սպանեն, եւ երրորդ օրը յարութիւն պիտի առնի»: Եւ առաքելները այս բոլորից ոչինչ չմտացան, այլ
 35 խօսքը նրանցից ծածկուած էր, եւ ասուածները չէին ըմբռնում: Եւ երբ նա մօտենում էր Երիզովին, ճանապարհի
 36, 37 վրայ նստել էր մի կոյր մուրացկան: Երբ սա լսեց, որ ժողովուրդը անցնում է, հարցրեց, թէ՛ այդ ի՞նչ է: Եւ նրան
 38 պարմեցին, թէ անցնում է Յիսուս Նազովրեցին: Նա աղաղակեց եւ ասաց. «Յիսուս, Դաւթի՛ Որդի, ողորմիր ինձ»:
 39 Եւ առջեւից գնացողները սաստեցին նրան, որ լռի: Իսկ նա առաւել եւս աղաղակում էր. «Դաւթի՛ Որդի, ողորմիր
 40 ինձ»: Յիսուս քեղում կանգնեց եւ հրամայեց իր մօտ բերել նրան. եւ երբ կոյրը մօտեցաւ, նրան հարցրեց եւ ասաց.
 41, 42 «Ի՞նչ ես կամենում դու, որ ես քեզ համար անեմ»: Եւ սա ասաց. «Որ բացուեն աչքերս, եւ քսանեմ, Տէ՛ր»: Եւ Յիսուս
 43 նրան ասաց. «Նայիր. քո հաւաքը քեզ փրկեց»: Եւ իսկոյն կոյրը քսեց. գնում էր Յիսուսի յետեւից եւ փառք էր

փալիս Ասարծուն: Եւ ամբողջ ժողովուրդը փեսնելով այս՝ Ասարծուն գոհուօթին էր փալիս:

Եւ Յիսուս մտել էր Երիթով ու շրջում էր: Եւ ահա մի մարդ, Զակքեոս անունով, որ մաքսապետ էր ու մեծահարուստ, ուզում էր փեսնել, թէ ո՞վ է Յիսուս, բայց բազմութեան պարճառով չէր կարողանում, որովհետեւ կարճահասակ էր: Եւ առաջ վազելով՝ բարձրացաւ ժանդարձեմու վրայ, որպէսզի փեսնի նրան, որովհետեւ նա հէնց այդպէսով էր անցնելու: Երբ այդ տեղը եկաւ, Յիսուս վեր նայեց եւ ասաց. «Զակքեոս, շրապիր իջիր այդպէսով, որովհետեւ այսօր պէտք է, որ ես քո փանը գիշերեմ»: Զակքեոսը շրապեց իջաւ եւ նրան ընդունեց ուրախութեամբ: Երբ ամէնքը այս փեսան, փրփնջում էին եւ ասում, թէ մեղաւոր մարդու մօտ մտաւ գիշերելու: Իսկ Զակքեոսը եկաւ կանգնեց եւ ասաց Տիրոջը. «Տէր, ահա իմ ինչքերի կէտը կտամ աղքատներին, եւ եթէ որեւէ մէկին գրկել եմ, քառապարիկ կը հափուցեմ»: Եւ Յիսուս նրան ասաց. «Այսօր այս փան համար փրկութիւն եղաւ, քանի որ սա եւս Աբրահամի որդի է, որովհետեւ մարդու Որդին եկաւ փնտրելու եւ փրկելու կորածին»: Եւ մինչ նրանք լսում էին այս, Յիսուս մի առակ էլ արեցրեց նրա համար, որ ինքը մօտեմուն էր Երուսաղէմին, եւ նրանք կարծում էին, թէ Ասարծու արքայութիւնը շուրով յայրնուելու է: Նա ասաց. «Մի ազնուական մարդ գնաց հեռու աշխարհ՝ իր թագաւորութիւնը սրանալու եւ վերադառնալու համար: Եւ կանչելով իր ծառաներին՝ նրանց փասը մնաս փուեց եւ ասաց. «Շահարկեցէք դրանք, մինչեւ որ գամ»: Բայց նրա համաքաղաքացիները ապում էին նրան. «Ապագամաւորներ ուղարկեցին նրա յետեւից եւ ասացին. «Մենք չենք կամենում, որ դա մեր վրայ թագաւորի»: Եւ ազնուականը վերադարձաւ՝ իր թագաւորութիւնն սրացած, եւ կանչեց այն ծառաներին, որոնց փուել էր դրամը, որպէսզի իմանայ, թէ ով ինչ էր շահել: Եկաւ առաջինը եւ ասաց. «Տէր, քո մէկ մնասը փասը մնաս բերեց»: Եւ փերը նրան ասաց. «Ազնիւ եւ բարի ծառայ, քանի որ այդ փոքր բանի մէջ հաւաքարիւն եղար, իշխանութիւն ունեցիր փասը քաղաքների վրայ»: Եկաւ երկրորդը եւ ասաց. «Քո մէկ մնասը հինգ մնաս բերեց»: Տէրը նրան ասաց. «Դու էլ՝ հինգ քաղաքների վրայ»: Միւսն էլ եկաւ եւ ասաց. «Տէր, ահա քո մնասը, որ թաշկինակի մէջ ծրարած պահում էի. վախենում էի քեզնից, որովհետեւ խիստ մարդ ես. վերցնում ես, ինչ որ չես դրել, եւ հնձում ես, ինչ որ չես սերմանել»: Եւ փերը նրան ասաց. «Նէնց քո բերանով քեզ պիտի դափեմ, անհաւաքարիւն ծառայ. գիտէիր, որ ես մի խիստ մարդ եմ, վերցնում եմ, ինչ որ չեմ դրել եւ հնձում եմ՝ ուր չեմ սերմանել: Նապա ինչո՞ւ իմ դրամը լումայափոխներին չբուրի, որպէսզի ես, գալով, փրկուներով միասին պահանջէի այն»: Եւ սպասաւորներին ասաց. «Վերդէք դրանից մէկ մնասը եւ փարէք փուէք նրան, ով փասը մնաս ունի»: Եւ ծառաները ասացին նրան. «Տէր, արդէն նա փասը մնաս ունի»: - Ասում եմ ձեզ, թէ՛ «Ով որ ունի, նրան պիտի փրուի, իսկ նրանից, որ չունի, պիտի վերցուի եւ այն, ինչ որ ունի: Բայց իմ այն թշնամիներին, որոնք չէին կամենում, որ ես թագաւորեմ իրենց վրայ, բերէք այսպէս եւ սպանեցէք իմ առաջ»: Եւ երբ այս ասաց, առաջ գնաց՝ Երուսաղէմ ելնելու համար: Եւ երբ մօտեցաւ Բեթսաղէմի եւ Բեթանիային, այն լերան մօտ, որ կոչւում է Ձիթենեաց, ուղարկեց իր աշակերտներից երկուսին եւ ասաց. «Գնացէք այն գիւղը, որ մեր դիմացն է. երբ այնպէս մտնէք, կը գտնէք կապուած մի աւանակ, որի վրայ ոչ մի մարդ երբեք չի նստել. արձակեցէք այն եւ բերէք: Եւ եթէ մէկը ձեզ հարցնի, թէ ինչու էք արձակում, նրան այսպէս ասացէք. «Իր փրոջը պէտք է»: Երբ գնացին նրանք, որ ուղարկուել էին, գրան այնպէս, ինչպէս ասել էր նրանց. աւանակը կար: Եւ մինչ աւանակն արձակում էին, նրա փերերը ասացին նրանց. «Աւանակն ինչո՞ւ էք արձակում»: Եւ աշակերտները ասացին. «Իր փրոջը պէտք է»: Եւ այն բերին Յիսուսի մօտ. զգեստներ զցցցին նրա վրայ եւ Յիսուսին նստեցրին: Եւ մինչ նա առաջանում էր, մարդիկ իրենց զգեստները փռում էին ճանապարհի վրայ: Եւ երբ նա մօտեցաւ Ձիթենեաց լերան գառիվայրին, աշակերտների ամբողջ բազմութիւնը ուրախութեամբ եւ բարձրաձայն սկսեց օրհնել Ասարծուն՝ կափարուած բոլոր զօրութիւնների համար, որ փեսան: Եւ ասում էին. «Օրհնեա՛լ է այդ թագաւորը, որ գալիս է Տիրոջ անունով. խաղաղութիւն երկնքում եւ փառք բարձունքներում»: Իսկ փարիսեցիներից ոմանք ամբոխի միջից ասացին նրան. «Վարդապետ, սաստի՛ր քո աշակերտներին»: Նա պատասխանեց եւ ասաց. «Ասում եմ ձեզ, որ եթէ դրանք լռեն էլ, այդ քարերը կ'աղաղակեն»: Եւ երբ մօտեցաւ, փեսնելով քաղաքը՝ լաց եղաւ նրա վրայ եւ ասաց. «Գոնէ այս օրերին գիտենայի՛ր դու քո խաղաղութիւնը. բայց այժմ ծածկուեց քո փեսողութիւնից. որովհետեւ օրեր պիտի գան վրադ, երբ թշնամիներդ քո շուրջը պատնէշ պիտի կանգնեն եւ պիտի պաշարեն քեզ, պիտի նեղեն քեզ բոլոր կողմերից՝ ու հիմնադարակ պիտի անեն քեզ եւ սպանեն քո մէջ քո որդիներին. Եւ քարը քարի վրայ բնաւ չպիտի թողնեն, քանի որ քո այցելութեան ժամանակի չճանաչեցիր»: Եւ փառաւ մտնելով՝ սկսեց դուրս հանել աղանուսաճառներին ու գնողներին եւ լումայափոխների սեղանները ցրեց ու ասաց նրանց. «Գրուած է՝ «Իմ փունը պէտք է աղօթքի փուն լինի», իսկ դուք աւագակների որջերի էք վերածել այդ»: Եւ նա ամէն օր նրանց ուսուցանում էր փառարում, իսկ քահանայապետները, օրէնսգետները եւ ժողովրդի գլխաւորները հնար էին փնտրում նրան կորստեան մասնելու, բայց չէին գտնում, թէ ինչ անեն, որովհետեւ ամբողջ ժողովուրդը, նրանով փարուած, լսում էր նրան:

Եւ այն օրերից մէկում, մինչ փառարում ուսուցանում էր ժողովրդին եւ արարաւանում, վրայ հասան քահանայապետներն ու օրէնսգետները՝ ձերբով հանդերձ, եւ ասացին նրան. «Ասա՛ մեզ, ի՞նչ իշխանութեամբ ես դու անում այդ, կամ ո՞վ է, որ քեզ փուեց այդ իշխանութիւնը»: Յիսուս պատասխան փուեց նրանց եւ ասաց. «Ես էլ ձեզ մի բան հարցնեմ, եւ դուք ինձ ասացէք. Յովիաննէսի մկրտութիւնը երկնքից էր, թէ՞ մարդկանցից»: Եւ նրանք իրենց մտքում խորհեցին եւ ասացին. «Եթէ ասենք՝ երկնքից էր, կ'ասի՛ իսկ ինչո՞ւ չհաւաքացիք նրան. եւ եթէ ասենք՝ մարդկանցից, ամբողջ ժողովուրդը մեզ կը քարկոծի, որովհետեւ իրենց մտքում Յովիաննէսի մասին հաստատար համոզում կայ, թէ նա մարգարէ է»: Եւ պատասխան փուեցին, թէ չգիտեն որպէսզի է: Եւ Յիսուս նրանց ասաց. «Ես էլ ձեզ չեմ ասի, թէ ինչ իշխանութեամբ եմ անում այս»: Եւ սկսեց ժողովրդին ասել այս առակը. «Մի մարդ այգի փնկեց եւ այն յանձնեց մշակներին, իսկ ինքը երկար ժամանակով ճանապարհորդութեան գնաց: Իսկ մշակները ձեռեցին նրան ու ձեռնունայն արձակեցին: Տէրը դարձեալ մէկ ուրիշ ծառայ եւս ուղարկեց. նրանք սրան եւս ձեռեցին, անարգեցին եւ ձեռնունայն ճամբու դրին: Ապա ուղարկեց նաեւ մի երրորդի. նրանք սրան էլ վիրաւորեցին եւ այգուց դուրս հանեցին: Այգու փերն ասաց. «Ի՞նչ անեմ. ուղարկեմ իմ սիրելի որդուն, թերեւս նրանից կը պարկառեն»: Երբ մշակները նրան փեսան, իրար հետ խորհուրդ արին եւ ասացին. «Սա՛ է ծառանգը, սպանենք

19, 2
3
4
5
6
7
8
9
10, 11
12
13
14
15
16, 17
18, 19
20
21
22
23
24
25
26
27
28, 29
30
31
32
33
34, 35
36
37
38
39, 40
41
42
43
44
45
46
47
48
20
2
3
4, 5
6
7, 8
9
10
11
12
13
14

15 ւրան, որպէսզի ժառանգութիւնը մերը լինի»։ Եւ նրան այգուց դուրս հանեցին ու սպանեցին։ Արդ, այգու փերը
16, 17 նրանց ի՞նչ կ'անի։ Չէ՞ որ կը գայ ու կորսպեան կը մաքնի այդ մշակներին եւ այգին ուրիշներին կը փայ։ Երբ
այս լսեցին, ասացին. «Քան լիցի»։ Եւ Յիսուս նրանց նայելով՝ ասաց. «Իսկ ի՞նչ է այն, որ գրուած է, թէ՛ «Այն վեճը,
18 որ անարգեցին շինողները, նա՛ է, որ անկիւնաքար եղաւ»։ Ով որ այս վեճին բախուի, կը խորփակուի, եւ ում վրայ
19 որ այն ընկնի, կը ճզմի նրան»։ Եւ օրէնսագրներն ու քահանայապետները նոյն պահին ուզում էին նրա վրայ ձեռք
20 դնել, բայց ժողովրդից վախեցան, որովհետեւ հասկացան, թէ այն առակը իրենց մասին ասաց։ Եւ ապա յարմար
առիթի սպասեցին եւ ուղարկեցին խաբէբաներ, որոնք իրենք իրենց, կեղծաորութեամբ, արդար էին ձեւացնում,
21 որպէսզի նրան խօսքերով բռնեն՝ մաքնելու համար պետութեան եւ իշխանութեան կուսակալին։ Նարցրին նրան եւ
ասացին. «Վարդապետ, գիտե՞ք, որ ճիշտ եւ խօսում ու ուսուցանում եւ աշառութիւն չես անում, այլ ճշմարտութե-
22, 23 ամբ Աստուծո՞ւ ճանապարհն եւ սովորեցնում։ Օրինաւոր է մեզ համար կայսրին հարկ փայ, թէ՛ ոչ»։ Եւ նկատելով
24, 25 նրանց խորամանկութիւնը՝ ասաց նրանց. «Յոյց փուէք ինձ դա՛հեկանը»։ Եւ նրանք ցոյց փուին։ Եւ նա ասաց.
«Ո՞ւմ պատկերը եւ գիրը ունի դա»։ Պատասխանեցին եւ ասացին՝ կայսրինը։ Եւ նա նրանց ասաց. «Արդ, գնացէ՛ք
26 փուէք կայսրինը՝ կայսեր, իսկ Աստուծո՞ւնը՝ Աստուծո՞ւն»։ Եւ չկարողացան նրան խօսքերով բռնել ժողովրդի առաջ ու
27 զարմանալով նրա պատասխանի վրայ լռեցին։ Սաղակեցիներից ոմանք, որոնք հակառակում էին, թէ յարութիւն
28 չկայ, մօտենալով հարցրին նրան եւ ասացին. «Վարդապետ, Մովսէսը մեզ համար գրել է. «Եթէ մէկի եղբայրը, որը
կին ունի, մեռնի, եւ նա անժառանգ լինի, թող նրա եղբայրը առնի այդ կնոջը եւ իր եղբոր համար գաւակ հասցնի»։
29, 30 Արդ, եօթը եղբայրներ կային. առաջինը կին առաւ եւ անժառանգ մեռաւ։ Նրան առաւ նաեւ երկրորդը. եւ նա էլ
31, 32 անժառանգ մեռաւ։ Նրան առաւ նաեւ երրորդը. եւ նոյն ձեւով՝ եօթն էլ. .. Եւ ժառանգներ չցողեցին։ Մեռաւ եւ
33, 34 կինը։ Արդ, յարութեան ժամանակ նրանցից ոմն կինը կը լինի, որովհետեւ եօթն էլ նրան կին առան»։ Յիսուս
35 պատասխանեց նրանց եւ ասաց. «Այս աշխարհի որդիները կին են առնում եւ մարդու են գնում. իսկ նրանք, որոնք
արժանի կը լինեն այն աշխարհին հասնելու եւ մեռելներից յարութիւն առնելու, ո՛չ կին են առնում եւ ո՛չ էլ մարդու են
36 գնում, քանի որ այլեւս մեռնել անգամ չեն կարող, որովհետեւ հրեշտակների նման են եւ Աստուծո՞ւ որդիներ, քանի
37 որ յարութեան որդիներ են։ Իսկ թէ մեռելները յարութիւն են առնում, Մովսէսն էլ այդ գուշակեց մորեմու օրինակի
38 մէջ, ինչպէս որ ասում է Տիրոջ մասին՝ «Աստուած Աբրահամի, Աստուած Իսահակի եւ Աստուած Յակոբի»։ Իսկ
39 Աստուած մեռելների Աստուածը չէ, այլ՝ ողջերի, որովհետեւ բոլորը նրա համար կենդանի են»։ Օրէնսագրներից
40 ոմանք նրան պատասխանեցին եւ ասացին. «Վարդապետ, լսի՛ ասացիր»։ Եւ այլեւս ոչ ոք չէր համարձակում նրան
41, 42 որեւէ բան հարցնել։ Յիսուս նրանց էլ ասաց. «Քրիստոսի համար ինչպէ՛ն են ասում, թէ Դաւթի որդին է. քանի
43 որ Դաւիթն ինքը Սաղմոսների գրքում ասում է. «Տէրն ասաց իմ Տիրոջը՝ նստի՛ր իմ աջ կողմում, մինչեւ որ քո
44 թշնամիներիս ուրբերիդ պարտանդան դնեն»։ Իսկ արդ, եթէ Դաւիթը նրան Տէր է կոչում, Նա ինչպէ՛ն նրա որդին
45, 46 կը լինի»։ Եւ մինչ ամբողջ ժողովուրդը լսում էր, ասաց իր աշակերտներին. «Ձգուշացէ՛ք օրէնսագրներից, որոնք
ուզում են պապուսաններով շրջել եւ սիրում են ողջոյններ ընդունել հրապարակներում ու առաջին աթոռները գրա-
47 ւել ժողովարաններում եւ պապուսոյ փեղերը նստել ընթրիքների ժամանակ, որոնք իւրացնում են այրիների փները
եւ ձեւականօրէն երկարում են իրենց աղօթքները։ Նրանք աւելի խիստ դատարկիւ ալիսի սքանան»։

21 Եւ Յիսուս նայեց ու փեսաւ մեծահարուստներին, որոնք փաճարի գանձանակի մէջ իրենց նուէրներն էին գցում։
2, 3 Տեսաւ եւ մի աղքատ այրի կնոջ, որ երկու լումայ գցեց այնտեղ։ Եւ ասաց. «Ճշմարիտ են ասում ձեզ, որ այդ աղքատ
4 այրին աւելի գցեց, քան բոլորը։ Նրանք ամէնը իրենց կուրակածներից գցեցին Աստուծո՞ւն փրուած նուէրների մէջ,
5 իսկ նա իր կարօտութեան մէջ իր ունեցած ամբողջ ապրուստը գցեց»։ Եւ երբ ոմանք փաճարի մասին ասում էին,
6 թէ գեղեցիկ քարերով եւ աշտարակներով է զարդարուած, նա ասաց. «Այդ բոլորը, որ փեսնում էք, պիտի գան
7 օրեր, երբ այնտեղ չպիտի թողնուի քար քարի վրայ, որ չքանդուի»։ Նարցրին նրան եւ ասացին. «Վարդապետ, երբ
8 կը լինի այդ, եւ ի՞նչ կը լինի նշանը, երբ այդ պատահելու լինի»։ Եւ նա ասաց. «Ձգո՛յճ կացէք, չխաբուէք. որովհետեւ
9 շատերը պիտի գան իմ անունով եւ պիտի ասեն թէ՛ եւ եմ Քրիստոսը, եւ թէ՛ ժամանակը մօտեցաւ. նրանց յետեւից
10 չգնաք։ Եւ երբ լսէք պատերազմների եւ խռովութիւնների մասին, չգարհուրէք. որովհետեւ պէտք է, որ նախ այդ
11 բաները պատահեն. բայց աշխարհի վախճանը շուրջով չի լինելու»։ Այն ժամանակ ասաց նրանց. «Ազգ ազգի
12 ժամապապ պիտի լինեն. պիտի լինեն արհաւիրքներ եւ մեծամեծ նշաններ երկնքից։ Բայց այս բոլորից առաջ ձեր
13 վրայ ձեռք պիտի դնեն եւ պիտի հալածեն, ժողովարանների ու բանտերի պիտի մաքնեն ձեզ եւ իուսակալների ու
14 թագաւորների առաջ պիտի փանեն ձեզ իմ անուան համար։ Եւ ձեզ համար այդ պիտի լինի առիթ վկայութեան։
15 Արդ, ձեր մարմնը դրէք սա. նախօրօք մի՛ մարահողէք պատասխան փալու համար, որովհետեւ եւ ձեզ կրամ բերան
16 եւ իմաստութիւն, որին չեն կարողանայ հակառակել կամ պատասխան փալ ձեր բոլոր հակառակորդները։ Դուք
պիտի մաքնուէք եւ ծնողներից, եւ եղբայրներից, եւ ազգականներից, եւ բարեկամներից, ու ձեզնից ոմանց պիտի
17, 18, 19 սպանեն։ Եւ պիտի աբուէք բոլորից իմ անուան համար։ Բայց ձեր գլխից մի մազ անգամ չպիտի կորչի։ Եւ ձեր
20 համբերութեամբ պիտի շահէք ձեր հոգիները»։ «Բայց երբ փեսնէք Երուսաղէմը՝ շրջապարուած գորքերով, այն
21 ժամանակ ինացէ՛ք, որ նրա աւերումը մօտ է։ Այն ժամանակ նրանք, որ Նրեաստանում են, թող փախչեն լեռները, եւ
22 նրանք, որ Երուսաղէմի մէջ են, թող խոյս փան, իսկ նրանք, որ գաւառներում են, թող քաղաք չմտնեն, որովհետեւ
23 դրանք վրէժնորդութեան օրեր են, որպէսզի կարարուն բոլոր գրուածները։ Բայց այն օրերին վայ է յիներին եւ
24 սպնաւորներին, որովհետեւ մեծ փազնապ պիտի լինի երկրի վրայ եւ բարկութիւն՝ այս ժողովրդի հանդէպ։ Նրանք
սրի պիտի քաշունեն, գերի պիտի փարունեն բոլոր հեթանոսներից. եւ Երուսաղէմը ուրքի կոխան պիտի լինի ազգերից,
25 մինչեւ որ լրանան հեթանոսների ժամանակները»։ «Եւ նշաններ պիտի լինեն արեգակի, լուսնի եւ աստղերի վրայ։
26 Եւ երկրի վրայ պիտի լինի հեթանոսների փազնապ՝ ծովի եւ խռովութեան նման անեղ ձայնի պարճառով, աշխարհի
վրայ զայիք պատահարների վախից եւ նախազգացումից մարդիկ պիտի մեռնեն, որովհետեւ երկնքի գորութիւնները
27 պիտի շարժուեն։ Եւ այն ժամանակ պիտի փեսնեն մարդու Որդուն եկած՝ ամպերի վրայ, գորութեամբ եւ մեծ
28 փառքով։ Եւ երբ սկսուի այս բանը լինել, վեր կացէք եւ ձեր գլուխները բարձրացրէ՛ք, որովհետեւ մօտ է ձեր
29, 30 փրկութիւնը»։ Եւ նրանց ասաց մի առակ. «Նայեցէ՛ք թզնունն եւ ամեն մի ծառի. երբ իրենց բողբօջը ցոյց են

փալիս, փեսնում էք այն ու դրանից իմանում էք, որ մօր է ամառը: Նոյնպէս եւ դուք, երբ փեսնէք այս բոլորը 31
 կարարուած, ինացէք, որ Աստուծոյ արքայութիւնը մօր է: Ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, որ այս սերունդը չպիտի անցնի, 32
 մինչեւ որ այս բոլորը կարարուի: Երկինքը եւ երկիրը կ'անցնեն, բայց իմ խօսքերը չեն անցնի»: «Զօրշէջ եղէք 33, 34
 ինքներդ ձեզնից. գուցէ ձեր սրտերը ծանրանան գեխութեամբ եւ հարբեցողութեամբ ու աշխարհիկ հոգւերով. եւ
 յանկարծակի հասնի ձեր վրայ այն օրը. որովհետեւ այդ օրը որոգայթի նման պիտի հասնի այն ամենքի վրայ, 35
 որոնք բնակուած են երկրագնդի ամբողջ երեսին: Արթուն կացէք այսուհետեւ, ամէն ժամ աղօթք արէք, որպէսզի 36
 կարողանաք զերծ մնալ այն ամենից, որ լինելու է, եւ արժանի լինէք կանգնելու մարդու Որդու առջ»: Եւ ցերեկը 37
 ուսուցանում էր քաճարի մէջ, իսկ գիշերները ելնում էր, մնում այն լեռան վրայ, որը կոչուած էր Չիթենեաց: Եւ 38
 ամբողջ ժողովուրդը առաւօտները վաղ շքապում էր նրա մօր՝ քաճարում նրան լսելու համար:

22, 2
 Մօտեցաւ Բաղարջակերաց փօնը, որը կոչուած էր Պասեք: Իսկ քահանայապետներն ու օրէնագէտները հնար 3
 էին փնտրում, թէ ինչպէս սպանեն նրան, բայց վախենում էին ժողովրդից: Ապա սաբանան մարտի Իսկարիովար- 3
 ցի կոչուած Յուդայի մէջ, որ Տասներկուսի թում էր: Սա գնաց բանակցեց քահանայապետների, օրէնագէտների 4
 եւ ժողովրդի իշխանաւորների հետ, որ Յիսուսին նրանց մարմնի: Նրանք ուրախացան եւ խոստացան նրան ար- 5
 ծաթ փայլ: Եւ նա յանձն առաւ ու պարեհ առիթ էր փնտրում նրան մարմնելու նրանց՝ ամբոխից մեկուսի: Եկաւ 6, 7
 Բաղարջակերաց օրը, երբ օրէնք էր մորթել Պասեքը: Եւ նա ուղարկեց Պետրոսին եւ Յովհաննէսին ու ասաց, 8
 «Գնացէք, պարարաստեցէք մեզ համար Պասեքի ընթրիքը, որ ուրենք»: Եւ նրանք ասացին. «Ո՞ր ես ուզում, որ 9
 պարարաստենք»: Եւ նրանց ասաց. «Ահա՛, երբ քաղաք մտնէք, ձեզ կը հանդիպի մի մարդ՝ ջրի սափորը բարձած. 10
 գնացէք նրա յետեւից այն փունը, ուր նա կը մտնի: Եւ կ'ասէք փանրիքը. «Վարդապետը քեզ ասում է՝ ո՞ր է այն 11
 հիւրասրահը, որպէզ աշակերտներին հետ պիտի ուրեն Պասեքի ընթրիքը»: Եւ նա ձեզ ցոյց կը փայ գարդարուած 12
 մի մեծ վերնատուն, եւ այնպէս կը պարարաստէք»: Եւ աշակերտները գնացին գրան, ինչպէս որ իրենց ասել էր. 13
 եւ պարարաստեցին Պասեքը: Եւ երբ ժամը հասաւ, սեղան նստեց, եւ փասներկու առաքելներն էլ՝ իր հետ: Եւ 14, 15
 նրանց ասաց. «Յոյժ ցանկացայ այս Պասեքի ընթրիքը ուրե՛լ ձեզ հետ, քանի դեռ չեմ չարչարուել: Բայց ասում եմ
 ձեզ, թէ այլեւ չեմ ուրելու սրանից, մինչեւ որ Պասեքը կարարուի Աստուծոյ արքայութեան մէջ»: Եւ, բաժակը վերց- 17
 նելով, գոհուիւն յայտնեց Աստուծոյ եւ ասաց. «Առէք այս եւ բաժանեցէք ձեր մէջ. ասում եմ ձեզ, թէ այսուհետեւ 18
 որթաբունկի բերքից չեմ խմելու, մինչեւ որ գայ Աստուծոյ արքայութիւնը»: Եւ հաց վերցնելով՝ գոհուիւն յայտնեց 19
 Աստուծոյ, կարեց, փունց նրանց եւ ասաց. «Այս է իմ մարմինը, որ շարերի համար է փրկուած. այս արէք իմ յիշա-
 փակի համար»: Նոյնպէս եւ բաժակը վերցրեց ընթրիքից յետոյ եւ ասաց. «Այս բաժակը նոր Ուիսք է իմ արիւնով՝ 20
 ձեզ համար թափուած: Բայց ահաւասիկ իմ մարմնի ձեռքը ինձ հետ այս սեղանի վրայ է: Եւ մարդու Որդին 21, 22
 աշխարհից կը գնայ ըստ սահմանուածի, բայց վայ այն մարդուն, ում ձեռքով կը մարմնուի»: Եւ նրանք սկսեցին
 հարցնել իրար մէջ, թէ իրենցից ո՞վ է, որ այդ անելու է: Եւ նրանց մէջ հակաճանաչութիւն առաջացաւ, թէ իրենցից 24
 ո՞վ պիտի մեծ համարուի: Եւ նա նրանց ասաց. «Ազգերի թագաւորները փրկում են իրենց ժողովուրդների վրայ, 25
 եւ նրանք, որ իշխում են նրանց վրայ, բարերարներ են կոչուած: Բայց դուք այդպէս չլինէք, այլ՝ ով որ մեծ է ձեր 26
 մէջ, թող լինի ինչպէս կրտսերը, իսկ առաջնորդը՝ ինչպէս սպասաւորը: Ո՞վ է մեծ. սեղան նստողը, թէ՛ սպասաւորը: 27
 Չէ՛ որ՝ սեղան նստողը: Բայց ես ձեր մէջ եմ իբրեւ սպասաւոր»: «Եւ դուք էք, որ իմ փորձութիւնների մէջ ինձ հետ 28
 էիք մնում մինչեւ այժմ: Եւ ես խոստանում եմ ձեզ, - ինչպէս եւ իմ Նայրը ինձ խոստացաւ փալու արքայութիւնը, 29
 - որ ուրէք եւ իմէք իմ սեղանից իմ արքայութեան մէջ եւ նստէք փասներկու գահերի վրայ՝ դարբելու Իսրայէլի 30
 փասներկու ցեղերը»: Եւ Տէրն ասաց. «Սիմո՛ն, Սիմո՛ն, ահա սաբանան ուզեց ձեզ ցորենի նման մաղել: Բայց 31, 32
 ես աղօթեցի քեզ համար, որպէսզի քո հաւարը չպակասի, եւ դու, երբ վերադառնաս ինձ, հաստատես քո եղբայր-
 ներին»: Եւ Պետրոսն ասաց. «Տէ՛ր, պարարաստ եմ քեզ հետ գնալ եւ բանս, եւ դէպի մահ»: Եւ նա նրան ասաց, 33, 34
 «Ասում եմ քեզ, Պետրո՛ս, այսօր դեռ աքաղաղը կանգնեց չպիտի լինի, մինչեւ որ դու երեք անգամ ուրանաս՝ ասելով,
 թէ ինձ չես ճանաչում»: Եւ նրանց ասաց. «Երբ ուղարկեցի ձեզ առանց քակի, մախաղի եւ կօշիկների, մի՞թէ որեւէ 35
 բանի կարօք մնացիք»: Եւ նրանք ասացին՝ եւ ո՛չ մի բանի: Ապա ասաց. «Իսկ այժմ՝ ով որ քակ ունի, թող վերցնի 36
 այն, նոյնպէս եւ՝ մախաղ. իսկ ով որ չունի, թող վաճառի իր վերարկուն եւ իր համար սուր գնի: Բայց ասում եմ 37
 ձեզ, այս եւս, որ գրուած է, պէտք է, որ կարարուի իմ վրայ, թէ՛ «Անօրէնների հետ դասուեց». որովհետեւ, ինչ որ
 ինձ համար է գրուած, կարարուելու վրայ է»: Եւ նրանք ասացին. «Տէ՛ր, ահաւասիկ այսպէս երկու սուր կայ»: Եւ 38
 նրանց ասաց. «Բաւական են»: Եւ Յիսուս ըստ իր սովորութեան եկաւ գնաց Չիթենեաց լեռը. նրա յետեւից գնացին 39
 եւ աշակերտները: Երբ փեղ հասաւ, ասաց նրանց. «Աղօթքի՛ կանգնեցէք, որ փորձութեան մէջ չընկնէք»: Եւ ինքը 40, 41
 հեռացաւ նրանցից մօր մի քարընկեց, ծնրադրեց, աղօթում էր եւ ասում. «Նայր, եթէ կամենում ես, այս բաժակը
 ինձնից հեռացրո՛ւ, բայց ոչ թէ իմ կամքը, այլ քո՛նը թող լինի»: Եւ նրան երկնքից երեւաց մի հրեշտակ եւ ուժ 43
 էր փալիս նրան. նա փազնապի մէջ էր եւ ամբողջ հոգով էր աղօթում: «Եւ նրանից քրտինքը հոսում էր արեան 44
 կաթիլների նման շիթ-շիթ գետին թափուելով: Եւ վեր կենալով աղօթքից՝ եկաւ աշակերտների մօր, նրանց քնած 45
 գրաւ փրկմանութիւնից եւ նրանց ասաց. «Ինչո՞ւ էք քնել. վեր կացէք, աղօթեցէք, որպէսզի փորձութեան մէջ չընկնէք»: 46
 Եւ մինչ նա դեռ խօսում էր, ահա երեւաց մի ամբոխ. եւ նա, որ Յուդա էր կոչուած, Տասներկուսից մէկը, առաջնորդում 47
 էր նրանց. երբ Յուդան մօտեցաւ Յիսուսին, համբուրեց նրան, որովհետեւ այն նշանն էր փունց նրանց, թէ՛ «Ում հետ
 ես համբուրուեմ, նա՛ է, նրան բռնեցէք»: Յիսուս նրան ասաց. «Յուդա՛, համբուրելով ես մարմնում մարդու Որդուն»: 48
 Երբ նրա շուրջը գրնուողները փեսան եղածը, նրան ասացին. «Տէ՛ր, սրով նրանց հարուածե՛նք»: Եւ աշակերտնե- 49, 50
 րից մէկը հարուածեց քահանայապետի ծառային եւ կարեց դէն գցեց նրա աջ ականջը: Յիսուս պարաստանեց եւ
 ասաց. «Թո՛յլ փունց, բաւ է եղածը»: Եւ դիպելով ականջին՝ այն բժշկեց: Եւ իր վրայ եկած քահանայապետներին, 52
 քաճարի իշխանաւորներին եւ ծերերին ասաց. «Ինչպէս աւագակի՛ վրայ էք գալիս սրերով ու մահակներով. միշտ 53
 ձեզ հետ էի քաճարում, եւ դուք ինձ վրայ ձեռք չերկարեցիք. սակայն այժմ է ձեր ժամը եւ խաւարի իշխանութեան
 գորութիւնը»: Եւ բռնելով նրան՝ փարան եւ մարտիկ քահանայապետի փունց. իսկ Պետրոսը հեռուից գնում էր նրա 54
 յետեւից: Երբ գալիս մէջ կրակ վառեցին եւ նստեցին շուրջը, Պետրոսն էլ նստեց նրանց մէջ: Մի աղախին փեսա 55, 56
 նրան կրակի լոյսի մօր նստած, հայեացքը սեւեռեց նրան եւ ասաց. «Սա էլ էր նրանցից, որ նրա հետ էին» Իսկ 57

58 Պետրոսն ուրացաւ ու ասաց. «Ես նրան չեմ ճանաչում, ո՛վ կին»։ Եւ քիչ յետոյ մէկ ուրիշը փեսաւ նրան եւ ասաց.
 59 «Ղո՛ն էլ նրանցից ես»։ Պետրոսն ասաց. «Ո՛վ մարդ, ես նրանցից չեմ»։ Եւ երբ մի ժամ էլ անցաւ, մէկ ուրիշը վիճում
 60 էր եւ ասում. «Ծիշոյ որ սա էլ նրա հետ էր, որովհետեւ գալիլիացի է»։ Պետրոսն ասաց. «Ո՛վ մարդ, չգիտեմ այդ
 61 ի՛նչ ես խօսում»։ Եւ նոյն պահին, մինչ նա այս ասում էր, արքաղաղը կանչեց։ Տէրը դարձաւ եւ նայեց Պետրոսին.
 62 եւ Պետրոսը յիշեց Տիրոջ խօսքը, որ ասել էր իրեն. «Ղեռ արքաղաղը չկանչած՝ երեք անգամ պիտի ուրանաս, թէ
 63 ինձ չես ճանաչում»։ Եւ Պետրոսը դուրս ելնելով՝ դառնօրէն լաց եղաւ։ Եւ այն մարդիկ, որ նրան պահպանում
 64 էին, ծիծաղում էին նրա վրայ եւ խփում, ծածկում էին նրա երեսը եւ փանջում, հարցնում էին նրան եւ ասում.
 65, 66 «Մարգարեացիի՛ր՝ ո՛վ է, որ քեզ խփեց»։ Եւ հայիոյելով՝ ուրիշ շար բաներ էլ էին ասում նրա երեսին։ Եւ երբ լոյ-
 67 սը բացուեց, հաւաքուեց ժողովրդի ծերակոյարը՝ քահանայապետներ եւ օրէնագէտներ, եւ Յիսուսին քաշեցին բերին
 68 իրենց արեանի առաջ եւ ասացին. «Եթէ դու ես Քրիստոսը, ասա՛ մեզ»։ Նրանց ասաց. «Եթէ ձեզ ասեմ իսկ, չէք
 69 հաւարայ։ Եւ եթէ ես ձեզ հարցնեմ, ինձ պարտախան չէք փայ կամ չէք արձակի ինձ։ Բայց պրանից յետոյ մարդու
 70 Որդին պիտի նստի Աստուծո գօրութեան աջին»։ Եւ ամենքը միասին ասացին. «Ուրեմն դու Աստուծո Որդի՛ն ես»։ Եւ
 71 նա նրանց ասաց. «Ղուք ասում էք, թէ ես եմ»։ Եւ նրանք ասացին. «Էլ ի՛նչ վկայութիւն է պէտք մեզ, որովհետեւ
 մենք ինքներս լսեցինք նրա բերանից»։

23. 2 Եւ նրանց ամբողջ բազմութիւնը, վեր կենալով, նրան փարաւ Պիղատոսի մօտ։ Եւ սկսեցին ամբաստանել նրան
 եւ ասել. «Գրանք արան, որ մոլորեցնում էր մեր ազգը, արգելում էր կայսրին հարկեր փայ եւ ինքն իր մասին
 3 ասում էր, թէ՛ Քրիստոսն է, թագաւոր»։ Իսկ Պիղատոսը հարցրեց նրան եւ ասաց. «Նրեաների թագաւորը դո՛
 4 ես»։ Նա պարտախանեց նրան եւ ասաց. «Ղու ասացիր»։ Պիղատոսը քահանայապետներին եւ ժողովրդին ասաց.
 5 «Այս մարդու մէջ ես որեւէ յանցանք չեմ գտնում»։ Իսկ նրանք պնդում էին եւ ասում, թէ ըմբոստութեան է մղում
 6 ժողովրդին, քարոզում է ամբողջ Նրէաստանում՝ Գալիլիայից սկսած մինչեւ այսօր։ Իսկ Պիղատոսը, երբ լսեց
 7 Գալիլիայի մասին, հարցրեց, թէ այդ մարդը գալիլիացի՞ է։ Եւ երբ իմացաւ, թէ Ներովդէսի իշխանութիւնից է, յանձ-
 8 նեց, որ նրան փանեն Ներովդէսի մօտ, որովհետեւ այդ օրերին նա էլ Երուսաղէմում էր։ Եւ երբ Ներովդէսը փեսաւ
 9 Յիսուսին, շար ուրախացաւ, որովհետեւ երկար ժամանակից ի վեր ցանկանում էր նրան փեսանել, քանի որ յաճախ
 10 լսում էր նրա մասին եւ ակնկալութիւն ունէր նրա ձեռքով կարարուած որեւէ նշան փեսանել։ Ներովդէսը նրան հար-
 11 ցաքնեց շար խօսքերով, իսկ Յիսուս նրան ոչ մի պարտախան չբուեց։ Քահանայապետներն ու օրէնագէտները
 12 վեր էին կենում եւ նրան բուռն կերպով ամբաստանում։ Ներողէն էլ, իր գօրականներով հանդերձ, արհամարհեց
 13, 14 միներ էին։ Պիղատոսը կանչեց քահանայապետներին, իշխանաւորներին եւ ժողովրդին ու ասաց. «Այս մարդուն
 բերեցիք ներկայացրիք ինձ, որպէս ժողովրդին մոլորեցնողի. եւ ահա նախկին ձեր առաջ դարաքննութիւն արեցի եւ
 15 այս մարդու մէջ չգտայ մէկն այն յանցանքներից, որոնցով դուք ամբաստանում էք նրան։ Եւ ոչ էլ՝ Ներովդէսը, որի
 16 մօտ հրամայեցի, որ Յիսուսին փանեն։ Արդ, նա մահուան արժանի ոչինչ չի արել, նրան զանախարել կրամ եւ
 17, 18 կ'արձակեմ» (որովհետեւ հարկաւոր էր իւրաքանչիւր փօսի առթիւ մի բանարկեալ արձակել նրանց համար)։ Եւ
 նրանք ամբողջ բազմութեամբ աղաղակում էին եւ ասում. «Նրան վերացրո՛ւ եւ արձակի՛ր մեզ համար Բարաբբա-
 19, 20 յին» (որը քաղաքում պարահամ մի խռովութեան եւ սպանութեան համար բանարկուել էր)։ Պիղատոսը նորից
 21 սկսեց խօսել, որովհետեւ կամենում էր Յիսուսին արձակել։ Եւ նրանք կրկին աղաղակում էին ու ասում. «Խաչը
 22 հանիր նրան»։ Եւ նա երրորդ անգամ ասաց նրանց. «Ի՛նչ չար բան է արել սա. նրա վրայ մահուան արժանի որեւէ
 23 յանցանք չգտայ. արան զանախարել կրամ եւ կ'արձակեմ»։ Իսկ նրանք բարձրաձայն սրիպում էին եւ ուզում, որ
 24 նրան խաչը հանի։ Եւ նրանց ու քահանայապետների ձայները ակեի ուժեղանում էին։ Եւ Պիղատոսը հաւանութիւն
 25 փուեց, որ նրանց պահանջը կարարուի։ Նա արձակեց Բարաբբային, որը խռովութեան եւ սպանութեան համար
 26 բանար էր նետուած, եւ որին էլ հէնց ուզում էին. իսկ Յիսուսին յանձնեց նրանց կամքին։ Երբ նրան առան գնացին,
 27 բռնեցին Սիմոն Կիրեանացի անունով մէկին, որը հանդից էր գալիս. նրա վրայ դրեցին խաչը, որ այն բերի Յիսուսի
 28 յետին դարձաւ եւ ասաց նրանց. «Երուսաղէմի՛ դուրսդ, ինձ վրայ լաց մի՛ եղէք, այլ լաց եղէք ձեր եւ ձեր որդի-
 29 ների վրայ, որովհետեւ օրեր պիտի գան, երբ մարդիկ պիտի ասեն՝ «Երանի՛ չէր կանանց եւ նրանց, որոնք բնաւ
 30 չճնեցին եւ չդիտեցին»։ Այն ժամանակ մարդիկ պիտի սկսեն ասել լեռներին, թէ՛ ընկէ՛ք մեր վրայ, եւ բլուրներին, թէ՛
 31, 32 ծածկեցէ՛ք մեզ, որովհետեւ, երբ դաւար փայտին այսպէս անեն, չորի՛ն ինչ կը պարտախի»։ Ուրիշ երկու չարագործ-
 33 ներ էլ բերեցին՝ նրա հետ սպանելու համար։ Երբ հասան Գագաթ կոչուած փեղը, այնպէղ նրան խաչը հանեցին.
 34 եւ չարագործներին էլ՝ մէկին աջ կողմը, միւսին ձախ կողմը՝ խաչեցին։ Եւ Յիսուս ասաց. «Նայր, ների՛ր դրանց,
 35 որովհետեւ չգիտեն, թէ ինչ են անում»։ Եւ նրա զգեստները բաժանելու համար վիճակ գցեցին։ Իսկ ժողովուրդը
 36 դիպում էր. իշխանաւորները նրանց հետ միասին ծաղրում էին նրան եւ ասում. «Ուրիշներին ազարեց, թող ինքն
 37, 38 գալիս, քացախ էին մատուցում նրան եւ ասում. «Եթէ դու ես հրեաների թագաւորը, փրկի՛ր ինքդ քեզ»։ Եւ նրա
 խաչի վրայ մի գրութիւն կար՝ գրուած յունարէն, լատիներէն եւ եբրայերէն գրերով, թէ՛ սա՛ է հրեաների արքան։
 39 Իսկ կախուած չարագործներից մէկը հայիոյում էր նրան եւ ասում. «Ղու չեմ Քրիստոսը. փրկի՛ր ինքդ քեզ եւ մեզ»։
 40 Նրա ընկերը նրան աստփելով՝ պարտախան փուեց եւ ասաց. «Աստուծո չեն վախենում, դու, որ նոյն պարտիժն ես
 41 կրում։ Եւ մենք իրաւացիօրէն արժանի հարուցումն ենք սրանում այն գործերի համար, որ կարարեցինք, իսկ սա
 42, 43 որեւէ վար բան չի արել»։ Եւ ասաց Յիսուսին. «Յիշի՛ր ինձ, Տէ՛ր, երբ գաս քո թագաւորութեամբ»։ Եւ Յիսուս նրան
 44 ասաց. «Ծմարիպ եմ ասում քեզ, այսօր ինձ հետ դրախարում կը լինես»։ Եւ համարեա կէսօր էր. եւ խաւար եղաւ
 45 ամբողջ երկրի վրայ մինչեւ ժամը երեքը. արեգակը խաւարեց։ Եւ փաճարի վարագոյրը մէջփեղից պարաբուեց։
 46 Եւ Յիսուս բարձրաձայն աղաղակեց եւ ասաց. «Նայր, քո ձեռքն եմ աւանդում իմ հոգին»։ Երբ այս ասաց, հոգին
 47 աւանդեց։ Եւ հարիւրապետը, փեսնելով ինչ որ պարտախեց, փառաւորեց Աստուծուն եւ ասաց. «Իսկապէս այս մարդը
 48 արդար էր»։ Եւ ամբողջ ժողովուրդը, որ եկել էր ու դիպում էր այս փեսարանն ու կարարուածը, ձեռում էր կուրծքը

49 եւ վերադառնում: Նրա բոլոր ծանօթներն էլ կանգնել էին հեռուս. եւ կանայք, որոնք Գալիլիայից նրա յետեւից
 50 էին եկել, փեսանում էին այս բաները: Եւ ահա Յովսէփ անունով մի մարդ կար հրեաների Արիմաթէ քաղաքից: Նա
 51 հրեաների խորհրդի անդամ էր, բարեգործ եւ արդար մի մարդ (սա չէր միաբանել նրանց մտադրութիւններին ու
 52 գործերին): Եւ ինքն էլ էր սպասում Աստուծո թագաւորութեանը: Մա Պիղատոսի մօտ գալով ուզեց Յիսուսի մարմի-
 53 նը: Եւ նրան խաչից իջեցնելով՝ փաթաթեց պարանոցով ու դրեց վիմափոր գերեզմանի մէջ, որպէս ընտ ոչ ոք չէր
 54, 55 դրուած: Եւ օրը ուրբաթ էր, ու լուսանում էր շաբաթը: Եւ Յովսէփի յետեւից գնում էին կանայք, որոնք Գալիլիայից
 56 էին եկել Յիսուսի հետ. նրանք փեսան գերեզմանը, եւ թէ ինչպէս նրա մարմինը այնպէս դրուեց: Վերադարձան,
 խնկեր եւ իղեր պարբաստեցին ու շաբաթ օրը, օրէնքի համաձայն, հանգիստ արեցին:

24 Բայց կիրակի օրը, առաօրեան շաբ Վաղ, կանայք գերեզման եկան՝ բերելով իրենց պարբաստած խնկերը. **24**
 նրանց հետ եւ ուրիշ կանայք: Եւ քարը գերեզմանից գլորած գրան ու ներս մտնելով՝ Տէր Յիսուսի մարմինը չգտան: **2, 3**
 Եւ մինչ նրանք զարմացած էին այդ բանի վրայ, ահա լուսատու զգեստներով երկու մարդիկ հասան նրանց մօտ: **4**
 Եւ երբ կանայք զարհուրեցին ու իրենց երեսը գերին խոնարհեցրին, մարդիկ ասացին. «Ինչո՞ւ ողջին մեռելների **5**
 մէջ էք փնտրում: Այսպէս չէ, այլ՝ յարեաւ: Յիշեցէ՛ք՝ ինչպէս խօսեց նա ձեզ հետ, երբ Գալիլիայում էր. ասում էր, **6, 7**
 թէ պէտք է, որ մարդու Արդին մեղաւոր մարդկանց ձեռքը մարմնուի, խաչուի եւ երրորդ օրը յարութիւն առնի»: Եւ **8**
 նրանք յիշեցին նրա խօսքերը: Եւ վերադարձան ու պարմեցին այս ամէնը Տասնմէկին եւ բոլոր միւսներին»: Եւ **9, 10**
 Մարիամ Մագդաղենացին, Յովհաննան, Յակոբի մայր Մարիամը եւ նրանց հետ ուրիշ կանայք էին, որ այս բաները
 պարմեցին առաքեալներին: Բայց նրանց խօսքերը բարբաջանք թուացին աշակերտներին, եւ չէին հաւատում **11**
 նրանց: Մակայն Պետրոսը վեր կացաւ եւ վազեց դէպի գերեզման, նայեց ու փեսաւ, որ կրանները միայն կային: **12**
 Եւ գնաց՝ մտքում զարմացած, թէ ինչ էր եղել: Եւ ահա նոյն օրը աշակերտներից երկուսը գնում էին մի գիւղ, որի **13**
 անունը Էմմաուս էր, եւ որը Երուսաղէմից հեռու էր մօտ փասնմէկ կիլոմետր: Եւ նրանք միմեանց հետ խօսում էին **14**
 կարարում բոլոր անցուդարձերի մասին: Եւ մինչ նրանք խօսում էին ու վիճում, ինքը՝ Յիսուս մօտեցաւ ու գնում **15**
 էր նրանց հետ: Բայց նրանց աչքերը բռնուած էին, որպէսզի նրան չճանաչեն: Եւ նրանց ասաց. «Այդ ի՞նչ բաներ **16, 17**
 են, որոնց համար քայլելիս վիճում էք միմեանց հետ եւ փրփում էք»: Նրանցից մէկը, որի անունը Կղեոպաս էր,
 ասաց նրան. «Երուսաղէմում միայն դո՞ւ ես, որ չես իմացել, թէ ինչեր կարարուեցին այնպէս այս օրերին»: Եւ **19**
 նրանց ասաց՝ ի՞նչ: Եւ նրանք ասացին Յիսուս Նազովրեցու մասին, որ եղաւ մարգարէ մարդ, հզօր՝ գործերով
 եւ խօսքերով, Աստուծո եւ ամբողջ ժողովրդի առաջ, եւ թէ ինչպէս մեր քահանայապետները եւ իշխանաւորները **20**
 նրան մարմնեցին մահուան դատարանի ու խաչը հանեցին նրան: Մենք ակնկալում էինք, թէ նա է, որ փրկելու **21**
 է Իսրայէլը. սակայն, այս բոլորով հանդերձ, այս երրորդ օրն է, որ այդ բաները կարարուեցին: Այլ նաեւ մեզ **22**
 զարմացրին մեր միջից մի քանի կանայք, որոնք վաղ առաօրեան գերեզման էին գնացել եւ նրա մարմինը չէին **23**
 գտել. նրանք եկան եւ ասացին, թէ նաեւ մի փեսի էլ էին փեսել հրեշտակների, որոնք ասում էին նրա մասին, թէ **24**
 կենդանի է: Ապա մեզնից ոմանք էլ գերեզման գնացին եւ գրան այնպէս, ինչպէս կանայք ասել էին: Բայց նրան **25**
 չգրեան: Եւ նա ասաց նրանց. «Ո՞վ անմիտ եւ թուլասիրտ մարդիկ, որ դժուարանում էք հաւատալ այն ամենին, **26**
 որ ասացին մարգարէները: Չէ՞ որ Քրիստոս պէտք է նոյն այդ չարչարանքները կրէր եւ այնպէս մտնէր իր փառքի **27**
 մէջ»: Եւ սկսած Մովսէսից ու բոլոր մարգարէներից՝ մեկնում էր նրանց այն բոլորը, ինչ գրուած է իր մասին բոլոր **28**
 Գրքերում: Երբ մօտեցան այն գիւղին, ուր գնում էին, Յիսուս պարծառ բռնեց, թէ ինքը գնալու է աւելի հեռու փեղ: **29**
 Իսկ նրանք շաբ սրիպեցին նրան ու ասացին. «Մեզ մօտ գիշերիր, որովհետեւ երեկոյ է, եւ օրը փարածամէլ է»: **30**
 Եւ նա ներս մտաւ՝ նրանց հետ այնպէս գիշերելու: Եւ երբ նա սեղան սարեց նրանց հետ, հաց վերցնելով՝ օրհնեց, **31**
 կտրեց այն եւ փոխեց նրանց: Եւ նրանց աչքերը բացուեցին ու ճանաչեցին նրան, իսկ ինքը նրանց աչքին աներեւոյթ **32**
 եղաւ: Եւ նրանք ասացին միմեանց. «Մեր սրտերն էլ միթէ չէին՞ ճմլում մեր մէջ, մինչ նա ճանապարհին խօսում էր **33**
 մեզ հետ. եւ ինչպէս էր մեզ բացատրում Գրքերը»: Ապա անմիջապէս վեր կացան ու Երուսաղէմ վերադարձան եւ **34**
 հաւաքուած գրան Տասնմէկին եւ նրանց հետ եղածներին, որոնք ասում էին, թէ՛ «Իսկապէս յարեա Տէրը եւ երեսաց **35**
 Միմոնին»: Իսկ երկուսը պարմեցին այն, ինչ պարահել էր ճանապարհին, եւ թէ ինչպէս Յիսուս իրեն ճանաչել էր **36**
 փուլը նրանց՝ հաց կտրելու ժամանակ: Մինչ դեռուս նրանք այս էին խօսում, Յիսուս ինքը եկաւ կանգնեց նրանց **37**
 մէջ եւ ասաց. «Խաղաղութիւն ձեզ, ես եմ, մի՛ վախեցէ՛ք»: Իսկ նրանք զարհուրած վախենում եւ կարծում էին, թէ մի **38, 39**
 ոգի են փեսնում: Եւ նրանց ասաց. «Ինչո՞ւ էք խռովուած, եւ ինչո՞ւ ձեր սրտերում կասկածներ են ծագում. փեսէ՛ք իմ **40, 41, 42**
 ձեռքերն ու ոտքերը, որովհետեւ նոյն ինքն ես եմ. շօշափեցէ՛ք ինձ եւ փեսէ՛ք, որովհետեւ ոգին մարմին եւ ոսկորներ **43**
 չունի. ինչպէս փեսնում էք, եւ ունեն»: Եւ այս ասելով՝ ցոյց փոխեց նրանց իր ձեռքերն ու ոտքերը: Եւ մինչ դեռուս **44**
 ուրախութիւնից չէին հաւատում եւ զարմացած էին, ասաց նրանց. «Այսպէս ուրեւում բան ունէ՛ք»: Եւ նրանք փուլին **45**
 նրան խորոված ձկան մի կտոր եւ մեղրախորիսիս: Եւ նա առաւ կերաւ նրանց առաջ, իսկ մնացածները փուլեց **46**
 նրանց ու ասաց. «Մրանք այն խօսքերն են, որ խօսեցի ձեզ հետ, մինչ ձեզ հետ էի, թէ՛ պէտք է կարարուեն այն **47**
 ամէնը, որ գրուած են իմ մասին Մովսէսի օրէնքում, մարգարէների մէջ եւ սաղմոսներում»: Այն ժամանակ բացեց **48**
 նրանց մտքերը, որ հասկանան Գրքերը: Եւ ասաց նրանց. «Այսպէս պէտք է չարչարուէր Քրիստոս, յարութիւն առնէր **49, 50**
 մեռելներից երրորդ օրը, եւ քարոզուէր նրա անունով ապաշխարութիւն եւ մեղքերի թողութիւն բոլոր ազգերի մէջ՝ **51**
 Երուսաղէմից սկսած: Եւ այս բաների վկաներ էք դուք: Եւ ահա ես ուղարկում եմ Ձեզ իմ Տօր խոստումը, իսկ դուք **52**
 նստեցէ՛ք Երուսաղէմ քաղաքում, մինչեւ որ երկնքից զօրութեամբ զգեստարարուէք»: Ապա նրանց փարաւ հանեց **53**
 մինչեւ Բեթանիա եւ, բարձրացնելով իր ձեռքերը, օրհնեց նրանց: Եւ մինչ նա օրհնում էր նրանց, բաժանուեց **54**
 նրանցից եւ դէպի երկինք էր վերանում: Իսկ նրանք երկրպագեցին Յիսուսին եւ մեծ ուրախութեամբ վերադաձան **55**
 Երուսաղէմ: Եւ միշտ փաճարում էին, գովաբանում եւ օրհնաբանում էին Աստուծո:

Յովհաննէս

1, 2, 3 **Ս**կզբից էր Բանը, եւ Բանը Աստուծու մօտ էր, եւ Բանը Աստուծոյ մօտ էր: Ամեն
4 ինչ նրանով եղաւ. եւ առանց նրան չեղաւ ոչինչ, որ եղել է: Կեանքը նրանով էր: Եւ այդ կեանքը
5, 6 մարդկանց համար լոյս էր: Եւ լոյսը խաւարի մէջ լուսատրում է, եւ խաւարը նրան չնուաճեց: Կար մի
7 մարդ՝ Աստուծոց ուղարկուած. նրա անունը՝ Յովհաննէս: Սա եկաւ որպէս վկայ, որպէսզի վկայի լոյսի
8, 9 մասին, որ բոլորը նրա միջոցով հաւաքան: Ինքը լոյսը չէր, այլ եկել էր, որ վկայի լոյսի մասին: Այդ լոյսն էր
10 ճշմարիտ լոյսը, որ լուսատրում է ամեն մարդու, որ գալու է աշխարհ: Նա աշխարհի մէջ էր, եւ աշխարհը նրանով
11, 12 եղաւ, սակայն աշխարհը նրան չճանաչեց: Իրայինների մօտ եկաւ, բայց իրայինները նրան չընդունեցին: Իսկ
13, 14 ովքեր նրան ընդունեցին, նրանց իշխանութիւն փութեց յովհաննէսը: Աստուծու որդիներ, նրանց, որոնք իր անուանը կը
15 հաւաքան: Նրանք ոչ արիւնից, ոչ մարմնի կամքից եւ ոչ էլ մարդու կամքից, այլ Աստուծոց ծնուեցին: Եւ Բանը
16 մարմնով եղաւ ու բնակուեց մեր մէջ, եւ փեսանք նրա փառքը, նման այն փառքի, որ Նայրն է քաղաքի միջինը:
17 Նա, որ իմ յետեւից էր գալու, ինձնից մեծ եղաւ, որովհետեւ ինձնից առաջ կար: Մենք բոլորս նրա
18 լրիւութիւնից սպասանք շնորհ՝ շնորհի փոխարէն. որովհետեւ օրէնքը Մովսէսի միջոցով փրութեց, իսկ շնորհը եւ
19 ճշմարտութիւնը Յիսուս Քրիստոսի միջոցով եղան: Աստուծուն ոչ ոք երբեք չի փեսել, բացի միայն միայն Արդուց,
20 որ Նոր ծոցում է. նա՛ յայտնեց Նրան: Եւ Յովհաննէսի վկայութիւնը այս է. երբ հրեաները Երուսաղէմից քահանաներ
21 ու ղեւարացիներ ուղարկեցին նրա մօտ, որպէսզի հարցնեն նրան՝ դու ո՞վ ես, նա խոստովանեց առանց վարանելու.
22 խոստովանեց, թէ՛ եւ Քրիստոսը չէ: Ու նրան հարցրին իսկ դու ո՞վ ես, Եղիա՞ն ես: Եւ նա ասաց՝ ոչ, չէ: Իսկ դու
23 մարգարէ՞ն ես: Նա պատասխանեց՝ ոչ: Իսկ ասա՛ մեզ՝ դու ո՞վ ես, որպէսզի պատասխան փնտրենք նրանց, որոնք
24 մեզ ուղարկեցին. ի՞նչ ես ասում քո մասին: Նա ասաց. «Ես անապատում կանչողի ձայնն եմ, հարթեցէ՛ք Տիրոջ
25 ճանապարհը, ինչպէս ասաց Եսայի մարգարէն»: Եւ եկողները փարիսեցիների կողմից էին: Նրանք հարցրին նրան
26 ու ասացին. «Իսկ դու ինչո՞ւ ես մկրտում, եթէ դու չես Քրիստոսը, ոչ էլ Եղիան եւ ոչ էլ մարգարէն»: Յովհաննէսը
27 պատասխան փրութեց նրանց ու ասաց. «Ես ձեզ մկրտում եմ ջրով. ձեր մէջ կայ մէկը, որին դուք չէք ճանաչում, որ
28 գալու է իմ յետեւից, եւ որի կօշիկների կապերը արձակելու արժանի չեմ ես»: Այս բանը պատահեց Բեթաբրիայում,
29 Յորդանանի միւս կողմում, ուր գտնուում էր Յովհաննէսը եւ մկրտում: Ներսէսը օրը նա փեսա Յիսուսին, որ գալիս
30 էր դէպի իրեն, ու ասաց. «Ահա՛ Գառն Աստուծոյ, որ վերացնում է աշխարհի մեղքը: Սա՛ է նա, որի մասին ես
31 ասում էի՝ իմ յետեւից գալիս է մէկը, որ ինձնից մեծ եղաւ, որովհետեւ ինձնից առաջ կար: Եւ ես չէի ճանաչում
32 նրան, բայց որպէսզի յայտնի լինի Իսրայէլին, դրա համար ես եկայ ջրով մկրտելու»: Յովհաննէսը վկայեց եւ
33 ասաց. «Տեսայ Նոգին, որ իջնում էր երկնից որպէս աղանի եւ հանգչում նրա վրայ: Եւ ես չէի ճանաչում նրան.
34 սակայն նա, ով ինձ ուղարկեց ջրով մկրտելու, նա ինձ ասաց. «Ում վրայ փեսանես, որ Նոգին իջնում է մնում է, նա՛
35 է, որ մկրտում է Սուրբ Նոգով»: Եւ ես փեսայ ու վկայեցի, թէ սա՛ է Աստուծու որդին»: Ներսէսը օրը դարձեալ
36 այնպէղ կանգնած էր Յովհաննէսը. նաեւ՝ իր աշակերտներից երկուսը: Եւ նայելով Յիսուսին, որ անցնում գնում էր,
37 ասաց. «Ահա՛ ասիկ Քրիստոսը՝ Գառն Աստուծոյ»: Երկու աշակերտները նրանից լսեցին, ինչ որ խօսեց, եւ գնացին
38 Յիսուսի յետեւից: Երբ Յիսուս յետ դարձաւ եւ փեսա նրանց, որ գալիս էին իր յետեւից, ասաց նրանց. «Ի՞նչ էք
39 ուզում»: Նրանք ասացին նրան. «Ռաբբի՛ (որ թարգմանում է՝ վարդապետ), ո՞րն է քո օթեւանը»: Նա նրանց ասաց.
40 «Եկէ՛ք եւ փեսէ՛ք»: Եկան եւ փեսան, թէ որպէղ էր նրա օթեւանը. եւ այն օրը նրա մօտ գիշերեցին, որովհետեւ մօտ
41 ժամը չորսն էր: Միտն Պետրոսի եղբայր Անդրէասը մէկն էր այն երկուսից, որոնք լսեցին Յովհաննէսի ասածը եւ
42 գնացին Յիսուսի յետեւից: Սա նախ գտնում է իր եղբայր Միտնին ու նրան ասում է. «Գրանք Մեսիային» (որ
43 թարգմանում է՝ Քրիստոս): Սա նրան փարա Յիսուսի մօտ: Նայելով նրան՝ Յիսուս ասաց. «Դու Յովհաննի որդի
44 Միտնն ես. դու պիտի կոչուես Կեփաս» (որ թարգմանում է՝ Պետրոս): Յաջորդ օրը Յիսուս որոշեց Գալիլիա
45 մեկնել. գարս Փիլիպպոսին ու նրան ասաց. «Արի՛ իմ յետեւից»: Եւ Փիլիպպոսը Բեթսայիղայից էր, Անդրէասի եւ
46 Պետրոսի քաղաքից: Փիլիպպոսը գտնում է Նաթանայէլին ու նրան ասում. «Ում մասին որ Մովսէսը օրէնքի մէջ
47 եւ մարգարէները գրել են, գրանք նրան՝ Յիսուսին՝ Յովսէփի որդուն, Նազարէթ քաղաքից»: Նաթանայէլը նրան
48 ասաց. «Իսկ կարելի՞ է, որ Նազարէթից մի որեւիցէ լաւ բան դուրս գայ»: Փիլիպպոսը նրան ասաց. «Արի՛ եւ փես»: Երբ
49 Յիսուս փեսա Նաթանայէլին, որ իր մօտ էր գալիս, ասաց նրա մասին. «Ահա՛ իսկական մի իսրայէլացի, որի
50 մէջ նենգութիւն չկայ»: Նաթանայէլը նրան ասաց. «Որպէղից ես ինձ ճանաչում»: Յիսուս պատասխանեց եւ ասաց
51 նրան. «Փիլիպպոսը դեռ քեզ չկանչած, երբ թգնու փակ էիր, փեսայ քեզ»: Նաթանայէլը պատասխան փրութեց նրան
52 ու ասաց. «Ռաբբի՛, դու ես Աստուծու որդին, դու ես Իսրայէլի թագաւորը»: Յիսուս պատասխան փրութեց նրան ու
53 ասաց. «Նրա համար ես հաւատում, որ քեզ ասացի, թէ՛ թգնու փակ փեսայ քեզ. դրանից շար աւելի մեծ բաներ
54 պիտի փնտրեն»: Եւ ասաց նրան. «Ճշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, պիտի փնտրէք երկինքը բացուած եւ Աստուծու
55 հրեշտակներին՝ բարձրանալիս եւ իջնելիս մարդու Որդու վրայ»:

2, 2 Գալիլիա հասնելու երրորդ օրը Կանա քաղաքում հարսանիք կար: Եւ Յիսուսի մայրը այնպէղ էր: Կարսանիքի
3 հրախրուեցին նաեւ Յիսուս եւ իր աշակերտները: Եւ երբ գինին պակասեց, մայրը Յիսուսին ասաց. «Գինի չունեն»: Եւ
4 Յիսուս նրան ասաց. «Ի՞նչ ես ուզում ինձնից, ո՞վ կին, իմ ժամանակը դեռ չի հասել»: Նրա մայրը սպասաւոր-
5 ներին ասաց. «Ինչ որ ձեզ ասի, արէ՛ք»: Այնպէղ կային քարէ վեց թակոյկներ՝ հրեաների սովորութեան համաձայն
6 մաքրուելու համար. նրանցից իւրաքանչիւրը շուրջ հարիւր լիտր փարորդութիւն ուներ: Յիսուս նրանց ասաց. «Լցրէ՛ք
7 այդ թակոյկները ջրով»: Եւ լցրին բերնէբերան: Եւ ասաց նրանց. «Նիւս վերցրէ՛ք եւ փարէ՛ք սեղանապետին»:
8 Եւ նրանք փարան: Եւ երբ սեղանապետը ճաշակեց գինի դարձած ջուրը ու չէր իմանում, թէ որպէղից է (բայց
9 սպասաւորները, որոնք ջուր լցրին, գիտէին), խօսեց փեսայի հետ ու ասաց. «Ամեն մարդ նախ ընտրի գինին է
10 մարդուց, եւ երբ հարբած են, այն ժամանակ՝ վարդ: Իսկ դու ընտրի գինին մինչեւ հիմա պահել ես»: Յիսուս

այս առաջին նշանն արեց Գալիլիայի Կանա քաղաքում որպէս սկիզբը նշանների եւ յայտնեց իր փառքը, ու նրա աշակերպները հաւաքացին նրան: Մրանից յետոյ Յիսուս Կափառնայում իջաւ իր մօր եւ իր եղբայրների հետ. եւ այնպէղ մնաց միայն մի քանի օր: Հրեաների զարկը մօր էր, եւ Յիսուս Երուսաղէմ ելաւ: Եւ փաճարի մէջ գրաւ նրանց, որ վաճառում էին արջառներ, ոչխարներ եւ աղանիներ, ինչպէս նաեւ՝ լումայափոխներ, որ նստած էին: Եւ չուանից խարազան շինեց ու բոլորին փաճարից դուրս հանեց. նաեւ՝ ոչխարներն ու արջառները. իսկ լումայափոխների պղնձադրամները ցիր ու ցան արեց եւ նրանց սեղանները շուռ փռեց: Իսկ աղանի վաճառողներին ասաց, «Դրանք այսպէղից վերցրէք եւ իմ Տօնը վաճառարան մի՛ վերածէք»: Նրա աշակերպները յետոյ յիշեցին, որ գրուած է. «Քո Տան նկատմամբ իմ նախանձախնդրութիւնը ինձ պիտի ուրի»: Հրեաները նրան ասացին. «Ի՞նչ նշան ցոյց կը փաս մեզ, թէ իրաւունք ունես այդ բանն անելու»: Պատասխանեց նրանց Յիսուս եւ ասաց. «Քանդեցէք այդ փաճարը, եւ երեք օրուայ ընթացքում այն կը վերականգնեն»: Հրեաները նրան ասացին. «Քառասունվեց փարում շինուեց այս փաճարը, իսկ դու երեք օրում այն վերականգնում ես»: Բայց նա իր մարմնի փաճարի մասին էր խօսում: Իսկ երբ մեռելներից յարութիւն առաւ, նրա աշակերպները յիշեցին, թէ այդ է, որ ասել էր. եւ հաւաքացին Գրքին ու այն խօսքին, որ Յիսուս ասել էր: Եւ երբ Յիսուս զարկի փօսին Երուսաղէմում էր գտնուում, շարքեր հաւաքացին նրան, քանի որ փեսանում էին այն նշանները, որ կատարում էր: Բայց Յիսուս անձամբ վստահութիւն չուներ նրանց նկատմամբ, որովհետեւ ինքն ամենքին ճանաչում էր. եւ կարիք չկար, որ որեւէ մէկը վկայէր մարդու մասին, քանի որ ինքն արդէն գիտէր, թէ ինչ կար մարդու հոգու մէջ:

Եւ փարիսեցիների մէջ Նիկողեմոս անունով մի մարդ կար, որ հրեաների իշխանաւոր էր: Սա զիշերով եկաւ նրա մօր ու նրան ասաց. «Ռաբբի՛, զիպենք, որ Աստուծոց ես եկել որպէս վարդապետ, որովհետեւ ոչ ոք չի կարող կատարել այն նշանները, որ դու ես անում, եթէ Աստուծո՞ւմ նրա հետ չլինի»: Յիսուս պատասխանեց եւ ասաց նրան. «Ճշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում քեզ, եթէ մէկը վերստին չճնուի, չի կարող Աստուծու արքայութիւնը փեսնել»: Նիկողեմոսը նրան ասաց. «Ինչպէն կարող է ճնուել մի մարդ, որ ծեր է. միթէ կարելի՞ է իր մօր որովայնը կրկին անգամ մտնել ու ճնուել»: Յիսուս պատասխան փռեց եւ ասաց. «Ճշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում քեզ, եթէ մէկը ջրից ու Նոգոց չճնուի, չի կարող Աստուծու արքայութիւնը մտնել. որովհետեւ մարմնից ճնուածը մարմնի է, իսկ Նոգոց ճնուածը՝ հոգի: Դու մի՛ գարմացիր, որ քեզ ասացի՛ պէտք է ձեզ վերստին ճնուել. որովհետեւ քամին ուր ուզում է՝ փչում է, եւ նրա ձայնը լսում ես, բայց չգիտես որպէղից է գալիս կամ ուր է գնում. այսպէս է եւ ամէն ոք, որ Նոգոց է ճնուած»: Նիկողեմոսը հարցրեց նրան. «Այդ ինչպէն կարող է լինել»: Յիսուս պատասխանեց եւ ասաց նրան. «Դու եւ Իսրայելի վարդապետ եւ այդ չգիտես: Ճշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում քեզ, խօսում ենք, ինչ որ զիպենք, եւ վկայում ենք, ինչ որ փեսել ենք, եւ մեր վկայութիւնը չէք ընդունում: Իսկ արդ, եթէ երկրաւոր բաներ ասացի ձեզ, եւ չէք հաւատում, ապա ինչպէն պիտի հաւատաք, եթէ երկնաւոր բաներ ասեմ: Արդ, ոչ ոք երկինք չի ելել, եթէ ոչ նա, որ իջաւ երկնքից՝ մարդու Որդին, որ երկնքից էր: Եւ ինչպէս որ Մովսէսը անապատում բարձրացրեց օձը, այնպէս էլ մարդու Որդին պէտք է բարձրանայ, որպէսզի, ով նրան հաւատում է, յաւիտենական կեանքն ընդունի. քանի որ Աստուծո՞ւմ այնքան սիրեց աշխարհը, որ մինչեւ իսկ իր միածին Որդուն փռեց, որպէսզի, ով նրան հաւատում է, չկորչի, այլ ընդունի յաւիտենական կեանքը. որովհետեւ Աստուծո՞ւմ իր Որդուն չուղարկեց աշխարհի, որ դատապարտի աշխարհը, այլ՝ որպէսզի աշխարհը նրանով փրկուի: Ով նրան հաւատում է, չպիտի դատապարտուի, եւ ով նրան չի հաւատում, արդէն իսկ դատապարտուած է, քանի որ Աստուծու միածին Որդու անուանը չհաւատաց: Եւ դատաստանը այսպէն իսկ է. որ լոյսը եկաւ աշխարհի, սակայն մարդիկ խաւարն աւելի սիրեցին, քան լոյսը, որովհետեւ իրենց գործերը ը չար էին. որովհետեւ, ով չարիք է գործում, աստուծ է լոյսը եւ չի գալիս դէպի լոյսը, որպէսզի նրա գործերը իր երեսովը չբան: Իսկ ով կատարում է այն, ինչ ճշմարիտ է, գալիս է դէպի լոյսը, որպէսզի նրա գործերը յայտնի լինեն, թէ Աստուծով կատարուեցին»: Այնուհետեւ Յիսուս եւ իր աշակերպները Հրեաստանի երկիրը եկան, եւ նա այնպէղ շրջում էր նրանց հետ ու մկրտում: Յովհաննէսն էլ մկրտում էր Այեմնում, Երուսաղէմի մօր, որովհետեւ այնպէղ շար ջրեր կային, եւ մարդիկ գալիս ու մկրտում էին, քանի դեռ Յովհաննէսին չէին բանարկել: Եւ Յովհաննէսի աշակերպների ու մի հրեայի միջեւ մարքութեան մասին մի հարց ծագեց: Նրանք եկան Յովհաննէսի մօր եւ նրան ասացին. «Ռաբբի՛, նա, որ Յորդանանի միւս կողմում քեզ հետ էր, եւ որի մասին դու վկայեցիր, ահաւասիկ նա մկրտում է, եւ ամենքը գալիս են նրա մօր»: Յովհաննէսը պատասխանեց եւ ասաց. «Մարդն իրենից որեւէ բան անել չի կարող, եթէ նրան ի վերստի երկնքից այդ փռում չէ: Դուք ինքներդ էք վկայում ինձ, որ ձեզ ասացի. եւ Քրիստոսը չեմ, այլ ուղարկուած եմ նրա առաջից: Ով հարս ունի, նա՛ է փեսան. իսկ փեսայի բարեկամը, որ կանգնած լսում է նրան, մեծապէս ուրախանում է փեսայի ձայնի համար. արդ, այս ուրախութիւնը, որ իմն է, կատարեալ է: Պէտք է, որ նա մեծանայ, իսկ ես՝ նուազեմ»: «Նա, որ ի վերուստ է գալիս, վեր է ամենքից. նա, որ այս երկրից է, երկրաւոր է եւ երկրաւոր բաների մասին է խօսում: Նա, որ երկնքից է գալիս, վկայում է, ինչ որ փեսել ու լսել է, սակայն նրա վկայութիւնը ոչ ոք չի ընդունում: Ով ընդունում է նրա վկայութիւնը, հաստատուած կը լինի, որ Աստուծո՞ւմ ճշմարիտ է, քանի որ նա, ում Աստուծո՞ւմ ուղարկեց, Աստուծու խօսքերն է խօսում. որովհետեւ Աստուծո՞ւմ Նոգին փալիս է առանց չափի: Նայրը սիրում է Որդուն եւ ամէն ինչ փռել է նրա ձեռքը: Ով հաւատում է Որդուն, ընդունում է յաւիտենական կեանքը, իսկ ով չի հնազանդում Որդուն, կեանք չի փեսնի, այլ նրա վրայ կը մնայ Աստուծու բարկութիւնը»:

Երբ Յիսուս իմացաւ, որ փարիսեցիները լսել են, թէ ինքն աւելի շար աշակերպներ է դարձնում եւ մկրտում, քան Յովհաննէսը (թէպէտեւ ոչ թէ Յիսուս ինքն էր մկրտում, այլ՝ նրա աշակերպները), թողեց Հրեաստան երկիրը եւ վերստին եկաւ Գալիլիա: Եւ անհրաժեշտ էր, որ նա անցնէր Սամարիայով: Նա գալիս է Սամարիայի մի քաղաքը, որի անունն էր Սիւքար, մօրիկ այն գիտին, որ Յակոբը փռել էր իր որդուն՝ Յովսէփին: Եւ այնպէղ Յակոբի աղբիւրը կար: Եւ Յիսուս ճանապարհից յոգնած՝ նստեց աղբիւրի մօր. կէսօր էր: Սամարիայից մի կին է գալիս ջուր հանելու. Յիսուս նրան ասում է. «Ինձ խմելու ջուր փոքր» (քանի որ նրա աշակերպները գնացել էին քաղաք, որպէսզի ուրելիք գնեն): Սամարացի կինը նրան ասում է. «Դու, որ հրեայ ես, ինչպէն ինձնից՝ սամարացի կնոջից, խմելու ջուր ես ուզում» (որովհետեւ հրեաները սամարացիների հետ երբեք շփում չեն ունենում): Յիսուս նրան պատասխանեց եւ ասաց. «Եթէ դու զիպենայի՛ր Աստուծու պարգեւները, եւ թէ ով է, որ քեզ ասում է՝ «Ինձ խմելու

11 ջուր փոր»», գուցէ ինքը արդարեւ նրանից կ'ուզէիր, եւ նա քեզ կենդանի ջուր կը փար»։ Կինը նրան ասաց. «Տէր,
12 սակայն դու դոյլ իսկ չունես, եւ այս ջրիորը խորն է. ուրեմն դու որպէղից կ'ունենաս կենդանի ջուր։ Միթէ դու աւելի
մեծ մէկն ես, քան մեր հայրը՝ Յակոբը, որ այս ջրիորը մեզ փունել է եւ ինքն էլ խմել է սրանից. նաեւ՝ իր որդիներն ու
13 իր հօսերը»։ Յիսուս նրան պատասխանեց եւ ասաց. «Ով որ այս ջրից խմի, նորից կը ծարաւի, բայց ով որ խմի
14 այն ջրից, որ ես եմ փայլու նրան, յաւիտեան չպիտի ծարաւի։ Իսկ այն ջուրը, որ ես նրան փայլու եմ, նրա մէջ կը
15 լինի բխող ջրի աղբիւր յաւիտեանական կեանքի համար»։ Կինը ասաց նրան. «Տէր, փոքր ինձ այդ ջուրը, որպէսզի
16, 17 չծարաւեմ եւ այսփեղ չգամ ջուր հանելու»։ Յիսուս նրան ասաց. «Գնա՛, ամուսնուդ կանչի՛ր եւ արի՛ այսփեղ»։ Կինը
պատասխան փունեց նրան եւ ասաց. «Ամուսին չունեմ»։ Յիսուս նրան ասաց. «Լա՛ն ասացիր, թէ՛ ամուսին չունեմ,
18, 19 որովհետեւ ինձ մարդ ես փոխել եւ ում հետ, որ այժմ ապրում ես, քո ամուսինը չէ. այդ ճիշտ ասացիր»։ Կինը
20 նրան ասաց. «Տէր, ինձ թում է, թէ դու մարգարէ ես։ Մեր հայրերը այս լեռան վրայ երկրպագութիւն արեցին,
21 իսկ դուք ասում էք, թէ միայն Երուսաղէմն է այն փեղը, ուր արժան է երկրպագել»։ Յիսուս նրան ասաց. «Ով
22 կին, հաւաքա՛ ինձ, որ կը գայ ժամանակը, երբ ոչ այս լեռան վրայ եւ ոչ էլ Երուսաղէմում կ'երկրպագեն Տօրը։
23 Դուք երկրպագում էք նրան, ում չգիտէք, իսկ մենք երկրպագում ենք նրան, ում գիտենք, որովհետեւ փրկութիւնը
24 հրեաներից է։ Բայց կը գայ ժամանակը, եւ արդէն իսկ եկել է, երբ ճշմարիտ երկրպագուները կ'երկրպագեն Տօրը
25 երկրպագուները պէտք է հոգով եւ ճշմարտութեամբ երկրպագեն»։ Կինը ասաց նրան. «Գիտեմ, որ Մեսիան՝
26 Քրիստոս կոչուածը, կը գայ. երբ նա գայ, մեզ ամէն ինչ կը պարմի»։ Յիսուս նրան ասաց. «Այդ ես եմ, որ խօսում
27 եմ քեզ հետ»։ Եւ այդ խօսքի վրայ նրա աշակերտները եկան եւ զարմանում էին, որ նա խօսում էր այդ կնոջ
28 հետ, բայց նրանցից ոչ ոք չասաց, թէ՛ ի՞նչ ես ուզում կամ ի՞նչ ես խօսում նրա հետ։ Կինը թողեց իր սավորը եւ
29 քաղաք գնաց ու ասաց մարդկանց. «Եկէ՛ք փեսէ՛ք մի մարդու, որ ինձ ասաց այն բոլորը, ինչ արել եմ. արդէօք
30, 31 նա՛ է Քրիստոսը»։ Նրանք ելան քաղաքից եւ գալիս էին նրա մօտ։ Եւ մինչ նրանք դեռ չէին եկել, աշակերտներն
32 աղաչում էին նրան ու ասում. «Ռաբբի՛, հանց կեր»։ Նա ասաց նրանց. «Ես ունեմ ուրելու կերակուր, որ դուք
33, 34 չգիտէք»։ Աշակերտները իրար մէջ ասում էին՝ արդէօք մէկը դրան ուրելու բա՛ն է բերել։ Յիսուս նրանց ասաց.
35 «Իմ կերակուրն այն է, որ կամքը կատարեմ նրա՛, ով ինձ ուղարկել է, եւ կատարեմ նրա գործը։ Չէ՛ որ դուք
36 էք ասում, թէ չորս ամիս եւս կայ, որ հունձը գայ. ահա ես ձեզ ասում եմ. բարձրացրէ՛ք ձեր աչքերը եւ փեսէ՛ք
37 արարելը, որ սպիտակել են եւ հասել հնձի համար։ Եւ ով հնձում է, վարձ է ստանում ու յաւիտեանական կեանքի
38 համար պարտ է կուրակում, որպէսզի սերմանողն ու հնձողը հաւասարապէս ցնծան։ Նէնց սրանով է ճշմարիտ այն
39 խօսքը, թէ՛ այլ է սերմանողը եւ այլ՝ հնձողը։ Ես ուղարկեցի ձեզ հնձելու այն, որի վրայ աշխատանք չէիք թափել.
40 ուրիշներ աշխատանք թափեցին, իսկ դուք նրանց վաստակի մէջ մտաք»։ Եւ սամարացիների այդ քաղաքից շատեր
41 հաւատարացին նրան այն կնոջ խօսքի համար, որ վկայեց, թէ՛ ինձ ասաց այն բոլորը, ինչ ես արել էի։ Իսկ երբ
42 սամարացիները նրա մօտ եկան, աղաչում էին, որ իրենց մօտ մնայ. եւ նա այնպէղ մնաց երկու օր։ Ուրիշ շատեր
43 էլ նրան հաւատարացին՝ իր խօսքի համար. եւ կնոջն ասում էին. «Այսուհետեւ քո խօսքերի համար չէ, որ հաւատում
44 ենք, որովհետեւ մենք ինքներս լսեցինք նրանից եւ գիտենք, թէ նա՛ է ճշմարտապէս Փրկիչն աշխարհի»։ Եւ երկու
45 օր յետոյ նա ելաւ այնպէղից եւ գնաց Գալիլիա. քանի որ Յիսուս ինքն իսկ վկայել էր, թէ մարգարէն իր գաւառում
46 պատիւ չունի։ Մակայն, երբ նա Գալիլիա եկաւ, գալիլիացիները նրան ընդունեցին, որովհետեւ նրանք եւս փեսել
47 էին այն բոլոր նշանները, որ նա արեց Երուսաղէմում՝ փօնի ժամանակ, քանի որ նրանք էլ էին եկել փօնին։ Յիսուս
48 դարձեալ եկաւ Գալիլիայի Կանա քաղաքը, ուր ջուրը գինու էր վերածել։ Պալատական մի պաշտօնաւար կար,
49 որի որդին հիւանդ էր Կափառնայում։ Երբ նա լսեց, թէ Յիսուս Նրեաստանից Գալիլիա է եկել, եկաւ նրա մօտ
50 եւ աղաչում էր, որ Կափառնայում իջնի ու իր որդուն բժշկի, քանի որ մերձիմահ էր։ Յիսուս նրան ասաց. «Եթէ
51 նշաններ եւ զարմանալի գործեր չդեսնէք, չէք հաւատում»։ Պաշտօնաւարը նրան ասաց. «Տէր, իջի՛ր, քանի դեռ իմ
52 որդին չի մեռել»։ Յիսուս նրան ասաց. «Գնա՛, քո որդին կենդանի է»։ Եւ մարդը հաւատաց Յիսուսի ասած խօսքին
53 ու գնաց։ Եւ մինչդեռ նա իջնում էր, նրա ծառաները ընդառաջ եկան նրան, աւերիս փունեցին եւ ասացին, թէ նրա
54 մէկին կենդանի է։ Նա հարցրեց նրանց, թէ ո՞ր ժամին ապաքինուեց։ Նրան ասացին. «Երէկ, յետմիջօրէի ժամը
55 է։ Եւ հաւատաց ինքը, ու իր ամբողջ ընտանիքը։ Այս դարձեալ երկրորդ նշանն է, որ արեց Յիսուս՝ Նրեաստանից
Գալիլիա գալուց յետոյ։

5. 2 Դրանից յետոյ հրեաների փօնն էր, եւ Յիսուս Երուսաղէմ ելաւ։ Եւ Երուսաղէմում, Ոջխարների աւազանի մօտ մի
3 փեղ կար, որ եբրայերէն անուանում էր Բեթթեզդա՝ հինգ սրահներով, որոնց մէջ պառկած էր մի մեծ բազմութիւն
4 հիւանդների, կոյրերի, կաղերի եւ գօսացածների, որոնք սպասում էին ջրերի խառնուելուն։ Եւ Տիրոջ հրեշտակը
5 ժամանակ առ ժամանակ իջնում էր աւազանը եւ ջրերը խառնում. եւ ով ջրերի խառնուելու ժամանակ առաջինն էր
6 իջնում, բժշկւում էր՝ հիւանդութիւնից նշան անգամ չպահելով։ Այնպէղ կար մի մարդ, որ երեսուներեք փարոց ի
7 վեր հիւանդ էր։ Երբ Յիսուս փեսաւ, որ նա պառկած ընկած է, եւ իմացաւ, որ դա շար ժամանակից ի վեր էր, նրան
8 ասաց. «Կամենում ես առողջ լինել»։ Նիւանդը պատասխանեց նրան. «Տէր, ոչ ոք չունեմ, որ, երբ ջրերը խառնուեն,
9 ինձ աւազանի մէջ իջեցնի. եւ մինչ ես դանդաղում եմ, մէկ ուրիշն ինձնից աւելի առաջ է իջնում»։ Յիսուս նրան
10 ասաց. «Վեր կաց, վերցրո՛ւ քո մահիճը եւ գնա՛»։ Եւ մարդը առողջացաւ, վեր կացաւ, վերցրեց իր մահիճը եւ ման
11, 12 էր գալիս. եւ այն օրը շաբաթ էր։ Նրեաները բժշկուած մարդուն ասացին. «Շաբաթ օր է եւ օրինաւոր չէ, որ վերցնես
13 ու ասացին. «Ով է այն մարդը, որ քեզ ասաց՝ վերցրո՛ւ քո մահիճը եւ շրջի՛ր»։ Իսկ բժշկուածը չէր իմանում, թէ ով է
14 նա, որովհետեւ Յիսուս այդպէղից ամբոխի պարճառով հեռացել էր։ Այնուհետեւ Յիսուս նրան գրաւ փաճարում ու
15 ասաց նրան. «Ահաւասիկ առողջացար, այլեւս մի՛ մեղանչիր, որպէսզի մի աւելի չար բան չպատահի քեզ»։ Մարդը
16 գնաց եւ հրեաներին պարմեց, թէ՛ Յիսուս էր, որ ինձ բժշկեց։ Եւ հրեաները Յիսուսին հալածում էին նրա համար,
17 որ շաբաթ օրով էր անում այդ բաները։ Մակայն Յիսուս պատասխանեց նրանց եւ ասաց. «Իմ Նայրը մինչեւ այժմ
18 գործում է, ուրեմն ես եւս գործում եմ»։ Դրա համար հրեաները առաւել եւս ուզում էին նրան սպանել, որովհետեւ

ոչ միայն չէր պահում շաբաթը, այլ նաեւ Աստուծոյ կոչում էր իր Նայրը եւ իր անձը Աստուծոյ հաւասար էր դասում: Յիսուս ասաց նրանց. «Ճշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, մարդու Որդին ինքն իրենից ոչինչ չի կարող անել, այլ 19 անում է այն, ինչ փեսանում է, թէ Նայրը կապարում է, որովհետեւ ինչ որ Նայրն է անում, նոյնը նրա նման եւ Որդին է գործում, քանի որ Նայրը սիրում է Որդուն, եւ այն ամէնը, ինչ ինքն է անում, ցոյց է փայլիս նրան. եւ նրան ցոյց 20 կը փայ արանից շաբ աւելի մեծ գործեր, որոնց վրայ դուք կը զարմանաք. որովհետեւ, ինչպէս որ Նայրը յարութիւն է փայլիս մեռելներին եւ կենդանացնում է, նոյնպէս եւ Որդին կենդանացնում է՝ ում կամենայ: Սակայն Նայրը ոչ 21 մէկին չի դատում, այլ ամէն դատարարն անում է իր Որդուն, որպէսզի ամէնքը պատուեն Որդուն, ինչպէս պատուած են Տօրը: Ով Որդուն չի պատուած, չի պատուած եւ Տօրը՝ նրան առաքողին: Ըշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, որ, ով 22 իմ խօսքը լսում է ու հաւատում է նրան, ով ինձ առաքեց, ընդունում է յաիպենական կեանքը եւ չի դատարարուում, այլ մահուանից կեանք անցաւ: Ըշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, որ կը զայ ժամանակ, եւ արդէն իսկ եկել է, 23 երբ մեռելները կը լսեն Աստուծո Որդու ձայնը, եւ նրանք, որ կը լսեն, կ'ապրեն, որովհետեւ, ինչպէս Նայրն ինքն իր մէջ կեանք ունի եւ կեանք է փայլիս, նոյնպէս եւ Որդուն փութեց ինքն իր մէջ կեանք ունենալ եւ փայլ: Եւ նրան 24 իշխանութիւն փութեց դատարարան անելու, քանի որ մարդու Որդի է. դրա վրայ ինչո՞ւ էք զարմանում, որովհետեւ կը զայ ժամանակ, երբ բոլոր նրանք, որ գերեզմաններում են, կը լսեն նրա ձայնը՝ եւ դուրս կը գան. ովքեր բարի գործեր են արել՝ կեանքի յարութեան համար, իսկ ովքեր չար գործեր են արել՝ դատարարանի յարութեան համար: Ես ինքս 25 ինձնից ոչինչ անել չեմ կարող, այլ, ինչպէս լսում եմ Տօրից՝ դատում եմ, եւ իմ դատարարանը արդար է, որովհետեւ ոչ թէ իմ կամքն եմ որոնում, այլ նրա կամքը, ով ինձ առաքեց»: «Եթէ ես եմ վկայում իմ մասին, իմ վկայութիւնը 31 հաւաստի չէ: Ուրիշն է, որ վկայում է իմ մասին. եւ դուք գիտէք, որ հաւաստի է այն վկայութիւնը, որ նա վկայեց իմ մասին: Յովհաննէսի մօտ դուք մարդ ուղարկեցիք, եւ նա վկայեց ճշմարտութիւնը: Բայց ես մարդկանցից 32 չէ, որ վկայութիւն եմ առնում, այլ այս ասում եմ, որ դուք փրկուէք: Յովհաննէսն էր ճրագը, որ վառուած էր եւ լոյս էր փայլիս, եւ դուք կամեցաք միառժամանակ ցնծալ նրա լոյսով: Բայց ես աւելի մեծ վկայութիւն ունեմ, քան 33 Յովհաննէսինը. այն գործերը, որ Նայրն ինձ փութեց, որ կատարեմ, այդ նոյն գործերն իսկ, որ անում եմ, վկայում են իմ մասին, թէ Նայրն է ուղարկել ինձ: Եւ Նայրը, որ ինձ ուղարկեց, նա՞ է վկայել իմ մասին. դուք ոչ նրա ձայնն էք երբեւէ լսել եւ ոչ էլ նրա երեսն էք փեսել: Եւ ոչ էլ նրա խօսքն ունէք ձեր մէջ բնակուած, որովհետեւ, ում նա 34 ուղարկեց, դուք նրան չէք հաւատում: Քննեցէ՛ք Գրքերը, քանի որ կարծում էք, թէ նրանցով յաիպենական կեանք կ'ունենաք: Բայց այդ Գրքերն իսկ վկայում են իմ մասին, որովհետեւ դուք կարծում էք, թէ յաիպենական կեանք ունէք: Եւ դուք չէք կամենում դէպի ինձ գալ, որպէսզի կեանք ունենաք: Ես մարդկանցից փառք չեմ առնում: Բայց 40, 41, 42 գիտեմ ձեզ, որ Աստուծո հանդէպ սեր չունէք ձեր մէջ: Ես եկայ իմ Տօր անունով, եւ ինձ չէք ընդունում: Եթէ ուրիշ մէկը զայ իր անունով, նրան կ'ընդունէք: Դուք ինչպէ՞ս կարող էք հաւատալ, քանի որ իրարից էք փառք առնում եւ չէք որոնում այն փառքը, որ միակ Աստուծու է գալիս: Մի՛ կարծէք, որ ես Տօր մօտ ձեզ պիտի ամբաստանեմ. կայ 43 մէկը, որ որպէս ամբաստանող կը կանգնի ձեր դէմ՝ Մովսէսը, որի վրայ դուք յոյս էք դրել. որովհետեւ, եթէ դուք 44 հաւատալիք Մովսէսին, կը հաւատալիք այդ դէպքում ուրեմն եւ ինձ, քանի որ նա հէնց իմ մասին է գրել. իսկ եթէ 45 նրա գրածներին չէք հաւատում, իմ խօսքերին ինչպէ՞ս պիտի հաւատաք»:

Այնուհետեւ Յիսուս Գալիլիայի՝ Տիբերիական ծովի հանդիպակաց կողմն անցաւ. եւ նրա յետեւից բազում ժո- 6, 2 ղովորդ էր գնում, որովհետեւ փեսանում էին այն նշանները, որ նա կատարում էր հիւանդների վրայ: Յիսուս լեռ 3 բարձրացաւ եւ նստեց այնտեղ իր աշակերտների հետ: Եւ մօտ էր զարիկը՝ հրեաների փօնը: Յիսուս իր աչքերը 4, 5 վեր բարձրացրեց եւ փեսաւ, որ բազում ժողովորդ է գալիս իր մօտ: Փիլիպպոսին ասաց. «Որտեղից՞ հաց պիտի գնենք, որ դրանք ուտեն»: Այս ասում էր՝ նրան փորձելու համար, բայց ինքը գիտէր, թէ ինչ էր անելու: Փիլիպպոսը 6, 7 նրան պատասխանեց. «Երկու հարիւր դահեկանի հաց դրանց չի բաւարարի, թէկուզ եւ իւրաքանչիւր ոք մի կտոր վերցնի»: Նրա աշակերտներից մէկը՝ Անդրէասը, Միմոն Պեպրոսի եղբայրը, ասաց նրան. «Այստեղ մի պարանի 8, 9 կայ, որ հինգ զարեհաց ունի եւ երկու ձուկ. բայց այդքանն ի՞նչ է այսչափ մարդկանց համար»: Յիսուս ասաց. «Նստեցրէ՛ք մարդկանց»: Այնտեղ առաք խոր կար: Եւ շուրջ հինգ հազար մարդիկ նստեցին: Եւ Յիսուս հացն ա- 10 ռաւ ու գոհութիւն յայտնեց Աստուծոյ եւ բաշխեց նստածներին: Նոյն ձեռով եւ ձկներից՝ որչափ որ կամեցան: Եւ երբ 11 կշտացան, աշակերտներին ասաց. «Նստեցրէ՛ք այդ մնացած կտորները, որպէսզի ոչ մի բան չկորցի»: Նստեցին եւ լցրին փասնեղկու սակառ՝ այն հինգ զարեհացի կտորքանքով, որ ավելացել էր ուրողներից: Իսկ մարդիկ, երբ 12 փեսան այն նշանները, որ նա արեց, ասացին. «Մա՛ր է ճշմարիտ մարգարէն, որ աշխարհ էր գալու»: Երբ Յիսուս 13 իմացաւ, որ գալու են իրեն բռնել փանելու, որպէսզի իրեն թաքտոր անեն, դարձեալ միայնակ դէպի լեռը գնաց: Եւ 14 երբ երեկոյ եղաւ, նրա աշակերտները ծովեզերք իջան: Եւ նաւակ նստելով՝ գալիս էին դէպի ծովի միւս կողմը, դէպի 15 Կափառնայում: Եւ երբ մութն ընկաւ, Յիսուս դեռ իրենց մօտ չէր եկել. եւ ծովը հողմի ուժգին փչելուց փոթորկուում 16 էր: Երբ շուրջ հինգ կամ վեց կիլոմետր թիակարելուց յետոյ փեսան Յիսուսին, որ քայլում էր ծովի վրայով եւ 17 նաւակին մօտեցել էր, աստիկ վախեցան: Եւ նա ասաց նրանց. «Ես եմ, մի՛ վախեցէ՛ք»: Եւ ուզում էին նրան 20, 21 նաւակի մէջ առնել. եւ նաւակը շուրջով հասաւ այն տեղը, ուր գնում էին: Յաջորդ օրը, ժողովուրդը, որ մնացել էր ծովի այն կողմը, փեսաւ, որ այնտեղ այլ նաւակ չկայ, բացի միայն մէկից, որի մէջ մտել էին Յիսուսի աշակերտները, իսկ Յիսուս իր աշակերտների հետ նաւակ չէր մտել, այլ միայն իր աշակերտներն էին գնացել: Սակայն Տիբերիայից 22 ուրիշ նաւակներ էլ գալիս էին մօտ այն տեղին, ուր հացն էին կերել: Ուրեմն, երբ ժողովուրդը փեսաւ, որ Յիսուս այդտեղ չէ եւ ոչ էլ՝ նրա աշակերտները, նաւակներ նստեցին եւ եկան Կափառնայում Յիսուսին փնտրելու: Եւ երբ 23 նրան գրան ծովի միւս կողմում, ասացին նրան. «Ռաբբի՛, երբ եկար այստեղ»: Յիսուս պատասխանեց նրանց 24 եւ ասաց. «Ճշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, դուք ինձ փնտրում էք ոչ թէ նրա համար, որ նշաններ փեսաք, այլ որովհետեւ կերաք այն հացից եւ կշտացաք: Գնացէ՛ք աշխատեցէ՛ք ոչ թէ կորստեան ենթակալ կերակրի համար, 25 այլ այն կերակրի, որը մնում է յաիպենական կեանքի համար, եւ որը մարդու Որդին կը փայ ձեզ, քանի որ նրան իր կնիքով հաստատել է Նայրը՝ Աստուծո՞ւմ: Նրան ասացին. «Ի՞նչ անենք, որ Աստուծո ուզած գործերը գործենք»: 26 Յիսուս պատասխանեց եւ ասաց նրանց. «Աստուծո ուզած գործը այն է. որ հաւատաք նրան, ում նա ուղարկեց»: 27 Նրան ասացին. «Ի՞նչ նշան կ'անես, որ փեսենք եւ հաւատանք, ի՞նչ գործ կը գործես: Մեր հայրերը անապատում 30, 31

32 մանանան կերան, ինչպէս որ գրուած է. «Երկնքից նրանց հաց փութեց ուրելու»: Յիսուս նրանց ասաց. «Ճշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, Մովսէսը չէ, որ ձեզ երկնքից հաց փութեց, այլ իմ Նայրն է, որ փալիս է ձեզ ճշմարիտ հացը երկնքից. որովհետեւ Աստուծոց է այն հացը, որ իջնում է երկնքից եւ կեանք է փալիս աշխարհին»: Նրան ասացին. 33, 34 «Տէր, ամէն ժամ փոքր մեզ այդ հացը»: Յիսուս նրանց ասաց. «Ես եմ կենաց հացը. ով դէպի ինձ գայ, քաղց չի զգայ, 35 եւ ով ինձ հաւարայ, երբեք չի ծարաւի: Բայց ես ձեզ ասել եմ, թէ ինձ փեսայ եւ չէք հաւարում: Բոլոր նրանք, ում 36, 37 Նայրն ինձ փալիս է, կը զան ինձ մօտ, եւ ով որ ինձ մօտ կը գայ, դուրս չեմ անի. որովհետեւ ես երկնքից իջայ ոչ թէ 38 իմ կամքը կապարելու համար, այլ՝ կամքը նրա, ով ինձ ուղարկեց: Այս է կամքը իմ Նոր, որ ինձ ուղարկեց. բոլոր 39 նրանք, ում Նայրն ինձ փութել է, նրանցից ոչ մէկին չկորցնեմ, այլ վերջին օրը յարութիւն առնել փամ նրանց: Այս է 40 իմ Նոր կամքը. ամէն ոք, ով փեսնի Ռոդուն եւ հաւարայ նրան, ունենայ յաւիտենական կեանք. եւ ես նրան վերջին 41 օրը յարութիւն առնել փամ»: Նրեաները փրփնջում էին նրանից, որովհետեւ ասել էր՝ ես եմ երկնքից իջած հացը: 42 Եւ ասում էին. «Սա Յիսուսը չէ՞ Յովսէփի որդին, որի հօրն ու մօրը մենք ճանաչում ենք: Իսկ արդ, ինչպէն է ասում՝ 43, 44 ես երկնքից իջայ»: Յիսուս պատասխանեց եւ ասաց նրանց. «Մի՞ քրթմնջէք իրար մէջ. ոչ ոք չի կարող զալ դէպի 45 ինձ, եթէ նրան չձգի Նայրը, որ ինձ ուղարկեց, եւ ես նրան վերջին օրը յարութիւն առնել կրամ: Մարգարէների գրքերում գրուած է. «Եւ ամէնքը Աստուծոց ուսած կը լինեն»: Ամէն ոք, որ լսում է Նորից եւ ուսանում է, զալիս է դէպի 46, 47 ինձ: Սակայն ոչ ոք Նորը չի փեսել, այլ միայն նա, որ Աստուծոց է, նա՛ է փեսել Նորը: Ճշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում 48, 49 ձեզ, որ, ով հաւարում է, ունենում է յաւիտենական կեանքը: Ես եմ կենաց հացը: Ձեր հայրերը անապատում 50, 51 մանանան կերան, սակայն մեռան: Այս է երկնքից իջած հացը, որպէսզի, ով որ սրանից ուրի, չմեռնի: Ես եմ 52 կենդանի հացը, որ երկնքից է իջած. թէ մէկն այս հացից ուրի, յաւիտենապէս կ'ապրի. եւ այն հացը, որ ես կրամ, 53 իմ մարմինն է, որը ես կրամ, որպէսզի աշխարհը կեանք ունենայ»: Նրեաները իրար հետ բռն կերպով վիճում էին եւ ասում. «Սա ինչպէն կարող է իր մարմինը մեզ փալ՝ ուրելու»: Յիսուս նրանց ասաց. «Ճշմարիտ, ճշմարիտ 54 եմ ասում ձեզ, եթէ չուրէք մարդու Ռոդու մարմինը եւ չըմպէք նրա արիւնը, ձեր մէջ կեանք չէք ունենայ: Ով ուրում 55 է իմ մարմինը եւ ըմպում իմ արիւնը, յաւիտենական կեանք ունի. եւ ես նրան վերջին օրը յարութիւն առնել պիտի 56, 57 փամ, քանի որ իմ մարմինը ճշմարիտ կերակուր է, եւ իմ արիւնը՝ ճշմարիտ ըմպելիք: Ով ուրում է իմ մարմինը եւ 58 ըմպում իմ արիւնը, կը բնակուի իմ մէջ, եւ ես՝ նրա մէջ: Ինչպէս Նայրը, որ ինձ ուղարկեց, ապրում է, եւ էլ ապրում 59 եմ Նոր միջոցով. եւ ով ուրում է ինձ, նա էլ կ'ապրի իմ միջոցով: Այս է հացը, որ երկնքից է իջած. ոչ այնպէս, ինչպէս 60 մանանան, որը ձեր հայրերը կերան եւ մեռան. ով այս հացն ուրում է, կ'ապրի յաւիտեան»: Նա այս բաներն ասաց 61 Կափառնայումի մէջ ժողովարանում ուսուցանելիս: Եւ աշակերտներից շատերը, երբ լսեցին, ասացին. «Նիստ է 62 այդ խօսքը. ով կարող է այն լսել»: Յիսուս երբ ինքն իրենից իմացաւ, որ իր աշակերտները դրա համար փրփնջում 63 են, նրանց ասաց. «Այդ ձեզ գայթակղեցնում է. իսկ արդ, եթէ փեսնէք մարդու Ռոդուն բարձրանալիս այնպէս, ուր 64 առաջ էր. ... »: «Նոզին է կենդանարար. մարմինը ոչ մի բան չի կարող անել: Այն խօսքը, որ ես ձեզ ասացի, հոգի է 65 եւ կեանք: Բայց ձեր մէջ կան ոմանք, որ չեն հաւարում»: Քանի որ Յիսուս սկզբից գիտէր, թէ ովքեր են նրանք, որ 66 չեն հաւարում, եւ ով է նա, որ մտաբնելու է իրեն, ասաց. «Դրա համար ձեզ ասացի, թէ ոչ ոք չի կարող զալ ինձ մօտ, 67 եթէ այդ իմ Նորից փրում չէ նրան»: Դրա վրայ՝ նրա աշակերտներից շատերը յետ քաշուեցին եւ այլեւս նրա հետ 68, 69 չէին շրջում: Յիսուս փասնեկու աշակերտներին ասաց. «Միթէ՞ դո՞ք էլ ուզում էք գնալ»: Միմոն Պետրոսը նրան 70 պատասխանեց. «Տէր, ոմ մօտ պիտի գնանք: Դու յաւիտենական կեանքի խօսքեր ունես: Եւ մենք հաւարացինք 71 եւ ճանաչեցինք, որ դու ես Քրիստոսը՝ Աստուծու Ռոդին»: Յիսուս նրանց պատասխանեց. «Չէ՞ որ ես եմ ընտրել ձեզ՝ 72 Տասներկուսիդ. եւ ձեզանից մէկը ստանայ է»: Նա խօսում էր Իսկարիովկացու՝ Միմոնի որդի Յոնայի մասին, որովհետեւ հէնց նա էր մտաբնելու նրան. եւ Տասներկուսից մէկն էր:

7 Դրանից յետոյ Յիսուս շրջում էր Գալիլիայում, քանի որ չէր կամենում Նրեաստանում շրջել, որովհետեւ հրեայ 2, 3 առաջնորդները ուզում էին սպանել նրան: Նրեաների Տաղաւարահարաց փօնը մօտ էր: Եւ նրա եղբայրներն ասացին նրան. «Այսպէտից անցիր գնա՛ Նրեաստան, որպէսզի քո աշակերտներն էլ փեսնեն այն գործերը, որ դու 4 անում ես. որովհետեւ չկայ մէկը, որ թաքուն գործի եւ դեռ ուզենայ իրեն համարձակ ներկայացնել. եթէ այդ 5 գործերն անում ես, ուրեմն յայտնի՛ր քեզ աշխարհին»: քանի որ եղբայրներն իսկ դեռեւս չէին հաւարացել նրան: 6, 7 Յիսուս նրանց ասաց. «Իմ ժամանակը դեռ չի հասել, բայց ձեր ժամանակը միշտ պատրաստ է: Աշխարհը չի կարող 8 ձեզ աքել, բայց ինձ արում է, որովհետեւ ես վկայում եմ աշխարհի մասին, թէ մարդկանց գործերը չար են: Դուք 9 գնացէ՛ք այդ փօնին, եւ այդ փօնին չեմ գնում, որովհետեւ իմ ժամանակը դեռ չի լրացել»: Երբ այս ասաց, ինքը մնաց 10 այնպէտ, Գալիլիայում: Երբ նրա եղբայրները գնացին, ապա ինքն էլ գնաց փօնին, բայց ոչ յայտնապէս, այլ՝ թաքուն: 11, 12 Իսկ հրեաները նրան փնտրում էին այդ փօնի ժամանակ եւ ասում էին՝ ո՞ր է նա: Եւ ժողովրդի բազմութեան մէջ նրա մասին քրթմնջին կար. ոմանք ասում էին՝ լաւն է, ուրիշներ ասում էին՝ չէ, ընդհակառակը, ժողովրդին մոլորեցնում է: 13, 14 Եւ հրեայ առաջնորդների վախի պատճառով ոչ ոք նրա մասին համարձակ չէր խօսում: Տօնակատարութեան կէսին 15 Յիսուս փաճար ելաւ եւ ուսուցանում էր: Նրեաները զարմանում էին ու ասում. «Սա ինչպէն գիտէ Գրուածքները, 16 քանի որ բնաւ չի սովորել»: Յիսուս նրանց պատասխան փութեց ու ասաց. «Իմ ուսուցումն իմը չէ, այլ՝ նրանը, ով ինձ 17 ուղարկեց: Եթէ մէկը ուզում է նրա կամքը կապարել, կ'իմանայ այս ուսուցման մասին, թէ Աստուծոց է արդեօք, թէ՛ ես 18 ինքս ինձնից եմ խօսում: Ով ինքն իրենից է խօսում, իր համար է փառք փնտրում, իսկ ով փնտրում է նրա՛ փառքը, 19 ով իրեն ուղարկել է, նա ճշմարիտ է, եւ նրա մէջ սուր բան չկայ: Օրէնքը ձեզ Մովսէսը չարուեց, բայց ձեզանից ոչ ոք 20 Օրէնքը չի կապարում: Ինչո՞ւ էք ուզում ինձ սպանել»: Ժողովուրդը պատասխան փութեց ու ասաց. «Քո մէջ դեւ կայ, 21 ով է ուզում քեզ սպանել»: Յիսուս պատասխան փութեց նրանց ու ասաց. «Մի գործ արեցի, եւ ամէնքը զարմացել 22, 23 էք: Մովսէսը դրա համար ձեզ փութեց թլփափութիւնը (թէ՛ւ այդ ոչ թէ Մովսէսից էր, այլ՝ հայրերից): Եւ շաբաթ օրով մարդ էք թլփափում: Իսկ արդ, եթէ մարդը շաբաթ օրով թլփափում է, որպէսզի Մովսէսի Օրէնքը չհախարոի, 24 իմ վրայ էք բարկացած, որ շաբաթ օրով մի ամբողջ մարդ բժշկեցի: Աչքներիդ երեացածի պէս մի՛ դապրէք, այլ 25, 26 ուղիղ դարաստան արէք»: Երուսաղէմացիներից ոմանք ասում էին. «Սա չէ՛ նա, որին ուզում էին սպանել: Իսկ ահա ասիկ բացայայտութեան խօսում է, եւ դրան բան չեն ասում. գուցէ արդարեւ իշխանաւորներն էլ ճանաչեցին, թէ 27 սա՛ է Քրիստոսը: Բայց մենք սրան գիտենք, թէ որպէտից է. իսկ Քրիստոս երբ որ գայ, ոչ ոք չի գիտենայ, թէ

որպէտից է>: Յիսուս աղաղակեց քաճարի մէջ, ուսուցանում էր եւ ասում. «Ե՛ր ինձ գիպէք, ե՛ր գիպէք որպէտից եմ. 28
ինքս ինձ չեմ եկել, այլ ճշմարիտ է նա, ով ինձ ուղարկեց. նա, որին դուք չգիպէք: Ես գիպեմ նրան, որովհետեւ 29
նրանից իսկ եմ, եւ նա՛ ուղարկեց ինձ»: Ուզում էին նրան բռնել, բայց ոչ ոք նրա վրայ ձեռք չդրեց, որովհետեւ 30
նրա ժամանակը դեռ չէր հասել: Սակայն բազմութեան միջից շարերը հաւաքացին նրան եւ ասում էին. «Երբ 31
Քրիստոսը գայ, միթէ աւելի՞ նշաններ պիտի անի, քան սա է անում»: Եւ փարիսեցիները նրա մասին ժողովրդի 32
մէջ եղած քրթմնջիւնները լսեցին. եւ քահանայապետներն ու փարիսեցիները սպասատրներ ուղարկեցին, որպէսզի 33
բռնեն նրան: Յիսուս ասաց. «Մի փոքր ժամանակ էլ ձեզ հետ եմ եւ ապա գնում եմ նրա մօտ, ով ինձ ուղարկեց: 34
Ինձ կը փնտրէք եւ չէք գտնի, եւ ուր ես եմ գնում, դուք չէք կարող գալ»: Նրեայ առաջնորդներն իրար ասում էին. 34, 35
«Իսկ դա ո՞ր պիտի գնայ, որ մենք դրան չգտնենք. միթէ հեթանոսների մէջ ցրուած հրեաների՞ մօտ պիտի գնայ եւ
հեթանոսների՞ն պիտի ուսուցանի: Ի՞նչ է այն խօսքը, որ նա ասաց՝ կը փնտրէք ինձ եւ չէք գտնի, եւ ուր ես եմ գնում, 36
դուք չէք կարող գալ»: Մեծ քոսի վերջին օրը Յիսուս կանգնած էր եւ աղաղակում էր՝ ասելով. «Եթէ մէկը ծարաւ 37
է, թող ինձ մօտ գայ եւ խմի: Ով ինձ հաւաքում է, - ինչպէս Գիրքն է ասում, - նրա ներսից կենդանի ջրերի գետեր 38
պիտի բխեն»: Նա այս ասում էր Նոգու մասին, որին ընդունելու էին իրեն հաւաքացողները. քանի որ Նոգին դեռեւս 39
չկար, որովհետեւ Յիսուս դեռ փառաւորուած չէր: Ժողովրդից ոմանք, երբ լսում էին այս խօսքերը, ասում էին՝ սա՛ 40
է ճշմարիտ մարգարէն. ուրիշներն ասում էին՝ սա՛ է Քրիստոսը. իսկ դեռ ուրիշներ ասում էին՝ միթէ Քրիստոսը 41
Գալիլիայից է գալու. չէ՞ որ Գիրքն ասում է, թէ Քրիստոս գալու է Դաւթի սերնդից եւ Բեթղեհէմ գիւղից, որպէտից 42
Դաւիթն էր: Եւ ժողովրդի մէջ նրա պարճառով պառակտում եղաւ: Եւ նրանցից ոմանք ուզեցին բռնել նրան, բայց 43, 44
ոչ ոք նրա վրայ ձեռք չդրեց: Իսկ սպասատրները վերադարձան քահանայապետների եւ փարիսեցիների մօտ. եւ
սրանք նրանց ասացին. «Ինչո՞ւ նրան այսպէտ չբերեցիք»: Սպասատրները պարասխանեցին ու ասացին. «Ոչ մի 46
մարդ երբեք այնպէս չի խօսել, ինչպէս այն մարդը»: Փարիսեցիները ասացին. «Միթէ դո՞ւք էլ էք մոլորուել: Միթէ 47, 48
իշխանատրներից կամ փարիսեցիներից որեւէ մէկը հաւաքաց նրան, բացի այն խաժամուժ ամբոխից, որ օրէնք
չգիպէ եւ նգովեալ է>: Նիկողեմոսը, որ նախապէս գիշերով եկել էր նրա մօտ եւ նրանցից մէկն էր, նրանց ասաց. 50
«Միթէ մեր օրէնքը դաքապարտում է մարդուն, եթէ նախ նրանից լսած եւ կամ իմացած չլինի, թէ ինչ է գործել նա»: 51
Նրան պարասխանեցին ու ասացին. «Միթէ դո՞ւ էլ Գալիլիայից ես. քննի՛ր ու փնտրէ՛, որ Գալիլիայից մարգարէ դուրս 52
չի գալիս»:

Ապա ամեն ոք իր փունը գնաց: Իսկ Յիսուս գնաց Չիթենեաց լեռը: Առաւօտեան նորից քաճար եկաւ. ամբողջ 8, 2
ժողովուրդը գալիս էր նրա մօտ, եւ ինքն ուսուցանում էր նրանց: Օրէնագետներն ու փարիսեցիները բերեցին 3
շնութեան մէջ բռնուած մի կին եւ նրան մէջտեղ կանգնեցնելով՝ ասացին Յիսուսին. «Յանցանքի մէջ բռնուած այս 4
կինը յայտնապէս շնացել է, իսկ Օրէնքում Մովսէսը մեզ պարտութել է այսպիսիներին քարկոծել. արդ, դու դրա 5
մասին ի՞նչ ես ասում»: Նրանք այս ասում էին նրան փորձելու համար, որպէսզի նրան ամբաստանելու պարճառ 6
ունենան: Իսկ Յիսուս, ցած նայելով, մտաբերեց զգարումը և ասաց. «Իսկ երբ նրան սպիտակեցին հարցնելով, վեր 7
նայեց ու նրանց ասաց. «Ձեր միջից անմեղը նախ թող քար գցի դրա վրայ»: Եւ դարձեալ ցած նայելով՝ գետնի 8
վրայ գրում էր: Եւ այս լսելով՝ մէկ առ մէկ ելնում գնում էին՝ վարիքատրներից մինչեւ փոքրերը: Եւ Յիսուս միայն 9
մնաց ու կինը՝ կանգնած նրա առաջ: Յիսուս նրան ասաց. «Ո՞վ կին, ո՞ր եմ. քեզ ոչ ոք չգաքապարտեց»: Եւ 10, 11
սա ասաց՝ ոչ, Տէր: Եւ Յիսուս ասաց. «Ես էլ քեզ չեմ դաքապարտում. գնա՛, այսուհետեւ մի՛ մեղանչիր»: Յիսուս 12
դարձեալ խօսեց ժողովրդի հետ ու ասաց. «Ես եմ աշխարհի լոյսը. ով իմ յետեւից է գալիս, խաւարի միջով չի քայլի,
այլ կ'ընդունի կենաց լոյսը»: Փարիսեցիները նրան ասացին. «Դու քո անձի մասին ես վկայում, եւ քո վկայութիւնը 13
հաւաստի չէ»: Յիսուս պարասխանեց եւ ասաց նրանց. «Թէպէտ ես վկայում եմ իմ անձի մասին, իմ վկայութիւնը 14
ճշմարիտ է, որովհետեւ գիպեմ, թէ որպէտից եկայ եւ ուր եմ գնում: Բայց դուք չգիպէք՝ որպէտից եմ գալիս կամ ուր
եմ գնում: Դուք ըստ մարմնի էք դաքարում, եւ ոչ ոքի չեմ դաքարում. թէկուզ եմ մէկին դաքարել էլ, իմ դաքարանը 15, 16
ճշմարիտ է, որովհետեւ մեռակ չեմ, այլ՝ ես եմ եւ ինձ հետ է նաեւ իմ Նայրը, որ ինձ ուղարկեց: Եւ ձեր օրէնքում
իսկ գրուած է, թէ երկու մարդու վկայութիւնը ճշմարիտ է: Ես նա եմ, որ վկայում եմ իմ մասին, եւ վկայում է իմ
մասին Նայրը, որ ինձ ուղարկեց»: Նրան ասացին. «Ո՞ր է քո Նայրը»: Յիսուս պարասխան փոխեց ու ասաց նրանց. 19
«Ոչ ինձ էք ճանաչում եւ ոչ էլ իմ Նորը. եթէ ինձ ճանաչէիք, թերեւս իմ Նորն էլ կը ճանաչէիք»: Յիսուս այս խօսքերը 20
խօսեց զանձապարհ, երբ ուսուցանում էր քաճարում. սակայն ոչ ոք նրան չբռնեց, որովհետեւ նրա ժամը դեռ չէր
հասել: Յիսուս դարձեալ նրանց ասաց. «Ես գնում եմ, եւ դուք ինձ կը փնտրէք եւ ձեր մեղքերի մէջ կը մեռնէք, քանի 21
որ, ուր ես եմ գնում, դուք չէք կարող գալ»: Նրեաները ասացին. «Միթէ անձնասպանութեան՞ կը դիմի, քանի որ 22
ասում է, թէ՛ ուր ես եմ գնում, դուք չէք կարող գալ»: Եւ նրանց ասաց. «Դուք այս ներքեւից էք, իսկ ես՝ այն վերեւից. 23
դուք այս աշխարհից էք, եւ այս աշխարհից չեմ: Բայց ասացի ձեզ, որ ձեր մեղքերի մէջ կը մեռնէք. արդարեւ, եթէ 24
չհաւաքաք, որ ես եմ, կը մեռնէք ձեր մեղքերի մէջ»: Նրան ասացին՝ ո՞վ ես դու: Յիսուս նրանց ասաց. «Նա, որ 25
սկզբից եւեթ խօսում էր ձեզ հետ: Շար բաներ ունեմ ձեր մասին խօսելու եւ դաքարելու: Բայց նա, ով ինձ ուղարկեց, 26
ճշմարիտ է. եւ ես, ինչ որ լսել եմ նրանից, այն եմ խօսում աշխարհում»: Եւ նրանք չմնացան, թէ Նոր մասին էր 27
ասում իրենց: Յիսուս նրանց ասաց. «Երբ մարդու Որդուն բարձրացնէք, այն ժամանակ պիտի իմանաք, թէ ես եմ. 28
եւ ես ինքս ինձնից ոչինչ չեմ անում, այլ՝ ինչպէս իմ Նայրն ինձ սովորեցրեց, այն եմ խօսում: Եւ ով ինձ ուղարկեց, 29
ինձ հետ է. ինձ միայնակ չթողեց, որովհետեւ ես միշտ անում եմ, ինչ որ նրան է հաճելի»: Երբ այս բաները խօսեց, 30
շարերը հաւաքացին նրան: Եւ Յիսուս հաւաքացեալ հրեաներին ասաց. «Եթէ դուք իմ ուսուցմանը հաւաքարիմ 31
մնաք, իմ ճշմարիտ աշակերտները կը լինէք: Եւ կը ճանաչէք ճշմարտութիւնը, եւ ճշմարտութիւնը ձեզ կ'ազատի»: 32
Նրան պարասխանեցին ու ասացին. «Աբրահամի որդիներ ենք եւ երբեք ոչ ոքի չենք ծառայել. ինչպէս ես ասում, 33
թէ՛ ազատ կը լինէք»: Յիսուս պարասխանեց նրանց. «Ճշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, թէ ամէն ոք, որ մեղք 34
է գործում, մեղքին ծառայ է: Եւ ծառան յաւիտեան փան մէջ չի մնում, իսկ որդին յաւիտեան մնում է: Իսկ արդ, 35, 36
եթէ Որդին ձեզ ազատի, ճշմարտապէս ազատ կը լինէք: Գիպեմ, որ Աբրահամի որդիներ էք, բայց ուզում էք ինձ 37
սպանել, որովհետեւ իմ խօսքը փռել չունի ձեր մէջ: Ես խօսում եմ այն, ինչ փեսայ իմ Նոր մօտ, իսկ դուք անում էք, 38
ինչ ձեր հօրից էք լսել»: Նրան պարասխանեցին ու ասացին. «Մեր հայրը Աբրահամն է»: Յիսուս նրանց ասաց. 39

40 «Եթէ Աբրահամի որդիներ լինէիք, Աբրահամի գործերը կը գործէիք: Իսկ այժմ ուզում էք սպանել մի մարդու՝ ինձ,
 41 որ ձեզ ասացի ճշմարտութիւնը, որը լսել եմ իմ Նորից. այդպիսի բան Աբրահամը չարեց. դուք ձեր հօր գործերն էք
 42 անում»: Նրան ասացին. «Մենք պոռնկութիւնից չենք ծնուել. մեր Նայրը մէկ է՝ Աստուած»: Յիսուս նրանց ասաց.
 «Եթէ Աստուած ձեր Նայրը լինէր, ինձ իրապէս կը սիրէիք, որովհետեւ ես Աստուծոց ելայ ու եկայ. եւ ոչ թէ ինքս
 43 ինձ եկայ, այլ նա՛ ուղարկեց ինձ: Ինչո՞ւ դուք իմ խօսածը չէք հասկանում. որովհետեւ իմ խօսքը չէք կարող լսել:
 44 Դուք հօր կողմից սաբանայի զաւակներ էք, եւ ձեր հօր ցանկութիւններն էք ուզում կատարել, թէ՛ն նա ի սկզբանէ
 45 մարդասպան էր եւ ճշմարտութեան մէջ չմնաց, որովհետեւ նրա մէջ ճշմարտութիւն չկար: Երբ որ նա սուր խօսի,
 46 ինքն իրենից է խօսում, քանի որ նա սուր է եւ սրի հայր: Իսկ ես, որ ճշմարտութիւնն եմ ասում, ինձ չէք հաւատում:
 47 Ձեզնից ո՞վ կը յանդիմանի ինձ մեղքի համար. եթէ ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, ինձ ինչո՞ւ չէք հաւատում: Ով Աստուծոց
 48 է, Աստուծո խօսքերն է լսում, իսկ դուք չէք լսում նրա համար, որ Աստուծոց չէք»: Նրեաները պատասխանեցին եւ
 49 ասացին նրան. «Մենք լաւ չե՛նք ասում, թէ՛ սամարացի ես դու, եւ քո մէջ դեւ կայ»: Յիսուս պատասխանեց եւ
 50 ասաց. «Իմ մէջ դեւ չկայ, այլ պատում եմ իմ Նորը, իսկ դուք անարգում էք ինձ: Ես իմ փառքը չեմ փնտրում.
 51 կայ մէկը, որ այն փնտրում է եւ դաբում: Ըշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում ձեզ. եթէ մէկը իմ խօսքը պահի, մահ
 52 մարգարէները, իսկ դու ասում ես, թէ՛ ով իմ խօսքը պահի, յափտեան մահ չի ճաշակի: Միթէ դու ատելի մեծ
 53 ես, քան մեր հայրը՝ Աբրահամը, որ մեռաւ. մեռան եւ մարգարէները. արդ, դու քեզ ո՞ւմ տեղ ես դնում»: Յիսուս
 54 պատասխանեց. «Եթէ ես փառաւորեմ իմ անձը, իմ փառքը ոչինչ է. Նայրն է, որ ինձ փառաւորում է, եւ որի մասին
 55 դուք ասում էք, թէ՛ մեր Աստուածն է. ու չէք ճանաչում նրան: Բայց ես ճանաչում եմ նրան. եւ եթէ ասեմ, թէ նրան
 56 չեմ ճանաչում, ձեզ նման սրախօս կը լինեմ. բայց ես ճանաչում եմ նրան եւ նրա խօսքը պահում եմ: Աբրահամը՝
 57 ձեր հայրը, ցանկացաւ իմ աշխարհ գալու օրը տեսնել. տեսաւ եւ ուրախացաւ»: Նրեաները նրան ասացին. «Դեռ
 58 յիսուն տարեկան չկաս դու եւ Աբրահամի՞ն ես տեսել»: Յիսուս նրանց ասաց. «Ըշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում ձեզ,
 59 ես եմ, նախքան Աբրահամի լինելը»: Նրանք քարեր վերցրին, որ զցնեն նրա վրայ, բայց Յիսուս խոյս տուեց եւ
 փաճարից ելաւ գնաց:

9, 2 Եւ մինչ անցնում էր, ի ծնէ կոյր մի մարդու տեսաւ. իր աշակերտները հարցրին նրան եւ ասացին. «Ռաբբի՛,
 3 մեղքը ո՞ւմն է, որ կոյր է ծնուել, սրա՛նն է, թէ՛ հօրն ու մօրը»: Յիսուս պատասխանեց. «Ո՛չ դրա մեղքն է եւ ոչ
 4 էլ իր հօր ու մօր, այլ՝ որպէսզի դրա վրայ Աստուծո գործերը յայտնի լինեն: Եւ քանի դեռ ցերեկ է, ես պէտք է
 5 կատարեմ գործերը նրա, ով ինձ ուղարկեց. կը գայ գիշերը, երբ ոչ ոք չի կարող գործել: Քանի դեռ աշխարհում
 6 եմ, աշխարհի լոյսն եմ»: Երբ այս ասաց, թքեց գետնին եւ թքով կաւ շինեց, եւ կաւը ձեփեց կոյրի աչքերի վրայ
 7 ու ասաց նրան. «Գնա՛ լուացուի՛ր Սիլովամի աւազանի մէջ» (որ թարգմանում է՝ առաքում): Գնաց լուացուեց,
 8 եկաւ եւ տեսնում էր: Իսկ հարեւանները եւ նրանք, որ նախապէս տեսել էին նրան, որ մուրացի էր, ասում էին.
 9 «Սա չէ՛ր, որ նստում էր եւ մուրում»: Ոմանք ասում էին՝ նա է. ուրիշներ ասում էին՝ ո՛չ, բայց նման է նրան: Իսկ
 10 ինքն ասում էր՝ ես եմ: Նրան ասացին. «Իսկ ինչպէ՞ն բացուեցին քո աչքերը»: Նա պատասխանեց. «Մի մարդ,
 11 որին ասում են՝ Յիսուսն է, կաւ շինեց եւ ձեփեց իմ աչքերը եւ ինձ ասաց. «Գնա՛ Սիլովամ եւ լուացուի՛ր»: Գնացի,
 12 լուացուեցի եւ տեսնում եմ»: Նրան ասացին՝ ո՞ր է նա: Նրանց ասաց՝ չգիտեմ: Նրան, որ մի ժամանակ կոյր էր,
 13 բերին փարիսեցիների մօտ (օրը շաբաթ էր, երբ Յիսուս կաւ շինեց եւ կոյրի աչքերը բացեց): Փարիսեցիներն էլ
 14 կրկին հարցրին նրան. «Ինչպէ՞ն ես տեսնում»: Եւ նա նրանց ասաց. «Դու դրեց աչքերիս վրայ, եւ լուացուեցի ու
 15 տեսնում եմ»: Փարիսեցիներից ոմանք ասացին. «Այդ մարդը Աստուծոց չէ, քանի որ շաբաթ օրը չի պահում»: Ոմանք
 16 ասում էին. «Իսկ մեղաւոր մի մարդ ինչպէ՞ն կարող է այսպիսի նշաններ կատարել»: Եւ նրանց մէջ պառակտում
 17 կար: Դարձեալ կոյրին ասացին. «Դո՛ւ ինչ ես ասում նրա մասին, քանի որ նա քո աչքերը բացեց»: Եւ նա ասաց՝
 18 մարգարէ է: Եւ հրեաները չէին հաւատում, թէ նա կոյր էր, եւ բացուեց, մինչեւ որ կանչեցին աչքերը բացուածի
 19 ծնողներին, հարցրին նրանց ու ասացին. «Սա՛՛ է ձեր որդին, որի մասին ասում էիք, թէ՛ կոյր ծնուեց. իսկ այժմ
 20 ինչպէ՞ն է, որ տեսնում է»: Նրա ծնողները պատասխանեցին եւ ասացին. «Գիտենք, որ սա մեր որդին է, եւ որ կոյր
 21 ծնուեց. բայց թէ այժմ ինչպէ՞ն է, որ տեսնում է, չգիտենք, կամ թէ՛ ո՞վ բացեց դրա աչքերը, մենք չգիտենք. հէնց
 22 իրեն՝ հարցրէք. ինքն արդէն չափահաս է. իր մասին ինքը թող խօսի»: Նրա ծնողները այսպէս ասացին, որովհետեւ
 23 հրեաներից վախենում էին, քանի որ հրեաները երդուել էին, որ, եթէ մէկը նրան Քրիստոս խոստովանի, հեռացուի
 24 ժողովարանից: Դրա համար է, որ նրա ծնողներն ասացին. «Ինքն արդէն չափահաս է, հէնց իրեն՝ հարցրէք»: Նորից
 25 կրկին անգամ կանչեցին այդ մարդուն, որ կոյր էր, եւ նրան ասացին. «Աստուծոն փառք տուր. մենք գիտենք,
 26 որ այն մարդը մեղաւոր է»: Իսկ նա ասաց. «Թէ մեղաւոր է, ես չգիտեմ, բայց այն գիտեմ, որ կոյր էի եւ հիմա
 27 տեսնում եմ»: Դարձեալ ասացին նրան. «Քեզ ի՞նչ արեց, քո աչքերը ինչպէ՞ն բացեց»: Նրանց պատասխանեց.
 28 «Նոր ձեզ ասացի, եւ չէք լսում, ինչո՞ւ էք ուզում նորից լսել. միթէ դո՞ւք էլ էք կամենում նրան աշակերտել»: Նրանք
 29 նախապում էին նրան ու ասում. «Դո՛ւ եղի՛ր նրան աշակերտ. մենք Մովսէսի աշակերտներն ենք: Մենք գիտենք,
 30 որ Աստուած Մովսէսի հետ խօսեց. իսկ սրան չգիտենք, թէ որտեղից է»: Մարդը պատասխանեց նրանց եւ ասաց.
 31 «Զարմանալիս էլ այն է, որ դուք չգիտէք, թէ նա որտեղից է, եւ սակայն իմ աչքերը բացեց: Գիտենք, որ Աստուած
 32 մեղաւորներին չի լսում, բայց եթէ մէկը աստուածապաշտ է եւ նրա կամքը կատարում է, նրան լսում է: Աշխարհի
 33 սկզբից ոչ ոք չի լսել, թէ մէկը ի ծնէ կոյր ծնուած կոյրի աչքերը բացած լինի: Եթէ այդ մարդը Աստուծոց չլինէր, որեւէ
 34 բան անել չէր կարող»: Պատասխանեցին եւ ասացին նրան. «Ամբողջովին մեղքի մէջ ես ծնուած եւ դու մեր գլխին
 35 վարդապէտ՛ էր եւ դարձել»: Եւ նրան դուրս հանեցին: Յիսուս լսեց, թէ նրան դուրս են հանել. եւ երբ նրան գրաւ,
 36 ասաց. «Դու Աստուծո Որդուն հաւատո՞ւմ ես»: Նա պատասխան արեց եւ ասաց. «Տէ՛ր, ո՞վ է, որ նրան հաւատարմ»: Յիսուս
 37 Յիսուս նրան ասաց. «Ե՛ւ տեսար նրան, ե՛ւ նա է, ով խօսում է քեզ հետ»: Ու նա ասաց. «Նախապում եմ, Տէ՛ր»: Եւ
 38 երկրպագեց նրան: Եւ Յիսուս ասաց. «Նախապումի համար եկայ այս աշխարհը, որպէսզի, ովքեր չեն տեսնում,
 39 տեսնեն, եւ ովքեր տեսնում են, կուրանան»: Փարիսեցիներից ոմանք, որ Յիսուսի հետ էին, այդ լսեցին ու նրան
 40 ասացին. «Միթէ մե՛նք էլ կոյր ենք»: Յիսուս նրանց ասաց. «Եթէ կոյր լինէիք, դուք մեղք չէիք ունենայ, բայց հիմա
 41 ասում էք, թէ՛ տեսնում ենք. եւ ձեր մեղքը ձեր մէջ հասարար է մնում»:

«Ճշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, ով ոչխարների փարախը դռնով չի մտնում, այլ ուրիշ պեղով է բարձրանում, **10**
նա գող է եւ աւագակ. իսկ ով դռնով է մտնում, հովիւ է ոչխարների: Դռնապանը նրա համար բացում է դուռը, **2, 3**
եւ ոչխարները լսում են նրա ձայնը. նա իր ոչխարներին անուններով է կանչում եւ նրանց դուրս է հանում: Եւ երբ **4**
իր բոլոր ոչխարներին հանի, նրանց առջեւից է գնում, եւ ոչխարները հետեւում են նրան, որովհետեւ ճանաչում են
նրա ձայնը: Օտարի յետեւից չեն գնայ, այլ կը փախչեն նրանից, որովհետեւ չեն ճանաչում օտարների ձայնը»: **5**
Յիսուս նրանց այս առակն ասաց, իսկ նրանք չէին իմանում, թէ ինչ էր այն, որ նա իրենց ասում էր: Դարձեալ **6, 7**
Յիսուս նրանց ասաց. «Ճշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, որ ես եմ ոչխարների դուռը: Բոլոր նրանք, որ ինձնից **8**
առաջ եկան, գողեր էին ու աւագակներ, ուստի ոչխարները նրանց չստեցին: Ես եմ դուռը. եթէ մէկը իմ միջով մտնի, **9**
կը փրկուի. կը մտնի ու կ'ելնի եւ ճարակելու բան կը գտնի: Գողը գալիս է միայն, որպէսզի գողանայ, սպանի եւ **10**
կորսութեան մատնի. ես եկայ, որպէսզի կեանք ունենան եւ՝ առաւել եւս ունենան: Ես եմ լաւ հովիւր. լաւ հովիւր **11**
իր կեանքն է փալիս ոչխարների համար: Իսկ վարձկանը, որ հովիւ չէ, եւ ոչխարներն էլ իրենը չեն, երբ պեսնում **12**
է, որ գայլը գալիս է, թողնում է ոչխարներին եւ փախչում է: Եւ գայլը յափշտակում է նրանց ու ցրում է. քանի որ **13**
վարձկան է, եւ ոչխարների համար հոգ չի անում: Ես եմ լաւ հովիւր. եւ ճանաչում եմ իմ ոչխարներին ու ճանաչում **14**
նրանցից: Ինչպէս Նայրը ինձ ճանաչում է, եւ էլ ճանաչում եմ Նորը. եւ իմ կեանքը կտամ իմ ոչխարների համար: **15**
Ես ունեմ նաեւ այլ ոչխարներ, որոնք այս փարախից չեն. նրանց ես պէտք է այստեղ բերեմ. եւ իմ ձայնը պիտի **16**
լսեն. եւ պիտի լինի մի հօտի եւ մի հովիւ: Նրա համար է իմ Նայրն ինձ սիրում, որ ես իմ կեանքն եմ փալիս, որպէսզի **17**
վերստին այն առնեմ: Այն ինձնից ոչ ոք չի վերցնի, այլ ես ինքս եմ այն փալիս. իշխանութիւն ունեմ այն փալու **18**
եւ իշխանութիւն ունեմ վերստին այն առնելու. այս պատուէրը իմ Նորից ստացայ»: Այս խօսքերի պատճառով **19**
հրեաների մէջ դարձեալ պառակտում եղաւ: Եւ նրանցից շատերն ասում էին. «Նրա մէջ դեւ կայ եւ մոլեգնում է. **20**
ինչո՞ւ էք նրան լսում»: Ոմանք էլ ասում էին. «Սրանք դիահարի խօսքեր չեն, միթէ դեւը կարող է կոյրի աչքերը **21**
բանալ»: Այն ժամանակ Երուսաղէմում փաճարի Նաւակարիքի փօսն էր, եւ ձմեռ էր: Եւ Յիսուս շրջում էր փաճարի **22, 23**
մէջ, Սողոմոնի սրահում: Նրեաները նրա շուրջը հաւաքուցին ու ասացին. «Մինչեւ ե՞րբ մեր հոգին պիտի հանես. **24**
եթէ դու ես Քրիստոսը, համարձակ ասա՛ մեզ»: Յիսուս պատասխանեց նրանց եւ ասաց. «Ձեզ ասացի, եւ ինձ չէք **25**
հաւատում. այն գործերը, որ ես անում եմ իմ Նոր անունով, դրանք վկայում են իմ մասին: Բայց դուք չէք հաւատում, **26**
որովհետեւ իմ ոչխարներից չէք. իմ ոչխարներն իմ ձայնը լսում են, եւ ես ճանաչում եմ նրանց. եւ նրանք գալու **27**
են իմ յետեւից. եւ ես նրանց կտամ յաւիտեանական կեանք. եւ նրանք չեն կորչի յաւիտեան. եւ ոչ ոք նրանց իմ **28**
ձեռքից չի յափշտակի: Իմ Նայրը, որ նրանց ինձ փուռեց, ամենքից մեծ է. եւ իմ Նոր ձեռքից ոչ ոք չի կարող ոչինչ **29**
յափշտակել: Ես եւ իմ Նայրը մի ենք»: Նրեաները քարեր վերցրին, որ նրան քարկոծեն: Յիսուս պատասխանեց **30, 31, 32**
նրանց. «Բազում բարի գործեր ցոյց փուռի ձեզ իմ Նորից. դրանցից ո՞ր գործի համար էք ինձ քարկոծում»: Նրեաները **33**
նրան պատասխանեցին. «Ձեզ բարի գործի համար չենք քարկոծում, այլ հայիոյութեան համար եւ նրա համար, **34**
որ դու մարդ ես, բայց ինքդ քեզ Աստուծու փեղ ես դնում»: Յիսուս նրանց պատասխանեց. «Ձեր օրէնքում չէ՞, որ **35**
գրուած է. «Ես ասացի, թէ աստուածներ էք»: Իսկ եթէ աստուածներ է կոչում նրանց, որոնց ուղղում էր Աստուծու **36**
խօսքը (եւ հնարաւոր չէ, որ Գիրքը ջնջուի), ուրեմն՝ ո՞ւմ Նայրը սրբացրեց եւ աշխարհ ուղարկեց, դուք ասում էք, թէ՛ **37**
հայիոյում ես, նրա համար, որ ասացի, թէ՛ Աստուծու Որդի եմ: Եթէ իմ Նոր գործերը չեն անում, ինձ մի՛ հաւատացէք: **38**
Իսկ եթէ անում եմ, թէ ինձ էլ չէք հաւատում, գործերին հաւատացէք, որպէսզի իմանաք եւ ճանաչէք, որ Նայրը իմ **39, 40**
մէջ է, եւ ես՝ Նոր մէջ»: Դարձեալ ուզում էին նրան բռնել, բայց նա նրանց ձեռքից դուրս պրծաւ: Եւ վերստին **39, 40**
գնաց Յորդանանի միւս կողմը, այնտեղ, ուր Յովհաննէսն էր նախապէս գտնում եւ մկրտում. եւ այնտեղ էր մնում: **41**
Շատեր նրա մօտ եկան եւ ասում էին. «Յովհաննէսը որեւէ նշան չարեց, բայց այն ամէնը, որ Յովհաննէսն ասել էր **42**
նրա մասին, ճշմարիտ էր»: Եւ այնտեղ շատերը հաւատացին նրան:

Եւ մի հիւանդ կար, Ղազարոս անունով, Բեթանիայից՝ Մարիամի եւ նրա քոյր Մարթայի գիւղից: Սա այն **11, 2**
Մարիամն էր, որ իւղով օծեց Տիրոջը եւ իր մագերով սրբեց նրա ոտքերը: Եւ սրա եղբայր Ղազարոսը հիւանդ էր: **3**
Սրա քոյրերը նրա մօտ մարդ ուղարկեցին եւ ասացին. «Տէր, ահաւասիկ նա, ում դու սիրում էիր, հիւանդացել **4**
է»: Երբ Յիսուս լսեց, ասաց. «Այդ հիւանդութիւնը մահաբեր չէ, այլ Աստուծու փառքի համար է, որպէսզի դրանով **5, 6**
Աստուծու Որդին փառաւորուի»: Յիսուս սիրում էր Մարիամին, նրա քրոջը՝ Մարթային, եւ Ղազարոսին: Լսելով **7**
յետոյ, թէ Ղազարոսը հիւանդացել է, նա փակախն երկու օր մնաց այնտեղ, ուր գտնում էր: Ապա դրանից յետոյ իր **8**
աշակերտներին ասաց. «Եկէ՛ք վերստին գնանք Նրէաստան»: Աշակերտները նրան ասացին. «Ռաբբի՛, հրեաները **9**
դեռ նոր էին ուզում քեզ քարկոծել, եւ նորից այնտեղ ես գնում»: Յիսուս պատասխանեց. «Յերեկը փասնելու ժամ **10**
չունի՞. եթէ մէկը ցերեկն է քայլում, չի սայթաքում, որովհետեւ այս աշխարհի լոյսը փեսնում է, իսկ եթէ մէկը գիշերն **11**
է քայլում, սայթաքում է, որովհետեւ հետը լոյս չունի»: Այս բաներն ասելուց յետոյ նորից ասաց նրանց. «Մեր **12**
բարեկամ Ղազարոսը ննջել է, սակայն ես գնում եմ, որ նրան արթնացնեմ»: Աշակերտները նրան ասացին. «Տէր, **13**
եթէ ննջել է, ապա կ'առողջանայ»: Բայց Յիսուս նրա մահուան մասին էր ասում, մինչդեռ նրանց այնպէս թուաց, **14, 15**
թէ նա քնով ննջելու մասին է խօսում: Այն ժամանակ Յիսուս նրանց յայտնապէս ասաց. «Ղազարոսը մեռաւ. բայց **16**
եւ ուրախ եմ ձեզ համար, որ այնտեղ չէի. որպէսզի դուք ինձ հաւատաք: Արդ, եկէ՛ք գնանք նրա մօտ»: Թովմասը, **17**
որ Երկուորեակ էր կոչում, աշակերտակիցներին ասաց. «Եկէ՛ք մենք էլ գնանք, որ նրա հետ մեռնենք»: Յիսուս **18**
եկաւ, նրան գրաւ չորս օրից ի վեր գերեզմանի մէջ: Եւ Բեթանիան Երուսաղէմի մօտ էր շուրջ երեք կիլոմէտր: **19**
Նրեաներից շատերը եկել էին Մարթայի եւ Մարիամի մօտ, որպէսզի նրանց միախօսեին իրենց եղբօր մահուան **20, 21**
համար: Երբ Մարթան լսեց, որ Յիսուս գալիս է, նրան ընդառաջ գնաց. իսկ Մարիամը փանը նստած էր: Մարթան **22**
Յիսուսին ասաց. «Տէր, եթէ դու այստեղ եղած լինէիր, իմ եղբայրը մեռած չէր լինի. բայց հիմա էլ գիպեմ, թէ ինչ **23, 24**
էլ որ Աստուծուց ուզես, Աստուած քեզ կը փայ»: Յիսուս նրան ասաց. «Բո՛ւ եղբայրը յարութիւն կ'առնի»: Մարթան **25**
նրան ասաց. «Գիպեմ, որ յարութեան ժամանակ վերջին օրը յարութիւն կ'առնի»: Յիսուս նրան ասաց. «Ես իսկ **26**
եմ յարութիւն եւ կեանք. ով հաւատում է ինձ, թէպէտ եւ մեռնի, կ'սպրի. եւ ով կենդանի է ու ինձ հաւատում **27**
է, յաւիտեան չի մեռնի: Նա հաւատում եւ այս բանին»: Նա ասաց նրան. «Այո՛, Տէր, ես հաւատում եմ, որ դո՞ւ ես **28**
Քրիստոսը՝ Աստուծու Որդին, որ աշխարհ էիր գալու»: Եւ այս ասելուց յետոյ, գնաց գաղղնաբար կանչեց իր քրոջը՝

29 Մարիամին եւ ասաց. «Վարդապետն է եկել եւ քեզ է կանչում»: Երբ նա լսեց, իսկոյն վեր կացաւ եւ եկաւ նրա մօր:
30, 31 Յիսուս դեռ գիւղ չէր հասել, այլ դեռեւս այն փրկում էր, ուր Մարթան նրան ընդառաջ էր ելել: Իսկ այն հրեաները,
32 որ նրա հետ քանն էին եւ նրան մխիթարում էին, երբ փեսան Մարիամին, որ վեր կացաւ իսկոյն ու գնաց, իրենք
33 եւս նրա յետեւից գնացին. կարծում էին, թէ գերեզման է գնում, որ այնպէղ լաց լինի: Իսկ Մարիամը, երբ եկաւ
34 այնպէղ, ուր Յիսուս կանգնած էր, ու փեսաւ նրան, ընկաւ նրա ուրբերն ու ասաց. «Տէր, եթէ այսպէղ եղած լինէիր,
35 իմ եղբայրը մեռած չէր լինի»: Երբ Յիսուս փեսաւ, որ նա լալիս է, եւ նրա հետ եղող հրեաներն էլ լալիս են, սաստիկ
36, 37 խռովուեց իր հոգում եւ ասաց. «Ո՞ր դրիք նրան»: Նրան ասացին. «Տէր, արի՛ եւ փնէ»: Եւ Յիսուս արքատուեց:
38 Նրեաներն ասացին. «Տեսէ՞ք ինչքան էր սիրում նրան»: Նրանցից ոմանք ասում էին. «Մա, որ կոյրի ւաքերը բացեց,
39 չէր կարող նաեւ այնպէս անել, որ սա չմեռնէր»: Յիսուս, դարձեալ խռովուելով ինքն իր մէջ, եկաւ գերեզմանը: Մա
40 մի քարայր էր, որի վրայ մի քար էր դրուած: Եւ Յիսուս ասաց. «Այդ քարը մի կողմ դրէք»: Մարթան՝ մեռածի քոյրը,
41 նրան ասաց. «Տէր, հիմա արդէն նեխած կը լինի, քանի որ չորս օրուայ է»: Յիսուս նրան ասաց. «Քեզ չասացի՞. եթէ
42 հաւարաս, կը փնտնես Աստուծո փառքը»: Երբ քարը վերցրին, Յիսուս ւաքերը վեր բարձրացրեց ու ասաց. «Նայր,
43 գոհութիւն եմ փալիս քեզ, որ ինձ լսեցիր. եւ ես գիտէի, որ ամէն ժամ լսում ես ինձ, բայց այս անում եմ շուրջս
44 կանգնած այս ժողովրդի համար, որպէսզի հաւարան, որ դու ինձ ուղարկեցիր»: Երբ այս ասաց, բարձր ձայնով
45 աղաղակեց եւ ասաց. «Ղազարոն, վեր կաց, որո՞րս արի»: Եւ մեռելը եկաւ կապուած ուրբերով, ձեռքերը երկզով
46 ամրացուած եւ երեսը վարշամակով պարած: Եւ Յիսուս նրանց ասաց. «Արձակեցէ՛ք դրան եւ թողէ՛ք, որ գնայ»: Նրանցից
47 շատերը, որոնք եկել էին Մարիամենց մօր, երբ փեսան, ինչ որ Յիսուս արեց, հաւարացին նրան: Իսկ
48 նրանցից ոմանք գնացին փարիսեցիների մօր եւ պարսեցիներն նրանց, ինչ որ Յիսուս արեց: Քահանայապետներն
49 ու փարիսեցիները արեան գումարեցին եւ ասացին. «Ի՞նչ անենք, քանի որ այդ մարդը բազում նշաններ է անում:
50 Եթէ նրան այնպէս թողնենք, ամէնքը կը հաւարան նրան, եւ հռոմէացիները կը գան ու կը վերացնեն մեր ազգն
51 ու մեր սրբավայրը»: Նրանցից մէկը՝ Կայիափա անունով, որ այդ փարուայ քահանայապետն էր, նրանց ասաց.
52 «Ղուք ոչինչ չգիտէք, ոչ իսկ խորհել էք, թէ մեզ համար անելի լաւ է, որ մէկ մարդ մեռնի ժողովրդի համար, քան
53 թէ ամբողջ ազգը կորչի»: Այս բանը նա ինքն իրենից չասաց, այլ, քանի որ այդ փարուայ քահանայապետն էր,
54 մարգարեացաւ, որ Յիսուս մեռնելու էր ազգի համար: Եւ ոչ միայն ազգի համար, այլ՝ որպէսզի նաեւ Աստուծո ցրուած
55 որդիներին ի մի հաւաքի: Ապա այն օրուանից խորհուրդ արեցին, որ նրան սպանեն: Եւ Յիսուս այնուհետեւ այլեւս
56 համարձակ չէր շրջում հրեաների մէջ, այլ այնպէղից գնաց մի շրջան, որ մօր էր անապարհին. գնաց մի քաղաք, որի
57 անունն էր Եփրայիմ, եւ իր աշակերտների հետ այդպէղ էր մնում: Եւ հրեաների զարկը մօր էր. եւ այդ գաւառից
58 շատերը Երուսաղէմ բարձրացան զարկից առաջ, որպէսզի իրենք իրենց մաքրեն: Յիսուսին փնտրում էին. եւ մինչ
59 քան ինչ մէջ էին, միմեանց ասում էին. «Ինչպէ՞ն է ձեզ թաւում, արդէտը այս փօնին չի՞ գայ»: Քահանայապետներն ու
60 փարիսեցիները հրահանգել էին, որ, եթէ մէկն իմանայ, թէ նա որպէղ է, յայտնի, որպէսզի նրան ձերբակալեն:

12 Իսկ Յիսուս զարկից վեց օր առաջ եկաւ Բեթանիա, ուր ապրում էր մեռած Ղազարոսը, որին մեռելներից
2 վեր էր կացրել: Եւ այնպէղ նրան ընթրիք փութին. սպասարկում էր Մարթան, իսկ Ղազարոսը նրա հետ սեղան
3 նստածներից մէկն էր: Իսկ Մարիամը մի լիպր ազնիւ նարդոսի թանկարժէք իւղ վերցնելով՝ օժեց Յիսուսի ուրբերը.
4 եւ իր մազերով էլ սրբում էր նրա ուրբերը. եւ փունը լցուեց իւղի բուրմունքով: Աշակերտներից մէկը՝ Յուդա
5 Իսկարիովբացին, որ մարմնելու էր նրան, ասաց. «Ինչո՞ւ այդ իւղը չվաճառուեց երեք հարիւր արծաթ դահեկանի
6 եւ չփրուեց աղքատներին»: Նա այս ասաց ոչ թէ նրա համար, որ աղքատների համար էր հոգում, այլ որովհետեւ
7 գող էր եւ գանձարկող ինքն էր պահում, եւ ինչ որ այնպէղ դրում էր, ինքն էր վերցնում: Յիսուս ասաց նրան.
8 «Թո՛յլ փութք նրան, որպէսզի իմ թաղման օրուայ համար պահի այդ: Աղքատներին ամէն ժամ ձեզ հետ ունէք: Ինձ
9 միշտ ձեզ հետ չունէք»: Երբ հրեաներից բազում ժողովուրդ իմացաւ, որ նա այնպէղ է, եկաւ. ոչ միայն Յիսուսի
10 պարճառով, այլ՝ որպէսզի փնտնի նաեւ Ղազարոսին, որին մեռելներից վեր էր կացրել: Քահանայապետները
11 խորհուրդ արեցին, որ Ղազարոսին էլ սպանեն, քանի որ շատերը հեռանում էին հրեաներից եւ հաւարում էին
12 Յիսուսին: Յաջորդ օրը, ժողովրդի բազմութիւնը, որ զարկի փօնին էր եկել, երբ լսեց, թէ Յիսուս Երուսաղէմ
13 է գալիս, արմաւենիների ճիւղեր վերցրեց եւ Յիսուսին ընդառաջ եկաւ: Աղաղակում էին ու ասում. «Ովսանա՛ւ,
14 օրհնեա՛լ լինես դու, որ գալիս ես Տիրոջ անունով, ո՞վ թագաւոր Իսրայէլի»: Եւ Յիսուս մի էջ գրնելով, նստեց նրա
15 վրայ, ինչպէս որ գրուած է. «Մի՛ վախեցիր, ո՞վ դուստրդ Միտնի, ահա քո թագաւորը գալիս է՝ նստած մի էջ իւրուակի
16 վրայ»: Եւ նրա աշակերտները սկզբում այն չհասկացան, բայց երբ Յիսուս փառաւորուեց, այն ժամանակ յիշեցին,
17 թէ այդ նրա մասին էր գրուած, եւ իրենք այդ էին արել նրան: Իսկ ժողովուրդը, որ նրա հետ էր, վկայում էր, որ
18 Ղազարոսին հէնց գերեզմանից կանչեց եւ նրան մեռելներից կենդանացրեց: Եւ դրա համար էլ նրան ընդառաջ եկաւ
19 ժողովուրդը, որովհետեւ լսել էին, որ այդ նշաններն էր արել: Իսկ փարիսեցիները միմեանց ասում էին. «Տեսնում
20 էք, որ ոչ մի օգուտ չէք ստանում. ահաւասիկ ամբողջ աշխարհը նրա յետեւից գնաց»: Այնպէղ կային նաեւ որոշ
21 թաւով հեթանոսներ՝ նրանց մէջ, որ Երուսաղէմ էին եկել, որպէսզի փօնի ժամանակ երկրպագութիւն անեն: Նրանք
22 մօրեցան Փիլիպպոսին, որ Գալիլիայի Բեթսայիդա քաղաքից էր. աղաչում էին նրան ու ասում. «Տէր, ուզում ենք
23 Յիսուսին փնտնել»: Փիլիպպոսը եկաւ եւ Անդրեասին ասաց: Անդրեասը եւ Փիլիպպոսն էլ Յիսուսին ասացին: Եւ
24 Յիսուս նրանց պարախանեց ու ասաց. «Նասաւ ժամը, որ փառաւորուի մարդու Որդին: Ճշմարիտ, ճշմարիտ
25 եմ ասում ձեզ. եթէ ցորենի հափիկը հողի մէջ ընկնելով չմեռնի, միայն հափիկն ինքը կը մնայ, իսկ եթէ մեռնի,
26 բազում արդիւնք կը փայ: Ով սիրում է իր անձը, կը կորցնի այն, իսկ ով այս աշխարհում իր անձն արում է, այն
27 կը պահի յափտեմական կեանքի համար: Եթէ մէկն ինձ ծառայի, իմ յետեւից կը գայ. եւ ուր ես եմ, այնպէղ կը
28 լինի եւ իմ ծառան. եթէ մէկը ինձ ծառայի, նրան կը պարուի իմ Նայրը: Բայց այժմ հոգիս խռովուած է. եւ ի՞նչ
29 քո անունը»: Երկնքից մի ձայն եկաւ. «Եւ փառաւորեցի, եւ դարձեալ պիտի փառաւորեմ»: Եւ ժողովուրդը, որ
30 կանգնած էր ու լսում էր, ասում էր, թէ՛ որոպմունք է լինում: Ոմանք էլ ասացին. «Նրա հետ մի հրեշտակ խօսեց»: Յիսուս
31 պարախանեց ու ասաց. «Այս ձայնը ինձ համար չէ, որ եկաւ, այլ՝ ձեզ համար: Նիմա՛ւ է այս աշխարհի
32 դարաստանը, հիմա՛ւ է, որ այս աշխարհի իշխանը դուրս կը նետուի: Եւ երբ ես բարձրանամ երկրից, ամենքին

դէպի ինձ կը ձգեն»։ Այս ասում էր նշելու համար, թէ ի՛նչ մահով էր մեռնելու։ Ժողովուրդը նրան պատասխանեց, 33, 34
 «Օրէնքից մենք լսել ենք, թէ Քրիստոս յաւիտեան կը մնայ, իսկ դու ինչպէ՛ն ես ասում, թէ մարդու Որդին պէտք է
 բարձրանայ. ո՞վ է այդ մարդու Որդին»։ Յիսուս նրանց ասաց. «Մի փոքր ժամանակ ես լոյսը ձեզ հետ է. քայլեցէք, 35
 քանի դեռ լոյսն ունէք, որպէսզի խաւարը ձեզ չկլանի, քանի որ, ով քայլում է խաւարի մէջ, չի իմանում, թէ ուր է
 գնում։ Քանի դեռ լոյսը ձեզ հետ ունէք, հաւաքացէ՛ք լոյսին, որպէսզի լոյսի որդիներ լինէք»։ Յիսուս այս խօսեց եւ 36
 գնաց նրանցից թաքնուեց։ Թէպէտ եւ նա այնքան նշաններ էր արել նրանց առաջ, նրանք չէին հաւարում նրան, 37
 որպէսզի կարարուէր Եսայի մարգարէի խօսքը, որ ասաց. «Տէ՛ր, ո՞վ հաւաքաց մեր փռած լուրին, եւ Տիրոջ բազուկը 38
 ո՞նմ յայտնուեց»։ Չէին կարողանում հաւաքալ եւ այն բանի համար, որ Եսային վերսփին ասում է. «Նրանց աչքերը 39, 40
 կուրացրեց եւ նրանց սրտերը կարծրացրեց, որպէսզի աչքերով չտեսնեն ու սրտերով չիմանան եւ դարձի չգան, ու ես
 նրանց չքժշկեմ»։ Եսային այս ասաց, որովհետեւ րեսաւ նրա փառքը եւ խօսեց նրա մասին։ Բայց մինչեւ անգամ 41, 42
 հրեայ իշխանաւորներից շարքեր հաւաքացին նրան, բայց փարիսեցիների պատճառով չէին յայտնում, որպէսզի
 ժողովարանից դուրս չհանուեն. քանի որ մարդկանցից փրոած փառքը ակելի սիրեցին, քան Աստուծոց փրոած
 փառքը։ Յիսուս աղաղակում էր ու ասում. «Ով ինձ է հաւարում, ինձ չէ, որ հաւարում է, այլ նրան, ով ինձ 44
 ուղարկեց։ Եւ ով ինձ է րեսնում, րեսնում է նրան, ով ինձ ուղարկեց։ Ես որպէս լոյս եկայ աշխարհ, որպէսզի 45, 46
 ամէն ոք, որ ինձ հաւարում է, խաւարում չմնայ։ Եւ եթէ մէկը յսի իմ խօսքերը եւ չպահի դրանք, ես նրան չեմ
 դարապարտի, քանի որ չեկայ, որ աշխարհը դարապարտեմ, այլ՝ որպէսզի փրկեմ աշխարհը։ Ով անարգում է ինձ 48
 եւ իմ խօսքերը չի ընդունում, կայ մէկը, որ նրան դարում է. այն խօսքը, որ ես խօսեցի, դա՛ պիտի դարապարտի
 նրան վերջին օրը, որովհետեւ ես ինքս ինձնից չխօսեցի, այլ Նայրը, որ ինձ ուղարկեց, նա՛ ինձ պարտիրեց, թէ 49
 ի՛նչ պիտի ասեմ եւ ի՛նչ պիտի խօսեմ։ Եւ գիտեմ, որ այն պարտիրանը յաւիտեանական կեանք է։ Արդ, ինչ որ ես եմ 50
 խօսում, այնպէս եմ խօսում, ինչպէս Նայրն ինձ ասաց»։

Զարկի փօնից առաջ Յիսուս իմացաւ, որ հասել է իր ժամը, որպէսզի այս աշխարհից Նոր մօտ փոխադրուի. 13
 սիրեց իւրայիններին, որ այս աշխարհում են, իսպառ սիրեց նրանց։ Եւ ընթրիքի ժամանակ, երբ սաքանան արդէն 2
 իսկ Սիմոնի որդի Իսկարիո՛վքացի Յուդայի սրտի մէջ դրել էր, որ մարմնի նրան, Յիսուս իմացաւ, որ Նայրը ամեն 3
 բան իր ձեռքն էր յանձնել, եւ որ ինքը Աստուծոց էր ելել եւ Աստուծու մօտ էր գնում։ Նա վեր կացաւ ընթրիքի սեղանից, 4
 մի կողմ դրեց զգեստները եւ մի սրբիչ վերցնելով՝ մէջքին կապեց։ Եւ ապա ջուր վերցնելով՝ անձեց կոնքի մէջ եւ 5
 սկսեց իր աշակերտների ոտքերը լուանալ եւ սրբել մէջքին կապած սրբիչով։ Սօսեցաւ Սիմոն Պետրոսին, եւ սա 6
 ասաց նրան. «Տէ՛ր, դո՞ւ ես իմ ոտքերը լուանում»։ Յիսուս պատասխանեց նրան ու ասաց. «Ինչ որ ես անում եմ, դու 7
 հիմա չես իմանում, բայց յետոյ կ'իմանաս»։ Պետրոսը նրան ասաց. «Իմ ոտքերը յաւիտեան չես լուանայ»։ Յիսուս 8
 պատասխանեց. «Եթէ քեզ չլուանամ, ինձ հետ մաս չունես»։ Սիմոն Պետրոսն ասաց նրան. «Տէ՛ր, ոչ թէ միայն իմ 9
 ոտքերը, այլեւ իմ ձեռքերն ու գլուխն էլ լուա՛մ»։ Յիսուս նրան ասաց. «Լուացուածին ուրիշ բան պէտք չէ, բայց միայն 10
 ոտքերը լուանալ, քանի որ ամբողջութեամբ մաքուր է. եւ դուք մաքուր էք, բայց ոչ բոլորը»։ Քանի որ նա գիտէր 11
 նրան, ով իրեն մաքրելու էր, դրա համար ասաց. «Բոլորդ չէ, որ մաքուր էք»։ Եւ երբ նրանց ոտքերը լուաց, վերցրեց 12
 իր զգեստները եւ դարձեալ սեղան ստրեց ու ասաց նրանց. «Գիտէ՛ք, թէ այդ ինչ արեցի ձեզ։ Դուք ինձ Վարդապետ 13
 եւ Տէր էք կոչում. եւ լաւ էք անում, քանի որ իսկապէս եմ. իսկ արդ, եթէ ես՝ Տէրս եւ Վարդապետս, լուացի ձեր 14
 ոտքերը, դուք էլ պարտաւոր էք միմեանց ոտքերը լուանալ. որովհետեւ մի օրինակ փոփ ձեզ, որ, ինչպէս ես ձեզ 15
 արեցի, դուք էլ նոյն ձեռով անէք։ Ըշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, ծառան ակելի մեծ չէ, քան իր րէրը, եւ ոչ էլ 16
 ուղարկուածը՝ ակելի մեծ, քան նա, ով նրան ուղարկեց։ Եթէ այս բաները գիտէք, առաւել երանելի էք, եթէ դրանք 17
 կարարէք։ Չեր բոլորի համար չէ, որ ասում եմ, որովհետեւ ես գիտեմ նրանց, որոնց ընտրել եմ, այլ որպէսզի 18
 կարարուի գրուածը, թէ՛ ով ինձ հետ հաց էր ուտում, իմ դէմ դարձաւ. հէնց այժմուանից ասում եմ ձեզ, քանի դեռ 19
 չի եղել, որպէսզի, երբ որ լինի, հաւաքաք, որ ես եմ։ Ըշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, ով որ ընդունի նրան, ում 20
 ես կ'ուղարկեմ, ինձ է ընդունում, եւ ով ինձ է ընդունում, ընդունում է նրան, ով ինձ ուղարկեց»։ Երբ Յիսուս այս 21
 բաներն ասաց, խռովուեց իր հոգում, վկայեց ու ասաց. «Ըշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, որ ձեզնից մէկն ինձ 22, 23
 մարմնելու է»։ Աշակերտներն իրար էին նայում փարակուսելով, թէ ո՞նմ մասին է ասում։ Եւ աշակերտներից մէկը, 24
 որին Յիսուս սիրում էր, նստել էր նրա մօտ։ Սիմոն Պետրոսը սրան ակնարկ արեց՝ հարցնելով, թէ այդ ո՞նմ մասին 25, 26
 է ասում։ Եւ սա Յիսուսի կրծքովն ընկաւ ու ասաց նրան. «Տէ՛ր, ո՞վ է»։ Յիսուս պատասխանեց եւ ասաց. «Նա է, 27
 որի համար ես այս պատառը կը թաթախեմ եւ կպրամ իրեն»։ Եւ թաթախելով պատառը՝ քալիս է Իսկարիո՛վքացի 28, 29
 Յուդային։ Եւ երբ նա պատառն առաւ, սաքանան մտաւ նրա մէջ։ Յիսուս նրան ասաց. «Վիմա ինչ որ անելու ես,
 իսկոյն արա՛»։ Եւ սեղանակիցներից ոչ ոք չիմացաւ, թէ նա ինչի՛ համար այդ նրան ասաց. որովհետեւ ոմանք 30
 կարծում էին, թէ, քանի որ Յուդան էր գանձանակը պահում, Յիսուս նրան ասաց. «Գնի՛ր, ինչ որ մեզ փօնի ժամանակ
 պէտք է» եւ կամ՝ որ մի բան քայ աղքատներին։ Իսկ նա պատառը վերցնելով՝ իսկոյն դուրս ելաւ։ Եւ գիշեր էր. 31
 .. Եւ երբ նա դուրս ելաւ, Յիսուս ասաց. «Այժմ մարդու Որդին փառաւորուեց, եւ Աստուած փառաւորուեց նրանով,
 քանի որ, եթէ Աստուած փառաւորուեց նրանով, Աստուած էլ նրան կը փառաւորի իրենով. եւ իսկոյն կը փառաւորի 32
 նրան։ Որդեակներս, մի քիչ ժամանակ դեռ ձեզ հետ եմ. ինձ պիտի փնտռէք, եւ ինչպէս ասացի հրեաներին՝ ուր ես 33
 եմ գնում, դուք չէք կարող գալ, – այժմ այդ ձեզ էլ եմ ասում։ Նոր պարտիրան եմ քալիս ձեզ, որ սիրէք միմեանց. 34
 ինչպէս ես ձեզ սիրեցի, դուք էլ միմեանց սիրեցէք։ Եթէ դուք միմեանց սիրէք, դրանով բոլորը պիտի իմանան, որ 35
 դուք իմ աշակերտներն էք»։ Սիմոն Պետրոսը նրան ասաց. «Տէ՛ր, ո՞ր ես գնում»։ Յիսուս պատասխանեց. «Ուր ես 36
 եմ գնում, դու այժմ իմ յետեից չես կարող գալ, բայց յետոյ կը գաս իմ յետեից»։ Պետրոսը նրան ասաց. «Տէ՛ր, 37
 ինչո՞ն այժմ չեմ կարող քո յետեից գալ. այժմուանից իսկ իմ կեանքը քեզ համար կրամ»։ Յիսուս պատասխանեց. 38
 «Ինձ համար կեանքդ կը րաս. ճշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում քեզ, աքաղաղը դեռ կանչած չի լինի, երբ դու երեք
 անգամ ինձ ուրացած կը լինես»։

Ապա Յիսուս ասաց իր աշակերտներին. «Թող ձեր սրտերը չխռովուեն. հաւաքացէ՛ք Աստուծուն, հաւաքացէ՛ք եւ 14
 ինձ։ Իմ Նոր փան մէջ բազում օթեաններ կան. թէ չէ ես ձեզ կ'ասե՛ի, թէ գնում եմ ձեզ համար էլ րեղ պարտաստելու. 2
 եւ եթէ գնամ եւ ձեզ համար էլ րեղ պարտաստեմ, դարձեալ կը գամ եւ ձեզ կը վերցնեմ ինձ մօտ, որպէսզի, ուր ես 3

4, 5 լինեն, դուք եւս այնպէղ լինէք: Եւ թէ ուր են գնում, այդ գիպէք, գիպէք եւ ճանապարհը»: Թովմասը նրան ասաց,
6 «Տէր, չգիպենք՝ ուր եւ գնում, ուրեմն ինչպէն կարող ենք գիպենալ ճանապարհը»: Յիսուս նրանց ասաց. «Ես եմ
7 ճանապարհը եւ ճշմարտութիւնը եւ Կեանքը: Ոչ ոք չի գալ Նոր մօտ, եթէ ոչ՝ ինձանով: Եթէ ինձ ճանաչէիք, ապա
8 կը ճանաչէիք եւ իմ Նորը. այսուհետեւ կը ճանաչէք նրան. եւ տեսել էք նրան»: Փիլիպպոսն ասաց նրան. «Տէր, Նորը
9 մեզ ցոյց տուր, եւ այդ բաւական է մեզ»: Յիսուս նրան ասաց. «Այսքան ժամանակ ձեզ հետ եմ, Փիլիպպոս, եւ ինձ
10 չճանաչեցիք. ով ինձ տեսաւ, տեսաւ Նորը. իսկ դու ինչպէն ես ասում, թէ՛ Նորը մեզ ցոյց տուր: Չեն հաւաքում,
11 որ ես Նոր մէջ եմ, եւ Նայրը՝ իմ մէջ: Այն խօսքերը, որ ես ասում եմ ձեզ, ինքս ինձնից չեմ խօսում, այլ Նայրը, որ
12 բնակուում է իմ մէջ, նա՛ է անում գործերը: Նաւաբացէք ինձ, որ ես Նոր մէջ եմ, եւ Նայրը՝ իմ մէջ. եթէ ոչ՝ գոնէ
13 գործերի՛ համար հաւաքացէք ինձ: Ճշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, թէ ով հաւաքում է ինձ, ինքն էլ կ'անի
14 այն գործերը, որ ես եմ անում. եւ դրանցից անելի մեծերը կ'անի, որովհետեւ ես գնում եմ Նոր մօտ: Եւ ինչ որ
15 ուզէք իմ անունով, այն կ'անեն, որպէսզի Նայրը փառաւորուի Որդու միջոցով»: «Եթէ ինձ սիրում էք, կը պահէք
16 իմ պատուիրանները. եւ ես պիտի աղաչեմ Նորը, եւ նա մի այլ Մխիթարիչ պիտի տայ ձեզ, որպէսզի յաւիտեան
17 ձեզ հետ բնակուի. ճշմարտութեան Նոզին, որին այս աշխարհը չի կարող ընդունել, որովհետեւ նրան չի տեսնում
18 եւ նրան չի ճանաչում, բայց դուք ճանաչում էք նրան, որովհետեւ ձեզ մօտ պիտի բնակուի եւ ձեր մէջ պիտի լինի:
19 Եթէ ոք չէմ թողնի, կը գամ ձեզ մօտ: Մի փոքր ժամանակ ես, եւ այս աշխարհը ինձ չի տեսնի, բայց դուք ինձ կը
20 տեսնէք, որովհետեւ ես կ'ենդանի եմ, եւ դուք կ'ենդանի էք լինելու: Այն օրը դուք պիտի իմանաք, որ ես իմ Նոր մէջ
21 եմ, եւ դուք՝ իմ մէջ. ու ես՝ ձեր մէջ: Ով իմ պատուիրաններն ընդունում եւ դրանք պահում է, նա՛ է, որ ինձ սիրում
22 է. եւ ով ինձ սիրում է, պիտի սիրուի իմ Նորից. եւ էլ նրան պիտի սիրեն եւ ինձ պիտի յայտնեն նրան»: Յուդան
23 (ոչ Իսկարիովփացին) ասաց նրան. «Տէր, ինչպէն եղաւ, որ քեզ պիտի յայտնես մեզ եւ ոչ թէ աշխարհին»: Յիսուս
24 պատասխանեց եւ ասաց նրան. «Եթէ մէկը սիրում է ինձ, իմ խօսքը կը պահի, եւ իմ Նայրը նրան կը սիրի. եւ մենք
25 նրա մօտ կը գանք ու նրա մօտ կ'օթեանենք: Եւ ով ինձ չի սիրում, իմ խօսքերը չի պահում. եւ իմ խօսքը, որ լսում
26 էք, ինչ չէ, այլ՝ Նորը, որ ինձ ուղարկեց: Այս բաները ասացի ձեզ, մինչ ձեզ հետ եմ: Իսկ Մխիթարիչը՝ Սուրբ
27 Նոզին, որին Նայրը կ'ուղարկի իմ անունով, նա ձեզ ամեն բան կ'ուսուցանի եւ ձեզ կը յիշեցնի այն ամենը, ինչ ես
28 ասացի ձեզ»: «Տաղաղութիւն եմ թողնում ձեզ, իմ խաղաղութիւնն եմ տալիս ձեզ. ձեզ չեմ տալիս այնպէս, ինչպէս
29 այս աշխարհն է տալիս. ձեր սրտերը թող չխռովուեն, եւ չվախենաք: Լսեցիք, որ ձեզ ասացի, թէ՛ գնում եմ եւ կը
30 գամ ձեզ մօտ. եթէ ինձ սիրէիք, ապա դուք ուրախ պիտի լինէիք, որ ես Նոր մօտ եմ գնում, որովհետեւ իմ Նայրը
31 մեծ է, քան ես: Եւ հիմա ասացի ձեզ, երբ դեռ չի եղել, որպէսզի, երբ լինի, հաւաքաք: Այլեւս երկար չեմ խօսի
32 ձեզ հետ. գալիս է աշխարհի իշխանը եւ իմ վրայ ոչ մի իշխանութիւն չունի: Իսկ որպէսզի աշխարհը գիպենայ, որ
33 ես սիրում եմ Նորը, այնպէս եմ անում, ինչպէս որ Նայրը պատուիրեց ինձ. դե՛հ, վեր կացէք գնանք այստեղից»:

15. 2 «Ես եմ ճշմարիտ որթաբունկը, եւ իմ Նայրը մշակել է: Ամեն ճիւղ, որ իմ վրայ է եւ պտուղ չի տալիս, նա կտրում
3 է այն. եւ այն ամենը, որ պտուղ է տալիս, կտրում է, որպէսզի առանել եւս պտղաբեր լինի: Դուք արդէն իսկ կտրուր
4 էք այն խօսքի համար, որ ձեզ ասացի: Մնացէք իմ մէջ, եւ ես՝ ձեր մէջ. ինչպէս ճիւղը, որ ինքն իրեն չի կարող
5 պտուղ տալ, եթէ որթաբունկի վրայ հաստաբարձ չլինի, նոյնպէս եւ դուք՝ եթէ իմ վրայ հաստաբարձ չլինէք: Ես
6 եմ որթաբունկը, իսկ դուք՝ ճիւղերը: Ով բնակուում է իմ մէջ, եւ ես՝ նրա մէջ, նա շարք պտուղ է տալիս, որովհետեւ
7 առանց ինձ ոչինչ անել չէք կարող: Եթէ մէկը իմ վրայ հաստաբարձ չէ, նա ճիւղի նման դուրս կը նետուի եւ կը
8 չորանայ, եւ այն կը հաւաքեն ու կրակը կը նետեն, եւ կ'այրուի: Եթէ իմ մէջ մնաք, եւ իմ խօսքերն էլ մնան ձեր մէջ,
9 ինչ որ ուզենաք, խնդրեցէք Աստուծոց, եւ ձեզ կը տրուի: Իմ Նայրը փառաւորուած կը լինի նրանով, որ դուք շարք
10 պտուղ տաք եւ իմ աշակերտները լինէք: Ինչպէս իմ Նայրն ինձ սիրեց, եւ էլ ձեզ սիրեցի. իմ սիրոյ մէջ հաստաբարձն
11 մնացէք: Եթէ իմ պատուիրանները պահէք, կը մնաք իմ սիրոյ մէջ, ինչպէս եւ իմ Նոր պատուիրանները պահեցի եւ
12 մնում եմ նրա սիրոյ մէջ: Այս բաները ձեզ ասացի, որպէսզի իմ ուրախութիւնը ձեր մէջ լինի, եւ ձեր ուրախութիւնը
13 լիակատար լինի: Այս է իմ պատուէրը. որ սիրեք միմեանց, ինչպէս որ ես սիրեցի ձեզ: Անելի մեծ սէր ոչ ոք չունի,
14 քան այն, որ մէկն իր կեանքը տալ իր բարեկամների համար: Դուք իմ բարեկամներն էք, եթէ անէք այն, ինչ ես
15 ձեզ պատուիրում եմ: Այլեւս ձեզ ծառաներ չեմ կոչում, որովհետեւ ծառան չգիպէ, թէ տերն ինչ է անում. այլ ձեզ
16 բարեկամներ կոչեցի, որովհետեւ այն բոլորը, ինչ իմ Նորից լսեցի, յայտնեցի ձեզ: Ոչ թէ դուք ինձ ընտրեցիք, այլ
17 ես ձեզ ընտրեցի եւ ձեզ կարգեցի, որ դուք գնաք եւ պտղաբեր լինէք, եւ ձեր պտուղը մնայ, եւ ինչ էլ որ իմ անունով
18 Նորիցս խնդրէք, ձեզ տալ: Այս եմ ձեզ պատուիրում. որ սիրեք միմեանց»: «Եթէ աշխարհը ձեզ պտուղ է, ինչպէք,
19 որ նախ ինձ է արել: Եթէ այս աշխարհից լինէիք, աշխարհն արդէն, որպէս իրենը, ձեզ սիրած կը լինէր. բայց
20 որովհետեւ այս աշխարհից չէք, այլ ես ձեզ ընտրեցի աշխարհից, դրա համար աշխարհը ձեզ պտուղ է: Յիշեցէք
21 այն խօսքը, որ ես ձեզ ասացի, թէ՛ ծառան մեծ չէ, քան իր տերը. եթէ ինձ հալածեցին, ապա ձեզ էլ կը հալածեն. եթէ
22 իմ խօսքը պահեցին, ապա ձերն էլ կը պահեն: Բայց նոյն բաները ձեզ պիտի անեն իմ անուան համար, որովհետեւ
23 չեն ճանաչում նրան, ով ինձ ուղարկել է: Եթէ ես եկած եմ նրանց հետ խօսած չլինէի, նրանք որեւէ մեղք ունեցած
24 չէին լինի. բայց հիմա իրենց մեղքի համար ոչ մի արդարացում չկայ: Ով ինձ է արում, արում է եւ իմ Նորը. եթէ
25 ես նրանց մէջ արած չլինէի այն գործերը, որ ուրիշ ոչ ոք չարեց, նրանք որեւէ մեղք չէին ունենայ. բայց այժմ տեսան
26 գործերը եւ արեցին թէ՛ ինձ, թէ՛ իմ Նորը: Եւ այդ նրա համար, որ կատարուի նրանց օրէնքում գրուած այն խօսքը,
27 թէ՛ առանց պարճառի ինձ արեցին: Բայց երբ գալ Մխիթարիչը, որին ես ձեզ կ'ուղարկեմ Նորից, ճշմարտութեան
28 Նոզին, որ ելնում է Նորից, նա՛ կը վկայի իմ մասին. կը վկայէք եւ դուք, որովհետեւ սկզբից ինձ հետ էք»:

16. 2 «Այս բաները ասացի ձեզ, որպէսզի գայթակղութիւնից չեք մնաք: Իրենց ժողովարաններից դուրս պիտի հանեն
3 ձեզ. մինչեւ իսկ ժամանակը կը գալ, երբ, ով ձեզ սպանի, պիտի համարի, թէ Աստուծոն պաշտամունք է մատուցում:
4 Եւ այդ բանը պիտի անեն ձեզ էլ, որովհետեւ չճանաչեցին ոչ Նորը եւ ոչ էլ ինձ: Սակայն այս բաները ձեզ ասացի,
5 որպէսզի երբ ժամանակը գալ, յիշէք, որ ես ձեզ ասել եմ: Այս բաները սկզբից ձեզ չասացի, քանի որ ձեզ հետ էի»:
6 «Բայց այժմ ես գնում եմ ինձ ուղարկողի մօտ, եւ ձեզնից ոչ ոք ինձ չի հարցնում, թէ՛ ո՞ր ես գնում: Բայց որովհետեւ
7 ձեզ այս բաներն ասացի, արքայութիւնը լցրեց ձեր սրտերը: Բայց ես ճշմարիտն եմ ասում ձեզ. լաւ է ձեզ համար,
8 որ ես գնամ. որովհետեւ, եթէ ես չգնամ, Մխիթարիչը ձեզ մօտ չի գալ. իսկ եթէ գնամ, նրան կ'ուղարկեմ ձեզ մօտ:

Եւ նա գալով՝ պիտի պապացուցի աշխարհին, որ նա սխալ է մեղքի եւ արդարութեան հարցում եւ դատաստանի հարցում: Մեղքի հարցում՝ որովհետքս ինձ չեն հաւարում. արդարութեան հարցում՝ որովհետքս իմ Տօր մօտ եմ գնում, եւ այլեւս ինձ չէք փեսնի. դատաստանի հարցում՝ որովհետքս այս աշխարհի իշխանը դատաստարարուած է: Դեռ շար բաներ ունեն ձեզ ասելու, բայց այժմ չէք կարող փանել: Երբ որ գայ նա՝ ճշմարտութեան Տոգին, ամենայն ճշմարտութեամբ կ'առաջնորդի ձեզ. որովհետքս ոչ թէ ինքն իրենից կը խօսի, այլ ինչ լսի, այն կը խօսի. եւ գալիք բաների մասին կը պարմի ձեզ: Նա ինձ պիտի փառաւորի, որովհետքս ինչ որ առնում է ինձանից, կը յայտնի ձեզ: Ամէն ինչ որ Տայրն ունի, իմն է. դրա համար ձեզ ասացի, թէ ինչ որ առնում է ինձանից, կը յայտնի ձեզ»: «Մի փոքր ժամանակ, եւ այլեւս ինձ չէք փեսնի. եւ ապա մի քիչ ես՝ եւ ինձ նորից կը փեսնէք. եւ ես գնում եմ Տօր մօտ»:

Աշակերտներէից ոմանք միմեանց ասում էին. «Ի՞նչ է այս, որ մեզ ասում է, թէ՛ մի քիչ ես, եւ ինձ չէք փեսնի. եւ դարձեալ, թէ՛ մի քիչ ես, եւ ինձ կը փեսնէք եւ թէ՛ ես գնում եմ իմ Տօր մօտ»:

Եւ ասում էին. «Ի՞նչ է այն «մի քիչ ես»-ը. չենք հասկանում, թէ՛ ինչ է խօսում»:

Յիսուս իմացաւ, որ ուզում են իրեն հարց փայլ, եւ նրանց ասաց. «Դրա՛ համար էիք միմեանց հարցնում, որ ասացի, թէ՛ մի փոքր ժամանակ, եւ ինձ չէք փեսնի. եւ դարձեալ՝ մի քիչ ես, եւ կը փեսնէք ինձ: Ըշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, որ դուք պիտի լաք եւ պիտի ողբաք, իսկ աշխարհը ուրախ պիտի լինի. դուք պիտի փրկուէք, բայց ձեր փրկութիւնը ուրախութեան պիտի փոխուի: Երբ կ'ինը ճնդարեղում է, նրա համար փրկութիւն է, որովհետքս նրա ժամը հասած է. բայց երբ մանկանը ծնի, այլեւս չի յիշում նեղութիւնը՝ ուրախութեան պարճառով, որ աշխարհում մի մարդ ծնուեց: Դուք էլ այժմ փրկութիւն ունէք, բայց եւ դարձեալ ձեզ պիտի փեսնեն, ու ձեր սրտերը ուրախ պիտի լինեն. եւ ձեր ուրախութիւնը ոչ որ ձեզնից չպիտի խլի: Եւ այն օրը ինձ ոչինչ չպիտի հարցնէք: Ըշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, որ, ինչ իմ անունով իմ Տօրից ուզէք, պիտի փայ ձեզ: Մինչեւ հիմա իմ անունով ոչինչ չխնդրեցիք. խնդրեցէք եւ պիտի սրանաք, որպէսզի ձեր ուրախութիւնը լիակատար լինի»:

«Այս բաները առականերով ասացի ձեզ. պիտի գայ ժամանակ, երբ այլեւս առականերով չպիտի խօսեն ձեզ հետ, այլ յայտնապէս Տօր մասին պիտի պարմեն ձեզ: Այն օրը իմ անունով պիտի խնդրէք. եւ ձեզ չեն ասում, թէ՛ են պիտի աղաչեմ Տօրը ձեզ համար, քանի որ Տայրը ինքն իսկ սիրում է ձեզ. որովհետքս դուք սիրեցիք ինձ եւ հաւարացիք, որ եւ Աստուծոց ելայ: Ելայ Տօրից եւ եկայ աշխարհ. դարձեալ թողնում եմ աշխարհը եւ գնում Տօր մօտ»:

Աշակերտները նրան ասացին. «Ահա հիմա բացայայտ ես խօսում եւ ոչ մի առակ չես ասում: Տիմա գիտենք, որ ամէն ինչ գիտես, եւ պէքք չկայ, որ մէկը քեզ բան հարցնի. դրա համար հաւարում ենք, որ Աստուծոց ելար»:

Յիսուս պարասխանեց նրանց եւ ասաց. «Այժմ հաւարում էք. ահա պիտի գայ ժամանակ եւ արդէն իսկ եկել է, երբ պիտի ցրուէք իւրաքանչիւրդ իր փեղը, եւ ինձ միայնակ պիտի թողնէք. սակայն ես միայնակ չեմ, որովհետքս Տայրն ինձ հետ է: Այս բաները ասացի ձեզ, որպէսզի ինձնով խաղաղութիւն ունենաք: Այսպէղ, աշխարհում նեղութիւն պիտի ունենաք, սակայն քաջալերուեցէք, որովհետքս եւ յաղթեցի աշխարհին»:

Յիսուս երբ այս բաները խօսեց, աչքերը երկինք բարձրացրեց եւ ասաց. «Տայր, հասել է ժամը, փառաւորի՛ր քո Որդուն, որպէսզի քո Որդին էլ քեզ փառաւորի. ինչպէս որ նրան իշխանութիւն փութցիր բոլոր մարդկանց վրայ, որպէսզի յաւիտենական կեանք փայ այն ամենքին, որ նրան փութցիր: Յաւիտենական կեանքը այս է. որ ճանաչեն քեզ միակ ճշմարիտ Աստուած, նաեւ Յիսուս Քրիստոսին, որ դու ուղարկեցիր: Ես քեզ փառաւորեցի երկրի վրայ. լրացրի այն գործը, որն ինձ փութի, որ անեմ. եւ դու այժմ փառաւորի՛ր ինձ, Տայր, քեզ մօտ եղող այն փառքով, որ ունէի քեզ մօտ՝ նախքան աշխարհի լինելը: Քո անունը յայտնեցի այն մարդկանց, որոնց ինձ փութցիր աշխարհից. նրանք քոնն էին, եւ ինձ փութցիր նրանց, ու նրանք քո խօսքը պահեցին: Տիմա իմացան, որ այն ամենը, ինչ ինձ փութի, եւ նրանց փութցի. եւ նրանք ընդունեցին ու ճշմարտութեամբ ճանաչեցին, որ ես քո մօտից ելայ. եւ նրանք հաւարացին, որ դու ուղարկեցիր ինձ: Արդ, եւ նրանց համար եմ աղաչում. եւ չեմ աղաչում աշխարհի համար, այլ՝ նրանց համար, որոնց դու ինձ փութցիր, որովհետքս նրանք քոնն են: Եւ ինչ որ իմն է, բոլորը քոնն է, եւ ինչ որ քոնն է, այն իմն է, ու ես նրանց մէջ փառաւորուած եմ: Եւ ես այլեւս աշխարհի մէջ չեմ, իսկ նրանք աշխարհի մէջ են. եւ ես դէպի քեզ եմ գալիս: Մո՛րք Տայր, պահի՛ր նրանց քո անունով, որով ինձ փութցիր, որպէսզի լինեն մի, ինչպէս մենք էլ մի ենք: Մինչ աշխարհում նրանց հետ էի, եւ պահում էի նրանց քո անունով, որով ինձ փութցիր. եւ ես պահեցի. ու նրանցից ոչ որ չկորաւ, բացի կորստեան դատարարութեամբ մարդուց, որպէսզի գրուածը կատարուի: Բայց հիմա քեզ մօտ եմ գալիս եւ այս բաները խօսում եմ աշխարհում, որպէսզի նրանք իրենց մէջ իմ լիակատար ուրախութիւնն ունենան: Ես նրանց փութի քո խօսքը, եւ աշխարհը նրանց ապեց, որովհետքս նրանք աշխարհից չեն, ինչպէս եւ էլ աշխարհից չեմ: Այս աղաչում եմ ոչ թէ նրա համար, որ նրանց վերացնես աշխարհից, այլ որպէսզի նրանց պահես չարից: Նրանք այս աշխարհից չեն, ինչպէս եւ էլ աշխարհից չեմ: Սրբացրո՛ւ նրանց քո ճշմարտութեամբ, որովհետքս քո խօսքը ճշմարտութիւն է: Ինչպէս դու ինձ ուղարկեցիր աշխարհ, եւ էլ նրանց ուղարկեցի աշխարհ: Եւ ես ինձ սրբացնում եմ նրանց համար, որպէսզի նրանք էլ սրբացուեն ճշմարտութեամբ: Սակայն միայն նրանց համար չէ, որ աղաչում եմ, այլեւ նրանց խօսքի միջոցով բոլոր ինձ հաւարացողների համար, որպէսզի ամենքը մի լինեն. ինչպէս դու, Տայր, իմ մէջ. եւ ես՝ քո մէջ, որպէսզի նրանք էլ մեր մէջ լինեն, եւ որպէսզի աշխարհն էլ հաւարայ, թէ դու ուղարկեցիր ինձ: Եւ ես փութցի նրանց այն փառքը, որ դու ինձ փութցիր, որպէսզի մի լինեն, ինչպէս եւ մենք մի ենք: Ես՝ նրանց մէջ, եւ դու՝ իմ մէջ, որպէսզի կատարեալ լինեն միութեան մէջ: Եւ աշխարհը գիտենայ, որ դու ուղարկեցիր ինձ. եւ ես սիրեցի նրանց, ինչպէս դու ինձ սիրեցիր: Տայր, ում որ ինձ փութի, կամենում եմ, որ, ուր ես եմ, նրանք էլ ինձ հետ լինեն, որպէսզի փեսնեն իմ փառքը, որ դու ինձ փութցիր, քանի որ ինձ սիրեցիր՝ նախքան աշխարհի լինելը: Արդար՛ Տայր, թէեւ աշխարհը քեզ չճանաչեց, բայց ես քեզ ճանաչեցի, եւ իմացան նրանք, որ դու եւ ինձ ուղարկել: Եւ ճանաչեցրի նրանց քո անունը ու պիտի ճանաչեցնեն, որպէսզի այն սերը, որով ինձ սիրեցիր, նրանց մէջ լինի, եւ ես՝ նրանց մէջ»:

Երբ Յիսուս այսպէս խօսեց, աշակերտներով հանդերձ ելաւ գնաց Կեդրոնի ձորի միւս կողմը. այնպէղ մի պարպեզ կար, որ միւսան ինքը եւ իր աշակերտները: Յուդան էլ, որ նրան մարմնելու էր, գիտէր այն փեղը, որովհետքս Յիսուս ու իր աշակերտները շար անգամ այնպէղ հաւաքուել էին: Եւ Յուդան իր հետ վերցնելով գունդը եւ պահակներ՝ ուղարկուած քահանայապետներից ու փարիսէցիներից, այնպէղ եկաւ ջահերով, լապտերներով ու զէնքերով: Իսկ Յիսուս իր վրայ եկող այս ամենը փեսնելով՝ դուրս ելաւ ու նրանց ասաց. «Ո՛ւմ էք փնտրում»: Նրան պարասխա-

6 նեցին՝ Յիսուս Նագովրեցուն: Յիսուս նրանց ասաց՝ ես եմ: Նրանց հետ էր եւ Յուդան, որ մարմնում էր նրան: Երբ
7 Յիսուս ասաց՝ ես եմ, յետ-յետ գնացին եւ գետին ընկան: Դարձեալ նրանց հարցրեց՝ ո՞ն էք փնջում: Նրանք ա-
8 սացին՝ Յիսուս Նագովրեցուն: Յիսուս նրանց պարասխանեց. «Ձեզ ասացի, թե՛ ես եմ. արդ, եթէ ինձ էք փնջում,
9 նրանց թո՛ղ քուրս գնալ». որպէսզի կարարուի խօսքը, որ ասել էր, թե՛ նրանց, որոնց ինձ քուրսցիր, նրանցից եւ ոչ
10 մէկին չկորցրի: Իսկ Միմոն Պետրոսը, որովհետեւ սուր ունէր, քաշեց այն եւ զարկեց քահանայապետի ծառային
11 ու նրա աջ ականջը կտրեց: Եւ այն ծառայի անունը Մաղքոս էր: Յիսուս Պետրոսին ասաց. «Այդ սուրդ նորից իր
12 պարեանի մէջ դիր. այն բաժակը, որ Նայրոն է ինձ քուրս, չպիտի՞ խմեմ»: Իսկ գունդը, հազարապետը եւ հրեա-
13 ների պահակները բռնեցին Յիսուսին եւ կապեցին: Եւ նախ նրան փարան Աննայի մօտ, որը Կայիափայի՝ այդ
14 փարուայ քահանայապետի աներն էր: Սա այն Կայիափան էր, որ հրեաներին խրատ քուրս, թէ անելի լաւ է, որ
15 ժողովրդի համար մէկ մարդ մեռնի: Եւ Յիսուսի յետեւից գնում էին Միմոն Պետրոսը եւ միւս աշակերպը: Եւ քանի
16 որ այդ աշակերպը քահանայապետին ծանօթ էր, Յիսուսի հետ մտաւ քահանայապետի փան գալիքը: Իսկ Պետր-
17 օսը կանգնել էր դռան մօտ, դուրսը: Միւս աշակերպը, որ ծանօթ էր քահանայապետին, դուրս ելաւ, դռնապանին
18 ասաց եւ Պետրոսին ներս մտցրեց: Այն աղջիկը, որ դռնապանն էր, Պետրոսին ասաց. «Մի՞թէ դու էլ այդ մարդու
19 աշակերպներից ես»: Եւ նա ասաց՝ ոչ, չեմ: Այնպէս կային ծառաներ եւ պահակներ, որոնք խարոյկ էին արել եւ
20 քը հարց քուրս Յիսուսին նրա աշակերպների եւ վարդապետութեան մասին: Յիսուս նրան պարասխանեց. «Ես
21 բացայայտ ասացի բոլորին. ես միշտ ուսուցանել եմ ժողովարանում եւ փաճարի մէջ, ուր հաւաքում էին բոլոր
22 հրեաները. եւ ծածուկ ոչինչ չեմ խօսել: Ինձ ինչո՞ն ես հարցուփորձ անում. հարցուփորձ արա նրանց, ովքեր լսել
23 են, թէ ես նրանց հետ ինչ եմ խօսել. ահա՛, նրանք գիտեն, թէ ինչ եմ ասել»: Երբ նա այս ասաց, այնպէս կանգնած
24 քահակներից մէկը մի ապրակ քուրս Յիսուսին ու ասաց. «Այդպէս ես պարասխան քուրս քահանայապետին»:
25 Եւ Յիսուս նրան ասաց. «Եթէ վար խօսեցի, վկայի՛ր վարի մասին, իսկ եթէ լաւ՝ ինձ ինչո՞ն ես խփում»: Եւ Աննան
26 նրան կապած ուղարկեց Կայիափա քահանայապետի մօտ: Եւ Միմոն Պետրոսը այնպէս կանգնած էր ու փաքանում
27 էր. նրան ասացին. «Մի՞թէ դու էլ նրա աշակերպներից ես»: Նա ուրացաւ եւ ասաց՝ ոչ, չեմ: Եւ քահանայապետի
28 ծառաներից մէկը՝ նրա՛ ազգականը, որի ականջը Պետրոսը կտրել էր, ասաց. «Ձե՛ր որ ես ինքս քուրս քեզ նրա հետ
29 պարտեցում»: Պետրոսը դարձեալ ուրացաւ. եւ իսկոյն մի աքաղաղ կանցեց: Կայիափայի քուրս Յիսուսին փարան
30 կուսակալի ապարանքը: Այգաբաց էր: Բայց նրանք ապարանք չմտան, որպէսզի չպիտեան եւ որպէսզի զարկական
31 ընթացքը կարողանան ուրել: Ուստի Պիղատոս ինքը դուրս ելաւ նրանց մօտ եւ ասաց. «Այս մարդու մասին ի՞նչ
32 անբասարանութիւն էք ներկայացնում»: Նրան պարասխանեցին եւ ասացին. «Եթէ այս մարդը չարագործ չլինէր,
33 նրան դատեցէ՞ք»: Նրանք չէինք մարմնի»: Պիղատոսը նրանց ասաց. «Դուք վերցրէ՛ք նրան եւ ձեր օրէնքի համաձայն
34 նրան դատեցէ՛ք»: Նրանք խօսեցին նրան ասացին. «Մեզ համար որեւէ մէկին սպանել օրինաւոր չէ» (որպէսզի կարար-
35 ուի Յիսուսի այն խօսքը, որ նա ասաց՝ նշելով, թէ ինչ մահով էր ինքը մեռնելու): Պիղատոսը դարձեալ ապարանք
36 մտաւ, կանցեց Յիսուսին եւ ասաց նրան. «Դու ես հրեաների թագաւորը»: Յիսուս պարասխանեց. «Դու քեզինից ես
37 այդ ասում, թէ ուրիշներ իմ մասին քեզ ասացին»: Պիղատոսը պարասխանեց. «Մի՞թէ ես էլ հրեայ եմ. քո ազգը
38 եւ քահանայապետները մարմնեցին քեզ իմ ձեռքը. դու ի՞նչ ես արել»: Յիսուս պարասխանեց. «Իմ թագաւորու-
39 թիւնը այս աշխարհից չէ. եթէ իմ թագաւորութիւնը այս աշխարհից լինէր, իմ հետեւորդները կը մարմնեցին արդէն,
40 որպէսզի հրեաների ձեռքը չմարմնուեմ. բայց, արդ, իմ թագաւորութիւնը այսպէս չէ»: Պիղատոսը նրան ասաց.
41 «Թէ որ այդպէս է, ուրեմն՝ դու թագաւոր ես»: Յիսուս նրան պարասխանեց. «Դու ես ասում, որ թագաւոր եմ, բայց
42 ես դրա համար իսկ ծնուել եմ եւ դրա համար իսկ եկել եմ աշխարհ, որպէսզի ճշմարտութեան համար վկայեմ: Ամէն
43 մարդ, որ ճշմարտութիւնից է, իմ ձայնը լսում է»: Պիղատոսը նրան ասաց. «Ի՞նչ է ճշմարտութիւնը»: Երբ այս
44 ասաց, դարձեալ դուրս ելաւ, հրեաների մօտ, ու ասաց նրանց. «Ես նրա մէջ ոչ մի յանցանք չեմ գտնում: Բայց դուք
45 սովորութիւն ունեք, որ զարկին ձեզ համար մի բանարկեալ արձակեմ. արդ, ուզում էք, որ ձեզ համար արձա-
46 կեմ հրեաների թագաւորին»: Բոլորը աղաղակեցին եւ ասացին՝ ոչ դրան, այլ՝ Բարաբբային: Եւ այն Բարաբբան
47 ասակ էր:

19, 2 Այն ժամանակ Պիղատոսը հրամայեց Յիսուսին վերցնել եւ նրան գանակոծել: Իսկ զինուորները փշէ պսակ
3 շինելով՝ դրեցին նրա գլխին ու նրան ծիրանի զգեստ հագցրին: Եւ զալիս էին նրա մօտ ու ասում՝ ողջո՛յն, հրեաների՛
4 արքայ: Եւ նրան ապրակում էին: Պիղատոսը դարձեալ դուրս ելաւ ու ասաց նրանց. «Ահա նրան դուրս, ձեզ մօտ
5 եմ բերում, որպէսզի իմանաք, թէ ես նրա մէջ որեւէ յանցանք չեմ գտնում»: Յիսուս դուրս ելաւ. եւ փշէ պսակ ունէր
6 եւ ծիրանի զգեստ: Եւ նրանց ասաց. «Ահա ձեր մարդը՝ ձեզ»: Երբ քահանայապետներն ու պահակները նրան
7 քուրս, աղաղակ բարձրացրին եւ ասացին. «Խաչը հանիր, խաչը հանիր դրան»: Պիղատոսը նրանց ասաց. «Դուք
8 առէ՛ք նրան ձեր մէջ եւ ինքներդ խաչը հանեցէ՛ք, քանի որ ես դրա մէջ որեւէ յանցանք չեմ գտնում»: Նրանք
9 նրան պարասխանեցին. «Մենք օրէնք ունենք, եւ ըստ մեր օրէնքի պէտք է նա մեռնի, որովհետեւ իրեն Աստու
10 Որդի դարձրեց»: Երբ Պիղատոսը այս խօսքերը լսեց, անելի եւս վախեցաւ: Դարձեալ, մի անգամ եւս մտաւ
11 ապարանքը եւ Յիսուսին ասաց՝ որպէսզի ես դու: Եւ Յիսուս նրան պարասխանեց չքուրս: Պիղատոսը նրան ասաց.
12 «Ինձ հետ չեմ խօսում, չգիտեմ, որ իշխանութիւն ունեմ քեզ խաչը հանելու. եւ իշխանութիւն ունեմ քեզ ազատ
13 արձակելու»: Յիսուս պարասխանեց. «Դու իմ վրայ ոչ մի իշխանութիւն էլ չէիր ունենայ, եթէ քեզ ի վերուստ
14 քուրս չլինէր. դրա համար էլ, ով ինձ քո ձեռքը մարմնեց, նրա մեղքը անելի մեծ է»: Սրանից յետոյ Պիղատոսը
15 ուզում էր նրան ազատ արձակել: Իսկ հրեաները աղաղակում էին ու ասում. «Եթէ դրան արձակես, կայսրին
16 բարեկամ չես: Ամենայն ոք, որ ինքն իրեն թագաւոր է կոչում, հակառակ է կայսրը»: Իսկ երբ Պիղատոսը այս
17 խօսքերը լսեց, Յիսուսին դուրս բերեց, նստեց բեմի վրայ, այն քուրս, որ Քարայարակ էր կոչում, իսկ երբայերէն՝
18 Կապալթա: Զարկի նախօրէն էր, եւ կէտորայ մօտ էր: Եւ նա հրեաներին ասաց. «Ահա ձեր թագաւորը՝ ձեզ»:
19 Իսկ նրանք աղաղակում էին. «Վերացրո՛ւ մեր միջից, վերացրո՛ւ մեր միջից եւ խաչը հանիր նրան»: Պիղատոսը
20 նրանց ասաց. «Ես ձեր թագաւորին խաչը հանեմ»: Քահանայապետները պարասխանեցին. «Չունենք մենք այլ
21 թագաւոր, բացի կայսրից»: Այն ժամանակ Յիսուսին յանձնեց նրանց ձեռքը, որպէսզի խաչը հանուի: Եւ նրանք

առան Յիսուսին եւ Կարան: Եւ խաչափայրը նա ինքն էր վերցրել եւ բարձրացնում էր այն փեղը, որի անունն էր Գագաթ, իսկ երբայերէն կոչում էր Գողգոթա, որպէս ի խաչը հանեցին նրան ու նրա հետ երկու ուրիշների՝ 19 այս եւ այն կողմից, իսկ մէջքերով՝ Յիսուսին: Պիղատոսը մի փախարակ էլ գրեց եւ դրեց խաչի վրայ. եւ գրուած 20 էր. «Յիսուս Նազովրեցի՝ հրեաների թագաւոր»: Այդ փախարակը հրեաներից շարքերը կարդացին, որովհետեւ այն 21 փեղը, ուր Յիսուս խաչուեց, քաղաքին մօտ էր (եւ գրուած էր երբայերէն, լատիներէն եւ յունարէն): Նրեաների 22 քահանայապետները Պիղատոսին ասացին. «Մի՛ գրիր՝ հրեաների թագաւոր, այլ՝ ինչ նա ասաց՝ թագաւոր եմ հրեաների»: Պիղատոսը պատասխանեց. «Ինչ գրեցի, գրեցի»: Իսկ զինուորները, երբ Յիսուսին խաչը հանեցին, 23, 24 վերցրին նրա զգեստները եւ չորս մաս արեցին. իւրաքանչիւր զինուորի՝ մէկ մաս: Իսկ քանի որ պարսպանաւոր առանց կարի էր, վերելից ներքեւ ամբողջովին հիսած շուրջանակի, ուստի միմեանց ասացին. «Այդ չպարտւենք, 25 այլ դրա վրայ վիճակ գցենք, ում որ էլնի», որպէսզի կարարուի գրուածը, որ ասում է. «Իմ զգեստները բաժանեցին իրար մէջ եւ իմ պարսպանակի վրայ վիճակ գցեցին»: Զինուորներն այս բանն արեցին: Իսկ Յիսուսի խաչի մօտ 26 կանգնած էին նրա մայրը եւ նրա մօրաքոյրը՝ Կղեոպասի կին Մարիամը եւ Մարիամ Մագդաղենացին: Երբ Յիսուս 27 փեսաւ մօրը եւ այն աշակերտին, որ մօտ էր կանգնած, որին նա սիրում էր, մօրն ասաց. «Ո՛վ կին, ահա՛ քո որդին»: Ապա աշակերտին ասաց. «Ահա՛ քո մայրը»: Եւ այդ պահից աշակերտը նրան իր մօտ առաւ: Այնուհետեւ 28, 29 Յիսուս, գիտենալով, թէ ահա ամեն ինչ կատարուած է, որպէսզի կարարուի գրուածը, ասաց՝ ծարաւ եմ: Եւ այնպէս քացախով լի մի աման կար. զինուորները լեղախառն քացախով մի սպունգ թրջեցին եւ այն դրին եղեգի ծայրին ու մօտեցրին նրա բերանին: Երբ Յիսուս լեղախառն քացախը բերանն առաւ, ասաց. «Ամեն ինչ կատարուած է»: 30, 31 Եւ զուխը կախելով՝ հոգին աւանդեց: Իսկ քանի որ ուրբաթ էր, որպէսզի մարմինները չման խաչի վրայ մինչեւ 32 շաբաթ օրը, - որովհետեւ այն շաբաթը փոսական մեծ օր էր, - հրեայ առաջնորդները Պիղատոսին աղաչեցին, որ կտրեն նրանց սրունքները եւ վերցնեն նրանց: Զինուորները եկան եւ առաջինի սրունքները կտրեցին, նոյնպէս 34 եւ միւսինը, որ նրա հետ խաչ էր հանուել: Բայց երբ եկան Յիսուսի մօտ եւ փեսան, որ նա արդէն մեռած էր, նրա սրունքները չկտրեցին, այլ զինուորներից մէկը փեղով խոցեց նրա կողը, եւ իսկոյն արին եւ չորս ելաւ: Եւ ով 36, 37 այս բանը փեսաւ, վկայեց. եւ նրա վկայութիւնը ճշմարիտ է, եւ նա գիտէ, որ ճշմարիտ է ասում, որպէսզի դուք էլ հաւատաք: Այս պատահեց, որպէսզի կարարուի գրուածը, թէ՛ նրա ոսկորը չպիտի փշրուի: Եւ դարձեալ միւս 38, 39 գրուածն ասում է. «Պիտի նայեն նրան, ում խոցեցին»: Այնուհետեւ Յովսէփը, որ արիմաթիացի էր եւ Յիսուսի թաքուն աշակերտն էր հրեաների վախի պարճառով, Պիղատոսին աղաչեց, որ Յիսուսի մարմինը վերցնի: Եւ Պիղատոսը հրաման արեց. ուստի Յովսէփն ու Նիկողոթնոսը եկան եւ նրան վերցրին: Նիկողոթնոսը, որ առաջին 41 անգամ զիջեց Յիսուսի մօտ էր եկել, բերեց մօտ հարիւր լիպր գնումս՝ հալուէի հետ խառնուած: Վերցրին Յիսուսի մարմինը եւ պարեցին կրաններով՝ ինկերով հանդերձ, ինչպէս որ հրեաների սովորութիւնն էր՝ պարել: Եւ այն 42 փեղում, ուր նա խաչուեց, պարպեց կար. եւ այդ պարպեցում մի նոր գերեզման, որի մէջ երբեք որեւէ մէկը չէր դրուած: Եւ քանի որ գերեզմանը մօտ էր, հրեաների ուրբաթի պարճառով, այնպէս դրեցին Յիսուսի մարմինը: 43, 44

Եւ կիրակի օրը Մարիամ Մագդաղենացին առաջարկեց արշալոյսին գերեզման է գալիս եւ փնտնում է, որ քարը 20 գերեզմանի դռնից վերցնուած է: Ապա վազում է եւ գալիս Սիմոն Պետրոսի եւ այն միւս աշակերտի մօտ, որին Յիսուս սիրում էր, ու նրանց ասում է. «Տիրոջը վերցրել են գերեզմանից, եւ չգիտենք, թէ ո՛ր են դրել նրան»: Պետրոսը 2 եւ միւս աշակերտը եկան եւ գերեզման էին գալիս: Երկուսով միասին վազում էին, բայց միւս աշակերտը առաջ 3 անցաւ Պետրոսից եւ աւելի շուրջ վազեց ու առաջինը գերեզմանն եկաւ: Եւ կռանալով՝ փնտրեց, որ կրանները այնպէս 4 էին, բայց ներս չմտաւ: Եկաւ նաեւ Սիմոն Պետրոսը, որ նրա յետեւից էր գալիս. մտաւ գերեզմանը եւ փնտրեց, որ կրանները այնպէս էին, եւ վարշամակը, որ նրա գլխին էր, միւս կրանների հետ չէր, այլ առանձին ծալումս մի կողմ 5 էր: Այն ժամանակ մտաւ եւ միւս աշակերտը, որ աւելի առաջ էր եկել գերեզման. փնտրեց ու հաւատաց. քանի որ 6, 7 դեռ չէին հասկացել գրուածքը, թէ՛ մեռելներից պէտք է յարութիւն առնի: Աշակերտները, վերադառնալով, գնացին 8, 9 իրենց փեղերը: Բայց Մարիամը կանգնած էր գերեզմանի դուրսը ու լաց էր լինում. եւ մինչ դեռ լաց էր լինում, կռացաւ դէպի գերեզմանը եւ փնտրեց երկու հրեշտակներ՝ սպիտակների մէջ, որոնք նստել էին՝ մէկը՝ սնարին, եւ 10 միւսը՝ ուրբերի մօտ, այնպէս, ուր Յիսուսի մարմինն էր եղել: Եւ նրան ասացին. «Ո՛վ կին, ինչո՞ւ ես լալիս»: Նա 11 նրանց ասաց. «Որովհետեւ իմ Տիրոջը գերեզմանից վերցրել են, եւ չգիտեմ նրան ուր են դրել»: Երբ այս ասաց, 12 դէպի յետեւի կողմը դարձաւ եւ փեսաւ Յիսուսին, որ կանգնած էր. բայց չէր իմանում, թէ Յիսուսն է: Յիսուս նրան 13 ասաց. «Ո՛վ կին, ինչո՞ւ ես լալիս, ո՞նք ես փնտրում»: Նրան այնպէս թուաց, թէ պարպիզպանն է. եւ ասաց նրան. «Տէր, եթէ դու ես նրան վերցրել, ասա՛ ինձ՝ ուր ես դրել նրան, որպէսզի ես նրան վերցնեմ»: Յիսուս նրան ասաց՝ Մարիամ: 14 Եւ նա դարձաւ ու երբայերէն նրան ասաց՝ Ռաբբանի՛ (որ թարգմանում է՝ վարդապետ): Յիսուս նրան ասաց. «Ինձ մի՛ մօտեցիր, քանի որ դեռ Տօրս մօտ չեմ բարձրացել. ուրեմն գնա՛ դու իմ եղբայրների մօտ ու նրանց ասա՛, որ ես 15 բարձրանում եմ դէպի իմ Տայրը եւ ձեր Տայրը, դէպի իմ Աստուածը եւ ձեր Աստուածը»: Մարիամ Մագդաղենացին 16 եկաւ ու աշակերտներին պարմեց, թէ ինքը Տիրոջը փնտրել է, եւ նա իրեն այս բաներն է ասել: Նոյն կիրակի օրուայ 17 երեկոյեան աշակերտները հաւաքուած էին մի փան մէջ, որի դռները փակուած էին հրեաների վախի պարճառով: Յիսուս եկաւ, կանգնեց նրանց մէջքերին ու նրանց ասաց. «Նստադրութիւն ձեզ»: Այս ասելով՝ նրանց ցոյց փուրկեց իր 20 ձեռքերը եւ կողը. եւ աշակերտներն ուրախացան, երբ փնտրեցին Տիրոջը: Նա դարձեալ նրանց ասաց. «Նստադրութիւն ձեզ. ինչպէս իմ Տայրն ինձ ուղարկեց, ես էլ ուղարկում եմ ձեզ»: Երբ այս ասաց, նրանց վրայ փչեց եւ ասաց. 21 «Առէ՛ք Սուրբ Տօգին: Եթէ մէկի մեղքերը ներէք, նրանց ներում կը լինի. եթէ մէկի մեղքերը չներէք, ներում չի լինի»: Իսկ Թովմասը՝ Տասներկուսից մէկը՝ Երկուորեակ կոչուածը, նրանց հետ չէր, երբ Յիսուս եկաւ: Միւս 22 աշակերտները նրան ասացին, թէ՛ Տիրոջը փնտրեց: Եւ նա նրանց ասաց. «Եթէ չգիտես նրա ձեռքերի վրայ մեղքերի նշանը եւ իմ մարմնի մեղքերի փեղերը չդնես ու իմ ձեռքը նրա կողի մէջ չսրես, չեմ հաւատարայ»: Ութ օր յետոյ 23 աշակերտները դարձեալ ներսում էին. եւ Թովմասը՝ նրանց հետ: Յիսուս եկաւ փակ դռներով, կանգնեց մէջքերը ու ասաց՝ խաղաղութիւն ձեզ: Ապա Թովմասին ասաց. «Բեր քո մարմնները եւ դիր այսպէս ու փնտրի՛ իմ ձեռքերը. եւ բեր 24, 25 քո ձեռքը ու մրցորդ իմ կողի մէջ. անհաւատ մի՛ եղիր, այլ՝ հաւատարացեալ»: Թովմասը պատասխան արեց ու նրան ասաց՝ Տէր իմ եւ Աստուած իմ: Յիսուս նրան ասաց. «Որովհետեւ դու ինձ փնտրեցիր, հաւատարայիր. երանի՛ նրանց, 29

30 որոնք չեն փետել եւ սակայն կը հաւաքան»։ Իր աշակերտներին առաջ Յիսուս բազում այլ նշաններ էլ արեց, որոնք
31 այս գրքում գրուած չեն։ Այլ այսքանը գրուեց, որ դուք հաւաքաք, թէ Յիսուս Քրիստոսն է՝ Աստուծո Որդին. նաեւ՝
որպէսզի հաւաքաք ու նրա անունով յափտենական կեանքն ընդունէք։

21 Սրանից յետոյ Յիսուս դարձեալ իրեն յայտնեց իր աշակերտներին Տիբերիայի ծովեզերքի մօտ. եւ յայտնեց
2 այսպէս. միասին էին Միմոն Պետրոսը, Թովմասը՝ Երկուորեակ կոչուածը, Նաթանայէլը, որ Գալիլիայի Կանա
3 քաղաքից էր, Ջեբեդէոսի որդիները եւ աշակերտներից ուրիշ երկու հոգի։ Միմոն Պետրոսը նրանց ասաց. «Գնում
4 եմ ձուկ որսալու»։ Նրան ասացին. «Մենք էլ ենք գալիս քեզ հետ»։ Գնացին եւ նաւակը մտան. եւ այդ գիշեր ոչինչ
5, 6 է։ Յիսուս նրանց ասաց. «Տղաներ, ուրելու բան չունէք»։ Նրան պատասխանեցին ո՛չ։ Նրանց ասաց. «Ուռկանը
7 գցեցէ՛ք նաւակի աջ կողմը եւ կը գտնուէք»։ Գցեցին. եւ ձկների բազմութիւնից չէին կարողանում այն դուրս քաշել։ Այն
8 աշակերտը, որին Յիսուս սիրում էր, Պետրոսին ասաց՝ Տէրն է։ Երբ Միմոն Պետրոսը լսեց, թէ Տէրն է, հագուստը
9 վրան գցեց, քանի որ մերկ էր, եւ իրեն նետեց ծովի մէջ։ Միս աշակերտներն էլ նաւակով եկան. եւ քանի որ
10 ցամաքից հեռու չէին, այլ երկու հարիւր կանգունի չափ միայն, քաշում էին ուռկանը ձկներով հանդերձ։ Երբ
11 ցամաք ելան, փեսան վառուած ածուխի մի կրակափեղ՝ մի ձուկ նրա վրայ եւ հաց։ Յիսուս նրանց ասաց. «Բերէ՛ք
12, 13 հարիւր յիսուներեք մեծ-մեծ ձկներով։ Թէեւ այնչափ բան կար, բայց ուռկանը չպատռուեց։ Յիսուս նրանց ասաց՝
եկէք ճաշեցէ՛ք։ Եւ աշակերտներից ոչ ոք չէր համարձակուում հարցնել, թէ՛ դու ո՞վ ես, որովհետեւ գիտէին, որ Տէրն
14, 15 է։ Եկաւ Յիսուս, առաւ հացը եւ փուեց նրանց. նոյնպէս եւ ձուկը։ Այս երրորդ անգամն էր, որ Յիսուս երեսաց
16 իր աշակերտներին՝ մեռելներից յարութիւն առնելուց յետոյ։ Եւ երբ ճաշեցին, Յիսուս Միմոն Պետրոսին ասաց.
«Միմո՛ն, որդի՛ Յովնանի, սիրո՞ւմ ես ինձ աւելի, քան դրանք»։ Մա ասաց նրան. «Այո՛, Տէ՛ր, եւ դու գիտես, որ սիրում
17 եմ քեզ»։ Նրան ասաց՝ արածացրո՞ւ իմ գառներին։ Դարձեալ ասաց նրան. «Միմո՛ն, որդի՛ Յովնանի, սիրո՞ւմ ես
18 ինձ»։ Նա ասաց նրան. «Այո՛, Տէ՛ր, եւ դու գիտես, որ սիրում եմ քեզ»։ Նրան ասաց՝ արածացրո՞ւ իմ ոչխարներին։
19 Երրորդ անգամ նրան ասաց. «Միմո՛ն, որդի՛ Յովնանի, սիրո՞ւմ ես ինձ»։ Պետրոսը փխրեց, որ երրորդ անգամ իրեն
20 ասաց, թէ՛ սիրում ես ինձ։ Ու նրան պատասխանեց. «Տէ՛ր, դու ամէն ինչ գիտես. դու ինքդ ճանաչում ես բոլորին եւ
21 գիտես, թէ սիրում եմ քեզ»։ Յիսուս նրան ասաց. «Արածացրո՞ւ իմ ոչխարներին։ Ըշմարիպ, ճշմարիպ եմ ասում քեզ,
22 որ մինչ դու երիպասարդ էիր, ինքդ էիր գօփող կապում եւ գնում էիր՝ ուր եւ կամենում էիր. սակայն երբ ծերանաս,
23 ձեռքերդ վեր կը բարձրացնես, եւ ուրիշները քեզ գօփի կը կապեն ու կը փանեն՝ ուր չես կամենայ»։ Այս ասաց,
24 նշելով, թէ ինչ մահով նա պիտի փառատորի Աստուծուն։ Եւ երբ այս ասաց, աւելացրեց՝ արի՛ իմ յետեւից։ Պետրոսը
25 դարձաւ եւ փեսաւ, որ այն աշակերտը, ում Յիսուս սիրում էր, գալիս է յետեւից. նա, որ ընկել էր նրա կրծքովն
26 ու ասել. «Տէ՛ր, ո՞վ է, որ մտնելու է քեզ»։ Պետրոսը, նրան փեսնելով, ասաց Յիսուսին. «Տէ՛ր, իսկ սա ի՞նչ կը
27 լինի»։ Յիսուս նրան ասաց. «Եթէ ես կամենում եմ, որ դա ապրի, մինչեւ որ ես գամ, այդ քեզ ի՞նչ հոգ, դու արի՛
28 իմ յետեւից»։ Եւ այս խօսքը փարածուեց եղբայրների մէջ. եւ կարծեցին, թէ այն աշակերտը չպիտի մեռնի։ Բայց
29 Յիսուս նրան չասաց, թէ չպիտի մեռնի, այլ թէ՛ ես կամենում եմ, որ դա ապրի, մինչեւ որ ես գամ։ Այս աշակերտն
30 է, որ վկայում է այս բաների մասին, որ եւ գրեց իսկ դրանք. եւ գիտենք, որ նրա վկայութիւնը ճշմարիտ է։ Բայց
31 ուրիշ շատ բաներ էլ կան, որ Յիսուս արեց, որոնք, եթէ մէկը մէկ առ մէկ գրած լինէր, կարծում եմ, թէ աշխարհն
32 իսկ բաւական չէր լինի պարփակելու այդ գրքերը, եթէ դրանք գրուած լինէին։

Գործք

Առաջին պատմությունը գրի առայ, ո՛վ Թեոփիլէ, այն բոլոր բաների մասին, ինչ Յիսուս սկսեց անել եւ ուսուցանել սկզբից մինչեւ այն օրը, երբ Սուրբ Նոգոս միջոցով պատուէր փութեց առաքելութեան, որոնց ինքն ընտրել էր, եւ երկինք վերացաւ: Նա իր չարհարանքներից յետոյ իրեն կենդանի ներկայացրեց նրանց առաջ շաք պապացոյցներով՝ քառասուն օրերի ընթացքում երեւալով նրանց եւ խօսելով Աստուարքայութեան մասին: Եւ մի օր նրանց հետ հաց ու փութիս պատուէր փութեց նրանց, որ Երուսաղէմից չմեկնեն, այլ սպասեն Նոր խոստումին, «որը, - ասաց, - լսեցիք ինձնից. որովհետեւ Յովհաննէսը մկրտեց ջրով, բայց դուք այս օրերից ոչ շաք յետոյ պիտի մկրտուէք Սուրբ Նոգով»: Նրանք, մօտենալով, հարցրին նրան եւ ասացին. «Տէր, այս ժամանակում է, որ վերահասարակու եւ Իսրայէլի թագաւորութիւնը»: Յիսուս նրանց ասաց. «Ձեզ փրուած չէ իմանալ այն ժամերը եւ ժամանակները, որ Նայրը հասարակեց իր իշխանութեան մէջ. այլ, երբ Սուրբ Նոգին իջնի ձեր վրայ, գորութիւն պիտի առնէք եւ ինձ վկանէր պիտի լինէք Երուսաղէմում, ամբողջ Նրէաստանում ու Սամարիայում եւ մինչեւ երկրի ծայրերը»: Եւ երբ այս խօսքերն ասաց, մինչ նրանք դէռ նայում էին, երկինք վերացաւ, եւ ամպը նրան ծածկեց նրանց աչքերից: Եւ մինչ իրենց աչքերը յառած նայում էին նրա երկինք գնալուն, տեսանք նրանց երեւացին սպիտակ զգեստների մէջ երկու մարդիկ, որոնք եւ ասացին. «Ո՛վ գալիլիացիներ, ինչո՞ւ կանգնած նայում էք երկնքին. այս Յիսուսը, որ ձեր միջից երկինք վերացաւ, պիտի գայ նոյն ձեռով, ինչպէս փեսայ նրա երկինք գնալը»: Ապա Երուսաղէմ վերադարձան Չիթենեաց կոչուող լեռից, որ Երուսաղէմին մօտ է շաքաթ օրն անցնելիք մի ճանապարհի չափ: Եւ երբ քաղաք մտան, բարձրացան վերնափայտը, որտեղ եւ բնակուում էին Պետրոսն ու Յակոբոսը, Յովհաննէսն ու Անդրէասը, Փիլիպպոսն ու Թովմասը, Բարթողոմէոսն ու Մարթէոսը, Ալփետոս որդի Յակոբոսն ու Նախանձայոյ Շնատնը եւ Յակոբոսի որդի Յուդան: Սրանք բոլորը, միասիրտ, յարաբերօրէն աղօթքի մէջ էին կանանց եւ Յիսուսի մօտ՝ Մարիամի ու նրա եղբայրների հետ: Եւ այն օրերին Պետրոսը վեր կացաւ եղբայրների մէջ (եւ այնպէս հարիւր քսան հոգու չափ հաւաքացեալների բազմութիւն կար) եւ ասաց. «Ո՛վ եղբայրներ, պէտք է, որ կատարուէր գրուածը, ինչ որ նախօրօք Սուրբ Նոգին ասել էր Ղաթի բերանով Յուդայի մասին, որ Յիսուսին բռնողներին առաջնորդ եղաւ. որովհետեւ նա մեզ հետ մեր խմբի մէջ էր. եւ նրան էլ վիճակուած էր այս սպասարարութիւնը: Մա իր անիրարութեան վարձով մի ազարակ գնեց եւ ուռչելով մէջքեղից պարտուեց, ու նրա ամբողջ փորը դուրս թափուեց: Եւ այս բանը յայտնի եղաւ բոլոր նրանց, որոնք Երուսաղէմում են բնակուում, այնպէս որ մինչեւ իսկ այն ազարակը կոչուեց իրենց բարբառով Ալեղոզամ, այսինքն՝ Արեան ազարակ. որովհետեւ սաղմոսների գրքում գրուած է. «Թող նրա փունը աւերակ լինի, եւ չգտնուի մէկը, որ նրա մէջ բնակուի»: Եւ «Նրա պաշտօնը թող ուրիշն առնի»: Արդ, մէկն այս մարդկանցից, որոնք մեզ ուղեկցում էին այն ամբողջ ժամանակ, երբ Յիսուս երկրի վրայ մեզ հետ էր, - սկսած Յովհաննէսի մկրտութիւնից մինչեւ այն օրը, երբ մեր միջից երկինք վերացաւ, - պէտք է, որ նա մեզ հետ վկայ լինի նրա յարութեանը»: Եւ ներկայացրին երկուսին՝ Յովսէփին, որին Բարսաբա էին կոչում, եւ որ վերանուանուեց Յուստոս, ու Մարթային: Եւ աղօթք անելով՝ ասացին. «Տէր, դու որ գիտես բոլորի սրտերը, ցոյց փութ այս երկուսից մէկին, որին ընտրեցիր, որպէսզի առնի վիճակն այն պաշտօնի եւ առաքելութեան, որից Յուդան ընկաւ իր փեղը գնալու համար»: Եւ նրանց համար վիճակ գցեցին. վիճակը եղաւ Մարթային, եւ սա դասուեց փաստնէկ առաքելների հետ:

Երբ Պենտեկոստի օրերը լրացան, բոլորը միասիրտ, միաքաղ էին: Եւ յանկարծակի երկնքից հնչեց մի ձայն՝ 2, 2
սասարիկ հողմից եկած ձայնի նման. եւ լցրեց ամբողջ այն փունը, ուր նստած էին: Եւ նրանց երեւացին բաժանուած 3
լեզուներ, նման բոցեղէն լեզուների, որոնք եւ նստեցին նրանցից իւրաքանչիւրի վրայ: Եւ բոլորը լցուեցին Սուրբ 4
Նոգով ու սկսեցին խօսել ուրիշ լեզուներով, ինչպէս որ Սուրբ Նոգին նրանց խօսել էր փայլա: Եւ կային Երուսաղէմում 5
բնակուող հրեաներ, երկիւղած մարդիկ, եկած երկնքի փակ ապրող բոլոր ազգերից: Եւ երբ այս ձայնը 6
լսուեց, բազմութիւնը հաւաքուեց ու խռնուեց, որովհետեւ լսում էին, որ նրանք խօսում էին իրենցից իւրաքանչիւրի լեզուով: Ամենքը հիանում էին եւ զարմանում. ու միմեանց ասում էին. «Չէ՞ որ սրանք բոլորը, որ խօսում են, 7
գալիլիացիներ են. բայց ինչպէ՞ն է, որ մենք նրանց լսում ենք մեր իւրաքանչիւր բարբառով, որ ծնուած օրից 8
խօսում ենք: Մենք՝ պարթեւներ, մարեր եւ իլամացիներ, եւ նրանք, որ բնակուում են Միջագետքում, Նրէաստանում 9
եւ Գամիքում, Պոնփոսում եւ Ասիայում, Փռիգիայում եւ Պամփիլիայում, Եգիպտոսում եւ Կիւրենիայի հարեան 10
Լիբէայի շրջաններում, եւ Նոնից եկածներ՝ թէ՛ հրեաներ եւ թէ՛ հրէութեան դարձածներ, կրեպացիներ ու արաբներ, 11
- լսում ենք, որ նրանք խօսում են մեր լեզուներով Աստու մեծագործութիւնների մասին»: Բոլորը զարմանում էին 12
եւ միմեանց ասում. «Ի՞նչ կարող է լինել սա»: Իսկ ուրիշներ, ծաղրելով, ասում էին. «Նոր գիտուց հարբած են»: 13
Պետրոսը, Տասնմէկի հետ վեր կենալով, բարձրացրեց իր ձայնը եւ ասաց. «Ո՛վ հրէաստանցիներ եւ դուք ամենքը, 14
որ Երուսաղէմում էք բնակուում, այս ձեզ յայտնի թող լինի, եւ իմ խօսքերին ականջ դրէք. սրանք հարբած չեն, 15
ինչպէս դուք էք կարծում, քանի որ դէռ առաջօրեան ժամը ինն է. այլ՝ այս այն է, որ ասուեց Յովէ մարգարի 16
բերանով. «Եւ պիտի լինի սրանից յետոյ, վերջին օրերին, - ասում է Աստուած, - որ իմ Նոգուց պիտի թափեմ 17
ամէն մարդու վրայ, եւ ձեր որդիներն ու ձեր դուստրերը պիտի մարգարէանան. ձեր երիտասարդները փեսայներ եւ 18
ձեր ծերերը երազներ պիտի փեսանեն: Եւ իմ ծառաների ու իմ աղախիներին վրայ այն օրերին իմ Նոգուց պիտի 19
թափեմ, եւ նրանք պիտի մարգարէանան: Եւ վերը, երկնքում զարմանալի գործեր պիտի ցոյց փայլ, իսկ ներքեւում, 20
երկրի վրայ՝ նշաններ. արիւն եւ հուր եւ ծխի մրրիկ. արեգակը խաւար պիտի դառնայ, եւ լուսինը՝ կարմիր, ինչպէս 21
արիւն, քանի դէռ չի եկել Տիրոջ մեծ ու երեւելի օրը: Եւ պիտի լինի այնպէս, որ ամէն ոք, որ Տիրոջ անունը կանչի, 22
պիտի փրկուի»: Ո՛վ իսրայէլացիներ, լսեցէ՛ք այս խօսքերը. Յիսուս Նազովրէցուն՝ այն մարդուն, որին Աստուած 23
ձեզ ներկայացրեց գորութեամբ, նշաններով ու զարմանալի գործերով, որ Աստուած նրա միջոցով արեց ձեր մէջ, 24
ինչպէս դուք իսկ գիտէք այդ, Աստու մասնանա՞ծ խորհրդով եւ կանխագիտութեամբ անօրէնների ձեռքը մարմնելով՝

25 քանի որ կարելի չէր, որ մահը իշխեր նրան: Ինքը Դավիթը Յիսուսի մասին ասում է. «Նախապես Տիրոջը ամեն ժամ
 26 քննում էի իմ առաջ, որովհետև նա իմ աջում է, որպեսզի չսասանուեմ. դրա համար իմ սիրտը ուրախ եղաւ, եւ
 27 իմ լեզուն ցնձաց, եւ իմ մարմինն էլ պիտի ապրի յոյսով, որովհետև իմ անձը գերեզմանում չես թողնելու եւ ոչ էլ
 28 թողլ ես քալու, որ քո սրբի մարմինը ապականուի. ինձ ցոյց տուիր կեանքի ճանապարհները, քաղցորէն լցրեցիր
 29 ինձ քո ներկայութեան ուրախութեամբ»: Ով եղբայրներ, պէտք է վստահութեամբ ասել Դավիթ նահապետի մասին,
 30 որ եւ մեռաւ, եւ թաղուեց, ու նրա գերեզմանը կայ մեր մէջ մինչեւ այսօր. բայց որովհետև նա մարգարէ էր եւ
 31 գիտէր, որ Աստուած նրան երդուելով խոստացաւ նրա որովայնի պողից մէկին նստեցնել իր գահի վրայ, ուստի
 կանխօրօք գիտենալով խօսեց Քրիստոսի յարութեան մասին, թէ՛ «Նրա անձը գերեզմանում չթողնուեց, եւ ոչ էլ
 32 նրա մարմինը ապականութիւն քննուեց»: Այս Յիսուսին է, որ Աստուած յարութիւն տուեց, որին մենք ամենքս վկայ
 33 ենք. Աստուած աջ ձեռքով բարձրանալով, Սուրբ Նոգու խոստումը ընդունելով՝ Նորից՝ սփռեց այս, որ դուք այժմ
 34 քննում էք ու լսում. որովհետև Դավիթը, որ երկինք չէր ելել, ինքն իսկ ասում է. «Տէրն ասաց իմ Տիրոջը՝ նստի՛ր
 35, 36 իմ աջ կողմը, մինչեւ որ քո թշնամիներին ուրբերիդ փակ իբրեւ պարուանդան դնեն»: Արդ, Իսրայէլի ամբողջ
 տունը վստահօրէն թող իմանայ, որ Աստուած նրան եւ Տէր, եւ Օծեալ արեց, այն Յիսուսին, որին դուք խաչեցիք»:
 37 Այս լսելով՝ ներկաները զոջացին իրենց սրտերում եւ ասացին Պետրոսին եւ միւս առաքեալներին. «Ի՞նչ պիտի ա-
 38 նենք, եղբայրներ»: Պետրոսը նրանց ասաց. «Ապաշխարեցէ՛ք, եւ ձեզանից իւրաքանչիւրը թող մկրտուի Տէր Յիսուս
 39 Քրիստոսի անունով՝ մեղքերի թողութեան համար, եւ պիտի ընդունէք Սուրբ Նոգու պարգեւը. որովհետև խոստու-
 40 մը ձեզ համար է, ձեր որդիների եւ բոլոր հեռաւորների համար, որոնց կը կանչի մեր Տէր Աստուածը»: Եւ Պետրոսը
 ուրիշ շար խօսքերով վկայութիւն էր բերում, միտքարում նրանց ու ասում. «Ազատեցէ՛ք ձեր անձերը այս խոսքերէս
 41 սերնդից»: Ունանք յօժարութեամբ ընդունելով նրա խօսքը՝ մկրտուեցին. եւ այն օրը նրանք մօտ երեք հազար հոգով
 42 աւելացան: Եւ նրանք յարաբերուեցին նախաքեալների ուսուցման, հաղորդութեան, հացի բեկման ու աղօթքների
 43 մէջ: Ամեն մարդու վրայ ընկել էր աս եւ երկիւղ, եւ առաքեալների ձեռքով բազում նշաններ եւ զարմանալի գործեր
 44, 45 էին կատարուում: Նախաքեալներն ամենքը միասին էին, եւ ինչ որ ունէին, հասարակաց էր. նրանք վաճառում
 46 էին իրենց կալուածքներն ու ինչքերը եւ բաժանում էին բոլորին՝ ում ինչ որ պէտք լիներ: Ամեն օր, միասիրտ, վաղ
 գնում էին փաճար, քննում էին հացը կտրում եւ ուրախութեամբ ու սրտի պարգոյութեամբ էին կերակուր ուտում:
 47 Օրհնում էին Աստուած եւ ամբողջ ժողովրդի մէջ յարգանք էին վայելում: Եւ Տէրը օրեցօր փրկուածներին նրանց
 թոյլ վրայ աւելացնում էր:

3, 2 Պետրոսը եւ Յովհաննէսը փաճար էին բարձրանում կէսօրից յետոյ ժամը երեքի աղօթքի համար: Եւ մօրից
 կաղ ծնուած մի մարդ կար, որին միշտ վերցնում էին ու դնում փաճարի այն դռանը, - որ կոչւում էր Գեղեցիկ, -
 3 որպէսզի նա փաճար մտնողներից ողորմութիւն խնդրի: Սա փեսնելով Պետրոսին եւ Յովհաննէսին, որոնք փաճար
 4 էին մտնում, աղաչում էր, որ ողորմութիւն սրանայ: Պետրոսը նրան նայեց Յովհաննէսի հետք եւ ասաց. «Նայի՛ր
 5, 6 մեզ»: Նա դարձաւ դէպի նրանք եւ ակնկալում էր նրանցից մի բան սրանայ: Եւ Պետրոսն ասաց. «Արձաթ եւ ոսկի
 7 չունեն, բայց ինչ որ ունեն, քեզ կրամ. յանուն Նազովրեցի Յիսուս Քրիստոսի վեր կաց եւ քայլի՛ր»: Եւ բռնելով
 8 նրա աջ ձեռքից՝ վեր կացրեց նրան. եւ իսկոյն ամրացան նրա ազդրերն ու սրունքները: Նա վեր ցատկեց եւ
 9 սկսեց քայլել ու նրանց հետ փաճար մտաւ. քայլում էր եւ վազվզում ու օրհնում Աստուած: Եւ ամբողջ ժողովուրդը
 10 քննաւ նրան քայլելիս եւ Աստուած օրհնելիս: Եւ նրան ճանաչեցին, թէ նա էր, որ նստում էր փաճարի Գեղեցիկ
 11 դռան մօտ ողորմութիւն սրանալու համար. եւ եղած նշանի վրայ զարմանքով լցուեցին: Եւ մինչ նա Պետրոսին
 եւ Յովհաննէսին բաց չէր թողնում, ամբողջ ժողովուրդը, զարմացած, վազեց նրանց մօտ դէպի այն բակը, որ
 12 կոչւում էր Սողոմոնի բակ: Երբ Պետրոսն այս բանը քննաւ, ժողովրդին ասաց. «Ով Իսրայէլացիներ, այս բանի
 վրայ ինչո՞ւ էք զարմացել կամ ինչո՞ւ ակնապիշ մեզ էք նայում, որպէս թէ մեր անձի գորութեամբ կամ քաջութեամբ
 13 քայլել տուած լինէինք դրան: Աբրահամի Աստուածը, Իսահակի Աստուածը եւ Յակոբի Աստուածը, մեր հայրերի
 Աստուածը փառաւորեց իր Որդուն՝ Յիսուսին, որին դուք մարտնչեցիք եւ Պիղատոսի առաջ ուրացաք, երբ նա որոշել
 14 էր նրան ազատ արձակել: Եւ դուք Սրբին ու Արդարին ուրացաք ու խնդրեցիք, որ մի մարդասպան շնորհուի ձեզ.
 15 եւ սպանեցիք կեանքի Առաջնորդին, որին Աստուած մեռելներից յարութիւն տուեց. եւ այդ բանին մենք իսկ վկայ
 16 ենք: Յիսուսի անուն գորութիւնը բժշկեց այս մարդուն, որին քննում էք եւ ճանաչում, որովհետև նրա անունը
 հաւաքաց: Եւ Յիսուսի միջոցով եղած հասարկ է, որ սրան տուեց այս առողջութիւնը՝ ձեր բոլորի ներկայութեամբ:
 17, 18 Եւ արդ, եղբայրներ, գիտե՛ք, որ անգիտութեամբ արեցիք դուք, ինչպէս եւ ձեր իշխանաւորները, բայց ինչպէս որ
 Աստուած նախօրօք յայտնել էր բոլոր մարգարէների բերանով իր Քրիստոսի չարչարուելը, այդպէս էլ կատարեց:
 19, 20 Արդ, ապաշխարեցէ՛ք եւ դարձի՛ եկէ՛ք ձեր մեղքերը ջնջելու համար, որպէսզի հանգստի ժամանակները զան Տիրոջ
 21 ներկայութիւնից, եւ որպէսզի նա ուղարկի Յիսուսին, որ ձեզ համար վաղօրօք սահմանուած է Քրիստոս, որին
 երկինքը պէտք է ընդունի մինչեւ բոլոր բաների վրայ հաստատուելու ժամանակները, այն բաների, որոնց մասին
 22 Աստուած խօսեց իր սուրբ մարգարէների բերանով: Մովսէսը մեր հայրերին ասաց. «Ձեր Տէր Աստուածը ձեր
 եղբայրների միջից ինձ նման մի մարգարէ պիտի հանի ձեզ համար. նրան պիտի լսէք ամեն ինչում, ինչ էլ որ նա
 23, 24 ձեզ ասի. եւ ամեն մարդ, որ այդ մարգարէին չսի, ժողովրդի միջից պիտի բնաջնջուի»: Եւ Մամուէլից սկսած՝
 25 բոլոր մարգարէներն էլ, որ խօսեցին, պարմեցին նաեւ այս օրերի մասին: Դուք էք որդիները մարգարէների եւ
 այն ուխտի, որն ուխտեց Աստուած մեր հայրերի հետ ու ասաց Աբրահամին. «Երկրի բոլոր ազգերը քո սերնդով
 26 պիտի օրհնուեն»: Աստուած նախ ձեզ համար յարութիւն տուեց իր Որդուն եւ ուղարկեց նրան, որ օրհնի ձեզ՝
 իւրաքանչիւրիդ յետ դարձնելու համար ձեր չար գործերից»:

4 Եւ մինչ նրանք խօսքն ուղղում էին ժողովրդին, նրանց վրայ հասան քահանաները եւ փաճարի իշխանաւորներն
 2 ու սաղուկեցիները, զայրացած, որ նրանք ժողովրդին ուսուցանում էին եւ, յանձին Յիսուսի, մեռելների յարութեան
 3 մասին էին պարմում: Նրանց ձերբակալեցին եւ բանարկեցին մինչեւ յաջորդ օրը, որովհետև երեկոյեան դէմ
 4, 5 էր: Իսկ խօսքը լսողներից շարքերը հաւաքացին, եւ հաւաքացեալների թիւը հասաւ շուրջ հինգ հազարի: Յաջորդ
 6 օրը Երուսաղէմում հաւաքուեցին նրանց իշխանաւորները, երեցներն ու օրէնսգէտները, Ամնա քահանայապետը
 7 եւ Կայիափան, Յովհաննէսը, Ալեքսանդրոսը եւ բոլոր նրանք, որ քահանայական ցեղից էին: Եւ առաքեալներին

մէջտեղ կանգնեցնելով՝ հարցաքննում էին. «Ի՞նչ զօրութեամբ կամ ո՞ն անունով արեցիք դուք այդ բժշկութիւնը»։ Այն ժամանակ Պեպրոսը, Սուրբ Նոգով լցուած, ասաց նրանց. «Ո՞վ իշխանաւորներ ժողովրդի եւ երեցներ Իսրայէլի, 8
 օրինաւոր քան է այսօր դարել մեզ մի րկար մարդու հանդէպ եղած բարիքի համար, թէ ինչով նա բժշկուեց։ Թող 9, 10
 յայտնի լինի ձեզ բոլորիդ եւ Իսրայէլի ամբողջ ժողովրդին, որ Նագովրեցի Յիսուս Քրիստոսի անունով, որին դուք խաչեցիք, եւ որին Աստուած մեռելներից յարութիւն րուեց, նրանով ահա սա առողջացած՝ կանգնել է ձեր առաջ։
 «Սա՛ է այն վեմը, ձեզնից՝ շինողներից անարգուած, որ անկիւնաքար եղաւ»։ Եւ ուրիշ մէկի միջոցով փրկութիւն 11, 12
 չկայ, որովհետեւ երկնքի րակ չկայ մարդկանց րրուած այլ անուն, որով կարելի լինի, որ մենք փրկուենք»։ Պեպրոսի 13
 եւ Յովհաննէսի համարձակութեանն ի րես եւ վերահասու լինելով, թէ նրանք րգէր եւ անուս մարդիկ են, զարմացան, որովհետեւ ճանաչում էին նրանց, որ Յիսուսի հետ էին. եւ րեսնում էին նաեւ բժշկուած մարդուն, որ կանգնած 14
 էր նրանց հետ եւ չէին կարողանում որեւէ պարասխան րայ։ Եւ նրանց հրամայելով, որ արեանից դուրս ելնեն, 15
 խորհրդակցեցին միմեանց հետ եւ ասացին. «Ի՞նչ պիտի անենք այս մարդկանց, քանի որ նրանց միջոցով աչքի 16
 ընկնող նշան կարարուեց. Երուսաղէմի բոլոր բնակիչներին արդէն յայտնի է, եւ մենք չենք կարող ուրանալ։ Բայց 17
 որպէսզի ժողովրդի մէջ առաւել չրարածուի, սպառնանք նրանց, որ ոչ մի մարդու այդ անունով այլեւս չիսուեն»։ Եւ 18
 նրանց կանչելով՝ պարուիրեցին Յիսուսի անունով ամենեւին չիսուել եւ չուսուցանել։ Իսկ Պեպրոսն ու Յովհաննէսը 19
 պարասխանեցին եւ ասացին նրանց. «Եթէ Աստծու առաջ արդար է առաւել ձեզ լսել, քան Աստծուն, ինքներդ որոշեցէք։ Իսկ մենք չենք կարող չասել, ինչ որ րեսել ենք եւ լսել»։ Նրանք, սպառնալով, արձակեցին նրանց ոչ մի 20, 21
 միջոց չգտնելով, թէ ինչպէ՛ս պարժեն նրանց՝ ժողովրդի պարճառով. որովհետեւ բոլորը փառաւորում էին Աստծուն՝ կարարուած բաների համար, քանի որ այն մարդը, որի վրայ բժշկութեան այս նշանը կարարուեց, աւելի քան 22
 քառասուն րարեկան էր։ Եւ այնրեղից ազար արձակուելով՝ առաքեալները եկան իրայիսնների մօր ու պարմեցին, 23
 թէ իրենց ինչ բաներ ասացին քահանայապետներն ու երեցները։ Եւ նրանք լսելով՝ իրենց ձայնը բարձրացրին առ 24
 Աստուած ու ասացին. «Ղո՛ւ, Տէ՛ր Աստուած, որ սրեղծեցիր երկիւնքն ու երկիրը եւ ծովը եւ այն ամէնը, ինչ նրանց մէջ կայ, Սուրբ Նոգու միջոցով մեր հօր՝ Դաւթի՝ քո ծառայի բերանով ասացիր. «Ինչո՞ւ խռովուեցին հեթանոսները, 25
 եւ ժողովուրդները սին բաների մասին խորհեցին. երկրի թագաւորները իրար մօր եկան, եւ ժողովրդի իշխանները միասին հաւաքուեցին Տիրոջ եւ նրա Օծեալի դէմ»։ Արդարեւ, քո սուրբ Որդու՝ Յիսուսի դէմ, որին դու օծեցիր, 27
 այս քաղաքում հաւաքուեցին Ներովդէսը եւ Պոնափոս Պիղապոսը՝ հեթանոսների եւ Իսրայէլի ժողովուրդների հետ, 28, 29
 անելու այնչափ, որչափ քո ձեռքը եւ քո կամքը նախապէս սահմանել էին, որ լինի։ Եւ արդ, Տէ՛ր, նայիր նրանց սպառնալիքներին եւ քո ծառաներին ամենայն համարձակութեամբ քո խօսքը խօսել րուր. եւ երբ քո ձեռքը մեկնես 30
 բժշկութեան համար, նաեւ նշաններ եւ զարմանալի գործեր լինեն քո սուրբ Որդու՝ Յիսուսի անունով»։ Եւ մինչ 31
 նրանք աղօթքի մէջ էին, շարժուեց այն րեղը, ուր նրանք հաւաքուած էին։ Ամէնքը լցուեցին Սուրբ Նոգով. ու համարձակութեամբ Աստծու խօսքն էին խօսում։ Եւ հաւարացեալների բազմութիւնը մէկ սիրու ու մէկ հոգի էր։ Եւ 32
 նրանցից ոչ ոք չէր ասում, թէ իր ինչքերը իրենն են, այլ ամէն ինչ նրանց համար հասարակաց էր։ Եւ առաքեալները 33
 մեծ զօրութեամբ վկայութիւն էին րալիս Տէ՛ր Յիսուս Քրիստոսի յարութեան մասին։ Ու նրանց բոլորի վրայ մեծամեծ շնորհներ կային։ Եւ նրանց մէջ ոչ ոք մի բանի կարօր չէր, որովհետեւ, ովքեր զիւղերի կամ ապարանքների րեր 34
 էին, վաճառում էին դրանք եւ վաճառուածի գումարը բերում ու դնում էին առաքեալների ոտքերի առաջ, եւ նրանք 35
 բաշխում էին իրաքանչիւրին՝ ում ինչքան պէրք էր լինում։ Յովսէփը, որ դեւրացի էր, ծագումով կիպրացի, որը 36
 առաքեալներից Բառնաբաս կոչուեց (որ թարգմանում է միսիթարութեան որդի), մի արու ունէր. նա վաճառեց այն 37
 եւ գումարը բերեց դրեց առաքեալների ոտքերի առաջ։

Իսկ Անանիա անունով մի մարդ, իր կնոջ՝ Սափիրայի հետ միասին, մի ազարակ վաճառեց եւ նրա գումարից 5, 2
 մի մաս կնոջ զիւրութեամբ թաքցրեց եւ միւս մասը բերեց դրեց առաքեալների ոտքերի առաջ։ Պեպրոսն ասաց, 3
 «Անանիա՛, ինչո՞ւ սաքանան լցրեց քո սիրը, որ դու սրելիր Սուրբ Նոգուն եւ ազարակի գումարից թաքցնէիր. չէ՞ 4
 որ քանի կար, բունն էր այն, եւ վաճառելիս՝ քո րնօրինութեան րակ էր. ինչպէ՛ն եղաւ, որ քո սրտի մէջ այս բա- 5
 ները դրեցիր. մարդկանց չսրեցիր, այլ՝ Աստծուն»։ Եւ Անանիան, այս խօսքերը լսելով, ընկաւ եւ շունչը փչեց, եւ 6
 մեծ վախ ընկաւ բոլոր նրանց վրայ, որ այս բանը լսեցին։ Երիպասարդները ոտքի ելան, պարանքեցին նրան ու 7, 8
 րարան թաղեցին։ Եւ շուրջ երեք ժամ անցաւ. եւ նրա կիւնը, որ չգիպէր, թէ ինչ էր եղել, ներս մրաւ։ Պեպրոսը նրան դիմեց եւ ասաց. «Ասա՛ դու ինձ, այդչափ գնով ազարակը վաճառեցիք»։ Եւ նա ասաց. «Այո՛, այդչափ»։ Եւ 9
 Պեպրոսը նրան ասաց. «Ինչի՞ համար է, որ դուք միաքանեցիք փորձելու համար Տիրոջ Նոգին. ահա այն մարդիկ, որ թաղեցին քո ամուսնուն, դռան մօր են. քեզ էլ դուրս կը հանեն»։ Եւ նա իսկոյն ընկաւ նրա ոտքերի առաջ եւ 10
 շունչը փչեց։ Երիպասարդները ներս մրան եւ նրան մեռած գրան. եւ հանեցին թաղեցին իր ամուսնու մօր։ Եւ 11
 մեծ վախ ընկաւ ամբողջ եկեղեցու ու բոլոր նրանց վրայ, որ այս բանը լսեցին։ Եւ առաքեալների ձեռքով բազում նշաններ ու զարմանալի գործեր էին լինում ժողովրդի մէջ. եւ բոլորը, միասիրտ, Սողոմոնի սրահի մէջ էին։ Ու- 13
 թիշներից ոչ ոք չէր համարձակում մօրենալ նրանց, իսկ ժողովուրդը նրանց յարգում էր։ Եւ աւելի ու աւելի էին 14
 շարանում Տիրոջը հաւարացողները՝ րդամարդկանց եւ կանանց բազմութիւնը. այնքան, որ հիւանդներին հանում էին հրապարակները եւ դնում պարգարակներով ու իրենց մահիճներով, որպէսզի Պեպրոսի անցնելու ժամանակ 15
 գոնէ նրա սրուերը հասնի նրանցից մէկին։ Եւ շրջակայ քաղաքներից բազմութիւնը հաւաքում էր Երուսաղէմ. բե- 16
 րում էին հիւանդներ եւ պիղծ ոգիներից րանջուածներ, որոնք բոլորն էլ բժշկում էին։ Քահանայապետը եւ բոլոր 17
 նրանք, որ նրա հետ էին, սաղուկեցիների խումբը, նախանձով լցուեցին առաքեալների դէմ. եւ ելան ձեռք դրեցին 18
 առաքեալների վրայ ու նրանց հրապարակաւ բանր դրին։ Ապա Տիրոջ հրեշրակը զիշեր ժամանակ բացեց բանրի 19
 դռները եւ նրանց դուրս հանելով՝ ասաց. «Գնացէք կանգնեցէք րաճարի մէջ եւ ասացէք ժողովրդին այս կենարար 20
 պարգամը»։ Եւ երբ այս լսեցին, առաւօրեան մրան րաճարը եւ ուսուցանում էին։ Եկաւ քահանայապետը, եւ 21
 նրանք, որ նրա հետ էին. ի մի հաւաքեցին արեանը եւ իրայլացիների ամբողջ ձերակոյրը. եւ մարդ ուղարկեցին 22
 բանր՝ առաքեալներին բերելու։ Երբ սպասարդները գնացին, նրանց բանրում չգրան. վերադարձան, պարմե- 23
 ցին ու ասացին. «Բանրը ամենայն զգուշութեամբ փակուած գրանք, իսկ պահապաններին՝ դռանը կանգնած. 24
 բացեցինք, բայց ներսում ոչ ոքի չգրանք»։ Երբ րաճարի իշխանաւորները եւ քահանայապետները այս խօսքերը

25 լսեցին, զարմանում էին դրանց վրայ, թէ արդեօք այդ ի՞նչ պէտք է եղած լինի: Եւ մէկը եկաւ նրանց պարմեց.
 26 «Վհա այն մարդիկ, որոնց դուք բանարն էիք դրել, քաճարում կանգնած՝ ժողովրդին ուսուցանում են»: Այն ժա-
 մանակ իշխանաւորը, սպասաւորների հետ գնալով, նրանց բերեց առանց բռնութեան, որովհետեւ վախենում էին
 27 ժողովրդից, որ ջքարկոծունէ: Եւ բերելով նրանց՝ արեանի առաջ կանգնեցրին: Քահանայապետը հարցաքննեց
 28 նրանց եւ ասաց. «Ձեզ խստիւ չպարտիրեցի՞նք միթէ՛ չուսուցանել այն անունով. եւ սակայն ահա հիմա Երուսաղէմը
 29 լցրիք ձեր ուսմունքով. եւ այն մարդու արեան պարասխանապարտութիւնը ուզում էք մեր վրայ գցել»: Պարասխան
 30 քուեցին Պետրոսն ու առաքեալները եւ ասացին. «Պէտք է առաւել Աստուծոն հնազանդուել, քան մարդկանց: Մեր
 31 հայրերի Աստուածը յարութիւն քուեց Յիսուսին, որին դուք սպանեցիք՝ իսապատեմութիւն կախելով: Աստուած նրան
 բարձրացրեց իր աջ ձեռքով որպէս առաջնորդ եւ փրկիչ՝ Իսրայէլին փալու համար ապաշխարութիւն եւ մեղքերի
 32 թողութիւն: Այս բաների համար նրա վկաները մենք ենք եւ Սուրբ Նոզիմ, որը Աստուած քուեց իրեն հնազանդուող-
 33 ներին»: Եւ երբ նրանք այս լսեցին, սասարիկ զայրացան ու խորհուրդ էին անում նրանց սպանել: Մի փարիսեցի,
 որի անունը Գամաղիէլ էր, օրէնուսոյց եւ ամբողջ ժողովրդից պարտուած մարդ, արեանի մէջ ուրբի ելաւ եւ հրա-
 35 մայեց, որ առաքեալներին մի փոքր ժամանակով դուրս հանեն. ապա նրանց ասաց. «Ո՛վ իսրայէլացիներ, զգո՛շ
 36 եղէք, թէ այս մարդկանց ի՞նչ պէտք է անէք: Այս օրերից առաջ մէջտեղ ելաւ Թեոփասը, որն իր մասին ասում էր,
 թէ ինքը երեւելի մէկն է. եւ նրան յարեցին թուով մօտ չորս հարիւր մարդիկ. նա սպանուեց, եւ բոլոր նրանք, որ
 37 նրա հետ միաբանել էին, բաժան-բաժան եղան, ու նրանցից ոչինչ չմնաց: Դրանից յետոյ, մարդահամարի օրերին,
 մէջտեղ ելաւ Յուդա Գալիլիացին եւ շար ժողովուրդը ապստամբեցրեց իր յետեւից. նա էլ կորաւ. եւ բոլոր նրանք, որ
 38 նրա հետ համաձայնել էին, ցիրուցան եղան: Արդ, այժմ ասում եմ ձեզ, հեռո՛ւ մնացէք այդ մարդկանցից եւ բաց
 39 թողէք նրանց, որովհետեւ եթէ այդ խորհուրդը կամ այդ գործը մարդկանցից է, կը քանդուի. իսկ եթէ Աստուծոց է,
 40 չէք կարող դրանք ձախողեցնել. մի գուցէ աստուածամարտ էլ դառնաք»: Ժողովականները հաւանութիւն քուեցին
 նրան եւ առաքեալներին կանչելով, զանահարեցին նրանց ու պարտիրեցին, որ Յիսուսի անունով այլեւս չխօսեն.
 41 եւ արձակեցին նրանց: Իսկ նրանք արեանի առաջից գնացին ուրախանալով, որովհետեւ Տիրոջ անուն համար
 42 անարգանքի էին արժանացել: Եւ ամէն օր, քաճարում թէ քնեում, չէին դադարում ուսուցանել եւ աւերարանել
 Յիսուս Քրիստոսին:

6 Այն օրերին, երբ աշակերտները բազմացան, յունախօս հրեաները քրքնջացին երբայախօս հրեաների դէմ, ո-
 2 թովհետեւ իրենց այրիները ամենօրեայ նպաստի բաշխման ժամանակ անբարեւոյն էին: Տասներկուը կանչեցին
 աշակերտների բազմութիւնն ու ասացին. «Մեզ հաճելի չէ թողնել Աստուծու խօսքի քարոզութիւնը եւ սեղաններ
 3 սպասարկել: Եղբայրներ, ընտրեցէ՛ք ձեր միջից բարի համբաւ ունեցող եօթը մարդու, որոնց կը նշանակենք այդ
 4, 5 ծառայութիւնների համար. իսկ մենք աղօթքի եւ խօսքի քարոզութեանը նուիրուենք»: Այս խօսքը հաճելի թուաց
 բոլոր հաւաքաբաններին. եւ ընտրեցին Սրեփիմոսին, որ հաւաքով եւ Սուրբ Նոզով լցուած մի մարդ էր, եւ Փի-
 լիպպոսին, Պրոքորոսին, Նիկանորային, Տիմոնային, Պարմենային, Նիկողայոսին, որ անպիտոքի մի նորադարձ էր.
 6, 7 նրանց կանգնեցրին առաքեալների առաջ եւ, աղօթք անելով, նրանց վրայ ձեռք դրեցին: Եւ Աստուծու խօսքը աճում
 էր, ու աշակերտների թիւը Երուսաղէմում մեծապէս շարունակում էր: Եւ քահանաներից շարքը հնազանդուում էին հա-
 8 ւարին: Սրեփիմոսը, շնորհներով եւ զօրութեամբ լցուած մի մարդ, ժողովրդի մէջ զարմանալի գործեր եւ մեծամեծ
 9 նշաններ էր անում: Ոմանք այն ժողովարանից, որ կոչւում էր լիբիացիների, կիւրենացիների եւ ալեքսանդրիացի-
 10 ների ժողովարան, եւ ոմանք, որ Կիլիկիայից ու Ասիայից էին, Սրեփիմոսի հետ վիճելու ելան: Բայց նրանք չէին
 11 կարողանում դէմ կանգնել այն իմաստութեանը եւ Նոզուն, որով խօսում էր նա: Այն ժամանակ հրապարեցին մի
 12 քանի մարդկանց, որ ասեն. «Լսեցի՞նք դրա հայտնական խօսքեր ասելը Մովսէսի եւ Աստուծու դէմ»: Եւ գրգռեցին
 ժողովրդին, քահանաներին ու օրէնագէտներին. եւ յարձակուելով Սրեփիմոսի վրայ՝ յափշտակեցին նրան ու քա-
 13 ղան արեան: Եւ բերեցին կանգնեցրին սուր վկաներ, որոնք ասում էին. «Այս մարդը չի դադարում հայտնական
 14 խօսքեր ասել այս սուրբ տեղի եւ օրէնքի դէմ. լսեցի՞նք դրա բերանից, որ ասում էր, թէ՛ «Յիսուս Նազովրեցին
 15 ինքը պիտի քանդի այս քաճարը եւ փոխի այն օրէնքը, որ Մովսէսը մեզ քուեց»: Եւ բոլոր նրանք, որ նստած էին
 արեանում, նրան նայելով՝ տեսան, որ նրա երեսը հրեշտակի երեսի նման էր:

7, 2 Քահանայապետն ասաց Սրեփիմոսին. «Ինչպա՛կե՞ս դա այդպէ՛ն է.»: Եւ նա ասաց. «Եղբայրներ եւ հայրեր, լսեցէ՛ք
 ինձ. փառքի Աստուածը երեսաց մեր հօրը՝ Աբրահամին, մինչ նա դեռ Միջագետքում էր, եւ նրան Խառանում դեռ
 3, 4 չէր բնակեցրել, ու ասաց նրան. «Դուրս ել քո երկրից եւ քո քովից ու արի՛ այն երկիրը, որ քեզ ցոյց կտան»: Այն
 ժամանակ Աբրահամը ելնելով քաղղեացիների երկրից՝ բնակուեց Խառանում. եւ նրա հօր մահից յետոյ այնտեղից
 5 Աստուած փոխադրեց պանդխտեցրեց նրան այս երկիրը, ուր դուք այժմ բնակուում էք: Այստեղ նրան եւ ոչ մի
 ժառանգութիւն չտուեց, ոչ իսկ մի ուրնաչափ տեղ, բայց խոստացաւ նրան այս տեղը քաղղեացիների համար եւ
 6 իրենից յետոյ՝ նրա սերնդին, երբ դեռ նա որդի չունէր: Աստուած այսպէս խօսեց. «Նրա սերունդը օտար երկրում
 7 պանդուխտ պիտի լինի, եւ նրան ծառայ պիտի դարձնեն ու չորս հարիւր տարի պիտի չարչարեն: Եւ այն ազգին,
 որին նրանք ծառայ պիտի դառնան, եւ պիտի դարձնեն, - ասում է Աստուած, - եւ սրանից յետոյ պիտի ելնեն ու պիտի
 8 պաշտեն ինձ այս տեղում»: Եւ նրան թվապարտեան ուխտ քուեց, ու ապա նա ծնեց Իսահակին եւ թվապարտեց նրան
 9 ութերորդ օրը. եւ Իսահակը՝ Յակոբին, Յակոբն էլ՝ քահանայութիւնը նահապետեցին: Եւ նահապետները, Յովսէփին
 10 նախանձելով, նրան վաճառեցին, որ Եգիպտոս քարտի. բայց Աստուած նրա հետ էր ու ազատեց նրան իր բոլոր
 նեղութիւններից. եւ նրան շնորհներ ու իմաստութիւն քուեց Եգիպտոսի Փարաօն թագաւորի առաջ. եւ նրան
 11 իշխան կարգեց Եգիպտացիներին եւ նրա ամբողջ տան վրայ: Եւ սով եղաւ ամբողջ Եգիպտոսում ու Քանանում.
 12 եւ մեծ նեղութիւն կար, եւ մեր հայրերը ուրեւի՞ր չէին գրնում: Եւ Յակոբը լսելով, թէ Եգիպտոսում ուրեւի՞ր կայ,
 13 նախ ուղարկեց մեր հայրերին, իսկ երկրորդ անգամ Յովսէփը իր եղբայրներին ծանօթութիւն քուեց իր մասին,
 14 եւ Փարաօնին յայտնի եղաւ նրա ազգաբոնհմը: Յովսէփը մարդ ուղարկեց եւ բերել քուեց Յակոբին՝ իր հօրը
 15 եւ ամբողջ ազգաբոնհմին՝ եօթանասունհինգ հոգի: Եւ Յակոբը Եգիպտոս իջաւ, որտեղ եւ վախճանուեցին ինքը
 16 եւ մեր հայրերը: Նրանց մարմինները փոխադրուեցին Միւքեմ եւ դրուեցին այն քարայրի մէջ, որն Աբրահամը
 17 արձայնով գնել էր Եմորի որդիներից՝ Միւքեմում: Երբ մօտեցաւ աւերեաց ժամանակը, որ Աստուած խոստացել

եր Աբրահամին, ժողովուրդը Եգիպտոսում աճեց եւ բազմացաւ, մինչեւ որ Եգիպտոսում ելաւ մի ուրիշ թագաւոր, 18
 որ չէր ճանաչում Յովսէփին: Նա հնարքներ բանեցրեց ընդդէմ մեր ազգի եւ չարչարեց մեր հայրերին՝ նրանց 19
 գաւակներին ընկեցիկ անել փալով, որ չսպանէ: Այդ ժամանակում ծնուեց նաեւ Մովսէսը, որն Աստուծոյ առաջ 20
 վայելուց էր եւ որն իր հօր փոքր մեծացաւ երեք ամիս: Եւ երբ նրան ընկեցիկ արեցին, Փարաօնի դուստրը նրան 21
 վերցրեց եւ նրան մեծացրեց որպէս իրեն որդեգիր: Մովսէսը եգիպտացիների ամբողջ իմաստութեամբ կրթուեց եւ 22
 գօրատր էր իր խօսքերով եւ գործերով: Երբ նրա քառասուն փարին լրացաւ, նրա սրտում ընկաւ իր եղբայրների՝ 23
 իսրայէլացիների մէջ շրջելու միտքը: Եւ նա մի անիրաւուած իսրայէլացու փեսանելով՝ զայրացաւ եւ գրկուածի վրէժը 24
 լուծեց եգիպտացուն սպանելով: Մտաւում էր, թէ իր եղբայրները կ'իմանան, որ Աստուած իր ձեռքով նրանց 25
 փրկութիւն է փալու: Բայց նրանք չհնացան: Եւ յաջորդ օրը հանդիպեց երկու իսրայէլացիների, երբ նրանք կռիւ 26
 էին անում, եւ նրանց սրիպեց խաղաղութիւն անել ու ասաց. «Ո՛վ մարդիկ, եղբայրներ էք, ինչո՞ւ էք միմեանց
 անիրաւում»: Իսկ նա, ով անիրաւում էր ընկերոջը, մերժեց նրան ու ասաց. «Քեզ ո՞վ իշխան եւ դատարար կարգեց 27
 մեր վրայ. մի՞թէ ինձ էլ սպանել ես ուզում, ինչպէս որ երէկ սպանեցիր եգիպտացուն»: Եւ այս խօսքերի վրայ, 28, 29
 Մովսէսը փախաւ ու պանդուխտ եղաւ Մադիամի երկրում, ուր ծնուեցին նրա երկու որդիները: Երբ քառասուն 30
 փարիներ անցան, Սինա լեռան անապատում նրան երեսաց Տիրոջ հրեշտակը՝ մի մորեմու կրակի բոցերի մէջ: Եւ 31
 Մովսէսը այս փեսանելով՝ զարմացաւ փեսիլքի վրայ, ու երբ նա մօտեցնում էր նայելու, հասաւ Տիրոջ ձայնը. «Ես եմ քո 32
 հայրերի Աստուածը, Աբրահամի, Իսահակի եւ Յակոբի Աստուածը»: Եւ Մովսէսը, զարհուրած, չէր համարձակում
 նայել: Եւ Տէրը նրան ասաց. «Քո ոտքերի կօշիկները հանի՛ր, որովհետեւ այն փեղը, որի վրայ դու կանգնել 33
 ես, սուրբ հող է: Ես աչքովս փեսայ Եգիպտոսում իմ ժողովրդի չարչարանքները, լսեցի նրանց հառաչանքը եւ 34
 իջայ նրանց փրկելու: Այժմ արի՛, քեզ պիտի ուղարկեմ Եգիպտոս»: Այն Մովսէսին, որին ուրացան եւ ասում էին՝ 35
 «Ո՞վ քեզ մեր վրայ իշխան եւ դատարար կարգեց», նրան Աստուած որպէս իշխան եւ փրկիչ ուղարկեց հրեշտակի
 միջոցով, որ երեսաց Մովսէսին մորեմու մէջ: Նա՛ դուրս հանեց նրանց՝ նշաններ եւ զարմանալի գործեր անելով 36
 Եգիպտացիների երկրում եւ Կարմիր ծովում ու անապատում քառասուն փարիներ: Այս Մովսէսն է, որ ասաց 37
 իսրայէլացիներին. «Ձեր Տէր Աստուածը ձեր եղբայրների միջից ինձ նման մի մարգարէ պիտի հանի ձեզ համար,
 նրան լսեցէք»: Այս Մովսէսն է, որ անապատում հաւաքուած ժողովրդի եւ այն հրեշտակի միջեւ էր, որ Սինա 38
 լեռան վրայ խօսեց նրա հետ եւ մեր հայրերի հետ. նա՛ է, որ կենարար պատգամներ ընդունեց՝ մեզ փալու համար:
 Մեր հայրերը չուզեցին հնազանդուել նրան, այլ նրան մերժեցին ու իրենց սրտերով դէպի Եգիպտոս դարձան եւ 39, 40
 Ահարոնին ասացին. «Մեզ համար աստուածներ կերպի՛ր, որ գնան մեր առաջից. որովհետեւ այն Մովսէսը, որ մեզ
 Եգիպտացիների երկրից հանեց, չգիտենք, թէ ինչ պատահեց նրան»: Եւ այդ օրերին մի հորթ ձուլեցին ու կուռքին 41
 գոհեր մատուցեցին. եւ իրենց ձեռքի գործերով էին ուրախանում: Ուրեմն, Աստուած էլ երես դարձրեց եւ նրանց 42
 մարմնեց երկնքի աստղերի պաշտամունքին, ինչպէս որ գրուած էլ է մարգարէների գրքում. «Միթէ անապատում
 քառասուն փարիգոհեր ու պատարագներ մատուցեցիք ինձ, Իսրայէլի՛ փուն. այլ դուք վերցրիք Մոզոբի վրանը եւ 43
 Նօնփա աստուծոյ աստղը եւ այն պատկերները, որ քանդակեցիք նրանց երկրպագելու համար. ահա ինչո՞ւ ես ձեզ
 պիտի փոխադրեմ բաբելոնացիների երկրի միւս կողմը»: Անապատում մեր հայրերի հետ էր վկայութեան խորանը, 44
 ինչպէս նա, որ խօսեց Մովսէսի հետ, հրաման փոխեց շինել այն ըստ այն օրինակի, որ ինքը փեսել էր: Եւ մեր 45
 հայրերն էլ, այն առնելով, բերեցին, երբ Յեսուի հետ գրաւեցին այն ազգերի երկիրը, որոնց Աստուած վարեց մեր
 հայրերի առջեւից: Այսպէս էր մինչեւ Դաւթի օրերը, երբ նա Աստուծոյ առաջ շնորհ գրաւ ու խնդրեց, որ Յակոբի 46
 Աստուծոյ համար մի բնակարան կառուցի: Իսկ Մոզոննն էլ նրա համար մի փուն շինեց. սակայն Բարձրեալը 47, 48
 բնակում է ոչ թէ ձեռակերպ փանարների մէջ, այլ, ինչպէս մարգարէն է ասում. «Երկի՛նքն է իմ պառօնը, եւ երկիրը՝
 պատուանդանն իմ ոտքերի: Ինչպիսի՛ փուն պիտի շինէիք ինձ, - ասում է Տէրը, - կամ ինչպիսի՛ փեղ՝ իմ հանգստեան 49
 համար. չէ՛ որ իմ ձեռքն է շինել այս բոլորը»: Կամակորներ, որոնց սիրտն ու ականջները փակ են Աստուծոյ 50, 51
 կոչին, դուք միշտ Մուրբ Նոզուն հակառակում էք. ինչպէս որ ձեր հայրերն էին, այնպէս էլ՝ դուք: Ձեր հայրերը
 մարգարէներից որի՛ն չհալածեցին: Եւ սպանեցին նրանց, որոնք նախօրօք պատմեցին Արդարի գալստեան մասին,
 որի մարմնիչներն ու սպանողները եղաք դուք այժմ, դուք, որ հրեշտակների հրամանների միջոցով օրէնքն սրացաք, 53
 բայց այն չպահեցիք»: Եւ այս բաները լսելով՝ ժողովականները սրտներում զայրանում էին եւ նրա վրայ արամներն 54
 էին կրճարացնում: Եւ նա լի էր Մուրբ Նոզով. նայեց երկինքն ու փեսաւ Աստուծոյ փառքը եւ Յիսուսին, որ կանգնած 55
 էր Աստուծոյ աջ կողմը. եւ ասաց. «Ահա փեսնում եմ երկինքը բացուած եւ մարդու Ռոդուն, որ կանգնած է Աստուծոյ
 աջ կողմը»: Նրանք բարձրաձայն աղաղակելով փակեցին իրենց ականջները եւ բոլորը միասին նեփուցեցին նրա 56
 վրայ: Եւ քաղաքից դուրս հանելով՝ նրան քարկոծեցին. եւ վկաներն իրենց զգեստները դրեցին Սաւուղ անունով մի 57
 երիտասարդի ոտքերի առջեւ: Եւ քարկոծում էին Մտեփանոսին, որը աղօթում էր եւ ասում. «Տէր Յիսուս, ընդունի՛ր
 իմ հոգին»: Նա ծնկի եկաւ, բարձր ձայնով աղաղակեց. «Տէր, սա մեղք մի՛ համարիր դրանց»: Եւ երբ այս ասաց, 59
 մեռաւ: Սօղոսն էլ համաձայն էր նրա սպանութեանը:

Եւ այն օրը Երուսաղէմի եկեղեցու դէմ մեծ հալածանք փեղի ունեցաւ. ու բոլորը, բացի առաքեալներից, ցրուեցին 8
 Նրեսարանի եւ Սամարիայի գիւղերը: Եւ աստուածավախ մարդիկ թաղեցին Մտեփանոսին եւ նրա վրայ մեծ ողբ 2
 արեցին: Իսկ Սօղոսը եկեղեցուն շար վնաս էր հասցնում. փնից փուն էր սրնում, դուրս էր քաշում փղամարդկանց 3
 եւ կանանց ու մատնում բանարկութեան: Եւ նրանք, որ ցրուած էին, շրջելով աւերարանում էին խօսքը: Իսկ 4, 5
 Փիլիպպոսը, Սամարիա քաղաքն իջնելով, Քրիստոսին էր քարոզում նրանց: Ժողովրդի բազմութիւնը միասիրտ
 ունկնդրում էր Փիլիպպոսի խօսքերը, երբ լսում եւ փեսնում էր այն նշանները, որ նա անում էր, որովհետեւ շար 7
 դիւահարներից պիղծ ոգիները բարձրաձայն աղաղակելով՝ դուրս էին ելնում: Եւ բազում անդամալոյծներ եւ կաղեր 8
 բժշկուած էին. եւ այդ քաղաքում մեծ ուրախութիւն եղաւ: Միմեկ անունով մի մարդ կար, որ այդ քաղաքում նախա- 9
 պէս մոզոութիւն էր անում եւ զարմացնում սամարացի ժողովրդին՝ իր մասին ասելով, թէ ինքը մեծ մէկն է. փոքրից 10
 մինչեւ ամենամեծերը նրան էին նայում ու ասում. «Սա՛ է Աստուծոյ զօրութիւնը, որ մեծ է կոչում»: Նիսիւսնով 11
 էին նայում նրան, որովհետեւ երկար ժամանակ մոզոութիւններով իրենց զարմացրել էր: Բայց երբ հաւաքացին 12
 Փիլիպպոսին, որն Աստուծոյ արքայութեան եւ Յիսուս Քրիստոսի անունն մասին էր աւերարանում, բոլորը՝ փղա-

13 մարդիկ եւ կանայք, մկրտուեցին: Ինքը Սիմոնը եւս հաւաքաց եւ, մկրտուելով, միշտ Փիլիպպոսի հետ էր լինում.
14 ու քեսնելով այն նշանները եւ մեծամեծ զօրութիւնները, որ կարարում էին, զարմանում էր: Երբ Երուսաղէմում
զարնուող առաքելները լսեցին, թէ Սամարիայում էլ ընդունել են Ասարծու խօսքը, նրանց մօտ ուղարկեցին Պետրոսին
15 եւ Յովհաննէսին, որոնք, իջնելով, աղօթում էին նրանց համար, որպէսզի սպանան Սուրբ Հոգին. քանի
որ մինչեւ այն ժամանակ նրանցից ոչ մէկի վրայ Սուրբ Հոգին դեռ չէր իջել, այլ միայն մկրտուել էին Տէր Յիսուսի
17, 18 անունով: Այն ժամանակ ձեռքները դրեցին նրանց վրայ, եւ նրանք Սուրբ Հոգին ստացան: Սիմոնը քեսնելով,
19 թէ առաքելների ձեռք դնելով Սուրբ Հոգին արում է, փող փռեց ու ասաց. «Ինձ էլ փռէք այս իշխանութիւնը,
20 որպէսզի, ում վրայ որ ձեռքս դնեմ, Սուրբ Հոգին ստանայ»: Պետրոսը նրան ասաց. «Քո արծաթը թող թեզ հետ
21 կորչի, քանի որ կարծեցիր, թէ Ասարծու պարգէները կարելի է փողով ստանալ. դու այդ բանում մաս ու բաժին չունեմ,
22 նեւ, քանի որ քո սիրտը Ասարծու առաջ ուղիղ չէ: Դու քո այդ չարութեան համար ապաշխարիր եւ աղաչիր Տիրոջը,
23 թերեւս քո սրտի նեւզ խորհուրդները թեզ ներուեն. քանի որ մաղծի դառնութեան եւ անիրաւութեան կապանքներ
24 թի մէջ եմ քեսնում թեզ»: Սիմոնը պարասխանեց. «Ինձ համար դուք աղաչեցէք Տիրոջը, որպէսզի այն բոլորից,
25 ինչ դուք ասացիք, իմ վրայ ոչինչ չգայ»: Եւ նրանք վկայութիւն փայլով խօսեցին Ասարծու խօսքը ու վերադարձան
26 Երուսաղէմ: Եւ սամարացիների շար գիւղերում աւերարանում էին: Տիրոջ հրեշտակը Փիլիպպոսին ասաց. «Վեր
27 կաց եւ գնա՛ դու հարաւի կողմը՝ այն ճանապարհով, որ իջնում է Երուսաղէմից Գազա, որ անապար է»: Նա վեր
կացաւ ու գնաց: Եւ տեսնելով ինչ ներքինի, եթովպացիների Կանդակա թագուհու պաշտօնեաներից մէկը, որ
28 նրա բոլոր գանձերի վերակացուն էր ու Երուսաղէմ երկրպագելու էր եկել, վերադառնալիս, իր կառքի մէջ նստած,
29, 30 Եսայի մարգարէ էր ընթերցում: Սուրբ Հոգին Փիլիպպոսին ասաց. «Առաջացիր եւ այդ կառքի մօտ գնա»: Եւ
31 Փիլիպպոսը առաջ վազելով լսեց, որ նա Եսայի մարգարէ էր ընթերցում. ու ասաց. «Նասկանո՞ւ եւ արդեօք, ինչ
որ ընթերցում ես»: Իսկ նա ասաց. «Ինչպէ՛ն կը կարողանամ հասկանալ, եթէ մէկն ինձ չառաջօնորդի»: Եւ խնդրեց
32 Փիլիպպոսին, որ բարձրանայ ու իր մօտ նստի: Եւ նրա ընթերցած գրքի հապրումն այս էր. «Մորթուելու փարունց
նա ինչպէս մի ոչխար. եւ ինչպէս անմունչ գառն իր բուրդը խուզողի առաջ, այնպէս էլ նա իր բերանը չի բացում.
33 իր խոնարհութեան պարճառով նրա դապաստանը քեղի չունեցաւ. եւ նրա ազգապոռնի մասին ո՛վ պիտի պարմի.
34 քանի որ նրա կեանքը երկրից վերացուած է»: Ներքինի հարցրեց Փիլիպպոսին. «Խնդրում եմ թեզ, մարգարէն ո՞ւմ
35 մասին է ասում այս. ի՞նչ մասին, թե՛ մէկ ուրիշի»: Փիլիպպոսը բացեց իր բերանը եւ այդ գրքից սկսելով Յիսուսին
36 աւերարանեց նրան: Երբ իրենց ճանապարհին էին գնում, հասան մի ջրի մօտ: Եւ ներքինի ասաց. «Ահա՛ ջուր,
37 ի՞նչն է ինձ արգելում մկրտուել»: Եւ նա ասաց նրան. «Եթէ քո ամբողջ սրտով հաւատում ես, կարելի է»: Նա
38 պարասխան փռեց ու ասաց. «Նաւարում եմ, որ Յիսուս Քրիստոս Ասարծու Որդին է»: Եւ ներքինին հրամայեց
39 կառքը կանգնեցնել. երկուսով ջուրն իջան. եւ Փիլիպպոսը, եւ ներքինին: Եւ Փիլիպպոսը մկրտեց նրան: Երբ ջրից
40 դուրս ելան, Սուրբ Հոգին իջաւ ներքինու վրայ. եւ Տիրոջ հրեշտակը յափշտակեց փարա Փիլիպպոսին, ու ներքինին
այլեւս նրան չտեսաւ: Եւ իր ճանապարհին էր գնում ուրախութեամբ. իսկ Փիլիպպոսը իրեն գրաւ Ազոտոսում: Եւ,
շրջելով, աւերարանում էր բոլոր քաղաքներին, մինչեւ որ եկաւ Կեսարիա:

9 Սօղոսը դեռ Տիրոջ աշակերտներին սպառնալու եւ նրանց սպանելու կրքով լցուած՝ քահանայապետի մօտ եկաւ
2 եւ նրանից նամակներ խնդրեց, Դամասկոսում ժողովարաններին ուղղուած, որպէսզի, եթէ գտնի այդ ճանապարհին,
3 հետետող որեւէ մէկին, փղամարդ թէ կին, կապում Երուսաղէմ բերի: Եւ նա գնալիս, երբ մօտեցաւ Դամասկոսին,
4 յանկարծակի նրա շուրջը երկնքից մի լոյս փայլարակեց: Եւ երբ գեպին ընկաւ, լսեց մի ձայն, որ իրեն ասում էր.
5 «Սաւուղ, Սաւուղ, ինչո՞ւ ես հալածում ինձ»: Եւ նա ասաց. «Ո՞վ ես դու, Տէ՛ր»: Եւ ձայնն ասաց. «Ես Յիսուսն եմ, որին
6 դու հալածում ես: Ուրբի՛ կանգնիր եւ այդ քաղաքը մտնիր, ու թեզ կ'ասուի, թէ դու ի՞նչ պէտք է անես»: Իսկ նրան
7 ուղեկցող մարդիկ անշունջ կանգնած էին. միայն նրա ձայնն էին լսում, բայց ոչինչ չէին քեսնում: Սօղոսը գեպինից
8 վեր կացաւ, սակայն բաց աչքերով իսկ ոչ ոքի չէր քեսնում: Նրա ձեռքից բռնած մտրոսին Դամասկոս: Եւ երեք օր
9 այնպէղ էր, բայց չէր քեսնում. ոչ կերաւ, ոչ էլ խմեց: Դամասկոսում Անանիա անունով մի աշակերտ կար. նրան
10 քեսնելով մէջ Տէրն ասաց՝ Անանիա՛: Սա ասաց՝ այսպէղ եմ, Տէ՛ր: Եւ Տէրը նրան ասաց. «Ուրբի՛ կանգնիր ու գնա՛
այն փողոցով, որ Ուղիղ է կոչում, եւ Յուդայի փանը կը փնտրես Սօղոս անունով Տարսուսացուն, որ դեռ աղօթքի
11 մէջ է»: Եւ նա քեսնելով մէջ քեսաւ Անանիա անունով մի մարդու, որ մտաւ եւ ձեռքը դրեց իր վրայ, որպէսզի քեսնի:
12 Անանիան պարասխանեց. «Տէ՛ր, շարտերից լսեցի այդ մարդու մասին, թէ որքան չարիքներ է արել Երուսաղէմում
13 քո սրբերին. եւ այսպէղ էլ քահանայապետներից իշխանութիւն ունի կապանքի փակ պառելու բոլոր նրանց, որ
14 քո անունն են կանչում»: Տէրը նրան ասաց. «Գնա՛ դու, որովհետեւ նա ինձ համար ընտրեալ անօթ է՝ իմ անունը
15 քանելու հեթանոսների, թագաւորների եւ իսրայէլացիների առաջ. քանի որ ես ինքս եմ նրան ցոյց փայլու, թէ
16 նա ինչքան պէտք է չարչարուի իմ անուն համար»: Անանիան գնաց եւ մտաւ այն փողոց. ու ձեռքը դնելով նրա
վրայ՝ ասաց. «Սաւուղ եղբայր, վեր նայիր. Տէրն ինձ ուղարկեց՝ Յիսուսը, որը թեզ երեսաց այն ճանապարհի վրայ,
17 որով գալիս էիր, որպէսզի քեսնես ու լցուես Սուրբ Հոգով»: Եւ իսկոյն նրա աչքերից թեփերի պէս բաներ ցած
18 ընկան. ապա քեսաւ, ուրքի ելաւ ու մկրտուեց: Եւ սնունդ ընդունելով՝ զօրացաւ ու Դամասկոսում մի քանի օր
19 աշակերտների հետ էր: Եւ անմիջապէս ժողովարաններում Յիսուսին բարոզեց՝ ասելով, թէ նա՛ է Ասարծու Որդին:
20 Բոլոր նրանք, որ լսում էին, զարմանում էին ու ասում. «Սա չէ՛ր, որ Երուսաղէմում հալածում էր նրանց, ովքեր
կանչում էին Քրիստոսի անունը, եւ այսպէղ էլ նոյն քանի համար էր եկել, որպէսզի նրանց կապանքի փակ պահած
21 քանի քահանայապետներին»: Բայց Սօղոսը առաւել եւս էր զօրանում եւ նեղն էր դնում այն հրեաներին, որոնք
22 Դամասկոսում էին բնակում, եւ ապացուցում էր, թէ սա՛ է Քրիստոսը: Բազում օրեր անցնելուց յետոյ հրեաները
23 խորհուրդ արեցին նրան սպանելու: Նրանց նեւգութիւնը Սօղոսին յայտնի դարձաւ, քանի որ գիշեր-ցերեկ քաղաքի
24 դռները պահում էին, որպէսզի նրան սպանեն: Իսկ աշակերտները գիշերով վերցրին նրան եւ, պարասպից ցած
25 կախելով, վանդակի մէջ դրած իջեցրին: Երբ Սօղոսը Երուսաղէմ եկաւ, փորձում էր աշակերտներին յարել, բայց
26 ամենքը վախենում էին նրանից. չէին հաւատում, թէ իսկապէս աշակերտ էր դարձել: Բայց Բառնաբաբը նրան
27 վերցրեց եւ բերեց առաքելների մօտ ու նրանց պարմեց, թէ ինչպէս ճանապարհին նա քեսել էր Տիրոջը, խօսել
էր նրա հետ եւ թէ Դամասկոսում էլ Յիսուսի անունով համարձակ քարոզել: Եւ Սօղոսը աշակերտների հետ էր

28 եւ Երուսաղէմում շրջում էր նրանց հետ ու համարձակ քարոզում Տիրոջ անունով: Խօսում ու վիճում էր յունախօս 28
 հրեաների հետ, որոնք հեթանոսներ էին նրան սպանել: Եղբայրները, այս բանն իմանալով, նրան Կեսարիա իջեցրին 29
 եւ ուղարկեցին Տարսոն: Մակայն եկեղեցին ամբողջ Նրէասարանում, Մամարիայում ու Գալիլիայում խաղաղութեան 30
 մէջ էր եւ, ամրանալով ու ընթանալով Տիրոջ երկիւղով, Սուրբ Նոգու միսիոնարութեամբ աճում էր: Եւ պարահեց, որ 31
 Պետրոսը, բոլորի մէջ շրջելիս, իջաւ նաեւ այն սրբերի մօտ, որոնք բնակուում էին Լիւդդայում: Եւ այնպէղ գրաւ մի 32
 մարդու, որի անունը Ենեա էր, եւ որը ութ փարոց ի վեր անդամալոյծ լինելով՝ մահճի մէջ պառկած էր: Պետրոսը 33
 նրան ասաց. «Ենեա՛, Տէր Յիսուս Քրիստոսը քեզ բժշկում է, վեր կաց եւ յարդարի՛ր քո անկողինը»: Եւ նա իսկոյն վեր
 կացաւ: Եւ բոլոր նրանք, որ Լիւդդայում եւ Մարոնայում էին ապրում, փեսան նրան եւ իրենք էլ դէպի Տէրը դարձան: 34
 Եւ Յոպպէում աշակերտ եղած մի կին կար՝ Տաբիթա անունով, որ թարգմանաբար կոչուում է Այծեմնիկ. սրա կեանքը 35
 լի էր բարի գործերով եւ ողորմութիւններով, որ նա կատարում էր: Պարահեց, որ այն օրերին նա հիւանդացաւ ու 36
 մեռաւ. նրան լողացրին եւ դրեցին վերնաբունը: Եւ Լիւդդան Յոպպէին մօտիկ էր. երբ աշակերտները լսեցին, թէ 37
 Պետրոսը այնպէղ է, երկու մարդ ուղարկեցին նրա մօտ՝ աղաչելու, որ անյապաղ իրենց մօտ գայ: Եւ Պետրոսը 38
 վեր կացաւ ու եկաւ նրանց հետ: Երբ հասաւ, նրան վերնաբուն բարձրացրին: Ու բոլոր այրիները շրջապարեցին
 նրան. լալիս էին եւ ցոյց փալիս, թէ որքան հագուստներ եւ զգեստներ էր կարել փուել Այծեմնիկը իրենց համար:
 Պետրոսը բոլորին դուրս հանելով՝ ծնրադրեց, աղօթք արեց եւ, դառնալով մարմնին, ասաց. «Տաբիթա՛, յանուն Տէր 39
 Յիսուս Քրիստոսի վեր կաց կանգնի՛ր»: Եւ նա բացեց իր աչքերը ու Պետրոսին փեսնելով՝ ուղիղ նստեց: Պետրոսը 40
 ձեռքը մեկնեց նրան ու վեր կացրեց: Կանչեց սրբերին ու այրիներին. եւ նրանց առաջ կենդանի կանգնեցրեց նրան:
 Եւ ամբողջ Յոպպէում այս յայտնի դարձաւ, եւ շարքերը հաւաքացին Տիրոջը: Պետրոսը շար օրեր մնաց Յոպպէում՝ 41, 42
 կաշեգործ ոմն Սիմոնի մօտ:

10, 2 Կեսարիայում Կռռնելիոս անունով մի մարդ կար, մի հարիւրապետ «Իփրալական» կոչուող գնդից. նա իր ամբողջ
 ընտանիքով բարեպաշտ էր ասարուածավախ լինելով՝ շար ողորմութիւններ էր անում ժողովրդի մէջ եւ միշտ Աստուծոն
 աղօթում էր: Կեսարից յետոյ ժամը երեքի մօտ փեսիլքի մէջ նա յայտնապէս փեսաւ Աստուծոն հրեշտակին, որ սրբաւ
 իր մօտ ու իրեն ասաց՝ Կռռնելիոն: Եւ նա, երբ նրան նայեց, զարհուրեց ու ասաց՝ ի՞նչ է, Տէր: Եւ հրեշտակը նրան
 3 ասաց. «Քո աղօթքներն ու քո ողորմութիւնները, յիշատակուելով, Աստուծոն առաջ ելան: Եւ արդ, մարդիկ ուղարկի՛ր
 4 Յոպպէ եւ կանչի՛ր ոմն Սիմոնի, որ Պետրոս է կոչուում. նա մնում է կաշեգործ Սիմոնի մօտ, որի փունը ծովին մօտ
 5 է»: Երբ իր հետ խօսող հրեշտակը գնաց, կանչեց ժառանգրից երկուսին եւ իր սպասաւորներից բարեպաշտ մի
 6 զինուորի ու նրանց ամէն բան պարմելով՝ Յոպպէ ուղարկեց: Յաջորդ օրը, մինչ նրանք ճանապարհին էին եւ
 7 մինչ ճաշ էին պարտաւորում, յափշտակութեան մէջ ընկաւ. եւ փեսնում էր երկիւղը բացուում եւ չորս ծայրերից
 8, 9 կախուած մի ինչ-որ անօթ, ինչպէս մի մեծ սիւռոց, որ իջաւ նստեց երկրի վրայ: Նրա մէջ կային երկրի բոլոր
 10 չորքոսանիները, գազանները, սողունները եւ երկնքի թռչունները: Եւ նրան հասաւ մի ձայն. «Վեր կաց, Պետրոն,
 11 մորթի՛ր եւ կեր»: Եւ Պետրոսն ասաց. «Քան լիցի, Տէր, որովհետեւ երբեք պիղծ եւ անմաքուր բան չեմ կերել»: 12
 13 Ձայնը նրան կրկին անգամ հասաւ. «Ինչ որ Աստուած մաքուր է դարձրել, դու պիղծ մի՛ համարի՛ր»: Այս պարահեց
 14 երեք անգամ, եւ սիւռոցը երկիւղ վերացաւ: Եւ մինչ Պետրոսը մաքում զարմացած էր, թէ փեսած փեսիլքն ի՞նչ է,
 15, 16 ահա Կռռնելիոսի կողմից ուղարկուած մարդիկ հարցրին Սիմոնի փան մասին, կանգնեցին դռանը, ձայն փուեցին
 17 ու հարցրին. «Սիմոնը, որ Պետրոս է կոչուում, այսպէղ է օթեանել»: Եւ մինչ Պետրոսը դեռ մտորում էր փեսիլքի
 18 մասին, Նոգին նրան ասաց. «Ահաասիկ ինչ-որ մարդիկ քեզ փնտրում են. ուստի դու վեր կաց, իջի՛ր եւ առանց
 19 երկմտելու գնա՛ նրանց հետ, որովհետեւ նրանց ես եմ ուղարկել»: Եւ երբ Պետրոսը նրանց մօտ իջաւ, ասաց.
 20 «Ում փնտրում էք, ահա ես եմ. ի՞նչ բանի համար էք եկել»: Եւ նրանք ասացին. «Կռռնելիոս հարիւրապետը՝ մի
 21 արդար եւ ասարուածավախ մարդ, որ ամբողջ հրեայ ազգի կողմից վկայուած է, սուրբ հրեշտակից հրաման սրացաւ
 22 քեզ կանչելու իր փունը եւ քեզնից լսելու, ինչ որ ասելու ես»: Նա ներս կանչեց նրանց եւ իր մօտ օթեան փուեց:
 23 Յաջորդ օրը Պետրոսը վեր կացաւ գնաց նրանց հետ. Յոպպէում գրնուող եղբայրներից ոմանք եւս նրա հետ
 24 գնացին: Ներեւեալ օրը մտնաւ Կեսարիա: Եւ Կռռնելիոսը նրանց սպասում էր՝ կանչած լինելով իր ազգականներին
 25 եւ մտերիմ բարեկամներին: Եւ երբ Պետրոսը ներս մտաւ, Կռռնելիոսը նրան ընդառաջ եկաւ ու նրա ոտքերն
 26, 27 ընկնելով երկրպագում էր: Պետրոսը կանգնեցրեց նրան ու ասաց. «Ոտքի՛ ելի՛ր, եւ ինքն էլ մարդ եմ»: Եւ նրա
 28 հետ խօսելով՝ ներս մտաւ ու այնպէղ շարքերին հաւաքուած գրաւ: Նրանց ասաց. «Ռոք ինքներդ գիպէք, թէ
 29 ինչպէս կարելի չէ հրեայ մարդու համար օտարազգու հետ շփուել կամ նրան մօտենալ. բայց Աստուած ինձ ցոյց
 30 փուեց, որ մարդկանցից ոչ մէկին չպէտք է պիղծ կամ անմաքուր համարեմ. դրա համար էլ առանց առարկութեան
 31 եկայ, երբ կանչուեցի: Բայց այժմ հարցնում եմ ձեզ՝ ի՞նչ բանի համար ինձ կանչեցիք»: Եւ Կռռնելիոսն ասաց.
 32 «Սրանից չորս օր առաջ, այս ժամին, մինչ ժամը երեքի աղօթքն էի անում իմ փունը, ահա սպիտակ զգեստներով
 33 մի մարդ եկաւ կանգնեց իմ առաջ ու ասաց. «Կռռնելիոն, քո աղօթքները լսելի եղան, եւ քո ողորմութիւնները
 34 է կաշեգործ ոմն Սիմոնի փունը, ծովի մօտ: Նա կը գայ եւ կը խօսի քեզ հետ»: Եւ ես իսկոյն մարդ ուղարկեցի
 35 քեզ մօտ. դու լաւ արեցիք, որ եկար: Այժմ մենք բոլորս կանգնած ենք Աստուծոն առաջ՝ լսելու այն ամէնը, ինչ քեզ
 36 հրամայուած է Տիրոջից»: Պետրոսը բերանը բացեց եւ ասաց. «Ճշմարտութեամբ վերահասու եմ եղել, թէ Աստուծոն
 37 կողմից աշառութիւն չկայ, այլ՝ բոլոր ազգերի մէջ ով երկնչում է նրանից եւ արդարութիւն է գործում, ընդունելի
 38 է նրան: Այս խօսքը նա ուղարկեց իսրայէլացիներին՝ ատելով խաղաղութիւն Յիսուս Քրիստոսի միջոցով. սա
 39 է բոլորի Տէրը: Ռոք ինքներդ գիպէք այդ խօսքը, որը փարածուեց Գալիլիայից սկսած ամբողջ Նրէասարանում
 40 այն մկրտութիւնից յետոյ, որը քարոզեց Յովհաննէսը. գիպէք Յիսուսին, որ Նազարէթից էր, որին Աստուած օծեց
 41 Սուրբ Նոգով եւ զօրութեամբ, եւ որը շրջեց բարիք անելով ու սարանայից բոլոր բռնուածներին բժշկելով, որովհետեւ
 Աստուած նրա հետ էր: Եւ մենք վկայում ենք այն բոլորը, որ Նրէասարանում եւ Երուսաղէմում արեց նա, եւ որին
 սպանեցին խաչափայտից կախելով: Երրորդ օրը Աստուած նրան յարութիւն փուեց եւ թոյլ փուեց, որ նա երեւայ՝
 ոչ թէ ամբողջ ժողովրդին, այլ մեզ՝ վկաներիս, որի առաջուց Աստուծոն ընտրուած էինք եւ որ կերանք ու խմեցինք նրա

42 հեպ մեռելներից նրա յարութիւն առնելուց յետոյ: Եւ նա պարտիրեց մեզ քարոզել ժողովրդին եւ վկայութիւն ւրայ,
 43 թէ ի՛նքն է Աստուծոց սահմանուած դարաւորը, որ դարելու է կենդանիներին եւ մեռածներին: Բոլոր մարգարէները
 44 նրա մասին վկայում են, որ բոլոր նրան հաւարացողները նրա անունով մեղքերի թողութիւն կը սպանան»: Եւ
 45 մինչ Պետրոսը դեռ այս բաներն էր ասում, Սուրբ Նոզիմ իջաւ բոլոր նրանց վրայ, ովքեր այս խօսքը լսում էին:
 46, 47 Ծագումով հրեայ հաւարացեալները, որոնք Պետրոսի հեպ էին եկել, զարմացան, որ հեթանոսների վրայ եւս Սուրբ
 48 Նոզու շնորհները հոսում են. որովհետեւ լսում էին, որ նրանք լեզուներ էին խօսում եւ փառաբանում Աստուծոյ: Այն
 ժամանակ Պետրոսը պարասխանեց. «Ո՞վ կարող է արգելել, որ ջրով մկրտունն սրանք, որոնք եւս Սուրբ Նոզին
 ընդունեցին, ինչպէս եւ մենք»: Եւ հրամայեց նրանց մկրտուել յանուն Յիսուս Քրիստոսի: Այն ժամանակ նրան
 աղաչեցին, որ մի քանի օր այնպէղ մնայ:

11 Առաքեալները եւ Նրէասարանի կողմերում գրնուող եղբայրները լսեցին, որ հեթանոսների մէջ էլ են ընդունել
 2 Աստուծու խօսքը: Բայց երբ Պետրոսը Երուսաղէմ ելաւ, հրեայութեանից դարձած հաւարացեալները մեղադրում էին
 3, 4 նրան եւ ասում. «Չթլփարուած մարդկանց մօտ մտաւ եւ նրանց հեպ կերաւ»: Եւ Պետրոսն սկսեց հերթով
 5 պատմել նրանց ու ասաց. «Ես Յոպպէ քաղաքում աղօթում էի եւ յափշտակութեան մէջ մի տեսիլք տեսայ. իջնում
 6 էր մի անօթ, մեծ սիւռնի նման, չորս ծայրերից երկնքից կախուած, որ հասաւ մինչեւ ինձ մօտ: Մինչ ակնապիշ
 7 նայում էի դրան, տեսայ երկրի չորքտարանիները, գազանները, սողունները եւ երկնքի թռչունները: Եւ լսեցի մի
 8 ձայն, որ ինձ ասում էր. «Վեր կաց, Պետրոս, մտրթիր եւ կեր»: Բայց ես ասացի. «Քան լիցի, Տէր, որովհետեւ
 9 երբեք իմ բերանը պիղծ եւ անմաքուր բան չի մտել»: Երկրորդ անգամ երկնքից ձայնն ինձ պարասխանեց. «Ինչ
 10 որ Աստուծոյ մարտի է դարձրել, դու այն պիղծ մի՛ համարիր»: Այս պարասխեց երեք անգամ, եւ վերստին ամեն
 11 ինչ երկնք վերացաւ: Եւ տեսայ այն պահին երեք մարդ, որ Կեսարիայից ինձ մօտ էին ուղարկուած, եկան եւ
 12 կանգնեցին այն տան առաջ, ուր ես գրնում էի: Եւ Նոզին ինձ ասաց, որ գնամ նրանց հեպ առանց երկմտելու:
 13 Ինձ հեպ եկան նաեւ այս վեց եղբայրները, եւ մենք մտաւք այն մարդու տունը: Եւ նա մեզ պատմեց, թէ ինչպէս
 14 իր տանը տեսել է հրեշտակին, որ իրեն ասել է. «Յոպպէ մարդ ուղարկիր եւ Պետրոս կոչուած Սիմոնին կանչիր,
 15 որ քեզ պիտի ասի խօսքեր, որոնցով պիտի փրկուես դու, նաեւ՝ քո ամբողջ տունը»: Եւ երբ սկսեցի խօսել, Սուրբ
 16 Նոզին իջաւ նրանց վրայ, ինչպէս որ իջել էր մեր վրայ սկզբում: Յիշեցի Տիրոջ խօսքը, որ ասում էր. «Յովհաննէսը
 17 մկրտեց ջրով, բայց դուք կը մկրտուէք Սուրբ Նոզով»: Արդ, եթէ Աստուծոյ միտնոյն պարզելը նրանց եւս տուել
 18 է, ինչպէս եւ մեզ, երբ Տէր Յիսուս Քրիստոսին հաւարացինք, եւ ինչպէն կարող էի Աստուծոյ արգելք լինել»: Այս
 19 բանը լսելով՝ լսեցին եւ փառաւորում էին Աստուծոյ ու ասում. «Ուրեմն Աստուծոյ հեթանոսներին եւս դէպի կեանք
 20 մինչեւ Փիւնիկիէ, մինչեւ Կիպրոս ու Անարիոք. նրանք ոչ ոքի չէին քարոզում խօսքը, այլ՝ միայն հրեաներին: Եւ
 21 նրանց միջից որոշ մարդիկ՝ կիպրացիներ եւ կիւրենացիներ, Անարիոք մտնելով, յոյներին էին դիմում՝ աւերարանելով
 22 Տէր Յիսուսին: Եւ Տիրոջ գորութիւնը նրանց հեպ էր: Նաւարացեալների մի բազմութիւն դէպի Տէրը դարձաւ:
 23 Նրանց մասին այս լուրը հասաւ Երուսաղէմի եկեղեցուն: Եւ Բառնաբասին ուղարկեցին մինչեւ Անարիոք: Երբ սա
 24 եկաւ եւ տեսաւ Աստուծոյ շնորհները, ուրախացաւ եւ յորդորում էր բոլորին, որպէսզի նրանք յօժար սրտով յարած
 25 մնան Տիրոջը. ըստ որում նա բարի, Սուրբ Նոզով եւ հաւարով լցուած մարդ էր. եւ Տիրոջը յարածների վրայ
 26 բազում ժողովուրդ աւելացաւ: Ապա Բառնաբասը ելաւ գնաց Տարսոն՝ Սօղոսին փնտրելու եւ, նրան գտնելով, բերեց
 27 Անարիոք: Ու նրանք երկուսով մի ամբողջ տարի հաւաքում էին եկեղեցու մէջ եւ ուսուցանում էին շատ շատերին: Եւ
 28 առաջին անգամ Անարիոքում էր, որ աշակերտածներին «քրիստոնէաներ» անուանեցին: Այն օրերին Երուսաղէմից
 29 մարգարէներ իջան Անարիոք: Նրանցից մէկը, որի անունը Ագաթոս էր, վեր կենալով, Նոզու միջոցով կանխանէց, որ
 30 ամբողջ աշխարհում մեծ սով է լինելու, որը եւ եղաւ Աղօղէսու կայսեր օրով: Եւ Անարիոքի աշակերտները որոշեցին,
 որ աշակերտների կողմից, այնքան, որքան նրանցից իւրաքանչիւրը կարող էր, նպաստ ուղարկեն Նրէասարանում
 երեցներին:

12, 2 Այդ ժամանակներում Ներովդէս թագաւորը ձեռնարկեց եկեղեցուց ոմանց չարչարելու գործին եւ Յովհաննէսի
 3 եղբօրը Յակոբոսին, սրով սպանեց: Երբ տեսաւ, որ այդ հաճելի է հրեաներին, աւելի առաջ գնաց եւ Պետրոսին
 4 էլ բռնեց: Տաղարջակերպաց օրերն էին. երբ նրան բռնեց, բանար դրեց եւ իւրաքանչիւրը չորս զինուորից բաղկացած
 5 չորս խմբի յանձնեց, որ նրան պահեն. եւ ուզում էր զարկից յետոյ նրան դուրս հանել՝ դարելու ժողովրդի առջեւ:
 6 Պետրոսը բանտում մնում էր հսկողութեան ներքոյ. իսկ եկեղեցում նրա համար անդադար աղօթքներ էին արում
 7 առ Աստուծոյ: Եւ երբ Ներովդէսն ուզեց նրան դուրս բերել, այն գիշեր Պետրոսը, կրկնակի շղթաներով կապուած,
 8 երկու զինուորների միջեւ քնած էր. իսկ պահապանները դռան առաջ բանար պահպանում էին: Եւ տեսայ Տիրոջ
 9 հրեշտակը եկաւ, կանգնեց մօտը, ու մի լոյս ծագեց այդ տեղի վրայ: Ապա բոթեց Պետրոսի կողերը, նրան վեր
 10 կացրեց՝ ասելով. «Իսկոյն վեր կաց»: Եւ շղթաներն ընկան նրա ձեռքից: Եւ հրեշտակը նրան ասաց. «Գօտիդ
 11 կապիր եւ հողաթափները ոտքերդ գցիր»: Եւ նա այնպէս արեց: Ապա նրան ասաց. «Չգեստներդ վրադ գցիր եւ
 12 արի՛ իմ յետեւից»: Եւ նա ելնելով գնում էր նրա յետեւից ու չէր իմանում, թէ հրեշտակի միջոցով պարահաճը
 13 իրական է, որովհետեւ կարծում էր, թէ տեսիլք է տեսնում: Եւ երբ նրանք անցան առաջին պահականոցից եւ ապա
 14 երկրորդից, եկան մինչեւ երկաթեայ դուռը, որը հանում էր քաղաք: Դուռը իրեն-իրեն բացուեց նրանց առջեւ. եւ, մի
 15 փողոց մտնելով, անցան նրա միջով. ապա հրեշտակը իսկոյն նրանից հեռացաւ: Երբ Պետրոսը ուշքի եկաւ, ասաց.
 16 «Այժմ ճշմարտապէս գիտեմ, որ Տէրն ուղարկեց իր հրեշտակին եւ ինձ փրկեց Ներովդէսի ձեռքից եւ հրեայ ժողովրդի
 17 ամեն ակնկալութեանից»: Եւ ուշքի եկած լինելով՝ եկաւ Մարիամի՝ Մարկոս կոչուած Յովհաննէսի մօտ տունը. այնպէղ
 18 հաւաքուել էին շատերն ու աղօթք էին անում: Տան դուռը բախելիս՝ Ռոդէ անունով մի աղախին մօտեցաւ եւ ականջ
 19 էր դնում: Եւ ճանաչելով Պետրոսի ձայնը՝ ուրախութեանից դուռը ջրացեց, այլ ներս վազելով պարսմեց, թէ Պետրոսը
 20 դռանը կանգնած է: Նրանք ասացին նրան՝ գժուել իս: Իսկ աղախինը առաւել եւս պնդում էր, թէ այդպէս է: Ապա
 21 նրանք ասացին՝ նրա հրեշտակն է: Իսկ Պետրոսը շարունակում էր թակել դուռը: Երբ բացեցին, տեսան նրան ու
 22 զարմացան: Եւ նա ձեռքով նրանց նշան էր անում, որ լռեն. եւ պատմեց, թէ ինչպէս Տէրը իրեն հանեց բանարից:

Ապա ասաց. «Այս բաները պատմեցէք Յակոբոսին եւ եղբայրներին»: Եւ ինքը ելաւ գնաց այլ փեղ: Եւ երբ առաւօր 18
 եղաւ, զինուորների մէջ մեծ խռովութիւն ընկաւ, թէ արդեօք Պետրոսն ի՞նչ եղաւ: Իսկ Ներովդէտը, երբ նրան փնտրեց 19
 ու չգտաւ, պահակներին հարցաքննելուց յետոյ հրամայեց սպանել նրանց: Ապա Պետրոսը Նրէասարանից Կեսարիա
 իջաւ ու այնպէղ էր մնում: Եւ Ներովդէտը ցատումով էր լցուած փիւրոսցիների եւ սիդոնացիների դէմ: Նրանք 20
 միաբանուած՝ եկան նրա մօտ եւ համոզելով Բղասպոսին՝ թագաւորի սենեկապետին, խաղաղութիւն խնդրեցին,
 քանի որ իրենց երկիրը նրա երկրից էր կերակրում: Եւ որոշուած օրը Ներովդէտը թագաւորական զգեստ էր հագել 21
 եւ արեան էր նստել ու հրապարակաւ խօսում էր նրանց հետ: Իսկ ամբոխը աղաղակում էր. «Աստուած է, որ
 խօսում է եւ ոչ թէ մարդ»: Եւ անմիջապէս հրեշտակը հարուածեց նրան, որովհետեւ Աստուծն փառք չբուեց, եւ 23
 որդերի կեր դառնալով՝ մեռաւ: Իսկ Աստուծ խօսքը աճում ու բազմանում էր: Բառնաբասն ու Սօղոսը, երբ իրենց 24, 25
 պաշտօնը կարարեցին, Երուսաղէմից վերադարձան: Իրենց հետ վերցրել էին նաեւ Յովհաննէսին, որ Մարկոս էր
 կոչում:

Անպիտոյն գրնուող եկեղեցում կային մի քանի մարգարէներ եւ ուսուցիչներ՝ Բառնաբասը եւ Շմաւոնը, որ կոչ- 13
 ւում էր Նիզեք, Ղուկիոս Կիրենացի, Սանայեանը, որ Ներովդէտ չորրորդապետի դայեկորդին էր, եւ Սօղոսը: Մինչ 2
 նրանք Տիրոջ պաշտամունքի մէջ էին եւ ծոմ էին պահում, Սուրբ Նոզիս ասաց նրանց. «Բառնաբասին եւ Սօղո-
 սին առանձնացրէք ինձ համար, որ անեն այն գործը, որին եւս դրանց կոչել եմ»: Այն ժամանակ ծոմ պահելով եւ 3
 աղօթելով՝ ձեռք դրեցին նրանց վրայ եւ ուղարկեցին: Ուստի նրանք, Սուրբ Նոզոց ուղարկուած, իջան Սելեւկիա ու
 այնպէղից նաւարկեցին դէպի Կիպրոս: Եւ Սալամինա հասնելով՝ հրեաների ժողովարաններում Աստուծ խօսքն էին 4
 քարոզում: Որպէս օգնական ունէին նաեւ Յովհաննէսին: Շրջելով ամբողջ կղզին մինչեւ Պափոս՝ այնպէղ գրան 5
 մի ուն մոզի, որ մի հրեայ սուր մարգարէ էր, եւ որի անունը Բարեյեսու էր. սա բղէշիսի փոխանորդ Սերգէոս 6
 Պօղոսի հետ էր ապրում, որը մի իմաստուն մարդ էր: Սերգէոսը աղաչելով Բառնաբասին եւ Սօղոսին, ուզում էր
 լսել Աստուծ խօսքը: Բայց նրանց դէմ դուրս եկաւ Եդիմաս մոզը (որովհետեւ նրա անունը այսպէս է թարգմանում) 8
 եւ ուզում էր բղէշիսի փոխանորդին հաւարից շեղել: Իսկ Սօղոսը, որը եւ Պօղոսն է, Սուրբ Նոզով լցուած, նայեց 9
 նրան ու ասաց. «Ո՛վ դու, որ լի ես ամէն նեւգութեամբ ու խորամանկութեամբ, որդի՛ սաբանայի, թշնամի՛ ամէն 10
 արդարութեան: Տիրոջ ուղիղ ճանապարհները շեղելուց չեն դադարի: Եւ արդ, ահա Տիրոջ ձեռքը քեզ վրայ է, եւ 11
 կոյր կը լինես, որ միառժամանակ արեւ չբեռնես»: Եւ անմիջապէս նրա վրայ մէզ ու խաւար իջաւ. եւ խարխափելով՝
 առաջնորդողներ էր փնտրում: Այն ժամանակ բղէշիսի փոխանորդը, պարահաճները փնտրելով, հաւաքաց՝ զար- 12
 մանալով Տիրոջ վարդապետութեան վրայ: Պափոսից խարխիսի վերցնելով՝ Պօղոսը եւ իր հետ եղողները եկան 13
 Պամփիլիայի Պերգէ քաղաքը: Յովհաննէսը, նրանցից բաժանուելով, Երուսաղէմ վերադարձաւ, իսկ նրանք, առաջ
 գնալով, Պերգէից եկան Պիսիդեան Անպիոք քաղաքը. եւ շաբաթ օրը, ժողովարան մտնելով, նստեցին: Եւ Օրէնքի 14, 15
 ու մարգարէների ընթերցումից յետոյ, ժողովարանի պետերը նրանց մօտ մէկին ուղարկեցին ու ասացին. «Եղբայր-
 ներ, եթէ ունէք մխիթարանքի խօսքեր ժողովրդին, կ'օտեցէք»: Պօղոսը ոտքի կանգնեց, ձեռք շարժեց ու ասաց. 16
 «Ո՛վ իսրայէլացիներ, եւ դո՛ւք, որ Աստուծ երկնում էք, լսեցէք. Իսրայէլի այս ժողովրդի Աստուծը ընկրեց մեր 17
 հայրերին եւ Եգիպտացիների երկրում, պանդխտութեան ժամանակ, ժողովրդին բարձրացրեց եւ հզօր բազուկով 18, 19
 նրանց այնպէղից հանեց: Եւ շուրջ քառասուն տարի ժամանակով անապատում նրանց կերակրեց: Եւ Քանանու
 երկրում եօթը ազգեր խորտակելով՝ նրանց հողը որպէս ժառանգութիւն տուեց նրանց: Եւ դրանից յետոյ շուրջ չորս 20
 հարիւր յիսուն տարի նրանց տուեց դաւաւորներ՝ մինչեւ Սամուէլ մարգարէն: Եւ այնուհետեւ թագաւոր խնդրեցին.
 ու Աստուած թագաւոր տուեց նրանց Բենիամինի ցեղից Կիսի որդուն՝ Սաուլին, քառասուն տարի: Եւ երբ նրան 22
 փոխեց, նրանց համար մէջտեղ բերեց Դաւթին որպէս թագաւոր, որի մասին եւ վկայելով՝ ասաց. «Գալայ Յեսաի
 որդի Դաւթին՝ իմ սրբով մի մարդու, որը պիտի կարարի իմ ամբողջ կամքը»: Աստուած, ըստ իր խոստման, սրա 23
 սերնդից յարուցեց Իսրայէլի համար մի փրկիչ՝ Յիսուսին: Նրա գալստից առաջ, նրա առջեւից գնացողը՝ Յովհան- 24
 նէսը, Իսրայէլի ամբողջ ժողովրդին քարոզել էր ապաշխարել եւ մկրտուել: Եւ երբ Յովհաննէսը իր գործունէութեան 25
 ընթացքն աւարտեց, ասաց. «Իմ մասին ի՛նչ էք կարծում, ո՞վ եմ. եւ Քրիստոսը չեմ, այլ ահա իմ յետեւից գալիս է
 նա, որի ոտքերի կօշիկներն արձակելու արժանի չեմ»: Եղբայրներ, Աբրահամի տոհմի որդիներ եւ ձեր մէջ նրանք, 26
 որ Աստուծ երկնում են, ձեզ ուղարկուեց փրկութեան այս խօսքը. բայց Երուսաղէմում բնակուողները եւ նրանց 27
 իշխանաւորները չճանաչեցին Յիսուսին եւ նրան դաւապարտելով՝ կարարեցին մարգարէների խօսքը, որ ամէն
 շաբաթ ընթերցում էին: Եւ մահուան արժանի ոչ մի յանցանք չգրնելով՝ Պիղատոսին խնդրեցին սպանել նրան: Եւ 28, 29
 երբ կարարեցին այն ամէնը, ինչ նրա մասին գրուած էր, խաչափայտից իջեցնելով նրան՝ գերեզման դրեցին: Բայց 30
 Աստուած մեռելներից յարութիւն տուեց նրան, որ բազում օրեր երեսաց նրանց, որոնք նրա հետ Գալիլիայից Երու- 31
 սաղէմ էին բարձրացել եւ որոնք այժմ իսկ ժողովրդի առաջ նրա վկաներն են: Եւ մենք ձեզ աւերարանում ենք այն 32
 խոստումը, որ արուած էր մեր հայրերին, եւ Աստուած նոյնը կարարեց մեզ՝ նրանց որդիների համար՝ յարութիւն 33
 տալով Յիսուսին, ինչպէս գրուած է երկրորդ աղմոսում. «Դու իմ Որդին ես, եւ ես այսօր ծնեցի քեզ»: Եւ որ նրան 34
 յարութիւն տուեց մեռելներից ու այլեւս ապականութեան չի դառնալու, այդ մասին այսպէս է ասում. «Ձեզ պիտի
 պամԴաւթին խոստացուած վստահելի սրբութիւնները»: Ուստի եւ մի ուրիշ փեղ էլ ասում է. «Քո Սրբին ապակա- 35
 նութիւն տեսնել չես կայ»: Սակայն Դաւիթը իր սերնդի ժամանակ ծառայեց եւ Աստուծ կամքով վախճանուեց ու 36
 աւելացաւ իր հայրերի վրայ, եւ նրա մարմինը ապականութիւն տեսաւ: Բայց Յիսուս, որին Աստուած յարութիւն 37
 տուեց, ապականութիւն չտեսաւ: Եղբայրներ, թող ձեզ յայտնի լինի, որ նրանով է ձեզ համար մեղքերի թողութիւն 38
 աւերարանում. եւ այն ամենից, որոնցից չկարողացաք Մովսէսի օրէնքով արդարանալ, նրանով կ'արդարանայ, 39
 ով հաւարում է: Զգո՛յշ կացէք, գուցէ ձեր գլխին գայ այն, ինչ ասուած է մարգարէների գրուածքներում. «Տեսէք, 40, 41
 արհամարհողներ, եւ զարմացէք ու չբուեցէք. որովհետեւ ես ձեր օրերում մի գործ եմ կարարելու, այնպիսի մի գործ,
 որին չպիտի հաւարաք, եթէ մէկը ձեզ պարմի այն»: Եւ երբ Բառնաբասն ու Պօղոսը այնպէղից ելան, ղաջում 42
 էին, որ միւս շաբաթ էլ նոյն բաներն ասեն իրենց: Եւ երբ ժողովուրդը ցրուեց, հրեաներից եւ հրեկոթան արքած 43
 աստուածապաշտներից շարերը գնում էին Պօղոսի եւ Բառնաբասի յետեւից, որոնք խօսում էին նրանց հետ ու
 համոզում նրանց, որ շարունակեն մնալ Աստուծ շնորհի մէջ: Եւ երբ յաջորդ շաբաթ օրը եկաւ, գրեթէ ամբողջ 44

45 քաղաքը հաւաքուեց Ասարծու խօսքը լսելու: Երբ հրեաները այդ բազմութիւնը տեսան, նախանձով լցուեցին եւ,
 46 Պօղոսի ասածներին ընդդիմախօսելով, հայհոյում էին: Իսկ Պօղոսն ու Բառնաբարը համարձակ կերպով ասում
 էին. «Նախ ձեզ պէտք է Ասարծու խօսքը խօսելինք. բայց քանի որ դուք այն մերժում էք եւ ձեզ արժանի չէք համարում
 47 յափրենական կեանքի, ահա մենք դառնում ենք դէպի հեթանոսները. որովհետեւ Տէրը մեզ այսպէս պատուիրեց.
 48 «Քեզ դրեցի որպէս հեթանոսների լոյս, որպէսզի դու փրկութեան միջոց լինես մինչեւ երկրի ծագերը»: Այս բանը
 լսելով՝ հեթանոսները ուրախացան եւ փառաւորում էին Տիրոջ խօսքը. եւ ովքեր սահմանուած էին յափրենական
 49, 50 կեանքի համար, հաւաքացին: Եւ Ասարծու խօսքը ամբողջ գաւառում փարածում էր: Բայց հրեաները ասարու-
 ածապաշար եւ երեսելի կանանց ու քաղաքի գլխատրոններին գրգռեցին եւ, Պօղոսի ու Բառնաբարսի դէմ հալածանք
 51 յարուցելով, իրենց սահմաններից նրանց դուրս հանեցին: Իսկ նրանք, իրենց ուրբերի փոշին նրանց վրայ թափ
 52 փալով, եկան Իկոնիոն: Եւ աշակերտները լցուեցին ուրախութեամբ եւ Սուրբ Նոգով:

14 Իկոնիոնում Պօղոսն ու Բառնաբարը միասին էին մտնում հրեաների ժողովարանը եւ նոյն ձեւով խօսում, այնպէս
 2 որ թէ՛ հրեաների եւ թէ՛ հեթանոսների մի մեծ բազմութիւն հաւաքաց: Բայց շահաւարացող հրեաները հեթանոսնե-
 3 ռի մարքերը եւս չարացրին եղբայրների դէմ: Նրանք երկար ժամանակ շրջում էին եւ համարձակ խօսում. եւ Տէրը
 4 վկայում էր իր շնորհի խօսքի մասին՝ թոյլ փալով, որ նրանց ձեռքով նշաններ եւ զարմանալի գործեր լինեն: Եւ
 5 քաղաքի բազմութեան մէջ պառակտում առաջ եկաւ. ոմանք հրեաների կողմն էին, եւ ոմանք՝ առաքելայների: Երբ
 6 հեթանոսներն ու հրեաները իրենց իշխանատրոններով միասին նրանց անարգելու եւ քարկոծելու դիմեցին, նրանց
 7, 8 լուր փրուեց, եւ փախան լիկայոնացիների Լիսպրա եւ Դերբէ քաղաքներն ու շրջակայ գաւառը եւ այնպէս էին ա-
 9 նելարանում: Եւ Լիսպրայում մի մարդ կար՝ նստած, ուրբից փկար, ի ծնէ կար, որը երբեք չէր քայլել: Սա լսեց
 10 Պօղոսի խօսքերը, որը, նրան նայելով եւ տեսնելով, թէ փրկութեան հաւաք ունի, բարձրաձայն ասաց. «Մեր Տիրոջ՝
 Յիսուս Քրիստոսի անունով քեզ եմ ասում. կանգնի՛ր քո ուրբերի վրայ ուղիղ»: Եւ նա վեր ցատկեց ու վազվզում
 11 էր: Եւ ժողովրդի բազմութիւնը, տեսնելով այն, ինչ Պօղոսն արեց, իր ձայնը բարձրացրեց եւ լիկայոներէն ասաց.
 12 «Ասարուածներ, մարդկանց կերպարանքով, իջան մեզ մօտ»: Եւ Բառնաբարսին Դիոս էին կոչում, իսկ Պօղոսին՝
 13 Ներմես, քանի որ նա էր խօսքն առաջնորդողը: Իսկ քաղաքի մուտքին կանգնած Դիոսի քուրմը, ցուլեր եւ պսակներ
 14 հասցնելով դռան մօտ, կաննում էր գոհ մարուցել բազմութեան հետ միասին: Իսկ Բառնաբարս եւ Պօղոս առա-
 15 քելայները, երբ այդ լսեցին, իրենց զգեստները պարառուցելով՝ անբոխի միջից դուրս վազեցին. աղաղակում էին եւ
 16 ասում. «Ո՛վ մարդիկ, այդ ի՛նչ էք անում դուք. մենք էլ բնութեամբ ձեզ նման մարդիկ ենք, որ ձեզ աւերարանում
 17 ենք, որպէսզի այդպիսի ունայնութիւններից դառնաք դէպի կենդանի Ասարուածը, որն սրեղծեց երկինքը եւ երկիրը
 18 եւ ծովը եւ ամէն ինչ, որ նրանց մէջ կայ: Նա անցեալ ժամանակներում բոլոր հեթանոս ազգերին թոյլ փուեց,
 19 որ գնան իրենց ճանապարհներով: Եւ սակայն նա իրեն առանց վկայութեան չթողեց, այլ իր բարերարութեամբ
 20 երկնքից ձեզ անձրեւներ փուեց ու պողաբեր եղանակներ՝ լիացնելով ձեզ կերակուրներով, իսկ ձեր սրբերը՝ ու-
 21 թախութեամբ»: Եւ այս ասելով՝ հագիւ հանդարտեցրին ժողովրդի բազմութիւնը, որ իրենց գոհ չմարուցեն, այլ
 22 իւրաքանչիւրը գնայ իր տեղը: Եւ մինչ նրանք շրջում եւ ուսուցանում էին, Անփոքից եւ Իկոնիոնից եկան հասան
 23, 24 Դիսիդիայի մէջ շրջելով՝ եկան Պամփիլիա: Եւ Պերգէում եւս Տիրոջ խօսքը քարոզելուց յետոյ իջան Արփալիա:
 25 Այնպէսզի էլ նաւարկելով՝ գնացին Անփոք, որտեղից էլ յանձնուած էին Ասարծու շնորհներին այն գործի համար, որ
 26 կարարեցին: Եւ երբ եկան ու հաւաքեցին եկեղեցին, պարմեցին, թէ Ասարուած նրանց հետ ինչքան բաներ արեց
 27 եւ թէ ինչպէս հեթանոսների առաջ հաւաքի դուռը բացեց: Եւ երկար ժամանակ շրջում էին աշակերտների հետ:

15 Նրեասարանից իջել էին ոմանք Անփոք եւ եղբայրներին ուսուցանում էին. «Մովսէսի օրէնքի համաձայն, եթէ
 2 ջղփապուեք, չէք կարող փրկուել»: Եւ երբ Պօղոսն ու Բառնաբարսի ու նրանց միջեւ շար հակառակութիւն եւ վեճ
 3 առաքելայների եւ երեցների մօտ: Եկեղեցու կողմից ճանապարհ դրուելուց յետոյ, նրանք շրջելով անցան Փիւնիկի
 4 եւ Մամարիայի միջով եւ պարմեցին հեթանոսների դարձի մասին՝ մեծ ուրախութիւն պարճառելով բոլոր եղբայր-
 5 ներին: Եւ երբ Երուսաղէմ հասան, եկեղեցու առաքելայների ու երեցների կողմից ընդունուեցին. պարմեցին, թէ
 6 Ասարուած ինչ բաներ արեց իրենց միջոցով: Փարիսեցիների հերձուածից մի քանի հաւաքացեալներ վեր կացան ու
 7 ասացին. «Դրանց պէտք է թլփարել եւ պարուիրել, որ պահեն Մովսէսի օրէնքը»: Եւ առաքելայներն ու երեցները
 8 հաւաքուեցին այս բանը բնութեան առնելու համար: Եւ շար վեճ լինելուց յետոյ, Պարուսը ուրբի կանգնեց ու
 9 նրանց ասաց. «Եղբայրներ, դուք ինքներդ գիտէք, որ ձեր մէջ առաջին օրերից Ասարուած ինձ ընկրեց, որ հեթանոս-
 10 ները իմ բերանով Աւերարանի խօսքը լսեն եւ հաւաքան: Եւ սրբազեպն Ասարուած նրանց վկայեց՝ Սուրբ Նոգին
 11 փալով նրանց այնպէս, ինչպէս փուեց մեզ: Եւ նրանց ու մեր միջեւ ոչ մի խարութիւն չդրեց՝ հաւաքով մաքրելով
 12 նրանց սրբերը: Արդ, ինչու էք փորձում Ասարծուն՝ աշակերտների վզին դնելով մի լուծ, որը ոչ մեր հայրերը եւ
 13 ոչ էլ մենք կարողացանք փանել: Այլ Տէր Յիսուս Քրիստոսի շնորհով հաւաքում ենք, որ կը փրկուենք, ինչպէս եւ
 14 ինչքան նշաններ եւ զարմանալի գործեր կարարեց հեթանոսների մէջ: Երբ նրանք լսեցին, Յակոբոսը, խօսք առնե-
 15 լով, ասաց. «Եղբայրներ, լսեցէ՛ք ինձ. Շմաւոնը պարմեց, թէ ինչպէս Ասարուած առաջուց հոգածութիւն ցոյց փուեց՝
 16 հեթանոսներից իր անունով մի ժողովուրդ ունենալու համար: Եւ այդ բանում մարգարէների խօսքերը համընկնում
 են իրար, ինչպէս որ գրուած է. «Սրանից յետոյ կը վերադառնամ եւ կը շինեմ Դաւթի փուլ եկած փունը եւ նրա

աւերակները վերստին կը շինենու կը վերականգնեն այն, որպէսզի Տիրոջը փնտրեն մնացած մարդիկ, ինչպէս եւ 17
բոլոր հեթանոսները, որոնց վրայ դրուած է իմ անունը», - ասում է Տէրը, նա, որ անում է այս բոլորը: Ի յալիպենից 18
յայտնի են Տիրոջը իր բոլոր գործերը: Դրա համար ես էլ ինձ իրաւունք եմ վերապահում չնեղել նրանց, ովքեր 19
հեթանոսներից դառնում են Աստուծոյն, այլ գրել նրանց, որ խորշեն կուռքերին զոհուած կերակուրներից եւ պոռն- 20
կութիւնից, խեղդամահ արուած կենդանիներից եւ արիւնից. քանի որ Մովսէսը, առաջին սերունդներից սկսած, 21
խրաքանջիւր քաղաքում իր քարոզիչներն ունի, եւ նա ամէն շաբաթ օր ժողովարանում ընթերցում է»: Այն ժա- 22
մանակ առաքեալներին եւ երէցներին, ամբողջ եկեղեցու հետ միասին, հաճելի թուաց, որ իրենց միջից ընտրուած
մարդիկ ուղարկեն Անտիոք՝ Պողոսի եւ Բառնաբասի հետ. Յուդային Բարսաբա կոչուածին եւ Շիղային, որոնք
գլխատրներն էին: Եւ եղբայրներին նրանց միջոցով գրեցին հետեւեալը. «Առաքեալները, երէցները եւ եղբայրները 23
Անտիոքում, Սիրիայում եւ Կիլիկիայում հեթանոսներից եղող եղբայրներիդ ողջոյն են յղում: Քանի որ լսեցիք, 24
թէ ոմանք, իբրեւ թէ մեզանից, որոնց մենք հրաման չենք փութել, խռովեցրել են ձեզ խօսքերով եւ խախտել են ձեր
մտքերը՝ ասելով, թէ պէտք է թլփափուել եւ օրէնքը պահել, ուստի, հաճելի թուաց մեզ՝ միաբերդ հաւաքուածներին, 25
ուղարկել ձեզ մօտ ընտրուած մարդկանց՝ մեր սիրելիներին, Բառնաբասի ու Պողոսի հետ, մարդիկ, որոնք իրենց
անձը նուիրեցին մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի անունաւ համար: Արդ, ուղարկեցինք Յուդային եւ Շիղային, որ նրանք 26
էլ խօսքով նոյնը պարսմեն. որովհետեւ հաճելի թուաց Սուրբ Հոգուն եւ մեզ՝ անելի ոչ մի բեռ չդնել ձեր վրայ, 27
բացի այս կարեւորներից. այն է՝ հեռու մնալ կուռքերին զոհուած կերակուրներից եւ արիւնից, խեղդամահ արուած
կենդանիներից ու պոռնկութիւնից. ձեզ դրանցից հեռու պահելով՝ լաւ կ'անէք: Ո՛րջ եղէք»: Եւ նրանք մեկնելով՝ 30
ճանապարհ դրուեցին եւ Անտիոք իջան ու ժողովրդին հաւաքելով՝ նամակը փութեցին: Եւ նրանք ընթերցելով այդ
մխիթարութեան համար ուրախացան: Յուդան եւ Շիղան, քանի որ նրանք էլ մարգարէներ էին, բազում խօսքե- 32
րով յորդորեցին եղբայրներին եւ ամրապնդեցին նրանց: Եւ միառժամանակ այնպէղ մնալով՝ եղբայրների կողմից
խաղաղութեամբ յետ ուղարկուեցին առաքեալների մօտ: Սակայն Շիղային հաճելի թուաց այնպէղ մնալ: Իսկ 34, 35
Պողոսն ու Բառնաբասը շրջում էին Անտիոքում եւ շար ուրիշների հետ ուսուցանում ու աւերարանում էին Աստու
խօսքը: Իսկ մի քանի օր յետոյ Պողոսը Բառնաբասին ասաց. «Վերադառնանք եւ շրջենք եղբայրների մէջ բոլոր
այն քաղաքներում, որպէղ քարոզեցինք Տիրոջ խօսքը՝ քսեսելու, թէ ինչ վիճակում են»: Բառնաբասն ուզում էր
Մարկոս կոչուած Յովհաննէսին էլ հետը փութել, բայց Պողոսը չէր ուզում, որ Պամփիլիայում իրենցից հեռացած
եւ գործի համար իրենց հետ չեկած մեկին իրենց հետ փութեն: Եւ նրանց մէջ գփպութիւն առաջացաւ, այնքան, 39
որ իրարից բաժանուեցին. Բառնաբասը Մարկոսին վերցնելով՝ նաւարկեց դէպի Կիպրոս: Իսկ Պողոսը Շիղա-
յին ընտրելով՝ ճանապարհ ընկաւ՝ եղբայրների կողմից յանձնուելով Աստու շնորհին. եւ շրջում էր Ասորիքի եւ 41
Կիլիկիայի կողմերում ու ամրապնդում էր եկեղեցիները:

Պողոսը եկաւ հասաւ Դերբէ եւ Լիսարթոս: Եւ այնպէղ Տիրոջն անունով մի աշակերտ կար, հաւաքացեալ 16
հրեայ կնոջ եւ հեթանոս հօր որդի, որը վկայուած էր լիսարթացի եւ իկոնիացի եղբայրների կողմից: Պողոսն 2, 3
ուզեց նրան իր հետ փութել ու վերցրեց թլփափուեց նրան՝ այդ քեղերում գրնտող հրեաների պարճառով, քանի որ
բոլորը գիտէին, թէ նրա հայրը հեթանոս էր: Երբ անցնում էին քաղաքներով, նրանց յանձնարարում էին պահել 4
Երուսաղէմում գրնտող առաքեալների եւ երէցների կողմից պապութիւնում հրամանները: Այսպէս, եկեղեցիները 5
ամրապնդում էին հաւարի մէջ ու օրէցօր նրանց թիւն աւելանում էր: Շրջեցին Փռիւզիայում եւ Գաղատիայի կող- 6
մերում՝ Սուրբ Հոգուց արգելուելով, որ Ասիայի նահանգում խօսքը չքարոզեն: Բայց երբ Միսիայի մօտերը եկան, 7
փորձում էին Բիթանիա գնալ, սակայն Յիսուսի Հոգին նրանց թոյլ չտուեց: Ուստի, Միսիայի միջով անցնելով, 8
Տրովադա իջան: Գիշերը Պողոսին մի քեւիք երեւաց, մի մակեդոնացի մարդ կանգնել աղաչում էր նրան ու ա- 9
սում. «Մակեդոնիա անցիր եւ օգնիր մեզ»: Եւ երբ նա այդ քեւիքը քեւաւ, իսկոյն ուզեցինք առաջ գնալ դէպի 10
Մակեդոնիա՝ հետեւութիւն անելով, որ Տէրը մեզ հրաւիրեց, որ նրանց աւերարանենք: Տրովադայից դուրս գալով՝ 11
ուղիղ գնացինք դէպի Սամոթրակէ եւ յաջորդ օրը՝ Նոր քաղաք. այնպէղից էլ՝ Փիլիպպէ, որ Մակեդոնիայի առաջին 12
գաւառի մէկ քաղաքն էր՝ Կողովնիա: Այնպէղ, քաղաքում մի քանի օր մնացինք: Շաբաթ օրը քաղաքից դուրս 13
եկանք դէպի գետափ, ուր հրեաները սովոր էին աղօթք անել: Եւ նստած խօսում էինք հաւաքուած կանանց հետ:
Եւ Լիդիա անունով ստրուածակախ մի կին, որ Թիւսարիոս քաղաքից էր եւ ծիրանի զգեստներ վաճառող, լսում էր. 14
եւ նրա սիրտը Տէրն իր բացել՝ անապու Պողոսի խօսքերին: Եւ երբ որ մկրտուեցին ինքը եւ իր փունը, նա 15
աղաչեց եւ ասաց. «Եթէ ինձ Տիրոջ հաւաքացող էք համարում, իմ փունը մտէք եւ օթեանեցէք»: Եւ սպիպելով՝ մեզ
փարաւ: Եւ մինչ մենք աղօթելու էինք գնում, մեզ հանդիպեց մի աղախին, որին մի հարցուկ՝ չար ոգի էր բռնել. 16
սա գուշակութիւններով իր քեւերին մեծ օգուտ էր փալիս: Նա Պողոսի եւ մեր քեւեից ընկած՝ աղաղակում էր ու 17
ասում. «Այս մարդիկ Բարձրեալն Աստու ծառաներն են, որ ձեզ պարսմում են փրկութեան ճանապարհները»: Եւ 18
շար օրեր էր անում այդ բանը: Պողոսը, գայրանալով, դարձաւ եւ չար ոգուն ասաց. «Յիսուս Քրիստոսի անունով
հրամայում եմ քեզ, որ դրա միջից դուրս ելնես»: Եւ նոյն ժամին չար ոգին ելաւ: Երբ նրա քեւերը քեւան, որ 19
իրենց շահի աղբիւրը կտրուեց, Պողոսին եւ Շիղային բռնելով՝ քաշեցին դէպի հրապարակը, իշխանատրների առաջ
ու նրանց բերելով՝ զօրագլուխների մօտ՝ ասացին. «Այս մարդիկ մեր քաղաքները խռովեցնում են. իրենք հրեաներ 20
են եւ մեզ քարոզում են օրէնքներ, որ օրինատր չէ մեզ համար ոչ ընդունել եւ ոչ էլ գործադրել, քանի որ հռոմէա-
ցիներ ենք»: Եւ ամբոխը թափուեց նրանց վրայ. զօրագլուխները պարտեցին նրանց զգեստները եւ հրամայեցին 22
նրանց գանահարել: Եւ նրանց շար վերքեր հասցնելուց յետոյ բանարկեցին ու բանարկեցին պարտիւրեցին, որ
նրանց զգուշութեամբ պահի: Սա այսպիսի հրաման սրանալով՝ նրանց ներսի բանարկ ներսեց ու նրանց ուրբերը 24
կոճղի մէջ ամրացրեց: Եւ գիշերուայ կէսին Պողոսն ու Շիղան աղօթում էին ու օրհնում Աստուծուն: Կալանատրները 25
նրանց ակնքեց էին դնում: Եւ յանկարծակի մեծ ցնցում եղաւ, այնպէս որ բանարի հիմքերը շարժուեցին, եւ իսկոյն 26
բոլոր դռները բացուեցին, ու բոլորի կապանքները բանդուեցին: Երբ բանարկեալը արթնացաւ եւ բանարի դռները 27
բացուած քեւաւ, սուրը քաշեց եւ ուզում էր ինքն իրեն սպանել՝ կարծելով, որ բանարկեալները փախել են: Բայց 28
Պողոսը բարձր ձայնով կանչեց ու ասաց. «Ռո՛ւ քեզ վնաս մի՛ հասցրու, քանի որ բոլորս այսպէղ ենք»: Նա լոյս 29
խնդրեց ու ներս խուժեց. եւ զարհուրած ընկաւ Պողոսի եւ Շիղայի առաջ. եւ նրանց դուրս բերելով՝ ասաց. «Տիարք 30

31 իմ, ես ի՞նչ պէտք է անեմ, որ փրկուեմ»: Եւ նրանք ասացին. «Նաւարա՛ Տէր Յիսուս Քրիստոսն եւ կը փրկուես դու
 32 եւ քո ամբողջ տունը»: Եւ նրան ու բոլոր նրանց, որ նրա փանն էին, քարոզեցին Տիրոջ խօսքը: Եւ գիշերուայ նոյն
 34 ժամին փարաւ նրանց, վերքերից լուաց, եւ ինքն ու իւրայինները բոլորն էլ անմիջապէս մկրտուեցին: Եւ նրանց
 35 բերելով իր տունը՝ նրանց առաջ սեղան դրեց. եւ իր ամբողջ տնով ուրախացաւ Աստուծոյ հաւաքացած լինելու
 36 համար: Երբ առաւօր եղաւ, զօրագլուխները պատուիրակ ուղարկեցին ու ասացին. «Արձակի՛ր այդ մարդկանց»:
 37 Եւ բանտապետը Պողոսին տեղեկացրեց այս խօսքերը. «Զօրագլուխները մարդ են ուղարկել, որ ազատ արձակուէք:
 38 Ոսպի, դուրս եկէք եւ գնացէ՛ք խաղաղութեամբ»: Իսկ Պողոսը նրանց ասաց. «Նրապարակաւ գանահարեցին մեզ՝
 39 հռոմէացի անմեղ մարդկանցս, եւ բանտ դրեցին ու հիմա թաքուն-թաքուն են մեզ դուրս հանում. ո՛չ, այդպէս չի
 40 լինի. այլ հէնց իրենք թող գան եւ դուրս հանեն մեզ»: Եւ պատուիրակները այս խօսքերը տեղեկացրին զօրագլուխ-
 41 ներին, որոնք, երբ լսեցին, թէ հռոմէացիներ են, զարհուրեցին եւ եկան աղաչեցին նրանց: Եւ երբ նրանց դուրս
 42 հանեցին, խնդրեցին նրանց, որ իրենց քաղաքից գնան: Եւ նրանք, բանտից դուրս գալով, մտան Լիդիայի մօտ եւ,
 43 եղբայրներին տեսնելով, միախառնեցին նրանց ու մեկնեցին:

17 Եւ Ամփիպոլիս ու Ապոլոնիա քաղաքների միջով անցնելով՝ եկան Թեսալոնիկէ, ուր հրեաների ժողովարան
 2 կար: Եւ ըստ իր սովորութեան, Պողոսը մտաւ նրանց մօտ եւ երեք շաբաթ օրեր նրանց հետ խօսեց Գրքերից:
 3 Բայց եր անում Գրքերը եւ նրանց ապացուցում, թէ Քրիստոս պէտք է չարչարուէր եւ մեռելներից յարութիւն առնէր.
 4 եւ ասում էր. «Նա՛ է Քրիստոսը՝ Յիսուսը, որին ես քարոզում եմ ձեզ»: Եւ նրանցից ոմանք համոզուեցին ու յարե-
 5 ցին Պողոսին եւ Շիդային: Բացի դրանցից, կային նաեւ ասպումապաշտի հետնորդներ եւ թուով ոչ սակաւ երեսելի
 6 կանայք: Իսկ հրեաները նախանձեցին եւ վերցնելով գռեհիկ, անօրէն մի քանի մարդկանց՝ ամբոյս կազմեցին եւ
 7 քաղաքը յուզեցին. եւ Յաստնի փան առաջ կուրակուելով՝ ուզում էին Պողոսին եւ Շիդային հրապարակ փնտրել:
 8 Եւ երբ նրանց չգտան, Յաստնի եւ եղբայրներից ոմանց քարշ փոխին քաղաքապետների մօտ՝ բողոք բարձրացնե-
 9 լով, թէ՛ «Սրանք, որ աշխարհը յուզեցին, այսպէս էլ են հասել, եւ Յաստնը նրանց ընդունել է. եւ սրանք բոլորը
 10 կայսեր հրամաններին հակառակ են գործում. մի ոմն Յիսուսի մասին ասում են, թէ թագաւոր է»: Եւ գրգռեցին
 11 ժողովրդին ու քաղաքապետներին, որ այս բաները լսում էին: Բայց երաշխիք ստանալով Յաստնից եւ ուրիշներից՝
 12 արձակեցին նրանց: Բայց եղբայրները գիշերով շտապ ճանապարհ դրեցին դէպի Բերիա Պողոսին եւ Շիդային,
 13 որոնք, երբ այսպէս հասան, գնացին հրեաների ժողովարանը, քանի որ սրանք աւելի ազնիւ մարդիկ էին, քան թէ
 14 Թեսալոնիկէում եղածները: Սրանք ամենայն յօժարութեամբ ընդունեցին խօսքը. ամբողջ ժամանակ քննում էին
 15 գրուածքները՝ իմանալու, թէ այդ բաները այդպէս են: Նրանցից շատերը հաւաքացին, ինչպէս նաեւ թուով ոչ սա-
 16 կաւ յոյն երեսելի կանայք եւ փղամարդիկ: Բայց Թեսալոնիկէի հրեաները երբ իմացան, թէ Բերիայում էլ Պողոսի
 17 կողմից քարոզուեց Աստուծոյ խօսքը, այնպէս էլ եկան ժողովրդի բազմութիւնը յուզելու ու գրգռելու: Այն ժամանակ
 18 եղբայրները Պողոսին իսկոյն ուղարկեցին, որ գնայ մինչեւ ծովեզր, իսկ Շիդան եւ Տիմոթէոսը մնացին այնպէս: Եւ
 19 ովքեր Պողոսին փնտրում էին, նրան հասցրին մինչեւ Աթէնք եւ, Շիդային ու Տիմոթէոսին ուղղուած պատուէր ստա-
 20 նալով, որ շտապ նրա մօտ գան, իրենք վերադարձան: Եւ մինչ Պողոսը Աթէնքում նրանց էր սպասում, նրա հոգին
 21 իր մէջ գայրանում էր, երբ տեսնում էր քաղաքը կռապաշտութեան մէջ: Եւ ժողովարանում դիմում էր հրեաներին
 22 ու յոյն ասպումապաշտ մարդկանց, իսկ հրապարակներում էլ ամէն օր՝ ում որ հանդիպում էր: Էպիկուրեան եւ
 23 ստոյիկեան փիլիսոփաներից ոմանք, ձեռ առնելով, վիճում էին նրա հետ. ոմանք էլ ասում էին. «Այս շաղակրարն
 24 ի՞նչ է ուզում ասել»: Իսկ ուրիշներն էլ, թէ՛ «Երեսում է, որ ինչ-որ օտար ասպումապաշտների քարոզիչ է», քանի որ
 25 նա Յիսուսին ու յարութիւնն էր անտարանում: Եւ նրան բռնեցին փարան Արիստագոսի առջեւ ու ասացին. «Կա-
 26 ռոնք ենք իմանալ, թէ ի՞նչ է այդ նոր վարդապետութիւնը, որը դու քարոզում ես: Օտարոտի բաներ ես մտաւորում
 27 մեր ականջներին. ուզում ենք իմանալ, թէ դրանք ի՞նչ բաներ կը լինեն» (որովհետեւ արեւմտացիք բոլորը, ինչպէս
 28 նաեւ օտար եկուորները այլ բանով չէին զբաղւում, քան միայն ասելով կամ լսելով մի աւելի նոր խօսք): Պողո-
 29 սը կանգնեց Արիստագոսի մէջքերում եւ ասաց. «Աթենացիներ, տեսնում եմ, որ դուք ըստ ամենայնի ջերմեռանդ
 30 հաւաքատէր էք, քանի որ շրջելով եւ տեսնելով ձեր պաշտածները՝ գրայ նաեւ մի բազին, որի վրայ գրուած էր՝
 31 «Անձանօթ Աստուծոյ». ում դուք առանց ճանաչելու էք պաշտում, եւ նոյնն են քարոզում ձեզ: Աստուած, որ ստեղ-
 32 ձեց այս աշխարհը եւ այն ամէնը, որ նրա մէջ կայ, նա՛ է Տէրը երկնքի եւ երկրի. նա ձեռակերպ փրճարներում
 33 չի բնակւում, ոչ էլ մարդկանց ձեռքերով է պաշտւում, որպէս թէ մի քանի կարօտ լինէր: Նա՛ է փայլաւ ամէն բանի
 34 կեանք եւ շունչ եւ ամէն ինչ: Մէկ արիւնից ստեղծեց մարդկանց բոլոր ազգերը, որ բնակուեն ամբողջ երկրի վրայ,
 35 հասարակեց նախակարգեալ ժամանակները եւ դրեց նրանց բնակութեան սահմանները, որ փնտրեն Աստուծոյ ու
 36 խարխափելով թերեւս գտնեն նրան. թէեւ նա մեզնից իւրաքանչիւրիցս հեռու չէ, քանի որ նրանով ապրում ենք
 37 եւ շարժւում ենք եւ կանք, ինչպէս ձեր բանաստեղծներից ոմանք ասացին, թէ՛ մենք նրա զարմից ենք: Եւ արդ,
 38 որովհետեւ Աստուծոյ զարմն ենք, չպէտք է խորհենք, թէ ասպումապաշտը նման է ոսկուն կամ արծաթին կամ քարին,
 39 որոնք ճարտարութեամբ եւ մարդու խելքով են քանդակուած: Բայց Աստուած, անգիտութեան ժամանակներն ան-
 40 տես առնելով, այժմ այն է պատուիրում մարդկանց, որ ամէն ոք ապաշխարի. քանի որ սահմանել է մի օր, երբ
 41 աշխարհը արդարութեամբ պիտի դափնայ այն մարդու ձեռքով, որի միջոցով որոշեց հաւասարիք փայլ ամենքին՝ նրան
 42 մեռելներից յարութիւն փայլով»: Երբ լսեցին մեռելների յարութեան մասին, ոմանք ծաղրի էին ելնարկում. ոմանք
 43 էլ ասում էին. «Մի ուրիշ անգամ կը լսենք քեզնից այդ մասին»: Եւ ապա Պողոսը նրանց միջից ելաւ գնաց: Իսկ
 44 մի քանի մարդիկ, յարելով նրան, հաւաքացին. նրանց թում էր նաեւ Դիոնետիոս Արիստագոսի եւ Դամարիս
 45 անունով մի կին եւ սրանց հետ ուրիշներ:

18, 2 Սրանից յետոյ Պողոսը Աթէնքից մեկնելով՝ եկաւ Կորնթոս. եւ այնպէս գտաւ Ակիլոսս անունով մի հրեայի,
 3 ծագումով պոնոպոլիսցի, որը իր կնոջ՝ Պրիսկիլայի հետ նոր էր եկել Իտալիայից, համաձայն Կորնթոս կայսեր հրա-
 4 մանի, որով բոլոր հրեաները Նոնից պէտք է հեռանային: Եւ գնաց միացաւ նրանց: Եւ որովհետեւ արհեստակցից
 5 էր, նրանց մօտ մնաց եւ աշխատում էր, քանի որ արհեստով վրանագործներ էին: Նա ամէն շաբաթ օր քարոզում
 6 էր ժողովարանում եւ համոզում հրեաներին ու հեթանոսներին: Երբ Շիդան եւ Տիմոթէոսը Մակեդոնիայից իջան
 7 եկան, Պողոսը Նոնու կողմից սնուում էր վկայութեամբ փաստելու հրեաներին, թէ Յիսուսն է Քրիստոսը: Եւ երբ

նրանք ընդդիմացան եւ հայիոյցին, զգեսպները թափ փուեց ու ասաց. «Ձեր արիւնը ձեր գլուխը եւ անպարտ եմ. 7
 սրանից յետոյ հեթանոսներին եմ գնում»: Եւ այնպէտից գնալով՝ մտաւ մէկի փունը, որի անունը Տիպոս Յուսարոս 8
 էր, մի աստուածապաշտ մարդ, որի փունը ժողովարանին կից էր: Կրիստոս ժողովրդապետը հաւաքաց Տիրոջը իր 9
 ամբողջ փունով: Նաեւ կորնթացիներից շարերը նրան լսելով՝ հաւաքացին եւ մկրտուեցին: Եւ Տէրը գիշերը մի փե- 10
 սիլքի մէջ Պողոսին ասաց. «Մի՛ վախեցիր, այլ խօսիր եւ մի՛ լռիր, քանի որ ես քեզ հետ եմ. եւ ոչ մէկը քո դէմ չպիտի 11
 ելնի քեզ չարչարելու համար, քանի որ այս քաղաքում եւ բազում ժողովուրդ ունեմ»: Եւ նա այնպէտ մնաց մէկ 12
 փարի եւ վեց ամիս՝ ուսուցանելով նրանց Աստուծոյ խօսքը: Աքայեցիների բոլոր փոխանորդ Գաղիոնի ժամանակ 13
 հրեաները, միաբանուելով, Պողոսի դէմ ելան եւ նրան արեան բերեցին: Նրանք ասում էին. «Սա փառիւմուտն է 14
 մարդկանց, որ օրէնքին հակառակ եղանակով Աստուծոյ պաշտեն»: Եւ երբ Պողոսը պատրաստուեալ էր բանալու իր 15
 բերանը, Գաղիոնը հրեաներին ասաց. «Ո՛վ հրեաներ, եթէ որեւէ անիրաւութիւն կամ մի չարանեց խարդախութիւն 16
 եղած լինէր, պատեհ էր, որ ես ձեզ անսայի. բայց եթէ խնդիրներ կան խօսքի կամ անունների եւ կամ ձեր օրէնք- 17
 ների մասին, դուք ինքներդ քննեցէք, քանի որ այդպիսի բաների դատարար լինել չեմ ուզում»: Եւ նրանց արեանից 18
 դուրս արեց: Եւ բոլոր յոյները ժողովրդապետ Սոսթենետին բռնելով՝ արեանի առաջ ձեռնու էին, եւ Գաղիոնը այդ 19
 մասին բնաւ հոգ չէր անում: Իսկ Պողոսը դեռ շար օրեր մնալով՝ եղբայրներից հրաժեշտ առաւ եւ նաւարկեց 20, 21
 էր արել: Եւ Եփեսոս հասնելով՝ նրանց այնպէտ թողեց եւ ինքը ժողովարան մտնելով՝ խօսքն ուղղեց հրեաներին: 22
 Եւ նրան աղաչեցին, որ երկար ժամանակ այնպէտ մնայ. բայց նա յանձն չառաւ, այլ հրաժեշտ փուեց նրանց ու 23
 ասաց. «Աստուծոյ կամքով նորից կը գամ ձեզ մօտ»: Եւ Եփեսոսից մեկնեց ու իջաւ Կեսարիա. դրանից յետոյ ելաւ 24
 վեր, Երուսաղէմ եւ ողջոյն փուեց եկեղեցուն. ապա իջաւ Անտիոք: Միառժամանակ այնպէտ մնալուց յետոյ ելաւ 25
 հերթով շրջելու գաղաքացիների երկիրը եւ Փռիզիան՝ ամրապնդելով բոլոր աշակերտածներին: Ապողոս անունով 26
 մի հրեայ, ծագումով պելքսանդրիացի, եկաւ հասաւ Եփեսոս. սա մի ճարտարախօս մարդ էր եւ հմուտ՝ Գրքերին: 27
 Տեղեակ էր նա Տիրոջ ճանապարհին եւ հոգով եռում էր. խօսում եւ ճշմարտութեամբ ուսուցանում էր Յիսուսի մա- 28
 սին: Գիպել միայն Յովհաննէսի մկրտութիւնը: Սա սկսեց ժողովարանում համարձակօրէն խօսել: Նրան լսելով՝ 29
 Ակիլասը եւ Դրիսկիդան նրան իրենց մօտ առան եւ ճշմարտագոյնս բացատրեցին նրան Աստուծոյ ճանապարհը: 30
 Երբ նա կամեցաւ Աքայիա գնալ, եղբայրները քաջալերեցին նրան եւ գրեցին աշակերտներին, որ նրան ընդունեն: 31
 Երբ նա այնպէտ հասաւ, Աստուծոյ շնորհիւ շար օգրակար եղաւ հաւաքացեալներին, քանի որ հրեաներին բուն 32
 կերպով յանդիմանում էր՝ Գրքերի միջոցով հրապարակաւ ապացուցելով, թէ Յիսուսն է Քրիստոսը: 33

Եւ մինչ Ապողոսը դեռ Կորնթոսում էր, Պողոսը շրջեց վերին կողմերը եւ իջաւ Եփեսոս ու այնպէտ մի քանի ա- 19
 շակերտներ գտնելով՝ նրանց ասաց. «Երբ հաւաքացիք, Սուրբ Նոզիս ընդունեցիք»: Նրանք ասացին. «Մենք չենք 2
 էլ լսել, որ Սուրբ Նոզի կայ»: Եւ նա ասաց. «Ուրեմն ինչով մկրտուեցիք»: Նրանք ասացին. «Յովհաննէսի մկրտու- 3
 թեամբ»: Եւ Պողոսն ասաց. «Յովհաննէսը ապաշխարել եւ մկրտուել քարոզեց ամբողջ ժողովրդին եւ ասում էր, թէ, 4
 ով գալու է իրենից յետոյ, նրան թող հաւաքան. այն է՝ Յիսուս Քրիստոսին»: Եւ երբ այս լսեցին, մկրտուեցին Տէր 5
 Յիսուսի անունով: Եւ երբ Պողոսը նրանց վրայ ձեռք դրեց, Սուրբ Նոզիս իջաւ նրանց վրայ. լեզուներ էին խօսում 6
 եւ մարգարէանում: Նրանք շուրջ փասնելու հոգի էին: Եւ Պողոսը ժողովարան մտնելով՝ երեք ամիս համար- 7, 8
 ձակ խօսում էր, քարոզում եւ Աստուծոյ արքայութեան մասին համոզում նրանց: Երբ ոմանք խափախու էին մնում 9
 եւ ընդդիմանում՝ բազմութեան առաջ վարկաբեկելով Տիրոջ ճանապարհը, նրանցից բաժանուեց, աշակերտներին 10
 զարեց եւ խօսում էր ամէն օր Տիրոս անունով մէկի դարանցում: Այս փուեց երկու փարի, այնպէս որ ասիացի, 11
 հրեայ եւ հեթանոս բոլոր բնակիչները լսեցին Տիրոջ խօսքը: Աստուած ոչ ասկաւ զօրաւոր գործեր էր անում Պողոսի 12
 միջոցով. մինչեւ իսկ նրա քրտինքը չորացրած թաշկինակներ կամ վարշամակներ էին փանում հիւանդների մօտ, եւ 13
 ախպերը հեռանում էին նրանցից. եւ չար ոգիները դուրս էին գալիս: Շրջիկ հրեաներից ոմանք, որ երդուեցնողներ 14, 15
 էին, յանդգնեցին Տէր Յիսուսի անունը կանչել չար ոգիներ ունեցողների վրայ՝ ասելով. «Երդուեցնում եմ ձեզ Յիսու- 16
 սով, որին քարոզում է Պողոսը»: Այս անողները ոմն Սկետոս հրեայ քահանայապետի եօթը որդիներն էին: Չար 17
 ոգին պատասխանեց ու նրանց ասաց. «Յիսուսին գիտեմ եւ Պողոսին ճանաչում եմ. բայց դուք ո՞վ էք»: Եւ այն 18
 մարդը, որի մէջ չար ոգի կար, վազեց նրանց վրայ եւ երկուսին էլ բռնելով՝ գտրին զարկեց նրանց. այնպէս որ նրանք 19
 մտրկ եւ վիրաւոր փախան այդ փնից: Եւ այս բանը յայտնի դարձաւ. Եփեսոսում բնակուող բոլոր հրեաներին եւ 20, 21
 հեթանոսներին: Եւ նրանց բոլորի մէջ ահ ընկաւ. եւ Տէր Յիսուսի անունը փառատրուում էր: Եւ հաւաքացեալներից 22
 շարերը գալիս խոստովանում էին ու պատմում իրենց արարքները: Եւ կախարդութեամբ զբաղուողներից շարերը 23
 բերում էին իրենց գրքերը եւ բոլորի առաջ այրում. նրանց զինը հաշուեցին եւ գրան, որ յիսուն հազար արծաթ 24
 դահեկան էր: Եւ այսպէս Աստուծոյ խօսքը աճում էր ու զօրանում: Եւ երբ այս բաները կատարուեցին, Պողոսը 25
 մտադրուեց շրջել Մակեդոնիայում եւ Աքայիայում ու ապա գալ Երուսաղէմ: Ասում էր. «Իմ այնպէտ գնալուց յե- 26
 փոյ պէտք է, որ ես Նոնն էլ փեսնեմ»: Իր պաշտօնեաներից երկուսին՝ Տիմոթէսին եւ Երաստոսին ուղարկեց 27
 Մակեդոնիա, իսկ ինքը որոշ ժամանակ մնաց Ասիայի նահանգում: Այդ ժամանակ Տիրոջ ճանապարհի մասին 28
 բաւական մեծ խռովութիւն առաջ եկաւ: Դեմեթրիոս անունով մի արծաթագործ Արպեմիս դիցուի. մեհեանի ար- 29
 ծաթէ մանրաքանդակներն էր պատրաստում եւ վարպետներին ոչ քիչ շահ էր բերում: Ժողովելով նրանց եւ նոյն 30
 արուեստի մասնագետներին՝ ասաց. «Ո՛վ մարդիկ, դուք ինքներդ գիպեք, որ մեր շահը այս գործից է, եւ փեսնում 31
 էք ու լսում, որ ոչ միայն եփեսացիներից, այլեւ գրեթէ ամբողջ Ասիայի նահանգից այս Պողոսը բազում ժողովուրդ 32
 համոզելով, դարձի է բերել՝ ասելով, թէ դրանք, որ ձեռքով են շինուած, աստուածներ չեն: Եւ սրա վրանգն է ոչ 33
 միայն այն, որ մեր կողմը պիտի արհամարհուի, այլ նաեւ այն, որ Արպեմիս մեծ դիցուի. մեհեանը ոչինչ պիտի 34
 համարուի, այն աստիճան, որ պիտի քանդուի նաեւ մեծութիւնը նրա, որին ամբողջ Ասիան եւ աշխարհն է պաշ- 35
 տում»: Երբ այս լսեցին, լցուեցին բարկութեամբ. աղաղակում էին ու ասում. «Մեծ է եփեսացիների Արպեմիսը»: 36
 Քաղաքը լցուեց խռովութեամբ. բոլորը միասին դիմեցին դէպի թափրոն, քարշ փայլով Գայիոս եւ Արիստարքոս 37
 Մակեդոնացիներին՝ Պողոսի ուղեկիցներին: Բայց երբ Պողոսն ուզեց մտնել ամբոյսի մէջ, աշակերտները նրան 38
 չթողեցին: Ասիացի պետերից ոմանք էլ, որ նրա բարեկամներն էին, նրա մօտ մարդ ուղարկեցին եւ աղաչեցին, որ 39

32 թաքրոնում չերեայ: Իսկ ուրիշներ էլ այլ բան էին աղաղակում, քանի որ նրանց ժողովը խառնաշփոթության մեջ
 33 էր. եւ նրանցից շարերը չէին իմանում, թէ ինչի համար են հաւաքուել: Ապա ամբոխից ոմանք բազմութեան միջից
 դուրս քաշեցին Ալեքսանդրոսին. եւ երբ հրեաները նրան առաջ բերեցին, Ալեքսանդրոսը շարժեց ձեռքը եւ ուզում
 34 էր պատասխանել ամբոխին: Երբ իմացան, որ մարդը հրեայ է, բոլորը միաձայն մօտ երկու ժամ աղաղակում էին.
 35 «Մե՞ծ է Արպեմիսը եփեսացիների»: Քաղաքի գլխաւոր քարտուղարը լռեցրեց ամբոխին ու ասաց. «Ո՛վ եփեսա-
 ցիներ, իսկ ո՞վ է մարդկանցից նա, որ չգիտէ մե՞ծ Արպեմիս դիցուի ու Աիոպետիսի՝ եփեսացիների մեհենազարդ
 36 այս քաղաքը: Եւ որովհետեւ այդ անշուշտ այդպէս է, դուք պէտք է հանդարտուէք եւ յանդգնութեամբ ոչինչ չանէք:
 37 Դուք այսպէղ բերեցիք այդ մարդկանց, որոնք ո՛չ մեհեան կողոպտողներ են եւ ո՛չ էլ՝ մեր դիցուիուն հայիոյողներ:
 38 Իսկ եթէ Անեպրիոսը եւ նրա հետ եղող վարպետները մէկի դէմ որեւէ բան ունեն, արեան թող գնան. դաբաւոր-
 39 ներ կան, թող նրանց առաջ ամբաստանութիւն անեն: Բայց եթէ մի այլ բանի մասին խնդիր կայ, թող օրինաւոր
 40 ժողովում դա վճռուի. որովհետեւ մեզ համար էլ վրանգ կայ, որ մեղադրուենք այսօրուայ այս կռուի պարճառով,
 որ րեղի ունեցաւ առանց որեւէ յանցանքի առկայութեան, եւ դրա համար չպիտի կարողանանք պատասխան րալ
 այս հաւաքոյթի համար»: Եւ այս ասելով՝ ժողովն արձակեց:

20 Երբ ամբոխը հանդարտուեց, Պօղոսը կանչեց աշակերտներին ու նրանց յորդորելով՝ հրաժեշտի ողջոյն րուեց եւ
 2 ելաւ գնաց Մակեդոնիա: Այդ կողմերում շրջելուց եւ նրանց բազում խօսքերով յորդորելուց յետոյ եկաւ Յունաստան:
 3 Մօտ երեք ամիս այնպէղ անցկացնելուց յետոյ, մինչ կամենում էր Ատրիք բարձրանալ, հրեաների կողմից նրա դէմ
 4 դաւ նկատեց. ուստի խորհեց Մակեդոնիայով վերադառնալ: Եւ մինչեւ Ասիա նրա հետ էին գնում Պիւռոսի որդի
 5, 6 եւ ասիացիներ Տիւքիկոսն ու Տրոփիմոսը: Սրանք առաջ էին գնացել եւ Տրովադայում մեզ էին սպասում: Իսկ
 մենք Բաղարջակերաց րօնի օրերից յետոյ նաւարկեցինք Փիլիպպէից ու հինգ օրից հասանք Տրովադա, նրանց
 7 մօտ. այնպէղ կանգ առանք եօթը օր: Եւ շաբաթ օրը, մինչ հաւաքուել էինք հացը կրրելու, Պօղոսը, որ յաջորդ
 8 օրը մեկնելու էր, խօսում էր նրանց հետ. եւ նա խօսքը երկարեց մինչեւ կեսգիշեր: Եւ այն վերնաբանը, ուր
 9 հաւաքուած էինք, բազում լապտերներ կային: Իսկ Եսիքոս անունով մի երիտասարդ նստել էր պարուհանին
 ու խոր քնի մէջ էր ընկել: Երբ Պօղոսը խօսելը երկարաձգեց, նա, խոր քնից թուլացած, երրորդ յարկից ցած
 10 ընկաւ. ու վերցրին նրան մեռած: Պօղոսը, ցած իջնելով, ընկաւ նրա վրայ, նրան իր գիրկը վերցրեց ու ասաց.
 11 «Մի՛ խռովուէք, քանի որ սրա հոգին վրան է»: Յետոյ վեր ելաւ, հացը կրրեց ու կերաւ. եւ մինչեւ առաւօտ շար
 12, 13 բաներ եւս խօսեց ու ասպա ելաւ գնաց: Իսկ պարանուն կենդանի ներս բերեցին եւ շար միթարութեցին: Եւ մենք
 նաւ մընելով՝ ուղղուեցինք դէպի Ատն. յոյս ունէինք այնպէղից Պօղոսին նորից վերցնել, որովհետեւ այդպէս էր
 14 պարտիրել: Ըստ որում ինքը ցամաքով էր գնալու: Եւ երբ նա մեզ հանդիպեց Ատնում, նրան առնելով եկանք
 15 Միսիլիինէ: Եւ այնպէղից նաւարկելով՝ յաջորդ օրը գնացինք Քիոսի դիմացը, իսկ միւս օրը հասանք Մամոս եւ
 16 հեպտեսալ օրը եկանք Միլետոն, որովհետեւ Պօղոսը մըրադիր էր նաւարկել Եփեսոսի մօտով, որպէսզի Ասիայում
 17 ժամանակ չկորցնի, քանի որ շտապում էր Պենտեկոստի օրը Երուսաղէմ հասնել, եթէ այդ նրան յաջողուէր: Եւ
 18 Միլետոնից Եփեսոս մարդ ուղարկելով՝ կանչեց եկեղեցու երեցներին. եւ երբ նրանք եկան նրա մօտ, նրանց
 ասաց. «Դուք ինքներդ գիտէք, թէ առաջին օրումսից ի վեր, երբ Ասիա եկայ, ամբողջ ժամանակ մեզ հետ միասին
 19 ինչպէս ապրեցի՝ ծառայելով Տիրոջը ամենայն խոնարհութեամբ եւ բազում արքասութով ու փորձութիւններով, որ
 20 հրեաների նենգութիւնների պարճառով ինձ պատահեցին: Ինչպէն բնաւ չվարանցի մեզ պարմելու օգտակար
 21 բաներից եւ ուսուցանելու մեզ հրապարակաւ եւ րանը. վկայութիւն րուի հրեաներին եւ հեթանոսներին Աստու
 22 առաջ ապաշխարելու եւ մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի հանդէպ հաւաքի մասին: Արդ, ահա եւ, Մուրք Նոզու մղումով,
 23 Երուսաղէմ եմ գնում. իսկ թէ այնպէղ ինձ ի՛նչ է պատահելու, այդ չգիտեմ. միայն թէ Սուրբ Նոզին ամէն քաղաքի
 24 մէջ ինձ վկայում է ու ասում. «Կապանքներ ու նեղութիւններ են սպասում քեզ»: Բայց ես ինքս իմ անձը ոչ մի բանով
 այնքան յարգի չեմ համարում, որքան այն, որ ուրախութեամբ կարարեմ իմ ընթացքը եւ այն պաշտօնը, որ Տէր
 25 Յիսուսից սրացայ՝ Աստու շնորհը աւերարանելու: Եւ արդ, ահա եւ գիտեմ, որ դուք ամենքդ, որոնց մէջ ես շրջեցի՝
 26 քարոզելու Աստու արքայութիւնը, իմ երեսն այլեւ չէք րեսնելու. դրա համար այսօր մեր առաջ վկայում եմ, որ
 27, 28 եւս մարուր եմ բոլորիդ արիւնից, որովհետեւ ջբաշուեցի մեզ յայտնելու Աստու կամքը ամբողջութեամբ: Չգո՛յշ
 եղէք ինքներդ մեր եւս ամբողջ հօտի համար, որի վրայ Մուրք Նոզին րեսուցներ կարգեց մեզ՝ հովուելու համար
 29 Տիրոջ ժողովրդին, որին նա փրկեց իր արիւնով: Մակայն եւս գիտեմ, որ իմ մեկնելուց յետոյ մեր մէջ կը գան
 30 յափշտակիչ գայլեր, որոնք չեն խնայի հօտին: Ձեր միջից էլ դուրս կը գան մարդիկ, որ թիւր բաներ կը խօսեն՝
 31 աշակերտներին իրենց յետեից քարշ րալու համար: Դրա համար էլ արթուն կացէք եւ յիշեցէք, որ ամբողջ երեք
 32 րարի, գիշեր-ցերեկ, առանց դադարի իւրաքանչիւրիդ մէկ-մէկ՝ արքասութներով խրատեցի: Եւ արդ, մեզ յանձնում
 եմ Աստու ու նրա շնորհի խօսքին, նրան, որ կարող է բարձրացնել եւ մեզ ժառանգութիւն րալ՝ բոլոր սրբերի հետ:
 33, 34 Ձեզմից ոչ ոքի արձաթը կամ ոսկին կամ գգեսարը չցանկացայ. դուք ինքներդ գիտէք, որ իմ եւս ինձ հետ եղողների
 35 կարիքները հոգացին այս ձեռքերը: Ես իմ օրինակով ամէն ինչ մեզ ցոյց րուեցի, որովհետեւ այդպէս պէտք է
 աշխատել եւ դարձանել հիւանդներին ու յիշել Տէր Յիսուսի խօսքը, որ ինքն իսկ ասաց. «Երանելի՛ է մանաւանդ
 36, 37 րալը, քան առնելը»: Այս բաներն ասելուց յետոյ բոլորի հետ մէկպէղ ծնկի գալով՝ սկսեց աղօթել: Բոլորն էլ շար
 38 լաց եղան եւ Պօղոսի վզովն ընկնելով՝ համբուրում էին նրան: Միտմոքում էին մանաւանդ նրա այն խօսքի վրայ,
 թէ այլեւս իր երեսը չեն րեսնելու: Եւ նրան ուղեկցեցին մինչեւ նաւը:

21 Եւ երբ մենք նրանցից բաժանուեցինք ու նաւ ելանք, ուղիդ դիմացը գնալով՝ եկանք Կով. յաջորդ օրը՝ Ռոդոն,
 2, 3 այնպէղից էլ՝ Պարարա: Այնպէղ գրնելով մի նաւ, որ Փունիկէ էր գնում, բարձրացանք ու գնացինք: Երբ Կիպրոսը
 երեւաց, այն թողեցինք ձախ կողմը, նաւարկեցինք դէպի Ատրիք եւ իջանք Տիրոս, քանի որ նաւն այնպէղ իր
 4 բեռներն էր թափելու: Եւ գրնելով աշակերտներին՝ եօթը օր այնպէղ մնացինք. նրանք Մուրք Նոզու միջոցով
 5 Պօղոսին ասում էին, որ Երուսաղէմ ջբարձրանայ: Եւ երբ մենք այդ օրերը անցկացրինք, ելանք գնացինք. նրանք
 բոլորը, կանանց եւ որդիների հետ միասին, մինչեւ քաղաքից դուրս մեզ ճանապարհ դրեցին. եւ ծովեզրին, ծնկի
 6 գալով, աղօթեցինք: Ապա միմեանց հրաժեշտ րալով՝ մենք նաւ ելանք, իսկ նրանք վերադարձան իրենց րեղերը:

Եւ մեր նաւարկութիւնը շարունակելով Տիրոսից՝ հասանք Պարողնայիդա ու եղբայրներին ողջոյն փալուց յեփոյ մէկ 7
 օր նրանց մօտ մնացինք: Յաջորդ օրը այնպէտից դուրս գալով՝ եկանք Կեսարիա եւ, մտնելով քունը Փիլիպպոս 8
 աւետարանչի, որ եօթը սարկաւազներից մէկն էր, օթեւանեցինք նրա մօտ: Նա ուներ չորս կոյս աղջիկներ, որոնք 9
 մարգարէութիւններ էին: Եւ երբ շաբ օրեր մենք այնպէտ մնացինք, Նրէսարանից Ազարոս անունով մի մարգարէ 10
 իջաւ: Եւ մեզ մօտ գալով՝ վերցրեց Պողոսի գօպին, կապեց ինքն իր ուրբերն ու ձեռքերը եւ ասաց. «Այսպէս է 11
 ասում Սուրբ Տոգին. այն մարդուն, որի գօպին է այս, հրեաները նրան այսպէս պիտի կապեն Երուսաղէմում եւ 12
 յանձնեն հեթանոսների ձեռքը»: Երբ այս լսեցինք, մենք եւ այնպէտ գործողները աղաչեցինք, որ նա Երուսաղէմ 13
 չբարձրանայ: Այն ժամանակ Պողոսը պապասխանեց ու ասաց. «Ի՞նչ էք անում, ինչո՞ւ էք լաց լինում եւ իմ սիրտն 14
 էլ ճնւում, եւ Տէր Յիսուս Քրիստոսի անունն համար Երուսաղէմում ոչ միայն կապուելու, այլեւ մեռնելու պատրաստ 15
 եմ»: Եւ երբ նա չանսաց, լռեցինք. ասացինք՝ Տիրոջ կամքը թող լինի: Այդ օրերից յեփոյ պապրասպուեցինք 16
 եւ Երուսաղէմ բարձրացանք: Մեզ հետ եկան նաեւ կեսարացի մի քանի աշակերտներ, որոնք մեզ փանում էին 17
 կիպրացի ոմն Մնաստի մօտ, որը նախապէս աշակերտ էր, եւ որի փանը օթեւանելու էինք: Եւ երբ մենք Երուսաղէմ 18
 մտանք, եղբայրները մեզ խնդրեցինք ընդունեցին: Յաջորդ օրը Պողոսը մեզ հետ Յակոբոսի մօտ մտաւ. եկան 19
 միջոցով արեց հեթանոսների մէջ: Եւ նրանք, լսելով, փառատրում էին Ասարծուն ու նրան ասում. «Տեսնում ես, 20
 եղբայր, հազարաւոր հաւաքացեալ հրեաներ կան, եւ բոլորն էլ նախանձախնդիր են օրէնքին: Բայց քո մասին 21
 իրազեկ եղան, թէ հեթանոսների մէջ գործող բոլոր հրեաներին ուսուցանում ես հրաժարուել Մովսէսի օրէնքից. 22
 ասում ես, որ նրանք իրենց որդիներին չթափաքեն եւ կրօնի արանդութիւնների համաձայն չգնան: Արդ, ի՞նչ պէտք 23
 է լինի. հասարակապէս կը լսեն, որ եկել ես: Ուրեմն, արա՛ այն, ինչ քեզ ասում ենք. մեզ մօտ կան չորս ուխտաւոր 24
 մարդիկ. նրանց քեզ հետ ա՛ն եւ նրանց հետ միասին մաքրուի՛ր. եւ նրանց ծախսը քեզ վրայ վերցրու, որ իրենց 25
 գլուխները ածիլեն: Այսպէս ամէնքը իմանան, որ քեզ վերաբերող այն բաները, որոնց մասին իրազեկ են եղել, ոչինչ 26
 են, եւ, ընդհակառակը, դու էլ համաձայն ես օրէնքը պահելու: Գալով հաւաքացեալ հեթանոսներին մենք ուղարկել 27
 ենք մեր որոշումը, որ այդպիսի բաներ չպահեն նրանք, այլ միայն զգուշանան կուռքերին մաքուցուած զոհերից 28
 ու արիւնից եւ խեղդամահ արուած կենդանուց եւ պռնկութիւնից»: Այն ժամանակ Պողոսը իր հետ վերցրեց այդ 29
 մարդկանց եւ յաջորդ օրը, նրանց հետ մաքրուելուց յեփոյ, փաճար մտա՛ յայտնելու մաքրման օրերի աւարտի 30
 մասին. որից յեփոյ, նրանցից իւրաքանչիւրի համար զոհ մաքուցուեց: Մակայն երբ եօթնօրէքը կատարուելու մօտ 31
 էին, ասիացի հրեաները նրան փաճարի մէջ փնտնելով՝ նրա շուրջը հաւաքեցին ամբողջ ամբոխը, եւ ձեռքները նրա 32
 վրայ դնելով՝ աղաղակում էին. «Ո՞վ իսրայէլացիներ, օգնեցէ՛ք, այս մարդն է, որ, հակառակ ժողովրդի եւ օրէնքի ու 33
 այս սրբավայրի, ամենուր ամենքին ուսուցանում է. մինչեւ իսկ հեթանոսներին փաճար մտցրեց եւ այս սուրբ տեղը 34
 պղծեց»: Ըստ որում առաջուց նրա հետ քաղաքում փնտնել էին Տրոփիմոս Եփեսացուն եւ կարծում էին, թէ Պողոսը 35
 նրան փաճար մտցրեց: Ամբողջ քաղաքը շարժուեց, եւ ժողովուրդը խռնուեց. բռնելով Պողոսին՝ քարշ փութեցին 36
 փաճարից դուրս. եւ իսկոյն դռները փակուեցին: Նրան ուզում էին սպանել: Գնդի հազարապետին լուր հասաւ, թէ 37
 ամբողջ Երուսաղէմը յուզման մէջ է: Մա իսկոյն զինուորներ եւ հարիւրապետներ առնելով իր հետ՝ շարժուեց նրանց 38
 վրայ: Եւ նրանք, փնտնելով հազարապետին ու զինուորներին, դադարեցին Պողոսին ձեռնելուց: Այն ժամանակ 39
 հազարապետը, մօտենալով, բռնեց նրան եւ հրամայեց նրան կապել կրկնակի շղթաներով. եւ հարցնում էր, թէ՛ ով 40
 է եւ ինչ է արել: Ամբոխի մէջ այլեայլ մարդիկ նրա մասին այլ բաներ էին աղաղակում: Երբ նա ամբոխի աղմկի 41
 պարճառով սարուգութիւնը չկարողացաւ իմանալ, հրամայեց նրան զօրանոց փանել: Երբ աստիճաններին հասաւ, 42
 այնպէս եղաւ, որ ամբոխի բռնութեան պարճառով զինուորները նրան բարձրացնեն եւ փանեն, քանի որ ժողովրդի 43
 բազմութիւնը յեփոյից էր գնում՝ աղաղակելով՝ մահ դրան: Եւ մինչ Պողոսը զօրանոց էր մտնելու, հազարապետին 44
 ասաց. «Կարելի՛ է ինձ խօսել քեզ հետ»: Եւ նա ասաց. «Յունարէն գիպեն. չի՛նի թէ դու ես այն եգիպտացին, որ 45
 սրանից օրեր առաջ ապստամբեցիր եւ անապար հանեցիր չորս հազար սուսերաւոր մարդկանց»: Պողոսն ասաց. 46
 «Ես հրեայ մարդ եմ, կիլիկեցիների Տարսոն քաղաքից, ոչ աննշան քաղաքի քաղաքացի. աղաչում եմ քեզ, ինձ 47
 հրաման փութ, որ իմ խօսքն ուղղեմ այդ ժողովրդին»: Եւ երբ նա հրաման փութ, Պողոսը, աստիճանների վրայ 48
 կանգնած, ձեռքը շարժեց դէպի ժողովուրդը: Երբ կատարեալ լռութիւն փրկեց, սկսեց խօսել երբայերէն լեզուով եւ 49
 ասաց.

«Եղբայրներ եւ հայրեր, այժմ լսեցէ՛ք ինձ, որ փամ իմ պաշտպանողականը»: Երբ լսեցին, որ երբայերէն լեզուով 22, 2
 դիմեց իրենց, առաւել եւս հանդարտուեցին եւ լռեցին: Եւ նա ասաց. «Ես հրեայ մարդ եմ՝ ծնուած Կիլիկիայի Տարսոն 3
 քաղաքում, եւ դաստիարակուել եմ այսպէտ, այս քաղաքում, Գամաղիէլի ուրբերի մօտ, կրթուած ըստ հայրենի 4
 օրէնքի ճշմարտութեան: Նախանձայոյգ էի Ասարծու հանդէպ, ինչպէս դուք բոլորդ՝ այսօր: Ես այս ճանապարհը 5
 հալածեցի մինչեւ ի մահ՝ կապելով եւ բաների մարմնելով փղամարդկանց եւ կանանց, ինչպէս ինձ վկայ են 6
 քահանայապետը եւ ամբողջ ձերակոյտը, որոնցից եղբայրներին ուղղուած նամակներ էլ առնելով՝ Դամասկոս էի 7
 գնում եղբայրների մօտ՝ այնպէտից եւս կապեալներ բերելու համար Երուսաղէմ, որ պարժուեն: Եւ մինչ գնում էի 8
 եւ մօտեցայ Դամասկոսին, կէսօրուայ ժամանակ յանկարծ երկնքից աստիկ լոյս փայլաբալկեց իմ շուրջը. եւ ես 9
 գեպին ընկայ. լսեցի մի ձայն, որն ինձ ասում էր. «Մտնող, Մտնող, ինչո՞ւ ես ինձ հալածում»: Եւ ես պապասխանեցի. 10
 «Ո՞վ ես, Տէր»: Եւ ինձ ասաց. «Ես Նազովրեցի Յիսուսն եմ, որին դու հալածում ես»: Ինձ հետ եղողները եւս լոյսը 11
 փնտնում էին, բայց չէին լսում այն ձայնը, որ ինձ հետ խօսում էր: Եւ ես ասացի. «Ի՞նչ պէտք է անեմ, Տէր»: Եւ Տէրն 12
 ինձ ասաց. «Վեր կաց եւ գնա՛ Դամասկոս, եւ այնպէտ քեզ կը պարմուի այն բոլորի մասին, որ հրամայուած է քեզ 13
 անել»: Եւ քանի որ այդ լոյսի փայլից չէի փնտնում, ինձ հետ եղողները, ձեռքիցս բռնելով, առաջնորդեցին ինձ, եւ 14
 Դամասկոս մտայ: Եւ Անանիա անունով մի մարդ՝ երկիւղած ըստ օրէնքի եւ վկայուած Դամասկոսում բնակուող 15
 բոլոր հրեաների կողմից, եկաւ կանգնեց ինձ մօտ ու ասաց. «Մտնող եղբայր, վերեն նայիր»: Եւ ես իսկոյն դէպի 16
 վեր նրա՛ն նայեցի: Եւ ինձ ասաց. «Մեր հայրերի Ասարուածը առաջուց ընտրեց քեզ, որ ճանաչես նրա կամքը եւ 17
 փնտնես Արդարին ու լսես նրա բերանից ձայնը, որպէսզի բոլոր մարդկանց մօտ նրա վկան լինես այն բաների 18
 համար, որ փեսար եւ լսեցիր: Արդ, ինչո՞ւ ես յապաղում, վեր կաց, մկրտուի՛ր եւ լուա՛ քո մեղքերը՝ նրա անունը 19

17 կանչելով»: Եւ երբ ես վերադարձայ Երուսաղէմ եւ փաճարում աղօթում էի, մրայափշրակութեան մէջ ընկայ,
 18 քեսայ նրան, որն ինձ ասում էր. «Շտապիր, իսկոյն Երուսաղէմից դուրս ել, քանի որ իմ մասին քո վկայութիւնը
 19 չեն ընդունելու»: Եւ ես ասացի. «Տէր, իրենք իսկ գիտեն, թէ ես էի, որ բանփարկել եւ բոլոր ժողովարաններում
 20 գանակոծել էի քո քաղաքը: Եւ երբ թափում էր քո վկայի՝ Սպեփանոսի արիւնը, ես ինքս
 էի, որ նրա մօտ էի կանգնել եւ համաձայն էի լինում նրա սպանմանը. եւ նրան սպանողների զգեստներն էի
 21, 22 պահում»: Եւ նա ինձ ասաց. «Գնա՛, որովհետեւ ես քեզ պէտք է ուղարկեմ հեռաւոր հեթանոսների մօտ»: Մինչեւ
 23 մէկին, որովհետեւ այդպիսին չպէտք է ապրի»: Եւ մինչ նրանք աղաղակում էին, զգեստները հանում գցում էին եւ
 24 փոշին օդի մէջ ցանում, հազարապէտք հրամայեց, որ նրան զօրանոց մտնեն. եւ ասաց. «Ծեծելով հարցաքննեցէ՛ք
 25 նրան, որպէսզի իմանամ, թէ ինչ յանցանքի համար էին նրա դէմ այդպէս աղաղակում»: Երբ նրան թոկերով պինդ
 կապեցին, Պօղոսն ասաց հարիւրապետին, որ վերակացուն էր. «Նոռնեացի եւ չղարուած մարդուն օրինաւոր է,
 26, 27 որ դուք ծեծէք»: Երբ հարիւրապետը այս լսեց, մօտեցաւ հազարապետին, զեկուցեց եւ ասաց. «Ի՞նչ ես ուզում
 28 անել, քանի որ այս մարդը հռոմէական քաղաքացի է»: Նազարապետը մօտեցաւ եւ նրան ասաց. «Անա՛ ինձ, դու
 29 քաղաքացիութիւնը»: Իսկ Պօղոսն ասաց. «Ես ծննդով իսկ քաղաքացի եմ»: Եւ իսկոյն նրանից հեռացան նրանք, որ
 նրան պիտի ծեծէին: Ինքը հազարապետն էլ վախեցաւ, երբ իմացաւ, թէ հռոմէացի է, մանաւանդ որ նրան կապանքի
 31 փակ էլ էր առել: Յաջորդ առաւօտը հազարապետը ուզելով ճշմարիտն իմանալ, թէ հրեաների ամբաստանութիւնն
 ինչ է, կապերից արձակեց Պօղոսին եւ հրամայեց կանչել քահանայապետներին ու ամբողջ արեանը եւ, Պօղոսին
 իջեցնելով, կանգնեցրեց նրանց մէջ:

23 Պօղոսը հայեացքն ուղղելով արեանին՝ ասաց. «Եղբայրներ, ես ամենայն ուղղամտութեամբ եմ կեանք վարել
 2 Աստուծո առաջ մինչեւ այսօր»: Անանիա քահանայապետը հրամայեց սպասաւորներին, որ խփեն նրա բերանին:
 3 Այն ժամանակ Պօղոսը նրան ասաց. «Աստուած է քեզ խփելու, սպիտակեցրած պատ. եւ դու նստում ես, որ օրէնքի
 4 համաձայն ինձ դատեն, մինչդեռ հրամայում ես, որ օրէնքից դուրս ինձ հարուածեն»: Շուրջը կանգնողներն ասա-
 5 ցին. «Աստուծո քահանայապետի՛ն ես հայտոյում»: Եւ Պօղոսն ասաց. «Չգիտէի, եղբայրներ, որ քահանայապետ
 6 է, քանի որ գրուած է՝ քո ժողովրդի իշխանին չպիտի հայտոյես»: Երբ Պօղոսն իմացաւ, որ արեանի մի կողմում
 սաղուկեցիներն են, իսկ միւսում՝ փարիսեցիները, աղաղակեց. «Եղբայրներ, ես փարիսեցի եմ ու որդի փարիսեցու.
 7 այժմ ես դատում եմ նաեւ մեռելների յարութեան յոյսի համար»: Եւ երբ այս ասաց, փարիսեցիների եւ սաղու-
 8 կեցիների միջեւ ձեռքուածք առաջ եկաւ, եւ բազմութիւնը պառակտուեց, որովհետեւ սաղուկեցիներն ասում էին՝
 9 յարութիւն չկայ. ո՛չ էլ հրեշտակ եւ ո՛չ Նօզի. իսկ փարիսեցիները ընդունում էին երկուսն էլ: Եւ մեծ աղմուկ եղաւ.
 10 փարիսեցիների կողմից օրէնստոյցներից ոմանք ուրբի ելան եւ հակառակում էին ասելով. «Այս մարդու մէջ ոչ մի
 11 չարութիւն չենք գտնում, այլ թերեւս նրա հետ Նօզի կամ մի հրեշտակ խօսած լինի»: Եւ երբ խռովութիւնը աստ-
 կացաւ, հազարապետը, վախենալով, որ գուցէ նրանք Պօղոսին պարառ-պարառ կ'անեն, զինուորներին հրամայեց
 12 իջնել եւ նրանց միջից նրան վերցնել ու փանել զօրանոց: Յաջորդ օրուայ գիշերը Տէրը կանգնեց նրա մօտ ու
 13 ասաց. «Քաջալերուիր, Պօղոս, որովհետեւ, ինչպէս ինձ համար վկայեցիր Երուսաղէմում, նոյն ձեւով պէտք է, որ
 14 դու Նոռնում եւս վկայես»: Եւ երբ առաւօտը եղաւ, որոշ թուով հրեաներ ժողով անելով՝ նզովեցին իրենք իրենց,
 15 որ, մինչեւ Պօղոսին չսպանեն, ո՛չ ուրբն եւ ո՛չ էլ խմեն: Եւ քառասունից անելի էին նրանք, որոնք իրար հետ այս
 16 երդումն էին արել: Մրանք մօտեցան քահանայապետներին եւ երեցներին ու ասացին. «Նզովելով նզովեցինք մեզ,
 17 որ բան չճաշակենք, մինչեւ Պօղոսին չսպանենք. բայց դուք հազարապետին, արեանի հետ միասին, իմաց փութք,
 18 որ նա ձեզ մօտ իջեցնի նրան, որպէս թէ նրա մասին ուզում էք անելի ճշգրիտ բաներ իմանալ. իսկ մենք, նախքան
 19, 20 նրա մօտենալը, պարտաստ ենք նրան սպանելու»: Եւ Պօղոսի քրոջ որդին, լսելով այս դատարարութիւնը, եկաւ գօ-
 21 ունի»: Նա ասաց. «Նա ասաց. «Ինձ հաղորդելու ի՞նչ ունես»: Նա ասաց.
 22 «Նրեաները միաբանուեցին խնդրելու քեզ, որ վարդ Պօղոսին արեան իջեցնես, իբր թէ ուզում են նրա վերաբերե-
 23 ալ անելի ճշգրիտ հարցաքննութիւն անել: Արդ, դու նրանց զսես, քանի որ նրանցից անելի քան քառասուն մարդ
 24 ղարան են մտել եւ նզովել են իրենք իրենց, որ ո՛չ ուրբն եւ ո՛չ էլ խմեն, մինչեւ որ նրան չսպանեն: Այժմ պարտաստ
 25, 26 են եւ քո հրամանին են սպասում»: Ապա հազարապետը արձակեց պարանուն՝ նրան պարտաւորելով. «Ոչ ոքի մի՛
 27 ասա, թէ այս բաներն ինձ փրկեցիր»: Եւ հարիւրապետներից երկուսին կանչեց ու ասաց. «Պարտաստեցէ՛ք
 28 երկու հարիւր զինուորներ, զիշերուայ ժամը երեքից, որպէսզի գնան մինչեւ Կեսարիա. նաեւ՝ եօթանասուն հեծե-
 29 ալներ եւ երկու հարիւր նիզակաւորներ, ինչպէս եւ պարտաստի գրաստներ, որ Պօղոսին իջեցնեն եւ ապահով
 30 հասցնեն Ֆելիքս կուսակալի մօտ»: Եւ գրեց մի նամակ, որի բովանդակութիւնը հետեւեալն է. «Կլոդիոս Լիսիաս՝
 31 գերագանց Ֆելիքս կուսակալին ողջոյն. այս մարդուն հրեաները բռնել էին, եւ նրանց կողմից սպանուելու մօտ
 32 էր նա. իմանալով, որ հռոմէացի է, եւ զինուորներով վրայ հասաւ եւ նրան ազատեցի: Կամենալով զիպե՛նալ այն
 33 յանցանքը, որի համար նրան ամբաստանում էին, նրան իջեցրի նրանց արեանը: Գրայ, որ նա իրենց օրէնքին
 34, 35 վերաբերող մի խնդրի համար էր ամբաստանուած ու մահուան կամ կալանքի արժանի որեւէ յանցանք չուներ: Երբ
 այս մարդու հանդէպ նրանց կողմից նիւթուած դաւն ինձ փրկեցաւ, նրան ուղարկեցի քեզ մօտ եւ հրամայեցի,
 որ ամբաստանողներն էլ խօսեն նրա մասին քո առաջ. ո՛րք եղիր»: Եւ հետեւեալ զինուորները, հրամանի համաձայն,
 32 Պօղոսին առնելով՝ գիշերով փարան Անտիպատրիս: Եւ յաջորդ օրը, թողնելով հեծեալներին, որ նրա հետ գնան,
 33 զօրանոց վերադարձան: Նրանք մտան Կեսարիա եւ նամակը կուսակալին փախով՝ Պօղոսին էլ կանգնեցրին նրա
 34, 35 առաջ: Նա երբ կարդաց, հարցրեց, թէ ո՞ր նահանգից է. եւ ստուգելով, որ Կիլիկիայից է, ասաց. «Քեզ կը լսեն,
 երբ քեզ ամբաստանողներն էլ գան»: Եւ հրամայեց պահել նրան Ներովդէսի ապարանքում:

24 Եւ հինգ օր յետոյ Անանիա քահանայապետը մի քանի ծերերի եւ Տերփիղոս անունով մի ճարտասան մարդու

հեպ իջաւ եկաւ: Սրանք Պօղոսի մասին կուսակալին ներկայացրին իրենց ամբաստանութիւնը: Եւ երբ նրան 2
 կանչեցին, Տերփիղոսն սկսեց ամբաստանել ու ասել. «Այս ազգը բազում խաղաղութիւն է գրել քո շնորհիւ եւ
 գործերի կարգաւորութիւն՝ քո խնամքի պարճառով: Ամէն բանի համար եւ ամենուրեք քեզնից շնորհակալ ենք, 3
 ո՛վ գերազանց Ֆելիքս, եւ մեծապէս գոհ: Բայց որպէսզի անտրոյ յօգնութիւն չպարճառեն քեզ, աղաչում եմ, որ 4
 քո ներողամտութեամբ մեզ կարճիկարճոյ լսես: Մենք գրանք, որ այս մարդը ամբողջ աշխարհում գրնուող բոլոր 5
 հրեաների ապականողն ու խռովեցնողն է եւ նազովեցնիների հերձուածի առաջնորդը: Սա փաճարն իսկ փորձեց 6
 պղծել. նրան բռնեցինք եւ ըստ մեր օրէնքի ուզեցինք դատել: Եկաւ Լիսիաս հազարապետը ու մեծ բռնութեամբ մեր 7
 ձեռքից յափշտակեց եւ հրամայեց, որ նրան ամբաստանողներն էլ քեզ մօտ գան: Նրան դու ինքդ կրկին դատելով կը 8
 կարողանաս վերահասու լինել այն ամենին, ինչի համար մենք նրան ամբաստանում ենք»: Նրեաներն էլ համաձայն 9
 գրնուեցին ու ասացին՝ այդպէս է: Երբ կուսակալը նրան գլխով արեց, որ խօսի, Պօղոսը պարասխանեց. «Գիպեմ, 10
 որ շար փարիներից ի վեր դու այս ազգի կուսակալն ես, ուստի իմ խնդրի մասին յօժարութեամբ պարասխան եմ 11
 փայլիս. ինչպէս որ կարող ես գիպենալ, փաստերկու օրից անելի չէ, ինչ ես Երուսաղէմ եմ բարձրացել երկրպագութիւն 12
 անելու համար: Ինձ ո՛չ փաճարում եմ որեւէ մէկի հեպ գրել խօսելիս եւ կամ շուրջս բազմութիւն հաւաքելիս, ո՛չ 13
 ժողովարաններում եւ ո՛չ էլ քաղաքում. ո՛չ էլ կարող եմ քեզ այժմ ապացուցել այն, ինչի համար ինձ ամբաստանում 14
 են: Բայց այս խոստովանում եմ քեզ, թէ համաձայն այն ճանապարհի, որը ասում են՝ հերձուած է, այնպէս եմ 15
 պաշտում իմ հայրենի Աստուծոն՝ հաւաքալով այն ամենին, որ գրուած է Օրէնքում եւ մարգարէների մէջ: Յոյս ունեմ 16
 առ Աստուած, որ, ինչպէս դրանք էլ են ակնկալում, յարութիւն է լինելու արդարների եւ մեղաւորների: Դրա համար 17
 ինքս էլ ճիգ եմ անում, որ Աստուծու եւ մարդկանց առաջ միշտ մաքուր խղճմանս ունենամ: Բազում փարիներից 18
 յետոյ եկայ օգնութիւն անելու իմ ազգին եւ գոհեր մատուցեցի, որոնցով սրբուած էի, երբ ինձ գրան փաճարում, 19
 որպէսզի ո՛չ բազմութեան հեպ էի եւ ո՛չ էլ խռովարար ամբոխի: Այդ ասիացի հրեաներից ոմանք իրենք պէտք է 20
 գային քո առաջ եւ ամբաստանէին ինձ, եթէ իմ դէմ մի բան ունենային. եւ կամ հէնց սրանք թող ասեն, թէ ի՛նչ 21
 անիրաւութիւն եմ գրել իմ մէջ, մինչ արեանի առաջ էի կանգնած, բացի միայն գուցէ իմ այն խօսքից, որ ասացի 22
 բարձրաձայն, երբ նրանց մէջ կանգնել էի. «Մեռելների յարութեան համար է, որ ես այսօր ձեզնից դատուում եմ»: 23
 Ֆելիքսը նրանց գործը յերաձգեց, քանի որ անելի սպոյզ գիպէր այդ ճանապարհի մասին, եւ ասաց. «Մինչեւ Լիսիաս 24
 հազարապետը այսպէս իջնի, ձեր գործը կը յերաձգեն»: Եւ հարիւրապետին հրամայեց նրան պահել, բայց որոշ 25
 չափով ազատ. եւ նրա իւրայիններից ոչ ոքի չարգելել, որ նրան ծառայեն: Մի քանի օր յետոյ Ֆելիքսը եկաւ իր 26
 կնոջ՝ Դրուսիլայի հետ, որը հրեայ էր. կանչեց Պօղոսին եւ նրանից լսեց ի Յիսուս Քրիստոս եղած հաւաքի մասին: 27
 Եւ մինչ Պօղոսը խօսում էր արդարութեան, ժուժկայութեան եւ գալիք դատարանի մասին, Ֆելիքսը, զարհուրած, 28
 ասաց. «Դու առայժմ գնա՛. երբ ժամանակ ունենամ, քեզ կը կանչեմ»: Միաժամանակ ակնկալում էր, որ Պօղոսից 29
 իրեն դրամ կը փրոյի. դրա համար յաճախ կանչելով նրան՝ խօսում էր նրա հետ: Երկու փարին լրանալուց յետոյ 30
 Ֆելիքսի փոխարէն Փեստոս Պրոկիտոսը եկաւ: Ֆելիքսը, կամենալով հրեաներին շնորհ անել, Պօղոսին կալանքի 31
 փակ թողեց:

Երբ Փեստոսը իշխանութեան գլուխ անցաւ, երեք օր յետոյ Կեսարիայից Երուսաղէմ բարձրացաւ: Քահանա– 25, 2
 յապետներն ու հրեաների գլխատրները նրան զեկոյց փոխին Պօղոսի մասին եւ, նրանից շնորհ խնդրելով, աղաչում 3
 էին, որ նրան Երուսաղէմ կանչի, մինչ իրենք ծուղակ էին պարբասարել՝ ճանապարհին նրան սպանելու համար: 4
 Իսկ Փեստոսը պարասխանեց, թէ նա Կեսարիայում կը պահուի, եւ թէ ինքն էլ շուրջով այնպէս է գնալու. ապա 5
 ասաց. «Ձեզնից ովքեր կը կարողանան, ինձ հետ թող իջնեն, եւ եթէ այդ մարդու վրայ որեւէ յանցանք կայ, նրան 6
 թող ամբաստանեն»: Եւ ոչ անելի քան ութ կամ փասը օր այդպէս մնալուց յետոյ եկաւ իջաւ Կեսարիա. եւ յաջորդ 7
 օրը, արեան նստելով, հրամայեց, որ Պօղոսին բերեն: Երբ նա եկաւ, նրա շուրջը բոլորուեցին Երուսաղէմից իջած 8
 հրեաները. եւ նրա վրայ բարդում էին բազում եւ ծանր յանցանքներ, որ չէին կարողանում ապացուցել, քանի որ 9
 Պօղոսը պարասխանում էր. «Ոչնչով յանցաւոր չեմ ո՛չ հրեաների օրէնքի, ո՛չ փաճարի, ո՛չ էլ կայսեր դէմ»: Բայց 10
 Փեստոսը, կամենալով հրեաներին շնորհ անել, Պօղոսին ասաց. «Ուզում ես Երուսաղէմ բարձրանալ եւ այդ խնդիր– 11
 ների համար այդպէս դատուել իմ առաջ»: Պօղոսն ասաց. «Կանգնած եմ կայսեր արեանի առաջ, ուր եւ պէտք 12
 է դատուել: Նրեաներին ոչ մի անիրաւութիւն չեմ արել, ինչպէս ինքդ էլ քաջ գիպես. ուրեմն եթէ յանցաւոր եմ եւ 13
 մահուան արժանի գործ եմ արել, մեռնելուց չեմ վախենայ: Իսկ եթէ ոչինչ չկայ այն մեղադրանքների մէջ, որոնցով 14
 սրանք ինձ ամբաստանում են, ոչ ոք չի կարող ինձ որպէս շնորհ յանձնել դրանց: Կայսրին եւ բողոքում»: Այն 15
 ժամանակ Փեստոսը իր խորհրդականների հետ խօսելուց յետոյ պարասխանեց. «Կայսրին բողոքեցիր, կայսեր 16
 մօտ պիտի գնաս»: Մի քանի օր անցնելուց յետոյ Ազրիպաս արքան եւ Բերենիկէն Կեսարիա եկան Փեստոսին 17
 ողջունելու: Եւ երբ այնպէս շար օրեր էին անցկացրել, Փեստոսը արքային փեղեկացրեց Պօղոսի մասին ու ասաց. 18
 «Այսպէս Ֆելիքսի կողմից կալանքի փակ առնուած մի մարդ կայ մնացած, որի մասին, երբ Երուսաղէմ գնացի, 19
 քահանայապետները եւ հրեաների գլխատրներն ինձ փեղեկացրին: Ինձնից խնդրում էին, որ նրան մահուան վճիռ 20
 փամ: Նրանց պարասխանեցի. «Նոյնացիների սովորութիւնը չէ որեւէ մէկին որպէս շնորհ յանձնել ուրիշ մէկի, 21
 մինչեւ որ ամբաստանեալը իր դիմացը չունենայ մեղադրողներին եւ ամբաստանութեան դէմ պարասխան փայլու 22
 պատերազմութիւնը չպարանայ»: Եւ երբ այսպէս եկան, ոչնչով չուշացրի, այլ յաջորդ օրն իսկ արեան նստելով՝ հրամա– 23
 յեցի, որ մարդուն բերեն: Նրա դէմ ներկայացող ամբաստանողները մէջպէս չէին բերում չարագործութեան ոչ մի 24
 յանցանք, որոնց մասին ես կասկած ունեի. այլ ինչ–ինչ խնդիրներ ունեին նրա հետ իրենց պաշտամունքին վերաբե– 25
 րող, ինչպէս նաեւ մի ոմն մեռած Յիսուսի վերաբերեալ, որի մասին Պօղոսն ասում էր, թէ կենդանի է: Երբ այսպիսի 26
 խնդիրների քննութեան համար փարակուսանքի մէջ ընկայ, նրան ասացի, թէ կը կամենար Երուսաղէմ գնալ եւ այդ 27
 խնդիրների համար այնպէս դատուել: Բայց երբ Պօղոսը բողոքեց, որ ինքը պէտք է պահուի Նորին Գերազանցու– 28
 թեան վճռին ներկայանալու համար, հրամայեցի պահել նրան, մինչեւ որ կայսեր մօտ ուղարկեն»: Ազրիպասը 29
 Փեստոսին ասաց. «Ես էլ կը կամենայի այդ մարդուն լսել»: Փեստոսն ասաց. «Վաղը կը լսես»: Եւ յաջորդ օրը, երբ 30
 Ազրիպասը եւ Բերենիկէն փառատոր հանդէտով եկան եւ հազարապետների ու քաղաքի պարուտոր մարդկանց 31
 հետ արեան մտան, Փեստոսը հրամայեց, որ Պօղոսին բերեն: Փեստոսն ասաց. «Ազրիպասն արքայ եւ բոլոր 25

մարդիկը, որ մեզ հետ էք, սրան քեզանում էք. հրեաների ամբողջ ժողովուրդը թե՛ Երուսաղեմում եւ թե՛ այսօրեղ սրա
 26 մասին ամբաստանութիւն էին անում ինձ մօտ եւ աղաղակում, թե՛ չպէտք է կենդանի մնայ: Բայց ես վերահասու
 եղայ, թե՛ դա մահուան արժանի ոչինչ չի արել. ինքն էլ բողոքած լինելով մարդկանցից Գերագանցին՝ խորհեցի, որ
 27 ուղարկեմ նրան: Դրա մասին իմ փորձը՝ կայսրին ստոյգ բան չունեմ գրելու. այդ պարճառով նրան ձեր առաջ
 բերեցի եւ, մանաւանդ, քո՛ առաջ, Ագրիպայան արքայ, որպէսզի վերստին քննութիւն կատարելով՝ կարողանամ մի
 28 բան գրել, քանի որ ինձ անպարեհ բան է թուում ուղարկել մի բանաբարկեալի եւ նրա մասին որեւէ յանցանք չնշել»:

26 Եւ Ագրիպայաւ Պողոսին ասաց. «Քեզ թոյլարարած է, որ քո մասին խօսեալ»: Այն ժամանակ Պողոսը, ձեռ-
 2 քը երկարելով, պարասխանեց. «Տրեաների՛ իմ մասին արած բոլոր ամբաստանութիւնների համար, Ագրիպայան
 3 արքայ, ինձ երանելի եմ համարում, քանի որ այսօր քո առաջ եմ պարասխան փալու, մանաւանդ նրա համար,
 որ զիտակ է եւ հրեաների բոլոր կրօնական սովորութիւններին եւ խնդիրներին. այդ պարճառով աղաչում եմ, որ
 4 համբերութեամբ ինձ լսես: Բոլոր հրեաները քեզեզ են իմ կեանքին իմ մանկութիւնից ի վեր, որը հենց սկզբից
 5 անցել է Երուսաղեմում իմ ազգի մէջ: Նրանք վաղուց զիտեն, եթէ կամենան վկայել, որ ես որպէս փարիսեցի ապրել
 6 եմ մեր կրօնական խստագոյն օրէնքների համաձայն: Եւ այժմ դատուում եմ, կանգնած արեանի առաջ, Աստուծոց
 7 մեր հայրերին փրկած խոստումի յոյսի համար: Ջերմեռանդութեամբ գիշեր ու ցերեկ պաշտամունք կատարելով՝
 8, 9 մեր փաստերկու ցեղերը յուսացել են դրան հասնել: Այդ յոյսի՛ համար, ո՛վ արքայ, ես էլ ամբաստանում եմ հրեա-
 10 ների կողմից: Ձեզ ինչո՞ւ է անհաւարալի թում, որ Աստուծո՞ւմ մեռելներին յարութիւն կը տայ: Ես ինքս էլ պար-
 11 շած էի համարում շար բան Նազովրեցի Յիսուսի անուանը հակառակ գործել. ինչ որ արեցի իսկ Երուսաղեմում.
 քահանայապետներից իշխանութիւն ստանալով՝ սրբերից շարերին ես բանաբարկում էի եւ նրանցից սպանուելու
 12 ենթակայ եղողների համար հաւանութիւն էի փալիս: Եւ բոլոր ժողովարաններում շար անգամ նրանց պարծելով՝
 բռնադատում էի, որ հայիոյն: Առաւել եւս մոլեգնելով նրանց դե՛մ հալածում էի նրանց մինչեւ օտար քաղաքներ»:
 13 «Ըստ այսմ, երբ քահանայապետների իշխանութեամբ եւ հրամանով Դամասկոս էի գնում, կէսօրին, ճանապարհին,
 14 ո՛վ արքայ, քեզ, որ երկնքից արեգակի լուսաւորութիւնից առաւել ուժեղ մի լոյս փայլաբակեց իմ շուրջը եւ նրանց
 15 շուրջը, որ ինձ հետ էին գնում: Եւ երբ մենք բոլորս գետին ընկանք, լսեցի մի ձայն, որ ինձ ասում էր եբրայերէն
 16 լեզուով. «Մաւո՛ղ, Մաւո՛ղ, ինչո՞ւ ես ինձ հալածում. քեզ համար խիստ դժուար է խթանի դեմ աքացել»: Եւ ես
 17 ասացի. «Ո՞վ ես, Տէ՛ր»: Տէ՛րն ասաց. «Ես Յիսուսն եմ, որին դու հալածում ես. վեր կաց ու կանգնի՛ր ոտքերիդ վրայ.
 18 Ես քեզ երեսցի նրա համար, որ քեզ նշանակեմ պաշտօնեալ եւ վկայ այն բոլորի համար, որոնց մէջ ինձ քեզ
 19 այն բաների համար, որոնցով պիտի երեւան քեզ. ես քեզ կը փրկեմ ժողովրդից եւ հեթանոսներից, որոնց մէջ քեզ
 20 կ'ուղարկեմ, որպէսզի բանաս նրանց աքերը, նրանց դարձնես խաարից դէպի լոյս եւ սալանայի իշխանութիւնից՝
 21 դէպի Աստուծո՞ւմ, որպէսզի նրանք մեղքերի թողութիւն ստանան եւ սրբերի հետ ժառանգութեան բաժին՝ իմ հանդէպ
 22 ունեցած հաւարով»: Ուստի, ո՛վ Ագրիպայա արքայ, ես երկնային քեզիցին անհնազանդ չգրմուցեցի, այլ նախ
 23 բոլոր նրանց, որ Դամասկոսում էին ու Երուսաղեմում եւ Տրեասարանի բոլոր գաւառներում, ապա նաեւ հեթանոս-
 24 ներին քարոզեցի, որ զոջան եւ դառնան կենդանի Աստուծո՞ւմ ու ապաշխարութեան արժանի գործեր անեն: Դրա
 25 համար հրեաները, փաճարում ինձ բռնելով, փորձեցին սպանել: Մակայն Աստուծոց օգնութիւն հասաւ, եւ ես մինչեւ
 26 այսօր ողջ մնացի՝ վկայելով փոքրին եւ մեծին, ոչինչ չասելով այն բաներից դուրս, ինչ մարգարէներն ու Մովսէսն են
 27 խօսել լինելիք դէպքերի մասին. թե՛ Քրիստոս չարչարուելու է. թե՛ մեռելներից առաջին յարութիւն առնողը լոյս է
 28 աւերարանելու ժողովրդին եւ հեթանոսներին»: Երբ նա այս պարասխանը փունց, Փետրոսը բարձր ձայնով ասաց.
 29 «Տնորում ես, Պողո՛ս, քո մեծ հմտութիւնը քեզ խելացնորութեան է փանում»: Իսկ Պողոսն ասաց. «Ձեմ ցնորում,
 30 ո՛վ Գերագանցո՞ւմ Փետրոս, այլ զգաստութեան եւ ճշմարտութեան խօսքեր եմ արտասանում. արքան այս բաներին
 31 զիտակ իսկ է, որա համար համարձակ եմ խօսում, քանի որ յանձն չեմ առնում այս բոլորից որեւէ բան քեզից
 32 ծածկել, որովհետեւ մի որեւէ խոյ անկիւնում չէ, որ այս բանը գործուած է: Ագրիպայան արքայ, մարգարէներին
 33 հաւարում ես. զիտեմ, որ հաւարում ես»: Եւ Ագրիպայաւ Պողոսին ասաց. «Քիչ է մնում՝ ինձ էլ համոզես, որ
 34 քրիստոնեալ դառնամ»: Եւ Պողոսն ասաց. «Կը խնդրէի Աստուծո՞ւմ, որ, վաղ թէ ուշ, ոչ միայն դու, այլ բոլոր նրանք,
 35 որ այսօր ինձ լսում են, լինեն այնպիսին, ինչպիսին ես ինքս եմ, բացի այս կապանքներից»: Արքան ոտքի ելաւ,
 36 ինչպէս եւ կուսակալը, Բերենիկէն եւ բոլոր նրանք, որ նրանց հետ մարել էին: Եւ մինչ գնում էին, իրար հետ խօսում
 37 էին ու ասում. «Մահուան կամ կապանքների արժանի ոչինչ չի անում այս մարդը»: Իսկ Ագրիպայաւ Փետրոսին
 38 ասաց. «Կարելի էր ազատ արձակել այս մարդուն, եթէ կայսրին բողոքած չլինէր»:

27 Երբ մեզ հրամայուեց նաւարկել դէպի Իփալիա, Պողոսին եւ մի քանի այլ կալանաւորների յանձնեցին Սեբաս-
 2 տան գնդից մի հարիւրապետի, որի անունը Յուլիոս էր. եւ բարձրանալով աղրամինսական մի նաւ, որ Ասիայի
 3 կողմերն էր գնալու, ճանապարհ ընկանք: Մեզ հետ էր նաեւ Մակեդոնիայից թեսաղոնիկեցի Արիստարքոսը: Յա-
 4 ջորդ օրը իջանք Սիդոն: Եւ Յուլիոսը, Պողոսի հանդէպ մարդասիրութիւն ցուցաբերելով, նրան հրաման փունց գնալ
 5 բարեկամների մօտ խնամք ստանալու: Այնպէսզից դուրս գալով, քանի որ քամին հակառակ կողմից էր, նաւարկե-
 6 ցինք Կիպրոսի մօտով աւելի ցած: Ապա Կիլիկիայի եւ Պամփիլիայի մէջբերելու, բաց ծովի միջով նաւարկելուց
 7 յետոյ իջանք Լիկիայի Միւռա քաղաքը: Եւ այնպէղ հարիւրապետը գրնելով ալեքսանդրեան մի նաւ, որ Իփալիա
 8 էր գնում, մեզ այնպէղ մօտեց: Եւ բազում օրեր դանդաղ նաւարկելուց յետոյ դժուարութեամբ հասանք մինչեւ
 9 Կնիդիայի մօտերը: Եւ երբ քամին թոյլ չտուեց մեզ, նաւարկեցինք Կրետէի եզերքով ներքեւ, մինչեւ Մաղմոնիայի
 10 մօտերը: Նրա եզերքով դժուարութեամբ անցնելուց յետոյ, հասանք մի փեղ, որ կոչուում էր Գեղեցիկ նաւահան-
 11 գիսը, եւ որին կից էր Ղասէա քաղաքը: Եւ քանի որ շար ժամանակ էր անցել, եւ նաւարկել էլ վրանգատը կը
 12 լինէր, մինչեւ իսկ ծոնապահութեան օրերն էլ արդէն անցել էին, Պողոսը նրանց խրատ փունց եւ ասաց. «Մարդիկ,
 13 մեր անձերի»: Բայց հարիւրապետը նաւապետին եւ նաւապետին ասելի էր լսում, քան Պողոսի խօսքերը: Երբ
 նաւահանգիսը ձմեռելու համար անարմար թուաց, շարերը խորհեցին այնպէսզից հեռանալ, որպէսզի մի գուցէ
 կարողանան հասնել Փիւնիկէ քաղաքը եւ ձմեռել Կրետէի այդ նաւահանգստում, որը նայում էր դէպի հարաւակող-
 մը եւ ցամաքամասը: Եւ երբ հարաւի մեղմ քամին փչեց, կարծեցին, թէ կը հասնեն այնպէղ, ուր դիմում էին: Եւ

նաարկելով՝ Կրեպի եզերքի մօտով անցան: Ոչ շար ժամեր յետոյ նախ շուրջը բարձրացաւ մի կարաղի քամի, 14
 որ կոչուում է Երազցիկուն: Երբ նաւը քշուեց եւ քամու դէմ չկարողացաւ պայքարել, քեղի քուեցինք եւ գնում-գալիս 15
 էինք: Եւ դիմելով դէպի մի կղզի, որը Կոլոս էր կոչուում, դժուարութեամբ կարողացանք բռնել մակոյկը, որը նախ 16
 վրայ քաշեցինք: ապա օգնութեան միջոցներ օգտագործելով՝ նաւը ներքեւից կապեցին: վախենալով, որ գուցէ 17
 յորձանուարի մէջ ընկնեն, առագաստը իջեցրին: եւ այնպէս գնում-գալիս էին: Եւ քանի որ մենք ամենասաստիկ 18
 փազնապի մէջ էինք, յաջորդ առաւօտ բեռները ծովը թափեցին: Իսկ երրորդ օրը իրենք իրենց ձեռքերով նա- 19
 ի գործիքները ծովը նետեցին: Երբ բազում օրեր ոչ արեւ եւ ոչ էլ աստղեր էին երեւում, ու փոթորիկն էլ նոյն 20
 սաստկութեամբ շարունակուում էր, մեր փրկութեան ամէն յոյս վերացել էր: Եւ որովհետեւ շար օրեր քաղցած էին, 21
 Պօղոսը, կանգնելով նրանց մէջ, ասաց. «Ո՛վ մարդիկ, դուք ինձ պէտք է անսայիք ու Կրեպից չելնէիք եւ այս չարիքն 22
 ու վնասը չքաշէիք: Արդ, ձեզ խրապում եմ, որ քաջալերուէք, որովհետեւ, բացի նախից, ձեզնից եւ ոչ մէկի կեանքին 23
 վնաս չպիտի հասնի. որովհետեւ այս գիշեր Աստուծու հրեշտակը, որին պարկանում եմ եւ ու ծառայում, երեսաց 24
 ինձ ու ասաց. «Մի՛ վախեցիր, Պօղոս, դու կայսեր առաջ էլ պէտք է ներկայանաս. եւ ահա բոլոր նրանց, որ այդ 25
 նախ մէջ քեզ հետ եմ, Աստուծո՛ւ քեզ է շնորհել»: Դրա համար էլ քաջալերուեցէք, մարդի՛կ, որովհետեւ հաւար 26
 ունեն Աստուծու վրայ, թէ կը լինի այնպէս, ինչպէս որ ինձ ասուեց: Միայն թէ՛ մենք պէտք է մի կղզի ընկնենք»: 27
 Երբ փասնչորսերորդ գիշերը եղաւ, եւ մենք Արիստականի անդունդների վրայ դեռ օրօրում էինք, գիշերուայ կէսին 28
 նաւավարները կարծեցին, թէ ցամաք են հասել: Ջրի խորութիւնը չափող գունդը ցած գցելով՝ երեսունէօթը մետր 29
 խորութիւն գտան. որոշ փարածութիւն կարելուց յետոյ նորից գցեցին եւ քսանութ մետր գտան: Վախենալով, թէ 30
 մի գուցէ խութերով քեղ կ'ընկնեն, յետեւի կողմից չորս խարիսխներ ցած գցեցին. անձկութեամբ քեզնում էին, որ 31
 այգը բացուի: Բայց նաւավարները ուզում էին նախից փախչել. ուստի մակոյկը ծով իջեցրին այն պարճառաքա- 32
 նութեամբ, որ իբր թէ առջեւի կողմից էլ են խարիսխներ գցելու: Պօղոսը հարիւրապետին եւ զինուորներին ասաց. 33
 «Եթէ դրանք նախ մէջ չման, դուք ազատուել չէք կարող»: Այն ժամանակ զինուորները մակոյկի պարանները 34
 կարեցին ու դէն գցեցին: Եւ երբ այգը բացուելու մօտ էր, Պօղոսը բոլորին խնդրեց, որ կերակուր ուրեն ասելով. 35
 «Այս փասնչորսերորդ օրն է, որ դուք քաղցած սպասումով էք անցկացնում եւ դեռ ոչինչ չէք կերել: Դրա համար 36
 աղաչում եմ ձեզ, որ կերակուր ուրէք, քանի որ դա հէնց ձեր փրկութեան համար է. որովհետեւ ձեզնից ոչ ոքի 37
 գլխից մագ իսկ չի կորչելու»: Եւ երբ այս ասաց, հաց վերցրեց, բոլորի առաջ Աստուծու գոհութիւն քուեց, կարեց 38, 39
 եւ սկսեց ուրել: Ամէնքը քաջալերուեցին. եւ իրենք էլ կերակուր կերան: Նախ մէջ բոլորս երկու հարիւր եօթանա-
 սումովեց հոգի էինք: Երբ կերակուրով յագեցան, ցորենը ծովը թափելով՝ նաւը թեթեւացրին: Եւ երբ այգը բացուեց, 40
 երկիրը չէին ճանաչում, բայց նշմարում էին մի ծովախորշ, որ ծովափ կարող էր լինել. եւ խորիւմ էին, թէ հնար 41
 լինէր նաւը այնպէս հասցնել եւ փրկել: Ուստի խարիսխները յարակից կարելով ծովի մէջ բաց թողեցին, դէպքի 42
 կապերը թուլացրին, առագաստը բացեցին ու քամուն քուեցին՝ դէպի ծովի ափի կողմը: Ընկնելով երկու ծովերի 43
 միջեւ գրնտուղ մի ծանծաղուփ՝ նաւը ձեռեցին. եւ նախ առաջակողմը յարակիւն խորուելով, անշարժ մնաց, իսկ յետե- 44
 Վի կողմը ալիքների սաստկութիւնից ջարդուփշուր էր լինում: Այն ժամանակ զինուորները խորհուրդ արեցին, որ 45
 կալանատուներին սպանեն, որպէսզի ոչ ոք չլողայ ու փախչի: Մակայն հարիւրապետը նրանց խորհրդին արգելք 46
 եղաւ, որովհետեւ ուզում էր Պօղոսին ազատել. ուստի հրամայեց, որ, ովքեր կարող են լողալ, նախ նրանք ջուրը 47
 նետուեն, իսկ միւսները՝ ոմանք փախապակների վրայ, ոմանք էլ նախ այլ բեկորների վրայ ցամաք ելնեն: Եւ այսպէս 48

Երբ արդէն փրկուած էինք, այն ժամանակ իմացանք, թէ այն կղզու անունը Մելիփինէ էր: Եւ բարբարոս բնա- 28
 կիչները մեր հանդէպ չափից աւելի մարդասիրութիւն ցոյց քուին. խարոյկ վառեցին եւ մեզ բոլորիս ընդունեցին 2
 քեղացող անձրեւի եւ ցրտի պարճառով: Եւ երբ Պօղոսը բաւականին շար չոր ճիւղեր հաւաքեց եւ խարոյկի վրայ 3
 դրեց, մի իժ կրակի փաթութեան պարճառով դուրս գալով՝ կախուեց նրա ձեռքից: Եւ երբ բարբարոսները գա- 4
 զանին նրա ձեռքից կախուած քետան, միմեանց ասացին. «Ուրեմն մարդասպան է այս մարդը, որը թէպէտ ծովից 5
 փրկուեց, բայց Արդարութիւնը նրան թոյլ չքուեց, որ ապրի»: Ապա Պօղոսը գազանին կրակի մէջ թափ քուեց, եւ 6
 իրեն ոչ մի վար բան չպարահեց. իսկ նրանք սպասում էին, որ նա կ'ուռչի կամ կ'ընկնի ու յանկարծակի կը մեռնի: 7
 Շար սպասելուց յետոյ, երբ քետան, որ նրան որեւէ վնաս չհասաւ, նորից խօսքը դարձրին եւ ասում էին. «Մա մի 8
 էր. սա երեք օրով մեզ իր մօտ ընդունեց եւ սիրով հիւրընկալեց: Եւ պարահեց, որ Պոպլիոսի հայրը, ջերմով եւ 9, 10
 փորձութեամբ հիւանդացած, անկողին ընկնի: Պօղոսը նրա մօտ մտաւ եւ աղօթելով ձեռքը նրա վրայ դրեց ու 11
 նրան բժշկեց: Եւ երբ այս պարահեց, ուրիշ հիւանդներ էլ, որ կղզում կային, գալիս էին ու բժշկուում: Մրանք մեծ 12
 պարիւններով պարուեցին մեզ, եւ երբ գնում էինք, ինչ որ պէտք էր, քուեցին: Եւ երեք ամիս յետոյ բարձրացանք 13
 դիոսկուրեանների նշանը կրող ալեքսանդրեան մի նաւ, որը ձմեռել էր կղզում: Եւ Միրակուսա իջնելով՝ երեք օր 14
 մնացինք: Այնպէսզի գնալով՝ հասանք Ռեզիոն. եւ երբ մի օր յետոյ հարաւի քամին փչեց, երկու օրում եկանք 15
 Պափոզոս, ուր եւ գրանք եղբայրների, որոնք աղաչեցին, որ եօթը օր մնանք իրենց մօտ: Եւ ապա ելանք Ղոն: 16
 Եւ այնպէս, մեր մասին լսած լինելով, եղբայրները մեզ ընդառաջ եկան մինչեւ Ապփիոսի հրապարակը եւ Երեք 17
 կրպակները: Պօղոսը նրանց քետնելով՝ գոհութիւն քուեց Աստուծու ու քաջալերուեց: Եւ երբ Ղոն մտանք, հրաման 18
 քուեց Պօղոսին, որ առանձին բնակուի իր պահապան զինուորի հետ միասին: Եւ երեք օր յետոյ նա հրաւիրեց 19
 հրեաների գլխաւորներին. եւ երբ քուեց եկան, նրանց ասաց. «Եղբայրներ, ես ժողովրդին կամ հայրենի սովորու- 20
 թեանը հակառակ ոչինչ գործած չիմնելով հանդերձ՝ որպէս Երուսաղէմից մի կալանատու, մարմնուցի հռոմէացիների 21
 ձեռքը, որոնք, երբ ինձ դատեցին, ուզեցին ազատ արձակել, որովհետեւ իմ մէջ մահուան արժանի ոչ մի յանցանք 22
 չգտան: Բայց երբ հրեաները հակառակ խօսեցին, հարկ եղաւ կայարին բողոքել. բայց ոչ նրա համար, որ իմ ազգի 23
 դէմ չարախօսելու բան ունէի: Այս պարճառով է, որ խնդրեցի ձեզ՝ քետնելու եւ խօսելու համար, քանի որ Իսրայէլի 24
 յոյսի համար է, որ այս շրջանների մէջ եմ գրնտուում»: Եւ նրանք ստացին նրան. «Մենք քո մասին Ղրեաստանից ոչ 25
 մի նամակ չենք ստացել. մեր եղբայրներից էլ ոչ ոք չի եկել ու վար բան չի պարմել կամ խօսել քո մասին: Բայց 26
 խնդրում ենք քեզնից լսել, թէ ի՛նչ ես խորիւմ, քանի որ այդ հերձուածի մասին մեզ արդէն յայտնի է, որ ամենու-

րեք նրա դէմ հակառակութիւն կայ»: Որոշակի օրոյայ համար Պօղոսի հետ ժամադրուելոց յետոյ, նրա մօտ՝ նրա
 բնակարանը եկան բազում մարդիկ, որոնց նա առաւօրից մինչեւ երեկոյ բացապրում էր Աստուծոյ արքայութիւնը եւ
 23 նրանց համոզում էր Յիսուսի մասին՝ վկայութիւն բերելով Մովսէսի օրէնքից եւ մարգարէներից: Ոմանք համոզում
 24 էին նրա խօսքերին. ուրիշներ էլ չէին հաւաքում: Եւ իրար մէջ անհամաձայն լինելով՝ թողնում գնում էին, երբ
 25 Պօղոսն ասաց այս մի խօսքն էլ. «Մուրք Նոզին Եսայի մարգարէի բերանով լաւ խօսեց մեր հայրերին՝ ասելով.
 «Գնա՛ ժողովրդի մօտ ու ասա՛ լսելով պիտի լսէք ու չպիտի իմանաք, եւ տեսնելով պիտի տեսնէք ու չպիտի տեսնէք.
 26 որովհետեւ այդ ժողովրդի սիրտը կարծրացել է, եւ իրենց ականջներով ծանր են լսումու իրենց աչքերը փակել են,
 որպէսզի երբեք աչքերով չտեսնենու ականջներով չլսեն եւ հոգով չիմանան եւ դարձի չգան, ու ես էլ դրանց չբժշկեմ»:
 27, 28 Եւ արդ, թող ձեզ յայտնի լինի, որ Աստուծոյ այս փրկութիւնը ուղարկուեց հեթանոսներին, եւ նրանք կը լսեն»: Եւ
 29 երբ այս ասաց, նրա մօտից դուրս գնացին հրեաները, որոնք իրենք իրենց մէջ էլ շատ վեճեր ունէին: Եւ ամբողջ
 30, 31 երկու փարի Պօղոսն ապրեց իր ծախսով: Եւ ընդունում էր բոլոր նրանց, որ գալիս էին իր մօտ: Քարոզում էր
 Աստուծոյ արքայութիւնը եւ ամենայն համարձակութեամբ անարգել ուսուցանում էր Տէր Յիսուս Քրիստոսի մասին:

Նոռնեացիներ

Պօղոսը՝ Յիսուս Քրիստոսի ծառան, կոչումով առաքեալ, ընկերացած քարոզելու Աստուծու Անկարգանքը, որ նա առաջուց խոստացել էր իր մարգարեների միջոցով սուրբ գրուածքներում իր Որդու մասին, որը մարմնով սերում էր Դաւթի սերնդից եւ որը, զօրութեամբ, Աստուծու Որդի էր սահմանուած ըստ Սուրբ Նոգու՝ մեռելներից իր յարութեամբ, - մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսը, որի միջոցով սրացանք առաքեալ լինելու շնորհ՝ իր անուան համար հաւարի հնազանդութեան բերելու բոլոր հեթանոսներին, որոնց թում էր եւ դուք՝ կանչուածներդ Յիսուս Քրիստոսին. ամենքիդ, որ Նոռնում էք, Աստուծու սիրելիներիդ, կանչուած սրբերիդ, ձեզ շնորհ եւ խաղաղութիւն մեր Նայր Աստուծուց եւ Տէր Յիսուս Քրիստոսից: Նախ՝ ձեր բոլորի համար գոհութիւն եմ մատուցում իմ Աստուծուն, Յիսուս Քրիստոսի միջոցով, նրա համար որ ձեր հաւարը պարմում է ամբողջ աշխարհով մէկ: Վկայ է ինձ Աստուած, որին պաշտում եմ եւ իմ հոգով նրա Որդու Անկարգանքի քարոզութեամբ, թէ ինչպէս եմ անդադար յիշում ձեզ՝ ամենայն ժամ իմ բոլոր աղօթքներում աղաչելով, որ թերեւ երբեւէ ինձ յաջողուի, Աստուծու կամքով, գալ ձեզ մօտ. որովհետեւ խիստ կարօտել եմ ձեզ սրեանել, որպէսզի ձեզ փոխանցեմ որոշ հոգեւոր շնորհներ՝ ամրապնդելու ձեզ, այսինքն՝ միտքարակից լինելու ձեզ հասարակաց հաւարի համար, որ իմն է, ինչպէս եւ ձերը: Չեմ կամենում, եղբայրներ, որ դուք անբեղեակ լինեք, թէ շար անգամ կամեցայ գալ ձեզ մօտ, որպէսզի ձեր մէջ էլ որեւէ պարտի գրեմ, ինչպէս այլ հեթանոսների մէջ, բայց այդ արգելուեց ինձ մինչեւ այժմ: Ես պարպական եմ եւ յոյներին ու բարբարոսներին, եւ իմաստուններին ու անգէպներին. այդպէս էլ, որչափ իմ ուժերը ներեն, եւ պարբար եմ յօժարութեամբ անկարգանքու նաեւ ձեզ, որ Նոռնում էք: Որովհետեւ ամօթ չեմ համարում անկարգանքը, քանի որ այն Աստուծու զօրութիւնն է՝ ի փրկութիւն բոլոր հաւարացեալների. նախ՝ հրեայի, ապա եւ՝ հեթանոսի. որովհետեւ Աստուծու արդարութիւնը, որ հաւարից է, հաւարի՛ համար է յայտնում, ինչպէս որ գրուած է, թէ՛ արդարը հաւարով է ապրելու: Արդարեւ Աստուծու բարկութիւնը երկնքից յայտնուելու է մարդկանց ամբողջ անհաւարութեան եւ անիրաւութեան վրայ, քանի որ նրանք ճշմարտութիւնը անիրաւութեամբ են բռնած պահում: Ինչ որ կարելի է իմանալ Աստուծու մասին, յայտնուած է նրանց, քանզի Աստուած ինքը յայտնեց այն նրանց. արդարեւ ի սկզբանէ աշխարհի Աստուծու աներեւոյթ յարկութիւնները, այն է՝ Նրա մշտնջենաւորութիւնը եւ զօրութիւնը եւ աստուածութիւնը, իմանալի կերպով սրեանելի են Նրա սրբեղածների մէջ. այնպէս որ, ամենեւին արդարանալ չեն կարող. որովհետեւ ճանաչեցին Աստուծուն, բայց իբրեւ Աստուած չհաշտարեցին կամ գոհութիւն չմատուցեցին նրան, այլ իրենց մարտնչների մէջ նանրացան, եւ նրանց սրբերը անմարտեամբ խաւարեցին: Իրենք իրենց իմաստունների փեղ էին դնում եւ յիմարացան: Եւ անեղծն Աստուծու փառքը փոխեցին այն նմանեցնելով մարդու եղծելի պարկերի եւ թռչունների եւ չորքորանիների եւ սողունների: Դրա համար, ըստ իրենց սրբերի ցանկութեան, Աստուած նրանց մարմնեց պղծութեան, որ անարգեն իրենց մարմինները իրենք իրենց մէջ. նրանք փոխանակեցին Աստուծու ճշմարտութիւնը ստով, հնազանդուեցին ու պաշտեցին արարածներին եւ ոչ Արարչին, որ օրհնեալ է յաիպեանս: Ամէն: Ահա թէ ինչու Աստուած նրանց մարմնեց անարգ կրքերի. որովհետեւ նրանց էգերը բնական կարիքները փոխանակեցին անբնական կարիքներով: Նոյնպէս եւ արունները, թողնելով էգի հանդէպ բնական կարիքները, իրենց ցանկութիւններով բորբոքուեցին միմեանց հանդէպ. արունները արունների հետ խայրառակութիւն էին գործում եւ փոխարէնը իրենք իրենց անձերի մէջ ընդունում էին իրենց մոլորութեան հարուցումը: Եւ քանի որ չկամեցան ճանաչել Աստուծուն, Աստուած նրանց մարմնեց անարգ սրբերի, որ անվայել բաներ անեն՝ լցում լինելով ամենայն անիրաւութեամբ, պառնկութեամբ, անզգամութեամբ, ազաւորութեամբ, չարութեամբ, կարարեալ նախանձով, սպանութեամբ, կռուականցութեամբ, նենգութեամբ, չարասրտութեամբ. բանասրկու, չարախօս, աստուածաբեւեաց, նախաբող, հպարտ, ամբարտաւան, պառնախօս, չարահնար, ծնողաբեւեաց, անմիտ, ուխտադրուժ, անագորոյն, անգութ, անողորմ. նրանք զիպէին Աստուծու արդար դատաստանը, թէ այսպիսի բաներ գործողները մահուան են արժանի. եւ ոչ միայն նրանք, որ անում են այդ բաները, այլ նաեւ նրանք, որ գործողներին հաւանութիւն են փախիս:

Ուստի, ո՛վ մարդ, դու, որ դատում ես, չես արդարանալու. այն քանի համար, որ ընկերոջդ եւ դատում, դրանով իսկ ինքդ քեզ ես դատապարտում. քանի որ դու նոյնն ես անում, ինչի համար որ դատում ես նրան: Քանզի զիպէնք, որ Աստուծու դատաստանը ճշմարտութեամբ է գործադրում նրանց նկարմամբ, ովքեր այսպիսի բաներ են գործում: Իսկ արդ, ո՛վ մարդ, դու, որ դատում ես նրանց, ովքեր այդպիսի բաներ են գործում, եւ դու էլ նոյնն ես գործում, կարծում ես, թէ ազատուելու ես Աստուծու դատաստանից: Եթէ արհամարհում ես նրա բարութեան առարկութիւնը եւ ներողամտութիւնն ու համբերութիւնը, չզիպէն, որ Աստուծու բարութիւնը քեզ ապաշխարութեան է փանում: Եւ քո խաւարասրտութեամբ ու անզիղջ սրտով քո անձի դէմ բարկութիւն եւ դիզում բարկութեան օրուայ եւ Աստուծու արդար դատաստանի յայտնութեան օրուայ համար. Աստուծու, որ հարուցում է իւրաքանչիւրին ըստ իր գործերի. յաիպենական կեանք՝ նրանց, որ բարի գործերի մէջ, իրենց յարաբեր համբերութեամբ, փնտրում են փառք, պարիս եւ անմահութիւն, իսկ նրանց, որ հակառակողներ են եւ ճշմարտութեան դէմ ապարամբողներ ու անիրաւութեան յերեւելի գնացողներ՝ բարկութիւն եւ զայրոյթ, նեղութիւն եւ անձկութիւն՝ ամէն մարդու, որ չարիք է գործում, նախ՝ հրեայի եւ ապա՝ հեթանոսի, իսկ փառք, պարիս եւ խաղաղութիւն՝ իւրաքանչիւրին, որ բարին է գործում, նախ՝ հրեայի եւ ապա՝ հեթանոսի. որովհետեւ Աստուծու առաջ աշատութիւն չկայ: Բոլոր նրանք, որ մեղանչեցին առանց օրէնք ունենալու, առանց օրէնքի էլ կը կորչեն. իսկ նրանք, որ օրէնք ունենալով մեղանչեցին, օրէնքով էլ կը դատուեն (որովհետեւ օրէնքը լսողները չեն, որ արդար են Աստուծու առաջ, այլ օրէնքը կարարողները պիտի արդարացունեն: Եւ ուրեմն հեթանոսները, որ օրէնք չունեն, բնականօրէն են օրէնքի գործերը կարարում. նրանք, օրէնք չունենալով, իրենք իրենց համար իսկ օրէնք են: Նրանք ցոյց են փախիս, թէ Աստուծու օրէնքի պահանջները գրուած են իրենց սրբերում՝ իրենց խղճի վկայութեամբ եւ իրենց խորհուրդների մէջ միմեանց մեղադրելով կամ արդարացնելով), - այն օրը, երբ Աստուած պիտի դատի մարդկանց գաղտնի գործերը, ըստ իմ անկարգանքի, Յիսուս Քրիստոսի

17, 18 միջոցով: Ահա եւ դու, որ հրեայ ես կոչուում ես յենուել ես օրէնքին ու պարծենում ես Աստուծով, դու, որ գիպես նրա
 19 կամքը եւ ընտրում ես բարին ու կրթուած ես ըստ օրէնքի, դու, որ վստահ ես քո անձի վրայ՝ առաջնորդ լինելու
 20 կոյրերին, լոյս՝ խաւարի մէջ եղողներին, խրատող՝ անմիպներին, ուսուցիչ՝ մանուկներին, քանի որ վստահ ես, թէ
 21 ունես օրէնքի մէջ գիտութեան եւ ճշմարտութեան կապարեայ պատկերացումը. .. Իսկ արդ, դու, որ ուսուցանում
 22 ես ընկերոջդ, ինքդ քեզ չես ուսուցանում. քարոզում ես՝ չգողանալ, գողանում ես. ասում ես՝ չհանալ, շնանում
 23 ես. զարշում ես մեհեաններից, փաճարներն ես կողոպտում. օրէնքով պարծենում ես՝ օրէնքը խախտելով Աստուծոյ
 24 ես անարգում. որովհետեւ Աստուծոյ անունը ձեր պարճառով հեթանոսների մէջ հայտնուում է, ինչպէս որ գրուած
 25 էլ է: Թշուաբարութիւնն օգուտ կ'ունենայ, եթէ օրէնքը պահես, իսկ եթէ օրէնքը խախտող ես, քո թշուաբարութիւնը
 26 անթշուաբարութիւն կը լինի. ուրեմն եթէ անթշուաբար մարդը օրէնքի իրաւունքները պահի, նրա անթշուաբարութիւնը
 27 արդեօք թշուաբարութիւն չի՞ համարուի: Եւ ի բնէ անթշուաբար մարդը, օրէնքը կատարելով, պիտի դպարի քեզ, որ,
 28 գրաւոր օրէնքն ունենալով եւ թշուաբար լինելով հանդերձ, մեղանչել ես օրէնքի դէմ. որովհետեւ բուն հրեան նա
 29 չէ, որ արտաքուստ է երեսում, եւ ոչ էլ բուն թշուաբարութիւնը՝ արտաքուստ եղածը՝ մարմնականը: Այլ հրեան նա է,
 որ ներքուստ է, եւ թշուաբարութիւնը սրտի թշուաբարութիւնն է՝ ըստ հոգու եւ ոչ թէ ըստ գրի, եւ որի գովքը մարդկանցից
 չէ, այլ՝ Աստուծուց:

3, 2 Արդ, ո՞րն է հրեայի առաւելութիւնը, կամ թշուաբարութիւնից ի՞նչ օգուտ. շատ բան՝ ամէն րեսակէտներով: Նախ՝
 3 այն, որ Աստուծոյ պարգաւմները նրանց վստահուեցին: Իսկ արդ, եթէ ոմանք հաւատարիմ չգտնուեցին, միթէ նրանց
 4 անհաւատութիւնը Աստուծոյ հաւատարմութիւնը խախտանէ: Քան լիցի: Արդ, թող Աստուծոյ ճշմարտի լինի, իսկ
 5 ամէն մարդ՝ սուր, ինչպէս որ գրուած էլ է, թէ՛ Բայց եթէ մեր անիրաւութիւնը ցայտուն է դարձնում Աստուծոյ ար-
 6 դարութիւնը, ի՞նչ ասենք. անիրաւ է Աստուծոյ, որ բարկութիւն է թափում: Որպէս մարդ եմ խօսում: Քան լիցի,
 7 ապա թէ ոչ Աստուծոյ ինչպէն կը դարի աշխարհը. արդարեւ, եթէ իմ ստով Աստուծոյ ճշմարտութիւնը աւելանում
 8 է ի փառս նրա, էլ ինչի՞ համար եմ ես դարում իբրեւ մեղաւոր: Ուրեմն, ահա թէ ինչպէս են նախապում մեզ, եւ
 9 ինչպէս ոմանք մեր մասին ասում են իբր թէ ասած լինենք՝ չարիք գործենք, որպէսզի բարին գայ. նրանք արժանի
 10 են իրենց դարապարտութեան: Եւ արդ, ինչո՞վ ենք առաւել. արդարեւ եւ ոչ մի բանով. որովհետեւ աւելի վերեւ էլ
 11 հասարակեցինք հրեաների եւ հեթանոսների՝ ամենքի էլ մեղքի փակ լինելը: Ինչպէս գրուած էլ է. Բայց գիպենք,
 որ, ինչ օրէնքն ասում է, ասում է նրանց, որ օրէնքի փակ են, որպէսզի ամէն բերան փակուի, եւ ամբողջ աշխարհը
 12 Աստուծոյ դարապարտութեան փակ դրուի, քանի որ ոչ մի մարդկային էակ օրէնքի գործերով չպիտի արդարացուի
 13 նրա առաջ, քանզի օրէնքի միջոցով է մեղքի ճանաչումը: Բայց հիմա առանց օրէնքի էլ Աստուծոյ արդարութիւնը
 14 յայտնուած է՝ օրէնքի եւ մարգարէների վկայութեամբ. որովհետեւ Աստուծոյ արդարութիւնը ի Յիսուս Քրիստոս եղած
 15 հաւարի միջոցով է բոլոր հաւատարմութեան համար. չկայ ոչ մի խարութիւն. որովհետեւ բոլորն էլ մեղք գործեցին
 16 եւ գրկուեցին Աստուծոյ փառքից, բայց նրա շնորհով ձրի արդարացան Քրիստոս Յիսուսի միջոցով եղած փրկութե-
 17 ամբ: Որովհետեւ Աստուծոյ, նրա արեամբ, հաւարի միջոցով, որպէս քաւութիւն էր նախասահմանել՝ յապացոյց
 18 իր արդարութեան, ի թողութիւն աւելի առաջ, Աստուծոյ համբերութեան ժամանակ գործուած մեղքերի, յապացոյց
 19 իր արդարութեան ներկայ ժամանակում, յապացոյց այն բանի, որ ինքն արդար է եւ կ'արդարացնի նրան, ով Յի-
 20 սուսին է հաւատում: Իսկ արդ, ո՞ր է մնում պարծենալը. ի չիք դարձաւ. ի՞նչ օրէնքով. գործերի՞ օրէնքով. ոչ, այլ
 21 հաւարի օրէնքով. որովհետեւ մենք ընդունում ենք, որ մարդը հաւատով է արդարանում առանց օրէնքի գործերի:
 22 Աստուծոյ միայն հրեաների՞ն է եւ հեթանոսների՞ն ոչ. այո՛, հեթանոսներինն էլ է. քանի որ մէկ Աստուծոյ կայ,
 23 որ արդարացնում է հաւարի միջոցով եղած թշուաբարութիւնը, ուրեմն եւ՝ անթշուաբարութիւնն էլ՝ նոյն հաւատով: Արդ,
 այս հաւատով միթէ ի չիք ենք դարձնում օրէնքը. քան լիցի. ընդհակառակն, օրէնքն ենք հաստատում:

4, 2 Իսկ արդ, ի՞նչ կարող ենք ասել Աբրահամի՞ ըստ մարմնի մեր նախահօր մասին. որովհետեւ, եթէ Աբրահամը
 3 գործերով էր արդարացում, պարծենալու պարճառ ունէր, բայց ոչ Աստուծոյ առաջ: Իսկ ի՞նչ է ասում Գրուածքը.
 4, 5 Բայց ով գործ է անում, նրա վարձը որպէս շնորհ չի դիպում, այլ՝ որպէս պարգք. իսկ նա, ով գործ չի անում,
 բայց հաւատում է նրան, ով արդարացնում է մեղաւորին, այդպիսի մէկի հաւատը համարում է որպէս արդարութիւն:
 6 Այսպէս էլ Դաւիթը երանի է փալիս այն մարդուն, որին Աստուծոյ արդար է համարում առանց նայելու նրա գործերին.
 7 Արդ, այս երանութիւնը թշուաբարութեանն է, թէ՛ նաեւ՝ չթշուաբարութեանն. քանզի ասում ենք, թէ՛ Աբրահամի
 8 հաւատը որպէս արդարութիւն համարուեց: Արդ, ինչպէն համարուեց. մինչեւ թշուաբարութիւնը, թէ՛ թշուաբարութիւնից
 9 յետոյ: Ոչ թէ թշուաբարութեան ժամանակ, այլ՝ անթշուաբարութեան: Եւ նա ստացաւ թշուաբարութիւնը իբրեւ նշան, իբրեւ
 10 կնիք այն հաւարի արդարութեան, որ ունէր անթշուաբարութեան ժամանակ, որպէսզի նա հայր լինի բոլոր հաւատա-
 11 ցեալներին, որ դեռեւս անթշուաբար են՝ այդ իրենց եւս որպէս արդարութիւն համարուելու համար, եւ լինի նաեւ հայր
 թշուաբարութեանն ոչ միայն նրա համար, որ նրանք թշուաբարութեան են, այլ նաեւ նրա համար, որ գնում են մեր հայր
 12 Աբրահամի՞ չթշուաբարութեան ժամանակուայ հաւարի հետքերով: Արդարեւ, Աբրահամին եւ նրա սերնդին աշխարհը
 13 ժառանգելու խոստումը եղաւ ոչ թէ օրէնքի, այլ՝ հաւարի արդարութեան միջոցով. քանի որ, եթէ ժառանգները
 14 բարկութիւն է առաջ բերում. ուր չկայ օրէնք, չկայ եւ օրինազանցութիւն: Ահա թէ ինչու հաւարից է խոստումը,
 որպէսզի դա ըստ շնորհի լինի եւ որպէսզի խոստումը ի գօրու լինի Աբրահամի ամբողջ սերնդի համար, ոչ միայն
 15 այն սերնդի համար, որ օրէնքի ուժով է ժառանգ, այլեւ բոլոր նրանց համար, որոնք ունեն հաւատը Աբրահամի,
 որը մեր բոլորի հայրն է. ինչպէս որ գրուած էլ է. «Քեզ կարգեցի հայր բազում ազգերի»: Նա հայր է Աստուծոյ
 16 առաջ, որին հաւատաց, թէ կենդանացնում է մեռելներին եւ չեղած բաները գոյութեան է կոչում: Աբրահամը, որ
 17 անյուստութեան մէջ էր, յոյսով հաւատաց, որ ինքը կը լինի բազում ազգերի հայր, ինչպէս որ ասուել էր, թէ՛ այսպէս
 18 - քանի որ հարիւր փարեկանի մօտ էր, - եւ Սառայի մեռած արգանդին: Բայց Աստուծոյ խոստման վրայ չերկմարեց
 19 անհաւատութեամբ, այլ գորացաւ հաւատով, փառք րուեց Աստուծոյ եւ հաւատարապէս համոզուեց իր մտքում, թէ
 20 նա, որ խոստացաւ, կատարելու կարող է: Դրա համար այդ նրան որպէս արդարութիւն համարուեց: Արդ, միայն
 22 Աբրահամի համար չէ, որ գրուած է, թէ այս բանը նրա համար արդարութիւն համարուեց. այլ համարուելու է եւ մեզ

համար, որ հաւարում ենք Նրան, որ մեռելներից յարութիւն փութց Յիսուսին՝ մեր Տիրոջը, որ մահուան մարմուտեց 23
մեր յանցանքների համար եւ յարութիւն առաւ, որ մեզ արդարացնի:

Ուրեմն, հաւարով արդարացուած, խաղաղութիւն ունենանք Աստուծու հետ մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսով, որի 5, 2
միջոցով էլ կարողացանք, հաւարով, մերձենալ այն շնորհին, որի մէջ եւ կանք ու պարծենում ենք Աստուծու փառքի
յոյսով: Եւ ոչ միայն այսքանը. այլեւ պարծենում ենք մեր նեղութիւնների մէջ եւս, քանզի գիտենք, որ նեղութիւնները 3
համբերութիւն են բերում, համբերութիւնը՝ փորձառութիւն, փորձառութիւնը՝ յոյս: Յոյսը երբեք չի ամաչեցնում, 4, 5
որովհետեւ Աստուծու սէրը սփռուած է մեր սրբերում Սուրբ Հոգու միջոցով, որ փրութեց մեզ. արդարեւ, մինչդեռ 6
վկար էինք, Քրիստոս, ճիշդ ժամանակին, մեզ՝ մեղաւորներին համար մեռաւ. որովհետեւ արդար մարդու համար 7
հագիւ թէ մէկը մեռնի, բայց բարի մարդու համար թերեւս մէկը համարձակուի մեռնել: Աստուծոյ իր սէրը մեր 8
հանդէպ յայսմանց նրանով, որ, մինչդեռ մեղաւոր էինք, Քրիստոս մեզ համար մեռաւ: Այժմ, որ մենք արդարացուած 9
ենք նրա արեամբ, որչափ եւս առաւել նրանով փրկուած պիտի լինենք այդ բարկութիւնից. որովհետեւ, եթէ, մինչ 10
թշնամի էինք, հաշտուեցինք Աստուծու հետ նրա Որդու մահուամբ, որչափ եւս առաւել, երբ արդէն հաշտուած ենք,
փրկուած պիտի լինենք նրա կեանքով: Եւ ոչ միայն այսքանը. այլ նաեւ պարծենում էլ ենք Աստուծով մեր Տէր Յիսուս 11
Քրիստոսի միջոցով, որով եւ հաշտութիւնն իսկ ընդունեցինք: Ինչպէս որ մէկ մարդով մեղքը աշխարհ մտաւ, եւ 12
մինչեւ օրէնքը մեղքը աշխարհում կար. բայց մեղքը մեղք չի համարում, ուր չկայ օրէնք. սակայն մահը թագաւորեց 13
Ադամից մինչեւ Մովսէս նոյնիսկ նրանց վրայ, որոնք Ադամի յանցանքի նման յանցանք չգործեցին, Ադամի, որը 14
օրինակն է նրա, որ գալու էր: Բայց շնորհն այնպէս չէ, ինչպէս յանցանքը. որովհետեւ, եթէ մէկի յանցանքով 15
շարքեր մեռան, որչափ եւս առաւել Աստուծու շնորհները եւ պարգեւները մէկ մարդու՝ Յիսուս Քրիստոսի շնորհով
աւելացան շարքերի մէջ: Եւ այս պարգեւները այնպէս չեն, ինչպէս որ է մէկ մարդու մեղքի հետեւանքը. որովհետեւ 16
մէկի մեղքի դատաստանը դատապարտութիւն բերեց, իսկ շնորհը գործուած շարքերի արդարութիւն բերեց,
արդարեւ, եթէ մէկ մարդու յանցանքով մահը թագաւորեց միայն այդ մէկով, որչափ եւս առաւել նրանք, որ շնորհի 17
առաւարութիւն եւ արդարութեան պարգեւներ են ստանում, կեանքի մէջ պիտի թագաւորեն միակ Յիսուս Քրիստոսի
միջոցով: Ապա ուրեմն, ինչպէս մէկ մարդու յանցանքով բոլոր մարդիկ դատապարտութեան մարմուտեցին, նոյնպէս 18
եւ մէկի արդարութեամբ բոլոր մարդիկ պիտի հասնեն կեանքի արդարութեան շնորհին. որովհետեւ, ինչպէս մէկ 19
մարդու անհնազանդութեամբ շարք մեղաւորներ եղան, նոյնպէս եւ մէկի հնազանդութեամբ շարք արդարներ պիտի 20
լինեն: Բայց օրէնքը մէջբեր ընկաւ, որպէսզի յանցանքները բազմանան. որովհետեւ, ուր որ մեղքը շարացաւ, 21
շնորհն առաւել եւս շարացաւ: Ինչպէս որ մեղքը թագաւորեց մահուան մէջ, նոյնպէս եւ շնորհը պիտի թագաւորի 21
արդարութեամբ մինչեւ յաւիտեանական կեանք մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի միջոցով:

Իսկ արդ, ի՞նչ ասենք. մնա՛նք մեղքի մէջ, որպէսզի շնորհը բազմանայ: Քան լիցի: Մենք, որ մեռանք մեղքի 6, 2
նկարմամբ, ինչպէ՛ն փակաւին ապրենք նրա մէջ: Կամ չգիտէք, թէ մենք բոլորս, որ մկրտուեցինք Յիսուս Քրիս- 3
տոսով, նրա մահով է, որ մկրտուեցինք: Մկրտութեամբ թաղուեցինք նրա հետ մահուան մէջ, որպէսզի, ինչպէս որ 4
Քրիստոս մեռելներից յարութիւն առաւ Նոր փառքով, նոյնպէս եւ մենք քայլենք նոր կեանքով. որովհետեւ, եթէ նրա 5
մահուան նմանութեամբ փակակից եղանք նրան, պիտի լինենք նաեւ նրա յարութեան նմանութեամբ: Այս իմացէք, 6
որ մեր միջի հին մարդը խաչուեց նրա հետ, որպէսզի քայքայուի մեղքի մարմինը, եւ այլեւս մենք չժառայենք մեղ- 7, 8
քին. որովհետեւ, ով մեռնում է, ազատ է մեղքից: Իսկ եթէ մեռանք Քրիստոսի հետ, հաւարում ենք, թէ նրա հետ 9
էլ կ'ապրենք: Գիտենք, թէ Քրիստոս մեռելներից յարութիւն առած լինելով՝ այսուհետեւ չի մեռնի, եւ մահը նրան 10
այլեւս չի փրկի. որովհետեւ նա, որ մեռաւ, մեղքի համար մեռաւ մէկընդմիջ, եւ նա, որ կենդանի է, կենդանի է 11
Աստուծու համար: Նոյնպէս եւ դուք ձեզ մեռած համարեցէ՛ք մեղքի համար, բայց կենդանի՝ Աստուծու համար, մեր Տէր 12
Քրիստոս Յիսուսով: Այսուհետեւ մեղքը թող չթագաւորի ձեր մահկանացու մարմիններին՝ հնազանդեցնելու ձեզ իր 13
ցանկութիւններին: Եւ ձեր մարմնի անդամները, որպէս անիրաւութեան գործիք, ի ծառայութիւն մեղքի մի՛ պապ- 14
րաստէք, այլ յանձնեցէ՛ք ձեզ՝ ի ծառայութիւն Աստուծու, որպէս մեռելներից կենդանի դարձածներ, իսկ ձեր մարմնի 15
անդամները արդարութեան գործիքներ՝ ի ծառայութիւն Աստուծու, որպէսզի մեղքը ձեզ չփրկի. քանզի օրէնքի փակ 16
թէ ում համար, որ դուք ձեզ ծառայութեան մէջ էք դնում հնազանդութեան համար, ծառայ էք, ում որ հնազանդուում 17
էք. եթէ՛ մեղքին մահուան է փանում, իսկ եթէ՛ Աստուծու հնազանդութեանը՝ արդարութեան: Բայց գոհութիւն Աստ- 18
ծու. մեղքի ծառաներ էիք, բայց ի սրբէ հնազանդուեցիք այնպիսի վարդապետութեան, որ ձեզ աւանդուեց: Արդ, 19
մեղքից ազատագրուածներդ ծառայեցէ՛ք արդարութեան: Մարդկայնօրէն եւ սասում՝ ձեր մարդկային փկարութեան 20
պարճառով. եւ ինչպէս որ ձեր մարմնի անդամները փութցին անօրինութեանը, որպէս ծառաներ պղծութեան եւ 21
անօրինութեան, նոյնպէս եւ այժմ ձեր մարմնի անդամները փութցնէ՛ք սրբութեան համար՝ որպէս ծառաներ արդարու- 22
թեան. որովհետեւ, մինչ մեղքի ծառաներն էիք, ազատ էիք արդարութեան հանդէպ: Իսկ արդ, ի՞նչ պտուղ ունէիք 23
ան ժամանակ, որի համար այժմ ամաչում էք. որովհետեւ դրանց վախճանը մահ է: Բայց այժմ, ազատուած մեղքից 24
եւ ծառայ դարձած Աստուծուն՝ ձեր պտուղն էք փախի սրբութեամբ, եւ նրա վախճանը կեանք է յաւիտեանական. քանի 25
որ մեղքի վարձը մահն է, իսկ Աստուծու շնորհը՝ յաւիտեանական կեանք՝ մեր Տէր Քրիստոս Յիսուսի միջոցով:

Կամ թէ չգիտէք, եղբայրներ, - որովհետեւ օրէնքին գիտակ մարդկանց եւ սասում, - որ օրէնքը փրկում է մարդուն 7
այնքան ժամանակ, քանի նա կենդանի է. ինչպէս որ ամուսնացած կինը օրէնքով կապուած է իր մարդուն, քանի 8
դեռ սա կենդանի է. իսկ եթէ մարդը մեռնի, իր մարդուն կապող օրէնքից արձակուած է: Ապա ուրեմն, մինչ մարդը 9
կենդանի է, շուն կը կոչուի, եթէ ուրիշ մարդու կին լինի. իսկ եթէ մարդը մեռնի, ազատ է այդ օրէնքից եւ շուն չի 10
համարուի, եթէ ուրիշ մարդու կին լինի: Այսպէս էլ դուք, եղբայրներ, օրէնքի հանդէպ մեռած էք Քրիստոսի մարմնով, 11
որպէսզի լինէք ուրիշներ, նրանք, որ մեռելներից յարութիւն է առել, որպէսզի պարզաբեր լինենք Աստուծու համար. 12
քանզի, մինչ մարմնական ցանկութիւնների համեմատ էինք ապրում, մեղքի կրքերը, որ օրէնքից մղում էին սպանում, 13
գորանում էին մեր մարմնի անդամների մէջ՝ մեզ առաջնորդելու համար մահուան: Բայց այժմ բեռնաթափուեցինք 14
օրէնքից, քանզի մեռանք այն բանի նկարմամբ, որով բռնուած էինք, որպէսզի ծառայենք Հոգու նորոգութեամբ եւ 15

7 ո՛չ գրուածքի հնութեամբ: Իսկ արդ, ի՞նչ ասենք. օրէնքը մե՛ղք է: Քան լիցի, բայց մեղքը չէի ճանաչի այլ կերպ, քան
8 օրէնքով. եւ ցանկութիւնը չէի ճանաչի, եթէ օրէնքը ասած չլինէր՝ մի՛ ցանկացիր: Մեղքը պարտիրանով առիթ գրաւ
9 եւ իմ մէջ առաջ բերեց ամենայն ցանկութիւն, որովհետեւ առանց օրէնքի մեղքը մեռած է: Կար ժամանակ, որ ես
10 էլ առանց օրէնքի կենդանի էի, բայց, երբ պարտիրանն ինձ հասաւ, մեղքը կենդանացաւ, եւ ես մեռայ. եւ նոյն այն
11 պարտիրանը, որ կենքի համար էր, իմ մահուան պարճառ եղաւ. որովհետեւ մեղքը պարտիրանով առիթ գրաւ,
12, 13 խաբեց ինձ, դրանով էլ սպանեց: Այսպէս ուրեմն, օրէնքը սուրբ է, պարտիրանն էլ՝ սուրբ եւ արդար ու բարի: Իսկ
14 որպէսզի պարտիրանի միջոցով մեղքը յայտնուի որպէս մեղք իր իսկական սասարկութեամբ: Գիտենք, որ օրէնքը
15 հոգեւոր է, իսկ ես մարմնաւոր եմ՝ մեղքին վաճառուած. քանի որ չեմ իմանում, ինչ որ գործում եմ. ոչ թէ այն եմ
16 անում, ինչ որ ուզում եմ, այլ գործում եմ այն, ինչ որ պում եմ. ապա եթէ անում եմ այն, ինչ որ չեմ կամենում,
17 դրանով իսկ վկայում եմ, թէ օրէնքը բարի է: Իսկ արդ, են չէ, որ գործում եմ այն, այլ՝ իմ մէջ բնակուող մեղքը:
18 Գիտեմ, որ ոչ մի բարի բան չի բնակում իմ մէջ, այսինքն՝ իմ մարմնի մէջ, որովհետեւ կամենալը կար իմ մէջ, իսկ
19 բարին գործելը՝ ոչ. որովհետեւ ոչ թէ անում եմ բարին, որ կամենում եմ, այլ գործում եմ չարը, որը չեմ կամենում:
20, 21 Իսկ եթէ անում եմ այն, ինչ որ չեմ կամենում, այլեւս են չէ, որ անում եմ այն, այլ՝ իմ մէջ բնակուող մեղքը: Եւ արդ,
22 գրնում եմ այն բանի օրէնքը, որ, երբ ես ուզում եմ բարին գործել, իմ դէմ չարն է ելնում. հաճելի է ինձ Աստուծո
23 օրէնքը՝ ներքին մարդու րեսակէտից, բայց իմ մարմնի անդամների մէջ րեսնում եմ այլ օրէնք, որ պայքարում է իմ
24 մարմնի օրէնքին հակառակ եւ ինձ գերի է դարձրել մեղքի օրէնքին, որ կայ իմ մարմնի անդամների մէջ: Ի՛նչ խղճալի
25 մարդ եմ ես: Ո՛վ կը փրկի ինձ այս մարմնից, որ ինձ մահուան է րանում: Բայց գոհութիւն Աստուծո՛ւ մեր Տէր Յիսուս
Քրիստոսի միջոցով: Ապա ուրեմն ես ինքս իմ մարմնով ծառայում եմ Աստուծո օրէնքին, իսկ մարմնով՝ մեղքի օրէնքին:

8, 2 Եթէ այդպէս է, այլեւս ոչ մի դարապարտութիւն չկայ նրանց համար, որոնք Քրիստոս Յիսուսի մէջ են. ո՛ր
3 ռովհետեւ Քրիստոս Յիսուսով կենք րուող հոգու օրէնքը ինձ փրկեց մեղքի եւ մահուան օրէնքից. քանզի, ինչ
4 որ անհնար էր օրէնքի համար, որ րկարանում էր մարմնի պարճառով, Աստուած հնարաւոր դարձրեց. առաքեց
5 իր Որդուն մեղանջական մարմնի նմանութեամբ եւ մեղքի համար ու մարմնի մէջ դարապարտեց մեղքը, որպէսզի
6 օրէնքի արդարութիւնը կարարուի մեր մէջ, մեր, որ ոչ թէ ըստ մարմնի ենք ընթանում, այլ՝ ըստ հոգու. արդարեւ
7 նրանք, որ ըստ մարմնի են, մարմնինն են խորհում, իսկ նրանք, որ ըստ հոգու են, հոգունը. քանի որ մարմնաւոր
8 խորհուրդը մահ է, իսկ հոգեւոր խորհուրդը կենք եւ խաղաղութիւն. քանզի մարմնաւոր խորհուրդը թշնամութիւն
9 է առ Աստուած, որովհետեւ չի հնազանդում Աստուծո օրէնքին. եւ նա ոչ իսկ կարող է: Նրանք, որ մարմնի իշխաւ
10 նութեան րակ են, չեն կարող հաճելի լինել Աստուծո: Բայց դուք մարմնի իշխանութեան րակ չէք, այլ՝ հոգու, եթէ
11 Քրիստոս ձեր մէջ է, ապա մարմինը մեռած է մեղքի համար, եւ հոգին կենդանի է արդարութեան համար: Եթէ ձեր
12 մէջ բնակում է Նրա Նոգին, ով յարութիւն րուեց Յիսուսին մեռելներից, ապա եւ, ով յարութիւն րուեց Քրիստոս
13 սին մեռելներից, կը կենդանացնի ձեր մահկանացու մարմինները ձեր մէջ բնակուող իր Նոգով: Այսպէս, ուրեմն,
14 եղբայրներ, մարմնին չէ, որ պարտական ենք՝ ըստ մարմնի ապրելով. որովհետեւ, եթէ ըստ մարմնի ապրէք, կը
15 մեռնէք. իսկ եթէ Նոգով մարմնի գործերը սպանէք, կ'ապրէք. որովհետեւ նրանք, որ առաջնորդում են Աստուծո Նո
16 գով, նրանք են Աստուծո որդիներ. քանի որ չարացաք ծառայութեան հոգին վերստին երկիւղի մէջ ընկնելու համար,
17 այլ սրացաք որդեգրութեան հոգին, որով աղաղակում ենք՝ Աբբա Նայր: Նոյն ինքը Նոգին վկայում է մեր հոգուն,
18 թէ Աստուծո որդիներ ենք. եւ եթէ որդիներ ենք, ապա եւ՝ ժառանգներ. ժառանգներ Աստուծո եւ ժառանգակիցներ
19 Քրիստոսի. եթէ իր չարչարանքներին կցորդ ենք, հաղորդակից ենք լինելու եւ փառքին: Ինձ այնպէս է թում, թէ
20 այս ժամանակի չարչարանքները արժանի չեն բաղդարուելու գալիք փառքի հետ, որ յայտնուելու է մեզ. որովհետեւ
21 սրեղծուածները մեծ ակնկալութեամբ սպասում են Աստուծո որդիների յայտնութեանը, քանի որ սրեղծուածները
22 ունայնութեանը հնազանդուեցին (ոչ իրենց կամքով, այլ նրա համար, որ Աստուած հնազանդեցրեց նրանց) այն
23 յոյսով, որ սրեղծուածներն իրենք էլ ազարուեն ապականութեան ծառայութիւնից՝ Աստուծո որդիների փառքի ա
24 զարութեան հասնելու համար. քանզի գիտենք, որ բոլոր սրեղծուածները հեծեծում են եւ երկունքի ցաի մէջ են
25 մինչեւ այժմ. եւ ոչ միայն այսչափ. այլ եւ մենք իսկ, որ Նոգու առաջին պրուղն ունենք, մենք եւս մեր մէջ հեծեծում
26 ենք՝ սպասելով որդեգրութեանը՝ մեր մարմնի փրկութեանը. որովհետեւ յոյսով փրկուեցինք. իսկ րեսնելի յոյսը
27 յոյս չէ, քանի որ մի բան, որ մէկը րեսնում է, էլ ինչո՞ւ յուսայ. իսկ եթէ յոյս ունենք մի բանի, որը չենք րեսնում,
28 ուրեմն՝ համբերութեամբ սպասում ենք դրան: Նոյնպէս եւ Նոգին օգնութեան է հասնում մեր րկարութիւններին.
29 որովհետեւ մենք աղօթում ենք եւ չգիտենք, թէ ինչպէս արժան է աղօթել. բայց Նոգին ինքը բարեխօս է լինում մեզ
30 անմռունչ հառաչանքով: Իսկ նա, ով քննում է սրտերը, գիտէ, թէ ինչ խորհուրդ ունի Նոգին, քանի որ ըստ Աստուծո
31 կամքի է բարեխօսում սրբերի համար: Բայց գիտենք, թէ ամէն ինչ գործակից է լինում նրանց բարիքի համար,
32 ովքեր սիրում են Աստուծո, որոնք եւ կանչուեցին նրա նախասահմանումով. որովհետեւ նրանց, որ առաջուց գիտէր,
33 նախասահմանեց կերպարանակից լինելու իր Որդու պարկերին, որպէսզի նա լինի անդրանիկը բազում եղբայրների
34 մէջ. եւ որոնց որ նախասահմանել էր, նրանց էլ կանչեց. եւ որոնց որ կանչեց, նրանց էլ արդարացրեց. եւ որոնց որ
35 արդարացրեց, նրանց էլ փառաւորեց: Իսկ արդ, ի՞նչ ասենք այս մասին: Եթէ Աստուած մեր կողմն է, ով կը լինի
36 մեզ հակառակ: Նա, որ իր Որդուն իսկ չնայեց, այլ մեր բոլորի համար մահուան մարմնեց նրան, էլ ինչպէ՞ն մեզ չի
37 շնորհելու ամենայն ինչ նրա հետ մէկտեղ: Ո՛վ է, որ մեղադրելու է Աստուծո ընրրեպանքին. Աստուած է, որ արդա
38 թացնում է: Իսկ արդ, ով է, որ դարապարտելու է: Քրիստոս Յիսուս է, որ մեռաւ, մանաւանդ որ յարութիւն էլ առաւ.
39 Եւ Աստուծո աջում է եւ բարեխօս է մեզ համար: Արդ, ով պիտի բաժանի մեզ Քրիստոսի սիրուց. րառապա՛նքը, թե՛
40 անձկութիւնը, թե՛ հալածանքը, թե՛ սովը, թե՛ մերկութիւնը, թե՛ վրանգները, թե՛ սուրը, ինչպէս գրուած է է. Բայց
41 այս բոլորից էլ անելի յաղթական ենք դուրս գալիս նրա միջոցով, ով սիրեց մեզ. որովհետեւ վստահ եմ, թէ ոչ մահը,
42 ոչ կենքը, ոչ հրեշտակները, ոչ իշխանութիւնները, ոչ այլ բաներ, որ այժմ կան, ոչ գալիքները եւ ոչ գորութիւնները,
43 ոչ բարձրութիւն, ոչ խորութիւն եւ ոչ մի ուրիշ արարած չի կարող բաժանել մեզ Աստուծո այդ սիրուց, որ կայ մեր
44 Տէր Քրիստոս Յիսուսով:

Ճշմարիտն են ասում Քրիստոսով և չեն սպում, - խղճմբանքս է ինձ վկայում Սուրբ Նոզով, որ մեծ փրկման 9, 2
է ինձ և անհապուստ ցա՛ւ իմ սրտին, - որովհետև ես ինքս երդումով փափագում էի նզովուել Քրիստոսից իմ ազ- 3
գակից եղբայրների համար, որ խրայելացիներն են. նրանց է որդեգրությունը, փառքը, ուխտերը, օրենսդրությունը, 4
պաշտամունքը և խոստումը. նրանց են նահապետները, նրանցից է նաև Քրիստոս՝ ըստ մարմնի. և նա՛ է բոլորի 5
վրայ յափրեանս օրհնեալ Աստուած: Ամէն: Կարելի չէ, որ Աստծու խօսքը գեղնին մնայ. որովհետև ոչ բոլոր 6
նրանք, որ Իսրայելի ցեղից են, խրայելացիներ են: Ոչ էլ բոլորը, որ Աբրահամի սերնդից են, որդիներ են. այլ՝ 7
«Իսահակի անունով թո սերունդը պիտի կոչուի», այսինքն թէ՛ մարմնի որդիները չեն, որ Աստծու որդիներ են, այլ 8
խոստման որդիներն են համարում որպէս սերունդ. քանզի այս է խոստումը, որ ասում է, թէ՛ «Այս ժամանակում 9
պիտի գամ, և Սառան որդի պիտի ունենայ»: Եւ ոչ միայն այսչափ. այլ նաև Ռեբեկան, որ յղացաւ մեր հայր 10
Իսահակից նոյն անկողնում. որովհետև, քանի դեռ փղաները չէին ծնուել, և քանի դեռ բարի կամ չար բան չէր 11
գործուել (որպէսզի Աստծու ծրագիրը ըստ ընտրութեան հասարարուի ոչ թէ գործերից, այլ՝ նրանից, ով կոչեց), - 12
նրան ասուեց, թէ աւագը կրպսերին պիտի ծառայի. ինչպէս գրուած էլ է, թէ՛ «Յակոբին սիրեցի և Եսաւին սպեցի»: 13
Իսկ արդ, ի՛նչ ասենք. միթէ կայ անարդարութիւն Աստծուց: Քան լիցի. որովհետև ասում է Մովսէսին. «Պիտի 14, 15
ողորմեմ, ում ողորմելու եմ. և պիտի գթամ, ում գթալու եմ»: Ուրեմն դա կախում չունի նրանից, ով կամենում է և ոչ 16
էլ նրանից, ով ջանում է, այլ Աստծուց, որ ողորմում է. քանզի գրուածքն ասում է Փարաունին, թէ՛ «Նրա համար թեզ 17
գրգռեցի, որպէսզի ցոյց փամ իմ զօրութիւնը թեզնով, և իմ անունը հոչակովի ամբողջ երկրով մէկ»: Այս ուրեմն, 18
ողորմում է՝ ում ուզում է, և կարծրացնում է սիրտը նրա՝ ում ուզում է: Իսկ արդ, կ'ասես, թէ՛ էլ ինչո՞ւ է մեղադրում, 19
քանի որ նրա կամքին ոչ ոք չի հակառակում: Արդ, դու ո՞վ ես, ո՞վ մարդ, որ հակառակում ես Աստծուն. միթէ 20
սպեղծուածը կ'ասի՞ իր սպեղծողին, թէ՛ ինչո՞ւ այդպէս սպեղծեցիր ինձ. բոլորը իշխանութիւն չունի՞ կափ վրայ 21
նոյն զանգուածից անօթ շինելու, մէկը՝ պարուական, իսկ միւրը՝ հասարակ: Եթէ Աստուած ուզենար բարկութիւնը 22
ցոյց փալ և յայրնի դարձնել իր զօրութիւնը, նա, որ համբերեց մեծ համբերաբարութեամբ կորստեան համար 23
պարտապարտած բարկութեան առարկայ անօթների հանդէպ, որպէսզի յայրնի դարձնի իր փառքի հարստութիւնը 24
ողորմութեան արժանացած անօթների վրայ, որոնց պարտապարտեց փառքի համար, և որոնց՝ մեզ, կանչեց ոչ միայն 25
հրեաների միջից, այլ նաև՝ հեթանոսների. .. Ինչպէս և ասում է Օսէի գրքում. Եսային աղաղակում է Իսրայելի 26
մասին, թէ՛ Եւ ինչպէս ասում է Եսային. Իսկ արդ, ի՛նչ ասենք. այն, որ հեթանոսները, որոնք արդարութեան 27, 28
յեղելից չէին գնում, հասան արդարութեան. այն արդարութեան, որ հաւարից է. իսկ Իսրայելը գնում է օրէնքի 29
արդարութեան յեղելից, բայց այդ օրէնքի արդարութեանը չհասաւ: Ինչո՞ւ. որովհետև ոչ թէ հաւարին հեթանոսը 30
էր, այլ՝ օրէնքի գործերին. քանի որ նրանք գայթակղութեան վեմին բախուելով՝ սայթաքեցին: Ինչպէս գրուած էլ է. 31

Եղբայրներ, իմ սրտի փափագը և աղօթքը առ Աստուած նրանց փրկութեան համար են. քանզի վկայում են 10, 2
են նրանց համար, թէ նախանձխանդութիւն ունեն Աստծու հանդէպ, բայց՝ անգիտութեամբ. որովհետև նրանք 3
չգիտակցելով Աստծու արդարութիւնը և իրենց արդարութիւնը հասարարել ուզելով՝ Աստծու արդարութեանը չհնա- 4, 5
զանդուեցին: Արարել, Քրիստոսն է օրէնքի վախճանը բոլոր հաւարացեալների արդարացման համար: Մովսէսը 6
գրում է այն արդարութեան մասին, որ օրէնքից է. եթէ մարդը կարարի այն, նրանով կ'ասարի: Իսկ հաւարից 7
եղող արդարութեան մասին այսպէս է ասում. «Քո սրտում մի՛ ասա՝ ո՞վ է ելնելու երկինք»: Այսինքն՝ Քրիստոսին 8
իջեցնելու համար: Կամ՝ «Ո՞վ է իջնելու անդունդ»: Այսինքն՝ Քրիստոսին վեր հանելու համար մեռելներից: Իսկ 9
ի՛նչ է ասում Գիրքը. «Մօտ է խօսքը թեզ, թո բերանում և թո սրտում»: Այսինքն՝ հաւարի խօսքը, որը քարոզում 10
ենք. որովհետև, եթէ թո բերանով Յիսուսին Տէր խոստովանես և թո սրտում հաւարաս, թէ Աստուած նրան յարու- 11
թիւն փունց մեռելներից, կը փրկուես. քանի որ արդարանալու համար սրտով էք հաւարում և փրկութեան համար 12
խոստովանում բերանով. քանզի Գիրքն ասում է. «Ամենայն ոք, որ հաւարայ նրան, չի ամաչելու»: որովհետև 13, 14
չկայ խրայութիւն հրեայի և հեթանոսի, քանզի նոյն Տէրը բոլորինն է, հասնող բոլորին, որոնք կանչում են նրան. 15
որովհետև ամենայն ոք, որ Տիրոջ անունը կանչի, կը փրկուի: Իսկ ինչպէն կանչեն նրան, ում չհաւարացին. կամ՝ 16
ինչպէն հաւարան, ում մասին չսեցին. կամ՝ ինչպէն լսեն առանց մէկի քարոզելուն. կամ՝ ինչպէն քարոզեն, և- 17
թէ չառաքուեցին: Ինչպէս գրուած էլ է. Բայց ոչ բոլորը հնազանդ եղան ատարարանին: Եսային աղաղակում է. 18
«Տէր, ո՞վ հաւարաց մեր քարոզութեանը»: Այս ուրեմն հաւարը լուսածից է, և լուսածը՝ Քրիստոսի խօսքը: 19
Բայց ասում է. «Միթէ չսեցին, մանաւանդ որ նրանց ձայնը ամբողջ երկիրը թնեց, և նրանց խօսքը հասաւ 20
աշխարհի ծագերին»: Դարձեալ ասում են. «Միթէ Իսրայելը չհասկացան»: Նախ՝ Մովսէսն ասում է. Իսկ Եսային 21
համարձակում էլ է և ասում. Իսկ Իսրայելի մասին ասում է.

Իսկ արդ, հարցնում եմ միթէ մերժեց Աստուած իր ժողովրդին: Քան լիցի. քանզի ես էլ իսրայելացի եմ՝ Աբրա- 11
համի սերնդից, Բենիամինի ցեղից: Աստուած չմերժեց իր ժողովրդին, որին նախապէս ճանաչել էր: Կամ՝ չգիտէք 2
ինչ է ասում Գիրքը Եղիայի մասին. թէ ինչպէս է նա զանգարում Աստծուն Իսրայելի դէմ. «Տէր, կոտորեցին թո 3
մարգարէներին և կործանեցին թո սեղանները. ես մնացի միայն, և իմ կեանքն են ուզում»: Իսկ ի՛նչ է ասում 4
նրան պարտախանը. «Թողցի ինձ, - ասում է, - եօթը հազար մարդ, որոնք Բահաղին չծնրադրեցին»: Նոյնպէս և 5
ներկայ ժամանակում մնացորդներ կան ըստ ընտրութեան շնորհի: Իսկ եթէ շնորհից է, այլեւ գործերից չէ. ապա 6
թէ ոչ շնորհն այլեւ շնորհ չի լինի: Իսկ արդ, ինչ որ Իսրայելը փնջում էր, դրան չհասաւ. բայց ընտրութեանը 7
հասան, իսկ մնացածները կորացան, - ինչպէս գրուած է՝ Աստուած նրանց յիմարութեան հոգի փունց, աչքեր, ո- 8
րոնցով չպիտի րեսնեն, և ականջներ, որոնցով չպիտի լսեն, - մինչև ներկայ ժամանակները: Եւ Դաւիթն ասում է. 9
Իսկ արդ, ասում եմ. «Միթէ նրա՞ համար յանցանք գործեցին, որ կործանուեն»: Քան լիցի. այլ նրանց յանցանքով 10
է, որ եկաւ փրկութիւն հեթանոսներին, որպէսզի նախանձ գցի նրանց մէջ: Իսկ եթէ նրանց յանցանքը աշխարհի 11
համար հոգեկան հարստութիւն է, և նրանց նուաբարութիւնը՝ հոգեկան հարստութիւն հեթանոսների համար, որչափ 12
ես առաւել կը լինի նրանց բոլորի փրկութիւնը: Բայց ասում են ձեզ՝ հեթանոսներիդ. որքան ժամանակ որ հե- 13
թանոսների առաքեալ եմ, փառաւորում եմ իմ պաշտօնը, որպէսզի թերեւս նախանձ գցեն նրանց մէջ, որոնք իմ 14
մարմնից են, և փրկեմ նրանցից ոմանց. որովհետև, եթէ նրանց մերժուելը հաշտութիւն է աշխարհին, ապա ի՛նչ է 15
լինելու ընդունուելը, եթէ ոչ՝ կենդանութիւն մեռելներից: Իսկ եթէ երախայրիքը սուրբ է, սուրբ է և զանգուածը. և

16 եթէ արմապը սուրբ է, սուրբ են նաեւ ճիւղերը: Եթէ ճիւղերից մի քանիսը կտրուեցին, եւ դու, որ մի վայրի ձիթենի
 էիր, պատուաստուեցիր նրանց վրայ եւ հաղորդակից եղար արմապին եւ ձիթենու պարարտութեանը, մի պարծեցիր
 17 այդ ճիւղերի դէմ: Իսկ եթէ պարծենաս, իմացիր, որ ոչ թէ դու ես արմապը վեր բռնում. այլ արմապը՝ քեզ: Իսկ
 18 արդ, կ'ասես. «Ճիւղերը կտրորուեցին, որ ես պատուաստուեմ»: Շահր բարի: Իրենց անհաւատութեան պարճառով
 19 կտրորուեցին, իսկ դու հաւաքով հաստար մնացիր: Մի՛ հպարտացիր, այլ վախեցիր, որովհետեւ, եթէ Աստուած
 20 բուն ճիւղերին չհնայեց, գուցէ երբեք քեզ էլ չհնայի: Արդ, քան Աստուծո քարոթիւնը եւ խստութիւնը. խստութիւն՝
 21 կործանուածների հանդէպ եւ Աստուծո քարոթիւն՝ քո հանդէպ, եթէ մնաս նոյն քարոթեան մէջ. ապա թէ ոչ դու էլ
 22 կը կտրուես, կը նետուես: Իսկ նրանք, որ նոյն անհաւատութեան մէջ չեն մնայ, կը պատուաստուեն. որովհետեւ
 23 Աստուած կարող է վերստին պատուաստել նրանց. քանի որ, եթէ դու ի բնէ վայրի ձիթենուց կտրուեցիր եւ, քո
 24 բնութեանը հակառակ, բարի ձիթենու վրայ պատուաստուեցիր, որչափ ես առաւել նրանք, որ բուն իսկ ճիւղերն են,
 25 կը պատուաստուեն իրենց ձիթենու վրայ: Եղբայրներ, չեմ ուզում, որ անգէպ լինէք այս խորհրդին, - որպէսզի դուք
 26 ձեզ իմաստունի տեղ չդնէք, - թէ կտրութիւն եկաւ Իսրայէլի մէկ մասի վրայ եւ կը տեսի, մինչեւ միս ժողովուրդների
 27 ամբողջութիւնը փրկուի, եւ ապա ամբողջ Իսրայէլը կը փրկուի, ինչպէս գրուած է է. Աւերարանիս համաձայն
 28 նրանք թշնամիներ են ձեր օգրի համար, բայց ընտրութեան փեսակերից, սիրելիներ՝ իրենց հայրերի պարճառով,
 29 եւ հիմա ողորմութիւն գրաք նրանց անհնազանդութեամբ, նոյնպէս եւ նրանք այժմ անհնազանդ եղան ձեր այդ
 30 ողորմութեան պարճառով, որպէսզի իրենք էլ իրենց հերթին ողորմութիւն գտնեն. քանի որ Աստուած բոլորին էլ
 31 արգելափակեց անհաւատութեան մէջ, որպէսզի բոլորին էլ ողորմի: Օ՛, խորութիւն Աստուծո հարստութեան, իմաս-
 32 տութեան եւ գիտութեան: Ինչքան անքննելի են նրա դատաստանները, եւ անզննելի՝ նրա ճանապարհները: Քանի
 որ նրանից, նրանով եւ նրա համար է ամէն բան: Նրան փառք յափտեանս: Ամէն:

12 Աղաչում եմ ձեզ, եղբայրներ, ողորմութեամբ Աստուծու, որ պարտաւորեք ձեր մարմինները որպէս զոհ կենդանի,
 2 սուրբ, աստուածահաճոյ. այդ է ձեր բանական պաշտամունքը: Եւ այս աշխարհի կերպարանքով մի՛ կերպարանուէք,
 3 այլ նորոգուեցէ՛ք ձեր մարմնի նորոգութեամբ, որպէսզի դուք քննէք լաւ, եւ թէ ի՛նչ է Աստուծու կամքը՝ բարին եւ հա-
 4 ճելին եւ կատարեալը: Աստուծու ինձ փրկած շնորհով այս եմ ասում ձեզնից իւրաքանչիւրին. դուք ձեզ ատելի մի՛
 5 գնահատէք, քան ինչ որ է ձեր արժանիքը. այլ իւրաքանչիւրդ ձեր մասին խորհեցէ՛ք զգաստութեամբ, այն հաւաքի
 6 չափով, որ Աստուած բաժանեց: Ինչպէս մի մարմնի մէջ բազում անդամներ ունենք, եւ բոլոր անդամները նոյն
 7 շնորհ է՝ ըստ հաւաքի չափի. եթէ ծառայութեան թող ծառայի. եթէ մէկն ուսուցանում է, թող ուսուցանի. եթէ
 8 յորդորում է՝ թող յորդորի. ով առաքածե՞ն է թող անի գուարթութեամբ. ով վերակացու է՝ փութաջանութեամբ.
 9 ով ողորմում է՝ խնդրութեամբ: Սէր՝ առանց կեղծիքի. արելով չարը՝ ընթանալ բարու յետեից. եղբայրասիրութե-
 10 ան մէջ՝ միմեանց հանդէպ լինել գթասիրտ. պարիս տալու մէջ՝ միմեանց գերազանցել. ջանասիրութեան մէջ չլինել
 11 թուլասիրտ. հոգով եռացէք. Տիրոջը ծառայեցէք. յոյսով ուրախացէք. նեղութեան համբերեցէ՛ք, յաճախակի աղօթե-
 12 ցէ՛ք. հաղորդակից եղէք սրբերի կարիքներին. հետամուտ եղէք հիւրասիրութեան: Օրհնեցէ՛ք ձեզ հալածողներին.
 13 օրհնեցէ՛ք եւ մի՛ անիծէք. ուրախացողների հետ ուրախանալ. լացողների հետ լալ. համերաշխ եղէք միմեանց
 14 հետ. մի՛ մեծամարացէք, այլ խոնարհ եղէք խոնարհների հանդէպ. դուք ձեզ իմաստունի տեղ մի՛ դրէք. մէկի չարի
 15 փոխարէն չար մի՛ հապուցէք. խորհեցէ՛ք բարին՝ բոլոր մարդկանց առաջ. ինչ չափով հնարաւոր է ձեզ համար, բոլոր
 16 մարդկանց հետ խաղաղութիւն պահեցէ՛ք. ինքներդ վրէժխնդիր մի՛ եղէք, սիրելիներ, այլ թոյ՛ն փութէք, որ Աստուծու
 17 բարկութիւնը կատարի այն. որովհետեւ գրուած է. «Իմն է վրէժխնդրութիւնը, եւ ես կը հապուցեմ», - ասում է Տէրը.
 18 այլեւ՝ «Եթէ քաղցած է քո թշնամին, հա՛ց փութ նրան, եւ եթէ՛ ծարաւ, ջո՛ր փութ նրան. այս անելով՝ կրակի կայծեր
 19 կը կուրակես նրա գլխին»: Թոյլ մի՛ փութ, որ չարը յաղթի քեզ, այլ բարին՝ յաղթիր չարին:

13 Ամէն մարդ, որ իշխանութեան տակ է, թող հպարակի նրան. քանզի չկայ իշխանութիւն, որ Աստուծուց չլինի. եւ
 2 եղած իշխանութիւնները Աստուծուց են կարգուած: Նպտեալքար, ով հակառակում է իշխանութեանը, Աստուծու հրամա-
 3 նին է հակառակում. եւ նրանք, որ հակառակում են, իրենց դատաստանն են ընդունում. քանի որ իշխանատուները
 4 վախ չեն ազդում բարի գործերի համար, այլ՝ չար գործերի: Ուզում ես չվախենալ իշխանութիւնից. բարին գործիր եւ
 5 նրանից գովասանք կը ստանաս, որովհետեւ նա Աստուծու պաշտօնեայ է քեզ՝ բարի գործերի համար. իսկ եթէ չար
 6 գործես, վախեցիր. քանի որ սուրը մէջքին ի գուր չէ կայուած. Աստուծու սպասաւոր է նա, վրէժխնդիր՝ բարկութեան
 7 համար, նրա դէմ, որ չարն է գործում. դրա համար պէտք է հնազանդուել ոչ միայն բարկութեան համար, այլ նաեւ
 8 խղճմտանքի պարճառով. ահա թէ ինչու հարկեր էք վճարում. որովհետեւ նրանք Աստուծու սպասաւորներ են՝ այդ
 9 բանին կանխապէս նշանակուած: Արդ, հապուցեցէ՛ք իւրաքանչիւրին իրենց պարտքերը. որին հարկ՝ հարկը, որին
 10 մաքս՝ մաքսը, որին երկիր՝ երկիրը, որին պարիս՝ պարիսը: Եւ ոչ որք պարտապան մի՛ մնացէ՛ք, բացի միմեանց
 11 սիրելուց, քանի որ, ով սիրում է ընկերոջը, կատարում է օրէնքը: Մի՛ շնացիր, մի՛ սպանիր, մի՛ գողացիր, սուր
 12 մի՛ վկայիր, մի՛ ցանկացիր եւ ուրիշ ինչ պատուիրան էլ որ կայ, այս խօսքի մէջ է բովանդակում, թէ՛ սիրի՛ր քո
 13 ընկերոջը ինչպէս քո անձը. սէրն իր ընկերոջը չար բան չի անի. սէրն է օրէնքի լրումը: Այս էլ իմացէ՛ք ներկայ
 14 ժամանակիս մասին, որովհետեւ հիմա ճիշտ ժամն է, որ մենք քնից գարթնենք. քանի որ փրկութիւնն այժմ մեզ
 15 ատելի մօտ է, քան երբոր մենք հաւաքացինք: Գիշերն անցաւ, եւ ցերեկը մօտեցաւ. ուրեմն դէ՛ն գցենք խաւարի
 16 գործերը եւ հագնենք յոյսի գրահը. շարժուենք առաքինութեամբ, ինչպէս ցերեկով, ոչ անառակութիւններով եւ
 17 հարբեցողութեամբ, ոչ պոռնկութեամբ եւ պոծութեամբ, ոչ նախանձով եւ կռուազանցութեամբ. զգեստաւորուեցէ՛ք
 18 Տէր Յիսուս Քրիստոսով եւ մարմնին խնամք մի՛ արարէք ցանկութիւնները գոհացնելու համար:

14, 2 Նաւաքի մէջ փկարացածին ընդունեցէ՛ք՝ ոչ երկմիտ փարակուսանքով: Մէկը հաւատում է, թէ կարելի է ուրել
 3 ամէն բան. իսկ ով փկար է հաւաքի մէջ, բանջարեղէն է ուրում. ով ուրում է, թող չարհամարիի նրան, որ չի ուրում.
 4 իսկ ով չի ուրում, թող չդաքի նրան, ով ուրում է, քանզի Աստուած նրան ընդունեց: Դու ո՛վ ես, որ դատում ես
 5 ուրիշի ծառային. կանգնած լինի, թէ ընկած՝ իր փորոջ համար է. բայց նա կը կանգնի, որովհետեւ կարող է Տէրը

նրան կանգուն պահել: Մէկը բարձր է դասում օրը՝ օրից, իսկ միսը՝ բոլոր օրերը՝ հաւասար. իրաքանջիւր որ թող 5
 շարժուի, ինչպէս ինքն է դաբում: Ով օրուայ վրայ է ուշ դնում, Տիրոջ համար է այդ անում. եւ ով օրուայ վրայ 6
 ուշ չի դնում, Տիրոջ համար է, որ ուշ չի դնում. եւ ով ուրում է, Տիրոջ համար է ուրում եւ գոհութիւն է յայտնում
 Աստուծոյն. եւ ով չի ուրում, Տիրոջ համար չի ուրում եւ գոհութիւն է յայտնում Աստուծոյն: Արդարեւ, մեզնից ոչ որ իր 7
 համար չի ապրում եւ իր համար չի մեռնում. եթէ ապրում ենք, Տիրոջ համար ենք ապրում. եւ եթէ մեռնում ենք, 8
 Տիրոջ համար ենք մեռնում: Եւ արդ, ապրենք թէ մեռնենք, Տիրոջն ենք. քանզի այս բանի համար իսկ Քրիստոս 9
 մեռաւ ու կենդանացաւ, որպէսզի մեռելներին եւ կենդանիներին հաւասարապէս փրկի: Դու ինչո՞ւ ես դաբում քո 10
 եղբօրը, կամ ինչպէ՞ն ես արհամարհում քո եղբօրը, քանի որ բոլորս էլ կանգնելու ենք Քրիստոսի աքեանի առաջ,
 որովհետեւ գրուած է. Ապա ուրեմն՝ մեզնից իրաքանջիւր որ Աստուծոյն հաշիւ է փալու իր համար: Ուստի, միմեանց 11, 12, 13
 չդափենք. աւելի շաք այս բանը դրէք ձեր մարմնը՝ եղբօր առաջ զայթակողութեան քար չդնել: Այս գիտեմ եւ վստահ 14
 եմ Քրիստոս Յիսուսով, որ ինքն իրենից չկայ պիղծ բան, այլ, ով կարծում է, թէ մի բան պիղծ է, այդ իր համար
 է պիղծ. որովհետեւ, եթէ ուրելիքի համար քո եղբայրը փրկման է, այլեւս սիրով չես վարում: Քո ուրելիքով 15
 կորստեան մի՛ մարմնի նրան, որի համար մեռաւ Քրիստոս: Ձեր բարին թող առիթ չճառայի չարախօսութեան, 16
 որովհետեւ Աստուծոյ արքայութիւնը ուրելիք եւ ընկալիք չէ, այլ՝ արդարութիւն եւ խաղաղութիւն եւ խնդութիւն Սուրբ 17
 Նոգով. որովհետեւ, ով այս ձեռով ծառայում է Քրիստոսին, հաճելի է Աստուծոյն եւ գովելի՝ մարդկանց առաջ: Ապա 18, 19
 ուրեմն՝ հեքամուսի լինենք խաղաղութեան եւ շինութեան՝ միմեանց հանդէպ: Ուրելիքի համար Աստուծոյ գործը մի՛
 քանդիր. ամենայն ինչ մաքուր է, բայց վար է այն մարդու համար, որ ուրում է կասկածամտութեամբ: Լաւ է 21
 չուրել միս եւ չիմել գինի, ոչ էլ անել մի բան, որով քո եղբայրը զայթակուում է կամ սայթաքում կամ փկարանում:
 Դու, արդարեւ, հաւասար ունես. պահիր այն քեզ համար Աստուծոյ առաջ: Երանի՛ նրան, ով չի դաբապարտում իր 22
 անձը նրանով, որ փորձում է ընկերոջը. բայց ով կասկածում է, թէպէտ եւ ուրում է, դաբապարտում է, քանի որ 23
 այդ ըստ հաւասարի չէ, որովհետեւ ամենայն ինչ, որ հաւասարից չէ, մեղք է: Այլ նրան, որ կարող է ձեզ հաստատուն 24
 պահել ըստ իմ այս աւերարանի եւ ըստ քարոզութեան Յիսուս Քրիստոսի, ըստ այն յայտնութեան խորհրդի, որ
 յախարհնից ծածկուած էր, իսկ այժմ յայտնուած է մարգարէական գրուածքների միջոցով մշտնջենաւոր Աստուծոյ 25
 հրամանի համաձայն եւ ծանուցուած է բոլոր հեթանոսներին, հաւասարի հնազանդութեան համար, միակ իմաստուն 26
 Աստուծոյ, Յիսուս Քրիստոսի միջոցով, նրան փառք յախարհանա: Ամէն:

Մենք, որ ուժեղ ենք հաւասարի մէջ, պարտաւոր ենք թոյլերի փկարութիւնը փանել եւ միայն մեզ համար հաճելի 15
 չլինել. այլ մեզնից իրաքանջիւր որ թող ընկերոջը հաճելի լինի ի շինութիւն բարի գործերի. քանզի Քրիստոս էլ 2, 3
 ոչ թէ միայն իրեն հաճելի եղաւ, այլ, ինչպէս եւ գրուած է. «Քեզ նախապողներ ի նախափնիքներն իմ վրայ ընկան»:
 Ուրեմն, ինչ որ գրուեց, գրուեց, որ մենք սովորենք, որպէսզի համբերութեամբ եւ գրքերի պարզեան միմիջարկութե- 4
 ամբ յոյսը ընդունենք: Եւ թող համբերութեան եւ ամենայն միմիջարկութեան Աստուածը ձեզ շնորհ փայ, որ դուք 5
 համախոտ լինէք միմեանց ըստ Յիսուս Քրիստոսի, որպէսզի միասիրտ եւ միաբերան փառաւորէք Աստուծոյն՝ մեր 6
 Տէր Յիսուս Քրիստոսի Նորը: Ուստի, ընդունեցէք միմեանց, ինչպէս որ Քրիստոս ընդունեց ձեզ ի փառս Աստուծոյ: 7
 Ասեմ նաեւ, թէ Քրիստոսի՝ թղփարուածներին սպասաւոր լինելը Աստուծոյն ճշմարտութեան համար էր՝ հաստատուն 8
 դարձնելու համար հայրերին փրկուած խոստումը: Նաեւ հեթանոսները փառաւորում են Աստուծոյն նրա ողորմու- 9
 թեան համար. ինչպէս գրուած էլ է. Եւ դարձեալ ասում է, թէ՛ Եւ դարձեալ թէ՛ Եւ դարձեալ Եսային ասում է. 10, 11, 12
 Թող յոյսի Աստուածը լիացնի ձեզ ամենայն ուրախութեամբ եւ խաղաղութեամբ, որպէսզի Սուրբ Նոգու գործութե- 13
 ամբ դուք յոյսով առաքանաք: Եղբայրներ իմ, ես ինքս էլ հաստատար համոզուած եմ ձեր մասին, որ դուք էլ լի էք 14
 բարութեամբ, լի էք կարեւոր գիտութեամբ, կարող էք եւ միմեանց խրափել. բայց աւելի համարձակ գրեցի ձեզ, 15
 եղբայրներ, փոքրիշափէ, իբրեւ յիշեցում ձեզ, այն շնորհի համար, որ փրկուած է ինձ Աստուծոյ: Ես հեթանոսների 16
 մէջ Յիսուս Քրիստոսի սպասաւորն եմ՝ ցանկալի դարձնելու Աստուծոյն: Աւերարանը, որպէսզի հեթանոսները ընդու- 17
 նելի ընծայ լինեն Աստուծոյն՝ նուիրագործուած Սուրբ Նոգով: Ուրեմն, պարծենալու բան ունեմ Յիսուս Քրիստոսով 18
 առ Աստուած. քանզի չեմ համարձակուում խօսել մի բան, որը արած չլինի Քրիստոս իմ միջոցով հեթանոսների 19
 հնազանդութեան համար՝ խօսքերով եւ գործերով, նշանների եւ զարմանալի գործերի գործութեամբ, Սուրբ Նո-
 գու գործութեամբ. այնպէս որ Երուսաղէմից սկսած եւ շրջելով մինչեւ լիւրիկացիների կողմերը՝ ես լրիւ փարածեցի 20
 Քրիստոսի Աւերարանը. այսպէս ջանացի աւերարանել այնպեղ, որ Քրիստոսի անունը չէք փրկում, որպէսզի 21
 չլինի թէ կառուցեմ ուրիշի դրած հիմքի վրայ, այլ՝ ինչպէս որ գրուած է. Ահա թէ ինչո՞ւ շաք անգամ արգելուեց ինձ 22
 գալ ձեզ մօտ: Բայց այժմ ինձ համար այլեւս փեղ չկայ քարոզելու այս կողմերում. եւ բազում փարիներից ի վեր 23
 խիստ փափագ ունեմ ձեզ մօտ գալու. երբ անցնեմ Իսպանիա, յոյս ունեմ, անցնելիս, ձեզ փեսնել ու ձեր կողմից 24
 ճանապարհի դրուել այնպեղ, եթէ, նախքան այդ, փոքրիշափէ ձեզանով կշտանամ: Բայց այժմ գնում եմ Երուսաղէմ՝ 25
 ծառայելու սրբերին, քանզի հաճելի թուաց մակեդոնացիներին եւ քարյեցիներին հանգանակութեամբ օգնել այն 26
 աղքատ սրբերին, որ գրնուում են Երուսաղէմում: Նաճելի թուաց, քանզի պարտական իսկ եմ նրանց. որովհետեւ, 26
 եթէ հեթանոսները նրանց հոգեւոր բարիքներին հաղորդակից եղան, պարտաւոր են նաեւ մարմնաւոր կարիքներին
 մասնակից լինել: Արդ, այս բանը կարեւոր է եւ հաւաքուած արդիւնքը յանձնելով նրանց, ձեր մօտով կ'անցնեմ 27
 Իսպանիա: Այս գիտեմ, որ, երբ ձեզ մօտ գամ, Քրիստոսի Աւերարանի օրհնութեան լիութեամբ կը գամ: Եղբայր- 28, 29
 ներ, աղաչում եմ ձեզ մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսով եւ Նոգու սիրով՝ մարտակից լինել ինձ, ինձ համար Աստուծոյն
 ուղղուած աղօթքների մէջ, որպէսզի ազատուեմ հաւասարի դէմ ապստամբներից, որ Նրեաստանում են, եւ որպէսզի 30
 Երուսաղէմի իմ ծառայութիւնը ընդունելի լինի սրբերին. այսպէս, ուրախութեամբ գալով ձեզ մօտ Աստուծոյ կամքով, 31
 հանգստանամ ձեզ հետ: Եւ թող խաղաղութեան Աստուածը լինի ձեզ բոլորիդ հետ: Ամէն: 32

Չանձնարարում եմ ձեզ Փիլիպի մեր քրոջը, որը սպասաւորն է Կենթրայի եկեղեցու, որպէսզի Տիրոջ անունով 16, 2
 ընդունէք նրան, ինչպէս վայել է սրբերին, եւ հոգ փանէք նրան, ինչ կարիքների համար էլ դիմի ձեզ. քանզի ինքը 3
 եւս հոգաբար եղաւ շափերին եւ ինձ էլ: Ողջունեցէք Պրիսկիլին եւ Ակիլապին՝ իմ գործակիցներին ի Քրիստոս 4
 Յիսուս, որոնք իմ անձի համար վրանգեցին իրենց գլուխը, եւ որոնցից միայն են չէ, որ շնորհակալ եմ, այլ- 5
 եւ՝ հեթանոսների բոլոր եկեղեցիները: Ողջունեցէք եւ նրանց առաջնին եկեղեցին: Ողջունեցէք Եպենարոսին՝ իմ 5

6 սիրելիին, որ ասիացիների պարուն է ի Քրիստոս: Ողջունեցէք Մարիին, որ բազում յոգնութիւններ կրեց ձեզ հա-
 7 մար: Ողջունեցէք Անդրոնիկոսին եւ Յունիային՝ իմ ազգականներին եւ բանավակիցներին, որոնք երեւելիներ են
 8 առաքելների մէջ եւ որոնք ինձնից առաջ իսկ դարձան ի Քրիստոս: Ողջունեցէք Անպոլիային՝ իմ սիրելիին ի
 9, 10 Տէր: Ողջունեցէք Ուրբանոսին՝ իմ գործակցին ի Տէր եւ՝ Սրաքեսին՝ իմ սիրելիին: Ողջունեցէք Ապոլոնին, որ
 11 ընտրեալն է ի Տէր: Ողջունեցէք նրանց, որ Արիստարքոսի ընտանիքից են: Ողջունեցէք Ներոդիոնին՝ իմ ազ-
 12 գականին: Ողջունեցէք նրանց, որ Նարկէսի ընտանիքից են ի Տէր: Ողջունեցէք Տրիփոսին եւ Տրիփոնին՝ Տիրոջ
 13, 14 գործի համար վաստակ ունեցողներին: Ողջունեցէք սիրելի Պերսիդէին, որ Տիրոջ համար բազում յոգնութիւններ
 15 կրեց: Ողջունեցէք Ռուփոսին՝ ընտրեալին ի Տէր, եւ նրա մօրը, որ իմ մայրն էլ է: Ողջունեցէք Ասինկրիպոսին,
 16 Փղեգոնսին, Երմասին, Պարթոբային, Երմէսին եւ այն եղբայրներին, որ նրանց հետ են: Ողջունեցէք Փիղոդոզոսին
 17 եւ Յուլիային, Ներէոսին ու նրա քրոջը եւ Ողիմպիային ու այն բոլոր սրբերին, որ նրանց հետ են: Ողջունեցէք
 18 միմեանց սուրբ համբոյրով: Քրիստոսի բոլոր եկեղեցիները ողջունում են ձեզ: Աղաչում եմ ձեզ, եղբայրներ, ո՛չ
 19 դուք սովորել էք. եւ խորշեցէք նրանցից, որովհետեւ այնպիսիները մեր Տիրոջը՝ Քրիստոսին չեն ծառայում, այլ՝
 20 իրենց որովայնին. եւ քաղցրախօսութեամբ ու կեղծ գովասանքներով հրապարում են անմեղների սրտերը: Ձեր
 21 բարի գործերի համար եւ հեռու մնաք չարից: Եւ խաղաղութեան Աստուածը շուրջով պիտի խորպակի Մաքանային
 22 ձեր ուրբերի փակ: Մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի շնորհը ձեզ հետ: Ողջունում է ձեզ Տիմոթէոսը՝ իմ եղբայրը եւ
 23 գործակիցը. ողջունում են նաեւ Ղուկիոսը, Յասոնը եւ Սոսիպատրոսը՝ իմ ազգականները: Ողջունում եմ ձեզ ի
 24 Տէր եւ եւ՝ Տերպիոսս, որ այս թուղթը գրեցի: Ողջունում է ձեզ Գայիոսը՝ իմ եւ ամբողջ եկեղեցու հիւրընկալը:
 25 Ողջունում է ձեզ Երաստոսը՝ քաղաքիս զլիաւորը, եւ Կուարտոս եղբայրը: Այլ նրան, որ կարող է ձեզ հաստատուն
 26 պահել ըստ իմ այս ատերարանի եւ ըստ քարոզութեան Յիսուս Քրիստոսի, ըստ այն յայրնութեան խորհրդի, որ
 27 յաւիտենից ծածկուած էր, իսկ այժմ յայտնուած է մարգարեական գրքերի միջոցով մշտնջենաւոր Աստուծու հրամանի
 28 համաձայն եւ ծանուցուած է բոլոր հեթանոսներին, հաւաքի հնազանդութեան համար, միակ իմաստուն Աստուծու,
 29 Յիսուս Քրիստոսի միջոցով, նրան փառք յաւիտեանս: Ամէն: Մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի շնորհը ձեզ բոլորիդ հետ:

1 Կորնթացիներ

Պողոսը՝ Աստուծոյ կամբով Յիսուս Քրիստոսի առաքեալը լինելու կոչուածը, եւ Սուրբնէս եղբայրը, Աստուծոյ 1, 2
այդ եկեղեցուն, որ Կորնթոսում է, Քրիստոս Յիսուսին նուիրուածներէդ, սուրբ լինելու կոչուածներէդ,
բոլորի հետ միասին, որոնք ամէն տեղ պաշտում են անունը մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի, որ նրանց եւ
մեր Տէրն է, շնորհի ձեզ եւ խաղաղութիւն մեր Հայր Աստուծոյ եւ Տէր Յիսուս Քրիստոսից: Ամէն ժամ 3, 4
գոհութիւն եւ յայտնում իմ Աստուծոյ ձեզ համար եւ Աստուծոյ շնորհների համար, որ քրտուած են ձեզ Քրիստոս Յիսուս-
ով. որովհետեւ ամէն բանի մէջ դուք նրանով հարստացաք՝ ամէն խօսքով եւ ամենայն գիտութեամբ, ինչպէս որ 5, 6
Աստուծոյ վկայութիւն իսկ հասարակութեան ձեզ մէջ: Դուք պակաս չիմեք եւ ոչ մի շնորհից՝ սպասելով մեր Տէր Յիսուս
Քրիստոսի յայտնութեանը: Նա, որ հասարակ կը պահի ձեզ մինչեւ վախճանը, անարարձ մինչեւ մեր Տէր Յիսուս
Քրիստոսի գալու օրը: Հաւատարմիւ է Աստուծոյ, որից կանչուեցիք հաղորդակից լինելու նրա Արդուն՝ մեր Տէր
Յիսուս Քրիստոսի: Աղաչում եմ ձեզ, եղբայրներ, մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի անունով, որ բոլորդ էլ նոյն խօսքը 10
ունենաք. եւ ձեր մէջ բաժանումներ չիմեն. բանգի հասարակ էիք նոյն մարքի եւ նոյն մարման մէջ: Եղբայրներ, ձեր
մասին Քրիստոսի փութեանցից ինձ տեղեկացուեց, թէ հակառակութիւններ կան ձեր մէջ: Եւ արդ, ասում եմ. ձեզմէջ 12
իրաքանչիւրն ասում է՝ եւ Պողոսեան եմ, եւ միւսը, թէ՛ եւ Ապոլոսեան, եւ միւսը, թէ՛ եւ՝ Կեփասեան, եւ միւսը թէ՛
եւ՝ Քրիստոսեան. իսկ արդ, միթէ բաժանուած է Քրիստոս. միթէ Պողոսը խաչուեց ձեզ համար. կամ՝ Պողոսի՞ 13
անունով մկրտուեցիք: Գոհութիւն եմ յայտնում իմ Աստուծոյ, որ ձեզմէջ ոչ ոքի չմկրտուեցի, այլ միայն՝ Կրիստոսին
եւ Գայիոսին, որպէսզի ոչ ոք չասի, թէ իմ անունով էք մկրտուել: Ստեփանոսի ընդհանրեմ էլ մկրտուեցի: Չգիտեմ 15, 16
ամենեւին ուրիշ մէկին, որ մկրտուած լինեն: Բանգի Քրիստոս ինձ չուղարկեց մկրտելու, այլ՝ աւերարանելու, ոչ թէ
խօսքերի ճարտարութեամբ, որպէսզի Քրիստոսի խաչը ընդունայն չիմի. որովհետեւ կորստեան մարմնուածների
համար խաչի բարոգութիւնը յիմարութիւն է, իսկ մեզ՝ փրկուածների համար՝ Աստուծոյ գորութիւն. բանի որ գրուած 19
է. «Պիտի կործանեն իմաստունների իմաստութիւնը եւ հանճարեղների մարմնումները պիտի արհամարհեն»: Որ
է իմաստունը, ո՞ր՝ բանգեպը, ո՞ր՝ այս աշխարհի քննողը: Չէ՞ որ Աստուծոյ յիմարացրեց այս աշխարհի իմաս-
տութիւնը. բանգի աշխարհին իր իմաստութեամբ չճանաչեց Աստուծոյ նրա իմաստութեամբ: Աստուծոյ էլ հանցեց 21
փրկել հաւատարմութեան այդ քարոզութեան յիմարութեամբ: Իսկ որովհետեւ հրեաները նշան են հայցում, եւ հե-
թանոսները իմաստութիւն են փնտրում, մենք քարոզում ենք խաչուած Քրիստոսին՝ ի գայթակղութիւն հրեաների 23
եւ ի յիմարութիւն հեթանոսների. բայց նրանց համար, որ կանչուած են, հրեաներ թէ հեթանոսներ, Քրիստոսը 24
Աստուծոյ գորութիւնն ու Աստուծոյ իմաստութիւնն է. որովհետեւ Աստուծոյ յիմարն աւելի իմաստուն է, քան մարդկային 25
իմաստութիւնը, եւ Աստուծոյ փկարն աւելի գորեղ է, քան մարդկային գորութիւնը: Իրաւ որ, եղբայրներ, ձեր իսկ 26
կոչումին նայեցէք. ըստ մարմնի՝ ոչ շար իմաստուններ, ոչ շար հզօրներ եւ ոչ շար ազնուականներ կանչուեցին.
բայց Աստուծոյ ընտրեց այս աշխարհի յիմարներին, որպէսզի ամաչեցնի իմաստուններին. եւ Աստուծոյ ընտրեց 27
այս աշխարհի փկարներին, որպէսզի ամաչեցնի հզօրներին. եւ Աստուծոյ աշխարհի ոչ-փոհմիկներին, արհամար- 28
հուածներին եւ ոչինչներին ընտրեց, որպէսզի իրենք իրենց մի բան կարծողներին ոչնչի վերածի. որպէսզի ոչ մի 29
մարդկային էակ չպարծենայ Աստուծոյ առաջ. որովհետեւ նրանով դուք կաք Քրիստոս Յիսուսի մէջ, որը եղաւ մեզ 30
համար Աստուծոյ եկած իմաստութիւն, արդարութիւն, սրբութիւն եւ փրկութիւն, որպէսզի, ինչպէս գրուած էլ է. «Նա, 31
ով պարծենում է, թող պարծենայ Տիրոջով»:

Եւ եւ, եղբայրներ, թէպէտ եւ եկայ ձեզ մօտ, բայց ոչ թէ յայտնելու ձեզ Աստուծոյ վկայութիւնը իմաստութեան 2
խօսքի գերազանցութեամբ. որովհետեւ իմ մարքում չեմ դրել իմանալ ձեր մէջ այլ բան, եթէ ոչ՝ միայն Յիսուս 2
Քրիստոսին եւ նոյն ինքը խաչուածին: Եւ եւ փկարութեամբ, երկիւղով եւ սաստիկ դողով եղայ ձեզ հետ. եւ իմ 3, 4
խօսքը եւ քարոզութիւնը իմաստութեան ճարտար խօսքերով չէին, այլ Սուրբ Հոգու համոզիչ գորութեամբ, որպէսզի 5
ձեր հաւատը չիմի մարդկանց իմաստութեամբ, այլ՝ Աստուծոյ գորութեամբ: Իմաստութիւնը քարոզում ենք հոգեպէս 6
կարարեալներին, իմաստութիւն, որ այս աշխարհին չէ, ոչ էլ այս աշխարհի՝ կործանման սահմանուած իշխանների
իմաստութիւնը, այլ քարոզում ենք Աստուծոյ խորհրդաւոր, թաքուն իմաստութիւնը, որը ծածկուած է մարդկանցից 7
եւ որն Աստուծոյ սահմանել էր մեր փառքի համար նախքան յաւիտեանները. եւ այս աշխարհի իշխաններից ոչ 8
մէկը չճանաչեց այն. որովհետեւ, եթէ ճանաչուած լինէր, արդարեւ փառքի Տիրոջը չէին խաչի. այլ, ինչպէս գրուած 9
էլ է. Բայց Աստուծոյ մեզ յայտնեց այն իր Հոգով. որովհետեւ Հոգին քննում է ամէն ինչ, նոյնիսկ՝ Աստուծոյ խորունկ 10
ծրագրերը. բանգի մարդկանցից ո՞վ է, որ բան գիտէ մարդու մասին, եթէ ոչ՝ մարդու հոգին, որ նրա մէջ է: Նոյնպէս 11
եւ ոչ ոք չգիտէ Աստուծոյ խորհուրդները, եթէ ոչ՝ Աստուծոյ Հոգին: Ուրեմն մենք ոչ թէ այս աշխարհի հոգին առանք, 12
այլ՝ այն Հոգին, որ Աստուծոյ է, որպէսզի ճանաչենք այն, որ Աստուծոյ շնորհուեց մեզ: Եւ ինչ որ յայտնում ենք, ոչ թէ 13
ճարտար խօսքերի մարդկային ուսուցումով է, այլ՝ Հոգու վարդապետութեամբ. հոգեւոր բաները հոգեւոր խօսքերով 14
ենք բացատրում. բանգի ոչ հոգեւոր մարդը Աստուծոյ Հոգուց եկած ճշմարտութիւնները չի ընդունում, որովհետեւ 15
այդ յիմարութիւն է նրա համար. եւ չի կարող հասկանալ, բանգի հոգեւոր կերպով են քննում դրանք: Իսկ հոգեւոր 16
մարդը քննում է ամէն ինչ. եւ ինքը ոչ ոքից չի քննում: Իսկ արդ, ո՞վ իմացաւ Տիրոջ մարմնուածը, որ խորհուրդ փայ 16
նրան. բայց մենք ունենք Քրիստոսի մարմնուածը:

Եւ եւ, եղբայրներ, չկարողացայ խօսել ձեզ հետ՝ իբրեւ հոգեւորների հետ, այլ խօսեցի իբրեւ մարմնաւորների 3
հետ: Իբրեւ մանուկներ ի Քրիստոս կաթ փութեցի ձեզ եւ ոչ՝ կերակուր, բանի որ դեռ կարող էլ չէիք. եւ հիմա էլ կարող 2
չէք, բանգի դեռ մարմնաւոր էք: Հիմա էլ ձեր մէջ կան կռիւ եւ նախանձ. չէ՞ որ մարմնաւոր էք եւ մարդկայնօրէն 3
էք ընթանում: Երբ ձեզմէջ մէկն ասում է՝ եւ Պողոսեան եմ, եւ միւսը, թէ՛ եւ՝ Ապոլոսեան, մարմնաւոր մարդիկ 4
չէք: Իսկ արդ, ո՞վ է Պողոսը, կամ՝ ո՞վ է Ապոլոսը. պաշտօնեաներ, որոնցով հաւատացիք. եւ իրաքանչիւրն այն է, 5, 6
ինչ որ Տէրը փութեց նրան: Եւ փնկեցի, Ապոլոսը ջուր փութեց, բայց Աստուծոյ աճեցրեց: Այնպէս որ՝ մի բան չէ 7
նա, ով փնկեց, ոչ էլ մի բան է նա, ով ջուր փութեց, այլ՝ նա, ով աճեցրեց՝ Աստուծոյ: Ով որ փնկեց, եւ ով որ ջուր 7

8 րուեց, մի են, բայց իրաքանչիւր ոք իր վարձը կը սրանայ ըստ իր վաստակի. որովհետեւ Աստուծոյ գործակից
9 ենք. Աստուծոյ այդպէս էր, Աստուծոյ կառուցումն էր: Որպէս իմաստուն ճարտարապետ, հիմքը դրեցի ըստ Աստուծոյ այն
10 շտրիկի, որ քարուած է ինձ. բայց ուրիշն է, որ կառուցումն է. սակայն իրաքանչիւր ոք թող գողջ լինի, թէ ինչպէս է
11 կառուցում. որովհետեւ ոչ ոք չի կարող դնել ուրիշ հիմք, քան դրուած այն հիմքը, որ Յիսուս Քրիստոսն է: Եթէ
12 մէկը այս հիմքի վրայ կառուցի ոսկով, արծաթով, թանկարժէք քարերով, փայտով, խոտով, եղեգով, իրաքանչիւրի
13 գործը յայտնի կը լինի. որովհետեւ դատաստանի օրը այդ պիտի երեւայ, քանի որ կրակով յայտնի պիտի լինի.
14 Եւ իրաքանչիւրի գործը, ինչպէս որ է, կրակը պիտի փորձի. եթէ մէկի կառուցած գործը մնայ, նա վարձ պիտի
15 ստանայ. եւ եթէ մէկի գործը այրուի, նա պիտի րուծի, թէւ ինքը պիտի փրկուի, բայց նման մէկին, որ կարծես
16 կրակի միջով անցած լինէր: Չգիտէք, որ Աստուծոյ քաճար էր դուք, եւ Աստուծոյ հոգին է բնակուած ձեր մէջ: Եթէ
17 մէկն Աստուծոյ քաճարն ապականի, Աստուծոյ էլ նրան պիտի ապականի. որովհետեւ սուրբ է Աստուծոյ քաճարը, որը
18 դուք էք: Թող ոչ ոք ինքն իրեն չխաբի: Եթէ ձեզնից մէկը կարծում է, թէ ինքը իմաստուն է այս աշխարհում, յիմար
19 թող լինի, որպէսզի իմաստուն դառնայ. որովհետեւ այս աշխարհի իմաստութիւնը յիմարութիւն է Աստուծոյ առջ.
20 քանզի գրուած է, թէ՛ ինքն է, որ բռնում է իմաստուններին իրենց խորագիտութեան մէջ: Եւ դարձեալ, թէ՛ Տէրը
21 գիտէ իմաստունների սրածումները, որ ընդունայն են: Ուրեմն մարդկանցից ոչ ոք չպարծենայ, որովհետեւ ձերն է
22 ամեն ինչ՝ թէ՛ Պողոսը, թէ՛ Ապոլոսը, թէ՛ Կեփասը, թէ՛ աշխարհ, թէ՛ կեանք, թէ՛ մահ, թէ՛ այն բաները, որ կան, թէ՛
23 լինելիքները. ամեն ինչ ձերն է. դուք Քրիստոսին էք, իսկ Քրիստոսն՝ Աստուծունը:

4 Այսպէս, մարդիկ թող համարեն մեզ իբրեւ սպասաւորներ Քրիստոսի եւ քրտեսներ Աստուծոյ խորհուրդների:
2 Արդ, քրտեսների մէջ փնտրում է նա, թէ ո՞վ հաւաքարիմ կը գտնուի: Բայց ինձ համար արժէք չունի դատուած
3 լինել ձեզնից կամ նոյնիսկ՝ մարդկանցից. եւ ես ինքս ինձ էլ չեմ դատում, որովհետեւ ինքս իմ մասին բան չգիտեմ.
4 Բայց սրանով չեմ արդարանում, որովհետեւ նա, որ դատում է ինձ, Տէրն է: Ուրեմն ժամանակից առաջ մի՛ դատէք,
5 մինչեւ գայ Տէրը, որ ի լոյս է հանելու խաւարի գաղտնիքները եւ յայտնի է դարձնելու սրբերի խորհուրդները. եւ
6 ապա իրաքանչիւրը գովասանք պիտի սրանայ Աստուծոյ: Եղբայրներ, ձեզ համար այս բանը օրինակ բերեցի
7 իմ անձով եւ Ապոլոսի անձով, որպէսզի մեզնից սովորէք աւելի բան չմանալ, քան ինչ որ կայ գրուածքներում,
8 որպէսզի ոչ մի մարդ, աւելի քան ընկերը, չգոռոզանայ ընկերոջ վրայ: Իսկ արդ, ո՞վ է, որ պիտի քննի թե՛: Ի՞նչ
9 բան ունես, որ ստացած չլինես. եւ եթէ ստացել ես, ինչո՞ւ ես պարծենում չստացողի պէս: Արդէն իսկ յագեցած
10 էք եւ արդէն հարուստ դարձած. թագաւոր դարձաք առանց մեզ. եւ երանի թէ թագաւորէիք, որպէսզի մենք էլ
11 թագաւորէինք ձեզ հետ: Ինձ այնպէս է թում, թէ մեզ՝ առաքեալներս, Աստուծոյ վերջիններ դարձրեց, որպէս
12 մահապարտների. որովհետեւ քրտեսարան դարձանք աշխարհին եւ հրեշտակներին ու մարդկանց: Մենք՝ յիմարներ
13 Քրիստոսի պարգնաւոր, եւ դուք՝ իմաստուններ Քրիստոսով. մենք՝ թոյլեր, եւ դուք՝ հզօրներ. դուք՝ փառաւորուածներ,
14 եւ մենք՝ անարգներ: Մինչեւ այսօր եւ քաղած մնացինք, եւ ծարաւեցինք, եւ մնացինք մերկ, եւ բռնցքահարուեցինք,
15 եւ մնացինք անկայան. եւ չարաչար աշխատեցինք մեր ձեռքերով. նախապէս էին մեզ՝ օրհնում էինք, հալածում
16 էին՝ դիմանում էինք, հայտնում էին՝ աղօթում էինք. առակ-նշաւակ եղանք ամբողջ աշխարհին, ջնջօղ՝ բոլորի
17 համար մինչեւ այժմ: Ոչ թէ ձեզ անօթով թողնելու համար եմ գրում այս, այլ խրատում եմ ձեզ իբրեւ սիրելի
18 որդիներ: Թէպէտ եւ բիւր դաստիարակներ ունէք Քրիստոսով, բայց ոչ՝ բազում հայրեր. որովհետեւ Քրիստոս
19 Յիսուսի Աւերարանով են ծնեցի ձեզ: Արդ, աղաչում եմ ձեզ, նմանուեցէ՛ք ինձ: Դրա համար ձեզ մօտ ուղարկեցի
20 Տիմոթէոսին, որ իմ սիրելի որդին է եւ հաւաքարիմ՝ ի Տէր, որպէսզի յիշեցնի ձեզ իմ ճանապարհները ի Քրիստոս
21 Յիսուս, ինչպէս որ ամենուրեք ուսուցանում եմ բոլոր եկեղեցիներում: Ոմանք հպարտացել են, որպէս թէ ես ձեզ
22 մօտ չեմ գալու. բայց գալու եմ շուտով, եթէ Տէրը կամենայ. եւ քրտեսակ կը լինեմ ոչ թէ հպարտացողների խօսքերին,
23 այլ՝ նրանց զօրութեանը. որովհետեւ Աստուծոյ թագաւորութիւնը ոչ թէ խօսքերով է, այլ՝ զօրութեամբ: Արդ, ինչպէն
24 էք ուզում. գաւազանով գամ ձեզ մօտ, թէ՛ սիրոյ հեզութեան, արդարութեան եւ խոնարհութեան հոգով:

5 Ներկայումս լուծ ենք, թէ պոռնկութիւն կայ ձեր մէջ, եւ այնպիսի պոռնկութիւն, որ հեթանոսների մէջ իսկ չկայ,
2 որպէս թէ մէկն ապրի իր հօր կնոջ հետ: Եւ դուք հպարտանում էք. աւելին. չէք էլ սգում, որպէսզի վերանար
3 ձեր միջից նա, ով այդ արարքը կատարեց. եւ, թէպէտ մարմնով հեռու եմ, բայց հոգով՝ մօտ. իսկ ես, որպէս
4 թէ մօտ լինեի, դատեցի նրան, որ այդպիսի բան գործէր, - յանուն մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի, երբ դուք եւ իմ
5 հոգին միասին կը հաւաքուէք մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի զօրութեամբ հանդերձ, - մարմնեցէ՛ք այդպիսի մէկին
6 Սապանային՝ նրա մարմնի կորստեան համար, որպէսզի նրա հոգին ապրի մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի օրում: Լաւ
7 չեն ձեր այդ պարծանքները. չգիտէք, թէ մի փոքր թթխմոր ամբողջ գանգուածը խմորում է: Մաքրեցէ՛ք, դէ՛ն նեպրեցէ՛ք
8 հին խմորը, որպէսզի նոր գանգուած լինէք, առանց թթխմորի. քանզի Քրիստոսն՝ մեր զարկիլը, մորթուեց: Ուրեմն,
9 քրտեսակ կատարեց ոչ թէ հին խմորով եւ չարութեան ու անզգամութեան խմորով, այլ՝ սպուգութեան եւ ճշմարտութեան
10 անթթխմոր հացով: Գրեցի ձեզ այդ թղթի մէջ, որ չխառնակուէք պոռնիկների հետ. եւ ոչ միայն այս աշխարհի
11 պոռնիկների կամ ազանների կամ յափշտակողների կամ կռապաշտների հետ. ապա թէ ոչ պարտաւոր պիտի լինէիք
12 աշխարհից իսկ դուրս գալ: Բայց արդ, ձեզ գրեցի, որ չխառնակուէք. եթէ եղբայր կոչուած մէկը պոռնիկ լինի, կամ
13 կռապաշտ, կամ ազան, կամ բամբասող, կամ հարբեցող, կամ յափշտակող, այդպիսի մէկի հետ հաց էլ չուրէք: Իմ
14 ի՛նչ գործն է դատել նաեւ դրսիներին. չէ՛ որ ներսիներին դուք էք դատում: Իսկ դրսիներին Աստուծոյ է դատելու:
15 Վերացրէ՛ք չարը ձեր միջից:

6 Ձեզնից մէկը, եթէ խնդիր ունենայ իր ընկերոջ հետ, կը համարձակուի՝ դատուել անիրաւների առաջ, թէ՛ սրբերի
2 առաջ. չգիտէք, թէ սրբերն են դատում աշխարհը: Եւ եթէ ձեզնով է դատում աշխարհը, ապա արժանի չէ՛ք չնչին
3 բաներ դատելու: Չգիտէք, թէ մենք հրեշտակներին էլ ենք դատելու, ուր մնաց թէ՛ երկրաւորներին: Իսկ դուք, երբ
4 այս հարցերի մասին վճճեր ունէք, որպէս եկեղեցու դատաւորներ նստեցնում էք մարդկանց, որոնք անարժէք են:
5 Յամօթ ձեզ եմ աւան: Ձեր մէջ չկայ այնչափ իմաստուն մէկը, որ կարողանայ արդար դատ անել իր եւ եղբոր միջեւ:
6 Բայց եղբայրը եղբոր դէմ է դատում, այն էլ՝ անհաւաստների առջեւ: Եւ արդ, բոլորովին վարթար բան է ձեզ համար,
7 որ դատաստաններ էլ կան ձեր մէջ: Ինչո՞ւ ինքներդ գրկանք չէք կրում եւ առաւել եւս ինքներդ նեղութիւն չէք քաշում.
8 այլ դուք էք գրկում եւ նեղում. այն էլ՝ նոյնիսկ եղբայրներին: Չգիտէք, թէ անիրաւներն Աստուծոյ արքայութիւնը

չեն ժառանգում. մի՛ խաբուեք. ո՛չ պոռնիկներ, ո՛չ կռապաշարներ, ո՛չ շնացողներ, ո՛չ իգացողներ, ո՛չ արուամուլներ, 10
 ո՛չ գողեր, ո՛չ ազահներ, ո՛չ հարբեցողներ, ո՛չ բամբասողներ, ո՛չ էլ յափշտակողներ Աստուծո՞ւ արքայութիւնը չպիտի
 ժառանգեն: Եւ դուք, գոնէ ո՞ւմանք, այդպիսիք էիք. բայց լուացուեցիք, մաքրուեցիք, արդարացուեցիք մեր Տէր Յիսուս 11
 Քրիստոսի անունով եւ մեր Աստուծո՞ւ Նոգով: Ամէն ինչ ինձ արքօնուած է, բայց ոչ ամէն բան՝ օգտակար: Ամէն ինչ 12
 ինձ արքօնուած է, բայց պէտք չէ, որ որեւէ բանի իշխանութեան փակ լինեն: Ուրեղիքը որովայնի եւ որովայնը 13
 ուրեղիքի համար է: Բայց Աստուած են այս, են այն պիտի կործանի. սակայն մարմինը ոչ թէ պոռնկութեան, այլ Տիրոջ
 համար է, եւ Տէրը՝ մարմնի համար: Բայց Աստուած, որ Տիրոջը յարութիւն փութեց, ձեզ էլ յարութիւն պիտի փայ 14
 իր գորութեամբ: Չգիտէք, թէ ձեր մարմինները Քրիստոսի անդամներն են: Արդ, Քրիստոսի անդամներն առնելով՝ 15
 պոռնիկի՛ անդամներ ենք դարձնելու: Քան լիցի: Չգիտէք, թէ, ով մերձենում է պոռնիկին, նրա հետ մէկ մարմին է 16
 դառնում: «Կը լինեն, - ասում է Գիրքը, - երկուսը մէկ մարմին»: Եւ ով մերձենում է Տիրոջը, մէկ հոգի է դառնում 17
 նրա հետ: Փայտէք պոռնկութիւնից: Ինչ մեղք էլ որ գործի մարդ, այդ իր մարմնից դուրս է. իսկ ով պոռնկանում 18
 է, իր մարմնի դէմ է մեղք գործում: Չգիտէք, թէ ձեր մարմինները փաճար են Սուրբ Նոգու, որ ձեր մէջ է, եւ որն 19
 սրացել էք Աստուծոց. եւ դուք ձեր փերը չէք, քանզի մե՞ծ գնով գնուեցիք: Փառաւորեցէք Աստուծո՞ւ ձեր մարմինների 20
 մէջ:

Այժմ, այն բաների մասին, որ ինձ գրել էիք: Լաւ է փղամարդու համար կին արարածին չմերձենալ: Բայց, 7, 2
 չպոռնկանալու համար, իւրաքանչիւր մարդ թող իր կինը ունենայ, եւ ամէն կին՝ իր մարդը: Թող մարդը կնոջ 3
 հանդէպ իր պարտքը կատարի, նոյն ձեւով եւ կինը՝ իր մարդու հանդէպ. որովհետեւ կինն իր մարմնի փերը չէ, 4
 այլ՝ մարդը: Նոյնպէս եւ՝ մարդը իր մարմնի փերը չէ, այլ՝ կինը: Մի՛ գրկէք միմեանց, այլ միայն այն դէպքում, 5
 եթէ միառժամանակ համաձայն էք, որ աղօթքի նուիրուեք. եւ վերստին միմեանց դարձէք, որպէսզի Սաքանան ձեզ
 չփորձի ձեր անժուժկալութեան պարճառով: Այս ասում են թոյլ փալով եւ ոչ թէ հրաման փալով. որովհետեւ ուզում 6, 7
 են, որ ամէն մարդ լինի այնպէս, ինչպէս ես եմ. բայց իւրաքանչիւր ոք իր շնորհն ունի Աստուծոց, մէկն՝ այսպէս, իսկ
 միւսն՝ այնպէս: Սակայն ամուսնութիւն եւ այրիութիւն ասում են. լաւ է նրանց համար, եթէ մնան այնպէս, ինչպէս ես 8
 եմ: Իսկ եթէ ժուժկալութիւն չունեն, թող ամուսնանան. որովհետեւ լաւ է ամուսնանալ, քան կրքով այրուել: Իսկ 9, 10
 ամուսնացեալներին ոչ թէ ես, այլ Տէրն է պարտիրում. թող կինը ամուսնուց ջաժանուի: Իսկ եթէ բաժանուի, թող 11
 առանց ամուսնու մնայ կամ վերստին իր մարդու հետ հաշտուի. եւ մարդը իր կնոջը թող չթողնի: Բայց միւսներին 12
 ես եմ պարտիրում, ոչ թէ Տէրը. եթէ մի եղբայր անհաւար կին ունենայ, եւ նրան հաճելի լինի ապրել նրա հետ,
 նրան թող չթողնի: Եւ մի կին, եթէ անհաւար մարդ ունենայ, եւ նա ուզենայ ապրել նրա հետ, իր մարդուն թող 13
 չթողնի. որովհետեւ անհաւար մարդը իր կնոջով սուրբ է. սուրբ է եւ անհաւար կինը իր մարդով. ապա թէ ոչ ձեր
 որդիները պիղծ կը լինեն. մինչդեռ հիմա սուրբ են: Իսկ եթէ անհաւարը ուզում է բաժանուել իր կողակցից, թող 14
 բաժանուի. քանի որ այսպիսի դէպքում հաւարացեալ եղբոր կամ քրոջ վրայ հարկադրանք չկայ. քանզի Աստուած
 մեզ խաղաղութեան կոչեց: Ի՞նչ գիտես, դո՛ւ, կին, թէ քո մարդուն փրկելու ես. կամ ի՞նչ գիտես, դո՛ւ, մարդ, թէ քո 15
 կնոջը փրկելու ես. միայն թէ՛ ամէն մէկին Տէրը ինչ ձեւով որ բաժին փութեց, եւ իւրաքանչիւրին Աստուած ինչպէս 16
 որ կանչեց, թող նա այնպէս էլ ընթանայ: Եւ բոլոր եկեղեցիներում այսպէս են պարտիրում: Եթէ թլփապուած 17
 մէկը հաւարի կանչուեց, թող չփորձուի ծածկել թըլփապութեան նշանները: Եթէ անթըլփապութեան վիճակի մէջ
 գտնուող մէկը կանչուեց, թող չթլփապուի. որովհետեւ թլփապուածութիւնը ոչինչ է. անթլփապուածութիւնն էլ ոչինչ 18
 է, այլ միայն կարեւոր է Աստուծո՞ւ պարտիրանների պահպանումը: Բայց իւրաքանչիւր ոք, ինչ կոչման մէջ որ էր, երբ 19
 կանչուեց, թող նրանում էլ մնայ: Ծառայ էիր, երբ կոչուեցիր. դու հոգ մի՛ արա, այլ, եթէ կարողանաս իսկ ազատ 20
 լինել, քեզ այդպէս լաւ կը լինի. որովհետեւ, ով Տիրոջով ծառայ է կանչուած, Տիրոջ կողմից ազատուած է. նոյնպէս 21
 եւ՝ ով ազատ է կոչուած, Քրիստոսի ծառայ է: Մե՞ծ գնով գնուեցիք: Մարդկանց ծառայներ մի՛ եղէք: Եղբայրներ, 22, 24
 իւրաքանչիւրը, ինչ կոչման մէջ որ կոչուեց, թող նոյնի մէջ էլ մնայ Աստուծո՞ւ առաջ: Իսկ կոյսերի մասին Տիրոջից 23
 հրաման չունեն. բայց իւրաքանչիւր եմ փալիս, որպէս Տիրոջից ողորմութիւն գրած մէկի, որ վստահելի է: Կարծում եմ, թէ 24
 այսպէս լաւ է. այն նեղութեան պարճառով, որ ներկայումս կայ. մարդու համար լաւ է, որ այսպէս լինի: Կատուած 25
 ես կնոջ հետ. մի՛ փորձուիր արձակուել: Չեն կատուած. կին մի՛ փնտրիր. սակայն եթէ ամուսնանաս, մեղք գործած 26
 չես լինի. եւ եթէ կոյսն ամուսնանայ, մեղք գործած չի լինի: Բայց այդպիսիները մարմնի նեղութիւն են ունենալու. 27
 իսկ ես պիտի խնայէի ձեզ: Բայց այս եմ ասում, եղբայրներ, թէ այսուհետեւ ժամանակը կարճ է: Նրանք, որ կին 28
 ունեն, այնպէս ապրեն, որպէս թէ՛ ունեցած չլինէին. եւ նրանք, որ լաց են լինում, որպէս թէ՛ լացած չլինէին. եւ 29
 նրանք որ ուրախանում են, որպէս թէ՛ ուրախացած չլինէին. եւ նրանք, որ բան են գնում, որպէս թէ՛ ունեցած չլինէին. 30
 եւ նրանք, որ աշխարհիկ կեանք են վարում, որպէս թէ՛ վայելած չլինէին. որովհետեւ այս աշխարհը, այնպէս, ինչպէս 31
 որ է, անցնելու վրայ է: Այլ ուզում եմ, որ դուք առանց հոգսի լինէք. որովհետեւ, ով կին չունի, հոգում է, թէ ինչպէս 32
 հաճելի լինի Տիրոջը: Իսկ ով կին ունի, աշխարհի մասին է հոգում, թէ ինչպէս հաճելի լինի իր կնոջը: Եւ այսպէս 33, 34
 փարբերում են իրարից ամուսնացած կինը եւ կոյսը. քանի որ կոյսը հոգում է Տիրոջ գործերի մասին, որպէսզի սուրբ
 լինի մարմնով եւ հոգով: Իսկ ամուսնացած կինը հոգում է աշխարհի մասին, թէ ինչպէս հաճելի լինի իր մարդուն: Եւ 35
 այս ձեր օգտի համար եմ ասում. ոչ թէ ձեզ ճնշելու համար, այլ պարկեշտութեան եւ Տիրոջը բոլորանուէր ծառայելու
 համար: Իսկ եթէ մէկը ամօթ գգայ իր կոյս նշանածի համար, եւ եթէ իր կրքի չափն անցել է, - եւ դա բնական է, - 36
 թող անի, ինչ ցանկանում է. մեղք չի գործի՝ թող ամուսնանայ: Իսկ ով համոզուած է իր սրտում եւ կարող է իշխել 37
 իր կամքին ու ներքնապէս որոշել է կոյս թողնել իր նշանածին, լաւ է անում, վրանգ չկայ նրան այդ բանում: Իսկ 38
 ով որ ամուսնանում է իր կոյս նշանածի հետ, լաւ է անում. իսկ ով որ չի ամուսնանում, առաւել եւս լաւ է անում:
 Կինը կատուած է իր մարդուն մինչեւ այնքան ժամանակ, որ իր մարդը կենդանի է: Իսկ երբ նրա մարդը մեռնի, 39
 ազատ է ամուսնանալու՝ ում հետ ուզենայ, բայց միայն Տիրոջով: Սակայն առաւել երանելի է, եթէ մնայ այնպէս, 40
 ըստ իմ իւրաքանչիւր: Ես այնպէս եմ կարծում, թէ իմ մէջ էլ Աստուծո՞ւ Նոգի կայ:

Իսկ այժմ, կուռքերին արուած գոհերի մասին: Ոմանք ասում են՝ այդ մասին մենք անհրաժեշտը գիտենք. գի՛- 8
 րութիւնը հպարտացնում է, բայց սէրը՝ հասարակում: Եթէ մէկը կարծում է, թէ բան գիտէ, դեռ չգիտէ իսկ ինչպէս 2
 պէտք է գիտենալ: Բայց ով սիրում է Աստուծո՞ւ, նա ճանաչուած է նրանից: Իսկ ինչ վերաբերում է կուռքերին գոհ 3, 4

արուածները ուրելուն, գիտնք, որ այս աշխարհում կուռքերը ոչինչ են. որովհետեւ չկայ ուրիշ Աստուած, բացի միակ Աստուծոց, թեպէտեւ այսպէս կոչուած աստուածներ կան թէ՛ երկնքում եւ թէ՛ երկրի վրայ. արդարեւ, կան բազում աստուածներ եւ բազում տէրեր: Բայց մեզ համար միայն մէկ Աստուած կայ, Նայր, որ ստեղծել է ամեն բան, եւ մենք ապրում ենք նրանով. եւ՝ միայն մէկ Տէր Յիսուս Քրիստոս, որի միջոցով ստեղծուեց ամէն ինչ, եւ մենք ապրում ենք նրանով: Բայց բոլորի մէջ այս գիպութիւնը չկայ: Ոմանք, մինչեւ այժմ վարժուած լինելով, կուռքերին գոհ արուածը իբրեւ գոհաբերուած են ուրում, եւ որովհետեւ նրանց խղճմբանքը տկար է, պղծուած են: Եւ ուրելիքը չէ, որ մեզ Աստուծո առաջ է կանգնեցնելու: Եթէ չուրենք, ոչնչով չենք պակասի, եւ եթէ ուրենք, ոչնչով չենք աւելանայ: Բայց զգոյշ եղէք, գուցէ ձեր այդ ազարութիւնը զայթակողութիւն լինի տկարների համար: Եթէ մէկը տեսնի քեզ՝ այդ գիպութիւնը ունեցողիդ, սեղան նստած մեհեանում, արդարեւ, նա, որի խղճմբանքը տկարութեամբ է պատած, վերստին չի՞ քաջալերուի կուռքերին գոհաբերուածն ուրելու: Եւ տկար եղբայրը, որի համար Քրիստոս մեռաւ, կորստեան կը մատնուի քո գիպութեան պարճառով: Եւ այսպէս, յանցանք գործելով եղբայրների դէմ եւ վիրաւորելով տկարների խղճմբանքը, դուք Քրիստոսի հանդէպ մեղանջում էք: Ուստի, եթէ ուրելիքը պիտի զայթակեցնի իմ եղբորը, յաիտեան միս չեմ ուրի, որպէսզի իմ եղբորը չզայթակեցնեմ:

9 Զէ՛ որ ազար եմ, չէ՛ որ առաքեալ եմ, չէ՛ որ իմ աքերով տեսայ Տէր Յիսուս Քրիստոսին, չէ՛ որ դուք էք իմ գործը ի Տէր: Թեպէտեւ ուրիշների համար առաքեալ չեմ, բայց յաննայն դէպս ձեզ համար առաքեալ եմ. որովհետեւ իմ առաքելութեան կնիքն իսկ էք դուք ի Տէր: Ուր որ ինձ հարցաքննեն, իմ պատասխանը այս է. միթէ միջխանութիւն չունե՞նք ուրելու եւ խմելու: Միթէ իշխանութիւն չունե՞նք մեզ հետ ման ածելու մեր հաւաքացեալ կանանց, ինչպէս որ միս առաքեալները, Տիրոջ եղբայրները եւ Կեփասը անում են: Միայն ես եւ Բառնաբանը պարտաւոր ենք մեր ապրուստի համար աշխատելու: Ո՛վ երբեւէ զինուորութիւն կ'անի իր ծախսով: Ո՛վ այգի կը տնկի եւ նրա պտղից չի ուրի: Ո՛վ հօտ կ'արածացնի եւ հօտի կաթից չի խմի: Միթէ մարդկայնօրէ՛ն եմ ասում այս բանը. կամ թէ՛ օրէնքն էլ այս նոյնը չի՞ ասում: Մովսէսի իսկ օրէնքում գրուած է. «Կարում աշխատող եզան դունչը չկապես»: Միթէ միայն եզների՞ համար էր հոգ անում Աստուած: Զէ՛ որ մեզ համար է ասում. քանի որ մեզ համար գրուեց այդ. ով վարուցանք է անում, պէտք է յոյսով վարուցանք անի, եւ ով կալսում է՝ վայելելու յոյսով: Եթէ մենք ձեր մէջ հոգեւոր բաներ սերմանեցինք, մեծ բա՛ն է, եթէ ձեզնից մարմնատր բաներ հնձենք: Եթէ ուրիշներ ձեր վրայ ունեցած իշխանութեամբ վայելում են այդ բաները, որչա՛նի եւս առաւել՝ մենք: Բայց այս իշխանութիւնը ի գործ չդրինք, այլ ամէն ինչի համբերում ենք, որպէսզի Աւերարանին որեւէ արգելք չլինի: Զգիտէ՛ք, թէ նրանք, որ տաճարում պաշտօնավարում են, տաճարից էլ ուրում են: Եւ նրանք, որ սեղանի պատաստրներն են, սեղանից էլ վայելում են: Նոյնպէս եւ Տէրը Աւերարանը քարոզողներին հրամայեց, որ Աւերարանից էլ ապրեն: Բայց ես սրանցից եւ ոչ մի բան ի գործ չդրի. ոչ էլ գրեցի այս բաները, որ իմ հանդէպ էլ այդպէս լինի: Լաւ է, որ ես աւելի շուտ մեռնեմ, քան մէկն իմ պարծանքը ընդունայն համարի. որովհետեւ, եթէ աւերարանում եմ, այդ ինձ համար պարծանք չէ, քանզի պարտաւորութիւն է դրուած իմ վրայ: Բայց վայ է ինձ, եթէ չաւերարանեմ: Եթէ կամովին եմ անում այդ, վարձ կայ ինձ համար, իսկ եթէ՝ ակամայ, ծանր պարտականութիւն է ինձ յանձնուած: Եւ արդ, ի՞նչ է իմ վարձը. այն՝ որ աւերարանելիս Աւերարանը ձրի տամ, որպէսզի աւերարանելու մէջ ունեցած իմ իշխանութիւնը չարաշահած չլինեմ. թեպէտեւ ազար էի բոլորից, բայց իմ անձը դրի բոլորի ծառայութեան համար, որպէսզի շահեմ շարերին: Նրեաների հետ եղայ ինչպէս հրեայ, որպէսզի շահեմ հրեաներին: Եղայ օրէնքի տակ, ինչպէս օրէնքի տակ եղածները. ոչ թէ նրա համար, որ օրէնքի տակ էի, այլ որպէսզի շահեմ նաեւ նրանց, որ օրէնքի տակ են: Օրէնքի տակ չեղողների հետ եղայ ինչպէս օրէնքի տակ չեղող մարդ, ոչ թէ նրա համար, որ Աստուծո օրէնքին ենթակայ չէի, այլ՝ Քրիստոսի՛ օրէնքի տակ էի, որպէսզի շահեմ օրէնքի տակ չեղողներին: Եղայ տկարների հետ ինչպէս տկար, որպէսզի շահեմ տկարներին: Բոլորի հետ ամէն ինչ եղայ, որպէսզի թերեւս փրկեմ ոմանց: Այս բոլորն անում եմ Աւերարանի համար, որպէսզի մասնակից լինեմ նրան: Զգիտէ՛ք, թէ նրանցից, որ ասպարեզում վազում են, - թէեւ բոլորն են վազում, - միայն մէկն է առնում յաղթութեան մրցանակը: Այնպէ՛ն վազեցէք, որ հասնեք դրան: Ո՛վ մրցում է, ամէն ինչում ժուժկալ է լինում. նրանք՝ որպէսզի կորնչելի պսակն առնեն, իսկ մենք՝ անկորնչելիին: Արդ, ես ճիշտ այսպէ՛ն եմ վազում, ոչ թէ աննպարակ. այնպէս չեմ կռիւհարում, իբրեւ թէ քամի ծեծէի, այլ ճնշելով ամրացնում եմ իմ մարմինը եւ հնազանդեցնում այն, որպէսզի գուցէ ես ինքս խոտելի չլինեմ այն բանում, որ քարոզեցի ուրիշներին:

10 Եղբայրներ, չեմ ուզում, որ անգիտանաք, որ մեր հայրերը բոլորն էլ ամալի առաջնորդութեան տակ էին եւ բոլորն էլ ծովով անցան. եւ բոլորը, հետեւելով Մովսէսին, մկրտուեցին ամալ ու ծովի մէջ. եւ բոլորն էլ նոյն հոգեւոր ուրելիքը կերան, եւ բոլորն էլ նոյն հոգեւոր ըմպելիքը խմեցին, որովհետեւ խմում էին հոգեւոր այն վեմից, որ գնում էր նրանց հետ եւ այն վեմը ինքը՝ Քրիստոսն էր: Բայց նրանցից շարերը չէ, որ հաճելի եղան Աստուծոն, քանզի անապարտ ընկան մեռան: Եւ այն որպէս օրինակ եղաւ մեզ համար, որպէսզի չար բաների ցանկացող չլինենք, ինչպէս որ ցանկացան նրանք: Եւ չլինենք կռապաշտներ, ինչպէս նրանցից ոմանք. ինչպէս գրուած է. «Նստեց ժողովուրդը ուրելու եւ խմելու, եւ նրանք վեր կացան գուարճանալու»: Եւ չպոռնկանանք, ինչպէս նրանցից ոմանք պոռնկացան, եւ մի օրում ընկան քսանչորս հազարը: Եւ չփորձենք Տիրոջը, ինչպէս փորձեցին նրանցից ոմանք եւ կոտորուեցին օձերից: Եւ չարտնջանք, ինչպէս արտնջացին նրանցից ոմանք եւ կորստեան մատնուեցին մահուան հրեշտակից: Եւ այս բոլորը իբրեւ օրինակ պատահեց նրանց հետ, բայց որպէս խրատ գրուեց մեզ համար, մեզ, որոնց համար հասել է յաիտեանների վախճանը: Այսպէս ուրեմն՝ ով կարծում է, թէ կանգնած է հաստար, թող զգոյշ լինի, գուցէ թէ ընկնի: Զեր վրայ ոչ մի փորձութիւն չի եկել, բացի մարդկանցից եկածից: Բայց հաւաքարիմ է Աստուած, որ ձեզ աւելի փորձութեան մէջ չի գցելու, քան կարող էք տանել. այլ՝ փորձութեան հետ փրկութեան էլ մեզ իբրեւ գիտակից մարդկանց. ինքներդ դարեցէք, ինչ ասում եմ: Օրինութեան բաժակը, որն օրհնում ենք, արդարեւ հաղորդութիւն չէ՞ Քրիստոսի արեան. հացը, որը կրում ենք, արդարեւ հաղորդութիւն չէ՞ Քրիստոսի մարմնի. որովհետեւ մի հաց, մի մարմն ենք բոլորս, քանի որ բոլորս էլ այդ միակ հացից ենք վայելում: Նկատի առէք մարմնատր Իսրայէլը. չէ՛ որ նրանք, որ ուրում են գոհից, մասնակից են սեղանին: Իսկ արդ, ահա ինչ եմ ասում. կուռքերին գոհաբերուածը մի բա՛ն է. եւ կամ՝ կուռքն ինքնին մի բա՛ն է: Ո՛չ, ինչ որ հեթանոսները գոհում

են, դեւերին են զոհում եւ ոչ՝ Ասարծուն: Չեն ուզում, որ դուք դեւերին հաղորդակից լինէք. քանզի չէք կարող խմել եւ Տիրոջ բաժակը, եւ դեւերի բաժակը: Եւ չէք կարող վայելել եւ Տիրոջ սեղանից, եւ դեւերի սեղանից: Կամ թե՛ ուզում ենք Տիրոջ նախաճաճը գրգռել. մի՞թէ ատելի զօրեղ ենք, քան նա: Ամէն ինչ ինձ թոյլատրելի է, բայց ամէն քան չէ, որ օգտակար է. ամէն ինչ ինձ թոյլատրելի է, բայց ամէն ինչ չէ, որ հաւաքը հաստատում է: Ոչ ոք միայն իր օգուտը թող չփնտրի, այլ՝ նաեւ ընկերոջինը: Կերէք ամէն ինչ, որ վաճառու է սպանդանոցում, եւ խղճմութանքի պարճառով խարութիւն մի՛ դրէք. որովհետեւ՝ «Տիրոջն է երկիրն իր ամբողջութեամբ»: Եթէ անհաւարներից մէկը ձեզ հրախրի, եւ դուք ուզենաք գնալ, այն ամէնը, որ ձեր առաջ կը դրուի, կերէք եւ խղճմութանքի պարճառով խարութիւն մի՛ դրէք: Իսկ եթէ մէկը ձեզ ասի, թե՛ «Այդ զոհ է արուած», մի՛ կերէք այն մարդու պարճառով, ով իմաց արուեց ձեզ, եւ նրա խղճմութանքի պարճառով. խօսքս ոչ թէ ձեր խղճմութանքի մասին է, այլ՝ ընկերոջ: Բայց ինչո՞ւ իմ ազատութիւնը պիտի կաշկանդուի ուրիշի խղճմութանքի պարճառով: Եթէ ես գոհութիւն յայտնելով վայելում եմ, ինչո՞ւ հայոյունեմ նրա համար, որ գոհութիւն եմ յայտնում: Արդ, ուրէք թէ խմէք, կամ ինչ էլ անէք, ամէն ինչ արէք Ասարծու փառքի համար. գայթակղութեան պարճառ մի՛ եղէք հրեաներին եւ հեթանոսներին եւ Ասարծու եկեղեցուն. ինչպէս որ եւս բոլորին ամէն ինչում հաճելի եմ լինում ու չեմ փնտրում իմ օգուտը, այլ՝ շարերինը, որպէսզի փրկուեն:

Նմանուեցէ՛ք ինձ, ինչպէս որ ես՝ Քրիստոսին: Գովում եմ ձեզ, որ յիշում էք ինձ ամէն ինչում եւ պահում էք ամանդամ բաները, ինչպէս որ ամանդեցի ձեզ: Ուզում եմ, որ դուք իմանաք, թէ ամէն մարդու գովիւր Քրիստոսն է, կնոջ գովիւր՝ մարդը եւ Քրիստոսի գովիւր՝ Ասարծու: Ամէն փղամարդ, երբ աղօթքի կանգնի կամ մարգարեանայ կ' գովիւր ծածկած պահի, անպարտու է իր գովիւր: Եւ ամէն կին, երբ աղօթքի կանգնի կամ մարգարեանայ գլխաբաց, անպարտու է իր գովիւր. որովհետեւ այնպէս է համարում, թէ իբր գովիւն ածիլուած լինի. քանզի, եթէ կինը քօղով չի ծածկուած, թող կորի իր մազերը: Իսկ եթէ ամօթ է կնոջ համար մազը կորել կամ ածիլել, թող քօղով ծածկուի: Պէտք չէ, որ փղամարդը իր գովիւր ծածկի, որովհետեւ նա պարկերն ու փառքն է Ասարծու. իսկ կինը իր մարդու փառքն է. որովհետեւ ոչ թէ մարդն է կնոջից, այլ կինը՝ մարդուց. քանզի մարդը չարեղծուեց կնոջ համար, այլ կինը՝ մարդու համար: Դրա համար կինը պարտաւոր է քօղ դնել գլխին, հրեշտակների պարճառով: Բայց կինն առանց մարդու եւ մարդն առանց կնոջ չկան ի Տէր. որովհետեւ, ինչպէս որ կինը մարդուց է, այնպէս եւ մարդը՝ կնոջ միջոցով, եւ ամէն ինչ՝ Ասարծուց: Եւ դուք ինքներդ դպրեցէք. վայել է կին արարածին գլխաբաց աղօթքի կանգնել Ասարծու առաջ: Եւ բնութիւնն իսկ չի՛ ուսուցանում ձեզ, որ, եթէ մարդը երկար մազերով է, այդ անարգանք է իրեն. բայց կինը, եթէ երկար մազերով է, այդ պարի է իրեն. որովհետեւ մազերը քօղի փոխարէն են փրուած նրան: Իսկ եթէ մէկն ուզում է առարկել, մենք չունենք այդպիսի սովորութիւն, ոչ էլ՝ Ասարծու եկեղեցիները: Բայց այս բանը պարտիւրում եմ, ոչ որպէսզի ձեզ գովեմ. որովհետեւ ոչ թէ դէպի լաւը, այլ դէպի վարթարն են գնում ձեր հաւաքայթները: Նախ՝ երբ ի մի վայր էք ժողովում եկեղեցուն, լսում եմ, թէ բաժանումներ կան ձեր մէջ. եւ մասամբ հաւաքայթ: Բայց պէտք է, որ հերձուածներ էլ լինեն ձեր մէջ, որպէսզի ձեր միջից նրանք, որ ընդիր մարդիկ են, երեւան: Եւ արդ, երբ դուք միասին հաւաքում էք, Տիրոջ փունը ձեզ համար հաց ուրելու փող չէ. որովհետեւ իւրաքանչիւր ոք առաջ է ընկնում իր ընթրիքն ուրելու. մէկը՝ քաղցած է, իսկ միւսը՝ արդէն հարբած: Միթէ փներ չունէ՞ք ուրելու եւ խմելու համար: Կամ՝ Ասարծու եկեղեցի՛ն էք արհամարհում եւ անաչեցնում ջրաորներին: Ի՞նչ ասեմ, գովեմ ձեզ դրա համար: Չեմ գովում. որովհետեւ ես ընդունեցի Տիրոջից, ինչ որ ամանդեցի ձեզ. այն՝ որ Տէր Յիսուս, այն գիշերը, երբ մարմնուեց, հաց վերցրեց, գոհութիւն մարմուցեց, կորեց եւ ասաց. «Այս է իմ մարմինը, որ ձեզ համար է. արէ՛ք այս իմ յիշատակի համար»: Նոյն ձեռով էլ ընթրիքից յետոյ վերցրեց բաժակը եւ ասաց. «Այս բաժակը նոր ուխտ է իմ արիւնով. արէ՛ք այս իմ յիշատակի համար, քանի անգամ էլ որ խմէք»: Քանի անգամ որ այս հացն ուրէք եւ այս բաժակը խմէք, պարմեցէ՛ք Տիրոջ մահը, մինչեւ որ նա գայ: Ահա թէ ինչու, ով որ ուրի այս հացը կամ խմի Տիրոջ այս բաժակն անարժանօրէն, պարտական պիտի լինի Տիրոջ մարմնին եւ արեանը: Թող մարդ նախ ինքն իրեն՝ փորձի եւ պապ ուրի այդ հացից ու խմի այդ բաժակից. որովհետեւ, ով ուրում է եւ խմում անարժանօրէն, իր իսկ դաւապարտութիւնն է ուրում եւ խմում, քանի որ չի զարդոյում Տիրոջ մարմինը: Դրա համար իսկ ձեր մէջ բազում հիւանդներ եւ ցաւազարներ կան, եւ շարերն էլ մեռած են. որովհետեւ, եթէ մենք մեզ քննէինք, ապա չէինք դաւապարտուի: Իսկ եթէ դաւում ենք, Տիրոջից իրարում ենք, որպէսզի աշխարհի հետ չդաւապարտուենք: Եղբայրներ, ուրեմն, երբ ի մի հաւաքուէք ուրելու, սպասեցէ՛ք միմեանց: Իսկ եթէ մէկը քաղցած լինի, իր փանը թող ուրի, որպէսզի դաւապարտութեան համար հաւաքում չլինէք: Իսկ մնացած պարտելները, երբ որ գամ, այն ժամանակ կը հաղորդեմ:

Գալով հոգեւոր շնորհներին, եղբայրներ, չեմ ուզում, որ չգիտենաք: Գիտէք, որ, մինչ հեթանոսներ էիք, ինչպէն էիք գնում–գալիս անխօս կուռքերի մօտ: Ուստի յայտնում եմ ձեզ, որ ոչ ոք, ով Ասարծու Նոզով է խօսում, չի ասի, թէ՛ «Նզովեալ է Յիսուս». եւ ոչ ոք չի կարող ասել՝ «Յիսուս Տէր է», եթէ ոչ՝ Սուրբ Նոզով: Թէեւ կան շնորհների զանազանութիւններ, բայց պարզեւոր Նոզին նոյնն է: Թէեւ կան զանազան պաշտօններ, բայց բոլորն էլ Տիրոջն են ծառայում: Թէեւ կան գործելու զանազան կարողութիւններ, բայց նոյնն է Ասարծու, որ գործում է ամէն բան ամենքի մէջ: Բայց իւրաքանչիւրին փրուած է Նոզու յայտնութիւն իւրաքանչիւրի օգուտի համար: Մէկին Նոզուց փրուած է իմաստութեան խօսք, միւսին՝ գիտութեան խօսք՝ նոյն Նոզուց, միւսին՝ հաւաք՝ նոյն Նոզով, միւսին՝ բժշկումների շնորհ՝ նոյն Նոզով, միւսին՝ զօրաւոր գործերի կարողութիւններ, միւսին՝ մարգարեութիւն, միւսին՝ հոգիները զանազանելու շնորհ, միւսին՝ րեսակ–րեսակ լեզուներով խօսելու շնորհ, միւսին՝ լեզուների թարգմանութեան շնորհ: Բայց այս ամէնը միեւնոյն Նոզին է առաջացնում եւ բաժանում իւրաքանչիւրին՝ ինչպէս որ կամենում է: Ինչպէս մէկ է մարմինը եւ ունի բազում անդամներ, եւ մարմնի այդ բազում անդամները բոլորը մէկ մարմնի են, այնպէս էլ՝ Քրիստոս. քանզի մէկ Նոզով մէկ մարմնի լինելու համար մկրտուեցինք մենք ամենքս՝ թէ՛ հրեաներ, թէ՛ հեթանոսներ, թէ՛ ծանաներ, թէ՛ ազգայներ. եւ բոլորս էլ այդ մէկ Նոզին խմեցինք: Այսպէս, մարմինը մէկ անդամ չէ, այլ՝ բազում: Եթէ նորն ասի՝ քանի որ ձեռք չեմ, այդ մարմնից չեմ, դրանով չի դադարում նոյն մարմնից լինելուց: Եւ եթէ ականջն ասի՝ քանի որ աչք չեմ, այդ մարմնից չեմ, դրանով չի դադարում նոյն մարմնից լինելուց. եթէ ամբողջ մարմինը աչք լինէր, ո՞ր կը մնար ականջը. եւ եթէ ամբողջ մարմինը ականջ լինէր, ո՞ր կը մնար հոգուրելիքը: Բայց արդ, Ասարծու զրեց անդամները, նրանցից ամէն մէկը՝ մարմնի մէջ, ինչպէս որ կամեցաւ: Իսկ եթէ ամբողջը մէկ անդամ

21, 22
23
24
25
26, 27
28
29
30
31
32
33
11, 2
3
4
5
6
7
8, 9
10, 11
12
13
14
15
16, 17
18
19
20, 21
22
23
24
25
26
27
28, 29
30, 31
32
33, 34
12, 2
3
4
5
6, 7
8
9
10
11
12
13
14, 15
16
17
18
19

20, 21 լիներ, ո՞ր կը մնար մարմինը: Բայց արդ, բազում անդամներ կան, սակայն՝ մեկ մարմին: Աչքը չի կարող ասել
 22 ձեռքին, թե՛ ինձ պէտք չես. եւ կամ նոյն ձեռով գլուխը՝ ոտքերին, թե՛ ինձ պէտք չէք: Եւ առաւել, մարմնի այն
 23 անդամները, որ թւում է, թե՛ անօրինակ են, կարեւորներն են. եւ նրանք, որ թւում է, թե՛ մարմնի համար անօրինակ
 24 թեամբ ծածկել: Բայց մեր պարկեշտ անդամները այդ չեն պահանջում: Որովհետեւ Աստուած կազմեց մարմինը եւ
 25 նուազ պարուարողին առաւել պարիս փունց, որպէսզի մարմնի մէջ բաժանումներ չլինեն, այլ որպէսզի այդ ան-
 26 դամները նոյն հոգը փանեն միմեանց նկարմամբ: Եւ եթէ մի որեւէ անդամ ցաւ է գգում, նրա հետ ցաւ են գգում
 27 բոլոր անդամները. եւ եթէ մի անդամը փառաւորում է, նրա հետ ուրախանում են բոլոր անդամները: Արդ, դուք
 28 մարմինն էք Քրիստոսի եւ անդամներ՝ նրա անդամներից: Եւ ում որ Աստուած կարգեց եկեղեցու մէջ, սրանք են.
 նախ՝ առաքելներ, երկրորդ՝ մարգարէներ, երրորդ՝ ուսուցանողներ, ապա՝ զօրաւոր գործեր կատարելու շնորհներ,
 ապա՝ բժշկելու շնորհներ, օգնելու, կառավարելու շնորհներ, փեսակ-փեսակ լեզուներ խօսելու շնորհներ, լեզուների
 29 թարգմանութեան շնորհներ: Միթէ բոլորն էլ առաքելներ են. միթէ բոլորն էլ մարգարէներ են. միթէ բոլորն էլ
 30 ուսուցանողներ են. միթէ բոլորն էլ զօրութիւններ գործողներ են. միթէ բոլորն էլ բժշկելու շնորհ ունեն. միթէ բոլորն
 31 էլ լեզուներ են խօսում. միթէ բոլորն էլ թարգմանում են: Բայց դուք նախանձախնդիր եղէք լաւագոյն շնորհներին:
 Եւ եւ առաւել լաւ ճանապարհ ցոյց կրան ձեզ:

13 Եթէ խօսեն մարդկանց լեզուները եւ հրեշտակներինը, բայց սեր չունենան, կը նմանուեն մի պղնձի, որ հնչում
 2 է, կամ՝ ծնծղաների, որ դողանչում են: Եւ եթէ մարգարէութիւն անելու շնորհ ունենան եւ հասկանան բոլոր խոր-
 3 հուրդներն ու ամբողջ գիտութիւնը, եւ եթէ ունենան ամբողջ հաւարք՝ մինչեւ իսկ լեռները փեղափոխելու չափ, բայց
 4 բայց սեր չունենան, ոչ մի օգուտ չեն ունենայ: Մէրը համբերող է, քաղցրաբարոյ է. սէրը չի նախանձում, չի ամբար-
 5 փաւանանում, չի գռռոգանում, անվայել վարմունք չի ունենում, իրենը չի փնտրում, բարկութեամբ չի գրգռում, չար
 6, 7 բան չի խորհում, անիրաւութեան վրայ չի ուրախանում, այլ ուրախանում է ճշմարտութեան վրայ. ամէն բանի դի-
 8 մանում է, ամէն բանի հաւաքում է, մշտապէս յոյս է փածում, ամէն բանի համբերում: Մէրը երբեք չի անհետանում.
 9 թէ մարգարէութիւններ են, պիտի ջքանան. թէ լեզուներ՝ պիտի լռեն. թէ գիտութիւն՝ պիտի անցնի. քանզի շարից
 10, 11 քիչը գիտենք եւ շարից քիչն ենք մարգարէանում: Իսկ երբ գայ կատարելալը, շարից քիչը կ'անհետանայ: Մինչ
 երեխայ էի, խօսում էի ինչպէս երեխայ, խորհում էի ինչպէս երեխայ, դաբում էի ինչպէս երեխայ. իսկ երբ փրկամարդ
 12 դարձայ, երեխայական բաները մի կողմ թողեցի: Այժմ փեսանում ենք աղօթ, ինչպէս պարկեշտը հայելու մէջ. իսկ
 այն ժամանակ պիտի լինի դէմառէն: Այժմ շարից քիչը գիտենք, իսկ այն ժամանակ կը գիտենան ինչպէս որ Նա
 13 ճանաչեց ինձ: Բայց արդ, մնում են հաւաք, յոյս, սէր. սրանք՝ երեքը. եւ սրանցից մեծագոյնը սէրն է:

14 Միտոյ հետամտո՛ւք եղէք եւ առաւել եւս նախանձախնդիր եղէք հոգեւոր շնորհներին, մանաւանդ մարգարէութիւն
 2 անելու. որովհետեւ, ով որ լեզուներ է խօսում, մարդկանց հետ չի խօսում, այլ՝ Աստուծու հետ. քանզի չկայ մէկը,
 3 որ հասկանայ իրեն, բայց նա Նոգով արարայայտում է խորհուրդներ: Իսկ նա, ով մարգարէանում է, մարդկանց
 4 հետ է խօսում ի շինութիւն, ի մխիթարութիւն եւ ի սփոփանք: Ով լեզուներ է խօսում, ինքն իրեն է հասարարում,
 5 իսկ ով մարգարէանում է, ամրացնում է եկեղեցին: Կաննում են, որ դուք ամենքդ էլ լեզուներ խօսէք. աւելին՝
 6 նա թող բացաւորի, որպէսզի եկեղեցին ամրանայ: Իսկ այժմ, եղբայրներ, թէ՛ գամ ձեզ մօտ լեզուներ խօսելով,
 ինչով օգտակար կը լինեն ձեզ, եթէ չխօսեն կամ յայտնութեամբ, կամ գիտութեամբ, կամ մարգարէութեամբ, կամ
 7 վարդապետութեամբ: Այնպէս, ինչպէս որ անշունչ գործիքները ձայն անեն, լինի փող թէ՛ քնար. որովհետեւ, եթէ
 8 փարբեր ձայներ չարձակեն, ինչպէն պիտի իմացուի, թէ փողն է զարկում, կամ քնարն է հնչում. քանզի եթէ շեփորը
 9 անորոշ ձայն արձակի, ո՞վ կը պարարաստութի պատերազմի: Նոյնպէս եւ դուք. եթէ լեզուներով յարակ չդարձնէք
 խօսքը, ինչպէն կը հասկացուի խօսուածը. որովհետեւ դրանով դուք նման կը լինէք մի մարդու, որ օղի մէջ է խօսում:
 10, 11 Այնչափ լեզուների փեսակներ կան աշխարհում, բայց չկայ ոչինչ աննշանակ: Իսկ արդ, եթէ չգիտենան լեզուի
 նշանակութիւնը, օտար կը լինեն նրա համար, ով կը խօսի ինձ հետ. եւ նա, ով կը խօսի ինձ հետ, օտար կը լինի
 12 ինձ համար: Այսպէս էլ՝ դուք, քանի որ նախանձախնդիր էք հոգեւոր շնորհների, ջանացէ՛ք առաւել ուս հարստանալ
 13 նոյն շնորհներով եւ շինութիւն եկեղեցու: Ուստի, նա, ով լեզուներ է խօսում, թող աղօթի, որ կարողանայ էլ մեկնել:
 14, 15 Եթէ աղօթում եմ օտար լեզուով, իմ հոգին է աղօթում, բայց իմ միտքը անպարտու է: Իսկ արդ, ի՞նչ. պիտի աղօթեմ
 16 հոգով, պիտի աղօթեմ նաեւ մտքով: Մաղմոս պիտի ասեմ հոգով, սաղմոս պիտի ասեմ եւ մտքով: Ապա թէ ոչ,
 17 եթէ հոգով օրհնաբանես, նա, ով անգէտ մարդու վիճակում է, քո գոհաբանութեան ժամանակ ինչպէն ասի. «Ամէն».
 18, 19 քանզի, ինչ որ դու ասում ես, նա չի հասկանում. թէ՛ եւ դու լաւ ես գոհութիւն մատուցում, բայց ընկերդ հոգեպէս
 20 չի հասարարում: Գոհութիւն Աստուծու. ձեր բոլորից աւելի շար լեզուներ են խօսում. բայց, որպէսզի ուրիշներին
 21 էլ սովորեցնեն, եկեղեցու մէջ կաննում են հինգ խօսք խօսել խելքով, քան բազում խօսքեր՝ լեզուով: Եղբայրներ,
 22 մտքով երեխայ մի՛ եղէք, այլ եղէք երեխայ չարութիւն գործելու մէջ, բայց մտքով եղէ՛ք չափահաս. քանզի օրէնքի
 23 մէջ էլ գրուած է. Ապա ուրեմն, լեզուները նշան են. բայց ոչ հաւաքացեալների, այլ՝ անհաւաքների համար. իսկ
 24 մարգարէութիւնը ոչ թէ անհաւաքների համար է, այլ՝ հաւաքացեալների: Իսկ եթէ ամբողջ եկեղեցին ի մի վայր
 հաւաքուի, եւ բոլորն էլ լեզուներ խօսեն, եւ այնպէս մտնեն անգէտներ ու անհաւաքներ, չէ՛ն ասի, թէ՛ դուք գտուել
 25 էք: Իսկ եթէ բոլորն էլ մարգարէանան, եւ այնպէս մի անհաւաք կամ անգէտ մտնի, կը յանդիմանուի բոլորից եւ
 26 բոլորից կը հարցապնդուի, ու նրա սրտի գաղտնիքները յայտնի կը լինեն. եւ ապա երեսի վրայ ընկած՝ կ'երկրպագի
 Աստուծու ու կը խոստովանի, թէ՛ արդարեւ ձեր մէջ է Աստուած: Եւ արդ, ի՞նչ անել, եղբայրներ: Երբ ի մի վայր
 հաւաքուէք, ձեզնից իւրաքանչիւրը՝ շնորհ ունենայ սաղմոս երգելու թէ ուսուցանելու, Աստուծու յայտնութիւնը բերելու
 27 թէ լեզուներով խօսելու, կամ խօսուածը թարգմանելու, թող այդ բոլորը լինի ի շինութիւն եկեղեցու: Թէ լեզուներ
 28 են խօսում, - երկու կամ ամենաշարք երեք հոգի, - թող մէկ-մէկ խօսեն, եւ թող մէկն էլ թարգմանի: Իսկ եթէ չլինի
 29 մէկը, որ թարգմանի, թող լուռ մնան եկեղեցում. իրենց մտքում եւ Աստուծու հետ թող խօսեն: Բայց թող երկու կամ
 30 երեք մարգարէներ խօսեն մէկ-մէկ, իսկ միւսները թող քննեն: Իսկ եթէ նստածներից մէկը մի յայտնութիւն ունի

անելու, առաջինը թող լռի. քանզի կարող էք բոլորը էլ մէկ առ մէկ մարգարեանալ, որպէսզի բոլորն էլ սովորեն եւ բոլորն էլ միխիթարուեն. քանի որ մարգարեութեան հոգին ենթարկում է մարգարեացողին. որովհետեւ Աստուած խառնութեան Աստուածը չէ, այլ՝ խաղաղութեան: Ինչպէս որ է Աստուծո բոլոր եկեղեցիներում, կանայք թող լուռ մնան եկեղեցու մէջ, որովհետեւ թոյլատրուած չէ նրանց խօսել, այլ՝ հնազանդ լինել, ինչպէս օրէնքն էլ ասում է: Իսկ եթէ ուզենան մի քան սովորել, քանզի թող իրենց մարդկանց հարցնեն. քանզի կին արարածի համար անպարտ է խօսել եկեղեցում: Միթէ ձեզմիջ ելաւ Աստուծո խօսքը եւ կամ թէ միայն ձեզ հասաւ: Իսկ եթէ մէկը ինքն իրեն կարծում է մարգարէ կամ քերական հոգեւոր շնորհի, թող իմանայ, թէ ինչ որ գրեցի ձեզ, Տիրոջ պարտաւորաններն են: Իսկ եթէ մէկն անգիտանայ դրանք, նա թող անպետուի եկեղեցուց: Ուրեմն, եղբայրներ, նախանձախնդիր եղէք մարգարեանալու եւ լեզուներ խօսելը մի՛ արգելէք. եւ ձեր ամէն ինչը պարկեշտութեամբ եւ ըստ կարգի թող լինի:

Եղբայրներ, յիշեցնեմ ձեզ իմ Աւեարարանը, որը քարոզեցի ձեզ, որը եւ ընդունեցիք, եւ որի մէջ հասարակ էք մնում. նրանով կը փրկուէք էլ, եթէ ամուր պահէք այն խօսքերը, որ քարոզեցի ձեզ. այլապէս ի գուր հաւատարացած կը լինէք. որովհետեւ ես ձեզ աւանդեցի նախ այն, ինչը ես ինքս ընդունեցի. թէ՛ Քրիստոս մեռաւ մեր մեղքերի համար՝ ըստ Գրքերի՝ եւ թէ՛ թաղուեց եւ թէ՛ յարութիւն առաւ երրորդ օրը՝ ըստ Գրքերի՝ եւ երեսաց Կեփասին եւ ապա՝ Տասներկուսին. ապա երեսաց միանգամից աւելի քան հինգ հարիւր եղբայրների, որոնցից շատերը կան մինչեւ այժմ. ոմանք էլ՝ ննջեցեալ եղան: Եւ ապա երեսաց Յակոբոսին, ապա՝ բոլոր առաքեալներին: Ամենից յետոյ երեսաց եւ ինձ՝ անարգիս, որովհետեւ ես իսկ եմ առաքեալների փրուպը. ես որ առաքեալ կոչուելու արժանի իսկ չեմ, քանի որ հալածեցի Աստուծո եկեղեցին: Բայց Աստուծո շնորհով եմ, ինչ որ եմ, եւ իմ մէջ եղած նրա շնորհները իզուր չանցան, այլ նրանցից բոլորից աւելի աշխատեցի. բայց ոչ թէ ես, այլ Աստուծո շնորհը, որ ինձ հետ էր: Արդ, թէ՛ ես եւ թէ՛ նրանք այսպէս քարոզեցինք, եւ դուք այսպէս հաւատարացիք: Իսկ եթէ քարոզում է, թէ Քրիստոս մեռելներից յարութիւն է առել, ձեզմիջ ոմանք ինչպէն են ասում, թէ մեռելների յարութիւն չկայ: Եթէ մեռելների յարութիւն չկայ, ապա եւ Քրիստոս յարութիւն չի առել: Եւ եթէ Քրիստոս յարութիւն չի առել, ի գուր է մեր քարոզութիւնը, ի գուր է եւ ձեր հաւատը: Եւ Աստուծո սուր վկաները եղած կը լինենք, քանի որ Աստուծո մասին վկայեցինք, թէ յարութիւն փուռեց Քրիստոսին. արդարեւ, եթէ յարութիւն չառնէին մեռելները, նրան յարութիւն չէր փայ: Իսկ եթէ մեռելները յարութիւն չեն առնում, ապա Քրիստոս էլ յարութիւն չի առել: Եւ եթէ Քրիստոս յարութիւն չի առել, ի գուր է ձեր հաւատը. եւ փակաւին նոյն մեղքերի մէջ էք: Իսկ արդ, նրանք, որ ննջեցին ի Քրիստոս, կորա՞ն արդեօք: Եթէ միայն այս կեանքի համար ենք յոյս դրել ի Քրիստոս, ողորմելի ենք, քան բոլոր մարդիկ: Բայց արդ, մեռելներից յարութիւն է առել Քրիստոս՝ ննջեցեալների առաջին պտուղը. քանզի մի մարդով մահ եղաւ եւ մի մարդով՝ մեռելների յարութիւն: Ինչպէս Ադամով բոլորը մեռնում են, նոյնպէս եւ Քրիստոսով ամենքը պիտի կենդանանան՝ իւրաքանչիւրն իր հերթին. նախ՝ Քրիստոս, եւ ապա՝ քրիստոսականները՝ նրա զաւարտանք. եւ ապա զաւուր է վախճանը, երբ որ նա քայ թագաւորութիւնը Աստուծո եւ Տօր ձեռքը, երբ որ կործանած լինի բոլոր իշխանութիւնները եւ ամէն պետութիւն եւ զօրութիւն. որովհետեւ նա պէտք է թագաւորի, մինչեւ որ բոլոր թշնամիներին դնի իր ոտքերի փակ: Վերջին թշնամին, որ պիտի կործանուի, մահն է. եւ Աստուած «ամէն ինչ հնազանդեցրեց՝ դնելով նրա ոտքերի փակ»: Բայց երբ ասում է, թէ՛ ամէն ինչ նրան հնազանդուել է, յայտնի է, թէ բացի նրանից, ով ամէն ինչ հնազանդեցրեց նրան: Իսկ երբ ամէն ինչ նրան հնազանդ լինի, այն ժամանակ եւ ինքը՝ Որդին կը հնազանդուի նրան, ով ամէն ինչ հնազանդեցրեց նրան, որպէսզի Աստուած ամէն ինչ լինի ամենքի մէջ: Ապա թէ ոչ, ի՞նչ պիտի անեն նրանք, որ մկրտուեցին մեռելների համար, եթէ, արդարեւ, մեռելները յարութիւն չեն առնում. ինչո՞ւ ուրեմն մկրտում են նրանց համար: Ինչո՞ւ մենք էլ նեղութիւն ենք կրում ամէն ժամ: Եղբայրներ, երդում եմ այն պարծանքով, որ ունեմ ձեր հանդէպ մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսով, որ ես մեռնում եմ ամէն օր: Եթէ մարդկանց համար Եփեսոսում զագանամարդի բռնուած լինէի, ինձ ի՞նչ օգուտ կը լինէր, եթէ մեռելները յարութիւն չեն առնում, «ուրեմնք, խմենք, քանզի վաղը մեռնելու ենք»: Մի՛ խաբուէք. վար խօսքերը ապականում են լաւ բարքերը: Մթափուեցէք արդար մարդկանց նման եւ մեղք մի՛ գործէք. որովհետեւ ոմանք չունեն Աստուծո ճանաչումը: Յամօթ ձեզ եմ ասում այս: Բայց մէկը կ'ասի՝ ինչպէն են յարութիւն առնում մեռելները. կամ՝ ի՞նչ մարմնով պիտի գան: Ամի՛ր, ինչ որ դու սերմանում ես, չի կենդանանայ, եթէ չմեռնի: Եւ ինչ որ սերմանում ես, սերմանուածը այն նոյն մարմինը չէ, որ ծնուելու է, որ մի մերկ հասրիկ, լինի ցորենի թէ այլ սերմերի: Եւ Աստուած նրան մարմին է փայլիս, ինչպէս որ կաննում է. եւ սերմերից իւրաքանչիւրին իր մարմինը: Ամէն մարմին նոյն մարմինը չէ. այլ է մարմինը մարդկանց եւ այլ է մարմինը անասունների, այլ է մարմինը թռչունների եւ այլ է մարմինը ձկների: Կան նաեւ երկնաւոր մարմիններ եւ երկրաւոր մարմիններ. բայց այլ է փառքը երկնաւորների եւ այլ է փառքը երկրաւորների, այլ է փառքը արեգակի, այլ է փառքը լուսնի եւ այլ է փառքը աստղերի. եւ մի աստղ փառքով առաւել է, քան մի ուրիշ աստղ: Այսպէս է նաեւ մեռելների յարութիւնը. սերմանում է ապականութեամբ եւ յարութիւն է առնում առանց ապականութեան. սերմանում է անարգութեամբ եւ յարութիւն է առնում փառքով. սերմանում է փրկարութեամբ եւ յարութիւն է առնում զօրութեամբ. սերմանում է շնչաւոր մարմին եւ յարութիւն է առնում հոգեւոր մարմին. եթէ կայ շնչաւոր մարմին, կայ եւ՝ հոգեւոր: Այսպէս էլ գրուած է. «Առաջին մարդը՝ Ադամը, եղաւ կենդանի շունչ. վերջին Ադամը՝ կենդանարար հոգի»: Բայց ոչ նախ հոգեւորը, այլ՝ շնչաւորը եւ ապա՝ հոգեւորը: Առաջին մարդը՝ երկրից, հողեղէն, իսկ երկրորդ մարդը՝ Տէրը՝ երկնքից: Ինչպէս հողեղէնն է, նոյնպէս եւ հողեղէններն են, եւ ինչպէս երկնաւորը, նոյնպէս եւ՝ երկնաւորները: Եւ ինչպէս որ կրեցինք հողեղէնի պարկերը, նոյնպէս եւ պիտի կրենք երկնաւորի պարկերը: Բայց այս եմ ասում, եղբայրներ, որ մարմին եւ արիւն Աստուծո թագաւորութիւնը ժառանգել չեն կարող. ոչ էլ ապականութիւնը անապականութիւն է ժառանգում: Արդ, մի խորհուրդ եմ յայտնում ձեզ. բոլորս էլ պիտի ննջենք, բայց ոչ թէ իսկապէս բոլորս. պիտի նորոգուենք յանկարծակի, մի ակնթարթում, վերջին փողի ժամանակ, քանզի փողը պիտի հնչի, եւ մեռելները յարութիւն պիտի առնեն առանց ապականութեան, եւ մենք պիտի նորոգուենք. որովհետեւ պէտք է, որ այս ապականացու մարմինը անապականութիւն կրի, եւ այս մահկանացու գոյութիւնը հազնի անմահութիւն: Եւ երբ այս մահկանացու գոյութիւնը հազնի անմահութիւն, եւ այս ապականացու մարմինը՝ անապականութիւն, այն ժամանակ կը կարարուի այն խօսքը, որ գրուեց. Մահի խայթոցը մեղքն է, եւ մեղքի զօրութիւնը՝ օրէնքը: Բայց, գոհութիւն Աստուծո, որ փուռեց մեզ յաղթութիւնը մեր Տիրոջ՝ Յիսուս

57 Քրիստոսի միջոցով: Ուրեմն, եղբայրներ իմ սիրելի, հաստատուն մնացէք, անշարժ եղէք, ամէն ժամ անելի՛ն եղէք Տիրոջ գործի մէջ. ինացէք, որ ձեր վաստակը ի գուր չէ Տիրոջ առաջ:

16 Իսկ ինչ վերաբերում է սրբերին փրոտող նպաստին, դուք եւս այնպէս արէք, ինչպէս պատուիրեցի Գաղափայի եկեղեցիներին: Շաբաթուայ իւրաքանչիւր առաջին օրը, ձեզանից իւրաքանչիւր ոք իր համար թող հաւաքի, ինչքան որ յաջողուի իրեն, որպէսզի, երբ գամ, այն ժամանակ նպաստների հանգանակութիւն չլինի: Այլ, երբ գամ, ում որ արդէն յարմար էք համարել, գրութիւններով դրանց կ'ուղարկեմ՝ ձեր ընծաները փանելու Երուսաղէմ: Իսկ եթէ պէտք լինի, որ ես էլ գնամ, թող ինձ հետ գան: Ձեզ մօտ կը գամ, երբ անցնեմ Մակեդոնիայով (քանզի Մակեդոնիայով պիտի անցնեմ միայն). եւ եթէ յարմար լինի, ձեզ մօտ կը մնամ կամ կը ձմեռեմ, որ դուք ճանապարհ դնէք ինձ, ուր էլ գնալու լինեմ. որովհետեւ չեմ ուզում ձեզ հիմա հարեանցի փեսնել. յոյս ունեմ մի որոշ ժամանակ մնալ ձեզ մօտ, եթէ Տէրը կամենայ: Բայց այժմ կը մնամ Եփեսոսում մինչեւ Պենտեկոստի օրը. քանի որ ինձ համար աշխատանքի մեծ եւ կարեւոր դուռ է բացուած, իսկ հակառակորդները շար են: Արդ, եթէ Տիրոջ թող գայ, փեսէք, որ աներկիւղ լինի ձեր մէջ, որովհետեւ Տիրոջ գործն է անում, ինչպէս ինքս էլ: Ոչ ոք նրան թող չարհամարհի. եւ նրան ճանապարհ դրէք խաղաղութեամբ, որ գայ ինձ մօտ, քանզի սպասում եմ նրան եղբայրներով հանդերձ: Ինչ վերաբերում է եղբայր Ապողոսին, շար ինդրեցի նրան, որ գայ ձեզ մօտ եղբայրներով հանդերձ. բայց, արդարեւ, ցանկութիւն չունի, որ այժմ գայ, այլ կը գայ, երբ յարմար ժամանակ գրնի: Արթուն կացէք, հաստատուն մնացէք հաւատի մէջ, քաջ եղէք, զօրացէք: Ձեր ամէն ինչը սիրով թող լինի: Աղաչում եմ ձեզ, եղբայրներ, զիպէք Սրբեփանոսի եւ Փորփունափոսի ընտանիքը, որոնք Աքայիա նահանգի առաջին պատուներն են եւ իրենց նուիրեցին սրբերի ծառայութեանը: Դուք էլ հնազանդ եղէք այդպիսիներին եւ ամէն մէկին, որ գործակից եւ ծառայակից է նրանց: Ուրախացայ, որ Սրբեփանոսը, Փորփունափոսը եւ Աքայիկոսը եկան, որովհետեւ ձեր պակասութիւնը նրանք լցրին. քանզի հանգստացրին իմ հոգին եւ ձերը: Արդ, գնահատեցէք այդպիսիներին: Ձեզ ողջունում են Ասիայի եկեղեցիները: Մեծապէս ողջունում են ձեզ ի Տէր Ակիւղասը եւ Պրիսկիղան իրենց փան մէջ եղող եկեղեցիով հանդերձ: Ձեզ ողջունում են բոլոր եղբայրները: Ողջոյն փուէք միմեանց սուրբ համբոյրով: Այս ողջոյնի գիրը իմ ձեռքինն է՝ Պողոսինը: Եթէ մէկը չի սիրում Տէր Յիսուսին, նզովեալ թող լինի. Մարան աթա: Մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի շնորհը ձեզ հետ լինի: Եւ իմ սերը ձեզ ամենքիդ հետ ի Քրիստոս Յիսուս: Ամէն:

2 Կորնթացիներ

Պօղոսը՝ Յիսուս Քրիստոսի առաքեալը Ասարծու կամքով, եւ Տիմոթէոս եղբայրը, Կորնթոսում գրնուող **1**
Ասարծու եկեղեցուն, Աքայիայի բոլոր կողմերում եղող բոլոր սրբերով հանդերձ. շնորհ ընդ ձեզ եւ **2**
խաղաղութիւն մեր Նայր Ասարծուց եւ Տէր Յիսուս Քրիստոսից: Օրհնեալ է Ասարծու եւ Նայրը մեր **3**
Տէր Յիսուս Քրիստոսի, Նայրը գթութիւնների եւ Ասարծու ամենայն մխիթարութեան, որ մխիթարում **4**
է մեզ մեր բոլոր նեղութիւնների մէջ, որպէսզի մենք էլ կարող լինենք մխիթարելու նրանց, որոնք ամէն րեսակ **5**
նեղութիւնների մէջ են, այն մխիթարութեամբ, որով մենք ենք մխիթարում Ասարծուց. որովհետեւ ինչքան որ շար **6**
բաժնեկից լինենք Քրիստոսի չարչարանքներին, նոյնքան եւ Քրիստոսի միջոցով մեր մխիթարութիւնն էլ առաւել կը **7**
լինի. քանզի, եթէ նեղութիւն ենք կրում, այդ՝ ձեր մխիթարութեան եւ փրկութեան համար է: Եւ եթէ մխիթարում **8**
ենք, այդ՝ ձեր այն մխիթարութեան համար է, որ համբերութեամբ կրել է քաղցի այն չարչարանքները, որոնցով **9**
չարչարանքներին, այնպէս էլ մխիթարութեանը. որովհետեւ, եղբայրներ, ուզում եմ, որ դուք գիտենաք Ասիայում մեզ **10**
պարտաւորած այն նեղութեան մասին, որը մեր կարողութիւնից ատելի ծանր քարանք, մինչեւ իսկ կեանքից մեր յոյսը **11**
կորելու աստիճան. եւ մենք մեր անձի վրայ իսկ կրեցինք մահուան վճիռը, որպէսզի մենք չապախինք մեզ, այլ՝ **12**
Ասարծուն, որ յարութիւն է քաղցի մեռելներին, որ այդպիսի մահուանից փրկեց մեզ եւ կը փրկի. քանզի յոյս ունենք, **13**
թէ դեռ պիտի փրկի՝ մեզ համար ձեր արած աղօթքների օգնութեամբ, որպէսզի շարքեր այդ աղօթքների միջոցով **14**
առաքօրէն մեզ փրկած շնորհները րեսնելով՝ գոհութիւն փան Ասարծուն մեզ համար: Քանզի մեր պարծանքն այս է. **15**
մեր խղճմանքի վկայութիւնը. այն՝ որ սրբութեամբ ու Ասարծու ճշմարտութեամբ եւ ոչ մարմնաւոր իմաստութեամբ, **16**
այլ Ասարծու շնորհով ենք ընթացել աշխարհում, իսկ առաւել եւս՝ ձեր հանդէպ. որովհետեւ ձեզ այլ բան չենք գրում, **17**
քան այն, ինչ կարողում եւ հասկանում էք. եւ յոյս ունեն, թէ մինչեւ վերջը կը հասկանաք, ինչպէս որ փոքրիշարք **18**
հասկացաք նաեւ մեզ, որ ձեր պարծանքն ենք, ինչպէս եւ դուք՝ մերը՝ մինչեւ մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի օրը: Եւ այս **19**
վստահութեամբ էի կամենում նախ գալ ձեզ մօտ, որպէսզի դուք կրկին շնորհ ընդունէք, եւ ձեզնից գնալ Մակեդոնիա **20**
ու վերադառնալով Մակեդոնիայից՝ գալ ձեզ մօտ եւ ձեր կողմից ճանապարհ դրուել դէպի Նրէաստան: Իսկ եթէ այս **21**
բանը մարտնչի, միթէ փոփոխամտութեամբ վարուեցի. եւ կամ ինչ որ մտածում եմ, մարդկային՝ շարժառիթներով **22**
եմ մտածում, այնպէս որ իմ կողմից թող այն լինի այդ, եւ ոչ ոչ: Վկայ է Ասարծու, որ ձեզ հասած մեր խօսքը **23**
այդ եւ ոչ չէ միաժամանակ. քանզի Ասարծու Որդին Յիսուս Քրիստոս, որ քարոզուեց ձեր մէջ մեր միջոցով՝ իմ, **24**
Միղունասի եւ Տիմոթէոսի, չեղաւ թէ՛ այդ եւ թէ՛ ոչ, այլ Նա «այո՛ն» եղաւ Ասարծու. որովհետեւ Ասարծու այնչափ **25**
խոստումները այո՛ն եղան Նրա մէջ. դրա համար էլ Նրանով է, որ ասում ենք ԱՄԷՆ՝ Ասարծու փառքի համար: **26**
Եւ նա, որ հաստատեց մեզ ի Քրիստոս ձեզ հետ միասին եւ օժեց մեզ, Ասարծու է, որ մեզ կնքեց էլ եւ Նոգու **27**
առհասարակները դրեց մեր սրբերի մէջ: Եւ ես Ասարծուն եմ վկայ կանչում իմ անձի համար, որ ձեզ խնայելու համար **28**
է, որ այլեւս չեկայ Կորնթոս. եւ ձեր հաւատքի վրայ չենք իշխում, այլ գործակից ենք ձեր այդ շնորհներին, քանի որ **29**
հաւատքով հաստատում ենք:

Բայց այս բանը որոշեցի, որ ուրիշ անգամ փրկմանս համար ձեզ մօտ չգամ. որովհետեւ, եթէ ես փրկմանս համար **2**, **2**
էլ ո՛վ է, որ կ'ուրախացնի ինձ, եթէ ոչ նրանք, որոնց փրկմանս պարտաւորեցի ես: Եւ այն, ինչ գրեցի, գրեցի նրա **3**
համար, որ, երբ գամ, փրկմանս չկրեմ այնպէս, որպէսզի պէտք է, որ ես ուրախանայի. վստահ եմ ձեր բոլորի **4**
վրայ, որ իմ ուրախութիւնը ձեր բոլորինն է. որովհետեւ բազում վշտերի եւ սրբի նեղութեան պարտաւորեցի ձեզ գրեցի **5**
առաքար արքայութեանը, ոչ որպէսզի փրկմանս, այլ իմանաք իմ սէրը, որն ունեմ առաւել չափով ձեր հանդէպ: Իսկ **6**
եթէ մեկը փրկմանս, ոչ թէ միայն ինձ փրկմանս, այլ, որպէսզի չափազանցեմ, որոշ չափով նաեւ՝ ձեզ բոլորիդ: **7**
Այնպիսի մեկի համար բաւական է այն պարտաւորեցի, որը փրկուեց շարքերից. այնպէս որ, դրան հակառակ, դուք պէտք **8**
է ներքեւ նրան եւ մխիթարեք, որպէսզի չափազանց փրկմանսից չխորտակուի նա: Ուստի, աղաչում եմ ձեզ նրա **9**
հանդէպ վերաբերու սէր ջոյց փալ: Նենց դրա համար էլ գրեցի, որպէսզի ձեզ փորձեմ, թէ ամէն ինչում հնազանդ էք, **10**
որովհետեւ, եթէ մեկին ներքեւ, եւ էլ կը ներքեւ, քանի որ, եթէ ներքեւ, ինչ որ ներքեւ, ձեզ համար է՝ ի դէմս Քրիստոսի, **11**
որպէսզի չլինի, թէ Մարտնչան առաւելութիւն ունենայ մեր վրայ, քանզի անպտեղեակ չենք նրա մարտնչութիւնների: **12**
Երբ ես հասայ Տրովադա Քրիստոսի Անկարանի քարոզութեան համար, գրայ, որ ինձ համար դուք բաց էր ի Տէր, **13**
բայց իմ հոգում հանգիստ չունեցայ. եւ որովհետեւ ես այնպէս չգրայ իմ եղբօրը՝ Տիմոթէոսին, ուստի, հրաժեշտ փալով **14**
նրանց, գնացի Մակեդոնիա: Արդ, գոհութիւն Ասարծու, որ Քրիստոս Յիսուսով մեզ միշտ յաղթութեան է փանում **15**
եւ իր գիտութեան բարեմտեցի մեզնով սփռում է ամէն րեղ, քանի որ Քրիստոսի բարեմտեցի ենք Ասարծու առաջ՝ եւ **16**
փրկուածների մէջ, եւ կորստեան մարտնչութեան մէջ. ոմանց՝ մահուան հոգ, որ փանում է դէպի մահ եւ ոմանց՝ **17**
կենդանութեան բոյր, որ փանում է դէպի կեանք: Եւ ո՛վ է կարող այս բանն անել. քանզի նման չենք ուրիշների, **18**
որ Ասարծու խօսքի վաճառքով են զբաղում, այլ, իբրեւ անկեղծ մարդիկ, իբրեւ Ասարծու կողմից ուղարկուածներ, **19**
խօսում ենք Քրիստոսով Ասարծու առաջ:

Այսպէս, վերստին սկսեմք մենք մեզ յանձնարարել. թէպէտեւ մեզ, ինչպէս ոմանց, պէտք չեն յանձնարարական **3**
թղթեր՝ ներկայացնելու ձեզ եւ կամ պահանջելու ձեզնից. այլ մեր թղթերը դուք էք՝ գրում մեր սրբերում, ճանա- **2**
չում եւ կարողացում բոլոր մարդկանցից: Յայտնի էք որպէս Քրիստոսի թղթեր՝ մեզնից հոգացում եւ գրում **3**
ոչ թէ թանաքով, այլ կենդանի Ասարծու Նոգով, ոչ թէ քարեղէն փախարակների վրայ, այլ սրբի մարմնաւորեցի փախ- **4**, **5**
արակների վրայ: Այսպիսի մի վստահութիւն ունենք առ Ասարծու՝ Քրիստոսի միջոցով. մենք անձամբ մեզնից **6**
որեւէ բան խորհելու կարող չենք, այլ Ասարծուց է մեր կարողութիւնը, որը եւ կարող դարձրեց մեզ նոր Ուխտի **7**
պաշտօնեաներ լինելու՝ ոչ թէ գրով, այլ հոգով, քանի որ օրէնքը, որ գիր է, սպանում է, իսկ հոգին՝ կենդանացնում: **8**
Արդ, եթէ քարեղէն փախարակների վրայ գրով դրոշմուած մահուան ծառայող օրէնքը փրկուեց այնպիսի փառքով, որ **9**
խրայելացիները չկարողացան նայել Մովսէսի երեսին՝ նրա երեսից ճառագայթող փառքի պարճառով, որ վաղան-

8, 9 ցույց էր, որչափ էս առաւել հոգու ծառայութիւնը փառքով կը լինի. արդարեա, եթէ օրէնքը, որ դարձապարտելու
 10 պաշտօնն ունէր, փառաւոր էր, որչափ էս առաւել փառաւոր կը լինի հոգին, որ արդարացնելու պաշտօն ունի. քանի
 11 որ այն, որ փառաւոր էր, անփառունակ դարձաւ նրա՛ առաջ, որի փառքը գերազանց էր. որովհետեւ, եթէ, ինչ որ
 12 վաղանցուց էր, փրուեց փառքով, որչափ էս առաւել փառաւոր կը լինի այն, որ գալու էր: Եւ արդ, քանի որ այսպիսի
 13 յոյս ունենք, մեծ համարձակութիւն ենք ունենում մեր վարմունքի մէջ. եւ ոչ Մովսէսի նման, որ քող էր գցում իր
 14 երեսին, որպէսզի իրայելացիները չտեսնեն այն փառքը, որ վաղանցուց էր: Բայց նրանց միտքը կտրացաւ. քանի
 15 որ մինչէ այսօր նոյն քողը ձգուած մնում է Նին Կրակարանի ընթերցումների վրայ եւ չի վերանում, որովհետեւ
 16 Քրիստոսի միջոցով է վերացուելու: Եւ մինչէ այսօր, երբ Մովսէս են կարդում, նոյն վարագոյրը մնում է նրանց
 17 սրբերի վրայ: Իսկ երբ դառնան Տիրոջը, ապա վարագոյրը կը վերացուի, որովհետեւ Տէրն ինքը Նոզին է. ուր որ
 18 Տիրոջ Նոզին է, այնտեղ ազգայութիւն է: Եւ մենք բոլորս բաց երեսով տեսնելով Տիրոջ փառքը ինչպէս հայելու մէջ,
 նոյն պարկերով ենք նորոգում փառքից փառք, որպէս թէ Տիրոջ Նոզով:

4, 2 Քանի որ ունենք այս պաշտօնը Աստուծոյ ողորմութեամբ, չենք փկարանում. այլ հրաժարուեցինք ամօթալի
 խորհուրդներից, որպէսզի խորամանկութեամբ չընթանանք եւ Աստուծոյ խօսքը չենք զանգափոխենք, այլ ճշմարտութիւնը
 3 յայտնելով մենք մեզ յանձնում ենք բոլոր մարդկանց խղճմանքին՝ Աստուծոյ առաջ: Եւ եթէ մեր Աւերարանը ծած-
 4 կուած իսկ է, ծածկուած է կորստեան մարտնչների համար, որոնց՝ այդ անհաւարների մտքերը այս աշխարհի
 5 աստուածը կտրացրեց, որպէսզի նրանց մէջ չծագի Քրիստոսի Աւերարանի փառքի յոյսը, Քրիստոսի, որ պակեւերն
 6 է աներեւոյթ Աստուծոյ: Ոչ թէ մենք մեզ ենք բարոգում, այլ Յիսուս Քրիստոսին՝ Տիրոջը, իսկ մեզ՝ որպէս ծառաներ
 7 ձեզ՝ Քրիստոսի համար. որովհետեւ Աստուծոյ է, որ ասաց. «Խաւարից թող յոյս ծագի». եւ նա ծագեցրեց մեր
 8 սրբերում Աստուծոյ փառքի գիտութեան յոյսը, որը ճառագայթում է Յիսուս Քրիստոսի դէմքից: Այսուհետեւ այս
 9 գանձերն ունենք կաւէ ամանների մէջ, որպէսզի գործութեան գերազանցութիւնը Աստուծոյ լինի եւ ոչ մեզնից: Ամէն
 10 կողմից ճնշուած, բայց ոչ ընկճուած, կարօտելով, բայց ոչ յուսահատ, հալածուած, բայց ոչ լքուած, չարչարուած,
 11 բայց ոչ մեռած: Ամէն ժամ մեր մարմինների մէջ կրում ենք Յիսուսի մահը, որպէսզի Յիսուսի կեանքն էլ յայտնուի
 12 մեր մարմինների մէջ. քանզի, քանի դեռ կենդանի ենք, միշտ մահուան ենք մարմնում Յիսուսի համար, որպէսզի
 13 Յիսուսի կեանքն էլ յայտնուի մեր մահկանացու մարմինների մէջ: Այնպէս որ, մահը գործում է մեր մէջ, իսկ կեանք-
 14 քը՝ ձեր մէջ: Արդ, հաւարի նոյն հոգին ունենք, ինչպէս գրուած է է. «Նաւարացի, դրա համար էլ խօսեցի»: Եւ մենք
 15 հաւարում ենք, դրա համար էլ խօսում ենք: Այս գիտենք, թէ նա, ով յարութիւն փութեց Յիսուսին, մեզ էլ յարութիւն
 16 կը տայ Յիսուսի հետ եւ ձեզ հետ միասին կը կանգնեցնի իր առաջ. քանզի ամէն ինչ ձեզ համար է, որպէսզի շարե-
 17 թի գոհութեամբ առաքացած շնորհը աւելանայ ի փառս Աստուծոյ: Դրա համար էլ չենք փկարանում. այլ, թէպէտ
 18 մեր այս արարածին մարդը քայքայում է, բայց մեր ներքին մարդը նորոգում է օրըստօրէ. որովհետեւ մեր թերթեւ
 նեղութեան առժամանակեայ յաճախանքը մեր մէջ առաջ է բերում յախրենական փառք, որ գերազանցում է ամէն
 19 ինչ. քանզի չենք նայում տեսանելի բաներին, այլ՝ անտեսանելիներին, որովհետեւ տեսանելիները ժամանակաւոր
 են, իսկ անտեսանելիները՝ յախրենական:

5 Քանզի գիտենք, որ, եթէ մեր այս հողդէլն փութը, որ մեր մարմինն է, աւերուի, Աստուծոյ շինուած անձեռակերպ
 2 յախրենական փութն ունենք երկնքում: Եւ այս մարմնի մէջ հառաչում ենք, որովհետեւ փափագում ենք երկնքի
 3 բնակութիւնը հագնել: Միայն թէ, երբ այն հագնենք, մերկ չլինենք. քանի որ, մինչ այս հողդէլն փութն մէջ ենք,
 4 հառաչում ենք ծանր բեռան փակ, որովհետեւ չենք ուզում մերկանալ այս մարմնից, այլ՝ երկնայինը հագնել սրա վրայ,
 5 որպէսզի, ինչ որ մահկանացու է, կլանուի կեանքից: Եւ Աստուծոյ է, որ մեզ պարտաւորում է այս փոփոխութեանը,
 6 նա, որ փութեց մեզ Նոզու առաջապահութեան: Արդ, ամէն ժամ քաջութիւն ունենք եւ գիտենք, որ ինչքան երկար մնանք
 7 այս մարմնի մէջ, օտարանում ենք Տիրոջից (որովհետեւ հաւարով ենք ընթանում եւ ոչ թէ երեւոյթների վրայ
 8 հիմնուած): Եւ վստահութիւն ունենք ու առաւել էս հաճելի է մեզ դուրս գալ այս մարմնից եւ մտնել Աստուծոյ մօտ:
 9 Ուստի հոգ ենք փանում, որ, մնանք թէ դուրս գանք, հաճելի լինենք միայն նրան. քանզի մենք բոլորս Քրիստոսի
 10 արեանի առաջ պիտի ներկայանանք, որպէսզի իրաքանչիւրն սրանայ, ինչ որ արել է աւելի առաջ իր մարմնով՝ թէ՛
 11 բարի եւ թէ՛ չար: Իսկ արդ, գիտենալով Տիրոջ երկխոյի չափը՝ ջանում ենք համոզել մարդկանց. սակայն յայտնի
 12 ենք Աստուծոյ առաջ. եւ էս յոյս ունեն, որ ձեր խղճմանքի առաջ էլ յայտնի կը լինենք: Ոչ թէ մենք մեզ կրկին ենք
 յանձնարարում ձեզ, այլ առիթ ենք փախի մեզ մեզնով պարծենալու համար, որպէսզի պարտաւորանալ ունենաք նրանց
 13 դէմ, որոնք աչքին երեւցածով են պարծենում եւ ոչ թէ սրբում եղածով. որովհետեւ, եթէ մենք ցնորուէ ենք էլ,
 14 Աստուծոյ համար է այն. եւ եթէ զգաստ ենք, ձեզ համար է այն. որովհետեւ Քրիստոսի սէրն սրբապարտ է մեզ քննելու
 15 այս բանը, որ, եթէ մէկը բոլորի փոխարէն մեռաւ, ապա ուրեմն բոլորը մեռած էին. եւ նա մեռաւ բոլորի համար,
 որպէսզի նրանք, որ կենդանի են, միայն իրենց համար կենդանի չլինեն, այլէ նրա համար, ով մեռաւ եւ յարութիւն
 16 առաւ իրենց համար: Այսուհետեւ մենք ոչ ոքի չենք ճանաչում ըստ մարմնի. որովհետեւ, թէպէտ ըստ մարմնի
 17 ճանաչում էինք Քրիստոսին, բայց այժմ այլեւս նոյն ձեռով չենք ճանաչում: Իսկ եթէ մէկը Քրիստոսի մէջ է, նա նոր
 18 արարած է. որովհետեւ հինն անցաւ, եւ հիմա ամէն ինչ նոր եղաւ: Եւ ամէն ինչ Աստուծոյ է, որ հաշտեցրեց մեզ իր
 19 հետ, Քրիստոսի միջոցով, եւ մեզ փութեց հաշտութեան պաշտօնը: Քանզի Աստուծոյ էր, որ Քրիստոսով աշխարհը
 20 հաշտեցրեց իր հետ եւ հաշտի ջառաւ նրանց մեղքերը ու փութեց մեզ հաշտութեան խօսքը: Արդ, պարզամտութեամբ
 ենք Քրիստոսի, որպէս թէ ինքն Աստուծոյ մեզնով կոչ ուղղէր ձեզ. աղաչում ենք յանուն Քրիստոսի, որ հաշտուէք
 21 Աստուծոյ հետ. որովհետեւ նրան, ով մեղքը չէր ճանաչել, Աստուծոյ մեզ համար մեղաւոր արեց, որպէսզի մենք
 նրանով Աստուծոյ արդարները լինենք:

6, 2 Ուստի, Աստուծոյ գործակից լինելով՝ աղաչում ենք, որ դուք Աստուծոյ շնորհն ի գուր ընդունած չլինէք. որովհետեւ
 3 ասում է. Ահա հիմա է ընդունելի ժամանակը, ահա հիմա է փրկութեան օրը: Եւ ոչ մի առիթով պարտաւոր մի՛ եղէք, որ
 4 մեր պաշտօնը չարապատրուի. այլ, բոլոր դէպքերում, դուք ձեզ ներկայացրէք իբրեւ Աստուծոյ պաշտօնեաներ՝ ցոյց
 5 փայլով մեծ համբերութիւն ներդրողների մէջ, վշտերի մէջ, չարչարանքների մէջ, հարուածների փակ, բանարեւում,
 6 խռովութիւնների մէջ, քրքրութիւնների մէջ, հսկումների մէջ, ծոմապահութեան մէջ, սրբութեամբ, գիտութեամբ,
 7 համբերութեամբ, քաղցրութեամբ, Սուրբ Նոզով, անկեղծ սիրով, ճշմարտութեան խօսքով, Աստուծոյ գործութեամբ,

արդարության գեներով՝ յարձակուելու եւ պաշտպանուելու համար, փառքով եւ անարգութեամբ, զովութեամբ եւ 9
 պարսաւանքով, իբրեւ թէ մոլորեցնողներ, բայց ճշմարտութիւնից չշեղուածներ, իբրեւ թէ անճանօթներ, բայց բո- 10
 լորից ճանաչուածներ, իբրեւ թէ մահամերձներ, բայց եւ ահաւասիկ կենդանի ենք, իբրեւ թէ պարծուածներ, բայց 11
 ոչ մահապարտներ, իբրեւ թէ փրկուածներ, բայց եւ շարունակ ուրախ ենք, իբրեւ թէ քնանկներ, բայց եւ շարե- 12
 թին ենք հարսպացնում, իբրեւ թէ ոչինչ չունենք, բայց՝ ունենք ամէն ինչ: Կորնթացիներ, մեր բերանները բաց են 13
 պարզամելու համար ձեզ, եւ մեր սրտերը՝ լայն: Մենք չէ, որ նեղուած ենք ձեզ, այլ դուք ձեր սրտերում էք նեղ- 14
 տուած: Արդ, դուք էլ նոյն հապուցումն անելով, - որդիների փեղ եւմ դնում ձեզ, - լայնօրէն բաց արեք ձեր սրտերը: 15
 Անհաւաքներին լծակից մի՛ եղէք, որովհետեւ ի՛նչ կապ ունի արդարութիւնը անօրէնութեան հետ. եւ կամ ի՛նչ յարա- 16
 բերութիւն լոյսի եւ խաւարի միջեւ. եւ կամ ի՛նչ միաբանութիւն Քրիստոսի եւ Բելիարի միջեւ. կամ ի՛նչ առնչութիւն 17
 ունի հաւաքացեալը անհաւաքի հետ. կամ ի՛նչ նմանութիւն ունի Աստուծոյ փաճարը մեռեալների հետ: Արդարեւ, 18
 կենդանի Աստուծոյ փաճար էք դուք, ինչպէս ասաց Աստուած. ասում է Ամենակալ Տէրը:

Միրելիներ, եւ որովհետեւ այս խոսքումն ունենք, մաքրենք մենք մեզ մարմնի եւ հոգոյ ամէն պղծութիւնից, 7
 կարարեալ դարձնենք սրբութիւնը Աստուծոյ երկիւղով: Տանդութեանք մեզ, որովհետեւ ոչ որի չվնասեցինք, ոչ որի 2
 չապակասեցինք եւ ոչ որի չզրկեցինք: Ձեզ դարապարտելու համար չեմ ասում, քանի որ առաջ էլ ասացի, թէ մեր 3
 սրտերում էք՝ լինի ձեզ հետ մեռնելու թէ ապրելու համար: Մեծ վստահութիւն ունեմ ձեր հանդէպ. մեծապէս հպարտ 4
 եմ ձեզմով. ի՛նչ եմ մխիթարութեամբ. մեր բոլոր նեղութիւնների մէջ լցուած եմ ուրախութեամբ. որովհետեւ, երբ մենք 5
 Մակեդոնիա հասանք, ոչ մի բանով հանգիստ չունեցանք, այլ ամէն կողմից նեղութիւն կրեցինք, քանի որ դրսից 6
 պայքարներ էին, իսկ ներսից՝ արհաւիրքներ: Բայց Աստուած, որ մխիթարում է խոնարհներին, մխիթարեց մեզ 7
 Տիտոսի գալով. ոչ միայն նրա գալով, այլեւ այն մխիթարութեամբ, որով մխիթարուել էր նա ձեզ մօտ՝ պարմելով մեզ 8
 ձեր փենչանքը, ձեր լացուկոծը, ձեր նախանձախնդրութիւնը իմ հանդէպ, այնպէս որ ես էլ աւելի ուրախ եղայ: Եւ եթէ 9
 ձեզ փխրեցրի էլ այդ թողով, չեմ զոջում դրա համար, թէպէտեւ զոջացել էի. որովհետեւ փենչում եմ, որ այդ թողութիւնը 10
 առժամանակ փխրեցրել է ձեզ: Արդ, ուրախ եմ. ոչ որովհետեւ փրկուեցիք, այլ որովհետեւ ապաշխարութեան 9
 համար փրկուեցիք, քանի որ ըստ Աստուծոյ ուզածի փրկուեցիք, այնպէս որ մեզանից ոչ մի բանով վնաս չկրեցիք. 10
 որովհետեւ փրկուեցինք, ըստ Աստուծոյ ուզածի, ապաշխարութիւն է առաջ բերում փրկութեան համար, որը զոջում 11
 չի պարճառում. իսկ աշխարհի փրկութիւնը մահ է առաջ բերում: Արդ, քանի որ ըստ Աստուծոյ ուզածի փրկուեցիք, 12
 այդ բանը ի՛նչ փութկոտութիւն արթնացրեց մեր մէջ, կամ ի՛նչ արդարացում կամ սասար կամ երկիւղ կամ փենչանք 13
 կամ նախանձախնդրութիւն կամ վրէժխնդրութիւն. արդարեւ ամէն ինչում դուք ձեզ ցոյց փուլք, թէ մաքուր էք այդ 14
 հարցում: Ապա ուրեմն, եթէ ես ձեզ գրեցի էլ, չգրեցի զրկանք պարճառողի եւ ոչ էլ զրկանք կրողի համար, այլ 15
 որպէսզի յայտնի լինի Աստուծոյ առաջ մեր նկատմամբ ձեր ունեցած հոգածութիւնը: Ահա թէ ինչու մխիթարուած ենք: 16
 Մեր մխիթարութեան վրայ առաւել եւս ուրախացանք Տիտոսի ուրախութեան համար, քանզի նրա հոգին ձեզանից՝ 17
 բոլորիցդ հանգիստ էր գտել: Եւ եթէ ձեզանով մի փոքր պարծեցայ նրա առաջ, չամաչեցի. այլ, ինչպէս ամէն 18
 ինչ ճշմարտութեամբ խօսեցինք ձեզ հետ, նոյնպէս եւ Տիտոսի առաջ մեր պարծանքը ճշմարիտ եղաւ: Եւ նրա 19
 գործակները առաւել մեծ է ձեր հանդէպ, երբ յիշեցնում էր մեզ բոլորի հնազանդութիւնը, թէ ինչպէս երկիւղով եւ 20
 դողով էք ընդունել նրան: Եւ արդ, ուրախ եմ, որ ամէն ինչում վստահութիւն ունեմ ձեր վրայ:

Եղբայրներ, ձեզ ցոյց եմ փալիս Աստուծոյ այն շնորհը, որ փրկուած է Մակեդոնիայի եկեղեցիներին. որովհետեւ, 8, 2
 հակառակ իրենց կրած նեղութեանն ու մեծ փորձութեանը, նրանց ուրախութիւնն անսահման եղաւ, եւ իրենց ծանր 3
 աղքատութեան մէջ նրանք մեծ առաքաձեռնութիւն ցուցաբերեցին. քանզի իրենց կարողութեան համեմատ եւ 4
 նոյնիսկ իրենց կարողութիւնից էլ աւելի յօժար կամքով իրենց փրկածի մասին եմ վկայում. բազում աղաչանքներով 5
 աղաչում էին, որ մեզ փան այն ընծաները եւ պաշտօնի մասնակցութիւնը, որ սրբերի համար է: Եւ ոչ միայն 6
 այնչափ, որչափ ակնկալում էինք, այլ իրենք իրենց եւս նուիրեցին՝ նախ Տիրոջը եւ ապա մեզ՝ Աստուծոյ կամքով: 7
 Աղաչեցինք Տիտոսին, որ, ինչպէս սկսել էր աւելի առաջ, նոյն ձեւով եւ աւարտին հասցնի ձեր մէջ այդ շնորհը 8
 եւս: Եւ ինչպէս ամէն ինչում հարուստ էք հաւաքով, խօսքով, գիտութեամբ, ամենայն փութաջանութեամբ եւ այն 9
 սիրով, որ կայ ձեր մէջ մեր հանդէպ, նայեցէք, որ այդ շնորհի մէջ էլ հարուստ լինէք: Տրաման փալով չէ, որ 10
 ասում եմ, այլ ուրիշների փութաջանութիւնը փենչելով՝ ձեր սիրոյ անկեղծութիւնն եմ փորձում, քանզի գիտեմ 11
 շնորհները մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի, որ ձեզ կամար աղքատացաւ, նա, որ հարուստ էր, որպէսզի դուք նրա 12
 աղքատութեամբ հարստանաք: Եւ այս բանի վրայ մի խրատ եմ փալիս, քանի որ դա ձեր օգրի համար է. դուք, 13
 որ առաջինը սկսեցիք ոչ միայն անել այդ գործը, այլեւ այն կամենալ դեռեւս անցեալ փարուանից: Բայց արդ, 14
 աւարտին հասցրէք այն, որովհետեւ ինչպիսի յօժար կամքով որ սկսեցիք, կարարեցէք այն ձեր ունեցումների չափով. 15
 քանզի, եթէ առաջուց յօժարութիւնը կայ, փրկուածը ընդունելի է ըստ փրկողի ունեցածի եւ ոչ թէ ըստ չունեցածի. 16
 ոչ թէ ուրիշներին հանգստութիւն եմ կամենում, իսկ ձեզ՝ նեղութիւն, այլ թող լինի հաւասարութեամբ. ներկայ 17
 դէպքում ձեր առաքութիւնը թող լցնի նրանց պակասութիւնը, որ նրանց առաքութիւնն էլ լցնի ձեր պակասութիւնը, 18
 որպէսզի հաւասարութիւն լինի. ինչպէս գրուած է է, թէ՛ Բայց, գոհութիւն Աստուծոյ, որ ձեզ համար մեր ունեցած 19
 փութաջանութիւնը դրեց նաեւ Տիտոսի սրտում, որ իմ աղաչանքներն ընդունեց եւ առաւել քան յօժարութեամբ 20
 շարապեց գալ ձեզ մօտ: Եւ նրա հետ ուղարկեցինք այս եղբորը, որի համբարը Աւեփարանի քարոզութեան մէջ բոլոր 21
 եկեղեցիներին ծանօթ է: Եւ ոչ միայն այսչափ. այլեւ, նշանակուելով եկեղեցիների կողմից, ճանապարհորդութեան 22
 ընկեր դարձաւ մեզ՝ մասնակցելու այն նպատակներին, որ մարտուում են մեր կողմից Տիրոջ փառքի համար եւ մեր 23
 յօժար կամքով: Բայց այս բանում զգուշանում էլ էինք, որ չլինի, թէ մէկը արաքատրի այն ծառայութիւնը, որ 24
 մարտուում է մեր կողմից. քանզի բարին ենք մարտում գործել ոչ միայն Տիրոջ առաջ, այլեւ մարդկանց առաջ: Եւ 25
 ուղարկեցինք նրանց հետ մեր եղբորը, որին փորձեցինք շաք բաների մէջ՝ շաք անգամ փութաջան գրնելով նրան. 26
 եւ այժմ նա էլ աւելի փութաջան է ձեր հանդէպ իր ունեցած մեծ վստահութեամբ: Իսկ եթէ խօսք լինի Տիտոսի 27
 մասին, նա իմ հաւասարն է եւ իմ գործակները ձեր մէջ: Գալով մեր եղբայրներին, նրանք եկեղեցիների կողմից 28
 ուղարկուածներ են եւ Քրիստոսի փառքը: Եւ արդ, բոլոր եկեղեցիների առաջ նրանց նկատմամբ ցոյց փուլք ձեր 29
 սիրոյ եւ ձեր հանդէպ մեր պարծանքի ապացոյցը:

9, 2 Սրբերին ի նպաստ եղած օգնության մասին ակտիվ է, որ ձեզ գրեմ, որովհետև գիտեմ ձեր յօժարականությու-
 նը, որով ձեր մասին պարծեցել եմ մակեդոնացիների մօտ, թե՛ «Աքայեցիները անցեալ փարուանից պարբասար են
 3 այդ օգնությանը»: Եւ ձեր նախանձախնդրութիւնը շարերին խթանեց: Եղբայրներին էլ ուղարկեցինք, որպէսզի այս
 հարցում ձեր հանդէպ մեր ունեցած պարծանքը ի գուր չլինի, այլ, ինչպէս ասում էլ էի, որ առաւել պարբասար գտնուէք:
 4 Չլինի թէ, երբ մակեդոնացիները մեզ հետ գան եւ ձեզ անպարբասար գտնեն, մենք ամօթով մնանք այդ պարծանքի
 5 համար, չասելու համար՝ դուք: Արդ, կարեւոր համարեցի խնդրել եղբայրներին, որ ակտի առաջ գան ձեզ մօտ եւ
 առաջուց պարբասարեն նախապէս ձեր խոստացած նուէրը, որպէսզի պարբասար լինի այն իբրեւ սրբաբաւի նուէր
 6 եւ ոչ թէ ժպտութեամբ եղած ընծայ. քանզի, ով որ մի բան սերմանում է խնայելով, խնայողութեամբ էլ կը հնձի.
 7 եւ ով առաքաձեռնօրէն է սերմանում, առաքութեամբ էլ կը հնձի: Իրաքանչիւրը թող փայ, ինչպէս յօժար է սրբով
 8 եւ ոչ թէ հարկադրաբար եւ փրկութեամբ. որովհետև Աստուած սիրում է գուարթառապ փութը: Եւ Աստուած
 կարող է ամէն շնորհ շարացնել ձեր մէջ, որպէսզի ամէն ինչում ամենայն ժամ ամենայն բաականութիւն սրանալով՝
 9, 10 առաքանաք բոլոր բարի գործերում, ինչպէս գրուած էլ է. Եւ Աստուած, որ սերմ է պարգետում սերմնացաններին
 եւ ուրելու հաց, պիտի պարգելի եւ պիտի բազմացնի նաեւ ձեր սերմնացուն եւ պիտի աճեցնի ձեր արդարութեան
 11 պտուղները: Ամէն ինչում դուք պիտի հարստանաք ամենայն առաքութեամբ, որ մեր միջոցով շնորհակալութեան
 12 զգացում է առաջ բերելու Աստծու հանդէպ. որովհետև այս պաշտօնիս ծառայութիւնը ոչ միայն սրբերի կարիքները
 13 լրացնելու համար է, այլեւ շարերի միջոցով Աստծու հանդէպ շնորհակալութիւնը ակտացնելու համար: Այս ծառա-
 յութեան փորձով շարերը պիտի փառատրեն Աստծուն՝ Քրիստոսի Աւերարանը խոստովանելու հնազանդութեան
 14 եւ այն առաքաձեռնութեան համար, որով հաղորդակից էք անում նրանց եւ ամենքին: Եւ նրանց աղօթքները ձեզ
 15 համար են. քանզի անձկագին սիրում են ձեզ Աստծու այն առաք շնորհների համար, որ կան ձեր մէջ: Եւ գոհութիւն
 Աստծուն՝ նրա անպարում շնորհների համար:

10 Եւ աղաչում եմ ձեզ Քրիստոսի հեզութեամբ եւ քաղցրութեամբ, ես ինքն՝ Պօղոսը, որ իբրեւ թէ խոնարհ մէկն
 2 եմ, երբ ձեր մէջ եմ, բայց երբ հեռու եմ ձեզանից, համարձակ եմ ձեր հանդէպ: Աղաչում եմ, որ մօտ գտնուելիս
 էլ չլինի, թէ համարձակ լինեմ այդ նոյն վարանութեամբ կամ յանդուգն գտնուեմ ոմանց նկատմամբ, որ մեր մասին
 3 կարծում են, թէ մարդկային շարժառիթներից ենք մղոււմ. որովհետև, թէպէտ մարմնի մէջ ենք ապրում, բայց
 4 մարդկային նկատմաներից մղուած չէ, որ պայքարում ենք (քանի որ պայքարելու մեր զենքը մարմնաւոր չէ այլ՝
 5 Աստծու կողմից փրուած զօրաւոր զէնք է՝ քանդելու համար ամրութիւնները). քանդում ենք գաղտնի մարմնները,
 Աստծու գիտութեան դէմ գոռոզացած ամէն ծառացում եւ գերելով բոլոր միջքերը՝ հնազանդեցնում ենք Քրիստոսին
 6 եւ պարբասար ենք վրէժխնդիր լինելու ամէն անհնազանդութեան համար, որպէսզի ձեր հնազանդութիւնն էլ կարա-
 7 թեալ լինի: Իրաքանչիւրին դիպեցէք ըստ արարանի րեսքի. եթէ մէկն իր մէջ վարահ է, թէ ինքը Քրիստոսինն է,
 8 այս բանն էլ թող խորհի իր միջքում, թէ, ինչպէս ինքը Քրիստոսինն է, նոյնպէս եւ՝ մենք. որովհետև, եթէ նոյնիսկ
 ակտի պարծենում մեր այն իշխանութեան համար, որը փուտց մեզ Տէրը ձեր շնութեան եւ ոչ թէ ձեզ կործանելու
 9, 10 համար, ոչնչով չեմ ամաչելու, որպէսզի ձեր մէջ թղթերով ահ գցող մէկը չջուր: Ասում եմ՝ այս թղթերը ծանր են ու
 11 խիստ, իսկ նրա մարմնի րեսքը րկար է, եւ խօսքը՝ արհամարհելի: Այդ ասողը թող իմանայ, թէ, ինչպիսին որ ենք
 12 հեռուից այդ թղթերի խօսքերով, նոյնպիսին կը լինենք նաեւ մօտիկից՝ գործերով. արդարեւ, չենք համարձակոււմ
 մենք մեզ համեմարել եւ հաւասարեցնել ոմանց, որոնք գովաբանում են իրենք իրենց, բայց չեն հասկանում, որ
 13 իրենցով են չափում իրենք իրենց եւ իրենցով են համեմարում իրենց: Իսկ մենք պարծենում ենք ոչ թէ չափից
 14 դուրս, այլ՝ ըստ չափի այն կանոնի, որը Աստուած մեզ բաժանեց, որպէսզի հասնենք մինչեւ ձեզ: Եւ մենք առաջ
 չենք գցում մեզ, որպէս թէ ձեզ մօտ հասած չլինէինք, քանզի Քրիստոսի Աւերարանով մենք առաջինը հասանք
 15 ձեզ մօտ: Եւ սահմանուած չափից դուրս չենք պարծենում ուրիշի աշխատանքով, այլ յոյս ունենք, որ ձեր հաւաքի
 16 աճումով, ըստ մեր գործի չափի, առաւել կը մեծանանք ձեզնով՝ ձեզնից այն կողմ էլ ակտարանելու համար՝ առանց
 17, 18 պարծենալու ուրիշի կարարած գործերով. բայց ով պարծենում է, թող Տիրոջով պարծենայ. քանի որ ոչ թէ նա է
 ընկրեալը, ով ինքն իրեն է գովաբանում, այլ՝ նա, ում Տէրն է գովում:

11, 2 Լաւ կը լինէր, եթէ մի փոքր հանդուրժէիք իմ անմարտիւնը. եւ անշուշտ կը հանդուրժէք. ձեզ համար նախանձա-
 խնդիր եմ Աստծու նախանձախնդրութեամբ. որովհետև ձեզ նշանեցի մի մարդու՝ որպէս մի անբիծ կոյս Քրիստոսին
 3 ներկայացնելու համար: Բայց երկիւղ եմ կրում, թէ մի գուցէ, ինչպէս օձն իր խորամանկութեամբ խաբեց Եւային,
 4 ձեր միջքը սպականուի ու շեղուի Քրիստոսի հանդէպ ձեր ունեցած պարզամտութիւնից. որովհետև, եթէ որեւէ
 մէկը գայ ու քարոզի մի ուրիշ Քրիստոս, որին մենք չքարոզեցինք, կամ առնէք ուրիշ հոգի, որը չառաք մեզնից,
 5 կամ ուրիշ ակտարան, որը չընդունեցիք մեզնից, շար լաւ պիտի անսայիք նրան: Բայց ես այնպէս եմ կարծում,
 6 թէ ոչ մի բանով պակաս չեմ գերընտիր առաքեալներից: Թէպէտ անվարժ եմ խօսքի մէջ, բայց ոչ՝ գիտութեամբ.
 7 սակայն ամէն ինչում մեր գիտութիւնը ամբողջովին ցոյց փուիք ձեզ: Եւ մի մեղք գործեցի, որ ինքս ինձ խոնար-
 8 հեցրի, այն էլ նրա համար, որ դուք բարձրանաք, քանի որ Աստծու Աւերարանը ձրի ակտարանեցի ձեզ: Ուրիշ
 9 եկեղեցիներ կողոպտեցի՝ թոշակ առնելով, որպէսզի ձեզ ծառայեմ: Եւ երբ եկայ ձեզ մօտ, թէպէտ կարիքի մէջ
 էի, ձեզնից ոչ քի բեռ չեղայ. քանի որ իմ կարիքները հոգացին Մակեդոնիայից եկած եղբայրները: Եւ ամէն կերպ,
 10 առանց ձեզ բեռ լինելու, ինքս ինձ պահեցի եւ պիտի պահեմ, որովհետև իմ մէջ կայ Քրիստոսի ճշմարտութիւնը:
 11 Այս պարծանքը չի վերանայ ինձնից Աքայիայի կողմերում էլ: Ինչո՞ւ: Նրա համար, որ չեմ սիրում ձեզ: Աստու-
 12 ած գիտէ այդ: Ինչ որ անում եմ ես, ինչ որ անելու եմ, նրա համար է, որ վերացնեմ պարճառաքանութիւնները
 13 նրանց, որ պարճառ են փնտրում, որպէսզի պարծենան, թէ իրենք էլ իբր մեզ նման աշխատում են. որովհետև
 այդպիսիները՝ սուր առաքեալներ, նենգաւոր մշակներ, կերպարանաւորում են Քրիստոսի առաքեալների կերպա-
 14 րանքով. եւ դա զարմանալի բան չէ. քանզի ինքը՝ Սարանան էլ է կերպարանաւորում որպէս լուսոյ հրեշտակ:
 15 Եւ փարօրինակ չէ, որ նրա պաշտօնեաներն էլ կերպարանաւորուեն որպէս արդարութեան պաշտօնեաներ, որոնց
 16 վախճանը կը լինի ըստ իրենց գործերի: Դարձեալ ասում եմ. ոչ ոք ինձ յիմար թող չհամարի, - կամ գոնէ իբրեւ
 17 յիմար ընդունեցէք ինձ, - որպէսզի ես էլ մի փոքր պարծենամ: Եւ ինչ որ խօսում եմ, ոչ թէ ըստ Տիրոջ ուղածի
 18 եմ խօսում, այլ՝ որպէս մի յիմար, որ պարծենալու վիճակի մէջ է գտնոււմ: Եւ որովհետև շարերն են պարծենում
 19 մարդկային նկատմաներից առաջնորդուած, ես էլ եմ պարծենալու: Դուք՝ իմաստուններդ, անմիտներին սիրով էք

հանդուրժում, քանի որ հանդուրժում էք, եթե մեկը խաբում է ձեզ, եթե մեկը ծառայի փող է դնում ձեզ, եթե մեկն ուրում է ձեր ունեցուածքը, եթե մեկը վերցնում է, ինչ որ ձերն է, եթե մեկը յոխորպում է, եթե մեկը հարուածում է ձեր երեսին: Անաչելով եմ ասում, որպէս թէ մենք փկարացած լինէինք երբեւէ. ով ինչ բանի մէջ համարձակուի պարծենալ (յիմարութեամբ եմ ասում), ես էլ եմ համարձակուելու: Եբրայեցիներն են՝ ես էլ. իսրայէլացիներն են՝ ես էլ. Աբրահամի՞ սերունդ են՝ ես էլ. Քրիստոսի՞ պաշտօնեաներ են (առաւել յանդգնութեամբ կ'աւելի, թէ)՝ ես առաւել եւս: Եթէ վաստակով առաւել. եթէ զանակոծութեամբ՝ առաւել եւս. եթէ բանփարկութեամբ՝ աւելի՛ քան նրանք. եթէ մահուան վրանգով՝ բազում անգամ: Տրեաներից, հինգ անգամ, քառասունից մէկով պակաս ծեծ կերայ. երեք անգամ անգամ ձողկուեցի. մէկ անգամ քարկոծուեցի. երեք անգամ նաւաբեկութեան ենթարկուեցի. մէկ ցերեկ ես մէկ գիշեր ծովի անդունդներում փառապեցի: Ծանապարհորդութիւնների ընթացքում բազում անգամ վրանգներ՝ գեպերից. վրանգներ՝ աւագակներից. վրանգներ՝ ազգակիցներից. վրանգներ՝ հեթանոսներից. վրանգներ՝ քաղաքում. վրանգներ՝ անապարում. վրանգներ՝ ծովում. վրանգներ՝ սուր եղբայրներից: Բազում անգամ եղայ աշխապանքների եւ յոգնութիւնների մէջ՝ յաճախ անքուն մնալով, քաղցի եւ ծարաի մէջ, առանց մի պապառ հացի, այլեւ՝ ցրտի մէջ ու մերկութեան: Մէկ կողմ թողած այլ նեղութիւններ եւ դեռ այն, որ շարունակ ամբոխն իմ վրայ էր կուտակուում. կային եւ բոլոր եկեղեցիների հոգսերը: Կայ փկար մէկը, որի հետք իմ սիրտը այրուած չիին: Եթէ պարծենալ է պէտք, իմ փկարութեանը վերաբերող բաներով պիտի պարծենամ: Աստուած եւ մեր Տէր Յիսուսի հայրը, որ օրհնեալ է յաիքեանս, գիպէ, որ չեմ սքում: Դամասկոսում Արեփաս արքայի կառավարիչը հսկողութեան փակ էր պահում Դամասկոս քաղաքը՝ ինձ բռնելու համար. բայց պարուհանից զամբիւղով ինձ կախեցին պարսպից ներքեւ, եւ ես փախայ նրա ձեռքից:

Արդ, ես պէտք է պարծենամ, թէեւ ոչ մի օգուր չունի պարծենալը: Մակայն պիտի պատմեմ ձեզ Տիրոջ փեսիքների եւ յայտնութիւնների մասին: Գիպեմ մի մարդու ի Քրիստոս, որ փասնչորս փարի առաջ (թէ մարմնով էր՝ չգիպեմ, եւ թէ առանց մարմնի՝ չգիպեմ, Աստուած գիպէ) յափշտակուեց մինչեւ երրորդ երկինք: Եւ գիպեմ այդպիսի մարդու (թէ մարմնով էր կամ առանց մարմնի՝ չգիպեմ, Աստուած գիպէ), որ յափշտակուեց մինչեւ դրախար եւ լսեց անպատում խօսքեր, որ մարդս արքօնուած չէ խօսել: Այդպիսի մէկով պիտի պարծենամ. բայց ես ինձնով չպիտի պարծենամ, այլ միայն՝ իմ փկարութիւններով. որովհետեւ, եթէ ուզենամ էլ պարծենալ, յիմարի մէկը չեմ լինի. քանզի ճշմարիտն եմ ասում. բայց հրաժարում եմ ասելուց. գուցէ մէկը աւելի համարում ունենայ իմ մասին, քան ինչ որ քեանում է իմ մէջ կամ լսում է ինձնից: Եւ որպէսզի այդ յայտնութիւնների առաքութեամբ չհպարտանամ, ինձ փրուեց մարմնի խայթ, Մաքանայի մի պարգամատոր, որ բռնցքահարի ինձ, որպէսզի չգոռոզամքանամ: Եւ դրա համար երեք անգամ աղաչեցի Տիրոջը, որ նրան ինձնից հեռացնի: Բայց ասաց ինձ. «Իմ շնորհը քեզ բաւ է, որովհետեւ իմ գորութիւնը փկարութեան մէջ է ամբողջական դառնում»: Եւ արդ, լաւ է է, որ ես պարծենամ իմ փկարութիւններով, որպէսզի իմ մէջ բնակուի Քրիստոսի գորութիւնը: Դրա համար գոհունակութեամբ համակերպում եմ փկարութիւններին, նախապիներին, վշտերին, հալածանքներին եւ նեղութիւններին՝ Քրիստոսի համար. որովհետեւ, երբ փկար եմ, այն ժամանակ եմ գորաւոր: Յիմար եղայ պարծենալով, քանզի դուք սքիպեցիք. որովհետեւ պէտք էր, որ ես ձեզնից վկայութիւն սքանայի, թէ ոչնչով պակաս չգրնուեցի, քան գերընդիր առաքեալները, թէպէտեւ ես ոչինչ եմ: Մակայն ձեզանում առաքեալի նշաններ գործուեցին ամենայն համբերութեամբ՝ նշաններով, սքանչելիքներով եւ գորութիւններով: Եւ արդ, ինչով պակաս մնացիք այլ եկեղեցիներից, եթէ ոչ նրանով, որ ես ձեզ բեռ չեղայ: Ներեցէք ինձ այդ յանգանքը: Ահանասիկ այս երրորդ անգամ պարտաստում եմ զալ ձեզ մօտ եւ ձեզ բեռ չեմ լինի. որովհետեւ ձեր ունեցածը չէ որ փնտռում եմ, այլ՝ ձեզ. քանի որ որդիները պարտաւոր չեն հայրերի համար զանձ դիզել, այլ՝ հայրերը որդիների համար: Բայց ես ինքնայոժար կերպով կը ծախսեմ եւ կը ծախսուեմ ձեզ համար, թեկուզ եւ, հակառակ ձեզ շար սիրելուս, ձեզնից քիչ սիրուեմ: Ասենք թէ՛ ես բեռ չեղայ ձեզ. որովհետեւ խորագտար էի, խորամանկութեամբ բռնեցի ձեզ: Միթէ՛ ձեզնից օգուր քաղեցի նրանցով, որոնց առաքեցի ձեզ մօտ: Խնդրեցի Տիրոսին եւ նրա հետ այն եղբօրն էլ ուղարկեցի: Միթէ՛ Տիրոսը ձեր ունեցածին աչք փնկեց: Նոյն ոգով ջնթացա՞նք, նոյն շաւիղներով ջքայլեցի՞նք: Դարձեալ կարծում էք, թէ ձեր առջեւ մենք մե՞զ ենք պաշտպանում: Աստուած առաջ Քրիստոսով ենք խօսում, որ ամէն ինչ ձեր շինութեան համար է, սիրելիներ: Մակայն վախենում եմ, որ, երբ գամ, գուցէ ձեզ զգրնեմ այնպէս, ինչպէս ես կամենում եմ, եւ ես էլ ձեզ համար լինեմ այնպէս, ինչպէս դուք չէիք կամենայ: Գուցէ դարձեալ լինեն վե՛տեր, նախանձ, բարկութիւններ, գրգռութիւններ, խրախօսութիւններ, բամբասանքներ, գոռոզութիւններ, ամբարտաւանութիւններ, խռովութիւններ: Երբ գամ, գուցէ դարձեալ իմ Աստուածն ինձ նկուն դարձնի ձեր առաջ, եւ սուզ անեմ նախապէս մեղանցած շարերի համար, որոնք չեն ապաշխարել իրենց գործած պղծութեան, պոռնկութեան եւ վաւաշտութեան համար:

Այս երրորդ անգամն է, որ զալու եմ ձեզ մօտ, որպէսզի երկու կամ երեք վկաների բերանով հաստատուի ամէն բան: Առաջ ասել եմ եւ դարձեալ կանխաւ ասում եմ, որպէս թէ երկրորդ անգամ ներկայ լինեմ ձեր մէջ, թէեւ այժմ հեռուից գրում եմ նախապէս յանգանք գործածներին եւ բոլոր միւսներին. եթէ դարձեալ գամ, չեմ խնայելու ձեզ, որ ապացոյց էք փնտռում, թէ ինձնով Քրիստոս է որ ձեզ հետ խօսում է, Քրիստոս, որ հօր է ձեր մէջ եւ ոչ թէ փկար: Թէպէտեւ նա խաչուեց մեր փկարութեան պարճառով, բայց կենդանի է Աստուած գորութեամբ: Եւ մենք էլ թէեւ փկարանում ենք նրա համար, բայց կենդանի կը լինենք նրա հետ Աստուած գորութեամբ: Քննեցէք դուք ձեզ՝ քեանելու, թէ նոյն հաւաքի մէջ էք. փորձեցէք դուք ձեզ. չգիպե՛ք, թէ Քրիստոս Յիսուս ձեր մէջ է, այլապէս կը լինէիք անպիպան: Բայց յոյս ունեմ, թէ կ'իմանաք, որ մենք անպիպան չենք: Եւ աղաչում ենք Աստուծուն, որ չարը ձեզ բան չանի. ոչ որպէսզի մենք ընդիր երեսանք, այլ որպէսզի դուք բարին գործէք, հոգ չէ, թէ մենք անպիպան թուանք. քանի որ չենք կարող հակառակել ճշմարտութեանը, այլ պաշտպան ենք ճշմարտութեան: Ուրախ ենք, երբ մենք փկար ենք, եւ դուք գորաւոր էք: Նոյն բանի համար էլ աղօթում ենք, որ դուք հաստատուի լինէք: Ուստի հեռուից գրում եմ այս բանը, որ, երբ գամ, խարութեամբ չվարուեմ Տիրոջ ինձ փուած իշխանութեամբ, որ շինելու համար է եւ ոչ՝ քանդելու: Եւ վերջապէս, եղբայրներ, ողջ եղէք, հաստատուն մնացէք, միխթարուեցէք, միաբան եղէք, խաղաղութիւն արէք. եւ խաղաղութեան ու սիրոյ Աստուածը թող լինի ձեզ հետ: Ողջոյն փուէք միմեանց սուրբ համբոյրով. բոլոր սրբերը ողջունում են ձեզ: Մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի շնորհը, Աստուծու սէրը եւ Սուրբ Տոգու հաղորդութիւնը ձեզ հետ լինեն: Ամէն:

Գաղափարացիներ

1 Պօղոսը՝ առաքեալ, ոչ մարդկանց կողմից եւ ոչ էլ մարդու միջոցով, այլ Յիսուս Քրիստոսի միջոցով եւ Նայր
2 Ասարծու, որ յարութիւն փութեց նրան մեռելներից, - եւ բոլոր եղբայրները, որ ինձ հետ են, Գաղափայի
3, 4 եկեղեցիներին: շնորհ ընդ ձեզ եւ խաղաղութիւն Նայր Ասարծուց եւ մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսից, որ
5, 6 իր անձը փութեց մեր մեղքերի համար, որպէսզի մեզ փրկի ներկայ այս չար աշխարհից ըստ Ասարծու եւ
7 Քրիստոսի շնորհով կանչեց ձեզ եւ դառնում էք դէպի ուրիշ անկարգութիւն: Բայց ուրիշ անկարգութիւն չկայ. կան ոմանք,
8 որ խռովութիւն են սերմանում ձեր մէջ եւ ուզում են շուտ փախ Քրիստոսի Անկարգութիւնը: Եթէ նոյնիսկ մենք կամ
9 երկնքից մի հրեշտակ անկարգութիւնի ձեզ անելին, քան այն, որ մենք անկարգութեանցիւք ձեզ, նզովեալ լինի: Ինչպէս
10 անելի առաջ էլ ասացինք, հիմա էլ դարձեալ ասում են. «Եթէ մէկն անկարգութիւնի ձեզ անելին, քան ինչ որ դուք
11 ընդունեցիք, նզովեալ լինի»: Արդ, մարդկանց եւ ձգտում հաճոյացնել, թե՛ Ասարծուն. կամ մարդկանց հաճելի լինել
12 թէ այն Անկարգութիւնը, որ եւ ձեզ անկարգութեանցի, մարդկային Անկարգութիւնն է. քանզի եւ մարդուց չառայ այն, ոչ էլ
13 որեւէ մէկից սովորեցի, այլ՝ Յիսուս Քրիստոսի մի յայտնութիւնից. արդարեւ, դուք լսած կը լինէք հրեշտակ
14 մէջ եղած ժամանակ երբեմնի իմ ընթացքի մասին, թէ ինչքան էի հալածում Ասարծու եկեղեցին եւ քանդում էի
15 այն. եւ հրեշտակ մէջ անելի՛ առաջ էի գնացել, քան իմ շար հասակակիցները, որոնք իմ սերնդից էին. շար
16 անելի նախանձախնդիր էի իմ հայրենի անկարգութիւններին: Բայց, երբ կամեցաւ Ասարծու (նա ընտրել էր ինձ
17 իմ մօր որովայնից եւ կոչեց իր շնորհների միջոցով) յայտնել ինձանով իր Որդուն, որպէսզի անկարգութեան նրան
18 հեթանոսների մէջ, այն ժամանակ, իսկոյն, ոչ մէկի խորհրդին չհիմնեցի, ոչ էլ Երուսաղէմ բարձրացայ նրանց մօտ,
19 որ ինձնից առաջ առաքեալներ էին, այլ գնացի Արաբիա եւ վերադարձայ Դամասկոս: Ապա, երեք փարի յետոյ,
20 ելայ Երուսաղէմ՝ փեսնելու Պետրոսին եւ փասնելու օր նրա մօտ մնացի: Առաքեալներից ոչ որի չբռնայ, բացի
21 Յակոբոսից՝ Տիրոջ եղբորից: Եւ ինչ որ գրում են ձեզ, - ահա՛նախկ Ասարծու առաջ են ասում, - չեն սպում: Ապա
22 եկայ Ասորիք եւ Կիլիկիայի կողմերը. եւ ես անձնապէս անձանօթ էի եկեղեցիների հաւաքացեալներին, որոնք,
23 թղթաբարձ լինելով, դարձել էին ի Քրիստոս. բայց լսած էին, թէ՛ «Նա, որ մեզ այն ժամանակ հալածում էր, այժմ
24 քարոզում է այն հաւաքը, որը մի ժամանակ քանդում էր»: Եւ ինձնով փառաւորում էին Ասարծուն:

2 Այնուհետեւ, փասնելու փարի յետոյ, նորից ելայ Երուսաղէմ Բառնաբասի հետ՝ ինձ հետ վերցնելով նաեւ Տի-
2 փոսին: Եւ այնպէս ելայ ինձ պարահաճ մի յայտնութեան հետեւանքով. եւ նրանց ներկայացրի այն Անկարգութիւնը,
որը քարոզում էի հեթանոսների մէջ մասնաւորապէս նրանց, որոնք երեւելիներ էին համարում, այն մարդունով,
3 որ մի գուցէ իմ ընթացքը ի գուր է եղել եւ կամ ի գուր է: Եւ Տիփոսն իսկ, որ ինձ հետ էր, թէեւ հեթանոս,
4 չպարտաւորուեց թղթաբարձ լինելու՝ հակառակ ներս սպրդած սուր եղբայրներին. նրանք սպրդել մտնել էին՝ լրբեցնելու մեր
5 այն ազգայնութիւնը, որ ունենք Քրիստոս Յիսուսով, որպէսզի մեզ ծառայ դարձնեն. նոյնիսկ, ժամանակաւորապէս,
6 չանսացինք հնազանդուել նրանց, որպէսզի Անկարգութիւնը ճշմարտութիւնը հասարակ մնայ ձեր մէջ: Ինչ վերաբե-
7 ռում է երեւելիներին (թէ նրանք երբեմն մի քան եղել են, իմ հոգը չէ, քանզի Ասարծու մարդկանց ազատութիւն
8 չի անում), այդ երեւելիները նման որեւէ բան չիմացին ինձ: Այլ, դրան հակառակ, երբ փեսան, թէ հեթանոսնե-
9 ռի անկարգութեան ինձ է վստահուած, ինչպէս Պետրոսին՝ հրեաների անկարգութիւնը (որովհետեւ նա, որ Պետրոսին
10 յաջողեցրեց առաքելութիւն հրեաների մէջ, ինձ էլ յաջողեցրեց առաքելութիւն հեթանոսների մէջ), երբ Յակոբոսը,
11 Կեփասը եւ Յովհաննէսը, որոնք սիւներ էին համարում, իմացան այն շնորհների մասին, որ փրում էին ինձ, հաւա-
12 նութեան ձեռք մեկնեցին ինձ եւ Բառնաբասին, որպէսզի մենք գնանք հեթանոսների մէջ, իսկ իրենք՝ հրեաների մէջ.
13 միայն թէ նրանք խնդրեցին, որ յիշենք աղքատներին. եւ ես հոգ փարայ այդ նոյն բանն անելու: Եւ երբ Կեփասն
14 Անտիոք եկաւ, ընդդիմացայ նրան, որովհետեւ մեղադրելի ընթացքի մէջ էր. քանզի, մինչ Յակոբոսի շրջանակից
15 ոմանք դեռ չէին եկել, նա հեթանոսների հետ էր ուրում անխորհր, իսկ երբ եկան, բաժանուեց եւ մի կողմ քաշուեց՝
16 վախենալով թղթաբարձութեան կողմնակիցներից: Եւ ուրիշ հրեաներ էլ կեղծաւորութիւն արեցին նրա հետ. մինչեւ
17 իսկ Բառնաբասը ներքաշուեց նրանց կեղծաւորութեան մէջ: Իսկ երբ փեսայ, որ ուղիղ չեն ընթանում Անկարգութեան
18 ճշմարտութեամբ, բոլորի առաջ Կեփասին ասացի. «Եթէ դու, որ հրեայ ես, հեթանոսի նման ես ապրում եւ ոչ հրեայի
19 նման, ինչո՞ւ ես սպիւսում հեթանոսներին, որ հրեայի նման լինեն»: Իսկ մենք, որ իսկական հրեաներ ենք եւ ոչ թէ
20 այդ հեթանոս մեղաւորներից, գիտենք, որ մարդ չի արդարանայ օրէնքի գործերով, այլ միայն՝ Յիսուս Քրիստոսի
21 հաւաքով. եւ մենք հաւաքացիներ Քրիստոս Յիսուսին, որպէսզի արդարանանք Քրիստոսի հաւաքով եւ ոչ թէ օրէնքի
22 գործերով. քանի որ ոչ մի մարդկային էակ չի արդարացուելու օրէնքի գործերով: Իսկ եթէ Քրիստոսով արդարանալ
23 ուզելով մեղաւոր գրնուեցինք, ապա ուրեմն Քրիստոս մեղքի՛ն ծառայեց, քան լիցի. որովհետեւ, եթէ ինչ որ ես
24 քանդեցի, նոյնը վերստին շինեմ, ապա ինքս ապացուցած կը լինեմ, որ մեղաւոր եմ. քանի որ ես օրէնքի փակ
25 մեռայ օրէնքի համար, որպէսզի ապրեմ Ասարծու համար: Քրիստոսի հետ խաչը ելայ. կենդանի եմ այսուհետեւ.
26 Բայց ոչ թէ ես, այլ իմ մէջ ապրում է Քրիստոս: Իսկ հիմա որ կենդանի եմ մարմնով, Ասարծու Որդու հաւաքով եմ
27 ապրում, որ սիրեց ինձ եւ իրեն մահուան մարմնեց ինձ համար: Եւ ես Ասարծու շնորհը չեմ անարգում, քանի որ, եթէ
28 արդարութիւնը օրէնքից է, ապա Քրիստոս ի գուր մեռաւ:

3 Այլ անմիտ գաղափարացիներ, ով հրապարակեց ձեզ, որոնց աչքերի առաջ Յիսուս Քրիստոս նկարագրուեց խաչը
2 ելած: Այս բանն եմ միայն ուզում իմանալ ձեզից. օրէնքի գործերով Նոզին ընդունեցիք, թե՛ հաւաքի քարոզութե-
3, 4 ամբ: Այդպիսի անմիտ էք. սկսեցիք հոգով, իսկ հիմա մարմնով էք վերջացնում: Եւ այդքան փորձութիւններ ի գործ
5 անցան ձեր գլխով, - եթէ անշուշտ ի գուր էին: Իսկ արդ, նա, որ Նոզին բաշխեց ձեզ եւ զօրութիւններ գործեց ձեր
6 մէջ, օրէնքի գործերով էր, թե՛ հաւաքի քարոզութեամբ: Այսպէս՝ «Աբրահամը հաւաքաց Ասարծուն, եւ այդ նրան
7 համարուեց որպէս արդարութիւն»: Գիտէ՞ք արդեօք, որ Աբրահամի որդիները նրանք են, որոնք այդ հաւաքից են:

Սուրբ Գիրքը կանխատեսում էր, թե Աստուած հեթանոսներին հաւա՛րով է արդարացնելու. նախապէս խոստացաւ 8
 Աբրահամին, թե՛ «Բոլոր ազգերը քեզնով են օրհնուելու»: Այսպէս ուրեմն, նրանք, որ հաւապից են, օրհնում են 9
 հաւապացեալ Աբրահամի հետ: Նրանք, որ օրէնքի գործադրողներն են, անէծքի փակ են, քանզի գրուած է, թե՛ 10
 «Անիծեալ է ամէն մարդ, որ օրէնքի գրքում եղած բոլոր գրուածները չի պահում եւ չի գործադրում»: Որ օրէնքով 11
 ոչ ոք չի արդարանայ Աստծու առաջ, այդ քաջ յայտնի է, որովհետեւ՝ «Արդարը, – ասում է, – հաւաքով է ապրելու»: 12
 Իսկ օրէնքը հաւաքից չէ. բայց ով կարարի այն, նրանով կ'ապրի: Քրիստոս մեզ վերստին գնեց օրէնքի անէծքից՝ 12, 13
 անէծք դառնալով մեզ համար (որովհետեւ գրուած է, թե՛ «Անիծեալ է այն մարդը, որը կախուած է փայտից»), 14
 որպէսզի Աբրահամի օրհնութիւնը Քրիստոս Յիսուսով գայ հեթանոսների վրայ, եւ որպէսզի Սուրբ Նոգու խոստու– 14
 մը մենք ընդունենք հաւաքով: Եղբայրներ, մարդկայնօրէն եմ ասում. նոյնիսկ մարդկանց հաստատած կրակը ոչ 15
 ոք չի կարող խափանել եւ ոչ էլ նրա վրայ մի այլ բան աւելացնել: Արդ, խոստումը Աբրահամին արուեց եւ նրա 16
 շառաիղին. չի ասում՝ շառաիղներին, չակնարկելու համար շարերին, այլ ակնարկում է մէկին՝ «Եւ քո զաւակին», 17
 որ Քրիստոսն է: Ահա՛ թէ ինչ եմ ասում. այն կրակը, որ նախապէս հաստատուել էր Աստծու կողմից Քրիստոսով, 17
 դրանից չորս հարիւր երեսուն փարի յետոյ դրուած օրէնքը չի կարող խափարել, որպէսզի չխափանուի խոստումը: 17
 Եթէ ժառանգութիւնը օրէնքից է, ապա այնչաւ խոստումից չէ. բայց Աստուած Աբրահամին խոստումով շնորհեց այն: 18
 Իսկ արդ, ինչի՞ համար է օրէնքը. օրէնքը փրուեց յանցանքների պարճառով, մինչեւ որ գար այն զաւակը, որին եղած 19
 խոստումը հրեշտակների կողմից փրուեց միջնորդի միջոցով: Իսկ միջնորդը ենթադրում է երկու կողմ, մինչդեռ 20
 Աստուած մէկ է: Եւ արդ, օրէնքը Աստծու խոստումներին հակառակ է. քան լիցի. որովհետեւ, եթէ օրէնքը, որ 21
 փրուած է, կարող լինէր կեանք փայ, ապա հաստատուալէս արդարութիւնը օրէնքից կը լինէր: Բայց Սուրբ Գիրքը 22
 ամէն ինչ դրեց մեղքի փակ, որպէսզի խոստումը Յիսուս Քրիստոսի հաւաքով փրուի հաւաքացողներին: Քանի 23
 դեռ հաւաքը չէր եկել, օրէնքի փակ փակուած էինք մնում՝ սպասելով գալիք այն հաւաքին, որ յայտնուելու էր մեր 24, 25
 մէջ: Այսպէս՝ օրէնքը դաստիարակ եղաւ՝ մեզ Քրիստոս Յիսուսին բերելու, որպէսզի հաւաքով արդարանանք: Իսկ 26
 երբ հաւաքը եկաւ, էլ դաստիարակի ձեռքի փակ չենք. քանզի բոլորը էլ Աստծու որդիներ էք հաւաքով ի Յիսուս 27, 28
 Քրիստոս: Դուք բոլորը, որ ի Քրիստոս մկրտուեցիք, Քրիստոսով զգեստաւորուեցիք. ուրեմն խորութիւն չկայ ո՛չ 27, 28
 հրեայի եւ ո՛չ հեթանոսի, ո՛չ ծառայի եւ ո՛չ ազգայի, ո՛չ արուի եւ ո՛չ էգի. որովհետեւ դուք ամենքը մէկ էք ի Քրիստոս 29
 Յիսուս: Իսկ եթէ դուք Քրիստոսինն էք, ուրեմն Աբրահամի սերունդ էք, ժառանգներ՝ ըստ խոստման:

Այս բանն եմ ասում. որքան ժամանակ որ ժառանգը երեխայ է, աւելին չէ, քան ծառան, թէպէտեւ ամէն ինչի փեր 4
 է: Բայց նա ինամակալների եւ վերակացուների ձեռքի փակ է մինչեւ հօր սահմանած ժամանակը: Նոյնպէս եւ 2, 3
 մենք. մինչ երեխայ էինք, բնութեան փարերային ուժերին էինք ծառայում: Իսկ երբ ժամանակը իր լրումին հասաւ, 4
 Աստուած ուղարկեց իր Որդուն, որը ծնունց կնոջից եւ մտաւ օրէնքի փակ՝ փրկելու համար նրանց, որ օրէնքի 5
 փակ էին, որպէսզի մենք որդեգրութիւն ընդունենք: Եւ որովհետեւ դուք որդիներ էք, Աստուած մեր սրբերի մէջ 6
 ուղարկեց իր Որդու Նոգին, որ աղաղակում է՝ Աբբա, Նայր: Ուստի, ծառայ չես, այլ՝ որդի, եւ եթէ որդի ես, ապա եւ՝ 7
 ժառանգ Աստծու: Այն ժամանակ, մինչ Աստծուն չէիք ճանաչում, ծառայում էիք նրանց, որոնք ի բնէ աստուածներ 8
 չէին. իսկ այժմ որ ճանաչեցիք Աստծուն, մանաւանդ որ Աստուած էլ ճանաչեց ձեզ, ինչպէն էր վերադառնում նորից 9
 դէպի փրկար ու խեղճ փարերային ուժերը, որոնց, նորից, ուզում էք ձեզ գերի դարձնել: Պահում էք յարուկ օրեր, 10
 ամիսներ, եղանակներ եւ փարիներ: Վախենում եմ, որ մի գուցէ ի գուր եմ աշխատել ձեզ համար: Եղէ՛ք՝ ինչպէս 11, 12
 ես, քանզի ես էլ ձեզ նման եղայ, եղբայրներ, աղաչում եմ ձեզ. դուք ինձ ոչ մի վնաս չէք փուել: Դուք գիտէք, որ 13
 փրկար մարմնով աւերարանեցի ձեզ առաջին անգամ, եւ չանարգեցիք ու չարհամարհեցիք այն փորձութիւնները, 14
 որ կրում էի իմ մարմնի վրայ. այլ իբրեւ Աստծու հրեշտակ ընդունեցիք ինձ, իբրեւ Քրիստոս Յիսուս: Իսկ արդ, 15
 ո՛ր է ձեր երանութիւնը: Վկայում եմ ձեզ. եթէ հնար լինէր, ձեր աչքերը կը հանէիք ու կը փայլէիք ինձ: Տիմա ինչո՞ւ 16
 թշնամի դարձայ ձեզ, որ ճիշտը խօսեցի: Նրանք բարի դիպաւորութեամբ չէ, որ հետաքրքրում են ձեզանով, այլ 17
 ուզում են արգելք լինել ձեզ, որպէսզի նախանձախնդիր լինէք իրենց համար: Բայց լաւ է միշտ նախանձախնդիր 18
 լինել բարի բաներին եւ ոչ թէ միայն այն ժամանակ, երբ ձեր մէջ եմ, որդեակներս, դուք, որոնց համար վերստին 19
 երկունքի մէջ եմ, մինչեւ որ Քրիստոս կերպարանուի ձեր մէջ: Կուրեմնայի այժմ լինել ձեզ մօտ եւ փոխել իմ 20
 խօսելու ձեւը, որովհետեւ փարակոյսի մէջ եմ ձեզ համար: Ասացէ՛ք ինձ, դուք, որ ուզում էք լինել օրէնքի փակ, 21
 օրէնքը չէ՞ք կարողացել. որովհետեւ գրուած է, թե՛ «Աբրահամը երկու որդի ունէր, մէկը՝ ծնունդ աղախնից եւ մէկը՝ 22
 ազգար կնոջից»: Բայց նա, որ աղախնից էր, մարմնական ծնունդ էր, իսկ նա, որ ազգար կնոջից էր, ծնունդ էր 23
 խոստման համաձայն: Սա այլաբանութիւն է, որովհետեւ սրանք երկու կրակարաններն են. մէկը՝ Սինա լեռից՝ 24
 ծնունդ ծառայութեան համար. դա Նազարն է. քանզի Նազարը Սինա լեռն է Արաբիայում եւ համապարասխանում 25
 է ներկայ Երուսաղէմին, որ իր որդիներով հանդերձ ծառայ է: Իսկ Վերին Երուսաղէմը, որը մեր բոլորի մայրն է, 26
 ազգար է. որովհետեւ գրուած է. Արդ, մենք, եղբայրներ, խոստման որդիներ ենք, Իսահակի նման: Եւ ինչպէս 27, 28, 29
 այն ժամանակ նա, որ մարմնական ծնունդ էր, հալածում էր նրան, որ ըստ հոգու էր ծնուել, այդպէս է եւ այժմ: Եւ 30
 ի՞նչ է ասում Գիրքը. «Նեռն վանիք այդ աղախնուն եւ դրա որդուն, որպէսզի այդ աղախնի որդին ազգարի որդուն 31
 ժառանգակից չլինի»: Դրա համար, եղբայրներ, աղախնի որդիներ չենք, այլ՝ ազգարի, այն ազգարութեամբ, որով 31
 Քրիստոս մեզ ազգար դարձրեց:

Ուրեմն, պի՛նդ կացէք եւ վերստին ծառայութեան լծի փակ մի՛ սպրէք: Ահա՛նապիկ ես՝ Պողոսը, ձեզ ասում եմ, որ, 5, 2
 եթէ թլփափուէք, Քրիստոս ձեզ ոչնչով չի օգնի: Վկայում եմ թլփափուող ամէն մարդու, որ պարսպաւոր է ամբողջ 3
 օրէնքը կարարել: Դուք, որ օրէնքով էք արդարանում, Քրիստոսից կարուած էք, շնորհից ընկած. որովհետեւ մենք 4, 5
 Նոգու միջոցով հաւաքից ենք սպասում արդարութեան յոյսը. քանի որ նա, ով միացած է Քրիստոս Յիսուսին, ո՛չ 6
 թլփափում լինելը արժէք ունի եւ ո՛չ անթլփափ լինելը, այլ՝ հաւաքը, որ սիրով է գործում: Լաւ էր ձեր ընթացքը, 7
 ով ձեզ կասեցրեց, որ չհնազանդուէք ճշմարտութեանը: Այս թելադրանքը նրանից չէ, ով ձեզ կանչում է: Մի փոքր 8, 9
 թթխումը խնդրում է ամբողջ զանգուածը: Իսկ ես վարահ եմ ձեր վրայ Տիրոջով, թէ ուրիշ կերպ չէք խորհում. եւ ով 10
 ձեր միտքը խռովում է, դափնաստան կը կրի՝ ո՛վ էլ լինի: Իսկ ես, եղբայրներ, եթէ թլփափութիւն էի քարոզում, ինչո՞ւ 11
 եմ դեռ հալածում: Ապա ուրեմն խաչի գայթակղութիւնը խափանուած է: Երանի՛ թէ արմատախիլ լինէին նրանք, 12

13 որ ձեր միտքը խռովում են: Եղբայրներ, դուք կոչուած էք ազատութեան. միայն թէ ձեր ազատութիւնը սոսկ մարմնի
 14 ցանկութիւնների համար չլինի, այլ սիրով ծառայեցէք միմեանց. որովհետեւ ամբողջ օրէնքը այս մէկ խօսքի մէջ է
 15 ամփոփում. «Պիտի սիրես քո ընկերոջը, ինչպէս՝ ինքդ քեզ»: Իսկ եթէ միմեանց խաժոպէք եւ յօշոպէք, զգոյշ եղէք,
 16, 17 գուցէ թէ միմեանց ոչնչացնէք: Բայց ասում են ձեզ. Նոզով ընթացէք եւ մարմնի ցանկութիւնը մի՛ կատարէք, քանի
 որ մարմինը Նոզու հակառակն է ցանկանում, իսկ Նոզին՝ մարմնի հակառակը: Եւ քանի որ սրանք միմեանց հակա-
 18, 19 ռակ են, մի՛ արէք այն, ինչ ուզում էք: Իսկ եթէ Նոզով էք առաջնորդում, ապա օրէնքի փակ չէք. որովհետեւ մարմնի
 20 գործերը յայտնի են. այսինքն՝ շնութիւն, պոռնկութիւն, պղծութիւն, վառաշարութիւն, կռակաշարութիւն, կախարհու-
 21 թիւն, թշնամութիւն, կռիւ, նախանձ, բարկութիւն, հակառակութիւններ, երկպառակութիւններ, բաժանումներ, չար
 նախանձ, սպանութիւններ, հարբեցողութիւններ, անառակութիւններ եւ սրանց նման ուրիշ բաներ: Այժմ ասում են
 ձեզ, ինչպէս որ առաջուց էլ ասում էի, թէ նրանք, որ այսպիսի բաներ են գործում, Աստու արքայութիւնը չեն ժա-
 22, 23 ռանգելու: Իսկ Նոզու պտուղն այս է՝ սէր, խնդութիւն, խաղաղութիւն, համբերութիւն, քաղցրութիւն, բարութիւն,
 24 հաւատարմութիւն, հեզութիւն, ժուժկալութիւն. այսպիսի բաներին օրէնք չկայ: Իսկ նրանք, որ քրիստոսեաններ են,
 25 խաչն են հանում իրենց մարմինները՝ կրքերով եւ ցանկութիւններով հանդերձ: Եթէ ապրում ենք Նոզով, ըստ Նոզու
 26 էլ ընթանանք: Եւ սնապարծ չլինենք՝ միմեանց գրգռելով եւ միմեանց նախանձելով:

6 Եղբայրներ, եթէ ձեզնից մէկը ինչ-որ յանցանքի մէջ բռնուի յանկարծ, դուք, որ հոգեւոր էք, վերահասարակէք
 2 նրան հեզութեան ոգով. զգոյշ եղէք ինքներդ ձեր նկատմամբ, որպէսզի դուք էլ փորձութեան չենթարկուէք: Միմեանց
 3 բեռը կրեցէ՛ք եւ այդպիսով կատարեցէ՛ք Քրիստոսի օրէնքը: Եթէ մէկը կարծում է, թէ ինքը մի բան է, եւ սակայն
 4 չէ, ինքն իրեն է խաբում: Թող իւրաքանչիւր ոք կշռադատի իր գործը եւ ապա՝ ինքն իր վրայ՝ միայն պարծենայ եւ
 5, 6 ոչ թէ ընկերոջ հետ համեմատուելով. որովհետեւ իւրաքանչիւր ոք իր բեռն է կրելու: Աշակերտը թող մասնակից
 7, 8 անի ուսուցչին բոլոր բարի բաներում: Չխաբուէք. Աստուած չի ծաղրում, որովհետեւ, ինչ որ մարդս սերմանում
 է, նոյնը եւ կը հնձի. ով սերմանում է իր մարմնի համար, այդ մարմնից էլ կը հնձի ապականութիւն. իսկ ով Նոզու
 9 համար է սերմանում, այդ Նոզուց էլ կը հնձի յաւիտենական կեանք: Իսկ բարին գործելուց չձանձրանաք, որովհետեւ
 10 յարմար ժամանակին պիտի հնձենք, եթէ չթուլանանք: Ահա թէ ինչու, քանի դեռ ժամանակ կայ, բարին գործենք
 11 բոլորի հանդէպ, մանաւանդ հաւաքի մէջ մեր հարազատների հանդէպ: Տեսէք, թէ ինչպիսի՛ գրեթով գրեցի ձեզ իմ
 12 այս ձեռքով. որովհետեւ նրանք, որ ցանկանում են ըստ մարմնի լաւ մարդ երեսայ, նրանք են սքիպում ձեզ, որ
 13 թլփապուէք: Միայն թէ Քրիստոսի խաչի յետեւից չզնան. քանզի նրանք, որ թլփապուած են, օրէնքը չեն պահում,
 14 բայց ուզում են, որ դուք թլփապուէք, որպէսզի ձեր մարմնով պարծենան: Սակայն քան լիցի, որ ես պարծենամ այլ
 բանով, քան միայն մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի խաչով, որով աշխարհը խաչուած է ինձ համար, եւ էլ՝ աշխարհի
 15 համար. որովհետեւ Յիսուս Քրիստոսով ոչ թլփապութիւնն է մի բան եւ ոչ էլ՝ անթլփապութիւնը, այլ՝ նոր արարած
 16 լինելը: Եւ թող խաղաղութիւն ու ողորմութիւն լինի բոլոր նրանց վրայ, որ ապրում են այս կանոնի համաձայն,
 17 ինչպէս նաեւ Աստու Իսրայէլի վրայ: Այսուհետեւ թող ոչ ոք ինձ նեղութիւն չդրայ, որովհետեւ ես իմ մարմնի մէջ
 18 եմ կրում Քրիստոսի չարչարանքները: Եղբայրներ, մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի շնորհը թող ձեր հոգու հետ լինի:
 Ամէն:

Եփեսացիներ

Պօղոսը՝ Յիսուս Քրիստոսի առաքեալը Աստուծոյ կամբով, Եփեսոսում եղած սրբերին եւ հաւաքացեալներին ի Քրիստոս. շնորհի ձեզ եւ խաղաղութիւն մեր Տէր Աստուծոյ եւ Տէր Յիսուս Քրիստոսից: Օրհնեալ է Աստուած եւ մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի Տայրը, որ օրհնեց մեզ ի Քրիստոս ամենայն հոգեւոր օրհնութեամբ, երկնային աշխարհում. նա ընտրեց մեզ Քրիստոսի միջոցով նախքան աշխարհի արարումը, որպէսզի մենք սուրբ եւ անարար լինենք նրա առաջ սիրով: Նախասահմանեց մեզ որդեգրութեան Յիսուս Քրիստոսի միջոցով, ըստ իր կամքի հաճութեան: Գովենք նրան այն փառքի համար, որով երջանակացրեց մեզ իր Սիրելիով: Նրանով է, որ ունենք փրկութիւն, նրա արեան միջոցով՝ մեղքերի թողութիւն, ըստ իր շնորհի մեծութեան չափի, որ եւ առաքալացաւ մեր մէջ ամենայն իմաստութեամբ եւ գիտութեամբ: Ծանաչեցրեց մեզ, ինչպէս հաճելի էր իրեն, իր կամքի խորհուրդները. նա դրանք նախապէս սահմանեց էր Նրանով, որպէսզի, ժամանակների լրումին, ինչ որ երկնքում է եւ ինչ որ երկրի վրայ, ամէն ինչ Քրիստոսով բովանդակուի: Նրանով է, որ ժառանգեցինք մեզ վիճակուած բաժինը, ըստ առաջադրութեան Աստուծոյ, որ ամէն ինչ յաջողեցնում է իր կամքի խորհուրդների համաձայն. մենք՝ նախապէս Քրիստոսին յուսացողներս, նախասահմանուած եղանք գովելու նրա փառքը: Նրանով է, որ դուք էլ լսեցիք ճշմարտութեան խօսքը՝ ձեր փրկութեան Աւերարանը, որին հաւաքաւորով կնքուեցիք խոստացուած Սուրբ Տոգով, որ մեր ժառանգութեան առաջադրեցան է մինչեւ այն օրը, երբ կարարելապէս կը փրանանք փրկութեանը՝ ի գովութիւն նրա փառքի: Ուստի եւ էլ, երբ լսեցի ձեր հաւաքի մասին, որ ունէք ի Տէր Յիսուս, եւ սիրոյ մասին, որ ունէք բոլոր սրբերի հանդէպ, չեմ դադարում գոհութիւն յայտնել ձեզ համար յիշելով ձեզ իմ աղօթքներում, որպէսզի մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի Աստուածը՝ Տայրը փառքի, ձեզ վրայ իմաստութեան եւ յայտնութեան հոգի իրեն ճանաչելու համար: Նա լուսաւոր պիտի դարձնի ձեր սրտի աչքերը, որպէսզի մենք հասկանանք, թէ ինչ է նրա կոչման յոյսը, ինչ է նրա ժառանգութեան փառքի մեծութիւնը սրբերի մէջ եւ ինչ է նրա զօրութեան գերազանց մեծութիւնը: Նա իր ամենակարող զօրութիւնը ցոյց փութեց Քրիստոսով, երբ նրան յարութիւն փութեց մեռելներից եւ նստեցրեց իր աջ կողմում, երկնքի մէջ՝ ամէն իշխանութեան, պետութեան, զօրութեան ու պետութեան վրայ, այլեւ ամէն անուան վրայ, որ փրութեան է ոչ միայն այս աշխարհում, այլ նաեւ հանդերձեալում: Նա ամէն ինչ հնազանդեցրեց Յիսուսի ոտքերի տակ եւ նրան հաստատեց, իբրեւ գլուխ եկեղեցու, բոլոր բաների վրայ, եկեղեցի, որ նրա մարմինն է, լրումը նրա, ով ամէն ինչ լցնում է ամէն բանի մէջ:

Եւ դուք մեռած էիք ձեր մեղքերի ու յանցանքների մէջ, որոնցում մի ժամանակ ընթանում էիք ըստ այս աշխարհի սովորութեան՝ հնազանդուելով օղոսն փրկող իշխանի այն ոգուն, որ այժմ ներգործում է ապարամբող մարդկանց մէջ: Նրանց թում է մենք բոլորս մի ժամանակ ապրում էինք մեր մարմնի կրքերով եւ կարարում մարմնի ու մտքի ցանկութիւնները. եւ իսկապէս Աստուծոյ բարկութեան արժանի մարդիկ էինք ուրիշների նման: Բայց Աստուած, որ առաք է ողորմութեամբ, իր մեծ սիրով, որով սիրեց մեզ, մինչ մեռած էինք մեր մեղքերի մէջ, մեզ կենդանացրեց Քրիստոսով (որովհետեւ շնորհով փրկուեցինք): Նրա հետ յարութիւն փութեց մեզ եւ նրա հետ նստեցրեց երկնքում Քրիստոս Յիսուսով, որպէսզի գալիք բոլոր դարերում ցոյց փայ իր շնորհի անչափելի մեծութիւնը մեր նկատմամբ՝ քաղցրութեամբ ի Քրիստոս Յիսուս. որովհետեւ Աստուծոյ շնորհով փրկուածներ էք հաւաքի միջոցով. եւ այս ձեզնից չէ, այլ պարգեւն է Աստուծոյ, ոչ էլ ձեր գործերից է, որպէսզի ոչ ոք չպարծենայ. որովհետեւ նրա արարածներն ենք՝ Քրիստոս Յիսուսով սպեղծուածներ բարի գործերի համար, որոնց համար էլ Աստուած առաջուց պարգաստեց մեզ, որպէսզի դրանք կարարենք: Ուստի եւ՝ դուք յիշեցէք, որ մի ժամանակ հեթանոսներ էիք մարմնով, այսինքն՝ անթիւսալ էիք (այդպէս էիք կոչուած մարմնի վրայ ձեռքով կարարուած թիւսալութիւն չունենալու պարճառով), քանի որ այն ժամանակ առանց Քրիստոսի էիք եւ հեռացած Իսրայէլի քաղաքացիութիւնից, օտարացած խոստման ուխտերից եւ ոչ մի յոյս չունէիք ու առանց Աստուծոյ էիք աշխարհում: Իսկ այժմ, Յիսուս Քրիստոսի միջոցով, դուք, որ մի ժամանակ հեռացած էիք, մերձաւորներ եղաք Քրիստոսի արեամբ, որովհետեւ նա է մեր խաղաղութիւնը, նա, որ երկուսը մէկ դարձրեց. քանդեց իր մարմնի մէջ միջնորդը՝ թշնամութիւնը, եւ հրամաններով փրութեան պարտիւրանների օրէնքը ջնջեց, որպէսզի իրենով երկուսին դարձնի մի նոր մարդ եւ խաղաղութիւն հաստատուի ու իր խաչով հաշտեցնի երկուսին մէկ մարմնի մէջ Աստուծոյ հետ. քանզի թշնամութիւնն սպանեց իր խաչով: Եւ եկաւ խաղաղութիւն աւերարանեց ձեզ՝ հեռու եղողներից, եւ խաղաղութիւն՝ մօտ եղողներից. որովհետեւ նրանով է, որ երկուսս էլ արքայութեան ունենք մերձենալու Տօրը մէկ Տօգով: Ապա ուրեմն, օտար եւ պանդուխտ չէք, այլ՝ համաքաղաքացի սրբերին եւ ընտանի՝ Աստուծոյ, կառուցուած առաքեալների եւ մարգարէների հիմքի վրայ, որի անկիւնաքարը Քրիստոս Յիսուսն է: Նրա վրայ ներդաշնակութեամբ հաստատուած ամբողջ կառոյցը Տիրոջով վերանում է մի սուրբ փաճարի, որի մէջ դուք էլ նրա հետ կառուցուած էք որպէս բնակարան Աստուծոյ՝ Սուրբ Տոգու միջոցով:

Ահա թէ ինչու եւ՝ Պօղոսը, ձեզ՝ հեթանոսներից համար Յիսուս Քրիստոսի բանարարելալն եմ: Թերեւս դուք յաճ լինէք Աստուծոյ շնորհի փութեան մասին, որ փրութեան ինձ ձեզ համար. որովհետեւ յայտնութեամբ ցոյց փրութեան ինձ խորհուրդը, ինչպէս աւելի վերեւ գրեցի ձեզ համառօտակի, որպէսզի կարող լինէք ընթերցել եւ փեսնել իմ իմացութիւնը Քրիստոսի խորհրդի մէջ, խորհուրդ, որ այլ սերունդների մարդկանց որդիներին ցոյց չարութեան, ինչպէս այժմ այն յայտնութեան իր սուրբ առաքեալներին եւ մարգարէներին Սուրբ Տօգու միջոցով, որպէսզի հեթանոսները Քրիստոս Յիսուսի միջոցով ժառանգակից, նոյն մարմնի անդամ եւ նրա խոստմանը հաղորդակից լինեն Աւերարանով: Եւ այդ Աւերարանին եւ սպասաւոր եղայ ըստ Աստուծոյ շնորհի այն պարգեւների, որ փրութեան ինձ նրա զօրութեան ներգործութեամբ (եւ, որ յերկնքի, ինձ փրութեան այս շնորհը)՝ աւերարանելու հեթանոսներին Քրիստոսի անքնին մեծութիւնը եւ բոլորին լուսաւորելու, որպէսզի գիտենան, թէ ինչ է այն խորհրդի փութեանութիւնը, որ ծածկուած էր ի յալիպետից Աստուծոյ մօտ, որ սպեղծեց ամէն ինչ, որպէսզի եկեղեցու միջոցով յայտնի լինի այժմ երկնային իշխանութիւններին եւ պետութիւններին Աստուծոյ բազմապարփկ իմաստութիւնը, նրա յալիպետական նախասահմանութեան համաձայն, որ նա իրագործեց Տէր Յիսուս Քրիստոսի միջոցով:

12 Մենք էլ համարձակությամբ եւ արքայութեամբ ունենք մերձեցալու Աստուծոյն այն վարձակութեամբ, որ ունենք Յիսուս
 13 Քրիստոսին հաւարարով: Ուստի աղաչում են, որ չընկճուէք ձեզ համար մեր կրած նեղութիւնների պարճառով,
 14 նեղութիւններ, որ մեր փառքն են: Ահա թէ ինչու ծնկի եմ գալիս մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի Նոր առաջ, որից
 16 իր անունն է սրանում ամէն ազգաբնակչի երկնքում եւ երկրի վրայ, որպէսզի դուք, ըստ իր փառքի մեծութեան, իր
 17 Նոգու միջոցով զօրութեամբ ամրանաք ներքնապէս. այնպէս որ, ձեր հաւարի միջոցով, Քրիստոս բնակուի ձեր
 18 սրտերում, եւ դուք սիրոյ մէջ արմարաւորուած ու հասարարուած լինէք. եւ կարողանաք հասկանալ բոլոր սրբերի
 19 հեպ, թէ ի՛նչ է լայնութիւնը, երկարութիւնը, բարձրութիւնը եւ խորութիւնը, այսինքն ճանաչէք Քրիստոսի սէրը, որ
 20 գերազանց է, քան ամէն գիտութիւն, որպէսզի լցուէք Աստուծոյ լրիւ ամբողջութեամբ: Ուրեմն, նրան, որ կարող է
 21 գործում է մեր մէջ, - նրան փանջ եկեղեցում Քրիստոս Յիսուսով, բոլոր ժամանակներում, յաւիտեանս յաւիտենից:
 Ամէն:

4 Արդ, աղաչում են ձեզ, եւ՝ Տիրոջ համար բանարկուածս, որ ընթանաք այնպէս, ինչպէս վայել է այն կոչմանը,
 2 որին կոչուեցիք. կարարեալ խոնարհութեամբ, հեզութեամբ եւ համբերութեամբ հանդուրժեցէք միմեանց սիրով,
 3, 4 ջանացէք պահել հոգու միութիւնը խաղաղութեան կապով. մէկ մարմին եւ մէկ հոգի, ինչպէս որ մէկ է ձեր յոյսը,
 5, 6 որին Աստուած կոչեց մեզ: Մէկ Տէր կայ, մէկ հաւար, մէկ մկրտութիւն, մէկ Աստուած, Նայր բոլորի, որ է բոլորի
 7 վրայ, բոլորի հեպ եւ մեր բոլորի մէջ: Բայց մեզմից իրաբանցիւրիս քրուած է շնորհ ըստ Քրիստոսի պարգեւած
 8, 9, 10 չափի. դրա համար էլ ասում է. «Ելա»-ն ի՛նչ է, եթէ ոչ այն, որ իջաւ նախ երկրի ստորին կողմը: Նա, որ
 11 իջաւ, նոյն ինքն է, որ բարձրացաւ երկինքներից աւելի վեր, որպէսզի լցնի ամբողջ փիեզերքը: Նա շնորհ քու-
 12, 13 եց ոմանց լինելու առաքեալներ, ոմանց՝ մարգարէներ, ոմանց՝ աւետարանիչներ, ոմանց՝ հովիւներ եւ ուսուցիչներ՝
 14 հասարարելու համար սրբերին իրենց պաշտօնի կարարման մէջ, ի շինութիւն Քրիստոսի մարմնի, մինչեւ որ մենք
 15 բոլորս հասնենք հաւարի կարարեալ միութեանն ու Աստուծոյ Որդու ճանաչմանը, կարարեալ մարդու աստիճանին՝
 16 ունենալով ճիշտ Քրիստոսի հասակի չափը: Այնպէս որ, այսուհետեւ չինենք երեխաներ, որոնք քարուքերում ու
 17 քշում են վարդապետութեան բոլոր հողմերից, մարդկանց խաբէբայութեամբ, որոնք խորամանկութեամբ, խաբելով
 18 մոլորեցնում են. այլ ճշմարտութեամբ աստիճանով սիրոյ մէջ, ամէն բան աճեցնենք նրա՛ մէջ, որ գլուխն է՝ Քրիստոս:
 19 Նրանից է կախում ամբողջ մարմինը, իրար ամբողջ միացած զանազան յոյներով, այնպէս որ, երբ մարմնի իրա-
 20 քանչիւր մասը գործում է ինչպէս որ պէտք է, ամբողջ մարմինը աճում է եւ կառուցում սիրոյ մէջ: Արդ, այս բանն են
 21 ասում եւ վկայում Տիրոջով. դուք այլեւս չընթանաք այնպէս, ինչպէս որ այլ հեթանոսներն են ընթանում իրենց մրքի
 22 փոխանութեամբ. նրանց մրքերը մթազնուած են, եւ իրենք օտարացած են Աստուծու կեանքից՝ իրենց մէջ եղած քրքի-
 23 անձնարար եղան անառակութեան եւ ամէն րեւակ պիղծ գործերի: Բայց դուք այսպէս չսովորեցիք Քրիստոսին.
 24 թէպէտեւ լսել էք նրա մասին եւ սովորել նրանից, թէ Յիսուսի մէջ է ճշմարտութիւնը. հեռն վանեցէք ձեզմից
 25 ինչ մարդուն իր նախկին կենցաղով, այն, որ ապականուած է խաբէպարիի ցանկութիւններով. նորոգուեցէք ձեր
 26 մրքով եւ հոգով ու հազէք նոր մարդը, որ ստեղծուած է ըստ Աստուծո՛ւ արդարութեամբ եւ ճշմարիտ սրբութեամբ:
 27 Ուստի դէ՛ն գցեցէք սրախօսութիւնը. իրաբանցիւր թող իր ընկերոջն ասի ճշմարտութիւնը, որովհետեւ միմեանց
 28 անդամներ ենք: Թէ բարկանաք էլ, մեղք մի՛ գործէք. արեգակը ձեր բարկութեան վրայ թող մայր չմտնի. եւ Մա-
 29 րանային րեղի մի՛ քուրք: Ով գողանում էր, այլեւս թող չգողանայ, այլ մանաւանդ թող աշխարհի իր ձեռքերով
 30 բարիք արարադրել, որպէսզի կարող լինի քալու նրան, ով կարիքի մէջ է: Ոչ մի քրքի խօսք ձեր բերանից թող չլինի,
 31 այլ միայն բարի խօսքը, որ շինիչ է եւ օգտակար, որպէսզի շնորհով լցուի նա, ով այն լսում է: Եւ մի՛ քրքուեցրէք
 32 Աստուծու Սուրբ Նոգին, որով կնքուեցիք փրկութեան օրուայ համար: Ամէն դառնութիւն, բարկութիւն, գայրոյթ, ա-
 ղաղակ եւ հայհոյութիւն թող վերանայ ձեզմից՝ իրենց չարութեամբ հանդերձ: Միմեանց հեպ եղէք քաղցր, գրած՝
 ներելով միմեանց, ինչպէս որ Աստուած ներեց մեզ Քրիստոսով:

5, 2 Նմանուեցէք Աստուծուն, որպէս սիրելի զաւակներ, եւ ընթացէք սիրով, ինչպէս որ Քրիստոս սիրեց մեզ եւ իր
 3 անձը մարմնեց մեզ համար որպէս անուշահոտ պարարազ եւ զոհ Աստուծուն: Նեռն ձեզմից պոռնկութիւն եւ ամէն
 4 րեւակ պղծութիւն կամ ազահութիւն. դրանց անունն իսկ թող չլինի ձեր մէջ, ինչպէս որ վայել է սրբերին. եւ հեռն
 5 ձեզմից զազարախօսութեան կամ յիմար խօսք կամ խեղկարարութիւն, որ վայել չեն. այլ, մանաւանդ, գոհութիւն թող
 6 մարտուցուի Աստուծուն: Այս բանն իմացէք, թէ ամէն պոռնիկ կամ պիղծ կամ ազահ մարդ, որ կքապաշար է, Աստուծու եւ
 7 Քրիստոսի թագաւորութեան մէջ ժառանգութիւն չունի: Մտաքի խօսքերով թող ոչ ոք ձեզ չխաբի, որովհետեւ դրա
 8 համար է, որ գալիս է Աստուծու բարկութիւնը անհնազանդ մարդկանց վրայ: Ուրեմն՝ նրանց մասնակից մի՛ եղէք,
 9 որովհետեւ, թէպէտեւ մի ժամանակ խաւար էիք, հիմա լոյս էք ի Տէր. ընթացէք ինչպէս լուսոյ որդիներ. քանզի լուսոյ
 10 պարողներն են բարութիւնը, արդարութիւնը եւ ճշմարտութիւնը: Սքուզեցէք, թէ որն է հաճելի Տիրոջը. եւ խաւարի
 11 անպարող գործերին մասնակից մի՛ եղէք, այլ մանաւանդ մերկացրէք դրանք, որովհետեւ, ինչ որ նրանք գործում են
 12 ծածուկ, այդ մասին խօսելն իսկ ամօթ է. այլ ամէն ինչ բացայայտելով՝ լոյսով յայտնի է լինում, քանզի ամէն ինչ,
 14, 15 որ յայտնի է, լոյս է: Դրա համար էլ ասում է. Տեսէք, թէ ինչպիսի գոշուրութեամբ պէտք է ընթանաք. ոչ թէ ինչպէս
 16, 17 անմիտներ, այլ՝ ինչպէս իմաստուններ. ժամանակն օգտագործեցէք, քանզի օրերը չար են. դրա համար անմիտ մի՛
 18 եղէք, այլ իմացէք, թէ ի՛նչ է Տիրոջ կամքը: Եւ մի՛ հարբէք գինով. դրա մէջ գեխութիւն կայ. այլ մանաւանդ լցուեցէք
 19 Նոգով, որպէսզի խօսէք միմեանց հեպ սաղմոսներով, օրհներգութիւններով եւ հոգետր երգերով, որպէսզի երգէք
 20 եւ ձեր սրտերում սաղմոս ասէք Տիրոջը: Գոհութիւն յայտնեցէք ամէն ժամ ամէն ինչի համար Նորը եւ Աստուծուն՝ մեր
 21 Տէր Յիսուս Քրիստոսի անունով: Նազանդուեցէք միմեանց Քրիստոսի երկիրով: Կանայք իրենց մարդկանց թող
 22 հնազանդ լինեն, ինչպէս կը հնազանդուեն Տիրոջը, որովհետեւ մարդն է գլուխը կնոջ, ինչպէս որ Քրիստոս գլուխն
 23 է եկեղեցու. եւ ինքն է Փրկիչը այդ մարմնի: Եւ ինչպէս եկեղեցին հնազանդում է Քրիստոսին, նոյնպէս եւ կանայք
 24 թող հնազանդուեն իրենց մարդկանց ամէն ինչում: Մարդիկ, սիրեցէք ձեր կանանց, ինչպէս որ Քրիստոս սիրեց
 25 եկեղեցին եւ իր անձը մարմնեց նրա համար, որ սրբացնի աւազանի մաքրութեամբ՝ խօսքով, որպէսզի նա իր առաջ
 26, 27 փառաւոր կերպով կանգնեցնի եկեղեցին, որ ոչ մի արար կամ աղբերդութիւն կամ նման բաներից ոչինչ չունենայ,

այլ լինի սուրբ եւ անարար: Նոյն ձեռով մարդիկ պարտաւոր են սիրել իրենց կանանց իբրև իրենց մարմինները. 28
 ով սիրում է իր կնոջը, ինքն իրեն է սիրում. որովհետև ոչ ոք երբեք իր անձը չի արում, այլ սնում եւ խնամում է 29
 այն, ինչպէս որ Քրիստոս՝ եկեղեցին. բանգի անդամներն ենք նրա մարմնի՝ նրա մարմնից եւ նրա ոսկորներից: 30
 «Դրա համար մարդը պիտի թողնի իր հօրն ու մօրը եւ պիտի գնայ իր կնոջ յետեից. եւ երկուսը պիտի լինեն մէկ 31
 մարմին»: Այս խորհուրդը մեծ է. բայց ես ասում եմ Քրիստոսի եւ եկեղեցու վերաբերեալ: Դուք էլ նոյնպէս ամեն 32, 33
 մէկը նոյնը արեք, որպէսզի իւրաքանչիւր ոք իր կնոջն այնպէս սիրի, ինչպէս իր անձը, եւ կինը երկնցի իր մարդուց:
 Որդիներ, հնազանդ եղէք ձեր ծնողներին ի Տէր, որովհետև դա է ճիշտը: Պապուհի՛ր քո հօրն ու մօրը, - որ 6, 2
 առաջին պատուիրանն է՝ արուած խոստումով, - որպէսզի լաւ լինի քեզ համար, եւ երկար կեանք ունենաս երկրի 3
 վրայ: Նայրեր, մի՛ գայրացրէք ձեր որդիներին, այլ մեծացրէք նրանց Տիրոջ խրատով եւ ուսումով: Ծառաներ, 4, 5
 հնազանդ եղէք ձեր մարմնաւոր տէրերին ահով եւ դողով եւ անկեղծ սրտով, ինչպէս հնազանդ էք Քրիստոսին. ոչ 6
 թէ հսկողութեան փակ ծառայելով, որպէս մարդաստանոյ անձեր, այլ՝ որպէս Քրիստոսի ծառաներ՝ կարարելու հա-
 մար Աստծու կամբը: Յօժարութեամբ ծառայեցէք, ինչպէս պիտի ծառայէիք Տիրոջը եւ ոչ թէ՛ մարդկանց: Իմացէք, 7, 8
 որ իւրաքանչիւր ոք՝ թէ՛ ծառայ եւ թէ՛ ազատ, ինչ բարի բան որ անի, նոյնն էլ կը սպանայ Տիրոջից: Եւ դուք, տէրեր, 9
 նոյնն արեք նրանց հանդէպ՝ մի կողմ թողնելով սպառնալիքները. իմացէք, որ եւ նրանք, եւ դուք Տէր ունէք երկնքում,
 եւ նրա առաջ աջառութիւնը չկայ: Եւ վերջապէս, զօրացէ՛ք Տիրոջով եւ նրա զօրութեան կարողութեամբ. եւ Աստ- 10, 11
 ծու սպառազինութիւնը հագէ՛ք, որպէսզի կարողանաք ընդդիմանալ Մաքանայի հնարանքներին. որովհետև մեր
 պայքերազմը մարմնի եւ արեան հետ չէ, այլ՝ իշխանութիւնների հետ, պետութիւնների հետ, այս խաւար աշխարհի
 փրակալների հետ եւ երկնքի փակ եղող չար ոգիների հետ: Ուստի առէ՛ք Աստծու սպառազինութիւնը, որպէս- 13
 զի կարողանաք չար օրում դէմ կանգնել չարին. եւ երբ ամէն ինչ կարարեք, հաստատուն կացէ՛ք տեղում պինդ
 կանգնած, ձեր մէջքերը գօրեպնդած ճշմարտութեամբ, եւ հազած արդարութեան զրահը՝ ձեր ոտքերը ամրացրէ՛ք
 խաղաղութեան Աւետարանի պայրաստութեամբ: Եւ այս բոլորի վրայ, առէ՛ք հաւարի վահանը, որով պիտի կարո- 16
 դանաք հանգցնել չարի բոլոր միացող նետերը: Եւ առէ՛ք փրկութեան սաղաւարտն ու Նոզու սուտերը, որ է Աստծու
 խօսքը: Ամենայն աղօթքներով եւ աղաչանքներով ամէն ժամ աղօթեցէ՛ք Նոզով. եւ այդ բանի մէջ հսկեցէ՛ք անխոնջ 18
 յարաբերութեամբ եւ աղաչանքներով բոլոր սրբերի համար, նաեւ ինձ համար, որպէսզի ինձ խօսք փրուի իմ բե- 19
 րանը բանալու համարձակութեամբ՝ ցոյց փայլու համար Աւետարանի խորհուրդը, որի պարզամաւորն եմ եւ այս
 կապանքներով, որպէսզի իմ այս վիճակում համարձակուեմ խօսել, ինչպէս որ պարտաւոր եմ խօսել: Բայց որպէս- 21
 զի դուք էլ գիտենաք իմ մասին, թէ ինչ եմ անում, Տիւրքիոս սիրելի եղբայրը եւ Տիրոջ հաւարարին պաշտօնեան
 ձեզ ամէն ինչ կը փեղեկացնի այդ մասին. նրան ուղարկեցի ձեզ մօտ, որպէսզի դուք փեղեակ լինէք մեր մասին, եւ 22
 նա մխիթարի ձեր սրտերը: Խաղաղութիւն եղբայրներին եւ սէր հաւարով հանդերձ՝ Նայր Աստծուց եւ Տէր Յիսուս
 Քրիստոսից: Ընտրի բոլոր նրանց, որոնք սիրում են մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսին անեղծութեամբ: 24

Փիլիպեցիներ

1 Պօղոսը եւ Տիմոթէոսը՝ ծառաները Յիսուս Քրիստոսի, բոլոր սրբերին ի Քրիստոս Յիսուս, որ Փիլիպեի կողմերում են՝ եպիսկոպոսներով եւ սարկաւագներով հանդերձ: Ծնորի ձեզ եւ խաղաղութիւն մեր Նայր Աստուծոց եւ Տէր Յիսուս Քրիստոսից: Գոհութիւն եմ յայտնում իմ Աստուծու ամէն անգամ, երբ ձեզ յիշում եմ իմ բոլոր աղաչանքներում: Ընդհանուր համար աղօթում եմ խնդրութեամբ՝ առաջին օրուանից մինչեւ այժմ Աւետարանին ձեր ունեցած մասնակցութեան համար: Վարսի եմ այն բանում, թէ ով որ ձեր մէջ սկսեց բարի գործերը, աւարտին կը հասցնի մինչեւ Յիսուս Քրիստոսի օրը: Ինչպէս որ ճշմարիտ է թուում ինձ այդպէս խորհել ձեր բոլորի մասին, քանի որ ես ձեզ ունեմ իմ սրբում, դուք, որ իմ կապանքների եւ Աւետարանի պաշտպանութեան ու հաստատման մէջ բոլորդ ինձ եղած շնորհին բաժնեկից եղաք: Վկայ է ինձ Աստուած, թէ ինչպէս եմ կարօքել ձեզ բոլորիդ Քրիստոս Յիսուսի գործով: Եւ ահա այս աղօթքն եմ անում. թող ձեր սէրը աւելի եւ աւելի առաւարանայ գիտութեան եւ ամենայն իմաստութեան մէջ, որպէսզի դուք լաւ ընկալէք, հաստատում մնաք 11 եւ առանց գայթակղութեան լինէք Քրիստոսի օրուայ համար՝ լցուած արդարութեան պրոտիւնով, Յիսուս Քրիստոսի միջոցով, ի փառս եւ ի գովութիւն Աստուծոց: Ուզում եմ, որ գիտեմք, եղբայրներ, թէ ինչ որ ինձ պարտաւեց, աւելի շուրջ Աւետարանի առաջընթացին ծառայեց. նոյնիսկ իմ կապանքները, որ Քրիստոսի համար են, յայտնի եղան պալատի ամբողջ անձնակազմին եւ միւս բոլոր փրկւում, ինչպէս նաեւ Տիրոջ միացած շարք եղբայրներին, որոնք, քաջալերուած իմ կապանքներով, առաւել եւս համարձակ գրնուեցին՝ առանց երկիւղի քարոզելու Աստուծու խօսքը: Ունանք՝ նախանձից եւ հակառակութիւնից դրդուած, իսկ ունանք բարի սիրտութեամբ է, որ Քրիստոս եւ քարոզում. ունանք էլ՝ սիրուց սնուած, քանզի գիտեն, որ կանգնած եմ Աւետարանի պաշտպանութեան համար. իսկ ունանք Քրիստոսի մասին պարտում են հակառակութեան համար եւ ոչ թէ մաքուր սրտով, կարծելով, թէ նեղութիւններ են աւելացնում իմ կապանքների վրայ: Բայց ինչ փոյթ. ինչ ձեռով էլ լինի, թէ՛ միտումնաւոր եւ թէ՛ ճշմարտութեամբ, Քրիստոսն է քարոզում. եւ սրա համար ուրախ եմ եւս, այլեւ պիտի շարունակեմ ուրախանալ. որովհետեւ գիտեմ, որ դա ծառայելու է իմ փրկութեանը՝ ձեր աղաչանքներով եւ Յիսուս Քրիստոսի Նոգու օգնութեամբ, ըստ իմ ակնկալութեան եւ յոյսի, որպէսզի ոչնչով ամօթով չմնամ, այլ լինեմ կարարելապէս համարձակ, եւ ինչպէս միշտ, նաեւ այժմ, մեծարուի Քրիստոս իմ մարմնի մէջ թէ՛ իմ ապրելով եւ թէ՛ մեռնելով. քանի որ ինձ համար կեանքը Քրիստոսն է, իսկ մեռնելը՝ շահ: Ապա եթէ այս մարմնի կեանքը արդիւնաւոր գործի համար է, եւ չգիտեմ, թէ որն ընկալեմ: Ընդհանուր եմ երկուսից էլ. մարմնից դուրս գալը եւ Քրիստոսի հետ լինելը աւելի լաւ եմ համարում. իսկ մնալ այս մարմնի մէջ՝ առաւել կարեւոր է ձեզ համար: Եւ համոզուած եմ ու գիտեմ, որ կը մնամ եւ կ'ապրեմ ձեզ բոլորիդ հետ, որ դուք զարգանաք եւ ուրախ լինէք հաւաքի մէջ, որպէսզի ինձնով ձեր պարծանքը առաւել լինի Քրիստոս Յիսուսով, երբ ես վերստին գամ ձեզ մօտ: Միայն թէ Աւետարանին արժանի ձեռով ընթացէք, որպէսզի ձեզ փրկենք զամբողջութեամբ թէ՛ հեռու լինեմ, լսեմ ձեր մասին, որ հաստատում էք մնացել մէկ հոգով եւ որպէս մէկ շունչ պայքարում էք Աւետարանի հաւաքի համար. եւ ոչնչով մի՛ վախեցէք հակառակորդներից. դա պայացոյց է նրանց կորստեան եւ ձեր փրկութեան: Եւ դա Աստուծոց է, որ շնորհուեց ձեզ Քրիստոսի համար, որպէսզի ոչ միայն հաւաքաբ նրան, այլեւ նրա համար չարչարուէք՝ մղելով նոյն պարտաւեցումը, որն իմ մէջ փեսաք եւ այն լսում էք ինձնից:

2 Արդ, եթէ կայ միսիթարութիւն Քրիստոսով, եթէ կայ սիրոյ սփոփանք, եթէ կայ Նոգու հաղորդութիւն, եթէ կայ գթութիւն եւ ողորմութիւն, ուրեմն՝ կարարեալ դարձէք իմ ուրախութիւնը. նոյն բանը խորհեցէք, նոյն սէրն ունեցէք ձեր մէջ, եղէք միաշունչ, միախորհուրդ: Մի՛ արեք որեւէ բան հակառակութեան ոգով, ոչ էլ որեւէ բան՝ սնասպարծութեամբ, այլ խոնարհութեամբ մէկը միւսին աւելի լաւ համարեցէք, քան ինքներդ ձեզ: Միայն ձեր շահը մի՛ փնտրէք, այլ իւրաքանչիւր ոք՝ ընկերոջ շահն էլ: Ձեզանից իւրաքանչիւրը թող խորհի այն, ինչ որ կայ Քրիստոս Յիսուսի մէջ, որը Աստուծու կերպարանքով էր, բայց Աստուծու հաւասար լինելը յափշտակութիւն չհամարեց, այլ իր անձը ունայնաբերեց՝ ծառայի կերպարանք առնելով, մարդկանց նման լինելով եւ մարդու կերպարանքով խոնարհեցրեց ինքն իրեն՝ հնազանդ լինելով մինչեւ մահ եւ այն էլ մահուան՝ խաչի վրայ: Դրա համար էլ Աստուած նրան առաւել բարձրացրեց եւ նրան շնորհեց մի անուն, որ վեր է, քան ամէն անուն, որպէսզի Յիսուս Քրիստոսի անունով խոնարհուի ամէն ծունկ՝ լինի թէ՛ երկնաւորների, թէ՛ երկրաւորների եւ թէ՛ սանդարամետրականների. եւ ամէն լեզու խոստովանի, թէ Յիսուս Քրիստոս Տէր է՝ ի փառս Նայր Աստուծոց: Ուրեմն, իմ սիրելիներ, ինչպէս միշտ հնազանդուել էք, երբ եկել եմ ձեզ մօտ, այնպէս էլ հնազանդ եղէք առաւել եւս այժմ, երբ հեռու եմ ձեզանից. ահով եւ դողով դուք ձեր փրկութեան համար աշխատեցէք. որովհետեւ Աստուած է, որ յաջողեցնում է ձեր մէջ կամենալը եւ կարարելը իր հաճութեան համար: Ամէն ինչ արէք առանց փոքրնալու եւ առարկելու, որպէսզի լինէք անբիծ եւ անարար, Աստուծու որդիներ, անմեղներ՝ կամակոր եւ խոստովանուած ազգի մէջ, ուր պիտի փայլէք ինչպէս լուսարումներն աշխարհում՝ ձեր մէջ պահելով կեանքի խօսքը, որ պիտի լինի իմ պարծանքը Քրիստոսի օրուայ համար, որպէսզի ընդունայն ընթացած եւ ընդունայն աշխատած չլինեմ: Թէկուզ եւ ձեր հաւաքին իբրեւ պարարագ եւ զոհ ընծայուեմ, ուրախ եմ եւ մասնակից ձեր բոլորի հրճուանքին: Նոյնպէս եւ դուք հրճուեցէք եւ մասնակից եղէք իմ ուրախութեանը: Բայց յոյս ունեմ ի Տէր Յիսուս՝ Տիմոթէոսին շուրջապիտի ուղարկելու ձեզ մօտ, որպէսզի իմ սիրտն էլ հանգիստ լինի, երբ ձեր մասին բան իմանամ. որովհետեւ ոչ ոք չունեմ նրա նման սրբակից, 21 որ հարազատի պէս հոգայ ձեր մասին, քանզի բոլորն էլ իրենց շահն են փնտրում եւ ոչ Յիսուս Քրիստոսին: Բայց նրա փորձուած լինելը դուք էլ գիտէք, որովհետեւ ինձ հետ Աւետարանին ծառայեց այնպէս, ինչպէս որդին՝ 23, 24 հորը: Արդ, մարդիկ եւ ուղարկել սրան, երբ որ իմ վիճակը պարզ լինի: Եւ յոյս ունեմ ի Տէր, որ ինքն էլ կը գամ 25 շուրջով: Բայց անհրաժեշտ համարեցի ձեզ մօտ ուղարկել Եպափրոդիտոս եղբորը՝ իմ գործակցին եւ մարտակցին, որ դուք ուղարկել էիք իմ կարիքները հոգալու համար, քանի որ ինքն էլ շարք կարօքել է ձեզ եւ ցանկանում է ձեզ բոլորիդ փրկելու. նա սրբաւորուած էր, որ դուք լսել էիք, թէ ինքն հիւանդացել է: Եւ արդարեւ հիւանդացաւ

մերձիմահ. բայց Աստուած ողորմեց նրան. ոչ միայն նրան, այլև՝ ինձ, որպէսզի փրկման վրայ փրկման չկրեմ: Արդ, շտապ ուղարկեցի նրան, որպէսզի, նրան փեսանելով, կրկին ուրախ լինէք, եւ ես չսրբամ: Ընդունեցէք նրան ի Տէր ամենայն ուրախութեամբ եւ այդպիսիներին պարուական անձեր համարեցէք, քանի որ նա Տիրոջ գործի համար մինչև մահուան դուռը հասաւ՝ իր կեանքն իսկ վրանգելով, որպէսզի ինձ ծառայելու հարցում ձեր պակասը լրացնի:

Ուրեմն, իմ եղբայրներ, ուրախ եղէք ի Տէր. նոյն բաները ձեզ գրելն ինձ համար ձանձրալի չէ, իսկ ձեզ համար մեծ ապահովութիւն է: Զգուշացէք շնորհից, զգուշացէք չար մշակներից, զգուշացէք թլփափութեան կողմնակիցներից, քանզի իսկական թլփափութիւնը մենք ենք, որ Աստուծոն ծառայում ենք Նոզով եւ պարծենում ենք Քրիստոս Յիսուսով, իսկ մարմնով չենք պարծենում, թէի ինքս էլ մարմնի վրայ նոյն վափահութիւնն ունեմ: Եթէ մէկը կարծում է, որ ինքն այլ կերպ վափահութիւն ունի մարմնի վրայ, եւ՝ առաւել եւս. թլփափութեմ ուրեքորդ օրը, Իսրայէլի ցեղից եմ, Բենիամինի սերնդից, եբբայեցի՝ եբբայեցի ծնողներից, ըստ օրէնքի՝ փարիսեցի, ըստ նախանձախնդրութեան՝ հալածում էի եկեղեցին, ըստ օրէնքի արդարութեան՝ անբասիր: Բայց ինչ որ ինձ համար շահ էր, այն վնաս համարեցի Քրիստոսի համար: Եւ ամէն բան, արդարեւ, վնաս եմ համարում մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի գերազանց գիպութեան համար: Նրա համար ամէն ինչից զրկուեցի, - եւ այդ բոլորը աղբ եմ համարում, - որպէսզի շահեմ Քրիստոսին եւ գրանուեմ նրա մէջ. ո՛չ թէ նրա համար, որ ունենամ իմ արդարութիւնը, որ օրէնքից է, այլ Քրիստոսի հաւաքից եղած արդարութիւնը, որ Աստուծոց եկող արդարութիւնն է՝ հաւաքով, որպէսզի ճանաչեմ նրան եւ նրա յարութեան զօրութիւնը ու մասնակից լինեմ նրա չարչարանքներին, կերպարանակից՝ նրա մահուան, որպէսզի հասնեմ մեռելներից յարութիւն առնելուն: Ոչ թէ արդէն հասել եմ նպատակին կամ արդէն կարարեալ եմ, այլ հեփամուր եմ, որ հասնեմ դրան, որի համար էլ բռնուած եմ Քրիստոս Յիսուսից: Եղբայրներ, ես ինքս ինձ նպատակին հասած չեմ համարում. բայց խնդիրն այն է, որ յետեւում մնացածները մոռացած՝ ձգտում եմ դէպի իմ առջեւում եղածները. ուշադիր վագում եմ աստուածային կոչմանս նպատակակէտին՝ Քրիստոս Յիսուսով: Ուրեմն, դուք բոլորդ, որ կարարեալ էք, այս բանը խորհեցէք. եթէ ուրիշ բան խորհէք, Աստուած ձեզ այդ էլ կը յայտնի: Միայն թէ ինչի որ հասանք, նոյնը խորհենք եւ նոյն կանոնի համաձայն ընթանանք: Եղբայրներ, նմանուեցէք ինձ եւ լա՛ն նայեցէք այնպիսիներին, որ նոյն ձեւով են ընթանում, ինչպէս մենք, որ օրինակ ենք ձեզ համար. որովհետեւ շարքերը, - որոնց մասին շար անգամ ասել եմ ձեզ եւ այժմ էլ լսելով եմ ասում, - ընթանում են որպէս թշնամիներ Քրիստոսի խաչի. նրանց վախճանը կորուստ է. նրանց աստուածը իրենց որովայնն է, եւ փառքը՝ իրենց ամօթը: Նրանք միայն երկրաւոր բաներն են խորհում: Իսկ մեր քաղաքացիութիւնը երկնքում է, որպէտզի եւ ակնկալում ենք Փրկչին՝ Տիրոջը՝ Յիսուս Քրիստոսին, որ նորոգելու է մեր խոնարհ մարմինը, որպէսզի այն կերպարանակից լինի իր փառաւոր մարմնին, այն զօրութեամբ, որ կարող է հնազանդեցնել ամէն բան իր իշխանութեամբ:

Ուրեմն, իմ սիրելի՛ եւ ցանկալի՛ եղբայրներ, որ իմ ուրախութիւնն ու պատկն էք, այսպէս հաստատուն մնացէք ի Տէր, սիրելիներ: Խնդրում եմ Եւոզիային եւ խնդրում եմ Միմաթիքին, որ նոյն խորհուրդն ունենան ի Տէր: Այո՛, քեզ էլ եմ աղաչում, իմ հարազատ լծակից, դու՛րս էլ օգնիր նրանց, որոնք անկարարանի համար պայքարեցին ինձ հետ Կղեմէսի եւ իմ միւս գործակիցների հետ միասին. նրանց անունները կեանքի գրքի մէջ են: Միշտ ուրախ եղէք Տիրոջով, դարձեալ եմ ասում՝ ուրախ եղէք: Թող ձեր հեգուցիւնը յայտնի լինի բոլոր մարդկանց: Տէրը մօտ է: Նոզ մի՛ արէք, այլ աղօթքներով եւ աղաչանքներով ձեր խնդրանքները գոհաբանութեամբ յայտնի թող լինեն Աստուծոն: Եւ Աստուծու խաղաղութիւնը, որ վեր է, քան ամենայն միտք, պիտի պահի ձեր սրտերը եւ մարմնամները Քրիստոս Յիսուսով: Եւ վերջապէս, եղբայրներ, ինչ որ ճշմարտութեամբ է, ինչ որ՝ պարկեշտութեամբ, ինչ որ՝ արդարութեամբ, ինչ որ՝ սրբութեամբ, ինչ որ՝ սիրով, ինչ որ՝ բարի համբաւով, ինչ որ՝ առաքինութեամբ, ինչ որ՝ գովութեամբ, - այն խորհեցէք: Ինչ որ ուսանեցիք, ընդունեցիք, լսեցիք եւ փեսաք իմ մէջ, այն արէք: Եւ խաղաղութեան Աստուածը թող լինի ձեզ հետ: Ես չափազանց ուրախ եղայ Տիրոջով, որ դուք էլ էք մարածել հոգ փանել իմ մասին, ինչպէս արդէն հոգում էիք ինձ համար, բայց առիթ չէիք ունենում: Կարիքի մէջ լինելու համար չէ, որ ասում եմ այս բանը, քանի որ ես սովոր եմ գոհ լինել իմ վիճակից: Գիտեմ զրկանքով ապրել, գիտեմ առաքութեան մէջ լինել: Ամէն ինչում, բոլոր պայմանների փակ, սովորել եմ թէ՛ կուշտ լինել, թէ՛ քաղցած մնալ, թէ՛ առաքութեան մէջ լինել, թէ՛ զրկանք կրել: Ամէն ինչի կարող եմ նրա՛ շնորհիւ, ով ինձ զօրացրեց: Բայց դուք լաւ արեցիք, որ օգնեցիք ինձ նեղութեանս մէջ: Դուք էլ գիտէք, փիլիպեցիներ, որ Անկարարանի քարոզութեան սկզբում, երբ ես ելայ Մակեդոնիայից, ո՛չ մի եկեղեցի փայլու եւ առնելու հարցում չօգնեց ինձ, բացի ձեզանից, որ մէկ-երկու անգամ իմ կարիքների համար օգնութիւն ուղարկեցիք Թեսաղոնիկէ: Ոչ թէ նուէրներ եմ փնտրում, այլ փնտրում եմ այն պատուը, որ անկարարանու է ձեր հաշուին: Իսկ ես ամէն ինչ առել եմ եւ առաքութեան մէջ եմ. լիացած եմ Եպափրոդիտոսի միջոցով ձեզանից ստացածս նուէրով, որ անուշահոտութիւն է, ընդունելի պարարա՞զ Աստուծոն հաճելի: Եւ իմ Աստուածը կը լցնի ձեր կարիքները իր հարստութեան չափով, փառքով, Քրիստոս Յիսուսի միջոցով: Արդ, Աստուծոն եւ մեր Տօրը փառք յախրեանս յախրենից: Ամէն: Ողջունեցէք բոլոր սրբերին ի Քրիստոս Յիսուս: Ողջունում եմ ձեզ այն եղբայրները, որ ինձ հետ են: Ողջունում եմ ձեզ բոլոր սրբերը, մասնաւոր նրանք, որ Կայսրի փնից են: Տէր Յիսուս Քրիստոսի շնորհը ձեր հոգու հետ լինի: Ամէն:

Կողոսացիներ

1, 2 **Պ**օղոսը՝ առաքելալը Յիսուս Քրիստոսի՝ Աստուծու կամքով, եւ Տիմոթէոս եղբայրը՝ Կողոսիայում եղող
3 սրբերին եւ հաւաքացեալ եղբայրներին ի Քրիստոս: Շնորհ ձեզ եւ խաղաղութիւն մեր Տայր Աստուծոց
4 եւ Տէր Յիսուս Քրիստոսից: Գոհութիւն ենք յայնչում Աստուծուն եւ մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի Տօրը՝
5 միշտ ձեզ համար աղօթք անելով, լսելով ձեր հաւաքի մասին ի Տէր Քրիստոս Յիսուս եւ սիրոյ մասին,
6 որ ունէք բոլոր սրբերի հանդէպ, այն յոյսի համար, որ պահուած է ձեզ երկնքում: Այդ յոյսի մասին նախապէս
7 լսել էք Աւետարանի ճշմարտութեան խօսքով, որ հասաւ մինչեւ ձեզ, եւ թէ ինչպէս այն աճում ու պրոպագանդում է
8 ամբողջ աշխարհում, ինչպէս եւ ձեր մէջ, այն օրից, երբ լսեցիք ու ճշմարտութեամբ ճանաչեցիք Աստուծոյ շնորհը եւ
9 ինչպէս ուսանեցիք մեր սիրելի ծառայակից Եպափրասից, որը Յիսուսի հաւաքարիւմ ծառան է ձեզ համար եւ որը
10 պարմեց ձեզ այն սէրը՝ որ Տօրին փութեց ձեզ: Դրա համար մենք էլ՝ այն օրուանից, երբ լսեցինք այդ, չենք դա-
11 դարում ձեզ համար աղօթելուց եւ Աստուծուն աղաչանքներ մատուցելուց, որպէսզի լցուէք նրա կամքի գիտութեամբ՝
12 նրան հաճելի ձեռով, բոլոր բարի գործերում պրոպագանդելու ինչպէս եւ Աստուծոյ գիտութեամբ աճելու համար՝ զօրացած
13 նրա ամբողջ ուժով, նրա փառքի զօրութեամբ, կարարեալ համբերութեամբ եւ յարապետութեամբ: Գոհութիւն Տօրը,
14 որ մեզ արժանացրեց մասնակից լինելու լուսաբնակ սրբերի վիճակին: Նա փրկեց ձեզ խաւարի իշխանութիւնից
15 եւ մեզ փոխադրեց արքայութիւնն իր սիրելի Որդու, որով փրկութիւն ունենք նրա արեամբ եւ մեղքերի թողութիւն՝
16, 17 նրա մարմնով: Նա պարկերն է աներեսայն Աստուծու, անդրանիկը բոլոր արարածների. որովհետեւ նրանով սպեղ-
18 ճուց այն ամենը, ինչ որ երկնքում է եւ ինչ որ՝ երկրի վրայ, ինչ որ երեսում է եւ ինչ որ չի երեսում. թէ՛ զահեր, թէ՛
19 փերտութիւններ, թէ՛ պեպոսութիւններ, թէ՛ իշխանութիւններ, - ամէն ինչ նրանով է կանգնած հասարակ: Եւ նա՛ է գլուխը մարմնի, որ եկեղեցին
20 է. նա՛, որ սկիզբ է, անդրանիկը՝ մեռելների միջից, որպէսզի ինքը լինի ամէն ինչում նախապարիւր. որովհետեւ
21 Աստուածութեան լրիւ ամբողջութիւնը նրա՛ մէջ հաճեց բնակուել եւ նրանով հաշտեցնել ամէն ինչ իր հետ՝ խաղա-
22 դութիւն անելով խաչի վրայ թափած իր արեամբ եւ երկրի վրայ, եւ երկնքում եղածների համար: Եւ ձեզ, որ մի
23 ժամանակ օտարացած եւ թշնամացած էիք Նրան ձեր մարմնումներով եւ չար գործերով, այժմ, ահա՛նախկ, հաշ-
24 տեցե՛ք ամուր ու անասան մնաք հաւաքի մէջ եւ անխախտ՝ յոյսի մէջ այն Աւետարանի, որ լսեցիք եւ որ քարոզուեց
25 երկնքի փակ գրնուող բոլոր արարածներին, եւ որին ես՝ Պօղոսը, սպասաւոր եղայ: Եւ այժմ ուրախ եմ ձեզ համար
26 կրած իմ չարչարանքների համար եւ լրացնում եմ իմ մարմնի մէջ Քրիստոսի նեղութիւնների պակասը իր մարմնի
27 համար, որ է եկեղեցին. դրան ես՝ Պօղոսը, սպասաւոր եղայ ըստ Աստուծոյ փութեցնելու, որ փրկուէք ինձ՝ ձեր
28 մէջ կարարելապէս քարոզելու Աստուծոյ խօսքը, այն խորհուրդը, որ ծածկուած էր դարերից եւ սերունդներից, եւ որ
29 այժմ յայնչուեց իր սրբերին: Աստուած ուզեց ցոյց տալ նրանց, թէ փառքի ինչ ճոխութիւն կայ այս խորհրդի մէջ
30 հեթանոսների համար. եւ այդ խորհուրդը այս է. Քրիստոս՝ փառքի յոյսը, ձեր մէջ: Այդ Քրիստոսն ենք քարոզում
31 մենք, յորդորում ենք ամէն մարդու եւ ուսուցանում ամէն մարդու ամենայն հոգեւոր իմաստութեամբ, որպէսզի ամէն
32 մարդու կարարեալ դարձնենք ի Քրիստոս Յիսուս, որի համար եւ աշխատում ու պայքարում եմ ըստ նրա այն ուժի,
որ գործում է իմ մէջ զօրութեամբ:

2 **Ուզում եմ, որ դուք գիտենաք, թէ ինչպիսի նեղութիւն եմ կրում ձեզ համար եւ լատողիկեցիների համար եւ բո-**
2 **լոր նրանց համար, որոնք իմ երեսը չեն փութել անձնապէս, որպէսզի միաթափարուեն նրանց սրբերը, մէկպեղուեն**
3, 4 **է ի Քրիստոս Յիսուս, որի մէջ պահուած են գիտութեան եւ իմաստութեան բոլոր գանձերը:** Եւ այս բանն ասում
5 եմ, որպէսզի ոչ ոք ձեզ չմոլորեցնի պարի խօսքերով. որովհետեւ, թէպէտեւ հեռու եմ մարմնով, բայց հոգով ձեզ
6 հետ եմ. ուրախանում եմ, երբ փեսնում եմ ձեր բարի վարքը եւ ձեր հաւաքի ամրութիւնը ի Քրիստոս Յիսուս: Արդ,
7 ինչպէս որ ընդունեցիք Քրիստոս Յիսուսին Տիրոջ, այնպէս էլ ընթացէ՛ք նրանով՝ արմատաւորում եւ կառուցու-
8 աճ նրա վրայ, հասարակ մնալով հաւաքի մէջ, ինչպէս որ ուսանեցիք, որպէսզի աճէք նրա մէջ գոհութեամբ: Զգոյշ
9 եղէք, չլինի թէ մէկը ձեզ գրաւի ճարտարամտութեամբ եւ սնտրի խաբէրայութեամբ. դրանք մարդկային աւանդու-
10 թեան եւ բնութեան փարերային ուժերի վրայ են հիմնուած եւ ոչ Յիսուս Քրիստոսի ճշմարիտ վարդապետութեան
11 վրայ. քանի որ նրա մէջ է բնակում Աստուածութեան ամբողջ լիութիւնը մարմնապէս: Դուք էլ էք լցուած նրանով,
12 որ գլուխն է ամէն իշխանութեան եւ պեպոսութեան. նրանով դուք անձեռագործ թլփարութեամբ թլփարուեցիք հա-
13 ւարով՝ մերկանալով մեղանշական մարմնից Քրիստոսի թլփարութեամբ. թաղուելով նրա հետ մկրտութեան մէջ՝
14 դրանով իսկ նրա հետ յարութիւն առաք Աստուծոյ զօրութեանը հաւաքալով, որը նրան յարութիւն փութեց մեռելնե-
15 ռից: Եւ ձեզ, որ մի ժամանակ մեռել էիք մեղքերի եւ ձեր մարմնի անթլփարութեան մէջ, կենդանացրեց իր հետ:
16 Նա ներեց ձեզ մեր բոլոր յանցանքները եւ ոչնչացրեց հրամաններով հասարակուած այն պարպամտութեանը, որ մեր
17 դէմ էր, վերացրեց այն մեղքերից եւ մեկտեց խաչափայտին: Իշխանութիւններին եւ պեպոսութիւններին զինաթափ
18 արեց, հրապարակաւ խայրառակեց՝ նրանց պարպութեան մարմնով Քրիստոսի միջոցով նրա յարութեամբ: Ու-
19 թեմն, թող ոչ ոք ձեզ չդարապարտի ուրելու կամ խմելու, փոսական օրերի, նորալուսնի կամ շաբաթի հարցում,
20 որոնք գալիք բաների ստուերներն են. բուն մարմնի Քրիստոսն է: Թող ձեզ չխաբի ոչ ոք, որին հաճելի է, խո-
21 նարի ձեւանալով, հրեշտակների պաշտամունք մատուցելով, դեռ չտեսած բաներին միջամուխ լինելով, անպեղի
22 հայարարման մարմնական մարմնումներով: Այդպիսին չի կարող կատարուած լինել գլխին՝ Քրիստոսին, որից ամբողջ
մարմնի, յօդերով եւ յօդակապերով հաղորդակցուած են միակցուած, իր աճումն է ստանում այն աճումով, որ Աստու-
ծուց է: Եթէ մեռաք Քրիստոսի հետ եւ այս աշխարհի փարերքի իշխանութիւնից դուրս եկաք, էլ ինչո՞ւ աշխարհում
ապրող էակների նման հետեւում եք կանոններին՝ ասելով. «Մի՛ մօտեցիր, մի՛ ճաշակիր, մի՛ դիպչիր», քանի որ այդ

բոլորը, գործածուելով, ապականում են՝ ըստ մարդկանց պարուիրանների եւ վարդապետութեան: Նրանք կարող են իմաստուն ձեւանալ իրենց ինքնակամ կրօնով, խոնարհութեամբ եւ իրենց մարմնի խափակեցութեամբ. բայց այդ բոլորը մարմնական ցանկությունները զսպելու համար ոչ մէկ արժէք չեն ներկայացնում:

Եթէ յարություն առաք Քրիստոսի հետ, ապա փնտռեցէք վերին բաները, այնպէս, որ Քրիստոս նստած է Աստուծու աջ կողմը: Վերին բաների մասին խորհեցէք եւ ոչ թէ այն, որ այսպէս էր կրկին վրայ է, քանզի մեռած էք, եւ ձեր կեանքը պահուած է Քրիստոսի հետ՝ Աստուծու մօտ: Իսկ երբ Քրիստոս ձեր կեանքը, յայտնուի, այն ժամանակ դուք էլ նրա հետ կը յայտնուէք փառքով: Սպանեցէք ուրեմն ձեր երկրաւոր ցանկությունները. դէ՛ն գցեցէք պռոնկություն, պղծություն, յռի կրքեր, չար ցանկություն եւ ազահություն, որ կռապաշտութիւն է: Դրա համար է, որ անհնազանդ որդիների վրայ գալիս է Աստուծու բարկութիւնը: Դուք էլ էիք մի ժամանակ ընթանում այդ մեղքերով, երբ ապրում էիք դրանց մէջ: Այժմ դուք եւս թօթափեցէք այդ բոլորը՝ բարկութիւն, զայրոյթ, չարութիւն, հայհոյութիւն եւ խեղկարակութիւն՝ ձեր բերաններից: Մի՛ սպէք միմեանց. հանեցէք ձեր վրայից ինչ մարդուն իր գործերով եւ հազէք նորը, այն, որ նորոգուած է գիտութեամբ, ըստ իր Արարչի պատկերի. այլեւս չկայ իրեայ, ոչ էլ հեթանոս, թլփարութիւն եւ անթլփարութիւն, բարբարոս, սկիւթացի, ծառայ, ազար, այլ՝ Քրիստոս, որ ամէն ինչ է ամէն բանի մէջ: Որպէս Աստուծու ընտրեալներ, սրբեր եւ սիրելիներ, հազէք, ուրեմն, գութ, ողորմութիւն, քաղցրութիւն, խոնարհութիւն, հեզութիւն, համբերաբարութիւն՝ հանդուրժելով միմեանց, ներելով միմեանց, եթէ մէկը միւսի դէմ գանգար ունի. ինչպէս Աստուծոյ Քրիստոսով ներեց ձեզ, նոյն ձեռով արէ՛ք եւ դուք: Եւ այս բոլորի վրայ հազէք սէրը, որ կապն է կարարելութեան: Եւ ձեր սրտերում թող հասարարութի Քրիստոսի խաղաղութիւնը, որին եւ կոչուեցիք մէկ մարմնով. եւ գոհութիւն մարտցեցէք: Թող Քրիստոսի խօսքը բնակուի ձեր մէջ առաքապէս, որ կարարեալ իմաստութեամբ ուսուցանէք եւ խրատէք միմեանց՝ սաղմոսներով, օրհներգութիւններով, հոգեւոր երգերով եւ երախարագիտութեամբ օրհնելով ձեր սրտերում Աստուծուն: Եւ ինչ որ անէք խօսքով եւ գործով, բոլորն արէ՛ք Տէր Յիսուսի անունով. գոհութիւն մարտցեցէք նրանով Աստուծուն եւ Տօրը: Կանայք, հնազանդ եղէք ձեր մարդկանց, ինչպէս որ վայել է ի Տէր: Մարդի՛կ, սիրեցէք ձեր կանանց եւ մի՛ դառնացրէք նրանց: Որդիներ, ամէն ինչում հնազանդ եղէք ձեր ծնողներին, որովհետեւ հաճելին այդ է Տիրոջ առաջ: Կայրեր, մի՛ զայրացրէք ձեր որդիներին, որ չյուսալքուեն: Ծառաներ, ամէն ինչում հնազանդ եղէք ձեր մարմնաւոր տերերին, ոչ թէ մարդահաճոյ կերպով, ցուցադրական ծառայութեամբ, այլ սրտի անկեղծութեամբ՝ երկիւղ կրելով Տիրոջից: Ինչ որ անէք, արէք սրտանց, որպէս թէ Տիրոջ համար էք անում եւ ոչ թէ՛ մարդկանց համար: Իմացէ՛ք, որ Տիրոջից պիտի ստանաք ձեր ժառանգութեան հարուցումը, քանզի Տէր Քրիստոսին էք ծառայում: Իսկ անիրաւր պիտի պարտուի ըստ իր անիրաւութեան, քանի որ Աստուծու առաջ աչառութիւն չկայ:

Տէրեր, ծառաների հետ վարուեցէ՛ք ուղղամարտութեամբ եւ արդարութեամբ. իմացէ՛ք, որ դուք էլ Տէր ունէք երկնքում: Յաճախ աղօթեցէ՛ք՝ աղօթքի մէջ արթուն մնալով գոհութեամբ: Միաժամանակ աղօթեցէ՛ք եւ մե՛զ համար, որպէսզի Աստուած բացի մեր առաջ խօսքի դուռը՝ յայտնուի խորհուրդը Քրիստոսի, որի համար էլ կապանքների մէջ են, որպէսզի յայտնի դարձնեն նրան՝ խօսելով այնպէս, ինչպէս որ պէտք է խօսեն: Իմաստութեամբ վարուեցէ՛ք դրսեցիների հետ՝ օգտագործելով ժամանակը: Եւ ձեր խօսքը թող լինի միշտ լի Տիրոջ շնորհով, որպէս թէ աղով համեմուած լինի, որպէսզի դուք իմանաք, թէ ինչպէ՛ն պէտք է պարասխան փառք իւրաքանչիւրին: Իսկ ինչ վերաբերում է ինձ, այդ բոլորի մասին ձեզ կը պարմի Տիւրքիկոսը՝ սիրելի եղբայրը եւ հաւաքարիմ պաշտօնեան եւ իմ ծառայակիցը ի Տէր. նրան ձեզ մօտ ուղարկեցի այդ բանի համար, որպէսզի իմանաք մեր մասին, եւ նա միտքարի ձեր սրտերը. նրան ուղարկեցի հաւաքարիմ եւ սիրելի եղբօր՝ Օնեսիմոսի հետ միասին, որ ձեզնից է: Նրանք ձեզ կը պարմեն ամէն բան, որ կարարում է այսպէս: Ձեզ ողջունում է Արիստարքոսը՝ իմ բանակիցը, ինչպէս նաեւ Բառնաբասի եղբօրորդի Մարկոսը (որի մասին հրահանգ ունէք, որ, եթէ ձեզ մօտ գայ, ընդունէք նրան). ողջունում է նաեւ Յիսուսը՝ Յուստոս կոչուածը. սրանք թլփարութեանից են. սրանք միայն գործակից եղան ինձ Աստուծու արքայութեան համար եւ նոյնիսկ միտքարութիւն եղան ինձ համար: Ողջունում է ձեզ Եպափրասը՝ ձեզնից մէկը. Քրիստոս Յիսուսի այս ծառան միշտ փքնաջան աղօթում է ձեզ համար, որպէսզի մնաք կարարեալ եւ գործադրէք Աստուծու կամքը ամէն բանի մէջ: Վկայում են նրա մասին, որ շար հոգածութիւն ունի ձեր եւ լատղիկեցիների համար եւ բոլոր նրանց համար, որ Երապոսում են: Ողջունում է ձեզ Դուկասը՝ բժիշկը եւ սիրելին, ինչպէս նաեւ Դեմասը: Ողջունեցէ՛ք այն եղբայրներին, որ գրնում են Լատղիկիայում. եւ Նիմփային ու նրա փնական եկեղեցուն: Եւ երբ այս թուղթն ընթերցուի ձեզ մօտ, այնպէս արէք, որ լատղիկեցիների եկեղեցուն էլ ընթերցուի. եւ լատղիկեցիներին ուղարկուած թուղթն էլ դուք ընթերցեցէք: Եւ ասացէ՛ք Արքիպպոսին. «Զգո՛յ՛ր եղի՛ր այն սպասաւորութեան համար, որ ընդունեցիր Տիրոջով, որպէսզի այն կարարես»: Այս ողջոյնը իմ Պօղոսիս ձեռքով է: Իմ կապանքները պահեցէ՛ք ձեր մարմնում: Շնորհ՝ ձեզ հետ:

1 Թեսաղոնիկեցիներ

1 Պօղոսը, Սիդոնացու և Տիմոթեոսը՝ թեսաղոնիկեցիներից եկեղեցուն՝ մեր Նայր Աստուծով և Տեր Յիսուս Քրիստոսով: Շնորհի ձեզ և խաղաղութիւն: Միշտ գոհութիւն ենք յայսման Աստուծուն ձեզ համար՝ բոլորիդ յիշատակելով մեր աղօթքներում, անդադար յիշելով ձեր հաւատի գործը, սիրոյ վաստակը և յոյսի համբերութիւնը մեր Տեր Յիսուս Քրիստոսի, Աստուծու և մեր Նոր առաջ: Միտելի՛ եղբայրներ, գիպցէք, որ ընտրուել էք Աստուծու կողմից: Մեր Աւերարանը միայն խօսքերով չքարոզուեց ձեզ, այլ նաեւ գործութեամբ, Սուրբ Նոզով և կարարեալ վստահութեամբ: գիպէք նաեւ, թէ ինչպիսի ընթացք ունեցանք ձեր մէջ ձեզ համար: Եւ դուք, նմանուելով մեզ և Տիրոջը, ընդունեցիք խօսքը բազում նեղութեան մէջ Սուրբ Նոզու ուրախութեամբ՝ օրինակ հանդիսանալով բոլոր հաւատարեացեալներին, որոնք Մակեդոնիայում և Աքայիայում են: ձեզնից հնչեց Աստուծու խօսքը ոչ միայն Մակեդոնիայում և Աքայիայում, այլեւ առ Աստուած ձեր ունեցած հաւատը սիռուեց ամէն տեղ, այնպէս որ մեզ պէտք չէ մի որեւէ բան խօսել այդ մասին, քանի որ մարդիկ իրենք իսկ պարսմում են մեր մասին: թէ ինչպէս եղաւ մեր մուտքը ձեր մէջ, և թէ ինչպէս կուռքերից դարձաք առ Աստուած՝ ծառայելու համար կենդանի և ճշմարիտ Աստուծուն և սպասելու երկնքից նրա Որդու գալստեան, որին յարութիւն փութեց նա մեռելներից, Յիսուսին, որ պիտի փրկի մեզ վերահաս բարկութիւնից:

2, 2 Եղբայրներ, դուք ինքներդ գիպէք, որ իզուր չեղաւ մեր մուտքը ձեր մէջ, այլ, նախապէս չարաբարուելով և անարգուելով Փրկիչին, - ինչպէս որ դուք էլ գիպէք, - մեր Աստուծով համարձակուեցիք պարսմել ձեզ Աստուծու Աւերարանը մեծ ընդդիմութեան հանդիպելով: որովհետեւ մեր յորդորը ոչ մոլորութիւնից է, ոչ պղծութիւնից և ոչ էլ նենգամտութիւնից: Այլ, ինչպէս ընտրուեցիք Աստուծոյ՝ հաւատարիմ լինելու Աւերարանին, այնպէս էլ խօսում ենք՝ հաճելի լինելու համար ոչ թէ մարդկանց, այլ Աստուծուն, որ քննում է մեր սրտերը: շողորթութեան խօսքեր երբեք չգործածեցիք ձեզ մօտ, ինչպէս որ դուք էլ գիպէք: և ոչ էլ եղանք ձեր մէջ ազահութիւնից մղուած, ինչպէս որ Աստուած էլ վկայ է: և փառք չհնարեցիք մարդկանցից, ոչ ձեզնից և ոչ էլ ուրիշներից: Կարող էինք, որպէս Քրիստոսի առաքեալներ, ծանրութիւն դառնալ ձեզ, բայց համեստ եղանք ձեր մէջ, ինչպէս մի դայեակ, որ մանուկներ է խնամում: Նոյն ձեւով մենք էլ գթացիք ձեզ: յօժար էինք ձեզ փալ ոչ միայն Աստուծու Աւերարանը, այլեւ մեր անձը, քանի որ մեր սիրելիներն էիք եղել: Եղբայրներ, յիշեցէք մեր վաստակը և ջանքը, երբ գիշեր-ցերեկ աշխատում էինք ձեզնից որեւէ մէկի վրայ ծանրութիւն չհնելու համար: և ձեզ քարոզում էինք Աստուծու Աւերարանը: Վկայ էք դուք ինքներդ, վկայ է նաեւ Աստուած, թէ ինչպէս սրբութեամբ, արդարութեամբ և անբասիր կերպով վարուեցիք ձեզ՝ հաւատարեացեալներիդ հետ: ինչպէս գիպէք էլ, ձեզնից իւրաքանչիւրին, ինչպէս հայրը՝ որդիներին, մխիթարում էինք և սփոփում ու վկայութիւն էինք փալիս, որ դուք ընթանաք Աստուծուն արժանի կերպով, որը կանչեց ձեզ իր արքայութեանը և փառքին: Ահա թէ ինչու մենք շարունակ գոհութիւն ենք փալիս Աստուծուն նրա համար, որ, մեզնից Աստուծու խօսքի լուրն առնելով, այն ընդունեցիք ոչ որպէս մարդկանց խօսք, այլ՝ ճշմարտապէս, որպէս Աստուծու խօսք, որ ներգործում է նաեւ ձեր՝ հաւատարեացեալներիդ մէջ: որովհետեւ դուք, եղբայրներ, նմանուեցիք Աստուծու այն եկեղեցիներին, որ Նրեաստանում են ի Քրիստոս Յիսուս, քանի որ դուք էլ ձեր ազգակիցների կողմից նոյն չարաբարանքերով չարաբարուեցիք, ինչպէս որ նրանք՝ հրեաներից, որոնք և սպանեցին Տեր Յիսուսին և մարգարէներին ու հալածեցին մեզ և Աստուծու աչքից ելան ու բոլոր մարդկանց հակառակորդ եղան: Արգելում էին մեզ քարոզել հեթանոսներին՝ նրանց փրկութեան համար, որպէսզի ամէն ժամ լցնեն իրենց մեղքի չափը: սակայն նրանց վրայ բարկութիւնը հասել է իսպառ: Իսկ մենք, եղբայրներ, թէպէտեւ միառժամանակ դէմքով գրկուած մնացիք ձեզնից, բայց՝ ոչ սրտով: առաւել ևս շրապեցիք փեսնել ձեր երեսները մեծ ցանկութեամբ: Դրա համար, ես՝ Պօղոսը, մէկ անգամ և նոյնիսկ երկու անգամ կամեցայ գալ ձեզ մօտ, բայց Սաքանան արգելք եղաւ մեզ: քանզի ո՛վ է մեր յոյսը կամ ուրախութիւնը կամ մեր պարծանքի պսակը, եթէ ոչ՝ դուք ի Տեր, Յիսուս Քրիստոսի առաջ, նրա գալստեան ժամանակ: որովհետեւ դուք էք մեր փառքը և ուրախութիւնը:

3, 2 Ի վերջոյ, չհամբերեցիք այլեւս, որովհետեւ բարութ թուաց մեզ միայնակ մնալ Աթէնքում: Բայց ուղարկեցինք Տիմոթեոսին՝ մեր եղբորն ու Աստուծու և Քրիստոսի Նոր Աւերարանի մեր գործակցին՝ ամրապնդելու ձեզ և մխիթարելու ձեր հաւատի համար, որպէսզի չսասանուէք այս նեղութիւնների մէջ: դուք ինքներդ իսկ գիպէք, որ այս քանի համար ենք սահմանուած, քանի որ, մինչ ձեզ մօտ էինք, առաջուց ասում էինք ձեզ, թէ նեղութիւններ են հասնելու մեր վրայ: ինչպէս որ եղաւ իսկ: և դուք գիպէք այդ: Դրա համար էլ ես այլեւս չկարողանալով համբերել, մարդ ուղարկեցի՝ իմանալու ձեր հաւատի մասին, այն մտաւարութեամբ, որ փորձիք ձեզ էլ փորձած լինի, և իզուր լինի մեր փարած աշխատանքը: Բայց հիմա, երբ Տիմոթեոսը ձեր մօտից մեզ մօտ եկաւ և ձեր հաւատի ու սիրոյ աւերակը փութեց մեզ, որ միշտ մեր բարի յիշատակն էք պահում ձեր մարմնում և որ ցանկանում էք մեզ փեսնել, ինչպէս և մենք՝ ձեզ, դրա համար, եղբայրներ, մխիթարուեցիք ձեզնով, ձեր ունեցած հաւատով մեր բոլոր վշտերի և նեղութիւնների մէջ: և այժմ կենդանի կը լինենք, եթէ դուք հաստատ մնաք Տիրոջով: Ի՞նչ գոհութիւն կարող ենք մարուցել Աստուծուն ձեզ համար այն ամբողջ ուրախութեան պարճառով, որով ուրախանում ենք ձեզ համար Աստուծու առաջ: գիշեր-ցերեկ թախանձագին աղօթում ենք, որ փեսնենք ձեր երեսը և լրացնենք ձեր հաւատի պատկարը: Եւ ինքն Աստուած ու մեր Նայրը և մեր Տերը Յիսուս Քրիստոս թող ուղղի մեր ճանապարհները դէպի ձեզ: և ինքը Տերը թող աճեցնի և առաքացնի ձեր սէրը, որ ունէք միմեանց հանդէպ և բոլորի հանդէպ, ինչպէս և մենք՝ ձեր հանդէպ: Թող նա ամրացնի ձեր սրտերը, անարար սրբութեամբ, Աստուծու և մեր Նոր առաջ, մեր Տեր Յիսուս Քրիստոսի գալստեան ժամանակ իր բոլոր սրբերով հանդերձ:

4 Ուրեմն, եղբայրներ, աղաչում ենք ձեզ և յորդորում Քրիստոս Յիսուսով, որ ինչպէս սովորեցիք մեզնից, այնպէս ընթանաք և հաճելի լինէք Աստուծուն: և այդպէս էլ ընթանում էք, որպէսզի ատելի ու ատելի առաջ գնաք նոյն քանի մէջ: Եւ գիպէք, թէ ինչպիսի պարուէրներ փութեցիք ձեզ Տեր Յիսուսով: որովհետեւ Աստուծու կամքը այն է: որ դուք սուրբ լինէք, հեռու մնաք պոռնկութիւնից: ձեզնից իւրաքանչիւր ոք գիպենայ իր մարմինը պահել սրբութեամբ

ու պատուով եւ ոչ թէ ցանկութեան կրթով, ինչպէս այլ հեթանոսներ, որ չեն ճանաչում Աստուծոյն: Թող ոչ որ այդ 5, 6
 բանում չափը չանցկացնի եւ չդիպչի իր եղբոր պատուին, քանզի այդ բոլոր բաների համար Տէրը վրէժխնդիր է,
 ինչպէս որ առաջուց ասացինք ձեզ եւ վկայեցինք. արդարեւ, Աստուած չկոչեց մեզ պղծութեան, այլ՝ սրբութեան: 7
 Ահա թէ ինչու, ով անարգում է այս բանը, մարդուն չի անարգում, այլ՝ Աստուծոյն, որը եւ Սուրբ Նոզին քուեց ձեզ: 8
 Իսկ եղբայրասիրութեան մասին պէտք չէ ձեզ բան գրել, քանի որ դուք ինքներդ իսկ Աստուծոյ էք սովորել միմեանց 9
 սիրել. որովհետեւ այդ նոյնն անում էք բոլոր եղբայրների հանդէպ, որ գտնուում են Մակեդոնիայի բոլոր կողմերում: 10
 Եղբայրներ, խնդրում են ձեզ, որ առաւել եւս աճէք եւ առաջ գնաք, ապրէք խաղաղ եւ իւրաքանչիւրդ ձեր գործով 11
 զբաղուէք ու աշխատէք ձեր ձեռքերով, ինչպէս որ պատուիրել ենք ձեզ, որպէսզի պարկեշտութեամբ վարուէք դրսե-
 ցիների հետ եւ ոչ մի բանի կարօտ չլինէք: Եղբայրներ, չեն ուզում, որ անգէտ լինէք ննջեցեալների մասին, որպէսզի 12
 չսիրէք, ինչպէս ուրիշները, որոնք յոյս չունեն: Եթէ հաւատում ենք, թէ Յիսուս մեռաւ եւ յարութիւն առաւ, այդպէս 13
 էլ Աստուած Յիսուսի միջոցով ննջեցեալներին ետ կեանքի պիտի բերի նրա հետ: Մենք այս բանն ասում ենք 14
 Տիրոջ խօսքով. եթէ մենք ողջ մնանք մինչեւ Տիրոջ գալուստը, չափի կանխենք ննջեցեալներին, որովհետեւ Տէրն 15
 ինքը, ազդարարութեան նշանով, հրեշտակապետի ձայնով եւ Աստուծոյ շնորհով պիտի իջնի երկնքից, եւ Քրիստոսով
 մեռածները առաջինը յարութիւն պիտի առնեն. ապա եւ մենք, որ կենդանի մնացած պիտի լինենք, նրանց հետ 16
 միասին պիտի յափշտակուենք-դարուենք ամպերի վրայից Տիրոջ առաջ օդում եւ այդպէս մշտապէս Տիրոջ հետ
 պիտի լինենք: Ուրեմն, մխիթարեցէ՛ք միմեանց այս խօսքերով: 17

Եղբայրներ, բայց ժամերի եւ ժամանակների մասին կարիք չկայ ձեզ գրելու, որովհետեւ դուք ինքներդ իսկ 5, 2
 ստոյգ գիտէք, թէ Տիրոջ օրը այնպէս է հասնում, ինչպէս գողը՝ գիշերով: Երբ ասեն, թէ խաղաղութիւն եւ ապահո- 3
 վութիւն է, այն ժամանակ յանկարծակի կը հասնի նրանց կործանումը, ինչպէս լինում է յիշ կնոջ երկունքը. եւ նրանք
 չեն փրկուելու: Իսկ դուք, եղբայրներ, խաւարի մէջ չէք, որ այն օրը ձեր վրայ հասնի՝ ինչպէս գողը. որովհետեւ դուք 4, 5
 բոլորդ լուսոյ որդիներ էք եւ ցերեկուայ որդիներ: Գիշերինը չենք, խաւարինը չենք: Ուրեմն ջընենք մնանք, ինչպէս՝ 6
 ուրիշները, այլ արթուն եւ զգաստ լինենք. որովհետեւ, ովքեր ննջում են, գիշերն են ննջում, եւ ովքեր հարբում
 են, գիշերն են հարբում. իսկ մենք, որ ցերեկուայ որդիներ ենք, արթուն լինենք եւ սիրոյ ու հաւատի գրահնե- 8
 րը հագնենք եւ փրկութեան յոյսի սաղաարպը դնենք. որովհետեւ Աստուած մեզ չնախասահմանեց բարկութեան 9
 համար, այլ՝ փրկութիւնը ժառանգելու համար՝ մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի միջոցով. նա մեռաւ մեզ համար, որ- 10
 պէսզի արթուն լինենք թէ ննջենք, նրա հետ միասին ապրենք: Ուստի մխիթարեցէ՛ք եւ ամրապնդեցէ՛ք միմեանց,
 ինչպէս որ արդէն անում էք: Եղբայրներ, աղաչում ենք ձեզ, որ ճանաչէք եւ գնահատէք ձեր վաստակաւորներին, 12
 Տիրոջ կողմից ձեր վրայ նշանակուած վերակացուներին, ինչպէս նաեւ ձեզ խրատողներին. եւ առաւելագոյն սիրոյ
 արժանի համարեցէ՛ք նրանց՝ իրենց աշխատանքի համար: Խաղաղութիւն ունեցէ՛ք միմեանց միջեւ: Եղբայրներ, 14
 աղաչում են ձեզ. խրատեցէ՛ք սրահակներին, քաջալերեցէ՛ք երկչորներին, օգնական եղէ՛ք փկարներին, համբե-
 րաբար եղէ՛ք բոլորի հանդէպ: Զգո՛յ՜ յ եղէ՛ք, չլինի թէ մէկը չարին չարով հատուցի. միշտ միմեանց հանդէպ եւ 15
 բոլորի հանդէպ բարին գործելու հետամուտ եղէ՛ք: Ուրախ եղէ՛ք միշտ, անդադար աղօթեցէ՛ք, ամէն ինչում գո- 16, 17, 18
 հուրիւն մատուցեցէ՛ք, որովհետեւ այն է Աստուծոյ կամքը ձեզ համար ի Քրիստոս Յիսուս: Մի՛ հանգրեք Նոզին,
 մի՛ արհամարհէք մարգարէութիւնները, փորձեցէ՛ք ամէն ինչ, բարին ամուր պահեցէ՛ք, հեռու մնացէ՛ք բոլոր չար 20, 21, 22
 բաներից: Եւ խաղաղութեան Աստուածն ինքը թող սրբացնի ձեզ ամբողջապէս, եւ ձեր ամբողջ հոգին, շունչը եւ
 մարմինը թող անարատ պահուի մինչեւ մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի գալուստը: Նաւարարիւն է նա, որ կոչեց ձեզ. 24
 նա է դարձեալ, որ նոյնը պիտի անի: Եղբայրներ, աղօթեցէ՛ք նաեւ մեզ համար: Ողջունեցէ՛ք բոլոր եղբայրներին 25, 26
 սուրբ համբոյրով: Երդուել են փալիս ձեզ Տիրոջով, որ ընթերցէ՛ք այս թուղթը բոլոր սուրբ եղբայրներին: Մեր Տէր 27, 28
 Յիսուս Քրիստոսի շնորհը ձեզ հետ:

2 Թեսաղոնիկեցիներ

1 Պողոսը, Սիդուանոսը և Տիմոթեոսը՝ թեսաղոնիկեցիներից եկեղեցուն՝ մեր Նայր Աստուծով և Տեր Յիսուս
2, 3 Քրիստոսով: Ծնոյի ձեզ և խաղաղութիւն մեր Նայր Աստուծոց և Տեր Յիսուս Քրիստոսից: Եղբայր-
ներ, պարտաւոր ենք միշտ գոհութիւն մապուցել Աստուծոն ձեզ համար, ինչպէս որ արժանի իսկ է, քանի
որ աւելի ու աւելի է աճում ձեր հաւաքը, և շարունակ է ձեզնից իւրաքանչիւրի սէրը միմեանց հանդէպ,
4 այնպէս որ մենք ձեզնով պարծենում ենք Աստուծո եկեղեցիներում ձեր համբերութեան և հաւաքի համար՝ ձեր այն
5 բոլոր հալածանքների և նեղութիւնների մէջ, որոնց դուք համբերում էք: Դրանք ապացոյց են Աստուծո արդար
6 դատաստանի, որպէսզի դուք արժանի լինէք Աստուծո արքայութեանը, որի համար էլ նեղութիւն էք կրում: Եւ ար-
7 դար է Աստուծո առաջ, որ ձեզ նեղողներին նեղութիւն հապուցուի, իսկ ձեզ՝ նեղութիւն կրածներին՝ հանգիստ մեզ
8 հետ, երբ Տեր Յիսուս յայտնուի երկնքից՝ իր հրեշտակների գօրքով՝ կրակի բոցով վրէժ լուծելու համար նրանցից,
9 որոնք չեն ճանաչում Աստուծոն և չեն հնազանդում մեր Տեր Յիսուս Քրիստոսի Աւեքարանին. նրանց պարիժը
10 պիտի լինի յափտենական կործանումը՝ հեռու Տիրոջ ներկայութիւնից և նրա փառաւոր գործութիւնից, երբ նա գայ
այն օրը՝ փառաւորուելու իր սրբերի մէջ, հիացմունքի արժանի դառնալու բոլոր հաւաքացեալների մէջ (քանի որ
11 մեր վկայութեանը հաւատացիք): Ահա թէ ինչու միշտ աղօթում ենք ձեզ համար, որպէսզի Աստուծո ձեզ արժանի
12 դարձնի ձեր կոչմանը, մինչեւ լրացնի ձեր բոլոր փափագները և հաւաքի գործերը՝ գործութեամբ, որպէսզի փա-
ռաւորուի մեր Տեր Յիսուս Քրիստոսի անունը ձեր մէջ, և դուք փառաւորուէք նրա մէջ՝ մեր Աստուծո և Տեր Յիսուս
Քրիստոսի շնորհի համաձայն:

2 Եղբայրներ, աղաչում ենք ձեզ, որ մեր Տեր Յիսուս Քրիստոսի գալստեան և նրա մօտ մեր հաւաքուելու համար
2 դուք իսկոյն չխռովուէք ձեր մարմնով և չզարհուրէք ոչ հոգով, ոչ խօսքով, ոչ էլ թղթերով՝ իբր թէ մեր կողմից գրուած,
3 որպէս թէ արդէն եկած հասած լինի Տիրոջ օրը: Թող ոչ ոք ձեզ չխաբի և ոչ մի ձեռով. որովհետեւ այն օրը չի
4 գալու, եթէ նախ ապարամբութիւնը չգայ, և չյայտնուի անօրէնութեան մարդը՝ կորստեան որդին՝ Նակառակորդը,
որ գոռոզանում է այն ամենի վրայ, որ կոչում է աստուած կամ պաշտամունքի առարկայ, մինչեւ այն աստիճան,
5 որ նա նստի Աստուծո փառաւորում և ինքն իրեն ցոյց տայ, թէ աստուած է: Չէ՞ յիշում, որ, մինչ ձեզ հետ էի
6 դեռ, ասում էի այդ բանը: Եւ այժմ դուք ինքներդ գիտէք, թէ ինչն է նրան յետ պահում, որ այդ Նակառակորդը
7 ինքն իրեն յայտնի անի մինչեւ ժամանակը գայ. որովհետեւ անօրէնութեան այդ խորհրդաւոր ուժը արդէն գործի
8 է պահում: Եւ ապա պիտի յայտնուի Անօրէնը, որին Տեր Յիսուս պիտի կործանի իր բերանի շնչով և պիտի
9 ոչնչացնի իր յայտնութեամբ իր գալստեան ժամանակ: Նրա՝ Անօրէնի գալուստը Սաքանայի ներգործութեամբ է,
10 ամենայն գործութեամբ, նշաններով, խաբեքայական գորաւոր գործերով և անիրաւութեան բոլոր պարանքներով
կորստեան մարտնչների վրայ. և այդ ամէնը այն բանի փոխարէն, որ ջնդունեցին ճշմարտութեան սէրը, որպէսզի
փրկուեն: Դրա համար էլ Աստուծո նրանց պիտի ուղարկի գորաւոր մի մոլորութիւն, որ նրանք հաւատան սքիւն
11, 12 և դատապարտուեն բոլոր նրանք, որ չհաւատացին ճշմարտութեանը և հաճոյք գրան անօրէնութեան մէջ: Իսկ
մենք, Տիրոջից սիրուած եղբայրներ, պարտաւոր ենք միշտ գոհութիւն մապուցել Աստուծոն ձեզ համար, որովհետեւ
13 Աստուծո սկզբից ընտրեց ձեզ, որ փրկուենք Նոզու սրբացումով և ճշմարտութեան հաւատով, որին և կանչեց ձեզ
14 մեր աւեքարանումով փրկուելու և մեր Տեր Յիսուս Քրիստոսի փառքին փրանալու համար: Ուրեմն, եղբայրներ,
15 հասարակ մնացէք և պի՛նդ պահեցէք այն անօրէնութիւնները, որ սովորեցիք թէ՛ խօսքով և թէ՛ մեր թղթով. և ինքը՝
մեր Տեր Յիսուս Քրիստոս և մեր Նայրը՝ Աստուծո, որ սիրեց ձեզ և մեզ քուցեց յափտենական միսիթարութիւն և
16 բարի յոյս, իբրև շնորհ, թող միսիթարի և հասարակ պահի ձեր սրբերը ամէն բարի խօսքի և գործի մէջ:

3 Վերջապէս, եղբայրներ, աղօթեցէ՛ք մեզ համար, որպէսզի Տիրոջ խօսքը առաջ գնայ և փառաւորուի ամեն փեղ,
2 ինչպէս որ ձեզ մօտ է, որպէսզի փրկուենք անօրէններից և անգամ մարդկանցից, քանի որ բոլորը չէ, որ հաւաք
3, 4 ունեն: Բայց հաւատարիմ է Տերը. նա կը գորացնի ձեզ ու կը պահի չարից: Վստահ ենք Տիրոջով ձեր վրայ,
5 թէ, ինչ որ պարտաւորեցինք ձեզ, եւ անում էք, եւ կ'անէք: Եւ Տերը թող ուղղի ձեր սրբերը դէպի Աստուծո սէրը
6 և դէպի Քրիստոսի համբերութիւնը: Եղբայրներ, պարտաւորում ենք ձեզ մեր Տեր Յիսուս Քրիստոսի անունով, որ
դուք հեռու մնաք ամէն մի երբօրից, որ ծոյլ կեանքով է ապրում և ոչ ըստ այն օրինակի, որն ընդունեցիք մեզնից.
7, 8 որովհետեւ ինքներդ գիտէք, թէ որչափ դուք պէտք է նմանուէք մեզ, քանի որ ձեզ մօտ երբեք չծուլացանք և ոչ ոքի
հացը ձրի չկերանք, այլ ջանքով և վաստակով գոր ու գիշեր աշխատում էինք՝ ձեզնից ոչ մէկի վրայ ծանրութիւն
9 չլինելու համար. ոչ թէ նրա համար, որ իշխանութիւն չունէինք, այլ որպէսզի մենք մեզ օրինակ դարձնենք ձեզ,
10 որ մեզ նմանուէք. քանի դեռ ձեզ մօտ էինք, այս բանն էինք պարտաւորում ձեզ. թէ՛ ով չի ուզում աշխատել,
11 թող հաց էլ չուրի: Արդ, ձեզնից ոմանց մասին լսում ենք, թէ ծոյլ կեանքով են ապրում, որեւէ գործ չեն անում,
12 այլ ծոյլ-ծոյլ շրջում են՝ դատարկ բաներով հեքաբրբրուելով: Այդպիսիներին պարտաւորում ենք և յորդորում Տեր
13 Յիսուս Քրիստոսով, որ աշխատեն հանդարտութեամբ և իրենց հացն ուրեն: Իսկ դուք, եղբայրներ, մի՛ յոգնէք
14 բարիք անելուց: Իսկ եթէ որեւէ մէկը չհնազանդուի այս թղթի մէջ մեր ասած խօսքին, նկատի՛ ունեցէ՛ք նրան և մի՛
15 յարաբերուէք նրա հետ, որպէսզի ամօթով մնայ: Բայց նրան որպէս թշնամի մի՛ համարէք, այլ խրատեցէ՛ք որպէս
16 եղբայր: Եւ խաղաղութեան Տերն ինքը թող միշտ խաղաղութիւն տայ ձեզ ամէն ինչում: Տերը ձեզ բոլորիդ հետ
17, 18 լինի: Այս ողջոյնը իմ Պօղոսիս ձեռքով է, որ, որպէս նշան, կայ իմ բոլոր թղթերում. այսպէս են գրում եւ: Մեր
Տեր Յիսուս Քրիստոսի շնորհը ձեզ բոլորիդ հետ լինի:

1 Տիմոթէոս

Պօղոսը՝ առաքեալը Յիսուս Քրիստոսի, ըստ հրամանի մեր Փրկիչ Աստուծու եւ Յիսուս Քրիստոսի, որ մեր յոյսն է. Տիմոթէոսին՝ հաւաքի մէջ սիրելի որդուն շնորհ, ողորմութիւն, խաղաղութիւն Նայր Աստուծու եւ մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսից: Ինչպէս խնդրեցի քեզ, երբ գնում էի Մակեդոնիա, մնա՛ւ Եփեսոսում, որպէսզի պատուէր փաս, որ ոմանք օտար ուսմունք չուսուցանեն եւ չկապուեն առասպելներին ու անվերջանալի քրոնիստիկանութիւններին, որոնք մանաւանդ պարճաւ կը լինեն վեճերի, բայց չեն ծառայում Աստուծու ծրագրերին, որոնք հաւաքի վրայ են հիմնուած. քանզի պատուիրանի գլխաւորը սերն է՝ բխած սուրբ սրբից, բարի խղճմանքից եւ անկեղծ հաւաքից, որոնցից վրիպեցին ոմանք՝ խտրութեամբ խօսքերի ունայնութեան մէջ: Ուզում են օրէնքի վարդապետներ լինել. իրենք իսկ չեն իմանում՝ ինչ են խօսում, ոչ էլ հասկանում այն բաները, որոնց վրայ պնդում են: Գիտենք, որ օրէնքը լաւ է, եթէ մէկն այն գործադրի օրինաւոր կերպով: Բայց այս բանը թող իմանայ, որ արդարների համար չէ օրէնքը, այլ՝ անօրէնների եւ անհնազանդների, ամբարիշտների եւ մեղաւորների, անմարտիների եւ պիղծների, հայր ու մայր անարգողների, մարդասպանների, պռոնիկների, արուամուլների, մարդագողների, սրախօսների, սուր երդուողների, այլեւ ամէն բանի համար, որը հակառակ է ողջամիտ վարդապետութեան, վարդապետութիւն, որ համապատասխանում է երանելի Աստուծու փառաւոր Աւետարանին, որին եւ հաւաքարիւմ եղայ ես: Ընդհակառակութեան նրան, որ գորացրեց ինձ մեր Տէր Քրիստոս Յիսուսի միջոցով, որը վստահելի համարեց ինձ այս սպասարարութեանը կարգելու, ինձ, որ նախապէս հայիոյից էի, հալածիչ եւ անարգող. բայց ես ողորմութիւն գրայ, որովհետեւ այդ բանն անում էի անգիտութեան եւ անհնազանդութեան մէջ գրնուելով. եւ մեր Տիրոջ շնորհը շարացաւ ինձ համար այն հաւաքով եւ սիրով, որ է ի Քրիստոս Յիսուս: Վստահելի եւ ամենայն ընդունելութեան արժանի է այս խօսքը, թէ՛ Քրիստոս Յիսուս աշխարհ եկաւ՝ փրկելու մեղաւորներին, որոնց գլուխը ես եմ: Եւ ողորմութիւն գրայ նրա համար, որ Յիսուս Քրիստոս նախ իմ մէջ ցոյց փութեց իր ամբողջ համբերութիւնը, որպէս օրինակ նրանց, որ պիտի հաւաքան իրեն յաւիտեական կեանքի համար. նաեւ յաւիտեակութեան թափաւորին, որ անեղծ եւ աներեւոյթ է, միակ Աստուծուն փառք եւ պատիւ՝ յաւիտեանս յաւիտեանից: Ամէն: Որդեակ իմ Տիմոթէոս, աւանդում եմ քեզ այս պատուիրանը, քո մասին նախապէս եղած մարգարէութիւնների համաձայն, որպէսզի նրանցով դու մղես բարի պատերազմը, պահես հաւաքը բարի խղճմանքով, որը ոմանք հեռու վանելով իրենցից՝ նաւաբեկութեան ենթարկուեցին հաւաքի մէջ. դրանց թում են Նիմենոսը եւ Աղեքսանդրոսը, որոնց մարմնեցի Մարանային, որպէսզի խրատուեն չհայիոյել:

Արդ, ամենից առաջ աղաչում եմ աղօթք անել, խնդրել, պաղապել, գոհութիւն մատուցել բոլոր մարդկանց համար, մանաւանդ թագաւորների եւ բոլոր իշխանաւորների համար, որպէսզի խաղաղութեամբ եւ հանդարտութեամբ վարենք մեր կեանքը, կարարեալ աստուածապաշտութեամբ եւ սրբութեամբ. այդ է բարին եւ ընդունելին մեր Փրկիչի՝ Աստուծու առաջ: Նա կամենում է, որ բոլոր մարդիկ փրկուեն եւ հասնեն ճշմարտութեան գիտութեանը. քանզի մէկ Աստուած կայ եւ մէկ միջնորդ՝ Աստուծու եւ մարդկանց միջեւ. Յիսուս Քրիստոս՝ մարդը, որ փութեց ինքն իրեն որպէս փրկանք բոլորի համար՝ ի վկայութիւն իր ժամանակների. դրա համար ես կարգուեցի որպէս բարոզիչ եւ առաքեալ (ճշմարիտ եմ ասում Քրիստոսով եւ չեմ ստում), եղայ վարդապետ հեթանոսների՝ հաւաքով եւ ճշմարտութեամբ: Ուզում եմ, որ փղամարդիկ աղօթեն ամէն փող, սուրբ ձեռքեր բարձրացնեն դէպի վեր, առանց բարկութեան եւ երկմտութեան: Նոյնպէս եւ կանայք, համեստ գարդարանքով, ակնածութեամբ եւ պարկեշտութեամբ թող գարդարուեն. ոչ թէ մարգարտով ընդելուզուած ոսկեայ հիւսքերով կամ պճնազարդ զգեստներով, այլ՝ բարի գործերով, ինչպէս վայել է աստուածապաշտութիւնը յանձն առած կանանց: Կին արարածը թող ուսանի լուսութեամբ, կարարեալ հնազանդութեամբ: Եւ ես թոյլ չեմ փայլիս, որ կին արարածը ուսուցանի կամ էլ խօսքով իշխի փղամարդու վրայ, այլ թող լուռ մնայ. որովհետեւ նախ Ադամը սրբեղծուեց եւ ապա՝ Եւան: Եւ Ադամը չխաբուեց, այլ կիները խաբուեց եւ յանցանք գործեց: Բայց նա պիտի ապրի որդեճմութեան համար, եթէ պարկեշտութեամբ մնայ հաւաքի, սիրոյ եւ սրբութեան մէջ:

Նաւաստի է այս խօսքը, թէ՛ ով եպիսկոպոսութեան է ձգտում, ձգտում է բարի գործի: Եպիսկոպոսը պէտք է անարար լինի, մէկ կնոջ մարդ, հեզ, խոհեմ, պարկեշտ, հիւրասէր, ուսուցանելու ընդունակ, ոչ նախաբող, ոչ բռնացող, այլ՝ հանդարտաբարոյ, ոչ կռուազան, ոչ փողատեր, այլ՝ այնպիսին, որ իր իսկ փանը լաւ վերակացու լինի, ունենայ որդիներ, որոնք հնազանդութեան մէջ լինեն կարարեալ պարկեշտութեամբ (իսկ եթէ մէկն իր փունը կառավարել չիմանայ, հապա ինչպէն Աստուծու եկեղեցուն խնամակալ կը լինի), ոչ նորադարձ, որպէսզի, գոռոզանալով, Մարանային վիճակուած դաբապարտութեան մէջ չընկնի. այլ նա պէտք է ունենայ բարի վկայութիւն նաեւ դրսեցիներից, որպէսզի զինի թէ ընկնի նախաքինիքի փակ եւ Մարանայի որոզայթների մէջ: Նմանապէս եւ սարկաւագները թող լինեն պարկեշտ, ոչ երկդիմի խօսող, ոչ գինեսէր, ոչ շահամուլ, այլ թող պահեն հաւաքի խորհուրդը մաքուր խղճով: Նախ իրենք թող փորձի ենթարկուեն եւ եթէ անմեղադրելի գրնուեն, ապա պաշտօն կարարեն: Նոյնպէս եւ նրանց կանայք թող լինեն պարկեշտ, ոչ չարախօս, հեզ, հաւաքարիւմ ամէն ինչում: Մարկաւագները թող մէկ կնոջ մարդ լինեն, իրենց որդիներին եւ իրենց փները լաւ կառավարեն, որովհետեւ այն սարկաւագները, որ լաւ են ծառայում, իրենց համար շահում են բարի աստիճան եւ մեծ համարձակութիւն կ'ունենան ի Քրիստոս Յիսուս իրենց ունեցած հաւաքի մէջ: Զեզ գրում եմ այս բանը, որովհետեւ յոյս ունեմ, որ շուրջով կը գամ: Իսկ եթէ ուշանամ, դու կ'իմանաս, թէ ինչպէս պէտք է վարուես Աստուծու փան մէջ, որ կենդանի Աստուծու եկեղեցին է՝ սին եւ հասարակութիւն ճշմարտութեան: Եւ յայտնապէս մեծ է աստուածապաշտութեան խորհուրդը, որ յայտնուեց մարմնով, արդարացաւ Նոզով, երեսաց հրեշտակներին, քարոզուեց հեթանոսների մէջ, հաւաքալի եղաւ աշխարհում եւ երկինք վերացաւ փառքով:

Եւ Սուրբ Նոզին յայտնապէս ասում է, թէ վերջին ժամանակներում ոմանք պիտի հեռանան հաւաքից եւ իրենց ուշադրութիւնը պիտի դարձնեն մոլորեցնող ոգիների վրայ եւ դեւերի վարդապետութիւնների վրայ՝ փարուած

3 սրախօսների կեղծաորութեամբ, որոնց խղճմբանքը խարանուած է, որոնք արգելում են ամուսնանալ եւ հեռու են պահում այն կերակուրներից, որ Աստուած սրեղծեց, որպէսզի հաւաքացեալները եւ ճշմարտութեան վերահասու եղողները գոհութեամբ վայելեն. որովհետեւ Աստուծո թողոր սրեղծածները լաւ են, եւ խորան բան չկայ, մանաւանդ երբ դրանք գոհութեամբ են ընդունում. քանի որ Աստուծո խօսքով եւ աղօթքով ամեն բան մաքրում է: Այս խրատը փալով եղբայրներին՝ Քրիստոս Յիսուսի մի բարի պաշտօնեայ կը լինես՝ սնուած հաւարի խօսքերով եւ այն բարի վարդապետութեամբ, որին հեղանուար իսկ եղար. բայց պիղծ խօսքերից եւ պառաւական առաապելներից հրաժարուիր. եւ դու քեզ մարզիր աստուածապաշտութեամբ, որովհետեւ մարմնի մարզումը քիչ բանի է օգտակար, մինչ աստուածապաշտութիւնը օգտակար է ամեն ինչի. եւ նա ունի կեանքի աւերիսը, այն կեանքի եւ հանդերձեալի: 9, 10 Ճիշտ է այս խօսքը եւ արժանի է ամենայն ընդունելութեան, որովհետեւ այս բանի համար իսկ քրքում ենք եւ նախապիներ կրում. քանի որ մեր յոյսը դրել ենք կենդանի Աստուծո վրայ, որ Փրկիչն է թողոր մարդկանց, մանաւանդ՝ հաւաքացեալների: Պատուիրիր այդ եւ ուսուցանիր. թող ոչ ոք քո երկրասարդութիւնը չարհամարհի, այլ օրինակ եղիր հաւաքացեալներին խօսքով, վարմունքով, սիրով, հաւարով, մաքրութեամբ: Մինչեւ իմ գալը, հեղանուարի Աստուծո խօսքը ընթերցել, յորդորել եւ ուսուցանել հաւաքացեալներին: Զանց մի՛ առ այն շնորհը, որ քո մէջ է, որ քրքուեց քեզ մարզարեութեամբ, երեցների ձեռնադրումով: Այդ բանի վրայ մտածիր եւ յարաբերիր 16 դրանում, որպէսզի քո առաջադիմութիւնը յայտնի լինի թողորին: Զգո՛յշ եղիր քո նկատմամբ եւ քո ուսուցման նկատմամբ. եւ յարաբերիր դրանում: Եթէ այդ բանն անես, կը փրկես եւ քեզ, եւ նրանց, որ լսում են քեզ:

5 Ծերին խստութեամբ մի՛ յանդիմանիր, այլ յորդորիր որպէս քո հայրը. երկրասարդներին յորդորիր որպէս եղբայրներ, պառաւներին՝ որպէս մայրեր, դեռաքի կանանց՝ որպէս թոյրեր, կարարեալ մաքրութեամբ: Յարզիր այն այրիներին, որ իսկապէս այրիներ են: Իսկ եթէ մի այրի որդիներ եւ թոռներ ունի, նախ նրանք թող սովորեն իրենց քան հանդէպ բարի վերաբերմունք ցոյց փալ եւ իրենց ծնողների արածի փոխարէն նրանց հարուցել, որովհետեւ այն է բարին եւ ընդունելին Աստուծո առաջ: Իսկ ով իսկապէս այրի է եւ մեռնակ է ապրում ու իր յոյսը դրել է Աստուծո վրայ, թող յարաբերող լինի աղօթքի եւ աղաչանքների մէջ գոր ու գիշեր: Իսկ մեղկաւէր այրին կենդանայն մեռած է: Այս բանը պատուիրիր, որ անարար լինեն: Իսկ եթէ մէկը խրայիներին եւ մանաւանդ ընդանիքին խնամք չի փանում, հաւարն ուրացել է եւ աւելի չար է, քան անհաւարը: Այրիների թում կը համարուի այն այրին, որ վաթսուն փարեկանից պակաս չէ, մէկ մարդու կին է եղել ու բարի գործերով է վկայուել, որ երեխաներ է մեծացրել, որ հիւրեր է ընդունել, որ սրբերի ուրբերն է լուացել, որ նեղութեան մէջ գրնուողներին է հասել, որ ամեն բարի գործի հեղանուար է եղել: Բայց երկրասարդ այրի կանանց հաշուի մի՛ առ, որովհետեւ հեշտասիրութեան անձնարար լինելով՝ Քրիստոսի դէմ են ելնում եւ ամուսնանալ են ուզում. իսկ դարասարան են ընդունում նրա համար, որ առաջին հաւարն արհամարհեցին: Միաժամանակ եւ անգործական են վարժում շրջելով քնից քան: Եւ ոչ միայն դարարկապորտներ են, այլեւ շարախօս եւ աւելորդ հեղաքրքրատեր. եւ խօսում են բաներ, որ պէտք չէ խօսել: Ուզում են, որ այդ երկրասարդ կանայք ամուսնանան, որդիներ ծնեն, փնարար լինեն եւ հակառակորդին առիթ չտան նախապիներ, քանի որ արդէն իսկ նրանցից ոմանք շեղուել են՝ Սաղանայի յեղեղից գնալով: Եթէ հաւաքացեալ մէկը այրիներ ունի, թող նրանց օգնի, որ եկեղեցին բեռի փակ ջրնկնի եւ նա կարողանայ օգնել իսկապէս այրիներին: Այն երեցները, որոնք լաւ վերակացու են, կրկնակի պատուի արժանի թող լինեն. մանաւանդ նրանք, որ քրքում են խօսքով եւ ուսուցանելով. քանզի Սուրբ Գիրքն ասում է. «Կալ անող եզան դունչը մի՛ կայիր» եւ՝ «Մշակն արժանի է իր վարձին»: Երեցի մասին ամբաստանութիւն մի՛ ընդունիր, բացի այն դէպքից, երբ դա երկու կամ երեք վկաներով լինի: Իսկ մեղանչողներին յանդիմանիր թողորին առաջ, որպէսզի միաներն էլ վախենան: Պարտաւորեցնում են քեզ Աստուծո եւ Յիսուս Քրիստոսի ու ընտրեալ հեշտակների առաջ, որ այս թողորը պահես առանց նախապաշարումի՝ աշտութեամբ ոչինչ չանելով: Զեռքերդ շտապով որեւէ մէկի վրայ մի՛ դիր եւ ուրիշների մեղքերին մասնակից մի՛ եղիր, քեզ մաքոր պահիր: Այսուհետեւ միմիայն ջուր մի՛ խմիր, այլ մի քիչ գինի էլ խառնիր՝ քո սրամոքսի եւ յաճախակի փկարութիւնների պարճառով: Կան մարդիկ, որոնց մեղքերը յայտնի են նախքան որեւէ դարասարանի ենթարկուելը. մարդիկ էլ կան, որոնց մեղքերը յետոյ են յայտնի դառնում: 25 Նոյն ձեւով եւ յայտնի են բարի գործերը. եւ այն գործերը, որ յայտնի չեն, թաքնուած մնալ չեն կարող:

6 Բոլոր նրանք, ովքեր ծառայութեան լծի փակ են, նրանցից իւրաքանչիւրը թող իր փերերին պատուի արժանի համարի, որպէսզի Աստուծո անունն ու վարդապետութիւնը չանարգուի: Իսկ նրանք, որ հաւաքացեալ փերեր ունեն, թող չարհամարհեն, որ նրանք եղբայրներ են, այլ աւելի լաւ ծառայեն, քանի որ հաւաքացեալներ են եւ սիրելի եղբայրներ, որոնք յանձն են առել բարերարութիւնը: Այս բանն ուսուցանիր եւ յորդորիր: Իսկ եթէ մէկն այլ բան ուսուցանի եւ չանայ մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի ողջամիտ խօսքերին եւ այն վարդապետութեանը, որ աստուածապաշտութեան համապարասխան է, այդպիսին գոռոզամիտ է եւ ոչինչ չգիտէ, այլ բռնուած է հակառակութեան խօսքեր եւ խնդիրներ առաջացնելու հիւանդութեամբ, որոնցից առաջ են գալիս նախանձ, կռիւ, հայիոյթիւններ, չար կասկածներ, խարդախութիւններ՝ մտքով ապականուած եւ ճշմարտութիւնից հեռացած մարդկանց միջեւ, որոնք շահի աղբիւր են համարում աստուածապաշտութիւնը: Բայց դու այդպիսիներից հեռու պահիր քեզ: Իրօք, աստուածապաշտութիւնը շահի մեծ աղբիւր է նրանց համար, ովքեր գոհ են իրենց վիճակից. որովհետեւ ոչինչ չբերեցինք աշխարհ, ոչ էլ պիտի կարողանանք փանել: Այլ ունենք կերակուր եւ հանդերձներ ու դրանցով էլ բաւականանք: Իսկ ովքեր հարստանալ են ուզում, ընկնում են փորձութեան, որոզայթի եւ բազում անմիտ ու վնասակար ցանկութիւնների մէջ, որոնք ընկղում-փանում են մարդկանց դէպի կործանում եւ դէպի կորուստ, որովհետեւ թողոր չարքների արմարը փողասիրութիւնն է, որին ոմանք ձգտելով՝ մոլորուեցին հաւարից եւ իրենք իրենց գեցեցին բազում ցաւերի մէջ: Իսկ դու, ով մարդ Աստուծո, փախիր այդ բաներից եւ գնա՛ արդարութեան, աստուածապաշտութեան, հաւատի, սիրոյ, համբերութեան եւ հեղութեան յեղեղից: Նաւարի բարի մարդը մղիր եւ պի՛նդ կառչիր յախրեանական կեանքից, որին կանչուեցիր եւ բարի դասնութիւնը դասնեցիր բազում վկաների առաջ: Պատուիրում են քեզ Աստուծո ներկայութեանը, որը կեանք է փալիս ամեն ինչի, եւ Յիսուս Քրիստոսի առաջ, որը Պոնտացի Պիղատոսի առաջ վկայեց բարի դասնութիւնը, որ դու պահես պատուիրանը անքիծ, անարար, մինչեւ յայտնութիւնը Յիսուս Քրիստոսի, որին իր ժամանակում յայտնի պիտի անի Երանելին եւ միակ Նզօրը, թագաւորների Թագաւորը եւ

փերերի Տերը, նա, որ միայն ի՛նքն ունի անմահությունը եւ բնակում է անմարտի յոյսի մէջ, որ մարդկանցից ոչ 17
ոք չի փեսել եւ ոչ էլ կարող է փեսնել. նրան պատիւ եւ զօրութիւն յափտեանս: Ամէն: Այս աշխարհի հարուստ- 18
ներին պատուիրի՛ր, որ չհպարտանան եւ չապաւինեն սնտփի հարստութեանը, այլ՝ Աստուծոն, որ մեզ առաքապէս
ամէն ինչ փալիս է վայելելու համար. պատուիրի՛ր բարիք գործել, բարի գործերով հարստանալ, լինել առաքաձեռն, 19
բարեսէր, իրենց ունեցածից ուրիշին էլ բաժին հանել՝ իրենց համար բարի հիմք դնելով հանդերձեալում, որպէս- 20
զի ձեռք բերեն ճշմարիտ կեանքը: Ո՛վ Տիմոթեոս, պահի՛ր աւանդը՝ հեռու մնալով պիղծ եւ նորահնար խօսքերից, 21
հակառակութիւնից եւ խաբէպատիւր գիտութիւնից, որը ոմանք յանձն առնելով՝ շեղուեցին հաւաքից: Շնորհ քեզ 22
հեպ:

2 Տիմոթէոս

1 **Պ**օղոսը՝ Յիսուս Քրիստոսի առաքեալը Աստուծո կամքով, ըստ կեանքի խոստման, որ Քրիստոս Յիսուսի
2 մէջ է, սիրելի որդի Տիմոթէոսին. շնորհ, ողորմութիւն, եւ խաղաղութիւն Նայր Աստուծոց եւ մեր Տէր
3 Քրիստոս Յիսուսից: Գոհութիւն եւ մարտնչում Աստուծուն, որին ծառայում եւ մաքուր խղճով ինչպէս իմ
4 նախնիները, երբ իմ աղօթքներում գիշեր-ցերեկ անդադար չեզ եմ յիշում: Յիշելով քո արքայաւորները՝
5 բռան ցանկութիւն ունեն թեզ քեզ քեանելու, որպէսզի լցուեմ ուրախութեամբ: Մտաբերում եմ այն անկեղծ հաւաքը, որ
6 քո մէջ է, որը նախապէս կար քո փառքի՝ Լատոհիայի եւ քո մօր՝ Եւնիկէի մէջ. վարահ եմ, որ քո մէջ էլ կայ: Ուս-
7 փի յիշեցնում եմ քեզ, որ վերաբարձեալ Աստուծո շնորհը, որ քու թեզ իմ ձեռքերը դնելով քեզ վրայ, որովհետեւ
8 Աստուած մեզ երկչորութեան ոգի չբուրեց, այլ՝ զօրութեան, սիրոյ եւ զգաստութեան: Ուստի ամօթ մի՛ համարիր
9 վկայել մեր Տիրոջը, ոչ էլ ինձ՝ նրա կապեալին. այլ մասնակից եղիր Աւերարանի համար եղած չարչարանքներին,
10 զօրութեամբ Աստուծո, որ փրկեց մեզ եւ կոչեց սուրբ կոչումով՝ ոչ ըստ մեր գործերի, այլ ըստ իր նախասահմանու-
11 մեր Փրկչի՝ Յիսուս Քրիստոսի երեւալով. նա, որ կործանեց մահը եւ լուսաւոր դարձրեց կեանքն ու անմահութիւնը
12 Աւերարանի միջոցով, Աւերարան, որին քարոզիչ կարգուեցի եւ եւ առաքեալ ու վարդապետ հեթանոսների: Ա-
13 հա թէ ինչու այս չարչարանքներն եմ կրում, բայց ամօթ չեմ համարում, քանզի գիտեմ, թէ ո՞ն եմ հաւաքացել եւ
14 վարահ եմ, որ նա կարող է իմ աւանդը պահել մինչեւ այն օրը: Որպէս օրինակ ունեցիր այն ողջամիտ խօսքերը,
15 որոնք ինձնից լսեցիր՝ այն հաւաքով եւ սիրով, որ ունեն Քրիստոս Յիսուսին միանալով հաւաքացողները: Պահիր
16 բարի աւանդը մեր մէջ բնակուող Սուրբ Հոգու միջոցով: Այս բանը իմացիր, որ մեզնից հեռացան բոլոր նրանք, որ
17 Ասիայից էին, որոնց թում են Փիզեղոսը եւ Ներոնոսը: Թող Աստուած ողորմած լինի Օնեսիփորոսի ընկալման-
18 քին, որովհետեւ նա ինձ շար անգամ հանգստացրեց եւ իմ կապանքները ամօթ չհամարեց. այլ, երբ Հռոմ եկաւ,
19 եւ անդազին փնտրեց ինձ ու գրաւ (քայ Տէրը, որ նա ողորմութիւն գրնի Տիրոջից այն օրը). եւ թէ ինչքան ինձ
20 ծառայութիւն մարտնչեց Եփեսոսում, այդ դու ինքը քաջ գիտես:

2, 2 Եւ դու, որդեակ իմ, զօրացիր Քրիստոս Յիսուսի շնորհով: Եւ ինչ որ լսեցիր ինձնից բազում վկայներով, աւանդիր
3 այն հաւաքարին մարդկանց, որ կարող լինեն ուրիշներին էլ ուսուցանել: Վշտակից եղիր Քրիստոս Յիսուսի փա-
4 ռապանքներին որպէս նրա բարի զինուորը: Ոչ ոք, զինուոր դառնալով, չի զբաղուի աշխարհիկ կեանքի գործերով,
5 որպէսզի զօրավարին հաճելի լինի: Եւ եթէ մէկը մրցամարտիկ է, պակ չի սրանայ, եթէ ըստ օրէնքի չմարտնչի: Եւ
6 չարաչար աշխարհիկ հողագործը նախ պէտք է վայելի պարից: Իմացիր՝ ինչ ասում եմ: Թող Տէրը թեզ իմաստութիւն
7 փայ ամեն ինչում: Յիշիր մեռելներից յարութիւն առած Քրիստոս Յիսուսին՝ Դաթի ցեղից, իմ քարոզած Աւերա-
8 րանի համաձայն, որի համար չարչարում եմ եւ շղթայուած իսկ եմ, ինչպէս չարագործը. բայց Աստուծո խօսքը
9 շղթայուած չէ: Դրա համար ամեն ինչի համբերում եմ ընկալելու սիրուն, որպէսզի նրանք էլ հասնեն փրկութե-
10 ան եւ երկնային փառքին, որ Քրիստոս Յիսուսի միջոցով է: Ընդհար է այս խօսքը, թէ՛ Այս բաները յիշեցրո՞ւ նրանց՝
11 վկայութիւն փայլով Աստուծո առաջ, որ բանակոչներ չընեն, որոնք ոչ մի բանի օգտակար չեն, այլ կործանում են
12 լսողներին: Չանա՛ Աստուծո առաջ ներկայացնել քեզ փորձուած, որպէս մի մշակ, որ ամօթով չի մնում, ճշմարտութե-
13 ան խօսքը ուղիղ ներկայացնող: Բայց պիղծ բաներից եւ սնտրի խօսքերից հեռո՞ւ մնա, քանի որ դրանց անձնաբեր
14 եղողները աւելի ու աւելի առաջ են գնում ամբարշտութիւնների մէջ, եւ նրանց խօսքերը քաղցկեղի նման ճարակ են
15 գրնում: Նրանց թում են Հիմեոսը եւ Փիղեպոսը, որոնք շեղուեցին ճշմարտութիւնից եւ ասում են, թէ մեռելների
16 յարութիւնը արդէն իսկ եղել է. նրանք կործանում են ոմանց հաւաքը: Բայց Աստուծո հաստատումն հիմքը կանգուն
17 է մնում եւ ունի այս կնիքը, թէ՛ «Տէրը ճանաչեց նրանց, որ իրն են». նաեւ՝ «Անիրաւութիւնից հեռու լինի ամենայն
18 ոք, ով կրում է Տիրոջ անունը»: Մի մեծ փան մէջ ոչ միայն ոսկեայ եւ արծաթեայ ամօթներ են լինում, այլ նա-
19 եւ՝ փայտեայ եւ խեցե: Կան այնպիսիք, որոնք պարտաւոր գործածութեան համար են, կան էլ, որ ոչ պարտաւոր
20 գործածութեան համար են: Եթէ մէկն ինքն իրեն մաքրի այդպիսի բաներից, կը լինի պարտաւոր անօթ՝ սրբագոր-
21 ծում եւ պիտանի իր Տիրոջը, պարտաւորած ամեն բարի գործի համար: Երիտասարդական ցանկութիւններից
22 փախիր եւ զնա՛ արդարութեան, հաւաքի, սիրոյ, խաղաղութեան եւ սրբութեան յետեւից նրանց հետ, որոնք մաքուր
23 սրբով աղօթում են Տիրոջ անունով: Բայց յիմար եւ անմիտ վեճերից խուսափիր. իմացիր, որ դրանցից կշիւներ են
24 ծնում: Այսպէս ուրեմն՝ Տիրոջ ծառան պէտք չէ որ կշիւ անի, այլ բոլորի հանդէպ լինի հեզահամբոյր, ուսուցանող,
25 անոխակալ՝ հանդարտութեամբ խրատելու համար հակառակողներին, որ թերեւս Աստուծո նրանց ապաշխարու-
26 թիւն փայ, որպէսզի ճանաչեն ճշմարտութիւնը եւ զգաստանալով՝ ազատեն Սաբանայի որոգայթներից, որոնց
27 մէջ բռնուած են նրա կամքը կատարելու պարճառով:

3, 2 Այս բանն իմացիր, որ վերջին օրերին չար ժամանակներ պիտի գան, երբ մարդիկ պիտի լինեն անձնատէր,
3 փողատէր, հպարտ, ամբարտաւան, հայիտոյող, ծնողներին անհնազանդ, անշնորհակալ, անմաքուր, անհաշտ, ան-
4 գոթ, բանասարկու, անժուժկալ, դաժանաբարոյ, անբարեսէր, մարմնիչ, յանդուգն, մեծամիտ, աւելի շար հեշտատէր,
5 քան աստուածատէր, մարդիկ, որ ունեն աստուածապաշտութեան կերպարանք, սակայն ուրացել են նրա զօրութիւ-
6 նը: Նաեւ խորշիւր նրանցից, քանզի նրանց մէջ կան այնպիսիք, որ մրնում են քնից քուն եւ գերում են մեղքերով
7 ծանրաբեռն կանանց, որոնք փարում են պէտպէս ցանկութիւններով. կանայք, որ միշտ ուսանում են, բայց երբեք
8 չեն կարող հասնել ճշմարտութեանը: Եւ ինչպէս Յաննան ու Յամբէլը հակառակուեցին Մովսէսին, այնպէս
9 էլ արանք գնալու անկում են ճշմարտութեանը. ապականուած մարդով մարդիկ, անպէտք՝ հաւաքի մէջ: Բայց նրանք
10 աւելի առաջ գնալ երբեք չեն կարող, քանի որ իրենց յիմարութիւնը յայտնի կը լինի բոլորին, ինչպէս որ եղաւ այդ
11 երկուսինը: Իսկ դու հետեւեցիր իմ վարդապետութեանը, իմ վարմունքին, կամեցողութեանը, հաւաքին, համբե-
12 րաբարութեանը, սիրուն, համբերութեանը եւ այն հալածանքներին ու չարչարանքներին, որոնք պարտաւորեցին ինձ
13 Անպիտոքում, Իկոնիոնում եւ Լիսպոսայում. գիտես, թէ ինչպիսի՛ հալածանքների ենթարկուեցի, բայց Տէրն ինձ փրկեց

այդ բոլորից: Եւ բոլոր նրանք, որ ուզում են աստուածապաշտութեամբ ապրել Քրիստոս Յիսուսով, հալածանք- 12
 ների մէջ պիտի լինեն: Իսկ չար եւ խաբէբայ մարդիկ չարից այն կողմ էլ պիտի գնան. իրենք մոլորուած՝ պիտի 13
 մոլորեցնեն ուրիշներին: Բայց դու հասարայ մնա այն բանի մէջ, որ սովորեցիր եւ որին հաւատարիմ եղար. գի- 14
 րես, թէ ումից եւ սովորել, որովհետեւ մանկուց գիտես Սուրբ Գրքերը, որոնք կարող են իմաստուն դարձնել քեզ 15
 փրկութեան համար այն հաւատի միջոցով, որ Քրիստոս Յիսուսի մէջ է: Աստուծո շնչով գրուած ամէն գիրք օգտա- 16
 կար է ուսուցման, յանդիմանութեան, ուղղելու եւ արդարութեան մէջ խրատելու համար, որպէսզի կատարեալ լինի 17
 Աստուծո մարդը եւ պարարասպ՝ բոլոր բարի գործերի համար:

Այս բանն են վկայել տալիս Աստուծո եւ Յիսուս Քրիստոսի առաջ, որ դատելու է կենդանիներին եւ մեռածներին՝ 4
 իր յայտնութեան օրը, երբ գայ իր արքայութեամբ: Եւ դու քարոզի՛ր Աստուծո խօսքը, շարունակ յայտարարի այն, 2
 ժամանակին լինի թէ քարածամ, յանդիմանի՛ր, սաստի՛ր, յորդորի՛ր՝ կատարեալ համբերաբարութեամբ ուսուցա-
 նելով. քանզի պիտի գայ ժամանակ, երբ չպիտի անսան ողջամիտ վարդապետութեանը, այլ, իւրաքանչիւրն ըստ 3
 իր ցանկութիւնների, ուսուցանողներ պիտի հաւաքի իր շուրջը՝ իր ականջներին հաճելի բաներ լսելու մարմնաջով.
 եւ նրանք ականջները պիտի դարձնեն ճշմարտութիւնից ու պիտի մոլորուեն գնան առասպելների յետեւից: Իսկ 4, 5
 դու արթուն եղի՛ր ամէն ինչում, նեղութիւնների մէջ համբերի՛ր, անտարանցի գործեր արա, լիովի կատարի՛ր քո
 պաշտօնը: Իսկ եւ գոհաբերուելու եմ, եւ իմ մեկնումի ժամանակը հասել է: Պատերազմեցի բարի պատերազմը, 6, 7
 աւարտեցի ընթացքս, պահեցի հաւասարը: Եւ հիմա ինձ է սպասում արդարութեան պսակը, որը, որպէս հապուցում,
 ինձ պիտի տայ Տէրը՝ արդար Դատարորը, այն օրը. եւ ոչ միայն ինձ, այլ նաեւ բոլոր նրանց, որ սիրեցին նրա
 յայտնուելը: Ջանա՛ իսկոյն գալ ինձ մօտ, որովհետեւ Դեմասն ինձ լքեց եւ աշխարհը սիրեց. նա գնաց Թեսալոն- 9, 10
 նիկէ, Կրեսկէսը՝ Գալիլիա, Տիտոսը՝ Դադմապիա: Ղուկասն է միայն ինձ հետ: Մարկոսին վերցնելով՝ քեզ հետ բեր,
 որովհետեւ նա ինձ պէտք է ծառայութեան համար: Տիմոթեոսին ուղարկեցի Եփեսոս: Տրովադայում թողեցի վե- 12, 13
 րարկուն, Կարպոսի մօտ. երբ գաս, հետդ բեր այն. բեր նաեւ գրքերը, մանաւանդ՝ մագաղաթները: Աղեքսանդրոսը
 բազում չարչարանքներ պատճառեց ինձ: Թող Տէրը նրան հապուցի ըստ իր գործերի: Նրանից դու էլ զգուշացիր,
 որովհետեւ մեր խօսքերին շար հակառակուեց: Առաջին արեանի ժամանակ ոչ ոք ինձ թիկունք չկանգնեց. բոլորը 16
 լքեցին ինձ: Այդ թող նրանց յանցանք չհամարուի: Բայց Տէրն օգնեց ինձ եւ զօրացրեց ինձ, որպէսզի ինձնով հաս- 17
 տատուի քարոզութիւնը, եւ բոլոր հեթանոսները լսեն այն: Առիւծի բերանից փրկուեցի եւ: Տէրն ինձ կ'ազարի բոլոր 18
 չար գործերից եւ կը հասցնի իր երկնային արքայութեանը. նրան փառք յափտեանս յափտենից: Ամէն: Ողջու- 19
 նի՛ր Պրիսկային եւ Ակիլոսին. նաեւ՝ Օնեսիփորոսի ընտա- նիքին: Երասպոսը մնաց Կորնթոսում: Տրովիմոսին 20, 21
 հիւանդ վիճակում թողեցի Մելիպոսում: Աշխարհի՛ր գալ նախքան ձմեռը: Քեզ ողջունում են Երուդոսը, Պուղէսը,
 Ղինոսը, Կրոդիան ու բոլոր եղբայրները: Տէր Յիսուս Քրիստոս լինի քո հոգու հետ: Աստուծո շնորհը քեզ հետ: 23

Տիպոս

1 Պողոսը՝ ծառայ Աստուծու եւ առաքեալ Յիսուս Քրիստոսի, որ կոչուած է բերելու Աստուծու ընկրեալներին
2 հաւաքի եւ ճշմարտութեան գիտութեանը, որ աստուածապաշտութեամբ է եւ յաւիտենական կեանքի
3 յոյսով, որը խոստացաւ անսուրբ Աստուած յաւիտենական ժամանակներից առաջ, բայց յայտնեց իր
4 խօսքը իր ժամանակին՝ քարոզութեամբ, որին եւ հաւաքարին եղայ ըստ մեր Փրկչի Աստուծու հրա-
5 մանի. Տիպոսին՝ հասարակաց հաւաքի մէջ իմ սիրելի որդուն, շնորհ եւ խաղաղութիւն Նայր Աստուծոց եւ մեր
6 Փրկչի Քրիստոս Յիսուսից: Դրա համար իսկ քեզ թողեցի Կրեպեում, որպէսզի, ինչ պակաս բան որ կայ, ուղղես
7 եւ իրաքանջիւր քաղաքում երեցներ կարգես, ինչպէս որ ես պարտիւրեցի քեզ: Կարգես մի այնպիսի մարդու, որ
8 լինի անբասիր, մէկ կնոջ մարդ, ունենայ հաւաքացեալ որդիներ, որոնք անառակութեան մէջ ամբաստանուած կան
9 անհնազանդ չլինեն, քանի որ պէտք է, որ եպիսկոպոսն անբասիր լինի, որպէս Աստուծու փոքր. ոչ յանդուգն, ոչ
10 բարկացող, ոչ անարգող, ոչ կռուարար, ոչ շահասէր, այլ՝ հիւրասէր, բարեսէր, խոհեմ, արդար, սուրբ, ժուժկալ,
11 ամուր կապուած վարդապետութեան հաւաքի խօսքին, որպէսզի կարողանայ յորդորել ողջամիտ վարդապետու-
12 թեամբ եւ կշտամբել հակառակորդներին. քանզի անհնազանդներ շար կան, դատարկախօսներ, մոլորեցնողներ,
13 մանաւանդ եթէ հրեայինից դարձածներից են. նրանց բերանը պէտք է փակել. նրանք կործանոււմ են բոլոր ըն-
14 րանիքները եւ շահամոլութեան համար ուսուցանոււմ են այնպիսի բաներ, որ պէտք չէ ուսուցանել: Նրանցից մէկը,
15 իրենց իսկ մարգարէն, ասաց. «Կրեպացիները մշտապէս սրախօսներ են, չար գազաններ, դատարկապորներ»:
16 Եւ սրոյց է այս վկայութիւնը. ուստի նրանց խտրագոյն կշտամբիր, որպէսզի առողջ լինեն հաւաքի մէջ եւ չնայեն
17 հրեական առասպելներին եւ ճշմարտութիւնից շեղուած մարդկանց հրահանգներին: Ամէն ինչ մաքուր է խղճմբան-
18 քով մաքուր եղողների համար, բայց պիղծերի եւ անհաւաքների համար ոչ մի բան մաքուր չէ: Եւ նրանց միւրքն
19 ու խղճմբանքը պղծուած են: Խոստովանոււմ են, որ գիպեն Աստուծուն, բայց իրենց գործերով ուրանոււմ են նրան.
20 պիղծ են, անհնազանդ եւ ամէն բարի գործի համար՝ անպէտք:

2, 2 Բայց դու սովորեցրո՞ւ այն, ինչ որ վայել է ողջամիտ վարդապետութեանը. որ ծերերը լինեն զգաստ, պարկեշտ,
3 խոհեմ, ողջամիտ՝ հաւաքի, սիրոյ, համբերութեան, ժուժկայութեան մէջ: Պաշտաւ կանայք նոյնպէս լինեն զգաստ
4 եւ սրբերին վայել վարմունք ունենան. ոչ բանասրկու, ոչ գինեմոլ, այլ՝ բարեխրար, որ խրատեն դեռապի կանանց՝
5 սիրելու իրենց մարդկանց, լինելու որդեսէր, խոհեմ, մաքրակենցաղ, փնարար, բարեգործ, հնազանդ իրենց մարդ-
6 կանց, որպէսզի Աստուծու խօսքը եւ վարդապետութիւնը չանարգուի: Երիտասարդներին նոյնպէս յորդորիր լինել
7 խոհեմ, քո անձը բոլորին օրինակ դարձրո՞ւ բարի գործերի համար, ուսուցման մէջ պահիր անեղծութիւն, սրբու-
8 թիւն, պարկեշտութիւն, ողջամիտ խօսք՝ պարսաւանքի փրկիչ չարուող, որպէսզի, ով որ հակառակուի, ամօթով մնայ
9 եւ մեր մասին ասելու որեւէ չար բան չունենայ: Յորդորիր ծառաներին, որ հնազանդ լինեն իրենց փրկերին եւ ամէն
10 ինչում լինեն հաճելի նրանց. ոչ հակառակուող, ոչ շորթող, այլ ցոյց փան կատարեալ հաւաքարմութիւն՝ բարու-
11 թեամբ, որպէսզի մեր Փրկչի՝ Աստուծու վարդապետութիւնը ամէն ինչում զարդարեն: Քանզի Աստուած իր շնորհը
12 յայտնեց որպէս փրկութեան միջոց բոլոր մարդկանց, շնորհ, որ խրատում է մեզ, որ մերժենք ամբարշտութիւնը
13 եւ աշխարհիկ ցանկութիւնները, այս աշխարհում ապրենք զգաստութեամբ, աստուածապաշտութեամբ եւ ակնդէպ
14 սպասենք երանելի յոյսին եւ փառքի յայտնութեանը մեծն Աստուծու եւ մեր Փրկչի՝ Յիսուս Քրիստոսի, որ իր անձը
15 փրկեց մեզ համար, որպէսզի մեզ փրկի ամէն անօրէնութիւնից եւ մաքրի որպէս իրեն սեփական ժողովուրդ՝ նա-
16 խանձախնդիր բարի գործերի: Այս բաները խօսիր, յորդորիր եւ յանդիմանիր ամենայն խտրութեամբ, որպէսզի
17 չլինի մէկը, որ քեզ արհամարհի:

3 Յիշեցրո՞ւ նրանց, որ իշխանութիւններին եւ պետութիւններին հնազանդուեն եւ հպարակուեն, բոլոր բարի գոր-
2 ծերի համար պարտասար լինեն. ոչ ոքի չհարախօսեն, չլինեն կռուարար, այլ՝ հեզահամբոյր, բոլոր մարդկանց
3 հանդէպ քաղցրութեամբ վերաբերուեն. որովհետեւ մի ժամանակ մենք էլ էինք անմիտ, անհնազանդ, մոլորուած,
4 ծառայում էինք ցանկութիւնների եւ պէսպէս անառակութիւնների. չարութեամբ եւ նախանձով էինք ապրում, արելի
5 էինք եւ արում էինք միմեանց: Իսկ երբ մեր Փրկչի Աստուծու քաղցրութիւնը եւ մարդասիրութիւնը յայտնուեց, - ոչ
6 այն արդարութեան գործերի համար, որ մենք արեցինք, այլ իր ողորմութեան համաձայն, - փրկեց մեզ վերստին
7 ծննդեան աւազանի միջոցով եւ նորոգութեամբ Սուրբ Նոգու, որ Աստուած թափեց մեր վրայ առաքութեամբ մեր
8 Փրկչի՝ Յիսուս Քրիստոսի միջոցով, որպէսզի, նրա շնորհով արդարացուած, ժառանգներ լինենք յաւիտենական
9 կեանքի յոյսով: Ճիշտ է այս խօսքը, եւ ուզում են, որ դու հասարակ մնաս սրանում, որպէսզի Աստուծուն հաւաքա-
10 ցողները ջանք թափեն բարի գործեր կատարելու, քանի որ այն է բարի եւ օգտակար՝ մարդկանց համար: Բայց
11 հեռու վանիւր յիմար վեճերը, փոխաբանութիւնները, հակաճառութիւններն ու օրէնքի շուք եղող կռիւները, որով-
12 հետեւ դրանք անօգուտ են եւ սնուրի: Նեռացիր հերձուածող մարդոց՝ մէկ կամ երկու անգամ նրան խրատելուց
13 յետոյ. իմացիր, որ շեղուած է այդպիսին եւ մեղանչում է ինքն իսկ դատարարութեամբ իրեն: Երբ քեզ մօտ ուղարկեմ
14 Արտեմասին կամ Տիմոթէոսին, շտապիր գալ ինձ մօտ Նիկոպոլիս, քանի որ սրտաղիւր եմ այնպէս ձմեռել: Օրէնսգէտ
15 Ջենոնին եւ Ապոլոսին շտապով ճանապարհիր, այնպէս որ նրանք ոչ մի բանի պակասը չզգան: Եւ մերոնք էլ թող
16 սովորեն հեղափոխ լինել բարի գործերի, կարեւոր պէտքերի մէջ, որպէսզի անպարտ չլինեն: Ողջունում են քեզ
17 բոլոր նրանք, որ ինձ հետ են: Ողջունիր հաւաքի մէջ մեզ սիրողներին: Շնորհ՝ ձեզ բոլորիդ:

Փիլիմոն

Պօղոսը՝ բանաբարկեալը Յիսուս Քրիստոսի, եւ Տիմոթէոս եղբայրը, սիրելի Փիլիմոնին՝ մեր գործակցին, **1**
եւ Ապփիա քրոջը, մեր զինակից Արքիպպոսին եւ Կնական եկեղեցուդ: Շնորհի ձեզ եւ խաղաղութիւն **2, 3**
մեր Նայր Ասպրծուց եւ Կեր Յիսուս Քրիստոսից: Գոհութիւն եմ սամարացում իմ Ասպրծուն՝ իմ աղօթք- **4**
ներում միշտ յիշատակելով քեզ, երբ լսում եմ քո հաւարի եւ սիրոյ մասին, որ ունես Տէր Յիսուսի **5**
եւ բոլոր սրբերի հանդէպ, որպէսզի քո հաղորդակցութիւնը հաւարին արգասաւոր լինի ճանաչելու այն ամբողջ **6**
բարին, որ կայ ձեր մէջ Քրիստոս Յիսուսով: Մեծ ուրախութիւն եւ մխիթարութիւն ունեցայ՝ լսելով քո սիրոյ մասին, **7**
քանի որ սրբերի սրտերը քեզնով հանգստանում են, եղբայր: Չնայած մեծ համարձակութիւն ունեմ Քրիստոսով **8**
հրամայելու քեզ անել, ինչ որ պէտք է, սակայն սերը սպիպում է ինձ, որ աղաչեմ ես՝ ձերացած Պօղոսը եւ այժմ **9**
նաեւ բանաբարկեալը Յիսուս Քրիստոսի: Աղաչում եմ քեզ իմ որդու՝ Օնեսիմոսի համար, որի հոգեւոր հայրը եղայ **10**
ես իմ կապանքների մէջ. նա մի ժամանակ պիպանի չէր քեզ, բայց այժմ պիպանի է թէ՛ քեզ եւ թէ՛ ինձ: Նրան յետ **11, 12**
ուղարկեցի քեզ մօտ. եւ դու ընդունիր նրան որպէս իմ սրտի հափորը. նրան ուզում էի ինձ մօտ պահել, որպէսզի **13**
քո փոխարէն ծառայի ինձ Աւետարանի համար իմ կրած կապանքների մէջ: Բայց առանց քո կամքի ոչինչ չուզեցի **14**
անել, որպէսզի քո բարի գործը հարկադրանքով չլինի, այլ՝ յօժարակամ: Եւ թերեւս նա հեռացաւ միառժամանակ **15**
նրա համար, որ ընդմիջու ունենաս նրան՝ այլեւ ոչ իբրեւ ծառայ, այլ աւելի վեր, քան ծառան, որպէս մի սիրելի **16**
եղբայր. եթէ նա ինձ համար սիրելի է, որչափ ես առաւել կը լինի քեզ համար՝ թէ՛ իբրեւ սպորուկ եւ թէ՛ իբրեւ **17, 18**
եղբայր Տիրոջով: Եթէ ինձ ընկերակից ես համարում քեզ, ընդունիր նրան, ինչպէս ինձ կ'ընդունէիր: Եւ եթէ մի **19**
անիրաւութիւն է արել քո դէմ կամ մի բան է պարտք քեզ, այն իմ վրայ հաշուիր: Ես՝ Պօղոսը, իմ ձեռքով գրեցի, **20**
ես կը հատուցեմ, որպէսզի չասես քեզ, թէ դու էլ քո անձն ես ինձ պարտական: Այո՛, եղբայր, քո փոխարէն ես **21**
ուրախանամ Տիրոջով: Մխիթարիր իմ սիրտը Քրիստոսով: Քո հնազանդութեանը վստահելով է, որ գրեցի քեզ, **22**
քանզի գիպեմ, որ կ'անես աւելին, քան ինչ ասում եմ: Միաժամանակ ինձ համար էլ մնալու մի փոքր պարտասիրիր, **23**
քանի որ յոյս ունեմ, որ ձեր աղօթքներով կը շնորհուեմ ձեզ: Ձեզ ողջունում է Եպափրասը՝ իմ գերութեան ընկերը **24, 25**
ի Քրիստոս Յիսուս, ինչպէս նաեւ Մարկոսը, Արիստարքոսը, Դեմասը եւ Դուկասը՝ իմ գործակիցները: Մեր Տէր **24, 25**
Յիսուս Քրիստոսի շնորհը ձեր հոգու հետ:

Եբրայեցիներ

1 Աստուած բազմապիսի ձեւերով եւ այլազան օրինակներով նախապէս խօսեց մեր հայրերի հետ մարգարե-
2 ների միջոցով. այս վերջին օրերին մեզ հետ խօսեց իր Որդու միջոցով, որին ժառանգ նշանակեց ամէն
3 ինչի, եւ որի միջոցով սրեղծեց փիեզերքը: Նա, որ լոյսն է նրա փառքի եւ բուն պարկերը նրա էութե-
4 ան, որ իր խօսքի գորութեամբ հասարար է պահում փիեզերքը: Նա մեր մեղքերի մաքրումը կատարելուց
5, 6, 7 յետոյ, նստեց Աստուծո մեծութեան աջ կողմում՝ բարձունքներում: Նա այնչափ գերազանց եղաւ հրեշտակներից, որ
8, 9 երբ անդրանկին աշխարհ է մտնում, ասում է. Իսկ հրեշտակների մասին էլ ասում է. Իսկ Որդու մասին ասում
10, 11, 12 է. Նաեւ՝ հրեշտակներից որի՞ն երբեւէ ասաց. Չէ՛ որ բոլորն էլ սպասարկող հոգիներ են, որոնք ուղարկուած են ի
սպասաւորութիւն նրանց, որ ժառանգելու են փրկութիւնը:

2 Ահա թէ ինչու մենք պէտք է աւելի եւս ուշադիր լինենք ասուած խօսքերին, որպէսզի երբեք դրանցից չհարուենք
2 դէպի կորուստ, որովհետեւ, եթէ այն խօսքը, որ հրեշտակների միջոցով ասուեց, հասարարուն մնաց, եւ ամէն յան-
3 ցանք ու անհնազանդութիւն արդար պարիժ սրացան, մենք ինչպէ՛ն պիտի ազարտենք, եթէ անհոգ գրկուենք
այնպիսի փրկութեան հանդէպ, որ նախ հռչակուեց Տիրոջ կողմից եւ ապա հասարարուեց մեզ համար նրանց մի-
4 ջոցով, որ լսել էին այն. Աստուած էլ այն վկայեց նշաններով, գորատր գործերով, ամէն տեսակ գորութիւններով
5 եւ Սուրբ Հոգու շնորհներով, որոնք փրկուեցին իր կամքի համաձայն: Քանզի հրեշտակներին չէ, որ հնազան-
6, 7 դեցրեց գալիք աշխարհը, որի մասին մենք խօսում ենք: Մէկը վկայում է մի տեղ եւ ասում է. Արդ, ամէն ինչ
հնազանդեցնելով՝ նրան չհնազանդող ոչինչ չթողեց. սակայն այժմ դեռ ամէն ինչ նրան հնազանդուած չենք տես-
8 նում: Բայց տեսնում ենք փառքով եւ պարտով պատկուած Յիսուսին, որ մի փոքր հրեշտակներից աւելի ցածր
9 էր դասուել մահուան չարչարանքները յանձն առնելու պարճառով, որպէսզի Աստուծո շնորհով բոլորի համար մահը
10 ճաշակի. որովհետեւ վայել էր, որ Աստուած (նրա համար եւ նրանով է ամէն բան) կատարեալ դարձնի Յիսուսին
չարչարանքների միջոցով, որպէսզի բազում որդիներ մասնակցեն նրա փառքին, քանի որ Յիսուս է նրանց դէպի
11, 12, 13 փրկութիւն առաջնորդողը: Քանզի նա, որ սրբացնում է, եւ նրանք, որ սրբացում են, բոլորն էլ մէկի՛ց են. ահա
թէ ինչու ամօթ չի համարում եղբայրներ անուանել նրանց եւ ասել. Եւ դարձեալ. Եւ դարձեալ. Արդ, որովհետեւ
զաւակները հաղորդակից եղան արեան եւ մարմնին, ինքն էլ մարդկային բնութեամբ մասնակից եղաւ նրանց, որ-
14 պէսզի իր մահով կործանի նրան, որ մահուան իշխանութիւն ունէր, այսինքն՝ Սարանային, եւ ազարի նրանց, որ,
15 մահուան երկիւղով, միշտ գերութեան վիճակում էին: Ահա թէ ինչու նա օգնելու համար երբեք հրեշտակներին ձեռք
16 չերկարեց, այլ՝ Աբրահամի սերնդին: Ոսարի, պէտք էր, որ նա ամէն ինչով եղբայրներին նմանուէր, որպէսզի ողոր-
17 մած լինէր եւ հաւարարիւմ քահանայապետ Աստուծո առաջ իր ժառանգութեան մէջ՝ քաւելու համար ժողովրդի մեղքերը.
որովհետեւ, ինչպէս որ ինքն իսկ չարչարուեց՝ փորձութեան մարմնուելով, այնպէս էլ կարող է օգնել փորձութեան
ենթարկուածներին:

3 Ոսարի, սուրբ եղբայրներ, որ մասնակից էք երկնաւոր կոչմանը, նայեցէ՛ք Յիսուս Քրիստոսին, որին Աստուած
2 ուղարկեց՝ լինելու Քահանայապետն այն հաւարի, որ խոստովանում ենք մենք. նա հաւարարիւմ էր իր Արարչին,
3 որ նրան կարգեց այս պաշտօնին, ինչպէս որ Մովսէսն էլ հաւարարիւմ եղաւ նրա ամբողջ փան մէջ. որովհետեւ
նա առաւել փառքի արժանի եղաւ, քան Մովսէսը, ինչպէս որ փունը կառուցողն աւելի պարի ունի, քան փունը.
4 արդարեւ, ամէն փուն, որ կառուցուած է, որեւէ մէկի կողմից է կառուցուած, իսկ ով ամէն բան արարեց, Աստուած
5, 6 է: Մովսէսը հաւարարիւմ եղաւ նրա ամբողջ փան մէջ որպէս ծառայ՝ վկայելու համար ասուելիք խօսքերը. իսկ
Քրիստոս իբրեւ որդի՝ նրա փան վրայ: Նրա փունը մենք իսկ ենք, միայն թէ վստահութիւնը եւ յոյսի պարճանքը
7, 8 մինչեւ վերջ հասարար պահենք: Դրա համար էլ Սուրբ Հոգին այսպէս է ասում. Եղբայրներ, տեսէ՛ք, ձեզանից որեւէ
9 մէկի մէջ թող երբեք չլինի չար ու անհաւար սիրտ եւ ապրարարի կենդանի Աստուծո դէմ: Բայց յորդորեցէ՛ք միմե-
10 անց ամէն օր, քանի այդ Այսօրը դեռ առջեւում է, որպէսզի ձեզանց ոչ ոք չկարծրանայ մեղքի խաբէութեամբ. ահա
11 մասնակից եղանք Քրիստոսին, միայն թէ հասարար պահենք այն վստահութիւնը, որ ունեցել ենք սկզբից, քանի որ
12 ասուած է. Քանզի ովքեր էին, որ լսեցին եւ դառնացրին նրան. չէ՛ որ բոլոր նրանք, ովքեր դուրս էին եկել Եգիպտոս-
13 սից Մովսէսի միջոցով: Ումի՛ց գգուանք գգաց քառասուն փարի. չէ՛ որ յանցանք գործածներից, որոնց ոսկորներն
14, 15 ընկան այնտեղ, անապարտ: Ո՛ւմ երդուեց, որ չպիտի մընեն իր հանգստի մէջ, եթէ ոչ՝ անհնազանդներին: Եւ
տեսնում ենք, որ նրանք չկարողացան մընել իրենց անհաւարութեան պարճառով:

4 Զգո՛յ լինենք ուրեմն, որ նրա հանգստի մէջ մընելու խոստումից, որ փրուած է մեզ, ձեզանից որեւէ մէկը չզրկուի.
2 քանզի աւերուած է, ինչպէս եւ նրանց: Բայց խօսքը լսելը չօգնեց անապարտ եղողներին, որոնք հաւարով չլսեցին
3, 4 այն: Իսկ մենք, որ հաւարացինք, մընելու ենք այդ հանգստի մէջ, ինչպէս որ նա ասաց. թէ՛ն նրա գործերը
5, 6 աշխարհի սկզբից կատարուած էին: Քանզի մի տեղ եօթներորդ օրուայ մասին այսպէս է ասուած. Եւ այստեղ
7 դարձեալ ասում է, թէ՛ չպիտի մընեն իմ հանգստի մէջ: Եւ արդ, քանի որ ոմանց արգելուել էր մընել նրա մէջ,
8 եւ նրանք էլ, որոնց նախապէս աւերուել էր, չմընան անհնազանդութեան պարճառով, դարձեալ նա մի ուրիշ օր է
9 սահմանում, Այսօրը. երկար ժամանակ յետոյ ասում է, ինչ որ Դաւթի բերանով ասուել է աւելի առաջ. Որովհետեւ,
10 եթէ Յեսուն դրանց հանգիստ փրուած լինէր, ապա դրանից յետոյ Աստուած ուրիշ օրուայ մասին չէր խօսի: Արդ,
11 ուրեմն, Աստուծո ժողովրդի համար դեռ մնում է մի ուրիշ հանգստի օր. որովհետեւ, ով մընում է նրա հանգստի մէջ,
12 նա հանգստանում է իր գործերից, ինչպէս Աստուած էլ հանգստացաւ իր գործերից: Ջանանք, ուրեմն, մընել այդ
13 հանգստի մէջ, որպէսզի որեւէ մէկը նոյնօրինակ անհնազանդութեան մէջ չընկնի: Կենդանի է Աստուծո խօսքը, ազդու
եւ աւելի հաւար, քան ամէն մի երկսայրի սուր. եւ կարում անցնում է մինչեւ ոգու եւ հոգու, յօդերի եւ ողնաձեւի
14 բաժանման սահմանը. նա քննում է սրբի մընումներն ու խորհուրդները: Եւ նրա առաջ չկայ անտեսանելի
15 արարած, այլ ամէն ինչ պարզ ու յստակ է նրա աչքերի առաջ. նրա մասին են մեր այս խօսքերը: Ուրեմն, ունենք

երկինքներով անցած մի մեծ Քահանայապետ՝ Յիսուսին՝ Աստուծու Որդուն, ուստի ամուր պահենք մեր դաւանած հաւարը. քանզի ոչ թէ ունենք մի քահանայապետ, որ կարող չլինի չարչարակից լինել մեր փկարութեանը, այլ՝ մի Քահանայապետ, որ մեզ նման փորձուած է ամէն ինչում, բայց առանց մեղքի է: Ուրեմն, համարձակութեամբ մօտենանք նրա շնորհի աթոռին, որպէսզի ողորմութիւն ստանանք եւ շնորհ գրենք այն ժամանակ, երբ օգնութեան կարիք ունենք:

Ամէն մի քահանայապետ, մարդկանց միջից ընտրուելով, պաշտօն ունի մարդկանց կողմից Աստուծու հետ յարաբերութեան մէջ լինելու, որպէսզի ընծաներ եւ գոհեր մատուցի մեղքերի համար: Նա որոշ չափով միայն կարող է չարչարակից լինել քղերեւոյթին եւ մոլորուածներին, քանի որ ինքն էլ փկարութեամբ պատած մարդ է. դրա համար պէտք է, որ նա, ինչպէս ժողովրդի, այնպէս էլ իր համար ընծաներ մատուցի մեղքերի համար: Եւ որեւէ մէկը ոչ թէ ինքն իրենից է առնում այս պատիւը, այլ առնում է նա, ով Աստուծուց է կանչուած, ինչպէս որ՝ Պատրիարք: Նոյնպէս եւ Քրիստոս ոչ թէ ինքն իրեն մեծարեց քահանայապետ դառնալու համար, այլ նա, ով նրան ասաց. Ինչպէս որ մի ուրիշ քեր էլ ասում է. Նա էր, որ մարմնի մէջ եղած իր օրերում աղօթքներ եւ պաղապանքներ էր մատուցում ուժգին գոչումով եւ արպատութեամբ նրան, ով կարող էր փրկել իրեն մահուանից: Եւ նա լսելի եղաւ իր բարեպաշտութեան համար: Թէպէտև Որդի էր, բայց իր չարչարանքների միջոցով հնազանդութիւն սովորեց. եւ կարարեալ դառնալով բոլոր իրեն հնազանդողներին յափարենական փրկութեան պատճառ դարձաւ եւ Աստուծուց անուանուեց յափարենաների Քահանայապետ, ըստ Մելքիսեդեկի կարգի: Այս մասին մենք շար խօսք ունենք ասելու, բայց դրանք դժուար է բացատրել, քանզի թուամիտ եղաք հասկանալու մէջ: Նակառակ այն քանի, որ դուք ժամանակի ընթացքում ուսուցիչներ պէտք է լինէիք, բայց ահա հարկաւոր է, որ դուք սովորեք, թէ ի՛նչ են Աստուծու պարգաւի նախապարրերը. եւ դուք կաթի կարիք ունէք եւ ոչ թէ պինդ կերակրի. քանի որ, ով կաթնակեր է, անգիտակ է արդարութեան խօսքին, քանզի երեխայ է. իսկ պինդ կերակուրը հասուն մարդկանց համար է, որոնց զգայարանները, քանի որ նրանք չափահաս են, վարժ են լաւ եւ վարը որոշելու մէջ:

Ուստի, Քրիստոսի մասին եղած նախագիտելիքները թողնելով՝ զանք չափահասներին սահմանուած ուսուցման առանց վերստին հիմք դնելու մեռած գործերից ապաշխարելու, դէպի Աստուած հաւարի, մկրտութիւնների վարդապետութեան, ձեռնադրութեան, մեռելների յարութեան եւ յափարենական դապաստանի վրայ: Եւ արդ, այս բանը պիտի անենք, եթէ Աստուած թոյլ տայ. որովհետև մէկ անգամ մկրտուածների համար, - որ ճաշակեցին երկնաւոր պարգեւներից, հաղորդակից եղան Սուրբ Նոզուն, Աստուծու գեղեցիկ խօսքի վայելքն ունեցան եւ զալիք աշխարհի գործիւնները ճանաչեցին, - եթէ սայթաքեն, անհնար է երկրորդ անգամ ապաշխարութեամբ նորոգուել, որովհետև նրանք վերստին խաչն են հանում Աստուծու Որդուն եւ դարձեալ խաղը ու խայրառակ դարձնում. քանզի այն հողը, որ խմում է շար անգամ իր վրայ թափուած անձրեւը եւ օգրակար արդիւնքներ է փալիս նրանց, որոնց համար մշակուած է, Աստուծուց օրհնութիւն է ստանում: Իսկ եթէ փուշ եւ քարասկ է փալիս, նա անպէտք է եւ արժանի է անձրեւի. եւ նրա վախճանը այրուելն է: Միտելիներ, թէպէտև այսպէս են խօսում, բայց վարահ են ձեր վրայ, որ լաւագոյն ուղու վրայ էք, մանաւանդ որ այն առաջնորդում է փրկութեանը: Անարդար չէ Աստուած, որ մոռանայ ձեր գործերը եւ սերը, որ ցոյց տուցիք իր անունով, քանի որ ծառայում էիք սրբերին եւ ծառայում էք մինչև այժմ: Եւ մենք ցանկանում ենք, որ ձեզնից իւրաքանչիւրը նոյն փութաջանութիւնը ցուցաբերի, որպէսզի հաստատ մնայ ձեր յոյսը մինչև վերջ: Չենք ուզում, որ դուք ծուլանաք, այլ նմանուէք նրանց, որ հաւարով եւ համբերութեամբ ժառանգեցին խոստումները: Երբ Աստուած Աբրահամին իր խոստումը տուեց, - քանի որ չկար ատելի մեծ մէկը, որ նրանով երդուէր, - նա ինքն իր վրայ երդուեց եւ ասաց. Եւ այսպէս, համբերաբար լինելով, Աբրահամը հասա խոստմանը: Արդարեւ, մարդիկ երդում են նրանով, ով մեծ է իրենցից. եւ նրանց մէջ եղած ամէն հակառակութեան վերջնական վճիռը երդումն է: Պահ թէ ինչու Աստուած, կամենալով առաւել եւս ցոյց տալ իր նպատակի անփոփոխ լինելը խոստման ժառանգորդներին, օգրագործեց երդումը, որպէսզի երկու անփոփոխելի բաներով, որոնք ցոյց են փալիս, թէ անհնար է, որ Աստուած սուր խօսած լինի, մենք հաստատում միախարութիւն ունենանք. մենք, որ ապաստան գրանք՝ կառչելու հանդերձեալ յոյսից, որը հաստատում եւ անշարժ խարիսխ է մեզ համար. յոյս, որ թափանցում է վարագոյրից այն կողմ, ուր մեր նախակարապետը՝ Յիսուս, մտաւ մեզ համար՝ լինելով յափարենական Քահանայապետ, ըստ Մելքիսեդեկի կարգի:

Քանզի այս Մելքիսեդեկի թագաւոր էր Մոզեմի, բարձրեալ Աստուծու քահանայ, որ Աբրահամին ընդառաջ ելաւ, երբ նա վերադառնում էր թագաւորների կողմործից, եւ օրհնեց նրան. եւ Աբրահամը ամէն ինչից փաստնորդներ տուեց նրան. «Մելքիսեդեկ» նախ թարգմանում է՝ արդարութեան թագաւոր, ապա՝ թագաւոր Մոզեմի, այսինքն՝ թագաւոր խաղաղութեան: Նա անհայր, անմայր էր, առանց ազգաբոհի. ոչ օրերի սկիզբ ուներ եւ ոչ կեանքի վախճան. նմանուելով Աստուծու Որդուն՝ նա կայ ու մնում է մշտնջենապէս քահանայ: Արդ, քերէք, թէ ինչպիսի մէկն էր սա, որին Աբրահամ նահապետն էլ փաստնորդներ տուեց արարից: Եւ Ղեւիի զաւակներից նրանք, որ քահանայութիւն են ստանում, իրաւունք ունեն, ըստ օրէնքի, փաստնորդ վերցնելու ժողովրդից, այսինքն՝ իրենց եղբայրներից, թէկուզ եւ վերջիններս Աբրահամի զաւակներ լինեն: Իսկ նրանց ազգաբոհից չհամարուածը փաստնորդ վերցրեց Աբրահամից եւ օրհնեց նրան, ով ընդունել էր խոստումը: Արդ, ամէն հակառակութիւնից վեր է այն, որ օրհնողն ատելի բարձր է, քան օրհնուողը: Եւ այսպէս մահկանացու մարդիկ են փաստնորդներ առնում, բայց այնպէս՝ նա, ով վկայում է, թէ կենդանի է: Եւ ինչպէս խօսքի կարգ է ասել, Ղեւիին իսկ, որ փաստնորդներ էր առնում, Աբրահամի միջոցով փաստնորդ փալու ենթարկուեց, որովհետև նա դեռ իր հօր կողում էր, երբ Մելքիսեդեկը նրան ընդառաջ ելաւ: Իսկ արդ, եթէ կարարելութիւնը դեւարացիների քահանայութեան միջոցով էր լինում (քանի որ ժողովրդը նրանով էր օրէնք ստացել), ի՛նչ կարիք կար այնու, որ մի այլ քահանայ երեւան գար, ըստ Մելքիսեդեկի կարգի, չասելու համար՝ ըստ Պատրիարքի կարգի, որովհետև քահանայութիւն փոփոխուելով՝ պէտք էր, որ օրէնքի փոփոխութիւն էլ լինէր: Եւ նա, ում մասին այսպէս է ասում, պարկանում էր այլ ցեղի, որից ոչ ոք երբեք սեղանի ծառայութեան մասնակից չեղաւ: Արդ, յայտնի իսկ է, թէ մեր Տէրը սերում է Յուդայի ցեղից. այդ ցեղից եղած քահանաների մասին Մովսէսը ոչինչ չի ասել: Եւ առաւել եւս յայտնի է, թէ Մելքիսեդեկի նմանութեամբ երեւալու է մի այլ քահանայ, որը ըստ մարմնաւոր պարուիրանի չէ, որ եղաւ քահանայ, այլ՝ ըստ անվախճան կեանքի գործ-

17, 18 թեան: Արդարեւ վկայուեց, թէ՛ Առաջին պատուիրանը արհամարհուեց իր փկարութեան եւ անօգտակարութեան
 19 պատճառով, - քանզի օրէնքը կարարեալ ոչինչ չարեց, - եւ նրա փեղ մտաւ լաւագոյն մի յոյս, որով մօտենում
 20 ենք Աստուծոն: Այն չափով, որ Յիսուս երդումով քահանայ եղաւ (որովհետեւ կան ոմանք, որ առանց երդումի են
 21, 22 քահանաներ կարգուել, բայց սա՛ երդումով, նրա՛ ձեռքով, ով ասաց նրան. այդ նոյն չափով Յիսուս երաշխաւոր
 23 եղաւ լաւագոյն մի ուխտի: Եւ այսպէս, շար քահանաներ եղան, որովհետեւ մահը արգելք էր լինում, որ նրանք
 24, 25 քրեալէն քահանայ մնան: Իսկ սա, յաւիտենական լինելու պատճառով, ունի անանց քահանայութիւն: Ուստի եւ
 կարող է իր միջոցով Աստուծոն մօտեցողներին մէկընդմիջար փրկել. քանի որ նա միշտ կենդանի է՝ բարեխօս լինելու
 26 նրանց համար: Արդարեւ, մեզ պէտք էր ճիշտ այսպիսի մի քահանայապետ՝ սուրբ, անմեղ, անարար, զպտուած
 27 մեղաւորներից եւ բարձրացած աւելի վեր, քան երկինքները, որը, ինչպէս այլ քահանայապետներ, պէտք չունի նախ
 իր մեղքերի համար զոհեր մատուցելու եւ ապա՝ ժողովրդի մեղքերի համար. իսկ Քրիստոս մէկ անգամ առ միշտ
 28 կարարեց այդ բանը, քանի որ ինքը իրեն պատարագ մատուցեց: Օրէնքը քահանայապետներ է կարգում փկարու-
 թիւններով պատած մարդկանց, իսկ երդման խօսքը, որ օրէնքից յետոյ է գալիս, կարգում է Ռդդուն, որ յաւիտեան
 կարարեալ է:

8 Եւ իմ սառն խօսքերի գլխաւորն այս է. այնպիսի քահանայապետ ունենք, որ նստեց երկինքներում Մեծութեան
 2 աթոռի աջ կողմում՝ որպէս պաշտօնեայ սրբարանի եւ ճշմարիտ խորանի, որ Տէրը կանգնեցրեց եւ ոչ թէ մարդը:
 3 Ամէն մի քահանայապետ զոհեր եւ պատարագներ մատուցելու համար է սահմանուած, ուստի պէտք է, որ նա
 4 էլ մի բան ունենայ, որ մատուցի, քանզի, եթէ նա երկրի վրայ լինէր, թերեւս քահանայ չլինէր իսկ, քանի որ կան
 5 քահանաներ, որ պատարագ են մատուցում ըստ օրէնքի. նրանց սպասատրութիւնը երկնաւոր բաների նմանութիւնն
 ու ստուերն է միայն, ինչպէս որ Մովսէսին էլ հրամայուեց, երբ նա պիտի կանգնեցնէր վկայութեան խորանը. «Տեն,
 6 - ասում է, - ամէն ինչ կ'անես ըստ այն օրինակի, որ ցոյց տրուեց քեզ լերան վրայ»: Բայց արդ, Յիսուս աւելի
 բարձր սպասատրութեան էլ հասաւ, քանի որ միջոցորդ է առաւել լաւ ուխտի, ուխտ, որ լաւագոյն խոստումների վրայ
 7, 8 հիմնուեց. եթէ առաջինը անթերի լինէր, ապա երկրորդի համար փեղ չէր փնտրուի: Եւ ահա մեղադրում է նրանց
 9 եւ ասում. Արդ, նոր ուխտի մասին խօսելով՝ նա հին դարձրեց առաջինը. եւ ինչ հնանում է ու ձերանում, մօտ է
 անհետանալու:

9, 2 Առաջին ուխտն էլ ունէր պաշտամունքի կանոններ եւ երկրային սրբարան. քանզի առաջին խորանը պարբար-
 փուեց այսպէս. նրա մէջ կային աշխարհակը, սեղանը եւ առաջատրութեան հացը. այս մասը կոչուում է Սրբութիւն:
 3, 4 Եւ երկրորդ վարագոյրի յետեւում էր այն խորանը, որ կոչուում էր Սրբութիւնների Սրբութիւն, որտեղ դրում էր ոսկէ
 բուրվառը եւ ներսից ու դրսից ոսկով պատած կրակարանների արկղը, որի մէջ կար ոսկէ սափորը՝ լի մանանայով,
 5 եւ Ահարոնի գաւազանը, որ ծաղկեց, եւ ուխտի փախարակները. եւ նրա վրայ կանգնած էին փառքի քերովբէները,
 6 որ հովանի էին անում քառութեան սեղանի վրայ. դրանց մասին այժմ մէկ առ մէկ խօսելու կարիք չկայ: Եւ այս
 ամէնը այսպէս էր դասատրուած. քահանաները միշտ առաջին խորանն էին մտնում՝ պաշտամունք կատարելու.
 7 իսկ երկրորդ խորանը փարին մէկ անգամ միայն քահանայապետն էր մտնում, եւ այդ անում էր ոչ առանց զոհի
 8 արեան, որ մատուցում էր իր եւ ժողովրդի մեղքերի համար: Սրանով Սուրբ Նոզին ցոյց էր տալիս, որ սրբարանի
 9 ճանապարհը յայտնուած չէ, քանի դեռ հաստատու է մնում առաջին խորանը. դա խորհրդանշան է ներկայ ժամա-
 նակի համար, երբ ընծայուած էին պատարագներ եւ զոհեր, որոնք չէին կարող կատարեալ դարձնել զոհաբերողների
 10 խղճմտանքը, այլ դրանք կատարած էին միայն կերակուրների, ըմպելիների եւ պէսպէս լուացումների հետ, որոնք
 11 մարմնական ծիսակատարումներ էին՝ ի գորու մինչեւ բարեփոխման ժամանակները: Իսկ Քրիստոս, որ եկաւ որ-
 պէս գալիք բարիքների Քահանայապետ, անցնելով մեծ, կատարեալ եւ անձեռակերտ խորանով, այսինքն՝ ոչ այս
 12 աշխարհի արարածների կողմից շինուած, ոչ էլ նոխագների եւ զուարակների արիւնով, մի անգամ ընդմիջար իր
 13 իսկ արեամբ մտաւ սրբարան՝ յաւիտենական փրկութիւն ապահովելով. որովհետեւ, եթէ ցուլերի եւ նոխագների
 14 արիւնը եւ երինջների շաղ տրուած մոխիրը մաքրում են պղծուածներին մարմնի մաքրութեան համար, որչափ եւս
 առաւել արիւնը Քրիստոսի, - որ յաւիտենական Նոզու միջոցով ինքն իրեն որպէս անարար պատարագ մատուցեց
 15 Աստուծոն, - կը մաքրի ձեր խղճմտանքը մեռած գործերից, որպէսզի ծառայէք կենդանի Աստուծոն: Ահա թէ ինչու նա
 նոր ուխտի միջոցորդ է, քանի որ իր մահը առաջին ուխտի ժամանակ գործուած յանցանքների քառութեան համար
 16 եղաւ, որպէսզի կանչուածները յաւիտենական ժառանգութեան խոստումն ստանան. որովհետեւ, ուր որ կրակ կայ,
 17 կրակարարի մահը պէտք է հաստատուի, քանի որ կրակը յետ մահու է ուժի մէջ. ապա թէ ոչ ինչպէն ուժի մէջ կը
 18, 19 լինի այն, քանի դեռ կրակարարը կենդանի է: Ուստի եւ առաջին ուխտը առանց արեան չէր նուիրագործուի. երբ
 բոլոր պատուիրանները Մովսէսի կողմից ծանուցուեցին ժողովրդին, նա, վերցնելով ցուլերի եւ նոխագների արիւնը
 20 ջրի եւ կարմիր բրդի ու զոպայի հետ, ցանեց հէնց օրէնքի գրքի եւ ամբողջ ժողովրդի վրայ՝ եւ ասաց. «Սա է արիւնը
 21 կրակի, որն Աստուած ձեզ պատուիրեց»: Ապա արիւնը նոյնպէս ցանեց խորանի եւ պաշտամունքի ամբողջ սպասքի
 22, 23 վրայ: Եւ գրեթէ ամէն ինչ արիւնով էր մաքրում ըստ օրէնքի, եւ առանց արիւն թափելու թողութիւն չէր լինում: Եթէ
 պէտք էր, որ երկնաւոր բաների օրինակները այսպիսի ձեւերով մաքրուէին, ապա բուն իսկ երկնաւորները պէտք
 24 է մաքրուէին դրանցից էլ աւելի լաւ զոհերով. քանզի Քրիստոս ոչ թէ ճշմարտութեան օրինակ եղող ձեռակերտ
 25 սրբարանը մտաւ, այլ՝ բուն իսկ երկինքը, որպէսզի մեզ համար ներկայանայ Աստուծոն առաջ: Ոչ թէ նրա համար, որ
 շար անգամ ինքն իրեն պատարագ մատուցի, ինչպէս քահանայապետը, որ Սրբութիւնների Սրբութիւնն էր մտնում
 26 ամէն փարի իրը չեղած արիւնով. այլպէս նա բազում անգամ պէտք է չարչարուէր աշխարհի սկզբից ի վեր: Բայց
 այժմ, դարերի վախճանին, նա մէկ անգամ ընդմիջար յայտնուեց՝ իր անձի պատարագումով մեղքը ջնջելու համար:
 27, 28 Եւ ինչպէս որ մարդկանց սահմանուած է մէկ անգամ մեռնել եւ այնուհետեւ՝ դարաստան, նոյնպէս եւ Քրիստոս
 մէկ անգամ որպէս պատարագ մատուցուեց՝ շարերի մեղքերը վերացնելու համար. իսկ երկրորդ անգամ, առանց
 մեղքի, պիտի յայտնուի նրանց, որոնք սպասում են իրեն՝ հաւատով փրկուելու համար:

10 Արդարեւ, գալիք բարիքների ստուերն էր օրէնքը եւ ոչ թէ իրողութիւնների բուն կերպարանքը. այն նոյն
 2 պատարագները, որ մատուցում էին փարեցարարի, չէին կարող կատարեալ դարձնել մատուցողներին, ապա թէ ոչ՝
 նրանք կը դադարէին մատուցելուց, քանի որ պաշտամունք մատուցողները մի անգամ ընդմիջար մաքրուած լինելով՝

այնուհետև մեղքի համար ոչ մի խղճահարություն չէին ունենայ: Սակայն նրանք փարեցարարի այդ պատարագնե- 3
րով վերստին մեղքի յիշողության փակ էին մնում, քանի որ նոխազների և ցուլերի արհիւնը չէր կարող վերացնել 4
մեղքերը: Դրա համար էլ Քրիստոս, երբ աշխարհ մտաւ, ասաց. Աւելի վերեւ ասում է, թե՛ Ապա ասում է. Ներքում 5, 6, 7, 8
է առաջինը, որ հասարակ երկրորդը: Այդ կամքով էլ մենք սրբուեցինք Յիսուս Քրիստոսի մարմնի մէկընդմիջար 9
պատարագումով: Եւ ամէն մի քահանայապետ ամէն օր կանգնում է պաշտամունք մատուցելու համար և շար 10
անգամ է մատուցում նոյն գոհերը, որոնք երբեք չեն կարող մեղքերը վերացնել: Իսկ Յիսուս միայն մէկ պատարագ 11
մատուցեց մեղքերի համար և մշտնջենապէս նստեց Աստուծոյ աջ կողմում. և այնուհետև սպասում է, մինչև որ իր 12
թշնամիները դրուն իր ուրբերի ներքոյ. քանզի միայն մէկ պատարագով կարարեալ դարձրեց մաքրուածներին 13
մշտնջենապէս: Արդ, Սուրբ Տոգին էլ վկայում է մեզ աւելի վերեւ ասուածից յետոյ, թե՛ Ապա ասում է, թե՛ Իսկ ուր 14, 15, 16
որ թողութիւն կայ, այլևս մեղքի համար պատարագ պէտք չէ: Եղբայրներ, ուրեմն համարձակութիւն ունենք Յիսու- 17
սի արեամբ մտնելու սրբարանից ներս այն նոր և կենդանի ճանապարհով, որ նա բացեց մեզ համար վարագոյրի 18
միջով, որ է իր մարմինը. և մեծ քահանայ ունենալով Աստուծոյ փան վրայ՝ մօտենանք ճշմարիտ սրբով, հաւարի 19, 20
լիութեամբ՝ սրբներս մաքրած չար խղճմարանից և մեր մարմինը լուսացած մաքուր ջրով: Անուր պահենք անխախտ 21
յոյսի դաւանութիւնը, քանի որ հաւարարիւն է նա, ով խոստացաւ. և հոգ փանենք միմեանց՝ սիրոյ և բարի գործերի 22
յորդորելով և զանց չառնենք մէկտեղ հաւարուելը, ինչպէս որ սովոր են անել ոմանք, այլ խրախուսենք միմեանց, 23
և այդ այնքան աւելի, որքան քրեանում էք Տիրոջ օրուայ մօտենալը: Քանզի եթէ կամատր կերպով ենք մեղանջում 24
ճշմարտութիւնն իմանալուց և ընդունելուց յետոյ, ուրեմն մեղքերի քաւութեան համար այլևս ուրիշ գոհ չի մնում. 25
այլ մնում է դարաստանի ահեղ սպասումը և կրակի կարաղութիւնը, որ լափելու է Աստուծոյ հակառակորդներին: 26, 27
Մովսէսի օրէնքը արհամարհած մէկին անողորմաբար սպանում էին երկու կամ երեք մարդու վկայութեամբ: Իսկ 28
որչա՞նի աւելի խիստ պարծի արժանի պիտի համարէք նրան, ով ուրնահարել է Աստուծոյ Որդուն և անմաքուր հա- 29
մարել նոր ուխտի արհիւնը, որով մաքրուել է ինքը և անարգել շնորհի Տոգին: Արդարեւ, ճանաչում ենք նրան, 30
ով ասաց. «Իմն են վրէժխնդրութիւնները, և ես պիտի հարուցնեմ», - ասում է Տէրը: Եւ դարձեալ. «Տէրը պիտի 31
դարի իր ժողովրդին»: Ահաւոր է ընկնել կենդանի Աստուծոյ ձեռքը: Արդ, յիշեցէ՛ք առաջին օրերը, երբ դեռ հազիւ 32
լուսատրուած, բազում քրեանութիւնների և չարչարանքների համբերեցիք՝ մերթ նախապիմքների և նեղութիւնների 33
մէջ խայրառակուելով, մերթ այդպիսի բաներ կրողների վիճակին մասնակից լինելով. քանզի եւ բանարկուած- 34
ներին կարելից եղաք, եւ ձեր ունեցուածքի յափշտակումը ուրախութեամբ ընդունեցիք, քանի որ գիտէիք, թէ ձեզ 35, 36
համար լուսագոյն հարստութիւն ունէք երկնքում, ուր այն միշտ մնում է: Արդ, մի՛ կորցրէք ձեր վստահութիւնը, 37
որի մէջ մեծ վարձարութեան հարուցում կայ: Ձեզ համբերութիւն է պէտք, որպէսզի, Աստուծոյ կամքը կարարե- 38
լով, հասնէք նրա խոստանքը, քանի որ՝ Բայց մենք, երկմարտել, ոչ թէ կորստեան ենք մատնուած, այլ հաւարով 39
հասնում ենք հոգիների փրկութեան:

Ի՞նչ է հաւարք, եթէ ոչ յուսացում բաների հաստատումը և ապացոյցն այն բաների, որոնք չեն երեւում. քան- 11, 2
զի նախնիք հաւարով վկայութիւն ընդունեցին: Նաւարով ենք իմանում, որ աշխարհներն սպեղծուել են Աստուծոյ 3
խօսքով՝ անքեասանելի բաներից քեասանելիներ դառնալով: Նաւարով էր, որ Աբելը Աստուծուն աւելի լաւ գոհ մատու- 4
ցեց, քան Կայէնը, որով էլ վկայութիւն ստացաւ, որ արդար է. քանի որ նրա մատուցած գոհերի՝ համար քրուեց 5
նրան վկայութիւն Աստուծոյ: Նա, թէպէտեւ հաւարով մեռաւ, սակայն խօսում է դեռ: Նաւարով Ենոքը փոխադրուեց 6
երկինք, որպէսզի մահ չճաշակի. և նա ոչ մի փեղ չգտնուեց, քանի որ Աստուծոյ նրան փարել էր: Եւ նախքան իր 7
փարուելը, նրան վկայութիւն էր քրուել, որ ինքը հաճելի էր Աստուծուն: Բայց առանց հաւարի անհնար է հաճելի 8
լինել Աստուծուն, քանի որ նա, ով մօտենում է Աստուծուն, պէտք է հաւաքայ, որ Աստուծոյ կայ և վարձահարոյց է 9
լինում նրանց, ովքեր փնտրում են իրեն: Նաւարով է, որ Նոյը, պատգամ ստանալով դեռուս անքեասանելի բանե- 10
րի մասին, վախից բռնուած՝ իր ընտանիքի փրկութեան համար փախանք պարաստեց, որով և դարաստարեց 11
աշխարհը և ժառանգորդ եղաւ այն արդարութեան, որ հաւարից է: Նաւարով է, որ Աբրահամը, երբ կանչուեց, 12
հնազանդուեց և գնաց այն փեղը, որն ստանալու էր որպէս ժառանգութիւն. ելաւ գնաց. և չգիտէր՝ ուր էր գնում: 13
Նաւարով նա պանդուխտ դարձաւ աւերեաց երկրում, ինչպէս օտարութեան մէջ. վրանների փակ բնակուեց Իսահա- 14
կի և Յակոբի հետ միասին, որոնք ժառանգակից էին նոյն խոստանքին. քանզի սպասում էր հիմքերով հաստատուած 15
քաղաքին, որի ճարտարապետը և արարիչը Աստուծոյ է: Նաւարով ինքը Սառան է, որ ամուլ էր, որդեծնութեան 16
սերմն ստանալու գորութիւնը ունեցաւ և ծնեց առաջացած փարիքում, քանի որ հաւարարիւն համարեց նրան, ով 17
խոստացաւ այդ բանը: Ուստի մէկից, այն էլ փարիքն առած մի մարդուց, ծնուեցին սերունդներ այնքան շար, 18
որքան երկնքի աստղերը և անթիւ անհամար աւազը ծովի ափին: Նաւարի՛ մէջ մեռան սրանք բոլորը և՛ դեռուս 19
խոստումները չստացած. բայց հեռուից քեասան այդ խոստումները և ցնծացին ու խոստովանեցին, թէ իրենք օտար 20
և պանդուխտ են երկրի վրայ: Բոլոր նրանք, որ այսպիսի բաներ են խօսում, յայտնի են անում, թէ մի հայրենի 21
երկիր են փնտրում. քանզի եթէ յիշէին այն երկիրը, որպետից իրենք ելան, ժամանակ ունէին նորից դառնալու 22
այնտեղ: Յիրաւի, մի աւելի լաւ փեղ են քեանջում, այսինքն՝ երկնատր մի վայր: Ահա թէ ինչու Աստուծոյ ամօթ չի 23
համարում նրանց Աստուծոյ կոչուել, քանի որ քաղաք պարաստեց նրանց համար: Նաւարով է, որ Աբրահամը, 24
իր փորձութեան մէջ, Իսահակին որպէս գոհ մատուցեց. և նա, ով խոստումն էր ընդունել, իր միամտիկ որդուն 25
էր որպէս գոհ մատուցում: Աբրահամին ասուած էր, թէ՛ «Իսահակով քեզ սերունդ պիտի քրուի»: Աբրահամը իր 26
մտքում մտածեց, թէ Աստուծոյ կարող է մեռելներից էլ յարութիւն փայ Իսահակին: Ուստի և, որպէս նախօրինակ 27
այդ բանի, նա յետ ստացաւ իր որդուն: Նաւարով Իսահակը օրհնեց Յակոբին և Եսաւին՝ զալիք բաների յոյ- 28
սով: Նաւարով օրհնեց Յակոբը իր մեռնելու ժամանակ Յովսէփի որդիներից ամէն մէկին և երկրպագեց Աստուծոյ՝ 29
իր գաւազանի ծայրին յենուած: Նաւարով յիշեց Յովսէփը իր կեանքի վախճանին խրախուսեցիների ելքը և իր 30
նսկորների վերաբերեալ պատուէր քրուեց: Նաւարով է, որ, երբ Մովսէսին ծնեցին, նրա ծնողները երեք ամիս 31
թաքցրին նրան, քանզի քեասան կայրառ մանկանը և չվախեցան թաքաւորի հրամանից: Նաւարով է, որ Մով- 32
սէսը, երբ մեծացաւ, մեթօեց Փարաւոնի դստեր որդի կոչուել. նախընտրեց չարչարուել Աստուծոյ ժողովրդի հետ, 33
քան միառժամանակ մեղապարտ հաճոյքներ վայելել. կարեւոր համարեց Քրիստոսի կրած նախապիմքները, քան 34

27 Եգիպտոսի գանձերի առապրութիւնը, որովհետեւ, աչքերը յառած, վարձապրութեան էր սպասում: Նաւարով թողեց
 28 Եգիպտոսը եւ չէր վախենում թագաւորի ցասումից, քանզի համբերեց, որպէս թէ անպետանելին էր Կեանքում: Նա-
 29 ւարով կարարեց զարկել եւ արեան շող Կալը, որպէսզի անդրանիկներին սպանողը չմտնայ նրանց: Նաւարով
 անցան նրանք Կարմիր ծովով, որպէս թէ ցամաք երկիր լինէր, մինչ Եգիպտացիները, նոյնը փորձելով, խեղդուեցին:
 30, 31 Նաւարով ընկան Երիցովի պարիսպները, երբ նրանք եօթը օր շրջեցին նրանց շուրջը: Նաւարով է, որ անհաւար-
 32 ների հեպ կորստեան չմարտուեց պոռնիկ Ռախաբը, որ խաղաղութեամբ ընդունել էր լրտեսներին: Եւ արդ, դեռ
 ի՞նչ ասեմ, քանի որ ժամանակը բաւական չէր լինի պարմելու Գեղեշնի, Բարակի, Սամսոնի, Յեփթայի, Դաթի եւ
 33 Սամուէլի ու միւս մարգարէների մասին, որոնք հաւարով պարտութեան մարտեցին թագաւորութիւններ, գործեցին
 34 արդարութիւն, հասան խոսքմանը, փակեցին առիծների բերաններ, հանգցրին կրակի զօրութիւնը, փրկուեցին
 սրի բերանից, զօրացան փրկութիւնից յետոյ, կրիճներ եղան պարտեալով մէջ, յաղթեցին օտար բանակների.
 35 կանայք յարութեան միջոցով վերստացան իրենց մեռելներին, ուրիշներ չարչարանքի ենթարկուեցին՝ մերժելով ա-
 36 զարութիւն ձեռք բերել, որպէսզի հասնեն լաւագոյն յարութեան. եւ ուրիշներ ենթարկուեցին փանջանքների եւ
 37 գանահարութիւնների, կապանքների եւ բանտերի. քարկոծուեցին, սողուեցին, փորձութեան ենթարկուեցին, սրով
 սպանուելով մեռան, թափառեցին ոչխարների եւ այծերի մորթիներով ծածկուած. ապրեցին կարիքի մէջ, նեղու-
 38 թեան մէջ, չարչարանքների մէջ (մարդիկ, որոնց այս աշխարհը արժանի չէ), մոլորուած անապարտ, լեռներում,
 39 քարայրներում եւ երկրի խորշերում: Եւ սրանք ամենքը հաւարի մէջ վկայուած լինելով հանդերձ, չընդունեցին
 40 խոսքումը: Աստուած մեզ համար անելի լաւն էր նախաբտել, որպէսզի առանց մեզ դրանք չկարարուեն:

12 Ուրեմն մենք էլ, որ մեր շուրջը վկաների այսչափ բազմութիւն ունենք, դէ՛ն գցենք ամէն հպարտութիւն եւ ծանր
 2 մեղք, համբերապարտութեամբ ընթանանք դէպի մրցասպարէզ, որ բացուած է մեր առաջ. նայենք Յիսուսին՝ հաւարի
 զօրագլխին, այն կարարելագործողին, որն իր առաջ դրուած ուրախութեան համար յանձն առաւ խաչը, արհամար-
 3 հեց անօթը եւ նստեց Աստուծոյ աթոռի աջ կողմում: Ապա ուրեմն՝ մտաբերեցէք Յիսուսին, որ այսպէս համբերեց իր
 4 հանդէպ մեղաւորների ունեցած հակառակութեանը, որպէսզի չլինի թէ յոգնէր եւ յուսալքուէր, դուք, որ կռուի մէջ
 5 դեռ արին թափելու չափ չհակառակուեցիք մեղքին. եւ մոռացաք այն յորդորը, որ ուղղուած է ձեզ իբրեւ որդիների.
 6 Թէ՛ խրափոյն համբերող էք, Աստուած ձեզ կը մօտենայ իբրեւ որդիների: Ո՞րն է այն որդին, որին հայրը չի խրափում.
 7, 8 որովհետեւ, եթէ մնաք առանց խրափի, որին բոլորն են բաժնեկից, ապա խորթ էք եւ ոչ թէ հարազատ որդի. յիրաւի,
 եթէ պարկառու ենք մեր մարմնաւոր հայրերից, որոնք մեզ խրափում են, որչափ եւս առաւել պէտք է հնազանդուենք
 9 հոգիների Տօրը, որ ապրենք. քանի որ սրանք մի փոքր ժամանակ եւ ըստ իրենց կամեցողութեան են խրափում, իսկ
 10 Նա՛ մեր օգտի համար, որպէսզի հաղորդակից լինենք նրա սրբութեանը: Ամէն խրափ փութալ պահին ուրախութիւն
 չի թուում, այլ՝ փրկմանութիւն, բայց յետոյ արդարութեան խաղաղարար պարուն է հարուցում նրանով դասփարակու-
 11, 12 ւածների: Ուստի անրացրէ՛ք թուլացած ձեռքերը եւ կրօնքով ծնկները. քայլեցէ՛ք ուղիղ արահետներով, որպէսզի,
 13 ով կաղ է, չգորուի, այլ մանաւանդ՝ բժշկուի: Բոլորի հեպ ջանացէ՛ք ապրել խաղաղութեամբ եւ սրբութեամբ, ա-
 14 ռանց որի ոչ ոք Տիրոջը չպիտի փեսնի. զգո՛յ՜ եղէք, չլինի, թէ որեւէ մէկը զրկուի Աստուծոյ շնորհից. դառնութեան
 15 արմապը, աճելով, թող ոչ ոքի նեղութիւն չտայ, եւ նրանով շարերը չարձուեն. եւ չլինի, թէ որեւէ մէկը լինի պոռնիկ
 16 եւ պիղծ, ինչպէս Եսաւը, որը մի աման կերակրի դիմաց անդրանկութիւնը վաճառեց: Գիտէք, որ, թէ՛ եւ նա յետոյ
 ուզեց ժառանգել օրհնութիւնները, բայց մերժուեց, քանի որ ապաշխարութեան հնարաւորութիւն չգտաւ, հակառակ
 17 նրան, որ արաստութեանով փնտրեց այն: Դուք չէք մօտեցել շօշափելի լերանը, որ կրակով էր այրուած եւ պարած
 18 էր մէզով, մառախուղով, խաւարով եւ մթութեամբ, ուր փողն էր հնչում եւ պարզամտների ձայնը, այնպէս որ, ովքեր
 19 այն լսեցին, աղաչեցին, որ խօսքը չկրկնուի իրենց համար, քանի որ չէին դիմանում այն հրամանին, թէ՛ թէկուզ եւ
 20 զագան մօտենայ լերանը, կը քարկոծուի: Եւ այնպէս սահագոյ էր փեսիլքը, որ Մովսէսն ասում էր. «Մարասփում
 21 եմ եւ դողում»: Բայց դուք մօտեցել էք Միոն լերանը եւ կենդանի Աստուծոյ քաղաքին, երկնային Երուսաղէմին,
 22 հրեշտակների բիրաւոր բանակներին, երկնքում գրուած անդրանիկների հանդիսաւոր ժողովին, բոլորի դարաւոր
 23 Աստուծոն, կարարելութեան հասած արդարների հոգիներին. եւ Յիսուսին՝ նոր ուխտի միջնորդին, եւ նրա արե-
 24 ան հեղումին, որ անելի խօսում է, քան արիւնն Աբելի: Զգո՛յ՜ եղէք, չլինի թէ հրաժարուէք Նրանից, ով խօսում
 է. որովհետեւ, եթէ նրանք երկրի վրայ Աստուծոյ պարգաւները փոռող Մովսէսին մերժելով չազարուեցին, որչափ
 25 եւս առաւել չպիտի ազարուենք մենք, եթէ թիկունք դարձնենք երկնքից խօսողին, որի ձայնը երկիրը շարժեց այն
 ժամանակ, իսկ այժմ այս խոսքումն է անում եւ ասում. «Մի անգամ էլ պիտի շարժեմ ոչ միայն երկիրը, այլ նաեւ՝
 26 երկինքը»: Եւ «մի անգամ էլ»-ը ցոյց է փայլաւ, որ շարժուած բաները պիտի փոփոխուեն, որպէսզի անշարժ բաները
 27 մնան հաստատու: Դրա համար, քանի որ անշարժ թագաւորութիւն ենք ընդունում, ամուր պահենք շնորհը եւ այդ
 28 շնորհով էլ ծառայենք Աստուծոն՝ իրեն հաճելի ձեւով՝ ահով եւ դողով, քանզի մեր Աստուածը ոչնչացնող կրակէ:

13, 2 Եղբայրասիրութիւնը թող հաստատու մնայ ձեր մէջ: Մի՛ մոռացէք օտարասիրութիւնը, որովհետեւ դրա շնորհիւ
 3 ոմանք հրեշտակներ հիւրընկալեցին առանց իմանալու: Յիշեցէ՛ք բանարկեալներին, որպէս թէ դուք բանարար-
 4 կուած լինէք նրանց հեպ. յիշեցէ՛ք նաեւ չարչարուածներին, քանի որ դուք էլ մարմնաւոր էք: Անունութիւն ըստ
 ամենայնի յարգելի է, եւ անունակաւ անկողինը՝ սուրբ: Եւ Աստուած պիտի դարձի շնացողներին եւ պոռնիկներին:
 5 Փողասիրութիւնը թող փրկէ չունենայ ձեր մէջ, եւ ինչ որ ձեռք էք բերել, բաւարար համարեցէք, քանզի ինքն իսկ
 6, 7 ասաց. «Քեզ չպիտի թողնեն եւ ոչ էլ պիտի լքեն»: Այնպէս որ, համարձակ լինենք եւ ասենք. Յիշեցէ՛ք ձեր ա-
 ռաջնորդներին, որոնք ձեզ Աստուծոյ խօսքն ասացին: Նայելով նրանց կեանքի ընթացքի վախճանին՝ հեպտնորդ եղէք
 8, 9 նրանց հաւարին: Յիսուս Զրիստոս նոյնն է երէկ, այսօր եւ յաւիտեան: Տեսակ-փեսակ եւ օտարոտի ուսմունքների
 մէջ մի՛ փարութեւրուէք, քանզի լաւ է շնորհով անրացնել սիրտը եւ ոչ թէ կերակրով, որով ոչ մի օգուտ չտրացան
 10 նրանք, որ այդպէս ընթացան: Մենք ունենք մի սեղան, որից ճաշակելու իրաւունք չունեն նրանք, ովքեր խորանին
 11 են ծառայում. քանի որ այն անասունները, որոնց արիւնը բաժանակալութեան ձեռքով արբարան էր բերում մեղքերի
 12 քաւութեան համար, այդ անասունների մարմինները այրուած էին բանակաբեղիից դուրս: Դրա համար էլ Յիսուս,
 13 որպէսզի իր արեամբ մաքրի ժողովրդին, չարչարուեց դռնից դուրս: Արդ, եկէ՛ք բանակաբեղիից դուրս ելնենք
 14 նրան ընդառաջ՝ յանձն առնելով կրել նրա կրած նախաբիքները. քանզի չունենք մի մնայուն քաղաք այսպեղ,

երկրի վրայ, այլ փնտռում ենք գալիք քաղաքը: Արդ, նրա միջոցով Աստծուն միշտ մաքուցենք օրհնության պա- 15
 րարագ, այսինքն՝ նրա անունը դաւանող մեր շրթների պտուղը: Մի՛ մոռացէք բարեգործութիւնը եւ ձեր ունեցած 16
 բարիքներին միմեանց մասնակից դարձնելը, քանզի այդպիսի՝ պարարագներն են հաճելի Աստծուն: Լսեցէք ձեր 17
 առաջնորդներին եւ հնազանդուեցէ՛ք նրանց, որովհետեւ նրանք հսկում են ձեր հոգիների համար, քանի որ հաշիւ են
 տալու ձեր փոխարէն. եւ նրանք ուրախութեամբ թող անեն այդ բանը եւ ոչ հոգոց հանելով, քանի որ այն ձեր օգտի
 համար է: Աղօթեցէ՛ք մեզ համար, որովհետեւ հասարակ գիտենք, որ մաքուր խղճմբանք ունենք. ուզում ենք ամեն 18
 ինչում բարի ընթացք ցոյց տալ: Եւ առաւել եւս եմ աղաչում, որ այդ բանն անէք, որպէսզի ասելի շուք դառնան 19
 ձեզ մօտ: Եւ խաղաղութեան Աստուածը, որ մեռելների միջից յարութիւն առնել փունց մեր Տէր Յիսուսին, որը 20, 21
 յափտենական ուխտի արհմտով ոչխարների մեծ հովիւն է, ձեզ հասարակ թող պահի բարի գործերի մէջ, որպէսզի
 կարարէք իր կամքը. եւ մեր մէջ թող կարարի իրեն հաճելի եղող բաները Յիսուս Քրիստոսի միջոցով, որին փանք
 յափտեանս: Ամեն: Եղբայրներ, աղաչում եմ ձեզ անսալ յորդորի այս խօսքերին, մանաւանդ որ համառօտակի գրե- 23
 ցի ձեզ: Եւ իմացէ՛ք, որ մեր եղբայրը՝ Տիմոթէոսը, բանտից ազատուել է: Եթէ շուտով գայ, նրա հետ միասին պիտի 24
 տեսնեն ձեզ: Ողջունեցէ՛ք ձեր բոլոր առաջնորդներին եւ բոլոր սրբերին. ձեզ ողջունում են նրանք, որ Իսրայիլայի 25
 կողմերից են: Շնորհ ձեզ բոլորիդ: 26

Յակոբոս

1, 2 **Յ**ակոբոսը՝ Ասքծու եւ Տէր Յիսուս Քրիստոսի ծառան, սփիւռքում եղող փասներկու ցեղերիդ՝ ողջոյն: Եղ-
բայրներ, ամենայն ուրախութեան արժանի՝ համարեցէք, երբ փեսակ-փեսակ փորձութիւնների մէջ ընկնէք.
3, 4 իմացէ՛ք, որ ձեր հաւարի փորձը համբերութիւն է առաջ բերում, իսկ համբերութիւնը թող դրսեւորուի
5 լիութեամբ, որպէսզի անթերի եւ կապարեալ լինէք, ոչ մի բանով պակաս չլինէք: Իսկ եթէ ձեզնից մէկը
իմաստութեամբ թերի լինի, թող խնդրի Ասքծուն, - որ բոլորին այն փալիս է առաքապէս եւ չի յանդիմանում, - եւ
6 նրան կը փրուի: Միայն թէ նա հաւաքով թող խնդրի եւ թող չերկմարի, որովհետեւ, ով երկմարի է, նման է ծովի
7, 8 հողմակոծ եւ փարուբերուող ալիքներին: Այդպիսի մարդը թող չակնկալի Ասքծուց որեւէ բան սրանալ, քանի
9 որ երկմարի մարդը իր արած բոլոր քայլերում անհասարար է: Աղքատ եղբայրը թող պարծենայ, երբ Ասքծու
10 բարձրացնում է իրեն, իսկ հարուստը թող պարծենայ, երբ Ասքծու խոնարհեցնում է իրեն, քանի որ հարստ-
11 թիւնը պիտի անցնի ինչպէս խոփածաղիկը. որովհետեւ արեւը ծագեց՝ խորշակով հանդերձ եւ չորացրեց խոփը,
նրա ծաղիկն ընկաւ, ու նրա վայելուչ փեսքը կորաւ. նոյնպէս եւ հարուստը պիտի թառամի՝ իր շահերով հանդերձ:
12 Երանելի է այն մարդը, որ համբերում է փորձութեան. որովհետեւ, եթէ փորձութեան մէջ հասարար լինի, կը սրանայ
13 կեանքի պակար, որը Տէրը խոստացաւ իրեն սիրողներին: Ոչ ոք, երբ փորձութեան մէջ լինի, թող չասի. «Ասքծուց
14 եմ փորձում», քանի որ Ասքծու չարից չի փորձում եւ ինքն էլ չի փորձում ոչ ոքի: Իրաքանչիւր ոք փորձում է՝
15 հրապարուելով եւ խաբուելով իր ցանկութիւններից: Այնուհետեւ ցանկութիւնը, յղանալով, մեղք է ծնում, եւ մեղքը,
16, 17 հասունանալով, մահ է ծնում: Իմ սիրելի՛ եղբայրներ, մի՛ խաբուէք, քանի որ ամէն բարի շնորհ եւ ամէն կապարեալ
18 պարգեւ վերելից է՝ իջած լոյսի Տօրից, որի մէջ չկայ փոփոխում կամ էլ փոփոխման սպուր: Նա իր կամքով ծնեց
19 մեզ ճշմարտութեան խօսքով, որպէսզի մենք լինենք իր սրբազանների պարուրը: Իմ սիրելի՛ եղբայրներ, իմացէ՛ք
20 այս բանը. թող ամէն մարդ արագ լինի լսելու մէջ, ծանր՝ խօսելու մէջ եւ ծանր՝ բարկանալու մէջ. որովհետեւ
21 մարդու բարկութիւնը Ասքծու արդարութիւնը չի կապարում: Ահա թէ ինչու, դէ՛ն գցելով ամենայն աղպետութիւն եւ
22 չարիքի ակեցույց, հեգուծեանք ընդունեցէք ձեր մէջ սերմանում խօսքը, որ կարող է փրկել ձեր հոգիները: Խօսքը
23 կապարողներ եղէք եւ ոչ թէ միայն այն լսողներ համարեցէք դուք ձեզ. քանի որ, եթէ մէկը միայն լսող լինի խօսքը
24 եւ ոչ կապարող, նա նման է մի մարդու, որ ակնապիշ դիպում է հայելու մէջ իր բնական դէմքը: Նայելով՝ փեսնում
25 է ինքն իրեն, անցնում գնում է եւ անմիջապէս մոռանում, թէ ինչպիսին էր ինքը: Իսկ ով աչքերը յառած նայում
է ազգարութեան կապարեալ օրէնքին եւ դրա մէջ էլ յարաբերում, նա լսում է, չի մոռանում, այլ այն կապարում է.
26 այդպիսի մէկը իր արածի մէջ երանութիւն կը գտնի: Եթէ մէկն ուզում է բարեպաշտ լինել եւ չի սանձահարում
27 իր լեզուն, այլ զբաղեցնում է իր սիրտը, այդպիսի մէկի համար գուր է բարեպաշտութիւնը: Մտքը եւ անարար
բարեպաշտութիւնը Ասքծու եւ Տօր առաջ այս է. այցելել որբերին եւ այրիներին իրենց նեղութեան մէջ, անարար
պահել իր անձը աշխարհից:

2, 2 Եղբայրներ իմ, աշառութեամբ մի՛ պահէք մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի՝ փառքի Տիրոջ հաւաքը: Եթէ ձեր
ժողովարեղին մարմնի մի մարդ, որ ունենայ ոսկի մարանի եւ շքեղ զգեստներ, եւ այնպէս մարմնի նաեւ մի աղքատ
3 կեղտոտ զգեստներով, եւ դուք նայէք նրան, ով շքեղ զգեստներ ունի եւ ասէ՛ք՝ «Դու նաքի՛ր այսպէտ, պարտոյ
4 տեղը», իսկ աղքատին, թէ՛ «Ուրքի՛ կանգնիր դու այդպէտ», կամ թէ՛ «Եկ նաքի՛ր իմ պարուանդանի մօտ», այդ
5 դէպքում դուք ձեր մէջ աշառութիւն արած չէ՛ք լինի եւ չար խորհուրդների դաքատրներ չէ՛ք լինի: Լսեցէ՛ք ինձ, իմ
6 սիրելի՛ եղբայրներ, չէ՛ որ Ասքծու ընտրեց այս աշխարհի աղքատներին, որոնք հարուստ են հաւաքով եւ ժա-
7 ռանգորդներ այն արքայութեան, որը նա խոստացաւ իրեն սիրողներին: Իսկ դուք անարգում էք աղքատներին:
8 Նարուստները չէ՛ն, որ հարստահարում են ձեզ. հենց նրանք էլ ձեզ դաքարան են քարջ փալիս: Նրանք չէ՛ն, որ
9 հայհոյում են այն բարի անունը, որով կոչուած էք դուք: Ապա եթէ կապարէք արքայական օրէնքը Մուրբ Գրքի
10 համաձայն, թէ՛ «Դիպի սիրես քո ընկերոջը, ինչպէս ինքդ քեզ», լաւ էք անում: Իսկ եթէ աշառութիւն էք անում, մեղք
11 էք գործում՝ դաքարապարուելով օրէնքից որպէս օրինազանցներ: Նա, ով պահում է ամբողջ օրէնքը եւ միայն մէկ
12 բանով ապրաքում, պարապան կը լինի ամբողջ օրէնքին. որովհետեւ նա, ով ասաց, թէ՛ «Չպիտի սպանես», նաեւ
13 ասաց, թէ՛ «Եւ չպիտի շնանաս», քանզի, եթէ չսպանես, բայց շնանաս, յանցարող կը լինես օրէնքի առաջ: Այնպէս
14 խօսեցէք եւ այնպէս գործեցէք, որպէս թէ ազգարութեան օրէնքով էք դաքարուելու, քանի որ անողորմ դաքարապարան
է լինելու նրա հանդէպ, ով ողորմած չի եղել. քանզի ողորմածութիւնը բարձրագույն պարծենում է դաքարապարանի
15 դիմաց: Եղբայրներ իմ, օգուրս ի՛նչ է, եթէ մէկն ասի, թէ հաւաք ունի, սակայն հաւաքն արքայապարող գործեր
16 չունենայ: Միթէ հաւաքը նրան կը կարողանայ փրկել: Եթէ մի եղբայր կամ քոյր մերկ լինեն կամ օրուայ ուրելիքի
17 կարօտ, եւ ձեզնից մէկը նրանց ասի՝ «Գնացէ՛ք խաղաղութեամբ, փաքացէ՛ք եւ յագեցէ՛ք», եւ դուք նրանց չտաք
18 մարմնին անհրաժեշտ բաները, ի՛նչ օգուր է: Նոյնպէս եւ հաւաքը. եթէ նա գործեր չունի, առանձինն մեռած է:
19 Բայց թերես մէկն ասի. «Դու հաւաք ունես, իսկ ես՝ գործեր. ցոյց փոր ինձ քո հաւաքը առանց գործերի, եւ ես քեզ
20, 21 եւ դողում: Ով փուչ մարդ, ուզում ես իմանալ. հաւաքը դաքարակ բան է առանց գործերի: Աքրահամը՝ մեր հայրը,
22 չէ՛ որ գործերով արդարացաւ՝ սեղանի վրայ հանելով իր որդուն՝ Իսահակին, որպէս գոհ: Տեսնում ես, որ հաւաքը
23 գործակից եղաւ նրա գործերին եւ գործերով էլ հաւաքը կապարեալ դարձաւ: Եւ կապարուեց Գրուածը, որն ասում
է. «Աքրահամը հաւաքաց Ասքծուն, եւ այդ նրան որպէս արդարութիւն համարուեց, եւ նա Ասքծուն բարեկամ կո-
24, 25 չուեց»: Տեսնում էք, որ գործերով է արդարանում մարդ եւ ոչ թէ միայն հաւաքով: Այդպէս էլ պոռնիկ Ռախաբը
26 գործերով չարարացան, երբ ընդունեց լրքութեաներին եւ արձակեց նրանց այլ ճանապարհով: Ինչպէս որ մեռած է
մարմինը առանց հոգու, այնպէս էլ մեռած է հաւաքը առանց գործերի:

3, 2 Եղբայրներ իմ, շարեղ ուսուցանողներ լինելու չձգարէք: Իմացէ՛ք, որ մեծ դաքարապարան ենք ընդունելու, քանի որ
բոլորս էլ շար ենք մեղանչում: Եթէ մէկը խօսքով չի մեղանչում, նա կապարեալ մարդ է՝ ընդունակ սանձահարելու

իր ամբողջ մարմինը: Տեն, թե ինչպես սանձեր ենք դնում ձիերի բերանը, որ նրանք մեզ հնազանդուեն. եւ նրանց 3
 ամբողջ մարմինը կառավարում ենք: Ահա՛նասիկ եւ նաեւրը. ի՛նչ հսկայ բաներ են, սաստիկ հողմերից քշում են, 4
 բայց փոքր մի դեկով ուղղում են որ կողմը որ նաւավարի սիրտն ուզում է: Այսպէս էլ լեզուն մի փոքր անդամ է, 5
 բայց մեծամեծ բաներ է բարբառում: Ահա թե մի փոքր կրակ ինչպիսի՛ անպառններ է հրդեհում: Լեզուն էլ կրակ 6
 է, մի աշխարհ անիրաւութեան. մեր անդամների մէջ է հասարակութեամբ լեզուն, որ ապականում է ամբողջ մարմինը
 եւ կրակով վառում մեր ամբողջ կեանքը, բորբոքում զեհեհնի կրակով: Գազանների, թռչունների եւ սողունների 7
 ամէն տեսակ եւ ինչ որ կայ ծովի մէջ, հնազանդում է եւ հնազանդում է մարդկային բնութեանը, բայց մարդկանց 8
 լեզուն՝ այդ չարը, անգապելին եւ մահաբեր թոյնով լցուածը, ոչ ոք չի կարող հնազանդեցնել: Նրանով օրհնում ենք 9
 Տիրոջը եւ Տօրը եւ նրանով անհիծում ենք մարդկանց, որ սպեղծուեցին Աստուծու նմանութեամբ: Նոյն բերանից դուրս 10
 են գալիս օրհնութիւններ եւ անէծքներ: Եղբայրներ իմ, պէպք չէ, որ այդ այդպէս լինի: Միթէ մի աղբիւր նոյն ակից 11
 քաղցր եւ դառն ջուր կը բխեցնի՞: Եղբայրներ իմ, միթէ կարելի՞ է, որ թզենին ձիթապարուղ քայ կամ որթապարունկը՝ 12
 թուր: Նմանապէս աղուր քրտից քաղցր ջուր չի կարելի սրանալ: Ձեր մէջ ո՞վ է իմաստուն եւ խելացի. թող նա, 13
 բարի ընթացքով, ցոյց քայ իմաստութեամբ եւ հեզութեամբ կարարած իր գործերը: Իսկ եթէ ձեր սրտերում դառն 14
 նախանձ եւ հակառակութիւն ունէք, մի՛ պարծեցէք, որ սուր էք հանում ճշմարտութիւնը: Այս իմաստութիւնը կայ 15
 վերուստ չէ իջած, այլ՝ երկրաւոր է, մարմնաւոր եւ դիւային. որովհետեւ, ուր հակառակութիւն եւ նախանձ իայ, 16
 այնպէղ կայ անկարգութիւն եւ ամէն չար բան: Իսկ վերին իմաստութիւնը նախ՝ սուրբ է եւ ապա՝ խաղաղարար, 17
 հեզ, բարեացակամ, լի ողորմածութեամբ եւ բարի գործերով, մաքուր խղճմարանքով, առանց կեղծաւորութեան:
 Արդարութեան պարուղը խաղաղութեամբ է սերմանում նրանց համար, ովքեր խաղաղութիւն են անում: 18

Այդ որսերից պարերագմներ եւ որսերից կռիւներ ձեր մէջ. չէ՞ որ ձեր այն ցանկութիւններից, որոնք կռիւ են 4
 մղում ձեր անդամների մէջ: Յանկանում էք, բայց չունէք, ուստի եւ՝ սպանում էք, նախանձում եւ չէք կարողանում 2
 ձեռք բերել ձեր ուզածը. պայքարում էք, կռում եւ ձեռք չէք բերում, որովհետեւ չէք խնդրում: Խնդրում էք եւ չէք 3
 սրանում, որովհետեւ չարամբօրէն էք խնդրում, որպէսզի այն ծառայեցնէք ձեր ցանկութիւններին: Ծնացողներ, 4
 չգիտէք, որ սերը այս աշխարհի հանդէպ՝ թշնամութիւն է Աստուծու դէմ, քանի որ, ով ուզում է աշխարհը սիրել, 5, 6
 Աստուծուն իրեն թշնամի կ'անի: Կամ թե՛ առ ոչինչ էք համարում, ինչ որ Գիրքն ասում է. Եւ այդ նրա համար, որ էլ 7
 անելի շնորհ քայ. դրա համար ասում է. Ննազանդուեցէք ուրեմն Աստուծուն եւ դիմադրեցէք Տապանային, ու նա կը 8
 փախչի ձեզանից: Մօտեցէք Աստուծուն, եւ նա կը մերձենայ ձեզ: Մեղաւորներ, մաքրեցէք ձեր ձեռքերը. երկմիտներ, 9
 ուղղեցէք ձեր սրտերը. քառապեցէք, սգացէք եւ լացէք. ձեր ծիծաղը սուգի թող վերածուի, եւ ձեր ուրախութիւնը՝ 10
 քրքրութեան: Խոնարհ եղէք Տիրոջ առաջ, եւ նա ձեզ կը բարձրացնի: Եղբայրներ, միմեանց մի՛ բամբասէք. ով 11
 բամբասում է իր եղբօրը կամ դպրոցում է իր եղբօրը, չարախօսում է օրէնքի մասին եւ դպրոցում է օրէնքը. իսկ եթէ 12
 օրէնքն եւ դպրոցն, օրէնքը պահող չես, այլ՝ դարարոր: Կայ մէկ Օրէնադիր եւ Դարարուր, որ կարող է փրկել եւ 13
 կործանել. դու ո՞վ ես, որ դպրոցում ես քո մերձաւորին: Այժմ նրանց մասին, որ ասում են. «Այսօր կամ վաղը կը 14
 գնանք այսինչ քաղաքը, մէկ քարի կը մնանք այնպէղ, կը վաճառենք եւ կը վաստակենք»: (Այսպէս էք ասում դուք, 15
 որ ոչինչ չգիտէք վաղուայ մասին. որովհետեւ ի՛նչ է ձեր կեանքը. յիրաւի մի մշուշ է այն, որ մի պահ երեւում է եւ 16
 ապա անհետանում): Մինչդեռ դուք ասելու էք. «Եթէ Տէրը կամենայ, եւ ապրենք, կ'անենք այս կամ այն բանը»: 17
 Բայց արդ, պարծենում էք ձեր ամբարտաւանութեամբ: Այսպիսի ամէն պարծանք չար է: Ով որ գիտէ, թե ինչ է 16, 17
 բարին, եւ չի անում, նրա համար այդ մեղք է:

Ուրեմն այժմ, հարուստներ, լացէք եւ ողբացէք այն թշուառութիւնների համար, որ գալու են ձեր գլխին. որով՝ 5, 2
 հետեւ ձեր հարստութիւնը փրած է, ձեր զգեստները՝ ցեցի կեր, եւ ձեր արծաթն ու ոսկին՝ ժանգոքած. եւ նրանց 3
 ժանգը ձեր դէմ որպէս վկայութիւն պիտի լինի եւ պիտի ուրի ձեր մարմինը՝ ինչպէս կրակը. վերջին օրերի՛ համար 4
 զանձեր դիպեցէք: Ահա՛նասիկ, ձեր դաշտերը մշակած մշակների վարձը ձեզ մօտ պահեցիք. ձեր կողմից գրկուածն 5
 աղաղակում է, եւ հնձուորների բողոքը հասաւ Ամենակալ Տիրոջ ականջին: Մեղկ կեանքով ապրեցիք երկրի վրայ 6
 եւ շուայքացաք ու ձեր սրտերը պարարտացրիք մորթուելու օրուայ համար: Զրկեցիք, սպանեցիք արդարին, որը 7
 ձեզ չէր հակառակում: Եղբայրներ իմ, համբերող եղէք մինչեւ Տիրոջ գալուստը: Մշակն ահա համբերութեամբ 8
 սպասում է երկրի պարուական պտղին, մինչեւ որ սրանայ առաջին եւ վերջին անձրեւը: Նամբերեցէք եւ դուք, 9
 ամբացրէք ձեր սրտերը, քանի որ Տիրոջ գալուստը մօտեցել է: Մի՛ քրքրեցրէք միմեանց, եղբայրներ, որպէսզի 10
 չդաբարուէք: Ահա՛նասիկ դարարուրը դռանն է: Եղբայրներ, չարչարանքների եւ համբերութեան որպէս օրինակ ու՝ 11
 նեցէք մարգարէներին, որոնք խօսեցին Տիրոջ անունով: Ահա՛ երանի ենք քայիս համբերողներին: Լսել էք Յօբի 12
 համբերութեան մասին եւ տեսել, ինչ որ Տէրը նրան արեց վերջում, քանի որ Տէրը բազմագութ է եւ ողորմած: Ամէն 13
 բանից առաջ, եղբայրներ իմ, մի՛ երդուէք ոչ երկնքով, ոչ երկրով, ոչ էլ այլ երդումով. այլ ձեր այոն թող լինի՝ այո, 14
 եւ ոչը՝ ոչ, որպէսզի կեղծաւորութեան պարճառով չընկնէք: Ձեզնից մէկը վշտի՛ մէջ է ընկել, թող աղօթի. մէկը 15
 բերկրանքի՛ մէջ է, սաղմոս թող ասի. հիւա՛նդ է ձեզնից մէկը, թող կանչի եկեղեցու երեցներին, եւ նրանք նրա 16
 վրայ թող աղօթք անեն, թող խղով օժեն նրան Տիրոջ անունով: Եւ հաւատով եղած աղօթքը կը փրկի հիւանդին, 17
 ու Տէրը նրան ուրբի կը կանգնեցնի: Եւ եթէ մեղք գործած լինի, այդ նրան պիտի ներուի: Ձեր մեղքերը միմեանց 18
 խոստովանեցէք եւ միմեանց համար աղօթք արէք, որպէսզի բժշկուէք. քանզի արդարի աղօթքը շար ազդեցիկ է 19
 եւ օգնում է: Եղիան մարդ էր մեզ նման՝ կրքերի ենթակայ. նա աղօթեց, ու երկրի վրայ երեք քարի ու վեց ամիս 20
 անձրեւ չարեղաց: Ապա դարձեալ աղօթեց, եւ երկինքը անձրեւ քուցեց, ու երկիրը բուսցրեց իր պարուղը: Եղբայրներ
 իմ, եթէ ձեզնից մէկը շեղուի ճշմարտութեան ճանապարհից, իսկ մէկ ուրիշը նրան յետ բերի, թող իմանայ, որ, ով
 մեղաւորին իր մոլորութեան ճանապարհից յետ է բերում, կը փրկի նրա հոգին մահուանից եւ կը ծածկի մեղքերի
 մի ամբողջ բազմութիւն:

1 Պետրոս

1 Պետրոսը՝ առաքելը Յիսուս Քրիստոսի, ձեզ՝ պանդոխարների, որ Պոնփոսի, Գաղափրիայի ու Կապա-
2 դովկիայի, Ասիայի ու Բիթանիայի սփռուքում էք, ընտրեալների՝ ըստ Հայր Աստծու կանխագի-
3 արեան հեղումով. շնորհը եւ խաղաղութիւնը թող շաքանան ձեր վրայ: Օրհնեալ է Աստուած եւ Հայրը
4 մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի, որ իր առաքաղորդութեամբ մեզ վերստին ծնեց կենդանի յոյսի համար՝ մեռելներից
5 Յիսուս Քրիստոսի յարութեամբ. ծնեց անեղծ եւ անարաք ու անթառամ ժառանգութեան համար, որ պահուած է
6 երկնքում ձեզ համար, ձեզ, որ Աստծու զօրութեամբ պահուած էիք հաւարով՝ փրկութեան համար, որ պարտաւոր
7 է յայտնուելու վերջին ժամանակներում: Ուրախանում էք դրանով դուք, որ այժմ դէպքերի բերումով, այլ եւ այլ
8 փորձութիւններով փորք-ինչ փրկւած էք, որպէսզի ձեր հաւարի փորձը, որ առաւել արժէքաւոր է, քան կորստեան
9 ենթակայ ոսկին, որ կրակով է փորձուած, դառնայ գովքի, փառքի ու պարտի առարկայ յայտնութեան ժամանակ
10 ուրախ էք անպարմելի ու փառաւոր խնդութեամբ՝ ձեռք բերելով ձեր հաւարի պատկուածը՝ հոգիների փրկութիւնը:
11 Այդ փրկութեան համար է, որ փնտրութեան կարգաբեկումն եւ քննեցին մարգարէները, որոնք մարգարէանում էին
12 այն շնորհի մասին, որ վիճակուած էր ձեզ: Քննում էին, թէ ո՞ր եւ ինչպիսի՞ ժամանակի մասին էր ծանուցում իրենց
13 մէջ եղող Քրիստոսի Հոգին, որ նախ վկայում էր Քրիստոսի չարչարանքների մասին եւ դրանից յետոյ՝ նրա փառքի
14 մասին: Աստուած նրանց յայտնեց նաեւ, որ ոչ թէ իրենց համար, այլ մեզ համար էին փրկուած այդ պարգամները,
15 որոնք այժմ պարմուտեցին ձեզ նրանց միջոցով եւ անբարանուտեցին Սուրբ Հոգով, որն ուղարկուեց երկնքից. մի
16 բան, որ կը ցանկանային հրեշտակները գոնէ աղօք կերպով փեսնել: Ուստի, գոփեպնդելով ձեր միտքը, զգաստ,
17 կարարեալ յոյսով սպասեցէ՛ք Յիսուս Քրիստոսի յայտնութեան ժամանակ ձեզ հասանելի շնորհին: Իբրեւ հնա-
18 զանդ որդիներ, մի՛ կերպարանուէք նախկին, ձեր անգիտութեան ժամանակուայ ցանկութիւններով. այլ, նման այն
19 Սրբին, որ ձեզ կանչեց, դուք էլ ձեր ամբողջ կեանքով սուրբ եղէք. քանի որ գրուած է. Եւ եթէ Հայր էք կոչում
20 նրան, որ առանց աշառութեան դատում է իւրաքանչիւրին ըստ գործերի, ապա երկիւղով ապրեցէք այս աշխարհում
21 ձեր պանդոխարութեան ժամանակ: Իմացէ՛ք, որ պակասագու արժաթեղէնով եւ ոսկեղէնով չէ, որ փրկուեցիք ձեր
22 հայրենաւանդ ունայն ընթացքից, այլ՝ թանկագին արեամբ Քրիստոսի, որ անբիծ եւ անարաք է, ինչպէս մի գառ.
23 Նա, որ նախասահմանուած էր նախքան աշխարհի սրտեղծումը եւ երեւաց ժամանակների վախճանին ձեզ համար,
24 ձեզ, որ նրա միջոցով հաւարացիք Աստծուն, որը յարութիւն րուեց նրան մեռելներից եւ փառաւորեց, որպէսզի
25 ձեր հաւարը եւ յոյսը լինեն Աստծու վրայ: Արդ, մաքրեցէ՛ք դուք ձեզ՝ հնազանդուելով ճշմարտութեանը, առանց
26 կեղծաւորութիւն խառնելու եղբայրասիրութեան մէջ՝ մաքուր սրտով ջերմօրէն սիրելով միմեանց: Վերածնուեցէ՛ք
27 ոչ թէ սպականութեան ենթակայ սերմից, այլ՝ անապականից՝ Աստծու կենդանի եւ մշտնջենական խօսքով. քանզի՝
28 Այսինքն՝ այն խօսքը, որ անբարանուտեց ձեզ:

2 Ուրեմն, դէ՛ն գցելով ամէն չարութիւն, ամէն նենգութիւն, կեղծաւորութիւններ, նախանձ եւ ամէն չարախօսութիւն,
2 որպէս նորածին երեխաներ, մի՛շտ փափագող եղէք բանական եւ անխարդախ կաթին, որպէսզի նրա միջոցով աճէք
3 փրկութեան համար, քանի որ արդէն ճաշակել էք, որ քաղցր է Տէրը: Սօփեցէ՛ք նրան՝ կենդանի Վեմին, որը, թէպէտ
4 մարդկանցից անարգուած, բայց Աստծու առաջ ընտրեալ եւ թանկագին է: Եւ դուք, իբրեւ կենդանի վեմեր, կառուց-
5 ւում էք որպէս հոգեւոր քարեր, որպէս անարաք քահանայութիւն, որպէսզի Յիսուս Քրիստոսի միջոցով մաքուցեք
6 հոգեւոր պարարագներ, որոնք հաճելի լինեն Աստծուն. քանզի Գրքում էլ կայ, թէ՛ Ուրեմն, ձեզ՝ հաւարացեալ-
7 ներիդ համար՝ թանկագին վեմ, իսկ անհաւարներին՝ Ինչպէս նաեւ՝ որով զայթակուում են խօսքին անհնազանդ
8 եղողները. եւ նրանք հէնց այդ բանի համար էլ սահմանուած էին: Բայց դուք ընտրուեցէ՛ք, թագաւորութիւն,
9 քահանայութիւն, սուրբ ազգ, Աստծու սեփական ժողովուրդ, որպէսզի ձեր առաքինութիւնները նուիրէք նրան, ով
10 խաւարից ձեզ կանչեց իր սքանչելի յոյսին: Դուք, որ մի ժամանակ ժողովուրդ չէիք, բայց այժմ Աստծու ժողովուրդն
11 էք. դուք, որ ողորմութիւն չէիք գրել, այժմ ողորմութիւն գրաք: Սիրելիներ, աղաչում եմ ձեզ, իբրեւ պանդոխարների
12 եւ սուրարականների, որ հեռու մնաք մարմնաւոր ցանկութիւններից, որոնք պայքարում են հոգու դէմ, եւ ցոյց տաք
13 ձեր պարկեշտ վարքը հեթանոսների մէջ, որպէսզի այն բանում, որ ձեզ բանբասում են իբրեւ չարագործների, դրա
14 մէջ իսկ փեսնելով ձեր բարի գործերը՝ փառաւորեն Աստծուն նրա այցելութեան օրը: Ի սեր Տիրոջ հնազանդ եղէք
15 մարդկային ամէն իշխանութեան՝ թէ՛ թագաւորին, որպէս գերագոյն հեղինակութիւն ունեցող մէկի, թէ՛ կառավա-
16 րիչներին, որպէս նրանից ուղարկուածների, այն բանի համար, որ նրանք չարագործներին պարծում են, իսկ օրէնքը
17 պահողներին՝ գովում. որովհետեւ Աստծու կամքը այն է, որ բարեգործները պապանձեցնեն անխելք մարդկանց
18 արգիւտութիւնը: Ապրեցէ՛ք որպէս ազարներ եւ ազարութիւնը իբրեւ չարիքի պարտուակ մի՛ բռնէք, այլ ապրեցէ՛ք
19 որպէս Աստծու ծառաներ: Յարգեցէ՛ք բոլորին, սիրեցէ՛ք եղբայրութիւնը, վախեցէ՛ք Աստծուց, պարտուեցէ՛ք թագա-
20 տրներին: Ծառաներ, ամէն ինչում երկիւղով հնազանդ եղէք վերերին, ոչ միայն բարիներին եւ հեզաբարոններին,
21 այլեւ դաժաններին, քանի որ Աստծուց է այն շնորհը, երբ մէկը յանիրաւի վիշտ է կրում բարի խղճով. քանզի
22 ի՛նչ երախտիք կ'ունենաք, եթէ, մեղանցելուց յետոյ, պանջուէք եւ համբերէք: Իսկ եթէ բարիք գործէք եւ չարչարուէք
23 ու համբերէք, այդ շնորհ է Աստծու մօտ. որովհետեւ այդ բանի համար իսկ կոչուեցիք, քանի որ Քրիստոս էլ ձեզ
24 համար մեռաւ եւ ձեզ օրինակ թողեց, որ իր հետքերով գնաք. նա, որ մեղք չգործեց, եւ նրա բերանում նենգութիւնը
25 արեղ չգտաւ. նա, որ նախարուելով՝ փոխարէնը չնախարեց, չարչարուելով՝ չսպառնաց, այլ յանձնուեց արդարութե-
26 ամբ դատողին. նա, որ մեր մեղքերը իր մարմնով բարձրացրեց խաչափայտի վրայ, որպէսզի մենք, գերծ լինելով
27 մեղքերից, ապրենք արդարութեան համար. նա, որի վերքերով բժշկուեցիք դուք: Մոլորեալ ոչխարների պէս էիք,
28 իսկ այժմ դարձաք դէպի ձեր հոգիների Հովիւր եւ Տեսուչը:

3 Այսպէս էլ դուք, կանայք, հնազանդ եղէք ձեր մարդկանց, որպէսզի, եթէ նրանցից ոմանք չհնազանդուեն Խօս-

քին, իրենց կանանց ընթացքի շնորհիւ եւ առանց խօսքի իսկ շահուած լինեն՝ նկատի ունենալով ձեր պարկեշտ 2
 ընթացքը՝ լի երկիւղածութեամբ: Թող ձեր արտաքինը զարդարուած չլինի հիւսքերով, ոսկեեռու վարսակալներով 3
 կամ պճնագեղ զգեստներով, այլ սրբի ներսի՝ մարդը՝ հեզ եւ հանդարտ հոգու անեղծութեամբ, ինչ որ շար աւելի 4
 արժէք է ներկայացնում Աստուծո առաջ: մի ժամանակ այսպէս էին իրենք իրենց զարդարում Աստուծո վրայ յոյս 5
 դրած կանայք, որոնք հնազանդում էին իրենց մարդկանց: այդպէս էր Սառան, որը հնազանդ էր Աբրահամին եւ 6
 նրան իր տղան էր կոչում: եւ դուք նրա զաւակները եղաք: նրանք բարեգործ էին եւ չէին սարսափում եւ ոչ մի բա- 7
 նից: Նոյնպէս եւ փղամարդիկ թող իմաստութեամբ ապրեն իրենց կանանց հետ, յարգեն նրանց, իբրեւ դիւրաբեկ 8
 անօթի, իբրեւ կեանքի շնորհի ժառանգակիցների, որպէսզի ձեր աղօթքներին արգելք եղող բաներ չլինեն: Եւ, 9
 ամենագլխաւորը, եղէք համախորհուրդ, կարեկից, եղբայրասէր, ազնուագութ, խոնարհ: չարի փոխարէն չար մի՛ 10
 հարուցէք, կամ նախապիծի փոխարէն՝ նախապիծ, այլ, ընդհակառակը, օրհնեցէք, որովհետեւ այդ բանին իսկ 11
 կոչուեցիք, որպէսզի ժառանգեք օրհնութիւնը: արդարեւ՝ Եւ ո՞վ է, որ պիտի չարչարի ձեզ, եթէ դուք նախանձա- 12
 խնդիր լինէք բարուն: Իսկ եթէ արդարութեան համար չարչարուէք էլ, երանի՛ է ձեզ: Բայց նրանց երկիւղից մի՛ 13
 վախեցէք եւ մի՛ խռովուէք, այլ Տիրոջը՝ նոյն ինքը Քրիստոսին սուրբ պահեցէք ձեր սրտերում: պարտաւոր եղէք 14
 հեզութեամբ եւ երկիւղածութեամբ պարասխան փալու ամէն մարդու, որ կը հարցնի ձեր մէջ եղած յոյսի պարճառը: Մարդ խղճմբանք ունեցէք, որպէսզի այն բանով, որ չարախօսում են ձեր մասին, ամօթաւոր լինեն նրանք, որ 15
 բամբասում են ձեր բարի ընթացքը ի Քրիստոս: որովհետեւ ատելի լաւ է բարեգործութիւն անելով չարչարուել, եթէ 16
 այդ է Աստուծո կամքը, քան չարիք գործել: Արդարեւ, մեր բոլորի համար, մեղքերի պարճառով, մէկ անգամ մեռաւ 17
 եւ ինքը Քրիստոս՝ Արդարը՝ անարդարների համար, որպէսզի մեզ մօտեցնի Աստուծուն: նա թելադարեւ մարմնով մեռաւ, 18
 բայց կենդանի է Նոզով, որով եւ գնաց քարոզեց բանաւոր եղած այն հոգիներին, որոնք մի ժամանակ ապարան- 19
 բել էին, երբ Աստուծո համբերարարութիւնը երկարաձգում էր նրանց համար մինչեւ Նոյի օրերը, երբ փապանն էր 20
 շինուում: Այդ օրերին քէր, այսինքն՝ ութ հոգի փրկուեցին ջրից: Սկսութիւնն էլ, ըստ նոյն օրինակի, ապրեցնում 19
 է ձեզ (ոչ թէ մարմնի կեղտը հեռացնելու համար, այլ որպէս մաքուր խղճով յանձնառութիւն առ Աստուծո) Յիսուս 20
 Քրիստոսի յարութեան միջոցով: Գնացած լինելով երկինք՝ նա Աստուծո աջ կողմում է: Եւ նրան հնազանդում են 20
 հրեշտակները, իշխանութիւններն ու զօրութիւնները:

Քանի որ Քրիստոս մարմնով չարչարուեց մեզ համար, դուք եւս զինուեցէք նոյն մարքով. որովհետեւ, ով մարմ- 4
 նով չարչարում է, դադարում է մեղանշելուց, որպէսզի մարմնի մէջ մնացած ժամանակ այլեւս ոչ թէ ըստ մարդ- 2
 կային ցանկութիւնների, այլ ըստ Աստուծո կամքի ապրի: քանզի բաւական է մեզ կեանքի անցած ժամանակը, 3
 երբ ընթացանք հեթանոսների կամքի համաձայն՝ զեխութիւններով, յոռի ցանկութիւններով, զինեմութիւններով, 4
 անառակութիւններով, հարբեցողութիւններով, անօրէն կռակաշարժութիւններով: Եւ նրանք փարօրինակ են գրնում, 4
 որ դուք չէք ընթանում նոյն անկարգ զեխութեամբ: եւ հայիտում են ձեզ: Նրանք հաշիւ պիտի փան նրան, ով 5
 պարտաւոր է դաւելու կենդանիներին եւ մեռածներին: քանի որ սրա համար իսկ քարոզուեց Աւետարանը նաեւ 6
 մեռելներին, որպէսզի մարդկանց նման դաւուրեն մարմնով եւ կենդանի լինեն հոգով Աստուծո նման: Ամէն ինչի 7
 վախճանը մօտեցել է: Զգաստացէք ուրեմն եւ արթուն եղէք աղօթքի համար: Ամէն ինչից առաջ միմեանց մի- 8
 ջեւ ամուր սէր ունեցէք, քանի որ սէրը ծածկում է մեղքերի շարժութիւնը: Նիւրասէր եղէք միմեանց հանդէպ առանց 9
 փրփրանալու: Իւրաքանչիւր ոք ինչպիսի շնորհ որ ընդունել է, ուրիշի հանդէպ թող նոյնը մարակարարի որպէս բարի 10
 փրփրեն Աստուծո պէսպէս շնորհների: Եթէ մէկը խօսի, թող այդ լինի Աստուծո պարգաւների նման: Եթէ մէկը մարա- 11
 կարարի, թող այդ լինի այն զօրութիւնից, որն Աստուծո շնորհում է, որպէսզի ամէն ինչում Աստուծո փառաւորութի 12
 Յիսուս Քրիստոսի միջոցով, որին փանջք եւ զօրութիւն յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն: Միրելիներ, փարօրինակ 12
 մի՛ համարէք այն այրող նեղութիւնը, որ ձեզ փորձելու համար է, որպէս թէ մի փարօրինակ բան պարտաւոր լինէք 13
 ձեզ: Այլ, որպէս Քրիստոսի չարչարանքներին մասնակիցներ, ուրախ եղէք, որպէսզի նրա փառքի յայտնութեան 14
 ժամանակ էլ ցնձաք եւ ուրախանաք: Իսկ եթէ նախապուէք էլ Քրիստոսի անուան համար, երանելի՛ էք, քանի 15
 որ փառքի եւ զօրութեան անունը եւ Աստուծո Նոզին է հանգչում ձեր վրայ: Ձեզնից ոչ ոք թող չբանջուի որպէս 16
 մարդասպան կամ որպէս գող կամ որպէս չարագործ կամ որպէս ուրիշի գործին խառնուող: իսկ եթէ փանջուում 17
 է որպէս քրիստոսեայ, թող չամաչի, այլ փառաւորի Աստուծո այդ անուանք, քանի որ ժամանակն է, որ սկսուի 18
 դարաստարը Աստուծո փրկից. որովհետեւ, եթէ այն նախ մեզնից սկսուի, ապա ի՞նչ վախճան կը լինի նրանց, ովքեր 19
 չհնազանդուեցին Աստուծո Աւետարանին: Եւ եթէ արդարը հազար է փրկուելու, ապա ամբարիշտը կամ մեղաւորը էլ 18
 ո՞ր պիտի մնայ: Ներեւաբար նրանք, որ չարչարում են ըստ Աստուծո կամքի, բարեգործութիւն անելով թող իրենց 19
 հոգիները յանձնեն հաւաքարիմ Սպեղծողին:

Ուրեմն՝ աղաչում են երեցներին, եւ էլ նոյնպէս լինելով երեց ու վկայ Քրիստոսի չարչարանքների եւ մասնակից 5
 գալիք փառքի յայտնութեան: արածեցրէք Աստուծո այդ հօտը, որ ձեզ է յանձնուած, վերակացու լինելով ոչ թէ 2
 հակառակ ձեր կամքին, այլ՝ յօժարակամ, ըստ Աստուծո: ոչ թէ շահախնդրութեամբ, այլ՝ յօժարութեամբ: ոչ թէ 3
 փրկելով նրանց, որ բաժին են ընկած ձեզ, այլ օրինակ լինելով հօտին, որպէսզի, երբ Նովուսպետը երեւայ, փառքի 4
 անթառամ պսակն ընդունէք: Նոյնպէս եւ դուք, երիտասարդներ, հնազանդ եղէք ձերերին. բոլորդ միմեանց հանդէպ 5
 խոնարհութիւն ունեցէք, քանի որ «Աստուծո հակառակ է ամբարտաւաններին, իսկ խոնարհներին փալիս է շնորհ»:
 Խոնարհութեանը Աստուծո հօտը ձեռքի փակ, որպէսզի ժամանակին նա ձեզ բարձրացնի: Ձեր բոլոր հոգսերը նրա 6, 7
 վրայ գցեցէք, որովհետեւ նա է, որ հոգում է ձեր մասին: Արթուն եղէք, հսկեցէք, քանի որ ձեր ոտխը՝ Մարտանան, 8
 մռնչում է առիծի պէս, շրջում եւ փնտրում է, թէ ո՞ւմ կու պայ: Դիմադրեցէք նրան՝ հասարարում լինելով հաւարի 9
 մէջ: իմացէք, որ ձեր եղբայրներն էլ աշխարհում կրում են նոյն չարչարանքները: Եւ բոլոր շնորհների Աստուծոյ, - 10
 որ ձեզ կոչեց իր յաւիտենական փառքին Քրիստոս Յիսուսի միջոցով, որին մի փոքր ժամանակ չարչարակից պիտի 11
 լինէք, - թող վերականգնի, զօրացնի, հասարարահիմն դարձնի ձեզ: Նրան իշխանութիւն եւ փանջք յաւիտեանս: 11
 Ամէն: Միղուանոսի միջոցով, որ հաւաքարիմ եղբայր է, ինչպէս եւ եմ կարծում, մի փոքր բան գրեցի ձեզ՝ յորդորելու 12
 եւ վկայելու համար, որ Աստուծո ճշմարիտ շնորհն այն է. դրանում հասարար մնացէք: Ձեզ ողջունում է Բարեբոնում 13
 գրնուող եկեղեցին, որ ընտրուած է ձեզ նման, ինչպէս նաեւ՝ իմ որդի Մարկոսը: Ողջունեցէք միմեանց սուրբ 14
 համբոյրով: Խաղաղութիւն ձեզ բոլորիդ, որ Քրիստոս Յիսուսի մէջ էք: Ամէն:

2 Պետրոս

1 Սինոն Պետրոսը՝ ծառան եւ առաքեալը Յիսուս Քրիստոսի՝ ձեզ, որ մեզ հետ հասար նոյն պատուական
2 հաւարին՝ մեր Աստուծո եւ Փրկչի՝ Յիսուս Քրիստոսի արդարութեամբ: Ծնորի ձեզ, եւ թող շարանայ
3 խաղաղութիւնը Աստուծո եւ մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի մասին ձեր ունեցած գիտութեամբ: Արդարեւ,
4 նրա աստուածային զօրութիւնը մեզ շնորհեց ամէն ինչ, որ վերաբերում է կեանքին եւ աստուածապաշ-
5 տութեանը՝ ճանաչեցնելով մեզ նրան, ով կանչեց մեզ իր փառքին եւ առաքինութեանը: Դրանցով մեծամեծ եւ թան-
6 կագին խոստումներ պարգեւուեցին մեզ, որպէսզի հաղորդակից լինէք աստուածային բնութեանը եւ հեռու մնաք այս
7 աշխարհի ցանկութիւններից եւ ապականութիւններից: Եւ այս բանի համար իսկ ամէն ջանք գործադրելով՝ ձեր հա-
8 ւարով առաքինութիւն ձեռք բերէք, առաքինութեամբ՝ գիտութիւն, գիտութեամբ՝ ժուժկալութիւն, ժուժկալութեամբ՝
9 համբերապարտութիւն, համբերապարտութեամբ՝ աստուածապաշտութիւն, աստուածապաշտութեամբ՝ եղբայրասի-
10 թութիւն, եղբայրասիրութեամբ էլ՝ սէր: Երբ դուք այս շնորհներն ունենաք եւ սրանցով հարստանաք, սրանք ձեզ
11 դարարկ եւ անպարտ չեն թողնի մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի մասին ձեր ունեցած գիտութեան մէջ: Իսկ նա, ում
12 մէջ այս բաները չկան, կոյր է կամ կարճապես եւ մոռացութեան փութ իր նախկին յանցանքներից մաքրուած
13 լինելը: Ուստի, եղբայրներ, առաւել ջանացէք, որպէսզի բարի գործերով ձեր կոչումը եւ ընկերութիւնը հասարար
14 պահէք: Այս բանն անելով՝ երբեք յանցանքի մէջ չէք ընկնի, քանի որ այսպիսով լայնօրէն մուրք պիտի շնորհուի
15 ձեզ դէպի մեր Տիրոջ եւ Փրկչի՝ Յիսուս Քրիստոսի յաւիտեանական արքայութիւնը: Ահա թէ ինչու պատրաստ եմ
16 միշտ յիշեցնելու ձեզ այս բաները, առաւել եւս՝ գիտակներին եւ այդ ճշմարտութեանը վերահասու եղածներին ու
17 նրանում հասարարածներին, քանի որ իրաւունք եմ համարում, - քանի դեռ այս մարմնի մէջ եմ, - արթուն պա-
18 հել ձեզ յիշեցումներով: Գիտեմ, որ շուրջով մերկանալու եմ այս մարմնից, ինչպէս մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսն
19 ինձ յայտնեց: Եւ շտապում եմ միշտ ձեզ յորդորել, որպէսզի այս աշխարհից իմ մեկնելուց յետոյ էլ վերջիչէք այս
20 բաները: Ոչ թէ հնարովի առասպելների յետեւից գնալով է, որ ձեզ ճանաչեցրինք մեր Տէր Յիսուսի Քրիստոսի
21 զօրութիւնը եւ գալուստը, այլ մենք իսկ ականապես եղանք նրա մեծութեանը. քանի որ նա Նայր Աստուծոց սրացաւ
փառք եւ պարիս, երբ մեծավայելուց փառքից եկաւ այս ձայնը, թէ՛ «Ղա է իմ սիրելի որդին, որն ունի իմ ամբողջ

2 Եղան նաեւ սուր մարգարէներ ժողովրդի մէջ, ինչպէս որ այժմ էլ ձեր մէջ կարող են լինել սուր ուսուցիչներ,
որոնք, սպրդեցնելով, կորստաբեր հերձուածներ են ներմուծելու եւ, ուրանալով Տիրոջը, որ իրենց գնեց, իրենց վրայ
2 արագահաս կորուստ են բերելու: Եւ շարեր պիտի գնան նրանց անառակութիւնների յետեւից. եւ այդ պատ-
3 ճառով ճշմարտութեան ճանապարհը պիտի անարգուի: Եւ ընչաքաղցութեամբ, մրացածին խօսքերով ձեզ պիտի
4 շահագործեն. բայց նրանց դարապարտութիւնը սկզբից յայտնի է, եւ նրանց կործանումը չպիտի ուշանայ: Քանզի
5 Աստուած չնայեց մեղանչած հրեշտակներին, այլ խաւարի կապանքներով գցեց փարպարոսը, որպէսզի նրանք
6 պահուեն դարաստանի օրուայ համար: Նա չնայեց նաեւ հին աշխարհին, երբ ամբարիշտների աշխարհի վրայ
7 ջրհեղեղը բերեց՝ փրկելով միայն ութ հոգու, այդ թումն նաեւ Նոյին՝ արդարութեան քարոզչին: Նոյնպէս նա սողունա-
8 ցիների եւ գոմորացիների քաղաքները մոխրի վերածելով դապապարտեց՝ օրինակ ծառայեցնելով նրանց ապագայի
9 ամբարիշտների համար: Եւ նա փրկեց արդար Ղովքին, որ ձանձրացել էր նրանց անառակ, անկարգ ընթացքից
10 (որովհետեւ արդարը, բնակուելով նրանց մէջ, ականապես եւ ականջալուր էր լինում նրանց անօրէն ընթացքին՝ ա-
11 մէն օր փանջելով իր արդար հոգին): Տէր զփրկ աստուածապաշտներին փրկել փորձութիւնից, իսկ անիրաւներին
12 պահել դարաստանի օրուայ համար՝ փանջանքների մարմնելու նրանց, մանաւանդ մարմնի պիղծ ցանկութիւննե-
13 րի յետեւից գնալովներին, Աստուծո իշխանութիւնն արհամարհողներին, ինքնահաւաններին, յանդուգններին, որոնք
14 չեն վախենում երկնային փառաւոր էակներից, այն դէպքում, երբ հրեշտակները, որոնք զօրութեամբ
15 եւ կարողութեամբ անելի մեծ են իրենցից, նրանց դէմ հայտոյալից դապապարտութիւն չեն բերում Տիրոջ առաջ:
16 Բայց այս մարդիկ, անբան անասունների նման (որոնք ի բնէ որսի եւ մորթուելու համար են), հայտոյում են իրենց
17 չինացած բաների դէմ. եւ իրենց ապականութեան մէջ էլ պիտի կործանուեն փանջուելով՝ որպէս վարձաբարութիւն
18 իրենց անիրաւութեան. սրանք օրը ցերեկով իրենց ցանկութեանը յագուրդ փալը հաճոյք են համարում. կեղտոյներ
19 եւ արարաւորներ, որոնք հաճոյք են ստանում իրենց խաբէբայութիւնների մէջ՝ ձեզ խրախճանակից լինելով: Աչ-
20 քեր ունեն պռնկութեամբ լեցուն ասքերի նման, անպակաս են մեղքերից, խաբում են փափանտողների հոգիները,
21 ունեն ագահութեամբ բռնուած սիրտ. անէծքի՝ որդիներ: Թողնելով ուղիղ ճանապարհը՝ մոլորուեցին, ընթանալով
Բերի որդի Բաղասամի ճանապարհով, որը անիրաւութեան վարձը սիրեց: Եւ այդ այն Բաղասամի, որ իր անօրէնու-
թեան համար յանդիմանութիւն սրացաւ, երբ անխօս էլը մարդկային լեզուով խօսելով՝ արգելք եղաւ մարգարէին,
որ չկարարի այդ անօրէնութիւնը: Սրանք ցամաքած աղբիւրներ են եւ մրրիկից քշուած մառախուղներ. խաւարի
աղջամուղջները յաւիտեան նրանց համար են պահուած. քանզի մեծախօս եւ սնուրի բաներ բարբառելով՝ անա-
ռակութիւններով, մարմնի ցանկութիւններով խաբում են նրանց, որոնք սպուգապէս փախել էին մոլորութեան մէջ
թափառողներից: Սրանց ազգարութիւն են խոստանում, մինչ իրենք ծառայ են ապականութեանը, քանի որ մարդ
ինչից որ յաղթում է, նրան էլ ծառայ է. որովհետեւ, եթէ մեր Տէր եւ Փրկիչ Յիսուս Քրիստոսին ճանաչելու միջոցով
աշխարհի պղծութիւններից փախչելուց յետոյ դարձեալ նոյն բաներով բռնուեն մնան, նրանց վախճանը կը լինի
անելի վատ, քան առաջին վիճակը. քանի որ անելի լաւ էր նրանց համար, եթէ բնաճ ճանաչած զինեւն արդարու-
թեան ճանապարհը, քան այն, որ ճանաչեցին եւ յետ կանգնեցին այն սուրբ պատուիրանից, որ աւանդուեց նրանց:

Նրանց յարմար է գալիս այն իմաստուն, ճշմարիտ առածը, թե՛ «Շունը վերստին է դառնում իր փսխածին» եւ թե՛ «Լուսացուած խոզը վերստին է թաւալում փիղմի մէջ»:

Միրելիներ, գրում եմ ձեզ այս երկրորդ թուղթը, որով ձեր մաքուր մտքերն են արթնացնում յիշեցման համար. յիշեցէք սուրբ մարգարէների կողմից նախապէս ասուած պատգամները, ինչպէս նաեւ ձեր առաքեալների կողմից ասուած Տիրոջ եւ Փրկչի պատուիրանները: Բայց նախ այս բանն իմացէք, որ վերջին օրերին պիտի գան արհամարհողներ, ծաղրողներ, որոնք պիտի ընթանան ըստ իրենց ցանկութիւնների. եւ պիտի ասեն. «Ո՛ր է նրա գալստեան խոստումը, քանի որ նախահայրերի ննջելուց յետոյ ամէն ինչ այն նոյն ձեւով է մնում, ինչպէս էր արարչագործութեան սկզբից»: Եւ այս բանը ուզողները մոռացութեան են փռել այն, որ ի սկզբանէ եղել է երկինքը, եւ երկիրը՝ ջրերից, եւ՛ ջրերը, որ մնում են հասարակ Աստուծոյ խօսքով. դրա համար էլ այն ժամանակուայ աշխարհը ապականուելով կործանուեց ջրհեղեղով: Իսկ այժմ երկինք եւ երկիր պահուած են այդ նոյն խօսքով, վերապահուած են կրակին դաբաստանի օրուայ եւ ամբարիշտ մարդկանց կործանման օրուայ համար: Բայց այս եւս ձեզնից ծածկուած չիին, սիրելիներ, որ Տիրոջ համար մէկ օրը՝ ինչպէս հազար փարի է, եւ հազար փարին՝ ինչպէս մէկ օր: Տէրը չի ուշացնի իր խոստումը, ինչպէս կարծում են ոմանք, թէ ուշացած է, այլ համբերաբար է ձեր հանդէպ. քանզի չի ուզում, որ որեւէ մէկը կորստեան մատնուի, այլ ուզում է, որ ամենքը ապաշխարեն: Բայց Տիրոջ օրը պիտի գայ ինչպէս մի գող, երբ երկինքը պիտի անցնի ջրանայ շառագիւնով, եւ փարերքը, հրով կիզուած, պիտի լուծուի, եւ երկիրն ու ինչ գործեր, որ կան նրա վրայ, յայտնի պիտի լինեն: Եւ քանի որ այս ամէնն այսպէս պիտի լուծուի, ուրեմն ինչպիսի՛ մարդիկ պէտք է լինէք դուք. սուրբ վարմունքով եւ աստուածապաշտ ընթացքով՝ սպասելով եւ հասնել ջանալով Տիրոջ օրուայ գալստեան, երբ հրավառ երկինքը պիտի ջրանայ, եւ փարերքը հրկիզուելով պիտի հալուի: Բայց մենք, Աստուծոյ խոստման համաձայն, աչքներս յառած սպասում ենք նոր երկնքի եւ նոր երկրի, որոնցում արդարութիւնն է բնակուած: Ուստի, սիրելիներ, սպասելով այս բաներին, ջանք թափեցէք, որ Նա գրնի ձեզ անբիծ եւ անարար, խաղաղութեան մէջ: Եւ Տիրոջ համբերաբարութիւնը փրկութիւն համարեցէք, ինչպէս որ մեր սիրելի եղբայր Պողոսն էլ գրեց ձեզ, ըստ Աստուծոյ իրեն շնորհուած իմաստութեան, եւ ինչպէս որ իր բոլոր թղթերում էլ խօսում է դրանց մասին. դրանց մէջ կան ինչ-ինչ դժուարիմաց բաներ, որ անուսներն ու փափանտուողները ծուռ են մեկնում. նրանք այդպէս են մեկնում նաեւ բոլոր Գրուածքները՝ իրենց անձերի կորստեան համար: Դուք ուրեմն, սիրելիներ, իբրեւ նախապէս րեղեակ դարձած մարդիկ, զգուշացէք, որ անառակ մոլորութեամբ փարուած՝ չկորցնէք ձեր վստահութիւնը: Աճեցէք մեր Տիրոջ եւ Փրկչի՝ Յիսուս Զրիստոսի շնորհով եւ զիպութեամբ: Նրան փանք թե՛ այժմ եւ թե՛ մինչեւ յաիպտեանութեան օրը: Ամէն:

1 Յովհաննէս

1 Խօսում ենք Նրա մասին, որ սկզբից էր, որի մասին լսեցինք, որին ականաբար իսկ եղանք, որին նայեցինք,
2 և որին մեր ձեռքերը շօշափեցին, այսինքն՝ Կենաց Բանը: Նա նոյն ինքը կեանք էր, որ յայտնուեց,
3 մենք այն տեսանք, վկայում ենք և պատմում ենք ձեզ այն յախարենական կեանքի մասին, որ Նոր մօտ
4 էր և յայտնուեց մեզ: Ինչ որ տեսանք և լսեցինք, պատմում ենք ձեզ, որպեսզի դուք էլ հաղորդակից
5 լինեք Նրան մեզ հետ, ինչպես որ մենք հաղորդութիւն ունենք Նոր հետ և նրա Որդու՝ Յիսուս Քրիստոսի հետ: Եւ այս
6 բանը գրում ենք ձեզ, որպեսզի ձեր ուրախութիւնը կարարեալ լինի: Եւ այս է այն պարզամը, որը լսեցինք նրանից
7 և պատմում ենք ձեզ. Աստուած լոյս է, և նրա մէջ խաւար չկայ, բոլորովին չկայ: Եթէ ասենք, թէ հաղորդութեան
8 մէջ ենք նրա հետ, բայց քայլենք խաւարի մէջ, սպում ենք և ճշմարտութիւնը չենք կարարում: Իսկ եթէ լոյսի մէջ ենք
9 քայլում, ինչպես որ ինքն է լոյսի մէջ, հաղորդութեան մէջ ենք լինում միմեանց հետ, և նրա Որդու՝ Յիսուսի արիւնը
10 մաքրում է մեզ ամէն մեղքից: Եթէ ասենք՝ «Մենք ոչ մի մեղք չունենք», մենք մեզ ենք խաբում, և ճշմարտութիւն
11 մաքրելու համար մեզ ամէն անիրաւութիւնից: Եթէ ասենք՝ «Չենք մեղանչել», սուր ենք հանում Նրան, և Նրա
12 խօսքը մեր մէջ չէ:

2 Որդեակներ իմ, այս բանը գրում եմ ձեզ, որպեսզի չմեղանչեք. իսկ եթէ մէկը մեղանչի, Աստուծո առաջ բարեխօս
2 ունենք Յիսուս Քրիստոսին՝ Արդարին և Անարարին. և նա՛ է քաւութիւնը մեր մեղքերի, և ոչ միայն մեր մեղքերի,
3, 4 այլև՝ ամբողջ աշխարհի: Եթէ նրա պատուիրանները պահենք, դրանով իսկ գիտենք, թէ ճանաչեցինք նրան: Ով
ասում է, թէ՛ ճանաչեցի նրան, բայց նրա պատուիրանները չի պահում, սուր է, և նրա մէջ ճշմարտութիւն չկայ:
5 Իսկ ով պահում է նրա խօսքը, Աստուծո սերը նրա մէջ ճշմարտապէս կարարեալ է. և սրանով ենք ճանաչում, որ
6 Նրա մէջ ենք: Ով ասում է, թէ ինքը Նրա մէջ է բնակում, պարտաւոր է այնպէս ընթանալ, ինչպես որ Նա էր
7 ընթանում: Սիրելիներ, ոչ թէ մի նոր պատուիրան եմ գրում ձեզ, այլ՝ հին պատուիրանը, որն ի սկզբանէ ունէիք: Եւ
8 հին պատուիրանը այն խօսքն է, որը լսեցիք: Այսուհանդերձ նոր պատուիրան եմ գրում ձեզ, որ ճշմարիտ է նրա
9 մէջ և ձեր մէջ. քանի որ ահա խաւարն անցնում է, և ճշմարիտ լոյսն արդէն իսկ երեւում է: Ով ասում է, թէ ինքը
10 լոյսի մէջ է և պրոտ է իր եղբօրը, սուր է և խաւարի մէջ է փակւում: Ով սիրում է իր եղբօրը, բնակում է լոյսի
11 մէջ, և նրա մէջ զայթակողութիւն չկայ: Իսկ ով պրոտ է իր եղբօրը, խաւարի մէջ է, խաւարի մէջ է շրջում և չգիտէ,
12 թէ ուր է գնում, որովհետեւ խաւարը կուրացրել է նրա աչքերը: Որդեակներ, գրում եմ ձեզ, որովհետեւ ձեր մեղքերը
13 ներում են ձեզ նրա անուան սիրուն: Նայրենր, գրում եմ ձեզ, որովհետեւ դուք ճանաչեցիք նրան, ով ի սկզբանէ
14 կայ: Երիպասարդներ, գրում եմ ձեզ, որովհետեւ դուք յաղթեցիք չարին: Պապանիներ, գրեցի ձեզ, որովհետեւ դուք
15 գրեցի ձեզ, որովհետեւ դուք ուժեղ էք, և Աստուծո խօսքը բնակում է ձեր մէջ. և դուք յաղթեցիք չարին: Մի՛ սիրեք
16 աշխարհը, ոչ էլ՝ ինչ որ աշխարհի մէջ կայ: Եթէ մէկը սիրում է աշխարհը, Նոր սերը նրա մէջ չէ, քանի որ այն ամենը,
17 ինչ աշխարհի մէջ կայ, մարմնի ցանկութիւն է, աչքերի ցանկութիւն և այն կեանքի ամբարտաւանութիւն, որ Նորից
18 չէ, այլ՝ այս աշխարհից: Թէ՛ այս աշխարհն է անցնում, թէ՛ ցանկութիւնը: Իսկ ով կարարում է Աստուծո կամքը,
19 մնում է յախարեան: Որդեակներ, վերջին ժամանակն է: Եւ ինչպէս լսել էք, Նեռը գալու է. բայց արդէն իսկ եկել են
20 բազում նեռեր. դրանից էլ կարող ենք իմանալ, որ վերջին ժամանակն է: Մեր միջից ելան նրանք, բայց մեզանից
21 չէին, որովհետեւ, եթէ մեզանից լինէին, ապա մեր մէջ էլ կը մնային: Բայց մեզանից ելան, որպեսզի յայտնի լինէր,
22 թէ նրանք ամենքը մեզանից չեն: Իսկ դուք օծում ունեք Մրբից և ամէն բան գիտեք: Գրեցի ձեզ ոչ թէ որովհետեւ
23 ճշմարտութիւնը չգիտեք, այլ որովհետեւ գիտեք այն. գիտեք նաեւ այն, որ ամենայն սրախօսութիւն ճշմարտութիւնից
24 չէ: Իսկ ով է սրախօսը, եթէ ոչ նա, ով ուրանում է, թէ Յիսուսը Քրիստոսն է: Նա՛ է Նեռը, ով ուրանում է Նորը և
25 Որդուն: Ամէն մարդ, որ ուրանում է Որդուն, իր մէջ չունի նաեւ Նորը: Իսկ ով խոստովանում է Որդուն, նա իր մէջ
26 ունի նաեւ Նորը: Ինչ որ դուք լսեցիք ի սկզբանէ, թող բնակուի ձեր մէջ. որովհետեւ, եթէ ձեր մէջ բնակուի այն, ինչ
27 այն է՝ յախարենական կեանքը: Այս բանը գրեցի ձեզ, որպեսզի ոչ ոք ձեզ չմոլորեցնի: Իսկ այն օծումը, որը դուք
28 ընդունեցիք նրանից, թող բնակուի ձեր մէջ. և կարիք չկայ, որ մէկը ձեզ ուսուցանի: Այլ եղէք այնպէս, ինչպէս որ
29 նրա օծումն ուսուցանում է ձեզ ամէն ինչի մասին, որ ճշմարիտ է և ոչ սուր. և ինչպէս նա ուսուցանեց ձեզ, մնացէք
30 նրա մէջ: Իսկ այժմ, որդեակներ, մնացէք նրա մէջ, որպեսզի, երբ նա յայտնուի, վստահութիւն ունենանք և նրա
31 գալստեան ժամանակ նրանից չամաչենք. քանի որ դուք գիտեք, թէ նա արդար է, ապա իմացէք, որ ամէն ոք, որ
32 արդարութիւն է անում, նրանից է ծնուած:

3 Տեսէ՛ք ինչպիսի սեր շնորհեց մեզ Նայրը, որպեսզի մենք կոչուենք Աստուծո որդիներ. աշխարհը մեզ չի ճանաչում
2 նրա համար, որ նրան էլ չճանաչեց: Սիրելիներ, այժմ Աստուծո որդիներ ենք. և դեռ յայտնի էլ չէ, թէ ինչ ենք լինելու:
3 Գիտենք, որ, երբ նա յայտնուի, լինելու ենք նրա նման, քանի որ նրան տեսնելու ենք այնպէս, ինչպէս նա կայ: Եւ
4 ամէն ոք, որ այս յոյսն ունի իր մէջ, մաքրում է ինքն իրեն, ինչպէս որ նա՛ է մաքուր: Ամէն ոք, ով մեղք է գործում,
5 նաեւ անօրէնութիւն է անում. և մեղքը ինքնին անօրէնութիւն է: Եւ գիտենք, որ նա այն պարճառով յայտնուեց,
6 որպեսզի վերացնի մեղքերը. բայց նրա մէջ մեղք չկայ: Ամէն ոք, ով բնակում է նրա մէջ, չի մեղանչում. և ամէն
7 ոք, ով մեղանչում է, ոչ տեսել է նրան և ոչ էլ ճանաչել: Որդեակներ, թող ոչ ոք ձեզ չխաբի. ով արդարութիւն
8 է անում, արդար է, ինչպէս որ նա՛ է արդար: Եւ ով մեղք է գործում, այդ՝ Սապանայից է, քանի որ Սապանան
9 մեղանչող է ի սկզբանէ: Աստուծո Որդին հէնց նրա համար յայտնուեց, որ քանդի Սապանայի գործերը: Ամէն ոք,
10 ով Աստուծոց է ծնուած, մեղք չի գործում, որովհետեւ Նրա սերմը մնում է նրա մէջ. չի էլ կարող մեղանչել, որովհետեւ
11 Աստուծոց է ծնուած: Սրանով են փարբերում միմեանցից Աստուծո որդիները և Սապանայի որդիները: Ամէն ոք,
12 ով արդարութիւն չի գործում, Աստուծոց չէ. նոյնպէս նա՛ ով չի սիրում իր եղբօրը: Քանզի այս է այն պատուիրանը,

որ լսեցիք ի սկզբանէ՝ որ սիրէնք միմեանց. ոչ ինչպէս Կայէնը, որ չարից էր եւ սպանեց իր եղբորը: Եւ ինչո՞ւ 12
սպանեց նրան. որովհետեւ իր գործերը չար էին, իսկ եղբոր գործերը՝ բարի: Եւ մի՛ էլ զարնացէք, եղբայրներ, որ 13
աշխարհը պարում է ձեզ: Մենք գիպենք, որ մահուանից դէպի կեանք անցանք, քանզի սիրում ենք մեր եղբայրներին: 14
Իսկ ով չի սիրում եղբորը, մնում է մահուան մէջ: Ամէն ոք, ով պարում է եղբորը, մարդասպան է. եւ գիպենք, որ 15
ամէն մարդասպան իր մէջ յաւիտենական կեանք չունի: Սէրը նրանով ճանաչեցինք, որ Յիսուս իր կեանքը փոխեց 16
մեզ համար. մենք էլ պարտաւոր ենք մեր եղբայրների համար փալ մեր կեանքը: Ով այս աշխարհի բարիքներից 17
ունենայ եւ փեսնի իր եղբորը մի բանի կարօք ու փակի իր սիրտը նրա առաջ, Աստուծու սէրը ինչպէ՞ն կարող է 18, 19
բնակուել նրա մէջ: Որդեակներ, խօսքերով եւ լեզուով չսիրենք, այլ՝ գործով եւ ճշմարտութեամբ: Եւ հէնց դրանով
ճանաչած կը լինենք, որ ճշմարտութիւնից ենք, եւ Նրա առաջ կանգնելու վստահութիւն կ'ունենան մեր սրտերը:
Եթէ մեր սրտերը դարապարտեն մեզ, մենք գիպենք, թէ Աստուած աւելի մեծ է, քան մեր սրտերը. եւ նա գիպէ ամէն 20
բան: Սիրելիներ, եթէ մեր սրտերը մեզ չդարապարտեն, համարձակութիւն կ'ունենանք Աստուծու առաջ. եւ ինչ 21, 22
էլ որ հայցենք, կը ստանանք նրանից, որովհետեւ պահում ենք նրա պարտիրանները եւ կարարում նրան հաճելի
բաները: Եւ նրա պարտիրանը այս է. որ հաւաքանք իր Որդու՝ Յիսուս Քրիստոսի անուանը եւ սիրենք միմեանց,
ինչպէս որ նա՝ պարտիրեց մեզ: Եւ ով պահում է նրա պարտիրանները, բնակում է Աստուծու մէջ, եւ Աստուած՝ 24
նրա մէջ: Եւ մեր մէջ Աստուծու բնակուելը իմանում ենք Սուրբ Հոգու միջոցով, որը նա փոխեց մեզ:

Սիրելիներ, մի՛ հաւաքացէք ամէն մի հոգու, այլ փորձեցէ՛ք հոգիները, թէ արդէօք Աստուծոց են, որովհետեւ 4
բազում սուր մարգարէներ են երեւան եկել աշխարհում: Եւ մենք սրանով ենք ճանաչում Աստուծու Հոգին. ամէն 2
մի հոգի, որ դաւանում է Յիսուս Քրիստոսին՝ մարմնով եկած, նա Աստուծոց է: Եւ ամէն մի հոգի, որ չի դաւանում 3
Յիսուս Քրիստոսին՝ մարմնով եկած, նա Աստուծոց չէ: Եւ այդ հոգին Նեոնին է, որի մասին լսել էք, թէ գալու է, եւ
արդէն իսկ աշխարհում է: Դուք Աստուծոց էք, որդեակներ, եւ յաղթեցիք նրանց, որովհետեւ Հոգին, որ ձեր մէջ է, 4
աւելի մեծ է, քան նա, որ կայ աշխարհի մէջ: Նրանք աշխարհից են. դրա համար էլ աշխարհի բաների մասին են 5
խօսում. եւ աշխարհը լսում է նրանց: Մենք Աստուծոց ենք. ով Աստուծուն ճանաչում է, լսում է մեզ, իսկ ով Աստուծոց 6
չէ, չի լսում մեզ: Սրանից է, որ ճանաչում ենք ճշմարտութեան Հոգին եւ խաբէութեան հոգին: Սիրելիներ, սիրենք 7
միմեանց, քանի որ սերն Աստուծոց է. եւ ամէն ոք, ով սիրում է, Աստուծոց է ծնուած եւ ճանաչում է Աստուծուն: Իսկ նա, 8
ով չի սիրում, չի ճանաչում Աստուծուն, քանի որ Աստուած սեր է: Եւ սրանում երեւաց Աստուծու սէրը մեր հանդէպ. այն, 9
որ Աստուած իր միածին Որդուն աշխարհ ուղարկեց, որպէսզի նրանով կենդանի լինենք: Սրանում է սէրը. մենք չէ, 10
որ սիրեցինք Աստուծուն, այլ նա՝ սիրեց մեզ եւ ուղարկեց իր Որդուն մեր մեղքերի քաւութեան համար: Սիրելիներ, 11
եթէ Աստուած այսպէս սիրեց մեզ, ապա մենք եւս պարտաւոր ենք սիրել միմեանց: Աստուծոն ոչ ոք երբէք չի փսել: 12
Եթէ միմեանց սիրենք, Աստուած բնակում է մեր մէջ. եւ նրա սէրը մեր մէջ կարարեալ է: Սրանով գիպենք, թէ 13
մենք նրա մէջ ենք բնակուած, եւ նա էլ՝ մեր մէջ. այն, որ նա իր Հոգուց փոխեց մեզ: Եւ մենք փեսանք ու վկայում 14
ենք, որ Հայրն ուղարկեց իր Որդուն՝ աշխարհի Փրկիչ լինելու: Նա, ով խոստովանի, թէ Յիսուսն է Աստուծու Որդին, 15
Աստուած բնակում է նրա մէջ, եւ նա՝ Աստուծու մէջ: Եւ մենք հաւաքացինք ու ճանաչեցինք Աստուծու սէրը, որ նա 16
ունի մեր հանդէպ: Աստուած սեր է. եւ ով սիրոյ մէջ է ապրում, բնակում է Աստուծու մէջ, եւ Աստուած բնակում է նրա 17
մէջ: Աստուծու հանդէպ եթէ սէրը կարարեալ է մեր մէջ, ուրեմն վստահութիւն կ'ունենանք դարաստանի օրը նրա 18
դիմաց կանգնելու. որովհետեւ, ինչպէս որ նա է, այնպէս էլ մենք ենք այս աշխարհում: Սիրոյ մէջ երկիւղ չկայ. եւ 18
կարարեալ սէրը հեռու է վանում երկիւղը, որովհետեւ երկիւղը փանջանքի ենթակայ է. եւ ով երկնչում է, կարարեալ 19, 20
չէ սիրոյ մէջ: Սիրենք Աստուծուն, որովհետեւ առաջինը նա՝ սիրեց մեզ: Եթէ մէկն ասի, թէ սիրում է Աստուծուն, եւ
ափի իր եղբորը, սուր է խօսում. ով չի սիրում իր եղբորը, որին փեսնում է, ինչպէ՞ն կարող է սիրել Աստուծուն, որին 21
չի փսել: Եւ նրանից ունենք այս պարտիրանը՝ ով սիրում է Աստուծուն, նա պէտք է սիրի նաեւ իր եղբորը:

Ամէն ոք, ով հաւաքում է, թէ Յիսուսն է Քրիստոսը, Աստուծոց է ծնուած. եւ ամէն ոք, ով սիրում է ծնունդ փոռողին, 5
սիրում է նաեւ նրանից ծնուածին: Սրանով ենք ճանաչում, թէ սիրում ենք Աստուծու Որդուն, երբ սիրենք Աստուծուն 2
եւ կարարենք նրա պարտիրանները. քանզի այս է Աստուծու հանդէպ մեր սէրը. որ պահենք նրա պարտիրանները: 3
Եւ նրա պարտիրանները ծանր չեն, քանի որ ամէն ոք, որ Աստուծոց է ծնուած, յաղթում է աշխարհին: Եւ այն է այն 4
յաղթութիւնը, որ յաղթում է աշխարհին՝ մեր հաւաքը: Եւ ով է, որ յաղթում է աշխարհին, եթէ ոչ նա, ով հաւաքում է, 5
եւ, որ Յիսուսն է Աստուծու Որդին: Սա է, որ եկա ջրով, Հոգով եւ արեամբ՝ Յիսուս Քրիստոսը. ոչ միայն ջրով, այլեւ 6
արեամբ եւ ջրով: Եւ Հոգին է, որ վկայում է, որովհետեւ հէնց Հոգին է ճշմարտութիւնը: Սրանք երեքը միասին են 7, 8
վկայում՝ Հոգին, ջուրը եւ արիւնը. եւ երեքը վկայութեան մէջ մէկ են: Եթէ ընդունում ենք մարդկանց վկայութիւնը, 9
Աստուծու վկայութիւնն, ինչ խօսք, աւելի մեծ է: Այս է Աստուծու վկայութիւնը. այն, որ նա վկայեց իր Որդու համար: 10
Ով հաւաքում է Աստուծու Որդուն, նա իր մէջ իսկ ունի այս վկայութիւնը. ով չի հաւաքում Աստուծու Որդուն, սուր է 11
հանում Աստուծուն, քանի որ չի հաւաքում այն վկայութեանը, որն Աստուած վկայեց իր Որդու համար: Եւ այն իսկ 11
է վկայութիւնը. այն, որ Աստուած յաւիտենական կեանք փոխեց մեզ. եւ այդ՝ այն կեանքն է, որ նրա Որդու մէջ է: 12
Ով ընդունում է Որդուն, ընդունում է նաեւ կեանքը. եւ ով չի ընդունում Աստուծու Որդուն, չի ընդունում նաեւ կեանքը: 12
Այս բաները գրեցի ձեզ, որպէսզի գիպենաք, թէ յաւիտենական կեանք ունեք, եւ թէ՛ հաւաքում էք Աստուծու Որդու 13
անուանը: Եւ այն է այն վստահութիւնը, որն ունենք մենք նրա հանդէպ. այն, որ ի՛նչ էլ խնդրենք ըստ նրա կամքի, 14
նա մեզ կը լսի. եւ քանի որ գիպենք, թէ նա լսում է մեր խնդրանքները, ապա գիպենք նաեւ, որ կը ստանանք 15
այն խնդրանքները, որ հայցեցինք նրանից: Եթէ մէկը փեսնի, որ իր եղբայրը գործել է մի մեղք, որ մահացու չէ, 16
թող խնդրի, եւ Աստուած մահացու մեղք չգործողին կեանք կը շնորհի. մեղք կայ, որ մահացու է. դրա՛ մասին չեն 17, 18
ստում, որ խնդրես: Ամենայն անիրաւութիւն մեղք է. բայց մեղք կայ, որ մահացու է: Գիպենք, որ, ով Աստուծոց է
ծնուած, չի մեղանչում, եւ ով Աստուծոց է ծնուած, պահում է ինքն իրեն, եւ չարը նրան չի սօրենում: Գիպենք, որ 19
Աստուծոց ենք, եւ ամբողջ աշխարհը չարի մէջ է: Եւ գիպենք, որ Աստուծու Որդին եկաւ եւ մեզ փոխեց խելք, որպէսզի 20
ճանաչենք նրան, ով Ճշմարտիւն է. եւ մենք Ճշմարտի՛ նրա Որդու՝ Յիսուս Քրիստոսի մէջ ենք. որովհետեւ նա՛ է
ճշմարիտ Աստուած եւ յաւիտենական կեանք: Որդեակներ, հեռու պահեցէ՛ք դուք ձեզ կռապաշարութիւնից: 21

2 Յովհաննէս

1 Երէցիցս՝ ընտրեալ Տիրուհուն եւ նրա որդիներին, նրան, որին ես սիրում եմ ճշմարտութեամբ. եւ ոչ թէ
2 միայն ես, այլ նաեւ բոլոր նրանք, որոնք գիտակ են ճշմարտութեանը, որովհետեւ այն ճշմարտութիւնը,
3 որ հասարարուած է մեր մէջ, ձեզ հետ էլ է. եւ դուք յաւիտենապէս մեզ հետ էք: Նայր Աստուծոց եւ Տէր
Յիսուս Քրիստոսից՝ Նոր Որդուց, շնորհ, ողորմութիւն, խաղաղութիւն ձեզ՝ ճշմարտութեամբ եւ սիրով:
4 Չափազանց ուրախ եղայ, որ գրայ քո որդիներից ոմանց, որոնք ընթանում են ճշմարտութեամբ, ըստ այն պատու-
5 իրանի, որն սրացանք Նորից: Եւ այժմ աղաչում եմ քեզ, ո՛վ Տիկին, որ սիրենք միմեանց. ոչ թէ մի նոր պատուիրան
6 եմ գրում քեզ, այլ այն, ինչ որ ի սկզբանէ ունէինք: Եւ այն է սէրը. որ ընթանանք ըստ նրա պատուիրանների: Եւ
7 այն է պատուիրանը, որ ի սկզբանէ լսեցիք, որպէսզի ըստ այնմ էլ ընթանաք: Բազում մոլորեցնողներ են երեսան
8 եկել աշխարհում. ով որ չի խոստովանում Յիսուս Քրիստոսին՝ մարմնով եկած, նա մոլորեցնող է եւ Նեռ: Զգո՛յ՛ջ
9 եղէք ինքներդ ձեր հանդէպ, որպէսզի չկորցնէք ինչ որ վաստակեցիք, այլ սրանաք բովանդակ վարձը: Ամէն ոք, ով
10 առաջ է անցնում եւ չի մնում Քրիստոսի վարդապետութեան մէջ, չի ճանաչում Աստուծուն: Ով մնում է վարդապետու-
11 թեան մէջ, նա ընդունում է եւ Որդուն, եւ Նորը: Եթէ մէկը գայ ձեզ մօտ եւ այս վարդապետութիւնը չունենայ, նրան
12 փուն մի՛ ընդունէք եւ նրան մի՛ ողջունէք: Ով այդպիսի մէկին ասի՝ ողջո՛յն, մասնակից կը լինի նրա չար գործերին:
13 Շատ բան ունէի ձեզ գրելու, բայց չուզեցի գրել թղթով եւ թանաքով, քանի որ յոյս ունեմ անձամբ գալ ձեզ մօտ եւ
14 ղեմառդէմ խօսել, որպէսզի մեր ուրախութիւնը կատարեալ լինի: Քեզ ողջունում են քո ընտրեալ քրոջ որդիները:
Շնորհի ընդ ձեզ:

3 Յովհաննէս

Երեցիցս՝ սիրելի Գայիոսին, որին ես սիրում եմ ճշմարտութեամբ: Սիրելին, աղօթում եմ քո բոլոր գործերի 1, 2
յաջողութեան եւ քո առողջութեան համար. այնպէս, ինչպէս որ քո հոգին էլ յաջողութեան մէջ է: Շաբ 3
ուրախացայ, երբ եղբայրները եկան եւ վկայեցին քո ճշմարտութեան մասին, այն, թէ ինչպէս ես դու
ընթանում ճշմարտութեամբ: Չունենաւ եւս ուրախութիւն, քան այն, երբ լսում եմ, թէ իմ որդիները 4
ճշմարտութեամբ են ընթանում: Սիրելին, հաւատարմութեամբ ես գործում. ինչ որ անում ես եղբայրների համար, 5
նոյնը արա՛ նաեւ օտարների համար, որոնք վկայեցին քո սիրոյ մասին եկեղեցու առաջ: Նրանց Աստուծոյ հաճելի 6
ճանապարհի վրայ դնելով՝ բարի գործ արած կը լինես, քանի որ նրանք Քրիստոսի՝ անուան համար ճանապարհ
եկան եւ ոչ մի օգնութիւն չստացան հեթանոսներից: Ուրեմն՝ մենք պարտաւոր ենք ընդունել այդպիսիներին, որ- 8
պէսզի գործակից լինենք ճշմարտութեանը: Եկեղեցուն գրել եմ. բայց Դիոփրեփէսը, որ իրեն միսներից առաջ է 9
գցում, չի ընդունում մեզ: Դրա համար, եթէ գամ, պիտի յիշեցնեմ այն գործերը, որ նա արել է: Չար խօսքերով, 10
շարախօսելով փանջում է մեզ: Եւ այսքանով չգոհանալով՝ ոչ միայն ինքը չի ընդունում եղբայրներին, այլեւ ար-
գելք է հանդիսանում նրանց, ովքեր ընդունում են. եւ այդպիսիներին եկեղեցուց դուրս էլ է հանում: Սիրելին, մի՛ 11
նմանուիր չարին, այլ՝ բարուն. ով բարին է գործում, Աստուծոց է. եւ ով չարիք է գործում, նա երբեք Աստուծոյ չի
տեսել: Դեմեփրիոսի մասին վկայում եմ բոլորը, եկեղեցին եւ ինքը՝ ճշմարտութիւնը. վկայում ենք նաեւ մենք. եւ դու 12
գիտես, որ մեր վկայութիւնը ճշմարիտ է: Շաբ բան ունէի քեզ գրելու, բայց չեմ ուզում գրել թղթով եւ թանաքով, 13
քանի որ յոյս ունեմ շուտով տեսնել քեզ եւ դէմադէմ խօսել: Խաղաղութիւն քեզ: Քեզ ողջունում եմ սիրելիները: 14, 15
Ողջունիր մեր սիրելիներին, իւրաքանչիւրին՝ առանձին-առանձին:

Յուդա

1 **Յ**ուդան՝ ծառան Յիսուս Քրիստոսի և եղբայրը Յակոբոսի, հեթանոսներիդ, որ սիրուած էք Նայր Աստուծոց,
2 պահուած և ընկրուած Յիսուս Քրիստոսի համար. թող ողորմութիւնը, խաղաղութիւնը և սէրը առաք-
3 լինեն ձեզ համար: Սիրելիներ, ամէն ջանք յանձն էի առնում գրելու ձեզ մեր հասարակաց փրկութե-
4 անգամ ընդմիջ պահուող սրբերին. բանի որ ձեր մէջ սողոսկել են ոմանք, որ վաղուց իսկ սահմանուած էին
5 րացան մեր միակ Իշխանին և Տիրոջը՝ Յիսուս Քրիստոսին: Կուգենայի ձեզ յիշեցնել, - թէ և դուք այդ բոլորը
6 գիպէք, - որ Աստուած նախ իր ժողովրդին փրկեց Եգիպտոսից. իսկ ապա կորստեան մարմնեց անհաւարներին:
7 Եւ այն հրեշտակներին, որ չպահեցին իրենց իշխանութիւնը, այլ լքեցին իրենց բնակութեան տեղը, յափտեանական
8 կապանքներով խաւարի մէջ պահեց դաբաստանի մեծ օրոյս համար, ինչպէս Սողոմոն ու Գոմորը և նրանց շուրջը
9 եղող քաղաքները, որոնք այդ նոյն ձեռով պոռնկացան՝ անբնական կրքերի յետեւից ընկնելով և յափտեանական
10 կրակի դաբաստանն ընդունելու օրինակ դարձան բոլորին: Նոյն ձեռով էլ, սրանք եւս, քնի մէջ զառանցելով, մար-
11 մին են պղծում, Աստուծո իշխանութիւնն արհամարհում, երկնային փառաւոր էակներին հայհոյում, այն դէպքում,
12 երբ Միքայէլ հրեշտակակերպը, բանասարկու Սաբանայի հետ, Մովսէսի մարմնի մասին վիճելիս, չհամարձակուեց
13 հայհոյակից խօսքերով դաբաստարարել նրան, այլ ասաց. «Թող Տէրը քեզ աստփի»: Իսկ սրանք հայհոյում են այն
14 բանի դէմ, որ չգիպեն. և ինչ բաներ, որ բնագոյով գիպեն, ինչպէս անբան անասունը, նրանցով էլ ապականում
15 են: Վայ նրանց, որոնք Կայէնի ճանապարհով ընթացան և ըստ Բաաղամի մոլորութեան՝ սայթաքեցին վար-
16 ձի յետեւից ընկնելով և կորան Կորիսի պէս իրենց ըմբոստութեան պարճառով: Նրանք արելի բանասրկուներ
17 են, որոնք ընթանում են իրենց ցանկութիւնների յետեւից՝ իրենց սերերով և խարդախութեամբ, մասնակից են լի-
18 նում սիրոյ ճաշին՝ անպարկառօրէն իրենք իրենց պարարտացնելու համար. սրանք հողմակոծ անջուր ամպեր են,
19 պրոպագանդա ծառեր, անպտուղ, կրկնակի մեռած, արմարախիլ եղած. ծովի կարադի ալիքներ, որ միջոց փրփրում
20 թափում են իրենց սեփական ամօթը. մոլոր աստղեր, որոնց համար է պահուած յափտեանական խաւարի վիհը:
21 Նրանց մասին մարգարէացել է նաեւ Ենոքը՝ եօթներորդը Ադամից սկսած, և ասել. «Ահանասիկ եկաւ Տէրը բիրա-
22 տր սուրբ հրեշտակներով՝ դաբաստան փեսնելու բոլորի հանդէպ և յանդիմանելու բոլոր ամբարիշտներին իրենց
23 այն գործերի համար, որ ամբարշտութեամբ գործեցին, և այն բոլոր խիստ խօսքերի համար, որ նրա դէմ ասացին
24 մեղաւորները և ամբարիշտները»: Սրանք փրփնջացողներ են և բանասարկուներ, որոնք հետամուտ են իրենց սե-
25 փական ցանկութիւններին. նրանց բերանները ամբարտաւան խօսքեր են բարբառում, իսկ իրենք երեսպաշտութիւն
են անում շահի համար: Բայց դուք, սիրելիներ, յիշեցէք մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի առաքեալների կողմից նախա-
պէս ասուած խօսքերը: Նրանք ձեզ ասում էին, թէ՛ «Վերջին ժամանակներում պիտի լինեն ծաղրող մարդիկ, որոնք
պիտի փարունն իրենց ամբարիշտ ցանկութիւններով»: Սրանք նշաւակելի, մարմնասէր մարդիկ են, որ չունեն
Նոզին: Իսկ մենք, սիրելիներ, մեր անձերը կառուցենք հաւաքի սրբութեամբ, աղօթենք Սուրբ Նոզով, պահենք
մենք մեզ Աստուծո սիրով՝ սպասելով մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի ողորմութեանը յափտեանական կեանքի համար:
Կշտամբեցէք նրանց, որ դաբաստարարուած են. փրկեցէք նրանց՝ խլելով կրակից: Իսկ ուրիշներին ողորմեցէք
երկիւղով՝ դաբաստարարելով նոյնիսկ այն պարմունճանը, որ աղտոտուած է նրանց մարմնից: Արդ, ով կարող է պա-
հել ձեզ անարար ու անբիծ և կանգնեցնել ձեզ իր փառքի առաջ անխառն ցնծութեամբ, նրան՝ միակ Աստուծուն և
մեր Փրկչին՝ Յիսուս Քրիստոսին՝ մեր Տիրոջը, փանք, մեծութիւն, գորութիւն և իշխանութիւն բոլոր ժամանակներից
առաջ, և այժմ, և բոլոր ժամանակներում: Ամէն:

Յայտնութիւն

Յայտնութիւն Յիսուս Քրիստոսի, որի միջոցով Աստուած ցոյց փոփոխեց իր ծառաներին, ինչ որ լինելու է զուարթ. եւ իմացրեց այն՝ իր հրեշտակի միջոցով ուղարկելով իր ծառայ Յովհաննէսին, որը վկայեց Աստուծո խօսքը եւ Յիսուս Քրիստոսի վկայութիւնը. ինչ որ փեսա, ինչ որ կար եւ ինչ որ լինելու էր այնուհետեւ: Երանի՛ նրանց, որ կարողանան են այս մարգարէութեան խօսքերը եւ երանի՛ նրան, ով լսում եւ պահում է այն, ինչ որ գրուած է նրա մէջ. որովհետեւ մօտ է ժամանակը: Յովհաննէսից՝ Աստուծո գրնուող եօթը եկեղեցիներին: Ընդհին ձեռք եւ խաղաղութիւն նրանից, որ Է, որ Էր, եւ որը գալու է. նաեւ՝ Նոգու եօթը գորութիւններէից, Նոգու, որ նրա աթոռի առաջ է. եւ Յիսուս Քրիստոսից՝ հաւաքարի վկայից, որ անդրանիկն է մեռելների միջից եւ իշխանը երկրի թագաւորների. նա, որ սիրեց մեզ եւ արձակեց մեր մեղքերի կապանքները իր արեամբ՝ եւ մեզ թագաւորներ ու քահանաներ դարձրեց Աստուծո եւ իր Նօր համար. նրան փանք եւ գորութիւն յախրեանս յախրեանից. Ամէն: Ահանասիկ նա, որ գալու է ամպերի հետ, եւ նրան պիտի փեսանէ բոլոր աչքերը, նաեւ նրանք, որ խոցեցին նրան. եւ երկրի բոլոր ազգերը պիտի ողբան նրա վրայ: Այո՛, Ամէն: «Ես եմ Ա՛յն եւ ես եմ Օմեղան», - ասում է Տէր Աստուածը, - նա, որ Է, որ Էր եւ որ գալու է. Ամենակալը: Ես՝ Յովհաննէսը՝ ձեր եղբայրը եւ Յիսուս Քրիստոսի միջոցով ձեր վիճակակիցը նեղութեան, թագաւորութեան եւ համբերութեան, եղայ այն կղզում, որ կոչուած է Պարմոն՝ Աստուծո խօսքի եւ Յիսուս Քրիստոսի վկայութեան համար: Կիրակի օրը Նոգին եկա ինձ վրայ, եւ իմ յետեւից լսեցի փողի ձայնի նման մի բարձր ձայն, որ ասում էր ինձ. «Ես եմ Ա՛յն եւ Օմեղան, Առաջինը եւ Վերջինը. ինչ որ փեսան էս, գրի՛ր գրքում եւ փո՛ւր, որ փանեն եօթը եկեղեցիներին, որ գրնուած են Եփեսոսում, Չմիւռնիայում, Պերգամոնում, Թիւսարիոնում, Սարդիկէում, Փիղադելփիայում եւ Լատոզիկիայում»:

Դարձայ այդ ձայնի կողմը՝ փեսանելու համար, թէ ո՞վ է ինձ հետ խօսողը: Եւ իմ դառնալու ժամանակ փեսայ եօթը ոսկէ ճրագակալներ. եւ եօթը ճրագակալների մէջտեղում՝ մէկին, նման մարդու Որդուն՝ մինչեւ ուրբերը հասնող երկար պարմուճան հագած եւ կրծքին ոսկէ գօրի կապած. եւ նրա գլուխն ու մազերն էին ինչպէս սպիտակ բուրդ եւ ինչպէս ձիւն. եւ նրա աչքերը՝ ինչպէս կրակի բոց. եւ նրա ուրբերը՝ նման հնոցի մէջ ծխացող հրաշէկ պղնձի. եւ նրա ձայնը՝ ինչպէս առաքաւառու ջրերի ձայն: Եւ իր աջ ձեռքում ուներ եօթը աստղեր. նրա բերանից ելնում էր սրած երկասայրի սուր, եւ նրա երեսը փայլում էր ինչպէս ճառագայթող արեգակը: Եւ երբ փեսայ նրան, ընկալ նրա ուրբերին ինչպէս մեռել. եւ իր աջը դրեց իմ վրայ ու ասաց ինձ. «Մի՛ վախեցիր, ես եմ Սկիզբը եւ Վախճանը, ես եմ կեանքը, ես եմ, որ մեռայ. եւ ահանասիկ կենդանի եմ յախրեանս յախրեանից»: Ամէն: «Եւ ունեն մահուան ու դժոխքի փականքները: Գրի՛ր, ինչ որ դու փեսանում ես, ինչ որ կայ եւ ինչ որ այսուհետեւ սահմանուած է, որ լինի: Բացաւրեմ խորհուրդը այն եօթը աստղերի, որ դու փեսար իմ աջ ձեռքին, ինչպէս եւ եօթը ոսկէ ճրագակալները. եօթը աստղերը եօթը եկեղեցիների հրեշտակներն են, եւ եօթը ճրագակալները եօթը եկեղեցիներն են»:

«Եփեսոսի եկեղեցու հրեշտակին գրի՛ր. «Այսպէս է ասում նա, որ եօթը աստղեր ունի իր աջ ձեռքում եւ շրջում է եօթը ոսկէ աշտանակների միջեւ: Գիտեմ քո գործերը, քո աշխատանքները, քո համբերութիւնը եւ որ չես կարող փանել չարերին. փորձեցիր նրանց, որ իրենք իրենց մասին ասում են, թէ առաքեալներ են, բայց չեն. եւ գրար, որ նրանք սուր են խօսում: Եւ համբերեցիր ու վշտացար իմ անուան համար եւ փանջուեցիր: Բայց քո դէմ ասում եմ թողեցիր քո առաջին սերը: Յիշի՛ր այժմ որպէս ինչ որ ընկար, ապաշխարի՛ր եւ քո նախկին գործերն արա՛, ապա թէ ոչ եւ իսկոյն կը գամ եւ կը շարժեմ քո աշտանակներն իրենց տեղերից, եթէ չապաշխարես: Արդ, այս գործերն արա՛, որպէսզի արես Նիկողայոսի գործերը, որին ասում են ես: Ով ականջ ունի լսելու, թող լսի, ինչ որ Նոգին ասում է եկեղեցիներին. ով յաղթի, եւ նրան թոյլ կրամ ուրելու կեանքի ծառից, որ գրնուած է Աստուծո դրախտի մէջ»: «Գրի՛ր նաեւ Չմիւռնիայի եկեղեցու հրեշտակին. «Այսպէս է ասում Անսկիզբը եւ Անվախճանը, որ մեռաւ եւ կենդանացաւ. փեսայ քո գործերը, նեղութիւնը եւ աղքատութիւնը (իսկ քո աղքատութիւնը հարստութիւն պիտի դառնայ), նաեւ հայեցողութիւնը նրանց, որ իրենք իրենց մասին ասում էին, թէ հրեաներ են, բայց այլ բան չէին, քան Սաքանայի ժողովուրդը: Մի՛ երկնջիր այն բանի համար, որ պիտի չարչարուես. ահա բանաւարկուն պարտաւոր է ձեզմից մի քանիսին բանաւոր ներելու, որպէսզի փորձուէք եւ փասը օր նեղութիւն կրէք. եղի՛ր հաւաքարի մինչեւ մահ, եւ ես քեզ կեանքի պսակը պիտի փամ: Ով ականջ ունի լսելու, թող լսի, ինչ որ Սուրբ Նոգին ասում է եկեղեցիներին. ով յաղթի, չպիտի վնասուի երկրորդ մահից»: «Գրի՛ր նաեւ Պերգամոնի եկեղեցու հրեշտակին. «Այսպէս է ասում նա, ով սրած երկասայրի սուրն ունի. փեսայ քո գործերը եւ գիտեմ, որ բնակուած ես այնտեղ, ուր Սաքանայի աթոռն է. բայց պահում ես իմ անունը. նաեւ չուրացար իմ հաւաքը այն օրը, երբ Անտիպաս անունով իմ վկան հաւաքարիմ եղաւ ինձ. եւ որովհետեւ վկայ էր իմ հաւաքարիմը, սպանուեց ձեր մէջ, այնտեղ, ուր Սաքանան է բնակուած: Բայց քո դէմ մի փոքր բան ունեն ասելու. այն, որ քեզ մօտ կայ վարդապետութիւնը Բաղասամի, այն մարդու, որ Բաղասամի սովորեցրեց զայթակողութիւն դնել իսրայէլացիների առաջ, որպէսզի նրանք ուրեմ կուռքերին գոհուած միս եւ պոռնկանան: Նոյնպէս եւ դու ունես նիկողայոսեանների վարդապետութիւնը, որ ես արում եմ: Արդ, ապաշխարի՛ր, ապա թէ ոչ իսկոյն կը գամ եւ կը մարմնեցնեմ նրանց դէմ իմ բերանի սրով: Ով ականջ ունի լսելու, թող լսի, ինչ որ Նոգին ասում է եկեղեցիներին. ով յաղթի, նրան թոյլ կրամ, որ ուրի թաքցուած մանանայից, եւ կրամ նրան սրբութեան գիրքը ու գրուած մի նոր անուն, որ ոչ որ չգիտի, բացի նրանից, ով այն ընդունում է»: «Գրի՛ր նաեւ Թիւսարիի եկեղեցու հրեշտակին. «Այսպէս է ասում Աստուծո Որդին, որի աչքերը նման են կրակի բոցի, եւ նրա ուրբերը՝ շիկացած պղնձի. փեսայ քո գործերը, սերը, հաւաքը եւ քո ծառայութիւնը համբերութեամբ, քանի որ քո վերջին գործերն ատելի շար են, քան առաջինները: Բայց շար բան ունեն ասելու քո դէմ. այն, որ դու հանդուրժեցիր Յեզաբելին՝ այդ կնոջը, որ ինքն իրեն մարգարէ է անուանում եւ մոլորութիւն ուսուցանում իմ ծառաներին, որ պոռնկանան եւ ուրեմ կուռքերին գոհուածի միս: Եւ նրանց ժամանակ փոփոխեցի ապաշխարելու իրենց պոռնկութեան համար, բայց չապաշխարեցին: Ահանասիկ, ես հնոցն եմ գցում նրան, իսկ նրա գործակիցներին, որոնց հետ նա շնացաւ՝ մեծամեծ նեղութիւնների մէջ, եթէ չապաշխարեն իրենց գործերի համար: Եւ պիտի կոտորեն

նրանց որդիներին, եւ բոլոր եկեղեցիները պիտի իմանան, որ են եւ, որ գննում են երկկամներն ու սրտերը եւ
 24 հարուցելու եւ ձեզ՝ իւրաքանչիւրիդ ըստ իր գործերի: Բայց ասում եւ ձեզ, դուք, որ Թիւսարիւրում էք եւ չէք պահում
 այս վարդապետութիւնը, դուք, որ չիմացաք, - ինչպէս ասում են, - Սաւրանայի ծածուկ մըքերը. ձեր վրայ ուրիշ
 25, 26 ծանրութիւն չպիտի դնեն, այլ, ինչ որ ունէք, պահեցէ՛ք, մինչեւ որ ես գամ: Եւ ով յաղթի ու իմ գործերը պահի
 27 մինչեւ վերջ, նրան իշխանութիւն պիտի տամ ազգերի վրայ. եւ նա նրանց պիտի հովուի երկաթէ՛ գաւազանով ու
 28 նրանց պիտի փշոյի ինչպէս բրուարի անօթ: Նոյնպէս եւ են սրացայ իշխանութիւնը իմ Նօրից: Եւ նրանց պիտի տամ
 29 առաւօտեան աստղը: Ով ականջ ունի, թող լսի, ինչ որ Նօզին ասում է եկեղեցիներին»:

3 «Գրիոր նաեւ Սարգիսի եկեղեցու հրեշտակին. «Այսպէս է ասում նա, ով ունի Աստուծո՛ւ եօթը Նօզիները եւ եօթը
 2 աստղերը. քանի որ մօտ ես մեռնելու. քանզի քո գործերը Աստուծո՛ւ առաջ կարարեալ չգրայ: Արդ, յիշի՛ր, թէ
 3 ինչպէ՛ն լսեցիր խօսքը. եւ պահի՛ր այն ու ապաշխարի՛ր. իսկ եթէ չարթնանաս, կը գամ ինչպէս գող, եւ իմ գալուստը
 4 քեզ մօտ ոչ ոք չի իմանայ: Սակայն Սարգիսիւն մի քանի հոգի ունես, որոնք չկեղտոտեցին իրենց զգեստները եւ
 5 շրջում են սպիտակ զգեստների մէջ, որոնց արժանի եղան: Ով յաղթի, այսպէս սպիտակ կը հագնի, եւ նրա անունը
 6 չի ջնջուի կեանքի գրքից. եւ նրա անունը պիտի խոստովանեն իմ Նօր առաջ եւ նրա հրեշտակների առաջ: Ով
 7 ականջ ունի, թող լսի, ինչ որ Նօզին ասում է եկեղեցիներին»: «Գրիոր նաեւ Փիղաղեղփիայի եկեղեցու հրեշտակին.
 «Այսպէս է ասում Սուրբը, Ճշմարիտը, որ ունի Դաւթի բանալին. բաց է անում, եւ չկայ մէկը, որ փակի. եւ փակում
 8 է, ու չկայ մէկը, որ բաց անի. քանի որ, թէ՛ն քիչ գորութիւն ունես, բայց պահեցիր իմ խօսքերը եւ չուրացար իմ անունը: Ահա՛նապիկ ես յանձնում
 9 եմ քեզ Սաւրանայի ժողովից եղողներին. նրանք իրենց մասին ասում են, թէ հրեաներ են, բայց չեն. եւ ստում
 10 են. պիտի այնպէս անեն նրանց, որ գամ եւ երկրպագեն քո ուրբերի առաջ ու իմանան, որ ես սիրեցի քեզ: Քանի
 որ պահեցիր իմ համբերութեան խօսքը, եւ էլ քեզ պիտի պահեն քո փորձութեան ժամին, որ պիտի գայ ամբողջ
 11 արեւմտեայ վրայ՝ փորձութեան ենթարկելու երկրի երեսին բոլոր ապրողներին: Ահա շուրջով գալիս եմ. պահի՛ր ինչ
 12 որ ունես, որպէ՛սզ որ ոչ չառնի քո պակը: Ով յաղթի, նրան իմ Աստուծո՛ւ փաճարին սին պիտի դարձնեն. եւ նա
 այլեւս այնպէ՛ցից դուրս չի գալու. եւ նրա վրայ պիտի գրեն իմ Աստուծո՛ւ անունը եւ իմ Աստուծո՛ւ քաղաքի անունը, Նոր
 13 Երուսաղէմի, որ իջնելու է երկնքից, իմ Աստուծոց, եւ նրա անունը նոր է: Ով ականջ ունի, թող լսի, ինչ որ Նօզին
 14 ասում է եկեղեցիներին»: «Գրիոր նաեւ Լաւողիկեի եկեղեցու հրեշտակին. «Այսպէս է ասում Ամենը՝ հաւաքարիմ եւ
 15 ճշմարիտ վկան՝ Աստուծո՛ւ արարածների Սկիզբը. գիտե՛մ քո գործերը, դու, որ ոչ սառն ես եւ ոչ փաք. երանի դու
 16, 17 սառն լինելի եւ կամ փաք. իսկ դու գաղջ ես՝ ոչ փաք, ոչ էլ սառն. հիմա պիտի փսխես քեզ իմ բերանից, քանի
 որ ասում ես. «Նպարտ եմ եւ առաւել հարստացաւ ու ոչ մի բանի կարօտ չեմ». բայց չգիտես, թէ ողորմելի ես դու,
 18 թշուառ եւ աղքատ, մերկ եւ կոյր: Արդ, մի խորհուրդ տամ քեզ. առ, գնի՛ր ինձնից կրակի բովով անցած ոսկի,
 որ հարստանաս. գնի՛ր սպիտակ զգեստներ, որ հագնես, որպէ՛սզ քո մերկութեան անվայելչութիւնը չերեւայ, եւ քո
 19 աչքերին դէղ դիր, որ քանդես: Ում սիրում եմ ես, նրան յանդիմանում եմ եւ խրատում: Նախանձախնդիր եղիր
 20 ուրեմն եւ ապաշխարի՛ր: Ահա՛նապիկ ես դռան առաջ եմ եւ բախում եմ. եթէ մէկը ականջ ունի իմ ձայնին եւ բաց անի
 21 դուռը, կը մտնեն նրա մօտ եւ կ'ընթերեն նրա հետ, եւ նա՝ ինձ հետ: Ով յաղթի, նրան թոյլ կտամ նստելու ինձ հետ
 22 իմ աթոռին, ինչպէս որ ես յաղթեցի եւ նստեցի իմ Նօր աթոռին: Ով ականջ ունի, թող լսի, ինչ որ Նօզին ասում է
 եկեղեցիներին»:

4 Եւ արանից յետոյ քանայ, որ ահա երկնքի դռները բացուած էին. եւ առաջին փողի ձայնը, որ լսեցի, խօսում
 2 էր ինձ հետ ու ասում. «Ելի՛ր այստեղ, եւ քեզ ցոյց պիտի տամ, ինչ որ ապագայում լինելու է»: Եւ իսկոյն Նօզին
 3 բռնեց ինձ: Եւ ահա քանայ մի աթոռ այնպէ՛ղ, երկնքում. եւ աթոռի վրայ նստել էր մէկը՝ յասպիս եւ սարդիոն
 4 քարերի վրէժով. եւ քահանաներ աթոռի շուրջ՝ զմրուխտի վրէժով. եւ այդ աթոռի շուրջ՝ քսանչորս աթոռներ,
 5 իսկ աթոռների վրայ նստել էին քսանչորս երեցներ՝ սպիտակ զգեստներ հագած եւ իրենց գլուխների վրայ՝ ոսկե
 6 պսակներ: Եւ այդ աթոռից ելնում էին փայլափայլումներ, ձայներ եւ որոտներ. եւ աթոռի առաջ կային բորբոքուած
 7 կրակի եօթը ջահեր, որ Աստուծո՛ւ եօթը Նօզիներն են: Եւ աթոռի առաջ՝ ապակե՛ ծով, նման սպիտակ բիւրեղի, եւ
 8 աթոռի մէջտեղում ու աթոռի շուրջը՝ չորս կենդանիներ՝ առջեւից ու յետեւից մտնող ունէր մարդու դէմք, իսկ չորրորդ կենդանին
 9 նման էր առիւծի. եւ երկրորդ կենդանին՝ նման ցլի. եւ երրորդ կենդանին ունէր մարդու դէմք, իսկ չորրորդ կենդանին
 10 նման էր թռչող արծուի: Եւ չորս կենդանիները, որոնցից ամեն մէկը շուրջանակի ունէր վեց թեւ եւ ներսից լի էր
 11 աչքերով, զօր ու գիշեր չէին դադարում ասելուց. «Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ,
 12 Ամենակալ՝ Տէր Աստուած, դու, որ Է-ն ես եւ ես եւ որ գալու ես»: Եւ երբ կենդանիները փառք եւ պարիս եւ գոհութիւն
 էին մատուցում աթոռի վրայ նստածին՝ յախտեանս յախտենից կենդանի եղողին, քսանչորս երեցներն ընկնում էին
 աթոռի վրայ նստածի առաջ եւ երկրպագում յախտեանս յախտենից կենդանի եղողին եւ իրենց պսակները դնում
 էին աթոռի առաջ ու ասում. «Մեր սուրբ Տէր Աստուած, արժանի ես ընդունելու փառք եւ պարիս եւ զօրութիւն,
 որովհետեւ դո՛ւ սրեղծեցիր բոլորը, եւ քո կամենալով սրեղծուեցին ու գոյութիւն ունեն»:

5, 2 Տեսայ նաեւ աթոռի վրայ նստողի աջ ձեռքում մի գիրք՝ գրուած ներսից եւ դրսից ու կնքուած եօթը կնիքով: Եւ
 քանայ մի զօրաւոր հրեշտակ, որ կանգնում էր բարձր ձայնով. «Ով է արժանի բաց անելու գիրքը եւ քանդելու նրա
 3 կնիքները»: Եւ ոչ ոք կար, ոչ երկնքում, ոչ երկրի վրայ, ոչ էլ երկրի փակ, որ կարողանար բանալ գիրքը, որովհետեւ
 4 չէին քանդել այն: Եւ ես ուժգին լաց էի լինում, քանի որ չգիտեցի մէկը, որ արժանի լինէր բաց անելու գիրքը եւ
 5 նայելու նրա մէջ: Եւ երեցներից մէկն ինձ ասաց. «Լաց մի՛ եղիր. ահա՛ յաղթեց առիւծը, որ Յուդայի ցեղից է, Դաւթի
 6 արմարից, որ բաց է անելու գիրքը եւ քանդելու է նրա եօթը կնիքները»: Եւ քանայ, որ աթոռի եւ չորս կենդանիների
 ու երեցների միջեւ կար մի Գառ՝ մորթուած. նա ունէր եօթը եղջիւր եւ եօթը աչք, որ Աստուծո՛ւ եօթը Նօզիներն են՝
 7, 8 ուղարկուած ամբողջ երկրով մէկ: Եւ նա եկաւ վերցրեց գիրքը աթոռի վրայ նստողի աջ ձեռքից: Եւ երբ առաւ
 9 ոսկե բուրվառ, որ սրբերի աղօթքներն են: Եւ նոր երգեր էին երգում ու ասում. «Արժանի ես առնելու այդ գիրքը եւ
 բաց անելու դրա կնիքները, քանի որ մորթուեցիր եւ գնեցիր մեզ Աստուծո՛ւ համար, քո արիւնով, բոլոր ցեղերից եւ

լեզուներից ու հեթանոսների բազմություններից: Եւ նրանց թագաւորներ ու քահանաներ դարձրի մեր Աստուծոյ, 10
 որպէսզի թագաւորեն երկրի վրայ»: Տեսայ նաեւ ու լսեցի ձայնը բազում հրեշտակների, որոնք կանգնած էին աթոռի 11
 եւ չորս կենդանիների ու քահանաների շուրջը. եւ նրանց թիւը բիր բիրաւոր եւ հազար հազարաւոր էր: Նրանք 12
 ասում էին բարձր ձայնով. «Արժանի է այդ մորթումը Գառը ընդունելու մեծություն, իմաստություն, գորություն, պարի,
 փառք եւ օրհնություն»: Լսեցի նաեւ, որ երկնքում, երկրի վրայ եւ ծովում եղած բոլոր արարածները, ինչպէս նաեւ 13
 դրանց մէջ եղած ամէն ինչ ասում էին. «Նա, որ նստած է աթոռի վրայ, ինչպէս եւ Գառը, թող օրհնեալ, բարձրացեալ
 եւ փառաւորեալ լինի յաւիտեանս յաւիտենից»: Եւ չորս կենդանիներն ասում էին Ամէն: Եւ երեցներն ընկնում էին 14
 նրա առաջ ու երկրպագում:

Տեսայ նաեւ, որ Գառը բացեց եօթը կնիքներից մէկը. եւ չորս կենդանիներից մէկից լսեցի մի ձայն, նման որպիսի 6
 ձայնի, որ ասում էր՝ գալիս եմ: Եւ ահա տեսայ մի սպիտակ ձի. եւ նա, ով հեծել էր նրա վրայ, աղեղ ուներ. 2
 եւ նրան պսակ քրուեց. եւ եկաւ յաղթողը, որ յաղթի: Եւ երբ բացեց երկրորդ կնիքը, մի ձայն լսեցի երկրորդ 3
 կենդանուց, որ ասում էր՝ գալիս եմ: Եւ ելաւ ուրիշ, մի կարմիր ձի. եւ ով հեծել էր նրա վրայ, նրան արփօնուած 4
 էր վերացնել խաղաղությունը երկրից, որպէսզի միմեանց սպանեն: Եւ նրան քրուեց մի մեծ սուր: Եւ երբ բացեց 5
 երրորդ կնիքը, մի ձայն լսեցի երրորդ կենդանուց, որ ասում էր՝ գալիս եմ: Եւ տեսայ ահա մի սեւ ձի. եւ ով նստել էր
 էր նրա վրայ, իր ձեռքին կշեռք ուներ: Եւ չորս կենդանիների միջից ձայն լսեցի. «Մի կապիճ ցորեն՝ մէկ դենարի, 6
 եւ երեք կապիճ գարի՝ մէկ դենարի. եւ ձէթ ու գինու մասս չքաս»: Եւ երբ բացեց չորրորդ կնիքը, չորրորդ 7
 կենդանուց լսեցի մի ձայն, որ ասում էր՝ գալիս եմ: Եւ տեսայ ահա դեղնաւուն մի ձի. եւ ով նստել էր նրա վրայ, 8
 ուներ Մահը. եւ Դժոխքը գնում էր նրա յետեւից: Եւ նրան իշխանություն քրուեց աշխարհի մէկ չորրորդ մասի վրայ
 կորորած անելու սրով, սովով, մահով եւ երկրի գազաններով: Եւ երբ բացեց հինգերորդ կնիքը, խորանի քակ 9
 տեսայ հոգիներն այն բոլոր մարդկանց, որոնք սպանուել էին Աստուծու խօսքի եւ այն վկայութեան համար, որ պահում
 էին: Նրանք ասում էին բարձր ձայնով. «Սուրբ եւ ճշմարիտ Տէր, մինչեւ երբ պիտի չքարես եւ մեր արեան վրէժը 10
 չլուծես երկրի բնակիչներից»: Եւ նրանց քրուեցին սպիտակ զգեստներ. եւ ասուեց նրանց, որ մի փոքր ժամանակ
 հանգստանան, մինչեւ որ ամբողջանան իրենց ծառայակիցներն ու իրենց եղբայրները, որոնք շուտով մահուան
 պիտի ենթարկուեն, ինչպէս իրենք: Եւ երբ բացեց վեցերորդ կնիքը, տեսայ, որ մեծ երկրաշարժ եղաւ. եւ արեգակը 12
 սեւ դարձաւ ինչպէս այծի մազից հիստուած կարպեպը, եւ լուսինն ամբողջովին դարձաւ ինչպէս արիւն: Եւ երկնքի 13
 աստղերը թափուեցին երկրի վրայ ինչպէս տրեւը թգնու, որ ուժգին շարժում է հողմից. եւ երկնքը գալարուեց 14
 ինչպէս մազաղաթայ գիրք. եւ բոլոր լեռներն ու կղզիները շարժուեցին իրենց տեղից: Եւ երկրի թագաւորներն ու 15
 իշխանները, հազարապետներն ու մեծամեծները, հզօրներն ու բոլոր ծառաները ու բոլոր ազապետները թաքնուեցին
 քարայրներում եւ ժայռերի ձերպերում: Եւ լեռներիս ասում էին՝ ընկէք մեր վրայ, եւ բլուրներին, թէ՛ ծածկեցէք մեզ. 16
 որովհետեւ եկաւ նրա բարկութեան մեծ օրը. եւ ով կարող է կանգնել նրա առաջ: 17

Եւ դրանից յետոյ տեսայ չորս հրեշտակներ, որոնք կանգնել էին երկրի չորս անկիւններին եւ պահել էին երկրի 7
 չորս հողմերը, որպէսզի հողմ չփչի ո՛չ երկրի, ո՛չ ծովի եւ ո՛չ էլ ծառերի վրայ: Եւ տեսայ մի ուրիշ հրեշտակ, որ 2
 ելաւ արեւելքից եւ ուներ կենդանի Աստուծու կնիքը. եւ բարձր ձայնով աղաղակեց այն չորս հրեշտակներին, որոնց
 իշխանություն էր քրուած վնասելու երկրին եւ ծովին: Եւ ասում էր. «Վնաս մի՛ քուէք երկրին. ո՛չ ծովին, ո՛չ ծառերին. 3
 սպասեցէք, մինչեւ որ կնիք դնեմ իմ Աստուծու ծառաների վրայ»: Եւ լսեցի, որ կնքուածների թիւը հարիւր քառասուն– 4
 չորս հազար է՝ իսրայէլացիների բոլոր ցեղերից կնքուած. Յուդայի ցեղից՝ քառասուն հազար կնքուած, Ռուբէնի 5
 ցեղից՝ քառասուն հազար կնքուած, Գադի ցեղից՝ քառասուն հազար կնքուած, Ասերի ցեղից՝ քառասուն հազար 6
 կնքուած, Նեփթալիմի ցեղից՝ քառասուն հազար կնքուած, Մանասէի ցեղից՝ քառասուն հազար կնքուած, Ծնա– 7
 տնի ցեղից՝ քառասուն հազար կնքուած, Ղեւիի ցեղից՝ քառասուն հազար կնքուած, Իսաքարի ցեղից՝ քառասուն հազար 8
 կնքուած, Զաբուլոնի ցեղից՝ քառասուն հազար կնքուած, Յովսէփի ցեղից՝ քառասուն հազար կնքուած, 9
 Բենիամինի ցեղից՝ քառասուն հազար կնքուած: Եւ դրանից յետոյ տեսայ մի մեծ բազմություն, – որին թիւ չկար, –
 բոլոր հեթանոսներից եւ բոլոր ազգերից, բոլոր լեզուներից եւ բոլոր ժողովուրդներից, որոնք կանգնած էին աթոռի 10
 առաջ եւ Գառան առաջ՝ իրենց վրայ սպիտակ զգեստներ գցած եւ արմաւենու ճիւղեր իրենց ձեռքերին: Բարձր 11
 ձայնով աղաղակում էին եւ ասում. «Փրկությունը մեր Աստուծուն է, որ նստում է աթոռի վրայ, ինչպէս եւ Գառանը»: 12
 Եւ բոլոր հրեշտակները կանգնած էին աթոռի եւ երեցների ու չորս կենդանիների շուրջը եւ երեսի վրայ ընկնում
 էին աթոռի առաջ ու երկրպագում էին Աստուծուն՝ ասելով. «Ամէն: Օրհնություն, փառք, իմաստություն, գոհություն, 12
 պարի, գորություն եւ կարողություն մեր Տէր Աստուծուն յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն»: Եւ երեցներից մէկն ինձ 13
 ասաց. «Մրանք, որ սպիտակ զգեստներ են հագել, ովքեր են եւ կամ որպեղից են գալիս»: Եւ նրան ասացի. «Տէր, 14
 գիտես դու»: Եւ նա ինձ ասաց. «Մրանք նրանք են, որ գալիս են մեծ նեղություններից եւ իրենց զգեստները լուացին 15
 ու սպիտակեցրին Գառան արիւնով: Այդ պարճառով են նրանք կանգնած Աստուծու աթոռի առաջ եւ գօր ու գիշեր 16
 պաշտում են նրան իր փաճարի մէջ: Եւ նա, որ նստում է աթոռի վրայ, բնակում է նրանց մէջ: Ո՛չ քաղց են զգալու, 17
 ո՛չ էլ ծարաւելու են. եւ նրանց չի վնասելու ո՛չ արեգակը, ո՛չ էլ սառը: Եւ Գառը, որ իր աթոռի մէջտեղում է, պիտի 18
 հովուի նրանց ու պիտի առաջնորդի նրանց դէպի կեանքի աղբիւրը կենդանի ջրի, քանզի Աստուծոյ նրանց աչքերից
 սրբեց ամէն արքայասուրբ»:

Եւ երբ բացեց եօթներորդ կնիքը, երկնքում լույս էր ելնում: Եւ տեսայ եօթը հրեշտակներ, որ 8, 2
 կանգնած էին Աստուծու առաջ. եւ նրանց եօթը փող քրուեց: Եւ մի ուրիշ հրեշտակ եկաւ ու կանգնեց խորանի մօտ. 3
 նա ուներ ոսկէ խնկաման. եւ նրան շաք խոնկ քրուեց, որպէսզի աղօթք մատուցի բոլոր սրբերին ոսկէ խորանի
 վրայ, աթոռի առաջ: Եւ հրեշտակների ձեռքերից խնկի ծուխը, ինչպէս աղօթք սրբերի, եկաւ Աստուծու առաջ: Եւ 4, 5
 հրեշտակը խնկամանը լցրեց խորանի կրակից ու այն գցեց երկրի վրայ. եւ եղաւ որոպ եւ ձայներ եւ փայլաբազում
 եւ մեծ երկրաշարժ: Եւ եօթը հրեշտակները, որ ունէին եօթը փողերը, պարտապարտեցին դրանք ինչեցնելու: Եւ 6, 7
 առաջին հրեշտակը հնչեցրեց փողը. եւ եղաւ կարկուտ եւ հուր՝ արիւնով խառնուած. եւ գցուեց երկրի վրայ. եւ երկրի
 մէկ երրորդ մասը այրեց. այրեց եւ ծառերի մէկ երրորդ մասը. այրեց եւ ամբողջ դալար խոպը: Փող հնչեցրեց նաեւ 8
 երկրորդ հրեշտակը. եւ մի բան, ինչպէս մի մեծ հրդեհուած լեռ, ընկաւ ծովը, եւ ծովի մէկ երրորդ մասը արիւն

9, 10 դարձաւ. եւ ծովային կենդանիների մէկ երրորդ մասը կոտորուեց, եւ կենդանի ինչ շունչ որ կար, ոչնչացաւ: Փող
 11 հնչեցրեց նաեւ երրորդ հրեշտակը. եւ երկնքից ընկաւ մի մեծ ասպող՝ հրաբորբոք ինչպէս ջահ. եւ ընկաւ գետերի
 12 ու աղբիւրների մէկ երրորդ մասի վրայ: Եւ ասպողի անունն էր Դառնություն. եւ ջրի դառնությունից շաբեր մեռան:
 13 Փող հնչեցրեց նաեւ չորրորդ հրեշտակը. եւ զարկուեց արեգակի մէկ երրորդ մասը, լուսնի մէկ երրորդ մասը եւ
 14 ասպողերի մէկ երրորդ մասը: Եւ խաւարեց նրանց մէկ երրորդ մասը, նոյնպէս եւ՝ գիշերուայ մէկ երրորդ մասը: Եւ
 15 քեսայ ու լսեցի երկնքի մէջ թռչող հրեշտակի ձայնը, որ ասում էր բարձր ձայնով. «Վայ, վայ, վայ երկրի վրայ
 16 բնակուողներին, երբ կը հնչի նաեւ միւս երեք փողերի ձայնը, որը պիտի հնչեցնեն հրեշտակները»:

9 Փող հնչեցրեց նաեւ հինգերորդ հրեշտակը. եւ քեսայ, որ մի ասպող ընկաւ երկնքից: Եւ նրան փրուեց անդունդ-
 2 ների գբի բանալին: Գբից ծուխ էր բարձրանում, ինչպէս մեծ հնոցի ծուխը: Խաւարեց արեգակը, ինչպէս նաեւ՝ օդը:
 3 Գբից մորեխ էր դուրս գալիս երկրի վրայ. եւ նրանց փրուեց զօրութիւն՝ նման կարիճի խայթոցների զօրութեան.
 4 եւ նրանց ասուեց, որ չվնասեն երկրի խոտին, ոչ էլ ծառերին, այլ միայն՝ երկրային այն մարդկանց, որոնք իրենց
 5 ճակարի վրայ չունեն Աստուծոյ կնիքը: Եւ նրանց հրաման փրուեց, որ չսպանեն նրանց, այլ հինգ ամիս չարչարեն.
 6 եւ նրանց չարչարանքը նման էր կարիճի խայթոցների, երբ նա խայթում է մարդուն: Եւ այն օրերին մարդիկ մահը
 7 պիտի փնտրեն, բայց չպիտի գտնեն, պիտի ուզենան մեռնել, բայց մահը պիտի փախչի նրանցից: Եւ մորեխը նման
 8, 9 էին մարդու երեսների, եւ նրանց մազերը՝ կնոջ մազերի, եւ նրանց արամները՝ առիւծի արամների: Եւ նրանք
 10 ունէին գրահներ, որոնք նման էին երկաթ գրահների. եւ նրանց թելերի ձայնը նման էր կառք քաշող բազում ձիերի
 11 ձայնին, որոնք արշաւում են պատերազմի: Նրանք ունէին պոչեր՝ նման կարիճների պոչերի, եւ խայթոցներ՝ իրենց
 12 պոչերին. եւ իշխանութիւն ունէին հինգ ամիս չարչարելու մարդկանց: Եւ իրենց վրայ որպէս թագաւոր ունէին
 13 դժոխքի հրեշտակին. եւ նրա անունը երբայերէն Աղբարոն էր, որ հայերէն լեզուով կոչուում է՝ Կորուսաբ: Ահաւասիկ
 14 անցաւ մէկ վայր, եւ գալու են դեռ երկու վայր: Փող հնչեցրեց նաեւ վեցերորդ հրեշտակը. եւ այն չորս կենդանիներ-
 15 ից, որ Աստուծոյ խորանի առաջ էին, լսեցի մի ձայն, որ ասում էր վեցերորդ հրեշտակին, որը փող ունէր. «Եփրատ
 16 գետի վրայ կապուած չորս հրեշտակներին արձակիր»: Եւ արձակուեցին չորս հրեշտակները, որոնք պատրաստ
 17 կանգնած էին ժամուայ, օրուայ, ամսուայ եւ փարուայ համար, որպէսզի սպանեն մարդկութեան մէկ երրորդ մասը:
 18 Եւ նրանց հեծեալ զօրքերի քանակը բիւր բիւրաւոր եւ հազար հազարաւոր էր. իմացայ նրանց թիւը: Եւ քեսայ լսեց
 19 քեսայ ձիեր ու նրանց վրայ՝ հեծեալներ, որոնք ունէին հրէ գրահներ եւ ծծմբով հրդեհուած յակինթներ. եւ ձիերի
 20 գլուխները նման էին առիւծների գլուխների. եւ նրանց բերանից ելնում էր կրակ, ծուխ եւ ծծմբ: Եւ մարդկութեան
 21 մէկ երրորդ մասը կոտորուեց այս հարուածներից՝ այն կրակից, ծխից եւ ծծմբից, որ ելնում էին նրանց բերանից.
 22 որովհետեւ ձիերի զօրութիւնը իրենց բերաններում էւ իրենց պոչերի վրայ. եւ նրանց պոչերը նման էին օձի. եւ
 23 ունէին գլուխներ, որոնցով սպանում էին անիրաւիներին: Եւ մարդկութեան մնացած մասը, որ չմեռաւ այս հարու-
 24 ածներից, չապաշխարեց, ոչ էլ յետ կանգնեց իր ձեռքի գործերից՝ դեռեւնիս եւ ոսկէ, արծաթէ, պղնձէ, քարէ եւ փայտէ
 25 կուռքերին երկրպագելուց, կուռքեր, որոնք ոչ քեսայն կարող են, ոչ լսել եւ ոչ էլ քայլել: Եւ նրանք չապաշխարեցին
 26 իրենց մարդասպանութիւնից, կախարդութիւնից, պոռնկութիւնից եւ գողութիւնից:

10 Տեսայ նաեւ մի այլ զօրաւոր հրեշտակ, որ իջնում էր երկնքից՝ ամպի մէջ փաթաթուած եւ իր գլխին՝ ծիածան. եւ
 2 նրա երեսը նման էր արեգակի, իսկ նրա ոտքերը՝ հրեղէն սիւների: Եւ նա իր ձեռքում ունէր մի բացուած գրքոյկ.
 3 Նա իր աջ ոտքը դրեց ծովի վրայ, իսկ ձախը՝ ցամաքի վրայ: Եւ աղաղակեց բարձր ձայնով, ինչպէս մռնչում է
 4 առիւծը. եւ երբ աղաղակեց, եօթը որոտները թնդացին իրենց ձայներով. եւ երբ եօթը որոտները թնդացին, ուզում
 5 էի գրել. բայց երկնքից լսեցի մի ձայն, որ ասում էր. «Ծածկիր, ինչ որ խօսեցին եօթը որոտները եւ մի՛ գրիր»: Եւ
 6 այն հրեշտակը, որին քեսայ էի եւ որն իր ոտքը դրել էր ծովի վրայ, իսկ միւս ոտքը՝ ցամաքի վրայ, իր աջ ձեռքը
 7 բարձրացրեց երկինք. նա երդուեց Նրանով, որ յափտեան կենդանի է, որ սպեղծեց երկիրը եւ ինչ որ կայ նրա մէջ,
 8 թէ այլեւս չկայ ժամանակ. այլ այն օրը, երբ եօթներորդ հրեշտակը իր փողը հնչեցնի, պիտի կարարուի Աստուծոյ
 9 խորհուրդը, որ աւերարանուեց իր ծառաների՝ մարգարէների միջոցով: Եւ այն ձայնը, որ լսել էի երկնքից, դարձեալ
 10 խօսեց ինձ հետ եւ ասաց. «Գնա՛, ա՛ն այն գրքոյկը, որը, բացուած, իր ձեռքում ունի հրեշտակը եւ կանգնած է ծովի
 11 ու ցամաքի վրայ»: Եւ ես, գնալով հրեշտակի մօտ, նրանից խնդրեցի գրքոյկը. եւ նա ինձ ասաց. «Ա՜ն սա եւ
 12 կե՛ր, եւ քո որովայնում դառն պիտի դառնայ այն, իսկ քո բերանում՝ բաղոց ինչպէս մեղր»: Եւ հրեշտակից վերցրի
 13 բացուած գրքոյկը ու կոպ փուխ. եւ իմ բերանում մեղրի պէս էր այն. իսկ երբ կերայ, իմ որովայնը դարձաւ դառն: Եւ
 14 հրեշտակն ինձ ասաց. «Պէտք է, որ դու վերստին մարգարէանաւ ժողովուրդների, այլ ազգերի, լեզուների եւ երկրի
 15 թագաւորների մասին»:

11 Այնուհետեւ ինձ փրուեց չափելու մի եղեգ, որ նման էր գաւազանի. եւ հրեշտակը կանգնած էր ու ասում էր
 2 ինձ. «Վեր կաց եւ չափիր Աստուծոյ քանոնն ու գոհասեղանը եւ հաշուիր այն երկրպագողներին, որ նրա մէջ են:
 3 Իսկ այն չափիքը, որ քանոնից դուրս է, թո՛ղ այն եւ մի՛ չափիր, քանի որ այն փրուել է հեթանոսներին: Նրանք
 4 քառասուններկու ամիս սուրբ քաղաքը ոտքի կոխան պիտի դարձնեն: Եւ իմ երկու վկաներին պիտի պատուիրեմ, որ
 5 մարգարէանան հազար երկու հարիւր վաթսուն օրեր՝ քուրձ հագած»: Մրանք երկու ձիթենիներն ու երկու ճրագներն
 6 են, որ կան Աստուծոյ առաջ՝ երկրի վրայ: Եւ ովքեր ուզենան նրանց վնասել, կրակ պիտի ելնի նրանց բերանից եւ
 7 պիտի լափի իրենց թշնամիներին: Եւ ովքեր ուզենան նրանց վնասել, այսպէս պիտի կործանուեն: Երկու վկաներն
 8 իշխանութիւն ունեն փակելու երկինքը, որպէսզի իրենց մարգարէութեան օրերում անձրեւ չտեղայ. իշխանութիւն
 9 ունեն եւ ջրերի վրայ՝ դրանք արիւն դարձնելու, ինչպէս նաեւ հարուածելու երկրին բոլոր հարուածներով, քանի
 10 անգամ որ կանենան: Եւ երբ նրանք աւարտեն իրենց վկայութեան բոլոր օրերը, այն ժամանակ անդունդներից
 11 ելնող գազանը պիտի պատերազմի նրանց դէմ, պիտի յաղթի եւ պիտի սպանի նրանց: Եւ նրանց դիակը ընկած
 12 պիտի մնայ իրենց մեծ քաղաքի հրապարակների մէջ, որ խորհրդանշականօրէն կոչուում է Սոդոմ եւ Եգիպտոս,
 13 որ եւ խաչուեց նրանց Տէրը: Եւ նրանց պիտի քանեն բոլոր ցեղերն ու ժողովուրդները եւ բոլոր լեզուներն ու
 14 ազգերը, որովհետեւ նրանց դիակը ընկած պիտի մնայ երեք օր. եւ թոյլ չպիտի փան, որ նրանց ոսկորները թաղեն
 15 գերեզմաններում: Եւ երկրի վրայ բնակուողները պիտի ուրախանան ու ցնծան նրանց մահուան վրայ, նոյնիսկ

ընծաներ եւ նուէրներ պիտի փանեն միմեանց, որովհետեւ այս երկու մարգարէները երկրի բնակիչներին պիտի
 չարհարեն: Երեւուկէս օր յետոյ կենդանութեան հոգին Աստուծոց պիտի մտնի նրանց մէջ, եւ նրանք պիտի վեր
 կենան կանգնեն իրենց ուրբերի վրայ: Եւ ահ ու մեծ երկիւղ ընկաւ բոլոր նրանց վրայ, ովքեր փեսան նրանց: Եւ
 լսեցի մի բարձր ձայն, որ ասում էր նրանց. «Վեր ելէք, եկէք այստեղ»: Եւ նրանք ելան երկինք՝ ամպերով. եւ իրենց
 թշնամիները փեսան նրանց: Այդ իսկ ժամին մեծ երկրաշարժ եղաւ, եւ քաղաքի մէկ փասներորդ մասը գետնի փակ
 թաղուեց. երկրաշարժից մեռաւ եօթը հազար մարդ: Դրանից յետոյ բոլորի մէջ մեծ ահ առաջացաւ. եւ փառք էին
 փախիս երկնատը Աստուծոյ: Ահա՛նասիկ անցաւ երկրորդ վայրը, եւ երրորդ վայրը գալու է շուրջով: Եւ երբ եօթներորդ
 հրեշտակը փող հնչեցրեց, երկնքում լսուեց մի ձայն, որն ասաց. «Ամբողջ փիեզերքի թագաւորութիւնը եղաւ մեր
 Տիրոջը եւ իր Օծեալինը. եւ նա պիտի թագաւորի բոլորի վրայ յաիփտեանս յաիփտեանից»: Եւ քսանչորս երեցները, որ
 նստած էին իրենց գահերին, Աստուծոյ առաջ, ընկան իրենց երեսների վրայ, երկրպագեցին Տէր Աստուծոյ ու ասացին.
 «Գոհութիւն ենք մատուցում քեզ, Ամենակալ Տէր Աստուած, դու, որ Է-ն եւ եւ եւ, ձեռքդ առար քո մեծ գործութիւնը
 եւ թագաւորեցիր: Նշանները զայրացան. բայց հասաւ քո բարկութիւնը, ժամանակը՝ դատելու մեռելներին,
 փախու վարձը քո ծառաներին՝ մարգարէներին եւ սրբերին, քո անունից վախեցողներին, փոքրերին ու մեծերին եւ
 ոչնչացնելու երկրի կործանիչներին»: Եւ երկնքում բացուեց Աստուծոյ փաճարը, ու երեսաց Աստուծոյ փապանակը իր
 փաճարի մէջ. եւ եղան փայլափայտներ, ձայներ, որոտներ, երկրաշարժներ եւ՝ ուժեղ կարկուտ:

Եւ երկնքում մեծ նշան երեսաց. մի կին՝ արեգակն իր վրայ առած, լուսինն իր ուրբերի փակ եւ իր գլխի վրայ
 մի պսակ՝ փասներկու աստղերից: Նա յղի էր ու ճշում էր երկունքի մէջ եւ բազում ցատկով մօտ էր ծնելու: Եւ
 երկնքում երեսաց մի այլ նշան. ահա հրակարմիր մի մեծ վիշապ, որ ունէր եօթը գլուխ եւ փասը եղջիր. նրա
 գլուխների վրայ կար եօթը խոյր: Եւ նրա պոչը քաշում փանում էր երկնքի աստղերի մէկ երրորդ մասը. ու դրանք
 գցեց երկրի վրայ: Վիշապը կանգնած էր այն կնոջ առաջ, որ ծնելու վրայ էր, որպէսզի, երբ կինն իր որդուն ծնի,
 կուլ փայ նրան: Եւ կինը ծնեց մի արու գաւակ, որ իշխելու էր բոլոր ազգերի վրայ երկայթ գաւազանով: Եւ նրա
 որդին յափշտակուեց փարուեց Աստուծոյ եւ նրա գահի մօտ: Եւ կինը փախաւ դէպի անապատ, ուր նրան փեղ էր
 պարտապարտել Աստուծոյ կողմից, որպէսզի այնքան կերակրուի հազար երկու հարիւր վաթսուս օր: Եւ երկնքում
 պատերազմ եղաւ: Միքայէլը եւ իր հրեշտակները կռուում էին վիշապի դէմ. վիշապը կռուում էր իր գորբերով, բայց
 նրանք չկարողացան դիմադրել. եւ երկնքում նրանց համար փեղ չգտնուեց: Եւ ընկաւ մեծ վիշապը՝ առաջին
 օձը, որ կոչուում է Բէեզբեբուրը եւ Սափանայ եւ որ մոլորեցրեց ամբողջ աշխարհը. եւ նրա հետ ընկան նաեւ նրա
 հրեշտակները: Եւ երկնքից լսեցի մի բարձր ձայն, որ ասում էր. «Այժմ եկաւ մեր Աստուծոյ գործութիւնը, փրկութիւնն
 ու արքայութիւնը եւ նրա Օծեալի իշխանութիւնը, որովհետեւ ընկաւ մեր եղբայրների դէմ չարախօսողը, նա, ով
 Աստուծոյ առաջ նրանց մասին չարախօսում էր գիշեր-ցերեկ: Մեր եղբայրները յաղթեցին նրան Գառան արիւնով
 եւ նրա վկայութեան խօսքով: Եւ չհամաձայնեցին վիշապի հետ նոյնիսկ ի գին իրենց մահուան: Դրա համար թող
 ուրախ լինի երկինքը եւ բոլոր նրանք, որ բնակուում են նրա մէջ. վա՛յ ձեզ, երկիր եւ ծով, որովհետեւ ձեր մէջ ընկաւ
 բանաւրկուն մեծ ցատուով, քանի որ նա քիչ ժամանակ ունի ապրելու»: Եւ երբ վիշապը փեսաւ, թէ ինքը երկիր
 ընկաւ, հետապնդեց այն կնոջը, որ արու գաւակ էր ծնել: Եւ կնոջը փրուեց մեծ արծուի երկու թել, որպէսզի թռչի
 անապատ, իր փեղը, այնքան, ուր, հեռու օձից, կերակրուում էր երեք եւ կէս փարի: Ապա օձը իր բերանից հեղեղի
 պէս ջուր թափեց կնոջ յետեւից, որպէսզի նրան ընկղմի: Եւ երկիրն օգնեց կնոջը. բացեց իր բերանը եւ կուլ փուեց
 այն ջուրը, որը վիշապը թափել էր իր բերանից: Եւ վիշապը զայրացաւ կնոջ դէմ ու գնաց պատերազմելու ընդդէմ
 նրա միւս գաւակների, որոնք պահում էին Աստուծոյ պարտութիւնները եւ վկայում էին Յիսուսին: Եւ նա կանգնեց
 ծովի աագի վրայ:

Եւ փեսայ, որ ծովից մի գագան էր ելնում. նա ունէր եօթը գլուխ եւ փասը եղջիր. նրա եղջիրների վրայ կար
 փասը խոյր, իսկ նրա գլուխների վրայ՝ հայհոյալից մի անուն: Եւ այն գագանը, որին փեսայ, նման էր յովազի, իսկ
 նրա ուրբերը նման էին արջի ուրբերի, եւ նրա բերանը՝ առիւծի բերանի: Եւ վիշապը նրան փուեց իր գործութիւնը,
 իր գահը եւ մեծ իշխանութիւն: Գագանի գլուխներից մէկը մահացու վիրաւորուած էր. բայց նրա մահացու վերքը
 առողջանում էր. եւ ամբողջ երկիրը զարմացաւ գագանի վրայ, քանի որ վիշապը փուեց նրան իր թագաւորութիւնը:
 Եւ երկրպագեցին վիշապին, որ իր իշխանութիւնը փուել էր գագանին. Եւ ասացին. «Ո՞վ է նման այս գագանին,
 կամ ո՞վ կը կարողանայ կռուել դրա դէմ»: Եւ նրան փրուեց բերան՝ խօսելու մեծ-մեծ բաներ եւ հայհոյութիւն:
 Եւ քառասուներկու ամիս նրան իշխանութիւն փրուեց: Եւ նա իր բերանը հայհոյանքով բացեց Աստուծոյ դէմ եւ
 հայհոյեց նրա անունը, նրա խորանը եւ երկնային բնակավայրը: Եւ նրան իշխանութիւն փրուեց բոլոր ազգերի եւ
 լեզուների ու ժողովուրդների վրայ, որպէսզի նրան երկրպագեն բոլոր նրանք, որ բնակուում են երկրի երեսին, եւ
 որոնց անունները աշխարհի սկզբից գրուած չեն մորթուած Գառան կեանքի գրքում: Ովքեր սկանջ ունեն լսելու,
 թող լսեն, քանզի կան ոմանք, որոնք պիտի գերակարուեն, կան ոմանք, որոնք սրով պիտի մեռնեն, եւ կան ոմանք,
 որոնք ինքնասպան պիտի լինեն: Այստեղ է ահա սրբերի համբերութիւնը եւ հաւատը: Եւ փեսայ մի ուրիշ գագան,
 որ ելնում էր երկրից եւ ունէր երկու եղջիրներ՝ նման գառան եղջիրների, եւ խօսում էր՝ ինչպէս վիշապը: Եւ նա
 առաջին գագանի ամբողջ իշխանութիւնն էր ի գործ դնում նրա առաջ եւ սփիւտում էր, որ երկիրն ու նրա բոլոր
 բնակիչները երկրպագեն առաջին գագանին, մինչեւ որ առողջանայ նրա մահացու վերքը: Եւ բազում նշաններ էր
 կատարում ու երկնքից կրակ էր իջեցնում երկրի վրայ մարդկանց աչքերի առաջ. եւ մոլորեցնում էր երկրի վրայ
 բնակուողներին այն նշաններով, որ թոյլաբարում էին, որ նա կատարէր գագանի առաջ: Երկրի բնակիչները նրան
 ասացին. «Կերպի՛ր արձանն այն գագանի, որ կենդանի մնաց սրի վերքերից»: Եւ նրան իշխանութիւն փրուեց,
 որպէսզի շունչ փայ գագանի արձանին, որ արձանը խօսի, եւ երկրի բոլոր բնակիչները երկրպագեն նրան, իսկ ով
 չեւրկրպագի գագանի արձանին, նրան սպանի. եւ սրիպի բոլորին՝ փոքրերին եւ մեծամեծներին, հարուստներին
 եւ աղքատներին, ազաւորներին ու ծառաներին, որ դրոշմ դնեն նրանց աչ ձեռքի եւ ճակարի վրայ: Եւ ոչ ոք
 չկարողանայ գնել ու վաճառել, եթէ չունենայ գրի դրոշմը եւ գագանի անունն ու նրա անուան թիւը: Այստեղ է ահա
 իմաստութիւնը: Ով խելք ունի, թող հաշուի գագանի թիւը, որ մարդու անուան թիւ է. եւ նրա անուան թիւը այս է՝
 վեց հարիւր վաթսուսվեց:

14 Եւ ես քեզայ, ահա Գառը կանգնած էր Սիոն լեռան վրայ, եւ նրա հետք՝ հարիւր քառասունչորս հազար հոգի, որոնք նրա եւ նրա Նոր անունն ունէին գրուած իրենց ճակարկների վրայ: Եւ երկնքից մի ձայն լսեցի, որ նման էր առաքաւստո ջրերի եւ ուժեղ որոպի ձայնի. եւ իմ լսած ձայնը նման էր իրենց քնարները հնչեցնող քնարահարների նուազի ձայնին: Նրանք նոր երգեր էին երգում գահի առաջ, չորս կենդանիների առաջ եւ երեցների առաջ. եւ ոչ ոք չի կարող սովորել նրանց երգերը, այլ միայն՝ այն հարիւր քառասունչորս հազարը, որոնք փրկուած են երկրից: Սրանք այն մարդիկ են, որոնք չհառնակուեցին կանանց հետ եւ կոյսեր են. սրանք գնում են Գառան յետեւից, ուր էլ նա գնայ: Սրանք ընփրուեցին մարդկանց միջից Աստուծոյ եւ Գառան առաջ: Եւ սրանց բերանում սուր խօսք չգտնուեց, որովհետեւ անբիծ են: Եւ քեզայ երկնքի մէջ թռչող մի ուրիշ հրեշտակ, որ յափարենական ակերիս ունէր քարոզելու երկրի վրայ բոլոր ազգերին եւ լեզուներին: Եւ նա ասում էր բարձր ձայնով. «Վաստեցէք Աստուծոյ եւ փառք փուռք նրան, որովհետեւ եկել է նրա դարաստանի ժամը. եւ երկրպագեցէք երկնքի եւ երկրի եւ ծովի ու ջրերի աղբիւրների Արարչին»: Եւ մի երկրորդ հրեշտակ գալիս է նրա յետեւից եւ ասում. «Ընկաւ, ընկաւ մեծն Բաբելոնը գինու հարբեցողութիւնից, ցասումից եւ իր պոռնկութիւնից, նա, որ հարբեցրեց բոլոր ազգերին»: Եւ մի երրորդ հրեշտակ գալիս էր նրանց յետեւից եւ բարձր ձայնով ասում. «Ով որ երկրպագեց գազանին ու նրա արձանին եւ կամ նրա նշանի դրոշմն առաւ իր ճակարկն կամ իր աջ ձեռքի վրայ, այդպիսին պիտի խմի Աստուծոյ ցասման բաժակից, որ անխառն լցուած է նրա բարկութեան բաժակի մէջ, եւ նա պիտի փանջուի, հրով եւ ծմբով, Աստուծոյ ու Գառան առաջ: Եւ նրանց ծովը պիտի բարձրանայ յափարենան յափարենից, եւ գիշեր ու ցերեկ հանգիստ չպիտի ունենան նրանք, ովքեր երկրպագեցին գազանին, երկրպագեցին արձանին եւ առան նրա դրոշմն ու անունը»: Եւ այսպէս էլ ահա սրբերի համբերութիւնը, որոնք պահում են Աստուծոյ պարտաւորանները եւ Յիսուսի հանդէպ իրենց հաւարը: Եւ երկնքից լսեցի մի ձայն, որ ասում էր ինձ. «Գրի՛ր. երանի՛ այն մեռելներին, որոնք այժմուանից իսկ ննջեցին ի Տէր: Նոզին այս բանն է ասում՝ հանգստացան իրենց քրքութիւնից, եւ միայն իրենց գործերի արդիւնքը հետեւեց իրենց»: Ապա ես քեզայ մի սպիտակ ամպ. եւ ամպի վրայ նստել էր մէկը՝ նման մարդու Ռոդուն. նա իր գլխին ունէր ոսկէ պակ, եւ իր ձեռքին՝ սրած գերանդի: Եւ մի ուրիշ հրեշտակ ելաւ երկնքից, աղաղակեց բարձր ձայնով եւ ասաց. «Պո՛ւ, որ նստած ես այդ ամպի վրայ, շարժի՛ր քո այդ գերանդին եւ հնձի՛ր, որովհետեւ եկաւ հնձի ժամանակը. եւ երկրի հունձն էլ հասած է»: Եւ նա, ով նստել էր ամպի վրայ, շարժեց իր գերանդին երկրի վրայ ու հնձեց երկրի բոլոր բնակիչներին: Եւ մի ուրիշ հրեշտակ դուրս ելաւ երկնքում գտնուող փառարից. եւ սա էլ ունէր սրած գերանդի: Եւ գոհասեղանից դուրս ելաւ մի ուրիշ հրեշտակ, որ իշխանութիւն ունէր կրակի վրայ. նա բարձր ձայնով աղաղակեց այն հրեշտակին, որ սրած գերանդի ունէր, ու ասաց. «Քաղի՛ր ողկոյգները երկրի այգուց, քանի որ խաղողը հասել է այգուս»: Եւ հրեշտակը նետեց իր գերանդին երկրի վրայ, քաղեց նրա խաղողը եւ զցեց Աստուծոյ մեծ հնձանի մէջ: Եւ հնձանը կոխտուեց քաղաքից դուրս. եւ հնձանից արիւնը հոսում ու բարձրանում էր մինչեւ ձիու սանձերը. եւ նրա երկարութիւնը երեք հարիւր կիլոմետր էր:

15 Եւ քեզայ երկնքում մեծ եւ զարմանահրաշ մի այլ նշան. քեզայ եօթը հրեշտակներ, որոնք ունէին վերջին եօթը պարտաւորանները, քանի որ Աստուծոյ բարկութիւնը դրանցով էր ասարկուած: Տեսայ նաեւ ապակէ ծովի նման մի բան խառնուած կրակով. եւ նրանք, որ յաղթեցին գազանին, նրա արձանին, նրա անուան թուին եւ նրա դրոշմին, կանգնած էին ապակէ ծովի վրայ եւ ունէին Աստուծոյ քնարները. նրանք Աստուծոյ առաջ երգում էին Մովսէսի երգերը եւ Գառան երգերը՝ ասելով. «Տէ՛ր Աստուծոյ Ամենակալ, մեծամեծ եւ սքանչելի են քո գործերը, արդար ու ճշմարիտ են քո ճանապարհները, դո՛ւ, Թագաւորդ բոլոր ազգերի: Եւ ո՞վ է, որ չի երկնելու եւ չի փառաւորելու քո սուրբ անունը, որովհետեւ դու ես միայն սուրբ եւ արժանի երկրպագութեան. բոլոր ազգերը պիտի գան եւ պիտի երկրպագեն քո առաջ, Տէ՛ր, երբոր քո արդարութիւնը յայտնուի»: Եւ ապա քեզայ, որ բացուեց վկայութեան խորանի փառարը, որ երկնքում էր: Եւ փառարից դուրս էին ելնում եօթը հրեշտակներ, որոնք ունէին եօթը պարտաւորանները. նրանք հագել էին մաքուր ու փայլուն կրաւ. եւ իրենց կրծքի շուրջը կապել էին ոսկէ գոբիներ: Եւ չորս կենդանիների կողմից եօթը հրեշտակներին փրուեցին եօթը սկաւառակներ՝ լի ցասումովն Աստուծոյ, որ կենդանի է յափարենան յափարենից: Եւ փառարը լցուեց Աստուծոյ փառքի եւ նրա զօրութեան ծխով: Եւ ոչ ոք չէր կարող մտնել փառարը, մինչեւ ասարկուեցին եօթը հրեշտակների եօթը պարտաւորանները:

16 Եւ փառարից լսեցի մի բարձր ձայն, որ ասում էր եօթը հրեշտակներին. «Գնացէ՛ք, Աստուծոյ ցասման եօթը սկաւառակները թափեցէ՛ք երկրի վրայ»: Առաջին հրեշտակը գնաց եւ իր սկաւառակի պարտաւորանները թափեց երկրի վրայ. եւ չար պարարներ գոյացան այն մարդկանց վրայ, որ ունէին գազանի դրոշմը ու երկրպագում էին նրա արձանին: Երկրորդ հրեշտակն իր սկաւառակը թափեց ծովի մէջ. եւ ջրերը փոխուեցին ու դարձան ինչպէս մեռելի արիւն: Եւ ծովի մէջ եղած ամէն կենդանի արարած սափկեց: Երրորդ հրեշտակն իր սկաւառակը թափեց գետերի եւ ջրերի աղբիւրների մէջ. եւ նրանք արիւն դարձան: Եւ լսեցի հրեշտակից, որ ասում էր. «Արդար է նա, որ Է-ն է եւ է եւ սուրբ է իր գործերում, քանի որ այսպէն դարաստան արեց. որովհետեւ սրբերի արիւնը եւ մարգարէների արիւնը թափեցին ամբարիշտները, դրա համար էլ արիւն խմել փուռեց նրանց, մի բան, որին արժանի էին»: Ապա լսեցի այդ գոհասեղանից մի ձայն, որ ասում էր. «Այո՛ւ, Տէ՛ր Աստուծոյ Ամենակալ, արդար ու ճշմարիտ են քո դարաստանները»: Չորրորդ հրեշտակն իր սկաւառակից թափեց արեւի վրայ: Եւ նրան թոյլարարուեց մարդկանց խորշակահար անել կրակով. եւ մարդիկ այրուեցին սաստիկ փայլից: Նրանք հայիոյեցին Աստուծուն, որ իշխանութիւն ունի այս պարտաւորանների վրայ, եւ սակայն չապաշխարեցին, չփառաբանեցին Աստուծուն: Նիզեցրող հրեշտակն իր սկաւառակից թափեց գազանի գահի վրայ. եւ գազանի թագաւորութիւնը խաւար դարձաւ. մարդիկ ցաւից իրենց լեզուներն էին կծոպում: Եւ իրենց ցաւերի ու դառն ախարի պարճառով հայիոյեցին երկնքի Աստուծուն, եւ սակայն չապաշխարեցին իրենց գործերից: Վեցերորդ հրեշտակն իր սկաւառակից թափեց մեծ Եփրատ գետի վրայ. եւ ցամաքեցին նրա ջրերը, որպէսզի ճանապարհ պարտաւորանի Արեւելքի թագաւորին: Եւ քեզայ, որ վիշտակի բերանից, գազանի բերանից եւ սուր մարգարէի բերանից ելնում էին երեք անմաքուր ոգիներ՝ նման գորգերի. քանզի նրանք դիակաւ ոգիներ էին, որոնք նշաններ էին գործում, գնում էին ամբողջ աշխարհի թագաւորների մօտ՝ նրանց պարտաւորանի հաւաքելու Ամենակալ Տիրոջ մեծ օրուայ համար (քանզի այսպէս ասաց Տէրը. «Ահա՛ գալիս եմ ինչպէս գող. երանի՛ նրանց, որ արթուն են եւ պահում են իրենց զգեստները, որպէսզի մերկ ման չգան, եւ իրենց

ամօթոյքները չերեան»)։ Ապա ոգիները թագաւորներին հաւաքեցին մի տեղ, որ երբայերէն կոչուում է Արմազեդուն։ 16
 Եօթներորդ հրեշտակն իր սկաւառակից թափեց օդի մէջ. եւ երկնքից ու գահից ելաւ մի բարձր ձայն, որ ասում էր. 17
 «Եղան»։ Եւ իսկոյն եղան փայլաբակումներ, ձայներ եւ որոտներ. եւ եղաւ մի մեծ երկրաշարժ, որպիսին չի եղել 18
 մարդու սրբեղծուելուց ի վեր։ Եւ մեծ քաղաքը երեք մասի բաժանուեց. եւ ընկան ազգերի քաղաքները. եւ Աստուած 19
 յիշեց մեծ Բաբելոնը եւ դրան փունց իր սաստիկ բարկութեան գինու բաժակը։ Եւ բոլոր կղզիները հեռու փախան, 20
 ու մէջտեղից վերացան լեռները։ Մարդկանց վրայ երկնքից թափուեց խոշոր կարկուտ՝ յիսուն կիլոգրամ կշռով։ Եւ 21
 մարդիկ հայհոյեցին Աստուծոյն, – որ երկնքում է, – կարկուտի պատուհասի համար, քանի որ պատուհասը մեծ էր եւ սաստիկ։

Եւ եկաւ մէկը եօթը հրեշտակներից, որոնք եօթը սկաւառակներ ունէին, խօսեց ինձ հետ եւ ասաց. «Ե՛կ այստեղ, 17
 եւ քեզ ցոյց պիտի փամ դաբաստանը այն մեծ պոռնկի, որ նստում է շաք ջրերի վրայ. նրա հետ պոռնկութիւն 2
 արեցին երկրի թագաւորները, եւ նրա պոռնկութեան գինուց հարբեցին երկրի բնակիչները»։ Եւ հրեշտակը առաւ 3
 փարաւ ինձ անապատ՝ Ղոզով. եւ փեսայ մի կին, որ նստել էր մի կարմիր գազանի վրայ, որի մարմինը ծածկուած էր 4
 հայհոյակից գրութիւններով։ Եւ այն գազանը, որին փեսայ, ունէր եօթը գլուխ եւ փասը եղջիր։ Կինը հագել էր 4
 ծիրանի ու կարմիր հագուստ եւ զարդարուած էր ոսկով, մարգարտով եւ թանկագին քարերով. նա իր ձեռքին բռնել էր 5
 մի անուն. «Մեծն Բաբելոն, մայր երկրի պոռնիկների եւ գարշելիների»։ Եւ փեսայ այդ կնոջը՝ հարբած սրբերի 6
 արինից եւ բոլոր վկաների արինից։ Եւ փեսաներով նրան՝ մեծապէս զարմացայ։ Նրեշտակն ինձ ասաց. «Ինչո՞ւ 7
 զարմացար, եւ քեզ կ'ասես իմաստը կնոջ եւ այդ գազանի, որը կրում է նրան եւ որն ունի եօթը գլուխ եւ փասը 8
 եղջիր»։ «Եւ այդ գազանը, որին փեսար, որ կար, բայց այլեւս չկայ, պատրաստ է ելնելու անդնդից՝ գնալու համար 9
 դէպի կորուստ։ Եւ բոլոր նրանք, որոնք բնակուած են երկրի վրայ, եւ որոնց անունները գրուած էին կեանքի գրքում 10
 աշխարհի սկզբից, զարմացան, որ դու փեսանու էիր գազանին, որ կար, այլեւս չկայ, բայց վերապին գալը մօտ է։ 11
 Այստեղ է ահա, որ պէտք է իմաստութիւն ունեցող միտք ունենայ։ Եօթը գլուխները եօթը լեռներն են, որոնց 9
 վրայ նստել էր կինը։ Նրանք նաեւ եօթը թագաւորներն են. թագաւորները, որոնք եօթն էին, նրանցից իննը 10
 ընկան, մէկը ապրեց, մէկն էլ դեռ չի եկել. եւ երբ գայ, մնալու կարճ ժամանակ կ'ունենայ։ Եւ այն գազանը, որ 11
 կար, բայց այլեւս չկայ, նա էլ ութերորդ թագաւորն է. բայց նա այն եօթից մէկն է եւ դէպի կորուստ է գնալու։ Եւ 12
 այն փասը եղջիրները, որ փեսար, փասը թագաւորներ են, որոնք դեռեւս թագաւորութիւն չեն ստացել, բայց կը 13
 սրանան եւ մի ժամով իշխան կը լինեն. նրանք իշխանութիւն կը սրանան գազանի հետ։ Մրանք միական են եւ 14
 իրենց գօրութիւնն ու իշխանութիւնը փայլի են գազանին։ Եւ սրանք պատրաստուելու են Գառան դէմ, եւ Գառը 15
 նրանց յաղթելու է, քանի որ նա Տէրն է փրկերի եւ Թագաւորը՝ թագաւորների. եւ ովքեր նրա հետ են, կանչուածներ 16
 են, ընտրեալներ եւ հաւատարիմներ»։ Նաեւ հրեշտակն ասաց ինձ. «Եւ այն ջրերը, որ փեսար, եւ ուր նստած էր 17
 պոռնիկը, ժողովուրդներ են, բազմութիւններ, ազգեր եւ լեզուներ։ Եւ գազանի փասը եղջիրները, որ փեսար, դրանք 18
 պիտի փեսանեն պոռնկին, պիտի արեն նրան, պիտի ուրեն նրա մարմինը եւ պիտի այրեն նրան կրակով. քանզի 17
 Աստուած այս բանը դրեց նրանց սրտում. որ նրանք լինեն միական եւ թագաւորութիւնը փան գազանին, մինչեւ որ 18
 կարարուի Աստուծոյ խօսքը։ Եւ այն կինը, որին փեսար, մեծ քաղաքն է, որ թագաւորում է երկրի թագաւորների 18
 վրայ»։

Այնուհետեւ փեսայ մի ուրիշ հրեշտակ, որ իջնում էր երկնքից եւ ունէր մեծ իշխանութիւն. եւ նրա փառքից 18
 երկիրը լուսաւորուեց։ Նա աղաղակեց բարձր ձայնով եւ ասաց. «Ընկան մեծն Բաբելոնը, որ եղել էր բնակավայր 2
 դեւերի, արգելանոց ամէն փեսակ պիղծ ոգիների ու ամուր բանար ամէն փեսակ անմաքուր եւ արելի ոգիների, քանի 3
 որ նրա կարաղի պոռնկութեան գինուց հարբեցին բոլոր ազգերը եւ երկրի թագաւորները, որոնք պոռնկութիւն 4
 արեցին նրա հետ։ Եւ երկրի վաճառականները հարստացան նրա անչափ զեխութիւնից»։ Ապա երկնքից լսեցի 5
 մի ձայն, որ ասում էր. «Ելէ՛ք դրա միջից, ժողովուրդ իմ, որպէսզի մասնակից չլինէք դրա մեղքերին եւ չընդունէք 6
 դրա պատուհասները, քանի որ դրա մեղքերը դիզուեցին հասան մինչեւ երկինք։ Աստուած յիշեց դրա անբարիշտ 7
 արարքները։ Եւ նա պիտի հատուցի դրան, ինչպէս որ մեզ հատուցեց։ Եւ դա կրկնակին պիտի սրանայ իր գործերի 8
 փոխարէն։ Եւ դուք կրկնակի՛ խառնեցէ՛ք նրա համար այն բաժակը, որի մէջ դա խառնեց ձեզ համար։ Որչափ 9
 փառաւորեց ինքն իրեն եւ ապրեց զեխութեամբ, այոջափ դրան սուգ հատուցեցէ՛ք, քանի որ իր սրտում ասում էր. 10
 «Միշտ նստած եմ որպէս թագուի եւ երբեք այրի չեմ»։ Դրա համար միայն մէկ օրում դրա վրայ պիտի հասնեն 11
 պատուհասներ՝ մահ, սուգ եւ սով. եւ դա պիտի այրուի կրակով, քանզի հզօր է Տէր Աստուածը, որ դաբաստարեց 12
 դրան։ Եւ դրա վրայ պիտի լան ու պիտի ողբան երկրի թագաւորները, որոնք պոռնկացան եւ զուարճացան դրա 13
 հետ. նրանք պիտի հեծեծեն, երբ փեսանն դրա փանջանքների այրման ծովը. դրա փանջանքների երկիւղից 14
 հեռու պիտի կանգնեն եւ ասեն. «Վայ՛ քեզ, մեծ քաղաք Բաբելոն, հզօր քաղաք, մէկ ժամում եկաւ հասաւ քո 15
 դաբաստանը»։ Եւ երկրի վաճառականները պիտի ողբան ու սգան քո վրայ, քանի որ նրանց ապրանքների հակերը 16
 ոչ ոք չի գնում։ Եւ չեն լինելու քեզից սրացուող շահերը ոսկու, արծաթի, թանկարժէք քարերի, մարգարտի, 17
 բեհեզի, ծիրանու, ոսկեթել կերպասի եւ որդան կարմրի. ոչ ոք չի գնելու ինկի ամէն փայտ, փղոսկրեայ ամէն 18
 անօթ, ազնիւ փայտից, պղնձից, երկաթից եւ մարմարից ամէն անօթ, կինամոն, ամէն փեսակ խունկ եւ անուշահոտ 19
 իւղ, կնդրուկ, գինի, ձէթ, ազնիւ ալիւր եւ ցորեն, եւ ամէն ունեցուածք՝ արջառ ու ոչխար, երկվարներ ու կառքեր, 20
 որ վայել են մարդկանց մարմիններին եւ հոգիներին։ Եւ քո մարմինն ցանկալի ամէն բան գնաց քեզից, նաեւ՝ 14
 ամէն լուսափայլ վայելչութիւն. պարարտութիւնը, գիրութիւնը եւ փառաւորութիւնը գնաց քեզից. եւ այլեւս չես 15
 գտնելու դրանք։ Եւ այս բոլորով հարստացած բոլոր վաճառականները քո փանջանքների երկիւղից հեռու պիտի 16
 կանգնեն քեզից եւ լալով ու սուգ անելով պիտի ասեն. «Վայ՛, վայ՛ մեծ քաղաք, որ հագել էիր բեհեզ, ծիրանի եւ 17
 որդան կարմիր ու կրում էիր ոսկե գարդարանքներ, թանկարժէք քարեր եւ մարգարտներ, մէկ ժամում քո այնչափ 18
 հարստութիւնը վարնուեց»։ Եւ ամէն նաւավար ու բոլոր նրանք, որ նաւարկում են փարբեր տեղեր, ամէն նաւաստի 19
 եւ բոլոր ձկնորսները, որ ուռկան են զցում, հեռու պիտի կանգնեն լալով, պիտի աղաղակեն՝ փեսաներով նրա այրման 20
 ծովը, ու ասեն. «Ո՞ր քաղաքն էր նման այս մեծ քաղաքին»։ Եւ հող պիտի ցանեն իրենց գլուխներին, զուժկանի

բարձր ձայնով, լալով ու սգալով պիտի ասեն. «Վայ, վայ մեծ քաղաք, որով հարստանում էինք ամենքս, նաև
 21 ունեինք ծովերում շնորհիւ քո ճոխութեան. ինչպէն կործանուեցիր մէկ ժամում»: Երկինք, սուրբ առաքեալներ
 22 եւ մարգարէներ, ուրախացէ՛ք դրա վրայ, քանի որ Աստուած դրա հանդէպ ձեր դպրաստանը փռեաւ: Ապա մի
 հզօր հրեշտակ առաւ մի քար, նման մի մեծ երկանաքարի, ու գցեց ծովի մէջ՝ ասելով. «Այսպէս, արձակուելով
 23 պիտի ընկնի մեծ քաղաք Բաբելոնը եւ այլևս գոյութիւն չպիտի ունենայ: Եւ քնարահարների ու երաժիշտների,
 24 սրնգահարների եւ փողհարների ու թմբկի ձայն այլևս երբեք չպիտի լսուի քո մէջ. եւ ճրագի լոյս այլևս երբեք
 չպիտի երևայ քո մէջ. եւ երկանքի ձայն, փեսայի ձայն ու հարսի ձայն այլևս երբեք չպիտի լսուի քո մէջ, ոչ էլ ձայնը
 քո վաճառականների, որոնք երկրի փառատրներն ու մեծամեծներն էին եւ որոնք զուարճանում էին քո մէջ, քանի
 25 որ բոլոր ազգերը մոլորուեցին քո թունաւոր կախարդութեամբ: Եւ քո մէջ գրնուեց ամբողջ արիւնը մարգարէների,
 սրբերի, ինչպէս նաեւ երկրի վրայ սպանուած բոլոր մարդկանց»:

19 Այնուհետեւ լսեցի՝ ինչպէս բազմութեան մի բարձր ձայն երկնքում, որ ասում էր. «Ալէլուիա՛, փրկութիւն եւ փառք
 2 եւ պատիւ եւ գօրծոյթն մեր Աստուծուն, որովհետեւ ճշմարիտ եւ արդար են նրա դպրաստանները, քանի որ նա
 3 դարեց մեծ պռոնիկին իր պռոնկութեան մէջ եւ նրանից լուծեց իր ծառաների արեան վրէժը»: Եւ կրկին անգամ
 4 օրհներգեցին ու ասացին. «Ալէլուիա՛. եւ նրա ծովը բարձրանում է յալիպեանս յալիպենից»:
 Եւ ծնկի եկան քանգորս երեցներն ու չորս կենդանիները եւ երկրպագեցին փառքի գահի վրայ նստած Աստուծուն՝ ասելով. «Ամեն.
 5 Ալէլուիա՛»: Եւ գահից մի ձայն ելաւ, որ ասում էր. «Օրհներգեցէ՛ք մեր Աստուծուն, նրա բոլոր ծառաները, եւ դուք,
 6 որ երկնքում էք նրանից, փոքրեր եւ մեծեր»:
 Եւ լսեցի մի ձայն՝ ինչպէս ձայնը մի մեծ բազմութեան, ինչպէս ձայնը
 շար ջրերի եւ ինչպէս ձայնը ուժեղ որոտի, որ ասում էր դարձեալ. «Ալէլուիա՛. քանզի թագաւորեց մեր Ամենակալ
 7 Աստուածը: Ուրախանանք եւ ցնձանք ու փառք փանք նրան, քանի որ հասաւ Գառան հարսանիքի ժամը, եւ կինը՝
 8 նրա հարսը, պատրաստուեց. հարսին փրուեց հագնելու սպիտակ, մաքուր եւ լուսափայլ բեռեզ»:
 Եւ այդ բեռեզը խորհրդանշում է սրբերի արդարութիւնը: Եւ երեցներից մէկն ինձ ասաց. «Գրի՛ր այս բանը. երանելի՛ են բոլոր
 10 նրանք, որ կանչուած են Գառան հարսանիքի ընթրիքին»:
 Եւ ես ընկնելով նրա ոտքերի առաջ՝ երկրպագեցի նրան. եւ նա ինձ ասաց. «Լսի՛ր, մի՛ ընկիր իմ առաջ, քանզի ես էլ ծառայակիցն եմ քո եւ քո եղբայրների, որոնք վկայում
 են Յիսուս Բրիսպոսին: Տէր Աստուծուն միայն երկրպագիր. քանզի Յիսուսի հաստատումով է այդ փեսիկը եւ այդ
 11 մարգարտութեան հոգին, քանի որ Յիսուսի մասին վկայութիւնը, որ մարգարտների մէջ էր, Սուրբ Նոզով է՛»: Ապա
 փռեայ երկինքը բացուած. եւ ահա մի սպիտակ ձի. ով հեծել էր նրա վրայ, կոչում է Նաւարարիւմ եւ ճշմարիտ.
 12 նա արդարութեամբ է դաբում ու պատրաստում: Նրա աչքերը նման էին կրակի բոցի, եւ նրա գլխի վրայ կային
 13 բազում պսակներ: Նա ուներ գրուած մի անուն, որը ոչ ոք չգիտէ, այլ միայն՝ ինքը: Եւ իր վրայ գցել էր արիւնով
 14 ներկուած մի գգեսայ. նրա անունն էր՝ Բանն Աստուծո: Եւ երկնքի գօրավարներ ու երկնքի գօրքեր ձիերով գնում
 15 էին նրա յետեւից՝ հազած մաքուր եւ սպիտակ բեռեզներ: Եւ նրա բերանից ելնում էր սրած սուր, որպէսզի նրանով
 հարուածի ազգերին. եւ նա պիտի իշխի նրանց վրայ երկաթէ մակնով. նա պիտի կոխարի Ամենակալ Աստու
 16 ցասման գինու հնձանը: Եւ իր պատմութեան ու իր մարմնի մասերի վրայ կար գրուած մի գրութիւն՝ Թագաւոր
 17 թագաւորների եւ Տէր փրկերի: Տեսայ նաեւ մի ուրիշ հրեշտակ, որ կանգնած էր արեգակի վրայ. նա աղաղակեց
 18 բարձր ձայնով՝ երկնքի մէջ թռչող բոլոր թռչուններին ասելով. «Եկէ՛ք հաւաքուեցէ՛ք Աստուծո մեծ ընթրիքին. եւ
 պիտի ուրեք թագաւորների մարմիններ, հզօրների մարմիններ եւ երկվարների ու նրանց վրայ նստած ամենայն
 19 հեծեալների մարմիններ, մարմիններ ազարների եւ ծառաների, մեծի եւ փոքրի»:
 Ապա փռեայ գագանին, երկրի թագաւորներին եւ նրանց գօրքերին՝ հաւաքուած, որպէսզի պատրաստ մղեն ընդդէմ նրա, ով հեծել էր սպիտակ
 20 ձիու վրայ, նաեւ ընդդէմ նրա գօրքի: Եւ բռնուեց գագանը ու նրա հետ եղող սուր մարգարէն, որ նրա առաջ
 նշաններ էր գործում. դրանցով մոլորեցնում էր նրանց, որոնց ստիպել էր առնել գագանի դրոշմը եւ երկրպագուներ
 21 էր դարձրել իր արձանին: Եւ նրանց կենդանի գցեցին ծծմբով այրուող կրակէ լճի մէջ: Մնացածները մեռան ձիու
 վրայ հեծնողի սրից, որը ելնում էր նրա բերանից: Եւ բոլոր թռչունները յագեցան նրանց մարմիններից:

20 Եւ փռեայ մի ուրիշ հրեշտակ, որ իջնում էր երկնքից եւ իր ձեռքին ուներ դժոխքի փականքներն ու մեծ շղթաներ:
 2 Եւ բռնեց վիշապին՝ հին օձին, որ է բանսարկուն եւ Սաբանան. եւ հազար փարով կապեց նրան: Նրան գցեց
 դժոխքի անդունդների մէջ եւ փակեց ու կնիք դրեց նրա վրայ, որպէսզի այլևս երբեք չմոլորեցնի ազգերին, մինչեւ
 4 որ լրանայ հազար փարին: Եւ այնուհետեւ պէտք է, որ նա արձակուի մի փոքր ժամանակով: Տեսայ նաեւ գահեր.
 նստեցին դրանց վրայ. եւ նրանց իշխանութիւն փրուեց դարելու եւ ընտրելու այն հոգիներին, որոնք Յիսուսին եւ
 Աստուծո խօսքին իրենց փրուած վկայութեան համար չարչարուել էին. նաեւ նրանց հոգիներին, որոնք չերկրպագեցին
 5 գագանին եւ չստացան նրա դրոշմը իրենց ճակատների, ոչ էլ իրենց աջ ձեռքի վրայ. եւ նրանք նորից կեանք
 ստացան ու թագաւորեցին Բրիսպոսի հետ հազար փարի: Եւ սրանից յետոյ մեռելներից ոչ ոք չկենդանացաւ,
 6 մինչեւ կը լրանար հազար փարին: Այս է մեռելների առաջին յարութիւնը: Երանի՛ այն սրբերին, որոնք բաժին
 ունեն առաջին յարութեան մէջ: Սրանց վրայ երկրորդ մահը իշխանութիւն չունի. նրանք պիտի լինեն քահանաներ
 7 Աստուծո եւ Տէր Յիսուս Բրիսպոսի ու նրա հետ պիտի թագաւորեն հազար փարի: Նազար փարի յետոյ հրեշտակը
 պիտի արձակի Սաբանային եւ պիտի հանի բանփից. եւ սա պիտի ելնի ու պիտի մոլորեցնի բոլոր ազգերին երկրի
 չորս կողմերում. Գօզը եւ Մագօզը ձեռքը պիտի առնի՝ դրանցով հաւաքելու համար բոլոր գօրքերը, որ պատրաստ են.
 8 եւ նրանց թիւը ինչպէս ծովի աւազը. նրանք պիտի դուրս գան երկրի ամբողջ լայնքով եւ պիտի շրջապատեն սրբերի
 9 բանակներն ու սիրելի քաղաքը: Եւ երկնքից, Աստուծո մօտից կրակ պիտի իջնի ու պիտի լափի նրանց եւ նրանց
 10 գօրագլխին՝ Սաբանային, որը մոլորեցրեց նրանց. նա նրանց պիտի գցի կրակի եւ ծծմբի ծովի մէջ, ուր գրնուած
 11 էին գագանը եւ սուր մարգարէն. եւ նրանք պիտի չարչարուեն գօր ու գիշեր: Տեսայ նաեւ մի մեծ, սպիտակ գահ
 12 համար փեղ չգրնուեց: Եւ փռեայ մեռելներ, մեծ ու փոքր, որոնք կանգնել էին գահի առաջ. եւ բաց արուեցին
 գրքեր. բացուեց նաեւ մի այլ գիրք՝ կեանքի գիրքը: Եւ մեռելները դաբուեցին ըստ գրուածքների՝ իրենց գործերի
 13 համաձայն: Ծովը փրուեց իր մեռելներին, մահն ու դժոխքն էլ՝ իրենց մեռելներին. եւ իւրաքանչիւրը դաբուեց ըստ
 14, 15 իր գործերի: Մահը եւ դժոխքը ներուեցին կրակէ լճի մէջ: Եւ նա, որի անունը կեանքի գրքում գրուած չգրնուեց,

զգուեց կրակէ լծի մէջ:

Ապա Գրեթայ նոր երկինք ու նոր երկիր, քանզի առաջին երկինքն ու երկիրը անցել էին. եւ այլեւս ծով չկար: Եւ **21, 2**
 Գրեթայ սուրբ քաղաքը՝ նոր Երուսաղէմը, որ իջնում էր Ասործուց եւ երկնքից՝ զարդարուած ու պարբասարուած, ինչպէս
 հարսը իր փետայի համար: Եւ երկնքից լսեցի մի ձայն, որ ասում էր. «Ահանասիկ Ասործու խորանը, որ մարդկանց **3**
 մէջ է. նա պիտի բնակուի նրանց հետ, եւ նրանք պիտի լինեն նրա ժողովուրդը, եւ նա էլ՝ նրանց Ասորուածը. եւ **4**
 պիտի սրբի նրանց աչքերից ամէն արփասուք. եւ այլեւս մահ չկայ. ոչ սուգ, ոչ աղաղակ, ոչ ցաւ եւ ոչ չարչարանք,
 քանի որ առաջինն անցաւ»: Եւ գահի վրայ նստողն ինձ ասաց. «Ահանասիկ ամէն բան նոր եմ դարձնում»: Ապա **5**
 ինձ ասաց. «Գրի՛ր, այս խօսքերը ճշմարիտ եւ վստահելի են»: Դարձեալ ինձ ասաց. «Եղաւ. եւ Ալ'ան եւ Օմեղան **6**
 եւ, Սկիզբը եւ Վախճանը. եւ ծարաւածներին ձրի պիտի փամ կեանքի ջրի աղբիւրից: Ով յաղթի, պիտի ժառանգի **7**
 այս ամէնը. եւ ես նրանց համար Ասորուած պիտի լինեմ, եւ նրանք ինձ համար պիտի լինեն որդիներ: Իսկ գալով **8**
 ծոյլերին ու անհաւաստներին, ոճրագործներին եւ պոռնիկներին, կախարդներին եւ կռապաշարներին, հմայողներին
 եւ բոլոր սրախօսներին՝ ամբարիշտներին, նրանց բաժինը ծծմբով եւ հրով այրուող լծի մէջ է, որ երկրորդ մահն է»: Եւ **9**
 ինձ մօտ եկաւ մէկն այն եօթը հրեշտակներից, որոնք ունէին եօթը սկաւառակներ՝ լցուած եօթը վերջին պարու-
 հասներով. եւ նա խօսեց ինձ հետ ու ասաց. «Եկ, քեզ պիտի ցոյց փամ հարսին՝ Գառան կնոջը»: Եւ առաւ փարաւ **10**
 ինձ, Տոգով, դէպի մի բարձր ու մեծ լեռ եւ ցոյց փուեց ինձ մեծ եւ սուրբ քաղաքը՝ Երուսաղէմը, որ իջել էր երկնքից,
 Ասործու մօտից: Այն ունէր Ասործու փառքը. եւ նրա մէջ կար մի լուսատրութիւն՝ նման թանկագին գոհարեղէնի, **11**
 ինչպէս բիւրեղեայ եւ կենդանի յասպիս քարը: Եւ նրա պարիսպները մեծ ու բարձր էին, ունէր փասներկու դուռ. **12**
 փասներկու դռներին՝ փասներկու հրեշտակներ. նրանցից իւրաքանչիւրի անունը գրուած էր դռների վրայ, ըստ Իս-
 րայէլի փասներկու ցեղերի անունների: Արեւելեան կողմից՝ երեք դուռ, հիւսիսային կողմից՝ երեք դուռ, հարաւային **13**
 կողմից՝ երեք դուռ, եւ արեւմտեան կողմից՝ երեք դուռ: Եւ քաղաքի պարիսպն ունէր փասներկու հիմքեր. նրանց **14**
 վրայ՝ Գառան փասներկու առաքեալների փասներկու անունները: Եւ նա, ով խօսում էր ինձ հետ, իր ձեռքում ունէր **15**
 ոսկէ եղէգ, որպէսզի չափի քաղաքը եւ նրա դռներն ու նրա պարիսպները: Եւ քաղաքը քառակուսի էր. որչափ որ **16**
 նրա երկարութիւնն էր, նոյնչափ էլ՝ նրա լայնութիւնը. բարձրութիւնն էլ՝ նոյնը: Նրա երկարութեան չափը շուրջ երկու **17**
 հազար հինգ հարիւր կիլոմետր էր, նրա լայնութիւնն ու բարձրութիւնը՝ միաչափ խորանարդ: Նրեշտակը չափեց **17**
 նաեւ նրա պարիսպը, որի բարձրութիւնը եօթանասուն մետր էր. հրեշտակի գործածած չափը մարդկանց գործածած **18**
 չափն էր: Եւ քաղաքի պարիսպների շինուածքը յասպիս քարից էր, իսկ քաղաքը՝ մաքուր ոսկի՝ նման մաքուր ու **19**
 պայծառ ապակու: Եւ քաղաքի հիմքերը ամէն փետակ թանկագին քարերից էին: Պարսպի առաջին հիմքը՝ յասպիս, **19**
 երկրորդը՝ շափիղայ, երրորդը՝ կարկեհան, չորրորդը՝ զմրուխար, հինգերորդը՝ եղնգաքար, վեցերորդը՝ սարդիոն, **20**
 եօթներորդը՝ ոսկեքար, ութերորդը՝ բիւրեղ, իններորդը՝ փակագին, փասներկու միաձեւ մարգարիտներից. ամէն **21**
 մի դուռ մէկ մարգարիտից էր: Եւ քաղաքի փարածքը մաքուր ոսկի էր՝ նման պայծառ ապակու: Եւ քաղաքի մէջ **22**
 փաճար չբետայ, քանզի Ամենակալ Տէր Ասորուածն էր փաճար նրա մէջ, նաեւ՝ Գառը: Եւ քաղաքին պէտք չէին **23**
 արեգակ ու լուսին, որպէսզի լուսատրեն այն. քանզի Ասործու փառքն էր լուսատրում քաղաքը ամէն ժամ, եւ Գառը **24**
 ճրագ էր նրա մէջ: Եւ ազգերը ընթանում էին նրա լոյսով, ու երկրի թագաւորները լոյս էին հագնում նրա փառքից: **24**
 Նրա դռները չէին փակուում զօր ու գիշեր, այլ միշտ բաց էին. եւ գիշեր չէր լինում նրա մէջ. այն փառք ու պարիս **25, 26**
 էր ազգերին: Եւ այնպէս չափի մտնի ոչ մի չարական, պիղծ եւ սրախօս մարդ, այլ պիտի մտնեն միայն նրանք, **27**
 որոնց անունները գրուած են Գառան կեանքի գրքում:

Նրեշտակն ինձ ցոյց փուեց նաեւ սառնորակ կենդանի ջրի մաքուր մի գետ, որ բխում էր Ասործու եւ Գառան **22**
 գահից ու գնում էր քաղաքի հրապարակների միջով: Գետի եզերքին, մէկ եւ միւս կողմում, կար կենաց ծառ, որ **2**
 փալիս էր փասներկու անգամ պտուղ. ամէն ամիս՝ իր պտուղը. եւ ծառի փերելը ազգերի բուժման համար էր: Եւ **3**
 այնպէս այլեւս նգովք չի լինելու. Ասործու եւ նրա Գառան գահը գրնուում էր նրա մէջ. եւ նրա ծառաները պաշտում **4, 5**
 էին նրան. նրանք փետնում էին նրա դէմքը, եւ նրա անունը գրուած էր իրենց ճակարկների վրայ: Եւ այնպէս գիշեր
 չկար. այնպէս ոչ մի կարիք չկար ճրագի եւ արեւի լոյսի, քանզի Տէր Ասորուածը լուսատրում էր նրանց. եւ նրանք **6**
 մարգարիտների Տէր Ասորուածը իր հրեշտակին ուղարկեց իր այդ ծառայի մօտ՝ ցոյց փարու այն, ինչ որ շուրջով լինելու **7, 8**
 է»: «Ահա գալիս եմ շուրջով: Երանի՛ նրան, ով պահում է այս մարգարութեան խօսքը»: Եւ եւ՝ Յովհաննէսը, լսեցի **9**
 եւ փետայ այս բոլորը. եւ երբ լսեցի ու փետայ, ծնկի եկայ եւ երկրպագեցի այն հրեշտակին, որ ցոյց էր փալիս ինձ
 այս բոլորը: Բայց նա ասաց ինձ. «Իմ առաջ ծնկի մի՛ իջիր եւ մի՛ երկրպագիր, քանզի ես էլ ծառայակիցն եմ քո **10**
 եւ քո եղբայրների, որոնք պահում են այս գրքի մարգարութեան խօսքը: Երկրպագիր Ասործուն»: Եւ դարձեալ ինձ **11**
 ասաց. «Այս գրքի մարգարեական խօսքերը կնքուած մի՛ պահիր, քանզի ժամանակը մօտ է: Նա, ով ամբարիշտ է, **11**
 թող ամբարշտութիւն անի, ով կեղտոտ է, թող կեղտոտ լինի, ով արդար է, թող արդարութիւն անի եւ ով սուրբ է, **12**
 թող սուրբ լինի»: «Ահա գալիս եմ շուրջով, եւ ինձ հետ են իմ վարձերը, որպէսզի հափուցեմ իւրաքանչիւրին ըստ **12**
 իր գործերի: Ես եմ Ալ'ան եւ Օմեղան, Սկիզբը եւ Վախճանը, Առաջինը եւ Վերջինը»: Երանելի՛ են նրանք, որ **13, 14**
 պահում են նրա պարուիրանները: Նրանք իրատուք ունեն ուրելու կենաց ծառից եւ մտնելու քաղաքի դռներով:
 Իսկ շներն ու կախարդները, մարդասպաններն ու կռապաշարները եւ բոլոր նրանք, որ սիրում են սուրբ, դուրս **15**
 պիտի նետուեն»: «Ես՝ Յիսուսը, ուղարկեցի իմ հրեշտակին, որ այս բանը վկայի ձեզ՝ եկեղեցիներին: Ես արմար **16**
 եւ սերունդ եմ Դաւթից, պայծառ աստղը առաւօտի, Տոգին եւ Փետան, որ գալու եմ»: Եւ ով լսում է, թող ասի՝ եկ: **17**
 Եւ թող գայ, ով ծարաւ է. նաեւ՝ ով ուզում է առնել կենաց ջուրը՝ ձրի»: Վկայում եմ եւ՝ Յովհաննէսը, ամէն մէկին, **18**
 ով լսում է այս գրքի մարգարութեան խօսքերը. եթէ մէկը բան անելացնի սրա վրայ, Ասորուած էլ նրա վրայ պիտի **19**
 անելացնի այս գրքում գրուած եօթը պարուիրանները. եւ եթէ մէկը բան պակասեցնի այս գրքի մարգարութեան **19**
 խօսքերից, Ասորուած պիտի պակասեցնի եւ պիտի կտրի նրա բաժինը կենաց ծառից եւ սուրբ քաղաքից՝ ինչպէս որ **20**
 գրուած է այս գրքում: Ով այս մասին վկայեց, ասաց. «Ես գալիս եմ շուրջով»: Ամէն: Եկ, Տէր Յիսուս Քրիստոս: **20**
 Մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի շնորհը լինի բոլոր սրբերի վրայ: Ամէն: **21**